

BIBLE

Bible Ngambai

Ngambay Language

Ngambay - All Bible

Old Testament			
Gj-Néje	3	Nahum	1.579
Teę-Raga	100	Habakuk	1.583
Ləbije	185	Soponi	1.588
Bula lə Israelje	245	Ajee	1.593
Tel tura Godndu	330	Jakari	1.597
Jujé	399	Malasi	1.614
Njégag-Rəwtaje	445	New Testament	
Rudu	489	Matiyo	1.619
1 Samel	496	Mark	1.690
2 Samel	554	Lugu	1.735
1 Mbaije	604	Ją	1.812
2 Mbaije	663	Néra Njékajkulaje	1.867
1 Sôrta Gjka-Israelje	719	Njé gé Rəmə	1.934
2 Sôrta Gjka Israelje	777	1 Njé gé Kərijə	1.963
Esdras	842	2 Njé gé Kərijə	1.992
Nehemi	862	Njé gé Galati	2.011
Este	890	Njé gé Epesə	2.021
Job	904	Njé gé Pilibə	2.031
Pakəsje	963	Njé gé Kolosə	2.038
Gosota-Kəmkàrje	1.114	1 Njé gé Tesalonikə	2.045
Njekillamber	1.164	2 Njé gé Tesalonikə	2.051
Pa gé ur də paje	1.179	1 Timote	2.055
Esai	1.188	2 Timote	2.063
Jeremi	1.288	Titə	2.069
Nğ-ndôo gé wəji də Jerusalem	1.393	Piləmğ	2.073
Ejekel	1.403	Əbrəje	2.075
Loo gé killa rea kəm Daniel'g	1.501	Jak	2.096
Ojee	1.530	1 Piəre	2.104
Joel	1.546	2 Piəre	2.112
Aməs	1.552	1 Ją	2.117
Abdias	1.564	2 Ją	2.125
Junas	1.566	3 Ją	2.126
Misee	1.570	Jude	2.128
		Loo gé killa rea kəm Ją'g	2.131

Ngambay - All Bible

Gi-Néje

Gi-Néje 1

KÉDÉ GƏ DƆTAR **Ala unda dara gə naŋg nee**

- ¹Kédé gə dɔtar lé, Ala unda dara gə naŋg nee tɔ.
- ²Loo gə naŋg nee lé to kari ba ləm, né kára kara godo keneŋ ləm tɔ. Loondul dɛb dɔ wɛl gə uru'g ləm, Ndil Ala aar dɔ manje'g ləm tɔ.
- ³Ala pana: Maji kar loo àr! Ndá loo àr ya tɔ.
- ⁴Ala oo to gə loo gə àr lé to maji ya! Ba Ala kai lookàr bəd ləm, gə loondul kara bəd ləm tɔ.
- ⁵Loo gə àr lé Ala baree lookàr ləm, loo gə to bigim lé yeɛ baree loondul ya ləm tɔ. Togábè ba, loondul to keneŋ ləm, lookàr to keneŋ ləm tɔ. Yee ba to ndɔ gə donɣɔr lé.
- ⁶Ala pana: Maji kar pən-loo to tag mbuna manje'g gə mba kai manje bəd-bəd.
- ⁷Bèe ba Ala ar pən-loo to keneŋ ya, mba kai manje gə to gel pən-loo gə neelé ləm, gə manje gə to dɔ pən-loo gə tar lé ləm tɔ. Ndá to lée'g bèe ya tɔ.
- ⁸Pən-loo lé Ala baree dara. Togábè loondul to keneŋ ləm, lookàr to keneŋ ləm tɔ. Yee ba to ndɔ gə njekɔm'g joo ya.
- ⁹Ala pana: Maji kar manje gə to gel dara'g lé mbɔ nɔ loo kára mba kar loo gə tudu teɛ gə lé tɔ. Ndá to lée'g togábè ya.
- ¹⁰Loo gə tudu lé Ala baree naŋg, nɛ manje gə mbɔ nɔ lé yeɛ bar dee baa-booje tɔ. Ala oo to gə néje neelé to maji bèe ya.
- ¹¹Tɔbɛi Ala pana: Maji kar naŋg lé kinja gə muje gə kamje bagəsa gə kandə dee mee dee'g mee dee'g ləm, gə kagje gə kɔ kandə dee gə d'andə gə kandə dee bəd-bəd ləma, gə kagje gə kandə dee gə kɔ dubu to mee dee'g mee dee'g dɔ naŋg nee ləm tɔ. Ndá to lée'g bèe ya.
- ¹²Dɔ naŋg kinja gə muje ləm, gə kamje gə kandə dee to mee dee'g mee dee'g ləma, gə kagje gə kandə dee to keneŋ gə d'andə gə kandə dee gə kɔ dubu mee dee'g bəd-bəd ləm tɔ. Ndá Ala oo to gə néje neelé to maji bèe ya.

- 13 Togábè ba loondul to keneṅ ləm, lookàr kara to keneṅ ləm tɔ. Yee ba to ndɔ gɔ njekɔm'g munda ya.
- 14 Ala pana: Maji kar néndogóje to pɛ dara'g gɔ mba kai lookàr gɔ loondul gɔ léé-lée ya. Maji kar dee to nékwɔji kuru looje ləm, gɔ ndɔje ləma, gɔ ləbje ləm tɔ,
- 15 Maji kar dee to néndogóje pɛ dara'g mba ndogó dɔ naṅg nee tɔ. Ndá to léé'g bée ya tɔ.
- 16 Ala unda néndogóje gɔ boi joo neelé. Yee gɔ boi gɔ ur dɔ maree lé to mba kɔbee dɔ lookàr'g ləm, yee gɔ lam gɔ orè gée lé to mba kɔbee dɔ loondul'g ləm tɔ. Tɔbɛi Yee unda kérémeje tɔ.
- 17 Ala unda dee pɛ dara'g mba kar dee ndogó dɔ naṅg nee ləm,
- 18 gɔ mba kar dee d'ɔ bee dɔ lookàr'd gɔ dɔ loondul'g ləma, gɔ mba kar dee kai lookàr gɔ loondul gɔ léé-lée ləm tɔ. Ndá Ala oo to gɔ néje neelé to maji bée ya.
- 19 Togábè ba loondul to keneṅ ləm, lookàr kara to keneṅ ləm tɔ. Yee ba to ndɔ gɔ njekɔm'g sɔ ya.
- 20 Ala pana: Maji kar nékundaje gɔ d'aw kamba kinja budu-budu mee manje'g ləm, kar nékundaje nar gɔ bag dee dɔ naṅg nee ləm gɔ pɛ dara'g ləm tɔ.
- 21 Tɔbɛi Ala unda da-manje gɔ boi-boi ləm, gɔ nékundaje lai gɔ d'aw kamba dan mán'g, deɛ gɔ manje ba teɛ sɔ dee digi-digi gɔ gel dee gel dee ləm tɔ. Yee unda yelje lai gɔ d'uba bag dee lé gɔ gel dee gel dee tɔ. Ndá Ala oo to gɔ néje neelé to maji bée ya.
- 22 Ala tɔr ndia dɔ dee'g pana: Maji kar sí ojije nɔ budu-budu ləm, ɔsje goo nɔ gɔ kédé-kédé ləma, rusuje mee mán baa-boo-kadje nji-nji ləm tɔ. Maji kar nékundaje gɔ nar gɔ bag dee lé kara d'ɔs goo nɔ gɔ kédé-kédé dɔ naṅg nee tɔ.
- 23 Togábè ba loondul to keneṅ ləm, lookàr kara to keneṅ ləm tɔ. Yee ba to ndɔ gɔ njekɔm'g mi ya.
- 24 Ala pana: Maji kar naṅg nee kinja gɔ nékundaje gɔ d'aw kamba gɔ gel dee gel dee, da-kulje ləm, gɔ daje gɔ d'ag naṅg gɔ ta mee dee ləma, gɔ daje gɔ d'aw naṅg nee gɔ gel dee gel dee ləm tɔ. Ndá to léé'g bée ya tɔ.
- 25 Ala unda daje gɔ d'aw dɔ naṅg nee gɔ gel dee gel dee ya, da-kulje gɔ gel dee gel dee ləm, gɔ nékundaje lai gɔ d'ag naṅg gɔ ta mee dee gɔ gel dee gel dee ləm tɔ. Ala oo to gɔ néje neelé to maji bée ya.
- 26 Tɔbɛi Ala pana: Ar sí n'raje dɔw j'aree tana sɔ síjeɛ bée ləm, gɔ ɔr rɔ síjeɛ ləm tɔ, gɔ mba karee dum dɔ kajiye gɔ mee baa-boo-kad'g ləm, gɔ dɔ yelje gɔ d'aw pɛ dara'g ləm, gɔ dɔ da-kulje'g ləm, gɔ dɔ naṅg nee lai ləma, gɔ dɔ nékundaje lai gɔ d'ag naṅg gɔ ta mee dee ləm tɔ.
- 27 Ala unda dɔw aree to tana sɔa, Yee undá aree to tana gɔ Ala pai-pai ya, Yee unda diṅgam ləm gɔ dené ləm tɔ.

²⁸Ala tɔr ndia dɔ dee'g, ndá yeɛ ula dee pana: Maji kar sí ojije na budu-budu ləm, ɔsje goo na gá kédé-kédé ləm, rusuje naŋg nee nji-nji ləma, dumje dɔ naŋg nee ləm tɔ. Maji kar sí dumje dɔ kaŋije gá mee baa-boo-kad'g ləm, gə dɔ yelje gá d'aw pə dara'g ləma, gə dɔ daje lai gá d'aw dɔ naŋg nee ləm tɔ.

²⁹Tɔbɛi Ala pana: Aa ooje, kamje lai gá kandə dee to mee dee'g mee dee'g dɔ naŋg nee lai ləm, gə kagje lai gá d'andə gə kandə dee gá ka sɔ ləm gə kandə dee gá ka dubu ləm tɔ lé ma m'ar sí. Yee ba a to nésɔ sí ya.

³⁰Daje gá naŋg nee lai ləm, gə yelje lai gá d'aw pə dara'g ləma, gə nékundaje lai gá d'ag naŋg nee gá d'aw kamba ləm tɔ lé ma m'ar dee kamje gá d'idi gá nésɔ dee. Ndá to léé'g bée ya tɔ.

³¹Ala oo néje lai gá yeɛ ra lé ndá aa ooje, néje neelé to maji dum ya. Togábè ba loondul to keneŋ ləm, lookàr kara to keneŋ ləm tɔ. Yee ba to ndɔ gá njekəm'g misa ya.

Gɪ-Néje 2

Ala ra diŋgam gə dené

¹Bèe ba Ala ra dara ləm gə naŋg nee ləma gə boo-néje lai gá to keneŋ lé, tɔl dee bém ya.

²Ndɔ gá njekəm'g siri lé kula ra Ala gá yeɛ ra lé yeɛ tɔlee bém ya. Ndá ndɔ gá njekəm'g siri lé yeɛ wa rəa dɔ kula reaje'g lai gá yeɛ ra lé tɔ.

³Ala tɔr ndia dɔ ndɔ gá njekəm'g siri'g lé undá ne gə kəmee doi mbata ləa-yeɛ ya, mbata ndəa neelé yeɛ wa rəa dɔ kulaje'g ləa lai gá yeɛ ra lé.

⁴Aa ooje, gin k'unda gá d'unda dara gə naŋg neelé, lé ba nee:

Loo-ndɔ gá Edɛ

Loo gá Njesigəneɛ Ala ra naŋg nee gə dara lé ndá

⁵ŋgon kag gá rɛdeŋ bèe kara to dɔ naŋg nee lé el bəi ləm, kam kára kara uba loo-ndɔ'g el bəi ləm tɔ. Mbata Njesigəneɛ Ala ar ndi ər dɔ naŋg nee el bəi ləm, dəw gá njendɔ dɔ naŋg neelé kara godo bəi ləm tɔ.

⁶Nɛ kuji mán ba i naŋg ar dɔ naŋg lai yil ne bèe-bèe ya.

⁷Njesigəneɛ Ala ra dəw gə nduji naŋg. Yeɛ tó kəmə gá ka si kamba rəw əmee'g ndá dəw lé tel to dəw gá si kamba ya.

⁸Tɔbɛi Njesigəneɛ Ala wa loo-ndɔ loo gá baree Edɛ'g, par gá bər ndá yeɛ unda dəw gá yeɛ rəa lé keneŋ.

⁹Njesigəneɛ Ala ar kagje gá gə gel dee gel deɛ lai d'uba dɔ naŋg'd lé, njé gá maji kəm dəw'g ləm, gə njé gá maji gá ka sɔ ləm tɔ. Kag kəmə lé to dan loo-ndɔ'g lé dana bab ləm, kag gá wɔji dɔ gər né gá maji əsé né gá majel kara to keneŋ ləm tɔ.

10 Baa kára ì bee gó Edę ula taa mee loo mee ndó'g neelé, ba ì keneṅ ndá yee tó loo sɔ tɔ.

11 Tɔ-baa gó dɔtar lé ria lə Pisu, to yee gó gugu dɔ bee gó Habila lai sub, loo gó larlɔr to keneṅ lé tɔ.

12 Larlɔr gó mee bee'g neelé to yee gó àr ṅgad-ṅgad ya. Jərje gó bar dee delium gə onikis kara to keneṅ ləm tɔ.

13 Tɔ-baa gó njekɔm'g joo lé ria lə Gihon, to yee gó gugu dɔ bee gó Kus sub tɔ.

14 Tɔ-baa gó njekɔm'g munda lé ria lə Hidekel, to yee gó ula par gó bər kel bee gó Asiri. Tɔ-baa gó njekɔm'g sɔ lé ria lə Epratə tɔ.

15 Njesigəneṅ Ala aw gə dəw lé undá loo-ndɔ gó Edę'g gə mba karee ndɔ lé neelé ləm, gə mba karee aa dəa ləm tɔ.

16 Njesigəneṅ Ala un ndia ar dəw lé pana: Kagje lai gó mee ndó'g neelé i askəm sɔ kandə dee to gó məəi ndigi.

17 Nε kag gó wɔji dɔ gər né gó maji əsé né gó majel lé i a sɔ kadee el mbata mee ndəa gó i a sɔ kadee ndá i a kwəi ya.

18 Njesigəneṅ Ala pana: To maji mba kar dəw si gə karee ba el, m'a ra njela səa gó a to tana səa bəe k'aree tɔ.

19 Naṅg ba Njesigəneṅ Ala unda ne daje lai gó mee wala'g gə nékundaje lai gó d'ì gə bag dee pə dara'g ndá yeṅ ar dee ree rɔ dəw'g neelé mba koo ri dee gó yeṅ a gə kunda dɔ dee'g lé gə mba kar nékundaje lai-lai gó d'aw kəmba lé d'un ri gó dəw neelé unda dɔ dee'g bar dee ne lé.

20 Togábè dəw neelé unda ri da-kulje lai ləm, gə nékundaje gó d'ì gə bag dee pə dara'g ləma, gə daje gó wala lai ləm tɔ. Nε dəw lé yeṅ ṅga njela səa gó to tana səa lé el bəi.

21 Bəe ba Njesigəneṅ ar bi gó dum kun rɔ bidi oso kəm dəw'g neelé aree to ne bi pərəg. Yeṅ ɔr siṅga seṅgəre kaaree kára ndá tel gɔl dakasrea toree'g gogo.

22 Njesigəneṅ Ala un siṅga seṅgəre kaar dəw gó yeṅ ɔr lé telee gó dené ndá yeṅ aw səa rɔ dəw'g neelé.

23 Yen ṅga dəw neelé pana: Aa oo, basinè, yeṅ neelé to siṅgarɔm ləm, gə dakasrɔm ləm tɔ lé Ndá d'a baree dené mbata d'oree rɔ diṅgam'g ya.

24 Gelee gó nee ba diṅgam a kyə bəbeeje gə keaje, tɔbəi a kɔm nɔ'd sad gə dené ləa ndá dee joo bər d'a tel to darɔ gó kára ba.

25 Diṅgam dee gə dené ləa joo bər lé d'aw gə kudu dee dum, nε rɔ dee kul rɔ nɔ'd el.

Gi-Néje 3

Koso la dɔw lé

- ¹ Gosɔ la li lé to yaɔ ur dɔ ka daje gɔ wala lai gɔ Njesigəneɔ Ala unda dee lé. Yee dɔji dené lé pana: See Ala pana: Seɔ a sɔje kandə kagje lai gɔ to mee ndɔ'g lé el, see pa togəbè tɔgəɔ ya wa.
- ² Dené lé tel ila li'g lé pana: J'askəm sɔ kandə kagje gɔ mee ndɔ'g lé ya.
- ³ Nɛ kag gɔ aar dan ndɔ'g dana bab lé Ala pana: J'a sɔ kaɔdee ndɔ el ləm, j'a kɔɔ rəa gɔ ji sí ndɔ el ləm tɔ nà j'a kwəi.
- ⁴ Yen nɔga li ula dené lé pana: Seɔ a kwəije ndɔ el.
- ⁵ Nɛ Ala gər gao to gɔ, mee ndɔ gɔ seɔ a sɔje ndá kəm sí a kinja ləm, seɔ a toje asəna gə Ala bèe gə mba gər ne né gɔ maji gə né gɔ majel ləm tɔ.
- ⁶ Dené lé oo to gɔ kag lé to maji kəm sɔ ləm, taa kəmee rəgm ləma, to maji kəm kar dee gosɔkəmkər ləm tɔ ndá yeɔ ti kaɔdee sɔ. Tɔbəi yeɔ ya ar nɔgabeeje gɔ aar mbɔree'g ndá yeɔ sɔ səa tɔ.
- ⁷ Yen nɔga deɔ joo bɔr lé kəm deeinja ar dee d'oo to gɔ kudu dee to dum ndá deɔ d'uru kam kodé ta nɔ'd ra gɔ kubu tɔ kudu dee'g.
- ⁸ Loo gɔ kər unda jia dɔ kam'g ler ndá, deɔ d'oo ndu Njesigəneɔ Ala gɔ njaa mee ndɔ'g, tɔbəi diŋgam deɔ gə dené ləa lé d'ai d'iya rɔ dee əw kəm Njesigəneɔ Ala'g mbuna kagje'd gɔ mee ndɔ'g lé.
- ⁹ Nɛ Njesigəneɔ Ala bar dɔw lé dɔjee pana: See i aar ra wa.
- ¹⁰ Yeɔ ilá keneɔ pana: Ma m'oo ndui gɔ bar mee ndɔ'g ndá ma m'bəl yaɔ mbata m'ar gə kudum dum ba, yee ba ma m'iya ne rɔm gə mbəa.
- ¹¹ Njesigəneɔ Ala dɔjee pana: See nɔ ba ulai to gɔ i aar gə kudi dum wa. See i sɔ kandə kag gɔ ma m'ɔgi dɔ'g mba kari sɔ lé wa.
- ¹² Diŋgam lé tel ilá keneɔ pana: Dené gɔ i am mba karee nai səm lé ba am kandə kag neelé ndá m'usɔ ya.
- ¹³ Njesigəneɔ Ala dɔji dené lé pana: See ban ba i ra togəbè wa. Dené lé ilá keneɔ pana: Li ba su kəm am m'usɔ ya.
- ¹⁴ Njesigəneɔ Ala ula li lé pana: Rea gɔ i ra togəbè lé ndá Ndɔlee a kwa dɔi mbuna da-kulje'g lai ləm, Gə daje gɔ wala lai ləm tɔ. I a kag naŋg gə ta məəi ləm, I a sɔ nduji naŋg gə ndɔi-ndɔi Loo gɔ i si ne kəmba lé ləm tɔ.
- ¹⁵ M'a kar bɔ to mbuna sí-seɔ gə dené'g ləm, Gə mbuna nɔgakaije gə nɔgakea-yeɔje'g ləm tɔ. Yeɔ a rəd dɔi naŋg Ndá i a tɔ gel gɔlee tɔ.
- ¹⁶ Yeɔ ula dené lé pana: M'a kila meekɔ dɔ maree'g k'ari loo gɔ i a kaw gə kəm. M'a kar kəm ulai ndubu unda nje gɔ kédé ləm, Ndɔ koji nɔgon ləi kara ndóo a tooi yaɔ ləm tɔ. Néndiŋga ləi a ki rɔ nɔgabije'g Nɛ yeɔ a to dɔw dɔi ya tɔ.

¹⁷ Yee ula Adam lé pana: Mbii gé i uru oo ne ta læ dené læi læm, gə sɔ gé i sɔ kandə kag gé m'un ndum m'ari m'ɔgi ne dɔ'g lé m'pana: I a sɔ nda el læm tɔ lé Ndá ndɔl wa dɔ naŋg nee mbata læi ya. I a koo ndò ba i a kiŋga ne nésoi keneŋ Ndɔje kára-kára lai gé i aw ne kamba lé.

¹⁸ Naŋg lé a kinja gə kunje gə ŋgarje kari, Tɔbɔi kam néje gé mee ndɔ'g a to gé nésoi tɔ.

¹⁹ I a kinja təd ŋgo nɔj'g bur ba A sɔ né bɔi Saar i a kandə ne naŋg gogo Loo gé i i keneŋ lé, Mbata i to nduji naŋg Ndá i a tel to nduji naŋg gogo ya tɔ.

²⁰ Adam unda ri dené læa læ Ebe mbata yee to kɔ dəwje lai gé d'isi kamba lé.

²¹ Njesigəneə Ala un ndar da ra gé kubu mbata Adam gə dené læa ndá yee ula rɔ dee'g tɔ.

²² Njesigəneə Ala pana: Aa ooje, dəw lé tel to tana gə yee gé kára mbuna síjeɛ'g bèe mba gər né gé maji gə né gé majel. Basinè, ar sí j'ɔgeeye loo nà a kula jia mba ti ne kandə kag-kəmə læm, a sɔ kadee læma, a kisi ne kamba gə nɔ læm tɔ.

²³ Njesigəneə Ala tuba dəw lé mee ndɔ gé Edɛ'g, mba karee ndɔ naŋg gé dee d'ɔree keneŋ lé.

²⁴ Togábè ba yee tuba ne Adam bèe tɔbɔi yee unda Nékundaje gé dara par gé bər læ loo-ndɔ gé Edɛ'g lé. Nékundaje gé dara neelé d'wa kiambas gé taa pər bilim-bilim ji dee'g ndá, dee biri tar widi-widi mba ŋgəm ne rəw gé wɔji dɔ kag-kəmə lé.

Gɪ-Néje 4

Kaj gə Abel

¹ Adam gər Ebe gé dené læa ndá yee əskəm oji ne Kaj. Yee pana: Njesigəneə la səm am m'ɪŋga ne dəw gé diŋgam.

² Yee oji ŋgokeə Abel gogo bɔi. Abel lé to njekulbadje ne Kaj to njendɔ-ndɔ tɔ.

³ Géé gé gogo gə kuree ndá Kaj un kandə néje gé mee ndɔ'g læa gé nékarnoji ar Njesigəneə.

⁴ Abel kara ree gə ŋgandər nékulje gé mbuna nékulje'g læa gə ubu dee tɔ. Abel gə nékarnoji læa taa kəm Njesigəneə rəgm.

⁵ Ne yee un kəmee rəw dɔ Kaj'g gə dɔ nékarnoji'g læa. Yen ŋga mee Kaj i sɔa pu ndá ar kəmee mas mbidi-mbidi.

⁶ Njesigəneə dɔji Kaj pana: See ban ba məəi i səi pu wa. See ban ba i mi mbidi-mbidi bèe wa.

⁷ Tɔgəɔ ya, bó lé i ra maji ndá i a kun dɔi tar gogo bɔi. Ne bó lé i ra majel ndá kaiya to takəi'g læi, yee ndiŋga rəa gə mba kwai ne i lé maji kari dum dəa ba.

- ⁸ Nε Kai pa gə ɲgokeɛ Abel ta. Loo gé deɛ d'ar ɲá'd mee ndɔ'g ndá Kai i ur dɔ ɲgokeɛ Abel'g tɔlee.
- ⁹ Njesigəneɛ dɔji Kai pana: See ɲgokɔɔ Abel lé aar ra wa. Yee tel ilá keneɲ pana: Ma m'gər el. See ma m'to njekaa dɔ ɲgokɔm lé wa.
- ¹⁰ Ala dɔjee pana: See dɪ ba i ra bèe wa. Kaa məs ɲgokɔɔ gé bar ɲaɲg lé aw ɲjal tee rɔm'g ya.
- ¹¹ Basinè, ndɔl a kwa dɔi dɔ ɲaɲg nee, yee gé tee tɛa taa ne məs ɲgokɔɔ jii'g lé.
- ¹² Loo gé i ndɔ-ndɔ ndá dɔ ɲaɲg a kari né ti el. I a to njekajta ləm, gə njekilatar mbir-mbir dɔ ɲaɲg'd nee ləm tɔ.
- ¹³ Kai ula Njesigəneɛ pana: Bɔ néram lé al dɔm sula.
- ¹⁴ Aa oo, bogəɲè i tubam dɔ ɲaɲg nee. I a k'un kəmi rəw dɔm'g ləm, m'a to njekajta ləma, gə njekilatar mbir-mbir dɔ ɲaɲg nee ləm tɔ. Bèe ba nana ba gé a kiɲgam lé a tɔlm ya.
- ¹⁵ Njesigəneɛ ulá pana: Bó lé dəw a tɔl Kai ndá d'a dal beɛ gɔl siri. Togəbè Njesigəneɛ ra nétɔji rɔ Kai'g mba kar nana ba gé iɲgá ndá a tɔlee el.
- ¹⁶ Yen ɲga Kai saa rəa aw əw gə Njesigəneɛ ndá yee ra bee dɔ ɲaɲg gé Nod mbər Edɛ gé bər lé.

ɲgaka Kai

- ¹⁷ Kai gər dené ləa. Yee taa kəm oji ne Enok. Gée gé gogo yee ra bee-boo ndá yee unda ri ɲgonee Enok ba dɔ bee-boo'g neelé.
- ¹⁸ Enok oji Irad, Irad oji Mehujael, Mehujael oji Metusael, Metusael oji Lemek.
- ¹⁹ Lemek taa denéje joo, yee gé kára ria lə Ada, yee gé raɲg ria lə Sila.
- ²⁰ Ada oji Jabal, yee to bɔ deɛ gé d'isi kəi-kubuje'd gé to mbər boo-nékulje'g.
- ²¹ ɲgokeɛ lé ria lə Jubal, yee to bɔ deɛ lai gé to njékim kudu kɔdɛje gə buulaje tɔ.
- ²² Sila kara oji Tubal-Kai, yee to njekər gé ra nékadje lai gə larkas gə larndul tɔ. Konan Tubal-Kaije lé ria lə Naaman.
- ²³ Lemek ula denéje ləa pana: Ada gə Sila, urje mbi sí ooje ne ndum! Denéje lə Lemek, urje mbi sí ooje ne ta ləm! Ma m'tɔl dəw kára mbata doo gé ma m'ɲga, Ma m'tɔl ɲgon kára mbata doo gé to rɔm'g lé tɔ.
- ²⁴ Kai lé d'a dal bɔ ləa gɔl siri, Nε Lemek lé keɛ-yee a to gɔl rɔ-siri-giree-siri.
- ²⁵ Adam gər dené ləa gɔl kára tɔbəi ndá yee oji ne ɲgon gé diɲgam unda ria lə Set mbata yee pana: Ala am ɲgon gé diɲgam gé raɲg tor Abel gé Kai tɔlee lé.
- ²⁶ Set lé oji ɲgon gé diɲgam ndá unda ria lə Enɔs. Yen ɲga mee ndəa'g neelé dəwje d'un kudu bar ri Njesigəneɛ ɲga.

Gɪ-Néje 5

Dgaka Adam un kudee Adam saar tee Noe

- 1** Aa ooje, maktub gá wɔ̄ji dɔ̄ ɲgaka Adam lé ba nee. Loo gá Ala unda dɔ̄w lé yee rɛa aree to tana gɛ Ala ya pai-pai.
- 2** Yee unda dɪŋgam gɛ dené lɛm, yee tɔ̄r ndia dɔ̄ dee'g lɛm tɔ̄ ndá yee unda ri dɔ̄w dɔ̄ dee'g bar dee ne mee ndɛa gá yee unda dee lé.
- 3** Lɛb Adam aɪ tɔ̄l dɛa rɔ̄-munda (130) ndá yee oji ɲgon gá dɪŋgam gá ɔ̄r rɛa pai-pai lɛm, to tana sɛa lɛm tɔ̄ ndá yee unda ria lɛ Set.
- 4** Ndɔ̄ si kɛmba lɛ Adam gá orè goo ndɔ̄ koji Set lé aɪ lɛbee tɔ̄l jinaijoo (800) ba yee oji ɲganje gá dɪŋgam gɛ ɲjé gá dené bɛi tɔ̄.
- 5** Ndɔ̄ si kɛmba lɛ Adam lai lé aɪ lɛbee tɔ̄l jinaikara gɛ dɛa rɔ̄-munda (930) ba yee wɛi bɛi.
- 6** Lɛb Set lé aɪ tɔ̄l-giree-mi (105) ndá yee oji Enɔ̄s tɔ̄.
- 7** Set lé si kɛmba lɛbee tɔ̄l jinaijoo giree-siri (807) orè goo ndɔ̄ koji Enɔ̄s ba yee oji ɲganje gá dɪŋgam gɛ ɲjé gá dené bɛi tɔ̄.
- 8** Ndɔ̄ si kɛmba lɛ Set lai lé aɪ lɛb tɔ̄l jinaikara gɛ dɛa dɔ̄g giree-joo (912) ba yee wɛi bɛi.
- 9** Lɛb Enɔ̄s aɪ rɔ̄-jinaikara (90) ndá yee oji Kenan.
- 10** Enɔ̄s lé si kɛmba lɛbee tɔ̄l jinaijoo gɛ dɛa dɔ̄g giree-mi (815) orè goo ndɔ̄ koji Kenan ba yee oji ɲganje gá dɪŋgam gɛ ɲjé gá dené bɛi tɔ̄.
- 11** Ndɔ̄ si kɛmba lɛ Enɔ̄s lai lé aɪ lɛbee tɔ̄l jinaikara gɛ giree-mi (905) ba yee wɛi bɛi.
- 12** Lɛb Kenan aɪ rɔ̄-siri (70) ndá yee oji Mahalaleel.
- 13** Kenan lé si kɛmba lɛbee tɔ̄l jinaijoo gɛ dɛa rɔ̄-sɔ̄ (840) orè goo ndɔ̄ koji Mahalaleel ba yee oji ɲganje gá dɪŋgam gɛ ɲjé gá dené bɛi tɔ̄.
- 14** Ndɔ̄ si kɛmba lɛ Kenan lai lé aɪ lɛbee tɔ̄l jinaikara gɛ dɛa dɔ̄g (910) ba yee wɛi bɛi.
- 15** Lɛb Mahalaleel aɪ rɔ̄-misɔ̄-giree-mi (65) ndá yee oji Jered.
- 16** Mahalaleel lé si kɛmba lɛbee tɔ̄l jinaijoo gɛ dɛa rɔ̄-munda (830) orè goo ndɔ̄ koji Jered ba yee oji ɲganje gá dɪŋgam gɛ ɲjé gá dené bɛi tɔ̄.
- 17** Ndɔ̄ si kɛmba lɛ Mahalaleel lai lé aɪ lɛbee tɔ̄l jinaijoo gɛ dɛa rɔ̄-jinaikara giree-mi (895) ba yee wɛi bɛi.
- 18** Lɛb Jered aɪ tɔ̄l dɛa rɔ̄-misɔ̄ giree-joo (162) ndá yee oji Enok.

- 19**Jered lé si kamba labeé tɔl jinaijoo (800) orè goo ndɔ koji Enok ba yeɛ oji nganje gá diŋgam gá njé gá dené bɛi tɔ.
- 20**Ndɔ si kamba lɛ Jered lai lé aɪ labeé tɔl jinaikara gá dɛa rɔ-misɔ giree-joo (962) ba yeɛ wɛi bɛi.
- 21**Lɛb Enok aɪ rɔ-misɔ-giree-mi (65) ndá yeɛ oji Metusela.
- 22**Enok lé loo gá yeɛ oji Metusela mbɔ ndá yeɛ njaa gá Ala labeé tɔl-munda (300) ba yeɛ oji nganje gá diŋgam gá njé gá dené bɛi tɔ.
- 23**Ndɔ si kamba lɛ Enok lai lé aɪ labeé tɔl munda gá dɛa rɔ-misɔ giree-mi (365).
- 24**Enok lé njaa gá Ala ndá godo mbata Ala nja unee.
- 25**Lɛb Metusela aɪ tɔl gá dɛa rɔ-jinaijoo giree-siri (187) ndá yeɛ oji Lemek.
- 26**Metusela si kamba labeé tɔl siri gá dɛa rɔ-jinaijoo giree-joo (782) orè goo ndɔ koji Lemek ba yeɛ oji nganje gá diŋgam gá njé gá dené bɛi tɔ.
- 27**Ndɔ si kamba lɛ Metusela lai lé aɪ labeé tɔl jinaikara gá dɛa rɔ-misɔ giree-jinaikara (969) ba yeɛ wɛi bɛi.
- 28**Lɛb Lemek aɪ tɔl gá dɛa rɔ-jinaijoo giree-joo (182) ndá yeɛ oji ngon gá diŋgam.
- 29**Yeɛ unda ria lɛ Noe pana: Yeɛ neelé a gɔl meɛ sí loo dao gá jeɛ n'daoje'g lɛm, gá loo kulaje'd gá kɛdɛrɛ gá jeɛ n'raje gá ji sí dɔ naŋg nee gá Njesigɛneɔ manee lé lɛm tɔ.
- 30**Lemek si kamba labeé tɔl-mi gá dɛa rɔ-jinaikara giree-mi (595) orè goo koji Noe ba yeɛ oji nganje gá diŋgam gá njé gá dené bɛi tɔ.
- 31**Ndɔ si kamba lɛ Lemek lai lé aɪ labeé tɔl-siri gá dɛa rɔ-siri giree-siri (777) ba yeɛ wɛi bɛi.
- 32**Lɛb Noe aɪ tɔl-mi (500) ndá yeɛ oji Sem, gá Kam gá Japet tɔ.

Gɪ-Néje 6

Ala wɔji-kwɔji tuji dɛwje

- 1** Loo gá dɛwje d'un kudu kɔs goo nɔ gá kédé-kédé dɔ naŋg nee lɛm, d'oji ne nganje gá dené lɛm tɔ ndá
- 2** ngan-Alaje gá diŋgam d'oo to gá ngan dɛwje gá dené lé mɔdɛ kɛm dee'g ndá dee mbɛr njé gá nɔje mbuna dee-deɛ lai gá taa kɛm dee lé, taa deɛ gá denéje lɛ dee.
- 3** Yen nga Njesigɛneɔ pa pana: Ndilɛm a si mee dɛw'g saar-saar gá nɔ el mbata dɛw lé to gá dakasrɔ ba ndá ndɔje gá kɔ si kamba lɛa d'a kas lɛb tɔl dɛa rɔ-joo ba nga.

⁴ Mee ndəaje'g neelé dəwje gə ŋgal pur-pur d'isi dɔ naŋg nee ya gə goo kɔm gə ŋgan-Alaje gə diŋgam d'ɔm nɔ'd gə ŋgan dəwje gə dené ar dee d'oji ne ŋganje lé. Deɛ nja to dəwje gə ləw gə to bəl kədm-kədm gə ri dee bar yaɔ.

⁵ Njesigəneɔ oo to gə meeyèr lə dəwje gə dɔ naŋg nee to yaɔ ləm, takəjije gə mee dee'g lai lé wɔji dɔ né gə majel ya goo kára ba gə ndɔ dee ndɔ dee ləm tɔ.

⁶ Njesigəneɔ ndiŋga rəa dɔ kunda gə yee unda dəw dɔ naŋg neelé ndá ar mée eɔ tɔ.

⁷ Njesigəneɔ pa pana: M'a tuji dəw gə m'undá dɔ naŋg neelé karee udu, un kudee dɔ dəw'g saar tee ne dɔ nékulje'g ləm, gə daje gə d'ag naŋg gə ta mee dee ləma, gə yelje gə d'aw pə dara'd gə tar ləm tɔ mbata ma m'ndiŋga rɔm dɔ kunda gə ma m'unda dee lé.

⁸ Nε Noe lé taa kəm Njesigəneɔ rəgm ya.

Ala wɔji-kwɔji kaji Noe

⁹ Aa ooje, ŋgaka Noe ba to nee. Noe lé to nje néra gə danasur ləm, gə njegelgodo ləm tɔ mee ndɔje gə yee si ne kəmba lé ya, Noe lé aa dɔ ta lə Ala kər-kər tɔ.

¹⁰ Noe lé oji ŋganje gə diŋgam munda: Sem, gə Kam, gə Japet tɔ.

¹¹ Dɔ naŋg tel to asəna gə né gə ndum kəm Ala'g lé ləm, néra gə kərm-kərm taa naŋg nee pəl-pəl ləm tɔ.

¹² Ala aa loo oo naŋg nee ndá aa oo, to asəna gə né gə ndum ya. Mbata darɔ dəwje lai tuji rəw-kaw deɛ gə dɔ naŋg nee pugudu-pugudu.

¹³ Bèe ba Ala ula Noe pana: ndɔ gə rudu dəwje lai gə dɔ naŋg nee a gə kun diao lé ma m'wɔji mbə, mbata deɛ d'ar néra gə kərm-kərm taa loo dɔ naŋg nee pəl-pəl, aa oo, m'a kar dee tuji gə naŋg nee bura ya.

¹⁴ Maji kari ra kəi-kag gə kag gə baree goper. Kəi-kag neelé i a gaŋg mee bəd-bəd gə ŋgan kəije ndá i a rədə mée gə giree gə tibi né gə to asəna gə tibi bida bèe.

¹⁵ Aa oo, rəbee gə i a gə rəa ne ba to nee: Ŋgal kəi-kag lé a k'as kəmkil dəw tɔl munda (300) ləm, tadee a k'as kəmkil dəw rɔ-mi (50) ləma, dəree gə ɔ gə tar lé a k'as kəmkil dəw rɔ-munda (30) ləm tɔ.

¹⁶ Kəi-kag neelé i a ra kəmbolè kára keneɲ ndá kɔ dɔ kəmbolè'd gə par gə ŋgəŋgəree gə tar lé a k'as kəmkil dəw kára (1). I a ra tarəw kar kəi-kag'd kára ba. Tɔbəi i a gaŋg mee kəi-kag lé gə goo ŋgalee as mee kəi munda dɔ nɔ'd, yee gə gelee gə bər ləm, gə yee gə njekɔm'g joo ləma, gə yee gə njekɔm'g munda ləm tɔ.

¹⁷ Ma nja m'a kar mán bélm ree taa loo pəl-pəl dɔ naŋg nee gə mba tuji nékundaje lai gə d'aw kəmba gin dara'g lé, néje lai-lai gə dɔ naŋg nee lé d'a tuji ya.

¹⁸ Nε ma man rɔm m'ari ya. I seɲ gə ŋganije gə diŋgam gə dené lai gə denéje lə ŋganije gə diŋgam lé a kədje mee kəi-kag'd neelé nɔ'd ya.

¹⁹Néje lai gé d'aw kamba'g əsé dan nékundaje'g lai lé i a kwa dee joo-joo gə gel dee gel dee mba kar dee d'andə səi mee kəi-kag'd bó gə kar dee d'aji səi nɔ'd tɔ, bɔ da gə kɔ da lé i a kwa dee joo-joo bɛɛ.

²⁰Yelje gə gel dee gel dee ləm, nékulje gə gel dee gel dee ləma, daje lai gé d'ag nanɔ gə gel dee gel dee ləm tɔ lé d'a ree rɔi'g joo-joo gə gel dee gel dee gə mba kari aji dee ne.

²¹Maji kari odo nésoje lai-lai gé kəm sɔ lé unda kul rɔi'g mba karee to gé nésoi ləm, gə néso dee-deɛ ləm tɔ.

²²Yee ba gé né gé Noe ra. Yeɛ ra néje lai gé Ala un ndia aree lé aree ɔr rɔd ya.

Gɪ-Néje 7

Noe andə mee kəi-kag'd lé

¹Njesigəneɔ ula Noe pana: I gə njémeekəije lai lai, ɔdje mee kəi-kag'd. Mbata m'ooi gé njemeekarabasur nɔm'g mbuna njé gé d'isi dɔ nanɔ nee basinè lé.

²I a mbər daje gé d'ər nɔgad-nɔgad joo-joo, bɔbee gə keɔ, bɔbee gə keɔ loo siri-siri gə mba kɔm dee rɔi'g ləm, daje gé d'ər el lé i a mbər dee joo-joo, bɔbee gə keɔ, bɔbee gə keɔ mba kɔm dee rɔi'g ləma,

³yelje gé d'aw dara lé kara i a mbər dee joo-joo, kóna gə mədee, kóna gə mədee loo siri-siri ləm tɔ mba nɔgəm dee kar dee d'unda kó nɔ dɔ nanɔ nee bura ya.

⁴Mbata nai ndɔ siri ndá m'a kar ndi ər dɔ nanɔ nee dan kàrá gə loondul'g as ndɔ rɔ-sɔ tɔbəi m'a tuji nékundaje lai gé ma m'unda dee dɔ nanɔ neelé ya.

⁵Noe ra néje lai gé Njesigəneɔ un ne ndia aree mba karee ra lé ya.

Man bélm

⁶Ləb koji Noe aɪ tɔl misɔ (600) ba mán bélm taa dɔ nanɔ nee bəi.

⁷Noe gə nɔganeeje gé diŋgam, gə dené ləa, gə denéje lə nɔganeeje gé diŋgam lé d'andə mee kəi-kag'd mbata lə mán bélm neelé.

⁸Mbuna daje gé d'ər nɔgad-nɔgad ləm, gə daje gé d'ər el ləm, gə yelje ləma, gə néje lai gé d'aw kamba dɔ nanɔ nee ləm tɔ lé

⁹deɛ d'andə goo Noe'g mee kəi-kag'd joo-joo, bɔbee gə keɔ, bɔbee gə keɔ, to gé Ala un ne ndia ar Noe mba karee ra lé tɔ.

¹⁰Ndɔ siri gogo lé ndá mán bélm taa nanɔ nee pəl-pəl.

¹¹Mee ndəa gé ləb Noe aɪ tɔl misɔ (600) mee nai gé njekɔm'g joo, gə ndɔ dɔg-giree-siri lé mán bélm i bwa gé nanɔ teɛ budu-budu ləm, kəm dara ɔr wuyum gə mán ləm tɔ.

¹²Ndi ər dɔ nanɔ nee dan kàrá gə loondul'g as ndəa rɔ-sɔ.

13Mee ndəa gən lé Noe gə ɲganeeje gá diŋgam, Sem gə Kam gə Japet ləm, gə dené lə Noe ləma, gə denéje lə ɲganeeje gá munda ləm tɔ lé deɛ lai d'andə mee kəi-kag'd lé ɲa'd.

14Daje gá wala lai gə gel dee gel dee ləm, nékulje lai gə gel dee gel dee ləm, daje lai gá d'ag naŋg gə gel dee gel dee ləm, yelje lai gə gel dee gel dee ləm, yelje gá tɛ-tɛ bèe lai ləma, gə néje lai gá d'ɪ gə bag dee ləm tɔ lé d'andə sə dee ɲa'd mee kəi-kag'd ya.

15Nékundaje lai gá d'aw kəmba lé d'andə gə Noe ɲa'd mee kəi-kag'd joo-joo.

16Nékundaje lai neelé, bəbee gə keɔ d'andə keneɲ, to gá Ala un ne ndia ar Noe lé. Bèe ba Njesigəneɔ udu tarəw dəa'g.

17Man bélm taa dɔ naŋg nee pəl-pəl as ndəa rɔ-sɔ. Manje neelé d'ɪ d'un kəi-kag dɔ naŋg'd lé gá tar kəŋgəŋ-kəŋgəŋ.

18Man lé ɪ mbaɪ-mbaɪ ula, tur dɔ naŋg nee ndá ar kəi-kag lé nun dɔ mán'g.

19Man lé ɪ dɔ maree'g gá kédé-kédé tur dɔ mbalje gá ɲgal léŋgé-léŋgé lai-lai dɔ naŋg nee tɔ.

20Man lé ɪ tur dɔ mbalje gá ɲgal léŋgé-léŋgé dəs as kəmkil dəw dɔg-giree-mi gá tar.

21Nékundaje lai gá d'aw kəmba dɔ naŋg neelé d'udu guduru ya, yelje ləm, gə nékulje ləm, gə daje gá wala ləm, gə daje lai gá d'ag naŋg ləma, gə dəwje lai ləm tɔ.

22Nékundaje lai gá d'əmə gə əm dee gá d'aw ne kəmba dɔ naŋg gá tudu'g lé d'wəi mburug ya.

23Nékundaje lai gá d'aw kəmba dɔ naŋg neelé d'udu guduru ya, un kudee dɔ dəwje'g aw ɲjal teɛ dɔ nékulje'g ləm, gə daje gá d'ag naŋg ləma, gə yelje gá d'aw tar ləm tɔ, deɛ d'udu guduru dɔ naŋg nee ya. Noe gə deɛ gá d'isi səa ɲa'd mee kəi-kag'd lé ba ya ba nai.

Noe unda loo mee kəi-kag'd teɛ

24Man bélm taa loo dɔ naŋg nee yəŋgəm-yəŋgəm as ndɔ tɔl dəa rɔ-mi (150).

Gɪ-Néje 8

1Mee Ala olé dɔ Noe'g gə dɔ daje'g lai, gə dɔ nékulje'g lai gá d'ar səa mee kəi-kag'd lé. Ala ar lel ula dɔ naŋg nee ndá mán lé rəm.

2Man bélm gá ɪ bwa gá naŋg ləm, gə kəm dara gá ɔr wuyum ləm tɔ lé gaŋg ɲgəji-ɲgəji ndá ndi əw rəa kər dɔ naŋg nee tɔ.

3Manje gá dɔ naŋg nee rəm jan-jan d'aw əw ndá as ndɔ tɔl dəa rɔ-mi (150) ba rəm yəm-yəm bəi.

- ⁴Nai gó njekóm'g siri gə ndo dɔg-giree-siri lé kəi-kag rəm aar dɔ mbalje gó Ararat.
- ⁵Man lé rəm gó kédé-kédé saar nai gó njekóm'g dɔg. Ndo gó dɔtar mee nai gó njekóm'g dɔg lé sém mbalje gó tar teɛ raga.
- ⁶Ndo rɔ-sɔ goo'g ndá Noe ɔr kəmbolè kəi-kag gó yeɛ ra lé ila tag.
- ⁷Yeɛ wa gɔ-gɔ kára ilá tar aree unda loo teɛ raga. Gɔ-gɔ neelé ila dɔ mán'g tel ree, aw tel ree ta-ta saar ar mán lé yi dɔ naŋg nee.
- ⁸Tɔbəi Noe wa dərnda ilá tar tɔ, aree unda loo teɛ raga mba koo see mán lé yi dɔ naŋg nee ŋga wa.
- ⁹Nɛ dərnda neelé oo loo kəm kila gɔlee keneŋ el ndá yee tel ree rəa'g mee kəi-kag'd mbata mán taa loo yal-yal dɔ naŋg nee ya bəi. Noe ula jia wá ilá rəa'g mee kəi-kag'd.
- ¹⁰Yeɛ ŋgina ndo siri goo'g bəi ndá yeɛ ila dərnda lé raga ya tɔbəi.
- ¹¹Kàrkemetag ndá yel lé tel ree rəa'g ndá aa oo, kam koiyo gó yee ti lé to təa'g. Togábè ba Noe gər gao to gó mán lé rəm aw yi dɔ naŋg nee ŋga.
- ¹²Yeɛ ŋgina as ndo siri ya tɔbəi ndá yeɛ wa dərnda lé ilá raga ya bəi. Nɛ yee tel ree rəa'g gogo el ŋga.
- ¹³Mee ndo gó kára lə nai gó dɔtar, loo gó ləb Noe aɪ tɔl-misɔ-giree-kára (601) lé ndá mán lé yi dɔ naŋg nee tɔ. Noe ɔr né gó dəb dɔ kəi-kag'd, yeɛ aa loo oo ndá naŋg nee tudu mbə ya.
- ¹⁴Nai gó njekóm'g joo, gə ndo rɔ-joo-giree-siri ləa lé naŋg tudu kurum-kurum.
- ¹⁵Togábè Ala ula Noe pana:
- ¹⁶Teɛ mee kəi-kag'd gó raga ŋga, i seɪ gə dené ləi, gə ŋganije gó diŋgam, gə denéje lə ŋganije səi nɔ'd.
- ¹⁷Daje lai ləm, gə nékundaje lai gó d'aw kəmba gó d'aar səi nɔ'd ləm tɔ lé ar dee teɛ səi gó raga nɔ'd ya, yelje ləm, gə nékulje ləma, gə daje lai gó d'ag naŋg ləm tɔ. Maji kar dee taa naŋg nee pəl-pəl ləm, d'oji nɔ yaɔ d'ɔs goo nɔ gó kédé-kédé ləm tɔ.
- ¹⁸Noe unda loo teɛ gə ŋganeeje gó diŋgam gə dené ləa gə denéje lə ŋganeeje nɔ'd tɔ.
- ¹⁹Daje lai ləm, gə néje lai gó d'ag naŋg gə ta mee dee ləm, gə yelje lai ləma, gə néje lai gó d'aw kəmba dɔ naŋg nee gə gel dee gel dee ləm tɔ lé d'unda loo mee kəi-kag'd lé teɛ.
- ²⁰Noe ra loo-nékinjaməs ar Njesigəneɔ. Yeɛ mbər nékulje gó d'ər ŋgad-ŋgad ləm, gə yelje gó d'ər ŋgad-ŋgad ləm tɔ ndá yeɛ inja dee gó nékinjaməs gó kɔ roo dɔ loo-nékinjaməs'g neelé.

²¹Njesigəneə taa bai né gé ədə lel ndá yee pa mée'g pana: M'a Man nanḡ neelé gé mbata læ dəw lé gogo el ḡga, mbata dəw lé un kudee gé kasee ba saar gé kédé-kédé lé takəji gé mée'g majel ya, təbəi m'a tel tuji néje lai gé d'aw kəm̄ba lé to gé m'ra kédé lé el ḡga tə.

²²A k'un kudee nee saar gé rudu ndə'g lé Nai dubu né gé yee gé ka kinja né læm, Kul gé loo nuḡga læm, Bār gé nai-kār læma, Dan-kār gé loondul læm tə lé D'a godo ndə bēe el.

Gɪ-Néje 9

Ala man rəa ar Noe

¹Ala tər ndia də Noe'g gé də ḡganeeje'g ula dee ne pana: Ojije nə, əsje ne goo nə gé kédé-kédé, rusuje ne nanḡ nee tub-tub.

²Sej a toje nébəl gé néndəb pəd-pəd kəm̄ daje'g lai gé də nanḡ nee læm, gé yelje lai gé d'aw pən dara'g læm, gé néje lai gé d'aw kəm̄ba də nanḡ nee læma, gé kajije lai gé d'aw dan baa-boo-kad'g læm tə, ma m'əm̄ dee ji sí'g yəg ya.

³Néje lai gé d'aw kəm̄ba lé d'a to gé nésə sí ya, ma m'ar sí néje neelé lai to gé ma m'ar sí mbi kamnajje bēe tə.

⁴Ne sej a əsje dakasrə da gé məsee gé to kəm̄ læ læ lé nə'd el.

⁵Maji kar sí gərje gao, məs sí gé sej síje ne kəm̄ba lé m'a dəji sí gée ya, lé to gé da kara m'a dəjee gée ya, dəw lé m'a dəji kəm̄ læ læ rə dəw maree gé to ḡgokeə ya.

⁶Dəw gé rara ba ila məs dəw maree nanḡ lé Maree kara a kila məsee-yee nanḡ ya tə, Mbata Ala ra dəw aree to tana səa pai-pai ya.

⁷Ne sej lé maji kar sí ojije nə, əsje goo nə gé kédé-kédé, gé taaje loo pəl-pəl də nanḡ nee, əsje goo nə gé kédé-kédé ya.

⁸Ala ula Noe gé ḡganeeje səa nə'd təbəi pana:

⁹Aa ooje, ma lé ma man rəm̄ m'ar sí-sej læm, m'ar ḡgaka síje gé goo sí'g læm tə,

¹⁰ma m'ar néje lai gé d'aw kəm̄ba gé d'ar sə sí nə'd ya: yelje læm, gé nékulje læma, gé daje lai gé də nanḡ nee læm tə, deḡ lai gé d'unda loo mee kəi-kag'd teḡ lé, to deḡ gé d'aw də nanḡ nee ya.

¹¹Ma man rəm̄ m'ar sí ya: néje gé d'aw kəm̄ba lé mán bélm a tuji dee kára kara gogo el ḡga læm, mán bélm lé a tuji nanḡ nee gogo el ḡga læm tə.

¹²Ala pana: Nétəji gé ma man ne rəm̄ m'ar sí-sej læm, m'ar néje lai gé d'aw kəm̄ba sə sí nə'd læma, m'ar ḡgaka síje saar-saar gé nḡ læm tə ba to nee:

¹³Ma m'ila ḡgaoburandi loo-kil'g læ ndi, yee ba gé nétəji manrə læm gé to mbunam ma'g gé njé gé də nanḡ nee'g ya.

¹⁴Loo gé m'a kar ndi il də njé gé nanḡ nee'g ndá d'a koo ḡgaoburandi danee'g,

¹⁵bèe ba m'a kar mæm olé ne dɔ Man gé ma man rɔm m'ar sí ləm, m'ar nékundaje lai gé d'aw kəmba ləm tɔ ndá manje lé d'a tel to gé mán bélm gé mba tuji ne néje lai gé d'aw kəmba lé gogo el ŋga.

¹⁶Ŋgaoburandi a teɛ dan ndi'g. M'a kée ndá m'a kar mæm olé ne dɔ manrɔ gé to gé nɔ gé to mbuna Ala'g lé gé nékundaje lai gé d'aw kəmba dɔ naŋg nee lé ya.

¹⁷Ala ula Noe pana: Yee ba gé nétɔji manrɔ gé ma man ne rɔm m'aree to mbunama'g gé nékundaje lai gé dɔ naŋg nee ya.

Noe gə ŋganeeye

¹⁸Ŋgalə Noe gé d'unda loo mee kəi-kag'd teɛ lé to Sem, gə Kam, gə Japet tɔ. Kam lé ba to bɔ Kanaje.

¹⁹Deɛ gé munda neelé ba to ŋgalə Noe ndá ŋgaka dee-deeye ba taa loo dɔ naŋg nee pəl-pəl tɔ.

²⁰Noe un kudu kwa ndɔ ndá yeɛ maan nduú keneɲ.

²¹Yeɛ ai mán-nduú neelé aree tɔlee ndá yeɛ ɔr kubu rəa'g to kudee dum ba mee kəi-kubu'g ləa.

²²Kam, gé to bɔ Kanaje lé oo bɔbeeje gé to kudee dum ndá aw raga aw pa taree ar ŋgakeaje gé joo lé d'oo.

²³Yen ŋga Sem gə Japet d'un kubu gé boi yul d'wa dɔ dam dee'g njaa rəm ne gə gir dee gir dee ndá d'ila dɔ bɔ deeje gé to kudee dum'g lé. Kəm dee gé to gé kédé lé ba ar dee d'oo ne kudu bɔ deeje gé to dum lé el.

²⁴Loo gé mán-nduú tən rɔ Noe'g aree teɛ kəmee ndá yeɛ oo ta né gé ŋgonee gé ndɔji ra səa lé.

²⁵Yeɛ pana: Ndɔl a kwa dɔ Kanə! Yeɛ a to bər lə bərje lə ŋgakeaje.

²⁶Yeɛ pa tɔbəi pana: Maji kar dɔ Njesigəneə Ala lə Sem ai səgərə, Kar Kanə to bər lə dee ya!

²⁷Maji kar nékiŋgaje lə Japet taa rəa pəl-pəl ləm, Karee si mee kəi-kubu'g lə Sem ləm tɔ Ndá kar Kanə to bər lə dee ya.

²⁸Loo gé mán bélmje lé godo ndá Noe si kəmba géé'g as ləbee tɔl munda gə dəa rɔ-mi (350) ya bəi.

²⁹Ndɔje lai gé Noe si ne kəmba lé aɲ ləb tɔl jinaikara gə dəa rɔ-mi (950) ba yeɛ wəi bəi.

Gɪ-Néje 10

Ŋgaka ŋgalə Noe

¹Aa ooje, ri ŋgaka ŋgalə Noe gé Sem, gə Kam gə Japet lé ba to nee: loo gé mán bélm lé godo ndá deɛ d'oji ŋgan deeje gé diŋgam.

- ²Ri ngalə Japet ba nee: Gomer, Magɔg, Madai, Jaban, Tubal, Mesek gə Tiras.
- ³Ngalə Gomer ba ri dee to nee: Askenaj, gə Dipat, gə Togarma.
- ⁴Ri ngalə Jaban ba nee: Elisa, Tarsis, Kitim gə Dodanim.
- ⁵Koso-dəwje lai d'ɪ gin dee-dee'g d'aw d'isi dɔgoré-looje'g lə ginkoji dəwje gə ranɔg gə goo nanɔg lə dee ləm, gə goo takɔji dee ləm, gə goo gel-bɔje lə dee ləma, gə goo ginkoji lə dee ləm tɔ.
- ⁶Ngalə Kam ba ri dee to nee: Kus, gə Misrayim, gə Put gə Kana.
- ⁷Ri ngalə Kus ba nee: Saba, Habila, Sabta, Raema gə Sabteka. Ri ngalə Raema ba nee: Seba gə Dedan.
- ⁸Kus oji Nimrɔd tɔ. Yeɛ neelé to njesiŋgamonɔ gə dɔtar dɔ nanɔg nee.
- ⁹Yeɛ to njeɔer gosɔdɔ nɔ Njesigəneɔ'g. Gelee gə nee ba deɛ pa ne pana: Asəna gə Nimrɔd, njeɔer gosɔdɔ nɔ Njesigəneɔ'g bèe.
- ¹⁰Yeɛ ɔ bee kédé dɔ beeje gə Babel gə Ereka gə Akad gə Kalne gə to dɔ nanɔg gə Sineyar.
- ¹¹Asur ba ɪ bee'g neelé. Yeɛ tum gin beeje gə ri dee lə Ninibə gə Rehobot-Hir gə Kalak
- ¹²gə Resen gə to mbuna Ninibə gə Kalak'd gə to bee gə boo yaɔ.
- ¹³Misrayim oji Ludje, gə Anamje, gə Lehabje, gə Naptuje,
- ¹⁴gə Patrusje, gə Kasluje gə Pilstije gə Kaptɔrje d'ɪ keneɔ tɔ.
- ¹⁵Kana oji Sidɔ gə to ngondəree ləm, gə Het,
- ¹⁶gə to bao Yebusje, gə Amɔrje, gə Girgasije,
- ¹⁷gə Hebjje, gə Arkije, gə Sinije,
- ¹⁸gə Arbadje, gə Semarje, gə Hamatje tɔ. Géee gə gogo, gel-bɔje lə Kanaje lé sanéna.
- ¹⁹Rəw-nim-bee lə Kanaje lé un kudee Sidɔ par gə Gerar aw saar teɛ Gaja ləm, tɔbəi par gə Sɔdɔm gə Gɔmɔr, gə Adma, gə Seboyim aw njal teɛ Lesa ləm tɔ.
- ²⁰Deɛ neelé ba to ngaka Kam gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo takɔji dee ləm, gə goo dɔ nanɔg lə dee ləma, gə goo ginkojije lə dee ləm tɔ.
- ²¹Sem kara oji nganje gə diŋgam tɔ. Yeɛ to bɔ ngalə Heberje lai ləm, yeɛ to ngara Japetje gə tɔg ləm tɔ.
- ²²Ri ngalə Sem ba nee: Elam, gə Asur, gə Arpaksad, gə Lud gə Aram.
- ²³Ri ngalə Aram ba nee: Uts, gə Hul, gə Géter, gə Mas.
- ²⁴Arpaksad oji Sela oji Heber,

²⁵Heber oji nganje gá diŋgam joo: yee gá kára ria lə Peleg mbata mee ndəa'g neelé deɛ kai n̄a naŋg, tɔbɔi ŋgokeɛ lə ria lə Joktan tɔ.

²⁶Joktan oji Almodad, gə Selep, gə Hasamabet, gə Jera,

²⁷gə Hadoram, gə Ujal, gə Dikla,

²⁸gə Obal, gə Abimael, gə Seba,

²⁹gə Opir, gə Habila, gə Jobab. Deɛ lai neelé to ŋgalə Joktan ya.

³⁰Deɛ d'isi loo gá un kudee Mesa par gá Separ saar teɛ ne mbal gá to bər.

³¹Deɛ neelé to ŋgalə Sem gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo takɔji dee ləm, gə goo dɔ naŋg lə dee ləma, gə goo ginkojije lə dee ləm tɔ.

³²Deɛ nja ba to gel-bɔje lə ŋgalə Noe, gə goo ŋgaka deeje ləm, gə goo ginkojije lə dee ləm tɔ. Loo gá mán bélm godo ndá ginkoji dəwje gə raŋg d'ɪ gin dee'g taa ne loo dɔ naŋg nee pəl-pəl tɔ.

Gi-Néje 11

Kəi gá ŋgal gá duu dɔ loo gá ria lə Babel

¹Dəwje lai dɔ naŋg neelé takɔji dee to gá kára ba ləm, tapa dee kara to gá kára ba ləm tɔ.

²Loo gá deɛ d'ɪ par gá bər d'aw ndá deɛ teɛ ndag-loo gá to dɔ naŋg gá Sineyar, tɔbɔi deɛ d'isi keneɲ tɔ.

³Deɛ d'ula n̄a pana: Ar sí j'aw j'ɔrje bɔrɔ gə mba nuŋga. Bɔrɔje neelé deɛ ra ne kula to gá mbal bèe ləm, né gá asəna gə tibi biɔ bèe gá deɛ baree bitumə lə yee ba to gá simɔ lə dee ləm tɔ.

⁴Deɛ pa ya tɔbɔi pana: Ar sí n'raje bee-boo gá wɔji dɔ sí ləm, gə kəi gá ŋgal gá duu dɔ loo gá dəa ɔs dara ləm tɔ mba kar ri sí bar ne ləm, mba kar sí n'sanéje-n̄a dɔ naŋg nee gə loo lai el ləm tɔ.

⁵Njesigəneɛ risi uru naŋg gə mba koo bee neelé ləm, gə kəi gá duu dɔ loo gá ŋgan dəwje gá diŋgam d'unda lə ləm tɔ.

⁶Njesigəneɛ pana: Aa oo, dəwje neelé gin dee to gá kára ba ləm, takɔji dee kara to gá kára ba ləm tɔ ndá né gá deɛ d'un kudu ra ba to nee. Basinè né gá rara kara gá d'wɔji-kwɔji ra lə ndá né gá njekɔg dee dɔ'g a godo.

⁷Ar sí j'uruje naŋg mba tel gwɔs dee gə mba kar dee gər takɔji lə naɔ el.

⁸Bèe ba Njesigəneɛ sané dee ne əw dɔ naŋg nee gə looje lai. Togábè ba deɛ d'əw rɔ deɛ kunda bee neelé tɔ.

⁹Gelee gá nee ba deɛ baree ne Babel mbata lə neelé ba Njesigəneɛ tel gwɔs dəwje lai gá dɔ naŋg nee lə bəd-bəd keneɲ ləm, lə neelé ba Njesigəneɛ sané dee ne dɔ naŋg nee gə looje lai ləm tɔ.

Ngaka Sem

- 10**Aa ooje ngaka Semje lé ba ri dee to nee: Ləb Sem lé aḷ təl (100) ndá yeḷ oji Arpaksad as ləb joo goo mán bélm'g lé.
- 11**Sem lé si kəmba ləbee təl mi (500) goo ndo koji Arpaksad'g ya, ndá yeḷ oji nganje gá diṅgam gə njé gá dené ləm tə.
- 12**Ləb Arpaksad aḷ rɔ-munda-giree-mi (35) ndá yeḷ oji Sela.
- 13**Arpaksad lé si kəmba ləbee təl-sɔ-giree-munda (403) goo ndo koji Sela'g ya, ndá yeḷ oji nganje gá diṅgam gə njé gá dené ləm tə.
- 14**Ləb Sela aḷ rɔ-munda (30) ndá yeḷ oji Heber.
- 15**Sela lé si kəmba ləbee təl-sɔ-giree-munda (403) goo ndo koji Heber'g ya, ndá yeḷ oji nganje gá diṅgam gə njé gá dené ləm tə.
- 16**Ləb Heber aḷ rɔ-munda-giree-sɔ (34) ndá yeḷ oji Peleg.
- 17**Heber lé si kəmba ləbee təl-sɔ gə dəa rɔ-munda (430) goo ndo koji Peleg'd ya, ndá yeḷ oji nganje gá diṅgam gə njé gá dené ləm tə.
- 18**Ləb Peleg aḷ rɔ-munda (30) ndá yeḷ oji Rehu.
- 19**Peleg lé si kəmba ləbee təl-joo-giree-jinaikara (209) goo ndo koji Rehu'g ya, ndá yeḷ oji nganje gá diṅgam gə njé gá dené ləm tə.
- 20**Ləb Rehu aḷ rɔ-munda-giree-joo (32) ndá yeḷ oji Serug.
- 21**Rehu lé si kəmba ləbee təl-joo-giree-siri (207) goo ndo koji Serug'd ya, ndá yeḷ oji nganje gá diṅgam gə njé gá dené ləm tə.
- 22**Ləb Serug aḷ rɔ-munda (30) ndá yeḷ oji Naor.
- 23**Serug lé si kəmba ləbee təl joo (200) goo ndo koji Naor'g ya, ndá yeḷ oji nganje gá diṅgam gə njé gá dené ləm tə.
- 24**Ləb Naor aḷ rɔ-joo-giree-jinaikara (29) ndá yeḷ oji Tera.
- 25**Naor lé si kəmba ləbee təl gə dəa dɔg giree-jinaikara (119) goo ndo koji Tera'd ya, ndá yeḷ oji nganje gá diṅgam gə njé gá dené ləm tə.
- 26**Ləb Tera aḷ rɔ-siri (70) ndá yeḷ oji Abram, gə Naor gə Haran.
- 27**Aa ooje, ngaka Teraje ba ri dee to nee: Tera oji Abram, gə Naor, gə Haran. Haran oji Lot.
- 28**Ndá Haran wəi kəm bɔbeeje'g Tera mee bee-kojee'g Ur mee beekɔ gá Kalde.
- 29**Abram gə Naor taa denéje, ri dené lə Abram to Sarai, ri dené lə Naor to Milka, yeḷ to ṅgolə Haran, Haran lé to bɔ Milkaje ləm gə bɔ Jiskaje ləm tə.
- 30**Sarai lé to kawkad bɔ yeḷ oji ṅgon el.

³¹Tera ar ngonee gé Abram ləm, gə Lət gé to ngolə Haran, ngolə ngonee gé dingam ləma, gə məmeeje Sarai, dené lə ngonee Abram ləm tɔ d'aw səa. Deɛ d'ɪ Ur beeko gé Kalde nɔ'd mba kaw mee bee gé Kanɔ. Deɛ d'aw njal teɛ Haran ndá deɛ d'isi keneɲ.

³²Ləb si kəmba lə Tera lé aɪ tɔl-joo-giree mi (205) ndá Tera wəi Haran.

Gɪ-Néje 12

ABRAM Ala bar Abram

¹Njesigəneɔ ula Abram pana: Uba naɲg ɪ mee bee-kojii'g gə mbuna njénojije'g ləi ləm, gə mee kəi'g lə bɔbije ləm tɔ aw dɔ naɲg gé ma nja m'a gə tɔjii lé.

²M'a kari tel to ginkoji dəwje gé boo yaɔ ləm, m'a tɔr ndum dɔi'g ləm tɔ. M'a kar rii bar ləm, i a tel to gin dɔkaisəgərə ləm tɔ.

³M'a tɔr ndum dɔ deɛ gé tɔr ndu dee dɔi'g ləm, m'a kila ndɔl dɔ deɛ gé d'ila ndɔl dɔi'g ləm tɔ. Ginkoji dəwje lai dɔ naɲg nee d'a kiɲga dɔkaisəgərə rɔi'g ya.

⁴Abram ɪ aw to gé Njesigəneɔ ulá lé, tɔbəi Lət ɪ aw səa tɔ. Ləb Abram aɪ rɔ-siri-giree-mi (75) loo gé yeɛ ɪ Haran lé.

⁵Abram un Sarai gé to dené ləa gə ngolə ngokeɔ gé dingam gé Lət lé ar d'aw səa nɔ'd, tɔbəi yeɛ odo nékiɲgaje lə deɛ lai gé d'ɲga ləm, dəwje lai gé d'ɲga dee Haran kara d'ɪ d'aw səa dee nɔ'd ləm tɔ. Deɛ d'ɪ gə mba kaw bee gé Kanɔ ndá deɛ teɛ mee bee gé Kanɔ lé ya tɔ.

⁶Abram njaa unda loo gaɲg aw saar teɛ loo gé baree Sikem, saar teɛ loo gé kagje gé bar dee sənəje gé Moré d'ar keneɲ. Kanɔje d'isi mee bee'g neelé bəi.

⁷Njesigəneɔ teɛ dɔ Abram'g ulá pana: 'Bee neelé m'a kar ɲgakaije gé kɔ dee-deɛ. Togəbè Abram ra loo-nékinjaməs ar Njesigəneɔ gé teɛ dəa'g lé.

⁸Yeɛ sa rəa loo gé nee'g lé aw par gé dɔ mbal'd gé to par gé bər lə Betel ndá yeɛ la kəi-kubuje ləa keneɲ ar Betel to gé dɔ-gó ləm, Ai to par gé bər ləm tɔ. Yeɛ ra loo-nékinjaməs keneɲ ar Njesigəneɔ, tɔbəi yeɛ bar ri Njesigəneɔ keneɲ tɔ.

⁹Abram njaa kəmee gé kédé aw ne par gé dɔkɔl.

Abram si Ejiptə

¹⁰Boo-boo oso mee bee'g ndá Abram ɪ aw Ejiptə gə mba kisi keneɲ waga ba mbata boo-boo tɔl yaɔ mee bee'g lé.

¹¹Loo gé yeɛ unda dɔ bee gé Ejiptə dəb ndá yeɛ ula Sarai gé to dené ləa lé pana: Aa oo, ma m'gər gao, i lé to dené gé mɔdə yaɔ.

¹²Loo gé Ejiptəje d'a kila kəm dee dɔi'g ndá d'a pana: I to dené ləm! Togəbè ba d'a tɔlm ne i ndá d'a kyə'i kəmba ya.

13 Ma m'ra ndòo ròi'g gə mba kari ula dee pana: I to kɔnanəm bó gə mba kar mbɔl dɔi ba d'a kwam ne gə rɔ dee'g ləm, gə mba karm m'isi ne kəmba gə mbata ləi ləm tɔ.

14 Loo gə Abram teɛ Ejiptə mbə ndá Ejiptəje d'oo dené ləa lé mɔdə yaɔ ya tɔ.

15 Dəwje gə boo lə Paraɔ kara d'ée tɔ ndá d'ɔr ta gə wɔji dɔ mɔdə ləa d'ar Paraɔ oo. Togábè ba deɛ d'aw gə dené neelé kəi lə Paraɔ tɔ.

16 Paraɔ lé ra gə Abram meemaji gə mbata ləa. Togábè Abram iŋga badje ləm, gə maŋje ləm, gə mulayèje-je ləm, gə ŋganjélookisije gə diŋgam gə njé gə dené ləm, gə kɔ-mulayèje-je ləma, gə jambalje ləm tɔ.

17 Ne Njesigəneɔ ar némeekonje gə to bəl kədəm-kədəm teɛ dɔ Paraɔ gə njémeekəije'g ləa gə mbata lə Sarai, dené lə Abram lé.

18 Yen ŋga Paraɔ bar Abram dəjee pana: See dī ba i ra səm bèe wa. See ban ba i ulam təsərə to gə yeɛ to dené ləi el wa.

19 See gə mba dī ba i pa pana: Yeɛ to kɔnani ba am ma m'təa ne gə dené ləm lé wa. Basinè aa oo dené ləi ya aa'n, wá gə ròi'g ndá ɔd aw loo ləi ŋga!

20 Bèe ba Paraɔ un ndia ar dəwje ləa mba kar dee tɔbee, yeɛ gə dené ləa gə néje ləa lai.

Gi-Néje 13

1 Abram i Ejiptə aw par gə dɔkɔl, yeɛ gə dené ləa, gə néje ləa lai ləm, Lɔt kara aw səa nɔ'd ləm tɔ.

Abram gə Lɔt d'ya nɔ d'aw loo lə dee lə dee

2 Abram lé to bao-nékulje ləm, gə bao-larnda ləma, gə bao-larlɔr ləm tɔ.

3 Yeɛ i par gə dɔkɔl njaa gə loo-loo saar teɛ Betel, saar teɛ loo gə yeɛ la kəi-kubu ləa keneŋ dɔtar, mbuna Betel gə Ai'g,

4 to loo gə loo-nékinjaməs gə yeɛ ra kédé lé to keneŋ. Lée neelé ba Abram bar ri Njesigəneɔ keneŋ tɔ.

5 Lɔt gə aw gə Abram nɔ'd lé kara badje ləa, gə maŋje ləa, gə kəi-kubuje ləa to keneŋ tɔ.

6 Ndá gad loo neelé as kar dee d'isi nɔ'd keneŋ el mbata néje lə dee to yaɔ ar dee d'askəm kisi nɔ'd loo kára ba el.

7 Njéŋgəm nékulje lə Abram gə njéŋgəm nékulje lə Lɔt lé deɛ kɔl nɔ. Tɔbəi Kanaje gə Peresje d'isi loo gə neelé bəi tɔ.

8 Abram ula Lɔt pana: M'ra ndòo ròi'g, maji kar ta tɔ-nɔ oso mbuna sí-jee səi'g el ləm, mbuna njéŋgəm nékulje ləm gə njéŋgəm nékulje ləi'g el ləm tɔ, mbata jee n'to ŋgakɔ naje.

- ⁹See loo ba lai to nɔ̃'g nee el wa. Maji kari ɔr rɔi rɔm'g. Bó lé i aw par gé dɔ̃gel ndá m'a kaw gé dɔ̃kɔl. Bó lé i aw par gé dɔ̃kɔl ndá m'a kaw gé dɔ̃gel tɔ.
- ¹⁰Lɔt un kəmee gé tar ndá yeɛ oo loo gé təb mee ndag-loo gé Jurde lai gé mu idi keneɲ lururu. Kédé gé Ala tuji Sɔdɔm gə Gɔmɔr el bəi lé, un kudée lé gé neelé saar teɛ Soar lé to asəna gə loo-ndɔ lə Njesigəneɛ, asəna gə bée gé Ejiptə bée.
- ¹¹Lɔt lé unda kəm loo mee ndag-loo gé Jurde lai gé keɛ-yeɛ ndá yeɛ aw par gé bər. Togábè ba deɛ d'yɛ ne goo nɛ.
- ¹²Abram si mee bée gé Kanɔ ndá Lɔt ba si mee bée-booje gé to mee ndag-loo'g tɔbəi yeɛ la kəi-kubuɛ ləa keneɲ saar teɛ Sɔdɔm.
- ¹³Dəwje gé Sɔdɔm lé to njémeeyərje ləm, gə bao-kaiyaje nɔ Njesigəneɛ'g ləm tɔ.
- ¹⁴Loo gé Lɔt uba Abram yɛ mbɔ ndá Njesigəneɛ ula Abram pana: Un kəmi gé tar loo gé i aar keneɲ nee ya, aa ne loo oo par gé dɔ̃gel gə dɔ̃kɔl ləm, gə par gé bər gə dɔ-gó ləm tɔ.
- ¹⁵Mbata dɔ naɲɲje lai gé i oo lé m'a kari gé kaɲ ya dɔɲɔ doi ləm, gə kɔ ɲgakaije saar-saar gə nɔ ləm tɔ.
- ¹⁶M'a kar ɲgakaije bula d'asəna gə nduji naɲɲ mba kar bó lé dəw askəm tura nduji naɲɲ ndá ɲgakaije kara a tura bula lə deɛ bée ya tɔ.
- ¹⁷Uba naɲɲ ɲta, njaa mee bée'g neelé gə looje lai-lai, ɲgalee ləm, gə tadee ləm tɔ mbata m'a gə kari gé kaɲ ya.
- ¹⁸Abram tɔr kəi-kubuɛ ləa aw si mbuna kag-senəje'd gé Mamré gé to mbɔr Ebrɔ'g dəb. Ndá yeɛ ra loo-nékinjaməs keneɲ ar Njesigəneɛ.

Gi-Néje 14

Abram aji Lɔt

- ¹Mee ləb gé Amrapel to ne mbai gé Sineyar ləm, Arjok to ne mbai gé Elasar ləm, Kedorlaomer to ne mbai gé Elam ləma, Tidəal to ne mbai gé Gojim ləm tɔ lé
- ²ndá deɛ d'aw gə mba rɔ gə Bera, mbai gé Sɔdɔm ləm, gə Birsa, mbai gé Gɔmɔr ləm, gə Sineyab, mbai gé Adma ləm, gə Semeeber, mbai gé Seboyim ləma, gə Soar, mbai gé Bela ləm tɔ.
- ³Deɛ gé ɓar ri deɛ gogo neelé deɛ d'wa dɔ nɛ mee wəl-loo gé Sidiim gé to baa-boo-kad gé ɓaree baa-Kad lé.
- ⁴As ləb deɛ dɔ̃g-giree-joo lé deɛ ra kula bər d'ar Kedorlaomer ndá ləb gé njekɔm'g dɔ̃g-giree-munda lé deɛ d'ɲ səa.
- ⁵Nɛ mee ləb gé njekɔm'g dɔ̃g-giree-sɔ lé Kedorlaomer gə mbaije gé d'ɔm səa nɛ'd lé deɛ d'ɔm nɛ'd d'aw dum dɔ Repayimje mee bée gé Asterot-Karnayim ləm, deɛ dum dɔ Jujimje mee bée gé Ham ləm, deɛ dum dɔ Emimje mee bée gé sabe-Kirjatayim ləma,

- ⁶Dee dum do Horiye do mbal'g la dee ga Seir njal tee kag-senə'g la Paran ga to mbor do dilaloo'g deb lam to.
- ⁷Tobai dee d'os tel gogo ree En-Mispat ga to Kades nda dee dum do Amalekje do nang la dee lai lam, ga Amorje ga d'isi Hasasog-Tamar lam to.
- ⁸Nda mbai ga Sodom, ga mbai ga Gomor, ga mbai ga Adma, ga mbai ga Seboyim, ga mbai ga Bela ga to Soar le dee tee d'inga dee ro sa dee mee wel-loo ga Sidiim.
- ⁹Dee ro ga Kedorlaomer, mbai ga Elam lam, ga Tidəal, mbai ga Gojim lam, ga Amrapel, mbai ga Sineyar lama, ga Arjok, mbai ga Elasar lam to. Mbaije ga kudu so le ro ga mbaije ga kudu mi.
- ¹⁰Wel loo ga Sidiim le bwa-manje ga ne ga asena ga tibi bia bee taa loo kenej pel-pel. Mbai ga Sodom ga mbai ga Gomor le buŋga na d'ai nda dee d'oso kenej. Ges dee ga nai le d'ai ga do mbal'g to.
- ¹¹Njetad dee roje le d'odo nebaoje la ne ga Sodom ga Gomor lai lam, d'odo nesaje la dee lai lam to ba d'od d'aw bai.
- ¹²Dee d'wa Lot, ngola ngokog Abram ga si Sodom le ga nekingaje la to ba d'od d'aw bai to.
- ¹³Daw kara ga tee ta ro'g pad-pad le ree ro Abram ga to Ebrə ga ra bee mbuna kag-senəje'g la Mamre, daw ga Amor ga to ngokog Eskol ga ngokog Aner, dee ga dom ta la dee na'd ga Abram kedé le.
- ¹⁴Loo ga Abram oo ta kwa ga d'wa ngokeə le nda yee or kuraje la tol-munda ga do dee dog-giree-jinaijoo (318), dee ga singa dee to kogəro-kogəro mbuna mar deej'g, ga to dee ga d'oji dee kai'g la le ba yee kai dee nekadje ji dee'g kel-kel nda yee tuba ne goo mbaije neelé saar tee LkD.
- ¹⁵Yee ga neraje la le dee kai na ga kudu dee kudu dee ga mba ro ga nebjaje la dee le loondul'g. Nda yee dum dee lam, yee kor dee saar tee Soba ga to par ga dogel la bee ga Damas lam to.
- ¹⁶Bee ba yee taa nebaoje lai tel ne gogo lam, yee tel ne ga ngokeə Lot ga neje la ga denaje ga koso-dawje le kara lai lam to.

Melkisedek tor ndia do Abram'g

- ¹⁷Loo ga Abram dum Kedorlaomer ga mbaije lai ga d'aw sa na'd ba tel bai nda mbai ga Sodom tee tila kamee inga kam wel-loo ga sabe ga baree Wel-loo la mbai le.
- ¹⁸Melkisedek, mbai ga Salem le ar dee ree ga muru ga man-nduu. Yee neelé to njekinjanemas la Ala ga Njekurdooloo.
- ¹⁹Yee tor ndia do Abram'g pana: Maji kar Ala ga Njekurdooloo, yee ga to mbai do dara ga nang nee le tor ndia do Abram'g!

²⁰Maji kar dɔ Ala gɛ Njekurdɔloo lɛ ai sɛgɛrɛ, yɛɛ gɛ yɛ njɛbɛjɛ lɛi jii'g. Yen ba Abram kai nɛjɛ lai loo dɔg ba un tɛa kɛra aree.

²¹Mbai gɛ Sɔdɔm ula Abram pana: Maji kari am dɛwje ba gɛ kama ndɛ yɛ nɛbaoje ba gɛ kai.

²²Abram ila mbai gɛ Sɔdɔm keneɲ pana: Ma m'un jim par gɛ rɔ Njesigɛneɛ'g, Ala gɛ Njekurdɔloo, yɛɛ gɛ to mbai dɔ dara gɛ naɲg nee:

²³Aa oo, m'a kun nɛ kɛra kara gɛ to kai el, kula kuru kubu ɛsɛ kula ta markob kara m'a kun el nɛ banelɛ i a pana: Ma ya, m'unda Abram dan maji'g. M'a taa nɛ kɛra kara mbata lɛm-ma el!

²⁴Nɛ nɛsɔ basaje gɛ d'usɔ mbɔ lɛm, gɛ nɛjɛ gɛ wɔji dɔ dɛwje gɛ d'aw sɛm nɛ'd lɛ Aner, gɛ Eskol gɛ Mamrɛ: deɛ nja d'a taa nɛ gɛ wɔji dɔ deɛ ya.

Gɛ-Nɛjɛ 15

Ala man rɛa ar Abram

¹Loo gɛ ta nɛjɛ neelɛ dɛs mbɔ ndɛ nɛ gɛ mɛdi ba Njesigɛneɛ tɛɛ ne dɔ Abram'g un ta ulɛ ne pana: Abram, bɛl el. Ma m'to dɛr-rɔ lɛi ndɛ nɛdɔji lɛi a kal dɔ loo.

²Abram tel ilɛ keneɲ pana: Mbaidɔmbaije gɛ Njesigɛneɛ, see dɛ ba i a kam wa. Ma lɛ m'aw kari ba lal koji ɲgon. Njekwa-nɛnduba mee kai'g lɛm lɛ yɛɛ ba to Eliɛjer gɛ Damas.

³Ndɛ Abram pana: Aa oo, i am ɲgon mɛɛm el ndɛ dɛw gɛ d'ojee mee kai'g lɛm ba a to njekwa-nɛndubam.

⁴Yen ɲga Njesigɛneɛ tel ulɛ ta togɛbɛ pana: Yɛɛ neelɛ a to njekwa-nɛndubai el ne yɛɛ gɛ a tɛɛ mɛɛi'g ya ba a to njekwa-nɛndubai bɛi.

⁵Loo gɛ yɛɛ tɛɛ sɛa raga ndɛ yɛɛ ulɛ pana: Un kɛmi par gɛ dara, tura kɛrɛmɛje. See i askɛm tura deɛ ya wa. Tɔbɛi yɛɛ ulɛ pana: ɲgakaije kara d'a bula togɛbɛ ya tɔ.

⁶Abram ɔm mɛɛ dɔ Njesigɛneɛ'g jɛb-jɛb, yɛɛ ba Ala tura gɛ nɛmeekarabasur lɛa.

⁷Njesigɛneɛ ulɛ tɔbɛi pana: Ma nja m'to Njesigɛneɛ gɛ m'ari unda loo mee bɛe gɛ Ur, bɛekɔ gɛ Kalde tɛɛ lɛ gɛ mba kari naɲg neelɛ gɛ kai ya.

⁸Abram ilɛ keneɲ pana: Mbai gɛ Njesigɛneɛ, see dɛ ba a karm m'gɛr ne to gɛ nɛ neelɛ a to kama wa.

⁹Njesigɛneɛ ulɛ pana: Maji kari wa mɛdɛ maɲg gɛ lɛbee aɲ munda lɛm, gɛ mɛdɛ byɛ gɛ lɛbee aɲ munda lɛm, gɛ bɛl badɛ gɛ lɛbee aɲ munda lɛm, gɛ dɛrnda kɛra lɛma, gɛ ɲgon dɛrkul kɛra lɛm tɔ.

¹⁰Abram wa da-kulje neelɛ ndɛ yɛɛ riba deɛ dana-dana, ɔm deɛ ar deɛ d'wɔji dɔ nɛ-nɛ. Nɛ yɛɛ riba yɛlɛ lɛ el.

- 11**Yelje gé njéso mar deeje lé ree d'ila do yoo da-kulje'g neelé ndá Abram tuba dee.
- 12**Loo gé kàr a gə kandə ndá Abram oso gə bi pəræg. Aa oo bəl-boo gə loondul gé ndul njudu-njudu ree dəb dəa'g bigim.
- 13**Njesigəneə ula Abram pana: Maji kari gər gao, ngakaije lé d'a to mbáje mee bee gé a to kə dee-dee el. D'a kwa dee gé bər ləm, d'a kula kəm dee ndòo as ləb dee təl-so (400) ləm tə.
- 14**Ne m'a gangta do beekə gé njekwa dee gé bər lé ndá géé gé gogo d'a kunda loo teə gə nébaoje bula tə.
- 15**I lé i a kwəi gə meekuləm. I a si gə rələl loo buga'g ləi saar ba d'a dubi bəi.
- 16**Ngakaije gé njekəm'g so lé d'a tel ree loo gé nee'g gogo bəi. Mbata néra Amərje gé ndəji pədo do lé nai bəi bó teə lai el bəi.
- 17**Loo gé kàr andə mbə ndá loondul njudu-njudu. Ndá aa oo, loo-kula-buda gé sa pər teə kenej teə ləm, ndə pərje gé i kenej andə mbuna daje gé riba'g lé tə.
- 18**Mee ndəa'g neelé Njesigəneə man rəa ar Abram pana: Do nanj neelé ma m'ar ngakaije, un kudee baa gé Ejiptə saar teə ne do baa-boo gé to baa gé Epratə ləm,
- 19**do nanj lə Kenije ləm, gə Kenijije ləm, gə Kadmonije ləm,
- 20**gə Hetje ləm, gə Peresje ləm, gə Repayimje ləm,
- 21**gə Amərje ləm, gə Kanaje ləm, gə Girgasije ləma, gə Yebusje ləm tə.

Gj-Néje 16

Agar gə Ismael

- 1**Sarai gé to dené lə Abram lé oji səa ngon el. Ne yeə lé aw gə bər gé dené kára gé to dəw gé Ejiptə gé ria lə Agar.
- 2**Sarai ula Abram pana: Aa oo, Njesigəneə am m'to kawkad. Ma m'ra ndòo rəi'g mba kari aw rə bər ləm gé dené lé, banelə m'a kiŋga nganje rəa'g. Ndá Abram taa ta lə Sarai lé tə.
- 3**Sarai wə bər ləa gé dené gé ria lə Agar gé to dəw gé Ejiptə lé ar ngabeeje gé Abram gé dené ləa loo gé Abram si bee gé Kanə as ləbee doj mbə lé.
- 4**Yeə aw rə Agar'g ndá yeə taa kəm. Loo gé Agar oo to gé yeə aw gə kəm lé ndá yeə oo béeje gé dəw gé əi kəmee'g el.
- 5**Sarai ula Abram pana: Néra majel ləm gé m'ra lé maji karee oso do'i'g ya. Mbata ma m'ila bər ləm gé dené lé kaari'g. Loo gé yeə oo rəa to gé aw gə kəm ndá yeə oom-ma lé gé dəw gé əi kəmee'g el. Maji kar Njesigəneə gangta mbuna sí jeə səi'g ya.
- 6**Abram ila Sarai kenej pana: Aa oo, bər ləi gé dené lé si mee jii'g bəi. I nja a ra səa né to gé məəi ndigi. Yen nga Sarai ra səa kədərə saar ar Agar əi neə'g aw ranj.

- ⁷Kura læ Njesigəneə gə dara iŋgá mbər kəm-rəw-mán gə to dɔdilaloo'g, mbər kəm-rəw-mán gə to rəw gə aw gə Sur.
- ⁸Yeə dəjee pana: Agar, bər læ Sarai, see i ra wa. See aw gə ra wa. Yeə tel ulá pana: Ma m'aj Sarai bémje lé ya.
- ⁹Kura læ Njesigəneə gə dara ulá pana: Tel aw rɔ béije'g, aw ila rɔi mee jia'g.
- ¹⁰Kura læ Njesigəneə gə dara ulá pana: M'a kar ŋgakaije d'ɔs goo nɔ gə kédé-kédé, d'a bula digi-digi ləm, d'a dum tura ləm tɔ.
- ¹¹Kura læ Njesigəneə gə dara ulá pana: Aa oo, i lé aw gə kəm ndá i a koji ŋgon gə diŋgam ndá i a kunda ria læ Ismael. Mbata Njesigəneə oo ndui dan némeekɔ gə rai'g ya.
- ¹²Yeə a to kasəna gə mburje bèe. Jia a rɔ gə dəwje lai ləm, dəwje lai kara ji dee a rɔ sɛa ləm tɔ. Yeə a si gə kəmee bəd mbuna ŋgakeaje'g lai.
- ¹³Agar lé bar ri Njesigəneə gə njekwɔji sɛa ta lé pana: El-rɔi, kɔr gelee pana: Ala gə njekoom. Mbata yeə pana: Loo gə yeə oom mbɔ lé see m'oo né kára loo gə nee ya bəi wa.
- ¹⁴Gelee gə nee ba bwa-mán neelé gə to mbuna Kades gə Bared lé d'unda ne ria læ bwa-mán læ Lahai-rɔi kɔr gelee pana: Njesikəmba gə njekoom lé.
- ¹⁵ Agar oji ŋgon gə diŋgam gə Abram. Abram unda ri ŋgonee gə diŋgam gə Agar ojee lé læ Ismael.
- ¹⁶Abram ra ləb rɔ-jinaijoo-giree-misɔ (86) ba Agar oji sɛa Ismael bəi.

Gɪ-Néje 17

Kinja tamɔd lé to nétɔji gə wɔji dɔ manrɔ lé

- ¹Loo gə ləb Abram aj rɔ-jinaikara-giree-jinaikara (99) ndá Njesigəneə teə kəm Abram'g ulá pana: Ma m'to Ala gə Bao-siŋgamoŋ. Maji kari njaa gə gelgodo læi nɔm'g.
- ²M'a kar ta manrɔ ləm tɔ mbuna sí jeə səi'g ləm, m'a kar ŋgakaije d'a kɔs goo nɔ goo nɔ gə kédé-kédé ləm tɔ.
- ³Abram oso naŋg bəbərə, dəb kəmee naŋg, ndá Ala ulá pana:
- ⁴Aa oo, manrɔ ləm gə ma man rɔm m'ari ba to nee: I a tel to bɔ ginkoji dəwje gə raŋg bula.
- ⁵D'a bari Abram gogo el ŋga, nɛ rii a to Abrakam mbata ma m'teli gə bɔ ginkoji dəwje bula-bula ya.
- ⁶M'a kari oji ŋganje gə kédé-kédé, m'a kari to ginkoji dəwje bəd-bəd ləm, mbaije kara d'a kɪ məəi'g ya ləm tɔ.

- ⁷ M'a kar ta manrɔ ləm tɔ mbuna sí jeɛ səi gə mbuna ŋgakaije gá d'a gə korè gooi gə goo ŋgaka deeje. Ta manrɔ neelé a to gá kédé-kédé gə nɔ mba karm m'to ne Ala ləi ləm, gə kɔ ŋgakaije gá d'a gə korè gooi ləm tɔ.
- ⁸ Bee neelé gá i si keneŋ asəna gə mbá bèe lé m'a kari gá kɔ ŋgakaije gá d'a gə korè gooi, dɔ naŋg gá Kanɔ bura a to kɔ dee-dee ya donɔ doo saar-saar gə nɔ ndá m'a to gá Ala lə dee lé.
- ⁹ Ala ula Abrakam pana: I lé i a kaa dɔ manrɔ ləm kər-kər, i gə ŋgakaije gá d'a gə korè gooi gə goo ŋgaka deeje.
- ¹⁰ Ta manrɔ ləm gá seɪ a kaaje dəa kər-kər gá a to mbuna sí jeɛ səi'g ləm, gə mbuna ŋgakaije gá d'a gə korè gooi ləm tɔ lé ba to nee: Dɪŋgam gá rara kara mbuna sí'g lé d'a kinja tamɔdee.
- ¹¹ Seɪ a kinjaje tamɔd sí, yee ba a to nétɔji ta manrɔ gá to mbuna sí jeɛ səi'g.
- ¹² Ngon gá dɪŋgam gá rara kara mbuna sí'g lé loo gá ndəa aɪ jinaijoo ndá d'a kinja tamɔdee gə goo ŋgaka síje ya, lé to ngon gá d'ojee mee kəi'g ləi əsé to yee gá ndogee gə lar ji dəw-dɔ-bee gá to ginkoji ləi el kara a raje səa bèe ya tɔ.
- ¹³ Lé riri kara d'a kinja tamɔd yee gá d'ojee mee kəi'g ləi ləm, gə yee gá ndogee gə lar ləm tɔ. Togəbè manrɔ ləm gá a to darɔ sí'g lé a to manrɔ gá to saar-saar gə nɔ.
- ¹⁴ Dɪŋgam gá lal kinja tamɔdee, gá dee d'inja tamɔdee el lé d'a karee udu bɔ mbuna koso-dəwje'g ləa, mbata yee ɔs ta manrɔ ləm ŋgərəŋ.
- ¹⁵ Ala ula Abrakam pana: I a bar Sarai, dené ləi lé gə ria gá Sarai el ŋga, nɛ ria a to Sara ba.
- ¹⁶ M'a tər ndum dəa'g ləm, mbɔl dəa ba m'a kari ne ngon ləm tɔ. M'a tər ndum dəa'g karee to ne kɔ ginkoji dəwje gə raŋg bula, mbaije lə koso-dəwje kara d'a kɪ mée'g tɔ.
- ¹⁷ Abrakam oso naŋg bəbərə dəb kəmee naŋg. Yee kogo ndá pa mée'g pana: See dɪŋgam gá ra ləb tɔl (100) a koji ngon loo gá ra tɔbəi wa. Sara kara ləbee aɪ rɔ-jinaikara (90) tɔ, nɛ see yee a koji ngon ya tɔbəi wa.
- ¹⁸ Ndá Abrakam ula Ala pana: Wai! Maji kar Ismael si kəmba nɔɪ'g ya.
- ¹⁹ Ala pana: Tɔgərɔ ya, Sara gá dené ləi lé a koji səi ngon ndá i a kunda ria lə Isaak. Maɔ gá m'a man rɔm karee lé a to manrɔ gá a to saar-saar gə nɔ gə mbata lə ŋgakeaje gá gé'e'g.
- ²⁰ Ta ləi gá wɔji dɔ Ismael kara ma m'oo ya. Aa oo, m'a tər ndum dəa'g karee oji ŋganje bula ləm, m'a kar dee d'ɔs goo nɔ goo nɔ saar-saar ləm tɔ, yee a to bɔ ŋgalə mbaije dɔg-gir-dee-joo ndá m'a karee to ginkoji dəwje gá boo ya tɔ.
- ²¹ M'a man rɔm kar Isaak, yee gá Sara a kojee səi mee nɔi gá togəbè'g ləb gá gogo tɔ.

- ²²Loo gé Ala ila ta gé yeë wɔ̄ji sɛa naŋg dɛgɛrɛ ndá yeë yɔ̄ Abrakam ɔ̄ aw tar.
- ²³Abrakam wa ŋgonee gé diŋgam Ismael gɛ deë lai gé d'oji dee mee kɛi'g læa læm, gɛ deë lai gé yeë ndogo dee gɛ lar læm tɔ, diŋgamje lai mbuna njé gé mee kɛi'g læa Abrakam ndá yeë aw sɛa dee aw inja tamɔd dee mee ndɛa gé kára neelé gɛ goo ndukun gé Ala un aree lé tɔ.
- ²⁴Abrakam ra læb rɔ̄-jinaikara-giree-jinaikara (99) ba d'inja tamɔdee bɛi.
- ²⁵Ismael, ŋgonee gé diŋgam lé kara ra læb dɔg-giree-munda ba d'inja tamɔdee bɛi tɔ.
- ²⁶Mee ndɛa gé kára ba lé deë d'inja tamɔd Abrakam læm, gɛ kɔ̄ ŋgonee gé diŋgam Ismael læm tɔ.
- ²⁷Ndá diŋgamje gé mee kɛi'g læa lai lé deë gé d'oji dee mee kɛi'g læa ɛsé deë gé ndogo deë gɛ lar kara d'inja tamɔd dee sɛa nɔ̄'d tɔ.

Gɔ̄-Néje 18

Ndukun læ Ala gé wɔ̄ji dɔ̄ kar dee d'oji Isaak

- ¹Loo gé kàr ɔ̄s yaɔ̄ ndá Njesigəneɔ̄ teë kəm Abrakam'g loo gé yeë si ta kɛi-kubu'g læa mbuna kag-sɛnəje gé Mamré.
- ²Yeë un kəmee gé tar ndá aa oo, yeë oo dəwje munda gé d'ar mbɔree'g dɛb. Loo gé yeë oo dee ndá yeë ɔ̄ ta kɛi-kubu'g læa aɔ̄ngwɔd mba tila kəm dee, tɔbɛi yeë unda barmba naŋg nɔ̄ dee'g tɔ.
- ³Ndá yeë pana: Mbai læm, bó lé ma m'taa kəmi ndá m'ra ndòo rɔ̄i'g, maji kari dəs tar yɔ̄ kura læi gɛ goo ŋgalee el.
- ⁴Ŋginaje am m'ar dee ree gɛ mán d'ar sí togoje ne gɔl sí, ndá waje rɔ̄ sí ndil kag gé nee ba.
- ⁵M'a ree gɛ néso lam mba kar siŋga sí to nee lam ba gée gé gogo ndá seɔ̄ a kawje kəm sí gé kédé bɛi mbata yee ba seɔ̄ dəsje ne mbɔr kura'g læa sí gɛ mbəa. Deë d'ilá keneŋ pana: Maji kari ra to gé i pa lé ya.
- ⁶Abrakam ɔd rad aw rɔ̄ Sara'g mee kɛi-kubu'g læa ndá yeë ula pana: ɔ̄s rɔ̄i bad mba kwɔ̄ji nduji gé ndá léréré as ŋgo munda mba loɔ̄ ndá ila gé mbə.
- ⁷Ndá Abrakam aɔ̄ aw loo-kaar nékulje'g læa. Yeë wa ŋgon maŋg gé rɛa to ndəb-ndəb læm, maji kəm sɔ̄ læm tɔ ndá yeë ar ŋgonjelookisi læa kára mba karee aw ne gɛ tɔgee gɛ mba gɔl kar dee.
- ⁸Yeë un mbà gé mas læm, gɛ mbà gé kul læma, gɛ dakas ŋgon maŋg gé deë gɔl lé læm tɔ ndá yeë aw ne unda nɔ̄ dee'g. Ne yeë lé aar mbɔr dee'g dɔ̄ gɔlee'g gin kag'd loo gé deë d'isi d'usɔ̄ né lé tɔ.
- ⁹Yen ŋga deë dəjee pana: See Sara gé dené læi lé aar ra wa. Yeë tel ila dee'g pana: Yeë si mee kɛi-kubu'g nee ya.

10 Yee gá kára mbuna dee'g pa pana: M'a tel ree rɔi'g gogo mee nai gá togábè'g, ndá aa oo, Sara gá dené lai a kiŋga ŋgon gá diŋgam. Ne Sara lé si ta kai-kubu gá to gir Abrakam'g lé si tuga mbia oo ne tɔ.

11 Abrakam gá Sara lé dee buga yaɔ d'ar ləb dee dəs mbɔ ndá Sara askəm kunda mee yel dɔ kiŋga ŋganje'g el ŋga.

12 Yee kogo mée'g pana: Basinè ma m'buga mbɔ nee ya, see mal né gá bèe a ram ya bəi wa. Mbai ləm kara buga yaɔ tɔ.

13 Njesigəneɔ dəji Abrakam pana: See gelee ban ba Sara kogo pa ne pana: Nee gá m'buga mbɔ lé see n'a koji ŋgon tɔgəɔ ya wa.

14 Njesigəneɔ lé see né gá njedumee to keneŋ ya wa. Mee ndəa gá m'wɔji, mee nai gá togábè lé m'a tel ree rɔi'g ndá Sara a koji ŋgon gá diŋgam ya.

15 Sara lé bəl ndá yee maji pana: ma m'kogo el. Ne yee tel ula pana: Wah! I kogo ya.

Abakam ra ndòo rɔ Ala'g lé mbata lə njé gá Sɔdɔm

16 Dəwje neelé d'i mba kaw ndá dee tel kəm dee par gá Sɔdɔm. Abrakam dan dee mba kunda dee rəbə.

17 Tɔbəi Njesigəneɔ pana: Né gá ma m'wɔji-kwɔji ra lé see m'a kiya dəa gá Abrakam wa.

18 Tɔgəɔ ya, Abrakam lé a gá tel to ginkoji gá a boi yaɔ ləm, siŋga a to yaɔ ləm tɔ ndá ŋgaka dəwje lai dɔ naŋg nee d'a kiŋga dɔkaisəgərə rəa'g ya.

19 Mbata ma nja m'ɔree mba karee un ndia ar ŋganeeje, gá njémeekəije ləa gá d'a gá korè géé lé mba kar dee d'aa dɔ rəw lə Njesigəneɔ ləm, gá mba kar dee ra né gá dana gá né gá to gá dɔ najee ləm tɔ. Bèe ba ndukunje gá wɔji dɔ Abrakam gá Njesigəneɔ un aree lé d'a kaw ne lée'g béréré ya.

20 Ndá Njesigəneɔ pana: Kaa néra Sɔdɔm gá Gɔmɔr gá bar lé i dɔ maree'g gá kédé-kédé ləm, kaiya ra dee kara dum dɔ loo ləm tɔ.

21 Gelee gá nee ba m'a gá rəm gá naŋg mba koo see néra dee aw gá goo kaa né gá bar saar teɔ rɔm'g nee ya wa. Bó lé to togábè el ndá m'a gər gao ya.

22 Dəwje lé d'ɔd d'aw par gá Sɔdɔm. Ne Abrakam ba aar nɔ Njesigəneɔ'g ya bəi.

23 Abrakam rəm pər gá rəa'g dəjee pana: See i a tuji nje néra gá gá dɔ najee gá njemeeyèr nɔ'd bɔr wa.

24 Banelə njémeekarabasurje rɔ-mi d'a si mee bee-boo'g neelé. See i a tuji dee ya to wa. See i a kar məəi oso lemsé dɔ bee'g neelé mbata lə njémeekarabasurje gá rɔ-mi gá d'isi keneŋ lé el wa.

25 Tɔl njémeekarabasur nɔ'd gá njemeeyèr lé mba kar né gá teɔ dɔ njémeekarabasur'g gá dɔ njemeeyèr'g d'asəna kára ba lé maji kar né ra gá togábè

tibi mbɔri el! Maji karee tibi mbɔri el bɔo. See yee gá a ganɗ rəwta dɔ nanɗ nee lai lé a ra gə dɔ najee el wa.

²⁶Njesigəneɗ pana: ʔó lé ma m'ingə njémeekarabasurje rɔ-mi mee bee-boo gá Sɔdɔm ndá m'a kar məəm oso lemsé dɔ bee-boo'g neelé bura mbata lə dee ya.

²⁷Abraham un ta tɔbɛi pana: Aa oo, m'wa məəm mbidi m'ti mba pata kar Mbaidɔmbaije, ma gá m'to asəna gə nduji nanɗ gə bu pər ba.

²⁸Banelə njémeekarabasurje d'a godo mi mbuna deɗ gá rɔ-mi'g. See i a tuji bee-boo neelé bura mbata lə deɗ gá mi gá godo lé wa. Njesigəneɗ tel ulá pana: ʔó lé ma m'ingə dee rɔ-sɔ-gir-dee-mi kara m'a tuji bee-boo neelé gə mbəa el ya saar.

²⁹Abraham pa kəmee gá kédé pana: Banelə a kiŋga njémeekarabasurje rɔ-sɔ ba keneɗ. Njesigəneɗ pa pana: Lé d'as rɔ-sɔ kara m'a ra né el ya.

³⁰Abraham pana: Maji kar mee Mbaidɔmbaije eɗ dɔm'g el ndá m'a pata gá ranɗ ya bɛi. Banelə a kiŋga njémeekarabasurje rɔ-munda ba. Njesigəneɗ pana: ʔó lé ma m'ingə njémeekarabasurje rɔ-munda ya keneɗ ndá m'a ra né el.

³¹Abraham pana: Aa oo, m'wa məəm mbidi m'ti mba pata kar Mbaidɔmbaije. Banelə a kiŋga njémeekarabasurje rɔ-joo ba. Njesigəneɗ pana: Lé d'as rɔ-joo kara m'a tuji bee lé el ya tɔ.

³²Abraham pana: Maji kar mee Mbaidɔmbaije eɗ dɔm'g el ndá m'a pata gá ranɗ korè dɔ yee gá nee'g lé el ŋga. Banelə a kiŋga njémeekarabasurje dɔg. Njesigəneɗ pana: Lé njémeekarabasurje d'as dɔg kara m'a tujee el ya tɔ.

³³Loo gá Njesigəneɗ tɔl ta gá yee ula Abraham lé bém ndá yee ɔd aw. Abraham kara tel aw loo-siée'g tɔ.

Gɪ-Néje 19

Ala tuji Sɔdɔm gə Gɔmɔr

¹Kuraje lə Ala gá dara gá joo lé tee Sɔdɔm kàrkemetag ndá Lot si tarəwkɔg'd lə Sɔdɔm. Loo gá Lot oo dee ndá yee jta aw gə mba tila kəm dee ndá yee unda barmba ɔs dəa nanɗ nɔ dee'g.

²Tɔbɛi yee pana: Aa ooje, mbaije ləm, m'ra ndòo rɔ sí'g, maji kar sí ɗdje mee kəi'g lə kura lə sí mba to keneɗ loondul'g nee. Seɗ a togoje gɔl sí ndá seɗ a kiye gə ndo rad ba mba kaw kəm sí gá kédé bɛi. Deɗ tel d'ilá keneɗ pana: Wah! Loondul gá neelé jee j'a to raga nee ya.

³Ne Lot ɔs dee bɔɔ-bɔɔ saar ar dee ree loo-siée'g ndá d'andə mee kəi'g ləa tɔ. Yee ra muru gad ar dee ləm, yee ar dee ra muru gá əm-tiné godo keneɗ ləm tɔ. Ndá deɗ d'ɔ ya.

⁴Deɗ to nanɗ el ya bɛi ndá dəwje gá mee bee-boo'd gá to dəwje gá Sɔdɔm lé ree gugu dɔ kəi sub, un kudee dɔ ŋganje'g saar tee ne dɔ bugaje'g ya. Koso-dəwje lai lé d'aj ree keneɗ ar dəw kára kara naj el tɔ.

- ⁵ Deɛ ɓar Lot dɔjee pana: See diŋgamje gá ree mee káí'g lái loondul'g neelé see d'isi ra wa. Maji kari teɛ sɔ dee gá raga rɔ sí'g nee mba kar sí n'toje sɔ dee.
- ⁶ Lot unda loo teɛ aw par gá rɔ dee'g takáí gá raga ndá yeɛ udu tarəwkáí géé'g.
- ⁷ Yeɛ pana: Ngakɔmje, ma m'ra ndòo rɔ sí'g, maji kar sí raje né gá majel togábè el.
- ⁸ Aa ooje, ŋganəmje gá dené joo gá gər ŋgaw el ɓəi d'isi gən. M'a ree sɔ dee rɔ sí'g raga nee ndá seɪ a raje sɔ dee né gá meɛ sí ndigi. Nɛ maji kar sí raje né kára kara gə dəwje neelé el mbata deɛ ree d'isi ndil káí'g ləm.
- ⁹ Deɛ tel d'ulá pana: Ɔd gá gogo! Deɛ tel pa ya tɔɓəi pana: Yeɛ gá ree gá dəw-dɔ-ɓee ɓa yeɛ ndigi tel to njegaŋ-rəwta! Maji ya, j'a ra səi majel unda dee-deɛ ya. Deɛ d'ɔs Lot pirin gá raŋg mba təd takáí kandə keneŋ.
- ¹⁰ Diŋgamje neelé d'ula ji dee d'wa Lot ŋgədərə ree səa rɔ dee'g káí ndá deɛ d'udu takáí géé'g.
- ¹¹ Tɔɓəi deɛ d'ila kəm tɔ dɔ dəwje gá d'aar tarəwkáí'g lé, un kudee dɔ ŋganje gá gɔ-gɔ'g saar teɛ ne dɔ dəwje gá tɔg-tɔg'd tɔ, ndá deɛ sané siŋga dee kari ba bó d'iŋga tarəwkáí lé el.
- ¹² Diŋgamje neelé dɔji Lot pana: See njé'g lái gá ra ɓa nai loo gá nee'g ɓəi wa. Məmije-je, gə ŋganije gá diŋgam əsé njé gá dené, deɛ lai gá mee ɓee'g neelé gá to káije lé maji kari ar dee d'ɪ loo gá nee'g teɛ gá raga.
- ¹³ Mbata j'a gə tuji loo neelé mbata kaa néra majel lə njébeeje neelé ɓar yaɔ nɔ Njesigəneɔ'g. Bèe ɓa Njesigəneɔ ula sí ne gə mba kar sí n'tujee ya.
- ¹⁴ Lot teɛ raga ndá yeɛ neelé pata ar məmeeje-je gá njétaa ŋganeeje gá dené pana: Ije tar, teɛje loo gá nee'g gá raga. Mbata Njesigəneɔ a gə tuji ɓee-boo neelé ya. Nɛ məmeeje-je lé d'oo tapea lé gá ta kogo ba.
- ¹⁵ Loo gá loo to giɔdo-giɔdo ndá kuraje gá dara d'ɔs Lot ɓɔɪ-ɓɔɪ pana: Ita, ar dené lái gə ŋganije gá dené gá joo gá d'isi nee d'ɪ səi nɔ'd tɔ, nà i a tuji gə ɓee-boo neelé nɔ'd.
- ¹⁶ To gá yeɛ tila gá tila ɓəi ndá diŋgamje neelé d'wa jia gə ji dené læa gə ji ŋganeeje gá dené gá joo lé to mbata Njesigəneɔ ndigi kájee ya. Deɛ teɛ sɔ dee dan dee d'yɔ dee gir ɓee-boo'g raga.
- ¹⁷ Loo gá d'ar dee teɛ raga mbɔ ndá yeɛ gá kára mbuna dee'g pa pana: Aɪ gə mba káji rɔi bó ɔm rəd gá gooi'g el ləm, aar naŋg dan ndag-mbo'g el ləm tɔ. Aɪ par gá dɔ mbal'g nà i a tuji ya.
- ¹⁸ Lot ula dee pana: Ɔi mbai, bèe el!
- ¹⁹ Aa oo, ma gá m'taa kəmi rəgm lé mbɔl dɔ boo-meekɔrjɔl lái ɓa ma m'aji ne ya. Nɛ m'askəm káɪ kaw njal dɔ mbal'g lé el, mbata banelə ndá né meekɔ gá nee lé a kiŋgam kédé kam m'wəi ne.

20Aa oo, bee gé nee to dɔb ba gə mba kam m'ula dɔm keneŋ ndá yee to gé lam ba ya. Ɔi, yá'm am m'ai gé keneŋ. See to gé lam ba el wa. Bèe ba m'a si ne kamba ya.

21Ndá yee ulá pana: Aa oo, ma m'ndigi sɔi dɔ né'g neelé ya bəi. Bèe ba bee gé i pa taree lé m'a tujee el tɔ.

22Ɔs rɔi bad gə mba kula dɔi keneŋ ya mbata m'askəm ra né kára el saar i a tee keneŋ ba. Gelee gé nee ba d'unda ne ri bee neelé lə Soar.

23Kàr uba mbə ba Lɔt andə mee bee'd gé Soar bəi.

24 Ndá Njesigəneə ar pər gə kuji pər gé kas i dara rɔ Njesigəneə'g bugu dɔ Sɔdɔm gə Gɔmər'g tɔ.

25Yee tuji bee-booje neelé ləm, gə loo gé to gé ndag-loo'g lai ləm, gə dəwje lai gé d'isi bee-booje'g ləma, gə néje lai gé d'uba naŋg ləm tɔ.

26 Dené lə Lɔt lé ɔm rəd gé gogo ndá yee tel to puna-kad.

27Abraham i gə ndɔ rad mba kaw loo gé yee aar nɔ Njesigəneə'g keneŋ kédé lé.

28Yee un kəmee aa loo par gé Sɔdɔm gə Gɔmər gə loo lai gé to ndag-loo'g lé ndá aa oo, yee oo sa pər i naŋg uba ŋɔɔg-ŋɔɔg asəna gə sa pər mbo-boo bèe.

29Togábè loo gé Ala tuji bee-booje gé to ndag-loo'g ndá yee ar mée olé dɔ Abraham'g ba yee ar Lɔt tee ne dan tuji gé boo gé yee bugu ne bee-booje lé naŋg, loo gé Lɔt ra bee ləa si keneŋ kédé lé tɔ.

Lɔt gə ŋganeeje gé dené

30Lɔt i Soar mba kaw par gé tar ndá yee ra loo dɔ mbal'g gə ŋganeeje gé dené gé joo lé mbata yee bəl gə mba si Soar. Yee gə ŋganeeje gé dené gé joo lé deɛ ra bee mee bolè mbal gé kára bèe.

31Ŋgondər lé ula yee gé ndɔi pana: Bɔ sije lé buga mbə ndá diŋgam gé raŋg kára kara gé a ree rɔ sí'g gə goo néjibee lə sí lé godo loo gé nee'g tɔ.

32Gé ree, ar sí j'ar bɔ sije ai mán-nduú gé mɪ ndá ar sí n'toje səa bó gə mba kar sí yel ne kó ka bɔ sije lé.

33Deɛ d'ar bɔ deeje mán-nduú gé mɪ lé ai loondul'g neelé ndá ŋgondəree aw to gə bɔbeeje lé. Ne yee neelé gər loo gé ŋgonee to ne səa el ləm, gə loo gé yee ita aw ne el ləm tɔ.

34Bèlè lookàree, ŋgondər lé ula yee gé ndɔi pana: Aa oo, tagənè loondul'g lé ma m'to gə bɔm ya. Maji kar sí j'aree mán-nduú gé mɪ lé ai loondul'g nee ya tɔbəi ndá i lé aw to səa to bó gə mba kar sí yel ne kó ka bɔ sije lé.

35Togábè deɛ d'ar bɔ deeje mán-nduú gé mɪ lé ai loondul'g nee ya tɔbəi ndá yee gé ndɔi aw to səa tɔ. Ne yee neelé gər loo gé ŋgonee to ne el ləm, gə loo gé yee ita aw ne el ləm tɔ.

36Togábè ba ŋgalə Lɔt joo bɔr lé d'aw gə kəm lə bɔ deeje ya.

³⁷Ngondər lé oji ngon gá dingam ndá yee unda ria lə Moab, yee to njekunda gin Moabje saar tee bogənè.

³⁸Yee gá ndɔ̄ kara oji ngon gá dingam ya tɔ ndá yee unda ria lə Ben-Ami, yee lé to njekunda gin Amoje saar tee bogənè lé tɔ.

Gi-Néje 20

Abrakam gə Abimelek

¹Abrakam ɿ loo gá nee'g aw dɔ naŋg gá to par gá dɔkɔl. Yee ra bee mbuna Kades gə sur'g ba yee aw si Gerar tɔ.

²Abrakam pata wɔ̄ji ne dɔ dené ləa Sara lé pana: Yee to ngokɔm gá dené. Togábè Abimelek, mbai gá Gerar ula kula ar dee d'ɔr Sara lé d'aw sɛa d'aree.

³Nɛ Ala tee dɔ Abimelek'g gə ni loondul'g ulá pana: Aa oo, i a gə kwəi mbata dené gá i ɔree lé to dené lə dəw.

⁴Abimelek lé tibi mbɔree el bəi ndá yee pana: Mbaidɔmbaije, see i a tuji ginkoji dəwje gá néra dee to gə dɔ najee wa.

⁵See to yee nja ba ulam pana: Yee to ngokɔ nee gá dené el wa. See yee nja kara pa pana: Yee to ngokɔ nee gá dingam el wa. Ma m'ra né gə məəm gá àr ngad-ngad ləm, jim kara ra né gá majel el ləm tɔ.

⁶Ala ulá gə ni pana: Ma m'gər gao to gá i ra né gə məəi gá àr ngad-ngad ya. Yee ba ma nja m'ɔgi ne dɔ ra kaiya gá a gə kɔsm ne rəw lé. Gelee gá nee ba m'ya loo m'ari ɔrɔ ne rəa el gə mbəa.

⁷Basinè, maji kari tel gə dené lə dingam neelé aree gogo. Mbata yee to njetegginta ndá yee a ra tamaji mbata ləi, tɔbəi i a si ne kəmba. Nɛ bó lé i a tel sɛa karee el ndá maji kari gər gao to gá i a kwəi ləm, i seɿ gə njé'g ləi bura ya ləm tɔ.

⁸Abimelek ɿta gə ndɔ rad. Yee bar kuraje ləa lai ndá yee ndaji ta néje neelé lai ar dee. Yen nga bəl unda dəwje neelé badə gaŋg dee.

⁹Abimelek bar Abrakam dəjee pana: See dɿ ba i ra sɛ sí bəe wa. See némajel dɿ ba ma m'ra səi ba i ar ndɔl kaiya gá boi oso ne dɔm-ma gə dɔ beekɔ'g ləm lai bəe wa. I ra səm né gá kəm kar dəw ra gə maree el.

¹⁰Abimelek dəji Abrakam pana: See dɿ ba i oo ba ari ra ne né gá togábè gə mbəa wa.

¹¹Abrakam tel ilá keneŋ pana: Ma m'əji məəm'g m'pana: Mee bee'g neelé deɿ bəl Ala pai godo ndá d'a tɔlm gə mbata lə dené ləm.

¹²Nɛ lé bəe kara yee to ngokɔm gá dené tɔgərɔ ya mbata bɔ síjeɿ sɛa kára ba nɛ kɔ síje ba bəd-bəd. Yee ba m'təa ne gá dené ləm gá mbəa ya.

¹³Loo gé Ala am m'j meekəi'g lə bəm m'tel m'to ne njekilatar neelé ndá, ma m'ula Sara m'pana: Aa oo, némeemaji gé yee a ra səm ba nee: Looje lai gé j'a gə kaw keneŋ lé maji karee pa pana: Ma m'to ŋgokeə gé diŋgam ba.

¹⁴Yen ŋga Abimelek twa badje gə bə maŋje ləm, yee ɔr ŋganjélookisije gé diŋgam gə njé gé dené ləm tɔ ndá ar Abrakam. Sara gé to dené læa lé kara yee tel səa aree gogo ləm tɔ.

¹⁵Abimelek pana: Aa oo, dɔ naŋg ləm bura to nɔi'g nee. Aw si loo gé məəi ndigi'g ya.

¹⁶Tɔbəi yee ula Sara pana: Aa oo, ma m'ar ŋgokɔi lé lar gé ndá as tɔl-dɔg-loo-kára (1.000). Né neelé a to né kər rɔkul dɔi'g kəm dəwje'g lai gé d'isi səi ləm, i a to ne njemeekarabasur kəm dəwje'g lai ləm tɔ.

¹⁷Abrakam ra tamaji ta Ala'g lé ndá Ala ɔr rɔkɔ rɔ Abimelek'g gə rɔ dené'g læa gə rɔ ŋganjélookisije'g læa gé dené tɔ ndá yee ar dee tel d'oji ŋganje ŋga.

¹⁸Mbata Njesigəneə lé ar njémeekeiije lə Abimelek gé dené lai d'aw kad gə mbata lə Sara gé to dené lə Abrakam lé.

Gi-Néje 21

Dee d'oji Isaak

¹Njesigəneə ar mée olé dɔ ta gé yee ula Sara'g ndá Njesigəneə ra gə Sara né gé yee un ne ndia aree lé tɔ.

²Sara taa kəm ndá yee oji ŋgon gé diŋgam gə Abrakam ləb buga'g læa mee ndəa gé Ala wɔji ba yee ulá né lé ya.

³Abrakam unda ri ŋgonee gé Sara ojee səa aree lé lə Isaak.

⁴Abrakam inja tamɔd Isaak gé to ŋgonee lé loo gé ndəa aɔ jinaijoo to gé Ala un ne ndia aree lé tɔ.

⁵Ləb Abrakam aɔ tɔl (100) ba yee oji ŋgonee gé Isaak lé bəi.

⁶Ndá Sara pana: Ala am m'isi gə ŋgaŋ kogo. Nana ba gé a koo soree kara a kogo səm nɔ'd tɔ.

⁷Yee ila ta dɔ'g pana: Kédé lé see nɔ ba a kula Abrakam pana: Sara a kar ŋganje d'il mbəa wa. Ne lé bəe kara m'oji səa ŋgon loo gé yee buga mbə ya.

Abrakam tuba Agar gə Ismael lé

⁸Ŋgon lé ra tɔg pir-pir ləm, d'ɔgee loo kil mbà ləm tɔ. Mee ndɔ gé d'ɔg Isaak kil mbà'g lé ba Abrakam ra naɔ gé boo keneŋ ya.

⁹Sara oo ŋgolə Agar gé to dəw gé Ejiptə gé yee ojee gə Abrakam gé si kogo.

¹⁰Ndá yee ula Abrakam pana: Tuba bər lé gə ŋgonee nɔ'd mbata ŋgolə bər lé a kwa nénduba gə ŋgonəm Isaak lé nɔ'd el.

- 11 Ta neelé ar mee Abrakam uree sir gə mbata læ ngonee lé.
- 12 Ne Ala ula Abrakam pana: Maji kar né neelé ar mæøi uri sir mbata læ ngon lé el læm, gə mbata læ bær læi gə dené lé el læm tɔ. Ur mbii oo ne taje lai gə Sara ulai ya. Mbata gin Isaak ba ngakaije gə d'a gə to kaj ya donɔɔ doi lé d'a kɪ keneŋ ya.
- 13 Ne m'a kar ngolə bær læi gə dené lé kara to gə ginkoji dæwje ya tɔ. Mbata yeɛ kara to ngoni ya tɔ.
- 14 Abrakam ɷta gə ndɔ rad. Yeɛ un muru læm, gə mán mee bɔl ndar'g læm tɔ ar Agar ndá yeɛ unda dee dɔ tamee'g. Tɔbæi yeɛ ula ngon lé jia'g tɔ ndá yá aree ɔd aw nga. Agar lé ɔd aw ndá yeɛ ila tar gə yo gə nee dɔdilaloo gə Beer-Seba.
- 15 Loo gə mán gə bɔl ndar'g lé godo mbɔ ndá yeɛ yá ngon lé ndil ngon kag'd
- 16 ba yeɛ ɔd aw si neɔ'g əw as loo kuru bandanɔ bèe. Mbata yeɛ pana: Maji kam m'oo yoo ngonəm el! Yeɛ si nanɔ neɔ'g kédé ndá yeɛ ila boo-ndia nanɔ nɔ ne.
- 17 Ala oo ndu ngon lé ndá ndu kura læ Ala ɷ dara bær Agar pana: Agar, see dɪ ba rai wa. Bæl el mbata Ala oo ndu ngon loo gə yeɛ si keneŋ lé ya.
- 18 ɷta, un ngon lé gə tar wá gə jii. Mbata yeɛ neelé m'a karee to ginkoji dæwje gə boo ya tɔ.
- 19 Ala ar kəmeeinja ndá yeɛ oo bwa-mán. Yeɛ ɔd aw keneŋ ɔm mán mee bɔl ndar'g lé aree rusu tub ndá ar ngon lé ai tɔ.
- 20 Ala nai gə ngon lé aree ra tɔg ndá yeɛ si dɔdilaloo'g tel to ne njero bandanɔ tɔ.
- 21 Yeɛ si dɔdilaloo gə Paran ndá keaje taa dené mee bée gə Ejiptə ba aree.

Abrakam gə Abimelek d'un ndu dee d'ar nɔ

- 22 Mee ndæa'g neelé Abimelek, deɛ gə Pikɔl gə to bé-njéroje læa d'aw rɔ Abrakam'g d'ulá pana: Ala nai səi dɔ néje lai gə i ra'g lé ya.
- 23 Basinè, maji kari un ndui gə ri Ala gə mba kær kəm el læm, gə kəm nganəmje el læma, gə kəm ngakamje el læm tɔ, gə mba kar meemaji gə ma m'ra səi lé i kara a ra səm bèe læm, a ra bèe gə dɔ nanɔ gə i si keneŋ nee ya læm tɔ.
- 24 Abrakam pana: Oiyɔ, m'a kun ndum bèe ya.
- 25 Ne Abrakam ɷ pa gə Abimelek mbata læ bwa-mán kára gə kuraje læ Abimelek d'wa taa gə sinɔga dee.
- 26 Abimelek tel ilá keneŋ pana: Njera né neelé ma m'gəree el. I kara pa taree am m'oo kédé el tɔ ndá ma lé bogənè ba taree oso mbim'g nee bæi.
- 27 Ndá Abrakam twa badje gə bɔ manɔje ar Abimelek. Togábè deɛ joo bær man ne rɔ dee d'ar nɔ.
- 28 Abrakam twa mɔdə badje siri unda dee gə kəmee bəd.

- ²⁹Abimelek dɔ̄ji Abrakam pana: Mɔ̄dɔ̄ badje gɔ̄ siri gɔ̄ i unda kɔ̄m dee bɔ̄d lɛ see ginee to di wa.
- ³⁰Yee ilá keneɲ pana: I a taa mɔ̄dɔ̄ badje gɔ̄ siri neelɛ jim'g gɔ̄ mba karee to gɔ̄ nɛkɔ̄rkɔ̄mta lɔ̄m, to gɔ̄ ma nja m'uru bwa-mán neelɛ ɲga.
- ³¹Gelee gɔ̄ nee ba d'unda ri loo neelɛ lɔ̄ Beer-Seba. Mbata lɛ neelɛ ba deɛ d'un ndu dee d'ar nɔ̄ keneɲ joo bɔ̄r.
- ³²Togɔ̄bɛ ba deɛ man rɔ̄ dee d'ar nɔ̄ Beer-Seba. Gɛe gɔ̄ gogo Abimelek deɛ gɔ̄ Pikɔ̄l gɔ̄ to bɛ-njɛrɔ̄je lɔ̄a d'uba naɲg d'i ndá deɛ tel d'aw bɛe lɔ̄ Pilistije gogo.
- ³³Abrakam maan kagje gɔ̄ bar dee tamarisje Beer-Seba. Lɛe neelɛ ba yee pidi Njesigɔ̄neɔ̄, Ala gɔ̄ Njesi gɔ̄ lɔ̄bee-lɔ̄bee gɔ̄ neɔ̄ keneɲ.
- ³⁴Abrakam si dɔ̄ naɲg bɛe gɔ̄ lɔ̄ Pilistije ar kuree əw yaɔ̄ tɔ̄.

Gɪ-Néje 22

Abrakam aw mba kinja Isaak gɔ̄ nékinjamɔ̄s

- ¹Gɛe gɔ̄ gogo Ala naa mee Abrakam ndá yee baree pana: Abrakam! Yee ndigi tɔ̄a'g pana: Yɛ m'ar nee.
- ²Ala pana: Aw gɔ̄ Isaak, ɲgoni gɔ̄ kára ba kiao gɔ̄ i undá dan kɔ̄mi'g lɛ. Dɔ̄ aw sɔ̄a bɛe gɔ̄ Morija ndá lɛe neelɛ i a kijá gɔ̄ nékinjamɔ̄s gɔ̄ kɔ̄ roo dɔ̄ mbal gɔ̄ m'a gɔ̄ kulai'g lɛ bɔ̄i.
- ³Abrakam i gɔ̄ ndɔ̄ rad, tɔ̄ né gir mulayɛje'g lɔ̄a, ar basaje joo gɔ̄ Isaak d'aw sɔ̄a nɔ̄'d. Yee ria kir gɔ̄ kɔ̄ roo ne nékinjamɔ̄s lɛ ndá dɔ̄ gɔ̄ mba kaw loo gɔ̄ Ala ulá keneɲ lɛ tɔ̄.
- ⁴Ndɔ̄ gɔ̄ njekɔ̄m'g munda lɔ̄ dee ndá Abrakam un kɔ̄mee gɔ̄ tar oo loo lɛ nai əw lam ba.
- ⁵Abrakam ula basaje lɛ pana: síje loo gɔ̄ nee'g gɔ̄ mulayɛje ndá ma jee gɔ̄ ɲgon basa lɛ j'a kaw loo gɔ̄ nu'gɔ̄n gɔ̄ mba kwa Ala mee sí'g ba j'a tel ree rɔ̄ sí'g bɔ̄i.
- ⁶Abrakam un kir gɔ̄ kɔ̄ roo ne nékinjamɔ̄s lɛ unda dɔ̄ ɲgonee Isaak'g ndá yee wa pɔ̄r gɔ̄ kia jia-yee'g tɔ̄. Deɛ joo bɔ̄r njaa nɔ̄'d d'aw.
- ⁷Yen ɲga Isaak bar bɔ̄beeje Abrakam pana: Bɔ̄m! Ndá yee ndigi tɔ̄a'g pana: ɲgonɔ̄m, yɛ m'ar nee! Isaak un ta lɛ gogo bɔ̄i dɔ̄jee pana, Aa oo, pɔ̄r gɔ̄ kir ba to nee, ɲga see ɲgon badɔ̄ gɔ̄ to nékinjamɔ̄s gɔ̄ kɔ̄ roo lɛ see to ra bɔ̄i wa.
- ⁸Abrakam ilá keneɲ pana: ɲgonɔ̄m, Ala nja a k'oo ɲgon badɔ̄ gɔ̄ a k'ar gɔ̄ nékinjamɔ̄s gɔ̄ kɔ̄ roo gɔ̄ wɔ̄ji dɔ̄a lɛ bɔ̄i. Ndá deɛ joo bɔ̄r d'ɔ̄d njaa nɔ̄'d d'aw tɔ̄.
- ⁹Loo gɔ̄ deɛ tee loo gɔ̄ Ala ulá lɛ ndá Abrakam ra loo-nékinjamɔ̄s keneɲ lɔ̄m, yee ɔ̄m kir dɔ̄'g lɔ̄m tɔ̄. Ndá yee wa ɲgonee Isaak teá unee ilá dɔ̄ kir gɔ̄ to dɔ̄ loo-nékinjamɔ̄s'g neelɛ.

- ¹⁰Tɔ̀bɔ̀i Abrakam ula jia un kia gə mba kinja ne gwɔs ɲgonee lé.
- ¹¹Nɛ kura lə Njesigəneɔ́ gə si dara ɓaree pana: Abrakam! Abrakam! Ndá yeɛ ndigi tɔ́a'g pana: Yè m'ar nee!
- ¹²Kura gə dara lé pana: Un jii ɔ̀rɔ̀ ne rɔ̀ ɲgon neelé el ləm, ra sɛa né el ləm tɔ̀. Mbata ɓasinè lé ma m'gər gao to gə i ɓəl Ala ya. ɲgoni gə to ɲgon gə kára ba kiao lé i ɔ̀gm el.
- ¹³Abrakam un kəmee gə tar ndá oo ɓəl badə gə tuga gajee ɲgon kag'd. Ndá Abrakam aw wá, reeinja gə nékinjaməs roo gə pər taa ne tor ɲgonee lé tɔ̀.
- ¹⁴Abrakam unda ri loo neelé lə Jehoba-Jire kər gelee pana: Njesigəneɔ́ to nje-kar sí né gə jeɛ j'aw ndée. Gelee gə nee ɓa ɓogənè kara deɛ pa ne pana: Dɔ̀ mbal'g lə Njesigəneɔ́ lé d'a kar sí né gə j'aw ndée keneɲ.
- ¹⁵Kura lə Njesigəneɔ́ gə si dara ɓar Abrakam gə njekɔm'g gɔl joo pana:
- ¹⁶ Njesigəneɔ́ pa togábè pana: Ma man rɔm gə rim-ma ya, gə mbata ra gə i ra né gə neelé ləm, gə ɲgoni gə to ɲgon gə kára ba kiao gə i ɔ̀gm el lé ləm tɔ̀ lé
- ¹⁷ ndá m'a tɔ̀r ndum dɔ̀i'g ləm, m'a kar ɲgakaije d'ɔs goo nɔ́ gə kédé-kédé kar dee bula d'asəna gə kérémeje gə dara ləm, gə d'asəna gə nagəra gə to ta baa-boo-kad'g ləm tɔ̀. Tɔ̀bɔ̀i ɲgakaije lé d'a taa tarəwkɔg lə njéɓaje lə dee gə né kɔ́ dee-dee ya.
- ¹⁸ Ginkoji dəwje gə ranɲ lai dɔ̀ nanɲ nee lé d'a kiŋga dɔ̀kaisəgərə rɔ̀ ɲgakaije'g mbata i lé njaa gə ɲgonkoji dɔ̀ ta'g ləm ya.
- ¹⁹Abrakam tel gogo aw rɔ̀ basaje'g ləa ndá deɛ d'uba nanɲ d'j d'aw sɛa nɔ́'d Beer-Seba, mbata Abrakam ra ɓee Beer-Seba lé.

ɲgaka Naɔr

- ²⁰Gée gə gogo d'ula Abrakam pana: Aa oo, Milka kara oji ɲganje gə diŋgam ar Naɔr gə to ɲgokɔ́ lé,
- ²¹ɲgondəree to Uts, gə ɲgokeɔ́ Buj, gə Kemuel gə to ɓɔ́ Aramje,
- ²²gə Kesed, gə Hajo, gə Pildas, gə Jidlap, gə Betuel.
- ²³Betuel oji Rebeka. Deɛ gə jinaijoo neelé ɓa to ɲgalə Milka gə yeɛ oji dee gə Naɔr, ɲgokɔ́ Abrakam lé.
- ²⁴Gamla-déné ləa gə ria lə Reuma lé yeɛ kara oji Teba, Gaham, Tahas, gə Maaka tɔ̀.

Gj-Néje 23

Kwəi lə Sara. Abrakam ndogo loo-dubee

- ¹Sara si kəmba ləbee tɔ̀l dɛa rɔ̀-joo giree-siri (127), yeɛ ɓa to ləb kisi kəmba ləa ya.

- ²Sara wai bee gé Kirjat-Arba gé to Ebrɔ dɔ nanɔ bee gé Kana. Ndá Abrakam ree mba kwa ndòo yoo Sara ləm, gə mba nɔ neán ləm tɔ.
- ³Abrakam uba nanɔ ɔta dɔ yoo'g læa ndá pata ar nɔgalə Het pana:
- ⁴Ma m'to dəw-dɔ-bee gé m'isi mbuna sí'g. Amje loo kára gé rɔ sí'g nee gé dɔbar mba karm m'dubu yoo-dené ləm keneɲ kam m'oo yée nɔm'g bée el.
- ⁵Nɔgalə Het lé d'ila Abrakam keneɲ pana:
- ⁶Mbai læ sí, oo ta læ sí! I lé to dəw læ Ala gé boi mbuna sí'g nee ya. Dubu yoo-dené læi lé mee dɔbar gé kára mbuna dɔbarje'g læ sí gé i ya a mbər. Dəw kára kara mbuna sí'g a kɔgi dɔbar læa gə mba dubu yoo-dené læi keneɲ el.
- ⁷Abrakam ɔta, unda barmba nɔ njébeeje'g neelé gé to nɔgalə Het lé.
- ⁸Yee ula dee ta togábè pana: 'Bó lé seɪ ndigije səm mba kam m'dubu yoo-dené ləm, gə mba k'ar yée to tar bée el ndá, maji kar sí raje ndòo rɔ Eprɔ, nɔgolə Sohar'g,
- ⁹mba karee ya bolè mbal gé Makpéla gé to keɔ, gé to nɔnanɔ ndɔ'g læa gé raga lé am, mba kam m'ndogo səa gə goo laree gé gəd gə mba karee to gé dɔbar ləm-ma ya dɔnɔɔ doi mbuna sí'g.
- ¹⁰Eprɔ si mbuna nɔgalə Het'g. Ndá Eprɔ gé to ginkoji læ Het lé ila Abrakam keneɲ kəm nɔgalə Het'g ləm, gə kəm dəwje lai gé d'andə gə tarəwkɔg gé ta bee-boo'g læa pana:
- ¹¹Mbai ləm, bée el! Oo ndum maji. Ma m'ari loo-ndɔ lé ləm, ma m'ari bolè mbal gé to keneɲ ləm tɔ. Ma m'ari kəm dəwje'g ləm diɲgam ya. Maji kari dubu nin dené læi keneɲ nɔga.
- ¹²Abrakam unda barmba nɔ njébeeje'g neelé.
- ¹³Yee ula Eprɔ kəm njébeeje'g neelé pana: Ma m'ra ndòo rɔi'g mba kari oo ta ləm! Ma m'ari lar ndɔ læi neelé. Maji kari taa jim'g ba m'a dubu nin dené ləm keneɲ bəi.
- ¹⁴Eprɔ ila Abrakam keneɲ pana:
- ¹⁵Mbai ləm, oo ta ləm! Ndɔ gé gadee askəm larnda tɔl-sɔ (400) ba bée ya, nɛ see yee gé nee as dɪ ba mbuna sí jeɔ səi'g wa. Dubu yoo læi keneɲ ya.
- ¹⁶Abrakam oo ta læ Eprɔ maji. Ndá Abrakam wɔji larnda ar Eprɔ to gé yee ulá lé kəm nɔgalə Het'g ndá to larnda tɔl-sɔ (400) gə goo kwɔji lar læ njékɔda néndogoje gé mee ndəa'g neelé.
- ¹⁷Togábè ba, loo-ndɔ læ Eprɔ gé to Makpéla gé wɔji dɔ Mamré njoronɔ lé, loo-ndɔ lé ləm gə bolè mbal gé to keneɲ ləm, gə kagje lai gé to mee ndɔ'g neelé ləm, gə kəm-rəw-nim'g lai to lé
- ¹⁸tel to ne kə Abrakam ya njanɔg kəm nɔgalə Het'g ləm, gə kəm dee deɔje lai gé d'andə gə tarəwkɔg gé ta bee-boo'g læa ləm tɔ.

¹⁹Gée gá gogo ndá Abrakam dubu dené læa Sara mee bolè mbal'g mee ndo gá Makpéla gá wɔji do Mamré njoroŋ gá to Ebro do naŋ bee gá Kana lé.

²⁰Loo-ndo læm, gá bolè mbal gá to keneŋ læm to lé to ka Abrakam ya doŋgo doi gá loo-dubu-dəwje læa gá yeŋ ndogo ji ŋgalə Het'g ya.

Gi-Néje 24

Deŋ taa dené d'ar Isaak

¹Abrakam toŋ yaŋ ar læbee al do loo sula ya. Ndá Njesigəneŋ toŋ ndia do Abrakam'g gá do néje lai gá wɔji dəa lé.

²Abrakam ula kura læa gá diŋgam gá toŋ unda mareeje lai gá mee kai'g læa, yeŋ gá to njekaa do néje læa lai lé pana: Ma m'ra ndò ro'i'g, maji kari ula jii gel biŋgim'g

³ndá m'a kari un ndui gá ri Njesigəneŋ, Ala gá dara læm, gá Ala gá naŋ neelé læm to, gá mba kari taa dené mbuna ŋganje gá dené læ Kanaŋe gá m'isi mbuna dee'g neelé ar ŋgonəm el.

⁴Ne i a kaw bee læm mbuna njənojije'g læm gá mba taa dené kar ŋgonəm Isaak lé.

⁵Kura lé tel ilá keneŋ pana: Banelə dené lé a ndigi ree səm njal teŋ bee gá neelé el. Ŋga see m'a kaw gá ŋgoni mee bee gá i j keneŋ lé wa.

⁶Abrakam ilá keneŋ pana: Məi do ro'i'g nà a kaw gá ŋgonəm nu bòo!

⁷Njesigəneŋ, Ala gá dara, yeŋ gá am m'unda loo mee kai'g læ bəm gá do naŋ bee-kojim'g m'teŋ læm, yeŋ gá ulam ta un ne ndia am læm to pana n'a kar ŋgakamje do naŋ neelé, yeŋ nja a kula kura læa gá dara ro'i'g. Ndá lé gá neelé ba i a taa dené keneŋ kar ŋgonəm bəi.

⁸Bó lé dené lé ndigi ree səi loo gá nee el ndá ta ndukun neelé a kər doi'g ya. Ne né kára ba lé ŋgonəm ba yè i a kaw səa nu el ya.

⁹Kura neelé ila jia gin biŋgi Abrakam'g, yeŋ gá to béeje ndá yeŋ un ndia aree gá mba ra néje neelé ya.

¹⁰Kura lé ɔr jambalje doŋ mbuna jambalje'g læ béeje ndá yeŋ ɔd aw. Yeŋ aw gá némajije læ béeje mbata némajije læ béeje lai to jia-yeŋ'g ya. Yeŋ uba naŋ ita aw Mesopotami aw teŋ bee-boo'g læ Naɔr.

¹¹Yeŋ ar jambalje lé d'ɔs kəji dee naŋ d'wa ro dee mbər bwa-mán gá to gir bee-boo'g lé. To kàrkemetag, kàr gá denéje teŋ d'aw gá mba to mán.

¹²Ndá yeŋ ra tamaji togəbè pana: Njesigəneŋ, Ala læ bəmje gá Abrakam, ma m'ra ndò ro'i'g, bogənè am m'inga né gá wa məəm lé, wa ne noji gá bəmje gá Abrakam ya!

¹³Aa oo, ma m'aar naŋ mbər kəm-rəw-mán'g ndá ŋgamədje læ dəw-mee-bee-booje neelé d'a gá kunda loo teŋ gá mba ree to mán.

- 14Ngomɔdɔ gɔ m'a gɔ kwɔiyee pana: Ma m'ra ndò rɔi'g, maji kari rɛm gɔ kulum mán læi lam gɔ naŋ am m'ai ba bó lé yeɛ a tel kilam keneŋ pana: Maji kam m'ai ya læm, jambalje læm kara neɛ n'a kar dee d'ai ya læm tɔ ndá maji kar yeɛ neelé tɔ yeɛ gɔ i ɔree kédé wɔji ne dɔ Isaak kura læi lé. Yen ba m'a gɔr to gɔ i wa noji gɔ bémje bèe ya.
- 15Loo gɔ ta nai gɔ tɛa'g ya bæi ndá Rebeka, yeɛ gɔ d'ojee gɔ Betuel gɔ to ŋgolɔ Milka, dené læ Naɔr gɔ to ŋgokɔ Abrakam lé ree gɔ kulum mán dɔ tamee'g.
- 16Yeɛ to ŋgomɔdɔ gɔ mɔdɔ kɛmee'g yaɔ. Yeɛ gɔr ŋgaw el læm, diŋgam kára kara tibi mbɔree el læm tɔ. Yeɛ risi uru naŋ ta mán'g, ɔr mán rusu kulum læa ba tuga loo tɛɛ bæi.
- 17Kura gɔ diŋgam neelé aɔ aw iŋgá kwɔiyee pana: Ma m'ra ndò rɔi'g, am mán gɔ to mee kulum'g læi bæi m'ai.
- 18Yeɛ ila keneŋ pana: Mbai læm, taa ai ya. Ndá yeɛ rɛm gɔ kulum læa lé gɔ jia'g naŋ gɔ tɔgee gɔ mba karee ai tɔ.
- 19Loo gɔ yeɛ aree ai mán lé mbɔ ndá yeɛ pana, M'a to mán kar jambalje læi lé kara d'ai d'aree as dee nag ba.
- 20Ndá yeɛ ɔs rɛa bad aw budu mán gɔ mee kulum'g læa mee godɔ-bwa-mán'g læ nékulje lé, tɔbæi tel gɔ ŋgwɔd ta mán'g aw to maree bèe-bèe ya. Yeɛ to mán lé ar jambalje d'ai gɔ gel deɛ lai ya tɔ.
- 21Dɛw lé aar ée gɔrɔrɔ lal pata ndá kaaree wá pai. Yeɛ aar gɔ mba koo see Njesigɔneɔ a gɔ k'ar neɛ né gɔ neɛ n'aw gɔ mbɛa lé ɛsé a k'ar neɛ el was.
- 22Loo gɔ jambalje d'ai mán mbɔ ndá dɛw neelé un ŋgama larlɔr gɔ kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lɔ-né dɔg læm, odo niŋgá larlɔrje joo gɔ kwɔi læ dee unda ŋgan nékwɔji kwɔi-lɔ-né tɔl-tɔl læm tɔ.
- 23Ndá yeɛ dɔjee pana: See i to ŋgolɔ nawa. M'ra ndò rɔi'g mba kari ulam ya. Mee kɛi'g læ bɔbi lé see j'a kiŋga loo-to sí keneŋ loondul'g nee wa.
- 24Yeɛ tel ilá keneŋ pana: Ma m'to ŋgolɔ Betuel gɔ to ŋgolɔ Milka gɔ yeɛ ojee gɔ Naɔr.
- 25Yeɛ ulá ya tɔbæi pana: Mu gɔ néso læ nékulje to kɛi læ sí rib-rib læm, loo kar sí toje keneŋ loondul'g nee kara to keneŋ ya læm tɔ.
- 26Ndá dɛw neelé ula dɛa naŋ unda barmba nɔ Njesigɔneɔ'g
- 27pana: Maji kar dɔ Njesigɔneɔ, Ala læ bémje gɔ Abrakam, ai sɛgɔrɔ, yeɛ gɔ ya goo meekoso lemsé gɔ meemaji læa mbata læ bémje el lé! Ma nja kara Njesigɔneɔ ɔr nɔm rɛbɛ saar am m'tɛɛ ne kɛi læ ŋgakɔ bémje gɔ diŋgam ya tɔ.
- 28Ngomɔdɔ neelé aɔ aw ndaji ta néje neelé ar njémekɛije læ keaje d'oo.

- 29 Rebeka lé ngokeḡ gé diṅgam kára si keneḡ ria lə Labḡ. Ndá Labḡ lé teeḡ raga aḡ aw rɔ dəw'g neelé par gé kəm-rəw-mán'g lé.
- 30 Yee oo ḡgama gə niṅgáje joo ji kənanee'g lé ləm, yee oo tapea gé pa pana: Dəw neelé pa togábè ləm tɔ ba yee aw iṅga dəw neelé gé aar mbɔr jambalje'g ta kəm-rəw-mán'g bəi.
- 31 Ndá yee pana: Gé ree, i gé Njesigəneḡ tɔr ndia dɔi'g lé! See ban ba i aar raga wa. Ma m'gɔl mee kəi mbḡ ləm, m'gɔl loo mbata lə jambalje lé mbḡ ləm tɔ.
- 32 Ndá dəw lé ree kəi ya tɔ. Labḡ ar dee d'odo néje gir jambalje'g d'om naṅg ləm, yee ar jambalje mu gə néso lə nékulje ləma, ar dee mán mba togo ne gɔl dəw neelé gə gɔl dee-dee gé ree səa lé ləm tɔ.
- 33 Tɔbəi dee ree gə néso d'unda neḡ'g. Ne yee pana: M'a so né el bəi saar m'a kulai ta gé to məəm'd gé kəm kulai lé ba. Labḡ ulá pana: Maji, gé pa ya!
- 34 Togábè ba yee pana: Ma m'to kura lə Abrakam.
- 35 Njesigəneḡ tɔr ndia dɔ bémje saar-saar aree tel to ne dəw gé boo. Yee aree badje gə maṅgje ləm, larnda gə larlɔr ləm, ḡganjélookisije gé diṅgam gə njé gé dené ləma, jambalje gə mulayèje-je ləm tɔ.
- 36 Sara gé to dené lə bémje lé buga mbḡ ba yee oji ḡgon ar bémje bəi. Ndá yee om nékiṅgaje ləa lai jia-yee'g ya.
- 37 Bémje am m'un ndum m'aree m'pana: M'a taa ḡgomɔdə mbuna ḡganje gé dené'g lə Kanaje gé nee n'isi dɔ naṅg bee'g lə dee karee to dené lə ḡgon nee lé el.
- 38 Ne m'a kaw kəi lə bɔ neeje gə rɔ njénojije'g lə nee ba mba taa dené keneḡ kar ḡgon nee bəi.
- 39 Ma m'ula bémje m'pana: Banelə dené neelé a ndigi ree səm loo gé nee'g el.
- 40 Ndá Abrakam lé ilam keneḡ pana: Njesigəneḡ gé nee njaa neḡ'g lé a kula gə kura ləa gé dara karee aw səm nḡ'd ləm, a kar mbá gé m'aw lé a kwam maji ləm tɔ. Bèe ba m'a taa dené mee kəi'g lə bɔ nee Abrakamje gə mbuna njénojije'g lə nee kar ḡgon nee lé.
- 41 Loo gé ma m'tee rɔ njénojije'g lə nee mbḡ ba ta ndukun gé ma m'un ne ndum m'ar nee lé a kɔr dɔm'g bəi. Bó lé dee ndigi səm dɔ'g el ndá ta ndukun gé ma m'un m'ar nee kara a kɔr dɔm'g ya.
- 42 Bogəné ma m'tee kəm-rəw-mán'g ndá ma m'pana: Njesigəneḡ, Ala lə bémje gé Abrakam, bó lé i ndigi kar mbá ləm gé m'aw lé wam maji ndá
- 43 aa oo, ma m'aar mbɔr kəm-rəw-mán'g nee ndá maji kar ḡgomɔdə gé a gə ree mba to mán lé, yee gé m'a gə kwəiyee pana: Ma m'ra ndòo rɔi'g mba kari am mán gé mee kulum'g ləi bəl m'ai

44 Ɔa yeɛ a kilam'g pana: M'ai lɛm, jambalje lɛm kara neɛ n'a to mán kar dee lɛm to ndá maji karee-yeɛ nja to dené gá Njesigəneɔ ɔree wɔji ne dɔ ŋgolə bémje lé ya.

45 Loo gá m'ar m'əji taree nee lé məəm'g gá kɛji ya ɓəi ndá aa oo, Rebeka unda loo teɛ gá kulum mán dɔ tamee'g. Yeɛ risi uru naŋg ta kəm-rəw-mán'g ndá yeɛ to mán to. Ma m'kwɔiyee m'pana: Ma m'ra ndòo rɔi'g kari am mán m'ai.

46 Ndá yeɛ un kulum mán læa dɔ tamee'g lad gə tɔgee ula am pana: M'ai ndá n'a kar jambalje lɛm kara d'a kai to. Ma m'ai lɛm, yeɛ ar jambalje lɛm kara d'ai lɛm to.

47 Ma m'dəjee m'pana: See yeɛ to ŋgolə nawa. Yeɛ ilam keneɲ pana: Neɛ n'to ŋgolə Betuel gá to ŋgolə Naɔr gə Milka. Ma m'ula ŋgama əmee'g lɛm, ma m'ula niŋgáje jia'g lɛm to.

48 Ma m'ula dɔm naŋg m'unda barmba nɔ Njesigəneɔ'g, ma m'pidi Njesigəneɔ, Ala læ bémje gá Abrakam, yeɛ gá ɔr nɔm ɔrəm mɛs mba kam m'taa ŋgolə ŋgokɔ bémje gá dené m'ar ŋgonee lé.

49 Basinè bó lé seɪ ndigije raje meemaji gə bémje kwaje ne sɛa noji ndá ulamje təsərə ya. Bó lé bèe el to ndá ulamje təsərə amje m'oo ɓa m'a kaw par gá dɔkɔl əsé gá dɔgel ɓəi.

50 Yen ŋga Laba gə Betuel d'ilá keneɲ pana: Né neelé i rɔ Njesigəneɔ'g ya. J'askəm kulai ta gá majel əsé yeɛ gá maji lé el to.

51 Aa oo, Rebeka aar nɔi'g nee ya. Maji kari tɛa aw sɛa gə mba karee to dené læ ŋgolə béije, to gá Njesigəneɔ ulai lé to.

52 Loo gá kura læ Abrakam oo ta læ dee mba ndá yeɛ unda barmba nɔ Njesigəneɔ'g.

53 Yen ŋga kura lé teɛ gə néje gá ra gə larnda gə larlɔr lɛm, gə kubuje lɛm to ar Rebeka. Yeɛ ar ŋgokeɔ gá diŋgam gə keaje nébaoje gá lar dee uru kugu to.

54 Gée gá gogo, yeɛ gə dəwje gá d'aw sɛa nɔ'd lé d'usɔ né lɛm gə d'ai né, ɓa deɛ d'i d'aw to naŋg loondul'g neelé ɓəi to. Gə ndɔ rad, loo gá d'ita ndá kura lé pana: Yaje loo amje m'tel m'aw rɔ bémje'g ŋga.

55 Ne ŋgokɔ Rebeka gá diŋgam gə keaje pa pana: Maji kar ŋgomɔdə lé nai sɛa sí lam ya ɓəi as ndɔ dɔg jén bèe ɓa i a kɪ kaw ɓəi.

56 Yeɛ tel ila dee keneɲ pana: ɔgmje naŋg el mbata Njesigəneɔ ar mbá lɛm gá m'aw lé wam maji. Ya'mje am m'tel m'aw rɔ bémje'g ya ɓa.

57 Tɔɓəi deɛ tel d'ilá keneɲ pana: Ar sí m'ɓar ŋgomɔdə lé mba karee oo sɛa sí taree ɓa.

58 Deɛ ɓar Rebeka dəjee pana: See i ndigi kaw gə dəw neelé wa. Yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Oiyɔ, m'a kaw ya.

59 Deɛ d'ya rəw d'ar kɔnan dee Rebeka gə njɛŋgəmee gá dené lé d'aw gə kura læ Abrakam gə dəwje læa nɔ'd.

⁶⁰Dee tɔr ndu dee dɔ Rebeka'g d'ulá pana: Ɔi i gá to kɔnan sí lé Maji kari tel to kɔ ginkoji dɔwje gá bula digi-digi lɔm, Maji kar ŋgakaije taa tarɔwkɔg lɔ njɛbaje lɔ dee gá né kɔ dee-dee ya lɔm tɔ.

⁶¹Rebeka ɔ gɛ ŋganjélookisije lɔa gá dené nɔ'd, dee d'uba jambalje d'aw goo dɔw'g neelé. Kura lé ɔr nɔ Rebeka aw sɛa.

⁶²Ne Isaak lé ɔ bwa-mán gá ria lɔ Lahai-rɔi ndá yeɛ si dɔ nanɔ bɛe gá par gá dɔkɔl.

⁶³Ndɔ kára bɛe kàrkemetag, Isaak aw mee ndɔ'g gɛ mba laji ta mée'g. Yeɛ un kɛmee gá tar aa loo ndá yeɛ oo jambalje gá d'aw ree.

⁶⁴Rebeka kara un kɛmee gá tar oo Isaak tɔ ndá yeɛ ɔ dɔ jambal'g lɔa risi ur nanɔ tɔ.

⁶⁵Yeɛ dɔji kura lé pana: See dɔw gá aw njaa mee ndɔ'g mba tila kɛm sí lé see to nawa. Ndá kura lé ilá keneɔ pana: Yeɛ to bémje ya. Togábè yeɛ un kubu on ne kɛmee.

⁶⁶Kura lé ndaji ta néje lai gá yeɛ ra lé ar Isaak oo.

⁶⁷Isaak ɔr nɔ Rebeka aw sɛa mee kɛi-kubu'g lɔ keaje gá Sara. Yeɛ taa Rebeka gá dené lɔa ndá yeɛ undá dan kɛmee'g tɔ. Yeɛ gá nee ba ar mee Isaak to ne lɔm goo kwɛi'g lɔ keaje ya.

Gi-Néje 25

Ŋgalɔ Abrakam gá yeɛ oji dee gɛ Ketura

¹Abrakam taa dené gá ranɔ ya bɛi, ria lɔ Ketura.

²Yeɛ oji sɛa Jimran, gɛ Joksan, gɛ Medan, gɛ Madian, gɛ Jisbak, gɛ Sua tɔ.

³Joksan oji Seba, gɛ Dedan. Ŋgalɔ Dedan to Asurje lɔm, gɛ Letusje lɔma, gɛ Lumje lɔm tɔ.

⁴Ŋgalɔ Madian to Epa, gɛ Eper, gɛ Enok, gɛ Abida, gɛ Elda. Dee lai neelé to ŋgalɔ Ketura.

⁵Abrakam ɔm nékingaje lɔa lai ji Isaak'g.

⁶Ŋganje gá yeɛ oji dee gɛ gamla-denéje lɔa kara yeɛ ar dee nénojije tɔ. Ndá loo gá yeɛ si kɛmba bɛi ndá yeɛ ar dee d'ya ŋgonee Isaak d'aw ɔw par gá kel dɔ nanɔ bɛe gá Bɛr lé.

Kwɛi lɔ Abrakam gɛ dubu gá dee dubee

⁷Aa ooje, lɔb si kɛmba lɔ Abrakam lé ba nee: Yeɛ si kɛmba lɔbee tɔl gɛ dɛa rɔ-siri giree-mi (175).

⁸Lɔb si kɛmba lɔ Abrakam bula lɔm, ar ndɔje lɔa d'asee lɔma, lɔb bɔga lɔa kara iŋga rɔlel keneɔ lɔm tɔ ba ndilee tee aree wɛi aw iŋga njé'g lɔa bɛi.

⁹Isaak gə Ismael gə to nganeeje lé dubee mee bolè mbal gə Makpéla gə to mee ndó'g lə Epró, ngolə Sohar gə to gə ginkoji'g lə Het lé gə wəji dɔ Mamré njorɔŋ.

¹⁰To loo-ndó gə Abrakam ndogo gə ngalə Het. Lée neelé deɛ dubu Abrakam gə dené ləa Sara keneŋ.

¹¹Loo gə Abrakam wəi mbə ndá Ala tɔr ndia dɔ ngonee Isaak'g lé. Yeɛ lé ra bee mbɔr bwa-mán gə Lahai-rɔi'g dɔb tɔ.

Ngaka Ismael

¹²Aa ooje, ngaka Ismael, ngolə Abrakam gə Agar, bɔr lə Sara gə dené gə to dɔw gə Ejiptə ojee gə Abrakam lé.

¹³Aa ooje, ri ngalə Ismael gə goo ri dee ləm, gə goo ginkoji dee ləm tɔ ba nee: Nebajot to ngondər Ismael, gə Kedar, gə Abdeel, gə Mibsam,

¹⁴gə Misma, gə Duma, gə Masa,

¹⁵gə Adad, gə Tema, gə Jetur, gə Napis, gə Kedma.

¹⁶Deeje neelé to ngalə Ismael, ri dee ba to nee gə goo beeje lə dee ləm, gə goo loo-si deeje ləm tɔ. Deɛ to mbaije gə dɔg-gir-dee-joo gə goo ginkoji dɔwje lə dee lə dee tɔ.

¹⁷Aa ooje, ləb si kəmba lə Ismael lé ba nee: Ləbee aɪ tɔl gə dɔa rɔ-munda giree-siri (137). Ndá ndilee teɛ aree wəi aw iŋga njé'g ləa.

¹⁸Nganeeje ra bee un kudee Habila saar teɛ Sur gə to nɔ Ejiptə'g loo gə aw par gə Asiri lé. Yeɛ ra bee ləa kəm ngakeaje'g lai tɔ.

D'oji Esawu gə Jakob

¹⁹Aa ooje, ngaka Isaak gə to ngolə Abrakam lé ba to nee:

²⁰Abrakam oji Isaak. Isaak lé ləbee aɪ rɔ-sɔ ba yeɛ taa Rebeka gə dené ləa bəi. Rebeka lé to ngolə Betuel gə to dɔw gə Aram gə si Padan-Aram ləm, yeɛ to kɔnan Labə gə to dɔw gə Aram lé ləm tɔ.

²¹Isaak ra ndòo rɔ Njesigəneɔ'g mbata lə dené ləa gə aw kad ndá Njesigəneɔ oo kəmtondoo ləa. Togábè ba Rebeka gə dené ləa lé əskəm ya.

²²Nganje tɔs nɔ mée'g ndá yeɛ pana: Bó lé to togábè ndá see m'a si kəmba ya wa. Yeɛ aw rɔ Njesigəneɔ'g dɔjee taree gə mba k'oo.

²³Ndá Njesigəneɔ ulá pana: Ginkoji dɔwje joo to məəi'g ləm, Gin dɔwje joo gə d'a kɪ rɔi'g lé D'a kai nɔ bəd-bəd ləm tɔ. Siŋga yeɛ gə kára a kur dɔ maree'g Ndá yeɛ gə dɔa ɔs nanɔ kédé lé a kula dɔa nɔ yeɛ gə ndɔi'g lé.

²⁴Loo gə ndɔ koji ngon lé teɛ mbə ndá aa oo, nduŋgaje ba yeɛ oji dee ya.

²⁵Yeɛ gə dɔa ɔs nanɔ kédé lé rəa kas ləm, bɪ rəa to tum-tum ləm tɔ ndá d'unda ria lə Esawu.

²⁶Gée gá gogo gá ngokeḗ teḗ ndá jia wa gel gəl Esawu. Togábè ba deḗ d'unda ria lə Jakob. Ləb Isaak aḗ rɔ-misḗ ba yeḗ oji dee bəi.

Esawu wa ngondər læa ndogo

²⁷Nganje neelé ra tɔg pir-pir. Esawu lé tel to njeḡər gosɔdɔ, to dəw gá aw wala ta-ta. Nə Jakob to dəw gá aw yururu gá nai mee kəi-kubuje'g tɔ.

²⁸Isaak unda Esawu dan kəmee'g mbata nai-ndɔ læa gá yeḗ aw sɔ ya. Nə Rebeka lé Jakob ba yeḗ undá dan kəmee'g ya.

²⁹Ndɔ kára bəe Jakob si ula lɔ-miji. Esawu ḡ wala tel ree ndá dao yaḗ, nai lam bəe kar lab ɔree.

³⁰Esawu ula Jakob pana: Ma m'ra ndòo rɔi'g ya, am lɔ-miji kas neelé bəl m'ɔ mbata lab ɔrm. Yeḗ gá bəe ba d'unda ne ri Esawu lé lə Edəm.

³¹Jakob pana: Am ndogo səi ngondər læi bogənè.

³²Esawu tel ilá keneḡ pana: Aa oo, m'a gə kwəi nə see ngondər lé a kam dī wa.

³³Jakob pana: Bəe ndá un ndui am kédé ba. Togábè ba yeḗ un ndia aree mba kar Jakob ndogo səa ngondər læa lé ya.

³⁴Yen ḡa Jakob ar Esawu muru ləm, gə lɔ-miji ləm tɔ. Yeḗ ɔ gə ai ndá uba naḡ ḡ aw. Togábè ba Esawu oo ngondər læa gá né kəmee'g el.

Gɨ-Néje 26

Isaak gə Abimelek

¹Boo-boo oso dɔ naḡ'd neelé, to boo-boo gá orè goo yeḗ gá dɔtar gá mee ləbee'g lə Abrakam lé. Ndá Isaak aw rɔ Abimelek'g, mbai lə Pilistije gá si Gerar.

²Njesigəneḗ teḗ dəa'g ulá pana: Maji kari ɔd aw mee bəe gá Ejiptə'g el, si mee bəe gá ma nja m'a gə kulai ba.

³I a si mee bəe'g neelé waga ndá m'a nai səi ləm, m'a tɔr ndum dɔi'g ləm tɔ. Mbata dɔ naḡ bəeje neelé lai lé m'a kari-i gə ḡgakaije ya. M'a ra né gá ma man ne rɔm m'ar bɔbije gá Abrakam lé karee ɔr rɔd ya.

⁴M'a kar ḡgakaije d'ɔs goo nḗ gá kédé-kédé bula d'asəna gə kérémeje gá dara. Dɔ naḡ bəeje lai neelé m'a kar ḡgakaije ya. Ginkoji dəwje gə raḡ lai dɔ naḡ nee d'a kiḡa ne dɔkaisəḡərə rɔ ḡgakaije'g ya tɔ.

⁵Mbata Abrakam ila koji dɔ tapam'g ləm, yeḗ aa dɔ torndumje gə dɔ ndukunje ləm, ra néje lai gá m'wɔji karee ra ləma, yeḗ aa dɔ godndumje kər-kər ləm tɔ.

⁶Gelee gá nee ba Isaak ra ne bəe Gerar ya.

⁷Loo gá diḡgamje gá mee bəe'g neelé dəjee ta gá wɔji dɔ dené læa ndá yeḗ pana: To kɔnanəm. Mbata yeḗ bəl bəree dené læa nà diḡgamje gá mee bəe'g neelé d'a tɔlee, mbata Rebeka lé maḗə yaḗ.

⁸Loo gá yeɛ si keneɲ kuree əw mba ndá Abimelek gá to mbai læ Pilstije aa loo par gá kəmbolè'g oo Isaak gá aw ndam gá Rebeka gá dené læa lé.

⁹Abimelek ar dee ɓar Isaak d'aree ree ndá yeɛ ulá pana: Təgəɾɔ ya, yeɛ to dené læi ya. Nɛ see gelee ban ɓa i pana: To kənani wa. Isaak ilá keneɲ pana: Ma m'pa togábè nà banelə d'a tɔlm gə mbəa ya.

¹⁰Abimelek tel ulá tɔbəi pana: See dɪ ɓa i ra sə sí togábè wa. Nai lam ba gə mba kar dəw læ sí kára aw to gə dené læi ndá i a kar taree wa dɔ sí.

¹¹Togábè Abimelek un ndia ar dəwje lai pana: Dəw gá a k'ɔɾɔ ɾɔ dəw neelé əsé ɾɔ dené læa ndá tɔl ya d'a tɔlee.

¹²Isaak dubu kó dɔ naɲg'd neelé ndá mee læb gá neelé yeɛ iɲga kó aree uru kugu. Mbata Njesigəneɲ tɔr ndia dəa'g saar-aar ya.

¹³Dəw neelé tel to bao-nékiɲga ndá nébaoje læa aw gá kédé-kédé saar ur kugu ndor-ndor.

¹⁴Nékuɓje læa gá lam-lam bula læm, nékuɓje læa gá boi-boi bula læma, ɲganjélookisije læa kara bula yaɲ læm tɔ.

Isaak man rəa ar Abimelek

Bèe ɓa Pilstije ra kəmkəɓ dɔ Isaak'd.

¹⁵Bwa-maje lai gá ɲganjélookisije læ ɓɔbeeje d'uru mee læbee'g læ ɓɔbeeje gá Abrakam lé Pilstije d'udu ta dee jigi-jigi d'ɔm naɲg keneɲ d'ar dee rusu ɲɓi-ɲɓi.

¹⁶Abimelek ula Isaak pana: ɓta mbuna sí'g aw gá raɲg mbata siɲgai ur dɔ kə sijeɛ'g yaɲ ya.

¹⁷Isaak ɓ loo gá nee'g ɔd aw ndá wa loo kəm wəl-loo gá Gerar si keneɲ nu.

¹⁸Isaak ɔr gin bwa-manje gá ɓɔbeeje gá Abrakam uru kédé lé gogo, to deɛ gá Pilstije d'udu goo kwəi'g læ Abrakam lé. Ndá yeɛ unda ri dee to gá ɓɔbeeje unda ne ri dee kédé lé tɔ.

¹⁹ɲganjélookisije læ Isaak d'uru bwa mee wəl-loo'g ya tɔbəi ndá d'ɲga mán gá aɓ kuji-kuji keneɲ tɔ.

²⁰Njékulbadje gá Gerar kəl gə njékulbadje læ Isaak pana: Man lé to kə sijeɛ. Ndá yeɛ unda ri mán neelé læ Esek mbata deɛ ra səa ta dɔ'g.

²¹ɲganjélookisije læ d'uru bwa-mán gá raɲg ya tɔbəi ndá deɛ ra səa deɛ ta dɔ'g to gá kédé lé ya ɓəi tɔ. Ndá yeɛ unda ria læ Sitna.

²²Yeɛ ɓ loo gá nee'g saa rəa aw uru bwa-mán gá raɲg ya tɔbəi ndá deɛ saɲg loo mba kəl səa dɔ'g el ɲga. Ndá yeɛ unda ria læ Rehobot mbata yeɛ pana: Basinè Njesigəneɲ ar sí loo gá tad rəg-rəg mba kar sí j'isi keneɲ ndá j'a teɛkɔr dɔ naɲg'd neelé ya.

²³Yeɛ ɓ loo gá nee'g aw Beer-Seba.

²⁴Njesigəneə teə dəa'g loondul'g ulá pana: Ma m'to Ala lə bəbijə gə Abrakam ndá bəl el mbata ma m'nai səi. M'a tər ndum dɔi'g ləm, m'a kar ŋgakaije d'ɔs goo nə gə kédé-kédé ləm tɔ gə mbata lə kura ləm gə Abrakam lé ya.

²⁵Yeə ra loo-nékinjaməs keneŋ bar ne ri Njesigəneə, tɔbəi yeə la kəi-kubu ləa keneŋ tɔ. Léə neelé ba ŋganjélookisije lə Isaak d'uru bwa-mán keneŋ tɔ.

²⁶Abimelek i Gerar ree rəa'g gə Ahujat, kuramaree ləm, gə Pikəl boi lə njérɔje ləa ləm tɔ.

²⁷Isaak dəji dee pana: See seɪ reeje rɔm'g mba dī wa. Mbata seɪ əjimje bəɪ-bəɪ ləm, seɪ tubamje mee bee'g lə sí ləm tɔ.

²⁸Deə d'ilá keneŋ pana: Jeə j'oo gao to gə Njesigəneə nai səi. Gelee gə nee ba jeə m'pana: Maji kar ta manrɔ to mbuna síjeə seije'g ləm, kar síjeə kara manje rɔ sí j'ari ləm tɔ.

²⁹Maji kari un ndui mba ra sə sí némajel el to gə jeə kara n'raje səi némajel kára kara el ləm, némajé ba jeə n'raje səi j'ari aw ne gə meekulɔm ləm tɔ. Basinè Njesigəneə tər ndia dɔi'g ya.

³⁰Isaak ra muru gad ar dee d'ɔ gə d'ai tɔ.

³¹Deə d'íta gə ndɔ rad d'ɔm ta lə dee nə'd gə ndu manrɔ lə dee gə d'ar nə lé. Ndá Isaak yə dee ar dee d'aw ləm, deə kara d'yá gə meekulɔm ləm tɔ.

³²Ndəa neelé ndá ŋganjélookisije lə Isaak ree rəa'g d'ulá ta lə bwa-mán gə d'uru lé pana: Jeə j'ingaje mán lé mbə.

³³Ndá yeə unda ria lə siba. Gelee gə nee ba deə d'unda ne ri bee-boo neelé lə Beer-Seba saar teə bogənè gə mbəa.

Esawu taa dené

³⁴Esawu lé ləbee aɪ rɔ-sɔ ba yeə taa denéje ndá, yeə gə kára ria lə Judit, ŋgolə Beeré gə to ginkoji'g lə Het ləm, yeə gə ranɔg ria lə Basmat, ŋgolə Helon gə to gə ginkoji'g lə Het ləm tɔ.

³⁵Deeje neelé d'ar rɔ Isaak gə Rebeka adə dee mbag-mbag.

Gi-Néje 27

Jakob iŋga ndutɔr lə Isaak

¹Isaak buga mbə ləm, kəmee tel to bibli aree oo loo el ŋga ləm tɔ. Ndá yeə bar ŋgondəree Esawu ulá pana: Ŋgonəm! Yeə tel ndigi təa'g pana: Yè m'ar nee.

²Isaak pana: Aa oo, ma lé m'buga mbə, ma m'gər ndɔ gə m'a gə kwəi keneŋ el.

³Basinè ma m'ra ndò rɔi'g, odo nékadje ləi, ku bandanɔg ləi ləm, gə bandanɔg ləi ləm tɔ ndá ɔd aw wala aw tɔl da ree ne am.

- ⁴Gɔl naj da gé ma m'ndigi lé ree ne am m'usɔ bó gə mba karm tɔr ne ndum dɔi'g ba m'wəi bəi.
- ⁵Rebeka tuga mbia oo ne ta gé Isaak ula ngonee Esawu lé. Esawu lé ɔd aw walá mba tɔl da gə mba tel ree ne tɔ.
- ⁶Yen nga Rebeka ula ngonee Jakob pana: Aa oo, ma m'oo ndu bɔbi gé ula ngokɔɔ Esawu togébè pana:
- ⁷Maji kari aw tɔl da gé ree ra ne naj gé maji am m'usɔ ndá m'tɔr ne ndum dɔi'g nɔ Njesigəneɔ'g bad ba gə mba kam m'wəi bəi.
- ⁸Basinè, ngonəm, oo ndum gé wɔji dɔ né gé m'a gə kun ndum kari ra lé.
- ⁹ɔd aw dan nékulje'g wa ngan byaje gé maji joo ndá m'a ra gé naj da gé bɔbi ndigi lé bèe tɔ.
- ¹⁰Tɔbəi i a kaw ne kar bɔbije sɔ bó gə karee tɔr ne ndia dɔi'g kédé ba wəi bəi.
- ¹¹Jakob ila keaje'g pana: Aa oo, ngokɔm Esawu lé bɔ rəa to yaɔ ne kama godo.
- ¹²Banelə bɔm a mam rɔm koo ndá m'a to asəna gə dəw gé njɛngɔm bèe kəmee'g. Bèe ba m'a kar ndɔl ba a kwa dɔm bó yeɔ a tɔr ndia dɔm'g el.
- ¹³Keaje ulá pana: Ngonəm, maji kar ndɔl neelé tel wa dɔm-ma ya! Oo ndum ndá aw wa ngan byaje lé ree ne am.
- ¹⁴Jakob aw wa dee ree ne ar keaje ndá yeɔ ra gé naj da to gé mee bɔbeeje ndigi lé tɔ.
- ¹⁵Gée gé gogo Rebeka odo kubuje lə ngondəree Esawu gé yeɔ ngəm rəa'g kəi lé, to kubuje gé maji unda mareeje lai, ndá yeɔ ar Jakob, ngonee gé ndɔɔ lé tula rəa'g.
- ¹⁶Yeɔ tula ndar ngan byaje jia'g ləm, gə gwɔbee'd gé lal kuba bɔ keneɔ ləm tɔ.
- ¹⁷Yeɔ unda naj da lé ləm gə muru gé yeɔ gɔl lé ləm tɔ da-ji ngonee Jakob'g lé.
- ¹⁸Yeɔ ɔd aw ne rɔ bɔbee'g ndá baree pana: Bɔm! Isaak ilá keneɔ pana: Ngonəm, m'isi nee! See i to nawa.
- ¹⁹Jakob tel ila bɔbeeje keneɔ pana: Ma m'to gé ngondəri gé Esawu lé ya. Ma m'ra né gé i ulam lé ya. Ma m'ra ndò rɔi'g, jta ree si nee, sɔ naj da ləm lé bó gə mba tɔr ne ndui dɔm'g nga.
- ²⁰Isaak dəji ngonee pana: Wai, ngonəm, see i ra to gé ban ba i iŋga da nee kalaŋ bèe wa. Jakob tel ilá'g pana: To Njesigəneɔ, Ala ləi ba unda nɔm'g.
- ²¹Isaak ula Jakob pana: Ngonəm, rəm gé rɔm'g nee am mam rɔi m'oo ba m'a gər see i to ngonəm Esawu əsé to yeɔ el wa.
- ²²Jakob rəm gé rɔ bɔbee Isaak'g ndá yeɔ mam rəa pana: Ndui lé to ndu Jakob ne jii ba to to gé ji Esawu bèe ya.

- 23 Yee gæree el mbata bi da gé to jia'g lé to to gé ji ngokeḗ Esawu bèe ndá yee tór ndia dæa'g ya.
- 24 Yee dæjee pana: See i to ngonəm gé Esawu ya wa. Ndá Jakob ndigi tæa'g pana: Ma m'to yee ya.
- 25 Isaak pana: Gé ree gæ néso lé pær gé róm'g nee am m'uso nai da læ ngonəm lé bó gæ mba karm m'tór ne ndum dæi'g. Jakob ree ne pær gé ræa'g aree ndá yee so, yee ree gæ mán-nduú aree ai dæ'g tæ.
- 26 Yen nga bæbeeje gé Isaak lé ulá pana: Ngonəm, rəm pær gé róm'g nee bó gæ wam kari'g sud nga.
- 27 Jakob ree pær gé ræa'g wá kaaree'g sud. Isaak taa bai kubuje læa ndá yee tór ndia dæa'g pana: Aa oo, bai ngonəm to asæna gæ bai ndæ gé Njesigæneḗ tór ndia dæ'g.
- 28 Maji kar Ala ari mán tàl gé i dara læm, Gæ ubu læ naḅg nee læma, Gæ kó gæ mán-nduú yaḗ læm tæ!
- 29 Maji kar dæwje ra né d'ari læm, Kar ginkoji dæwje gæ raḅg d'unda barmba nœi'g læm tæ! Maji kari to mbai dæ ngakœije læm, Kar ngakœije gé dingam d'unda barmba nœi'g læm tæ! Ndœl a kwa dæ nana ba gé ila ndœl dœi'g læm, Ndutór a nai dæ nana ba gé tór ndia dœi'g læm tæ.
- 30 Loo gé Isaak tór ndia dæ Jakob'g mbæ ar Jakob ya bæbeeje gæ kuree el bæi ndá ngokeḗ Esawu i loo kaw ndœ'g læa ree tæ.
- 31 Yee kara ra nai da lé un ree ne ar bæbeeje ndá yee ula bæbeeje lé pana: Maji kar bœm ita, so nai da gé ngoni ra lé bó gæ mba tór ne ndui dœm'g lé nga.
- 32 Bæbeeje Isaak dæjee pana: See i to gé nawa. Ndá yee tel ilá keneḅ pana: Ma m'to gé ngondæri gé Esawu lé ya.
- 33 Kaar Isaak wá pai aree unda bala tigi-tigi ndá yee pana: Nga, see to na ba aw ndœ da ree ne am kédé nee lé wa. Ma m'uso lai mbæ ba i ree bæi ndá ma m'tór ne ndum dæa'g nga. Tœgærœ ya, dæa-yee a kai sægærœ ya.
- 34 Loo gé Esawu oo ta gé bæbeeje pa lé ndá yee nœ gæ ndia gé boi wæl gæ meekœ ya. Yee ula bæbeeje pana: Bœm, tór ndui dœm-ma'g ya tæ.
- 35 Isaak ulá pana: Ngokœi ree ra goso taa ne ndutór læi mbæ.
- 36 Esawu pana: See to mbata k'unda gé d'unda ria læ Jakob lé ba yee ra ne goso taa ne torm gœl joo gæ mbæa bèe wa. Yee taa ngondær læm kédé tœbæi aa oo, basinè yee ree taa dœkaisægærœ læm tæ. Tœbæi yee pana: See i ngəm ndutór gé wœji dœm-ma el wa.
- 37 Isaak ila Esawu'g pana: Aa oo, ma m'undá gé dæw dœi læm, m'aree ngakeæje lai gé kuraje læa læma, ma m'wœji kó gæ mán-nduú mbata læa læm tæ. Ngonəm, see di tœbæi ba m'askæm ra gæ mbata læi-i wa.

³⁸ Esawu daji bɔbeeje pana: Bɔm, see ndutɔr kára ba bèe ya to rɔi'g wa! Bɔm, tɔr ndui dɔm-ma'g ya tɔ, kɔgɔrɔ kari ya! Yen nga Esawu ɔr ndia gé tar wɛl nɔ gɛ mán-nɔ kɛmee'g.

³⁹ Bɔbeeje Isaak tel ulá pana: Aa oo, loo-sii'g lé ubu læ nanɔ a godo keneɔ lɛm, Man tál gé dara kara a kwa keneɔ el lɛm,

⁴⁰ Mbɔl dɔ kiambas læi ba i a si ne kɛmba lɛm, I a ra bɔr læ ɔgokɔi lɛm tɔ. Ne loo gé i a kila tar gé yo gé nee Ndá i a tɛd néməmənɔ læa gwɔsi'g.

Jakob aɔ aw bæe læ naneeje gé Labɔ

⁴¹ Yen nga Esawu un kudu kwa Jakob gɛ mée mbata tɔr gé bɔbeeje tɔr ndia dɛa'g lé. Esawu pa mée'g pana: ndɔ nɔ yoo bɔm nai dɔb ba nga ndá m'a tɔl ɔgokɔm gé Jakob lé.

⁴² Deɔ d'aw ndaji tapa Esawu ɔgondɔree d'ar Rebeka oo. Yen nga yeɔ ar dee bɔr Jakob gé ɔgonee gé ndɔi lé ndá ulá pana: Aa oo, ɔgokɔi gé Esawu lé ndigi tɔli dal ne bɔ læa.

⁴³ Nɔgonɛm, oo ndum basinè! Ita aɔ aw rɔ Labɔ'g ɔgokɔm gé si Haran lé,

⁴⁴ ndá nai sɛa saar mba kar ɔɔg læ ɔgokɔi lé unda ba,

⁴⁵ saar kar meeko læa tel dɔi'g gé ranɔ ndá ar mée wɛi dɔ né gé i ra sɛa'g lé ba. Bèe ba m'a bari kari tel ree gogo bɛi. See ban ba seɔ a godoje rɔm'g joo bɔr mee ndɔ gé kára ba'g ya bèe wa.

⁴⁶ Rebeka ula Isaak pana: Rɔm asm dɔ kisi kɛmba'g mbata læ ɔgalɔ Het gé dené gé to mɛmje-je lé. Bó lé Jakob taa dené gé as sɛa dee mbuna ɔgalɔ Het'g ɔsé mbuna ɔnganje gé dené gé mee bæe gé neelé ndá see kisi kɛmba lɛm a to né gé ban ba bèe wa.

Gɔ-Néje 28

¹ Isaak bɔr Jakob tɔr ndia dɛa'g ndá un ndia aree togɔbèe pana: I a taa dené mbuna ɔnganje gé Kanɔ'g lé el.

² Uba nanɔ ita, aw Padan-Aram, aw kɛi læ Betuel gé to kaije lé ndá i a taa dené mbuna ɔgalɔ Labɔ'g, yeɔ gé to nanije lé.

³ Maji kar Ala gé Bao-singamonɔ lé tɔr ndia dɔi'g ari oji ɔnganje bula lɛm, ar dee d'ɔs goo nɔ gé kédé-kédé kari tel to ne ginkoji dɛwje gɛ ranɔ bula lɛm tɔ!

⁴ Maji karee ari dɔkaisɛgɔrɔ læ Abrakam, i lɛm gɛ ɔgakaije sɛi nɔ'd kari ɔnga bæe gé i si keneɔ gé mbá lé gé kai ya, bæe gé yeɔ ar Abrakam lé.

⁵ Bèe ba Isaak ar Jakob i aw ndá yeɔ aw Padan-Aram rɔ Labɔ'g ɔgolɔ Betuel gé to dɛw gé Aram, yeɔ gé to ɔgokɔ Rebekaje gé to kɔ Jakob gɛ Esawu lé ya.

Esawu taa dené gé ranɔ bɛi

⁶Esawu oo to gé Isaak tər ndia dɔ Jakob'g ləm, ulá Padan-Aram mba karee taa dené keneɲ nu ləma, tɔbɔi loo gé yee tər ndia dɛa'g lé yee un ndia aree pana: Yee a taa dené mbuna ŋganje gé Kanɔ'g lé el ləm tɔ.

⁷Yee oo to gé Jakob oo ta lə bɔbeeje gə keaje ndá ɔd aw Padan-Aram tɔ.

⁸Yen ŋga Esawu oo gao to gé ŋganje gé dené gé Kanɔ lé taa kəm bɔbeeje gé Isaak el.

⁹Ndá Esawu aw rɔ Ismael'g. Yee taa ŋgon gé dené gé ria lə Mahalat gé to ŋgolə Ismael gé to ŋgolə Abrakam ləm, gə to kɔnan Nebajotje ləm tɔ lé aree orè dɔ denéje gé yee taa dee kédé lé.

Ni gé Jakob ni loo gé Betel

¹⁰Jakob lé ɲ Beer-Seba aw Haran.

¹¹Yee tee loo gé kára bèe ndá yee to keneɲ loo ndul'g mbata kàr andə mba. Yee un kɔr mbal gé to loo gé nee'g aree to gé négəd dɛa ndá yee to naɲg lée'g neelé.

¹²Yee ni ndá yee oo dɪgi gé gɔlee wa naɲg nɛ dɛa ɔrɔ dara. Tɔbɔi, aa oo, kuraje lə Ala gé dara d'al d'aw tar ləm, deɛ risi d'uru naɲg ləm tɔ gə dɪgi neelé.

¹³Aa oo, Njesigəneɔ aar dɛa gé tar ndá yee pana: Ma m'to Njesigəneɔ, Ala lə bɔbiye gé Abrakam ləm, gə Ala lə Isaak ləm tɔ. Dɔ naɲg gé i to keneɲ neelé m'a kari-i gə ŋgakaije tɔ.

¹⁴Ŋgakaije lé d'a bula kasəna gə nduji naɲg. D'a taa loo par gé dɔ-gó gə bər ləm, par gé dɔgel gə dɔkɔl ləm tɔ ndá ginkoji dɛwje gə raɲg lai gé dɔ naɲg nee d'a kiɲga dɔkaisəgərə rɔi'g gə rɔ ŋgakaije'g ya.

¹⁵Aa oo, ma m'nai səi ləm, m'a ŋgəmi loo gé rara gé i a kaw keneɲ ləma, m'a tel səi dɔ naɲg bee gé nee ləm tɔ Mbata m'a kubai kyɔ'i el saar m'a ra né lai gé ma m'ulai lé ya ba.

¹⁶Jakob tee kəmee dɔ bi'g ləa yərərə ndá yee pana: Tɔgərɔ ya, Njesigəneɔ si loo gé nee'g ya nɛ ma ba m'gər el!

¹⁷Yee bəl ndá yee pana: Loo gé nee to loo gé to bəl yaɔ! Loo neelé to kəi lə Ala ləm, loo neelé to tarəw gé dara ləm tɔ!

¹⁸Jakob ɲta gə ndɔ rad. Yee un kɔr mbal gé yee gəd ne dɛa lé unda gé nékolé-mee ndá yee tər ubu dɔ'g.

¹⁹Yee unda ri loo neelé lə Betel. Nɛ kédé lé ri bee-boo neelé lə Luj.

²⁰Jakob un ndia pana: Bó lé Ala a nai səm ləm, a kaa dɔ rəw mbá gé m'aw neelé ləm, bó lé yee a kam nésɔ m'usɔ gə kubu kula rɔm'g ləma,

²¹bó lé m'tel mee kəi'g lə bɔm gə meekulɔm ləm tɔ ndá Njesigəneɔ a to Ala ləm ya.

²²Kɔr mbal nee gé ma m'unda gé nékolé-mee lé a to kəi lə Ala ndá néje lai gé i a karm lé m'a kai dee loo dɔg ndá m'a kun tɛa kára kari ya tɔ.

Gĩ-Néje 29

Jakob si kai læ Laba

- ¹Jakob i njaa ɔd aw tee bee læ nganje gé Bær.
- ²Yeé aa loo ndá yeé oo bwa-mán to mee ndoje'g lé. Badə-kosoje gé kudu munda d'aar mboree'g dəb, d'wa rɔ dee keneŋ mbata to bwa-mán gé d'aw d'ar nékulje d'ai mán keneŋ ya. Biri-mbal gé d'udu ne ta bwa-mán neelé boi yaa.
- ³Loo gé nékulje lai-lai tɔs dɔ nɔ keneŋ mbɔ ndá deé nduburu biri mbal ta bwa-mán'g lé d'ilá ranŋ d'ar nékulje d'ai mán ba deé tel gé mbal neelé d'udu ne ta bwa-mán lé léé'g gogo bəi.
- ⁴Jakob dəji njékulbadje pana: Ngakɔmje, see ije ra wa. Deé d'ilá keneŋ pana: Jee j'i Haran.
- ⁵Yeé dəji dee ya tɔbəi pana: See seŋ gərje Laba, ngolə Naɔr wa. Deé ndigi təa'g pana: Jee n'gəree ya.
- ⁶Yeé dəji dee pana: See yeé si gé majee ya bəi wa. Deé ndigi təa'g pana: Yeé si gé majee ya bəi, tɔbəi aa oo, ngonee gé Rasel ba aw ree gé badə-kosoje gé nee kən.
- ⁷Yeé pana: Aa oo, kàr nai tar yaa bəi, to kàr kɔm badə-kosoje nɔ'd bula el bəi. Ar deeje mán d'ai ndá awje sə dee loo-sɔ-mu'g ba.
- ⁸Deé d'ilá keneŋ pana: Jee j'askəm ra bəe el saar loo gé badə-kosoje lai d'a tɔs dɔ nɔ ndo-ndo ba. Yee ba d'a nduburu biri mbal ta bwa-mán'g kyɔ loo kar badje d'ai mán bəi.
- ⁹Loo gé yeé si wɔji sə dee ta bəe-bəe bəi ndá Rasel tee gé badə-kosoje læ bɔbeeje wai mbata yeé to njekul dee ya.
- ¹⁰Loo gé Jakob oo Rasel, ngolə Laba gé to ngokɔ keaje læm, gé badə-kosoje læ naneeje gé Laba læm tɔ ndá yeé aw nduburu biri mbal ta bwa-mán'g ar badə-kosoje læ naneeje gé Laba lé d'ai mán.
- ¹¹Jakob il bɔl Rasel tɔbəi yeé nɔ gé mán-nɔ kəmee'g tɔ.
- ¹²Jakob ula Rasel aree gər to gé yeé to njenoji læ bɔbeeje læm, gé ngolə Rebeka læm tɔ. Bəe ba Rasel təd ngwɔd aŋ aw ula bɔbeeje taree.
- ¹³Loo gé Laba oo ta læ Jakob gé to ngolə læ kɔnanee lé ndá yeé aŋ aw tila kəmee læm, wá kaaree'g sud il bɔlee læma, aree ree səa mee kai'g læa læm tɔ. Jakob ɔr sor néje neelé lai ar Laba oo tɔ.
- ¹⁴Yen nga Laba pana: Tɔgəɔ ya, i to siŋgarɔm læm gé dakasɔm ya læm tɔ. Ndá Jakob si rɔ Laba'g as nai kára donŋɔ.

Lea gə Rasel

- ¹⁵Tɔbəi Laba dəji Jakob pana: See i a la səm kari ba gé i to njenoji læm ba ya wa. Maji kari ulam né gé a to nékoga-dɔ-jii ba.

- 16** Laba lé nganeeje gé dené deé joo: Ngondaree lé ria lə Lea ləm, yeé gé ndɔ̃i ria lə Rasel ləm tɔ.
- 17** Kəm Lea lé to mbə ne Rasel ba mədə kəmee'g yaḷ ləm, darəa kara to maji péd-péd ləm tɔ.
- 18** Rasel lé taa kəm Jakob rəgm ndá yeé ula Laba pana: M'a ra səi kula ləbm siri gə mbata lə Rasel, ŋgoni gé ndɔ̃i lé ya.
- 19** Laba pana: Mba kari-i ba təa lé lelm unda kam m'unee m'ar dəw gé ranḡ. Bèe ndá ree si rɔm'g nee ya.
- 20** Togəbè Jakob ra kula ləbee siri mbata lə Rasel. Ne ləbje neelé yeé oo asəna gə ndɔ̃je gé bəl ba bèe mbata yeé ndigee yaḷ.
- 21** Géé gé gogo Jakob ula Laba pana: Am dené ləm mbata ndɔ̃je ləm as lée'g mbə, m'askəm təa ŋga.
- 22** Laba mbɔ dəwje gé loo gé nee'g lai nḷ'd ndá ra muru gad ar dee.
- 23** Kàrkemetag ndá yeé wa ŋgonee gé Lea aw səa rɔ Jakob'g ar Jakob lé ɔm səa nḷ'd.
- 24** Təbəi Laba ɔr ŋgonjelookisi gé ria lə Jilpa ar ŋgonee gé Lea gé ŋgonjelookisi ləa gé dené.
- 25** Bèlè gə ndɔ̃ ndá Jakob ée to gé to Lea. Ndá Jakob dəji Laba pana: See dī ba i ra səm togəbè wa. See ma m'ra səi kula gə mbata lə Rasel el wa. Ŋga see i su kəm bèe gə mba dī wa.
- 26** Laba pana: Kar yeé gé ndɔ̃i taa ŋgaw kédé kyə yeé gé tɔḡ lé to néjibee lə sí loo gé nee'g el.
- 27** Maji kari təl ndɔ̃ gé siri gə yeé gé neelé ndá j'a kari yeé gé ranḡ to gə mbata kula gé i a gə ra səm as ləb siri gogo bəi lé tɔ.
- 28** Jakob ra togəbè ndá yeé təl ndɔ̃ gé siri gə Lea ya tɔ. Bèe ba Laba aree ne ŋgonee gé Rasel lé gé dené ləa ya.
- 29** Laba ɔr ŋgonjelookisi gé ria lə Bila ar Rasel gé ŋgonjelookisi ləa gé dené.
- 30** Jakob ɔm nḷ'd gə Rasel gé yeé ndigee yaḷ unda Lea lé. Ndá yeé tel ra kula ar Laba as ləbee siri gé ranḡ ya bəi.

Ŋgalə Jakob

- 31** Njesigəneḡ oo to gé Jakob ndigi Lea el ndá yeé aree to kɔ ŋganje ne Rasel ba aw kad.
- 32** Lea əskəm oji ŋgon gé diŋgam ndá yeé unda ria lə Rubə, mbata yeé pana: Njesigəneḡ oo kəm lootondoo'g ndá basinə ŋgabm a kundam dan kəmee'g ŋga.

³³Yee tel taa kè̀m gé ranḡ tɔ̀bɛi oji ngon gé diṅgam ndá yee pa pana: Njesigəneḡ oo gao to gé yee ndigim el ya bəi ndá yee am ngon neelé ya bəi. Ndá yee unda ria lə Simeḡ.

³⁴Yee tel taa kè̀m gé ranḡ tɔ̀bɛi oji ngon gé diṅgam ndá yee pa pana: Yee gé nee ba a kar ṅgabm ɔ̀m sə̀m nɔ̀'d ṅga mbata m'oji ṅganje gé diṅgam munda m'aree. Gelee gé nee ba d'unda ria lə Ləbi.

³⁵Yee tel taa kè̀m gé ranḡ ya bəi, ndá oji ngon gé diṅgam ndá yee pa pana: Basinè m'a pidi Njesigəneḡ. Gelee gé nee ba yee unda ne ria lə Juda ya. Ndá yee əw rəa koji ṅganje ṅga.

Gɪ-Néje 30

¹Loo gé Rasel oo to gé yee as koji ngon gə Jakob el ndá yee ra kə̀mkə̀j dɔ̀ ṅgokeḡ gé dené'g ndá yee ula Jakob pana: Am ṅganje nà m'a kwəi!

²Mee Jakob i səa pu dɔ̀ Rasel'g aree pa pana: See basinè ma nja ṅga m'taa tor Ala gé njekɔ̀gi koji ngon wa.

³Rasel pana: Aa oo Bila, ṅgonjelookisi lə̀m gé dené aar nee. Maji kari ɔ̀m səa nɔ̀'d mba karee oji ngon nɔ̀ kə̀jim'g gə mba kar mbɔ̀l dəa-yee ndá ma kara m'ṅga ne ṅganje tɔ̀.

⁴Yee aree taa Bila, ṅgonjelookisi ləa gé dené ləa ndá Jakob ɔ̀m səa nɔ̀'d tɔ̀.

⁵Bila əskè̀m oji ngon gé diṅgam ar Jakob.

⁶Rasel pana: Ala oo ndum ɔ̀r ne ta dɔ̀m'g ya ndá yee am ngon gé diṅgam. Gelee gé nee ba yee unda ne ria lə LkD.

⁷Bila, ṅgonjelookisi lə Rasel lé taa kè̀m gé ranḡ ya bəi ndá oji ngon gé diṅgam gé njekɔ̀m'g joo ar Jakob.

⁸Rasel pana: Ma m'omḡ gə ṅgokɔ̀m gé dené lé kə̀gə̀rɔ̀ gə goso kə̀mkà̀r lə Ala ndá ma m'dumee ne ya. Ndá yee unda ri ṅgonee neelé lə Neptali.

⁹Loo gé Lea oo to gé yee əw rəa koji ngon ndá yee ɔ̀r ṅgonjelookisi ləa gé ria lə Jilpa lé ar Jakob təa gé dené ləa.

¹⁰Jilpa, ṅgonjelookisi lə Lea lé oji ngon gé diṅgam gə Jakob.

¹¹Lea pana: Rɔ̀lel gé maji dum! Ndá yee unda ri ngon neelé lə Gad.

¹²Jilpa, ṅgonjelookisi lə Lea lé tel oji ngon gé diṅgam gé njekɔ̀m'g joo gə Jakob.

¹³Ndá Lea pana: Rɔ̀m lelm boi! Mbata ṅganje gé dené d'a barm njerɔ̀lel! Ndá yee unda ri ngon neelé lə Aser.

¹⁴Rubɛ teḡ raga mee naj kinja kó'g ndá yee ṅga kandə né gé baree mɔ̀dragɔ̀r mee ndɔ̀'g. Yee tel ree ne ar keḡje gé Lea tɔ̀. Yen ṅga Rasel kwəi Lea pana: Ma m'ra ndòo rɔ̀i'g, kə̀gə̀rɔ̀ kari, am mɔ̀dragɔ̀rje lə ṅgoni lé bəl səi.

15Yee tel ilá keneḡ pana: See ḡgabm gá i t̄a lé i oo gá né gá lam ba k̄ami'g ba i a taa maḡdraḡrje l̄a ḡgon̄m t̄ob̄ai wa. Ndá Rassel pana: Maji! Yee a to s̄ai loondul'g nee ya mbata l̄a maḡdraḡrje l̄a ḡgoni t̄o.

16K̄arkemetag, loo gá Jakob i loo-nd̄o'g ndá Lea tee aw t̄ila k̄amee ulá pana: I a ree r̄om'g boḡan̄è mbata ma m'ndogi ḡa maḡdraḡrje l̄a ḡgon̄m ya. Ndá yee to s̄a loondul'g neel̄é t̄o.

17Ala oo ndu Lea aree taa k̄em oji ne ḡgon gá diḡgam gá njek̄om'g mi ḡa Jakob.

18Lea pana: Ala am néd̄ojim mbata m'ar Jakob ḡgonjelookisi l̄am gá dené. Ndá yee unda ria l̄a Isakar.

19Lea tel taa k̄em ya t̄ob̄ai ndá oji ḡgon gá diḡgam gá njek̄om'g mis̄a ḡa Jakob.

20Lea pana: Ala am nénoji gá maji. Basin̄è lé ḡgabm a si s̄am ḡga mbata m'oji s̄a ḡganje gá diḡgam mis̄a. Ndá yee unda ria l̄a Jabulo.

21Ḡee gá gogo yee oji ḡgon gá dené ndá yee unda ria l̄a Dina.

22Ala ar m̄ee olé d̄o Rassel'g. Yee oo ta l̄a ndá yee aree to k̄o ḡganje ḡga.

23Yee taa k̄em oji ḡgon gá diḡgam ndá yee pana: Ala or r̄okul d̄om'g.

24Yee unda ria l̄a Jis̄ab ndiḡga ne ria pana: Maji kar Njesiḡoneḡ am ḡgon gá diḡgam k̄ara d̄o maree'g ya b̄ai!

Ta gá Jakob ḡa Lab̄a d'om n̄a'd d̄o'g lé

25Loo gá Rassel oji Jis̄ab mb̄a ndá Jakob ula Lab̄a pana: Maji kari ya'm am m'aw k̄ai l̄am, d̄o nanḡ bee'g l̄am.

26Am denéje l̄am ḡa ḡgan̄mje t̄o, dee gá ma m'ra s̄ai kula ḡa mbata l̄a dee lé ndá m'a k̄i kaw ḡga. Mbata kula gá ma m'ra m'ari lé i ḡar gao.

27Lab̄a ulá pana: Maji kari ila k̄am toro'g! Ma m'oo gao to gá Njesiḡoneḡ t̄or ndia d̄om'g mbata lai-i ya.

28W̄oji s̄am né gá m'a kuga ne d̄o jii ndá m'a kogai ya.

29Jakob ulá pana: I ḡar kula gá ma m'ra m'ari lé gao l̄am, bula l̄a nékulje lai gá d'ar r̄om'g nee gá oso d̄o maree'g lé kara i ḡar gao l̄am t̄o.

30Mbata loo gá ma m'ree el b̄ai lé néje lai to lam ba ne loo gá m'ree mb̄a ndá nékulje lai d'i d̄o maree gá kédé-kédé ya. Njesiḡoneḡ t̄or ndia d̄o'g looje lai gá m'aw keneḡ lé. Basin̄è see nd̄o gá ra ba m'a ra kula mbata l̄a njémeek̄aije l̄am ḡa d̄or̄om b̄ai wa.

31Lab̄a pana: See d̄i ba m'a kari wa. Jakob ilá keneḡ pana: I a kam né k̄ara kara el. Bó lé i ndigi s̄am d̄o ta gá m'a ḡa kulai'g nee ndá m'a kul nékulje lai b̄ai l̄am, m'a ḡgam dee kari b̄ai l̄am t̄o.

32 Bogənè m'a kaw mbuna koso-nékulje'g lai lai ndá m'a kər kəm ngon badə gé rara gé rəa ila bal əsé ndaŋ rɔg-rɔg ləm, gə ngon badə gé rara gé ndul ləm tɔ kunda dee bəd. Mbuna byaje'g kara m'a kər kəm ngon bya gé rara gə ria ndaŋ rɔg-rɔg əsé gé tila bal tɔ. Dejee neelé ba d'a to nékoga-dɔ-jimje ya.

33 Bèlè lé né gé m'a gə ra gə goo rəbee lé ba a kər goo ta ləm njai nɔj'g, loo gé i a ree mba koo nékoga-dɔ-jim lé ya. Bèe ba da-kulje lai gé rɔ dee tila bal əsé ndaŋ rɔg-rɔg mbuna byaje'g el ləm, əsé ndul mbuna badje'g el ləm tɔ ndá d'a to nékulje gé ma ba m'fogo dee gé fogo ya.

34 Laba pana: Maji ya! Maji karee to to gé i pa lé tɔ.

35 Ndəa neelé ya Laba wa bəl byaje lai gé rɔ dee tija yao-yao gə ndaŋ rɔg-rɔg ləm, gə kɔ byaje lai gé rɔ dee tila bal gə ndaŋ rɔg-rɔg ləm, gə deɛ lai gé ndá ləma, gə kɔ badje lai gé ndul mbuna mar deeje'g ləm tɔ ɔr dee gə kəmee bəd. Dejee neelé yeɛ ɔm dee ji nganeeje gé diŋgam'g.

36 Tɔbəi yeɛ ar dee d'aw d'ar kurloo gé mbuna dee-deɛ gə Jakob'g lé to asəna gə kɔ kaw rəbə ndɔ munda bèe. Jakob lé ul ges koso-nékulje lə Laba gé nai ya bəi.

37 Jakob un barkəm kag gé baree pəplier gé təb ləm, gə kag gé baree amədiar ləma, gə kag gé baree platan ləm tɔ, yeɛ ɔr kəm ngwɔi dee ar ndá lə barkəmeeje gé ndaŋ lé to raga kari ba.

38 Tɔbəi yeɛ ɔm barkəm kagje gé yeɛ ndaŋ dee lé dan godəje'g ləm, gə dan godə-bwa-kai-manje'g lə nékulje ləm tɔ nɔ badje gé ree mba kai mán lé gə mba kar dee tal nɔ keneŋ.

39 Bèe ba badje lé tal nɔ mbɔr barkəm kagje'g neelé ndá d'oji nganje gé rɔ dee tija yao-yao əsé tila bal əsé ndaŋ rɔg-rɔg tɔ.

40 Jakob kai ngan badje lə Laba ndá yeɛ ɔm njé gé rɔ dee tija yao-yao, gə dee gé rɔ dee ndul ləm tɔ lé nɔ'd. Togəbè ba yeɛ ɔr kəm nékulje gé to kea-yeɛ-je lé bəd bó ɔm dee nɔ'd gə ka Laba-je lé el nga.

41 Loo gé rara gé badje gé siŋga dee to lé tal mar deeje ndá Jakob ɔm barkəm kagje neelé dan godəje'g nɔ badje'g bó gə mba kar dee tal nɔ mbɔr barkəm kagje'g neelé dəb tɔ.

42 Nɛ loo gé badje gé d'əŋ ndá yeɛ ɔm barkəm kagje keneŋ el. Bèe ba dee gé d'əŋ lé to ka Laba-je nɛ dee gé siŋga dee to lé to ka Jakobje tɔ.

Jakob aɪ Laba gé kai

43 Dəw neelé nébaoje ləa ɔ dɔ maree'g gé kédé-kédé. Ngan nékulje ləa bula ləm, nganjélookisije ləa gé dené gə njé gé diŋgam bula ləma, jambalje gə mulayèje-je ləa kara bula ləm tɔ.

Gɪ-Néje 31

- ¹Jakob oo ta læ ngalə Laba gə diŋgam gə pa pana: Jakob lé odo néje lai gə to ka bə síje. Mbəl də némajije læ bə síje ba yeɛ iŋga ne nébaoje yaa togəbè.
- ²Jakob oo kəm Laba ndá aa oo, kəmee to bəd dəa'g bó to to gə kédé lé el.
- ³Yen nga Njesigəneə ula Jakob pana: Tel aw də naŋg bee'g læ kaijeje, loo gə d'ojii keneŋ ndá m'a nai səi keneŋ ya.
- ⁴Jakob ula kula bar Rasel gə Lea gə mba kar dee ree d'iŋgá loo-ndə'g mbər koso-nékulje'g læa.
- ⁵Yeɛ ula dee pana: Ma m'oo to gə kəm bə síje tel to bəd dəm'g bó yeɛ oom to gə kédé lé el. Nə Ala læ bəmje ba nai səm ya.
- ⁶Seije kara seji gərje maji, ma lé m'ra kula m'ar bə síje gə siŋgarəm bura ya.
- ⁷Ndá bə síje lé ərm læm, yeɛ tel nékoga-də-jim bəd-bəd as gəl dəg læm tə. Nə Ala ya loo gə mba karee ra səm némajel el.
- ⁸Loo gə yeɛ pa pana: Nékulje lai gə rə dee tila bal neelé d'a to nékoga-də-jimje ndá badje lai d'oji ŋgan deeje gə rə dee tila bal ya tə. Loo gə yeɛ pa pana: Nékulje gə rə dee tija yao-yao d'a to gə nékoga-də-jimje ndá badje lai d'oji ŋgan deeje gə rə dee tija yao-yao ya tə.
- ⁹Yeɛ gə bəe ba Ala taa ne koso-nékulje læ bə síje jia'g am dee ya.
- ¹⁰Loo gə badje d'aw tal nə ndá m'un kəm gə tar m'oo némidi ndá bəl byaje gə d'uba kə byaje lé to deɛ lai gə rə dee tija yao-yao læm, gə tila bal læma, ndaŋg rəg-rəg læm tə.
- ¹¹Yen nga kura læ Ala gə dara uru dəm'g gə ni barm pana: Jakob! Ma m'ndigi təa'g m'pana: Yè m'ar nee.
- ¹²Ndá yeɛ pana: Maji kari un kəmi gə tar aa loo oo: Bəl badje lai gə d'uba kə badje lé to dee gə rə dee tija yao-yao læm, gə tila bal læma, gə ndaŋg rəg-rəg læm tə. Mbata ma lé m'oo néje lai gə Laba ra səi ya.
- ¹³Ma m'to Ala gə Betel, loo gə i tər ubu də nékolé-mee'g keneŋ læm, gə loo gə i un ndui am keneŋ lé læm tə. Basinè maji kari jta, teɛ mee bee'g neelé gə raga tel aw bee-kojii'g nga.
- ¹⁴Rasel gə Lea tel d'ilá keneŋ pana: See né gə wəji də síjeɛ əsé nénduba læ síjeɛ lé nai mee kəi'g læ bə síje bəi wa.
- ¹⁵See jeɛ kara yeɛ oo sí gə mbáje bəe el wa. Mbata yeɛ wa sí ndogo sí ndá sə lar sí mbad tə.
- ¹⁶Nébaoje lai gə Ala ɔr ji bə síje'g lé to ka síjeɛ gə ka ŋgan síje tə. Bèe ndá basinè ra néje lai gə Ala ulai ya.
- ¹⁷Jakob jta ndá yeɛ ar ŋganeeje gə denéje læa d'uba jambalje.

18Yee aw gə koso-nékulje læa gə némajije læa lai gə yee iŋga dee lé, to koso-nékulje læa gə yee iŋga dee Padan-Aram. Ndá yee ɔd aw ne par gə rɔ bɔbeeje Isaak'g mee bee gə Kan̄a tɔ.

19Loo gə Lab̄a aw mba kinja b̄i badje læa ndá Rassel bogogəje læ bɔbeeje,

20Jakob kara ər Lab̄a gə to dəw gə Aram lé ulá ne ndɔ k̄i kaj̄ læa lé el tɔ.

21Yee aw gə néje lai gə to keɔ-yee nja. Yee i gaŋg baa ndá aw par gə dɔ mbal gə ria læ Galaad.

Lab̄a tuba goo Jakob

22Ndɔ āi munda mb̄a ba d'ula Lab̄a ta kaj̄ læ Jakob b̄ei.

23Yee wa ŋgakeaje ɔm dee géeg ar dee d'un dɔ gɔl Jakob ndɔ dee siri ba tee d̄əa'g dɔ mbal gə Galaad b̄ei.

24Nɛ Ala tee dɔ Lab̄a gə to dəw gə Aram lé loondul'g gə ni ulá pana: M̄əi dɔ rɔi'g gə mba kari pata gə maji əsé ta gə majel gə Jakob el!

25Loo gə Lab̄a tee dɔ Jakob'g lé, Jakob lé la k̄ei-kubu læa dɔ mbal'g. Lab̄a gə ŋgakeaje la k̄a dee-dee dɔ mbal gə Galaad'g tɔ.

26Yen ŋga Lab̄a d̄əi Jakob pana: See d̄i ba i ra b̄ee wa. See gelee ban ba i ərɔm ləm ɔr ŋganəmje āi sə dee asəna gə b̄ərje gə d'wa dee ta rɔ gə b̄ee wa.

27See gelee ban ba i āi gə goo ŋgəi ləm, ərɔm ləma, lal kulam taree ləm tɔ wa. Bó lé m'oo ndá m'a kari aw dan rɔlel'g gə dan pa'g gə ndu dalè gə ndu kudu tɔ.

28I ɔgm loo kil b̄ɔl ŋganəmje gə diŋgam gə njé gə dené tɔ. Né gə i ra s̄əm lé to kula mbə ya.

29Jim moŋg as gə mba kam m'ra səi némajel ya. Nɛ Ala læ bɔ síje lé ulam tagónè pana: Meem dɔ rɔm'g gə mba kam pata gə maji əsé ta gə majel gə Jakob el.

30Basinè lé i aw gə kaw ŋga mbata mal tel kaw k̄ei læ bɔbije rai nɛ see gelee ban ba i bogogəje ləm tɔb̄ei wa.

31Jakob tel ila Lab̄a keneŋ pana: Ma m'b̄əl mbata m'əji m̄əm'g m'pana: Banelə i a k̄ɔr ŋganije gə dené jim'g gə siŋgamoŋ.

32Nɛ maji kar yee gə i a kiŋga magəje læi r̄əa'g lé udu ya! Aw saŋg néje læi mee k̄ei'g ləm k̄əm ŋgakɔ síje'g ndá odo dee aw ne ya. Bogo gə Rassel bogogəje neelé Jakob gər el.

33Lab̄a andə mee k̄ei-kubu'g læ Jakob ləm, gə k̄a Lea ləma, gə k̄a ŋganjélookisije gə dené gə joo ləm tɔ ndá yee iŋga né kára kara keneŋ el. Yee unda loo mee k̄ei-kubu'g læ Lea tee ndá andə mee k̄ei-kubu'g læ Rassel tɔ.

34Rassel lé odo magəje lé ɔm dee gel né gə d'ɔm gir jambal'g ndá r̄əm si dɔ'g tɔ. Lab̄a wōj mee néje lai gə mee k̄ei-kubu'g neelé nɛ iŋga né kára kara keneŋ el.

- 35** Rasel ula bōbeeje pana: Maji kar mee mbai ləm i s̄əa pu d̄əm'g el gə mba k̄i gə m'ita nea'g el lé mbata m'isi gə r̄ok̄o lə denéje ya. Laba san̄g ya ne in̄ga magəje lé el.
- 36** On̄g i gə Jakob pu ndá yeē k̄ol gə Laba. Yeē un ta pa pana: See né gə majel gə m'ra lé to di wa əsé di ba to kaiya r̄ám ba i ndolè ne goom ta pir-pir bèe wa.
- 37** Loo gə i woj mee néje ləm lai lé see di ba i in̄ga keneŋ gə to né gə mee k̄ai'g lai wa. Maji kari teē ne gə raga ndəgəsə unda kəm ngakəmje'g ləm, gə kəm ngakəjje'g ləm t̄o bó gə mba kar dee-dee nja gan̄g ne ta gə to mbuna síjeē səi'g joo b̄or.
- 38** Aa oo, as ləbm r̄o-joo gə m'isi səi lé k̄o badje gə k̄o byaje lai t̄or njan̄je el ləm, ma m'us̄o b̄al nékulje lai el ləm t̄o.
- 39** Dee gə daje gə wala d'wa dee lé ma m'tel gə yoo dee m'ari el ne ma nja ba m'om mar deeje tor dee'g ya. Dee gə bogo dee jim'g dan k̄ará gə dee gə bogo dee jim'g loondul'g kara i dəjim goo dee t̄o.
- 40** K̄ar n̄gam dan k̄ará ləm, kul om loondul'g ləma, bi kara oso kəm'g el ləm t̄o.
- 41** Aa oo, as ləbm r̄o-joo lé ma m'nai səi mee k̄ai'g lai. Ma m'ra səi kula ləbm d̄əg-giree-s̄o mbata lə njan̄ije gə dené gə joo ləm, gə ləbm mis̄a mbata lə nékulje lai ləm t̄o ne nékoga-d̄o-jim lé i telee b̄əd-b̄əd as ḡol d̄əg ya.
- 42** Bó lé Ala lə b̄əmje, Ala lə Abrakam, yeē gə Isaak b̄əlee lé nai s̄əm el ndá b̄asinè kara i a tubam gə jim kari kari-kari ya. Ala oo kəm lootondoo'g ləm, gə kula gə m'ra gə jim ləm t̄o ndá tagənè til'g lé yeē nja gan̄g rəbee.

Manr̄o gə to mbuna Jakob gə Laba'g

- 43** Laba tel ila Jakob keneŋ pana: Njan̄je gə dené neelé to njan̄əmje ləm, njan̄ deeje neelé to njan̄ meemje ləm, koso-nékulje neelé to koso-nékulje ləm ləma, néje lai gə i oo neelé kara to kama-je ya ləm t̄o. Bèe ndá see di ba m'a ra b̄ogənè mbata lə njan̄əmje gə dené əsé mbata lə njan̄ mee deeje gə d'oji dee lé b̄ai wa.
- 44** Gə ree, ar sí jeē səi man̄je r̄o sí j'ar n̄a, mba karee to nék̄orkəm̄ta mbuna síjeē səi'g t̄o.
- 45** Jakob un k̄or mbal uree tar gə nékolé-mee.
- 46** Jakob ula ngakeaje pana: Odoje k̄or mbalje t̄os deeje d̄o n̄a'd. Dee d'odo k̄or mbalje d'wa kugu d̄o n̄a'd ndá dee d'us̄o né d̄o'g t̄o.
- 47** Laba unda ri loo neelé lə Jegar-Sahaduta ne Jakob unda ria lə Galed.
- 48** Laba pana: Maji kar kugu mbal neelé to nék̄orkəm̄ta mbuna síjeē səi'g b̄ogənè! Gelee gə nee ba dee d'unda ne ria lə Galed.
- 49** Dee d'unda ria lə Mispa to mbata Laba pana: Maji kar Njesigəneə aa d̄oi-i ləm, gə aa d̄əm-ma ləm t̄o, loo gə j'as kila kəm sí d̄o n̄a'd el lé.

⁵⁰Bó lé i ula kəm nganəmje gá dené ndò ɛsé i taa denéje gá ranɔ ɔm dɔ dee'g ndá to dɔw ɓa si oo goo sí el. Məəi dɔ rɔi'g mbata to Ala nja gá njekɔrkəmta mbuna síjeɛ səi'g ya.

⁵¹Labɔ ula Jakob pana: Aa oo, kugu mbal neelé ləm, aa oo nékolé-mee neelé gá ma m'undá mbuna síjeɛ səi'g ləm tɔ.

⁵²Maji kar kugu mbal neelé to nékɔrkəmta ləm, maji kar nékolé-mee neelé to nékɔrkəmta ləm tɔ, gə mba kam ma lé m'a dəs kugu mbal neelé kaw rɔi'g el ləm, i kara a dəs kugu mbal neelé ɛsé nékolé-mee neelé mba ree rɔm'g el ləm tɔ kar sí n'raje gə nɔ né gá majel lé el.

⁵³Maji kar Ala lə Abrakam gə Naɔr ləm, gə Ala lə bɔ deeje ləm tɔ lé to njegaɲ-rəwta mbuna sí'g ya. Jakob un ndia aree gə ri yee gá Isaak bəlee lé.

⁵⁴Jakob inja nékinjaməs dɔ mbal'g nee ndá yee ɓar njénojije ləa loo néso'g. Bèe ɓa deɛ d'usɔ né ləm, deɛ to dɔ mbal'g neelé loondul'g ləm tɔ.

Gɪ-Néje 32

¹Labɔ ɲta gə ndɔ rad ndá il ɓɔl nganeeje gá dɪngam gə njé gá dené ləm, tɔr ndia dɔ dee'g ləm tɔ. Tɔɓəi yee ɔd mba tel kaw loo-siée'g gogo.

Jakob wa dɔ ɔɔl rəa mba tila kəm Esawu

²Jakob aw kəmee gá kédé ɓəi. Ndá kuraje lə Ala gá dara tee d'ɪngá.

³Loo gá Jakob oo dee ndá yee pana: Loo neelé to loo-si njérɔje lə Ala! Ndá yee unda ri loo neelé lə Mahanayim.

⁴Jakob ula njékaɪkulaje ləa neɔ'g rɔ ngokeɔ Esawu'g mee ɓee gá Seir, ɓeeɔ gá Edɔm.

⁵Yee un ndia ar dee pana: Aa ooje, seɲ a kulaje Esawu gá to mbai ləm lé ta nee togábè pana: Jakob kura ləi lé pana: Ma m'isi rɔ Labɔ'g ndá m'nai keneɲ saar tee ɓasinè ɓəi tɔ.

⁶Manɔje ləm, gə mulayèje-je ləm, gə badje ləma, gə kuraje ləm gá dɪngam gə njé gá dené ləm tɔ lé to keneɲ ndá m'ula kula m'ar mbai ləm oo kédé ɓad ɓa gə mba taa ne kəmi ɓəi.

⁷Njékaɪkulaje lé tel ree rɔ Jakob'g d'ulá pana: Jee j'awje rɔ ngokɔɪ Esawu'g lé ndá yee si njaa gá rɔi'g nee gə dəwje tɔl-sɔ gə mba kiŋgai ne.

⁸Bəl unda Jakob badə ganɔee ar ndilee tee jan. Yee kai dəwje gá d'aw səa lé kudu joo ləm, gə badje, gə manɔje, gə jambalje kara kudu joo ləm tɔ

⁹ndá yee pana: Bó lé Esawu ree dum dɔ kudu dəwje gá kára ndá kudu dəwje gá nai lé d'a kaskəm taa rɔ dee.

- 10**Jakob pana: Ala læ bɔmje gɛ Abrakam læm, Ala læ bɔmje gɛ Isaak læma, i Njesigəneɔ gɛ ulam pana: M'tel mee bɛe'g læm, gə mee bɛe-kɔjim'g ndá i a ra sɛm meemaji bəi!
- 11**Ma lé m'to dɛw gɛ əj el gɛ m'askəm kari wa sɛm nojije bəd-bəd əsé mba ra sɛm meemajije bəd-bəd to gɛ i ra gə kura læi lé el. Mbata ma m'gəng Jurde neelé gə kag-tɔs ba jim'g nɛ bəsinè dɛwje læm bula as kam m'kai dee kudu dee joo ŋga.
- 12**Ma m'ra ndòo rɔi'g, maji kari ree taam ji ŋgokɔm'g, ji Esawu'g. Mbata ma m'bəl nà banelə yeɔ a ree tujim-ma gə kɔ ŋganje gə ŋganje nɔ'd.
- 13** Nɛ i nja pana: I a ra sɛm maji læm, i a kar ŋgakamje bula to gɛ nagəra gɛ baa-boo-kad'g bɛe læm, d'a bula kar dɛw askəm tura dee el læm tɔ.
- 14**Lée gɛ neelé bə Jakob to keneŋ loondul'g. Ndá yeɔ unda kəm néje gɛ to jia'g mba kula ne kar Esawu gɛ to ŋgokeɔ lé gɛ nénoji to togəbè:
- 15**Kɔ byəje tɔl joo gə bəl byəje rɔ-joo læm, kɔ badje tɔl joo gə bəl badje rɔ-joo læm,
- 16**kɔ jambalje rɔ-munda gə ŋgan deeje gɛ d'aw d'il mbà dee læm, kɔ manje rɔ-sɔ gə bɔ manje dɔg læma, kɔ-mulayɛje-je rɔ-joo gə bɔ mulayɛje-je dɔg læm tɔ.
- 17**Yeɔ ɔm koso-nékulje neelé lai ji ŋganjélookisije'g læa gə gel dee gel dee ndá yeɔ ula ŋganjélookisije læa pana: Awje nɔm'g kédé nɛ arje mbuna koso-nékulje gəng gə kudu dee kudu dee bə.
- 18**Yeɔ un ndia ar yeɔ gɛ to gɛ donɔr læ dee lé pana: Loo gɛ ŋgokɔm Esawu, mbai læm, iɔai bə dɔjii pana: See i lé to kɔ nawa. See aw gɛ ra wa. See koso-nékulje neelé to kɔ nawa.
- 19**Ndá i a kilá keneŋ pana: To gɛ kɔ kura læi gɛ Jakob. To nénoji gɛ yeɔ ula ne ar mbai læm Esawu ndá aa oo, yeɔ nja kara aw ree goo sí'g nee ya tɔ.
- 20**Yeɔ un ndia togəbè ar yeɔ gɛ njekɔm'g joo læm, gə yeɔ gɛ njekɔm'g munda læm tɔ ula dee-deɔ lai gɛ d'aw goo koso-nékulje'g neelé pana: Ta gɛ nee bə seɔ a kulaje mbai læm Esawu, loo gɛ seɔ a kiŋgaje kəmee lé.
- 21**Seɔ a pajena: Aa oo, kura læi Jakob kara si ree goo sí gən tɔ. Mbata Jakob pana: M'a gɔl mée gə nénoji neelé gɛ m'ula ne kédé nɔm'g. Gé gə gogo bə m'a koo kəmee bəi ndá banelə yeɔ a kwam gɛ rəa'g gɛ majee ya.
- 22**Nénoji neelé aw neɔ'g kédé nɛ mee til'g neelé yeɔ nja nai loo-siée'g.

Jakob uba mula gə Ala

- 23**Yeɔ uba nanj i mee tilee'g nee ya sa rəa gə denéje læa gɛ joo læm, gə ŋganjélookisije læa gɛ dené gɛ joo læma, gə ŋganeeje gɛ dɔg-gir-dee-kára læm tɔ ndá ar dee d'uru loo-kuru-mán gɛ Jabok teɔ.
- 24**Yeɔ ar dee d'uru loo-kuru-mán lé læm, ar dee d'odo néje læa lai d'uru ne mán læm tɔ.

- ²⁵ Jakob lé nai gə karee ba. Yen nga dəw kára uba səa mula saar nai lam bèe loo a gə kàr.
- ²⁶ Loo gə dəw neelé oo to gə yeɛ askəm dumeel el ndá yeɛ unda bəgəree. Bèe ba bəgərə Jakob al loo gə yeɛ si uba səa mula lé.
- ²⁷ Ndá yeɛ pana: Yə'm am m'aw mbata loo-si àr. Jakob tel ilá keneɲ pana: M'a kyə loo kari aw el saar i tər ndui dɔm'g ba.
- ²⁸ Yeɛ dəjee pana: See rii lə nawa. Jakob ilá keneɲ pana: Rim lə Jakob.
- ²⁹ Dəw lé pa ya tɔbəi pana: Rii lé a to Jakob el nga ne d'a bari Israel. Mbata i omə gə Ala ləm, gə dəwje ləm tɔ ndá i dum dee ya.
- ³⁰ Jakob dəjee tɔbəi pana: M'ra ndòo rɔi'g, ulam rii am m'gər, kəgərə kari. Yeɛ ilá keneɲ pana: See ban ba i dəjim rim wa. Ndá yeɛ tər ndia dəa'g lé gə neelé ya.
- ³¹ Jakob unda ri loo neelé lə Penuel. Mbata yeɛ pana: Ma m'oo Ala gə kəm ya ndá m'aji ya bəi.
- ³² Kàr uba mbə ba yeɛ unda Penuel gaɲg bəi. Ndá Jakob lé njaa məd bəgəree'g.
- ³³ Gelee gə nee ba saar teɛ bogənè kara ngan Israelje d'uso ne ngira da gə to dɔ bəgəree'g lé el. Mbata Ala unda ngira bəgərə Jakob.

Gɪ-Néje 33

Jakob gə Esawu d'ɔm nə'd yəg

- ¹ Jakob un kəmee gə tar aa loo. Ndá aa oo, Esawu si ree gə dəwje tɔl-sɔ. Yeɛ kai nganje ar Lea ləm, gə Rasel ləma, gə nganjélookisije gə dené gə joo lé ləm tɔ.
- ² Yeɛ ar nganjélookisije gə dené gə ngan deeje d'aw kédé, tɔbəi Lea gə nganeeje d'aw goo dee'g, ba Rasel gə Jisəb d'udu goo dee tɔ.
- ³ Yeɛ nja dəs aw nɔ dee'g. Ndá yeɛ rugu saar aw naɲg-naɲg as gɔl siri ba teɛ rɔ ngokeə'g dəb bəi.
- ⁴ Esawu aɲgwɔd tila kəmee. Yeɛ wá kaaree'g sud, tuga gwɔbee keə'g, wá kaaree'g sud tɔ. Deɛ nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g.
- ⁵ Esawu un kəmee gə tar oo denéje gə nganje ndá yeɛ dəjee pana: See to nəje ba d'aar səi nee wa. Jakob tel ilá keneɲ pana: To nganje gə Ala wa ne noji gə kura ləi lé ya.
- ⁶ Nganjélookisije gə dené rəm pər gə rəa'g, deɛ gə ngan deeje ndá d'unda barmba neə'g.
- ⁷ Lea gə nganeeje rəm pər gə rəa'g d'unda barmba neə'g tɔ. Gée gə gogo Jisəb gə Rasel kara rəm pər gə rəa'g d'unda barmba neə'g tɔ.
- ⁸ Esawu dəjee pana: Néje lai gə m'ɲga dee rəbə lé see to mba ra ne dī wa. Jakob ilá keneɲ pana: To gə mba kam taa ne kəm mbai ləm rəgm ya.

- ⁹Esawu pana: Ngokom, ma lé m'isi dan nékingaje gé d'asm nag'd. Né lai lé maji kari ngam aree to gé kai ya.
- ¹⁰Jakob ilá keneɲ pana: Wah, bèe el! M'ra ndòo rɔi'g, bó lé ma m'taa kəmi rəgm ndá maji kari taa nénoji neelé jim'g. Mbata kaa gé m'aa loo m'oo kəmi lé to asəna gə ma m'aa loo m'oo kəm Ala bèe ndá i wam gé rɔi'g gé majee ya tɔ.
- ¹¹Ma m'ra ndòo rɔi'g, maji kari taa nénoji ləm gé ma m'ree ne rɔi'g lé ya. Mbata Ala ar nénojije læa taa rɔm pəl-pəl ndá m'lal né kára el. Yee omə səa saar ar Esawu taa nénoji læa lé ya tɔ.
- ¹²Esawu pana: Maji kar sí j'j'omje nɔ rəbə j'awje nga. Ma lé m'a kaw nɔi'g kédé.
- ¹³Jakob ilá keneɲ pana: Mbai ləm gər gao to gé siŋga nɔganje to lam ba ləm, badje gə maŋje gé nɔgan deeje d'aw d'il mbà dee kara d'ar keneɲ ləm tɔ. Bó lé jee j'os dee gə mba kar dee njaa rəbə ndɔ kára doŋɔ ndá koso-nékulje lé d'a kwəi lai.
- ¹⁴Maji kar mbai ləm dəs aw kédé nɔ kura'g læa ndá ma lé m'a kaw géé'g lam-lam bèe. M'a njaa gə panjaa koso-nékulje gé d'a kaw nɔm'g ləm, gə panjaa nɔganje ləm tɔ saar m'a tee ne kai læ mbai ləm bee gé Seir bæi.
- ¹⁵Esawu pana: Ma m'ndigi kyə dəwje ləm gé naje səi nɔ'd ba. Ne Jakob ilá keneɲ pana: See gə mba dɪ bæi wa. Né gé ma m'ndigi lé to mba taa kəm mbai ləm rəgm ba.
- ¹⁶Mee ndəa'g neelé nja Esawu tel un rəw gé aw gé Seir.
- ¹⁷Jakob ɔd aw par gé Sukot. Yee ra kai kára mbata læa-yee ləm, yee kiri né mbata læ koso-nékulje læa ləm tɔ. Gelee gé nee ba d'unda ne ri loo neelé læ Sukot ya.
- ¹⁸Loo gé yee j Padan-Aram tel ree ndá Jakob tee mee bee-boo gé Sikem mee beeko gé Kanə gé majee ndá yee la kai-kubu læa gir bee-boo'g neelé.
- ¹⁹Yee ndogo ges loo-ndɔ, loo gé yee la kai-kubu læa keneɲ ji nɔgalə Hamɔr gé to bɔ Sikemje lé gə kəm nɔgan larnda tɔl.
- ²⁰Lée neelé yee ra loo-nékinjaməs keneɲ unda ne ria læ El-Elohe-Israel kər gelee pana: Ala læ Israelje lé.

Gɪ-Néje 34

Nɔgalə Jakob dal bə kɔnan dee gé Dina

- ¹Ndɔ kára bèe, Dina gé to nɔgolə Lea gé dené gé yee ojee gə Jakob lé tee raga mba koo denéje gé mee bee'g neelé.
- ²Ndá Sikem gé to nɔgolə Hamɔr, mbai gé bee'g neelé ée. Ndá yee wá aw to səa tujee tɔ.
- ³Yee ɔm mee dɔ Dina gé nɔgolə Jakob'g lé. Yee unda nɔgoməðə neelé dan kəmee'g ndá yee ulá ta gé kul gə mba gɔl ne mee.

- ⁴Sikem ula bɔbeeje Hamɔr pana: Taa ngomɔdɔ neelé am gá dené lɔm.
- ⁵Jakob oo to gá Sikem lé tuji ngonee gá Dina lé ya. Ne to gá nganeeje gá dingam nai wala gɔ koso-nékulje lɔa bɔi ndá Jakob pata el saar loo gá deɛ tel ree ba.
- ⁶Hamɔr, bɔ Sikemje lé aw rɔ Jakob'g gɔ mba kwɔji sɔa ta.
- ⁷Ngalɔ Jakobje d'i wala ree ba d'oo ta neelé bɔi. Dingamje neelé oŋg i sɔa dee pu, tuji ne mee deɛ pugudu mbata Sikem lé ula sul dɔ Israel'g mbata to gá yee to gɔ ngolɔ Jakob lé to né gá kɔm ra el.
- ⁸Hamɔr un ta togɔbɛ ula deɛ pana: Ngon sí gá dené lé taa kɔm ngonɔm gá Sikem lé rɔgm mba. Ma m'ra ndò rɔ sí'g, gɔ mba kar sí areeje tɔa gɔ dené lɔa ya.
- ⁹Maji kar sí ɔmje sɔa sí nɔ'd ndá seɛ a kar síje ngan síje gá dené lɔm, seɛ a taaje ka síjeje togɔbɛ lɔm tɔ.
- ¹⁰Seɛ a síje sɔa sí lɔm, bee neelé a raje né keneɛ to gá mee sí ndigi lɔm tɔ. Síje keneɛ mba telje kɔm néje lɔm, gɔ mba kingaje dɔ nanɛje gá d'a to ka sí-seɛ keneɛ lɔm tɔ.
- ¹¹Sikem ula bɔ Dinaje gɔ ngakeaje pana: Bó lé ma m'taa kɔm sí rɔgm ndá né gá ban-ban gá seɛ a dɔjimje lé m'a kar sí ya.
- ¹²Maji kar sí wɔjije sɔm lar dené lé yaɔ lɔm, gɔ nénojije bula yaɔ lɔm tɔ ndá m'a kar sí né gá seɛ ulamje lé ya. Ne amje ngomɔdɔ neelé gá dené lɔm ba.
- ¹³Ngalɔ Jakob ndigi ta Sikem'g gɔ bɔbeeje'g Hamɔr lé d'ula dee ta gɔ gosɔ mbata Sikem lé tuji ngokɔ dee gá dené lé mba.
- ¹⁴Deɛ d'ula dee pana: Kar kɔnan sí taa dɔw gá lal kinja tamɔdee lé to né gá j'askɔm ra el. Mbata né neelé a to né kula sul dɔ sí'g.
- ¹⁵Rɔbee gá j'a ndigi sɔa sí dɔ'g ba nee: to mba kar sí telje rɔ sí tanaje sɔa síjeɛ, kar dingam gá rara kara mbuna sí'g inja tamɔdee ba.
- ¹⁶Yee ba j'a kar sí ngan síjeje gá dené lɔm, j'a taa ka sí-seɛje lɔm tɔ. J'a si sɔa sí nɔ'd mba to ne dɔwje gá kára ba.
- ¹⁷Ne bó lé seɛ ooje ta lɔ sí gɔ mba kinja tamɔd sí el ndá j'a kɔr ngon sí gá dené ndá j'a kuba nanɛ ki kaw tɔ.
- ¹⁸Hamɔr gɔ ngonee gá Sikem ndigi sɔa dee dɔ tapa dee'g neelé.
- ¹⁹Basa neelé i rad ra née bó ngina el mbata yee unda ngolɔ Jakob lé dan kɔmee'g. Yee lé dɔwje lai gá d'isi kai lɔ bɔbeeje lé d'ila ribar dɔa'g ya.
- ²⁰Hamɔr gɔ ngonee gá Sikem lé sa rɔ dee d'aw tarɔwkɔg'd lɔ bee-boo ndá deɛ pa taree togɔbɛ d'ula dɔwje gá mee bee-boo'g neelé pana:
- ²¹Dɔwje neelé mee deɛ to lɔm dɔ sí'g. Maji kar sí j'ar dee d'isi dɔ nanɛ bee'g lɔ sí gɔ mba tel kɔm néje keneɛ. Bee neelé boi as kar dee d'isi keneɛ ya. J'a taa ngan

deeje gá dené gá denéje læ sí læm, jee j'a kar dee taa ngan síjeeje gá dené gá denéje læ dee læm tɔ.

²²Ne ræbee gæ mba kar dæwje neelé ndigi kisi ne sə sí kar sí n'toje ne dæwje gá kára ba lé to mba kar diŋgam gá rara kara mbuna sí'g inja tamɔdee to gá dee d'inja ne tamɔd dee bèe ba gá kumá.

²³Koso-nékulje læ dee læm, némajije læ dee læma, boo-nékulje læ dee lai læm tɔ lé see d'a tel to ká síjee el wa. Ndá maji kar sí ndigije sə dee dɔ né gá kára ba gá dee d'wɔji sə sí lé ya mba kar dee d'isi ne sə sí tɔ.

²⁴Dee lai gá ree taræwkɔg'd læ bee-boo lé d'oo ta læ Hamɔr gæ ngonee gá Sikem lé. Ndá diŋgamje lai d'ar dee d'inja tamɔd dee, dee lai gá ree taræwkɔg'd læ bee-boo lé.

²⁵Ndɔ gá njekɔm'g munda, loo gá doo læ dee ra dee yaɔ bæi ndá ngalæ Jakobje joo, Simeɔ gæ Læbi, ngakɔ Dinaje lé d'un kiambasje læ dee d'ur dɔ dee gá mee bee-boo gá dæwje d'oo to gá d'isi læm bæi ndá dee tɔl diŋgamje mbad-mbad ya.

²⁶Dee ganɔ Hamɔr gæ ngonee Sikem gæ kiambas tɔ. Ndá dee d'ɔr Dina mee kái'g læ Sikem ba tee d'aw bæi.

²⁷Ngalæ Jakob lé d'ur dɔ yoo-dæwje'g ndá d'odo némajije mee bee'g neelé mbata tuji gá dee tuji ngokɔ dee gá dené lé.

²⁸Dee d'wa koso-nékulje læ dee, maŋgje gæ mulayèje-je læ dee gá d'aar mee bee'g læm, gæ dee gá d'aar wala læm tɔ.

²⁹Dee d'odo nébaoje læ dee lai læm, gæ ngan deeje gæ denéje læ dee læma, gæ néje lai gá d'inja mee káije'g lé læm tɔ d'wa néje læ dee d'ila baŋg mbata kɔnan dee lé.

³⁰Yen nga Jakob ula Simeɔ gæ Læbi pana: Seɔ ba arje mæm to kægægæ, amje m'tel to né gá ædæ majel æm njébeeje gá nee, gæ æm Kanaje'g læm, gæ æm Peresje'g læm tɔ. Ma lé m'aw gæ dæwje bula el ndá dee lé d'a mbɔ nɔ dɔm'g kɔsm ræw kundam tɔlm, ma gæ njémeekáije læm lai ya.

³¹Dee d'ilá keneɔ pana: See to maji kar dee ra gæ ngokɔ sí gá dené né to gá kaiya-dené bèe wa.

Gɔ-Néje 35

Ala tɔr ndia dɔ Jakob'g loo gá Betel

¹Ala ula Jakob pana: Uba naŋg ita, aw Betel mba si keneɔ. Lée neelé i a ra loo-nékinjaməs keneɔ kar Ala, yee gá tee dɔi'g loo gá i aɔ ngokɔɔ Esawu lé.

²Jakob ula njémeekáije læa gæ dee lai gá d'isi səa lé pana: Tɔrje magəje gá dɔ bee'd gá to mbuna sí'g lé gá raŋg læm, togoje rɔ sí læma, tel tulaje kubuje gá raŋg rɔ sí'g læm tɔ.

- ³Jee j'a ki tuga loo kaw Betel. Lée gá neelé ba m'a ra loo-nékinjaməs keneŋ kar Ala, yee gá oo ndum mee ndo gá ma m'nai ne dan nékəməndoo'g ləm, gə nai səm loo-mbá gá ma m'aw keneŋ lé ləm tɔ.
- ⁴Dee d'odo magəje gá do bee'g lai gá to ji dee'g ləm, gə mbaingiraje gá to mbi dee'g ləm tɔ d'ar Jakob. Ndá Jakob iya dee gel kag gá baree térébjə gá to mbər Sikem'g dəb.
- ⁵Gée gá gogo dee d'od d'aw tɔ. Bəl Ala gá to bəl gá boo lé oso do bee-booje'g lai gá gugu do dee ndá dee tuba goo ŋgalə Jakob lé el.
- ⁶Jakob gə dee lai gá d'aw səa lé tee Luj gá to Betel, mee bee gá Kana.
- ⁷Yee ra loo-nékinjaməs keneŋ ndá yee unda ri loo neelé lə El-Bétel. Mbata lé gá neelé ba Ala riba səa do rəa keneŋ loo gá yee si aɪ ne ŋgokeə lé.
- ⁸Debora, njeŋgəm Rebeka lé wəi ar dee dubee nɔ Betel'g mbər kag-sənə gá d'unda ria lə kag-sənə nɔ yoo.
- ⁹Loo gá yee i Padan-Aram ree mbə ndá Ala tel tee do Jakob'g gəl kára bəi ndá yee tər ndia dəa'g.
- ¹⁰Ala ulá pana: Rii lé to Jakob ne d'a bari Jakob gogo el ŋa. Rii a to Israel ba. Ndá Ala unda ria lə Israel.
- ¹¹Ala ulá pana: Ma m'to Ala gá m'to Bao-singamoŋ. Maji kari oji ŋganje bula ar dee d'os goo nə goo nə ya. Ginkoji dəwje gá kára ləm, gə ginkoji dəwje gá bula ləm tɔ lé d'a ki rɔi'g ləm, mbaije kara d'a tee məəi'g ya ləm tɔ.
- ¹²Do naŋg bee neelé gá ma m'ar Abrakam gə Isaak lé m'a kari-i gə ŋgakaije gá d'a korè gooi gá kə dee ya.
- ¹³Yen ba Ala i loo gá yee ula Jakob ta keneŋ lé yə od aw tar.
- ¹⁴Jakob unda nékolé-mee loo gá Ala ulá ta keneŋ lé, to nékolé-mee gá ra gə kər mbalje ndá yee saga nékar gá kə kai ləm, gə ubu ləm tɔ do'g.
- ¹⁵Jakob unda ri loo gá Ala ulá ta keneŋ lé lə Betel (kər gelee pana): Kəi lə Ala.

Kwəi lə Rasel

- ¹⁶Dee d'uba naŋg Betel d'i. Ne loo gá nai lam ba ya gə mba kar dee tee Eprata bəi ndá ndoo too Rasel. Ndoo lé kədərə səa yaə.
- ¹⁷Loo gá ndoo lé rəa yaə ndá njeteaandoo lé ulá pana: Əw rɔi bəl mbata i iŋga ŋgon gá diŋgam gá raŋg bəi.
- ¹⁸Ne loo gá kəmə ləa a gə godo mbata yee a gə kwəi ndá yee unda ria lə Ben-Oni, ne bəbeeje baree Bəjami.
- ¹⁹Rasel wəi ndá dee dubee rəw gá aw gá Eprata gá to Betlehem.

- ²⁰Jakob unda nékolé-mee dɔbaree'g. Nékolé-mee dɔbar læ Rasel lé to keneŋ saar teɛ mee ndəa gən ya bəi.
- ²¹Israel i keneŋ aw ndá yeɛ la kəi-kubu læa gir Migdal-Eder'g.
- ²²Loo gá Israel si dɔ naŋg bee'g neelé ndá Rubɛ aw to gə Bila gá to gamla-dené læ bɔbeeje lé. Ndá Israel oo taree. Ngalə Jakob lai lé d'aj dɔg-gir-dee-joo.
- ²³Ngalə Lea ba ri dee to nee: Rubɛ, ngondər Jakob lé gə Simeo, gə Ləbi, gə Juda, gə Isakar, gə Jabulo tɔ.
- ²⁴Ngalə Rasel lé ba ri dee to nee: Jisəb gə Bɛjami.
- ²⁵Ngalə Bila, yeɛ gá to gá ngonjelookisi læ Rasel lé ba ri dee to nee: Dan gə Neptali.
- ²⁶Ngalə Jilpa, yeɛ gá to gá ngonjelookisi læ Lea lé ba ri dee to nee: Gad gə Aser tɔ. Deeje neelé to ngalə Jakob gá yeɛ oji dee Padan-Aram.

Kwəi læ Isaak

- ²⁷Jakob teɛ rɔ bɔbeeje Isaak'd bee gá Mamré dɔ naŋg gá Kirjat-Arba gá to Ebro, loo gá Abrakam gə Isaak d'isi keneŋ kédé lé.
- ²⁸Ləb Isaak aj tɔl dəa rɔ-jinaijoo (180).
- ²⁹Ndá kəmə læa ɔr aree wəi aw iŋga keaje-je. Ləbee aj bula ləm, ndəaje kara asee nag ləm tɔ. Ndá nganeeje gá Esawu gə Jakob dubee tɔ.

Gɪ-Néje 36

Ŋgaka Esawu

- ¹Aa ooje ŋgaka Esawu gá to Edəm lé.
- ²Esawu taa denéje læa mbuna ŋganje'd gá Kanə: Ada, ŋgolə Elo gá to dəw gá Het ləm, gə Oholibama, ŋgolə Ana gá to ŋgolə Sibeon gá to ginkoji læ Hebi læma,
- ³gə Basmat, ŋgolə Ismael gá to kənan Nebajot ləm tɔ.
- ⁴Ada gə Esawu d'oji Elipaj, Basmat oji Ruel,
- ⁵Oholibama oji Yewus gə Jalam gə Koré tɔ. Deeje neelé ba to ngalə Esawu gá yeɛ oji dee mee bee gá Kanə.
- ⁶Esawu aw gə denéje læa ləm, gə nganeeje gá diŋgam gə njé gá dené ləm, gə njémeekeije læa lai ləm, gə koso-nékulje læa ləm, gə da-kulje læa lai læma, gə némajije læa lai gá yeɛ iŋga dee mee bee gá Kanə ləm tɔ ndá yeɛ sa rəa aw dɔ naŋg bee gá raŋg gá əw gə ŋgokeə Jakob lé.
- ⁷Mbata nébaoje læ dee tur dɔ loo as kar dee d'isi nɔ'd el ləm, dɔ naŋg bee gá d'isi keneŋ kara loo as koso-nékulje læ dee el ləm tɔ.
- ⁸Esawu ra bee dɔ mbal gá Seir. Esawu lé to Edəm.
- ⁹Aa ooje ŋgaka Esawu gá to bɔ Edəmje gá d'isi dɔ mbal gá Seir lé.

- ¹⁰Aa ooje, ri ngalə Esawu ba nee: Elipaj, ngolə Ada gá to dené lə Esawu ləm, Ruel, ngolə Basmat gá to dené lə Esawu ləm tɔ.
- ¹¹Ri Ngalə Elipaj ba to nee: Teman, Omar, Sepo, Gaetam gə Kenaj.
- ¹²Timna to gamla-dené lə Elipaj, ngolə Esawu. Yeɛ oji Amalek ar Elipaj. Deɛ nja to ngalə Ada gá to dené lə Esawu lé.
- ¹³Aa ooje, ri ngalə Ruel ba to nee: Nahat, gə Jera, gə Sama gə Mija. Deɛ nja to ngalə Basmat gá to dené lə Esawu lé.
- ¹⁴Aa ooje, ri ngalə Oholibama, yeɛ gá to ngolə Ana, gá to ngolə Sibeon, dené lə Esawu lé yeɛ oji Yewus, gə Jalam, gá Koré ar Esawu.
- ¹⁵Aa ooje, ri mbai dɔ ginkojije gá d'ɪ mbuna ngaka Esawu'g lé. Ri ngalə Elipaj gá to ngondər Esawu lé ba nee: Mbai Teman, gə mbai Omar, gə mbai Sepo, gə mbai Kenaj,
- ¹⁶gə mbai Koré, gə mbai Gaetam, gə mbai Amalek. Deɛ neelé to mbaije gá d'ɪ mee Elipaj'g mee bee gá Edɔm. Deɛ nja to ngalə Ada.
- ¹⁷Aa ooje, ri ngalə Ruel gá to ngolə Esawu lé ba nee: Mbai Nahat, gə mbai Jera, gə mbai Sama, gə mbai Mija. Deɛ neelé to mbaije gá d'ɪ mee Ruel'g mee bee gá Edɔm. Deɛ neelé to ngalə Basmat gá to dené lə Esawu lé.
- ¹⁸Aa ooje, ri ngalə Oholibama gá to dené lə Esawu lé ba nee: Mbai Yewus, gə mbai Jaelam, gə mbai Koré. Deɛ neelé to mbaije gá d'ɪ mee Oholibama'g ngolə Ana, yeɛ gá to dené lə Esawu lé.
- ¹⁹Deɛ nja to ngalə Esawu ləm, deɛ nja to mbai dɔ ginkojije lə dee ləm tɔ. Esawu lé to Edɔm.

Ngaka Seir

- ²⁰Aa ooje, ngalə Seir, yeɛ gá to ginkoji lə Hɔri, deɛ gá d'isi mee bee'g neelé kédé lé ba ri dee to nee: Lotan, gə sobal, gə Sibeon, gə Ana,
- ²¹gə Dison, gə Eser, gə Disan. Deɛ nja to mbai dɔ Hɔrije, ngalə Seir mee bee gá Edɔm.
- ²²Ngalə Lotan ba ri dee to nee: Hɔri, gə Hemam. Ngokɔ Lotan gá dené ria lə Timna.
- ²³Aa ooje, ri ngalə sobal ba to nee: Alban, gə Manahat, gə Ebal, gə Sepo, gə Onam.
- ²⁴Aa ooje, ri ngalə Sibeon ba to nee: Aja, gə Ana. Ana neelé to yeɛ gá ɪnga kəm-rəw-manje gá nuɲga dɔdilaloo'g, loo gá yeɛ ul mulayɛje-je lə bɔbeeje gá Sibeon.
- ²⁵Aa ooje, ri ngalə Ana ba to nee: Dison, gə Oholibama, ngolə Ana gá dené.
- ²⁶Aa ooje, ri ngalə Dison ba to nee: Hemdan, gə Esban, gə Jitran, gə Keran.
- ²⁷Aa ooje, ri ngalə Eser ba to nee: Bilan, gə Jaban, gə Akan.

- ²⁸Aa ooje, ri ngalə Disan ba to nee: Uts, gə Aran.
- ²⁹Aa ooje ri ngalə Horije ba ri dee to nee: Mbai Lotan, gə mbai Sobal, gə mbai Sibeon, gə mbai Ana,
- ³⁰gə mbai Dison, gə mbai Etser, gə mbai Disan. Deɛ nja to mbai dɔ Horije, to mbaije gá d'isi bee gá Seir ya.
- ³¹Aa ooje, mbaije gá d'ɔ bee dɔ nanɔ gá Edɔm kédé ba kar mbai lə Israelje ɔ bee dɔ ngan Israelje'g bəi lé ba ri dee to nee ya:
- ³²Bela, ngolə Beɔr ɔ bee dɔ Edɔm'g, ri bee-boo ləa to Dinaba.
- ³³Bela wəi ndá Jobab, ngolə Jera gá ɪ Bosra lé ɔ bee toree'g.
- ³⁴Jobab wəi ndá Husam gá ɪ dɔ nanɔ'd lə Temanje lé ɔ bee toree'g.
- ³⁵Husam wəi ndá Adad, ngolə Bedad ɔ bee toree'g. To yeɛ nja gá təd Madianje loo-ndɔje gá Moab. Ri bee-boo ləa to Abit.
- ³⁶Adad wəi ndá Samla gá ɪ Masreka ɔ bee toree'g.
- ³⁷Samla wəi ndá Sawul gá ɪ Rehobot gá to ta baa'g ɔ bee toree'g.
- ³⁸Sawul wəi ndá Baal-Anan, ngolə Akbɔr ɔ bee toree'g.
- ³⁹Baal-Anan, ngolə Akbɔr wəi ndá Hadar ɔ bee toree'g. Ri bee-boo ləa to Pawu ləm, ri dené ləa lə Mehetabeel gá to ngolə Matred gá to ngolə Mejahab.
- ⁴⁰Aa ooje, ri mbaije gá d'ɪ mee Esawu'g gə goo ginkojije lə dee ləm, gə goo dɔ nanɔje lə dee ləma, gə goo ri deeje ləm tɔ: Mbai Timna, gə mbai Alba, gə mbai Jetet,
- ⁴¹gə mbai Oholibama, gə mbai Ela, gə mbai Pinɔ,
- ⁴²gə mbai Kenaj, gə mbai Teman, gə mbai Mibsar,
- ⁴³gə mbai Magdiel, gə mbai Iram. Deɛ nja to mbaije gá Edɔm gə goo loo-si dee dɔ nanɔ gá to kɔ dee-deɛ lé. Yeɛ neelé to Esawu bɔ Edɔmje tɔ.

Gɪ-Néje 37

Jisəb gə ngakeɔje

- ¹Jakob si bee gá Kana, loo gá bɔbeeje si keneɔ kédé lé.
- ²Aa oo, ta gá wɔji dɔ ngaka Jakob ba to nee: Jisəb lé ra ləb dɔg-giree-siri ndá yeɛ ul koso-nékulje gə ngakeɔje nɔ'd. Basa neelé nai rɔ ngalə Bila'g gə Jilpa'g, deɛ gá to gá denéje lə bɔbeeje lé. Jisəb lé un tapa gá majel lə dee aw ndaji ar bɔbeeje oo.
- ³Israel unda Jisəb dan kəmee'g yaɔ unda nganeeje gá ranɔ lai mbata yeɛ ojee dɔ tɔge'e'g. Bèe ba yeɛ uru kubu gá boi yul gá ndanɔ mɛr aree.

- ⁴Ngakeaje lé d'oo to gá bɔ deeje undá dan kamee'g unda deɛ lai ndá d'wá gə meɛ dee. Bèe ba deɛ d'oo loo mba kwɔji sɛa ta gə meenoji el.
- ⁵Jisəb lé ni ndá yeɛ ndaji ta ni læa ar ngakeaje d'oo ndá deɛ d'wá gə meɛ dee unda nje gá kédé ya bəi.
- ⁶Yeɛ ula dee pana: Ooje ta ni læm gá m'ni lé!
- ⁷Jeɛ j'isi n'tɔ dɔ-maj kó mee ndɔ'g. Ndá dɔ-maj kó læm-ma lé dəa to gá tar ndá ka sí-seije lé gugu dəa sub læm, d'ula dɔ dee naŋ neɔ'g læm tɔ.
- ⁸Ngakeaje dəjee pana: See i a to mbai dɔ síjeɛ'g wa. See i a kɔbee dɔ síjeɛ'g ya wa. Yen ba deɛ d'wá gə meɛ dee unda nje gá kédé mbata ta ni læa læm, gə tapea læm tɔ.
- ⁹Yeɛ ni gɔl kára ya tɔbəi ndá yeɛ ɔr gée ar ngakeaje lé. Yeɛ pana: Ma lé m'ni ya tɔbəi! Ndá aa ooje, kàr gə naɔ gə kérémeje dɔg-giree-kára d'unda barmba naŋ nɔm'g.
- ¹⁰Yeɛ ndaji taree ar bɔbeeje gə ngakeaje d'oo. Ndá bɔbeeje ndaŋgee pana: See gin ni læi neelé to to gá ban wa. See ma gə kɔinje gə ngakɔije kara j'a ree kunda barmba naŋ nɔj'g to wa.
- ¹¹ Ngakeaje lé ra kəmkəɔ dəa'g nɛ bɔbeeje ba ngəm ta neelé mée'g.

Deɛ ndogo Jisəb d'aree aw Ejipta

- ¹²Ngakɔ Jisepje d'aw Sikem mba kɔ koso-nékulje læ bɔ deeje keneɲ.
- ¹³Israël dəji Jisəb pana: See ngakɔije d'aw d'ɔ koso-nékulje Sikem el wa. Gá ree, ma m'ndigi kulai goo dee'g. Ndá yeɛ ilá'g pana: Yè m'ar nee!
- ¹⁴Israël ulá pana: Aw goo ngakɔije oo, see d'isi gá majee ya wa. See koso-nékulje kara d'aw gá majee to wa. Ndá i a tel ree kulam taree ya. Togábè yeɛ aree i wəl-loo gá Ebrɔ ndá Jisəb aw teɛ Sikem.
- ¹⁵Dingam kára iŋgá loo gá yeɛ aw njaa yo gá nee mee ndɔ'g ndá yeɛ dəjee pana: See dɪ ba i aw saŋ wa.
- ¹⁶Jisəb ilá keneɲ pana: Ma m'saŋ ngakɔmje. M'ra ndò rɔi'g, ulam loo gá d'aw d'ɔ koso-nékulje læ dee keneɲ.
- ¹⁷Dingam neelé ulá pana: Deɛ d'i loo gá nee'g d'aw mbə. Mbata ma m'oo ta gá deɛ pa pana: N'a kawje Dotan lé. Jisəb lé aw goo ngakeaje'g ndá yeɛ iŋga dee Dotan ya.
- ¹⁸Deɛ d'aa loo d'ée loo gá yeɛ nai əw bəi. Ndá loo gá yeɛ teɛ rɔ dee'g el bəi lé d'ula njumə meɛ nɔ'd gə mba tɔlee.
- ¹⁹Deɛ d'ula nɔ pana: Aa ooje, njeni gá aw'n lé aw gá nee.
- ²⁰Gá reeje basinè, ar sí n'tɔleeje j'iláje mee godə-bwa-mán'g. Ndá j'a pa pana: Da gá majel ba wá seá. Bèe ba j'a koo ne sɛa gel ni læa lé.

- 21** Rubɛ lé oo ta neelé ndá yeɛ ɔree ji dee'g. Yeɛ pana: Ar sí n'tóleeje el.
- 22** Rubɛ ula dee tɔbɛi pana: Ar sí j'iláje mɛs el. Ar sí j'iláje mee godə-bwa-mán'g neelé gá to dɔdilaloo'g bó ar sí n'tóleeje el. Yeɛ lé wɔji mée'g mba kɔree ji dee'g karee tel aw rɔ bɔbeeje'g gogo.
- 23** Loo gá Jisəb tee rɔ ŋgakeaje'g ndá deɛ d'wá d'ɔr kubu gá boi yul gá rəa'g, to kubu gá boi yul gá ndaŋ mɛr gá to rəa'g lé.
- 24** Deɛ d'wá, d'ilá mee godə-bwa-mán'g. To bwa-mán gá to kari ba bó mán to keneɲ el.
- 25** Géé gá gogo ndá deɛ d'isi naŋg mba sɔ né. Loo gá d'un kəm dee gá tar ndá d'oo Ismaelje gá d'ɪ Galaad. Deɛ d'ɔm kumaje gá ədə sululu ləm, gə nɔ kagje ləma, gə ubu timbá ləm tɔ dɔ jambalje'g lə dee d'isi d'aw ne Ejiptə.
- 26** Yen ŋga Juda ula ŋgakeaje pana: Bó lé jeɛ n'tɔlje ŋgokɔ sí j'iyaje mɛsee lé ndá see dɪ ba j'a kiŋga keneɲ wa.
- 27** Gá reeje, ar sí ndogeeje gə Ismaelje bó ar sí n'tóleeje el mbata yeɛ to ŋgokɔ sí gá to darɔ sí ya. Yen ŋga ŋgakeaje taa ta ləa lé rəgm.
- 28** Loo gá njérab-néndogoje gá Madian d'isi dəs ndá deɛ d'un Jisəb mee godə-bwa-mán'g d'uree raga. Deɛ ndogee gə Ismaelje gə lar gá ndá rɔ-joo ba deɛ neelé d'aw səa Ejiptə bəi.
- 29** Rubɛ tel ree godə-bwa-mán'g ndá aa oo, Jisəb godo mee godə-bwa-mán'g lé. Yeɛ wa kubu ləa rəa'g haɔ til,
- 30** tel aw rɔ ŋgakeaje'g ula dee pana: Ngon lé godo. Nga ma lé see m'a kaw ra wa.
- 31** Deɛ d'un kubu lə Jisəb gá boi yul lé ndá deɛ tɔl bəl byə ba d'ila kubu gá boi yul lé dan mɛsee'g.
- 32** Deɛ d'ula gá kubu gá boi yul gá ndaŋ mɛr lé d'ar bɔ deeje, d'ar dee d'ulá pana: Aa oo né gá jeɛ j'ingə ba nee! Tə oo see to kubu gá boi yul lə ŋgoni lé əsé to yee el wa.
- 33** Jakob tən oo ndá yeɛ pana: To kubu gá boi yul lə ŋgonəm lé ya! Da gá majel ba wá səa! Nga Jisəb lé da wá tiee mbidi-mbidi ya!
- 34** Yeɛ wa kubu ləa rəa'g haɔ til ndá yeɛ tɔ kubu-kwa-ndòo rɛge'e'g tɔbɛi yeɛ wa ne ndòo ŋgonee kuree əw yaɔ.
- 35** Nganeeje gá diŋgam gə njé gá dené lai ree rəa'g mba gɔl mée, ne yeɛ ndigi koo ta gá deɛ gɔlee ne lé el. Yeɛ pana: M'a nɔ bèe ya saar m'a kaw kiŋga ŋgonəm bée lə njé gá d'wəi'g lé. Ndá yeɛ nɔ ne ŋgonee lé.
- 36** Madianje lé ndogee bée gá Ejiptə gə Potipar, bé-njérɔje lə Paraɔ, yeɛ gá to dəw dɔ njékaa dəaje lé.

Gi-Néje 38

Juda gə Tamar

- ¹Mee ndəaje'g neelé Juda sa rəa rə ɾə ŋgakeaje'g aw si rə dəw gə Adulam'g gə ria lə Hira.
- ²Lée neelé Juda oo ŋgolə Sua gə to dəw gə Kanā. Yeɛ təa gə dené ləa ndá deɛ səa d'ɔm nɔ'd tɔ.
- ³Yeɛ taa kəm ndá oji ŋgon gə diŋgam ndá yeɛ unda ria lə Er.
- ⁴Yeɛ taa kəm gə raŋg tɔbəi oji ŋgon gə diŋgam ndá yeɛ unda ria lə Onan.
- ⁵Yeɛ oji ŋgon gə diŋgam gə raŋg ya bəi ndá unda ria lə Sela. Yeɛ oji ŋgon neelé loo gə Juda si ne Kejib.
- ⁶Juda taa dené gə ria lə Tamar ar Er, ŋgondəree lé.
- ⁷Er gə ŋgondər Juda lé to njemeeyər kəm Njesigəneɔ'g ndá Njesigəneɔ tɔlee.
- ⁸Bèe ba Juda ula Onan pana: Aw rə dené lə ŋgokɔj'g aw təa gə dené nduba ləi bèe mba kɔji ne ŋgon tor ŋgokɔj'g.
- ⁹Nɛ Onan lé gər gao to gə ŋganje neelé d'a to keɔ yeɛ-je el ndá loo gə yeɛ to gə dené lə ŋgokeɔ lé ndá yeɛ sané mán rəa naŋg kad mba karee oji ŋgon tor ŋgokeɔ'g lé el.
- ¹⁰Nérea lé taa kəm Njesigəneɔ el ndá Njesigəneɔ tɔlee ya tɔ.
- ¹¹Togəbè ba Juda ula məmeeje gə Tamar pana: Aw si bua kəi lə bɔbije saar ŋgonəm gə Sela lé tɔg ba. Yeɛ pa togəbè nà banelə Sela kara a kwəi to gə ŋgakeaje bèe ya tɔ. Ndá Tamar lé ɔd aw si kəi lə bɔbeeje ya.
- ¹²Nɔɔ aɪ bula goo'g ndá ŋgolə Sua gə to dené lə Juda lé wəi. Loo gə meekɔ lə Juda unda naŋg mbɔ ndá yeɛ ɪ aw Timna, aw rə deɛ gə njékija bɪ badje'g ləa, yeɛ gə baokura ləa gə ria lə Hira, dəw gə Adulam lé nɔ'd.
- ¹³D'ula Tamar taree pana: Aa oo məmije lé ɪ aw Timna mba kinja bɪ badje ləa.
- ¹⁴Yen ŋga yeɛ ɔr kubu ŋgaw-bua ləa ndá yeɛ un kubu kɔkəm ula rəa'g ləm, yeɛ ndəm rəa gə kubu gə raŋg ləm tɔ ba aw si tarəwkɔg'd gə Enayim gə aw par gə Timna. Mbata yeɛ oo to gə Sela lé tɔg mbɔ nɛ d'aree təa gə dené el.
- ¹⁵Juda lé aa loo ée ndá yeɛ əji ta mée'g to gə yeɛ to kaiya-dené mbata yeɛ on kəmee gə kubu.
- ¹⁶Yeɛ aw rəa'g ta rəbə ulá pana: Yɔ loo am m'to səi. Mbata yeɛ gəree gə məmeeje lé el. Yeɛ lé dəjee pana: See dɪ ba i a kam to ne səm wa.
- ¹⁷Yeɛ ilá keneɲ pana: M'a kula gə ŋgon byɔ gə mbuna koso-nékulje'g ləm kari. Yeɛ dəjee pana: See nékwabaŋ gə ban ba i a kyɔ jim'g saar nɔɔ gə a kula ne gə ŋgon byɔ lé kam wa.

- 18**Yee ilá keneḡ pana: See nétona gá ban ba m'a kari wa. Yee pana: Nétorjii ləm, gə kúla ləi ləma, gə kag-təs gá to jii'g ləm tɔ. Ndá yee aree néje neelé ya. Tɔbəi yee to səa ndá Tamar lé əskəm.
- 19**Dené lé ɔd aw loo ləa. Yee ɔr kubu kəkəm ləa lé rəa'g tel ula kubu ḡgaw-bua rəa'g.
- 20**Juda ula gə ḡgon bya ar baokura ləa gá to dəw gá Adulam aw ne mba taa ne nétona gá to ji dené'g lé. Ne yee ḡḡá el.
- 21**Yee dəji dəwje gá d'isi lée'g neelé pana: See kaiya-dené gá si Enayim mbɔr rəbə lé see si ra wa. Deḡ d'ila keneḡ pana: Kaiya-dené si loo gá nee'g kédé el.
- 22**Yee tel aw rɔ Juda'g ulá pana: Ma m'ḡḡá el ləm, dəwje gá d'isi lée'g neelé kara deḡ pana: Kaiya-dené si loo gá neelé kédé el ləm tɔ.
- 23**Juda pana: Maji karee ḡḡəm né gá to jia'g lé nà banelə a kila rɔkul dɔ s'g. Aa oo, ma lé m'ula gə ḡgon bya ya ndá i lé i ḡḡá el tɔ.
- 24**As nai munda gogo ndá deḡ ree d'ula Juda pana: Məmiye Tamar tel to kaiya-dené ḡḡa ndá yee aw gə kəm. Juda pana: Maji kar sí oreje gá raga ndá réeje ya.
- 25**Loo gá deḡ teḡ səa gá raga ndá dené neelé ula kula ar məmeeje lé pana: Dəw gá njenéje neelé ba to njekəm ləm. Tə oo, see nétorji neelé gə kúla neelé gə kag-təs neelé to ka nawa.
- 26**Juda oo néje neelé gá kea-yee ya ndá yee pana: Dené neelé to dəw gá gelee godo undam-ma ya. Mbata m'aree taa ḡgonəm gá Sela el. Ndá Juda lé tel ḡree gogo el ḡḡa.
- 27**Ndɔ gá yee a gə koji ḡgon ndá aa ooje nduḡaje ba yee oji dee ya.
- 28**Loo gá yee si oji dee ndá yee gá kára ula jia raga kédé. Njetaa-ndoo lé wa tɔ gə kúla gá kas njir-njir ndá yee pana: Yee neelé teḡ kédé.
- 29**Ne yee tel gə jia gá kəi ndá ḡgokeḡ ba teḡ bəi. Togóbè njetaa-ndoo lé pa pana: See ban ba i nar rəw teḡ gə tɔgi bèe wa. Ndá yee unda ria lə Peres, (kɔr gelee pana): Né gá tɔ lé.
- 30**Gée gá gogo ḡgokeḡ lé teḡ, yee gá kúla gá kas njir-njir to jia'g lé ndá deḡ d'unda ria lə Jera.

Gi-Néje 39

Jisəb si bee gá Ejiptə

- 1**Deḡ d'aw gə Jisəb Ejiptə ndá Potipar, dəw gá Ejiptə gá to bé-njérɔje lə Paraḡ ləm, gə dəw dɔ njékaa dɔ Paraḡje ləm tɔ lé ndogee ji Ismaelje gá d'aw səa keneḡ lé.
- 2**Njesigəneḡ nai gə Jisəb ar teḡkɔr ləa dan gée. Yee si kəi lə béeje gá to dəw gá Ejiptə lé.

- ³Béeje oo to gé Njesigəneə nai səa ləm, oo to gé Njesigəneə ar kula reaje lai gé yeə ra lé teəkər ləm tɔ.
- ⁴Jisəb lé taa kəm béeje rəgm loo kula gé yeə ra aree'g lé ndá yeə undá gé njekaa dɔ kəi læa ləm, ɔm néje læa lai jia'g ləm tɔ.
- ⁵Un kudee mee ndəa gé Potipar undá gé njekaa dɔ kəi læa ləm, ɔm néje læa lai jia'g ləm tɔ lé ndá Njesigəneə tər ndia dɔ kəi'g læ dəw gé Ejiptə gə mbata læ Jisəb ya. Ndutər læ Njesigəneə lé to dɔ kəi'g ləm, gə dɔ loo-ndɔ'g ləm tɔ.
- ⁶Yeə yə goo néje læa lai ji Jisəb'g ləm, yeə gər goo né gé kára kara el ləm tɔ ne néso ba yeə so ya.

Jisəb gə dené læ Potipar

Jisəb lé kag rəa to pur-pur ləm, kura ŋgaw yaə ləm tɔ.

- ⁷Gée gé gogo ndá dené læ béeje lé kəmee ndá dɔ Jisəb'g aree pana: Gé ree to səm!
- ⁸Yeə mbad kɔj ula dené læ béeje lé pana: Aa oo, bémje lé oo səm goo né gé kára kara mee kəi'g el ləm, yeə ɔm néje læa lai jim'g ləm tɔ.
- ⁹Dəw gé njekur dɔm-ma mee kəi'g neelé godo ləm, yeə ɔgm né kára kara el ləm tɔ, ne i ba nai mbata i to dené læa ba. See m'a ra néra gé majel gé boi bəe ba mba ra ne kaiya kɔs ne Ala rəw to gé ban wa.
- ¹⁰Lé yeə jɔg Jisəb gə ta gə ndəa-ndəa kara yeə mbad to səa ləm, mbad nai səa ləm tɔ.
- ¹¹Ndɔ kára bəe Jisəb andə mee kəi'g mba ra kula læa keneŋ ne dəw gé mee kəi'g neelé kára kara godo.
- ¹²Ndá dené lé wa kubu læa ulá pana: To səm ya! Jisəb lé yə kubu læa jia'g teə aɔ aw raga.
- ¹³Loo gé yeə oo to gé yeə yə kubu læa jia'g teə aɔ aw raga lé
- ¹⁴ndá yeə bar dəwje gé mee kəi'g læa ula dee pana: Ooje, yeə ree gə Əbrə lé rɔ sí'g gə mba karee ula sul dɔ sí'g. Dɪŋgam neelé ree rɔm'g mba to səm ne ma m'uru kii dəa'g gə ndum gé booi wəl.
- ¹⁵Loo gé yeə oo ndum gé bar yaə ləm, gə kii ləm gé ma m'uru dəa'g ləm tɔ ndá yeə yə kubu læa mbɔrm'g nee, teə aɔ aw raga.
- ¹⁶Yeə ŋgəm kubu læ Jisəb mbɔree'g saar bé-Jisepje tel ree kəi.
- ¹⁷Tɔbəi yeə ulá pana: Bər Əbrə gé i ree səa rɔ sí'g lé yeə andə dɔm'g gə mba kula sul dɔm'g.
- ¹⁸Loo gé ma m'uru kii dəa'g ləm, m'nɔ ləm tɔ ndá yeə yə kubu læa mbɔrm'g nee, teə aɔ aw raga.
- ¹⁹Loo gé yeə oo ta gé dené læa ulá pana: Aa oo, né gé bər læi ra səm ba to nee ndá oŋg i mee bé-Jisepje'g pu ar mée nuŋga kəd-kəd.

²⁰Bé-Jisepje lé wá aw ilá kái-dangai'g loo gé deę to dangaije læ mbai keneę.

Jisəb si kái-dangai'g

Yen nga Jisəb si kái-dangai'g ya.

²¹Njesigəneę nai gə Jisəb læm ra səa meemaji læm to. Yeę aree taa kəm mbai gé njengəm kái-dangai lé rəgm.

²²Mbai gé njengəm kái-dangai lé undá gé njekaa dɔ dangaije lai gé d'isi kái-dangai'g neelé. Né gé rara kara yeę ba gé njerea ya.

²³Mbai gé njengəm kái-dangai lé oo goo né kára kara gé to ji Jisəb'g lé el mbata Njesigəneę nai gə Jisəb ya. Njesigəneę lé ar kula reaje lai teękɔr to.

Gɪ-Néje 40

Jisəb ɔr gin nije læ dangaije

¹Gée gé gogo kuraje læ mbai gé Ejiptə joo ra né gé taa kəm bée deeje el. Yeę gé kára to njekaa dɔ njékaree nékaije læm, maree to njekaa dɔ njéra muru kaareeje læm to.

²Mee Paraɔ eą dɔ kuraje'g læa gé joo lé yeę gé to njekaa dɔ njékaree nékaije læm, gə njekaa dɔ njéra muru kaareeje læm to.

³Yeę ar dee d'om dee kái læ njekaa dɔ njérɔje lé mee kái-dangai'g loo gé deę ngəm Jisəb keneę lé.

⁴Njekaa dɔ njérɔje lé om dee ji Jisəb'g mba karee aa dɔ dee ndá yeę ra né ar dee to. Bèe ba deę d'isi dangai'g kur dee əw lam.

Jisəb ɔr gin nije læ dangaije

⁵Mee til gé kára ba ya njekar mbai gé Ejiptə nékai læm, gə njera muru karee læm to gé d'isi dangai'g lé deę joo bɔr ni, nana kara ni ni læa gé d'askəm kɔr gelee bəd-bəd ya.

⁶Teę gə ndɔ rad lé Jisəb aw rɔ dee'g ndá aa loo oo dee. Ne aa oo, kəm dee mi mbidi-mbidi.

⁷Yen ba yeę dəji njékaa dɔ kuraje læ Paraɔ gé d'isi səa nɔ'd kái-dangai'g læ béeje lé pana: See ban ba kəm sí mi mbidi-mbidi bogənè bèe wa.

⁸Deę d'ilá keneę pana: Jeę nije ne j'oo dəw kára mba karee ɔr ginee ar sí el. Yen nga Jisəb ula dee pana: Kəmkàr mba kɔr gin ni lé see ɔ rɔ Ala'g lé el wa. Ɔrje sor ni lé amje m'oo.

⁹Njekaa dɔ njékar-mbaije nékaije lé ɔr sor ni læa ar Jisəb pana: Ni læm-ma lé m'ni wɔji dɔ kag-nduú gé to nɔm'g.

¹⁰Kag-nduú lé barkəmeeje munda. Loo gé yeę ɔ ndá pudee teę læm, kədee wul gə kulee dɔ-dɔ bèe læma, kədee kara kas læm to.

- 11** Nḡo-kai-né lə Paraḡ to jim'g. Ma m'ti kandə nduú m'orè manee mee ḡo-kai-né'g lé m'ar Paraḡ jia'g tɔ.
- 12** Jisəb ulá pana: Aa oo, ginee ba nee: Barkəm nduúje gə munda neelé wɔji dɔ ndɔje gə munda.
- 13** Nai ndɔ munda ndá Paraḡ a kari ɔr dɔi gə tar ləm, a kari kula ləi gogo ləm tɔ. Bèe ba i a kunda ḡo-kai-né lə Paraḡ jia'g to gə i ra ne ta-ta loo gə i to ne njekaree nékai ləa kédé lé.
- 14** Nɛ loo gə i a si dan rɔlel'g ndá maji kari ar məəi olé dɔm'g ləm, ra səm meemaji ləm tɔ ar Paraḡ oo ta ləm bó gə mba kam m'teɛ ne kəi neelé gə raga.
- 15** Mbata d'ɔrm bée'g lə Ǝbrəje gə bogo. Tɔbəi loo gə nee kara m'ra né kára kara gə askəm kar dee d'ilam danḡai'g el tɔ.
- 16** Loo gə njekaa dɔ njera muruje lé oo to gə Jisəb ɔr gin ni lé gə majee ndá yeɛ pana: Aa oo, ni ləm-ma kara to nee: Kéeje munda gə muru gə ndá to keneɲ lé to dɔm'g.
- 17** Mee kée'g to dɔ maree gə tar lé nésɔje bəd-bəd gə d'ula mee pil'g mbata lə Paraḡ to keneɲ. Ndá yelje ba ree d'usɔ né mee kée gə to dɔm'g lé.
- 18** Jisəb ulá pana: Aa oo, ginee ba nee: Kéeje gə munda lé wɔji dɔ ndɔje gə munda tɔ.
- 19** Nai ndɔ munda ndá Paraḡ a ganḡ dɔi ləm, a tɔi kəm kag'd gə tar ləm tɔ ndá yelje ba d'a ree mba sɔ darɔi.
- 20** Ndɔ gə njekəm'g munda gə gogo lé to nai gə wɔji dɔ ndɔ koji Paraḡ ndá yeɛ ra muru gad ar kuraje ləa lai. Ndá yeɛ unda dɔ njekaree nékai gə njera muru gə tar mbuna kuraje'g ləa.
- 21** Yeɛ tel gə kura ləa gə njekaa dɔ njékaree nékaije lé loo-kula karee nékaije'g lé gogo mba karee unda ḡo-kai-né ji Paraḡ'g ya
- 22** Nɛ yeɛ tɔ njekaa dɔ muru kəm kag'd gə tar gə goo gel ni gə Jisəb ɔr ar dee lé.
- 23** Nɛ lé togábè kara njekaa dɔ njékaree nékaije lé mée olé dɔ Jisəb'g el. Mée wəi dəa'g.

Gɪ-Néje 41

Jisəb ɔr gin ni lə Paraḡ

- 1** Aa oo, ləb joo gə gogo lé Paraḡ ni ndá yeɛ aar ta baa'g.
- 2** Bèe ba kɔ manḡje siri gə bi dee ndoolé yeɛd-yeɛd ləm, gə d'ər ndɔl-ndɔl ləm tɔ lé d'ɪ mán baa'g teɛ raga ndá d'un kudu kɔ mu mee mbo'g.
- 3** Kɔ manḡje gə ranḡ siri gə bi dee tel wagəsa ləm, d'əɲ kəɲ-kəɲ ləm tɔ lé d'ɪ mán baa'g goo dee'g teɛ raga ndá d'ar dɔ kɔɲgo baa'g mbɔr dee gə kédé'g lé.

- ⁴Ko maŋje gá bi dee tel wagəsa ləm, gə d'əŋ kəŋ-kəŋ ləm tɔ lé d'uso maŋje gá bi dee ndoolé yeḍ-yeḍ ləm, gə d'ər ndɔl-ndɔl neelé ləm tɔ. Ndá Paraḡ teḡ kəmee dɔ bi'g yərərə.
- ⁵Yeḡ tel tobi gogo tɔbəi ndá yeḡ tel ni gá gɔl joo. Yeḡ oo dɔ koje siri gá kandə dee ər kəm gəsəsə ləm, maji péd-péd ləm tɔ lé d'uba kaar kó gá kára ba'g nee ya.
- ⁶Dɔ koje siri gá d'aar jəm ləm, lel gá i bər tudu dee ləm tɔ lé d'uba goo dee'g.
- ⁷Jəm koje neelé tur dɔ koje gá d'ər kəm ləm, gá d'unda kəm ɗao-ɗao ləm tɔ. Ndá Paraḡ teḡ kəmee dɔ bi'g yərərə ndá oo to gá yeḡ ni gá ni ya.
- ⁸Teḡ gə ndɔ rad ndá mee Paraḡ to kəgəgə ndá yeḡ ula kula ɓar njəmbeeje lai gə njékəmkàrje lai gá Ejiptə rəa'g. Yeḡ ula dee ta ni ləa. Ne dəw kára kara askəm kər ginee kar Paraḡ el.
- ⁹Yen ŋga njekaa dɔ njékaree nékaije lé un ta ula Paraḡ pana: ʔogə̀nè m'a gə kar məəm olé dɔ némajel'g ləm gá m'ra lé.
- ¹⁰Mee Paraḡ i səa pu dɔ kuraje'g ləa ndá yeḡ wam ilam ɗaŋgai'g mee kəi'g lə njekaa dɔ njérɔje'g lé ma jeḡ gə njekaa dɔ njéra muruje lé nɔ'd.
- ¹¹Mee til gá kára ba ya jeḡ joo bər jeḡ nije, yeḡ ləm gə ma ləm tɔ, ndá nana kara iŋga ginee gá wɔji dɔ ni gá yeḡ ni lé ya.
- ¹²Basa ʔbrə kára gá si sə sí keneŋ lé to bər lə njekaa dɔ njérɔje. Jeḡ j'ɔr sor ni lə sí j'aree ndá yeḡ tegginee ar sí tɔ. Nana kara yeḡ tegginee aree gə goo ni gá yeḡ ni lé ya.
- ¹³Néje lai teḡ léé'g gə goo ginee gá yeḡ ɔr ar sí ya. Paraḡ tel səm loo-kula'g ləm gogo ləm, tɔbəi yeḡ tɔ njekaa dɔ njéra muruje lé kəm kag'd ləm tɔ.
- ¹⁴Yen ŋga Paraḡ ula kula ɓar Jisəb ndá d'aree unda loo teḡ ɗaŋgai'g gə ŋgwɔd. Yeḡ ndisa mbai təa ləm, ula kubuje gá raŋg rəa'g ləm tɔ, ɓa ɔd aw rɔ Paraḡ'g ɓəi.
- ¹⁵Paraḡ ula Jisəb pana: Ma m'ni ndá dəw kára kara askəm kər gelee kam el. Ne m'oo ta gá wɔji ɗəi pana: Loo gá d'ɔr sor ni d'ari ndá i askəm kər gelee.
- ¹⁶Jisəb ila Paraḡ keneŋ pana: To né gá i rɔm-ma'g el. Ne Ala ɓa a kila Paraḡ keneŋ gə ta gá kul.
- ¹⁷Yen ŋga Paraḡ ula Jisəb pana: Loo gá ma m'ni lé ma m'aar ta baa'g.
- ¹⁸Ndá, aa oo, ko maŋje siri gá rɔ dee ər ndɔl-ndɔl ləm, bi dee ndoolé yeḍ-yeḍ ləm tɔ lé d'i mán baa'g teḡ raga ndá d'un kudu ko mu mee mbo'g.
- ¹⁹Ko maŋje gá raŋg siri gá teḡ goo dee'g lé to dee gá siŋga dee godo ləm, bi dee tel wagəsa ləma, d'əŋ kəŋ-kəŋ ləm tɔ. Ma m'oo gar maŋje gá majel gá d'as sə dee bèe mee bee gá Ejiptə lai lé kédé el ɓəi.
- ²⁰Ko maŋje gá d'əŋ kəŋ-kəŋ ləm, bi dee tel wagəsa ləm tɔ lé dee d'uso ko maŋje gá siri gá ɗɔtar gá rɔ dee ər ndɔl-ndɔl lé.

- 21**Dee turu dee mee dee'g mag-mag lal kar dāw oo to gé né andə mee dee'g ndá bi dee tel wagəsa to gé kédé lé ya bəi. Ndá léegəneeya ma m'tee kəm yərərə tə.
- 22**Ma m'ni ya təbəi ndá m'oo də koje siri gé d'unda kəm gəsəsə ləm, gə maji péd-péd ləm tə lé d'uba kaar kó gé kára ba nee ya.
- 23**Də koje gé siri gé to gé sumee ləm, aar jəm ləma, lel gé ɿ bər kara tudu dee ləm tə lé d'uba goo dee'g.
- 24**Də koje gé d'aar jəm lé tur də koje gé siri gé maji péd-péd lé. Ma m'ɔr soree m'ar njémbeje ya nɛ dāw kára kara ɔr gelee am el.
- 25**Jisəb ula Parao pana: Gin ni gé Parao ni lé to gé kára ba ya. Ala ba ar Parao oo né gé yeɛ a gə ra lé.
- 26**Ko manje gé maji péd-péd gé siri lé wəji də ləbje gé siri ləm, də koje gé ər kəm gəsəsə gé siri lé wəji də ləbje gé siri ya ləm tə. Ni neelé to ni gé kára ba ya.
- 27**Ko manje gé siri gé d'əŋ kəŋ-kəŋ ləm, bi dee tel wagəsa ləm tə gé tee goo dee gé dɔtar'g lé wəji də ləbje gé siri ndá də koje gé siri gé d'aar jəm ləm, lel gé ɿ bər tudu dee ləm tə lé wəji də ləbje gé siri gé boo-boo a gə kə lé tə.
- 28**Togəbè ba to gé m'ula ne Parao mbə lé Ala ar Parao oo né gé yeɛ a gə ra ya.
- 29**Aa oo, mee ləbje gé siri lé kó a kunda kəm keneŋ yaɔ mee beeko gé Ejiptə lai.
- 30**Nɛ mee ləbje gé siri gé d'a gə korè gée lé boo-boo a kə ya. Yee ba mee dəwje lai a kwəi də kó gé unda kəm yaɔ mee beeko gé Ejiptə'g kédé lé ndá boo-boo neelé a tuji də nanj neelé tə.
- 31**D'a koo kəm kó gé unda yaɔ kédé el ŋga mbata boo-boo gé a korè gée lé a kunda dee nanj rədəŋ-rədəŋ ya.
- 32**Gelee gé nee ba Parao oo ne ni neelé gəl joo gə mbəa mbata to né gé Ala wəji njanŋ mba ra ləm, nai lam ba Ala a gə ra ləm tə.
- 33**Basinè lé maji kar Parao mbər dāw kára gé to njegoso gə njekəmkàr mba karee undá gə njekaa də bee gé Ejiptə.
- 34**Maji kar Parao ra né togəbè mba kunda njékaa də nanje mba kar də kó gé d'inja mee bee gé Ejiptə as ləb siri gé kó unda kəm yaɔ keneŋ lé dee nja d'a kar dee kaiee loo mi ndá d'a taa təa kára mba kunda gə kəmee.
- 35**Maji kar dee mbə nésəje lai gé mee ləbje'g siri gé maji gé a gə ree lé. Gə goo ndukun gé Parao a kun kar dee ba d'a mbə ne kó ləm, gə nésəje ləm tə mee bee-booje'g ndá dee ba d'a kaa dəa tə.
- 36**Nésəje neelé d'a kunda kul mbata lə beeko neelé mba ŋgina ne ləbje gé siri gé boo-boo a gə kə mee bee gé Ejiptə'g mba kar boo-boo neelé a tuji ne bee lé el.

Parao unda Jisəb gé njekaa də bee gé Ejiptə

- 37**Ta néje neelé taa kəm Parao gə kəm kuraje ləa lai rəgm ya.

38Paraḡ dɔ̄ji kuraje læa pana: See j'a kinga gar dɔ̄w gɔ̄ togábè gɔ̄ ndil Ala to mée'g to gɔ̄ yee neelé bèe ya wa.

39Yen nga Paraḡ ula Jisəb pana: To gɔ̄ Ala ari gər néje neelé lai ndá dɔ̄w gɔ̄ ranḡ gɔ̄ to njegoso gə njekəmkàr to gɔ̄ i bèe lé godo.

40Ma m'undai gɔ̄ njekaa dɔ̄ kəi læm ndá dɔ̄wje læm lai lé d'a ra torndui. Ne kalimbai ya kára ba ba m'a kuru ne dɔ̄i'g.

41Paraḡ ula Jisəb pana: Oo, ma m'undai gɔ̄ njekaa dɔ̄ bee gɔ̄ Ejiptə lai.

42Paraḡ ɔ̄r ngama læa gɔ̄ jia'g ula ji Jisəb'g læm, yee ula kubu gɔ̄ ra gə kúla palégal rəa'g læma, ila yengəre larlɔ̄r gwɔ̄see'g læm tɔ̄.

43Yee aree al si mee pusu gɔ̄ orè goo keḡ ndá d'ila mber neḡ'g pana: Ɔsje kəji sí nanḡ! Yee gɔ̄ bèe ba Paraḡ undá ne gɔ̄ njekaa dɔ̄ bee gɔ̄ Ejiptə lai ya.

44Paraḡ ula Jisəb tɔ̄bəi pana: Ma nja ma m'to Paraḡ! Ɔbó lé i un ndui lé dɔ̄w kára kara a ra né gə jia əsé gwɔ̄lee mee beekɔ̄ gɔ̄ Ejiptə nee gə dɔ̄rea el.

45Paraḡ unda ri Jisəb læ Sapnat-Paenea tɔ̄bəi yee aree taa Asnat, ngolə Poti-Pera, njekinjanéməs gɔ̄ Ɔn lé gə dené læa. Ndá Jisəb ɔ̄ keneḡ ɔ̄d aw gə mba koo bee gɔ̄ Ejiptə lé.

46Ndɔ̄ gɔ̄ Jisəb tee aar nɔ̄ Paraḡ, mbai gɔ̄ Ejiptə'g lé ndá læbee aɔ̄ rɔ̄-munda. Ndá yee ɔ̄ rɔ̄ Paraḡ'g aw njaa nganḡ bee gɔ̄ Ejiptə'g lai.

47Mee læbje gɔ̄ siri gɔ̄ kó unda kəm yaḡ lé nanḡ kinja gə koje aree ur kugu ndil-ndil.

48Jisəb mbɔ̄ nésɔ̄je lai gɔ̄ d'inḡa dee mee læbje gɔ̄ siri'g neelé mee beekɔ̄ gɔ̄ Ejiptə. Yee unda dee kul mee bee-booje'g ar loo gɔ̄ dana mee bee-booje'g neelé to loo-mbɔ̄-dɔ̄-kó gɔ̄ d'inja mee ndɔ̄je gɔ̄ gugu dɔ̄ bee-booje'g neelé bèe-bèe ya.

49Jisəb daa koje dɔ̄ nḡ'g asəna gə nagəra gɔ̄ ta baa'g bèe, to yaḡ aree əw rəa tura goo dee mbata dum tura ya.

50Kédé ba gə mba kar boo-boo un kudu kɔ̄ bəi ndá Asnat, ngolə Poti-Pera, njekinjanéməs gɔ̄ Ɔn lé oji gə Jisəb nganje gɔ̄ diḡgam joo.

51Jisəb unda ri ngondəree læ Manasə mbata yee pana: Ala ar məəm wəi dɔ̄ kula meekonje'g læm lai læm, gə dɔ̄ kəi læ bɔ̄mjə'g lai læm tɔ̄.

52Nḡon gɔ̄ njekəm'g joo lé yee unda ria læ Eprayim mbata yee pana: Ala am m'oji nganje dɔ̄ nanḡ gɔ̄ deḡ ra səm néurti keneḡ.

53Ləbje gɔ̄ siri gɔ̄ nésɔ̄je to keneḡ yaḡ mee bee gɔ̄ Ejiptə lé dəs mbə.

54Mee læbje gɔ̄ siri gɔ̄ orè géé lé boo-boo un kudu koso to gɔ̄ Jisəb pa ne taree kédé lé. Boo-boo neelé oso mee beekoje gɔ̄ ranḡ lai ya. Ne mee bee gɔ̄ Ejiptə ba nésɔ̄ to keneḡ.

55 Loo gá bó tɔl dee yaḡ mee bee gá Ejiptə lai tɔ ndá dəwje lé nɔ gá rɔ Paraḡ'g mba kinga néso. Ndá Paraḡ ula Ejiptəje lai pana: Awje rɔ Jisəb'g ndá raje né gá yee a kula sí.

56 Boo-boo neelé ɔ bee dɔ naŋgje'g lai. Jisəb ɔr takəi ŋgəm koje lé ar Ejiptəje ndogo səa. Boo-boo neelé ɔ dɔ maree'g gá kédé-kédé mee beekoḡ gá Ejiptə.

57 Tɔbəi d'ɔ mee beekoje gá raŋg lai ree Ejiptə mba ndogo kó rɔ Jisəb'g to mbata boo-boo neelé to bəl kədm-kədm gə dɔ naŋgje lai ya.

Gɔ-Néje 42

Ngako Jisepje ree Ejiptə mba ndogo kó

1 Jakob oo sor kó gá to Ejiptə ndá yee ula ŋganeeje pana: See gelee ban ba seɔ aaje kəm nɔ togəbè wa.

2 Yee pana: Aa ooje, ma m'oo sor kó gá to Ejiptə. ɔje awje nu mba ndogoje kó keneŋ kar sí mba kar sí j'isije ne kəmba bó gə mba kar sí j'wəije el.

3 Ngako Jisepje gá dɔg lé d'ɔ d'aw Ejiptə gə mba ndogo kó lé tɔ.

4 Ne Jakob ar Bejami, ŋgoko Jisəb lé aw sə dee el nà banelə né gá majel a tee dəa'g.

5 Ngələ Israel ree mba ndogo kó mbuna njé gá raŋg gá ree lé to mbata boo-boo ɔ bee gá Kanə tɔ.

6 Jisəb ba to njeguburu bee gá dɔ naŋg'd neelé. Yee nja ba dəwje lai mee beekoḡ'g ndogo kó rəa'g. Ngako Jisepje ree d'unda barmba neə'g dəb kəm dee naŋg neə'g tɔ.

7 Jisəb oo ŋgakeaje lé ndá yee gər dee. Ne yee tel rəa to gá dəw-dɔ-bee bèe kəm dee'g. Yee pa sə dee ta gá kədərə dəji dee pana: Seɔ lé see ɔje ra wa. Deɔ d'ilá keneŋ pana: J'ɔ dɔ naŋg gá Kanə ba jeɔ n'ree gə mba ndogo néso.

8 Jisəb lé gər ŋgakeaje ya ne deɔ ba gəree el.

9 Jisəb lé mée olé dɔ nije gá yee ni dɔ dee'g ndá yee ula dee pana: Seɔ toje njétənlookooje ba. Seɔ reeje mba koo dəb looje gá mee beekoḡ'g neelé gá siŋga deɔ godo ba mba tel kaw kula deeje bəi, yee ba seɔ reeje ne gə mbəa.

10 Deɔ tel d'ilá keneŋ pana: Wah! mbai lə sí, kuraje ləi ree mba ndogo néso ya.

11 Jeɔ lai lé n'toje ŋgan mee dəw gá kára ba ya. Jeɔ n'toje dəwje gá gəd ya bó kuraje ləi to njétənlookooje el.

12 Yee ula dee pana: Wah! togəbè el! Seɔ reeje gə mba kooje dəb looje mee beekoḡ'g neelé gá siŋga deɔ godo ya, yee ba seɔ reeje ne gə mbəa.

13 Deɔ d'ilá keneŋ pana: Jeɔ, kuraje ləi lé n'toje ŋgako naje ya dɔg-gir-sí-joo, jeɔ n'toje ŋgan mee dəw gá kára ba gá si bee gá Kanə! Aa oo, yee gá ndɔɔ lé nai rɔ bəbeeje'g bee'n ya, tɔbəi yee gá kára lé godo tɔ.

- ¹⁴Jisəb tel ula dee pana: Ta gá tǵərw ya ma m'ula sí nee. Seǵ toje njétəlookooje ya.
- ¹⁵Aa ooje né gá a gə naa sí ba to nee: Bó lé Paraǵ si kəmba tǵərw ya ndá, bó lé ngokǵ sí gá ndǵi lé a ree loo gá nee'g el ndá seǵ a kǵje loo gá nee'g kawje el tǵ.
- ¹⁶Ɔrje dəw kára mbuna sí'g mba karee aw ree gə ngokǵ sí ndá seǵ ba a naije daŋgai'g. Yee ba m'a naa ne tapa sí mba gər see tapa sí to ta gá tǵərw wa. Bó lé bèe el ndá gə goo kisi kəmba lə Paraǵ lé seǵ toje njétəlookooje ya.
- ¹⁷Togəbè ba yee ɓugu dee ne daŋgai'g as ndǵo dee munda.
- ¹⁸Ndǵo gá njekəm'g munda lé ndá Jisəb ula dee pana: Gá raje né neelé ndá seǵ a síje ne kəmba. Mbata ma lé m'ɓəl Ala.
- ¹⁹Bó lé seǵ toje dəwje gá gəd tǵərw ya ndá maji kar ngokǵ sí kára nai kəi daŋgai'g lə sí. Ne seǵ lé a kodoje kó kawje ne mba laje ne gə njémeeekəije lə sí gá bó ra dee lé.
- ²⁰Bèe ba seǵ a reeje ne gə ngokǵ sí gá ndǵi neelé rəm'g nee. Bèe ba tapa sí a to tǵərw ya ndá seǵ a kwəije ne el. Yen nga deɛ ra togəbè ya tǵ.
- ²¹Deɛ d'ula nǵ ta mbuna nǵ'd pana: Tǵərw ya, ta wa dǵ sí mbata lə ngokǵ sí lé. Mbata jeɛ j'oo mée gá tǵsee mbigi-mbigi loo gá yee ra ndòo rǵ sí'g lé ne jeɛ j'un mbi sí dǵ'g rəw! Togəbè ba némeekǵ neelé teɛ ne dǵ síjeɛ'g gə mbəa.
- ²²Rubɛ un ta ula dee pana: See ma m'ula sí el wa, m'pana: Raje meeyèr gə ngon neelé el. Ne seǵ mbad kooje. Togəbè ba aa ooje məsee ba deɛ dǵi sí gée nee ya.
- ²³Deɛ gər to gá Jisəb oo tapa dee el mbata Jisəb lé ar njetelta aar keneŋ tel ta ləa ula dee.
- ²⁴Yee tel giree ɔd lam aw nǵ.

Ngakǵ Jisepje tel d'aw Kanǵ gogo

Yee tel ree rǵ dee'g wǵji sə dee ta ndá yee ɔr Simeǵ mbuna dee'g tǵa gə kúla lar kəm dee'g.

- ²⁵Jisəb un ndia mba kar dee d'ɔm koje mee ɓǵje'g lə dee ləm, kar dee tel gə lar lə nana kara d'ula mee ɓǵ'g ləa-ləa ləma, ar dee d'ar dee néso gə mba njaa ne rəbə ləm tǵ. Ndá deɛ ra togəbè ya tǵ.
- ²⁶Deɛ tǵ koje lə dee dǵ mulayèje-je'g lə dee ndá d'ɔd d'aw tǵ.
- ²⁷Yee gá kára mbuna dee'g ɔr ta ɓǵ ləa loo-to dee'g gə mba kar mulayèje ləa sǵ né ndá yee oo lar gá to ta ɓǵ'g ləa.
- ²⁸Yee ula ngakeǵje pana: Deɛ tel gə lar ləm d'am gogo, yee ba to mee ɓǵ'g ləm nee. Yen nga meɛ dee péle wəs-wəs ar dee d'unda bala tigi-tigi ndá d'ula nǵ pana: See dǵi ba Ala ra sə sí bèe wa.
- ²⁹Deɛ tel ree rǵ ɓǵ deeje'g Jakob mee ɓee gá Kanǵ ndá d'un ta néje lai gá teɛ dǵo dee'g ndaji d'aree oo. Deɛ pana:

30Dəw gá to mbai dɔ naŋg neelé yee pa see sí ta gá kədərə ya ləm, oo sí gá njétəlookooje ləm tɔ.

31Jee j'ulá m'pana: Jee n'toje dəwje gá gəd bó n'toje njétəlookooje el.

32Jee n'toje ŋgakɔ naje gá bɔ síje to gá kára ba ya. Yee gá kára godo ləm, tɔbɛi yee gá ndɔɔ nai rɔ bɔ síje'g mee bee gá Kanɔ ləm tɔ.

33Tɔbɛi dəw gá to mbai dɔ naŋg neelé ula sí pana: Aa ooje né gá a kar nee n'oo sí ne gá dəwje gá gəd ba to nee: J'a kyɔ ŋgokɔ sí gá kára rɔ nee'g ndá j'a kɪ kodo nésɔje mbata lə njémeekəije lə sí gá bó tɔl dee kaw ne ndá j'a tel ree gə ŋgokɔ sí gá ndɔɔ lé rɔ nee'g bəi.

34Yee gá bəe ba n'a gər sí ne gá njétəlookooje el ne n'a koo sí ne gá dəwje gá gəd ya. N'a kyɔ ŋgokɔ sí kar sí ndá j'a kaskəm njaa mee bee'g to gá mee sí ndigi.

35Loo gá deɛ budu kó gá to mee bɔlje'g lə dee ndá aa oo, nana kara iŋga lar ləa gá biri mee bɔl'g ləa-ləa. Loo gá deɛ gə bɔ deeje d'oo lar lə dee gá biri lé ndá bəl unda dee badə gaŋg dee.

36Bɔ deeje gá Jakob lé ula dee pana: Seɪ amje lal ŋganəmje! Jisəb godo ləm, Simeo godo ləm tɔ ndá seɪ ndigije taaje Bɛjami kawje səa tɔ. Néje neelé dum dɔm.

37Rubɛ ula bɔbeeje pana: Bó lé m'tel m'ree gə Bɛjami rɔi'g el ndá i a tɔl ŋganəmje gá diŋgam gá joo lé. Yá jim-ma'g ya ndá m'a tel ree səa rɔi'g ya.

38Jakob pana: Ngonəm lé a kaw sə sí ndá el mbata ŋgokeɔ gá kédé wəi ndá yee nja nai gə karee ba. Bó lé né gá majel a tee dəa'g loo kaw rəbə gá a gə kawje lé ndá seɪ a karje dɔm gá pudu lé andə mbuna njé gá d'wəi'g lé gə meeko ya.

Gi-Néje 43

Ŋgakɔ Jisepje tel ree Ejiptə gə Bɛjami nɔ'd

1Boo-boo neelé ɔ gá kédé-kédé dɔ naŋg'd neelé.

2Togəbè ba loo gá d'usɔ kó gá d'ɪ ne Ejiptə lé lai mbɔ ndá bɔ deeje ula dee pana: Telje awje aw ndogoje nésɔ lé gogo ar síjee ya bəi.

3Juda tel ilá keneɲ pana: Dəw neelé ula sí təsərə gə ndukun njaŋg pana: Bó lé ŋgokɔ sí ree aar sə sí nɔ'd el ndá j'a koo kəm nee el tɔ.

4Bèe ndá bó lé i a kar ŋgokɔ sí lé aw sə sí nɔ'd ndá j'a kaw keneɲ mba ndogo nésɔ kari ya.

5Ne bó lé i ndigi karee aw el ndá jee kara j'a kaw el to mbata debee neelé ula sí təsərə pana: Bó lé ŋgokɔ sí ree aar sə sí nɔ'd el ndá j'a koo kəm nee el ya.

6Ndá Israel ula dee pana: Né gá majel gá ban ba raje səm bèe ba ulaje ne dəw neelé ta lə ŋgokɔ sí gá ndɔɔ gá si gən bəi wa.

- ⁷Dee d'ilá keneṅ pana: Débee neelé daji sí taje bəd-bəd gá wɔji dɔ síje ləm, gə dɔ njénojije lə sí ləm tɔ pana: See bɔ síje si kamba bəi wa. See ṅgokɔ sí gá ranṅ nai gən bəi wa. Ndá jeṅ n'tel j'ilá keneṅ dɔ tadəjije'g ləa gá yeṅ daji sí lé. See jeṅ j'askəm gər to gá yeṅ a gə pa pana: Maji kar sí n'ree gə ṅgokɔ sí lé wa.
- ⁸Juda tel ula bɔ deeje Israel pana: Maji kari ar ṅgon lé aw səm ndá j'a kɪ kaw ya. Yee ba j'a síje ne kamba bɔ j'a kwəije ne el, jeṅ ləm, i ləma, gə ṅgan síje ləm tɔ.
- ⁹Ma nja m'a taa taree ləm, ma nja i a dajim gée ya ləm tɔ. Bó lé m'tel səa m'ree səa rɔi'g el ləm, m'ree səa m'aree aar nɔi'g el ləm tɔ ndá taree a kwa dɔm-ma ya saar gə nɔ.
- ¹⁰Mbata bɔ lé jeṅ n'tilaje el ndá kàr bəe jén, jeṅ n'tel j'awje gɔl joo mbə ṅga.
- ¹¹Bɔ deeje gá Israel lé ula dee pana: Bó lé to togábè ndá né gá kəm ra ba to nee: Odoje némajije gá d'ur dɔ mareeje'g mee bəe'g lə sí ɔm deeje mee bɔlje'g lə sí awje ne arje dəw neelé gá né-lapia ya: Odoje nɔ kag lam ləm, ubu tɔji lam ləm, kumə gá ədə sululu ləm, ubu timbá ləm, pistasje ləma, gə amədəje ləm tɔ.
- ¹²A kawje gə lar gá orè goo maree as gɔl joo ləm, lar gá deṅ tel d'ɔm ta bɔlje'g lə sí lé kara a kawje ne ji sí'g ləm tɔ. Banelə mee dee ba wəi dɔ'g.
- ¹³Ije tar, awje gə ṅgokɔ sí lé telje awje rɔ dəw'g neelé.
- ¹⁴Maji kar Ala gá to Bao-siṅgamoné lé ar sí iṅgaje meekoso lemsé rɔ dəw'g neelé karee yə loo ar ṅgokɔ sí gá nu, deṅ gə Bəjami lé tel ree sə sí nɔ'd. Ne ma lé bɔ lé m'a gə kisi lal ṅganje ndá m'lal né ləm ya.
- ¹⁵Dee d'odo né-lapia lə dee ləm, gə lar lə dee gá kəm loo joo ji dee'g ləma, d'ar Bəjami kara aw see dee nɔ'd ləm tɔ. Deṅ d'i d'aw Ejiptə ndá deṅ tee d'ar nɔ Jisəb'g.
- ¹⁶Loo gá Jisəb oo Bəjami gá aar sə dee nɔ'd ndá yeṅ ula njekaa dɔ kəi ləa pana: Aw gə dəwje neelé kəi ndá aw wa da-kul kára gɔl ne néso. Mbata loo gá kàr aar danɔ ndá dəwje neelé d'a sɔ səm né nɔ'd ya.
- ¹⁷Dəw neelé ra to gá Jisəb ulá ya ndá yeṅ ɔr nɔ dee aw sə dee kəi lə Jisəb tɔ.
- ¹⁸Loo gá yeṅ ɔr nɔ dee aw sə dee kəi lə Jisəb lé ndá deṅ bəl mee dee'g pana: To mbata lar gá tel d'ɔm mee bɔlje'g lə sí kédé lé ba deṅ d'aw ne sə sí gə mbəa. Ree sə sí gə mba kəm nɔ dɔ sí'g ləm, gə mba buṅga nɔ dɔ sí'g ləm tɔ. To gə mba kwa sí gá bərje ləm, gə mba taa mulayèje-je lə sí ləm tɔ.
- ¹⁹Deṅ rəm wɔr gá rɔ njekaa dɔ kəi'g lə Jisəb ndá d'un ta d'ulá takəi'g lé.
- ²⁰Deṅ pana: Əi mbai lə sí, ree lə sí gá kédé lé jeṅ n'reeje mba ndogo néso.
- ²¹Tɔbəi loo gá jeṅ n'teeje loo gá j'a gə to keneṅ loondul'g ndá jeṅ n'teeje ta bɔlje lə sí. Ne aa oo, lar lə nana kara to ta bɔl'g ləa-ləa, lar lə sí lé to gá lée-lée ya. Yee ba jeṅ n'tel n'reeje ne ji sí'g nee ya.

- 22** Jee n'reeje gə lar gə ranj ji sí'g to gə mba ndogo ne nésɔ lé ya. Ne dəw gə njetel gə lar kəm mee bɔlje'g lə sí lé jee n'gəreeje el.
- 23** Njekaa dɔ kəi lé ila dee'g pana: Maji kar mee sí to ləm! Bɔlje el. To Ala lə sí gə to Ala lə bɔ síje lé ba ar sí ɲgaje nébao mee bɔlje'g lə sí. Lar lə sí lé tee rɔm'g mba ya. Tɔbɔi yee tee gə Simeɔ gə raga ree sɛa rɔ dee'g.
- 24** Dəw neelé ar dee d'andə mee kəi'g lə Jisəb. Yee ar dee mán ndá dee togo ne gɔl dee. Yee ar dee nésɔ mbata lə mulayèje-je lə dee tɔ.
- 25** Dee d'wa dɔ gɔl né-lapia lə dee ɲgina ne Jisəb gə a gə ree kàr gə aar danɔ mbata d'ula dee pana: D'a sɔ sɛa né kəi ləa.
- 26** Bèe ba loo gə Jisəb tel kəi ndá dee d'un né-lapia lə dee gə dee ree ne lé d'aree tɔbɔi dee d'unda barmba nanj nea'g tɔ.
- 27** Jisəb dəji dee pana: See seɲ síje gə majee ya wa. See bɔ síje gə tɔg gə seɲ paje ta ləa lé see si gə majee ya wa. See si kəmba ya bəi wa.
- 28** Dee d'ilá keneɲ pana: Kura ləi gə bɔ síje lé si gə majee ya ləm, yee si kəmba ya ləm tɔ. Tɔbɔi dee d'ula dɔ dee nanj, d'unda barmba nea'g.
- 29** Jisəb un kəmee gə tar oo ne ɲgokeɔ gə Bejami gə to ɲgon lə keaje lé ndá dəji dee pana: See yee neelé to ɲgokɔ sí gə ndɔɲ gə seɲ ulamje ta ləa kédé lé wa. Tɔbɔi yee ila ta dɔ maree'g pana: Maji kar Ala ra səi meemaji, ɲgonəm.
- 30** Mée tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi mbata lə ɲgokeɔ aree sanj loo mba nɔ. Ndá yee ɔd kalaɲ andə kəi tée'g, nɔ keneɲ.
- 31** Loo gə yee togo kəmee mba ndá yee tee raga, ila mée dɔ maree'g pɔ ndá pana: Gə reeje gə nésɔ ar síje ɲga.
- 32** D'ar Jisəb muru ləa loo-siée'g bəd ləm, gə kə ɲgakeaje loo-si dee'g bəd ləma, kə Ejiptəje gə d'ɔ sɛa kara d'ar dee muru lə dee loo-si dee'g bəd-bəd ləm tɔ. Mbata Ejiptəje lé d'askəm kɔ muru gə Ǝbrəje nɔ'd el mbata to né gə to keji kəm dee'g.
- 33** ɲgakɔ Jisepje lé d'isi nea'g, yee gə to ɲgondər lé gə goo ɲgondər ləa ləm, yee gə ndɔɲ kara gə goo ndɔɲ ləa ləm tɔ. Ndá kaar dee wa dee paj ar dee d'aa kəm nɔ kɔbəri-kɔbəri.
- 34** Jisəb ar dee d'un nésɔ gə to nea'g d'aw kai dee ndá Bejami ɲga kea-yee ur dɔ kə dee-dee'g gɔl mi. Dee d'ai ndá d'al rɔ dee sɛa nɔ'd.

Gɪ-Néje 44

ɲgo-kai-mán gə igi lé

- 1** Jisəb un ndia ar njekaa dɔ kəi ləa pana: Ɔm nésɔje mee bɔlje'g lə dee aree as dɔ dee dɔ dee loo kɔdee'g ndá a tel gə lar lə nana kara kula ta bɔl'g ləa-ləa.
- 2** I a kula ɲgo-kai-mán ləm gə ra gə larnda lé ta bɔl'g lə yee gə ndɔɲ lé gə lar kó ləa nɔ'd. Njekaa dɔ kəi lé ra to gə Jisəb un ne ndia aree lé ya tɔ.

- ³Teɛ gə ndɔ, loo gə loo àr yərərə ndá d'ar dəwje neelé d'aw gə mulayèje-je lə dee nà'd.
- ⁴Loo gə deɛ teɛ mee bee-boo gə raga d'aw əw el ya bəi ndá Jisəb ula njekaa dɔ kəi ləa lé pana: Ita tuba goo dəwje neelé. Loo gə i iŋga dee ndá dəji dee pana: See gelee ban ba seɪ raje majel ba godə maji'g wa.
- ⁵See seɪ awje gə ŋgo-kai-mán lə mbai ləm gə yeɛ aw ai ne né ləm, yeɛ aw ndɔ ne ər ləm tɔ lé el wa. Néra sí gə togábè lé to lée'g el.
- ⁶Loo gə njekaa dɔ kəi lé iŋga dee ndá yeɛ ndaji taje neelé ar dee.
- ⁷Deɛ d'ilá keneŋ pana: See ban ba mbai lə sí pa gar ta gə togábè wa. Maji kar néra gə minə gə togábè lé bar ri kuraje ləa mba kar dee ra el.
- ⁸Aa oo, lar gə jee j'iŋga ta bɔlje'g lə sí kédé lé j'i ne dɔ naŋg bee gə Kanə n'telje ne j'ari. See j'a tel bogo larnda əsé larlor mee kəi'g lə mbai ləi loo gə ra tɔbəi wa.
- ⁹Mbuna kuraje'g ləi neelé yeɛ gə i a kiŋga ŋgo-kai-mán neelé rəa'g ndá a kwəi tɔbəi jee lai kara j'a toje gə bərje lə mbai lə sí ya.
- ¹⁰Yeɛ pana: Taree a to to gə seɪ paje lé ya! Yeɛ gə d'a kiŋga ŋgo-kai-mán rəa'g lé a to bər ləm ŋga seɪ ba yè taree a kwa dɔ sí-seɪ el.
- ¹¹Léegəneeya nana kara rəm gə bɔl ləa naŋg ndá wa ta bɔl ləa teɛ-teɛ tɔ.
- ¹²Njekaa dɔ kəi lé un kudu saŋg keneŋ un kudee dɔ kə ŋgondər'g lé saar teɛ ne dɔ kə ŋgon gə ndɔi'g tɔ ndá d'iŋga ŋgo-kai-mán lé mee bɔl'g lə Bejami tɔ.
- ¹³Deɛ t'wa kubuje lə dee gə rɔ dee'g haɔ-haɔ til ndá nana kara tɔ néje ləa dɔ mulayèje'g ləa ndá deɛ tel d'aw ne bee-boo'g lé gogo.

Juda ra ndòo rɔ Jisəb'g gə mbata lə Bejami

- ¹⁴Juda gə ŋgakeaje ree kəi lə Jisəb, loo gə yeɛ si keneŋ bəi ndá deɛ ti bəbərə-bəbərə d'oso naŋg neə'g.
- ¹⁵Jisəb dəji dee pana: See dɪ ba seɪ raje bèe wa. See seɪ gərje to gə dəw gə to gə ma bèe lé askəm saŋg né gə to loo-kiya'g el wa.
- ¹⁶Juda ndigi təa'g pana: See j'a pa ban-ban kar mbai lə sí wa. See ta dɪ ba j'a pa wa. See dɪ ba j'a ra mba kər ne ta dɔ sí'g wa. Ala iŋga meeyèr rɔ kuraje'g ləi mbə. Aa oo, basinè jee lai jee n'toje gə bərje lə mbai lə sí, jee ləm, gə yeɛ gə d'iŋga ŋgo-kai-mán jia'g lé ləm tɔ.
- ¹⁷Jisəb pana: Ala ɔgm loo ra togábè! Dəw gə d'iŋga ŋgo-kai-mán jia'g lé ba a to bər ləm. Ne seɪ lé telje awje rɔ bɔ síje'g gə meeləm ya.
- ¹⁸Yen ŋga Juda rəm pər gə rɔ Jisəb'g ulá pana: Əi Mbai ləm, m'ra ndòo rɔi'g mba kari yə loo ar kura ləi pata ari oo bó ar oŋg ləi j dɔ kura'g ləi el! Mbata i lé to asəna gə Paraɔ ya.
- ¹⁹Mbai ləm dəji sí pana: See bɔ síje əsé ŋgokɔ sí si keneŋ wa.

- 20** Jee j'ila mbai læ sí keneḡ m'pana: Bɔ síje gá buga lé si gən læm, ḡgokɔ sí gá ndɔj gá yeḡ ojee dɔ tɔgee'g lé kara si gən læm tɔ. ḡgon neelé ḡgokeḡ gá kɔ dee kára ba lé wai, aree yeḡ nja nai gá karee ba ndá bɔbeeje undá dan kamee'g.
- 21** I ula kuraje læi pana: J'aree ree sə sí kari ée gá kəmi.
- 22** Jee lé j'ilaje mbai læ sí keneḡ m'pana: ḡgon neelé askəm kyḡ bɔbeeje el. Bó lé yeḡ yḡ bɔbeeje ndá bɔbeeje a kwai.
- 23** I tel ula kuraje læi pana: Bó lé ḡgokɔ sí gá ndɔj a tel ree sə sí el ndá j'a koo kəmi gogo el tɔ.
- 24** Togábè ba loo gá jee n'tel j'awje rɔ kura'g læi gá to bɔm lé jee ndajije ndu mbai læ sí lé j'aree oo.
- 25** Ndá bɔ síje ula sí pana: J'a telje kaw ndogo ne néso lam bæi.
- 26** Jee j'ulá m'pana: J'askəm kaw el. Bó lé ḡgokɔ sí gá ndɔj lé aw sə sí ndá j'a kaw ya ne bó lé ḡgokɔ sí gá ndɔj lé godo rɔ sí'g ndá j'a kaskəm koo kəm dəw neelé el tɔ.
- 27** Kura læi gá bɔm lé ula sí pana: Jee n'gərje gao to gá dené læ neḡ oji sə neḡ ḡganje gá diḡgam joo ba.
- 28** Yeḡ gá kára i rɔ neḡ'g aw raga ar neḡ m'pana: Da gá wala ba wá tiee mbidi-mbidi mbata neḡ n'tel n'ée gogo el saar.
- 29** Bó lé j'a taaje yeḡ gá nai ji neḡ'g tɔbæi ba némajel a teḡ dəa'g ndá j'a kar yingá dɔ neḡ gá pudu lé andə mee bee'g læ njé gá d'wai'g lé gá meekɔ.
- 30** Basinè lé bó lé m'a tel kaw rɔ kura'g læi gá to bɔmje lé lal kar ḡgon lé aw sə sí mbata to ḡgon gá mee bɔbeeje ɔr dəa'g el lé ndá
- 31** loo gá yeḡ oo ḡgon neelé sə sí nḡ'd el ndá yeḡ a kwai ya. Bèe ba kuraje læi d'a kar yingá dɔ bɔ síje gá to kura læi gá pudu lé andə mee bee'g læ njé gá d'wai'g lé gá meekɔ ya.
- 32** Mbata kura læi taa ta gá wɔji dɔ ḡgon lé ɔm dəa'g am m'ula bɔm lé m'pana: Bó lé m'a tel ree səa rəa'g el ndá taree gá rɔ bɔm'g lé a kwa dɔm saar gə nɔ ya.
- 33** Basinè ma m'ra ndò rɔi'g mba kari yḡ kura læi aree nai gá bər læ mbai læm tor ḡgon'g lé. Ndá maji kar ḡgon lé tel aw gə ḡgakeḡje nḡ'd ya.
- 34** See m'a tel kaw rɔ bɔm'g lal kar ḡgon lé aw səm nḡ'd to gá ban wa. Eii! Maji kam m'oo meekɔ læ bɔm bèe el ḡga.

Gɪ-Néje 45

Jisəb riba dɔ rəa ar ḡgakeḡje gəree ne

- ¹Yen nga Jisəb oo loo mba kɔg rəa dɔ nɔ'g kəm dəwje'g lai gə gugu dəa sub lé el. Yee ɔr ndia wəl pana: Arje dəwje lai tee raga. Yee ba ar dəw kára kara nai gə Jisəb el loo gə yee riba dɔ rəa ar ngakeaje gəree ne lé.
- ²Yee ɔr ndia wəl nɔ gə mán-nɔ kəmee'g. Ejiptəje lé d'oo ləm, njémeekeaje lə Paraɔ kara d'oo ləm tɔ.
- ³Jisəb ula ngakeaje pana: Ma m'to Jisəb! See bɔm lé si kəmba bəi wa. Ne ngakeaje lé d'oo loo tel gə ta kilá keneɲ el mbata mee dee to kəgəgə nea'g.
- ⁴Jisəb ula ngakeaje pana: M'ra ndòo rɔ sí'g, ngəsje gə rɔm'g nee. Ndá dee ngəs gə rəa'g tɔ. Yee pana: Ma m'to Jisəb, ngokɔ sí gə seɲ ar deeje ndogəm sə sí d'aw səm Ejiptə lé ya.
- ⁵Basinè lé arje meekɔ ra sí el ləm, arje oŋg ɲ sə sí gə mba ndogo gə seɲ ar deeje ndogəm sə sí ree səm nee lé el ləm tɔ mbata yee ba Ala ulam ne nɔ sí'g gə mba kaji sí ne.
- ⁶Aa ooje, as ləb joo gə boo-boo ɔ dɔ naŋg bee gə neelé mbə. Ne nai as ləb mi ya bəi gə d'a ndɔ-ndɔ el ləm, d'a kinja dɔ kó mbèd el ləm tɔ.
- ⁷Ala ya ulam nɔ sí'g kédé mba kar kó sí nai ne dɔ naŋg nee ləm, gə mba karee to gin kaji lə sí gə boo ləm tɔ.
- ⁸Bèe ndá to seɲ ba ulamje loo gə nee'g lé el ne to Ala ya. Yee nja telm gə bɔ Paraɔje ləm, gə mbai dɔ kəi ləa lai ləma, gə njeguburubee gə Ejiptə lai ləm tɔ.
- ⁹Ɔsje rɔ sí bad, telje awje rɔ bɔm'g uláje pajena: Ngoni Jisəb pa togəbè pana: Ala undam gə mbai dɔ Ejiptə'g lai. Uba naŋg ɲ ree rɔm'g nee bó ngina el!
- ¹⁰I a ra bee dɔ naŋg gə Gosen ndá i a si mbɔrm'g dəb, i ləm, gə nganije ləm, gə ngan mee nganije ləm, gə badje ləi ləm, gə maŋgje ləi ləma, gə néje lai gə to kai ləm tɔ.
- ¹¹Lée gə neelé ba m'a ngəmi gə nésci keneɲ mbata nai as ləb mi gə mba kar boo-boo ɔ bəi. Togəbè ba i a to ne njendoo el, i ləm, gə njémeekeaje ləi ləma, gə njé gə ləi lai gə to gə kai ləm tɔ.
- ¹²Seɲ nja ooje gə kəm sí ləm, ngokɔm gə Bejami kara oo gə kəmee ləm tɔ, to gə to ma nja m'ula sí ta neelé.
- ¹³Ɔrje sor rɔnduba ləm lai gə Ejiptə nee arje bɔm oo ləm, gə néje lai gə seɲ ooje gə kəm sí ləm tɔ. Ndá gə ɔsje rɔ sí bad mba ree gə bɔm loo gə nee'g.
- ¹⁴Yen ba yee tuga gwəbee kə ngokeə Bejami'g ndá yee nɔ. Bejami kara nɔ gwəbee'g tɔ.
- ¹⁵Tɔbəi yee il bɔl ngakeaje lai, nɔ ne dɔ dee'g. Gée gə gogo ndá ngakeaje d'wɔji səa ta.

- 16**Ta ree gé ngakɔ Jisepje ree lé aw njal teɛ mee kəi'g lə Paraɔ, Ta neelé ar mee Paraɔ gə mee kuraje ləa lel dee tɔ.
- 17**Paraɔ ula Jisəb pana: A kula ngakɔije kar dee d'om nékodoje dɔ daje'g lə dee d'i d'aw dɔ nanɔ bee gé Kanɔ,
- 18**ndá d'a ree gə bɔ deeje ləm, gə njémeekəije lə dee ləm tɔ rɔm'g nee. Ma nja m'a kar dee némajije gé mee bee gé Ejiptə ndá d'a sɔ né gé to ubu gé beeko'g neelé.
- 19**M'un ndum m'ari kari ula dee togəbè pana, Raje togəbè: A kwaje pusuje gé dɔ nanɔ bee gé Ejiptə mba kodoje ne ngan síje ləm, gə denéje lə sí ləm tɔ. Arje bɔ síje kara ree sə sí tɔ ndá gé reeje nee ya.
- 20**Arje mee sí pélé wəs-wəs dɔ néje gé seɪ a gə kyaje el mbata némajije gé ur dɔ maree'g mee bee gé Ejiptə lai lé a to kɔ sí-seɪ ya.
- 21**Ngalə Israel lé ra togəbè ya. Jisəb kara ar dee pusuje gə goo ndukun lə Paraɔ lé ya tɔ. Yeɛ ar dee nésoje gə mba kar dee d'usɔ rəbə tɔ.
- 22**Yeɛ ar nana kara kubuje gé kɔ taa ne tor maree ne yeɛ ar Bejami ngan larnda as tɔl munda ləm, gə kubuje gé kɔ taa tor mareeje gel mi ləm tɔ.
- 23**Tɔbəi yeɛ ula gə mulayèje-je dɔg gé d'odo némajije gé ur dɔ maree'g bee gé Ejiptə ar bɔbeeje ləm, gə kɔ-mulayèje-je gé d'odo kó gə bina gə nésoje gé kəm kar bɔbeeje sɔ rəbə ləm tɔ.
- 24**Yeɛ un ndia ar ngakeaje mba kar dee d'aw ndá d'aw ya tɔ. Bèe ba yeɛ ndəji dee pana: Maji kar sí kɔlje nɔ gə rəw el.
- 25**Deɛ d'i Ejiptə d'aw ndá deɛ teɛ bee gé Kanɔ rɔ bɔ deeje'g Jakob lé.
- 26**Deɛ d'ulá pana: Jisəb si kəmba ya bəi. Yeɛ ya to njeguburuɔbee gé Ejiptə lai tɔ. Ne mee Jakob təd mán mbata yeɛ om méé dɔ ta'g lə dee el.
- 27**Deɛ ndaji taje lai gé Jisəb ula dee lé d'aree oo. Loo gé yeɛ oo pusuje gé Jisəb ula ne gə mba kɔdee ne lé ndá ndil bɔ deeje Jakob ree rəa'g yèm.
- 28**Bèe ba Israel pana: As nga! Ngonəm Jisəb si kəmba ya bəi! M'a kɪ kaw ndá m'a kila kəm dəa'g bad ba m'a kwəi bəi tɔ.

Gi-Néje 46

Jakob gə njémeekəije ləa d'om nɔ rəbə gə mba kaw Ejiptə

- 1**Israel uba nanɔ i aw gə néje lai gé to keɔ. Yeɛ teɛ Beer-Seba ndá yeɛ inja nékinjanéməsje keneɲ ar Ala lə bɔbeeje gé Isaak.
- 2**Ala teɛ dɔ Israel'g gé némɔdi loondul'g bəree pana: Jakob! Jakob! Israel ndigi təa'g pana: M'oo tai'g ya!
- 3**Ala pana: Ma m'to Ala, Ala lə bɔbije ya. Maji kari bəl mba kaw bee gé Ejiptə lé el mbata lé gé neelé ba m'a kari tel to ginkoji dəwje gé boo keneɲ ya.

- ⁴Ma nja m'a kaw səi nɔ'd bee gá Ejiptə, tɔbɔi ma nja m'a tel səi gogo ya tɔ. Ndá Jisəb ba a tɔi kəmi gə jia ya.
- ⁵Jakob i Beer-Seba aw. Ngalə Israel d'ar bɔ deeje gá Jakob, gə ŋgan deeje, gə denéjə lə dee d'isi mee pusuje'd gá Paraɔ ula ne mba kodo dee ne lé.
- ⁶Deɛ d'aw gə nékulje lə dee ləm, gə nékiŋgaje lə dee gá d'ingə dɔ naŋg bee gá Kanə ləm tɔ. Bèe ba Jakob gə ŋgakeaje lai ya ree Ejiptə.
- ⁷Yee aw gə ŋganeeje gá diŋgam gə ŋgan mee ŋganeeje gá diŋgam ləm, gə ŋganeeje gá dené gə ŋgan mee deeje gá diŋgam ləm tɔ, deɛ lai gá to ŋgakeaje lé yee ar dee ree səa nɔ'd bee gá Ejiptə tɔ.
- ⁸Aa ooje ri ŋgalə Israel gá ree Ejiptə ba to nee: Jakob gə ŋganeeje. Ngondər Jakob lé ria lə Rubɛ.
- ⁹Ngalə Rubɛ ba ri dee to nee: Enok gə Palu gə Hesron gə Karmi.
- ¹⁰Ngalə Simeɔ ba ri dee to nee: Jəmuəl gə Jamin gə Ohad gə Jakin gə Sohar, tɔbɔi Sawul, ŋgolə dené gá Kanə.
- ¹¹Ngalə Ləbi ba ri dee to nee: Gerson gə Keat gə Merari.
- ¹²Ngalə Juda ba ri dee to nee: Er gə Onan gə Sela gə Peres gə Jera. Nɛ Er gə Onan lé d'wəi bee gá Kanə. Ngalə Peres lé ri dee lə Hesron gə Hamul.
- ¹³Ngalə Isakar lé ri dee ba to nee: Tola gə Puba gə Jɔb gə Simron.
- ¹⁴Ngalə Jabulɔ lé ri dee ba to nee: Sered, gə Elon, gə Jaleel.
- ¹⁵Deɛ nja to ŋgalə Lea gá yee oji dee gə Jakob Padan-Aram, gə ŋgonee gá dené Dina tɔ. Nganeeje gá diŋgam gə njé gá dené lai lé to dəwje rɔ-munda-gir-dee-munda.
- ¹⁶Ri ŋgalə Gad ba to nee: Sipion gə Hagi gə Suni gə Esbon gə Eri gə Arodi gə Areeli.
- ¹⁷Ngalə Aser ba ri dee to nee: Jimna gə Jisba gə Jisbi gə Beria, tɔbɔi ŋgokɔ dee gá dené gá ria lə Sera tɔ. Ngalə Beria ba ri dee to nee: Heber, gə Malkiel.
- ¹⁸Deɛ nja to ŋgalə Jilpa, yee gá Labə ar Lea, ŋgonee gá dené lé, tɔbɔi yee oji dee gə Jakob. Deɛ lai to dəwje dɔg-gir-dee-misə.
- ¹⁹Ngalə Rasel, dené lə Jakob ba ri dee to nee: Jisəb, gə Bejami.
- ²⁰Jisəb oji Manasə gə Eprayim mee bee gá Ejiptə gə Asnat, ŋgolə Poti-Pera gá to njekinjanéməs gá ɔn lé.
- ²¹Ngalə Bejami ba ri dee to nee: Bela gə Beker gə Asbel gə Gera gə Naaman gə Ehi gə Rəs gə Mupim gə Hupim gə Ard.
- ²²Deɛ nja to ŋgalə Rasel gá yee oji dee gə Jakob. Deɛ lai to dəwje dɔg-gir-dee-sɔ.

23Ngolə Dan ba to Usim.

24Ngalə Neptali ba ri dee to nee: Jasiel gə Guni gə Jeser gə silem.

25Dee nja to ngalə Bila, yee gə Laba ar Rasel, ngonee gə dené lé ndá yee oji dee gə Jakob. Dee lai to dəwje siri.

26Dəwje lai gə d'aw gə Jakob Ejiptə lé dee gə to ngan méeje lé d'ai rɔ-misa-gir-dee-misa lal tura denéje lə ngalə Jakob.

27 Ngalə Jisəb gə yee oji dee Ejiptə dee joo. Bula lə njémeekeije lə Jakob gə ree Ejiptə lé to dəwje rɔ-siri (70).

Jakob gə njémeekeije ləa d'isi Ejiptə

28Jakob ula Juda nea'g kédé rɔ Jisəb'g mba karee ulá to gə d'isi d'aw gə Gosen ndá d'aw dɔ naŋg gə Gosen ya.

29Jisəb wa dɔ gɔl pusu ləa al si keneŋ mba kaw Gosen mba tila kəm bɔbeeje gə Israel. Loo gə yee tee aar nea'g ndá yee tuga gwɔbee ka bɔbeeje'g nɔ ne gə kuree ya.

30Israel ula Jisəb pana: Maji kam m'wəi basinè mbata m'ila kəm dɔi'g ləm, i kara si kəmba bəi ləm tɔ.

31Jisəb ula ngakeaje gə njémeekeije lə bɔbeeje pana: Ma lé m'a kɪ kaw rɔ Paraɔ'g ndá m'a kulá pana: Ngakɔmje, gə njémeekeije lə bɔmje gə d'isi bee gə Kana lé ree rɔm'g mba.

32Dəwje neelé to njénékulje mbata d'ul koso-nékulje. Dee ree gə badje lə dee gə maŋje lə dee, gə néje lai gə to ka dee ya.

33Togábè ba loo gə Paraɔ a bar sí mba dəji sí pana: See kula dɪ ba seɪ raje wa.

34Ndá seɪ a kiláje keneŋ pajena: Kuraje ləi lé gə basa sí saar basinè kara jeɪ n'toje gə njénékulje, jeɪ ləm, gə bɔ síje ləm tɔ. Yee ba seɪ a síje ne Gosen mbata njénékulje lé to keji kəm Ejiptəje'g ya.

Gi-Néje 47

1Jisəb aw rɔ Paraɔ'g ulá pana: Bɔm gə ngakɔmje d'ɪ bee gə Kana ree rɔm'g gə badje lə dee, gə maŋje lə dee, gə néje lai gə to ka dee lé mba. Aa oo, dee d'isi bee gə Gosen nga.

2Yee ɔr dəwje mi mbuna ngakeaje'g aw sə dee aw ar dee d'aw d'aar nɔ Paraɔ'g.

3Ndá Paraɔ dəji dee pana: See kula dɪ ba seɪ aw raje wa. Dee d'ila Paraɔ keneŋ pana: Kuraje ləi to njénékulje to gə ka síje bəe tɔ.

4Dee d'ula Paraɔ ya tɔbəi pana: Jeɪ n'reeje gə mba kisi dɔ naŋg nee mbata mu sɔ badje lə sí godo ləm, boo-boo kara ɔ dɔ naŋg bee gə Kana yaɔ ləm tɔ. Togábè ba kuraje ləi ra ndò rɔi'g mba kari ya loo ar dee d'isi dɔ naŋg gə Gosen ya.

- ⁵Paraḡ ula Jisəb pana: Bəbije gə ḡgakəjje lé ree rəi'g mba.
- ⁶Də naḡg bee gə Ejiptə to jii'g. Maji kari ar bəbije gə ḡgakəjje d'isi də naḡg gə maji ur də mareeje'g ya. Maji kar dee d'isi Gosen. Təbəi bə lé i iḡga nje gə naje mbuna dee'g gə gər goso kul nékulje ndá maji kari ɔm nékulje ləm-ma ji dee'g tə.
- ⁷Jisəb ree gə bəbeeje gə Jakob aree aar nḡ Paraḡ'g ndá Jakob tər ndia də Paraḡ'g tə.
- ⁸Paraḡ dəji Jakob pana: See ləbje gə i si ne kəmba lé aḡ kəda wa.
- ⁹Jakob ila Paraḡ keneḡ pana: Ləbje gə m'isi ne kəmba asəna gə mbá bəe lé aḡ təl-dəa-rə-munda (130). Ndəje lə ləbje gə m'isi ne kəmba lé aḡ bula el ləm, majel yaḡ ləm tə bə bula as gə ndəje lə bəmjje-je gə d'isi ne kəmba asəna gə mbáje bəe lé el tə.
- ¹⁰Jakob tər ndia də Paraḡ'g ndá yeḡ i nḡ Paraḡ'g tee raga.
- ¹¹Jisəb ar bəbeeje gə ḡgakeaje loo-si dee gə to də naḡg gə maji ur də maree'g mee beekḡ gə Ejiptə, to də naḡg gə Ramses, to gə Paraḡ un ne ndia aree kédé lé.
- ¹²Jisəb ḡgəm bəbeeje gə ḡgakeaje gə njémeekəije lə bəbeeje lai gə nésə gə goo bula lə ḡgan deeje ya.

Rəw gə Jisəb aa ne də bee gə Ejiptə

- ¹³Nésə godə də naḡg'd neelé lai mbata bəo-bəo to yaḡ. Də naḡg bee gə Ejiptə, gə də naḡg bee gə Kanə kul kwəji-kwəji mbata lə bəo-bəo gə ɔ lé.
- ¹⁴Jisəb mbḡ larje lai gə to mee bee gə Ejiptə gə mee bee gə Kanə gə deḡ ndogo ne səa kó lé. Yeḡ aw gə lar neelé kəi lə Paraḡ.
- ¹⁵Loo gə lar gə Ejiptə gə Kanə godə ndá Ejiptəje ree rə Jisəb'g d'ulá pana: Ar sí nésə j'usə! See a kar sí j'wəi nəj'g bəe ya gə mbata lar gə godə ji sí'g wa.
- ¹⁶Jisəb ula dee pana: Bə lé lar godə ndá a reeje gə nékulje lə sí ndá m'a kar sí kó tor nékulje'g lə sí lé.
- ¹⁷Deḡ ree gə nékulje lə dee rə Jisəb'g ndá Jisəb ar dee nésəje tor kundaje'g ləm, gə koso-badje gə koso-maḡje'g ləma, gə tor mulayəje-je'g ləm tə. Mee ləbee gə neelé yeḡ aji dee gə nésə tor nékulje'g lə dee ya.
- ¹⁸Loo gə ləb neelé godə mba ndá deḡ ree rə Jisəb'g mee ləb gə njekəm'g joo d'ulá pana: J'a kiyaje də né gə mbai lə sí el mbata larje lə sí godə lai ləm, koso-nékulje lə sí kara to kə mbai lə sí ləm tə. Né gə nai nḡ mbai'g lə sí lé to darə sí ləm, gə də naḡg lə sí ləm tə.
- ¹⁹Mbata dī ba j'a kwəije ne nəj'g, jeḡ ləm, gə də naḡg lə sí ləm tə bəe wa. Maji kari ndogo síje gə də naḡg lə sí nə'd tor nésə'g ndá j'a to kə Paraḡ ya, jeḡ ləm, gə ndəje lə sí ləm tə. Ar sí kandə né gə kə dubu mba kar sí j'isije ne kəmba bə j'wəije ne el ləm, ar də naḡg lə sí tuji ne el ləm tə.

20 Bèe ba Jisəb ndogo dɔ naŋg gə Ejiptə lai ar Paraɔ. Mbata Ejiptəje lé nana kara ndogo dɔ naŋg læ mbata boo-boo lé dum dɔ dee ya. Bèe ba dɔ naŋg bee lai tel to kə Paraɔ.

21 Yee ar dəwje lai d'ɪ ŋgaŋ loo gə Ejiptə gə kára njal tee kelee gə kára'g ar dee d'aw d'isi mee bee-booje'g.

22 Ne yee ndogo dɔ naŋg læ njékinjanéməsje el mbata dee d'isi d'uso néso gə wəji dɔ dee gə Paraɔ ar dee lé. Yee ba dee ndogo ne dɔ naŋg læ dee el gə mbəa.

23 Yen ŋga Jisəb ula dəwje neelé pana: Aa ooje, bogəne ma m'ndogo darɔ sí gə naŋg læ sí bura m'ar Paraɔ. Tɔbəi kandə né gə kə dubu ba to nee gə mba kar sí dubuje ya.

24 Togəbè ba loo gə injaje dɔ kó lé ndá a kaieje loo mi ba a kunje təa kára mba kar Paraɔ tɔ. Gesee a nai as loo sɔ gə mba kar sí dubuje loo-ndɔje'g læ sí ləm, mba kaareeje to néso sí-sej gə kə ŋgan síje gə kə dee-dee gə d'isi sə sí mee kəije'g læ sí ləm tɔ.

25 Dee pa nə: I aji sí ŋga! Maji kar sí n'taaje kəm mbai læ sí ndá j'a to bərje læ Paraɔ ya.

26 Jisəb ar né neelé to gə godndu mee bee gə Ejiptə saar tee mee ndɔ gə bogəne mba kar Paraɔ ŋga kugu kó kára mbuna njé gə mi-mi'g. Ne dɔ naŋg læ njékinjanéməsje ba Paraɔ ŋga keə keneŋ el.

Rudu torndu Jakob lé

27 Israel si bee gə Ejiptə dɔ naŋg gə Gosen. Dee d'ingə néje læ dee keneŋ ləm, dee d'oji ŋganje bula d'os goo nə goo nə ləm tɔ.

28 Jakob si mee bee gə Ejiptə as ləbee dɔg-giree-siri ar ləb si kəmba læ Jakob aɪ tɔl dəa rɔ-sɔ giree-siri (147).

29 Loo gə ndɔ kwəi læ Israel nai dəb ndá yee bar ŋgonee gə Jisəb ulá pana: Bó lé ma m'taa kəmi rəgm ndá ma m'ra ndòo rɔi'g mba kari ula jii gel biŋgim'g un ne ndui mba ra səm némeemaji ləm, gə ŋgonkoji ləm tɔ. Ma m'ra ndòo rɔi'g mba kari dubum mee bee gə Ejiptə neelé el!

30 Loo gə m'a tobi mbuna kamje-je'g ndá i a kunm bee gə Ejiptə nee tee səm raga ndá i a kaw dubum mee dɔbar'g læ kamje-je ba. Jisəb ndigi təa'g pana: M'a ra səi gə goo tapai ya.

31 Jakob pana: Bèe ndá un ndui am. Ndá Jisəb un ndia aree tɔ. Yen ŋga Israel tuga kəmee naŋg sib dɔ tira-tée'g.

Gɪ-Néje 48

Jakob tɔr ndia dɔ ŋgalə Jisəb'g

- ¹Gée gá gogo ndá deę ree d'ula Jisəb pana: Aa oo, bəbije lé rəa tée. Togábè ba yeę ar ŋaneeje joo, Manasə gə Eprayim d'aw səa nā'd.
- ²Deę d'ula Jakob pana: Aa oo ŋgoni Jisəb aw ree gá rəi'g nee. Ndá Israel wa rəa kəgəro orè tira-tée i si tar.
- ³Jakob ula Jisəb pana: Ala gá to Bao-siŋgamoŋ lé teę dəm'g Luj də naŋg bee gá Kanā ndá yeę tər ndia dəm'g.
- ⁴Yeę ulam pana: Aa oo, m'a kari oji ŋganje bula ləm, d'a kəs goo nā goo nā ləma, m'a teli gá gin koso-dəwje bula ləm tə. M'a kar də naŋg neelé to kə ŋgakaije gá gooi'g mba karee to kə dee-deę ya saar gə nə.
- ⁵Basinè, ŋganije gá diŋgam joo, deę gá i oji dee Ejiptə kédé ba ma m'ree rəi'g Ejiptə bəi lé d'a to kamaje ya. Eprayim gə Manasə d'a to kamaje to gá Rubə gə Simeo bèe tə.
- ⁶Nə ŋganje gá i oji dee goo dee'g lé d'a to kaije ya. D'a bar dee gə ri ŋgakə deeje loo-kiŋga-nénduba'g lə dee lé.
- ⁷Ki gá m'i Padan m'tel m'ree lé Rasel wəi jim'g rəbə də naŋg gá Kanā loo gá Eprata nai əw lam ba bèe. Lée gá neelé ba m'dubee keneŋ mbər rəw gá Eprata gá to Betlehem lé.
- ⁸Israel oo ŋgalə Jisəb ndá yeę pana: See deeje neelé to naje wa.
- ⁹Jisəb ila bəbeeje keneŋ pana: Deę to ŋganəmje gá Ala am dee loo gá nee'g. Israel pana: Ma m'ra ndòo rəi'g, gá ree sə dee rəm'g nee mba kam m'tər ndum də dee'g.
- ¹⁰Kəm Israel lé to bibli mbata yeę to dəw gá təg aree oo loo el ŋga. Jisəb ree sə dee pər gá rəa'g ndá Israel il bəl dee wa dee kaaree'g sud.
- ¹¹Israel ula Jisəb pana: Meem ndaji ta pana: M'a koo kəmi el ŋga nə aa oo, Ala am m'oo kəmi ləm, gə kəm ŋgan meeje ləm tə.
- ¹²Jisəb ər dee mee mbaa bəbeeje'g ndá yeę unda barmba dəb kəmee naŋg neə'g.
- ¹³Təbəi Jisəb wa dee joo bər, wa Eprayim gə jikəlee par gá jigel Israel'g ləm, wa Manasə gə jigelee par gá jikəl Israel'g ləm tə, ar dee ŋgəs gá rəa'g dəb.
- ¹⁴Israel ula jikəlee ndiŋ gá də Eprayim'd gá to ŋgon gá ndəi lé təbəi yeę ila jigelee də Manasə'g tə. To né yeę wəji mée'g mba kula jia bèe ya mbata Manasə lé to gá ŋgondər ya.
- ¹⁵Yeę tər ndia də Jisəb'g pana: Maji kar Ala gá bəmje-je gá Abrakam gə Isaak njaa neə'g lé Ala gá njekərnəm kédé gá ləw saar bogənè lé
- ¹⁶Maji kar kura lə Ala gá dara gá njekərm dan némajelje'g lai lé Tər ndia də basaje'g neelé! Maji kar rim to də dee'g, Gə ri bəmje-je gá Abrakam gə Isaak ləm, Maji kar dee tel bula d'i ne də maree'd gá kédé-kédé Mbuna njé gá naŋg neelé ləm tə!

¹⁷Loo gé Jisəb oo to gé bəbeeje ila jikolee dɔ Eprayim'g ndá rəa lelee el. Yee wa ji bəbeeje gé dɔ Eprayim'g mba telee gé dɔ Manasə'g.

¹⁸Tɔbəi Jisəb ula bəbeeje pana: Togəbè el, bɔm, mbata yee gé neelé to gé ngondərm. Maji kari ila jikoli dəa-yee'g ba.

¹⁹Nɛ bəbeeje mbad pana: Ma m'gər gao, ngonəm, ma m'gər gao ya, yee kara a tel to ginkoji dəwje ləm, yee a to dəw gé boo ləm tɔ. Nɛ ngokeɔ gé ndɔi lé a kur dəa'g ləm, ngakeaje kara d'a tel to ginkoji dəwje bula ləm tɔ.

²⁰Ndəa neelé yee tər ndia dɔ dee'g pana: Israel a tər ne ndia dɔ dəwje'g gə rii ba pana: Maji kar Ala ra sə sí né to gé yee ra gə Eprayim gə Manasə bèe! Ndá yee bar ri Eprayim kédé ba kə Manasə bəi.

²¹Israel ula Jisəb pana: Aa oo, m'a gə kwəi ya! Nɛ Ala a nai sə sí ləm, a tel sə sí dɔ nan'g d lə ka síje ləm tɔ.

²²Ma lé m'ari nénduba kára gé ur dɔ kə ngakɔije'g, to yee gé ma m'taa ji Amɔrje'g gə kiambas ləm, gə bandan'g ləm ləm tɔ.

Gɪ-Néje 49

Jakob tər ndia dɔ nganeeje'g

¹Jakob bar nganeeje ula dee pana: Mboje dɔ nɔ gə mba kam m'ula sí né gé a tee dɔ sí'g ndɔ gé gogo.

²Waje dɔ nɔ, lelje mbi sí, seɪ ngalə Jakob lé! Ooje ta lə Israel, bɔ síje lé!

³Rube, i ba to ngondərm, I to siŋgam ləm, gə don'gɔr siŋgamoŋ ləm ləm, Gə Bao-rifar ləm, gə Bao-siŋgamoŋ ləm tɔ.

⁴I lé ləŋg ta təji-təji to gé mán bèe Ndá i a teɛkɔr dɔ marije'g el! Mbata i uba dɔ tira-to bɔbije, I ula sul dɔ tira-to bɔbije'g loo gé i uba dəa lé.

⁵Simeɔ gə Ləbi to ngakɔ naje: Kiambasje lə dee to nékadje gé kə néra gé kərəm-kərəm.

⁶Ma lé m'ɔm sə dee nɔ d dɔ tapa dee'g gə goo ngəi el ləm, Ndiləm ɔm sə dee nɔ d loo-kwa-dɔ-nɔ'g lə dee el ləm tɔ! Mbata dee tɔl dəwje gə goo oŋg gé to mee dee'g ləm, Deɛ tija kwɔi bɔ man'gje lé Gə goo meeyèr lə dee lé ləm tɔ.

⁷Ndɔl a kwa dɔ oŋg lə dee mbata to oŋg gé nuŋga kəd-kəd ləm, Gə dɔ oŋg gé i sə dee pu ar dee ra néra gé gə bɔsɔrɔ ləm tɔ. M'a kai dee mbuna Jakobje'g ləm, M'a sané dee mbuna Israelje'g ləm tɔ.

⁸I Juda lé ngakɔije d'a pidii ya, Jii a nai gina gwɔs njəbaje'g ləi. Ngalə bɔbije d'a kunda barmba nɔi'g tɔ.

⁹Juda to ngon toboi. Ngonəm, i i loo gé i tɔl né keneŋ lé tel ree! Yee udu gɔlee ngon to nan'g to gé bɔ toboi bèe ləm, Asəna gə kɔ toboi bèe ləm tɔ: N'ga see nɔ ba a ndelee karee i ta wa.

- 10**Kag-mbai lé a k̄i rɔ Juda'g kaw ranɔ el ləm, Kag-tɔs gɔ k̄a kɔbee lé a k̄i ŋgira gɔlee'g kaw ranɔ el ləm tɔ Saar mba kar silo ɓa ree, Kar dɔwje d'ila ŋgonkoji dɔa'g ya.
- 11**Yeɛ tɔ mulayɛje læa kaar kag-nduú'g, Yeɛ tɔ ŋgon mulayɛje læa lé rɔ nduú gɔ maji ur dɔ maree'g. Yeɛ togo kubu læa dan mán-nduú'g ləm, Gɔ kubu gɔ boi yul læa lé dan mɛs kandə nduú'g ləm tɔ.
- 12**Man-nduú a kar kɔmee kas ləm, Ŋganɔee a nda gɔ mbà ləm tɔ.
- 13**Jabulo a ra bee ta baa-boo-kadje'g, Yeɛ a si dɔ kɔŋgo'g loo-kaar-batoje'g Ndá ŋgan nanɔ læa a kaw njal tee Sidɔ.
- 14**Isakar to mulayɛje gɔ njesiga Gɔ to nanɔ kɔi læ nékulje'g.
- 15**Yeɛ oo to gɔ loo gɔ yeɛ wa rɔa keneɔ lé maji ləm, To dɔ nanɔ gɔ maji ləm tɔ. Yeɛ rəm gɔ dɔ tamee gel nékodo'g Tel to ne ɓɔr gɔ d'aree uga dɔ rɔa.
- 16**Dan a ganɔ rɔwta dɔ dɔwje'g læa Asəna gɔ ginkozi dɔwje gɔ kára mbuna Israelje'g.
- 17**Dan a to li gɔ to rɔbɔ ləm, A to li-meewai gɔ to kila-rɔw'g ləm tɔ. A tɔ gin gɔl kunda Mba kar njekalkuda lé oso ganɔnda.
- 18**Ɔi Njesigəneɔ, ma m'ŋgina kazi læi!
- 19**Gad lé kudu-njɛrɔje d'a rɔ sɔa, Nɛ yeɛ nja a rɔ sɔa dee-dee ləm, a ganɔ gel dee ləm tɔ.
- 20**Aser lé a ra néɔ gɔ maji dum ləm, Yeɛ a gɔl néɔ læ mbaije kar dee ləm tɔ.
- 21**Neptali lé to da-kal gɔ aw kari ba. Yeɛ pata gɔ rii yaɔ.
- 22**Jisəb to barkəm kag gɔ andə njim-njim ləm, To barkəm kag gɔ aar kəm-rɔw-mán'g ləm tɔ, Barkəmeeje lé d'ɔ tur dɔ ndògo-bɔrɔ.
- 23**Njɛbandanɔje lé d'ɔsee ləm, D'uree gɔ kandə bandanɔje læ dee ləm tɔ. Dee ndolè gée d'wá gɔ mee dee tɔ.
- 24**Nɛ siŋgamon kag bandanɔ læa to kɔgɔrɔ ləm, Ji njesiŋgamon gɔ k̄a Jakob lé Ar siŋga jia-yeɛ lé to ne kɔgɔrɔ ləm tɔ. Yeɛ tel to ne njekulbadje ləm, Gɔ kɔr mbal læ Israel ləm tɔ.
- 25**Kula ra Ala læ ɓɔbiye a la sɔi, Kula ra Bao-siŋgamon lé a tɔr ne ndia dɔi'g Gɔ nétɔrnduje gɔ d'ɔ sém dara gɔ tar ləm, Gɔ nétɔrnduje gɔ d'ɔ loo-kuru'g læ mán læma, Gɔ nétɔrnduje gɔ d'ɔ ta mbà'g gɔ mee kɔ ŋganje'g ləm tɔ.
- 26**Nétɔrnduje læ ɓɔbiye lé tur dɔ nétɔrnduje'g læ kamje-je Njal tee ne dɔ sém mbalje gɔ to gɔ nɔ'g. Maji kar dee to dɔ Jisəb'g, To danɔ yeɛ gɔ d'ɔr kɔmee d'undá gɔ mbai mbuna ŋgakeaje'g!

²⁷Bejami to jagmjær gé njétør-kwøi-néje. Tee gé ndò lé yee so néndò læa læm, Kàrkemetag ndá yee kai néso ndò læa læm tò.

²⁸Deeje neelé lai to gé ginkoji'g læ Israëlje gé døg-gir-dee-joo lé. Yee neelé ba gé ta gé bò deeje ula dee loo gé yee tør ne ndia dò dee'g lé. Yee tør ndia dò dee'g ar nana kara iŋga ne ndutør gé wøji dæa-dæa.

Kwøi læ Jakob gé loo-dubee

²⁹Yen ba yee un ndia ar dee pana: M'a gé kaw kiŋga njé gé læm, ndá maji kar sí dubumje gé bømje-je nã'd mee bolè mbal gé to loo-ndò'g læ Eprò gé to gé ginkoji'g læ Het lé

³⁰ mee bolè mbal gé to loo-ndò gé Makpéla gé wøji dò Mamré njoroŋ mee bee gé Kanã. To loo-ndò gé Abrakam ndogo gé Eprò gé to gé ginkoji'g læ Het mba karee to gé dõbar gé loo-dubu dæwje lé.

³¹ Lée gé neelé ba dee dubu Abrakam gé dené læa Sara keneŋ læm, lé gé neelé dee dubu Isaak gé dené læa Rebeka keneŋ læma, lé gé neelé ma kara m'dubu Lea keneŋ læm tò.

³²Loo-ndò neelé gé bolè mbal gé to keneŋ lé dee ndogo gé ŋgalø Het.

³³ Loo gé Jakob tøl ta ndøji gé yee ndøji ŋganeeje bém ndá yee odo gølee ræw om dò tira'g ar ndilee tee aw ba aw iŋga dæwje læa bæi.

Gi-Néje 50

¹Jisæb oso naŋg bæbærø dò nin bõbeeje'g ndá yee nò dæa'g læm, il bõlee læm tò.

²Jisæb un ndia ar kuraje læa gé to njékumaje mba kar dee ndèm bõbeeje gé kumã gé a kõgee loo ndum ndá njékumaje lé ra gé Israël bèe ya.

³Dee ndæmee kumã lé bèe-bèe as ndò dee rø-so, gé goo nduree gé d'wøji ne lé. Ndá njé gé Ejiptø nò neã ndò dee rø-siri (70) tò.

⁴Loo gé ndò kwa ndòo yoo lé dæs mbã ndá Jisæb ula njémeekøije læ Paraò pana: Bó lé ma m'taa kæm sí ræg m ndá ma m'ra ndòo rø sí'g kar sí paje ta læm gé nee arje Paraò oo, a pajena:

⁵ Baumje lé am m'un ndum m'aree ndá yee ulam pana: N'a gé kwøi ŋga! Ndá m'a dubu yoo nee mee dõbar gé nee ndogo mee bee gé Kanã nu bèe ba. Basinè ma m'ra ndòo røi'g kari ndigi sëm mba kam m'aw m'dubu bømje lé ba m'a tel ree bæi.

⁶Paraò ilá keneŋ pana: Aw, dubu yoo bõbije to gé yee ari un ne ndui aree lé ya.

⁷Jisæb aw mba kaw dubu bõbeeje lé. Ndá kuraje læ Paraò lai d'aw sæa nã'd, dee gé to ŋgatõgje gé mee kæi'g læa læm, gé ŋgatõgje lai gé mee bee gé Ejiptø læm,

⁸gé njémeekøije læ Jisæb lai læm, gé ŋgakeaje læma, gé njémeekøije læ bõbeeje læm tò. Nŋanje gé gø-gø læm, gé badje læma, gé maŋje læm tò ba d'ya dee mee bee gé Gosen.

- ⁹Pusuje gə njékalkudaje d'aw gə Jisəb nɔ́d to ar koso-dəwje tɔs dɔ nɔ́ dér-dér.
- ¹⁰Loo gə deɛ ree loo-kunda-kó gə Atad gə to kel turá, gir baa gə Jurde lé ndá deɛ nɔ́ gə meekɔ́ yaɔ́ keneɲ d'ar ndu deɛ bar yaɔ́ keneɲ tɔ. Jisəb lé nɔ́ yoo bɔ́beeje keneɲ as ndəa siri.
- ¹¹Njébeeje gə to Kanaje lé d'oo ndu nɔ́ gə bar loo-kunda-kó gə Atad ndá deɛ pana: To ndu nɔ́-yoo gə boo lə njé gə Ejiptə ya. Gelee gə nee ba deɛ d'unda ne ri loo-kunda-kó neelé gə to kel turá, gir baa gə Jurde lé lə Abel-Misrayim (tel ta koji sí pana): Ndoo-yoo lə njé gə Ejiptə.
- ¹²Togábè ba ngalə Jakob ra torndu bɔ́ deɛje gə yeɛ ula deɛ lé.
- ¹³Deɛ d'uneɛ d'aw sɛa bɛe gə Kanɔ́ ndá deɛ dubee mee bolè mbal gə to loo-ndɔ́ gə Makpéla, to yeɛ gə Abrakam ndogo gə Eprɔ́ gə to gə ginkoji'g lə Het mba karee to dɔ́bar gə loo-dubu-dəwje ləm, to loo gə wɔ́ji dɔ́ Mamré njoroɲ ləm tɔ.
- ¹⁴Loo gə Jisəb dubu bɔ́beeje mbɔ́ ndá yeɛ tel aw Ejiptə gə ngakeaje gə deɛ lai gə d'aw sɛa nɔ́d mba dubu bɔ́beeje lé.

Jisəb gɔ́l mee ngakeaje

- ¹⁵Loo gə ngakɔ́ Jisepe d'oo to gə bɔ́ deɛje wəi mbɔ́ ndá deɛ pana: Banelə Jisəb lé a kwa sí gə méɛ ndá a tel ra sɛa sí majel godə maree gə jeɛ n'raje sɛa kédé lé.
- ¹⁶Deɛ d'ula kula rɔ́ Jisəb'g pana: Bɔ́bije un ndia kédé ba wəi bəi pana:
- ¹⁷Maji kar sí j'ulaje Jisəb togábè pajena: Ɛi! ar məəi oso lemsé dɔ́ majel gə ngakɔ́ije ra sɛi'g ləm, gə dɔ́ kaiya ra deɛ'g ləm tɔ mbata deɛ ra sɛi majel tɔgəɔ́ ya! Jeɛ n'raje ndò rɔ́i'g mba kari ar məəi oso lemsé dɔ́ kaiya'g lə kuraje lə Ala lə bɔ́bije lé! Loo gə yeɛ oo ta nee gə d'ulá lé ndá Jisəb nɔ́.
- ¹⁸Ngakeaje kara d'aw d'unda barmba nanɲ neɔ́'g pana: Oo sí, jeɛ n'to kuraje ləi ya.
- ¹⁹Jisəb ula deɛ pana: Bəlje el. See ma m'askəm taa tor Ala wa.
- ²⁰Seɪ lé seɪ wɔ́jije-kwɔ́ji raje səm majel. Ne Ala telee gə né gə maji mba karee to gin kaji lə dəwje bula to gə seɪ síje ne bɔ́gənè ya.
- ²¹Bèè ndá bəlje el nga. Basinè m'a kodo sí-seɪ gə ngan síje gə néso ya. Bèè ba yeɛ ula deɛ ta gə kul gɔ́l deɛ ne.

Kwəi lə Jisəb

- ²²Jisəb si Ejiptə, yeɛ gə njémeekeɲije lə bɔ́beeje. Yeɛ si kəmba ləbee tɔ́l gə dəa dɔ́g (110).
- ²³Jisəb oo ngan mee Eprayimje as ngakadɔ́g deɛje gə gel munda. Ngalə Makir gə to ngolə Manasə kara yeɛ odo deɛ dɔ́ biŋgee'g tɔ.
- ²⁴Jisəb ula ngakeaje pana: M'a gə kwəi nga! Ne tɔgəɔ́ Ala a tɔs kəmee dɔ́ sí'g bao-bao ləm, yeɛ a kar sí jje mee bɛe'g neelé mba kawje mee bɛe gə yeɛ un ndia gə mba kar Abrakam, gə Isaak, gə Jakob kédé lé ya.

²⁵ Jisəb ar ηgalə Israel d'un ndu dee d'aree pana: Təgərɔ, Ala a kila kəmee dɔ sɪ'g ndá a kodoje siŋgarɔmje loo gə nee'g kawje ne nu ya.

²⁶ Jisəb ra ləbee tɔl dəa dɔg (110) ɓa yeɛ wəi ɓəi. Deɛ ndəm kumɔ rəa'g d'ilá mee sɔduk-dubu-yoo'g mee bee gə Ejiptə tɔ.

Teɛ-Raga

Teɛ-Raga 1

ISRAËLJE D'ISI EJIPTƏ

Nékəməndoo gə ra Israēlje mee beə gə Ejiptə

- ¹ Aa ooje ri Israēlje gə ree Ejiptə gə Jakob n̄'d lé nana kara deɛ gə njémeekəije læa-læa, ri dee ba nee:
- ² Rubɛ, Simeo, Ləbi, Juda,
- ³ Isakar, Jabulo, Bejami,
- ⁴ Dan, Neptali, Gad gə Aser.
- ⁵ Deɛ lai gə to ngaka Jakob lé d'as dəwje rɔ-siri, Jisəb ba yɛ si Ejiptə mbə.
- ⁶ Géə gə gogo Jisəb wəi læm, ngakeaje lai d'wəi læma, njéboakojije læ deɛ lai kara d'wəi læm tɔ.
- ⁷ Israēlje lé d'oji n̄ gə kédé-kédé læm deɛ bula digi-digi læm siŋga dee kara i do maree'd gə kédé-kédé læm tɔ. Deɛ taa loo mee beə'g neelé pəl-pəl.
- ⁸ Ne mbai gə sigi ba un kudu kɔbeə gə Ejiptə, to yeɛ gər Jisəb kédé el.
- ⁹ Yeɛ ula dəwje læa pana: Aa ooje, Israēlje lé bula d'unda sí læm, siŋga dee kara ur do kə sijeɛ'g læm tɔ.
- ¹⁰ Yen! ar sí n'ra deeje gə kəmkàree j'ɔg deeje loo koji n̄ gə kédé-kédé nà banelə bó lé rɔ a tɔ ndá d'a kəm gel njébaje'g læ sí gə mba rɔ sə sí læm, gə mba teɛ kyə beə gə nee lé læm tɔ.
- ¹¹ Yen nga Ejiptəje d'ɔr njékaa do Israēlje gə mba kar dee d'unda kulaje gə kədərə gə wəi do dee'g. Bèe ba d'ar dee ra ne beə-booje gə Pitəm læm gə Ramses læm mba kar dee to loo-ngəm-nékingaje læ Parao.
- ¹² Ne lé d'ula kəm dee ndòo bèe kara deɛ d'oji n̄ gə kédé-kédé ya læm, bula læ deɛ aw gə kédé-kédé ya læm tɔ, ngan Israēlje lé dəwje d'əji dee bəi-bəi ya.
- ¹³ Togəbè ba njé gə Ejiptə d'ar Israēlje ra ne kula bər d'aar dee ya.
- ¹⁴ Deɛ d'ar meɛ dee adə dee mbag-mbag do kula gə kədərə gə wəji do mbəi əji læm, gə kər bɔrɔ læma, gə kula ndəje lai læm tɔ, gə goo meeyèr gə to kəji ba deɛ d'ɔm ne kulaje gə wəi do dee'g bèe ya.
- ¹⁵ Njétaa-ndooje læ Əbrəje joo d'isi keneɲ, yeɛ gə kára ria la Sipra, yeɛ gə ranɟ ria læ Pua tɔ.
- ¹⁶ Mbai gə njekɔbeə gə Ejiptə lé un ndia ar dee pana: Loo gə seɪ si taaje dené Əbrəje ndoo ba seɪ ooje to gə d'a gə koji ngon'g lé bó lé to ngon gə diŋgam ndá seɪ a kuduje ngon neelé kəmə, ne bó lé to ngon gə dené ndá a kyəje kaareje si kəmba tɔ.

¹⁷Ne njétaa-ndóoje neelé bəl Ala, gelee gó nee ba deę mbad ra né torndu mbai gó njekɔbee gó Ejiptə lé ndá d'ar njanje gó diŋgam d'isi ne kamba ya.

¹⁸Mbai gó njekɔbee lé ula kula bar njétaa-ndóoje neelé ar dee ree rəa'g ndá daji dee pana: See gelee ban ba seɿ raje né gó togábè yaje ne njanje gó diŋgam ar deeje d'isi ne kamba wa.

¹⁹Njétaa-ndóoje lé d'ila Paraɔ kenen pana: Mbata dené Ɔbrəje lé to d'asəna gə denéje gó Ejiptə nee bèe el, siŋga dee to kɔgərɔ-kɔgərɔ ndá deę ya d'oji njanje kédé mbə ba njetaa-ndóo teę léé'g bəi.

²⁰Ala ra meemaji gə njétaa-ndóoje neelé, tɔbəi Israelje lé d'oji njanje gó kédé-kédé tel bula ne digi-digi tɔ.

²¹Gə goo bəl gó njétaa-ndóoje neelé bəl Ala yeę ar ngaka deeje d'ɔs ne goo njanje gó kédé-kédé ya.

²²Togábè ba Paraɔ un ndia ar koso-dəwje læa lai pana: Njanje gó diŋgam lai gó to Ɔbrəje gó d'oji dee lé seɿ a kəm deeje dan mán baa'g ne njanje gó dené ba seɿ a kyə deeje kamba ya.

Teę-Raga 2

Ndo koji Moyis gə ra tɔg læa

¹Diŋgam kára gó to gó ginkoji'g læ Ləbi taa dené gó to gó ginkoji'g neelé ya.

²Dené neelé əskəm ndá yeę oji njon gó diŋgam. Yeę oo to gó ngonee lé to maji pəd-pəd ndá yeę iyá as naj munda.

³Ne loo gó yeę askəm kiyá el nga ndá yeę un budu gó d'ɔs gə mu-bər, ɔr tibi biə gə tibi bida gir budu'g læm, gə mée'g læm tɔ gərərə-gərərə ba yeę ila njon neelé mée'g ndá unda mbuna kó-ab'd gó to ta baa'g.

⁴Konan njonje neelé aar gə kuree dɛgəse mba koo né gó a gə teę dəa'g lé.

⁵Ngolə Paraɔ gó dené aw ta baa'g mba ndogo mán, ngaməd mareeje njaa dɔ kɔŋgo baa'g tɔ. Yeę oo budu mee kó-ab'g ndá ula kura læa gó dené kára kenen aree aw un.

⁶Loo gó yeę ree ɔr ta budu lé ndá yeę oo njon lé, to njon gó diŋgam gó to nɔ. Mée tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi dəa'g aree pana: To njon Ɔbrə ya.

⁷Tɔbəi konan njonje neelé daji ngolə Paraɔ gó dené lé pana: See i ndigi kam m'aw m'bar njekodo njon kára mbuna dené Ɔbrəje'g m'ari gə mba karee ula mbə ta njon'g neelé wa.

⁸Ngolə Paraɔ gó dené lé ndigi təa'g pana: Aw ya. Togábè ba ngomədə neelé aw bar kɔ njonje neelé ya ree səa.

⁹Ngolə Paraɔ gó dené lé ulá pana: Un njon neelé aw səa aree il mbəi am, ndá m'a kɔgai bəi. Dené lé un njon lé aw səa aree il mbəa ya tɔ.

10 Loo gé yee tɔg lam mbɔ ndá yee aw sɛa rɔ ɲgolɔ Paraɔ gé dené'g lé ndá yee tel to ɲgonee gé diɲgam ya. Yee unda ria lɔ Moyis mbata yee pana: Nee n'únee dan mán'g.

Moyis aɲ aw bee gé Madian

11 Loo gé Moyis tɔg mbɔ ndá ndɔ kára bée yee tee aw rɔ ɲgakeaje'g unda kámee oo ne kulaje gé wɔi gé to dɔ dee'g lé. Yee oo dɛw gé Ejiptɔ gé aar kunda Ɛbrɔ kára mbuna ɲgakeaje'g.

12 Yee aa loo yo gé nee ne loo gé oo dɛw kára el ndá yee tɔl dɛw gé Ejiptɔ neelé tɔbɛi iya ninee dan nagɛra'g.

13 Tɔbɛi bèlè yee tee raga ndá, aa oo, Ɛbrɔje joo d'ar kɔl nɔ. Yee ula yee gé ta læa to gèl lé pana: See ban ba i kunda gari lé bée wa.

14 Dɛw neelé ilá keneɲ pana: See nɔ ba undai gé mbai gé njegaɲ-rɛwta dɔ sí'g wa. See i ndigi tɔlm to gé i tɔl ne dɛw gé Ejiptɔ tagónè bée lé wa. Moyis bɛl ndá ɛɲi ta mée'g pana: Tɔgɛrɔ ya, né neelé to raga kɛm dɛwje'g mbɔ.

15 Loo gé Paraɔ oo ta né gé dɛs lé ndá yee saɲg loo gɛ mba tɔl Moyis ya. Ne Moyis aɲ nɔ Paraɔ'g sa rɛa aw dɔ naɲg bee gé Madian ndá yee ra bee keneɲ tɔ. Ndɔ kára bée yee si naɲg ta bwa-mán'g.

16 Njekinjanémɛs gé Madian lé ɲganeeje gé dené deɛ siri. Deɛ ree mba to mán tɔbɛi d'ɔm mán mee godɔ bwa'g d'aree rusu mba kar nékulje lɔ bɔ deeje d'ai.

17 Njékulbadje tee lée'g ndá tɔb deɛ. Ne Moyis ɲ ila rɛa ler taa ne dɔ deɛ ndá yɔ loo ar nékulje lɔ deɛ lé d'ai mán tɔ.

18 Loo gé deɛ tel d'aw rɔ bɔ deeje'g gé ria lɔ Ruel lé mbɔ ndá yee dɛɲi deɛ pana: See ban ba bɔgɛnè seɲ telje kalaɲ bée wa.

19 Deɛ d'ilá keneɲ pana: Dɛw gé Ejiptɔ kára bée ya ɔr njékulbadje mbèr dɔ sí'g tɔbɛi yee to mán ar sí læm, yee ar nékulje lɔ sí kara d'ai læm tɔ.

20 Yee dɛɲi ɲganeeje gé dené lé pana: See yee aar ra wa. See ban ba seɲ yɔje diɲgam neelé nu'n bée wa. Bareje mba karee ree sɔ né.

21 Moyis ɔm gɛ diɲgam neelé nɔ'd gɛ mba si sɛa tɔbɛi yee aree taa ɲgonee gé ria lɔ Sepora gé dené læa tɔ.

22 Sepora oɲi ɲgon gé diɲgam ndá Moyis unda ria lɔ Gersɔm mbata yee pana: Nee n'isi bee mbá'g ya.

Ala ɔr Moyis mba karee ɔr Israɛlje ɔm deɛ tar

23 Ndɔje bula dɛs ndá mbai gé njekɔbee gé Ejiptɔ lé wɛi tɔbɛi Israɛlje lé tumɔ ɲgururu-ɲgururu gin kúla bɛr'g ya bɛi læm, deɛ sii gɛ nɔ mbigi-mbigi læm tɔ. Ndu noje gé kúla bɛr ar deɛ nɔ neelé aw njal oso mbi Ala'g lé pad ya.

²⁴ Ala oo ndu tumã rɔ læ dee ndá ar mée olé dɔ manrɔ gá yeɛ Man ne ræa ar Abrakam gə Isaak gə Jakob lé ya.

²⁵ Ala ila kəmee dɔ Israɛlje'g tɔbɛi yeɛ oo kəm dee loo tondoo'g tɔ.

Teɛ-Raga 3

Pər ɔ mee ŋgon kag'd

¹ Moyis aw ul nékulje læ məmeeje gá ria læ Jetro gá to njekinjanéməs gá Madian, yeɛ aw gə nékulje neelé dɔdilaloo'g teɛ sə dee dɔ mbal'g læ Ala gá ria læ Oreb.

² Ndá kura læ Mbaidɔmbaije gá dara teɛ kəmee'g dan ndɔ pər gá i mee ŋgon kag'd ɔ lé. Moyis aa loo oo ndá aa oo, pər taa rɔ ŋgon kag neelé pəl-pəl ne roo ŋgon kag lé el.

³ Moyis pana: M'a tel kaw pər gá keneɲ mba koo némɪdi gá boo neelé see gelee ban ba ŋgon kag lé pər rée el wa.

⁴ Njesigəneɛ oo to gá yeɛ tel aw gá keneɲ mba koo ndá Ala nja baree mee ŋgon kag'd neelé pana: Moyis, Moyis. Yeɛ ndigi tæa'g pana: Yè m'ar nee!

⁵ Ala pana: Tibi mbɔr loo gá nee lé el, tɔr négɔl læi gɔli'g, mbata loo gá i aar keneɲ neelé to loo gá to gə kəmee.

⁶ Yeɛ pa tɔbɛi pana: Ma m'to Ala læ bɔbije, Ala læ Abrakam læm, gə Isaak læma, gə Jakob læm tɔ. Moyis dɛb kəmee naɲg mbata yeɛ bəl kaa loo gá rɔ Ala'g lé ya.

⁷ Njesigəneɛ pana: Ma m'oo kəmtondoo læ koso-dəwje læm gá d'isi Ejiptə, m'oo ndu nɔje læ dee gá njékula kəm dee ndooje d'ar dee nɔ ne læm tɔ, mbata ma m'gər némeekonje læ dee gao ya.

⁸ Bèe ba ma m'ree mba kɔr dee ji Ejiptəje'g læm, gə mba kɔr nɔ dee teɛ sə dee mee bɛe gá maji gá tad yaɔ læm tɔ, to bɛe gá mbà to keneɲ yaɔ læm, ubu tɔji kara to keneɲ yaɔ læm tɔ, to loo-si Kanaje læm, gə Hetje læm, gə Amɔrje læm, gə Peresje læm, gə Hebje læma, gə Yebusje læm tɔ.

⁹ Aa oo, ndu nɔ læ Israɛlje lé oso mbim'g pad ya, kəm dee gá njé gá Ejiptə d'ula ndòo lé kara ma m'oo gao ya tɔ.

¹⁰ Basinè, aw, m'a gə kulai rɔ Paraɔ'g gə mba kari ar koso-dəwje læm gá to Israɛlje lé d'unda loo mee bɛe gá Ejiptə teɛ ya.

¹¹ Moyis dɔji Ala pana: See ma jén m'as dɪ to ba m'a kaw rɔ Paraɔ'g mba kar Israɛlje d'unda loo mee bɛe gá Ejiptə teɛ wa.

¹² Ala pana: Ma nja m'a korè səi rəw nɔ'd mɛs, tɔbɛi né gá a kari gər gao to gá to ma nja m'ulai ba to nee: Loo gá i ar koso-dəwje d'unda loo mee bɛe gá Ejiptə teɛ mbã ndá seɲ a kwaje kila Ala dɔ mbal'g neelé ya.

- 13** Moyis ulá pana: M'a kaw rɔ Israelje'g nga, m'a kula dee pana: Ala lə bɔ síje-je ba ulam rɔ sí'g. Ne bó lé deɛ dɔjim pana: See ria lə nɔ wa ndá nga, see ta dí ba m'a kila dee keneɲ wa.
- 14** Ala ula Moyis pana: MA M'TO YEE GẂ SI GẂN. Tɔbɔi yee pa pana: Yee ba i a kula Israelje pana: Yee gá ria lə MA M'TO YEE GẂ SI GẂN lé ba ulam rɔ sí'g ya.
- 15** Ala ula Moyis ya tɔbɔi pana: I a kula Israelje togábè pana: Njesigəneɔ Ala lə bɔ síje-je, Ala lə Abrakam, gə Isaak, gə Jakob ba ulam rɔ sí'g. Aa ooje, yee ba to rim gá gə nɔ ləm, yee ba to rim gá ginkoji dəwje gə ranɔ d'a keji ne dɔm'g saar gá kédé-kédé ya ləm tɔ.
- 16** Maji kari aw mbɔ ngatɔgje lə Israelje nɔ'd ula dee pana: Njesigəneɔ, Ala lə bɔ síje-je teɛ dɔm'g, Ala lə Abrakam, gə Isaak, gə Jakob tɔ. Yee pana: Neɛ n'ila kəm neɛ dɔ sí'g, neɛ n'oo né gá deɛ ra sə sí mee bee gá Ejiptə'g tɔ,
- 17** tɔbɔi neɛ pana: N'a kɔr sí dan nékəmdoo'd gá mee bee gá Ejiptə mba teɛ sə sí kaw sə sí bee lə Kanaje ləm, gə Hetje ləm, gə Amɔrje ləm, gə Peresje ləm, gə Hebje ləma, gə Yebusje ləm tɔ, to bee gá mbà to keneɲ yaɔ ləm, ubu tɔji kara to keneɲ yaɔ ləm tɔ.
- 18** D'a tuga mbi dee koo ne ndui ya, tɔbɔi i a kaw, i seɪ gə ngatɔgje lə Israelje tɔ, a kawje rɔ mbai gá njekɔbee gá Ejiptə, a kuláje pajena: Njesigəneɔ Ala lə Ɔbrəje teɛ dɔ sí'g. Bèe ndá un ndui ar sí mba kar sí j'aw njaa dɔdilaloo'g as ndɔ sí munda mba kinja nékinjanéməsje kar Ala lə sí gá Njesigəneɔ.
- 19** Ma m'gər gao to gá mbai gá njekɔbee gá Ejiptə lé a kyɔ sí kar sí awje el, ne gə goo ji siŋgamonɔ gá bar mɛr-mɛr lé ba.
- 20** M'a kila tuji dɔ bee gá Ejiptə ndá m'a kar nédumkooje gá gə ria-ria teɛ dan dee'g. Gée gá gogo ndá yee a kyɔ loo kar sí awje ya.
- 21** M'a ra né kar koso-dəwje neelé taa ne kəm njé gá Ejiptə rəgm, bèe ba loo gá seɪ a gə teɛ kawje ndá seɪ a kawje gə ji sí kari ba el.
- 22** Dené gá rara kara a kwɔi njeboatakəi ləa gá dené əsé yee gá si mee kəi'g ləa tɔ, a kwɔi dee néje gá ra gə larnda gə larlɔr ləm, a kwɔi dee kubuje ləm tɔ, ndá kubuje neelé seɪ a kulaje rɔ ngan síje gá diŋgam gə njé gá dené'g. Bèe ba seɪ a kubaje njé gá Ejiptə néje lə dee taaje ya.

Teɛ-Raga 4

Ala riba dɔ siŋgamonɔ ləa ar Moyis

- 1** Moyis ilá keneɲ pana: Aa oo, d'a kɔm mee dee dɔm'g el ləm, d'a lel mbi dee koo ne ndum el ləm tɔ. Ne d'a pana: Njesigəneɔ teɛ dɔm'g el.
- 2** Njesigəneɔ dəjee pana: See dí ba to jii'g kən wa. Yee ilá keneɲ pana: To kag-tɔs.
- 3** Njesigəneɔ ulá pana: Ilá nanɔ. Yee ilá nanɔ ndá yee tel to li ar Moyis aɪ neɔ'g.

⁴Njesigəneḗ ula Moyis pana: Ula jii wa bṓgee. Yee ula jia wá ndá li lé tel to kag-tṓs jia'g gogo ya tṓ.

⁵Njesigəneḗ pana: Yee ba i a ra togəbè mba kar dee d'om ne mee dee dṓi'g to gə Njesigəneḗ Ala lə bṓ deeje-je tee dṓi'g ya, Ala lə Abrakam gə Isaak gə Jakob tṓ.

⁶Njesigəneḗ ulá tṓbəi pana: Un jii ila kaari'g. Yee un jia ila kaaree'g ya tṓ, tṓbəi yee tel ṓr jia ndá aa oo baji ṓr jia ndel aree ndá kələw-kələw to gə kwəji bèe.

⁷Njesigəneḗ ulá tṓbəi pana: Un jii ila kaari'g gogo bəi. Yee un jia ila kaaree'g gogo bəi tṓ, tṓbəi yee tel ṓr jia kaaree'g ndá aa oo, jia lé tel to asəna gə darəa gə kédé lé ya tṓ.

⁸Njesigəneḗ pana: Bó lé dee d'om mee dee dṓi'g el ləm, d'oo ta lə nétṓji gə dṓtar neelé el ləm tṓ ndá nétṓji gə rudu lé ba d'a kəm mee dee dṓ'g ya.

⁹Bó lé dee d'om mee dee dṓ nétṓjije'd gə joo neelé el ləm, dṓ ta'g ləi el ləm tṓ ndá i a kṓr mán baa, tṓbəi a kəm mán lé nanḡ ndá mán gə i ṓr báa lé a tel to məs dṓ nanḡ'd.

Ala ar Aarṓ to njeboakula lə Moyis

¹⁰Moyis ula Njesigəneḗ pana: Əi Mbaidṓmbaije, ma lé m'to dəw gə njetakwəi. Né neelé un kudee tagəné el ləm, ndṓkanona el ləma, to mee ndəa gə i un kudu kwəji ne ta gə kura ləi lé el ləm tṓ, mbata tam gə ndom wəi yaḡ ya.

¹¹Njesigəneḗ dəjee pana: See nḡ ba unda ta dəw wa. See nḡ ba ar rəw gwṓs dəw əsé mbi dəw udu ləm, ar kəmee oo loo əsé ar kəmee tṓ ləm tṓ wa. See to ma Njesigəneḗ lé el wa.

¹²Aw ya, m'a nai gə tai ya, tṓbəi m'a ndooi ta gə kəm kari pa ya ləm tṓ.

¹³Moyis pana: Əi Mbaidṓmbaije, ula dəw gə ranḡ to gə məəi ndigi.

¹⁴Bèe ba mee Njesigəneḗ i səa pu dṓ Moyis'g aree pana: See ḡgokṓi Aarṓ gə to ḡgoka Ləbi lé si gən el wa. Ma m'gər gao, yee to dəw gə təa wəilṓ pélé-pélé. Aa oo, yee nja kara aar rəbə si aw ree gə rṓi'g nee ya, loo gə yee a kooi ndá yee a ra rṓlel gə ḡgaw mée bura ya.

¹⁵I a kulá ta ləm, i a kəm tareeje lai təa'g ləm tṓ, ne ma nja m'a nai gə tai ləm, m'a nai gə təa-yee ləm tṓ, tṓbəi ma nja m'a ndoo sí né gə kəm kar sí raje lé ya tṓ.

¹⁶Yee nja a taa ta gə tai'g kula koso-dəwje, yee a taa tor tai ləm, i a taa tor Ala gə mbəa-yee ləm tṓ.

¹⁷Un kag-tṓs neelé jii'g, yee ba i a ra ne nétṓjije lé ya.

Moyis tel aw Ejiptə gogo

¹⁸Moyis ṓd aw, loo gə yee tee rṓ məmeeje'g Jetro ndá yee ulá pana: M'ra ndòo rṓi'g, yḡ'm am m'aw m'ḡnga ḡgakəmje gə d'isi Ejiptə gə mba koo see d'isi kəmba ya bəi wa. Jetro ula Moyis pana: Aw gə meeləm ya.

- ¹⁹Njesigəneā ula Moyis mee bēe gá Madian pana: Tel aw bēe gá Ejiptə gogo mbata deē lai gá saŋg loo mba tɔli lé d'wəi mbə.
- ²⁰Moyis ar ŋganeēje gá diŋgam gə dené læa d'uba mulayèje ndá deē lai tel d'aw Ejiptə gogo. Yee wa kag-tɔs læ Ala jia'g tɔ.
- ²¹Njesigəneā ula Moyis pana: Tel gá i a gə tel kaw Ejiptə gogo lé aa oo, némɔrije lai gá m'ɔm jii'g lé i a ra dee nɔ Paraɔ'g ya. Nε ma lé m'a kar mée ndər ndá yee a kyə loo kar koso-dəwje lé d'aw el.
- ²²I a kula Paraɔ pana: Njesigəneā pa bēe pana: Israel lé to ŋgon neē gá to ŋgondər neē ya.
- ²³Neē n'ulai m'pana: Yə ŋgon neē aree aw aw pole neē, bó lé i ndigi kyə karee aw el ndá aa oo, n'a tuji ŋgoni gá to ŋgondəri tɔ.
- ²⁴Loo gá d'isi d'aw lé ndá loo kára bēe gá Moyis wa rəa keneŋ loondul'g lé Njesigəneā daree keneŋ ndá, yee ndigi tɔlee.
- ²⁵Sepora un gaji mbal gá təa adə inja ne tamɔd ŋgonee ndá ɔɔ ne gɔl Moyis tɔbəi yee pana: I lé to ŋgabmje gá to ŋgaw-məs-kinja ləm.
- ²⁶Togəbè ba Njesigəneā yə ne gée. Yee gá bēe ba yee pa né pana: Ŋgaw-məs mbata kinja gá yee inja tamɔd ŋgon lé tɔ.
- ²⁷Njesigəneā ula Aarɔ pana: ɔd aw dɔdilaloo'g aw tila kəm Moyis. Aarɔ ɔd aw ndá yee iŋga Moyis mbər mbal'g læ Ala ndá yee il bɔlee.
- ²⁸Moyis ndaji taje læ Njesigəneā gá to njekulá lé lai ar Aarɔ oo to gá yee nja ulá ləm, yee tɔjee nétɔjije lai gá yee un ndia gə mba karee ra lé ləm tɔ.
- ²⁹Moyis deē gə Aarɔ d'ɔm nə rəbə d'aw, tɔbəi deē mbɔ ŋgatɔgje læ Israelje lai nə'd.
- ³⁰Aarɔ ndaji taje lai gá Njesigəneā ula Moyis lé ar dee ləm, yee ra nétɔjije neelé nɔ koso-dəwje'g ləm tɔ.
- ³¹Togəbè ba koso-dəwje lé d'ɔm ne mee dee d'g. Deē d'oo gao to gá Njesigəneā ila kəmee dɔ Israelje'g ləm, yee oo kəmtondoo læ dee ləm tɔ, ndá deē d'unda barmba dəb kəm dee nanɔg tɔ.

Tee-Raga 5

Moyis deē gə Aarɔ d'ar nɔ Paraɔ'g

- ¹Gée gá gogo Moyis deē gə Aarɔ d'aw rɔ Paraɔ'g d'aw d'ulá pana: Njesigəneā Ala læ Israelje lé pa bēe pana: Yə dəwje læ neē ar dee d'aw dɔdilaloo'g mba ra naj gá wɔji dɔ neē.
- ²Paraɔ ila dee keneŋ pana: See Njesigəneā to gá nə ba m'a kila ŋgonkoji dɔ tapea'g mba kyə ne Israelje kar dee d'aw wa. Njesigəneā lé ma m'gəree el ləm, m'a kyə Israelje kar dee d'aw bēe el ləm tɔ.

³Dee pana: Ala læ Æbræje lé teeḏ do sí'g ya. Maji kari un ndui ar sí j'aw dɔdilaloo'g as ndo sí munda gé mba kinja nékinjanéməsje kar Njesigəneḏ nà banelə yeḏ a tuji sí gə yoo-koso əsé gə kiambas ya.

⁴Nε mbai gé Ejiptə lé ula dee pana: Moyis, seḏ gə Aarɔ lé, see ban ba arje dəwje d'un kəm dee rəw do kula'g læ dee wa. Tel awje loo-kula'g læ sí.

⁵Paraɔ pana: Aa ooje, basinè koso-dəwje neelé bula yaḏ mee bee'g nee ya, nε see ban ba seḏ ɔg deeje do kulaje'g læ dee wa.

Paraɔ ɔm kula do maree'g gé kédé-kédé ar Israelje

⁶Mee ndəa'g neelé ya Paraɔ un ndia ar njétəkulaje læ dəwje ləm, gə njékaa do deeje ləm to pana:

⁷Seḏ a karje dəwje neelé mu d'ɔr ne bɔrɔ to gé ar deeje ne kédé lé el nga, maji kar dee-dee ya d'aw gə rɔ dee d'aw d'wa mu.

⁸Nε lé togəbè kara seḏ a kwɔjije sə dee bula læ bɔrɔ gé d'a kɔr to gé kédé ya bó seḏ a rəmje gə gée yɔgɔ kar deeje el, mbata deḏ to njérɔkasje ya, gelee gé nee ba deḏ nɔ ne pana: Ar sí j'awje j'aw j'injaje nékinjanéməsje j'arje Ala læ sí.

⁹Maji kəm kula gé wɔi do maree'g do dəwje'g neelé mba kar dee ra, bèe ba d'a kur mbi dee mba koo ne taŋɔmje el nga.

Paraɔ ar dee d'ɔm kula gé wɔi do Israelje'g

¹⁰Njétəkulaje læ dəwje ləm, gə njékaa do deeje ləm to lé ree d'ula dəwje pana: Paraɔ pa bèe pana: N'a kar sí mu el nga.

¹¹Seḏ nja awje loo gé rara gé seḏ a kiŋgaje mu keneḏ nga, nε kula læ sí ya kara d'a rəm gə gée yɔgɔ kar sí el.

¹²Dəwje neelé sanénaḏ gə loo-loo mee bee gé Ejiptə mba kwa ləm muje nga ba tor mu'g.

¹³Njétəkulaje lé d'aw sə dee rəm-rəm pana: Raje kula gé gaŋg do sí'g lé areeje godo, a godo bèe ya gə ndɔje kára-kára lai, to gé kédé mu to nee lé ya to.

¹⁴Njékaa do Israelje gé njétəkulaje læ Paraɔ d'ɔr dee d'unda dee do dee'g lé kara kunda dee mbugu-mbugu to pana: See ban ba tagəné ləm, gə bogəné ləm to lé seḏ ɔrje bɔrɔ bula to gé gaŋg do sí'g kédé njaŋg lé el wa.

¹⁵Njékaa do Israelje d'aw rɔ Paraɔ'g nɔ dəa'g pana: See ban ba i ra gə kuraje læi né gé togəbè wa.

¹⁶Deḏ d'ar kuraje læi mu el nε kula ba d'ula sí pana: J'ɔr bɔrɔ. Tɔbəi deḏ kunda kuraje læi asəna gə dəwje læi gé ta wa do dee bèe.

¹⁷Paraɔ ila dee keneḏ pana: Seḏ toje njérɔkasje gé to njédabje ya! Gelee gé nee ba seḏ pajena: Ar sí j'awje j'aw j'injaje nékinjanéməsje j'arje Njesigəneḏ.

¹⁸Basinè, ɔdje aw raje kula lé, d'a kar sí mu pai el nga, ne seɲ a kɔrje bɔrɔ bula to gá kédé lé bèe ya.

¹⁹Njékaa dɔ Israelje d'oo to gá d'ula kəm dee ndòo gá kula ya mbata d'ula dee pana: Seɲ a rəmje gə goo bɔrɔ kɔr sí lé gogo yɔgɔ el, ndɔje kára-kára lai lé kula gá gang wɔji dɛa lé a to njanɣ ya.

²⁰Loo gá d'ɪ kai lə Paraɔ d'unda loo tee ndá dee d'inga Moyis gə Aarɔ gá d'aar ngina dee tɔ.

²¹Dee d'ula dee pana: Maji kar Njesigəneɔ orè kəmee dɔ sí'g ləm, maji karee ɔr kəm taree ləm tɔ! Seɲ ya ba tel síje gá né gá to keji kəm Paraɔ'g ləm, gə kəm kuraje'g ləa ləm tɔ, to seɲ ya ba ulaje kiambas ji dee'g mba kar dee tuji sí ne ya.

²²Moyis tel aw rɔ Njesigəneɔ'g dɛjee pana: Mbaidɔmbaije, see ban ba i ra gə dɛwje neelé né gá majel togəbè wa. See ban ba i ulam rɔ dee'g wa.

²³Un kudee mee ndɛa gá ma m'aw rɔ Paraɔ'g mba pata gə rii lé ndá yee ra gə dɛwje neelé majel ya ne i ɔm dɛwje ləi tar el bəi tɔ.

Tee-Raga 6

¹Njesigəneɔ ula Moyis pana: Basinè i a koo né gá m'a gə ra gə Paraɔ, ji singamonɔ gá bar mɛr-mɛr lé ba a kɔsee bɔɪ-bɔɪ gə mba karee yɔ dee ar dee d'aw ləm, ji singamonɔ gá bar mɛr-mɛr lé ba a kɔsee karee tuba dee ne mee bɛe'g ləa ləm tɔ.

Njesigəneɔ un ndia mba kəm dee tar

²Ala ula Moyis tɔbəi pana: Ma m'to Njesigəneɔ.

³Ma m'tee dɔ Abrakam'g gə dɔ Isaak'g gə dɔ Jakob'g tɔ, m'tee dɔ dee'g gá Ala gá Bao-Singamonɔ lé ya, ne gin rim gá to Njesigəneɔ lé ba dee gər el.

⁴Ma lé ma man rɔm m'ar dee gə mba kar dee bɛe gá Kanɔ gá to bɛe mbá lə dee gá dee d'isi keneɲ kédé lé gá né kɔ dee-dee ya.

⁵Ma m'oo ndu tumɔ rɔ lə Israelje gá njé gá Ejiptə d'wa dee bər ndá m'ar məəm olé dɔ ndu manrɔ'g ləm tɔ.

⁶Gelee gá nee ba, maji kari ula Israelje pana: Ma m'to Njesigəneɔ. Kulaje bəd-bəd gá njé gá Ejiptə d'ɔm dɔ sí'g lé m'a kɔr dɔ sí'g ləm, m'a kar sí ɔrje dɔ sí kúla bər'g lə dee ləm, m'a kaji sí gə goo jim gá kula ndiɲ ləma, gə goo rəwta-gangje gá boo-boo ləm tɔ.

⁷M'a kar sí toje dɛwje ləm donɔgɔ doi ləm, m'a to Ala lə sí ləm tɔ, ndá seɲ a gərje gao to gá ma m'to Ala lə sí gá Njesigəneɔ gá ɔr sí kula bərje gá njé gá Ejiptə d'ɔm dɔ sí'g lé.

⁸M'a kaw sə sí mee bɛe gá ma man ne rɔm gə mba kar Abrakam, gə Isaak, gə Jakob lé, ma Njesigəneɔ lé m'a kar sí gá né kɔ sí-seɲ ya.

⁹Moyis ula Israelje taree togábè. Ne néurti gá ra dee ləm, gə kula bər gá wɔi dɔ dee'g ləm tɔ lé ba ɔg dee loo koo ta lə Moyis ya.

¹⁰Njesigəneɔ̄ ula Moyis pana:

¹¹Aw ula Paraɔ, mbai gá Ejiptə, mba karee yɔ̄ Israelje ar dee d'unda loo mee bée'g ləa teɛ raga.

¹²Moyis ila Njesigəneɔ̄'g kəmee'g ya pana: Aa oo, Israelje ya bəi d'oo ta ləm el, nga see Paraɔ yɛ a koo ta ləm loo gá ra'g wa. Ma lé m'to njetakwɔi.

¹³Njesigəneɔ̄ pata ar Moyis gə Aarɔ, tɔbəi yeɛ un ndia ar dee d'oo ta gá wɔji dɔ Israelje ləm, gə ta gá wɔji dɔ Paraɔ, mbai gá Ejiptə ləm tɔ, mba kar Israelje lé d'unda loo mee bée gá Ejiptə teɛ ya.

Ginkaje lə Moyis gə Aarɔ

¹⁴Aa oo, ri mbai dɔ gel-bɔje lə dee ba nee: Ngalə Rubɛ, yeɛ gá to ngondər Israel ba ri dee to nee: Enok, Palu, Hesron, gə Karmi. Dee nja to gel-bɔje lə Rubɛ.

¹⁵Ngalə Simeɔ̄ ba ri dee to nee: Jəmuɛl, Jami, Ohad, Jaki, gə Sohar gə Sawul gá to ngolə dené gá Kanɔ̄. Dee nja to gel-bɔje lə Simeɔ̄.

¹⁶ Aa oo, ri ngalə Ləbi gə ngaka deeje ba nee: Gersɔ, Keat gə Merari. Ləb si kəmba lə Ləbi lé aɔ̄ tɔl-dəa-rɔ-munda-giree-siri (137).

¹⁷Ngalə Gersɔ̄ ba ri dee to nee: Libni gə Simeɪ gə njémeekəije lə dee.

¹⁸Ngalə Keat ba ri dee to nee: Amram, Jisəar, Ebrɔ̄ gə Ujiel. Ləb si kəmba lə Keat lé aɔ̄ tɔl-dəa-rɔ-munda-giree-munda (133) tɔ.

¹⁹Ngalə Merari ba ri dee to nee: Mali gə Musi. Deeje neelé to gel-bɔje lə Ləbi gə ngaka deeje tɔ.

²⁰Amram taa Jokebed gá to beneje, təa gá dené ləa, yeɛ oji səa Aarɔ gə Moyis. Ləb si kəmba lə Amram lé aɔ̄ tɔl-dəa-rɔ-munda-giree-siri (137) tɔ.

²¹Ri ngalə Jisəar ba nee: Koré, Nepeg gə Jikri.

²²Ri ngalə Ujiel ba nee: Misael, Elsapan gə Sitri.

²³Aarɔ̄ taa dené gá ria lə Eliseba, ngolə Aminadab gá dené gá to kɔ̄ nɔ̄ Nasonje, yeɛ oji səa Nadab, Abihu, Eləajar gə Itamar.

²⁴Ngalə Koré ba ri dee to nee: Asir, Elkana gə Abiasap. Dee nja to njémeekəije lə Koritəje.

²⁵Eləajar, ngolə Aarɔ̄ taa dené mbuna ngalə Putiel gá dené'g, yeɛ oji səa Pines. Dee nja ba to gá mbai dɔ gel-bɔje lə Ləbije gə njémeekəije lə dee nɔ̄'d.

²⁶Aarɔ̄ deɛ gə Moyis neelé nja ba Njesigəneɔ̄ ula dee ta pana: Arje Israelje d'unda loo mee bée gá Ejiptə teɛ gə goo bao-rɔje lə dee lə dee.

²⁷To deɛ nja ba pata d'ar Paraɔ, mbai gá Ejiptə gə mba kar Israelje d'unda ne loo mee bee gá Ejiptə teɛ lé. Deɛ ba to gá Moyis gə Aarɔ neelé ya.

Ala un ndia ar Moyis gɔl kára ya tɔbɛi

²⁸Loo gá Njesigəneɛ pata ar Moyis mee bee gá Ejiptə lé

²⁹ndá yeɛ ula Moyis pana: Ma m'to Njesigəneɛ. Ula Paraɔ, mbai gá Ejiptə, taje lai gá ma m'ulai lé.

³⁰Ne Moyis ila Njesigəneɛ keneɲ kəmee'g ya pana: Aa oo, ma lé m'to dəw gá njetakwɔi, see Paraɔ a koo ta ləm loo gá ra'g wa.

Teɛ-Raga 7

¹Njesigəneɛ ula Moyis pana: Oo, ma m'ari to asəna gə Ala mbata lə Paraɔ, ɲgokɔɲ Aarɔ lé to njekun ta gá tai'g kula dəwje tɔ.

²I lé a pa taje lai gá m'a kun ne ndum kari lé, tɔbɛi ɲgokɔɲ gá Aarɔ a kun taree ndaji kar Paraɔ mba karee yə ne Israelje ar dee d'unda ne loo mee bee'g ləa teɛ raga.

³Ma lé m'a kar mee Paraɔ ndər, tɔbɛi m'a kar nétoɲije ləm, gə némɔrije ləm d'ɲ do maree'g gá kédé-kédé mee bee gá Ejiptə.

⁴Paraɔ a koo ta lə sí el. M'a kula jim ndiɲ dɔ Ejiptə'g ndá m'a kar koso-dəwje ləm gá to Israelje lé d'unda loo mee bee gá Ejiptə teɛ gə goo rəwta-gaɲgje gá boo-boo lé ya.

⁵Loo gá m'ula jim ndiɲ dɔ Ejiptə'g ləm, gə m'ar Israelje d'unda loo teɛ dan dee'g ləm tɔ ndá Ejiptəje lé d'a gər gao to gá ma lé m'to Njesigəneɛ ya.

⁶Moyis deɛ gə Aarɔ ra né gá Njesigəneɛ un ne ndia ar dee gə mba kar dee ra lé ndá deɛ ra togəbè ya.

⁷Loo gá deɛ pata d'ar Paraɔ lé, ləb koji Moyis aɲ rɔ-jinaijoo ləm, kə Aarɔ kara aɲ rɔ-jinaijoo-giree-munda ləm tɔ.

Paraɔ udu mbia dɔ ta'g lə Moyis gə Aarɔ

⁸Njesigəneɛ ula Moyis gə Aarɔ pana:

⁹Bó lé Paraɔ ula sí pana: Raje némɔri arje neɛ n'oo ndá i Moyis lé a kula Aarɔ pana: Un kag-tɔs ləi, ila naɲɲ nɔ Paraɔ'g. Ndá kag lé a tel to li.

¹⁰Moyis gə Aarɔ d'aw rɔ Paraɔ'g tɔbɛi deɛ ra né gá Njesigəneɛ un ne ndia ar dee gə mba kar dee ra lé tɔ. Aarɔ ila kag-tɔs ləa naɲɲ nɔ Paraɔ'g gə nɔ kuraje'g ləa ndá kag lé tel to li ya tɔ.

¹¹Ne Paraɔ ula kula ɓar njékəmkàrje gə njésukəm mar deeje ləm tɔ, tɔbɛi njéra némɔrije gá Ejiptə lé némɔrije lə dee-deɛ kara ar dee ra togəbè tɔ.

12Dee lai d'om kag-tɔsje lə dee naŋ ndá dee tel to lije tɔ. Ne kag-tɔs lə Aarɔ lé turu kag-tɔsje lə dee-dee lé mée'g mag-mag ya.

13Mee Paraɔ ndər aree oo ta lə Moyis gə Aarɔ el, gə goo ta gə Njesigəneə pa kédé lé tɔ.

Nékɔb gə dɔtar: Man gə tel məs

14Njesigəneə ula Moyis pana: Mee Paraɔ ndər yaə, yeə mbad kyə loo kar dəwje neelé d'aw.

15Aw rɔ Paraɔ'g gə ndɔ rad, loo gə yeə a gə teə mba kaw mbər mán'g ndá i a teə kaar neə'g ta baa'g. Tɔbəi i a kwa kag-tɔs gə tel to li kédé lé jii'g kaw ne,

16ndá i a kula Paraɔ pana: Njesigəneə, Ala lə Əbrəje ulam rɔi'g gə mba kam m'ulai m'pana: Yə dəwje lə neə ar dee d'aw gə mba kar dee pole neə dɔdilaloo'g. Ne aa oo, saar bəsinè i un mbii dɔ'g rəw.

17 Togəbè bə Njesigəneə pana: Gə né gə togəbè lé i a gər ne to gə neə n'to Njesigəneə ya. Kag-tɔs gə to jim'g nee lé m'a kunda ne mán baa ndá manje lé d'a tel to məs.

18Kajije gə to mee baa'g lé d'a kwəi ləm, mán baa kara a ndum ləm tɔ, tɔbəi njé gə Ejiptə lé d'a ndiŋa rɔ dee gə mba kai mán baa ya ne d'a ndiŋa pi.

19Njesigəneə ula Moyis pana: Ula Aarɔ pana: Un kag-tɔs ləi ndá ula jii ndiŋ dɔ manje'g lə njé gə Ejiptə lé dɔ baaje'g lə dee ləm, dɔ kəm-rəw-manje'g lə dee ləm, dɔ duu-manje'g lə dee ləma, gə dɔ kəm-mán-bərje'g lə dee ləm tɔ. Manje neelé d'a tel to gə məs, tɔbəi məs lé a to gə looje lai mee bəe gə Ejiptə ya, mee nékaimanje gə ra gə kag əsé gə mbal ləm tɔ.

20Moyis dee gə Aarɔ ra né gə Njesigəneə un ndia dɔ'g mba kar dee ra lé. Aarɔ un kag-tɔs gə tar unda ne mán baa kəm Paraɔ'g ləm, gə kəm kuraje'g ləa ləm tɔ, ndá mán baaje lai lé tel to məs.

21Kajije gə mee baa'g neelé d'wəi ləm, mán baa kara ndum ləm, njé gə Ejiptə d'askəm kai mán baa neelé el ŋga ləma, məs neelé kara to gə looje lai mee bəe gə Ejiptə ləm tɔ.

22Ne njéra némɔrije gə Ejiptə lé dee kara ra togəbè gə goo némɔrije lə dee tɔ. Mee Paraɔ ndər tɔbəi yeə udu mbia dɔ ta'g lə Moyis gə Aarɔ, gə goo ta gə Njesigəneə pa kédé lé ya.

23Paraɔ tel aw mee kəi'g ləa, ne yeə ar ta néje neelé kára kara wa mée el.

24Njé gə Ejiptə lai lé d'uru bwa mbər baa'g gə mba kiŋga ne mán-kai, mbata d'askəm kai mán baa neelé el.

25Ndɔ dəs siri orè goo ndɔ gə Njesigəneə unda ne baa lé.

Nékɔb gə njekɔm'g joo: Kurkuduje

²⁶Njesigəneə ula Moyis pana: Aw rɔ Paraɔ'g ndá i a kulá pana: Njesigəneə pa bèe pana: Yá dəwje læ nee ar dee d'aw mba kar dee pole nee.

²⁷Bó lé i mbad kyá loo kar dee d'aw ndá n'a kunda beeko læi kar kurkuduje taa loo keneɲ pəl-pəl.

²⁸Baa a tee gə kurkuduje gə bula dèm-dèm, d'a tal ndá d'a kandə mee kəi-mbai'g læi læm, mee kəi-toi'g læm, dɔ tira-toi'g læm, mee kəi'g læ kuraje læi gə ká dəwje lai læm, mee pilje'g læi læma, gə mee birije'g læi læm tɔ.

²⁹Kurkuduje neelé d'a tal si dɔi'g læm, gə dɔ dəwje'g læi læma, gə dɔ kuraje'g læi lai-lai læm tɔ.

Tee-Raga 8

¹Njesigəneə ula Moyis pana: Ula Aarɔ pana: Ula kag-tɔs gə to jii'g ndiɲ gə dɔ baaje'g læm, dɔ kəm-rəw-manje'g læma, gə dɔ duu-manje'g læm tɔ gə mba kar kurkuduje tal gə mee bee gə Ejiptə.

²Aarɔ ula jia ndiɲ dɔ manje gə Ejiptə'g, ndá kurkuduje tal taa loo pəl-pəl mee bee gə Ejiptə.

³Nɛ njéra némɔrije lé kara deɛ ra togábè tɔ, gə goo némɔrije læ dee lé. Deɛ d'ar kurkuduje tal mee beeko gə Ejiptə ya tɔ.

⁴Paraɔ bar Moyis gə Aarɔ ula dee pana: Raje tamaji ta Njesigəneə'g mba karee ɔr kurkuduje neelé dɔm'g pam læm, gə dɔ dəwje'g læm kara læm tɔ, ndá m'a kyá loo kar dəwje neelé d'aw d'aw d'inja nékinjanéməsje d'ar Njesigəneə ya.

⁵Moyis ula Paraɔ pana: I nja wɔji kàr gə m'a ra ne tamaji ta Njesigəneə'g mbata læ mbai læm, gə mbata kuraje læi læma, gə mbata dəwje læi læm tɔ, gə mba karee ɔr kurkuduje neelé pam dɔi'g læm, gə dɔ kəije'g læi læm tɔ. Ndá d'a nai mee baa'g ya ba ŋga.

⁶Yeɛ ilá'g pana: Bèlè ya. Ndá Moyis pana: A to togábè ya mba kari gər ne to gə dəw kára kara to tana gə Ala læ sí gə Njesigəneə el.

⁷Kurkuduje lé d'a kɔr rɔ dee pam rɔi'g læm, gə mee kəije'g læi læm, gə rɔ kuraje'g læi læma, gə rɔ dəwje'g læi læm tɔ, d'a nai looje'g neelé el ŋga nɛ mee baa'g ya ba ba d'a nai keneɲ ŋga.

⁸Moyis gə Aarɔ d'unda loo kəi læ Paraɔ tee. Tɔbɔi Moyis nɔ bar Njesigəneə wɔji ne dɔ kurkuduje gə yeɛ unda ne Paraɔ lé.

⁹Njesigəneə ra né gə Moyis dəjee lé ya tɔ, kurkuduje lé d'wəi mee kəije'g læm, gə gadlooje'g læma, gə mee ndɔje'g læm tɔ.

¹⁰Deɛ daa yoo dee dɔ nɔ'd ndil-ndil ar mee bee gə ədə mbɔ.

11 Paraḡ lé oo to gá né gá kədərə nee ɔr dəa'g wuduru nga ndá yee ar mée ndər ya bəi, tɔbəi yee udu mbia dɔ ta'g lə Moyis gə Aarḡ, gə goo ta gá Njesigəneḡ pa kédé lé.

Nékɔb gá njekɔm'g munda: Ngisaje

12 Njesigəneḡ ula Moyis pana: Ula Aarḡ pana: Maji kari ula kag-tɔs ləi unda ne nduji naṅg. Nduji naṅg neelé a tel to ngisaje dɔ naṅg beeje gá Ejiptə lai-lai. Dee ra togəbè ya.

13 Aarḡ ula kag-tɔs gá jia'g lé unda ne nduji naṅg, tɔbəi nduji naṅg lé tel to ngisaje dɔ dəwje'g ləm, gə dɔ dajə'g ləm tɔ. Nduji naṅg lai tel to ngisaje mee bee gá Ejiptə lai-lai ya.

14 Njéra némɔrije kara ra némɔrije lə dee bəd-bəd mba kar nduji naṅg tel ngisaje, ne dum dee nga. Tɔbəi ngisaje lé to dɔ dəwje'g ləm, gə rɔ dajə'g ləm tɔ.

15 Ndá njéra némɔrije lé d'ula Paraḡ pana: Yee neelé to ngaw ji Ala ya. Mee Paraḡ ndər aree udu mbia dɔ ta'g lə Moyis gə Aarḡ, gə goo ta gá Njesigəneḡ pa kédé lé tɔ.

Nékɔb gá njekɔm'g sɔ: Kəm mbàje

16 Njesigəneḡ ula Moyis pana: Ita gə ndɔ rad, aw aar nḡ Paraḡ'g, loo gá yee a tee mba kaw ta baa'g lé ndá i a kulá pana: Njesigəneḡ pa bée pana: Ya dəwje lə neḡ ar dee d'aw d'aw pole neḡ.

17 Bó lé i ya dəwje lə neḡ ar dee d'aw el ndá n'a kula gə kəm mbàje kɔm dee dɔi'g ləm, gə dɔ kuraje'g ləi ləm, gə dɔ dəwje'g ləi ləma, gə dɔ kəije'g ləi ləm tɔ, kəm mbàje neelé d'a rusu mee kəije lə njé gá Ejiptə tub-tub ləm, d'a taa dɔ naṅg pəl-pəl ləm tɔ.

18 Ne mee ndəa'g neelé n'a kɔr kəm bee gá Gosen, loo gá dəwje lə neḡ d'isi keneḡ lé kunda gə kəmee bəd ndá lé neelé kəm mbàje d'a godɔ keneḡ mba kari gər ne gao to gá neḡ Njesigəneḡ lé n'isi mee bee'g neelé ya.

19 N'a kunda kəm dəwje lə neḡ bəd ləm, n'a kunda kəm dəwje ləi bəd ləm tɔ. Nétoji neelé a tee bèlè ya.

20 Njesigəneḡ ra togəbè ya. Kəm mbàje tee dèm-dèm mee kəi'g lə Paraḡ ləm, mee kəije'g lə kuraje ləa ləm tɔ ndá dɔ naṅg bee gá Ejiptə lé tuji pugudu mbata lə kəm mbàje lé ya.

21 Paraḡ bar Moyis gə Aarḡ ula dee pana: Awje, injaje nékinjanéməsje arje Ala lə sí mee bee gá nee ya.

22 Moyis ilá keneḡ pana: Yee ba to nékəmra el mbata nékinjanéməsje gá j'a kun kar Ala lə sí gá Njesigəneḡ lé to né gá to keji kəm Ejiptəje'g. Bèe ba bó lé jeḡ j'inja nékinjanéməsje gá to keji kəm dee'g j'ar Ala kəm dee-dee'g lé see d'a tila sí gə kɔri-ər el wa.

²³J'a njaaje dɔdilaloo'g ndɔ sí munda ba j'a kinjaje nékinjanéməsje kar Ala lə sí gó Njesigəneə bəi gə goo ta gó yeə nja a kula sí.

²⁴Paraɔ pana: M'a kyə loo kar sí awje dɔdilaloo'g mba kinja nékinjanéməsje kar Ala lə sí gó Njesigəneə ya, nɛ loo gó a gə kawje ndá kaw ba seɲ a kawje loo gó əw el. Maji kar sí raje tamaji mbata ləm ya.

²⁵Moyis ilá keneɲ pana: M'a gə kunda loo mee kəi'g ləi teɛ gó raga ndá m'a ra tamaji ta Njesigəneə'g ya. Bèlè ba kəm mbàje lé d'a kɔr rɔ dee rɔ Paraɔ'g pam ləm, gə rɔ kuraje'g ləa ləma, gə rɔ dəwje'g ləa ləm tɔ. Nɛ maji kar Paraɔ ra gosɔyèr gə mba mbad kyə dəwje kar dee d'aw mba kinja nékinjanéməsje kar Njesigəneə lé el ɲga.

²⁶Moyis unda loo mee kəi'g lə Paraɔ teɛ raga, tɔbəi yeə ra tamaji ta Njesigəneə'g ya.

²⁷Njesigəneə ra né gó Moyis dəjee lé ya, ndá ar kəm mbàje lé d'ɔr rɔ dee pam rɔ Paraɔ'g ləm, gə rɔ kuraje'g ləa ləma, gə rɔ dəwje'g ləa ləm tɔ. Yeə gó kára kara nai léé'g neelé el ɲga.

²⁸Nɛ Paraɔ lé mée ndər gəl kára ya tɔbəi ndá yeə yə dəwje lé ar dee d'aw el tɔ.

Teɛ-Raga 9

Nékɔb gó njekɔm'g mi: Yoo-koso gó tɔl nékulje

¹Njesigəneə ula Moyis pana: Aw rɔ Paraɔ'g ndá i a kula pana: Njesigəneə, Ala lə Əbrəje lé pa bée pana: Yə dəwje lə neɛ ar dee d'aw mba kar dee d'aw pole neɛ.

²Bó lé i mbad kyə loo kar dee d'aw ləm, lé i wa dee naɲg ya bəi ləm tɔ ndá,

³aa oo, ji Njesigəneə a kwɔi dɔ koso-nékulje'g ləi gó d'ar loo ndɔ'g, dɔ kundaje'g ləm, dɔ mulayèje-je'g ləm, dɔ jambalje'g ləm, dɔ maɲgje'g ləma, gə dɔ badje'g ləm tɔ, yoo-koso gó to bəl kədm-kədm a teɛ dɔ dee'g tɔ.

⁴Njesigəneə a kɔr kəm nékulje lə Israelje bəd ləm, gə kə njé gó Ejiptə bəd ləm tɔ, ndá mbuna njé gó kə njé gó Israel lé yeə gó kára kara a kwəi el.

⁵Njesigəneə wɔji ndəa njaɲg pana: Bèlè ba Njesigəneə a ra togábè mee bée'g nee ya.

⁶Un kudee bèlè lookaree lé ndá Njesigəneə ra togábè ya tɔ. Nékulje lə njé gó Ejiptə lai-lai d'wəi, nɛ mbuna nékulje'g lə Israelje lé da gó kára kara wəi keneɲ el.

⁷Paraɔ dəji goo né gó teɛ lé, nɛ aa oo, nékul kára kara mbuna nékulje'g lə Israelje lé wəi el. Nɛ mee Paraɔ ndər ya bəi ndá yeə yə loo ar dəwje lé d'aw el.

Nékɔb gó njekɔm'g misə: nétubaje

⁸Njesigəneə ula Moyis gə Aarɔ pana: Bu pər gó to ta loo-kula-byɔda'g lé dije ji sí'g tub ndá maji kar Moyis ɔm par gó dara kəm Paraɔ'g.

⁹Yee a tel to kor gé a kudu loo pɛ-pɛ dɔ naŋ bee gé Ejiptə'g, ndá kor neelé a k'ar rɔ dɔwje ləm, gə rɔ daje lai gé mee bee gé Ejiptə ləm tɔ lé pélé rəg-rəg ndá a tel to bairəŋ gé taa rɔ dee pəl-pəl tɔ.

¹⁰Deɛ dɪ bu pər gé ta loo-kula-bɔda'g d'ar ne nɔ Paraɔ'g, Moyis ɔm bu pər lé par gé dara ndá bu pər neelé ila bairəŋ gé orè goo rɔ-polé lé dɔ dee'g aree taa rɔ dɔwje gə rɔ daje pəl-pəl.

¹¹Njéra némɔrije d'as tee kaar nɔ Moyis'g el mbata lə bairəŋ lé, mbata bairəŋ neelé sɔ njéra némɔrije to gé sɔ ne njé gé Ejiptə lai bée ya tɔ.

¹²Njesigəneɔ ar mee Paraɔ ndər gé kédé-kédé, ndá Paraɔ udu mbia dɔ ta'g lə Moyis gə Aarɔ, gə goo ta gé Njesigəneɔ pa ar Moyis kédé lé.

Némɔri gé njekɔm'g siri: Ndi kwɔji

¹³Njesigəneɔ ula Moyis pana: Iɔta gə ndɔ rad ndá aw aar nɔ Paraɔ'g. I a kulá pana: Njesigəneɔ gé to Ala lə Ɛbrəje lé pa bée pana: Yɔ dɔwje lə neɛ ar dee d'aw mba kar dee d'aw pole neɛ.

¹⁴Mbata basinè lé n'a gə kar tuji-booje lə neɛ lai d'a koso dɔi'g ləm, gə dɔ kuraje'g ləi ləma, gə dɔ dɔwje'g ləi ləm tɔ, mba kari gər ne gao, to gé dɔ naŋ nee lai lé dɔw kára kara gé to tana sə neɛ bée lé godo.

¹⁵Bó lé n'ula ji neɛ ndiŋ gə mba tɔli-i gə koso-dɔwje ləi gə yoo-koso ndá seɪ a saneje kad dɔ naŋ nee ya.

¹⁶Ne neɛ n'ya loo n'ari si kəmba gə mba kari oo siŋamonɔ lə neɛ ləm, gə mba kar ri neɛ ɓar ne dɔ naŋ nee gə loo njal-njal ləm tɔ.

¹⁷Bó lé i j gə dɔwje lə neɛ gɔl kára ɓəi ləm, əsé bó lé i yɔ dee ar dee d'aw el ləm tɔ ndá,

¹⁸aa oo, bèlè gə kàr gé togəbè ndá n'a kar ndi kwɔji gé al dɔ loo sula ər dɔ sí'g, ndi kwɔji neelé dɔw oo garee gé togəbè bee gé Ejiptə gɔl kára el, un kudee ndɔ tum gin bee gé nee el ya saar ɓəi.

¹⁹Ar dee d'wa dɔ gɔl nékulje ləi ləm, gə néje ləi gé raŋg lai gé to walá lé ləm tɔ. Ndi kwɔji lé a kər dɔ dɔwje'g lai ləm, gə dɔ daje'g lai gé d'ar walá ləm tɔ ndá deɛ gé d'ɔm dee bulá el ndá d'a kwəi.

²⁰Deɛ kuraje lə Paraɔ gé naje gé ɓəl tapa Njesigəneɔ lé d'ar kuraje lə dee gə nékulje lə dee tel gé kəi.

²¹Ne deɛ gé d'ɔm mee dee dɔ ta'g lə Njesigəneɔ el lé d'ya kuraje lə dee gə nékulje lə dee mee wala'g ya.

²²Njesigəneɔ ula Moyis pana: Ula jii ndiŋ par gé dara: maji kar ndi kwɔji ər bai-bai dɔ naŋ bee gé Ejiptə lai, dɔ dɔwje'g ləm, dɔ daje'g ləma, gə dɔ muje lai gé mee wala'g ləm tɔ dɔ naŋ bee gé Ejiptə lé.

- ²³Moyis ula kag-tɔs læa par gé dara, ndá Njesigəneḗ ar ndi ndaṅg ləm, ar ndi kwɔji ər ləma, pər kara ɔ dɔ naṅg kənənə-kənənə ləm tɔ. Njesigəneḗ ar ndi kwɔji ər dɔ naṅg bee gé Ejiptə'g.
- ²⁴Ndi ər gə kwɔji bai-bai ləm, pər kara pélé nḗ gə ndi kwɔji ləm tɔ, ndi kwɔji neelé al dɔ loo sula ləm, dəw oo garee togábè un kudee ndɔ tum gin beekɔ gé Ejiptə nee el ya saar bəi.
- ²⁵Ndi kwɔji lé unda néje lai gé to mee ndɔje'g beekɔ gé Ejiptə lai un kudee dɔ dəwje'g saar teḗ ne dɔ daje'g tɔ, ndi kwɔji neelé unda muje lai-lai gé to walá ləm, gə təd kagje lai gé to walá ləm tɔ.
- ²⁶Nɛ mee bee gé Gosen, loo gé Israelje d'isi keneṅ ya kára ba ba ndi kwɔji neelé oso keneṅ teṅ el.
- ²⁷Paraḡ ula kula bar Moyis gə Aarḡ ula dee pana: Basinè lé ma m'ra kaiya ya, Njesigəneḗ ba to njera né gə dɔ najee nɛ ma jeḗ gə dəwje ləm lé jeḗ n'toje dəwje gé ta wa dɔ sí ya.
- ²⁸Raje tamaji ta Njesigəneḗ'g mba kar ndi gé ndaṅg gə ndi kwɔji lé gaṅg ndá m'a kyḗ loo kar sí awje ya bó dəw a kɔg sí naṅg el ṅga.
- ²⁹Moyis ulá pana: Loo gé m'a kunda loo mee bee-boo'g nee teḗ raga ndá m'a kodo jim par gé rɔ Njesigəneḗ'g ndá ndi a kəw rəa ndaṅg ləm, ndi kwɔji kara a koso teṅ el ləm tɔ, mba kari gər ne gao to gé dɔ naṅg neelé to kḗ Njesigəneḗ ya.
- ³⁰Nɛ ma m'gər gao, to gé seḗ gə kuraje lai lé seḗ a bəlje Njesigəneḗ lé el ya tɔbəi.
- ³¹Palégal ləm, gə kó-ɔrj ləm tɔ lé tuji mbata kó-ɔrj lé ɔr dɔ ləm, palégal kara pudu mbḗ ləm tɔ,
- ³²kó-blé gə kó-təḗ lé tuji el mbata deḗ nai gogo bəi.
- ³³Moyis unda loo mee kəi'g lə Paraḡ teḗ mba kaw raga gir bee-boo'g ndá yeḗ odo jia par gé rɔ Njesigəneḗ'g, bəe ba ndi əw ne rəa ndaṅg ləm, ndi kwɔji kara gaṅg ne ṅgəji ləma, ndi oso ne naṅg teṅ el ṅga ləm tɔ.
- ³⁴Paraḡ lé loo gé oo to gé mán ndi gə ndi kwɔji gə ndi gé ndaṅg lé gaṅg ṅga ndá yeḗ ra kaiya kəmee gé kédé ya bəi, yeḗ ar mée ndər ya bəi, mée-yeḗ ləm, gə mee kuraje læa ləm tɔ.
- ³⁵Mee Paraḡ ndər ya bəi ndá yeḗ yḗ loo ar Israelje d'aw el, gə goo ta gé Njesigəneḗ pa kédé gə rəw gé rɔ Moyis'g lé ya.

Teḗ-Raga 10

Nékɔb gé njekɔm'g jinaijoo: Beedéje

- ¹Njesigəneḗ ula Moyis pana: Maji kari aw rɔ Paraḡ'g mbata m'ar mée-yeḗ gə mee kuraje læa kara ndər mba kar nétɔjije ləm nduba ne rɔ dee mbuna dee'g gé raga.

- ²A to togábè mba kari ndaji taree ar ngonni gé dingam ləm, gə ngon mee ngonni gé dingam ləm tɔ, mba kar dee d'oo ne né gé ma m'ra gə njé gé Ejiptə ləm, gə nétɔjije gé ma m'ar dee nduba ne rɔ dee mbuna dee'g ləm tɔ. Bèe ba seɿ a gərje ne to gé ma m'to Njesigəneɿ ya.
- ³Moyis gə Aarɔ d'aw rɔ Paraɔ'g d'ulá pana: Njesigəneɿ gé to Ala lə Ɛbrəje lé pa togábè pana: See ndɔ gé ra ba i a kəw rɔi mbad koso kul nɔ neɛ'g lé wa. Yɿ dəwje lə neɛ ar dee d'aw gə mba kar dee d'aw pole neɛ.
- ⁴Bó lé i mbad kyɿ dəwje lə neɛ kar dee d'aw ndá aa oo bèlè lé n'a kar beedéje ree taa loo pəl-pəl mee bee'g ləi.
- ⁵D'a taa loo pəl-pəl ndá dəw a kas koo ndaji nanɓ el, ges néje lə sí gé nai gé ndi kwɔji lal tuji lé d'a sɔ rɔg-rɔg ləm, kagje lai gé d'uba mee wala'g kara d'a sɔ rɔg-rɔg ləm tɔ.
- ⁶Beedéje lé d'a rusu kəije ləi tub-tub ləm, gə kəije lə kuraje ləi lai ləma, gə kəije lə njé gé Ejiptə lai ləm tɔ. Bɔbije-je gə bɔ bɔbije-je lé un kudee mee ndəa gé d'isi dɔ nanɓ nee saar teɛ bogənè kara deɛ d'oo né gé togábè el ya bəi. Moyis lé sa rəa mee kəi'g lə Paraɔ gé raga.
- ⁷Kuraje lə Paraɔ d'ulá pana: See dəw neelé a to gum kwa sí ya bèe-bèe saar gé ndɔ gé ra wa. Maji kari yɿ dəwje neelé ar dee d'aw gə mba pole Njesigəneɿ Ala lə dee. Bee gé Ejiptə lé si tuji gé tuji ne see i oo el ya bəi wa.
- ⁸Deɛ d'ar Moyis gə Aarɔ tel ree rɔ Paraɔ'g. Ndá yee ula dee pana: Maji kar sí awje, aw poleje Ala lə sí gé Njesigəneɿ lé. See njé gé ra ba d'a kaw wa.
- ⁹Moyis ilá keneɓ pana: J'a kawje gə nɓan síje ləm, gə bugaje lə sí ləm, gə nɓan síje gé dingam gə njé gé dené ləma, gə badje lə sí gə manɓje lə sí ləm tɔ, mbata to nai gé j'a gə ra mba kɔs ne gaji Njesigəneɿ.
- ¹⁰Paraɔ ula dee pana: Maji kar Njesigəneɿ nai sə sí to gé m'a gə kyɿ loo kar sí awje lé ya, seɿ ləm, gə nɓan síje ləm tɔ. Meɛ sí dɔ rɔ sí'g mbata tuji to nɔ sí'g.
- ¹¹Wah! Bèe el. Seɿ dingamje ya ba ba awje, aw poleje Njesigəneɿ mbata yee ba to né gé seɿ dəjije ya. Tɔbəi deɛ tuba dee rɔ Paraɔ'g gé raga.
- ¹²Njesigəneɿ ula Moyis pana: Maji kari ula jii ndiɓ gé dɔ bee gé Ejiptə'g ndá maji kar beedéje ree dɔ bee gé Ejiptə'g, maji kar dee d'usɔ muje lai gé dɔ nanɓ'd nee, gé ndi kwɔji tuji el lé.
- ¹³Moyis ula kag-tɔs ləa ndiɓ dɔ bee gé Ejiptə'g, mee ndəa'g neelé Njesigəneɿ ar lel ɿ bər ula dɔ bee gé Ejiptə'g dan kàrá gə loondul'g tɔ. Loo gé loo àr ndá lel gé ɿ bər lé ree gə beedéje.
- ¹⁴Beedéje lé teɛ mee bee gé Ejiptə'g tɔbəi d'wa nanɓ gə looje lai-lai mee bee gé Ejiptə'g lé tɔ, deɛ bula digi-digi dum dɔ loo tɔ, to né gé dəw oo togábè kédé el ləm, a koo garee gé togábè gogo el ləm tɔ.

¹⁵Dee d'on do nang lai ndá do nang to ne bigim, dee d'uso muje gé do nang'd lai ləm, gə kandə kagje lai ləm tɔ, néje lai gé ndi kwɔji tuji kédé el lé, mee bee gé Ejiptə lai lé kam kag kára kara nai el ləm, mu kára kara nai el ləm tɔ.

¹⁶Léegəneeya Paraɔ bar Moyis gə Aarɔ ula dee pana: Ma m'ra kaiya m'ula ne sul do Njesigəneə Ala'g lə sí ləm, gə do sí-sej'g ləm tɔ.

¹⁷Ne arje mee sí ti mbidi do kaiya ramje'g gɔl kára ya tɔbəi ba, ndá raje tamaji ta Njesigəneə Ala'g lə sí gə mba karee ɔr tuji-boo neelé dɔm'g gɔl kára ya bəi.

¹⁸Moyis unda loo mee kəi'g lə Paraɔ teɛ raga tɔbəi yeɛ ra tamaji ta Njesigəneə'g tɔ.

¹⁹Yen nga Njesigəneə ar lel-boo i do-gó ula gə siŋga ɔr beedéje neelé bugu dee dan baa-boo gé ria lə baa-boo gé Kas, mee bee gé Ejiptə lai lé beedéje kára kara nai keneɲ el.

²⁰Njesigəneə ar mee Paraɔ ndər ndá Paraɔ yə Israelje ar dee d'aw el ya bəi.

Nékɔb gé njeɔm'g jinaijoo: Loondul gé ndul njudu-njudu

²¹Njesigəneə ula Moyis pana: Ula jii par gé dara, tɔbəi maji kar loondul gé ndul njudu-njudu dəb do bee gé Ejiptə'g, loondul neelé dəw a kaskəm kɔrɔ gə jia ya.

²² Moyis ula jia par gé dara, ndá loo ndul njudu-njudu do bee gé Ejiptə'g as ndo munda.

²³Dee d'oo rɔ nɔ el ləm, dəw i loo-siée'g aw ranɔ el ləm tɔ, as ndo munda. Ne looje lai gé Israelje d'isi keneɲ lé loo àr keneɲ ya.

²⁴Paraɔ bar Moyis ulá pana: Awje, aw poleje Njesigəneə lé. Badje lə sí gə maŋje lə sí ba d'a nai nee, ne ŋan síje lé d'a kaw sə sí nɔ'd ya.

²⁵Moyis ilá keneɲ pana: Wah! I nja ba a kɔm néje ji sí'g mba kar sí j'aw j'inja deeje gé məs əsé n'roo deeje pər mba kar Ala lə sí gé Njesigəneə wa.

²⁶Nékulje lə sí d'a kaw sə sí nɔ'd ya bó yel gɔl dee kára kara a nai el, mbata mbuna dee-dee'g lé ya ba j'a kun né kar Ala lə sí gé Njesigəneə keneɲ, tɔbəi loo gé jeɛ n'teɛ léé'g neelé el bəi ndá jeɛ n'gərje né gé j'a kɔr kəmee kar Njesigəneə el bəi tɔ.

²⁷Njesigəneə ar mee Paraɔ ndər ndá Paraɔ ndigi kyə dee kar dee d'aw el.

²⁸Paraɔ ula Moyis pana: Teɛ mee kəi'g ləm gé raga! Məəi do rɔi'g nà a teɛ k'ar nɔm'g gogo bəi, mbata mee ndəa gé i a teɛ kaar nɔm'g gogo ndá i a kwəi gé léé'g ya.

²⁹Moyis ilá keneɲ pana: Bèe ya! M'a teɛ kaar nɔi'g gogo el nga.

Teɛ-Raga 11

Ta kwəi lə ŋandər dəwje gə daje

- ¹ Njesigəneə ula Moyis pana: M'a kar tuji-boo gə ranj kára teə dɔ Paraɔ'g gə dɔ Ejiptə'g ya bəi tɔ. Géé gə gogo ndá yee a kyə sí kar sí ije awje ŋga. Loo gə yee a gə kyə sí kar sí awje tɔgəɾɔ ya ndá yee a tuba sí loo gə nee'g gə tuba ya.
- ² Maji kari ula dəwje mba kar diŋgam gə rara kara a kwɔi njeboatakəi læa gə diŋgam læm, dené ndá a kwɔi njeboatakəi læa gə dené læm tɔ, néra-mɔdje gə néra-basaje gə ra gə larnda əsé gə larlɔr tɔ.
- ³ Njesigəneə ar koso-dəwje lé taa kəm njé gə Ejiptə rəgm. Moyis kara to dəw gə boo mee bée gə Ejiptə kəm kuraje'g læ Paraɔ læm, gə kəm koso-dəwje'g læm tɔ.
- ⁴ Moyis pana: Njesigəneə pa togábè pana: Dan loo bab lé m'a gə dəs mee bée gə Ejiptə'g,
- ⁵ ndá ŋgandərje lai gə mee bée gə Ejiptə'g lé d'a gə kwəi, un kudée dɔ ŋgondər Paraɔ'g, yee gə si dɔ kalimbai'g saar teə ne dɔ ŋgondər kura læa gə dené gə aar loo kusu kó'g læm, teə ne dɔ ŋgandər nékulje'g lai læm tɔ.
- ⁶ D'a nɔ gə kii mbidi-mbidi gə looje lai-lai mee bée gə Ejiptə, ndu nɔ gə bée lé dəw oo togábè kédé el læm, a koo togábè gogo el læm tɔ.
- ⁷ Nə mbuna Israelje'g lai lé un kudée dɔ dəwje'g saar teə ne dɔ nékulje'g lai lé bisi kára kara a kinja miɲ el, mba kar sí gərje ne gao to gə Njesigəneə lé ɔr kəm Ejiptəje bəd læm, ɔr kəm Israelje kara bəd læm tɔ.
- ⁸ Togábè ba kuraje læi lai gə d'aar neelé d'a rəm pər gə rɔm'g læm d'a kunda barmba nɔm'g ndá d'a kulam pana: Maji kam m'tee, ma læm gə dəwje lai gə d'wa kilam lé. Géé gə gogo m'a teə kaw ya. Moyis unda loo mee kəi'g læ Paraɔ teə gə oŋg gə aw səa biriri-biriri ya.
- ⁹ Njesigəneə ula Moyis pana: Paraɔ a koo ta læ sí pai godo, gə mba kar némɔrije læm d'ore ne goo nɔ goo nɔ mee bée gə Ejiptə ya.
- ¹⁰ Moyis gə Aarɔ ra némɔrije lai neelé nɔ Paraɔ'g, nə Njesigəneə ar mee Paraɔ ndər ya bəi ndá yee yə Israelje ar dee d'ɲ bée læa d'aw el saar.

Teə-Raga 12

Tum gə deə tum gin naj Pag

- ¹ Njesigəneə ula Moyis gə Aarɔ ta mee bée gə Ejiptə pana:
- ² Naj gə neelé a to naj læ sí gə dɔtar, a to naj læ sí gə dɔtar gə mee læb'g.
- ³ Maji kar sí ulaje koso-dəwje gə Israel pajena: ndɔ gə njekɔm'g dɔg gə mee naj'g neelé d'a kwa ŋgon badə kára kwɔji ne dɔ njémeekəije læ dee læ dee.
- ⁴ Bó lé njémeekəije læ dəw lé bula d'as dɔ ŋgon badə kára el ndá d'a kɔm nɔ'd gə njéboatakəije læ dee gə mbɔr dee'g pər lé gə goo bula læ dəwje, seɲ a tura deeje kwɔjije ne dɔ ŋgon badə neelé gə goo né gə nana kara askəm sɔ lé ya.

- ⁵Ngon badə gé seɿ a kwáje lé a to bàlee gé ra ləb kára ba gé rəa minə el, seɿ a kwaje ngon badə əsé ngon byə tɔ.
- ⁶D'a ngəm saar ndɔ dɔg-giree-sɔ gé mee naɿ gé neelé tɔbəi loo gé kàr a gə kandə ndá koso-dəwje gé Israel lai d'a kijá gə məs.
- ⁷D'a kun məsee rad kag tarəwkəije gé joo'g ləm, gə dəa gé tar'g ləm tɔ, mee kəije kára-kára lai gé d'a gə sɔ né keneɲ lé.
- ⁸Mee til'g neelé ya, d'a sɔ dakasee gé nuŋga dɔ pər'g lé, d'a sɔ nə'd gə muru gé əm-tiné godo keneɲ ləm, gə kamnajje gé adə ləm tɔ.
- ⁹D'a tibi dɔ pər'g gé tibi ba sɔ el ləm, d'a ndiri gə mán karee ər lam ba gə mba sɔ el ləm tɔ, nə d'a nuŋga dɔ pər'g gə dəa, gə gɔleeje, gə dəaje gé mée'g bura ya karee nɔ sɔ-sɔ tɔ.
- ¹⁰Saar kar loo àr dɔ'g lé d'a kyə né kára kara keneɲ el tɔ, bó lé gesee nai teɿ bèle gə ndɔ ndá d'a roo pər ya.
- ¹¹Loo gé d'a gə sɔ ndá d'a kwa bər dee gə ndar njim-njim ləm, négɔl a to gɔl dee'g ləma, kag-tɔs lə dee kara a to ji dee'g ləm tɔ, d'a sɔ dɔ ngɔd'g ya. Yee neelé to Pag lə Njesigəneə.
- ¹²Mee til'g neelé n'a njaa mee bee gé Ejiptə ndá n'a kila tuji dɔ ngandərje lai gé mee bee gé Ejiptə'g, un kudee dɔ ngandər dəwje'g saar teɿ ne dɔ ngandər dajə'g ləm, n'a gaŋgta dɔ magəje'g lai gé to Ejiptə lé ləm tɔ. Neɿ n'to Njesigəneə.
- ¹³Məs lé ba a to nétɔji dɔ kəije gé seɿ síje keneɲ, n'a koo məs neelé ndá n'a dəs dɔ sí'g tar tɔbəi loo gé n'a kila tuji dɔ bee gé Ejiptə'g ndá tuji-boo neelé a tuji sí el.
- ¹⁴Seɿ a karje mee sí olé dɔ ndɔ'g neelé ndá seɿ a raje ne naɿ gé wɔji dɔ Njesigəneə. Seɿ a raje kaareeje to asəna gə godndu gé a to saar-saar gə nɔ mbata lə ngaka síje ya.

Nai gé wɔji dɔ muru gé lal əm-tiné

- ¹⁵As ndɔ siri lé, seɿ a kɔje muru gé əm-tiné godo keneɲ. Un kudee mee ndəa gə dɔtar lé əm-ti muru a godo mee kəije'g lə sí, mbata nana ba gé ɔ muru gé ti lé mee ndəa gé dɔtar saar teɿ ndəa gé siri lé ndá d'a kɔree mbuna Israelje'g gé gogo ya.
- ¹⁶Ndɔ gé dɔtar lé a to ndɔ mbɔ dɔ nə lə sí gé to gə kəmee ləm tɔ. Mee ndəaje'g neelé seɿ a raje kula kára kara keneɲ el, nə seɿ a raje nəsɔ lə sí lə sí ba.
- ¹⁷Seɿ a raje naɿ gé wɔji dɔ muru gé əm-tiné godo keneɲ mbata mee ndəa'g neelé nja ba ma m'ar koso-dəwje lə sí d'unda loo mee bee gé Ejiptə teɿ d'aw, seɿ a tɔsje kəm sí dɔ ndɔ gé neelé asəna gə godndu gé a to saar-saar gə nɔ mbata lə ngaka síje.
- ¹⁸Nai gé dɔtar lé, mee ndəa gé dɔg-giree-sɔ, loo gé kàr andə ndá seɿ a kɔje muru gé əm-tiné godo keneɲ saar teɿ ne ndɔ rɔ-joo-giree-kára mee naɿ'g neelé.

¹⁹As ndo siri lé əm-ti muru a godo mee kəije'g lə sí, mbata nana ba gé ɔ muru gé ti lé lé to dəw-də-bee əsé to kojibee kara d'a koree mbuna koso-dəwje gé Israel'g gé gogo ya.

²⁰Sej a kəje muru gé ti pai godo, loo-si síje lai lé sej a kəje muru gé əm-tiné godo keneŋ ba.

Kwa do ɔɔl muru mbata naj Pag

²¹Moyis bar ngatɔgje gé Israel lai ula dee pana: Awje, aw waje nékulje mbata lə njémeekeije lə sí ndá ngan badje gé wɔji do Pag lé inja deeje gé məs.

²²Gée gé gogo, sej a kuje barkəm gərgənd, ndá sej a kulaje dan məs gé to mee bai'g lé ndá məs gé to mee bai'g lé sej a radje kag tarəwkəi gé tar ləm, gə kaar kag tarəwkəije gé joo'g ləm tɔ. Dəw kára kara mbuna sí'g a kunda loo mee kəi'g lə teɛ raga el saar kar loo àr

²³Loo gé Njesigəneə a gə kaw mba tuji Ejiptə lé yeɛ a koo məs gé to kag tarəwkəi'g gé tar ləm, gə kag tarəwkəije gé joo'g ləm tɔ ndá Njesigəneə a dəs tarəw kəi'g lé tar bó yeɛ a kyə loo kar njetuji-néje andə mee kəije'g lə sí gə mba tuji sí el.

²⁴Sej a raje togəbè kaareje to godndu gé a to saar gə nɔ mbata lə sí-sej ləm, gə mbata lə ngan síje ləm tɔ.

²⁵Loo gé sej a kədje mee bee gé Njesigəneə a gə kar sí gə goo ndukun ləa lé ndá néra gé to gə kəmee neelé sej a raje togəbè ya.

²⁶Bèe ba loo gé ngan síje d'a dəji sí pana: See né gé sej raje lé gelee to di wa.

²⁷Ndá sej a kila deeje keneŋ pajena: Yee neelé to gé nékinjaməs Pag mba kula ne rɔnduba do Njesigəneə'g mbata yeɛ dəs do kəije'g lə Israelje mee bee gé Ejiptə, loo gé yeɛ tuji bee nee lé ndá yə kəije lə síjeɛ gé majee. Dəwje d'unda barmba d'ula do dee naŋ tɔ.

²⁸Togəbè Israelje d'aw ra to gé Njesigəneə un ne ndia ar Moyis gə Aarɔ lé, dee ra bèe ya.

Nékɔb gé rudu: kwəi lə ngandər njé gé Ejiptə

²⁹Dan loo bab ndá Njesigəneə tɔl ngandərje lai-lai mee bee gé Ejiptə, un kudee do ngondər Paraɔ'g, yeɛ gé si do kalimbai'g saar teɛ ne do ngondər bər gé si mee kəi daŋgai'g, saar teɛ ne do ngandər dajə'g tɔ.

³⁰Paraɔ jita mee til'g neelé yeɛ gə kuraje ləa lai ləm, gə njé gé Ejiptə lai ləm tɔ, ndu kii bar gə loo birim-birim mee bee gé Ejiptə mbata kəi kára kara gé lal yoo lé godo.

³¹Mee til'g neelé ya, Paraɔ bar Moyis gə Aarɔ ula dee pana: Ije ta, undaje loo mbuna dəwje'g ləm teje, sej ləm, gə Israelje ləm tɔ. Awje, aw poleje Njesigəneə to gé sej paje lé ya.

- 32** Twaje badje læ sí læm, gə maŋje læ sí læm tɔ, to gə seɟ paje lé ya, awje ne, nɛ tɔrje ndu sí dɔm'g.
- 33** Njé gə Ejiptə d'ɔs kudu dəwje lé bɔɟ-bɔɟ læm, d'ɔs rɔ dee bad tuba dee ne mee bee'g lé læm tɔ mbata dee pana: N'a gə kwəije lai.
- 34** Koso-dəwje lé d'odo nduji gə deɟ loɟ gə d'ɔm néti keneɟ nɛ ti el bəi. Néloɟ-binaje læ dee kara deɟ tɔ gə kubu d'odo dɔ bag dee tɔ.
- 35** Israelje lé ra né gə Moyis ula dee kédé lé, bəe ba deɟ kwɔi njé gə Ejiptə néndamje gə ra gə larnda əsé gə larlɔr læm, gə kubuje læm tɔ.
- 36** Njesigəneɟ ra né ar dəwje neelé taa kəm njé gə Ejiptə rəgm ndá deɟ d'ar dee néje gə deɟ kwɔi dee lé ya. Bəe ba deɟ taa ne nébaoje læ njé gə Ejiptə ya.
- 37** Israelje d'ɟ Ramses d'aw Sukot, bula læ diŋgamje gə to goŋ-rɔje lé aɟ tɔl-dɔg-loo-tɔl-misɔ (600.000) lal turaje ŋganje.
- 38** Dəw-bulaje gə bula digi-digi gə gin dee bəd-bəd d'aw sə dee nɟ'd, koso-nékulje læ dee, badje gə maŋje lé bula yaɟ tɔ.
- 39** Nduji gə deɟ loɟ Ejiptə gə d'ɔm əm-tiné keneɟ nɛ ti el bəi lé deɟ d'ila gə mbə, mbata deɟ tuba deɟ Ejiptə gə tuba ya d'ar dee d'ɟ kalaŋ ndá d'ɟga loo kwa dɔ gɔl néso k'aw rəbə læ dee el.
- 40** Israelje ra læb dee tɔl sɔ dəa rɔ-munda (430) mee bee gə Ejiptə.
- 41** Mee ndəa gə rudu læb dee gə tɔl sɔ dəa rɔ-munda (430) lé un dɟiao mbɔ ndá mee ndəa gən ya koso-dəwje læ Njesigəneɟ d'unda loo mee bee gə Ejiptə teɟ tɔ.
- 42** Mee tilee'g neelé to ndɔ kula rɔnduba dɔ Njesigəneɟ'g mbata yeɟ nja ba ar dee d'unda loo mee bee gə Ejiptə teɟ, mee tilee'g neelé to ndɔ kula rɔnduba dɔ Njesigəneɟ'g læ Israelje lai læm, gə kɔ ŋgaka deeje læm tɔ.

Godndu gə wɔji dɔ ra naj Pag

- 43** Njesigəneɟ ula Moyis gə Aarɔ pana: Aa ooje, godndu gə wɔji dɔ ra naj Pag ba to nee: Dəw-dɔ-bee gə rara kara a sɔ née el.
- 44** Bər gə ndogee gə lar lé d'a kinja tamɔdee ba a sɔ née bəi.
- 45** Dəw-dɔ-bee əsé kura gə ra kula lar lé kara a sɔ née el.
- 46** Seɟ a sɔje né neelé mee kəi'g ya bó seɟ a kunje dakasee teɟje ne raga el læm, seɟ a tədje siŋga da kára kara pai el læm tɔ.
- 47** Koso-dəwje gə Israel lai lé d'a ra naj Pag.
- 48** Bó lé dəw-dɔ-bee gə si mbuna sí'g ndigi ra naj Pag kula ne rɔnduba dɔ Njesigəneɟ'g ndá diŋgam gə rara kara gə si mee kəi'g læ lé d'a kinja tamɔdee ba yeɟ a rəm gə keneɟ gə mba ra læm, yeɟ a tel to ne njea læm tɔ nɛ dəw gə rara gə lal kinja tamɔdee lé ndá a sɔ née el.

⁴⁹Godndu gá kára neelé ya a kwɔji dɔ kojibee ləm, gə dɔ dəw-dɔ-bee gá si mbuna sí'g ləm tɔ.

⁵⁰Israëlje lai ra to gá Njesigəneə un ne ndia ar Moyis gə Aarɔ lé, deɛ ra togábè ya.

⁵¹Mee ndəa'g neelé ya Njesigəneə ar Israëlje d'unda loo mee bee gá Ejiptə tee gə goo njérɔje lə dee lə dee.

Teɛ-Raga 13

Godnduje gá ranɔ gá wɔji dɔ naj Pag

¹Njesigəneə ula Moyis pana:

²Ngandərje gá rara gá d'oji dee mbuna Israëlje'g lé seɛ a kunda deeje gə kəmee kamje, lé to ngandər dəwje əsé ngandər daje kara ləm tɔ.

³Moyis ula koso-dəwje pana: Arje mee sí olé dɔ ndɔ'g neelé gá seɛ undaje ne loo mee bee-bər'g teeje lé, mbata ji siŋgamɔŋ lə Njesigəneə gá bar m̀er-m̀er lé ba Njesigəneə ar sí undaje ne loo teeje ya. Loo gá seɛ raje naj neelé ndá dəw a kɔ muru gá əm-tiné keneɛ pai godo.

⁴Seɛ undaje loo keneɛ teeje mee naj kinja kó'g.

⁵Loo gá seɛ a kɔdje mee bee'g lə Kanaje, gá to bee lə njé gá Het, gə Amərje, gə Hebje, gə njé gá Yebus lé, bee gá yeɛ Man rəa ar bɔ síje gə mba kar sí lé, to bee gá mbà gə ubu tɔji to keneɛ yaə lé ndá seɛ a raje naj neelé mee naj'g neelé ya.

⁶As ndɔ sí siri lé seɛ a kɔje muru gá əm-tiné godo keneɛ: ndá ndɔ gá njekɔm'g siri lé seɛ a raje naj gə mba kilaje ne ribar dɔ Njesigəneə'g.

⁷As ndɔ sí siri lé seɛ a kɔje muru gá əm-tiné godo keneɛ, muru gá əm-tiné to keneɛ lé a godo mee kəije'g lə sí ləm gə dɔ nanɔ bee'g lə sí ləm tɔ.

⁸Bèe ba seɛ a kulaje ngan síje gá diŋgam pajena: Jeɛ n'raje naj neelé mba kar mee sí olé ne dɔ né gá Njesigəneə ra mbata lə sí loo gá yeɛ ar sí j'undaje loo mee bee gá Ejiptə teeje lé.

⁹Naj neelé a to nétɔji gá a to ji sí'g ləm, a to nékolé-mee gá a to ngo nɔ sí'g ləm tɔ gə mba kar godndu Njesigəneə to ne tai'g.

¹⁰Seɛ a raje naj neelé gə ndəa gá wɔji dəa gə ləb sí ləb sí ya.

¹¹Loo gá Njesigəneə a kar sí teeje mee bee'g lə njé gá Kanə to gá yeɛ Man ne rəa ar sí-seɛ gə ar bɔ síje-je ləm, loo gá yeɛ ar sí bee neelé ləm tɔ

¹²ndá ngondər gá rara gá d'ojee lé to ngondər dəw əsé ngondər da-kulje lə sí kara seɛ a kɔdaje gə kəmee kar Njesigəneə ya. Ngandər daje lə sí lai lé to kə Njesigəneə ya.

13Ngondər mulayèje gá rara kara seǵ a kogaje dæa gə ɲgon badə, ne bó lé seǵ ugaje dæa el ndá seǵ a tədje gina gwəbee. Bèe ba seǵ a kogaje ne dɔ ɲgandərje lə sí lai mbuna ɲgan síje'g.

14Togábè ba loo gá ɲgan síje d'a dæji sí ta mee ndɔ gá ranǵ'd pana: See naj neelé ginee to wəji dɔ di wa. Ndá seǵ a kila deeje keneɲ pajena: Mbɔl dɔ ji siŋgamonɲ lə Njesigəneǵ gá bar mèr-mèr lé yeɛ ar sí j'undaje ne loo mee bee gá Ejiptə gá to bee-bər lé teeje ya.

15Paraǵ lé loo gá yeɛ aar njaŋg mbad kyǵ loo kar sí j'aw ndá Njesigəneǵ ar ɲgandərje lai gá mee bee gá Ejiptə lé d'wəi, un kudee dɔ ɲgandər dəwje'g, saar tee ne dɔ ɲgandər daje'g ləm tɔ. Gelee gá nee ba jeɛ j'injaje ne ɲgandər daje lai gá to gá bàleje lé gá məs j'ar Njesigəneǵ ləm, j'ugaje ne dɔ ɲgandər ɲgan síje gá diŋgam ləm tɔ.

16Néje neelé d'a to nétoji gá to ji sí'g ləm, a to nékolé mee gá to ɲgo nɔ sí'g ləm tɔ: mbata ji siŋgamonɲ lə Njesigəneǵ gá bar mèr-mèr lé ba yeɛ ar sí j'undaje ne loo mee bee gá Ejiptə teeje ya.

Njesigəneǵ ɔr nɔ koso-dəwje ləa

17Loo gá Paraǵ yǵ loo ar koso-dəwje d'aw lé Ala ɔr nɔ dee gə rəw gá aw par gá bee lə njé gá Pilisti gá to dəb lé el: mbata Ala pana: Banelə koso-dəwje lé loo gá d'a koo rɔ ndá d'a bəl kar mee dee ila kas kar dee ndiŋga rɔ dee mba tel kaw mee bee gá Ejiptə'g gogo.

18Ne Ala ar koso-dəwje d'un rəw gá ɔr goɲ par gá dɔdilaloo'd gá aw par gá baa-boo gá ria lə baa-Kas. Israəlje lé d'wa nékadje ji dee'g ba d'unda ne loo mee bee gá Ejiptə teeje ya.

19Moyis ar dee d'odo siŋga rɔ Jisəb d'aw ne, mbata Jisəb lé kédé ba karee wəi bəi ndá yeɛ ar Israəlje man rɔ dee d'aree, tɔbəi ula dee pana: Ala a kila kəm sí toro'g ya, ndá seǵ a kodoje siŋgamje ji sí'g kawje ne loo gá əw'g.

20Deɛ d'ɪ bee gá Sukot ndá d'aw d'isi Etam gá to rudu dɔdilaloo'g.

21Njesigəneǵ aw nɔ dee'g ar mum gá mbɔ nǵ sururu ɔr nɔ dee dan kàrá ləm, pər gá uba ɲgɔg-ɲgɔg ndogó rəw nɔ dee'g loondul'g ləm tɔ, mba kar dee d'aw ne rəbə dan kàrá gə loondul'g tɔ.

22Mum gá mbɔ nǵ sururu lé sané pá dɔ dee'g dan kàrá el ləm, pər gá uba ɲgɔg-ɲgɔg lé kara əw rəa ndogó loondul'g el ləm tɔ.

Tee-Raga 14

Paraǵ tuba goo Israəlje

1Njesigəneǵ ula Moyis pana:

- ²Maji kari ula Israelje ar dee d'ɔs tel d'un rəw gé ranḡ mba kisi gir Pi-Hahiroṭ'd gé to mbuna Migdāl'g gə baa-boo gé wɔji dɔ Baal-Sepɔ nɔroŋ lé, loo neelé seɔ a sije keneŋ kwaje rɔ sí mbɔr baa-boo'g.
- ³Paraɔ a pata kwɔji ne dɔ Israelje pana: Deɛ ndəm rəw gé ndəm, dɔdilaloo lé ɔ biɔ dɔ dee'g.
- ⁴Ndá m'a kar mee Paraɔ ndər gə mba karee tuba goo dee, ne Paraɔ gə bao-rɔje læa d'a tel to ne né gé a kar rɔnduba læm kila ne rəa kɔd, bəe ba njé gé Ejiptə d'a gər ne gao to gé ma m'to Njesigəneɔ ya. Ndá Israelje ra togəbè ya.
- ⁵D'ula mbai gé Ejiptə d'aree oo to gé koso-dəwje neelé d'ai gé kai. Togəbè ba mee Paraɔ gə meɛ kuraje læa tel to bəd dɔ koso-dəwje'g neelé ar dee pana: See di ba neɛ n'raje bəe ba n'yaje ne Israelje n'ar deeje d'uba ne ta kula læ neɛje d'ya d'aw bəe wa.
- ⁶Togəbè Paraɔ un kúla kunda tɔ pusu-rɔ'g læa tɔbəi yeɛ ar njérɔje læa d'aw səa nɔ'd.
- ⁷Ndá yeɛ odo pusu-rɔje gé maji dum mareeje as tɔl-misa (600) læm, gə pusu-rɔje gé Ejiptə lai læm tɔ. Bə-njérɔje d'isi mee pusu-rɔje'g kára-kára lai ya.
- ⁸Njesigəneɔ ar mee Paraɔ mbai gé Ejiptə ndər ya tɔ ndá yeɛ tuba goo Israelje. Njé gé Israel lé d'unda loo teɛ gə ji dee gé bar tar mər-mər.
- ⁹Njé gé Ejiptə tuba goo dee, kundaje lai læm, gə pusu-rɔje læ Paraɔ læm, gə njérɔ gə kundaje læa læm, gə njérɔje læa læm tɔ, deɛ d'ingə dee loo kisi gé d'isi mbɔr baa-boo'g par gé Pi-Hahiroṭ gé wɔji dɔ Baal-Sepɔ'g nɔroŋ lé.
- ¹⁰Paraɔ unda dɔ dee dəb. Israelje lé d'ɔm rəd ndá aa oo, deɛ d'oo njé gé Ejiptə gé d'aw tuba goo dee lé. Njé gé Israel lé bəl unda dee badə ganḡ dee ar dee nɔ gé rɔ Njesigəneɔ'g.
- ¹¹Deɛ d'ula Moyis pana: See loo-dubu-dəwje godo mee bəe gé Ejiptə ba i ree səa sí mba kar sí j'wəije dɔdilaloo'g nee wa. See gə mba di ba i ra səa sí né togəbè ar sí j'undaje ne loo mee bəe gé Ejiptə n'teeje wa.
- ¹²See ta neelé j'ulaije Ejiptə el wa. Jeɛ m'pajena: Maji kari ya sí ar sí n'raje né j'ar njé gé Ejiptə ba, mbata ra né kar njé gé Ejiptə lé yeɛ ba maji yaɔ unda k'aw kwəi dɔdilaloo'g ya.
- ¹³Moyis ila koso-dəwje keneŋ pana: Bəlje el, aarje loo kaar sí'g mba kooje ne kaji læ Njesigəneɔ gé yeɛ a gə kaji sí kɔm sí ne tar mee ndɔ gé bogənè lé, mbata njé gé Ejiptə gé seɔ oo deeje bogənè neelé seɔ a koo deeje gogo el nga.
- ¹⁴Njesigəneɔ a rɔ mbata læ sí, ne seɔje lé aarje dɔ mundu.

Ala ra rəw dan baa-boo'g

- ¹⁵Njesigəneɔ ula Moyis pana: See ban ba ila boo ndui nanḡ nɔ barəm bəe wa. Ula Israelje lé ar dee d'ita d'aw.

- 16I lé un kag-tɔs lai gé tar, ula jii ndiŋ dɔ mán baa-boo'g lé kaiyee ne dana, bèe ba Israelje d'a dəs mee baa-boo'g lé loo gé tudu kurum-kurum'g ya.
- 17Ne ma lé m'a gə kar mee njé gé Ejiptə ndər gə mba kar dee d'andə goo dee'g, togábè Paraḡ gə njérɔje læa lai, gə pusu-rɔje læa læm, gə njérɔ gə kundaje læa læm tɔ lé d'a kar rɔnduba læm kila ne rəa kɔd ya.
- 18Bèe ba njé gé Ejiptə lé loo gé Paraḡ gə pusu-rɔje læa, gə njérɔ gə kundaje læa lé d'a kar rɔnduba læm kila rəa kɔd ndá d'a gər gao to gé ma lé m'to Njesigəneḡ ya.
- 19Kura læ Ala gé dara gé aw nḡ Israelje'g lé ɿ keneŋ aw aar goo dee'g gogo, mum gé aw ɔr nḡ dee lé kara ɿ par aw goo dee'g gogo tɔ.
- 20Mum lé aar loo gé dana mbuna njé gé Ejiptə'g læm, gə Israelje'g læm tɔ. Mum neelé debee gé kára to loondul ne debee gé ranḡ ndogó loondul'g tɔ. Togábè ba mee tilee'g neelé kudu dəwje gé joo neelé tibi mbɔr nḡ el.
- 21Moyis ula jia ndiŋ dɔ mán baa-boo'g. Ndá Njesigəneḡ ar lel-boo ɿ bər ula gigigi-gigigi loondul'g ya saar ar loo àr ndá ɔs ne mán baa-boo gé gogo, yeḡ ar rəw-kaw dee gé dan baa-boo'g neelé tudu kurum-kurum mbata mán lé kai rəa dana.
- 22 Israelje d'andə mee baa-boo'g lé njaa loo gé tudu kurum-kurum'g læm, mán baa-boo lé tel asəna gə ndògo bèe par gé dɔ jikɔl dee'g gə dɔ jigel dee'g læm tɔ.
- 23Njé gé Ejiptə lé tuba goo dee ya bəi, kundaje læ Paraḡ lai, gə pusu-rɔje læa, gə njérɔ gə kundaje læa lé d'andə goo dee'g mee baa-boo'g lé tɔ.
- 24Ta lookàr'g dəb ndá, Njesigəneḡ gé si dan pər'g gə dan mum'g lé aa loo oo loo-si njé gé Ejiptə ndá, yeḡ ra né ar njé gé Ejiptə lé d'aw dɔ nḡ'd bèe pum-pum loo-si dee'g.
- 25Yeḡ tər gɔl pusu-rɔje læ dee ar loo kaw gé kédé læ dee kədərə ya. Togábè njé gé Ejiptə pana: Ar sí j'ajje nḡ Israelje'g mbata Njesigəneḡ ba aw rɔ sə sí gə mbata læ dee.
- 26Njesigəneḡ ula Moyis pana: Ula jii ndiŋ gə dɔ mán baa-boo'g, bèe ba mán lé a tel tula dɔ njé gé Ejiptə gogo læm, gə dɔ pusu-rɔje læ dee læma, gə dɔ njérɔ gə kundaje læ dee læm tɔ.
- 27Moyis ula jia ndiŋ gé dɔ mán baa-boo'g. Loo àr yərərə mbḡ ndá mán baa-boo lé tel ula pujuju-pujuju, ndá njé gé Ejiptə d'aj, loo gé mán si jura gé dɔ dee'g, ne Njesigəneḡ bugu njé gé Ejiptə dan baa-boo'g wɔlɔg.
- 28Manje lé tel ɔ ménéné tur dɔ pusu-rɔje, gə dɔ njérɔ gə kundaje, gə dɔ njérɔje læ Paraḡ lai gé d'andə goo Israelje'g dan baa-boo'g lé ndá dəw kára kara al dɿga tee raga el.
- 29Ne Israelje njaa loo gé tudu kurum-kurum'g ya dan baa-boo'g tɔbəi mán lé ganḡ ndəŋ aar asəna gə ndògo-bɔrɔ bèe dɔjikɔl dee'g læm, gə dɔjigel dee'g læm tɔ.

³⁰Mee ndəa'g neelé Njesigəneə ɔr Israelje ji njé gá Ejiptə'g ya, tɔbəi Israelje d'oo yoo njé gá Ejiptə kaar baa-boo'g.

³¹Israelje d'oo ji siŋgamonɔ lə Njesigəneə gá bar mɛr-mɛr gá yeɛ ula ndiŋ dɔ njé gá Ejiptə'g lé. Togábè bə koso-dəwje bəl ne Njesigəneə, tɔbəi deɛ d'ɔm ne meɛ deɛ dɔ Njesigəneə'g ləm, gə dɔ Moyis gá to kura ləa ləm tɔ.

Tee-Raga 15

Pakɔs lə Moyis gə Israelje

¹Bèe bə Moyis gə Israelje d'ɔs pa nee d'ar Njesigəneə. Deɛ pana: M'a kɔs pa kar Njesigəneə Mbata yeɛ ar rɔnduba ləa kila rəa kɔd, Yeɛ wa kunda gə njekalee nɔ'd Bugu deɛ dan mán baa-boo'g.

²Njesigəneə to siŋgam ləm, Yeɛ to njegin pakɔsje ləm Gá m'ula ne rɔnduba dəa'g ləm tɔ, Yeɛ nja bə ajim. Yeɛ to Ala ləm, m'a pidee ya, Yeɛ to Ala lə bɔmje, m'a kila riɓar dəa'g tɔ.

³Njesigəneə to bao-rɔ, Ria lə Njesigəneə ya.

⁴Pusu-rɔje lə Paraɔ gə njérɔje ləa lé Yeɛ ɔm deɛ dan baa-boo'g, Bao-rɔje ləa gə mbərə mbə lé Baa-boo gá ria lə Baa-Kas tur dɔ deɛ.

⁵Ŋguru manje lé tur dɔ deɛ: Deɛ ndii mán d'unda naŋ ndəs Asəna gə kɔri-mbal bèe.

⁶Ɔi Njesigəneə, jikɔli tɔji loo-siŋgamonɔ ləi ləm, Ɔi Njesigəneə, jikɔli bə rəd njéɓaje ləi lé naŋ mbəji-mbəji ləm tɔ.

⁷Mbɔl dɔ boo-rɔnduba ləi gá dum dɔ loo lé Deɛ gá d'oma səi ndá i bugu deɛ naŋ, I rɔg oŋg ləi piriŋ ila tar Ndá yeɛ roo deɛ dula-dula Asəna gə ləm mu bèe tɔ.

⁸Gə goo kəmə gá tee əmi'g lé Man wa ne dɔ nɔ kɔ-kɔ ləm, Man gá ula lé kara aar ne tar Asəna gə ndògo-bɔrɔ bèe ləm tɔ. Paŋgəm mán tel to né gá kədərə kaw-kaw dan mán baa-boo'g ya.

⁹Njéɓaje lé pana: N'a tubaje goo deɛ, n'a kwa deeje garəm, N'a kunda deeje banrɔ tɔ, Dal bɔ lə neɛje kara n'a raje karee as lée'g ya, N'a kɔrje kiambas haar ndá Ji neɛje bə n'a tuji deeje ne.

¹⁰I tó lel gá tee əmi'g pu ba ya bəi, Man baa-boo tur dɔ deɛ yal mbə, Deɛ ndii to gá rɔm bèe Dan ŋguru mán'g lé tɔ.

¹¹Ɔi Njesigəneə, see nɔ bə to tana səi mbuna magəje'g wa. See nɔ bə to tana səi i gá to Bao-meenda ləm, Gə askəm kiŋga riɓar ləma, Gə to njera némɔrije ləm tɔ lé wa.

¹²I ula jikɔli ndiŋ, Ndá naŋ uru deɛ mée'g mag.

¹³Mbɔl dɔ meekɔrjɔl ləi lé bə I ɔr ne nɔ dəwje neelé I ɔm deɛ ne tar, Mbɔl dɔ siŋgamonɔ ləi lé bə, I ɔr ne nɔ deɛ Par gá loo-sii gá to gə kəmee bəd'g lé.

- 14**Dəwje d'oo taree ndá Deę d'unda bala tigi-tigi, Njé gó Pilisti lé bəl unda dee badə gaŋg dee.
- 15**Mbaije gó Edóm ndəb pəd-pəd, Bao-rəje gó Moab d'unda bala tigi-tigi, Njé gó Kanā lai lé rə dee wəi sululu.
- 16**Bəl gə ndəb lé a teę də dee'g wai, Gə goo siŋgamoŋ lə jii lé ba D'a tel kisi ne də mundu to gó mbal bəe, Saar njen kar dəwje ləi dəs d'aw, əi Njesigəneę, Saar njen kar dəwje gó i uga dee lé dəs d'aw ya.
- 17**I a ree sə dee, i a kunda dee də mbal gó to nénduba ləi, Loo gó i wa də gəlee mba karee to loo-sii lé! Əi Njesigəneę. Loo gó to gə kəmee doi gó jii-i Mbaidəmbaije ba ra.
- 18**Njesigəneę a kəbee saar-saar gə nọ.
- 19**Mbata kundaje lə Parağ, gə pusu-rəje ləa, gə njérə gə kundaje ləa lé d'andə mee baa-boo'g, ndá Njesigəneę ar mán baa-boo tel tula də dee'g ya, nə Israelje lé njaa də naŋg gó tudu kurum-kurum'g mee baa-boo'g ya.
- 20**Miriam, njetegginta gó dené gó to kənan Aaroje lé un dalè bajin jia'g, ar denéje lai kara ree gə dalè bajigje géé'g ndá deę ndam ne.
- 21**Miriam lé ila Israelje keneŋ pana: Ɔsje pa arje Njesigəneę Mbata yeę ar rənduba ləa kila rəa kəd. Yeę wa kundaje gə njékal deeje ną'd Ɔbugu dee dan mán baa-boo'g.

RƏW KAW ISRAELJE GƏ DƆDILALOO'G

Man gó Mara

- 22**Moyis ar Israelje d'ı ta baa-boo gó ria lə Baa-Kas lé d'aw. Deę d'un rəw gó par gó dƆdilaloo gó Sur, deę njaa dƆdilaloo'g as ndə dee munda nə d'ingga mán el.
- 23**Deę teę Mara: nə d'askəm kai mán gó Mara lé el mbata mán neelé to mán kad hərm. Gelee gó nee ba deę d'unda ne ri loo neelé lə Mara.
- 24**Dəwje lé jém ta d'im ne rə dee də Moyis'g pana: See mán dı ba j'a kai wa.
- 25**Moyis nọ gó rə Njesigəneę'g, ndá Njesigəneę təjee ŋgəw kag aree ila dan mán'g ndá mán lé tel kul. Lée gó neelé ba Njesigəneę ar dəwje godndiaje keneŋ ləm, gə ndukunje ləa ləm tə, lé gó neelé ba yeę aı mee dee keneŋ tə.
- 26**Yeę pana: Ɔbó lé seı tugaje mbi sí ooje ne ndu Njesigəneę, Ala lə sí ləm, lé seı raje né gó taa kəmee ləm, lé seı urje mbi sí ooje ne torndiaje ləma, lé seı raje godndiaje ləm tə ndá rəkoje gó bəd-bəd gó m'tuji ne njé gó Ejiptə lé m'a tuji sí ne el, mbata ma lé m'to Njesigəneę gó njekaji sí ya.
- 27**Deę teę Elim loo gó kəm-rəw-manje dəg-gir-dee-joo to keneŋ ləm, tumburje rə-siri to keneŋ ləm tə. Deę d'isi keneŋ d'wa rə dee mbər mán'g.

Teę-Raga 16

Muru gé ì dara gə yel biriwiije

- ¹Koso-dəwje gé Israel lai d'ì Elim d'aw ndá deę teę dɔdilaloo gé Sin gé to mbuna Elim'g gə Sinai'g, ndɔ dɔg-giree-mi gé mee nai gé njekɔm'g joo gé orè goo teę gé deę d'unda ne loo mee bee gé Ejiptə teę lé,
- ²Koso-dəwje gé Israel lai lé jém ta, d'im ne rɔ dee dɔ Moyis'g gə dɔ Aarɔ'g dɔdilaloo'g.
- ³Israelje d'ula dee pana: Kar sí j'wəije ji Njesigəneę'g mee bee gé Ejiptə lé ba maji, loo gé j'isi ta ŋgoro nai da'g ləm, j'ɔje muru j'ar meę sí ndan ne tub-tub ləm tɔ. Mbata seį lé ɔr síje teęje sə sí dɔdilaloo'g neelé mba kar koso-dəwje neelé d'wəi yoo-boo ya.
- ⁴Njesigəneę ula Moyis pana: Aa oo, m'a kar muru ì dara gé tar gəj nanɔ mbata lə sí. Dəwje lé d'a teę raga gə ndɔ dee ndɔ dee mba kodo né gé d'aw ndée gə mba kam m'ai ne meę dee m'oo see d'a njaa gə goo godndum əsé d'a njaa ne el wa.
- ⁵Ndɔ gé njekɔm'g misa lé loo gé d'a kwa dɔ gɔl né gé deę d'odo lé ndá d'a kiŋga karee as gɔl joo unda yeę gé d'aw d'odo gé ndɔje kára-kára lé.
- ⁶Moyis gə Aarɔ d'ula Israelje lai pana: Bogəne lé loo gé kàr a gə kandə ndá seį a gərje gao to gé Njesigəneę nja ba ar sí undaje loo mee bee gé Ejiptə teęje ya.
- ⁷Tɔbəi bèlè gə ndɔ lé seį a kooje rɔnduba lə Njesigəneę mbata yeę oo ndu ta jémje lə sí gé seį imje ne rɔ sí dɔ Njesigəneę'g mbata jeę lé see jeę n'to gé dīje to ba mba kar sí jémje ta imje ne rɔ sí dɔ síjeę'g wa.
- ⁸Moyis pana: Bogəne lé loo gé kàr a kandə lé ndá Njesigəneę a kar sí da mba kar sí sɔje ləm, bèlè gə ndɔ lé yeę a kar sí muru kar meę sí ndan ne ləm tɔ, mbata Njesigəneę lé oo ndu jém ta lə sí gé seį imje ne rɔ sí lé ya, mbata jeę lé see jeę n'toje gé dīje to wa. To jeę ba seį jémje ta imje ne rɔ sí dɔ sí'g el, ne to Njesigəneę ba seį imje rɔ sí dəa'g ya.
- ⁹Moyis ula Aarɔ pana: Ula koso-dəwje lə Israelje lai lé pana: Rəmje pər gé nɔ Njesigəneę'g mbata yeę oo ndu jém taje lə sí mbə ya.
- ¹⁰Loo gé Aarɔ si ula koso-dəwje gé Israel lai ta bèe lé deę tel kəm dee par gé dɔdilaloo'g ndá aa oo, rɔnduba lə Njesigəneę teę dan mum'g.
- ¹¹Njesigəneę un ta ula Moyis pana:
- ¹²Ma m'oo ndu jém taje lə Israelje ya. Ula dee pana: Bogəne lé loo gé kàr a gə kandə ndá seį a sɔje da ləm, bèlè gə ndɔ lé seį a kɔje muru karje meę sí ndan tub ləm tɔ, yeę ba seį a gərje ne gao to gé ma nja m'to Ala lə sí gé Njesigəneę lé.
- ¹³Loo gé kàr andə ndá biriwiije teę tur dɔ loo-si dee ləm, teę gə ndɔ lé mán-təl wa dɔ nanɔ gé gir loo-si dee'g ləm tɔ.

- 14**Loo gé mán-tàl neelé gəi mbə ndá dɔ naŋg gé dɔdilaloo'g lé né gé tɛ-tɛ bèe gé asəna gə kandə kó ləm, né gé tɛ-tɛ bèe gé asəna gə təl gé ndá to gé bu bèe ləm tɔ taa toree keneŋ.
- 15** Israelje d'aa loo d'oo ndá d'ula nɔ ta mbuna nɔ'd pana: See di bèe wa. Mbata deɛ gər né neelé el. Moyis ula dee pana: To muru gé Njesigəneɔ ar sí gé nɛsɔ sí lé ya.
- 16**Aa ooje, né gé Njesigəneɔ un ndia mba kar sí raje lé ba to nee: Maji kar nana kara mbuna sí'g daa né gé yee aw ndée gé nɛsəa lé odo, d'a kwɔji ŋgo kára mbata lə dəw kára-kára gə goo bula lə dəwje gé d'isi mee kəi-kubu'g lə dee lə dee.
- 17**Israelje lé ra togəbè ya, njé gé naje daa né yaɔ d'odo, nɛ njé gé naje lé dee daa né lam ba d'odo tɔ.
- 18**Gée gé gogo ndá d'wɔji gə ŋgo ndá deɛ gé daa nɛsɔ d'odo yaɔ lé al dɔ dee el ləm, deɛ gé daa nɛsɔ d'odo lam ba kara na dee el ləm tɔ. Nana kara daa odo aree as dɔ nɛsəa ya.
- 19**Moyis ula dee pana: Maji kar dəw kára kara yɔ unda kul ar loo àr dɔ'g el.
- 20**Nɛ deɛ d'udu mbi dee dɔ ta'g lə Moyis, dəwje gé naje mbuna dee'g d'yɔ d'unda kul d'ar loo àr dɔ'g ya, nɛ kərəje ɔm keneŋ aree ndum oso lud. Ar mee Moyis i səa pu dɔ deɛje'g neelé.
- 21**Teɛ gə ndɔ gə ndɔje kára-kára lai lé nana kara daa nɛsɔ gé yee aw ndée odo ya, nɛ loo gé kàr ɔs ar loo nuŋga mbə ndá né neelé léɛ sələlə ŋga.
- 22**Ndɔ gé njekɔm'g misɔ ndá deɛ daa maree d'ɔm keneŋ d'odo d'aree as nɛsɔ dee gé ndɔ joo, ŋgo joo-joo mbata lə dəw kára-kára. Njékaa dɔ koso-dəwje lai lé d'aw rɔ Moyis'g d'ulá taree.
- 23** Moyis ula dee pana: Yee ba to né gé Njesigəneɔ un ne ndia dɔ'g ya. Bèlè to ndɔ-kwa-rɔ, to ndɔ-kwa-rɔ gé to gə kəmee mbata lə Njesigəneɔ, gesee gé kəm ndao lé maji kar sí ndaoje ya, gesə né gé kəm ndiri-kolé kara ndirije-oléje ya tɔ ndá gesee gé nai lé undaje kul saar teɛ bèlè gə ndɔ.
- 24**Deɛ d'yɔ d'unda kul saar d'ar loo àr dɔ'g ya, to gé Moyis un ne ndia dɔ'g lé, ndá yee neelé ndum el ləm, kərəje kara godo keneŋ ləm tɔ.
- 25**Moyis ula dee pana: Gé sɔje nɛsɔ neelé bogənè ya mbata to ndɔ-kwa-rɔ mbata le Njesigəneɔ, bèlè seɔ a kiŋgaje maree ŋgaŋ loo'g el ŋga.
- 26**As ndɔ sí misɔ lé seɔ a daaje nɛsɔ neelé kodoje ya, nɛ ndɔ gé njekɔm'g siri gé to ndɔ-kwa-rɔ lé né neelé a godo keneŋ.
- 27**Ndɔ gé njekɔm'g siri lé dəwje gé naje teɛ d'aw gə mba daa nɛsɔ neelé kodo nɛ deɛ d'ingə el ya.
- 28**Bèe ba Njesigəneɔ ula Moyis pana: Mbad gé seɔ mbad kaaje dɔ torndum gə godndumje kər-kər lé see ndɔ gé ra ba a kundaje ŋgaŋgee wa.

- ²⁹Ooje maji, Njesigəneḡ ar sí ndo ndo-kwa-ro lé, gelee gé nee ba ndo gé njeḡm'g misa lé yee ar sí muru gé as ndo joo. Maji kar nana kara si loo-siée'g bó ndo gé njeḡm'g siri lé dəw kára kara a kɪ kyə loo-siée kaw ranḡ el.
- ³⁰Togábè ba dəwje lé d'wa ne ro dee mee ndo gé njeḡm'g siri'g lé ya.
- ³¹Deḡ Israelje lé d'unda ri muru neelé lə muru gé ɪ dara. Yee ba to asəna gə kanda né gé baree kəriadrə, yee to gé ndá ləm, lel ta dee'g asəna gə bina gé kəb gé ra gə ubu təji bèe ləm tə.
- ³²Moyis pana: Ooje, né gé Njesigəneḡ un ndia də'g ba to nee: Nékwəji-né gé to ngo lé seɪ a kənje muru gé ɪ dara lé keneḡ karee rusu mba ngəm kar ngaka síje mba kar dee d'oo muru gé n'ar sí oje dɔdilaloo'g, gə goo kunda gé n'ar sí undaje loo mee bee gé Ejiptə teeje lé tə.
- ³³Moyis ula Aarɔ pana: Un jo kára ɔm muru gé ɪ dara lé keneḡ as ngo kára aree rusu ndá unda nɔ Njesigəneḡ'g gə mba ngəm mbata lə ngaka síje gé kédé-kédé.
- ³⁴Gə goo ndukun gé Njesigəneḡ un ne ndia ar Moyis lé Aarɔ unda ne jo lé nɔ nékərgoota'g mba ngəm ne.
- ³⁵Israelje d'ɔ muru gé ɪ dara neelé as ləb dee ro-so saar deḡ tee ne bee gé dəwje d'isi keneḡ, deḡ d'ɔ muru gé ɪ dara lé saar tee ne rəw-nim-bee gé Kana.
- ³⁶Mee ngo gé d'wəji ne muru gé ɪ dara lé to asəna gə né gé mee ka-nda kára gé kaiyee loo dɔg ba d'un təa kára.

Teḡ-Raga 17

Man gé Masa gə Meriba

- ¹Koso-dəwje gé Israel lai d'ɪ dɔdilaloo'd gé Sin d'ɔd d'aw gə goo rəw njaa lə dee gé Njesigəneḡ un ndia də'g ar dee lé, deḡ d'isi Repidim waga ndá lé gé nee lé ba dəwje d'ingə mán-kai dee keneḡ el.
- ²Togábè dəwje d'aar gə Moyis gə ta jələ-jələ. Deḡ d'ulá pana: Ar sí mán j'aije. Moyis ila dee keneḡ pana: See ban ba seɪ aarje səm gə ta jələ-jələ bèe wa. See ban ba seɪ aije mee Njesigəneḡ bèe wa.
- ³Koso-dəwje gé d'aar keneḡ lé kunda mán ra dee yaḡ ar dee jəm ta d'im ne ro dee dɔ Moyis'g. Deḡ pana: See ban ba i ɔr sí ar sí j'unda loo mee bee gé Ejiptə n'teeje gə mba kar sí j'wəije yoo-kunda-mán, jeḡ gə ngan síje gə nékulje lə sí nɔ'd nee wa.
- ⁴Moyis nɔ gé ro Njesigəneḡ'g pana: See dɪ ba m'a ra gə koso-dəwje neelé wa. Nai lam bèe gə mba kar dee tilam gə kəri-ər.
- ⁵Njesigəneḡ ula Moyis pana: Aw nɔ koso-dəwje'g neelé ndá ar ngatɔgje lə Israel d'aw səi nɔ'd tə, maji kari njaa gə kag-təs ləi jii'g, to yee gé i unda ne baa lé.
- ⁶Aa oo, m'a kaar nɔɪ'g dɔ mbal gé Oreb'g, i a kunda mbal lé ndá mán a tee keneḡ kar dəwje d'ai. Moyis ra togábè ya kəm ngatɔgje'g lə Israelje.

⁷Loo neelé deę d'unda ria læ Masa gə Meriba (gelee to kəm-ŋgununu) mbata Israelje lé maïta læm, deę d'ai mee Njesigəneą læm to pana: Njesigəneą lé see si mbuna sí'g əsé yeę si mbuna sí'g el wa.

Israelje dum dɔ Amalekje

⁸Amalekje rɔ gə Israelje mee bée gá Repidim.

⁹Togábè ba Moyis ula Juje pana: Mbər diŋgamje gá d'askəm taa dɔ sí kar dee d'aw rɔ gə Amalekje, bèlè ndá m'a kaar dɔ sém mbal gá tar tɔbəi kag-tɔs gá kə Ala a to jim'g tɔ.

¹⁰Juje ra né gá Moyis ulá lé gə mba kaw rɔ ne gə Amalekje. Moyis gə Aarɔ, gə Hur, d'uba dɔ sém mbal gá tar.

¹¹Loo gá Moyis un jia gá tar ndá siŋga Israelje to yaą ur dɔ kə Amalekje'g, ne loo gá yeę rəm gə jia gá naŋg ndá siŋga Amalekje to yaą ur dɔ kə Israelje'g tɔ.

¹²Ji Moyis lé wəi njururu ndá deę d'un biri mbal d'ila gelee'g d'aree si dɔ'g. Aarɔ gə Hur gəd jia gá tar, yeę gá kára aar kelee gá kára'g læm, yeę gá raŋg aar kelee gá raŋg'd læm tɔ. Togábè ba jia ŋgəŋ ne ŋgəŋ-ŋgəŋ saar ar kàr andə ne.

¹³Juje dum dɔ Amalekje gə kiambas gá adə làm-làm.

¹⁴Njesigəneą ula Moyis pana: Ndaŋ ta neelé mee maktub'g mba kar meę dee olé ne dɔ'g, tɔbəi ula Juje təsərə aree gər to gá m'a gə tuji riɓar læ Amalek dɔ naŋg nee pugudu ya.

¹⁵Yen ŋga Moyis ra loo-nékinjaməs unda ria læ Njesigəneą ba to gá nékɔr gelm.

¹⁶Yeę pana: Gə mbata kula gá Amalek ula jia ndiŋ omą ne gə kalimbai læ Njesigəneą lé, bée ba Njesigəneą a rɔ ne gə Amalek gə ŋgakeaje gá d'a korè géé gá kédé-kédé lé ya.

Teę-Raga 18

Moyis gə məmeeje gá Jetro

¹Jetro gá njekinjanéməs gá Madian gá to məəm Moyisje lé oo ta néje lai gá Ala ra mbata læ Moyis læm, gə mbata læ Israelje gá to dəwje læa læma, yeę oo to gá Njesigəneą ar Israelje d'unda loo mee bée gá Ejiptə teę læm tɔ.

²Jetro gá məəm Moyisje lé ar ŋgonee gá Sepora, gá to dené læ Moyis gá yeę aree tel aw bée kédé lé si rəa'g.

³Ŋgalə Sepora gá diŋgam joo kara d'isi rəa'g tɔ, yeę gá kára ria læ Gersəm mbata Moyis pa pana: M'isi bée-kaï'g,

⁴yeę gá raŋg ria læ Eliéjer mbata yeę pa pana: Ala læ bəmje la səm, tɔbəi yeę nja ɔrm ta kiambas'g læ Paraɔ.

- ⁵Jetro gá mæm Moyisje lé ree gá ngalə Moyis gá dené læa lé, ree sə dee dɔdilaloo'g loo gá yeɛ si mbər mbal'g læ Ala waga.
- ⁶Yeɛ ar dee d'ula Moyis pana: Neɛ Jetro gá n'to mæmeeje lé ba n'aw n'ree gá rəa'g gá dené læa gá nganeeje gá diŋgam gá joo lé.
- ⁷Moyis teɛ aw tila kəm mæmeeje ndá yeɛ unda barmba nea'g tɔbɛi yeɛ il bɔlee tɔ. Dee dɔji nɔ ta gá wɔji dɔ roŋgəŋ læ dee-deɛ ləm gá kɔ njémeekəije ləm tɔ ndá dee d'andə d'aw mee kəi-kubu'g læ Moyis.
- ⁸Moyis ndaji ta néje lai gá Njesigəneɔ ra gá Paraɔ gá njé gá Ejiptə mbata læ Israelje ləm, gá némeekonje lai gá teɛ dɔ dee'g rəbə læma, gá rəbee gá Njesigəneɔ ɔr dee ne keneŋ ləm tɔ, ar mæmeeje oo.
- ⁹Mee Jetro lelee dɔ meemajije lai gá Njesigəneɔ ra mbata læ Israelje ləm, gá kɔr gá yeɛ ɔr dee ji njé gá Ejiptə'g ləm tɔ.
- ¹⁰Jetro pana: Maji kar dɔ Njesigəneɔ ai səgərə, yeɛ gá njekɔr sí ji njé gá Ejiptə'g ləm, gá ji Paraɔ'g ləm tɔ, yeɛ gá njekɔr koso-dəwje ji njé gá Ejiptə'g lé.
- ¹¹Basinè, ma m'gər gao to gá Njesigəneɔ lé ur dɔ magəje'g lai, mbata némeeyèr læ njé gá Ejiptə lé tel oso dɔ dee-deɛ'g ya.
- ¹²Jetro gá mæm Moyisje lé inja nékinjaməs gá kɔ roo ləm, gá nékinjanéməsje gá ranŋ ləm tɔ ar Ala. Ndá Aarɔ gá ngatɔgje læ Israelje lai ree d'usɔ né nɔ'd gá mæm Moyisje nɔ Ala'g lé.

Moyis mbər mbaije gá njégaŋ-rəwtaje

- ¹³Bèlè lookàree lé, Moyis si gaŋg rəwta læ dəwje ndá, dəwje neelé d'aar tar nea'g gá ndɔ ya saar d'ar kàr ur naŋg jig.
- ¹⁴Məm Moyisje oo néje lai gá yeɛ ra mbata læ dəwje neelé ndá yeɛ pana: See ban ba i ra bèe gá dəwje neelé wa. See gelee ban ba i nja gá kari ba si naŋg nee ndá ar koso-dəwje lai d'aar tar nɔj'g gá ndɔ ya saar d'ar kàr ur naŋg jig bèe wa.
- ¹⁵Moyis tel ila mæmeeje'g lé pana: To mbata dəwje neelé ree rɔm'g mba koo rəwta-gaŋg gá i rɔ Ala'g lé.
- ¹⁶Loo gá ta gá kəm gɔl to mbuna dee'g ndá dee ree ne rɔm'g, ma m'ɔr kəm ta gá to mbuna dee'g ndá m'ar dee gər ne ndukunje læ Ala ləm, gá godndiaje ləm tɔ.
- ¹⁷Məm Moyisje ulá pana: Né gá i ra neelé to sur el.
- ¹⁸I lé a sané siŋgai ləm, dəwje gá d'aar nɔj'g nee lé kara i sané siŋga dee ləm tɔ, mbata né neelé al dɔ siŋgai bó i nja gá kari ba a kaskəm ra né neelé el.
- ¹⁹Yen, basinè lé, maji kari oo ndum ya, m'a gá kwɔjii né gá kəm ra ndá maji kar Ala nai səi ya, maji kari to njenai gá dəwje nɔ Ala'g lé ləm, i a kun taje læ dee kaw ne nea'g ləm tɔ.

- 20** Maji kari ndoo dee godndiaje gə torndiaje, ar dee-dee gər rəw gə kəm kar dee njaa keneŋ ləma, gə né gə kəm kar dee ra ləm tɔ.
- 21** Ne mbuna dəwje'g lai lé maji kari mbər diŋgamje gə siŋga dee to kɔgərɔ-kɔgərɔ ləm, dee gə bəl Ala ləm, diŋgamje gə gel dee godo ləma, dee gə to mwəiyoolarje el ləm tɔ, maji kari unda dee gə njékaa dɔ mar deeje: njékaa dɔ dəwje gə tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, njékaa dɔ dəwje gə tɔl-tɔl (100) ləm, njékaa dɔ dəwje gə rɔ-mi rɔ-mi (50) ləma, gə njékaa dɔ dəwje gə dɔg-dɔg (10) ləm tɔ.
- 22** Maji kar dee gaŋg rəwta dɔ dəwje'g gə ndɔ dee ndɔ dee, taje gə boo-boo ba d'a ree ne rɔi'g, ne ŋgan taje gə lam-lam lé dee nja maji kar dee ra gə dɔrɔ dee. Ar nékodo gə wɔi gə to dɔi'g neelé wɔilɔ pélé, mbata dee d'a kodo səi nɔ'd ya.
- 23** Bó lé i ra togábè ba Ala un ndia dɔ'g ari ndá, yee ba i a kaskəm ra ləm, dəwje lai neelé kara d'a teɛ loo gə dee d'isi d'aw gə keneŋ lé gə meelɔm ya ləm tɔ.
- 24** Moyis oo ta lə məmeeje ndá ra néje lai gə yee ulá lé ya tɔ.
- 25** Moyis mbər diŋgamje gə siŋga dee to kɔgərɔ-kɔgərɔ mbuna koso-dəwje gə Israel lai ndá yee unda dee gə njékaa dɔ dəwje gə tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, njékaa dɔ dəwje gə tɔl-tɔl (100) ləm, gə njékaa dɔ dəwje gə rɔ-mi rɔ-mi ləma, gə njékaa dɔ dəwje gə dɔg-dɔg ləm tɔ.
- 26** Dee gaŋg rəwta dɔ dəwje'g gə ndɔ dee ndɔ dee, taje gə kədərə yaɔ lé ba dee d'aw ne nɔ Moyis'g, ne ŋgan taje gə lam-lam ndá dee nja gɔl gə dɔrɔ dee tɔ.
- 27** Yen ba Moyis yɔ loo ar məmeeje gə Jetro tel aw mee bée'g ləa gogo bəi.

Teɛ-Raga 19

ALA MAN REA AR ISRAËLJE

Ala unda manrɔ nɔ Israelje'g

- 1** Mee nai gə njekɔm'g munda gə orè goo kunda gə dee d'unda loo mee bée gə Ejiptə teɛ lé, mee ndəa'gən lé Israelje teɛ dɔdilaloo gə Sinai.
- 2** Mbata dee d'i Repidim ndá dee teɛ dɔdilaloo gə Sinai, tɔbəi dee d'isi dɔdilaloo'g waga, Israelje d'isi keneŋ waga mbər mbal'g lé ya.
- 3** Moyis tuga loo aw rɔ Ala'g lé, Njesigəneɔ baree wəl par gə dɔ mbal'g tar pana: I a pa togábè kar ŋgaka Jakob gə to Israelje lé pana:
- 4** Seɛ ooje né gə m'ra gə njé gə Ejiptə ləm, gə goo rəw gə m'odo sí ne seɛ Israelje m'ree ne sə sí rɔm'g lé ləm tɔ.
- 5** Basinè lé bó lé seɛ ooje ndum ləm, gə seɛ aarje dɔ ndu manrɔ'g ləm ləm tɔ ndá seɛ a toje dəwje ləm ma ya doŋgɔ mbuna dəwje'g lai mbata dɔ naŋg nee lai lé to kama ya,
- 6** seɛ a toje njékinjanéməsje gə gin sí to gə mbai ləm, a toje ginkoji dəwje gə toje gə kəmee bəd ləm tɔ. Yee ba gə ta gə i a kula Israelje ya.

⁷Moyis tel ree bar ngatɔgje lə Israēlje lai ndá yeɛ ndaji taje neelé lai ar dee, to gé Njesigəneɛ un ndia dɔ'g aree lé tɔ.

⁸Koso-dəwje lai ya d'unda ndu dee nɔ'd pana: Néje lai gé Njesigəneɛ pa taree lé j'a ra ya. Moyis lé tel ndaji ta lə koso-dəwje lé ar Njesigəneɛ tɔ.

⁹Njesigəneɛ ula Moyis pana: Aa oo, m'a ree ɔi'g dan mum'd gé dəb bigim'g, mba kar dəwje d'oo ndum loo gé ma k'ar kwɔji səi ta ləm, gə mba kar dee d'ɔm ne mee dee dɔi'g ta-ta ləm tɔ. Ndá Moyis lé ndaji ta lə koso-dəwje lé ar Njesigəneɛ ya.

Ala iŋga Moyis dɔ mbal gé Sinai

¹⁰Tɔbɔi Njesigəneɛ ula Moyis pana: Aw ɔ koso-dəwje'g neelé ar dee d'unda ɔ dee gə kəmee mba ndɔ gé bɔgənè gə bèlè ləm tɔ ndá maji kar dee togo kubuje lə dee tɔ.

¹¹Ndɔ gé njekɔm'g munda lé maji kar dee d'ar pèrèrè, mbata ndɔ gé njekɔm'g munda neelé Njesigəneɛ a kɪ tar kuru naŋg dɔ mbal gé Sinai kəm koso-dəwje'g lai.

¹²I a kwɔji ŋgaŋ loo gé gugu dɔ mbal neelé kar dəwje ndá i a kula dee pana: Undaje kəmkàr dɔ ɔ s'g gə mba kuba dɔ mbal neelé el ləm, əsé gə mba kɔɔ rəa tèm el ləm tɔ. Nana ba gé ɔɔ mbal neelé ndá d'a tɔlee gé tɔl ya.

¹³D'a kɔɔ ɔ debee neelé gə ji dee el nɛ d'a tilá gə kɔri-ər əsé d'a kuree gə bəndaŋg ba, lé to da əsé dəw kara yeɛ a si kəmba el. Loo gé ndu tɔtɔ a bar ndá deɛ d'a rəm gé mbɔr mbal'g lé dəb ya.

¹⁴Moyis ɪ dɔ mbal'g risi ur naŋg aw ɔ koso-dəwje'g lé, yeɛ ar koso-dəwje lé d'unda ɔ dee gə kəmee ləm gə togo kubuje lə dee ləm tɔ.

¹⁵Yeɛ ula koso-dəwje lé pana: sɪje pèrèrè mee ndɔ gé njekɔm'g munda lé tɔbɔi seɪ a tibije mbɔr dené kára kara el tɔ.

¹⁶Ndɔ gé njekɔm'g munda teɛ gə ndɔ lé ndi ndaŋg ləm, ndi tel ləma, ndi ɪ ŋgwɔɪ-ŋgwɔɪ ɔn dɔ mbal ləm tɔ, ndu tɔtɔ bar pɔ-pɔ, ar koso-dəwje lai gé d'isi loo-si dee'g neelé bəl unda dee badə gaŋg dee.

¹⁷Moyis ar koso-dəwje d'ɪ loo-si dee'g neelé d'aw gə mba tila kəm Ala, deɛ d'ar loo-kaar dee'g kaar dee'g mbɔr mbal'g lé.

¹⁸Mbal gé Sinai lé sa pər taa pəl-pəl mbata Njesigəneɛ ɪ tar ree uru naŋg keneŋ dan pər'g, sa pər neelé uba ŋgɔg-ŋgɔg asəna gə sa pər mbo-boo bèe ndá mbal neelé bura ya yə bugu-bugu.

¹⁹Ndu tɔtɔ lé bar pénéné-pénéné. Moyis pata ndá Ala ilá keneŋ gə ndia gé boi wəl.

²⁰Togábè ba Njesigəneɛ ɪ tar ree ur dɔ mbal gé Sinai'g, dɔ sém mbal gé tar, Njesigəneɛ bar Moyis gé dɔ sém mbal gé tar. Ndá Moyis al aw ya.

- ²¹Njesigəneḗ ula Moyis pana: Risi ur naṅg, ɔg dəwje rədədə mba kar dee nar na loo mba tee ne rɔ Njesigəneḗ'g mba koo loo, na banelə njé gá naje bula mbuna dee'g d'a tuji ne.
- ²²Maji kar njékinjanéməsje gá d'a gə rəm pər gá rɔ Njesigəneḗ'g lé d'unda rɔ dee gə kəmee na banelə Njesigəneḗ a tɔl dee.
- ²³Moyis ula Njesigəneḗ pana: Koso-dəwje neelé d'a kaskəm kuba dɔ mbal gá Sinai lé el mbata i ɔg sí dɔ'g rədədə pana: Maji kam m'wɔji ngaṅ loo m'gugu ne dɔ mbal ndá m'unda gə kəmee ba.
- ²⁴Njesigəneḗ ulá pana: Risi ur naṅg ya, géé gá gogo seḷ gə Aarɔ a kubaje dɔ mbal lé na'd, ne njékinjanéməsje gə koso-dəwje lé maji kar dee nar na loo ba gə mba tee rɔ Njesigəneḗ'g el na banelə yee a tɔl dee ya.
- ²⁵Moyis risi ur naṅg aw rɔ koso-dəwje ndá ula dee ta néje neelé tɔ.

Teḗ-Raga 20

Godnduje lə Ala gá dɔg

TtG 5.6-21

- ¹Togəbè ba Ala pa taje neelé lai pana:
- ²Ma m'to Njesigəneḗ Ala lə sí gá m'ar sí undaje loo mee bee gá Ejiptə teeje mee kəi kula bər'g lé.
- ³I a kwa magəje gá raṅg məəi'g korè dɔm ma'g joo el.
- ⁴I a tɔl né ndaji ne magə el, lé néje gá tar mee dara'g əsé néje gá dɔ naṅg nee əsé néje gá dan mán'd gá to gel naṅg kara i a ra né ndaji dee ne kára kara bée el ya.
- ⁵I a kunda barmba dəb kəmi naṅg nɔ dee'g el ləm, i a kula kəm rɔi ndòo mbata lə dee el ləm tɔ, mbata ma Njesigəneḗ, Ala ləi lé ma m'to Ala gá kəm əḷ dɔ koso-dəwje'g ləm gá m'ar bɔ néra yèr lə bɔ ngaṅje gá d'ejim bəḷ-bəḷ lé ɔs ta ngaṅ deeje'g saar njéboakojije lə dee gá kudu munda əsé gá kudu ɔs tɔ,
- ⁶ne ma m'oo kəmtondoo lə dee gá d'undam dan kəm dee'g ar dee d'aa ne dɔ ndukunje lem kər-kər lé saar ngaṅka deeje gá kudu tɔl-tɔl-dɔg (1.000) ya tɔ.
- ⁷Ala ləi gá Njesigəneḗ lé maji kari bar ria pəd-pəd as ne loo el, mbata dəw gá bar ri Njesigəneḗ pəd-pəd as né loo lé yee a lal kar bɔ nérea ɔs təa'g el.
- ⁸Ndɔ-kwa-rɔ lé arje məəi to dɔ'g bururu mba kunda gə kəmee.
- ⁹I a ra kula ndɔi misə ndá a kunda ngaṅ kulaje ləi lai ya.
- ¹⁰Ne ndɔ gá njekəm'g siri lé to ndɔ-kwa-rɔ gá kə Ala ləi gá Njesigəneḗ, I a ra kula kára kara keneṅ el, i əsé ngaṅi gá diṅgam əsé yee gá dené əsé kura ləi gá diṅgam əsé yee gá dené əsé nékulje ləi əsé dəw-dɔ-bee gá ree si mee bee'g ləi kara a ra kula mee ndɔ'g neelé el.

- 11 Mbata mee ndɔje gá misá lé Njesigəneə unda dara gə naŋg gə baa-boo-kad gə néje lai gá to keneŋ lé ndá ndɔ gá njekəm'g siri lé yee wa rəa keneŋ, gelee gá nee ba Njesigəneə tər ne ndia dɔ ndɔ-kwa-rɔ'g ləm, undá ne gə kəmee ləm tɔ.
- 12 I a təd kag bauije gə kəjije mba kar dɔ naŋg nee gá Ala lai gá Njesigəneə ari si keneŋ lé yee a kəm ndɔje lai dɔ maree'g kari ya.
- 13 I a təl dəw el.
- 14 I a ndal mɔdkaiya el.
- 15 I a bogo el.
- 16 I a təd taŋgəm kunda ta mari'g el.
- 17 I a ra kəmkəj dɔ kəi'g lə mari el, i a ra kəmkəj dɔ dené'g lə mari el ləm, a ra kəmkəj dɔ kura'g ləa gá diŋgam əsé yee gá dené'g, əsé dɔ maŋg'g ləa əsé dɔ mulayèje'g ləa əsé dɔ né gá rara gá to kə mari nja doŋgɔ lé i a ra kəmkəj dɔ'g kára bèe el ləm tɔ.
- 18 Koso-dəwje lai d'oo ndu ndaŋg lə ndi ləm, gə telje lə ndi ləma, gə ndu tɔtɔ gá bar ləm tɔ, deɛ d'oo ndɔ pərje gə sa pər gá tuu dɔ mbal'g lé. Koso-dəwje d'oo néje neelé ndá ar dee d'unda bala ləm, ar dee d'ɔr rɔ dee d'aar ne əw ləm tɔ.
- 19 Deɛ d'ula Moyis pana: I nja ula sí ta ndá j'a kooje ya, ne maji kar Ala ba ula sí el nà banelə j'a kwəije.
- 20 Moyis ula koso-dəwje neelé pana: Bəlje el, mbata ree gá Ala ree lé ree mba kaj mee sí ləm, gə mba kar bəl gá sej bəleeje lé aarje dɔ'g njaŋg bó gə mba kar sí raje ne kaiya ndə el tɔ.
- 21 Koso-dəwje neelé d'aar ŋgərəŋ, ne Moyis rəm pər gá rɔ ndi gá j ŋgwɔj-ŋgwɔj'g loo gá Ala si keneŋ lé.

Godndu gá wɔji dɔ ra loo-nékinjaməs

- 22 Njesigəneə ula Moyis pana: I a pata togábè kar Israelje pana: Sej ooje gao to gá ma m'isi mee dara'g tar ba m'ula sí ta lé ya.
- 23 Sej a raje magəje gə larnda əsé gə larlɔr mba korè deeje dɔm'g joo el, sej a raje togábè el ya.
- 24 Maji kar sí ubaje naŋg gá loo-nékinjaməs gə mba kar sí injaje nékinjanéməsje lə sí gá kə roo ləm, gə nékinjanéməsje lə sí gá kə kəm nɔ'd sad ləm tɔ gá to gá badje lə sí gə maŋgje lə sí lé keneŋ. Loo lai gá m'a kar mee dəwje olé dɔ rim'g ndá m'a ree pər gá rɔ sí'g ləm, m'a tər ndum dɔ sí'g keneŋ ləm tɔ.
- 25 Bó lé sej a gə kundaje loo-nékinjaməs gə kər mbal ba k'armje ndá sej a kundaje gə kər mbalje gá təl dee el, mbata loo gá sej arje tina ɔrɔ rɔ kər mbalje neelé ndá sej ar deeje tel to né gá minə ŋga.

²⁶Sei a raje loo-kijanéməs ləm gé kạ tuga loo đao-đao gé tar kaw ne gə mba kar dee d'oo kudu sí gé dum lé el.

Tee-Raga 21

Godndu gé wọji dọ bərje gé to Ẽbrəje

¹Aa ooje, godnduje gé sei a kundaje nọ dee'g ba to nee:

²Bó lé sei ndogoje bər gé to Ẽbrə ndá yeɛ a ra kula ləbee misa, ne ləb gé njekəm'g siri lé ndá ta bər a kər dəa'g karee tee aw lal kuga banjee ya.

³Bó lé yeɛ nja gé karee ba ree kai bər'g lə sí ndá yeɛ nja gə karee ba ta bər a kər dəa'g karee tel aw tɔ, bó lé yeɛ ree gə dené ləa nɔ'd ndá deɛ gə dené ləa ta bər a kər dọ dee'g kar dee tee nɔ'd d'aw ya tɔ.

⁴Bó lé to béeje ba taa dené aree, aree oji ne njanje gé diŋgam gə njé gé dené ndá dené ləa gə njaneeje d'a to kạ béeje ya ne yeɛ lé ta bər a kər dəa'g karee aw gə karee ba ya.

⁵Bó lé bər neelé pana: Neɛ ndigi bée neɛje gə dené lə neɛ gə njan neɛje, neɛ ndigi tee kaw gə karneɛ ba el

⁶ndá béeje a tee səa nọ Ala'g lé, a karee rəm pər gé tarəwkəi'g əsé kaar kag rəw-kəi-kəg'd lé ndá béeje a mbudu mbia gə némé, bəe ba bər lé a ra kula bər karee saar kwəi ne tɔ.

⁷Bó lé dəw wa ngonée gé dené ndogee aree tel to gé bər ndá ta bər a kər dəa'g to gé kạ bərje gé diŋgam lé el.

⁸Bó lé béeje un ndia gə mba təa gé dené ləa ne gée gé gogo yeɛ taa kəmee el ndá yeɛ a kyə loo kar njé'g ləa d'uga dəa, ne ndogo ba yeɛ a kaskəm kar dəw gé ranj ndogee səa el mbata kuba gé yeɛ nja uba ndukun ləa yə lé.

⁹Bó lé yeɛ ndogee gə mba kar ngonée gé diŋgam ba təa gé dené ndá yeɛ a ra səa gə goo nduru kunda ngamədje kai ngaw'g lé ya.

¹⁰Bó lé yeɛ taa dené gé ranj ndá dené jia lé yeɛ a kəgee nəsəa əsé kubu əsé lal kaw rəa'g el tɔ.

¹¹Ne bó lé yeɛ ra néje gé munda nee mbata ləa el ndá yeɛ a kaskəm tee kai bər'g kaw lal kuga ləm, lal karee lar ləm tɔ.

Néraje gé lée'g el gé as yoo

¹²Yeɛ gé unda dəw tɔlee lé kəm tɔlee ya tɔ.

¹³Bó lé yeɛ umee kédé el ne Ala ba aree oso mee jia'g ndá m'a gəl loo gé yeɛ a kaskəm kaj kaw kula dəa keneɛ.

¹⁴Ne bó lé dəw wọji méé'g mba ra gosyèr tɔl ne maree ndá lé gé loo-nékinjaməs'g ləm ya kara i a kəree keneɛ mba tɔlee ya.

15 Dəw gá unda bəbeeje əsé keaje ndá debee neelé kəm tólee gá tól ya.

16 Dəw gá bogo dəw maree mba kaw ndogee əsé mba ngəm jia'g kara debee neelé kəm tólee gá tól tɔ.

17 Dəw gá ɔr gə bəbeeje əsé keaje ndá debee neelé d'a tólee gá tól ya.

Kunda dəw ləm gə karee doo ləm tɔ

18 Bó lé diŋgamje joo kəl nɔ ba yeɛ gá kára unda maree gə kər mbal əsé udu jia ba tɔsee ne dul-dul aree wəi el ne aree to rɔkɔ naŋg kəi

19 Ba bó lé debee neelé iŋga loo mba kɪta njaa raga gə kag-tɔs læa ndá debee gá njekɔdá neelé d'a ra səa né el. Ne né gá yeɛ a ra səa ba to nee: Yeɛ a karee lar tor kula gá yeɛ gaŋgee ta'g ləm, yeɛ a kaa dəa saar mba karee aji kəbərə ləm tɔ.

20 Bó lé dəw unda bər læa gá diŋgam əsé yeɛ gá dené gə kag ba bər neelé wəi jia'g ndá béeje neelé d'a kar bɔ nérea ɔs təa'g ya.

21 Ne bó lé bər lé si kəmba as ndɔ kára əsé ndɔ joo ndá d'a kar bɔ néra béeje ɔs təa'g el, mbata yeɛ to né lar læa.

22 Bó lé diŋgamje kəl nɔ ba d'unda dené gá aw gə kəm mée'g d'aree ɔr kəm ba tuji gá raŋg orè gée el ndá ngaw denéje neelé a gaŋg lar dɔ dee'g kar dee d'uga nɔ njégaŋ-rəwtareeje'g ya.

23 Ne bó lé tuji teɛ keneŋ ndá i a kar kəmə tor kəmə'g ləm,

24 kəm ndá tor kəm'g ləm, ngaŋ ndá tor ngaŋ'd ləm, ji ndá tor ji'g ləm, gɔl ndá tor gɔl'g ləm,

25 doo pər tor doo pər'd ləm, doo tor doo'g læma, gə doo gá dɔ mundu tor doo gá dɔ mundu'g ləm tɔ.

26 Bó lé diŋgam unda kəm bər læa gá diŋgam əsé yeɛ gá dené ba ar kəmee tuji ndá kilá tar ba a to lar kəmee.

27 Bó lé yeɛ ar ngaŋ bər læa gá diŋgam əsé yeɛ gá dené ɔr kara kilá tar ba a to gá lar ngaŋgee tɔ.

28 Bó lé maŋg a kwa diŋgam əsé dené gə gajee karee wəi ndá d'a tilá gə kəri-ər tólee ndá dəw a sɔ dakasee el ləm, njemaŋg lé kara ta a kwa dəa ləm tɔ.

29 Ne bó lé maŋg neelé to njero gə gajee kédé kédé ar dee d'wɔji njemaŋg lé mbɔ ne yeɛ ngəm maŋg læa lé el, ba ar maŋg neelé wa diŋgam əsé dené ndá d'a tila maŋg neelé gə kəri-ər tólee ləm, njemaŋg lé kara kəm tólee gá tól ləm tɔ.

30 Bó lé d'a gaŋg lar dɔ béeje'g karee uga dɔ rəa ndá yeɛ a kuga gə goo laree gá gaŋg dəa'g lé ngər-ngər ya.

31 Bó lé maŋg a kwa ngon gá diŋgam əsé yeɛ gá dené ndá d'a gaŋg taree gə goo godndu neelé nja tɔ,

³²ne bó lé maṅ neelé wa bər gə diṅgam əsé yeḗ gə dené ndá d'a kuga bée bərje neelé gə larnda rɔ-munda ləm, d'a tila maṅ lé gə kɔri-ər tɔlee ləm tɔ.

³³Bó lé dəw ɔr ta bwa əsé yeḗ uru bwa ne yeḗ udu tɛa el ba ar maṅ əsé mulayɛje oso keneṅ

³⁴ndá njekuru bwa neelé a kuga njenékul lé lar nékul nja ndá yoo nékul neelé a to kɔ njekuru bwa tɔ.

³⁵Bó lé bɔ maṅ lə dəw kára ɔs maṅ lə maree tɔlee ndá d'a ndogo maṅ gə kəmə lé kyɔ laree kai nɔ ləm, maṅ gə wəi lé kara d'a kai nɔ dakasee ləm tɔ.

³⁶Ne bó lé deḗ gər to gə bɔ maṅ neelé to njero gə gajee kédé ba njea lé ṅgəm el ndá njebau maṅ neelé a kar bɔ maṅ gə kəmə tor bɔ maṅ gə wəi'g lé ne d'a karee yoo maṅ lé tɔ.

Bogo nékulje

³⁷Bó lé dəw bogo bɔ maṅ əsé ṅgon badə ba inja gwɔbee əsé ndogee ndá yeḗ a kuga bɔ maṅ lé gə bɔ maṅje mi, badə lé kara a kuga gə badje sɔ tɔ.

Tee-Raga 22

¹Bó lé d'ingá njebogo gə təd takəi loondul'g mba bogo né ba d'undá tɔlee ndá ta məsee lé a kwa dɔ njetɔlee lé el,

²Ne bó lé kàr uba mbɔ ba ra sɛa bəi ndá ta məsee a kwa dɔ njetɔlee lé ya. Njebogo lé a kuga née ṅgər-ṅgər, bó lé nékogá godo ndá njebogo lé ya d'a ndogee tɔ.

³Bó lé né gə yeḗ bogo lé to maṅ əsé mulayɛje əsé badə ba d'ingá ne jia'g kəmba bəi ndá njebogo neelé a kunda maree d'g gɔl joo bəi.

Kuga dɔ né ndɔ lə mari gə tuji

⁴Bó lé dəw tuji né gə mee ndɔ'g əsé mee ndɔ-nduú'g lə maree ar nékulje ləa d'uso né keneṅ ndá yeḗ a karee kandə kó əsé kandə nduú gə àr yororo toree'g.

⁵Bó lé pər a kɔ koso mee kun'g ba ɔ loo-ndɔ əsé ɔ kó gə d'ɔm dɔ nɔ'd əsé kó gə lal kinja bəi ndá yeḗ gə njekila pər lé a kuga ya.

⁶Bó lé dəw ar maree lar əsé néje gə raṅ mba karee ṅgəm aree ba njebogo bogo néje neelé mee kəi'g ləa ne bó lé d'wa njebogo neelé ndá yeḗ a kəm maree d'g gɔl joo kuga ne ya.

⁷Bó lé d'ingá njebogo neelé el ndá njekəi lé a kaw nɔ Ala'g lé mba kər goo ta ləa to gə yeḗ ləm dɔ né lə maree lé gə ləm el.

⁸Ta bəg nɔ gə rara gə wɔji dɔ maṅ əsé mulayɛje əsé badə əsé kubu əsé né gə igi ba ar dəw kára i pa pana: Né neelé to bée ya ndá ta lə dəwje joo bɔr neelé d'a kaw ne rɔ Ala'g lé ya: yeḗ gə Ala ila ta dəa'g ndá a kunda maree d'g.

⁹ Bó lé dəw ar maree mulayèje əsé maŋg əsé badə əsé nékul gə ban-ban ba mba karee ŋgəm aree ba nékul neelé wəi əsé təd barkəmrea əsé igi yəm ar dəw kára kara oo géé el ndá,

¹⁰ debee neelé a kubu rəa gə ri Njesigəneə a kər ginee njai pana: N'wa né lə mar nee el, njenékul lé a ndigi səa dɔ kubu rɔ'g ləa ndá maree lé a kuga née el ŋga tɔ.

¹¹ Bó lé nékul neelé deɛ bɔgee mee kəi'g ləa ndá yeɛ a kuga njenékul neelé gə kuga ya.

¹² Bó lé nékul maree wa tiee mbidi-mbidi ndá njəŋgəmee lé a ree gə yée ndá yée lé a kər kəm ta ləa, bəe ba yeɛ a kuga el mbata to nékul maree ba tiee mbidi-mbidi tɔ.

¹³ Bó lé dəw ndima nékul lə maree ba nékul neelé təd barkəmrea əsé wəi ne njenékul lé godo léé'g ndá njədima nékul lé a kuga ya.

¹⁴ Bó lé nékul gə d'wɔji laree gə d'a gə ndɔ ne ba né neelé teɛ dəa'g kəm béeje'g ndá lar gə d'wɔji neelé ya a kas.

Godnduje gə wɔji dɔ néraje gə gə goo rəbee el

¹⁵ Bó lé diŋgam ər ŋgomədə gə njemɔr ləa godo Ba to səa ndá Yeɛ a kuga laree ləm, A təa gə dené ləm tɔ.

¹⁶ Bó lé bɔ ŋgonje lé ɔgee taa ŋgonee ndá diŋgam neelé a kunda lar gə a kas mba taa ne ŋgomədə ya dəa'g.

¹⁷ Seɛ a kyaje loo kar dené gə njera némbəe si kəmba ndə el.

¹⁸ Nana ba gə ndal da ndá d'a tɔlee gə tɔl ya.

¹⁹ Dəw gə un nékinjanéməsje ar magəje bɔ ar Njesigəneə kára ba kiao el ndá debee neelé d'a tɔlee gə tɔl ya.

²⁰ Seɛ a kulaje kəm dəw-dɔ-bee ndòo el ləm, seɛ a raje səa né gə kədərə el ləm tɔ, mbata seɛ kara seɛ toje dəw-dɔ-beeje mee bee gə Ejiptə'g kédé tɔ.

²¹ Seɛ a kulaje kəm njekəisiŋga əsé ŋgonal ndòo ndə el.

²² Bó lé seɛ ulaje kəm dee ndòo ba deɛ ree ne rəm'g ndá m'a koo ndu nɔ lə dee ya.

²³ Ōŋg ləm a kɪ səm jugugu ndá m'a tuji sí gə kiambas, denéje lə sí d'a tel to njékəisiŋgaje ləm, ŋgan síje kara d'a tel to ŋganalje ləm tɔ.

²⁴ Bó lé seɛ arje dəwje ləm gə to njéndooje gə d'isi sə sí tona sí lar ndá seɛ a raje sə dee to gə njebəŋ lə sí el ləm, seɛ a dəji deeje maree dɔ'g el ləm tɔ.

²⁵ Bó lé seɛ taaje kubu lə mar sí gə yeɛ tona ne lar ndá seɛ a telje ne kaareeje gogo bad ba kar kər andə bəi,

²⁶mbata kubu neelé nja kára ba to nékɔ ræ ləm, to gé kubu læa gé yeɛ ula ræa'g ləm tɔ, ne see di ba a kila dæa'g to ne wa. Bó lé yeɛ a nɔ gé rɔm'g ndá m'a koo ndia ya mbata ma m'to njekookæmtondoo ya.

²⁷Seɛ a tajije Ala el ləm, seɛ a tajije mbai dɔ koso-dæwje læ sí el ləm tɔ.

²⁸Seɛ a ŋginaje ba gæ mba kamje dɔ kó læ sí gé doŋgɔr el ləm, gæ kul nduú læ sí gé doŋgɔr el ləm tɔ. Seɛ a kamje ŋgandær ŋgan síje gé diŋgam tɔ.

²⁹Seɛ a kamje ŋgandær maŋje læ sí ləm, gæ kɔ badje læ sí ləm tɔ, deɛ d'a nai gel kɔ deeje'g ya ndɔ siri, ndɔ gé njekɔm'g jinaijoo ndá seɛ a kam deeje ya.

³⁰Seɛ a toje dæwje ləm gé toje gæ kæmee doi. Seɛ a soje dakas da gé maree wa tiee mbidi-mbidi el, seɛ a kɔmje kɔrɔ karje bisije ba tɔ.

Tee-Raga 23

Kila koji dɔ deɛ gé siŋga dee godo'g

¹Seɛ a kunje taŋgɔm kasje ne loo pæd-pæd el. Seɛ a kɔmje nɔ'd sad gæ njémeeyèrje mba gaŋg ne ta badæ-badæ gæ taŋgɔm el tɔ.

²Seɛ a ndolèje goo koso-dæwje mba ra ne né gé majel sæ dee nɔ'd el ləm, seɛ a kɔmje ta læ sí nɔ'd gæ koso-dæwje loo gaŋgta'g mba tuji ne gin ta gé gæ dɔ najee lé el ləm tɔ.

³Njendoo lé seɛ a kɔrje kæm ta læa maji loo gaŋgta'g mbata to gé yeɛ to njendoo lé ba el.

⁴Bó lé seɛ iŋgaje maŋg æsé mulayèje læ njeɔ læ sí gé ndæm lé ndá seɛ a kwáje reeje sæa kaareeje ya.

⁵Bó lé seɛ ooje mulayèje læ njeɔ læ sí, ne nékodo oso dæa'g ndá lé seɛ majje gæ rɔ sí mba kɔr nékodo dæa'g ya kara seɛ a kawje mba laje sæa mba kun nékodo lé dæa'g ya.

⁶Né gé kæm kar njendoo iŋga loo-gaŋg-ræwta'g lé seɛ a bugureje dɔ'g el.

⁷Seɛ a kundaje rɔ sí bad dɔ taŋgɔm'g ləm, yeɛ gé ta wa dæa gæ njemeekarabasur lé seɛ a tɔl deeje kari ba el ləm tɔ, mbata dæw gé ta wa dæa lé m'a kila kam dæa'g el.

⁸Seɛ a taaje néndogo-gel el mbata néndogo-gel lé ar kæm njékæmkàrje lé tɔ ləm, tuji ta læ njéra né gé dɔ najee-je kari ba ləm tɔ.

⁹Seɛ a raje né gé kædæræ gæ dæw-dɔ-bee el, né gé ra dæw-dɔ-beeje lé seɛ gærje gao mbata seɛ kara seɛ toje dæw-dɔ-beeje mee bee gé Ejiptæ kédé tɔ.

Læb-kwa-rɔ ləm, gæ ndɔ-kwa-rɔ læ dæwje ləm tɔ

¹⁰Mee læbje gé misɔ lé seɛ a dubuje kó mee ndɔ'g læ sí ləm, seɛ a kinjaje dæa ləm tɔ.

¹¹Ne læb gé njekɔm'g siri lé seɛ a kyaje loo ndɔ neelé kaareeje wa ræa: njéndooje gé mbuna dæwje'g læ sí lé d'a kiŋga nésoje keneŋ kar mee dee lel dee ləm, daje gé

mee ndo'g kara d'a so geseje gó nai keneṅ ləm tɔ. Seṅ a raje togábè mbata ndo nduú lə sí ləm gə mbata kag koijoje lə sí ləm tɔ.

¹² Ndoje gó misá lé seṅ a raje kula lə sí. Ne ndo gó njekóm'g siri ndá seṅ a kwaje rɔ sí mba kar maṅje lə sí gə mulayèje-je lə sí d'wa rɔ dee ləm, mba kar ṅgalə bərje lə sí gó dené gə dəw-dɔ-bee kara d'isi naṅ taa kəmə ləm tɔ.

¹³ Seṅ a tɔsje kəm sí dɔ néje lai gó m'ula sí mba ra ya, tɔbəi seṅ a bərje ri magəje ndə el ləm, taree kara dəw a koo ta sí'g pai el ləm tɔ.

Ndo ra nai gó kəm kaa dɛa kər-kər mee beeje'g lə Israɛlje

34.18-26, TtG 16.1-17

¹⁴ Gə mee ləbje kára kára lé seṅ a raje nai gó wɔji dɔm gɔl munda-munda ya.

¹⁵ Seṅ a raje nai gó wɔji dɔ muru gó lal əm-tiné, as ndo sí siri mee ndəaje gó seṅ wɔjije mee nai gó Abib lé seṅ a kɔje muru gó lal əm-tiné, to gó m'a m'un ne ndum m'ar sí lé mbata to mee nai neelé ya ba seṅ undaje ne loo mee bee gó Ejiptə teeje, tɔbəi dəw kára kara a ree kaar nóm'g gə jia kari ba el.

¹⁶ Seṅ a raje nai gó wɔji dɔ dɔ kó gó seṅ injaje, mee ndəa gó seṅ ṅgaje ne né gó dɔtar loo kula'g lə sí gə goo néje gó seṅ dubuje mee ndo'g lə sí lé, tɔbəi seṅ a raje nai kinja kó gó rudu ləb'g, loo gó seṅ mboje kó néje lə sí lai gó mee ndoje'g lə sí gó to kandə kulaje lə sí lai ya tɔ.

¹⁷ Mee ləb kára-kára lé dingamje lai d'a ree kaar nɔ Mbai gó Njesigəneṅ'g lé gɔl munda-munda ya.

¹⁸ Muru gó əm-tiné to keneṅ lé seṅ a reeje ne nɔ'd gə məs nékul gó seṅ injaje gó məs ulaje ne rɔnduba dɔm'g lé el, ubee kara seṅ a ṅgəmje loondul'g saar kar loo àr dɔ'g el ləm tɔ.

¹⁹ Dɔ kó gó ər dɔtar gó seṅ ṅgaje mee ndo'g lə sí kédé lé seṅ a reeje ne kəi lə Ala lə sí gó Njesigəneṅ ya. Seṅ a ndirije ṅgon byə gə mbà keaje el.

Ndukun mba kaw ne mee bee gó Kanə'g

²⁰ Aa ooje, ma m'ula kura ləm gó dara nɔ sí'g mba karee ṅgəm sí rəbə ləm, gə mba kar sí teeje ne loo gó m'wa dɔ gɔlee lé ləm tɔ.

²¹ Yen, meṅ sí dɔ rɔ sí'g loo gó aarje neṅ'g, ndá ooje ta ləa bó ɔseeje rəw el mbata yeṅ a kar mée oso lemsé dɔ kaiyaje'g lə sí el mbata rim ba yeṅ aw ne.

²² Ne bó lé seṅ ooje ta ləa tɔgəɔ ba raje néje lai gó ma m'ula sí ndá ma nja m'a to njebə lə njébaje lə sí ləm, m'a to njekomə gə njekomə sə síje ləm tɔ.

²³ Kura ləm gó dara a kaw nɔ sí'g gə mba kər nɔ sí tee sə sí mee bee'g lə Amɔrje ləm, gə Hetje ləm, gə Peresje ləm, gə Kanaje ləm, gə Hebje ləm, gə Yebusje ləm tɔ ndá m'a kar dee d'udu bɔ-bɔ ya.

- ²⁴Sei a kundaje barmba nõ magəje'g læ dee pai godo læm, sei a raje kula kulaje ne rɔ sí ndòo kar deeje el læm tɔ, sei a ndajije kula ra dəwje neelé el, ne tuji ba sei a tuji deeje læm, a tədje néndajije læ dee gá to magəje lé njigi-njigi læm tɔ.
- ²⁵Sei a poləmje m'a Ala læ sí gá Njesigəneə ndá m'a tɔr ndum dɔ muru'g læ sí læm, gə dɔ manje'g læ sí læm tɔ, m'a kɔs rɔkoje rəw rɔ sí'g tɔ.
- ²⁶Bee læ sí lé dené gá njekɔr kəm a godo keneŋ læm, dené kawkad kara a godo keneŋ læm tɔ, tɔbəi m'a kar ndɔje læ sí as lé béréré ya tɔ.
- ²⁷M'a kar nébəlje læm d'ɔr nõ sí læm, m'a kar dəwje lai gá sei a teeje rɔ dee'g lé d'a buŋga nɔ kaj sanéna kad-kad læma, njébaŋje læ sí kara m'a kar dee tel gir dee d'ar sí d'aj ne nõ sí'g læm tɔ.
- ²⁸M'a kula kudarasje nõ sí'g ndá d'a tuba Hebje, gə Kanaje, gə Hetje kəm dee əw.
- ²⁹M'a tuba dee mee læb gá kára ba ba kəm dee əw el nə banelə dɔ naŋg a tel to wəl læm, daje gá wala d'a bula kunda njé gá kédé mba jɔg sí læm tɔ.
- ³⁰M'a tuba dee nõ sí'g lam-lam bée, saar mba kar bula læ sí a kɔ dɔ maree'g ba sei a kasjekəm taaje dɔ naŋg bee neelé gá kə sí bəi.
- ³¹M'a kwɔji ŋgaŋ loo læ sí gə rəw nimee-nimee un kudee dɔ baa-boo gá ria læ Baa-Kas saar tee ne baa-boo'g læ njé gá Pilisti læm, gə kɔ dɔdilaloo'g saar tee ta baa'g læm tɔ, mbata m'a kəm njébeeje neelé ji sí'g ndá sei a tuba deeje nõ sí'g tɔ.
- ³²Sei a manje rɔ sí kar deeje mba kəmje ne sə dee nɔ'd el læm, gə kar magəje læ dee el læm tɔ.
- ³³Sei a kar deeje d'isi mee bee'g læ sí el nə banelə d'a kar sí raje kaiya kɔsmje ne rəw, mbata sei a raje ne kar magəje læ dee ndá a tel to gum kwa sí tɔgəɔ ya.

Tee-Raga 24

Manrɔ gá mbuna Ala'g gə Israəlje lé to njang

- ¹Ala ula Moyis pana: Al ree rɔ Njesigəneə'g i sei gə Aarɔ, gə Nadab, gə Abihu, gə ŋgatɔgje læ Israəlje rɔ-siri ndá sei a kundaje barmba gə kuree dɛgəse.
- ²Moyis nja gə karee ba ba a rəm pər gá rɔ Njesigəneə'g, ne njé gá raŋg lé d'a rəm gá mbɔree'g el læm, koso-dəwje kara d'a kal ree səa nɔ'd el læm tɔ.
- ³Moyis ree ula koso-dəwje taje læ Njesigəneə lai læm, gə godndiaje lai læm tɔ ndá koso-dəwje lai d'unda ndu dee nɔ'd kára ba pana: Jee j'a raje néje lai gá Njesigəneə pa lé ya.
- ⁴Moyis ndaŋg taje læ Njesigəneə lé lai. Tɔbəi yeə jta gə ndɔ rad, ndá yeə unda loo-nékinjaməs mbɔr mbal'g, yeə tɔs kɔr mbalje dɔg-gir-dee-joo dɔ nɔ'd wɔji ne dɔ ginkoji læ Israəlje gá dɔg-gir-dee-joo lé.

⁵Yeḗ ula basaje gá mbuna Israélje'g mba kar dee ree gə nékinjanéməsje gá ká roo kar Njesigəneḗ ləm, gə mba kar dee tɔl bɔ maŋgje gá nékinjanéməsje gá ká kɔm nɔ'd ləm tɔ.

⁶Moyis taa ges məs ba ɔm mee baije'g lé ndá ges məs gá nai lé yeḗ saga dɔ loo-nékinjaməs'g lé.

⁷Yeḗ un maktub manrɔ tura kəm dəwje'g, ndá deḗ pana: Jee j'a raje néje lai gá Njesigəneḗ pa ləm, j'a kilaje ŋgonkoji dɔa'g ləm tɔ.

⁸Moyis taa məs lé ndá yeḗ saga dɔ dəwje'g ba pana: Aa ooje, məs manrɔ gá Njesigəneḗ mán ne rɔa ar sí gə goo taje lai gá Yeḗ pa lé ba nee ya.

⁹Moyis deḗ gə Aarɔ, gə Nadab, gə Abihu, gə ŋgatɔgje lə Israélje gá rɔ-siri lé d'al d'aw dɔ mbal'g tar.

¹⁰Deḗ d'oo Ala lə Israélje, loo gá gel gɔlee'g to asəna gə né gá ra gə jər sapir gá ndogó jol-jol bɛe ləm, asəna gə dara gá tija péd-péd bɛe ləm tɔ.

¹¹Yeḗ ar jia wɔi ndiŋ-ndiŋ dɔ njekɔrnɔ Israélje'g neelé el. Deḗ d'oo Ala ndá deḗ d'usɔ né ləm, d'ai né ləm tɔ.

Moyis iŋga Ala dɔ mbal'g

¹²Njesigəneḗ ula Moyis pana: Al gá rɔm'g dɔ mbal'g neelé ndá sí keneŋ nee, m'a gə kari bəgərə mbalje, loo gá ma m'ndaŋ godndumje gə torndumje keneŋ mba kari ndoo dee lé.

¹³Moyis jita, deḗ gə Juje gá nje la sɔa dɔ kula'g lé, ndá Moyis al aw dɔ mbal'g lə Ala.

¹⁴Yeḗ ula ŋgatɔgje pana: Ngina síje loo gá nee'g saar kar sí n'telje reeje rɔ sí'g ya. Aarɔ gə Hur d'a nai sɔ sí, bɔ lé dəw aw gə ta mba gɔl ndá yeḗ a kaw ne rɔ deedeḗ'g ya.

¹⁵Loo gá Moyis si al aw gá dɔ mbal'g neelé ndá mum ɔn dɔ mbal lé mbèd.

¹⁶Rɔnduba lə Njesigəneḗ nai dɔ mbal gá Sinai'g ndá Njesigəneḗ bar Moyis dan mum'g.

¹⁷Kəm Israélje'g lé rɔnduba lə Njesigəneḗ to asəna gə pər gá ɔ bilim-bilim bɛe sém mbal gá tar.

¹⁸Moyis andə aw dan mum'g ndá yeḗ al aw dɔ mbal'g. Moyis si dɔ mbal'g neelé ndəa rɔ-sɔ dan kàrá gə loondul'g tɔ.

Tee-Raga 25

KWɔJI LOO RA KɛI-KUBU-SI-ALA Né gá Israélje d'a ree ne gə mbəa

¹Njesigəneḗ ula Moyis pana:

- ²Ula Israelje gə mba kar dee ree gə nékarnojije lə dee d'am, nana ba gé a ra gə meemaji ndá seǵ a taaje né jia'g mbata ləm.
- ³Aa oo, néje gé seǵ a taaje ji dee'g gé nékarnoji lé ba to nee: Larlór ləm, gə larnda ləma, gə larkas ləm tɔ,
- ⁴dɔ kubuje gé ndir ndul piro-piro ləm, gə kas gəǵ ləma, gə kas njir-njir ləm tɔ, gə kubu gé ra gə kúla palégal gé bǵ-maji ləm, gə bǵ byaje ləm,
- ⁵gə ndar bəl badje gé ndiri kas ləm, gə ndar da gé mán gé ria lə dopǵ ləm, gə kag akasia ləm,
- ⁶gə ubu mbata kag pər ndɔ ləm, gə kumǵ gé ɛdə sululu mbata lə ubu kǵ kwa dɔ dəw ləma, gə mbata lə ubu gé ɛdə pər ləm tɔ,
- ⁷gə jər onikis, gə jərje gé ranǵ mba tɔs dɔ épod'g gə bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g ləm tɔ.
- ⁸Deɛ d'a ra kəi gé to gə kəmee bəd mbata ləm ndá m'a si mbuna dee'g ya.
- ⁹Seǵ a raje kəi-kubu-si-Ala mee ndògo'g gə nékulaje lai gé wɔji dəa gə goo lée gé m'a gə tɔji bəi.

Sɔduk manrɔ

- ¹⁰ Deɛ d'a ra sɔduk gə kag-akasia ndá ŋgalee a k'as kəmkil dəw joo gə gesee ləm, tadee a k'as kəmkil dəw kára gə gesee ləma, dəree a k'as kəmkil dəw kára gə gesee ləm tɔ.
- ¹¹D'a kər giree gə larlór gé àr ŋgad-ŋgad ya, mée gə giree lé d'a kər gə larlór ya tɔbəi d'a kər ŋgəŋəree gə larlór gugu ne dəa sub.
- ¹²D'a lée larlór ra né niŋgáje sɔ kwɔji ne dəa ndá niŋgá larlór gé ra lé d'a tula dɔ kumeeje gé sɔ lé, niŋgáje joo d'a to mbɔree gé kára ləm, niŋgáje joo d'a to mbɔree gé ranǵ'd ləm tɔ.
- ¹³D'a tɔl kunda kag-akasiaje ndá d'a kər gir dee gə larlór.
- ¹⁴D'a kula kunda kagje neelé mee niŋgáje'g mba kar dee d'odo ne sɔduk lé bɔ dəw a kwa dee kər dee el.
- ¹⁵Kunda kag-akasiaje lé d'a nai mee niŋgáje gé to mbɔr sɔduk-manrɔ'g lé bɔ d'a t'ɔr dee keneŋ pai godo.
- ¹⁶Nékərgoota-manrɔ gé m'a gə kari lé d'a kila mee sɔduk'g.
- ¹⁷ D'a ra kidatea gé kǵ meekoso lemsé lé gə larlór gé àr ŋgad-ŋgad, ŋgalee a k'as kəmkil dəw joo gə gesee ləm, tadee a k'as kəmkil dəw kára gə gesee ləm tɔ.
- ¹⁸D'a ra néndaji Nékundaje gé dara joo gə larlór gé kunda gə mɔ ndá a rədə dee dɔkum kidata sɔduk'd gé joo lé,

19Néndaji Nékunda gé dara gé kára lé a rēdee tēa gé kédé'g lé ləm, yee gé ranḡ lé a rēdee tēa gé gogo'g ləm tɔ, seḡ a raje néndaji Nékundaje gé dara gé joo kar dee naar bag kil kidata s̄aduk'd gé joo ya tɔ.

20Néndaji Nékundaje gé dara neelé d'a naji bag dee gé tar mba kɔ ne dɔ kidata s̄aduk neelé ləm, d'a tel kəm dee gé rɔ n̄a'g ləm tɔ, kəm néndaji Nékundaje gé dara lé a to par gé dɔ kidata s̄aduk'g ya tɔ.

21D'a ra kidata s̄aduk gé k̄a meekoso lemsé ndá nékɔrgoota gé m'a gə kari lé d'a kila mee s̄aduk'g tɔ.

22Lée neelé ba m'a ree kiḡgai keneḡ kwɔji səi ta tɔ, dɔ kidata s̄aduk'd gé k̄a meekoso lemsé gé tar mbuna néndaji Nékundaje gé dara gé joo gé rēdə dee dɔ s̄aduk gé k̄a nékɔrgoota lé ba m'a kari ndukunje gé wɔji dɔ Israēlje lé keneḡ ya.

Table kunda muru dɔ'g kar Ala

23 D'a ra tabul gə kag akasia, ḡgalee a k'as kəmkil dəw joo ləm, tadee a k'as kəmkil dəw kára ləma, dəree a k'as kəmkil dəw kára gə gesee ləm tɔ.

24D'a kɔree gə larlɔr gé àr ḡgad-ḡgad ləm, d'a kɔr ḡḡəḡəree gugu ne dəa sub ləm tɔ.

25D'a kɔr mbiree gé ḡ tar askəm ḡgan ji dəw sɔ, gugu ne dəa sub ndá d'a kɔr ḡḡəḡəree gə larlɔr dɔ mbiree'g gugu ne dəa sub tɔ.

26D'a ra niḡgáje sɔ gə larlɔr ndá d'a tula niḡgáje neelé dɔ kumeeje gé sɔ'g par gé loo gé gɔleeje gé sɔ to keneḡ lé tɔ.

27Niḡgáje neelé d'a to mbɔr mbiree'g dəb mba tula kunda kagje gé k̄a kodo ne tabul neelé keneḡ.

28D'a tɔl kunda kag-akasiaje lé ləm, d'a kɔr gir dee gə larlɔr ləm tɔ ba, d'a to mba kar dee d'a kun ne tabul lé bəi.

29D'a ra ka-larje gə karmbije gə ḡgo-dɔ-manje gə baije gé wɔji dəa mba tər ne néje naḡ, d'a ra dee gə larlɔr gé àr ḡgad-ḡgad.

30 D'a ndur pil muruje gé to gə kəmee dɔ n̄a'd dɔ tabul'g neelé nɔm'g ta-ta.

Kag pərndɔ gé barkəmeeje siri

31 D'a ra kag pərndɔ gə larlɔr gé àr ḡgad-ḡgad, kag pərndɔ lé d'a ra gə larlɔr gé kunda gə mɔ, gɔlee ləm, kagee ləm, barkəmeeje ləm, dɔ kureje ləma, gə néndaji puduje ləm tɔ lé d'a karee to kuburu rɔ gé kára ba.

32Barkəmeeje gé mis̄a d'a k̄i kagee'g, barkəm kag pərndɔje gé munda d'a to kel kára ləm, barkəm kag pərndɔje gé munda d'a to kelee gé ranḡ ləm tɔ.

33Barkəmee kára lé loo gaḡgee dana lé bai gé to asəna gə kandə kag gé baree am̄adə bèe a to keneḡ munda gə dɔ kureje gé néndaji puduje gé wɔji dəa ləm, barkəmee gé ranḡ kara loo gaḡgee dana lé bai gé to asəna gə kandə kag gé baree

amaḍə bèe a to keneḅ munda gə dɔ kureje gə néndaji gə wɔji dɛa ləm tɔ, a to togábè mbata lə barkəmeeje gə misə gə d'ɪ kag pərndɔ'g lé tɔ.

³⁴Darɔ kag pərndɔ lé loo gaḅgee dana gə asəna gə kandə kag gə baree amaḍə d'a to keneḅ sɔ gə dɔ kuruje ləm gə néndaji puduje gə wɔji dɔ dee ləm tɔ.

³⁵Dɔ kuree kára a to gel barkəmeeje gə joo gə d'ɪ kag pərndɔ'g lé ləm, dɔ kuree kára a to gel barkəmeeje gə raḅ gə joo lé ləma, dɔ kuree kára a to gel barkəmeeje gə joo gə raḅ lé ləm tɔ, a to togábè mbata lə barkəmeeje gə misə gə d'ɪ kag pərndɔ'g lé ya tɔ.

³⁶Dɔ kureje gə barkəm kag pərndɔje lé d'a to kuburu rɔ gə kára ba ləm, d'a ra dee lai gə larlɔr gə kunda gə mɔ ləm, a to larlɔr gə àr ḅgad-ḅgad ləm tɔ.

³⁷D'a ra pərndɔje siri mba kunda dee dɛa'g tar gao-gao mba kar dee ndogó neḅ'g.

³⁸Nétɔl pərje gə néje gə kə kɔm bu pər keneḅ gə wɔji dɛa lé d'a ra dee gə larlɔr gə àr ḅgad-ḅgad ya.

³⁹D'a taa larlɔr gə àr ḅgad-ḅgad as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda mba ra ne kag pərndɔ ləm, gə nékulaje lai gə wɔji dɛa ləm tɔ.

⁴⁰ Oo maji ndá ra gə goo lé gə tɔjii dɔ mbal'g lé ya.

Tee-Raga 26

Kəi-kubu-si-Ala

¹Kəi-kubu-si-Ala d'a ra gə pal-kubuje dɔg gə d'ɪji gə kúla palégal gə sorè ləm, gə kubu gə ndiri ndul piro-piro gə kas gəi gə kas njir-njir ləm tɔ, d'a ndaji Nékundaje gə dara gə tɔs dee gə ḅgaḅgee béréré-béréré keneḅ tɔ.

²Pal-kubu kára lé ḅgalee a k'as kəmkil dəw rɔ-joo-giree-jinaijoo ləm, tadee a k'as kəmkil dəw sɔ ləm tɔ, pal-kubuje lai lé d'a kasəna kára ba ya.

³Pal-kubuje gə mi neelé d'a kuru dee ta nɔ'd ləm, pal-kubuje gə mi gə raḅ lé kara d'a kuru dee ta nɔ'd ləm tɔ.

⁴D'a kuru kəm-kəi-kulaje gə ndul piro-piro ta pal-kubuje gə mi'd gə d'uru dee ta nɔ'd lé ləm, d'a ra togábè ta pal-kubuje gə raḅ gə mi'd gə d'uru dee ta nɔ'd lé ləm tɔ.

⁵D'a kuru kəm-kəi-kulaje rɔ-mi ta pal-kubuje gə dɔtar'g lé ləm, d'a kuru kəm-kəi-kulaje rɔ-mi ta pal-kubuje gə d'uru dee nɔ'd gə njekɔm'g joo'g lé ləm tɔ, kəm-kəi-kulaje neelé ta dee a kwɔji dɔ nɔ njoroḅ-njoroḅ.

⁶D'a ra nékwa-né-nɔ'dje rɔ-mi gə ra gə larlɔr ndá d'a tuga pal-kubuje lé ta nɔ'd keg-keg gə nékwɔji-né-nɔ'dje neelé bèe-bèe ya. Bèe ba kəi-kubu-si-Ala a tel to ne né gə kára ba.

⁷D'a ra pal-kubuje gə d'ɪji dee gə bi-byə mba dəb dɔ kəi-kubu-si-Ala'g, d'a ra pal-kubuje gə togábè as dɔg-giree-kára.

- ⁸Pal-kubu gó kára lé ngalee a k'as kəmkil dəw rɔ-munda ləm, tadee a k'as kəmkil dəw sɔ ləm tɔ, pal-kubu je gó dɔg-giree-kára neelé d'a kasəna kára ba ya.
- ⁹Pal-kubu je gó mi neelé d'a kuru dee ta nɔ́d bəd ləm, njé gó misɔ́ gó ranɔ́g kara d'a kuru dee ta nɔ́d bəd ləm tɔ ndá yee gó njekɔ́m'g misɔ́ lé d'a kudu nɔ́d gun joo nɔ́ kəi-kubu gó kédé'g lé ya.
- ¹⁰D'a kuru kəm-kəi-kulaje rɔ-mi ta pal-kubu je gó d'uru dee nɔ́d dɔ́tar'g lé ləm, d'a kuru kəm-kəi-kulaje rɔ-mi ta pal-kubu je gó ranɔ́g'd gó d'uru dee nɔ́d gó njekɔ́m'g joo'g lé ləm tɔ.
- ¹¹D'a ra nékwa-né-nɔ́d'je rɔ-mi gə larkas ndá d'a kula nékwa-né-nɔ́d'je mee kəm-kəi-kulaje'g neelé. Togəbè ba d'a tuga ne ta kəi-kubu gó neelé karee to ne né gó kára ba ya.
- ¹²To gó pal-kubu je gó ra ne kəi-kubu neelé a kal dɔ́ kəi gó la bée ndá gesee gó al dɛa lé a koso gir kəi gó la'g lé tɔ.
- ¹³Kubu gó as kəmkil dəw kára gó dəs ta maree loo kára ləm, gə kubu gó as kəmkil dəw kára gó dəs ta maree loo gó ranɔ́g'd ləm tɔ gó tur dɔ́ nɔ́gal kəi-kubu neelé ndá a kuru nanɔ́g mbɔ́ree'd gó loo joo neelé mba kɔ́ ne dɛa.
- ¹⁴Né kɔ́ dɛb dɔ́ kəi-kubu'g neelé d'a ra gə ndar bəl badje gó ndiri kas ləm, d'a ra né dɛb dɛa'g gə ndar dajé gó mán gó bar dee dopjje mba kila dɛa gó tar ləm tɔ.
- ¹⁵D'a tɔl gajj kagje mbata lə kəi-kubu-si-Ala neelé, d'a tɔl gajj kag-akasiaje ba d'a kur dee tar.
- ¹⁶Gajj kag kára lé ngalee a k'as kəmkil dəw dɔ́g ləm, tadee a k'as kəmkil dəw kára gə gesee ləm tɔ.
- ¹⁷Gajj kagje kára-kára lai lé d'a goré dee gel joo-joo mba kar dee d'wa boa ta nɔ́-nɔ́, d'a ra togəbè mbata lə kagje lai gó wɔ́ji dɔ́ kəi-kubu neelé ya.
- ¹⁸D'a tɔl gajj kagje rɔ́-joo mbata lə kəi-kubu neelé mbɔ́ree'g par gó dɔ́kɔ́l.
- ¹⁹D'a léɛ larnda ra gó gɔ́l gajj kagje as rɔ́-sɔ́ mba kyɔ́ kəmbolee keneɲ-keneɲ gə mba kunda gel gajj kagje gó rɔ́-joo'g neelé ndá néje gó ra gə larnda lé d'a ra joo-joo mbata lə gajj kag kára-kára mba tula teaje gó goré joo-joo lé keneɲ tɔ.
- ²⁰D'a tɔl kagje rɔ́-joo mbata lə mbɔ́ree gó njekɔ́m'g joo par gó kel dɔ́gel ləm,
- ²¹d'a ra gɔ́l kagje gə larnda as rɔ́-sɔ́ ndá gɔ́l kagje neelé joo-joo d'a to gel gajj kagje'g kára-kára lai ləm tɔ.
- ²²D'a tɔl gajj kagje misɔ́ mbata lə dun kəi-kubu-si-Ala gó to par gó dɔ́-gó lé.
- ²³D'a tɔl gajj kagje joo mbata lə dɔ́ kum kəi-kubu-si-Ala gó par gó dunee'g,
- ²⁴gajj kagje neelé d'a kwa dee nɔ́d, un kudée gel dee gó bər lé pɔ́ dee a to lam ndá d'a kwa dee gə nɔ́gá nɔ́d mɛs par gó dɔ́ gó tar, a to togəbè gə mbata lə dee joo bɔ́r gó d'unda dee dɔ́ kumeeje gó joo lé tɔ.

- 25**Togábè ba gaji kagje lé d'a kas jinaijoo ləm, gəl kagje gé ra gə larnda gé wəji dɔ dee d'a kas dɔg-giree-misə ləm tɔ mba kar gəl kagje joo-joo to mba gaji kag kára-kára ya.
- 26**D'a təl kunda kag-akasiaje mi mbata lə kagje gé gel kəi-kubu-si-Ala gé kára'g ləm,
- 27**gə kunda kagje mi mbata lə kel kəi-kubu-si-Ala gé ranɔ ləma, gə kunda kagje mi mbata lə dun kəi-kubu-si-Ala gé to par gé dɔ-gó lé ləm tɔ.
- 28**Kunda kag gé dana lé a kɪ nɔaŋ gaji kagje gé kára'g dəs dɔ mareeje'g njal tee nɔaŋgee gé ranɔ'd.
- 29**D'a kɔr gir gaji kagje gé təl lé gə larlɔr ləm, d'a ra niŋgáje gé wəji dɔ dee gé kəm kula kunda kagje keneŋ gə larlɔr ləma, d'a kɔr gir kunda kagje gə larlɔr ləm tɔ.
- 30**D'a la kəi-kubu-si-Ala gə goo lé gé tɔji-i dɔ mbal'g lé ya.
- 31**D'a ra pal-kubu gaŋg mee kəi gə kubu gé ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm, gə kúla palégál gé sorè ləm tɔ. Pal-kubu neelé njekɔsee a kɔsee gə nɔaŋgee béréré-béréré ləm, a ndaji Nékundaje gé dara keneŋ ləm tɔ.
- 32**D'a tɔ pal-kubu neelé dɔ gaji kag-akasiaje gé sɔ gé d'ɔr gir dee gə larlɔr, gaji kagje lé nétugané-ta-nə'dje gé ra gə larlɔr d'a to keneŋ ləm, d'a bər dee tar dɔ gəl gaji kagje gé ra dee gə larnda lé ləm tɔ.
- 33** D'a kila pal-kubu neelé gel nétuga-né-ta-nə'dje gé ra gə larlɔr ndá loo gé mee nɔn kəi gé gaŋg gə pal-kubu lé d'a kar dee d'andə gə sɔduk kɔrgoota lé keneŋ. Pal-kubu neelé a to mba gaŋg ne mee kəi mba kai ne loo gé to gə kəmee bəd ləm, gə loo gé to gə kəmee doi bəd ləm tɔ.
- 34**Sɔduk kɔrgoota neelé d'a kila kidatea gé kɔ meekoso lemsé ta'g mee loo gé to gə kəmee doi'g lé.
- 35**D'a kunda tabul nɔ pal-kubu gé gaŋg ne mee kəi lé ləm, kag pərndɔ lé kara a kwəji ne dɔ tabul njoroŋ par gé kel kəi-kubu gé dɔkɔl lé ləm tɔ, ndá d'a kunda tabul neelé par gé kelee gé dɔgel tɔ.
- 36**D'a ra pal-kubu mba kila ta kəi-kubu-si-Ala'g ndá d'a ra gə kubu gé ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm, gə kúla palégál gé sorè lé ləm tɔ, a to kubu gé d'ɔs gé kɔs ya béréré-béréré.
- 37**D'a təl gaji kag-akasiaje mi ndá d'a kɔr gir dee gə larlɔr mba kila pal-kubu neelé dɔ dee'g, nétuga-né-nə'dje gé ra gə larlɔr lé d'a to keneŋ ləm, d'a léɛ larkas ra ne gəl gaji kagje gé mi lé ləm tɔ.

Tee-Raga 27

Ta gé wəji dɔ loo-nékinjaməs gé kɔ roo néje keneŋ

- ¹D'a ra loo-nékinjaməs gə kag-akasiaje, ɲgalee a k'as kəmkil dəw mi ləm, tadee a k'as kəmkil dəw mi ləm tɔ. Loo nékinjaməs neelé a to dɔmbul ləm, dɔree gə ɲ gə tar a k'as kəmkil dəw munda ləm tɔ.
- ²D'a ra néndajije sɔ gə asəna gə gaji da bèe dɔ kum loo-nékinjaməs'd gə sɔ lé kar dee teɛ tar ndá loo nékinjaməs lé d'a kɔr giree gə larkas tɔ.
- ³D'a ra bai ləm, gə əb-kuba-pərje ləm, gə baije ləm, gə kag-larje gə ta dee tɔ ja-ja ləma, gə jo-pərje ləm tɔ mbata lə loo-nékinjaməs neelé, nékulaje lai gə wɔji dɔa neelé d'a ra dee gə lar gə kas ya.
- ⁴D'a k'ɔji kúla lar gə kas karee to to gə bɔdɔ-lar bèe mbata lə loo-nékinjaməs ndá d'a tula ɲɲgá larkasje sɔ dɔ kum bɔdɔ-lar gə sɔ'g neelé tɔ.
- ⁵D'a kila bɔdɔ-lar gə kas neelé gel mbiri loo-nékinjaməs'g lé mée gə kəi, ndá a kun gelee'g naɲg saar teɛ ne dɔree gə dana bab tɔ.
- ⁶D'a tɔl kunda kagje mbata loo-nékinjaməs neelé, a to kunda kag-akasiaje ya ndá d'a k'ɔr gir dee gə lar gə kas.
- ⁷D'a kula kunda kagje lé mee ɲɲgáje'g ndá kunda kagje neelé d'a to dɔ mbɔr loo-nékinjaməs'd gə joo lé gə kag kɔdee ne.
- ⁸D'a ra loo-nékinjaməs gə gaji kagje gə tɔl dee ndá a kar mée to tag, d'a ra to gə tɔji-i ne dɔ mbal'g lé ya.

Gad ndògo gə ra gə kubu

- ⁹D'a kwɔji gadloo kəi-kubu-si-Ala mba kila ndògo gugu ne dɔa sub togábè: Par gə kel dɔkɔl lé d'a ra pal-kubuje gə ra dee gə kúla palégal gə sorè gə ɲgal dee as kəmkil dəw tɔl (100) mbata dɔb loo gə kára neelé ləm,
- ¹⁰gə gaji kagje rɔ-joo gə tɔ dee dɔ gɔl kagje'd gə ra dee gə larkas gə rɔ-joo lé ləm tɔ, nékwa-né-ta-ɲɲ'dje gə nétuga-né-ta-ɲɲ'dje gə wɔji dɔ dee lé d'a ra dee gə larnda.
- ¹¹Par gə kelee gə dɔgel kara pal-kubuje gə ɲgal dee as kəmkil dəw tɔl a to keneɲ ləm, gə gaji kagje rɔ-joo gə gɔl deeje gə ra dee gə larkas rɔ-joo lé ləm tɔ, nékwa-né-ta-ɲɲ'dje gə kúla larje gə wɔji dɔ dee lé d'a ra gə larnda.
- ¹²Par gə kel dɔ-gó lé d'a kila pal-kubuje gə ɲgal dee as kəmkil dəw rɔ-mi keneɲ mbata lə tad gadloo lé ləm, gə gaji kagje gə dɔg ləma, gə gɔl deeje gə ra gə dɔg lé ləm tɔ.
- ¹³Par gə kel bɔr lé tad gadloo lé as kəmkil dəw rɔ-mi,
- ¹⁴ndá pal-kubuje gə ɲgal d'as kəmkil dəw dɔg-giree-mi d'a to keneɲ mbata lə yeɲgəreeje gə kára ləm, gə gaji kagje gə munda gə gɔl deeje gə munda gə ra lé ləm tɔ,
- ¹⁵tɔbɔi pal-kubuje gə d'as kəmkil dəw dɔg-giree-mi mbata lə yeɲgəree gə ɲjekɔm'g joo gə gaji kagje gə munda gə gɔl deeje gə munda gə ra lé ləm tɔ.

¹⁶D'a ra pal-kubu gé ngalee a kas kəmkil dəw rɔ-joo gə mbata tarəwkɔg lé, ndá pal-kubu neelé d'a ra gə kubu gé ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm, gə kubu gé d'uji gə kúla palégál gə sorè ləma, gə d'ɔsee gə ngaŋgee béréré-béréré ləm tɔ ndá gəji kəgje d'a kaj sɔ ləm,

¹⁷gəji kəgje lai gé gugu dɔ gadloo neelé kúla larje gé ra gə larnda ləm, gə nétuga-né-ta-nə'dje gé ra dee gə larnda ləma, gə gɔl deeje gé ra dee gé larkas ləm tɔ gə wɔji dɔ dee lé to keneɲ tɔ.

¹⁸Gadloo neelé ngalee a kas kəmkil dəw tɔl (100) ləm, tadee gé loo joo a kas kəmkil dəw rɔ-mi ləma, dəree gé tar a kas kəmkil dəw mi ləm tɔ, pal-kubuje neelé d'a kuji dee gə kúla palégál gə sorè ləm, d'a ra bəgərə-gel deeje'g gə larkas ləm tɔ.

¹⁹Nékulaje lai gé wɔji dɔ kula gé mee kəi-kubu-si-Ala'g neelé ləm, gə kəgje gé tɔl dɔ dee gé bər naŋg tiá ne ləma, gə kəgje gé tɔl dɔ dee gé bər naŋg tɔ ne ndògo-kubu ləm tɔ lé d'a ra dee gə larkas ya.

Ubu mbata pərndɔje

²⁰I lé a kun ndui kar Israelje kar dee ree gə ubu koiyo gé kas gé àr yərərə d'ari mbata lə kəg pərndɔ lé gə mba kar pərndɔje neelé ndogó ne ta-ta.

²¹Mee kəi-kubu-kiŋga-nə'd gé to gə kəmee neelé, gir kubu gé gaŋg ne mee kəi gé to nɔ nékərgoota'g lé, lé neelé ba Aarɔ gə nganeeje gé diŋgam d'a gɔl ubu neelé gé mba kar pərndɔje lé d'a ndogó ne nɔ Njesigəneə'g loondul'g saar kar loo àr. Yee ba gé godndu gé to gə nɔ mbata lə ngakadɔg deeje ləm, Israelje lé kara d'a kaa dəa kər-kər ləm tɔ.

Tee-Raga 28

Kubu kula nékinjaməsje

¹Maji kari ar ngokɔi Aarɔ gə nganeeje gé diŋgam rəm pər gé rɔi'g ndá ɔr dee mbuna Israelje'g mba kunda dee gə kəmee gə mba karee ra kula gé wɔji dɔ nékinjaməs kam. Aarɔ gə nganeeje gé diŋgam gé Nadab, gə Abihu, gə Eləajar, gə Itamar tɔ.

²I a ra kubuje gé to gə kəmee mbata lə ngokɔi Aarɔ mba kula ne rɔnduba dəa'g ləm, mba kundá ne gə kəmee ləm tɔ.

³I a kula deɛ lai gé to njəgosokulaje lé, deɛ gé m'ar ndil gé kə gosonégər rusu mee deɛ lé, deɛ nja d'a ra kubuje lə Aarɔ gə mba kundá ne gə kəmee kam ləm, gə mba karee ra ne kula gé wɔji dɔ nékinjaməs kam ləm tɔ.

⁴Aa oo, kubuje gé d'a ra ba to nee: bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g ləm, épod ləm, kubu gé ngal yududu ləm, gə kubu gé gel maree'd gé d'ɔs gə ngaŋgee béréré-béréré ləm, gə dɔgugu ləma, gə gagəra ləm tɔ. D'a ra kubuje gé to gə kəmee mbata lə ngokɔi Aarɔ gə nganeeje gé diŋgam mba kar dee ra ne kula gé wɔji dɔ nékinjaməs lé kam.

⁵Kubuje neelé d'a ra gə kubu gə d'uji gə kúla palégal gə sorè ləma, gə kúla gə ra gə larlor ləm tɔ.

Kubu épod

⁶D'a ra kubu épod lé gə kúla gə ra gə larlor ləm, gə kúla gə ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləma, gə kubu gə ra gə kúla palégal gə sorè ləm tɔ: d'a kɔsee gə ŋgaŋgee béréré-béréré ləm tɔ.

⁷D'a ra kubu gə kə kula dɔ bageeje'g joo mba kwa ne teaje gə joo nɔ'd, bɛe ba d'a kwa ne nɔ'd kára ba ya.

⁸Gagəra lé d'a ra asəna gə épod bɛe ləm, d'a tɔ dɔ'g ləm tɔ, d'a ra gə kúla larlor ləm, gə kúla gə ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləma, gə kúla palégal gə sorè ləm tɔ.

⁹D'a kodo jər onikis joo ndá d'a kinja ri Israelje gə diŋgam keneŋ.

¹⁰Ri dee-dee gə misa lé a kinja dɔ jər gə kára'g ləm, ri dee gə misa gə raŋg lé a kinja dɔ jər gə njekɔm'g joo'g ləm tɔ gə goo koji dee gə d'orè ne goo nɔ bɛe ya.

¹¹D'a kinja ri Israelje gə diŋgam dɔ jərje gə joo'g lé to gə ra ne nétorjije bɛe ləm tɔ, d'a ra néməmə dɔ jərje'g lé gə larlor gə mba kwa dee ne nɔ'd.

¹²D'a tula jərje gə joo neelé dɔ kubu gə dɔ bag épod'd gə mba karee to nékolé-mee dɔ Israelje'g, bɛe ba a to asəna gə nékolé-mee bɛe gə Aarɔ a kodo ne ri dee nɔ Njesigəneɔ'g dɔ bageeje'd gə joo'g lé.

¹³D'a ra néməməje dɔ jərje'g gə larlor gə mba kwa dee ne ləm,

¹⁴gə yeŋgəreje joo gə ra gə larlor gə àr ŋgad-ŋgad gə d'unda dee kəm nɔ'd asəna gə kúla bɛe ləm tɔ ndá yeŋgəreje gə d'unda dee kəm nɔ'd lé a tuga dɔ néməmə jərje'g lé tɔ.

¹⁵D'a ra bɔl kubu gə tɔ kaar dee'g gə kə gaŋg-rəwta gə d'a kɔsee gə ŋgaŋgee béréré-béréré tɔ, d'a ra to gə épod bɛe ya, d'a rəa gə kúla gə ra gə larlor ləm, gə kúla gə ndul piro-piro, gə kas gəj, gə kas njir-njir ləma, gə kubu kúla palégal gə sorè ləm tɔ.

¹⁶Bɔl kubu gə tɔ kaar dee'g neelé a to dɔmbul ləm, a to kubuje joo gə d'unda dee nɔ'd ləm tɔ, ŋgalee a kas tad mbuna kɔ ji dəw gə ŋgon jia gə rudu kára ləm, tadee kara a kas tad mbuna kɔ ji dəw gə ŋgon jia gə rudu kára ləm tɔ.

¹⁷D'a tɔs néməmə jərje dɔ kubu'g neelé ndá d'a tula jərje keneŋ goo nɔ'd ŋgen-ŋgen loo sɔ, rəbee gə dɔtar a to jərje gə ri dee lə sardoinə, gə topajə, gə emrodə,

¹⁸rəbee gə njekɔm'g joo a to eskarbuklə, gə sapir, gə diamə,

¹⁹rəbee gə njekɔm'g munda a to opal, gə agatə, gə ametistə,

²⁰rəbee gə njekɔm'g sɔ a to krijɔlitə, gə onikis, gə jaspə. Jərje neelé d'a kwa dee gə néməmə deeje gə ra gə larlor lé.

- 21**Jərje neelé d'a kas dɔg-gir-dee-joo gə goo ri Israelje gé diŋgam tɔ, d'a tija dee to gé tija ne nétorjije bèe, jər kára wɔji dɔ gin koji Israel kára-kára bèe ya saar as gin dee gé dɔg-gir-dee-joo lé.
- 22**D'a ra kúla yeŋgəreje gə larlɔr gé àr ŋgad-ŋgad ndá d'a kunda dee kəm nɔ́d to gé kúla bèe mbata lə bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g.
- 23**D'a léɛ larlɔr gé ra gé ŋgamaje joo mbata lə bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g neelé ndá d'a t'ula ŋgamaje gé joo neelé dɔ kum bɔl kubu gé tɔ kaar dee'gje gé joo gé tar ya.
- 24**D'a kula kúla yeŋgəre gé ra gə larlɔr joo mee ŋgamaje gé joo gé to dɔ kum bɔl kubu gé tɔ kaar dee'gje gé joo neelé,
- 25**Ta kúla yeŋgəreje gé joo neelé d'a tuga dee ta néməmə dɔ jərje'd gé joo gé d'wa dɔ bag épod lé gé par gé neɔ́g kédé.
- 26**D'a léɛ larlɔr gé ra gé ŋgamaje gé raŋg joo ndá d'a tula dee dɔ kum bɔl kubu gé tɔ kaar dee'gje'd gé joo gé to méé'g kəi gé wa dɔ épod par gé tar.
- 27**D'a léɛ larlɔr gé ra gé ŋgamaje joo gé raŋg gə mba tuga gin kubu'g dɔ bag épodje gé joo'g ləm, nɔ́ kubu'g loo gé ta dee iŋga nɔ́ keneŋ par gé dɔ gagəra'g ləm tɔ.
- 28**D'a tuga ŋgamaje lə bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g gə ŋgamaje lə épod nɔ́d gə kúla kubu gé ndul piro-piro bèe mba kar bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g to ne tar dɔ gagəra'g lə épod ləm, gə mba karee yɔ́ ne épod yag el ləm tɔ.
- 29**Loo gé Aarɔ́ a kandə loo gé to gə kəmee'g ndá yeɛ a kodo ne ri Israelje gé diŋgam dɔbəŋgəree'g, ri dee gé d'inja dɔ bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g gé kɔ́ gaŋg rəwta'g lé, a ra togəbè mba karee to ne nékolé mee nɔ́ Njesigəneɔ́g ta-ta.
- 30** D'a tula urim gə tumim mee bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g gé kɔ́ gaŋg rəwta'g lé ndá d'a to dɔbəŋgəre Aarɔ́'g loo gé yeɛ a gə teɛ kaar nɔ́ Njesigəneɔ́g. Togəbè ba Aarɔ́ a kodo ne rəwta-gaŋg gé wɔji dɔ Israelje dɔbəŋgəree'g loo gé yeɛ a teɛ kaar nɔ́ Njesigəneɔ́g lé.

Kubuje gé raŋg gé to gə kəmee

- 31**D'a ra kubu gé ŋgal yududu gé wɔji dɔ épod lé ndá a to kubu gé ndul piro-piro ya goo kára ba.
- 32**D'a ra kəmee gé askəm kula dɔ dəw keneŋ loo gé dana bab ndá d'a kɔ́s təa gə kúla lar karee ndər kiŋ-kiŋ mba k'ar kubu neelé a til ne el.
- 33**Gel kubu'g par gé bər neelé d'a ndaji né asəna gə kandə dɔ́ bèe gé ndul piro-piro, gə kas gəj, gə kas njir-njir ndá ŋgan mədje gé ra dee gə larlɔr d'a gaŋg mbuna dee mbuna dee.
- 34**Ŋgon mədə gé ra gə larlɔr kára ləm, gə kandə dɔ́ kára ləm tɔ, gugu ne dɔ gel kubu gé ŋgal yududu neelé sub.

³⁵Aarɔ a kula kubu neelé rəa'g loo gé yeɛ aw gə mba ra kula, ndá loo gé yeɛ a kandə loo gé to gə kəmee'g nɔ Njesigəneɛ'g əsé loo gé yeɛ a k'unda loo teɛ raga kara d'a koo kaa maɗje gé ɓar ləm, yeɛ a kwəi ne el ləm tɔ.

³⁶D'a léɛ larlɔr gé àr ngad-ngad ndá d'a tija né keneɲ to gé tija ne nétorjije bèe pana: TO GƏ KƏMEE KAR NJESIGƏNEɛ.

³⁷D'a tɔ mbɔr neelé gə kúla gé ndul piro-piro dɔ dɔgugu'g, nɔ dɔgugu gé kédé ɗao.

³⁸Mbɔr lé to ngonɔ Aarɔ'g mba kar Aarɔ taa ne ta kaiya ra Israelje dəa'g loo gé yeɛ odo nékarje lə deɛ lai gé to gə kəmee aar ne, mbɔr lé a tɔ ngoneɛ'g ta-ta nɔ Njesigəneɛ'g mba kar Njesigəneɛ wa dee ne gé rəa'g.

³⁹D'a ra kubu gé dɔ maree'd gə kúla palégal, d'a ra dɔgugu gə kubu kúla palégal tɔ, tɔbəi d'a ra gagəra gé d'ɔs gə ngaŋgee béréré-béréré ya tɔ.

⁴⁰D'a ra kubuje gé dɔ maree'g mbata ngalə Aarɔ gé diŋgam ləm, d'a ra gagəraje ləma, gə jɔgje ləm tɔ, gə mba kula ne rɔnduba dɔ dee'g ləm, kunda dee ne gə kəmee ləm tɔ.

⁴¹I Moyis a kula kubuje neelé rɔ ngokɔɔ Aarɔ'd gə rɔ nganeeje gé diŋgam'g səa nɔ'd. D'a kwa dɔ dee gə ubu ləm, i a kɔr dee kunda dee ɓəd mbata lə Ala ləma, i a kunda dee gə kəmee doi ləm tɔ ndá d'a si gə mba ra kula gé wɔji dɔ nékinjaməs lé kam ya.

⁴²Maji kari ra kubu bulaa gə kubu gé d'ɔji gə palégal mbata lə dee mba karee ɔn dɔ rɔ dee ndá kubu neelé a kɔ reŋ dee'g kaw njal teɛ biŋ dee'g tɔ.

⁴³Aarɔ gə nganeeje gé diŋgam d'a kula kubuje neelé rɔ dee'g loo gé d'a kandə mee kəi-kubu-si-Ala'g əsé loo gé d'a rəm pər gé loo-nékinjaməs'g mba ra kula gé wɔji dɔ loo gé to gə kəmee, togəbè ɓa d'a kar ta wa ne dɔ dee el ləm, d'a kwəi ne el ləm tɔ. Yee neelé to godndu gé a to gə nɔ mbata lə Aarɔ gə ngakadɔgeeje tɔ.

Teɛ-Raga 29

Kunda njékinjanéməsje gə kəmee

¹Aa oo, né gé i a ra mba kunda dee ne gə kəmee mba kar dee ra ne kula gé wɔji dɔ nékinjaməs kam lé ɓa nee: I a kwa ɓɔ maŋg kára gə ɓəl badje joo gé rɔ dee minɔ el.

²I a ra muru gé lal əm-tiné ləm, gə mbə gé kila gé əm-tiné godo keneɲ ɓa saga ubu dɔ'g ləm tɔ, néje neelé i a ra dee gə nduji kó gé ndá léréré.

³I a kɔm dee mee karè'g mba kaw ne korè dee nɔ'd gə ɓɔ maŋg gə ɓəl badje gé joo gé a gə kinja deeje gé məs lé tɔ.

⁴I a kar Aarɔ gə nganeeje gé diŋgam rəm pər gé tarəw kəi-kiŋga-nɔ gé to gə kəmee'g ndá i a ndogo dee mán.

- ⁵I a kodo kubuje neelé ndá a kula kubu gé gel maree'g rɔ Aarɔ'g ləm, gə kubu gé ŋgal yududu gé kɔ́ épod ləm, gə épod ləma, gə bɔl kubu gé tɔ́ kaar dee'g ləm tɔ́ ndá i a tɔ́ gagəra gé kɔ́ épod regee'g tɔ́.
- ⁶I a kula dɔ́gugu dɔ́a'g ləm, a tɔ́ mbɔr gé to gə kəmee lé nɔ́ dɔ́gugu'g lé ləm tɔ́.
- ⁷I a kun ubu gé kɔ́ kunda ne né gə kəmee ndá a tər dɔ́a'g.
- ⁸I a kar ŋganeeje gé diŋgam rəm gé rɔi'g ndá a kula kubuje gé ŋgal yududu-yududu rɔ́ dee'g.
- ⁹I a tɔ́ gagəra reŋ Aarɔ'g gə reŋ ŋganeeje gé diŋgam'g ləm, a tula jɔ́gje dɔ́ ŋgalə Aarɔ'g ləm tɔ́. Kula nékinjaməs neelé a tɔ́ kɔ́ dee-dee gə goo godndu gé to gə nɔ́. Togəbè ba i a kɔr ne Aarɔ́ gə ŋganeeje gé diŋgam kunda dee ne gə kəmee ya.
- ¹⁰D'a ree gə bɔ́ maŋg nɔ́ kəi-kubu-kiŋga-nɔ́ gé to gə kəmee'g ndá Aarɔ́ gə ŋganeeje gé diŋgam d'a kila ji dee dɔ́ bɔ́ maŋg'g neelé.
- ¹¹I a kinja gwɔ́b bɔ́ maŋg neelé nɔ́ Njesigəneɔ́'g tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ́ gé to gə kəmee'g neelé.
- ¹²I a taa məs bɔ́ maŋg neelé ndá a kula ŋgon ji-i keneŋ mba rad dɔ́ kum loo-nékinjanéməsje gé ɔ́ta lé ləm, a kɔ́m məs gé nai lé gɔ́l loo-nékinjaməs'g lé ləm tɔ́.
- ¹³I a tusu ubeeje lai gé dolè dɔ́ ŋgan siyyeje ləm, gə wur ndulee ləm, gə bɔ́lɔ́lɔ́-duneeje gé joo ləma, gə ubeeje gé dolè dɔ́ dee ləm tɔ́ ndá, a roo néje neelé lai dɔ́ loo-nékinjaməs'g.
- ¹⁴Ne dakasrɔ́ bɔ́ maŋg ləm, gə ndaree ləma, gə siyyee ləm tɔ́ lé i a roo dee gir loo-si dee'g raga, yee neelé ba to nékinjaməs gé kɔ́ kuga dɔ́ kaiya tɔ́.
- ¹⁵D'a kwa bəl badə gé kára ndá Aarɔ́ dee gə ŋganeeje gé diŋgam d'a kila ji dee dɔ́ bəl badə'g lé.
- ¹⁶I a kinja gwɔ́b bəl badə neelé ndá a taa məsee mba saga gugu ne dɔ́ loo-nékinjaməs neelé sub.
- ¹⁷I a gaŋg bəl badə neelé dana dɔ́gugu-dɔ́gugu ndá, a togo ŋgan siyyeje ləm gə gɔ́leeje ləm, tɔ́bɔi a kɔ́m dɔ́ mbidáje'g ləm, gə dɔ́ dɔ́a'g ləm tɔ́.
- ¹⁸I a roo bəl badə neelé bura loo-nékinjaməs'g, yee ba to nékinjaməs gé kɔ́ roo kar Njesigəneɔ́ ləm, to nékinjaməs gé kɔ́ roo dula-dula gé baiyyee ədə lel Njesigəneɔ́ ləm tɔ́.
- ¹⁹D'a kwa bəl badə gé raŋg ndá Aarɔ́ gə ŋganeeje gé diŋgam d'a kila ji dee dɔ́ bəl badə'g neelé tɔ́.
- ²⁰I a kinja gwɔ́b bəl badə neelé ndá, a taa məsee mba rad gel mbi Aarɔ́ gé dɔ́kɔ́l ləm, gə gel mbi ŋganeeje gé diŋgam gé dɔ́kɔ́l ləm, gə kɔ́ ji dee gé dɔ́kɔ́l ləm, gə kɔ́ gɔ́l dee gé dɔ́kɔ́l ləm tɔ́ ndá, a saga məs gugu ne dɔ́ loo-nékinjaməs neelé sub ya.

- 21 I a taa mäs gé a to dɔ loo-nékinjaməs'g lé lam ləm, gə ubu gé kə tər dɔ'g lé ləm tɔ ndá, a saga dɔ Aarɔ'g gə dɔ kubuje'g læa ləm, dɔ ŋganeeje gé diŋgam'g gə dɔ kubuje'g læa ləm tɔ. Togábè ba Aarɔ gə kubuje læa ləm, gə ŋganeeje gé diŋgam gə kubuje læa ləm tɔ lé i a kɔr dee ne kunda dee ne gə kəmee kam tɔ.
- 22 I a kodo ubu bəl badə neelé ləm, gə bɔgeee ləm, gə ubee gé dolè dɔ ŋgan siyyeje ləm, gə wur ndulee ləm, gə bɔɔɔɔ-duneeje gé joo gə ubee gé dolè dɔ dee'g læma, gə biŋgee gé dɔkɔl ləm tɔ mbata to bəl badə gé kə kɔr dee kunda dee ne gə kəmee.
- 23 Mee karè'd gé d'ɔm muru gé əm-tiné godo keneŋ, gé d'unda nɔ Njesigəneə'g lé i a kun pil muru kára keneŋ ləm, gə mbə gé ra gə ubu kára læma, gə mbə gé kila kára ləm tɔ.
- 24 I a kɔm néje lai neelé ji Aarɔ'g gə ji ŋganeeje gé diŋgam'g ndá, a kar dee d'ula gé yo gé nee gə goo nduree nɔ Njesigəneə'g.
- 25 Gée gé gogo i a taa néje neelé ji dee'g ndá, a kɔm dee dɔ nékinjaməs gé kə roo'g lé, tɔbəi i a roo dee dɔ loo-nékinjaməs'g lé. Yee ba gé nékinjaməs gé pər roo dula-dula nɔ Njesigəneə'd gé baiyee ədə lel Njesigəneə ya.
- 26 I a kun kaar bəl badə gé wɔji dɔ kunda Aarɔ gə kəmee lé ndá, a kula gé yo gé nee nɔ Njesigəneə'g, yee neelé a to gesee gé wɔji dɔi-i ya.
- 27 Kaar bəl badə gə biŋgee gé wɔji dɔ kɔr Aarɔ gə ŋganeeje gé diŋgam kunda dee gə kəmee lé i a kunda dee gə kəmee ya, kaaree lé i a kula gé yo gé nee ləm, biŋgee kara i a kunee gé tar ləm tɔ.
- 28 Néje neelé d'a to kə Aarɔ gə kə ŋganeeje gé diŋgam gə goo godndu gé to gə nɔ gé Israelje d'a kaa dəa kər-kər mbata to nékar gé d'unee gé tar ndá mbuna nékinjanéməsje gé kə kɔm nɔ'd gé Israelje d'a kinja lé nékar gé d'unee gé tar lé a to kə Njesigəneə ya.
- 29 Kubuje gé to gə kəmee gé wɔji dɔ Aarɔ lé gée gé gogo ndá d'a to mbata læ ŋganeeje gé diŋgam ya, bèe ba d'a kula rɔ dee'g loo gé d'a tər ubu dɔ dee'g gə mba kɔr dee kunda dee ne gə kəmee mbata læ Ala.
- 30 Ŋgonee gé a taa toree loo kula gé wɔji dɔ nékinjaməs lé ləm, gé a kandə mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ gé to gə kəmee mba ra kula mee loo gé to gə kəmee dɔi'g ləm tɔ lé a kula kubuje neelé rəa'g as ndəa siri.
- 31 D'a kun bəl badə gé wɔji dɔ kɔr dee kunda dee gə kəmee mbata læ Ala ndá d'a ndiri dakasee mee loo gé to gə kəmee'g lé.
- 32 Tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ gé to gə kəmee'g neelé ba a to loo gé Aarɔ gə ŋganeeje gé diŋgam d'a sɔ dakas bəl badə neelé keneŋ ləm, gə muru gé to mee karè'g lé ləm tɔ.
- 33 D'a sɔ né gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya togábè tɔ, gə mba kɔr dee ne kunda dee gə kəmee bəd mbata læ Ala ya ləm, a kunda dee gə kəmee dɔi ləm tɔ, nɛ dəw-dɔ-bèe kára kara a sɔ néje neelé el mbata to néje gé to gə kəmee ya.

34 Bó lé ges dakasɔ da gé wɔji dɔ kɔr dee kunda dee ne gé kɔmee kar Ala nai ɔsé ges muru lé nai saar bèlè gé ndɔ ndá i a roo ges né gé nai bó d'a sɔ el mbata to né gé to gé kɔmee.

35 I a ra gé Aarɔ gé nganeeje gé diŋgam lé gé goo ndukunje lai gé ma m'un ne ndum m'ari lé. I a kwɔji ndɔ siri mba kɔr dee ne kunda dee ne gé kɔmee ya.

36 Ndɔje kára-kára lai lé i a kinja bɔ maŋg kára gé nékinjaməs mba kuga ne dɔ kaiya, nékoga dɔ kaiya neelé ba i a kɔr ne won loo-nékinjaməs ndá, a tər ubu dɔ dee'g gé mba kunda ne gé kɔmee.

37 As ndɔ siri lé i a ra nékoga dɔ kaiyaje dɔ loo-nékinjaməs'g ndá, a kunda loo-nékinjaməs neelé gé kɔmee kar Ala ya, loo-nékinjaməs neelé a to gé kɔmee doi ləm, dəw gé rara ɔsé né gé rara gé ɔɔ rɔ loo-nékinjaməs neelé kara a to gé kɔmee ləm tɔ.

Nékinjaməs gé kɔ roo gé ndɔje kára-kára lai

38 Aa oo, néje gé d'a kinja dee gé məs loo-nékinjaməs'g neelé ba to nee: ngan bàl badje joo-joo gé ləb koji dee kára-kára ba d'a kinja dee gé ndɔje kára-kára lai saar gé nɔ.

39 D'a kinja ngon bàl badə gé kára gé məs teɛ gé ndɔ ləm, ngon bàl badə gé raŋg lé a kijá gé məs loo gé kàr andə ləm tɔ.

40 Loo gé d'a kinja ngon bàl badə gé dɔtar gé məs lé ndá i a kun nduji gé ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né munda gé mbɔj gé ubu koiyo gé kas as litər kára gé gesee ləm, gé mán-nduú as litər kára gé gesee gé kɔ tər naŋg ləm tɔ.

41 Ngon bàl badə gé njekɔm'g joo lé d'a kijá gé məs loo gé kàr a gé kandə ndá d'a kunee nɔ'd gé nékar gé né-tər-naŋg asəna gé yee gé ra gé ndɔ bèe ya ləm tɔ, yee neelé to nékinjaməs gé kɔ roo gé baiyee ɛdə lel Njesigəneɔ.

42 Aa oo, yee ba to nékinjaməs gé kɔ roo ta-ta gé ngakadɔg síje d'a kijá tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ gé to gé kɔmee'g nɔ Njesigəneɔ'g, lé gé neelé ba m'a ree kiŋga si keneŋ ləm, m'a kwɔji səi ta keneŋ ləm tɔ.

43 Lée gé neelé ba m'a ree kiŋga Israelje keneŋ ndá rɔnduba ləm lé a kɔr loo neelé kunda gé kɔmee ya.

44 Kəi-kubu-kiŋga-nɔ gé to gé kɔmee ləm, gé loo-nékinjaməs ləm tɔ lé m'a kunda dee gé kɔmee doi, m'a kunda Aarɔ gé nganeeje gé diŋgam gé kɔmee mba kar dee ra kula gé wɔji dɔ loo-nékinjaməs kam tɔ.

45 M'a si mbuna Israelje'g ləm, m'a to Ala lə dee ya ləm tɔ.

46 Dee d'a gər gao to gé ma m'to Njesigəneɔ Ala lə dee gé m'ar dee d'unda loo mee bee gé Ejiptə teɛ lé gé mba kam m'isi mbuna dee'g ya. Ma m'to Njesigəneɔ Ala lə dee tɔ.

Teɛ-Raga 30

Loo-tuu-né gá ɛdɛ sululu

- ¹ D'a ra loo-tuu-né lé gá kag-akasia mba tuu ne né gá ɛdɛ sululu dɔ'g ndá,
- ² Loo neelé ngalee a kas kɛmkil dɛw kára lɛm, tadee a kas kɛmkil dɛw kára lɛm tɔ, yee a to dɔmbul ndá dɛree gá tar a kas kɛmkil dɛw joo tɔ. D'a ra nɛndajije sɔ asɛna gá gaji da gá dɔ kum loo-tuu-né'g neelé kar dɔ dee teɛ tar.
- ³ D'a kɔr giree gá larlɔr gá àr ngad-ngad, dɛa gá tar lé lɛm, gá kaareeje gá gugu dɛa lɛma, gá gajeeje lɛm tɔ ndá d'a ra ngɛnɛree gá larlɔr gugu ne dɛa sub tɔ.
- ⁴ D'a ra ningáje joo-joo gá larlɔr gel ngɛnɛree'g, debee'g joo bɔr, ndá d'a tula dee debeeje'g joo bɔr mba tula kunda kagje keneɲ mba kar dee d'odee ne.
- ⁵ D'a tɔl kag-akasia gá kunda kagje ndá d'a kɔr gir dee gá larlɔr.
- ⁶ D'a kunda loo-tuu-né neelé nɔ kubu gaɲg mee kɛi gá to nɔ sɔduk gá kɔ kɔrgoota'g lɛm, gá nɔ kidata sɔduk gá kɔ meekoso lemsé gá to dɔ nékɔrgoota'g lɛm tɔ ndá lé gá neelé ba m'a ree kiɲgai keneɲ ya.
- ⁷ Aarɔ a tuu né gá ɛdɛ sululu dɔ'g, teɛ gá ndɔ rad gá ndɔje kára-kára lai loo gá yee a gá gɔl pɛrɛndɔje lé, yee a tuu né bèe-bèe ya.
- ⁸ Yee a tuu né dɔ'g loo gá kàr a gá kandɛ togábè tɔ, loo gá yee a gá kunda pɛr pɛrɛndɔje'g lé. Yee gá bèe ba d'a tuu ne né gá ɛdɛ sululu nɔ Njesigəneɛ'g saar-saar gá nɔ mbuna ngakadɔg síje'g ya,
- ⁹ seɲ a tuuje né gá ɛdɛ sululu gá d'ɲ ne raɲg dɔ loo-tuu-né'g neelé el lɛm, a karje nékar gá to gá nduji keneɲ el lɛma, seɲ a tɛrje né dɔ'g el lɛm tɔ.
- ¹⁰ Gɔl kára mee lɛb kára-kára lé Aarɔ a kɔm mɛs nékinjamɛs gá wɔji dɔ kaiya dɔ gaji loo-tuu-né'g, mɛs da gá d'inja mba kuga né dɔ kaiya lé ba yee aar né togábè gɔl kára mee lɛb kára-kára mbuna ngaka síje'g ya. Yee ba a to né gá to gá kɛmee doi nɔ Njesigəneɛ'g tɔ.

Tura goo bula lɛ dee

- ¹¹ Njesigəneɛ ula Moyis pana:
- ¹² Loo gá i a tura Israɛlje gá mba gər goo bula lɛ dee ndá nana kara a kun nékoga dɔ rɛa-rɛa kar Njesigəneɛ mba kar rɔkɔ yoo-koso kára kara oso ne dɔ dee'g loo gá i a tura ne goo bula lɛ dee lé el tɔ.
- ¹³ Aa oo, deɛ lai gá tura dee loo tura goo bula'g lɛ dee lé né gá d'a gá kar ba to nee: ngan larnda mi gá goo larnda gá wɔji dɔ kɛi-kubu-si-Ala, ngan larnda lé a to né gá d'a kɔr mba kar Njesigəneɛ.
- ¹⁴ Diɲgamje lai gá tura dee lé, un kudɛe dɔ deɛ gá lɛb koji dee aɲ rɔ-joo gá tar lé, d'a kun nénoji kar Njesigəneɛ ya.
- ¹⁵ Bao lé a kar nékar læa al dɔ maree el lɛm, njendoo kara a kar larnda neelé gá gesee ba el lɛm tɔ mbata to nénoji gá kɔ kar Njesigəneɛ mba kuga ne dɔ rɔ dee.

16I a taa lar kuga dɔ rɔ dee ji Israelje'g ndá, a ra ne kula gé wɔji dɔ kɛi-kubu-si-Ala, yee ba to nékolé-mee Israelje nɔ Njesigəneɔ gé to njekoga dɔ dee kédé lé.

Bai-gel gé kɔ togo rɔ

17Njesigəneɔ ula Moyis pana:

18 D'a léɛ larkas gé bai-togo-rɔ kára ndá, gelee kara d'a ra gə larkas ya ləm tɔ, mba kunda gé né togo won rɔ deeje, d'a kunda pən-loo gé to mbuna kɛi-kubu-kinga-nɔ'g gə loo-nékinjaməs'g ndá, d'a kɔm mán keneɲ to:

19mán neelé ba Aarɔ gə ɲganeeje gé diŋgam d'a togo ne ji deeje gə gɔl deeje.

20Loo gé d'a gə kandə mee kɛi-kubu-kinga-nɔ'g ndá d'a togo rɔ dee gə mán neelé mba kar dee d'wəi ne el, əsé loo gé d'a gə rəm pər gé loo-nékinjanéməsje'd gé kɔ roo kar Njesigəneɔ kara d'a ra bèe ləm tɔ.

21D'a togo ji dee ləm gə gɔl dee ləm tɔ, gə mba kar dee d'wəi ne el ya. Yee neelé a to godndu gé a to gə nɔ mbata lə Aarɔ gə ɲganeeje gé diŋgam ləm, gə mbata lə ɲgaka deeje ləm tɔ.

Ubu gé to gə kəmee

22 Njesigəneɔ ula Moyis tɔbɛi pana:

23Odo néje gé ədə sululu gé maji dum to gé mán timbá as nékwɔji kwɔi-lə-né mi ləm, gə gobo gé ədə sululu as nékwɔji kwɔi-lə-né joo gə gesee ləm, gə mu kwaa gé ədə sululu as nékwɔji kwɔi-lə-né joo gə gesee ləm,

24gə bel-derba as nékwɔji kwɔi-lə-né mi gə goo nékwɔji-kwɔi-lə-né gé mee kɛi-kubu-si-Ala gé to gə kəmee ləma, gə ubu koiyo as litər misɔ ləm tɔ.

25Néje neelé d'a rəd ne ubu gé kɔ tər dɔ dəw'g kundá ne gə kəmee to gé njepodé néje podé ne néje nɔ'd ar dee d'ədə sululu bèe, yee ba a to ubu gé kɔ tər dɔ dəw'd gé to gə kəmee tɔ.

26Yee ba i a saga dɔ kɛi-kubu-kinga-nɔ'd gé to gə kəmee ləm gə dɔ sɔduk gé kɔ kɔrgoota'g lé ləm,

27gə dɔ tabul'd gə nékulaje lai gé wɔji dɛa ləm, gə dɔ kag pərndɔ'd gə nékulaje lai gé wɔji dɛa ləm, gə dɔ loo-tuu-né gé ədə sululu'g ləm,

28gə dɔ loo-nékinjaməs'd gə nékulaje lai gé wɔji dɛa ləma, gə dɔ bai-togo-rɔ'd gə dɔ gelee'g lé ləm tɔ, kunda dee ne gə kəmee.

29I a kɔr néje neelé kunda dee gə kəmee ndá d'a to gə kəmee doi tɔ, dəw gé rara əsé né gé rara gé ɔrɔ rɔ néje neelé a to gə kəmee ya tɔ.

30I a tər ubu dɔ Aarɔ gə ɲganeeje gé diŋgam'g neelé ləm, i a kɔr dee kunda dee gə kəmee mba kar dee ra kula gé wɔji dɔ nékinjaməs lé ləm tɔ.

31I a kula Israelje pana: Yee neelé a to ubu gé kɔ kwa dɔ dəw gé to gə kəmee mbata ləm ma, mbuna ɲgaka síje'g ya.

³²Dəw a kwa ne rəa el ləm, seɿ a raje maree gá as səa bəe el ləm tɔ gə goo néje gá d'wɔji ɓa ra ne el ləm tɔ, to né gá to gə kəmee ləm, seɿje kara a kéeje gá né gá to gə kəmee ləm tɔ.

³³Nana ɓa gá a ra maree gá as səa əsé a kwa ne rɔ dəw-dɔ-ɓee ndá d'a tɔlee gá tɔl ya.

Né gá ədə sululu gá to gə kəmee

³⁴Njesigəneɿ ula Moyis pana: Odo néje gá ədə sululu, gá ri dee lə ɓaɿ-rɔkɔ, gə ɳgadkɔ gá ədə sululu, gə dilo, gə nɔ kag gá ədə sululu bəe gá àr ɳgad-ɳgad tɔ, gá kwɔi lə dee asəna kára ba.

³⁵Njepodé né gá ədə sululu lé a podé ne néje neelé togábè ya: ndá a to yee gá d'a kila kad keneɳ ləm, a kàr ɳgad-ɳgad ləma, a to gə kəmee ləm tɔ.

³⁶D'a kɔsee karee iri lɔdu-lɔdu ndá d'a kunda nɔ nékɔrgoota'g mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ gá to gə kəmee'g lé, loo gá m'a ree kiŋgai keneɳ. A to né gá to gə kəmee doi mbata lə sí ya.

³⁷Seɿ a raje né gá ədə sululu mbata lə sí kaareeje as səa gə goo kwɔjee gá bəe lé el, seɿ a kéeje gá né gá to gə kəmee gá wɔji dɔ Njesigəneɿ ya doŋɔ doi.

³⁸Nana ɓa a ra maree gá as səa mba taa ɓaɿyee ndá d'a tɔlee gá tɔl ya.

Tee-Raga 31

Dee gá ra kula kəi-kubu-si-Ala'g

¹Njesigəneɿ ula Moyis pana:

²Aa oo, ma lé mbər Besalel, ɳgolə Uri gá to ɳgolə Hur, gá to gá ginkoji'g lə Juda lé.

³Ma m'ar Ndil Ala rusu mee nɿi-nɿi ləm, m'ar kəmkàr gə gosonégər gə gər ndaa kulaje ɓəd-ɓəd kara rusu mée nɿi-nɿi ləm tɔ,

⁴ma m'aree gər loo tum gin kulaje gá sigi-sigi ləm, gə gər ra kúla larlɔr, gə larnda, gə larkas ləm tɔ,

⁵ma m'aree gər tɔl jərje gá kɔ ra lar məmə ne gir dee ləm, gə tɔl kagje ləma, gə ra kulaje gá raŋg ɓəd-ɓəd ləm tɔ.

⁶Tɔɓəi aa oo, ma m'aree Oholiab, ɳgolə Ahisamak gá to gá ginkoji'g lə Dan lé mba karee to njela səa. Ma m'ar gosonégər rusu mee dee-dee lai gá to njegosokulaje lé nɿi-nɿi, mba kar dee ra néje lai gá m'un ndum m'ari dɔ'g lé togábè:

⁷kəi-kubu-kiŋga-nɔ gá to gə kəmee ləm, gə sɔduk kɔrgoota ləm, gə kidata sɔduk gá to təa'g lé ləma, gə nékulaje lai gá wɔji dɔ kəi-kubu lé ləm tɔ,

⁸tabul gə nékulaje lai gá wɔji dəa ləm, gə kag pərndɔ gá ra gə larlɔr gá àr ɳgad-ɳgad gə nékulaje lai gá wɔji dəa ləma, gə loo-tuu-né gá ədə sululu ləm tɔ,

⁹loo-nékinjaməs gə nékulaje lai gá wɔji dəa ləm, gə ɓaɿ-togo-rɔ gə gelee ləm tɔ,

¹⁰gə kubuje gə kə kula rɔ dee'g ra ne kula ləm, gə kubuje gə to gə kəmee mbata Aarɔ, gə to njekinjanéməs lé ləm tɔ,

¹¹ubu gə kə tər dɔ dəw'g kundá ne gə kəmee ləm, gə néje gə ədə sululu mbata lə loo gə to gə kəmee ləm tɔ. D'a ra néje lai gə goo ndukunje gə ma m'un ne ndum m'ari dɔ'g lé ya.

Kila koji dɔ ndɔ-kwa-rɔ'g lé

¹²Njesigəneə ula Moyis pana:

¹³I lé, maji kari ula Israelje pana: Lé riri kara seɿ a kaaje dɔ ndɔ-kwa-rɔje ləm kər-kər mbata yee ba to nétɔji gə a to mbuna síjeə sə síje'g ləm, gə mbuna ɲgaka síje'g ləm tɔ, mba kar dee gər to gə ma lé m'to Njesigəneə gə m'unda sí gə kəmee lé.

¹⁴Seɿ a kaaje dɔ ndɔ-kwa-rɔ lé kər-kər mbata yee a to né gə to gə kəmee mbata lə sí. Dəw gə rara ba gə ula sul dɔ'g ndá d'a tɔlee gə tɔl ya, dəw gə rara ba gə ra kula gə ban-ban kara mee ndəa'g neelé ndá d'a karee udu bɔ mbuna dəwje'g ləa ləm tɔ.

¹⁵D'a ra kula ndɔ dee misə, ne ndɔ gə njekəm'g siri to ndɔ-kwa-rɔ, to ndɔ-kwa-rɔ gə d'unda gə kəmee d'ar Njesigəneə. Dəw gə rara ba a ra kula gə ban-ban kara ndɔ-kwa-rɔ'g lé d'a tɔlee gə tɔl ya.

¹⁶Israelje lé d'a kaa dɔ ndɔ-kwa-rɔ neelé kər-kər mba kwa rɔ dee keneɲ, deɿ ləm gə ɲgaka deeje ləm tɔ, karee to gə né manrɔ gə a to gə nɔ.

¹⁷Yee neelé a to nétɔji mbuna síjeə gə Israelje'g saar gə nɔ, mbata ndɔje gə misə lé Njesigəneə ra dara gə naɲg nee, ne ndɔ gə njekəm'g siri lé yee əw rəa ra kula ndá yee wa rəa tɔ.

¹⁸Loo gə Njesigəneə tɔl ta ta gə yee ula Moyis dɔ mbal'g gə Sinai lé bém ndá yee aree bəgərə mbalje gə joo gə to kə kərgoota lé, to bəgərə mbalje gə Ala ndaɲg ta keneɲ gə ɲgaw jia-yee nja.

Tee-Raga 32

Larlɔr gə léə ndaji ne ɲgon maɲg

¹Loo gə Koso-dəwje d'oo to gə Moyis ɿ dɔ mbal'g tel ree kalaɲ el ndá deɿ mbɔ dɔ nɔ rɔ Aarɔ'g d'ulá pana: Ita, aw ra magə ar sí mba karee njaa nɔ sí'g mbata Moyis nee gə ar sí j'unda loo mee bee gə Ejiptə n'teeje lé jeɿ n'gərje né gə tee dəa'g el.

²Aarɔ ula dee pana: Tɔrje mbai ɲgira larlɔrje gə to mbi denéje'g lə sí ləm, gə mbi ɲgan síje gə diɲgam gə njé gə dené'g ləm tɔ lé reeje ne amje.

³Deɿ lai neelé tɔr mbai ɲgira larlɔrje gə to mbi dee'g ndá deɿ ree ne d'ar Aarɔ tɔ.

⁴Yee taa néje neelé ji dee'g ndá ɔm mee ku-bɔrɔ-lèn-né'g aree léə ndaji gə ɲgon maɲg. Bèe ba deɿ pana: Yen Israelje! Aa ooje, magə lə sí gə ar sí undaje loo mee bee gə Ejiptə teeje lé ba aa'n.

- ⁵Loo gá Aarɔ oo togábè ndá yee ra loo-nékinjaməs nɔ magə'g neelé tɔbɛi yee pata gə ndia gə boi wəl pana: Bèlè lé a to ndɔ ra naj gə wɔji dɔ Njesigəneə.
- ⁶Bèlè loo-karee lé, deɛ d'ita gə ndɔ rad ndá deɛ d'inja nékinjaməs gə kɔ roo ləm, gə njé gə wɔji dɔ kɔm nɔ'd ləm tɔ. Koso-dəwje lé d'isi nanɔ gə mba sɔ gə kai ba gə mba kuba loo kɔ ndam bɛi.
- ⁷Ndá Njesigəneə ula Moyis pana: Ita, risi ur nanɔ: mbata koso-dəwje ləi gə i ar dee d'unda loo mee bɛe gə Ejiptə tee lé deɛ tuji rɔ dee mbɔ ya.
- ⁸Deɛ d'ɔ gə tɔg dee d'ya goo rəw gə m'wɔji dee lé, tɔbɛi deɛ léé né ndaji ne ŋgon manɔ ndá d'unda barmba neɔ'g ləm, deɛ d'inja né gə məs d'aree ləm tɔ, deɛ pana: Yen Israelje! Aa ooje, Ala lə sí gə ar sí undaje loo mee bɛe gə Ejiptə teeje lé ba aa'n.
- ⁹Njesigəneə ula Moyis pana: Ma m'oo to gə dəwje neelé to njégwɔbkelkwɔije ya.
- ¹⁰Basinè ya'm, oŋg ləm a kɔ səm dɔ dee'g jugugu ndá m'a tuji dee mbad ya, nɛ i lé m'a teli kari to gə ginkoji dəwje gə boo ya.
- ¹¹Moyis ra ndò rɔ Njesigəneə Ala'g ləa pana: Ɛi Njesigəneə, see ban ba oŋg ləi a kɔ sɛi jugugu dɔ koso-dəwje'g ləi, deɛ gə i ar dee d'unda loo mee bɛe gə Ejiptə tee lé gə goo siŋgamoŋ ləi ləm, gə goo ji siŋgamoŋ ləi gə bar mɛr-mɛr ləm tɔ lé wa.
- ¹²See mbata dɛi ba njé gə Ejiptə d'a pa ne pana: Yee lé ar dee d'unda loo tee mba kar né gə majel ra dee ləm, gə mba tɔl dee dɔ mbalje'g ləma, gə mba kar dee d'udu dɔdilaloo'g ləm tɔ lé wa. Maji kari tel gə oŋg ləi aree wəi bəm dɔ dee'g ləm, uba goo né gə majel gə i wɔji-kwɔji ra gə koso-dəwje ləi lé ya ləm tɔ.
- ¹³Ar məɛi olé dɔ Abrakam'g ləm, gə dɔ Isaak'g ləma, gə dɔ Israel'g ləm tɔ, deɛ kuraje ləi, gə i nja mán rɔi gə rii-i ar dee pana: M'a kar ŋgaka síje d'a bula kasəna gə kérémeje gə dara ləm, m'a kar ŋgaka síje dɔ nanɔ neelé gə m'un ndum gə mba k'ar dee lé, karee to kɔ dee-dee saar gə nɔ.
- ¹⁴Njesigəneə uba goo takəji ləa ya dɔ né gə majel'd gə yee pa kédé pana: N'a gə ra gə dəwje lə neɛ neelé.
- ¹⁵Moyis lé ɔ dɔ mbal'g risi ur nanɔ ndá bəgərə mbalje gə kɔ manrɔ joo to jia'g: bəgərə mbalje neelé ndanɔ ta keneŋ loo joo ya, ndanɔ mée'g ləm, gə giree'g ləm tɔ.
- ¹⁶Bəgərə mbalje neelé to kula ra Ala ya ndá ta gə ndanɔ keneŋ lé Ala nja gə njɛdagee tɔ.
- ¹⁷Juje oo ndu nɔ lə dəwje gə bar wəl ndá yee ula Moyis pana: Lul rɔ ba bar loo-si sí'g.
- ¹⁸Moyis ilá keneŋ pana: To ndu njékuganɔgaje el ləm, to ndu njé gə mar deeje dum dɔ dee el ləm tɔ nɛ né gə m'oo lé to ndu njékɔs pa-rɔlelje ba.

¹⁹Loo gá yee ree mbor loo-si dee'g dáb ndá yee oo néndaji ngon manɔ lé ləm, gə njédam kal ne rɔ deeje lé ləm tɔ. Onɔ lə Moyis ɔ sɛa jugugu aree ula bəgərə mbalje gá to jia'g lé saar ɔm dee ar dee təd njigi-njigi mbor mbal'g lé tɔ.

²⁰Yee un néndaji ngon manɔ gá deɛ léɛ lé ndá yee ila pər'd aree tel to budu-budu asəna gə nduji bəe ba dusu ndujee neelé dɔ mán'g sur-sur ndá ar Israəlje d'ai.

²¹Moyis ula Aarɔ pana: See dɪ ba dəwje neelé ra səi ba i ɔr dee ɔm dee ne dan kaiya gá boi gá bəe wa.

²²Aarɔ ilá keneɲ pana: Maji kar onɔ lə mbai ləm ɔ sɛa jugugu el! I nja kara i gər gao, dəwje neelé néra gá majel ba gá né gá wa mee dee ta-ta ya.

²³Deɛ d'ulam pana: Maji kam m'ra magə m'ar neɛje mba karee njaa nɔ neɛje'g mbata i Moyis dəw gá ar neɛje n'undaje loo mee bee gá Ejiptə n'teɛje lé neɛ n'gərje né gá teɛ dɔi'g el.

²⁴Ma m'ula dee m'pana: Deɛ gá né gá ra gə larlor to rɔ dee'g ndá maji kar dee tər d'am! deɛ tər d'am ya tɔ, ma m'ɔm pər'd m'aree léɛ ndá teɛ gá néndaji ngon manɔ lé tɔ.

Bɔ néra dee ɔs ta dee'g

²⁵Moyis oo to gá dəwje neelé d'aw kori-kori ləm, oo to gá Aarɔ ndər dee dan néraje gá kori-kori'g ar dee tel to gá nérɔkul kəm njébaje'g lə dee ləm tɔ.

²⁶Togábè ba Moyis ɔ aw aar gá ta loo-si dee'g pana: seɔ gá toje kə Njesigəneɔ ya gəd-gəd tɔgərɔ ndá teɛje gá rɔm'g nee! Ndá deɛ gá to Ləbije lai lé deɛ mbɔ nɔ rəa'g tɔ.

²⁷Yee ula dee pana: Njesigəneɔ, Ala lə Israəlje pa bəe pana: Seɛje lé maji kar nana kara un kiambas ləa tɔ reɛge'g, ndá uruje mee bee'g loo-si sí'g mba tɔd mbuna looje'g pé-pé un kudee dɔ rəw gá ta loo-si sí'd gá kára saar teɛ ne yee gá ranɔ'd ndá nana kara maji karee tɔl nɔgokeɔ əsé baokura ləa, əsé njeboatakəi ləa tɔ.

²⁸Ləbije ra to gá Moyis un ne ndia ar dee lé, ar diɲgamje d'as tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) d'wəi mbuna dəwje'g mee ndəa'g neelé ya.

²⁹Moyis pana: ʔogənè seɔ ɔrje rɔ sí undaje gə kəmee arje Njesigəneɔ mbata nɔan síje gá diɲgam əsé nɔgakɔ síje kara seɔ mbad tɔl deeje el gə mba kar Njesigəneɔ tər ne ndia dɔ sí'g ʔogənè ya.

Moyis ra ndoo rɔ Ala'g lé mba karee ar mée oso lemsé dɔ Israəlje'g

³⁰Bèlè loo-karee ndá Moyis ula dəwje pana: Seɛje lé seɔ raje kaiya gá boo, ʔasinè m'a tuga loo kaw rɔ Njesigəneɔ'g: banelə m'a kiɲga meekoso lemsé mbata lə kaiya lə sí ʔəi.

³¹Moyis tel aw rɔ Njesigəneɔ'g ulá pana: Kaaii! Dəwje neelé ra kaiya gá boo. Deɛ nja léɛ larlor reá gá magə lə dee.

³² Basinè ar mæi oso lemsé dɔ kaiya'g læ dee kɔgərə kari ya! Bó lé togábè el ndá ma m'ra ndò rɔi'g mba kari tuji rim mee maktub'g læi gé i nja ndaŋg lé.

³³ Njesigəneə lé ula Moyis pana: Nana ba gé ra kaiya ula ne sul dɔm'g lé ndá yee nja ba m'a tuji ria mee maktub'g læm.

³⁴ Basinè lé aw, ɔr nɔ dəwje lé tee sə dee loo gé m'ulai'g lé. Aa oo, kura læm gé dara a kɔr nɔi ne mee ndəa gé ma m'wɔji lé ndá m'a kar bɔ kaiya ra dee ɔs ta dee'g bɔsɔrɔ ya.

³⁵ Njesigəneə ar bɔ néra dəwje neelé ɔs ta dee'g mbata deɛ léɛ néndaji ŋgon maŋg gé Aarɔ ba ra ar dee lé.

Teɛ-Raga 33

Ala un ndia ar Moyis mba kar dee d'ɔ d'aw gé kédé

¹ Njesigəneə ula Moyis pana: Ije loo gé nee'g, awje, seɔ gé dəwje gé i ar dee d'unda loo mee bee gé Ejiptə tee lé, awje par gé dɔ naŋg gé ma m'un ndum mba kar Abrakam, gé Isaak, gé Jakob lé m'pana: M'a karee to kɔ ŋgaka deeje lé ya.

² M'a kula kura læm gé dara nɔ sí'g ndá m'a tuba njé gé Kanɔ, gé Amɔrje, gé Hetje, gé Peresje, gé Hebje gé njé gé Yebus nɔ sí'g tɔ.

³ Dje awje par gé dɔ naŋg'd neelé loo gé mbà to keneŋ yaə læm, ubu tɔji kara to keneŋ yaə læm tɔ. Ne ma nja m'a kaw mbuna sí'g el nà banelə m'a tuji sí rəbə mbata seɔ toje njégwɔbkelkwɔije.

⁴ Loo gé dəwje d'oo ta né ndəji kɔr neelé ndá bəŋgərə dee a gé ti dus, ar dəw kára kara ula néra basa əsé néra mədə rəa'g el.

⁵ Njesigəneə ula Moyis pana: Ula Israəlje lé pana: Seɔ toje dəwje gé njégwɔbkelkwɔije ya, bó lé m'a njaa mbuna sí'g kurm əw lam ba bəe ya kara m'a tuji sí ya. Bèe ndá basinè lé tɔrje néra basaje gé néra mədje lai gé rɔ sí'g ndá m'a koo ne né gé kəm kam m'ra sə sí bəi.

⁶ Israəlje lé loo gé d'ɔ d'aw ndá deɛ tɔr néra basaje gé néra mədje gé rɔ dee'g ya.

Kəi-kubu-kiŋga-nə

⁷ Moyis la kəi-kubu gir loo-si dee gé raga gé kuree dəgəse, togábè ba deɛ lai gé ndigi dəji Njesigəneə ta lé tee d'aw gé kəi-kubu-kiŋga-nə gé to gir loo-si dee gé raga lé tɔ.

⁸ Loo gé Moyis ɔ mba kaw kəi-kubu gé neelé ndá koso-dəwje lai d'ɔ d'ar tar, ar nana kara aar ta kəi-kubu'g læ-ləa aa ne goo Moyis gé kəmee saar yee andə mee kəi-kubu'g neelé.

⁹ Loo gé Moyis andə mee kəi-kubu'g lé mbə ndá mum gé mbɔ nə sururu risi uru naŋg aar ta kəi-kubu'g neelé ndá Njesigəneə wɔji ta gé Moyis tɔ.

¹⁰Koso-dəwje lai neelé d'oo mum gé aar nanj ta kai-kubu'g neelé ndá deę lai d'ı d'unda barmba ta kai-kubuje'g læ dee.

¹¹Njesigəneę deę gə Moyis d'aar ta ną'g d'wəji gə ną ta to gé dəw wəji ta gə kuramaree bəe. Təbəi Moyis tel aw loo-si dee'g, ne kura læa gé basa gé ria læ Juje gé to ęgolə Nun lé ı mee kai-kubu'g unda loo tee raga el.

Njesigəneę wəji ta gə Moyis

¹²Moyis ula Njesigəneę pana: Aa oo, i ulam pana: M'ar dəwje neelé d'ı d'aw! Ne i am m'gər yeę gé i a gə kulá səm ną'd lé el. Lé bəe kara i pana: I gərm gə rim læm, m'taa kəmi rəgm læm tə.

¹³Basinè lé ma m'ra ndoo rəi'g, bó lé m'taa kəmi rəgm təgəro ndá am m'gər kila rəwje læi ya, togəbè ba m'a gər ndaai gəd-gəd læm, m'a taa kəmi rəgm to gé təgəro læm tə. Ar məəi olé də ginkoji dəwje'g neelé gé to gé dəwje læi ya.

¹⁴Njesigəneę ilá keneę pana: Ma nja m'a korè səi rəw ną'd mės læm, m'a kari ınga loo-kwa-ro læi læm tə.

¹⁵Moyis ulá pana: Bó lé i ya a korè sə sí rəw ną'd mės el ndá ar sí j'ı loo gé nee j'awje ranj el ęga tə.

¹⁶See dəwje d'a gər to gé ma jeę gə koso-dəwje læi n'taaje kəmi rəgm to gé ban wa. See a to korè gé i a korè sə sí rəw ną'd mės lé ba, jeę j'a tel to ne koso-dəwje gé n'toje bəd mbuna dəwje'g lai-lai də nanj nee lé el wa.

¹⁷Njesigəneę ula Moyis pana: M'a ra né gé i dəjim neelé ya mbata i taa kəm rəgm læm, ma m'gəri gə rii-i læm tə.

¹⁸Moyis pana: Kəgəro ya, gé təjim am m'oo rənduba læi.

¹⁹Njesigəneę ilá keneę pana: M'a kar némeemajije læm lai dəs nəj'g læm, m'a kila mber ri Njesigəneę nəj'g læm tə, yeę gé ma m'ndigi kwa səa noji lé m'a kwa səa noji ya læm, yeę gé ma m'ndigi koo kəmtondoo læa kara m'a koo kəmtondoo læa ya læm tə.

²⁰Njesigəneę pana: I askəm koo kəm el mbata ma lé dəw gé kəmee oso dəm'g ndá a si kəmba el ęga.

²¹Njesigəneę pana: Aa oo, loo to rəm'g dəb nee ndá i a kaar də biri mbal'g tar ndoi ya.

²²Bəe ba loo gé rənduba læm a gə dəs ndá m'a kilai bolè mbal'g ndá m'a kudu tai gə jim saar m'a dəs ne.

²³Bəe ba loo gé m'or jim ndá goom ba i a koo ne kəm lé ba dəw askəm koo el.

Tee-Raga 34

Bəgərə mbalje gé sigi gé joo

- ¹Njesigəneə ula Moyis pana: I nja gé tɔl bəgərə mbalje joo asəna gə njé gé kédé lé ndá ta gé to bəgərə mbalje gé i təd njigi-njigi kédé lé m'a tel ndaŋg gogo bəi.
- ²Wa dɔ gɔl rɔi ndá bèlè gə ndɔ i a kuba dɔ mbal gé Sinai, bèe ba i a kaar tar nɔm'g dɔ sém mbal'g tar lé tɔ.
- ³Maji kar dəw kára kara al aw səi nɔ'd el ləm, dəw kára kara a tee kaar dɔ mbal'g neelé el ləm tɔ, badje gə maŋje kara d'a kɔ mu mbɔr mbal'g neelé el tɔ.
- ⁴Moyis tɔl bəgərə mbalje joo to gé kédé lé ndá yeə ita gə ndɔ rad ba al aw dɔ mbal gé Sinai gə goo ndukun gé Njesigəneə un ne ndia aree tɔbəi yeə odo bəgərə mbalje gé joo neelé jia'g tɔ.
- ⁵Njesigəneə risi uru dan mum'g ree aar mbɔree'g dəb ndá yeə ɔr ndia gé tar wəl teg ne gin ria gé to Njesigəneə lé.
- ⁶Njesigəneə dəs nɔ Moyis'g pa gə ndia gé boi wəl pana: Njesigəneə, Njesigəneə, Ala gé njemeekoso lemsé ləm gə njekookəmtondoo ləm, yeə gé oŋg i səa kalaŋ el ləma, meemaji gə kankəmta lé yeə nja to gé babeeje ya ləm tɔ,
- ⁷meenoji læa to saar-saar mbata læ ŋgaka deeje gé tɔl-dɔg-loo kára ləm, yeə ar mée oso lemsé dɔ deə gé néra dee to gə goo rəbee el ləm, gə dɔ njékal dɔ godnduje læma, gə dɔ kaiya ra dee'g ləm tɔ, ne dəw gé ta wa dəa mbɔ lé yeə a kée gé njegelgodo el ləm, a kar bɔ néra gé gə goo rəbee el læ bɔ ŋganje ɔs ta ŋgan deeje'g ləm, gə ŋgan mee ŋgan deeje ləm tɔ saar tee ne dɔ ŋgakadɔg deeje'g loo munda əsé loo sɔ bèe ya.
- ⁸Léegəneeya Moyis rəm yèm gé naŋg ləm, yeə unda barmba ləm tɔ.
- ⁹Yeə pana: Mbaidɔmbaije, bó lé ma m'taa kəmi rəgm ndá ma m'ra ndò rɔi'g mba kari orè sə sí rəw nɔ'd més mbata dəwje neelé to njégwɔbkelkwɔije ya, ar məəi oso lemsé dɔ néra sí gé gə goo rəbee'g el ləm, gə dɔ kaiya ra síjeə'g ləm tɔ ndá wa sí gé rɔi'g gé nédɔjije læi ya.

Manrɔ gé njekəm'g gɔl joo

- ¹⁰Njesigəneə ilá keneŋ pana: Aa oo, manrɔ ləm-ma ba nee: Némɔrije gé m'a gə ra kəm koso-dəwje'g læi lai lé dəw oo garee mee bee gé raŋg'd kára kara el ləm, əsé mbuna ginkoji dəwje'g kára kara el ləm tɔ, dəwje lai gé gugu dɔi sub lé d'a koo kula ra Njesigəneə mbata né gé to bəl yaə gé m'a gə ra sə sí lé.
- ¹¹Unda kəmkàr dɔ rɔi'g dɔ né gé m'un ne ndum bɔgəne m'ari mba kari ra lé. Aa oo, m'a tuba Amɔrje, gə Kanaje, gə Hetje, gə Peresje, gə Hebje, gə Yebusje nɔi'g ya.
- ¹²Məəi dɔ rɔi'g mba kari mán rɔi gə mba kəm nɔ'd gə njébeeje gé i a gə kandə mbuna dee'g lé nà d'a tel to gé gum kwai tɔ.
- ¹³Né gé kəm ra ba to nee: Seɔ a tɔsje loo-nékinjanéməsje læ dee tilaje ləm, a tədje néje læ dee gé tɔl gé néndajije læma, a janéje magəje læ dee ləm tɔ.

- 14 Seï a kundaje barmba nõ magə'd el, mbata Njesigəneə lé ria læ kəmkəj læm, yee to Ala gə kəmee əj dɔ koso-dəwje'g læa læm tɔ.
- 15 Mee sí dɔ rɔ sí'g mba kar sí manje rɔ sí gə mba kəm nə'd gə njébeeje neelé, nə loo gə deę pole magəje læ dee d'inja néməs d'ar dee ndá d'a bar sí bar néso mba kar sí soje néje gə deę d'inja dee gə məs lé tɔ,
- 16 nə banelə seï a taaje ŋgan deeje gə dené kar ŋgan síje gə diŋgam ndá ŋgan deeje gə dené lé loo gə d'yə rɔ dee dan néje gə minə'g d'ar magəje læ dee lé d'a ndɔr ŋgan síje gə diŋgam kar dee-deę kara d'yə rɔ dee dan néje gə minə'g d'ar magəje læ dee lé tɔ.
- 17 Seï a lèje lar ndajije né magə læ sí el.
- 18 Seï a tɔsje kəm sí dɔ naj gə wɔji dɔ muru gə əm-tiné godo keneŋ lé, as ndɔ sí siri, mee ndɔje gə d'wɔji mee naj Abib'g lé seï a kɔje muru gə əm-tiné godo keneŋ to gə ma m'un ne ndum m'ar sí lé mbata mee naj Abib'g lé ba seï undaje ne loo mee bee gə Ejiptə teeje ya.
- 19 Ŋgandər dəwje lai-lai lé to kamaje ya, dan nékulje'g læ sí lai lé, yee gə rara gə d'ojee dɔtar lé, lé to bɔ maŋg əsé bəl badə kara to kama ya tɔ.
- 20 Ŋgondər mulayèje lé seï a kogaje dəa gə ŋgon badə. Bó lé seï a kogaje dəa el ndá seï a tədje gina gwəbee ya. Seï a kogaje dɔ ŋgandər ŋgan síje gə diŋgam lai ya: dəw kára kara a tee kaar nɔm'g gə jia kari kari-kari el.
- 21 Seï a raje kula ndɔ sí misə ndá ndɔ gə njekɔm'g siri lé seï a kwaje rɔ sí, lé to naj ndɔ əsé naj kinja kó kara seï a kwaje rɔ sí keneŋ ya.
- 22 Seï a raje naj gə wɔji dɔ ndɔje gə siri-siri gəl siri loo kinja dɔ kó gə dɔtar læm, gə naj kinja kó gə to rudu læb lé læm tɔ.
- 23 Gəl munda-munda mee læbje kára-kára lé diŋgamje lai d'a tee kaar nõ Njesigəneə Ala læ Israelje'g.
- 24 Mbata m'a tuba ginkoji dəwje gə raŋg nõ sí'g læm, m'a kila tad dɔ naŋg bee læ sí maree'g læm tɔ, bée ba loo gə seï a tugaje loo kawje gə mba kaarje nõ Njesigəneə Ala'g læ sí gəl munda-munda mee læbje kára-kára lé ndá dəw kára kara a ra kəmkəj dɔ bee'g læ sí el.
- 25 Muru gə əm-tiné to keneŋ lé seï a reeje ne nə'd gə məs nékul gə seï injaje gə məs ulaje ne rɔnduba dɔm'g lé el, nékinjaməs gə kə ra naj Pag lé seï a ŋgəmeeje loondul'g saar kar loo àr dɔ'g el tɔ.
- 26 Dɔ kó gə dɔtar gə seï iŋgaje mee ndɔ'g læ sí lé seï a reeje ne kəi læ Ala læ sí gə Njesigəneə ya. Seï a ndirije ŋgon byə gə mbà keaje el.
- 27 Njesigəneə ula Moyis pana: Maji kari ndaŋg taje neelé, mbata to gə goo taje gə neelé ba ma mán ne rɔm m'ari-i gə Israelje.

²⁸Moyis nai rɔ Njesigəneə'g ndəa rɔ-sɔ dan kàrá gə loondul'g. Yee ɔ muru el ləm, yee ai mán el ləm tɔ. Njesigəneə ndaŋg ta manrɔ dɔ bəgərə mbalje'g, to godnduje gə dɔg lé ya.

Moyis ɔ dɔ mbal'g risi ur naŋg

²⁹ Moyis ɔ dɔ mbal gə Sinai risi ur naŋg ndá bəgərə mbalje gə joo gə kə kərgoota lé to jia'g loo gə yee risi uru naŋg lé, kwɔji gə Moyis wɔji ta gə Njesigəneə lé ar dɔ kəmee ndɔɔ ne wər-wər ne yee gər el tɔ.

³⁰ Aarɔ gə Israɛlje lai d'aa kəm Moyis ndá aa oo, dɔ kəmee ndɔɔ wər-wər, togábè ba deɛ bəl bó rəm pər gə rəa'g el.

³¹ Moyis bar dee, ndá Aarɔ gə mbaije lə koso-dəwje lai lé d'aw rəa'g ba yee ula dee ta bəi.

³² Gée gə gogo Israɛlje lai rəm pər gə rəa'g ndá yee ar dee ndukunje lai gə yee taa ta Njesigəneə'g dɔ mbal gə Sinai'g lé tɔ.

³³ Loo gə Moyis tɔl ta gə ula dee lé bém mbə ndá yee wa kubu on ne kəmee tɔ.

³⁴ Loo gə Moyis aw aar nɔ Njesigəneə'g gə mba kulá ta ndá yee wa kubu gə on ne kəmee lé ɔr saar yee unda ne loo teɛ raga, tɔbəi loo gə yee teɛ raga mbə ndá yee ula Israɛlje taje lai gə Ala un ne ndia aree lé tɔ.

³⁵ Israɛlje lé d'aa kəm Moyis d'oo ndá, deɛ d'oo to gə kəmee lé ndogó jol-jol, bée ba Moyis wa kubu lé tel ɔn ne kəmee gogo saar yee tel aw ne mba kwɔji ne ta gə Njesigəneə gogo bəi.

Tee-Raga 35

Ndɔ gə njekɔm'g siri lé to ndɔ-kwa-rɔ

¹ Moyis mbɔ koso-dəwje gə Israɛl lai dɔ nɔ'd ula dee pana: Aa ooje, néje gə Njesigəneə un ndia gə mba kar sí raje lé ba nee:

² Seɔ a raje kula ndɔ sí misə, ne ndɔ gə njekɔm'g siri lé a to ndɔ gə to gə kəmee mbata lə sí, to ndɔ-kwa-rɔ gə d'ɔr d'unda gə kəmee mbata lə Njesigəneə ya. Yee gə ra kula gə rara kara mee ndəa'g neelé ndá d'a tɔlee gə tɔl ya.

³ Seɔ a yelje pər loo-si sí'g rara kara ndɔ-kwa-rɔ'g lé el.

Israɛlje ree gə nékarnojije lə dee

⁴ Moyis ula koso-dəwje gə Israɛl lé pana: Aa ooje, né gə Njesigəneə un ne ndia ar sí lé ba nee:

⁵ Odoje ta néje lə sí gə nékarnoji mbata lə Njesigəneə. Nana ba gə mée ulá ndá a ree gə nékarnoji kar Njesigəneə togábè: larlɔr ləm, gə larnda ləma, gə larkas ləm tɔ,

⁶ gə kubu gə ndiri gə ndul piro-piro gə kas gəɔ gə kas njir-njir ləm, gə kubu gə ra gə kúla palégal ləma, gə yee gə ra gə bɔ byaje ləm tɔ,

- ⁷gə ndar bəl badje gə ndiri kas ləm, gə ndar da gə mán gə ria lə dopi ləma, gə kag-akasiaje ləm tɔ,
- ⁸gə ubu mbata lə kag pərndɔ ləm, gə kumə gə ədə sululu mbata lə ubu gə kə tər dɔ dəw'g mba kundá ne gə kəmee ləma, gə ubu gə ədə pər ləm tɔ,
- ⁹gə jər onikis ləm, gə jərje gə ranj mba tula dɔ épod'g gə bɔl kubu gə tɔ kaar dee'g ləm tɔ.
- ¹⁰ Maji kar dee-dee lai gə to njégosokulaje mbuna sí'g lé d'a ree gə mba ra néje lai gə Njesigəneə un ndia dɔ'g togóbè:
- ¹¹Kəi-kinga-nə gə to gə kəmee gə kəi-kubu gə wɔji dəa ləm, gə pal-kubu kɔ dəa ləm, gə nékwa-nénə'dje gə wɔji dəa ləm, gə kagje gə wɔji dəa gə tɔl dee ləm, gə kunda kagje gə wɔji dəa ləm, gə gəji kagje gə wɔji dəa ləma, gə bəgərə gə kə tula-gel deeje'g gə wɔji dəa ləm tɔ,
- ¹²səduk gə kunda kagje gə wɔji dəa ləm, gə kidatea gə kə meekoso lemsé ləma, gə pal-kubu mba kɔ ne dɔ səduk ləm tɔ,
- ¹³gə tabul gə kunda kagje gə wɔji dəa ləm, gə nékulaje gə wɔji dəa ləma, gə muru gə to gə kəmee ləm tɔ,
- ¹⁴gə kag pərndɔ gə nékulaje gə wɔji dəa ləm, gə pərndɔje gə wɔji dəa ləma, gə ubu mbata lə kag pərndɔ lé ləm tɔ,
- ¹⁵gə loo-tuu-néje gə ədə sululu gə kunda kagje gə wɔji dəa ləm, gə ubu gə kə tər dɔ dəw'g kundá ne gə kəmee lé gə néje gə ədə sululu gə kə tuu lé ləma, gə pal-kubu kila takəi'd gə kə kandə kaw mee kəi-kubu-si-Ala'g lé ləm tɔ,
- ¹⁶gə loo-nékinjaməs gə kə roo né dɔ'g ləm, gə bədə lar gə kas ləm, gə kunda-kagje gə wɔji dəa ləma, gə nékulaje lai gə wɔji dəa ləm tɔ, gə bai-togo-rɔ gə gelee tɔ,
- ¹⁷gə pal-kubu gə kə kila ndògo'g ləm, gə gəji kagje gə wɔji dəa ləma, gə pal-kubu kila tarəwkɔg'd ləm tɔ,
- ¹⁸gə kagje gə tɔl gə kə bər nanj tɔ ne kubu ndògo ləm, gə kulaje gə wɔji dɔ dee ləm tɔ, gə kubuje gə kə ra kula loo-nékinjaməs gə to gə kəmee'g ləm,
- ¹⁹gə kubuje gə to gə kəmee mbata lə Aarɔ gə to njekinjanéməs ləm, gə kubuje lə ŋganeje gə diŋgam gə wɔji dɔ kula gə loo-nékinjaməs'g ləm tɔ.
- ²⁰Koso-dəwje lə Israel lai lé d'ɪ rɔ Moyis'g d'ɔd d'aw.
- ²¹Dee lai gə d'ɪ gə meə dee gə goo meemaji lə dee lé ree gə nékarnojije d'ar Njesigəneə mbata lə kəi-kubu-si-Ala ləm, gə mbata lə kulaje gə wɔji dəa ləma, gə mbata lə kubuje gə to gə kəmee ləm tɔ.
- ²²Diŋgamje kara ree to gə denéje ree bèe ya, dee lai gə d'wɔji meə dee'g lé d'odo néje gə ta ndarje'g ləm, gə mbaiŋgiraje ləm, gə ŋgamaje ləm, gə niŋgáje ləma, gə

néje gá ranḡ bəd-bəd gá ra gə larlɔr ləm tɔ, nana kara ar nékarnoji gá to larlɔr gá yeḡ ɔr unda gə kəmee ar Njesigəneḡ lé.

²³Deḡ lai gá d'isi gə kubu gá ndiri ndul piro-piro gə kas gəḷ gə kas njir-njir ləm, gə kubu gá ra gə kúla palégal ləm, gə ndar bəl badje gá ndiri kas ləma, gə ndar da-mán gá ria lə dopḷ ləm tɔ lé deḡ ree ne ya.

²⁴Deḡ lai gá d'un nékarnojije gá to larnda gə larkas lé d'un tɔji d'ar Njesigəneḡ ya. Deḡ lai gá d'isi gə kag-akasia gə mba ra ne kulaje neelé ndá ree ne tɔ.

²⁵Denéje lai gá to njégosokulaje lé sorè kúla ndá deḡ ree gə kúla lə dee gá ra gá to kúla gá ndiri ndul piro-piro gə kas gəḷ gə kas njir-njir ləm, gə kubu gá ra gə kúla palégal ləm tɔ.

²⁶Denéje lai gá to njégosokulaje gá d'wɔji meḡ dee'g lé ndá d'uji bḷ byaje.

²⁷Mbaije lə koso-dəwje lé d'odo jər onikis, gə jərje gá ranḡ mba tula dɔ épod'g gə bɔl kubu gá tɔ kaar dee'g tɔ,

²⁸d'odo néje gá ədə sululu, gə ubu mbata lə kag pərndɔ ləm, gə mbata lə ubu gá kə tər dɔ dəw'g kundá ne gə kəmee ləma, gə mbata lə néje gá ədə sululu gá kə tuu né ləm tɔ.

²⁹Israëlje lai, diḡgamje gə denéje kara deḡ gá meḡ dee ɔs dee bɔḷ-bɔḷ mba kar dee ra né mbata lə kula gá Njesigəneḡ un ne ndia ar dee gə ndu Moyis ya ndá deḡ ree gə nékarnojije lə dee gá d'ḷ ne gə meḡ dee d'ar Njesigəneḡ lé tɔ.

Besaleel gə Oholiab d'un kudu ra kula

³⁰ Moyis ula Israëlje lé pana: Aa ooje, Njesigəneḡ ɔr Besaleel, ḡgolə Uri gá to ḡgolə Hur gá to ginkoji'g lə Juda.

³¹Yeḡ ar Ndil Ala rusu mée nji-nji ləm, gə kəmkàr gə gosonégər gə gər ndaa kulaje bəd-bəd kara rusu mée nji-nji ləm tɔ.

³²Yeḡ aree askəm tum gin kulaje gá sigi-sigi ləm, gə ra kula larlɔr, gə larnda, gə larkas ləm,

³³gə tija jərje gə ra né gə lar gá məmee giree'g ləm, gə tɔl kagje ləma, gə ra kulaje gá ranḡ bəd-bəd ləm tɔ.

³⁴Yeḡ ar gosonégər gá kə ndoo mareeje né to mée'g ləm, yeḡ ra togəbè mbata lə Oholiab, ḡgolə Ahisamak gá to ginkoji'g lə Dan ləm tɔ.

³⁵Yeḡ ar goso kəmkàr rusu meḡ dee nji-nji mba kar dee ra kula tɔl néndajije ləm, gə néndajije lai ləm, gə mba kar dee d'ɔs kubu ləm gə sorè kúla gá ndul piro-piro gə kas gəḷ gə kas njir-njir ləm, gə kubu gá ra gə kúla palégal ləm, gə mba ra kulaje bəd-bəd ləma, gə mba tum gin kulaje gá sigi-sigi ləm tɔ.

Tee-Raga 36

¹Besaleel gə Oholiab gə diŋgamje lai gə njégosokulaje lé deɛ gə Njesigəneɛ ar kəmkàr gə gosonégər to meɛ dee'g mba gər ne né ləm, gə mba ra ne né ləm tɔ lé ra kulaje bəd-bəd gə wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala gə goo néje lai gə Njesigəneɛ un ndia dɔ'g ar dee lé ya.

²Moyis bar Besalel gə Oholiab gə diŋgamje lai gə to njégosokulaje lé deɛ gə Njesigəneɛ ar gosonégər to meɛ dee'g ləm, deɛ lai gə d'ɪ gə meɛ dee gə mba ra kula neelé ləm tɔ.

³Nékarnojije gə Israélje ree ne mba ra ne kula gə wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala lé deɛ taa ji Moyis'g. Tee gə ndɔ gə ndɔje kára-kára lai lé dəwje ree gə nékarnojije gə d'ɪ ne gə meɛ dee d'ar Moyis.

⁴Togábè ba diŋgamje lai gə to njégosokulaje gə ra kulaje bəd-bəd gə wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala d'ya kulaje bəd-bəd gə d'isi ra lé

⁵ndá deɛ ree rɔ Moyis'g d'ulá pana: Né gə j'aw ndée mba ra ne kulaje gə Njesigəneɛ un ne ndia ar sí gə mba ra lé deɛ ree ne d'aree al dɔ loo sula.

⁶Moyis ar dee d'ila mber loo-si dee'g mba kar dəw kára kara gə to diŋgam əsé dené lé, ree gə nékarnoji gə raŋg mbata lə kəi-kubu-si-Ala el ŋga. Togábè ba deɛ d'ɔg dəwje kar dee ree gə néje ya.

⁷Néje lai gə deɛ gɔl dɔ dee mbɔ lé d'as mba ra ne kulaje lai gə kəm ra ləm, al dəa ləm tɔ.

Kəi gə to gə kəmee

⁸Diŋgamje lai gə to njégosokulaje gə ra kula neelé ndá deɛ ra kəi-kubu-si-Ala gə pal-kubuje dɔg gə ra gə kubu gə d'ɪji gə kúla palégal gə sorè ləm, gə kúla gə ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm tɔ, deɛ ndaji Nékundaje gə dara keneŋ gə njekɔsee ɔs gə ŋgaŋgee béréré-béréré tɔ.

⁹Pal-kubu kára lé ŋgalee to kəmkil dəw rɔ-joo-giree-jinaijoo, tad pal-kubu neelé to kəmkil dəw sɔ tɔ, pal-kubuje lai lé d'asəna kára ba.

¹⁰Pal-kubuje gə mi neelé d'ur ta nɔ'd ləm, pal-kubuje mi gə raŋg kara d'ur dee ta nɔ'd ləm tɔ.

¹¹Deɛ d'ur kəm-kəi-kulaje gə ndul piro-piro ta pal-kubuje'd gə d'ur dee ta nɔ'd dɔtar ləm, deɛ ra togábè ta pal-kubuje'd gə raŋg mi gə d'ur dee ta nɔ'd lé ləm tɔ.

¹²Deɛ d'ur kəm-kəi-kulaje rɔ-mi ta pal-kubuje'g d'ur dee ta nɔ'd dɔtar ləm, deɛ d'ur kəm-kəi-kulaje rɔ-mi ta pal--kubuje gə njekɔm'g joo ləm tɔ, kəm-kəi-kulaje neelé ta dee wɔji dɔ nɔ njoron-njoron.

¹³Deɛ ra nékwa-né-nɔ'dje rɔ-mi gə larlɔr ndá d'ar kubu gə kára tuga ta maree gə nékwa-nénɔ'dje neelé bée-bée ya. Bée ba kəi-kubu-si-Ala neelé tel to né gə kára ba.

- 14 Deɛ ra pal-kubuje gə bi bya gə d'uji mba dəb dɔ kəi-kubu-si-Ala'g, deɛ ra pal-kubuje togəbè as dɔg-giree-kára.
- 15 Pal-kubu gə kára neelé ŋgalee as kəmkil dəw rɔ-munda ləm, tadee as kəmkil dəw sɔ ləm tɔ. Pal-kubuje gə dɔg-giree-kára lé d'asəna kára ba ya.
- 16 Pal-kubuje gə mi neelé deɛ d'ur dee ta na'd ləm, njé gə misa gə ranɔ kara d'ur dee ta na'd ləm tɔ.
- 17 Deɛ d'ur kəm-kəi-kulaje rɔ-mi ta kubuje'g d'ur dee na'd gə dɔtar ləm, deɛ d'ur kəm-kəi-kulaje rɔ-mi ta pal-kubuje'd gə njekəm'g joo ləm tɔ.
- 18 Deɛ ra nékwa-né-na'dje rɔ-mi gə larkas mba tuga ne ta kəi-kubu neelé na'd karee to né gə kára ba.
- 19 Deɛ ra né dəb dɔ kəi-kubu'g neelé gə ndar bəl badje gə ndiri kas ləm, gə né dəb dɔ kəi-kubu'g neelé gə ndar da-mán gə ria lə dopi gə mba kəm dɔ maree'g ləm tɔ.
- 20 Deɛ tɔl kagje mbata lə kəi-kubu-si-Ala neelé, to kag-akasiaje gə d'ur dee tar.
- 21 Kag kára kára gə tɔl lé ŋgalee as kəmkil dəw dɔg ləm, tadee as kəmkil dəw kára gə gesee ləm tɔ.
- 22 Kagje gə tɔl kára kára lé deɛ goré dee joo-joo mba karee wa boa ta na-na ya, deɛ ra togəbè mbata lə gaji kagje gə tɔl lai gə wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala neelé ya.
- 23 Deɛ tɔl kagje rɔ-joo mbata lə kəi-kubu-si-Ala neelé mbɔree'g par gə dɔkɔl.
- 24 Deɛ léɛ larnda gə bəgərə gə ka tula-gel-kagje rɔ-sɔ mbata lə kagje rɔ-joo gə tɔl dee neelé ndá néje gə ra gə larnda lé deɛ ra joo-joo mbata lə kag gə tɔl kára kára mba tula ta deeje gə goré joo-joo keneɲ ya tɔ.
- 25 Deɛ tɔl kagje rɔ-joo mbata lə mbɔree gə njekəm'g joo par gə dɔgel ləm,
- 26 gə bəgərə gə ka tula-gel kagje'd gə ra gə larnda as rɔ-sɔ mba kunda gel kagje'g neelé ləm tɔ, bəgərə gə ka tula-gel kagje'g joo-joo gel kagje kára kára lai ya.
- 27 Deɛ tɔl kagje misa mbata dun kəi-kubu-si-Ala gə gogo par gə dɔ-gó.
- 28 Deɛ tɔl kagje joo mbata lə dɔ kum kəi-kubu-si-Ala par gə dunee'g.
- 29 Kagje gə tɔl dee joo neelé d'wa dee na'd, un kudee gel dee gə bər lé tad lam ndá sém dee gə tar lé d'wa dee gə niɔa na'd més, deɛ ra togəbè mbata lə dee joo-joo dɔ kumeeje gə joo lé tɔ.
- 30 Togəbè ba kagje gə tɔl dee lé d'as jinaijoo ləm, bəgərə gə ka tula-gel kagje gə ra gə larnda gə wɔji dɔ dee d'as dɔg-giree-misa ləm tɔ, ar bəgərə gə ka tula-gel kagje joo-joo to gel kagje gə tɔl dee kára kára tɔ.
- 31 Deɛ tɔl kunda kag-akasiaje mi mbata lə kagje gə tɔl dee mbata mbɔr kəi-kubu-si-Ala gə kára ləm,

³²gə kunda kagje mi mbata lə kagje gə təl dee mbata mboree gə njekəm'g joo ləma, gə kunda kagje mi mbata lə kagje gə təl dee gə to dun kəi-kubu-si-Ala'g par gə dɔ-gó lé ləm tɔ,

³³kunda kag gə dana lé d'aree ɿ ɱgaŋ kag gə təl gə kára dəs dɔ mareeje'g njal tee ɱgaŋgee gə raŋg lé tɔ.

³⁴Dee d'ɔr gir kagje gə təl dee lé gə larlɔr ləm, dee ra niŋgáje gə wɔji dɔ dee gə kəm kula kunda kagje lé keneŋ gə larlɔr ləma, dee d'ɔr gir kunda kagje gə larlɔr ləm tɔ.

³⁵Dee ra pal-kubu gaŋg mee kəi gə kúla gə ndul piro-piro gə kas gəɿ gə kas njir-njir ləm, gə kúla palégal gə sorè ləm tɔ, kubu neelé d'ar njekɔsee lé ɔsee gə ɱgaŋgee béréré-béréré ləm, dee ndaji Nékundaje gə dara keneŋ ləm tɔ.

³⁶Dee təl gajɿ kag-akasiaje sɔ mbata lə kubu neelé ndá d'ɔr gir dee gə larlɔr, nékwa-néna'dje gə ra gə larlɔr to keneŋ ləm, dee léɛ larnda ra ne bəgərə gə kə tula-gel deeje'g ləm tɔ.

³⁷Dee ra pal-kubu mba kila ta kəi-kubu-si-Ala'g neelé gə kúla gə ndul piro-piro gə kas gəɿ gə kas njir-njir ləm, gə kúla palégal gə sorè ləm tɔ, to kubu gə njekɔsee ɔsee ya tɔ.

³⁸Dee təl gajɿ kag-akasiaje mi mbata lə pal-kubu neelé gə nékwa-né-ta-na'dje gə wɔji dəa ləm, d'ɔr gir dɔ gajɿ kagje gə nétuga-né-ta-na'dje gə larlɔr ləm tɔ, bəgərə gə kə tula-gel dee'gje lé dee ra gə larkas tɔ.

Tee-Raga 37

Dee ra sɔduk-manrɔ

¹Besalel ra sɔduk gə kag-akasia, ɱgalee as kəmkil dəw joo gə gesee ləm, tadee as kəmkil dəw kára gə gesee ləma, dəree as kəmkil dəw kára gə gesee ləm tɔ.

²Yeɛ ɔr giree ləm gə mée ləm gə larlɔr gə àr ɱgad-ɱgad ya, tɔbəi yeɛ ɔr ɱgəɱɔree gə larlɔr gugu ne dəa sub ləm tɔ.

³Yeɛ léɛ larlɔr ra gə niŋgáje ndá tula dee dɔ kumeeje gə sɔ'g lé ar njé gə joo to mboree gə kára'g ləm, njé gə joo to mboree gə raŋg'd ləm tɔ.

⁴Yeɛ təl kunda kag-akasiaje ndá ɔr gir dee gə larlɔr.

⁵Yeɛ ula kunda kagje neelé mee niŋgáje gə to mbɔr sɔduk'd lé mba kodo ne sɔduk lé.

⁶Yeɛ ra kidatea gə kə meekoso lemsé gə larlɔr gə àr ɱgad-ɱgad, ɱgalee as kəmkil dəw joo gə gesee ləm, tadee as kəmkil dəw kára gə gesee ləm tɔ.

⁷Yeɛ ndaji Nékundaje gə dara joo gə larlɔr, yeɛ ndaji dee gə larlɔr gə ra kəi-kɔr'g ndá rɛdə dee ta kidata sɔduk'g dɔ kumeeje gə joo'g lé,

⁸Yee ɾeɖə néndaji Nékunda gé dara gé kára tɔa gé kédé lɛm, yee ɾeɖə yee gé raŋg tɔa gé gogo lɛm tɔ, yee ar néndaji Nékundaje gé dara gé joo neelé naar bag ta kidata sɔduk'd dɔkumeje gé joo bɔr ya tɔ.

⁹Néndaji Nékundaje gé dara neelé deɛ naji bag dee tar d'ɔn ne dɔ kidata sɔduk neelé lɛm, deɛ tel kɛm dee gé rɔ nɔ'd lɛm tɔ, kɛm dee to gé dɔ kidata sɔduk'd lé ya tɔ.

Yee ra tabul kunda muru dɔ'g kar Ala

¹⁰Yee ra tabul gé kag-akasia, ŋgalee as kɛmkil dɔw joo lɛm, gé tadee as kɛmkil dɔw kára lɛma, dɛree as kɛmkil dɔw kára gé gesee lɛm tɔ.

¹¹Yee ɔr giree gé larlɔr gé àr ŋgad-ŋgad lɛm, yee ɔr ŋgəŋəree gugu ne dɛa sub lɛm tɔ.

¹²Yee ɔr mbiree gé i tar as ŋgan ji dɔw sɔ gugu ne dɛa sub ndá yee ɔr ŋgəŋəree gé larlɔr dɔ mbiree gé tar'g gugu ne dɛa sub lɛm tɔ.

¹³Yee ra niŋgáje sɔ gé larlɔr mbata lɛ tabul lé ndá tula niŋgáje neelé dɔ kumeeje gé sɔ'g lé wɔji ne dɔ gɔleeje gé sɔ lé tɔ.

¹⁴Niŋgáje neelé to mbɔr mbiree'g dɛb mba kar dee tula kunda kagje gé kɔ kodo ne tabul neelé keneɲ.

¹⁵Yee tɔl kunda kag-akasiaje ndá ɔr gir dee gé larlɔr gé mba kar dee d'odo ne tabul neelé tɔ.

¹⁶Yee ra nékulaje lai gé wɔji dɛa gé d'a gé kunda dɔ tabul'g neelé as ka-larje lɛm, gé karmbije lɛm, gé ŋgo dɔ manje lɛma, gé baije gé kɔ tɛr ne néje naŋg lɛm tɔ, yee ra dee gé larlɔr gé àr ŋgad-ŋgad ya.

Yee ra kag pɛrɛndɔ gé barkəmeeje siri

¹⁷Yee ra kag pɛrɛndɔ gé larlɔr gé àr ŋgad-ŋgad, yee ra kag pɛrɛndɔ neelé gé larlɔr gé ra kɛi-kɔr'g, gɔlee lɛm, kagee lɛm, barkəmeeje lɛm, dɔ kureje lɛma, gé néndaji puduje lɛm tɔ lé deɛ d'aree to kubururɔ gé kára ba ya.

¹⁸Barkəmeeje gé misɔ d'i kagee'g, barkəm kag pɛrɛndɔje gé munda to kelee gé kára lɛm, barkəm kag pɛrɛndɔje gé munda to kelee gé raŋg lɛm tɔ.

¹⁹Barkəmee gé kára lé, néje gé ndaji baije gé to asəna gé kandə kag gé baree amɔdɔ to keneɲ munda gé dɔ kureeje gé néndaji puduje gé wɔji dɛa-dɛa lɛm, barkəmee gé raŋg gé kára lé kara néje gé ndaji baije gé to asəna gé kandə kag gé baree amɔdɔ to keneɲ munda gé dɔ kureeje gé néndaji puduje gé wɔji dɛa-dɛa ya lɛm tɔ, barkəmeeje gé misɔ gé rɔd dɔ kag pɛrɛndɔ'g lé kara to togəbè ya tɔ.

²⁰Darɔ kag pɛrɛndɔ lé dɔ kuree gé dana lé, néje gé ndaji baije gé to asəna gé kandə kag gé baree amɔdɔ sɔ to keneɲ gé dɔ kureeje gé néndaji puduje gé wɔji dɛa-dɛa ya tɔ.

²¹Dɔ kuree kára to gel barkəmeeje gá joo gá dɔtar gá rɔd dɔ kag pərndɔ'g lé ləm, dɔ kuree kára to gel barkəmeeje gá ranɔ gá joo gá njekɔree goo deeje lé ləma, dɔ kuree kára to gel barkəmeeje gá joo gá rudu gá rɔd dee dɔ kag pərndɔ'g lé ləm tɔ.

²²Dɔ kureje gə barkəm kag pərndɔje lé deɛ to kubururɔ gá kára ba ya, deɛ ra deɛ lai gə larlɔr gá ra kəi-kɔr'g ləm, to larlɔr gá àr nɔgad-nɔgad ləm tɔ.

²³Yeɛ ra pərndɔje siri gá wɔji dɛa ləm, gə nétɔl pərje ləma, gə né kɔm bu pərje keneɲ ləm tɔ lé ra dee gə larlɔr gá àr nɔgad-nɔgad ya.

²⁴Yeɛ taa larlɔr gá àr nɔgad-nɔgad as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda mba ra né kag pərndɔ lé ləm gə nékulaje lai gá wɔji dɛa lé ləm tɔ.

Yeɛ ra loo-tuu-né gá ɛdɛ sululu dɔ'g

²⁵Yeɛ ra loo-tuu-né gá ɛdɛ sululu dɔ'g gə kag-akasia, nɔgalee as kəmkil dɛw kára ləm, tadee as kəmkil dɛw kára ləm tɔ, yee to dɔmbul tɔbɛi dɛree gá tar as kəmkil dɛw joo tɔ. Dɔ kumeeje gá ita lé rɛdɛ dee nɔ'd gə loo-tuu-né lé ya.

²⁶Yeɛ ɔr giree gə larlɔr gá àr nɔgad-nɔgad, dɛa gá tar ləm, gə kaareeje gá gugu dɛa ləma, gə gajeeje ləm tɔ ndá yeɛ ra nɔgəɲɛree gə larlɔr gugu ne dɛa sub tɔ.

²⁷Yeɛ ra niɲgáje joo gə larlɔr gel nɔgəɲɛree'g dɔ mbɔree'g joo, yeɛ tula dee mbɔree'g joo mba kula kunda kag keneɲ mba kɔdee ne.

²⁸Yeɛ tɔl kag-akasia gə kunda kagje ndá ɔr gir dee gə larlɔr.

²⁹Yeɛ ra ubu gá kɔ tər dɔ dɛw'g kundá ne gə kəmee ləm, gə kumɔ gá ɛdɛ sululu gá àr nɔgad-nɔgad to gá njepodé né podé ne kumɔ gá ɛdɛ sululu bèe ləm tɔ.

Teɛ-Raga 38

Yeɛ ra loo-nékinjaməs

¹Yeɛ ra loo-nékinjaməs gá kɔ roo né keneɲ gə kag-akasia, nɔgalee to kəmkil dɛw mi ləm, tadee as kəmkil dɛw mi ləm tɔ, yee to dɔmbul ndá dɛree i gá tar as kəmkil dɛw munda tɔ.

²Dɔ kumeeje gá sɔ'g lé yeɛ ra néndajije gá to asəna gə gaji da keneɲ ar dee teɛ tar dɔ loo-nékinjaməs'g lé ndá yeɛ ɔr gir dee gə larkas.

³Yeɛ ra nékulaje gá wɔji dɔ loo-nékinjaməs lé lai, baije gá tad ləm, gə əbje ləm, gə baije gá kɔ saga məs ləm, gə kag-larje gá ta dee tɔ ja-ja ləma, gə jo-pərje ləm tɔ, nékulaje lai neelé yeɛ ra dee gə lar gá kas ya.

⁴Yeɛ uji kúla lar aree to asəna gə bɔdɛ-lar kas bèe mbata lə loo-nékinjaməs neelé ndá, yeɛ ila mbiri loo-nékinjaməs'g lé un kudée gelee'g saar teɛ dɛree gá dana bab tɔ.

⁵Yeɛ léɛ lar gá kas ra gá niɲgáje ba unda dee dɔ kum bɔdɛ'g neelé mba tula kunda kagje keneɲ.

⁶Yeę tɔl kunda kag-akasiaje ndá ɔr gir dee gə lar gə kas.

⁷Yeę tula kunda kagje mee niŋgáje gə ra dee kaar loo-nékinjaməs'g lé mba kɔdee ne. Loo nékinjaməs neelé yeę ra gə kagje gə tɔl ndá ar mée to wəl.

⁸Yeę ra bai-togo-rɔ gə larkas ləm, gelee kara ra gə larkas ləm tɔ, nékoo-kəm lə denéje gə mbɔ dɔ nɔ ta kəi-kubu-si-Ala'g lé ba yeę iŋga larkas neelé keneŋ ya.

Yeę ra pal-kubu mba kila ne ndògo

⁹Yeę ra ndògo neelé. Par gə kel dɔkɔl lé yeę ila pal-kubuje gə ra dee gə kúla palégal gə sorè ar ŋgalee as kəmkil dəw tɔl (100) ləm,

¹⁰gə gaji kagje rɔ-joo gə bəgərə-gel deeje gə ra gə larkas ləm tɔ, nékwa-né-ta-na'dje lə gaji kagje neelé gə nétuga-né-ta-na'dje gə wɔji dɔ dee lé deę ra gə larnda.

¹¹Par gə kel dɔgel kara pal-kubuje gə ŋgal as kəmkil dəw tɔl to keneŋ ləm, gə gaji kagje rɔ-joo gə bəgərə-gel deeje rɔ-joo ləm tɔ, nékwa-né-ta-na'dje gə wɔji dɔ gaji kagje gə nétuga-né-ta-na'dje gə wɔji dɔ dee lé deę ra gə larnda.

¹²Par gə kel dɔ-gó lé pal-kubuje gə as kəmkil dəw rɔ-mi to keneŋ ləm, gə gaji kagje dɔg ləma, gə bəgərə-gel deeje dɔg ləm tɔ, nékwa-né-ta-na'dje lə gaji kagje neelé gə nétuga-né-ta-na'dje gə wɔji dɔ dee lé deę ra gə larnda.

¹³Par gə kel bər lé tad gadloo lé as kəmkil dəw rɔ-mi,

¹⁴ndá pal-kubuje gə ŋgal as kəmkil dəw dɔg-giree-mi gə gaji kagje munda gə bəgərə-gel deeje gə wɔji dɔ dee munda to keneŋ mbata lə debee gə kára ləm,

¹⁵tɔbəi debee gə njekɔm'g joo gə as gə maree béréré gə ɔ tarəwkɔg'd lé pal-kubuje ləa as kəmkil dəw dɔg-giree-mi gə gaji kagje munda gə bəgərə-gel deeje gə wɔji dɔ dee to keneŋ ləm tɔ.

¹⁶Pal-kubuje lai gə ra ne ndògo lé deę ra gə kubu gə ra gə kúla palégal gə sorè ya.

¹⁷Bəgərə-gel gaji kagje lé deę ra gə lar gə kas ləm, nékwa-né-ta-na'dje lə gaji kagje lé gə nétuga-né-tana'dje gə wɔji dɔ dee lé deę ra gə larnda ləma, deę d'ɔr dɔ gaji kagje gə tar lé gə larnda ləm tɔ. Gaji kagje lai gə wɔji dɔ gad ndògo gə neelé deę tɔ dee na'd gə nétuga-né-ta-na'dje gə ra gə larnda lé ya.

¹⁸Pal-kubu gə tarəwkɔg'd lé to yee gə d'ɔs gə kúla gə ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm, gə kubu gə ra gə kúla palégal gə sorè ləm tɔ, ŋgalee as kəmkil dəw rɔ-joo ləm, dəree gə tar as kəmkil dəw mi ləm tɔ. Dəree neelé asəna kára ba gə tad pal-kubu lə ndògo neelé ya,

¹⁹gaji kagje sɔ gə wɔji dəa, gə bəgərə-gel deeje sɔ gə wɔji dɔ dee ləm tɔ lé deę ra gə lar gə kas ləm, nékwa-né-ta-na'dje gə nétuga-né-tana'dje gə wɔji dɔ dee to gə larnda ləma, gə dɔ gaji kagje gə tar lé d'ɔr gə larnda ləm tɔ.

²⁰Kagje lai gə tɔl gə wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala ləm, gə ndògo ləm tɔ lé deę ra gə lar gə kas.

Tura goo néje bəd-bəd gə deę ra ne kəi-kubu-si-Ala lé

- ²¹Aa ooje, tura gə deę tura goo néje gə deę ra ne kula kəi-kubu-si-Ala gə kəi-kubu-kinga-nə gə to gə kəmee gə goo ndukun gə Moyis un ar deę gə wəji dɔ kula ra Ləbije gə Itamar, ɲgolə Aarɔ gə to njekinjanéməs aa dɔ deę keneɲ lé ɓa to nee.
- ²²Besalel, ɲgolə Uri gə to ɲgolə Hur gə ginkoji'g lə Juda lé ra néje lai gə Njesigəneə un ne ndia ar Moyis,
- ²³Oholiab, ɲgolə Ahisamak gə ginkoji'g lə Dan lé to njela səa tɔbəi yeę lé to njegosokula tɔl mbalje ləm, gə njetum gin kulaje gə sigi-sigi ləma, gə njekɔs kubu gə ndiri ndul piro-piro gə kas gəɟ gə kas njir-njir ləm, gə kubu gə ra gə kúla palégal ləm tɔ.
- ²⁴Larlɔrje lai gə ra ne kulaje gə wəji dɔ kəi-kubu-si-Ala to larlɔr nékarnojije ya, kwɔi ləa as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl jinaijoo gə dəa rɔ-siri giree-siri (877) gə ɲganee tɔl munda (300) gə goo nékwɔji-né gə wəji dɔ kəi-kubu-si-Ala ya.
- ²⁵Larnda lə deę gə deę tura lé to nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo munda gə dəa dɔg-giree-siri gə ɲganee tɔl siri gə dəa rɔ-siri giree-mi (317.775) gə goo nékwɔji-né gə wəji dɔ kəi-kubu-si-Ala tɔ.
- ²⁶Yeę ɓa to ɲgan larnda mi-mi gə wəji dɔ deę kára kára, to ges larnda gə goo nékwɔji-né gə wəji dɔ kəi-kubu-si-Ala ya mbata lə diŋgamje kára kára lai gə tura deę loo tura bula'g lə deę lé, un kudee dɔ deę gə ləb koji deę aɟ rɔ-joo gə tar lé tɔ ndá wəji dɔ diŋgamje tɔl-tɔl-dɔg-loo-tɔl misə giree munda gə dəa tɔl mi gə dəa rɔ-mi (603.550) lé ya.
- ²⁷Larnda gə deę léę ra ne bəgərə gel kəi-kubu-si-Ala gə bəgərə gel pal-kubu ganɟ mee kəi-kubu-si-Ala as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo munda (3.000): yeę ɓa bəgərəjə gə tɔl lé deę ra deę gə larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo munda (3.000) ya, bəe ɓa larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda ndá wəji dɔ bəgərə kára kára ya tɔ.
- ²⁸Larnda gə as nékwɔji kwɔi-lə-né dɔg-giree-siri (17) gə ɲganee tɔl siri gə dəa rɔ-mi (750) gə nai lé deę ra ne nékwa-né-ta-nə'd lə gəji kəgje ləm, gə nétuga-né-nə'dje gə tuga ne gəji kəgje nə'd ləma, d'ɔr dɔ gəji kəgje'g lé ləm tɔ.
- ²⁹Larkas gə to nékarnojije lé aɟ nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo joo gə dəa tɔl gə dəa rɔ-joo giree-sɔ (2.124).
- ³⁰Yeę ɓa deę ra ne néje gə kə kunda tula gel ta kəi-kubu-kinga-nə ləm, gə loo-nékinjaməs gə ra gə larkas gə bədə-lar gə wəji dəa ləm, gə nékulaje gə wəji dɔ loo-nékinjaməs lé ləm,
- ³¹gə bəgərə-gel ndògo gə gugu dəa sub ləm, gə bəgərə-gel tarəwkɔg ləma, gə kəgje lai gə tɔl d'wəji ne dɔ mee kəi-kubu-si-Ala gə ndògo-kubu ləm tɔ.

Tee-Raga 39

Dee ra kubuje mbata njékinjanéməsje: Epod

¹Kubu gá ndiri ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir lé dee ra ne kubu gə kə ra kula gə wəji dɔ kəi-kubu-si-Ala ləm, ra ne kubuje gə to gə kəmee mbata lə Aarɔ to gə Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé ləm tɔ.

²Dee ra épod gə kúla larlɔr ləm, gə kulaje gə ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm, gə kubu gə ra gə kúla palégal gə sorè ləm tɔ.

³Dee d'unda larlɔr ndəg-ndəg d'aree to pəblə ndá riba dana ɲgərərə-ɲgərərə ba tula nɔ'd gə kubuje gə ndiri ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm, gə kubu gə ra gə kúla palégal ləm tɔ, njekɔsee ɔsee gə ɲgəŋgee béréré-béréré tɔ.

⁴Dee ra kúla kubu dɔ bagee'g mba kwa ne teaje nɔ'd, bèe ba teaje gə joo lé d'a kwa dee ne nɔ'd ya.

⁵Gagəra lé dee ra gə néje to gə ra ne épod ləm, dee tɔ dɔ kubu'g ləm tɔ, dee ra gə kúla larlɔr ləm, gə kúla gə ndul piro-piro, gə kas gəj gə kas njir-njir ləma, gə kubu gə ra gə kúla palégal gə sorè ləm tɔ, to gə Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé ya.

⁶Dee ra néməmə-dɔ-jərje gə larlɔr mba kwa ne jər onikisje, to jərje gə dee tija ri Israəlje gə diŋgam keneŋ to gə tija ne nétorjije bèe.

⁷Dee tula dee dɔ kubu gə to bag épod'd gə mba karee to nékolé-mee dɔ Israəlje'g, to gə Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé tɔ.

Dee ra bɔl kubu gə tɔ kaar dee'g

⁸Dee ra bɔl kubu gə tɔ kaar dee'g gə njekɔsee ɔsee gə ɲgəŋgee béréré-béréré, ra to gə ra ne épod bèe ya gə kúla larlɔr ləm, gə kúla gə ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləma, gə kubu gə ra gə kúla palégal gə sorè ləm tɔ.

⁹Yee to gə dɔmbul, bɔl kubu gə tɔ kaar dee'g lé to kubuje joo gə d'unda dee nɔ'd tɔ, ɲgalee askəm mbuna kɔ ji dəw gə ɲgon jia gə rudu kára ləm, tadee kara askəm mbuna kɔ ji dəw gə ɲgon jia gə rudu kára ləm tɔ, ndá to kubuje joo gə d'unda dee nɔ'd ya.

¹⁰Dee tɔs jərje dɔ kubu'g neelé goo nɔ'd ɲgen-ɲgen loo sɔ, rəbee gə dɔtar to jərje gə ri dee lə sardoinə, gə topajə, gə emerodə,

¹¹rəbee gə njekɔm'g joo to eskarbuklə, gə sapir, gə diamə,

¹²rəbee gə njekɔm'g munda to opal, gə agatə, gə ametistə,

¹³rəbee gə njekɔm'g sɔ to Krisolitə, gə onikis, gə jaspə tɔ. Jərje neelé dee d'wa dee gə néməmə deeje gə ra gə larlɔr.

¹⁴Jərje neelé d'as dɔg-giree-joo gə goo ri Israəlje gə diŋgam tɔ, dee tija dee to gə tija ne nétorji bèe ndá jərje kára kára lé dee tija ri ginkoji Israəlje kára kára keneŋ saar as dɔg-gir-dee-joo lé tɔ.

- ¹⁵Dee ra yeŋgəreje gə larlor gé àr ñgad-ñgad ndá d'unda kəm nǎ'd to gé kúla bèe lé mbata lə bəl kubu gé to kaar dee'g.
- ¹⁶Dee ra néməmənaje gə larlor ləm, gə ñgamaje joo gə larlor ləm to ndá dee tula ñgamaje gé joo neelé dɔ kum bəl kubu gé to kaar dee'gje gé joo gé tar ya.
- ¹⁷Dee d'ula kúla yeŋgəre gé ra gə larlor joo mee ñgamaje gé joo gé to dɔ kum bəl kubu gé to kaar dee'gje gé joo neelé,
- ¹⁸kúla yeŋgəreje gé joo neelé dee tuga dee ta néməmənaje'd gé joo gé tula dee dɔ bag épod'g lé.
- ¹⁹Dee lée larlor ra gé ñgamaje gé raŋg joo ndá dee tula dee dɔ kum bəl kubu gé to kaar dee'gje'd gé joo par gé mée'g kəi gé wa dɔ épod par gé tar lé.
- ²⁰Dee lée larlor ra gé ñgamaje gé raŋg joo gə mba tuga gin kubu'g dɔ bag épodje'd gé joo ləm, nɔ kubu'g loo gé ta dee iŋga nǎ keneŋ par gé dɔ gagəra'g ləm to,
- ²¹Dee tuga ñgamaje lə bəl kubu gé to kaar dee'g gə ñgamaje lə épod nǎ'd gə kúla kubu gé ndul piro-piro mba kar bəl kubu gé to kaar dee'g lé to ne tar dɔ gagəra'g lə épod ləm, gə mba karee ya ne épod yag el ləm to, to gé Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé ya to.

Dee ra kubuje gé raŋg gé to gə kəmee

- ²²Dee ra kubu gé ñgal yududu gé wɔji dɔ épod lé ndá ra gə kubu gé ndul piro-piro ya goo kára ba.
- ²³Loo gé dana bab lə kubu lé dee d'ar kəmee to keneŋ ndá dee d'ɔs təa gə kúla lar mba karee ndər pigiri-pigiri, yee ba kubu neelé a til ne el.
- ²⁴Gel kubu'g par gé bər neelé dee to né gé to asəna gə kandə dɔ gé ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm, gə kúla gé sorè keneŋ ləm to.
- ²⁵Dee ra ñgan mədje gə larlor ndá ñgan mədje gaŋg mbuna kandə dije gé gugu ne dɔ gel kubu neelé sub mbuna kandə dije'g ya,
- ²⁶ñgon mədə kára gə kandə dɔ kára, ñgon mədə kára gə kandə dɔ kára gugu ne dɔ gel kubu gé ñgal yududu neelé sub, to kubu kǎ ra kula, to gé Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé to.
- ²⁷Dee ra kubu gé ñgal yududu gé gel maree'd gé d'uji gə kúla palégal mbata lə Aarɔ ləm, gə mbata lə ñganeeje gé diŋgam ləm to,
- ²⁸gə dɔgugu gé dee ra gə kubu gé ra gə kúla palégal ləm, gə jɔgje gé ra gə kubu gé d'uji gə kúla palégal mba kar dee ndaŋg ne m̀er ləm to, kubu bulaa lé dee ra gə kubu gé d'uji gə kúla palégal gé to kubu palégal gé sorè,
- ²⁹gagəra lé dee ra gə kubu gé d'uji gə kúla palégal gé sorè ləm, d'ɔs gə ñganɡee béréré-béréré ləma, gé to ndul piro-piro gə kas gəj gə kas njir-njir ləm to, to gé Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé ya to.

³⁰Dee léé larlor gé àr ñgad-ñgad ra gé mbor gé to gé kamee bèe ndá dee tija né keneñ to gé tija ne nétorijje bèe pana: TO GĚ KĚMEE KAR NJESIGĚNEĚ.

³¹Dee to mbor neelé gé kúla gé ndul piro-piro do doogugu'g, no doogugu'd gé kédé dao, to gé Njesigəneə ba un ne ndia ar Moyis lé.

Dee tɔl ta kula kai-kubu-si-Ala bém

³²Togábè ba dee tɔl ne kulaje lai gé wɔji do kai-kubu-si-Ala, gé kai-kubu-kinga-ña lé bém tɔ. Israélje lé ra néje lai gé Njesigəneə un ne ndia ar Moyis, dee ra togábè tɔ.

³³Dee d'odo kai-kubu-si-Ala d'aw ne ro Moyis'g: Kai-kubu-kinga-ña lé ləm gé néje lai gé wɔji dɛa lé: nékwa-né-ta-ña'dje ləm, gé kagje gé tɔl dee ləm, gé kunda kagje ləm, gé gaji kagje ləm, gé bəgərə-gel dee'gje ləm,

³⁴Gə nékɔ do gé ra gé ndar da-mán gé baree dopi ləma gé pal-kubu gang mee kai ləm,

³⁵Gə sɔduk kɔ kərgoota gé kunda kagje gé wɔji dɛa ləm, gé kideata ləm,

³⁶Gə tabul gé nékulaje lai gé wɔji dɛa ləm, gé muru gé to gé kamee ləm,

³⁷Gə kag pərndɔ gé ra gé larlor gé àr ñgad-ñgad ləm, gé pərndɔje gé wɔji dɛa gé to pərndɔje gé gɔl do dee ləm, gé nékulaje lai gé wɔji dɛa ləm, gé ubu mbata lə kag pərndɔ lé ləm,

³⁸Gə loo-tuu-né gé ra gé larlor ləm, gé ubu gé kɔ tər do dɛw'g kundá ne gé kamee ləm, gé kumɔ gé ədɛ sululu ləm, Gə pal-kubu mbata lə tarəw kai-kubu ləm,

³⁹Gə loo-nékinjaməs gé ra gé lar gé kas gé bɔdɛ gé d'uji gé larkas gé wɔji dɛa ləm, gé kunda-kagje gé nékulaje lai gé wɔji dɛa ləm, Gə bai-togo-ro ləm, gé gelee ləm,

⁴⁰Gə pal-kubu gé wɔji do ndògo ləm, gé gaji kagje gé bəgərə-gel deeje gé wɔji dɛa ləm, gé pal-kubu gé wɔji do tarəwkɔg ləm, gé kulaje gé kagje gé tɔl gé wɔji dɛa ləm, Gə nékulaje lai gé wɔji do kula lə kai-kubu-si-Ala gé kai-kubu-kinga-ña ləm, gé kubuje gé gé mba ra ne kula mee kai-kubu-si-Ala'g ləm,

⁴¹Gə kubuje gé to gé kamee mbata lə Aarɔ gé to njekinjanéməs lé ləma, Gə kɔ nganeeje gé diŋgam gé mba kar dee ra ne kula gé wɔji do nékinjaməs lé ləm tɔ.

⁴²Israélje lé ra kulaje neelé lai gé goo ndukunje gé Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé ya.

⁴³Moyis tən kulaje neelé lai, ndá aa oo, dee ra to gé Njesigəneə un ne ndia ar dee lé dee ra togábè ya. Bèe ba Moyis tər ne ndia do dee'g ya.

Tee-Raga 40

Ndukun gé wɔji do la kai-kubu-kinga-ña

¹Njesigəneə ula Moyis pana:

- ²ndɔ́ gɛ́ donɔ́ɔ́r mee naɪ́ gɛ́ donɔ́ɔ́r lé i a kar dee la kɛ́i-kubu-kiɲga-na gɛ́ to gɛ́ kɛ́mee lé.
- ³D'a kunda sɔ́duk kɔ́ kɔ́rgoota keneɲ lɛ́m, d'a kila pal-kubu-gaɲg-mee-kɛ́i neɔ́'g lɛ́m tɔ́.
- ⁴D'a kun tabul ndá d'a kunda néje dɔ́'g gɛ́ léé-lée. D'a kun kag pɛ́rɛ́ndɔ́ ndá d'a gɔ́l pɛ́rɛ́ndɔ́je gɛ́ wɔ́ji dɛ́a.
- ⁵D'a kunda loo-tuu-né gɛ́ ɛ́dɛ́ sululu gɛ́ ra gɛ́ larlɔ́r nɔ́ sɔ́duk kɔ́ kɔ́rgoota'g lé lɛ́m, d'a kila pal-kubu tarɛ́w kɛ́i-kubu-si-Ala'g lɛ́m tɔ́.
- ⁶D'a kunda loo-nékinjamɛ́s gɛ́ kɔ́ roo né keneɲ lé nɔ́ tarɛ́w kɛ́i-kubu kiɲga na'd.
- ⁷D'a kunda bai-togo-rɔ́ loo gɛ́ dana bab'g mbuna tarɛ́w kɛ́i-kubu-kiɲga-na gɛ́ loo-nékinjamɛ́s'g lɛ́m, d'a kɔ́m mán keneɲ lɛ́m tɔ́.
- ⁸D'a kila ndògo-kubu gugu ne dɛ́a ndá d'a kila pal-kubu tarɛ́wkɔ́g'd lé.
- ⁹I a kun ubu gɛ́ kɔ́ tɛ́r lé ndá i a tɛ́r dɔ́ kɛ́i-kubu-si-Ala'g gɛ́ dɔ́ néje lai gɛ́ to méé'g lɛ́m, i a kunda kɛ́i neelé gɛ́ kɛ́mee gɛ́ nékulaje lai gɛ́ wɔ́ji dɛ́a lɛ́m tɔ́, bèe ba a to né gɛ́ to gɛ́ kɛ́mee ya.
- ¹⁰I a tɛ́r ubu dɔ́ loo-nékinjamɛ́s gɛ́ kɔ́ roo né keneɲ gɛ́ dɔ́ nékulaje lai gɛ́ wɔ́ji dɛ́a lɛ́m, i a kunda loo-nékinjamɛ́s lé gɛ́ kɛ́mee lɛ́m tɔ́, bèe ba a to loo-nékinjamɛ́s gɛ́ to gɛ́ kɛ́mee doi.
- ¹¹I a tɛ́r ubu dɔ́ bai-togo-rɔ́'g gɛ́ dɔ́ gelee'g lé ndá i a kunda gɛ́ kɛ́mee tɔ́.
- ¹²I a kar Aarɔ́ gɛ́ ɲganeeje gɛ́ diɲgam d'a rɛ́m pɛ́r gɛ́ tarɛ́w kɛ́i-kubu-kiɲga-na'd ndá i a togo dee gɛ́ mán.
- ¹³I a kula kubuje gɛ́ to gɛ́ kɛ́mee rɔ́ Aarɔ́'g lɛ́m, i a kwa dɛ́a gɛ́ ubu lɛ́ma, i a kundá gɛ́ kɛ́mee mba karee ra kula gɛ́ wɔ́ji dɔ́ nékinjamɛ́s kam lɛ́m tɔ́.
- ¹⁴I a kar ɲganeeje gɛ́ diɲgam rɛ́m pɛ́r gɛ́ keneɲ ndá i a kula kubuje gɛ́ ɲgal yududu rɔ́ dee'g.
- ¹⁵I a tɛ́r ubu neelé dɔ́ dee'g to gɛ́ i tɛ́r ne dɔ́ bɔ́ deeje'g bèe mba kar dee ra ne kula gɛ́ wɔ́ji dɔ́ nékinjamɛ́s kam tɔ́. Ubu gɛ́ i tɛ́r dɔ́ dee'g lé a kar dee d'askɛ́m ra kula gɛ́ wɔ́ji dɔ́ nékinjamɛ́s lé kam saar gɛ́ nɔ́ mbuna ɲgaka deeje'g.

Moyis ar dee la kɛ́i-kubu-si-Ala

- ¹⁶Moyis ra néje lai gɛ́ Njesigəneɔ́ un ne ndia aree lé, yeɔ́ ra togəbè ya.
- ¹⁷Nɔ́ gɛ́ donɔ́ɔ́r mee naɪ́ gɛ́ donɔ́ɔ́r mee lɛ́b gɛ́ njekɔ́m'g joo lé deɔ́ la kɛ́i-kubu-si-Ala.
- ¹⁸Moyis ar dee la kɛ́i-kubu-si-Ala, deɔ́ d'unda bəgərə-gel deeje'g lɛ́m, deɔ́ tula kagje gɛ́ tɔ́l dee gɛ́ kunda-kagje keneɲ lɛ́ma, gɛ́ tur gaji kagje tar lɛ́m tɔ́.

¹⁹Dee d'ila pal-kubu dɔ kai-kubu-kiŋga-na'g lɛm, dee d'ila nɛkɔ dɔ kai-kubu neelɛ dɔ'g lɛm tɔ, to gɛ Njesigɛneɛ un ne ndia ar Moyis lɛ.

²⁰Yee ɔm bɛgɛrɛ mbalje gɛ kɔ godndu gɛ dɔg lɛ mee sɔduk kɔrgoota'g. Dee tula kunda kagje ta sɔduk'g lɛm, dee d'ila kidatea gɛ kɔ meekoso lemsɛ ta sɔduk'g lɛm tɔ.

²¹Dee d'aw gɛ sɔduk kɔrgoota neelɛ mee kai-kubu-si-Ala'g tɔbɛi dee tɔ pal-kubu-gaŋg-mee kai d'aree ɔn dɔ sɔduk kɔrgoota, to gɛ Njesigɛneɛ un ne ndia ar Moyis lɛ ya.

²²Dee d'unda tabul mee kai-kubu-kiŋga-na'g par gɛ kel dɔgel lɛ kai-kubu-si-Ala nɔ pal-kubu-gaŋg-mee-kai'g lɛ,

²³ndá dee ndur pil muruje gɛ to gɛ kɛmee dɔ na'd dɔ tabul'g nɔ Njesigɛneɛ'g, to gɛ Njesigɛneɛ un ne ndia ar Moyis lɛ ya.

²⁴Dee d'unda kag pɛrndɔ mee kai-kubu-kiŋga-na'g aree wɔji dɔ tabul njoron par gɛ kel dɔkɔl lɛ kai-kubu-si-Ala,

²⁵ndá dee d'ɔs pɛr ta pɛrndɔje'g nɔ Njesigɛneɛ'g, to gɛ Njesigɛneɛ un ne ndia ar Moyis lɛ ya.

²⁶Dee d'unda loo-tuu-nɛ gɛ ra gɛ larlɔr mee kai-kubu-kiŋga-na'g nɔ pal-kubu-gaŋg-mee-kai'g neelɛ

²⁷ndá dee tuu kuma gɛ ɛdɛ sululu dɔ'g, to gɛ Njesigɛneɛ un ne ndia ar Moyis lɛ ya.

²⁸Dee tɔ pal-kubu ta kai-kubu-kiŋga-na'g.

²⁹Tɔbɛi dee d'unda loo-nɛkinjamɛs gɛ kɔ roo nɛ dɔ'g mbɔr tarɛw kai-kubu-kiŋga-na'g ndá dee d'inja nɛkinjamɛs gɛ kɔ roo lɛm, dee d'un nɛkar gɛ to nduji lɛm tɔ, to gɛ Njesigɛneɛ un ne ndia ar Moyis lɛ ya.

³⁰Dee d'unda bai-togo-rɔ pɛn-loo gɛ to mbuna kai-kubu-kiŋga-na gɛ loo-nɛkinjamɛs'g ndá d'ɔm mán togo rɔ keneɲ.

³¹Bèe ba Moyis gɛ Aarɔ gɛ ŋganeeje gɛ diŋgam togo ji deeje gɛ gɔl deeje keneɲ,

³²loo gɛ dee d'andɛ mee kai-kubu-kiŋga-na'd lɛ lɛm, gɛ loo gɛ d'aw pɛr gɛ loo-nɛkinjamɛs'g lɛ lɛm tɔ ndá dee togo rɔ dee, to gɛ Njesigɛneɛ un ne ndia ar Moyis lɛ ya.

³³Moyis ar dee d'ila ndògo-kubu gir kai-kubu-si-Ala gɛ gir loo-nɛkinjamɛs'g lɛm, ar dee tɔ pal-kubu tarɛwkɔg'g lɛ ndògo-kubu lɛm tɔ. Bèe ba Moyis tɔl ne kula neelɛ bɛm ya.

Rɔnduba lɛ Njesigɛneɛ taa loo pɛl-pɛl mee kai gɛ to gɛ kɛmee'g

³⁴Togábèe mum ree aar dɔ kai-kubu-kiŋga-na'g lɛm, rɔnduba lɛ Njesigɛneɛ taa loo mee kai gɛ to gɛ kɛmee'g lɛ pɛl-pɛl lɛm tɔ.

35 Moyis askəm kandə mee kəi-kubu-kiŋga-ŋa'd el mbata mum lé aar dɔ'g ləm, rɔnduba lə Njesigəneɔ kara taa loo mee kəi gó to gə kəmee neelé pəl-pəl ləm tɔ.

36 Loo gó rara gó Israəlje d'a gə kɪ keneŋ kaw ndá mum lé ɪ dɔ kəi-kubu-si-Ala'g aw kédé ba deɛ d'aw bəi.

37 Bó lé mum lé ɪ el ndá deɛ kara d'ɪ d'aw el saar ndɔ gó mum lé ɪ ba.

38 Dan kàrá lé mum lə Njesigəneɔ aar dɔ kəi-kubu-si-Ala'g, loondul'g ndá pər ba taa toree kəm ginkoji Israəlje'g lai loo kaw rəbəje'g lə dee ya.

Ləbije

Ləbije 1

RƏW KINJA NÉMƏSJE Nékinjaməsje gə kə roo

- ¹Njesigəneə bar Moyis wəl mee kəi-kubu-kiŋga-nə'g ulá pana:
- ²Maji kari ula Israəlje pana: Loo gə dəw kára mbuna sí'g a gə ree gə nékinjaməs kar Njesigəneə ndá lé to gə nékul gə mbuna daje gə boi-boi'g əsé yee gə mbuna daje gə lam-lam'g bəe kara yee a kwa ree ne ya.
- ³Bó lé nékinjaməs læa to nékul gə boi gə kə roo ndá yee a kwa yee gə to gə bə maŋg gə rəa minə el, yee a kaw ne tarəw kəi-kubu-kiŋga-nə'g nɔ Njesigəneə'g mba taa ne kəmee ya.
- ⁴Yee a kila jia dɔ nékinjaməs gə kə roo'g neelé ndá a taa ne kəm Njesigəneə mba karee ɔr ne ta dɔ debee'g neelé ya.
- ⁵Yee a kinja gwɔb bə maŋg neelé nɔ Njesigəneə'g ndá njékinjanéməsje gə to ŋgalə Aarɔ lé d'a kun məs neelé mba saga gugu ne dɔ loo-nékinjaməs gə to tarəw kəi-kubu-kwa-dɔ-nə'g lé tɔ.
- ⁶Yee a kər ndar da-kul gə kə roo neelé ndá a gaŋgee dana dɔguru-dɔguru ya.
- ⁷Ŋgalə Aarɔ gə njékinjanéməs lé d'a yel pər loo-nékinjaməs'g neelé ndá d'a kəm ta kir keneŋ gə léé-léé tɔ.
- ⁸Njékinjanéməsje gə to ŋgalə Aarɔ lé d'a kəm dakasee gə gaŋgee dana lé ləm, gə dəa ləma, gə ubee ləm tɔ, dɔ ta kir gə dɔ pər'd loo-nékinjaməs'g neelé.
- ⁹Yee a togo ŋgan siŋ da lé gə gɔleeje gə man ndá njékinjanéməs lé a roo néje neelé lai dɔ loo-nékinjaməs'g. To né gə kə roo ləm, to nékinjaməs gə roo gə baiyee ədə lel Njesigəneə ləm tɔ.
- ¹⁰Bó lé nékinjaməs læa to gə nékul gə lam bəe gə to ŋgon badə əsé ŋgon byə gə kə roo lé ndá maji karee wa bəlee gə rəa minə el bə.
- ¹¹Yee a kinja gwɔbee mbər loo-nékinjaməs'g par gə dɔgel nɔ Njesigəneə'g, ndá njékinjanéməsje gə to ŋgalə Aarɔ lé d'a kun məsee mba saga dɔ loo-nékinjaməs'g gugu ne dəa sub.
- ¹²Yee a gaŋgee dana dɔguru-dɔguru ndá njékinjanéməs lé a kəm dakasee gə deɛ gaŋg dana lé gə dəa, gə ubee dɔ ta kir gə to dɔ pər'd loo-nékinjaməs'g lé ya.
- ¹³Yee a togo ŋgan siŋ da lé gə gɔleeje gə man, ndá njékinjanéməs a roo néje neelé lai loo-nékinjaməs'g. To né gə kə roo ləm, to nékinjaməs gə roo gə baiyee ədə lel Njesigəneə ləm tɔ.
- ¹⁴Bó lé nékinjaməs læa gə a gə kinja kar Njesigəneə lé to gə yelje gə kə roo ndá yee a kwa dərkułje əsé ŋgan dərndaje ya.

¹⁵Njekinjanéməs lé a ree gə yel neelé nɔ loo-nékinjaməs'g, yeɛ a riba dəa gə yel jia ndá a roo dəa neelé loo-nékinjaməs'g, tɔbəi yeɛ a korè mbè mba kar məsee aɪ kaar loo-nékinjaməs'g lé.

¹⁶Yeɛ a kɔr kəi nékɔ lə yel gə bèleje nɔ'd ndá a kɔm dee mbɔr loo-nékinjaməs'g par gə bər loo kɔm bu pər'g.

¹⁷Yeɛ a tɔ bagee kyɔ keneɲ lal kɔr, ndá njekinjanéməs lé a roo né neelé loo-nékinjaməs'g, dɔ ta kir gə dɔ pər'd. To né gə kɔ roo ləm, to nékinjaməs gə roo gə baiyee ədə lel Njesigəneɔ ləm tɔ.

Ləbije 2

Nékar gə to nduji

¹Loo gə dəw a gə kun nékar gə to nduji mba kar Njesigəneɔ ndá yeɛ a kun nduji gə ndá léréré, yeɛ a kɔm ubu dɔ'g ləm, yeɛ a kɔm né gə ədə sululu dɔ'g ləm tɔ.

²Yeɛ a kaw ne rɔ njékinjanéməsje gə to ŋgalə Aarɔ ndá njekinjanéməs lé a kɔr nduji gə ndá léréré gə saga ubu dɔ'g neelé, gə né gə ədə sululu lé bura ya ləm tɔ as ŋgo ji dəw kára ndá yeɛ a rée loo-nékinjaməs'g asəna gə nékolé-mee bèe. To nékar Ala gə baiyee ədə lel Njesigəneɔ ya.

³Ges nékar gə nai lé a to mbata lə Aarɔ gə ŋganeeje ya, to né gə to gə kəmee doi mbuna nékarje gə roo nɔ Njesigəneɔ'g ya.

⁴Bó lé i a gə kun nékar gə d'wɔb mee bwa-bɔda'g ndá i a kun mbə gə ra gə nduji gə ndá léréré gə lal əm-tiné gə mbɔɪ gə ubu ləm, əsé a to mbə gə kila gə lal əm-tiné gə saga ubu dɔ'g ləm tɔ.

⁵Bó lé nékar ləi to mbə gə d'ila mee əb'd ndá i a ra gə nduji gə ndá léréré gə mbɔɪ gə ubu gə əm-tiné godo keneɲ.

⁶I a kwa gaji dana-dana tɔbəi i a kɔm ubu dɔ'g tɔ, to nékar Ala gə to nduji ya.

⁷Bó lé nékar ləi to mbə gə d'ilá dɔ kɔr-pər'd ndá i a ra gə nduji gə ndá léréré gə mbɔɪ gə ubu ya.

⁸I a ree gə nékar gə ra gə néje neelé mba kar Njesigəneɔ ndá i a kar njekinjanéməs ba, yeɛ a kaw ne loo-nékinjaməs'g bəi.

⁹Njekinjanéməs lé a kɔr né gə kəm kolé-mee-dɔ'g lé kédé ba a rée loo-nékinjaməs'g bəi. To nékar gə baiyee ədə lel Njesigəneɔ ya.

¹⁰Ges nékar gə to nduji gə nai lé a to kɔ Aarɔ gə ŋganeeje ya, to né gə to gə kəmee doi gə ur dɔ mareeje'g mbuna nékarje gə kɔ roo nɔ Njesigəneɔ'g ya.

¹¹Nékar gə to nduji gə rara kara gə seɪ a gə karje Njesigəneɔ lé əm-tiné a godo keneɲ, mbata seɪ a rooje né gə əm-tiné əsé ubu tɔɪi to keneɲ lé mbuna nékarje gə kɔ roo nɔ Njesigəneɔ'g lé el.

¹²Sej a kasjekəm kun néje gá togábè asəna gə nékar gá wəji dɔ dɔmaɪ-kó gá dɔtar ya ne d'a ree ne loo-nékinjaməs'g asəna gə nékar gá baiyee ədə lel bèe lé el.

¹³Nékarje lai lai gá to nduji lé i a dusu kad dɔ'g ya, i a kar nékarje lai gá to nduji lé lal dusu kad dɔ'g el mbata kad lé to nétɔji gá wəji dɔ manrɔ lə Ala lai, nékarje lai lai gá to nduji lé i a dusu kad dɔ'g ya.

¹⁴Bó lé i un nékar gá to dɔmaɪ-kó gá dɔtar kar Njesigəneə ndá i a yɔlè dɔ jɪga kó lai lé dɔ pər'd ləm a kusu gá ndujee ba a ree ne bəi, yee ba gá nékar gá to dɔmaɪ-kó gá dɔtar ya.

¹⁵I a kɔm ubu dɔ'g ləm, a kɔm né gá ədə sululu dɔ'g ləm tɔ, yee ba gá nékar gá to nduji ya.

¹⁶Njekinjanéməs lé a roo ges kandə kó gá kusu ləm, gə ubu ləma, gə né gá ədə sululu bura ləm tɔ asəna gə nékolé-mee-dɔ'g bèe. Yee ba to nékar gá kə roo nɔ Njesigəneə'g lé ya.

Ləbije 3

Nékinjaməsje gá kə kɔm nɔ'd

¹Loo gá dəw a gə kun nékinjaməs gá kə kɔm nɔ'd gə Njesigəneə ndá bó lé yee a kwa da-kul gá boi, lé to gá bɔ maŋg əsé kɔ maŋg kara yee a kwa yee gá rəa minə el ba a kaw ne nɔ Njesigəneə'g bəi.

²Yee a kila jia dɔ da-kul'g ndá a kinja gwəbee tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g ndá njékinjanéməsje gá to ŋgalə Aarɔ lé d'a saga məsee loo-nékinjaməs'g gugu sub ya.

³Nékinjaməs gá kə kɔm nɔ'd sad neelé néje gá yee a kɔr mba roo nɔ Njesigəneə'g lé ba nee: Ubee gá dolè dɔ ŋgan siɪyeje ləm, gə ubu lai gá wa dɔ ŋgan siɪyeje gá tar ləm tɔ,

⁴gə bɔɔɔɔ-duneeje gá joo ləm, gə ubee gá dolè dɔ dee gá ɔn dɔ ŋgel-mée ləma, gə dəb wurndulee gá boi gá yee a kwa mbɔr bɔɔɔɔ-duneeje'g kɔr ləm tɔ.

⁵Ŋgalə Aarɔ lé d'a roo néje neelé loo-nékinjaməs'g korè ne dɔ nékinjaməs gá kə roo gá to dɔ kir'd gá d'ɔm dɔ pər'd lé. To nékinjaməs gá kə roo gá baiyee ədə lel Njesigəneə ya.

⁶Bó lé yee a kwa da-kul gá lam, gá to bəl badə əsé mədə badə ba gá nékinjaməs gá kə kɔm nɔ'd gə Njesigəneə ndá yee a kwa yee gá rəa minə el ba.

⁷Bó lé yee a kinja ŋgon badə gá məs ndá yee a kaw ne nɔ Njesigəneə'g tɔ.

⁸Yee a kila jia dɔ da-kul'd gá d'a gə kijá gá məs lé ndá yee a kinja gwəbee tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g, ndá ŋgalə Aarɔ d'a saga məsee loo-nékinjaməs'g gugu ne sub.

- ⁹Nékinjaməs gá ká kóm ná'd neelé néje gá yeę a kór keneņ mba roo nõ Njesigəneą'g lé ba nee: Ubee ləm, gə bōgeee bura gá d'wa təd ta siŋga dunee'g ləma, gə ubee gá dolè dɔ ŋan siyeje gə ubee lai gá wa dɔ ŋan siyeje gá tar ləm,
- ¹⁰gə bɔlɔlɔ-duneeje gá joo gə ubee gá dolè dɔ dee ləm, gə ɔn dɔ ŋgel-mée ləma, gə wurndulee gá boi gá yeę a kwa mbɔr bɔlɔlɔ-dunee'g kór lé ya ləm tɔ.
- ¹¹Njekinjanéməs a roo néje neelé loo-nékinjaməs'g. To nésɔ gá to nékinjaməs gá roo nõ Njesigəneą'g ya.
- ¹²Bó lé nékinjaməs ləa to gá kɔ byá ndá yeę a ree ne nõ Njesigəneą'g ya.
- ¹³Yeę a kila jia dɔ da-kul'g ləa gá d'a gə kijá gá məs lé ndá yeę a kinja gwɔbee nõ kəi-kubu-kiŋga-ná'g ndá ŋgalə Aarɔ d'a saga məsee loo-nékinjaməs'g gugu ne dəa sub.
- ¹⁴Dakul gá d'jja gá məs neelé néje gá yeę a kór keneņ mba roo nõ Njesigəneą'g lé ba nee: Ubee gá dolè dɔ ŋan siyeje gə ubeeje lai gá wa dɔ ŋan siyeje gá tar ləm,
- ¹⁵bɔlɔlɔ-duneeje gá joo ləm, gə ubee gá dolè dɔ dee gá ɔn dɔ ŋgel-mée ləma, gə wurndulee gá yeę a kwa mbɔr bɔlɔlɔ-dunee'g kór ləm tɔ.
- ¹⁶Njekinjanéməs lé a roo néje neelé loo-nékinjaməs'g. Ubeeje lai to gá nésɔ gá to nékinjaməs gá ká roo gá baiyee ədə lel Njesigəneą ya.
- ¹⁷Yee neelé to godndu gá to gə nõ mbata ŋgaka sije gá kédé-kédé gə looje lai-lai gá sej a sije keneņ ya: Sej a sɔje ubee əsé məsee el.

Ləbije 4

Nékinjaməs gá ká kiŋga meekoso lemsé

Nékinjaməs gá wəji dɔ ŋgɔ-njekinjanéməs

- ¹Njesigəneą ula Moyis pana:
- ²Ula Israelje pana: Loo gá dəw kára ra kaiya dɔ mbə'g lal gər gelee, al ne dɔ godndu Njesigəneą gá kára ba ya ba ra ne néje gá kəm ra el ndá né gá kəm ra ba nee:
- ³Bó lé to ŋgɔ-njekinjanéməs ba ra kaiya ar ta wa ne dɔ koso-dəwje lai ndá to kəm karee wa bɔ maŋg gá rəa minə el gá nékinjaməs gá ká kiŋga meekoso lemsé nõ Njesigəneą'g.
- ⁴Yeę a ree gə bɔ maŋg neelé tarəw kəi-kubu-kiŋga-ná'g nõ Njesigəneą'g, ndá yeę a kila jia dɔ bɔ maŋg'd neelé ba a tel kinja gwɔbee nõ Njesigəneą'g bəi.
- ⁵Ndá njekinjanéməs lé a kun məs bɔ maŋg neelé kaw ne mee kəi-kubu-kiŋga-ná'g lé,
- ⁶yeę a kula ŋgaw jia dan məs'g ndá a saga məs neelé gɔl siri nõ Njesigəneą'g, nõ pal-kubu gá gaŋg ne mee kəi-kubu-si-Ala.

⁷Ngɔ-njekinjanéməs neelé a rad mäs lé dɔ kum loo-tuu-néje gá ɛdə sululu gá ɪta gá to nɔ Njesigəneǎ'g mee kəi-kubu-kiŋga-nǎ'g lé, ndá yee a kɔm ges mäs bɔ maŋg lé gel loo-nékinjaməs gá kǎ roo né keneŋ gá to tarəw kəi-kubu-kiŋga-nǎ'g lé tɔ.

⁸Bɔ maŋg gá kǎ meekoso lemsé lé yee a kɔr ubeeje lai, ubee gá dolè dɔ ŋgan siijeje gá ubee gá wa dɔ ŋgan siijeje gá tar ləm,

⁹bɔɔɔɔ-duneeje gá joo ləm, gá ubee gá dolè dɔ dee gá ɔn dɔ ŋgel mée ləma, gá wurndulee gá yee a kwa mbɔr bɔɔɔɔ-dunee'g kɔr ləm tɔ.

¹⁰Ngɔ-njekinjanéməs a kɔr kəm néje neelé to gá d'ɔr dee ne rɔ bɔ maŋg gá d'ija gá mäs gá kǎ kɔm nǎ'd bée ndá a roo dee dɔ loo-nékinjaməs gá kǎ roo né'g lé tɔ.

¹¹Ne ndar bɔ maŋg gá dakaseje lai ləm, gá dəa ləm, gá gɔleeje ləm, gá ŋgan siijeje ləma, gá siɪ gá mée'g ləm tɔ lé

¹²yee a kun ne bɔ maŋg lé bura ya kaw ne gir loo-si dee gá raga, loo gá d'unda gá kəmee ləm, loo gá d'ɔm bu pər keneŋ ləm tɔ ndá yee a roo dɔ kir'd. Loo kɔm bu pər ba d'a roo keneŋ ya.

Yee gá wɔji dɔ koso-dəwje gá mbɔ dɔ nǎ

¹³Bó lé koso-dəwje lə Israelje lai ra kaiya dɔ mbə'g lal gər gelee ləm, aree iya rəa kəm dee'g ləm tɔ ba d'al ne dɔ godndu Njesigəneǎ gá kára mba ra ne néje gá kəm ra el ar ta wa ne dɔ dee tɔbəi,

¹⁴Bó lé kaiya ra dee lé inja kəm dee'g gogo ndá koso-dəwje neelé d'a kwa bɔ maŋg gá nékinjaməs gá kǎ kiŋga meekoso lemsé ndá d'a ree ne nɔ kəi-kubu-kiŋga-nǎ'g.

¹⁵Ngatɔgje lə Israelje lé d'a kila ji dee dɔ bɔ maŋg'd neelé nɔ Njesigəneǎ'g ndá d'a kinja gwɔb bɔ maŋg neelé nɔ Njesigəneǎ'g ya.

¹⁶Njekinjanéməs gá deɛ tər ubu dəa'g lé a kun mäs bɔ maŋg lé kaw ne mee kəi-kubu-kiŋga-nǎ'g,

¹⁷yee a kula ŋgaw jia dan mäs'g ndá a saga mäs neelé gɔl siri nɔ Njesigəneǎ'g, nɔ pal-kubu gaŋg mee kəi'd gá to gá kəmee lé.

¹⁸Yee a rad mäs dɔ kum loo-nékinjanéməsje gá ɪta gá to nɔ Njesigəneǎ'g mee kəi-kubu-kiŋga-nǎ'g, ndá a kɔm ges mäs bɔ maŋg lé naŋg nɔ loo-nékinjaməs gá kǎ roo né keneŋ gá to tarəw kəi-kubu-kiŋga-nǎ'g lé tɔ.

¹⁹Yee a kɔr ubu bɔ maŋg lé lai ndá yee a roo dɔ loo-nékinjaməs'g lé tɔ.

²⁰Yee a ra gá bɔ maŋg neelé to gá deɛ ra gá bɔ maŋg gá kǎ kiŋga meekoso lemsé lé. Yee a ra səa bée ya. Togábè ba njekinjanéməs a ra bée mba kuga ne dɔ dee ndá d'a kiŋga ne meekoso lemsé lé ya.

21 Yee a kun bo maṅ neelé kaw ne gir loo-si dee gé raga ndá a roo to gé dee ra ne gə bo maṅ gé dɔtar lé ya. To nékinjaməs gé ka kiṅga meekoso lemsé mbata lə koso-dəwje lé lai ya.

Nékinjaməs gé wəji do mbai

22 Bó lé dəw gé to mbai ra kaiya do mbə'g lal gər gelee, al ne do godndu gé kára gé ka Njesigəneə Ala ləa ra ne néje gé kəm ra el ar ta wa ne dəa ba,

23 kəmee inja do kaiya gé yee ra'g lé ndá yee a ree gə bəl byə gé rəa minə el gé nékinjaməs ləa.

24 Yee a kila jia do bəl byə'g ndá a tel kinja gwəbee loo gé d'inja nékinjanéməsje gé ka roo keneṅ nɔ Njesigəneə'g. To nékinjaməs gé ka kiṅga meekoso lemsé lé ya.

25 Njekinjanéməs lé a kula ṅgaw jia dan məs da-kul gé ka kiṅga meekoso lemsé lé ndá a rad do kum loo-nékinjanéməsje gé ita gé ka roo né keneṅ, tɔbəi yee a kəm məs naṅ nɔ loo-nékinjaməs gé ka roo né keneṅ lé tɔ.

26 Yee a roo ubeeje lai loo-nékinjaməs'g to gé dee ra gə ubu nékinjaməs gé ka kəm na'd lé bəe ya. Yee gé bəe ba njekinjanéməs lé a ra mbata lə mbai neelé mba kuga ne do kaiya ləa ndá yee a kiṅga ne meekoso lemsé lé ya tɔ.

Nékinjaməs gé wəji do dəw gé kari ba

27 Bó lé dəw gé kari ba mbuna koso-dəwje'g neelé ra kaiya do mbə'g lal gər gelee, al ne do godndu Njesigəneə gé kára ba ra ne néje gé kəm ra el, ar ta wa ne dəa ba,

28 bó lé kəmee inja do kaiya gé yee ra'g lé ndá yee a kwa maḍə byə gé rəa minə el gé nékinjaməs mbata lə kaiya gé yee ra lé tɔ.

29 Yee a kila jia do da-kul gé ka kiṅga meekoso lemsé'g lé ndá a kinja gwəbee loo gé d'inja gwəb nékinjanéməsje gé ka roo keneṅ lé.

30 Njekinjanéməs a kula ṅgaw jia dan məs da-kul'g neelé ndá a rad do kum loo-nékinjanéməsje gé ita gé ka roo né keneṅ tɔbəi yee a kəm ges məs lé naṅ nɔ loo-nékinjaməs'g lé ya tɔ.

31 Njekinjanéməs a kər ubeeje lai to gé d'ɔr ne ubu nékinjaməs gé ka kəm na'd bəe lé tɔ ndá yee a roo loo-nékinjaməs'g, bəe ba a to ne né gé baiyee ədə lel Njesigəneə bəi. Yee gé bəe ba njekinjanéməs a ra mbata lə dəw neelé mba kuga ne do kaiya ləa ndá yee a kiṅga ne meekoso lemsé lé ya tɔ.

32 Bó lé yee a ree gə ṅgon badə gé nékinjaməs gé ka kiṅga meekoso lemsé ndá a to maḍee gé rəa minə el ba.

33 Yee a kila jia do da-kul'g neelé ndá a tel kinja gwəbee asəna gə nékinjaməs gé ka kiṅga meekoso lemsé loo gé d'inja gwəb nékinjanéməsje gé ka roo keneṅ lé.

34 Njekinjanéməs lé a kula ṅgaw jia dan məs da-kul'g neelé ndá a rad do kum loo-nékinjanéməsje gé ita gé ka roo né keneṅ, tɔbəi yee a kəm ges məs neelé naṅ nɔ loo-nékinjaməs'g lé tɔ.

³⁵Njekinjanéməs lé a kɔr ubeeje lai to gé d'ɔr ne ubu ŋgon badə gé to gé nékinjaməs gé kɔ kɔm nɔ'd bɛe lé ndá yeɛ a roo loo-nékinjaməs'g asəna gə nékinjaməs gé deɛ roo nɔ Njesigəneɔ'g lé tɔ. Yee gé bɛe ba njekinjanéməs lé a ra mbata lə dəw neelə mba kuga ne dɔ kaiya gé yeɛ ra ndá yeɛ a kiŋga ne meekoso lemsé ya tɔ.

Ləbije 5

Nékinjaməsje gé wɔji dɔ kaiyaje bəd-bəd

¹Bó lé dəw oo ndu manrɔ gé deɛ pa d'ar njékɔrgootaje ne yeɛ ra kaiya mbad kaw pata né gé yeɛ oo ləm gə gər ləm tɔ ndá taree a kwa dɛa-yeɛ ya.

²Loo gé dəw kára ɔrɔ rɔ né gé minɔ, asəna gə nin da gé minɔ, lé to da-kul əsé yeɛ gé wala əsé yeɛ gé ag naŋg kara lal koo ginee gəd ndá yeɛ nja a tel minɔ ne ləm, a kar taree wa dɛa ləm tɔ.

³Loo gé yeɛ a kɔrɔ rɔ né gé ban-ban gé minɔ gé ɔ rɔ dəw'g ne yeɛ gər el ba gée gé gogo kəmee inja dɔ'g bəi ndá taree lé a kwa dɛa ya.

⁴Loo gé dəw kára pata orè gə ta ndam man ne rəa mba ra né gé majel əsé né gé maji, bó lé yeɛ oo gé ta gé gəd kédé el ne gée gé gogo ba kəmee inja dɔ'g bəi ndá taree a kwa dɛa-yeɛ ya.

⁵Togəbè nana ba gé ar ta kára mbuna taje'g neelə wa dɛa ndá a teggin kaiya ləa gé raga tɔ.

⁶Tɔbəi yeɛ a ree gə nékinjaməs gé kɔ kiŋga meekoso lemsé kar Njesigəneɔ ndá a to mədə nékulje gé asəna gə mədə badə əsé mədə byɔ mba karee to da kuga dɔ kaiya. Bɛe ba njekinjanéməs lé a ra né kɔr ne ta kaiya ləa dɛa'g ya.

Nékinjaməs gé wɔji dɔ njéndooje

⁷Bó lé siŋgá as karee iŋga mədə badə əsé mədə byɔ el ndá yeɛ a kwa dərndaje joo əsé ŋgan dərkuŋje joo gé nékinjaməs ləa gé wɔji dɔ kal dɔ godndu Njesigəneɔ mbata yeɛ gé kára a to yeɛ gé wɔji dɔ kɔr ta dɛa'g ləm, yeɛ gé raŋg a to kɔ roo ləm tɔ.

⁸Yeɛ a ree sə dee rɔ njekinjanéməs'g ndá njekinjanéməs neelə a kwa yel gé wɔji dɔ kiŋga meekoso lemsé kédé mba kinja gé məs. Njekinjanéməs lé a kugu dɛa mbɔr dɔr gwɔbee'g gə yel jia lal kar dɛa gaŋg,

⁹yeɛ a saga məs yel gé wɔji dɔ kiŋga meekoso lemsé neelə kaar loo-nékinjaməs'g ndá yeɛ a korè yel lé mbè mba kar ges məs gé nai lé karee aɔ naŋg nɔ loo-nékinjaməs'g, to nékinjaməs gé wɔji dɔ kiŋga meekoso lemsé ya.

¹⁰Yeɛ a kwa yel gé nai lé gé nékinjaməs gé kɔ roo gə goo godnduje gé to keneŋ mbɔ. Yee gé bɛe ba njekinjanéməs a ra mbata lə dəw neelə mba kuga ne dɔ kaiya rəa ndá ta a kɔr dɛa'g ya.

11 Bó lé siŋgá as mba karee iŋga dərndaje gá joo əsé ŋgan dərkuŋje gá joo lé el ndá yeɛ a ree gə nékar gá to nduji gá ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né sɔ mba karee to nékar gá kɔ kiŋga meekoso lemsé lé, ndá yeɛ a kɔm ubu keneŋ el ləm, né gá ɛdə sululu kara a kɔm keneŋ el ləm tɔ mbata to nékar gá kɔ kiŋga meekoso lemsé ba.

12 Yeɛ a ree ne kar njekinjanéməs neelé ndá njekinjanéməs lé a kɔr nduji lé as ŋgo jia kára karee to nékolé-mee tɔbɔi yeɛ a roo loo-nékinjaməs'g asəna gə nékar gá kɔ roo nɔ Njesigəneɔ'g bèe: to nékar gá kɔ kiŋga meekoso lemsé ya.

13 Yeɛ gá bèe ba njekinjanéməs lé a ra mbata lə dəw neelé mba kuga ne dɔ kaiya gá yeɛ ra gá wɔji ne dɔ né gá kára mbuna néje'g neelé ndá ta a kɔr dɔa'g ya. Ges nduji nékar gá nai lé a to mbata lə njekinjanéməs lé asəna gə nékar gá to nduji bèe ya tɔ.

Nékinjaməs gá wɔji dɔ dəw gá ta wa dɔa

14 Njesigəneɔ ula Moyis pana:

15 Bó lé dəw kára al dɔ godndu ra ne kaiya dɔ mbə'd gá wɔji dɔ néje gá d'ɔr dee d'unda dee gə kəmee d'ar Njesigəneɔ lal gər rəbee ndá yeɛ a ree gə bəl badə gá rəa minɔ el gá yeɛ wa mbuna nékuŋje'g ləa gá nékinjaməs ləa gá wɔji dɔ ta gá wa dɔa kar Njesigəneɔ mbata lə kaiya gá yeɛ ra lé, a to bəl badə gá d'a kwɔji gadee gá kəm ŋgan larnda gə goo nékwɔji-né gá wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala.

16 Yeɛ a kun lar neelé ləm, a kɔm maree dɔ'g asəna gə laree gá kaiyee loo mi bèe ba d'un tɔa kára d'ar ləm tɔ, mba kudu ne bwa né gá wɔji dɔ loo gá to gə kəmee ndá a kar njekinjanéməs lé. Bèe ba njekinjanéməs lé a kinja bəl badə neelé mba kiŋga ne meekoso lemsé asəna gə nékinjaməs gá wɔji dɔ ta gá wa dɔa bèe ndá ta a kɔr dɔa'g ya.

17 Bó lé dəw kára ra kaiya, al ne dɔ godndu Njesigəneɔ ra ne néje gá kəm ra el, lal gər gelee ndá taree a kwa dɔa ləm, d'a kɔm taree dɔa'g karee ra née ləm tɔ.

18 Yeɛ a ree gə bəl badə gá rəa minɔ el gá yeɛ wa mbuna nékuŋje'g ləa gá d'a kwɔji gadee ndá a kaw ne rɔ njekinjanéməs'g mba karee to nékinjaməs gá wɔji dɔ ta gá wa dɔa lé. Njekinjanéməs lé a kinja bəl badə neelé mba kuga ne dɔ kaiya gá yeɛ ra lal gər gelee ndá ta a kɔr dɔa'g ya.

19 To nékinjaməs gá wɔji dɔ ta gá wa dɔa ya. Débee neelé ta wa dɔa tɔgərɔ kəm Njesigəneɔ'g ya.

20 Njesigəneɔ ula Moyis pana:

21 Bó lé dəw kára ra kaiya, al ne dɔ godndu Njesigəneɔ, ula ne maree taŋgɔm wɔji ne dɔ né gá yeɛ aree mba ŋgəm ləm, əsé dɔ né gá yeɛ tona'g ləm, əsé dɔ né gá bogo'g ləma, əsé dɔ né gá yeɛ su kəm maree ba taa ne né jia'g bəi ləm tɔ

22 əsé yeɛ maj dɔ né lə maree gá igi gá yeɛ iŋga ləm, əsé man ne rəa gə taŋgɔm ləm ne dɔ né gá ban-ban gá to gá kaiya ləm tɔ ndá,

²³ bó lé yee ra kaiya togábè ar ta wa ne dæa ndá yee a tel gá né gá yee bogo æsé né gá yee tona ne né æsé né gá igi gá yee iŋga lé

²⁴ æsé né gá ban-ban gá yee man ne ræa gá taŋgóm lé kar njeaje-je tɔ. Yee a tel gá né neelé bura ya ndá a kóm maree d'g asæna gá laree gá kaiyee loo mi ba d'un tæa kára d'ar bèe ndá a kar njeaje mee ndæa gá yee a kinja ne nékinjamæs gá wɔji dɔ ta gá wa dæa lé ya.

²⁵ Yee a ree gá bàl badæ gá ræa minɔ el mbuna nékulje'g læa gá goo gadee gá d'a kwɔji kar njekinjanémæs gá nékinjamæs læa gá wɔji dɔ ta gá wa dæa mbata læ kaiya ræa gá yee ra lé ya.

²⁶ Ndá njekinjanémæs lé a kinja bàl badæ neelé mba kuga ne dɔ kaiya læa nɔ Njesigæneɔ'g ndá kalta gá ban-ban gá yee al ar ta wa ne dæa lé a kɔr dæa'g ya.

Læbije 6

Godndu gá wɔji dɔ njekinjanémæsje

Nékinjamæs gá kɔ roo

¹ Njesigæneɔ ula Moyis pana:

² Un ndui ar Aarɔ gá ŋganeeje pana: Aa ooje godndu gá wɔji dɔ nékinjamæs gá kɔ roo lé ba to nee: Nékinjamæs lé a nai dɔ pær'd loo-nékinjamæs'g loondul'g saar kar loo àr ndá d'a kɔs pær gelee'g ta-ta karee wæi el.

³ Njekinjanémæs lé a kula kubu læa gá ŋgal yududu gá d'uji gá kúla palégal læm, gá kubu bulaa læm tɔ ndá yee a kɔr bu pær gá roo ne nékinjamæs gá kɔ roo loo-nékinjamæs'g lé kóm mbɔr loo-nékinjamæs'g lé ya.

⁴ Tɔbæi yee a kɔr kubuje neelé kyɔ kula njé gá raŋg ræa'g mba kodo ne bu neelé kaw ne gir loo-si dee gá raga, loo gá d'unda gá kæmee lé.

⁵ Pær lé a kɔ loo-nékinjamæs'g lé ta-ta bó a kwæi ndɔ el. Tee gá ndɔ gá ndɔje kára-kára lai ya njekinjanémæs lé a kula kir pær'd læm, a kóm nékinjanémæsje gá kɔ roo keneŋ læma, a roo ubu nékinjanémæsje gá kɔ kóm nɔ'd keneŋ læm tɔ.

⁶ Pær lé a kɔ loo-nékinjamæs'g lé ta-ta bó a kwæi ndɔ el.

Nékar gá to nduji

⁷ Aa ooje, godndu gá wɔji dɔ nékar gá to nduji ba to nee: Ŋgalæ Aarɔ lé d'a kaw ne nɔ Njesigæneɔ'g nɔ loo-nékinjamæs'g lé ya.

⁸ Njekinjanémæs lé a kɔr nduji gá ndá léréré gá podè gá ubu læm, gá néje lai gá ɔdæ sululu gá ɔm d'g læm tɔ as ŋgo jia kára ndá a roo dee loo-nékinjamæs'g asæna gá nékolé-mee bèe gá baiyee ɔdæ lel Njesigæneɔ.

⁹ Gesee gá nai lé Aarɔ gá ŋganeeje d'a sɔ, d'a sɔ lal kila æm-tiné keneŋ loo gá to gá kæmee'g, gadloo gá kæi-kubu-kiŋga-nɔ'g.

10D'a kila mee əb'g lal kila əm-tiné keneɲ. To ges nékarje gá kɔ roo gá d'am ma nja ba m'ar dee gá kɔ dee-dee lé. To né gá to gə kəmee doi asəna gə nékinjanéməsje gá kɔ kiŋga meekoso lemsé ləm, gə mba kɔr ne ta gá wa dɔ dəw ləm tɔ.

11Ngaka Aarɔ lai gá diŋgam lé d'a sɔ né neelé. Yee ba to gá godndu gá to gə nɔ mbata lə ngaka síje gá kédé-kédé wɔji dɔ nékarje gá kɔ roo nɔ Njesigəneɔ'g lé, nana ba gá ɔrɔ rɔ néje neelé ndá yeɛ a to gə kəmee ya tɔ.

12Njesigəneɔ ula Moyis pana:

13Aa oo, nékarje gá Aarɔ gə nganeeje d'a ree ne kar Njesigəneɔ mee ndəa gá d'a tər ne ubu dɔ dee'g lé ba to nee: nduji gá ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né sɔ, yee ba a to nékar gá to nduji gá to gə nɔ lé ndá d'a ree gə gesee gə ndɔ ləm, gə gesee gá kàrkametag ləm tɔ.

14D'a kila mee əb'g gə ubu ndá loo gá ɔb mbɔ ba i a ree ne bəi, mbə gá d'ila lé i a təd dana gá gajeeje ba ree ne bəi, karee to asəna gə nékar gá baiyeɛ ədə lel Njesigəneɔ bèe.

15Njekinjanéməs gá mbuna ngalə Aarɔ'd gá d'a gə tər ubu dəa'g gə mba karee taa toree lé yeɛ nja kara a ree gə nékar neelé togóbè ya tɔ. Yee ba to godndu gá to gə nɔ, nɔ Njesigəneɔ'g: d'a roo bura ya.

16Nékar gá rara gá to kó gá njekinjanéməs a kun kar lé d'a roo bura ya bó d'a sɔ el.

Nékinjaməs gá wɔji dɔ kɔr ta dɔ dəw'g

17Njesigəneɔ ula Moyis pana:

18Ula Aarɔ gə nganeeje pana: Aa ooje, godndu gá wɔji dɔ nékinjaməs gá kɔ kiŋga meekoso lemsé lé ba to nee: Loo gá d'inja gwɔb nékinjaməs gá kɔ roo keneɲ lé lée neelé ba d'a kinja gwɔb nékinjaməs gá kɔ kiŋga meekoso lemsé nɔ Njesigəneɔ'g keneɲ bèe ya to: to né gá to gə kəmee doi ya.

19Njekinjanéməs gá a kinja da gá kɔ kiŋga meekoso lemsé neelé a sɔ mee loo gá to gə kəmee'g, dan mee loo gá to tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g.

20Nana ba gá ɔrɔ rɔ dakas da neelé a to gə kəmee. Bó lé məsee uba tiriri ɔm dɔ kubu'g ndá lé gá məs ɔm keneɲ lé d'a togo mee loo gá to gə kəmee'g lé ya.

21Jo gá deɛ ndiri ne da neelé ndá d'a kunda pɔs-pɔs tɔ, bó lé to jo larkas ba deɛ ndiri ne ndá d'a kusu mée togo gə mán sugu-sugu ya.

22Diŋgamje gá to njekinjanéməsje ya ba ba d'a sɔ né neelé, to né gá to gə kəmee doi ya.

23Ne da-kul gá rara ba gá to kɔ kiŋga meekoso lemsé mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g mba karee iŋga meekoso lemsé gá to gə kəmee lé d'a sɔ el, d'a roo gá roo ya.

Ləbije 7

Nékinjaməs gə kə dəw gə ta wa dəa

¹Aa ooje, godndu gə wəji dɔ nékinjaməs gə kə dəw gə ta wa dəa lé ba nee: To né gə to gə kəmee doi ya.

²Loo gə d'inja gwəb nékinjaməs gə kə roo lé keneŋ ndá lé neelé ba d'a kinja gwəb nékinjaməs gə wəji dɔ dəw gə ta wa dəa lé keneŋ tɔ. D'a saga məsee loo-nékinjaməs'g gugu ne dɔ loo neelé sub ya.

³D'a ree gə ubeeje lai ləm, gə bɔge ləm, gə ubee gə dolè dɔ ŋgan siijeje ləm,

⁴gə bɔlɔlɔ-duneeje gə joo ləm, gə ubee gə dolè dɔ dee gə ɔn dɔ ŋgel mée ləma, gə dəb wurndulee gə boi gə d'a kwa mbɔr bɔlɔlɔ-duneeje'g kɔr ləm tɔ.

⁵Njekinjanéməs a roo néje neelé loo-nékinjaməs'g karee to nékinjaməs gə kə roo nɔ Njesigəneə'g. To nékinjaməs gə wəji dɔ ta gə wa dɔ dəw ya.

⁶Ŋgalə njekinjanéməsje lai gə diŋgam lé d'a sɔ da neelé, d'a sɔ mee loo gə to gə kəmee'g: to né gə to gə kəmee doi ya.

⁷Né gə deɛ ra mbata lə nékinjaməs gə wəji dɔ ta gə wa dɔ dəw lé d'a ra togəbè mbata lə nékinjaməs gə kə kiŋga meekoso lemsé lé tɔ, godndu gə kára ba neelé ya wəji dɔ nékinjanéməsje neelé joo bɔr to: Njekinjanéməs gə inja da gə wəji dɔ kuga dɔ kaiya neelé ba a to njea ya.

Né gə kəm kar njekinjanéməsje d'inŋa

⁸Njekinjanéməs gə a kinja da-kul lə dəw gə nékinjaməs gə kə roo lé yeɛ ba a to njendar da gə yeɛ inja gə məs lé ya.

⁹Nékarje gə rara gə nuŋga mee bwa-bɔda'g, əsé nuŋga gə nuŋga, əsé d'ɔb əb'd kara a to kə njekinjanéməs gə un lé ya.

¹⁰Nékar gə rara gə to nduji gə mbɔj gə ubu ba tudu kurum-kurum bəi lé a to kə ŋgalə Aarɔ kar nana kara inŋa keɛ asəna gə kə maree bée ya tɔ.

Nékinjaməs gə kə kəm nə'd sad

¹¹Aa ooje, godndu gə wəji dɔ nékinjaməs gə kə kəm nə'd sad gə Njesigəneə ba to nee:

¹²Bó lé dəw kára a gə ra né gə kə kəm nə'd sad ndá yeɛ a ree gə mbə gə lal əm-tiné gə mbɔj gə ubu ləm, gə mbə gə lal əm-tiné gə saga ubu d'g ləma, gə mbə gə ra gə nduji gə ndá léréré gə lal əm-tiné gə mbɔj gə ubu ba d'ila əb'g bəi ləm tɔ ndá a korè dee nə'd mės gə nékinjaməs gə kə kəm nə'd sad lé tɔ.

¹³Tɔbəi yeɛ a ree gə muru gə əm-tiné to keneŋ mba kəm dɔ mbə'g neelé karee to nékinjaməs gə kə ra Ala oiyo kəm ne səa nə'd sad.

14Nékarje kára-kára lai lé d'a kɔr tɔa kára-kára mba kula gé tar kar Njesigəneə, yee neelé a to kɔ njekinjanéməs gé saga məs da nékinjaməs gé kɔ kɔm nɔ'd gə Ala ya.

15Dakas da-kul gé d'ijá gé məs gé kɔ ra Ala oiyo kɔm ne nɔ'd sad lé d'a sɔ gé mee ndəa gé d'ijá gé məs'g lé ya, d'a kyɔ gese saar kar loo àr dɔ'g el.

16Bó lé dəw kára ree gə nékinjaməs gé kɔ tɔl ne ta manrɔ ləa əsé gə nékar gé yee i gə mée mba kar lé ndá d'a sɔ da neelé mee ndəa gé yee ijá'g lé, tɔbɔi gesee gé nai lé kara bèlè lookàree d'a sɔ tɔ.

17Nunɔ ndá dakas nékinjaməs gé nai lé d'a roo tɔ.

18Nɛ bó lé dəw sɔ da nékinjaməs ləa gé kɔ kɔm nɔ'd gə Ala mee ndɔ gé nunɔ lé ndá nékinjaməs neelé a taa kɔm Ala el, ta a kɔr dɔ yee gé njekija'g el, to né gé minɔ ya ar nana ba gé sɔ ndá taree a kwa dəa-yee ya.

19Dakas da gé d'aree ɔrɔ rɔ né gé minɔ ndá d'a sɔ el: d'a roo gé roo ya.

20Dəw gé rara gé rəa àr lé ba a kaskəm sɔ da neelé ya, nana ba gé rəa minɔ ba sɔ da nékinjaməs gé kɔ kɔm nɔ'd sad gə Ala gé to kɔ Njesigəneə ya donɔɔ doi lé ndá d'a kɔree mbuna koso-dəwje'g ləa lé ya.

21Nana ba gé ɔrɔ rɔ né gé minɔ gé to rɔ dəw gé rəa minɔ'g, əsé da gé minɔ, əsé né gé minɔ gé ban-ban ba yee sɔ ne da nékinjaməs gé kɔ kɔm nɔ'd gə Ala gé to kɔ Njesigəneə donɔɔ doi tɔbɔi lé ndá, debée neelé d'a kɔree mbuna dəwje'g ləa ya.

22Njesigəneə ula Moyis pana:

23Ula Israëlje pana: Seɪ a sɔje ubu maɲg əsé ubu ŋgon badə əsé ubu kɔ byɔ el.

24Ubu da gé wəi gé kwəi əsé yee gé da maree gé wala wá tiee mbidi-mbidi ndá seɪ asjekəm raje ne né gé raɲg ba bó seɪ a sɔje el.

25Mbata nana ba gé sɔ ubu daje gé d'inja dee gé məs gé kɔ roo kar Njesigəneə lé ndá debée neelé d'a kɔree mbuna koso-dəwje'g ləa ya.

26Loo gé rara gé seɪ a síje keneɲ lé seɪ a sɔje məs el, məs yel əsé məs da kara a sɔje el ya.

27Nana ba gé a sɔ məs né gé rara kara ndá d'a kɔree mbuna koso-dəwje'g ləa ya.

28Njesigəneə ula Moyis pana:

29Ula Israëlje pana: Dəw gé a ree gə nékinjaməs gé kɔ kɔm nɔ'd gə Njesigəneə lé ndá a kɔr ta nékinjaməs ləa gé kɔ kɔm nɔ'd gə Ala kar Njesigəneə gé keɔ yee ya.

30Néje gé kɔ roo lé yee nja a ree ne gə rəa nɔ Njesigəneə'g ya, yee a ree gə ubu da gə kaaree nɔ'd ndá kaaree lé a to mba ra nduree nɔ Njesigəneə'g.

31Njekinjanéməs lé a roo ubu da loo-nékinjaməs'g ndá kaaree lé a to kɔ Aarɔ dee gə ŋganeje ya.

³²Da nékinjanéməsje læ sí gá ká kóm nǎ'd lé seǐ a karje njekinjanéməs biŋgee gá dɔkɔl gá seǐ ulaje ndiŋ gá tar gá né keǎ-yee lé.

³³Yee gá kára mbuna ŋgalə Aarɔ'g ree gə məs gə ubu da nékinjaməs gá ká kóm nǎ'd sad lé biŋgee gá dɔkɔl lé a to keǎ-yee ya.

³⁴Mbata mbuna nékinjaməs gá ká kóm nǎ'd gá Israelje d'a gə kinja lé ma nja m'un ndum mba kar kaar daje gá d'ula gá yo gá nee ləm, gə biŋgee gá deɛ d'ula ndiŋ gá tar ləm tɔ lé d'a to ká Aarɔ gá to njekinjanéməs gə ŋganeeje gə goo godndu gá to gə nɔ gá Israelje d'a ra lé ya.

³⁵Gə goo kwa gá d'wa dɔ Aarɔ gə ŋganeeje gə ubu lé yee ba to né gá ká kar dee d'inga ne nékinjanéməsje gá ká roo nɔ Njesigəneǎ'g un kudée mee ndəa gá d'unda dee ne gə kəmee nɔ dəwje'g mba kar dee ra kula ləm gá wɔji dɔ nékinjaməs lé tɔ.

³⁶Yee gá bèe ba to né gá Njesigəneǎ un ndia ar Israelje mba kar dee d'ar dee, un kudée mee ndəa gá d'wa dɔ dee gə ubu lé, a to godndu gá a to gə nɔ mbuna ŋgaka deeje'd gá kédé-kédé ya.

³⁷Yee ba to godndu gá wɔji dɔ nékinjaməs gá ká roo ləm, gə nékar gá to kó ləm, gə nékinjaməs gá wɔji dɔ kuga dɔ kaiya ləm, gə nékinjaməs gá wɔji dɔ kal dɔ godndu ləm, yee gá wɔji dɔ kɔr dee kunda dee gə kəmee gə mba kóm kula ji dee'g ləma, gə nékinjaməs gá ká kóm nǎ'd sad ləm tɔ.

³⁸Njesigəneǎ un ne ndia ar Moyis dɔ mbal gá Sinai mee ndəa gá yee un ne ndia ar Israelje mba kar dee ree ne gə nékarje læ dee d'ar Njesigəneǎ dɔdilaloo gá Sinai lé ya.

Ləbije 8

KUNDA NJÉKINJANÉMƏSJE GƏ DɔTAR GƏ KƏMEE

Nduru kunda dee ne gə kəmee

¹Njesigəneǎ ula Moyis pana:

²Maji kar Aarɔ gə ŋganeeje d'aw səi nǎ'd ndá odo kubuje ləm, gə ubu gá ká tər dɔ dee'g ləm tɔ, wa bɔ maŋg gá ká kuga dɔ kaiya ləm, gə bəl badje joo ləma, un karè gá muru gá lal əm-tiné to keneŋ ləm tɔ aw ne,

³ndá maji kari mbɔ koso-dəwje lai dɔ nǎ'd tarəw kəi-kubu-kiŋga-nǎ'g.

⁴Moyis ra torndu Njesigəneǎ, bèe ba koso-dəwje lé d'wa dɔ nǎ tarəw kəi-kubu-kiŋga-nǎ'd lé tɔ.

⁵Moyis ula koso-dəwje lé pana: Yee ba gá né gá Njesigəneǎ un ndia mba kar sí n'raje.

⁶Bèe ba, Moyis ar Aarɔ gə ŋganeeje ree pər gá rəa'g ndá yee ndogo dee mán tɔ.

- ⁷Yeë ula kubu gé ñgal yududu rɔ Aarɔ'g ndá yeë wa dɔ kubu lé gə ndar ləm, yeë tel ula kubu gé ñgal yududu dɔ maree'g rəa'g ləm, yeë ula kubu gé baree épod rəa'g ndá wa dəa gə gagəra gé wɔji dɔ épod gé yeë ula rəa'g ləm tɔ.
- ⁸Yeë tɔ né gé baree bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g ndá yeë tula urim gə tumim mee bɔl kubu gé tɔ kaar dee'g tɔ.
- ⁹Yeë ula dɔgugu dəa'g ndá tɔ mbɔr gé ra gə larlɔr nɔ dɔgugu'd gé to dɔgugu gé to gə kəmee lé, to gé Njesigəneə un ne ndia aree mba karee ra lé tɔ.
- ¹⁰Moyis un ubu gé kɔ kunda ne né gə kəmee ndá yeë saga dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee gə dɔ néje'g lai gé to keneɲ unda dee ne gə kəmee.
- ¹¹Yeë saga ubu neelé dɔ loo-nékinjaməs'g gɔl siri tɔbəi yeë tər dɔ loo-nékinjaməs'g gə dɔ nékulaje lai gé wɔji dəa ləma, gə dɔ bai-togo-rɔ gə gelee nɔ'd ləm tɔ unda dee ne gə kəmee.
- ¹²Yeë tər ubu gé kɔ kunda ne né gə kəmee lé dɔ Aarɔ'g mba kundá ne gə kəmee tɔ.
- ¹³Moyis ar ñgalə Aarɔ rəm pər gé rəa'g ndá yeë ula kubuje gé ñgal yududu-yududu rɔ dee'g ləm, wa dɔ kubuje lé gə ndar ləma, ula jɔg dɔ dee'g ləm tɔ, to gé Njesigəneə un ne ndia aree mba karee ra lé ya.
- ¹⁴Yeë ar dee ree gə bɔ maɲg gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya ndá Aarɔ gə ñganeeje d'ɔm ji dee dɔ bɔ maɲg gé kɔ kuga dɔ kaiya lé tɔ.
- ¹⁵Moyis inja gwɔbee ndá yeë taa məsee tɔbəi rad məs neelé gə ñgaw jia dɔ kum loo-nékinjanéməsje gé ïta undá ne gə kəmee, yeë ɔm ges məs lé naɲg nɔ loo-nékinjaməs'g undá ne gə kəmee mba kinja ne nékinjaməs gé kɔ kuga dɔ kaiya lé tɔ.
- ¹⁶Yeë odo ubuje lai gé dolè dɔ ñgan siyyee'g ləm, gə dəb wurndulee gé boi ləma, gé bɔlɔlɔ-duneeje gé joo gə ubeeje ləm tɔ ndá yeë aw roo néje neelé loo-nékinjaməs'g.
- ¹⁷Ne bɔ maɲg lé gə ndaree, gə dakasee, gə siyyeje to lé, yeë roo gir loo-si dee gé raga, to gé Njesigəneə un ne ndia aree mba karee ra lé.
- ¹⁸Yeë ar dee ree gə bəl badə gé nékinjaməs gé kɔ roo ndá Aarɔ gə ñganeeje lé d'ɔm ji dee dɔ bəl badə'g neelé tɔ.
- ¹⁹Moyis inja gwɔbee ndá yeë saga məsee dɔ loo-nékinjaməs'g gugu ne dəa sub.
- ²⁰Yeë tuga bəl badə neelé gaɲgee dana dɔguru-dɔguru, tɔbəi roo dəa gə mbidáje gə ubeeje nɔ'd tɔ.
- ²¹Yeë togo ñgan siyyeje gə gɔleeje gə mán ndá yeë roo dee gə ges bəl badə gé nai loo-nékinjaməs'g lé: to nékinjaməs gé roo ləm, to nékinjaməs gé kɔ roo gé baiyyee ədə lel Njesigəneə ləm tɔ, to gé Njesigəneə un ne ndia aree lé ya.

- 22**Yee ar dee ree gə bəl badə gə kára gə nai lé, to bəl badə gə wəji dɔ kunda dee ne gə kəmee kɔm kula ji dee'g ndá Aarɔ gə ɲganeeje d'om ji dee dɔ bəl badə'g neelé.
- 23**Moyisinja gwɔb bəl badə neelé ndá yee taa məsee rad gel mbi Aarɔ gə dɔkɔl ləm, gə kɔ jia gə dɔkɔl ləma, gə kɔ gwlee gə dɔkɔl ləm tɔ.
- 24**Yee ar ɲgalə Aarɔ rəm pər gə rəa'g ndá yee rad məs neelé gel mbi dee gə dɔkɔl ləm, gə kɔ ji dee gə dɔkɔl ləma, gə kɔ gwɔl dee gə dɔkɔl ləm tɔ ndá yee saga məs loo-nékinjaməs'g neelé gugu ne dəa sub tɔ.
- 25**Yee odo ubee, gə bɔgee, gə ubeeje lai gə dolè dɔ ɲgan siyyeje'g, gə dəb wurndulee gə boi, gə bɔlɔlɔ-duneeje gə joo gə ubu dee, gə biɲgee gə dɔkɔl tɔ,
- 26**yee odo mbə gə lal əm-tiné ləm, gə mbə gə ndém gə ra gə ubu kára ləma, gə mbə gə kila kára ləm tɔ, to mee karè'd gə kə muru gə lal əm-tiné gə d'undá nɔ Njesigəneə'g lé ndá yee ɔm néje neelé dɔ ubee'g gə dɔ kɔbee gə dɔkɔl'g tɔ.
- 27**Yee ɔm néje neelé lai ji Aarɔ'g gə ji ɲganeeje'g ndá yee ula dee mba kar dee ra nduree nɔ Njesigəneə'g.
- 28**Tɔbəi Moyis taa néje neelé lai ji dee'g aw roo dee loo-nékinjaməs'g dɔ nékinjaməs gə kə roo'g: yee ba to nékinjaməs gə wəji dɔ kunda dee gə kəmee kɔm kula ji dee'g, to nékinjaməs gə roo gə baiyee ədə lel Njesigəneə tɔ.
- 29**Moyis un kaar bəl badə gə wəji dɔ kunda gə kəmee kɔm kula ji dee'g ndá yee ulá gə yo gə nee nɔ Njesigəneə'g, yee ba to gə gesee gə wəji dɔ Moyis, to gə Njesigəneə un ne ndia aree ne bèle lé ya tɔ.
- 30**Moyis un ubu gə kə kunda dee gə kəmee ləm, gə məs gə to dɔ loo-nékinjaməs'g ləm tɔ ndá yee saga dɔ Aarɔ'g gə dɔ kubuje'g ləa ləm, gə dɔ ɲgalə Aarɔ'g gə dɔ kubuje'g lə dee ləm tɔ, yee ba yee unda ne Aarɔ gə kubuje ləa ləm, gə ɲgalə Aarɔ gə kubuje lə dee lé gə kəmee səa nɔ'd ləm tɔ.
- 31**Moyis ula Aarɔ gə ɲganeeje pana: Ar deeje ndiri dakas da neelé tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g, lé gə neelé ba seɲ a sɔje da neelé nɔ'd gə muru gə to mee karè gə kə kunda dee ne gə kəmee kɔm kula ji dee'g lé, to gə ma m'un ne ndum m'ar sí m'pana: Aarɔ gə ɲganeeje ba d'a sɔ lé tɔ.
- 32**Ges kɔr da gə nai gə ges muru gə nai lé seɲ a rooje.
- 33**As ndɔ sí siri lé, seɲ a kije tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g kawje ranɲ el saar kar ndɔje gə kə kunda sí gə kəmee kɔm kula ji sí'g lé aw lée'g béréré ba, mbata as ndɔ siri lé ba d'a kunda sí gə kəmee kɔm kula ji sí'g bəi.
- 34**Né gə jee n'ra bɔgənè lé Njesigəneə ba un ndia mba kar sí n'raje to gə ra bɔgənè mba kuga ne dɔ kaiyaje lə sí bèle ya.
- 35**Gelee gə nee ba seɲ a naije tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g lé as ndɔ sí siri dan kàrà gə loondul'g tɔbəi seɲ a raje ne torndu Njesigəneə mba kar sí wəije ne el, mbata yee neelé ba gə ndukun gə yee un am ya.

³⁶Aarɔ̄ gə ɲganeɛje ra néje lai gé Njesigəneɛ̄ un ne ndia ar dee gə ndu Moyis lé ya tɔ.

Ləbije 9

Nékinjaməsje gé dɔtar gé Aarɔ̄ gə ɲganeɛje d'inja

- ¹Ndɔ̄ gé ɲjekɔm'g jinaijoo lé Moyis bar Aarɔ̄ gə ɲganeɛje gə ɲgatɔgje lə Israelje.
- ²Yeē ula Aarɔ̄ pana: Maji kari wa ɲgon maɲg gé nékinjaməs gé wɔ̄ji dɔ kuga dɔ kaiya ləm, gə bəl badə gé nékinjaməs gé kɔ̄ roo ləm tɔ, deɛ̄ joo bɔr gé rɔ̄ dee to ndəb-ndəb ba i a kinja dee nɔ̄ Njesigəneɛ̄'g.
- ³I a kula Israelje pana: Maji kar sí waje bəl byɔ̄ gé nékinjaməs gé wɔ̄ji dɔ kuga dɔ kaiya ləm, gə ɲgon maɲg kára ləm gə ɲgon badə kára ləm tɔ, dee gé ra ləb dee kára-kára ba gé rɔ̄ dee minɔ̄ el lé gé nékinjaməs gé kɔ̄ roo ləm,
- ⁴gə bɔ̄ maɲg gə bəl badə gé nékinjaməs gé kɔ̄ kɔm nɔ̄'d ləm tɔ, mba kinja dee nɔ̄ Njesigəneɛ̄'g, tɔbɔ̄i nékar gé to nduji-kó gé mbɔ̄j gə ubu tɔ. Mbata bɔgənè lé Njesigəneɛ̄ a gə teɛ̄ kəm sí'g ya.
- ⁵Deɛ̄ ree nɔ̄ kəi-kubu-kinga-nɔ̄'g gə néje lai gé Moyis un ndia dɔ'g ar dee lé, tɔbɔ̄i koso-dəwje lai rəm pər gé keneɲ ndá d'ar tar nɔ̄ Njesigəneɛ̄'g.
- ⁶Moyis pana: Yeē ba gé né gé sēj a raje gé Njesigəneɛ̄ un ne ndia dɔ'g lé, raje ndá rɔ̄nduba lə Njesigəneɛ̄ a teɛ̄ kəm sí'g ya.
- ⁷Moyis ula Aarɔ̄ pana: Maji kari rəm pər gé loo-nékinjaməs'g, ndá inja nékinjaməs ləi gé wɔ̄ji dɔ kuga dɔ kaiya ləm, gə nékinjaməs ləi gé kɔ̄ roo ləm tɔ, mba kuga ne dɔ kaiya ləi-i ləm, gə kɔ̄ koso-dəwje ləm tɔ, tɔbɔ̄i i a kinja nékinjaməs lə koso-dəwje mba kuga ne dɔ kaiya lə dee-deɛ̄ to gé Njesigəneɛ̄ un ne ndia lé tɔ.
- ⁸Aarɔ̄ rəm pər gé loo-nékinjaməs'g ndá yeē inja gwɔ̄b ɲgon maɲg mba karee to nékinjaməs gé wɔ̄ji dɔ kuga dɔ kaiya ləa-yeē.
- ⁹Ŋgalə Aarɔ̄ d'un məs lé d'aree, yeē ula ɲgaw jia dan məs'g ləm, yeē rad dɔ kum loo-nékinjanéməsje gé ɲta ləma, yeē ɔm naɲg nɔ̄ loo-nékinjaməs'g ləm tɔ.
- ¹⁰Tɔbɔ̄i ubu da nékinjaməs gé wɔ̄ji dɔ kuga dɔ kaiya ləm, gə bɔlɔlɔ-duneeje ləma, gə dəb wurndulee gé boi ləm tɔ lé yeē roo dee loo-nékinjaməs'g, to gé Njesigəneɛ̄ un ne ndia ar Moyis lé tɔ.
- ¹¹Nɛ̄ dakasee gə ndaree lé yeē roo dee gir loo-si dee gé raga.
- ¹²Yeē inja nékinjaməs gé kɔ̄ roo lé. Ŋgalə Aarɔ̄ d'un məs lé d'aree ndá yeē saga loo-nékinjaməs'g gugu ne dəa sub tɔ.
- ¹³Deɛ̄ d'un nékinjaməs gé kɔ̄ roo gé deɛ̄ tuga gaɲg dana dɔguru-dɔguru gə dəa lé to d'aree ndá yeē roo dee loo-nékinjaməs'g lé.

- ¹⁴Yee togo ngan siyeje gə gəleeje ndá yee roo dee dɔ nékinjaməs gə kə roo gə to dɔ loo-nékinjaməs'g lé tɔ.
- ¹⁵Gée gə gogo yee aw gə nékinjaməs gə to kə koso-dəwje lé. Yee wa bəl byə gə to nékinjaməs gə kə kuga kaiya lə koso-dəwje ndá yee inja gwɔbee gə nékinjaməs gə wɔji dɔ kə kaiya to gə yee ra ne gə njé gə kédé lé tɔ.
- ¹⁶Yee aw gə nékinjaməs gə kə roo ndá yee inja gə goo rəbee gə wɔji dɔ.
- ¹⁷Yee un nékar gə to nduji lé ndá ɔr nduji as ngo jia kára, tɔbɛi yee roo loo-nékinjaməs'g orè ne gə nékinjaməs gə kə roo gə ndɔ rad gə ndɔje kára-kára lai lé.
- ¹⁸Yee inja gwɔb bɔ maŋg gə bəl badə gə nékinjaməs gə kə kɔm nɔ'd mbata lə dəwje. Ndá ngalə Aarɔ d'un məs lé d'aree saga dɔ loo-nékinjaməs'g gugu ne dɔ sub tɔ.
- ¹⁹Dee d'aree ubu bɔ maŋg gə ubu bəl badə, gə ɓoŋ bəl badə, gə ubee gə dolè dɔ ngan siyyeeje'g gə ɓɔɓɔ-duneeje, gə dɔb wurndulee gə boi lé tɔ,
- ²⁰deɛ d'ɔm ubu dee dɔ kaar dee'g ndá yee roo ubu dee neelé loo-nékinjaməs'g.
- ²¹Aarɔ odo kaar dee gə biŋ da gə kára gə dɔkɔl lé ra nduree nɔ Njesigəneɔ'g unda ne gə kəmee to gə Moyis un ne ndia lé.
- ²²Aarɔ odo jia par gə tar gə rɔ koso-dəwje'g ndá yee tɔr ndia dɔ dee'g. Loo gə yee inja nékinjanéməsje gə kə kuga dɔ kaiya ləm, gə kə roo ləma, gə kə kɔm nɔ'd ləm tɔ mbə ndá yee risi uru naŋg tɔ.
- ²³Moyis gə Aarɔ d'andə d'aw mee kəi-kubu-kinga-nɔ'g. Loo gə d'unda loo tee raga ndá deɛ tɔr ndu dee dɔ koso-dəwje'g. Tɔbɛi rɔnduba lə Njesigəneɔ tee kəm koso-dəwje'g lé lai tɔ.
- ²⁴Pər ɔ nɔ Njesigəneɔ'g ndá roo nékinjaməs gə kə roo gə ubuje gə to loo-nékinjaməs'g lé. Koso-dəwje lai d'oo ndá deɛ ra né u-u-u gə rɔlɛl tɔbɛi deɛ d'oso rəb dɔb kəm dee naŋg tɔ.

Ləbije 10

Kaiya ra Nadab gə Abihu ba d'wəi ne

- ¹Nadab gə Abihu, deɛ gə to ngalə Aarɔ lé nana kara un bai-su-né ləa-ləa ba d'ɔm pər keneŋ tɔbɛi d'ɔm né gə ɛdə sululu dɔ'g tɔ, ndá d'aw d'ar ne nɔ Njesigəneɔ'g gə pər gə gə goo rəbee el, mbata yee un ndia dɔ'g ar dee el.
- ²Togəbè ba pər ɔ nɔ Njesigəneɔ'g roo dee ar dee d'wəi ne nɔ Njesigəneɔ'g tɔ.
- ³Moyis ula Aarɔ pana: Yee ba to ta gə Njesigəneɔ pa gə ndia njaŋg loo gə yee pa ne pana: Ma lé deɛ gə rəm pər gə rɔm'g lé d'a kundam gə kəmee ɓəd ləm, d'a kula rɔnduba dɔm'g kəm dəwje'g lai ləm tɔ. Aarɔ ila tɔə maree'g ndag.

⁴Moyis bar Mikael, gə Elsapan, deɛ gə to ŋgalə Ujiel gə to nɔ̄ Aaroje lé ula dee pana: Gə reeje pər gə nee odoje nin ŋgakɔ̄ sɪje gə to nɔ̄ kəi-kubu-si-Ala'g lé awje sə dee gir loo-si dee gə raga.

⁵Deɛ ree pər ndá d'odo dee gə kubuje lə dee ya, d'aw sə dee gir loo-si dee gə raga to gə Moyis pa lé tɔ.

⁶Moyis ula Aarɔ, gə Eləajar, gə Itamar gə to ŋgalə Aarɔ lé pana: Seɪ a kyaje yɪŋga dɔ sí lal kɔr gə jara kɔr dɔ el ləm, seɪ a tilje kubuje lə sí haɔ-haɔ el ləm tɔ, nà seɪ a kwəije kar oŋg lə Njesigəneɔ̄ ɪ səa pu dɔ koso-dəwje'g lai tɔ. Yaje loo arje ŋgakɔ̄ sɪje gə to ginkoji Israelje lé ba nɔ̄ mbata pər gə Njesigəneɔ̄ ila lé.

⁷Seɪ a kije tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ̄'g lé kawje ranɔ̄ el, nà seɪ a kwəije, mbata ubu lə Njesigəneɔ̄ gə d'wa ne dɔ sí d'unda sí ne gə kəmee lé to dɔ sí'g bəi. Bèe ba deɛ ra to gə Moyis pa lé ya tɔ.

Godndu gə wɔ̄ji dɔ nékai gə mɪ

⁸Njesigəneɔ̄ ula Aarɔ pana:

⁹Loo gə seɪ a gə kɔ̄dje kəi-kubu-kiŋga-nɔ̄'g ndá i gə ŋganije nɔ̄'d lé seɪ a kaije mán-duú gə mɪ el ləm, əsé nékai gə mɪ el ləm tɔ, nà seɪ a kwəije, yee neelə a to godndu gə a to gə nɔ̄ mbata lə ŋgaka sɪje gə kédé-kédé

¹⁰mba kar sí gərje ne loo kɔr kəm né gə to gə kəmee gə né gə to gə kəmee el ləm, əsé né gə minɔ̄ gə né gə àr ŋgad-ŋgad ləm tɔ,

¹¹mba kar sí ndooje ne Israelje godnduje lai gə Njesigəneɔ̄ ar dee gə ndu Moyis lé.

Godndu gə wɔ̄ji dɔ da nékinjanéməsje

¹² Moyis ula Aarɔ gə Eləajar gə Itamar, ŋgalə Aarɔ gə joo gə nai lé pana: Unje ges nékar gə to nduji gə nai mbuna nékinjanéməsje gə kɔ̄ roo dee nɔ̄ Njesigəneɔ̄'g lé aw sɔ̄je lal əm-tiné mbɔr loo-nékinjaməs'g, mbata to né gə to gə kəmee doi ya.

¹³Seɪ a sɔ̄je mee loo gə to gə kəmee'g, to né gə wɔ̄ji dɔi ləm, to né gə wɔ̄ji dɔ ŋganije ləm tɔ mbuna nékarje gə kɔ̄ roo nɔ̄ Njesigəneɔ̄'g, mbata yee ba to ndukun gə Njesigəneɔ̄ un am ya.

¹⁴Gogsɔ-kaar da gə ra nduree ləm, gə biŋgee gə ra nduree mba kunda dee gə kəmee ləm tɔ lé i gə ŋganije gə diŋgam gə njé gə dené lé seɪ a sɔ̄je mee loo gə to gə kəmee'g ya, mbata to néje gə d'ar sí gə wɔ̄ji dɔi-i ləm, gə wɔ̄ji dɔ ŋganije ləm tɔ mbuna nékinjanéməsje'g lə Israelje gə kɔ̄ kɔm nɔ̄'d lé.

¹⁵D'a ree gə ubeeje gə kɔ̄ roo nɔ̄'d gə biŋgee gə ra nduree ləm, gə kaaree gə ra nduree nɔ̄ Njesigəneɔ̄'g mba kundá gə kəmee ləm tɔ, d'a to mbata ləi-i gə ŋganije səi nɔ̄'d gə goo godndu gə to gə nɔ̄ to gə Njesigəneɔ̄ un ne ndia dɔ'g lé.

¹⁶Moyis sanɔ̄g bəl byɔ̄ gə wɔ̄ji dɔ kuga dɔ kaiya lé ndá, aa oo, deɛ rée mbɔ̄ ya. Togəbè ba mee ɪ səa pu dɔ Eləajar'g gə Itamar'g to ŋgalə Aaroje gə nai lé aree pana:

¹⁷ See ban ba seɿ sɔje da kuga dɔ kaiya lé mee loo gé to gə kəmee'g el wa. To né gé to gə kəmee doi ya, tɔbəi Njesigəneɿ ar sí mba kar sí taaje ne néra kori-korije lə koso-dəwje ɔmje dɔ sí'g ləm, kar sí ugaje ne dɔ dee nɔ Njesigəneɿ'g ləm tɔ.

¹⁸ Aa ooje, məs da lé seɿ awje ne mee kəi gé to gə kəmee'g el, to kəm kar sí sɔje mee kəi gé to gə kəmee'g, to gé Njesigəneɿ un ne ndia am ya.

¹⁹ Aarɔ ula Moyis pana: Aa oo, bogənè lé dee d'inja nékinjaməs lə dee gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya ləm, gə nékinjaməs lə dee gé kɔ roo nɔ Njesigəneɿ'g ləm tɔ, tɔbəi gə goo né gé teɿ dɔm'g lé bó lé m'uso da gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya lé bogənè ndá see né neelé a to maji kəm Njesigəneɿ'g ya wa.

²⁰ Moyis oo ta nee ndá ndigi səa dɔ'g ya tɔ.

Ləbije 11

NÉ GE AR GƏ NÉ GE MINA

Daje gé àr gə njé gé minə

¹ Njesigəneɿ pata ula ne Moyis gə Aarɔ pana:

² Maji kar sí ulaje Israəlje pajena: Aa ooje, daje gé seɿ a sɔ deeje mbuna daje'g lai gé dɔ nanɯ nee ba nee:

³ Da gé rara gé mèr gɔlee tɔ ja ləm, ngo gɔlee tɔ ja ləma, gə yèl mu ləm tɔ ba seɿ a sɔje.

⁴ Nə dee gé yèl mu goo kára ba əsé dee gé mèr gɔl dee tɔ ja goo kára ba ndá seɿ a sɔ deeje el. Togəbè seɿ a sɔje jambal el mbata yee yèl mu ya nə mèr gɔlee tɔ ja el: seɿ a kéeje gé da gé minə.

⁵ Seɿ a sɔje yəg-wuri el mbata yee yèl mu ya nə mèr gɔlee tɔ ja el: seɿ a kéeje gé da gé minə ya.

⁶ Seɿ a sɔje əm el mbata yee yèl mu ya nə mèr gɔlee tɔ ja el: seɿ a kéeje gé da gé minə ya.

⁷ Seɿ a sɔje bər el mbata mèr gɔlee tɔ jəbrə ya ləm, ngo gɔlee tɔ ja ləm tɔ nə yee yèl mu el: seɿ a kéeje gé da gé minə ya.

⁸ Seɿ a sɔje dakas dee el ləm, a kɔrɔje rɔ yoo dee el ləm tɔ: Seɿ a koo deeje gé daje gé minə ya.

⁹ Aa ooje, daje gé seɿ a sɔ deeje mbuna dee gé d'aw mán lé ba nee: seɿ a sɔje dee gé jer dee to keneɯ ləm, ngwɔi dee to keneɯ ləm tɔ, dee gé d'aw dan mán'g, lé to mán baa-boo-kadje əsé baaje gé kari ba kara ləm.

¹⁰ Nə dee lai gé jer dee gə ngwɔi dee godo mbuna dee'g lai gé d'aw mán ləm, gə dee lai gé d'aw kəmba dan manje'g ləm tɔ, lé to mán baa-boo-kadje əsé mán baaje gé kari kara seɿ a koo deeje gé né gé to keji.

- 11Sei a koo deeje gá néje gá to keji ləm, sei a soje dakas dee el ləma, yoo dee kara sei a kooje gá né gá to keji kəm sí'g ya ləm tɔ.
- 12Dee lai gá d'aw dan mán'd gá lal jer dee gá lal ngwɔi dee tɔ ndá sei a koo deeje gá néje gá to keji.
- 13Aa ooje, mbuna yelje'g lé dee gá sei a koo deeje gá néje gá to keji gá a so deeje el ba to nee: magəra, gə mal, gə gira,
- 14gə əilə, gə gɛbɛ, gə yelje gá raŋg gá d'as sə dee bɛɛ tɔ,
- 15gə gɔ-gɔ gə yelje gá raŋg gá d'as səa bɛɛ,
- 16gə miru, gə kwɔi, gə ləbm-siri, gə niŋga, gə yelje gá raŋg gá d'as sə dee bɛɛ tɔ,
- 17gə kwɔi-mbiam, gə kila, gə kwɔi-boo,
- 18gə ndab-ndororo, gə dogoro, gə baanoi,
- 19gə ndilili-woj, gə ndua, gə ŋgako, gə yelje gá raŋg gá d'as sə dee bɛɛ tɔ, gə bee-goom-joo, gə doo tɔ.
- 20Ŋgan néje lai gá d'ɪ gə bag dee ləm, gə njaa gə gɔl dee so ləm tɔ lé sei a koo deeje gá néje gá to keji.
- 21Nɛ mbuna deɛ lai gá d'ɪ gə bag dee ləm, njaa gə gɔl dee so ləm tɔ lé sei a soje dee gá d'uba njal dee ar dee tal ne dɔ naŋg'd.
- 22Aa ooje, dee gá a so deeje ba nee: daoŋgal, gə beedé, gə gabəra-ndəm, gə kuli, gə dee gá d'as sə dee bɛɛ tɔ.
- 23Nɛ ŋgan néje gá raŋg lai gá d'ɪ gə bag dee ləm, gə njaa gə gɔl dee so ləm tɔ lé sei a koo deeje gá néje gá to keji, mbata d'a kar rɔ sí minɔ.
- 24Bó lé nana ba gá a kɔrɔ rɔ yoo dee ndá rəa a minɔ saar kar kàr a kandə,
- 25tɔbəi nana ba gá odo yoo dee kara a togo kubuje ləa ləm, rəa a minɔ ne saar kar kàr a kandə ləm tɔ.
- 26Da gá rara gá mɛr gɔlee tɔ ja nɛ ŋgo gɔlee tɔ ja el ləm, yee yèl mu el ləm tɔ lé sei a kéeje gá né gá minɔ: tɔbəi nana ba gá ɔrɔ rəa ndá rəa a minɔ ne tɔ.
- 27Daje lai gá gɔl dee so-so gá njaa gə ŋgo gɔl dee lé sei a koo deeje gá néje gá to keji: nana ba gá ɔrɔ rɔ yoo dee ndá rəa a minɔ ne saar kàr a kandə ya.
- 28Tɔbəi nana ba gá odo yoo dee kara a togo kubuje ləa ləm, rəa a minɔ ne saar kàr a kandə ləm tɔ. Sei a koo deeje gá néje gá minɔ ya.
- 29Aa ooje, mbuna daje gá d'ag naŋg gə taa meɛ dee lé dee gá sei a koo deeje gá néje gá minɔ lé ba nee: njarè, gə yəg, gə ŋgaraw gə dee gá raŋg gá d'as sə dee bɛɛ tɔ,
- 30ndur, gə kurkudu, gə meɪ-kobo, gə toro, gə liya tɔ.

- 31 Mbuna néje lai gé d'ag nanḡ gə ta mee dee lé seḡ a koo deeje gé néje gé minḡ ya: nana ba gé ɔɔ ɔ yoo dee ndá rəa a minḡ ne saar kàr a kandə ya.
- 32 Né gé ban-ban gé mbida né gé wəi a koso keneḡ lé a minḡ ya, lé to nékula gé to gé kag, əsé kubu, əsé ndar, əsé bɔl əsé né gé ban-ban gé to néra kula ya kara, né neelé d'a kila mán'g ndá a to né gé minḡ saar kàr a kandə, ndá géé'g gogo ba a to né gé àr bəi.
- 33 Néje lai gé to mee jo'd gé mbida né gé wəi a koso keneḡ lé d'a minḡ ya ləm, jo neelé kara seḡ a tɔje ləm tɔ.
- 34 Né gé ban-ban gé to gé néso gé mán gé mee jo'g neelé ɔm keneḡ ndá a minḡ ya tɔ, lé to nékai gé rara gé kəm kai gé to mee jo'd gé rara kara a to né gé minḡ ya.
- 35 Né gé ban-ban gé mbida né gé wəi a koso keneḡ lé a minḡ ya, bwa-bɔda əsé pil kara seḡ a tujije ya, d'a minḡ ləm, seḡ a koo deeje gé néje gé minḡ ya ləm tɔ.
- 36 Ne kəm-rəw-manje əsé godə-bwaje gé mán aar keneḡ lé ba d'a koo gé néje gé minḡ el, ne dəw gé a kɔɔ ɔ yoo né ndá rəa a minḡ ne ya.
- 37 Bó lé mbida né gé wəi oso dɔ kandə kó gé kə dubu'g lé ndá seḡ a kooje kandə kó neelé gé né gé minḡ el,
- 38 Ne bó lé d'ɔm mán dɔ kandə kó gé kə dubu'g lé ba mbida né gé wəi oso keneḡ ndá seḡ a kooje kandə kó neelé gé né gé minḡ ya tɔ.
- 39 Bó lé da kára mbuna mareeje'd gé seḡ sɔ deeje lé wəi gé kwəi ndá dəw gé ɔɔ ɔ yée lé rəa a minḡ ne saar kàr a kandə,
- 40 yee gé a sɔ yée ndá a togo kubuje læa ləm, rəa a minḡ ne saar kàr a kandə ləm tɔ, tɔbəi yee gé a kun yée kara a togo kubuje læa ləm, rəa a minḡ ne saar kàr a kandə ya ləm tɔ.
- 41 Né gé rara gé ag nanḡ gə ta mée lé seḡ a kéeje gé né gé to keji ləm, dəw a sɔ el ləm tɔ.
- 42 Mbuna néje lai gé d'ag nanḡ gə ta mee dee lé dee gé rogo nanḡ gə ta mee dee, gə dee gé njaa gə gɔl dee sɔ-sɔ əsé gə gɔl dee bula dèm-dèm kara seḡ a sɔ deeje el, mbata seḡ a koo deeje gé néje gé to keji ya.
- 43 Néje lai gé d'ag nanḡ gə ta mee dee lé arje ɔ sí to keji gə mba dee el ləm, ar deeje d'ar ɔ sí minḡ el ləma, arje ɔ sí to né gé minḡ gə mbata læ dee el ləm tɔ.
- 44 Mbata ma m'to Njesigəneḡ, Ala læ sí, seḡ a kɔrje ɔ sí kundaje gə kəmee ndá seḡ a tɔje ne dəwje gé to gə kəmee mbata ma nja m'to njerɔkunda ya. Seḡ a karje ɔ sí tel to né gé minḡ mbata læ néje nee lai gé d'ag nanḡ gə ta mee dee lé el.
- 45 Mbata ma m'to Njesigəneḡ gé m'ar sí undaje loo mee bee gé Ejiptə teeje mba kam m'to ne Ala læ sí ləm, gə mba kar sí-sejje kara tɔje ne dəwje gé to gə kəmee ləm tɔ, mbata ma nja m'to njerɔkunda ya.

⁴⁶Yee ba to godndu gé wɔ̄ji dɔ daje, gə yelje, gə nékundaje lai gé d'aw kamba dan mán'g ləm, gə nékundaje lai gé d'ag naŋg gə ta meɛ dee ləm tɔ,

⁴⁷mba kar sí ɔrje ne kəm njé gé minɔ̄ gə njé gé d'àr bəd ləm, əsé da gé kəm sɔ gə da gé kəm sɔ el kara bəd ləm tɔ.

Ləbije 12

Kɔr won rɔ lə dené gé oji ŋgon

¹Njesigəneɔ̄ ula Moyis pana:

²Maji kari ula Israəlje pana: Loo gé dené əskəm ba oji ŋgon gé diŋgam ndá rəa a minɔ̄ as ndɔ siri, rəa a minɔ̄ as gə ndɔ kwɔməs ləa gé kédé lé tɔ.

³Ndɔ gé njekɔm'g jinaijoo ndá d'a kinja tamɔd ŋgon neelé.

⁴Dené neelé a tel si as ndəa rɔ-munda-giree-munda ya bəi mba kɔr ne won məs rəa'g, yeɛ a kɔrɔ rɔ né gé to gə kəmeɛ el ləm, yeɛ a kaw mbɔr kəi'd gé to gə kəmeɛ'g el ləm tɔ, saar ndɔ kɔr won rəa lé as lée'g béréré ba.

⁵Bó lé yeɛ oji ŋgon gé dené ndá rəa a minɔ̄ as ndɔ dɔg-giree-sɔ as gə ndɔ kwɔməs ləa gé kédé lé, yeɛ a tel si as ndəa rɔ-misɔ-giree-misɔ ya bəi mba kɔr ne won rəa ba.

⁶Loo gé ndɔ kɔr won rəa as lée'g béréré ba, bó lé wɔ̄ji dɔ ŋgon gé diŋgam əsé yeɛ gé dené kara yeɛ a ree gə ŋgon badə gé ra ləb kára ba gé nékinjaməs gé kɔ̄ roo ləm, gə ŋgon dərnda kára əsé dərkuɔ̄ kára gé nékinjaməs gé kɔ̄ kuga dɔ kaiya ləm tɔ, rɔ njekinjanéməs'g tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ̄'g lé.

⁷Njekinjanéməs lé a kinja dee nɔ̄ Njesigəneɔ̄'d gé né kɔr gəm dəa'g ndá rəa a kàr ne ŋgad-ŋgad tɔ. Yee ba to godndu gé oji dɔ dené gé oji ŋgon gé diŋgam əsé yeɛ gé dené lé.

⁸Bó lé yeɛ askəm kiŋga ŋgon badə el ndá yeɛ a ree gə dərkuɔ̄je joo əsé ŋgan dərndaje joo, yeɛ gé kára gé nékinjaməs gé kɔ̄ roo ləm, yeɛ gé kára gé nékinjaməs gé kɔ̄ kuga dɔ kaiya ləm tɔ. Njekinjanéməs lé a kɔr ne ta kaiya dəa'g ndá rəa a kàr ne ŋgad-ŋgad tɔ.

Ləbije 13

Godndu gé wɔ̄ji dɔ rɔkɔ̄ gé ra ndar rɔ dəw

¹Njesigəneɔ̄ ula Moyis gə Aarɔ̄ pana:

²Loo gé dəw kára né tiee to gé lu bèe, əsé tilá ar rəa ɔ̄ ŋgwɔ̄i əsé rəa tila ndá asəna gé doo baji gé to ndar rəa'g bèe ndá d'a kaw səa rɔ Aarɔ̄ gé njekinjanéməs'g, əsé rɔ ŋgonee'g kára mbuna ŋganeeje gé to njékinjanéməsje lé karee a tən doo

³gé to ndar rəa'g lé. Bó lé bɔ̄ rəa gé uba ta doo'g lé tel ndá ləm, aree oo to gé doo lé uru dəs ndar rəa ləm tɔ ndá to doo baji ya: njekinjanéməs gé tən rəa lé a kun ndia dɔ'g njaŋg pana: Dəw neelé rəa minɔ̄ ya.

- ⁴Bó lé ndar ræa gé tila ndá lé uru dæs ndar ræa el læm, gə bɪ ræa tel ndá el læm tɔ ndá dæw gé doo to ræa'g lé njekinjanéməs lé a kudee kəi as ndɔ siri.
- ⁵Ndɔ gé njekəm'g siri lé njekinjanéməs lé a tən ræa. Bó lé yeɛ oo to gé doo lé aw gé kédé-kédé el læm, yoolé ndar ræa el læm tɔ ndá njekinjanéməs lé a kudee kəi gɔl kára ya tɔbəi as ndɔ siri.
- ⁶Ndɔ gé njekəm'g siri lé njekinjanéməs a tən ræa gɔl kára ya tɔbəi. Bó lé ta doo lé ɔr ndá læm, yoolé ndar ræa el læm tɔ ndá njekinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Dæw neelé ræa àr ya: to ræa gé ɪ ŋgwɔi gé kɪ, yeɛ a togo kubuje læa ndá ræa a kàr ŋgad-ŋgad.
- ⁷Nɛ loo gé yeɛ tɔji njekinjanéməs ræa aree oo ba pana: Rea àr ba gée gé gogo ŋgwɔiee ɪ yoolé ndar ræa'g unda nje gé kédé ndá yeɛ a tel kaw kar njekinjanéməs lé tən ræa gɔl kára ya tɔbəi.
- ⁸Njekinjanéməs lé a tən ræa. Bó lé ŋgwɔiee ɪ yoolé ndar ræa'g unda nje gé kédé ndá njekinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Rea minɔ, to baji ya.
- ⁹Loo gé dæw kára doo baji to ræa'g ndá d'a kaw sɛa rɔ njekinjanéməs'g karee tən ræa.
- ¹⁰Bó lé né ti ndar ræa to gé lu gé tel ndá læm, bó lé lu neelé ar biyee tel ndá læma, ar dakas ræa gaŋg doo mee lu'g neelé læm tɔ ndá
- ¹¹to baji gé to ndar ræa'g læw ba: njekinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Rea minɔ, yeɛ a kudee kəi el mbata ræa minɔ ya.
- ¹²Bó lé yeɛ gé baji ila ræa'g ba baji lé ɪ taa ræa pəl-pəl, un kudee dæa'g saar teɛ gɔlee'g, loo gé rara gé njekinjanéməs lé askəm koo ndá a tən ræa
- ¹³ba loo gé oo to gé baji taa ræa pəl-pəl ndá a pa njaŋg pana: Débee gé doo ræa lé ræa àr, mbata ræa lai tel ɔr nda ndá yeɛ àr ya.
- ¹⁴Nɛ mee ndæa'g d'a koo dakasrea gé gaŋg doo ndá ræa a tel minɔ gogo,
- ¹⁵loo gé njekinjanéməs lé oo dakasrea gé gaŋg doo ndá a pa njaŋg pana: Rea minɔ mbata dakasrea minɔ, to baji ya.
- ¹⁶Bó lé dakasrea tel bəd læm, tel ndá læm tɔ ndá yeɛ a kaw rɔ njekinjanéməs'g lé karee tən ræa, tɔbəi
- ¹⁷bó lé doo lé tel nda ndá njekinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Dæw gé doo to ræa'g lé ræa àr mbɔ ndá: yeɛ àr ya tɔ.
- ¹⁸Loo gé dæw kára né uba ndar ræa ba ɛr bəi,
- ¹⁹ar tor nduna doo neelé ɔm ŋgururu, to gé lu gé ndá ɛsé né gé tila bal ndá gə kas ndá dæw neelé a tɔji ræa njekinjanéməs karee tənee.
- ²⁰Bó lé oo to gé né gé ila bal ræa'g uru dæs ndar ræa læm, biyee tel ndá læm tɔ ndá njekinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Rea minɔ: to gé doo baji gé ɪ tor nékuba'g.

- 21 Bó lé njejinjanéməs lé oo to gó né gó ila bal lé ar biyee tel ndá el ləm, uru dəs ndar rəa el ləma, rəa tel ɔr ndá ləm tɔ ndá yee a kudu debee neelé kəi as ndɔ siri.
- 22 Bó lé né gó ila ndar rəa'g lé aw gó kédé-kédé ndá njejinjanéməs a pa njaŋg pana: Rea minɔ: to gó doo baji ya.
- 23 Nε bó lé né gó ila rəa'g lé to lé gó kédé ya bó aw gó kédé el ndá to nduna né gó ubá: Njejinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Rea àr ya.
- 24 Loo gó doo pər to rɔ dəw'g ba toree ila ndá əsé ɔb wə ndá njejinjanéməs a tənee.
- 25 Bó lé biyee tel ndá tor né gó ilá'g lé ləm, təa uru dəs ndar rəa ləm tɔ ndá to baji gó kinja baɣəsa tor doo pər'g neelé, ndá njejinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Dəw neelé rəa minɔ: mbata to doo baji ya.
- 26 Bó lé njejinjanéməs oo to gó biyee gó ndá godo tor né gó ilá'g lé ləm, təa uru dəs ndar rəa el ləma, gə rəa tel ɔr ndá ləm tɔ ndá njejinjanéməs a kudu dəw neelé kəi as ndɔ siri.
- 27 Ndɔ gó njekɔm'g siri lé njejinjanéməs lé a tən rəa. Bó lé né gó ilá lé aw gó kédé ndar rəa'g ndá njejinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Rea minɔ: to gó doo baji ya.
- 28 Nε bó lé né gó tila rəa'g to lé'd gó kédé ya ləm, aw gó kédé el ləma, rəa tel ɔr ndá ləm tɔ ndá to nduna doo pər, njejinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Rea àr mbata to nduna doo pər tɔ.
- 29 Loo gó diŋgam əsé dené iŋga doo dəa'g əsé gel təa'g ndá
- 30 njejinjanéməs lé a tən doo neelé. Bó lé oo to gó doo lé uru dəs ndar rəa ləm, bi rəa ɔb wə gə tel wagəsa ləm tɔ ndá njejinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Rea minɔ: to ŋgər, to ŋgər gó wɔji dɔ dəa əsé wɔji dɔ gel təa tɔ.
- 31 Bó lé njejinjanéməs lé oo to gó doo ŋgər lé uru dəs ndar rəa el ləm, biyee gó ndul godo keneŋ ləm tɔ ndá njejinjanéməs lé a kudu debee gó doo ŋgər to rəa'g lé kəi as ndɔ siri.
- 32 Ndɔ gó njekɔm'g siri lé njejinjanéməs a tən doo lé. Bó lé oo to gó ŋgər neelé aw gó kédé-kédé el ləm, bi rəa gó ɔb wə gó tel wagəsa godo keneŋ ləma, uru dəs ndar rəa el ləm tɔ
- 33 ndá debee gó ŋgər rəa neelé a ndisa bi rəa nε loo gó ŋgər to keneŋ ndá a ndisa el, tɔbəi njejinjanéməs lé a kudée kəi as ndɔ siri gɔl kára bəi tɔ.
- 34 Ndɔ gó nékɔm'g siri lé njejinjanéməs a tən ŋgər lé. Bó lé ŋgər lé aw gó kédé-kédé el ləm, uru dəs ndar rəa el ləm tɔ ndá njejinjanéməs lé a pa njaŋg pana: Rea àr ya, yee a togo kubuje ləa ndá yee a kàr ya.
- 35 Nε bó lé ŋgər lé aw ndar rəa'd gó kédé-kédé gə goo pa gó yee pa njaŋg pana: Rea àr lé ndá njejinjanéməs lé a tel tənee gogo.

- 36** Bó lé ngər lé aw ndar rəa'd gə kédé-kédé ndá njekinjanéməs lé a kaw ndòo sanɔ biyee gə ɔb wə gə tel wagəsa el nga: yee minə ya.
- 37** Bó lé ngər lé aw gə kédé-kédé el, ar bi rəa gə ndul uba lée'g ndá ngər lé ər kəmsə nga: rəa àr ndá njekinjanéməs lé a pa njaɔ pana: Yee àr ya.
- 38** Bó lé diɔgam əsé dené ba néje tila rəa ar néje gə tilá lé nda ndá
- 39** njekinjanéməs a tənee, bó lé néje gə tila ndá rəa'g lé ɔr nda ndá to néje gə tila rəa'd gə d'i taa ndar rəa pəl-pəl kari ba: ndá rəa àr ya.
- 40** Loo gə yiɔga dɔ dəw mbar mbár-mbár ndá yee to njedɔmbar: rəa àr ya.
- 41** Bó lé dəa mbar ngoneə'g ndá yee to njenɔmbar: yee àr ya.
- 42** Ne bó lé loo gə mbar lé to gə neə'g əsé gée'g ba doo to keneɔ ba ndá gə kas ndá to baji gə i taa loo gə gée'g əsé loo gə ngoneə'g pəl-pəl.
- 43** Njekinjanéməs a tən rɔ njedɔmbar lé. Bó lé to tɔr doo gə ndá gə kas ba to loo gə mbar gə gée'g əsé ngoneə'g aree to tana gə baji gə to ndar rəa'g bèe ndá
- 44** dəw neelé to njebaji, rəa minə: njekinjanéməs lé a pa njaɔ pana: Dəw neelé minə: mbata doo to dəa'g tɔ.
- 45** Njebaji gə doo to rəa'g ndá a tula ngisi kubuje læ rəa'g tɔbəi a ndisa dəa ngori-ngori, a tɔ né dɔ təa'g ndá a kila ndia naɔ wəl pana: Rɔm minə! Rɔm minə!
- 46** Ndɔje lai gə doo to ne rəa'g bəi lé yee a minə ne ya bəi, rəa minə ya. Yee a si gə karee ba, ndá loo-siée a to gir loo-si dee'g raga tɔ.

Godndu gə wɔji dɔ rɔkɔ baji gə oso kubu gə wa moro

- 47** Loo gə kubu wa moro lé to kubu bi badə əsé gə kubu kúla palégal gə bi maji,
- 48** lé to kúla kubu gə tija yao-yao əsé kúla gə kə tula mbuna'd gə ra gə kúla palégal gə bi maji əsé gə kúla bi badə, lé to ndar əsé né gə ra gə ndar kara,
- 49** bó lé moro neelé to gə kam gə ɔb wə əsé kas gə i dɔ kubu'g əsé dɔ ndar'g, dɔ kúla kubu gə tija yao-yao'g əsé kúla gə tula mbuna'g əsé dɔ né gə rara gə ra gə ndar ndá to moro gə loo kɔree godo, né neelé d'a tɔji njekinjanéməs ya.
- 50** Njekinjanéməs lé a tən né gə wa moro neelé koo ndá a ngəm né neelé kəi as ndɔ siri.
- 51** Ndɔ gə njekɔm'g siri lé yee a tən moro neelé. Bó lé moro neelé aw gə kédé-kédé dɔ kubu'g dɔ kúla kubuje gə tija yao-yao'g əsé dɔ yee gə tula mbuna'g əsé dɔ ndar'g əsé dɔ né gə rara gə ra gə ndar lé ndá to gə rɔkɔ baji gə læw ba, ndá né neelé minə ya.
- 52** Togábè kubu neelé gə kúla kubuje gə tija yao-yao əsé yee gə tula mbuna'd gə ra gə bi badə əsé gə kúla palégal gə bi maji, gə néje gə rara gə ra gə ndar gə moro neelé wa keneɔ ndá yee a roo dee mbata to moro gə læw ba: ndá yee a roo dee ya.

53Ne bó lé njekinjanéməs lé oo to gá rǎkǒ neelé aw gá kédé-kédé dǒ kubu'g el ləm, əsé dǒ kúla kubuje gá tija yao-yao'g, əsé dǒ yee gá tula mbuna'g el ləm, əsé dǒ né gá rara gá ra gə ndar el ləm tǒ ndá

54yee a kun ndia kar dee togo né gá moro neelé wa keneṅ ləm, yee a ṅgəm kəi gǎl kára tǒbəi as ndǒ siri ləm tǒ.

55Loo gá dǎw togo né neelé ndá njekinjanéməs a tən moro neelé ya bəi. Bó lé moro neelé tel rəa rəṅg el ləm, aw gá kédé-kédé el ləm tǒ ndá né neelé minǎ ya: d'a roo, to debee gá mée'g əsé giree'g kara d'a roo gá roo ya.

56Bó lé njekinjanéməs lé oo to gá rǎkǒ neelé tel ɔr ndá goo togo gá dee togo'g mbǎ ndá kubu əsé ndar əsé kúla kubuje gá tija yao-yao əsé yee gá tula mbuna nǎ'd kara yee a gore lé kǎr.

57Bó lé moro neelé tel oso dǒ kubu'g gogo bəi, dǒ kúla kubuje gá tija yao-yao'g əsé dǒ yee gá tula mbuna'g əsé dǒ né gá rara gá ra gə ndar ndá to bǎji gá taa pəl-pəl: ndá né gá moro oso keneṅ neelé d'a roo.

58Kubu, gə kúla kubuje gá ṅgal pǒ-pǒ əsé yee gá tula mbuna'g əsé gə né gá rara gá ra gə ndar ba dee togo bəi, bó lé moro neelé ɔr keneṅ ndá d'a tel togo gǎl kára tǒbəi ba a kǎr bəi.

59Yee gá bəe ba to godndu gá wǎji dǒ moro gá wa kubuje gá ra gə bǐ badə əsé kubu palégal gá bǐ maji dǒ kúla gá tija yao-yao'g əsé yee gá tula mbuna'g əsé dǒ né gá rara gá ra gə ndar tǒ, gə goo godndu neelé ba d'a pa ne njaṅg pana: Dee to néje gá d'ǎr ṅgad-ṅgad əsé to néje gá minǎ lé tǒ.

Ləbije 14

Godndu gá wǎji dǒ kǎr won bǎji

1Njesigəneṅ ula Moyis pana:

2Godndu gá a kwǎji dǒ njebǎji mee ndəa gá d'a kǎr won bǎji rəa'g lé ba nee. D'a kaw səa rǒ njekinjanéməs'g.

3Njekinjanéməs lé a tee gir loo-si dee gá raga, tǒbəi yee a tən njebǎji lé tǒ. Bó lé njebǎji lé doo bǎji ər rəa'g kəmsə ndá

4njekinjanéməs lé a kun ndia mba kar dee ree gə yelje joo gá d'aw kəmba ləm, d'ǎr ṅgad-ṅgad ləm tǒ, gə barkəm kag-sədrə, gə kúla gá kas njir-njir, gə gərgənd to mbata lə yee gá kəm kǎr won rǎkǒ rəa'g lé.

5Njekinjanéməs a kun ndia mba kar dee d'inja gwǒb yel kára dǒ jo'd gá d'om mán gá ǎr yal-yal keneṅ lé tǒ.

6Yee a kwa yel gá kəmba lé ləm, a kun barkəm kag-sədrə ləm, gə kúla gá kas njir-njir ləma, gə gərgənd ləm tǒ, yee a kula dee nǎ'd gə yel gá kəmba lé dan məs yel'd gá d'inja gwǒbee dǒ mán gá ǎr yal-yal'g lé.

- ⁷Yeɛ a saga néje neelé gɔl siri dɔ yeɛ gá kəm kɔr won baji rɛa'g lé. Tɔbɛi yeɛ a pa njanɔ pana: To dɛw gá àr ndá yeɛ a kila yel gá kɛmba lé tar karee aw.
- ⁸Yeɛ gá d'ɔr won rɛa lé a togo kubuje læa læm, a ndisa bi reaje bur-bur læma, a ndogo mán læm tɔ, ndá yeɛ a to dɛw gá àr. Gé gá gogo yeɛ a kaskəm kandə loo-si dee'g, nɛ a si gir kɛi-kubu'g læa gá raga as ndɔ siri bɛi.
- ⁹Ndɔ gá njekɔm'g siri lé yeɛ a ndisa bi reaje bur-bur, dɛa læm, mbai tɛa læma, bi dɔ kɛmee læm tɔ, yeɛ a ndisa bi reaje lai-lai ya, yeɛ a togo kubuje læa læm, a ndogo mán læm tɔ ndá yeɛ a kàr ne ya.
- ¹⁰Ndɔ gá njekɔm'g jinaijoo lé yeɛ a ree gə nɔan badje joo gá rɔ dee minə el læm, gə mɔdɛ badɛ gá ra læb kára ba gá rɛa minə el læm, gə nékar gá to nduji gá ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né jinaijoo gá mbɔi gə ubu læma, gə ubu as ges litər kára læm tɔ.
- ¹¹Njekinjanéməs gá njekɔr won rɔkɔ neelé a ree gə dɛw gá kəm kɔr won rɔkɔ rɛa'g neelé gə néje lai neelé nɔ Njesigəneɔ'g tarəw kɛi-kubu-kinga-nɔ'g.
- ¹²Njekinjanéməs lé a kwa nɔn badɛ kára ndá yeɛ a kijá gá nékinjaməs gá wɔji dɔ ta gá wa dɛa lé a kun ubu as ges litər kára tɔ, yeɛ a ra nduree nɔ Njesigəneɔ'g mba kundá ne gə kɛmee.
- ¹³Yeɛ a kinja gwɔb nɔn badɛ loo gá d'aw d'inja gwɔb daje gá wɔji dɔ kɔ kuga dɔ kaiya læm, gə nje gá kɔ roo læm tɔ keneɔ, loo gá to gə kɛmee lé, mbata nékinjaməs gá wɔji dɔ ta gá wa dɔ dɛw lé to asəna gə nékinjaməs gá wɔji dɔ kuga dɔ kaiya bèe tɔ ndá da neelé to mbata læ njekinjanéməs lé, to né gá to gə kɛmee doi ya.
- ¹⁴Njekinjanéməs lé a kun məs da gá wɔji dɔ ta gá wa dɔ dɛw lé, a rad məs neelé gel mbi yeɛ gá kəm kɔr won rɔkɔ rɛa'g lé gá dɔkɔl læm, gə kɔ jia gá dɔkɔl læma, gə kɔ gɔlee gá dɔkɔl læm tɔ.
- ¹⁵Njekinjanéməs lé a kun ubu gá as ges litər kára ndá a kɔm lam mee nɔ jia'g gá dɔgel.
- ¹⁶Njekinjanéməs lé a kula nɔgaw jia gá dɔkɔl dan ubu gá to mee nɔ jia'g gá dɔgel lé ndá yeɛ a sɔb ubu lé nɔ Njesigəneɔ'g as gɔl siri.
- ¹⁷Njekinjanéməs lé a rad ges ubu gá nai jia'g lé gel mbi dɛw gá yeɛ a gə kɔr won rɔkɔ rɛa'g lé gá dɔkɔl læm, gə kɔ jia gá dɔkɔl læma, gə kɔ gɔlee gá dɔkɔl læm tɔ, dɔ məs da gá kɔ ta gá wa dɔ dɛw lé.
- ¹⁸Njekinjanéməs lé a kɔm ges ubu gá nai jia'g lé dɔ yeɛ gá ɔr won rɔkɔ rɛa'g ndá, yeɛ a ra bèe mba kuga ne dɔ kaiya læa nɔ Njesigəneɔ'g.
- ¹⁹Tɔbɛi njekinjanéməs lé a kinja nékinjaməs gá kɔ kuga dɔ kaiya lé, yeɛ a ra bèe mba kuga ne dɔ kaiya læ yeɛ gá ɔr won né gá minə gá rɛa'g lé tɔ.

²⁰Gée gá gogo yee a kinja nékinjaməs gá ká roo. Njekinjanéməs lé a kinja nékinjaməs gá ká roo ləm, a kun nékar gá to nduji ləm tɔ ndá a kəm dee loo-nékinjaməs'g, yee a ra bèe mba kuga ne dɔ kaiya læ dəw neelé ndá yee a kàr ya.

Kər won baji rɔ njebaji gá to njendoo

²¹Bó lé yee to gá njendoo gá nékingaje læa as el ndá yee a kwa ngon badə kára ba gá nékinjaməs gá ká ta gá wa dəa loo gá dee ra nduree mba kundá ne gə kəmee kuga ne dɔ kaiya læa lé. Yee a kər nduji gá ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né munda gá mbɔj gə ubu gá nékar ləm, gə ubu as ges litər kára ləm tɔ.

²²Yee a kwa dərndaje joo əsé ngon dərkulje joo to gə goo nékingaje læa, yee gá kára mbata nékinjaməs gá ká kuga dɔ kaiya ləm, yee gá kára mbata nékinjaməs gá ká roo ləm tɔ.

²³Ndɔ gá njekəm'g jinaijoo lé yee a kodo néje lai gá wɔji dɔ kər ne won rɔkɔ rəa'g neelé a kaw ne rɔ njekinjanéməs'g tarəw kəi-kubu-kinga-ŋa'g nɔ Njesigəneə'g.

²⁴Njekinjanéməs lé a kwa ngon badə gá nékinjaməs gá wɔji dɔ ta gá wa dəa ləm, a kun ubu as ges litər kára ləm tɔ ndá yee a kula dee yo gá nee nɔ Njesigəneə'g mba kunda dee ne gə kəmee.

²⁵Yee a kinja gwɔb ngon badə gá ká ta gá wa dɔ debee gá al dɔ godndu lé. Njekinjanéməs lé a kun məs da gá ká ta gá wa dəa lé ndá yee a rad məs neelé gel mbi yee gá ɔr won rɔkɔ rəa'd gá dɔkɔl ləm, gə kɔ jia gá dɔkɔl læma, gə kɔ gɔlee gá dɔkɔl ləm tɔ.

²⁶Njekinjanéməs lé a kəm ubu mee ngo jia gá dɔgel'g.

²⁷Njekinjanéməs lé ubu gá to mee ngo jia gá dɔgel'g lé a sɔb gə ngaw jia gá dɔkɔl nɔ Njesigəneə'g as gɔl siri.

²⁸Njekinjanéməs lé a rad ubu gá to mee ngo jia'g neelé gel mbi dəw gá yee ɔr won rɔkɔ rəa'd gá dɔkɔl ləm, kɔ jia gá dɔkɔl læma, gə kɔ gɔlee gá dɔkɔl ləm tɔ, lé gá yee rad məs da gá wɔji dɔ ta gá wa dəa wɔji dɔ kal dɔ godndu keneɲ.

²⁹Njekinjanéməs lé a kəm ges ubu gá nai mee ngo jia'g lé dɔ yee gá ɔr won rɔkɔ rəa'g lé mba kuga ne dɔ kaiya læa nɔ Njesigəneə'g tɔ.

³⁰Tɔbɔi yee a kinja dərnda gá kára əsé ngon dərkul gá kára gá debee neelé iŋga lé

³¹yee gá kára gá nékinjaməs gá ká kuga dɔ kaiya ləm, yee gá kára gá ká roo læma, gə nékar lé ŋa'd ləm tɔ ndá njekinjanéməs a ra bèe mba kuga ne dɔ kaiya læ dəw gá yee ɔr won rɔkɔ rəa'g nɔ Njesigəneə'g lé.

³²Yee ba gá godndu gá wɔji dɔ kər won rɔkɔ rɔ yee gá doo baji to rəa'g ne nékingaje læa as el lé.

Kaar kəi gá wa moro

³³Njesigəneə ula Moyis gə Aarɔ pana:

- 34 Loo gá seǵ a kaǵje mee bee gá Kanǵ gá ma m'ar sí gá ka sí-seǵ lé ndá bó lé ma m'ar moro wa dɔ kai kára mee bee gá to ka sí-seǵ ndá
- 35 dǵw gá njekǵi lé a kaw mba kula njekinjanémǵs taree tǵsǵrǵ pana: Ma m'oo né asǵna gǵ moro bǵe mee kai'g lǵm.
- 36 Bad ba gǵ mba kar njekinjanémǵs lé andǵ keneǵ mba tǵn moro neelǵ bǵi ndá yeǵ a kun ndia kar dee d'ǵr néje lai gá to mee kai'g neelǵ d'unda raga gǵ mba kar néje lai gá to keneǵ lé tel to néje gá minǵ. Gǵe gá gogo ba, njekinjanémǵs lé a kandǵ keneǵ mba tǵn kai neelǵ bǵi.
- 37 Njekinjanémǵs lé a tǵn moro lé. Bó lé yeǵ oo to gá kaar kai lé godǵje gá ɔb wǵ asǵ kas gǵi to keneǵ lǵm, gǵ uru ngudu-ngudu lǵm tǵ ndá
- 38 yeǵ a kunda loo mee kai'g neelǵ teǵ, tǵbǵi loo gá yeǵ aar tarǵwkǵi gá raga ndá a kar dee d'udu takǵi neelǵ as ndǵ siri.
- 39 Ndǵ gá njekǵm'g siri lé njekinjanémǵs lé a tel kaw keneǵ. Bó lé yeǵ oo to gá moro lé ndusu kaar kai lé gá kédǵ-kédǵ ndá
- 40 yeǵ a kun ndia kar dee tǵr kǵr mbalje gá rǵkǵ neelǵ to keneǵ lǵm, a kar dee d'aw d'ǵm dee gir bee gá raga loo gá minǵ'g lǵm tǵ.
- 41 Yeǵ a kar dee kǵr mee kai neelǵ kǵr-kǵr ndá bum nanǵ gá deǵ kǵr lé d'a kwa rǵw-rǵw kaw kǵm gir bee gá raga, loo gá minǵ'g.
- 42 D'a kodo kǵr mbalje gá ranǵ mba tula dee tor nje gá kédǵ'g tǵbǵi d'a kodo bǵrǵ gá ranǵ mba rǵdǵ ne mee kai lé mbiaǵ-mbiaǵ tǵ.
- 43 Loo gá deǵ tǵr kǵr mbalje lǵm, kǵr lǵma, gǵ rǵdǵ mee kai lé mbiaǵ-mbiaǵ lǵm tǵ ba bó lé moro neelǵ tel ree taa loo mee kai'g lé pǵl-pǵl tǵbǵi ndá
- 44 njekinjanémǵs lé a tel kaw keneǵ gogo bǵi. Bó lé yeǵ oo to gá moro lé wa mee kai gá lǵw ba ndá kai lé minǵ ya.
- 45 D'a tǵ kai neelǵ pǵs-pǵs, kǵr mbalje lǵm, gǵ kagje lǵma, gǵ bǵrǵ gá rǵdǵ ne mee kai lé lǵm tǵ, d'a kodo néje nee lai-lai kaw ne gir bee gá raga kaw kǵm dee loo gá minǵ'g.
- 46 Nana ba gá andǵ mee kai'g neelǵ mee ndǵaje'g lai gá tǵa to gǵ loo kudee lé ndá rǵa a minǵ ne saar kar kǵr a kandǵ.
- 47 Nana ba gá to mee kai'g neelǵ ndá a togo kubuje lǵa, nana ba gá sǵ né mee kai'g neelǵ kara a togo kubuje lǵa ya tǵ.
- 48 Bó lé njekinjanémǵs gá tel aw mee kai'g neelǵ oo to gá moro neelǵ aw gá kédǵ-kédǵ el, loo gá deǵ rǵdǵ mee kai neelǵ mbiaǵ-mbiaǵ mbǵ ndá yeǵ a pa njanǵ pana: Kai neelǵ ǵr mbata moro lé godǵ keneǵ nǵa.
- 49 Yeǵ a kwa yelje joo lǵm, a kun barkǵm kag-sǵdrǵ lǵm, gǵ kǵla gá kas njir-njir lǵma, gǵ gǵrgǵnd lǵm tǵ, mba kǵr ne won moro mee kai'g neelǵ.

- ⁵⁰Yee a kinja gwɔb yee gé kára dɔ jo'd gé d'om mán gé àr yal-yal keneɲ.
- ⁵¹Yee a kodo barkəm kag-sedrə ləm, gə gərgənd ləm, gə kúla gé kas ləma, a kwa yel gé kəmba ləm tɔ, yee a kula dee dan məs yel gé d'inja gwɔbee dɔ mán gé àr yal-yal'g lé ndá yee a saga məs néje neelé gɔl siri dɔ kəi'g lé.
- ⁵²Yee a kɔr won moro gé mee kəi'g neelé gə məs yel ləm, gə mán gé àr yal-yal ləm, gə yel gé kəmba ləm, gə barkəm kag-sedrə ləm, gə gərgənd ləm, gə kúla gé kas gəj ləm tɔ.
- ⁵³Yee a kila yel gé kəmba lé tar gir bee gé raga karee aw. Yee a ra togábè mba kɔr ne ta dɔ kəi'g neelé ndá kəi lé a kàr ya.
- ⁵⁴Yee ba gé godndu gé wɔji dɔ doo baji gé rara kara ləm, gə ɲgər ləm,
- ⁵⁵gə moro gé wa kubuje gə kəije ləm,
- ⁵⁶gə luje ləm, gə rɔkɔ kɪ ɲgwɔije ləma, gə nétila rɔje ləm tɔ:
- ⁵⁷Godndu neelé ndoo sí gə mba kar sí jee n'gər ne loo gé né minə əsé né àr'g. Yee ba to godndu gé wɔji dɔ baji ya.

Ləbije 15

Godndu gé wɔji dɔ rɔ minə lə dɪŋgam

- ¹Njesigəneɲ ula Moyis gə Aarɔ,
- ²kar dee d'ula Israelje pana: Dɪŋgam gé rara gé ɲga rɔkɔ mɔdee'g ndá mán gé aɪ keneɲ yao-yao lé to né gé minə ya.
- ³Man gé aɪ keneɲ yao-yao lé ba aree minə ne, lé mán aɪ bəi əsé lé aɪ el kara rəa minə ya.
- ⁴Tira gé rara gé yee to keneɲ kara a minə ləm, né gé rara gé yee si dɔ'g lé kara a minə ləm tɔ.
- ⁵Dəw gé rara gé ɔrɔ tira lə dəw neelé ndá yee kara a togo kubuje ləa ləm, a ndogo mán ləma, rəa a minə saar kàr a kandə ləm tɔ.
- ⁶Dəw gé rara gé si dɔ nési'd gé debee neelé si dɔ'g kara a togo kubuje ləa ləm, a ndogo mán ləma, rəa a minə saar kàr a kandə ləm tɔ.
- ⁷Dəw gé rara gé ɔrɔ rɔ dəw gé minə neelé a togo kubuje ləa ləm, a ndogo mán ləma, rəa a minə saar kàr a kandə ləm tɔ.
- ⁸Bó lé dəw gé rəa minə neelé tibi yiro dɔ dəw gé rəa àr ɲgad-ɲgad'g ndá debee neelé a togo kubuje ləa ləm, a ndogo mán ləma, rəa a minə saar kàr a kandə ləm tɔ.
- ⁹Kali kuba kunda gé rara gé dəw gé minə neelé si dɔ'g ndá kali neelé a minə tɔ.

- 10**Dəw gé rara gé ɔɔ rɔ né gé ban-ban gé to gin dəw gé minɔ neelé ndá rəa-yeɛ kara a minɔ saar kàr a kandə, nana ba gé un né neelé ndá a togo kubuje læa læm, a ndogo mán læma, a minɔ saar kàr a kandə læm tɔ.
- 11**Dəw gé rara gé dəw gé minɔ lé a kɔɔ rəa ba a lal togo jia gə mán ndá yeɛ a togo kubuje læa læm, a ndogo mán læma, a to dəw gé minɔ saar kàr a kandə læm tɔ.
- 12**Jo gé rara gé dəw gé rəa minɔ neelé ɔɔ ndá d'a tɔ jo neelé njigi-njigi læm, lé to nékula gé ra gə kag kara d'a tɔgee sugu-sugu læm tɔ.
- 13**Loo gé mán rəa gé ree rəa'g lé gelee gaŋg ndá yeɛ a tura ndɔ siri goo'g ba won rəa lé a kɔɔ bədərə-bədərə bəi, tɔbəi yeɛ a togo kubuje læa læm, a togo rəa gə mán gé ula yal-yal læm tɔ ba rəa a kàr ŋgad-ŋgad bəi.
- 14**Ndɔ gé njekɔm'g jinaijoo lé yeɛ a kwa dərndaje joo læm gə ŋgan dərkulje joo læm tɔ ndá a kaw ne nɔ Njesigəneɔ'g tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g, tɔbəi yeɛ a kar njekinjanéməs lé tɔ.
- 15**Njekinjanéməs a kinja yeɛ gé kára gé nékinjaməs gé kɔ kuga dɔ kaiya, tɔbəi yeɛ gé kára gé nékinjaməs gé kɔ roo tɔ. Njekinjanéməs lé a ra togəbè mba kuga ne dɔ mán gé ree ta mɔdee'g yao-yao neelé nɔ Njesigəneɔ'g.
- 16**Dəw gé ni ar mán-mɔdee ree rəa'g ndá yeɛ kara a ndogo mán sugu-sugu, tɔbəi rəa a minɔ saar kàr a kandə.
- 17**Kubu əsé ŋgira gé rara gé mán-mɔdə dəw neelé rad keneŋ ndá d'a tɔgee sugu-sugu, tɔbəi a minɔ saar kar kàr a kandə tɔ.
- 18**Bó lé dené to gə diŋgam gé togəbè ndá deɛ səa joo bɔr d'a togo rɔ deɛ sugu-sugu læm, rɔ deɛ a minɔ saar kàr a kandə læm tɔ.

Godndu gé wɔji dɔ rɔ minɔ læ dené

- 19**Dené gé wɔməs ar məs aɪ rəa'g yao-yao ndá yeɛ a minɔ saar as ndɔ siri. Dəw gé rara gé ɔɔ rəa ndá yeɛ kara rəa a minɔ saar kar kàr a kandə tɔ.
- 20**Tira gé rara gé yeɛ to dɔ'g ndɔ rɔ-minɔ'g læa læm gə né gé rara gé debee neelé si dɔ'g ndá a to tira gé minɔ ya tɔ.
- 21**Dəw gé rara gé ɔɔ rɔ tira læa ndá a togo kubuje læa læm, a ndogo mán læma, rəa a minɔ saar kàr a kandə læm tɔ.
- 22**Dəw gé rara gé ɔɔ rɔ né gé dené neelé si dɔ'g ndá yeɛ a togo kubuje læa læm, yeɛ a togo rəa dan mán'g sugu-sugu læma, rəa a minɔ saar kàr a kandə læm tɔ.
- 23**Bó lé né to dɔ tira'g əsé dɔ né gé dené neelé si dɔ'g ba dəw ɔɔ rɔ né neelé ndá rəa a minɔ saar kàr a kandə ya.
- 24**Bó lé diŋgam to gə dené neelé ar məs gé yeɛ wɔ lé rad rəa'g ndá diŋgam neelé rəa a minɔ as ndəa siri, tɔbəi tira gé rara gé yeɛ to keneŋ kara a to né gé minɔ ya tɔ.

- ²⁵Dené gé mäs aï rëa'g mee ndöje gé yee wö ne mäs ta-ta lé əsé al ne dö ndəaje ndá rëa a minä gə ndöje lai to gé yee minä ne ndö kwömäs gé læa lé ya tɔ.
- ²⁶Tira gé rara gé yee to keneŋ loo gé mäs aï rëa'g bëe lé ndá a to asəna gə tira kwömäs læa gé kédé læm, né gé rara gé yee si dö'g lé kara a minä to gé yee gé ndö kwömäs'g læa gé kédé lé ya læm tɔ.
- ²⁷Nana ba gé ɔɔ rɔ néje neelé ndá rëa a minä ya, ndá yee a togo kubuje læa læm, a ndogo mán læma, rëa a minä saar kàr a kandə læm tɔ.
- ²⁸Loo gé mäs gé aï rëa'g lé gelee gaŋg mbä ndá yee a tura ndö siri goo'g ba rëa a kàr ŋgad-ŋgad bëi.
- ²⁹Ndö gé njeköm'g jinaijoo lé yee a kwa dərndaje joo əsé ŋgan dərkuŋje joo læm tɔ ndá a kaw ne rɔ njekinjanémäs'g tarəw kəi-kubu-kiŋga-ŋä'd.
- ³⁰Njekinjanémäs lé a kinja yee gé kára gé nékinjamäs gé kə kuga dö kaiya læm, yee gé kára gé nékinjamäs gé kə roo læm tɔ, njekinjanémäs lé a ra togəbè mba kuga ne dö kaiya læ dené neelé nŋ Njesigəneä'g mbata læ mäs gé aï rëa'd gé ar rëa minä ne lé.
- ³¹Bëe ba seï a karje Israelje saa ne rɔ dee rəw dö néje gé ar dee minä ne, nə bó lé d'ar kəi læm gé to gə kəmee, gé to mbuna dee'g lé tel to né gé minä ndá d'a kwəi dan néminəje'g læ dee ya.
- ³²Yee ba gé godndu gé wəji dö yee gé rɔkŋ rëa ar mán-mədee aï rëa'g yao-yao əsé yee gé ni ar mán-mədee ree rëa'g aree minä ne læm,
- ³³wəji dö yee gé wömäs ar məsee aï rëa'g yao-yao læm, wəji dö diŋgam əsé dené gé mán rɔ dee ree læma, əsé wəji dö diŋgam gé to gə dené gé rëa minä læm tɔ.

Ləbije 16

Ndö gé boo gé wəji dö kuga dö kaiya

- ¹Njesigəneä ula Moyis ta goo kwəi'g læ ŋgalə Aarŋje gé joo gé d'wəi loo gé dee d'aw d'aar nŋ Njesigəneä'g lé.
- ²Njesigəneä ula Moyis pana: Maji kari ula ŋgokŋi Aarŋ mba karee andə aw mee loo gé to gə kəmee'g dəs njal aw mee kubu gé gaŋg ne mee kəi gé to nŋ kidata sɔduk-manrɔ gé kə meekoso lemsé'g lé ta-ta el, nə a kwəi, mbata m'a teŋ kəmee'g dan mum'g dö kidata sɔduk-manrɔ gé kə meekoso lemsé'g lé ya.
- ³Oo né gé Aarŋ a ra mba kandə ne mee kəi gé to gə kəmee'g lé ba nee: Yee a kwa bɔ maŋg gé nékinjamäs gé kə kuga dö kaiya læm, gə bəl badə gé nékinjamäs gé kə roo læm tɔ.
- ⁴Yee a kula kubu gé to gə kəmee gé ŋgal yududu gé ra gə kúla palégal læm, yee a kula kubu bulaa gé ra gə kúla palégal rëa'g læm tɔ, yee a kwa regee gə gagəra gé ra gə kúla palégal læm, a kula döguugu gé ra gə kúla palégal dəa'g læm tɔ, to kubuje gé d'unda dee gé kəmee doi gé yee a kula rëa'g loo gé yee a ndogo mán mbä lé tɔ.

- ⁵Yee a taa bàl byaje joo ji koso-dəwje'g læ Israelje gé nékinjaməs gé kə kuga ne dɔ kaiya læm, gə bàl badə kára gé nékinjaməs gé kə roo læm tɔ.
- ⁶Aarɔ a kinja bɔ maŋg læa gé nékinjaməs gé kə kuga dɔ kaiya ndá yee a kuga ne dɔ kaiya læa-yee læm, gə kə njémeekəije læa læm tɔ.
- ⁷Yee a kwa bàl byaje gé joo neelé tɔbəi yee a ree sə dee nɔ Njesigəneə'g tarəw kəi-kubu-kiŋga-nə'g.
- ⁸Ndá Aarɔ a ra né asəna gə téɛ bəe dɔ bàl byaje gé joo neelé ndá a kwa yee gé kára gé kə Njesigəneə læm, yee gé kára gé kə Ajajel (ndil gé yèr gé dɔdilaloo'g) læm tɔ.
- ⁹Aarɔ a kar dee ree gə bàl bya, gé téɛ gé wɔji dɔ Njesigəneə oso dəa'g lé ndá yee a kinja gwɔsee gé nékinjaməs gé kə kuga dɔ kaiya lé.
- ¹⁰Bàl bya gé téɛ gé wɔji dɔ Ajajel oso dəa'g lé d'a karee aar kəmba nɔ Njesigəneə'g gə mba karee to nékoga dɔ kaiya læm, kar dee d'yá d'aree aw dɔdilaloo'g mbata læ Ajajel læm tɔ.
- ¹¹Aarɔ a kinja bɔ maŋg læa gé kə kuga dɔ kaiya lé ndá yee a kuga ne dɔ kaiya læa-yee læm gə kə njémeekəije læa læm tɔ. Yee a kinja gwɔb bɔ maŋg læa gé kə kuga dɔ kaiya læa-yee lé togábè ya.
- ¹²Yee a kun əb gé kul gé taa pər gəgəgə rusu gé d'ɔr loo-nékinjaməs'g nɔ Njesigəneə'g lé læm, gə nduji né gé ədə sululu as ŋgo jia joo læm tɔ, yee a kodo néje neelé kaw ne njal gir kubu gé gaŋg ne mee kəi gé to gə kəmee doi'g lé.
- ¹³Yee a kɔm né gé ədə sululu neelé dɔ pər'g nɔ Njesigəneə'g mba kar sia tuu ɔn dɔ kidata sɔduk kərgoota gé wɔji dɔ meekoso lemsé lé ndá a kwəi ne el.
- ¹⁴Yee a kula ŋgaw jia dan məs bɔ maŋg'd lé ndá a sɔb loo gé to nɔ kidata sɔduk kərgoota gé to loo meekoso lemsé'g par gé bər lé, yee a sɔb məs neelé gɔl siri loo gé to nɔ kidata sɔduk gé wɔji dɔ loo meekoso lemsé'g lé.
- ¹⁵Yee a kinja gwɔb bàl bya gé kə kuga dɔ kaiya læ dəwje lé ndá a kaw gə məsee njal mee kubu gé gaŋg ne mee kəi gé to gə kəmee doi'g. Yee a ra gə məs neelé to gé ra ne gə məs bɔ maŋg gé kédé lé bəe ndá yee a saga dɔ kidata sɔduk-manrɔ gé wɔji dɔ meekoso lemsé læm, gə neə'g læm tɔ.
- ¹⁶Yee gé bəe ba yee a ra ne né mba kər ne ndɔl kaiya dɔ kəi gé to gə kəmee'g gə mbata læ néraje gé minə læ Israelje læm, gə kaltaje læ deɛ lai gé deɛ ra ne kaiya læm tɔ. Yee a ra togábè mbata læ kəi-kubu-kiŋga-nə læ Israelje gé to mbuna dee'g dan néraje'g læ dee gé minə lé tɔ.
- ¹⁷Loo gé yee a kandə mee kəi-kubu-kiŋga-nə gé to gə kəmee'g mba kuga dɔ kaiya mee kəi gé to gə kəmee'g lé dəw kára kara a kaar mee kəi-kubu-kiŋga-nə'g lé el saar karee unda loo tee raga. Yee a ra né mba kuga ne dɔ kaiya læa-yee læm, gə kə njémeekəije læa læma, gə kə koso-dəwje gé Israel lai læm tɔ.

18 Yee a kunda loo tee ga mba kaw par ga loo-nekinjaməs ga to no Njesigəneə'g ba yee a ra ne mba kor ne ndol kaiya do loo-nekinjaməs'g le bai nda yee a kun məs bo maŋg ləm, ga məs bal bya ləm to mba rad do kum loo-nekinjanəməsje ga ita le gugu ne dəa sub.

19 Yee a sob məs neele ga ngaw jia gəl siri do loo-nekinjaməs'g le, yee a kor ne wonee ləm, a kunda ne ga kamee ləm to ga mbata la neraje ga minə la Israelje le.

20 Loo ga yee tol kula ga wəji do kor ndol kaiya do kai ga to ga kamee'g ləm, ga do kai-kubu-kiŋga-ŋa'g ləma, ga do loo-nekinjaməs'g ləm to nda yee a kar dee ree ga bal bya ga nai kamba le.

21 Aarə a kodo jia bor kom do bal bya ga nai kamba'g le nda yee a teggin kaiyaje la Israelje lai ləm, ga kaltaje la deə lai ga deə ra ne kaiya ləm to le kom do bal bya'g neele, yee a kom dee do bal bya'g neele tɔbai yee a tuba kar daw kara ga kula nee wəji dəa le aw səa ila par ga do dilaloo'g.

22 Bal bya le a kodo kaiyaje la deə lai dəa'g nda a kaw ne mee loo ga daw ra bee keneŋ el, yee tuba ila do dilaloo'g togəbè ya.

23 Aarə a kandə mee kai-kubu-kiŋga-ŋa'g, nda a tor kubuje la ga ra ga kula paləgal ga yee ula rəa'g ba andə ne mee kai ga to ga kamee'g bai le kom naŋg.

24 Yee a ndogo man mee loo ga to ga kamee'g nda a tel kula kubuje la rəa'g gogo to. Tɔbai yee a kunda loo tee nda a kinja nekinjaməs la ga ka roo le ləm, ga nekinjaməs la koso-dəwje ga ka roo le ləm to, bəe ba yee a ra ne ga ga mba kuga ne do kaiya laa-yee ləm ga ka koso-dəwje le ləm to.

25 Ubu da ga wəji do kuga do kaiya le yee a roo loo-nekinjaməs'g.

26 Yee ga njetuba bal bya ga wəji do Ajajel le a togo kubuje la ləm, a togo rəa dan man'g sugu-sugu ləm to, gee ga gogo ba yee a kandə loo-si dee'g bai.

27 Bo maŋg ga wəji do kuga do kaiya ləm, ga bal bya ga wəji do kuga do kaiya ləm to le deə ga d'un dee d'aw ne mee kai ga to ga kamee'g ga mba ra ne ne kuga do kaiya le d'a kodo dee kaw sə dee gir loo-si dee'g nda ndar dee ləm, ga dakasrə dee ləma, ga siŋ dee ləm to le d'a roo to.

28 Yee ga njeroo neje neele a togo kubuje la ləm, a togo rəa dan man'g sugu-sugu ləm to, gee ga gogo ba yee a tel ree loo-si dee'g bai.

29 Yee ga nee ba to godndu ga to saar ga no mbata la si: ndo doŋ la nai ga njekom'g siri le seŋ a saŋje rə si ləm, seŋ a raje kula kara kara el ləm to, le ga kojibee əsə dəw-do-bee ga si mbuna si'g kara a ra bəe ya.

30 Mbata mee ndəa'g neele d'a ra ne ga mba kuga ne do kaiya la si mba kar si arje ne kar ta kaiyaje la si lai a kor ne do si'g no Njesigəneə'g to.

31 Yee ba a to ndo ndo-kwa-rə mbata la si ləm, a to ndo kyə goo kula la si ləma, seŋ a saŋje rə si ləm to. Yee ba to godndu ga to saar ga no ya.

³²Njekinjanéməs gá d'wa dæa gə ubu ləm, gə d'oree d'undá gə kəmee mba karee taa tor bəbeeje loo kula nékinjaməs'g ləm tɔ lé ba ra né gə mba kuga ne dɔ kaiya lé, yeɛ a kula kubuje gá ra gə kúla palégal rəa'g, to kubuje gá to gə kəmee ya.

³³Yeɛ a ra né mba kɔr ne ndɔl kaiya dɔ kəi gá to gə kəmee doi'g lé ləm, yeɛ a kɔr ne ndɔl kaiya dɔ kəi-kubu-kiŋga-nə'g ləm, gə dɔ loo-nékinjaməs'g ləm, yeɛ a ra né mba kuga ne dɔ kaiya lə njékinjanéməsje ləma, gə kə koso-dəwje lai ləm tɔ.

³⁴Yee ba a to godndu gá a to saar gə nɔ mbata lə sí, gɔl kára mee ləb kára-kára'g lé d'a ra né mba kuga ne dɔ kaiya lə Israélje gá deɛ ra ya. Deɛ ra né gá Njesigəneɔ un ndia dɔ'g ar Moyis lé ya.

Ləbije 17

MEENDA LƏ ISRAELJE

Loo kinja nékinjanéməsje

¹Njesigəneɔ ula Moyis

²karee ula Aarɔ, gə ŋganeɛje ləm gə Israélje lai, pana: Né gá Njesigəneɔ un ndia dɔ'g ba nee:

³Bó lé dəw gá Israél kárainja gwɔb maŋg əsé badə əsé byə loo-si dee'g əsé gir loo-si dee gá raga,

⁴ba yeɛ ree ne tarəw kəi-kubu-kiŋga-nə'g mba karee to nékar Njesigəneɔ nɔ kəi gá to gə kəmee'g lə Njesigəneɔ lé el ndá, ta məs a kwa dɔ debee neelé, yeɛ ila məs da lé gə goo rəbee el, ndá d'a kɔree mbuna dəwje'g ləa ya.

⁵Gelee gá nee ba Israélje d'a kinja daje gá məs mee looje'g lə dee el ne d'a ree sə dee rɔ njekinjanéməs'g nɔ Njesigəneɔ'g tarəw kəi-kubu-kiŋga-nə'g mba kar dee d'inja dee gá nékinjanéməsje gá kə kəm nə'd gə Njesigəneɔ ya.

⁶Njekinjanéməs a kəm məs daje dɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneɔ gá to mbɔr tarəw kəi-kubu-kiŋga-nə'g, yeɛ a roo ubee ndá baiyee a kəɔd lel Njesigəneɔ tɔ.

⁷D'a kinja nékinjanéməsje lə dee kar ndilje gá yèr gá deɛ ndaji ne bəl byaje gə mba to ne kaiya dəwje el ŋga. Yee ba a to godndu gá a to saar-saar gə nɔ mbata lə dee ləm, gə mbata lə ŋgaka deeje ləm tɔ.

⁸Bèe ba i a kula dee pana: Bó lé dəw kára mbuna ginkoji Israélje'g əsé mbuna dəw-dɔ-beeje gá d'isi dan dee'g léinja nékinjaməs gá kə roo əsé nékinjaməs gá raŋg,

⁹ba yeɛ ree ne tarəw kəi-kubu-kiŋga-nə'g gə mba kijá gá məs kar Njesigəneɔ el ndá debee neelé d'a kɔree mbuna dəwje'g ləa ya.

¹⁰ Bó lé dəw gá Israél kára mbuna ginkoji'g lə Israélje əsé mbuna dəw-dɔ-beeje gá d'isi mbuna dee'g lé sə məs da gá rara kara ndá m'a kun kəm dɔ dəw gá njesɔ məs'g neelé ləm, m'a kɔree mbuna dəwje'g ləa ləm tɔ.

- 11** Mbata nékunda lé kəmə læa to dan məsee'g. Yee ba ma m'ar sí məs neelé do loo-nékinjaməs'g mba karee to nékoga do kaiya læ sí, mbata məs ba d'uga ne do sí ya.
- 12** Gelee gé nee ba m'a m'ula ne Israelje m'pana: Dəw kára kara mbuna sí'g a so məs da el læm, dəw-do-bee gé si mbuna sí'g kara a so məs da el læm to.
- 13** Bó lé dəw kára mbuna Israelje'g əsé mbuna dəw-do-beeje gé d'isi dan dee'g kara gé aw ndo ba wa da əsé yel gé kəm so ndá yeę a kəm məsee naŋg læm, a daa naŋg do'g læm to.
- 14** Mbata kəmə læ nékunda gé rara kara to dan məsee'd gé to darəa'g. Gelee gé nee ba m'ula ne Israelje m'pana: Seı̄ a soje məs nékunda kára kara el mbata kəmə læ nékunda gé rara kara to məsee ya, yeę gé so ndá d'a koree mbuna dəwje'g læa ya.
- 15** Nana ba to gé kojibee əsé dəw-do-bee gé a so da gé wəi gé kwəi əsé da maree ba wá tiee mbidi-mbidi ndá yeę a togo kubuje læa læm, a ndogo mán læma, rəa a minə saar kàr a kandə læm to, ba yeę a kàr bəi.
- 16** Bó lé yeę togo kubuje læa el læm, ndogo mán el læm to ndá taree a kwa dəa ya.

Ləbije 18

Godndu gé wəji do kəm nə'd læ diŋgam gə dené

- 1** Njesigəneə ula Moyis pana:
- 2** Ula Israelje ta togəbè pana: Ma m'to Njesigəneə, Ala læ sí.
- 3** Seı̄ a raje né to gé njé gé Ejiptə loo gé seı̄ síje keneŋ kédé lé el læm, seı̄ a raje né tana gə néra Kanaje loo gé m'a gə kaw sə sí keneŋ lé el læm to, seı̄ a ndajije néraje læ dee ndə el.
- 4** Ndukunje læm lé seı̄ a raje née læm, seı̄ a kaaje do godndumje læm to: seı̄ a njaaje keneŋ ya. Ma m'to Njesigəneə, Ala læ sí.
- 5** Seı̄ a kaaje do godndumje læm, gə ndukunje læm læm to: Dəw gé ra née ndá a si ne kəmba ya. Ma m'to Njesigəneə.
- 6** Dəw kára kara mbuna sí'g a kaw ro dené gé njenoji'g læa gə mba to səa el. Ma m'to Njesigəneə.
- 7** Seı̄ a kilaje rəkul do bə síje'g toje ne gə dené læa el. Mbata to kə síje ya: ndá seı̄ a kilaje rəkul dəa'g el.
- 8** Seı̄ a toje gə dené læ bə síje gé raŋg el. To rəkul gé seı̄ ilaje do bə síje'g ya.
- 9** Seı̄ a toje gə konan sí, lé to ŋgon mee bə síje əsé ŋgon mee kə síje gé d'ojee mee kəi'g əsé d'ojee raga kara seı̄ a raje səa togəbè el.
- 10** Seı̄ a toje gə ŋgoka sí gé dené gé to ŋgolə ŋgon sí gé diŋgam əsé yeę gé to ŋgolə ŋgon sí gé dené lé el. Mbata to rəkul gé seı̄ ilaje do ro sí-seı̄'g ya.

- 11 Seḷ a toje gə ɲgolə dené lə bɔ síje el. Mbata to konan sí ya.
- 12 Seḷ a toje gə ben síje gá to gá ɲgokɔ bɔ síje lé el. Mbata yeḷ to ɲgokɔ bɔ síje gá pər ya.
- 13 Seḷ a toje gə ɲgokɔ kɔ síje el. Mbata yeḷ to ɲgokɔ kɔ síje gá pər ya.
- 14 Seḷ a kilaje rɔkul dɔ ɲgokɔ bɔ síje'g gə mba toje ne gə dené læa el. Mbata to war síje ya.
- 15 Seḷ a toje gə məəm síje gá to dené lə ɲgon sí el. To dené lə ɲgon sí ndá seḷ a toje səa el.
- 16 Seḷ a toje gə war síje gá to dené lə ɲgokɔ sí kilaje ne rɔkul dɔ ɲgokɔ sí'g lé el.
- 17 Seḷ a toje gə dené gə ɲgonee gá dené el. Seḷ a taaje ɲgoka sí gá dené gá to ɲgolə ɲgon sí gá diŋgam əsé ɲgolə ɲgon sí gá dené gə mba to səa el. Deḷ to njénojije lə sí gá pər ya ndá a to né kɔb.
- 18 Loo gá dené lə sí si kəmba bəi lé seḷ a taaje ɲgokeḷ gá dené mba to səa mbɔree'g el. Yee ba a kɔs gel ra ni.
- 19 Seḷ a toje gə dené ndɔ kwɔməs'g læa el mbata rəa minḷ.
- 20 Seḷ a toje gə dené lə mar sí kar rɔ sí minḷ ne el.
- 21 Seḷ a kunje ɲgon sí kára kara kilaje dan pər'g kar magə-Molok el mbata yee ba seḷ a kilaje ne ndɔl dɔ ri Ala'g lə sí ya.
- 22 Seḷ a toje gə diŋgam to gá to ne gə dené bèe el. Né neelé to né gá to nékɔb ya.
- 23 Seḷ a ndalje da gə mba kar rɔ sí minḷ ne səa ndḷ el. Dené a kaar nɔ da'g mba karee ndalee el. To né gá ram gá wa bua nḷ el.
- 24 Maji kar sí raje né kára kara mbuna néje'g neelé mba kar rɔ sí minḷ ne el mbata néje lai neelé ya d'ar ginkoji dəwje gə raŋg gá m'a gə tuba dee nɔ sí'g lé minḷ ne.
- 25 Bée lə dee kara minḷ ne tɔ ndá m'a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g, tɔbəi bée neelé a mbad dəwje læa ləm tɔ.
- 26 Bée ndá seḷ a kaaje dɔ godndumje gə dɔ ndukunje ləm kər-kər ləm, seḷ a raje né kára kara mbuna néje gá to keji'g neelé el ləm tɔ, kojibee a ra el ləm, dəw-dɔ-bee gá si mbuna sí'g kara a ra bèe el ləm tɔ.
- 27 Mbata néje lai-lai gá to keji neelé ya ba, dəwje gá d'isi kédé nɔ sí'g mee bée'g neelé ra ya, ndá bée neelé minḷ ne tɔ.
- 28 Aaje rɔ sí kər-kər nà bó lé seḷ arje bée neelé minḷ ndá yee a mbad sí-seḷ to gá yee mbad ne ginkoji dəwje gə raŋg gá d'isi nɔ sí'g kédé lé tɔ.
- 29 Mbata deḷ lai gá ra né kára mbuna néje gá to keji'g neelé ndá d'a kər dee mbuna koso-dəwje'g lə Israël ya.

³⁰Bèe ndá seɲ a kaaje dɔ godndumje kər-kər ləm, seɲ a raje né kára mbuna néje'd gé to keji gé deɛ ra kédé nɔ s'g lé el ləma, seɲ a karje rɔ sí minə ne el ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneə, Ala lə sí ya.

Ləbije 19

Godnduje gé bəd-bəd

¹Njesigəneə ula Moyis pana:

²Ula koso-dəwje lə Israēlje lai pana: Seɲ a toje gə kəmee doi mbata ma m'to gə kəmee doi tɔ. Ma m'to Njesigəneə, Ala lə sí ya.

³Nana kara gé mbuna s'g lé a təd kag keə gə bəbee ləm, a kaa dɔ ndɔ ndɔ-kwa-rɔje ləm kər-kər ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneə, Ala lə sí ya.

⁴Seɲ a telje rɔ sí goo magəje'g el ləm, seɲ a ləje né ndajije ne magəje el ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneə, Ala lə sí ya.

⁵Loo gé seɲ a kinjaje gwɔs nékinjaməs gé kə kəm nə'd gə Njesigəneə ndá seɲ a kijáje gə goo rəbee mba karee taa kəmee ba.

⁶Mbata seɲ a sɔje da neelé mee ndəa gé seɲ ijáje gé nékinjaməs ya əsé bèlè lookàree tɔ, ne gesee gé nai saar nona lé seɲ a rooje gé roo ya.

⁷Bó lé dəw usɔ ndɔ gé njékəm'g munda lé ndá a to né gé to lée'g el, tɔbəi a taa kəm Njesigəneə el tɔ.

⁸Dəw gé sɔ da neelé ndá bɔ kaiya ləa a kɔs təa'g mbata né gé d'unda gə kəmee d'ar Njesigəneə lé yee aree tel to né gé sin kari ba, ndá dəw neelé d'a koree mbuna koso-dəwje'g ləa ya.

⁹Loo gé seɲ a kinjaje kó mee bee'g lə sí ndá seɲ a kyaje kil ndɔ lə sí lal kinja kó keneɲ ləm, yee gé nai gé kəm kwa buru lé kara seɲ a kwaje ləm-ləm el ləm tɔ.

¹⁰Seɲ a kinjaje dɔr nduú gé nai mee ndɔ-nduú'g lə sí el ləm, kədeeje gé ɔm nanɲ kara seɲ a tɔsje ndɔ-ndɔ el ləm tɔ, seɲ a kyaje néje neelé karje njéndooje əsé dəw-dɔ-beeje. Ma m'to Njesigəneə, Ala lə sí.

¹¹Seɲ a bogoje el ləm, seɲ a raje né gé ɲgɔm əsé a kundaje goso mbuna nə'd el ləm tɔ.

¹²Seɲ a barje rim kubuje ne rɔ sí gə tangɔm el mbata yee gé nee ba seɲ arje ri Ala lə sí tel to ne né gé sin kari ba. Ma m'to Njesigəneə.

¹³Seɲ a buguruje mar síje el ləm, a bogo deeje el ləm tɔ. Njékulaje lə sí kara seɲ a ɲgəmje nékoga dɔ ji dee saar tee bèlè el tɔ.

¹⁴Seɲ a tajije njembikudu el ləm, seɲ a kilaje né nɔ njekəmtɔ'g mba karee un gɔlee aree oso el ləm tɔ, ne seɲ a bəlje Ala lə sí ya. Ma m'to Njesigəneə.

- 15 Seï a raje né gá lal najee loo-gaṅ-rəwta'g el ləm, seï a kərje kəmta lə njendoo bəd el ləma, seï a ndigije ta lə dəw gá boo el ləm tɔ, ne seï a kərje kəmta lə mar síje gə goo rəbee ya.
- 16 Seï a kundaje nani mbuna koso-dəwje'g lə sí el. Seï a kilaje ta dɔ mar síje'g kar məs dee ɔm ne naṅg el tɔ. Ma m'to Njesigəneḗ.
- 17 Seï a kwaje ṅgakɔ síje gə mee sí el, lé riri kara seï a ndaṅje mar síje dɔ néra deeje'g, ne seï a karje ta kaiya wa dɔ sí gə mba dee el.
- 18 Seï a dalje ba lə sí el ləm, seï a kwaje gə oṅg lə sí gá kédé-kédé dɔ ṅgan mee dəwje'g lə sí el ləm tɔ. Seï a kundaje mar síje dan kəm sí'g to gá seï raje ne gə darɔ sí bée ya. Ma m'to Njesigəneḗ.
- 19 Seï a kaaje dɔ godndumje kər-kər. Nékulje gá gel dee bəd-bəd joo lé seï a kila deeje dɔ na'd kar dee d'oji ne na el ləm, mee ndoje lə sí kara seï a kodoje koje gá gel dee bəd-bəd joo dubu deeje keneṅ el ləma, seï a kulaje kubu gá d'uji gə kulaje gá gel dee bəd-bəd joo rɔ sí'g el ləm tɔ.
- 20 Bó lé dəw gá rara ba gá to gə dené, gá to bər gá njemɔr ləa sí gən, ne d'uga dəa əsé lal kər ta bər dəa'g bəi ndá d'a kunda baṅg dɔ dee'g kar dee d'uga bó, d'a tɔl dee el mbata dené neelé d'ɔr ta bər dəa'g el bəi.
- 21 Diṅgam neelé a ree gə bəl badə gá nékinjaməs gá kə ta gá wa dəa rɔ Njesigəneḗ'g ta kəi-kubu-kiṅga-na'g mbata ta gá wa dəa lé.
- 22 Njekinjanéməs a ra né kuga ne dɔ kaiya ləa nɔ Njesigəneḗ'g mbata kaiya gá yee ra lé ndá bəl badə lé yee a kinja gwɔsee gá nékinjaməs gá kə ta gá wa dəa ndá ta kaiya gá yee ra lé a kər ne dəa'g ya.
- 23 Loo gá seï a kəɗje mee bee'g ba seï maaje kag-sɔje bəd-bəd ndá seï a kooje kandə dee gá néje gá minḗ as ləb sí munda, seï a koo deeje gá néje gá minḗ ndá seï a sɔ deeje el.
- 24 Ləb gá njekɔm'g sɔ lé seï a kundaje kandə deeje lai gə kəmee karje Njesigəneḗ mba pidee ne ya.
- 25 Ləb gá njekɔm'g mi lé seï a sɔje kandə deeje ləm, a kinjaje kandə dee gá kédé-kédé ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneḗ, Ala lə sí.
- 26 Seï a sɔje da kára kara gə məsee na'd el. Seï a toje njénékooje el ləm, a toje njéndɔ-ərje gə mba koo ne né gá a gə tee dɔ sí'g el ləm tɔ.
- 27 Seï a kinjaje dɔ sí gubér el ləm, seï a ndisaje kil mbai ta sí el ləm tɔ.
- 28 Seï a tijaje ndaji rəsi'g kwaje ne ndòo yoo el ləm, seï a tijaje liba rɔ sí'g el ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneḗ.
- 29 Seï a kooje ṅgan síje gá dené gá né el kəsje ne gel dee mba kar dee ra mɔdkaiya loo magə-poleje'g lé, nà bee lé a tel to loo kaiya, kar néra gá to keji ba taa loo keneṅ pəl-pəl ləm tɔ.

30 Seï a kaaje dɔ ndɔ-kwa-rɔje lɛm kɛr-kɛr lɛm, seï a bɛlje kɛi lɛm gɛ to gɛ kɛmee lɛm tɔ. Ma m'to Njesigɛneɛ.

31 Telje rɔ sɪ go deɛ gɛ njesaŋ ndil dɛwje gɛ d'wɛi el lɛm, ɛsɛ go njɛndɔ-ɛrje'g el lɛm tɔ, ndolɛje goo dee el nà seï a minɛje ne. Ma m'to Njesigɛneɛ, Ala lɛ sɪ.

32 Seï a kije tar nɔ dɛw gɛ dɛa pudu'g lɛm, seï a kilaje koji dɔ bugaje'g lɛm tɔ. Bèe ba seï a bɛlje ne Ala lɛ sɪ ya. Ma m'to Njesigɛneɛ.

33 Bó lé dɛw-dɔ-bee ree si sɛ sɪ mee bee'g lɛ sɪ ndá seï a bugureje el.

34 Dɛw-dɔ-bee gɛ si mbuna sɪ'g lé seï a kɛɛje asɛna gɛ kojibee mbuna sɪ'g bèe ya, seï a kɔdɛje dan kɛm sɪ'g to gɛ seï raje ne gɛ rɔ sɪ bèe mbata kédé lé seïje kara toje gɛ dɛw-dɔ-beeje mee bee gɛ Ejiptɛ tɔ. Ma m'to Njesigɛneɛ, Ala lɛ sɪ.

35 Seï a raje né gɛ lal najee loo-gaŋg-rɛwta'g el lɛm, ɛsɛ kúla kwɔji ŋgal lɛ néje el lɛm, ɛsɛ loo kwɔji kwɔi lɛ néje el lɛma, ɛsɛ loo kwɔji né kɔm néje keneŋ el lɛm tɔ.

36 Seï a kilaje né gɛ gɛ goo rɛbee ba dɔ némbwɔji-né'g lɛm, dɔ néje'g lɛ sɪ gɛ wɔi lɛma, dɔ nduji gɛ mán'g lɛ sɪ lɛm tɔ. Ma m'to Njesigɛneɛ, Ala lɛ sɪ gɛ m'ar sɪ undaje loo mee bee gɛ Ejiptɛ teeje lé ya.

37 Seï a kaaje dɔ godndumje, gɛ dɔ ndukunje lɛm lai kɛr-kɛr ndá seï a raje née tɔ. Ma m'to Njesigɛneɛ.

Lɛbije 20

Rɛwta gɛ kɛm gaŋg gɛ wɔji dɔ kaiyaje gɛ gɛ ria-ria

1 Njesigɛneɛ ula Moyis pana:

2 Ula Israelje pana: Bó lé dɛw kára mbuna Israelje'g ɛsɛ mbuna dɛw-dɔ-beeje gɛ d'isi mee bee Israel'g wa ŋgonee kára ar magɛ-Molok ndá kɛm tɔlee gɛ tɔl ya: dɛw-mee-beeje lé d'a tilá gɛ kɔri-ɛr ya.

3 Tɔbɛi ma lé m'a kun kɛm rɛw dɔ dɛw'g neelé mba kɔree ne mbuna koso-dɛwje'g lɛa mbata yeɛ wa ŋgon mee kára ar magɛ-Molok lɛm, yeɛ ila ndɔl dɔ kɛi'g lɛm gɛ to gɛ kɛmee lɛma, yeɛ ar rim-ma gɛ to gɛ kɛmee lé kara tel to né gɛ gɛ mɪdé lɛm tɔ.

4 Bó lé koso-dɛwje gɛ mee bee'g neelé d'un kɛm dee rɛw dɔ dɛw'd gɛ njɛkun ŋgonee kar magɛ-Molok lé lɛm, bó lé deɛ tɔlee el lɛm tɔ ndá

5 ma nja m'a kun kɛm rɛw dɔ dɛw'g neelé lɛm, gɛ dɔ njémeekeije'g lɛa lɛm tɔ, tɔbɛi m'a kɔree mbuna koso-dɛwje'g lɛa nɔ'd gɛ deɛ lai gɛ ndolè gée mba pole ne Molok sɛa nɔ'd togábè lé tɔ.

6 Bó lé dɛw kára aw rɔ dɛw gɛ njesaŋ ndil dɛwje gɛ d'wɛi ɛsɛ rɔ njɛndɔ-ɛrje'g mba pole dee ndá m'a kun kɛm rɛw dɔ debee'g neelé mba kɔree mbuna dɛwje'g lɛa.

- ⁷Sei a kørje rɔ sí kundaje gə kəmee kamje ləm, sei a kundaje rɔ sí gə kəmee ləm tɔ mbata ma m'to Njesigəneə, Ala lə sí ya.
- ⁸Sei a kaaje dɔ godndumje kər-kər ləm, sei a raje née ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneə gə m'ɔr sí m'unda sí gə kəmee ya.
- ⁹ʔó lé dəw gə rara ʔa taji ʔəbeeje əsé keaje ndá kəm tɔlee gə tɔl ya, mbata yeɛ taji ʔəbeeje əsé keaje ndá ta məsee a kwa dəa-yeɛ ya.
- ¹⁰ʔó lé diŋgam to gə dené gə taa ŋgaw ləm, əsé lé to gə dené lə maree gə mɔdkaiya ləm tɔ ndá kaiya-diŋgam gə kaiya-dené neelé kəm tɔl dee gə tɔl ya.
- ¹¹ʔó lé diŋgam to gə dené lə ʔəbeeje ila ne rɔkul dɔ ʔəbeeje'g bəe ndá diŋgam gə dené neelé kəm tɔl dee gə tɔl ya, ta məs dee a kwa dɔ dee-deɛ ya.
- ¹²ʔó lé diŋgam to gə məmeeje gə to dené lə ŋgonee ndá deɛ joo ʔɔr neelé kəm tɔl dee gə tɔl ya, mbata deɛ ra né gə wa bea el: ta məs dee a kwa dɔ dee-deɛ ya.
- ¹³ʔó lé diŋgam to gə diŋgam maree to gə ndal ne dené bəe ndá deɛ joo ʔɔr ra nékɔb, kəm tɔl dee gə tɔl ya: ta məs dee a kwa dɔ dee-deɛ ya tɔ.
- ¹⁴ʔó lé diŋgam taa dené ʔa tel taa keaje dɔ'g ʔəi ndá to nékɔb, kəm roo dee, yeɛ ləm gə denéje neelé ləm tɔ mba kar néra gə majel gə al dɔ loo sula togəbè lé godo mbuna sí'g ya.
- ¹⁵ʔó lé diŋgam ndal da ndá kəm tɔlee gə tɔl ya, da neelé kara sei a tɔleeje tɔ.
- ¹⁶ʔó lé dené ar da ndalee ndá kəm tɔl dené gə da neelé nə'd, d'a tɔl dee gə tɔl ya: ta məs dee a kwa dɔ dee-deɛ ya.
- ¹⁷ʔó lé diŋgam taa konanee gə to ŋgolə ʔəbeeje əsé ŋgolə keaje ʔa aree to gə dené ləa ndá to né gə ram: d'a kər dee kəm koso-dəwje'g lə dee: mbata yeɛ to gə konanee ndá néra majel ləa neelé a kwa dəa-yeɛ ya.
- ¹⁸ʔó lé diŋgam to gə dené gə wɔməs ləm, gə oo məs gə aɪ kudee'g ləm, ar dené neelé kara ɔr né dɔ məs'g ləa ləm tɔ ndá deɛ joo ʔɔr neelé kəm kər dee mbuna dəwje'g lə dee ya.
- ¹⁹Sei a toje gə kɔ síje gə to ŋgokɔ kɔ síje el ləm, əsé ben síje gə to konan ʔɔ síje el ləm tɔ mbata yeɛ to gə njenoji lə sí gə pər ya: ʔó lé dəwje ra bəe ndá ta néra majel lə dee neelé a nai dɔ dee-deɛ'g ya.
- ²⁰ʔó lé diŋgam to gə dené lə naneeje ndá yeɛ ila rɔkul dɔ naneeje'g ya, ta néra majel lə dee a kwa dɔ dee-deɛ ya ləm, d'a kwəi lal ŋganje ləm tɔ.
- ²¹ʔó lé diŋgam taa dené lə ŋgokeə ndá to né gə minə, mbata yeɛ ila rɔkul dɔ ŋgokeə'g, ndá d'a lal ŋganje ya.
- ²²Sei a kaaje dɔ godndumje lai kər-kər ləm, gə dɔ ndukunje ləm lai kər-kər ləm tɔ ndá sei a raje née ya mba kar dɔ nanɔ nee gə m'aw sə sí gə keneɔ mba kar sí síje'g lé mbad sí el.

²³Sei a ndoleje goo néjibeje læ ginkoji dæwje gé m'a gæ tuba dee nõ sí'g lé el, mbata deę ra néje neelé lai ndá ma m'ęji dee ne bæi-bæi ya.

²⁴Ma m'ula sí m'pana: Sei nja ba dɔ naŋg læ dee a to kã sí ya, M'a kar sí gé kã sí ya: To bee gé mbà gæ ubu tãji d'aj keneŋ tɔ. Ma m'to Njesigæneã, Ala læ sí gé m'kodæ sí m'or sí dan ginkoji dæwje gæ raŋg'g.

²⁵Sei a kaaje rɔ sí kær-kær mba gær loo kær kãm daje gé d'ar gæ dee gé minã læm gæ yelje gé d'ar gæ yelje gé minã læm tɔ, mba kar rɔ sí tel minã ne mbata læ daje el læm, gæ yelje el læma, gæ néje gé d'ag naŋg gæ ta mee dee el læm tɔ, to gé ma m'ndoo sí ne mba kar sí gærje ne deeje gé minã lé.

²⁶Sei a toje dæwje gé to gæ kæmee doi mbata læm, mbata ma nja m'to Njesigæneã gé m'to gæ kæmee doi lé tɔ, ma m'kodæ sí m'or sí mbuna ginkoji dæwje gæ raŋg'g mba kar sí toje kamaje ya doŋgɔ doi.

²⁷Bó lé diŋgam æsé dené ba to njebar ndil dæwje gé d'wæi æsé njendɔ-ær ndá kãm tɔl deę gé tɔl ya, d'a tila dee gæ kɔri-ær: ndá ta mæs dee a kwa dɔ dee-deę ya.

Læbije 21

Ndukunje bæd-bæd gé wɔji dɔ njékinjanémæsje

Néra dee gé gæ ndɔ dee ndɔ dee

¹Njesigæneã ula Moyis pana: Maji kari ula njékinjanémæsje gé to ŋgalæ Aarɔ ta togábè pana: Njekinjanémæs a kɔrɔ rɔ nin njénojije læa kar ræa minã ne el,

²ne njénojije læa gé pær gé to keaje æsé bɔbeeje, æsé ŋgonee gé diŋgam æsé yeę gé dené, æsé ŋgokeã gé diŋgam,

³æsé yeę gé dené gé nai maðæ gé to njénoji læa gé pær mbata taa ŋgaw el bæi ndá yeę a kaskãm kɔrɔ rɔ nin dee-deę neelé kar ræa minã ne ya.

⁴To gé yeę to dæw gé boo mbuna njénojije'g læa bèe lé ndá yeę a kɔrɔ rɔ nin kila ne ndɔl dɔ dee'g bèe el.

⁵Njékinjanémæsje d'a ndisa dæb dɔ dee el læm, d'a ndisa kil mbai ta dee el læma, d'a tija ndaji rɔ dee'g kwa ne ndòo yoo el læm tɔ.

⁶D'a to dæwje gé to gæ kæmee doi mbata læ Ala læ dee læm, d'a bar ri Ala læ dee gé si el læm tɔ, mbata deę d'inja nékinjanémæsje gé kã roo gé to néso læ Ala gé d'ar Njesigæneã ndá d'a to gæ kæmeeje doi ya.

⁷D'a taa kaiya-dené æsé yeę gé ta wa dæa el lé læm, d'a taa dené gé ŋgabeeje tubá el læm tɔ mbata deę to gæ kæmee doi ya.

⁸Sei a kooje njékinjanémæs gé dæw gé to gæ kæmee mbata yeę un néso læ Ala læ sí aree, yeę a to dæw gé to gæ kæmee mbata læ sí, mbata ma nja m'to Njesigæneã gé m'to gæ kæmee doi gé m'or sí m'unda sí gæ kæmee lé ya.

⁹Bó lé ngolə njekinjanéməs gá dené ar ta ndəl wa dəa loo gá tel rəa gá kaiya-dené ndá yeę ar ta ndəl wa dɔ bɔbeeje to: bəe ndá d'a roo ngon lé gá roo ya.

¹⁰Ngɔ-njekinjanéməs gá ur dɔ ngakeaje gá d'wa dəa gə ubu kə kɔree kundá ne gə kəmee ləm, gá d'ɔree d'undá gə kəmee d'ula kubuje gá to gə kəmee rəa'g ləm tɔ lé ndá yeę a kyə yingə dəa lal kɔr gə jara el ləm, a til kubuje ləa rəa'g haɔ-haɔ el ləm tɔ.

¹¹Yeę a kaw mbɔr nin dəw'g kára kara el, lé to gá bɔbeeje əsé keaje kara yeę a kar rəa minə mbata lə dee el.

¹²Yeę a kunda loo mee kəi gá to gə kəmee'g teę el ləm, yeę a kila ndəl dɔ kəi'g lə Ala ləa gá to gə kəmee lé el ləm tɔ, mbata ubu lə Ala ləa gá d'wa ne dəa lé. Ma m'to Njesigəneə ya.

¹³Dené gá to ngoməɗə gá gər ngaw el ba yeę a təa ya.

¹⁴Yeę a taa njekəisiŋga el ləm, əsé dené gá ngabeeje tubá el ləma, əsé dené gá ta kaiya wa dəa əsé kaiya-dené el ləm tɔ, ne dené gá to ngoməɗə gá gər ngaw el mbuna dəwje'g ləa ba yeę a təa bəi.

¹⁵Yeę a kyə né gá mina dɔ ngakeaje-je gá gogo mbuna dəwje'g ləa el, mbata ma m'to Njesigəneə gá m'ɔree m'undá gə kəmee lé ya.

Né gá ɔg loo ra kula kinja néməs lé

¹⁶Njesigəneə ula Moyis pana:

¹⁷Ula Aarɔ togəbè pana: Dəw gá rara ba mbuna ginkojii'g əsé mbuna ngakaije'd gá dəb rəa tuji lé a rəm pər gə mba kun nəsɔ lə Ala ləa karee el.

¹⁸Dəw gá rara ba gá dəb rəa tuji lé a kaskəm tibi mbɔr loo nee el: njekəmtɔ əsé njeməɗə, əsé yeę gá əmee lai mbəbrə əsé yeę gá dəb rəa ngal unda maree,

¹⁹əsé dəw gá gɔlee əsé jia təd ba d'wa nama,

²⁰əsé dəw gá jugumee to əsé yeę gá rɔkɔ aree əŋ kəŋ-kəŋ əsé yeę gá kəmee aa əsé yeę gá ngəŋguna sia əsé né tila rəa əsé njekuji.

²¹Dəw gá rara gá to ngoka Aarɔ gá to njekinjanéməs gá dəb rəa tuji lé a rəm pər gə mba kinja nékinjanéməsje gá kə roo kar Njesigəneə lé el, mbata dəb rəa gá tuji lé ndá yeę a ree gə mba kun nəsɔ lə Ala ləa karee el.

²²Yeę a kaskəm sɔ nəsɔ lə Ala ləa ya, néje gá to gə kəmee doi ləm, gə néje gá to gə kəmee ləm tɔ.

²³Ne yeę a kaw pər gá mbɔr kubu gaŋg mee kəi'g el ləm, yeę a rəm pər gá loo-nékinjaməs'g el ləm tɔ mbata dəb rəa tuji, yeę a kula sul dɔ kəi'g ləm gá to gə kəmee lé el mbata ma m'to Njesigəneə gá m'ɔr dee m'unda dee gə kəmee ya.

²⁴Yeę ba to ta gá Moyis ula Aarɔ gə nganeeje ləm, gə Israelje lai ləm tɔ.

Ləbije 22

Loo sɔ da nəkinjanéməsje gá d'inja d'ar Ala

¹Njesigəneə ula Moyis pana:

²Maji kari ula Aarɔ gə ɲganeeje mba kar dee d'ɔg rɔ dee dɔ néje gá to gə kəmee'd gá Israelje d'ɔr dee d'unda dee gə kəmee d'am lé ləm, gə mba kar dee d'ila ndɔl dɔ rim'd gá to gə kəmee lé el ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneə.

³Ula dee pana: Nana ba mbuna ɲgaka síje gá d'a gə korè goo ɲá lé gá a ree gə néje gá to gə kəmee gá Israelje d'ar Njesigəneə ba yeɛ ar né gá minɔ gá ban-ban to rəa'g ndá, debee neelé d'a kɔree nɔm'g gogo. Ma m'to Njesigəneə.

⁴Dəw gá rara gá to ɲgoka Aarɔ gá bɔji rəa əsé ɲga rɔkɔ mɔdee'g ar mán aɲ keneɲ yao-yao ndá yeɛ a sɔ néje gá to gə kəmee lé el saar rəa a kàr ba. A to togəbè mbata lə yeɛ gá ɔrɔ rɔ maree gá minɔ mbata lə nin dəw gá yeɛ ɔrɔ ləm, gə mbata lə yeɛ gá ni ar mán-mɔdee ree rəa'g ləm,

⁵mbata lə yeɛ gá ɔrɔ rɔ né gá ag ɲaɲg gə ta mée ar rəa minɔ ne ləma, əsé dəw gá né gá minɔ gá ban-ban to rəa'g aree minɔ ne ləm tɔ.

⁶Yeɛ gá ɔrɔ rɔ néje neelé ndá a minɔ saar kàr a kandə, yeɛ a sɔ néje gá to gə kəmee lé el, ne yeɛ a ndogo mán ba,

⁷loo gá kàr andə mbɔ ndá yeɛ a kàr ba, gée gá gogo yeɛ a sɔ néje gá to gə kəmee lé mbata to nésəa ya.

⁸Yeɛ a sɔ da gá wəi gá kwəi el ləm, əsé yeɛ gá da maree wa tɔlee el ləm tɔ gə mba kar rəa minɔ ne gə mbəa el. Ma m'to Njesigəneə.

⁹D'a kaa dɔ godndumje kər-kər nà banelə ta kaiya lə dee a kwa dɔ dee kar dee d'wəi ne mbata kila gá d'ila ndɔl dɔ deɛ gá to gə kəmee'g lé.

¹⁰Dəw gá to ginkoji'g lə njekinjanéməs el lé a sɔ néje gá to gə kəmee lé el, gá si mee kəi'g lə njekinjanéməs əsé kura gá ra kula mba kiɲga ne lar kara deɛ neelé d'a sɔ néje gá to gə kəmee lé el tɔ.

¹¹Ne bər gá njekinjanéməs ndogee gə lar a kaskəm sɔ né neelé ləm gə yeɛ gá d'ojee mee kəi'g ləa tɔ, d'a sɔ nésɔ ləa-yeɛ ya.

¹²Njekinjanéməs lé bó lé ɲgonee gá dené taa yeɛ gá ginkojee to njekinjanéməs el ndá yeɛ a sɔ néje gá to gə kəmee lé el.

¹³Ne njekinjanéməs gá ɲgonee gá dené to njekəisiɲga əsé ɲgabeeje tubá gá lal ɲganje ba tel aw mee kəi'g lə bɔbeeje to gá yeɛ nai ne mədə bəi lé ndá yeɛ a kaskəm sɔ nésɔ lə bɔbeeje ya. Dəw gá rara gá to gá ginkoji'g lə njekinjanéməs el lé a sɔ né neelé el tɔ.

¹⁴Dəw gá bó lé sɔ né gá to gə kəmee lal gər gelee ndá yeɛ a kar njekinjanéməs lar nésɔ gá to gə kəmee lé tɔbəi a kila maree dɔ'g as laree gá kaiyee loo mi ba d'un təa loo kára d'ar lé.

15Néje gá to gə kəmee gá Israelje d'un d'ula gá tar d'ar Njesigəneə lé njékinjanéməsje d'a tel kila ndɔl dɔ'g el,

16néje gá to gə kəmee gá d'usɔ togábè d'ar ta wa ne dɔ dee lé d'a kɔm ne ta kaiya dɔ dee'g ya tɔ, mbata ma m'to Njesigəneə gá m'ɔr dee m'unda dee gə kəmee lé.

Rəw kɔr kəm dajə gá kə kinja gá məs

17Njesigəneə ula Moyis pana:

18Maji kari ula Aarɔ gə ɲganeeje gá diŋgam gə Israelje ta, togábè pana: Dəw gá rara ba mbuna Israelje'g əsé mbuna dəw-dɔ-beeje'd gá d'isi mee bee Israel'g, gá a kinja nékinjaməs gá kə roo kar Njesigəneə gá wɔji dɔ tɔl ta ndukun læa əsé nékarnoji gá wɔji dɔ kɪ gə mée mba ra lé læm tɔ ndá

19yee a kwa bɔ maŋg əsé bəl badə əsé bəl byə gá rəa yə maree el mba kar da nékinjaməs neelé taa kəm Njesigəneə.

20Seɪ a kinjaje yee gá rəa yə maree kára kara el mbata a taa kəm Njesigəneə el tɔ.

21Bó lé dəw kárainja da-kul gá boi əsé yee gá lam gá nékinjaməs gá kə kɔm nɔ'd gə Njesigəneə əsé gə mba tɔl ne ta ndukun læa əsé gá nékar gá wɔji dɔ kɪ gə mée ra lé ndá da nékinjaməs neelé rəa a kyə maree el gə mba karee taa kəm Njesigəneə, né gá majel kára kara a tee rəa'g el.

22Da gá kəmee tɔ əsé siŋga rəa təd əsé barkəmrea gaŋg əsé bairəŋ səa əsé ɲgaŋguna ndəə əsé né tila rəa lé seɪ a kinja deeje bée el, seɪ a kinja deeje bée gá nékinjaməs gá kə roo dɔ loo-nékinjaməs'g nɔ Njesigəneə'g el.

23Maŋg əsé badə gá barkəmrea ɲgal unda maree əsé gwɔji as maree el lé seɪ a kasjekəm kinjaje gá nékinjaməs gá wɔji dɔ né gá kɪ gə mée ra ya, ne yee gá bée lé a taa kəm Njesigəneə gá nékinjaməs gá wɔji dɔ tɔl ta ndukun læa sí el.

24Da gá tɔ kɔrgəmee əsé d'ɔr gá kɔr əsé d'ijá gá kinja lé seɪ a kijáje karje Njesigəneə el, seɪ a kinjaje da gá togábè gá nékinjaməs mee bee'g læa sí el.

25Seɪ a ndogoje dajə gá togábè ji dəw-dɔ-bee'g kinja gá məs gá nəsɔ læa Ala læa sí el, mbata barkəmroo dee gaŋg læm, rɔ dee yə maree læm tɔ: d'a taa kəm Njesigəneə el tɔ.

26Njesigəneə ula Moyis pana:

27Ŋgon maŋg əsé ɲgon badə əsé ɲgon byə, loo gá d'ojee ndá a nai gel keə'g as ndɔ siri, un kudée mee ndɔ'g jinaijoo læa saar gá kédé lé yee a kaskəm to nékinjaməs gá kə roo kar Njesigəneə karee taa kəmee rəgm ya.

28Kɔ maŋg əsé kɔ badə lé seɪ a kinjaje gwɔb dee gə ɲgon dee nɔ'd mee ndɔ'g kára ba el.

29Loo gá seɪ a kinjaje nékinjaməs gá wɔji dɔ ra Njesigəneə oiyo ndá seɪ a raje gə goo rəbee gá a taa kəmee ba.

³⁰Da nékinjaməs lé seɿ a sɔje mee ndəa gən ya bó seɿ a kyáje kar loo àr dɔ'g el. Ma m'to Njesigəneɿ.

³¹Seɿ a kaaje dɔ godndumje kər-kər ləm, seɿ a raje née ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneɿ.

³²Rim gá to gə kəmee lé seɿ a kilaje ndɔl dɔ'g el mba karm ma m'to ne gə kəmee doi mbuna Israélje'g. Ma m'to Njesigəneɿ gá m'ər sí m'unda sí gə kəmee ləm,

³³gə m'ar sí undaje loo mee bée gá Ejiptə teeje ləm tɔ, mba to ne Ala lə sí. Ma m'to Njesigəneɿ.

Ləbije 23

Naije lə Israélje gá bəd-bəd: Ndo-kwa-rɔ

¹Njesigəneɿ ula Moyis

²karee ula Israélje pana: Ndo ra naije lə Njesigəneɿ gá seɿ a kilaje mberee lé a to loo-mbɔ-dɔ-nə gá to gə kəmee gə mba kwam ne mee sí'g. Ndo ra naije ləm lé ba nee:

³23.3 D'a ra kula ndɔ dee misə, ne ndɔ gá njekəm'g siri lé to ndo-kwa-rɔ gá to ndo kyə goo kula ləm tɔ loo-mbɔ-nə gá to gə kəmee mba kwam ne mee sí'g ləm tɔ. Seɿ a raje kula mee loo-si síje'g lai el tɔ, to ndo-kwa-rɔ lə Njesigəneɿ ya.

⁴Ndo ra naije lə Njesigəneɿ gá ranj, gá to loo-mbɔ-dɔ-nəje gá to gə kəmee mba kwam ne mee sí'g, gá seɿ a kilaje mberee mee ndɔje gá wɔji dɔ dee lé ba nee:

Nai Pag gə naj muru gá lal əm-tiné

⁵Ndo dɔg-giree-sɔ lə naj gá dɔtar un kudee loo gá kàr a kandə lé to ndo Pag lə Njesigəneɿ ya.

⁶Ndo dɔg-giree-mi lə naj gá neelé a to ndo ra naj gá kə muru gá lal əm-tiné kwɔji ne dɔ Njesigəneɿ, as ndo sí siri lé, seɿ a kɔje muru gá lal əm-tiné ya.

⁷Mee ndəa gá dɔtar lé seɿ a mbɔje dɔ nə kwamje mee sí'g: seɿ a raje kula gá seɿ aw raje ta-ta lé el.

⁸As ndo siri lé seɿ a kinjaje nékinjanéməsje gá kə roo karje Njesigəneɿ. Ndo gá njekəm'g siri lé ndá seɿ a mbɔje dɔ nə kwamje mee sí'g: Seɿ a raje kula gá seɿ aw raje ta-ta lé el.

Nai gá wɔji dɔ kó gá donjɔr

⁹Njesigəneɿ ula Moyis pana:

¹⁰Ula Israélje pana: Loo gá seɿ a kɔdje mee bée gá ma m'ar sí ba seɿ injaje kó kenej ndá seɿ a reeje gə dɔ kó gá donjɔr gá seɿ injaje lé mba karje njekinjanéməs.

¹¹Dɔ kó neelé yeɛ ra nduree nɔ Njesigəneɿ'g kunda ne gə kəmee mba karee taa kəmee, goo ndo gá njekorè goo ndo ndo-kwa-rɔ'g ya.

12 Ndo gé seɿ a raje ndur do kó kundaje ne gə kəmee ndá seɿ a kinjaje gwɔs ŋgon badə gé ra ləb kára ba ləm, gé rəa yə maree el ləm tɔ, gé nékinjaməs gé kə roo karje Njesigəneə ya,

13 Nékar gé to nduji gé seɿ a korèje nɔ́d gə nékinjaməs lé a to nduji gé ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né misə gé seɿ a mbojje gə ubu asəna gə nékar gé kə roo gé baiyee ədə lel Njesigəneə, tɔbəi a karje nékar gé kə tər naŋg gé to mán-nduú gé mɿ as litər kára gé gese tɔ.

14 Seɿ a koje muru el ləm, a soje do kó gé yɔlé əsé yee gé ndao el ləm tɔ saar ndo gé seɿ a kunje nékarje lə sí kar Ala ba. Yee ba to godndu gé a to gə nɔ mbata lə ŋgaka síje mee loo gé rara-rara gé seɿ a síje keneŋ lé ya.

Nai kinja koje

15 Seɿ a turaje ndo siri-siri gəl siri un kuddee mee ndo gé njekorè goo ndo-kwa-rɔ́g, loo gé seɿ unje do kó gé kə ra nduree kunda ne gə kəmee lé.

16 Seɿ a turaje ndo rɔ-mi saar ndo gé njekorè goo ndo-kwa-rɔ́ gé njekɔm'g siri ndá seɿ a reeje gə nékar gé sigi, karje Njesigəneə.

17 Seɿ a kije mee kəije'g lə sí gə pil muru joo-joo kawje ne mba kar dee ra nduree gə mba kundá ne gə kəmee, d'a to pil muru gé ra dee gə nduji gé ndá léréré ləm, gə koro gə əm-tiné ləm tɔ: to gé do kó gé doŋgɔr gé d'un d'ar Njesigəneə ya.

18 Né gé seɿ a korèje do muru'g neelé a to ŋgan badje siri gé ra ləb dee kára-kára gé rɔ́ dee yə maree el ləm, gə bɔ maŋg kára ləma, gə bəl badje joo ləm tɔ gé nékinjaməs gé kə roo kar Njesigəneə, nékar gé to nduji gə nékar gé kə tər naŋg ta-ta lé seɿ a korèje nɔ́d gə néje neelé mba karee to nékar gé kə roo gé baiyee ədə lel Njesigəneə tɔ.

19 Seɿ a kinjaje gwɔs bəl byə kára gé nékinjaməs gé kə kuga do kaiya ləm, gə ŋgan badje joo gé ra ləb dee kára-kára gé nékinjaməs gé kə kɔm nɔ́d ləm tɔ.

20 Njekinjanéməs a ra da nékinjanéməsje neelé nɔ́ Njesigəneə'g mba kunda gə kəmee nɔ́d gə muru do kó gé doŋgɔr ləm, gə ŋgan badje gé joo lé ləm tɔ, d'a kunda dee gə kəmee mbata lə Njesigəneə ləm, d'a to kə njekinjanéməs ləm tɔ.

21 Mee ndəa gən lé ya, seɿ a kilaje mbər nai neelé ndá seɿ a mboje do nɔ́ kwamje mee sí'g: seɿ a raje kula gé seɿ aw raje ta-ta lé el. Yee ba to godndu gé to gə nɔ mbata lə ŋgaka síje mee looje lai gé seɿ a síje keneŋ lé.

22 Loo gé seɿ a kinjaje do kó mee bee'g lə sí ndá seɿ a kyaje kil ndoje lə sí lal kinja kó keneŋ ləm, yee gé nai gé kəm kwa buru lé seɿ a kwaje ləm-ləm el ləm tɔ. Seɿ a kyaje néje neelé karje njendoo əsé dəw-do-bee. Ma m'to Njesigəneə, Ala lə sí.

Nai bar Njesigəneə wəl

23 Njesigəneə ula Moyis

²⁴pana: Ula Israelje pana: Ndo gé dɔtar læ naj gé njeɔm'g siri lé a to ndɔ-kwa-rɔ sí gé seɔ a barje ne Njesigəneɔ wəl-wəl ləm, seɔ a mboje ne dɔ nɔ kwamje ne mee sí'g ləm tɔ.

²⁵Seɔ a raje kula gé seɔ aw raje ta-ta lé el, ne seɔ a kinjaje nékinjanéməsje gé kɔ roo karje Njesigəneɔ ba.

Naj gé wɔji dɔ kiŋga meekoso lemsé dɔ kaiya'g

²⁶ Njesigəneɔ ula Moyis pana:

²⁷Ndo gé dɔg læ naj gé siri neelé a to ndɔ gé wɔji dɔ kiŋga meekoso lemsé dɔ kaiya'g: seɔ a mboje dɔ nɔ kwamje mee sí'g ləm, seɔ a kwaje ndò ləma, seɔ a kinjaje nékinjanéməsje gé kɔ roo karje Njesigəneɔ ləm tɔ.

²⁸Seɔ a raje kula kára kara mee ndəa'g neelé el mbata to ndɔ gé wɔji dɔ kiŋga meekoso lemsé dɔ kaiya gé kɔ kuga ne dɔ kaiyaje læ sí nɔ Njesigəneɔ'g tɔ.

²⁹Dəw gé rara ba gé wa ndò rəa mee ndəa'g neelé el ndá d'a kɔree mbuna dəwje'g læ.

³⁰Dəw gé rara ba gé ra kula gé ban-ban kara mee ndəa'g neelé ndá m'a tujee dan koso-dəwje'g læ.

³¹Seɔ a raje kula kára kara keneɔ el. Yee ba to godndu gé to gə nɔ mbata læ ŋgaka síje mee ləbje lai-lai gé seɔ a síje keneɔ lé.

³²Yee ba a to ndɔ-kwa-rɔ mbata læ sí ləm, gə ndɔ kyɔ goo kula læ sí ləma, seɔ a kwaje ndò rɔ sí ləm tɔ, un kudee kàrkemetag læ ndɔ gé jinaikara læ naj saar béle kàrkemetag lé, seɔ a kwaje rɔ sí ndɔ-kwa-rɔ'g læ sí.

Naj gé wɔji dɔ kəi-surumje

³³ Njesigəneɔ ula Moyis pana:

³⁴Ula Israelje togəbè pana: Ndo dɔg-giree-mi læ naj gé njeɔm'g siri neelé a to ndɔ ra naj kɔ kəi-kubuje gé wɔji dɔ Njesigəneɔ as ndɔ siri.

³⁵Ndo gé dɔtar ndá seɔ a mboje dɔ nɔ kwamje mee sí'g: seɔ a raje kula gé seɔ aw raje ta-ta lé el.

³⁶As ndɔ siri lé, seɔ a kinjaje nékinjanéməsje gé kɔ roo karje Njesigəneɔ. Ndo gé njeɔm'g jinaijoo lé seɔ a mboje dɔ nɔ kwamje mee sí'g ləm, seɔ a kinjaje nékinjaməs gé kɔ roo karje Njesigəneɔ ləm tɔ, a to ndɔ kwa dɔ nɔ gé to gə kəmee ndá seɔ a raje kula gé seɔ aw raje ta-ta lé el.

³⁷Naije neelé ba to kɔ Njesigəneɔ, loo-mbɔ-dɔ-naje gé to gə kəmee gə mba kwam mee sí'd gé seɔ a kilaje mberee mba kar dee d'inja nékinjanéməsje gé kɔ roo kar Njesigəneɔ ləm, da nékinjanéməsje gé kɔ roo bura ləm, nékarje gé to nduji-kó ləm, da nékinjanéməsje ləma, gə nékarje gé kɔ tər nanɔ ləm tɔ, né gé rara kara gə goo nduree-nduree, mee ndəa gé wɔji dəa-dəa ya.

³⁸Néje gé seɲ a reeje ne korèje ne dɔ yee gé ndɔ-kwa-rɔje'g lə Njesigəneɔ ba nee: seɲ a karje Njesigəneɔ nékarje lə sí kəm sí gé kédé-kédé ləm, nékinjanéməsje lə sí lai mba tɔl ne ta ndukun lə sí ləma, gə nékarje lə sí lai gé seɲ ije ne gə mee sí arje ləm tɔ.

³⁹Ndɔ dɔg-giree-mi lə naɲ gé njekɔm'g siri lé loo gé seɲ a kinjaje kandə néje gé mee bee'g lə sí lé ndá seɲ a raje naɲ kwaje ne Njesigəneɔ mee sí'g as ndɔ sí siri: ndɔ gé dɔtar a to ndɔ-kwa-rɔ ləm, yee gé njekɔm'g jinaijoo kara a to ndɔ-kwa-rɔ ya ləm tɔ.

⁴⁰Ndɔ gé dɔtar lé seɲ a kodoje kandə kagje gé maji-maji ləm, gə barkəm kag-tumburje ləm, gə barkəm kagje gé kam dee ndər dɔ nɔ'd tib-tib ləma, gə barkəm kag-tunɟuje gé mɔ-nia'g ləm tɔ ndá seɲ a kalje ne rɔ sí nɔ Njesigəneɔ, Ala'g lə sí, as ndɔ sí siri.

⁴¹Seɲ a raje naɲ neelé kwaje ne Njesigəneɔ mee sí'g as ndɔ sí siri gə ləb sí ləb sí. Yee ba to godndu gé to gə nɔ mbata lə ɲgaka síje ya. Seɲ a reaje mee naɲ gé njekɔm'g siri lé ya.

⁴²As ndɔ siri lé seɲ a síje mee kəi-kubuje'g, ɲgan kojibeje lə Israel lai d'a si mee kəi-kubuje'g ya

⁴³mba kar ɲgaka síje gər to gé m'ar Israelje d'isi mee kəi-kubuje'g loo gé m'ar dee d'unda loo mee bee gé Ejiptə tee lé. Ma m'to Njesigəneɔ, Ala lə sí.

⁴⁴Yee ba gé ta gé Moyis ula Israelje wɔji ne dɔ naije lə Njesigəneɔ lé.

Ləbije 24

Rəwje gé wɔji dɔ kag pərndɔ gé to mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g

¹Njesigəneɔ ula Moyis pana:

²Maji kari un ndui ar Israelje mba kar dee ree gə ubu koiyo gé kas gé àr yərərə mbata lə kag pərndɔ lé gə mba kar pərndɔje neelé ndogó ne ta-ta.

³Aarɔ a kunda kag pərndɔje lé gir kubu gaŋg mee kəi gé to nɔ sɔduk-kərgoota mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g lé, ndá yee a kəm ubee keneɲ mba kar pərree ndogó ne ta-ta, un kudee loondul'g saar kar loo àr ne nɔ Njesigəneɔ'g. Yee ba to godndu gé to gə nɔ mbata lə ɲgaka síje ya.

⁴Yee a kunda pərndɔje dɔ kag pərndɔ'd gé ra gə larlɔr gé àr ɲgad-ɲgad mba kar dee ndogó ne ta-ta nɔ Njesigəneɔ'g.

Muru gé d'unda gə kəmee d'ar Ala

⁵I a kun nduji gé ndá léréré ndá a kila gé mbə dɔg-giree-joo, nduji nékwɔji kwɔi-lə-né misɔ as mbə kára kára tɔ.

⁶I a ndur dee dɔ nɔ'd misɔ-misɔ loo joo dɔ tabul gé ra gə larlɔr gé àr ɲgad-ɲgad nɔ Njesigəneɔ'g.

⁷I a kɔm bodé kag gé ɛdɛ sululu dɔ loo ndureje'g ndá géé gé gogo d'a roo bodé kag neelé tor mbəje'g ləm tɔ.

⁸Ndɔ-kwa-rɔje lai lé, d'a ndur mbəje neelé dɔ nɔ'd nɔ Njesigəneɔ'g ta-ta: yee ba to né manrɔ gé to gə nɔ gé Israelje d'a kaa dɛa ya.

⁹Mbəje neelé a to kɔ Aarɔ gə kɔ nganeeje ndá d'a sɔ mee loo gé to gə kəmee'g, mbata a to né gé to gə kəmee doi mbata lə dee, a to ges nékar gé kɔ roo nɔ Njesigəneɔ'g. Yee ba to godndu gé to gə nɔ ya.

Bɔ néra njɛndɔl-Alaje lé a kɔs ta dee'g

¹⁰Dəw kára gé keaje to dəw gé Israel ne bɔbeeje to dəw gé Ejiptə lé ree mbuna Israelje'g ndá yee kɔl gə dəw gé to Israel loo-si dee'g.

¹¹Dəw gé keaje to dəw gé Israel lé pata ndɔl ne ri Ala ula ne sul dɛa'g tɔ. Deɛ d'aw sɛa rɔ Moyis'g. Keaje ria lə Selomit, ngolə Dibri gé to ginkoji'g lə Dan.

¹²Deɛ d'ilá ji njɛngəmeeje'g saar ngina ne ta gé Njesigəneɔ a pa kwɔji ne dɛa.

¹³Njesigəneɔ ula Moyis pana:

¹⁴Ar njɛdɔl-Ala neelé teɛ loo-si sí'g gé raga, deɛ lai gé d'oo tapea neelé d'a kɔm ji dee dɛa'g ndá koso-dəwje lai d'a tilá gə kɔri-ər tɔlee.

¹⁵I a kula Israelje ta nee pana: Nana ba gé pata ndɔl ne Ala ləa ndá ta kaiya ləa a kwa dɛa ya.

¹⁶Yee gé pata ndɔl ne ri Njesigəneɔ ndá, koso-dəwje lai d'a tilá gə kɔri-ər tɔlee. Lé to gé dəw-dɔ-bɛe ɛsé gé kojibee kara yee a kwəi mbata yee pata ndɔl ne ri Ala ya.

¹⁷Yee gé unda dəw tɔlee ndá kəm tɔlee tɔ.

¹⁸Yee gé unda da kul tɔlee ndá a kar njea maree toree'g gə yee gé kəmba.

¹⁹Bó lé dəw kára ar maree doo ndá d'a ra sɛa to gé yee kara ra ya to:

²⁰Siŋga rɔ dəw gé tɛd tor siŋga rɔ dəw gé tɛd'g ləm, kəm tor kəm'g ləm, ngan tor ngan'd ləm tɔ, d'a karee doo to gé yee ar ne maree bɛe ya tɔ.

²¹Yee gé a tɔl da-kul ndá a kar njea maree toree'g ya ne yee gé a tɔl dəw ndá d'a tɔlee gé tɔl ya.

²²Godndu gé kára ba ya wɔji dɔ dəw-dɔ-bɛe ləm, gə dɔ kojibee ləm tɔ, mbata ma m'to Njesigəneɔ, Ala lə sí.

²³Moyis ula Israelje ta nee ndá deɛ d'ar njɛdɔl-Ala neelé unda loo mee loo-si dee'g teɛ tɔbɛi deɛ tilá gə kɔri-ər tɔ. Israelje ra to gé Njesigəneɔ un ne ndia ar Moyis lé ya.

Ləbije 25

Ləb kyɔ dɔ nanɔ karee wa rɛa

- ¹ Njesigəneḗ ula Moyis ta dɔ mbal gə Sinai pana:
- ² Maji kari ula Israelje ta nee pana: Loo gə seḗ a kɔdje mee bee gə m'ar sí lé ndá dɔ nanḡ lé a kwa rəa: yee ba a to ləb-kwa-rɔ kula ne rɔnduba dɔ Njesigəneḗ'g.
- ³ As ləb misḗ, seḗ a dubuje né mee ndɔje'g lə sí ləm, a tɔjaje barkəm nduúje lə sí ləma, a kinjaje kandə deeje ləm tɔ.
- ⁴ Ne ləb gə njekɔm'g siri a to ləb-kwa-rɔ lə dɔ nanḡ ləm, ləb-kwa-rɔ kula ne rɔnduba dɔ Njesigəneḗ'g ləm tɔ: seḗ a dubuje né mee ndɔje'g lə sí el ləm, seḗ a tɔjaje barkəm nduúje lə sí el ləm tɔ.
- ⁵ Seḗ a tɔjaje dɔ kó gə kɔdee ɔm nanḡ loo-kinja-kó gə kédé ba uba lé el ləm, seḗ a tɔjaje kandə nduú gə lal tɔja barkəmeeje el ləm tɔ. A to ləb-kwa-rɔ lə dɔ nanḡ lé.
- ⁶ Bó lé seḗ ndɔje ndɔ mee ləb-kwa-rɔ'g lə dɔ nanḡ lé el kara yee a kinja gə néso sí ləm, gə kɔ kuraje lə sí gə dɔngam əsé njé gə dené ləm, gə kɔ kuraje lə sí gə ra kula mba kiḡa ne lar ləm, gə kɔ dəw-dɔ-beeje gə d'isi sə si nɔ'd ləm,
- ⁷ a to kɔ nékulje lə sí ləma, gə kɔ daje gə wala mee bee'g lə sí ləm tɔ, néje lai gə seḗ iḡgaje nanḡ lé a to gə néso sí ya.

Ləb kɔr bər dɔ bərje'g

- ⁸ Seḗ a turaje ləb-kwa-rɔje gə siri, ləbje siri gɔl siri tɔbəi bula lə ləb-kwa-rɔje gə siri lé d'a kaj as ləb rɔ-sɔ-giree-jinaikara tɔ.
- ⁹ Ndɔ dɔg lə naj gə njekɔm'g siri lé seḗ a karje ndu tɔtɔ bar ɔr loo lɔi-lɔi, ndɔ kiḡa meekoso lemsé dɔ kaiya'g lé kara seḗ a kimje tɔtɔ gə looje lai-lai mee bee'g lə sí tɔ.
- ¹⁰ Seḗ a kɔrje ləb gə njekɔm'g rɔ-mi kɔdɔje gə kəmee ləm, seḗ a kilaje mbər kɔr bər dɔ dəwje'g lai gə d'isi mee bee'g neelé ləm tɔ: a to ləb gə bəree Jubile mbata lə sí, nana kara mbuna sí'g a tel kaw dɔ nduba'g ləa ləm, nana kara mbuna sí'g a tel dan njémeekəije'g ləa ləm tɔ.
- ¹¹ Ləbje gə njekɔm'g rɔ-mi rɔ-mi lé a to ləb Jubile mbata lə sí, seḗ a dubuje né el ləm, seḗ a kinjaje né gə uba gə dɔrea el ləma, seḗ a tɔjaje kandə nduúje gə lal tɔja barkəmeeje el ləm tɔ.
- ¹² Mbata to ləb Jubileya, seḗ a kéeje gə né gə to gə kəmee. Seḗ a sɔje kandə néje gə mee ndɔje'g lə sí gə kédé ya.
- ¹³ Mee ləb Jubile'g neelé nana kara mbuna sí'g a tel kaw loo'g ləa-ləa.
- ¹⁴ Bó lé seḗ raje né arje mar síje ndogo sə sí əsé seḗ kara ndogoje sə dee né tɔ ndá maji kar dəw kára kara mbuna sí'g su ne kəm ḡgokeḗ el.
- ¹⁵ Seḗ a turaje goo bula lə ləbje gə d'orè goo Jubile gə dəs ba mba ndogo gə mar síje né bəi, yee kara a tura goo ləbje gə a kiḡa né keneḡ ba a kar sí ndogoje səa né bəi tɔ.

16 Bó lé ləbje lé nai yaḡ bəi ndá laree kara seḡ a kwəjeje yaḡ tɔ, bó lé ləbje nai bula el ndá laree kara seḡ a rəmje ne tɔ, mbata to kandə néje gə d'inja lé ba ndogoje sə dee kən.

17 Dəw kára kara mbuna sí'g a buguru maree el ləm, seḡ a bəlje Ala lə sí ləm tɔ, mbata ma m'to Njesigəneḡ, Ala lə sí.

18 Raje godndumje ləm, aaje dɔ ndukunje ləm kər-kər gə mba ra née ləm tɔ, togəbè ba seḡ a síje ne ləm mee bee'g neelé.

19 Dɔ naḡ a kar sí kədee ləm, seḡ a sɔje né karje mee sí ndan ləma, seḡ a síje ne ləm ləm tɔ.

20 Loo gə seḡ a pajena: Lé j'a gə dubu né el ləm, j'a gə kinja né el ləm tɔ ndá see di ba j'a sɔ mee ləb gə njekəm'g siri lé wa.

21 M'a tər ndum dɔ sí'g mee ləb gə njekəm'g misḡ ndá dɔ naḡ a kar sí kandə néje gə a kas sí kəm ləb munda.

22 Seḡ a dubuje né mee ləb gə jinaijoo'g ndá seḡ a sɔje kandə néje gə seḡ injaje kédé lé, saar ləb gə njekəm'g jinaikara ləm, saar loo kinja njé gə sigi'g ləm tɔ kara seḡ a sɔje yee gə ləw ya bəi.

Rəw kuga dɔ dɔ naḡ gə tona ne lar

23 Dɔ naḡ lə sí lé seḡ a kar deeje ndogo sə sí gə nɔ el, mbata bee neelé to kama ləm, seḡ síje səm keneḡ asəna gə dəw-dɔ-beeje bè ləm tɔ.

24 Beeje lai gə to kə sí-seḡ lé seḡ a gəlje rəbee gə kə kuga dɔ dɔ naḡje gə seḡ tonaje ne lar lé ya.

25 Bó lé ḡgokɔḡ tel to gə njendoo ba wa ges dɔ nduba ləa tona ne lar ndá dəw gə to ta ləa mba kuga dəa gə to njenoji ləa gə pər gə ur dɔ mareeje'g lé a ree mba kuga dɔ né gə ḡgokeḡ wa tona ne lar lé.

26 Bó lé dəw neelé dəw dəa godo ba yeḡ nja ḡḡa né gə askəm kuga ne baḡḡ neelé dəa'g ndá

27 yeḡ a tura ləbje gə d'orè goo ləb tona né'g lé, tɔbəi yeḡ a tel gə ges laree gə nai lé kar njendogo səa né lé gogo ba yeḡ a tel kaw dɔ naḡ'd ləa gogo bəi.

28 Bó lé yeḡ ḡḡa ges laree gə nai mba kar debee gə yeḡ tona lar lé el ndá né gə yeḡ tona ne lar lé a nai ji njetona'g saar ləb Jubile ya, ləb Jubile ba yeḡ a tel kaw dɔ naḡ'd ləa ndá njetona né kara a teḡ keneḡ kyḡ kar njea tɔ.

29 Bó lé dəw ar maree wa kəi-siée mee bee-boo gə ndògo-bɔrɔ gugu dəa sub lé tona ne lar ndá yeḡ a tel kuga dəa kalaḡ mbata a dəs ləb kára doḡḡo goo tona gə yeḡ tona lar'g lé, yeḡ a tel kuga dəa ya tɔ.

30 Nə bó lé kəi neelé gə to mee bee-boo gə ndògo-bɔrɔ gugu dəa sub lé d'uga dəa el saar ləb kára doḡḡo dəs mbḡ ndá yee a to kə yeḡ gə ar dee lar lé gə kə ḡḡakeaje saar gə nɔ, yeḡ a teḡ keneḡ kyḡ kar njeaje mee ləb Jubile'g el ḡḡa.

31 Kàije gá to mee ngan-beeje gá ndògo-bòrò godò keneṅ lé d'a koo dee asəna gə dɔ naŋje bèe, d'a kaskəm kuga dɔ dee ndá yeṅ gá ar dee lar lé a teṅ keneṅ kyà kar njeaje mee ləb Jubile'g tɔ.

32 Nε ta gá wɔji dɔ kàije lə Ləbije gá to mee bee-booje'g lə dee lé, Ləbije d'a kaskəm tel kuga dɔ dee gə mee ləbje kára kára lai, saar-saar gə nɔ.

33 Yeṅ gá a ndogo kəi ji Ləbije'g lé ndá ləb Jubile lé yeṅ a teṅ mee kəi gá yeṅ ndogo'g ləm, gə mee bee-boo gá kəi neelé to keneṅ ləm tɔ kyà kar dee, mbata kàije gá to mee beeje'g lə Ləbije lé to dɔ naŋ lə dee mbuna Israēlje'g.

34 Loo-ndɔje gá gugu dɔ bee-si Ləbije lé d'a kaskəm kwa ndogo el, mbata to gá kə dee-deṅ ya saar-saar gə nɔ.

Godndu gá wɔji dɔ nétona lə njəndooje

35 Bó lé ngokɔ sí tel to gá njəndoo gá né godò jia'g ndá seṅ a laaje səa mbata to gá yeṅ to dəw-dɔ-bee gá si mee bee'g lə sí lé, gə mba karee si ne sə sí tɔ.

36 Seṅ a kwɔjije səa lar dɔ maree'g el ləm, seṅ a taaje manee jia'g el ləm tɔ, seṅ a bəlje Ala lə sí ndá ngokɔ sí a si ne sə sí ya.

37 Seṅ a kaareeje tona sí lar mba kiŋga manee dɔ'g el ləm, seṅ a kaareeje wɔr sí néso ba mba kiŋga maree dɔ'g el ləm tɔ.

38 Ma m'to Njesigəneṅ, Ala lə sí gá m'ar sí undaje loo mee bee gá Ejiptə teṅje gə mba kar sí bee gá Kanə gá né kə sí ləm, gə mba to ne Ala lə sí ləm tɔ.

Rəw kɔr bər dɔ bərje'g

39 Bó lé ngokɔ sí gá si mbɔr sí'g dəb lé tel to gá njəndoo ba ar sí ndogeeje ndá seṅ a kaareeje ra kula asəna gə bər el.

40 Yeṅ a si sə sí asəna gə kura gá ra kula mba kiŋga ne lar ləm, asəna gə yeṅ gá si sə sí nɔ'd ləm tɔ, yeṅ a ra kula kar sí saar ləb Jubile ba.

41 Mee ləb'g neelé seṅ a kyaje gee gá kyà, yeṅ gə nganeeje səa nɔ'd ndá yeṅ a tel kaw mbuna njənojije'g ləa ləm, gə dɔ naŋg'd lə bɔbeeje ləm tɔ.

42 Mbata deṅ to kuraje ləm gá m'ar dee d'unda loo mee bee gá Ejiptə teṅ, ndá d'a ndogo dee to gá ndogo ne bərje bèe el.

43 Seṅ a kundaje siŋgamɔŋ dəa'g el ne seṅ a bəlje Ala lə sí.

44 Mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'd gá gugu dɔ sí sub lé ba seṅ a kiŋgaje bərje əsé kuraje lə sí gá diŋgam gə njé gá dené keneṅ, mee beeje'g neelé nja ba seṅ a ndogoje bər lə sí gá diŋgam gə njé gá dené keneṅ ləm tɔ.

45 Seṅ a kasjekəm ndogoje ngan mee dəw-dɔ-beeje gá d'isi sə sí ləm, əsé njémeekàije lə dee gá d'oji dee mee bee'g lə sí lé ləm tɔ, ndá d'a to né kə sí-seṅ ya.

⁴⁶Sei a kyā deeje gá nénduba mbata læ ŋan síje gá goo sí'g asəna gə néje læ dee bée, sei a ŋgəm deeje gá bərje saar gə nɔ. Ne ta gá wɔji dɔ ŋgakɔ síje gá to Israēlje lé dəw kára kara mbuna sí'g a kunda siŋgamoŋ dɔ ŋgokeɔ'g el.

⁴⁷Bó lé dəw-dɔ-bee gá si sə sí tel to gá bao ba ŋgokɔ sí gá si mbɔr sí'g tel to gá njendoo ar dəw-dɔ-bee gá si sə sí əsé dəw kára mbuna njémeekəije'g læ dəw-dɔ-bee lé ndogee ndá

⁴⁸d'a kaskəm kuga dəa goo ndogo gá yeɛ ar dee ndogee'g ya, ŋgokeɔ gá kára mbuna mareeje'g askəm kuga dəa ya tɔ.

⁴⁹Ŋgokɔ bɔbeeje əsé ŋgon mee ŋgokɔ bɔbeeje gá diŋgam əsé yeɛ gá kára mbuna njénojije'g læa gá gəd lé a kaskəm kuga dəa, əsé bó lé néje læa-yeɛ as ndá yeɛ nja a kuga dɔ rəa tɔ.

⁵⁰Yeɛ a tura gə yeɛ gá njendogee lé un kudee mee læb gá dee ndogee ne lé saar tee ne mee læb Jubile'g, ndá lar gá kəm kuga lé a kwɔji dɔ bula læ læbje gá nai lé, tɔbɔi d'a tura gə goo lar kuga dɔ ji njekula lar tɔ.

⁵¹Bó lé læbje nai bula bɔi ndá yeɛ a kar dee lar kuga dɔ rəa gə goo lar læbje gá nai neelé ləm, tɔbɔi d'a tura gə goo lar kuga dɔ ji njekula lar tɔ.

⁵²Bó lé læbje nai lam ba ba mba tee ne læb Jubile'g bɔi ndá yeɛ a tura gée ləm, yeɛ a kar dee lar kuga dɔ rəa gə goo læbje neelé ləm tɔ.

⁵³Yeɛ a to asəna gə njekula lar bée gə læbee-ləbee, tɔbɔi dəw gá yeɛ a si səa lé a kunda siŋgamoŋ dəa'g kəm sí'g el tɔ.

⁵⁴Bó lé d'uga dəa gə goo rəbee el ndá yeɛ a kunda loo tee kyā kula neelé mee læb Jubile'g, yeɛ gə ŋganeeje səa nɔ'd ya.

⁵⁵Mbata ma nja Israēlje to bərje ləm, dee to bərje ləm gá m'ar dee d'unda loo mee bee gá Ejiptə tee lé. Ma m'to Njesigəneɔ, Ala læ sí ya.

Ləbije 26

Ndutɔr gá wɔji dɔ njékilakojije

¹Sei a ndajije magəje ndɔ el ləm, sei a tɔlje magəje gá to ər əsé a kuruje mbal tar ndaŋje né keneŋ el læma, sei a tɔlje mbal gá ndaji né keneŋ kára kara mee bee'g læ sí gə mba kunda barmba neɔ'g el ləm tɔ, mbata ma m'to Njesigəneɔ, Ala læ sí ya.

²Sei a kaaje dɔ ndɔ-kwa-rɔje ləm ləm, sei a bəlje kəi ləm gá to gə kəmee ləm tɔ. Ma m'to Njesigəneɔ.

³Bó lé sei ilaje koji dɔ godndumje'g ləm, lé sei aaje dɔ godndumje kər-kər raje née ləm tɔ ndá

⁴m'a kar sí mán ndi gə naiyee-naiyee ləm, naŋg a kinja gə néje læa baɣəsa læma, kagje gá mee ndɔje'g kara d'a kandə njim-njim ləm tɔ.

- ⁵Bèe ba, seɿ a kundaje kó læ sí saar teeje ne kula kinja kandə nduú'g læm, kula kinja kandə nduú lé a kaw saar tee naj dubu né'g læm tɔ, seɿ a koje muru karje mee sí ndan læm, seɿ a síje læm mee bee'g læ sí læm tɔ.
- ⁶M'a kar meekulɔm to mee bee'g læm, dəw kára kara a jɔg sí dɔ bi'g læ sí el læm tɔ, m'a kar daje gé majel godo mee bee'g læm, dəw a dəs gə kiambas mee bee'g læ sí el læm tɔ.
- ⁷Seɿ a tubaje njéɓaje læ sí kar dee d'wəi yoo-kiambas nɔ sí'g.
- ⁸Dəwje mi mbuna sí'g d'a korə njéɓaje læ sí gé tɔl læm, deɿ gé tɔl mbuna sí'g d'a tuba deɿ gé tɔl-dɔg-loo-dɔg læm tɔ ndá njéɓaje læ sí d'a kwəi yoo-kiambas nɔ sí'g ya.
- ⁹M'a ra sə sí meemaji kar sí ojije ŋganje bula læm, kar bula læ sí j ne dɔ maree'g gé kédé-kédé læma, m'a kar manrɔ læm tɔ njanɣ gə mbata læ sí læm tɔ.
- ¹⁰Seɿ a sɔje koje gé kal ndá seɿ a kɔrje njé'g læw gé nai mba taa toree gə njé gé sigi.
- ¹¹M'a kar kəi-sim to mbuna sí'g læm, m'a tel girm kila kar sí el læm tɔ.
- ¹²M'a njaa sə sí læm, m'a to Ala læ sí læma, seɿ a toje dəwje læm læm tɔ.
- ¹³Ma m'to Njesigəneɿ, Ala læ sí gé m'ar sí undaje loo mee bee gé Ejiptə teeje læm, m'ɔr sí kula bə'g læm tɔ, ma m'ganɣ kúla néməməɳá gé to gwɔb sí'g m'ar sí undaje dɔ sí tar njaaɣe ne ya.

Ta ndɔlje gé a kwa dɔ njékaltaje

- ¹⁴Nɛ bó lé seɿ ooje ta læm el læm, godndumje lai neelé seɿ raje née el læm,
- ¹⁵seɿ əjije godndumje bæj-bəj læma, seɿ ooje ndukunje læm gé né gé ram kəm sí'g gə mba ra ne godndumje lai el ba ganɣje ne kúla manrɔ læm gé ma man ne rɔm m'ar sí lé læm tɔ ndá
- ¹⁶aa ooje, né gé m'a gə ra sə sí ba nee: M'a kula gə nébəlje, gə rɔkɔ gé sɔ siŋga dəw, gə rɔnuŋga dɔ sí'g ndá kəm sí a to ne ndòo læm, seɿ a síje dan némeeko'g læm tɔ, seɿ a dubuje né ya nɛ a kiŋgaje née el mbata njéɓaje læ sí d'a sɔ lai.
- ¹⁷M'a tel girm kar sí ndá njéɓaje læ sí d'a dum dɔ sí, deɿ gé d'wa sí gə mee dee d'a kɔbee dɔ sí'g læm, lé tuba sí el kara seɿ a kajje gé kaj læm tɔ.
- ¹⁸Bó lé seɿ ooje ta læm el ya bæi ndá m'a kar bɔ néra sí ɔs ta sí'g unda nje gé kédé as gɔl siri mbata læ kaiyaje læ sí.
- ¹⁹M'a təd siŋgamon ti-rɔ læ sí læm, m'a kar kəm dara læ sí tel kədərə asəna gə lar læma, m'a kar dɔ-naŋg læ sí kara tel to asəna gə larkas læm tɔ.
- ²⁰Seɿ a saneje siŋga sí kari ba læm, dɔ naŋg læ sí a kinja gə né el læma, kagje gé dɔ naŋg bee'g læ sí kara d'a kandə el læm tɔ.
- ²¹Bó lé seɿ ɔsmje rəw læm ndigije kooje ta læm el læm tɔ ndá m'a kar bɔ néra sí ɔs ta sí'g unda nje gé kédé as gɔl siri gə goo kaiyaje læ sí.

- 22M'a kula daje gé majel mbuna sí'g kar dee tɔl ŋgan síje ji sí'g ləm, d'a tuji nékulje lə sí ləma, d'a kar bula lə sí nai lam ba bèe ləm tɔ, rəwje lə sí kara d'a kwa ŋgo njag-njag ya.
- 23Bó lé bɔ néra sí gé ɔs ta sí'g togábè lé gɔl sí ne el ləm, seɪ ɔsmje ne rəw bəi ləm tɔ ndá ma kara m'a kɔs sí rəw ləm,
- 24m'a kar bɔ néra sí ɔs ta sí'g unda nje gé kédé as gɔl siri mbata kaiyaje lə sí ləm tɔ.
- 25M'a kar dee ree rɔ sə sí gé kiambas mba dal ne bɔ manrɔ ləm gé ma man ne rɔm m'ar sí lé, loo gé seɪ a mboje dɔ nɔ mee bee-booje'g lə sí ndá m'a kula gé yoo-koso mbuna sí'g, tɔbəi m'a kyɔ sí ji njébaje'g lə sí tɔ.
- 26Loo gé m'a kar néso sí rəm gogo mbɔ ndá denéje dɔg d'a kɔré muru mee pil gé kára ba ndá d'a kaw ne kar sí ne muru lé a keɪ el ləm, seɪ a kɔje kara a koso loo bó'g lə sí el ləm tɔ.
- 27Bó lé seɪ ooje ta ləm el ya bəi ləm, seɪ ɔsmje rəw bəi ləm tɔ ndá
- 28m'a kɔs sí rəw gé oŋg gé to bəl kədm-kədm, tɔbəi m'a kar bɔ néra sí ɔs ta sí'g unda nje gé kédé as gɔl siri mbata kaiyaje lə sí ləm tɔ.
- 29Seɪ a ɔje dakasrɔ ŋgan síje gé diŋgam gé njé gé dené ya.
- 30M'a tuji loo-pole-magje lə sí ləm, m'a təd loo-suu néje lə sí gé ɛdə sululu lé njigi-njigi ləm, m'a kɔm nin sí dɔ gaila magəje'g lə sí ləma, m'a koo sí gé néje gé ram kəm'g ləm tɔ.
- 31M'a kar bee-booje lə sí tel to dɔ nduba ləm, m'a tuji looje lə sí gé to gé kəmee ləma, néje lə sí gé d'ɛdə sululu lé kara m'a taa baj dee el ləm tɔ.
- 32M'a kar bee lə sí tel to dɔ nduba mba kar njébaje lə sí gé d'a ree sí keneɲ lé kara kaar dee a kwa dee ne paɪ kar dee d'isi ne jim tɔ.
- 33M'a sané sí mbuna ginkoji dəwje gé raŋg'g, tɔbəi m'a kar dee d'orè goo sí ndəŋ gé kiambas tɔ. Bee lə sí a to nduba ləm, bee-booje lə sí kara d'a tel to dɔdilalooje ləm tɔ.
- 34Togábè ba dɔ naŋg lé a kal rəa mee ləb-kwa-rɔje'g ləa lai gé yee a to ne dɔ nduba loo gé seɪ a síje ne mee bee'g lə njébaje lə sí, bèe ba dɔ naŋg lé a kwa ne rəa ləm, a kal ne rəa mee ləb-kwa-rɔje'g ləa ləm tɔ.
- 35Mee ləbje lai gé yee a to ne gé dɔ nduba lé yee a kwa rəa mbata lə mee ləb-kwa-rɔje gé yee iŋga el loo gé seɪ síje keneɲ lé.
- 36Deɛ gé mbuna sí'd gé d'a si kəmba mee bee'g lə njébaje lə dee lé m'a kar mee dee təd mán, kaa kamje gé lel ula ne lé a bar goo dee'g kar dee d'aj, tɔbəi d'a kaj ne gé kaj to gé dəw aɪ ne nɔ kiambas'g bèe ləm, lé dəw tuba dee el kara d'a toso kwəi ləm tɔ.

³⁷D'a dar na yo gé nee to gé d'aar nõ kiambas'g bée, lal kar dæw koræ dee. Seï a kingaje siŋga sí mba kaar ne naŋg gæs nõ njébaje'g læ sí el.

³⁸Seï a kwæije mbuna ginkoji dæwje gæ raŋg'g, tæbæi njébaje læ sí d'a tuji sí tæ.

³⁹Dee gé mbuna sí'd gé d'isi kæmba bæi lé d'a kunda ndolé mbata læ néra kori-korije læ dee-dee læm, gæ ka bæ deeje-je læm tæ.

Njesigæneä a kar mée olé dæ manrø'g læ

⁴⁰Ne d'a teggin néra kori-korije læ dee-dee gæ ka bæ deeje-je gé raga læm, gæ kuba gé d'ubam d'ya'm lé læma, gæ kæs gé dee d'æsm ræw lé læm tæ,

⁴¹kaiya ra dee gé togábè bæ a karm ma nja kara m'a kæs dee ne ræw læm, m'a ndræ dee ne kæm dee ne bæe'g læ njébaje læ dee læm tæ. Yen bæ dee gé mee dee tæ kujita el lé d'a tel kula ne dæ dee læm, d'a kuga ne bæŋg néra kori-korije læ dee læm tæ.

⁴²M'a kar mææm olé dæ manrø'g læm gé ma man ne ræm m'ar Jakob, gæ Isaak, gæ Abrakam læma, m'a kar mææm olé dæ bæe'g læm tæ.

⁴³D'a kuba bæe læ dee kyä, tæbæi dæ naŋg a kal ræa mee læb-kwa-røje'g læa loo gé yee a nai ne gé dæ nduba gé æw sæ dee, d'a kuga bæŋg néra gé kori-korije læ dee mbata dee d'æji ndukunje læm bæi-bæi læm, d'oo godndumje gé né gé ram kæm dee'g læm tæ.

⁴⁴Ne loo gé d'a si mee bæe'g læ njébaje læ dee kara m'a mbad dee gæ nõ el læm, m'a tel ginkoji læ dee kar dee to gé né gé d'a tuji dee pugudu el læma, ma gaŋg kúla manrø læm ræ sæ dee el læm tæ, mbata ma m'to Njesigæneä, Ala læ dee ya.

⁴⁵M'a kar mææm olé dæ kaji'g læ dee gæ ndu manrø lé, yee gé bæe bæ m'ar dee d'unda ne loo mee bæe gé Ejiptæ tee kæm ginkoji dæwje gæ raŋg'g gæ mba to ne Ala læ dee. Ma m'to Njesigæneä.

⁴⁶Yee bæ to gé tornduje, gæ ndukunje, gæ godnduje, gé Njesigæneä aree to mbuna'g gæ Israeļje dæ mbal gé Sinai gæ ndu Moyis lé tæ.

Læbije 27

Lar gé a taa tor né gé kun ndui dæ'g

¹Njesigæneä ula Moyis pana:

²Ula ŋgan Israeļje togábè pana: Bó lé dæw un ndia mba kunda dæw gæ kæmee kar Njesigæneä ndá debee neelé a to ka Njesigæneä gæ goo kwæji gé d'a kwæji gadee lé bæ.

³Gad diŋgam gé ra læb ræ-joo saar ræ-misä lé a to ŋgan larnda ræ-mi gæ goo nékwæji-né gé wæji dæ kæi-kubu-si-Ala,

⁴gad dené a to ŋgan larnda ræ-munda tæ.

- ⁵Gad ngon gé ra ləb mi saar ləb rɔ-joo lé kɔ ngon gé diŋgam a kas ŋgan larnda rɔ-joo ləm, kɔ ngon gé dené a kas ŋgan larnda dɔg ləm tɔ.
- ⁶Gad ngon gé ra naj kára saar ləb mi lé kɔ ngon gé diŋgam a to ŋgan larnda mi ləm, kɔ ngon gé dené a to ŋgan larnda munda ləm tɔ.
- ⁷Gad dəw gé ra ləb rɔ-misɔ gé tar lé kɔ yee gé diŋgam a to ŋgan larnda dɔg-giree-mi ləm, kɔ yee gé dené a to ŋgan larnda dɔg ləm tɔ.
- ⁸Bó lé dəw to gé njendoo ba askəm kuga laree lé el ndá d'a kaw səa rɔ njekinjanéməs'g mba karee wɔji gadee, tɔbɔi njekinjanéməs a kwɔji gadee gə goo nékiŋgaje lə dəw gé njekun ndia lé ya.
- ⁹Bó lé ndukun neelé wɔji dɔ da-kulje gé d'askəm kinja dee gé məs kar Njesigəneɔ ndá da gé rara gé d'a kar Njesigəneɔ lé a to né gé to gə kəmee.
- ¹⁰Dəw a kwa da taa ne tor maree el ləm, yee a mbél ne maree el ləm tɔ, yee gé maji a taa tor yee gé majel el ləm əsé yee gé majel a taa tor yee gə maji el ləm tɔ. Bó lé i a kar da-kul kára taa tor maree ndá dee joo bɔr d'a to néje gé to gə kəmee ya.
- ¹¹Bó lé ndukun neelé wɔji dɔ daje gé minɔ gé d'askəm kinja dee gé məs kar Njesigəneɔ el ndá d'a kaw gə da neelé rɔ njekinjanéməs'g,
- ¹²mba karee wɔji gadee gə goo maji lə əsé gə goo majel lə, tɔbɔi lar gé njekinjanéməs a kwɔji lé ba d'a kaar dɔ'g njaŋg.
- ¹³Bó lé nje da neelé ndigi kuga dəa ndá d'a kila lar dɔ maree'g gə goo gadee gé yee wɔji gé kaiyee loo mi ba d'un təa kára d'ar lé tɔ.
- ¹⁴Bó lé to kəi ba dəw unda gə kəmee ar Njesigəneɔ ndá njekinjanéməs a kwɔji gadee gə goo maji əsé goo majel lə kəi lé, tɔbɔi gadee gé njekinjanéməs a kwɔji lé d'a kaar dɔ'g njaŋg.
- ¹⁵Bó lé debee neelé ndigi tel kuga dɔ kəi ləa ndá, yee a kila lar dɔ maree'g gə goo gadee gé yee wɔji gé kaiyee loo mi ba d'un təa kára d'ar lé ndá kəi neelé a tel to keɔ-yee nja gogo.
- ¹⁶Bó lé dəw gaŋg ndɔ ləa unda gə kəmee ar Njesigəneɔ ndá i a kwɔji gadee gə goo kandə kó gé kɔ dubu keneŋ, kandə ɔrj gé kɔ dubu as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-munda lé gadee a kas larnda rɔ-mi.
- ¹⁷Bó lé yee wa ndɔ ləa unda gə kəmee un kudee mee ləb Jubile'g ndá gadee gé d'wɔji lé d'a kaar dɔ'g njaŋg ya,
- ¹⁸bó lé yee wa ndɔ ləa unda gə kəmee mee ləbje gé d'orè goo ləb Jubile ndá njekinjanéməs a tura goo gadee gə goo bula lə ləbje gé nai saar tee ne ləb Jubile'g aw ree'g ndá a kɔr ta gadee gé d'wɔji lé tɔ.

19 Bó lé yee gá unda ndo læa gə kəmee lé ndigi tel kuga dæa ndá yee a kila lar do maree'g gə goo gadee gá d'wɔji gá kaiyee loo mi ba d'un tæa kára d'ar ndá ndo lé a tel to kea-yee nja gogo.

20 Bó lé yee tel uga do ndo lé el ba ar dæw gá ranj ndogo ndá yee a kaskəm tel kuga dæa gogo el nga.

21 Loo gá njendogee a kər ræa keneŋ kyɑ mee læb Jubile'g ndá ndo neelé a to gə kəmee kar Njesigəneə asəna gə ndo gá deɛ d'un ndu dee do'g gə nɔ bɛe. Bɛe ba yee a tel to gá kɑ njekinjanéməs lé ya.

22 Bó lé dæw kára wa ndo læa gá yee ndogo gá ndogo gá to nénduba læa el ba unda gə kəmee ar Njesigəneə ndá

23 njekinjanéməs a tura gadee gə goo kwɔji gá d'wɔji gadee saar tee ne læb Jubile'g ndá dæw neelé a kuga lar gá d'wɔji njanj mee ndæa gən ya ndá lar neelé a to gə kəmee gá kɑ Njesigəneə.

24 Mee læb Jubile'g lé ndo neelé a tel to kɑ yee gá ar maree ndogo sæa læm, a tel to nénduba læa gogo læm to.

25 Lar néje lai neelé d'a kwɔji gə goo nékwɔji-né gá wɔji do kai-kubu-si-Ala: larnda kára as kəm ngan larnda rɔ-joo.

Nékarje gá bəd-bəd

26 Ngondər nékul lé dæw kára kara a kaskəm kwá kundá gə kəmee el nga mbata to kɑ Njesigəneə gə goo to gá yee to gá ngondər lé ya, lé to gá manj əsé badə kara to kɑ Njesigəneə ya mbə.

27 Bó lé wɔji do da gá minj ndá d'a kuga dæa gə goo lar gá d'wɔji tɔbɛi d'a kila lar do maree'g as gadee gá kaiyee loo mi ba d'un tæa kára d'ar bɛe, bó lé d'uga dæa el ndá d'a rabee ndogee gə goo laree gá d'wɔji lé to.

28 Tɔbɛi né gá ban-ban gá dæw a kun ndia do'g mba kɔree kundá gə kəmee kar Njesigəneə mbuna néje'g læa lé, d'a kaskəm rab ndogo el læm, əsé kuga dæa el læm to. Lé to gá dæw əsé da əsé loo-ndo læa kara néje lai gá dæw un ndia do'g mba kunda gə kəmee neelé a to gə kəmee gá kɑ Njesigəneə ya donjɔ doi.

29 Dæw kára kara gá deɛ d'un ndu dee dæa'g mba kundá gə kəmee gə nɔ lé d'a kaskəm kuga dæa el. D'a tɔlee gá tɔl ba.

30 Né gá do'g gá rara gá j do nanj'd gá d'un tæa kára d'ar lé lé to gá kandə kó əsé kandə kagje kara to kɑ Njesigəneə, to né gá to gə kəmee mbata læ Njesigəneə ya.

31 Bó lé dæw gá ndigi kuga do né gá kára mbuna néje gá do'g'd kun tæa kára k'ar lé ndá yee a kila lar do maree'g gə goo gadee gá kaiyee loo mi ba d'un tæa kára d'ar lé.

³²Né gé dɔg kun tɛa kára-kára k'ar gé to nékulje gé boi-boi əsé gé lam-lam lé deɛ lai gé dəs gel kag-dɔgu'd lé d'a to né kára mbuna néje'g dɔg gé to gə kəmee mbata lə Njesigəneɔ ya.

³³D'a tənee mba koo see da neelé maji əsé majel wa el ləm, dəw a mbél ne maree el ləm tɔ, bó lé d'a taa tor da gə yee gé ranɔ ndá deɛ joo bɔr d'a to néje gé to gə kəmee ləm, d'a kaskəm kuga dɔ deɛ el ləm tɔ.

³⁴Yee ba to godnduje gé Njesigəneɔ ar Moyis mbata lə Israelje dɔ mbal gé Sinai lé ya.

Bula læ Israæljje

Bula læ Israæljje 1

Tura bula læ Israæljje dɔdilaloo gé Sinai

- ¹ Nɔ́ gé dɔŋgɔ́r læ náj gé njekɔ́m'g joo, mee læb gé njekɔ́m'g joo gé orè goo kunda gé d'unda loo mee bee gé Ejiptə teɛ́ lé Njesigəneɔ́ ula Moyis ta dɔdilaloo gé Sinai mee kəi-kwa-dɔ-nɔ́'g pana:
- ² Seɛ́ gə Aarɔ́ lé ar deeje tura koso-dəwje læ Israæljje lai gə goo njémeekəije læ dee læm, gə goo gel-bɔ́je læ dee læm tɔ́, ar deeje tura diŋgamje lai gə ri dee ri dee,
- ³ un kudee dɔ́ deɛ́ gé ra læb rɔ́-joo gé tar læm gə d'a to njé gé Israel gé d'askəm kaw loo rɔ́'g læm tɔ́. Seɛ́ a tura deeje gə goo kudu njérɔ́je læ dee læ dee.
- ⁴ Maji kar sí arje mbai dɔ́ kəije kára-kára wɔ́ji ne dɔ́ gin bauje læ dee kára-kára d'aw sə sí gé njéla sə síje.
- ⁵ Aa ooje, ri njéla sə síje lé ba nee: Ginkoji Rubeje: Elisur, ŋgolə Sedeur,
- ⁶ ginkoji Simeoje: Selumiel, ŋgolə Surisadai,
- ⁷ ginkoji Judaje: Nason, ŋgolə Aminadab,
- ⁸ ginkoji Isakarje: Netaneel, ŋgolə Suar,
- ⁹ ginkoji Jabiloje: Eliab, ŋgolə Helo,
- ¹⁰ ginkoji læ ŋgalə Jisəb: ginkoji læ Eprayimje: Elisama, ŋgolə Amiud, ginkoji Manasəje: Gamaliel, ŋgolə Pedasur,
- ¹¹ ginkoji Bejamije: Abidan, ŋgolə Gideoni,
- ¹² ginkoji Danje: Ahiejer, ŋgolə Amisadai,
- ¹³ ginkoji Aserje: Pagiél, ŋgolə Okran,
- ¹⁴ ginkoji Gadje: Eliasap, ŋgolə Deuel,
- ¹⁵ ginkoji Neptaliye: Ahira, ŋgolə Enan.
- ¹⁶ Yee ba to deɛ́ gé bar dee loo-kwa-dɔ-nɔ́'g læ koso-dəwje lé, deɛ́ to dəwje gé boo gé wɔ́ji dɔ́ ginkoji læ bɔ́ deeje gə deɛ́ gé to njékaa dɔ́ Israæljje gé bula digi-digi lé tɔ́.
- ¹⁷ Moyis gə Aarɔ́ d'ar dəwje gé d'ɔ́r dee neelé to njéla sə deeje,
- ¹⁸ ndá mee ndɔ́ gé dɔ́tar læ náj gé njekɔ́m'g joo lé deɛ́ bar koso-dəwje lai nɔ́'d. Deɛ́ ndaŋ ri dee gə goo gel-bɔ́je læ dee læm, gə goo njémeekəije læ bɔ́ deeje-je læm tɔ́. Tɔ́bəi deɛ́ tura dee gə ri dee ri dee, un kudee dɔ́ deɛ́ gé ra læb rɔ́-joo gé tar.
- ¹⁹ Moyis tura bula læ dee togəbè dɔdilaloo gé Sinai to gé Njesigəneɔ́ un ne ndia aree lé tɔ́.

20Dee ndaṅ ri ṅgalə Rubə gá to ṅgondər Israel lé, gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura ne diṅgamje kára-kára lai, un kudee dɔ deɛ gá ra ləb rɔ-joo'd gá tar gá d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

21bula lə diṅgamje gá to gá ginkoji Rubəje gá deɛ tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-misɔ gə dəa tɔl-mi (46.500).

22Dee ndaṅ ri ṅgalə Simeo gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, deɛ tura diṅgamje kára-kára lai, un kudee dɔ deɛ gá ra ləb rɔ-joo gá tar, gá d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

23bula lə diṅgamje lai gá to gá ginkoji Simeoje gá deɛ tura dee lé d'aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-mi giree-jinaikara gə dəa tɔl-munda (59.300).

24Dee ndaṅ ri ṅgalə Gad, gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura ne diṅgamje kára-kára lai, un kudee dɔ deɛ gá ra ləb rɔ-joo'g gá tar, gá d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

25bula lə diṅgamje lai gá to gá ginkoji Gadjə'd gá deɛ tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-mi gə dɔ dee tɔl-misɔ gə dəa rɔ-mi (45.650).

26Dee ndaṅ ri ṅgalə Juda, gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee ne kára-kára lai, un kudee dɔ deɛ gá ra ləb rɔ-joo gá tar, gá d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

27bula lə diṅgamje gá to gá ginkoji Judaje'd gá deɛ tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-siri giree-sɔ gə dəa tɔl-misɔ (74.600).

28Dee ndaṅ ri ṅgalə Isakar gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee ne kára-kára lai, un kudee dɔ deɛ gá ra ləb rɔ-joo gá tar, gá d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

29bula lə diṅgamje gá to gá ginkoji Isakarje gá deɛ tura dee lé aḷ tɔl-dɔg loo rɔ-mi giree-sɔ gə dəa tɔl-sɔ (54.400).

30Dee ndaṅ ri ṅgalə Jabulo, gə goo njémeekəije lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee ne kára-kára lai, un kudee dɔ deɛ gá ra ləb rɔ-joo gá tar, gá d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

31bula lə diṅgamje lai gá to gá ginkoji Jabulo'd gá deɛ tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-mi giree-siri gə dəa tɔl-sɔ (57.400).

32Mbuna ṅgalə Jisəb'g lé deɛ ndaṅ ri ṅgalə Eprayim gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee ne kára-kára lai, un kudee dɔ deɛ gá ra ləb rɔ-joo gá tar, gá d'askəm kaw loo rɔ'g lé ya:

33bula lə diṅgamje gá to gá ginkoji Eprayimje'd gá deɛ tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ gə dəa tɔl-mi (40.500).

³⁴Dee ndaṅ ri ṅgalə Manasə gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo kəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee gə ri dee ri dee, un kudee dɔ dee gə ra ləb rɔ-joo gə tar, dee lai gə d'askəm kaw loo rɔ'g:

³⁵bula lə diṅgamje lai gə to gə ginkoji Manasə'd gə dee tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-munda giree-joo gə dɔ dee tɔl-joo (32.200).

³⁶Dee ndaṅ ri ṅgalə Bejami gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee ne kára-kára lai, un kudee dɔ dee gə ra ləb rɔ-joo gə tar, gə d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

³⁷bula lə diṅgamje lai gə to gə ginkoji Bejami'd gə dee tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-munda giree-mi gə dɔ dee tɔl-sɔ (35.400).

³⁸Dee ndaṅ ri ṅgalə Dan gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee ne kára-kára lai, un kudee dɔ dee gə ra ləb rɔ-joo gə tar gə d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

³⁹bula lə diṅgamje lai gə to ginkoji Dan gə dee tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-misaḡ giree-joo gə dɔ dee tɔl-siri (62.700).

⁴⁰Dee ndaṅ ri ṅgalə Aser gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee ne kára-kára lai, un kudee dɔ dee gə ra ləb rɔ-joo gə tar, gə d'askəm kaw loo rɔ'g lé ya:

⁴¹bula lə diṅgamje gə to gə ginkoji Aser'd gə dee tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-kára gə dɔ dee tɔl-mi (41.500).

⁴²Dee ndaṅ ri ṅgalə Neptali gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ, tura dee ne kára-kára lai, un kudee dɔ dee gə ra ləb rɔ-joo gə tar gə d'askəm kaw loo rɔ'g lé to:

⁴³bula lə diṅgamje gə to gə ginkoji'g lə Neptali gə dee tura dee lé aḷ tɔl-dɔg-loo rɔ-mi giree-munda gə dɔ dee tɔl-sɔ (53.400).

⁴⁴Yee ba to bula lə dee gə Moyis gə Aarɔ gə ṅgan-mbaije lə Israelje gə dɔg-gir-dee-joo tura dee lé tɔ, dəw kára wɔji dɔ njémeeekəije lə bɔ deeje-je kára-kára.

⁴⁵ṅgan Israelje lai gə dee tura dee gə goo njémeeekəije lə bɔ deeje-je lé, un kudee dɔ dee gə ra ləb rɔ-joo'd gə tar, gə to Israelje gə d'askəm kaw loo rɔ'g lé

⁴⁶to dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl-misaḡ giree-munda gə dɔ dee tɔl-mi gə rɔ-mi (603.550).

⁴⁷Ləbije, gə goo ginkoji lə bɔ deeje-je lé dee tura dee sə dee el.

⁴⁸Njesigəneḡ ula Moyis pana:

⁴⁹I a tura bula lə ginkoji Ləbije el ləm, i a tura dee kára kara mbuna Israelje'g el ləm tɔ.

⁵⁰Kəi-surum lə Ala gə kə kərgoota ləm, gə nékulaje gə mée'g ləma, gə néje lai gə wɔji dəa ləm tɔ lé maji kari ar Ləbije tɔs kəm dee dɔ'g bao-bao. D'a kodo kəi-kubu

lé ləm, gə nékulaje gə méé'g lai ləm, d'a ra kula keneŋ ləma, d'a si gugu dɔ kəi-kubu neelé sub ləm tɔ.

⁵¹Loo gə d'a gə kɪ kaw gə kəi-kubu lé loo gə raŋg'd ndá Ləbije ba d'a tɔr kaw ne ya, loo gə d'a gə ra kəi-kubu lə Ala keneŋ ndá Ləbije ba d'a la tar ya ləm tɔ, dəw gə gelee bəd ba tibi mbɔree ndá d'a tɔlee gə tɔl ya.

⁵²Israëlje lé nana kara a si loo-siée'g-siée'g ləm, a si mbɔr nékɔr ginee'g-ginee'g ləm tɔ, gə kudu dee kudu dee ya.

⁵³Nɛ Ləbije lé ya ba ba d'a si gugu dɔ kəi-kubu gə kɔ kɔrgoota lé, gə mba kar oŋg ləm ɪ səm pu dɔ koso-dəwje'g lə Israëlje lé el ndá Ləbije d'a kɔi ŋgaŋ kəi-kubu gə kɔ kɔrgoota lé kɔr-kɔr ya.

⁵⁴Néje lai gə Njesigəneŋ un ndia dɔ'g ar Moyis lé Israëlje ra d'aree ɔr rɔd ya.

Bula lə Israëlje 2

Rəw loo-sije

¹Njesigəneŋ ula Moyis gə Aarɔ pana:

²Ŋgan Israëlje lé nana kara a si gə kudu njérɔje ləa-ləa mbɔr nékɔr gin bɔbeeje-je'g, tɔbɔi d'a si kwɔji ne dɔ kəi-kubu-kiŋga-nɔ lé ləm, gə gugu ne dəa sub ləm tɔ. Nɛ d'a si gə kur dee dəgse ba.

³Par gə bər lé ginkoji Judaje gə nékɔr gin dee ləm, gə kudu njérɔje lə dee ləm tɔ ba d'a si keneŋ. Lée neelé ba to loo si Nason, ŋgolə Aminadab gə to mbai dɔ ŋgalə Juda lé,

⁴gə kudu njérɔje ləa gə d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-siri giree-sɔ gə dɔ dee tɔl-misɔ (74.600), gə goo tura gə deŋ tura bula lə dee lé ya.

⁵Ginkoji Isakarje ləm gə ginkoji Jabilɔje ləm tɔ lé ba d'a si mbɔr dee'g ya,

⁶ginkoji lə Isakarje lé Netaneel, ŋgolə Suar ba to mbai dɔ dee, yeŋ gə kudu njérɔje ləa lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-mi giree-sɔ gə dɔ dee tɔl-sɔ (54.400), gə goo tura gə deŋ tura bula lə dee lé,

⁷ginkoji Jabilɔje lé Eliab, ŋgolə Helɔ ba to mbai dɔ dee ya.

⁸Yeŋ gə kudu njérɔje ləa lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-mi giree-siri gə dɔ dee tɔl-sɔ (57.400), gə goo tura gə deŋ tura bula lə dee lé tɔ.

⁹Bula lə njé gə Juda lai, gə goo tura gə deŋ tura dee lé ba nee: Dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dəa rɔ-jinaijoo giree-misɔ gə dɔ dee tɔl-sɔ (186.400), gə goo kudu njérɔje lə dee. Deŋ ba d'a njaa kédé nɔ mar deeje'g.

¹⁰Par gə dɔkɔl lé, njé'g lə Rubɛ gə kudu njérɔje lə dee d'a si gel nékɔr gin dee'g ya. Lée neelé ba Elisur, ŋgolə Sedeur gə to mbai dɔ ŋgalə Rubɛje,

- 11**gə kudu njérɔje læa gá d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-misɔ gə dɔ dee tɔl-mi (46.500), gə goo tura gá deɛ tura bula læ dee lé d'a si keneɲ.
- 12**Ginkoji Simeɔje d'a si mbɔr deɛ gá kára'g, Selumiel gá ngolə Surisadai lé ɓa to mbai dɔ ngalə Simeɔje ya,
- 13**yeɛ gə kudu njérɔje læa gá d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-mi giree-jinaikara gə dɔ dee tɔl-munda (59.300), gə goo tura gá deɛ tura bula læ dee lé,
- 14**tɔbɔi ginkoji Gadje d'a si mbɔr deɛ gá ranɣ'd, Eliasap, ngolə Ruel lé ɓa to mbai dɔ ngalə Gadje ya,
- 15**yeɛ gə kudu njérɔje læa gá d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-mi gə dɔ dee tɔl-misɔ gə rɔ-mi (45.650), gə goo tura gá deɛ tura bula læ dee lé.
- 16**Bula læ njé'g læ Rubɛ lai gá deɛ tura lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔa rɔ-mi giree-kára gə dɔ dee tɔl-sɔ gə rɔ-mi (151.450), gə goo kudu njérɔje læ dee læ dee. Deɛ ɓa d'a njaa gá njékorè goo deeje gá njekɔm'g joo.
- 17**Tɔbɔi Ləbije gá loo-si dee to loo gá dana bab'g mbuna loo-si deeje'g lé d'a kɪ kodo kəi-kubu-kinga-nɔ: Gə goo loo-si dee si dee ɓa d'a njaa ne loo kaw dee'g gə léé-lée læm, gə goo nékɔr gin dee gin dee læm tɔ.
- 18**Par gá dɔ-gó lé njé'g læ Eprayim gə kudu njérɔje læ dee d'a si gel nékɔr gin dee'g ya. Lée neelé ɓa Elisama gá ngolə Amiud gá to mbai dɔ ngalə Eprayimje,
- 19**gə kudu njérɔje læa gá d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ gə dɔ dee tɔl-mi (40.500), gə goo tura gá deɛ tura bula læ dee lé d'a si keneɲ.
- 20**Ginkoji Manasəje d'a si mbɔr Eprayimje'g ya, Gamaliel, ngolə Pedasur gá to mbai dɔ ngalə Manasəje,
- 21**gə kudu njérɔje læa gá d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-munda giree-joo gə dɔ dee tɔl-joo (32.200), gə goo tura gá deɛ tura dee lé d'a si keneɲ,
- 22**tɔbɔi ginkoji Bejamije d'a si mbɔr deɛ gá ranɣ'd tɔ, Abidan gá ngolə Gideoni, gá to mbai dɔ ngalə Bejamije,
- 23**gə kudu njérɔje læa gá d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-munda giree-mi gə dɔ dee tɔl-sɔ lé (35.400), gə goo tura gá deɛ tura dee ya.
- 24**Bula læ njé'g læ Eprayim lai gə goo tura gá deɛ tura dee lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl-giree-jinaijoo gə dɔ dee tɔl (108.100), gə goo kudu njérɔje læ dee læ dee. Loo njaa læ dee lé deɛ nja d'a to njékorè goo deeje gá njekɔm'g munda.
- 25**Par gá dɔgel lé njé'g læ Dan ɓa d'a si keneɲ gel nékɔr gin dee'g gə kudu njérɔje læ dee læm tɔ. Lée neelé ɓa Ahiejer, ngolə Amisadai, gá to mbai dɔ ngalə Dan,
- 26**gə kudu njérɔje læa gá to dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-misɔ giree-joo gə dɔ dee tɔl-siri (62.700), gə goo tura gá deɛ tura dee lé d'a si keneɲ ya.

- ²⁷Ginkojije læ Aser læm gə gin kojije læ Neptali d'a si mbər Dan'g: Pagiæl gə to mbai dɔ ŋgalə Aser,
- ²⁸gə kudu njérɔje læa lai gə tura dee lé to dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-kára gə dɔ dee tɔl-mi (41.500),
- ²⁹tɔbəi Ahira, ŋgolə Enan, gə to mbai dɔ ŋgalə Neptalije lé,
- ³⁰gə kudu njérɔje læa gə d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-rɔ-mi-gir-dee-munda gə dɔ dee tɔl-sɔ (53.400), gə goo tura gə deɛ tura dee lé.
- ³¹Bula læ njé'g læ Dan lai gə goo tura gə deɛ tura bula læ dee lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔa rɔ-mi giree-siri gə dɔ dee tɔl-misɔ (157.600) tɔ. Loo njaa læ dee lé deɛ nja d'a kaw gə rudu deeje gə goo nékər gin dee tɔ.
- ³²Deɛ nja ba to Israəlje gə deɛ tura bula læ dee, gə goo kəije læ bɔ deeje-je lé. Deɛ lai gə tura bula læ dee, gə d'isi gə kudu dee kudu dee, gə goo kudu njérɔje læ dee lé d'aj dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl-misɔ giree-munda gə dɔ dee tɔl-mi gə rɔ-mi (603.550).
- ³³Gə goo ndukun læ Njesigəneɔ gə yeɛ un ar Moyis lé ndá Ləbije lé dee tura bula læ dee gə Israəlje nɔ'd el.
- ³⁴Néje lai gə Njesigəneɔ un ndia dɔ'g ar Moyis lé Israəlje ra ya. Togábè ba deɛ d'isi ne gə goo nékər gin dee gin dee læm, deɛ d'j gə mba njaa ne rəbee gə goo gel-bɔje læ nana kara læm tɔ.

Bula læ Israəlje 3

Tura gə deɛ tura bula læ Ləbije læm, gə kula ra deeje læm tɔ

- ¹Aa ooje, ŋgaka Aarɔ gə Moyis mee ndəa gə Njesigəneɔ wɔji ne ta gə Moyis dɔ mbal gə Sinai lé ba nee:
- ²Ri ŋgalə Aarɔ ba nee: Nadab, ŋgondəree læm, Abihu læm, Eləajar læma, gə Itamar læm tɔ.
- ³Yee neelé ba to ri ŋgalə Aarɔ gə deɛ ndèm ubu dɔ dee'g d'ar dee to ne njékinjanéməsje læm, gə d'unda dee gə kəmee mba kar dee ra ne kula gə wɔji dɔ nékinjanéməsje læm tɔ.
- ⁴Nadab gə Abihu d'wəi nɔ Njesigəneɔ'g dɔdilaloo gə Sinai, deɛ neelé ŋgan deeje godo. Eləajar gə Itamar lé ba ra kula gə wɔji dɔ nékinjanéməsje kəm Aarɔ gə to bɔ deeje lé.
- ⁵Njesigəneɔ ula Moyis pana:
- ⁶Ar ginkoji Ləbije rəm gə kédé ndá i a kunda dee nɔ Aarɔ gə njékinjanéməs'g mba kar dee la səa dɔ kula'g.
- ⁷Deɛ d'a la səa dɔ kula'g læm, d'a ra kula kar koso-dəwje lai nɔ kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g lé tɔ, gə mba ra ne kulaje gə wɔji dɔ kəi gə to gə kəmee lé tɔ.

- ⁸Nékulaje lai gé wɔ̄ji dɔ̄ kəi-kubu-kiŋga-nɔ̄ ləm, gə néje gé d'ɔ̄m ji Israélje'g mba kar dee ŋgəm ləm tɔ̄ lé d'a kaa dɔ̄ dee kər-kər: d'a ra kula gé wɔ̄ji dɔ̄ kəi-kubu lé togóbè ya.
- ⁹I a kɔ̄m Ləbije lé ji Aarɔ̄'g gə ji ŋganeeje gé diŋgam'g, bèe ba Israélje lé d'a kunda dee ne gə kəmee bura kar dee ya.
- ¹⁰I a kunda Aarɔ̄ gə ŋganeeje gé diŋgam mba kar dee tɔ̄s kəm dee bao-bao dɔ̄ kula gé wɔ̄ji dɔ̄ dee loo-nékinjaməs'g lé, dəw gé raŋg gé aw keneŋ ndá d'a tɔ̄lee gé tɔ̄l ya.
- ¹¹Njesigəneɔ̄ ula Moyis pana:
- ¹²Aa oo, ma ya m'ɔ̄r Ləbije mbuna Israélje'g tor ŋgandərje lai gé to ŋgandər Israélje gé d'oji dee doŋgɔ̄r, bèe ba Ləbije lé d'a to ne kamaje ya doŋgɔ̄r doi tɔ̄.
- ¹³Mbata ŋgondər gé rara kara to kama ya doŋgɔ̄r doi, mee ndəa gé m'unda ne ŋgandərje lai mee bee gé Ejiptə lé ma m'ɔ̄r ŋgandər Israélje lai m'unda dee gə kəmee gé kamaje ya doŋgɔ̄r doi, ŋgandər dəwje lai, gə ŋgandər daje ləm tɔ̄: d'a to kamaje ya doŋgɔ̄r doi. Ma m'to Njesigəneɔ̄.
- ¹⁴Njesigəneɔ̄ ula Moyis ta dɔ̄dilaloo gé Sinai pana:
- ¹⁵Ar dee tura bula lə ŋgalə Ləbije, gə goo kəije lə bɔ̄ deeje-je ləm, gə goo gel-bɔ̄je lə dee lə dee ləm tɔ̄, i a kar dee tura bula lə njé gé diŋgam lai un kudée dɔ̄ deɔ̄ gé ra naj kára gé tar'g.
- ¹⁶Moyis tura bula lə dee gə goo ndukun lə Njesigəneɔ̄ ndá yeɔ̄ ra gə goo ndukun gé yeɔ̄ un aree lé ya.
- ¹⁷Ri ŋgalə Ləbije lé ba to nee: Gersɔ̄ ləm, Keat ləma, gə Merari ləm tɔ̄.
- ¹⁸Aa ooje, ŋgalə Gersɔ̄ gə goo gel-bɔ̄je lə dee ba to nee: Libni gə Simeï.
- ¹⁹Aa ooje, ŋgalə Keat, gə goo gel-bɔ̄je lə dee ba nee: Amram ləm, Jisəar ləm, Ebrɔ̄ ləma, gə Ujiel ləm tɔ̄,
- ²⁰ri ŋgalə Merari, gə goo gel-bɔ̄je lə dee ba nee: Mali gə Musi. Deɔ̄ nja nee ba to gel-bɔ̄je lə Ləbi gə goo kəije lə bɔ̄ deeje-je lé.
- ²¹Ŋgaka Gersɔ̄ lé to ka gel-bɔ̄je lə Libni gə Simeï ləm tɔ̄, deɔ̄ nee ba d'ore dee nɔ̄'d bar dee gel-bɔ̄je lə Gersɔ̄je.
- ²²Deɔ̄ gé tura bula lə dee un kudée dɔ̄ njé gé diŋgam gé ra naj kára gé tar lé d'as dəwje tɔ̄l-dɔ̄g-loo-siri dɔ̄ dee tɔ̄l-mi (7.500).
- ²³Gel-bɔ̄je lə Gersɔ̄je lé d'isi gir kəi-kubu'g par gé dɔ̄-gó.
- ²⁴Mbai dɔ̄ gel-bɔ̄je lə Gersɔ̄je lé ria lə Eliasap, ŋgolə Lael.
- ²⁵Kula gé wɔ̄ji dɔ̄ ŋgalə Gersɔ̄ lé to kaa dɔ̄ loo gé to gə kəmee doi ləm gə kəi-kubu-kiŋga-nɔ̄ gə né kila dɔ̄'g ləm gə pal-kubu gé tɔ̄ ta kəi'g lé ləm tɔ̄,

- ²⁶pal-kubuje gá deɛ d'ila gá ndògo gá kubu gá tɔ tarəwkwɔg'd ləm, gá looje gá gugu dɔ kəi gá to gá kəmee gá loo-nékinjaməs ləma, gá kulaje lai gá ra ne kula kəi-kubu lé ləm tɔ.
- ²⁷Ngaka Keatje lé to gel-bɔje lə Amramje ləm, gel-bɔje lə Jisəarje ləm, gel-bɔje lə Ebroje ləma, gá gel-bɔje lə Ujielje ləm tɔ, deɛ ba d'ore dee nɔ'd bar dee gel-bɔje lə Keatje ya.
- ²⁸Loo gá deɛ tura njé gá diŋgam lai un kudee dɔ deɛ gá ra nai kára gá tar ndá d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-jinaijoo gá dɔ dee tɔl-misɔ (8.600) ba, d'ɔm kula gá wɔji dɔ kəi gá to gá kəmee ji dee'g.
- ²⁹Gel-bɔje lə ŋgalə Keat d'isi par gá dɔkɔl lə kəi-kubu lə Ala.
- ³⁰Mbai dɔ kəi lə bɔ lə Keatje lé ria lə Elisapan, ŋgolə Ujiel.
- ³¹Néje gá d'ɔm ji dee'g ba nee: Sɔduk ləm, tabul ləm, kag pərndɔje ləm, loo-nékinjaməs gá loo-tuu-né gá ədə sululu ləm, nékulaje gá wɔji dɔ kəi gá to gá kəmee mba kar dee ra ne kula keneŋ ləma, gá kubu gaŋg mee kəi gá néje gá wɔji dɔ ləm tɔ.
- ³²Mbai dɔ mbaije lə Ləbije lé ria lə Eləajar, ŋgolə Aarɔ gá njekinjanéməs lé, yee nja aa dɔ deɛ gá ra kula mee loo gá to gá kəmee'g.
- ³³Ngaka Merarije lé to gel-bɔje lə Mali gá gel-bɔje lə Musi, deɛ ba d'ore dee nɔ'd bar dee gel-bɔje lə Merarije.
- ³⁴Deɛ gá tura bula lə dee, un kudee dɔ njé gá diŋgam gá ra nai kára gá tar d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-misɔ gá dɔ dee tɔl-joo lé (6.200).
- ³⁵Mbai dɔ gel-bɔje lə Merari lé ria lə Suriel, ŋgolə Abihayil. Deɛ d'isi par gá dɔgel lə kəi-kubu lé.
- ³⁶Néje gá d'ɔm ji ŋgalə Merari'g mba kar dee ŋgəm ləm, mba kar dee d'aa dɔ dee kər-kər ləm tɔ lé ba nee: Kagje gá ra ne kəi gá to gá kəmee ləm, kunda kagje ləa ləm, guburu-kagje ləa gá bəgərɔjə gá kɔ tula gel dee'g ləma, gá nékulaje lai gá néje lai gá wɔji dɔ ləm tɔ,
- ³⁷guburu-kagje lə ndògo gá gugu dɔ sub ləm, gá bəgərɔjə gá tula gel dee'g ləma, gá kagje lə dee gá bər naŋg, gá kulaje lə dee ləm tɔ.
- ³⁸Moyis gá Aarɔ gá ŋganeje gá diŋgam d'isi nɔ kəi-kubu'g par gá bər, nɔ kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g, par gá loo kuba gá lə kàr. Né gá d'yɔ ji Israəlje'g lé dəw gá raŋg gá tibi mbɔree ndá d'a tɔlee gá tɔl ya.
- ³⁹Ləbije lai gá Moyis gá Aarɔ tura dee, gá goo ndukun lə Njesigəneɔ gá un ar dee, gá goo gel-bɔje lə dee lə dee lé, njé gá diŋgam lai un kudee dɔ deɛ gá ra nai kára'd gá tar lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-joo (22.000).

Ləbije taa tor ŋgandər Israəlje

- ⁴⁰Njesigəneə ula Moyis pana: Tura bula læ ngandərje gə diŋgam lai mbuna Israelje'g, un kudee dɔ deɛ gə ra nai kára'd gə tar ndá tura dee gə goo ri dee ri dee.
- ⁴¹I a kər Ləbije gə kama, Njesigəneə, tor ngandər Israelje lai ləm, gə nékulje læ Ləbije tor ngandər nékulje'g læ Israelje lai ləm tɔ.
- ⁴²Moyis tura bula læ ngandərje lai mbuna Israelje'g gə goo ndukun gə Njesigəneə un aree lé.
- ⁴³Ngandərje gə diŋgam lai gə deɛ tura dee gə ri dee ri dee, un kudee dɔ deɛ gə ra nai kára'd gə tar lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-joo gə dɔ dee tɔl-joo gə rɔ-siri-gir-dee-munda (22.273).
- ⁴⁴Njesigəneə ula Moyis pana:
- ⁴⁵Ɔr Ləbije tor ngandər Israelje'g lai ləm, gə nékulje læ Ləbije tor nékulje'g læ dee ləm tɔ, ndá Ləbije lé d'a to kamaje ya doŋgɔ doi. Ma m'to Njesigəneə.
- ⁴⁶Mba kuga ne dɔ Israelje gə tɔl-joo gə dɔ dee rɔ-siri giree-munda (273) gə bula d'unda Ləbije lé
- ⁴⁷i a taa ŋgan lar mi-mi mbata læ dəw kára-kára, i a taa lar lé gə goo lar læ loo gə to gə kəmee gə kwɔiyee as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né dɔg.
- ⁴⁸Lar neelé i a kar Aarɔ gə ŋganeəje gə diŋgam mba kuga ne dɔ deɛ gə bula læ dee al dɔ bula læ Ləbije lé.
- ⁴⁹Moyis taa lar lé mba kuga ne dɔ deɛ gə bula læ dee al dɔ bula læ dəwje gə Ləbije ba d'uga dɔ dee lé,
- ⁵⁰yeɛ taa lar lé ji ngandər Israelje'g as bəe: ŋgan lar tɔl-dɔg-loo kára gə dəa tɔl-munda gə dəa rɔ-misə-giree-mi (1.365), gə goo ŋgan lar læ loo gə to gə kəmee lé.
- ⁵¹Lar kuga dɔ dee lé Moyis ar Aarɔ gə ŋganeəje gə diŋgam gə goo ndukun læ Njesigəneə, tɔbəi Moyis ra togəbè gə goo ndukun gə Njesigəneə un aree lé ya.

Bula læ Israelje 4

Kula ra ŋgaka Ləbije gə wɔji dɔ dee dɔ dee

- ¹Njesigəneə ula Moyis gə Aarɔ pana:
- ²Turaje ŋgalə Keatje mbuna ŋgalə Ləbije'g, gə goo gel-bɔje læ dee ləm, gə goo njémeekəije læ bɔ deeje-je ləm tɔ,
- ³un kudee dɔ deɛ gə ra ləb dee rɔ-munda gə tar saar teɛ ne ləb deɛ gə rɔ-mi'g, deɛ lai gə d'askəm ra kula gə wɔji dɔ dee dɔ dee mee kəi-kubu-kiŋga-ŋə'g.
- ⁴Aa ooje, kulaje gə wɔji dɔ ŋgalə Keat gə mee kəi-kubu-kiŋga-ŋə'g lé ba nee: to kulaje gə wɔji dɔ loo gə to gə kəmee doi lé.

- ⁵Loo gé d'a gə kɪ mba kaw ndá Aarɔ gə ɲganeeje gé diŋgam d'a ree kɔr kubu gaŋg mee kəi lé ndá d'a kila kubu neelé dɔ sɔduk kɔrgoota'g,
- ⁶d'a kila nékɔn dɛa gé ra gə ndar da gé ɓaree dopɪ ləm, d'a lab kubu gé ndul piro-piro dɔ'g ləm tɔ, tɔɓəi d'a tula kunda kagje gé kɔ kodo sɔduk neelé keneɲ tɔ.
- ⁷D'a lab kubu gé ndul piro-piro dɔ tabul'd gé wɔji dɔ pil muru gé to gə kəmee lé ndá d'a kunda kaje gə karmbije gə ɲgo-dɔ-manje gə baije gé kɔ tər ne néje naŋg lé dɔ kubu gé lab dɔ'g lé, ndá pil muru a lal dɛa el tɔ,
- ⁸d'a lab kubu gé kas njir-njir dɔ néje'g neelé ndá d'a ndèm gə nékɔn dɛa gé ra gə ndar da gé ɓaree dopɪ lé, tɔɓəi d'a tula kunda kagje gé kɔ kodo ne tabul neelé keneɲ.
- ⁹D'a kun kubu gé ndul piro-piro ndá d'a kilá dɔ kag pərndɔ'g ləm, gə dɔ néje gé wɔji dɛa gé to gə pərndɔje ləa ləm, gə nétɔl pərje ləa ləm, gə nékɔm bu pərje ləa ləma, gə nékɔm ubuje ləa lai ləm tɔ,
- ¹⁰d'a kundá gə nékulaje ləa lai mee nékɔn dɛa gé reá gə ndar da gé ɓaree dopɪ lé, tɔɓəi d'a kundá dɔ kag kune'e'g.
- ¹¹D'a kila kubu gé ndul piro-piro dɔ loo-tuu-né gé ədɛ sululu gé ra gə larlɔr tɔɓəi d'a ndèm gə nékɔn dɛa gé ra gə ndar da gé ɓaree dopɪ lé, tɔɓəi d'a tula kunda kagje gé kɔ kodo loo-tuu-né'd gé ədɛ sululu keneɲ.
- ¹²D'a kodo nékulaje lai gé deɛ ra ne kula mee kəi-kubu-si-Ala'g ndá d'a kɔm dee mee kubu gé ndul piro-piro'g, tɔɓəi d'a ndèm dee gə nékɔn dɛa gé ra gə ndar da gé ɓaree dopɪ lé, tɔɓəi d'a kundá dɔ kag kodo dee'g.
- ¹³D'a kɔr bu pər gé to loo-nékinjaməs'g lé ndá d'a kila kubu gé kas gəɪ dɔ'g,
- ¹⁴nékulaje lai gé deɛ ra ne kula keneɲ lé d'a kunda dee dɔ kubu'g lé togábè: jo-pərje ləm, kag-larje gé ta dee tɔ ja-ja ləm, əbje ləm, baije ləma, gə nékulaje lai gé wɔji dɔ loo-nékinjaməs ləm tɔ, tɔɓəi d'a lab nékɔn dɛa gé ra gə ndar da gé ɓaree dopɪ dɔ'g, tɔɓəi d'a tula kunda kagje kɔ kodo loo-nékinjaməs lé keneɲ tɔ.
- ¹⁵Loo gé Aarɔ gə ɲganeeje gé diŋgam d'a tɔl kula gé wɔji dɔ kɔm né lé dɔ loo'd gé to gə kəmee doi'g, gə dɔ nékulaje lai gé wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala bém tɔ ndá ɲgalə Keatje d'a ree loo gé d'a gə kɪ kaw keneɲ lé mba kodo dee, ne d'a kɔrɔ rɔ néje gé to gə kəmee neelé el nà d'a kwəi. Yee nee ɓa to kula gé wɔji dɔ njékodo néje gé d'ɔm ji ɲgalə Keatje'g mee kəi-kubu-kiŋga-ŋa'g lé.
- ¹⁶Eləajar, ɲgolə Aarɔ gé to njekinjanéməs lé a kaa dɔ ubu gé wɔji dɔ kag pərndɔ lé ləm, gə né gé ədɛ sululu gé kɔ su ləm, gə nékar gé to nduji gé d'ar gə ndɔ dee ndɔ dee ləma, gə ubu gé kɔ kwa dɔ dəw ləm tɔ, yeɛ a kaa dɔ kəi-kubu-si-Ala bura gə néje lai gé to keneɲ ləm, gə loo gé to gə kəmee gə nékulaje ləa ləm tɔ.
- ¹⁷Njesigəneɲ ula Moyis gə Aarɔ pana:

18Undaje kəmkàr dɔ rɔ sɪ'g mba kar ginkojije lə gel-bɔje lə Keatje lé d'a kər dee mbuna Ləbije'g el.

19Loo gá d'a gə tibi mbər loo gá to gə kəmee doi lé néje gá seɪ a raje mbata lə dee mba kar dee d'isi ne kəmba bó kar dee d'wəi el lé ba nee: Aarɔ gə ŋganeeje gá dɪŋgam d'a ree mba kunda nana kara loo kula'g ləa gá wɔji dəa-dəa ləm, gə d'a tɔjee nékodo ləa-ləa ləm tɔ.

20Bèe ba Keatje d'a kandə kaw keneɲ gə mba koo néje gá to keneɲ lé el nà d'a kwəi.

Kula ra Gersɔje

21Njesigəneɲ ula Moyis pana:

22Tura ŋgalə Gersɔje tɔ, gə goo kəije lə bɔ deeje-je ləm, gə goo gel-bɔje lə dee ləm tɔ,

23i a tura bula lə dɪŋgamje lai gá ra ləb rɔ-munda gá tar saar teɛ ne ləb rɔ-mi'g, deɛ lai gá d'askəm ra kula gá wɔji dɔ dee dɔ dee mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g.

24Aa oo, kulaje gá wɔji dɔ gel-bɔje lə Gersɔje ləm, kula gá kəm kar dee ra ləma, gə néje gá kəm kar dee d'odo ləm tɔ ba to nee.

25Deɛ d'a kodo pal-kubu je lə kəi-kubu lé gə kəi-kubu-kiŋga-nɔ lé ləm, gə nékən dəa gá ra gə ndar da gá baree dopɪ gá d'ila dɔ'g ləma, gə kubu gá tɔ tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g ləm tɔ,

26gə pal-kubu je gá d'ila gá ndògo gə kubu gá tɔ tarəwkɔg'd ləm, gə loo gá gugu dɔ kəi-kubu lé gə loo-nékinjaməs ləma, gə kulaje lə dee gə nékulaje lai gá wɔji dɔ dee ləm tɔ. Deɛ ba d'a ra kulaje gá wɔji dəa ya.

27Ŋgalə Gersɔje lé kula gá wɔji dɔ dee dɔ dee lé d'a ra gel ndukun'g lə Aarɔ gə ŋganeeje gá dɪŋgam mbata lə néje lai gá d'a kodo ləm, gə kulaje lai gá kəm kar dee ra ləm tɔ, néje lai gá kəm kar dee d'odo lé seɪ a kɔmje ji dee'g mba kar dee d'aa dəa kər-kər ya.

28Yee nee ba to kulaje gá wɔji dɔ gel-bɔje lə ŋgalə Gersɔje gá mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g ləm, gə néje gá kəm kar dee d'aa dəa ləm tɔ, gá Itamar, ŋgolə Aarɔ gá to nje kinjanéməs a tɔji dee loo rəa lé.

Kula ra Merarije

29I a tura ŋgalə Merarije, gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ,

30i a tura dɪŋgamje lai gá ləb dee aɪ rɔ-munda gá tar saar teɛ ne dɔ deɛ gá ləb dee rɔ-mi'g, deɛ lai gá d'askəm ra kula gá wɔji dɔ dee dɔ dee mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g lé.

³¹Aa ooje, néje gá kám kar dee d'aa dæa kær-kær ləm, gə kulaje gá wəji dɔ dee gə mba kar dee ra mee-kæi-kubu-kiŋga-nə'g ba nee: kodo kagje gá wəji dɔ loo gá to gə kəmee doi lé, kunda kagje ləm gajeeje ləma, gə ŋgan-méeje ləm tɔ,

³²gaji kagje gá gugu dɔ gad ndògo ləm, gə bəgərə gel deeje ləm, gə biaje gá kə bər naŋg ləm, gə kulaje gá wəji dɔ dee ləm, gə kagje gá tɔl dee ləm, gə kulaje lə dee ləm, gə néra kulaje lai gá wəji dɔ dee gá d'a ra ne kula ləm tɔ. Néje lai gá kám kar dee d'aa dæa kær-kær lé, seɹ a tɔjije nana kara néje gá wəji dæa-dæa kar deeje d'oo ya.

³³Yee nee ba to kulaje gá wəji dɔ ŋgalə Merarije ya, to kulaje lai gá wəji dɔ dee dɔ dee mee kæi-kubu-kiŋga-nə'd gá Itamar, ŋgolə njekinjanéməs Aarɔ a tɔji dee loo rəa lé ya.

Kula ra Keatje

³⁴Moyis gə Aarɔ gə njékərŋɔ koso-dəwje lé tura bula lə ŋgalə Keatje, gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo kæi lə bɔ deeje-je ləm tɔ,

³⁵un kudee dɔ dee gá ra ləb rɔ-munda'g saar teɹ ne dɔ dee gá ləb dee rɔ-mi'g, dee lai gá d'askəm ra kula gá wəji dɔ dee mee kæi-kubu-kiŋga-nə'g lé.

³⁶Deɹ lai gá tura dee gə goo gel-bɔje lə dee lé d'ai tɔl-dɔg-loo joo gə dɔ dee tɔl-siri gə rɔ-mi (2.750).

³⁷Yee ba to kula lə gel-bɔje lə Keatje lai gá d'askəm ra kula mee kæi-kubu-kiŋga-nə'd gá dee tura dee lé. Moyis gə Aarɔ tura bula lə dee gə goo ndukun lə Njesigəneɹ gá un ar Moyis lé tɔ.

³⁸Ŋgalə Gersɔ gá dee tura dee gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ lé

³⁹un kudee dɔ dee gá ra ləb rɔ-munda'g saar teɹ ne dɔ dee gá ra ləb rɔ-mi'g lé, to dee lai gá d'askəm ra kula gá wəji dɔ dee dɔ dee mee kæi-kubu-kiŋga-nə'g lé ya.

⁴⁰Deɹ gá tura dee gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje-je ləm tɔ lé d'ai tɔl-dɔg-loo joo gə dɔ dee tɔl-misɹ gə dæa rɔ-munda (2.630).

⁴¹Deɹ ba to gel-bɔje lə ŋgalə Gersɔ gá dee tura dee lé, to dee lai gá d'askəm ra kula gá wəji dɔ dee dɔ dee mee kæi-kubu-kiŋga-nə'g lé. Moyis gə Aarɔ tura bula lə dee gə goo ndukun lə Njesigəneɹ ya.

⁴²Ŋgaka Merarije gá dee tura dee gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə goo njémeekəije lə bɔ deeje ləm tɔ lé

⁴³un kudee dɔ dee gá ra ləb rɔ-munda'g saar teɹ ne dɔ dee gá ra ləb rɔ-mi'g, dee lai gá d'askəm ra kula gá wəji dɔ dee dɔ dee mee kæi-kubu-kiŋga-nə'g lé,

⁴⁴dee gá tura bula lə dee, gə goo gel-bɔje lə dee lə dee lé d'ai tɔl-dɔg-loo munda gə dɔ dee tɔl-joo (3.200).

⁴⁵Dee ba to gel-bɔje læ ŋgalə Merari gə Moyis gə Aarɔ tura bula læ dee gə goo ndukun gə Njesigəneɔ un ar Moyis lé tɔ.

⁴⁶Bula læ ŋgaka Ləbijje lai gə Moyis gə Aarɔ gə njékɔrnɔ Israelje tura dee gə goo gel-bɔje læ dee ləm, gə goo njémeekəije læ bɔ deeje-je ləm tɔ lé,

⁴⁷un kudee dɔ dee gə ra ləb rɔ-munda'g saar teɛ ne dɔ dee gə ra ləb rɔ-mi'g, dee lai gə d'askəm ra kula gə wɔji dɔ dee dɔ dee mee kəi-kubu-kinga-nɔ'g,

⁴⁸dee lai gə dee tura bula læ dee lé d'aj tɔl-dɔg-loo jinaijoo gə dɔ dee tɔl-mi gə rɔ-jinaijoo (8.580).

⁴⁹Dee tura bula læ dee gə goo ndukun gə Njesigəneɔ un ar Moyis lé ndá nana kara d'aree kula gə wɔji dɔa-dɔa ləm gə néje gə yeɛ a kodo ləm tɔ, to gə Njesigəneɔ un ne ndia ar Moyis lé ya.

Bula læ Israelje 5

Godndu gə wɔji dɔ rɔ kar ŋgad-ŋgad

¹Njesigəneɔ ula Moyis pana:

²Un ndui ar ŋgan Israelje mba kar dee tuba dəw gə rara kara gə to njeɔaji ləm, gə nana ba gə meɔ-bajal rəa ləma, nana kara gə ɔrɔ rɔ nin ar rəa minɔ ne ləm tɔ lé, loo si dee'd gə raga.

³Lé to diŋgamje əsé denéje kara seɔ a tuba deeje kar dee d'aw gir loo-si sí gə raga mba kar loo-si sí gə kəi-sim to keneɔ lé minɔ ne el.

⁴Ŋgan Israelje lé ra togəbè ya. Dee tuba dee d'ar dee d'aw gir loo-si dee gə raga, to gə Njesigəneɔ un ne ndia ar Moyis lé ya tɔ.

Godndu gə wɔji dɔ bogo

⁵Njesigəneɔ ula Moyis pana:

⁶Ula ŋgan Israelje pana: Loo gə diŋgam əsé dené ra né gə majel gə maree ndá, to né gə gə goo rəbee el kəm Njesigəneɔ'g ndá taree a kwa dɔa ya,

⁷ndá yeɛ a teggin kaiya læa gə raga ləm, a tel gə né gə yeɛ tuji lé bura ləma, a kila maree dɔ'g as laree gə kaiyee loo mi ba d'un tɔa kára ləm tɔ, tɔbɔi yeɛ a tel gə né neelé kar dəw gə yeɛ tuji né læa ar ta wa ne dɔa lé tɔ.

⁸Dəw gə dee tuji né læa neelé bɔ lé njenoji læa gə askəm taa né gə tuji lé gogo godo ndá né neelé a tel to kɔ Njesigəneɔ gə mba kar njekinjanéməs a ra ne ndur nékoga dɔ kaiya mbata læ dəw gə ta wa dɔa lé.

⁹Nékarje gə rara kara gə to néje gə d'unda dee gə kəmee gə Israelje ree ne nɔ njekinjanéməs'g lé d'a to keɔ-yeɛ nja doŋgɔ doi.

¹⁰Néje gə d'unda dee gə kəmee lé d'a to keɔ-yeɛ, néje gə dee ree d'ɔm ji njekinjanéməs'g lé d'a to keɔ ya.

Godndu gé wɔji dɔ kɔr nɔ dɔ né'g

- 11**Njesigəneɔ ula Moyis pana:
- 12**Ula Israelje togábè pana: Bó lé dené kára un kəmee dɔ ɲgabeeje'g ée gé dəw el,
- 13**əsé bó lé diŋgam gé raŋg ndalee ba yeɔ lɔm dɔa gə ɲgabeeje ləm, yeɔ ar rəa miŋa ne gə goo ɲgəi lal kar dəw oo, mba kila ne taree dɔa'g ləm, lal kar dəw iŋgá dɔa'g ləm tɔ,
- 14**(ɲga bó lé njaŋg ba ɔs ɲgabeeje aree ɔji ne ta gé majel dɔ dené'g ləa gé ar rəa miŋa lé əsé njaŋg ɔsee aree ɔji ta gé majel mée'g dɔ dené'g ləa gé ar rəa miŋa el)
- 15**ndá diŋgam neelé d'a kaw gə dené ləa rɔ njekinjanéməs'g ləm, a kaw gə nékar gé wɔji dɔa gé to nduji kó gé baree ɔrj as épa kára gé kaiyee loo dɔg ba d'un tɔa kára ləm tɔ, yeɔ a kɔm ubu dɔ'g el ləm, yeɔ a kɔm né gé ədɔ sululu dɔ'g el ləm tɔ mbata to nékar gé kɔ njaŋg gé ra ləm, to nékar gé kɔ kolé mee gé ar mee dee olé ne dɔ néra gé kori-kori'g ləm tɔ.
- 16**Njekinjanéməs a kar dené lé ree rəa'g pər ləm, a karee aar tar nɔ Njesigəneɔ'g ləm tɔ.
- 17**Njekinjanéməs lé a kun man gé to gə kəmee mee bai'd gé d'uba gə ɔji, ndá yeɔ a di nduji naŋg gé mee kəi-kubu'g lé kɔm dan mán'g neelé.
- 18**Njekinjanéməs a kar dené neelé aar tar nɔ Njesigəneɔ'g, yeɔ a kɔr né dɔ dené'g lé ləm, yeɔ a kɔm nékar gé kɔ nani dɔ né gé wɔji dɔ njaŋg gé ra lé mee jia'g ləm tɔ, njekinjanéməs lé a kwa mán gé adə gé a kila ndɔl dɔ dəw'g lé jia yeɔ'g tɔ.
- 19**Njekinjanéməs a kar dené neelé ubu rəa ndá yeɔ a kula pana: Bó lé tɔgərɔ ya diŋgam gé raŋg to səi el ləm, lé loo gé i nai gin siŋgamon'd lə ɲgabije lé, i un kəmi rəw dɔa'g ar rɔi miŋa ne el ləm tɔ ndá ndɔl gé to dan mán gé adə'g neelé a kwa dɔi dan el.
- 20**Ne bó lé loo gé i nai gin siŋgamon'd lə ɲgabije lé ba i ula sul dɔ rɔi'g su ne kəmee ba ar diŋgam gé raŋg gé to gé ɲgabije el to səi ləm tɔ ndá,
- 21**njekinjanéməs lé a kar dené neelé ndɔ naji ɔm dɔ rəa'g ndá a kulá pana: Maji kar Njesigəneɔ ar ndɔl wa dɔi ləm, ar məəi ti njiriri ləm tɔ. Yeɔ ba i a tel to ne gé nétoji lə dəwje ləi loo gé dee d'a ndɔ naji kɔm dɔ rɔ dee'g lé.
- 22**Maji kar mán gé njekar ndɔl wa dɔ dəw neelé andə məəi'g gə mba kar məəi ti njiriri ləm, kar bəgəri tɔ kɔrəm ləm tɔ. Ndá dené neelé a pa pana: Maji karee to bəe ya! Maji karee to bəe ya!
- 23**Njekinjanéməs a ndaŋg ta ndɔ najije neelé mee maktub'g, tɔbəi yeɔ a togo dee gə mán gé adə lé.
- 24**Yeɔ a kar dené lé ai mán gé adə gé njekar ndɔl wa dɔ dəw lé ndá mán gé njekar ndɔl wa dɔ dəw lé a kandə mée'g mba kar mée adə ne mbag-mbag.

- ²⁵Njekinjanéməs lé a taa nékar gá wɔji dɔ njanɔ gá to ji dené'g lé ndá yeɛ a kula nékar neelé kar Njesigəneɔ gə goo nduree gá ra ne ləm, yeɛ a kilá dɔ loo-nékinjaməs'g ləm tɔ.
- ²⁶Njekinjanéməs a kɔr nékar gá to nduji neelé as ŋgo ji dəw kára asəna gə nékolé-mee ndá yeɛ a roo loo nékinjaməs'g. Géé gá gogo ndá yeɛ a kar dené lé ai mán lé tɔ.
- ²⁷Loo gá yeɛ aree ai mán lé mbɔ ndá né gá a teɛ ba nee: bó lé yeɛ ar rəa minɔ ləm, oo ŋgabeeje gá né el ləm tɔ ndá mán gá njekar ndɔl wa dɔ dəw lé a kandə méé'g mba kar méé adə ne mbag-mbag, méé a ti njiriri ləm, bəgəree a tɔ kɔrəm ləm tɔ ndá dené neelé a to dené gá ndɔl wa dəa mbuna dəwje'g ləa ya.
- ²⁸Nɛ bó lé dené lé ar rəa minɔ el ba rəa àr ŋgad-ŋgad ndá d'a gəree gá dené gá ta wa dəa el ləm, yeɛ a koji ŋganje ləm tɔ.
- ²⁹Yeɛ neelé ba to godndu gá wɔji dɔ njanɔ gá ra loo gá dené nai gin siŋgamon' d lə ŋgabeeje bəi ba yeɛ un kəmee dəa'g rəw ar rəa minɔ ne ləm,
- ³⁰əsé loo gá ŋgabeeje təd ta méé'g ra ne njanɔ dɔ dené'g ləa ləm tɔ: njekinjanéməs a karee aar tar nɔ Njesigəneɔ'g tɔbəi yeɛ a kun godndu neelé lad ya mba ra ne səa tɔ.
- ³¹Ŋgabee lé ta a kwa dəa el, nɛ dené lé ba bɔ néra kori-kori ləa a kɔs təa'g ya.

Bula lə Israélje 6

Ndukun gá baree najirea

- ¹Njesigəneɔ ula Moyis pana:
- ²Ula Israélje ta ndá i a kula dee pana: Loo gá diŋgam əsé dené a kɔr rəa mbuna mareeje'g mba kun ndukun gá baree najirea gə mba kunda ne rəa gə kəmee kar Njesigəneɔ lé ndá
- ³yeɛ a kɔg rəa dɔ mán-nduú gá mɪ'g ləm, gə dɔ nékaije gá miŋ ləm tɔ, yeɛ a kai mɔ-mas gá ra gə mán-nduú gá mɪ el ləm, əsé mɔ-mas gá ra gə nékai gá mɪ el ləm tɔ, yeɛ a kai nékai gá rara kara gá ra gə mán-nduú el ləm, yeɛ a sɔ kandə nduú gá tɔb əsé kandə nduú gá tudu ndɔ el ləm tɔ.
- ⁴Ndɔje lai gá yeɛ ɔr ne rəa unda gə kəmee lé yeɛ a sɔ né kára kara gá kandə nduú tibi mbɔree el, un kudee dɔ kɔdeɛ gá méé'g saar teɛ ne ŋgwɔi giree gá raga lé kara yeɛ a sɔ el tɔ.
- ⁵Ndɔje lai gá yeɛ ɔr rəa unda gə kəmee lé d'a ndisa yiŋga dəa bur el ya saar kar ndɔ gá yeɛ ɔr ne rəa unda gə kəmee mbata lə Njesigəneɔ lé as mbɔ ndá yeɛ a to dəw gá to gə kəmee doi ləm, yeɛ a kyɔ yiŋga dəa karee idi ŋgal pɔ-pɔ bəi ləm tɔ.
- ⁶Ndɔje lai gá yeɛ ɔr ne rəa unda gə kəmee mbata lə Njesigəneɔ lé yeɛ a tibi mbɔr nin dəw el,

- ⁷Yee a kar raa minā mbata yoo-bɔbeeje əsé keaje əsé ŋgokeɔ gó dɪŋgam əsé yee gó dené el mbata ndukun gó yee un ar Ala nai dɛa'g njaŋg ya bɛi.
- ⁸Ndɔje lai gó yee ɔr ne raa unda gə kəmee lé yee a to dɛw gó to gə kəmee doi mbata lə Njesigəneɔ ya.
- ⁹Bó lé dɛw oso mbɔree'g vad wəi ba ar dɛa gó to gə kəmee lé tel minā ne ndá ndɔ kɔr gəm dɛa'g lé yee a ndisa dɛa, yee a ndisa gó ndɔ gó njekɔm'g siri lé ya.
- ¹⁰Ndá ndɔ gó njekɔm'g jinaijoo lé yee a ree gə dərkuɔlje joo əsé ŋgan dərndaje joo kar njekinjanéməs tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g lé.
- ¹¹Njekinjanéməs lé a kinja yee gó kára gó nékoga dɔ kaiya ləm, yee gó kára gó né gó kə roo ləm tɔ ndá yee a kɔr ne ta kaiya gó wɔji dɔ nin-dɛw lé dɛa'g. Bèe ba yee gó njekun ndia neelé a kar dɛa to gə kəmee bəd mee ndɛa gó neelé ya.
- ¹²Tɔbɛi yee a kwɔji ndɔje gó yee a saŋg ne raa lé gɔl kára bɛi kunda gə kəmee kar Njesigəneɔ ndá yee a kun ŋgon badə gó ra ləb kára gó nékinjaməs gó kə kɔr ta gó wa dɛa lé, ne ndɔje gó dəs kédé lé yee a tura dee el ŋga mbata ndukun gó yee un kédé lé tel to né gó minā mbɔ tɔ.
- ¹³Godndu gó wɔji dɔ dɛw gó unda raa gə kəmee ar Njesigəneɔ lé ba nee: Loo gó ndɔje gó yee wɔji mba kɔr ne raa kunda gə kəmee lé as lé mbɔ ndá d'a ree sɛa tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g.
- ¹⁴Yee a kun nékar ləa kar Njesigəneɔ togábè: Bəl badə gó ra ləb kára gó raa minā el lé a to nékinjaməs gó kə roo ləm, mɔdə badə gó ra ləb kára gó raa minā el lé a to nékinjaməs gó kə kuga dɔ kaiya ləma, bəl badə gó raa minā el lé a to nékinjaməs gó kə kɔm nɔ'd sad ləm tɔ,
- ¹⁵ŋgon karè gó muru gó lal əm-tiné to keneŋ ləm, bina gó ra gə nduji gó ndá léréré gó loj gə ubu ləma, gə bina gó kila gó lal əm-tiné gó saga ubu dɔ'g ləm tɔ lé gə nékarje gó to nduji ləm, gə kə nékai ləm tɔ.
- ¹⁶Njekinjanéməs lé a kodo néje neelé kaw ne nɔ Njesigəneɔ'g ndá yee a kinja nékinjaməs ləa gó kə kuga dɔ kaiya ləm, gə yee gó kə roo ləm tɔ.
- ¹⁷Yee a kinja bəl badə gó məs gó kə ra Njesigəneɔ oiyo ləm, yee a kar muru gó lal əm-tiné gó to mee ŋgon karè'g nɔ'd gə nékarje gó to nduji gə yee gó kə nékai ləm tɔ.
- ¹⁸Njekunda raa gə kəmee kar Njesigəneɔ neelé a ndisa dɛa gó to gə kəmee lé tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g ndá yee a kodo yɪŋga dɛa gó to gə kəmee doi neelé kɔm pər'd gó to gel nékinjaməs gó kə kɔm nɔ'd sad'g lé.
- ¹⁹Njekinjanéməs lé a kun kɔb bəl badə gó ər ləm, gə bina kára gó lal əm-tiné kára ləm tɔ ndá loo gó njekunda raa gə kəmee lé ndisa dɛa gó to gə kəmee lé mbɔ ba yee a kɔm néje jia'g bɛi.

²⁰Njekinjanéməs lé a kula dee gé yo gé nee nõ Njesigəneḗ'g, to né gé to gə kəmee doi gé to kə njekinjanéməs ya donḡo, nā'd gə gogəro kaaree gé ula ləm, gə kəbee gé un gé tar gé nétɔji ləm tɔ. Ba gée gé gogo ndá nḡedukun najiree lé a kaskəm kai mán-nduú gé mɔ lé bəi.

²¹Yee gé nee ba to godndu gé wɔji dɔ yee gé un ndukun gé baree najiree lé, yee gé nee ba gé nékar læa gé yee a kar Njesigəneḗ mbata læ ndukun læa gé wɔji dɔ najiree lé ləm gə néje gé yee a kaskəm ra gə goo nékingaje læa ləm tɔ. Lé riri kara yee a ra néje lai gə goo ndukun gé yee un lé karee ɔr rɔd gə goo godndu gé wɔji dɔ najiree læa lé ya.

²²Njesigəneḗ ula Moyis pana:

²³Ula Aarɔ gə ḡganeeje gé diḡgam pana: Seɔ a tɔrje ndu sí dɔ Israēlje'g, a kula deeje pajena:

²⁴Maji kar Njesigəneḗ tɔr ndia dɔi'g ləm, maji karee aa dɔi ləm tɔ!

²⁵Maji kar Njesigəneḗ ar kəmee to dɔi'g jɛ ləm, maji karee wa səi noji ləm tɔ!

²⁶Maji kar Njesigəneḗ tel kəmee gé rɔi'g ləm, maji karee ari meelɔm ləm tɔ!

²⁷Yee gé bəe ba d'a kunda ne rim dɔ Israēlje'g, tɔbəi m'a tɔr ne ndum dɔ dee'g tɔ.

Bula læ Israēlje 7

Nékar læ mbai dɔ ginkoji Israēlje gə mba kunda ne kəi-kubu-si-Ala gə kəmee

¹Ndɔ gé Moyis tɔl ta kula la kəi-kubu lé bém ndá yee saga ubu dɔ'g undá ne gə kəmee gə nékulaje læa lai ləm, loo-nékinjaməs lé kara gə nékulaje læa lai ləm tɔ, yee saga ubu dɔ dee'g unda dee ne gə kəmee tɔ.

²Togəbè ba njekɔrnɔ ḡgan Israēlje gé to mbai dɔ kəije læ bɔ deeje-je lé ree gə nékarje læ dee læ dee, deḡ to njekɔrnɔ ginkojije læ dee læ dee, gé d'ɔr nõ dee loo tura bula'g læ Israēlje lé.

³Deḡ ree gə nékar læ dee nõ Njesigəneḗ'g togəbè: pusuje misə gé dəb né dɔ dee'g bugum ləm, gə maḡje dɔg-gir-dee-joo ləm tɔ ndá pusu kára wɔji dɔ dəwje gé boi joo-joo ləm, maḡ kára wɔji dɔ dəw gé boi kára-kára ləm tɔ, deḡ ree ne nõ kəi-kubu'g læ Ala.

⁴Njesigəneḗ ula Moyis pana:

⁵Taa néje neelé ji dee'g mba ra ne kula gé wɔji dɔ kəi-kubu-kinga-nə, i a kar Ləbije, nana kara gə goo kula rəa gé wɔji dəa-dəa,

⁶Moyis taa pusuje gə maḡje ndá yee aw ne ar Ləbije.

⁷Pusuje joo gə maḡje sɔ lé yee ar ḡgalə Gersɔ gə goo kula ra dee gé wɔji dɔ dee dɔ dee.

- ⁸Yee ar ngalə Merari pusuje sɔ gə maŋgje jinaijoo, gə goo kula ra dee gə wɔji dɔ dee dɔ dee. Itamar ngolə Aarɔ gə to nje kinjanəməs lé ba to nje kɔrnɔ dee.
- ⁹Ne ngalə Keat lé yee ar dee né kára kara el mbata kula ra dee lé wɔji dɔ néje gə to gə kəmee gə deɛ d'a kodo gə dɔ dam dee ba.
- ¹⁰Nje kɔrnɔ deeje lé ree gə nékar læ dee mba kunda ne loo-né kinjaməs gə kəmee mee ndəa gə deɛ saga ubu dɔ'g lé, deɛ lé ree gə nékar læ dee nɔ loo-né kinjaməs'g tɔ.
- ¹¹Njesigəneɔ ula Moyis pana: Nje kɔrnɔ deeje lé d'a ree gə kar dee kar dee ləm, mee ndɔje gə bəd-bəd ləm tɔ gə nékar læ dee mba kunda ne loo-né kinjaməs lé gə kəmee ya.
- ¹²Yee gə ree gə nékar læa mee ndɔ gə dɔtar lé to Nason, ngolə Aminadab gə ginkoji'g læ Juda.
- ¹³Néje gə yee ree ne ba to nee: ka-larnda gə kwɔi læa as ngan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dəa tɔl-munda ləm, bai-larnda gə kwɔi læa as ngan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu gə to gə kəmee dɔi, nduji gə ndá léréré gə mbɔi gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata læ nékar gə kɔ nduji lé tɔ,
- ¹⁴gə karmbi gə ra gə larlɔr gə kwɔi læa as ngan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gə né gə ɛdɔ sululu rusu.
- ¹⁵Bɔ maŋg kára ləm, bəl badə kára ləma, ngonbad gə ra ləbee kára ləm tɔ ba gə mbata né kinjaməs gə kɔ roo lé,
- ¹⁶Bəl byə kára gə mbata né kinjaməs gə kɔ kuga dɔ kaiya lé tɔ,
- ¹⁷Bɔ maŋgje joo ləm, bəl badje mi ləm, bəl byaje mi ləma, ngan badje gə ra ləb dee kára kára d'as mi ləm tɔ, gə mbata né kinjaməs gə kɔ kəm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar læ Nason ngolə Aminadab.
- ¹⁸Ndɔ gə nje kɔm'g joo lé Netaneel, ngolə Suar gə to nje kɔrnɔ Isakarje lé ree gə nékar læa.
- ¹⁹Néje gə yee ree ne ba to nee: ka-larnda gə kwɔi læa as ngan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dəa tɔl-munda ləm, bai-larnda gə kwɔi læa as ngan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu gə to gə kəmee dɔi lé, nduji gə ndá léréré gə mbɔi gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata læ nékar gə kɔ nduji lé,
- ²⁰gə karmbi gə ra gə larlɔr gə kwɔi læa as ngan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gə né gə ɛdɔ sululu rusu.
- ²¹Bɔ maŋg kára ləm, bəl badə kára ləma, ngon badə gə ra ləb kára ləm tɔ, ba gə mbata né kinjaməs gə kɔ roo lé,
- ²²bəl byə kára gə mbata né kinjaməs gə kɔ kuga dɔ kaiya,

23bo maṅje joo ləm, bàl badje mi ləm, bàl byaje mi ləma, ṅgan badje gá ra ləb kára-kára d'as mi ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gá kə kəm nɔ́'d sad. Yee neelé ba to nékar lə Netaneel, ṅgolə Suar.

24Ndo gá njekəm'g munda lé Eliab, ṅgolə Helo gá njekɔrnɔ ṅgalə Jabulo lé ree gə nékar ləa.

25Néje gá yee ree ne ba to nee: ka-larnda gá kwɔi ləa as ṅgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dəa tɔl-munda (1.300) ləm, bai-larnda gá kwɔi ləa as ṅgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gá wɔji dɔ kəi-kubu gá to gə kəmee lé, nduji gá ndá léréré gá mbɔi gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata lə nékar gá kə nduji lé,

26gə karmbi gá ra gə larlor gá kwɔi ləa as ṅgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gá né gá ɛda sululu rusu.

27Bo maṅ kára ləm, bàl badə kára ləma, ṅgon badə gá ra ləb kára ba ləm tɔ gə mbata nékinjaməs gá kə roo,

28bàl bya kára gə mbata nékinjaməs gá kə kuga dɔ kaiya,

29bo maṅje joo ləm, bàl badje mi ləm, bàl byaje mi ləma, ṅgan badje gá ra ləb dee kára-kára d'as mi ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gá kə kəm nɔ́'d sad. Yee neelé ba to nékar lə Eliab, ṅgolə Helo.

30Ndo gá njekəm'g sɔ lé Elisur ṅgolə Sedeur, gá to njekɔrnɔ ṅgalə Rubɛ lé ree gə nékar ləa.

31Néje gá yee ree ne ba to nee: ka-larnda gá kwɔi ləa as ṅgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dəa tɔl-munda (1.300) ləm, bai-larnda gá kwɔi ləa as ṅgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gá wɔji dɔ kəi-kubu gá to gə kəmee dɔi lé, nduji gá ndá léréré gá mbɔi gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata lə nékar gá kə nduji lé,

32gə karmbi gá ra gə larlor gá kwɔi ləa as ṅgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gá né gá ɛda sululu rusu.

33Bo maṅ kára ləm, bàl badə kára ləma, ṅgon badə gá ra ləb kára ba ləm tɔ gə mbata nékinjaməs gá kə roo,

34bàl bya kára gə mbata nékinjaməs gá kə kuga dɔ kaiya,

35bo maṅje joo ləm, bàl badje mi ləm, bàl byaje mi ləma, ṅgan badje gá ra ləb dee kára-kára d'as mi ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gá kə kəm nɔ́'d sad. Yee neelé ba to nékar lə Elisur, ṅgolə Sedeur.

36Ndo gá njekəm'g mi lé Selumiel, ṅgolə Surisadai gá to njekɔrnɔ ṅgalə Simeo lé ree gə nékar ləa.

37Néje gá yee ree ne ba to nee: ka-larnda gá kwɔi ləa as ṅgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dəa tɔl-munda (1.300) ləm, bai-larnda gá kwɔi ləa as ṅgan nékwɔji

kwɔi-lə-né tɔl siri (700) ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu gə to gə kəmee dɔi lé, nduji gə ndá léréré gə mbɔɔ gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata lə nékar gə kə nduji lé,

³⁸gə karmbi gə ra gə larlɔr gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gə né gə ɔdɔ sululu rusu.

³⁹Bɔ maŋg kára ləm, bəl badə kára ləma, ŋgon badə gə ra ləb kára ba ləm tɔ gə mbata nékinjaməs gə kə roo,

⁴⁰bəl byə kára gə mbata nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya,

⁴¹bɔ maŋgje joo ləm, bəl badje mi ləm, bəl byaje mi ləma, ŋgan badje gə ra ləb dee kára-kára d'as mi ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gə kə kɔm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar lə Selumiel, ŋgolə Surisadai.

⁴²Ndɔ gə njekɔm'g misə lé Eliasap ŋgolə Deuel, gə to njekɔrnɔ ŋgalə Gad lé ree gə nékar ləa.

⁴³Néje gə yeɛ ree ne ba to nee: ka-larnda gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dɔa tɔl-munda (1.300) ləm, bai-larnda gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu gə to gə kəmee dɔi lé, nduji gə ndá léréré gə mbɔɔ gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata lə nékar gə kə nduji lé,

⁴⁴gə karmbi gə ra gə larlɔr gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gə né gə ɔdɔ sululu rusu.

⁴⁵Bɔ maŋg kára ləm, bəl badə kára ləma, ŋgon badə gə ra ləb kára ba ləm tɔ gə mbata nékinjaməs gə kə roo,

⁴⁶bəl byə kára gə mbata nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya,

⁴⁷bɔ maŋgje joo ləm, bəl badje mi ləm, bəl byaje mi ləma, ŋgan badje gə ra ləb kára-kára d'as mi ləm tɔ gə mbata nékinjaməs gə kə kɔm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar lə Eliasap, ŋgolə Deuel.

⁴⁸Ndɔ gə njekɔm'g siri lé Elisama, ŋgolə Amiud gə to njekɔrnɔ ŋgalə Eprayim lé ree gə nékar ləa.

⁴⁹Néje gə yeɛ ree ne ba to nee: ka-larnda gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dɔa tɔl-munda (1.300) ləm, bai-larnda gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu gə to gə kəmee dɔi lé, nduji gə ndá léréré gə mbɔɔ gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata lə nékar gə kə nduji lé,

⁵⁰gə karmbi gə ra gə larlɔr gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gə né gə ɔdɔ sululu rusu.

⁵¹Bɔ maŋg kára ləm, bəl badə kára ləma, ŋgon badə gə ra ləb kára ba ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gə kə roo,

52bàl bya kára gə mbata nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya,

53bɔ maŋje joo ləm, bàl badje mi ləm, bàl byaje mi ləma, ŋgan badje gə ra ləb kára-kára d'as mi ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gə kə kɔm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar lə Elisama, ŋgolə Amiud.

54Nɔɔ gə njekɔm'g jinaijoo lé Gamliel, ŋgolə Pedasur gə to njekɔrnɔ ŋgalə Manasə lé ree gə nékar ləa.

55Néje gə yeɛ ree ne ba to nee: ka-larnda gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dɛa tɔl-munda (1.300) ləm, bai-larnda gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu gə to gə kəmee dɔi lé, nduji gə ndá léréré gə mbɔi gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata lə nékar gə kə nduji lé,

56gə karmbi gə ra gə larlɔr gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gə né gə ɛdɛ sululu rusu.

57Bɔ maŋ kára ləm, bàl badə kára ləma, ŋgon badə gə ra ləb kára ba ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gə kə roo,

58bàl bya kára gə mbata nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya,

59bɔ maŋje joo ləm, bàl badje mi ləm, bàl byaje mi ləma, ŋgan badje gə ra ləb kára-kára d'as mi ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gə kə kɔm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar lə Gamliel, ŋgolə Pedasur.

60Nɔɔ gə njekɔm'g jinaikara lé Abidan, ŋgolə Gideoni gə to njekɔrnɔ ŋgalə Bejami lé ree gə nékar ləa.

61Néje gə yeɛ ree ne ba to nee: ka-larnda gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dɛa tɔl-munda (1.300) ləm, bai-larnda gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) ləm tɔ gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu gə to gə kəmee dɔi lé, nduji gə ndá léréré gə mbɔi gə ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata lə nékar gə kə nduji lé,

62gə karmbi gə ra gə larlɔr gə kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gə né gə ɛdɛ sululu rusu.

63Bɔ maŋ kára ləm, bàl badə kára ləma, ŋgon badə gə ra ləb kára ba ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gə kə roo,

64bàl bya kára gə mbata nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya,

65bɔ maŋje joo ləm, bàl badje mi ləm, bàl byaje mi ləma, ŋgan badje gə ra ləb kára-kára d'as mi ləm tɔ, gə mba nékinjaməs gə kə kɔm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar lə Abida, ŋgolə Gideoni.

66Nɔɔ gə njekɔm'g dɔg lé Ahiejer, ŋgolə Amisadai, gə to njekɔrnɔ ŋgalə Dan lé ree gə nékar ləa.

⁶⁷Néje gá yeę ree ne ba to nee: ka-larnda gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gá dəa tɔl-munda (1.300) læm, bai-larnda gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) læm tɔ gá goo nékwɔji-né gá wɔji dɔ kəi-kubu gá to gá kəmee dɔi lé, nduji gá ndá léréré gá mbɔj gá ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata læ nékar gá kɔ nduji lé,

⁶⁸gə karmbi gá ra gə larlɔr gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gá né gá ɛdɔ sululu rusu.

⁶⁹Bɔ maŋg kára læm, bəl badə kára læma, ŋgon badə gá ra læb kára ba læm tɔ, gə mbata nékinjaməs gá kɔ roo,

⁷⁰bəl byə kára gə mbata nékinjaməs gá kɔ kuga dɔ kaiya,

⁷¹bɔ maŋgje joo læm, bəl badje mi læm, bəl byaje læma, ŋgan badje gá ra læb kára-kára d'as mi læm tɔ, gə mbata nékinjaməs gá kɔ kɔm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar læ Ahiejer, ŋgolə Amisadai.

⁷²Ndɔ gá njekɔm'g dɔg-giree-kára lé Pagiél, ŋgolə Okran, gá to njekɔrnɔ ŋgalə Aser lé ree gə nékar læa.

⁷³Néje gá yeę ree ne ba to nee: ka-larnda gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gá dəa tɔl-munda (1.300) læm, bai-larnda gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) læm tɔ gá goo nékwɔji-né gá wɔji dɔ kəi-kubu gá to gá kəmee dɔi lé, nduji gá ndá léréré gá mbɔj gá ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata læ nékar gá kɔ nduji lé,

⁷⁴gə karmbi gá ra gə larlɔr gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gá né gá ɛdɔ sululu rusu.

⁷⁵Bɔ maŋg kára læm, bəl badə kára læma, ŋgon badə gá ra læb kára ba læm tɔ gə mbata nékinjaməs gá kɔ roo,

⁷⁶bəl byə kára gə mbata nékinjaməs gá kɔ kuga dɔ kaiya,

⁷⁷bɔ maŋgje joo læm, bəl badje mi læm, bəl byaje mi læma, ŋgan badje gá ra læb kára-kára d'as mi læm tɔ, gə mbata nékinjaməs gá kɔ kɔm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar læ Pagiél, ŋgolə Okran.

⁷⁸Ndɔ gá njekɔm dɔg-giree-joo lé Ahira, ŋgolə Enan gá to njekɔrnɔ ŋgalə Neptali lé ree gə nékar læa.

⁷⁹Néje gá yeę ree ne ba to nee: ka-larnda gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gá dəa tɔl-munda (1.300) læm, bai-larnda gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) læm tɔ gá goo nékwɔji-né gá wɔji dɔ kəi-kubu gá to gá kəmee dɔi lé, nduji gá ndá léréré gá mbɔj gá ubu rusu néje neelé joo bɔr mbata læ nékar gá kɔ nduji lé,

⁸⁰gə karmbi gá ra gə larlɔr gá kwɔi læa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gá né gá ɛdɔ sululu rusu.

- 81** Bɔ maŋg kára ləm, bəl badə kára ləma, ŋgon badə gə ra ləb kára ba ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gə kə roo,
- 82** bəl byə kára gə mbata nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya,
- 83** bɔ maŋg joo ləm, bəl badje mi ləm, bəl byəje mi ləma, ŋgan badje gə ra ləb kára-kára d'as mi ləm tɔ, gə mbata nékinjaməs gə kə kɔm nɔ'd sad. Yee neelé ba to nékar lə Ahira, ŋgolə Enan.
- 84** Yee ba gə nénojije lə njekɔrŋ Israelje-je gə ree ne gə mba kunda ne loo-nékinjaməs gə kəmee mee ndəa gə deɛ saga ubu dɔ'g lé. Ka-larndaje dɔg-giree-joo ləm, bai-larndaje dɔg-giree-joo ləma, karmbije gə ra gə larlɔr dɔg-giree-joo ləm tɔ,
- 85** ka-larnda kára-kára lé kwɔi ləa to ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl dɔg gə dəa tɔl munda (1.300) ləm, bai-larnda kára-kára lé kwɔi ləa to ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl siri (700) ləm tɔ, ar larnda gə ra ne nékulaje neelé lai kwɔi ləa as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-joo-giree-sɔ gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu gə to gə kəmee dɔi lé,
- 86** karmbije gə ra dee gə larlɔr gə né gə ədə sululu rusu lé d'as dɔg-gir-dee-joo ba ar karmbi kára lé kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl (100) gə goo nékwɔji-né gə wɔji dɔ kəi-kubu-si gə to gə kəmee dɔi lé ndá larlɔr gə ra ne karmbije lai lé kwɔi ləa as ŋgan nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl dɔg gə dəa tɔl-joo (1.200).
- 87** Bula lə daje gə kə roo dee lé ba nee: bɔ maŋgje dɔg-gir-dee-joo ləm, bəl badje dɔg-gir-dee-joo ləma, ŋgan badje gə ra ləb dee kára-kára d'as dɔg-gir-dee-joo ləm tɔ, nɔ'd gə nékar lə dee lə dee gə to nduji lé. Bəl byəje dɔg-gir-dee-joo mbata nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya.
- 88** Bula lə daje mbata nékinjaməs gə kə kɔm nɔ'd sad lé ba nee: maŋgje rɔ-joo-gir-dee-sɔ ləm, bəl badje rɔ-misɔ ləm, bəl byəje rɔ-munda ləma, ŋgan badje gə ra ləb kára-kára d'as rɔ-misɔ ləm tɔ. Yee ba to nénojije gə ree ne gə mba kunda ne loo-nékinjaməs gə kəmee loo gə deɛ saga ubu dɔ'g mbə lé tɔ.
- 89** Loo gə Moyis andə mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g mba kwɔji ta gə Njesigəneɔ ndá yeɛ oo ndu dəw gə bar wɔji səa ta gə i mbuna Nékundaje gə dara gə joo gə to dɔ kidata sɔduk gə kə meekoso lemsé gə to dɔ sɔduk kɔrgoota'g lé. Yeɛ wɔji ta gə Njesigəneɔ tɔ.

Bula lə Israelje 8

Loo gɔl pərndɔje

- 1** Njesigəneɔ ula Moyis pana:
- 2** Ula Aarɔ ta togəbè pana: Loo gə i a kunda pərndɔje dɔ kagee'g lé ndá pərndɔje gə siri lé d'a ndogó loo gə nɔ kag pərndɔje'g lé.
- 3** Aarɔ ra togəbè ya: yeɛ unda pərndɔje lé dɔ kagee'g to gə Njesigəneɔ un ne ndia ar Moyis lé.

⁴Kag pərndɔ lé deɛ ra gə larlɔr gə ra kəi-kɔrɔ un kudɛe gɔlee gə naŋg saar teɛ loo gə ra né keneŋ asəna gə pudee bèe lé. To yee gə ra gə larlɔr gə ra kəi-kɔrɔ ya, kag pərndɔ neelé Moyis ra gə goo tɔji gə Njesigəneɛ tɔjee lé ya.

Kunda Ləbije gə kəmee kwɔji ne dɔ kula lə Ala

⁵Njesigəneɛ ula Moyis pana:

⁶Ɔr Ləbije mbuna Israɛlje'g ndá ɔr won dee unda dee ne gə kəmee.

⁷Aa oo, né gə i a gə ra mba kɔr ne won dee ba nee: I a saga mán gə kɔ kuga dɔ kaiya dɔ dee'g ndá a kar dee ndisa bi rɔ deɛ lai ləm, a kar dee togo kubuje lə dee ləm tɔ, mba kɔr ne won dee ya.

⁸Gée gə gogo d'a kwa bɔ maŋg kára kunda dɔ nékard gə wɔji dɛa gə to nduji gə ndá léréré gə mbɔji gə ubu, tɔbɛi i a kwa bɔ maŋg gə raŋg mbata nékinjaməs gə kɔ kuga dɔ kaiya tɔ.

⁹I a kar Ləbije lé ree pər gə nɔ kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g ləm, i a bar koso-dəwje lə Israɛlje lai keneŋ ləm tɔ.

¹⁰I a kar Ləbije lé ree pər gə nɔ Njesigəneɛ'g ndá, Israɛlje d'a kila ji dee dɔ dee'g.

¹¹Aarɔ a kar Ləbije lé tel rɔ dee yo gə nee nɔ Njesigəneɛ'g to gə Israɛlje ra ne gə nékar lə dee bèe, ndá d'a to gə kəmee mba ra kula lə Njesigəneɛ ya.

¹²Ləbije lé d'a kɔm ji dee dɔ bɔ maŋgje'g ndá, i a kinja yee gə kára gə nékinjaməs gə kɔ kuga dɔ kaiya ləm, gə yee gə raŋg gə nékinjaməs gə kɔ roo ləm tɔ mba kuga ne dɔ kaiya lə Ləbije lé tɔ.

¹³I a kar Ləbije d'aar tar nɔ Aarɔ'g ləm, gə nɔ ŋganeeje gə diŋgam'g ləm tɔ ndá i a kar dee tel rɔ dee yo gə nee asəna gə nékar gə d'ar Njesigəneɛ bèe.

¹⁴I a kunda kəm Ləbije bəd mbuna Israɛlje'g mba kar Ləbije lé d'a to kamaje ya doŋgɔ doi.

¹⁵Gée gə gogo ndá Ləbije lé d'a ree gə mba ra kula mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g. Yee gə bèe ba i a kɔr ne won dee ləm, i a kar dee tel ne rɔ dee yo gə nee asəna gə nékar ləm tɔ.

¹⁶Mbata deɛ to kamaje ya doŋgɔ doi mbuna Israɛlje'g, ma m'ɔr dee gə kamaje ya tor ŋgandərje'd gə to ŋgandər Israɛlje lai.

¹⁷Mbata ŋgondər gə rara kara mbuna Israɛlje'g lé to gə kama ya doŋgɔ doi, ŋgandər dəwje ləm, gə kɔ dajɛ ləm tɔ, mee ndɛa gə m'unda ne ŋgandərje mee bɛe gə Ejiptə lé m'ɔr dee m'unda dee gə kəmee gə kamaje ya.

¹⁸Yee ba ma m'ɔr ne Ləbije tor ŋgandər Israɛlje'g lai.

¹⁹Tɔbɛi ma m'ɔr Ləbije ya doŋgɔ mbuna Israɛlje'g m'ar Aarɔ gə ŋganeeje gə diŋgam mba kar dee ra kula lə Israɛlje mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g ləm, mba kar dee

ra nékoga dɔ kaiya mbata lə Israelje ləma, gə mba kar rɔkɔ yoo-koso kára kara oso dɔ Israelje'g loo gá deɛ ree loo gá to gə kəmee'g lé el ləm tɔ.

²⁰Moyis gə Aarɔ gə koso-dəwje lə Israelje lai lé ra gə Ləbije néje lai gá Njesigəneɛ un ne ndia ar Moyis wɔji ne dɔ Ləbije lé, yee ba Israelje ra sə dee bée ya.

²¹Ləbije lé d'ɔr won rɔ dee ləm, deɛ togo kubuje lə dee ləm tɔ, Aarɔ ar dee tel rɔ dee gá yo gá nee asəna gə nékar gá d'ar Njesigəneɛ, tɔbəi yee ra nékoga dɔ kaiya mbata lə dee gə mba kɔr ne won dee.

²²Gée gá gogo ndá Ləbije lé ree gə mba ra kula lə dee mee kəi-kubu-kiŋga-ŋá'g kəm Aarɔ'g gə kəm ŋganeɛje gá diŋgam'g, gə goo né gá Njesigəneɛ un ne ndia ar Moyis wɔji ne dɔ Ləbije lé: yee ba deɛ ra sə dee bée ya.

²³Njesigəneɛ ula Moyis pana:

²⁴Aa oo, ta gá wɔji dɔ Ləbije lé ba nee: Ləbi gá rara kara gá ləbee aɪ rɔ-joo-giree-mi gá tar ndá, yee a kandə loo kula'g mee kəi-kubu-kiŋga-ŋá'g mba ra kula gá wɔji dəa keneɲ gá kédé-kédé ya.

²⁵Un kudee loo gá ləbee aɪ rɔ-mi ndá yee a kyɔ kula gá wɔji dəa lé ŋga bó a tel ra el ŋga.

²⁶Nɛ yee a la gə ŋgakeɛje mee kəi-kubu-kiŋga-ŋá'g mba ŋgəm né gá d'ɔm ji dee'g bó yee a ra kula gá wɔji dəa keneɲ el ŋga. I a ra togəbè kwɔji ne dɔ Ləbije mbata lə kula ra dee gá wɔji dɔ dee dɔ dee.

Bula lə Israelje 9

Naj Pag gá deɛ ra dɔdilaloo'd gá Sinai lé

¹Naj gá dɔtar gá mee ləb gá njekɔm'g joo gá orè goo kunda gá d'unda loo mee bee gá Ejiptə teɛ lé Njesigəneɛ ula Moyis ta dɔdilaloo gá Sinai pana:

²Maji kar Israelje ra naj Pag gə mee ndəaje gá d'wɔji njaŋg lé ya.

³Seɪ a raje gə mee ndəaje gá d'wɔji njaŋg gá to ndɔ dɔg-giree-sɔ mee naj'g neelé loo gá kàr a gə kandə, seɪ a raje gə goo godnduje lai gə ndukunje lai gá d'wɔji ne dəa lé ya.

⁴Moyis ula ŋgan Israelje mba kar dee ra naj Pag lé.

⁵Bèe ba ndɔ dɔg-giree-sɔ gá lə naj gá dɔtar lé, loo gá kàr a gə kandə ndá deɛ ra naj Pag lé dɔdilaloo gá Sinai tɔ, ndukunje lai gá Njesigəneɛ ar Moyis lé Israelje ra d'aree ɔr rɔd ya.

⁶Diŋgamje gá naje gá rɔ dee minɔ mbata lə nin dəw lé d'askəm ra naj Pag mee ndəa'g neelé el. Ndá mee ndəa'g neelé nja, deɛ d'aw d'ar nɔ Moyis'g gə nɔ Aarɔ'g tɔ,

⁷dingamje neelé d'ula Moyis pana: Jeɛ lé rɔ sí minɔ mbata læ nin dɔw, see gelee ban ba d'a kɔg sí loo kun nékar læ Njesigəneɔ karee mbuna Israelje'g mee ndəa'd gé d'wɔji njanɔ lé bəi wa.

⁸Moyis ula dee pana: Nginaje mba kam m'oo né gé Njesigəneɔ a kun ndia dɔ'g kar sí ba.

⁹Njesigəneɔ ula Moyis pana:

¹⁰Ula Israelje pana: Bó lé dɔw kára mbuna sí'g əsé mbuna ŋgaka síje'd gé rəa minɔ mbata læ nin dɔw əsé kaw gé yeɛ aw mbá gé əw ndá yeɛ a ra naj Pag gé wɔji dɔ Njesigəneɔ lé ya.

¹¹Ndɔ dɔg-giree-sɔ læ naj gé njekɔm'g joo lé, loo gé kàr a gə kandə lé ba d'a ra bəi, ndá d'a sɔ né Pag nɔ'd gə muru gé lal əm-tiné ləm, gə kamnajje gé d'adə daga ləm tɔ.

¹²D'a kyɔ né kára kara saar kar loo àr dɔ'g el ləm, d'a təd siŋga da kára kara el ləm tɔ. D'a ra gə goo ndukunje lai gé wɔji dɔ naj Pag lé ya.

¹³Bó lé dɔw kára rəa àr ŋgad-ŋgad ya ləm, aw mbá el ləm tɔ ne yeɛ ɔg rəa ra naj Pag ndá debee neelé d'a kɔree mbuna dəwje'g læ, mbata yeɛ aw gə nékar læ Njesigəneɔ mee ndəa gé d'wɔji njanɔ lé aree el ndá debee neelé bɔ kaiya læ a kɔs təa'g ya.

¹⁴Bó lé dɔw-dɔ-bee gé si sə sí ra naj Pag læ Njesigəneɔ ndá yeɛ a ra gə goo godnduje gə ndukunje gé wɔji dɔ naj Pag lé ya. Godndu gé kára ba ya a to mbuna sí'g mbata læ dɔw-dɔ-bee ləm, gə kojibee ləm tɔ.

Mum gé ɔn dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee dɔi lé

¹⁵Mee ndəa gé deɛ la kəi-kubu lé mum ɔn dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee dɔi gé mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g lé, un kudee loondul'g saar teɛ gə ndɔ lé mum aar dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee dɔi'g neelé asəna gə pər bəe.

¹⁶To togəbè ta-ta ya, mum lé ɔn dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee dɔi, tɔbəi loondul ndá yeɛ to asəna gə pər bəe tɔ.

¹⁷Loo gé mum lé ɔ dɔ kəi-kubu'g lé ndá Israelje d'ɔ d'aw, loo gé mum lé aar nanɔ keneɲ ndá lé neelé ba Israelje la kəi-kubuje læ dee d'wa rɔ dee keneɲ tɔ.

¹⁸Gə goo ndukun læ Njesigəneɔ lé Israelje d'ɔ d'aw ləm, gə goo ndukun læ Njesigəneɔ lé deɛ d'isi nanɔ d'wa rɔ dee ləm tɔ, lé kuree əw to gé ban-ban kara, lé mum lé nai dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee dɔi'g lé bəi ndá dee d'wa rɔ dee léé'g neelé ya tɔ.

¹⁹Loo gé mum lé aar dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee dɔi'g lé ndɔje bula yaɔ ya kara Israelje d'ila koji dɔ torndu Njesigəneɔ'g lé bó d'ɔ d'aw kédé el tɔ.

²⁰Loo gé mum lé aar dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee dɔi'g lé ndɔje bula lam ndá, deɛ d'wa rɔ dee gə goo ndukun lə Njesigəneɛ, tɔbɛi gə goo ndukun lə Njesigəneɛ lé ba d'i d'aw ne bɛi tɔ.

²¹Bó lé mum lé aar naŋg loondul'g saar loo àr ba i ŋgədəŋ lookàr'g ndá deɛ kara d'i d'aw ya tɔ. Bó lé mum lé ra lookàr kára gə loondul kára ba i bɛi kara yen ba deɛ d'i d'aw bɛi tɔ.

²²Bó lé mum lé aar naŋg dɔ kəi-kubu gé to gə kəmee'g lé as ndɔ joo əsé nai kára əsé ləb kára kara Israəlje d'isi d'wa rɔ dee bó d'i d'aw el, loo gé mum i ba deɛ d'i d'aw bɛi tɔ.

²³Gə goo ndukun lə Njesigəneɛ Ala lé ba deɛ d'isi ne naŋg ləm, gə goo ndukun lə Njesigəneɛ lé tɔ ba deɛ d'i d'aw ne ləm tɔ, deɛ d'ila koji dɔ torndu Njesigəneɛ'd gə goo ndukun gé Njesigəneɛ un ne ndia ar dee gə ndu Moyis lé.

Bula lə Israəlje 10

Tɔtɔje joo gé ra dee gə larnda lé

¹Njesigəneɛ ula Moyis pana:

²Maji kari ar dee ra tɔtɔje joo gə larnda, i a ra dee gə larnda gé ra kəi-kɔrɔ. D'a to nébar koso-dəwje kar dee mbɔ dɔ nɛ ləm, gə mba kar dee d'i d'aw ne kédé ləm tɔ.

³Loo gé d'a kim tɔtɔje neelé joo bɔr ndá, koso-dəwje lai d'a ree mbɔ dɔ nɛ rɔi'g tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɛ'g.

⁴Bó lé d'im tɔtɔ kára ba ndá dəwje gé boo gé to njékaa dɔ dəwje gé Israəl gé bula digi-digi lé ba d'a ree mbɔ dɔ nɛ rɔi'g.

⁵Loo gé d'a kim tɔtɔ karee bar ŋgaw ndá deɛ gé d'isi par gé bər ba d'a ki kaw kédé,

⁶loo gé d'a kim karee bar ŋgaw gé njekəm'g gɔl joo ndá deɛ gé d'isi par gé dɔkɔl ba d'a ki kaw goo dee'g tɔ, d'a kim karee bar ŋgaw mba kar dee d'i d'aw ne.

⁷D'a kim tɔtɔje lé gé nébar koso-dəwje kar dee mbɔ dɔ nɛ ya tɔ, nɛ d'a kim karee bar ŋgaw el.

⁸Ŋgalə Aarɔ gé to njékinjanéməsje lé ba d'a kim tɔtɔje lé. Yee ba a to godndu gé a to gə nɔ mbata lə sí-sei ləm, gə mbata lə ŋgaka síje ləm tɔ.

⁹Loo gé mee bee'g lə sí lé sei a gə kawje mba rɔ gə njébaje lə sí gé d'a gə dum sí ndá sei a kimje tɔtɔje kar dee bar ŋgaw ba mee Njesigəneɛ, Ala lə sí a kolé ne dɔ sí'g ləm, yee a kɔr sí ne ji njébaje'g lə sí ləm tɔ.

¹⁰Mee ndɔje lə sí gé kɔ kalrɔ ləm, mee ndɔje lə sí gé kɔ ra nai ləma, gə mee ndɔje lə sí gé kɔ ra nai gé tee sigi ləm tɔ lé sei a kimje tɔtɔje loo gé sei injaje nékinjanéməsje gé kɔ roo ləm, gə nékinjanéməsje gé kɔ kɔm nɛ'd sad ləm tɔ ndá néje neelé a kar mee Ala lə sí olé ne dɔ sí'g. Ma m'to Njesigəneɛ, Ala lə sí ya.

Ki gá d'í Sinai d'öd d'aw lé

- 11 Ndo rɔ-joo læ naj gá njekóm'g joo mee læb gá njekóm'g joo'g lé mum i aar do kai-kubu gá to gə kəmee dɔi'd gá kə kərgoota lé.
- 12 Israelje d'í dɔdilaloo gá Sinai d'öd d'aw gə goo rəw njaa læ dee gá d'wɔji njəŋg lé. Mum lé aar naŋg dɔdilaloo gá Paran.
- 13 Ki dee gá dɔtar gá d'í d'aw lé to gə goo ndukun læ Njesigəneə gá yee un ar dee gə ndu Moyis lé.
- 14 D'í gə nékɔr ginkoji Judaje d'aw ne kédé gə kudu njérɔje læ dee. Kudu njérɔje læ Juda lé bée deeje ria læ Nason, ŋgolə Aminadab,
- 15 kudu njérɔje læ ginkoji Isakarje lé bée deeje ria læ Netaneel, ŋgolə Suar,
- 16 kudu njérɔje læ ginkoji Jabiloje lé bée deeje ria læ Eliab, ŋgolə Helo.
- 17 Deɛ tɔr kai-kubu gá to gə kəmee dɔi lé ndá, ŋgalə Gersɔ gə ŋgalə Merari ba d'odo kai-kubu gá to gə kəmee lé d'aw ne.
- 18 D'í gə nékɔr ginkoji Rubeje d'aw ne gə kudu njérɔje læ dee, kudu njérɔje læ Rube lé bée deeje ria læ Elisur, ŋgolə Sedeur,
- 19 kudu njérɔje læ ginkoji Simeoje lé bée deeje ria læ Selumiel, ŋgolə Surisadai,
- 20 kudu njérɔje læ ginkoji Gadjje lé bée deeje ria læ Eliasap, ŋgolə Deuel.
- 21 Keatje d'odo néje gá to gə kəmee d'öd d'aw ne goo dee'g, ndá njé gá raŋg la kai-kubu-si gá to gə kəmee ŋgina ne ree læ dee.
- 22 D'í gə nékɔr ginkoji Eprayimje d'aw ne gə kudu njérɔje læ dee. Kudu njérɔje læ Eprayimje lé bée deeje ria læ Elisama, ŋgolə Amiud,
- 23 kudu njérɔje læ ginkoji Manasəje lé bée deeje ria læ Gamliel, ŋgolə Pedasur,
- 24 kudu njérɔje læ ginkoji Bejamije lé bée deeje ria læ Abidan, ŋgolə Gideoni.
- 25 D'í gə nékɔr ginkoji Danje d'aw ne gə kudu njérɔje læ dee, deɛ ba d'udu goo njé'g læ deɛ lai. Kudu njérɔje læ Danje lé bée deeje ria læ Ahiejer, ŋgolə Amisadai,
- 26 kudu njérɔje læ ginkoji Aserje lé bée deeje ria læ Pagiél, ŋgolə Okran,
- 27 kudu njérɔje læ ginkoji Neptalije lé bée deeje ria læ Enan.
- 28 Yee ba to rəw gá Israelje njaa ne gə goo kudu njérɔje læ dee læ dee, togəbè ba deɛ d'í d'aw ne gá kédé-kédé.
- 29 Moyis ula Hobab, ŋgolə Ruel, dəw gá Madian gá to məmeeje lé pana: Jee j'isi j'aw gá loo gá Njesigəneə ula sí pana: Lée neelé ba n'a kar sí. Gá ree, aw sə sí nɔ'd ndá j'a ra səi né gá maji mbata Njesigəneə lé un ndia mba ra gə Israel né gá maji.
- 30 Hobab ilá keneɲ pana: M'a kaw el, nɛ m'a kaw mee bee'g læm gá to bee-kojim'g lé ba.

- ³¹Moyis pana: Ma m'ra ndò rɔi'g, mba kari ya goo sí el, mbata i gər looje gé j'askəm kwa loo-si sí keneɲ dɔdilaloo'g, bèe ba i a kaw ne sə sí gé njetɔji sí rəw ya.
- ³²Bó lé i aw sə sí ndá né gé maji gé Njesigəneə a ra sə sí lé jeɛ kara pia gé j'a ra səi ya to kən.
- ³³Deɛ d'ɪ dɔ mbal'g lə Njesigəneə d'aw ndá deɛ njaa rəbee ndɔ dee munda, d'ɪ gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneə d'aw ne nɔ dee'g ndá njaa ne ndɔ dee munda mba saɲg ne loo gé kəm kwa rɔ dee keneɲ.
- ³⁴Loo gé d'ɪ loo-si dee'g mba kaw ndá mum lə Njesigəneə aar dɔ dee'g dan kàrá.
- ³⁵Loo gé d'ɪ gə sɔduk-manrɔ mba kaw ne ndá Moyis pana: Ita, Njesigəneə! Maji kar njébaɲe ləi sané nɔ kad-kad ləm, maji kar deɛ gé d'wai gə meɛ dee kara d'ai nɔi'g ləm tɔ.
- ³⁶Loo gé d'unda sɔduk-manrɔ lé naɲg ndá Moyis pana: Gé ree, Njesigəneə, rɔ Israelje gé bula digi-digi gé dɔ dee wa mènɲgèɲgè'g nee lé.

Bula lə Israelje 11

Pər lə Njesigəneə

- ¹Koso-dəwje d'im rɔ dee dɔ Njesigəneə'g kəme'e'g ya ndá né neelé lel Njesigəneə el. Loo Njesigəneə oo ndá oɲg ɪ səa pu, bèe ba pər lə Njesigəneə mbudu ɔ mbuna dee'g roo loo gé ɲgaɲ loo-si dee'g raga rugu-rugu.
- ²Koso-dəwje nɔ gé rɔ Moyis'g. Bèe ba Moyis ra tamaji ta Njesigəneə'g ndá pər lé wəi bəm.
- ³Loo neelé d'unda ria lə Tabeera mbata pər lə Njesigəneə gé mbudu ɔ mbuna dee'g keneɲ lé.
- ⁴Koso-dəwje gé gel dee bəd-bəd gé d'isi mbuna Israelje'g lé mal nésoje ula pər meɛ dee'g, Israelje kara tel d'un kudu nɔ pana: See nɔ ba a kar sí da j'usɔ wa.
- ⁵Meɛ sí olé dɔ kajiɲe gé j'usɔ Ejiptə gé lal ndogo ləm, kosoje ləm, wasje ləm, kam basarje ləm, ɲgureeje ləma, gə lay ləm tɔ.
- ⁶Basinè meɛ sí tudu kurum-kurum: né gé raɲg godo! Muru gé dara ya kára ba ba kəm sí oo.
- ⁷Muru gé dara lé to asəna gə kandə kamnaɪ gé baree kəriadrə ləm, ndajee to asəna gə jər gé baree bdelium ləm tɔ.
- ⁸Koso-dəwje d'aw daa muru neelé ndá deɛ ree d'usu dɔ mbal kusu né'g ləm, əsé d'ur mee biri'g ləm tɔ, deɛ ndiri mee jo'g ləm, d'ila gé bina ləm tɔ. Lel ta dee'g asəna gə bina gé d'ila gə ubu bèe.
- ⁹Loo gé təl wa dɔ loo-si dee'g ndá muru gé dara kara ree səa nɔ'd tɔ.

- 10** Moyis oo ndu nõ læ dæwje gá nõ lé nana kara gæ gel-boje læa-læa læm, gæ taræw kæi-kubu læa-læa læm tɔ. Ndá onḡ læ Njesigæneḡ i sœa pu asœna gæ pær bœe, ar Moyis kara mœe lelee ne el tɔ,
- 11** ndá Moyis ula Njesigæneḡ pana: See gelee ban ba i ula ne kœm kura læi ndò bœe wa, see ma m'taa kœmi el ba i œm ne koso-dæwje nee lai dœm'g asœna gæ nékodo gá wœi bœe wa.
- 12** See to ma nja ba m'œskœm dæwje neelé wa, see ma nja m'oji dee ba i ulam pana: M'odo dee kaarm'g asœna gæ njekodo ŋgon ta mbà'g saar m'teḡ ne sœa dee mee bœe gá i man ne rœi mba kar bœ deeje-je lé wa.
- 13** See loo gá ra ba m'a kiḡga da keneḡ mba kar koso-dæwje neelé lai wa. Mbata deḡ nõ dœm'g pana: M'ar neḡje da n'usœje!
- 14** Ma gæ karm ba m'askœm kodo dæwje neelé lai el mbata d'wœim d'aree al dœm sula.
- 15** Bó lé pia ba kœn ndá ma m'ra ndò rœi'g, bó lé ma m'taa kœmi ndá maji kari tœlm gá tœl ya bœ am m'oo némeekœ gá togábè lé el.
- 16** Njesigæneḡ ula Moyis pana: Mbœ dæwje rœ-siri gá to ŋgatœgje læ Israelje ree sœa dee rœm'g, deḡ gá i gær dee gá ŋgatœgje læ koso-dæwje læm, gæ njékaa dœ deeje læm tɔ, aw sœa dee kæi-kubu-kiḡga-nḡ'g mba kar dee d'aar sœi keneḡ nḡ'd.
- 17** M'a ree kwœji sœi ta léé'g neelé ndá m'a kai ndil gá to dœi'g lé kœm dœ dee-deḡ'g to mba kar dee taa ne sœi nékodo gá wœi gá to koso-dæwje lé to bó kari-i ba odo dee gæ kari ba el ŋga.
- 18** I a kula koso-dæwje pana: Undaje rœ sí gæ kœmee mbata bœlè ndá seḡ a sœje da mbata seḡ nõje mbi Njesigæneḡ'g pajena: See nḡ ba a kar sí da j'usœje wa, mbata mee bœe gá Ejiptœ lé seḡ síje gá majee ya.
- 19** Seḡ a sœje ndœ kára ba œsé ndœ joo ba œsé ndœ mi ba œsé ndœ dœg ba œsé ndœ rœ-joo ba el
- 20** ne seḡ a sœje as naj kára donḡœ, saar a teḡ baj œm sí'g karee tel lel sí el ŋga mbata seḡ mbadje Njesigæneḡ gá si mbuna sí'g læm, mbata seḡ nõje nõ yoo dœa'g pajena: See ban ba ar síjeḡ j'undaje loo mee bœe gá Ejiptœ n'teeje læm tɔ wa.
- 21** Moyis pana: Koso-dæwje gá m'isi mbuna dee'g lé to diḡgamje gá to gœ-rœje, d'as tœl-dœg-loo-tœl-misḡ nee ya ba, i pana: M'a kar dee da d'usœ as naj kára donḡœ wa!
- 22** See d'a tija gwœb badje gæ maḡje mbata læ dee mba karee as dee ya wa, œsé see d'a mbœ kajije lai gá to baa-boo-kad'g mbata læ dee mba karee as dee ya wa.
- 23** Njesigæneḡ tel ila Moyis'g pana: See ji Njesigæneḡ na tas wa. Basinè i a koo see né gá m'ulai lé a teḡ œsé a teḡ el wa.

Ŋgatœgje tegginta

- 24** Moyis unda loo teɛ raga aw ndaji ta gé Njesigəneɛ ulá lé ar koso-dəwje. Yeɛ mbɔ dəwje rɔ-siri gé to ngatɔgje lə koso-dəwje lé unda dee gugu ne dɔ kəi-kubu lé sub.
- 25** Njesigəneɛ teɛ dan mum'g wɔji ta gə Moyis. Yeɛ kai ndil gé to dɛa'g lé ɔm dɔ ngatɔgje gé rɔ-siri'g lé. Loo gé ndil ree aar dɔ dee'g ndá léegəneeya d'ɔ tegginta, ne teg ba deɛ tegginta gé kédé-kédé el.
- 26** Dəwje joo nai loo-si dee'g, yeɛ gé kára ria lə Eldad ləm, yeɛ gé kára ria lə Médad ləm tɔ, deɛ kara ndil lé ree aar dɔ dee'g tɔ mbata ri dee to mbuna deɛ gé ndaŋg ri dee'g lé ya ne kaw ba d'aw kəi-kubu'g lé el, deɛ kara tegginta loo-si dee'g lé tɔ.
- 27** Basa kára aɩŋwɔd aw ula Moyis taree pana: Eldad deɛ gə Médad d'aw tegginta loo-si dee'g tɔ.
- 28** Juje, ngolə Nun, yeɛ gé to kura lə Moyis gə kasee ba lé un ta pa pana: Mbai ləm, Moyis, maji kari ɔg dee dɔ'g ya!
- 29** Moyis ilá keneŋ pana: See i ra kəmkəj dɔ dee'g mbata ləm-ma wa. Né gé m'ndiŋga lé to mba kar koso-dəwje lə Njesigəneɛ lai ya to gé njéteggintaje ba, maji kar Njesigəneɛ ɔm Ndilee dɔ dee'g ya!
- 30** Moyis deɛ gə ngatɔgje lé tel d'aw loo-si dee'g.
- 31** Njesigəneɛ ar lel-boo ɔ par gé baa-boo-kad'g ree gə biriwije ɔm dee gir loo-si dee'g gugu ne dɔ loo-si dee sub, ar tadee lé, k'ɔ kelee gé kára kaw kelee gé kára'g lé as njaa ndɔ kára. D'aw dɔ nɔ'd rib-rib ar ndər dee gé ɔ naŋg gé tar lé as kəmkil dəw joo.
- 32** Mee ndəa'g neelé dan kàrá gə loondul'g ləm, gə bèlè lookaree ləm tɔ lé, dəwje d'ɔ d'aw d'wa biriwije, yeɛ gé wa dee sur el ba wa dee as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo bula. Deɛ naji dee mbələŋ-mbələŋ gir loo-si dee'g.
- 33** Loo gé dakasee to ngaŋ dee'g lal kar dee d'usɔ ya bəi ndá oŋg lə Njesigəneɛ ɔ səa pu dɔ koso-dəwje'g lé tɔbəi Njesigəneɛ unda koso-dəwje neelé gə yoo-koso.
- 34** Loo neelé d'unda ria lə Kibrot-Hataaba mbata lé neelé ba deɛ dubu yoo-dəwje gé mal néɔ ula pər meɛ dee'g lé keneŋ.
- 35** Koso-dəwje d'ɔ Kibrot-Hataaba mba kaw Haserot ndá d'wa naŋg Haserot d'isi keneŋ tɔ.

Bula lə Israəlje 12

Miriam gə Aarɔ jém ta d'im ne rɔ dee dɔ Moyis'g loo gé Haserot'g

- 1** Miriam gə Aarɔ pata gé yèr ndɔl ne Moyis d'wɔji ne dɔ dené gé Etiopi gé yeɛ tɛa, mbata to gé yeɛ to gonkoji gé Etiopi ya.
- 2** Deɛ pana: See Njesigəneɛ pata gə ndu Moyis ya kára ba wa. See yeɛ pata gə ndu síjeɛ to el wa.

- ³Ndá Njesigəneḡ oo ta læ dee ya. Lé bèe kara Moyis to njemeekila gé ur dɔ dəwje lai gé d'isi dɔ naŋg nee ya.
- ⁴Léegəneeya Njesigəneḡ ula Moyis gə Aarɔ gə Miriam pana: Seḡ gé munda lɔd lé teeje awje ta kəi-kubu-kiŋga-na'g. Ndá dee munda lɔd tee d'aw ya tɔ.
- ⁵Njesigəneḡ ree dan mum'g, yeḡ aar tarəw kəi-kubu'g. Yeḡ bar Aarɔ gə Miriam ndá dee joo bɔr d'aw lam gé kédé.
- ⁶Yeḡ pana: Ooje ta læm maji, loo gé njetegginta a si mbuna sí'g ndá némidi ba ma Njesigəneḡ m'a riba ne səa dɔ rɔm læm, ni ba m'a kwɔji ne səa ta læm tɔ.
- ⁷Nɛ kura læm Moyis lé keḡ to togəbè el. Mbata yeḡ njaa gə ŋgonkoji mee kəi'g læm, wa loo wɔr-wɔr.
- ⁸Ma m'wɔji səa ta gə tam ja-ja læm, ma m'riba səa dɔ rɔm lal pa taje gé to loo-kiya'g læma, m'aree oo né gé ɔr gin rɔm-ma Njesigəneḡ pai-pai læm tɔ. See gelee ban ba seḡ bəlje el ba paje ta gé yèr ndɔlje ne kura læm Moyis lé wa.
- ⁹Oŋg læ Njesigəneḡ i səa pu dɔ dee'g ndá, yeḡ ɔd aw.
- ¹⁰Mum lé i ŋgədəŋ dɔ kəi-kubu'g. Ndá aa oo, baji ɔm dɔ Miriam'g ar rəa ndá kələw-kələw to gé kwɔji bèe. Aarɔ tel kəmee ila dɔ Miriam'g ndá aa oo, baji taa rɔ Miriam pəl-pəl.
- ¹¹Togəbè Aarɔ ula Moyis pana: Ɔi mbai læm, ma m'ra ndò rɔi'g, ar bɔ ta mbə gé jeḡ m'paje gé ar ta kaiya wa ne dɔ sí lé ɔs ta sí'g el ya kari.
- ¹²Wai! maji kari aree to asəna gə ŋgon gé wəi mee keaje'd gé darəa unda rɛdɛŋ loo gé tee mee keaje'g lé bèe el.
- ¹³Moyis nɔ rɔ Njesigəneḡ'g pana: Ɔi Ala, ma m'ra ndò rɔi'g, maji kari ar rəa tel to kari pəd-pəd ya.
- ¹⁴Njesigəneḡ ula Moyis pana: Bó lé bɔbeeje tibi yiro kəmee'g ndá see yeḡ a to nérɔkul as ndəa siri el wa. Maji kar dee d'udee kəi as ndəa siri gir loo-si dee gé raga, ndá géé gé gogo ba d'a kwá gé rɔ dee'g bəi.
- ¹⁵Miriam lé d'udee kəi gir loo-si dee gé raga as ndəa siri, ndá koso-dəwje d'aw raŋg el saar Miriam tel ree.
- ¹⁶Géé gé gogo ndá koso-dəwje lé d'i Haserot d'aw d'isi dɔdilaloo gé Paran tɔ.

Bula læ Israəlje 13

Njətənlooje dɔg-gir-dee-joo gé d'ula dee Kanḡ

- ¹Njesigəneḡ ula Moyis pana:
- ²Ula dəwje mba kar dee d'aw tən loo mee bəe gé Kanḡ gé ma m'ar Israəlje lé. I a kɔr dəw kára mee ginkoji'g læ bɔ deeje kára kára gə mba kula dee, dee lai d'a to dəw dɔ mar deeje mbuna dee'g.

- ³Moyis ar dāwje neelé d'ı̄ dādilaloo gá Paran d'aw gə goo ndukun lə Njesigəneə, dāwje gá lai neelé to dāw dɔ Israelje ya.
- ⁴Aa ooje, ri dee ba nee: Samua, ngolə Jakur to dāw dɔ ginkoji lə Rubeje,
- ⁵ginkoji Simeoje: Sapat, ngolə Həri ba to dāw dɔ ginkoji lə Simeoje,
- ⁶Kaleb, ngolə Jepune to dāw dɔ ginkoji lə Judaje,
- ⁷Jigal, ngolə Jisəb to dāw dɔ ginkoji lə Isakarje,
- ⁸Ojee, ngolə Nun to dāw dɔ ginkoji lə Eprayimje,
- ⁹Palti, ngolə Rapu to dāw dɔ ginkoji lə Bejamije,
- ¹⁰Gadiel, ngolə Sodi to dāw dɔ ginkoji lə Jabiloje,
- ¹¹Gadi, ngolə Susi to dāw dɔ ginkoji lə Jisepeje gə ginkoji lə Manasəje,
- ¹²Amiel, ngolə Gemali to dāw dɔ ginkoji lə Danje,
- ¹³Setur, ngolə Mikael to dāw dɔ ginkoji lə Aserje,
- ¹⁴Nakbi, ngolə Bopsi to dāw dɔ ginkoji lə Neptalije,
- ¹⁵Géuel, ngolə Maki to dāw dɔ ginkoji lə Gadje.
- ¹⁶Yee ba to ri dāwje gá Moyis ula dee mba kar dee d'aw tən loo mee bee'g Kanə lé. Ojee ngolə Nun lé, Moyis tel unda ria lə Juje.
- ¹⁷Moyis ula dee mba kar dee d'aw tən loo mee bee gá Kanə. Yeə ula dee pana: Unje rəw gá neelé par gá dɔkɔl ndá seı̄ a kubaje dɔ mbal gá tar.
- ¹⁸Bèe ba seı̄ a kooje see bee neelé to to gá ban wa, see dāwje gá d'isi keneɲ lé, siŋga dee to yaə əsé to njérəmje wa, see deə bula lam ba əsé bula yaə wa.
- ¹⁹Dɔ naŋg gá d'isi keneɲ lé see maji əsé majel wa, bee-booje gá d'isi keneɲ lé see to kari ba əsé d'ila ndògo gugu ne dɔ dee d'ar njéŋgəmlooje d'isi keneɲ wa,
- ²⁰dɔ naŋg neelé see to yee gá to kəmba əsé wəi mbɔg-mbɔg wa, see kagje to keneɲ, əsé godo wa. Waje rɔ sí kɔgəɔ ndá gá reeje gə kandə néje gá mee bee'g neelé. To naj kinja kandə nduú gá dɔtar ya.
- ²¹Togəbè ba deə d'ı̄ d'aw ndá deə tən loo mee bee'g lé un kudee dādilaloo gá Sin saar teə ne bee gá Reob gá to rəw gá aw gá Amat lé tɔ.
- ²²D'un rəw par gá dɔkɔl ndá d'aw saar teə Ebrɔ, lé neelé Ahiman, gə Sesai gə Talmai, ngalə Anak d'isi keneɲ. Ebrɔ lé deə ra as ləb siri kédé ba ra Soan gá mee bee gá Ejiptə bəi.
- ²³Deə teə wəl-loo gá Eskol ndá deə tuga barkəm nduú gə kulee kára d'ula kag keneɲ d'ar dāwje joo d'un ne, deə ti kandə kag-dije ləm, gə kandə kodéje ləm tɔ.

- 24**Dee d'unda ri wəl-loo neelé læ Eskol mbata læ kul nduú gá Israélje tuga keneñ nu lé.
- 25**Dee tən loo lé ndo dee rɔ-sɔ ba tel ree bée bæi.
- 26**Loo gá dee tel ree mbà ndá d'aw rɔ Moyis gə Aarɔ gə rɔ koso-dəwje'g læ Israélje lai mee bee gá Kades dɔdilaloo gá Paran. Ndá dee d'ɔr goo ta néje gá d'oo lé d'ar dee ləm, dee tɔji dee kandə néje gá mee bee'g neelé ləm tɔ.
- 27**Aa ooje, ta gá dee ndaji d'ar Moyis ba nee: Jee j'aw mee bee gá i ula sí keneñ lé. Tɔgəɔ ya, bee neelé mbà gə ubu tɔji to keneñ ya, aa ooje, kandə néje lé ba to nee ya.
- 28**Ne dəwje gá d'isi mee bee'g neelé siŋga dee to ya, bee-booje læ dee lé d'ila ndògo gugu ne dɔ dee d'ar njéŋgəmlooje d'isi ta'g ləma, to bee-booje gá boi ya, ləm tɔ, tɔbæi jee j'oo ŋgalə Anak keneñ tɔ.
- 29**Amalekje d'isi par gá dɔkɔl, Hetje, gə Yebusje gə Amɔrje d'isi dɔ mbal'g, tɔbæi Kanaje d'isi mbɔr baa-boo-kad'g ləm, gə dɔ koŋgo baa gá Jurde'g ləm tɔ.
- 30**Koso-dəwje gá jém ta ndɔl ne Moyis lé Kaleb ar dee d'əw rɔ dee pata. Yee pana: Ar sí j'awje basinè j'aw n'taaje bee neelé, tɔgəɔ ya, j'a dum dee kun ne baŋga dɔ dee'g ya.
- 31**Ne dəwje gá d'aw səa nɔ'd lé pana: Jee j'askəm kaw mba rɔ gə dəwje neelé el mbata siŋga dee ur dɔ kɔ sije'g.
- 32**Dee pata gá yèr dɔ bee gá d'aw tən loo keneñ lé nɔ Israélje'g. Dee pana: Bee gá jee j'aw njaa keneñ mba tən koo lé to bee gá tuji dəwje læa gá d'isi keneñ, dee lai gá j'oo dee keneñ lé to dəwje gá kagrɔ dee ŋgal,
- 33**jee j'oo dəwje gá ŋgal pur-pur gá to ŋgalə Anak, ginkoji'g læ njé gá ŋgal pur-pur keneñ: kəm dee-dee'g ləm, gə kəm sije'g kara jee n'to asəna gə beedéje bée ya.

Bula læ Israélje 14

Koso-dəwje gá Israel jém ta d'im ne rɔ dee nɔ Njesigəne'g

- 1**Koso-dəwje lai d'ɔr ndu dee gá tar wəl nɔ ne ləm, dəwje lé nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g loondul'g ləm tɔ.
- 2**Israélje lai jém ta ndɔl ne Moyis gə Aarɔ, ar koso-dəwje lai pana: Kar sí j'wəije bee gá Ejiptə əsé kar sí j'wəije dɔdilaloo'g lé kara maji ya, el wa.
- 3**Ne see gelee ban ba Njesigəne'g ar sí n'reeje mee bee'g neelé ba mba kar sí j'wəije ta kiambas'g, kar denéje læ sí gə ŋgan síje tel to nékwa læ dəwje bée wa. See tel kaw bee gá Ejiptə gogo lé maji unda kisi nee el wa.
- 4**Dee d'ula nɔ pana: Ar sí j'undaje dəw kára gá mbai dɔ sí ndá ar sí n'tel j'awje Ejiptə gogo.
- 5**Moyis gə Aarɔ rəm d'oso naŋg rəb kəm koso-dəwje gá Israel gá mbɔ dɔ nɔ lé.

- ⁶Juje, ngolə Nun, gə Kaleb, ngolə Jepune lé to gə mbuna dee-dee gə d'aw tən loo mee bee'g lé dee kara til kubuje rɔ dee'g haɔ-haɔ tɔ,
- ⁷dee d'ula koso-dəwje gə Israel lai pana: Bee gə jeɛ j'aw njaa keneɲ mba tən koo lé to bee gə maji yaɔ ləm, maji dum ləm tɔ.
- ⁸Bó lé mee Njesigəneɔ lelee dɔ sí'g ndá yeɛ a teɛ sə sí mee bee'g neelé ləm, yeɛ a karee to kə sí ləm tɔ: to bee gə mbà gə ubu tɛji to keneɲ yaɔ.
- ⁹Ne maji kar sí ije ɔsje Njesigəneɔ rəw el ləm, bəlje dəwje gə mee bee'g neelé el ləm tɔ mbata d'a to nai dɔ muru lə sí ləm, né gə njetaa dɔ dee godo ləm tɔ: Njesigəneɔ nai sə sí ya bó bəl deeje el!
- ¹⁰Boo-dəwje lai d'wɔji-kwɔji tila dee gə kəri-ər. Ndá rənduba lə Njesigəneɔ teɛ dɔ kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g kəm Israelje'g lai.

Moyis dɛji Ala meekoso lemsé mbata lə Israelje

- ¹¹Njesigəneɔ ula Moyis pana: Dəwje neelé saar ndɔ gə ra ba d'a kunda ŋgaŋ kɔsm rəw bəi wa. Ma m'ra némɔrije lai mbuna dee'g ya ne d'a mbad kɔm meɛ dee dɔm'g saar teɛ ne ndɔ gə ra bəi wa.
- ¹²M'a kunda dee gə yoo-ndag ləm, m'a kɔg dee nénduba ləm tɔ, ne m'a kari-i nja tel to ginkoji gə boo unda dee ləm, siŋgai a kur dɔ dee-dee'g ləm tɔ.
- ¹³Moyis ula Njesigəneɔ pana: Bèe ba njé gə Ejiptə gə i ɔr koso-dəwje neelé mbuna dee'g gə goo siŋgamoŋ ləi lé d'a koo taree ndá
- ¹⁴d'a kun taree kula dəw-mee-beeje neelé. Dee lé dee gər to gə i Njesigəneɔ si mbuna koso-dəwje'g ləi ləm, i Njesigəneɔ lé i teɛ kəm dee'g ar dee d'ooi gə kəm dee ləm tɔ, mum ləi aar dɔ dee'g ləm, i nja ɔr nɔ dee dan kàrá gə mum ləm, loondul'g gə pər ləm tɔ.
- ¹⁵Bó lé i ar koso-dəwje neelé d'wəi asəna gə dəw kára ba bèe ndá ginkoji dəwje gə raŋg gə d'oo ribar ləi kédé lé d'a pa taree pana:
- ¹⁶Njesigəneɔ lé siŋgá as mba karee teɛ gə koso-dəwje neelé mee bee gə yeɛ Man rəa mba kar dee lé el, gelee gə bèe ba yeɛ tija ne gwɔb dee dɔdilaloo'g gə mbəa.
- ¹⁷Basinè lé maji kar siŋgamoŋ lə Mbaidɔmbaije nduba rəa gə raga to gə i pa ne pana:
- ¹⁸Njesigəneɔ lé oŋg i səa kalaŋ el ləm, yeɛ to bao-meemaji ləma, yeɛ ar mée ti mbidi dɔ néra gə kori-kori'g ləm gə dɔ kal dɔ godndu'g ləm tɔ, ne yeɛ gə ta wa dəa mbə lé yeɛ a kée gə njegelgodo el ləm, yeɛ a kar bɔ néra gə gə goo rəbee el lə bɔ ŋganje ɔs ta ŋgan deeje'g saar teɛ ne dɔ ŋgakadɔg deeje gə loo munda əsé sɔ ləm tɔ.
- ¹⁹Ar məəi ti mbidi dɔ néra kori-kori'g lə dəwje neelé gə goo boo-meekɔrjɔl ləi, to gə i ar məəi ti ne mbidi dɔ koso-dəwje'g neelé un kudee bee gə Ejiptə saar teɛ ne loo gə nee'g ya.

Ala ar bo néra Israélje ɔs ta dee'g

- 20** Njesigəneḡ pana: M'ar məəm ti mbidi dɔ dee'g to gə i dəjim ne lé ya.
- 21** Ne tɔgəɔ bɔ lé m'isi kəmba ba rɔnduba lə Njesigəneḡ taa loo dɔ naŋg nee pəl-pəl ndá,
- 22** deḡ lai gə d'oo rɔnduba ləm gə némɔrije gə m'ra mee bee gə Ejiptə gə dɔdilaloo'g lé deḡ gə d'ai məəm as gɔl dɔg ar dee mbad koo ta ləm ndá
- 23** deḡje neelé lai d'a koo bee gə ma man rɔm gə mba kar bɔ deeje-je lé el ləm, deḡ lai gə d'ejim bəj-bəj kara d'a kée ndá el ləm tɔ.
- 24** Ne kura ləm Kaleb lé ndil gə raŋg ɔsee boj-boj ləm, yeḡ un dɔ gɔlm lad-lad gə meekarabasur ləm tɔ, bée ba m'a karee andə ne mee bee gə yeḡ aw keneḡ lé ləm, ŋgakadɔgeeje kara d'a si keneḡ ləm tɔ.
- 25** Amalekje gə Kanaje d'isi wəl-loo gə mbuna mbalje'g: bèle ndá telje unje rəw gə aw par gə dɔdilaloo gə wɔji dɔ baa-boo-kad gə ria lə Baa-boo-kas lé.
- 26** Njesigəneḡ ula Moyis gə Aarɔ pana:
- 27** See saar ndɔ gə ra ba m'a kyɔ loo kar koso-dəwje gə njémeeyèrje neelé d'əw rɔ dee jəm ta kim ne rɔ dee dɔm'g wa. Ma m'oo jəm ta lə Israélje gə jəm d'im ne rɔ dee dɔm'g lé ya.
- 28** Ula dee pana: Bɔ lé tɔgəɔ m'isi kəmba ya ndá, ma Njesigəneḡ m'a ra sə sí gə goo taree gə seḡ paje areeje oso mbim'g lé ya.
- 29** Nin sí a to naŋg dɔdilaloo'g. Seḡje lai gə deḡ tura bula lə sí, un kudee dɔ deḡ gə ra ləb rɔ-joo gə tar lé seḡ gə imje rɔ sí dɔm'g lé
- 30** tɔgəɔ, seḡ a kɔdje mee bee gə ma man rɔm mba kar sí síje keneḡ lé el, ne Kaleb, ŋgolə Jepune, deḡ gə Juje ŋgolə Nun ba d'a kandə keneḡ ya.
- 31** Tɔbəi ŋgan mee ŋgan síje gə seḡ pajena: D'a tel to gə nékwaje lə dəwje lé, deḡ nja d'a kandə mee bee gə seḡ mbadeeje lé tɔ.
- 32** Seḡ lé ndá nin sí ba a to naŋg dɔdilaloo'g,
- 33** tɔbəi ŋgan síje d'a kila tar dɔdilaloo'g ləb dee rɔ-sɔ ləm, koo gə seḡ oomje gə dəw el lé taree a kwa dɔ dee ləm tɔ, saar kar nin sí lai a to naŋg dɔdilaloo'g rib-rib.
- 34** To gə ndɔ tən gə seḡ tenje ne loo mee bee'g lé ai rɔ-sɔ lé ndá ləbje gə ta néra kori-korije lə sí a kwa dɔ sí lé kara d'a kas ləb rɔ-sɔ bée tɔ, ləb kára-kára gə mbata lə ndɔje kára-kára ya, bée ba seḡ a gərje to gə ma m'uba sí m'ya sí ya.
- 35** Ma Njesigəneḡ m'pa bée ya! Tɔgəɔ m'a ra togábè gə koso-dəwje gə njémeeyèrje gə d'wa dɔ nɔ mba ki səm lé: d'a tuji dɔdilaloo'g neelé ndá yoo dee a to keneḡ ya.

- 36**Dəwje gá Moyis ula dee gə mba kar dee d'aw mba tən loo mee bee'g lé ba dee tel ree pata gá yèr dɔ bee'g ba d'ar dəwje lai jém ta d'im ne rɔ dee dəa'g lé
- 37**dəwje neelé yoo-ndag unda dee lai tɔl dee nɔ Njesigəneə'g.
- 38**Ne mbuna dəwje gá d'aw tən loo mee bee'g neelé Juje, ɲgolə Nun, gə Kaleb, ɲgolə Jepune, dee ya ba ba nai kəmba tɔ.
- 39** Moyis ndaji ta néje neelé ar Israelje lai ndá koso-dəwje lé nɔ d'wa ne ndòo yoo.
- 40**Dee d'uba naɲg d'ɪ tar gə ndɔ rad ndá tuga loo d'aw sém mbal gá tar, dee pana: Yè j'aar nee! j'a tugaje loo kawje loo gá Njesigəneə pa taree lé mbata jee n'raje kaiya.
- 41**Moyis pana: See gelee ban ba seɪ alje dɔ godndu Njesigəneə wa. Né gá neelé a teəkɔr el.
- 42**Maji kar sí awje el! mbata Njesigəneə si mbuna sí'g el, ndá arje njébaɲe lə sí d'unda sí d'ɔm sí naɲg el bó!
- 43**Mbata Amalekje gə Kanaje d'ar nɔ sí gən ndá seɪ a kwəɲe ta kiambas'g, mbata seɪ telje gir sí arje Njesigəneə areeje-yeɛ nja kara aw sə sí el tɔ.
- 44**Ne dee ra dɔkədərə ndá dee tuga loo d'aw sém mbal'g lé, ne sɔduk-manrɔ gə Moyis nai loo-si dee'g bó d'unda loo teɛ mee loo-si dee'g d'aw raɲg el.
- 45**Ndá Amalekje gə Kanaje gá d'isi dɔ mbal'g neelé d'ɪ sə dee, tɔbəi dee dum dɔ dee ləm, ti dee mbidi-mbidi ləm tɔ, saar teɛ ne ɔrma.

Bula lə Israelje 15

Nékarje gá to nduji gə kubu gə mán-nduú

- 1**Njesigəneə ula Moyis pana:
- 2**Ula Israelje pana: Loo gá seɪ a kɔɲje mee bee gá ma m'ar sí mba kar sí síje keneɲ lé
- 3**loo gá seɪ injaje nékinjaməsje gá kɔ roo kar Njesigəneə lé, lé to nékinjaməs gá kɔ roo əsé nékinjaməs gá kɔ tɔl ne ta ndukun əsé to gá nékarnoji gá dəw ɪ gə mee mba ra əsé loo ra naije lə sí kara nékulje lə sí gá boi-boi əsé njé gá lam-lam ba gá d'a tel to né gá baiyee ədə lel Njesigəneə lé
- 4**yeɛ gá a kinja nékinjaməs ləa mba kar Njesigəneə lé a ree gə nékar gá to nduji tɔ ndá a to nduji gá ndá léréré as nékwɔɲi kwɔi-lə-né munda gá podé gə ubu as litər kára gə geseɛ,
- 5**tɔbəi a ree gə nékar gá kɔ kai gá to mán-nduú gá mɪ as litər kára gə geseɛ mbata lə nékinjaməs gá kɔ roo əsé nékinjaməs gá to ɲgon badə kára-kára ya.
- 6**Mbata lə bəl badə lé d'a ree gə nékar gá to nduji gá ndá léréré as nékwɔɲi kwɔi-lə-né misɔ gá podé gə ubu as litər joo ləm,

- 7** d'a ree gə nékar gə kə kai gə to mán-nduú gə m̃ as litər joo ləm tɔ, yee ba to nékar gə baiyee ədə lel Njesigəneə ya.
- 8** Bó lé d'inja bɔ maŋg gə nékinjaməs gə kə roo əsé gə kə tɔl ta ndukun əsé gə kə ra Njesigəneə oiyo ndá
- 9** d'a ree gə nékar gə to nduji n̄'d gə bɔ maŋg lé ndá a to nduji gə ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né jinaijoo gə podé gə ubu as litər munda ləm,
- 10** d'a ree gə nékar gə kə kai gə to mán-nduú gə m̃ as litər munda ləm tɔ, yee ba to nékar gə baiyee ədə lel Njesigəneə ya.
- 11** D'a ra togábè mbata lə maŋg kára-kára ləm, mbata lə bàl badə kára-kára ləma, gə mbata lə ŋgonbad əsé ŋgon byə kára-kára ləm tɔ.
- 12** Seɪ a raje togábè gə goo bula lə daje kára-kára lai gə to nékinjanéməsje lé.
- 13** Kojibee gə rara kara a ra néje neelé togábè loo gə yee a kinja nékinjaməs gə kə roo gə baiyee ədə lel Njesigəneə lé ya.
- 14** Bó lé dəw-dɔ-bee gə si mbuna sí'g əsé yee gə a gə ree si mbuna ŋgakadɔg síje'g ndɔ gə raŋg bəi lé ndigi kinja né gə məs gə kə roo gə baiyee ədə lel Njesigəneə to gə seɪ raje lé ndá pia gə yee a ra ya to kən.
- 15** Godndu kára ba ba a to keneŋ mbata lə koso-dəwje lai, mbata lə sí-seɪ ləm, gə mbata lə dəw-dɔ-bee gə si mbuna sí'g ləm tɔ, yee ba a to godndu gə a to gə nɔ mbuna ŋgakadɔg síje'g: to gə seɪ raje lé dəw-dɔ-bee kara pia gə yee a ra nɔ Njesigəneə'g ya to kən.
- 16** Godndu kára ba ləm, gə ndukun kára ba ləm tɔ, d'a to keneŋ mbata lə sí-seɪ ləm, gə mbata lə dəw-dɔ-bee gə si mbuna sí'g ləm tɔ.
- 17** Njesigəneə ula Moyis pana:
- 18** Ula Israelje pana: Loo gə seɪ a teeje mee bee gə m'a gə kar sí ədje keneŋ ləm,
- 19** loo gə seɪ a sɔje nésɔje gə mee bee'g neelé ləm tɔ ndá seɪ a kɔrje təa gə nékar kar Njesigəneə ya.
- 20** Seɪ a reeje gə pil muru gə dɔtar mba kula gə tar, seɪ a reeje ne asəna gə nékar gə d'ɔr loo-kunda-kó'g bèe ya.
- 21** Seɪ a kɔrje pil muru lə sí gə dɔtar gə nékar mbata lə Njesigəneə. A to togábè mbata ginkojije lai gə d'a gə ree bəi lé ya.
- 22** Bó lé seɪ raje kaiya dɔ mbə'g lal gərje gelee ləm lal kaaje ne dɔ godnduje lai neelé gə Njesigəneə un ar Moyis lé ndá
- 23** néje lai gə Njesigəneə un ne ndia ar sí gə ndu Moyis, un kudee mee ndɔje gə Njesigəneə aree godndiaje ləm, gə gée gə gogo mee ndəaje gə d'a gə ree ləm tɔ lé,

24 bó deę ra kaiya dɔ mbə'g lal gər gelee ləm, lal kar koso-dəwje d'oo ləm tɔ ndá koso-dəwje lai d'a kinja bɔ maŋg gé nékinjaməs gé kɔ roo gé baiyee ədɔ ləl Njesigəneə nə'd gə nékar gé to nduji ləm, gə nékar gé kɔ kai ləm tɔ, gə goo rəbee gé d'wɔji njaŋg ya, tɔbɛi d'a kinja bəl byɔ kára gé nékinjaməs gé kɔ kuga dɔ kaiya tɔ.

25 Njekinjanéməs a ra né mba kuga ne dɔ kaiya lə koso-dəwje gé Israel lai ndá mee Ala a koso lemsé dɔ deę'g, mbata deę ra kaiya dɔ mbə'g lal gər gelee, tɔbɛi deę ree gə nékar lə deę gé to nékinjaməs gé kɔ roo gé wɔji dɔ Njesigəneə ləm, gə da-nékinjaməs gé kɔ kuga dɔ kaiya nɔ Njesigəneə'g ləm tɔ mbata lə kaiya gé deę ra dɔ mbə'g lal gər gelee lé.

26 Mee Ala a koso lemsé dɔ koso-dəwje gé Israel lai ləm, gə dɔ dəw-dɔ-bɛe gé si mbuna deę'g ləm tɔ mbata kaiya gé koso-dəwje lai ra lé deę ra dɔ mbə'g lal gər gelee.

27 Bó lé dəw kára ba ra kaiya dɔ mbə'g lal gər gelee ndá yeę a ree gə maɗɔ byɔ gé ra ləb kára ba gé nékinjaməs mba kuga ne dɔ kaiya lé.

28 Njekinjanéməs a ra né nɔ Njesigəneə'g mba kuga ne dɔ dəw kára gé ra kaiya dɔ mbə'g lal gər gelee lé, loo gé yeę ra né mba kuga ne dɛa mbɔ ndá mee Ala a koso lemsé dɛa'g ya.

29 Godndu gé kára ba nee ya a to mbata lə dəwje lai gé ra kaiya dɔ mbə'g lal gər gelee. Lé to gé kojibee gé mbuna Israelje'g əsé lé to gé dəw-dɔ-bɛe gé si mbuna deę'g lé tɔ.

30 Ne bó lé dəw kára, lé'd kojibee əsé dəw-dɔ-bɛe ba ra né gé bɔsɔsɔ unda ne kaaree ndá yeę ra bɛe ndɔl ne Njesigəneə, yeę neelé d'a kɔree mbuna dəwje'g ləa gé kɔr ya.

31 Mbata yeę əji ta lə Njesigəneə bəi-bəi ləm, yeę tuji godndu ləm tɔ, yeę neelé d'a kɔree ləm, ta néra kori-kori ləa kara a kwa dɛa ləm tɔ.

Bɔ néra lə dəw gé al dɔ godndu gé wɔji dɔ ndɔ-kwa-rɔ lé ɔs tɛa'g

32 Loo gé Israelje nai dɔdilaloo'g ya bɛi ndá deę d'ingga diŋgam kára gé aw odo kir ɔm dɔ nə'd ndɔ-kwa-rɔ'g.

33 Deę gé d'ingá loo mbɔ kir dɔ nə'd lé d'wá ree sɛa rɔ Moyis gə Aarɔ gə koso-dəwje'g lai tɔ.

34 Deę d'udee kəi mbata né gé kɔ kar deę ra sɛa lé d'wɔji njaŋg el bɛi.

35 Njesigəneə ula Moyis pana: Dəw neelé d'a tɔlee gé tɔl ya, koso-dəwje lai d'a teę tilá gə kɔri-ər gir loo-si deę'g.

36 Koso-dəwje lai teę sɛa gir loo-si deę gé raga ndá deę tilá gə kɔri-ər d'aree wəi to gé Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé tɔ.

Kula gé ndul piro-piro gé a to ta kubu'g lə deę

³⁷Njesigəneḡ ula Moyis pana:

³⁸Ula Israelje gə mba kar dee d'ɔs kúla kubuje gá d'ul ta dee nḡ'd ta kubuje'g lə dee mbuna ḡgaka deejə'd gá kédé-kédé, tɔbəi kúla gá ndul piro-piro a to ta kubuje gá d'ul ta dee nḡ'd ta kubuje'g lə dee tɔ.

³⁹Loo gá kúla kubuje gá d'ul ta dee nḡ'd to keneḡ ndá seḡ a kooje ləm, meḡ sí a kolé ne dɔ godnduje'g lə Njesigəneḡ mba kar sí raje née ya ləm tɔ, bəe ba seḡ a ndoləje ne goo mal néje gá wa meḡ sí, əsé mal néje gá ooje gá kəm sí el gə mba kar dee ndɔr sí kar sí ubamje ne yḡ'mje to gá kédé lé el.

⁴⁰Bəe ba meḡ sí a kolé ne dɔ godndumje'g lai mba kar sí raje ne née ləm, seḡ a toje ne koso-dəwje gá to gə kəmee mbata lə Ala lə sí ləm tɔ.

⁴¹Ma m'to Njesigəneḡ, Ala lə sí gá m'ar sí undaje loo mee bəe gá Ejiptə teḡje mba to ne Ala lə sí. Ma m'to Njesigəneḡ, Ala lə sí ya.

Bula lə Israelje 16

Koré, Datan, gə Abiram ti rɔ dee d'j ne gə Moyis

¹Koré, ḡgolə Jisəar, gá to ḡgolə Keat, gá to ḡgolə Ləbi, deḡ gə Datan gə Abiram, ḡgalə Eliab ləm, gə ɔn, ḡgolə Pelet, deḡ munda gá to Rubəje lé

²ti rɔ dee dɔ Moyis'g. Dəwje tɔl-joo gə dɔ dee rɔ-mi (250) mbuna Israelje'g, deḡ gá to mbaije lə koso-dəwje lé ləm, gá deḡ bar dee nḡ'd loo mbɔ dɔ nḡ'd ləma, gá ri dee bar ləm tɔ lé d'ɔm sə dee nḡ'd d'omaḡ gə Moyis.

³Deḡ mbɔ dɔ nḡ rɔ Moyis'g gə rɔ Aarɔ'g d'ula dee pana: Basiḡ lé as ḡga! Mbata koso-dəwje lai lé to gə kəmee ləm, Njesigəneḡ si mbuna dee'g ləm tɔ. See ban ba seḡ ooje rɔ sí gə dəwje gá boo ur dɔ koso-dəwje'g lə Njesigəneḡ lé bəi wa.

⁴Loo gá Moyis oo ta neelé ndá yeḡ oso naḡ bəbərə.

⁵Yeḡ ula Koré gə kudu-dəwje ləa lai pana: Bèlè ba, Njesigəneḡ a tɔji sí dəw gá to gá keḡ ləm, gə yeḡ gá to gə kəmee ləm tɔ ndá yeḡ a karee rəm pər gá rəa'g, dəw gá yeḡ nja mberee lé yeḡ a karee rəm pər gá rəa'g ya.

⁶Maji kar sí raje togəbè, i Koré, seḡ gə kudu-dəwje ləi lai, a kodoje əbje lə sí.

⁷Bèlè ndá a kəmje pər keneḡ ləm, a kəmje né gá ədə sululu dɔ'g nɔ Njesigəneḡ'g ləm tɔ, yeḡ gá Njesigəneḡ a mbəree lé ndá debee neelé a to yeḡ gá a to gə kəmee ya. Seḡ ḡgalə Ləbije lé kḡ sí as ḡga!

⁸Moyis ula Koré pana: Seḡ ḡgalə Ləbije lé ooje maji!

⁹Mbər gá Ala lə Israelje mbər sí mbuna koso-dəwje gá Israel mba kar sí rəmje pər gá rəa'g ləm, mba kar sí raje kula gá wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala gá to Njesigəneḡ ləma, ar sí aarje nɔ koso-dəwje'g mba ra ne kula karee ləm tɔ lé see seḡ ooje gá né gá lam ba wa.

- 10**Yeë ari rəm pər gə rəa'g, i seɿ gə ŋgakɔjje lai gə toje ŋgalə Ləbije, ŋga see seɿ ndigije raje kula nékinjaməs tɔbəi wa.
- 11**Gelee gə nee ba, i seɿ gə kudu-dəwje lai lai seɿ mboje dɔ nɔ ije ne gə Njesigəneɔ gə mbəa! See Aarɔ to gə nɔ bəi ba seɿ jəmje ta ndɔleje ne bəi wa.
- 12**Moyis ula kula bar Datan, gə Abiram, ŋgalə Eliab. Nɛ deɛ pana: N'a reeje el.
- 13**Tɔbəi deɛ pana: see kunda gə i ar sí j'undaje loo mee bee gə mbà gə ubu tɔji to keneŋ n'teeje mba kar sí j'wəije dɔdilaloo'g lé asi el ya bəi ba i aw ra rɔi gə mbai dɔ sí ya tɔbəi wa.
- 14**Ta gə raŋg ya bəi to nee: Bee gə i aw sə sí keneŋ lé to bee gə mbà gə ubu tɔji godo keneŋ ləm, i ar sí loo-ndɔje gə ndɔ-nduúje gə kɔ sí el ləm tɔ. See i əji məəi'g mba tɔs kəm dəwje neelé tɔ wa. Jeɛ j'a reeje el.
- 15**Oŋg lə Moyis al dəa sula ndá yeɛ ula Njesigəneɔ pana: Nékarje lə dee lé maji kari oo gə né el. Ma lé m'taa mulayɛje lə dee kára kara el ləm, m'ra majel gə dəw kára kara mbuna dee'g el ləm tɔ.

Bɔ néra Koré gə njé'g ləa ɔs ta dee'g

- 16**Moyis ula Koré pana: Bèlè, i seɿ gə kudu-dəwje lai lai, aw aarje nɔ Njesigəneɔ'g, i seɿ sə deeje gə Aarɔ nɔ'd.
- 17**Seɿje lai lé odoje əbje lə sí ləm, ɔmje né gə ədə sululu keneŋ ləm tɔ ndá nana kara a kaw mba kunda əb ləa nɔ Njesigəneɔ'g: əbje lai d'a kas tɔl-joo gə dəa rɔ-mi (250), i seɿ gə Aarɔ kara seɿ a kodoje əbje lə sí lə sí ya tɔ.
- 18**Deɛ kára-kára lai d'odo əbje lə dee lə dee ləm, d'ɔm pər keneŋ ləma, d'ɔm né gə ədə sululu dɔ'g ləm tɔ ndá d'aar ne gə Moyis'g gə Aarɔ nɔ'd tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g.
- 19**Koré bar koso-dəwje lai dɔ nɔ'd tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g mba kar dee d'ɿ gə Moyis gə Aarɔ. Yen ŋga rɔnduba lə Njesigəneɔ teɛ kəm koso-dəwje'g lai təsərə.
- 20**Njesigəneɔ ula Moyis gə Aarɔ pana:
- 21**Saaje rɔ sí mbuna dəwje'g neelé ndá m'a gə tuji dee gə léegəneeya.
- 22**Moyis gə Aarɔ d'oso naŋg bəbərə-bəbərə dəb kəm dee naŋg, deɛ pana: Ɔi Ala! i gə ar dəwje lai d'isi kəmba lé! Dəw kára ba ba ra kaiya ndá ŋga, see oŋg lai a kɿ səi pu dɔ koso-dəwje'g lai lai to gə ban wa.
- 23**Njesigəneɔ ula Moyis pana:
- 24**Ula koso-dəwje lé pana: Ije mbər loo-si'g lə Koré gə Datan gə Abiram gə gogo ndá saaje rɔ sí awje əw.
- 25**Moyis ɿ aw rɔ Datan gə Abiram'g ndá ŋgatɔgje lə Israel ndɔm nɔ gée'g.
- 26**Yeɛ ula koso-dəwje pana: M'ra ndò rɔ sí'g mba kar sí ije ta kəi-kubuje'g lə dəwje gə njémeeyərje neelé awje əw ləm, gə mba kar sí ɔrɔje rɔ né lə dee kára

kara el ləm tɔ nà seɪ a tujije sə dee nɔ́'d loo gé bɔ kaiya ra deeje a gə kɔs ta dee'g bɔsɔrɔ lé.

²⁷Togábè deɛ d'ɪ mbɔr loo-si Koré gə Datán gə Abiram'g ndá deɛ sa rɔ dee d'aw əw tɔ. Datán gə Abiram d'unda loo teɛ raga ndá d'ar tarəw kəi-kubuje'g lə dee nɔ́'d gə denéje lə dee ləm, gə ŋgán deeje gé diŋgam ləma, gə ŋgaka deeje ləm tɔ.

²⁸Moyis pana: Né neelé ba, seɪ a gərje ne to gé Njesigəneɔ nja ulam mba kam m'ra néje neelé lai bó to ma ba m'ra gə dɔrɔm el.

²⁹Bó lé dəwje neelé d'wəi to gé dəwje lai d'wəi ləm, lé né gé teɛ dɔ dee'g to né gé teɛ dɔ dəwje'g lai ləm tɔ ndá to Njesigəneɔ ba ulam el.

³⁰Bó lé Njesigəneɔ ra né gé sigi gé dəw oo kédé el ləm, lé dɔ naŋg teɛ tɔa mba turu dee gə néje lə deɛ lai mba kar dee d'aw kəmba mee bwa-yoo'g ləm tɔ ndá seɪ a gərje gao to gé dəwje neelé d'əji Njesigəneɔ bəi-bəi ya.

³¹Loo gé yeɛ pata neelé ila naŋg dɛgərɔ ndá léegəneeya dɔ naŋg tɔ gel dee'g bəgəgə.

³²Dɔ naŋg teɛ tɔa ndá turu dee, deɛ gə njémeekəije lə dee nɔ́'d gə dəwje lə Koré lai ləm, gə némajije lə deɛ lai ləm tɔ.

³³Deɛ d'aw kəmba bée lə njé gé d'wəi'g, deɛ ləm, gə néje lə deɛ lai ləm tɔ ndá dɔ naŋg ɔ biɔ dɔ dee'g ménéné ar dee d'igi yɔm mbuna koso-dəwje'g.

³⁴Israélje lai gé d'ar gugu dɔ dee sub lé d'aj, loo gé d'oo ndu nɔ gə kii lə dee, mbata deɛ pana: Ar sí j'ajje nà banelə dɔ naŋg a turu síjeɛ bée to!

³⁵Pər ɪ rɔ Njesigəneɔ'g roo dəwje tɔl-joo gə dɔ dee rɔ-mi (250), to deɛ gé tuu né gé ədə sululu lé ya.

Bula lə Israélje 17

Ebje lə njé'g lə Koré

¹Njesigəneɔ ula Moyis pana:

²Ula Eləajar, ŋgolə Aarɔ gé to njekinjanéməs mba karee tɔr əb gé to dan pər'g mba kɔm pər gé mee dee'g əw, mbata əb lé to néje gé to gə kəmee.

³Ebje lə dəwje neelé gé ra kaiya gé ɔm dee loo-yoo'g lé maji kar dee d'unda dee gə mɔ mba ra ne mbɔrje gé tad mba kɔ ne dɔ loo-nékinjaməs. Mbata to né gé d'unda nɔ Njesigəneɔ'g d'aree to né gé to gə kəmee mba, bée ba d'a to ne nékolé-mee mbata lə Israélje.

⁴Eləajar gé to njekinjanéməs lé odo əbje gé ra gə larkas gé to kɔ dee gé pər roo dee ndá yeɛ kunda dee gə mɔ ra gé mbɔrje ɔ ne dɔ loo-nékinjaməs lé tɔ.

⁵Yeɛ ba to nékolé-mee mbata lə Israélje mba kar dəw gé rara gé to gé ginkoji'g lə Aarɔ el lé a rəm gé keneɲ mba tuu né gé ədə sululu nɔ Njesigəneɔ'g el ləm, a to

asəna gə Koré gə kudu-dəwje læa el læm tɔ gə goo ta gə Njesigəneə pa gə ndu Moyis.

Boo-dəwje jém ta d'im ne rɔ dee dɔ Moyis gə Aarɔ'g

⁶Bèlè lookàree, koso-dəwje gə Israel lai jém ta d'im ne rɔ dee dɔ Moyis gə Aarɔ'g pana: Seɣ nja tɔlje dəwje læ Njesigəneə lé.

⁷Togəbè ba loo gə koso-dəwje mbɔ dɔ nɔ mba kɪ gə Moyis gə Aarɔ ndá deɣ tel kəm dee par gə kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g ndá aa oo, mum lé on dɛa ar rɔnduba læ Njesigəneə teɣ kəm dee'g.

⁸Moyis gə Aarɔ ree d'aar nɔ kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g.

⁹Njesigəneə ula Moyis pana:

¹⁰Ɔrje rɔ sí mbuna koso-dəwje'g neelé ndá m'a gə tuji dee gə léegəneeya. Moyis gə Aarɔ d'oso naŋg bəbərə-bəbərə dɛb kəm dee naŋg,

¹¹tɔbəi Moyis ula Aarɔ pana: Un əb læi, ɔm pər gə to dɔ loo-nékinjaməs'g keneɣ læm, ɔm né gə ədɛ sululu dɔ'g læm tɔ ndá aw ne kalaŋ rɔ koso-dəwje'g mba kuga ne dɔ kaiya ra dee, mbata oŋg læ Njesigəneə i sɛa jugugu ndá yoo-koso un kudu koso mbɔ ya.

¹²Aarɔ un əb to gə Moyis ulá lé ndá yeɣ aɪŋwɔd ree ne mbuna koso-dəwje'g, ndá aa oo, yoo-koso un kudu taa loo mbɔ ŋga. Yeɣ tuu né gə ədɛ sululu læm, yeɣ ra né mba kuga ne dɔ kaiya læ koso-dəwje læm tɔ.

¹³Yeɣ aw aar dan njé gə d'wəi'g gə njé gə kəmba'g dana bab ndá yoo-koso lé əw rɛa kəŋ tɔ.

¹⁴Dəwje gə d'wəi yoo-koso neelé d'aj tɔl-dɔg-loo dɔg-giree sɔ gə dɔ dee tɔl siri (14.700) ba d'orè dɔ deɣ gə d'wəi gin kalta'g læ Koré lé tɔ.

¹⁵Aarɔ tel aw rɔ Moyis'g tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g. Togəbè ba yoo-koso lé əw kəŋ ya.

Kag-tɔs læ Aarɔ

¹⁶Njesigəneə ula Moyis pana:

¹⁷Ula Israelje ta ndá taa kag-tɔs ji dee'g kára-kára gə goo ginkojije læ dee, bèe ba a to kag-tɔsje dɔg-gir-dee-joo wɔji ne dɔ mbaije læ deɣ lai gə goo ginkojije læ dee læ dee ya.

¹⁸I a ndaŋg ri nana kara dɔ kag-tɔs'g læa-ləa, tɔbəi i a ndaŋg ri Aarɔ dɔ kag-tɔs'g læ Ləbi, mbata kag-tɔs a to keneɣ kára-kára mbata læ mbai dɔ ginkojije læ dee kára-kára tɔ.

¹⁹I a kɔm dee mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g nɔ sɔduk nékɔrgoota'g to keneɣ loo gə m'ɪŋga sí keneɣ lé.

²⁰Togábè dəw gá m'a gə mbəree lé ba a to yeɛ gá kag-tɔs læa a kidi, bèe ba m'a kar rɔkim læ Israelje gá jém ta d'im ne rɔ dee dɔ sí'g lé a godo nɔm'g tɔ.

²¹Moyis ula Israelje ta ndá mbaije læ deɛ lai d'aree kag-tɔsje, mbaije kára-kára d'aree kag-tɔs kára-kára, gə goo ginkojije læ dee læ dee ar kag-tɔsje lé d'as dɔg-giree-joo, ndá kag-tɔs læ Aarɔ to dan kɔ dee-deɛ'g lé tɔ.

²²Moyis ɔm kag-tɔsje neelé nɔ Njesigəneɔ'g mee kəi-kubu-kinga-nɔ gá kɔ nékɔrgoota lé.

²³Bèlè lookàree, loo gá Moyis andə mee kəi-kubu-kinga-nɔ gá kɔ nékɔrgoota ndá aa oo, kag-tɔs læ Aarɔ gá wɔji dɔ ginkoji læ Ləbi lé idi ləm, wa-rɔm ləm, pudu læma, kɔdeeje gá bar dee amədəje lé kas keneɲ ləm tɔ.

²⁴Moyis odo kag-tɔsje lai gá to nɔ Njesigəneɔ'g ndá aw ne rɔ Israelje'g lai mba kar dee d'oo ləm, gə mba kar nana kara un kag-tɔs læa-ləa ləm tɔ.

²⁵Njesigəneɔ ula Moyis pana: Tel gá kag-tɔs læ Aarɔ nɔ nékɔrgoota'g mba kar dee ɲgəm asəna gə nétɔji mbata læ ɲgan njékaltaje, mba kar rɔkimje læ dee gá deɛ jém ne ta d'im ne rɔ dee lé a godo ləm, mba kar dee d'wəi ne el ləm tɔ.

²⁶Moyis ra togábè ya, to gá Njesigəneɔ un ne ndia aree lé yeɛ ra bèe ya tɔ.

Kula ra njékinjaməsje gə Ləbije

²⁷Israelje d'ula Moyis pana: Aa oo, jeɛ j'isi j'wəije, jeɛ lai gin sí a gə kun díao ya!

²⁸Nana ba gá ree mbɔr kəi-kubu-si-Ala gá to Njesigəneɔ lé dəb ndá wəi-wəi. See j'a gə kwəije bèe ya lai wa.

Bula læ Israelje 18

¹Njesigəneɔ ula Aarɔ pana: I seɲ gə ɲganije, gə ɲgakɔ síje gá to gá ginkoji'g læ Ləbi səi nɔ'd lé ta néra kori-korije gá deɛ ra mee kəi-kubu-si-Ala'g lé a kwa dɔ sí-seɲ ya, nɛ néra kori-korije gá d'a ra loo kula ra sí gá wɔji dɔ loo-nékinjaməs lé taree a kwa dɔ sí-seɲ nja ba.

²Maji kari ar ɲgakɔije gá to gá ginkoji'g læ Ləbi gá to ɲgalə bɔbije-je lé rəm pər gá rɔi'g gə mba kɔm səi nɔ'd loo-kula'g ləm, mba to ne njéla seije dɔ kulaje'g ləm tɔ loo gá i seɲ gə ɲganije nɔ'd a kaarje nɔ kəi-kubu gá kɔ nékɔrgoota'g lé.

³Ndá d'a kaa dɔ ndukunje lai gá i a kun kar dee kwɔji ne dɔ kəi-kubu gá to gə kəmee lé ya, nɛ d'a rəm pər gá mbɔr nékulaje gá to gə kəmee'g lé el ləm, əsé mbɔr loo-nékinjaməs'g el ləm tɔ, nà seɲ a kwəije sə dee nɔ'd.

⁴D'a kɔm səi nɔ'd loo-kula'g ləm, d'a kaa dɔ kula gá wɔji dɔ kəi-kubu lé ləm tɔ. Dəw-dɔ-ɬee gá rara kara a tibi mbɔr sí el.

⁵Seɲ nja a kaaje dɔ né gá wɔji dɔ kəi gá to gə kəmee ləm, gə loo-nékinjaməs ləm tɔ, mba kar oɲg lé tel oso dɔ Israelje'g gogo el.

⁶Aa oo, ma nja mbær ngakõ síje gá to Ləbije mbuna Israēlje'g: deę gá d'unda dee gə kəmee d'am-ma Njesigəneą lé m'tel m'óm dee ji sí-sej'g yəg asəna gə nénoji mba kar dee ra kula gá wəji dɔ kəi-kubu-kiŋga-ną lé.

⁷I sej gə nganije ną'd lé a tɔsje kəm sí bao-bao dɔ kula ra sí gá wəji dɔ nékinjaməs ləm, mbata lə néje lai gá wəji dɔ loo-nékinjaməs ləma, gə mbata lə né gá to mee kubu-gaŋg-mee-kəi'g ləm tɔ: yee ba to kula ra sí gá sej a raje. Kula gá wəji dɔ nékinjaməs lé to nojimeenda gá ma m'wa sə sí. Dəw-dɔ-bee gá tibi mbɔree ndá d'a tɔlee gá tɔl ya.

Néje gá wəji dɔ njékinjanéməsje

⁸Njesigəneą ula Aarɔ pana: Mbuna néje lai gá Israēlje d'unda dee gə kəmee d'am lé ma m'ari deę gá d'ula dee tar d'am, ma m'ari-i sej gə nganije mbata tər gá deę tər ubu dɔ sí'g d'unda sí ne gə kəmee gə goo godndu gá to saar-saar gə nɔ lé.

⁹Aa oo, né gá a to kaj mbuna néje gá to gə kəmee doi'd gá to néje gá d'a roo el lé ba nee: Nékarje lə deę lai gá to nduji ləm, nénojije lə deę lai ləm, nékinjanéməsje lə deę lai gá to nékoga dɔ kaiya ləma, gə nékinjanéməsje lai gá d'inja dee d'am lé ləm tɔ, néje neelé gá to gə kəmee doi lé d'a to kaj-i gə kə nganije tɔ.

¹⁰Néje neelé sej a sɔje mee loo gá to gə kəmee doi'g, diŋgam gá rara kara a sɔ, sej a koo deeje gá néje gá to gə kəmee mbata lə sí ya.

¹¹Aa oo, né gá a gə to kaj ya bəi ba nee: Nénojije lai gá Israēlje d'a ree ne kun dee gá tar kula dee gá yo gá nee lé ma m'ari-i gə nganije gá diŋgam gə njé gá dené səi ną'd gə goo godndu gá to saar gə nɔ lé. Nana ba gá mee kəi'g ləi gá rəa àr ŋgad-ŋgad ndá a sɔ ya.

¹²Néje gá doŋgɔr gá d'un d'am-ma Njesigəneą gá ma m'ari ba nee: Ubu lai gá maji dum ləm, mán-nduú gá sigi ləma, gə kó lai gá maji dum ləm tɔ.

¹³Kandə néje gá mee ndɔje'g lə dee gá dɔtar gá d'a ree ne kam ma Njesigəneą lé d'a to kaj ya. Nana ba gá mee kəi'g ləi gá rəa àr ŋgad-ŋgad ndá a sɔ ya.

¹⁴Né gá rara gá mee bee gá Israēl gá deę manrɔ dee dɔ'g mba kundá gə kəmee kar Njesigəneą lé a to kaj.

¹⁵Ŋgondər gá rara kara gá d'ojee lé lé to ŋgondər dəwje əsé ŋgondər daje gá d'un d'am-ma Njesigəneą lé kara a to kaj. Ne ŋgondər dəw lé i a kar dee d'uga dəa ləm, ŋgondər da gá miną kara i a kar dee d'uga dəa ləm tɔ.

¹⁶I a kar dee d'uga dɔ dee un kudee loo gá deę ra naj kára gə goo kwəji gá i a kwəji laree ndá lar dee a to larnda mi gə goo larnda gá wəji dɔ kəi-kubu-si-Ala gá to ŋgan larnda dɔg lé ya.

¹⁷Ne i a kar dee d'uga dɔ ŋgondər maŋg əsé ŋgondər badə əsé ŋgondər byą el: dee to néje gá to gə kəmee. I a saga məs dee dɔ loo-nékinjaməs'g ləm, i a roo ubu dee ləm tɔ: yee ba a to nékinjaməs gá roo gá baiyee ədə lel Njesigəneą ya.

- 18**Dakas dee a to kaj to gá gogəro kaar dee gá d'ula gá yo gá nee ləm, to gá bigi dee gá dəkəl ləm tɔ.
- 19**Nékarje lai gá to gə kəmee gá Israelje d'a ree ne kula dee gá tar kam ma Njesigəneə lé ma m'ari-i seɿ gə ŋganije gá diŋgam gə njé gá dené səi nə'd gə goo godndu gá to gə nɔ lé. Yee ba to manrɔ gá loo kunda ŋgaŋgee godo gá to gə nɔ, nɔ Njesigəneə'g mbata ləi-i gə mbata lə ŋgakaije səi nə'd gá kédé-kédé ya.
- 20**Njesigəneə ula Aarɔ pana: I a kiŋga né kaj kára kara mee bee'g lə dee el ləm, i a kiŋga loo gá wɔji dɔi mbuna dee'g el ləm tɔ, ma nja m'a to né gá wɔji dɔi gə né kaj mbuna Israelje'g.
- 21**Néje gá dɔg kun təa kára kára lai gá Israelje d'ar lé ma m'ar Ləbije gá né kə dee-dee mbata kula gá dee ra gá wɔji dɔ kəi-kubu-kiŋga-nə lé.
- 22**Israelje lé d'a kaw pər gá mbɔr kəi-kubu-kiŋga-nə'g el ŋga, nə ta kaiya a kwa dɔ dee kar dee d'wəi ne.
- 23**Ləbije ba d'a ra kula gá wɔji dɔ kəi-kubu-kiŋga-nə ndá ta néra kori-koriye lə dee a kwa dɔ dee-dee ya. D'a kiŋga nénduba gá wɔji dɔ dee mbuna Israelje'g el, yee ba a to godndu gá a to gə nɔ mbuna ŋgaka síje'd gá kédé-kédé ya.
- 24**Néje gá dɔg gá kun təa kára kára gá Israelje d'a kula dee gá tar kam ma Njesigəneə lé ma m'ar Ləbije gá né kə dee-dee, gelee gá nee ba m'pata m'wɔji ne dɔ dee m'pana: D'a kiŋga ne kə dee-dee mbuna Israelje'g el lé.
- 25**Njesigəneə ula Moyis pana:
- 26**I a kula Ləbije ta nee pana: Loo gá seɿ a kiŋgaje néje gá dɔg kun təa kára kára lə Israelje gá ma m'ar sí gə ri dee gá né kə sí-seɿ ndá seɿ a kərje nékar mbata lə Njesigəneə gá to né gá dɔg kun təa kára gá ɿ mee né gá dɔg'd kun təa kára neelé ya.
- 27**Nékar lə sí lé d'a tura gée kwɔji ne dɔ sí asəna gə kó gá d'ɔr loo-kunda-kó'g ləm, asəna gə mán-nduú gá sigi gá d'ɔr mee loo-mbula-nduú'g ləm tɔ.
- 28**Togábè ba seɿ a kərje nékar mbata lə Njesigəneə mbuna néje gá dɔg kun təa kára-kára gá seɿ a taaje ɿi Israelje'g ndá nékarje lai gá seɿ ɔrje mbata lə Njesigəneə lé seɿ a karje Aarɔ gá to njekinjanéməs lé.
- 29**Mbuna nénojije lai gá d'a kwa ne sə sí noji lé seɿ a kərje nékarje lai mbata lə Njesigəneə, mbuna néje lai gá to maji dum kara seɿ a kərje təa gá to gə kəmee mbata lə Ala tɔ.
- 30**I a kula dee pana: Loo gá seɿ ɔrje né gá maji dum mbə ndá néje gá dɔg kun təa kára lé d'a tura gée kwɔji ne dɔ Ləbije asəna gə nékiŋga dee gá loo kunda kó'g ləm, asəna gə nékiŋga dee gá mee loo-mbula-nduú'g ləm tɔ.

³¹Sei gə njémeekəije lə sí lé, sei a soje néje neelé mee loo gé rara kara gé ya, mbata yee ba to nékoga dɔ ji sí gé wɔji dɔ kula gé sei raje mee kəi-kubu-kiŋga-nə'g lé.

³²Loo gé sei ɔrje né gé maji dum mbə ndá né neelé a kar ta kaiya kára kara wa dɔ sí gə mbəa el, nékarje lə Israelje gé to gə kəmee lé sei a koo deeje gə né gé si kari ba el, bəe ba sei a kwəije ne el tɔ.

Bula lə Israelje 19

Bu maŋg gé kas

¹Njesigəneə ula Moyis gə Aarɔ pana:

²Aa ooje, ta neelé to godndu gé Njesigəneə un ndia dɔ'g njaŋg pana: Maji kar sí ulaje Israelje mba kar dee ree gə maŋg gé kas gé rəa ila bal el ləm, rəa ya maree el ləma, d'ila néməmənə gwɔbee'g gɔl kára kara el ləm tɔ d'ar sí.

³Sei a karje Eləajar gé to njekinjanéməs ndá yeə a kar dee d'aw ne gir loo-si dee'g, tɔbəi d'a kinja gwɔbee neə'g.

⁴Eləajar gé to njekinjanéməs lé a kula ŋgaw jia dan məs maŋg'd neelé ndá yeə a saga par gé nɔ kəi-kubu-kiŋga-nə'g as gɔl siri.

⁵D'a roo maŋg neelé kəmee'g, d'a roo ndaree ləm, gə dakasee gə məsee ləma, gə siyyee gé mée'g nə'd ləm tɔ.

⁶Njekinjanéməs lé a kun kag-sədrə ləm, gə barkəm gərgənd ləma, gə kubu gé kas njir-njir ləm tɔ ndá yeə a kəm dee dan pər'd gé deə roo ne maŋg lé.

⁷Njekinjanéməs lé a togo kubuje ləa ləm, a ndogo mán ləm tɔ, tɔbəi yeə a tel kaw loo-si dee'g ne rəa a minə saar kàr a kandə ba.

⁸Yeə gé njeroo maŋg neelé a togo kubuje ləa ləm, a ndogo mán ləm tɔ ndá rəa a minə saar kàr a kandə ba tɔ.

⁹Dəw gé rəa àr ŋgad-ŋgad lé a kwa bu maŋg lé ndá a kəm gir loo-si dee'g mee loo gé àr ŋgad-ŋgad'g, d'a ŋgəm mbata koso-dəwje gé Israel gə mba kar dee d'əm dan mán togo won rɔ'g. Yee ba to mán gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya lé.

¹⁰Yeə gé wa bu maŋg neelé a togo kubuje ləa, ndá rəa a minə saar kàr a kandə. Yee neelé ba a to godndu gé a to gə nɔ mbata lə Israelje ləm, mbata lə dəw-dɔ-bəe gé si mbuna dee'g ləm tɔ.

Godndu gé wɔji dɔ rɔ kàr ŋgad-ŋgad lé

¹¹Yeə gé ɔrɔ rɔ nin dəw gé rara kara ndá rəa a minə saar as ndɔ siri.

¹²Yeə a kɔr won rəa gə mán neelé mee ndɔ gé njekəm'g munda'g ləm, gə ndɔ gé njekəm'g siri'g ləm tɔ ndá rəa a kàr ne ŋgad-ŋgad, ne bó lé yeə ɔr won rəa mee ndɔ gé njekəm'g munda'g el ləm, gə ndɔ gé njekəm'g siri'g el ləm tɔ ndá rəa a kàr ŋgad-ŋgad el tɔ.

- 13**Yee gé ɔɔ rɔ nin dɔw ba ɔɔ won rɔa el ar kɔi-kubu lɔ Njesigɔneɔ minɔ ne ndá debee neelé d'a kɔree mbuna Israelje'g. To gé yee ar mán togo won rɔ oso dɔa'g teŋ el lé ndá yee minɔ ne lɔm, ar rɔ minɔ lɔa kara nai dɔa'g bɔi lɔm tɔ.
- 14**Aa oo, godndu gé raŋg ba nee: Loo gé dɔw a kwɔi mee kɔi-kubu'g ndá nana ba gé andɔ mee kɔi-kubu'g neelé lɔm, nana ba gé si mee kɔi-kubu'g neelé lɔm tɔ ndá debee neelé rɔa a minɔ as ndɔ siri tɔ.
- 15**Nékula gé rara gé to keneŋ gé tɔa to tag ar kidatea godo ndá a minɔ ya.
- 16**Nana ba gé aw mee wala'g ba ɔɔ rɔ nin dɔw gé tɔlee gɔ kiambas, ɔsé nin dɔw gé wɔi kari ba, ɔsé siŋga dɔwje, ɔsé dɔɔbar ndá debee neelé rɔa a minɔ as ndɔ siri.
- 17**D'a dɔ bu maŋg gé roo d'uga ne dɔ kaiya lé ndá d'a kɔm dan mán gé ula yal-yal gé to mee jo'g mbata lɔ yee gé rɔa minɔ lé.
- 18**Dɔw gé rɔa àr ŋgad-ŋgad lé a kun barkɔm gɔrgɔnd ndá a kula dan mán'g lé, tɔbɔi yee a saga dɔ kɔi-kubu'g lé lɔm, dɔ nékulaje'g lai lɔm, dɔ dɔwje gé d'isi keneŋ lɔm, dɔ yee gé ɔɔ rɔ siŋga dɔw lé lɔm, ɔsé dɔw gé deɔ tɔlee lɔm, ɔsé dɔw gé wɔi kari ba lɔma, ɔsé dɔɔbar lɔm tɔ.
- 19**Yee gé rɔa àr ŋgad-ŋgad lé a saga mán dɔ yee gé rɔa minɔ'g mee ndɔ gé njekɔm'g munda'g lɔm, gɔ mee ndɔ gé njekɔm'g siri'g lɔm tɔ ndá yee a kɔr wonee mee ndɔ gé njekɔm'g siri'g lé ya. Bèe ba yee a togo kubuje lɔa-yee lɔm, a ndogo mán lɔm tɔ ndá loo gé kàr andɔ ndá rɔa a kàr tɔ.
- 20**Dɔw gé rɔa a minɔ ba ɔɔ won rɔa el ndá d'a kɔree mbuna koso-dɔwje'g mbata yee ar kɔi-kubu-si-Ala gé Njesigɔneɔ lé minɔ, mbata mán togo won rɔ oso dɔa'g teŋ el ndá yee minɔ ya.
- 21**Yee ba a to godndu gé a to mbata lɔ deɔ gɔ nɔ ya. Yee gé a saga mán kɔr won rɔ lé a togo kubuje lɔa lɔm, yee gé a kɔrɔ rɔ mán kɔr won rɔ lé kara rɔa a minɔ saar kar kàr andɔ lɔm tɔ.
- 22**Né gé rara gé dɔw gé rɔa minɔ ɔɔ lé ndá né neelé kara tel minɔ ya lɔm, dɔw gé ɔɔ rɔ né neelé kara rɔa a minɔ saar kar kàr andɔ lɔm tɔ.

Bula lɔ Israelje 20

Man gé tee kaar mbal gé Meriba'g

- 1**Koso-dɔwje gé Israel lai ree dɔdilaloo gé Sin mee nai gé dɔtar tɔbɔi deɔ d'isi loo gé Kades. Lée neelé ba Miriam wɔi ar deɔ dubee keneŋ.
- 2**Man kai koso-dɔwje godo, ndá deɔ ra ta gɔ Moyis gɔ Aarɔ keneŋ.
- 3**Koso-dɔwje lé d'aar gɔ Moyis gɔ ta jɔlɔ-jɔlɔ. Deɔ pana: Kar sí j'wɔije gɔ ŋgako síje gé d'wɔi nɔ Njesigɔneɔ'g lé maji el wa.
- 4**See gelee ban ba seɔ arje koso-dɔwje lɔ Njesigɔneɔ ree dɔdilaloo'g neelé mba kar sí j'wɔije keneŋ gɔ nékulje lɔ sí nɔ'd bèe wa.

- ⁵See gelee ban ba seɪ ar sí j'undaje loo mee bee gé Ejiptə n'teeje raga gə mba ree sə sí mee loo gé majel gé nee bée wa. To loo gé dəw askəm dubu kó keneɲ el ləm, kag-kodé, gə nduú gə kag-di godo keneɲ ləma, mán-kai kara godo keneɲ ləm tɔ.
- ⁶Moyis gə Aarɔ sa rɔ dee rɔ koso-dəwje'g neelé d'aw tarəw kəi-kubu-kinga-nə'g. Deɛ toso naɲg bəbərə-bəbərə ndá rənduba lə Njesigəneɔ teɛ kəm dee'g.
- ⁷Njesigəneɔ ula Moyis pana:
- ⁸Un kag-tɔs ndá i seɪ gə ŋgokɔɪ Aarɔ, mboje koso-dəwje dɔ nə'd. Seɪ a kulaje mbal ta kəm dee'g, ndá mbal lé a kar dee mán: i a kar mán teɛ kaar mbal'g neelé kar dee ndá i a kar koso-dəwje gə nékulje lə dee d'ai ya.
- ⁹Moyis aw un kag-tɔs gé to nɔ Njesigəneɔ'g to gé yeɛ un ne ndia aree lé.
- ¹⁰Moyis gə Aarɔ mbɔ koso-dəwje dɔ nə'd kaar mbal'g. Tɔbəi Moyis ula dee pana: Ooje ta ba, seɪ njékɔsta-rəwje! See jeɛ j'askəm kar mán teɛ kaar mbal'g neelé ar sí wa.
- ¹¹Yen ŋga Moyis un jia gé tar unda ne mbal gə kag-tɔs ləa gɔl joo. Ndá mán teɛ kaar mbal'g tir-tir ar koso-dəwje gə nékulje lə dee d'ai tɔ.
- ¹²Yen ŋga Njesigəneɔ ula Moyis gə Aarɔ pana: Mbata kəm gé seɪ ɔmje mee sí dɔm'g gə mba kundam gə kəmee kəm Israelje'g el lé gelee gé nee ba, seɪ a karje koso-dəwje neelé d'andə ne mee bee gé ma m'ar dee lé el gə mbəa.
- ¹³Yee ba to mán gé Meriba, loo gé Israelje d'omɔ gə Njesigəneɔ ne yeɛ riba dɔ meenda londonɔ ləa mbuna dee'g lé.

Edɔmje d'ɔg Israelje loo dəs mee bee'g lə dee

- ¹⁴Loo gé d'isi Kades lé Moyis ula njékaɪkulaje rɔ mbai gé Edɔm mba kar dee d'ulá pana: Aa oo, ta gé ŋgakɔɪje gé to Israelje pa ba nee: Némeekɔje lai gé teɛ dɔ sí'g lé i oo gao ya.
- ¹⁵Bausije-je d'aw mee bee gé Ejiptə ləm, jeɛ j'isije keneɲ kur sí əw ləm tɔ. Ne njé gé Ejiptə lé ra sə sí majel, jeɛ gə bɔ síje-je lé tɔ.
- ¹⁶Jeɛ nɔ rɔ Njesigəneɔ'g ndá yeɛ oo ndu nɔ lə sí ya. Yeɛ ula kura ləa gé dara aree ar sí j'undaje loo mee bee gé Ejiptə n'teeje. Aa oo, basinè j'isije Kades, bee-boo gé to ŋgaɲ dɔ naɲg bee'g ləi.
- ¹⁷Maji kari yɔ loo ar sí n'dəsje mee bee'g ləi, j'a kundaje mee ndɔje əsé loo nduúje gaɲg dana el ləm, j'a kaije mán gé mee bwa-manje'g lə sí el ləm tɔ, j'a njaaɲe gə rəw-kwɔi lə mbai bó j'a kawje yo-yo nee-nee el saar j'a kundaje ne dɔ naɲg bee ləi gaɲgje.
- ¹⁸Edɔm tel ila dee keneɲ pana: Seɪ a dəsje mee bee'g ləm ndə el, bó lé seɪ dəsje ndá m'a teɛ tila kəm sí gə kiambas.
- ¹⁹Israelje d'ilá keneɲ pana: Jeɛ j'a kawje gə rəw-kwɔi ba, bó lé jeɛ gə nékulje lə sí j'aije mán ləi ndá j'a kogaije laree, j'a dəsje gə gɔl sí tar ya bó j'a raje né gé raɲg el.

²⁰Yeḗ tel ila dee'g pana: Seḷ a dəsje ndā el! Ndá Edóm teḗ tila kəm dee gə boo-njérɔje gə ji dee bar m̀er-m̀er.

²¹Togábè ba Edóm ɔg Israélje loo dəs dɔ naŋg bee'g læa. Bèe ba Israélje d'ɔs tel d'un rəw gə raŋg tɔ.

Kwəi lə Aarɔ

²²Koso-dəwje gə Israél lai d'ḷ bee gə Kades d'aw ndá deḗ teḗ mbal gə Hɔr.

²³Njesigəneḗ ula Moyis gə Aarɔ ta mbɔr mbal gə Hɔr gə to rəw-nim-bee gə Edóm pana:

²⁴Aarɔ a gə kwəi kaw kiŋga njé'g læa, yeḗ a kandə mee bee gə ma m'ar Israélje lé el mbata seḷ ɔsje ndukun ləm gə wɔji dɔ mán gə Meriba lé rəw.

²⁵Maji kari ar Aarɔ gə ŋgonee Eləajar d'uba dɔ mbal gə Hɔr.

²⁶Maji kari tɔr kubuje gə rɔ Aarɔ'g tula rɔ ŋgonee Eləajar'g. Lée neelé ba Aarɔ a gə kwəi keneḗ kaw kiŋga njé'g læa.

²⁷Moyis ra né gə Njesigəneḗ un ndia mba karee ra lé. Deḗ d'uba dɔ mbal gə ria lə Hɔr kəm koso-dəwje lai gə mbɔ dɔ nḷ lé tɔ.

²⁸ Moyis tɔr kubuje rɔ Aarɔ'g tel tula rɔ ŋgonee Eləajar'g. Lée neelé ba Aarɔ wəi keneḗ dɔ sém mbal'g tɔ. Ndá Moyis gə Eləajar ba risi dɔ mbal'g lé d'ur naŋg.

²⁹Loo gə koso-dəwje lai d'oo to gə kəmə lə Aarɔ godo mbḷ ndá njémeekəije lə Israél lai lé nɔ d'wa ne ndòo yoo Aarɔ as ndɔ dee rɔ-munda tɔ.

Bula lə Israélje 21

Israélje dum dɔ Kanəje

¹ Mbai gə Arad gə to dəw gə Kanə gə sí par gə dɔkɔl lé oo ta lə Israélje to gə d'isi d'aw gə rəa'g gə rəw gə Atarim ndá yeḗ ḷ aw rɔ gə Israélje wa njé gə nḗje mbuna dee'g.

²Yen ŋga Israélje manrɔ dee d'ar Njesigəneḗ pana: Bó lé i ɔm dəwje neelé ji sí'g ndá j'a tuji bee-boo lə dee pugudu-pugudu ya.

³Njesigəneḗ oo ndu Israélje ya, bèe ba yeḗ yḷ njé gə Kanə lé ji dee'g. Togábè deḗ manrɔ dee mba tuji dee ne pugudu-pugudu, deḗ ləm, gə bee-booje lə dee ləm tɔ, bèe ba loo neelé d'unda ne ria lə Ɔrma.

Larkas gə léḗ ndaji ne li

⁴ Deḗ d'ḷ dɔ mbal gə Hɔr d'aw par gə rəw gə baa-boo gə ria lə Baa-kas mba gḷ gir bee gə Edóm'g.

⁵ Koso-dəwje lé meḗ dee ila kas rəw-kaw dee'g ndá deḗ pata gə yèr d'ɔs ne Ala gə Moyis rəw pana: See ban ba seḷ ar sí j'undaje loo mee bee gə Ejiptə n'teeje mba

kar sí j'wəije dɔdilaloo'g wa. Mbata muru godo ləm, mán kara godo ləm tɔ, tɔbəi néso gá kəməndoo neelé teɛ baj əm sí'g boi.

⁶Gelee gá nee ba Njesigəneɔ ula ne gə lije gá tɔ too to gá pər bəe mbuna dəwje'g lé, deɛ tɔ dəwje d'ar dəwje gá Israel bula d'wəi ne.

⁷Koso-dəwje lé ree rɔ Moyis'g d'ulá pana: Jee n'raje kaiya mbata jee m'paje ta gə yər j'ɔsje ne Njesigəneɔ rəw ləm, j'ɔsi ne i rəw ləm tɔ. Bəe ndá maji kari ra tamaji ta Njesigəneɔ'g mba karee ɔs lije neelé rɔ sí'g rəw gá ranɔ. Ndá Moyis kara ra tamaji mbata lə dəwje lé ya tɔ.

⁸Njesigəneɔ ula Moyis pana: Maji kari léɛ lar ndaji ne li gá tɔ too to gá pər bəe lé ndá neɔ dɔ kag gá tar, nana ba gá li teɔ ba un kəmee gá tar aa ne néndaji li neelé ndá a kaji ya.

⁹Moyis léɛ lar gá kas ndaji ne li lé neɔ dɔ kag gá tar, bəe ba nana ba gá li teɔ ne yeɛ un kəmee aa ne li gá léɛ gə larkas lé ndá aji ya tɔ.

Israelje d'aj dɔ bee gá Moab sub

¹⁰Israelje d'ij d'aw ndá d'wa loo-si dee loo gá Obot'g.

¹¹Deɛ d'ij Obot ndá d'aw d'wa loo-si dee par gá Ije-Abarim gá to dɔdilaloo gá wɔji dɔ Moab njoroŋ par gá loo-kuba'g lə kàr.

¹²D'ij léé'g neelé d'aw d'wa loo-si dee mee wəl-loo gá Jered'g.

¹³D'ij keneɔ d'aw d'wa loo-si dee kel tura-baa gá Arnɔ gá ij dɔ nanɔ'g d lə njé gá Amor aw dɔdilaloo'g, mbata Arnɔ lé to rəw-nim-bee lə Moabje, gá to mbuna njé gá Moab'g gə njé gá Amor'g.

¹⁴Gelee gá nee ba, deɛ pa ne mee maktub gá ria lə Maktub-Rɔje lə Njesigəneɔ pana: Baheb gá to Supa ləm, gə kəm baa gá Arnɔ gá ula ləma,

¹⁵gə kəm-rəbeeje gá d'ij par gá Ar d'aw njal teɛ rəw-nim-bee gá Moab ləm tɔ.

¹⁶Deɛ d'ij léé'g nee d'aw Beer. Bwa-mán gá Beer neelé ba to loo gá Njesigəneɔ ula Moyis ta keneɔ pana: Mbɔ koso-dəwje dɔ nɔ'd ndá m'a kar dee mán d'ai.

¹⁷Yen ŋga Israelje d'ɔs pa nee pana: Bwa-mán, gá teɛ gə mán! ɔsje pa ulaje ne rɔnduba dəa'g!

¹⁸Bwa-maje gá mbaije d'ur dee ləm, Gá mbai dɔ koso-dəwje kara d'ur dee ləm tɔ Gə kag-mbaije lə dee ləm, gə kag-tɔsje lə dee ləm tɔ! D'ij dɔdilaloo'g d'aw teɛ Matana: d'ij Matana d'aw Nahaliel,

¹⁹d'ij Nahaliel d'aw Bamot,

²⁰d'ij Bamot d'aw wəl-loo gá to dɔ nanɔ gá Moab, dɔ sém mbal gá Pisga gá duu dɔ dɔdilaloo lé.

Israel dum dɔ mbaije joo gá ri dee lə Sihon gə ɔg

- 21** Israelje d'ula njékaikulaaje rɔ Sihon'g, mbai læ Amɔrje mba kar dee d'ulá pana:
- 22** Yá loo ar sí n'dəsje mee bee'g læi, j'a kawje mee ndɔje'g əsé loo nduúje'g el læm, j'a kaije mán gó mee bwa-manje'g el læm tɔ, j'a njaaje gə rəw-kwɔi læ mbai ya ba saar kunda ne dɔ nanɔ bee læi ganɔ.
- 23** Sihɔ yá loo ar Israelje dəs dɔ nanɔ bee'g læa el, bɛe ba yeɛ mbɔ dəwje læa lai tee aw tila kəm ne Israelje gó rɔ dɔdilaloo'g, deɛ tee Jahas ndá deɛ rɔ gə Israelje.
- 24** Israelje tɔl dee gə kiambas, tɔbɔi deɛ taa bee læa un kudɛe Arnɔ saar tee Jabok læm, saar rəw-nim-bee læ njé gó Amɔje læm tɔ, mbata rəw-nim-bee læ njé gó Amɔje lé nɔgəm kègègè.
- 25** Israelje lé taa bee-booje læ deɛ lai ndá d'isi mee bee-booje'g læ Amɔrje lai, mee bee gó Esbon læm, gə nɔgan-beeje lai gó gugu dɛa sub læm tɔ.
- 26** Mbata Esbon lé to bee-boo læ Sihɔ, mbai læ Amɔrje, yeɛ lé rɔ gə mbai gó ɔ bee gó Moab kédé taa ne beeje lai jia'g saar tee Arnɔ tɔ.
- 27** Gelee gó nee ba njénɔpaje pa ne pana: Gó reeje Esbon! Maji kar dee tel gɔl bee-boo læ Sihɔ gogo læm, Nɔgəmee kègègè læm tɔ!
- 28** Mbata pər i Esbon læm, Ndɔ pər i bee-boo'g læ Sihɔ læm tɔ, Yeɛ roo Ar-Moab læm, Gə mbaije gó d'isi dɔdərlooje gó Arnɔ læm tɔ.
- 29** Meeko a koso dɔi'g, i bee gó Moab! Seɔ dəwje gó Kemos, seɔ saije mba! Yeɛ ar nɔganeeje gó dɔngam tel to njékaɔ nɔ njébaje'g læ dee læm, Yá nɔganeeje gó dené ar dee tel to bərje Le Sihɔ, mbai læ Amɔrje læm tɔ.
- 30** Jeɛ n'ɔ deɛje gə bandanɔje: Néje lai tuji bee gó Esbon saar tee Dibɔ: Jeɛ n'tujiye loo saar n'teeje Nopak læm, Saar n'teeje Médeba læm tɔ.
- 31** Israelje ra bee mee bee'g læ Amɔrje.
- 32** Moyis ula njétənlooje Jajer mba kar dee d'oo, bɛe ba deɛ taa bee-booje gó gugu dɛa læm, deɛ tuba Amɔrje gó d'isi keneɔ læm tɔ.
- 33** Deɛ d'ɔs tel d'un rəw gó aw gó Basan. ɔg, mbai gó Basan, tee tila kəm dee gə koso-dəwje læa lai mba rɔ sə dee kɔbee gó Edrei.
- 34** Njesigəneɔ ula Moyis pana: Bəlee el, mbata m'yá jii'g, yeɛ gə dəwje læa lai læm, gə bee læa læm tɔ, i a ra səa to gó i ra ne gə Sihɔ, mbai læ Amɔrje gó si Esbon bɛe lé ya.
- 35** Togábè ba deɛ tɔlee, yeɛ gə nɔganeeje gó dɔngam, gə dəwje læa lai, ar dee d'yá dəw kára kara el ndá deɛ taa bee læa tɔ.

Bula læ Israelje 22

Balak ula kula bər Balaam

- ¹Israëlje d'ï d'aw ndá d'isi ndag-loo gé Moab kel tura baa gé Jurde gé nu gé wóji do Jeriko njoron.
- ²Balak, ngolə Sipər, oo néje lai gé Israëlje ra gə Amərje lé.
- ³Bèe ba dəwje gé Moab lé bəl unda dee badə ganğ dee ləm, d'unda bala tigi-tigi ləm tɔ mbata bula lə Israëlje gé d'isi ree gé rɔ dee'g lé.
- ⁴Moabje d'ula ngatɔgje gé Madian pana: Koso-dəwje neelé d'a gə tuji néje lai gé gugu dɔ sí asəna gə maŋg gé ton muje ləm-ləm mee ndɔje'g bèe. Mee ndəa'g neelé Balak, ngolə Sipər ba to mbai gé Moab.
- ⁵Yeɛ ula njékaɪkulaje rɔ Balaam'g, ngolə Beɔr gé si bée gé Petor ta baa'g, mee bée'g lə dəwje ləa mba kar dee baree d'ulá pana: Aa oo, dəwje gé d'ï Ejiptə lé taa loo pəl-pəl ndá deɛ d'isi mbɔrm'g nee dəb nga.
- ⁶Ma m'ra ndòo rɔi'g, maji kari gé ree, pata ila ne ndɔl dɔ dəwje'g neelé am mbata siŋga dee ur dɔm'g, banelə yee ba m'a kaskəm rɔ ne sə dee ləm, m'a kaskəm tuba dee ne mee bée'g ləm tɔ, mbata ma m'gər gao, yeɛ gé i tɔr ndui dəa'g ndá ndutɔr nai səa ləm, yeɛ gé i ila ndɔl dəa'g kara ndɔl wa dəa ləm tɔ.
- ⁷Ngatɔgje gé Moab gə ngatɔgje gé Madian d'ɔd d'aw gə né gé kə kar njenékoo lé ji dee'g. Deɛ teɛ rɔ Balaam'g ndá deɛ ndaji taje gé Balak pa lé d'aree oo tɔ.
- ⁸Balaam ula dee pana: Maji kar sí toje naŋg nee loondul gé nee, ndá m'a kila sí keneŋ gə goo ta gé Njesigəneɔ a kulam lé ba. Togəbè ba dəwje gé boo neelé to ne rɔ Balaam'g.
- ⁹Ala ree rɔ Balaam'g dəjee pana: See dəwje gé to kəi ləi lé to naje wa.
- ¹⁰Balaam ila Ala keneŋ pana: Balak, ngolə Sipər, mbai gé Moab ba ula dee rɔm'g mba kar dee d'ulam pana:
- ¹¹Aa oo, dəwje gé d'ï Ejiptə lé taa loo pəl-pəl, maji kam m'aw m'pata m'ila ne ndɔl dɔ dee'g m'ar neɛ, banelə yee ba n'a kaskəm rɔ ne sə dee ləm, n'a kaskəm tuba dee ne ləm tɔ.
- ¹²Ala ula Balaam pana: I a kaw sə dee el, i a pata kila ne ndɔl dɔ dəwje'g neelé el to mbata ma m'tɔr ndum dɔ dee'g mbə.
- ¹³Balaam ï ta gə ndɔ ula dəwje gé boo lə Balak lé pana: Telje awje bée lə sí mbata Njesigəneɔ ɔgm loo kaw sə sí.
- ¹⁴Dəwje gé boo gé Moab lé d'ï tel d'aw rɔ Balak'g d'aw d'ulá pana: Balaam lé mbad ree sə sí.
- ¹⁵Balak tel ula dəwje gé boo gé ranğ gé bula d'unda njé gé kédé ləm, gə ri dee bar unda mar deeje gé kédé ləm tɔ.
- ¹⁶Deɛ teɛ rɔ Balaam'g d'ulá pana: Balak, ngolə Sipər pa togəbè pana: Maji kari ar dəw kára kara ɔgi loo ree rɔ neɛ'g el,

17 mbata n'a kila ribarje bəd-bəd dɔi'g ləm, n'a ra néje lai gé i a gə kula nee ləm tɔ, nee n'ra ndòo rɔi'g mba kari ree pata ila ne ndɔl dɔ dəwje'g neelé ar nee ya.

18 Balaam tel ula kuraje lə Balak lé pana: Bó lé Balak a kam kəi ləa gé larnda gə larlor rusu ya kara m'a kaskəm ra né kára kara gə dɔrɔm el, lé to né gé tɛ ba əsé né gé boi kara m'a kaskəm kɔs ne ndukun lə Njesigəneə Ala rəw el.

19 Basinè ma m'ra ndòo rɔ sɪ'g, maji kar sɪ toje nanɔ nee loondul'g nee ba mba kam m'gər ta gé Njesigəneə a kulam lé bəi.

20 Ala ree rɔ Balaam'g loondul'g ulá pana: To gé dəwje neelé ree bari gé bar lé ndá ɔta aw sə dee, ne né gé m'ulai ba i a ra ya.

21 Balaam ɔta gə ndɔ rad, tɔ kali gir kɔ-mulayɛje'g ləa aw gə dəwje gé boo gé Moab lé nɔ'd.

Kɔ-mulayɛje lə Balaam

22 Oɔg lə Ala ɔ səa pu mbata kaw gé yee aw lé, ndá kura lə Njesigəneə gé dara ree ganɔg rəw neə'g gə mba komə səa. Balaam lé si dɔ kɔ-mulayɛje'g ləa, tɔbəi kuraje ləa joo d'aw səa nɔ'd tɔ.

23 Kɔ-mulayɛje lé oo kura lə Njesigəneə gé dara gé aar rəbə gə kiambas gé ɔr sɔlee'g gé to jia'g, ndá yee yə rəw tel ur mee wala'g. Balaam kunda kɔ-mulayɛje mba kwá kilá rəbə.

24 Kura lə Njesigəneə lé ɔd aw aar kila-rəw gé unda mee nduúje dana ganɔg, ndògo-bɔrɔ to mbɔr rəwje'g lé joo bɔr.

25 Kɔ-mulayɛje lé oo kura lə Njesigəneə lé ndá yee usu rəa kaar ndògo-bɔrɔ'g orè gɔl Balaam kaar ndògo-bɔrɔ'g ndəɔ. Ndá Balaam tel kundá ya tɔbəi.

26 Kura lə Njesigəneə ɔd lam gé kédé ndá aw aar loo gé njɔ-njɔ'g gé loo tel rɔ gə dɔkɔl əsé gə dɔgel godo'g.

27 Kɔ-mulayɛje lé oo kura lə Njesigəneə lé ndá yee guru nanɔ rug gel Balaam'g. Oɔg lə Balaam ɔ səa pu aree kunda kɔ-mulayɛje lé gə kag.

28 Njesigəneə tee ta kɔ-mulayɛje aree dəji Balaam ta pana: See dɪ ba ma m'ra səi ba i kundam ne gɔl munda gə mbəa bəe wa.

29 Balaam tel ila kɔ-mulayɛje'g pana: Mbata i kən səm, bó lé kiambas to jim'g ndá m'a tɔli gé léegəneeya.

30 Kɔ-mulayɛje tel dəji Balaam pana: See ma m'to kɔ-mulayɛje ləi gé i aw ubam aw səm loo ta-ta saar tee bogənè el wa. See ma m'ra səi né togəbè ta-ta ya wa. Ndá yee tel ilá keneɔ pana: Wah!

31 Togəbè Njesigəneə ar kəm Balaam inja ndá Balaam oo kura lə Njesigəneə gé aar rəbə gə kiambas gé ɔr sɔlee'g jia'g lé ndá yee ula dəa nanɔ unda barmba dəb kəmee nanɔ.

³²Kura lə Njesigəneḡ dəjee pana: See mbata dī ɓa i kunda kɔ-mulayɛje ləi ɔɔl munda gə mbəa wa. Aa oo, ma nja m'teḡ m'ree mba kɔgi rəw mbata ma m'oo to gə rəw-kabi to rəw-tuji ya.

³³Kɔ-mulayɛje lé oom ndá yee ɔs nɔm'g tel as ɔɔl munda mbə, ɓó lé yee ɔs nɔm'g tel bèe el ndá m'a gə tɔli-i, ne yee lé ɓa m'a kyá kəmba.

³⁴Balaam ula kura lə Njesigəneḡ pana: Ma m'ra kaiya mbata ma m'gər to gə i ɓa gaŋg rəw nɔm'g bèe el, ɓasinè ɓó lé i ndigi səm el ndá m'a tel kaw ɓee ŋga.

³⁵Kura lə Njesigəneḡ lé ula Balaam pana: Aw gə dəwje neelé ne taje gə m'ulai ɓa i a tel ndaji kar dee ya. Bèe ɓa Balaam ɔd aw ne gə dəwje gə boo lə Balak lé.

Balaam gə Balak d'ingə nḡ

³⁶Balak oo to gə Balaam si ree ndá yee teḡ aw mba tila kəmee, aw saar teḡ ɓee-boo gə Moab gə to ta baa gə Arnɔ gə to ŋgaŋ rəw-nim-ɓee.

³⁷Balak dəji Balaam pana: See m'ula kula m'ɓari el wa. See gelee ban ɓa i ree rɔm'g el wa. See m'askəm kila riɓar dɔi'g el wa.

³⁸Balaam ila Balak'g pana: Aa oo, ma m'ree rɔi'g mbə, ɓasinè see m'a kaskəm pata gə ban-ban kara to gə məəm ndigi wa. Taje gə Ala a kula tam'g ɓa m'a kulai ɓəi.

³⁹Balaam i aw gə Balak nḡ'd ndá deḡ teḡ Kirjat-Husɔt.

⁴⁰Balak inja maŋje gə badje gə məs ndá yee ula ne ar Balaam gə dəwje gə boo gə d'isi səa nḡ'd lé.

Balaam tɔr ndia dɔ Israɛlje'g

⁴¹Bèlè gə ndɔ, Balak ɔr Balaam aw uba səa dɔ loo gə ɓaree Bamot-Baal ar Balaam oo dəb Israɛlje gə kudu kára tɔ.

Bula lə Israɛlje 23

¹Balaam ula Balak pana: Maji kari ra loo-nékinjanéməsje as siri loo gə nee'g am, tɔɓəi wa dɔ ɔɔl ɓɔ maŋje siri gə ɓàl badje siri loo gə nee'g am tɔ.

²Balak ra né gə Balaam ulá lé, bèe ɓa Balak gə Balaam d'inja ɓɔ maŋg kára gə ɓàl badə kára loo-nékinjanéməsje'g kára-kára lai ya.

³Balaam ula Balak pana: Aar mbɔr nékinjaməs'g ləi gə kə roo lé dəb ndá m'a sa rɔm gə kédé lam, banelə Njesigəneḡ a ree kiŋgam keneŋ, tɔɓəi né gə yee a riba səm dəa lé m'a kulai ɓəi. Ndá yee ɔd tuga dɔ loo aw gə tar.

⁴Ala ree inḡa Balaam ndá Balaam ulá pana: Ma lé m'ɔɔl dɔ loo-nékinjanéməsje as siri ləm, ma m'inja ɓɔ maŋg kára gə ɓàl badə kára loo-nékinjanéməsje'g kára-kára lai ləm tɔ.

⁵Yen ŋga Njesigəneḡ ula ta ta Balaam'g tɔɓəi ulá pana: ɔs tel aw rɔ Balak'g mba kulá ta togəbè.

- ⁶Yee ɔs tel aw rəa'g, ne aa oo, Balak aar mbɔr nékinjaməs'g læa gə kə roo lé dəb, yee gə dəwje gə boo gə Moab lai səa nɔ'd.
- ⁷Balaam ula dee ta læa gə ndəree togəbè pana: Balak lé am m'ɪ Aram m'ree ləm, Mbai gə Moab am m'ɪ dɔ mbalje gə ri dee læ Ber m'risi m'ur naŋg ləm tɔ pana: M'ree, m'pata m'ila ne ndɔl dɔ Jakob'g m'ar nee! M'ree m'ar oŋg ləm ɪ səm dɔ Israəlje'g tɔ!
- ⁸See m'a kar oŋg ɪ səm loo gə Njesigəneɔ ar oŋg ɪ səa el lé to gə ban wa.
- ⁹Dɔ sém mbalje'g lé m'oo dee ləm, Dɔ diŋgri-looje'g lé m'aa dee gərərə ləm tɔ. To dəwje gə loo-si dee to bəd ləm, Deɛ tura dee nɔ'd gə ginkoji dəwje gə raŋg el ləm tɔ.
- ¹⁰See nɔ ba askəm tura babur læ Jakob Esé a tura ges Israəlje gə kudu kára ne nai kudu munda bæi wa. Maji kam m'wəi yoo læ njémeekarabasurje ləm, Maji kar rudu ndɔje ləm tɔ asəna gə kə dee-dee ləm tɔ!
- ¹¹Balak ula Balaam pana: See dɪ ba i ra səm bèe wa. Ma m'bari mba kari pata ila ne ndɔl dɔ njébajə'g ləm ne aa oo, i tɔr ndui dɔ dee'g gə tɔr.
- ¹²Yee ilá keneŋ pana: See ta gə Njesigəneɔ ula tam'g lé m'a pa gə goo rəbee el wa.
- ¹³Balak ulá pana: Bèe ndá maji kari ree səm loo gə raŋg'd mba kari oo dee ya bæi, i a koo ges dee ba bó i a koo deɛ lai el. Lée neelé ba maji kari pata ila ne ndɔl dɔ dee'g am ya.
- ¹⁴Yee aw səa mee ndɔ'g læ Sopim gə to sém mbal'g læ Pisga, yee gɔl loo-nékinjanéməsje keneŋ as siri ndá yee inja bɔ maŋg kára gə bəl badə kára gə məs loo-nékinjanéməsje'g kára-kára lai.
- ¹⁵Balaam ula Balak pana: Aar loo gə nee'g mbɔr nékinjaməs'g læi gə kə roo dəb ndá m'a kaw mba kiŋga Ala ba.
- ¹⁶Njesigəneɔ ree iŋga Balaam ndá yee ula ta təa'g tɔbəi ulá pana: ɔs tel aw rɔ Balak ndá i a kulá ta togəbè.
- ¹⁷Yee ɔs tel aw rəa'g ndá aa oo, Balak lé aar gə dəwje gə boo gə Moab nɔ'd mbɔr nékinjaməs'g læa gə kə roo lé dəb tɔ. Balak dəjee pana: See ta dɪ ba Njesigəneɔ pa wa.
- ¹⁸Balaam ula dee ta læa gə ndəree togəbè pana: Balak, ɪta gə mba koo ta! Ngolə Sipɔr, lel mbii gə rɔm'g nee!
- ¹⁹Ala to dəw ba a pa taŋgɔm el ləm, Yee to ŋgolə dəw ba a pata tel ne ndia el ləm tɔ. Ta gə yee pa lé see yee a ra née el wa. Né gə yee wɔji njaŋg lé see yee a ra karee ɔr njal el wa.
- ²⁰Aa oo, ma m'iŋga ndukun mba kam m'tɔr ndum dɔ dee'g, Yee lé tɔr ndia dɔ dee'g ndá m'a telee bəd el.

²¹Yee oo néra kori-kori rɔ Jakob'g el ləm, Yee oo néra gá lal najee rɔ Israelje'g el ləm tɔ. Njesigəneə, Ala læa nai səa ləm, Yee to mbai læa læma, gə gin rɔkal læa ləm tɔ.

²²Ala ar dee d'unda loo mee bee gá Ejiptə tee ləm, Yee nja siŋgá to to gá dadɔg bəe mbata læ dee ləm tɔ.

²³Nésukəmloo askəm ra né kára kara gə Jakob el ləm, Ndil nékoo askəm ra né gə Israel el ləm tɔ, Loo gá ndəa gá d'wɔji lé as lé mbə ndá d'a kula Jakob gə Israel pana: Yee ba gá kula ra Ala.

²⁴Aa oo, to dəwje gá d'íta asəna gə kɔ toboj ləm, Gə duu loo bururu asəna gə toboj gá ita bəe ləm tɔ, Yee a to naŋg el saar né gá yee wá lé a sɔ lai ləm, Yee a kai məs deɣ gá yee ar dee doo ləm tɔ.

²⁵Balak ula Balaam pana: 'Bó lé ila ndɔl dɔ dee'g el ndá, maji kari tɔr ndui dɔ dee'g el tɔ.

²⁶Balaam ila Balak keneŋ pana: See ma m'ulai kédé m'pana: M'a ra néje lai gá Njesigəneə a pa. See m'pa bəe el wa.

Ndutɔr læ Balaam gá njekəm'g munda

²⁷Balak ula Balaam pana: Bəe ndá gá ree, m'a kaw səi loo gá raŋg'd, dɔmaji-nà lé neelé ba mee Ala a lelee mba kari pata ila ne ndɔl dɔ dəwje'g neelé am bəi.

²⁸Balak aw gə Balaam dɔ sém mbal gá Peɔr, loo gá bó lé dəw aar keneŋ ndá a kaskəm koo ne dɔdilaloo lé.

²⁹Balaam ula Balak pana: Maji kari ra loo-nékinjanéməsje as siri loo gá nee'g am ləm, wa dɔ gɔl bɔ maŋje siri gə bəl badje siri loo gá nee'g am ləm tɔ.

³⁰Balak ra né gá Balaam ulá lé ndá yee inja bɔ maŋg kára gə bəl badə kára gá məs loo-nékinjanéməsje'g kára-kára lai tɔ.

Bula læ Israelje 24

¹Balaam oo to gá mee Njesigəneə lelee mba karee tɔr ndia dɔ Israelje'g ndá, yee aw mba saŋg nésukəmlooje to gá kédé lé el ŋga nɛ yee tel kəmee par gá dɔdilaloo'g ba.

²Balaam un kəmee gá tar ndá yee oo Israelje gá d'isi loo-si dee'g gə goo ginkoji læ dee læ dee. Tɔbəi Ndil Ala tee dəa'g tɔ.

³Balaam pata gá gə ndəree nee pana: Ta læ Balaam gá ŋgolə Beɔr ləm. Ta læ dəw gá kəmee to jè ləm,

⁴Ta læ yee gá ndu Ala oso mbia'g ləm, Yee gá né rəa gá miɔdi aree oo Bao-siŋgamon læma, Yee gá unda barmba ndá yee tee kəmee'g ləm tɔ.

⁵Ɔi Jakob, kəi-kubuje læi lé maji péd-péd! Ɔi Israel, loo-siije kara to bəe ya to!

⁶Dee to gé kédé-kédé asəna gə wəl-looje ləm, Asəna gə loo-kamnaije gé ta baa'g bəe ləm, Asəna gə ndujaje gé Njesigəneə məa dee ləma, Asəna gə kag-sədrəje gé to ta manje'g ləm tɔ.

⁷Man ɿ ku-golėje'g ləa ruba nanɣ ləm, Manje gé to yaɿ lé ar kó-dubu ləa unda ne kəm gəsəsə ləm tɔ. Mbai ləa ur dɔ Agag'd ləm, Beekɔ ləa kara dum dɔ loo ləm tɔ.

⁸Ala ar dee d'unda loo mee bəe gé Ejiptə tee ləm, Yee nja siŋgá to asəna gə kə dadɔg bəe mbata lə dee ləm tɔ. Dee ti ginkoji dəwje gé d'ɿ sə dee lé mbidi-mbidi ləm, Dee ganɣ siŋga dee dana dɔguru-dɔguru ləma, Dee rɔ dee gə bandanɣje lə dee ləm tɔ.

⁹Dee d'udu kəji dee ndugu to ne nanɣ asəna gə toboɿ, asəna gə kɔ toboɿ bəe: See nɔ ba a kar dee d'uba nanɣ d'ɿ wa. Maji kar ndutɔr nai gə yee gé tɔr ndia dɔ s'g ləm, Maji kar ndɔl wa dɔ yee gé pata ila ne ndɔl dɔ s'g ləm tɔ!

¹⁰Oŋg lə Balak ɿ səa pu dɔ Balaam'g ndá yee unda jia pá, ula ne Balaam pana: Ma m'bari mba kari pata ila ne ndɔl dɔ njəbaje'g ləm, ne aa oo, i tɔr ndui dɔ dee'g as gəl munda ŋga.

¹¹Basinè, ɔd aw loo ləi! Kédé m'ulai to gé m'a gə kila riɓarje gé boo dɔi'g ne aa oo, Njesigəneə ɔgi loo kiŋga dee ya.

Balaam ila mber rənduba lə Israel gé a gə ree gogo

¹²Balaam ila Balak keneɣ pana: Wai! see njəkaikulaɣe gé i ula dee rəm'g lé see m'ula dee togəbè el wa.

¹³Ma m'pana: Bó lé Balak a kam kəi ləa gé larnda gə larlɔr rusu ya kara m'a kaskəm ra né kára kara gə dɔrəm el, lé to né gé maji əsé to né gé majel kara m'a kaskəm kɔs ne ndukun lə Njesigəneə Ala ləm rəw el, ta gé Njesigəneə pa lé ya ba m'a ndaji kari. See ma m'pa bəe kédé el wa.

¹⁴Basinè aa oo, m'a tel kaw rɔ dəwje'g ləm. Gé ree ndá m'a kulai né gé dəwje neelé d'a ra gə dəwje ləi mee ndɔ gé d'a gə ree gogo bəi.

¹⁵Balaam ula dee ta gé gə ndəree togəbè pana: Ta lə Balaam, ŋgolə Bəɔr ləm, Ta lə dəw gé kəmee to jè ləm,

¹⁶Ta lə yee gé ndu Ala oso mbia'g ləm, Yee gé gər né gé Njekurdɔloo wɔji mée'g mba ra ləm, Yee gé né rəa gé mɿdi aree oo Bao-siŋgamonɣ ləma, Yee gé unda barmba ndá yee tee kəmee'g ləm tɔ.

¹⁷Ma m'ée ne to gé basinè el bəi, Ma m'ea, ne aar mbɔrm'g dəb el tɔ. Kérémé ɿ rɔ Jakob'g ləm, Kag-mbai ɿ rɔ Israel'g ləm tɔ. Yee kunda ŋgo nɔ njé gé Moab tɔ ləm, Yee kunda dɔ ŋgalə Set lai ləm tɔ.

¹⁸Yee dum dɔ Edəm tel to ne mbai dəa ləm, Yee tel to mbai dɔ Seir gé to njəbɔ ləa ləm tɔ. Israelje nduba siŋgamonɣ lə dee gé raga.

¹⁹Yeɛ gé ɪ rɔ Jakob'g lé ɔ bee si ne gé mbai ləm, Yeɛ tuji ges dəwje gé nai mee bee-booje'g lə dee pugudu-pugudu ləm tɔ.

Balaam ila mber ta tuji lə njébjaje lə Israélje

²⁰Balaam oo Amalekje ndá yeɛ pata gé gə ndəree togábè pana: Amalekje to ginkoji dəwje gé singa dee ur dɔ mar deeje'g Nɛ ndɔ gé ranɔ, d'a tuji dee pugudu ya.

²¹Balaam oo Kenije ndá yeɛ pata ləa gé gə ndəree togábè pana: Gin loo-si sí ɲgəɲ ɲgəɲ-ɲgəɲ ləm, Loo-to sí to asəna gə kəi-yel gé to dɔ mbal'g ləm tɔ.

²²Nɛ d'a tuba Kenije, Loo gé Asirije d'a kwa dee bər lé.

²³Balaam pata ləa gé gə ndəree tɔbəi pana: Ai-i! Loo gé Ala a ra néje neelé see nɔ ba a si kəmba bəi wa.

²⁴Nɛ to-larje gé boo-boo d'a kɪ Kitim ree Ndá d'a kar Asirije d'oso kas ləm, D'a kar ɛbrəje kara d'oso kas ləm tɔ Tɔbəi yeɛ nja kara d'a tujee pugudu tɔ.

²⁵Balaam ɪ tel aw kəi ləa ləm, Balak kara ɔd aw loo ləa ləm tɔ.

Bula lə Israélje 25

Israélje d'ya rɔ dee dan magə-poleje'g

¹Israélje d'isi Sitim, koso-dəwje d'un kudu tusu rɔ dee kyɔ ji mɔdkaiya'g gə denéje gé Moab.

²Deɛ neelé bər koso-dəwje loo kinja né məsje'g kar magəje lə dee ndá koso-dəwje neelé d'usɔ né keneɲ ləm, d'ɔs kəji dee nanɔ nɔ magəje'g lə dee ləm tɔ.

³Israélje d'om nɔ'd gə magə Baal-Peɔr ndá oɲ lə Njesigəneɔ ɪ səa pu dɔ dee'g.

⁴Njesigəneɔ ula Moyis pana: Maji kari mbɔ mbaije lə koso-dəwje lai dɔ nɔ'd ndá i a kar dee tɔ dee tar nɔ Njesigəneɔ'g dan kərə mba kar boo-oɲ lə Njesigəneɔ gé to bəl kədm-kədm lé lal oso dɔ Israélje'g.

⁵Moyis ula njégaɲ-rəwtaje lə Israélje lé pana: Maji kar nana kara mbuna sí'g lé tɔl dee gé dan dəwje'g ləa gé d'om nɔ'd gə magə Baal-Peɔr lé.

⁶Aa oo, diɲgam kára mbuna Israélje'g ree gə dené gé Madian aw səa rɔ ɲgakeɔje'g kəm Moyis'g ləm, kəm koso-dəwje'g lə Israélje lai ləm tɔ, loo gé deɛ d'isi nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g tarəw kəi-kubu-kiɲga-nɔ'g lé.

⁷Loo gé Pines, ɲgolə Eləajar gé to ɲgolə Aarɔ gé njekinjanéməs lé oo togábè ndá yeɛ ɪta mbuna koso-dəwje'g neelé tɔbəi yeɛ un niɲga jia'g tɔ.

⁸Yeɛ ndolè goo diɲgam gé Israel lé saar teɛ mee kəi-kubu'g ləa ndá yeɛ tɔs dee gə niɲga joo bər gel kum dee'g, diɲgam gé Israel ləm, gə dené lé ləm tɔ. Togábè ba gin yoo-koso lé gaɲg ne ɲgəji mbuna Israélje'g.

⁹Deɛ gé d'wəi yoo-koso lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-sɔ (24.000).

10Njesigəneə ula Moyis pana:

11Pines, ngolə Eləajar gə to ngolə Aarɔ gə njekinjanéməs lé ar meeki jugugu ləm lal oso dɔ Israelje'g mbata yee nja ba malm rəa ngwɔd-ngwɔd mbuna dee'g ar mbɔl dəa ba ma m'tuji ne Israelje dan oŋg'd ləm el gə mbəa.

12Gelee gə nee ba i a kulá pana: Ma man rɔm m'aree mba karee si gə meelɔm ya.

13Yee ba a to manrɔ gə to gə nɔ gə wɔji dɔ kula nékinjaməs mbata læa ləm, gə mbata læ ngakeaje gə gé'e'g ləm tɔ, mbata mal Ala læa rəa ngwɔd-ngwɔd ləm, yee ra né uga ne dɔ kaiya læ Israelje ləm tɔ.

14Diŋgam gə Israel gə deɛ tɔlee nɔ'd gə dené gə Madian lé ria læ Jimri, ngolə Salu, yee to mbai dɔ njénojije læ gin bɔ gə kára mbuna Simeoje'g.

15Dené gə Madian gə deɛ tɔlee lé ria læ Kojbi, ngolə Sur, yee gə to mbai dɔ kudu-dəwje gə d'i mbuna njénojije'g læ gin bɔ gə kára gə si Madian tɔ.

16Njesigəneə ula Moyis pana:

17Maji kari ra né gə kədərə gə Madianje ndá tɔl dee ya,

18mbata deɛ nja ra sə sí né gə goso læ dee to gə njébaje læ sí bèe, su ne kəm sí su-su d'wɔji ne dɔ magə-Peɔr ləm, d'wɔji ne dɔ Kojbi, yee gə to ngolə mbai gə Madian, kɔnan dee gə deɛ tɔlee mee ndəa gə yoo-koso oso gə mbata læ magə-Peɔr lé ləm tɔ.

19Loo gə yoo-koso neelé wəi bəm mbə ndá

Bula læ Israelje 26

Tel tura ginkoji læ Israelje gə njekɔm'g joo

1 Njesigəneə ula Moyis gə Eləajar, ngolə Aarɔ gə to njekinjanéməs lé pana:

2Ar dee tura bula læ koso-dəwje gə to Israelje lai, un kudee dɔ deɛ gə ra læb rɔ-joo gə tar gə goo njénojije læ dee læ dee, gə to Israelje lai gə d'as kaw ta rɔ'g lé.

3Moyis deɛ gə Eləajar gə to njekinjanéməs lé d'ula dee ta ndag-loo'd gə Moab mbɔr baa gə Jurdɛ gə wɔji dɔ Jeriko njoron.

4Deɛ pana: D'a tura bula læ dee un kudee dɔ deɛ gə ra læb rɔ-joo'd gə tar, to gə Njesigəneə un ne ndia ar Moyis gə Israelje, loo gə d'unda ne loo mee bée gə Ejiptə teɛ lé.

5Rubɛ to ngondər Israel. Ngalə Rubɛ ba nee: Enok lé to ka Henokje, Palu lé to ka Paluje,

6Hesron lé to ka Hesronje, Karmi lé to ka Karmije tɔ.

7Deeje neelé ba to gel-bɔje læ Rubɛje, deɛ gə tura dee lé d'ai dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-munda gə dɔ dee tɔl siri gə dɔ dee rɔ-munda (43.730).

⁸Ngolə Palu to Eliab.

⁹Ngalə Eliab ba nee: Nemuel, gə Datan, gə Abiram. Datan gə Abiram neelé to gə mbuna dee-dee gə ƒar dee loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g lə koso-dəwje ƒa d'ɪ gə Moyis gə Aaro loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g lə njé'g lə Koré mee ndəa gə dee d'ɪ d'al ta d'ɔs ne ta lə Njesigəneə rəw lé.

¹⁰Dɔ nanj teɛ təa turu dee mée'g mag gə Koréje nɔ'd mee ndəa gə dee gə d'ɔm sə dee nɔ'd d'wəi ne lé ar pər roo ne dəwje tɔl-joo gə dɔ dee rɔ-mi (250), dee neelé tel to néndəji dəwje kər ya.

¹¹Nə ngalə Koré ƒa d'wəi sə dee nɔ'd el tɔ.

¹²Ngalə Simeɔ gə goo njémeekəije lə dee ƒa nee: Nemuel to ka Nemuelje, Jamɪ to ka Jamije, Jakɪ to ka Jakije,

¹³Jerak to ka Jerakje, Sawul to ka Sawulje.

¹⁴Deeje ƒa to njémeekəije lə Simeɔje, d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-joo gə dɔ dee tɔl-joo (22.200).

¹⁵Ngalə Gad, gə goo njémeekəije lə dee ƒa nee: Sepɔ to ka Sepɔje, Hagi to ka Haggije, Suni to ka Sunije,

¹⁶Ojni to ka Ojnije, Eri to ka Erije,

¹⁷Arod to ka Arodje, Areeli to ka Areelije.

¹⁸Deeje ƒa to njémeekəije lə ngalə Gad. Dee lai gə tura dee lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ gə dɔ dee tɔl-mi (40.500).

¹⁹Ngalə Juda ƒa nee: Er gə Onan nɛ Er gə Onan lé d'wəi mee ƒee gə Kanɔ.

²⁰Ngalə Juda gə goo njémeekəije lə dee ƒa nee: Sela to ka Selaje, Peres to ka Peresje, Jerak to ka Jerakje.

²¹Ngalə Peres ƒa nee: Hesron to ka Hesronje, Hamul to ka Hamulje.

²²Deeje ƒa to njémeekəije lə Juda gə tura dee lé. Dee lai d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-siri giree-misɔ gə dɔ dee tɔl-mi (76.500).

²³Ngalə Isakar gə goo njémeekəije lə dee ƒa nee: Tola to ka Tolaje, Puba to ka Pubaje,

²⁴Jasub to ka Jasubje, Simrɔ to ka Simrɔje.

²⁵Deeje nee ƒa to njémeekəije lə Isakar, gə tura dee lé. Dee lai d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-misɔ giree-sɔ gə dɔ dee tɔl-munda (64.300).

²⁶Ngalə Jabulɔ gə goo njémeekəije lə dee ƒa nee: Sered to ka Sardəje, Jaleel to ka Jaleelje.

- ²⁷Deeje nee ba to njémeekàije lə Jabiloje gá tura dee lé. Dee lai d'as dəwje təl-dəg-loo rɔ-misə gə dɔ dee təl-mi (60.500).
- ²⁸Ŋgalə Jisəb gə goo njémeekàije lə dee ba nee: Manasə gə Eprayim.
- ²⁹Ŋgalə Manasə: Makir to ka Makirje. Makir oji Galaad. Galaad to ka Galaadje.
- ³⁰Dee gá to ŋgalə Galaad ba nee: Jejer to ka Jejerje, Helek to ka Helekje,
- ³¹Asriel to ka Asrielje, Sikem to ka Sikemje,
- ³²Semida to ka Semidaje, Eper to ka Eperje.
- ³³Selopad, ŋgolə Eper lé oji ŋgon gá diŋgam el nɛ ŋganje gá dené ba yeɛ oji dee. Ri ŋgalə Selopad gá dené ba nee: Makla, Noa, Hogla, Milka, gə Tirsə.
- ³⁴Deeje ba to njémeekàije lə Manasə gá tura dee lé. Dee lai d'as dəwje təl-dəg-loo rɔ-mi giree-joo gə dɔ dee təl-siri (52.700).
- ³⁵Ŋgalə Eprayim gə goo njémeekàije lə dee ba nee: Sutela to ka Sutelaje, Beker to ka Bekerje, Tahan to ka Tahanje.
- ³⁶Ŋgalə sutela ba nee: Eran to ka Eranje.
- ³⁷Deeje nee ba to njémeekàije lə Eprayim, gá tura dee lé. Dee lai d'as dəwje təl-dəg-loo rɔ-munda giree-joo gə dɔ dee təl-mi (32.500).
- ³⁸Ŋgalə Bejami gə goo njémeekàije lə dee ba nee: Bela to ka Belaje, Asbel to ka Asbelje, Ahiram to ka Ahiramje,
- ³⁹Supam to ka Supamje, Hupam to ka Hupamje.
- ⁴⁰Ŋgalə Bela ba nee: Ard gə Naaman. Ard to ka Ardje, Naaman to ka Naamanje.
- ⁴¹Deeje nee ba to ŋgalə Bejami gá goo njémeekàije lə dee gá dee tura dee lé. Dee lai d'as dəwje təl-dəg-loo rɔ-sɔ giree-mi gə dɔ dee təl-misə (45.600).
- ⁴²Ŋgalə Dan gə goo njémeekàije lə dee ba nee: Suham to ka Suhamje. Deeje ba to njémeekàije lə Dan, gə goo tura gá tura dee lé.
- ⁴³Bula lə njémeekàije lə suham, gə goo tura gá tura dee lé ba nee: dee lai d'as dəwje təl-dəg-loo rɔ-misə giree-sɔ gə dɔ dee təl-sɔ (64.400).
- ⁴⁴Ŋgalə Aser gə goo njémeekàije lə dee ba nee: Jimna to ka Jimnaje, Jisbi to ka Jisbije, Beria to ka Beriaje.
- ⁴⁵Ŋgalə Beria lé Heber to ka Heberje ləm, Malkiel to ka Malkielje ləm tɔ.
- ⁴⁶Ŋgolə Aser gá dené lé ria lə Serak.
- ⁴⁷Deeje nee ba to ŋgalə Aser gə goo tura gá tura dee lé: dee lai d'as dəwje təl-dəg-loo rɔ-mi giree-munda gə dɔ dee təl-sɔ (53.400).

48 Ngalə Neptali gə goo njémeekəije lə dee ba nee: Jasiel to ka Jasielje, Guni to ka Guniye.

49 Jeser to ka Jeserje, Silem to ka Silemje,

50 Deɛje nee ba to njémeekəije lə Neptali, gə goo njémeekəije lə dee ləm, gə goo tura gə tura dee lé ləm tɔ: deɛ lai d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-mi gə dɔ dee tɔl-sɔ (45.400).

51 To deɛje nee ba gə tura bula lə dee mbuna Israēlje'g ya: deɛ lai d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl-misɔ giree-kára gə dɔ dee tɔl-siri gə rɔ-munda (601.730).

52 Njesigəneɔ ula Moyis pana:

53 Bee neelé d'a kai nɔ gə mba karee to kɔ dee kɔ dee gə goo bula lə dee lə dee.

54 Deɛ gə bula yaɔ ndá i a gaɔg bee lé boi karee as dɔ bula lə dee gə yaɔ ləm, deɛ gə bula lam ba ndá i a gaɔg lam ba karee as bula lə dee gə lam ba ya ləm tɔ, d'a gaɔg kar nana kara gə goo tura gə deɛ tura bula lə njé'g ləa ya tɔ.

55 Ne d'a kai nɔ bee gə goo nékwɔji loo-si dee gə nana kara a kun lé, d'a kiɔga gə goo ri ginkoji lə bɔ deɛje bɔ deɛje ya.

56 Gə goo nékwɔji loo-si dee lé ba d'a kai ne nɔ bee gə goo bula lə dee gə yaɔ ləm, əsé bula lə dee gə lam ba ləm tɔ.

Tura ginkoji Ləbije gə njekəm'g gɔl joo

57 Aa ooje Ləbije gə deɛ tura dee gə goo njémeekəije lə dee lé ba nee: Gersɔ to ka Gersɔje, Keat to ka Keatje, Merari to ka Merarije tɔ.

58 Aa ooje, njémeekəije lə Ləbi ba nee: Njémeekəije lə Libniye ləm, gə njémeekəije lə Musije ləma, gə njémeekəije lə Korije ləm tɔ. Keat ba oji Amram.

59 Dené lə Amram lé to Jokebed, ɔgolə Ləbi gə yeɛ oje mee bee gə Ejiptə lé, ɔganeeje gə yeɛ oji dee gə Amram ba nee: Aarɔ gə Moyis, gə kɔnan dee gə Miriam.

60 Aarɔ to bɔ Nadab gə Abihu gə Eləajar gə Itamarje.

61 Nadab gə Abihu d'wəi loo gə deɛ d'un pər gə raɔg ree ne nɔ Njesigəneɔ'g lé.

62 Deɛ gə tura dee lé, diɔgamje lai un kudée dɔ deɛ gə ra naj kára gə tar lé d'ai tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-munda (23.000). Deɛ neelé tura dee nɔ'd gə Israēlje el mbata deɛ d'ar dee dɔ naɔg gə wɔji dɔ dee-deɛ mbuna Israēlje'g el.

63 Deɛ neelé ba to Israēlje gə Moyis deɛ gə Eləajar gə to njekinjanéməs lé tura dee ndag-loo gə Moab, mbɔr baa gə Jurɔg gə wɔji dɔ Jeriko njoroɔ lé.

64 Ne mbuna dee-deɛje'g neelé dəw kára kara mbuna Israēlje'd gə Moyis gə Aarɔ gə njekinjanéməs tura dee dɔdilaloo gə Sinai kédé lé nai el.

65 Mbata Njesigəneɔ pa kédé pana: D'a kwəi dɔdilaloo'g kar dəw kára kara a nai el ne Kaleb, ɔgolə Jəpune ləm, gə Josué, ɔgolə Nun ləm tɔ ba d'a nai lé ya.

Bula lə Israelje 27

Godndu gé wɔji dɔ néndubaje gé kɔ denéje

¹Ngalə Selopad gé dené, yee gé to ngolə Eper, gé to ngolə Galaad, gé to ngolə Makir, gé to ngolə Manasə, mbuna njénojije'g lə Manasə, gé to ngolə Jisəb lé ri dee lə Makla, Noa, Hogla, Milka gə Tirsə,

²deɛ ree pər d'aar nɔ Moyis gə nɔ Eləajar'd gé to njekinjanéməs, gə nɔ mbaije'g, gə nɔ koso-dəwje'g lai tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g.

³Deɛ pana: Bɔ sije lé wəi dɔdilaloo'g bó yee to mbuna deɛ gé d'i gə Njesigəneɔ d'ɔsee rəw lé el ləm, to gé mbuna njé'g lə Koré el ləm tɔ, nɛ yee wəi yoo-kaiya ləa-yee ya lal ngon gé diŋgam.

⁴See gelee ban ba ri bɔ sijeɛ a godo mbuna njénojije'g ləa mbata lə lal gé yee lal ngon gé diŋgam lé wa. Ar sije nénduba lə sí mbuna ngakɔ bɔ sije gé diŋgam'g.

⁵Moyis aw gə ta neelé nɔ Njesigəneɔ'g.

⁶Ndá Njesigəneɔ ula Moyis pana:

⁷Ta lə ngalə Selopad gé dené lé to lée'g ya. I a kar dee nénduba gé kɔ dee-deɛ mbuna ngakɔ bɔ deeje gé diŋgam'g, bəe ba nénduba gé wɔji dɔ bɔ deeje lé a tel to ne kɔ dee-deɛ ya.

⁸I a kula Israelje pana: Loo gé dəw a kwəi lal ngon gé diŋgam ndá seɔ a karje nénduba ləa tel to kɔ ngonee gé dené ya.

⁹Bó lé ngonee gé dené godo ndá seɔ a karje ngakeɛje ba nénduba ləa.

¹⁰Bó lé ngakeɛje godo ndá seɔ a karje ngakɔ bɔbeeje gé diŋgam ba nénduba ləa.

¹¹Bó lé ngakɔ bɔbeeje gé diŋgam godo ndá njenoji ləa gé pər mbuna njénojije'g ləa ba seɔ a kaareje nénduba ləa, yee ba a to godndu gə né gé kəm ra mbata lə Israelje to gé Njesigəneɔ un ne ndia ar Moyis lé.

Juje ba gé njetaa tor Moyis

¹²Njesigəneɔ ula Moyis pana: Tuga loo aw dɔ mbal'g nee gé ria lə Abarim ndá aa loo oo bəe gé m'ar Israelje lé.

¹³I a kaa loo koo ya, nɛ i a kwəi kaw ne rɔ dəwje'g ləi to gé ngokɔɔi Aarɔ wəi aw ne rɔ dee'g mbɔ lé tɔ,

¹⁴mbata seɔ alje ta tam'g dɔdilaloo gé Sin, loo gé koso-dəwje maɔta d'ɔs ne ta ləm rəw nɛ seɔje lé seɔ ɔdamje gə kəmee kəm dee'g mbata mán lé el. Manje neelé to mán gé wɔji dɔ loo gé seɔ maɔje ta ɔsje ne ta rəw mee bəe gé Kades gé to dɔdilaloo gé Sin lé.

¹⁵Moyis ula Njesigəneɔ pana:

16 Maji kar Njesigəneḗ, Ala gə njekar dəwje lai d'aw kəmba lé ɔr dəw kára undá dɔ koso-dəwje'g

17 mba karee teḗ nɔ dee'g aw raga ləm, gə tel nɔ dee'g ree bee ləm tɔ, mba karee ɔr nɔ dee teḗ sə dee raga ləm, ɔr nɔ dee tel sə dee bee ləm tɔ, bəe ba mba kar koso-dəwje lə Njesigəneḗ lé d'a to kasəna gə badje gə njekul dee godo lé bəe el.

18 Njesigəneḗ ula Moyis pana: Ɔr Josué, ngolə Nun, dəw gə ndil taa mée lé ndá i a kila jii dəa'g.

19 I a karee ree aar nɔ Eləajar gə to njekinjanéməs ləm, gə nɔ koso-dəwje'g lai ləm tɔ, tɔbəi i a kun ndui karee kəm dee'g.

20 I a kai ribar gə dɔi'g kəm dəa'g mba kar koso-dəwje lə Israelje lai d'oo ta təa'g.

21 Yee a ree kaar nɔ Eləajar gə to njekinjanéməs'g lé mba kar Eləajar aw nɔ Njesigəneḗ'g gə mbata ləa mba karee gər ne né gə kəm ra gə goo né gə urim ba a tɔjee, togəbè Josué ləm, gə Israelje lai ləma, gə koso-dəwje lai ləm tɔ d'a kaw gə goo ndukun lə Eləajar ləm, d'a tel ree gə goo ndukun ləa ləm tɔ.

22 Moyis ra né gə Njesigəneḗ un ne ndia aree lé. Yee ree gə Juje aree aar nɔ Eləajar'd gə to njekinjanéməs ləm, gə nɔ koso-dəwje'g lai ləm tɔ.

23 Yee ila jia dəa'g ləm, yee un ndia aree ləm tɔ, to gə Njesigəneḗ ya un ne ndia ar Moyis lé.

Bula lə Israelje 28

Nékinjaməsje gə kəm kinja ndɔje kára-kára lai

1 Njesigəneḗ ula Moyis pana: Un ndui ar Israelje pana:

2 Mee sí dɔ rɔ sí'g gə mba kar mee ndəa gə d'wɔji njanḡ lé ndá seḷ a reeje nɔm'g gə nékarje ləm ləm, gə nésɔ ləm gə to nékinjanéməsje gə kə roo gə baiyee ədə lelm ləm tɔ.

3 I a kula dee pana: Aa ooje, nékinjaməs gə kə roo gə seḷ a kinjaje karje Njesigəneḗ ba nee: ndɔje kára-kára lai lé nḡan badje joo gə ra ləb kára-kára ləm, gə rɔ dee minḡ el ləm tɔ lé d'a to nékinjanéməsje gə kə roo gə d'a kinja dee ta-ta gə kédé-kédé.

4 Gə ndɔ lé seḷ a kinjaje nḡon badə kára ləm, loo gə kàr a gə kandə kara seḷ a kinjaje yee gə ranḡ ləm tɔ,

5 tɔbəi nékar lé a to nduji gə ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né munda gə mbɔḷ gə ubu koiyo gə kas as litər kára gə gesee bəi tɔ.

6 Yee neelé ba to nékinjaməs gə kə roo gə to gə nɔ to gə d'ijá ta-ta kaar mbal gə Sinai'g kédé lé, to nékinjaməs gə kə roo gə baiyee ədə lel Njesigəneḗ ya.

⁷Nékai gé kà tər naŋg lé a to mán-nduú gé m̄i as litər kára gə gese mbata lə ŋgon badə kára-kára, mee loo gé to gə kəmee'g lé ba i a tər nékai gé to mán-nduú gé m̄i keneŋ kar Njesigəneə.

⁸Sej a kinjaje ŋgon badə gé njekəm'g joo lé loo gé kàr a gə kandə, n̄a'd gə nékar gé to nduji ləm, gə nékai gé kà tər naŋg ləm tɔ, asəna gə njé gé ra gə ndɔ lé bèe, yee ba to nékinjaməs gé roo gé baiyee ədə lel Njesigəneə ya.

Nékinjaməsje gé kəm kinja ndɔ-kwa-rɔ'g

⁹Ndɔ ndɔ-kwa-rɔ lé sej a kinjaje ŋgan badje joo gé ra ləb kára-kára ləm, rɔ dee minə el ləm tɔ, tɔbəi nékar lé a to nduji gé ndá léréré gé mbɔj gə ubu as nékwɔji kwɔi-lə-né misə ləm, gə nékai gé kà tər naŋg ləm tɔ.

¹⁰Yee neelé ba to nékinjaməs gé kà roo gé wɔji dɔ nékinjaməs gé kà roo ta-ta gé kédé-kédé ləm, gə nékai gé kà tər naŋg ləm tɔ.

Nékinjaməsje gé kəm kinja ndɔ naj gé tee sigi'g

¹¹Loo gé najje lə sí tee sigi lé ndá nékinjanéməsje gé kà roo gé sej a kinjaje kar Njesigəneə ba to nee: Bɔ maŋje joo ləm, bəl badə kára ləma, gə ŋgan badje siri gé ra ləb kára-kára gé rɔ dee minə el ləm tɔ.

¹²Nékar gé wɔji dɔ bɔ maŋg kára-kára lé a to nduji gé ndá léréré gé mbɔj gə ubu as nékwɔji kwɔi-lə-né jinaikara, nékar gé wɔji dɔ bəl badə lé a to nduji gé ndá léréré gé mbɔj gə ubu as nékwɔji kwɔi-lə-né misə tɔ,

¹³nékar gé wɔji dɔ ŋgan badje kára-kára lé a to nduji gé ndá léréré gé mbɔj gə ubu as nékwɔji kwɔi-lə-né munda tɔ. Yee ba to nékinjaməs gé roo ar baiyee ədə lel Njesigəneə.

¹⁴Nékar gé kà tər naŋg lé d'a to mán-nduú gé m̄i as litər munda mbata lə bɔ maŋg kára-kára ləm, litər joo mbata lə bəl badə kára-kára ləma, litər kára gə gese mbata lə ŋgan badje kára-kára ləm tɔ. Yee ba to nékinjaməs gé kà roo loo gé naj tee sigi ləm, mbata lə najje kára-kára ləma, mbata lə najje lai mee ləb'g ləm tɔ.

¹⁵D'a kinja bəl byə kára kar Njesigəneə gé nékinjaməs gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya korè ne dɔ nékinjaməs gé kà roo gé d'inja ta-ta gé kédé-kédé ləm, gə nékai gé kà tər naŋg lé ləm tɔ.

Nékinjaməsje gé kəm kinja ndɔ ra naj Pag'g

¹⁶Ndɔ dɔg-giree-sɔ lə naj gé dɔtar lé a to naj Pag lə Njesigəneə.

¹⁷Ndɔ dɔg-giree-mi lə naj'g neelé a to ndɔ ra naj. D'a kɔ muru gé əm-tiné godo keneŋ as ndɔ dee siri.

¹⁸Ndɔ gé dɔtar lé a to ndɔ mbɔ dɔ n̄a gé to gə kəmee, sej a raje kula gé sej aw raje ta-ta lé el.

¹⁹Sej a kinjaje nékinjaməs gé kà roo kar Njesigəneə: bɔ maŋje joo ləm, bəl badə kára ləma, ŋgan badje siri gé ra ləb kára-kára ba gé rɔ dee minə el ləm tɔ.

²⁰Nékar gé to nduji gé seï a korèje nã'd gə dajə neelé a to nduji gé ndá léréré gé mbɔ̃j gə ubu as nékwɔ̃ji kwɔ̃i-lə-né jinaikara mbata lə bɔ̃ maŋg kára-kára ləm, as nékwɔ̃ji kwɔ̃i-lə-né misɔ̃ mbata lə bəl badə ləma,

²¹as nékwɔ̃ji kwɔ̃i-lə-né munda mbata lə ŋgan badje gé siri lé ləm tɔ.

²²Seï a kinjaje bəl byə kára gé nékinjaməs gé wɔ̃ji dɔ̃ kuga dɔ̃ kaiya gə mba kuga ne dɔ̃ kaiya lə sí.

²³Seï a kinjaje nékinjanéməsje neelé korèje dɔ̃ nékinjaməs gé kɔ̃ roo'g gə ndɔ̃ rad lé gé to nékinjaməs gé kɔ̃ roo ta-ta gé kédé-kédé ya.

²⁴Seï a kinja deeje gə ndɔ̃je kára-kára lai as ndɔ̃ sí siri asəna gə néso gé roo rug-rug gé baiyee ədə lel Njesigəneə bèe. D'a kinja dee korè ne dɔ̃ nékinjaməs gé kɔ̃ roo gé kəm kinja ta-ta gé kédé-kédé ləm, gə nékai gé kɔ̃ tər naŋg ləm tɔ.

²⁵Ndɔ̃ gé njekəm'g siri lé a to ndɔ̃ mbɔ̃ dɔ̃ nɔ̃ lə sí gé to gə kəmee: seï a raje kula gé seï aw raje ta-ta lé el.

Nékinjaməsje gé kəm kinja ndɔ̃ ra naj Pədəkɔ̃t'g

²⁶Ndɔ̃ ra naj Pədəkɔ̃t lé, loo gé seï a reeje gə dɔ̃ kó lə sí gé dɔ̃tar karje Njesigəneə lé a to ndɔ̃ mbɔ̃ dɔ̃ nɔ̃ gé to gə kəmee: seï a raje kula gé seï aw raje ta-ta lé el.

²⁷Seï a kinjaje nékinjaməs gé kɔ̃ roo gé baiyee ədə lel Njesigəneə: bɔ̃ maŋgje joo ləm, bəl badə kára ləma, gə ŋgan badje siri gé ra ləb kára-kára ləm tɔ.

²⁸Nékar gé to nduji gé seï a korèje nã'd gə dajə neelé a to nduji gé ndá léréré gé mbɔ̃j gə ubu as nékwɔ̃ji kwɔ̃i-lə-né jinaikara mbata lə bɔ̃ maŋgje kára-kára ləm, as nékwɔ̃ji kwɔ̃i-lə-né misɔ̃ mbata lə bəl badə ləma,

²⁹as nékwɔ̃ji kwɔ̃i-lə-né munda mbata lə ŋgan badje gé kára-kára siri lé ləm tɔ.

³⁰Seï a kinjaje bəl byə kára mba kuga ne dɔ̃ kaiya lə sí.

³¹Seï a kinjaje nékinjanéməsje neelé korèje ne dɔ̃ nékinjaməs gé kɔ̃ roo gé seï injaje ta-ta gé kédé-kédé lé ləm, gə nékar gé to nduji lé ləm tɔ. Seï a kinjaje ŋgan badje gé rɔ̃ dee minɔ̃ el tɔbəi a kəmje nékaije gé kɔ̃ tər naŋg lé dɔ̃'g ləm tɔ.

Bula lə Israəlje 29

Nékinjaməsje gé kəm kinja ndɔ̃ kim tɔtɔje'g

¹Ndɔ̃ gé dɔ̃tar gé lə naj gé njekəm'g siri lé a to ndɔ̃ mbɔ̃ dɔ̃ nɔ̃ gé to gə kəmee: seï a raje kula gé seï aw raje ta-ta lé el. Ndɔ̃ neelé d'a kim tɔtɔje ba kila ne mberee mbuna sí'g.

²Seï a kinjaje nékinjanéməsje gé kɔ̃ roo gé baiyee ədə lel Njesigəneə, bɔ̃ maŋg kára ləm, bəl badə kára ləma, ŋgan badje siri gé ra ləb kára-kára ba gé rɔ̃ dee minɔ̃ el ləm tɔ.

³Nékar gá to nduji gá seɿ a korèje na'd gá daje neelé a to nduji gá ndá léréré gá mbɔɿ gá ubu as nékwɔɿi kwɔi-lə-né jinaikara mbata lə bɔ maɳg ləm, as nékwɔɿi kwɔi-lə-né misa mbata lə bəl badə ləma,

⁴as nékwɔɿi kwɔi-lə-né munda mbata lə ɳgan badje gá siri lé ləm tɔ.

⁵Seɿ a kinjaje bəl bya kára gá nékinjaməs gá ka kuga dɔ kaiya gá mba kuga ne dɔ kaiya lə sí.

⁶Seɿ a kinjaje nékinjanéməsje neelé korèje ne dɔ nékinjaməs gá ka roo, gá nékar gá ka kar gá naɿ-naɿ ləm, gá nékinjaməs gá ka roo gá ra ta-ta gá kédé-kédé ləm, gá nékar gá to nduji gá nékai gá ka tər naɳg gá wɔɿi dɔ dee ləm tɔ. Néje neelé ba to nékinjanéməsje gá ka roo gá baiyee ədə lel Njesigəneɿ ya.

Nékinjaməsje gá kəm kinja ndɔ gá boo gá ka kuga dɔ kaiya'g

⁷Ndɔ gá njekɔm'g dɔg lə naɿ gá njekɔm'g siri neelé a to ndɔ mbɔ dɔ na lə sí gá to gá kəmee, seɿ a ndiɳgaje ndò dɔ rɔ sí'g: ndá seɿ a raje kula gá seɿ aw raje ta-ta lé el.

⁸Seɿ a kinjaje nékinjaməs gá ka roo gá baiyee ədə lel Njesigəneɿ: bɔ maɳg kára ləm, bəl badə kára ləma, ɳgan badje siri gá ra ləb kára-kára ba gá rɔ dee minɿ el ləm tɔ.

⁹Nékar gá to nduji gá seɿ a korèje na'd gá daje neelé a to nduji gá ndá léréré gá mbɔɿ gá ubu as nékwɔɿi kwɔi-lə-né jinaikara mbata lə bɔ maɳg ləm, as nékwɔɿi kwɔi-lə-né misa mbata lə bəl badə ləma,

¹⁰as nékwɔɿi kwɔi-lə-né munda mbata lə ɳgan badje gá siri lé ləm tɔ.

¹¹Seɿ a kinjaje bəl bya gá nékinjaməs gá wɔɿi dɔ kuga dɔ kaiya korèje ne dɔ nékinjaməs gá ka kuga dɔ kaiya ləm, gá nékinjaməs gá ka roo gá ra ta-ta gá kédé-kédé ləm, gá nékar gá to nduji ləma, gá nékai gá ka tər naɳg gá ra ta-ta ləm tɔ.

Nékinjaməsje gá kəm kinja ndɔ ra naɿ kai-kubuɿe'g

¹²Ndɔ dɔg-giree-mi lə naɿ gá njekɔm'g siri lé a to ndɔ mbɔ dɔ na gá to gá kəmee. Seɿ a raje kula gá seɿ aw raje ta-ta lé el. Seɿ a raje naɿ gá wɔɿi dɔ Njesigəneɿ as ndɔ sí siri.

¹³Seɿ a kinjaje nékinjaməs gá to nékinjanéməsje gá ka roo gá baiyee ədə lel Njesigəneɿ togəbè: bɔ maɳgje dɔg-giree-munda ləm, bəl badje joo ləma, ɳgan badje dɔg-giree-sɔ gá ra ləb kára-kára gá rɔ dee minɿ el ləm tɔ.

¹⁴Nékar gá to nduji gá seɿ a korèje na'd gá daje neelé a to nduji gá ndá léréré gá mbɔɿ gá ubu as nékwɔɿi kwɔi-lə-né jinaikara mbata lə bɔ maɳgje dɔg-giree-munda ləm, as nékwɔɿi kwɔi-lə-né misa mbata lə bəl badje gá joo lé ləma,

¹⁵as nékwɔɿi kwɔi-lə-né munda mbata lə ɳgan badje dɔg-giree-sɔ ləm tɔ.

16Sei a kinjaje bàl bya kára gá nékinjaməs gá waji dɔ kuga dɔ kaiya, korèje ne dɔ nékinjaməs gá ka roo gá ra ta-ta gá kédé-kédé lé ləm, gə nékar gá to nduji ləma, gə nékai gá ka tər naŋg ləm tɔ.

17Ndɔ gá njeɔm'g joo lé sei a kinjaje bɔ maŋgje dɔg-giree-joo ləm, bàl badje joo ləma, gə ŋgan badje dɔg-giree-sɔ gá ra ləb kára-kára ba gá rɔ dee minɔ el ləm tɔ,

18gə nékar gá to gá nduji ləm, gə nékaije gá ka tər naŋg mbata lə bɔ maŋgje ləm, mbata lə bàl badje ləma, gə mbata lə ŋgan badje ləm tɔ, gə goo bula lə dee ləm, gə goo rəbeeje gá d'waji njaŋg lé ləm tɔ.

19Sei a kinjaje bàl bya kára gá nékinjaməs gá waji dɔ kuga dɔ kaiya korèje ne dɔ nékinjaməs gá ka roo gá ra ta-ta gá kédé-kédé ləm, gə nékar gá to nduji gə nékai gá ka tər naŋg ləm tɔ.

20Ndɔ gá njeɔm'g munda lé sei a kinjaje bɔ maŋgje dɔg-giree-kára ləm, bàl badje joo ləma, gə ŋgan badje dɔg-giree-sɔ gá ra ləb kára-kára ba gá rɔ dee minɔ el ləm tɔ

21gə nékar gá to gá nduji, gə nékaije gá ka tər naŋg mbata lə bɔ maŋgje ləm, mbata lə bàl badje ləma, gə mbata lə ŋgan badje ləm tɔ, gə goo bula lə dee ləm, gə goo rəbeeje gá d'waji njaŋg lé ləm tɔ.

22Sei a kinjaje bàl bya gá nékinjaməs gá waji dɔ kuga dɔ kaiya korèje ne dɔ nékinjaməs gá ka roo gá ra ta-ta gá kédé-kédé lé ləm, gə nékar gá to nduji gə nékai gá ka tər naŋg lé ləm tɔ.

23Ndɔ gá njeɔm'g sɔ lé sei a kinjaje bɔ maŋgje dɔg ləm, bàl badje joo ləma, gə ŋgan badje dɔg-giree-sɔ gá ra ləb kára-kára ba gá rɔ dee minɔ el ləm tɔ

24gə nékar gá to gá nduji, gə nékai gá ka tər naŋg mbata lə bɔ maŋgje ləm, mbata lə bàl badje ləma, mbata lə ŋgan badje ləm tɔ, gə goo bula lə dee ləm, gə goo rəbeeje gá d'waji njaŋg lé ləm tɔ.

25Sei a kinjaje bàl bya gá nékinjaməs gá waji dɔ kuga dɔ kaiya korèje ne dɔ nékinjaməs gá ka roo gá to gə nɔ, gə nékar gá to nduji gə nékai gá ka tər naŋg gá ra ta-ta gá kédé-kédé lé.

26Ndɔ gá njeɔm'g mi lé sei a kinjaje bɔ maŋgje jinaikara ləm, gə bàl badje joo ləma, gə ŋgan badje dɔg-giree-sɔ gá ra ləb kára-kára ba gá rɔ dee minɔ el gá məs tɔ,

27gə nékar gá to nduji, gə nékaije gá ka tər naŋg mbata lə bɔ maŋgje ləm, mbata lə bàl badje ləma, gə mbata lə ŋgan badje ləm tɔ, gə goo bula lə dee ləm, gə goo rəbeeje gá d'waji njaŋg lé ləm tɔ.

28Sei a kinjaje bàl bya gá nékinjaməs gá waji dɔ kuga dɔ kaiya korèje ne dɔ nékinjaməs gá d'aw ra ta-ta gá kédé-kédé lé ləm, gə nékar gá to nduji gə nékai gá ka tər naŋg lé ləm tɔ.

²⁹Ndo gé njeḱm'g miṣá lé seḱ a kinjaje bɔ maṅje jinaijoo ləm, gə bəl badje joo ləma, gə ṅgan badje dɔg-giree-sɔ gé ra ləb kára-kára ba gé rɔ dee miṅ el ləm tɔ gə məs,

³⁰gə nékar gé to nduji, gə nékaije gé kɔ tər naṅ mbata lə bɔ maṅje ləm, mbata lə bəl badje ləma, gə mbata lə ṅgan badje ləm tɔ, gə goo bula lə dee ləm, gə goo rəbeeje gé d'wɔji njaṅ lé ləm tɔ.

³¹Seḱ a kinjaje bəl byá kára gé nékinjaməs gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya korèje ne dɔ nékinjaməs gé kɔ roo gé ra ta-ta gé kédé-kédé lé ləm, gə nékar gé to nduji, gə nékaije gé kɔ tər naṅ lé ləm tɔ.

³²Ndo gé njeḱm'g siri lé, seḱ a kinjaje bɔ maṅje siri ləm, gə bəl badje joo ləm, gə ṅgan badje dɔg-giree-sɔ gé ra ləb kára-kára ba gé rɔ dee miṅ el ləm tɔ

³³gə nékar gé to nduji, gə nékaije mbata lə bɔ maṅje ləm, mbata lə bəl badje ləma, gə mbata lə ṅgan badje ləm tɔ, gə goo bula lə dee ləm, gə goo rəbeeje gé d'wɔji njaṅ lé ləm tɔ.

³⁴Seḱ a kinjaje bəl byá kára gé nékinjaməs gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya korèje ne dɔ nékinjaməs gé kɔ roo gé ra ta-ta gé kédé-kédé ləm, gə nékar gé to nduji, gə nékai gé kɔ tər naṅ ləm tɔ.

³⁵Ndo gé njeḱm'g jinaijoo lé a to ndɔ mbɔ dɔ nɔ lə sí gé to bəl gé seḱ a raje kula gé seḱ aw raje ta-ta lé el.

³⁶Seḱ a kinjaje nékinjanéməsje gé kɔ roo gé baiyee ədə lel Njesigəneḱ togəbè: bɔ maṅ kára ləm, gə bəl badə kára ləma, gə ṅgan badje siri gé ra ləb kára-kára ba gé rɔ dee miṅ el ləm tɔ,

³⁷gə nékar gé to gé nduji, gə nékai gé kɔ tər naṅ mbata lə dee ləm, gə goo rəbeeje gé d'wɔji njaṅ lé ləm tɔ.

³⁸Seḱ a kinjaje bəl byá gé nékinjaməs gé wɔji dɔ kuga dɔ kaiya korèje ne dɔ nékinjaməs gé kɔ roo gé ra ta-ta gé kédé-kédé lé ləm, gə nékar gé to nduji gə nékai gé kɔ tər naṅ lé ləm tɔ.

³⁹Néje neelé ba to nékinjanéməsje gé seḱ a kinjaje karje Njesigəneḱ loo naije'g lə sí korèje ne dɔ nékinjanéməsje lə sí gé kɔ roo ləm, gə nékinjanéməsje lə sí gé wɔji dɔ sí dan maji'g ləm, gə njé gé wɔji dɔ tɔl ne ta ndukunje lə sí bém ləma, əsé nékarje gé wɔji dɔ kɔ gə mee kar ləm tɔ.

Bula lə Israélje 30

¹Moyis ula Israélje taje lai gé Njesigəneḱ un ndia dɔ'g aree lé.

Godndu gé wɔji dɔ ndukunje

²Moyis ula mbaije lə ginkoji Israélje pana: Aa ooje, né gé Njesigəneḱ un ndia dɔ'g ba nee:

- ³ Loo gá dāw a gə kun ndia kar Njesigəneə, əsé a man rəa kəm ne nā'd gə maree gə mba ra née ndá yeə a kuba goo tapea lé kyā el, ne yeə a ra néje lai gə goo ta gə teə təa'g lé ya.
- ⁴ Loo gá dené nai gə mədee kəi lə bəbeeje bəi ba a gə kun ndia kar Njesigəneə ləm, a man rəa gə mba ra née ləm tə ba
- ⁵ ar bəbeeje gər ndukun gə yeə un ləm, gə né gə yeə man rəa də'g gə mba ra ləm tə lé bó lé bəbeeje maj səa el ndá ndukun gə rara gə yeə un lé a to njaŋg ləm, né gə yeə man rəa də'g gə mba ra lé a to njaŋg ləm tə,
- ⁶ ne bó lé bəbeeje maj səa mee ndəa'd gə yeə oo taree keneŋ ndá ndukunje ləa lai ləm, gə néje lai gə yeə man rəa gə mba ra ləm tə lé d'a tel to néje gə kari ba, təbəi mee Njesigəneə a ti mbidi dəa'g mbata bəbeeje maj səa ya.
- ⁷ Loo gá dené neelé taa ŋgaw ne ndukun gə yeə un lé nai dəa'g bəi ləm, ta gə teə təa'g pəd aree man ne rəa lé kara nai dəa'g bəi ləm tə ba
- ⁸ ar ŋgabeeje oo taree, ba bó lé yeə ila təa maree'g ndag mee ndəa gə yeə oo taree lé ndá ndukunje ləa lai d'a to njaŋg ləm, néje lai gə yeə man rəa də'g gə mba ra lé néeje d'a to njaŋg ləm tə,
- ⁹ ne bó lé ŋgabeeje maj səa mee ndəa gə yeə oo taree keneŋ lé ndá yeə a tuji ndukun ləa gə yeə un lé ləm, gə ta gə teə təa'g pəd aree man ne rəa gə mba ra née lé ləm tə, təbəi mee Njesigəneə a ti mbidi dəa'g ya.
- ¹⁰ Ndukun lə dené gə njekəisiŋga əsé yeə gə ŋgabeeje tubá lé né gə ban-ban gə yeə man rəa də'g mba ra née lé a to njaŋg ya.
- ¹¹ Loo gá dené gə si kəi ŋgaw'g a gə kun ndia əsé a man rəa mba ra née ba
- ¹² ar ŋgabeeje oo taree, ba bó lé yeə ila təa maree'g ndag ləm, maj səa el ləm tə ndá ndukunje ləa lai lé d'a to njaŋg ləm, néje lai gə yeə man rəa də'g mba ra née lé d'a to njaŋg ya ləm tə,
- ¹³ ne bó lé ŋgabeeje tuji ndukunje ləa mee ndəa gə yeə oo taree ndá ndukunje ləa gə rara ləm, gə ta gə ban-ban gə teə təa'g aree man ne rəa gə mba ra née ləm tə lé d'a tel to néje gə kari ba mbata ŋgabeeje tuji dee, təbəi mee Njesigəneə a ti mbidi dəa'g tə.
- ¹⁴ ŋgabeeje askəm ndigi səa də'g ləm, əsé askəm tuji ndukun gə rara əsé manrə gə rara kara gə yeə man ne rəa gə mba kula ne kəm rəa ndòo lé ya.
- ¹⁵ Bó lé gə ndəa-ndəa yeə ila təa maree'g ndag ndá yeə ba yeə ndigi səa də ndukunje'g ləa lai ləm, əsé də néje lai gə yeə man rəa də'g gə mba ra née lé ləm tə, yeə ndigi səa mbata yeə ila təa maree'g ndag, mee ndəa gə yeə oo ne taree lé ya.
- ¹⁶ Ne bó lé yeə oo taree ba gée gə gogo yeə tuji dee bəi ndá ta kaiya lə dené ləa a kwa dəa-yeə ya.

¹⁷Yəje gá neelé ba to godnduje gá Njesigəneə un ne ndia ar Moyis mba kar dee to mbuna diŋgam gə dené'g læa læm, mbuna bə ŋgon gə ŋgonee'g loo gá yee nai gə maḍee mee kəi'g læ bəbeeje bəi lé læm tə.

Bula læ Israelje 31

Kun baŋga də Madianje'g

¹Njesigəneə ula Moyis pana:

²Maji kari ɔr rə aw rə gə Madianje dal ne bə læ Israelje ba gée gá gogo i a kwəi kaw rə njé'g læi'g bəi.

³Moyis ula dəwje pana: Arje diŋgamje gá naje mbuna sí'g d'odo nérɔje læ dee d'aw rə ne gə Madianje dal ne bə læ Njesigəneə də Madianje'g.

⁴Sej a kulaje njérɔje təl-dəg-dəg (1.000) kwəji ne də ginkoji læ dee læ dee gə goo ginkojije læ Israelje lai ya.

⁵Togəbè ba mbuna njérɔje gá Israel gá bula digi-digi lé deə mbər diŋgamje təl-dəg-dəg (1.000) d'wəji ne də ginkoji læ dee læ dee, ar bula læ dee gá d'ar dee nérɔje lé as təl-dəg-loo dəg-giree-joo (12.000).

⁶Diŋgamje gá d'as təl-dəg-dəg (1.000) gá d'wəji ne də ginkoji læ dee læ dee lé Moyis ula dee loo-rə'g ar Pines, ŋgolə Eləajar gá to njekinjanéməs lé aw sə dee nə'd læm, aree odo nékulaje gá to gə kəmee gə tɔtɔje gá bar ŋaw jia'g læm tə.

⁷Deə d'ɔr rə d'aw rə gə Madianje to gá Njesigəneə un ne ndia ar Moyis lé, togəbè ba deə təl diŋgamje lai-lai ya.

⁸Deə təl mbaije gá Madian nə'd gə njé gá raŋg gá ri dee ba nee: Ebi, Rekem, Sur, Hur gə Reba, deə gá mi neelé to mbaije gá Madian, deə təl Balaam, ŋgolə Beɔr gə kiambas tə.

⁹Israelje d'wa denéje læ njé gá Madian gə ŋgan deejje gá nai gɔ-gɔ læm, d'ɔr nékulje læ dee gá boi-boi læm, gə koso-nékulje læ deə lai læma, gə nébaoje læ deə lai læm tə gá nébanrə.

¹⁰Deə tula pər də bee-booje'g læ deə lai gá d'isi keneŋ læm, gə də kəi-kumje'g læ deə lai gá d'ula læm tə.

¹¹Deə d'odo néje lai gá taa gə rə gá to gá nébanrə lé dəwje læm, gə nékulje læm tə.

¹²Ndá deə d'aw gə dəwje gá d'wa dee læm, gə néje gá deə taa gə rə gá to nébanrə læm tə lé, d'aw ne rə Moyis'g læm, gə rə Eləajar gá to njekinjanéməs læma, gə rə koso-dəwje'g læ Israel gá d'isi ndag-loo gá Moab mbər baa gá Jurde gá wəji də bee gá Jeriko njoroŋ læm tə.

¹³Moyis, gə Eləajar gá to njekinjanéməs, gə mbaije læ koso-dəwje lé teə d'aw tila kəm dee gir loo-si dee gá raga.

- 14** Mee Moyis eɔ do mbai do njérɔje'g ləm, gə do bé-njérɔje gə d'aa do deɛ gə tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, gə do deɛ gə tɔl-tɔl (100) ləm tɔ gə d'ɪ loo rɔ'g tel lé.
- 15** Yee dɔji dee pana: See seɪ yaje denéje lai kəm̄ba wa.
- 16** Aa ooje, to deɛje neelé nja ba taa ta lə Balaam mee ndəa'g lə Peɔr, ndɔr ne Israɛlje d'ar dee ra ne kaiya d'ɔs ne Njesigəneɔ rəw lé, yee ba d'ar yoo-koso oso ne bib do koso-dəwje'g lə Njesigəneɔ lé.
- 17** Basinè, tɔlje njé gə dɪŋgam lai mbuna ŋganje gə lam-lam'g ləm, tɔlje dené gə rara gə taa ŋgaw ləm tɔ,
- 18** ne ŋganje gə dené gə taa ŋgaw el bəi ba yɔ deɛje kəm̄ba mbata lə sí-seɪ.
- 19** Tɔbəi seɪje lé maji kar sí sɪje gir loo-si sí gə raga as ndɔ sí siri, deɛ lai gə mbuna sí'd gə tɔl dəw ləm, gə deɛ lai gə d'ɔrɔ rɔ nin dəw ləm tɔ lé d'a togo won rɔ dee ndɔ gə njekəm'g munda ləm, gə ndɔ gə njekəm'g siri ləm tɔ, deɛ ləm, gə deɛ gə d'wa dee ləm tɔ.
- 20** Seɪ a togoje won né gə to do kubu'd gə rara ləm, gə do né'd gə rara gə to gə ndar ləm, gə nékula gə rara gə d'ujee gə bɪ byɔ ləma, gə nékulaje gə rara gə to gə kag ləm tɔ.
- 21** Eləajar gə to njekinjanéməs ula njérɔje gə d'aw loo-rɔ'g lé pana: Aa ooje, godndu gə Njesigəneɔ un ar Moyis gə mba kar sí raje lé ba nee:
- 22** larlɔr, gə larnda, gə larkas, gə larndul, gə mbaiŋgira, gə rɔm tɔ,
- 23** né gə rara gə askəm kula pər'd lé seɪ a yɔléje pər'd mba karee àr ŋgad-ŋgad. Ne mán gə kɔ togo won né ba d'a togo ne né gə kəm yɔlé pər'd el karee àr. Né neelé seɪ a suguje sugu-sugu dan mán'g ya.
- 24** Ndɔ gə njekəm'g siri lé seɪ a togoje kubuje lə sí ndá seɪ a toje dəwje gə d'ar, gee gə gogo ba seɪ a kasjekəm kɔdje mee loo-si sí'g lé bəi.

Kai nɔ nébanrɔ

- 25** Njesigəneɔ ula Moyis pana:
- 26** I seɪ gə Eləajar gə to njekinjanéməs ləm, gə mbaije gə to mbai do gel-bɔje lə koso-dəwje ləm tɔ lé maji kar sí turaje nébanrɔ gə seɪ taaje, dəwje ləm, gə daje ləm tɔ.
- 27** Maji kunda kəm né banrɔ lé dana loo-joo kai mbuna njérɔje gə d'aw loo-rɔ'g ləm, gə koso-dəwje lai ləm tɔ.
- 28** Ges néje gə kɔ njérɔje gə d'aw loo-rɔ'g lé seɪ a kɔrje təa kédé karee to asəna gə nékoga do rɔ bəe kar Njesigəneɔ togəbè: néje gə tɔl-mi (500) ndá d'a kɔr təa kára-kára, lé to dəwje əsé maŋgje əsé mulayèje-je əsé badje kara a to togəbè ya.
- 29** Ges néje gə kɔ njérɔje lé seɪ a kɔrje təa ya ndá seɪ a karje Eləajar gə to njekinjanéməs asəna gə nékar gə d'ar Njesigəneɔ bəe.

- ³⁰Ges néje gá Israelje d'ingá lé néje gá rɔ-mi ndá i a kɔr tɛa kára-kára, lé to dɔwje, ɛsé maŋgje, ɛsé mulayèje-je, ɛsé badje, ɛsé daje gá rara kara seɪ a raje bèe ya, tɔbɛi i a kar Lɛbije gá to njekaa dɔ kɛi-kubu-si-Ala-je gá Njesigəneɔ lé.
- ³¹Moyis gá Eləajar gá to njekinjanéməs lé dee ra né gá Njesigəneɔ un ndia dɔ'g ar Moyis lé ya.
- ³²Nébanrɔ gá deɛ gá d'aw loo-rɔ'g taa lé to badje tɔl-dɔg-loo-tɔl-misɔ gá dɛa rɔ-siri giree-mi (675.000) ləm,
- ³³maŋgje d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-siri giree-joo (72.000) ləm,
- ³⁴mulayèje-je d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-misɔ giree-kára (61.000) ləma,
- ³⁵diŋgamje ɛsé gá denéje gá taa ŋgaw el lé d'aj tɔl-dɔg-loo rɔ-munda giree-joo (32.000) ləm tɔ.
- ³⁶Ges kɔ deɛ-deɛ gá d'aw loo-rɔ'g lé to badje tɔl-dɔg-loo-tɔl-munda gá dɛa rɔ-munda giree-siri gá dɔ dee tɔl mi (337.500)
- ³⁷nɛ deɛ gá tɔl misɔ gá dɔ dee rɔ-siri giree-mi (675) lé to gá nékoga dɔ rɔ kar Njesigəneɔ,
- ³⁸maŋgje d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-munda giree-misɔ (36.000) nɛ deɛ gá rɔ-siri-gir-dee-joo lé to gá nékoga dɔ rɔ kar Njesigəneɔ,
- ³⁹mulayèje-je d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-munda gá dɔ dee tɔl mi (30.500), nɛ deɛ gá rɔ-misɔ-gir-dee-kára lé to gá nékoga dɔ rɔ kar Njesigəneɔ,
- ⁴⁰dɔwje d'as tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-misɔ (16.000) nɛ deɛ gá rɔ-munda-gir-dee joo lé to gá nékoga dɔ rɔ kar Njesigəneɔ.
- ⁴¹Moyis ar Eləajar gá to njekinjanéməs nékoga dɔ rɔ mba karee ŋgəm gá nékar Njesigəneɔ gá goo ndukun gá Njesigəneɔ un ne ndia aree lé.
- ⁴²Ges néje gá Israelje d'ingá gá Moyis unda gá kəmee bəd gá kɔ njérɔje
- ⁴³gá mba karee to né kɔ koso-dɔwje lé to badje tɔl-dɔg-loo-tɔl-munda gá dɔ dee rɔ-munda giree-siri gá dɔ dee tɔl mi (337.500) ləm,
- ⁴⁴maŋgje d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-munda giree-misɔ (36.000) ləm,
- ⁴⁵mulayèje-je d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-munda gá dɔ dee tɔl mi (30.500) ləma,
- ⁴⁶gá dɔwje d'as tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-misɔ (16.000) ləm tɔ.
- ⁴⁷Ges néje gá Israelje d'ingá lé néje gá rɔ-mi ndá Moyis ɔr né kára, lé to dɔwje ɛsé daje kara yeɛ ra bèe ya, tɔbɛi yeɛ ar Lɛbije gá to njekaa dɔ kɛi-kubu-si-Ala-je gá Njesigəneɔ gá goo ndukun gá Njesigəneɔ un ne ndia dɔ'g aree lé ya.

Nékar Ala gá dɔw a kɪ gá mée karee lé

- ⁴⁸Deɛ gá to mbai dɔ njérɔje gá bula digi-digi lé deɛ gá to bé-njérɔje gá tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, gá bé-njérɔje gá tɔl-tɔl (100) ləm tɔ lé rəm pər gá rɔ Moyis'g

- ⁴⁹d'ulá pana: Jee gé n'toje kuraje lai lé n'turaje njérɔje gé d'isi gel sí'g ndá dæw kára kara dan sí'g nai ranɔ el.
- ⁵⁰Togábè ba jee n'reeje gæ nékarnoji mba kar Njesigæneɔ, nana kara ɔr néje gé ra gæ larlɔr gé jee j'inga lé yeŋgæreje, gæ niŋgaje, gæ ŋgamaje, gæ mbaŋgiraje, gæ nékila gwɔb'g to mba kuga ne dɔ kaiya læ sí nɔ Njesigæneɔ'g.
- ⁵¹Moyis gæ Eləajar gé to njekinjanémæs lé taa néje lai gé ra gæ larlɔr neelé ji dee'g.
- ⁵²Larlɔr lai gé bé-njérɔje gé tɔl-dɔg-dɔg (1.000) læm, gæ bé-njérɔje gé tɔl-tɔl (100) læm tɔ ree ne d'ar Njesigæneɔ gé nékarnoji gé kɔ kula tar lé kwɔi læa as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl gæ dæa rɔ-siri (170).
- ⁵³Njérɔje gé kari ba lé nana kara ŋgæm gé nébanrɔ gé yee taa lé.
- ⁵⁴Moyis gæ Eləajar gé to njekinjanémæs lé taa larlɔr ji bé-njérɔje gé tɔl-dɔg-dɔg'd (1.000) læm, gæ bé-njérɔje gé tɔl-tɔl'd (100) læm tɔ ndá d'odo d'aw ne mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ gé to gæ kəmee asəna gæ nékolé-mee dɔ'g læ Israelje nɔ Njesigæneɔ'g bée.

Bula læ Israelje 32

Ginkoji Rubɛje gæ Gadje dɔji gæ mba si dɔ nanɔ bee gé Galaad'g

- ¹Ginkoji Rubɛje gæ ginkoji Gadje lé deɛ to njénékulje gé bula digi-digi, tɔbɔi deɛ d'oo to gé bee gé Jajer gæ bee gé Galaad lé to loo gé maji mbata nékulje.
- ²Togábè ba ginkoji Gadje gæ ginkoji Rubɛje ree rɔ Moyis'g gæ rɔ Eləajar gé to njekinjanémæs, gæ rɔ mbaije læ koso-dæwje'g, d'ula dee pana:
- ³Atarot, gæ Dibɔ, gæ Jajer, gæ Nimra, gæ Esbon, gæ Eləalé gæ Sebam, gæ Nebo, gæ Beo tɔ,
- ⁴beeje neelé gé Njesigæneɔ tuji dæwje gé keneŋ nɔ Israelje'g lé to loo gé maji mbata nékulje ndá aa oo, kuraje lai lé to njé njénékulje.
- ⁵Deɛ d'ila ta gé ranɔ keneŋ pana: Bó lé jee n'taa kəmi ndá maji kari ar sí bee neelé gé kɔ síjeɛ gé n'to kuraje lai lé bó ar sí n'ganɔ baa gé Jurde el.
- ⁶Moyis ila ginkoji Gadje gæ ginkoji Rubɛje keneŋ pana: See ŋgakɔ síje d'a kaw loo-rɔ'g nɛ see seɔ lé a naije loo gé nee'g wa.
- ⁷See gelee ban ba seɔ ndigije kar mee Israelje ila kas dɔ kaw taa bee gé Njesigæneɔ ar dee gé kɔ dee lé wa.
- ⁸Bɔ síje-je kara loo gé m'ula dee m'ar dee d'ɔ Kades-Barnea gæ mba kaw tən bee lé deɛ ra togábè tɔ.
- ⁹Deɛ d'aw njal teɛ wəl-loo gé Eskol, tɔbɔi loo gé deɛ tən bee lé mbɔ ndá deɛ d'ar mee Israelje ila kas dɔ kaw taa bee gé Njesigæneɔ ar dee lé.
- ¹⁰Mee ndæa'g neelé onɔ læ Njesigæneɔ ɔ sɛa pu aree man ræa pana:

- 11**Dəwje neelé gá d'unda loo mee bee gá Ejiptə teɛ lé un kudee dɔ deɛ gá ra ləb rɔ-
joo gá tar lé bee gá ma man rɔm gə mba kar Abrakam, gə Isaak, gə Jakob lé d'a
koo ndə el mbata deɛ ndolè goom-ma gə meɛ deɛ gá kára ba sur el,
- 12**ne Kaleb, ngolə Jəpune gá to dəw gá Keni ləm, gə Juje, ngolə Nun ləm tɔ lé deɛ
ba d'a kandə keneɲ mbata deɛ ndolè goom-ma Njesigəneɔ gə meɛ deɛ gá kára ba
sur ya.
- 13**Ong lə Njesigəneɔ i səa pu dɔ Israelje'g ndá yeɛ ar deɛ d'ila rima-rima gá
dɔdilaloo as ləb deɛ rɔ-sɔ saar kar deɛ lai gá ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g lé
d'udu bɔ ba.
- 14**Aa ooje, seɲ taaje tor bɔ síje asəna gə kó dəwje gá njékaiyaje gə mba kar ong lə
Njesigəneɔ i ne dɔ maree'd gá kédé-kédé dɔ Israelje'g ya tɔbəi.
- 15**Mbata bó lé seɲ ubaje géé yáje ndá yeɛ a kyə Israelje dɔdilaloo'g gá kédé-kédé,
yeɛ ba seɲ a karje dəwje lai neelé d'udu ne tɔ.
- 16**Deɛ rəm pər gá rɔ Moyis'g d'ulá pana: J'a ra loo-kaar-koso-nékulje lə sí ləm, j'a
tum gin bee-booje mbata lə ngan síje ləm tɔ,
- 17**géé gá gogo j'a kodo nérɔje kalaɲ mba kaw ne nɔ Israelje'g saar j'a teeje sə deɛ
mee loo gá wɔji dɔ deɛ'g, ne ngan síje d'a si mee bee-booje gá d'ila ndògo-bɔrɔ
gugu ne dɔ deɛ sub gə mba kɔg ne njébeeje neelé.
- 18**J'a tel kaw mee kəije'g lə sí el saar gə mba kar Israelje lé nana kara a kiŋga loo
gá wɔji dəa gá keɔ-yeɛ ya ba,
- 19**jeɛ j'a taaje sə deɛ loo kel tura-baa gá Jurdeɛ gá nu el ləm, əsé loo gá ranɲ el ləm
tɔ mbata jeɛ j'ingaje né kə síjeɛ kel tura-baa gá Jurdeɛ gá nee par gá bər mbə.
- 20**Moyis ula deɛ pana: 'Bó lé seɲ raje togəbè, lé seɲ odoje nérɔje gə mba kaw rɔ ne
nɔ Njesigəneɔ'g ləm,
- 21**lé deɛ lai gá mbuna sí'd gá d'a gə kodo nérɔje lé ganɲ baa gá Jurdeɛ nɔ
Njesigəneɔ'g saar karee yeɛ a tuba njébaje ləa kar deɛ godo neɔ'g ləma,
- 22**lé seɲ a telje el saar kar bee neelé tel to kə Njesigəneɔ ləm tɔ ndá ta kára kara a
kwa dɔ sí kəm Njesigəneɔ'g el ləm, əsé kəm Israelje'g el ləm tɔ. Bèe ba dɔ nanɲ
neelé a tel to kə sí-seɲ ya nɔ Njesigəneɔ'g bəi.
- 23**Ne bó lé seɲ raje togəbè el ndá seɲ raje kaiya ɔsje ne Njesigəneɔ rəw, tɔbəi maji
kar sí gərje gao, bɔ kaiya ra sí a gə kɔs ta sí'g ya.
- 24**Maji kar sí tumje gin bee-booje gə mbata lə ngan síje ləm, raje loo-kaar-koso-
nékulje lə sí ləma, raje to gá taree teɛ ta sí'g lé ləm tɔ.
- 25**Ginkoji Gadje gə ginkoji Rubeje d'ula Moyis pana: Jeɛ gá n'toje kuraje ləi lé j'a
raje né gá i mbai lə sí un ndui dɔ'g ar sí lé ya.

- ²⁶Ngan síje ləm, gə denéje lə sí ləm, gə koso-nékulje lə sí ləma, gə nékulje lə sí lai ləm tɔ, d'a nai mee bee-booje gá Galaad,
- ²⁷ne jeɛ gá n'toje kuraje lai lé, j'a kodoje nérɔje mba kaw rɔ nɔ Njesigəneɔ'g to gá i mbai lə sí pa ne taree lé ya.
- ²⁸Moyis un ndia wɔji ne dɔ dee ar Eləajar gá to njejinjanéməs ləm, gə Josué, ngolə Nun ləma, gə mbai dɔ gel-bɔje lə ginkojije lə Israel ləm tɔ.
- ²⁹Yee ula dee pana: Bó lé ginkoji Gadje gə ginkoji Rubeje gang sə sí baa gá Jurde gə nérɔje rɔ dee'g gə mba rɔ ne nɔ Njesigəneɔ'g ləm, bó lé deɛ la sə sí mba kar sí dumje dɔ dee ləm tɔ ndá seɟ a kar deeje dɔ nang gá Galaad gá né kə dee-deɛ ya.
- ³⁰Ne bó lé deɛ d'odo nérɔje d'aw ne sə sí nɔ'd el ndá maji kar dee d'isi mbuna sí'g mee bee gá Kanə ya.
- ³¹Ginkoji Gadje gə ginkoji Rubeje d'ila keneɟ pana: J'a raje né gá Njesigəneɔ ula sí jeɛ gá n'toje kuraje lai lé ya.
- ³²J'a kodoje nérɔje kaw ne nɔ Njesigəneɔ'g mba tee ne mee bee gá Kanə'g ya, ne maji kar sí j'ingaje dɔ nang gá to kə síjeɛ kel Jurde gá nee ya ba.
- ³³Beekɔ lə Sihon, mbai lə Amɔrje ləm, gə beekɔ lə ɔg, mbai lə Basanje ləm tɔ, dɔ nang gə bee-booje ləa ləm, gə dɔ nang gá gugu dɔ bee-booje lai sub ləm tɔ lé Moyis ar ginkoji Gadje ləm, gə ginkoji Rubeje ləma, gə ges ginkoji Manasə gá to ngolə Jisəb ləm tɔ.
- ³⁴Ginkoji Gadje tel ra bee gá Dibɔ, gə Atarot, gə Aroer,
- ³⁵gə Atrot-Sopan, gə Jajer, gə Jogbea,
- ³⁶gə Bet-Nimra gə Bet-Haran, bee-booje gá d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee sub, tɔbəi deɛ ra loo-kaar-koso-nékulje lə dee tɔ.
- ³⁷Ginkoji Rubeje tel ra bee gá Esbon, gə Eləalé gə Kirjatayim,
- ³⁸gə Nebo, gə Baal-Meɔ gá deɛ tel ri dee bəd ləm, gə Sibma ləm tɔ ndá deɛ tel d'unda ri bee-booje gá deɛ ra lé bəd tɔ.
- ³⁹Ngaka Makir gá to ngolə Manasə lé d'ɔr rɔ d'aw rɔ gə njé gá Galaad ndá deɛ taa bee lə dee, deɛ tuba Amɔrje gá d'isi keneɟ lé.
- ⁴⁰Bee gá Galaad lé Moyis ar Makir, ngolə Manasə ndá yee si keneɟ ya.
- ⁴¹Jayir, ngolə Manasə ɔr rɔ aw rɔ taa ne bee-booje ndá yee unda ri dee lə bee-kogoje lə Jayir.
- ⁴²Nobah ɔr rɔ aw rɔ taa ne bee gá Kenat gə bee-booje gá gugu dəa sub ndá yee unda ria lə Nobah gə goo ria-yee tɔ.

Bula lə Israəlje 33

Kaw rəbə lə Israəlje saar tee Moab

- ¹Aa ooje, kaw læ Israelje gé d'aw rəbə loo gé d'unda ne loo mee bee gé Ejiptə tee gə goo kudu njérɔje læ dee gé Moyis gə Aarɔ d'ɔr nɔ dee keneɲ lé ba nee.
- ²Moyis ndaŋg ta gé wɔji dɔ kɪ gé d'ɪ loo-si dee'g d'aw ne gə goo ndukun læ Njesigəneɲ lé. Aa ooje, loo-si læ dee gə goo kaw rəbə læ dee lé ba nee:
- ³Ndɔ dɔg-giree-mi læ naɪ gé dɔtar lé deɛ d'ɪ bee gé Ramses d'ɔd d'aw. Bèlè lookàree gé orè goo ndɔ Pag lé Israelje d'unda loo tee gə ji dee gé bar tar mèr-mèr kəm njé gé Ejiptə'g lai.
- ⁴Njé gé Ejiptə lé dubu dəwje læ deɛ lai gé Njesigəneɲ tɔl deɛ gé to ŋgandər deeje lé, togəbè ba Njesigəneɲ gaŋg ne ta dɔ magəje'g læ dee tɔ.
- ⁵Israelje d'ɪ Ramses d'aw d'wa loo-si dee Sukot waga,
- ⁶Tɔbəi deɛ d'ɪ Sukot d'aw d'wa loo-si dee Etam gé to ŋgaŋ dɔdilaloo'g lam bèe,
- ⁷Gée gé gogo deɛ d'ɪ Etam, tel d'un rəw gé par gé Pi-Hahirod gé wɔji dɔ Baal-Sepɔ njoroŋ ndá deɛ d'wa loo-si dee nɔ Migdɔl'g waga,
- ⁸Ndá deɛ d'ɪ nɔ Pi-Hahirod'g d'unda baa-boo-kad dana gaŋg d'aw par gé dɔdilaloo'g, deɛ njaa dɔdilaloo gé Etam ndɔ dee munda ndá deɛ d'wa loo-si dee Mara.
- ⁹Deɛ d'ɪ Mara ndá tee Elim, Elim lé kəm-rəw-manje to keneɲ dɔg-giree-joo ləm, kag tumburje to keneɲ rɔ-siri ləm tɔ, lé gé neelé ba d'wa loo-si dee keneɲ.
- ¹⁰Deɛ d'ɪ Elim d'aw mbɔr baa-boo gé ria læ Baa-kas lé waga.
- ¹¹Deɛ d'ɪ baa-boo gé ria læ Baa-kas lé d'aw d'wa loo-si dee dɔdilaloo gé Sin waga.
- ¹²Tɔbəi deɛ d'ɪ dɔdilaloo gé Sin d'aw d'wa loo-si dee Dopka lam,
- ¹³Ndá deɛ d'ɪ Dopka d'aw d'wa loo-si dee Alus waga tɔ.
- ¹⁴Deɛ d'ɪ Alus d'aw d'wa loo-si dee Repidim loo gé dəwje d'ingə mán-kai keneɲ el lé.
- ¹⁵Deɛ d'ɪ Repidim d'aw d'wa loo-si dee dɔdilaloo gé Sinai.
- ¹⁶Deɛ d'ɪ dɔdilaloo gé Sinai d'aw d'wa loo-si dee Kibrot-Hataaba.
- ¹⁷D'ɪ Kibrot-Hataaba d'aw d'wa loo-si dee Haserot.
- ¹⁸D'ɪ Haserot d'aw d'wa loo-si dee Ritma.
- ¹⁹D'ɪ Ritma d'aw d'wa loo-si dee Rimɔ-Péres.
- ²⁰D'ɪ Rimɔ-Péres d'aw d'wa loo-si dee Libna.
- ²¹D'ɪ Libna d'aw d'wa loo-si dee Risa.
- ²²D'ɪ Risa d'aw d'wa loo-si dee Kehelata.
- ²³D'ɪ Kehelata d'aw d'wa loo-si dee mbɔr mbal gé Saper.

- 24D'ı̇ mbər mbal gə Saper d'aw d'wa loo-si dee Harada.
- 25D'ı̇ Harada d'aw d'wa loo-si dee Makhélot.
- 26D'ı̇ Makhélot d'aw d'wa loo-si dee Tahat.
- 27D'ı̇ Tahat d'aw d'wa loo-si dee Tara.
- 28D'ı̇ Tara d'aw d'wa loo-si dee Mitka
- 29d'ı̇ Mitka d'aw d'wa loo-si dee Hasmona.
- 30D'ı̇ Hasmona d'aw d'wa loo-si dee Moserot.
- 31D'ı̇ Moserot d'aw d'wa loo-si dee Bene-Jaakan.
- 32D'ı̇ Bene-Jaakan d'aw d'wa loo-si dee Hər-Gidgad.
- 33D'ı̇ Hər-Gidgad d'aw d'wa loo-si dee Jotbata.
- 34D'ı̇ Jotbata d'aw d'wa loo-si dee Abrona.
- 35D'ı̇ Abrona d'aw d'wa loo-si dee Esjō-Géber.
- 36D'ı̇ Esjō-Géber d'aw d'wa loo-si dee dɔdilaloo gə Sin, yee ɓa to Kades.
- 37D'ı̇ kades d'aw d'wa loo-si dee mbər mbal gə Hər gə to ŋgaŋ loo ɓee gə Edɔm.
- 38 Aarɔ gə to njekinjanéməs lé tuga loo aw dɔ mbal gə Hər gə goo ndukun læ Njesigəneɔ, lé gə neelé ɓa yee wəi keneŋ ndɔ gə dɔtar læ naɪ gə njekɔm'g mi mee læb gə rɔ-sɔ gə orè goo kunda gə Israəlje d'unda loo mee ɓee gə Ejiptə tee lé.
- 39Aarɔ lé læbee as tɔl-dəa-rɔ-joo-giree-munda (123) ɓa yee wəi dɔ mbal gə Hər lé ɓəi.
- 40 Mbai gə Arad gə to dəw gə Kanɔ gə si ɓee gə Kanɔ par gə dɔkɔl lé oo ta ree læ Israəlje gə deɔ ree lé.
- 41D'ı̇ mbər mbal gə Hər d'aw d'wa loo-si dee Salmɔna.
- 42D'ı̇ Salmɔna d'aw d'wa loo-si dee Punɔ.
- 43D'ı̇ Punɔ d'aw d'wa loo-si dee Obot.
- 44D'ı̇ Obot d'aw d'wa loo-si dee Ije-Abarim rəw-nim-ɓee gə Moab.
- 45D'ı̇ Ije-Abarim d'aw d'wa loo-si dee Dibɔ-Gad.
- 46D'ı̇ Dibɔ-Gad d'aw d'wa loo-si dee Almon-Diblatayim.
- 47D'ı̇ Almon-Diblatayim d'aw d'wa loo-si dee mbər mbalje gə Abarim nɔ Nebo'g.
- 48D'ı̇ mbər mbalje gə Abarim d'aw d'wa loo-si dee ndag-loo gə Moab mbər ɓaa gə Jurdeɔ gə wɔji dɔ Jeriko njorɔŋ.

⁴⁹Dee d'isi mbor baa gá Jurde un kudee Bet-Jesimot saar Abel-Sitim, mee ndag-loo gá Moab.

Godndu Njesigonea gə mba kai ne na bee gə Kana lé

⁵⁰Njesigonea ula Moyis ta ndag-loo gá Moab, mbor baa gá Jurde gá waji do Jeriko njoroŋ pana,

⁵¹Ula Israeŋje pana: Loo gá sei a gə gaŋgje baa gá Jurde ba a gə kaɗje mee bee gá Kana ndá

⁵²Sei a tubaje njébeeje neelé nɔ s'g ləm, sei a tujije magəje la dee gá ra dee gə mbal ləm, gə néndajije la dee gá léé ləma, sei a tujije loo-pole-magje la dee lai gá to do diŋgri-looje'g lé ləm tɔ.

⁵³Sei a taaje bee neelé gá ka sí-sei ndá sei a raje bee keneŋ, mbata ma m'ar sí bee neelé gə mba karee to né ka sí-sei ya.

⁵⁴Sei a kaije na beeje neelé gə goo gel-bɔje la sí gə goo nékwaji léé ba. Dee gá bula yaɗ ndá sei a gaŋgje boi karee as do bula la dee gá yaɗ ləm, dee gá bula lam ba ndá sei a gaŋgje lam karee as do bula la dee gá lam ba ya ləm tɔ. Nana kara a kiŋga loo gá waji dəa gə goo nékwaji léé gá yee un lé, sei a kiŋgaje gá né ka sí-sei gə goo ginkojije la bo síje-je.

⁵⁵Ne bó lé sei tobje njébeeje neelé om deeje əw el ndá dee gá mbuna dee'd gá sei a kyɗ deeje kar dee nai neelé d'a to asəna gə kunje gá d'a tɔs kəm sí ləm, d'a to asəna gə né-kɔs-kaar gá d'a kɔs kaar sí ləm tɔ ndá d'a to njébaɗje la sí mee bee gá sei a kaw síje keneŋ lé.

⁵⁶Togábè ba né gá m'waji mba ra sə dee lé ma ra sə sí-sei ya tɔ.

Bula la Israeŋje 34

Rəw-nim bee gə Kana

¹Njesigonea ula Moyis pana:

²Ula ŋgan Israeŋje ndukun gá nee pana: Loo gá sei a kaɗje mee bee gá Kana ndá bee neelé a tel to ka sí-sei ya, bee gá Kana lé rəw-nimeeje ba nee:

³Rəw-nim-bee la sí gá par gá dɔkɔl lé a kun kudee dɔdilaloo gá Sin saar teɗ Edom. Par gá bər lé rəw-nim-bee la sí gá dɔkɔl lé a kun kudee ŋgaŋ baa-boo gá ria la Baa-kad.

⁴Yee a tel par gá dɔkɔl la dɔdərloo la Akrabim, a dəs par gá dɔdilaloo gá Sin tɔbəi a kaw njal teɗ par gá dɔkɔl loo gá Kades-Barnea, yee a kaw gá kédé par gá Hasar-Adar ndá a dəs par gá Asmo tɔ.

⁵Un kudee Asmo lé, yee a tel saar teɗ kəm-rəw-mán gá Ejiptə mba kaw njal teɗ baa-boo-kad'g lé.

- ⁶Rəw-nim-bee lə sí gə par gə dɔ-gó lé a to baa-boo-kad gə boi, yee ɓa a to rəw-nim-bee lə sí gə par gə dɔ-gó ya.
- ⁷Aa ooje, rəw-nim-bee lə sí gə par gə dɔgel ɓa nee: un kudee mbər baa-boo-kad gə boi lé seɟ a kwɔjije lé saar teeje ne mbər mbal gə Hɔr,
- ⁸un kudee mbər mbal gə Hɔr lé seɟ a kwɔjije lé kaareeje dəs par gə Amat mba tee ne Səd,
- ⁹d'a kwɔjee gə kédé par gə Jibrɔ mba kaw njal tee ne Hasar-Enan, yee ɓa a to rəw-nim-bee lə sí gə par gə dɔgel lé.
- ¹⁰Seɟ a kwɔjije rəw-nim-bee lə sí par gə bər un kudee Hasar-Enan saar Sepam tɔ,
- ¹¹yee a kɪ Sepam rəm par gə Ribla gə to par gə bər loo gə Aɪ, rəw-nimee a rəm saar kun dɔ koŋgo baa-boo gə Kineret par gə bər,
- ¹²yee a rəm ya ɓəi par gə baa gə Jurɗɗ mba kaw njal tee baa-boo-kad gə ria lə Baa-kad lé. Yee neelé ɓa a to bee lə sí gə rəw-nimeeje gə gugu dəa sub lé.
- ¹³Moyis ula ŋgan Israeɓje ndukun neelé pana: Dɔ naŋ neelé ɓa to bee gə seɟ a kaije nɔ gə goo nékwɔji léé gə Njesigəneɔ wɔji mée'g mba kar ginkojije gə jinaikara gə gesee lé.
- ¹⁴Mbata ginkoji Rubɛje gə ginkoji Gadje lé taa dɔ naŋ gə kɔ dee-dee mbɔ gə goo gel-ɔje lə dee lə dee, ges ginkoji lə Manasə kara taa keɔ mbɔ tɔ.
- ¹⁵Ginkojije gə joo neelé gə ges ginkoji neelé dee taa dɔ naŋ gə né kɔ dee-dee kel tura-baa gə Jurɗɗ gə wɔji dɔ Jeriko njoroŋ lé par gə bər.

Ri deɗ gə d'a kunda kəm bee kai lé

- ¹⁶Njesigəneɔ ula Moyis pana:
- ¹⁷Aa ooje, ri dəwje gə d'a kunda kəm bee kai sí lé ɓa nee: Eləajar gə to njekinjanéməs ləm, gə Juje, ŋgolə Nun ləm tɔ.
- ¹⁸Seɟ a kərje mbai kára gə mbata lə ginkoji kára-kára gə mba kar dee to njəkai sí beeje neelé.
- ¹⁹Aa oo, ri dəwje neelé ɓa to nee: Ginkoji Judaje ndá Kaleb, ŋgolə Jɛpune,
- ²⁰Ginkoji Simeoje ndá Samel, ŋgolə Amiud,
- ²¹Ginkoji Bejamije ndá Elidad, ŋgolə lə Kisɔ,
- ²²Ginkoji Danje ndá Buki, ŋgolə Jogli ɓa to mbai lə dee,
- ²³Ŋgalə Jisəb, ginkoji Manasəje ndá Haniel, ŋgolə Epod ɓa to mbai lə dee:
- ²⁴Tɔɓəi ginkoji Eprayimje ndá Kemuel, ŋgolə Siptan ɓa to mbai lə dee,
- ²⁵Ginkoji Jabiloje ndá Elisapan, ŋgolə Parnak ɓa to mbai lə dee,
- ²⁶Ginkoji Isakarje ndá Paltiel, ŋgolə Ajan ɓa to mbai lə dee,

²⁷Ginkoji Aserje ndá Ahihud, ngolə Selomi ba to mbai lə dee,

²⁸Ginkoji lə Netalije ndá Pedahel, ngolə Amiud ba to mbai lə dee,

²⁹Deeje neelé to dee gá Njesigəneə un ndia ar dee gə mba kar dee kai Israēlje bee gá Kanā lé ya.

Bula lə Israēlje 35

Bee-booje lə Ləbi

¹Njesigəneə ula Moyis ta ndag-loo gá Moab, mbər baa gá Jurde gá wəji dɔ Jeriko njoroŋ lé pana:

²Un ndui ar Israēlje mba kar dee d'ər kəm bee-booje mbuna dɔ naŋje'g lə dee gá d'a gə kiŋga gá kə dee-dee lé d'ar Ləbije d'isi keneŋ. Seɿ a karje Ləbije loo gá gugu dɔ bee-booje neelé gá kə dee tɔ.

³D'a kiŋga bee-booje neelé mba kisi keneŋ, tɔbəi looje gá gugu dɔ bee-booje lé a to mbata lə nékulje lə dee ləm, gə némajije lə dee ləma, gə mbata lə daje lai gá to kə dee ləm tɔ.

⁴Looje gá gugu dɔ bee-booje gá seɿ a karje Ləbije lé un kudee kaar ndògo-bərɔ'g saar gá ŋgaŋgee gá raga lé a kas kəm kil dəw tɔl-dɔg bəe ya karee gugu giree sub tɔ.

⁵Seɿ a kwəjije gir bee-boo gá raga as kəm kil dəw tɔl-dɔg-loo-joo (2.000) par gá bər ləm, kəm kil dəw tɔl-dɔg-loo-joo (2.000) par gá dɔkɔl ləm, kəm kil dəw tɔl-dɔg-loo-joo (2.000) par gá dɔ-gó ləma, gə kəm kil dəw tɔl-dɔg-loo-joo (2.000) par gá dɔgel ləm tɔ. Bəe ba bee-boo lé a to loo gá dana bab'g. Yee ba a to looje gá gugu dɔ bee-booje lə dee sub lé.

⁶Mbuna bee-booje gá seɿ a gə karje Ləbije lé bee-booje misə d'a to njɔloo-kula-dɔ lə dəw gá njetɔl maree mba karee aɿ aw keneŋ ləm, gə bee-booje gá raŋg as rɔ-sɔ-giree-joo ləm tɔ.

⁷Bula lə bee-booje gá seɿ a karje Ləbije lé d'a kas rɔ-sɔ-giree-jinaijoo gə looje lə dee gá gugu dɔ dee sub-sub tɔ.

⁸Bee-booje gá seɿ a kərje kəm dee mbuna bee-booje'g lə Israēlje mba kar Ləbije lé d'a to togəbè: ginkojije gá bee-booje lə dee bula yaə ndá d'a kər kəm dee bula yaə kar dee ləm, ginkoji gá bee-boje lə dee bula lam ba ndá d'a kər kəm dee bula lam ba ləm tɔ, ginkoji gá rara kara a kar Ləbije bee-booje ləa gə goo bula lə beeje gá a to keə ya.

Bee-booje gá to njɔlooje

⁹Njesigəneə ula Moyis pana:

¹⁰Ula Israēlje pana: Loo gá seɿ a gaŋje baa gá Jurde ləm, seɿ a kədje mee bee gá Kanā ləm tɔ ndá,

- 11 seɿ a mbərje bee-booje kunda deeje gá njɔlooje mbata læ sí gə mba kar dəw gá njetɔl maree to gá yeɿ wɔji mée'g el ndá yeɿ a kaskəm kaj kaw keneɿ tɔ.
- 12 Bee-booje neelé d'a to njɔlooje mbata læ sí mba kar njedalɓá lé iŋga rəw gə mba tɔl dəw gá njetɔl-maree lé el saar yeɿ a teɿ kaar nɔ koso-dəwje'g kar dee gangta dəa'g ba.
- 13 Mbuna bee-booje gá seɿ a karje Ləbiye lé deɿ gá misá d'a to bee-booje gá to njɔlooje ya.
- 14 Seɿ a kar deeje bee-booje munda kel tura baa gá Jurdeɿ gá nu ləm, seɿ a kar deeje bee-booje munda mee bee gá Kaná ləm tɔ, deɿ neelé d'a to bee-booje gá d'a to njɔlooje ya.
- 15 Bee-booje gá misá neelé d'a to njɔlooje mbata læ Israəlje ləm, gə mbata læ dəw-dɔ-bee gá si mbuna sí'g ləm tɔ, lé neelé dəw gá rara gá tɔl dəw to gá yeɿ wɔji mée'g kédé el ndá a kaj kaw keneɿ ya.
- 16 Bó lé dəw unda maree gə né gá to kag-lar ɓa teɿ yoo ndá yeɿ to njetɔl-dəw ya: ndá njetɔl-dəw lé d'a tɔlee tɔ, yeɿ ɓa gá ɓɔ nérea gá a kɔs təa'g.
- 17 Bó lé yeɿ wa kɔri-ər jia'g ɓa ila ne maree aree wəi ndá yeɿ to njetɔl-dəw ya, ndá njetɔl-dəw lé d'a tɔlee tɔ, yeɿ ɓa gá ɓɔ néra gá a kɔs təa'g ya.
- 18 Bó lé yeɿ wa né gá to gá kag bèe jia'g ɓa unda ne dəw aree teɿ yoo ndá yeɿ to njetɔl-dəw ya: ndá njetɔl-dəw lé d'a tɔlee tɔ, yeɿ ɓa gá ɓɔ nérea gá a kɔs təa'g tɔ.
- 19 Njedalɓá lé ɓa a tɔl dəw gá njetɔl maree lé, loo gá yeɿ a kiŋgá ndá yeɿ nja ɓa a tɔlee tɔ.
- 20 Bó lé dəw wa maree gə mée ɓa ɔsee ne ilá əsé bó lé yeɿ ilá gə né gə goo meɿdul læ ɓa aree teɿ yoo
- 21 əsé bó lé yeɿ kundá gə jia gə goo ɓá gá mée'g kédé ɓa aree teɿ yoo ndá yeɿ gá njekunda maree lé d'a tɔlee tɔ, mba kar ɓɔ nérea ɔs təa'g mbata yeɿ to njetɔl-dəw ya, njedalɓá lé a tɔl njetɔl-dəw neelé loo gá yeɿ a kiŋgá ya.
- 22 Ne bó lé dəw dar maree ilá lal kwá mée'g kédé, əsé bó lé yeɿ ilá gə né to gá yeɿ laɿi taree mée'g kédé el,
- 23 əsé bó lé kɔri-ər lal jia oso dəa'g aree teɿ yoo, lal karee wá gə mée, əsé wɔji gə mba ra səa majel el tɔ ndá,
- 24 aa ooje, yeɿ ɓa to godnduje gá koso-dəwje d'a kɔr ne kəm ta læ njekunda maree ləm, gə njedalɓá ləm tɔ.
- 25 Boo-dəwje d'a kɔr njetɔl-dəw lé ji njedalɓá'g kilá tar, tɔbəi d'a karee tel aw mee bee-boo gá to njɔloo gá yeɿ aɿ aw keneɿ lé tɔ ndá, Yeɿ a si keneɿ saar kar ŋgɔ-njekinjanéməs gá deɿ tər ubu gá to gə kəmee dəa'g lé wəi ɓa.

26 Bó lé njetɔl-dəw neelé unda loo mee bee-boo gá to njɔloo gá yee aɪ aw keneɲ lé tee raga

27 ar njedalba neelé iŋgá gir dɔ naŋ bee-boo gá to njɔloo lé ba tɔlee ndá taree a kwa dɛa el.

28 Mbata to kəm kar njetɔl-dəw lé si mee bee-boo'g læa gá to njɔloo lé saar loo gá ŋgɔ-njekinjanéməs wəi ba, goo kwəi'g læ ŋgɔ-njekinjanéməs lé ndá yee a kaskəm tel kaw mee bee'g læa gá gəd bəi.

29 Yee neelé ba to gá godnduje gá kɔ gaŋg ne ta mbata læ sí-seɪ læm, mbata læ ŋgaka síje læm tɔ gə looje lai gá seɪ a síje keneɲ ya.

30 Nana ba gá tɔl maree ndá d'a tɔlee gə goo takɔr læ njékɔrgootaje jooje əsé mɔdaje. Ta læ njékɔrgoota gá kára ba lé a kaskəm kar dee gaŋg ne ta yoo dɔ dəw'g lé el bəi.

31 Dəw gá njetɔl maree gá kəm kar dee tɔlee d'ar beɔ ɔs tɛa'g lé seɪ a taaje né kára kara mba kyá ne kəmba el mbata d'a tɔlee gá tɔl ya.

32 Seɪ a taaje né kára kara mba kyá ne loo karee aɪ aw mee bee-boo gá to njɔloo lé el læm, karee tel aw si mee bee'g goo kwəi'g læ ŋgɔ-njekinjanéməs el læm tɔ.

33 Seɪ a karje bee gá seɪ a síje keneɲ lé minɔ el mbata məs lé ar bee minɔ, d'a ra né kára kara mba kɔr ne ta məs dɔ bee'g el ne məs dəw gá njekila məs maree lé ba.

34 Bee gá seɪ a kaw síje keneɲ lé to loo gá ma nja kara m'a si keneɲ tɔ ndá seɪ a kareje minɔ el, mbata ma m'to Njesigəneɔ gá m'isi mbuna ŋgan Israeɪje'g ya.

Bula læ Israeɪje 36

Godndu gá wɔji dɔ taa denéje gá d'wa gá nénduba

1 Mbaije læ gel-bɔje læ Galaad, gá to ŋgolə Makir, gá to ŋgolə Manasə, gá to gá mbuna gel-bɔje'g læ ŋgalə Jisəb lé ree rɔ Moyis'g gə nɔ mbaije gá to mbai dɔ gel-bɔje læ ŋgan Israeɪje lé

2 d'ula pana: Njesigəneɔ un ndia ar mbai læ sí mba karee kai bee gə goo nékwɔji léé lé kar Israeɪje. Mbai læ sí lé Njesigəneɔ aree ndukun mba kar nénduba læ Selopad gá to ŋgokɔ sí lé tel to kɔ ŋganeje gá dené tɔ.

3 Bó lé denéje d'a taa ŋgaw mbuna ginkoji Israeɪje gá raŋg'd ndá d'a kɔr nénduba læ dee mbuna nénduba kɔ bɔ síje'g kaw kɔm dɔ yee gá ginkoji læa raŋg gá deɔ tɛa lé, bəe ba nénduba gá j'iŋga gə goo nékwɔji léé lé a keɪ el.

4 Loo gá læb kalrɔ læ ŋgan Israeɪje gá baree naɪ jubile lé a tee ndá d'a kila nénduba læ dee dɔ kɔ yee gá ginkoji læa raŋg gá deɔ tɛa lé ndá d'a kɔr nénduba neelé ji yee gá ginkojee to gá ginkoji'g læ bɔ síje lé.

5 Moyis ndaji ndukunje gá Njesigəneɔ ulá lé ar Israeɪje pana: Ta læ ginkoji ŋgalə Jisəb lé to léé'g ya.

⁶Né gá Njesigəneā un ndia dɔ'g wɔji ne dɔ ŋgalə Selopad gá dené lé ba nee: D'a kaskəm taa nana kara to gá mee dee ndigi ne d'a taa deē gá ginkoji'g lə bɔ deeje-je ba.

⁷Togəbè ba nénduba kára kara gá mbuna Israelje'g a kɪ ginkoji gá kára'g kaw ginkoji gá raŋg'd el, ne Israelje lé nana kara a kɔm mée dɔ nénduba'd gá to kɔ ginkoji lə bɔbeeje ya.

⁸Ŋgomɔdə gá rara kara gá iŋga nénduba mbuna ginkoji Israelje'g ndá a taa ŋgaw mbuna njénojije gá ginkoji'g lə bɔbeeje mba kar Israelje kára-kára lai d'iŋga nénduba gá wɔji dɔ bɔ deeje.

⁹Togəbè ba nénduba kára kara gá mbuna Israelje'g a kɪ ginkoji gá kára'g kaw ginkoji gá raŋg'd el, ne ginkoji Israelje lai lé nana kara a kɔm mée dɔ nénduba gá to keā-yeē'g ya.

¹⁰Ŋgalə Selopad gá dené lé ra né gá Njesigəneā un ne ndia ar Moyis lé ya.

¹¹Mahla, Tirsa, Hogla, Milka, gə Noa, ŋgalə Selopad gá dené lé deē taa ŋgabɔ deeje ya,

¹²deē taa ŋgaw mbuna gel bɔ'g lə ŋgalə Manasə gá to ŋgolə Jisəb, d'ar nénduba lə dee to mbuna ginkoji'g lə gel-bɔje'g lə dee ya tɔ.

¹³Yee ba to godnduje gə ndukunje gá Njesigəneā un ar ŋgan Israelje gə ndu Moyis mee ndag-loo gá Moab gá to mbɔr baa gá Jurdɛ, gá wɔji dɔ Jeriko njoroŋ lé tɔ.

Tel tura Godndu

Tel tura Godndu 1

MBER KILA LƏ MOYIS GƏ DƆTAR

¹Aa ooje, taje gə Moyis ula Israelje lai kel tura-baa gə Jurde gə nu dɔdilaloo'g, mee ndag-loo'd gə wɔji dɔ Sup njoroŋ mbuna Paran gə Topel'g, gə Laban gə Haserot'g, gə Di-Jahab'g tɔ.

²Ki kaw Oreɓ gə rəw gə dɔ mbal gə Seir ɓa tee Kades-Barnea ɓəi lé, a njaa as ndo dɔg-giree-kára ya donɔ.

³Mee ləb gə njekəm'g rɔ-sɔ, lə nai gə njekəm'g dɔg-giree-kára, mee ndo gə dɔtar lə nai neelé ɓa, Moyis ula Israelje ta gə goo néje lai gə Njesigəneɔ un ne ndia aree gə mba karee ula dee lé.

⁴Goo tɔl gə yeɛ tɔl Sihɔ, mbai lə Amərje gə si Esbon ləm, gə Og, mbai gə Basan gə si Astarot gə Edrei ləm tɔ lé ɓa yeɛ ula dee ne ta neelé.

⁵Kel tura-baa gə Jurde gə nu mee ɓee gə Moab'g lé ɓa Moyis un kudu kɔr gin godndu neelé keneɲ togəbè pana:

⁶Ala lə sí gə Njesigəneɔ ula sí ta dɔ mbal gə Oreɓ'g pana: Seɲ síje dɔ mbal'g neelé kuru sí əw as ŋga.

⁷Maji kar sí telje awje, a kawje dɔ mbal'g lə Amərje gə looje lai gə gugu dəa sub ləm, gə ndag-loo'g ləm, gə dɔ mbalje'g ləm, gə mee wəl-loo'g ləm, gə par gə dɔkɔl ləm, gə ta baa-boo-kad'g ləm, gə ɓee lə Kanaje, gə ɓee gə Liba ləma, saar tee ne baa-boo gə to baa gə Epratə ləm tɔ.

⁸Aa ooje, ma m'unda ɓee lé nɔ sí'g ya, Maji kar sí awje aw taaje ɓee neelé gə ka sí-seɲ ya. Mbata to ɓee gə Njesigəneɔ man ne rəa ar ɓɔ síje-je gə Abrakam, gə Isaak, gə Jakob mba kar dee-deɛ gə ŋgaka deeje gə goo dee'g ya.

Deɛ mbər njégaŋ-rəwtaje

⁹Mee ndəa'g neelé Moyis ula dee pana: Ma nja gə karm ba m'askəm mbɔ taje lə sí lai dɔm'g el.

¹⁰Ala lə sí gə Njesigəneɔ ar bula lə sí i dɔ maree gə kédé-kédé, tɔɓəi aa ooje, ɓogənè seɲ bulaje to gə kérémeje gə dara bèe.

¹¹Maji kar Njesigəneɔ Ala lə ɓɔ síje-je lé ar bula lə sí i dɔ maree'g as tɔl-dɔg unda nje gə kédé ləm, maji karee tɔr ndia dɔ sí'g to gə yeɛ un ne ndia ar sí lé ləm tɔ!

¹²Ma nja gə karm ba m'a kaskəm taa taje lə sí ləm, gə ta néje gə wɔi sí ləma, gə ta majje lə sí ləm tɔ mbɔ dɔm'g to gə ban wa.

¹³Ɔrje dəwje gə to njékəmkàrje gə njégonégərje gə seɲ gər deeje mbuna ginkojije'g lə sí mba kam m'unda dee dɔ sí'g.

- 14** Nε seɿ telje ilamje keneɲ pajena: Né gá i wɔ̄ji gə mba ra lé to né gá maji yāa ya.
- 15** Bèe ba ma m'ɔ̄r mbaije mbuna ginkojije'g lə sí gá to dəwje gá njékəmkàrje gá seɿ gər deeje ndá ma m'unda dee dɔ sí'd gá mbai dɔ dəwje gá tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, gə mbai dɔ dəwje gá tɔl-tɔl (100) ləm, gə mbai dɔ dəwje gá rɔ-mi rɔ-mi ləma, gə mbai dɔ dəwje gá dɔg-dɔg ləm tɔ, m'ar dee to njékun dɔ síje mbuna ginkojije'g lə sí.
- 16** Mee ndəa'g neelé ma m'un ndum m'ar njégaɲ-rəwtaje lə sí m'pana: Ooje ta lə ɲgakɔ síje ləm, gaɲgje rəwta gə goo rəbee mbuna nana kara gá aw gə ta gə ɲgokeɔ əsé gə dəw-dɔ-bee ləm tɔ.
- 17** Seɿ a kərje kəm dəwje gə mbata lə maji lə dee loo gaɲg rəwta'g lə sí el, seɿ a kooje ta lə dəw gá əɿ el gə dəw gá boo asəna-nə: seɿ a bəlje dəw kára kara el mbata rəwta-gaɲg lé to kə Ala ya. Tɔbəi loo gá seɿ ɲgaje ta gá kədərə yāa gá dum sí ndá seɿ a reeje ne rɔm'g gə mba kam m'oo sə sí gé.
- 18** Gelee gá nee ba mee ndəaje'g neelé ma m'un ne ndum m'ar sí dɔ néje lai gá kəm kar sí raje'g lé.

Deɛ d'ula njétənlooje mee bee gá Kana

- 19** Jee j'ije Orəb ndá n'dəsje j'undaje dɔdilaloo gá tad rəg-rəg ləm, gá to bəl ləm tɔ gá seɿ ooje neelé dana n'gaɲgje, jee j'unje rəw gə aw par gá dɔ mbal'g lə Amərje, to gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ un ne ndəa ar sí ba jee n'teeje Kades-Barnea bəi.
- 20** Ma m'ula sí m'pana: Seɿ teeje kaar mbal'g lə Amərje gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ ar sí lé ya.
- 21** Aa ooje, Ala lə sí gá Njesigəneɔ unda bee neelé nɔ sí'g, awje aw taaje gá kə sí to gá Njesigəneɔ, yee gá to gá Njesigəneɔ Ala lə bɔ síje-je ula sí lé, maji kar sí bəlje el ləm, arje kaar sí ndəb el ləm tɔ.
- 22** Bèe ba seɿje lai ya reeje rɔm'g pajena: Yə loo ar sí j'ulaje dəwje nɔ sí'g gə mba kar dee d'aw tən bee lé gə mba tel ree kula sí rəw gá j'a kuje mba kawje keneɲ ləma, gə dɔ bee-booje gá jee j'a gə teeje keneɲ ləm tɔ.
- 23** Takəji neelé m'oo gá ta gá maji ndá, ma m'ɔ̄r ne diɲgamje dɔg-gir-dee-joo mbuna sí'g, diɲgam kára wɔ̄ji ne dɔ ginkoji kára-kára tɔ.
- 24** Deɛ d'uba dɔ mbal d'aw saar tee wəl-loo gá Eskol ba tən ne loo lé bəi.
- 25** Deɛ d'odo kandə néje gá mee bee'g lé ji dee'g ree ne tɔji sí, deɛ d'ɔ̄r goo taree pana: To bee gá maji gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ ar sí ya.
- 26** Nε seɿ ndigije kawje keneɲ el, əsje ne ndukun lə Ala lə sí gá Njesigəneɔ lé rəw.
- 27** Seɿ imje rɔ sí mee kəi-kubuje'g lə sí pajena: Njesigəneɔ lé əji sí bəɿ-bəɿ, gelee gá nee ba yee ar sí j'undaje ne loo mee bee gá Ejiptə n'teeje ne, gə mba kyə sí ji Amərje kar dee tuji sí ne.

²⁸See j'askəm kawje ya wa. Mbata ngakɔ sɪjee lé d'ɔr sɪŋga sí pana: To koso-dəwje gá kuburu rɔ dee boi unda ká sɪjeeje ləm, kagrɔ dee kara ngal pur-pur unda ká sɪjeeje ləm tɔ, bee-booje lə dee boo yaɔ ləm, d'ila ndògo-bɔrɔ gá ngal saar teeɔ dara gugu ne dɔ dee ləm tɔ, tɔbɛi neɛ n'ooje ngalə Anak kara keneɛ ləm tɔ.

²⁹Ma m'ula sí m'pana: Maji kar sí ndəbje el ləm, bəl deeje el ləm tɔ.

³⁰Ala lə sí gá Njesigəneɔ gá aw nɔ s'g lé yeɛ nja a rɔ mbata lə sí gə goo néje lai gá yeɛ ra mbata lə sí kəm s'g mee bee gá Ejiptə lé

³¹tɔbɛi loo gá dɔdilaloo'g lé seɪ ooje to gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ odo sí to gá dəw odo ne ngonee bɛe, gə rəwje lai gá seɪ awje keneɛ saar teeje ne lée'g neelé.

³²Ne lé bɛe kara seɪ ɔmje ne mee sí dɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí el ya saar,

³³yeɛ gá un rəw nɔ s'g gə mba tɔji sí ne rəw gá seɪ a kawje keneɛ ləm, dan kàrá ndá yeɛ ɔr nɔ sí gə mum gá mbɔ nɔ sururu ləm tɔ.

³⁴Taje lə sí gá seɪ paje lé Njesigəneɔ oo ndu sí ndá oŋg ɪ səa pu aree man ne rəa pana:

³⁵Ginkoji dəwje gá basinè gá to njémeeyərje neelé yeɛ gá kára kara mbuna dee'g a koo bee gá maji gá ma man ne rɔm gə mba kar bɔ deeje-je lé el,

³⁶ne Kaleb, ngolə Jɛpune ya gə karee ba ba a koo ya, tɔbɛi dɔ naŋg gá yeɛ njaa keneɛ lé m'a karee yeɛ gə nganeeje gá ká dee mbata yeɛ un dɔ gɔl Njesigəneɔ lad-lad ya.

³⁷Mee Njesigəneɔ ɪ səa pu dɔm-ma'g mbata lə sí tɔ ndá yeɛ pana: I kara a kila gɔli keneɛ el tɔ.

³⁸Ne Juje, ngolə Nun, kura ləm lé ba a kandə keneɛ, maji kari ula diŋgam mée'g mbata yeɛ nja ba a kar Israelje taa bee neelé gá ká dee-dee ya.

³⁹Ngan sɪje gá nai gɔ-gɔ gá seɪ pajena: D'a tel to nékwa lé ləm, gə ngan sɪje gá bɔgəné gər né gá maji gə né gá majel el ləm tɔ lé dee nja ba d'a kandə keneɛ, dee ba m'a kar dee karee to ká dee-dee ya.

⁴⁰Ne seɪ ndá telje awje dɔdilaloo'g par gá baa-boo'd gá ria lə Baa-Kas lé gogo.

⁴¹Seɪ telje ilamje keneɛ pajena: Jee n'raje kaiya j'ɔsje ne Njesigəneɔ rəw, basinè ndá j'a kaw rɔje to gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ un ne ndia ar sí lé ya. Bɛe ba seɪ lé nana kara tɔ nérɔje ləa rəa'g un ne rəa unda dɔ maree'g aw uba ne dɔ mbal lé.

⁴²Njesigəneɔ ulam pana: Ula dee, maji kar dee d'aw el ləm, rɔ el ləm tɔ mbata ma m'godo mbuna dee'g, maji kar dee d'oso ji njébaje'g lə dee el.

⁴³Ma m'ula sí ta ne seɪ taaje ta lé el, seɪ alje ta ɔsje ne ndukun lə Njesigəneɔ rəw ndá seɪ ɪje gə dɔkədərə ubaje ne dɔ mbal lé.

⁴⁴Togábè ba Amɔrje gá d'isi dɔ mbal'g neelé tee d'ɪŋga sí gə rɔ d'un sí ne nɔ dee'g to gá tɛɪje gá tuba dəw bɛe, dee tɔl sí dɔ mbal gá Seir saar tee ne ɔrma.

⁴⁵Loo gá seɿ telje reeje ndá seɿ noje dɔ Njesigəneɿ'g, ne Njesigəneɿ oo ndu no lə sí el ləm, un mbia dɔ'g rəw ləm tɔ.

⁴⁶Gelee gá nee ba seɿ síje ne Kades as ndɔje bula ləm, gə kur sí əw ne yaɿ ləm tɔ.

Tel tura Godndu 2

¹Jee j'ɔs n'telje ndá j'awje dɔdilaloo'g gə rəw gá aw gá baa-boo Kas'g, to gá Njesigəneɿ ulam ne lé, jee n'guguje gir mbal gá Seir kur sí əw.

²Njesigəneɿ ulam pana:

³Seɿ guguje gir mbal neelé kur sí əw as ŋga. Telje awje par gá dɔgel bəe. Maji kari un ndui ar koso-dəwje pana:

⁴Seɿ a dəsje mbɔr rəw-nim-bee'g lə ŋgakɔ síje gá to ŋgalə Esawu gá d'isi dɔ mbal'd gá Seir lé. Deɿ d'a gə bəl sí, ne maji kar sí undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g tɔ.

⁵Maji kar sí saŋje sə dee ta el, mbata m'a kar sí né mee bee'g lə dee neelé el, loo gá kə kila dabra gɔl keneɿ ya kara m'a kar sí el mbata mbal gá Seir lé ma m'ar Esawu gá né keɿ-yeɿ mbə.

⁶Nésɔ lé a ndogoje sə dee gə lar ləm, mán kai kara a ndogoje sə dee gə lar ya ləm tɔ.

⁷Mbata Ala lə sí gá Njesigəneɿ tɔr ndia dɔ sí'g gə dɔ kulaje lai gá seɿ raje gə ji sí ləm, yeɿ gər rəw-kaw sí gá seɿ awje ne dɔdilaloo gá tad rəg-rəg'd neelé ləm tɔ. Aa ooje, as ləb rɔ-sɔ lé Ala lə sí gá Njesigəneɿ nai sə sí ar né kára kara lal sí el.

⁸Jee j'yaje ŋgakɔ síje gá to ŋgalə Esawu gá d'isi Seir gə kur dee dɛgəse ləm, jee j'yaje rəw gá aw par gá ndag-loo gá Elat gə Esɔ-Géber ləm tɔ, tɔbɔi jee n'tel j'unje rəw gá aw par gá dɔdilaloo gá Moab tɔ.

⁹Njesigəneɿ ulam pana: Maji kari saŋ ta gə njé gá Moab el ləm, gá rɔ sə dee el ləm tɔ, mbata m'a kar sí né kára kara gá bee lə dee gá né kə sí el: bee gá Ar lé ma m'ar ŋgalə Lɔt ba gá né lə dee-deɿ ya.

¹⁰Kédé lé Emimje ba d'isi keneɿ ya, to koso-dəwje gá njésɩŋgamonje ləm, bula digi-digi ləma, kagrɔ dee ŋgal pur-pur ləm tɔ to gá Anakje bəe.

¹¹Njé gá naje d'oo dee gá Repayimje to gá d'oo ne Anakje bəe tɔ, ne Moabje ba bar dee Emimje.

¹²Seir lé Hɔrije ba d'isi keneɿ kédé, ŋgalə Esawu ba tɔb dee tɔl dee taa loo lə dee d'isi keneɿ. Pea gá Israelje ra ne gə dəwje gá mee bee gá Njesigəneɿ ar dee mba kar dee d'isi keneɿ lé ya to kən.

¹³Jje ta basinè ndá gaŋg ya gaŋgje kəm-rəw-mán gá Jered. Bəe ba jee j'ɿ j'aw n'gaŋgje ne kəm-rəw-mán gá Jered tɔ.

- 14** Loo gé j'ije Kades-Barnea saar j'awje Jered lé, jeë n'ra ləb sí rɔ-munda-giree-jinaijoo, ndá njérɔje gé to njéboakojije lə nɔ lé d'wəi lai loo-si dee'g to gé Njesigəneə man ne rəa ar dee lé tɔ.
- 15** Ji Njesigəneə ya wɔi dɔ dee'g tɔ, gə mba kar dee d'wəi loo-si dee'g saar kar gel dee un dɪao ba.
- 16** Loo gé dəwje lai neelé gel dee un dɪao mbuna koso-dəwje'g mbə ndá,
- 17** Njesigəneə ulam pana:
- 18** Bogənè seɪ a dəsje rəw-nim-bee gé Moab mba kaw Ar ndá
- 19** seɪ a kawje pər gé rɔ Amoje'g. Nə maji kar sí saŋje sə dee ta el ləm, a rɔje sə dee el ləm tɔ, mbata m'a kar sí né gé to kɔ sí mee bee'g lə ŋgalə Amɔ el nə ŋgalə Lɔt ba ma m'ar dee kédé mbə ya.
- 20** Bee neelé dəwje d'ée gé bee lə Repayim to: Repayimje ba d'isi keneŋ kédé ndá Amoje bar dee Jamjumije:
- 21** deë to gé njésiŋamonje ləm, gə bula yaə ləma, kagrɔ dee ŋgal pur-pur to gé Anakje bèe ləm tɔ, nə Njesigəneə tɔl dee nɔ Amoje'g yə loo ar dee-deë ba d'isi tor dee'g tɔ.
- 22** Njesigəneə ra togábè ya to ar ŋgalə Esawu gé d'isi ne loo gé Seir, loo gé yeë tɔl Hərije keneŋ nɔ dee'g yə loo ar dee d'isi tor dee'g saar teë bogənè.
- 23** Ŋgalə Abi gé d'isi ŋgan-beeje'g dɔ naŋg gé Gaja lé Kaptɔrje gé d'unda loo gé Kaptɔr teë lé deë tɔl dee ndá taa tor dee d'isi keneŋ tɔ.
- 24** Ije ta awje aw gaŋje baa gé Arnɔ. Oo, m'ila Sihɔ, mbai gé Esbon gé to Amor lé gə bee ləa jii'g. Wa dɔ gɔl rɔi ndá, aw rɔ səa.
- 25** Un kudee bogənè ya m'a kar sí toje gé gin bəl gə gin ndəb lə koso-dəwje lai-lai gé d'isi dɔ naŋg bura lé, d'a koo kaa né gé seɪ raje ndá d'a kunda ne bala tigi-tigi kar bəŋgərə dee ti ne dus tɔ.

Deë taa beeko lə Sihɔ, mbai gé Esbon

- 26** Loo gé ma m'nai ne dɔdilaloo gé Kedemot ya bəi ba ma m'ula njékaɪkulaje rɔ Sihɔ, mbai gé Esbon'g, m'ulá ne taje gé wɔji dɔ meelɔm m'pa ne m'pana:
- 27** Yə rəw ar sí n'dəsje mee bee'g ləi, j'a kuje rəw-kwɔi ya bó j'a kawje yo-yo nee-nee el.
- 28** Jeë j'a ndogoje səi néɔ gə lar ləm, j'a ndogoje səi mán kai kara gə lar ləm tɔ. Yə loo ar sí n'dəsje mee bee'g ləi gə gɔl sí tar ya.
- 29** To gé ŋgalə Esawu gé d'isi Seir gə njé gé Moab gé d'isi Ar ndigi ne sə sí bèe lé maji kari-i kara ndigi sə sí gə mba kar sí n'gaŋje baa gé Jurde gə mba kaw mee bee gé Ala lə sí gé Njesigəneə ar sí lé.

³⁰Ne Sihq, mbai gá Esbon lé ndigi kyá loo kar sí n'dásje mee bee'g læa lé el, mbata Ala læ sí gá Njesigəneā ar ndilee ndəb yèr el ləm, ar mée ndər ləm tɔ gə mba kəm dee ne ji sí'g tɔ gá seɣ ooje ne bogənè bèe lé tɔ.

³¹Njesigəneā ulam pana: Aa oo, m'ila Sihq, gə bee læa ji sí'g.

³²Sihq gə koso-dəwje læa lai teɣ tila kəm sí gə mba rɔ sə sí loo gá Jahas.

³³Ala læ sí gá Njesigəneā yá dee mee sí'g ndá jeɣ n'tɔl deeje, yeɣ ləm, gə ŋganeeje læma gə koso-dəwje læa ləm tɔ.

³⁴Togábè ba jeɣ n'taaje ne bee-booje læa lai ndá jeɣ n'tuji deeje pugudu-pugudu, diŋgamje gə denéje gə ŋganje tɔ bó j'yaje dəw kára kara j'areeje teɣ ji sí'g aw kəmba el.

³⁵Ne né kára ba lé da-kulje gə némajije gá mee bee-booje'g lé ba jeɣ n'taaje gá nébanrɔ læ sí tɔ.

³⁶Un kudee Aroer dɔ koŋgo baa'd gá Arnq ləm, gə bee-boo gá tɔ wəl-loo'g saar teɣ Galaad ləm tɔ lé bee-boo gá kára gá siŋgá ur dɔ sí'g lé godo: Ala læ sí gá Njesigəneā yá néje lai mee ji sí'g.

³⁷Ne jeɣ j'awje pər gá mbər bee'g læ ŋgalə Amq el ləm, gə ta koŋgo baa gá Jabok el ləm, gə bee-booje lai gá tɔ dɔ mbal'g el læma, gə looje lai gá Ala læ sí gá Njesigəneā ɔg sí dɔ saŋg sə dee ta'g lé kara j'awje keneɣ el ləm tɔ.

Tel tura Godndu 3

Deɣ taa beekq læ Og, mbai gá Basan

¹Jeɣ j'ɔsje n'telje tɔbəi j'unje rəw gá Basan. Ndá Og, gə koso-dəwje læa lai teɣ tila kəm sí, d'ila rɔ dɔ sí'g mee bee gá Edrei.

²Njesigəneā ulam pana: Maji kari bəlee el, mbata ma m'yá mee ji'g mba, yeɣ gə koso-dəwje læa lai ləm, gə bee læa ləm tɔ, a ra səa tɔ gá i ra gə Sihq, mbai læ Amərje gá si Esbon lé bèe ya.

³Togábè ba Ala læ sí gá Njesigəneā yá ne Og, mbai gá Basan mee ji sí'g gə koso-dəwje læa lai ya, jeɣ n'tɔl deeje j'yaje dəw kára kara j'areeje teɣ ji sí'g aw kəmba el.

⁴Mee ndəa gən lé jeɣ n'taaje bee-booje læa lai, ar yee gá kára bèe gá lal koso ji sí'g lé godo: bee-booje rɔ-misá ləm, gə dɔ naŋje lai gá Argob læma, gə beekq læ Og gá tɔ Basan ləm tɔ.

⁵Bee-booje lai neelé siŋga dee tɔ kəgərɔ-kəgərɔ gə mbata d'ila ndògo-bərɔ gá ŋgal gugu ne dɔ dee sub ləm, d'ila pəgərə tarəwbeeje'g ləm tɔ: bee-booje gá lal ndògo-bərɔ kara bula yaá tɔ.

⁶Jeɣ n'tuji deeje pugudu-pugudu tɔ gá jeɣ n'raje ne gə Sihq, mbai gá Esbon lé bèe ləm tɔ, jeɣ n'tujije bee-booje lai-lai, n'tɔlje ne diŋgamje gə denéje, gə ŋganje tɔ.

⁷Ne da-kulje gə némajije gá mee bee-booje'g lé ba jeɣ n'taaje gá nébanrɔ læ sí tɔ.

⁸Togábè ba mee ndəaje gən lé jeɛ dumje dɔ mbaije lə Amərje joo, kel tura-baa gé Jurdeḡ gé nu, un kudee baa gé Arnɔ saar teɛ ne dɔ mbal gé Hermɔ

⁹(Hermɔ lé Sidɔje d'unda ria lə Sirion, nɛ Amərje ba baree Senir).

¹⁰Beeje lai gé to ndag-loo'g ləm, gə Galaad lai ləm, gə Basan saar teɛ ne Salka gə Edrei gé to bee-booje lə beekɔ lə Og gé to Basan ləm tɔ.

¹¹Mbata dəw gé nai gé rudu ginkoji'g lə Repayimje gə karee ba lé, to Og. Tira ləa gé to gé larndul lé, to mee bee gé Rabat, bee-boo'g lə ngalə Amɔ. Ngalee as kəmkil dəw jinaikara ləm, tadee as kəmkil dəw sɔ ləm tɔ.

Deɛ kai bee gé Galaad d'ar Rubeje gə Gadje gə ges ngalə Manasəje

¹²Togábè ba jeɛ n'taaje beeje neelé gé kə síjeɛ. Ma m'ar deɛ gé to Rubeje, gə Gadje dɔ naŋg gé ɿ Aroer mbər baa gé Arnɔ ləm, gə ges mbal gé Galaad gə bee-booje ləa ləm tɔ.

¹³Ges ginkoji Manasəje gé nai lé ma m'ar dee dɔ naŋg gé Galaad gé nai ləm, gə beekɔ lə Og gé to Basan lai ləm tɔ, dɔ naŋg gé Argob lai gə Basan lai nɔ'd lé yee ba to loo gé deɛ baree bee lə Repayimje.

¹⁴Jayir, ngolə Manasə taa dɔ naŋg gé Argob lai saar teɛ ne rəw-nim-bee'g lə Geskurje, gə Maakatje ndá yee unda ria-yee ya dɔ bee-kogoje'd gé Basan, yee ba deɛ bar dee ne bee-kogoje lə Jayir ya saar teɛ bogənè bəi.

¹⁵Bee gé Galaad lé m'ar ginkoji lə Makir.

¹⁶Deɛ gé to Rubeje gə Gadje lé ma m'ar dee dɔ naŋg gé ɿ Galaad saar teɛ ne baa gé Arnɔ ar baa gé kel dɔkɔl ləm, yee gé Jabok, rəw-nim-bee'g lə ngalə Amɔ ləm tɔ,

¹⁷rəw-nimee gé to loo kuru gé lə kàr lé dəs mbər ndag-loo'd gé Jurdeḡ, ba dəs pə baa Kineret gə baa Kad saar teɛ kaar mbal gé Pisga par gé bər ləm tɔ.

¹⁸Mee ndəa'g neelé ma m'un ndum m'ar sí m'pana: Njesigəneɔ, Ala lə sí ar sí bee neelé mba kar sí taaje gé né kə sí. Seɿ lai gé toje gé njérɔje lé seɿ a kodoje néɔje lə sí kawje ne nɔ ngakɔ síje'd gé to Israelje lé.

¹⁹Ma m'gər gao to gé seɿ awje gə nékulje gé bula yaɔ ndá denéje lə sí, gə ngan síje gé gɔ-gɔ, gə nékulje lə sí ya ba d'a nai mee bee-booje gé ma m'ar sí mbɔ lé

²⁰saar gə mba kar Njesigəneɔ ar ngakɔ síje loo-kwa-rɔ dee to gé yee ar sí ne seɿ bèe ləm ba, kar dee-deɛ kara taa bee gé Ala lə sí gé Njesigəneɔ ar dee kel tura-baa'd gé Jurdeḡ gé nu gé né kə dee-deɛ lé bèe tɔ. Bèe ba seɿ a telje kawje kar nana kara a kaw loo-siée'd gé m'ar sí lé bəi.

²¹Mee ndəa'g neelé ma m'un ndum m'ar Juje m'pana: Néje lai gé Ala ləi gé Njesigəneɔ ra gə mbaije gé joo neelé, i oo gə kəmi gao ya, Njesigəneɔ a gə ra togábè gə beekɔje lai gé i a gə dəs keneɲ lé bèe ya tɔ.

²²Maji kar sí bəl deeje el, mbata Ala lə sí gé Njesigəneɔ lé yee nja a gə rɔ mbata lə sí ya.

Moyis a tee mee bee gá Kanā el

- ²³ Mee ndəa'g neelé m'ra ndòo rɔ Njesigəneə'g gə rɔtaje nee m'pana:
- ²⁴ Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə, i un kudu tɔji kura ləi boo ləi gə ji siŋgamonɔ ləi gá bar mɛr-mɛr, mbata see magə gá ra ba dara əsé dɔ nanɔ gá a kaskəm ndaji kula raije gə néraije gá dum dɔ loo lé wa.
- ²⁵ Kɔgəro ya, yə loo am, am m'aw m'oo bee gá maji gá to kel tura-baa gá Jurde gá nu ləm, gə mbalje nee gá kura yaə ləma, gə Libə ləm tɔ.
- ²⁶ Nɛ mee Njesigəneə i səa pu dɔm'g mbata lə sí-sej ndá yeə oo ta ləm el. Njesigəneə ulam pana: As bèe ŋga, unda ŋgaŋ kulam ta gá togóbè lé nanɔ.
- ²⁷ Uba dɔ sém mbal gá Pisga, un kəmi par gá dɔ-gó ləm, gə dɔgel ləm, gə dɔkɔl ləma, gə bər ləm tɔ ndá aa loo oo gə kəmi, mbata a dəs mán baa gá Jurde lé el.
- ²⁸ Un ndui ar Juje ləm, ula diŋgam mée'g ləma, ar siŋgá i dɔ maree'g ləm tɔ, mbata yeə nja ba a kaw nɔ koso-dəwje'g neelé ləm, yeə nja ba a kunda dee mee bee gá a gə kaa gə kəmi lé ləm tɔ.
- ²⁹ Gelee gá nee ba jeə n'raje ne bee mee wəl-loo gá tel kəmee par gá Bet-Peor lé tɔ.

Tel tura Godndu 4

Diŋgam gá kula mee dee'g

- ¹ Israelje, maji kar sí ooje godnduje gə ndukunje gá ma m'ndoo sí lé. Maji kar sí raje née gə mba kar sí síje ne kəmba ləm, gə mba kar sí ədje ne mee bee gá Njesigəneə Ala lə bɔ síje ar sí gá né kə sí lé ləm tɔ.
- ² Sej a kilaje ta gá ranɔ kára kara dɔ ta gá ma m'un ne ndum m'ar sí nee lé el ləm, sej a kərje ta kára kara keneŋ el ləm tɔ, nɛ sej a kaaje dɔ godndu Ala lə sí gá Njesigəneə kər-kər gə mba karee to gə goo taree gá m'ndaŋ ne m'ar sí lé ya.
- ³ Kəm sí oo né gá Njesigəneə ra wɔji ne dɔ magə Baal-Peor lé gao ya, Ala lə sí gá Njesigəneə tuji deə lai gá mbuna sí'd gá d'aw goo magə Baal-Peor'g neelé,
- ⁴ nɛ sej gá réje goo Njesigəneə Ala'g lə sí ré-ré lé sej lai síje kəmba bogənè ya bəi.
- ⁵ Sej gərje gao to gá ma m'ndoo sí godnduje gə ndukunje gá Njesigəneə Ala ləm ulam gə mba kar sí raje née mee bee gá sej a gə kawje keneŋ kaw taaje gá né kə sí lé.
- ⁶ Sej a kaaje dɔ dee kər-kər ləm, sej a raje née ləm tɔ, mbata yee nee ba a to né kəmkər lə sí ləm, gə gosonégər lə sí ləm tɔ kəm koso-dəwje'd gá d'a koo ta godnduje nee lai ndá d'a pa pana: Ginkoji dəwje gá boo neelé to koso-dəwje gá to njékəmkərje gə njégonégərje ya doŋgɔ!
- ⁷ Tɔgəro ya, see ginkoji dəwje gá boo gá ra ba magə lə dee aar mbər dee'g dɔb to gə Njesigəneə, Ala lə sí gá sí mbər sí'g dɔb loo gá rara gá jeə nɔ m'baree keneŋ lé wa.

- ⁸Esé see ginkoji dāwje gá boo gá ra ba d'aw gə godnduje gə ndukunje gá gəd-gəd to gá godnduje nee lai gá ma m'unda nɔ s'g bogənè lé wa.
- ⁹Né kára ba lé undaje kəmkàr dɔ rɔ s'g ləm, gə aaje dɔ rɔ sí kər-kər ləm tɔ, gə ndɔje lai gá seɪ síje ne kəmba lé bèe ba néje lai gá seɪ oo deeje gə kəm sí lé d'a kigi sí ndə el ne seɪ a ndooje ŋgan síje taree ləm, a ndooje ŋgan mee ŋgan síje kara taree ləm tɔ.
- ¹⁰Arje mee sí olé dɔ ndɔ gə seɪ aarje nɔ Njesigəneə Ala'g le sí dɔ mbal'd gá Oreb, loo gá Njesigəneə ulam ne pana: Maji kam mbɔ koso-dəwje rəm'g. Neə ndigi kar dee d'oo taje le neə kar dee gər loo bəl neə gə mee ndɔje lai gá d'a si ne kəmba dɔ naŋg nee, Tɔbəi gə mba kar dee ndo ŋgan deeje taree tɔ.
- ¹¹Seɪ awje pər ndá seɪ aarje mbɔr mbal'g. Mbal lé taa pər gəgəgə ar ndɔ pər lé aw njal tee mee dara'g. Loo ndul njudu-njudu ləm, ndi ɪ goɪ-goɪ ləm tɔ.
- ¹²Bèe ba Njesigəneə ula sí ne ta dan pər'g, seɪ ooje ndia gá pa ne ta ya ne seɪ ooje kəmee el.
- ¹³Yeə riba se sí dɔ manrɔ læa gá yeə un ndia dɔ'g mba kar sí aaje dəa kər-kər, to godnduje gá dɔg gá yeə ndaŋg dee dɔ bəgrə-mbalje gá joo lé.
- ¹⁴Mee ndəa'g neelé Njesigəneə ulam gə mba karm ndoo sí godnduje gə ndukunje gə mba kar sí raje née mee bée gá seeɪ a kaw taaje gá kə sí lé.
- ¹⁵To gá seɪ ooje kəm dəw kára kara mee ndɔ gá Njesigəneə ula sí ne ta dan pər'g dɔ mbal gá Oreb el lé, maji kar sí undaje kəmkàr dɔ rɔ s'g,
- ¹⁶nà banelə seɪ a tujije ne rɔ sí bura gə mbata læ néndaji gá seɪ a tɔleeje kɔdájə gá magə kaareeje to tana gə diŋgam əsé gə dené ləm,
- ¹⁷əsé a to tana gə da gá aw dɔ naŋg nee ləm, əsé a to tana gə yel gá nar pə dara'g ləm,
- ¹⁸əsé a to tana gə da gá ag naŋg læma, əsé a to tana gə kaji gá aw kəmba dan manje'g gel naŋg'd ləm tɔ.
- ¹⁹Mee sí dɔ rɔ s'g, nà loo gá seɪ a kunje kəm sí par gá dara gə mba koo kàr, gə naj, gə kérémeje gə boo-nékundaje lai gá to mee dara'g ndá d'a ndɔr sí kar sí undaje barmba, dəbje kəm sí naŋg nɔ dee'g, gə mba kwa dee mee sí'g: néje lai neelé Ala læ sí gá Njesigəneə ra dee ar koso-dəwje lai gá d'isi dɔ naŋg nee gá né kə dee.
- ²⁰Ne seɪ lé Njesigəneə ɔr sí ar sí undaje loo mee bée gá Ejiptə gá to loo gá nuŋga kəd-kəd asəna gə loo-kula-bɔda bèe teeje, gə mba kar sí toje koso-dəwje gá toje keaje ya doŋgɔ doi to gá seɪ toje ne bogənè lé tɔ.
- ²¹Mee Njesigəneə ɪ səa pu dəm'g mbata læ sí, aree man rəa to gá m'a gaŋg baa gá Jurde ndə el ləm, m'a si mee bée gá maji gá Ala læ sí gá Njesigəneə ar sí gə nékə sí lé el ləm tɔ.

- 22 M'a kwəi mee bee gó nee'g bó m'a ganḡ baa gó Jurde lé el, ne seḡ ba a ganḡje ləm, seḡ ba a taaje bee gó maji lé gə né kə sí ləm tɔ.
- 23 Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g, gə mba kar mee sí wəi dɔ manrɔ gó Ala lə sí gó Njesigəneḡ man ne rəa sə sí nḡ'd lé el ləm, gə mba kar sí tɔlje néndaji gó to magə el ləma, gə mba kar sí raje néndaji gó ranḡ gó rara kara gó Ala lə sí gó Njesigəneḡ ɔg sí dɔ'g lé el ləm tɔ.
- 24 Mbata Ala lə sí gó Njesigəneḡ lé to pər gó roo loo ləm, to Ala gó kəmee əḡ mba njé'g ləa ləm tɔ.
- 25 Loo gó seḡ síje mee bee'g neelé ba kuru sí əw ba a kojije ŋganje gə ŋgaka síje bəi ndá maji kar sí raje kaiya gó wɔji dɔ tɔl néndaji magəje əsé né gó rara gó taa kəm Ala el lé mba kar mée ḡ ne səa pu dɔ sí'g el.
- 26 Bogəné ma m'bar dara gə nanḡ nee gə mba kar dee to njékərgootaje ləm: bó lé seḡ raje kaiya gó togəbè ndá yoo a ree gə tɔgee ya kar sí saneje ne kad mee bee gó seḡ a kaw taaje gó né kə sí gir baa gó Jurde'g nu lé, seḡ a síje keneḡ kuru sí əw el mbata seḡ a tujije ya.
- 27 Njesigəneḡ a sané sí mbuna ginkoji dəwje gə ranḡ'd gó ranḡ ndá seḡ a naije jebəre ba mbuna ginkoji dəwje'd gó Njesigəneḡ a kar sí awje mbuna dee'g lé.
- 28 Lée gó neelé seḡ a raje né karje magəje gó ji dəw ba ra dee gə kag əsé gə mbal gó d'askəm koo loo el ləm, gə koo ta el ləm, gə sɔ né el ləma, gə taa baj né el ləm tɔ lé.
- 29 Lée gó neelé ya ba seḡ a sanḡje Ala lə sí gó Njesigəneḡ keneḡ ndá seḡ a kigáje, bó lé seḡ saḡeeje gə ŋgaw mee sí gə rɔ sí bura tɔ.
- 30 Dan nékəmdoo'g lə sí lé néje nee lai d'a ree dɔ sí'g. Togəbè ba ndəa gó gogo ndá seḡ a telje gó rɔ Njesigəneḡ Ala'g lə sí ləm, seḡ a kooje ndia ləm tɔ,
- 31 mbata Ala lə sí gó Njesigəneḡ to Ala gó njekookəmtondoo, yeḡ a kuba sí kyḡ sí el ləm, yeḡ a tuji sí el ləm tɔ. Mée a kwəi dɔ manrɔ'g lə bɔ síje-je gó yeḡ man ne rəa ar dee lé el.
- 32 Maji kar sí əjije dɔ ndɔje gó ləw gó dəs nɔ sí'g kédé lé un kudée mee ndəa gó Ala unda ne dəw dɔ nanḡ nee ləm, əjije dɔ né gó teḡ un kudée loo gó ḡ gwɔi dara'g saar kaw rudee'g lé ləm tɔ, see dəw oo né gó boo gó togəbè kédé əsé see a koo gar né gó togəbè gogo ya wa.
- 33 See ndɔ kára dəw oo ndu Ala gó wɔji səa ta dan pər'g to gó i oo ne bée ya ne njea tel si kəmba ya wa.
- 34 See ndɔ kára magə kára sanḡ loo gə mba taa ginkoji dəwje mbuna ginkoji dəwje gó ranḡ'd gə mbata ləa gə goo nénaaje ləm, gə nétɔjije ləm, gə némɔrije ləm, gə rɔ ləm, gə jia gó bar mər-mər gó ula ndiḡ ləma, gə néje gó to bəl kədm-kədm ləm tɔ to gó Ala lə sí gó Njesigəneḡ ra ɔr sí ne mee bee gó Ejiptə kəm sí'g nee lé ya to wa.

- 35**Sei nja toje njékɔrgoo néje neelé gə mba kar sí gərje gao to gə Njesigəneə ya kára ba to Ala bó garee gə ranɔ godo.
- 36**Yeə ar sí ooje ndia gə ɓar mee dara'g gə mba ndoo sí ne né, yeə ar sí ooje pər læa gə boo dɔ nanɔ nee læm, sei ooje taje læa gə pa dan pər'g læm tɔ.
- 37**Yeə unda ɓɔ síje-je dan kəmee'g læm, yeə mbər nɔgaka deeje gə goo dee'g læm tɔ, gə goo boo siŋgamoŋ læa lé ɓa yeə ar sí undaje ne loo mee ɓee gə Ejiptə teeje ya,
- 38**yeə tuba ginkoji dəwje gə ranɔ nɔ sí'g, deə gə siŋga dee gə bula læ deə d'ur dɔ sí'g gə mba kar sí ɗdje ne mee ɓeeje'g læ deə læm, gə mba kar sí ɓeeje neelé gə né kə sí to gə sei ooje ne ɓogənè ɓèe læm tɔ.
- 39**ɓogənè maji kar sí gərje gao læm, maji kar sí nɔgəmje taree mee sí'g læm tɔ, to gə Njesigəneə Ala ya kára ba si mee dara'g tar læm, gə dɔ nanɔ nee læm tɔ bó garee gə ranɔ godo.
- 40**Maji kar sí aaje dɔ godndiaje gə ndukunje læa gə m'tɔji sí ɓogənè mba kar sí síje ne dan rɔlel'g, sei gə nɔgan síje gə goo sí'g læm, mba kar ndɔje læ sí d'ɔ ne dɔ maree'g mee ɓee gə Ala læ sí gə Njesigəneə ar sí læm tɔ.

ʼBee-booje munda gə to njɔlooje

- 41** Gée gə gogo Moyis mbər ɓee-booje munda kel tura-baa gə Jurde gə nu par gə ɓər,
- 42**mba kar dee to njɔloo læ dəw gə njetɔl maree to gə yeə wɔji mée'g kédé el læm, to gə kédé yeə to njɛɓə læa el læm tɔ, togəbè ɓa yeə a kaskəm kaji ne rəa loo gə yeə a kaj kaw mee ɓee-boo gə kára mbuna ɓee-booje'g neelé.
- 43**Deə ɓa to nee: Beser gə to dɔdilaloo'g mee ndag-loo'g mbata ginkoji Rubeje læm, gə Ramot dɔ nanɔ gə Galaad mbata ginkoji Gadjə læma, gə Golan gə wɔji dɔ Basan mbata ginkoji Manasəje læm tɔ.

MBER KILA LƏ MOYIS GƏ NJEKOM'G JOO

- 44**Tornduje, gə godnduje, gə ndukunje gə Moyis unda nɔ Israəlje'g ɓa nee læm,
- 45**loo gə deə d'unda ne loo mee ɓee gə Ejiptə teə lé ɓa nee læm tɔ.
- 46**To kel tura-baa gə Jurde gə nu mee wəl-loo gə wɔji dɔ Bet-Peor njoroŋ mee ɓee'g læ Sihɔ, mbai læ Amərje gə si Esbon, yeə gə Moyis gə Israəlje tɔlee loo gə deə d'unda ne loo mee ɓee gə Ejiptə teə lé.
- 47**Deə taa ɓee læa læm, gə kə Og, mbai gə Basan læm tɔ. Mbaije gə joo neelé to mbaije læ Amərje gə d'isi kel tura-baa gə Jurde gə nu par gə ɓər.
- 48**Dɔ nanɔ læ deə un kudée Aroer gə to koŋgo baa gə Arnɔ, aw saar dɔ mbal gə Sion gə ria læ Hermɔ lé
- 49**to loo gə wɔji dɔ ndag-loo gə to kel tura-baa gə Jurde gə nu par gə ɓər læm, aw saar teə baa-boo-kad, gə to ndag-loo'd gə to kaar Pisga'g læm tɔ.

Tel tura Godndu 5

Godnduje gé dɔɔ

- ¹Moyis bar Israelje lai nea'g ula dee pana: Israelje, maji kar sí ooje ta godnduje gə ndukunje gé m'a gə kula sí bogəne. Maji kar sí taaje gə mee sí aaje dɔ dee kər-kər gə mba ra née.
- ²Ala lə sí gé Njesigəneə man rəa ar sí kaar mbal gé Oreɓ'g.
- ³To bɔ síje-je ba Njesigəneə man rəa ar dee bèe el nɛ to jeɛ lai gé j'isije kamba bogəne lé ba jeɛ səaje manje rɔ sí j'arje nɔ.
- ⁴Njesigəneə ula sí ta kəm síg təsərə dɔ mbal'g, dan pər'g.
- ⁵Bèe ba ma m'aar mbuna sí-sej'g gə Njesigəneə'g gə mba kula sí ta lə Njesigəneə, mbata sej bəlje pər ləm, sej ubaje ne dɔ mbal awje ne tar el ləm tɔ. Yeɛ pana:
- ⁶Ma m'to Mbaidɔmbaije Ala lə sí gé m'ar sí undaje loo mee bee gé Ejiptə teeje mee kəi kula bər'g.
- ⁷I a kwa magəje gé ranɔ məəi'g korè dɔm ma'g joo el.
- ⁸I a tɔl néndaji mbata ləi pai el ləm, əsé néndaji gé tana gə néje gé rara gé to mee dara'g əsé gin nanɔ'g, əsé deɛ gé to dan manje gé to gel nanɔ'g lé el ləm tɔ.
- ⁹I a kunda barmba dəb kəmi nanɔ nɔ deɛ'g el ləm, i a kula rɔi ndòo mbata lə dee el ləm tɔ, mbata ma Ala ləi gé Njesigəneə lé m'to Ala gé kəm əj gə mba njé'g ləm, nɛ deɛ gé d'ejim bəj-bəj lé ma m'to njekar bɔ néraje lə bɔ nɔganje ɔs ta nɔgan deɛje'g saar tee ne dɔ nɔgaka deɛje gé njekəm'g munda əsé ɔ'g tɔ,
- ¹⁰nɛ deɛ gé d'undam dan kəm deɛ'g ar dee d'aa ne dɔ ndukunje ləm kər-kər ndá m'a k'oo kəmtondoo lə dee saar tee ne dɔ nɔgaka deɛje gé tɔl-tɔl-dɔɔ'g (1.000) tɔ.
- ¹¹Ala ləi gé Njesigəneə lé maji kari bar ria pəd-pəd as ne loo el, mbata dəw gé bar ria pəd-pəd as ne loo lé yeɛ a lal kar bɔ nérea ɔs təa'g ndə el.
- ¹²Ndɔ-kwa-rɔ lé ar məəi to dɔ'g bururu gə mba kunda gə kəmee to gé Ala ləi gé Njesigəneə un ne ndia ar sí lé.
- ¹³I a ra kula ndɔi misə ndá a kunda nɔgan kulaje ləi lai ya.
- ¹⁴Nɛ ndɔ gé njekəm'g siri lé to ndɔ-kwa-rɔ kə Ala ləi gé Njesigəneə, i a ra kula kára kara el, i əsé nɔgoni gé dɔngam əsé yeɛ gé dené el ləm, əsé kura ləi gé dɔngam əsé yeɛ gé dené el ləm, əsé bɔ manɔ ləi əsé mulayè ləi, əsé nékulje ləi gé rara kara el ləma, əsé dəw dɔ bee gé ree si mee bee'g ləi el ləm tɔ gə mba kar kura ləi gé dɔngam əsé yeɛ gé dené d'wa ne rɔ dee to gé i wa ne rɔi bèe tɔ.
- ¹⁵I a kar məəi olé dɔ'g to gé kédé lé i to gé bər mee bee gé Ejiptə ndá Ala ləi gé Njesigəneə lé ba ari unda loo keneɔ tee gə goo ji siɔgamonɔ gé bar mər-mər gé yeɛ ula ndiɔ lé, gelee gé nee ba Njesigəneə un ndia gə mba kari aa ne dɔ ndɔ-kwa-rɔje neelé.

- 16 Təd kag bɔbije gə kɔinje to gə Ala ləi gə Njesigəneɔ un ne ndia ari gə mba kar ndɔje ləi d'ɪ ne dɔ maree'd gə kédé-kédé ləm, gə mba kar rɔi leli ne mee bee gə Ala ləi ari lé ləm tɔ.
- 17 I a tɔl dəw el.
- 18 I a ndal mɔdkaiya el.
- 19 I a bogo el.
- 20 I a təd taŋgɔm kunda ta mari'g el.
- 21 I a ra kəmkəɪ dɔ dené'g lə mari el, i a ra kəmkəɪ dɔ kəi'g lə mari el ləm, əsé dɔ ndɔ'g ləa əsé dɔ kura'g ləa gə diŋgam əsé yeɛ gə dené'g, əsé dɔ maŋg'd ləa əsé dɔ mulayèje'g ləa əsé né gə rara gə to gə kə mari nja doŋgɔ lé i a ra kəmkəɪ dɔ'g kára bèe el ləm tɔ.
- 22 Yee gə nee ba gə ta gə Njesigəneɔ pa gə ndia gə tar wəl dɔ mbal'g, dan pər'd gə dan mum'g ləm, gə dan loo gə dəb bigim'g ləm tɔ, yee ba gə ta gə yeɛ ula sí lai loo-mbɔ-dɔ-nə'g lə sí lal kila ta gə raŋg dɔ'g. Yeɛ ndaŋg dee dɔ bəgərə mbal'd gə joo lé am tɔ.
- 23 Loo gə seɪ ooje ndu gə bar dan loo gə ndul njudu-njudu'g lé loo gə mbal taa pər lai ndá mbai dɔ ginkojije lə sí gə ŋgatɔgje lə sí lai rəm pər gə rɔm'g ndá
- 24 seɪ pajena: Aa ooje Ala lə sí gə Njesigəneɔ tɔji sí rɔnduba ləa, gə boo ləa, tɔbɔi jeɛ j'ooje ndia gə bar dan pər'g, bogənè ya bɔi jeɛ j'ooje to gə Ala wɔji ta gə dəwje, ne deɛ d'isi kəmba tɔ.
- 25 Ŋga basinè gelee ban ba j'a kwəije bɔi wa. Mbata pər-boo neelé a gə roo sí, bó lé jeɛ j'ooje ndu Ala lə sí gə Njesigəneɔ gə kédé-kédé ndá j'a kwəije ya.
- 26 Mbata mbuna dəwje lai gə d'aw kəmba lé see nɔ ba oo ndu Ala gə Njesikəmba gə pa ne ta dan pər'g to gə jeɛ j'ooje ne yeɛ si kəmba wa.
- 27 I ya aw oo ta néje lai gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ a gə pa lé ndá i nja a ndaji ta néje lai gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ a gə kulai lé kar sí ndá jeɛ j'a kooje ya ləm, j'a raje née ya ləm tɔ.
- 28 Njesigəneɔ oo taje gə seɪ ulamje lé. Ndá Njesigəneɔ ulam pana: M'oo taje lə koso-dəwje gə d'ulai lé ya: ta néje lai gə deɛ pa lé to maji ya.
- 29 Né kára ba lé bó lé deɛ d'wɔji mee dee'g njaŋg gə mba bəlm ləm, gə mba kaa dɔ torndumje kər-kər ləm tɔ ndá deɛ ləm, gə ŋgan deeje ləm tɔ lé d'a si gə rɔlel saar-saar gə nɔ ya.
- 30 Dd aw ula dee pana: Telje awje mee kəi-kubuje'g lə sí.
- 31 Nɛ i ba yè a nai səm nee ndá m'a kulai tornduje lai ləm, gə godnduje ləma, gə ndukunje ləm tɔ gə mba kari aw ndoo dee mba kar dee ra née mee bee gə m'a gə kar dee gə né kə dee lé.

32Né gá Ala lə sí gá Njesigəneə un ndia dɔ'g gə mba kar sí raje lé seɿ a raje kaareje ɔr rɔd ya, seɿ a kawje ne yo-yo nee-nee el.

33Rəw gá Njesigəneə, Ala lə sí un ndia gə mba kar sí njaaje keneɿ lé seɿ a ndolèje gée gə mee sí gá kára ba sur, gə mba kar sí síje ne kəmba ləm, mba kar rɔ sí lel sí ne ləma, kar ndɔje lə sí gá seɿ a síje ne mee bee gá seɿ a kiŋgaje gá né kə sí lé kuree a kəw ne ləm tɔ.

Tel tura Godndu 6

Kunda Ala dan kəm'g ba gá gin godndu

1Aa ooje, tornduje, gə godnduje, gə ndukunje gá Ala lə sí gá Njesigəneə am gə mba kam ndoo sí, gə mba kar sí raje née mee bee gá seɿ a gə kaw taaje gá né kə sí-seɿ lé:

2gə mba kar sí bəlje ne Ala lə sí gá Njesigəneə ləm, aaje ne godndiaje gə torndiaje lai gá m'un ne ndum m'ar sí lé, seɿ a kaaje dɔ dee gə ndɔje lai gá seɿ awje ne kəmba, seɿ ləm gə ŋgan síje gə ŋgaka síje ləm tɔ gə mba kar kuru ndɔje lə sí a kɿ ne dɔ maree'd gá kédé-kédé ya.

3Yen Israël, oo taje lé ndá tɔs kəmi dɔ'g bao-bao gə mba ra née, gə mba kari sí ne dan rɔlel'g ləm, bula lə sí kara a kɿ ne dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm tɔ gá Njesigəneə Ala lə bɔ síje-je un ne ndia ar sí ne bee gá mbà gə ubu tɔji to keneɿ yaə lé.

4Yen Israël, ur mbii oo ne ta nee: Njesigəneə, Ala ləi lé to Njesigəneə ya kára ba kiao.

5I a kunda Njesigəneə Ala ləi lé dan kəmi'g ndigee dɔ bəŋgəri'g ləm, gə ŋgaw məəi bura ləma, gə sɿgarɔi bura ləm tɔ.

6Tornduje gá m'ari bɔgənè lé d'a to dɔ bəŋgəri'g.

7I a ndoo ŋganije taree ləm, i a pa taree loo gá i a gə to naŋg gə loo gá a gə kɿ tar ləm tɔ.

8I a tɔ dee jii'g kar dee to gá nétɔji jii'g ləm, d'a to asəna gə nétɔji gá i a tɔ dee ŋgo nɔj'g ləm,

9i a ndaŋg dee kag takəi'g ləi ləma, gə tabidije'g ləi ləm tɔ.

10Loo gá Ala ləi gá Njesigəneə a kari andə mee bee gá yeɿ man ne rəa ar bəbije-je Abrakam gə Isaak gə Jakob gə mba kari lé, i a kiŋga bee-booje gá maji gá i ba unda dee el ləm,

11gə kəije gá némajije bəd-bəd taa mee dee pəl-pəl gá i ba ɔm dee keneɿ el ləm, gə bwa-manje gá d'ur gá i ba ur dee el ləma, gə kag-nduúje gə kag-koiyoje gá i ba məa dee el ləm tɔ.

- 12**Ar mæ̀i dɔ rɔi'g nà loo gá i a sɔ karee asi nag ndá mæ̀i a kwæ̀i dɔ Njesigəneə'd gá ari unda loo mee bee gá Ejiptə'g mee kə̀i kula bər'g tee lé.
- 13**Ala læ̀i gá Njesigəneə lé i a bəlee læm, i a ra né karee læma, i a man rɔi gə ria læm tɔ.
- 14**I a koo ndòo mbata magəje gá ranj gá to magəje læ koso-dəwje gá gugu dɔi lé el,
- 15**mbata Ala læ̀sɪ gá Njesigəneə gá si mbuna sɪ'g lé to Ala gá kəmee əj mbata njé'g læa. Oŋg læ̀sɪ gá Njesigəneə a kɪ sɛa to gá pər bəe dɔ sɪ'g ndá yee a kar sɪ uduje ne guduru dɔ nanj nee tɔ.
- 16**Ala læ̀i gá Njesigəneə lé i a kaj mee to gá i əj ne mee loo gá Masa'g lé ndə el.
- 17**Nɛ seɪ a kaaje dɔ tornduje læ Ala læ̀sɪ gá Njesigəneə læm, gə ndukunje læa læma, gə godndiaje gá yee ar sɪ læm tɔ.
- 18**Seɪ a raje né gá danasur læm, gə né gá maji kəm Njesigəneə'g læm tɔ mba si ne dan rɔlel'g læm, mba kandə ne mee bee gá maji gá Njesigəneə man ne rəa ar bɔ sɪje-je gə mba kar dee lé,
- 19**yee ba Njesigəneə tuba ne njəbaje læ̀sɪ nɔ sɪ'g to gá yee pa ne lé tɔ.
- 20**Loo gá ŋgan sɪje d'a dəji sɪ pana: See tornduje, gə godnduje gə ndukunje gá Ala læ̀sɪ gá Njesigəneə ar sɪ neelə see gelee to dɪ wa.
- 21**Ndá seɪ a tel kilaje ŋgan sɪje'g lé pajena: Jee lé kédé lé j'isije gá bərje læ Paraɔ mee bee gá Ejiptə ndá Njesigəneə ba ar sɪ j'undaje loo teeje gə ji siŋgamon læa gá bar mər-mər.
- 22**Njesigəneə ra némɔrije gə néje gá boo-boo gá dumkoo læm gə to bəl læm tɔ kəm sɪ'g omə ne gə njé gá Ejiptə læm, gə Paraɔ gə njəmeekəije læa lai læm tɔ.
- 23**Tɔbəi yee ar sɪ j'ɪ kenej j'unda loo n'teeje, gə mba ree sə sɪ mee bee gá yee man ne rəa ar bɔ sɪje-je gə mba kar sɪ lé.
- 24**Njesigəneə un ndia mba kar godnduje lai neelə jee n'raje née læm, kar sɪ m'bəlje ne Ala læ̀sɪ gá Njesigəneə læm tɔ, bəe ba j'a si ne dan rɔlel'g saar-saar læm, j'a si ne kəmba gə kur sɪ waga læm tɔ gá yee ra mee ndɔ gá bogənè lé tɔ.
- 25**Godnduje nee lai gá Ala læ̀sɪ gá Njesigəneə un ne ndia ar sɪ lé bɔ lé jee n'tɔsje kəm sɪ dɔ'g bao-bao, n'raje née neə'g ndá j'a toje njəra néje gá gə dɔ najee ya.

Tel tura Godndu 7

Ndukun gá kə tuji Kanaje gə magəje læ dee

- 1**Loo gá Ala læ̀sɪ gá Njesigəneə a kar sɪ ədje mee bee gá seɪ a gə kaw taaje gá ne kə sɪ gə goo tuba gá yee a tuba ginkoji dəwje gə ranj nɔ sɪ'g lé, dee gá to Hetje læm, gə Girgasije læm, gə Amɔrije læm, gá Kanaje læm, gə Peresje læm, gə Hebje læma, gə Yebusje læm tɔ, ginkojije gá siri neelə dee bula yaə d'unda sɪ læm, siŋga dee to yaə ur dɔ kə sɪ-seɪ'g læm tɔ,

²loo gé Ala læ sí gé Njesigəneə a kəm dee ji sí'g kar sí tuji deeje lai lé ndá seǵ a tuji deeje mbad-mbad ya bó seǵ a manje rɔ sí gə mba kəmje sə dee nə'd el læma, seǵ a raje sə dee meemaji el læm tɔ.

³Seǵ a taa deeje gé denéje el læm, seǵ a karje ŋgan síje gé dené taa ŋgan deeje gé diŋgam el læma, seǵ a taaje ŋgan deeje gé dené mbata læ ŋgan síje gé diŋgam el læm tɔ,

⁴mbata d'a kar ŋgan síje gé diŋgam d'un kəm dee rəw dɔm'g mba ra ne né kar magəje læ dee ndá oŋg læ Njesigəneə a kǵ səa pu dɔ sí'g, karee tuji sí ne kalaŋ.

⁵Ne aa ooje, né gé seǵ a raje kaareeje to bəd kəm dee'g ba nee: Seǵ a tɔsje loo-nékinjanéməsje læ dee tilaje læm, seǵ a tədje néndajije læ dee læm, seǵ a tɔje magəje læ dee pɔs-pɔs læma, seǵ a rooje magəje læ dee gé deǵ tɔl dee lé læm tɔ.

⁶Mbata seǵ lé seǵ toje gé koso-dəwje gé toje gə kəmee mbata læ Ala læ sí gé Njesigəneə, Ala læ sí gé Njesigəneə ɔr sí mba kar sí toje koso-dəwje gé toje keə-yeje mbuna koso-dəwje lai gé dɔ naŋg nee tɔ.

⁷To mbata bula gé seǵ bulaje urje dɔ koso-dəwje'g raŋg lai ba Njesigəneə ɔm ne sə sí nə'd mbər sí ne gə mbəa el ne mbata to gé seǵ toje gé lam ba mbuna koso-dəwje'g lai ya.

⁸To mbata Njesigəneə unda sí dan kəmee'g læm, yeǵ ndigi kaar njaŋg dɔ manrɔ'g læa gé yeǵ man ne rəa ar bɔ síje-je læm tɔ, yeǵ ba Njesigəneə ar sí undaje ne loo teeje ne gə ji siŋgamoŋ læa gé bar mər-mər læm, yeǵ ɔr sí ne mee kəi kula bər'g læm, ji Paraɔ, mbai'd gé Ejiptə læm tɔ.

⁹Bèe ndá maji kar sí gərje gao to gé Ala læ sí gé Njesigəneə lé yeǵ nja to Ala gé gəd ya. Ginka dəwje gé d'undá dan kəm dee'g d'aa ne dɔ ndukunje læa kər-kər lé, yeǵ to Ala gé aar njaŋg dɔ manrɔ'g læa læm oo kəmtondoo læ dee læm tɔ saar loo tɔl-dɔg (1.000) ya.

¹⁰Ne yeǵ uga dɔ ji deǵ gé d'əjee bəǵ-bəǵ aree wɔji dɔ dee ndá ar dee d'udu ne guduru, yeǵ gé əjee bəǵ-bəǵ lé, yeǵ aree nékoga dɔ jia gé wɔji dəa njoroŋ ya.

¹¹Bèe ndá, maji kar sí aaje dɔ tɔrnduje, gə ndukunje gé m'ar sí bɔgənè gə mba kar sí raje née ya.

Ndutɔr gé wɔji dɔ Israəlje

¹²Bó lé seǵ ilaje koji dɔ ndukunje'g nee læm, bó lé seǵ aaje dɔ dee gə mba ra née læm tɔ ndá Ala læ sí gé Njesigəneə a kaa dɔ manrɔ læa kər-kər gə mbata læ sí læm, gə dɔ koo kəmtondoo gé yeǵ man ne rəa ar bɔ síje-je lé læm tɔ.

¹³Yeǵ a kunda sí dan kəmee'g læm, yeǵ a tɔr ndia dɔ sí'g læma, a kar sí ɔsje goo nə gé kédé-kédé læm tɔ, yeǵ a tɔr ndia dɔ ŋgan síje gé meǵ sí'g læm, gə dɔ kandə néje gé dɔ naŋg'd læ sí: kó læm, mán-nduú læma, gə ubu læm tɔ, a tɔr ndia dɔ nékulje'g læ sí gé lam-lam əsé gé boi-boi kar dee d'oji nə mee bəe gé yeǵ man ne rəa ar bɔ síje-je gə mba kar sí lé tɔ.

- 14**Sei a kingaje ndutɔr gá ur dɔ ka koso-dəwje'g lai, loo gá mee kai'g læ sí lé sei a kingaje dingam əsé dené gá to kawkad keneɲ el læm, əsé da gá a to kawkad kara mbuna koso-nékulje'g læi el læm tɔ.
- 15**Njesigəneɔ a kɔs rɔkoje gá gə ria-ria rəw rɔ sí'd gá ranɲ, yeɛ a kar rɔko kára kara mbuna rɔkoje'g majel gá Ejiptə gá sei gər deeje lé ra sí el, ne yeɛ a kar dee tuji deeje lai gá d'əji sí bæi-bæi lé ba.
- 16**Sei a tɔlje koso-dəwje lai gá Ala læ sí gá Njesigəneɔ ɔm dee ji sí'g lé, sei a kunje kəm sí rəw dɔ dee'g lal koo ne kəmtondoo læ dee læm, a raje né kar magəje læ dee el læm tɔ mbata a tel to gum kwa sí ya.
- 17**Banelə sei a paje meɛ sí'g pajena: Ginkoji dəwje gə ranɲ neelé dee bula d'unda sí, ne see j'a kaskəm tuba dee to gá ban wa.
- 18**Maji kar sí bəl deeje el. Arje meɛ sí olé dɔ né gá Ala læ sí gá Njesigəneɔ ra gə Paraɔ gə dee lai gá Ejiptə lé.
- 19**Boo néje gá to bəl læm, gə némɔrije gə nédumkooje læma gə ji siŋgamoŋ læ Ala læ sí gá Njesigəneɔ gá ula ndiŋ loo gá yeɛ ar sí undaje ne loo mee bee gá Ejiptə teɛje lé sei ooje gao ya, yeɛ ba Ala læ sí gá Njesigəneɔ a ra togábè ya to gə koso-dəwje lai gá sei bəl deeje lé.
- 20**Ala læ sí gá Njesigəneɔ a kula gə kuɔarasje komɔ ne sə dee saar a tuji ne ges dee gá nai gá d'aj d'iya rɔ dee nɔ sí'g lé.
- 21**Maji kar sí undaje bala nɔ dee'g el, mbata Ala læ sí gá Njesigəneɔ si mbuna sí'g, yeɛ to Ala gá boo gá to bəl kədm-kədm.
- 22**Ala læ sí gá Njesigəneɔ a tuba ginkoji dəwje gə ranɲ neelé jan-jan nɔ sí'g kəm dee əw, sei a kasjekəm tuji deeje kalaŋ el bæi, nə daje gá wala d'a kɔs dɔ nə gá kédé-kédé kɪ jɔg sí tɔ.
- 23**Ala læ sí gá Njesigəneɔ a kəm dee ji sí'g, yeɛ a kəm bəl dɔ dee'g kar dee d'aj d'ila rima-rima saar kar dee d'udu ne guduru.
- 24**Yeɛ a kəm mbaije læ dee meɛ ji sí'g, ndá sei a karje ri dee udu bɔ dɔ nanɲ nee, dəw kára kara a kaar nɔ sí'g mba komɔ sə sí el saar kar sí tuji deeje ne pugudu.
- 25**Sei a rooje néndajije læ dee gá dee tɔl dee gá magəje læ dee lé gə pər. Larnda əsé larlɔr gá keneɲ lé sei a raje kəmkəi dɔ'g el læm, sei a kodo deeje el læm tɔ, nə banelə néje neelé d'a tel to gá gum kwa sí, Njesigəneɔ Ala læ sí oo dee gá néje gá miŋə kəmee'g ya.
- 26**Né gá miŋə gá rara kara sei a reeje ne mee kai'g læ sí el nə sei a tel tuije ne səa nə'd ya. Sei a kəjeje bæi-bæi læm, a kéeje gá né gá miŋə læm tɔ mbata to né gá a gə tuji pugudu ya.

Tel tura Godndu 8

Ta gá Njesigəneɔ ndoo Israelje dɔdilaloo'g

¹Tornduje lai gé ma m'un m'ar sí bogənè lé seḷ a kaaje dɔ dee kər-kər gə mba raje née, yee ɓa seḷ a síje ne kəm̄ba ləm, bula lə sí a kḷ ne dɔ maree'd gé kédé-kédé ləma, seḷ a kɔdje ne mee ɓee gé Njesigəneḷ un ndia dɔ'g gə ndu man mba kar ɓo síje-je lé ləm tɔ.

²Arje mee sí olé dɔ rəwje lai gé Njesigəneḷ Ala ar sí njaaje keneḷ as ləb rɔ-sɔ dɔdilaloo'g, gə mba kar sí osoje ne kul ləm, gə mba kḷ ne mee sí koo ne taje gé to mee sí'g, see seḷ a kaaje dɔ tornduje neḷ əsé a kaaje dɔ dee el wa.

³Yee ar sí ndooje kulje kɔji-kɔji ləm, yee ula kəm̄ sí ndòo gə ɓó ləma, yee ul sí gə muru gé ḷ dara gé seḷ gərje el ləm, ɓo síje-je kara gər el ləm tɔ, gə mba ndoo sí ne to gé muru nja kára ba ɓa dəw a si ne kəm̄ba el, ne taje kára kára lai gé tee ta Ala'g lé ɓa dəw a si ne kəm̄ba lé tɔ.

⁴Kubu lə sí ŋgisi rɔ sí'g el ləm, gɔl sí ti el ləm tɔ as ləb rɔ-sɔ lé.

⁵Maji kar sí gərje gao to gé Ala lə sí gé Njesigəneḷ wɔji sí kəm̄kər, to gé dəw wɔji ne ŋgonee kəm̄kər ɓee tɔ.

⁶Seḷ a kaaje dɔ tornduje lə Ala lə sí gé Njesigəneḷ kər-kər, gə mba njaa ne kila-rəwje'g ləa ləm, gə mba ɓəlee ne ləm tɔ.

Né gé naa Israēlje

⁷Mbata Njesigəneḷ Ala lə sí a gə kar sí ɔdje mee ɓee gé maji'g, to ɓee gé ɓaaje gé d'ula yal-yal to keneḷ ləm, gə kəm̄-rəw-manje ləma, gə ndag-manje gé ula mee wəlje'g gə dɔ mbalje'g to keneḷ ləm tɔ,

⁸ɓee gé kó, gə yee gé to tana gə kó gé ɓaree blé, gə kag-nduúje gə kag-kodéje, gə kag-dije to keneḷ, tɔɓəi ɓee neelé kag-koiyoje gə ubu tɔji to keneḷ ləm tɔ.

⁹ɓee neelé seḷ a kɔje muru síje danee'g ɓèdèg ləm, né kára kara a lal sí keneḷ el ləm tɔ, to ɓee gé kər mbalje gé keneḷ to larndul ləm, dɔ mbalje gé keneḷ ɓa seḷ a tərje larkas keneḷ ləm tɔ.

¹⁰Loo gé seḷ a kɔje muru kaareeje as sí nag ndá seḷ a pidije ne Ala lə sí gé Njesigəneḷ mbata lə ɓee gé maji gé yee ar sí lé.

¹¹Mee sí dɔ rɔ sí'g nà a karje mee sí wəi dɔ Njesigəneḷ Ala'g lə sí gə mba lal kaa ne dɔ torndiaje, gə ndukunje ləa, gə godndiaje gé ma m'un m'ar sí bogənè lé.

¹²Loo gé seḷ a kɔje muru kaareeje as sí nag ləm, loo gé seḷ a raje kəije gé maji gə mba sí keneḷ ləm,

¹³loo gé seḷ a kooje nékulje lə sí gé boo-boo gə dee gé lam-lam gé d'a kḷ dɔ maree'g gé kédé-kédé ləm, larnda gə larlɔr lə sí a to yaḷ unda nje gé kédé ləma, néje lə sí gé raḅg lai tee kər gé kédé-kédé ləm tɔ ndá

¹⁴mee sí dɔ rɔ sí'g nà a tije rɔ sí karje mee sí wəi dɔ Njesigəneḷ Ala'g lə sí, yee gé ar sí undaje loo mee ɓee gé Ejiptə, mee kəi kula ɓər'g teeje lé,

¹⁵yeɛ gá ar sí njaaje dan boo-dɔdilaloo gá to bəl'g, to loo gá lije gá tɔ too to gá pər bɛ̀e to keneɲ ləm, mbai-yije to keneɲ ləm, to looje gá tudu kurum-kurum gá lal mán ndá yeɛ ar mán uba kaar mbal gá kədərə'g tir-tir mbata lə sí ləma,

¹⁶yeɛ gá ar sí muru gá ɲ dara gá bɔ síje-je gər el dɔdilaloo'g oje, gə mba kar sí ndooje kulje ne ləm, gə mba kaj ne mee sí mba ba gə mba ra sə sí né gá maji gogo bəi ləm tɔ.

¹⁷Mee sí dɔ rɔ sí'g nà a paje mee sí'g pajena: Siŋga sí gə ji sí gá bar mɛ̀r-mɛ̀r ba jee j'ingaje ne nébaoje neelɛ.

¹⁸Arje mee sí olé dɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí mbata to yeɛ nja ba gá ar sí siŋga sí kar sí ingaje ne nébaoje gə mba karee to njaŋg, to gá yeɛ ra bogənè, gə goo manrɔ ləa gá yeɛ un ne ndia ar bɔ síje-je lé.

¹⁹Bó lé seɲ arje mee sí wəi dɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí ar sí awje rɔ magəje gá raŋg'd ləm, bó lé seɲ raje né ar deeje ləma, gə seɲ undaje barmba dəbje kəm sí naŋg nɔ dee'g ləm tɔ ndá ma m'ula sí təsərə ya bogənè, seɲ a tujije pugudu ya.

²⁰Seɲ a tujije to gá ginkoji dəwje gə raŋg gá Njesigəneɔ ar dee tuji pugudu nɔ sí'g bɛ̀e to mbata seɲ ooje ndu Ala lə sí gá Njesigəneɔ el.

Tel tura Godndu 9

Meekarabasur lə Israelje ur dɔ kə ginkoji dəwje gá raŋg el

¹Seɲ Israelje lé maji kar sí ooje maji! Bogənè seɲ a gə gaŋgje baa gá Jurɔ, gə mba tuba ne ginkoji dəwje gə raŋg gá bula d'unda sí ləm, siŋga dee ur dɔ sí'g ləm tɔ, seɲ a gə taaje bee-booje gá boi gá ndògo-bɔrɔ gá keneɲ aw saar mee dara'g,

²to koso-dəwje gá boo ləm, d'uba rɔ dee pur-pur ləm tɔ, deɛ gá to ŋgan Anakje gá seɲ gər deeje, gá d'ula sí ta lə dee pana: See nɔ ba askəm kaar ges naŋg nɔ Anakje'g wa lé.

³Maji kar sí gərje gao, bogənè Ala lə sí gá Njesigəneɔ ya a njaa nɔ sí'g asəna gə pər gá roo loo bɛ̀e, yeɛ nja a gə tuji dee ləm, yeɛ a kar dee d'oso kul nɔ sí'g ləm tɔ, ndá seɲ a tuba deeje ləm, seɲ a kar deeje d'udu kalaŋ to gá Njesigəneɔ ula sí lé ləm tɔ.

⁴Loo gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ a tuba dee nɔ sí'g ndá maji kar sí paje mee sí'g pajena: To néra gá gə dɔ najee lə sí ba Njesigəneɔ ar sí j'adje ne mee bee'g neelɛ paje bɛ̀e el, mbata to gə goo meeyèr lə ginkoji dəwje gə raŋg neelɛ ba Njesigəneɔ tuba dee ne nɔ sí'g gə mbəa.

⁵To gə goo néra gá gə dɔ najee ləm, gə goo meekarabasur lə sí ba seɲ a gə kədjə ne mee bee'g lə dee gə mba kaw taaje gá kə sí el, nɛ gə goo meeyèr lə ginkoji dəwje gə raŋg neelɛ ba Ala lə sí gá Njesigəneɔ tuba dee ne nɔ sí'g gə mbəa, gə mba kar ta gá Njesigəneɔ un ne ndia ar bɔ síje-je, Abrakam gə Isaak gə Jakob lé to ne njaŋg ya.

⁶Bèe ndá maji kar sí ooje maji to gé to gə goo néra gé gə dɔ najee læ sí ba Ala læ sí gé Njesigəneə ar sí ne bee gé maji neelé gə mba kar sí taaje gé kə sí el, mbata seɿ toje koso-dəwje gé toje njégwɔɓkelkwɔije ya.

Kaiya ra Israeɿje

⁷Arje mee sí olé dɔ né gé seɿ raje ɔsje ne oŋg læ Ala læ sí gé Njesigəneə ilaje dɔ sí'g dɔdilaloo'g lé arje mee sí wəi dɔ'g el. Un kudee mee ndəa gé seɿ undaje ne loo mee bee gé Ejiptə teeje ne loo gé nee'g lé seɿ toje njékaltaje ɔsje ne Njesigəneə rəw ya.

⁸Kaar mbal gé Orəb'g lé seɿ ɔsje kudu oŋg læ Njesigəneə keneɿ, oŋg ɿ gə Njesigəneə pu aree ɔji méé'g gə mba tuji sí ne.

⁹Loo gé ma m'uba dɔ mbal m'aw tar gə mba kaw taa bəgərə mbalje gé kə ndaŋg maktub gé to bəgərəjə gé kə manrɔ gé Njesigəneə man ne rəa ar sí lé ma m'isi dɔ mbal'g neelé ndɔ rɔ-sɔ dan kàrá gə loondul'g lal kɔ muru læm, lal kai mán læm tɔ,

¹⁰ndá Njesigəneə am bəgərə mbalje joo gé Ala ndaŋg ta keneɿ gə ŋgaw jia lé gé wɔji dɔ taje lai gé Njesigəneə pa ar sí dɔ mbal'g dan pər'g mee ndɔ mbɔ dɔ nɔ'g lé.

¹¹To mee rudu ndɔ'g rɔ-sɔ gé dan kàrá gə loondul'g lé ba, Njesigəneə am bəgərə mbalje joo, gé to bəgərəjə gé kə manrɔ lé.

¹²Njesigəneə ulam togəbè pana: ɿta risi kalaŋ ur naŋg, mbata koso-dəwje læi gé i ar dee d'unda loo Ejiptə tee lé ra né gé minə. Dee d'ɿ kalaŋ d'uba rəw gé ma m'tɔji dee lé d'yə ndá, dee léɛ larlɔr ndaji ne magə.

¹³Njesigəneə ulam pana: Ma m'oo koso-dəwje neelé ndá dee to gé njégwɔɓkelkwɔije.

¹⁴Yə'm am m'tuji dee læm, gə am m'ɔr ri dee dɔ naŋg nee læm tɔ, ndá ma kari to ginkoji dəwje gé siŋga dee a to yaə læm gə d'a bula kunda dee-dee læm tɔ.

¹⁵M'ɿ dɔ mbal'd gé pər ɔ keneɿ bilim-bilim gə bəgərəjə gé kə manrɔ joo gé to jimje'g joo tɔ lé m'ur ne naŋg.

¹⁶Ndá ma m'oo to gé seɿ raje kaiya ɔsje ne Ala læ sí gé Njesigəneə rəw, seɿ lèje larlɔr ndajije ne ŋgon maŋg ndá, seɿ ubaje ne rəw gé Njesigəneə tɔji sí lé gé léegəneeya yaje.

¹⁷Ma m'wa bəgərəjə gé joo lé gə jim ya m'ula saar m'ɔm, m'ar dee təd njigi-njigi kəm sí'g ya.

Moyis ra tamaji mbata læ Israeɿje

¹⁸Ma m'oso naŋg rəb m'dəb kəm naŋg nɔ Njesigəneə'g to gé kédé ndɔm rɔ-sɔ dan kàrá gə loondul'g lé lal kɔ muru læm, lal kai mán læm tɔ mbata kaiyaje lai gé seɿ raje loo gé seɿ raje ne né gé majel kəm Njesigəneə'g gə mba kar méé ɿ ne səa pu lé.

¹⁹Mbata m'unda bala tigi-tigi loo gé m'oo oŋg gə meeki pu læ Njesigəneə gé ɿ səa dɔ sí'g saar mba karee tuji sí ne lé. Ne Njesigəneə oo tamaji læm ya bəi.

- ²⁰Aarɔ kara mee Njesigəneɔ̄ ɪ səa pu dəa'g aree ndigi tujee tɔ, nɛ m'ra tamaji mbata lə Aarɔ mee ndəa'g neelé ya.
- ²¹Ma m'un néndaji gá to ŋgon maŋg gá seɪ raje to gá né gin kaiya lə sí, m'roo saar m'kunda pɔs-pɔs m'tɔ saar m'aree tel asəna gə nduji bèe ndá m'om ndujee neelé dan mán gá ɪ dɔ mbal'g ula gá naŋg.
- ²²Mee looje'g Tabeera, gə Masa gə Kibrot-Hataaba lé seɪ ɔsje kudu oŋg lə Njesigəneɔ̄ keneŋ.
- ²³Loo gá Kades-Barnea lé Njesigəneɔ̄ ula sí ta keneŋ pana: Awje aw taaje bee gá ma nja m'ar sí lé gá kə sí! Ndá seɪ ɔsje torndu Ala lə sí gá Njesigəneɔ̄ rəw ləm, seɪ ɔmje mee sí dəa'g el ləma, seɪ ilaje koji dɔ tapea'g lé el ləm tɔ.
- ²⁴Seɪ toje njékɔsta lə Njesigəneɔ̄ rəwje un kudee mee ndəa gá ma m'gər sí ne lé ya.
- ²⁵M'oso naŋg rəb m'dəb kəm naŋg nɔ Njesigəneɔ̄'g, ndɔm rɔ-sɔ dan kàrá gə loondul'g mbata Njesigəneɔ̄ pana neɛ ndigi tuji sí.
- ²⁶M'a m'ra tamaji ta Njesigəneɔ̄'g m'pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ̄, maji kari tuji koso-dəwje ləi el, deɛ gá to nédɔji ləi gá i taa dee gə goo dum dɔ loo ləi ləm, i ar dee d'unda loo mee bee gá Ejiptə teɛ gə goo ji siŋgamoŋ ləi gá ɓar mər-mər ləm tɔ.
- ²⁷Ar məəi olé dɔ Abrakam gə Isaak gə Jakob'g, deɛ gá to kuraje ləi lé. Maji kari un kəmi rəw dɔ dɔkədərə'g, gə meeyər'g, gə kaiya ra koso-dəwje'g neelé
- ²⁸nà banelə dəwje gá mee bee gá i ar sí j'ɪ keneŋ j'unda loo n'teeje lé d'a pana: To mbata siŋga Njesigəneɔ̄ as mba kaw sə dee bee gá yeɛ un ndəa ar dee lé el ləm, to mbata yeɛ ɔji dee bəɪ-bəɪ ləm tɔ ɓa yeɛ ar dee d'unda ne loo teɛ gə mba kaw tɔl dee ne dɔdilaloo'g.
- ²⁹Lé to togábè kara deɛ to koso-dəwje ləi gá to nédɔjije ləi gá i ar dee d'unda loo Ejiptə teɛ gə goo boo-siŋgamoŋ ləi gə jii gá ula ndiŋ lé ya.

Tel tura Godndu 10

Meekoso lemsé lə Ala

- ¹Mee ndəa'g neelé Njesigəneɔ̄ ulam pana: Tɔl bəgərə mbalje joo asəna gə njé gá kédé ndá ree ne rɔm'g ləm, gá ra sɔduk-kag ləm tɔ.
- ²M'a ndaŋg ta gá to dɔ bəgərə mbalje gá kédé gá i təd dee njigi-njigi lé ndá ɔm dee mee sɔduk'g lé.
- ³Ma m'ra sɔduk gə kag-akasia ləm, m'tɔl bəgərə mbalje joo to gá njé gá kédé ləma, m'wa dee jim'g m'aw ne dɔ mbal'g ləm tɔ.

⁴Njesigəneḗ ndaṅ taje gə ndaṅ kédé dɔ bəgərə mbalje'g lé, to godnduje gə dɔg gə yeḗ ula sí dɔ mbal'g dan pər'g ndɔ mbɔ dɔ nḗ'g lə koso-dəwje lé, yee ba Njesigəneḗ am dee lé ya.

⁵M'ḗ dɔ mbal'g m'risi m'ur naṅ, m'ɔm bəgərə mbalje lé mee sɔduk gə m'ra'g lé ndá dee to léé'g neelé to gə Njesigəneḗ un ne ndia am lé ya.

⁶Israelje d'ḗ Beerot-Bene-Jakan d'aw Mosera. Lée gə neelé ba Aarɔ wəi ar dee dubee keneṅ ndá ṅgonee gə Eləajar ba taa toree loo kula kijanəmes'g.

⁷Deḗ d'ḗ keneṅ d'aw Gudgoda, tɔbəi d'ḗ Gudgoda d'aw Jotbata, bəe gə manje to keneṅ yaḗ.

⁸Mee ndəa'g neelé Njesigəneḗ ɔr kəm ginkoji Ləbije bəd gə mba kar dee d'odo sɔduk-manrɔ lə Njesigəneḗ ləm, kar dee d'ar ne nɔ Njesigəneḗ'g mba ra ne né karee ləma, gə mba kar dee tɔr ne ndu dee dɔ koso-dəwje'g gə ria ləm tɔ, yee ba deḗ ra saar teḗ ne bogənè ya.

⁹Gelee gə nee ba ginkoji Ləbije d'ḗṅga ne né gə wɔji dɔ dee gə nédɔji lə dee gə ṅgakɔ deeje el, Njesigəneḗ ba to gə nédɔji lə dee to gə Njesigəneḗ Ala lə dee ula dee ne lé tɔ.

¹⁰Ma m'isi dɔ mbal'g neelé ndɔm rɔ-sɔ dan kàrá gə loondul'g to gə kédé lé. Njesigəneḗ oo ndukwɔi ləm ya tɔbəi, bəe ba Njesigəneḗ ndigi tuji sí ne el.

¹¹Njesigəneḗ ulam pana: Maji kam m'uba naṅ m'ḗ m'aw m'ɔr nɔ koso-dəwje! Maji kar dee d'aw taa bəe gə n'un ndu neḗ n'ar bɔ deeje-je, gə mba kar dee lé,

Godndu gə wɔji dɔ meenoji gə kila koji

¹²Basinè seḗ Israelje, see dī ba Ala lə sí gə Njesigəneḗ ndigi kiṅga rɔ sí'g wa. See to mba kar sí bəleeje ləm, gə kun kila-rəwje ləa lad-lad ləma, gə kɔdáje dan kəm sí'g raje né karje Ala lə sí gə Njesigəneḗ gə rɔ sí gə ṅgaw meḗ sí bura ləm tɔ el wa.

¹³See to mba kar sí aaje dɔ tornduje lə Njesigəneḗ kər-kər ləm, gə dɔ godndiaje gə ma m'tɔji sí bogənè gə mba kar sí síje ne dan rɔlél'g ləm tɔ lé el wa.

¹⁴Aa ooje, Ala lə sí gə Njesigəneḗ lé ba dara gə to dɔ nḗ'd dɔ nḗ'd lé to keḗ ləm, gə naṅ nee gə néje lai gə to keneṅ to keḗ ləm tɔ.

¹⁵Lé bəe kara to bɔ síje-je ya ba ba Njesigəneḗ ɔm sə dee nḗ'd gə mba kunda dee dan kəmee'g, tɔbəi goo dee-deḗ'g lé to ṅgaka deeje, yee ba to seḗ gə yeḗ mbər sí mbuna koso-dəwje'g lai to gə seḗ ooje ne bogənè lé ya.

¹⁶Bəe ndá kinja gə seḗ a kinjaje tamɔd sí lé to wɔji dɔ dɔbəṅgərə sí gə a kyaje bura karje Njesigəneḗ ba bó maji kar sí toje ne njəgwɔbkelkwɔije el.

¹⁷Mbata Ala lə sí gə Njesigəneḗ to Ala gə ur dɔ magəje'g ləm, yeḗ to Mbai gə ur dɔ mbaije'g ləm, yeḗ to Ala gə boo gə ur dɔ loo'g ləm, yeḗ to njesiṅgamonḗ gə to bəl kədm-kədm ləm, yeḗ ɔr kəm dəw kára kara el ləma, yeḗ taa ne néndogo gel el ləm tɔ,

¹⁸Yee oso gel nganalje'g gə njékəisiŋgaje'g ləm, yee unda dəw-də-beeje dan kəmee'g ar dee ne nésə gə kubuje gə kə kula rə dee'g ləm tə.

¹⁹Sei a kundaje dəw-də-beeje dan kəm sí'g mbata sei kara sei síje gə dəw-də-beeje mee bee gə Ejiptə kédé tə.

²⁰Sei a bəlje Ala lə sí gə Njesigəneə ləm, sei a raje né kaareje ləm, sei a kəmje səa nə'd ləma, sei a manje rə sí gə ria ləm tə.

²¹Yee nja ba sei a pideeje ne ləm, yee nja to Ala lə sí ləm tə: yee nja ba ra boo-néje nee gə to bəl kədm-kədm mbuna sí'g to gə sei ooje gə kəm sí lé tə.

²²Bula lə bə síje-je gə d'aw Ejiptə lé d'as rə-siri ba ba d'aw ne basinè Ala lə sí gə Njesigəneə ar sí telje bulaje digi-digi to gə kérémeje gə dara bée ya.

Tel tura Godndu 11

Kolé mee dee də né gə Ala ra mbata lə Israélje'g

¹Sei a kundaje Ala lə sí dan kəm sí'g ləm, sei a kaaje də né gə yee un ndia də'g ar sí lé: godnduje ləa ləm, gə ndukunje ləa ləm, gə torndiaje ləm tə lé sei a kaaje də dee kər-kər gə ndə sí ndə sí ya.

²Ta neelé ngan síje d'askəm gər el mbata dee d'oo néeje gə kəm dee el, ne maji kar sí-sei gərje bogənè: takwəji-kəmkàr lə Ala lə sí gə Njesigəneə lé ləm, gə boo ləa ləm, gə ji siŋgamoŋ ləa gə bar mər-mər ləm, gə ji kula ndiŋ ləa ləm,

³gə nétəjije ləa ləma, gə néreaje lai gə yee ra sə dee mee bee gə Ejiptə'g gə mbai gə Ejiptə ləm yee ra gə bee ləa lai lé ləm tə.

⁴Maji kar sí gərje né gə yee ra gə njérəje gə Ejiptə, gə kundaje lə dee, gə pusuje lə dee loo gə yee ar mán baa-boo gə ria lə Baa-Kas tula də dee, loo gə dee tuba goo sí ndá yee nja tuji dee gə nɔ lé,

⁵gə né gə yee ra sə sí dədilaloo'g saar sei reeje ne loo gə nee'g lé tə,

⁶gə né gə yee ra gə Datan gə Abiram, ngalə Eliab, gə to ngalə Rube, to gə nanŋ tee təa turu dee gə njémeekəije lə dee gə kəi-kubuje lə dee gə néje lə dee lai mbuna Israélje'g lé.

⁷Sei ya ooje boo-néje lai gə Njesigəneə ra lé gə kəm sí gao ya.

⁸Togəbè ba sei a kaaje də tornduje gə ma m'un m'ar sí bogənè lé gə mba kar sí iŋgaje ne siŋga sí gə mba kaw taaje ne beeje gə sei a gə dəsje keneŋ gə mba taa gə kə sí lé ləm,

⁹gə mba kar ndəje lə sí bula unda ne njé gə kédé mee bee gə Njesigəneə un ne ndia ar bə síje-je gə mba kar dee-dee gə ngaka deeje ləm tə, to bee gə mbà gə ubu təji to keneŋ yaə ya.

- 10** Mbata bee gé seɿ a gə kaw taaje gé né kɔ́ sí lé to asəna gə bee gé Ejiptə gé seɿ undaje loo keneɿ teeje lé el, lé neelé seɿ ilaje kandə kó mee ndɔ́je'g lə sí ba tubaje mán gə ɔ́l sí ɔ́mje dɔ́'g asəna gə loo-kamnaɿ bée.
- 11** Nɛ bee gé seɿ a gə kaw taaje gé né kɔ́ sí lé to bee gé mbalje gə wəl-looje to keneɿ ləm, to bee gé ndi ba ər keneɿ ləm tɔ,
- 12** to bee gé Ala lə sí gé Njesigəneɔ́ tɔs kəmee dɔ́'g bao-bao, yee ba Ala lə sí gé Njesigəneɔ́ ar kəmee wəi dɔ́'g sɿ un kudee ndɔ́ gé dɔ́tar lə ləb lé saar tee ne ndɔ́ rudu ləb'g tɔ.
- 13** Bó lé seɿ tɔdje kag godndumje gé ma m'un m'ar sí bogənè ləm, bó lé seɿ undaje Ala lə sí gé Njesigəneɔ́ dan kəm sí'g gə ɱgaw mee sí gə rɔ́ sí bura ləm tɔ ndá
- 14** m'a kar ndi ər mee bee'g lə sí gə naiyee-naiyee, ndi gé dɔ́ŋgɔ́r ləm, gə rudu ndi ləm tɔ ndá seɿ a kinjaje dɔ́ kó lə sí ləm, a kiŋgaje mán-nduú lə sí ləma, gə ubu lə sí ləm tɔ,
- 15** m'a kar mu uba mee ndɔ́je'g lə sí mbata lə nékulje lə sí ndá seɿ a sɔ́je né karee as sí nag-nag ya.
- 16** Undaje kəmkàr dɔ́ rɔ́ sí'g nà kəm sí a kər sí kar sí ubaje kankəm rəw gé maji yaje mba kaw pole magəje ləm, gə kundaje barmba dəbje kəm sí naŋg nɔ́ dee'g ləm tɔ.
- 17** Bó lé seɿ raje bée ndá oŋg lə Njesigəneɔ́ a kɿ səa pu dɔ́ sí'g ndá yee a kar kəm dara udu jigi-jigi kar mán ndi oso naŋg teɿ el, naŋg a kar sí né kára kara el ndá seɿ a tujije ne kalaŋ mee bee gé maji gé Njesigəneɔ́ ar sí lé.
- 18** Taje gé ma m'ula sí neelé maji kar sí taaje mee sí'g gə ɱgaw mee sí bura. Seɿ a tɔ deeje ji sí'g kar dee to gé nétoji sí ləm, d'a to ɱgo nɔ́ sí'g ləm tɔ.
- 19** Seɿ a ndooje ɱgan síje taree ləm, seɿ a kula deeje taree loo gé seɿ síje mee kəije'g lə sí ləm, gə loo gé seɿ awje mbá'g ləm, gə loo gé seɿ a toje naŋg ləma, gə loo gé seɿ a k'ije tar ləm tɔ.
- 20** Seɿ a ndaŋg deeje kag takəije'g lə sí ləm, gə tabidije'g lə sí ləm tɔ.
- 21** Bée ba ndɔ́je lə sí gə ndɔ́je lə ɱgan síje mee bee gé Njesigəneɔ́ man rəa gə mba kar bɔ́ síje-je lé d'a bula ne to gé ndɔ́je lə dara gé to ne dɔ́ naŋg'd tar sab lé ləm tɔ.
- 22** Mbata bó lé seɿ aaje dɔ́ godnduje nee gé ma m'un m'ar sí lé ləm, bó lé seɿ raje née gə mba kunda ne Ala lə sí gé Njesigəneɔ́ dan kəm sí'g gə mba njaa ne dan kila-rəwje'g ləa ləma, gə mba kəm ne səa nɔ́'d sad ləm tɔ ndá
- 23** Njesigəneɔ́ a tuba ginkoji dəwje gə raŋg nee lai nɔ́ sí'g kar sí tel toje mbai dɔ́ ginkoji dəwje gə raŋg gé bula d'unda sí ləm, siŋga dee ur dɔ́ kɔ́ sí'g ləm tɔ.
- 24** Looje lai gé seɿ a kilaje ɔ́l sí keneɿ lé d'a tel to kɔ́ sí: rəw-nim-bee lə sí a kun kudee dɔ́dilaloo'g saar tee Libɔ́ ləm, a kɿ baa gé ria lə Epratə kaw saar tee baa-boo-kad'g par gé dɔ́-gó ləm tɔ.

- 25** Dəw kára kara a kaskəm kaar ges naŋg nɔ sɪ'g el. Ala lə sɪ gə Njesigəneə a kar sɪ toje gə nébəl gə nékunda bala mee beeje lai gə seɪ a njaaje keneŋ lé to gə yee ula sɪ ne lé.
- 26** Aa ooje, bogəne m'unda ndutɔr gə ta ndɔl nɔ sɪ'g.
- 27** Bó lé seɪ ilaje koji dɔ godnduje'g lə Ala lə sɪ gə Njesigəneə gə ma m'un m'ar sɪ bogəne lé ndá ndutɔr ba wɔji dɔ sɪ,
- 28** ne bó lé seɪ tɔdje kag godnduje lə Ala lə sɪ gə Njesigəneə el ləm, bó lé seɪ ubaje goo rəwje gə ma m'un ne ndum m'ar sɪ mee ndəa'g neelé yaje gə mba kawje goo magəje gə seɪ gər deeje el ləm tɔ ndá ndɔl a nai dɔ sɪ'g ya.
- 29** Bèe ba loo gə Ala lə sɪ gə Njesigəneə a kar sɪ ɔdje mee bee gə seɪ a gə kawje kaw taaje gə né kə sɪ lé ndá seɪ a kyaje ndutɔr dɔ mbal gə Garijim ləm, seɪ a kilaje ndɔl dɔ mbal gə Ebal'g ləm tɔ.
- 30** Mbalje neelé see to kel tura-baa gə Jurde gə nu gir rəw gə aw par gə dɔ-gó mee bee'g lə Kanaje gə d'isi ndag-loo gə to wɔji dɔ Gilgal njoroŋ, mbər kag-senə gə Moré'g lé el wa.
- 31** Mbata seɪ a gə gaŋgje baa gə Jurde gə mba kaw taaje bee gə Ala lə sɪ gə Njesigəneə ar sɪ lé, seɪ a taaje gə né kə sɪ gə mba kisi keneŋ tɔ.
- 32** Godnduje gə ndukunje lai gə ma m'un m'ar sɪ bogəne lé seɪ a kaaje dɔ dee kər-kər gə mba raje née ya.

Tel tura Godndu 12

Tel tura godnduje gə ndukunje

- 1** Aa ooje, godnduje gə ndukunje gə seɪ a kaaje dɔ dee kər-kər gə mba ra née, mba kar sɪ sɪje ne kəmba mee bee gə Njesigəneə Ala lə bɔ sɪje-je ar sɪ gə né kə sɪ-seɪ lé ba nee:
- 2** Seɪ a tujije looje lai gə ginkoji dəwje gə raŋg gə seɪ a gə tuba deeje lé ra né keneŋ d'ar magəje lə dee dɔ sém mbalje'g ləm, gə dɔdərlooje'g ləma, gə gel kagje gə rara gə təb gə to rigim ləm tɔ.
- 3** Seɪ a tɔsje loo-nékinjanéməsje lə dee tilaje ləm, seɪ a tɔje néndajije lə dee pɔs-pɔs ləm, seɪ a rooje magəje lə dee ləm, seɪ a tɔdje magəje gə dee tɔl dee gə néndajije lé ləma, seɪ a tujije ri dee dɔ looje'g neelé ləm tɔ.
- 4** Seɪ a ndajije kəm dee raje togəbè gə Ala lə sɪ gə Njesigəneə el.
- 5** Ne seɪ a saŋeeje loo-siée'g loo gə Ala lə sɪ gə Njesigəneə a mbər mbuna ginkojije'g lə sɪ lai gə mba kunda ria dɔ'g lé ləm tɔ.
- 6** Lée gə neelé ba seɪ a reeje keneŋ gə nékinjanéməsje lə sɪ gə kə roo ləm, gə nékinjanéməsje lə sɪ gə raŋg ləm, gə néje lə sɪ gə dɔg kun təa kára kar lé ləm, gə dɔ koje lə sɪ gə doŋgɔr ləm, gə nékarje gə kə tɔl ne ta ndukun bém lé ləm, gə nékar

gá ká kǐ gə mee kar ləma, gə ɲgandər nékulje lə sí gá boi-boi əsé gá lam-lam ləm tɔ.

⁷Lée gá neelé ba seǐ a koje muru nɔ Njesigəneǎ Ala'g lə sí keneɲ, seǐje gə njémeekəije lə sí lai a raje rɔlel mbata némeemajije lai gá Ala lə sí gá Njesigəneǎ ar sí, loo gá yeɛ tɔr ne ndia dɔ sí'g lé.

⁸Né gá jeɛ n'raje loo gá nee bogəné, loo gá nana kara ra né to gá mée ndigi lé seǐ a raje togábè el ɲga

⁹mbata seǐ teeje loo-kwa-rɔ gá Ala lə sí gá Njesigəneǎ ar sí gá nédɔji lə sí lé el bəi.

¹⁰Nə seǐ a gaɲje baa gá Jurde ndá seǐ a síje mee bee gá Ala lə sí gá Njesigəneǎ a kar sí gá né ká sí lé, yeɛ a kar sí loo gá yeɛ a kɔr sí ji njébaje'g lə sí gá gugu dɔ sí lé ndá seǐ a síje keneɲ gə meekulɔm ya.

¹¹Bèe ba, lé gá neelé Ala lə sí gá Njesigəneǎ a kɔr kəm loo keneɲ mba kar ria bar dɔ'g. Lée gá neelé ba seǐ a reeje gə néje lai gá ma m'un ndum dɔ'g m'ar sí lé: nékinjanéməsje lə sí gá ká roo ləm, gə nékinjanéməsje lə sí gá raɲg ləm, gə néje lə sí gá dɔg kun təa kára kar ləm, dɔ koje lə sí gá doɲgɔr ləma, gə nékarje lai gá seǐ a kɔrje kəmee gə mba karje Njesigəneǎ gə mba tɔl ne ta ndukunje lə sí bém ləm tɔ.

¹²Lée gá neelé ba seǐ a kalje rɔ sí keneɲ nɔ Njesigəneǎ Ala'g lə sí, seǐ ləm gə ɲgan síje gá diɲgam gə njé gá dené ləm, gə kuraje lə sí gá diɲgam gə njé gá dené ləma, gə Ləbije gá d'isi mbuna sí'g ləm tɔ, mbata deɛ lé d'a kiɲga nékə deɛ əsé nédɔji deɛ mbuna sí'g el.

¹³Meɛ sí dɔ rɔ sí'g nà a kinjaje nékinjanéməsje lə sí gá ká roo dɔ looje lai gá seǐ a gə kooje lé.

¹⁴Nə seǐ a kinjaje nékinjanéməsje lə sí gá ká roo mee loo gá Njesigəneǎ a mbər mbuna ginkojije'g lə sí ndá lé gá neelé ba seǐ a raje néje lai gá ma m'un ndum dɔ'g m'ar sí lé ya tɔ.

¹⁵Lé bèe kara loo gá mal sɔ naǐ ra sí ndá seǐ a kasjekəm tɔlje nékulje gə mba sɔ dakas deɛ tarəwkɔg'dje lə sí lai gə goo ndutɔr gá Ala lə sí gá Njesigəneǎ a tɔr dɔ sí'g, dəw gá minə əsé yeɛ gá àr kara a sɔ to gá d'usɔ ne ndooi əsé arkas bèe tɔ.

¹⁶ Nə né kára ba lé seǐ a sɔje məs el: seǐ a kɔmeje naɲg to gá mán bèe ya.

¹⁷Né gá dɔg kun təa kára kar gá to kó lə sí əsé mán-nduú lə sí əsé ubu lə sí əsé ɲgandər da-kulje lə sí gá boi-boi əsé deɛ gá lam-lam əsé né gá rara kara gá mbuna nékarje'g lə sí gá ká tɔl ne ta ndukun lə sí bém əsé nékarje lə sí gá ká kǐ gə mee kar əsé dɔ koje lə sí gá doɲgɔr lé seǐ a kasjekəm sɔje loo-si sí'g el.

¹⁸Nə nɔ Njesigəneǎ Ala'g lə sí ba seǐ a sɔje keneɲ, loo gá Ala lə sí gá Njesigəneǎ a mbər lé, seǐ ləm gə ɲgan síje gá diɲgam gə njé gá dené ləm, gə kuraje lə sí gá diɲgam gə njé gá dené ləm, gə Ləbije gá d'a si mbuna sí'g ləm tɔ ndá to nɔ Njesigəneǎ Ala'g lə sí ba seǐ a raje rɔlel keneɲ dɔ némajije lai gá seǐ a kiɲgaje lé ya.

- 19** Gə ləbje lai gə seɿ a gə síje ne kəmba mee bee'g lə sí lé mee sí dɔ rɔ sí'g nà a kyaje goo Ləbije.
- 20** Loo gə Ala lə sí gə Njesigəneɿ a kila tad rəw-nim lə sí maree'g to gə yee un ne ndia ar sí ne pana: bó lé mal sɔ da ra sí ba seɿ paje pana: Jee ndiŋga rɔ sí gə mba sɔ da ndá seɿ a sɔje kaareeje as sí nag ya tɔ.
- 21** Bó lé loo gə Ala lə sí gə Njesigəneɿ a mbər gə mba kar ria bar dɔ'g ba to əw sə sí ndá seɿ a kasjekəm tɔlje daje gə boi-boi əsé gə lam-lam to gə m'un ne ndum m'ar sí lé ndá seɿ a sɔje tarəwkɔgje'g lə sí gə goo malee gə ra sí lé ya.
- 22** Seɿ a sɔ deeje to gə d'usɔ ne ndooi əsé arkas bəe, dəw gə minɿ əsé dəw gə àr kara d'a sɔ ya joo bər.
- 23** Ne né kára ba lé ɔgje rɔ sí dɔ sɔ məsee'g mbata məs lé to kəmee lə né ndá seɿ a sɔje dakasee gə kəmə ləa nɿ'd el tɔ.
- 24** Seɿ a sɔje məsee el: seɿ a kəmeje nanɿg to gə mán bəe.
- 25** Seɿ a sɔje el, bəe ba rɔ sí a lel sí ne, seɿ ləm gə ŋgan síje gə goo sí'g ləm tɔ, loo gə seɿ a raje né gə danasur kəm Njesigəneɿ'g lé ya.
- 26** Ne néje gə seɿ ndiŋgaje rɔ sí gə mba kundaje gə kəmee ləm, gə nékarje gə seɿ a karje gə mba tɔl ne ta ndukun bém ləm tɔ lé seɿ a kawje ne loo gə Njesigəneɿ a mbər'g lé ba.
- 27** Seɿ a kunje nékinjanéməsje lə sí gə kɿ roo ndá seɿ a kəmje dakas dee ləm gə məs dee ləm tɔ dɔ loo-nékinjaməs'g lə Ala lə sí gə Njesigəneɿ, mbuna nékinjanéməsje'g lə sí gə ranɿg lé seɿ a kəmje məs dee dɔ loo-nékinjaməs'g lə Ala lə sí gə Njesigəneɿ ne dakas dee ba seɿ a sɔje ya.
- 28** Maji kar sí ooje ta néje neelé lai gə m'un ndum dɔ'g m'ar sí ləm, maji mba kar sí raje née ləm tɔ, yee ba seɿ a kiŋgaje ne rɔlel, seɿ ləm gə ŋgan síje gə goo sí'g ləm tɔ saar-saar gə nɔ loo gə seɿ raje ne né gə maji gə né gə taa kəm Ala lə sí gə Njesigəneɿ rəgm lé.
- 29** Loo gə Ala lə sí gə Njesigəneɿ a tuji ginkoji dəwje gə ranɿg gə seɿ a tuba deeje nɔ sí'g lé loo gə seɿ a tuba deeje mbɿ ba gə mba síje mee beeje'g lə dee bəi ndá
- 30** mee sí dɔ rɔ sí'g nà a ndajije kəm dee mbata a tel to gum kwa sí. Mee sí dɔ rɔ sí'g nà a dəjije goo magəje lə dee, paje ne mee sí'g pana: Ginkoji dəwje gə ranɿg neelé see pole magəje lə dee to gə ban wa ba jee kara j'a ra to gə deɿ ra tɔ, bəe el.
- 31** Seɿ a raje né gə togəbè el mbata lə Ala lə sí gə Njesigəneɿ, mbata deɿ lé deɿ pole magəje lə dee, ra ne néje lai gə minɿ gə to keji kəm Njesigəneɿ'g, ŋgan deeje gə diŋgam gə njé gə dené ya kara deɿ roo dee mba kula ne rɔnduba dɔ magəje'g lə dee tɔ.

Tel tura Godndu 13

¹ Néje nee lai gé ma m'un ndum dɔ'g m'ar sí lé seɲ a kaaje dɔ dee kər-kər gə mba ra née ya, seɲ a kilaje ta kára kara dɔ'g el ləm, seɲ a kərje ta kára kara keneɲ el ləm tɔ.

Bɔ néra njépole-magəje mbuna Israɛlje'g ɔs ta dee'g

² Bó lé njetegginta kára ɲ dan sí'g əsé njeni gé pata nétɔji əsé nédumkoo ləm,

³ Bó lé nétɔji əsé nédumkoo gé yeɛ pa taree lé aw lée'g béréré gə goo ta gé yeɛ ula sí ləma, bó lé yeɛ pa pana: Ar sí j'awje goo magəje gé ran'g d gé seɲ gər deeje el, ar sí j'awje j'aw m'pole deeje ləm tɔ lé ndá

⁴ maji kar sí ooje ta lə njetegginta əsé njeni neelé el mbata to Ala lə sí gé Njesigəneɔ ba naa sí gə mba koo see seɲ ndigije Ala lə sí gé Njesigəneɔ dɔbəngərə sí'g gə kankəmɾɔ sí bura ya wa.

⁵ Seɲ a kawje goo Njesigəneɔ Ala'g lə sí ləm, seɲ a bəleeje ləm tɔ, seɲ a kaaje dɔ godndiaje ləm, a kilaje koji dɔ ndia'g ləm, a kwáje mee sí'g ləma, a réje rəa'g ré-ré ləm tɔ.

⁶ Njetegginta əsé njeni neelé d'a tɔlee gé tɔl ya mbata yeɛ pata mba kar sí ɔsje ne Ala lə sí gé Njesigəneɔ rəw, yeɛ gé ar sí undaje loo mee bee gé Ejiptə teeje ɔr sí ne kəi-kula-bər'g tɔbəi rəw gé Ala lə sí gé Njesigəneɔ un ndia gə mba kar sí njaaie keneɲ lé debée neelé ndigi kar sí ubaje yaje. Togábè ba seɲ a kərje ne né gé majel mbuna sí'g tɔ.

⁷ Bó lé ngokɔ sí gé to ngolə kɔ síje əsé ngon sí gé diŋgam əsé yeɛ gé dené əsé dené lə sí gé gəd əsé baokura lə sí gé seɲ ndigeeje to gé darɔ sí bəe ba ɔs sí gə goo ngəɲ ula sí pana: Ar sí j'aw m'poleje magəje gé seɲ əsé bɔ síje-je gər deeje el

⁸ mbuna magəje'g lə koso-dəwje gé gugu dɔ sí sub ləm, deɛ gé d'isi rɔ sí'g dəb əsé deɛ gé d'isi ngərəɲ sə sí kara, un gelee gwɔi nan'g d saar tee ne rudee'g lé

⁹ seɲ a kəmje səa keneɲ el ləm, seɲ a kooje ta ləa el ləm tɔ, seɲ a kilaje kəm sí dəa'g kooje ne kəmtondoo ləa el ləm, seɲ a kyáje lal raje səa né el ləma, seɲ a ləmje dəa el ləm tɔ.

¹⁰ Seɲ a tɔleeje gé tɔl ya, seɲ nja a kunje né kiláje ne dɔtar gə mba tɔlee ba géé'g gogo koso-dəwje lai d'a kula ji dee keneɲ bəi.

¹¹ Seɲ a tiláje gə kəri-ər kaareeje wəi mbata yeɛ san'g loo kar sí ubaje Ala lə sí gé Njesigəneɔ yáje, yeɛ gé ar sí undaje loo mee bee gé Ejiptə kəi-kula-bər'g teeje lé.

¹² A to togábè gə mba kar Israɛlje lai d'oo taree mba bəl ne, bəe ba dəw kára kara mbuna sí'g a ra né gé majel togábè el nga.

¹³ Bó lé seɲ ooje ta gé wɔji dɔ bee-boo kára mbuna bee-booje'g Ala lə sí gé Njesigəneɔ ar sí gə mba kar sí síje keneɲ lé pana:

- 14**Dəwje gə njéra né kori-korije d'unda loo mbuna sí'g teɛ gə mba su kəm dəwje gə bee-boo'g lə dee pana: Ar sí j'awje j'aw m'poleje magəje gə seɪ gər deeje kédé el ndá
- 15**seɪ a saŋje gelee ləm, seɪ a tenje gə mba kooje gəd ləma, seɪ a dəjije ginee ŋgərərə-ŋgərərə gə mba kooje ləm tɔ. Bó lé né neelé to tɔgərɔ ya ndá yee neelé to néra gə minə gə tum gelee mbuna sí'g.
- 16**Yen ŋga seɪ a tɔlje deɛ gə d'isi bee-boo'g neelé gə kiambas ləm, a tujije bee neelé gə néje lai gə to keneɲ pugudu ləma, seɪ a tɔlje nékulje lai gə kiambas ya ləm tɔ.
- 17**Seɪ a mboje nébanrɔje lai ndaa-loo'g ndá seɪ a rooje bee-boo neelé dula-dula gə nébanrɔje lai gə to keneɲ nɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí: yee a tel to nduba ya piu-piu gə nɔ bó d'a tel kundá gogo ndə el.
- 18**Maji kar ji sí ɔɔ né kára kara gə d'un ndu dee gə mba tuji pugudu lé el mba kar oŋg lə Njesigəneɔ gə nuŋga kəd-kəd lé wəi bəm dɔ sí'g ləm, karee ra sə sí meemaji gə meekərjɔl ləma, kar bula lə sí ɪ ne dɔ maree'g gə kédé-kédé ləm tɔ, to gə yee man ne rəa ar bɔ síje-je lé
- 19**loo gə seɪ a kilaje ŋgonkoji dɔ torndu Njesigəneɔ Ala'g lə sí ləm, gə kaaje dɔ godndiaje gə ma m'ar sí bogənè lé kər-kər ləma, gə raje ne né gə danasur kəm Ala lə sí gə Njesigəneɔ ləm tɔ lé.

Tel tura Godndu 14

Ra ɔ siro lé Ala ɔg dee dɔ'g

- 1** Seɪ toje ŋgalə Ala lə sí gə Njesigəneɔ. Seɪ a tɪjaje ɔ sí pədərə-pədərə əsé a ndisaje dɔ sí ŋgori-ŋgori gə mbata lə kəmndooyoo el.
- 2**Mbata seɪ toje koso-dəwje gə toje gə kəmee gə mbata lə Ala lə sí gə Njesigəneɔ. Ala lə sí gə Njesigəneɔ mbər sí gə mba kar sí toje gə keaje ya mbuna koso-dəwje lai gə dɔ naŋg nee.
- 3** Seɪ a sɔje né gə minə kára kara el.
- 4**Aa ooje, daje gə seɪ a sɔ deeje lé ba nee: Maŋg, gə badə, gə byə,
- 5**gə mbur, gə jal, gə tɔb, gə lulum, gə libi, gə byə gə wala, gə pula-pula.
- 6**Daje lai gə m̀er gɔl dee tɔ bə ləm, gə ŋgo gɔl dee tɔ ja-ja ləma, gə yel mu ləm tɔ lé ba seɪ a sɔ deeje.
- 7**Deɛ gə yel mu ba əsé dee gə m̀er gɔl dee tɔ bə ba əsé dee gə ŋgo gɔl dee tɔ ja-ja ba lé seɪ a sɔ deeje el. Togəbè ba seɪ a sɔje jambal, gə əm, gə yəg-wuri el mbata dee yel mu ya nɛ m̀er gɔl dee tɔ bə el, seɪ a koo deeje gə néje gə minə.
- 8**Seɪ a sɔje bər el mbata m̀er gɔlee tɔ bə ya nɛ mu ba yel el, seɪ a kéeje gə né gə minə. Seɪ a sɔje dakasee el ləm, seɪ a kɔrɔje ɔ yée el ləm tɔ.

⁹Aa ooje, daje lai gó seɿ a sɔ deeje mbuna deeje gó d'aw mee Manje'g lé ba nee: Seɿ a sɔje deɿ lai gó ngadɿgə deɿ gə ɱgwɔi deɿ to keneɱ.

¹⁰Ne deɿ gó ngadɿgə deɿ gə ɱgwɔi deɿ godo lé seɿ a sɔje kára kara el: seɿ a koo deeje gó néje gó minə ya.

¹¹Yelje lai gó d'ar lé seɿ a sɔ deeje.

¹²Ne aa ooje, deɿ gó seɿ a sɔ deeje el ba nee: magəra, gə mal, gə gira gó baa-boo-kad'g,

¹³gə əilə, gə gəbe, gə mal, gə yelje gó raɱg gó d'as sə deɿ bèe tɔ,

¹⁴gə gə-gə, gə yelje gó raɱg gó d'as sə deɿ bèe tɔ,

¹⁵gə miru, gə kwɔi, gə ləbm-siri, gə niɱga, gə yelje gó raɱg gó d'as sə deɿ bèe tɔ,

¹⁶gə kwɔi-mbiam gə kwɔi-boo, gə ndab gó walá,

¹⁷gə ndab-ndororo, gə dogoro, gə baanoi,

¹⁸gə ndilili-woɿ, gə ndua, gə ɱgakɔ, gə yelje gó raɱg gó d'as sə deɿ bèe ləm, bee-goom-joo, gə doo ləm tɔ.

¹⁹Néje lai gó d'ag raɱg ba d'ɿ gə bag deɿ lé seɿ a sɔ deeje el, seɿ a koo deeje gó néje gó minə.

²⁰Seɿ a sɔje yelje lai gó d'ar ngad-ɱgad ba.

²¹Nékul gó wəi gó kwəi lé seɿ a sɔje kára kara el, seɿ a karje dəw-dɔ-bee gó a si mee bee'g lə sí ba gə mba karee sɔ əsé a karje dəw-dɔ-bee lé ndogo sə sí, mbata seɿ toje koso-dəwje gó toje gó kəmee mbata lə Ala lə sí gó Njesigəneə. Seɿ a ndirije ɱgon byə gə mbà keə el.

Né gó dɔg-kun-təa-kára kar

²²Néje lai gó seɿ a kiɱgaje mee ndɔje'g lə sí mee ləbje'g kára-kára lai lé né gó dɔg ndá seɿ a kunje təa kára-kára karje.

²³Seɿ a sɔje né neelé ɱ Njesigəneə Ala'g lə sí, mee loo gó yeɿ a mbər gə mba kar ria bar dɔ'g, né gó dɔg-kun-təa-kára kar gó to kó lə sí ləm, gə mán-nduú lə sí ləm, gə ubu lə sí ləma, gə ɱgandər nékulje lə sí gó boi-boi əsé deɿ gó lam-lam ləm tɔ, gə mba kar sí gərje né loo bəlje ne Ala lə sí gó Njesigəneə ta-ta.

²⁴Banelə loo gó Ala lə sí gó Njesigəneə tər ndia dɔ sí'g mbə ndá loo gó yeɿ a mbər mba kar ria bar dɔ'g lé a kəw sə sí kar sí asjekəm kodoje né gó dɔg-kun-təa-kára kar lə sí lé kawje ne el.

²⁵Bèe ndá ta néje neelé seɿ a mbəlje ne lar ndá, lar neelé seɿ a kwaje ji sí'g kawje ne loo gó Ala lə sí gó Njesigəneə a gə kwɔji lé.

²⁶Lée gó neelé ba seɿ a ndogoje néje lai gó seɿ awje ndòo deɿ asəna gə maɱgje, əsé badje, əsé mán-nduú, əsé nékai gó mɿ keneɱ, néje lai gó malee ra sí lé ndá seɿ a sɔ

deeje nõ Njesigəneḗ Ala'g læ sí, bèe ba seḗ a kalje ne rɔ sí-seḗ gə njémeekəije læ sí tɔ.

²⁷Ləbije gə d'isi mbuna sí'g lé seḗ a kyḗ deeje el mbata deḗ d'ingə sə sí né kḗ dee əsé nénduba gə wɔji dɔ dee mbuna sí'g el.

²⁸Loo gə rudu læb gə njekɔm'g munda as mbḗ ndá, néje lai gə mee ndɔ'g læ sí mee læb gə njekɔm'g munda gə kai loo dɔg ba kun təa kára-kára kar lé seḗ a kɔm deeje tarəwkɔg'd læ sí.

²⁹Bèe ba Ləbije gə d'ingə sə sí né kḗ dee əsé nénduba el lé læm, gə dəw-dɔ-beeje læm, gə ŋganalje læma, gə njékəisingaje læm tɔ, gə d'isi mee bee'g læ sí lé d'a sɔ karee as dee nag-nag gə mba kar Ala læ sí gə Njesigəneḗ tɔr ne ndia dɔ sí'g gə dɔ kulaje lai gə seḗ raje gə ji sí lé tɔ.

Tel tura Godndu 15

Ləbje gə siri-siri lé to læb kɔr baḅg dɔ dəwje'g

¹Ləbje gə siri-siri lé to læb kɔr baḅg dɔ njébaḅje'g læ sí.

²Aa ooje, loo kaa dɔ rəw kɔr baḅg dɔ'g lé ba nee: Loo gə d'a kila mber kɔr baḅg gə kḗ kula ne rɔnduba dɔ Njesigəneḗ'g ndá dəw gə rara gə maree toná né lé a kɔr baḅg neelé dɔ ŋgokeḗ'g lé bó yeḗ a kɔsee bɔḗ-bɔḗ karee uga baḅg gə to dəa'g lé el.

³Seḗ a kasjekəm kɔsje dəw-dɔ-bee bɔḗ-bɔḗ ya, ne baḅg læ sí gə to dɔ ŋgokɔ sí'g lé seḗ a kyḗje gée kaareeje.

⁴Bèe ba njendoo a godo ne mbuna sí'g mbata Njesigəneḗ a tɔr ndia dɔ sí'g mee bee gə Ala læ sí gə Njesigəneḗ a kar sí gə né kḗ sí lé,

⁵loo gə seḗ a tədje kag ndukun læ Ala læ sí gə Njesigəneḗ dɔ godnduje lai gə ma m'un m'ar sí bogəneḗ gə mba ra née gə ŋgaḅgee béréré-béréré ya.

⁶Mbata Ala læ sí gə Njesigəneḗ a tɔr ndia dɔ sí'g to gə yeḗ ula sí ne lé ndá ginkoji dəwje gə raḅg bula d'a tona sí né, ne seḗ a tona deeje né el, seḗ a kɔje dɔ ginkoji dəwje gə raḅg bula ne deḗ d'a kɔ dɔ sí el tɔ.

⁷Bó lé dan sí'g ba njendoo kára mbuna ŋgakɔ síje'g si mee bee-boo'g læ sí, dɔ naḅg gə Ala læ sí gə Njesigəneḗ ar sí lé ndá seḗ a kunje kəm sí rəw dɔ njéndoo'g lé el læm a karje ji sí tɔ gag-gag dəa'g el læm tɔ.

⁸Ne seḗ a kyḗje mee ji sí tag kaareeje ya læm, seḗ a kaareeje tona sí né gə ban-ban gə yeḗ aw ndée ya læm tɔ.

⁹Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g nà meeyèr a taa mee sí kar sí pajena: Ləb gə njekɔm'g siri gə to læb kɔr baḅg lé sí ree dəb ŋga! Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g nà a kulaje kəm sí nḗ'd sir dɔ ŋgokɔ sí'd gə njendoo lé gə mba kɔgee ne né. Yeḗ a nõ rəa dɔ sí'g nõ Njesigəneḗ'g ndá ta a kwa dɔ sí.

- 10** Areeje né ndá noje ne rɔ sí gə mee sí gə majel dəa'g el, mbata gə goo meemaji gə togábè lé ba, Ala lə sí gə Njesigəneə a tɔr ne ndia dɔ kulaje lai'd gə seɿ raje lé.
- 11** Daŋ'dje d'a lal mee bee lə sí el, gelee gə nee ba m'ar sí ne godndu gə nee m'pana: Seɿ a kyaje mee ji sí tag karje ŋgakɔ síje ləm, gə njéndooje ləma, gə daŋ'dje ləm tɔ gə to mee bee'g lə sí lé.
- 12** Bó lé dəw kára mbuna ŋgakɔ síje'd gə to Ebrə, lé to diŋgam əsé dené ba aw rab rəa bər mee kəi'g lə sí ndá yee a ra kula kar sí as ləb misə, ne ləb gə njekəm'g siri ndá seɿ a kyaje géee kaareeje aw loo ləa.
- 13** Ne loo gə seɿ a gə kyaje kaareeje ɿ kəi lə sí aw lé ndá seɿ a kaareeje aw jia kari ba el,
- 14** seɿ a kaareeje né gə seɿ iŋgaje dan ŋgan nékulje'g lə sí ləm, gə né gə to kandə kó lə sí ləm, gə né gə wɔji dɔ mán-nduú lə sí ləma, gə néje lai gə seɿ a kiŋgaje gə goo ndutɔr lə Ala lə sí gə Njesigəneə lé ləm tɔ.
- 15** Arje mee sí olé dɔ to gə seɿ toje bərje mee bee gə Ejiptə kédé ba Ala lə sí gə Njesigəneə ɔr sí keneŋ lé, gelee gə nee ba bogənè m'ar sí ne godndu neelé gə mbəa.
- 16** Bó lé bər lə sí kára unda sí-seɿ gə njémeekəije lə sí dan kəmee'g ləm, yee sí kəi lə sí gə majee ya ləm tɔ ba yee kula sí pana: Ma m'ndigi kyə mee kəi lə sí el ndá,
- 17** seɿ a kunje némé mbuduje ne mbia kar kag tarəwkɔg'd ndá yee a to gə bər lə sí ya saar gə nɔ. Bər lə sí gə dené kara a raje səa togábè ya tɔ.
- 18** Seɿ a kooje gə né gə kədərə sə sí gə mba kyaje kaareeje ɿ kəi lə sí aw kari ba el mbata kula gə yee ra as ləb misə ar sí lé to asəna gə nékoga-dɔ-ji njekula lar lé as gɔl joo ya doŋɔ, bəe ba Ala lə sí gə Njesigəneə a tɔr ne ndia dɔ sí'g gə dɔ néje lai gə seɿ raje lé.

Ŋgandər nékulje

- 19** Ŋgandər nékulje lə sí lai gə to bəlje gə d'oji dee mbuna nékulje'g lə sí gə boi-boi əsé gə lam-lam lé seɿ a kunda deeje gə kəmee karje Ala lə sí gə Njesigəneə. Ŋgondər maŋg lə sí lé seɿ a raje ne kula el ləm, seɿ a kinjaje bi ŋgondər badə lə sí el ləm tɔ.
- 20** Gə ləbje kára kára lai lé seɿ gə njémeekəije lə sí, a sɔje nékulje neelé nɔ Njesigəneə Ala'g lə sí mee loo gə yee nja a kɔr kunda gə kəmee lé.
- 21** Bó lé rəa yə maree əsé to njemədə əsé kəmee tɔ əsé néje tila rəa'g ndá seɿ a kuneje gə nékinjaməs karje Ala lə sí gə Njesigəneə el.
- 22** Seɿ a sɔje mee bee'g lə sí, dəw gə rəa a kər əsé yee gə rəa miŋə kara d'a sɔ joo bɔr to gə d'usɔ ne ndooi əsé arkas bəe ya.
- 23** Né kára ba lé məsee ba seɿ a sɔje el, seɿ a kɔmeje naŋg to gə mán bəe ya tɔ.

Tel tura Godndu 16

Ra naj Pag

- ¹ Mee naj Abib'g lé seɪ a raje naj Pag gə mba kwaje ne Njesigəneɔ, Ala lə sí mee sí'g bó a karje mee sí wəi dɔ'g el, mbata to mee naj'g neelé ba Ala lə sí gə Njesigəneɔ ar sí undaje ne loo mee bee gə Ejiptə loondul'g teeje lé.
- ² Seɪ a kinjaje néməs gə wɔji dɔ Pag lé karje Ala lə sí gə Njesigəneɔ, lé a to nékulje lə sí gə lam-lam əsé njé gə boi-boi kara a kinja deeje loo gə Njesigəneɔ a kər kunda gə kəmee mba kar ria bar dɔ'g lé.
- ³ Ndɔ ra naj lé seɪ a kɔje muru gə əm-tiné to keneɲ el ne muru gə lal əm-tiné ba a kɔje as ndɔ sí siri, muru gə lal əm-tiné lé to muru nékəmdoo lə sí mbata seɪ ije rad mee ndəa gə seɪ undaje ne loo mee bee gə Ejiptə teeje lé: seɪ a raje togəbè mba kar mee ndɔje lai gə seɪ síje ne kəmba lé mee sí a kolé ne dɔ ndɔ gə seɪ undaje ne loo mee bee gə Ejiptə teeje ne lé ya.
- ⁴ As ndɔ siri lé dəw a koo né gə ar nduji ti lé rɔ sí'g mee bee'g lə sí el, tɔbəi mbida da gə rara kara gə to gə nékinjaməs gə seɪ a kinjaje kàrkemetag mee ndɔ gə dɔtar'g lé a nai saar kar loo àr dɔ'g el tɔ.
- ⁵ Seɪ a kasjekəm kinjaje néməs gə wɔji dɔ Pag mee loo gə ranɟ'd mbuna looje gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ a kar sí síje keneɲ lé el,
- ⁶ ne mee loo gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ a kər kunda gə kəmee gə mba kar ria bar dɔ'g lé ba seɪ a kinjaje néməs gə kə Pag lé keneɲ kàrkemetag, loo gə kàr a gə kur nanɟ mee naj gə wɔji dɔ kunda gə seɪ undaje loo mee bee gə Ejiptə teeje lé.
- ⁷ Seɪ a kar deeje ndiri da nékinjaməs lé ndá seɪ a sɔje gə lé'd gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ a kər kunda gə kəmee lé. Bèe ba bèlè tee gə ndɔ ndá seɪ a kasjekəm kije keneɲ telje kawje mee kəi-kubuje'g lə sí tɔ.
- ⁸ Mee ndɔje gə misə lé seɪ a kɔje muru gə əm-tiné godo keneɲ, ndá ndɔ gə njekəm'g siri lé a to ndɔ mbɔ dɔ nɔ gə to gə kəmee gə mba kwa ne Ala lə sí gə Njesigəneɔ mee sí'g, seɪ a raje kula kára kara keneɲ el.

Ra naj gə wɔji dɔ ndɔje gə siri-siri lé

- ⁹ Seɪ a turaje ndɔje siri-siri gɔl siri, loo gə d'a kun kudu kinja ne kó lé ya.
- ¹⁰ Tɔbəi seɪ a raje naj gə wɔji dɔ ndɔje gə siri-siri lé ndá seɪ a kunje nékar gə kə kɪ gə mee gə goo ndutɔrje gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ tɔr ne ndia dɔ sí'g lé.
- ¹¹ Seɪ a kalje rɔ sí nɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí, loo gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ a kər kunda gə kəmee gə mba kar ria bar dɔ'g, seɪ ləm gə ŋgan síje gə diŋgam gə njé gə dené ləm, gə Ləbije gə d'isi mbuna sí'g ləma, gə dəw-dɔ-beeje gə ŋganalje gə njékəisiŋgaje gə d'isi mbuna sí'g lé ləm tɔ.
- ¹² Seɪ a karje mee sí olé dɔ'g to gə seɪ toje gə bərje mee bee gə Ejiptə kédé ndá seɪ a kaaje dɔ godnduje neelé kər-kər gə mba ra née ya.

Ra naj gá wɔji dɔ kɛi-kubuɛ

- 13** Seɪ a raje naj gá wɔji dɔ kɛi-kubuɛ as ndɔ sí siri, loo gá seɪ a mboje kandə néje gá loo-kunda-kó'g lə sí ləm, gə loo-mbula-Kandə-nduú'g lə sí ləm tɔ.
- 14** Seɪ a kalje rɔ sí loo ra naj'g neelé, seɪ ləm, gə ŋgan síje gá diŋgam gə njé gá dené ləm, gə kuraje lə sí gá diŋgam gə njé gá dené ləm, gə Ləbije ləma, gə dəw-dɔ-beeje, gə ŋganalje, gə njékəisiŋgaje gá d'isi mbuna sí'g ləm tɔ.
- 15** Seɪ a raje naj lé ndɔ sí siri kwaje ne Ala lə sí gá Njesigəneɔ mee sí'g mee loo gá Njesigəneɔ a kɔr kunda gə kəmee'g, mbata Ala lə sí gá Njesigəneɔ a tɔr ndia dɔ kandə néje'g lə sí lai ləm, gə dɔ kulaje lai gá seɪ raje lé ləm tɔ ndá seɪ a kyaje ne rɔ sí bura dan rɔlel'g.
- 16** Mee ləbje kára-kára lé diŋgamje lai mbuna sí'g d'a teɛ as gɔl munda kaar nɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí loo gá yeɛ a kɔr kunda gə kəmee lé: ndɔ ra naj gá muru gá lal əm-tiné ləm, gə naj gá wɔji dɔ ndɔje gá siri-siri lé ləma, gə naj gá wɔji dɔ kɛi-kubuɛ lé ləm tɔ. D'a ree kaar nɔ Njesigəneɔ'g gə ji dee kari ba el.
- 17** Nana kara a kar né gə goo ndutɔrje gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ tɔr dəa'g ya.

Godndu gá wɔji dɔ njégaŋ-rəwtaje

- 18** Seɪ a kundaje njégaŋ-rəwtaje gə njékoogootaje mee bee-booje'g lai gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ ar sí gə goo ginkoji dəwje lə sí ndá deɛ d'a gaŋg-rəwta dɔ koso-dəwje'g gə goo rəbee.
- 19** Né gá to kə dəw lé seɪ a bugureje dɔ'g el ləm, seɪ a kɔrje kəm dəwje gə goo maji lə darɔ dee gá raga ba el ləma, seɪ a taaje néndogo gel el ləm tɔ mbata néndogo gel lé tɔ kəm njékəmkərje ləm, tuji taje gá gə goo rəbee ləm tɔ.
- 20** Seɪ a kundaje siŋga sí dɔ maree'g gə mba ndolèje ne goo néra gá gə dɔ najee gə mba kar sí síje ne kəmba mee bee gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ ar sí lé.
- 21** Seɪ a kundaje magə gá to kag kára kara mbɔr loo-nékinjaməs gá seɪ a raje karje Ala lə sí gá Njesigəneɔ lé el.
- 22** Magə-ərje gá ndur dee dɔ nɔ'd gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ əji dee bəi-bəi lé seɪ a kunda deeje tar ndə el tɔ.

Tel tura Godndu 17

Néraje gá wɔji dɔ magə-poleje gə taje gá kəm gaŋgta dɔ'g

- 1** Nékinjaməs gá seɪ a kinjaje karje Ala lə sí gá Njesigəneɔ lé, maŋg əsé ŋgon badə gá rəa yə maree əsé to gá njemədə lé seɪ a kijáje kaareje el mbata a to né gá mina kəm Njesigəneɔ Ala'g lə sí.
- 2** Banelə mee bee-boo gá kára mbuna bee-booje'd gá Ala lə sí gá Njesigəneɔ ar sí lé diŋgam əsé dené gá ra né gá majel kəm Njesigəneɔ Ala'g lə sí al ne dɔ manrɔ ləa sí keneɲ,

- ³ aw ne rɔ magəje'g gə mba pole dee kunda ne barmba nɔ dee'g, lé to gə kàr əsé gə naj əsé boo-néje lai gə dara kara, to gə ndum ma el.
- ⁴ Loo gə seɪ a kooje əsé d'a kula sí taree gə kula kara, léegəneeya seɪ a saŋje gelee gəd gə mba kooje. Bó lé ta gə pa lé to tɔgəɔ, bó lé né neelé dəw ra tɔgəɔ, bó lé néra gə minə neelé dəw ra mee bee'g lə Israelje ndá,
- ⁵ diŋgam əsé dené gə njera né gə majel neelé gə ar ta wa ne dəa lé seɪ a kaareeje ree tarəwkɔgje'g lə sí ndá seɪ a tiláje gə kɔri-ərje saar kaareeje wəi.
- ⁶ Yee gə ra né as yoo ndá d'a tɔlee gə goo ta kɔr lə dəwje joo əsé munda gə aw nə'd bó d'a tɔlee gə goo njekɔrgoota gə kára ba el.
- ⁷ Njekɔrgootaje lé ya d'a kun né kilá ne dɔtar mba tɔlee ne ba koso-dəwje lai d'a kula ji dee keneŋ bəi. Togəbè ba seɪ a kɔrje ne né gə majel mbuna sí'g.
- ⁸ Bó lé ta gə wɔji dɔ tɔl dəw əsé tamaɪ əsé kar dəw doo lé dum sí ar sí asjekəm gaŋje rəwta tarəwkɔg'd lə sí el ndá jje awje ne loo gə Ala lə sí gə Njesigəneə a kɔr kunda gə kəmee lé.
- ⁹ Seɪ a kawje rɔ njékinjanéməsje'g ləm, gə rɔ Ləbijé'g ləma, gə rɔ yee gə to njegaŋ-rəwta'g ləm tɔ, seɪ a dəji deeje rəbee ndá d'a kula sí kar sí gərje rəwta gə kəm gaŋg lé.
- ¹⁰ Seɪ a raje né gə goo rəw gə d'a kula sí mee loo gə Njesigəneə a kɔr kunda gə kəmee'g lé ləm, seɪ a kundaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g mba ra néje lai gə d'a gə ndoo sí lé ləm tɔ gə goo rəbee.
- ¹¹ Seɪ a raje né kaareeje aw nə'd gə ta godndu gə d'a gə ndoo sí ləm, gə goo ta gə kəm gaŋg gə d'a gə pa lé ləm tɔ, néje lai gə d'a gə kula sí lé seɪ a kawje ne yo-yo nee-nee el.
- ¹² Dəw gə beelé ɔsee aree oo ta ta njékinjanéməs gə d'undá lée'g nee gə mba karee ra né ar Ala lə sí gə Njesigəneə el lé, əsé oo ta ta njegaŋ-rəwta'g el ləm tɔ ndá debee neelé d'a tɔlee gə tɔl ya. Togəbè ba seɪ a kɔrje ne né gə majel mbuna Israelje'g,
- ¹³ bèe ba gə mba kar koso-dəwje lai d'a koo taree ləm, gə d'a bəl ne ləm tɔ ndá, dəw a beelé togəbè el ŋga.

Godndu gə wɔji dɔ mbai

- ¹⁴ Loo gə seɪ a kɔdje mee bee gə Ala lə sí gə Njesigəneə ar sí ləm, loo gə seɪ a taaje gə né kə sí gə mba si keneŋ ləm tɔ lé banelə seɪ a pajena: J'a kundaje mbai dɔ sí'g to gə ginkoji dəwje gə raŋg lai gə gugu dɔ sí ra lé ndá
- ¹⁵ seɪ a kundaje mbai gə Ala lə sí gə Njesigəneə a mbəree ba dɔ sí'g, seɪ a kunje dəw gə mbuna ŋgakɔ síje'g ba kɔdaje gə mbai bó seɪ a kasjekəm kundaje dəw-dɔ-bee gə to ŋgokɔ sí el lé gə mbai lə sí el.

- 16** Ne maji karee aw gə kundaje bula el ləm, karee ar koso-dəwje tel d'aw Ejiptə ba gə mba kiŋga ne kundaje bula el ləm tɔ, mbata Njesigəneə ula sí kédé pana: Sej a telje kawje rəw'g neelé gogo el ŋga.
- 17** Maji karee taa denéje bula gə mba kar dee tel mée bəd el ləm, maji karee mbɔ larnda əsé larlɔr gə ur kugu ndor-ndor el ləm tɔ.
- 18** Loo gə yeɛ a si kalimbai kɔbee'g ləa ndá godndu neelé gə yeɛ a taa ji njékinjanéməsje'd gə to Ləbije lé yeɛ a tel ndaji taree mee maktub'g mbata ləa-yeɛ.
- 19** Lé riri kara yeɛ a kar maktub neelé to rəa'g gə mba tura gə ndɔje lai gə yeɛ sí ne kəmba ləm, gə mba karee ndoo ne loo bəl Njesigəneə Ala ləa ləm, gə mba karee aa ne dɔ taje gə ndukunje gə to mee godndu'g neelé gə mba ra née ləm tɔ,
- 20** mba karee beelé mée'g ti ne rəa dɔ ŋgakeaje'g el ləm, gə mba karee uba ne godnduje neelé yə mba kaw yo-yo nee-nee el ləm tɔ. Bèe ba bula lə ndɔje gə yeɛ a kɔ ne bee lé ləm, gə ndɔje lə ŋganeeje gə gé'e'g d'a kɪ ne dɔ maree'd gə kédé-kédé mee bee'g lə Israélje ləm tɔ.

Tel tura Godndu 18

Né gə kəm kar njékinjanéməsje gə Ləbije d'ingə lé

- 1** Njékinjanéməsje ləm, gə Ləbije ləma, gə ginkoji lə Ləbi dɔŋgɔ ləm tɔ lé d'a kiŋga né kə dee əsé nédɔji lə dee nɔ'd gə Israélje el, d'a kul rɔ dee gə nékinjanéməsje gə kə roo kwa ne Njesigəneə mee dee'g ləm, gə nédɔji gə to kə Njesigəneə lé ləm tɔ ba.
- 2** D'a kiŋga nédɔji lə dee mbuna ŋgakɔ deeje'g el: Njesigəneə ba a to nédɔji lə dee to gə yeɛ pa ne taree ar dee lé tɔ.
- 3** Aa ooje, yeɛ ba gə nékə njékinjanéməsje gə wɔji dɔ koso-dəwje gə wɔji dɔ deɛ gə d'a kinja nékinjanéməsje gə to bɔ maŋg əsé ŋgon badə: d'a kar njékinjanéməs kɔbee ləm, gə ka teaje ləma, gə tamasee ləm tɔ.
- 4** Sej a kaareeje dɔ kó lə sí gə mán-nduú lə sí gə ubu lə sí gə dɔŋgɔr ləm, gə bɪ badje lə sí gə dɔtar ləm tɔ,
- 5** mbata to yeɛ nja ba Ala lə sí gə Njesigəneə mbəree mbuna ginkojije'g lai, gə mba karee ra kula gə ri Njesigəneə, yeɛ ləm, gə ŋganeeje ləm tɔ, saar-saar gə nɔ.
- 6** Loo gə dəw gə ginkoji'g lə Ləbi a gə kɪ kyə loo gə yeɛ sí keneŋ, gə to mee bee gə Israél mba kaw ra bee loo gə wa mée yaɔ'd gə to loo gə Njesigəneə a mbər lé ləm,
- 7** mba ra kula gə ri Ala lə sí gə Njesigəneə to gə ŋgakeaje lai gə to Ləbije gə d'ar ne nɔ Njesigəneə'g bèe ləm tɔ lé ndá
- 8** yeɛ a kiŋga nésəa karee asəna gə kə dee-deɛ ya ləm, néje lai gə yeɛ iŋga dɔ nénduba'g lə bɔbeeje gə yeɛ ndogo lé kara a to keə mba karee al ne rəa ləm tɔ.

Njénékooje gə njérambeeje

- ⁹Loo gə seɿ a kɔ̄dje mee bee'd gə Ala lə sí gə Njesigəneɿ a kar sí lé ndá seɿ a ndooje gə mba ndajije néraje gə minɿ gə ginkoji dəwje gə ranɿ neelé ra lé el.
- ¹⁰ Maji kar dəw kára kara a kar ŋgonee gə diŋgam əsé yeɿ gə dené dəs dan pər'g el ləm, njénékooje əsé njétən-kéréméje əsé njémbeeje d'a godo mbuna sí'g ləma,
- ¹¹ njéragosɔ-pa-ne-taje əsé dəw gə a kaw rɔ njésan ndilje'g, əsé njéndɔ-ərje'g, əsé dəwje gə njédəji dəwje gə d'wəi ta ləm tɔ lé d'a godo mbuna sí'g tɔ.
- ¹² Mbata nana ba gə ra néje gə togábè lé yeɿ minɿ kəm Njesigəneɿ'g tɔ, néraje gə minɿ neelé ba Ala lə sí gə Njesigəneɿ a gə tuba ne ginkoji dəwje gə ranɿ neelé nɔ sí'g gə mbəa.
- ¹³ Seɿ a toje njémaji kɔr njorɔgje to gə Ala lə sí gə Njesigəneɿ bèe.
- ¹⁴ Mbata ginkoji dəwje gə ranɿ gə seɿ a gə tuba deeje lé d'oo ta lə njétən-kéréméje gə njénékooje gə togábè ya ne seɿ lé Ala lə sí gə Njesigəneɿ ndigi kar sí raje togábè el.
- ¹⁵ Ala lə sí gə Njesigəneɿ a kɔr dəw kára mbuna ŋgakɔ síje'g karee to njetegginta to gə ma bèe ndá seɿ a kooje ta ləa!
- ¹⁶ Yee ba to ta gə seɿ nja kara dəjije Ala lə sí gə Njesigəneɿ loo gə Orəb, loo gə seɿ pajə ne ta ndɔ mbɔ dɔ nɿ'g lé seɿ pajena: Jeɿ ndigi kooje ndu Njesigəneɿ Ala lə síjeje lé el ləm, jeɿ ndigi kooje pər gə taa gəgəgə lé el ləm tɔ, nà j'a kwəije lé.
- ¹⁷ Njesigəneɿ ilam'g pana: Né gə deɿ dəji lé to né gə maji ya.
- ¹⁸ M'a kɔr njetegginta kára mbuna ŋgakɔ deeje'g to gə i bèe ba m'a kəm taje ləm təa'g ndá yeɿ a kula dee néje lai gə m'a kun ndum dɔ'g karee lé.
- ¹⁹ Bó lé dəw kára a koo taje ləm gə yeɿ a kulá gə rim lé el ndá ma nja ba m'a dəji debee neelé gée.
- ²⁰ Ne njetegginta gə i gə kəsta pa ne ta gə ma ba m'un ndum mba karee pa gə rim el əsé pata gə ri magəje ndá njetegginta neelé a kwəi gə kwəi ya.
- ²¹ Banelə seɿ a dəjije rɔ sí pajena: Ta gə yeɿ pa gə Njesigəneɿ ulá el lé see dəw a gər to gə ban wa.
- ²² Loo gə ta gə njetegginta pa gə ri Njesigəneɿ lé née teɿ aree aw lée'g béréré el ndá yee ba to ta gə Njesigəneɿ ba pa el. Gə goo kəsta ba njetegginta neelé pa ne: maji kar sí bəleeje el.

Tel tura Godndu 19

'Bee-booje gə to njɔlooje

- ¹Loo gá Ala læ sí gá Njesigəneə a tuji ginkoji dəwje gə ranḡ kyā bee læ dee kar sí læm, loo gá seḯ a tuba deeje gə mba kisije mee bee-booje'g læ dee gə mee kəije'g læ dee læm tɔ ndá,
- ²seḯ a kərje kəm bee-booje munda mbuna beeje gá Ala læ sí gá Njesigəneə ar sí gá né kə sí lé læm,
- ³seḯ a gəlje rəwje læma, dɔ nanḡ bee gá Ala læ sí gá Njesigəneə a gə kar sí gá nénduba læ sí neelé seḯ a kaiyeje dana loo munda læm tɔ. Bèe ba dəw gá rara gá tɔl maree lé a kaskəm kaj kaw mee bee-booje'g neelé ya.
- ⁴Godndu neelé wɔji dɔ dəw gá njetɔl maree gá wá mée'g kédé el læm gə to jebə læa kédé el læm tɔ ndá debee neelé a kaj kaw keneḡ gə mba kaji rəa ya.
- ⁵To asəna gə dəw gá aw kaw tuga kag gə maree mee kag-kər'g bèe, nɛ loo gá yeḡ un jia gə mba tuga ne kag lé ndá, kandə tina lé ɔr kulee'g wa njeboalookaw læa neelé tɔlee ndá dəw neelé a kaj kaw mee bee-boo gá kára'g neelé gə mba kaji rəa
- ⁶nà banelə njedalbə məs lé oḡ a kḯ səa pu karee a tuba goo njetɔl dəw neelé, tɔbəi bó lé rəw-kabee əw yaḡ ndá njedalbə məs lé a tuba gée saar a kwá kundá tɔlee tɔ, nɛ yeḡ gá njetɔl dəw lé ra né as yoo el mbata yeḡ to gá njebə læ maree kédé el.
- ⁷Gelee gá nee ba m'ar sí ne ndukun neelé m'pana: Seḯ a kərje ne kəm bee-booje munda gə mbəa.
- ⁸Loo gá Ala læ sí gá Njesigəneə ila tad rəw-nim-bee læ sí maree'g to gá yeḡ un ne ndia njanḡ ar bɔ síje-je læm, loo gá yeḡ ar sí beeje lai gá yeḡ un ndia ar bɔ síje-je gə mba kar sí læm tɔ lé
- ⁹bó lé godnduje lai gá ma m'un m'ar sí bogənè lé seḯ a kaaje dɔ dee gə mba raje née, gə mba kar sí undaje ne Ala læ sí gá Njesigəneə dan kəm sí'g, gə mba njaaḡe ne gə ndɔ sí ndɔ sí dan kila-rəwje'g læa ndá seḯ a kəmje bee-booje gá ranḡ munda dɔ dee gá munda'g neelé bəi
- ¹⁰gə mba kar məs njegelgodo ɔm nanḡ mee bee gá Ala læ sí gá Njesigəneə ar sí gá nénduba læ sí lé el læm, gə mba kar ta tɔl dəw wa dɔ sí-seḯ el læm tɔ.
- ¹¹Nɛ bó lé dəw gá aḯ aw dan mee bee-boo gá kára'g neelé um maree kédé gə goo ban ba undá ne aree tel gin yée ndá,
- ¹²ḡgatɔḡje gá mee bee-boo'g læa d'a kula dee gée kar dee d'aw d'wá tel səa ba d'a kulá ji njedalbə məs'g karee tɔlee bəi.
- ¹³Seḯ a kilaje kəm sí dəa'g kooje ne kəmtondoo læa el læm, seḯ a raje togəbè gə mba karje məs njegelbee ɔm nanḡ mbuna Israelje'g el læm tɔ ndá rɔ sí a lel sí ne ya.

D'a ḡgəs gə kag rəw-nim el

- ¹⁴Seḯ a ḡgəsje gə kag rəw-nim læ mar síje gá ka síje-je d'ula d'ar sí gá nénduba gá seḯ a gə kiḡgaje mee bee gá Ala læ sí gá Njesigəneə ar sí gá né kə sí lé el.

¹⁵ Njekɔrgoota gɛ kára ba lé as mba kila ne ta dɔ dɔw gɛ ra né kori-kori'g ɛsé kaiya gɛ ban-ban gɛ ra lé el bɛi, né gɛ yee ra lé njekɔrgootareeje d'a kai joo ɛsé munda ba.

¹⁶ Loo gɛ njegaŋ-rɔwta ɔ gɛ mba kila ta néra gɛ kori-kori dɔ maree'g ndá,

¹⁷ dɔwje joo gɛ tamaɔ to mbuna dee'g neelé d'a kaw kaar nɔ Njesigəneɔ'g ləm, nɔ njékinjanéməsje'g ləma, gɛ nɔ njegaŋ-rɔwtaje gɛ d'aar loo kula'g mee ndəa gən lé ba.

¹⁸ Njéteggintaje d'a saŋg gelee ŋgərərə-ŋgərərə gɛ mba koo see njekɔrgoota lé to njegaŋgta gɛ ŋgɔm wa. See ta gɛ yee pa ila dɔ ŋgokeɔ'g lé to gɛ taŋgɔm wa ndá,

¹⁹ seɔ a raje sɛa to gɛ yee wɔji mée'g mba ra gɛ ŋgokeɔ lé bée tɔ. Togəbè ba seɔ a kɔrje ne né gɛ majel gɛ to mbuna sí'g lé.

²⁰ Dɔwje gɛ raŋg d'a koo ndá d'a bəl ne ləm, d'a ra gar né gɛ majel gɛ togəbè mbuna sí'g el ŋga ləm tɔ.

²¹ Seɔ a kilaje kəm sí dɛa'g kooje ne kəmtondoo ləa el, kəm ndá kəm, ŋgaŋ ndá ŋgaŋ, ji ndá ji, bó gɔl ndá gɔl ya.

Tel tura Godndu 20

Godnduje gɛ wɔji dɔ kaw loo-rɔ'g

¹ Loo gɛ seɔ a gɛ kawje loo-rɔ'g gɛ mba rɔ gɛ njébaje lə sí ba, a kooje kundaje lə dee gɛ pusu-rɔje lə dee gɛ koso-dɔwje lə dee gɛ bula d'unda sí ndá seɔ a bəl deeje el, mbata Ala lə sí gɛ Njesigəneɔ gɛ ar sí undaje loo mee bee gɛ Ejiptə teeje lé nai sɛ sí ya.

² Loo gɛ seɔ undaje dɔ rɔ dɔb ndá njékinjanéməs a kaar nɔ boo-njérɔje'g gɛ mba kula dee ta.

³ Yee a kula dee pana: Israélje, ooje maji! Bogənè seɔ awje kaw rɔje gɛ njébaje lə sí. Maji kar mee sí pélé wəs-wəs el, bəlje el ləm, arje siŋgasa wa sí el ləma, arje mee sí gaŋg mán-nɔ dee'g el ləm tɔ.

⁴ Mbata Ala lə sí gɛ Njesigəneɔ aw sɛ sí gɛ mba rɔ gɛ njébaje lə sí ləm, gɛ mba kaji sí ne ləm tɔ.

⁵ Gée gɛ gogo ndá bə-njérɔje d'a dɔji boo-njérɔje ta pana: See nɔ ba ra kəi sigi lal kisi keneŋ bɛi wa. Maji karee tel aw kəi ləa nà a kwəi loo rɔ'g kar dɔw gɛ raŋg ba si keneŋ.

⁶ See nɔ ba mɔa nduú nɛ al ne rəa el bɛi wa. Maji karee tel aw kəi ləa nà a kwəi loo rɔ'g kar dɔw gɛ raŋg ba al ne rəa.

⁷ See nɔ ba wa mɔr gɛ dené nɛ təa el bɛi wa. Maji karee tel aw kəi ləa nà a kwəi loo-rɔ'g kar dɔw gɛ raŋg ba təa.

- ⁸Bé-njérɔje lé d'a daji boo-njérɔje ta gá kédé bəi pana: See na ba to njebel lal kwa rəa kɔgəɔ wa. Maji karee tel aw mee kəi'g ləa nà ŋgakeaje d'a ndaji kəmee tɔ.
- ⁹Loo gá bé-njérɔje lé d'a tɔl ta gá deɛ daji boo-njérɔje lé ndá d'a kunda mbaije dɔ kudu-njérɔje'g.
- ¹⁰Loo gá seɛ undaje dɔ bee-boo lé dəb gə mba rɔ səa ndá seɛ a kilaje mbər meelɔm karje njébeeje neelé kédé ba.
- ¹¹Bó lé deɛ ndigi sə sí dɔ mbər meekulɔm'g lé ndá dəwje lai gá mee bee'g neelé d'a si gel sí'g gə mba ra kula kar sí.
- ¹²Bó lé deɛ ndigi sə sí dɔ mbər meekulɔm'g lə sí el ba, ndigi rɔ sə sí ndá seɛ a kajje dəa sub gə mba rɔ səa.
- ¹³Gée gá gogo loo gá Ala lə sí gá Njesigəneɛ yə deɛ mee ji sí'g mbə ndá seɛ a tɔlje diŋgamje lai-lai gə kiambas.
- ¹⁴Ne seɛ a kyaje denéje, gə ŋganje, gə nékulje, gə néje lai gá mee bee-boo'g lé, tɔbəi seɛ a sɔje némajije lə njébaje lə sí gá Ala lə sí gá Njesigəneɛ yə deɛ ji sí'g lé.
- ¹⁵Bee-booje lai gá əw sə sí gá to bee-booje lə ginkoji dəwje gə raŋg neelé el kara seɛ a raje sə deɛ togəbè tɔ.
- ¹⁶Ne mee bee-booje'g lə koso-dəwje nee gá Ala lə sí gá Njesigəneɛ ar sí gá né kə sí-seɛ lé seɛ a kyaje né kára kara gá əmə lé kəmba keneɛ el.
- ¹⁷Seɛ a tujije koso-dəwje lai pugudu-pugudu, Hetje ləm, gə Amɔrje, gə Kanaje ləm, gə Peresje ləm, gə Hebje ləma, gə Yebusje ləm tɔ, to gá Ala lə sí gá Njesigəneɛ un ne ndia ar sí
- ¹⁸gə mba kar deɛ ndoo sí loo ndaji néje lai gá minə gá deɛ ra d'ar magəje lə deɛ lé el ləm, gə mba kar sí raje kaiya sɔje ne Ala lə sí gá Njesigəneɛ rəw el ləm tɔ.
- ¹⁹Bó lé seɛ aije dɔ bee-boo sub kur sí əw gə mba taa ndá seɛ a gaŋgje kagje gá kə sɔ neelé gə tina gə mba tuji deɛ ne el ne seɛ a kulje ne rɔ sí bó a tuga deeje el, mbata kag gá to wala lé see to dəw ba seɛ a kajje dəa sub gə rɔ wa.
- ²⁰Ne kagje gá seɛ gər deeje gá to kag sɔ el ba seɛ a tuga deeje mba kubaje ne dɔndalje mba komə ne gə bee-boo neelé saar gə mba dum ne dəa ya.

Tel tura Godndu 21

Rəwta gá kəm gaŋg dɔ njɛtɔl dəwje'g

- ¹Bó lé mee bee gá Ala lə sí gá Njesigəneɛ ar sí gá né kə sí ba d'ingə nin dəw gá maree tɔlee ilá mee wala'g lal gər dəw gá njɛtɔlee lé ndá,
- ²ŋgatɔgje lə sí gə njégaŋ-rəwtaje lə sí lé d'a kaw keneɛ gə mba kwɔji kuruloo gá i loo gá nin dəw to keneɛ lé saar kaw ne bee-booje gá to mbɔree'g lé gə mba koo.

- ³Loo gá d'ingá bee-boo gá to mbor nin'g dáb lé mbá ndá ngatogje gá mee bee-boo'g neelé d'a kwa mādə maŋg gá ra kula gɔl kára el bəi ləm, gə d'ila néməmənə gwɔsee'g el bəi ləm tɔ.
- ⁴D'a kaw gá mādə maŋg lé kəm-rəw-mán'd gá mán yi keneŋ el saar ləm, lé neelé ndɔ el ləma, dubu né keneŋ el ləm tɔ ndá lé neelé ba d'a təd gina gwɔb mādə maŋg neelé keneŋ mee kəm-rəw-mán'g lé.
- ⁵Tɔbəi njékinjanéməsje gá to Ləbije lé d'a kaw pər gá keneŋ mbata Ala lə sí gá Njesigəneə mbər dee mba kar dee ra né d'aree ləm, gə mba kar dee tɔr ne ndu dee dɔ loo'g gə ri Njesigəneə lé ləm tɔ ndá deɛ nja ba d'a gaŋg rəwta dɔ tamajje'd gá rara kara ləm, gə dɔ dooje'd gá rara gá dəwje d'ar nɔ lé ləm tɔ.
- ⁶Ngatogje lai gá mee bee-boo'g neelé, deɛ gá d'aw pər gá rɔ nin'g lé ndá d'a togo ji dee dɔ mādə maŋg gá deɛ təd gina gwɔbee kəm-rəw-mán'g lé.
- ⁷D'a kun ta pa pana: Ji síjeɛ ba j'ila ne məs neelé el ləm, kəm síjeɛ kara j'oo ne njekila məs nee naŋg lé el ləm tɔ.
- ⁸Ɔi Njesigəneə! Ar məəi oso lemsé dɔ koso-dəwje'g ləi gá Israel gá i uga dɔ dee lé, ila ta məs njegelgodo neelé dɔ koso-dəwje'g ləi gá Israel lé el.
- ⁹Togəbè ba seɪ a karje ta kila məs njegelgodo naŋg godo ne mbuna sí'g loo gá seɪ a raje né gá danasur kəm Njesigəneə'g lé.
- ¹⁰Loo gá seɪ awje kaw rɔje gə njəbaje lə sí ba bó lé Njesigəneə yə dee ji sí'g ar sí wa deeje gá bərje,
- ¹¹ba seɪ ooje dené gá mādə yaə mbuna bərje'g ndá malee a ra sí kar sí ndogeeje gá dené lə sí.
- ¹²Bèe ba seɪ a kawje səa mee kəi'g lə sí ndá yeɛ a ndisa dəa ləm, a tija yel jiaje ləm tɔ.
- ¹³Yeɛ a kɔr kubu gá ula rəa'g kédé loo gá d'wá ne lé ləm, a si mee kəi'g lə sí as naj kára gə mba nɔ ndò bɔbeeje gə keaje ləm tɔ. Gée gá gogo ndá seɪ a kawje rəa'g kaw teaaje kaareeje tel to dené lə sí ya.
- ¹⁴Bó lé yeɛ tel taa kəm sí el ŋga ndá seɪ a kyaje kaareeje aw loo'd gá mée ndigi, seɪ a kasjekəm kwáje ndogoje ne lar el ləm, a raje səa to gá bər bèe el ləm tɔ mbata seɪ ooje loo rɔkul ləa mbə.
- ¹⁵Bó lé dəw kára taa denéje joo ba ndigi yeɛ gá kára ne ndigi yeɛ gá kára el ba loo gá deɛ d'oji səa ŋganje ba ŋgondəree lé to kə dené gá yeɛ ndigee el lé ndá,
- ¹⁶ndɔ gá yeɛ a gə kai ŋganeeje nénduba ndá yeɛ a kaskəm kun ŋgolə yeɛ gá yeɛ ndigee lé ba kée gá ŋgondəree tor yeɛ gá yeɛ lal ndigi keaje'g lé bèe el.
- ¹⁷Ne ŋgolə dené gá yeɛ ndigee el lé yeɛ a kée gá ŋgondəree ya ləm, yeɛ a karee némajje ləa gá ur dɔ maree'g as loo joo ləm tɔ, mbata ŋgon neelé to doŋgɔr siŋgamonjege ndá né gá wɔji dɔ ŋgondər lé to gá keə ya.

- 18** Bó lé dāw kára ṅgonee gé diṅgam to gé mbim-oo-ta-el gə njekalta, ar loo gé bəbeeje əsé keaje d'wəjee kəmkàr, ne yeḡ oo ta lə dee el ndá,
- 19** bəbeeje gə keaje d'a kwá kaw səa rə ṅgatəgje gé mee bee-boo'g ləa gé d'isi tarəwkəg'd lə bee lé,
- 20** deḡ d'a kula ṅgatəgje gé mee bee-boo'g ləa neelé pana: Aa ooje, ṅgon sí lé to mbim-oo-ta-el gə njekalta gé oo ta lə sí el ləm, gə to dāw-nésə ləma, gə dāw-kido ləm tə.
- 21** Bèe ba koso-dəwje lai gé mee bee-boo'g ləa lé d'a tilá gə kəri-ər təlee. Seḡ a raje togábè mba kərje ne né gé majel mbuna sí'g gə mba kar Israəlje lai d'oo ndá d'a bəl ne tə.
- 22** Bó lé deḡ təl dāw gé ra kaiya gé as yoo ba dəree kaar kag'd ndá,
- 23** a nai kaar kag'd loondul'g saar kar loo àr də'g el, ne seḡ a dubeeje mee ndəa gən ya mbata yeḡ gé deḡ dəree lé to né gé ndəl wa dəa kəm Njesigəneḡ'g ndá maji kar sí arje bee gé Ala lə sí gé Njesigəneḡ ar sí gé nédɔji lə sí lé tel to gé né gé minḡ el.

Tel tura Godndu 22

Godnduje gé bəd-bəd

- 1** Bó lé seḡ ooje maṅg əsé badə lə ṅgokɔ sí gé ndəm ndá seḡ a kyáje el ne seḡ a telje reeje səa karje ṅgokɔ sí lé.
- 2** Bó lé ṅgokɔ sí lé si mbər sí'g dəb el ar sí gərje da-kul lé el ndá seḡ a kwaje da-kul neelé kawje ne kəi lə sí mba kar loo gé ṅgokɔ sí lé ila mberee ndá yee ba seḡ a telje ne kaareeje ya.
- 3** Seḡ a raje togábè mbata lə mulayèje ləa ləm, əsé kubu ləa ləma, əsé né gé rara gé yeḡ ila aree igi gé seḡ ṅgaje lé ləm tə, né gé ban-ban kara seḡ a ləmje dəa el.
- 4** Bó lé seḡ ooje mulayèje lə ṅgokɔ sí əsé maṅg ləa gé oso rəw'g ndá seḡ a turuje gir sí kilaje kaareeje el ne seḡ a laje səa mba kar mulayèje lé ḡta.
- 5** Dené a kula kubu kula diṅgam el ləm, diṅgam a kula kubu dené el ləm tə, mbata nana ba gé ra né gé togábè ndá to né gé minḡ kəm Njesigəneḡ Ala'g lə sí.
- 6** Bó lé seḡ ṅgaje kəi-yel rəw-kaw sí'g də kag'd əsé naṅg gə ṅgan yelje əsé kabeeje keneḡ ba ar kɔ yel lé to də ṅganeeje'g əsé kabeeje'g ndá seḡ a kwáje gə ṅganeeje nḡ'd el,
- 7** ne seḡ a kyaje kɔ yel lé kaareeje aw ndá seḡ a kodoje ṅganeeje ba ba, mba kar rə sí lel sí ne ləm, kuru ndə lə sí a kəw ne kunda njé gé kédé ləm tə.
- 8** Bó lé seḡ raje kəi gé sigi ndá seḡ a raje kag-gəd-rə gugu ne də kəi sub gə mba kar dāw ḡ keneḡ oso ila ne məs də kəi'g lə sí el.

- ⁹ Kandə néje bəd-bəd joo lé seɿ a dubu deeje mee ndɔ-nduú'g læ sí el nà banelə kandə né gə seɿ a dubuje əsé kandə nduú lé a kunda deeje gə kəmee karje Njesigəneə ya.
- ¹⁰ Seɿ a kəmje mulayèje dee gə maŋg nə'd gə mba ndɔ ne ndɔ el.
- ¹¹ Seɿ a kulaje kubu gə d'ɯji gə kulaje bəd-bəd asəna gə bi badə gə kúla palégal gə d'orè nə'd lé el.
- ¹² Kubu gə ŋgal yududu gə seɿ a gə kəjee ne rɔ sí lé seɿ a kəsje gə kúla kubuje gə d'ul ta dee nə'd lé keneŋ loo sɔ gelee'g ba.
- ¹³ Bó lé dəw taa dené læa to səa mbə ba, gée gə gogo oo to gə lelee el aree əjee bəi-bəi ba,
- ¹⁴ bó lé yeɛ ɔm ta néraje gə yèr dəa'g bar ne ria majel pana: Dené neelé m'təa, tɔbəi m'aw rəa'g ndá m'gəree to gə to ŋgomədə el ndá,
- ¹⁵ bɔ ŋgomədje neelé gə keaje d'a kodo né gə wɔji dɔ kaw mədə'g læa lé kaw ne nɔ ŋgatɔgje gə mee bee-boo'g neelé tarəwkɔg'd.
- ¹⁶ Bɔ ŋgomədje neelé a kula ŋgatɔgje lé pana: Ma m'un ŋgonəm m'ar diŋgam neelé təa ndá yeɛ tel əjee bəi-bəi,
- ¹⁷ yeɛ ila ta néraje gə yèr dəa'g pa ne pana: M'ingə ŋgoni lé gə ŋgomədə el. Ne aa ooje, né gə wɔji dɔ kaw mədə læ ŋgonəm gə dené lé ba nee. Bèe ba deɛ d'a tudu pal-kubu læa naŋg nɔ ŋgatɔgje'd gə mee bee-boo'g lé.
- ¹⁸ Togəbè ŋgatɔgje gə mee bee-boo'g lé d'a kwa diŋgam neelé d'a kwəjee kəmkàr,
- ¹⁹ d'a gaŋg larnda tɔl dəa'g ndá d'a kar bɔ ŋgomədje lé mbata yeɛ ila ta néra gə yèr dɔ ŋgomədə gə gər ŋgaw el mbuna Israelje'g lé. Yeɛ a si səa gə dené læa ya saar bó loo gə si ne kəmba lé yeɛ a kaskəm tubá el.
- ²⁰ Ne bó lé ta læ diŋgam neelé to tɔgəɔ ləm, bó lé ŋgomədə lé d'oo to gə gər ŋgaw kédé ya ləm tɔ ndá,
- ²¹ d'a teɛ gə ŋgomədə lé tarəwkəi'g læ bɔbeeje ndá koso-dəwje gə mee bee-boo'g d'a tilá gə kəri-ər tɔlee mbata yeɛ ra nérɔkul mbuna Israelje'g, tel ne rəa gə kaiya dené mee kəi'g læ bɔbeeje. Togəbè ba seɿ a kərje ne né gə majel mbuna sí'g tɔ.
- ²² Bó lé diŋgam to gə dené gə taa ŋgaw ndá d'a tɔl dee joo bɔr ya, diŋgam lé ləm gə dené lé ləm tɔ. Togəbè ba seɿ a kərje ne néje gə majel mbuna Israelje'g ya.
- ²³ Bó lé ŋgomədə gə gər ŋgaw el bəi gə d'wa səa mɔr mbə ba diŋgam kára iŋgá mee bee-boo'g to səa ndá
- ²⁴ seɿ a teeje sə dee joo bɔr tarəwkɔg'd læ bee-boo ndá seɿ a tila deeje gə kəri-ər tɔl deeje, ŋgomədə lé mbata yeɛ ur kii dəa'g mee bee-boo'g el ləm, diŋgam ndá mbata læ rɔkul gə yeɛ ila dɔ dené'g læ maree lé ləm tɔ. Togəbè ba seɿ a kərje ne né gə majel mbuna sí'g ya.

²⁵Ne bó lé mee wala'g ba diŋgam neelé iŋga ŋgomɔdɔ gɔ d'wa sɛa mɔr mbɔ lé wá gɛ siŋgamɔŋgee to sɛa ndá diŋgam neelé gɔ njeto sɛa ya d'a tɔlee gɛ karee ba.

²⁶Sei a raje né kára gɛ ŋgomɔdɔ neelé el, yeɛ ra némajel gɔ as yoo el, mbata ta la diŋgam neelé to asɛna gɛ kɔ diŋgam gɔ ur dɔ maree'g tɔlee bèe.

²⁷Ŋgomɔdɔ gɔ d'wa sɛa mɔr gɔ diŋgam iŋgá mee wala'g lé bó lé ur kii kara dɔw gɔ njeteaa a godo.

²⁸Bó lé diŋgam iŋga ŋgomɔdɔ gɔ njemɔr læa godo ba wá gɛ siŋgamɔŋgee to sɛa ba dɔw gɔ raŋg tee dɔ dee'g wai iŋga dee ndá,

²⁹diŋgam gɔ njeto sɛa lé a kar bɔ ŋgomɔdɔ lé larnda as rɔ-mi, tɔbɛi yeɛ a tɛa gɔ dené læa to mbata yeɛ ila rɔkul dɛa'g mbɔ, tɔbɛi loo gɔ dené neelé si kɛmba bɛi ndá yeɛ a kaskɛm tɔbee el tɔ.

Tel tura Godndu 23

¹Dɔw kára kara a to gɛ dené la bɔbeeje el, mbata to gɔ sul ba yeɛ ula dɔ bɔbeeje'g tɔ.

Dɔwje gɔ kɛm kar dee d'isi loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g læ Israɛlje el

²Yeɛ gɔ kɔrgɛmeeje tɔ ɛsé mɔdee gaŋg ndá a kandɔ loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g læ koso-dɔwje læ Njesigɛneɔ el.

³Yeɛ gɔ to gɔ bɔkoré lé a kandɔ loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g læ koso-dɔwje læ Njesigɛneɔ el, lé ŋgakeaje d'ɔs goo nɔ saar ŋgakadɔgeeje gɔ dɔg kara d'a kandɔ loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g læ Njesigɛneɔ el ya saar.

⁴Deɛ gɔ to Amɔje gɛ Moabje lé d'a kandɔ loo mbɔ dɔ nɔ'g læ dɔwje læ Njesigɛneɔ el, lé to ŋgakadɔg deeje gɔ njékɔm'g dɔg ya kara d'a kandɔ keneŋ el ya saar gɛ nɔ

⁵mbata deɛ tila kɛm sí gɛ muru ɛsé mán rɛbɔ d'ar sí loo gɔ sei undaje ne loo mee bee gɔ Ejiptɔ teeje lé el læm, mbata deɛ ra né d'omɔ ne sɛa sí loo gɔ d'ar Balaam, ŋgolɔ Beɔr mee bee gɔ Petor'g dɔ naŋg bee gɔ Mesɔpotami gɛ mba karee ila ne ndɔl dɔ sí'g læm tɔ.

⁶Ne Ala læ sí gɔ Njesigɛneɔ ndigi koo ta læ Balaam el ndá, yeɛ ar ta ndɔl lé tel to ndutɔr dɔ sí'g mbata yeɛ unda sí dan kɛmee'g ya.

⁷Sei a saŋgje meelɔm læ dee ɛsé si maji læ dee ndɔ el loo gɔ sei síje ne kɛmba lé saar-saar gɛ nɔ ya.

⁸Sei a kejiije Edɔmje bæi-bæi el mbata deɛ to ŋgakɔ síje, sei a kejiije njé gɔ Ejiptɔ bæi-bæi el mbata kédé sei toje dɔw-dɔ-beeje mee bee'g læ dee,

⁹ŋgan deeje gɔ d'a koji dee lé, lé as ŋgakadɔg deeje gɔ njékɔm'g munda kara d'a kandɔ loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g læ koso-dɔwje læ Njesigɛneɔ ya.

Godndu gɔ kɔ kar loo-si dee àr ŋgad-ŋgad

- 10** Loo gé seɿ awje gə mba kaw rɔje gə njéɓaje læ sí ndá undaje rɔ sí ɓad dɔ néraje gé majel'g lai.
- 11** Bó lé njerɔ kára mbuna sí'g rəa minə mbata læ né gé teɿ dəa'g wai loondul'g ndá yeɿ a kunda loo mee loo-si sí'g teɿ raga tɔɓəi a tel kandə loo-si sí'g lé el,
- 12** kàrkemetag ndá yeɿ a togo rəa gə mán, tɔɓəi loo gé kàr ur nanɯ ndá yeɿ a kaskəm tel ree loo-si sí'g gogo.
- 13** Seɿ a kərje kəm loo gir loo-si sí'g raga ndá lé neelé ɓa seɿ a telje wala keneɿ.
- 14** Mbuna nékodoje'g læ sí lé seɿ a kilaje kwɔs kára keneɿ, ɓa a la sə sí gə mba kar sí urje ne bwa gə mba dubu ne siɿ sí loo gé seɿ a gə kawje wala lé.
- 15** Mbata Ala læ sí gé Njesigəneə njaa mbuna sí'g dan loo-si sí'g gə mba kaa ne dɔ sí læm, mba kyə ne njéɓaje læ sí ji sí'g læm tɔ, togəbè ɓa loo-si sí a to ne gə kəmee gə mba kar Njesigəneə oo ne né gé minə rɔ sí'g el læm, karee tel ne giree ila ar sí el læm tɔ.

Bər gé aɿ gé kaj

- 16** Bər gé ɿ kəi læ ɓéeje aɿ gé kaj teɿ rɔ sí'g gə mba kaji rəa ndá seɿ a tel kiláje ji ɓéeje'g gogo el ŋga.
- 17** Yeɿ a ra kəi læa mbuna sí'g mee ɓee-boo gé kára mbuna ɓee-booje'g læ sí to gé mée ndigi ndá seɿ a kulaje kəmee ndòo el.

Godnduje gé ɓəd-ɓəd

- 18** Maji kar kaiya-dené kára kara godo mbuna denéje gé Israel læm, diŋgamje gé njéra nérɔkulje d'a godo mbuna diŋgamje'd gé Israel læm tɔ.
- 19** Seɿ a kawje mee kəi'g læ Ala læ sí gé Njesigəneə gə lar kaiya læ dəwje gé togəbè əsé lar ndogo bisi gə mba tɔl ne ta ndukun læ sí gé rara kara el, mbata dee joo ɓɔr to néje gé minə kəm Njesigəneə Ala'g læ sí.
- 20** Ŋgokɔ sí gé tona sí né lé seɿ a dəjeje manee dɔ'g el, lé to gé lar əsé néso əsé né gé rara gé ŋgokɔ sí tona sí lé seɿ a taaje manee dɔ'g el.
- 21** Dəw-dɔ-ɓee ɓa tona sí né lé ndá seɿ a kasjekəm taaje manee dɔ'g ya, ne ŋgokɔ sí ɓa tona sí né ndá seɿ a taaje manee dɔ'g el, gə mba kar Njesigəneə, Ala læ sí tɔr ne ndia dɔ sí'g gə dɔ kulaje lai gé seɿ a raje mee ɓee gé seɿ a kawje kaw taaje gé né kə sí lé.
- 22** Loo gé seɿ unje ndu sí njanɯ arje Ala læ sí gé Njesigəneə ndá seɿ a tilaje gé tila lal ra née el, mbata Ala læ sí gé Njesigəneə a dəji sí géé.
- 23** Bó lé seɿ ɔgje rɔ sí dɔ kun ndu'g ndá to kaiya el tɔ.
- 24** Ne ta né gé teɿ ta sí-seɿ'g lé seɿ a kaaje dəa kər-kər gə goo ndukun gé seɿ ɿje gə mee sí unje arje Ala læ sí gé Njesigəneə lé gə mba ra née karee aw lée'g béréré gə goo taree gé seɿ paje lé ya.

²⁵ Bó lé dəw aw mee ndɔ-nduú'g lə ŋgokeə ndá yeɛ a sɔ kandə nduú lé as lé karee asee bó a kinja kɔm mee bɔl'g læa nda el.

²⁶ Bó lé dəw aw mee ndɔ kó'g lə ŋgokeə ndá yeɛ a kaskəm riba barkəm kó lé gə jia tem sɔ ba bó a kila marm læa gə mbɔree kinja ne dɔ kó lə ŋgokeə lé el tɔ.

Tel tura Godndu 24

Dené gá ŋgabee tubá

¹ Loo gá diŋgam taa dené gá dené-təa ba géé'g gogo yeɛ tel taa kəmee el mbata yeɛ iŋga nérɔkul rəa'g ndá yeɛ a ndaŋg maktub tɪ-nə, tɔbəi loo gá yeɛ a kula maktub neelé jia'g ndá a tubá ne mee kəi'g læa.

² Loo gá yeɛ unda loo kəi læa teɛ aw ba dəw gá raŋg iŋgá ndá a təa gá dené læa ya.

³ Bó lé diŋgam gá njeteaa gogo lé tel əjee bəi-bəi ba ra maktub tɪ-nə ula jia'g bəi ndá yeɛ a tubá ne mee kəi'g læa, əsé bó lé diŋgam gá gogo gá təa lé wəi ndá,

⁴ diŋgam gá dɔtar gá tubá lé a kaskəm tel təa gogo el ŋga, loo gá rəa minə lé mbata to né gá to kəji nɔ Njesigəneə'g, bəe ba seɪ a kunje kaiya gá togəbè kilaje dɔ bəe gá Ala lə sí gá Njesigəneə ar sí gá né kə sí lé el tɔ.

Diŋgam gá njedené-sigi

⁵ Loo gá diŋgam taa dené sigi bəi ndá yeɛ a kaw loo-rɔ'g el ləm, d'a kɔm kula kára kara jia'g el ləm tɔ, d'a kyə karee sí kari ba as ləb kára ar rɔ dené gá yeɛ təa lé lelee ba.

Né kɔs naŋg mba tona ne né

⁶ Dəw a taa mbalje joo gá kə kusu né əsé yeɛ gá dɔ maree'g lé gá né kɔs naŋg mba kar dee tona ne né el, mbata yeɛ gá bəe lé to asəna gə kwa dəw gá nétona né lé.

Kar Israəl lé tel to bər el ŋga

⁷ Bó lé dəw gá mbuna sí'g bogo dəw maree gá to ŋgon Israəl aree to gá bər læa əsé aw səa aw ndogee ndá njebogo neelé d'a tɔlee gá tɔl ya. Togəbè ba seɪ a kərje ne né gá majel mbuna sí'g.

Ta gá wəji dɔ bəji

⁸ Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g wəji dɔ doo bəji gə mba kaa dɔ tandəjije lai gá njékinjanéməsje gá to Ləbije d'a gə ndəji sí gə mba kar sí raje née lé, seɪ a tɔsje kəm sí dɔ'g gə mba raje gə goo ndukunje gá m'un m'ar dee lé.

⁹ Arje mee sí olé dɔ né gá Ala lə sí gá Njesigəneə ra gə Miriam rəw'g loo gá seɪ undaje ne loo mee bəe gá Ejiptə teɛje lé.

Ta gá wəji dɔ né kɔs naŋg mba tona ne né

¹⁰ Bó lé seɪ arje mar sí tona sí né gá ban-ban ndá seɪ a kədje mee kəi'g læa gə mba kwa né læa baŋg tor nétona'g lé el,

11 ne seɪ a kaarje raga ndá yeɛ gó seɪ areeje tona sí né lé ya a kun né kɔs naŋg lé teɛ ne raga kar sí tɔ.

12 Bó lé dɔw neelé to gó njendoo ndá seɪ a karje loo ndul dɔ né kɔs naŋg'd lé el,

13 seɪ a kaareeje kubu læa baad ba kàr a kandə bəi, gə mba kar loo gó yeɛ to mee kəi'g læa ndá yeɛ a tɔr ne ndia dɔ sí'g, yee neelé ba d'a kwɔji ne némeekarabasur læ sí nɔ Njesigəneɔ Ala'g læ sí tɔ.

Godnduje gó raŋg tɔbəi

14 Njekula lar gó to dɔw gó daŋ'd gó njendoo lé, lé yeɛ to ŋgokɔ sí əsé to dɔw kára mbuna dɔw-dɔ-beeje gó d'isi mbuna sí'g mee bee'g læ sí kara seɪ a kulaje kəmee ndòo el.

15 Seɪ a kaareeje nékoga-dɔ-jia mee ndəa'g ya ba kar kàr ur naŋg bəi, mbata yeɛ to njendoo ndá mal kiŋga lar lé rəa ŋgwɔd-ŋgwɔd. Bó lé bəe el ndá yeɛ a nɔ rɔ Njesigəneɔ'g kwɔji ne dɔ sí ndá seɪ a karje ta kaiya wa dɔ sí tɔ.

16 D'a kar bɔ ŋganje d'wəi mbata kaiya ra ŋgan deeje el ləm, d'a kar ŋganje d'wəi gə mbata kaiya ra læ bɔ deeje el ləm tɔ, d'a kar nana kara wəi gə mbata kaiya læa læa ya.

17 Né gó kəm kar dɔw-dɔ-bee əsé ŋgonal iŋga loo gaŋg-rəwta'g lé seɪ a bugureeje dɔ'g el ləm, seɪ a taaje kubu læ njekəisiŋga gó né kɔs naŋg el ləm tɔ.

18 Seɪ a karje mee sí olé dɔ'g to gó kédé lé seɪ toje gó bərje mee bee gó Ejiptə ba Ala læ sí gó Njesigəneɔ taa dɔ sí, gelee gó nee ba ma m'ar sí ne godnduje neelé gə mba kar sí raje née tɔ.

19 Loo gó seɪ injaje kó mee ndɔ'g læ sí ba mee sí wəi dɔ dɔ kó'g kára mee ndɔ'g ndá seɪ a telje kaw kunje el, yee a to mbata læ dɔw-dɔ-beeje ləm, gə mbata læ ŋganalje læma, gə mbata læ njékəisiŋgaje ləm tɔ gə mba kar Ala læ sí gó Njesigəneɔ tɔr ne ndia dɔ kulaje lai gó seɪ raje lé.

20 Loo gó seɪ a kundaje kandə koiyo læ sí ndá seɪ a tije kədee gó nai barkəmeeje'g lé el: d'a to mbata læ dɔw-dɔ-beeje ləm, gə mbata læ ŋganalje læma, gə mbata læ njékəisiŋgaje ləm tɔ.

21 Loo gó seɪ a tija nduú læ sí ndá seɪ a telje tija dɔrəje gó nai godé'g el: d'a to mbata læ dɔw-dɔ-beeje ləm, gə mbata læ ŋganalje læma, gə njékəisiŋgaje ləm tɔ.

22 Seɪ a karje mee sí olé dɔ'g to gó seɪ toje gó bərje kédé mee bee gó Ejiptə, gelee gó nee ba ma m'ar sí ne godnduje neelé gə mba kar sí raje née tɔ.

Tel tura Godndu 25

Godnduje gó wɔji dɔ néraje gó gə dɔ najee

¹Loo gé ta to mbuna dɔwje'g joo ba d'aw ne loo gang-rɔwtaree'g kar dee gangta dɔ'g ndá, dɔw gé ta wa dɔa el lé d'a kɔr ta dɔa'g ya lɔm, dɔw gé ta wa dɔa lé d'a kila ta dɔa'g ya lɔm tɔ.

²Bó lé dɔw gé ta wa dɔa lé to kɔm kar dee kundá ne ndá njegaŋ-rɔwta a karee to naŋg tɔbɔi a kar dee kundá nea'g as ji dee bula gɔ goo majel gé yeɛ ra lé ya.

³Yeɛ a kar dee kundá karee al dɔ ji dee rɔ-sɔ el nà banelə loo gé kundá gé kédé-kédé ndá, a kal dɔa yaa kar ŋgokɔ sí lé tel to nérɔkul kɔm sí'g.

⁴Bɔ maŋg gé i ilá dɔ kó'g mba karee njaa dɔ'g kar kaɗee tal lé i a tɔ tɔa el.

Njekəisiga gé lal ŋgon lé

⁵Loo gé ŋgakɔ naje d'a si na'd ba yeɛ gé kára a kwəi lal ŋgon ndá dené lə yeɛ gé wəi lé a taa dɔw gé raga gé to dɔw-dɔ-bee el, ne wareeje lé a kaw rəa'g kaw tɔa gé dené ləa karee to dené nduba lə ŋgokeɔ lé ya.

⁶Ŋgondəree gé yeɛ a koji səa lé d'a kunda ri ŋgokeɔ gé wəi lé ba dɔa'g karee taa toree gɔ mba kar ria udu mbuna Israelje'g el.

⁷Bó lé diŋgam neelé ndigi taa wareeje lé el ndá wareeje gé dené lé a kaw səa rɔ ŋgatɔje'g tarəw-kəikɔg'd ndá a kula dee pana: Warmje neelé ndigi kar ri ŋgokeɔ bar mbuna Israelje'g el, yeɛ ndigi taam gé dené-nduba lə ŋgokeɔ lé el.

⁸Ŋgatɔje gé mee bee-boo'g lé d'a baree kulá ta. Bó lé yeɛ aar dɔ gɔlee'g njanŋ pana: N'a tɔa el ndá

⁹wareeje lé a kaw pər gé rəa'g kɔm ŋgatɔje ba a tɔr markob lə debee neelé gɔlee'g lɔm, a tibi yiro kəmee'g lɔm tɔ pa ne pana: Yeɛ gé nee ba kɔm ra gɔ diŋgam gé ndigi kar ri njémeekəije lə ŋgokeɔ godo lé.

¹⁰Ndá d'a kunda ri kəi ləa mbuna Israelje'g pana: Kəi lə yeɛ gé deɛ tɔr markob gɔlee'g lé.

¹¹Loo gé diŋgamje d'aar kunda na, bó lé dené lə yeɛ gé kára aw pər gɔ mba taa ŋgabeeje ji yeɛ gé aar kundá'g lé ba yeɛ ula jia wa ne barkəmreaje gé to rɔkul ndá,

¹²sej a kinjaje ji dené lé ganŋje bó sej a kooje kəmtondoo ləa el.

¹³Sej a karje nékwəji kwəi lə néje gé wəi əsé gé wəilɔ kara to mee bɔl'g lə sí as gel joo el.

¹⁴Sej a karje ka-kwəji-né gé boi gɔ yeɛ gé lam to mee kəi'g lə sí as gel joo el.

¹⁵Sej a karje nékwəji kwəi lə né lə sí to gɔ goo rəbee gé aw lée'g béréré lɔm, gɔ ka-kwəji-né lə sí a to gɔ goo rəbee gé aw lée'g béréré lɔm tɔ gɔ mba kar kuru ndɔje lə sí a kɔ ne dɔ maree'g gé kédé-kédé mee bee gé Ala lə sí gé Njesigəneɔ ar sí lé.

¹⁶Mbata nana ba gé ra néje gé kori-kori gé togábè lé ndá, yeɛ to dɔw gé minɔ kɔm Njesigəneɔ Ala'g lə sí tɔ.

Amalekje d'a to njəbaje lə sí

¹⁷ Arje mee sí olé dɔ né gá Amalekje ra sə sí rəw'g loo gá seɿ undaje ne loo mee bee gá Ejiptə teeje lé.

¹⁸ To gá deɿ ree d'ingə sí rəw'g rɔ sə sí lal bəl ne Ala ndá deɿ tel rɔ dee goo sí'g d'ur ne dɔ deɿ lai gá ndɔr rɔ dee goo sí'g, loo gá seɿje kara daoje yaɿ ləm, gá siŋga sí godo lé ləm tɔ.

¹⁹ Loo gá Ala lə sí gá Njesigəneɿ a kɔr sí ji njébaje'g lə sí gá gugu dɔ sí sub ba ar sí waje rɔ sí mee bee gá Ala lə sí gá Njesigəneɿ ar sí gá nédɔji lə sí gá to né kɿ sí ndá seɿ a tujije ribar lə Amalekje dɔ naŋg nee pugudu ya, arje mee sí wəi dɔ'g el.

Tel tura Godndu 26

¹ Loo gá seɿ a teeje mee bee gá Ala lə sí gá Njesigəneɿ ar sí ləm, loo gá seɿ a taaje bee lé gá né kɿ sí mba si keneɿ ləm tɔ ndá,

² nana kara a kodo kandə néje gá doŋgɔr gá yeɿ ingə dɔ naŋg'd mee bee gá Ala lə sí gá Njesigəneɿ ar sí lé ba yeɿ a kɔm mee budu'g kaw ne mee loo gá Ala lə sí gá Njesigəneɿ a kɔr kunda gá kəmee gá mba kar ria bar dɔ'g lé.

³ Yeɿ a kaw rɔ njekinjanéməs'd gá aar ra kula mee ndəa'g neelé ndá a kulá pana: ʔogənè ma m'pa njaŋg nɔ Njesigəneɿ Ala'g ləi to gá ma m'andə mee bee gá Njesigəneɿ man ne rəa ar bɔ síjeɿ-je gá mba kar sí lé mbə ya.

⁴ Njekinjanéməs a taa budu lé ji debee'g neelé ndá a kaw kunda nɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneɿ Ala'g ləi.

⁵ Tɔbəi debee neelé a kun ta pa nɔ Njesigəneɿ Ala'g lə sí tɔbəi pana: Bɔ síjeɿ-je lé to gá dəw gá Aram gá njekilatar, yeɿ aw Ejiptə gá koso-dəwje gá lam ba bəe gá mba si keneɿ, lé gá neelé ba yeɿ tel to ginkoji dəwje gá boo keneɿ ləm, gá siŋga dee to yaɿ ləma, gá bula digi-digi ləm tɔ.

⁶ Njé gá Ejiptə d'ula kəm sí ndòo yaɿ ləm, d'orè dɔ sí naŋg ləma, d'ar sí n'raje kula bər gá kədərə yaɿ ləm tɔ.

⁷ Jeɿ nɔ m'barje Njesigəneɿ Ala lə bɔ síje-je ndá Njesigəneɿ oo ndu sí loo korè gá d'orè dɔ sí naŋg'd ləm, gá loo kula gá d'ula kəm sí ndòo ləma, gá loo kəm sí gá to ndòo ləm tɔ.

⁸ Gelee gá nee ba Njesigəneɿ ar sí j'undaje ne loo mee bee gá Ejiptə n'teeje gá ji siŋgamoŋ ləa gá bar mər-mər gá yeɿ ula ndiŋ ləm, gá nédumkooje gá to bəl ləma, gá nétɔjiije gá némɔrije ləm tɔ.

⁹ Yeɿ ɔr nɔ sí aw sə sí loo gá nee'g lé ndá yeɿ ar sí bee neelé gá to bee gá mbà gá ubu təji to keneɿ yaɿ lé.

¹⁰ ʔi Njesigəneɿ! ʔasinè aa oo, ma m'ree gá kandə néje gá doŋgɔr gá m'ingə dɔ naŋg'd gá i am lé. Débee neelé a kɔm néje neelé nɔ Njesigəneɿ Ala'g lə sí tɔbəi a kunda barmba dəb kəmee naŋg nɔ Njesigəneɿ, Ala'g lə sí tɔ.

11 Gée gá gogo seɿ a kalje rɔ sí gə mba némajije lai gá Ala lə sí gá Njesigəneɿ ar sí-seɿ gə njémeekəije lə sí ləm, gə Ləbije ləma, gə dəw-dɔ-beeje gá d'isi sə sí lé ləm tɔ.

Néje gá dɔg-kun-təa-kára kar mee ləb gá njekɔm'g munda'g lé

12 Loo gá seɿ a kundaje ŋgaŋ kun ta kandə néje gá dɔg kun təa kára kar ndá mee ləb gá njekɔm'g munda-munda lé a to ləb gá wɔji dɔ néje gá dɔg-kun-təa-kára-kára mba kar sí arje Ləbije ləm, gə dəw-dɔ-beeje ləm, ŋganalje ləma, gə njékəisiŋgaje ləm tɔ ndá d'a sɔ mbuna sí'g karee as dee nag-nag.

13 Seɿ a paje nɔ Njesigəneɿ Ala'g lə sí pajena: Ma m'teɿ gə néje gá to gə kəmee gá to mee kəi'g ləm ndá m'ar Ləbije, gə dəw-dɔ-beeje, gə ŋganalje gə njékəisiŋgaje ya gə goo ndukun gá i un am lé, ma m'al dɔ godndui kára kara el ləm, m'ar məəm wəi dɔ'g el ləm tɔ,

14 Ma m'usɔ né kára kara mbuna néje'g neelé loo gá m'isi m'wa ndòo yoo el ləm, ma m'tuji né kára keneŋ mbata kula gá minɿ el ləma, m'un né kára keneŋ m'nɔ ne yoo el ləm tɔ, ma m'ila ŋgonkoji dɔ torndu Njesigəneɿ Ala'g ləm ndá m'ra né gə goo ndukunje lai gá i un am lé ya tɔ.

15 I gá si loo-sii'd gá to gə kəmee mee dara'g lé maji kari aa loo oo ndá, tɔr ndui dɔ koso-dəwje'g lai gá Israel ləm, gə dɔ bee gá i ar sí to gá i man ne rɔi ar bɔ síje-je lé ləm tɔ, bee neelé to bee gá mbà gə ubu tɔji to keneŋ yaɿ ya.

16 Godnduje gə ndukunje neelé bogəne Ala lə sí gá Njesigəneɿ un ndia mba kar sí raje née, seɿ a tɔsje kəm sí dɔ dee'g bao-bao ləm, seɿ a raje née gə ŋgaw mee sí gə rɔ sí bura ləm tɔ.

17 Bogəne seɿ arje Njesigəneɿ un ndia gə mba to Ala lə sí ləm, gə mba kar sí njaaje kila-rəwje'g ləa ləm, mba kar sí aaje dɔ torndiaje gə godndiaje gə ndukunje ləa ləma, gə mba kar sí ilaje ŋgonkoji dɔ tapeaje'g ləm tɔ.

18 Tɔbəi bogəne Njesigəneɿ ar sí unje ndu sí gə mba toje ne koso-dəwje gá d'a to keaje ya dɔŋgɔ doi to gá yeɿ ula sí ne ləm, gə mba kar sí aaje ne dɔ torndiaje lai kər-kər ləma,

19 gə mba karee ar sí urje ne dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g lai gá yeɿ nja unda dee lé gə rɔnduba ləm, gə ribar ləma, gə boo-némajije ləm tɔ, gə mba kar sí toje ne koso-dəwje gá toje gə kəmee mbata lə Ala lə sí gá Njesigəneɿ to gá yeɿ ula sí lé tɔ.

Tel tura Godndu 27

Ta ndutɔrje gə ta ndɔlje

1 Moyis gə ŋgatɔgje gá Israel gá d'ar səa lé d'un ndukun nee d'ar koso-dəwje pana: Maji kar sí aaje dɔ tornduje lai gá ma m'un m'ar sí bogəne lé.

² Loo gé seɿ a gaŋgje baa gé Jurɖɖ dəsje gə mba kawje mee bee gé Ala lə sí gé Njesigəneɿ ar sí lé mbə ndá seɿ a kodoje kɔr mbalje gé boi-boi tɔs deeje dɔ nɔ́d ba seɿ a kundaje pɔrɔ keneŋ bəi.

³ Seɿ a ndaŋgje taje lai gé to mee godndu'g neelé dɔ mbalje'g neelé loo gé seɿ gaŋgje baa gé Jurɖɖ mbə gə mba kandə ne mee bee gé Ala lə sí gé Njesigəneɿ ar sí lé, to bee gé mbà gə ubu tɔji to keneŋ yaɿ, to gé Njesigəneɿ Ala lə bɔ sije-je ula sí ne lé tɔ.

⁴ Loo gé seɿ gaŋgje baa gé Jurɖɖ dəsje mbə lé ndá seɿ a tɔsje kɔr mbalje neelé dɔ nɔ́d dɔ mbal'd gé Ebal, to kɔr mbalje gé bogəneɿ ba ma m'un ndum gə mba kar sí tɔs deeje dɔ nɔ́d mba kunda pɔrɔ keneŋ ya.

⁵ Lée neelé ba seɿ a kundaje loo-nékinjaməs lə Ala lə sí gé Njesigəneɿ keneŋ, a to loo-nékinjaməs gé ra gə kɔr mbalje gé kag-lar a kɔrɔ rəa el,

⁶ loo-nékinjaməs lə Njesigəneɿ neelé a kundaje gə kɔr mbalje gé lal tɔl dee, tɔbəi seɿ a kinjaje nékinjanéməsje gé kə roo dɔ loo-nékinjaməs'g neelé mbata lə Ala lə sí gé Njesigəneɿ tɔ.

⁷ Seɿ a kinjaje nékinjanéməsje gé kə kɔm nɔ́d sad ndá seɿ a sɔje lée'g nee ya kalje ne rɔ sí nɔ Njesigəneɿ Ala'g lə sí.

⁸ Seɿ a ndaŋgje taje lai gé mee godndu'g neelé dɔ kɔr mbalje'g neelé ndá a tɿjaje ta keneŋ kaareje to njai-njai ya.

⁹ Géé gé gogo Moyis deɿ gə njékinjanéməsje gé to Ləbije lé d'ula Israelje lai pana: Israelje, sije ləm, ooje ta nee! Bogəneɿ lé seɿ tel toje koso-dəwje lə Ala lə sí gé Njesigəneɿ ya.

¹⁰ Seɿ a kilaje ŋgonkoji dɔ torndu Njesigəneɿ Ala'g lə sí ləm, godndiaje lai gé ma m'un m'ar sí bogəneɿ lé seɿ a raje née ləm tɔ.

¹¹ Mee ndəa'g neelé ya Moyis un ndia ar koso-dəwje neelé pana:

¹² Loo gé seɿ a gaŋgje baa gé Jurɖɖ mbə ndá ginkoiji Simeoje, gə Ləbije, gə Judaje, gə Isakarje, gə Jisepje, gə Bəjamije, d'a kaar dɔ mbal'd gé Garijim gə mba tɔr ndu dee dɔ koso-dəwje'g,

¹³ tɔbəi ginkoiji Gadge, gə Aserje, gə Jabiloje, gə Danje, gə Neptaliye, d'a kaar dɔ mbal'd gé Ebal gə mba pata kila ne ndɔl tɔ.

Ta ndɔlje gé dɔg-giree-joo

¹⁴ Deɿ gé to Ləbije lé d'a kun ta pa gə ndu dee gé boi wəl kar Israelje lai pana:

¹⁵ Meeko a koso dɔ dəw gé tɔl néndaji əsé ndil né gé lée gé tokəji kəm Njesigəneɿ'g ləm, gé to kula ra njegər goso kula ləm tɔ ba undá loo-kiya'g mba pole lé. Ndá koso-dəwje lai d'a kila dee keneŋ pana: A to togəbè ya!

¹⁶ Meeko a koso dɔ dəw gé ila ndɔl dɔ bɔbeeje'g əsé keaje'g! Ndá koso-dəwje lai d'a kila dee keneŋ pana: A to togəbè ya!

- 17 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ ngɛs kag-rɔw-nim dɔ nanɔ lɔ maree gɛ kɛdɛ! Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 18 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ ar njekɛmtɔ ndɛm rɔw kabee'g. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 19 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ buguru dɔw-dɔ-bee ɛsɛ ngonal ɛsɛ njekɛisiŋga loo-gaŋg-rɔwta'g. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 20 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ to gɛ dené lɔ bɔbeeje mbata yee oo loo rɔkul lɔ bɔbeeje. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 21 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ ndal da gɛ rara ya kara. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 22 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ to gɛ kɔnanee gɛ to gɛ ngolɔ bɔbeeje ɛsɛ ngolɔ keaje. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 23 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ to gɛ mɛmeeje gɛ to kɔ dené lɔaje. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 24 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ unda maree gɛ goo ngɛi ba tɔlee. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 25 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ taa néndogo-gel gɛ mba kila ne mɛs njegelgodo nanɔ. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!
- 26 Meekɔ a koso dɔ dɔw gɛ ar ta godndu neelé aw lée'g béréré el lɛm, gɛ ra née el lɛm tɔ. Ndá koso-dɔwje lai d'a kila dee keneɔ pana: A to togábè ya!

Tel tura Godndu 28

Ndukun gɛ wɔji dɔ ndutɔr

- 1 Bó lé seɔ ilaje ngonkoji dɔ tapa Njesigɛneɔ Ala'g lɔ sí lɛm, gɛ aaje dɔ godnduje lai gɛ ma m'un m'ar sí bogɛnè mba ra née lɛm tɔ ndá Ala lɔ sí gɛ Njesigɛneɔ a kar sí urje dɔ ginkoji dɔwje gɛ ranɔ'g lai dɔ nanɔ nee.
- 2 Aa ooje ndutɔrje lai gɛ d'a ree dɔ sí'g lɛm, d'a kai nɔ dɔ sí'g loo gɛ seɔ a kilaje ngonkoji dɔ tapa Njesigɛneɔ Ala'g lɔ sí lɛm tɔ ba to nee:
- 3 Ndutɔr a nai dɔ deɔ gɛ d'isi mee bee-booje'g lɛm, gɛ dɔ deɔ gɛ d'isi mee wala'g lɛm tɔ.
- 4 Nɔgan mee síje lɛm, gɛ kandɔ néje gɛ dɔ nanɔ'd lɔ sí lɛma, gɛ nɔgan mee koso-nékulje lɔ sí gɛ boi-boi gɛ njé gɛ lam-lam lɛm tɔ lé néje nee lai lé ndutɔr a nai dɔ dee'g.
- 5 Kée lɔ sí gɛ budu lɔ sí kara ndutɔr a to dɔ dee'g ya.
- 6 Ndutɔr a nai dɔ sí'g loo gɛ seɔ a reeje kai lɛm, ndutɔr a nai dɔ sí'g loo gɛ seɔ a gɛ kawje raga lɛm tɔ.

- ⁷Njesigəneḗ a kar sí unje baṅga dɔ njébaḗje'g lə sí gə d'a kɪ gə mba rɔ sə sí, d'a kunda loo tee gə rəw gə kára ba mba rɔ sə sí ne d'a kaj nɔ sí'g gə rəwje siri.
- ⁸Njesigəneḗ a kun ndia mba kar ndutɔr nai sə sí dɔ damje'g lə sí ləm, gə dɔ kulaje lai gə seḗ a raje ləm tɔ. Yee a tɔr ndia dɔ sí'g gə néje gə gə ria-ria mee bee'd gə Njesigəneḗ, Ala lə sí ar sí lé.
- ⁹Seḗ a toje ginkoji dəwje gə to gə kəmee mbata lə Njesigəneḗ, to gə yee man ne rəa ar sí, loo gə seḗ a kaaje dɔ godnduje lə Ala lə sí gə Njesigəneḗ ləm, gə seḗ a njaaje gə kila-rəwje ləa ləm tɔ.
- ¹⁰Koso-dəwje lai d'a koo to gə ri Njesigəneḗ bar dɔ sí'g ndá deḗ d'a bəl sí ne.
- ¹¹Njesigəneḗ a daa sí gə némajije kar ŋgan mee síje, gə ŋgan mee nékulje lə sí, gə kandə néje gə dɔ naṅg'd lə sí d'ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé mee bee gə Njesigəneḗ man rəa ar bɔ síje-je gə mba kar sí lé.
- ¹²Njesigəneḗ a kɔr kəm dara gə to loo gə nébaoje ləa gə maji dum to keneḗ kar sí gə mba kula ne gə mán ndi dɔ bee'g lə sí gə naiyee-naiyee ləm, gə mba tɔr ndia dɔ kulaje lai gə seḗ a raje ləm tɔ, ginkoji dəwje gə raṅg bula d'a tona sí né, ne seḗ a tona deeje né el.
- ¹³Njesigəneḗ a kar sí toje gə ŋgaw ta dee bó a kar sí toje gə rudu deeje el. Seḗ a síje tar daṅg ta-ta bó seḗ a síje loo'd gə bər el, loo gə seḗ a kilaje koji dɔ godnduje'g lə Ala lə sí gə Njesigəneḗ gə ma m'un m'ar sí bogəné ləm, loo gə seḗ a kaaje dɔ dee kər-kər gə mba ra née ləma,
- ¹⁴loo gə seḗ a kubaje goo ndukunje lai gə ma m'ar sí bogəné lé kyaje mba kawje yo-yo nee-nee, gə mba ndoləje ne goo magəje gə mba raje né kar dee el lé ləm tɔ.

Ta ndɔlje

- ¹⁵Ne bó lé seḗ ilaje koji dɔ torndu Njesigəneḗ Ala'g lə sí el ləm, bó lé seḗ aaje dɔ ndukunje ləa gə godndiaje lai gə ma m'un m'ar sí bogəné el ləm tɔ ndá, aa ooje, ndɔlje gə d'a kwa dɔ sí ba to nee:
- ¹⁶Ndɔl a kwa dɔ deḗ gə d'isi mee bee-booje'g ləm, gə dɔ deḗ gə d'isi mee wala'g ləm tɔ.
- ¹⁷Ndɔl a kwa dɔ kée lə sí gə budu lə sí lé.
- ¹⁸Ndɔl a kwa dɔ ŋgan mee síje ləm, gə kandə néje gə dɔ naṅg'd lə sí ləma, gə dɔ ŋgan mee nékulje lə sí gə boi-boi əsé njé gə lam-lam lé ləm tɔ.
- ¹⁹Ndɔl a kwa dɔ sí loo gə seḗ a reeje kəi ləm, gə loo gə seḗ a kawje raga ləm tɔ.
- ²⁰Njesigəneḗ a kula gə néndɔlje, gə néjɔgje gə d'a ŋgəḗ sí gə d'a koso dɔ kula raje'g lai gə seḗ a raje saar gə mba kar sí uduje ne ləm, kar sí tujije ne kalaṅ ləm tɔ mbata némeeyərje gə seḗ raje, ubamje ne ya'mje lé to!
- ²¹Njesigəneḗ a kar yoo-koso reḗ dɔ sí'g saar gə mba karee tuji sí mee bee gə seḗ a kawje kaw taaje gə né kə sí lé.

- 22**Njesigəneḗ a kunda sí gə rəkɔ rɔnuŋga gé kaar ləm, gə rəkɔ néti ləm, gə rəkɔ loo-nuŋga gé yolé loo to gé pər bèe ləm, gə rɔtudu kurum-kurum ləm, gə kəmkaas ləma, gə rəkɔ gé a kar sí enje ne kəŋ-kəŋ ləm tɔ ndá d'a ndolè goo sí saar kar sí uduje ne guduru.
- 23**Dara gé to dɔ sí'g tar lé a to tana gə larkas ləm, nanj gə gel sí'g lé a to tana gə larndul ləm tɔ.
- 24**Njesigəneḗ a kula gə bu gə kor tor ndi'g mee bee'g lə sí, d'a kɪ dara kər dɔ sí'g saar kar sí tujije ne.
- 25**Njesigəneḗ a kar njébaje lə sí dum sí, seɪ a teeje kawje gə mba rɔje sə dee gə rəw gé kára ba ndá seɪ a kaije nɔ dee'g gə rəwje siri, tɔbəi seɪ a toje né rɔkul gé boo lə beekoje lai gé dɔ nanj nee.
- 26**Nin sí a to gé néso lə yelje ləm, gə daje gé wala ləm tɔ, ndá dəw kára kara gé njetɔb dee dɔ'g a godo.
- 27**Njesigəneḗ a kunda sí gə bairan to gé yee unda ne njé gé Ejiptə bèe ləm, gə gab ləm, gə ŋgaŋguna ləma, gə ŋgər ləm tɔ, gé a kər el.
- 28**Njesigəneḗ a kar kər ra sí ləm, a kunda sí gə kəmtɔ ləma, a kar dɔ sí tel wagəsa ləm tɔ.
- 29**Yen ŋga kər aar danɔ kara seɪ a mamje loo to gé njekəmtɔ gé aw dan loondul'g ləm, seɪ a teeje kər dɔ kula ra síje'g el ləm, gə ndɔje lai lé d'a kula kəm sí ndòo ləma, d'a taa néje lə sí ləm tɔ, kar dəw kára kara gé a ree gə mba la sə sí lé a godo.
- 30**Seɪ a kwaje mɔr gə ŋgomədə ne dəw gé ranj ba a to səa, seɪ a raje kəi ne seɪ a síje keneŋ el, seɪ a maaje nduú ne seɪ a kalje ne rɔ sí el.
- 31**D'a kinja gwɔs manjje lə sí kəm sí'g ya ne seɪ a sɔje dakas dee el, d'a kwa mulayèje lə sí nɔ sí'g ya ne d'a tel səa kar sí el, badje lə sí lé d'a kar njébaje lə sí kəm sí'g ne dəw gé njeree mba la sə sí a godo.
- 32**Ŋgan síje gé diŋgam gə njé gé dené d'a koso ji ginkoji dəwje gé ranj'd kar sí oo deeje gé kəm sí ləm, kar sí ndiŋgaje ne rɔ sí ləm tɔ ne ji sí a kunda ndolé.
- 33**Koso-dəwje gé seɪ a gər deeje el ya d'a sɔ néndɔ lə sí ləm, gə néje lai gé seɪ iŋgaje loo-kula'g lə sí ləm tɔ ndá ndɔje lai d'a kula kəm sí ndòo ləm, d'a ra sə sí né gé kədərə ləm tɔ.
- 34**Né gé seɪ a kooje gə kəm sí lé a kar dɔ sí tel wagəsa.
- 35**Njesigəneḗ a kunda nɔ kəji sí gə bigi sí gə bairan-ndɔ gé seɪ a kasjekəm kajije ne el, yee a kunda sí, un kudée dabra gɔl sí'g saar tee ne dɔgəra dɔ sí'g tar.
- 36**Njesigəneḗ a kar sí awje gə mbai gé seɪ a kundaje dɔ sí'g par gé rɔ ginkoji dəwje gé seɪ gə bɔ síje-je gər deeje el. Ndá léé'g neelé ba seɪ a poleje magəje gé to kagje əsé mbalje keneŋ ya.

- 37Seɿ a tel toje né kar kaar dɔwje wa dee ne paɿ lɔm, gɔ nékunda kogo ne lɔma, gɔ nédɔjindu lɔm tɔ mbuna ginkoji koso-dɔwje lai gɔ Njesigəneɿ a gɔ kaw sɔ sɿ rɔ dee'g lé.
- 38Seɿ a kodoje kó né yaɿ mba kaw dubu nɛ seɿ a kinjaje lam ba bèe mbata beedéje d'a kɔ lai.
- 39Seɿ a maaje nduúje lɔ sɿ lɔm, a ndɔ deeje bur-bur lɔm tɔ, nɛ seɿ a kaije mán dee el, seɿ a kinjaje kandə dee el mbata kɔrèje d'a sɔ dee ɱgər-ɱgər.
- 40Seɿ a kiŋgaje kag-koiyoje dɔ naŋg bee'g lɔ sɿ lai ya nɛ seɿ a ndəmje ubu dee rɔ sɿ'g el mbata kandə dee a gɔɿ naŋg.
- 41Seɿ a kojije ɱganje gɔ diŋgam gɔ njé gɔ dené ya, nɛ d'a to kɿ sɿ el mbata d'a kwa dee kaw sɔ dee bee-bər'g.
- 42Ndirikɔrje d'a taa kagje gɔ kandə néje gɔ mee ndɔje'g lɔ sɿ lai gɔ kɿ dee-dee.
- 43Dɔw-dɔ-beeje gɔ d'a si mbuna sɿ'g lé d'a kɿ kur dɔ sɿ'd gɔ kédé-kédé ndá seɿ lé seɿ a rəmje gogo gɔ kédé-kédé tɔ.
- 44Seɿ a tona deeje né nɛ deɿ d'a tona sɿ né el, deɿ d'a to dɔw dɔ síje, nɛ seɿ a toje boŋ deeje tɔ.
- 45Nédɔlje nee lai d'a ree dɔ sɿ'g lɔm, d'a ndolè goo sɿ saar kar sɿ uduje ne lɔm tɔ mbata seɿ ilaje ɱgonkɔji dɔ ndu Njesigəneɿ Ala'g lɔ sɿ el lɔm, seɿ tɔsje kəm sɿ dɔ godnduje gɔ ndukunje'd gɔ yeɿ un ar sɿ lé el lɔm tɔ.
- 46D'a to gɔ nétɔjije gɔ nédumkooje mbata lɔ sɿ lɔm, gɔ mbata lɔ ɱgaka síje lɔm tɔ saar gɔ nɔ.
- 47Mbata né gɔ seɿ síje danee'g bèdèg lé ar sɿ raje né arje Ala lɔ sɿ gɔ Njesigəneɿ gɔ rɔlel gɔ meendakɿ el,
- 48ndá seɿ a raje né karje njébaje lɔ sɿ gɔ Njesigəneɿ a gɔ kula dee kar dee d'ɿ rɔ sɔ sɿ lé dan bó'g lɔm, gɔ dan kɿdaman'g lɔm, gɔ dan kaw kudu dum'g lɔma, gɔ dan boo-boo'g lɔm tɔ, yeɿ a kila néməmənɿ gɔ ra gɔ larndul gwɔb sɿ'g saar kar sɿ uduje ne bɔ.
- 49Njesigəneɿ a kar ginkɔji dɔwje gɔ d'isi gwɔi naŋg'd əw ya d'ɿ ree rɔ sɔ sɿ, to ginkɔji dɔwje gɔ d'a ree kalaŋ to gɔ niŋgatɔdɔ gɔ nar bèe, to ginkɔji dɔwje gɔ seɿ a gərje ta lɔ dee el lɔm,
- 50deɿ to gɔ ginkɔji dɔwje gɔ kəm dee to gəsəsə lɔm, deɿ tɔd kag bugaje el lɔm, gɔ d'oo kəmtondoo lɔ ɱganje el lɔm tɔ.
- 51Deɿ d'a sɔ ɱgan nékulje lɔ sɿ gɔ kandə néje gɔ dɔ naŋg'd lɔ sɿ saar kar sɿ godoje ne, d'a kyɿ kó lɔ sɿ el lɔm, gɔ mán-nduú lɔ sɿ el lɔm, gɔ ubu lɔ sɿ el lɔma, ɱgan nékulje lɔ sɿ gɔ boi-boi əsé njé gɔ lam-lam el lɔm tɔ saar kar sɿ uduje ne bɔ.

- 52 D'a kai do si tarawkogje'g la si lai ga ro saar kar ndògo-boraje la si tad, ndògo-boraje neele ga ngal ga singa dee to yaa ga sei omje mee si do dee'g do nang bee'g la si lai, d'a kai do si tarawkogje'g la si lai mee beeje lai ga Ala la si ga Njesigonea ar si le.
- 53 Dan nekamndoo ga nemeeko'd ga njebaje la si d'a kar si sije kenej le sei a soje ne ga i mee si'g, dakasro ngan sije ga dingam ga nje ga dené ga Ala la si ga Njesigonea ar si le.
- 54 Daw kara ga mbuna si'd ga to daw ga maji dum ya, ga ta-ta yee kul yururu ya unda mareeje nda a tel koo ngokea ga dené laa ga nganeeje ga nai rea'g lam to ga kam dabee,
- 55 yee a kar daw kara kara ga mbuna dee'g dakasro nganeeje ga yee ra ga nes laa le so el saar karee godo, mbata nekamndoo ga nemeeko ga njeba la si ar si sije kenej tarawkogje'g la si lai le.
- 56 Dené ga mbuna si'd ga madu dum lam, ga ta-ta kul yururu lam to le a sang loo ga goo kul yururu ga madu dum laa mba kila golee nang el le, yee a tel koo ngabeeje ga yee wa kaaree'g lam, ga ngonee ga dingam ga yee ga dené lam to ga kam dabee,
- 57 kaiyo ga tee mee'g ga nganje ga yee oji dee ya kara yee a kog dee so mbata neje lai ga godo le yee a gol nes laa ga goo ngai dan nekamndoo ga nemeeko'd ga njebaje la si ga d'isi tarawkogje'g la si d'a kar si sije kenej le.
- 58 Bo le sei aaje do ta godnduje lai ga ndang mee maktub'g nee raje nee el lam, bo le sei balje ri Ala la si ga Njesigonea ga to ri rønduba ga to bal kadm-kadm le el lam to nda,
- 59 Njesigonea a kunda si ga ngaka sije ga dooje ga boo ga to bal lam, a kunda si ga rokje ga to bal yaa lam to.
- 60 Yee a kos rokje lai ga Ejipta ga sei ndabje pad-pad no dee'g le kam dee do si'g nda d'a kor do si'g el.
- 61 Rokje ga bad-bad, ga yoo-kosoje lai ga bar ri dee mee maktub godndu'g nee el kara Njesigonea a kar dee d'oso do si'g saar kar si uduje ne guduru.
- 62 Kede ga sei bulaje to ga kereuje ga dara be le sei a telje naije jebare ba be mbata sei ilaje ngonkoji do tapa Njesigonea Ala'g la si el.
- 63 To ga kede le ro Njesigonea lelee ga mba ra sa si nemeemaji lam, mba kar bula la si i do maree'd ga kede-kede lam to le ro Njesigonea Ala a tel lelee ga mba tuji si kar si uduje guduru to, be ba yee a kor si ne mee bee ga sei a ga kawje kaw taaje ga ne ka si le.
- 64 Njesigonea a sane si mbuna ginkoji dawje ga rang'g, un kudee gwai nang'd bar njal tee ne rudee ga do-go, le ga neele ba sei a poleje magaje ga to kag ase mbal ga sei ase bo sije-je gar dee kede el le kenej.

⁶⁵Mbuna ginkoji dɔwje gɛ rɔŋg'g neelé seɿ a kiŋgaje loo-kwa-rɔ gɛ kɛm kila dabra gɔl sí keneɲ godo. Njesigəneɿ a kar dɔbɛŋgərə sí unda bala ləm, kɛm sí a to ndò ləma, rɔ sí a si dan meeko'g ləm tɔ.

⁶⁶Né gɛ nai nɔ sí'g lé mee sí a to dɔ'g kɛgəgə ləm, a kar sí undaje bala dan kàrá gɛ loondul'g ləma, rɔ sí a si dan meeko'g ləm tɔ.

⁶⁷Dan bəl'd gɛ a taa mee sí pəl-pəl lé ləm, gɛ goo néje lai gɛ kɛm sí a koo dee ləm tɔ lé ndá tee gɛ ndɔ lé seɿ a paje pana: Kar loondul tee ba maji! Tɔbɛi loondul'g ndá seɿ a paje pana: Kar loo àr ba maji!

⁶⁸Njesigəneɿ a kar sí telje gɛ batoje kawje Ejiptə gogo gɛ rəw gɛ ma m'ula sí kédé m'pana: Seɿ a telje kooje rəw lé gogo el ŋga lé! Lée gɛ neelé ba seɿ a rabje rɔ sí karje njébaje lə sí ndogo sí gɛ bərje gɛ diŋgam gɛ njé gɛ dené keneɲ, nɛ dɔw kára kara a ndogo sí el tɔ.

RUDU TA LƏ MOYIS

⁶⁹Aa ooje, taje nee ba to ta manrɔ gɛ Njesigəneɿ un ne ndia ar Moyis mba karee ra gɛ Israelje mee bee gɛ Moab, to manrɔ gɛ to bəd bó to asəna gɛ man gɛ yeɿ man rəa ar dee dɔ mbal'd gɛ Oreb lé el.

Tel tura Godndu 29

Né gɛ Ala ra mbata lə Israelje lé

¹Moyis bar Israelje lai ula dee pana: Loo gɛ seɿ síje mee bee gɛ Ejiptə lé, seɿ ooje néje lai gɛ Njesigəneɿ ra kɛm sí'g gɛ Paraɔ gɛ kuraje ləa lai gɛ bee ləa lai ləm,

²seɿ ooje nénaaje gɛ boo gɛ némɔrije gɛ nédumkooje gɛ boo ləm tɔ.

³Nɛ saar bogəné ya kara Njesigəneɿ ar sí takəji gɛ mba gər ne ginee el ya bəi ləm, ar kɛm sí inja dɔ'g el ya bəi ləma, ar mbi sí askəm koo ta lé gəd el ya bəi ləm tɔ.

⁴Ma lé m'ɔr nɔ sí dɔdilaloo'g as ləb rɔ-sɔ, kubuje lə sí ŋgisi rɔ sí'g el ləm, négɔlje lə sí kara ŋgisi gɔl sí'g el ləm tɔ,

⁵seɿ oje muru el ləm, gɛ seɿ aije mán-nduú gɛ mɿ əsé nékai gɛ mɿ el ləm tɔ, gɛ mba kar sí gərje ne to gɛ ma nja m'to Ala lə sí gɛ Njesigəneɿ ya.

⁶Seɿ reeje loo gɛ nee'g ndá, Sihon, mbai gɛ Esbon, gɛ Og, mbai gɛ Basan, tee d'ingə sí gɛ mba rɔ sɛ sí ndá jeɿ n'dumje dɔ dee ya.

⁷Jeɿ n'taaje beeje lə dee ndá j'arje ginkoji Rubeje, gɛ ginkoji Gadje, gɛ ges ginkoji Manasə gɛ né kə dee-dee tɔ.

⁸Maji kar sí aaje dɔ ta manrɔje neelé kər-kər ləm, raje née ləm tɔ ba gɛ mba kar sí teeje ne kər dɔ néje'g lai gɛ seɿ a gɛ raje lé.

⁹Bogəné seɿ reeje aarje nɔ Njesigəneɿ Ala'g lə sí, seɿ lai ləm, gɛ mbai dɔ ginkojije lə sí ləm, gɛ ŋgatɔgje lə sí ləm, gɛ dɔwje gɛ boo lə sí ləm, gɛ dɔwje gɛ Israel lai ləm,

- 10**gə ŋgan síje ləm, gə denéje lə sí ləma, gə dəw-də-beeje gə d'isi mbuna sí'g loo-si sí'g un kudee dɔ yee gə njetuga-kagje'g lə sí saar tee ne dɔ yee gə njeto-mán'g lə sí lé ləm tɔ,
- 11**gə mba kɔm nɔ'd gə manrɔ gə manrɔ lə Njesigəneɔ, Ala lə sí, to manrɔ gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ man ne rəa ar sí bogənè gə rɔkubu lé
- 12**gə mba kunda sí ne gə koso-dəwje ləa-yee ya bogənè ləm, gə mba karee-yee nja to ne Ala lə sí ləm tɔ, to gə yee ula sí ne ləm, to gə yee man ne rəa gə rɔkubu ar bɔ síje-je Abrakam gə Isaak gə Jakob ləm tɔ.
- 13**Manrɔ neelé gə to manrɔ gə rɔkubu lé m'aree wɔji dɔ sí-sej nja gə kar sí ba el.
- 14**Nɛ m'aree wɔji dɔ deɛ gə d'aar mbuna sí'g bogənè nɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí ləm, gə dɔ deɛ gə godo mbuna sí'g mee ndɔ gə bogənè bæi ləm tɔ.
- 15**Sej gərje loo-si gə j'isije ne mee bee gə Ejiptə lé gao ləm, gə loo gaŋg gə jee n'gaŋgje mbuna ginkoji dəwje gə raŋg gə sej dəs deeje lé gao ləm tɔ.
- 16**Sej ooje néje lə dee gə minɔ lé ləm, gə magəje lə dee gə to kag, gə mbal, gə larnda, gə larlɔr, gə to mee beeje'g lə dee ləm tɔ.
- 17**Maji kar dəw kára kara mbuna sí'g, gə to diŋgam əsé dené əsé njémeekəije gə kára, əsé ginkoji gə kára kara ar mée ɔsee ŋgwɔj gə Ala lə sí gə Njesigəneɔ bogənè gə mba kaw pole magəje lə ginkoji dəwje neelé el. Maji kar dəw kára kara mbuna sí'g to asəna gə ŋgira kag gə ar kuma-yoo gə né gə adə to mbuna sí'g el tɔ.
- 18**Ta manrɔ gə pa gə rɔkubu neelé maji kar dəw kára kara oo taree ba ti ne rəa mée'g pana: Lé ma m'ndolè goo né gə məəm ndigi ləm, ma m'ai ne kido m'aree tɔl kunda ləm tɔ kara m'a si ne ləm ya lé, maji karee pa bəe el.
- 19**Njesigəneɔ a ndigi səa mba kar mée oso lemsé dəa'g el. Nɛ oŋg gə kəmkəj lə Njesigəneɔ a kɪ səa pu dɔ diŋgam'g neelé kar ndɔlje lai gə ndaŋg taree mee maktub'g neelé a nai dəa'g ləm, Njesigəneɔ a tuji ria gin dara'g ləm tɔ.
- 20**Njesigəneɔ a kɔr kəmee kundá bəd mbuna ginkoji Israelje'g lai kar némeekɔ tee dəa'g gə goo ta ndɔlje lai gə kɔ manrɔ gə ndaŋg taree mee maktub godndu'g lé ya.
- 21**Ginka dəwje gə d'a gə ree gə to ŋgan síje gə d'a gə koji dee goo sí'g ləm, gə dəw-də-beeje gə d'a kɪ dɔ naŋg gə əw'g ləm tɔ lé loo gə d'a koo dooje gə rɔkɔje bəd-bəd gə Njesigəneɔ a kila dɔ bee'g neelé ləm, d'a koo kuji pər gə kas gə kad
- 22** gə a kun dɔ naŋg nee lad kar né gə kɔ dubu əsé kandə kó əsé mu kara uba keneŋ el ləma, kar bee neelé to asəna gə Sɔdɔm gə Gɔmɔr, gə Adma gə Seboyim, beeje gə Njesigəneɔ tuji dee gə oŋg-boo gə ɔ to gə pər bəe lé ləm tɔ ndá,
- 23**ginkoji dəwje gə raŋg lai d'a pana: See gelee ban ba Njesigəneɔ ra ne né gə togábè gə bee nee wa. See gelee ban ba boo-oŋg gə taa pər togábè nee tee ne wa.
- 24**Ndá d'a kila dee keneŋ pana: To mbata kuba gə d'uba ndu manrɔ lə Njesigəneɔ Ala lə bɔ deeje-je gə ar dee d'unda loo mee bee gə Ejiptə tee lé d'ya lé.

- ²⁵To mbata deɛ d'aw pole magəje ləm, d'unda barmba nɔ deɛ'g ləm tɔ, to magəje gá deɛ gər deɛ el ləm, Njesigəneɛ ar deɛ gá nékɔ deɛ el ləm tɔ.
- ²⁶Gelee gá nee ba boo-onɔ lə Njesigəneɛ gá ɔ to gá pər bèe lé teɛ ne dɔ bee'g neelé ləm, yeɛ ar ndɔlje lai gá ndaɔ taree mee maktub'g neelé teɛ ne dɔa'g ləm tɔ.
- ²⁷Njesigəneɛ ɔr deɛ mee bee'g lə deɛ gə onɔ gə meeki jugugu ləm, gə boo-onɔ lé ləm tɔ ndá yeɛ ɔm deɛ mee bee gá raɔg'd to gá deɛ d'oo ne bogəne bèe lé ya tɔ.
- ²⁸Néje gá to loo-kiya'g lé to kɔ Ala lə sí gá Njesigəneɛ, néje gá riba dɔ deɛ lé to kɔ síjeɛ gə kɔ ŋgan síje saar-saar gə nɔ gə mba kar sí n'raje ne néje lai gá godndu pa lé ya.

Tel tura Godndu 30

Ndukunje gə tandəji kərje

- ¹Loo gá néje lai nee d'a teɛ dɔ sí'g, ndutɔr gə ta ndɔl gá ma m'unda nɔ sí'g lé bó lé seɛ taa deɛje gə mee sí mbuna ginkoji dəwje'g lai gá Ala lə sí gá Njesigəneɛ a gə tuba deɛ nɔ sí'g ləm,
- ²bó lé seɛ telje reeje ɔr Njesigəneɛ Ala'g lə sí ləm, bó lé seɛ tɔdje kag torndia dɔbəɔgərə sí'g gə kankəmɔr sí bura, seɛ ləm gə ŋgan síje-je gə goo néje lai gá ma m'ndaɔ taree m'ar sí bogəne ləm tɔ ndá,
- ³Ala lə sí gá Njesigəneɛ a tel gə njé'g lə sí gá d'wa deɛ gá bər ləm, a ra sə sí meemaji ləma, yeɛ a tel mbɔ sí dɔ nɔ'd kar sí ije mbuna koso-dəwje'g lai gá Ala lə sí gá Njesigəneɛ sané sí mbuna deɛ'g lé ləm tɔ.
- ⁴Lé d'a kwa sí kaw sə sí kaw kila sí gwɔi dara'g kara Ala lə sí gá Njesigəneɛ a mbɔ sí dɔ nɔ'd kar sí ije lé gá neelé ləm, lé gá neelé ba yeɛ a kaw saɔg sí keneɔ ləm tɔ.
- ⁵Ala lə sí gá Njesigəneɛ a tel ree sə sí mee bee gá bɔ síje-je taa gá kɔ deɛ lé ndá seɛ a taaje gá né kɔ sí, yeɛ a ra sə sí némeemaji ləm, a kar bula lə sí i dɔ maree'g unda kɔ bɔ síje-je ləm tɔ.
- ⁶Ala lə sí gá Njesigəneɛ a kinja tamɔd sí gá wɔji dɔ dɔbəɔgərə sí ləm, gə dɔbəɔgərə ŋgan mee síje ləm tɔ, bèe ba seɛ a ndigije ne Ala lə sí gá Njesigəneɛ dɔbəɔgərə sí'g ləm, gə ɔr sí bura ləm tɔ gə mba kar sí síje ne kəmba ya.
- ⁷Ala lə sí gá Njesigəneɛ a kar ta ndɔlje lai neelé d'a koso dɔ njébaje'g lə sí, deɛ lai gá d'əji sí bəi-bəi d'ula ne kəm sí ndò lé.
- ⁸Ne seɛ lé a telje reeje ɔr Njesigəneɛ'g ləm, seɛ a kilaje koji dɔ torndiaje'g gə godndiaje lai gá ma m'un m'ar sí bogəne mba kar sí raje née ləm tɔ.
- ⁹Ala lə sí gá Njesigəneɛ a daa sí gə némajije gə mba kar sí teɛje ne kɔr dɔ kulaje lai gá seɛ raje ləm, gə dɔ ŋgan mee síje'g ləm, gə dɔ ŋgan koso-nékulje'g lə sí ləma, gə dɔ kandə néje gá mee ndɔje'g lə sí ləm tɔ, mbata ɔr Njesigəneɛ a tel lelee dɔ si maji'g lə sí to gá kɔ bɔ síje-je bèe ləm tɔ,

- ¹⁰loo gé seɿ a kilaje koji dɔ torndu Njesigəneɿ Ala'g lə sí gə mba kaaje ne dɔ godndiaje gə ndukunje lai gé ndaŋg mee maktub godndu'g neelé ləm, loo gé seɿ a telje reeje rɔ Njesigəneɿ Ala'g lə sí gə dɔbəŋgərə sí bura gə rɔ sí bura ləm tɔ.
- ¹¹Godndu gé m'ndoo sí bogəneɿ neelé tɔgərə ya, al dɔ siŋga sí el ləm, to ŋgərəŋ sə sí el ləm tɔ.
- ¹²To né gé to dara ba gə mba kar sí paje ne pana: See nɿ ba a kɿ kaw dara kaw saŋg kar sí gə mba kar j'ooje gə mba kar síjeɿ n'raje née wa bée el.
- ¹³To né gé to kel tura-baa-boo-kad'g nu ba gə mba kar sí paje ne pana: See nɿ ba a kɿ gaŋg baa-boo-kad kaw tura mbata lə sí kaw saŋg kar sí j'ooje taree gə mba kar sí n'raje née wa bée el tɔ.
- ¹⁴Ne to ta gé to rɔ sí'g dəb ləm, to ta sí'g ləma, to mee sí'g ləm tɔ gə mba kar sí raje née ya.
- ¹⁵Aa ooje, bogəneɿ m'unda néje nee nɔ sí'g: kisi kəmba gə némajije ləm, gə yoo gə némajel ləm tɔ.
- ¹⁶Mbata bogəneɿ m'ula sí təsərə gə mba kar sí undaje Ala lə sí gé Njesigəneɿ dan kəm sí'g ləm, gə mba kar sí njaaje gə kila-rəwje lə ləma, gə mba kar sí aaje dɔ godndiaje gə torndiaje gə ndukunje lə kər-kər ləm tɔ ba gə mba kar sí síje ne kəmba, kar bula lə sí ɿ ne dɔ maree'd gé kédé-kédé ləm, kar Ala lə sí gé Njesigəneɿ tɔr ne ndia dɔ sí'g mee bee gé seɿ a gə kaw taaje gé né kɿ sí lé ləm tɔ.
- ¹⁷Ne bó lé seɿ arje mee sí tel gir ləm, bó lé seɿ ilaje ŋgonkoloji el ləma, bó lé seɿ yaje loo ar deeje d'ər sí d'ar sí undaje barmba nɔ magəje'g mba pole dee ləm tɔ ndá,
- ¹⁸ma m'ula sí təsərə bogəneɿ to gé seɿ a kuduje bɔ ləm, bee gé seɿ a gə kaw taaje gé kɿ sí loo gé seɿ a gaŋgje ne baa gé Jurde lé kara kur sí a kəw keneŋ el ləm tɔ.
- ¹⁹Bogəneɿ ma m'bar dara gə naŋg nee gə mba kar dee d'ər ta d'ila dɔ sí'g: ma m'unda yoo gə kisi kəmba gə ndutɔr gə ta ndɔl nɔ sí'g. Maji kar sí ɔrje kəm kisi kəmba mba kar sí-seɿ gə ŋgaka síje síje ne kəmba ləm,
- ²⁰gə mba kar sí undaje ne Ala lə sí gé Njesigəneɿ dan kəm sí'g ləm, gə mba kar sí tədje ne kag torndia ləma, gə mba kar sí naije ne səa ləm tɔ, mbata yee ba to gin kisi kəmba lə sí ləm, to gin kar ndɔje lə sí d'a koso ne dɔ maree'g ləm tɔ, togəbè ba seɿ a kisije ne mee bee gé Njesigəneɿ man ne rəa gə mba kar bɔ síje-je, Abrakam gə Isaak gə Jakob tɔ.

Tel tura Godndu 31

KWƏI LE MOYIS Juje a to njetaa tor Moyis

- ¹Moyis ula Israəlje lai taje nee ya tɔbəi.
- ²Yee ula dee pana: Bogəneɿ ləbm as tɔl-dəa-rɔ-joo (120) ŋga, ndá siŋgam as kam m'un dɔ sí el ŋga, tɔbəi Njesigəneɿ ulam pana: M'a gaŋg baa gé Jurde nee el tɔ.

³Ala læ sí gá Njesigəneə nja a kaw nɔ sí'g ndá yeə a tuji ginkoji dəwje gə ranɔ nee nɔ sí'g, tɔbɔi Juje ba a kaw nɔ sí'g to gá Njesigəneə pa lé ya.

⁴Njesigəneə a ra gə ginkoji dəwje gə ranɔ nee to gá yeə ra ne gə Sihɔ gə Og, mbaije læ Amɔrje gá yeə tuji dee gə beeje læ dee nɔ'd lé.

⁵Njesigəneə a kyə dee ji sí'g ndá seɪ a raje sə dee gə goo ndukunje lai gá m'un m'ar sí lé tɔ.

⁶Waje rɔ sí kɔgəɔ ləm, waje diŋgam mee sí'g ləm tɔ. Bəlje el ləm, undaje bala nɔ dee'g el ləm tɔ, mbata Ala læ sí gá Njesigəneə nja a kaw sə sí nɔ'd ləm, yeə a kyə goo sí yɔgɔ el ləma, yeə a kuba sí kyə sí el ləm tɔ.

⁷Moyis bar Juje ulá ta kəm Israelje'g lai ya pana: Wa rɔi kɔgəɔ ləm, gə wa diŋgam məi'g ləm tɔ mbata i nja a gə kaw gə koso-dəwje neelé mee bee gá Njesigəneə man ne rəa ar bɔ deeje-je gə mba kar dee ndá to i ba a kar dee d'aw taa gá né kə dee-dee ya.

⁸Njesigəneə nja a kaw nɔi'g ləm, yeə a nai səi ləm, yeə a kyə gooi yɔgɔ el ləma, a kubai kyə'i el ləm tɔ, bəl el ləm, unda bala nɔ dee'g el ləm tɔ.

Rəw tura godndu kəm koso-dəwje'd gə ləb siri-siri

⁹Moyis ndanɔ godndu neelé ndá yeə ar ŋgan Ləbije gá to njékinjanéməsje gá d'odo sɔduk-manrɔ læ Njesigəneə lé ləm, ar ŋgatɔgje gá Israel lai ləm tɔ.

¹⁰Moyis ar dee ndukun nee pana: Ləbje gá siri-siri lé to ləb kɔr banɔ dɔ dəwje'g mee ndɔ ra nai kəi-kubu'g lé

¹¹loo gá Israelje lai d'a ree kaar nɔ Njesigəneə Ala'g læ sí mee loo gá yeə a kɔr kunda gə kəmee'g lé ndá seɪ a turaje godndu neelé nɔ Israelje'g lai gá d'ar keneŋ neelé.

¹²Seɪ a mbɔje koso-dəwje, diŋgamje, denéje, ŋganje, gə dəw-dɔ-beeje gá d'isi mbuna sí'g gə mba kar dee d'oo ndu sí ləm, kar dee ndoo ne loo bəl Ala læ sí gá Njesigəneə ləma, gə mba kar d'aa dɔ taje lai gá to mee godndu'g neelé gə mba ra née ləm tɔ.

¹³Ŋgan deeje gá d'a gə gər el lé d'a koo ndá d'a ndoo ne loo bəl ne Ala læ sí gá Njesigəneə gə mee ləbje lai gá seɪ a síje ne kəmba mee bee'd gá seɪ a gə taaje gá né kə sí loo gá seɪ a ganɔgje ne baa gá Jurdeɪ mbə lé tɔ.

Israelje d'a gə kuba Ala kyə

¹⁴Njesigəneə ula Moyis pana: Aa oo, ndɔje nai dəb ba kari a gə kwəi. Maji kari bar Juje ndá aw aarje mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g. M'a gə kun ndum karee. Moyis gə Juje d'aw d'ar mee kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g lé ya tɔ.

¹⁵Ndá Njesigəneə teɛ kəm dee'g mee kəi-kubu'g lé dan mum gá mbɔ nɔ sururu'g, mum gá mbɔ nɔ sururu lé aar nanɔ tarəw kəi-kubu'g.

- 16 Njesigəneə ula Moyis pana: Aa oo, i a gə kwəi. Ndá dəwje neelé d'a gə kɪ kubam kyə'm gə mba goo magəje gə dɔbee'd gə d'andə mbuna dee'g lé. D'a gə kubam kyə'm ləm, d'a gə kal dɔ manrɔ ləm gə ma man m'ar dee lé ləm tɔ.
- 17 Mee ndəa'g neelé oŋg ləm a kɪ səm pu dɔ dee'g. M'a kuba dee kyə dee ləm, m'a tel girim kila kar dee ləm tɔ. Ginkoji dəwje gə raŋg d'a rum dee ləm, némajelje bula d'a teɛ dɔ dee'g ləma, d'a si dan kəmnɔo'g ləm tɔ ndá d'a pana: See to mbata Ala lə sí gə si mbuna sí'g el lé ba némajelje neelé teɛ ne dɔ sí'g gə mbəa el wa.
- 18 Ne m'a kar dee d'oo kəm mee ndəa'g neelé el mbata némajelje lai gə deɛ ra loo gə deɛ tel ndolè goo magəje gə raŋg lé.
- 19 Basinè maji kar sí ndaŋgje pakɔs neelé. I a ndoo Israelje taree ləm, a kəm taree ta dee'g ləm tɔ ndá maji kar pakɔs neelé ɔr goo ta ləm ila dɔ Israelje'g.
- 20 Mbata m'a gə kaw gə dəwje neelé mee bəe gə ma man ne rɔm m'ar bɔ deejje-gə gə mba kar dee ya, to bəe gə mbà gə ubu təji to keneɲ yaə, deɛ d'a sɔ né karee as dee nag-nag ləm, gə d'a kər ne ndɔl-ndɔl ləm tɔ. Yen ŋga d'a gə tel rɔ dee rɔ magəje gə raŋg'd gə mba pole dee ləm, d'a kejim bəj-bəj kal ne dɔ manrɔ ləm ləm tɔ,
- 21 togəbè ba loo gə némajelje gə nékəmnɔoje bula d'a teɛ dɔ dee'g mbə ndá pakɔs neelé gə meɛ dee a kwəi dɔ'g el ləm, gə taree a to ta ŋgaka deejje ləm tɔ lé a kər ta kila dɔ koso-dəwje'g neelé. Tɔgərɔ ya, ma m'gər takəjije gə meɛ dee'd gə m'oo bogənè lé bad ba m'a gə kar dee d'andə mee bəe gə ma man rɔm gə mba kar dee lé bəi.
- 22 Mee ndəa'g neelé Moyis ndaŋg pakɔs neelé ndá yee ndoo Israelje taree.
- 23 Njesigəneə un ndukunje ləa ar Juje, ŋgolə Nun. Yee pana: Wa rɔi kəgərɔ ləm, wa diŋgam məəi'g ləm tɔ mbata to i ba a gə kar Israelje d'andə mee bəe gə ma man rɔm gə mba kar dee lé, ndá ma nja m'a nai səi tɔ.
- 24 Loo gə Moyis ndaŋg ta godnduje neelé lai mee maktub'g tɔl bém ndá,
- 25 yee un ndia ar Ləbije gə to njékodo sɔduk-manrɔ-je lə Njesigəneə lé pana:
- 26 Taaje maktub godndu neelé ndá ilaje mbər sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneə, Ala lə sí, bəe ba a to lée'g neelé gə njekərgoota kila dɔ sí'g.
- 27 Mbata ma m'gər sí gə njékaltaje gə njégwɔbkelkwɔije gao ya. Bó lé seɪ alje ta ɔsje ne Njesigəneə rəw loo gə m'isi ne kəmba mbuna sí'g ya bəi, ŋga bəd ba loo gə m'wəi mbə ndá seɪ a raje kaareje ur dɔ yee gə nee el bəi wa.
- 28 Maji kar sí mboje ŋgatɔgje lə sí, gə ginkojije lə sí, gə mbaije lə sí lai mba kam m'ula dee ta kəm dee'g lai ndá m'a kun dara gə naŋg nee gə njekərgoota kila dɔ dee'g-je.

²⁹Mbata ma m'gær gao loo gé m'wæi mbã ndá seï a gæ kosoje dan kaiyaje'g læm, seï a gæ kyaje goo ræw gé ma m'wɔji sí lé læm tɔ, nga némajelje d'a teɛ dɔ sí'g loo gé seï a raje né gé majel kəm Njesigəneɔ'g saar mba kar mée eɔ ne dɔ kula'd gé seï raje lé.

Pakɔs lə Moyis

³⁰Moyis pa taje gé to mee pa'g nee kəm Israelje'g lai gé mbɔ dɔ nɔ lé.

Tel tura Godndu 32

¹I dara lé, kɔd mbii ila tag ndá m'a kulai ta, I nanɔ lé ur mbii oo ne taje tam'g.

²Maji kar ta ndoo læm taa loo pəl-pəl asəna gə ndi gé ər bèe læm Ta læm tɔ asəna gə mán-təl Gé wa dɔ nanɔ bèe læm Asəna gə ndi dodaɔ Gé ər dɔ mu gé idi lururu'g læma Asəna gə mán ndi Gé ula kəngəɔ-kəngəɔ dɔ mu'g bèe læm tɔ!

³Mbata m'a kila mber gə ri Njesigəneɔ. Maji kar sí ulaje rənduba dɔ Ala'g læ sí.

⁴Yeɛ to gé mbal. Kula reaje maji ɔr njoroɔ Mbata rəw-kabeeje lai to danasur Yeɛ to Ala gé njemeenda londonɔ Gé néra gé kori-kori godo rəa'g Yeɛ to njemeekarabasur læm Gə njera né gé gə goo rəbee læm tɔ.

⁵Bó lé deɛ d'oso dan kaiya'g ndá To ta læa-yeɛ el Rəkul neelé to kɔ nganeeje Dee to gé ginkoji dəwje Gé njékaw kori-korije Gə njéndɔji pɔdɔdɔje.

⁶Mbə-dəwje gé kəmkàr na sí tas See néraje gé togábè ba Seï waje ilaje dɔ Njesigəneɔ'g wa. See yeɛ to bɔ síje gé njekunda sí el wa. See yeɛ nja ba gé njekunda sí Kar sí síje kəmba lé el wa.

⁷Arje mee sí olé dɔ ndɔje gé læw'd Gé dəs lé læm,

Ɔjije goo læbje Gé orè goo nɔ goo nɔ lé læm, Dəjije bɔ síje ndá d'a ndoo sí læma, Dəjije bɔgaje læ sí ndá d'a kula sí læm tɔ.

⁸Loo gé Njesisémdara'g ar ginkoji dəwje gə ranɔ nénduba læm, Loo gé yeɛ kai ngalə dəwje bəd-bəd læm tɔ lé ndá, Yeɛ wɔji rəw-nim dɔ nanɔ læ koso-dəwje-dəwje Gə goo bula læ Israelje.

⁹Mbata né læ Njesigəneɔ lé To koso-dəwje læa, Jakob lé ba to nénduba læa tɔ.

¹⁰Yeɛ iɔga dee dɔdilaloo'g, Dan ndu nɔ'g læ daje gé wala gé to bəl, Yeɛ aï bada dɔ dee'g læm Yeɛ aa dɔ dee kər-kər læm tɔ, Yeɛ tɔs kəmee dɔ dee'g Asəna gə ngonkəmee bèe,

¹¹To gé niɔgatədə aar ne dɔ nganeeje'g Tuga bagee kəb dee ne læm, Naji bagee ndoo dee ne né læma, Odo dee gé bèl bageeje læm tɔ.

¹²Njesigəneɔ nja kára ba Ba gé njekərnɔ koso-dəwje læa, Bó magə dɔbee gé a korè dəa'g godo.

- 13 Yee aw sə dee dɔ sém loo'g Gé duu dɔ bee ndá, Israélje d'ul rɔ dee rəa'g Gə kandə néje gə mee ndɔje'g Yee ar dee ubu tɔji Gé unda kaar mbal'g ləm Yee ar ubu tee mee kɔr mbal'd Gé kədərə kaw-kaw ləm
- 14 Gə ubu mbà-maŋgje gə mbà-badje Nɔ'd gə ubu ŋgan badje, Gə kɔ̀ bəl badje gə Basan Gə bəl byɔje ləm tɔ, Yee ar dee gum kó gə maji dum lé tɔ. Tɔbɔi seɔ aije mán-nduú gə mɔ̀ Gé to asəna gə məs bée.
- 15 Israélje lé tel d'ər ndɔl-ndɔl ndá Deɔ gad kudu dee gə gogo ləm Deɔ tel boo ləm Gə tel d'ər ndɔl-ndɔl ləm tɔ! Ndá deɔ d'uba Ala d'yá Yee gə to njekunda dee ləm Mbal gə to gin kaji lə dee lé Deɔ d'ée gə né el ləm tɔ.
- 16 Deɔ d'ar kəmkəɔ̀ lə Njesigəneɔ̀ ɔ̀ dɔ maree'd gə kédé-kédé mbata lə magəje gə dɔbee'g, Deɔ d'ar mée ɔ̀ sɔa pu gə néje gə minɔ̀ tɔ.
- 17 Deɔ d'inja néməs d'ar magəje gə to Ala el ləm Deɔ d'ar magəje gə deɔ gər dee el ləma Deɔ gə sigi gə ree basinè bəi Gé bɔ sɔje-je bəl dee el ləm tɔ.
- 18 Seɔ ubaje kɔr mbal gə oji sí lé yáje ləm Seɔ arje mee sí unda pudum dɔ Ala'd Gé to ginkoji sí lé ləm tɔ.
- 19 Njesigəneɔ̀ oo né neelé ndá Rea lelee el ləm Mée ɔ̀ sɔa jugugu dɔ ŋganeeje gə diŋgam Gə njé gə dené'g ləm tɔ.
- 20 Yee pana: M'a kar dee d'oo kəm el, M'a koo ne see rudu néra dee See a to to gə ban wa, Mbata deɔ to ginkoji dəwje Gé njékaw kori-korije ləm, Deɔ to ŋganje gə njékaltaje ləm tɔ.
- 21 Deɔ d'ar kəm əɔ̀ dɔ dee'g Mbata lə né gə to gə Ala el ləm Deɔ d'ar məəm ɔ̀ səm jugugu Mbata lə magə-poleje lə deɔ gə kari ba ləm tɔ Ndá m'a kara m'a kar kəm dee əɔ̀ Mbata lə ginkoji dəwje gə kari ba ləm M'a kar mee dee ɔ̀ dee Mbata lə ginkoji dəwje gə to mbə-dəwje ləm tɔ.
- 22 Mbata pər oŋg ləm mbudu ɔ̀ ndá A kɔ saar tee rudu loo-si njé gə d'wəi'g A roo naŋg nee gə kandə néje gə d'uba keneɔ̀ ləm, A kaw saar tee gel mbalje'g naŋg ləm tɔ.
- 23 M'a mbɔ̀ némajelje bəd-bəd kəm dɔ dee'g ləm, M'a tur dee gə bandaŋgje ləm ləm tɔ.
- 24 Bó a tudu dee kurum-kurum ləm, Rɔkɔ̀ rɔnuŋga gə rɔkɔje gə to bəl kədm-kədm D'a kula kəm dee ndò ləm tɔ. M'a kula gə daje gə majel Gé mee wala'g ləm, Gə mas lije ləm tɔ dɔ dee'g.
- 25 Loo gə raga lé d'a kwəi Yoo-kiambas ləm, Loo gə kəi kara d'a kwəi Yoo-bəl ləm tɔ: A to togəbè mbata lə basaje Gə ŋgamɔ̀dje ləm, Mbata ŋganje gə ta mbà'g Gə bɔgaje ləm tɔ.
- 26 M'a m'ula m'pana: M'a gə sané dee gə lel tam ləm, M'a gə kar ri dee udu Mbuna dəwje'g ləm tɔ!

27 Nε ma m'ból dɔ ta rɔkul'g lə njébjaje ləm ləm, Ma m'ból nà njékomɔ sɛ deeje D'a ti rɔ dee pa ne pana: Ji síjeje ya ɓar mɛr-mɛr, Bó Njesigəneɔ ɓa ra néje neelé el.

28 Deɛ to ginkoji dɔwje Gó takəji lə dee gá maji godo ləm, Gosɔkəmkàr lə dee kara godo ləm tɔ.

29 Bó lé deɛ to njékəmkàrje ndá Aa oo, né gá d'a gər ɓa nee: D'a keji dɔ né gá a gə teɛ dɔ dee'g ya.

30 Bó lé yeɛ gá to mbal lə dee Uba dee yɔ dee el ləm, Bó lé Njesigəneɔ yɔ dee ji dee'g el ləm tɔ ndá, See dɔw kára ba a tuba goo dɔwje gá tɔl-dɔg (1.000) to gá ban wa, Esé see dɔwje joo ba d'a kar dɔwje gá tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) d'ai to gá ban wa.

31 Mbata yeɛ gá to mbal lə dee lé To asəna gə yeɛ gá to mbal lə síjeɛ el, Njébjaje lə sí ya kara To gá njékɔr géje ya tɔ.

32 Nε kag-nduú lə dee

I mee loo-ndɔ-nduú'd gá Sɔdɔm ləm,

I mee loo-ndɔ'd gá Gɔmɔr ləm tɔ, Kandə nduúje lə dee D'a to kandə nduúje gá kə yel dɔw ləm, Kul nduúje lə dee kara D'adə ləm tɔ,

33 Man-nduúje lə dee gá mɪ To to gá mas lije gá boi bɛe ləm, To asəna gə mas li-meewaije Gó tɔl dɔw bɛe ləm tɔ.

34 See ta néje neelé ŋgəm dee rɔm'g dɔb Esé to gə kəmee mbuna nébaog ləm el wa

35 Dalɓə gə bɔ néra lé wɔji dɔm ma nja, Loo gá gɔl dee a gə kunda ndolé, Mbata ndɔ nékəmnɔooje lə dee nai dɔb ləm, Né gá to ŋgina dee lé kara A tila gá tila el ləm tɔ.

36 Njesigəneɔ a gaŋg rəwta dɔ koso-dɔwje'g ləa, Nε yeɛ a koo kəmtɔndoo lə kuraje ləa Loo gá yeɛ oo to gá siŋga dee godo lé Ar ɓər əsé dɔw gá to ŋgonkoji kara godo tɔ.

37 Yeɛ a pana: See magəje lə dee lé d'əd ra ɓəi wa. See kɔr mbal gá to loo-kula-dɔ lə dee lé To ra ɓəi wa.

38 To magəje nee gá d'usɔ ubu nékinjanéməsje lə dee ləm, Gə d'ai mán-nduúje gá mɪ lə dee Gó kə tər naŋg ləm tɔ. Maji kar dee d'ita la ne sɛ sí ləm, Maji kar dee d'ɔn dɔ sí ŋgəm sí ne ləm tɔ!

39 Maji kar sí gərje gao To gá ma nja m'to Ala, Yeɛ gá raŋg gá njekorè dɔm'g godo, M'ar dɔw si kəmba ləm M'ar dɔw wəi ləm tɔ. M'ar dɔw doo ləm M'ar doo ləa ər kəmsə ləm tɔ. Bó dɔw kára kara askəm kɔree jim'g el.

40 Mbata m'odo jim par gá dara ndá, Ma m'pana: M'isi kəmba gə ləbm ləbm Saar-saar gə nɔ.

- 41 Bó lé m'ól ta kiambas ləm gé ndɔ̄j pèl-pèl ləm, Bó lé m'wa rəwta-gaŋg gé gə dɔ̄ najee jim'g ləm tɔ̄ ndá, M'a dal bə́ gə njébāje ləm ləm, M'a kar bɔ̄ néra dee Gə njékejim bə̄j-bə̄je ɔ̄s ta dee'g ləm tɔ̄.
- 42 Kiambas ləm a gaŋg dakasrɔ̄ dee mbidi-mbidi ndá M'a kar kandə bəndaŋgje ləm d'ai məs dee, Məs dee gé d'ingə dooje ləm Gə bərje ləma, Gə yingə dɔ̄ njébāje ləm lé ləm tɔ̄.
- 43 Sēj ginkoji dəwje gə raŋg ɔ̄sje pa Ulaje ne rɔ̄nduba dɔ̄ koso-dəwje'g ləa! Mbata Njesigəneə dal bə́ məs kuraje ləa ləm, Yeə dal bə́ né gé njébāje ləa Ra ləm tɔ̄ ndá Yeə uga dɔ̄ bee ləa ləm Gə dɔ̄ koso-dəwje ləa ləm tɔ̄.
- 44 Moyis ree pa taje lai gé to mee pakɔ̄s'g neelé kəm koso-dəwje'g, Juje gé ŋgolə Nun kara, aar səa keneŋ nɔ̄'d tɔ̄.
- 45 Loo gé Moyis tɔ̄l ta taje nee gé yeə pa nɔ̄ Israelje'g lai ndá,
- 46 Yeə ula dee pana: Taje lai gé m'a man sí ne bɔ̄gənè lé maji kar sí waje dɔ̄bəŋgərə sí'g mba ndoo ŋgan síje gə mba kar dee d'aa ne dɔ̄ taje lai gé to mee godndu'g neelé mba ra née.
- 47 Mbata to ta gé lam ba bèe mbata lə sí el, ne mbɔ̄l dəa ba ndɔ̄je lə sí d'a bula ne gə kuree gé əw mee bee gé sēj a kaw taaje gé kə sí loo gé sēj a gaŋgje ne baa gé Jurɔ̄gé lé.
- 48 Mee ndəa'g neelé ya Njesigəneə ula Moyis pana:
- 49 Tuga dɔ̄ mbal gé Abarim neelé aw dɔ̄ mbal gé Nebo nu, bee gé Moab gé wɔ̄ji dɔ̄ Jeriko njoroŋ ndá aa loo oo bee gé Kanə́ gé m'ar Israelje gé né kə́ dee lé.
- 50 Dɔ̄ mbal gé i a gə kaw tuga lé ba i a kwəi keneŋ ndá i a kaw rɔ̄ dəwje'g ləi to gé ŋgokɔ̄j Aarɔ̄ wəi ne dɔ̄ mbal gé Hər ba aw ne rɔ̄ dəwje'g ləa bèe lé tɔ̄,
- 51 mbata sēj raje kaiya ɔ̄smje ne rəw mbuna Israelje'g mbɔ̄r manje gé Meriba, mee bee gé Kades, dɔ̄dilaloo gé Sin ləm, sēj ɔ̄damje gə kəmee mbuna Israelje'g el ləm tɔ̄.
- 52 I a koo bee neelé nɔ̄j'g ya, ne i a kaw mee bee'g nee gé ma m'ar Israelje lé el.

Tel tura Godndu 33

Moyis tɔ̄r ndia dɔ̄ ginkoji Israelje gé dɔ̄g-gir-dee-joo'g

- 1 Aa ooje, ndutɔ̄r gé Moyis, dəw lə Ala tɔ̄r dɔ̄ Israelje'g kédé ba wəi bəi lé ba nee:
- 2 Yeə pana: Njesigəneə i mbal gé Sinai ree ləm, Yeə i aar dɔ̄ dee'g dɔ̄ mbal'd gé Seir, Yeə ndogó jol-jol dɔ̄ mbal gé Paran, Yeə unda loo mbuna deə gé to gə kəmee'd gé bula digi-digi lé teə, Yeə ula gə pər gə godndu Gə to jikɔ̄lee'g lé ar dee.
- 3 Oiyoye, yeə unda koso-dəwje lé dan kəmee'g, Deə gé to gə kəmee ləa lai to mee jia'g. Deə d'isi gel gɔ̄lee'g ləm, Deə taa taje ləa ləm tɔ̄.

- ⁴Moyis ar sí godndu, Nédɔji læ koso-dəwje læ Jakob gé mbɔ dɔ nɔ lé.
- ⁵Yeɛ to mbai læ Israelje Loo gé dɔ mbaije læ koso-dəwje mbɔ dɔ nɔ Gə ginkoji Israelje lé.
- ⁶Maji kar ginkoji Rubɛje d'isi kamba Bó ar dee d'wəi el læm, Maji kar dəwje gé bula digi-digi lé D'isi kamba ya læm tɔ.
- ⁷Yeɛ pata dɔ ginkoji Judaje'g pana: Əi Njesigəneɔ, maji kari oo ndu Judaje, Ndá gé tel sə dee gé rɔ koso-dəwje'g læ dee. Maji kari la sə dee Gə mba kar dee d'ɔs njébaɛje læ dee ŋgərəŋ to!
- ⁸Yeɛ pata dɔ ginkoji Ləbije'g pana: Tumimje gə Urimje lé D'ɔm ji dəw gé to njemeenda'g, Gé i aɔ mee loo gé Masa'g læm, Gə i omɔ səa ta mán gé Meriba'g læm tɔ.
- ⁹Ləbije pata læ bɔ deeje gə kɔ deeje pana: Jeɛ j'oo deeje el! Deɛ d'ɔr kəm ŋgakɔ deeje læm, Deɛ gər ŋgan deeje el læm tɔ, Mbata deɛ lé d'aa dɔ taje læi læm, D'aa dɔ manrɔ læi kər-kər læm tɔ.
- ¹⁰Deɛ ndoo Jakob tornduje læi læm, Deɛ ndoo Israelje godnduije læm tɔ, Deɛ d'ɔm né gé ədə sululu əmi'g læm, Deɛ d'inja nékinjanéməsje gé kɔ roo dɔ loo-nékinjaməs'g læi læm tɔ.
- ¹¹Əi Njesigəneɔ Maji kari tɔr ndui dɔ singamon'd læ dee læm, Maji kar kula gé dee ra lé taa kəmi rəgm læm, Maji kari təd bər njékomɔ sə deeje læm, Maji kar njébaɛje læ dee d'uba loo d'ɔta gogo el læm tɔ!
- ¹²Yeɛ pata dɔ ginkoji Bəjamije'g pana: Deɛ gé Njesigəneɔ unda dee dan kəmee'g lé, D'a si ləm mbɔree'g ya, Njesigəneɔ a kɔ dɔ dee ta-ta læm, A kunda dee dɔ tamee'g læm tɔ.
- ¹³Yeɛ pata dɔ ginkoji Jisepje'g pana: Bəe læ dee a kiŋga ndutɔr Ji Njesigəneɔ'g, Nénoji gé maji dum gé ɔ dara gé to mán-təl læm, Gə manje gé maji dum gé gel naŋg'd læm,
- ¹⁴Gə kandə néje gé maji dum gé gel kàr'g læm, Gə kandə néje gé maji dum gé d'andə gə naɔ-naɔ læm,
- ¹⁵Gə néje gé maji dum gé to dɔ mbalje gé læw-ləw læm, Gə néje gé maji dum gé dɔdərlooje'd gé kuree əw lé læma,
- ¹⁶Gə kandə néje gé maji dum gé dɔ naŋg nee kinja læm tɔ Maji kar noji læ yeɛ gé teɛ mee ŋgon kag'd lé ɔm dɔ ginkoji læ Jisepje'g, Dɔ yeɛ gé si daŋdɔ Gé to mbai dɔ ŋgakeaje'g lé!
- ¹⁷Yeɛ to ŋgondər bɔ maŋg læa, Rɔnduba to keɔ yeɛ nja, Gajeeje to d'asəna gə gaji dadɔg bəe, Yeɛ wa ne koso-dəwje lai Saar teɛ ne rudu naŋg'd: Deɛ to koso-dəwje læ Eprayim Gé bula digi-digi læm, Deɛ to kɔ Manasə Gé tɔl-dɔg-dɔg (1.000) lé læm tɔ.

- 18**Yee pata dɔ ginkoji lə Jabiloje'g pana: Seɪ Jabiloje, alje rɔ sɪ loo kaw sɪ'g, Seɪ Isakarje kara alje rɔ sɪ mee kəi-kubuje'g lə sɪ to!
- 19**Dee d'a ɓar koso-dəwje dɔ mbal'g, Lée'g neelé d'a kinja nékinjanéməsje Gə kə meekarabasur keneɲ Mbata d'a kuba maji néje Gə ɪ mee baa-boo-kad'g ləm, Gə nébaoje gə d'iya rɔ dee Dan nagəra'g ləm tɔ.
- 20**Yee pata dɔ ginkoji'g lə Gad pana: Maji kar dɔ yee gə ar Gadjə loo gə tad rəg-rəg lé ai səgərə ya! Gadjə d'wa rɔ dee asəna gə kɔ toboɪ bée. Dee gaŋg ji dajə mbidi-mbidi ləm, Gə dɔ dajə ləm tɔ.
- 21**Yee mbər néje gə doŋgɔr gə mee bee'g Mbata lée'g neelé d'iya nénduba lə njegel godndu keneɲ, Dee d'ɔr nɔ koso-dəwje ləm, Dee d'ar néra gə gə dɔ najee lə Njesigəneə aw lée'g ləma, Gə ndukunje ləa gə yee un wɔji ne dɔ Israəlje lé ləm tɔ.
- 22**Yee pata dɔ ginkoji'g lə Dan pana: Danje to d'asəna gə kura toboɪ, Gə ɪ Basan al ur bée.
- 23**Yee pata dɔ ginkoji'g lə Neptaliye pana: Neptaliye, seɪ gə nénojije d'as sɪ nag-nag ləm, Njesigəneə tɔr ndia dɔ sɪ'g saar-saar ləm tɔ lé, Maji kar sɪ taaje loo par gə dɔ-gó ləm, Gə dɔkɔl ləm tɔ gə kə sɪ.
- 24**Yee pata dɔ ginkoji'g lə Aserje pana: Maji kar ndutɔr nai dɔ Aserje'g Mbuna Israəlje'g! Maji kar dee taa kəm ŋgakɔ deeje rəgm ləm, Maji kar dee d'ula gɔl dee dan ubu'g ləm tɔ!
- 25**Maji kar pəgərəje lə sɪ To dee gə ra dee gə larndul gə larkas ləm, Maji kar siŋga sɪ To yaə as gə ndɔ si kəmba lə sɪ béréré ya ləm tɔ!
- 26**Moyis pa ya tɔbəi pana: Dəw kára kara gə njetana gə Ala lə Israəlje lé godo, Yee uba dɔ dara aw Gə mba ree la sə sɪ ləm, Yee uba dɔ mumje Gə rənduba ləa ləm tɔ.
- 27**Ala gə njesi gə ləbee-ləbee gə neə lé To gə njɔloo-kula-dɔ lə sɪ, Gel kag jia gə to gə nɔ lé To njɔloo lə sɪ tɔ. Yee tuba njébaje lé nɔ sɪ'g Pa ne pana: Maji kar dee tuji pugudu ya.
- 28**Israəlje d'isi dan meekuləm'g, Kəm-rəw-manje lə Jakobje to gə kəmee ɓəd Mee bee gə kó gə mán-nduú to keneɲ, Təl ɪ mee dara'g ləa wa dɔ'g tɔ.
- 29**Israəlje d'isi dan rɔlel'g! See nə ɓa to tana sə sɪ wa. Seɪ toje koso-dəwje gə Njesigəneə aji dee ləm, Yee to dər gə la sə sɪ ləm, Gə kiambas gə to ɓaŋga lə sɪ ləm tɔ. Njébaje lə sɪ d'a kunda ɓarɓa nɔ sɪ'g Ndá seɪ a tubaje dɔ looje lə dee gə d'ita lé gə gɔl sɪ tɔ.

Tel tura Godndu 34

Kwəi lə Moyis

- 1**Moyis ɪ ndag-looje gə Moab tuga dɔ mbal gə Nebo aw dɔ sém mbal gə Pisga gə wɔji dɔ Jeriko njorɔŋ. Ndá Njesigəneə aree oo beeje lai tɔ, bée ɓa,

- ²Un kudee dɔ nanɔ' d lə Galaadje saar tee ne dɔ nanɔ' d lə Danje ləm, gə loo lə Neptalije lai ləm, gə beeje lə Eprayimje gə Manasə ləm, gə bee lə Judaje lai saar tee ne baa-boo-kad gə to par gə dɔ-gó ləm lé,
- ³gə loo gə dɔkɔl ləm, gə looje gə gugu dɔ Jurɔ ləm, gə wəl-loo gə Jeriko ləma, gə bee-boo gə kag-tumburje to keneɲ, saar tee ne Soar ləm tɔ.
- ⁴Njesigəneɔ ulá pana: Yee neelé ba to bee gə ma man rɔm mba kar Abrakam, gə Isaak gə Jakob m'pana: M'a kar ŋgaka deeje lé. Ma m'ari oo gə kəmi ya ne i a kandə keneɲ el tɔ.
- ⁵Moyis, kura lə Njesigəneɔ wəi léé'g neelé mee bee gə Moab gə goo ndukun lə Njesigəneɔ lé.
- ⁶Njesigəneɔ dubee wəl-loo gə mee bee gə Moab gə wɔji dɔ Bet-Peor njoroɲ. Dəw kára kara oo dɔbaree el un kudee mee ndəa gən saar tee ne mee ndɔ gə bogənè tɔ.
- ⁷Loo gə Moyis wəi lé ləbee aɲ tɔl-dəa-rɔ-joo, (120) kəmee tel to bibli el ləm, siŋgá rəm el ləm tɔ.
- ⁸Israelje nɔ yoo Moyis as ndɔ dee rɔ-munda mee ndag-looje'd gə Moab saar kar rudu ndɔje neelé un ne diao.
- ⁹Juje, ŋgolə Nun lé ndil gə kə kəmkàr rusu méé nji-nji mbata Moyis ila jia dəa'g. Bèe ba Israelje d'ila ne koji dəa'g ləm, deɛ ra ne né gə goo godnduje gə Njesigəneɔ ar Moyis lé ləm tɔ.
- ¹⁰Njetegginta kára kara gə to tana gə Moyis gə Njesigəneɔ gəree maji bèe lé a kiŋgá mee bee'g lə Israelje el ŋga.
- ¹¹Dəw kára kara gə d'a kwá kwɔjee ne gə mbata lə néɔjije gə némɔrije lai gə Ala ulá aree ra mee bee gə Ejiptə gə Paraɔ gə kuraje ləa gə bee ləa lai lé godo tɔ.
- ¹²Nédumkooje gə to bəl lé Moyis ra dee gə jia gə bar mèr-mèr kəm Israelje'g ya.

Jujé

Jujé 1

Juje taa tor Moyis

- ¹Loo gé Moyis gé to kura læ Njesigəneə lé wəi mbə ndá Njesigəneə ula Juje, ngolə Nun gé to njela gə Moyis lé pana:
- ²Moyis gé to kura læm lé wəi mbə, ita basinè ya gé gang baa gé Jurde gé nee, i gə koso-dəwje neelé lai gə mba kandə ne mee bee gé ma m'ar Israeļje lé.
- ³Looje lai gé seļ a kilaje dabra gəl si keneļ ndá ma m'ar sí to gé ma m'ula ne Moyis kédé lé ya.
- ⁴Rəw-nim-bee læ sí a kun kudee dədilaloo'g saar teē Libə læm, a kun kudee baa gé boo gé ria læ Epratə, dəs mee bee'g læ Hetje lai saar kaw njal teē baa-boo-kad gé boi'g par gé də-gó læm tə.
- ⁵Gə mee læbje lai gé i a si ne kəmba lé dəw kára kara a kaskəm kaar gəs nɔj'g el. M'a gə nai səi to gé m'nai ne gə Moyis bəe ya. M'a kər kyə'i el læm, m'a kubai kyə'i el læm tə.
- ⁶Wa rɔi kəgərɔ læm, gə wa diŋgam məəi'g læm tə, mbata i nja ba a kar dəwje neelé taa bee neelé gé kə dee-dee to gé ma man ne rəm m'ar bə deeje-je gə mba kar dee lé ya.
- ⁷Wa rɔi kəgərɔ ya læm, wa diŋgam məəi'g læm tə gə mba ra néje lai gə goo godndu Moyis gé to kura læm gé yeē un ari lé. A ra karee ɔr rɔd bó a k'aw ne yo-yo nee-nee el, bəe ba né gé rara gé i a gə ra lé a teē mbi gə teē boo ya tə.
- ⁸Ta gé mee maktub godndu'g neelé maji karee lal tai el, maji kari ļaji toree məəi'g dan kàrá gə loondul'g gə mba ra néje lai gé ndaŋg taree keneļ, togábè ba kula raije lai d'a maji ne kər njal læm, i kara a teē ne kər læm tə.
- ⁹See m'un ndum m'ari m'pana: Wa rɔi kəgərɔ læm, wa diŋgam məəi'g læm tə, see m'pa bəe el wa. Ar bəl rai el læm, ar siŋgasa wai el læm tə mbata Njesigəneə, Ala læi a nai səi gə loo gé rara gé i a kaw keneļ lé ya.

Juje wa dɔ gəl rəw gang baa gé Jurde

- ¹⁰Togábè Juje un ndia ar njékaa dɔ koso-dəwje lé pana:
- ¹¹Awje mbuna koso-dəwje'g loo-si dee'g ndá unje ndu sí arje koso-dəwje neelé pajena: Waje dɔ gəl nésɔ sí mbata nai ndɔ munda ba ndá seļ a gangje baa gé Jurde gə mba kaw taa bee gé Njesigəneə, Ala læ sí ar sí gé né kə sí-seļ lé.
- ¹²Juje ula ginkoji Rubeje gə Gadge gə ges ginkoji Manasə pana:
- ¹³Arje meē sí olé dɔ ndukun gé Moyis gé to kura læ Njesigəneə un ar sí loo gé yeē pa ne pana: Njesigəneə, Ala læ sí ar sí loo-kwa-rɔ læ sí læm, ar sí bee neelé læm tə.

¹⁴Denéje læ sí læm, gə ɲgan síje læma, gə koso-nékulje læ sí læm tɔ lé deɛ ya d'a nai mee bee gə Moyis ar sí kel tura baa gə Jurɔ nu, ne seije lai gə toje njésingamonje lé a kwaje nérɔje læ sí ji sí'g kawje ne nɔ ɲgakɔ síje'g mba laje ne sə deɛ

¹⁵saar ndɔ gə Njesigəneɔ a kar ɲgakɔ síje loo-kwa-rɔ læ deɛ to gə yeɛ ar sí ne seije bée læm, gə mba kar deɛ taa ne bee gə Njesigəneɔ, Ala læ sí ar deɛ gə né kɔ deɛ deɛ læm tɔ ba. Géé gə gogo ba seije a telje reeje mba si ne mee bee gə to né kɔ sí-seije gə Moyis gə to kura læ Njesigəneɔ ar sí kel tura-baa gə Jurɔ gə nu par gə bər bæi.

¹⁶Deɛ d'ila Juje keneɲ pana: J'a raje néje lai gə i un ndui dɔ'g ar sí læm, loo gə rara gə i a kula sí keneɲ kara j'a kawje ya læm tɔ.

¹⁷J'a kilaje ɲgonkoji dɔi'g to gə j'ilaje ne ɲgonkoji dɔ Moyis'g dɔ néje'g lai lé togábè ya tɔ. Né kára ba lé maji kar Njesigəneɔ, Ala læi nai səi to gə yeɛ nai ne gə Moyis bée ya tɔ.

¹⁸Dəw gə rara gə a kal ta ta godndui'g əsé a mbad ra né gə rara gə i a kun ndui dɔ'g karee ra lé ndá debee neelé d'a tɔlee gə tɔl ya. Ne i lé a kwa rɔi kɔgərɔ læm, gə a kwa diɲgam məəi'g læm tɔ.

Jujé 2

Juje ula njétənlooje joo mee bee'd gə Jeriko

¹Juje gə to ɲgolə Nun lé, loo gə nai ne mee bee gə Sitim bæi ndá, yeɛ ula njétənlooje joo gə goo ɲgəɲ pana: Awje aw tənje loo mee bee'g ooje, ne oreɛje kəm sí ndəɲ dɔ bee-boo gə Jeriko ya. Deɛ d'ɔd d'aw ndá teɛ kəi læ kaiya-dené gə ria læ Rahab, tɔbæi deɛ to keneɲ tɔ.

²D'aj d'aw d'ula mbai gə Jeriko taree pana: Aa oo, mee til'g neelé dəwje gə to Israɛlje ree loo gə nee'g gə mba tən loo mee bee'g nee koo.

³Togábè ba mbai gə Jeriko lé ula dəwje rɔ Rahab'g ar deɛ d'ulá pana: Dəwje gə ree rɔi'g mee kəi'g læi lé ar deɛ teɛ gə raga nee: mbata ree gə deɛ ree lé to mba tən loo mee bee'g neelé lai ya koo.

⁴Dené lé wa dəwje gə joo neelé aw iya deɛ, tɔbæi yeɛ pana: Tɔgərɔ ya, dəwje neelé ree kəi læm ya, ne m'gər loo gə d'ɲ keneɲ el.

⁵Loondul'g loo gə d'a gə kudu tarəwkɔg ndá dəwje neelé d'unda loo teɛ ya ne m'gər loo gə d'aj d'aw keneɲ el, ɔsje rɔ sí bad tubaje goo deɛ ndá a kiɲga deɛje ya.

⁶Ne yeɛ ar njétənlooje neelé tuga loo d'aw dɔ kəi'g tar ndá yeɛ iya deɛ gel kag-palégəljə'd gə yeɛ naji dɔ kəi'g tar lé.

⁷Dəwje neelé tuba goo deɛ gə rəw gə aw gə baa gə Jurɔ loo gə mán ur keneɲ el tɔbæi loo gə deɛ teɛ raga ndá d'udu tarəwkɔg lé goo deɛ'g tɔ.

⁸Bad ba gə mba kar njétənlooje to naɲg bæi ndá Rahab tuga loo aw rɔ deɛ'g dɔ kəi'g tar,

- ⁹Tɔ̀bɛi yee ula dee pana: Ma m'gər gao, Njesigəneɔ̄ ar sí bee neelé ləm, nɔ̄ néra sí ɔ̀m bəl dɔ̄ sí'g ləma, dəwje lai gə mee bee'g neelé d'unda bala tigi-tigi nɔ̄ sí'g ləm tɔ̄.
- ¹⁰Mbata jee j'oo ta né gə Njesigəneɔ̄ ra ar baa-boo-kad gə ria lə Baa-Kas lé yi nɔ̄ sí'g tə, loo gə seɔ̄ undaje loo mee bee gə Ejiptə teeje ləm, j'oo sor né gə seɔ̄ raje gə Sihɔ̄ gə ɔ̄g deɔ̄ joo gə to mbaije lə Amɔ̄rje, kel tura-baa gə Jurde nu, loo gə seɔ̄ tuji deeje ne pugudu lé ləm tɔ̄.
- ¹¹Jee j'ooje taree ndá mee sí ila kas ləm, ndil síjeɔ̄ lai ya tee kág igi mbata lə sí ləm tɔ̄, mbata Njesigəneɔ̄, Ala lə sí lé to Ala gə njesi sém dara gə tar ləm, gə dɔ̄ nanɔ̄g nee ləm tɔ̄.
- ¹²Basinè lé ma m'ra ndòo rɔ̄ sí'g, maji kar sí manje rɔ̄ sí gə ri Njesigəneɔ̄ amje mba ra gə njémeekəije lə bɔ̄m meemaji to gə ma kara m'ra ne sə sí bée ya tɔ̄.
- ¹³Tɔ̄jimje né kára mba kamje m'gər to gə seɔ̄ a raje bée ya ba. Seɔ̄ a kyaje bɔ̄mje, gə kɔ̄mje, gə ŋgakɔ̄mje gə diŋgam gə njé gə dené, gə deɔ̄ lai gə to gə kɔ̄ dee-dee kəmba bó kar sí j'wəi el ba.
- ¹⁴Dəwje neelé d'ilá keneɔ̄ pana: Bó lé i un dɔ̄ sí el ndá kisi kəmba lə síjeɔ̄ lé a to gin kisi kəmba ləi ya, bée ba loo gə Njesigəneɔ̄ a kar sí bee neelé ndá jee kara j'a ra səi meemaji gə ŋgonkoji ya tɔ̄.
- ¹⁵Yen ŋga, yee ila kúla kəmbolè'g aree oso raga ar dee risi d'ur ne nanɔ̄g mbata yee rɔ̄d kəi ləa ta ndògo-bɔ̄rɔ̄ gə gugu dɔ̄ bee neelé sub.
- ¹⁶Yee ula dee pana: Maji kar sí awje par gə kaar mbal'g, nà njétuba goo síje lé d'a kiŋga sí, aw iyaje rɔ̄ sí keneɔ̄ as ndɔ̄ sí munda saar kar dee tel ree ba, géee gə gogo seɔ̄ a kije kawje bəi.
- ¹⁷Dəwje neelé d'ulá pana: Aa oo, rəbee gə a kar ta ndukun gə i ar sí j'un j'ari lé ɔ̄r ne dɔ̄ sí'g ba nee:
- ¹⁸ndɔ̄ gə j'a gə kandə mee bee'g neelé ndá maji kari tɔ̄ kúla gə kas njir-njir kəmbolè-loo gə i ar sí n'risi j'ur nanɔ̄g keneɔ̄ lé ləm, maji kari ar bɔ̄bije, gə kɔ̄inje, gə ŋgakɔ̄ije, gə njémeekəije lə bɔ̄bije lai ree d'isi səi nɔ̄'d mee kəi'g ləi ləm tɔ̄.
- ¹⁹Bó lé dəw kára dan dee'g a kunda loo mee kəi'g ləi tee raga ndá ta məsee a kwa dəa-yee ya bó a kwa dɔ̄ síjeɔ̄ el, ne bó lé dəw ula jia ɔ̄rɔ̄ ne rɔ̄ dəw gə rara ba mbuna deɔ̄ gə d'isi səi mee kəi'g ləi ndá ta məs debee neelé a nai dɔ̄ síjeɔ̄'g ya tɔ̄.
- ²⁰Ne bó lé i un dɔ̄ sí ndá ndukun gə i ar sí j'un j'ari lé taree a kɔ̄r dɔ̄ síjeɔ̄'g tɔ̄.
- ²¹Yee tel ila dee keneɔ̄ pana: Maji karee to gə goo taree gə seɔ̄ pajee lé ya. Ndá yee yɔ̄ dee ar dee d'ɔ̄d d'aw. Tɔ̀bɛi yee tɔ̄ kúla gə kas njir-njir lé kəmbolè'g lé tɔ̄.
- ²²Deɔ̄ d'ɔ̄d d'aw tee kaar mbal'g ndá d'isi keneɔ̄ ndɔ̄ dee munda saar d'ar njétuba goo deeje lé tel d'aw bee. Deɔ̄ gə njétuba goo deeje lé sanɔ̄g dee gə kila-rəwje lai d'wa loo wɔ̄r-wɔ̄r ne d'ingə dee el.

23Togábè ba dɔwje gɔ joo neelé d'ɪ dɔ mbal'g risi d'ur naŋg lɛm, tel gaŋg ne baa gɔ Jurɔg gogo lɛm tɔ. Deɛ ree rɔ Juje'd gɔ to ŋgolɔ Nun lé ndá deɛ ndaji ta néje lai gɔ teɛ dɔ dee'g lé d'aree oo tɔ.

24Deɛ d'ula Juje pana: Tɔgɔrɔ, Njesigəneɔ ila bee neelé lai ji sí'g lɛm, ar njébeeje lai kara d'unda bala tigi-tigi nɔ sí'g lɛm tɔ.

Jujé 3

Israɛlje lai gaŋg baa gɔ Jurɔg

1Juje ɪta gə ndɔ rad ar Israɛlje lai d'ɪ sɛa nɔ'd bee gɔ Sitim d'ɔd d'aw ndá deɛ teɛ ta baa'd gɔ Jurɔg, léé'g neelé deɛ to naŋg keneŋ loondul'g ba gə mba bèlè gaŋg baa lé bəi.

2Loo gɔ ndɔ munda dəs mbɔ ndá njékaa dɔ koso-dɔwje njaa mbuna dee'g loo-si dee'g,

3Tɔbəi d'un ndu dee d'ar koso-dɔwje lé pana: Loo gɔ seɪ a kooje sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ, Ala lə sí gɔ njékinjanéməsje gɔ to Ləbije d'un d'aw ne ndá seɪ lé a kije loo-si sí'g njaa je korèje géé ya.

4Ne mbuna sí-seɪ gə sɔduk gɔ neelé seɪ a kyaje pən-loo as kəmkil dɔw tɔl-dɔg loo joo (2.000): seɪ a teeje mbɔree'g dɔb el. Yee nja a tɔji sí rəw gɔ kəm kar sí njaa je keneŋ mbata seɪ njaa je rəw'g neelé kédé el bəi.

5Juje ula koso-dɔwje pana: Maji kar sí saŋgje rɔ sí mbata bèlè Njesigəneɔ a ra nédumkooje mbuna sí'g.

6Tɔbəi Juje ula njékinjanéməsje pana: Unje sɔduk-manrɔ neelé dəsje ne nɔ koso-dɔwje'g. Ndá deɛ d'un sɔduk-manrɔ neelé gaŋg ne rəw nɔ koso-dɔwje'g ya tɔ.

7Njesigəneɔ ula Juje pana: Bogəné m'a kun kudu kari tel to dɔw gɔ boo kəm koso-dɔwje gɔ Israɛl'g lai, mba kar dee gər gao to gɔ m'a nai səi to gɔ m'nai ne gə Moyis bèe ya tɔ.

8I a kun ndui togábè kar njékinjanéməsje gɔ to njékun sɔduk manrɔje neelé pana: Loo gɔ seɪ a teeje ta baa gɔ Jurɔg'g ndá seɪ a kaarje naŋg keneŋ dan mán'g.

9Juje ula Israɛlje pana: Rəmje pər gɔ nee ooje ta lə Njesigəneɔ, Ala lə sí.

10Togábè ba Juje ula dee pana: Né neelé ba a kar sí gərje to gɔ Ala gɔ njesikəmba si mbuna sí'g lɛm, yee a gə tuba Kanaje, gə Hetje, gə Hebje, gə Peresje, gə Girgasije, gə Amɔrje, gə Yebusje lé nɔ sí'g lɛm tɔ.

11Aa ooje, sɔduk-manrɔ lə Mbai gɔ njekoʒbee dɔ naŋg nee lai lé a gə dəs nɔ sí'g dan baa gɔ Jurɔg.

12Ɔrje diŋgamje dɔg-gir-dee-joo mee ginkoji Israɛlje'g basinè, diŋgam kára wɔji ne dɔ ginkoji gɔ kára-kára.

- ¹³Loo gé njékinjanéməsje gé d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ gé to Mbai gé njekɔbee dɔ naŋg nee lai lé d'a kila dabra gɔl dee dan mán'd gé Jurde ndá, mán gé Jurde lé a kai rəa dana kar mán gé ɔ tar ula lé a ndur dɔ nɔ'd loo kára ba.
- ¹⁴Yen nga koso-dəwje d'unda loo mee kəi-kubuje'g lə dee teɛ gə mba gaŋg baa gé Jurde ləm, njékinjanéməsje gé to njékun sɔduk manrɔje lé kara njaa nɔ dəwje'g lé ləm tɔ.
- ¹⁵Naj kinja koje lai lé baa gé Jurde rusu koŋgo ruba raga pɔ-pɔ ya. Loo gé njékinjanéməsje gé to njékun sɔduk manrɔje neelé teɛ ta baa'd gé Jurde d'ula gɔl dee mán kaar koŋgo'g ndá,
- ¹⁶mán gé ɔ tar ula lé gaŋg ngəji tɔbəi ndur dɔ nɔ'd loo kára ba gə kuree, teɛ mbɔr bee-boo gé ria lə Adam gé to mbɔr Sartan'g, ar mán gé ɔ ula par gé baa-boo-kad gé ria lə Baa-Kad gé to mee ndag-loo'g lé gaŋg ngəji tɔ. Koso-dəwje gaŋg baa loo gé wɔji dɔ Jeriko njoroŋ tɔ.
- ¹⁷Njékinjanéməsje gé to njékun sɔduk manrɔje lə Njesigəneɔ lé d'aar kɔgəro dɔ gɔl dee'g dɔ naŋg gé tudu kurum-kurum'g dan baa'd gé Jurde, ar Israelje lai dəs dɔ naŋg gé tudu kurum-kurum'g saar ar ginkoji dəwje lai dəs baa gé Jurde ya.

Jujé 4

Kɔr mbalje gé dɔg-giree-joo

- ¹Loo gé ginkoji Israelje lai gaŋg baa gé Jurde mbɔ ndá Njesigəneɔ ula Juje pana:
- ²Ɔr diŋgamje dɔg-gir-dee-joo mee ginkoji'g lə Israelje, diŋgam kára-kára kwɔji ne dɔ ginkoji gé kára-kára tɔ.
- ³Un ndui togábè ar dee pana: Odoje kɔr mbalje dɔg-giree-joo dan mán baa'd gé Jurde ndá, lé gé njékinjanéməsje d'aar kɔgəro dɔ gɔl dee'g keneŋ lé ndá awje ne aw ɔmje loo gé a toje keneŋ loondul'g lé.
- ⁴Juje bar dəwje dɔg-gir-dee-joo, to deɛ gé yeɛ ɔr dee kédé mbuna Israelje'g lé, dəw kára-kára wɔji ne dɔ ginkoji gé kára-kára tɔ.
- ⁵Yeɛ ula dee pana: Dəsje nɔ sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneɔ, Ala lə sí gé kédé dan mán baa'd gé Jurde gə mba kar nana kara dan sí'g un kɔr mbal kára kára dɔ tamee'g tamee'g gə goo bula lə ginkoji Israelje lai
- ⁶gə mba karee to gé nétɔji mbuna sí'g. Bèe ba ndɔ gé raŋg loo gé ngan síje d'a dəji sí pana: Kɔr mbalje gé tɔs dee dɔ nɔ'd lé see ginee to gé dɔ wa ndá,
- ⁷seɔ a kula deeje pajena: Man baa gé Jurde lé kai rəa dana nɔ sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneɔ, loo gé d'unee gaŋg ne mán baa gé Jurde ndá mán baa gé Jurde kai rəa dana, yeɛ ba kɔr mbalje neelé d'a to gé nékolé-mee lə Israelje gé a to gə nɔ lé tɔ.
- ⁸Israelje ra né gé Juje un ne ndia ar dee lé. Ndá deɛ d'odo kɔr mbalje dɔg-giree-joo dan baa'd gé Jurde to gé Njesigəneɔ un ne ndia ar Juje lé gə goo bula lə ginkoji Israelje ndá d'aw d'unda dee loo gé deɛ to keneŋ loondul'g lé ya tɔ.

- ⁹Juje tɔs kɔr mbalje dɔg-giree-joo gɛ ranɔg dɔ nɔ'd dan baa'd gɛ Jurde tɔ, loo gɛ njekinjanɛmɛsje gɛ to njɛkun sɔduk manrɔje d'ar nanɔg keneɔ lɛ ndɔ kɔr mbalje neelɛ to keneɔ, un kudee mee ndɛa gɛn saar tee bogɛnɛ tɔ.
- ¹⁰Njekinjanɛmɛsje gɛ njɛkun sɔduk manrɔje lɛ d'ar dan baa'd gɛ Jurde saar mba kar ndukun gɛ Njesigɛneɔ un ar Juje mba karee ula dɛwje gɛ goo nɛje lai gɛ Moyis un ndia dɔ'g ar Juje lɛ aw ne lee'g bɛrɛrɛ ba koso-dɛwje d'ɔs rɔ dee bad dɛs d'aw bɛi.
- ¹¹Loo gɛ koso-dɛwje dɛs tar d'aw mba ndɔ njekinjanɛmɛsje d'un sɔduk-manrɔ lɛ Njesigɛneɔ lɛ d'aw d'ar ne nɔ koso-dɛwje'g kɛdɛ tɔ.
- ¹²Ginkoji Rubɛje, gɛ ginkoji Gadje, gɛ ges ginkoji Manasɛ lɛ d'wa nɛrɔje ji dee'g d'ɔr ne nɔ Israelje to gɛ Moyis ula dee ne kɛdɛ lɛ tɔ.
- ¹³Diŋgamje d'as tɔl-dɔg loo rɔ-sɔ (40.000) jɛn bɛɛ d'wa nɛrɔje ji dee'g lɛm, d'ar pɛrɛrɛ mba rɔ lɛm tɔ lɛ ndɔ deɔ dɛs nɔ Njesigɛneɔ'g d'aw tar mee ndag-loo'd gɛ Jeriko tɔ.
- ¹⁴Mee ndɛa'g neelɛ Njesigɛneɔ ar Juje tel to dɛw gɛ boo kɛm koso-dɛwje gɛ Israel lai ya ndɔ deɔ bɛlee loo kaw kɛmba'g lɛa to gɛ deɔ bɛl ne Moyis bɛɛ lɛ ya tɔ.
- ¹⁵Njesigɛneɔ ula Juje pana:
- ¹⁶Un ndui ar njekinjanɛmɛsje gɛ d'un sɔduk-manrɔ mba kar dee d'unda ne loo dan baa gɛ Jurde tee raga.
- ¹⁷Togɔbɛ ba Juje un ndia ar njekinjanɛmɛsje pana: Undaje loo dan baa gɛ Jurde'g teeje raga tɔ.
- ¹⁸Loo gɛ njekinjanɛmɛsje gɛ to njɛkun sɔduk manrɔje lɛ Njesigɛneɔ lɛ d'unda loo dan baa gɛ Jurde tee raga d'ila dɛbla gɔl dee dɔ nanɔg gɛ tudu kurum-kurum'g ndɔ mɔn baa gɛ Jurde lɛ tel ree taa loo toree'g gogo lɛm, ruba pɔ-pɔ to gɛ kɛdɛ lɛ ya lɛm tɔ.
- ¹⁹Ndɔ dɔg lɛ naɔ gɛ dɔtar lɛ ba koso-dɛwje d'unda loo dan baa gɛ Jurde tee ndɔ d'isi Gilgal gɛ to rɛw-nim bɛe-boo gɛ Jeriko par gɛ bɛr lɛ.
- ²⁰Kɔr mbalje gɛ dɔg-giree-joo gɛ deɔ tɔr dee dan baa gɛ Jurde lɛ Juje tɔs dee dɔ nɔ'd mee bɛe gɛ Gilgal ya.
- ²¹Yee ula Israelje pana: Loo gɛ ŋan sɔje d'a dɛji sɔ ndɔ gɛ ranɔg pana: Kɔr mbalje gɛ tɔs dee dɔ nɔ'd neelɛ see ginee to dɔ wa.
- ²²Ndɔ seɔ a kulaje ŋan sɔje taree pajena: Israelje njaa loo gɛ tudu kurum-kurum'g dan baa gɛ Jurde gɛ nee ya.
- ²³Mbata Njesigɛneɔ, Ala lɛ sɔ ar baa gɛ Jurde kai rɛa dana nɔ sɔ'g ar sɔ dɛsje loo gɛ tudu kurum-kurum'g awje, to gɛ Njesigɛneɔ, Ala lɛ sɔ ar baa-boo-kad gɛ ria lɛ Baa-Kas kai ne rɛa nɔ sɔje'g, ar sɔje'g n'dɛsje ne loo gɛ tudu kurum-kurum'g j'awje ne bɛɛ tɔ,

²⁴mba kar dāwje lai dō nanḡ nee d'a gār ne to gá ji Njesigəneā lé ḡgəḡ ḡgəḡ-ḡgəḡ ləm, gə mba kar sí bəlje ne Njesigəneā, Ala lə sí saar gə nḡ ləm tɔ.

Jujé 5

¹Mbaije lə Amərje lai gá d'isi par gá dɔ-gó lə baa gá Jurde ləm, gə mbaije lə njé gá Kanā lai gá d'isi ta baa-boo-kad'g ləm tɔ lé, loo gá d'oo to gá Njesigəneā ar baa gá Jurde kai rəa dana nḡ Israelje'g saar ar sí n'dəsje loo gá tudu kurum-kurum'g ndá mee dee ila kas bilim ləm, ndil dee teḡ rɔ dee'g ləm tɔ gə mbata lə Israelje lé ya.

Kinja tamɔd

²Mee ndəaje'g neelé Njesigəneā ula Juje pana: Gá tɔl mbal gá kiaje mba kinja ne tamɔd Israelje gɔl kára bəi.

³Juje tɔl mbal gá kiaje ndá yeḡ inja ne tamɔd Israelje dɔdərloo gá Aralot.

⁴Aa ooje, ginee gá ar Juje inja ne tamɔd dee lé ba nee: Koso-dəwje lai gá d'unda loo mee bee gá Ejiptə teḡ lé diḡgamje gá to gá njérɔje lai lé d'wəi kag-rəw'g dɔdilaloo'g, goo kunda gá d'unda loo mee bee gá Ejiptə teḡ lé.

⁵Koso-dəwje lai neelé d'inja tamɔd dee mbā ba d'unda loo mee bee gá Ejiptə teḡ bəi, ne deḡ lai gá d'oji dee kag-rəw'g dɔdilaloo'g goo kunda gá d'unda loo mee bee gá Ejiptə teḡ lé d'inja tamɔd dee el.

⁶Mbata Israelje njaa dɔdilaloo'g as ləb dee rɔ-sɔ, saar mba kar ginkoji dəwje gá to njérɔje lai gá d'unda loo mee bee gá Ejiptə teḡ lé d'udu guduru mbata deḡ d'ila ḡgonkoloji dɔ torndu Njesigəneā'g el. Gelee gá nee ba Njesigəneā lé man ne rəa gə mba kar bee gá yeḡ man rəa ar bɔ deeje gə mba kar síjeḡ lé d'a koo el, to bee gá mbà gə ubu təji to keneḡ yaḡ.

⁷ḡgan deeje ba yeḡ ar dee taa tor dee, ndá Juje inja tamɔd dee mbata deḡ to njəlal kinja tamɔd deeje mbata d'inja tamɔd dee loo gá d'aw rəbə lé el.

⁸Loo gá d'inja tamɔd dəwje neelé lai mbā ndá deḡ d'isi loo-si dee'g saar d'ar rɔ dee ər ya.

⁹Njesigəneā ula Juje pana: 'Bogəne m'ɔr ta rɔkul gá Ejiptə dɔ sí'g mbā. Gelee gá nee ba d'unda ne ri loo neelé lə Gilgal un kudee mee ndəa gən saar teḡ ne bogəne tɔ.

Pag gá dɔtar gá deḡ ra mee bee gá Kanā lé

¹⁰ Israelje d'isi Gilgal ndá, ndɔ dɔg-giree-sɔ mee naj'g neelé loo gá kàr a gə kur nanḡ ndá deḡ ra naj Pag mee ndag-loo gá Jeriko tɔ.

¹¹Bèlè gá njekorè goo ndɔ Pag lé deḡ d'usɔ kandə néje gá mee bee'g neelé ləm, gə muru gá lal əm-tiné ləma, gə kandə néje gá ndao ləm tɔ, deḡ d'usɔ néje neelé mee ndəa gá kára ba ya.

¹² Bèlè gá njekorè goo ndɔ Pag lé loo gá deɛ d'uso kandə néje gá mee bee'g neelé ndá muru gá ɪ dara lé gelee ngaŋ ar Israelje d'inga muru neelé gogo el nga ndá mee ləb'g neelé deɛ d'uso kandə néje gá mee bee gá Kanɔ nga.

ʼBé-njérɔje lə Njesigəneɔ teɛ dɔ Juje'g

¹³ Loo gá Juje teɛ mbɔr Jeriko'g dəb ndá yeɛ un kəmee gá tar oo ne diŋgam kára gá aar neɔ'g gə kiambas gá yeɛ ɔr solee'g jia'g. Yeɛ aw rəa'g dəjee pana: See i lé to gá kɔ sɪjeɛ əsé kɔ njəbaje lə sí wa.

¹⁴ Yeɛ ilá keneŋ pana: Wah! ma m'to bé-njérɔje lə Njesigəneɔ gá m'ree basinè bəi. Juje oso neɔ'g bəbərə dəb kəmee naŋg dəjee pana: See ta dɪ ba mbai ləm a kula kura ləa wa.

¹⁵ Yen nga bé-njérɔje lə Njesigəneɔ lé ula Juje pana: Tɔr markob ləi gɔli'g mbata loo gá i aar keneŋ lé to loo gá to gə kəmee. Ndá Juje ra togəbè ya tɔ.

Jujé 6

Taa gə Israelje taa Jeriko

¹ D'udu tarəwbee gá Jeriko ləm, d'ila pəgərə keneŋ nɔ Israelje'g ləm tɔ. Dəw kára kara unda loo teɛ raga el ləm, dəw kára kara andə keneŋ el ləm tɔ.

² Njesigəneɔ ula Juje pana: Aa oo, ma m'ya Jeriko gə mbai gá keneŋ gə bao-rɔje ləa jii'g.

³ Maji kar sí njaaje guguje dɔ bee-boo neelé seɪ njérɔje lai, njaaje guguje dəa gɔl kára. Seɪ a raje togəbè as ndɔ sí misɔ.

⁴ Njékinjanéməsje siri d'a kwa tɔtɔje siri gá ra gə gaji badə ji dee'g ba d'a njaa ne nɔ sɔduk-manrɔ'g. Tɔbəi ndɔ gá njekəm'g siri lé ndá seɪ a njaaje guguje dɔ bee lé as gɔl siri tɔ. Ndá njékinjanéməsje lé d'a kim tɔtɔje lé tɔ.

⁵ Tɔbəi loo gá d'a kim tɔtɔ gaji badə karee bar ləm, loo gá seɪ a kooje ndu tɔtɔ gá bar lé ləm tɔ ndá koso-dəwje lai d'a kɔr ndu dee gá tar kəm lul rɔ u-u-u. Togəbè ba ndògo-bɔrɔ gá gugu gir bee neelé a kunda naŋg rib ndá koso-dəwje lé nana kara a kandə mee bee'g dəa gá kédé njoroŋ.

⁶ Juje gá to ngolə Nun bar njékinjanéməsje ula dee pana: Unje sɔduk-manrɔ lé ndá maji kar njékinjanéməsje siri d'wa tɔtɔ gaji badje ji dee'g mba njaa ne nɔ sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneɔ lé.

⁷ Tɔbəi yeɛ ula koso-dəwje pana: Njaaje guguje gir bee-boo ndá maji kar njérɔje gá njékaw nɔ deeje'g gaŋg nɔ sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé.

⁸ Loo gá Juje ula koso-dəwje ta neelé mbɔ ndá njékinjanéməsje siri gá d'wa tɔtɔ gaji badje ji dee'g nɔ Njesigəneɔ'g lé d'ɔs njaa d'aw ləm, d'im tɔtɔje lə dee ləm tɔ. Ndá d'aw gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé goo dee'g tɔ.

- ⁹Njérɔje gá d'aw nɔ dee'g lé njaa nɔ njékinjanéməsje'd gá d'im tɔtɔje lé ləm, njérɔje gá njékudu goo deeje kara d'orè goo sɔduk-manrɔ lé ləm tɔ, loo gá d'aw njaa lé ndá d'im tɔtɔ ta-ta ya.
- ¹⁰Juje un ndia kédé togábè ar koso-dəwje neelé pana: Seɿ a lulje el ləm, seɿ a karje ndu sí ɓar kar dəw oo el ləma, seɿ a karje ta kára kara tee ta sí'g el ləm tɔ, saar ndəa gá m'a kula sí pana: Lulje ɓa. Bèe ɓa seɿ a kɔmje lul ɓəi.
- ¹¹Yen nga deɛ d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé njaa ne gugu ne dɔ ɓee-boo lé gɔl kára ya, gée gá gogo deɛ tel d'aw loo-si dee'g ndá to keneɲ d'ar loo àr.
- ¹²Juje ɿta gə ndɔ rad ar njékinjanéməsje d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé d'aw ne.
- ¹³Njékinjanéməsje gá siri gá d'wa tɔtɔ gaji badje ji dee'g nɔ sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneɔ lé njaa ne ləm, d'im tɔtɔje ləm tɔ. Njérɔje lé njaa nɔ dee'g ləm, njérɔje gá njékudu goo deeje kara d'orè goo sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé ləm tɔ. Deɛ njaa gə pa njaa lə tɔtɔje gá d'im ya.
- ¹⁴Ndɔ gá njekɔm'g joo lé deɛ njaa gugu dɔ ɓee-boo neelé gɔl kára ɓa tel d'aw loo-si dee'g ɓəi. Deɛ ra togábè as ndɔ dee misa.
- ¹⁵Ndɔ gá njekɔm'g siri lé deɛ d'ɿta gə ndɔ rad, loo gá loo to gɿdo-gɿdo ɓəi ndá deɛ njaa gugu dɔ ɓee-boo neelé to gá kédé ya ne as gɔl siri, mee ndəa gá kára neelé ya ɓa deɛ njaa gugu dɔ ɓee-boo neelé gɔl siri ɓəi.
- ¹⁶Njekɔm'g gɔl siri lə dee lé loo gá njékinjanéməsje d'im tɔtɔ ndá Juje ula koso-dəwje neelé pana: Ɔmje lul mbata Njesigəneɔ yɔ ɓee-boo neelé ji sí'g mbɔ ya.
- ¹⁷Bee-boo neelé gə néje lai gá to keneɲ lé seɿ a tuji deeje pugudu-pugudu gə goo ndukun lə Njesigəneɔ. Ne Rahab gá to kaiya-dené gə deɛ lai gá d'isi səa mee kəi'g nɔ'd lé seɿ a kyɔ deeje kəmba mbata yeɛ iya njétənlooje gá jee j'ula dee lé tɔ.
- ¹⁸Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g mbata néje lai gá seɿ a tujije pugudu-pugudu lé, mbata ɓó lé seɿ unje né gá kə m kar sí tujije pugudu-pugudu lé ndá seɿ a karje ndɔl wa dɔ loo-si Israélje ləm, a karje ta meekɔ oso dɔ dee'g ləm tɔ.
- ¹⁹Larnda gə larlɔr lai ləm, gə néje lai gá ra gə larkas gə larndul ləm tɔ lé d'a kunda dee gə kəmee mbata lə Njesigəneɔ ndá d'a kɔm dee mee kəi-nébaog lə Njesigəneɔ ya.
- ²⁰Yen nga koso-dəwje lé d'ɔm lul rɔ u-u-u ləm, njékinjanéməsje kara d'im tɔtɔ ləm tɔ. Loo gá koso-dəwje d'oo ndu tɔtɔ gá ɓar ndá deɛ d'ɔm lul rɔ u-u-u gə ndu dee gá boi ndá ndògo-bɔrɔ lé təd unda naɲg rib, koso-dəwje lé nana kara andə aw mee ɓee'g dəa gá kédé njoroɲ. Deɛ taa ɓee-boo neelé tɔ.
- ²¹Deɛ tuji néje lai-lai gá to mee ɓee'g neelé gə kiambas, diɲgamje gə denéje ləm, nɲanje gə ɓugaje ləma, maɲgje gə badje gə mulayèje-je kara ləm tɔ.

Juje yɔ Rahab kəmba

²²Juje ula njétanlooje gá joo gá d'aw tən loo mee bee'g neelé kédé lé pana: Awje mee kai'g læ kaiya-dené lé, aw teeje sɛa-yeɛ gə deɛ lai gá to keaje, to gá seɪ manje ne rɔ sí areeje lé tɔ.

²³Basaje gá njétanlooje lé d'andə kai læ Rahab ndá, deɛ tee sɛa gə bɔbeeje, gə keaje, gə ŋgakeaje, gə deɛ lai gá to keaje, deɛ tee gə njénojije læa lai d'aw sə dee d'ar dee d'isi gir loo-si Israélje'g.

²⁴Deɛ roo bee-boo neelé gə néje lai gá to keneɲ dula-dula. Nɛ larnda, gə larlɔr, gə néje lai gá ra dee gə larkas gə larndul lé d'ɔm dee mbuna nébaoje gá to mee kai'g læ Njesigəneɛ lé ya tɔ.

²⁵Rahab gá to kaiya-dené lé læm, gə njémeekəije læ bɔbeeje, gə deɛ lai gá to keaje læm tɔ lé Juje yɔ dee kəmba, yeɛ si kəmba mbuna Israélje'g, un kudee mee ndəa gən saar tee bɔgənè, mbata yeɛ iya njétanlooje gá Juje ula dee mba kar dee tən loo mee bee gá Jeriko lé tɔ.

²⁶Togábè ba Juje pata gə ndu man pana: Dəw gá a kɪ gɔl bee-boo gá Jeriko neelé gogo ndá, Ndɔl a kwa dəa nɔ Njesigəneɛ'g ya! Ndɔ gá yeɛ a tel kunda gelee gogo ndá ŋgondəree a kwəi læm, Ndɔ gá yeɛ a gɔl tarəbeeje kara ŋgonee gá rudu a kwəi læm tɔ.

²⁷Togábè ba Njesigəneɛ nai ne gə Juje ar neɛ oso ne gə loo-loo mee bee'g lai ya.

Jujé 7

Kaiya ra Akan gə bɔ nérea gá ɔs tɛa'g

¹Israélje d'al ta ta godndu gá wɔji dɔ néje gá kəm kar dee tuji dee pugudu-pugudu'g lé. Akan gá to ŋgolə Karmi, gá to ŋgolə Jabdi, gá to ŋgolə Jera, gá to gá ginkoji'g læ Juda lé odo néje gá kəm karee tuji dee pugudu-pugudu lé. Togábè ba ar oŋg læ Njesigəneɛ ɪ ne sɛa pu dɔ Israélje'g tɔ.

²Juje ula diŋgamje ar dee d'ɪ Jeriko d'aw par gá Ai gá to mbɔr Bet-Aben gá to par gá loo gá bər læ Betel. Yeɛ ula dee pana: Aw tənje loo mee bee'g neelé ooje. Ndá diŋgamje neelé d'aw tən loo mee bee gá Ai lé ya tɔ.

³Deɛ tel ree rɔ Juje'g d'ulá pana: To kəm kar njérɔje lai d'aw keneɲ el, lé diŋgamje gá d'as tɔl-dɔg loo-joo (2.000) əsé munda (3.000) ba ya kara d'a kaskəm dum dɔ njé gá Ai, maji kari jɔg njérɔje lai kari ba el, mbata njé gá Ai to gá lam ba boo bula el.

⁴Togábè ba diŋgamje tɔl-dɔg loo-munda (3.000) jén bèe d'ɔd d'aw ya nɛ deɛ tel d'ai nɔ dəwje gá Ai'g.

⁵Njé gá Ai tɔl dee as dəwje rɔ-munda-gir-dee-misɔ jén bèe, deɛ tuba goo dee un kudee tarəwbee'g saar tee Sebarim ndá deɛ tɔl dee loo-suru-ɖum gá nanɲ'd læ dee. Dəwje neelé meɛ dee ila kas ar meɛ dee təd mán tɔ.

- ⁶Juje wa kubu rəa'g haq til ndá yeɛ rəm bəbərə oso dəb kəmee naŋ nɔ sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneɔ'g saar ar kàr andə, yeɛ ləm, gə ɲgatɔgje lə Israel ləm tɔ, tɔbəi deɛ saa naŋ d'ɔm dɔ deɛ'g tɔ.
- ⁷Juje pana: Ai-i Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ, see gelee ban ba i ar koso-dəwje neelé gaŋg baa gə Jurde gə mba kyə sí ji Amɔrje'g gə mba tuji sí ne bəe wa. Ɔi, lé jeɛ n'gər bəe ndá si sí gə kel tura-baa gə Jurde maji unda ree si lə sí gə nee ya!
- ⁸Ɔi Mbaidɔmbaije, see ta dɪ ba m'a pa loo gə Israelje tel gir deɛ d'ila d'ar njəbaje lə deɛ nee bəi wa.
- ⁹Kanaje gə deɛ lai gə d'isi mee bəe'g neelé d'a koo taree ndá d'a ree kaj dɔ sí sub ləm, d'a kar ri sí udu bɔ dɔ naŋg nee ləm tɔ. Ɔga see dɪ ba i a ra mba kar boo-riɓar lai to ne bəi wa.
- ¹⁰Njesigəneɔ ula Juje pana: Uba naŋg ɪta! See gelee ban ba i dəb kəmi naŋg saar-saar bəe wa.
- ¹¹Israelje ra kaiya, deɛ d'al ta ta ndukun'g ləm gə m'un m'ar deɛ lé ləm, deɛ d'odo néje gə kəm karee tuji deɛ pugudu-pugudu lé ləm, deɛ bogo néje ləm dɔ deɛ ləma, deɛ d'iya néje neelé mee nékodoje'g lə deɛ ləm tɔ.
- ¹²Gelee gə nee ba Israelje d'askəm kəs ne njəbaje lə deɛ rəw el gə mbəa, d'a tel gir deɛ kila kar njəbaje lə deɛ mbata ndɔl wa dɔ deɛ, bó lé seɪ tujije né gə kəm tuji pugudu-pugudu mbuna sí'g el ndá m'a nai sə sí gogo el ɲga.
- ¹³Ɔta ndá ɔr koso-dəwje neelé unda deɛ gə kəmee. I a pana: Maji kar sí saŋgje rɔ sí gə mba ndɔ gə bələ mbata lə Njesigəneɔ, Ala lə Israelje pa bəe pana: Né gə kəm tuji pugudu-pugudu to mbuna sí-seɪ Israelje'g, seɪ a kasjekəm kəsje njəbaje lə sí rəw el saar mba kar sí ɔrje né gə kəm tuji pugudu-pugudu neelé mbuna sí'g ba.
- ¹⁴Seɪ a reeje gə ndɔ gə goo ginkojije lə sí lə sí, ndá ginkoji gə Njesigəneɔ a tɔji sí lé a ree gə goo gel-bɔje ləa-ləa ləm, tɔbəi gel-bɔje gə Njesigəneɔ a tɔji sí lé d'a ree gə goo ginkoji dəwje kára kára ləm tɔ.
- ¹⁵Yeɛ gə d'a teɛ dəa'd gə dəw gə un né gə kəm karee tuji pugudu-pugudu lé d'a rée, yeɛ ləm, gə néje lai gə to keɔ-yeɛ ləm tɔ mbata kuba gə yeɛ uba ta manrɔ lə Njesigəneɔ yɔ ra ne né gə to keɔji kəm ra el mbuna Israelje'g lé.
- ¹⁶Juje ɪta gə ndɔ rad, tɔbəi yeɛ ar Israelje ree gə goo ginkojije lə deɛ lə deɛ ndá deɛ teɛ dɔ ginkoji Judaje'g.
- ¹⁷Yeɛ ar gel-bɔje lə Juda rəm pər ndá deɛ teɛ dɔ gel-bɔje'g lə Jera. Yeɛ ar gel-bɔje lə Jera rəm pər gə goo kəije lə deɛ ndá deɛ teɛ dɔ Jabdi'g.
- ¹⁸Yeɛ ar gel-bɔje lə Jabdi ree gə dəwje ləa kára kára ndá deɛ teɛ dɔ Akan'd gə to ɲgolə Karmi, gə to ɲgolə Jabdi, gə to ɲgolə Jera, gə to ginkoji lə Juda tɔ.
- ¹⁹Juje ula Akan pana: Ɔgonəm, ula rənduba dɔ Njesigəneɔ, Ala lə Israelje'g ləm, ɪla riɓar dəa'g ləm tɔ. Tɔbəi ulam né gə i ra bó iya səm dəa el.

²⁰Akan ila Juje keneḡ pana: Tɔgəro ya, ma m'ra kaiya m'os ne ta lə Njesigəneḡ, Ala lə Israelje rəw ndá aa oo, néram gə m'ra ba nee:

²¹Mee nébanroḡe'g lé ma m'oo kubu gə boi yul gə bɪ maji gə d'ɪ ne bee gə Sineyar ləm, gə larnda tɔl-joo (200) ləma, gə rəm-larlər gə kwɔi ləa as ges nékwɔji kwɔi-lə-né ləm tɔ, m'ar kəm əɪ dɔ dee'g ndá m'odo dee, ma m'dubu dee nanḡ dan mee kəi-kubu'g ləm tɔbəi m'ar larnda to gel dee'g bər tɔ.

²²Juje ula dəwje ar deḡ d'aj d'aw mee kəi-kubu'g lé, ndá aa ooje, d'ingə néje gə Akə iya dee mee kəi-kubu'g ləa ləm, d'ingə larnda gel dee'g ləm tɔ.

²³Deḡ d'odo dee mee kəi-kubu'g neelé d'aw ne rɔ Juje'g ləm, gə rɔ Israelje'g lai ləm tɔ ndá d'om dee nɔ Njesigəneḡ'g.

²⁴Juje gə Israelje lai səa nḡ'd d'wa Akan, ḡgolə Jera ləm, d'odo larnda gə kubu gə boi yul, gə rəm-larlər ləm, d'wa ḡgalə Akan gə diḡgam gə njé gə dené, gə maḡje ləa, gə mulayèje-je ləa, gə badje ləa ləma, d'odo kəi-kubu ləa gə néje lai gə to keḡ ləm tɔ, ndá d'aw sə dee mee wəl-loo gə ria lə Akər.

²⁵Juje pana: See gelee ban ba i ar ta meeko oso dɔ sí'g bée wa. Njesigəneḡ a kar ta meeko oso dɔi'g bɔgənè. Ndá Israelje lai tilá gə kəri-ər. Deḡ tila dee gə kəri-ər ləm, roo dee ləm tɔ.

²⁶Tɔbəi deḡ daa kəri-ərje dɔ nḡ'd sururu dɔ Akə'g d'aree to un kudee mee ndəa gən saar teḡ bɔgənè tɔ. Bée ba Njesigəneḡ ar goo oḡ ləa gə nuḡga kəd-kəd lé yɔr ne. Gelee gə nee ba deḡ d'unda ne ri loo neelé lə wəl-loo lə Akər saar teḡ ne mee ndəa gən tɔ.

Jujé 8

Taa gə Israelje taa bee gə Ai

¹Njesigəneḡ ula Juje pana: Bəl el ləm, unda bala el ləm tɔ. Uba nanḡ ita, om njérɔje lai dɔi'g aw rɔ ne gə njé gə Ai. Oo, mbai gə Ai, gə dəwje ləa ləm, gə bee-boo ləa gə beeko ləa ləm tɔ lé m'ya dee jii'g ya.

²I a ra gə Ai gə mbai gə keneḡ to gə i ra ne gə Jeriko gə mbai gə keneḡ bée ya tɔ. Nə seɪ a ḡgəmje nébanro gə da-kulje gə mbata lə sí-seɪ. Maji kari ar njérɔje d'aw d'iya rɔ dee gir bee'g ba.

³Togəbè ba Juje ita gɔl dɔ rəa gə njérɔje gə mba kaw rɔ ne gə njé gə Ai tɔ. Yee mbər bao-rɔje tɔl-dɔg-loo rɔ-munda (30.000) ar dee d'od d'aw loondul'g,

⁴tɔbəi yee un ndia ar dee togəbè pana: Ooje maji, seɪ a kiyaje rɔ sí gir bee-boo'g neelé gə goo ḡgəɪ, seɪ a síje əw gə bee neelé el ləm, seɪ lai a kisije dɔ kəji sí'g kəgəgə ləm tɔ.

⁵Nə jeḡ gə dəwje lai gə d'aw səm nḡ'd lé j'a kaw pər gə bee-boo'g ḡga ba, loo gə d'a kunda loo teḡ mba tila kəm sí ndá j'a kai nɔ dee'g to gə jeḡ j'aj ne nɔ dee'g kédé lé bée ya tɔ.

- ⁶D'a tuba goo sí saar loo gé j'a ndor dee kar dee d'iyá bee-boo neelé əw mbata d'a pana: Deę d'ai nọ sí'g to gé d'ai ne nọ sí'g kédé lé. Togábè ba j'a kai nọ dee'g bée ya.
- ⁷Bèe ba seı a kije loo-kiya-rɔ sí'g teeje raga ndá seı a taaje bee-boo gé Njesigəneę, Ala læ sí yá ji sí'g lé tɔ.
- ⁸Loo gé seı a taaje bee-boo neelé mbá ndá seı a réeje gə pər læm, a raje to gé Njesigəneę pa ne taree lé læm tɔ, yee neelé ba to ndukun, gé ma m'un m'ar sí ya.
- ⁹Juje ar dee d'ɔd d'aw ndá d'aw d'iyá rɔ dee gə goo ngəı pə Betel gə Ai'g, par gé dɔ-gó læ bee gé Ai. Ne loondul'g neelé Juje to mbuna njérɔje'g ya.
- ¹⁰Bèlè gə ndɔ rad ndá Juje ıta aw tən njérɔje lé, tɔbəi yeę gə ngatɔg Israelje d'ɔr nọ dee mba kaw rɔ ne gə njé gé Ai tɔ.
- ¹¹Njérɔje lai gé d'aw səa lé d'ı d'aw pər gé mbɔr bee-boo'g neelé, loo gé deę teę ta bee-boo'g neelé ndá deę d'wa loo-si dee par gé kel dɔgel læ Ai, d'ar wəl-loo gang dee-deę gə bee-boo neelé dana.
- ¹²Juje mbər njérɔje tɔl-dɔg-loo-mi (5.000) jén bée, ar dee d'aw d'iyá rɔ dee pən Betel gə Ai'g, par gé kel dɔ-gó læ bee-boo neelé.
- ¹³Loo gé njérɔje lai d'aar loo-kaar dee'g kəgəgə par gé kel dɔgel læ bee-boo lé læm, gə deę gé d'iyá rɔ dee d'isi par gé kel dɔ-gó læ bee-boo neelé mbá læm tɔ ndá loondul'g neelé Juje aw to mee wəl-loo'g lé.
- ¹⁴Loo gé mbai gé Ai oo Israelje bée ndá njé gé Ai d'ıta gə ndɔ rad gə tɔg dee, tɔbəi deę d'unda loo teę d'aw tila kəm Israelje gə mba rɔ sə dee tɔ. Mbai lé gə koso-dəwje læa lai d'aw par gé loo gé wɔji dɔ ndag-loo'g ne ta læ dee gé d'iyá rɔ dee gir bee-boo'g gə mba gang gel dee lé deę gər el.
- ¹⁵Juje gə Israelje lai ra to gé læ né gé njé gé Ai d'a gə dum dee bée ndá deę d'ai gə rəw gé aw gé dɔdilaloo'g bée.
- ¹⁶Yen nga koso-dəwje lai gé d'isi mee bee-boo'g neelé mbɔ dɔ ną gə mba tuba goo dee. Deę tuba goo Juje ndá d'yá bee-boo læ dee gə kuree dɛgəse.
- ¹⁷Mee bee gé Ai gə Betel lé dıngam kára kara gé lal tuba goo Israelje lé godo. Deę d'yá tarəw bee-boo neelé tag ndá deę tuba goo Israelje tɔ.
- ¹⁸Njesigəneę ula Juje pana: Ula niŋga gé to jii'g ndiŋ par gé dɔ bee-boo gé Ai mbata m'a gə kyá jii'g nga. Ndá Juje ula niŋga gé to jia'g lé ndiŋ gé dɔ bee-boo gé Ai ya tɔ.
- ¹⁹Loo gé yeę ula jia ndiŋ lé ndá njérɔje gé d'iyá rɔ dee lé d'unda loo mee loo-si dee'g kalaŋ teę, deę d'andə mee bee-boo'g læm, deę taa bee-boo neelé læma, deę d'ɔs rɔ dee bad gə mba tila pər keneŋ læm tɔ.

20 Njé gá Ai lé loo gá deę kel goo dee d'oo sa pər bee-boo gá uba ɲɔɔg-ɲɔɔg par gá dara ndá d'oo loo kára kara mba kaj̄ kaj̄i rɔ dee keneɲ el ɲga. Mbata njérɔje gá d'aj̄ par gá dɔdilaloo'g lé d'ɔs dɔ dee tel mba rɔ gə deę gá tuba goo dee lé.

21 Mbata Juje gə Israelje lai d'oo to gá njérɔje gá d'iya rɔ dee lé taa bee-boo mbə ləm, d'oo sa pər bee-boo gá uba ɲɔɔg-ɲɔɔg ləm tɔ ndá deę d'ɔs dɔ dee tel rɔ gə njé gá Ai tɔl dee ne.

22 Njérɔje gá raɲg d'unda loo mee bee-boo'g neelé teę tila kəm dee ndá Israelje gugu dɔ njé gá Ai sub. Israelje tɔl dee ar dəw gá si kəmba əsé yeę gá njekaj̄ teę ta yoo'g kára kara godo,

23 ne deę d'wa mbai gá Ai lé kəmba d'aw səa rɔ Juje'g.

24 Loo gá Israelje tɔl njé gá Ai lai mee wala'g əsé mee dɔdilaloo'd gá deę tuba dee keneɲ d'ar dee d'wəi yoo-kiambas mbə ndá Israelje lai tel ree rɔ bee gá Ai tujee gə kiambas tɔ.

25 Bula lə diɲgamje gə denéje gá Ai lai gá tɔl dee mee ndəa'g neelé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-dɔg-gir-dee-joo (12.000).

26 Ji Juje gá ula gə ɲiɲga par gá tar lé yeę rəm ne el saar deę tuji dəwje gá Ai lai pugudu-pugudu ba.

27 Ne Israelje ɲgəm da-kulje gə nébanrɔje lə bee-boo neelé gə goo ndukun gá Njesigəneə un ne ndia ar Juje lé.

28 Juje roo bee-boo gá Ai dula-dula aree tel to dɔ nduba saar teę mee ndəa gən.

29 Deę naə mbai gá Ai kəm kag'd d'aree to keneɲ saar kàr andə. Loo gá kàr andə mbə ndá Juje un ndia mba kar dee d'ɔr ninee kəm kag'd tɔbəi deę d'ila ninee lé tarəwkɔg'd lə bee-boo lé ndá deę daa kəri-ərje dɔ nɔ'd dəa'g sururu d'aree to keneɲ un kudée mee ndəa gən saar teę bogəne tɔ.

Tura godndu dɔ mbal gá Ebal

30 Yen ɲga Juje ra loo-nékinjaməs ar Njesigəneə, Ala lə Israelje dɔ mbal gá Ebal,

31 to gá Moyis, kura lə Njesigəneə un ne ndia ar Israelje ləm, to gá ndaɲg ne taree mee maktub godndu gá kə Moyis lé ləm tɔ. Loo-nékinjaməs neelé yeę ra gə kər mbalje gá kari ba gá lal tɔl dee gə tina tɔ. Loo-nékinjaməs neelé deę d'inja nékinjanéməsje gá kə roo kar Njesigəneə keneɲ ləm, deę d'inja nékinjanéməsje gá kə kəm nɔ'd keneɲ ləm tɔ.

32 Lée'g neelé ba Juje ndaɲg ta godndu gá Moyis ndaɲg taree lé dɔ kər mbalje'g kəm Israelje'g lé.

33 Israelje lai ləm, gə ɲgatɔgje lə dee ləm, gə njékaa dɔ deeje ləma, gə njégaɲ-rəwtaje lə dee ləm tɔ lé, d'ar tar mbər sɔduk-manrɔ'g nɔ njékinjanéməsje'd gá to Ləbijje gá d'odo sɔduk-manrɔ lə Njesigəneə lé, dəw-dɔ-beeje gə Israelje nɔ'd d'ar keneɲ, d'ar ges deeje d'ar mbər mbal gá Garijim ləm, ges deeje gá raɲg d'ar

mbor mbal gé Ebal ləm tɔ, gə goo ndukun gé Moyis, kura lə Njesigəneə un ar dee kédé lé gə mba karee tɔr ndia dɔ koso-dəwje gé Israel'g.

³⁴Gée gé gogo Juje tura ta godnduje lai, ndutɔrje gə ta ndɔlje gə goo taje lai gé ndaŋ mee maktub godndu'g lé tɔ.

³⁵Taje lai gé Moyis un ndia dɔ'g lé Juje tura kəm koso-dəwje gé Israel lai, kəm denéje, gə ŋganje, gə dəw-dɔ-beeje'd gé njaa mbuna dee'g ləm tɔ lé bó ta kára kara gé yee lal tura lé godo ya.

Jujé 9

Goso lə njé gé Gabao

¹Loo gé d'oo sor néje neelé ndá mbaije lai gé d'isi kel tura-baa gé Jurdeḡ gé nee, deḡ gé d'isi dɔ mbalje'g əsé wəl-looje'g əsé kaar koŋgo baa-boo-kad gé boi njal tee mbor bee gé Liba lé gé to Hetje ləm, gə Amɔrje ləm, gə Kanaje ləm, gə Peresje ləm, gə Hebje ləma, gə Yebusje ləm tɔ lé

²d'om nɔ'd sad gə ndu dee gé kára ba gə mba kaw rɔ gə Juje gə Israelje.

³Ne njé gé Gabao lé loo gé d'oo ta né gé Juje ra gə Jeriko gə Ai ndá,

⁴deḡ ra goso d'om nɔ rəbə gə néso gé kɔ sɔ njaa ne rəbə ji dee'g. Deḡ d'odo bar bɔl kəm néje dɔ mulayèje-je'g lə dee ləm, gə bɔl ndarje gé kɔ kəm mán-nduú gé mɔ keneḡ gé d'inja bərəŋ-bərəŋ ba tel d'ur dee gogo ləm,

⁵d'ula ŋgisi négɔlje gé d'ur gɔl dee'g ləma, gə ŋgisi kubuje rɔ dee'g ləm tɔ, nésoje lai gé to rɔ dee'g lé to bina gé d'ila gé tudu kurum-kurum ləm, gə yee gé to bumeje ləm tɔ.

⁶Deḡ d'aw rɔ Juje'g loo-siée'g Gilgal, tɔbɔi d'ulá yee gə Israelje lai pana: Jee lé j'i bee gé əw'g. Basinè maji kar sí omje sə sí nɔ'd.

⁷Njé gé Israel d'ila Hebje neelé keneḡ pana: Banelə seɔ sɔje mbuna sí'g nee, ŋga see jee j'a kəm sə sí nɔ'd to gé ban wa.

⁸Deḡ d'ula Juje pana: Jee n'toje kuraje lai. Juje tel dəji dee pana: See seɔ toje naje wa. Esé see jje ra wa.

⁹Deḡ d'ilá keneḡ pana: Kuraje lai d'i bee gé əw yaḡ mbata nɔ ri Njesigəneə, Ala lai gé oso lé, mbata j'ooje ta gé wɔji dəa ləm, gə néje lai gé yee ra Ejiptə ləm,

¹⁰ gə né gé yee ra gə mbaije lə Amɔrje gé joo gé d'isi kel tura-baa gé Jurdeḡ gé nu gé ri dee lə Sihon, mbai gé Esbon, gə ɔg, mbai gé Basan, gé si Astarot ləm tɔ.

¹¹Ŋgatɔgje lə sí gə koso-dəwje lai gé d'isi mee bee'g lə sí lé d'ula sí pana: Maji kar sí odoje nésoje gé kɔ sɔ njaa ne rəbə ji sí'g awje aw tilaje ne kəm dee ndá a kula deeje pajena: Jee n'toje kuraje lə sí, basinè maji kar sí omje sə sí nɔ'd.

- 12**Aa ooje, muru læ sí ba nee, loo gé j'í ne mee kai'g læ sí mee ndæa gé j'í gə mba ree rə sí'g lé yee to gə loo nuŋga bæi, ne basinè yee tudu kurum-kurum læm, gə to gé bumeje læm tɔ.
- 13**Bəl ndarje gé kə mán-nduú gé j'om né keneŋ neelé ya kara to gé sigi ya bæi ne aa ooje, basinè d'inja bərəŋ-bərəŋ mbə, kubuje læ sí gə négɔlje læ sí kara ŋgisi gə mbata læ rəw-kaw sí gé əw yaə lé.
- 14**Koso-dəwje gé Israel lé taa ges nésoje læ dee ne deę dəji Njesigəneə ta né gé kəm ra sə dee el.
- 15**Juje wa dee gé rəa'g læm, om sə dee nə'd mba kyə dee kar dee d'isi kəmba læma, njékaa dɔ koso-dəwje kara manrɔ dee d'ar dee læm tɔ.
- 16**Ndɔ munda goo ndɔ kəm nə'd læ dee lé Israelje d'oo to gé deęje neelé to njéboatabeeje læ dee gé d'isi mbuna dee'g neelé ya.
- 17**Mbata loo gé Israelje d'od d'aw ndá ndɔ gé njekəm'g munda ba ya deę teę bee-booje'g læ dee, bee-booje læ dee lé ri dee læ Gabaɔ, gə Kepira, gə Beerot gə Kirjat-Yearim,
- 18**Ne deę tɔl dee el mbata kédé lé njékaa dɔ koso-dəwje lé manrɔ dee gə ri Njesigəneə, Ala læ Israelje gə mba kyə dee kar dee d'isi kəmba. Ne koso-dəwje lai lé jém ta gə ŋgan gwɔs dee d'im ne njékaa dɔ deęje neelé.
- 19**Njékaa dɔ deęje lai d'ula koso-dəwje lai pana: Kédé lé jeę manje rɔ sí gə ri Njesigəneə, Ala læ Israelje j'ar dee ndá basinè j'askəm kəɔje rɔ dee el ŋga.
- 20**Ne aa ooje, né gé j'a gə raje sə dee ba nee: J'a kyə deęje kar dee d'isi kəmba ya gə mba kar ŋg læ Njesigəneə oso dɔ sí'g gə mbata læ man gé jeę manje rɔ sí j'ar dee lé el.
- 21**Njékaa dɔ deęje d'ula dee pana: D'a si kəmba ya. Ne deę tel to njétuga-kagje gə njéto-manje mbata læ koso-dəwje lai to gé njékaa dɔ deęje d'ula dee lé bəe ya tɔ.
- 22**Juje ula kula ɓar dee dəji dee togəbè pana: See gelee ban ɓa seɟ suje kəm sí kédé pajena: Jeę j'isije əw sə sí ne basinè seɟ síje mbuna sí'g nee wa.
- 23**Basinè ndɔl wa dɔ sí mbə ndá kula ɓər a kər dɔ sí'g el ŋga. Seɟ a toje njétuga-kagje læm, gə njéto-manje læm tɔ mbata læ kai-kubu-si-Ala læm ya.
- 24**Deę d'ila Juje keneŋ pana: Dəwje ndaji ta d'ar kuraje læi d'oo ndukun gé Njesigəneə, Ala læi ar Moyis gé to kura læa mba kyə bee neelé lai ji sí'g læm, gə mba tuji deę lai gé d'isi keneŋ nɔ sí'g læm tɔ ndá ree læ sí neelé om ɓəl-boo dɔ sí'g mbata kwəi gé j'a gə kwəi lé: gelee gé nee ɓa jeę n'raje ne sə sí bəe gə mbəa.
- 25**Ne basinè lé jeę j'isije mee jii'g ŋga. Maji kari ra sə sí né gé məəi ndigi ra ya.
- 26**Juje ra sə dee to gé yeę wəji ne mée'g lé, yeę ɔr dee ji Israelje'g ɓó yə loo ar dee tɔl dee el,

²⁷ne un kudee mee ndəa'g neelé yee wəji-kwəji kar dee tel to njétuga-kagje gə njéto-manje gə mbata lə koso-dəwje ləm, gə mbata lə loo-nékinjaməs lə Njesigəneə mee loo gə Njesigəneə a gə kər kəmee bəi ləm tɔ, yee ba deę ra togəbè saar teę ne mee ndəa gən.

Jujé 10

Juje dum dɔ Amərje

¹Loo gə Adoni-Sedek, mbai gə Jerusalem oo to gə Juje taa bée gə Ai tujee pugudu-pugudu ləm, oo to gə yee ra gə Ai gə mbai gə keneŋ to gə yee ra gə Jeriko gə mbai gə keneŋ ləma, oo to gə njé gə Gabaɔ d'ɔm nɔ'd gə Israelje d'isi ne mbuna dee'g ləm tɔ ndá,

²bəl-boo undá badə ganjee, mbata Gabaɔ lé to bée-boo gə boi yaɔ kára mbuna bée-booje gə lə mbaije ləm, boi yaɔ unda bée-boo gə Ai kara ləma, ar diŋgamje lai gə d'isi keneŋ to gə bao-rɔje ləm tɔ.

³Togəbè Adoni-Sedek, mbai gə Jerusalem ula kula rɔ Hoham, mbai gə Ebrɔ ləm, gə rɔ Piream, mbai gə Jarmut ləm, gə rɔ Japia, mbai gə Lakis ləma, gə rɔ Dəbir, mbai gə Eglɔ ləm tɔ pana:

⁴Gə reeje rɔm'g, ree laje səm mba kar sí j'aw n'ɔje gə njé gə Gabaɔ mbata deę d'ɔm nɔ'd gə Juje gə Israelje tɔ.

⁵Yen ŋga mbaije lə Amərje gə mi gə to mbai gə Jerusalem ləm, gə mbai gə Ebrɔ ləm, gə mbai gə Jarmut ləm, gə mbai gə Lakis ləma, gə mbai gə Eglɔ ləm tɔ lé, mbɔ dɔ nɔ ndá d'aw gə njérɔje lə dee nɔ'd lai, deę ree d'isi mbər Gabaɔ'g ndá d'ubá naŋg bus rɔ səa tɔ.

⁶Njé gə Gabaɔ d'ula kula rɔ Juje'g loo-siée'g Gilgal d'ulá pana: Maji kari uba kuraje lai ya deę gə goo ŋgalee el ləm, ɔ kalaŋ gə tɔgi ree rɔ sí'g taa sí ɔm sí tar la ne sə sí ləm tɔ, mbata mbaije lə Amərje lai gə d'isi kaar mbal'g lé d'unda siŋga dee nɔ'd rɔ sə sí.

⁷Léegəneeya Juje ɔ Gilgal gə njérɔje lai ləm, gə bao-rɔje lai ləm tɔ ndá d'ɔd d'aw.

⁸Njesigəneə ula Juje pana: Bəl dee el mbata m'ɔm dee jii'g yəg mbɔ ndá dəw kára kara dan dee'g a kaar gəs nɔj'g el.

⁹Juje ɔ Gilgal loondul'g njaa saar teę dɔ dee'g wai.

¹⁰Ndá Njesigəneə sané dee kad-kad nɔ Israelje'g, ar Israelje tɔl dee bula mbər Gabaɔ'g ləm, tuba goo dee gə rəw gə aw gə Bet-Oron ləma, dum dɔ dee saar teę ne Ajeka gə Makéda ləm tɔ.

¹¹Loo gə d'isi d'ai nɔ Israelje'g teę ne loo-suru-dum'g lə bée gə Bet-Oron ndá Njesigəneə tila dee gə kwəjije gə boi-boi gə d'ɔ dara saar ndá deę d'wəi ne lai ya mee bée gə Ajeka, deę gə d'wəi yoo-kwəji lé bula d'unda deę gə Israelje tɔl dee gə kiambas tɔ.

12Mee ndəa gó Njesigəneə ɔm Amərje ji Israelje'g lé Juje ula Njesigəneə ta kəm Israelje'g pana: I kàr lé aar naŋg dɔ bee gó Gabaɔ bèe ba ləm, I nai kara aar naŋg wəl-loo gó Ajalon bèe ləm tɔ.

13Yen nga kàr lé aar naŋg ləm, nai kara ya goo kai tar læa ləm tɔ saar ar ginkoji dəwje neelé dal ba læ dee rɔ njébaɔje'g læ dee. Ta neelé see ndaŋg taree mee maktub'g læ Njéra nédanaje el wa, kàr lé aar naŋg dan dara'g dana bab bó ɔs rəa bad gə mba kandə el, saar nai lam karee as ndɔ kára doŋgɔ.

14Ndɔ gó Njesigəneə oo ndu dəw togəbè lé d'oo garee kédé el ləm, gə gogo el ləm tɔ mbata Njesigəneə nja rɔ mbata læ Israelje.

15Gée gó gogo Juje gə Israelje lai tel d'aw loo-si dee'g Gilgal tɔ.

Juje tɔl mbaije gó mi lé

16Mbaije gó mi lé d'ai d'iya rɔ dee mee bolè mbal gó Makéda.

17D'ula Juje taree pana: Mbaije gó mi lé d'iya rɔ dee mee bolè mbal gó Makéda.

18Juje pana: Nduburuje biri mbalje aw uduje ne ta bolè mbal lé ndá undaje dəwje keneŋ mba kar dee ŋgəm ta dee.

19Nɛ seɔ lé, tubaje goo njébaɔje læ sí lé boo aarje naŋg el ləm, gaŋgje gel dee bó, yaɔje loo ar deeje d'andə mee bee-booje'g læ dee el mbata Njesigəneə, Ala læ sí yaɔje ji sí'g mba.

20Loo gó Juje gə Israelje tɔl dee bula dum dɔ dee gə nɔ mba ndá deɔ gó d'askəm kai kaw mba kaiji rɔ dee lé d'ai d'uru mee bee-booje gó ndògo-bɔrɔ gugu dɔ dee sub ndá,

21Israelje lai tel ree gə loo-kulee ləm rɔ Juje'g loo-si dee'g Makéda, ar dəw kára kara teɔ təa ila dɔ Israelje'g bèe el nga.

22Yen nga Juje pana: Ɔrje ta bolè mbal arje mbaije gó mi neelé d'unda loo teɔ raga ndá reeje sə dee rəm'g nee.

23Deɔ ra togəbè ya, mbaije gó mi gó d'ar dee d'unda loo mee bolè mbal'g teɔ raga gó deɔ ree sə dee rəa'g lé ba nee: mbai gó Jerusalem ləm, gə mbai gó Ebrɔ ləm, gə mbai gó Jarmut ləm, gə mbai gó Lakis læma, gə mbai gó Eglɔ ləm tɔ.

24Loo gó deɔ ree gə mbaije neelé nɔ Juje'g mba ndá Juje bar dəwje gó Israel lai ba ula bé-njérɔje gó d'aw səa nɔ'd lé pana: Rəmje gó kédé nee ndá tilaje gɔl sí gwɔb mbaije'g neelé. Togəbè ba deɔ rəm pər gó rɔ dee'g tila gɔl dee gwɔb mbaije'g lé tɔ.

25Juje ula dee pana: Bəlje el ləm, undaje bala el ləm tɔ, waje rɔ sí kɔgərɔ ləm, waje diŋgam mee sí'g ləm tɔ, mbata yee gó bèe ba Njesigəneə a ra gə njébaɔje læ sí lai gó seɔ a gə rɔje sə dee lé.

26Gée gó gogo ndá Juje kunda dee tɔl dee, tɔbəi yeɔ na nin dee kəm kagje'g mi ar dee to keneŋ saar kàr andə.

27Loo gá kàr a gá kandə lé Juje un ndia gá mba kar dee tɔr nin dee kəm kagje'g ndá d'ɔm dee mee bolè mbal gá deɛ d'iya rɔ dee keneɲ kédé lé tɔbəi d'udu ta bolè mbal gá biri mbalje gá to keneɲ un kudee mee ndəa gən saar teɛ bogənè.

Juje taa bee-booje gá to par gá dɔkɔl lé

28Mee ndəa'g neelé Juje rɔ gá bee gá Makéda gá kiambas ba taa ne, yeɛ tɔl mbai gá keneɲ ləm, gá koso-dəwje lai gá d'isi keneɲ ləma, yeɛ tuji ne bee-boo neelé pugudu-pugudu ləm tɔ, yeɛ yɔ loo ar dəw kára kara teɛ aɪ aw el ndá yeɛ ra gá mbai gá Makéda to gá yeɛ ra ne gá mbai gá Jeriko lé bèe tɔ.

29Juje gá Israélje lai d'ɪ Makéda d'aw Libna ndá d'ur dɔ njé gá Libna'g gá rɔ.

30Njesigəneɔ yɔ Libna gá mbai gá keneɲ ji Israélje'g ar dee rɔ səa gá kiambas tuji bee-boo ləm, gá deɛ lai gá d'isi keneɲ pugudu-pugudu ləm tɔ, yeɛ yɔ loo ar dəw kára kara teɛ aɪ aw el ndá yeɛ ra gá mbai gá keneɲ to gá yeɛ ra ne gá mbai gá Jeriko lé bèe tɔ.

31Juje gá Israélje lai d'ɪ Libna d'aw Lakis, deɛ d'wa loo-si dee ta bee'g neelé ba d'ur dəa'g gá rɔ bəi.

32Njesigəneɔ yɔ Lakis ji Israélje'g ar dee taa mee ndɔ gá njekəm'g joo ndá deɛ tuji bee-boo neelé gá deɛ lai gá d'isi keneɲ pugudu-pugudu gá kiambas to gá deɛ ra ne gá Libna bèe ya tɔ.

33Togábè ba Hɔram, mbai gá Gejer ɪ aw gá mba la gá njé gá Lakis. Juje dum dəa-yeɛ gá dəwje ləa ləm, yɔ loo ar dəw kára kara aɪ aw el ləm tɔ.

34Juje gá Israélje lai d'ɪ Lakis d'aw Eglɔ, deɛ d'wa loo-si dee ta bee'g neelé ba d'ur dəa'g gá rɔ bəi.

35Deɛ taa gá mee ndəa gən ya ndá deɛ tuji bee-boo gá deɛ lai gá d'isi keneɲ lé pugudu-pugudu gá kiambas tɔ, Juje tuji bee-boo lé pugudu-pugudu gá mee ndəa gən to gá yeɛ tuji ne Lakis lé bèe ya tɔ.

36Juje gá Israélje lai d'ɪ Eglɔ ndá d'aw d'ur dɔ Ebrɔ'g gá rɔ.

37Deɛ taa tɔbəi deɛ tujee-yeɛ ləm, gá mbai gá keneɲ ləm, gá bee-booje ləa lai ləma, gá deɛ lai gá d'isi keneɲ ləm tɔ gá kiambas, Juje yɔ loo ar dəw kára kara aɪ aw el to gá yeɛ ra ne gá Eglɔ bèe tɔ ndá yeɛ tuji bee-boo neelé gá deɛ lai gá d'isi lé keneɲ pugudu-pugudu tɔ.

38Juje gá Israélje lai tel dɔ dee njoroɲ d'aw d'ur dɔ Debir'g gá rɔ.

39Deɛ taa bee neelé ləm, tuji mbai gá keneɲ ləm, gá bee-booje ləa lai ləma, gá deɛ lai gá d'isi keneɲ pugudu-pugudu gá kiambas ləm tɔ bɔ d'yɔ loo d'ar dəw kára kara aɪ aw el, Juje ra gá Dəbir gá mbai gá keneɲ to gá yeɛ ra ne gá Ebrɔ ləm, gá Libna gá mbai gá keneɲ lé ləm tɔ.

40Togábè Juje dum dɔ beeje neelé lai, beeje gá to kaar mbal'g ləm, gá njé gá par gá dɔkɔl ləm, gá njé gá to ndag-loo'g ləma, gá njé gá to dɔdərloo'g ləm tɔ ndá yeɛ tuji

mbaije lai, yeɛ ya loo ar d̄aw kára kara aḷ aw el l̄əm, yeɛ tuji néje lai gá d'ámə l̄əm t̄o, to gá Njesigəneḷ, Ala lə Israēlje un ne ndia aree lé.

⁴¹Juje dum d̄o dee un kudee Kades-Barnea saar teɛ ne Gaja l̄əm, yeɛ dum d̄o b̄ee gá Gosen lai saar teɛ ne Gabaḷ l̄əm t̄o.

⁴²Juje taa b̄eeje neelé lai l̄əm, gə mbaije lə dee gá keneɲ l̄əm t̄o mbata Njesigəneḷ, Ala lə Israēlje r̄o ar dee t̄o.

⁴³Gée gá gogo ndá Juje gə Israēlje lai tel d'aw loo-si dee'g Gilgal t̄o.

Jujé 11

R̄o-boo gá to mb̄or mán'd gá Merom lé

¹Loo gá Jabḷ, mbai gá As̄or oo ta néje neelé mb̄a ndá yeɛ ula kula r̄o Jobab, mbai gá Madḷ'g l̄əm, gə r̄o mbai gá simr̄o'g l̄əm, gə r̄o mbai gá Aksap'g l̄əm,

²gə r̄o mbaije gá d'isi d̄ogel par gá kaar mbalje'g l̄əm, gə deɛ gá d'isi ndag-loo'g par gá d̄ok̄əl lə Kineret l̄əm, gə deɛ gá d'isi wəl-loo'g l̄əm, gə deɛ gá d'isi d̄od̄erlooje gá Dor par gá d̄o-gó l̄əm,

³gə r̄o Kanaje gá d'isi b̄er əsé d̄o-gó l̄əm, gə r̄o Am̄orje'g l̄əm, gə r̄o Hetje'g l̄əm, gə r̄o Peresje'g l̄əm, gə r̄o Yebusje gá d'isi kaar mbal'g l̄əma, gə r̄o Hebje gá d'isi mb̄or mbal gá Hermḷ mee b̄ee'd gá Mispa l̄əm t̄o.

⁴Mbaije neelé gə njér̄oje lə deɛ lai d'om n̄a'd d'aw ar bula lə dee dum tura asəna gə nagəra gá ta baa-boo-kad'g b̄ee l̄əm, d'ar kunda-kaw-r̄oje gə pusu-r̄oje lə dee bula digi-digi l̄əm t̄o.

⁵Mbaije gá lai neelé d'w̄oji loo d'inḡa n̄a keneɲ ba ree d'wa loo-si dee mb̄or mán gá Merom gə mba kḷ kaw r̄o gə Israēlje b̄ai.

⁶Njesigəneḷ ula Juje pana: B̄əl dee el mbata b̄èlè k̄ar to gá maree b̄ee ndá m'a k̄om yoo dee nḷ Israēlje'g. I a tuga kw̄oi kunda-kaw-r̄oje lə dee ganḷ l̄əm, i a roo pusu-r̄oje lə dee l̄əm t̄o.

⁷Juje gə njér̄oje ləa lai teɛ d̄o dee'g wai mb̄or mán gá Merom ndá dee bunḷa n̄a d̄o dee'g gə r̄o.

⁸Njesigəneḷ ya dee ji Israēlje'g, deɛ dum d̄o dee l̄əm, tuba goo dee saar teɛ s̄ə dee Sidḷ gá boo'g l̄əm, saar teɛ s̄ə dee Misrepot-Mayim'g l̄əma, saar teɛ ne wəl-loo gá Mispa par gá b̄er l̄əm t̄o, deɛ dum d̄o dee b̄ó d'ya loo d'ar d̄aw kára kara aḷ aw el.

⁹Juje ra s̄ə dee to gá Njesigəneḷ ulá ne lé ya, yeɛ tuga kw̄oi kunda-kaw-r̄oje lə dee ganḷ l̄əm, yeɛ roo pusu-r̄oje lə dee l̄əm t̄o.

Taa b̄ee-boo gá As̄or

¹⁰Mee nd̄əa'g neelé Juje tel ree ndá taa b̄ee gá As̄or t̄o. Yeɛ t̄əl mbai gá keneɲ gə kiambas: kédé lé As̄or to b̄ee-boo gá ur d̄o mareeje'g mee b̄eeḷoje'g neelé lai ya.

- 11**Dee tuji dee lai gé d'isi keneṅ pugudu-pugudu gə kiambas bó d'ya né kára kara gé əmə keneṅ el ləm, dee roo Asɔr ləm tɔ.
- 12**Juje taa bee-booje lə mbaije neelé lai ləm, wa mbaije gé keneṅ lai ləm tɔ ndá yee tuji dee ne pugudu-pugudu gə kiambas to gé Moyis, kura lə Njesigəneṅ un ne ndia kédé aree lé.
- 13**Ne bee-booje gé to dɔdərlooje'g lé Israélje roo dee kára kara el, ne Asɔr ya kára ba ba Juje roo tɔ.
- 14**Israélje ṅgəm nébanrɔje lə bee-booje neelé lai ləm, gə nékulje gé keneṅ ləm tɔ, ne diṅgamje lai gé keneṅ lé dee tɔl dee gə kiambas ar né gé əmə kára kara nai kəmba el.
- 15**Ndukunje lə Njesigəneṅ gé yee un ar Moyis, kura lə ləm, ar Moyis kara un ar Juje ləm tɔ lé Juje ra tɔl bém bó yee ya né kára kara gé Njesigəneṅ un ndia dɔ'g ar Moyis lé el.

Juje taa dɔ nanḡ beeje gé Kanḡ lai

- 16**Togábè ba Juje taa ne beeje neelé lai: loo gé kaar mbal'g ləm, gə loo gé par gé dɔkɔl lai ləm, gə loo gé Gosen lai ləm, gə loo gé to wəl-loo'g ləm, gə loo gé to ndag-loo'g ləma, gə loo gé to kaar mbal gé Israél əsé wəl-looje gé keneṅ ləm tɔ,
- 17**un kudée kaar mbal gé né uba keneṅ el gé ɿ par gé Seir saar tee Baal-Gad gé to mee wəl-loo gé Libḡ, mbɔr mbal gé Hermɔ'g. Ndá yee twa mbaije gé keneṅ lai kunda dee tɔl dee.
- 18**Rɔ gé Juje rɔ gə mbaije neelé kuree əw yaḡ.
- 19**Bee-boo kára kara gé ɔm nḡ'd gə Israélje lé godo ne Hebje gé d'isi Gabaḡ ya kára ba ba d'ɔm sə dee nḡ'd, ndá dee taa bee-booje neelé lai gə rɔ tɔ.
- 20**Mbata Njesigəneṅ ar mee koso-dəwje gé neelé ndər siṅ-siṅ mba kar dee rɔ ne gə Israélje mba kar Israélje tuji dee pugudu-pugudu bó d'a koo kəmtondoo lə dee el, to gé Njesigəneṅ un ne ndia ar Moyis lé tɔ.
- 21**Mee ndəaje'g neelé ya Juje ɿ aw rɔ gə Anakje gé d'isi kaar mbal gé Ebrɔ ləm, gə Dəbir ləm, gə Anab ləma, gə kaar mbal gé Juda gə kaar mbal gé Israél lai ləm tɔ, tɔl dee ne mbad-mbad, Juje tuji dee-dee gə bee-booje lə dee pugudu-pugudu.
- 22**Anak kára kara nai mee bee'g lə Israélje el, ne mee beeje gé Gaja, gə Gat, gə Asdod ba dee nai keneṅ ya.
- 23**Togábè ba Juje taa beeje neelé lai gə goo taje lai gé Njesigəneṅ ula Moyis kédé lé tɔ. Tɔbəi Juje wa bee neelé ar Israélje gé né kḡ dee-dee ar nana kara iṅga loo gé wɔji dəa-dəa gə goo ginkojee-kojee. Bè ba bee neelé to ne ləm ar rɔ godo keneṅ tɔ.

Jujé 12

Ri mbaije gá Israélje dum dɔ dee lé

- ¹ Aa ooje, ri mbaije gá Israélje dum dɔ dee ləm, gə taa bee læ dee gá to kel tura-baa gá Jurdeḡ gá nu loo kuba gá læ kàr, un kudee baa gá Arnɔ saar tee ne mbal gá Hermɔ, gə ndag-loo gá to par gá bər bura ləm tɔ lé ba nee:
- ² Sihɔ, mbai læ Amərje gá si Esbon. Yee neelé ɔ bee un kudee Aroer gá to ta baa'd gá Arnɔ ləm, un kudee loo gá dana bab læ baa neelé par gá dɛb loo'd gá Galaad, saar tee ne baa gá Jabok gá to rəw-nim-bee'd læ Amɔje ləm tɔ,
- ³ mee ndag-loo'g saar tee baa-boo-kad gá Kineret par gá bər ləm, saar tee baa-boo-kad gá to ndag-loo'd gá to baa-boo-kad gá ria læ Baa-Kad par gá bər mbər Bet-Jesimot'g ləm tɔ, tɔbɛi loo gá par gá dɔkɔl mbər mbal'd gá Pisga tɔ.
- ⁴ ɔg, mbai gá Basan, yee gá nai gə karee ba mbuna Repayimje'g ləm, yee si Astarot gə Edrei ləm tɔ.
- ⁵ Yee ɔ bee un kudee dɔ mbal gá Hermɔ ləm, gə Salka ləm, gə Basan'g lai saar tee ne rəw-nim-bee'g læ Gesurje gə Maakatje læma, gə dɛb loo gá Galaad gá to rəw-nim-bee'g læ Sihɔ, mbai gá Esbon ləm tɔ.
- ⁶ Moyis, kura læ Njesigəneḡ lé deḡ gə Israélje dum dɔ dee ya, ndá beeje læ dee neelé, Moyis gá to kura læ Njesigəneḡ lé wa ar ginkoji Rubɛje, gə Gadje, gə ges ginkoji Manasə gá né kə dee-deḡ ya.
- ⁷ Ri mbaije gá Juje gə Israélje dum dɔ dee kel tura-baa gá Jurdeḡ gá to par gá dɔ-gó, un kudee Baal-Gad gá to mee wəl-loo'd gá Libḡ saar tee ne kaar mbal'd gá né uba keneḡ el gá ɪ par gá Seir lé ba nee: Beeje læ dee lé Juje ar Israélje gá né kə dee-deḡ, ar nana kara iḡga yee gá wɔji dɛa-dɛa
- ⁸ kaar mbal'g ləm, mee wəl-loo'g ləm, ndag-loo'g læma, dɔdərlooje'g ləm tɔ, bee læ Hetje ləm, gə Amərje ləm, gə Kanḡje ləm, gə Peresje ləm, gə Hebje læma, gə Yebusje ləm tɔ.
- ⁹ Mbaije gá deḡ dum dɔ dee lé to deḡ gá d'isi mee bee-boo gá Jeriko ləm, gə bee-boo gá Ai gá to mbər Betel'g ləm,
- ¹⁰ bee-boo gá Jerusalem ləm, gə bee-boo gá Ebrɔ ləm,
- ¹¹ gə bee-boo gá Jarmut ləm, gə bee-boo gá Lakis ləm,
- ¹² gə bee-boo gá Eglon ləm, gə bee-boo gá Gejer ləm,
- ¹³ gə bee-boo gá Dəbir ləm, gə bee-boo gá Geder ləm,
- ¹⁴ gə bee-boo gá ɔrma ləm, gə bee-boo gá Arad ləm,
- ¹⁵ gə bee-boo gá Libna ləm, gə bee-boo gá Adulam ləm,
- ¹⁶ gə bee-boo gá Makéda ləm, gə bee-boo gá Betel ləm,
- ¹⁷ gə bee-boo gá Tapua ləm, gə bee-boo gá Eper ləm,

- ¹⁸gə bee-boo gá Apek ləm, gə bee-boo gá Saron ləm,
¹⁹gə bee-boo gá Madon ləm, gə bee-boo gá Asor ləm,
²⁰gə bee-boo gá Simron-Meron ləm, gə bee-boo gá Aksap ləm,
²¹gə bee-boo gá Taanak ləm, gə bee-boo gá Megido ləm,
²²gə bee-boo gá Kedes ləm, gə bee-boo gá Jokneam gá to Karmel ləm,
²³gə bee-boo gá Dor gá to dɔdərlooje gá Dor ləm, gə bee-boo gá Gojim gá to mbɔr Gilgal'g ləma,
²⁴gə bee-boo gá Tirsa ləm tɔ. Bula lə deɛ lai lé d'as mbaije rɔ-munda-gir-dee-kára.

Jujé 13

Kai gá deɛ kai nɔ bee gá Kanɔ lé Ges beeje gá nai gə mba taa bəi lé

- ¹Juje lé ləbee bula yaɔ aree buga jogee-jogee ŋga. Togábè Njesigəneɔ ulá pana: I lé ləbi bula yaɔ ari buga mbɔ tɔbəi ges beeje gá kəm kari taa lé kara nai yaɔ bəi tɔ.
- ²Ges beeje gá nai lé ba nee: Dəb beekoje lə Pilistije lai ləm, gə dɔ naŋg bee lə Gesurje ləm tɔ,
- ³un kudee baa gá sihor gá tel kəmee ar bee gá Ejiptə saar teɛ ne rəw-nim-bee gá Ekro par gá dɔgel, dɔ naŋg gá kəm tura gə kɔ Kanɔje nɔ'd ar mbaije gá boo lə Pilistije mi d'isi keneŋ lé. Mbai gá si Gaja ləm, yeɛ gá Asdod ləm, yeɛ gá Askalo ləm, yeɛ gá Gat ləma, gə yeɛ gá Ekro ləm tɔ, tɔbəi Abije kara d'isi keneŋ tɔ,
- ⁴un kudee dɔkɔl lé bee lə Kanɔje lai ləm, gə Meara gá to kɔ Sidoje saar teɛ ne Apek, saar teɛ ne rəw-nim-bee'g lə Amɔrje ləm tɔ,
- ⁵bee lə Giblije ləm, gə bee gá Libɔ bura, par gá loo kuba'g lə kàr, un kudee Baal-Gad gá to mbɔr mbal gá Hermo saar teɛ ne tarəw bee gá Amat ləm tɔ,
- ⁶dəwje lai gá d'isi kaar mbal'g, un kudee Libɔ saar teɛ ne Misrepot-Mayim ləm, gə Sidoje lai ləm tɔ. M'a tuba dee nɔ Israəlje'g. Nə i lé maji kari kai Israəlje bee neelə gə goo nékwɔji léé gá to asəna gə téɛ bəe karee tel to kɔ dee-deɛ to gá m'un ne ndum m'ari lé.
- ⁷Basinè i a kai bee neelə dana kar ginkojije gá jinaikara ləm, gə ges ginkoji lə Manasə gá nénduba lə dee ləm tɔ.
- ⁸Ginkoji Rubeje gə Gadjə gə ges ginkoji Manasə gá nai lé d'ingə dɔ naŋg gá né kɔ dee-deɛ to gá Moyis gá to kura lə Njesigəneɔ ar dee ne kel tura baa gá Jurde'g nu par gá bər kédé mbɔ lé:
- ⁹un kudee Aroer gá to ta baa gá Arnɔ ləm, un kudee bee-boo gá to mee wəl-loo'g dana bab ləma, ndag-looje lə Médeba lai saar teɛ ne Dibɔ ləm tɔ.
- ¹⁰Bee-booje lə Sihɔ mbai lə Amɔrje gá si Esbon saar teɛ rəw-nim-bee'g lə Amoje,

- 11** tɔbɛi Galaad, dɔ naŋg bee lə Gesurje gə Maakatje ləm, dɔ mbal'd gə Hermɔ lai ləma, gə Basan lai saar tee ne Salka ləm tɔ,
- 12** beekɔ gə Basan lai gə to kɔ ɔg gə si Astarot gə Edrei ləm, yee gə nai gə karee ba mbuna Repayimje'g ləm tɔ. Mbata Moyis ba dum dɔ mbaije neelé tuba dee ɔm dee gə raga kédé.
- 13** Ne Israélje lé tuba Gesurje gə Maakatje el, ar dee d'isi mbuna Israélje'g saar tee ne mee ndo gə bogəne.
- 14** Ginkoji Ləbije ya gə karee ba ba Moyis ar dee dɔ naŋg gə né kɔ dee-dee el, ne nékinjanéməsje gə roo nɔ Njesigəneɔ, Ala lə Israélje'g lé yee ba to né kɔ dee-dee to gə yee ula dee ne taree kédé lé tɔ.
- 15** Moyis ar ginkoji Rubeje loo kára kára gə goo gel-bɔje lə dee lə dee.
- 16** Deɛ d'inga dɔ naŋg lə dee un kudee Aroer gə to ta baa'd gə Arnɔ ləm, gə bee-boo gə to mee wəl-loo'g dana bab ləm, gə ndag-looje lai gə to mbɔr Médeba'g ləm,
- 17** Esbon gə bee-booje ləa lai gə to ndag-loo'g gə ri dee lə Dibɔ,
- 18** gə Bamot-Baal, gə Bet-Baal-Meɔ, gə Jahas, gə Kedemot, gə Mepaat,
- 19** gə Kirjatayim, gə Sibma, gə Seret-Hasahar gə to kaar mbal'g mee wəl-loo'g ləm,
- 20** gə Bet-Peor ləm, gə dɔdərlooje gə Pisga ləm, Bet-Jesimot ləm,
- 21** gə bee-booje gə to ndag-looje'g lai ləma, gə beekɔ lə Sihon, mbai lə Amɔrje gə si Esbon ləm tɔ, Moyis lé dum dəa-yee ləm, gə dɔ mbaije gə Madian gə ri dee lə Ebi, gə Rekem, gə Sur, gə Hur, gə Reba gə to mbaije gə njékaa dɔ dəb beekɔ gə Sihɔ gə d'isi keneɲ ləm tɔ.
- 22** Balaam, njenékoo gə to ŋgolə Beɔr kara to mbuna deɛ gə Israélje tɔl dee gə kiambas ya ləm tɔ.
- 23** Baa gə Jurde to rəw-nim dɔ naŋg bee'g lə Rubeje. Yee ba to dɔ naŋg lə Rubeje gə d'inga gə kɔ dee-dee gə goo gel-bɔje lə dee lə dee, to ri bee-booje gə bee-kogojə lə dee lé ya.
- 24** Moyis ar ginkoji Gadjə gə to Gadjə lé loo kára gə goo gel-bɔje lə dee lə dee.
- 25** Deɛ d'inga dɔ naŋg gə Jajer ləm, gə bee-booje lai gə Galaad ləm, gə ges bee lə Amoje saar tee Aroer gə wɔji dɔ Raba njoron ləm,
- 26** un kudee Esbon saar tee Ramat-Mispa gə Betonim ləm, un kudee Mahanayim saar tee rəw-nim-bee gə Dəbir ləma,
- 27** gə beeje gə to mee wəl-loo gə ri dee lə Bet-Haram, gə Bet-Nimra, gə Sukot, gə Sapɔ gə to ges beekɔ lə Sihɔ, mbai gə Esbon ləm tɔ, ar baa gə Jurde to gə rəw-nim-bee saar tee ne ta baa-boo-kad gə Kineret gə to kel tura-baa gə Jurde gə nu par gə bər lé.

²⁸Aa oo, yee ba to do nang gé Gadge d'ingá gə goo gel-bɔje læ dee læ dee, to ri bee-booje gə bee-kogoje læ dee lé ya.

²⁹Moyis ar ges ginkoji Manasə gé to Manasə lé do nang gé to kə dee-dee gə goo gel-bɔje læ dee læ dee.

³⁰Do nang bee læ dee un kudée Mahanayim ləm, gə Basan lai ləm, gə beeko læ ɔg, mbai gé Basan lai ləma, gə bee-kogoje gé Jayir lai gé wɔji do Basan lé ləm tɔ, ar bee-booje gé keneɲ d'aj rɔ-misa.

³¹Ges bee gé Galaad, gə Astarot gə Edrei gé to bee-booje gé to mee beeko'g læ ɔg gé Basan lé d'ar ngalə Makir gé to ngolə Manasə ləm, gə d'ar ges ngalə Makir gə goo gel-bɔje læ dee læ dee ləm tɔ.

³²Yee ba to do nang gé Moyis kai dee gé né kə dee-dee mee ndag-loo'd gé Moab, kel tura-baa gé Jurde'g gé nu gé wɔji do Jeriko njoron par gé bər lé ya.

³³Ginkoji læ Ləbi ya gə karee ba ba Moyis ar dee do nang gé né kə dee-dee el, Njesigəneə, Ala læ Israelje lé ba to nédoji læ dee to gé yee ula dee ne kédé lé tɔ.

Jujé 14

Kai gé dee kai nɔ bee par gé do-gó læ baa gé Jurde lé

¹Aa ooje, do nang gé Israelje d'ingá gé né kə dee-dee mee bee'd gé Kanə gə goo kai gé Eləajar gé to njejinjanéməs gə Juje, ngolə Nun kaiyee dana d'ar njékaa do gel-bɔje læ ginkoji Israelje lé.

²Dee kai nana kara bee gə goo nékwɔji lée gé to asəna gə tée bée to gé Njesigəneə un ne ndia ar Moyis mbata læ ginkojije jinaikara ləm, gə ges ginkoji gé kára ləm tɔ.

³Mbata Moyis ar ginkojije gé joo gə ges ginkoji gé kára lé do nang gé né kə dee-dee kel tura-baa gé Jurde gé nu mbə, ne Ləbije lé ba yee ar dee do nang gé né kə dee-dee mbuna dee'g el tɔ.

⁴Ngalə Jisəb lé tel to ginkojije gé joo gé ri dee læ Manasə gə Eprayim. Ləbije lé d'ingá do nang gé né kə dee-dee mee bee'g neelé el, ne d'ar dee bee-booje mba kar dee d'isi keneɲ ləm, gə looje gé gugu do bee-booje mbata læ nékulje læ dee gə nékiɲgaje læ dee ləm tɔ.

⁵Israelje ra né gə goo ndukunje gé Njesigəneə un ar Moyis ndá dee kai nɔ bee lé tɔ.

Do nang gé Ebro ba d'ar Kaleb

⁶Ngalə Juda ree rɔ Josué'g loo-siée'g Gilgal, ndá Kaleb, ngolə Jepune gé to dəw gé Keni lé ulá pana: Ta gé Njesigəneə ula Moyis gé to dəw læ Ala gé wɔji dɔm-ma ləm, gə wɔji dɔi-i ləm tɔ loo gé j'isi Kades-Barnea lé i gər gao ya.

⁷Ləbm aj rɔ-sɔ ba Moyis, kura læ Njesigəneə ulam am m'i Kades-Barnea m'aw tən loo mee bee'g ndá m'tel m'ulá taree gə məəm gé to goo kára ba bərəɲ lé.

- ⁸Ngakɔmje gá d'aw sɔm lé d'ar meeɔ dɔwje ila kas ne ma lé m'ndolè goo Njesigəneɔ, Ala ləm gə məəm gə kára ba sur.
- ⁹Mee ndəa'g neelé Moyis man rəa pana: Dɔ nanɔ gə a kila dabra gɔli keneɔ lé a to nédɔji lai gə nɔ mbata lai-i ləm gə mbata lə nɔganije ləm tɔ, mbata i ndolè goo Njesigəneɔ, Ala lai gə məəi gə kára ba sur ya.
- ¹⁰Basinè aa oo, Njesigəneɔ am m'isi kəmba bəi to gə yeɔ pa ne taree lé ya. Ləbje rɔ-sɔ-giree-mi dəs goo taje gə Njesigəneɔ ula Moyis togəbè loo gə Israelje njaa ne dɔdilaloo'g lé. Basinè ndá ləbm aɔ rɔ-jinaijoo-giree-mi bogənè nɔga.
- ¹¹Sinɔgam to kɔgəɔ-kɔgəɔ ya bəi to gə mee ndəa gə Moyis ulam ne lé ya, sinɔgam to to gə kédé ya bəi gə mba kɔr rɔ kaw rɔ ləm, əsé gə mba kunda loo teɔ raga əsé mba tel ree kəi gogo ləm tɔ.
- ¹²Bèe ndá am mbal gə neelé gə Njesigəneɔ pa taree mee ndəa gən lé, mbata i oo ta lə Anakje gə d'isi keneɔ ləm, bəe-booje gə boi-boi gə ndògo-bɔrɔ gugu dɔ dee to keneɔ ləm tɔ. Bó lé Njesigəneɔ a nai sɔm ndá m'a tuba dee gə raga to gə Njesigəneɔ pa ne taree lé ya.
- ¹³Juje tɔr ndia dɔ Kaleb, nɔgolə Jəpune'g, tɔbəi yeɔ aree Ebrɔ gə né keɔ-yeɔ tɔ.
- ¹⁴Togəbè ba Kaleb, nɔgolə Jəpune gə to dɔw gə Keni lé inɔga ne Ebrɔ gə né keɔ-yeɔ saar teɔ ne mee ndɔ gə bogənè mbata yeɔ ndolè goo Njesigəneɔ, Ala lə Israelje gə mee gə kára ba sur.
- ¹⁵Ebrɔ lé kédé d'unda ria lə Kirjat-Arba, Arba lé to dɔw gə boo ur dɔ Anakje'g lai ya. Togəbè ba bəe neelé to ne ləm ar rɔ godo ne keneɔ tɔ.

Jujé 15

Dɔ nanɔ gə ginkoji Judaje d'inɔga

- ¹Dɔ nanɔ gə ginkoji Judaje d'inɔga gə goo nékwɔji lée ləm gə goo gel-bɔje lə dee lə dee ləm tɔ lé aw par gə rəw-nim-bəe gə Edɔm saar teɔ ne dɔdilaloo gə Sin gə to dɔkɔl, gə to nɔgan loo gə dɔkɔl tɔ.
- ²Togəbè ba rəw-nim-bəe lə deɔ gə dɔkɔl lé un kudee ta baa-boo-kad gə ria lə Baa-Kad par gə kəmkai gə wɔji dɔ loo gə dɔkɔl nɔronɔ.
- ³Rəw-nimee lé aw par gə dɔkɔl lə dɔdərloo gə Akrabim ləm, dəs aw dɔdilaloo gə Sin ləma, ɔ par gə dɔkɔl lə Kades-Barnea ləm tɔ dəs aw par gə Hesron ba aw Adar ndá yeɔ tel aw Karkaa bəi,
- ⁴gée gə gogo yeɔ dəs par gə Asmɔ ba aw saar teɔ baa gə Ejiptə mba kunda nɔganɔge ta baa-boo-kad'g tɔ. Yeɔ ba a to rəw-nim-bəe lə sí gə par gə dɔkɔl ya.
- ⁵Rəw-nim-bəe gə bər lé to baa-boo-kad gə ria lə Baa-Kad saar loo gə baa gə Jurdeɔ ula ɔm keneɔ. Rəw-nim-bəe gə dɔgel lé un kudee kəmkai'g lə baa-boo-kad, loo gə baa gə Jurdeɔ ula ɔm keneɔ lé.

- ⁶Yee aw par gá Bet-Ogla, dás loo gá dɔgel læ Bet-Araba, ɔ̃ keneɲ aw njal teɛkɔr mbal'g læ Bohan, ɲgolə Rubɛ.
- ⁷Tɔbɛi yee aw Dɛbir gá to gə kuree dɛgəse gə wəl-loo gá Akɔr, tɔbɛi aw par gá dɔgel gá mbɔr Gilgal'd gá wɔ̃ji dɔ dɔdɛrloo gá Adumim njoroɲ par gá dɔkɔl læ baa lé. Yee dás mbɔr kəm-rəw-manje gá En-Semes, aw njal teɛ kəm-rəw-mán gá En-Rogel tɔ.
- ⁸Rəw-nimee neelé ɔ̃ keneɲ aw par gá wəl-loo gá Ben-Hinom, par gá dɔkɔl læ Yebus gá to Jerusalem ba ɔ̃ keneɲ aw njal teɛ sém mbal gá nɔ̃ wəl-loo gá Hinɔm par gá dɔ-gó læm, aw njal teɛ wəl-loo'g læ Repayimje par gá dɔgel læm tɔ.
- ⁹Rəw-nimee lé ɔ̃ sém mbal'g aw njal teɛ kəm-rəw-manje'g læ Neptoah, aw kəmee gá kédé teɛ bɛe-booje gá kaar mbal'd gá Eprɔ̃ ndá ɔ̃ keneɲ aw njal teɛ Baala gá to Kirjat-Yearim.
- ¹⁰Yee ɔ̃ Baala tel tɛa par gá dɔ-gó, par gá mbal gá Seir læm, dás dɛb loo gá dɔgel læ mbal gá Jarim aw Kesalɔ̃ læm, rəm aw Bet-Semes læma, dás bɛe gá Timna læm tɔ.
- ¹¹Yee aw kəmee gá kédé par gá dɛb loo gá dɔgel læ Ekrɔ̃ læm, aw par gá Sikarɔ̃ læm, dás kaar mbal gá Baala læma, aw njal teɛ Jabneel gə mba kunda ɲgaɲgeɛ baa-boo-kad'g læm tɔ.
- ¹²Rəw-nim-bɛe gá par gá dɔ-gó lé to baa-boo-kad gá boi. Yee neelé ba to ɲgaɲ rəw-nim-bɛeje lai gá wɔ̃ji dɔ Judaje gə goo gel-bɔ̃je læ dee læ dee ya.
- ¹³Deɛ d'ar Kaleb, ɲgolə Jɛpune loo gá wɔ̃ji dɛa mbuna Judaje'g to gá Njesigəneɲ un ne ndia ar Josué lé, deɛ d'aree Kirjat-Arba gá to Ebrɔ̃: Arba lé to bɔ̃ Anakje tɔ.
- ¹⁴Lée neelé Kaleb tuba ɲgalə Anak gá munda gá d'isi keneɲ gá ri dee læ Sesai, gə Ahiman, gə Talmi lé tɔ.
- ¹⁵Yee ɔ̃ keneɲ aw rɔ̃ gə dəwje gá Dɛbir: Dɛbir lé kédé ria læ Kirjat-Seper.
- ¹⁶Kaleb pana: Nana ba gá a rɔ̃ gə Kirjat-Seper dum dɛa tɛa loo ndá m'a karee ɲgonəm Aksa gá dené læa.
- ¹⁷Otniel, ɲgolə Kenaj, gá to ɲgokɔ̃ Kaleb lé taa bɛe neelé ndá Kaleb aree ɲgonee gá dené læa tɔ.
- ¹⁸Loo gá Aksa ree kəi læ Otniel mbɔ̃ ndá yee ɔ̃see bɔ̃ɔ̃-mba karee dɛ̃ji bɔ̃bɛeje loo-ndɔ. Loo gá yee ɔ̃ dɔ mulayɛ̃je'g læa ur naɲg ndá Kaleb dɛ̃jeɛ pana: See dɔ̃ ba i ndigi wa.
- ¹⁹Aksa ilá keneɲ pana: Am né gá raɲg ya bɛ̃i mbata i am dɔ̃ naɲg gá par gá dɔkɔl gá to dɔdilaloo'g lé ya, nɛ am kəm-rəw-manje m'orè dɔ̃'g tɔ. Togábè ba yee aree kəm-rəw-manje gá d'ɔ̃ dɔ looje'd gá tar læm, gə kəm-rəw-manje gá d'ɔ̃ naɲg læm tɔ.
- ²⁰Yee ba to dɔ̃ naɲg gá Judaje d'ɲga gə goo gel-bɔ̃je læ dee læ dee lé ya.

- 21 Ri bee-booje gá to kel dɔkɔl rudu bee'g læ ginkoji Judaje par gá rəw-nim-bee gá Edóm lé ɓa nee: Kabseel, gá Eder, gá Jagur,
- 22 gá Kina, gá Dimona, gá Adada,
- 23 gá Kedes, gá Asɔr, gá Itnan,
- 24 gá Jip, gá Telem, gá Bealot,
- 25 gá Asɔr-Hadata, gá Kerijot-Hesron gá to Asɔr,
- 26 gá Amam, gá Sama, gá Molada,
- 27 gá Hasar-Gada, gá Esmo, gá Bet-Palet,
- 28 gá Asar-Sual, gá Beer-Seba, gá Bijotja,
- 29 gá Baala, gá Ijim, gá Asem,
- 30 gá Eltolad, gá Kesil, gá Ɔrma,
- 31 gá Siklag, gá Madmana, gá Sašana,
- 32 gá Lebaot, gá Silim, gá Aj, gá Rimɔ. Bula læ bee-booje lai neelé d'as rɔ-joo-giree-jinaikara læm, gá bee-kogoje læ dee læm tɔ.
- 33 Ri bee-booje gá to ndag-loo'g ɓa nee: Estaol, gá Sorea gá Asna,
- 34 gá Janoa, gá En-Ganim, gá Tapua, gá Enam,
- 35 gá Jarmut, gá Adulam, gá Soko, gá Ajeka,
- 36 gá Saarayim, gá Aditayim, gá Geder, gá Gederotayim, d'as bee-booje dɔg-giree-sɔ gá bee-kogoje læ dee.
- 37 gá Senan, gá Adasa, gá Migdal-Gad,
- 38 gá Diləan, gá Mispé, gá Jokteel,
- 39 gá Lakis, gá Boskat, gá Eglon,
- 40 gá Kabon, gá Lamas, gá Kitlis,
- 41 gá Gederot, gá Bet-Dagon, gá Naaman, gá Makéda, bee-booje dɔg-giree-misa gá bee-kogoje læ dee,
- 42 gá Libna, gá Eter, gá Asan,
- 43 gá Jibtah, gá Asna, gá Nesib,
- 44 gá Keyila, gá Akjib, gá Maresa, bee-booje jinaikara gá bee-kogoje læ dee,
- 45 gá Ekro, gá bee-booje gá to boa tɔa'g læm, gá bee-kogoje læ læm tɔ,
- 46 un kudee Ekro par gá dɔ-gó lé bee-booje lai gá to mbɔr Asdod'g gá bee-kogoje læ dee tɔ,

⁴⁷gə Asdod gə bee-booje gá to boa tæa'g gə bee-kogoje læa tɔ, gə Gaja gə bee-booje gá to boa tæa'g gə bee-kogoje læa læm tɔ saar teɛ baa gá Ejiptə læm gə baa-boo-kad gá boi gá to gá rəw-nimee lé tɔ.

⁴⁸Ri beeje gá to kaar mbal'g ba nee: Samir, gə Jatir, gə Soko,

⁴⁹gə Dana, gə Kirjat-Sana gá to Dəbir,

⁵⁰gə Anab, gə Estemo, gə Anim,

⁵¹gə Gosen, gə Holon, gə Gilo, bee-booje dɔg-giree-kára gə bee-kogoje læa dee.

⁵²Arab, gə Duma, gə Esəan,

⁵³gə Janum, gə Bet-Tapua, gə Apeka,

⁵⁴gə Umta, gə Kirjat-Arba gá to Ebrɔ gə Siɔr, bee-booje jinaikara gə bee-kogoje læa dee.

⁵⁵Maon, gə Karmel, gə Jip, gə Juta,

⁵⁶gə Jisreel, gə Jokdəam, gə Janoa,

⁵⁷gə Kaj, gə Gibeaa, gə Timna, bee-booje dɔg gə bee-kogoje læa dee.

⁵⁸Alul, gə Bet-Sur, Gedor,

⁵⁹gə Maarat, gə Bet-Anot, gə Elteko, bee-booje misa gə bee-kogoje læa dee.

⁶⁰Kirjat-Baal gá to Kirjat-Yearim gə Raba, bee-booje joo gə bee-kogoje læa dee.

⁶¹Ri bee-booje gá to dɔdilaloo'g ba nee: Bet-Araba, gə Midi, gə Sekaka,

⁶²gə Nibsan, gə Ir-Hamelah, gə En-Gedi, bee-booje misa gə bee-kogoje læa dee.

⁶³Judaje lé d'askəm tuba njé gá Yebus gá d'isi Jerusalem lé el ndá d'ar njé gá Yebus d'isi gə Judaje Jerusalem saar teɛ ne mee ndɔ gá bogənè lé tɔ.

Jujé 16

Dɔ naŋg gá ginkoji Eprayimje d'inga lé

¹Dɔ naŋg gá ŋgalə Jisəb d'inga gə goo nékwɔji léee gá to asəna gə téɛ bèe lé un kudee baa gá Jurde mbɔr Jeriko'g par gá mán gá Jeriko par gá bər. Rəw-nimee un goo dɔdilaloo gá i Jeriko saar teɛ Betel par gá kaar mbal'g tɔ.

²Yee i Betel aw teɛ Luj ndá dəs par gá rəw-nim-bee'g læa Arkije par gá Atarot.

³Tɔbəi yee rəm gá dɔ-gó par gá rəw-nim-bee'g læa Japetje saar rəw-nim-bee'g læa Bet-Oron gá to gel mbal gá bər aw saar teɛ Gejer mba kunda ŋgaŋgee ta baa-boo-kad'g tɔ.

⁴Lée'g neelé ba to dɔ naŋg gá Manasə gə Eprayim, ŋgaka Jisepje d'inga gá né ka dee-dee lé.

- ⁵Aa ooje, rəw-nim-bee lə Eprayimje gə goo gel-bɔje lə dee lə dee ba nee: Rəw-nim-bee gə to né kə dee-dee par gə bər lé ɪ Atarot-Adar saar tee Bet-Oron gə tar.
- ⁶Yee aw kəmee gə kédé par gə dɔ-gó mbɔr Mikmetat'd gə to gə dɔgel ləm, tel gə bər mbɔr Taanat-Siloe'g ləm tɔ ndá dəs par gə bər mbɔr Janoa'g tɔ.
- ⁷Yee ɪ Janoa aw Atarot gə Naarata saar tibi mbɔr Jeriko, tɔbɔi aw kəmee gə kédé saar tee baa gə Jurde'g.
- ⁸Yee ɪ Tapua aw par gə dɔ-gó tee ne baa gə Kana gə mba kunda ɲaŋgee ta baa-boo-kad'g. Yee ba to dɔ naŋg gə ginkoji Eprayimje d'ɲga gə né kə dee-dee gə goo gel-bɔje lə dee lə dee lé tɔ.
- ⁹Eprayimje lé d'ɲga bee-booje gə d'unda kəm dee bəd pən dɔ naŋje'd gə kə Manasə tɔ, bee-booje neelé lai gə bee-kogoje lə dee ya.
- ¹⁰Dee tuba Kanaje gə d'isi Gejer el ndá d'ar Kanaje d'isi mbuna Eprayimje'g saar tee ne mee ndɔ gə bogənè, nɛ dee d'ar dee d'uga dɔ rɔ dee ba d'isi ne bɔi.

Jujé 17

Dɔ naŋg gə ginkoji Manasə d'ɲga lé

- ¹Ginkoji Manasə lé ɲga loo kára gə goo nékwɔji léé gə to asəna gə téé bée mbata yee to ɲgondər Jisəb. Makir gə to ɲgondər Manasə, gə to bɔ Galaadje lé ɲga Galaad gə Basan to mbata yee lé to bao-rɔ.
- ²Ŋgaka Manasə gə dɲgam gə raŋg kara d'ar dee loo kára gə goo nékwɔji léé gə to asəna gə téé bée gə goo gel-bɔje lə dee lə dee, dee gə to ɲgalə Abiejer ləm, gə ɲgalə Helek ləm, gə ɲgalə Asriel ləm, gə ɲgalə Sikem ləm, gə ɲgalə Eper ləma, gə ɲgalə Semida ləm tɔ: deeje neelé ba to ɲgalə Manasə gə dɲgam, yee gə to ɲgolə Jisəb, gə goo gel-bɔje lə dee lə dee lé.
- ³Selopad, gə to ɲgolə Eper, gə to ɲgolə Galaad, gə to ɲgolə Makir, gə to ɲgolə Manasə lé ɲganeeje gə dɲgam godo, nɛ aa ooje, ri ɲganeeje gə dené ba nee: Makla, gə Noa, gə Hogla, gə Milka, gə Tirsə.
- ⁴Dee lé d'aw d'ar nɔ Eləajar'd gə to njekinjanéməs ləm, gə nɔ Juje'd gə to ɲgolə Nun ləma, gə nɔ mbaije'g ləm tɔ, ndá d'ula dee pana: Njesigəneɔ un ndia ar Moyis mba karee ar sí nénduba mbuna ɲgakɔ síje'g. Togəbè ba dee d'ar dee ne dɔ naŋg gə né kə dee-dee mbuna ɲgakɔ deeje'g to gə Njesigəneɔ un ne ndia dɔ'g lé tɔ.
- ⁵Manasə lé d'ɲga dəb looje dɔg d'orè dɔ beeje gə Galaad gə Basan gə to kel tura-baa gə Jurde gə nu.
- ⁶Mbata ɲgaka Manasə gə dené d'ɲga dɔ naŋg gə né kə dee-dee mbuna ɲgaka Manasə gə dɲgam'g, tɔbɔi bee gə Galaad lé tel to kə ɲgaka Manasə gə raŋg tɔ.
- ⁷Rəw-nim-bee lə Manasə ɪ Aser aw tee Mikmetat gə to mbɔr Sikem'g dəb ləm, aw par gə dɔkɔl loo-si njé gə En-Tapua'g ləm tɔ.

- ⁸Dɔ naŋg bee gá Tapua to kɔ́ Manasə nɛ bee-boo gá Tapua gá to rəw-nim-bee lə Manasə lé to kɔ́ Eprayimje ya.
- ⁹Rəw-nimee aw njal teɛ baa gá Kana par gá dɔkɔl lə baa neelé. Bee-booje neelé to kɔ́ Eprayimje mbuna bee-booje'g lə Manasə. Rəw-nim-bee lə Manasə par gá dɔgel lə baa lé aw unda ŋgaŋgee ta baa-boo-kad'g tɔ.
- ¹⁰Dɔ naŋg gá kel dɔkɔl to kɔ́ Eprayimje ləm, yee gá par gá dɔgel to kɔ́ Manasə ləm tɔ ndá baa-boo-kad ba to gá rəw-nim lə dee. Dɔ naŋg lə dee aw njal teɛ dɔ naŋg gá lə Aserje par gá dɔgel ləm, aw njal teɛ dɔ naŋg'd lə Isakarje par gá bər ləm tɔ.
- ¹¹Bee-booje gá naje gá to kɔ́ Manasə gá to dɔ naŋg'd lə Isakarje gə Aserje lé ri dee ba nee: Bet-səan gə bee-kogoje ləa ləm, Jibləam gə bee-kogoje ləa ləm, njé gá d'isi Dor gə bee-kogoje ləa ləm, njé gá d'isi Taanak gə bee-kogoje ləa ləma, gə njé gá d'isi Megido gə bee-kogoje ləa ləm tɔ, yee ba to dəb beekoje gá munda lé.
- ¹²Manasə lé d'askəm tuba njé gá d'isi mee bee-booje'g neelé el mbata Kanaje d'aar dɔ gɔl dee'g njaŋg mba nai mee bee'g neelé.
- ¹³Loo gá siŋga Israelje to yaɔ mbɔ ndá deɛ d'ar njé gá Kanɔ́ d'uga dɔ rɔ dee ba d'isi ne, nɛ tuba ba deɛ tuba deɛ lai el.
- ¹⁴Ŋgaka Jisəb dəji Juje pana: See gelee ban ba i ar sí dɔ naŋg loo kára ba kiao gá né kɔ́ síjeɛ, nɛ jeɛ lé m'bula ləm, Njesigəneɔ́ tɔr ndia dɔ sí'g saar teɛ bɔgəne bəi ləm tɔ lé wa.
- ¹⁵Juje ula dee pana: Bó lé seɛ bulaje yaɔ ndá awje mee kag-kɔr'g tugaje kagje gá keneŋ mba kyɔ loo kisi keneŋ dɔ naŋg bee'g lə Peresje gə Repayimje mbata dɔ mbal gá Eprayim lé tad as si sí el.
- ¹⁶Ŋgaka Jisepje lé pana: Dɔ mbal lé a k'as si sí el ya, tɔbəi ba Kanaje lai gá d'isi wəl-loo'g ləm, gə deɛ gá d'isi Bet-Səan gə bee-kogoje ləa ləma, gə njé gá d'isi wəl-loo'd gá Jisreel lé kara pusu-rɔje lə dee gá ra gə larndul to keneŋ ləm tɔ.
- ¹⁷Juje ula gel bɔ Jisepje gá to Eprayimje gə Manasə lé pana: Seɛ bulaje ləm, siŋga sí to yaɔ ləm tɔ ndá seɛ a kiŋgaje loo kára ba el.
- ¹⁸Nɛ seɛ a kiŋgaje dɔ mbal gá né kɔ́ sí-seɛ mbata to mee kag-kɔr gá seɛ a tugaje ndá néje lai gá keneŋ a to kɔ́ sí-seɛ ya, bəe ba Kanaje lé lé pusu-rɔje lə dee gá ra gə larndul to keneŋ ləm, lé siŋga dee to yaɔ ləm tɔ kara seɛ a tuba deeje ya.

Jujé 18

Dɔ naŋgje gá ginkojije gá siri d'ingá lé

- ¹Koso-dəwje gá Israel lai mbɔ dɔ nɔ́ Silo ndá la kəi-kubu-kiŋga-nɔ́ keneŋ. Deɛ dum dɔ dəwje gá mee bee'g neelé.
- ²Ges ginkoji Israelje gá d'ingá dɔ naŋg gá né kɔ́ dee-deɛ el bəi lé nai as siri.

³Juje ula Israēlje pana: Seḷ tilaje gá tila. See dī ba seḷ aw ṅginaje gə mba k'ḷ kaw taa dɔ naṅg gá Njesigəneḷ Ala lə bɔ síje ar sí mba lé bəi wa.

⁴Ɔrje diṅgamje munda-munda wɔji dɔ ginkojije lə dee lə dee ndá m'a kula dee kar dee d'aw. D'a kḷ kaw gə loo-loo mee bee'g ləm, d'a ndaṅg ta néje gá wɔji dɔ kaiyee ləm tɔ ndá d'a tel ree rɔm'g bəi.

⁵D'a kaiyee dana loo siri, Judaje lé ṅgaṅ loo-si lə dee a to par gá dɔkɔl ləm, gel-bɔje lə Jisəb d'a si par gá dɔgel ləm tɔ.

⁶Seḷ lé seḷ a ndaṅgje maktub gá wɔji dɔ kai bee neelé loo siri ndá seḷ a reeje ne rɔm'g nee ya. M'a ra nékwɔji lé gá to asəna gə téḷ bəe mbata lə sí nḷ Njesigəneḷ, Ala'g lə sí.

⁷Nə Ləbije d'a kiṅga dɔ naṅg gá né kə dee-deḷ mbuna sí'g el mbata kula gá wɔji dɔ kinja néməs kar Njesigəneḷ ba to gá né kə dee-deḷ ya. Gadjə, gə Rubəje, gə ges ginkoji Manasə ndá, d'ḷṅga dɔ naṅg gá né kə dee gá Moyis, kura lə Njesigəneḷ ar dee kel tura-baa gá nu par gá bər mba.

⁸Loo gá dəwje neelé d'a gə kḷ kaw gə mba ndaṅg ta néje gá wɔji dɔ bee neelé ndá Juje un ndia ar dee pana: Awje, njaaje gə loo-loo mee bee'g, tɔbəi ndaṅgje maktub gá wɔji dɔa ba telje reeje ne rɔm'g nee bəi, bəe ba m'a ra nékwɔji lé gá to asəna gə téḷ bəe mbata lə sí nḷ Njesigəneḷ'g mee bee gá Silo tɔ.

⁹Dəwje neelé d'ɔd d'aw gə loo-loo mee bee'g ndá deḷ ndaṅg ta gá wɔji dɔ kai bee loo siri gə goo bee-booje, ndaṅg taree mee maktub'g ya, ndá deḷ tel ree ne rɔ Juje'g loo-si dee'g Silo tɔ.

¹⁰Juje ra nékwɔji lé gá to asəna gə téḷ bəe lé mbata lə dee nḷ Njesigəneḷ'g mee bee'd gá Silo ndá yeḷ kai Israēlje bee neelé ar nana kara ḷṅga dəb loo gá wɔji dɔa-dəa ya.

Dɔ naṅg gá ginkoji Bəjamije d'ḷṅga lé

¹¹Nékwɔji lé gá to asəna gə téḷ bəe neelé wɔji dɔ ginkoji Bəjamije gə goo gel-bɔje lə dee lə dee ndá, rəw-nimeeje to mbuna Judaje'g gə Jisəpje'g.

¹²Kelee gá dɔgel lé rəw-nimee ḷ ta baa gá Jurdḷ'g. Yee aw par gá dɔgel lə Jeriko ləm, dəs mee mbalje'g par gá dɔ-gó ləma, gə teḷ dɔdilaloo'g Bet-Aben'g ləm tɔ.

¹³Yee ḷ keneṅ aw Luj, kel dɔkɔl lə Luj gá to Betel, ndá rəm par gá Atarot-Adar mbər mbal'd gá to kel dɔkɔl lə Bet-Oron gá bər tɔ.

¹⁴Kelee gá dɔ-gó lé rəw-nimee aw gá kédé ba tel aw par gá dɔkɔl, un kudee mbal gá wɔji dɔ Bet-Oron njoroṅ, yee aw kəmee gá kédé par gá dɔkɔl saar teḷ ne Kirjat-Baal gá to Kirjat-Yearim gá to bee-boo lə Judaje lé. Yee ba to loo gá par gá dɔ-gó lé tɔ.

¹⁵Loo gá par gá dɔkɔl lé un kudee ṅgaṅ loo gá lə Kirjat-Yearim. Rəw-nimee aw kəmee gá kédé par gá dɔ-gó saar teḷ ne kəm-rəw-manje'g lə Neptoah.

- ¹⁶Rəw-nim neelé aw saar teɛ ɲgaɲ loo gá gel mbal'd gá wɔji dɔ wəl-loo gá Ben-Hinom ɲjoroɲ, gá to wəl-loo lə Repayimje par gá dɔgel. Aw par gá wəl-loo gá Hinom, par gá dɔkɔl lə Yebusje saar teɛ ne En-Rogel.
- ¹⁷Yee aw kəmee gá kédé par gá dɔgel saar teɛ ne En-Semes, tɔbəi aw teɛ Gelilot gá wɔji dɔ dɔdərloo gá Adumim ɲjoroɲ, ba dəs tar gá dɔ mbal'g lə Bohan gá to ɲgolə Rubɛ lé tɔ.
- ¹⁸Tɔbəi rəw-nim neelé dəs par gá dɔgel ɲɔ Araba ba tel aw Araba bəi ndá,
- ¹⁹yee aw kəmee gá kédé par gá dɔgel lə Bet-Ogla mba teɛ ne kəmkai baa-boo-kad'd gá ria lə Baa-Kad par gá dɔgel tɔ. Yee ba to rəw-nimee gá par gá dɔkɔl lé.
- ²⁰Kelee gá bər lé baa gá Jurɔɛ ba to rəw-nimee ya. Yee neelé ba to dɔ naɲg gá Bejamije d'ɲga gá né kɔ dee-deɛ gá goo gel-bɔje lə dee lə dee, gá kəm-rəw-nimeeje gá gugu dəa sub lé tɔ.
- ²¹Bee-booje lə ginkoji Bejamije gá goo gel-bɔje lə dee lə dee lé ba nee: Jeriko, gá Bet-Ogla, gá Emek-Kesis,
- ²²gá Bet-Araba, gá Semarayim, gá Betel,
- ²³gá Abim, gá Para, gá Opra,
- ²⁴gá Keper-Amonai, gá Opni, gá Geba, d'as bəe-booje dɔg-giree-joo gá bəe-kogoje lə dee.
- ²⁵Gabaɔ, gá Rama, gá Beerot,
- ²⁶gá Mispé, gá Kepira, gá Mosa,
- ²⁷gá Rekem, gá Jirpeel, gá Tareala,
- ²⁸gá Sela, gá Elep, gá Yebus gá to Jerusalem, gá Gibea, gá Kirjat, d'as bəe-booje dɔg-giree-sɔ gá bəe-kogoje lə dee. Yee ba to dɔ naɲg lə ɲgaka Bejamije gá goo gel-bɔje lə dee gá d'ɲga gá né kɔ dee lé tɔ.

Jujé 19

Dɔ naɲg gá ginkoji Simeɔje d'ɲga lé

- ¹Nékwoji lé gá to asəna gá téɛ bəe gá ɲjekəm'g joo lé wɔji dɔ ginkoji lə Simeɔje, gá goo gel-bɔje lə dee lə dee. Dɔ naɲg gá to kɔ dee-deɛ lé to mbuna bəeje'g lə Judaje.
- ²Dɔ naɲg gá d'ɲga gá né kɔ dee-deɛ lé wɔji dɔ Beer-Seba, gá Seba, gá Molada,
- ³gá Asar-Sual, gá Bala, gá Asem,
- ⁴gá Eltolad, gá Betul, gá ɔrma,
- ⁵gá Siklag, gá Bet-Markabot, gá Hasar-Susa,
- ⁶gá Bet-Lebaot, gá Saruhe, d'as bəe-booje dɔg-giree-munda gá bəe-kogoje lə dee,

- ⁷gə Aɪ, gə Rimɔ, gə Eter gə Asan, d'as bee-booje sɔ gə bee-kogoje lə dee,
⁸gə bee-kogoje lai gə gugu dɔ bee-booje neelé saar teɛ ne Baalat-Beer gə to Ramat par gə kel dɔkɔl. Yee neelé ba to dɔ naŋg gə ginkoji Simeoje d'ingə gə né kɔ dee-deɛ gə goo gel-bɔje lə dee lə dee ya.
⁹Dɔ naŋg gə Simeoje d'ingə gə né kɔ dee-deɛ lé to gə dɔb loo lə Judaje, mbata dɔ naŋg lə Judaje lé tad yaɔ al dɔ dee ndá dɔb dɔ naŋg lə dee neelé ba Simeoje d'ingə gə né kɔ dee-deɛ keneɲ.

Dɔ naŋg gə ginkoji Jabiloje d'ingə lé

- ¹⁰Nékwoji lé gə to asəna gə téɛ bèe gə njekɔm'g munda lé wɔji dɔ Jabiloje, gə goo gel-bɔje lə dee lə dee, rəw-nim dɔ naŋg lə dee aw saar teɛ Sarid.
¹¹Yee aw gə dɔ-gó par gə Mareala ba teɛ Dabeset, tɔbɔi aw saar teɛ baa gə ula nɔ Jokneam'g.
¹²Yee ɪ Sarid tel par gə bər loo kuba gə lə kàr, aw njal teɛ rəw-nim-bee'g lə Kislot-Tabor ləm, aw kəmee gə kédé teɛ Dabrat ləma, aw teɛ Japia ləm tɔ.
¹³Yee ɪ lée'g neelé par gə bər mbɔr Gita-Eper'g ləm, mbɔr Ita-Kasi'g ləm tɔ ba, aw kəmee gə kédé teɛ Rimɔ ləm, aw njal teɛ Néa ləm tɔ.
¹⁴Gée gə gogo yee tel gə dɔgel par gə Hanatɔ ndá unda ŋgaŋgee mee wəl-loo gə Jibtah-El,
¹⁵tɔbɔi bee-booje ləa to Katat, gə Nahalal, Simrɔ, gə Jidaela, gə Betlehem tɔ. D'as bee-booje dɔg-giree-joo gə bee-kogoje lə dee.
¹⁶Yee ba to dɔ naŋg gə Jabiloje d'ingə gə né kɔ dee-deɛ gə goo gel-bɔje lə dee lə dee, bee-booje neelé ləm, gə bee-kogoje lə dee ləm tɔ.

Dɔ naŋg gə ginkoji Isakarje d'ingə lé

- ¹⁷Nékwoji lé gə to asəna gə téɛ bèe gə njekɔm'g sɔ lé wɔji dɔ ginkoji Isakarje, gə goo gel-bɔje lə dee lə dee.
¹⁸Rəw-nim dɔ naŋg lə dee dəs par gə Jisreel, gə Kesulot, gə Sunem,
¹⁹gə Aparayim, gə Siɔ gə Anarat,
²⁰gə Rabbit, gə Kisjɔ, gə Abes,
²¹gə Remet, gə En-Ganim, gə En-Ada, gə Bet-Pases,
²²yee aw teɛ Tabɔr, gə Sasima, gə Bet-Semes, ba unda ŋgaŋgee baa gə Jurɔɔ. D'as bee-booje dɔg-giree-misɔ gə bee-kogoje lə dee.
²³Yee ba to dɔ naŋg gə ginkoji Isakarje d'ingə gə né kɔ dee-deɛ, gə goo gel-bɔje lə dee lə dee, bee-booje neelé gə bee-kogoje lə dee tɔ.

Dɔ naŋg gə ginkoji Aserje d'ingə lé

- ²⁴Nékwoji lé gá to asəna gə téé bée gá njekɔm'g mi lé wɔji dɔ ginkoji Aserje gə goo gel-bɔje lə dee lə dee.
- ²⁵Rəw-nimee dəs aw par gá Helkat, gə Hali, gə Beten, gə Aksap,
- ²⁶gə Alamelek, gə Amead, gə Misəal, yee aw par gá dɔ-gó njal teɛ mbal gá Karmel ləm, gə Sihor-Libnat ləm tɔ,
- ²⁷tɔbəi yee tel gá kelee gá bər teɛ Bet-Dagɔ ba teɛ Jabulɔ gə wəl-loo gá Jibtah-El kel dɔgel lə Bet-Emek, gə Neyel ndá aw kəmee gá kédé par gá Kabul gá to dɔ jigel ləm,
- ²⁸aw par gá dɔ Ebrɔ'g, gə Reob'g, gə Hamɔ'g, gə Kana'g saar teɛ Sidɔ gá boo'g ləm tɔ.
- ²⁹Gée gá gogo yee tel par gá Rama saar teɛ bee-boo lə Tir gá siŋgá to ləm, par gá Hosa ləm tɔ mba kunda ŋgəŋgee baa-boo-kad'g par gá dɔ naŋg Akjib'g.
- ³⁰Tɔbəi bee-booje ləa to Uma, gə Apek, gə Reob tɔ. D'as bee-booje rɔ-joo-giree-joo gə bee-kogoje lə dee.
- ³¹Yee ba to dɔ naŋg gá ginkoji Aserje d'ingá gá né ká dee-dee gə goo gel-bɔje lə dee lə dee, bee-booje neelé gə bee-kogoje lə dee tɔ.

Dɔ naŋg gá ginkoji Neptaliye d'ingá lé

- ³²Nékwoji lé gá to asəna gə téé bée gá njekɔm'g misá lé wɔji dɔ ginkoji Neptaliye gə goo gel-bɔje lə dee lə dee.
- ³³Rəw-nim dɔ naŋg lə dee un kudee Elep gə Alon, aw par gá Saananim, gə Adami-Nekeb gə Jabneel, saar teɛ Lakum, ndá aw unda ŋgəŋgee baa gá Jurɔ.
- ³⁴Yee tel kəmee par gá dɔ-gó aw Asnot-Tabor ndá i keneŋ aw kəmee gá kédé teɛ Ukok, yee teɛ Jabulɔ par gá kel dɔkɔl ləm, gə Aser par gá dɔ-gó ləma, gə Juda ləm tɔ, tɔbəi baa gá Jurɔ to kəmee gá par gá bər.
- ³⁵Bee-booje lə dee gá siŋga dee to ba nee: Sidiim, gə Ser, gə Amat, gə Rakat, gə Kineret,
- ³⁶gə Adama, gə Rama, gə Asɔr,
- ³⁷gə Kedes, gə Edrei, gə En-Asɔr,
- ³⁸gə Jireɔ, gə Migdal-El, gə Hɔrem, gə Bet-Anat gə Bet-Semes. D'as bee-booje dɔg-giree-jinaikara gə bee-kogoje lə dee.
- ³⁹Yee ba to dɔ naŋg gá ginkoji Neptaliye d'ingá gá né ká dee-dee gə goo gel-bɔje lə dee lə dee, bee-booje neelé gə bee-kogoje lə dee tɔ.

Dɔ naŋg gá ginkoji Danje d'ingá lé

- ⁴⁰Nékwoji lé gá to asəna gə téé bée gá njekɔm'g siri lé wɔji dɔ ginkoji Danje gə goo gel-bɔje lə dee lə dee.

- ⁴¹Rəw-nim dɔ naŋg lə dee to Sorea, gə Estaol, gə Ir-Semes,
⁴²gə Saalabi, gə Ajalon, gə Jitla,
⁴³gə Elo, gə Timnata, gə Ekro,
⁴⁴gə Elteke, gə Gibeton, gə Baalat,
⁴⁵gə Jehud, gə Bene-Berak, gə Gat-Rimon,
⁴⁶gə Me-Jarkon, gə Rakon, gə dɔ naŋg gə to wɔji dɔ Japo njoron.
⁴⁷Dɔ naŋg lə Danje lé as dee el. Bèe ba Danje d'ɔr rɔ d'aw rɔ gə Lesem, deɛ tɔl dəwje gə kiambas gə adə ləm-ləm ba taa ne bɛe neelé d'aree tel to kɔ dee-deɛ ndá d'isi keneɲ, tɔbɛi d'unda ria lə Dan, gə goo ri bɔ deeje gə to Dan lé tɔ.
⁴⁸Yee ba to dɔ naŋg gə ginkoji Danje d'inga gə né kɔ dee-deɛ, gə goo gel-bɔje lə dee lə dee, bɛe-booje neelé gə bɛe-kogoje lə dee tɔ.
⁴⁹Loo gə deɛ d'unda ŋgaɲ kai nɔ bɛe gə goo rəw-nimeeje lé ndá Israelje d'ar Juje, ŋgolə Nun dɔ naŋg gə né keɔ-yeɛ mbuna dee'g.
⁵⁰Gə goo ndukun lə Njesigəneɔ lé ba deɛ d'aree Timnat-Sera, bɛe-boo gə yeɛ dɔji dee gə to kaar mbal'g lə Eprayim. Ndá yeɛ gɔl bɛe-boo neelé gogo ba si keneɲ bɛi tɔ.
⁵¹Deeje neelé ba to dɔ naŋgje gə Eləajar, njekinjanéməs, gə Juje ŋgolə Nun, gə mbai dɔ gel-bɔje lə ginkoji Israelje kai dee gə né kɔ dee-deɛ gə goo nékwɔji léé gə to asəna gə téé bèe nɔ Njesigəneɔ'g loo gə Silo, tarəw kəi-kubu-kiŋga-nɔ'g lé. Togábè ba deɛ d'unda ne ŋgaɲ kai nɔ bɛe lé bɛi tɔ.

Jujé 20

Bee-booje misɔ gə to njɔlooje lé

- ¹Njesigəneɔ ula Juje pana:
²Ula Israelje ta nee pana: To gə m'ula sí ne gə ndu Moyis lé maji kar sí ɔrje kəm bɛe-booje unda deeje gə njɔlooje mbata lə sí
³mba kar dəw gə njetɔl maree gə yeɛ komɔ méé'g el ləm, gə wa dɔ gɔl rəa gə mba tɔlee kédé el ləm tɔ ndá a kaskəm kai kaw keneɲ, bɛe-booje neelé d'a to njɔlooje mbata lə sí mba kɔg njedalbɔ məs lé loo kandə keneɲ tɔ.
⁴Njetɔl dəw lé a kai kaw par gə bɛe'g kára'd gə mbuna bɛe-booje'g neelé ləm, a kaar naŋg tarəwkɔg'd lə bɛe-boo neelé ləma, a kɔr goo ta ləa kar ŋgatɔgje gə mee bɛe-boo'g neelé d'oo ləm tɔ, bèe ba d'a kwá gə rɔ dee'g mee bɛe-boo'g neelé ləm, d'a karee loo-siée mba karee si sə dee'g ləm tɔ.
⁵Bó lé njedalbɔ məs tuba géé ndá d'a kwa njetɔl dəw lé kulá jia'g el mbata yeɛ wa dɔ gɔl rəa kédé ba tɔl ne maree el ləm, yeɛ to njebɔ ləa kédé el ləm tɔ.

⁶Yee a si mee bee-boo'g neelé saar a tee kaar nõ koso-dəwje'g kar dee ganḡta dəa'g ləm, a si saar kar ḡḡo-njekinjanéməs gá si ra kula mee ndəaje gən lé wəi ləm tɔ ba. Bèe ba njetɔl dəw lé a tel kaw mee bee-boo'g læa ləm, gə mee kəi'g læa gá to dan mee bee-boo gá yee i keneḡ ai lé ləm tɔ.

⁷Dee d'ɔr kəm bee gá Kedes gá wɔji dɔ Galile gá to kaar mbal'g læ Neptaliye ləm, gə Sikem kaar mbal'g læ Eprayimje læma, gə Kirjat-Arba gá to Ebro, kaar mbal'g læ Judaje ləm tɔ.

⁸Kel tura-baa'd gá Jurdeḡ gá nu par gá bər læ Jeriko lé dee d'ɔr kəm Beser gá to dɔdilaloo'g mee ndag-loo'g mbuna ginkoji Rubeje'g ləm, gə Ramot dɔ naḡ gá Galaad mbuna ginkoji Gadge'g læma, gə Golan gá wɔji dɔ Basan mbuna ginkoji Manasə'g ləm tɔ.

⁹Dejee nee ba to bee-booje gá d'ɔr kəm dee mbata læ Israēlje lai ləm, mbata læ dəw-dɔ-beeje gá d'isi mbuna dee'g ləm tɔ, mba kar dəw gá tɔl maree to gá mee wɔji el lé askəm kaj kaw kiya rəa keneḡ, bèe ba njedalba məs lé a tɔlee el saar yee a tee kaar nõ koso-dəwje'g ba tɔ.

Jujé 21

Bee-booje læ Ləbije

1Sgl 6.39-66

¹Mbai dɔ gel-bɔje læ Ləbije rəm pər gá rɔ Eləajar gá njekinjanéməs'g ləm, gə rɔ Jujé'g, ḡḡolə Nun læma, gə rɔ mbai dɔ gel-bɔje'g læ ginkoji Israēlje ləm tɔ.

²Dee d'ula dee ta mee bee gá Silo dɔ naḡ gá Kanə pana: Njesigəneḡ un ndia gə ndu Moyis mba kar dee d'ar sí bee-booje gə mba si keneḡ ləm, gə looje gá gugu dɔ dee mbata nékulje læ sí ləm tɔ.

³Togəbèe ba Israēlje d'ɔr kəm looje mbuna dɔ naḡje'd gá d'ingə gá né kə dee-dee d'ar Ləbije ndá d'ar dee bee-booje gə looje gá gugu dɔ dee gə goo godndu Njesigəneḡ lé.

⁴Dee ra nékwɔji lé gá to asəna gə tée bèe mbata gel-bɔje læ Keatje, ndá Ləbije gá to ḡḡan Aarɔje gá njekinjanéməs lé d'ingə bee-booje dɔḡ-giree-munda mbuna ginkoji Judaje'g, gə Simeɔje'g, gə Bejamije'g gə goo nékwɔji lé gá to asəna gə tée bèe lé.

⁵ḡḡalə Keatje gá raḡ d'ingə bee-booje dɔḡ mbuna gel-bɔje læ ginkoji Eprayimje gə Danje'g, gə ges ginkoji Manasə'g tɔ, gə goo nékwɔji lé gá to asəna gə tée bèe.

⁶Gersonje d'ingə bee-booje dɔḡ-giree-munda mbuna gel-bɔje'g læ ginkojije læ Isakarje, gə Aserje, gə Neptaliye, gə ges ginkoji Manasə gá wɔji dɔ Basan gə goo nékwɔji lé gá to asəna gə tée bèe lé.

⁷Merarije gə goo gel-bɔje læ dee lé d'ingə bee-booje dɔḡ-giree-joo mbuna ginkoji Rubeje'g, gə Gadge'g, gə Jabiloje'g.

- ⁸Israëlje d'ar Ləbije bee-booje neelé gə looje gə gugu də dee sub gə goo nékwəji léé gə to asəna gə téé bèe to gə Njesigəneə un ne ndia də'g gə ndu Moyis lé.
- ⁹Mbuna ginkoji'g lə Judaje, gə ginkoji'g lə Simeoje lé d'ar dee bee-booje gə d'a gə bar ri dee nee ndá,
- ¹⁰to mbata lə ngalə Aarə mbuna gel-bəje'g lə Keatje gə to ngalə Ləbi to mbata nékwəji léé gə to asəna gə téé bèe lé wəji də dee dətar.
- ¹¹Dee d'ar dee Kirjat-Arba gə to Ebrə kaar mbal gə Juda ləm, gə looje gə gugu dəa sub ləm tə: Arba to bə Anakje.
- ¹²Ne loo-ndəje lə bee-boo neelé gə bee-kogojə ləa lé d'ar Kaleb, ngolə Jəpune gə né keə-yeə.
- ¹³Togəbè ba dee d'ar ngalə Aarə, njekinjanéməs lé Ebrə gə to bee-boo gə to njəloo mbata lə njétəl-dəwje gə looje gə gugu dəa sub ləm, gə Libna gə looje gə gugu dəa sub ləm,
- ¹⁴gə Jatir gə looje gə gugu dəa sub ləm, gə Estemoa gə looje gə gugu dəa sub ləm,
- ¹⁵gə Holə gə looje gə gugu dəa sub ləm, gə Dəbir gə looje gə gugu dəa sub ləm,
- ¹⁶gə Aḯ gə looje gə gugu dəa sub ləm, gə Juta gə looje gə gugu dəa sub ləma, gə Bet-Semes gə looje gə gugu dəa sub ləm tə, d'as bee-booje jinaikara mbuna ginkojije'd gə joo neelé lé ya,
- ¹⁷mbuna ginkoji Bejamije'g lé d'ar dee Gabaə gə looje gə gugu dəa sub ləm, gə Geba gə looje gə gugu dəa sub ləm tə,
- ¹⁸gə Anatot gə looje gə gugu dəa sub ləma, gə Almon gə looje gə gugu dəa sub ləm tə, d'as bee-booje sə.
- ¹⁹Bula lə bee-booje lə njékinjanéməsje gə to ngalə Aarə lé ba nee: bee-booje dəg-giree-munda gə looje lə dee gə gugu də dee sub tə.
- ²⁰Ləbije gə to gel-bəje lə Keatje gə ranj lé d'inga bee-booje mbuna ginkoji'g lə Eprayimje gə goo nékwəji léé gə to asəna gə téé bèe lé.
- ²¹Dee d'ar dee Sikem gə to kaar mbal'g Eprayim gə to bee-boo gə to njəloo mbata lə njétəl-dəwje gə looje gə gugu dəa sub ləm, gə Gejer gə looje gə gugu dəa sub ləm,
- ²²gə Kibsayim gə looje gə gugu dəa sub ləma, gə Bet-Oron gə looje gə gugu dəa sub ləm tə, d'as bee-booje sə,
- ²³mbuna ginkoji Danje'g lé d'ar dee Elteke gə looje gə gugu dəa sub ləm, gə Gibetə gə looje gə gugu dəa sub ləm,
- ²⁴gə Ajalə gə looje gə gugu dəa sub ləma, gə Gat-Rimə gə looje gə gugu dəa sub ləm tə, d'as bee-booje sə,

- 25** mbuna ges ginkoji'g læ Manasə lé d'ar dee Taanak gə looje gə gugu dəa sub læm, gə Gat-Rimon gə looje gə gugu dəa sub læm tɔ, d'as bɛe-booje joo.
- 26** Bula læ bɛe-booje neelé d'as dɔg gə looje læ dee gə gugu dɔ dee sub mbata læ gel-bɔje læ Keatje gə ranj tɔ.
- 27** Deɛ d'ar Gersonje gə to gə mbuna gel bɔ'g læ Ləbije looje as bɛe: Mbuna ges ginkoji'g læ Manasə lé d'ar dee Golan gə wɔji dɔ Basan gə to bɛe-boo gə to njɔloo mbata læ njétɔl-dəwje gə looje gə gugu dəa sub læm, gə Beestra gə looje gə gugu dəa sub læm tɔ, d'as bɛe-booje joo,
- 28** mbuna ginkoji Isakarje'g lé d'ar dee Kisjɔ gə looje gə gugu dəa sub læm, gə Dabrat gə looje gə gugu dəa sub læm,
- 29** gə Jarmut gə looje gə gugu dəa sub læma, gə En-Ganim gə looje gə gugu dəa sub læm tɔ, d'as bɛe-booje sɔ,
- 30** mbuna ginkoji Aserje'g lé d'ar dee Misəal gə looje gə gugu dəa sub læm, gə Abdon gə looje gə gugu dəa sub læm,
- 31** gə Helkat gə looje gə gugu dəa sub læma, gə Reob gə looje gə gugu dəa sub læm tɔ, d'as bɛe-booje sɔ,
- 32** mbuna ginkoji Neptaliye'g lé d'ar dee Kedes gə wɔji dɔ Galile, to bɛe-boo gə to njɔloo mbata læ njétɔl-dəwje gə looje gə gugu dəa sub læm, gə Hamot-Dor gə looje gə gugu dəa sub læma, gə Kartan gə looje gə gugu dəa sub læm tɔ, d'as bɛe-booje munda.
- 33** Bula læ bɛe-booje læ Gersɔje, gə goo gel-bɔje læ dee lé d'as bɛe-booje dɔg-giree-munda gə looje gə gugu dɔ dee sub tɔ.
- 34** Ges Ləbije gə nai gə to gel-bɔje læ Merarije lé d'ar dee looje as bɛe: mbuna ginkoji Jabilɔje'g lé Jokneam gə looje gə gugu dəa sub læm, gə Karta gə looje gə gugu dəa sub læm,
- 35** gə Dimna gə looje gə gugu dəa sub læma, gə Nahalal gə looje gə gugu dəa sub læm tɔ, d'as bɛe-booje sɔ,
- 36** mbuna ginkoji Rubeje'g lé d'ar dee Beser gə looje gə gugu dəa sub læm, gə Jahas gə looje gə gugu dəa sub læm,
- 37** gə Kedemot gə looje gə gugu dəa sub læma, gə Mepaat gə looje gə gugu dəa sub læm tɔ, d'as bɛe-booje sɔ,
- 38** mbuna ginkoji Gadjə'g lé d'ar dee Ramot dɔ nanj gə Galaad gə to bɛe-boo gə to njɔloo mbata læ njétɔl-dəwje gə looje gə gugu dəa sub læm, gə Mahanayim gə looje gə gugu dəa sub læm,
- 39** gə Esbon gə looje gə gugu dəa sub læma, gə Jajer gə looje gə gugu dəa sub læm tɔ, d'as bɛe-booje sɔ.

⁴⁰Bula læ bee-booje gá wɔ̄ji dɔ Merarije gə goo gel-bɔ̄je læ dee gá to ges gel-bɔ̄je læ Ləbije gá nai gə goo nékwɔ̄ji léé gá to asəna gə tée bèe lé d'as bee-booje dɔg-giree-joo.

⁴¹Bula læ bee-booje læ Ləbije mbuna dɔ nanɟje'd gá kɔ̄ Israelje lé d'as bee-booje rɔ-sɔ-giree-jinaijoo gə looje gá gugu dɔ dee sub.

⁴²Bee-boo gá rara kara gá mbuna bee-booje'g neelé loo gá gugu dɔa sub to keneɟ-keneɟ, to togábè mbata læ bee-booje neelé lai ya.

⁴³Togábè ba Njesigəneɟ ar Israelje bee lé gə lé bura moɟgoɟgo to gá yeɟ man ne rəa gə mba kar ka deeje lé, deɟ taa bee neelé gá né kɔ̄ dee-deɟ ləm, d'isi keneɟ ləm tɔ.

⁴⁴Njesigəneɟ ar dee d'isi ləm mee looje lai gá gugu dɔ dee lé to gá yeɟ man ne rəa ar ka deeje lé, dəw kára kara mbuna njébaɟe'g læ dee askəm kaar nanɟ gəs nɔ̄ dee'g el ndá Njesigəneɟ ɔm deɟ lai ji dee'g ya.

⁴⁵Mbuna taje gá maji lai gá Njesigəneɟ pa ar gel-bɔ̄je læ Israel lé ta kára kara gá lal ra née lé godo: taje lai d'aw léé'g béréré ya.

Jujé 22

D'unda loo-nékinjaməs mbɔr baa gá Jurde'g

¹Togábè Juje bar Rubɟe, gə Gadje, gə ges ginkoji Manasə tɔ.

²Yeɟ ula dee pana: Seɟ aaje dɔ taje lai gá Moyis, kura læ Njesigəneɟ ula sí ləm, seɟ ilaje koji dɔ torndum'g wɔ̄ji dɔ néje lai gá m'un ndum dɔ'g m'ar sí ləm tɔ.

³Un kudee mee ndəa gá ləw ba ya saar teɟ boɟənè lé seɟ ubaje goo ɟgakɔ̄ síje yɔ̄ deeje el, tɔbəi seɟ aaje dɔ ndukunje, gə godnduje læ Njesigəneɟ, Ala læ sí kər-kər tɔ.

⁴Basinè Njesigəneɟ, Ala læ sí ar ɟgakɔ̄ síje loo-kwa-rɔ̄ læ dee to gá yeɟ ula dee ne kédé lé bèe ndá maji kar sí telje awje mee kəi-kubuje'g læ sí mee bee gá to kɔ̄ sí to gá Moyis kura læ Njesigəneɟ ar sí kel tura-baa gá Jurde par gá bər lé.

⁵Undaje kəmkàr dɔ rɔ̄ sí'g mba kaa dɔ ndukunje gə godnduje gá Moyis, kura læ Njesigəneɟ un ar sí lé ndá raje née, undaje ne Njesigəneɟ, Ala læ sí dan kəm sí'g ləm, njaaje ne gə goo rəwje læa ləm, aaje ne dɔ godndiaje kər-kər ləm, naamje ne kaaree'g ləma, raje ne né areeje gə mee sí kára ba gə ɟgaw mee sí bura ləm tɔ.

⁶Togábè ba Juje tɔr ndia dɔ dee'g ndá yɔ̄ dee ar dee tel d'aw gá kəi-kubuje'g læ dee.

⁷Kédé lé Moyis ar ges ginkoji Manasə dɔ nanɟ gá wɔ̄ji dɔ Basan par gá bər læ baa gá Jurde gá né kɔ̄ dee-deɟ. Tɔbəi Juje ar ges ginkojije gá nai dɔ nanɟ læ dee mbɔr ɟgakɔ̄ deeje'g kel tura-baa gá Jurde par gá dɔ-gó tɔ. Loo gá Juje yɔ̄ dee ar dee tel d'aw gá kəi-kubuje'g læ dee ndá yeɟ tɔr ndia dɔ dee'g,

⁸yee ula dee pana: Telje awje kai-kubuje'g la sí gə boo-nébaoje ləm, gə koso-nékulje gə bula digi-digi ləma, gə larnda, gə larlor, gə larkas, gə larndul, gə kubuje bula gə d'ur kugu ndor-ndor ləm tɔ. Nébaɾɔ lə njébaɾe lə sí lé maji kar sí kaije ŋgakɔ síje sə sí tɔ.

D'unda loo-nékinjaməs mbər baa gə Jurde

⁹Rubeje, gə Gadje gə ges ginkoji Manasə lé d'ya Israelje Silo, mee bee gə Kanə ndá deɛ tel d'aw mee bee gə Galaad gə to dɔ naŋg lə dee, loo gə deɛ ra bee keneŋ kédé, to gə Njesigəneə un ne ndia ar dee gə ndu Moyis lé.

¹⁰Loo gə deɛ teɛ dɔ naŋg'd mbər baa gə Jurde gə wɔji dɔ bee gə Kanə lé ndá, Rubeje gə Gadje, gə ges ginkoji Manasə ra loo-nékinjaməs keneŋ ta baa gə Jurde, yee gə to loo-nékinjaməs gə boi yaə gə to tar ɗaŋg kəm dee'g lé.

¹¹Loo gə Israelje d'oo taree gə dəwje pa pana: Aa ooje, Rubeje, gə Gadje, gə ges ginkoji Manasə, ra loo-nékinjaməs nɔ bee gə Kanə, dɔ naŋg bee gə to ta baa gə Jurde'g mbər bee gə Israel lé ndá,

¹²Koso-dəwje gə Israel lai mbɔ dɔ nɔ bee gə Silo mba kɪ kɔr rɔ kaw rɔ sə dee.

¹³Israelje d'ula Pines, ŋgolə Eləajar gə njekinjanéməs rɔ Rubeje'g, gə Gadje'g, gə ges ginkoji Manasə'g mee bee gə Galaad,

¹⁴d'ar mbaije dɔg d'aw səa nɔ'd, mbai kára wɔji dɔ gel bɔ kára-kára mbata ginkoji Israelje kára-kára lai, deɛ lai to mbai dɔ gel-bɔje mbuna koso-dəwje'g lə Israelje gə tɔl-dɔg-dɔg (1.000) lé.

¹⁵Deɛ d'aw rɔ Rubeje'g, gə Gadje'g, gə ges ginkoji Manasə'g mee bee gə Galaad ndá d'un ta d'ula dee pana:

¹⁶Koso-dəwje lə Njesigəneə lai pa togəbè pana: Kal gə seɪ alje ta ta Ala'g lé lə Israelje lé see ginee to dɪ wa. See gelee ban ba basinè seɪ ubaje Njesigəneə yáje raje loo-nékinjaməs mba kɪ ne gə Njesigəneə bogənè kɔsee ne rəw wa.

¹⁷Né gə yèr gə jee n'ra Peɔr gə j'ɔr taree dɔ sí'g el ya saar teɛ bogənè ləm, gə ar yoo-koso oso ne dɔ koso-dəwje'g lə Njesigəneə ləm tɔ lé see j'oo gə né gə lam ba wa.

¹⁸Bogənè seɪ ubaje Njesigəneə yáje. Bó lé bogənè seɪ jje gə Njesigəneə ɔseeje rəw ndá bèlè yee kara mée a kɪ səa pu dɔ koso-dəwje'g lə Israel lai ya tɔ.

¹⁹Ne bó lé seɪ ooje dɔ naŋg kɔ sí gə né gə minə ndá gə reeje mee bee gə to kɔ Njesigəneə'g, loo gə kai-kubu-si-Njesigəneə to keneŋ ndá raje bee mbuna sí'g ya, ne maji kar sí raje loo-nékinjaməs gə raŋg gə orè dɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneə, Ala lə sí gə mba kɪ ne gə Njesigəneə kɔsee ne rəw el ləm, ɔrje rɔ sí rɔ síje'g el ləm tɔ.

- 20** Akan, ngolə Jera lé see yee al ta ta godndu gə wəji dɔ néje gə kəm tuji dee pugudu-pugudu lé el wa. See yee ba ar oŋg lə Njesigəneə i ne səa pu dɔ koso-dəwje gə Israel lai lé el wa. Yee ba tuji gə karee ba mbata kalta læa el.
- 21** Rubeje, gə Gadje, gə ges ginkoji Manasə tel d'ila mbai dɔ koso-dəwje lə Israelje gə tɔl-dɔg-dɔg'g (1.000) lé pana:
- 22** Mbaidɔmbaije to Ala gə Njekurdɔloo'g, yee to Ala gə Njekurdɔloo'g ya. Njesigəneə gər gao ndá Israel kara a gər ya tɔ. Bó lé to mba kɔs ta rəw gə mba kal ne ta ta Njesigəneə'g ndá maji kari ree la sə sí mee ndɔ gə bogəné lé el.
- 23** Bó lé jee n'raje loo-nékinjaməs gə nee gə mba kuba ne Njesigəneə kyá ləm, bó lé to mba ree gə nékinjanéməsje gə kə roo gə nékarje gə to gə nduji keneŋ ləm, bó lé to mba kinja nékinjanéməsje gə wəji dɔ kəm nə'd keneŋ ləm tɔ ndá maji kar Njesigəneə dəji sí gee ya.
- 24** To bèe el ne mbata mee sí gə to kəgəgə ba ar sí n'raje ne né neelé gə mbəa mbata j'əji mee sí'g m'pana: Banelə ndɔ gə ranŋ ŋgan sí-sejje d'a dəji ŋgan síjeeje pana: See dɔ ba gə né kəm nə'd mbuna sí-sej'g gə Njesigəneə, Ala lə Israelje lé wa.
- 25** Njesigəneə ar baa gə Jurde to rəw-nim gə kai síjee sə síje dana, sei Rubeje gə Gadje, né lə sí kára kara to rɔ Njesigəneə'g el. Gelee gə nee ba ŋgan síje d'a kar ŋgan síjeeje d'əw ne rɔ dee bəl Njesigəneə lé.
- 26** Bèe ba jee m'paje ne m'pana: Ar sí n'raje loo-nékinjaməs mbata lə nékinjanéməsje gə kə roo əsé mbata lə nékinjanéməsje gə ranŋ lé el
- 27** ne mba karee to nékɔrkəmta mbuna síjee sə síje'g ləm, mbuna ŋgaka síje gə ŋgaka sí-sejje'g ləm tɔ, to gə jee ndigi ra né nɔ Njesigəneə'g gə nékinjanéməsje gə kə roo ləm, gə nékinjanéməsje gə kə kuga dɔ kaiya læma, gə nékinjanéməsje gə kə kəm nə'd ləm tɔ, mba kar ndɔ gə ranŋ ŋgan sí-sejje d'a kula ŋgan síjeeje pana: Né lə sí kára kara to rɔ Njesigəneə'g el lé d'a kaskəm pa bèe el.
- 28** Jee j'əjije ta mee sí'g m'pana: ndɔ gə ranŋ, bó lé d'a kula sí ta togəbè əsé d'a kula ŋgaka síje taree bèe ndá j'a kila deeje keneŋ pana: Ooje loo-nékinjanéməsje gə bɔ síje-je ra gə to tana gə loo-nékinjaməs lə Njesigəneə lé. Ne deŋ ra mbata lə nékinjaməs gə kə roo əsé nékinjanéməsje gə ranŋ el ne gə mba karee to nékɔrkəmta mbuna síjee sə síje'g ba.
- 29** Wah! Jee j'əjije mee sí'g mba kɔ gə Njesigəneə kɔsee ne rəw el ləm, gə mba kuba ne Njesigəneə bogəné kyá mba ra ne loo-nékinjaməs mbata lə nékinjanéməsje gə kə roo ləm, gə mbata lə nékarje læma, gə nékinjanéməsje gə ranŋ ləm tɔ korè ne dɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneə, Ala lə sí gə to nɔ kəi-kubu-siée'g lé bèe el tɔ.
- 30** Loo gə Pines gə to njekinjanéməs, gə mbaije lə koso-dəwje gə to mbai dɔ koso-dəwje lə Israelje gə tɔl-dɔg-dɔg (1.000) lé d'oo ta gə Rubeje, gə Gadje, gə Manasə pa lé ndá mee dee oso nanŋ pɔ.

³¹Ndá Pines, ngolə Eləajar nje kinjanéməs lé ula Rubeje, gə Gadje, gə Manasə lé pana: Basinè jee j'oo gao to gə Njesigəneə nai sə sí ya mbata seɿ ubáje yáje el, togóbè ba seɿ taaje ne Israelje jia'g ya.

³²Bèe ba Pines, ngolə Eləajar gə nje kinjanéməs, gə mbaije lé sa rɔ dee rɔ Rubeje, gə Gadje'g ndá d'ɿ bee gə Galaad tel ree mee bee gə Kanə rɔ Israelje'g tɔbəi d'ɔr goo taree d'ar dee d'oo tɔ.

³³Israelje lé mee dee oso nanɣ pɔ, deɣ pidi Ala tɔbəi deɣ pata gə wɔji dɔ kɔr rɔ kaw rɔ mba tuji ne bee gə Rubeje, gə Gadje d'isi keneɿ lé el nga.

³⁴Rubeje gə Gadje d'unda ri loo-né kinjaməs lé lə Ed mbata deɣ pa pana: Yee to nékɔrkəmta mbuna sí'g to gə Njesigəneə to Ala ya.

Jujé 23

Tandəji kɔr lə Juje

¹As ləbje bula gə Njesigəneə ar Israelje d'isi ləm mbata yee ɔr dee ji njé baje'g lə deɣ lai gə gugu dɔ dee sub ndá, Juje lé ləbee bula ndá, aree yee buga jɔ-jɔ mbə.

²Togóbè ba Juje ula kula bar Israelje lai ləm, gə ngatɔgje lə dee ləm, gə mbaije lə dee ləm, gə njé gan-rəwtaje lə dee ləma, gə bé-njérɔje lə dee ləm tɔ. Yee ula dee pana: Ma lé ləbm bula am m'buga mbə.

³Seɿ ooje néje lai gə Njesigəneə, Ala lə sí ra gə ginkoji. dəwje gə ranɣ lai nɔ sí'g, mbata to Njesigəneə, Ala lə sí ba rɔ mbata lə sí ya.

⁴Aa ooje, dɔ nanɣ lə ginkoji dəwje gə ranɣ gə nai neelé, un kudee baa gə Jurɔ, nɔ'd gə dɔ nanɣ lə ginkoji dəwje gə ranɣ gə ma m'tuji dee nee saar m'tee ne baa-boo-kad gə boi gə par gə loo kur nanɣ'd lə kàr gə ma m'ar sí gə né kə sí-seɿ gə goo nékwɔji léé gə to asəna gə téɣ bèe ləm, gə goo ginkojije lə sí ləm tɔ.

⁵Njesigəneə, Ala lə sí a kɔs dee rəw nɔ sí'g ləm, a tuba dee nɔ sí'g ləm tɔ, ndá seɿ a taaje bee lə dee gə né kə sí-seɿ to gə Njesigəneə, Ala lə sí pa ne ar sí lé ya.

⁶Bèe ndá waje rɔ sí kɔgə rɔ gə mba kaa dɔ taje lai gə to mee maktub godndu gə kə Moyis'g mba ra née bó seɿ a kubaje kyaje kawje ne yo-yo nee-nee el nga.

⁷Maji kar sí ulaje rɔ sí nɔ'd gə ginkoji dəwje gə ranɣ neelé gə nai mbuna sí'g lé el ləm, barje ri magəje lə dee el ləm, ubuje rɔ sí gə ri dee el ləm, raje né ar deeje el ləma, undaje barmba nɔ dee'g el ləm tɔ.

⁸Ne namje kaar Njesigəneə'g, Ala'g lə sí to gə seɿ raje saar teeje ne bogənè ya.

⁹Njesigəneə tuba ginkoji dəwje gə ranɣ gə boo gə sinɣa dee to yaə nɔ sí'g, ar dəw kára kara askəm kaar nanɣ gəs nɔ sí'g el saar tee bogənè.

¹⁰Dəw kára ba mbuna sí'g tuba dəwje gə tɔl-dɔg (1.000) ar dee d'ai neə'g, mbata Njesigəneə, Ala lə sí rɔ gə mbata lə sí to gə yee pa ne taree ar sí lé tɔ.

¹¹Aaje rɔ sí kər-kər gə mba kunda Njesigəneə, Ala lə sí dan kəm sí'g.

12Mbata bó lé seɿ telje gə mba nam kaar ginkoji dəwje gə ranɣ'g nee gə d'isi mbuna sí'g, bó lé seɿ ɔmje sə dee nɔ'd loo-taa-nɔ'd ləm, bó lé seɿ ɔmje ta lə sí nɔ'd sə dee ləm tɔ ndá,

13maji kar sí gərje gao, Ala lə sí gə Njesigəneɔ a tuba ginkoji dəwje gə ranɣ neelə nɔ sí'g kəmee gə kédé-kédé el, nɛ d'a tel to gə bədə əsé gum kwa sí ləm, gə ndəi kunda sí ləma, gə kunje gə tɔs kəm sí ləm tɔ, saar kar sí tujije ne mee bɛe gə maji gə Njesigəneɔ, Ala lə sí ar sí lé ya.

14Aa ooje, basinè ma lé m'a gə kwəi ya. Seɿ gərje gə mee sí bura ləm, gə rɔ sí bura ləm tɔ, to gə mbuna taje gə maji lai gə Njesigəneɔ, Ala lə sí pa ar sí lé ta kára kara gə lal ra née lé godo, taje lai neelə d'aw lée'g béréré-béréré mbata lə sí bó yee gə kára kara gə lal ra née lé godo ya.

15To gə taje gə maji lai gə Njesigəneɔ, Ala lə sí pa ar sí aw ne lée'g béréré-béréré mbata lə sí lé togəbè Njesigəneɔ a kar taje gə majel lai kara aw lée'g béréré-béréré mbata lə sí bɛe to saar yee a tuji sí ne mee bɛe gə maji gə Njesigəneɔ, Ala lə sí ar sí lé tɔ.

16Bó lé seɿ alje ta ta manrɔ gə Njesigəneɔ, Ala lə sí ar sí ləm, bó lé seɿ poleje magəje undaje ne barmba nɔ dee'g ləm tɔ ndá oŋg lə Njesigəneɔ a kɿ səa pu dɔ sí'g ndá seɿ a tujije ne kalaŋ mee bɛe'd gə maji gə yee ar sí lé ya.

Jujé 24

Israɛlje d'wɔji mee dee'g njanɣ gə mba ra né kar Njesigəneɔ

1Juje mbɔ ginkoji Israɛlje lai nɔ'd mee bɛe gə Sikem ndá yee ula kula ɓar ŋgatɔgje lə Israɛlje ləm, gə mbaije lə dee ləm, gə njégaŋ-rəwtaje lə dee ləma, gə bé-njérɔje lə dee ləm tɔ, ar dee ree d'aar nɔ Ala'g lé.

2Juje ula koso-dəwje lai pana: Njesigəneɔ, Ala lə Israɛlje pa togəbè pana: Ka síje-je gə Tera gə to bɔ Abrakamje gə bɔ Naɔrje lé d'isi ləw ba kel tura-baa gə Epratə gə nu, tɔbəi to njépole magəje ya.

3Ma m'ɔr bɔ síje gə Abrakam kel tura-baa gə nu ndá m'aree aw gə looje lai-lai gə mee bɛe gə Kanɔ, m'aree oji Isaak ləm, ma m'ar ŋgakeaje d'ɔs goo nɔ goo nɔ ləm tɔ.

4Ma m'ar Isaak oji Jakob gə Esawu ləm, m'ar Esawu mbal gə Seir gə né keɔ-yee, nɛ Jakob gə ŋganeeje ɓa d'aw Ejiptə tɔ.

5Ma m'ula Moyis gə Aarɔ ndá m'unda Ejiptə gə nékɔbje gə m'ra mbuna dee'g, tɔbəi ma m'ar sí undaje loo keneŋ teeje.

6Ma m'ar ka síje-je d'unda loo mee bɛe gə Ejiptə tee ndá seɿ awje saar teeje ta baa-boo-kad'g. Njé gə Ejiptə tuba goo ka síje saar teeje ne baa-boo-kad gə ria lə Baa-Kas gə pusu-rɔje gə njérɔ gə kundaje lə dee.

- ⁷Ka síje-je nõ ta Njesigəneḗ'g. Ndá Njesigəneḗ ar loondul gaṅg mbuna sí-sej gə njé gə Ejiptə tɔbəi yeḗ ar mán baa-boo-kad tel ree tula dɔ dee. Sej ooje né gə ma m'ra gə njé gə Ejiptə gə kəm sí gao ya. Tɔbəi sej naije dɔdilaloo'g lé kur sí əw tɔ.
- ⁸Ma m'or nõ sí m'teḗ sə sí mee bee'g lə Amərje gə d'isi kel tura-baa gə Jurdeḡ gə nu ndá deḡ rɔ sə sí ya. Ne ma m'yaḡ dee ji sí'g ndá sej taaje bee lə dee gə né kə sí-sej, tɔbəi ma m'tuji dee nõ sí'g tɔ.
- ⁹Balak, ḡgolə Sipər gə to mbai gə Moab lé j gə mba rɔ gə Israelje. Yeḗ ula kula bar Balaam, ḡgolə Beər gə mba karee ila ndɔl dɔ sí'g.
- ¹⁰Ne ma m'ndigi koo ta lə Balaam el, bəe ba yeḗ tər ndia dɔ sí'd gə tər, tɔbəi ma m'or sí ne ji Balak'd tɔ.
- ¹¹Sej gaṅje baa gə Jurdeḡ ndá sej teeje bee gə Jeriko. Njébeeje gə Jeriko rɔ sə sí ya, Amərje, gə Peresje, gə Kanaje, gə Hetje, gə Girgasije, gə Hebje, gə Yebusje kara rɔ sə sí ya tɔ. Ne ma m'yaḡ dee ji sí'g ya.
- ¹²M'ula kuḡarasje nõ sí'g, m'ar dee tuba deḡ gə to mbaije lə Amərje gə joo lé, bɔ to kiambas lə sí-sej el ləm, to baṅḅaṅ lə sí-sej ba sej tuba deḡje ne el tɔ.
- ¹³Ma m'ar sí bee gə sej ba ndɔje ndɔ keneḡ kédé el ləm, gə bee-booje gə sej ba raje ba síje keneḡ el ləma, gə ndɔ-nduúje gə kag-koiyoje gə sej ba manje ba sɔje el ləm tɔ.
- ¹⁴Basinè, maji kar sí bəlje Njesigəneḗ ləm, raje né areeje gə meekarabasur gə ḡgonkoji ləm tɔ. Arje magəje gə ka síje-je ra né d'ar dee kel tura-baa gə nu mee bee gə Ejiptə lé godo mbuna sí'g ndá raje né arje Njesigəneḗ ba.
- ¹⁵Ne bɔ lé sej ooje to gə to maji kəm kwa Njesigəneḗ mee'g sí el ndá bogəneḗ ya maji kar sí mbərje yeḗ gə sej ndigije poleeje né kaareeje, lé to magəje gə ka síje pole dee kel tura-baa gə nu əsé lé to magəje lə Amərje gə sej síje mee bee'g lə dee nee kara, ma ba yeḗ jeḗ gə njémeekəije ləm lé j'a kwaje Njesigəneḗ ba mee sí'g ya.
- ¹⁶Koso-dəwje tel d'ilá keneḡ pana: Wah jeḗ j'a kubaje Njesigəneḗ kyáje mba pole magəje bəe el.
- ¹⁷Mbata Njesigəneḗ ba to Ala lə sí, yeḗ nja ba ar sí j'unda loo mee bee gə Ejiptə, loo-kula-bər gə jeḗ gə ka síje-je j'isije keneḡ lé n'teeje ləm, yeḗ nja ba ra boo-némərje kəm sí'g ləma, yeḗ nja ba ḡgəm sí rəw-kaw sí'g mbuna koso-dəwje'g lai gə jeḗ n'dəsje dan dee'g ləm tɔ.
- ¹⁸Yeḗ nja tuba koso-dəwje lai nõ sí'g ləm, gə tuba Amərje gə d'isi mee bee'g neelə ləm tɔ. Jeḗ kara j'a kwaje Njesigəneḗ ba mee sí'g to mbata yeḗ nja ba to Ala lə sí ya.
- ¹⁹Juje ula koso-dəwje lé pana: Sej lé siṅga sí a kaskəm kwa Njesigəneḗ mee sí'g el mbata yeḗ to Ala gə njerɔkunda ləm, gə Ala gə ar kəmee əj dɔ dəwje'g lə ləm tɔ. Yeḗ a kar mée oso lemsé dɔ néra kori-korije'g lə sí əsé dɔ kaiyaje'g lə sí el.

- 20**Loo gá seḽ a kubaje Njesigəneḽ kyáje gə mba pole magəje gá dɔ bee'g ndá yee a ree mba ra sə sí majel ləm, yee a tuji sí godə maji gá yee ra sə sí kédé'g lé ləm tɔ.
- 21**Koso-dəwje d'ula Juje pana: Wah! Jee j'a kwaje Njesigəneḽ ya ba mee sí'g.
- 22**Juje ula koso-dəwje lé pana: Seḽ nja seḽ ɔrje ta ilaje dɔ sí-seḽ'g ya, to seḽ nja ba ɔrje kəm Njesigəneḽ gə mba kwáje mee sí'g. Deḽ tel d'ilá keneḽ pana: Jee j'oo bée ya tɔ.
- 23**Bée ndá tujije magəje gá dɔ bee'd gá to mbuna sí'g, tɔbəi tel undaje mee sí dɔ Njesigəneḽ'd gá to Ala lə Israelje lé ya.
- 24**Koso-dəwje lé d'ula Juje pana: J'a kwaje Njesigəneḽ, Ala lə sí mee sí'g ya ləm, j'a kila ḽgonkoji dɔ tapea'g ya ləm tɔ.
- 25**Mee ndəa'g neelé Juje ar koso-dəwje lé manɔ dee d'aree mee bee'd gá Sikem. Tɔbəi yee ar dee godnduje ləm, gə ndukunje ləm tɔ.
- 26**Ta néje neelé Juje ndaḽg mee maktub godndu'g lə Ala ya. Tɔbəi yee un biri mbal kára ila lée'g gel kag-sənə'd gá to dan mee loo gá to gə kəmee'g mbata lə Njesigəneḽ lé.
- 27**Ndá Juje ula koso-dəwje pana: Aa ooje, mbal neelé a to nékɔrkəmta lə sí mbata yee oo ta néje lai gá Njesigəneḽ ula sí ya, bée ba yee a to ne nékɔrkəmta lə sí gə mba kar sí ubaje ne Ala lə sí yáje el ḽga.
- 28**Yen ḽga Juje yḽ koso-dəwje lé ar nana kara tel aw dɔ naḽg gá ləa-ləa.

Kwəi lə Juje lé

- 29**Goo néje gá neelé, Juje gá to ḽgolə Nun, kura lə Njesigəneḽ lé ləbee aḽ tɔl-dəa-dɔg (110) ndá yee wəi tɔ.
- 30**Deḽ dubee dɔ naḽg gá yee ḽḽga gá né keḽ-yee mee bee gá Timnat-Sera kaar mbal gá Eprayim kel dɔgel lə mbal gá Gaas.
- 31**Israelje d'wa Njesigəneḽ mee dee'g mee ləbje lai gá Juje sí ne kəmba ləm, gə mee ləbje lai gá ḽgatɔgje gá d'isi kəmba goo Juje'd gá gər néje lai gá Njesigəneḽ ra mbata lə Israelje lé ləm tɔ.
- 32**Siḽgarɔ Jisəb gá Israelje d'odo d'i ne bee gá Ejiptə lé deḽ dubu mee bee'd gá Sikem, mee dəb loo-ndɔ'd gá Jakob ndogo gə ḽgaka Hamɔrje gá to bɔ Sikəmje lé as larnda tɔl (100) tɔ, yee ba dɔ naḽg neelé to ne kḽ ḽgaka Jisepeje ya.
- 33**Eləajar, ḽgolə Aarɔ lé wəi tɔ ndá deḽ dubee Gibeat-Pines gá d'ar ḽgalə Pines kédé kaar mbal gá Eprayim lé tɔ.

Njégag-Rəwtaje

Njégag-Rəwtaje 1

Israëlje d'isi bee gó Kanā'g

- ¹Loo gó Juje wəi mbə ndá Israélje dəji Njesigəneə pana: See nə ba mbuna sí'g a kər rə donɣər kaw rə gə Kanāje wa.
- ²Njesigəneə ila dee keneɲ pana: Njé gó ginkoji'g lə Juda ba d'a kaw kédé mbata aa ooje, m'uba bee neelé m'ya ji dee'g mbə.
- ³Njé gó lə Juda d'ula njé gó lə Simeo gó to ɲgakɔ deeje pana: Awje sə sí nə'd mee bee'd gó jeɛ j'ɲgaje gə goo nékwɔji-lée gó to asəna gə téɛ bəe lé mba kar sí n'ɔje gə Kanāje, ndá jeɛ kara j'a kaw sə sí nə'd mee kə sí gó seɲ ɲgaje gə goo nékwɔji-lée gó to asəna gə téɛ bəe lé ya tɔ. Togábè ba njé gó lə Simeo lé d'ɲ d'aw sə dee ya.
- ⁴Judaje d'ɲ d'aw ndá Njesigəneə ya Kanāje gə Peresje ji dee'g tɔ, deɛ tɔl dəwje tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) mee bee'd gó Bejek ya.
- ⁵Deɛ d'ɲga Adoni-Bejek mee bee gó Bejek, deɛ rə səa ndá deɛ dum dɔ Kanāje gə Peresje tɔ.
- ⁶Adoni-Bejek lé aɲ, nɛ deɛ tuba gée saar d'aw d'wá ndá deɛ tija kɔ jiaje gə kɔ gɔleeje gaɲg.
- ⁷Adoni-Bejek pana: Mbaɲe rə-siri gó tija kɔ ji deeje gə kɔ gɔl deeje gaɲg lé d'usɔ né gó ɔm gel tabul'g ləm ya, bəe ba Ala tel ra səm né gó ma m'ra kédé lé tɔ. Deɛ d'aw səa Jerusalem ba yeɛ wəi keneɲ.
- ⁸Judaje rə gə njé gó Jerusalem ndá deɛ tɔl dee gə kiambas ləm, taa bee-boo roo ləm tɔ.
- ⁹Gée gó gogo Judaje d'aw rə gə Kanāje gó d'isi kaar mbal'g ləm, gə njé gó d'isi par gó dɔkɔl ləma, gə njé gó d'isi ndag-loo'g ləm tɔ ndá deɛ dum dɔ dee ya.
- ¹⁰Judaje d'ɔr rə d'aw rə gə Kanāje gó d'isi Ebro gó kédé ria lə Kirjat-Arba lé, tɔbəi deɛ tɔl Sesai, gə Ahiman, gə Talmai.
- ¹¹Deɛ d'ɲ keneɲ d'aw rə gə deɛ gó d'isi Dəbir: Dəbir lé kédé ria lə Kirjat-Seper.
- ¹²Kaleb pana: Dəw gó dum dɔ Kirjat-Seper gə rə taa ndá m'a karee ɲgonəm Aksa gó dené ləa.
- ¹³Otniel, ɲgolə Kenaj, gó njegoo Kaleb'd gó ndɔɲ ba taa bee lé, ndá Kaleb aree ɲgonee Aksa gó dené ləa ya tɔ.
- ¹⁴Loo gó yeɛ ree kəi lə ɲgabeeje Otniel mbə ndá yeɛ ɔsee bɔɲ-bɔɲ mba karee dəji bɔbeeje loo-ndɔ. Yeɛ ɲ dɔ mulayèje'g ləa ur naɲg ndá Kaleb dəjee pana: See dɪ ba i ndigi wa.

- 15 Aksa tel ilá keneḡ pana: Am né gó ranḡ kára ya bəi mbata i am dɔ nanḡ gó par gó dɔkɔl gó to dɔdilaloo mbɔ, ndá am kəm-rəw-manje tɔ. Togóbè Kaleb aree kəm-rəw-manje gó d'ɨ dɔ looje gó tar ləm, gə kəm-rəw-manje gó d'ɨ nanḡ ləm tɔ.
- 16 Ngalə Kenije gó to məəm Moyisje gó diḡgam lé d'ɨ mee bee-boo gó tumburje to keneḡ d'aw gə Judaje nɔ'd dɔdilaloo'g lə Juda par gó dɔkɔl lə Arad ndá deḡ d'aw d'isi mbuna koso-dəwje'g neelé.
- 17 Judaje gə Simeoje gó to ḡgakɔ naje lé d'ɨ nɔ'd d'aw dum dɔ Kanaje gó d'isi Sepat, deḡ tuji bee-boo lé pugudu-pugudu ndá deḡ tel d'unda ria lə Ɔrma.
- 18 Judaje taa Gaja gə dɔ nanḡje ləa ləm, gə Askalɔ gə dɔ nanḡje ləa ləma, gə Ekro gə dɔ nanḡje ləa ləm tɔ.
- 19 Njesigəneḡ nai gə Judaje, ndá Judaje dum dɔ dee-deḡ gó d'isi kaar mbal'g neelé nɛ deḡ d'as tuba dəwje gó d'isi ndag-loo'g lé el mbata pusu-rɔje lə deḡ gó ra gə larndul to keneḡ.
- 20 Deḡ d'ar Kaleb bee gó Ebro to gó Moyis pa ne taree kédé lé ndá yeḡ tuba ḡgalə Anakje gó munda gó d'isi keneḡ lé.
- 21 Bejamije tuba Yebusje gó d'isi Jerusalem lé el ndá Yebusje d'isi gə Bejamije nɔ'd Jerusalem saar teḡ mee ndəa gən tɔ.
- 22 Eprayimje gə Manasə gó to ḡgaka Jisəb kara d'ɔr rɔ d'aw rɔ gə Betel ndá Njesigəneḡ nai sə dee ya.
- 23 Nḡgaka Jisəb lé d'ula njétənlooje Betel d'ar dee d'aw tən loo d'oo. Betel lé kédé ria lə Luj.
- 24 Njétənlooje lé d'oo dəw kára gó ɨ bee-boo'g teḡ gó raga ndá deḡ dəjee pana: Tɔji sí tarəw gó j'askəm kandə ne mee bee-boo'g neelé ndá j'a ra səi meemaji.
- 25 Yeḡ tɔji dee loo gó d'askəm kandə ne mee bee-boo'g neelé. Ndá deḡ tuji dəwje gó d'isi mee bee-boo'g neelé gə kiambas nɛ dəw neelé ba d'yá gə njémeekeije ləa lai kəmba ya.
- 26 Dəw neelé aw dɔ nanḡ'd lə Hetje ndá yeḡ ra bee-boo keneḡ ndá unda ria lə Luj, yeḡ ba gó ri gó wa dəa saar teḡ ne mee ndəa gən.
- 27 Manasə tuba dəwje gó d'isi Bet-Səan gə bee-booje gó wɔji dəa el ləm, gə Taanak gə bee-booje gó wɔji dəa el ləm, gə Dor gə bee-booje gó wɔji dəa el ləm, gə Jibləam gə bee-booje gó wɔji dəa el ləma, gə Megido gə bee-booje gó wɔji dəa el ləm tɔ, bəe ba Kanaje ndigi nai ne mee bee'g neelé tɔ.
- 28 Loo gó siḡga Israelje as lé mbɔ ndá deḡ d'om kulaje gó kəbərə-kəbərə dɔ Kanaje'g ya nɛ deḡ tuba dee el.
- 29 Eprayimje tuba Kanaje gó d'isi Gejer el, ndá Kanaje d'isi mbuna Eprayimje'g mee bee gó Gejer tɔ.

- ³⁰Jabiloje tuba dāwje gá d'isi Kitrō gə Nahalol el, ndá Kanaje d'isi mbuna Jabiloje'g ne deē d'om kulaje gá kədərə-kədərə ɓa dɔ deē'g tɔ.
- ³¹Aserje tuba dāwje gá d'isi Ako el ləm, əsé dāwje gá d'isi Sidɔ el ləma, əsé gə deē gá d'isi Aklal, gə Akjib, gə Helba, gə Apik, gə Reob el ləm tɔ,
- ³²bèe ɓa Aserje d'isi ne mbuna Kanaje gá to njébeeje neelé mbata deē tuba deē el.
- ³³Neptaliye tuba dāwje gá Bet-Semes el ləm, əsé njé gá Bet-Anat el ləm tɔ ndá deē d'isi mbuna Kanaje gá to njébeeje gá neelé ne d'om kulaje gá kəbərə-kəbərə dɔ dāwje gá Bet-Semes gə Bet-Anat tɔ.
- ³⁴Amərje d'ɔs Danje rəw d'om deē kaar mbal'g ndá d'ɔg deē loo rəm ree wəl-loo'g.
- ³⁵Amərje ndigi si Ar-Eres ləm, gə Ajalɔ ləma, gə Saalbim ləm tɔ, ne ji ŋgaka Jisepeje wɔi dɔ deē'g ndiŋ-ndiŋ ndá d'om kulaje gá kəbərə-kəbərə dɔ deē'g.
- ³⁶Dɔ naŋg lə Amərje lé tadee un kudee dɔdərloo gá Akrabim ləm, un kudee Sela ləm ndá aw saar gá kédé ləm tɔ.

Njégag-Rəwtaje 2

Kura lə Njesigəneə gá dara tee dɔ deē'g

- ¹Kura lə Njesigəneə gá dara ɿ Gilgal aw Bokim ndá yeē pana: Ma m'ar sí undaje loo mee ɓee gá Ejiptə teeje, tɔbəi m'aw sə sí mee ɓee gá ma man rɔm m'ar ɔɔ síjeje mba kar sí. Ma m'pana: M'a gaŋg kúla manrɔ ləm gá ma man ne rɔm m'ar sí lé pai godo.
- ²Seije kara seɿ a manje rɔ sí karje njébeeje gá nee el ndá seɿ a tɔsje loo-nékinjanéməsje lə deē ɓa tilaje ya. Ne seɿ ilaje ŋgonkoji dɔ tapam'g el. See gelee ban ɓa seɿ raje ne né gá togábè lé wa.
- ³Bèe ɓa ma m'pa ya tɔbəi m'pana: M'a tuba deē nɔ s'g el ne d'a tel to gá njékwɔs kaar síje ləm, magəje lə deē kara d'a to gum kwa sí ləm tɔ.
- ⁴Loo gá kura lə Njesigəneə gá dara pa taje neelé ar Israelje lai ndá koso-dāwje d'ɔr ndu deē wəl gá tar gə nɔ tɔ.
- ⁵Deē d'unda ri loo neelé lə Bokim, tɔbəi lé neelé d'inja nékinjanéməsje keneŋ d'ar Njesigəneə.

Kwəi lə Juje lé

- ⁶Juje yə koso-dāwje ar deē d'aw ndá Israelje lé nana kara tel aw dɔ naŋg gá ləa-ləa mba taa ɓee lé si dɔ'g tɔ.
- ⁷Koso-dāwje ra né d'ar Njesigəneə gə ndɔje lai gá Juje si ne kəmba ləm, gə ndɔje lai gá ŋgatɔgje d'isi ne kəmba goo Juje'g, deē gá gər boo-néje lai gá Njesigəneə ra mbata lə Israelje lé ləm tɔ.
- ⁸Juje, ŋgolə Nun gá to kura lə Njesigəneə lé ra ləb tɔl-dəa-dɔg (110) ɓa wəi ɓəi.

⁹Dee dubee do nang gá yee inga gá né kea-yee mee bee gá Timnat-Heres, kaar mbal gá Eprayim, kel dogel la mbal gá Gaas.

¹⁰Tɔbɔi Israelje gá to ginkojije gá d'isi do nang nee mee ndaa gən lé d'wəi lai ndá njékorè goo deeje gá gər Njesigəneə el ləm, gə gər né gá yee ra mbata la Israelje el ləm lé to ba d'ɪ taa tor dee.

Njégaŋ-rəwtaje

¹¹Israelje ra né gá majel kəm Njesigəneə'g ndá dee pole magə-Baalje.

¹²Dee d'uba Njesigəneə, Ala la bɔ deeje-je gá ar dee d'unda loo mee bee gá Ejiptə tee lé d'yá, tɔbɔi dee d'aw rɔ magəje'g la dəwje gá d'isi mbuna dee'g lé, dee d'unda barmba nang nɔ dee'g ndá d'ar mee Njesigəneə ɪ ne səa pu do dee'g.

¹³Dee d'uba Njesigəneə d'yá ndá dee tel pole magə-Baal gə Astarteje ba.

¹⁴Oŋg la Njesigəneə ɪ səa pu do Israelje'g ndá yee uba dee ya dee ji gayim-dəwje'g ar dee tuji néje la dee ləm, yee ar njébaɣe la dee gá gugu do dee sub lé d'wa dee d'ar dee to bərje la dee ləm to bɔ d'askəm kaar nang gəs nɔ dee'g el.

¹⁵Looje lai gá d'aw keneɣ lé Njesigəneə ula jia ndiɣ gá do dee'g gə mba ra ne səa dee majel, to gá Njesigəneə ula dee ne kédé ləm, to gá Njesigəneə man ne rəa kédé ar dee ləm to. Togəbè ba dee d'isi ne dan boo-néurti'g ya.

¹⁶Njesigəneə ar dee njégaŋ-rəwtaje mba kar dee d'ɔr dee ji njétuji néje'g la dee.

¹⁷Ne njégaŋ-rəwtaje lé kara d'oo ta la dee el mbata dee d'unda barmba nɔ magəje'g d'wa dee mee dee'g. Dee d'ɪ kalaŋ d'uba goo rəw gá bɔ deeje-je njaa keneɣ lé d'yá ləm, dee təd kag loo to gá bɔ deeje-je təd ne kag godnduje la Njesigəneə bèe el ləm to.

¹⁸Loo gá Njesigəneə ar dee njégaŋ-rəwta mba ndá Njesigəneə nai gə njégaŋ-rəwta neelé tɔbɔi yee ɔr dee ji njébaɣe'g la dee ɔm dee tar mee ndaa gá njégaŋ-rəwta neelé si ne kəmba bɔi, mbata Njesigəneə lé oo ndu nɔ nékəmndoo gá ra dee loo gá dee tumə ne ŋgururu-ŋgururu nɔ dee gá njéra səa dee majelje'd gá d'ula kəm dee ndò lé.

¹⁹Ne goo kwəi'g la njégaŋ-rəwta lé dee tel d'ar rɔ dee minə gɔl kára ya tɔbɔi d'aree ur do kə bɔ deeje-je gá d'aw ne goo magəje'g mba pole dee ləm, d'unda ne barmba nɔ dee'g ləm to, tɔbɔi dee d'aar njang do panjaa dee'g ləm, gə do meendər'g la dee ləm to.

Njesigəneə aɪ mee Israelje

²⁰Bèe ba oŋg la Njesigəneə ɪ səa pu do Israelje'g aree ne pana: Dəwje neelé d'al ta ta manrɔ'g ləm gá m'ndaŋg taree m'ar bɔ deeje-je ləm, dee d'ila ŋgonkoji do tapam'g el ləm to.

²¹Bèe ndá m'a tuba ginkojije gá rara kara gá Juje ya dee ba wəi lé nɔ dee'g el ŋga.

²²Togábè ba m'a kai ne mee Israelje mba koo see d'a kunda kəmkàr dɔ rɔ dee'g mba kun goo rəw lə Njesigəneə to gá bɔ deeje-je d'un əsé d'a kunda ne kəmkàr dɔ rɔ dee'g el wa.

²³Njesigəneə ar ginkoji dəwje gə ranj gá yeɛ uba dee yə dee ji Juje'g el lé d'isi ne lɔm bó yeɛ i kalaŋ tuba dee el tɔ.

Njégag-Rəwtaje 3

¹Aa ooje, ginkoji dəwje gə ranj gá Njesigəneə yə dee mba kai ne mee Israelje gá d'oo loo-rɔje gá Kanə el lé ba nee.

²Né kára gá yeɛ ndigi lé to mba ndoo Israelje gá njékorè goo deeje kar dee gər loo-rɔ gə mba ndoo ne dee gá gər loo-rɔ kédé el lé.

³Ginkoji dəwje gə ranj lé ba nee: Mbaije gá mi gá to mbai dɔ Pilistije ləm, gə Kanaje lai ləm, gə Sidɔje ləma, gə Hebje gá d'isi kaar mbal gá Libə, un kudee kaar mbal gá Baal-Hermɔ saar teɛ ne tarəw bee-boo gá Amat ləm tɔ.

⁴Ginkoji dəwje gə ranj neelé to gá né kai mee Israelje mba kar Njesigəneə oo see d'a təd kag godnduje gá yeɛ ndaŋ ar bɔ deeje-je gə ndu Moyis lé ya wa.

⁵Togábè ba Israelje d'isi ne mbuna Kanaje gə Hetje'g, gə Amɔrje gə Peresje'g, gə Hebje gə Yebusje'g tɔ.

⁶Deɛ taa ŋgan deeje gá dené gá denéje lə dee ləm, deɛ d'ar ŋgan deeje gá diŋgam taa ŋgan dee-deeje gá dené ləma, deɛ pole magəje lə dee ləm tɔ.

Njégaŋ-rəwtaje Otniel

⁷Israelje ra né gá taa kəm Njesigəneə el, d'ar mee dee wəi dɔ Njesigəneə, Ala'g lé lə dee ndá deɛ pole magə-Baalje gə magəje gá ranj tɔ.

⁸Bèe ba oŋg lə Njesigəneə i səa pu dɔ Israelje'g aree uba dee yə dee ne ji Kusan-Risəatayim'g to mbai gá Mesopotami. Ndá Israelje ra kula d'aree as ləb dee jinaijoo.

⁹Yen ŋga Israelje nɔ bar Njesigəneə ndá Njesigəneə ar dee njetaa dɔ dee aree taa dee ɔm dee tar, yeɛ ba to Otniel, ŋgolə Kenaj gá to ŋgokɔ Kaleb gá ndɔi lé.

¹⁰Tɔbəi Ndil Njesigəneə dəb dəa'g aree tel to njegaŋ-rəwta mee bee gá Israel. Yeɛ teɛ aw gə mba rɔ ndá Njesigəneə yə Kusan-Risəatayim, mbai gá Mesopotami lé jia'g ndá jia gá bar mèr-mèr lé aree dum ne dəa ya.

¹¹Bèe ba bee to ne lɔm as ləb rɔ-sɔ ba Otniel, ŋgolə Kenaj wəi bəi.

Ehud

¹²Israelje tel ra né gá taa kəm Njesigəneə el ya tɔbəi, bèe ba Njesigəneə ar Eglɔ, mbai gá Moab siŋga aree rɔ ne gə Israelje mbata deɛ ra né gá majel kəm Njesigəneə'g.

- 13**Eglo mbɔ Amoje, gə Amalekje ɔm dee dæa'g ɔr ne rɔ aw rɔ ne gə Israelje. Yee dum dɔ Israelje taa ne bee-boo gə tumburje to keneŋ lé.
- 14**Bèe ndá Israelje ra kula d'ar Eglo, mbai gə Moab tɔ.
- 15**Yen nga Israelje nɔ ɓar Njesigəneɔ ndá Njesigəneɔ ar dee njetaa dɔ dee gə to Ehud, ngolə Gera, gə to gə ginkoji'g lə Bejami, nɛ yee lé to gel. Yee ɓa Israelje d'ulá gə nénojije d'aree ar Eglo, mbai gə Moab.
- 16**Ehud ra kiambas gə nganɓee joo gə ngal as kəmkil dəw kára, tɔɓəi yee tɔ ɓəree'd gel kubuje'g ləa par gə dɔkɔl.
- 17**Yee ar Eglo, mbai gə Moab lé nénojije neelé. Eglo lé to dəw gə rəa ər ndɔl-ndɔl.
- 18**Loo gə Ehud ree gə nénojije aree mbɔ ndá yee yɔ dəwje gə d'odo nénojije neelé ar dee d'aw.
- 19**Nɛ yee nja aw saar teekɔr mbalje gə tɔl dee gə magəje gə to mbɔr Gilgal'g dɔb, ɓa yee ɔs tel aw rɔ mbai'g lé ulá pana: Ɔi Mbai, m'aw gə ta gə to loo-kiya'g gə mba kulai. Mbai lé pana: Teeje raga! Ndá deɔ lai gə d'isi rəa'g lé d'unda loo tee raga tɔ.
- 20**Ehud rəm pər gə rəa'g loo gə yee si gə karee ɓa mee kəi'g ləa gə kul yududu'g lé ndá yee ulá pana: M'aw gə ta lə Ala mbata ləi. Eglo ɔ kag-siée'g aar tar.
- 21**Togábè Ehud ula jigelee ɔr ne kiambas gə to ɓəree gə dɔkɔl lé ɔs ne mée kub mbudu.
- 22**Kul kiambas ya kara andə gə ndəɔ nɔ'd magə mée'g ar ubee ɔ biɔ dɔ'g rəd udu, mbata yee ɔr kiambas lé mée'g el.
- 23**Nɛ Ehud unda loo tee gə rəw gə gel pala'g ndá yee udu tarəwkəije gə dɔ maree'g tar gə kɔgəɔ.
- 24**Loo gə yee unda loo tee raga ndá kuraje lə mbai lé ree d'aa loo d'oo, ndá aa oo, tarəwkəije gə tar lé d'udu dee gə kɔgəɔ. Ndá deɔ pana: Banelə yee ar ta bwa'g mee kəi-tée'g.
- 25**Deɔ ngina kur dee əw ɓa d'oo to gə yee ɔr tarəwkəije gə to dɔ mareeje'g tar lé el ndá deɔ taa nékɔr tarəw d'ɔr ne takəi ndá aa oo, yoo-mbai lə dee ɓa to naŋg nee.
- 26**Loo gə d'ar ngina bèe ɓəi ndá Ehud aɔ dəs kɔr mbalje gə tɔl dee gə magəje lé aw tee Seira ɓa taa ne rəa keneŋ.
- 27**Loo gə yee tee lée'g neelé mbɔ ndá yee im tɔtɔ mee mbalje'd gə Eprayim. Israelje d'ɔ dɔ mbal'g risi d'ur naŋg səa nɔ'd, ndá yee tel to ne njekɔrnɔ dee tɔ.
- 28**Yee ula dee pana: Unje rəw goom'g mbata Njesigəneɔ uba Moabje gə to njəbaje lə sí lé yɔ dee ji sí'g nga. Deɔ d'ɔm nɔ gée'g d'aw loo-kuru-mán gə Jurɔg gə wɔji dɔ Moab njorɔŋ, tɔɓəi deɔ d'yɔ dəw kára kara d'aree ganɓ mán lé el.
- 29**Mee ndəa gən lé deɔ tɔl Moabje as tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) jén bèe, deɔ lai gə to njésingamonje ləm, gə ɓao-rɔje ləm tɔ lé, d'ar dəw kára kara nai el.

³⁰Mee ndəa'g neelé Moabje d'ula dɔ dee nɔ Israēlje'g. Bèe ba bee to ne lɔm as ləb rɔ-jinaijoo tɔ.

Samgar

³¹Njegoo Ehud'g lé to Samgar, ngolə Anat. Yee tɔl dəwje gé Pilisti as tɔl-misa (600) gə duu manje. Bèe ba yee kara to ne njetaa dɔ Israēlje tɔ.

Njégag-Rəwtaje 4

Debora gə Barak

¹Loo gé Ehud wəi mbə ndá Israēlje ra né gé taa kəm Njesigəneə el ya tɔbəi.

²Njesigəneə yə dee ji Jabi'g, gé to mbai gé Kana, gé si ɔ bee Asɔr. Mbai dɔ njérɔje ləa gé ria lə Sisera lé si bee gé Haroset-Goyim.

³Israēlje nɔ bar Njesigəneə mbata Jabi aw gə pusu-rɔje gé ra gə larndul tɔl-jinaikara (900) ndá yee ra sə dee néje gé kərm-kərm gé al dɔ dee sula as ləb rɔ-joo.

⁴Mee ndəaje'g neelé Debora gé to njetegginta gé dené gé to dené lə Lapidot lé to njegaŋ-rəwta lə Israēlje.

⁵Yee si gel tumbur'd gé baree tumbur lə Debora gé to mbuna Rama gə Betel'g lé ba si gaŋg rəwta, kaar mbal'g lə Eprayim, ndá Israēlje ree rəa'g mba karee gaŋg rəwta lə dee.

⁶Yee ula kula bar Barak, ngolə Abinoam gé si bee gé Kedes-Neptali ndá yee ulá pana: Aa oo, ndukun gé Njesigəneə, Ala lə Israēlje un ari ba nee: ɔd aw bar dəwje tɔl-dɔg-100-dɔg (10.000), deɛ gé to Neptalije, gə Jabiloje ar dee d'aw səi nɔ'd dɔ mbal gé Tabɔr,

⁷ndá neɛ lé n'a kɔs Sisera, mbai dɔ njérɔje lə Jabi gə pusu-rɔje ləa, gə kudu njérɔje ləa kar dee rəm pər gé rɔi'g ta mán gé Kison ndá n'a kubá kyá jii'g.

⁸Barak ila Debora keneŋ pana: 'Bó lé i aw səm nɔ'd ndá m'a kaw ya, ne bó lé i aw el ndá ma kara m'a kaw el ya tɔ.

⁹Yee ilá keneŋ pana: M'a kaw səi ya, ne i lé a kiŋga rɔnduba gé wɔji dɔ kaw gé i a gə kaw el mbata Njesigəneə a kuba Sisera kyá mee ji dené'g ba. Bèe ba Debora i aw ne gə Barak nɔ'd bee gé Kedes tɔ.

¹⁰Barak ula kula bar Jabiloje, gə Neptalije ar dee ree d'ingá Kedes, dəwje d'as tɔl-dɔg-100-dɔg (10.000) d'aw géé'g ndá Debora kara aw səa tɔ.

¹¹Ne Heber gé to dəw gé Keni lé kédé yee ɔr rəa rɔ Kenije'd gé to ngalə Hobabje gé to məəm Moyisje lé aw la kəi-kubu ləa mbɔr kag-senə gé to Saanayim, mbɔr Kedes'g dəb.

¹²D'ula Sisera pana: Barak, ngolə Abinoam si aw gé dɔ mbal gé Tabɔr.

- 13**Bèe ba Sisera mbɔ pusu-rɔje læa lai gé to pusu-rɔje gé ra dee gə larndul as tɔl-jinaikara (900) læm, gə njérɔje lai gé d'isi Haroset-Goyim læm tɔ ar dee d'aw sɛa nɔ́'d ta mán gé Kisɔ.
- 14**Togábè Debora ula Barak pana: Ita mbata bogənè ba to ndɔ gé Njesigəneɔ a kuba Sisera kyá jii'g lé kàree tee mbɔ. See Njesigəneɔ ba a kaw kédé nɔ́'g el wa. Ndá Barak i dɔ mbal'd gé Tabɔr risi ur naŋg gə njérɔje gé tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) gé d'aw géé'g lé.
- 15**Njesigəneɔ ar Sisera, gə pusu-rɔje læa, gə njérɔje læa lai d'aw dɔ nɔ́'d pum-pum nɔ kiambas'g læ Barak.
- 16**Barak tuba njérɔje gə pusu-rɔje læ dee saar tee ne Haroset-Goyim. Ndá dee tɔl njérɔje læ Sisera lai gə kiambas d'ar dɛw kára kara nai el.
- 17**Sisera lé aɔ gə gɔlee aw mee kəi-kubu'g læ Jael, dené læ Heber gé to dɛw gé Keni lé, mbata meelɔm to mbuna Jabi'd, gé to mbai gé Asɔr gə njémeekəije læ Heber gé to dɛw gé Keni lé tɔ.
- 18**Jael tee tila kəm Sisera ulá pana: Mbai læm, maji kari ree kəi læm ya bɔ bəl el. Yee andə mee kəi-kubu'g læa ndá yee iyá ila pal-kubu gé ndər dɛa'g.
- 19**Yee ulá pana: M'ra ndò rɔi'g, am mán bəl m'ai mbata kunda tɔlm. Ndá yee ɔr ta ku-mbà læa aree ai ba tel ila kubu lé dɛa'g bəi.
- 20**Yee tel ulá tɔbəi pana: Maji kari aar tarəw kəi-kubu'g nee. Bó lé d'a ree dɔjii pana: See dɛw si nee wa ndá i a kila dee keneɔ pana: Wah.
- 21**Jael, dené læ Heber un kag gé tɔl dɛa gé kɔ bər kəi-kubu læm, gə un mɔ jia'g læm tɔ, aw ne jan-jan bèe ndá yee unda kag gé tɔl dɛa lé kwɔji-kəm Sisera'g unda aree mbudu naŋg. Sisera lé bi tɔlee pərəg mbata yee dao yaɔ, ndá Jael gé dené læ Heber lé un kag gé tɔl dɛa gé kɔ bər kəi-kubu læm, gə mɔ jia'g læm tɔ, aw ne jan-jan bèe ndá yee unda kag gé tɔl dɛa neelé kwɔji-kəm Sisera'g unda ne aree mbudu andə naŋg mag-mag, bèe ba yee wəi ne ya.
- 22**Loo gé Barak un dɔ gɔl Sisera ndá Jael tee tila kəmee ulá pana: Gé ree ndá m'a tɔjii dɛw gé i aw saŋgee lé. Yee andə mee kəi'g læa ndá aa oo, Sisera to naŋg tereŋ gə kag gé tɔl dɛa kwɔji-kəmee'g.
- 23**Mee ndəa'g neelé Ala ar Jabi, mbai gé Kanɔ ula dɛa nɔ Israelje'g.
- 24**Ndá ji Israelje wɔi ndiŋ-ndiŋ gé kédé-kédé dɔ Jabi'g, mbai gé Kanɔ saar ar dee tujee ne pugudu.

Njégag-Rəwtaje 5

Pakos læ Debora

- 1**Mee ndəa'g neelé Debora ɔs pa nee gə Barak, ŋgolə Abinoam lé nɔ́'d pana:

- ²Loo gá njé gá Israel d'isi pèrèrè mba rɔ rɔ lé ləm Loo gá koso-dəwje d'ɪ gə mee dee ya Gə mba kaw rɔ rɔ lé ndá: Pidije Njesigəneə gə mbəa ya.
- ³Mbaije, urje mbi sí! Njan-mbaije kɔdje mbi sí ilaje tag! M'a gá kɔs pa kar Njesigəneə, Ala lə Israelje ya.
- ⁴Ɔi Njesigəneə, loo gá i unda loo mee bee gá Seir tee ləm, Loo gá i ɔd lam aw gá mee ndɔje gá Edɔm ləm tɔ lé Nanɔ yə ləm, dara léɛ sələlə-sələlə ləma, Kil lə ndi kara tel to mán ləm tɔ.
- ⁵Dɔ mbalje d'ula déréré-dèrèrè nɔ Njesigəneə'g ləm, Sinai nee gá to nɔ Njesigəneə, Ala'g lé lə Israelje kara yə ləm tɔ.
- ⁶Mee ndəaje'g lə Samgar, ngolə Anat, Gə mee ndəaje'g lə Jael to lé rəwje d'wa ngɔ njag-njag ləm, Deɛ gá d'aw mbá lé d'un kila-rəwje gá ɔr gon ləm tɔ.
- ⁷Mbaije gá Israel lé siŋga dee godo, Siŋga dee godo ya, Saar njen k'arm ma Debora m'uba nanɔ m'ɪta Asəna gə kɔ ngon bəe mee bee'g lə Israelje.
- ⁸Deɛ mbər magəje gá sigi: Togábè ba rɔ to ne tarəwkɔje'g. D'ɪŋga dər əsé kɔ niŋga Rɔ njérɔje gá Israel gá tɔl-dɔg-loo-rɔ-sɔ (40.000) lé el.
- ⁹Meem to dɔ mbaije'd gá Israel ləm, Dɔ koso-dəwje'd gá d'isi pèrèrè Gə mba rɔ ləm tɔ. Pidije Njesigəneə.
- ¹⁰Seɪ gá ubaje kɔ-mulayèje-je gá ndá ləm, Gə seɪ gá nésije lə sí to kubuje gá lab nanɔ ləma, Gə seɪ gá njaaje dan rəw'g ləm tɔ lé Ɔsje pa.
- ¹¹Maji kar njébandanje gá d'aar mbuna godə bwa-kai-manje'g lə nékulje lé D'ar ndu dee bar d'unda ne nɔ némeemajije lə Njesigəneə Gə némeemajije lə njekɔrnɔ Israelje ya. Togábè ba koso-dəwje lə Njesigəneə rəm ree tarəwkɔje'g.
- ¹²Teɛ kəmi, teɛ kəmi, Debora. Teɛ kəmi, teɛ kəmi ndá ɔs pa kára. Ɔta, Barak, ngolə Abinoam Tɔbəi ree gə deɛ gá i wa dee loo-rɔ'g lé.
- ¹³Togábè ba ges koso-dəwje gá nai lé Dum dɔ njésɪŋgamonje ləm, Njesigəneə am m'un banɔa dɔ bao-rɔje'g ləm tɔ.
- ¹⁴Njébeeje gá Amalek d'ɪ Eprayim ree ləm, Bejamije njaa gooi'g mbuna kudu-njérɔje'g ləm, Mbaije d'ɪ Makir ləma, Bə-njérɔje d'ɪ Jabulɔ ree ləm tɔ.
- ¹⁵Mbaije lə Isakarje nai gə Debora ləm, Isakarje kara d'un goo Barak ləm tɔ, D'ulá d'aree un dɔ gɔlee mee wəl-loo'g Mbər ngan manje'g lə Rubɛ lé. Taje gá d'wɔji mee dee'g mba ra née lé to taje gá boo.
- ¹⁶See ban ba i nai dan loo-kaar-nékulje'g Gə mba kur mbi koo ne ndu nɔ lə koso-nékulje wa. Mbuna gel-bɔje'g lə Rubɛ lé Taje gá d'wɔji nɔ mba ra née lé to taje gá boo.

- 17** Galaadje gó d'isi kel tura-baa gó Jurde gó nu lé D'uba loo-si dee d'ya el. See gelee ban ba Danje d'isi ne mee batoje'g bæi wa. Aserje kara d'isi do konjo baa-boo-kad'g, Deɛ d'wa ro dee kəmkaije'g la dee.
- 18** Jabiloje to ginkoji dəwje gó d'ya ro dee d'ar yoo ləm, Neptaliye kara ra bəe loo-ro'g ləm to.
- 19** Mbaije d'or ro ree ro, Bèe ba mbaije gó Kanā ro ne Mee bee gó Taanak, mbor manje gó Megido, Ne deɛ d'inga nébanro kára kara el ləm, Taa lar la dee kára kara el ləm to.
- 20** Dan dara'd gó tar lé kérémeje ra ro, Gə goo rəwje la dee lé deɛ ro ne gə Sisera.
- 21** Kəm-rəw-mán gó Kisɔ unda dee aw sə dee, To kəm-rəw-mán la njé gó ləw Gó to kəm-rəw-mán la Kisɔ. Rəm, maji kari tuba bao-roje nanɔ gə gəli
- 22** Togábè ba kaa gəl kundaje bar Gə goo tal gó dee tal to gó njéroje la dee Gó d'aiɔgwɔd gə tɔg dee mba taa ne ro dee bəe.
- 23** Kura la Njesigəneɔ gó dara pana: Ilaje ndɔl do bee gó Meroj'g, Ilaje ndɔl ya, ilaje ndɔl do dəwje'g la, Mbata deɛ ree la gə Njesigəneɔ el ləm, Deɛ la gə Njesigəneɔ mbuna bao-roje'g el ləm to.
- 24** Maji kar do Jael, gó to dené la Heber Gó to dəw gó Keni lé ai səgərə. Maji kar do kaisəgərə nai səa Mbuna denéje lai gó d'isi mee kai-kubuje'g lé.
- 25** Sisera lé dəji Jael mán ndá Yee aree mbà Mee ngo mbai gó maji péd-péd'g ba Yee aree ne ubu mbà manɔ ya.
- 26** Jia gó kára lé yee wa ne kag gó tɔl dəa Ne jikɔlee ndá yee wa ne mɔ la njékulaje to, Yee unda ne do Sisera to ləm, Ar kwɔji-kəmee to, mbudu gib ləm to.
- 27** Ngira gəl Jael'g lé yee i oso tul keneɔ ləm, Yee oso tul to nanɔ gin gɔlee'g ləm to, Lé gó yee i keneɔ oso tul lé Yee oso ar kaa mbia pa dəɔ.
- 28** Kɔ Siseraje aa loo kəmbolè'g Gó bədə lar to keneɔ gərəərə oo ndá Yee nɔ wəl pana: See gelee ban ba pusu-ro laa ree kalaɔ el wa. See mba di ba pusu-roje laa d'aw jan-jan bəe wa.
- 29** Denéje gó njékəmkərje gó mbuna mar deeje'g d'ilá keneɔ Ndá yee nja tel dəji rəa pana:
- 30** See d'inga nébanro el wa. See deɛ kai nɔ né el wa. Ngomədə kára əsé ngamədje joo Mbata dəw gó njéro kára-kára ləm, Nébaro gó to kubu-ndajije Mbata la Sisera ləm, Nébaro gó to kubu-ndajije gó d'ɔs gó kɔs ləma, Kubu-ndaji kára gə kubuje joo gó d'ɔs dee ləm to Mbata la gwɔb njekunganga.
- 31** Ei Njesigəneɔ, ar njébaje lai lai d'udu togábè ya. Deɛ gó d'undai dan kəm dee'g lé Ar dee to d'asəna gə kər bəe Loo gó yee tee ɔs kei-kei. Yen nga bee lé to ləm as ləb ro-so ya.

Njégag-Rəwtaje 6

Madianje d'ula kəm Israēlje ndòo

- ¹Israēlje ra né gá taa kəm Njesigəneḗ el ndá Njesigəneḗ uba dee ya dee ji Madianje'g as ləb siri.
- ²Ji Madianje wəi dɔ Israēlje'g ndiḡ-ndiḡ. Gə mba kunda rɔ dee ji Madianje'g gaḡ ndá Israēlje d'aj d'aw d'iya rɔ dee loo gá mbalje tɔ keneḡ ləm, mee bolè mbalje'g ləma, gə mbuna kɔr mbalje gá kɔ ḡgəm loo ləm tɔ.
- ³Loo gá Israēlje dubu né mbɔ ndá Madianje, gə Amalekje, gə njé gá Bər d'j d'om nɔ'd d'aw rɔ sə dee.
- ⁴Deḡ d'wa loo-si dee gaḡ ne nɔ dee béréré ndá deḡ tuji kandə néje gá mee bee'g neelé saar teḡ ne mbɔr Gaja'g dəb, mee bee gá Israēl lé deḡ d'ya nésoje əsé badje əsé maḡje əsé mulayèje-je el.
- ⁵Mbata deḡ d'aw gə koso-nékulje lə dee gə kəi-kubuje lə dee ləm, deḡ d'aw dèm-dèm to gá beedéje gá dum tura bəe ləm tɔ, deḡ gə jambalje lə dee lé bula digi-digi ndá ree mee bee'g neelé mba tujee tɔ.
- ⁶Israēlje d'isi dan boo-nékəmnɔo'g mbata lə Madianje ndá Israēlje nɔ wəl gá rɔ Njesigəneḗ'g.
- ⁷Loo gá Israēlje nɔ gá rɔ Njesigəneḗ'g mbata lə Madianje lé
- ⁸ndá Njesigəneḗ ula njetegginta kára rɔ Israēlje'g. Yeḡ ula dee pana: Njesigəneḗ, Ala lə Israēlje lé pa togəbè pana: Neḡ n'ar sí undaje loo mee bee gá Ejiptə teeje ləm, neḡ n'ar sí undaje loo mee kəi kula bər'g teeje ləm tɔ.
- ⁹Neḡ n'or sí ji njé gá Ejiptə'g ləm, gə ji dee-deḡ lai gá to njékula kəm sí ndooje ləm tɔ, n'om sí tar ya, neḡ n'tuba dee nɔ sí'g ndá n'ar sí bee lə dee gá kɔ sí.
- ¹⁰Neḡ n'ula sí m'pana: Neḡ n'to Njesigəneḗ, Ala lə sí, ndá seḡ a bəlje magəje lə Amɔrje gá seḡ síje mee bee'g lə dee lé el. Ne seḡ ooje ta lə neḡ el tɔ.

Ala bər Gedeḡ mba karee aji Israēlje

- ¹¹Kura lə Njesigəneḗ gá dara ree si gel kag-terebitə gá Opra gá to kɔ Joas, gá to gel bɔ lə Abiejer. Gedeḡ gá to ḡgonee lé aar unda kó loo-kundá'g mba kodo kaj ne Madianje.
- ¹²Kura lə Njesigəneḗ gá dara teḡ dəa'g wai ndá ulá pana: Njesigəneḗ nai səi, i gá to bao-rɔ lé.
- ¹³Gedeḡ ulá pana: Əi mbai ləm, bó lé Njesigəneḗ nai sə sí ndá see gelee ban ba néje lai neelé teḡ dɔ sí'g bəe bəi wa. Esé see némɔrije lai gá bɔ síje-je d'or soree d'ar sí lé see d'əd ra bəi wa. See d'ula sí pana: Njesigəneḗ ya ba ar sí j'unda loo mee bee gá Ejiptə n'teeje lé see deḡ pa bəe el wa. Ne basinè Njesigəneḗ uba sí ya sí ləm, yeḡ om sí ji Madianje'g ləm tɔ.

14Njesigəneḡ tel kəmee eaa gərərə ndá ulá pana: Maji kari aw gə siŋgai gə i aar ne nee, aw ɔr ne Israelje ji Madianje'g. See to ma nja ba m'ulai nee el wa.

15Ɔi mbai ləm see m'a kila Israelje tar to gə ban wa. Aa oo, njənojije ləm tɔ gə njəndooje gə kul kwɔji-kwɔji unda mar deeje gə mbuna ginkoji Manasə'g tɔbɛi ma kara m'to ŋgon gə nɔ mee kəi'g lə bɔmje ləm tɔ.

16Njesigəneḡ ulá pana: Ne m'a nai səi ndá i a dum dɔ Madianje gə bula neelé to gə dəw gə kára ba bəe.

17Gedeḡ tel ilá keneḡ pana: 'Bó lé m'taa kəmi ndá maji kari ra né kára mba tɔjim ne to gə i ba ulam ta nee ya.

18M'ra ndòo rɔi'g mba kari ɔd loo gə nee'g aw ranḡ el saar kam m'tel m'ree rɔi'g m'un nékar ləm m'unda nɔi'g ba. Ndá Njesigəneḡ ilá keneḡ pana: M'a kaw ranḡ el saar kari tel ree ya.

19Gedeḡ aw kəi ləa wa ŋgon byɔ kára ar dee ndiri ləm, ɔr nduji as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda ar dee ra muru gə əm-tiné godo keneḡ ləm tɔ. Yee ɔm da mee karè'g ləm, ɔm mán naj mee ŋgoro'g ləm tɔ, aw ne aree gel kag-terebitə'g lé.

20Kura lə Njesigəneḡ ulá pana: Un da gə muru gə əm-tiné godo keneḡ lé unda dee dɔ biri mbal gə nee'g, tɔbɛi ɔm manee dɔ'g tɔ. Ndá yee ra togəbè ya tɔ.

21Yen ŋga kura lə Njesigəneḡ gə dara ɔrɔ rɔ da gə muru gə əm-tiné godo keneḡ gə dɔtel kag gə to jia'g. Léegəneeya pər i dɔ biri mbal'g roo da gə muru gə lal əm-tiné lé rɔḡ-rɔḡ. Ndá kura lə Njesigəneḡ gə dara lé sané pá kəmee'g.

22Gedeḡ oo to gə to kura lə Njesigəneḡ gə dara ya ndá yee pana: Meekɔ oso dɔm'g, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneḡ, mbata ma m'oo kura lə Njesigəneḡ gə dara.

23Bèe ba Njesigəneḡ ulá pana: Ar məəi to ləm bó bəl el, i a kwəi el.

24Gedeḡ ra loo-nékinjaməs léé'g neelé ar Njesigəneḡ ndá yee unda ria lə Njesigəneḡ gə Njemeelom, loo-nékinjaməs neelé to Opra, mee bee-boo'g lə gel-bɔje lə Abiejer saar teḡ mee ndəa gən lé tɔ.

Gedeḡ tuji loo-nékinjaməs lə magə-Baal

25Mee tilee gə nee ya, Njesigəneḡ ula Gedeḡ pana: Maji kari wa bɔ maḡ lə bɔbije ləm, wa yee gə njekɔm'g joo gə ra ləb siri ləm tɔ ndá jura loo-nékinjaməs gə wɔji dɔ magə-Baal gə to kɔ bɔbije lé naḡ ləm, kag-magə gə to gə kəmee doi gə to mbɔree'g dəb lé kara i a kunda təd ləm tɔ.

26Gée gə gogo i a kunda loo-nékinjaməs kar Njesigəneḡ, Ala ləi dɔ kɔr mbal'g neelé. I a kwa bɔ maḡ gə njekɔm'g joo lé ndá i a kijá gə nékinjaməs gə kɔ roo gə kag-magə gə i kunda təd lé.

27Gedeḡ ar dəwje dɔḡ mbuna kuraje'g ləa d'aw səa d'aw ra né gə Njesigəneḡ ulá lé, ne to gə yee bəl njémeekeije lə bɔbeeje ləm, gə dəw-mee-beeje ləm tɔ ndá yee ra dan kàrá el, ne loondul'g ba yee ra keneḡ ya.

²⁸Loo gé dəwje gé mee bee-boo'g neelé d'ı̄ tar gə ndɔ rad ndá aa oo, loo-nékinjaməs lə Baal lé jura naŋg ləm, kag-magə gé to gə kəmee gé d'unda dɔ'g lé təd ləma, tɔbəi bɔ maŋg gé njekɔm'g joo lé d'ı̄jı̄á gé nékinjaməs gé kə roo dɔ loo-nékinjaməs gé ra lé ləm tɔ.

²⁹Dee d'ula nɔ ta yo gé nee pana: See nɔ ba ra né neelé wa. Ndá dee dəji nɔ saŋg ne gelee. Nga d'ula dee pana: To Gedeɔ, ŋgolə Joas ba ra né neelé.

³⁰Togábè ba dəwje gé mee bee-boo'g lé d'ula Joas pana: Ar ŋgoni tee gé raga nee mba kar sí n'toleeje mbata yee ɔs loo-nékinjaməs lə Baal ila ləm, kag-magə gé to gə kəmee gé to dɔ'g lé kara yee təd ləm tɔ.

³¹Joas tel ila dee-dee lai gé d'ar nea'g lé pana: See seı̄ ba toje njé'g lə Baal lé wa. See to ta lə sí-seı̄ ba gə mba kar sí taaje dəa wa. Nana ba gé to kə Baal ndá d'a tɔlee bad ba loo a kàr bəi. Bó lé Baal to magə gé tɔgəɔ ndá maji karee-yee nja aı̄ rɔ dɔ rəa'g mbata d'ɔs loo-nékinjaməs ləa d'ila.

³²Mee ndəa'g neelé dee d'unda ri Gedeɔ lé lə Jerubaal pana: Maji kar Baal ya aı̄ rɔ dɔ rəa'g omə ne səa mbata yee ɔs loo-nékinjaməs ləa ila.

Gedeɔ dəji Ala nétɔji

³³Madianje lai ləm, gé Amalekje lai ləma, gə njé gé Bər lai ləm tɔ mbɔ dɔ nɔ loo kára ba, dee gaŋg baa gé Jurdɛ ndá d'wa loo-si dee mee wəl-loo gé Jisreel.

³⁴Ne Ndil Njesigəneə dəb dɔ Gedeɔ'g ndá yee im tɔtɔ bar ne gel-bɔje lə Abiejer mba kar dee d'aw géé'g.

³⁵Yee ula njékaı̄kulaje rɔ Manasə'g lai mba bar dee kar dee d'aw géé'g. Yee ula njékaı̄kulaje rɔ Aserje'g ləm, gə rɔ Jabiloje'g ləma, gə rɔ Neptaliye'g ləm tɔ ba dee d'aw d'ı̄nga dee tɔ.

³⁶Gedeɔ ula Ala pana: Bó lé i ndigi kɔr Israelje kɔm dee tar gə jim-ma to gé i pa lé ndá

³⁷aa oo, m'a gə kila bı̄ badə loo-kunda-kó'g, bó lé bı̄ badə neelé ya təl wa dɔ'g gə karee ba ar naŋg gé gugu dəa lai lé tudu kurum-kurum ndá m'a gər to gé i ndigi kɔr Israelje kɔm dee tar gə jim-ma to gé i pa lé ya.

³⁸Né neelé tee togábè ya tɔ. Loo gé loo àr ndá yee ı̄ta gə ndɔ rad orè bı̄ badə lé ar mán-təl gé bı̄ badə'g lé ndəi rusu ŋgo kára tub.

³⁹Gedeɔ ula Ala pana: Maji kar oŋg ləi ı̄ səi pu dɔm'g el ndá m'a pata gé raŋg kila dɔ yee gé m'a gə pa'g nee el ŋga. Ma m'ndigi ra nénaa gə bı̄ badə lé gɔl kára ya tɔbəi Maji kar bı̄ badə lé gé karee ba ba tudu kurum-kurum ne naŋg gé gugu dəa ba təl wa keneŋ lai.

⁴⁰Mee til'g neelé Ala ra togábè ya tɔ. Ndá ar bı̄ badə ya karee ba to gə loo tudee ne naŋg lé ba təl wa keneŋ mbəgə-mbəgə tɔ.

Njégag-Rəwtaje 7

Dəwje læ Gedeo d'as tɔl-munda (300) ba

- ¹Jerubaal gá to Gedeo, gə njérɔje lai gá d'isi sɛa nɔ́d lé tee gə ndɔ rad ndá d'aw d'wa loo-si dee mbɔr kəm-rəw-mán gá Arɔd. Loo-si Madianje to kel dɔgel læ Gedeo mbɔr dɔdərloo gá Moré gá to mee wəl-loo'g.
- ²Njesigəneɔ ula Gedeo pana: Dəwje gá d'isi sɛi neelé bula yaɔ boo kəm kam m'ila Madianje mee ji dee'g el, nà banelə Israɛlje d'a kula ne rɔnduba dɔ rɔ dee-dee'g kɔsm ne rəw pana: Ji neeje ya ba n'taaje ne rɔ neeje.
- ³Maji kari ila ta neelé mbi njérɔje'g pana: Maji kar yeɛ gá to njebel gá unda bala tigi-tigi ndá tel ɔr rɛa dɔ mbal gá Galaad lé aw bee. Ndá dəwje tɔl-dɔg-loo-rɔ-joo (20.000) mbuna njérɔje'g lé tel d'aw bee ar ges dee gá nai to tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) ba.
- ⁴Njesigəneɔ ula Gedeo pana: Njérɔje lé bula yaɔ ya bəi. Ar dee d'aw ta mán'g ndá lé gá neelé ba m'a mbər dee keneɔ kari, yeɛ gá m'a kulai pana: Maji kar yeɛ neelé aw sɛi ndá a kaw sɛi ya, ne yeɛ gá m'a kulai pana: Maji karee aw sɛi el ndá a kaw sɛi el ya tɔ.
- ⁵Gedeo ar njérɔje lé d'aw ta mán'g ndá Njesigəneɔ ula Gedeo pana: Dee lai gá kəblə mán lagm-lagm gə ndɔ dee to gá bisi bɛe lé i a kɔr kəm dee kunda dee bəd ləm, dee gá d'ɔs kəji dee naɔg ba mba kai mán kara i a kɔr kəm dee kunda dee bəd ləm tɔ.
- ⁶Dee gá kəblə mán gə ji dee ba d'aw ne ta dee'g bəi lé bula d'as dəwje tɔl-munda (300) ndá ges dəwje lai gá nai lé d'ɔs kəji dee naɔg ba mba kai mán tɔ.
- ⁷Njesigəneɔ ula Gedeo pana: Njérɔje gá tɔl-munda (300) ba gá kəblə mán neelé ba m'a kaji sí ne ləm, m'a kyɔ ne Madianje jii'g ləm tɔ. Maji kar ges njérɔje lai gá nai lé nana kara tel aw loo-siée'g siée'g ya.
- ⁸Dee d'odo nésɔje læ koso-dəwje ləm, gə tɔtɔje læ dee ləm tɔ. Tɔbəi Gedeo ya koso-dəwje gá Israɛl lai ar nana kara tel aw mee kəi-kubu'g læ-ləa, ne dəwje gá tɔl-munda (300) lé ba yeɛ ɔgəm dee rɛa'g. Loo-si Madianje to gelee'g mee wəl-loo'g.

Nétɔji gá wɔji dɔ kun baɔga

- ⁹Njesigəneɔ ula Gedeo loondul'g pana: Ita aw loo-si dee'g mbata ma m'uba dee m'ya dee jii'g mba.
- ¹⁰Bó lé i bəl gə mba kaw rɔ dee'g ndá ar Pura, kura læi aw sɛi nɔ́d.
- ¹¹I a koo taje lai gá d'a gə pa ndá gee gá gogo jii a bar mɛr-mɛr, bɛe ndá aw loo-si dee'g lé ya. Yeɛ aw gə Pura, kura læa lé nɔ́d saar tee ɔgaɔ loo-si dee'g raga tɔ.
- ¹²Madianje ləm, Amalekje læma, gə njé gá Bər ləm tɔ lé yal nɔ́ pə mee wəl-loo'g, bula digi-digi to gá beedéje bɛe ləm, jambalje læ dee kara dum tura to gá nagəra gá ta baa-boo-kad'g bɛe ləm tɔ.

¹³Loo gá Gedeo ree ndá aa oo, dāw kára si ndaji ta ni læa ar kuramaree. Yee pana: Ma m'ni, ndá aa oo, mbə nduji kó-ɔrj gá ndəm nduburu loo-si Madianje'g, yee aw saar dar kəi-kubu aree oso, yee tel kəi-kubu lé ar dāa to gá naŋ ləm, ar mée to gá tar ləm tɔ ba tel oso bəi.

¹⁴Kuramaree lé tel ilá keneŋ pana: To né gá raŋg el, ne to kiambas læ Gedeo, ngolə Joas, dāw gá Israel lé ya, Ala uba Madianje gə boo-njérɔje lai yā dee jia'g.

¹⁵Loo gá Gedeo oo sor ni gə gelee gá kər lé ndá yee dəb kəmee naŋg. Tɔbəi yee tel ree loo-si Israe'je'g ula dee pana: Ije tar mbata Njesigəneə uba Madianje gə boo-njérɔje læ dee yā dee ji sí'g ya.

Kaw gá Madianje d'aw dɔ nɔ'd pum-pum lé

¹⁶Njérɔje gá tɔl-munda (300) lé Gedeo kai dee kudu munda ndá yee ar dee tɔtɔje ji dee'g kel kel ləm, gə kulum manje gá mee dee to kari ba læma, gə néndogóje gá to mee kulum manje'g ləm tɔ.

¹⁷Yee ula dee pana: Seɪ a kaamje gərərə ndá seɪ a raje to gá ma m'ra lé tɔ. Loo gá m'a tee loo-si dee'g ndá né gá m'a ra lé seɪ kara a raje bəe ya tɔ.

¹⁸Loo gá m'a kim tɔtɔ, ma ləm gə deɛ lai gá d'aw səm nɔ'd ləm tɔ ndá seɪ kara a kimje tɔtɔ gir loo-si dee'g tɔbəi seɪ a pajena: Jee n'ra mbata Njesigəneə ləm, jee n'ra mbata Gedeo ləm tɔ.

¹⁹Gedeo gə njérɔje gá tɔl (100) gá d'aw səa lé tee mbər loo-si dee'g dəb gə kər-ŋgəm-loo gá to dan loo bab, to kər gá ree d'ar njəŋgəmlɔoje taa ne tor nɔ lé. Dee d'im tɔtɔje lé ləm, deɛ kunda kulum manje gá to ji dee'g lé tɔ ləm tɔ.

²⁰Kudu njérɔje gá munda lé d'im tɔtɔ ləm, gə tɔ kulum manje ləm tɔ, d'wa néndogóje jigel dee'g ləm, tɔtɔje to jikɔl dee'g mba kim læma, deɛ d'unda bula u-u ləm tɔ pana: Kiambas lé to kɔ Njesigəneə ləm, to kɔ Gedeo ləm tɔ.

²¹Deɛ lé nana kara aar loo-kaaree gá d'undá keneŋ gir loo-si dee'g lé ya. Ndá deɛ lai gá d'isi loo-si dee'g lé buŋga nɔ d'aj ra né tar wəl-wəl mba taa ne rɔ dee.

²²Dəwje gá tɔl-munda (300) lé tel d'im tɔtɔje ya tɔbəi, ndá mee loo-si dee'g lai lé Njesigəneə ar dee-deɛ nja tel tɔs nɔ gə kiambas. Njérɔje d'aj saar tee Bet-Sita par gá Serera saar tee ŋaŋ loo'g læ Abel-Mehola gá to ta Tabat'g dəb.

²³Yen ŋa njérɔje gá Israel mbɔ dɔ nɔ ree: to Neptaliye, gə Aserje, gə Manasə lai ndá d'i tuba Madianje tɔ.

²⁴Gedeo ula njəkaiikulaje dɔ mbal gá Eprayim lai mba kar dee d'aw pana: Reeje mba kiŋgaje kəm Madianje taaje loo-kuru-manje saar tee ne Bet-Bara ləm, gə yee gá Jurde ləm tɔ. Dəwje gá Eprayim lai mbɔ dɔ nɔ ndá deɛ gaŋg loo-kuru-mán saar tee ne Bet-Bara ləm, gə yee gá Jurde lé ləm tɔ.

²⁵Dee d'wa mbaije gá Madian joo gá ri dee læ Oreb gə Jeeb, dee tɔl Oreb dɔ mbal gá Oreb læm, dee tɔl Jeeb loo-mbula-nduú'g læ Jeeb læm tɔ. Dee tuba Madianje ndá ree gə dɔ Oreb gə dɔ Jeeb d'ar Gedeo kel tura-baa gá Jurde gá nu tɔ.

Njégag-Rəwtaje 8

Meeko læ Eprayimje

¹Dəwje gá Eprayim dəji Gedeo pana: Né gá i ra sə sí togábè lé see gelee to dī wa. Mbata dī ba i a gə kaw rɔ gə Madianje ndá bar sí el wa. Dee pata gá kədərə kɔl ne səa.

²Gedeo ila dee keneŋ pana: See dī ba m'ra gá né gá as gə kə sí-sej wa. See kwa buru læ Eprayimje maji yaə unda tija nduú læ Abiejerje el wa.

³Oreb gə Jeeb, mbaije gá Madian lé Ala lé ya dee ji sí-sej'g ya el wa. Nga see dī ba m'askəm ra gá né gá as gə kə sí-sej wa. Loo gá yeə pata togábè mbə ndá oŋg læ dee gá d'j ne səa lé wəi bəm.

Gedeoje tuba njébaje læ dee

⁴Gedeo tee Jurde ndá yeə gaŋg mán, yeə læm gə njérɔje gá tɔl-munda (300) gá d'aw səa nɔ'd læm tɔ, dee lé dao yaə ya ne dee tuba njébaje læ dee ya bæi.

⁵Yeə ula dəwje gá Sukot lé pana: M'ra ndò rɔ sí'g, amje muru m'ar njérɔje gá d'aw səm nee d'ɔ, mbata dao yaə, ma lé m'aw m'tuba goo Jeba gə Salmuna, mbaije gá Madian ya.

⁶Mbaije gá Sukot d'ilá keneŋ pana: See i wa ji Jeba gə Salmuna ngəji mbə nga ba bar sí mba kar sí j'ar njérɔje læi muru d'ɔ wa.

⁷Ndá Gedeo pana: A-a, bèe-èè! Maji! Loo gá Njesigəneə a kyə Jeba gə Salmuna jim'g ndá m'a njaré dakas rɔ sí gə kunje gá dɔdilaloo'g læm, gə kun ngarje læm tɔ.

⁸Yeə ɔd lée'g neelé aw Penuel ndá yeə dəji dəwje gá Penuel togábè ya tɔ. Dee d'ilá keneŋ to gá njé gá Sukot lé bèe ya tɔ.

⁹Tɔbæi yeə ula dəwje gá Penuel pana: Loo gá m'a tel gə majee ndá m'a tɔ kəi gá ŋgal gá duu dɔ loo mee bee'g neelé.

¹⁰Jeba gə Salmuna d'isi Karkɔr gə njérɔje læ dee gá d'as tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-mi (15.000) jén bèe. To ges njérɔje gá nai mbuna njé gá Bər'g, mbata dee tɔl njérɔ gə kiambasje gá tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dəa rɔ-joo (120.000) lé mbə.

¹¹Gedeo un rəw-kaw njé gá d'isi mee kəi-kubuje'g par gá bər læ Noba gə Jogbea ndá yeə rɔ gə njérɔje gá d'əji mee dee'g pana: N'isije ləm lé.

¹²Jeba gə Salmuna təd nɔ d'ai. Gedeo tuba dee ndá yeə wa Jeba gə Salmuna, mbaije gá Madian gá joo lé tɔbæi yeə ar njérɔje læ dee lai d'ila dɔ nɔ'd rima-rima tɔ.

¹³Gedeo, ŋgolə Joas j loo-rɔ'g tel ree gə rəw gá dɔdərloo gá Heres.

14Yee wa basa kára mbuna dəwje gó Sukot ndá yee dəjee aree ndaŋg ri mbaije gə ŋgatɔgje gó Sukot lai d'as dəwje rɔ-siri-gir-dee-siri aree.

15Tɔbɔi yee ree rɔ dəwje gó Sukot ula dee pana: Aa ooje, Jeba gə Salmuna gó seɿ tajimje gə mbata lə dee lé ba d'ar nee mbata seɿ pajena: See m'wa ji Jeba gə Salmuna ŋgəji mbə ŋga ba mba kar sí arje njérɔje ləm muru d'ɔ wa lé.

16Bèe ba yee wa ne ŋgatɔgje gó mee bee-boo'g neelé ndá yee ula kəm dəwje gó Sukot ndòo gə kunje gó dɔdilaloo'g ləm, gə kun ŋgarje ləm tɔ.

17Yee tɔ kəi gó ŋgal gó duu dɔ loo gó to Penuel ndá yee tɔl dəwje gó mee bee-boo'g neelé tɔ.

18Yee dəji Jeba gə Salmuna pana: See dəwje gó seɿ tɔl deeje Tabɔr lé to dəwje gó ban wa. Deɿ d'ilá keneŋ pana: Deɿ to to gó i bèe ya, nana kara to asəna gə ŋgolə mbai bèe.

19Yee pana: Deɿ to ŋgakəmje gó to ŋgalə kəmje ya. Njesigəneɿ si kəmba! bó lé seɿ yə deeje kəmba ndá ma kara m'a tɔl sí el tɔ.

20Yee ula Jeter, ŋgondəree pana: Ita, tɔl dee. Ne basa lé ɔr kiambas ləa el, yee bəl mbata yee nai basa bəi.

21Jeba gə Salmuna pana: I ya ita tɔl sí. Mbata dəw gó togábè lé siŋgá to bèe ya tɔ. Ndá Gedeɔ ɿ tɔl Jeba gə Salmuna. Yee tɔr néje gó gwɔb jambalje'g lə dee tɔ.

Rudu ləb si kəmba lə Gedeɔ

22Dəwje gó Israel d'ula Gedeɔ pana: Maji kari ɔ bee dɔ sí'g, i gə ŋgoni ləm, gə ŋgon mee ŋgoni ləm tɔ mbata i ɔr sí ji Madianje'g ɔm sí tar ya.

23Gedeɔ ula dee pana: M'a kɔbee dɔ sí'g el ləm, ŋganəmje kara d'a kɔbee dɔ sí'g el ləm tɔ. Njesigəneɿ nja ba a kɔbee dɔ sí'g.

24Gedeɔ ula dee pana: M'aw gə ta kára mba dəji sí. Maji kar nana kara mbuna sí'g am ŋgama kára-kára gó seɿ taaje gó nébanrɔ lé. Njébaje lə dee lé d'aw gə ŋgamaje gó ra gə larlɔr mbata deɿ to Ismaelje tɔ.

25Deɿ pana: Ŋgamaje neelé j'a kari to gó mee sí ndigi ya. Tɔbɔi deɿ d'ila kubu gó boi naŋg ndá deɿ lai d'ɔm ŋgamaje gó d'ingə gó nébanrɔ lé keneŋ.

26Kwɔi lə ŋgamaje gó ra gə larlɔr gó Gedeɔ dəji lé to asəna gə nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-joo lal né kəm gwɔbje'd gó ndaji nai gó teɿ sigi ləm, lal mbaŋgiraje ləm, lal kubuje gó kas gəɿ gó to kubu kula mbaije gó Madian ləma, lal mɿa kəm gwɔb jambalje'g bèe ləm tɔ.

27Néje gó ra gə larlɔr neelé Gedeɔ ra gó magə ndá yee unda dan mee bee-boo'g ləa gó Opra ndá né neelé tel to magəpole lə Israelje lai ya, tɔbɔi yee tel to gum mbata Gedeɔ gə njémeekəije ləa tɔ.

28Madianje d'ula dɔ dee nɔ Israelje'g lal kɔr dɔ dee tar ŋga. Bèe ba mee ndəa'g lə Gedeɔ lé bee to ne ləm as ləb rɔ-sɔ.

²⁹Jerubaal, ngolə Joas lé tel aw si mee kai'g læa tɔ.

³⁰Gedeɔ oji nganje gé dingam rɔ-siri mbata yeɛ taa denéje bula.

³¹Gamla-dené læa gé si Sikem lé oji səa ngon gé dingam tɔ ndá yeɛ unda ria læ Abimelek.

³²Gedeɔ, ngolə Joas lé si gə rɔlel ya læb buga'g læa ba wəi ne, ndá deɛ dubee dɔbar'g læ bɔbeeje gé Joas mee bee gé Opra gé to kɔ gel-bɔje læ Abiejer tɔ.

³³Loo gé Gedeɔ wəi mbɔ ndá Israelje tel ra kaiya pole ne magə-Baalje ndá deɛ d'un magə gé ria læ Baal-Berit d'unda gé magə læ dee.

³⁴Israelje d'ar mee deɛ olé dɔ Njesigəneɔ, Ala'g læ dee gé ɔr dee ji njébaɔje'g læ deɛ lai gé gugu dɔ dee lé el.

³⁵Deɛ d'wa noji gə gel-bɔje læ Jerubaal gé to Gedeɔ lé goo némajije lai gé yeɛ ra gə Israelje lé el.

Njégag-Rəwtaje 9

D'unda Abimelek gé mbai gé Sikem

¹Abimelek, ngolə Jerubaal lé aw Sikem rɔ naneeje-je'g ndá aa oo, ta gé yeɛ ula dee læm, gə ta gé yeɛ ula njémeekəije læ bɔ keɔje læm tɔ lé ba nee:

²M'ra ndòo rɔ sí'g gə mba kar sí ilaje ta nee mbi dəwje lai gé d'isi Sikem lé pajena: See kar dəwje rɔ-siri gé to ngalə Jerubaal d'ɔ bee dɔ sí'g ba maji əsé kar dəw kára ba ɔ bee dɔ sí'g ba maji wa. Tɔbəi arje mee sí olé dɔ'g to gé ma m'to njenoji læ sí gé koji kai kɔl læm m'to məs sí læm tɔ.

³Naneeje-je tel ndaji taje læa lai neelé d'ar dəwje lai gé d'isi Sikem lé ndá mee deɛ to yel gé dɔ Abimelek'g mbata deɛ d'ula nɔ pana: To ngokɔ sí ya.

⁴Deɛ d'aree larnda rɔ-siri gé d'ɔr mee kai'g læ magə-Baal-Berit. Abimelek odo larnda neelé ndogo ne dəwje gé gə mɔdé ba læm, gə njéndɔjitaje læm tɔ ɔm dee ne géé'g.

⁵Yeɛ aw mee kai'g læ bɔbeeje gé to Opra ndá yeɛ tɔl ngakeɔje gé to ngalə Jerubaal, gé d'as dəwje rɔ-siri lé dɔ mbal gé kára ba ya. Ne Jotam, ngolə Jerubaal gé ndɔi ba nai mbata yeɛ aɔ iya rəa.

⁶Dəwje lai gé d'isi Sikem læm gə njémeekəije læ Milo læm tɔ lé mbɔ dɔ nɔ, ree d'ɔr Abimelek'g d'undá gé mbai mbɔr kag-sənə'd gé meɔa mee bee gé Sikem tɔ.

Gosɔta læ Jotam

⁷D'ula Jotam taree. Bèe ba yeɛ aw si dɔ sé m mbal gé Garijim ndá aa ooje, ta gé yeɛ ila boo ndia nanɔ wəl ula dee ba to nee: Ooje ta læm, seɔi dəwje gé síje Sikem lé tɔbəi maji kar Ala oo ta læ sí to!

- ⁸Ndɔ́ kára bèe, kagje d'aw gə mba kɔr mbai kwa dɛa gə ubu kunda ne gə mbai dɔ dee. Dee d'ula kag-koiyo pana: Maji kari to gə mbai dɔ sí'g.
- ⁹Ne kag-koiyo lé ila dee keneɲ pana: See m'a kuba ubum gə m'oo gə nériɓar lə Ala gə kɔ dəwje gə d'ila dɔm'g lé kyɔ kaw kila tar dɔ kagje'g wa.
- ¹⁰Ndá kagje d'ula kag-kodé lé pana: Maji kari-i ya ree to gə mbai dɔ sí'g.
- ¹¹Ne kag-kodé lé ila dee keneɲ pana: See m'a kuba kɔdmje gə rii gə maji dum kyɔ kaw kila tar dɔ kagje'g wa.
- ¹²Tɔɓəi kagje d'ula kag-nduú pana: Maji kari-i ya ree to gə mbai dɔ sí'g.
- ¹³Ne kag-nduú tel ila dee keneɲ pana: See m'a kuba manm gə ar Ala gə dəwje rɔlel lé kyɔ mba kaw kila tar dɔ kagje'g wa.
- ¹⁴Togábè bèe kagje lai d'ula ɔg-ɓəd-kal lé pana: Maji kari-i ree to gə mbai dɔ sí'g.
- ¹⁵Ndá ɔg-ɓəd-kal lé ula kagje lé pana: ʔó lé seɲ ndigije tɔgəɔ gə mba kwa dɔm gə ubu kundam ne gə mbai lə sí ndá reeje ree ulaje rɔ sí gel ndiləm'g, ʔó lé bèe el ndá pər a kɪ mee ɔg-ɓəd-kal'g roo kag-sədrəje gə Libɔ.
- ¹⁶Basinè lé kɔr gə seɲ ɔrje Abimelek gə mba karee to mbai lə sí lé see seɲ raje gə meemaji gə meekarabasur ya wa. See seɲ raje gə Jerubaal gə njémeekəije ləa meemaji ya wa. See seɲ raje səa gə goo kulaje gə yeɛ ra ar sí lé ya wa.
- ¹⁷Mbata bɔm rɔ rɔ mbata lə sí ləm, yeɛ ila rəa da mbata lə sí ləma, yeɛ ɔr sí ji Madianje'g ɔm sí tar ləm tɔ.
- ¹⁸Ne seɲ lé seɲ ije gə njémeekəije lə bɔm, tɔɓəi seɲ tɔlje ɲganeeje rɔ-siri dɔ mbal gə kára ba ya ndá seɲ ɔrje Abimelek ɯdájə gə mbai dɔ dəwje gə d'isi Sikem, yeɛ gə to ɲgolə kura ləa gə dené mbata to gə yeɛ to ɲgokɔ sí lé.
- ¹⁹ʔó lé kédé seɲ raje meemaji gə meekarabasur gə Jerubaal gə njémeekəije ləa ndá ɓogənè maji kar Abimelek to nérɔlel lə sí ləm, seɲ kara maji kar sí toje nérɔlel ləa-yeɛ ləm tɔ.
- ²⁰ʔó lé bèe el ndá maji kar pər ɲ rɔ Abimelek'g roo dəwje gə Sikem gə njémeekəije lə Milo ləm, maji kar pər ɲ rɔ dəwje'd gə Sikem gə njémeekəije lə Milo gə mba roo Abimelek ləm tɔ.
- ²¹Yen ɲga Jotam ɲ sa rəa aɲ aw Beer ndá lé neelé ɓa yeɛ si keneɲ ɲgərəɲ gə ɲgokeɔ gə Abimelek lé tɔ.

Njé gə Sikem d'ɲ gə Abimelek

- ²²Abimelek ɔ bee dɔ Israəlje'g as ləb munda.
- ²³Tɔɓəi Ala ar ta tɲ-ɲɔ oso mbuna Abimelek'g gə njé gə Sikem ndá dəwje gə d'isi Sikem lé d'ila ɲgonkoji dɔ Abimelek'g el

- 24**gə mba kar bɔ néra gá kərm-kərm gá yeɛ ra gə ɲgalə Jerubaal gá rɔ-siri lé tel ɔs tɔa'g ləm, gə mba kar ta məs dee tel oso dɔ Abimelek'd gá to ɲgokɔ dee gá tɔl dee lé ləma, gə oso dɔ dəwje'd gá Sikem gá la sɛa d'aree tɔl ɲgakeaje lé ləm tɔ.
- 25**Njé gá Sikem d'unda dəwje gá to njétaa néje lə dəwje lai gá dəs gə rəw lé dɔ sém mbalje'g d'ar dee d'umee rəw. Ndá d'aw d'ula Abimelek taree.
- 26**Gaal, ɲgolə Ebed ree gə ɲgakeaje ndá dəs d'aw Sikem. Dəwje gá Sikem d'ɔm mee dee dɛa'g.
- 27**Deɛ teɛ d'aw ndá tija kandə nduúje lə dee ləm, mbula manee ləma, deɛ d'al ne rɔ dee ləm tɔ, ndá deɛ d'andə d'aw mee kəi-magə'd lə dee ləm, d'usɔ gə d'ai ləma, d'ila ne ndɔl dɔ Abimelek'g ləm tɔ.
- 28**Yen ɲga Gaal, ɲgolə Ebed lé pana: See Abimelek to gá ɲa wa əsé Sikem ba gá bee dɪ ba gə mba kar n'raje ne kula j'ar Abimelek neelé wa. See yeɛ to ɲgolə Jerubaal gá Jebul to njekaa dɔ kəi ləa lé el wa. Maji kar sí raje né arje dəwje lə Hamɔr bɔ Sikəmje ba, nɛ jeɛ lé mbata dɪ to ba j'a raje ne kula karje Abimelek wa.
- 29**Ɔi, bó lé ma lé m'to mbai dɔ koso-dəwje neelé ndá m'a kɔs Abimelek kilá. Tɔbəi yeɛ pata wɔji ne dɔ Abimelek pana: Maji kari ɔm njérɔje ləi dɔ maree'g ndá ɔr rɔ ree ɲgam ne.
- 30**Jebul, njeguburu bee-boo oo ta gá Gaal, ɲgolə Ebed pa lé ndá ɔɲg ɪ sɛa pu.
- 31**Yeɛ ula njékajikulaje gə goo ɲgəɪ rɔ Abimelek'g mba kar dee d'ulá pana: Aa oo, Gaal ɲgolə Ebed gə ɲgakeaje, ree d'isi Sikem ndá d'ula njumɔ mee koso-dəwje gá mee bee-boo'g neelé mba kar dee d'ɪ səi.
- 32**Basinè lé maji kari ɪ loondul'g, i gə dəwje ləi ɲa'd aw um deeje mee wala'g.
- 33**Teɛ gə ndɔ loo gá kàr uba lé i a kɪ kuba bee-boo neelé naɲg bus. Bèe ba loo gá Gaal gə koso-dəwje gá d'aw sɛa teɛ mba rɔ səi ndá i a ra sɛa né gə goo siɲgamɔɲgi ya.
- 34**Abimelek gə dəwje gá d'aw sɛa lé d'ɪ loondul'g d'aw d'iya rɔ dee loo-kum dee'g mbɔr Sikem'g lé ndá deɛ kai ɲa kudu sɔ.
- 35**Gaal, ɲgolə Ebed unda loo teɛ ndá yeɛ aar tarəw bee-boo'g. Togóbè ba Abimelek gə koso-dəwje lai gá d'aw sɛa lé d'ɪ d'uba naɲg loo-kum dee'g lé d'ɪ tar.
- 36**Gaal aa loo oo koso-dəwje ndá yeɛ ula Jebul pana: Aa oo, koso-dəwje d'ɪ dɔ sém mbalje'g risi d'ur naɲg. Jebul ilá keneɲ pana: To ndil mbalje ba i oo dee gá dəwje.
- 37**Gaal tel un ta pa ya bəi pana: To dəwje ya gá d'ɪ dɔ looje'g lə bee gá to tar ndá njérɔje gá kudu kára ree gə rəw gá kag-senə lə njékoo ndil néje to keneɲ.
- 38**Jebul ilá keneɲ pana: I gá pana: See Abimelek to gá ɲa ba j'a ra kula karee wa lé see tai pa bèe el wa. See deɛ neelé to koso-dəwje gá i əji dee bəɪ-bəɪ lé el wa. Maji kari ɪta basinè aw rɔ sə dee ɲga ɲa.

- ³⁹Gaal ɔr nɔ dɔwje gɛ Sikem aw rɔ ne gɛ Abimelek.
- ⁴⁰Abimelek tubá aree aɪ neɔ'g, tɔbɛi njérɔje bula gɛ d'aw sɛa kara d'ingɔ yoo saar teɛ ne tarɛw bee-boo'g tɔ.
- ⁴¹Abimelek aar naɲg Aruma. Ne Jebul tuba Gaal gɛ ɲgakeɛje ɔg dee loo si Sikem gogo.
- ⁴²Bèlè lookàree ndá koso-dɔwje d'ɪ d'aw mee wala'g ndá d'ula Abimelek taree.
- ⁴³Yeɛ ɔr njérɔje læ kai dee kudu munda ar dee d'um dee rɛw mee wala'g. Yeɛ oo to gɛ dɔwje d'ɪ mee bee-boo'g teɛ raga ndá yeɛ ɪ ɔs dee rɛw rɔ sɛ dee.
- ⁴⁴Abimelek gɛ kudu njérɔje gɛ d'aw sɛa nɔ'd lé d'ɪ d'aw kédé ndá d'aar tarɛw bee-boo'g, kudu njérɔje læ gɛ joo lé d'ɪ bugu nɔ dɔ koso-dɔwje lai gɛ mee wala'g neelé tɔl dee.
- ⁴⁵Abimelek rɔ gɛ bee-boo neelé ndɔ kára donɲɔ, yeɛ taa bee-boo neelé ndá tɔl koso-dɔwje gɛ d'isi keneɲ lé. Tɔbɛi yeɛ tuji bee-boo neelé aree to nduba piu-piu ba tel unda kad keneɲ tɔ.
- ⁴⁶Loo gɛ d'oo sor ta neelé ndá koso-dɔwje lai gɛ d'isi kai gɛ duu dɔ loo gɛ to Sikem lé d'ɪ d'aw kai-kaar-kɔgɛrɔ gɛ duu dɔ loo gɛ wɔji dɔ kai-magɛ-Berit lé.
- ⁴⁷D'ula Abimelek d'aree oo to gɛ koso-dɔwje lai gɛ d'isi kai gɛ duu dɔ loo gɛ to Sikem lé d'aw mbɔ dɔ nɔ léé'g neelé.
- ⁴⁸Bèe ba Abimelek uba dɔ mbal gɛ Salmɔ, yeɛ gɛ njérɔje lai gɛ d'aw sɛa nɔ'd lé. Yeɛ un tina jia'g tuga ne barkɛmkag, un ila dɔ damee'g. Géé gɛ gogo yeɛ tel ula njérɔje gɛ d'aw sɛa nɔ'd lé pana: Seɪ ooje né gɛ ma m'ra lé gao ndá ɔsje rɔ sí bad raje to gɛ m'ra bèe tɔ.
- ⁴⁹Ndá deɛ lé nana kara tuga barkɛmkag ba aw ne goo Abimelek'g, deɛ d'ɔm barkɛmkagje neelé kaar kai-kaar-kɔgɛrɔ'g lé ndá deɛ rée ne gɛ dɔwje lai gɛ d'isi keneɲ lé ya. Togábè ba dɔwje lai gɛ d'isi kai gɛ duu dɔ loo gɛ to Sikem lé d'wɛi ne d'as dɔwje tɔl-dɔg (1.000) jén bèe, diɲgamje lɛm, gɛ denéje lɛm tɔ.

Kwɛi lɛ Abimelek

- ⁵⁰Abimelek ɔr rɔ aw rɔ gɛ Tebes. Yeɛ aɪ gugu dɔ bee gɛ Tebes gɛ rɔ dum dɛa.
- ⁵¹Dan mee bee-boo'g neelé kai gɛ duu dɔ loo gɛ siɲgá ɲgɛɲ to keneɲ. Yee ba koso-dɔwje lai gɛ mee bee-boo'g neelé diɲgamje gɛ denéje d'aɪ d'aw d'iya rɔ dee mée'g d'udu tarɛw dɔ dee'g ndá d'al d'aw dɔ kai gɛ duu dɔ loo'g lé tar,
- ⁵²Abimelek aw saar teɛ kai gɛ duu dɔ loo lé, yeɛ rɔ sɛa, tɔbɛi yeɛ aw pɛr gɛ tarɛw'g mba kila pɛr keneɲ.
- ⁵³Ne dené kára ila dɔ Abimelek gɛ kɔr mbal-kusu-né ndá yeɛ tɔ ne ka dɛa njigi-njigi.

⁵⁴Léegəneeya yeē bar basa gé odo nérɔje læ lé ulá pana: Ɔr kiambas læi tɔlm ne, nà d'a pa dɔm'g pana: To dené ba tɔlm. Togábè ba basa neelé ɔsee ne gə kiambas tɔlee.

⁵⁵Loo gé Israelje d'oo to gé Abimelek wəi mbə ndá nana kara tel aw mee kəi'g læa-ləa ya.

⁵⁶Bèe ba Ala ar majel gé Abimelek ra gə bɔbeeje loo gé yeē tɔl ŋgakeaje gé rɔ-siri lé tel oso ne dəa'g.

⁵⁷Tɔbəi Ala ar néra majelje lai gé koso-dəwje gé Sikem ra lé tel oso dɔ dee'g tɔ. Yeē ba ta ndɔl gé Jotam, ŋgolə Jerubaal ila dɔ dee'g lé aw ne lée'g béréré ya.

Njégag-Rəwtaje 10

Tola gə Jayir, njegaŋ-rəwta dɔ Israelje'g

¹Goo kwəi'g læ Abimelek lé Tola, ŋgolə Pua, gé to ŋgolə Dodo, gé to gé ginkoji gé læ Isakar lé i gə mba taa dɔ Israelje, yeē si Samir, dɔ mbal'd gé Eprayim tɔ.

²Yeē to njegaŋ-rəwta dɔ Israelje'g as læb rɔ-joo-giree-munda ba yeē wəi ar dee dubee Samir bəi.

³Goo kwəi'g læa lé Jayir gé to dəw gé Galaad lé i mba to njegaŋ-rəwta dɔ Israelje'g as læb rɔ-joo-giree-joo.

⁴Ŋganeeje gé diŋgam deę rɔ-munda, d'uba ŋgan mulayèje-je rɔ-munda læm, bee-kogoje læ dee as rɔ-munda læm tɔ, saar teē mee ndəa gən lé deę bar dee bee-booje læ Jayir gé to mee bee'd gé Galaad ya.

⁵Loo gé Jayir wəi ndá deę dubee Kamɔ tɔ.

Jepte, njegaŋ-rəwta dɔ Israelje gé mee bee'd gé Galaad

⁶Israelje tel ra né gé taa kəm Njesigəneə el ya tɔbəi, deę pole magə-Baalje læm, gə magə-Astartéje læm, gə magəje gé Siri læm, gə magəje gé Sidɔ læm, gə magəje gé Moab læm, gə magəje læ Amɔje læma, gə magəje læ Pilistije læm tɔ ndá d'uba ne Njesigəneə d'yá lal kwá meē dee'g.

⁷Oŋg læ Njesigəneə i səa pu dɔ Israelje'g ndá yeē uba dee yā dee ji Pilistije'g læm, gə ji Amɔje læm tɔ.

⁸Deę neelé d'ula kəm Israelje ndòo rəd dee ne naŋg mee læb'g neelé, kula kəm loo ndòo neelé wəi dɔ Israelje lai'd gé d'isi kel tura-baa gé Jurde'g, dɔ naŋg bee læ Amɔrje gé to mee bee gé Galaad lé as læb dɔg-giree-jinaijoo.

⁹Amɔje lé gaŋg baa gé Jurde mba kaw rɔ gə Judaje læm, gə Bejamije læma, gə ŋgaka Eprayimje læm tɔ. Bèe ba Israelje d'isi ne dan boo-néurti'g ya.

¹⁰Israelje nɔ rɔ Njesigəneə'g pana: Jeę n'raje kaiya mbata j'ubaje Ala læ sí j'yá m'poleje magə-Baalje ya.

- 11**Njesigəneə ɔla Israelje pana: See ma ba m'ɔr sɪ ji njé gá Ejiptə'g, gə ji Amɔrje'g, gə ji Amoje'g, gə ji Pilistije'g m'ɔm sɪ tar kédé lé el wa.
- 12**Loo gá njé gá Sidɔ gá to Amalekje gə Maonje d'ula kəm sɪ ndòo ba seɪ noje barmje lé see ma ba m'ɔr sɪ ji dee'g el wa.
- 13**Nɛ seɪ ubamje yə'mje ndá seɪ poleje magəje. Gelee gá nee ba m'a kɔr sɪ kɔm sɪ ne tar ndə el.
- 14**Aw barje magəje gá seɪ mbər deeje lé, maji kar dee-dee ya d'ɔr sɪ d'ɔm sɪ tar ndə néurti'g ŋga.
- 15**Israelje d'ula Njesigəneə pana: Jee n'raje kaiya ya, maji kari ra sə sɪ né to gá məəi ndigi. Nɛ né kára ba lé maji kari taa dɔ sɪ bogəné ya kɔgəɔ kari.
- 16**Yen ŋga dee tɔr magəje gá dɔ bee'd gá to mbuna dee'g, tɔbəi dee d'wa Njesigəneə mee dee'g ndá mee tɔsee mbigi-mbigi mbata lə boo-nékəmnɔo gá Israelje d'isi danee'g lé.
- 17**Amoje mbɔ dɔ nɔ d'aw d'wa loo-si dee Galaad ləm, Israelje kara mbɔ dɔ nɔ d'aw d'wa loo-si dee Mispa ləm tɔ.
- 18**Koso-dəwje ləm, gə mbaije gá Galaad ləm tɔ d'ula nɔ ta yo gá nee pana: See dəw gá ra ba a kɔr rɔ kaw rɔ gə Amoje wa. Débee neelé a tel to mbai dɔ dəwje lai gá d'isi Galaad ya.

Njégag-Rəwtaje 11

Jepte tel to mbai dɔ Israelje

- 1**Jepte gá to dəw gá Galaad lé to bao-rɔ. Yee lé to ŋgolə kaiya-dené gá yee ojee gə Galaad ya.
- 2**Dené lə Galaad lé oji səa ŋganje gá diŋgam ar loo gá dee tɔg mbə ndá dee tuba Jepte d'ulá pana: I a kiŋga nénduba mee kəi'g lə bɔ sɪjeje el mbata i to ŋgon mee dené gá ranɔ.
- 3**Bèe ba Jepte aɪ ŋgakeaje aw əw aw si bee gá Tɔb. Gaim-dəwje mbɔ dɔ nɔ rɔ Jepte'g ndá d'aw təd wai səa nɔ'd.
- 4**Gée gá gogo gə kuree lam ndá Amoje ree d'ila rɔ dɔ Israelje'g.
- 5**Loo gá Amoje d'aw rɔ gə Israelje ndá ŋgatɔgje gá Galaad d'aw sanɔ Jepte mee bee gá Tɔb.
- 6**Dee d'ula Jepte pana: Gá ree, i a to mbai dɔ sɪ ndá j'a rɔ ne gə Amoje.
- 7**Jepte ila ŋgatɔgje gá Galaad'g pana: Kédé lé see seɪ ejimje bəi-bəi ləm, tɔbmje mee kəi'g lə bɔmje ləm tɔ el wa. Ŋga see ban ba seɪ reeje rɔm'g basinè loo gá seɪ sɪje dan néurti'g lé wa.

⁸Ngatɔgje gá Galaad d'ula Jepte pana: Jee n'tel n'reeje rɔi'g basinè gə mba kari aw sə sí gə mba rɔ gə Amoje ləm, gə mba kari to mbai dɔ síjee gə mba dɔ dəwje lai gá Galaad ləm tɔ.

⁹Jepte ila ngatɔgje gá Galaad'g pana: Bó lé seɟ amje m'tel sə sí gə mba kam m'aw m'ɔ gə Amoje ba Njesigəneɟ uba dee ya dee jim'g ndá m'a to mbai lə sí ya.

¹⁰Ngatɔgje gá Galaad lé d'ula Jepte pana: Bó lé jee n'raje né gá i ula sí lé el ndá maji kar Njesigəneɟ oo ləm, maji karee ganɟ rəwta dɔ sí'g ləm tɔ.

¹¹Togábè ba Jepte ɟ aw gə ngatɔgje gá Galaad nɟ'd. Dəwje d'unee d'undá gə mba gá njekaa dɔ dee ndá taje lai gá Jepte pa kédé lé yee tel pa nɔ Njesigəneɟ'g loo gá Mispa'g tɔ.

Jepte ula gə ta ar Amoje

¹²Jepte ula njékaɟkulaje rɔ mbai'g lə Amoje mba kar dee d'aw d'ulá pana: See ta dɪ ba to mbuna sí jee səi'g ba i ree rɔ ne gə bee ləm gə mbəa wa.

¹³Mbai lə Amoje lé ila njékaɟkulaje lə Jepte keneɟ pana: To mbata mee ndəa gá Israelje d'ɟ ne Ejiptə lé deɟ taa bee ləm, un kudee Arnɔ saar tee Jabok ləm, saar tee Jurde ləm tɔ. Basinè lé ya bee ləm dégégé ya am.

¹⁴Jepte tel ula njékaɟkulaje rɔ mbai'g lə Amoje lé ya tɔbəi

¹⁵mba kar dee d'aw d'ulá pana: Jepte pa togábè pana: Dəwje gá Israel taa bee gá Moab el ləm, əsé bee lə Amoje el ləm tɔ.

¹⁶Mbata loo gá Israelje d'unda loo mee bee gá Ejiptə tee lé deɟ njaa dɔdilaloo'g saar tee ta baa-boo-kad gá ria lə Baa-Kas ba, tee ne Kades.

¹⁷Togábè Israelje d'ula njékaɟkulaje rɔ mbai gá Edɔm'g mba kar dee d'ulá pana: Jee n'raje ndò rɔi'g mba kari ya loo ar sí n'dəsje mee bee'g ləi. Ne mbai gá Edɔm lé ndigi sə dee el. Deɟ tel d'ula kula rɔ mbai gá Moab ya tɔbəi, ne yee kara ndigi sə dee el ləm tɔ. Ndá Israelje lé nai Kades ya.

¹⁸Tɔbəi deɟ d'un rəw gá dɔdilaloo'g gɟ gir bee'd gá Edɔm gə bee gá Moab ba ree par gá bər lə Moab bəi, deɟ d'wa loo-si dee kel tura-baa gá Arnɔ gá nu bó d'andə dɔ nanɟ bee gá Moab'g el mbata baa gá Arnɔ ba to rəw-nim-bee gá Moab tɔ.

¹⁹Israelje d'ula njékaɟkulaje rɔ Sihɔ'd gá to mbai lə Amɔrje gá si Esbon ndá Israelje d'ulá pana: Jee n'raje ndò rɔi'g mba kari ya loo ar sí n'dəsje gə rəw gá mee bee'g ləi j'aw loo lə sí.

²⁰Ne Sihɔ ɔm mée dɔ Israelje'g mba kyɟ rəw kar dee dəs dɔ nanɟ bee'g ləa el, yee mbɔ koso-dəwje ləa lai aw wa ne loo-si Jahas ba rɔ ne gə Israelje.

²¹Njesigəneɟ Ala lə Israelje ya Sihɔ gə koso-dəwje ləa lai ji Israelje'g ar dee dum dɔ dee. Israelje taa bee lə Amɔrje lai gá deɟ d'isi keneɟ lé.

²²Deɟ taa dɔ nanɟ lə Amɔrje, un kudee baa gá Arnɔ saar tee Jabok ləm, un kudee dɔdilaloo'g saar tee Jurde ləm tɔ.

- 23** Ne basinè gá to gá Njesigəneə, Ala lə Israelje ba tuba Amərje nɔ dəwje'g læa gá Israel neelé, see to i ɲga ba a gə taa dɔ naŋg bee læa dee lé wa.
- 24** Né gá magə lai gá to Kemos ari mba karee to kai lé see i iŋga el wa. ɲga néje lai gá Ala lə sí gá Njesigəneə unda nɔ sí'd gá ka síjeə lé see j'a taaje el wa.
- 25** See i lé maji unda Balak, ɲgolə Sipər, mbai gá Moab wa. See yeə uba mula gə Israelje əsé rɔ sə dee wa.
- 26** Aa oo, as læb tɔl-munda (300) gá Israelje d'isi Esbon gə bee-kogoje gá wɔji dəa læm, gə Aroer gə bee-kogoje gá wɔji dəa læma, gə bee-booje lai gá to ta baa gá Arnɔ læm tɔ lé, see ban ba i taa dee mee ndəaje'g neelé el wa.
- 27** Ma lé m'ra səi majel el ne i ba ra səm majel mbata i rɔ səm. Maji kar Njesigəneə gá njegaŋ-rəwta lé ba gaŋg rəwta mbuna Israelje gə Amoje'g bogəneə ya.
- 28** Mbai lə Amoje lé taa taje gá Jepte ulá lé el.

Ndukun lə Jepte

- 29** Togəbè ba Ndil Njesigəneə ɔm dɔ Jepte'g. Yeə unda Galaad gə Manasə dana gaŋg, dəs aw Mispé gá to dɔ naŋg gá Galaad, tɔbəi yeə i Mispé gá to dɔ naŋg gá Galaad lé ɔr rɔ aw iŋga Amoje.
- 30** Jepte un ndia gə ndu manrɔ ar Njesigəneə pana: Bó lé i ɔm Amoje jim'g ndá
- 31** loo gá m'i bee læa Amoje m'tel gə rɔlel ndá nana ba gá a kunda loo teə tarəwkəi'g læm tila kəm ndá yeə neelé a to gə kəmee kar Njesigəneə, tɔbəi m'a kijá gə nékinjaməs gá ka roo kari ya.
- 32** Jepte ɔr rɔ aw iŋga Amoje rɔ sə dee ndá Njesigəneə ɔm dee jia'g ya tɔ.
- 33** Yeə dum dɔ dee un kudee Aroer saar teə ne mbər Minit'g, loo gá bee-booje rɔ-joo to keneŋ læm, saar teə ne Abel-Keramim læm tɔ. Yeə ba Amoje d'ula ne dɔ dee nɔ Israelje'g ya.
- 34** Loo gá Jepte aw tel ree gá kai læa gá Mispa ndá aa oo, ɲgonee gá dené unda loo teə tila kəmee gə dalè gə ndamje. To ɲgonee gá kára ba kiao ya, yeə aw gə ɲgon gá diŋgam əsé ɲgon gá dené gá raŋg el.
- 35** Loo gá yeə ée bèe ndá yeə wa kubuje rəa'g haɔ-haɔ til pana: Wai ɲgonəm, i ar kaarm solé solé-solé ya, i to gá mbuna deə gá d'am m'ndəb pəd-pəd lé. Ma m'un ndum gə ndu manrɔ m'ar Njesigəneə mbə bó m'askəm rəm gə ndum dɔ'g el.
- 36** ɲgomədə lé ilá'g pana: Bɔm, bó lé i un ndui gə ndu manrɔ ar Njesigəneə ndá maji kari ra səm gə goo ta né gá teə tai'g to gá Njesigəneə ari dum ne dɔ njəbaje lai gá to Amoje lé ya.
- 37** Tɔbəi ɲgomədə lé tel ula bəbeeje pana: Maji kari ndigi səm dɔ ta'g nee: Yə'm as nai joo mba kam m'aw dɔ mbal'g m'aw m'nɔ ndò kaw mədə læm gə njəboamədje læm ba.

³⁸Yeë tel ilá keneṅ pana: Aw ya ndá yeë yá aree aw mba ra naj̄ joo lé tɔ. Yeë ɔd aw gə njéboamɔdje læa. Yeë aw nɔ ndòo kaw mɔdə læa lé dɔ mbalje'g lé tɔ.

³⁹Loo gə rudu naj̄ gə joo lé un diao mba ndá yeë ree rɔ bɔbeeje'g tɔbɔi yeë ar ndukun lé aw lée'g béréré dɔa'g ya. Yeë gər diŋgam el. Un kudee mee ndɔa gən lé ndá yee neelé tel to néjibee læ Israelje ya,

⁴⁰gə ləbje kára-kára lai lé ŋgamɔdje gə Israel d'aw d'wa ndòo ŋgolə Jepte gə dené gə to dəw gə Galaad lé as ndɔ sɔ mee ləbje kára-kára lai tɔ.

Njégag-Rəwtaje 12

Rɔ to mbuna Jepte gə Eprayimje'g

¹Dəwje gə Eprayim mbɔ dɔ nɔ d'aw par gə dɔgel ndá deë dəji Jepte pana: See mbata dɔ ba i aw rɔ gə Amɔje lal bar sí kar sí j'aw səi wa. Jeë ndigije rooi gə kai læi nɔ'd ya.

²Jepte tel ila dee keneṅ pana: Ma jeë gə dəwje ləm j'omaje gə Amɔje yaɔ ndá loo gə ma m'bar sí lé seɔ ɔrmje ji dee'g ilamje tar el.

³Loo gə ma m'oo to gə seɔ reeje gə mba laje səm el ndá ma nja m'ila rɔm da m'ɔr ne rɔ m'aw m'ɔr ne gə Amɔje. Ndá Njesigəneɔ uba dee ya dee jim'g ya. Nga see gelee ban ba bogəne seɔ reeje gə mba rɔje səm bɔi wa.

⁴Jepte mbɔ koso-njérɔje gə Galaad lai aw rɔ ne gə Eprayimje. Njé gə Galaad ba dum dɔ njé gə Eprayim mbata Eprayimje pana: Seɔ toje njékɔr rɔ sí mbuna Eprayimje'g kajje. Dəwje gə Galaad lé d'isi mbuna Eprayimje gə mbuna Manasə'g.

⁵Njé gə Galaad taa loo-kuru-mán gə Jurde gə to kel loo gə Eprayim. Bèe ba loo gə njekai kára mbuna njekaije'd gə Eprayim ree dəji dee pana: Ya'mje am m'dəs ndá dəwje gə Galaad lé dəjee pana: See i to dəw gə Eprayim wa. Bó lé yeë ila dee'g pana: Wah!

⁶Ndá deë d'ulá tɔbɔi pana: Bèe ndá maji kari pana: Sibolet. Ndá yeë pana: Sibolet, mbata ndəɔ askəm baree gəd el. Togəbè ba njé gə Galaad d'ubá ne d'wá d'inja gwɔsee loo-kuru-mán gə Jurde'g. Mee ndɔa gən lé Eprayimje d'udu d'as tɔl-dɔg-loo-rɔ-sɔ-gir-dee joo (42.000) bèe.

⁷Jepte to njegaṅ-rəwta dɔ Israelje'g as ləbee misə, tɔbɔi Jepte, dəw gə Galaad lé wəi ar dee dubee mee bee-boo gə Galaad tɔ.

Ibsan, gə Elɔ, gə Abdon, to njegaṅ-rəwta dɔ Israelje-je'g

⁸Goo kwəi'g læ Jepte lé Ibsə, gə to dəw gə Betlehem ba to njegaṅ-rəwta dɔ Israelje'g.

⁹Yeë lé ŋganeeje gə diŋgam rɔ-munda ləm, gə njé gə dené rɔ-munda ləm tɔ. Yeë ar ŋganeeje gə dené gə rɔ-munda lé taa ŋgaw ginkoji gə raŋg'd ləm, yeë taa ŋganje gə dené gə ginkoji gə raŋg'd rɔ-munda ar ŋganeeje gə diŋgam ləm tɔ. Yeë to njegaṅ-rəwta dɔ Israelje'g as ləbee siri.

¹⁰Ibsan lé wəi ndá dubee Betlehem.

¹¹Goo kwəi'g lə Ibsan lé Elo, dəw gá Jabulo ba to njegaŋ-rəwta dɔ Israelje'g. Yeɛ to njegaŋ-rəwta dɔ Israelje'g as ləbee dɔg tɔ.

¹²Tɔbəi Elo, dəw gá Jabulo lé wəi ar dee dubee Ajalo, mee bee'd gá Jabulo tɔ.

¹³Goo kwəi'g lə Elo lé Abdon, ŋgolə llel, dəw gá Pirato, ba to njegaŋ-rəwta dɔ Israelje'g.

¹⁴Yeɛ aw gə ŋganje gá diŋgam rɔ-sɔ ləm, gə ŋgakeaje rɔ-munda ləm tɔ, deɛ lé t'uba ŋgan mulayɛje-je rɔ-siri. Abdon lé to njegaŋ-rəwta dɔ Israelje'g as ləbee jinaijoo.

¹⁵Gée'g gogo Abdon, ŋgolə llel dəw gá Pirato lé wəi ndá dubee Pirato, mee bee gá Eprayim gá to dɔ mbal'g lə Amalekje.

Njégag-Rəwtaje 13

Koji gá d'oji Samsɔ

¹Israelje tel ra né gá taa kəm Njesigəneɔ el ya tɔbəi, ar Njesigəneɔ uba dee ya dee ji Pilistije'g as ləb rɔ-sɔ.

²Dəw kára gá ria lə Manoa si Sorea, yeɛ to gá ginkoji'g lə Dan. Dené lə aw kad, ndá oji ŋgon el.

³Kura lə Njesigəneɔ teɛ dɔ dené'g neelé ulá pana: Aa oo, i to kawkad, oji ŋgon el ne basinè i a taa kəm ndá i a koji ŋgon gá diŋgam.

⁴Basinè lé maji kari unda kəmkàr dɔ rɔi'g mba kai mán-nduú gá mɔ əsé nékai gá mɔ el ləm, mba sɔ né gá minɔ el ləm tɔ.

⁵Mbata i a gə taa kəm ndá a koji ŋgon gá diŋgam. Ne yinɔa a kinja dəa bur el mbata ŋgon neelé d'a kundá gə kəmee kar Ala loo gá yeɛ nai ne mee keaje'g ya bəi, yeɛ neelé a to njekun kudu kɔr Israelje ji Pilistije'g kəm dee tar.

⁶Dené lé aw ula ŋgabeeje pana: Dəw lə Ala ree rɔm'g ndá kəmee to tana gə kura lə Ala gá dara ləm, rɔndɔi lə to bəl kədm-kədm ləm tɔ. Ma m'oo loo dəjee pana: See i j ra wa kara bəe el ləm, yeɛ kara ulam ria am m'gər el ləm tɔ.

⁷Ne yeɛ ulam pana: M'a gə taa kəm ndá m'a koji ŋgon gá diŋgam, basinè lé m'a kai mán-nduú gá mɔ əsé nékai gá mɔ el ləm, m'a sɔ né gá minɔ el ləm tɔ mbata ŋgon neelé d'a kundá gə kəmee kar Ala loo gá yeɛ nai ne mee keaje'g ya saar teɛ ne ndɔ kwəi'g ləa ya.

⁸Yen ŋga Manoa ra tamaji ta Njesigəneɔ'g pana: Ɔi Mbaidɔmbaije, maji kar dəw lə Ala gá i ulá lé tel ree rɔ sí'g ya bəi mba karee ndoo sí né gá kəm ra mbata lə ŋgon gá j'a gə kojee lé.

⁹Ala oo tamaji lə Manoa ya ndá kura lə Ala gá dara lé tel ree rɔ dené'g lé ya bəi tɔ. Yeɛ lé si mee ndɔ'g ne Manoa gá to ŋgabeeje lé ba si səa el.

- 10** Léegəneeya yeḗ aḷ kaləŋ aw ɔr sor ta neelé ar ŋgabeeje pana: Aa oo, dəw gá ree rɔm'g ndɔ́ gá kédé'g lé tee dɔm'g ya tɔbəi.
- 11** Manoa ḷ aw goo dené'g læa aw iŋga dəw neelé ndá dəjee pana: See to i ba ula dené neelé ta kédé lé wa. Yeḗ ndigi təa'g pana: To ma ya.
- 12** Manoa pana: 'Basinè lé loo gá tapai aw lée'g béréré ndá see gə goo rəw gá ban ba j'a ŋgəm ne ŋgon neelé wa. Esé see dī ba j'a ra mbata læa wa.
- 13** Kura læ Njesigəneḗ gá dara lé tel ula Manoa pana: Dené lé a kɔg rəa dɔ néje'g lai gá ma m'ulá kédé lé ya.
- 14** Né gá rara gá ḷ rɔ nduú'g lé yeḗ a naa gə təa el læm, yeḗ a kai mán-nduú gá mḷ əsé nékai gá mḷ kara bèe el læma, yeḗ a sɔ né gá minḗ el læm tɔ, yeḗ a kaa dɔ taje lai gá ma m'ulá lé kər-kər ba.
- 15** Manoa ula kura læ Njesigəneḗ gá dara lé pana: Jee n'ra ndòo rɔi'g mba kari ŋgina lam ar sí n'saŋje ŋgon byə j'ari ba.
- 16** Kura læ Njesigəneḗ gá dara ila Manoa keneŋ pana: 'Bó lé seḷ ɔgmje naŋg kara m'a sɔ né læ sí el, ne bó lé seḷ ndigije kinja nékinjaməs gá kə roo ndá a kijáje karje Njesigəneḗ ba. Manoa gər to gá yeḗ to kura læ Njesigəneḗ gá dara lé el.
- 17** Manoa tel dəji kura læ Njesigəneḗ gá dara lé pana: See ri ban ba mba kar sí j'ulaje ne rɔnduba dɔi'g loo gá tapai a k'aw lée'g béréré lé wa.
- 18** Kura læ Njesigəneḗ gá dara lé tel ilá keneŋ pana: See ban ba i dəjim rim wa. Rim lé to Maji-dum.
- 19** Manoa wa ŋgon byə læm, un nékar gá to nduji læm tɔ ra gá nékinjaməs gá kə roo kar Njesigəneḗ dɔ kər mbal'g. Loo gá Manoa gə dené læa d'aar d'aa loo d'oo ndá némɔri gá maji dum tee kəm dee'g.
- 20** Loo gá ndɔ́ pər ḷ dɔ loo-nékinjaməs'g lé sururu gá dara ndá kura læ Njesigəneḗ gá dara lé ḷ ne dan ndɔ́ pər gá tee loo-nékinjaməs'g neelé aw. Loo gá Manoa gə dené læa d'oo né neelé ndá deḗ toso bəbərə-bəbərə dəb kəm dee naŋg.
- 21** Kura læ Njesigəneḗ gá dara lé tel tee dɔ Manoa gə dené'g læa el ŋga. Bèe ba Manoa gər to gá yeḗ to kura læ Njesigəneḗ gá dara ya.
- 22** Ndá yeḗ ula dené læa pana: Jee lé j'a gə kwəi mbata jee j'ooje Ala.
- 23** Dené læa ilá keneŋ pana: 'Bó lé Njesigəneḗ ndigi kar sí j'wəije ndá yeḗ a taa nékinjaməs gá kə roo gə nékar gá to nduji neelé ji sí'g el læm, yeḗ a kar sí j'oo néje lai neelé gə kəm sí el læma, yeḗ a kar sí j'oo gar néje gá togábè gə mbi sí el læm tɔ.
- 24** Dené lé oji ŋgon gá diŋgam ndá yeḗ unda ria læ Samsɔ. Ŋgon lé ra tɔg pir-pir læm, Njesigəneḗ tɔr ndia dəa'g læm tɔ.
- 25** Bèe ba Ndil Njesigəneḗ un kudu kɔs ŋgon neelé bɔḷ-bɔḷ mee loo gá Mahané-Də'g, mbuna Sorea'g gə gá Estaol'g tɔ.

Njégag-Rəwtaje 14

Samsɔ taa dené bee læ Pilistije

- ¹Samsɔ aw Timna ndá yeɛ oo ŋgomɔdɔ kára mbuna ŋgamɔdje'g mee bee'g læ Pilistije.
- ²Loo gé yeɛ tel ree bée ndá yeɛ ula bɔbeeje gə keaje taree pana: Mee bee gé Timna lé ma m'oo ŋgomɔdɔ kára mbuna ŋgamɔdje'd gé to ŋgalə Pilistije. Maji kar sí teaaje basinè amje.
- ³Bɔbeeje gə keaje d'ilá keneŋ pana: See ŋgomɔdɔ godo mbuna ŋgamɔdje gé to ŋgalə ŋgakɔjje əsé mbuna dəwje'g læi ba i a kaw taa dené bee læ Pilistije gé lal kinja tamɔd dee wa. Ndá Samsɔ ula bɔbeeje pana: Maji kari tɔa am ya mbata yeɛ taa kəm rəgm.
- ⁴Bɔbeeje gə keaje gər to gé né neelé i rɔ Njesigəneɔ'g el: mbata Samsɔ sanɔ loo mba ra ta gə Pilistije gé ra ya. Mbata mee ndəaje gən lé Pilistije ba d'ɔ bee dɔ Israelje'g.
- ⁵Samsɔ dee gə bɔbeeje gə keaje d'i nɔ'd d'isi d'aw gé Timna. Loo gé dee teɛ loo-ndɔ-nduúje gé Timna ndá aa ooje, kura toboj inja mi hər-hər tila ne kəm Samsɔ.
- ⁶Yen ŋga ndil Njesigəneɔ dəb dɔ Samsɔ'g, Samsɔ lé né kára kara godo jia'g ne yeɛ ti toboj neelé mbidi-mbidi to gé ti ne ŋgon byə bée. Né gé yeɛ ra lé yeɛ pa taree ar bɔbeeje gə keaje d'oo el ya saar.
- ⁷Tɔbɔi yeɛ ɔd aw gé kəmee kédé ndá yeɛ aw wɔji ta gə ŋgomɔdɔ neelé ndá yeɛ taa kəmee rəgm ya.
- ⁸Ndɔje dəs lam ndá yeɛ tel aw Timna gogo gə mba taa dené lé ndá yeɛ aw gə mba koo yoo-toboj lé. Ne aa ooje, mba tɔji gə ubu tɔji to mee yoo-toboj'g neelé.
- ⁹Yeɛ ɔr ubu tɔji lé jia'g ɔ ta-ta gə rəw, tɔbɔi loo gé yeɛ ree ne rɔ bɔbeeje'g gə keaje'g ndá yeɛ ar dee ubu tɔji lé ar dee d'ɔ tɔ. Ne yeɛ ula dee to gé yeɛ ɔr tɔji neelé mee yoo-toboj'g el.

Samsɔ pa gosota ar Pilistije

- ¹⁰Bɔ Samsɔje aw kəi læ ŋgomɔdɔ lé. Ndá lé neelé ba Samsɔ ra nai keneŋ, yeɛ ba to néra basaje.
- ¹¹Loo gé dee d'ée loo ree'g læa ndá dee bar basa mareeje rɔ-munda mba kar dee nai səa.
- ¹²Samsɔ ula dee pana: M'a kun gosota né gé to loo-kiya'g kar sí. Bó lé seɛ ɔrje gelee amje mee ndɔje gé j'isi n'raje ne nai keneŋ neelé ləm, bó lé seɛ ribaje dɔa ləm tɔ ndá m'a kar sí kubu-kaarje rɔ-munda ləm, gə kubuje gé kɔ taa ne tor mar deeje rɔ-munda ləm tɔ.

- 13** Nε bó lé seɿ asjekəm kɔrje gelee kamje el ndá to seɿ ba a kamje kubu-kaarje rɔ-munda gə kubuje gə kɔ taa ne tor mar deeje rɔ-munda tɔ. Dee d'ulá pana: Pa gosota læi gə to loo-kiya'g lé ar sí j'oo.
- 14** Yee ula dee pana: Yee gə njesɔ maree lé nésɔ tee mée'g læm, Yee gə njesiŋgamon lé né gə lel tee mée'g læm tɔ. As ndɔ munda donɔ lé dee d'askəm kɔr ginta né gə to loo-kiya'g lé el.
- 15** Ndɔ gə njekɔm'g siri lé dee d'ula dené læ Samsɔ pana: Ɔs ŋgabije lé bɔɿ-bɔɿ aree ɔr ginta né gə to loo-kiya'g lé ar sí, bó lé bèe el ndá j'a rooi-i gə njémeekəije læ bɔbije nɔ'd. Gə mba taa néje læ sí gə buguru ba seɿ bar síje ne gə mbəa. See to togábè el wa.
- 16** Dené læ Samsɔ lé nɔ dɛa'g pana: I ejim bəɿ-bəɿ læm, i ndigim el læm tɔ, i pa gosota né gə to loo-kiya'g ar dɛwje læm ndá i ɔr gelee am el! Nε yee tel ila'g pana: Ma m'ɔr gelee m'ar bɔmje əsé kɔmje el nε see i ŋga ba m'a kɔr gelee kari bəi wa.
- 17** Yee nɔ dɛa'g as ndɔ siri loo gə dee d'isi loo-ra-naɿ'g lé, ndá ndɔ gə njekɔm'g siri lé yee ɔr gelee aree mbata yee jɔgee yaɔ. Ndá dené lé aw riba dɔ gosota né gə to loo-kiya'g lé ar dɛwje læa.
- 18** Dɛwje gə mee bee-boo'g lé d'ula Samsɔ ta mee ndɔ gə njekɔm'g siri'g loo gə kàr a gə kandə lé pana: See di ba lel unda ubu tɔɿi wa. Esé see di ba siŋga ur dɔ toboɿ'g wa. Ndá yee ula dee pana: Bó lé seɿ ndɔje ndɔ gə mɔdɔ manɔ læm el ndá seɿ a kasjekəm ribaje dɔ gosota né gə to loo-kiya'g lé el.
- 19** Gée gə gogo Ndil Njesigəneɔ dɔb dɛa'g ndá yee i aw Askalɔ. Yee tɔl dɛwje keneŋ rɔ-munda, tɔr kubuje læ dee, tɔbəi ar dee gə njériba dɔ gosota né gə to loo-kiya'g lé kubuje gə kɔ taa ne tor mar deeje. Nε onɔ i sɛa pu aree tel aw kəi læ bɔbeeje.
- 20** Dee taa dené læa d'ar dɛw kára gə mbuna basa mareeje'g, to yee gə dee sɛa d'ɔm nɔ'd sad lé ya.

Njégag-Rəwtaje 15

Dalbɔ læ Samsɔ gə wɔɿi dɔ Pilistije lé

- 1** Gə kuree waga lam gə to naɿ kinja kó lé ndá Samsɔ aw gə ŋgon byɔ mba koo ne dené læa. Yee pana: M'a m'ndigi kaw rɔ dené'g læm mee kəi'g læa. Nε bɔ denéje læa lé ɔgee loo kandə kəi.
- 2** Yee pana: Ma m'oo to gə kédé i əjee bəɿ-bəɿ ndá m'ar basa mari ba tɛa. See njegée'g lé mɔdɔ yaɔ undá el wa. Maji kari tɛa-yee ba toree'g.
- 3** Samsɔ ula dee pana: Yee gə nee ba yè lé m'ra gə Pilistije majel kara dɛw a kaskəm kila ta dɔm'g gə mbəa el.
- 4** Samsɔ ɔd aw. Ndá yee aw wa təlje tɔl-munda læm, yee tɔ ŋgelje læm tɔ, tɔbəi yee turu bɔŋ təlje unda nɔ'd ndá yee tɔ ŋgelje lé mbuna bɔŋ deeje gə joo-joo lé dana bab.

⁵Yeeɛ tɔs pər ta ŋgelje'g lé ndá ɔm tálje lé tar mee koje'g lə Pilistije ar pər taa dɔmaj-koje gə d'ɔm dɔ nɔ'd-nɔ'd ləm, gə koje gə d'ar tar lal kinja ləm tɔ saar tee ne loo-ndɔje gə kag-koijoje to keneɲ.

⁶Pilistije pana: See nɔ ba ra né togábè wa. D'ila dee keneɲ pana: A to Samsɔ, mæm dəw gə Timnaje ya ba, mbata yee neelé un dené læa ar basa maree ba tæa. Bèe ba Pilistije d'ɔ d'aw roo dené lé gə bɔbeeje nɔ'd.

⁷Samsɔ ula dee pana: Yee gə bèe ba gə né gə seɲ raje səm wa. Bèe ndá ma lé m'a kəw rɔm el saar loo gə m'a ra sə sí-seɲ nja né dal ne bɔ ləm ba.

⁸Yeeɛ kunda dee mbugu-mbugu ləm, tɔl dee bula ləm tɔ ndá ɔd aw si bolè mbal gə Etam.

Samsɔ tɔl Pilistije tɔl-dɔg (1.000)

⁹Togábè ba Pilistije d'ɔ d'ɔr rɔ d'aw d'wa loo-si dee mee bee'g Juda ba d'ar keneɲ saar tee Léi.

¹⁰Dəwje gə Juda dəji dee pana: See ban ba seɲ ɔrje rɔ reeje mba rɔ sə sí wa. Dee d'ila dee keneɲ pana: Jee n'reeje mba tɔ Samsɔ gə mba ra səa to gə yee ra ne sə sí kédé bèe lé tɔ.

¹¹Yen ŋga dəwje gə Juda tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ree bolè mbal gə Etam ree dəji Samsɔ pana: See i gər to gə Pilistije ba gə njékɔ síje el wa. See dɔ ba i ra sə sí togábè wa. Yee ila dee keneɲ pana: Ma m'ra sə dee to gə deɛ ra ne səm-ma bèe ya tɔ.

¹²Deɛ d'ulá pana: Jee n'reeje gə mba tɔi kilai ji Pilistije'g. Samsɔ tel ula dee pana: Ubuje rɔ sí amje to gə seɲ a tɔlmje el ba.

¹³Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: Wah, jee ndigi tɔije ba ya mba kilaije ji dee'g bó j'a rai kari wəi el. Togábè deɛ teá gə kulaje gə sigi joo ləm, deɛ d'ɔ səa mee bolè mbal'g tee səa raga ləm tɔ.

¹⁴Loo gə yee tee Léi mbɔ ndá Pilistije d'unda bula u-u-u tila ne kəmee. Bèe ba Ndil Njesigəneɔ dəb dəa'g ar kulaje gə tɔ ne jia lé tel to asəna gə kúla palégal gə pər ɔ bèe.

¹⁵Yeeɛ oo siŋga ka ta mulayèje gə to sigi bəi naŋg ndá yee ula jia un tɔl ne dəwje tɔl-dɔg (1.000).

¹⁶Bèe ba Samsɔ pana: Ka ta mulayèje gə kára ba ya, Yoo dee to ne naŋg rib-rib ur ne kugu loo-joo, Ka ta mulayèje gə kára ba lé ya, M'tɔl ne dəwje tɔl-dɔg (1.000).

¹⁷Loo gə yee pata nee ila naŋg dəgərə ndá yee ila siŋga ka ta mulayèje gə jia'g lé naŋg. Bèe ba deɛ d'unda ne ri loo neelé lə Ramat-Léi.

¹⁸Kudaman ɔree loi aree bər Njesigəneɔ pana: I ba am boo-ku-baŋga neelé ŋga see basinè m'a kwəi yoo-kunda-mán gə mba koso ne ji njé gə lal kinja tamɔd dee'g lé wa.

¹⁹Ala tã mbal gá Léi lé ar mán teɛ keneɲ. Samsɔ ai ndá ndilee ree ræa'g ar kamee tuga sib. Gelee gá nee ba d'unda ne ri kãm-ræw-mán neelé læ En-Akɔr, kãm-ræw-mán neelé to Léi saar teɛ ne mee ndæa gæn bæi.

²⁰Samsɔ to njegaɲ-ræwta Israélje gá mee ndæa'g læ Pilistije as læbee rɔ-joo.

Njégag-Ræwtaje 16

Samsɔ aw Gaja

¹Samsɔ aw bæe gá Gaja, yeɛ oo kaiya dené kára ndá yeɛ aw ræa'g.

²D'ula dæwje gá Gaja pana: Samsɔ ree loo gá nee'g. Deɛ d'ĩ d'ai dæa sub d'umee loondul'g taræw bæe-boo'g. Loondul'g neelé deɛ d'aar régégé, deɛ pana: Loo gá loo a gæ kàr yæræræ lé ndá j'a tælee.

³Samsɔ to naɲg saar dan loo bab. Dan loo bab neelé yeɛ uba naɲg ÿta ndá yeɛ wa taræwkæi gæ kagee gá joo bɔr moɲgoɲgɔ ɔr gæ nékudu tæa na'd, odo dɔ bagee'g aw ne dɔ sém mbal'd gá to nɔ Ebrɔ'g njoroɲ.

Delila un dɔ Samsɔ

⁴Gée gá gogo yeɛ ndigi dené kára gá si mee wæl-loo'd gá Sorek. Ria læ Delila.

⁵Mbai dɔ Pilistije-je ree rɔ dené'g neelé d'ulá pana: Maji kari su kamee gæ mba koo ne gin boo-siɲgamoɲ læa læm, mba koo ne né gá j'askãm ra mba dum ne dæa læm tɔ. Bèe ba j'a teá gæ kúla mba dum ne dæa ndá jeɛ lé nana kara a kari larnda tɔl-dɔg-dæa-tɔl tɔl (1.100) ya.

⁶Yen ɲga Delila dæji Samsɔ pana: M'ra ndòo rɔi'g, maji kari ulam gin boo-siɲgamoɲ læi læm, gæ né gá kãm ra mba tɔi dum ne dɔi læm tɔ.

⁷Samsɔ ulá pana: Bó lé d'a tɔm gæ kulaje siri gá to tæb njɔl lal tudu bæi ndá siɲgam a godo kam m'tel m'to asæna gæ dæw gá kari ba bæe ya tɔ.

⁸Mbai læ Pilistije-je lé ree gæ kulaje gá to tæb njɔl siri gá lal tudu bæi lé d'ar Delila ndá yeɛ teá gæ kulaje neelé.

⁹Aa oo, dæwje d'umee mee kæi'g læ Delila. Delila ulá pana: Samsɔ, Pilistije d'aar dɔi'g nee! Ndá yeɛ gaɲg kulaje lé to gá kúla kubu gá pær ɔd ræa bæe. Ndá gin siɲgamoɲ læa lé deɛ gær el saar.

¹⁰Delila ula Samsɔ pana: Aa oo, i ula sul dɔm'g ulam ne taɲgɔmje. Basinè, m'ra ndòo rɔi'g, maji kari ulam né gá kãm tɔi ne.

¹¹Yeɛ ilá keneɲ pana: Bó lé deɛ tɔm gæ kulaje gá sigi gá tɔ ne né gɔl kára el bæi ndá siɲgam a godo kam m'tel m'to asæna gæ dæw gá kari ba bæe ya tɔ.

¹²Delila odo kulaje gá sigi ndá yeɛ teá ne. Tɔbæi yeɛ ulá pana: Samsɔ, Pilistije d'aar dɔi'g nee! Aa oo, dæwje d'umee mee kæi'g. Ndá yeɛ gaɲg kulaje gá jia'g mbidi-mbidi to gá kúla kubu bæe.

- 13**Delila ula Samsɔ pana: Saar basinè kara i ula sul dɔm'g, ulam ne tanɔmje ya bɛi. Ulam gɛd ya, see di ba kɛm tɔi ne wa. Yee ilá keneɲ pana: Né gɛ kɛm ra lé ba nee: Maji kari ɔr kɛm yingá dɔm gɛ siri pɛdé nɛ'd gɛ kúla kwɔji kubu lé.
- 14**Bèe ba yee tɔ yingá dɛa ula kag keneɲ ila ne tɛa dɔr ba tel ulá pana: Samsɔ, Pilistije d'ar dɔi'g nee! Yee uba nanɔ dɔ bi'g i ta ndá yee wa kag-kuji-kubu lɛm, gɛ kubu lɛm tɔ bɔgɛdɔ ɔr.
- 15**Yee tel ulá pana: See ban ba i pana: I ndigim wa! Mbata mɛai ɔm sɛm nɛ'd el. Aa oo, as gɛl munda gɛ i ula sul dɔm'g lal riba sɛm dɔ gin boo-singamonɲ lai lé.
- 16**To gɛ yee jɔgee gɛ tadɔjije lɛa gɛ ndɔje kára-kára lai lé ndá ar rɛa asee aree ndingá rɛa gɛ mba kar yoo tɔlee.
- 17**Togábè ba yee yá mée bura aree ulá ne pana: ndɔ kára kara yingá inja dɔm bur el mbata ma lé d'undam gɛ kɛmee loo gɛ m'nai ne mee kɔmje'g ya bɛi. Bó lé ndisa dɔm ndá m'a tel to dɛw gɛ kari ba to gɛ dɛwje gɛ ranɔ lai tɔ.
- 18**Delila oo to gɛ yee yá mée bura aree ndá yee ula kula rɔ mbaije'g lɛ Pilistije-je ar dee d'ula dee pana: Gɛ reeje gɛl kára ya bɛi mbata yee riba mee pɛrɛg am mbá. Bèe ba mbaije lɛ Pilistije-je lé d'i ree rɛa'g gɛ larnda ji dee'g.
- 19**Delila ar Samsɔ tobi dɔ biɲgee'g. Ndá yee bar dɛw kára aree ndisa yingá dɔ Samsɔ gɛ pɛdé nɛ'd loo siri lé. Bèe ba yee un kudu dum ne dɛa. Togábè singá tee rɛa'g hɔd ɲga.
- 20**Tɔbɛi yee pana: Samsɔ, Pilistije d'ar dɔi'g nee! Ndá yee uba nanɔ dɔ bi'g i pa mée'g pana: N'a tee nar rɔ neɛ to gɛ kédé lé lɛm, n'a kunda rɔ neɛ ganɔ lɛm tɔ. Ne yee gɛr to gɛ Njesigɛneɛ ubá yá mbá lé bèe el.
- 21**Pilistije d'ubá d'wá ndá tɔr guburu kɛmeeje. Dee d'aw sɛa Gaja ndá dee teá gɛ kúla larje gɛ kas. Yee ba to njekwa kag mbal kusu kó kusu ne kó mee kɛi danɔgai'g.
- 22**Lé togábè kara yingá dɛa un kudu kidi goo ndisa gɛ dee ndisa dɛa'g lé ya.

Kwɛi lɛ Samsɔ

- 23**Ndɔ kára bèe, mbaije lɛ Pilistije-je lé mbɔ dɔ nɛ mba kinja nékinjamɛs gɛ boo kar Dago, magɛ lɛ dee lɛm, mba kal ne rɔ dee lɛm tɔ. Dee pana: Ala lɛ sí ila Samsɔ Gɛ to njebá lɛ sí lé ji sí'g ɲga.
- 24**Loo gɛ koso-dɛwje d'oo bèe ndá dee d'ula rɔnduba dɔ magɛ'd lɛ dee pana: Ala lɛ sí ila njebá lɛ sí ji sí'g mbá, To yee gɛ tuji bee lɛ sí pugudu lɛm, Gɛ ar yoo sí to nanɔ rib-rib lɛm tɔ.
- 25**Dan rɔlel gɛ mee dee'g kɛi lé dee pana: Maji kar dee bar Samsɔ d'aree ree ra ne ar sí n'kogoje ne. D'ar Samsɔ unda loo kɛi-danɔgai'g tee ndá d'aree ndam nɔ dee'g. D'aree aar mbuna kagje'd gɛ gɛd kɛi lé.
- 26**Samsɔ ula basa gɛ wa jia ndɔree lé pana: Yá'm am m'ɔrɔ rɔ kagje gɛ gɛd kɛi gɛ kɛi to dɔ'g lé gɛ mba kam m'nduna rɔm rɔ keneɲ.

²⁷Kai lé dingamje gə denéje rusu tub-tub. Mbaije lə Pilistije-je lai d'isi keneŋ ləm, loo gə dɔ kai'g tar lé dəwje tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) d'ar keneŋ, to dingamje gə denéje gə d'ar d'aa Samsɔ sɔmɔmɔ loo gə yeɛ ra né ar dee kogo ne ləm tɔ.

²⁸Togábè ba Samsɔ nɔ bar Njesigəneɔ ndá yeɛ pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ, m'ra ndò rɔi'g ya, ar məəi olé dɔm'g ya kari. Ɔi Ala, am siŋgamonɔ gɔl kára ya bəi mba kam m'ra né gɔl kára ba ya m'dal ne bɔ ləm dɔ Pilistije'g mbata lə guburu kəmje gə deɛ tɔr joo bɔr lé.

²⁹Bèe ba Samsɔ wa kagje gə joo gə dana bab gə kai to dɔ'g lé ndá yeɛ nduna rəa keneŋ, kára to dɔ jikɔlee'g ləm, kára to dɔ jigelee'g ləm tɔ.

³⁰Samsɔ pana: Maji kari am m'wəi gə Pilistije nɔ'd ya. Bèe ba yeɛ wa kagje gə gə d ne kai lé gə siŋgá rədədə ndá kai lé təd kuyum oso dɔ mbaije'g ləm, gə dɔ koso-dəwje lai gə d'isi keneŋ ləm tɔ. Deɛ lai gə yeɛ ar dee d'udu səa nɔ'd ndɔ kwəi'g ləa lé bula d'unda dee gə yeɛ tɔl dee loo gə yeɛ si ne kəmba bəi lé.

³¹Ŋgakeɔje gə njémeekei je lə bɔbeeje lai ree d'un ninee d'aw ne səa. D'aw dubee mbuna Sorea'g gə Estaol'g mee dɔbar'g lə bɔbeeje Manoa. Yeɛ to njegaŋ-rəwta dɔ Israelje'g as ləbee rɔ-joo.

Njégag-Rəwtaje 17

Mika gə magəje ləa

¹Dəw kára si dɔ mbal'd gə Eprayim ria lə Mika.

²Yeɛ ula keaje pana: Larnda ləi gə tɔl-dɔg gə dəa tɔl (1.100) gə dəw bogo gə i ila ndɔl dəa'g ar taree oso lé aa oo, larnda neelə to jim-ma'g ya, to ma nja ba m'un. Ndá keaje ulá pana: Maji kar Njesigəneɔ ar dɔ ŋgonəm ai səgərə.

³Yeɛ tel gə larnda gə tɔl-dɔg gə dəa tɔl (1.100) lé ar keaje ndá keaje pana: Ma m'unda larnda gə to jim'g lé gə kəmee m'ar Njesigəneɔ mba kar dee ra ne néndaji gə tɔl gə tɔl ləm, gə yeɛ gə léɛ ləm tɔ d'ar ŋgonəm, bəe ndá ma m'tel gə lar neelə m'ari-i ya.

⁴Yeɛ tel gə larnda lé ar keaje. Keaje taa larnda gə tɔl-joo (200) lé aw ar njelè né aree ra ne néndaji gə tɔl gə tɔl ləm, gə néndaji gə léɛ gə léɛ ləm tɔ. Deɛ d'unda dee mee kai'g lə Mika.

⁵Bèe ba loo-kwa-Ala-mee'g to mee kai'g lə Mika ndá yeɛ ra néndaji ləm, gə néndaji magəje ləm tɔ. Yeɛ un ŋgonee kára mbuna ŋganeeje'g undá gə kəmee gə njekinjanéməs.

⁶Mee ndəaje gən lé mbai godo mee bəe gə Israel, ndá nana kara ra né gə mée-yeɛ nja ba wɔji.

⁷Basa kára gə to Ləbi si Betlehem gə kɔ Judaje. Yeɛ to gə gel bɔ'g lə Juda ndá yeɛ si mee bəe'g neelə gə mbá.

⁸Basa neelé ì mee bee-boo gá Betlehem gá ká Judaje mba kaw saṅ loo-siée gá a taa kámee. Loo gá yeṅ si njaa rəw'g bée-bée ndá yeṅ teṅ dɔ mbal gá Eprayim aw saar teṅ mee kəi'g lə Mika.

⁹Mika dájee pana: See i ì ra wa. Yeṅ tel ilá keneṅ pana: Ma m'to gá Ləbi gá m'ì Betlehem gá ká Judaje, m'aw mbá gə mba saṅ loo-si gá a taa kəm.

¹⁰Mika ulá pana: Maji kari si səm nee. Maji kari tel to bəmje ləm, gə njekinjanéməs ləm ləm tɔ, ləb kára-kára ndá m'a kari larnda dɔg-dɔg ləm, gə kubuje gá i a kaw ndée ləma, gə nésɔi ləm tɔ. Bée ba Ləbi neelé andə aw ne mee kəi'g ləa.

¹¹Togábè basa gá to Ləbi lé wɔji mée'g gə mba si ne gə dəw neelé ndá dəw neelé ée asəna gə ṅgonee gá kára mbuna ṅganeje'g.

¹²Mika unda Ləbi neelé gə kámee ndá basa neelé ra kula kijanéməs ləm, yeṅ si ne mee kəi'g ləa ləm tɔ.

¹³Mika pana: Basinè lé ma m'gər gao, Njesigəneṅ a ra səm némeemaji mbata m'ṅga Ləbi neelé gá njekinjanéməs ləm.

Njégag-Rəwtaje 18

Danje saṅ bee-si dee

¹Mee ndəaje gən lé mbai godo mee bee gá Israel. Ndá ginkoji lə Danje saṅ bee mba si keneṅ mbata saar teṅ mee ndəa'g neelé deṅ d'ṅga dɔ naṅ gá né ká dee-dee mbuna ginkoji Israelje'g el.

²Danje lé d'ər dəwje mi gá to bao-rɔje mbuna gel-bɔje'g lə deṅ lai gá d'ì Sorea gə Estaol d'ar dee d'aw tən bee lé gə mba koo. Tɔbəi d'ula dee pana: Awje tenje bee lé ooje. Deṅ d'aw saar teṅ dɔ mbal'd gá Eprayim njal teṅ kəi lə Mika ndá dee to keneṅ.

³Loo gá deṅ teṅ takəi'g lə Mika dəb lé deṅ d'oo ndu basa gá to Ləbi lé gər ndá d'aw pər gá rəa'g dájee pana: See nṅ ba ree səi loo gá nee'g wa. See dī ba i aw ra loo gá nee'g wa. See dī ba i ṅga loo gá nee'g wa.

⁴Yeṅ tel ila dee keneṅ pana: Mika ra néje bəd-bəd am ləm, yeṅ am nékoga-dɔ-jim ləma, am m'to njekinjanéməs ləa ləm tɔ.

⁵Deṅ d'ulá pana: Maji kari dəji Ala mba kar sí j'oo see mbá kaw lə sí lé a kwa sí maji ya wa.

⁶Ndá njekinjanéməs lé tel ila dee keneṅ pana: Awje gə meeləm, mbá kaw lə sí lé Njesigəneṅ orè sə sí rəw nṅ'd mės ya.

⁷Dəwje gá mi neelé d'ɔd d'aw ndá deṅ teṅ Layis. Deṅ d'oo dəwje gá d'isi gá majee to gá Sidɔje gá d'isi ne ləm lal meekaarkərm bée. Mee bee'g neelé dəw kára kara gá njera né gá kədərə gá tɛ bée ba ɔ ne dɔ dee lé godo. Deṅ d'isi əw gə Sidɔje ləm, d'ɔm nṅ'd gə dəwje gá raṅg el ləm tɔ.

- ⁸Dee tel ree ro ngako deeje'g Sorea ga Estaol nda ngako deeje le daji dee pana: See ta di ba reeje ne wa.
- ⁹Dee d'ila keneje pana: Ar si j'aw n'roje sa dee mbata jeje j'ooje bee le nda to bee ga maji yaq. Kwa! Ban ba seje raje ne kara kara el lam bee wa! Osje ro si bad awje mba taaje bee neele.
- ¹⁰Loo ga seje a teeje keneje nda seje a teeje ro dawje ga d'isi ga majee'g. Bee le tad rag-rag lam, Ala ya ji si'g lam to, to loo ga ne ga rara ga do nang nee lal keneje el.
- ¹¹Dawje tol-misa (600) ga to ga mbuna gel-boje'g la Dan le d'i Sorea ga Estaol d'odo neraje la dee ji dee'g.
- ¹²Dee d'od d'aw nda d'wa loo-si dee Kirjat-Yearim ga to do nang la Judaje, gelee ga nee ba loo ga to gir Kirjat-Yearim ga gogo le dee baree Mahane-Dan saar tee ne mee nda gan to.
- ¹³Dee d'i lee'g neele das do mbal'd ga Eprayim nda d'aw saar tee kai la Mika.
- ¹⁴Yen nga dawje mi ga d'aw ga mba tan bee ga Layis koo le d'un ta daji ngako deeje pana: See seje garje to ga mee kaije'g neele loo-kwa-Ala-mee'g to keneje lam, nendaji magaje to keneje lama, nendaji ga tol ga tol ga yee ga lee ga lee to keneje lam to wa. Basinè maji kar si ooje ne ga kam ra ba.
- ¹⁵Dee d'aw par ga lee'g neele nda dee d'andə mee kai'g la basa ga to ga Ləbi ga to mee kai'g la Mika dajee ga mba koo see yee si ga majee ya wa.
- ¹⁶Dawje tol-misa (600) ga to ga mbuna Danje'g le d'wa neraje la dee ji dee'g d'ar ne tarəwkai'g bérére to.
- ¹⁷Dawje mi ga d'aw ga mba tan bee koo kede le d'andə mee kai'g d'odo nendaji ga tol ga tol lam, ga loo-kwa-Ala-mee'g lam, ga nendaji magaje lama, ga nendaji ga lee ga lee lam to, ne njekinjanéməs le aar tarəwkai'g na'd ga dawje tol-misa (600) ga d'wa neraje la dee ji dee'g le to.
- ¹⁸Loo ga d'andə mee kai'g la Mika ba d'odo nendaji ga tol ga tol lam, ga loo-kwa-Ala-mee'g lam, ga nendaji magaje lama, ga nendaji ga lee ga lee lam to nda njekinjanéməs le daji dee pana: See di ba seje aw raje bee wa.
- ¹⁹Dee d'ila keneje pana: Wa tai, ila ji tai'g nda ree ya ree sa si, i a tel to asəna ga bo sije bee lam, ga njekinjanéməs la si lam to. See di ba i oo ga ne ga maji unda maree wa. See ra kula kijanéməs mee kai'g la daw kara ba ba maji əse ra kula kijanéməs kar ginkoji ga donjo ga to gel-boje la Israel le ba maji wa.
- ²⁰Mee njekinjanéməs le lelee aree odo loo-kwa-Ala-mee'g lam, ga nendaji lama, ga nendaji ga tol ga tol lam to nda yee ur ne mbuna njeroje'g.
- ²¹Dee d'om na rəbə d'aw nda d'ar nganje, ga nekulje, ga njekodo neje d'aw no dee'g.

- 22**Loo gá deę d'ya kai læ Mika gá kuree əw mbą ndá dəwje gá d'isi boa takai'g læ Mika lé mbọ dọ ną d'aw tuba goo Danje.
- 23**Deę bar goo Danje ndá deę tel dọ dee dąji Mika pana: See dı ba rai wa, əsé see dı ba gá gel mbọ ne koso-dəwje nee dọ ną'd wa.
- 24**Yeę tel ila dee keneę pana: Magəje læm gá m'ra dee lé seı tər deeje gə njekinjanéməs ną'd awje ne: ęga see dı ba nai am wa. See ban ba seı dąjimje gel né gá ram bəi wa.
- 25**Danje d'ulá pana: Ar ndui bar dọ sı'g el, bó lé bəe el ndá dəwje gá to njéogje d'a kı kəm ną dọ sı'g karee to gin tuji læi-i læm, gə kə njémeekəije læi læm tə.
- 26**Bəe ba Danje d'aw ne kəm dee gá kédé. Mika oo to gá sięga dee ur dəa'g ndá yeę əs tel aw mee kai'g læa.

Danje taa bəe gá Layis d'isi keneę

- 27**Togəbè ba d'ər ne né gá Mika ra læm, gə njekinjanéməs læa læm tə d'aw ne sə dee ndá deę d'ur dọ dəwje gá d'isi Layis gá to koso-dəwje gá d'isi gá majee lé. Deę təl dee gə kiambas læm, roo bəe-boo lé læm tə.
- 28**Dəw kára kara taa dọ dee el mbata deę d'isi əw gə Sidọ læm, njébeeje gá keneę kara d'əm ną'd gə dəwje gá ranę el læm tə: deę d'isi mee wəl-loo'd gá aw saar teę Bet-Reob. Danje tel gəl bəe-boo lé gogo d'isi keneę.
- 29**Deę bəree Dan gə goo ri Dan gá to bə deeje gá Israel ba ojee lé ya, ne bəe-boo lé kédé deę bəree Layis.
- 30**Néndaji gá təl gá təl lé deę d'un d'unda tar mbata læ dee, ndá Jonatan, ęgolə Gersəm, gá to ęgolə Manasə, yeę gə ęganeeje lé tel to njékinjanéməsje mbata ginkoji Danje saar teę ne mee ndəa gá d'wa dee d'aw sə dee bəe bər'g lé.
- 31**Néndaji gá təl gá təl gá Mika ra lé deę d'unda tar mbata læ dee gə ndəaje lai gá kai-Ala to ne mee loo gá Silo'g lé tə.

Njégag-Rəwtaje 19

Néra gá yèr læ Bejamije gá d'isi Gibea

- 1**Mee ndəa gá mbai godo ne bəe gá Israel lé dəw kára gá to gá Ləbi gá si gá mbá raga ęgaę mbal'd gá Eprayim lé taa gamla-dené kára mee bəe gá Betlehem gá kə Judaje.
- 2**Gamla-dené læa lé ée gá né gá əı kəmee'g el ndá unda loo teę aw bəe læ bəbeeje gá Betlehem gá kə Judaje lé təbəi yeę si keneę as nai sə.
- 3**Ngabeeje lé ı aw gee'g mba gəl mée karee tel ree səa. Yeę ar kura læa aw səa ną'd gə mulayəje-je joo. Dené lé aree andə mee kai'g læ bəbeeje. Loo gá bə denéje lé ée ndá yeę wa gá rəa'g gə rələl.

- ⁴Memeeje gá to bɔ dené læaje lé ɔgee naŋ aree si rəa'g ndɔ munda. Dee d'uso gə d'ai ləm, to keneŋ loondul'g ləm tɔ.
- ⁵Ndɔ gá njekɔm'g sɔ lé dee d'i gə ndɔ rad ndá dəw gá to Ləbi lé wɔji-kwɔji mba kaw. Ne bɔ dené læaje lé ula məmeeje lé pana: Maji kari taa ges muru nee ɔ ar siŋgai to ba awje bəi.
- ⁶Bèe ba dee joo bɔr d'isi naŋ d'uso gə d'ai. Tɔbəi bɔ denéje lé ula məmeeje lé pana: M'ra ndòo rɔi'g, maji kari to naŋ loondul'g nee ya bəi mba kar məəi to ləm ba.
- ⁷Diŋgam lé i gə mba kaw ne məmeeje lé omɔ səa saar aree tel to naŋ ya bəi.
- ⁸Ndɔ gá njekɔm'g mi lé yeɛ teɛ gə ndɔ rad mba kaw. Ne bɔ denéje lé ulá pana: M'ra ndòo rɔi'g, maji kari ila məəi pɔ sɔ né ndá ŋgina saar ar loo kul ba awje bəi. Bèe ba dee joo bɔr d'isi naŋ d'uso ne né tɔ.
- ⁹Diŋgam lé i gə dené læa gə kura læa nɔ'd gə mba kaw ne məmeeje gá bɔ denéje lé ulá pana: Aa oo, kàr si andə ləm loo aw ndul ləm tɔ, maji kar sí toje naŋ, kàr si godo ŋga ndá toje naŋ nee ya arje mee sí to ne ləm, bèlè ba a kije gə ndɔ rad kawje bəi, bèe ba a kawje bee læ sí gá majee.
- ¹⁰Diŋgam lé ndigi to naŋ loondul'g nee el ŋga ndá yeɛ uba naŋ i aw. Yeɛ ree saar unda dɔ bee gá Yebus gá to Jerusalem lé dəb gə mulayèje-je læa gá joo gá njékodo néje ləm, gə gamla-dené læa nɔ'd ləm tɔ.
- ¹¹Loo gá dee teɛ ta bee'd gá Yebus dəb ndá loo dəb yaɔ ŋga. Kura lé ula béeje pana: Ar sí j'awje par gá bee-boo'g læ Yebusje nee ndá j'a toje keneŋ.
- ¹²Béeje lé tel ilá keneŋ pana: Jeɛ j'a kawje bee læ dəw-dɔ-beeje loo gá Israelje godo keneŋ lé el ne j'a kaw saar Gibeaa ba.
- ¹³Yeɛ ula kura læa lé tɔbəi pana: Ar sí j'awje pər gá mbɔr bee gá Gibeaa əsé Rama ba j'a toje keneŋ ya.
- ¹⁴Dee d'aw dɔ dee gá kédé ndá kàr ur naŋ loo gá d'unda dɔ Gibeaa gá wɔji dɔ Bejamije lé dəb tɔ.
- ¹⁵Dee d'aw kəm dee gá Gibeaa mba kaw to keneŋ. Dəw gá to Ləbi lé andə mee bee'g ndá yeɛ aar naŋ ndaa-loo'g ne dəw kára kara wa dee gá rəa'g mee kəi'g læa mba kar dee to keneŋ el.
- ¹⁶Ne aa oo, bai-diŋgam kára i loo-ndɔ'g læa kàrkemetag tel gá bée. Yeɛ to dəw gá dɔ mbal'g læ Eprayim gá si Gibeaa ndá dəwje gá léé'g neelé to gá Bejamije.
- ¹⁷Yeɛ un kəmee oo njekaw mbá lé ndaa-loo gá mee bee'g ndá bai-diŋgam lé dəjee pana: Aw gá ra wa, əsé i ra wa.
- ¹⁸Dəw gá to Ləbi lé tel ilá keneŋ pana: Jeɛ j'ije Betlehem gá kə Judaje j'aw saar teeje dɔ mbal gá to ŋgaŋ mbal gá Eprayim, yee ba to loo gá m'isi keneŋ ya. Ma

m'aw Betlehem gó Juda ba m'isi m'tel m'aw gó kai basinè. Ne dæw kára kara wam gó ræa'g mee kai'g læa el.

¹⁹Jeë j'awje gə mu gə moro mba mulayèje-je læ sí læm, j'awje gə muru gə mán-nduú mbata læm-ma gə kura læi gó dené læm, mbata basa gó aw gə kuraje læi nã'd læm tɔ. Né kára kara lal sí el.

²⁰Bai-dingam lé pana: Maji kar meekulɔm nai sɔi! Lé bèe kara néje lai gó i aw ndée lé ma nja m'a kari bó a toje ndaa-loo'g neelé el.

²¹Yeë ar dee d'aw kai læa læm, yeë ar mulayèje-je moro læm tɔ. Mbáje lé togo gól dee ba d'usɔ gə d'ai bæi læm tɔ.

²²Loo gó d'isi d'al rɔ dee bèe-bèe ndá aa ooje, dæwje gó mee bæe-boo'g nee gó to njéra nékɔbje ree gugu dɔ kai sub d'unda tarəwkəi d'ula bai-dingam gó njekəi lé pana: Teë gə dæw gó andə kai læi neelé mba kar sí n'toje sɛa.

²³Dæw gó njekəi lé teë aar nɔ dee'g ula dee pana: Wah ngakɔmje, m'ra ndòo rɔ sí'g mba kar sí raje né gó majel gó togábè el, mbata dæw neelé ree mee kai'g læm bó maji kar sí raje sɛa nérɔkul neelé el.

²⁴Aa ooje, ngonəm gó mɔdə gó gər ngaw el si keneɲ læm, dæw neelé kara gamla-dené læa si keneɲ læm tɔ, m'a ree sə dee raga kar sí, seɲ a raje sə dee né gó mee sí ndigi. Ne dæw neelé maji kar sí raje sɛa nérɔkul gó boo neelé el.

²⁵Ne dæwje neelé ndigi koo ta læa el ya saar. Togábè ba dæw lé wa gamla-dené læa teë sɛa raga ar dee. Deë to sɛa loondul'g saar loo a gə kàr, loo un kudu kàr ndá deë tubá d'aree aw.

²⁶Loo gó loo a gə kàr lé ndá dené neelé aw oso naɲg takəi'g læ dæw gó ngabeeje to kai læa lé to keneɲ saar ar loo àr tæsərə.

²⁷Teë gə ndɔ ndá ngabeeje ìta ɔr tarəwkəi teë raga mba kun rəw læa kaw. Ne aa oo, gamla-dené læa lé to naɲg tereɲ tarəwkəi'g ar jiaje to tarəwkəi'g.

²⁸Yeë ulá pana: Ìta ar sí j'awje. Ndá yeë ilá ta'g el. Bèe ba ngabeeje lé un ninee ilá dɔ mulayèje'g aw sɛa loo-siée'g.

²⁹Loo gó yeë teë kai'g læa ndá yeë un kia tija ne barkəmɔrɔ gamla-dené læa lé gaɲg dana dɔguru-dɔguru as loo dɔg-giree-joo ba yeë ula ne dɔ naɲg'd læ Israelje bura ya.

³⁰Deë lai gó d'oo né neelé pana: Ta néra gó togábè lé dæw oo garee el ya bæi, un kudee loo gó Israelje d'unda ne loo mee bæe gó Ejiptə teë saar bogənè lé. Waje né neelé dɔbəɲgərə sí'g wɔjije nã ta dɔ'g ndá paje taree!

Njégag-Rəwtaje 20

Israelje rɔ gə Bejamije

- ¹Un kudee Dan saar teɛ Beer-Seba gə bee gá Galaad lé Israelje lai d'unda loo teɛ ndá koso-dəwje mbɔ dɔ nɔ to gá dəw gá kára ba bɛe nɔ Njesigəneɔ'g loo gá Mispa.
- ²Mbaije lə koso-dəwje lai ləm, gə ginkoji Israelje lai ləm tɔ d'aw d'ar loo-mbɔ-dɔ-nɔ'd lə koso-dəwje lə Ala, dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl-sɔ (400.000) gá to bao-rɔje, deɛ to njérɔ gə kiambasje.
- ³Bejamije d'oo to gá Israelje d'ɔ d'aw Mispa ya. Israelje lé dəji dee pana: Maji kar sí ula síje, see néra gá majel gá togəbɛ lé teɛ to gá ban ba bɛe wa.
- ⁴Togəbɛ ba dəw gá to Ləbi gá to ɲgaw denéje gá tɔlee lé un ta pa pana: Ma jeɛ gə gamla-dené ləm lé n'reeje Gibeá gá wɔji dɔ Bejamije mba to keneɲ.
- ⁵Dəwje gá Gibeá lé d'ɔ gə mba ra səm majel ndá deɛ gugu dɔ kəi gá m'to keneɲ loondul'g lé sub. Deɛ d'wɔji-kwɔji tɔlm ndá deɛ mbula gamla-dené ləm saar d'aree wəi.
- ⁶Gelee gá nee ba ma m'un ne yoo gamla-dené ləm lé m'tija m'ɲgaɲ ne dana dɔguru-dɔguru m'ula ne dɔ naɲg gá to né kɔ Israel lé bura, mbata deɛ ra né gá to kɛji gá to nékɔb mee bee'd gá Israel ya.
- ⁷Aa ooje, seɔ Israelje ya lai síje nee, wɔjije nɔ ta ndá unje ndu sí dɔ né gá kəm ra'g.
- ⁸Dəwje bura ya d'ɔ to gá dəw gá kára ba bɛe pana: Dəw kára kara mbuna sí'g a tel kaw mee kəi-kubu'g ləa el ləm, a tel kaw mee kəi'g ləa el ləm tɔ.
- ⁹Aa ooje, basinè lé né gá j'a ra gə Gibeá ba nee: J'a kɔr rɔ kaw rɔ sɛa. J'a kaw gə nékwɔji lé gá to asəna gə téɛ bɛe.
- ¹⁰Mbuna ginkoji Israelje'g lai lé j'a mbər dɔngamje dɔg dan njé gá tɔl'g (100) ləm, gə dɔngamje tɔl (100) dan njé gá tɔl-dɔg'd (1.000) ləma, gə dɔngamje tɔl-dɔg (1.000) dan njé gá tɔl-dɔg-loo-dɔg'd (10.000) ləm tɔ, deɛ neelé d'a kaw saɲg nɛsɔ mbata lə njérɔje mba kar loo gá d'a tel mbɔ ndá njérɔje lé d'a ra gə njé gá Gibeá gá wɔji dɔ Bejamije gə goo nérɔkul gá deɛ ra mee bee gá Israel lé ya.
- ¹¹Togəbɛ ba dɔngamje lai gá Israel lé mbɔ dɔ nɔ d'ɔm nɔ'd sad asəna gə dəw gá kára ba bɛe d'aw rɔ gá bee-boo neelé.
- ¹²Ginkojije lə Israelje lé d'ula dəwje rɔ gel-bɔje'g lə Bejami lai d'ar dee dəji dee pana: See néra gá to kɛji gá ban ba seɔ raje mbuna sí'g bɛe wa.
- ¹³Arje njéra nékɔbje neelé teɛ mee bee gá Gibeá gá raga mba kar sí n'tɔl deeje mba kɔr ne né gá majel mbuna Israelje'g. Nɛ Bejamije ndigi koo ta lə ɲgakɔ deeje gá to Israelje lé el.
- ¹⁴Bejamije d'ɔ mee bee-boo'g lə dee mbɔ dɔ nɔ Gibeá mba kaw rɔ gə Israelje lé.
- ¹⁵Mee ndəa gá Bejamije d'ɔ mee bee-booje'g lə dee mbɔ dɔ nɔ lé bula lə njérɔ gə kiambasje gá tura dee mee ndəa'g neelé d'as dɔngamje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-

misá (26.000) lal tura bao-rɔje tɔl siri (700) gá siŋga dee to kɔgəɔ-kɔgəɔ gá d'isi Gibeá lé.

¹⁶Mbuna koso-dəwje'g lai neelé bao-rɔje gá siŋga dee to kɔgəɔ-kɔgəɔ gá to gelje lé d'as tɔl-siri (700). Deɛ lai neelé d'askəm kila kəri-ər gə yɔɔɔŋ-dooje kwɔji ne yɔŋga dɔ dəw ya kara d'a lalee el.

¹⁷Deɛ tura bula læ diŋgamje gá Israel, lal tura Bejamije ndá njéɔ gə kiambasje d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-sɔ (400.000).

¹⁸Togábè ba Israelje d'ɔ d'aw Betel dəji ne Ala pana: See nɔ ba mbuna sí'g a kaw kédé nɔ sí'g mba kaw rɔ gə Bejamije lé wa. Njesigəneɔ ila dee keneŋ pana: Judaje ba d'a kaw kédé.

¹⁹Loo gá loo àr yərərə ndá Israelje d'ɔ d'aw d'wa loo-si dee mbɔr Gibeá'g dɔb.

²⁰Israelje d'aw kəm dee gá kédé mba rɔ gə Bejamije, tɔbɔi deɛ d'wa dɔ gɔl rɔ dee rɔ sə dee nɔ Gibeá'g tɔ.

²¹Bejamije d'unda loo mee bee gá Gibeá teɛ ndá mee ndəa'g neelé deɛ tɔl Israelje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-joo (22.000) d'ɔm dee naŋg rib-rib.

²²Israelje lé d'ula diŋgam mee nɔ d'ndá tel d'wa dɔ gɔl rɔ dee gogo gə rɔ mee loo gá d'ar keneŋ mee ndɔ gá dɔtar'g lé.

²³Ndá Israelje d'ɔ d'aw nɔ nɔ Njesigəneɔ'g saar kàrkemetag. Deɛ dəji Njesigəneɔ pana: See to kəm kar sí j'awje gá kédé mba rɔ gə Bejamije gá to ŋgako síje lé ya bɔi wa. Njesigəneɔ ila dee keneŋ pana: Awje aw rɔje sə dee ya.

²⁴Israelje lé d'aw kəm dee gá kédé d'aw rɔ gə Bejamije mee ndɔ gá njekəm'g joo'g lé.

²⁵Mee ndəa gən lé Bejamije d'unda loo mee bee gá Gibeá teɛ d'aw d'ingga dee rɔ sə dee ndá tɔl Israel tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-jinaijoo (18.000) d'ɔm dee naŋg rib-rib ya, to deɛ lai gá to njéɔ gá kiambasje.

²⁶Israelje lai gə koso-dəwje bura d'ɔ d'aw Betel, deɛ nɔ ləm, d'isi léé'g neelé nɔ Njesigəneɔ'g d'ɔg ne mee dee boo saar kàrkemetag ləma, d'inja nékinjaməs gá ka roo gə nékinjaməs gá wɔji dɔ kəm nɔ d'ndɔ nɔ Njesigəneɔ'g ləm tɔ.

²⁷Tɔbɔi Israelje d'aw dəji Njesigəneɔ ta mbata lé neelé ba sɔduk-manrɔ læ Ala to keneŋ

²⁸ndá mee ndəa'g neelé Pines, ŋgolə Eləajar, gá to ŋgoka Aarɔ ba to njekaar nɔ Ala'g lé. Deɛ dəjee pana: See j'a kɔr rɔ kaw rɔ gə Bejamije gá to ŋgako síje lé əsé j'a kaw el wa. Njesigəneɔ ila dee keneŋ pana: Awje ya mbata bèlè m'a kuba dee kyɔ dee ji sí'g ŋga.

²⁹Yen ŋga Israelje d'um loo gugu ne dɔ bee gá Gibeá sub.

- 30** Israelje d'ì d'aw gə mba rɔ gə Bejamije mee ndɔ gə njekɔm'g munda'g ndá d'wa dɔ gɔl rɔ dee gə rɔ ta bee gə Gibeá to gə deɛ ra kédé lé tɔ.
- 31** Bejamije d'unda loo teɛ d'aw d'ingá Israelje ndá deɛ lé ra dee gə goso d'ar dee d'yá bee-boo gə kuree lam. Ndá d'un kudu tɔl njé gə naje mbuna Israelje'g to gə tɔl dee ne kédé lé tɔ-rəwje'd gə yee gə kára aw gə Betel ləm, yee gə ranɔ aw gə Gibeá ləm tɔ ndá deɛ tɔl Israelje as rɔ-munda jén bèe.
- 32** Bejamije pana: Aa ooje, jee n'dum dɔ dee to gə kédé lé ya bəi! Nɛ Israelje pana: Ar sí j'ajje nɔ deɛ'g ndɔr deɛje ne j'ar dee d'yá bee-boo gə kuree ba mba teɛ ne sa dee rəwje gə wala bəi.
- 33** Israelje lai d'yá loo-kaar dee ndá d'aw d'wa dɔ gɔl rɔ dee Baal-Tamar, yen nga ba njékumlooje gə to Israelje lé d'ì bugu nɔ dɔ deɛ'g mee loo gə Maaré-Gibeá.
- 34** Dəwje tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) gə mbər dee mbuna Israelje'g bura lé ree ta Gibeá'g. Rɔ lé nuŋga kəd-kəd nɛ kəm Bejamijeinja dɔ tuji-boo'd gə a gə teɛ dɔ deɛ'g lé el.
- 35** Njesigəneɔ dum dɔ Bejamije nɔ Israelje'g, ar mee ndəa gən lé Israelje tɔl Bejamije tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-mi gə dɔ dee tɔl (25.100), to deɛ gə njérɔ gə kiambasje.
- 36** Bejamije d'oo to gə Israelje dum dɔ dee ya. Israelje lé d'yá loo lam d'ar Bejamije mbata d'ɔm mee deɛ dɔ deɛ gə d'um loo nɔ Gibeá'g lé.
- 37** Dəwje gə njékumlooje lé d'ì kalaŋ tɔ nɔ pɔs-pɔs dɔ njé gə Gibeá'g, tɔbəi d'aw kəm deɛ gə kédé tɔl ne dəwje lai gə mee bee-boo'g neelé gə kiambas.
- 38** Nétɔji gə to mbuna Israelje'g lé to sa pər gə deɛ gə njékumlooje d'a karee uba dɔ bee-boo'g sururu ba.
- 39** Njérɔje lə Israel tel gir dee wagəsa d'ila d'ar rɔ. Bejamije tɔl dee as rɔ-munda jén bèe mbə ndá deɛ pana: Tɔgərɔ, j'a gə tɔl dee to gə jee n'tɔl dee gə rɔ kédé lé ya bəi!
- 40** Nɛ pər un kudu kuba dɔ bee-boo'g sururu. Ndá Bejamije gɔ loo gə goo deɛ'g gogo, tɔbəi aa oo, mee bee-boo gə bura lé ndɔ pərje teɛ keneɔ bilim-bilim gə dara.
- 41** Yen nga Israelje tel kəm dee gə kédé ndá deɛ gə to Bejamije lé bəl unda dee badə ganɔ dee mbata tuji-boo gə a gə kiŋga dee gə deɛ d'oo lé.
- 42** Deɛ tel gir dee d'ila d'ar Israelje ndá deɛ d'aj gə rəw gə dɔdilaloo'g. Nɛ njérɔje lé d'un dɔ gɔl dee lad-lad ləm, deɛ tɔl deɛ gə d'unda loo mee bee-booje'g teɛ lé ləm tɔ.
- 43** Deɛ d'aj dɔ Bejamije sub, tuba dee ləm, d'aw tal dee nanɔ ras-ras loo gə deɛ ndigi kwa rɔ dee keneɔ saar teɛ ta Gibeá'g par gə loo gə kàr uba keneɔ ləm tɔ.
- 44** Togábè ba bao-rɔje lə Bejamije d'wəi ne as dəwje tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-jinaijoo (18.000).

⁴⁵Mbuna deę gá tel gir dee mba kaj par gá dɔdilaloo'g mbɔr mbal gá Rimɔ lé Israelje d'ar dee d'udu tɔl-dɔg-loo-mi (5.000) kag-rəwje'g, deę tuba dee saar teę ne Gideom ndá deę tɔl dee keneę tɔl-dɔg-loo-joo (2.000).

⁴⁶Bula læ Bejamije gá to bao-rɔje gá njérɔ gá kiambasje gá d'udu mee ndəa gən lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-mi (25.000).

⁴⁷Dəwje tɔl-misə (600) gá tel gir dee d'ai par gá dɔdilaloo gá to mbɔr mbal gá Rimɔ lé d'isi keneę as naj sɔ.

⁴⁸Israelje tel ree rɔ Bejamije'g ndá deę tɔl dee gá kiambas, un kudee dɔ dəw-mee-beeje'g saar teę ne dɔ nékulje'g ləm, deę tuji ne né gá rara gá d'ingə ləm tɔ. Deę tula pər dɔ bee-booje'g lai gá to keneę tɔ.

Njégag-Rəwtaje 21

Tel gá deę tel gɔl ginkoji læ Bejamije gogo lé

¹Israelje manrɔ dee bər-bər Mispa'g pana: Dəw kára kara mbuna sí'g a kun ŋgonee gá dené kar dəw gá to Bejami təa gá dené el.

²Koso-dəwje d'ɪ d'aw Betel d'aw d'isi nɔ Ala'g lé saar kàrkemetag. D'ɔr ndu dee gá tar wəl nɔ ne d'ar mán kəm dee wa dee mbəgə-mbəgə.

³Ndá deę pana: Ɔi Njesigəneə, Ala læ Israelje, see gelee ban ba né gá togábè teę ne dɔ Israelje'g ar ginkoji læ Israelje kára donɔgɔ ya godo bɔgənè wa.

⁴Bèlè lookàree ndá koso-dəwje d'ɪta gə ndɔ rad, deę ra loo-nékinjaməs léé'g neelé ndá d'inja nékinjanéməsje gá kə roo ləm, gə nékinjanéməsje gá wɔji dɔ kɔm nɔ'd ləm tɔ.

⁵Israelje pana: See nɔ ba mbuna ginkoji Israelje'g aw loo-mbɔ-dɔ-nɔ'd læ koso-dəwje nɔ Njesigəneə'g lé el wa. Mbata deę manrɔ dee gə rɔkubu d'aree wɔji ne dɔ nana ba gá aw loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g nɔ Njesigəneə'g loo gá Mispa'g el ndá: Débee neelé d'a tɔlee gá tɔl ya.

⁶Israelje d'əji ta koo kəmtondoo læ Bejamije gá to ŋgakɔ deeje ndá deę pana: Ɔogənè ginkoji læ Israelje kára godo mbuna sí'g.

⁷See dɪ ba j'a ra mba kiŋga ne denéje kar deę gá nai kəmba lé bəi wa. Mbata jee manje rɔ sí j'ar Njesigəneə mba kar dee ŋgan síje gá dené gá denéje læ dee el lé.

⁸Deę tel dəji tɔbəi pana: See mbuna ginkoji Israelje'g lé dəw gá ra ba lal ree rɔ Njesigəneə'g loo gá Mispa'g wa. Nə aa oo, deę d'oo to gá dəw kára kara mee bee gá Jabes dɔ nanɔg'd gá Galaad ree loo-si dee'g əsé loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g lé el.

⁹Deę tura bula læ dəwje ndá d'ingə dəw gá ɪ bee gá Jabes dɔ nanɔg'd gá Galaad el.

¹⁰Togábè ba koso-dəwje d'ula bao-rɔje tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-joo (12.000) mba kar dee d'aw rɔ sə dee ndá d'ula dee togábè pana: Awje aw tɔlje dəwje gá Jabes dɔ nanɔg'd gá Galaad gə kiambas, tɔlje denéje ləm, gə ŋganje ləm tɔ.

- 11 Aa ooje, né gó seǵ a raje ba nee: Seǵ a tǵlje diŋgamje lai lǵm, gǵ dené gǵ rara gǵ gǵr ŋgaw mbǵ lé mburug-mburug lǵm tǵ.
- 12 Mbuna dǵwje gǵ Jabes dǵ naŋg gǵ Galaad lé d'ingǵa ŋgamǵdje tǵl-sǵ (400) gǵ gǵr ŋgaw el keneŋ ndǵ deǵ ree sǵ dee loo-si dee'd gǵ Silo gǵ to mee bee'd gǵ Kanǵ lé.
- 13 Koso-dǵwje d'ula njékaǵkulaje rǵ Beǵamije'g gǵ d'isi dǵ mbal gǵ ria lǵ Rimǵ mba kar dee d'ila mber meekulǵm d'ar dee.
- 14 Mee ndǵa gǵn lé Beǵamije tel ree ndǵ d'ar dee denéje gǵ d'ya dee kǵmba mbuna denéje gǵ Jabes gǵ dǵ naŋg'd gǵ Galaad lé. Ne deǵ bula d'as dǵ deǵ lai el.
- 15 Koso-dǵwje d'ǵji ta koo kǵmtondoo lǵ Beǵamije mbata Njesigǵneǵ ar ginkoji lǵ Israel kǵra godoo mbuna dee'g.
- 16 Ŋgatǵgje lǵ koso-dǵwje lé dǵji pana: See dǵ ba j'a ra mba kiŋga ne denéje kar dee-deǵ gǵ nai kǵmba lé wa. Mbata denéje lǵ Beǵamije lé d'udu lai.
- 17 Yen ŋga deǵ pana: Lé riri kara maji kar Beǵamije gǵ teǵ ta yoo'g lé ŋgǵm loo gǵ to gǵ né kǵ dee-deǵ lé gǵ mba kar ginkoji kǵra doŋgǵ mbuna Israelje'g godoo el.
- 18 Ne jeǵ j'askǵm kar dee ŋgan síje gǵ dené gǵ denéje lǵ dee el mbata Israelje manrǵ dee pana: Maji kar ndǵl wa dǵ yeǵ gǵ a k'un dené k'ar dǵw gǵ Beǵami.
- 19 Togǵbè deǵ tel pana: Aa ooje, mee lǵbje kǵra-kǵra lai lé jeǵ n'raje nai lǵ Njesigǵneǵ mee bee gǵ Silo, gǵ to kel dǵgel lǵ Betel gǵ to par gǵ bǵr lǵ rǵw gǵ jǵ Betel aw Sikem lǵm, gǵ dǵkǵl lǵ Lebona lǵm tǵ.
- 20 Bèe ba deǵ d'un ndu dee togǵbè d'ar Beǵamije pana: Awje, aw umje loo mee ndǵ-nduǵje'g.
- 21 Seǵ a kaaje loo gǵrǵrǵ ndǵ aa ooje, loo gǵ ŋgamǵdje gǵ Silo d'a teǵ mba ndam ndǵ seǵ a kundaje loo mee ndǵ-nduǵje'g teǵje, tǵbǵi nana kara a kwa ŋgomǵdǵ kǵra mba karee to dené lǵa-lǵa ndǵ seǵ a kawje sǵ dee mee bee'g lǵ Beǵamije tǵ.
- 22 Bǵ lé bǵ deeje ǵsé ŋgakǵ deeje ree saŋg sǵ sí ta ndǵ jeǵ j'a kula dee pana: Ya deeje ar síje mbata jeǵ j'wa dené mbata lǵ nana kara gǵ aw loo-rǵ'g el. Bèe ba to seǵje ba ar deeje denéje lé el, bǵ lé bèe el ndǵ ta a kwa dǵ sí ya.
- 23 Beǵamije ra togǵbè: deǵ taa denéje gǵ goo bula lǵ dee mbuna njédamje'd gǵ deǵ twa dee lé tǵbǵi deǵ tel loo'g lǵ dee gǵ d'ingǵa gǵ né kǵ dee-deǵ lé, deǵ tel ra bee-booje bǵd-bǵd d'isi keneŋ.
- 24 Ndǵ mée kǵree gǵ kǵra ba lé ya Israelje d'ǵ keneŋ d'aw d'ar nana kara aw ingǵa njé gǵ ginkoji'g lǵa-lǵa lǵm, gǵ gel bǵ'g lǵa-lǵa lǵma, nana kara tel aw mee loo'g lǵa gǵ to né keǵ-yeǵ yeǵ ya lé lǵm tǵ.
- 25 Mee ndǵa gǵn lé mbai godoo Israel'g. Nana kara ra né gǵ mée-yeǵ nja ba wǵji wǵji tǵ.

Rudu

Rudu 1

Némeekoje gá tee do njémeekøije'g læ Elimelek lé

- ¹Mee læbeeje gá mbaije gá bar dee njégaŋ-rəwtaje ba d'ɔ bee gá Israel lé boo-boo oso bib mee bee'g tɔ. Diŋgam kára bée ɿ mee bee gá Betlehem do naŋg'd læ Juda aw gə dené læa gə ŋganeeje gá diŋgam joo mba kaw kisi ne bee gá Moab.
- ²Ri diŋgam neelé læ Elimelek, ri dené læa læ Naomi, ŋganeeje gá diŋgam gá joo lé ri dee læ Malɔ gə Kiljɔ. Dee lé to gá ginkoji'g læ Eprata gá d'isi Betlehem, do naŋg gá Juda. Loo gá dee ree bee gá Moab ndá ra bee keneŋ tɔ.
- ³Tɔbøi loo gá Elimelek gá to ŋgaw Naomije lé wəi ndá Naomi lé nai gə ŋganeeje gá diŋgam gá joo lé ya ba tɔ.
- ⁴Ŋganeeje neelé taa denéje gá ginkoji gá læ Moab, yee gá kára ria læ ɔrpa, yee gá raŋg ria læ Rudu tɔ, ndá dee d'isi sə dee nɔ'd mee bee'g neelé as læb dee dɔg.
- ⁵Tɔbøi Malɔ dee gə Kiljɔ lé kara d'wəi joo bɔr tɔ ndá Naomi lé nai gə karee ba bəgə lal ŋganeeje gá diŋgam gá joo lé læm, gə lal ŋgabeeje læm tɔ.

Rudu aw gə Naomi Betlehem

- ⁶Togábè Naomi gə məmeeje-je lé d'ɿ gə mba kyɔ bee gá Moab lé mbata loo gá yee si Moab bəi lé yee oo to gá Njesigəneɔ ila kəmee do dəwje'g læa ar dee ne nésɔ tɔ.
- ⁷Yee ɿ loo-siée'g neelé ndá məmeeje-je gá joo lé d'un səa rəw nɔ'd gə mba tel kaw səa bee gá Juda tɔ.
- ⁸Yen ŋga Naomi ula məmeeje-je gá joo neelé pana: Ŋganəmje, telje awje, nana kara tel aw mee kəi læ keɔje ya. Maji kar Njesigəneɔ ra sə sí meemaji to gá seije kara raje ne gə dee gá d'wəi lé læm, raje ne səm ma bée ya læm tɔ.
- ⁹Maji kar Njesigəneɔ ar sí-sei joo bɔr ya síje kəi ŋgawje'g læ sí gə meelɔm ya. Tɔbøi yee wa dee karee'g sud ya. Ne dee d'oso gə nɔ birin gə ndu dee gá boi wəl tɔ,
- ¹⁰ndá d'ulá pana: Wah! J'a kawje səi nɔ'd rɔ dəwje'g læi ya.
- ¹¹Ne Naomi tel ula dee ya tɔbøi pana: Ŋganəmje gá dené, maji kar sí telje awje ya. See sei a kawje səm gə mba dɿ tɔbøi wa. See ŋganje gá diŋgam nai məəm'gən mba tel to gá ŋgaw síje lé nja bəi wa.
- ¹²Kɔgəɔ ya ŋganəmje, telje, awje ya! Ma lé m'buga mbɔ ndá m'askəm taa ŋgaw gá raŋg el ŋga. Lé m'unda məəm yel ya m'pa m'pana: mee til gá neelé bó lé m'ingə ŋgaw keneŋ ndá ma k'oji ne ŋganje gá diŋgam gogo bəi kara
- ¹³see sei a ŋginaje saar mba kar dee tɔg ya wa. See yee ba sei a mbad taaje ne ŋgaw gá raŋg gə mbəa wa. Wah! ŋganəmje, meeko læm-ma lé ur do kɔ sí-sei'g ya, mbata ji Njesigəneɔ lé wəi dɔm'g ndin-ndin ya.

- 14**Yen nga deɛ d'ɔr ndu dee gɔ tar wɛl gɔ nɔ ya tɔbɛi. Ndá Ɔrpa lé wa mɛmɛɛje gɔ Rudu lé karee'g sud ba yeɛ tel bɛi, nɛ Rudu lé reɛ gɛe'g rɛ-rɛ ya.
- 15**Naomi ula Rudu lé pana: Aa oo, maɗə mari lé tel aw gɔ rɔ dɛwje'g læa gɔ rɔ magəje'g læa mbə ya, maji kari-i kara tel aw to gɔ yeɛ bèe tɔ.
- 16**Rudu tel ilá keneɲ pana: Maji kari ɔsm bɔɔ-bɔɔ gɔ mba kam m'ya-i el læm, gɔ mba kam m'tel m'isi əw səi gɔ goo ɲgalee el læm tɔ. Looje lai gɔ i a kaw keneɲ lé m'a kaw səi nɔ'd læm, loo gɔ i a si keneɲ kara m'a si səi keneɲ nɔ'd ya læm tɔ, dɛwje læi ya d'a to dɛwje læm-ma læm, Ala læi kara a to Ala læm-ma ya læm tɔ,
- 17**loo gɔ i a gɔ kwəi keneɲ ndá ma kara m'a kwəi keneɲ kar dee dubum ya tɔ. Bó lé ndum igim ba ar né gɔ ranɲ ree ar sí n'tije nɔ bó to yoo el ndá maji kar Njesigəneɲ ra sɛm nédɔkudu ya.
- 18**Naomi lé loo gɔ oo to gɔ Rudu lé ar dɔ tapea'g njanɲ ya mba kaw səa ndá yeɛ əw rəa kɔsee gɔ kédé-kédé ɲga.
- 19**Yen nga deɛ joo bɔr njaa nɔ'd saar teɛ ne Betlehem. Loo gɔ deɛ d'andə mee bɛe gɔ Betlehem ndá dɛw-mee-bɛeje lai lé mee dee aw taj-taj gɔ mba dee ar denéje dəjeɛ pana: See to i Naomi ya wa.
- 20**Nɛ yeɛ tel ula dee'g pana: Barmje Naomi el, barmje Mara ba: tel ta koji sí pana Némeekad, mbata Bao-sinɲamonɲ lé ar mɛəm adə mbag-mbag ya.
- 21**Loo gɔ m'ɔ bɛe nee gɔ mba kaw lé m'aw gɔ rɔlel læm néje taa rɔm pəl-pəl læm tɔ, nɛ Njesigəneɲ am tel gɔ jim kari ba jəb-jəb ya. See a barmje Naomi mbata dɔ tɔbɛi wa. Mbata Njesigəneɲ tel giree ila am læm, Bao-sinɲamonɲ tujim pugudu-pugudu ya læm tɔ.
- 22**Togábè ba Naomi deɛ gɔ Rudu gɔ to mɛmɛɛje gɔ to gɔ ginkoji'd gɔ Moab lé d'ɔ ne dɔ nanɲ'd gɔ Moab tel ree ne. Deɛ teɛ Betlehem mee nɔi gɔ d'un kudu kinja kó gɔ baree ɔrj lé.

Rudu 2

Rudu wa buru mee ndɔ'g læ Boaj

- 1**Ngokɔ ɲgaw Naomije kára si gən. Yeɛ to dɛw gɔ boo gɔ to bao tɔ, dɛw neelé to njenoji læ Elimelek gɔ ria læ Boaj.
- 2**Rudu gɔ dené gɔ Moab lé dəji Naomi pana: See a k'ya loo kam m'aw m'wa buru mee ndɔ'g læ yeɛ gɔ a kila kəm toro'g el wa. Ndá Naomi ilá keneɲ pana: Aw ya, ɲgonəm.
- 3**Togábè ba yeɛ ɔd aw wa ne buru mee ndɔ'g goo njékinjakoje'g lé tɔ. Tɔbɛi né unda maji ar ndɔ neelé to kɔ Boaj, yeɛ gɔ to njenoji læ Elimelek lé.
- 4**Aa oo, Boaj lé ɔ Betlehem ree tɔ ndá yeɛ ula njékinjakoje lé pana: Maji kar Njesigəneɲ nai sə sí. Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: Maji kar Njesigəneɲ tɔr ndia dɔi'g tɔ.

- ⁵Tɔ̀bɛi Boaj dɛji kura læa gá njekaa dɔ̀ njékinjakoje lé pana: See ngomɔ̀dɛ neelé to ngolɛ nawa.
- ⁶Kura gá njekaa dɔ̀ njékinjakoje lé ilá keneɲ pana: To ngomɔ̀dɛ gá Moab, yee gá i gɛ Naomi mee bee gá Moab ba ree sɛa nɔ̀' d lé ya.
- ⁷Yee lé dɛji sí pana: Neɛ n'ra ndòo rɔ̀ sí'g mba kar sí j'ya loo j'ar neɛ gɛ mba kar neɛ n'wa buru læm, gɛ n'wa dɔ̀-siŋga koje mbɔ̀r koje gá d'ɔ̀m dɔ̀ nɔ̀' d goo njékinjakoje'g læm tɔ̀. Loo gá yee ree lé k'aaree gɛ aar tar gɛ ndɔ̀ ba ya saar basinè ndá k'wa ya kara yee wa rɛa nanɲ gɛd el læm tɔ̀.
- ⁸Yen nga Boaj ula Rudu pana: Ngonɔ̀m gá dené, tuga mbii oo ne ta læm: maji kari aw mee ndɔ̀ gá ranɲ'd mba kwa buru keneɲ el nga læm, gá ya mee ndɔ̀ nee gɛ goo ngalee el læm tɔ̀, nɛ i a nai gɛ kuraje læm gá dené nee ya.
- ⁹Maji kari ɔ̀ree kɛmi sɔ̀ dɔ̀ loo gá d'inja kó keneɲ ndá aw goo dee'g. Mbata ma m'un ndum mba kar kuraje læm gá diŋgam jɔ̀gi el. Loo gá kɔ̀daman a tɔ̀li ndá i a kaw loo gá duraje to keneɲ mba kai mán gá kuraje læm tɔ̀ d'ɔ̀m keneɲ lé ya.
- ¹⁰Togábè Rudu oso nanɲ bɛbɛrɛ unda barmba neɔ̀'g ulá pana: See mbata di ba ma gá m'to dɛw gá dɔ̀ bee'g nee ya i ila kɛm toro'g læm, i ɛ̀ji dɔ̀m'g læm tɔ̀ bèe wa.
- ¹¹Boaj tel ilá keneɲ pana: D'ulam goo néje lai gá i ra gɛ mɛmije goo kwɛi'g læ ngabije læm, gɛ ta læ bɔ̀bije gɛ kɔ̀inje gɛ bee-kɔ̀jii gá i uba dee ya dee gɛ mba kaw rɔ̀ dɛwje'd gá i gɛr dee kédé'g el lé læm tɔ̀.
- ¹²Maji kar Njesigɛneɔ̀ wa sɛi noji godɛ maree'g læm, maji kar nédɔ̀ji læi bura i rɔ̀ Njesigɛneɔ̀'g, Yee gá to Ala læ Israelje læm, Yee gá i ree mba kula dɔ̀i gel bagee'g lé læm tɔ̀.
- ¹³Ndá Rudu tel ilá keneɲ pana: Ɔ̀i mbai læm, maji kari ila kɛm toro'g ya. Ma lé m'to Ngonjelookisi læi gá dené el ya nɛ lé bèe kara i lé gɔ̀l mɛɔ̀m ar tapai ur mɛɔ̀m'g njɔ̀d ya.
- ¹⁴Loo gá kàr sɔ̀ né as mbɔ̀ ndá Boaj bar Rudu ulá pana: Gá ree gá rɔ̀ sí'g nee ree sɔ̀ sɛ sí né, ndá gaji muru læi lé ula dan mán-nduú gá mas'd sɔ̀. Ndá Rudu rɛm si nanɲ mbɔ̀r njékija koje'g, Tɔ̀bɛi Boaj ula dɔ̀ kó gá yɔ̀lé aree ndá yee sɔ̀ ar mée ndan tub ba yee ngɛm gesee gá nai tɔ̀.
- ¹⁵Yee ba loo gá yee iɛta aw gɛ mba kwa buru lé bɛi ndá, Boaj lé un ndia ar kuraje læa pa pana: Mbɔ̀r kó gá d'ɔ̀m dɔ̀ nɔ̀' d ya kara yaje loo areeje wa buru keneɲ bó jɔ̀geeje el.
- ¹⁶Esé dɔ̀ koje gá boi maji ya kara, loo gá naje lé yaje goo sí'g areeje wa ne buru bó ndanɲeeje dɔ̀'g el tɔ̀.
- ¹⁷Togábè ba Rudu wa ne buru mee ndɔ̀'g lé saar kàrkemetag ndá yee swa buru gá yee wa lé. Kandɛ kó-ɔ̀rj gá yee iŋga lé nai lam ba karee as nékwɔ̀ji kwɔ̀i-lɛ-né rɔ̀-munda.

- ¹⁸Yeḡ un kó læa lé aw ne bée ndá mameeje oo buru gé yeḡ wa lé læm, Rudu teeḡ ges néso gé nai lé kara aree læm tɔ.
- ¹⁹Memeje dajee pana: See loo gé ra ba i wa buru keneḡ yaḡ bée wa. See loo gé ra ba i ra kula keneḡ wa. Maji kar ndutor nai gé yeḡ gé əji dɔi'g bée lé ya. Rudu lé ula mameeje ri dɔw gé yeḡ ra kula mee ndɔ'g læa lé pana: Dɔw gé m'ra kula mee ndɔ'g læa lé ria læ Boaj.
- ²⁰Naomi ula mameeje lé pana: Maji kar Njesigəneḡ, yeḡ gé oo kəmtondoo læ deḡ gé d'isi kəmba to gé yeḡ ra mbata læ deḡ gé d'wəi mbə lé tɔr ndia dɔə'g ya. Tɔbəi yeḡ ulá pana: Dɔw neelé to njenoji læ sí gé pər ya, yeḡ to dɔw gé mbuna deḡ gé njekoo goo síje-je lé ya.
- ²¹Rudu ila ta'g læ mameeje lé pana: Yeḡ kara ulam mba karm m'nai gé kuraje læa saar kar dee tɔl kula kinja kó læa lé bém ba.
- ²²Naomi ula Rudu lé pana: To maji ya, ŋgonəm, maji kari teeḡ aw gé kuraje læa gé dené ya bɔ gé mba kar dee d'ooi mee ndɔ gé ranḡ'd el.
- ²³Togábè ba yeḡ nai ne gé rɔ kuraje'g læ Boaj gé dené wa ne buru saar deḡ tɔl ne kula kinja kó-ɔrj lé læm, gé kó læ dee gé baree blé lé læm tɔ. Ne Rudu lé si ne gé mee kəi'g læ mameeje lé ya bəi.

Rudu 3

Rudu aw iḡga Boaj loo-kunda-kó'g

- ¹Naomi gé to məəm Ruduje lé dajee pana: Ŋgonəm, see m'a sanḡ loo kari wa rɔi keneḡ læm, kari si ne dan maji'g læm tɔ el wa.
- ²Basinè lé Boaj, yeḡ gé i aw gé kuraje læa gé dené nɔ'd loo kinja kó'g lé see yeḡ to njenoji læ sí gé pər el wa. Aa oo, loondul gé nee lé yeḡ a gé k'aw tó kó-ɔrj gé to loo-kunda-kó'g læa lé.
- ³Bée ndá maji kari ndogo mán læm, ndəm ubu gé ədə sululu ba ula kubu gé maji rɔi'g ndá i aw loo-kunda-kó'g lé. Ne ar kəm dɔw neelé oso dɔi'g el saar njen loo gé yeḡ sɔ né læm gé ai né mbə læm ba.
- ⁴Loo gé yeḡ a kaw gé mba kaw tobi ndá tən loo gé yeḡ a gé to keneḡ lé maji. Tɔbəi aw géé'g ndá, un kubu dɔ gɔlee'g yɔ to keneḡ ba yeḡ nja a kulai né gé kəm kari ra bəi.
- ⁵Rudu tel ilá keneḡ pana: Néje lai gé i ulam lé m'a ra ya.
- ⁶Yeḡ i aw loo-kunda-kó'g lé ndá yeḡ ra néje lai gé mameeje ulá mba karee ra lé ya tɔ.
- ⁷Boaj lé loo gé sɔ né læm gé ai né læm tɔ ndá rəa kara lelee ya tɔ. Yeḡ ɔd aw to nanḡ ŋgaḡ koje'g læa gé dɔm dɔ nɔ'd lé tɔ. Yen ŋga Rudu ree yɔronḡ bée ree un kubu dɔ gɔlee'g ndá rəm to nanḡ gé gɔlee'g gogo lé læm tɔ.

- ⁸Dan loo bab ndá dingam neelé ndilee uree bal, tɔbɛi yeɛ tel rɛa was ndá yeɛ oo to gɛ dɛw gɛ dené to naŋg gɛ gɔlee'g.
- ⁹Boaj un ta dɔjee pana: See i to nawa. Yeɛ ilá keneŋ pana: To ma Rudu, kura lɛi gɛ dené lé ya, maji kari un ta kubu lɛi ila dɔ kura lɛi gɛ dené'g lé mbata i ya to njenoji lɛ sí gɛ pɛr gɛ njekaa dɔ sí lé ya tɔ.
- ¹⁰Boaj ilá keneŋ pana: Némbaaje, maji kar Njesigəneɔ tɔr ndia dɔi'g ya. Gelgodo lɛi gɛ gogo neelé ɔr gin néraije gɛ kédé lé njai ya, mbata i aɔ goo ŋgan basaje'd gɛ to gɛ njéndooje əsə gə goo dee-dee gɛ njénékingaje'g el.
- ¹¹Basinè lé, ŋgonəm, maji kari bəl el, m'a ra səi néje lai to gɛ i pa lé mbata dɛwje ləm gɛ d'isi tarəwkɔgje'g lé deɛ lai gəri gɛ dené gɛ njemeemaji ya.
- ¹²Tɔgəɔ ya, ma lé m'to gɛ njenoji lɛi gɛ pɛr gɛ njekaa dɔi ya nɛ yeɛ gɛ raŋg gɛ kojikəi kəl undam-ma si gən bəi.
- ¹³Loo dum yaɔ ba nee ndá i to nee ya bɔŋ. Bèlè ba bɔ lé yeɛ neelé ndigi ra səi gə goo noji gɛ wɔji dɔ njekaa dɔi lé ndá maji karee ra ya. Nɛ bɔ lé yeɛ ndigi ra səi bèe el ndá ma nja m'a ra səi né gɛ kəm ra lé ya, Njesigəneɔ to Njesikəmba ya! Maji kari to nee ya saar kar loo àr ba.
- ¹⁴Yeɛ to naŋg gɔl Boaj'g saar ar loo àr ndá yeɛ ita gə loo gɛ to gidɔ-gidɔ gɛ dɛw askəm gər maree el bəi. Boaj pana: Maji kar dɛw kára kara gər to gɛ dené ree loo-kunda-kó'g neelé el.
- ¹⁵Tɔbɛi yeɛ ila ta gɛ raŋg keneŋ bəi pana: Am kubu gɛ boi yul gɛ ila dɔi'g lé gɛ nee ndá wa tɛa ŋgəji. Yeɛ wa ta kubu neelé ŋgəji ndá yeɛ wɔji kandə kó as nékwɔji kwɔi-lə-né dɔg-giree-mi ɔm keneŋ aree, tɔbɛi yeɛ wa səa unda dɛa'g aree tel aw ne mee bee'g tɔ.
- ¹⁶Rudu tee rɔ məmeeje'g ndá Naomi dɔjee pana: Ŋgonəm, see to i ya wa. Rudu ɔr goo néje lai gɛ dingam neelé ra mbata ləa lé ya.
- ¹⁷Yeɛ pana: Yeɛ lé wɔji kandə kó as nékwɔji kwɔi-lə-né dɔg-giree-mi am mbata yeɛ pana: M'a tel gə jim kari ba kaw rɔ meemje'g el
- ¹⁸Tɔbɛi Naomi pana: Ŋgonəm, si ləm saar ndá a gər gin né gɛ a gə teɛ lé bəi mbata dɛw neelé a kwa rɛa el saar a ra né neelé tɔlee bém bogəné ya.

Rudu 4

Boaj wa nénduba lə Elimelek

- ¹Boaj lé i aw tarəwkɔg'd lə bee lé ba si naŋg keneŋ. Ndá aa oo, yeɛ gɛ to gɛ njenoji lə deɛ gɛ pɛr gɛ askəm kaa dɔ deɛ gɛ Boaj pata ləa kédé lé a gə dəs. Boaj ulá pana: I lé tel ree si nee! Bèe ba yeɛ tel ree si naŋg ya tɔ.
- ²Yen ŋga Boaj ɔr dingamje dɔg mbuna ŋgatɔgje gɛ mee bee'g neelé ndá yeɛ ula deɛ pana: Maji kar sí síje sə sí loo gɛ nee'g. Ndá deɛ d'isi naŋg ya tɔ.

³Tɔ̀bɛi yee ula njenoji la dee gá pər gá askəm kaa dɔ dee lé pana: Naomi, yee gá i bee gá Moab tel ree lé ndigi rab dɔ nanɔ gá to kɔ ngokɔ sí Elimelek lé kar dee ndogo sɛa.

⁴Yee ba ma m'pana ma k'ulai taree kari oo ndá maji kari ndogo sɛa kəm dɛw-mee-beeje'g ləm, gə kəm ngatɔgje'g lə dɛwje ləm tɔ. Bó lé i ndigi ndogo sɛa ndá, ndogo sɛa ya, nɛ bó lé i ndigi el tɔ ndá ulam tɛsɛrɛ gə mba karm m'gər tɔ. Mbata dɛw gá ranɔ gá to ta læa mba ndogo godo nɛ i nja ba ma lé m'to njekorè gooi. Yee tel ilá keneɲ pana: M'a ndogo ya.

⁵Boaj pana: Mee ndɛa gá i a gə ndogo dɔ nanɔ neelé ji Naomi'g ndá i a ndogee nɔ'd gə Rudu, dené gá Moab gá ngabeeje wəi mbɔ lé to gə mba kar ri yee gá wəi lé a bar ne dɔ nénduba'g læa.

⁶Yen nga njekaa dɔ dee gá gəd lé ilá keneɲ pana: Ma m'askəm ndogo dɔ nanɔ neelé gá kɔ ma el, nà banelə ma tuji nénduba ləm mbad, maji kari-i ya taa torm gə mba to njekaa dɔ dee lé.

⁷Kédé gá læw gá mee bee gá Israël lé mba kar né gá ban-ban ba to njanɔ wɔji dɔ néndogo əsé wɔji dɔ né mbél nɔ kara dɛw gá kára a kɔr négɔl læa gɔlee'g kar maree lé, yee gá nee ba to gá néjibee mee bee gá Israël lé ya.

⁸Togábè ba yee gá to njenoji gá pər gá njekaa dɔ dee gá gəd-gəd lé ula Boaj pana: I nja ndogo gá kɔ-i ya! Ndá yee ɔr négɔl læa gɔlee'g aree tɔ.

⁹Yen nga Boaj ula ngatɔgje gə dɛwje lai lé pana: Bogənè lé seɲ toje njékɔrgootareeje to gá néje lai gá to kɔ Elimelek, gá to néndubaje læ Kiljo, gə kɔ Malo lé ma m'ndogo gə Naomi mbɔ.

¹⁰Tɔ̀bɛi Rudu, dené gá Moab, gá to dené læ njegodoje Malo lé, ma m'tɛa gá dené ləm ya, gə mba kar ri njegodoje lé bar ne dɔ nénduba'g læa ləm, gə mba kar ginka Elimelek lé udu ne mbuna njénojije'g læa el læa, əsé tarəwkɔg'd læa el ləm tɔ. Bogənè seɲ ya toje njékɔrgootareeje.

¹¹Dɛwje lai gá d'isi tarəwkɔg'd gə ngatɔgje tɔ lé dee pana: Jee n'to njékɔrgootareeje ya. Maji kar Njesigəneɔ ar dené neelé gá ree kəi'g læi lé to asəna gə Rasel gə Lea bèe ləm tɔ. Dee gá joo neelé gá d'unda ginka Israëlje lé to! Maji kari riba dɔ siɲgamonɲi mbuna dɛwje gá ginkoji'g læ Eprata ləm, ar rii bar ne mee bee gá Bethlehem ləm tɔ.

¹²Maji kar Njesigəneɔ ar dené neelé oji səi njanje bula ar kəi læi to asəna gə kəi læ Peres, yee gá Tamar ojee gə Juda lé ya!

Boaj taa Rudu oji ne Obed

¹³Togábè ba Boaj taa ne Rudu gá dené læa ya. Ndá Njesigəneɔ tɔr ndia dɛa'g aree taa kəm oji ne nɲon gá dɲgam.

¹⁴Yen nga denéje gá Betlehem d'ula Naomi pana: Maji kar dɔ Njesigəneɔ ai səgərə mbata yeɛ ar dee d'oji yeɛ gá a gə kaa dɔi lé, maji kar ria ɓar yaɔ mee ɓee gá Israel tɔ.

¹⁵Ngon neelé a kari tel idi pug-pug ləm, yeɛ a to njeɔdi loo gá i a ɓuga jɔ-jɔ ləm tɔ, mbata məmije gá undai dan kəmee'g lé ɓa ojee ya, ndá Rudu lé to ngonkəmi unda nganje gá diŋgam gá siri ɓəi.

¹⁶Naomi taa ngon neelé wá kaaree'g ndá yeɛ nja to gá njeŋgəmee.

¹⁷Njéboatakəije læa gá dené d'unda ria lé pana: D'oji ngon gá diŋgam d'ar Naomi ndá deɛ ɓaree Obed. Yeɛ neelé to ɓɔ Isaije gá to ɓɔ Dabidje lé tɔ.

Ri ginkaje læ Dabid lé

¹⁸Aa oo, ngaka Peresje ɓa ri dee to nee: Peres oji Hesron,

¹⁹Hesron oji Ram, Ram oji Aminadab,

²⁰Aminadab oji Nason, Nason oji Salmɔ,

²¹Salmɔ oji Boaj, Boaj oji Obed,

²²Obed oji Isai, tɔɓəi Isai oji Dabid tɔ.

1 Samel

1 Samel 1

ELI GƏ SAMEL TO RUDU NJÉGAG-RƏWTAJE GE ISRAËL

¹Dəw kára bèe to dəw gə Ramatayim-Sopim, bée gə to dɔ mbal'g lə Eprayim, dəw neelé ria lə Elkana. Yee to ngolə Jeroham, gə to ngolə Elihu, gə to ngolə Tou, gə to ngolə Sup, yee neelé to gə ginkoji'g lə Eprata.

²Denéje ləa deɛ joo, dené ləa gə kára lé ria lə An, yee gə njekɔm'g joo lé ria lə Penina tɔ. Penina ba oji nganje ne An ndá nganeeje godo.

³Gə ləbje kára-kára lai lé dəw neelé i bée ləa gə Rama lé aw mee bée-boo gə Silo mba kwa Njesigəneɛ gə njeboo-néje mée'g ləm, gə mba kinja nékinjanéməsje karee ləm tɔ. Lée neelé Opni gə Pines, ngalə Eli gə to njékinjanéməsje lé d'isi keneɲ.

⁴Ndɔ gə Elkanainja nékinjaməs ləa ar Ala ndá yee kai da lé ar nana kara yee gə wɔji dəa-dəa ya: ar Penina dené ləa ləm, nganeeje gə diŋgam gə njé gə dené kə dee gə wɔji dɔ dee dɔ dee ləm tɔ.

⁵Ne yee ar An lé keɛ-yee as loo joo. Mbata yee unda An gə Njesigəneɛ aree aw kad lé dan kəmee'g ya.

⁶Ne Niéje lé ulá ndukɔl gə ta meeyèrje mba kar mée eɛ ne dɔ Njesigəneɛ'd gə njekaree aw kad lé.

⁷Gə ləbje kára-kára lai lé to togábè ya. Ndɔ gə An aw mee kəi-kubu-si-Njesigəneɛ'g ndá Penina lé ulá ndukɔl bée-bée ya. Togábè ba yee nɔ ləm, yee sɔ né el ləm tɔ.

⁸Elkana gə ngabeeje lé dəjee pana: See gelee ban ba i nɔ ləm, sɔ né el ləm tɔ wa. See gelee ban ba ar məəi tuji ar kəmi to ne ndò wa. See ma m'to maji kəmi'g m'unda nganje gə diŋgam dɔg el wa.

⁹Loo gə d'usɔ né gə d'ai né ləm tɔ mee gadloo gə Silo'g lé mbə ndá An uba naŋg ita. Eli gə njékinjanéməs lé si dɔ kali'g mbɔr kag-tarəwkəi gə to kəi-kubu-si-Njesigəneɛ lé.

¹⁰Dan némeekad'g lé An ra tamaji ta Njesigəneɛ'g nɔ ne bugudu-bugudu tɔ.

¹¹Yee man rəa ar Njesigəneɛ pana: Njesigəneɛ gə njeboo-néje, bó lé i ndigi ndá oo kəmtondoo lə kura ləi gə dené ləm, bó lé i ar məəi olé dɔm'g bó ar məəi wəi dɔ ngonjelookisi'g ləi gə dené el ləma, bó lé i ar ngonjelookisi ləi ngon gə diŋgam ləm tɔ ndá m'a kundá gə kəmee kar Njesigəneɛ saar yee a kwəi ne. Yiŋga kara a kinja yiŋga dəa bur el ləm tɔ.

¹²Loo gə yee ra tamaji ta Njesigəneɛ'g ar kuree əw lé ndá Eli aa təa gərərə.

- 13**An pata mée'g ne dotea ndá o dèm-dèm bó dāw oo ndia el. Yen nga Eli əji pana: To kido ba rəa
- 14**ndá Eli dəjee pana: Kàr gó ra ba kido lé a kən kəmi'g bəi wa. Ar kido ləi en kəmi'g!
- 15**An tel ilá keneŋ pana: Wah! mbai ləm, ma m'to dené gó m'isi dan kəmndoo'g bó m'ai kido əsé nékai gó m̄ el. Ne ma m'ila rəm n̄ Njesigəneə'd gó kila ya.
- 16**Maji kari oo kura ləi gó kaiya-dené el mbata némeek̄o gə nékəmndoo gó al dəm sula ba am m'pa ne ta saar basinè ya.
- 17**Eli tel un ta pa pana: Aw gə meekuləm. Maji kar Ala lə Israelje gó i ra tamaji təa'g lé ilai keneŋ dɔ tamaji'g ləi ya.
- 18**An pana: Maji kar kura ləi gó dené taa kəmi ya! Bèe ba dené neelé ̄ aw ndá yee sɔ né ar kəmee to to gó kédé el nga.
- 19**Dee d'̄i gə ndɔ rad tɔbəi loo gó d'aw d'unda barmba n̄ Njesigəneə'g mbə ndá dee tel d'aw mee kəi'g lə dee gó to Rama lé.

Koji Samel

- Elkana to gə An gó dené ləa lé ndá Njesigəneə ar mee olé dəa'g.
- 20**Mee ləbee gən lé An taa kəm ndá yee oji ngon gó diŋgam gó yee unda ria lə Samel mbata yee pana: M'dəjee Njesigəneə.
- 21**Gée gó gogo Elkana gə dəwje lai gó mee kəi'g ləa d'aw mba kinja nékinjaməs gó wɔji dɔ ləb kára-kára kar Njesigəneə ləm, mba tɔl ne ta ndukun ləa bém ləm tɔ.
- 22**Ne An ba aw el ndá yee ula ngabeeje pana: Loo gó ngon lé əw mbà ba m'a kaw səa kaw kundá gə kəmee kar Njesigəneə mba karee nai keneŋ saar gə n̄ bəi.
- 23**Elkana gó ngabeeje lé ilá keneŋ pana: Maji kari ra né gó i oo gó né gó maji kəm ra ndá ngina saar mba kɔgee mbà ba. Ne maji kar ta gó Njesigəneə pa lé aw lée'g béréré ya! Bèe ba dené lé si ar ngon lé il ne mbà saar njen yee ɔgee mbà tɔ.
- 24**Loo gó yee ɔgee mbà mbə ndá yee aw səa gə bɔ maŋje munda ləm, gə nduji gó ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda ləma, gə mán-nduú gó m̄ mee bɔl-ndar'g kára ləm tɔ. Yee aw səa kəi-si Njesigəneə'd gó to Silo lé. Ngon lé nai gɔ bəi.
- 25**Dee t'inja gwɔb bɔ maŋje lé ləm, dee d'aw gə ngon lé rɔ Eli'g ləm tɔ.
- 26**An pana: Mbai ləm, ar məəi oso lemsé dɔm'g! To tɔgəɔ ya, gə goo kisi kəmba ləi lé ya, ma lé ba m'to dené gó ndɔ gən m'isi mbɔri'g nee m'ra tamaji ta Njesigəneə'g lé.
- 27**Gə mbata ngon neelé ya ba m'ra ne tamaji ndá Njesigəneə oo tamaji ləm gó m'ra təa'g lé ya.
- 28**Togábè ba ma m'ndigi kyə ngon neelé kar Njesigəneə ya. Yee a to kə Njesigəneə ya saar a kwəi ne. Yen nga dee d'unda barmba n̄ Njesigəneə'g tɔ.

1 Samel 2

Pakɔs lə An

- ¹An ra tamaji pana: Meem gá kai ra rɔlel dɔ Njesigəneɔ́'g. Mbɔl dɔ Njesigəneɔ́ ba Siŋgam ɪ ne dɔ maree'g. M'teɛ tam m'oma ne gə njébaɛe ləm Mbata ma m'al rɔm gə mba la gá i la səm lé.
- ²Njerɔkunda gá to as səi-i Njesigəneɔ́ kára kara godo. I ya to Ala kára ba 'Bó yeɛ gá ranɔ godo. Biri mbal gá to to gá i Ala lə sí bèe lé godo.
- ³Paje ta beelé bèe el ləm, Maji kar ta kəsta teɛ ta sí'g el ləm tɔ Mbata Njesigəneɔ́ to Ala Gá njegər néje lai ləm, Yeɛ nja wɔji kwɔi lə néra dəwje lai ləm tɔ.
- ⁴Bandaŋ lə njésiŋgamoŋje təd tula-tula ləm, Deɛ gá d'unda ndolè kara Siŋgamoŋ ba to ndar gá bər dee'g ləm tɔ.
- ⁵Deɛ gá kédé néso as dee nag-nag lé D'un rɔ dee tona ne goŋ muru ləm, Deɛ gá bó tɔl dee kédé lé Yeɛ ar dee d'wa rɔ dee ləm tɔ. Kaokad kara oji ŋganje gɔl siri, Yeɛ gá oji ŋganje bula lé rəa jura ne həgədə.
- ⁶Njesigəneɔ́ to njekar dəw wəi ləm, To njekar dəw si kəmba ləm tɔ. Yeɛ ar dəw aw bee'd lə njé gá d'wəi ləm, Yeɛ aree unda loo teɛ ləm tɔ.
- ⁷Njesigəneɔ́ ar dəw tel to njendoo ləm, Yeɛ ar dəw to bao ləm tɔ. Yeɛ ar dəw ula dəa ləm, Yeɛ ar dəw unda dəa tar ləm tɔ.
- ⁸Yeɛ ɔr njendoo dan babur'g ləm, Yeɛ ɔr njenékəmndoo dan siɪ néje'g ləm tɔ Mba kar dee d'isi gə njéribarje nɔ́'d. Nénduba gá yeɛ ar dee lé To kalimbai kɔ rənduba. Mbata gaji-ŋgɔ-kagje gá gəd ne naŋg neelé To kɔ Njesigəneɔ́ Ndá yeɛ nja unda naŋg nee dɔ dee'g tɔ.
- ⁹Yeɛ a tɔs kəmee dɔ panjaa njé'g ləa'g Gá yeɛ unda dee dan kəmee'g, Ne njémeeyèrje d'a tuji pugudu-pugudu Dan loo gá ndul njudu-njudu'g. Mbata dəw lé askəm kun baŋga Gə goo siŋgamoŋ ləa-yeɛ el.
- ¹⁰Njébaɛe lə Njesigəneɔ́ lé D'a kunda bala. Yeɛ a kar ndi ɪ mee dara gá tar Mba ndaŋ dɔ dee'g: Njesigəneɔ́ a gaŋg rəwta Kun ne rudu naŋg nee lad. Yeɛ a kar mbai ləa siŋgamoŋ, Yeɛ a kar siŋgamoŋ lə yeɛ gá yeɛ wa dəa gá ubu lé
ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé.
- ¹¹Elkana tel aw mee kai'g ləa gá Rama ndá ŋgon lé ra kula lə Njesigəneɔ́ nɔ Eli'd gá to njekinjanéməs lé.

Ŋgalə Eli lé

- ¹²Ŋgalə Eli lé to njéra néje gá kori-kori ləm, deɛ gər Njesigəneɔ́ el ləm tɔ.
- ¹³Aa ooje, goso néra lə dee-dee njékinjanéməsje gá ra gə koso-dəwje lé ba nee: Loo gá dəw aarinja nékinjaməs ndá léegəneeya kura lə njekinjanéməs lé ree loo gá d'ar ndiri dakasee lé. Yeɛ wa karmbi-lar gá təa tɔ munda jia'g tɔ.

14 Ndá yee t̄s ne né mee jo-p̄r'g l̄m, mee ŋgoro-p̄r'g l̄m, mee jo-muru'g l̄ma, ḡ mee jo ḡ boi'g l̄m t̄. Né ḡ rara ḡ karmbi-lar ḡ t̄a t̄ j̄n ɔs un ndá njekinjaném̄s lé taa ḡ né kē-yee nja. Yee ba ḡ néra ḡ dee ra k̄m Israélje'g lai ḡ ree loo ḡ Silo'g lé.

15 Kédé ba ḡ mba kar dee roo ubu nékinjam̄s lé b̄i kara kura l̄ njekinjaném̄s ree d̄ji yee ḡ ree ḡ nékinjam̄s lé pana: Am dakas da ḡ k̄ nuŋga kar njekinjaném̄s lé. Mbata yee lé a taa dakas da ḡ ndiri jii'g el ne dakasee ḡ lal ndiri ba.

16 Bó lé d̄w lé ilá keneŋ pana: Loo ḡ d'a roo ubee lé mb̄ ba i a taa yee ḡ i ndigi lé b̄i ndá kura lé pana: Wah! i a kam basinè ya. Bó lé b̄e el ndá m'a taa ḡ siŋgamoŋ ba.

17 Basaje neelé d'ar ta kaiya ḡ boo wa d̄o dee n̄ Njesiḡnēa'g mbata néra dee ar d̄wje d'̄ji ne nékarje l̄ Njesiḡnēa ḡ kēji.

18 Samel ra kula n̄ Njesiḡnēa'g. Ngon neelé ula kubu ḡ ŋgal ḡ d'̄uji ḡ kúla palégal r̄a'g.

19 Ḡ l̄bje k̄ra-k̄ra lai lé kēje uru kubu ḡ ŋgal yududu ree ne aree, loo ḡ dee ḡ ŋgabeje ree mba kinja nékinjam̄s ḡ w̄ji d̄o l̄bje k̄ra-k̄ra lé.

20 Eli t̄r ndia d̄o Elkana'g ḡ d̄o dené'g l̄a pana: Maji kar Njesiḡnēa ari iŋga ŋganje ḡ raŋg ḡ dené neelé mba kar dee taa tor yee ḡ yee unee ar Njesiḡnēa lé! Yee ba dee tel d'aw b̄e l̄a dee b̄i.

21 Njesiḡnēa ar m̄e olé d̄o An'g ndá yee ask̄m, t̄b̄i oji ŋganje ḡ diŋgam munda ḡ njé ḡ dené joo goo dee'g l̄m t̄. Ne Samel, ŋgon lé ra t̄g n̄ Njesiḡnēa'g pir-pir t̄.

Eli ndaŋ ŋganeeje pi

22 Eli buga yā ndá yee oo ta néra ŋganeeje ḡ dee ra k̄m Israélje'g bura lé ya. Yee oo to ḡ dee to ḡ denéje ḡ mb̄ d̄o n̄ tar̄w k̄i-kubu-kiŋga-na'g t̄.

23 Yee pa s̄o dee pana: See gelee ban ba sē raje ne néje ḡ togábè lé wa. Mbata m'oo taree ta d̄wje'g bula ḡ pata néra majelje l̄a sí lé ya.

24 Wah! ŋgan̄mje, ta néje ḡ m'oo lé to majel. Sē arje d̄wje l̄a Njesiḡnēa ra kaiya ya.

25 Bó lé d̄w ra kaiya ɔs ne maree r̄w ndá Ala a gaŋg r̄wta d̄a'g ya. Ne bó lé yee ra kaiya ɔs ne Njesiḡnēa r̄w ndá see n̄ ba a ra r̄wta l̄a wa. Ne dee ndigi koo tapa b̄o deeje lé el mbata Njesiḡnēa ndigi kar dee d'w̄i.

26 Samel, ŋgon ḡ basa neelé ra t̄g ḡ kédé-kédé ndá yee taa k̄m Njesiḡnēa l̄m, taa k̄m d̄wje l̄m t̄.

Tuji ḡ a koso d̄o ginkoji'g l̄a Eli

27Dəw lə Ala kára ree rɔ Eli'g ulá pana: Njesigəneə pa togəbè pana: See to ma nja ba m'riba dɔ rɔm pərəg m'ar kaije-je loo gə d'isi ne Ejiptə mee bəe gə lə Paraɔ lé el wa.

28 To ma nja m'ɔree mbuna ginkoji'g lə Israelje lai mba karee to njekinjanéməs ləm ləm, mba karee aw loo-nékinjaməs'g ləm ləm, mba karee roo né gə ədə sululu ləma, mba karee ula kubu épod kaar ne nɔm'g ləm tɔ. Tɔbəi ma nja m'ar ŋgaka bɔbije lé nékinjanéməsje lai gə kə roo gə Israelje d'un d'ar lé tɔ.

29Nékinjaməsje gə nékarje ləm gə m'un ndum m'ar dee ree ne mee kəi-sim'g lé see ban ba seɪ tuba deeje gə ɔl sí wa. See gə mba dī ba i ula rɔnduba dɔ ŋganije'g undam-ma, ar sí taaje ne néje gə doŋɔr gə dəwje ləm gə Israel d'un lé d'ar sí-seɪ ərje ne ndɔl-ndɔl wa.

30Gelee gə nee ba aa oo, ta gə Njesigəneə, Ala lə Israelje pa pana: Kédé lé ma m'pa njaŋg m'pana: Njémeekeɪje lai gə gel bɔbije lé d'a njaa nɔm'g saar gə nɔ. Ne basinè Njesigəneə pana: Neə n'godo keneŋ ŋga! Mbata yeə gə ila ríbar dɔ neə'g lé n'a kila ríbar dəa'g tɔ. Ne deə gə d'əji neə gə keji lé d'a keji dee gə keji tɔ.

31Aa oo, kàree teə mba kar neə n'gaŋg jikɔli ləm, gə n'gaŋg jikɔl njémeekeɪje lə bɔbije-je ləm tɔ mba kar buga dəw godo ginkoji'g lai saar gə nɔ ya.

32I a koo njebə loo-si neə'g loo gə Njesigəneə a daa Israel gə némajije gə al dɔ dee sula. Ndá buga dəw a godo ginkoji'g lai saar gə nɔ.

33N'a kyə dəw kára mbuna njé'g lai'g mbɔr loo-nékinjaməs'g lə neə gə mba kar nɔ tɔ kəmi ləm, kari si ne dan kəmdoo'g ləm tɔ. Ne deə lai gə mee kəi'g lai lé d'a kwəi loo gə siŋga dee to ne kɔgəɔ-kɔgəɔ ya bəi.

34Nétɔji gə a kari oo ne to gə ta nee to tɔgəɔ ya lé a to né gə a teə dɔ ŋganije joo gə ri dee lə Opni gə Pines. Mee ndɔ gə kára ba ya d'a kwəi keneŋ joo bɔr.

35N'a kunda njekinjanéməs lə neə gə to majikoji keneŋ, yeə gə a ra né to gə mee neə wɔji. N'a kar ŋgakeaje d'ɔs goo nə gə kédé-kédé ndá yeə a njaa nɔ yeə gə n'wa dəa gə ubu'g lé ta-ta ya.

36Nana ba gə nai mee kəi'g lai ndá a ree kɔs kəjee naŋg neə'g ba gə mba taa ne ŋgon larnda əsé goŋ muru, tɔbəi a pana: M'ra ndò rɔi'g mba kari am kula mee kəi nékinjaməs'g mba kam m'ingə ne goŋ muru m'ɔ ya.

1 Samel 3

Bar gə Ala bar Samel lé

1Samel, ŋgon basa lé ra kula lə Njesigəneə nɔ Eli'g. Mee ndəaje'g neelé Njesigəneə ula dəwje ta ta-ta el ləm, némɔdije kara teə ta-ta el ləm tɔ.

2Mee ndəa gə neelé, Eli to loo-tée'g ya. Ne kəmee un kudu to bibli aree oo loo njai el ŋga.

- ³Dee tɔl pərndɔ lə Ala el bəi ndá Samel to loo-tée'g mee kəi-kubu-si-Njesigəneə'g, loo gə sɔduk lə Ala to keneŋ lé.
- ⁴Yen ŋga Njesigəneə ɓar Samel ndá yeɛ ndigi təa'g pana: Oiyoyè m'ar nee!
- ⁵Ndá yeɛ aɪ aw rɔ Eli'g ulá pana: Yè m'ar nee, mbata i ɓarm. Eli ilá keneŋ pana: Ma m'bari el. Tel aw to naŋg. Ndá yeɛ tel aw to naŋg ya tɔ.
- ⁶Njesigəneə tel ɓar Samel gogo ya bəi. Ndá Samel ɪ aw rɔ Eli'g pana: Yè m'ar nee, mbata i ɓarm. Eli ilá keneŋ pana: Ŋgonəm, ma m'bari el. Tel aw to naŋg.
- ⁷Samel gər Njesigəneə el bəi ləm, ta lə Njesigəneə ya kara inja kəmee'g el bəi ləm tɔ.
- ⁸Njesigəneə ɓar Samel gəl kára ya bəi, gə njekəm'g gəl munda læa. Ndá Samel ɪ aw rɔ Eli'g pana: Oiyoyè m'ar nee, mbata i ɓarm. Eli oo to gə Njesigəneə ɓa aw ɓar ŋgon neelé.
- ⁹Bèe ɓa yeɛ ula Samel lé pana: Ɔd aw to naŋg. Ɔbó lé ɓari bəi ndá i a pana: Pata, Njesigəneə, mbata kura læi oo ndui ya. Ndá Samel tel aw to loo-tée'g tɔ.
- ¹⁰Njesigəneə ree ɓaree to gə kédé lé ya bəi pana: Samel, Samel! Ndá Samel ndigi təa'g pana: Pata, mbata kura læi oo ndui ya.
- ¹¹Togábè ɓa Njesigəneə ula Samel pana: M'a gə ra né mee ɓee gə Israel kar nana kara gə a koo ndá mbia a kudu jigi karee si jɪŋ.
- ¹²Mee ndəa'g neelé ta néje lai gə m'pa m'wɔji ne ɔ Eli gə ɔ njémeekəije læa lé m'a kar dee d'aw léé'g béréré ya. M'a kun kudu ra ləm, m'a tɔl taree bém ləm tɔ.
- ¹³Ma m'ulá təsərə to gə m'a gə kar ɓɔ néra njémeekəije læa ɔs ta dee'g gə nɔ mbata yeɛ oo néra gə kərm-kərmje lə deɛ gər gao, to néra ŋganeɛje gə ar dəwje d'əji dee ne gə keji ne yeɛ lal ndaŋg dee ɔ'g lé.
- ¹⁴Gelee gə nee ɓa ma man ne rɔm m'ar njémeekəije lə Eli to gə nékinjanéməsje əsé nékarje kara d'a kər ta néra gə kərm-kərm lə njémeekəije lə Eli lé ɔ dee'g pai godo.
- ¹⁵Samel to naŋg saar loo àr tɔbəi yeɛ tər takəije lə Njesigəneə. Samel ɓəl mba kər sor némɪdi lé kar Eli.
- ¹⁶Nɛ Eli ɓar Samel pana: Ŋgonəm Samel! Yeɛ ndigi təa'g pana: Yè m'ar nee!
- ¹⁷Eli dəjee pana: See ta dɪ ɓa Njesigəneə ulai wa. Maji kari iya səm ɔ né kára kara el. Ɔbó lé i iya səm ɔ né kára dan mareeje'g ndá maji kar Ala ra səi nédɔkudu ya.
- ¹⁸Yen ŋga Samel ndaji tarje lai aree ɓó iya səa ɔ né kára el. Tɔbəi Eli pana: Yeɛ to Njesigəneə ya. Maji karee ra né to gə mée wɔji.
- ¹⁹Samel ra tɔg. Njesigəneə nai səa ar taje læa lai aw léé'g béréré ya.

²⁰Koso-dəwje gá Israel lai gá un kudee Dan saar teɛ Beer-Seba lé gər to gá Samel to njetegginta læ Njesigəneə ya.

²¹Njesigəneə ree teɛ kəm dee'g Silo ta-ta. Mbata Njesigəneə riba dɔ rəa ar Samel loo gá Silo'g gə goo taje læ Njesigəneə lé ya.

1 Samel 4

Pilistije dum dɔ Israelje taa sɔduk-manrɔ læ Ala lé

¹Samel un ta pa ar Israelje lai. Ndá Israelje lé teɛ d'aw d'ingə Pilistije mba rɔ sə dee. Deɛ d'wa loo-si dee mbɔr Eben-Ejer'g dɔb læm, Pilistije kara d'wa loo-si dee Apek'g læm tɔ.

²Pilistije ree d'ar loo-kaar dee'g gə mba rɔ gə Israelje ndá rɔ lé j̄ ya tɔ. Pilistije tɔl Israelje loo-rɔ'g d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-sɔ (4.000) jén bèe.

³Njérɔje tel d'aw loo-si dee'g ndá ŋgatɔgje læ Israelje pana: See gelee ban ba Njesigəneə yə sí ar Pilistije tɔd sí rɔ bogənè wa. Ar sí j'awje Silo j'aw j'unje sɔduk-manrɔ læ Njesigəneə j'areeje ree to mbuna sí'g mba karee taa sí ji njébjə'g læ sí.

⁴Togábè deɛ d'ula kula Silo d'ar dee d'un sɔduk-manrɔ læ Njesigəneə gá njeboonéje gá loo-siée to mbuna Nékundaje gá dara'g lé ree ne. Opni gə Pines, ŋgalə Eli gá joo lé d'ar keneɲ gə sɔduk-manrɔ læ Ala nɔ'd tɔ.

⁵Loo gá deɛ ree gə sɔduk-manrɔ læ Njesigəneə lé loo-si dee'g ndá Israelje bura d'ila boo-ndu dee naɲg wəl gə rɔlel d'ar naɲg bar bigi-bigi.

⁶Kaa bula læ deɛ gá d'unda lé oso mbi Pilistije'g ndá deɛ pana: Kaa bula gá d'unda gá bar loo-si Əbrəje'g lé see gelee to dī wa. Ndá deɛ d'oo to gá deɛ ree gə sɔduk-manrɔ læ Njesigəneə lé loo-si dee'g ya.

⁷Pilistije bəl mbata deɛ d'oo to gá Ala ree loo-si dee'g ndá deɛ pana: Meekɔ oso dɔ sí'g! Mbata un kudee kédé saar bəsinè lé yeɛ si mbuna dee'g el.

⁸Meekɔ oso dɔ sí'g ya! See nɔ ba a taa sí ji magəje gá njésingamonje'g nee wa. To magəje gá nee ba kunda njé gá Ejiptə lai gə yoo-kosoje gá gə ri dee ri dee dɔdilaloo'g lé ya.

⁹Sej Pilistije lé waje rɔ sí kɔgərɔ gá dɪŋgamje mba kar sí toje bərje læ Əbrəje to gá deɛ to ne bərje læ sí kédé lé bèe el. Waje rɔ sí gá dɪŋgamje ya rɔ deeje.

¹⁰Pilistije rɔ ndá deɛ dum dɔ Israelje lé. Nana kara aɪ aw mee kəi-kubu'g læ-ləa. Rɔ lé ndum dəwje mburug-mburug ndá tɔl Israelje gá to gá goɲ-rɔje as tɔl-dɔg-loo-rɔ-munda (30.000).

¹¹Pilistije lé taa sɔduk-manrɔ læ Ala læm, Opni gə Pines, ŋgalə Eli gá joo lé kara d'wəi læm tɔ.

Kwəi læ Eli lé

- 12**Mee ndæa gé neelé ya dæw gé Bejami kára ÿ loo-ró'g aï pæd-pæd tee Silo, ndá kubuje læa til haq-haq læm, kor wa dæa lururu læm tɔ.
- 13**Loo gé yee ree lé ndá Eli si dɔ kali'g læa mbɔr ræw'g si ngina mbata mée to kærm gé dɔ sɔduk-manrɔ'g læ Ala. Loo gé dæw neelé ree mee bee-boo'g læm, ɔr sor néje læm tɔ ndá dæwje lai gé mee bee-boo'g lé d'ɔm dɔ nɔ'g nɔ birim-birim.
- 14**Loo gé Eli oo ndu nɔ gæ kii lé ndá yee pana: Kaa bula læ dæwje gé bar lé see gelee to dī wa. Léegæneeya dæw neelé ree ula Eli taree tɔ.
- 15**Eli lé buga yaq læm læbee aï rɔ-jinaikara-giree-jinaijoo læma, kæmee to bibli ndá yee askæm koo ne loo el læm tɔ.
- 16**Dæw lé ula Eli pana: M'ÿ loo-ró'g læm m'ɔd ta rɔ'g bogænè ya ba m'aï m'ree nee. Eli dæjee pana: Ngonæm, see dī ba tee wa.
- 17**Yee gé nje ree gæ ta neelé ilá keneŋ pana: Israëlje d'aï nɔ Pilistije'g læm, njérɔje d'ingá yoo d'wæi mburug-mburug læm, Opni gæ Pines, nganije gé joo lé kara d'wæi læma, sɔduk-manrɔ læ Ala kara deŋ taa kén læm tɔ.
- 18**Léegæneeya loo gé ta gé wɔji dɔ sɔduk-manrɔ læ Ala tee tæa'g ndá Eli ÿ dɔ kali'g læa oso gaŋnda kel taræwkæi'g. Yee ɔs gwɔbee naŋg tæd ndá wæi mbata yee buga mbɔ læm, yee boi læm tɔ. Yee to njegaŋ-ræwta læ Israëlje læbee rɔ-sɔ.
- 19**Memeeje gé to dené læ Pines lé aw gæ kèmm ar nai lam bèe a gæ koji ngon. Loo gé yee oo ta sɔduk-manrɔ læ Ala gé deŋ taa læm, oo ta kwæi læ mæmeeje gæ ngabeeje gé d'wæi læm tɔ ndá yee wa naŋg bæbæræ ndá oji ngon mbata ndoo ɔsee rad ya.
- 20**Loo gé yee a gæ kwæi ndá denéje gé d'isi mbɔree'g lé d'ulá pana: Bæl el, mbata i oji ngon gé diŋgam! Ne yee ila dee ta'g el læm, yee oo ta læ dee gé né el læm tɔ.
- 21**Yen nga yee unda ri ngon lé læ I-Kabod pana: Rɔnduba sa ræa rɔ Israël'g. Mbata sɔduk-manrɔ læ Ala gé deŋ taa læm, mbata læ mæmeeje gæ ngabeeje lé læm tɔ ba yee pa ne bèe gæ mbæa.
- 22**Yee pana: Rɔnduba sa ræa rɔ Israël'g mbata sɔduk-manrɔ læ Ala gé deŋ taa lé.

1 Samel 5

Sɔduk-manrɔ læ Ala to bee læ Pilistije

- 1**Pilistije d'un sɔduk-manrɔ læ Ala d'ÿ ne Eben-Ejer d'aw ne Asdod.
- 2**Loo gé Pilistije taa sɔduk-manrɔ læ Ala ndá d'aw ne kæi magæ-Dago'g, d'aw d'unda mbɔr magæ-Dago'g tɔ.
- 3**Bèlè loo kàree lé, loo gé dæwje gé Asdod tee gæ ndɔ rad d'aw ndá, deŋ d'oo magæ-Dago gé oso dæb kæmee naŋg nɔ sɔduk-manrɔ'g læ Njesigæneq. Ndá deŋ tel d'un magæ-Dago lé d'uree tar toree'g gogo.

- ⁴Nuna ndá deę teę gə ndɔ rad d'ingə magə-Dagɔ gə oso dəb kəmee nanɔ nɔ sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneɔ lé ya bəi. Dɔ magə-Dagɔ gə jiaje gə joo tɔr ɔm nɔ tarəwkəi'g nɛ dɔdumee bə nai.
- ⁵Gelee gə bəe bə saar bɔgənè lé njékinjanéməsje lə magə-Dagɔ gə deę lai gə d'andə mee kəi'g lə magə-Dagɔ gə to Asdod lé d'ila gɔl deę kag tarəwkəi'd gə nanɔ lé el.
- ⁶Ji Njesigəneɔ wɔi ndiŋ-ndiŋ dɔ njé gə Asdod'g ndá yeę ila tuji dɔ deę'g tɔ. Yeę ar gab tal kudu njé gə Asdod'g gə goo looje'g lai gə wɔji dəa lé ləm tɔ.
- ⁷Loo gə deę d'oo né gə to togəbè ndá dəwje gə Asdod pana: Maji kar sɔduk-manrɔ lə Ala lə Israēlje lé to bəe lə sí nee el mbata jia wɔi dɔ sí'g ndiŋ-ndiŋ ləm, gə dɔ magə-Dagɔ gə to magə lə sí lé ləm tɔ.
- ⁸Deę d'ula kula bə mbaije lə Pilistije d'ar deę ree mbɔ dɔ nɔ rɔ deę'g ndá deę dəji deę pana: See dɔ bə j'a ra gə sɔduk-manrɔ lə Ala lə Israēlje lé wa. Mbaije lé tel d'ila deę keneŋ pana: Maji kar deę d'un sɔduk-manrɔ lé d'aw ne Gat. Deę d'un sɔduk-manrɔ lə Ala lə Israēlje lé d'aw ne keneŋ ya tɔ.
- ⁹Nɛ gée gə gogo loo gə d'un d'aw ne ndá ji Njesigəneɔ wɔi dɔ bəe-boo'g neelé ndiŋ-ndiŋ ar deę d'aw dɔ nɔ'd wur-wur. Yeę ar gab tal kudu deę'g rus-rus un kudee dɔ ŋganje'g saar teę ne dɔ njé gə tɔg'd tɔ.
- ¹⁰Yen ŋga deę d'ula gə sɔduk-manrɔ lə Ala bəe-boo gə Ekrɔ. Loo gə sɔduk-manrɔ lə Ala teę Ekrɔ ndá njé gə Ekrɔ d'ila ndu deę nanɔ wəl pana: Deę ree gə sɔduk-manrɔ lə Ala lə Israēlje mba kar sí j'wəije ne, jeę ləm gə dəwje lə sí ləm tɔ.
- ¹¹Deę d'ula kula bə mbai dɔ Pilistije d'ar deę ree mbɔ dɔ nɔ rɔ deę'g ndá deę pana: Ulaje gə sɔduk-manrɔ lə Ala lə Israēlje lé gə mba karee tel aw loo toree'g gogo mba karee ar síjeę gə dəwje lə sí j'wəije ne nɔ'd el. Mbata mee bəe-boo'g bura lé nébəl gə as yoo to keneŋ. Ji Ala wɔi ndiŋ-ndiŋ dɔ deę'g ya.
- ¹²Dəwje gə d'wəi el lé gab uba deę ndá ndu nɔ lə bəe-boo neelé aw njal teę dan dara'g.

1 Samel 6

Pilistije tel gə sɔduk-manrɔ lə Ala d'ula ne d'ar Israēlje

- ¹Sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé to bəe lə Pilistije as nai siri.
- ²Ndá Pilistije bə njékinjanéməsje gə njéndo-ərje dəji deę pana: Sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé see dɔ bə j'a ra ne wa. Ula síje gosee gə j'a karee tel aw ne léé'g gogo.
- ³Deę d'ila deę keneŋ pana: Bó lé seǰ a gə kulaje gə sɔduk-manrɔ lə Ala lə Israēlje lé gogo ndá seǰ a kulaje ne kari bə el nɛ seǰ a kinjaje nékinjanéməsje gə wɔji dɔ kal dɔ godndu bə bə. Togəbè bə rɔkɔ lé a kɔr ne dɔ sí'g ləm, seǰ a gərje ne gel né gə jia wɔi ne ndiŋ-ndiŋ dɔ sí'g lal kun gə ranɔ lé ləm tɔ.

- ⁴Pilistije daji dee pana: See nékar gá ban ba j'a kunje karee wa. Deɛ tel d'ila dee keneɲ pana: A karje kɔr larlɔr gá tana gá nékuba mi ləm, yee gá tana gá yəgje gá ndaji dee mi ləm tɔ gá goo bula lə mbaije lə Pilistije mbata yoo-koso gá kára ba ya oso dɔ s'g lai ləm, gá dɔ mbaije'g lə sí ləm tɔ.
- ⁵Maji kar sí raje néndajije gá to tana gá nékubaje lə sí ləm, gá yəgje gá njétuji béeje lə sí ləm tɔ ndá ulaje ne rɔnduba dɔ Ala lə Israélje'g lé. Dɔmaji-nà yee a kun jia gá wɔi ndiɲ-ndiɲ lé dɔ s'g gá ranɲ ləm, gá dɔ magəje'g lə sí ləma, gá dɔ bée'g lə sí ləm tɔ.
- ⁶See ban ba arje mee sí ndər to gá njé gá Ejiptə gá Paraɔ gá d'ar mee dee ndər bée wa. See Njesigəneɔ ra né gá kədərə gá bée mbuna dee'g ba deɛ d'ya Israélje d'ar dee d'aw bəi lé el wa.
- ⁷Basinè, maji kar sí raje pusu gá sigi kára, tɔbəi twaje kɔ manɲje gá ŋgan deɛje d'aw d'il mbà dee bəi ləm, gá gá d'ula néməmənə gwɔb dee'g gɔl kára el bəi ləm tɔ. Ɔm deɛje nɔ'd gá néməmənə ta pusu'g ndá twaje ŋgan deɛje gá ndolè goo dee lé awje sə dee kəi.
- ⁸Seɪ a kunje sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé kundaje mee pusu'g ləm, seɪ a kundaje ŋgon sɔduk mbɔree'g mba kəm néje gá ra gá larlɔr gá seɪ arje Njesigəneɔ gá nékar gá kɔ kuga dɔ kaiya lé keneɲ ləm tɔ. Ndá seɪ a kyáje kaareeje aw.
- ⁹Undaje kəm sí géé'g maji. Bó lé yee un rəw gá wɔji dɔ ŋgan bée par gá Bet-Semes ndá to Njesigəneɔ gá ra sə sí néurtije gá to bəl neelé ya. Bó lé bée el tɔ ndá j'a gər to gá to jia-yee ba unda sí el nɛ to né gá tee dɔ s'g gá tee ya.
- ¹⁰Dəwje neelé ra togábè ya tɔ. Deɛ twa kɔ manɲje joo gá ŋgan deɛje d'aw d'il mbà dee bəi lé d'ar dee ndər pusu ndá ŋgəm ŋgan deɛje lé mee kəi'g ya.
- ¹¹Deɛ d'unda sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé mee pusu'g gá ŋgon sɔduk gá néndajije gá to tana gá yəg gá ra gá larlɔr ləm, gá néndajije gá to tana gá nékubaje ləm tɔ keneɲ tɔ.
- ¹²Kɔ manɲje lé d'un rəw gá aw gá Bet-Semes ya njorɔɲ. Deɛ njaa gá rəw neelé ya d'éged-d'éged gá nɔ ta dee'g ta-ta bó deɛ tel dɔkɔl əsé dɔgel el. Mbaije lə Pilistije dan goo dee saar tee ne ŋgan bée gá Bet-Semes.
- ¹³Dəwje gá Bet-Semes d'ar d'inja kó mee wəl-loo'g. Loo gá deɛ d'un kəm dee béd d'ila dɔ sɔduk-manrɔ'g lé ndá deɛ d'al rɔ dee mba koo gá deɛ d'ée lé.
- ¹⁴Pusu lé ree mee ndɔ'g lə Juje, dəw gá Bet-Semes ndá yee aar nanɲ keneɲ. Lée neelé biri mbal to keneɲ. Deɛ ria kag pusu lé ləm, deɛ d'inja kɔ manɲje lé gá nékinjaməs gá kɔ roo kar Njesigəneɔ ləm tɔ.
- ¹⁵Deɛ gá to Ləbije lé d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ ləm, gá ŋgon sɔduk gá to mbɔree'd gá néje gá ra gá larlɔr to méé'g ləm tɔ lé d'unda nanɲ ndá deɛ d'unda dee dɔ biri mbal'g lé ya. Mee ndəa'g neelé dəwje gá Bet-Semes d'inja nékinjanéməsje gá kɔ roo ləm, gá nékinjanéməsje gá ranɲ ləm tɔ d'ar Njesigəneɔ.

- 16**Mbaije læ Pilistije gá mi lé loo gá d'oo néje nee mba ndá tel d'aw Ekro gá mee ndæa gæn ya.
- 17**Aa ooje, néje gá ra gæ larlor ndaji ne nékubaje gá Pilistije d'ar Njesigæneá gá nékoga dɔ kaiya lé ba nee: kára gæ mba Asdod læm, kára gæ mba Gaja læm, kára gæ mba Askalo læm, kára gæ mba Gat læma, kára gæ mba Ekro læm tɔ.
- 18**Néndajije gá to tana gæ yægje gá ra dee gæ larlor to keneɲ ya, to gæ goo bula læ bée-booje gá siŋga dee to læm, æsé ŋgan-béeje gá lal ndògo-bɔrɔje læm tɔ. Biri mbal gá d'unda sɔduk-manrɔ læ Njesigæneá dɔ'g lé to nétɔji ndá biri mbal neelé saar bogænè kara to mee ndɔ'g læ Juje, dæw gá Bet-Semes lé.
- 19**Njesigæneá kunda dæwje gá Bet-Semes loo gá deɛ d'ar tæn mee sɔduk-manrɔ læ Njesigæneá lé. Yee tɔl dæwje rɔ-siri mbuna koso-dæwje'g. Yen ŋga koso-dæwje ndiŋga ndò mbata Njesigæneá tɔl dee gæ yoo-koso gá to bæl bée ya.
- 20**Njé gá Bet-Semes lé pana: See nã ba askəm kaar nɔ Njesigæneá'g, yee gá to Ala gá njerɔkunda lé wa. See rɔ nã ba sɔduk-manrɔ lé a kaw æw keneɲ kyã sí wa.
- 21**Deɛ d'ula njékaɪkulaje rɔ deɛ gá d'isi Kirjat-Yearim, mba kar dee d'ula dee pana: Pilistije d'un sɔduk-manrɔ læ Njesigæneá lé tel ree ne. Gá reeje uneeje awje ne rɔ sí-seɪ'g ya.

1 Samel 7

1 Dæwje gá Kirjat-Yearim ree d'un sɔduk-manrɔ læ Njesigæneá lé d'aw ne kæi læ Abinadab gá to dɔdərloo'g ndá deɛ d'unda ŋgonee gá Eləajar gæ kəmee mba karee ŋgəm sɔduk-manrɔ læ Njesigæneá lé.

Samel, njegaŋ-rəwta læ Israəlje

2 Ndɔje bula dæs, ar læbje dæs as rɔ-joo, goo kunda gá deɛ d'unda sɔduk-manrɔ læ Njesigæneá loo gá Kirjat-Yearim lé. Yen ŋga ginkoji Israəlje bura nɔ sii mbigi-mbigi rɔ Njesigæneá'g.

3 Samel ula ginkoji Israəlje lai pana: Bó lé seɪ telje reeje rɔ Njesigæneá'g gæ ŋgaw mee sí bura ndá tərje magəje gá dɔ bée'g læm, gæ magəje gá ri dee læ Astarte læm tɔ mbuna sí'g ndá arje mee sí to gá dɔ Njesigæneá'g læm, raje né areeje-yee nja kára ba læm tɔ. Yee ba yee a kər sí ne ji Pilistije'g kəm sí tar ya.

4 Togəbè ba Israəlje tər magə-Baalje gæ magə-Astartéje mbuna dee'g ndá deɛ tel d'wa Njesigæneá ya kára ba mee dee'g tɔ.

5 Samel pana: Mboje Israəlje lai dɔ nã'd loo gá Mispa ndá m'a ra tamaji ta Njesigæneá'g mbata læ sí.

6 Togəbè ba deɛ mbɔ dɔ nã loo gá Mispa ya tɔ. Deɛ to mán d'aw tər naŋg nɔ Njesigæneá'g læm, d'ɔg mee dee boo mee ndæa'g neelé læm tɔ pa ne pana: Jee n'raje kaiya j'ɔsje ne Njesigæneá rəw ya! Ndá Samel gaŋg rəwta læ Israəlje loo'd gá Mispa ya.

- ⁷Pilistije d'oo to gá Israelje mbɔ dɔ nɔ loo gá Mispa ndá mbaije læ Pilistije d'ɔ d'aw mba rɔ gə Israelje. Loo gá Israelje d'oo ta neelé ndá deɛ bəl Pilistije,
- ⁸ndá d'ula Samel pana: Nɔ gá i aw nɔ bar Ala læ sí gá Njesigəneɔ mbata læ sí gə mba karee aji sí ji Pilistije'g lé maji kari əw el.
- ⁹Samel wa ŋgon badə gá ta mbà'g, jja bura gá nékinjaməs gá kə roo ar Njesigəneɔ. Yee nɔ bar Njesigəneɔ mbata læ Israelje ndá Njesigəneɔ ilá keneŋ ya.
- ¹⁰Loo gá Samel si inja nékinjaməs gá kə roo lé bèe-bèe ndá Pilistije d'or rɔ d'aw bee læ Israelje kaw rɔ sə dee. Njesigəneɔ ar ndi ndaŋg dɔ Pilistije'g mee ndəa gən ar dee d'ila rima-rima rəw kaw dee'g. Bèe ba Israelje dum dee ne ya.
- ¹¹Koso-dəwje gá Israel d'unda loo Mispa teɛ ndá tuba Pilistije, tɔbəi deɛ təl dee saar teɛ ne loo gá bər'g læ Bet-Kar tɔ.
- ¹²Samel un mbal kára ila mbuna Mispa'g gə Seɔ'g ndá yee baree Eben-Ejer, mbata yee pana: Njesigəneɔ la sə sí saar teɛ loo gá nee'g.
- ¹³Togəbè ba Pilistije d'ula dɔ dee ndá deɛ tel ree dɔ naŋg'd læ Israelje gogo el nja saar tɔ. Ndɔje lai gá Samel si kəmba lé ji Njesigəneɔ rɔ gə Pilistije ya.
- ¹⁴Bee-booje gá Pilistije taa ji Israelje'g lé tel to kə Israelje gogo, un kudee Ekro saar teɛ Gat gə dɔ naŋg læ dee. Israelje taa dee ji Pilistije'g. Togəbè ba meeləm to ne mbuna Israelje'g gə Amərje'g tɔ.
- ¹⁵Samel to njegaŋ-rəwta gá Israel mee ləbje lai gá yee si ne kəmba lé.
- ¹⁶Gə ləbje kára-kára lai lé yee aw njaa gugu dɔ loo teɛ Betel ləm, gə Gilgal ləma, gə Mispa ləm tɔ ndá yee gaŋg rəwta læ Israelje mee looje'g neelé lai tɔ.
- ¹⁷Tɔbəi yee tel ree Rama loo gá kəi læa to keneŋ. Lée neelé yee gaŋg rəwta læ Israelje keneŋ ləm, yee ra loo-nékinjaməs keneŋ ar Njesigəneɔ ləm tɔ.

1 Samel 8

Israelje dɔji Samel mbai læ dee

- ¹Loo gá Samel bɔga mbɔ ndá yee unda ŋganeɛje ba gá njegaŋ-rəwtaje dɔ Israelje'g.
- ²Ŋgondəree ria læ Joel ləm, njekəm'g joo ria læ Abija ləm tɔ. Deɛ to njegaŋ-rəwtaje mee bee-boo gá Beer-Seba.
- ³Ŋgalə Samel njaa gə goo rəw gá bɔ deeje njaa keneŋ el. Deɛ d'yɔ rɔ dee dan kəmkəɔ'g ləm, deɛ taa nétɔstaje d'al ne dɔ rəwta gá gaŋg gə dɔ najee ləm tɔ.
- ⁴Ŋgatɔgje gá Israel lai mbɔ dɔ nɔ ree d'ingə Samel Rama.
- ⁵Deɛ d'ulá pana: Aa oo, i lé bɔga mbɔ ləm, ŋganije kara njaa gə goo rəw gá i njaa keneŋ el ləm tɔ. Ndá basinè maji kari unda mbai dɔ sí'g mba karee gaŋg rəwta læ sí to gá deɛ ra bee læ ginkoji dəwje gá raŋg lai bèe tɔ.

- ⁶Ta gá deę pa pana: Ar neęje mbai mba karee gaņg rəwta lə neęje lé lel Samel el. Bèe ba Samel ra ne tamaji ta Njesigəneę'g tɔ.
- ⁷Njesigəneę ula Samel pana: Maji kari aar gə koso-dəwje neelé dɔ taje lai gá d'a gə kulai'g lé ya. Mbata to i ba deę mbadi el, ne to ma ba deę mbadm gə mba kam m'ɔ bee dɔ deę'g el ŋga.
- ⁸Néje lai gá deę ra səm, un kudee mee ndəa gá m'ar dee d'unda ne loo mee bee gá Ejiptə teę saar basinè lé deę d'ubam d'ya'm ndá d'aw ra né d'ar magəje gá raņg ya, yee ba deę ra ne səi-i kara bèe tɔ.
- ⁹Maji kari oo ta lə dee ya ne ndəji ba ndəji dee kər ləm, ar dee gər né gá wɔji dɔ mbai gá a gə kɔ dɔ dee lé ləm tɔ.
- ¹⁰Samel ndaji taje lə Njesigəneę lai ar koso-dəwje gá dəjee mbai lé ya.
- ¹¹Yeę pana: Aa ooje, néje gá wɔji dɔ mbai gá a gə kɔ dɔ sí lé ba nee: Yeę a twa ŋgan síje gá diņgam kunda dee gá njékal pusu-rɔje ləm, gə mbuna njérɔ gə kundaje'g ləa ləm tɔ mba kar deę d'ai ne nɔ pusu-rɔ'g ləa.
- ¹²Yeę a kunda dee gá mbai dɔ dəwje gá tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, gə mbai dɔ dəwje gá rɔ-mi rɔ-mi ləm, yeę a kar dee to kura-kwɔsje ləa ləm, a kar dee to njékinjakoje ləa ləma, gə njékoo néroje ləa gə njéra néje gá mee pusu-rɔje'g ləa ləm tɔ.
- ¹³Yeę a twa ŋgan síje gá dené kar dee to njépodé néje gá ədə sululu ləm, gə njédiri-néje ləma, gə njékɔb-néje ləm tɔ.
- ¹⁴Yeę a taa dəb ndɔje lə sí gə dəb ndɔ-nduúje lə sí, gə kag-koiyoje lə sí gá maji dum kar kuraje ləa.
- ¹⁵Koje gá seį iņgaje gə goo kandə néje gá seį dubuje ləm, gə mán-nduú gá seį iņgaje gə goo miaa gá seį manje ləm tɔ lé ndá, mee né gá dɔg'd lé yeę a taa təa kára mba kar kuraje ləa.
- ¹⁶Yeę a kar kuraje lə sí gá diņgam gə njé gá dené tel to kea-yeęje ləm, yeę a twa maņgje lə sí gə mulayəje-je lə sí gá maji d'unda mar deęje mba ra ne kula ləa-yeę ləm tɔ.
- ¹⁷Nékulje lə sí dɔg ndá yeę a taa kára gá kea ləm, seį ya kara a toje bər-kulaje ləa ləm tɔ.
- ¹⁸Mee ndəa gən lé seį a raje né wəl-wəl kɔmje ne ta dɔ mbai gá seį ya ba toje njékɔreje lé ne Njesigəneę a koo ndu nɔ lə sí el.
- ¹⁹Koso-dəwje d'ɔs mbi dee jigi d'udu dɔ ta'g lə Samel. Deę pana: Wai! Lé riri kara mbai a si dɔ sí'g ya.
- ²⁰Bèe ba j'a to kasje ne ną gə ginkoji dəwje gá raņg bèe ya tɔ. Mbai lə sí lé a gaņg rəwta lə sí ləm, yeę a kər nɔ sí ləma, yeę a kwɔji loo-rɔje lə sí ləm tɔ.

²¹Loo gé Samel oo taje lai gé koso-dəwje pa lé ndá yeę tel ndaji taree ila mbi Njesigəneę'g ya.

²²Yen nga Njesigəneę ula Samel pana: Maji kari oo ndu dee ndá unda mbai dɔ dee'g ya. Samel ula dəwje gé Israel pana: Ɖdje awje. Nana kara maji karee aw mee bee-boo'g læa-læa ya.

1 Samel 9

Ko-mulayèje-je læ bɔ Sawulje ndəm d'igi

¹Dəw kára gé ria læ Kis gé to ngolə Abiel, gé to ngolə Seror, gé to ngolə Bekərat, gé to ngolə Apak, gé to ngolə dəw gé ginkoji'g læ Bejami lé si bee læ Bejamije. Yeę to dəw gé siŋá to kɔgəɔ-kɔgəɔ læm, yeę to dəw gé boo læm tɔ.

²Yeę lé ngonee gé diŋgam kára si keneŋ'n ria læ Sawul. Yeę to basa gé kura læm, kura ur dɔ Israelje'g lai læma, yeę ngal yaą ar dæa unda deę lai læm tɔ.

³Ko-mulayèje-je læ Kis, bɔ Sawulje lé ndəm d'igi ndá Kis ula ngonee gé Sawul lé pana: Ita ar kura kára mbuna mareeje'g aw səi ndá aw saŋje ko-mulayèje-je lé.

⁴Yeę dəs kaar mbal gé Eprayim ndá unda bee gé Saliska dana gaŋg lal kiŋga dee, deę dəs bee gé Skaalim ne d'inga dee keneŋ el. Sawulje lé d'ula loo wɔr-wɔr mee bee'g læ Bejamije ne deę d'inga dee el tɔ.

⁵Deę d'aw teę bee gé Sup ndá Sawul ula kura gé njedanee lé pana: Ar sí n'telje nà mee bɔm a kwəi dɔ ko-mulayèje-je'g lé ndá a tel kar mee to kəgəgə mbata læ síjeę.

⁶Kura lé tel ulá pana: Aa oo, dəw læ Ala kára si mee bee-boo'g nee. Yeę to dəw gé dəwje lai d'ila riɓar dæa'g. Ta néje lai gé yeę pa ndá néeje lé aw lée'g béréré-béréré ya. Ar sí j'awje keneŋ j'oo. Banelə yeę a tɔji sí rəw gé kəm kar sí j'unje ya.

⁷Sawul ula kura læa lé pana: Bó lé j'a kaw keneŋ ndá see dɪ ba j'a kaw kar dəw lé wa. Mbata néɔ godo mee bɔlje'g læ sí læm, né gé kəm kun kar dəw læ Ala kara godo læm tɔ. Nga see dɪ ba to ji sí'g wa.

⁸Kura lé tel un ta ula Sawul pana: Aa oo, ngon larnda kára nai jim'g nee. M'a kun kar dəw læ Ala ndá yeę a tɔji sí ne rəw gé j'a kun ya.

⁹Kédé gé læw mee bee gé Israel lé loo gé dəw a gə kaw dəji Ala ta ndá deę pana: Reeje ar sí j'awje ɔ njenékoo'g! Mbata dəw gé baree njetegginta bogənè lé kédé deę baree njenékoo ya.

¹⁰Sawul ula kura læa pana: Ta læi to lée'g ya, ar sí j'awje! Bèe ba deę d'aw mee bee-boo'g loo gé dəw læ Ala si keneŋ lé.

¹¹Loo gé d'isi d'aw gé mee bee-boo'g lé ndá deę d'inga ngamədje gé teę d'aw mba to mán ndá deę dəji dee pana: See njenékoo si nee wa.

12Dee d'ila dee keneɲ pana: Oiyɔ, yeɛ si nɔ sɪ gən ya. Ne ɔsje rɔ sɪ bad mbata bogənè yeɛ ree mee bee-boo'g mba kinja nékinjaməs gə wɔji dɔ koso-dəwje dɔdərloo'g tar.

13Loo gə seɲ a kɔdje mee bee-boo'g ndá seɲ a kɪgáje kédé ba yeɛ a kal kaw dɔdərloo'g tar mba sɔ né bəi. Koso-dəwje d'a sɔ né kédé ba karee-yeɛ ree el, mbata yeɛ ba a gə tɔr ndia dɔ nékinjaməs'g ba gée gə gogo dee gə bar dee bar nésɔ lé d'a sɔ bəi. Awje basinè ndá a kɪgáje ya.

Sawul inɲa Samel lé

14Yen ɲga dee d'ɔd d'aw mee bee-boo'g neelé. Dee teɛ dan mee bee-boo'g ba Samel tila kəm dee loo gə yeɛ teɛ raga gə mba tuga loo kaw gə dɔdərloo'g tar lé.

15As ndɔ kára kédé ba kar Sawul ree bəi lé Njesigəneɲ ula Samel pana:

16Bèlè, kàr gə bèe ndá m'a kula dəw gə bee'g lə Bejami karee ree rɔi'g ndá i a kwa dəa gə ubu mba karee to mbai dɔ koso-dəwje ləm gə Israël. Yeɛ a taa koso-dəwje ləm ji Pilistije'g mbata ma m'aa loo m'oo koso-dəwje ləm ndá ndu nɔ lə dee aw saar teɛ rɔm'g ya.

17Loo gə Samel oo Sawul ndá Njesigəneɲ ulá pana: Aa oo, dəw gə m'ulai ta ləa lé ba aw'n, to yeɛ ba gə a kɔbee dɔ koso-dəwje'g ləm lé.

18Sawul ree pər inɲa Samel dan tarəwkəi'g dəjee pana: Kɔgəɔ kari ya! ulam loo gə kəi lə njenékoo to keneɲ səi.

19Samel ila Sawul'g pana: Ma ya m'to gə njenékoo lé. Tuga loo nɔm'g aw dɔdərloo'g tar, bèe ba seɲ a sɔje səm né nɔ'd bogənè ya. Bèlè ba m'a kyɔ'i kari aw ndá m'a kulai néje lai gə i ɛji taree məəi'g lé bəi.

20Ar məəi to kəgəgə mbata kɔ-mulayɛje-je gə ndəm d'igi as ndɔ munda lé el mbata d'inɲa dee mbə. Némajije lai gə maji dum gə to bee lə Israëlje lé see d'unda dee kul mbata lə nɔ bəi wa. See to mbata ləi-i gə mbata lə njémeekəije lə bɔbije-je lai el wa.

21Sawul ilá keneɲ pana: See ma m'to gə ginkoji'g lə Bejami gə to ginkoji gə lam ba bèe mbuna ginkoji Israëlje-je'g el wa. See gel bɔ ləm kara to gə lam ba bèe unda gel-bɔje lə ginkoji Bejamije el wa. See gelee ban ba i ulam ne ta gə togəbè lé wa.

22Samel ar Sawul gə kura ləa d'aw d'andə səa mee kəi'g ndá ar dee loo-si gə dɔtar nɔ dee gə yeɛ bar dee bar nésɔ gə d'as dəwje rɔ-munda jén bèe lé.

23Samel ula njɛdiri-né pana: Maji kari ar dee nésɔ gə m'ari m'ulai m'pana: Unda bəd bèe ba lé.

24Njɛdiri-né lé un biɲ da gə ubee gə wa keneɲ ndá yeɛ ar Sawul tɔ. Ndá Samel pana: Aa oo, né gə ma m'unda kul ba nee. Unda nɔi'g ndá sɔ mbata d'unda kul d'wɔji ne dɔi-i ya, loo gə m'bar koso-dəwje loo-nésɔ'g neelé. Bèe ba Sawul sɔ ne né gə Samel nɔ'd mee ndəa'g neelé.

²⁵Dee d'ı̄ dɔdərloo'g lé d'ur naŋg d'aw mee bee-boo'g ndá Samel gə Sawul d'wɔ̄ji nɔ̄ ta dɔ̄ kəi'g tar gə raga.

Samel unda Sawul gə kəmee gə mbai gə Israəl.

²⁶Bèlè loo karee dee d'ı̄ tar gə ndɔ̄ rad. Loo gə loo si àr ndá Samel bar Sawul dɔ̄ kəi'g lé pana: Gə ree, m'a kyá'i kari aw ŋga. Sawul ı̄ta ndá yeę gə Samel joo bɔ̄r d'unda loo teę raga.

²⁷Loo gə d'aw saar teę ŋgaŋ bee-boo'g ndá Samel ula Sawul pana: Ar kura læi dəs aw kédé. Ndá kura lé dəs aw kédé ya tɔ̄. Samel pana: Basinè i aar naŋg mba kam m'ari oo ta gə Ala pa ba.

1 Samel 10

¹Samel un ku-ubu ndá yeę tər dɔ̄ Sawul'g. Yeę il bɔ̄lee tɔ̄bəi pana: See Njesigəneɔ̄ ba tər ubu dɔ̄i'g mba kari to mbai dɔ̄ né keɔ̄ yeę'g el wa.

²Bogənè lé loo gə i ya'm mbɔ̄ ndá i a kiŋga dəwje joo mbɔ̄r dɔ̄bar Rasel'd gə to rəw-nim-bee'g læ Bejami gə to Selsak lé. Ndá d'a kulai pana: Kɔ̄-mulayèje-je gə i aw saŋg dee lé d'ingə dee mbɔ̄. Ne aa oo, bɔ̄bije ə̄ji dɔ̄ mulayèje-je'g el ŋga, ne méé to kəgəgə mbata læ sí aree pana: See dı̄ ba n'a ra mbata læ ŋgon neę lé wa.

³I a kɔ̄ léé'g neelé kaw lam ndá a teę kag-sənə'd gə Tabɔ̄r. Lée neelé ba diŋgamje munda gə d'isi d'aw gə rɔ̄ Ala'g lé loo gə Betel'g lé d'a kiŋgai keneŋ. Yeę gə kára a kaw gə ŋgan byaje munda læm, yeę gə raŋg a kaw gə pil muruje munda læma, yeę gə raŋg a kaw gə mán-nduú gə mɔ̄ as ku kára læm tɔ̄.

⁴D'a rai lapia tɔ̄bəi d'a kari pil muruje joo ndá i a taa ji dee'g ya.

⁵Gée gə gogo ndá i a teę Gibeə-Elohim, loo gə kudu njérɔ̄je læ Pilistije d'isi keneŋ lé. Loo gə i a gə kandə mee bee-boo'g lé ndá i a kiŋga kudu-njéteggintaje gə d'ı̄ dɔdərloo'g læm, d'ɔ̄r nɔ̄ dee gə kudu læm, gə dalè læm, gə tébé læma, gə kudu-kɔ̄dè læm tɔ̄, tɔ̄bəi dee kara d'isi tegginta læm tɔ̄.

⁶Ndil Njesigəneɔ̄ a dəb dɔ̄i'g ndá i a tegginta sə dee nɔ̄'d, tɔ̄bəi a tel to ne dəw gə bəd.

⁷Loo gə nétɔ̄jije neelé d'aw léé'g béréré dɔ̄i'g ndá maji kari ra né gə i iŋga loo rəə mbata Ala nai səi ya.

⁸Tɔ̄bəi i a kɔ̄ nɔ̄m'g kédé kaw Gilgal ndá aa oo, m'a kɔ̄ kaw rɔ̄i'g kaw kinja nékinjanéməsje gə kɔ̄ roo læm, gə nékinjanéməsje gə kɔ̄ kɔ̄m nɔ̄'d læm tɔ̄. I a ŋgina as ndɔ̄ siri saar kam m'ree rɔ̄i'g gə mba kam m'ulai né gə kə̄m kari ra ba.

⁹Loo gə Sawul turu giree mba kyá Samel ndá Ala ar mee Sawul lé tel to bəd ndá nétɔ̄jije lai neelé d'aw léé'g béréré mee ndəa gən ya.

¹⁰Loo gə dee teę Gibeə ndá aa oo, kudu-njéteggintaje ree tila kəmee d'ingá. Ndil Ala dəb dəa'g ndá yeę tegginta mbuna dee'g tɔ̄.

11Dee lai gé gæree kédé lé loo gé d'oo to gé yee aar tegginta gæ njéteggintaje na'd ndá dee d'ula na ta gé yo gé nee mbuna koso-dæwje'g pana: See di ba ra ngolè Kis lé wa. See Sawul kara to gé mbuna njéteggintaje'g ya to wa.

12Dæw gé Gibeia ila dee'g pana: See na ba to bɔ deeje wa. Gelee gé nee ba pa ne gosota pana: See Sawul kara to gé mbuna njéteggintaje lé ya to wa.

13Loo gé yee unda ngaŋ tegginta læ ndá yee tel tuga loo aw dɔ diŋgri loo'g.

14Na Sawulje dæji Sawul gæ kura læ pana: See sei lé awje ra wa. Sawul ilá keneŋ pana: Jee j'aw ndolèje kɔ-mulayèje-je ne jee j'inga deeje el ndá j'awje rɔ Samel'g ba.

15Nan Sawulje lé ulá pana: Ulam ta gé Samel ula sí lé.

16Sawul tel ila naneeje keneŋ pana: Yee ula sí woɔ to gé kɔ-mulayèje-je lé d'inga dee mbɔ. Ne ta gé wɔji dɔ beeko gé Samel ulá lé ba yee pa el.

D'ula mbai dɔ Sawul'g

17Samel bar koso-dæwje ar dee mbɔ dɔ na nɔ Njesigæneɔ'g loo'd gé Mispa.

18Ndá yee ula Israëlje pana: Njesigæneɔ Ala læ Israëlje pa togóbè pana: Nee n'ar Israëlje d'unda loo mee bee gé Ejiptæ'g tee ndá nee n'or dee ji njé gé Ejiptæ'g læm, gæ ji beekoje lai'd gé d'ula kæm dee ndò læm tɔ.

19Ne bogènè sei mbadje Ala læ sí, yee gé or sí dan némajelje'g læ sí lai læm, gæ dan némeekonje'g læ sí lai læm tɔ ndá sei uláje pajena: Maji karee unda mbai dɔ sí'g. Basinè lé gé reeje aarje nɔ Njesigæneɔ'g gæ goo ginkojije læ sí læm, gæ goo bula læ sí gé tɔl-dɔg-dɔg (1.000) læm tɔ.

20Samel ar ginkoji læ Israëlje lai ree pær gé ræa'g ndá d'or kæm ginkoji læ Bejami.

21Yee ar ginkoji læ Bejami ree pær gæ goo gel-bɔje læ dee læ dee ndá d'or kæm gel-bɔje læ Matri. Bèe ba d'or Sawul, ngolè Kis tɔ. Dee sanjee ne d'ingá el.

22Dee tel dæji Njesigæneɔ tɔbæi pana: See dæw lé ree nee ya wa. Njesigæneɔ pana: Yee iya ræa mbuna nékodoje'g kæn.

23Dee d'ai d'aw d'oree keneŋ ndá yee ree aar dan koso-dæwje'g. Yee ngal ar dæa unda dee lai.

24Samel ula koso-dæwje lai pana: See ooje yee gé Njesigæneɔ oreo tɔr ne ndia dæa'g lé ya wa. Dæw kára kara mbuna koso-dæwje'g lai gé as sæa lé godo. Yen nga koso-dæwje d'unda bula yi-i-i pana: Maji kar mbai lé si kæmba ya.

25Samel ar koso-dæwje gær né gé wɔji dɔ beeko ndá yee ndaŋ taree mee maktub'g ila nɔ Njesigæneɔ'g. Tɔbæi yee ya koso-dæwje lai ar nana kara aw kæi læa-læa ya.

26Sawul kara tel aw kæi læa gé Gibeia'g tɔ. Kankæm dæwje gé Ala ra kula mee dee'g ba danee d'aw sæa na'd.

²⁷Nε lé bèe kara dɔwje gɔ njémeeyèrje gɔ d'isi keneɲ pana: Yen gɔ dɪ bèe wa. Dɔw gɔ nee nga a taa dɔ sí wa! Yee ba deɛ d'ɔjee ne bæj-bæj ndá d'un né kára kara d'wa ne sɛa noji el. Nε Sawul oo gɔ né el tɔ.

1 Samel 11

Sawul dum dɔ Amoje

- ¹Nakas, mbai gɔ Amo ree aɪ dɔ bee gɔ Jabes gɔ to dɔ naɲg gɔ Galaad'g sub gɔ rɔ. Njé gɔ Jabes lai d'ula Nahas pana: Un ndui gɔ mba kɔm sɛ sí nɔ'd ndá j'a ra bɛr lai ya bæi.
- ²Nε Nahas gɔ to gɔ ginkoji'g lɔ Amo lé ila dee keneɲ pana: M'a kun ndum kar sí bèe ya nε kédé ndá m'a tɔs kɔm sí gɔ dɔkɔl lai-lai tɔ mba kila ne rɔkul dɔ Israélje'g bura ya ba.
- ³Ngatɔgje gɔ Jabes d'ulá pana: Ya loo as ndɔ siri ar sí gɔ mba kar sí j'ula njékaɪkulaje dɔ naɲg gɔ Israél'g bura ba. Bó lé dɔw kára gɔ to njetaa dɔ sí godo ndá j'a kɔm rɔ sí yɔg jii'g bæi.
- ⁴Njékaɪkulaje d'aw teɛ Gibea gɔ kɔ Sawul'g ndá deɛ pata néje neelé d'ar dɔwje. Yen nga koso-dɔwje lai d'ɔr ndu dee gɔ tar wɛl gɔ nɔ.
- ⁵Nε aa ooje, Sawul lé jɪ ndɔ goo maɲgje'g læa ndá yeɛ pana: See dɪ ba ra koso-dɔwje ar dee nɔ ne bèe wa. Deɛ d'ɔr goo ta gɔ njé gɔ Jabes pa lé.
- ⁶Loo gɔ Sawul oo ta néje neelé ndá Ndil Ala dɛb dɛa'g ar oɲg jɪ sɛa pu tɔ.
- ⁷Yeɛ wa maɲgje joo tija dee gaɲg dee dana dɔguru-dɔguru ula ne njékaɪkulaje dɔ naɲg'd lɔ Israélje lai pana: Nana ba gɔ a kɔr rɔ kaw goo Sawul'g gɔ Samel'g el ndá d'a ra gɔ maɲgje læa togábè tɔ. Bɛl-boo lɔ Njesigəneɔ dɛb dɔ koso-dɔwje'g ar dee d'j asəna gɔ dɔw gɔ kára ba bèe d'aw.
- ⁸Sawul tura dee mee bee gɔ Bejek ndá dɔwje gɔ Israél d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-munda (300.000) lɛm, dɔwje gɔ Juda kara d'as tɔl-dɔg-loo-rɔ-munda (30.000) lɛm tɔ.
- ⁹Deɛ d'ula njékaɪkulaje gɔ ree lé pana: Seɪ a kulaje dɔwje gɔ Jabes gɔ Galaad'g lé pajena: Bèlè loo gɔ kàr a nuɲga kɛd-kɛd ndá seɪ a kiɲgaje njétaa dɔ síje ya. Njékaɪkulaje d'aw gɔ ta neelé d'aw d'ula njé gɔ Jabes d'ar rɔlel rusu mee dee tub-tub
- ¹⁰ar dee d'ula Amoje pana: Bèlè j'a kɔmje rɔ sí ji sí'g ndá seɪ a raje sɛ sí né gɔ mee sí ndigi lé.
- ¹¹Bèlè lookàree Sawul kai boo-njérɔje loo munda. Deɛ d'ur dan loo-si Amoje'g kàr-ɲgəm-loo'd gɔ gɔ ndɔ ndá deɛ rɔ sɛ dee saar kàr ɔs keɪ-keɪ. Deɛ gɔ teɛ ta yoo'g lé sané nɔ kad-kad bó a koo dɔwje joo ta nɔ'd el.
- ¹²Njérɔje dɔji Samel pana: See naje ba pana: See Sawul to nga ba a kɔ dɔ sí lé wa. Reeje gɔ dɔwje neelé ar sí n'tɔl deeje.

¹³Ne Sawul pana: Dəw a təl dəw kára kara mee ndə'g bəe'g el, mbata bogənè lé Njesigəneə un baŋga mee bəe gə Israél'g.

¹⁴Samel ula koso-dəwje lé pana: Gə reeje ar sí j'awje Gilgal mba gəl rəw kəbeé lé karee to njaŋg ŋga.

¹⁵Koso-dəwje lai d'j d'aw Gilgal, d'aw d'unda Sawul gə mbai nɔ Njesigəneə'g loo gə Gilgal. Léé neelé ba deɛ d'inja nékinjanéməsje gə kə kəm nɔ'nd nɔ Njesigəneə'g keneŋ tɔbəi lé neelé ba Sawul gə koso-dəwje gə Israél lai d'al rɔ deɛ gə boo-rɔkal keneŋ tɔ.

1 Samel 12

Ta gə Samel ula Israélje lé

¹Samel ula Israélje lai pana: Aa ooje, ma m'oo ndu sí dɔ taje lai'd gə seɛ ulamje ndá ma m'unda mbai lé dɔ sí'g mbə.

²Ne basinè lé, aaje loo ooje, mbai gə a njaa nɔ sí'g lé ba aar nee. Ma ndá m'buga ləm, dɔm pudu ləma, ŋganəmje kara d'isi sə sí nɔ'nd ləm tɔ. Ma lé m'ɔr nɔ si un kudee gə basm ba saar teɛ bogənè.

³Ma ya m'aar nee! Ɔrje goo néramje nɔ Njesigəneə'g ləm, gə nɔ yeɛ'd gə yeɛ wa dəa gə ubu lé ləm tɔ. See nɔ ba m'taa maŋg ləa əsé nɔ ba m'taa mulayɛje ləa wa. See nɔ ba m'ula kəmee ndò əsé m'ra səa né gə kədərə wa. See nɔ ba m'taa né jia'g ba m'un ne kəm dəa'g wa. Ndá m'a tel ne kar sí ya.

⁴Deɛ d'ilá keneŋ pana: I ula kəm sí ndò el ləm, i ra sə sí né gə kədərə el ləma, i taa né ji dəw'g kára kara el ləm tɔ.

⁵Yeɛ tel ula deɛ tɔbəi pana: Njesigəneə to njekoo goo ta lə sí ləm, yeɛ gə yeɛ wa dəa gə ubu lé kara to njekoo goo ta lə sí bogənè ləm tɔ, to gə seɛ ŋgaje né kára kara jim'g el. Deɛ d'ilá keneŋ pana: Bèe ya, deɛ to njékoo géeeje ya.

⁶Yen ŋga Samel ula koso-dəwje pana: Njesigəneə ba ɔr Moyis gə Aarɔ unda deɛ dɔŋg ləm, yeɛ nja ba ar bɔ síje-je d'unda loo mee bəe gə Ejiptə teɛ ləm tɔ.

⁷Basinè, aarje gèŋ mba kam m'ɔr kəm ta lə sí nɔ Njesigəneə'g dɔ némajije lai gə Njesigəneə ra ar sí ləm, gə ra ar bɔ síje-je ləm tɔ.

⁸Loo gə Jakob ree Ejiptə mbə ndá bɔ síje-je nɔ bar Njesigəneə. Bèe ba Njesigəneə ula Moyis gə Aarɔ ar deɛ d'ar bɔ síje-je d'unda loo mee bəe'd gə Ejiptə teɛ ləm, d'ar deɛ d'isi loo gə nee'g ləm tɔ.

⁹Ne deɛ d'ar mee deɛ wəi dɔ Njesigəneə Ala'g lə deɛ ndá Njesigəneə yə deɛ ji Sisera'g, mbai dɔ njérɔje gə Asɔr ləm, gə ji Pilistije'g ləma, gə ji mbai'd gə Moab ləm tɔ ar deɛ rɔ sə deɛ.

¹⁰Bèe ba deɛ nɔ bar Njesigəneə pana: Jee n'raje kaiya, mbata jee j'ubaje Njesigəneə j'yáje ndá jee poleje magə-Baalje gə magə-Astartéje ya. Basinè lé maji kari ɔr sí ji njéba'je gə lə sí ndá j'a raje né kari-i ya.

- 11Yen nga Njesigəneə ula Jerubaal, gə Bedan, gə Jepte, gə Samel ndá yeə ɔr sí ne ji njébaǵe'g lə sí gə gugu dɔ sí sub ar sí síje ne ləm.
- 12 Tɔbəi loo gə seǵ ooje Nahas, mbai lə Amoje gə ɔr rɔ ree mba rɔ sə sí ndá seǵ ulamje pajena: Wai! Lé riri kara mbai a kɔbee dɔ sí'g ya. Nε lé bèe kara, Ala lə sí gə Njesigəneə ya ba to mbai lə sí.
- 13Basinè aa ooje, mbai gə seǵ oreeje ləm, dəjije ləm tɔ lé aa'n. Aa ooje, Njesigəneə unda gə mbai dɔ sí'g ya.
- 14Bó lé seǵ bəlje Njesigəneə ləm, seǵ raje né areeje ləm, seǵ ilaje koji dɔ godndiaje'g ləma, seǵ ɔsje ta lə Njesigəneə rəw el ləm tɔ ndá seǵ a naamje kaar Njesigəneə, Ala'g lə sí, seǵ gə mbai gə njekɔ sí lé nǵ'd tɔ.
- 15Nε bó lé seǵ ilaje koji dɔ godndu Njesigəneə'g el ləm, seǵ toje njékɔs ta lə Njesigəneə rəwje ləm tɔ ndá ji Njesigəneə a rɔ sə sí to gə rɔ ne gə bɔ síje-je bèe ya tɔ.
- 16Basinè lé, maji kar sí aarje loo gə nee'g mba kooje némɔri gə boo gə Njesigəneə a gə ra kəm sí'g lé.
- 17See jee j'isije naǵ kinja koje'g nga el wa. M'a dəji Njesigəneə ndá yeə a k'ar ndi ndaŋ ləm, gə ndi a kər ləm tɔ. Maji kar sí gərje, maji kar sí ooje to gə dəji gə seǵ dəjije mbai lé to né gə kəm ra kəm Njesigəneə'g el.
- 18Samel dəji Njesigəneə ndá Njesigəneə ar ndi ndaŋ ləm, gə ndi ər ləm tɔ mee ndəa gən ya. Koso-dəwje lai bəl Njesigəneə gə Samel kədm-kədm.
- 19Yen nga koso-dəwje lai d'ula Samel pana: Maji kari ra tamaji ta Njesigəneə Ala'g ləi mbata kuraje ləi, gə mba kar sí j'wəije el. Mbata kaiyaje lai gə jee n'raje lé jee j'ilaje né gə kəm ra el dɔ'g, gə mbata dəji gə jee n'dəjije mbai lé.
- 20Samel ula koso-dəwje pana: Bəlje el! Majelje lai neelé seǵ raje ya nε lé bèe kara maji kar sí ubaje Njesigəneə yǵje el ndá raje né gə ŋgaw mee sí bura arje Njesigəneə ya.
- 21Ubáje yǵje el. Bó lé bèe el ndá seǵ a ndolèje goo néje gə gə mǵdé ba gə d'askəm kar sí ŋgaje né keneŋ el ləm, d'askəm kər sí kəm sí tar el ləm tɔ mbata deə to néje gə gə mǵdé ba ya.
- 22Njesigəneə lé a kuba koso-dəwje ləa kyǵ dee el mbata lə boo-riɓar ləa gə ɓar yaǵ lé mbata Njesigəneə wɔji mée'g njaŋg mba kar sí toje koso-dəwje ləa ya.
- 23Ma ɓa yè m'a lal ra tamaji ta Njesigəneə'g mbata lə sí el nà a tel to kaiya gə m'a kɔs ne Njesigəneə rəw ya. Nε m'a ndoo sí rəw gə maji ləm gə gə danasur lé ləm tɔ.
- 24Nε bəl ya maji kar sí bəlje Njesigəneə ləm, raje né areeje gə ŋgonkoji gə mee sí bura ləm tɔ. Mbata aa ooje boo-némɔrije gə yeə ra mbata lə sí lé.
- 25Nε bó lé seǵ raje né gə majel ndá seǵ a kuduje gə mbai lə sí nǵ'd ya.

1 Samel 13

Kɪ gá Israélje d'ɪ gə Pilistije lé

- ¹Sawul lé ləbee as... loo gá yee tel to mbai ndá yee ɔ bee dɔ Israélje'g as ləb joo.
- ²Tɔbɛi Sawul mbər njérɔje gá Israel as tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ndá ar deɛ gá tɔl-dɔg-loo-joo (2.000) d'isi sɛa Mikmas ləm gə dɔ mbal gá Betel ləm, ar deɛ gá tɔl-dɔg (1.000) d'isi gə Jonatan mee bee gá Gibeá gá kɔ Bɛjamije ləm tɔ. Ndá yee yɔ ges koso-dəwje gá nai lé ar nana kara aw kəi-kubu'g ləa-ləa.
- ³Jonatan dum dɔ kudu-njérɔje lə Pilistije gá loo-si dee to Gibeá ndá Pilistije d'oo taree. Sawul ar dee d'im tɔtɔ mee beekɔ'g lai pana: Maji kar Ɛbrɛje tuga mbi dee d'oo ne maji.
- ⁴Israélje lai d'oo to gá deɛ pana: Sawul dum dɔ kudu njérɔje lə Pilistije ndá Israélje tel to keji kəm Pilistije'g. Bèe ba deɛ bar njérɔje d'ar dee mbɔ dɔ nɔ rɔ Sawul'g Gilgal.
- ⁵Pilistije mbɔ dɔ nɔ mba rɔ gə Israélje. Deɛ d'aw gə pusu-rɔje tɔl-dɔg (1.000) ləm, gə njérɔ gá gə kundaje tɔl-dɔg-loo-misɔ (6.000) ləm tɔ, tɔbɛi njérɔje lé bula dum tura asəna gə nagəra gá to ta baa-boo-kad'g bèe. Deɛ d'aw d'wa loo-si dee Mikmas, par gá bər lə Bet-Aben.
- ⁶Njérɔje gá Israel d'oo to gá d'un kəi dee lad mbata beb dee beb ndá deɛ d'aw d'iya rɔ dee mee bolè mbalje'g ləm, gə mee bəmɛje'g ləm, gə mbuna mbalje'g ləm, gə mee kəi-gadje'g ləma, gə mee godə-bwa-manje'g ləm tɔ.
- ⁷Ɛbrɛje gá naje kara d'unda mán baa gá Jurdeɛ gaŋg d'aj d'aw beeje gá Gad gə Galaad tɔ. Sawul ba nai Gilgal bəi ndá njérɔje lai gá nai rəa'g lé d'unda bala tigi-tigi.
- ⁸Yee ŋgina ndɔ siri gə goo kwɔjee gá Samel wɔji lé. Nɛ Samel ree Gilgal el bəi ndá njérɔje sanéna kad-kad rɔ Sawul'g.
- ⁹Yen ŋga Sawul pana: Reeje gə nékinjaməs gá kɔ roo ləm, gə nékinjaməs gá kɔ kinga meeləm ləm tɔ amje. Ndá yee inja nékinjaməs gá kɔ roo lé.
- ¹⁰Loo gá yee tɔl kula nékinjaməs gá kɔ roo lé bém mbɔ ndá aa oo, Samel ree ndá Sawul teɛ aw tila kəmee mba rəa lapia.
- ¹¹Samel dəjee pana: See dɪ ba i ra bèe wa. Sawul ilá keneɲ pana: Loo gá m'oo to gá dəwje sanéna rɔm'g kad-kad ləm, i kara ree gə kər kwɔji gá i wɔji lé el ləma, Pilistije kara mbɔ dɔ nɔ Mikmas ləm tɔ
- ¹²ndá m'əji m'pana: Pilistije d'a gá ree bugu nɔ dɔm'g Gilgal'g nɛ ma m'ra ndò rɔ Njesigəneɔ'g el bəi! Yee gá bèe ba m'ɪ ne gə dərɔm m'inja ne nékinjaməs gá kɔ roo lé gə mbəa.

13 Samel ula Sawul pana: I ra némbə mbata i aa dɔ godndu gé Ala lai gé Njesigəneə un ari lé el. Bó lé i aa dɔ godndəaje lé ba bèe ndá Njesigəneə a gə kar kɔ gé i ɔ bee dɔ Israelje'g lé to njaŋg gə nɔ ya.

14 Nɛ basinè kuru kɔbee lai a kəw el. Njesigəneə ɔr dəw gé ɔ mée'g ndá yee wɔji karee to mbai dɔ koso-dəwje læa mbata i lé i aa dɔ godndu Njesigəneə gé yee un ari lé el.

15 Bèe ba Samel ɔta ndá ɔ Gilgal aw gé Gibea læ Bejamije. Sawul tən njérɔje gé nai səa ndá d'as dəwje tɔl-misə (600) jén bèe.

16 Sawul gə ŋgonee gé Jonatan, gə njérɔje gé nai rɔ dee'g lé d'isi bee gé Gibea læ Bejamije læm, Pilistije kara d'isi loo-si dee gé Mikmas'g læm tɔ.

17 Kudu-dəwje gé njékaw waije munda d'ɔ loo-si Pilistije'g gə mba kaw wai ndá njé gé kudu kára d'aw gə rəw gé a tee Opra par gé bee gé Sual tɔ.

18 Njé gé raŋg d'un rəw gé aw gé Bet-Oron læm, kudu dee gé njekəm'g munda un rəw gé tel kəmee par gé ŋgaŋ loo gé wɔji dɔ wəl-loo gé Seboyim gé to mbər dɔdilaloo'g læm tɔ.

19 Mee bee gé Israel lai lé a kiŋga njekər kára kara keneŋ el mbata Pilistije pana: Ar sí j'ɔgje Əbrəje dɔ koo kiambasje'g əsé niŋgaje'g tɔ.

20 Dingam gé rara gé Israel lé aw bee læ Pilistije ba tɔ ŋgaŋ kwɔs-maŋg læa læm, gə kwɔs læa læm, gə tina læa læma, gə marm læa læm tɔ.

21 Tɔ ŋgaŋ marmje læm, gə kwɔsje læm, gə kag-larje gé ta dee tɔ munda-munda læma, gə tinaje læm tɔ əsé ndɔji ndɔ nékad gé d'ɔs ne kudu maŋgje læm tɔ lé lar dee as ŋgon lar kára gé kaiyee loo munda bèe.

22 Mee ndɔ rɔ'g lé d'ingə kiambas gə niŋga ji njérɔje'g lai gé d'aw gə Sawul gə Jonatan el nɛ Sawul gə ŋgonee Jonatan ba néje neelé to ji dee'g ya.

23 Kudu-njérɔje læ Pilistije kára ree d'isi béréré gaŋg loo dəs kaw gé Mikmas tɔ.

1 Samel 14

Jonatan aw rɔ gə Pilistije loo-si dee'g

1 Ndɔ kára bèe Jonatan, ŋgolə Sawul ula basa gé njekodo nérɔje læa pana: Gé ree ar sí j'aw saar n'teeje loo-si Pilistije gé to kel loo gé nu. Nɛ yee ula bɔbeeje taree el.

2 Sawul si ŋgaŋ bee gé Gibea gel kag gé to tana gə dɔ gé aar Migrɔ ndá njérɔje gé d'aw səa nɔ'd lé d'as tɔl-misə (600) jén bèe.

3 Akija, ŋgolə Akitub, ŋgokɔ I-Kabod gé to ŋgolə Pines gé to ŋgolə Eli, njekinjanéməs læ Njesigəneə loo gé Silo'g lé ula kubu épod rəa'g. Njérɔje lé gər to gé Jonatan tee aw el.

⁴Mbuna looje gé kəm dəs keneŋ gé Jonatan saŋg mba tee ne kaw loo-si Pilistije'g lé to yee gé mbal gé ɔr suna gé ria læ Boses to debee gé kára'g læm, mbal gé ɔr suna gé baree Sene to debee gé raŋg'd læm tɔ.

⁵Yee gé kára to gé kel dɔgel par gé Mikmas læm, yee gé kára to par gé dɔkɔl, nɔ Gibe'a'g njoroŋ læm tɔ.

⁶Jonatan ula basa gé odo néroŋe læa lé pana: Gé ree ar sí j'aw saar n'teeje loo-si njé gé lal kinja tamɔd dee'g. Banelə Njesigəneə a ra né mbata læ sí mbata Njesigəneə lé bó lé njé gé læa jebəre ba əsé deɛ bula kara né gé njekɔgee loo kaji dəwje lé godo.

⁷Yee gé njekodo néroŋe læa lé ilá keneŋ pana: Ra néje lai gé məəi ndigi, ndolè goo takəji læi-i ya, ndá aa oo, ma ba yè m'isi pèrèrè mba ndolè gooi-i ya.

⁸Jonatan ilá keneŋ pana: Maji ya. Ar sí j'awje rɔ dəwje'g neelè j'aw j'ar dee d'oo sí.

⁹Bó lé d'ula sí pana: J'arje nu saar n'a reeje rɔ sí'g bæi wa ndá jeɛ j'a k'arje loo-kaar sí'g ya to bó j'a tugaje loo kaw rɔ dee'g el.

¹⁰Nɛ bó lé d'ula sí pana: N'reeje rɔ neeje'g wa tɔ ndá j'a tugaje loo kaw ya to mbata Njesigəneə yə dee ji sí'g. Yee ba a to nétoji kar sí ya.

¹¹Deɛ d'ɔ joo bɔr d'aw loo-si Pilistije'g ndá Pilistije pana: Aa ooje, Əbrəje gé d'unda loo mee bwaje gé d'iya rɔ dee keneŋ lé tee d'ar'n.

¹²Njéroŋe gé d'isi loo-si dee'g lé d'ula Jonatan gə yee gé njekodo néroŋe læa lé togəbè pana: Tugaje loo reeje rɔ sí'g ndá j'a kar sí ooje né. Jonatan ula yee gé njekodo néroŋe læa lé pana: Tuga loo ree goom'g mbata Njesigəneə ɔm dee ji Israelje'g ya.

¹³Yen ŋga Jonatan ag gə jia gə gɔlee aw tar læm, yee gé njekodo néroŋe læa kara aw géé'g læm tɔ. Pilistije toso nɔ Jonatan'g ndá yee gé njekodo néroŋe læa lé tɔl dee géé'g géé'g tɔ.

¹⁴Dum gé deɛ dum dɔ dee gé dɔtar lé Jonatan gə njekodo néroŋe læa tɔl dee as dəwje rɔ-joo dɔ naŋg'd gé tad as ges loo-ndɔ kára jén bèe.

¹⁵Bəl-boo taa loo-si dee pəl-pəl læm, mee looje'g lai læma, mbuna koso-dəwje'g læm tɔ. Deɛ gé d'isi loo-si dee'g gə deɛ gé to njékaw waije lé kara bəl unda dee badə gaŋg dee keneŋ tɔ. Dɔ naŋg yə bugu-bugu, yee ba to gé bəl-boo læ Ala ya.

¹⁶Njéŋgəmlooje læ Sawul gé d'isi Gibe'a læ Bejamije lé d'aa loo ndá d'oo to gé koso-dəwje d'ɔ sanéŋə d'aw yo gé nee.

¹⁷Yen ŋga Sawul ula njéroŋe gé d'aw səa lé pana: M'ra ndò rɔ sí'g mba kar sí turaje nə ooje, see nə ba ɔ mbuna sí'g aw raŋg wa. Deɛ tura dee ndá aa oo Jonatan gə njekodo néroŋe læa godo.

¹⁸Yen ŋga Sawul ula Aija pana: Ar dee ree gə sɔduk-manrɔ læ Ala gé nee. Mbata mee ndəa gən lé sɔduk-manrɔ læ Ala to rɔ Israelje'g ya bæi.

- 19**Loo gé Sawul aar wɔji ta gə njekinjanéməs bèe-bèe ndá ndu dəwje ɓar birim-birim loo-si Pilistije'd gé kédé-kédé ndá Sawul ula njekinjanéməs lé pana: Rəm gə jii gé rɔi'g.
- 20**Tɔbɔi Sawul gə njérɔje lai gé d'aw sɛa lé mbɔ dɔ nɔ́ d'ɔr rɔ́ d'aw saar teɛ loo-rɔ'g ndá aa ooje, Pilistije nja tel tɔs nɔ́ gə kiambas, ar kaw gé d'aw dɔ nɔ́'d pum-pum lé al dɔ loo sula.
- 21**Ǝbrɔje gé kédé d'oso gel Pilistije'g d'aw sɛa dee nɔ́'d loo-si dee'g ləm, d'isi mbuna dee'g looje gé ɓəd-ɓəd ləm tɔ́ lé nja tel d'ɔm nɔ́'d gə Israɛlje gé d'aw gə Sawul gə Jonatan lé.
- 22**Israɛlje lai gé d'iya rɔ́ dee dɔ mbal gé Eprayim lé loo gé d'oo to gé Pilistije d'ai ndá deɛ kara d'orè goo dee ndəŋ rɔ́ dee tɔ́.
- 23**Mee ndəa'g neelé Njesigəneɔ́ aji Israɛlje ndá ar rɔ́ aw kəmee gé kédé saar dəs Bet-Aben.

Njérɔje gé Israɛl d'ai Jonatan

- 24**Mee ndəa'g neelé loo moŋg Israɛlje kaŋ. Sawul ar dəwje manrɔ́ dee pana: Dəw gé sɔ́ né kédé ɓa kàrkemetag teɛ ɓəi əsé ra bèe ɓad ɓa ma m'dal ɓɔ́ gə njébaje ləm ɓəi ndá maji kar ndɔ́l wa dəa ya. Togəbè ɓa dəw kára kara sɔ́ né el ya tɔ́.
- 25**Njérɔje lai teɛ mee kag-kɔ́r'd gé to loo gé ubu tɔ́ji taa loo keneŋ pəl-pəl.
- 26**Loo gé njérɔje lé teɛ mee kag-kɔ́r'g lé ndá d'oo ubu tɔ́ji gé ndəi ula lururu-lururu ya nɛ dəw kára kara ula jia keneŋ ula təa'g el mbata njérɔje lé d'ila koji dɔ́ ndu manrɔ́'g lé tɔ́.
- 27**Nɛ Jonatan lé oo ta manrɔ́ gé ɓɔbeeje ar njérɔje manrɔ́ dee lé el ndá yeɛ ula ta kag gé to jia'g lé ɔ́s ne mbɔ́ tɔ́ji un ne ulá təa'g. Togəbè ɓa kəmee inja ne yərərə ya.
- 28**Yen ŋga dəw kára gé mbuna njérɔje'g un ta ulá pana: ɓɔbiye ar njérɔje manrɔ́ dee pana: Dəw gé rara ɓa gé sɔ́ né ɓogənè ndá maji kar ndɔ́l wa dəa ya! Gelee nee ɓa dəwje dao ne yaɔ́ ya.
- 29**Jonatan pana: ɓɔm ula kəm dəwje ndòo ɓa nee, mbata, aa ooje, loo gé ma m'naa ubu tɔ́ji neelé tam'g ndá kəm inja yərərə ya.
- 30**Tɔgərɔ́, ɓó lé njérɔje d'usɔ́ nébanrɔ́ gé d'ɪŋga ɓee lə njébaje lə dee ɓogənè ndá see tuji gé jeɛ n'tujije Pilistije neelé a kal dɔ́ loo el wa.
- 31**Deɛ rɔ́ gə Pilistije mee ndəa'g neelé un kudée Mikmas saar teɛ Ajalɔ́. Njérɔje dao yaɔ́
- 32**ndá deɛ d'ɪ́ d'ur dɔ́ nébanrɔ́je'g. Deɛ twa badje gə ɓɔ mɔŋje gə ŋgan mɔŋje ndá d'ɔm dee naŋg tija gwɔ́s dee ndá d'usɔ́ dee loo gé məs dee ɔ́m keneŋ lé.
- 33**D'aw d'ula Sawul taree pana: Aa oo, njérɔje lé ra kaiya d'ɔ́s ne ta lə Njesigəneɔ́ rəw, ndá d'usɔ́ ne né dɔ́ məs'g ya. Sawul pana: Seɪ alje ta ta godndu'g. Maji kar sí nduburuje biri mbal kalaŋ ya gé rɔ́m'g nee.

- 34** Tɔ̀bɔ̀i yee tel ila ta dɔ maree'g pana: Awje mbuna dɔ̀wje'g ula deeje pajena: Nana kara a ree gɔ̀ bɔ̀ maɲg læ əsé badə læ gɔ̀ rɔ̀m'g nee gɔ̀ mba kinja gwɔ̀see loo gɔ̀ nee'g. Gée gɔ̀ gogo seɲ a sɔ̀je gɔ̀ mba kar sí raje ne kaiya kɔ̀sje ne ta læ Njesigəneɔ̀ rəw to gɔ̀ seɲ sɔ̀je ne da dɔ̀ məsee'g to gɔ̀ kédé lé el. Mee tilee'g neelé nana kara mbuna njérɔ̀je'g wa bɔ̀ maɲg læ jia'g-jia'g ree ne mba kinja gwɔ̀see dɔ̀ biri mbal'g lé.
- 35** Sawul unda loo-nékinjaməs ar Njesigəneɔ̀. Yee ba to loo-nékinjaməs gɔ̀ dɔ̀tar gɔ̀ yee unda wɔ̀ji ne dɔ̀ Njesigəneɔ̀ ya.
- 36** Sawul pana: Ar sí n'kɔ̀rje Pilistije mee tilee'g neelé j'unda deeje banrɔ̀ saar j'ar loo àr yərərə dɔ̀ sí'g bó j'a kyaje dəw læ dee kára kara kəmba el. Deɛ d'ulá pana: Néje gɔ̀ i oo gɔ̀ nékəmra ndá maji kari ra ya. Yen nga njekinjanéməs pana: Ar sí n'rəmje pər gɔ̀ rɔ̀ Ala'g lé n'dəjee ta kédé ba.
- 37** Togəbè Sawul dɔ̀ji Njesigəneɔ̀ pana: See m'a kas k'aw tuba Pilistije wa. See i a kyə dee ji Israelje'g ya wa. Ne mee kàree'g neelé Njesigəneɔ̀ tel ilá ta'g el.
- 38** Sawul pana: Reeje gɔ̀ nee, seɲ lai gɔ̀ toje mbai dɔ̀ bée njérɔ̀je neelé ndá saɲgje loo mba koo see kaiya dɪ ba bɔ̀gənè raje wa.
- 39** Mbata Njesigəneɔ̀ gɔ̀ to njetaa dɔ̀ Israelje kəm dee tar lé si kəmba ya! Lé to gɔ̀ Jonatan, ŋgonəm lé ya ba to njegin kaiya neelé kara a kwəi ya. Ne mbuna njérɔ̀je'g lai lé dəw kára kara ilá ta'g el.
- 40** Yee ula Israelje lai pana: Aarje dəb loo gɔ̀ kára'g ndá ma jee gɔ̀ ŋgonəm Jonatan j'a kaar kelee gɔ̀ raɲg'd tɔ̀. Ndá njérɔ̀je d'ula Sawul pana: Né gɔ̀ i oo gɔ̀ nékəmra ndá maji kari ra ya.
- 41** Sawul ula Njesigəneɔ̀ ta pana: Ala læ Israelje! Gɔ̀ ula sí ta gɔ̀ tɔ̀gərɔ̀ ya ar sí j'ooje. Taree lé oso dɔ̀ Jonatan'g gɔ̀ Sawul'g ba, ne ta wa dɔ̀ njérɔ̀je lé el.
- 42** Sawul pana: Raje né to gɔ̀ téɛ̀ bée dɔ̀ sí'g wɔ̀jije ne dɔ̀m-ma gɔ̀ dɔ̀ ŋgonəm Jonatan ya. Ndá Jonatan ba taree oso dəa'g.
- 43** Sawul ula Jonatan pana: Ulam né gɔ̀ i ra lé təsərə ya. Jonatan tel ulá təsərə ya to pana: Ma m'ula kag gɔ̀ to jim'g m'un ne mbə tɔ̀ji m'ula tam'g m'ɔ̀ ya. Yè m'ar nee, m'a kwəi ya.
- 44** Yen nga Sawul pana: Jonatan, bó lé wəi el ndá maji kar Ala ra səm nédɔ̀kudu ya.
- 45** Njérɔ̀je d'ula Sawul pana: Ta dɪ bée wa! Jonatan gɔ̀ taa Israelje ɔ̀m dee tar nee ya a kwəi bée wa! Bée el! Njesigəneɔ̀ si kəmba ya! Yiɲga dəa kára kara a kɔ̀r koso naɲg el mbata mee ndəa'g neelé Ala ba la səa aree ra né neelé ya. Togəbè ba njérɔ̀je d'aji ne Jonatan d'aree wəi ne el.
- 46** Yee ba Sawul yə ne goo Pilistije ndá Pilistije tel d'aw ne mee béeje'g læ dee tɔ̀.

Dum dɔ̀ loo læ Sawul lé

⁴⁷Loo gá Sawul ar kọ́ gá yee ọ́ bee dọ́ Israélje'g lé to njanḡ ndá yee rọ́ gá njébaḡe læa gá yo gá nee. Yee rọ́ gá Moabje læm, gá Amoḡe læm, gá Edómje læm, gá mbaije gá Soba læma, gá Piliḡtije læm tọ́. Looje lai gá turu rẹa keneḡ lé yee un baḡga-baḡga ya.

⁴⁸Yee riba dọ́ siḡgamonḡ læa dum ne dọ́ Amalekje ndá yee taa Israélje ji dee gá d'unda dee banrọ́ lé ya.

⁴⁹Ri ḡgalẹ́ Sawul gá diḡgam ba nee: Jonatan, gá Jiḡbi, gá Malki-sua. Ri ḡganeeje gá dené gá joo lé ba nee: yee gá tọ́ḡ ria læ Merab læm, yee gá ndọ́ḡ ria læ Mikal læm tọ́.

⁵⁰Dené læ Sawul lé ria læ Ajur, gá to ḡgolẹ́ Ahimas. Ri bée njérọ́je læa læ Abner, gá to ḡgolẹ́ Ner, gá to nḡ Sawulje lé tọ́.

⁵¹Kis gá to bọ́ Sawulje, gá Ner gá to bọ́ Abnerje lé dee to ḡgalẹ́ Abiel ya.

⁵²Lẹbje lai gá Sawul si ne kẹmba lé rọ́ gá nuḡga kẹd-kẹd to mbuna dee-dee gá Piliḡtije'g ya. Loo gá kẹm Sawul oso dọ́ dẹw gá siḡgá to kọ́ḡrọ́-kọ́ḡrọ́'g læm gá to bao-rọ́ læm tọ́ ndá léegәнеeya yee ọ́ree aree nai loo-kula'g læa tọ́.

1 Samel 15

Sawul rọ́ gá Amalekje

¹Samel ula Sawul pana: Ma lé Njesigәнеḡ ulam mba kam m'wa dọ́i gá ubu m'undai ne gá mbai dọ́ koso-dẹwje gá Israél. Bée ndá maji kari oo ta gá Njesigәнеḡ ba pa.

²Njesigәнеḡ gá njeboo-néje pa togábè pana: Nee n'ar mee nee olé dọ́ né gá Amalekje ra gá Israélje d'udu ne rẹw dọ́ dee'g loo gá d'unda loo mee bee gá Ejiptẹ́ tee lé.

³Basinè, ọ́d aw tọ́l Amalekje tọ́bẹi tuji néje lai gá to kḡ dee lé pugudu-pugudu. I a kyḡ dee kẹmba el ne i a tọ́l diḡgamje gá denéje læm, gá ḡganje gá tọ́ḡ gá dee gá ta mbà'g læma, gá maḡḡje, gá badje, gá jambalje, gá mulayẹ́je-je læm tọ́.

⁴Sawul bar njérọ́je ndá yee tən dee gá gaḡḡee béréré-béréré mee bee gá Telayim. Njérọ́je gá to goḡ-rọ́je lé d'as tọ́l-dọ́ḡ-loo-tọ́l-joo (200.000) læm, njérọ́je gá Juda d'as tọ́l-dọ́ḡ-loo-dọ́ḡ (10.000) læm tọ́.

⁵Sawul aw saar tee bee-boo'g læ Amalekje ndá yee ar njérọ́je læa d'um loo mee wẹl-loo'g.

⁶Yee ula Kenije pana: Ije undaje loo mbuna Amalekje'g teeje boo gá mba kar sí uduje ne sẹ́ dee nḡ'd el. Mbata seḡ lé seḡ raje meemaji gá Israélje lai loo gá d'unda ne loo mee bee gá Ejiptẹ́ tee lé. Bée ba Kenije d'unda ne loo mbuna Amalekje'g tee ne tọ́.

⁷Sawul tọ́l Amalekje un kudee bee gá Habila saar tee ne Sur gá wọ́ji dọ́ Ejiptẹ́ njoroḡ lé.

- 8**Yee wa Agag, mbai læ Amalekje kamba, tɔbɔi yee tuji koso-dɔwje lai gɔ kiambas tɔ.
- 9**Nɛ Sawul gɔ njɛrɔje d'yɔ Agag lɛm, gɔ badje gɔ maji-maji lɛm, gɔ bɔ maɔgje gɔ maji-maji lɛm, gɔ da-kulje gɔ maji-maji lɛm, gɔ ŋgan badje gɔ rɔ dee to ndɔb-ndɔb lɛma, gɔ nɛje lai gɔ maji lɛm tɔ lɛ kamba. Deɛ ndigi tɔl dee el nɛ deɛ lai gɔ rɔ dee maji sur el ɛsɛ d'ɔŋ kɔŋ-kɔŋ ba deɛ tɔl dee ya.
- 10**Njesigɔneɔ un ta ula Samel pana:
- 11**Ma m'im rɔm dɔ kunda gɔ m'unda Sawul gɔ mbai lɛ mbata yee yɔ'm mba kun rɔw læa-yee lɛm, yee aa dɔ taje lɛm el lɛm tɔ. Mee Samel eɔ aree nɔ rɔ Njesigɔneɔ'g loondul'g ya saar ar loo àr.
- 12**Yee i gɔ ndɔ rad mba kaw kiŋga Sawul. Ndá deɛ ree d'ulá pana: Sawul aw Karmel ndá aa oo, yee unda nékolé-mee dɔa-yee'g keneŋ tɔbɔi yee tel ree ndá dɛs aw gɔ kédé lam ba tee Gilgal bɔi.
- 13**Samel aw rɔ Sawul'g ndá Sawul ulá pana: Maji kar Njesigɔneɔ tɔr ndia dɔi'g! Ma m'aa dɔ ta læ Njesigɔneɔ kɔr-kɔr ya.
- 14**Samel pana: Bèe ŋga see ndu nɔ læ badje gɔ oso mbim'g, gɔ ndu nɔ læ maɔgje gɔ m'oo lɛ see gelee to to gɔ ban wa.
- 15**Sawul ilá keneŋ pana: Deɛ d'i sɛ dee bɛe læ Amalekje ba ree sɛ dee mbata njɛrɔje lɛ d'yɔ badje gɔ maji-maji, gɔ maɔgje gɔ maji-maji gɔ mba kinja dee gɔ nékinjamɛs kar Ala læi gɔ Njesigɔneɔ. Nɛ ges dee gɔ nai ba jee n'tɔl deeje ya.
- 16**Samel ula Sawul pana: Æw rɔi ba am m'ulai ta gɔ Njesigɔneɔ ulam loondul'g nee: Sawul ilá'g pana: Gɔ pa.
- 17**Samel pana: Loo gɔ i oo rɔi gɔ né gɔ ɔi kɛmi'g el lɛ see i tel to mbai dɔ ginkoji Israelje el wa. See Njesigɔneɔ ba wa dɔi gɔ ubu ari to mbai læ Israelje el wa.
- 18**Njesigɔneɔ ari aw ndá yee pana: Aw tɔl kaiya-dɔwje gɔ to Amalekje lɛ mbad-mbad ya. I a rɔ sɛ dee saar tuji dee ne lai pugudu-pugudu.
- 19**See gelee ban ba i oo ndu Njesigɔneɔ el wa. See gelee ban ba i i ur dɔ nékunda-bɔrɔ'g ra ne né gɔ to majel kɛm Njesigɔneɔ'g wa.
- 20**Sawul ila Samel keneŋ pana: Ma m'oo ndu Njesigɔneɔ maji ya lɛm, m'un rɔw gɔ Njesigɔneɔ ulam keneŋ ya lɛm tɔ. Ma m'ree gɔ Agag, mbai gɔ Amalek kamba nɛ Amalekje ndá m'tɔl dee mbad-mbad ya.
- 21**Nɛ njɛrɔje ba d'ɔr badje gɔ maɔgje mbuna nébanrɔje'g asɛna gɔ ta nɛje gɔ dɔŋgɔr mba kinja dee gɔ nékinjamɛs kar Njesigɔneɔ, Ala læi mee bɛe gɔ Gilgal.
- 22**Samel pana: See Njesigɔneɔ iŋga rɔlel dɔ nékinjanémɛsje gɔ roo gɔ nékinjanémɛsje gɔ raŋg to gɔ yee iŋga ne rɔlel loo kila ŋgonkɔji dɔ godndu Njesigɔneɔ'g to wa. Aa oo, kila ŋgonkɔji lɛ maji unda nékinjanémɛsje lɛm, kaa dɔ ta ba maji unda ubu bàl badje lɛm tɔ.

²³Mbata kalta lé to kaiya gé to asəna kára ba gə ndo ər ləm, kəs ta rəw lé to asəna kára ba gə néra gé gə dɔ najee el ləm tɔ. Bèe ndá to gé i mbad ta lə Njesigəneə lé yeɛ kara a mbad kari to mbai lé tɔ.

²⁴Yen nga Sawul ula Samel pana: Ma m'ra kaiya mbata m'al ta ta godndu Njesigəneə'g ləm, m'ila koji dɔ taje'g ləi el ləm tɔ. Ma m'bəl njérɔje ndá ma m'oo taje lə dee-dee ba.

²⁵Basinè m'ra ndòo rɔi'g, ar məəi ti mbidi dɔ kaiya'g ləm, tel ree səm ndá m'a kunda barmba nɔ Njesigəneə'g ya.

²⁶Samel ula Sawul pana: M'a tel kaw səi el. Mbata i mbad ta lə Njesigəneə ndá Njesigəneə kara mbadi tɔ, ndá i a to mbai dɔ Israelje'g el nga.

²⁷Loo gé Samel turu rəa mba kaw ndá Sawul wa ta kubu ləa gé boi yul aree til.

²⁸Ndá Samel ulá pana: ʔogənè, Njesigəneə wa beeko lə Israelje jii'g wɔgədo ɔr ndá yeɛ ar mari gé ranɔ gé maji undai lé gé né keə yeɛ ya tɔ.

²⁹Yeɛ gé to siŋgamoŋ lə Israelje lé pa tanɔm el ləm, yeɛ tel gə ndia bəd el ləm tɔ mbata yeɛ to dəw ba mba tel gé ndia bèe el tɔ.

³⁰Sawul pa ya tɔbəi pana: Ma m'ra kaiya ya! ʔasinè, m'ra ndòo rɔi'g, ila riɔar dɔm'g kəm nɔgətɔje lə koso-dəwje'g ləm ləm, gə kəm Israelje'g ləm tɔ. Gé tel ree səm ya ndá m'a kunda barmba nɔ Njesigəneə Ala'g ləi ya.

³¹Samel tel un rəw goo Sawul'g ndá Sawul unda barmba nɔ Njesigəneə'g.

³²Yen nga Samel pana: Gé reeje gé Agag, mbai lə Amalekje lé gé rɔm'g nee. Agag aw pər gé rəa'g gə rɔlel. Yeɛ pa mée'g pana: Tɔgərɔ, meekad gé wɔji dɔ yoo lé dəs mbə.

³³Nɛ Samel pana: To gé kiambas ləi ar denéje d'isi lal nɔgan deeje lé Kɔije kara a si mbuna dené mareeje'g lal nɔgon tɔ. Yen nga Samel ganɔ Agag dana mbidi-mbidi nɔ Njesigəneə'g loo gé Gilgal tɔ.

³⁴Samel ɔd aw par gé Rama ləm, Sawul kara ɔd aw gé kəi ləa gé to Gibea gé kə Sawul ləm tɔ.

³⁵Samel aw iŋga Sawul gogo el saar tee ndo kwəi'g ləa mbata Samel nɔ gə mba Sawul mbata Njesigəneə im rəa dɔ kunda gé yeɛ unda Sawul gé mbai lə Israelje lé ya.

1 Samel 16

Ala mber Dabid mba karee to gé mbai

¹Njesigəneə ula Samel pana: See ndo gé ra ba i a kəw rɔi nɔ gə mba Sawul wa. Ma m'ubá m'yá gə mba karee ɔ bee dɔ Israelje'g el nga. ʔm ubu ku-gaji-da'g ləi aree rusu ndá aw: m'a kulai bee lə Isai, dəw gé Betlehem, mbata ma m'oo nɔgon kára gé mbuna nɔganeeje'g, yeɛ gé ma m'ndigi karee to mbai lé.

²Samel pana: See m'a kaw to gá ban wa. Sawul a koo taree ndá a tɔlm. Nε Njesigəneə ulá pana: I a kwa maðə maŋg jii'g kaw ne ndá a pana: I ree mba kinja nékinjaməs kar Njesigəneə.

³I a bar Isai loo-nékinjaməs'g lé ndá m'a kari gər né gá kəm kari ra tɔbəi yeə gá m'a kulai lé i a kwa dəa gə ubu kam ya.

⁴Samel ra to gá Njesigəneə ulá lé ndá yeə ɔd aw Betlehem. Ngatɔgje gá mee bee-boo'g neelé d'aj ree rəa'g gə bəl mee dee'g pana: See i ree gə meelɔm ya wa.

⁵Yeə ila dee keneŋ pana: Bèe ya. Ma m'ree mba kinja nékinjaməs kar Njesigəneə. Maji kar sí saŋgje rɔ sí ndá reeje awje səm nɔ'd loo-kinja-né-məs'g lé. Yeə ar Isai gə ŋganeeje gá diŋgam kara saŋg rɔ dee ləm, yeə bar dee loo-kinja-né-məs'g lé ləm tɔ.

⁶Loo gá deə ree ba yeə oo Eliab ndá yeə pata méé'g pana: Tɔgərɔ, yeə gá Njesigəneə wa dəa gə ubu lé aar neə'g nee kən.

⁷Nε Njesigəneə ula Samel pana: Maji kari oo rəa gá raga el ləm, əsé kagrae gá ŋgal el ləm tɔ mbata ma mbəree el. Mbata Njesigəneə lé oo né to gá dəw oo né bèe el. Dəw lé né gá oo gə kəmee ba yeə oo gá né, nε Njesigəneə lé mee dəw ba yeə oo ya.

⁸Isai bar Abinadab aree dəs nɔ Samel'g ndá Samel pana: Njesigəneə mbər yeə gá nee el ya bəi tɔ.

⁹Isai ar Sama dəs ndá Samel pana: Njesigəneə mbər yeə gá nee el ya bəi tɔ.

¹⁰Isai ar ŋganeeje gá siri lé ree dəs nɔ Samel'g ndá Samel pana: Njesigəneə mbər yeə gá kára kara dan dee'g el.

¹¹Tɔbəi Samel dəji Isai pana: See ŋganije ya lai nee ŋga wa. Ndá yeə ilá keneŋ pana: Yeə gá ndɔj ba nai nε yeə aw ul badje. Yen ŋga Samel ula Isai pana: Ula kula bəree mbata j'a si ta néso'g el saar karee yeə a ree ba.

¹²Isai ula kula bəree aree ree. Yeə lé kas pəl-pəl ləm, kəmee turu siɔ-siɔ ləma, kura yaɔ ləm tɔ. Njesigəneə ula Samel pana: Ita, wa dəa gə ubu mbata to yeə ya!

¹³Samel un ubu gá ku-gaji-da'g lé ndá yeə wa ne dəa mbuna ŋgakeəje'g tɔ. Ndil Njesigəneə dəb dɔ Dabid'g un kudee mee ndəa'g neelé saar gá kédé tɔ. Samel j tel aw Rama.

Dabid andə loo kula'g lə Sawul

¹⁴Ndil Njesigəneə uba Sawul yá ndá ndil gá yèr gá Njesigəneə ulá ba ree jɔgee.

¹⁵Kuraje lə Sawul d'ulá pana: Aa oo, ndil gá yèr gá Ala ba ulá lé ba aw jɔgi.

¹⁶Maji kar mbai lə sí pata! Kuraje ləi d'aar nɔj'g ndá d'a kaw saŋg dəw gá gər kim kɔdu-kɔdè bó loo gá ndil gá yèr gá Ala ulá lé ree dɔj'g ndá yeə a kim né kari si ne lɔm ya.

- ¹⁷Sawul ila kuraje læa keneṅ pana: Maji kar sí iṅgaje dæw gé njekim né maji ya reeje sæa amje.
- ¹⁸Yeṅ gé kára mbuna kuraje'g un ta pa pana: Aa ooje, ma m'oo ṅgolə Isai, dæw gé Betlehem gé gær kim né maji. Yeṅ to dæw gé siṅga to kɔgəɔ-kɔgəɔ gé to bao-rɔ læm, pata maji læm, kura kəmee'g yaṅ læma, Njesigəneṅ nai sæa læm tɔ.
- ¹⁹Sawul ula njékaikulaṅje rɔ Isai'g mba kar dee d'ulá pana: Ula gə ṅgoni Dabid gé to njekaw gə badje lé aree ree rɔm'g nee.
- ²⁰Isai wa mulayèje ndá yeṅ un muru læm, gə bɔl-mán-nduú gé mɪ læma, gə ṅgon bya læm tɔ, tɔ dee dæa'g ndá ula gə néje neelé ar ṅgonee Dabid aw ne ar Sawul.
- ²¹Dabid ree rɔ Sawul'g tɔbəi ree aar neṅ'g tɔ. Sawul lé ndigee yaṅ ndá yeṅ ɔree gé njekodo néɔje læa ya.
- ²²Sawul ar dee d'ula Isai pana: M'ra ndòo rɔi'g mba kari yaṅ Dabid aree ra kula am mbata yeṅ taa kəm rəgm.
- ²³Togábè ba loo gé ndil gé yèr gé Njesigəneṅ ulá lé ree dæb dɔ Sawul'g ndá Dabid un kudu-kɔdè im. Yen ba Sawul taa kəmə si ne læm, tɔbəi ndil gé yèr lé sa rəa rəa'g aw tɔ.

1 Samel 17

Dabid tɔl Goliat

- ¹Pilistije mbɔ njérɔje læ dee mba kaw rɔ ne ndá deṅ d'wa dɔ nṅ loo gé Soko gé to kṅ Judaje. Deṅ d'wa loo-si dee mbuna Soko gə Ajeka'g, gé to Epeɔ-Damim.
- ²Sawul gə njérɔje gé Israel kara d'wa dɔ nṅ tɔ. Deṅ d'wa loo-si dee mee wəl-loo'd gé kag-terebɪtəje to keneṅ ndá deṅ d'ɔr rɔ mba kaw rɔ gə Pilistije.
- ³Pilistije d'aar mbɔr mbal'd gé kel kára læm, Israelje d'aar mbɔr mbal'd gé kelee gé raṅg'd læm tɔ. Ne wəl-loo ba to mbuna dee'g.
- ⁴Yen ṅga bao-rɔ kára unda loo mee loo-si Pilistije'g teṅ aar dan kudu-njérɔje gé joo'g lé. Débee neelé ria læ Goliat, yeṅ to dæw gé Gat, tɔbəi yeṅ ṅgal as kəmkil dæw misṅ gə gesee gé as tad læ pə kɔ ji dæw gə ṅgon jia gé rudu lé.
- ⁵Yeṅ ula dɔgugu gé ra gə larkas dæa'g læm, gə néɔ gé ndər pigiri-pigiri gé kwɔi læa as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-misṅ kaaree'g læm tɔ.
- ⁶Néɔ gé ra gə larkas to kag gɔleeje'g læm, kɔ-ninga gé ra gə larkas to dɔ bagee'g læm tɔ.
- ⁷Kag kɔ-ninga læa lé to asəna gə kag-kuji-kubu læ njekunji-kubu bèe, tɔbəi kandə ninga lé wɔi as larndul nékwɔji kwɔi-lə-né siri læm tɔ. Njekun dər læa lé njaa gə dər lé neṅ'g tɔ.
- ⁸Bao-rɔ neelé aar naṅ ndá yeṅ pata gé ndia gé boi wəl ar kudu-njérɔje læ Israelje gé tɔs rɔ dee gə goo nṅ goo nṅ mba rɔ lé pana: See gelee ban ba seṅ teeje tɔsje rɔ sí

gə goo nə goo nə mba rɔ wa. See ma lé m'to dəw gé Pilisti nɛ seɪ lé toje bərje læ Sawul el wa. Ɔrje dəw kára areeje ree rɔ səm!

⁹Bó lé yeɛ askəm dum dɔm tɔlm ndá jeɛ j'a to bərje læ sí nɛ bó lé ma ba m'dumee m'tolee ndá seɪ a toje bərje læ síjeɛ gə mba ra kula kar sí tɔ.

¹⁰Dəw gé Pilisti lé pa ya tɔbəi pana: Ɔogənè ma m'kuma-rɔ njérɔje læ Israel! Amje dəw ndá jeɛ səa j'a rɔ nə.

¹¹Sawul gə Israelje lai d'oo ta læ dəw gé Pilisti neelé ndá bəl-boo unda dee badə gaŋg dee ar siŋgasa wa dee.

¹²Dabid lé to ŋgolə Isai, dəw gé Eprata gé si Betlehem dɔ naŋg gé Juda gé ŋganeɛje jinaijoo. Mee ndəa'g læ Sawul lé Isai lé læbee bula yaɔ aree buga yaɔ.

¹³Ŋgalə Isai gé tɔg munda d'aw gə Sawul loo-rɔ'g. Yeɛ gé tɔg læ ŋganeɛje gé munda gé d'aw loo-rɔ'g lé ria læ Eliab, njekɔm'g joo ria læ Abinadab, njekɔm'g munda ria læ Sama tɔ.

¹⁴Dabid ba to yeɛ gé ndɔɪ. Loo gé ŋgakeaje gé tɔg gé munda d'un goo Sawul lé ndá

¹⁵Dabid ɪ rɔ Sawul'g tel aw Betlehem mba kul badje læ bɔbeeje lé.

¹⁶Dəw gé Pilisti lé ree gə ndɔ ləm, gə kàrkemetag ləm tɔ tɔji rəa togəbè as ndəa rɔ-sɔ.

¹⁷Isai ula ŋgoneɛ Dabid pana: Un kandə né gé ndao as mee nékwɔji-né kára ləm, gə pil muruje gé dɔg nee ləm tɔ, aɪ ne kalaŋ aw ne loo-si ŋgakɔije'g aw ar dee.

¹⁸Odo kuba mbà gé bi dɔg aw ne ar njekaa dɔ njérɔje gé tɔl-dɔg (1.000) læ dee tɔ. I a koo bó lé ŋgakɔije d'isi gé majee ndá i a tel ree kulam ta læ dee gəd kam m'oo.

¹⁹Deɛ d'isi gə Sawul gə njérɔje gé Israel lai nə'd mee wəl-loo gé kag-terebɪtəje to keneŋ, d'aw rɔ gə Pilistije.

²⁰Dabid ɪta gə ndɔ rad. Yeɛ ya badje ar njeŋgəm dee ba odo nékodo læa ɔd aw to gé Isai ulá ne lé. Loo gé yeɛ teɛ kəi-si dee'g ndá njérɔje d'isi tɔs rɔ dee gə goo nə goo nə mba kaw rɔ tɔbəi kò-rɔ bar ta dee'g wəl-wəl tɔ.

²¹Israelje gə Pilistije d'ɔr rɔ d'aw gə kudu dee kudu dee mba rɔ nə.

²²Dabid ɔm néje læa gé yeɛ odo lé ji njeŋgəm nékodoje'g ndá yeɛ aɪ aw loo-kaar njérɔje'g. Léegəneɛya gé yeɛ teɛ rɔ ŋgakeaje'g ndá yeɛ dəji dee pana: See d'isi ban wa.

²³Loo gé yeɛ aar wɔji sə dee ta bèe-bèe ndá aa oo, Pilisti kára gé to dəw gé Gat gé ria læ Goliat lé ɪ dan Pilistije'g teɛ aar mbuna kudu-njérɔje gé gel joo'g lé. Yeɛ pata læa to gé kédé lé ya bəi ndá Dabid oo ta lé tɔ.

²⁴Loo gé Israelje lai d'oo dəw neelé ndá deɛ d'aj nə'g mbata siŋgasa wa dee.

- 25**Nana kara pa pana: See ooje d̄əw ḡé teɛ ree aar neelé ya wa. Yeɛ ree ḡə mba kuma-r̄ɔ Israelje ɓa! ʔó lé d̄əw a t̄olee ndá mbai a d̄əaa ḡə nébaoje l̄əm, a karee ŋgonee ḡé dené l̄əa l̄əma, njémeek̄əije l̄ə ɓɓeeje kara a k̄ɔr ta d̄ɔ dee'g kar dee d'isi l̄əm mee ɓee ḡé Israel l̄əm t̄ɔ.
- 26**Dabid d̄əji njér̄ɔje ḡé d'aar mb̄oree'g pana: See d̄i ɓa d'a kar yeɛ ḡé a t̄ɔl d̄əw ḡé Pilisti nee l̄əm, a k̄ɔr ɓoo-r̄ɔkul d̄ɔ Israelje'g l̄əm t̄ɔ lé wa. See d̄əw ḡé Pilisti nee ḡéinja tam̄ɔdee el ya to n̄ɔ ɓa aar ula sul d̄ɔ njér̄ɔje'g l̄ə Ala ḡé njesik̄amba lé wa.
- 27**Njér̄ɔje tel d'ulá ta to ḡé kédé lé ya t̄ɔɓəi pana: D̄əw ḡé njet̄olee lé d'a ra s̄əa né toḡábè ya.
- 28**Eliab, ŋgokeɔ ḡé to t̄ɔg l̄ə dee lé loo ḡé oo ta ḡé yeɛ d̄əji njér̄ɔje neelé ndá mée i s̄əa jugugu ḡə ŋŋ d̄ɔ Dabid'g. Ndá yeɛ pana: See d̄i ɓa i ree ḡé mb̄əa wa. See n̄ɔ ɓa i ȳa badje ḡé bula lam ba lé jia'g d̄ɔdilaloo'g wa. Ma m'ḡər beelé ḡə gosoo ḡé to m̄əi'g gao. I ree ḡə mba koo r̄ɔ ɓa.
- 29**Dabid ilá keneŋ pana: See d̄i ɓa m'ra wa. See to ta ɓa m'd̄əji dee el wa.
- 30**Yeɛ tel k̄əmee ȳá mba kaw d̄əji d̄əw ḡé raŋg ta ḡé yeɛ d̄əji dee kédé lé ya ɓəi.
- 31**Loo ḡé d'oo ta ḡé Dabid pa lé ndá d'aw ndaji taree d'ar Sawul oo ndá yeɛ ar dee d'aw ndolee ree s̄əa r̄əa'g.
- 32**Dabid ula Sawul pana: Maji kar d̄əw k̄ára kara maji ḡé r̄əa mbata l̄ə d̄əw ḡé Pilisti ḡé nee el! Ma kura l̄əi m'a kaw r̄ɔ s̄əa ya.
- 33**Sawul ula Dabid pana: I ask̄əm kaw r̄ɔ ḡə d̄əw ḡé Pilisti neelé el mbata i to ŋgon ba ne yeɛ lé to d̄əw ḡé to goŋ-r̄ɔ ḡə basee ba.
- 34**Dabid ula Sawul pana: Ma kura l̄əi m'ul badje l̄ə ɓ̄ɔm. Ndá loo ḡé toboī ɔsé da ḡé ɓaree urs ree ḡə mba kwa bad̄ə k̄ára mbuna nékulje'g ndá
- 35**ma m'aj̄ ḡée'g m'kundá m'wa bad̄ə lé t̄əa'g m'taa. Ne ɓó lé yeɛ aar naŋg mba r̄ɔ s̄əm ndá ma m'wa gw̄ɔsee k̄ègègè m'kundá m't̄olee t̄ɔ.
- 36**To ḡé ma kura l̄əi m't̄ɔl ne toboī ḡə da-urs b̄èe lé ndá a to toḡábè ḡə d̄əw ḡé Pilisti ḡé nee ḡé to njelal kinja ta m̄ɔdee lé to mbata yeɛ ula sul d̄ɔ njér̄ɔje'g l̄ə Ala ḡé njesik̄amba ya.
- 37**Dabid pa t̄ɔɓəi pana: Njesiḡəneɔ ḡé njetaam ji toboī'g ḡə ji da-urs'g lé a taam ji d̄əw ḡé Pilisti ḡé nee b̄èe ya t̄ɔ. Yen ŋga Sawul ula Dabid pana: Aw ndá maji kar Njesiḡəneɔ nai s̄əi ya.
- 38**Sawul ar dee d'ula kubu-r̄ɔje l̄əa-yeɛ r̄ɔ Dabid'g l̄əm, d'ula d̄ɔgugu larkas d̄əa'g l̄əma, d'ula n̄ér̄ɔ ḡé nd̄ər pigiri-pigiri kaaree'g l̄əm t̄ɔ.
- 39**Dabid t̄ɔ kiambas l̄ə Sawul d̄ɔ n̄ér̄ɔ'g l̄əa ndá yeɛ ndigi njaa ne mbata yeɛ naa oo el ɓəi. Ne yeɛ ula Sawul pana: Ma m'ask̄əm njaa ḡə n̄ér̄ɔje neelé el mbata ma m'ula dee kédé el. B̄èe ɓa yeɛ t̄ɔr dee r̄əa'g t̄ɔ.

- 40 Yee un duguru-kag læa wa jia'g tɔbɛi yee mbɛr jɛrje mi gɛ guburu ŋgal-ŋgal dan mán'g ɔm dee mee bɔl-ŋgɛm-né'g læ njékulbadje læa læm, gɛ mee bɔl-kubu'g læa læm tɔ. Ndá yee ɔd aw gɛ dɔ dɛw gɛ Pilisti'g lé gɛ yɔrɔŋ-dooje læa jia'g.
- 41 Dɛw gɛ Pilisti lé ree lam-lam gɛ rɔ Dabid'g læm, dɛw gɛ njekun dɛr læa lé njaa ne neɔ'g læm tɔ.
- 42 Dɛw gɛ Pilisti lé aa loo oo Dabid ndá yee əjee gɛ keji mbata yee ée gɛ ŋgon gɛ basa gɛ kas pəl-pəl læm, kəmee turu siɔ-siɔ læm tɔ.
- 43 Dɛw gɛ Pilisti lé dɛji Dabid pana: See m'to bisi ba i ree rɔm'g gɛ duguru-kagje wa. Tɔbɛi loo gɛ dɛw gɛ Pilisti lé ubu magɛje læa dɛa'g mbɔ ndá
- 44 yee tel ila ta dɔ'g bɛi pana: Gɛ ree gɛ rɔm'g nee am m'ar dakasi to néso yelje gɛ dara gɛ daje gɛ mee wala'g.
- 45 Dabid ula dɛw gɛ Pilisti lé pana: I lé ree gɛ kiambas gɛ kɔ-ninga mba rɔ ne sɛm. Ne ma lé m'aw gɛ dɔi'g gɛ ri Njesigəneɔ gɛ njeboo-néje, yee gɛ to Ala gɛ njeboo-néje gɛ Israel gɛ i ula sul dɛa'g lé ya.
- 46 Bogəne Njesigəneɔ a kilai jim'g ndá m'a rɔ sɛi tuga dɔi gaŋg. Bogəne m'a kar nin kudu-njɛrɔje læ Pilistije to kɔ yelje gɛ dara gɛ daje gɛ dɔ naŋg nee to gɛ néso dee. Yee ba dɛwje gɛ dɔ naŋg nee lai d'a gɛr to gɛ Ala læ Israelje si keneŋ gən ya.
- 47 Bèe ba koso-dɛwje lai neelɛ d'a gɛr ne to gɛ kiambas əsé ninga ba Njesigəneɔ aji ne dɛw el. Mbata kun baŋga lé to kɔ Njesigəneɔ, yee gɛ ɔm sí ji sí'g lé ya.
- 48 Léegəneeya loo gɛ dɛw gɛ Pilisti lé j gɛ mba kaw rɔ Dabid'g ndá Dabid j rad aj gɛ rɔ mba kiŋga dɛw gɛ Pilisti lé tɔ.
- 49 Yee ula jia mee bɔl'g læa un jɛr kára ila mee yɔrɔŋ-dooje'g læa ba ila aree wa ŋgo nɔ dɛw gɛ Pilisti lé aree andə'g mág aree oso rəb tuga kəmee naŋg.
- 50 Togábè ba yɔrɔŋ-dooje gɛ jɛr lé ba siŋga Dabid ur ne dɔ dɛw gɛ Pilisti'g. Kiambas godo jia'g ya ne yee ilá naŋg birig tɔlee.
- 51 Dabid aj ŋgwɔd aw aar dɔ dɛw gɛ Pilisti'g lé ɔr kiambas læa-yee ya sɔlee'g tɔlee ne læminja ne dɛa gaŋg læm tɔ. Loo gɛ Pilistije d'oo to gɛ bao-rɔ læ dee wəi ndá deɛ tɛd d'aj.
- 52 Njɛrɔje gɛ Israel gɛ Juda d'uru koo njiriri, tuba Pilistije saar teɛ ne mee wəl-loo'g læm, saar teɛ ne tarəwje'g læ bɛe gɛ Ekro læm tɔ. Pilistije gɛ d'ingə doo as yoo dee toso ne naŋg dan rəw'd gɛ aw gɛ Saarayim saar teɛ Gat læm, gɛ teɛ Ekro læm tɔ.
- 53 Israelje d'j loo kɔr Pilistije'g ndá deɛ d'odo néje gɛ mee loo-si dee'g gɛ nébanrɔ.
- 54 Dabid un dɔ dɛw gɛ Pilisti lé aw ne Jerusalem, tɔbɛi yee ɔm néɔje læ dɛw gɛ Pilisti lé mee kəi-kubu'g læa tɔ.

⁵⁵Loo gé Sawul oo Dabid gé aw gə mba rɔ gə dəw gé Pilisti lé ndá yeɛ dɔ̃ji Abner gé to béé njérɔje læa lé pana: Abner, see ŋgon neelé to ŋgolə nawa. Abner ilá keneŋ pana: Ɔi, mbai, tɔgəɔ ya gə goo kisi kəmba læi lé ma m'gəree el.

⁵⁶Mbai lé pana: Bèe ndá maji kari dɔ̃ji raŋg oo, see basa neelé to ŋgolə nawa.

⁵⁷Loo gé Dabid ɔ̃ loo tɔl dəw'd gé Pilisti lé tel ree ndá Abner undá aw səa nɔ Sawul'g. Dabid wa dɔ dəw gé Pilisti lé jia'g bəi.

⁵⁸Sawul dɔ̃jee pana: Basa, see i to ŋgolə nawa. Dabid tel ilá keneŋ pana: Ma m'to ŋgolə kura læi Isai, dəw gé Betlehem ya.

1 Samel 18

Kwa kura læ Jonatan deɛ gə Dabid lé

¹Loo gé Dabid tɔl ta gé yeɛ wɔ̃ji gə Sawul bém ndá léegəneeya Jonatan ɔm mée nɔ'd gə Dabid. Jonatan ndigee to gé yeɛ ndigi ne darəa-yeɛ bèe.

²Mee ndəa'g neelé ya Sawul ɔg Dabid naŋg bó yá aree tel aw kəi læ bɔbeeje el ŋga.

³Jonatan man rəa ar Dabid mbata yeɛ ndigee to gé ndigi ne darəa-yeɛ bèe.

⁴Yeɛ ɔr kubu læa gé boi yul rəa'g ar Dabid. Yeɛ aree kubuje læa ləm, gə kiambas læa kara ləm, gə bandəŋg læa ləma, gə ndar læa ləm tɔ.

⁵Dabid teɛkɔr dɔ looje lai gé Sawul ulá aree aw keneŋ lé. Sawul aree si gé béé njérɔje ndá lel koso-dəwje lai ləm, kuraje læ Sawul ya kara lel dee ləm tɔ.

Sawul ra kəmkəj dɔ Dabid'g

⁶Ndɔ gé d'ɔ̃ loo-rɔ'g tel loo gé Dabid tɔl dəw gé Pilisti lé ndá denéje d'unda loo mee bee-booje gé Israel bura teɛ d'aw tila kəm mbai Sawul lé. D'ɔs pa ləm, là ləm tɔ gə dalèje gə nékimje ra ne né wəl-wəl gə rɔlel tɔ.

⁷Denéje gé d'ɔs pa lé d'ila nɔ ta'g pana: Sawul tɔl njébaje tɔl-dɔg-dɔg (1.000) Nɛ Dabid tɔl dee tɔl-dɔg-loo-dɔg-dɔg (10.000).

⁸Mee Sawul eɔ̃ yaɔ̃ mbata ta neelé lelee el. Yeɛ pana: Deɛ d'ar Dabid keɔ̃ tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) nɛ kama ndá d'am tɔl-dɔg (1.000) ba! Né gé lalee lé to beeko ya kára ba ŋga.

⁹Un kudee mee ndəa'g neelé Sawul oo Dabid gə kəm dɔbee ya gé kédé-kédé.

¹⁰Bèlè lookàree ndá ndil gé yèr gé Ala ulá lé ree ula kəm Sawul ndòo aree si aa loo gəl-gəl mee kəi'g læa. Dabid lé si im né to gé yeɛ im ne né ndɔje gé kédé'g ləm, Sawul si gə kɔ-ninga læa jia'g ləm tɔ.

¹¹Sawul wa kɔ-ninga læa mèt-mèt pa ne ta mée'g pana: M'a kur ne Dabid rədee kaar bɔrɔ'g. Nɛ Dabid sa rəa rəa'g as gəl joo.

¹²Sawul bəl Dabid mbata Njesigəneɔ̃ nai gə Dabid ne yeɛ uba Sawul yá.

13Ndá Sawul ɔree rəa'g undá loo gé əw'g aree to mbai dɔ njérɔje gé tɔl-dɔg (1.000). Dabid teɛ ɔr nɔ njérɔje aw sə dee raga ləm, tel sə dee bée ləm tɔ.

14Yee teɛkɔr dɔ kula reaje'g lai mbata Njesigəneɔ nai səa ya.

15Loo gé Sawul oo to gé yee teɛkɔr gé kédé-kédé ndá yee bəlee.

16Nɛ Israɛlje gə Judaje lai ndigi Dabid mbata yee ɔr nɔ dee aw sə dee raga ləm, tel sə dee bée ləm tɔ.

Dabid taa Mikal, ngolə Sawul gé dené læ

17Sawul ula Dabid pana: Aa oo, m'a kari Merab, ngondərm gé dené læi. Maji kari wa rɔi gé diŋgam ya ra né am ləm, rɔ rɔje læ Njesigəneɔ ləm tɔ. Nɛ Sawul pa mée'g pana: Ma m'ndigi kun jim kɔrɔ ne rəa el, nɛ maji kar ji Pilistije ba ɔrɔ rəa.

18Dabid ila Sawul'g pana: See m'unda bɔ dɪ əsé ginkojim to gé dɪ əsé njémeekəije læ bɔm d'as dɪ mee bɛe gé Israɛl ba gə mba kam m'to ne məəm mbaije wa.

19Nɛ loo gé ndɔ kar Merab, ngolə Sawul tel to ne dené læ Dabid teɛ ndá d'unee d'ar Adriel, dəw gé Mehola ba təa gé dené læ.

20Mikal, ngolə Sawul gé dené lé ndigi Dabid yaɔ. D'aw d'ula Sawul taree ndá ta neelé lelee ya.

21Yee pa mée'g pana: M'a karee ya gə mba karee tel to gum kwá karee oso ne ji Pilistije'g. Bèe ba Sawul ula Dabid njekəm'g gɔl joo tɔbəi pana: ʔogənè i a tel to meemje.

22Sawul un ndia togəbè ar kuraje læa pana: Aw ulaje Dabid gə goo ngəɔ ndá ulaje pajena: Aa oo, mee mbai lelee dɔi'g ləm, kuraje læa lai ndigii ləm tɔ. ʔasinè maji kari to məəm mbaije ya.

23Kuraje læ Sawul tel ndaji taje neelé d'ila mbi Dabid'g. Nɛ Dabid ila dee keneɛ pana: See seɔ ooje to gé tel to məəm mbaije lé to né gé lam ba wa. Ma lé m'to dəw gé njendoo ləm, m'to dəw gé m'əɔ el ləm tɔ.

24Kuraje læ Sawul d'un ta gé Dabid ila dee keneɛ lé d'aw d'ula Sawul.

25Sawul pana: Seɔ a paje togəbè karje Dabid pajena: Mbai lé dəɔi lar dené el nɛ yee ndigi kiŋga ndar tamɔd Pilistije as tɔl (100) gə mba dal ne bɔ læa gə njəbaje læ. Sawul wɔji mée'g mba kar Dabid oso ne ji Pilistije'g.

26Kuraje læ Sawul d'un ta neelé d'aw d'ula Dabid ndá Dabid ndigi ra bèe mba tel to ne məəm mbaije lé ya.

27Kédé ba kar ndɔ gé d'wɔji as bəi ndá Dabid ɔ aw gə dəwje læa aw tɔl ne diŋgamje tɔl-joo (200) mbuna Pilistije'g. Yee ree gə ndar tamɔd dee ar mbai as dɔ lé gé yee dəɔi lé gə mba tel to ne məəm mbaije lé. Togəbè ba Sawul aree ne Mikal, ngonee gé dené lé gé dené læa ya.

²⁸Sawul oo bèe ndá yee gər gao to gé Njesigəneə nai gə Dabid. Təbəi Mikal, ngonee gé dené lé ndigi Dabid tɔ.

²⁹Sawul bəl Dabid gé kédé-kédé ləm, yee undá gé njebə læ ya gə nɔ ləm tɔ.

³⁰Mbaije gé Pilisti tee d'aw loo-rɔ'g mba rɔ gə Israelje. Ne gə ndɔje kára-kára lai gé d'aw loo-rɔ'g lé Dabid dum dɔ dee ur dɔ kuraje'g læ Sawul lai ndá ria bar ne yaə tɔ.

1 Samel 19

Sawul saŋg loo tɔl Dabid

¹Sawul ula ngonee Jonatan gə kuraje læ lai mba kar dee tɔl Dabid. Ne Jonatan ngolə Sawul lé unda Dabid dan kəmee'g ya.

²Ndá yee ɔr soree ar Dabid pana: Bɔm Sawul aw saŋg loo gə mba tɔli. Bèe ndá maji kari unda kəmkàr dɔ rɔi'g. Bèlè gə ndɔ lé oo njɔloo gé maji ya iya rɔi keneŋ.

³M'a tee kaw kaar mbɔr bɔm'g wala loo gé i a si keneŋ lé. M'a kula bɔm ta gé wɔji dɔi ndá m'a koo ta gé yee a pa kwɔji ne dɔi ba m'a kulai bəi.

⁴Jonatan ɔr ta læ Dabid maji nɔ bəbeeje Sawul'g pana: Maji kar mbai ra majel gə kura læ gé Dabid lé el mbata yee ra səi né gé majel kára kara el. Néje lai gé yee ra lé to né gé maji mbata læi ya.

⁵Yee ila rəa da tɔl ne dəw gé Pilisti ar Njesigəneə ra ne né gé boo taa ne dɔ Israelje. I oo gao, i ra rɔlel dɔ'g ya tɔ. See gelee ban ba i a ra kaiya kila ne məs yee gé ta wa dəa el ləm, a kar dee tɔl Dabid lal né gé bèe ləm tɔ bəi wa.

⁶Sawul oo ndu Jonatan ndá yee man rəa gə rɔkubu pana: Tɔgəɔ Njesigəneə si kəmba ya! Dabid a kwəi el.

⁷Jonatan bar Dabid ɔr goo taje neelə lai aree ndá yee aw səa rɔ Sawul'g ar Dabid aar neə'g to gé kédé lé ya.

Mikal, dené læ Dabid lé aje

⁸Rɔ aw gé kédé-kédé. Dabid tee aw rɔ gə Pilistije ndá yee tɔl dee yaə ar dee d'aj neə'g.

⁹Ndɔ kára bèe loo gé Dabid si im kɔdu-kɔdè læ ndá ndil gé majel gé Njesigəneə ulá lé dəb dɔ Sawul'g loo gé yee wa kɔ-niŋga læ jia'g si ne mee kəi'g læ lé.

¹⁰Sawul ndigi kur Dabid gə kɔ-niŋga læ bəree ne kaar bɔrɔ'g. Ne Dabid sa rəa ndá Sawul ur kɔ-niŋga læ lé kaar bɔrɔ'g tɔ. Dabid i loondul'g aji ba taa ne rəa.

¹¹Sawul ula njékulaje læ rɔ Dabid'g mba kar dee ngəm gə mba tɔlee bèlè gə ndɔ. Ne Mikal, dené læ Dabid lé ulá taree pana: Bó lé i i loondul'g nee aji el ndá bèlè gə ndɔ lé d'a tɔli.

- 12**Togábè ba Mikal ar Dabid teɛ gá kəmbolè ur naŋg aɪ aw. Bèe ba yeɛ taa ne rəa ya.
- 13**Gée gá gogo Mikal un magə-tərapim ila dɔ tira'g. Yeɛ ila ndar bya dɔ nэгəð dəa'g ndá yeɛ biree gə kubu ndal-ndal.
- 14**Loo gá Sawul ula njékulaje mba kar dee d'wa Dabid ndá Mikal ula dee pana: Rea tée.
- 15**Sawul tel ula dee tɔbəi mba kar dee d'aw d'oo Dabid ndá yeɛ pana: Uneeje gə tira læa bura reeje səa mba kam m'tolee.
- 16**Njékulaje neelé ree d'andə kai ndá aa oo, magə-tərapim ba to dɔ tira'g læm, ndar bya ba to dɔ nэгəð dəa'g læm tɔ.
- 17**Sawul dəji Mikal pana: See gelee ban ba i ərm togábè ar njeba læm aɪ aw wa. Mikal tel ila Sawul keneɲ pana: Yeɛ ulam pana: M'ya neɛ m'ar neɛ n'aw bó bèe el ndá n'a tɔlm.

Dabid gə Sawul mee beɛ gá Rama

- 18**Togábè ba Dabid i aɪ taa ne rəa. Yeɛ aɪ aw iŋga Samel mee beɛ gá Rama ndá yeɛ ndaji ta néje lai gá Sawul ra səa lé aree oo. Tɔbəi yeɛ aw gə Samel aw si beɛ gá Najot.
- 19**D'aw d'ula Sawul taree pana: Aa oo, Dabid lé si Najot mbər beɛ gá Rama'g ya.
- 20**Sawul ula njékulaje mba kar dee d'aw d'wa Dabid. Deɛ d'oo njéteggintaje gá d'wa dɔ nɔ d'aw tegginta ndá Samel ba gá njekɔrnɔ dee lée'g nee ya. Ndil Ala dəb dɔ deɛ gá Sawul ula dee lé ar dee-deɛ ya kara d'un kudu tegginta tɔ.
- 21**Deɛ d'aw d'ula Sawul taree ndá yeɛ tel ula njékulaje gá raŋg tɔbəi ne deɛ kara tegginta ya bəi tɔ. Ndá yeɛ tel ula njé gá raŋg gá njekɔm'g gɔl munda ar dee kara tegginta ya bəi tɔ.
- 22**Togábè Sawul ya aw gə rəa mee beɛ'g Rama. Loo gá yeɛ teɛ ta bwa-mán gá boi gá to Seku ndá yeɛ dəji dee pana: See Samel deɛ gə Dabid d'isi ra wa. Deɛ d'ilá keneɲ pana: D'isi Najot mbər beɛ'd gá Rama ya.
- 23**Yen ŋga yeɛ un rəw gá aw par gá Najot gá to mbər beɛ gá Rama lé. Ndil Ala dəb dəa'g to ar Sawul tegginta ba aw ne saar teɛ ne Najot gá to mbər beɛ gá Rama lé bəi tɔ.
- 24**Yeɛ tər kubuje læa rəa'g ndá yeɛ tegginta nɔ Samel'g tɔ. Tɔbəi mee ndəa'g neelé yeɛ oso naŋg gə rəa kari ba to dan kàrá læm, gə loondul'g læm tɔ. Gelee gá nee ba, deɛ pa ne pana: See Sawul ya kara si mbuna njéteggintaje'g læm tɔ wa.

1 Samel 20

Jonatan ula Dabid ta némajel gá Sawul wəji mba ra səa lé

- ¹Dabid ɿ Najot gé to mbɔr Rama'g lé aɿ. Yeɛ aw iŋga Jonatan dəjee pana: See dɿ ba m'ra wa. Néram gé gə goo rəbee el lé to dɿ wa. See kaiya dɿ ba m'ra kəm bɔbije'g ba yeɛ ndigi kam m'udu ne wa.
- ²Jonatan tel ilá keneɲ pana: Wah! bèe el! I a kwəi el. Baumje lé a gə ra né gé boi əsé né gé lam kara yeɛ lal kulam taree el. Ne See gelee ban ba yeɛ a kiya səm dɔ yeɛ gé nee lal kam m'oo bəi wa. To ta gé kari ba.
- ³Dabid pa ya tɔbəi gə rɔkubu pana: Bɔbije gər gao to gé ma m'taa kəmi rəgm ndá yeɛ a pana: Maji kar dee d'ar Jonatan oo el nà a kar mée eɔ. Ne to gé Njesigəneɔ si kəmba ləm, i ya kara si kəmba ya ləm tɔ ndá ma kulai to gé ta yoom nai tebdé ba bèe ya.
- ⁴Jonatan ula Dabid pana: Né gé i ndigi ndá m'a ra kari ya.
- ⁵Dabid tel ilá keneɲ pana: Aa oo, bèlè ndá a to ndɔ ra naɿ gé teɛ sigi ndá to kəm kam m'isi gə mbai nɔ'd ta néso'g ya. Ne ya'm am m'aw m'iya rəm mee ndɔ'g saar kàrkemetag gé mee ndɔ gé njekəm'g munda lé ba.
- ⁶Bó lé bɔbije oo to gé m'godo ba dəjim ndá i a kulá pana: Dabid ra ndòo rəm'g pana: M'ya neɛ m'ar neɛ n'aw Betlehem, bee-boo'g lə neɛ lé mbata lé neelé njémeekəije lə neɛ lai d'a gə kaw kinja nékinjaməs gé wɔji dɔ ləb kára-kára lé keneɲ.
- ⁷Bó lé yeɛ pana: Maji ya! ndá né kára gé kəm kar kura ləi bəl lé godo. Ne bó lé oŋg ɿ səa bəi ndá maji kari gər gao to gé yeɛ wɔji mée'g gə mba ra səm majel ya.
- ⁸Bèe ndá maji kari tɔji kura ləi meemaji ləi ba mbata kédé jeɛ səi lé jeɛ manje rɔ sí j'ar nɔ nɔ Njesigəneɔ'g. Bó lé néra gé gə goo rəbee el to rəm'g ndá maji kari-i nja tɔlm ŋga mən, mba dɿ tɔbəi ba a kaw ne səm saar rɔ bɔbije'g tɔbəi wa.
- ⁹Jonatan ulá pana: Bó lé m'oo néra gé majel gé bəm wɔji-kwɔji ra səi lé ndá maji kari əji to gé m'a kiya səi dəa lal kulai bèe lé el. Wah! maji kari əji bèe el.
- ¹⁰Dabid dəji Jonatan pana: Bó lé bɔbije a kila ta gé kədərə keneɲ ndá see nɔ ba a ree kulam taree wa.
- ¹¹Yen ŋga Jonatan ula Dabid pana: Ree ar sí teɛ j'awje wala. Ndá deɛ joo bɔr teɛ d'aw wala ya tɔ.
- ¹²Jonatan ula Dabid pana: Ma m'ar Njesigəneɔ, Ala lə Israëlje to njekoo goo ta ləm ya! Bèlè əsé nona ndá m'a kuru mee bəm koo. Bó lé yeɛ wɔji mée'g gə mba ra meemaji gə Dabid ba m'lal kula dəw karee ulai ndá
- ¹³maji kar Njesigəneɔ ra gə Jonatan nédɔkudu ya. Esé bó lé bəm wɔji mba ra səi né gé majel kara m'a kulai ya tɔ ndá m'a kyɔ'i kari aw gə meekuləm tɔ. Maji kar Njesigəneɔ nai səi to gé yeɛ nai ne gə bəmje kédé bèe tɔ.
- ¹⁴Bó lé m'isi kəmba bəi ndá maji kari ra səm némeemaji lə Njesigəneɔ ya.

- 15 Esé lé m'wəi kara ar goo meemaji lai yər mba njémeekəije ləm ndə el. Lée Njesigəneə a tɔs njébjəje lə Dabid kára-kára lai tər dee dɔ naŋg nee kara aree yər el ya.
- 16 Mbata Jonatan lé man rəa ar njémeekəije lə Dabid pana: Maji kar Njesigəneə dal bə lə Dabid dɔ njébjəje'g ləa.
- 17 Jonatan ar Dabid man rəa aree ya gə goo ndigi gə yeɛ ndigee yaə mbata Jonatan lé ndigee to gə darəa-yeɛ bèe tɔ.
- 18 Jonatan ulá pana: Bèlè to ndɔ ra naj gə teɛ sigi ndá d'a koo to gə i godo mbata loo-sii a to kari ba.
- 19 Ndɔ gə njekəm'g munda lé i a tel kaw duu-loo gə i iya rɔi keneɲ kédé loo gə ta oso ndá i a si mbər biri mbal gə Ejel'g lé dəb.
- 20 M'a tur kandə bandəŋje munda gə rɔ biri mbal'g lé to gə m'wɔji ne dɔ né bèe.
- 21 Yen ŋga, aa oo, m'a kula basa lé karee aw saŋg kandə bandəŋje lé pana: Aw odo dee ree ne. Bó lé m'ula basa lé m'pana: Aa oo, kandə bandəŋje lé to nɔj'gən, odo dee. Ndá gə ree mbata meeləm to mbata lai bó né gə kəm kari bəl lé godo, Njesigəneə si kəmba.
- 22 Nε bó lé m'ula basa lé m'pana: Aa oo, bandəŋje lé to nɔj'g kédé nu'n! Ndá aw loo lai mbata Njesigəneə ba ulai mba kari aw ya.
- 23 Ta gə jeɛ səi m'paje lé Njesigəneə to njekoo sə sí gée saar gə nɔ ya.
- 24 Dabid lé iya rəa mee wala'g tɔ. To ndɔ ra naj gə teɛ sigi ndá mbai lé si ta ka-nésɔ'g mba sɔ né.
- 25 Mbai lé si dɔ kag-siée'd gə d'unda kaar bɔrɔ'g to gə yeɛ aw si keneɲ ta-ta lé ya. Jonatan j̄ aar tar ndá Abner ba si mbər Sawul'g nε loo-si Dabid lé ba to kari ba.
- 26 Mee ndəa'g neelé Sawul pata kára el mbata yeɛ əji mée'g pana: Banelə né tee dəa'g əsé rəa minə, tɔgərɔ rəa minə ya.
- 27 Bèlè lookàree, ndɔ gə njekəm'g joo mee ndɔ ra naj gə teɛ sigi'g lé loo-si Dabid to kari ba ya bəi. Sawul dəji ŋgonee Jonatan pana: See gelee ban ba ŋgolə Isai lé ree ta nésɔ'g tagəné el ləm, gə bogəné el ləm wa.
- 28 Jonatan tel ila Sawul'g pana: Dabid dəjim am m'yá m'aree aw Betlehem.
- 29 Yeɛ pana: N'ra ndòo rɔm'g mba kam m'yá neɛ m'ar neɛ n'aw mbata mee bee-boo'g lə neɛ lé nékinjaməs gə wɔji dɔ njémeekəije lə neɛ to keneɲ. Bó lé neɛ n'taa kəm rəgm ndá maji kam m'yá neɛ m'ar neɛ n'aw kalaɲ n'aw n'oo ŋgakɔ neɛje lé ba. Gelee gə nee ba yeɛ ree ne ta ka-nésɔ'g lə mbai lé el gə mbəa.
- 30 Oŋg lə Sawul j̄ səa pu dɔ Jonatan'g aree ulá pana: I ŋgon gə njedum gə njekəsta-rəw lé kwa gə i wa kura gə ŋgolə Isai aree to nérɔkul lai gə nérɔkul lə kɔinje to lé see ma m'gər el wa.

- 31** Mbata bó lé loo gé ngolə Isai lé si kamba dɔ naŋg nee ndá i a kiŋga meelɔm el ləm, beekɔ ləi kara a to ləm el ləm tɔ. Bèe ndá basinè ya, ula kula ar dee saŋgee ree sɛa d'am mbata yee lé kəm karee wəi ya.
- 32** Jonatan dəji bɔbeeje Sawul pana: See gelee ban ba d'a tɔlee lé wa. See di ba yee ra wa.
- 33** Yen nga Sawul un kɔ-ninga ləa tɔjee ne mba kuree ne. Ndá Jonatan gər to gé bɔbeeje wɔji mée'g njaŋg mba tɔl Dabid ya.
- 34** Jonatan i ta ka-nésɔ'g oso gə oŋg biriŋ. Yee sɔ né el mee ndɔ gé njekɔm'g joo'g lə ndɔ ra nai gé tee sigi lé. Kəmee to ndɔo mbata lə Dabid ləm, mbata bɔbeeje ila rɔkul-boo dəa'g ləm tɔ.
- 35** Bèlè lookàree gə ndɔ lé, Jonatan aw mee wala'g loo gé dee gə Dabid d'wɔji mba kiŋga nɔ keneŋ lé ndá yee ar basa kára aw sɛa.
- 36** Yee ula ngon lé pana: Aɪ-ŋgwɔd, aw odo kandə bandanɔje gé m'a gə kur lé. Ngon lé aw aɪngwɔd ndá Jonatan ur kandə bandanɔje lé aree al dəa oso nea'g.
- 37** Loo gé yee ree loo gé kandə bandanɔje gé yee ur lé to keneŋ ndá Jonatan bar goo ngon lé gə ndia gé boi wəl pana: See kandə bandanɔje lé to nɔ'g kédé nu bəi el wa.
- 38** Yee ra né wəl tɔbəi pana: Ɔs rɔi bad aw kalaŋ bó aar naŋg el! Ndá ngon lə Jonatan lé odo kandə bandanɔje lé ɔd aw ne rɔ béeje'g.
- 39** Ngon lé gər ginee el ne Jonatan dee gə Dabid ba gər gin né neelé ya.
- 40** Jonatan tel gə nérɔje ləa ar ngon ləa lé ulá ne pana: Ɔd aw ne mee bee-boo'g.
- 41** Loo gé ngon lé ɔd aw mba ndá Dabid i dəb loo gé kára gé to par gé dɔkɔl, tɔbəi yee oso bəbərə dəb kəmee naŋg naŋg as gɔl munda. Ndá Kuramar-naje gé joo neelé d'wa nɔ kar nɔ'g sud ləm nɔ nɔ'd ləm tɔ, ne Dabid ba nɔ bugudu-bugudu unda maree ya.
- 42** Jonatan ula Dabid pana: Aw gə meekulɔm. Basinè jee manje rɔ sí j'ar nɔ gə ri Njesigəneɔ m'pajena: Maji kar Njesigəneɔ nai mbuna sí-jee səi'g ləm, gə mbuna ngakamje-je'g gə ngakaije-je'g ləm tɔ saar gə nɔ ya.

1 Samel 21

Dabid aɪ aw Nob rɔ njekinjanéməs'd gé ria lə Ahimelek

- 1** Dabid uba naŋg iɔtar aw ndá Jonatan tel aw mee bee-boo'g tɔ.
- 2** Dabid aw Nob rɔ njekinjanéməs'd gé ria lə Ahimelek. Yee neelé aɪngwɔd gə kəm bəl aw tila kəm Dabid dəjee pana: See gelee ban ba i aw gə kari ba bèe wa. See dəw kára kara ree səi el wa.
- 3** Dabid tel ula Ahimelek gé njekinjanéməs lé pana: Mbai lé un ndia am pana: Maji kar dəw kára gər ta kula gé n'ulam lé el ləm, gə ndukun gé n'un n'am lé el ləm tɔ. Ma lé m'wɔji loo gé mba kar síjee gə dəwje ləm j'ingaje nɔ keneŋ bəi.

- ⁴Basinè see di ba to jii'g wa. Am pil muru mi əsé né gá rara gá to jii'g ya.
- ⁵Njekinjanéməs tel ula Dabid pana: Muru gá kari ba godu jim'g ne muru gá to gə kəmee ba to nee. Bó lé dəwje lai d'ɔg rɔ dee dɔ denéje'g ndá yen ba!
- ⁶Dabid tel ula njekinjanéməs lé pana: Tɔgərɔ, jee j'ɔg rɔ sí dɔ denéje'g as ndo munda to gá kédé m'aw ne loo rɔ'g lé, tɔbɛi njérɔje ləm lai lé rɔ dee àr ŋgad-ŋgad ya ləm tɔ, ne bó lé to néra gá ila ndɔl dɔ loo'g kara bɔgənè a tel to né gá to gə kəmee mbata lə yee gá to njegin né lé.
- ⁷Yen ŋga njekinjanéməs lé aree muru gá d'unda gə kəmee lé mbata muru gá raŋg godu. To muru gá to gə kəmee gá d'un nɔ Njesigəneə'g gá raŋg gə mba kar yee gá nuŋga mee ndəa'g neelé taa toree.
- ⁸Mee ndəa'g neelé kura lə Sawul kára ɔg rəa naŋg nɔ Njesigəneə'g. Yee to dəw gá Edɔm, ria lə Doeg gá to mbai dɔ njekul nékulje lə Sawul.
- ⁹Dabid dəji Ahimelek pana: See kɔ-niŋga əsé kiambas to jii'g el wa. Mbata m'ree gə kiambas əsé gə nérɔje ləm el, mbata kula lə mbai lé ɔsm rad.
- ¹⁰Njekinjanéməs lé tel ilá keneŋ pana: Aa oo, kiambas lə Goliat, dəw gá Pilisti gá i tɔlee kəm wəl-loo gá kag-terebɛtəje to keneŋ lé to nee. Dee biree gə kubu d'ila gir kubu épod'g kən. Bó lé i ndigi kun ndá aw un mbata yee gá raŋg godu nee. Dabid pana: Garee gá raŋg godu. Am gá nee.

Dabid si bee lə Pilistije gá Gat

- ¹¹Dabid i mee ndəa'g nee ya aɪ nɔ Sawul'g aw əw. Yee tee rɔ Akis'g, gá to mbai gá Gat.
- ¹²Kuraje lə Akis d'ulá pana: See yee neelé to mbai Dabid lé el wa. See to yee neelé ba d'ɔs pa d'wɔji ne dəa ndam ne pana: Sawul tɔl keaje tɔl-dɔg-dɔg (1.000) Nɛ Dabid tɔl keaje tɔl-dɔg-loo-dɔg-dɔg (10.000) lé el wa.
- ¹³Dabid wa taje neelé mée'g bururu ndá yee bəl Akis, mbai gá Gat lé yaa.
- ¹⁴Yee ndaji mbə kəm dee'g ra ne néje gá gə mɪdɛ-mɪdɛ ba. Yee tija néje gá kari ba tarəwkɔgje'g ləm, yee ar mán təa wa mbaitea jiiim jiiim ləm tɔ.
- ¹⁵Akis pa gə kuraje ləa pana: Seɪ gərje gao to gá dəw neelé kər rəa ne see gelee ban ba seɪ reeje səa rɔm'g wa.
- ¹⁶See njékərje gá bèe lalm ba seɪ reeje gə yee gá nee ləm, amje m'oo néje gá gə mɪdɛ-mɪdɛ gá yee ra bèe ləm tɔ wa.

1 Samel 22

Sawul tɔl njekinjanéməsje gá Nob

- ¹Dabid i lée'g neelé aɪ aw iya rəa mee bolè mbal'd gá Adulam. Ngakeaje gə njémeekeaje lə bɔbeeje lai d'oo taree ndá d'ɪ d'aw d'ingá.

- ²Dee lai gá to njénékə̀mndooje ləm, gə dee lai gá ɓaŋg to dɔ dee'g ləma, gə dee lai gá mee dee lel dee el ləm tɔ lé mbɔ dɔ nɔ rəa'g ndá yeɛ tel to mbai dɔ dee. Togə̀bè dee lai gá d'om gelee'g lé d'as dəwje tɔl-sɔ (400).
- ³Dabid ɔ́ lée'g neelé aw Mispé mee ɓeekɔ́ gá Moab. Yeɛ ula mbai gá Moab lé pana: M'ra ndò rɔ́'g, maji kari ya loo ar ɓɔmje gə kɔmje ree d'isi rɔ́'g nee saar kam m'oo né gá Ala a ra mbata ləm ɓa.
- ⁴Yeɛ aw sə dee rɔ mbai gá Moab ndá dee d'isi səa gə ndɔje lai gá Dabid si ne kəi-kaar-kɔgə̀rɔ́'d gá iya rəa keneɲ lé.
- ⁵Gad gá njetegginta lé ula Dabid pana: Maji kari si kəi-kaar-kɔgə̀rɔ́'g lé el. ɔ́ keneɲ aw ndá andə mee ɓeekɔ́'g lə Juda. Dabid ɔ́ keneɲ aw ur mee kag-kə̀r'd gá Heret.
- ⁶Sawul oo to gá dəwje gər ta gá wɔji dɔ Dabid gə dɔ dəwje gá d'isi səa. Mee ndəa'g neelé Sawul si gel mas'g mee ɓee gá Gibeá gá to dɔdərloo'g. Kɔ-ninga læa to jia'g ləm, kuraje læa lai mbɔ dɔ nɔ d'aar mbɔree'g ləm tɔ.
- ⁷Sawul ula kuraje læa gá d'aar mbɔree'g lé pana: Ooje maji, seɔ́ Bɛjamije! See ɲgolə Isai lé a kar sí-seɔ́ lai loo-ndɔje gə loo-ndɔ-nduúje wa. See a kar sí-seɔ́ lai toje mbai dɔ dəwje gá tɔl-dɔg-dɔg (1.000) gə mbai dɔ dəwje gá tɔl-tɔl (100) wa.
- ⁸See gə mba ɗi ɓa seɔ́ lai oje njumam mba kɔsmje ne rəw, ar dəw gá kára ya kara ulam ta lə manrɔ́ gá ɲgonəm dee gə ɲgolə Isai manrɔ́ dee d'ar nɔ́ lé el wa. See gelee ban ɓa dəw kára ya kara mbuna sí'g mée tɔsee mbigi-mbigi mbata ləm aree ulam ne ta lə ɲgonəm gá ɔ́ sula kura ləm aree omɔ́ səm ləm, gə umum rəw ləm tɔ, to gá yeɛ ra ɓogənè lé wa.
- ⁹Doeg, dəw gá Edəm gá aar mbuna kuraje'g lə Sawul lé ilá keneɲ pana: Ma m'oo ɲgolə Isai gá ree Nob, rɔ́ Ahimelek'g, gá to ɲgolə Ahitub lé.
- ¹⁰Ahimelek ɗəji Njesigə̀neɔ́ ta mbata læa ləm, yeɛ aree muru gə kiambas lə Goliat gá to dəw gá Pilisti lé ləm tɔ.
- ¹¹Mbai lé ula kula ɓar Ahimelek, ɲgolə Ahitub gá to njekinjanéməs ləm, gə njémeekə̀ije lə ɓɔbeeje lai gá to njékinjanéməsje gá d'isi Nob ləm tɔ. Dee lai ree rɔ́ mbai'g lé.
- ¹²Sawul pana: Oo, i ɲgolə Ahitub! Yeɛ ndigi təa'g pana: Mbai ləm yè m'aar nee.
- ¹³Sawul ɗəjee pana: See ban ɓa seɔ́ gə ɲgolə Isai oje njumam mba kɔsmje ne rəw wa. See ban ɓa i aree muru gə kiambas ləm, i ɗəji Ala ta gə mbata læa mba karee ɔ́ səm gə umum ne rəw to gá yeɛ ra ɓogənè bèe lé ləm tɔ wa.
- ¹⁴Ahimelek tel ila mbai'g pana: See nɔ́ ɓa mbuna kuraje'g læi gá kəm kwɔji ne njekila ɲgonkoji to gá Dabid, yeɛ gá to məəm mbaije ləm, gə njera tornduije karee ɔ́ rɔd ləma, gə gá d'ila ribar ɗəa'g mee kəi'g læi ləm tɔ wa.
- ¹⁵See ɓogənè ɓəi ɓa m'un kudu ɗəji ta Ala mbata læa ɓəi wa. Wah! togə̀bè el! Maji kar mbai ila ta kari ɓa dɔ kura'g læa əsé dɔ dəw'g kára mbuna njémeekə̀ije'g lə

bɔbeeje el tɔ. Mbata ta neelé yee gá lam əsé yee gá boi kara kura lai gər kára kara el.

¹⁶Mbai lé ilá keneɲ pana: I Ahimelek a kwəi, i gə njémeekəije lə bɔbije lai ya.

¹⁷Mbai lé ula njéngəmeeje gá d'ar mbɔree'g lé pana: Telje kəm sí, tɔlje njékinjanéməsje lə Njesigəneə mbata deɛ ndigi gə Dabid. Deɛ d'oo gao to gá yee aɪ ya ne d'ulam taree el. Ne kuraje lə mbai lé ndigi kun ji deɛ tɔl ne njékinjanéməsje lə Njesigəneə lé el.

¹⁸Togəbè ɓa mbai tel ula Doeg pana: Tel kəmi tɔl njékinjanéməsje lé. Ndá Doeg, dəw gá Edəm lé tel kəmee ndá yee nja tɔl njékinjanéməsje lé. Mee ndəa'g neelé yee tɔl deɛ rɔ-jinaijoo-gir-dee-mi gá d'ula épod gá ra gə kúla palégal rɔ deɛ'g lé.

¹⁹Sawul tɔl dəwje gá Nob gá to ɓee-boo lə njékinjanéməsje lé gə kiambas. Yee tɔl diŋgamje gə denéje ləm, ŋganje gə ŋganje gá ta mbà'g ləma, gə maŋgje, gə mulayèje-je, gə badje ləm tɔ gə kiambas.

²⁰Ŋgolə Ahimelek, yee gá to ŋgolə Ahitub kára tee aɪ. Yee lé ria lə Abiatar. Yee aɪ aw rɔ Dabid'g.

²¹Abiatar lé ula Dabid ta lə tɔl gá Sawul tɔl njékinjanéməsje lə Njesigəneə lé.

²²Dabid ula Abiatar pana: Mee ndəa gən lé ma m'əji m'gər gao to gá Doeg, dəw gá Edəm lé a lal kula Sawul el. To ma nja m'to gin yoo dəwje lai gá mee kəi'g lə bɔbije ya.

²³Maji kari si səm nee ya ɓó ɓəl el mbata dəw gá saŋg loo mba tɔlm lé ndá ndigi tɔli-i ya tɔ. Mbata loo gá mbɔrm'g lé d'a kaa dɔi keneɲ maji ya.

1 Samel 23

Dabid taa dɔ njé gá Keyila

¹Deɛ ree d'ula Dabid pana: Aa oo, Pilistije ree rɔ njé gá Keyila ndá d'odo koje lə deɛ lai gá to loo-kundaje'g gá nébanrɔ.

²Togəbè Dabid dəji Njesigəneə pana: See m'a kaw rɔ gə Pilistije nee mba dum dee wa. Njesigəneə ilá keneɲ pana: Aw ndá i a dum dɔ Pilistije taa ne dɔ njé gá Keyila ya.

³Ne njérɔje lə Dabid d'ulá pana: Aa oo, kisi gá j'isije ɓee gá Juda nee ya kara jee n'lal ɓəl el. Ne ɓó lé j'a kaw Keyila mba rɔ gə kudu-njérɔje lə Pilistije ŋga see a to to gá ban wa.

⁴Togəbè Dabid tel dəji Njesigəneə ya tɔɓəi. Njesigəneə tel ilá keneɲ pana: Ita aw Keyila, mbata m'yə Pilistije mee jii'g ya.

⁵Dabid gə dəwje ləa d'ɪ d'aw Keyila ndá deɛ rɔ gə Pilistije. D'ɔr nékulje lə dee ləm, ndum dee mburug-mburug ləm tɔ. Togəbè ɓa Dabid taa ne dɔ dəwje gá d'isi Keyila ya.

- ⁶Loo gá Abiatar, ngolə Ahimelek aɿ aw rɔ Dabid'g Keyila lé yeɿ aw gə kubu épod jia'g.
- ⁷D'ula Sawul ta teɿ gá Dabid teɿ Keyila ndá yeɿ pana: Ala ilá jim'g mbə mbata yeɿ ree ula rəa dan mee bee-boo gá pəgərəje to ta rəw-kəgje'g ləa ya.
- ⁸Yen nga Sawul bar njérɔje lai loo-rɔ'g mba kar dee d'aw Keyila gə mba kaɿ dɔ Dabid gə njérɔje ləa gá d'isi keneɿ lé sub ya.
- ⁹Dabid oo ta nɛmajel gá Sawul wɔji gə mba ra səa ndá yeɿ ula Abiatar, njekinjanéməs lé pana: Maji kari ree gə kubu épod lé.
- ¹⁰Tɔbɔi Dabid pa pana: Njesigəneə, Ala lə Israelje, kura ləi oo ta ree gá Sawul ndigi ree Keyila mba tuji bee-boo mbata ləm-ma lé.
- ¹¹See dəwje gá Keyila d'a kilam mee jia'g wa. See Sawul a ree to gá kura ləi oo taree lé wa. Njesigəneə, Ala lə Israelje, m'ra ndò rɔi'g ya, maji kari riba gə kura ləi dɔ taree. Njesigəneə ilá keneɿ pana: Yeɿ a gə ree ya.
- ¹²Dabid dəji Njesigəneə ya tɔbɔi pana: See dəwje gá Keyila d'a kilam-ma gə njérɔje ləm ji Sawul'g wa. Ndá Njesigəneə tel ilá keneɿ pana: D'a kilai jia'g ya.
- ¹³Yen nga Dabid gə njérɔje ləa gá d'as tɔl-misə (600) lé d'ɿ Keyila d'aw loo gá d'askəm kaw keneɿ. Loo gá Sawul oo to gá Dabid ɿ Keyila aɿ aw ndá yeɿ yə goo kaw gá wɔji kaw rɔ lé.
- ¹⁴Dabid aw si dɔdilaloo'g mee looje gá siɿ siɿ-siɿ'd tɔbɔi yeɿ si dɔ mbal'g mee dɔdilaloo gá Jip tɔ. Sawul saɿgee gə ndɔje ndɔje ya nɛ Ala ilá jia'g el.
- ¹⁵Dabid oo to gá Sawul teɿ aw saɿg loo mba tɔlee ndá yeɿ nai dɔdilaloo gá Jip mee kag-kɔr'g.
- ¹⁶Yen nga Jonatan, ngolə Sawul lé ɿ aw rɔ Dabid'g mee kag-kɔr'g. Ndá yeɿ ula diɿgam mée'g dɔ kəm gá yeɿ ɔm mée dɔ Ala'g lé
- ¹⁷ndá yeɿ ulá pana: Bəl el mbata ji bɔm Sawul a kɔrɔ rɔi el. I a kɔbɛe dɔ Israelje'g ndá m'a to yeɿ gá njekəm'g joo ləi mba si mbɔri'g tɔ. Bɔm Sawul kara gər togábɛ ya tɔ.
- ¹⁸Deɿ joo bɔr manrɔ dee d'ar nə nɔ Njesigəneə'g ndá Dabid nai mee kag-kɔr'g lé nɛ Jonatan ɔd aw bee ləa.

Sawul tuba goo Dabid

- ¹⁹Dəwje gá Jip d'aw Gibeə rɔ Sawul'g d'ulá pana: See Dabid iya rəa mbuna s'g looje gá siɿ siɿ-siɿ'd ləm, mee kag-kɔr'g ləma, dɔ dɔdərloo gá Hakila gá to par gá dɔkɔl lə dɔdilaloo'g ləm tɔ el wa.
- ²⁰Ɛi mbai, bɔ lé məəi ndigi ndá maji kari ree ba a to ta lə s'jeɿ gə mba kilá ji mbai'g bəi.
- ²¹Sawul pana: Maji kar Njesigəneə tɔr ndia dɔ s'g mbata seɿ ooje kəmtondoo ləm.

- ²²Awje ya, m'ra ndò rɔ sí'g, maji kar sí dǎjije taree gəd ooje gə mba gər loo gə yeɛ njaa keneɲ ləm, gə dəw gə ée keneɲ ləm tɔ mbata d'ulam pana: Yeɛ lé to njegoso gə yaɔ.
- ²³Tenje looje soo-soo gə mba gər looje lai gə yeɛ iya rəa keneɲ ba telje reeje rɔm'g ree ulamje taree gəd ndá m'a kɪ kaw sə sí nǎ'd bəi. Bó lé yeɛ si mee bee'g ndá m'a saɲgee mbuna koso-dəwje gə tɔl-dɔg-dɔg'd (1.000) lé lai ya.
- ²⁴Deɛ d'ɪ d'aw Jip kédé nɔ Sawul'g. Dabid gə dəwje læa d'isi dɔdilaloo gə Maon mee ndag-mbo'g kel dɔkɔl'g læ dɔdilaloo lé.
- ²⁵Sawul gə njérɔje læa d'aw mba saɲg Dabid lé. Ne d'ɔr soree d'ar Dabid oo ndá yeɛ ɪ dɔ mbal'g aw si dɔdilaloo gə Maon. Loo gə Sawul oo taree ndá yeɛ un dɔ gɔl Dabid dɔdilaloo gə Maon tɔ.
- ²⁶Sawul aw dəb mbal gə kára'g ne Dabid gə njérɔje læa d'aw dəb mbal gə kelee gə raɲg'd tɔ. Dabid aɪ kalaɲ mba taa ne rəa ji Sawul'g. Ne Sawul gə njérɔje læa d'ai dɔ Dabid gə njé'g læa mba kwa dee
- ²⁷ba njekajkula kára ree ula Sawul pana: Ɔs rɔi bad gə mba tel ree mbata Pilistije d'ur mee bee'g taa loo pəl-pəl.
- ²⁸Togábè ba Sawul ya ne goo Dabid ndá tel aw iɲga Pilistije rɔ sə dee. Gelee gə nee ba d'unda ne ri loo neelé læ Sela-Hamaklekot lé tɔ.

1 Samel 24

Dabid mbad tɔl Sawul

- ¹Dabid ɪ lée'g neelé aw looje gə siɲ siɲ-siɲ'd gə to En-Gedi ba si keneɲ.
- ²Loo gə Sawul ɪ loo tuba goo Pilistije'g tel ndá d'ulá pana: Aa oo, Dabid si mee dɔdilaloo gə En-Gedi'g.
- ³Sawul mbər goɲ-rɔje mbuna Israelje'g lai d'as tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) aw saɲg ne Dabid gə njérɔje læa saar teɛ ne dɔ biri mbalje gə to loo-kaar-byaje gə wala.
- ⁴Yeɛ ree loo-kaar-badje gə to mbɔr rəw'g dəb. Lée neelé bolè mbal to keneɲ ndá Sawul andə aw keneɲ mba tel mú. Ne Dabid gə njérɔje læa d'isi duu bolè mbal'g lé ya tɔ.
- ⁵Njérɔje læ Dabid d'ulá pana: Aa oo, ndɔ gə Njesigəneɔ ulai pana: Neɛ n'ila njeba læi jii'g lé teɛ mba. Maji kari ra səa né to gə məəi ndigi. Dabid ɪ aw inja ta kubu læ Sawul gə boi yul jan-jan gaɲg.
- ⁶Gée gə gogo ndá kaaree bar dulug-dulug mbata yeɛ inja ta kubu læ Sawul gə boi yul lé gaɲg.

⁷Yen nga yeɛ ula njérɔje læa pana: Maji kar Njesigəneɔ ɔgm dɔ kun jim kɔrɔ ne rɔ mbai læm, yeɛ gɔ Njesigəneɔ wa dɛa gɔ ubu lé mbata yeɛ to dɛw gɔ Njesigəneɔ wa dɛa gɔ ubu ya.

⁸Gə goo taje neelé ba Dabid ila ne njérɔje læa kag ɔg dee dɔ kɔ bugu nɔ dɔ Sawul'g ya. Sawul jta unda loo mee bolè mbal'g lé teɛ ndá un rɛw læa aw ya.

⁹Gée gɔ gogo Dabid unda loo mee bolè mbal'g lé teɛ raga tɔ. Yen nga yeɛ ra né wɛl goo Sawul'g pana: Ɛi mbai læm! Sawul ɔm rɛd gée'g ndá Dabid rɛm bəbərə oso dɛb kəmee nanɔ.

¹⁰Dabid dɛji Sawul pana: See gelee ban ba, i ur mbii dɔ ta'g læ dɛwje gɔ pana: Aa oo, Dabid aw sanɔ loo ra səi némajel lé wa.

¹¹I nja oo gə kəmi basinè to gɔ Njesigəneɔ ilai jim'g bogənè mee bolè mbal'g ya. D'ɔsm bɔɔi-bɔɔi gə mba kam m'tɔli nɛ ma m'ya'i m'pana: M'a kun jim kɔrɔ ne rɔ mbai læm el, mbata yeɛ to dɛw gɔ Njesigəneɔ wa dɛa gɔ ubu lé ya.

¹²Bɔm, maji kari oo ta kubu læi gɔ boi yul gɔ to jim'g nee. To gɔ ma m'inja ta kubu læi gɔ boi yul nɛ m'tɔli el ndá maji kari ɔji gər læm, ar kəmi inja dɔ'g læm tɔ, to gɔ né gɔ majel əsé kɔs ta rɛw godo rɔm'g læm, m'ra kaiya m'ɔsi ne rɛw el læm tɔ. Nɛ i nja ba i umum rɛw'g gə mba tɔlm ya.

¹³Njesigəneɔ a to njegaɔ-rɛwta mbuna sɔjeɛ səi'g læm, Njesigəneɔ ba a dal bɔ læm læm tɔ. Nɛ ma ba yeɛ m'a kun jim kɔrɔ ne rɔi el.

¹⁴Gosɔta læ njé gɔ læw pana: Néra gɔ majel i rɔ njera némajelje'g. Togəbè ba m'a kun jim kɔrɔ ne rɔi el.

¹⁵See nɔ ba mbai læ Israelje aw mba rɔ səa wa.

¹⁶Njesigəneɔ a gaɔɔ rɛwta kɔr ne kəm ta mbuna sɔjeɛ səi'g. Yeɛ a koo læm, a kɔr ta læm læma, a gaɔɔ rɛwta læm gə dɔ najee taam ne jii'g kilam tar læm tɔ.

¹⁷Loo gɔ Dabid tɔl taje læa gɔ yeɛ ula Sawul neelé bém ndá Sawul pana: See to ndui-i ya wa, ngonəm Dabid! Ndá Sawul tel ɔr ndia gɔ tar wɛl gə nɔ tɔ.

¹⁸Tɔbɔi yeɛ ula Dabid pana: I to njera né gɔ gə dɔ najee undam-ma mbata i ra sɛm meemaji nɛ ma ba m'ra səi némajel ya.

¹⁹Bogənè i riba dɔ meemaji læi gə né gɔ i ra sɛm lé mbata Njesigəneɔ ilam jii'g ya nɛ i tɔlm el.

²⁰Bó lé dɛw inɔa njebɔ læa rɛw'g ndá see a kyá karee aw loo læa gə meekulɔm wa. Maji kar Njesigəneɔ daai gə né mbata maji gɔ i ra sɛm bogənè lé.

²¹Basinè aa oo, ma m'gər gao to gɔ i a kɔbɛe tɔgərɔ ya læm, beekɔ læ Israelje kara a to meɛ jii'g ya læm tɔ.

²²Basinè, maji kari man rɔi gə ri Njesigəneɔ am to gɔ i a tuji ngakamje gɔ goom'g el læm, gə i a kar rim udu mbuna njémeekəije'g læ bɔmje el læm tɔ ba.

²³Dabid man ræa ar Sawul. Bèe ba Sawul ɔd aw kæi læa nɛ Dabid gæ njérɔje læa d'ɔd d'aw loo kiya rɔ dee gé siŋ siŋ-siŋ'd lé.

1 Samel 25

Nabal mbad la gæ Dabid

¹Samel lé wæi, ndá Israelje lai mbɔ dɔ nã nɔ yée læm, dubee bæe kojee'g Rama læm tɔ. Togábè ba Dabid j̄ aw dɔdilaloo gé Paran.

²Dæw kára bèe gé to bao si Maon, ar némajije læa to Karmel tɔ. Yee neelé badje læa d'ai tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) læm, kɔ byaje læa tɔl-dɔg (1.000) læm tɔ. Yee aw si Karmel mba tija bi badje læa.

³Ri dæw neelé læ Nabal nga ri dené læa ba læ Abigayil. Yee neelé to dené gé kæmee àr læm, mɔdæ yaɔ læm tɔ nɛ ngabee lé to dæw gé kədərə yaɔ læm, to njemeeyèr dɔ néreaje'g læm tɔ. Yee to gé gel bɔ'g læ Kaleb.

⁴Loo gé Dabid si dɔdilaloo'g lé yee oo ta læ Nabal gé si tija bi badje læa tɔ.

⁵Dabid ula basaje dɔg ræa'g ula dee pana: Awje Karmel rɔ Nabal'g. Reaje lapia gæ rim

⁶ndá uláje togábè pajena: Maji kar meekulɔm nai sæi loo si kamba'g læi læm, maji kar meekulɔm nai gæ njémeekæije læi gæ néje læi lai læm tɔ.

⁷Basinè ma m'oo to gé njékija bi badje læi d'isi rɔi'gæn ya. Nɛ njékulbadje læi d'isi sæ síje nɛ ndá jeɛ n'ra sæ dee némajel kára kara el læm, né læ dee kára kara tuji looje lai gé d'isi nɛ Karmel lé el læm tɔ.

⁸Dæji kuraje læi ndá d'a kulai ya. Maji kar basaje neelé taa kæmi rægm ya, mbata jeɛ n'reeje mee ndɔ rɔlel'g ya. M'ra ndoo rɔi'g gæ mba kar lé né gé ban-ban ya gé to mee jii'g ndá kara ar kuraje læi gæ ngoni Dabid ya.

⁹Loo gé basaje læ Dabid lé ree ndá deɛ ndaji taje nɛ lai d'ar Nabal gæ ri Dabid. Tɔbæi deɛ tel d'isi dæŋ.

¹⁰Nabal tel ila kuraje'g læ Dabid lé pana: See Dabid ba gé nawa. See nã ba to ngolæ Isai wa. Basinè kuraje bula d'j̄ rɔ bée deeje'g d'ai.

¹¹Nga see m'a kar muru læm, gæ mán læma, gæ daje læm gé m'tɔl dee mbata njékija bi badje læm tɔ kar dæwje gé m'gær loo ki dee el wa.

¹²Basaje læ Dabid lé tel dɔ gɔl dee d'un ræw læ dee ndá deɛ teɛ ræa'g d'ulá taje neelé lai tɔ.

¹³Yen nga Dabid ula basaje læa lé pana: Maji kar nana kara tɔ kiambas læa rege'e'g rege'e'g! Deɛ tɔ kiambas læ dee reŋ dee'g reŋ dee'g. Dabid kara tɔ kiambas læa ya tɔ ndá njérɔje tɔl-sɔ (400) jén ba d'un gé. Ges dee nai tɔl-joo (200) ta nékodoje'g tɔ.

Abigayil ree la gæ Dabid

- 14**Kura kára mbuna kuraje'g lə Nabal ree ula Abigayil, dené lə Nabal lé pana: Aa oo, Dabid ula njékaikulaaje ar dee d'ɨ dɔdilaloo'g ree mba ra mbai lə sí lapia ndá yeɛ al ur dɔ dee'g gə ta gó majel.
- 15**Nɛ dəwje neelé ra sə sí maji yaɔ bó deɛ ra sə sí né gó majel kára kara el ləm, né lə sí kára kara tuji el ləm tɔ gə ndɔje lai gó jeɛ naije ne sə dee mee wala'g lé.
- 16**Deɛ lé loondul'g ləm gə dan kàrá ləm lé d'ila rɔ dee ndògo mbata lə sí gə ndɔje lai loo gó jeɛ j'isije ne sə dee j'ulje ne koso-nékulje lé.
- 17**Basinè, maji kari əji maji oo né gó kəm kari ra mbata tuji lə bée síje gə njémeekəije ləa lai lé to né gó d'wa dɔ gɔlee mbə nɛ yeɛ lé to njemeeyèr gó dəw oo loo kulá ta el.
- 18**Léegəneeya Abigayil odo pil muru tɔl-joo (200) ləm, gə mán-nduú as bɔl-ndar joo ləm, gə badje mi gó nuŋga dɔ pər'g mbə ləm, gə kandə kó gó ndao as mee ŋgokwɔji-né mi ləm, gə kandə nduú gó tudu as kulee tɔl (100) ləma, gə mbə gó kila gə kandə kodé gó tudu as tɔl-joo (200) ləm tɔ. Yeɛ tɔ dee dɔ mulayèje-je'g
- 19**ndá yeɛ ula kuraje ləa pana: Ɖdje nɔm'g kédé ndá m'a korè goo sí. Nɛ yeɛ ula ŋgabeeje Nabal taree el.
- 20**Yeɛ uba mulayèje ndá un rəw gó kàr mbal'g aw ar mbal on dəa. Nɛ aa oo, Dabid gə njérɔje ləa ree d'wɔji dəa njoroŋ ndá yeɛ iŋga dee tɔ.
- 21**Dabid lé pa kédé pana: Tɔgəɔ néje lə dəw nee gó ma m'ŋgəm dee dɔdilaloo'g m'ar né kára kara tuji el lé tel to né gó kari ba. Nɛ yeɛ ra səm majel tor maji gó ma m'ra səa'g.
- 22**Bó lé m'ya dəw lə Nabal əsé né gó rara gó to keɔ m'ar loo àr dɔ'g ndá maji kar Ala ra səm-ma Dabid, kura ləa lé nédɔkudu ya.
- 23**Loo gó Abigayil oo Dabid ndá yeɛ ɨ gə tɔgee dɔ mulayèje'g ləa ur naŋg unda barmba dəb kəmee naŋg nɔ Dabid'g.
- 24**Tɔbəi yeɛ oso gel gɔlee'g pana: Mbai ləm, majel lé wa dɔm-ma ya! Nɛ ya loo ar kura ləi gó dené ulai ta ləm, oo ta lə kura ləi gó dené ləm tɔ.
- 25**Maji kar mbai ləm unda mee dɔ Nabal mbə-dəw'g neelé el mbata yeɛ to to gó ria bée. Nabal ba gó ria ndá yeɛ lé néra mbə ba uru kəi mée'g. Ma kura ləi gó dené lé m'oo basaje gó mbai ləm ula dee lé el.
- 26**Basinè mbai ləm, tɔgəɔ ya, Njesigəneɔ si kəmba ləm, i kara si kəmba ya ləm tɔ ndá to Njesigəneɔ ba wa jii ɔgi ne dɔ kila məs'g ya. Bèe ndá maji kar njébaje ləi gə deɛ gó saŋg loo ra majel gə mbai ləm lé tel to to gó Nabal bée ya tɔ.
- 27**Mbai ləm, maji kari taa né gó kura ləi gó dené ree ne ari lé ləm, maji kar dee kai dəwje gó d'aw goo mbai'g ləm lé ləm tɔ.
- 28**M'ra ndòo rɔi'g, ar məəi oso lemsé dɔ néra gó majel'g lə kura ləi gó dené mbata Njesigəneɔ a kar kəi lə mbai ləm kiriŋ naŋg kiriŋ-kiriŋ ya. Ar məəi oso lemsé ya

mbata i mbai ləm tɔ njeɔs gel rɔje lə Njesigəneɔ ndá dəw a kiŋga néra gə majel məəi'g ndə el.

²⁹Bó lé dəw kára ɔ tuba gooi gə mba tɔli ndá Ala ləi gə Njesigəneɔ a kulai pɛ rəa'g mbuna njésikəmbaje'g ne njéɔaje ləi ɓa yeɛ a kila dee əw to gə dəw ila ne né gə ɔrɔŋ-dooje bèe.

³⁰Loo gə Njesigəneɔ a ra gə mbai ləm némajije lai gə yeɛ ulai taree lé ndá yeɛ a kundai gə mbai dɔ Israelje'g ya

³¹ndá məs gə i ila naŋg kari ba ləm, gə dal gə i dal ɓə ləi ləm tɔ lé mbai ləm a keji ta méé'g pana: N'oo bèe a n'a ra el, a keji bèe el ləm, a kar méé sii mbigi-mbigi gə mbəa el ləm tɔ. Loo gə Njesigəneɔ a ra gə mbai ləm né gə maji ndá ar məəi olé dɔ kura'g ləi gə dené ya.

³²Dabid ula Abigayil pana: Maji kar dɔ ri Njesigəneɔ, Ala lə Israelje gə ulai ari ree iŋgam ɓogəne lé ai səgərə ya.

³³Maji kar dɔ gosəkəmkàr ləi ai səgərə ləm, i kara maji kar dɔi ai səgərə ya ləm tɔ mbata i ɓa ɓogəne wa jim ɔgm ne loo kila məs ya.

³⁴Tɔgərə ya, Njesigəneɔ Ala lə Israelje gə ɔgm ra səi majel lé si kəmɓa ya! Bó lé i ɔs rɔi ɓad ree nɔm'g el ndá dəw lə Nabal kára kara a nai kar loo àr dəa'g el ŋga.

³⁵Yen ɓa Dabid taa néje gə Abigayil ree ne lé jia'g ɓəi, ndá yeɛ ulá pana: Tel aw kəi ləi gə meekulɔm. Aa oo ma m'oo ndui ya ləm, m'wai gə rɔm'd gə majee ya ləm tɔ.

Kwəi lə Nabal

³⁶Abigayil tel ree rɔ Nabal'g. Ne aa oo, yeɛ ra naj gə boo mee kəi'g ləa asəna gə naj gə kə mbai bèe. Mee Nabal lelee ləm, kido rəa yaɔ ləm tɔ. Abigayil ulá ta né gə lam əsé gə ɓoi kára kara el saar ar loo àr.

³⁷Ne loo gə loo àr gə ndɔ ndá kido lé ɛ kəm Nabal'g ɓa dené ləa ɔr sor néje gə dəs lé aree ɓəi. Né ra ɓəŋgərə Nabal as yoo aree si dɔdiri tel to asəna gə kər mbal bèe.

³⁸As ndɔ dɔg gogo ndá Njesigəneɔ unda Nabal aree wəi.

³⁹Dabid oo to gə Nabal wəi ndá yeɛ pana: Maji kar dɔ ri Njesigəneɔ ai səgərə mbata yeɛ ɔr kəm ta ləm dan boo-rɔkul gə Nabal ila dɔm'g, ɔgm ne ma kura ləa dɔ ra majel'g lé! Njesigəneɔ ar némajel lə Nabal tel oso dəa-yeɛ'g ya. Yen ŋga Dabid ula njékulaje rɔ Abigayil'g dəjee mba karee tel to dené ləa.

⁴⁰Kuraje lə Dabid tee rɔ Abigayil'g mee ɓee gə Karmel ndá d'ulá pana: Dabid ula sí rɔi'g mba taai gə dené ləa.

⁴¹Yeɛ ɔ unda barmba dəb kəmee naŋg ndá yeɛ pana: Aa ooje, ma kura ləi gə dené m'a to ɓər mba togo gɔl kuraje lə mbai ləm ya.

⁴²Léegəneeya Abigayil ɔ uba mulayɛje aw ar ŋgamɔdje mi danee. Yeɛ orè goo njékulaje lə Dabid, aw tel to dené ləa tɔ.

⁴³Dabid taa Akinoam, dɔw gɛ Jisreel lɛ gɛ dɛnɛ lɛa mbɔ ar deɛ joo bɔr to denɛje lɛa.

⁴⁴Mbata Sawul wa ngonee Mikal gɛ to denɛ lɛ Dabid lɛ ar Palti, dɔw gɛ Galim gɛ to ngolɛ Layis lɛ tɔ.

1 Samel 26

Dabid aw loo-si Sawul'g ne yeɛ mbad tɔlee

¹Dɔwje gɛ Jip d'aw rɔ Sawul'g loo gɛ Gibe'a'g d'aw d'ulɔ pana: See Dabid iya rɛa dɔdɔrloo gɛ Hakila gɛ wɔji dɔ dɔdilaloo njoroŋ lɛ el wa.

²Togɛbɛ ba Sawul i aw dɔdilaloo'd gɛ Jip gɛ njɛrɔje gɛ Israel gɛ siŋga dee to kɔgɛrɔ-kɔgɛrɔ gɛ d'ur dɔ mar deeje'g d'as tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) mba saŋg ne Dabid dɔdilaloo gɛ Jip lɛ.

³Sawul wa loo-siɛe dɔdɔrloo gɛ Hakila gɛ wɔji dɔ dɔdilaloo njoroŋ mbɔr rɛw'g. Dabid si dɔdilaloo'g ndɔ loo gɛ yeɛ oo to gɛ Sawul aw tuba gɛe dɔdilaloo'g ndɔ

⁴yeɛ ula njɛtɛnlooje gɛ keneŋ ndɔ oo gao to gɛ Sawul ree mbɔ ya.

⁵Yen nga Dabid i aw loo gɛ Sawul wa loo-siɛe keneŋ ndɔ yeɛ oo loo gɛ Sawul gɛ Abner, ngolɛ Ner, yeɛ gɛ to mbai dɔ njɛrɔje lɛa to keneŋ lɛ. Sawul to dan dee'g dana bab ndɔ kudu-njɛrɔje gugu dɛa sub.

⁶Dabid un ta pa ar Ahimelek, dɔw gɛ Het gɛ Abisai, ngolɛ Seruja gɛ to ngokɔ Joab pana: See nɔ ba ndigi kaw sɛm rɔ Sawul'g loo-siɛe'g wa. Abisai ila keneŋ pana: Ma nja m'a kaw sɛi.

⁷Dabid gɛ Abisai d'aw loo-si njɛrɔje'g loondul'g. Ne aa oo, Sawul tobi dan dee'g dana bab ndɔ yeɛ ɔs kɔ-niŋga lɛa naŋg mbɔr nɛgɛd dɛa'g. Abner gɛ kudu-njɛrɔje ba to gugu dɛa sub.

⁸Yen nga Abisai ula Dabid pana: Bogɛnɛ Ala ila njebɔ lɛi meɛ jii'g. M'ra ndɔo rɔi'g, yɔ loo am m'ɔsee gɛ kɔ-niŋga ya, m'a kɔsee ji kɔra ba ya kɔree naŋg bɔ m'a tel kɔsee ji joo el.

⁹Ne Dabid ula Abisai pana: Tɔlee el! Mbata see nɔ ba a kaskɛm kun jia kɔrɔ ne rɔ yeɛ gɛ Njesigɛneɔ wa dɛa gɛ ubu lɛ lal kar bɔ nɛrea ɔs tɛa'g wa.

¹⁰Dabid pana: Njesigɛneɔ si kɛmba ya! Ndɔ to ta lɛ Njesigɛneɔ ya kɔra ba gɛ mba ra sɛa nɛ ya, banelɛ ndɔ lɛa a kas ndɔ a kwɛi ɛsɛ a kaw loo-rɔ'g ba a kwɛi keneŋ bɛi.

¹¹Wah! Ma ba yɛ, maji kar Njesigɛneɔ ɔgm loo kun jim kɔrɔ ne rɔ yeɛ gɛ Njesigɛneɔ wa dɛa gɛ ubu lɛ! Ne maji kari un kɔ-niŋga lɛa gɛ to mbɔr nɛgɛd dɛa'g lɛm, gɛ ku-gwɔb-mɔn lɛa lɛm tɔ ndɔ ar sɔ j'ɔd j'awje.

12Dabid un kɔ-ninga gə ku-gwɔb-mán gə to mbɔr négəd dɔ Sawul'g ndá d'ɔd d'aw. Dəw kára kara oo dee el ləm, gər né kára el ləma, ndel dɔ bi'g el ləm tɔ mbata deɛ lai d'oso gə bi gə dum kun rɔ bidi gə i rɔ Njesigəneɛ'g ba tɔl dee pərəg.

13Dabid ɔd aw kel loo gə ranɣ'd, aw aar əw dɔ sém mbal'g ar mbuna loo-si dee to əw gə nɛ.

14Ndá Dabid ra né wəl ar njérɔje ləm, gə Abner, ngolə Ner ləm tɔ pana: See i Abner a pata kára el wa. Abner tel ilá'g pana: See i to nɛ ba ra né wəl-wəl dɔ mbai'g wa.

15Dabid ula Abner pana: See i to diŋgam el wa. See nɛ ba as səi mbuna Israelje'g bəi wa. See ban ba i si kəmba aa dɔ mbai gə to bəije lé el wa. Mbata dəw kára ree gə mba tɔl mbai gə to bəije lé.

16Né gə i ra neelé to lée'g el. Njesigəneɛ si kəmba ya! I lé kəm kari wəi ya mbata i si kəmba aa dɔ bəije gə Njesigəneɛ wa dəa gə ubu lé el. Aa loo oo basinè, kɔ-ninga lə mbai, gə ku-gwɔb-mán ləa gə to mbɔr négəd dəa'g lé see to ra wa.

17Sawul gər ndu Dabid ndá yeɛ pana: Ngonəm Dabid, see to ndui-i ya wa. Dabid tel ilá keneɲ pana: Əi mbai gə to mbai ləm, to ndum-ma ya.

18Tɔbəi yeɛ pana: See gelee ban ba mbai ləm un goo kura ləi lad-lad wa. See dɪ ba m'ra wa. Esé see ta dɪ ba wa dɔm wa.

19Basinè maji kar mbai gə to mbai ləm ur mbia oo ne ta lə kura ləa. Bó lé to Njesigəneɛ ya ba ɔsi bɔɔ-bɔɔ gə mba kari omɔ səm ndá maji karee taa nékar gə baiyee ədə lel lé ba. Ne bó lé to dəwje ndá maji kar ndɔl wa dɔ dee nɔ Njesigəneɛ'g ya tɔ, mbata deɛ tubam bogənè mba kɔrm dan nédɔji'g lə Njesigəneɛ ləm, deɛ d'ulam pana: Maji kam m'aw m'pole magəje gə dɔbɛe'g ləm tɔ.

20Wai! Maji kar məsm ɔm nanɣ əw gə Njesigəneɛ el. Mbata mbai lə Israelje ɔr rɔ aw sanɣ ndisa ba ya to gə d'aw ne ndɔ kere dɔ mbalje'g bəe.

21Sawul pana: Ma m'ra kaiya. Maji kari tel ree, ngonəm Dabid, mbata m'a ra səi némajel el nga mbata bogənè i oo loo si kəmba ləm gə né gə gadee to yaɔ kəmi'g ya. Ma ba m'ra né to gə mbə bəe ləm, m'ra majel gə al dɔ loo sula ləm tɔ.

22Dabid tel pana: Aa oo, kɔ-ninga lə mbai lé ba nee. Maji kar dəw kára mbuna njérɔje'g ləi ree taa.

23Njesigəneɛ a ra gə nana kara gə goo nérea gə gə dɔ najee ləm, gə goo ngonkoji ləa ləm tɔ mbata Njesigəneɛ ilai jim'g bogənè ne ma ba m'ndigi kun jim kɔrɔ ne rɔ yeɛ gə Njesigəneɛ wa dəa gə ubu lé el.

24To gə bogənè si kəmba ləi to né gə gadee to yaɔ kəm'g lé si kəmba ləm-ma kara gadee a to yaɔ kəm Njesigəneɛ'g tɔ, tɔbəi yeɛ a kɔrm dan néurtije'g lai tɔ.

²⁵Yen nga Sawul ula Dabid pana: Maji kar do ngonem Dabid ai sagera! I a tekor do kula raije'g ya. Beè ba Dabid un raw læa aw læm, Sawul kara tel aw kai læa læm to.

1 Samel 27

Dabid aï aw si bee læ Pilstije

¹Dabid eji mee'g pana: Ma neelé ndo kára ndá Sawul a tujim ya bæi. Né gé maji yaa gé këm ra ndá, kam m'ai m'aw mee bee'g læ Pilstije ba. Beè ba Sawul a kya goo koré gé yeé aw korém do nang bee'g læ Israelje lé ya. Togábè ba m'a taa ne rom jia'g to.

²Yen nga Dabid i gé dæwje gé tol-misa (600) gé d'aw sæa lé ndá deé d'aw bee læ Akis, ngolæ Maok, mbai gé Gat.

³Dabid gé dæwje læa d'isi Gat mbor Akis'g. Deé lé nana kara si gé njémeekæije læa læa, t bæi Dabid si gé denéje læa gé joo gé ri dee læ Ahinoam, dæw gé Jisreel læm, gé Abigayil gé Karmel gé to dené læ Nabal kédé lé læm to.

⁴D'ula Sawul to gé Dabid aï aw Gat ndá yeé æw ræa ndolee nga.

⁵Dabid ula Akis pana, Bó lé m'taa kæmi ndá maji kar dee d'am loo kára mbuna ngan-beeje gé wala mba kam m'isi kenej. See gelee ban ba kura læi a si sæi na'd mee bee-boo'g læ mbai lé bæi wa.

⁶Togábè ba mee ndæa'g nee ya Akis aree Siklag. Gelee gé nee ba Siklag to ne ka mbaije gé Juda saar teé mee ndæa gæn lé ya.

⁷Dabid si ne bee'g læ Pilstije lé as læb kára gé naj so.

⁸Dabid gé njéræje læa d'aw wai bee læ Gesurje læm, gé Girjije læma, gé Amalekje læm to. Mbata ginkoji dæwje lé d'isi do nang'd nee læw ba wæji do kel loo gé Sur saar teé ne do nang bee gé Ejiptæ to.

⁹Dabid tuji beeje neelé pugudu-pugudu. Yeé ya dingam æsé dené kára kara kæmba el ndá yeé or badje gé mangje gé jambalje gé kubuje to, tel aw ne bee læ Akis lé.

¹⁰Akis dæjee pana: See loo gé ra ba awje wai kenej bogonè wa. Ndá Dabid tel ilá kenej pana: Par gé kel loo gé dækol læ Juda læm, par gé kel loo gé dækol læ Jerakmeelje læma, par gé loo gé dækol læ Kenije læm to.

¹¹Dabid ya dingam æsé dené kára kara kæmba mba kaw sæ dee Gat el mbata yeé eji mee'g pana: D'a kaskëm pata kila do neeje'g pana: Dabid ra togábè. Mee ndæje lai gé yeé si ne mee bee'g læ Pilstije lé yeé ra togábè bæe ya.

¹²Akis om mee do Dabid'g ndá yeé pana: Tægaro Dabid tel to né gé to keji kæm dæwje'g læa gé Israel ya. Beè ba yeé a to kura læm ya saar gé no.

1 Samel 28

Pilstije d'or ro d'aw ro gé Israelje

- ¹Mee ndəa'g neelé Pílistije mbɔ̄ kudu-njérɔje læ dee dɔ̄ nɔ̄'d mba kar dee to njérɔje gá gel kára ɓa mba kaw rɔ̄ ne gə Israelje. Yen nga Akis ula Dabid pana: Maji kari gər to gá i seɣ gə njérɔje læi a gə kawje səm nɔ̄'d loo-rɔ̄'g ya.
- ²Dabid tel ila Akis'g pana: I a koo né gá kura læi a gə ra gao ya. Ndá Akis tel ula Dabid pana: Bèe ya, m'a kari to njekaa dɔ̄m ya saar gə nɔ̄.
- ³Samel lé wəi mbə. Israelje mbɔ̄ dɔ̄ nɔ̄ nɔ̄ yée læm, dubee dɔ̄ nanɣ'd læa gá Rama læm tɔ̄. Sawul lé tuba njébar ndil dəwje gá d'wəi læm, gə njéndɔ̄-ərje læm tɔ̄ mee ɓeekɔ̄'g læa lai.
- ⁴Pílistije mbɔ̄ dɔ̄ nɔ̄ ree d'wa loo-si dee Sunem læm, Sawul mbɔ̄ njérɔje gá Israel ar dee ree d'wa loo-si dee Gilboa læm tɔ̄.
- ⁵Loo gá Sawul oo loo-si Pílistije ndá ɓəl undá badə ganɣee ar ɓəngəree ɓar dɣi-dɣi tɔ̄.
- ⁶Sawul dəji Njesigəneɔ̄ ta ndá Njesigəneɔ̄ ilá ta'g gə ni el læm, gə néje læ njekinjanéməs gá ɓaree urim el læma, gə ndu njéteggintaje el læm tɔ̄.
- ⁷Bèe ɓa Sawul ula kuraje læa pana: Saɣje dené gá njebar ndil dəwje gá d'wəi amje mba kam m'aw rəa'g m'dəjee ta. Ndá kuraje læa d'ulá pana: Aa oo, mee ɓee gá En-Dɔ̄r lé dené gá njebar ndil dəwje gá d'wəi si keneɣ.
- ⁸Yen nga Sawul tel rəa ɓəd ula kubuje gá ranɣ rəa'g ndá aw gə dəwje joo. Dee ree loondul'g kəi læ dené lé. Sawul ulá pana: Maji kari ɓar ndil dəw gá wəi aree pata né gá a gə ree am ndá maji kari ɓar dəw gá m'a gə kulai ria nee.
- ⁹Dené lé tel ilá keneɣ pana: Aa oo, i gər né gá Sawul ra lé gao ya: yeɣ tuba njébar ndil dəwje gá d'wəi gə njénékooje gə njéndɔ̄-ərje mee ɓeekɔ̄'g læa. Ne see ban ɓa i iya gum gə mba kwam ne kam m'wəi wa.
- ¹⁰Sawul man rəa gə ri Njesigəneɔ̄ aree pana: Njesigəneɔ̄ si kəmba ya! Némajel a rai gə mbəa el.
- ¹¹Dené lé dəjee pana: See nɔ̄ ɓa i ndigi kam m'ɓaree m'aree teɣ wa. Ndá yeɣ ilá keneɣ pana: ɓar Samel ɓa aree teɣ am.
- ¹²Loo gá dené lé oo Samel ndá yeɣ ur kii pénéné tɔ̄ɓəi tel dəji Sawul pana: See ban ɓa i su kəm wa. I to Sawul.
- ¹³Mbai lé ulá pana: ɓəl el. See dɣi ɓa i oo wa. Dené tel ila Sawul'g pana: Ma m'oo njabaw ɓa i nanɣ unda loo teɣ raga.
- ¹⁴Sawul dəjee pana: See kəmee to to gá ban wa. Ndá yeɣ tel ilá keneɣ pana: To dəw gá ɓuga ɓa teɣ. Yeɣ ɓiri rəa gə kubu gá boi yul. Bèe ɓa Sawul gər to gá to Samel ya ndá yeɣ ula dəa unda ɓarmba dəb kəmee nanɣ.
- ¹⁵Samel dəji Sawul pana: See gelee ban ɓa i jɔ̄gm am m'unda loo m'teɣ wa. Sawul ilá keneɣ pana: M'isi dan boo-néurti'g. Pílistije ree rɔ̄ səm ndá Ala ɔ̄r rəa rɔ̄m'g.

Yee ilam ta gé gə ndu njéteggintaje el ləm, gə nije el ləm tɔ. Yee gé bɛɛ ba m'bari ne mba kari am m'gər ne né gé kəm ra ya.

¹⁶Samel ulá pana: To gé Njesigəneə ɔr rəa rɔi'g ari to gé njeɓə læa mbə ŋga, see gelee ban ba i dəjim ma ta wa.

¹⁷Njesigəneə ra səi to gé yee am m'ulai taree lé ya. Njesigəneə wa beekɔ læi lé jii'g wɔgəɗɔ ɔr ar mari gé to Dabid.

¹⁸Mbata i ila koji dɔ torndu Njesigəneə'g el ləm, i ar Amalek oo boo-ɔŋg læ Njesigəneə gé nuŋga kəd-kəd el ləm tɔ. Gelee gé nee ba Njesigəneə ra ne səi né gé togábɛ bogənè gə mbəa.

¹⁹Israëlje ya kara Njesigəneə a kyə dee səi nɔ'd mee jii Pilistije'g. Bèlè ndá i seɟ gə ŋganije a síje səm nɔ'd ləm, Njesigəneə a kyə njérɔje gé Israël jii Pilistije'g ləm tɔ.

²⁰Léegəneeya Sawul ɔr oso naŋg gə ŋgalee mərəŋ. Taje læ Samel ar bəl undá badə gaŋgee. Tɔbəi siŋgá godo mbata dan kàrá gə loondul'g lé yee sɔ né kára kara el.

²¹Dené lé ree rɔ Sawul'g, ée to gé yee bəl yaə ndá yee ulá pana: Aa oo, ma kura læi gé dené lé m'oo ndui. Kila gé m'ila ŋgonkoji dɔ taje gé i ulam'g lé yee ba m'ila ne rɔm jii'g gə mbəa.

²²Basinè m'ra ndò rɔi'g, maji kari oo ndu kura læi gé dené tɔ. Yə loo am m'ari muru gé lam nee mba kari ɔ ar siŋgai to ba un ne rəw aw bəi.

²³Nɛ yee mbad kɔɟi pana: M'a kɔ el. Nɛ kuraje læa ləm gə dené lé ləm tɔ d'ɔsee bɔɟi-bɔɟi ndá yee tel oo ta læ dee tɔbəi yee ɟi naŋg aw si dɔ tira'g tɔ.

²⁴Dené lé aw gə ŋgon maŋg gé rəa to ndəb-ndəb kəi læa ndá yee ɔs rəa bad tɔlee tɔbəi yee dɟi nduji koro ne muru gé nétiee godo keneŋ.

²⁵Yee unda nɔ Sawul'g gə nɔ kuraje'g læa ndá dee d'ɔ. Loo gé d'uba naŋg d'ɟi ndá d'ɔd d'aw loondul'g nee ya.

1 Samel 29

Njérɔje læ Pilistije tɔb Dabid dan dee'g

¹Pilistije mbɔ kudu-njérɔje læ dee lai Apek ndá Israëlje d'wa loo-si dee mbɔr kəm-rəw-mán gé Jisreel dəb tɔ.

²Mbaije læ Pilistije d'aw kédé gə njérɔje læ dee gé tɔl-tɔl (100) ləm, gə njé gé tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm tɔ ndá Dabid gə njé'g læa d'udu goo dee gə Akis nɔ'd.

³Mbaije læ Pilistije dəjee pana: See dɟi ba Əbrəje gé nee ree ra loo gé nee'g wa. Ndá Akis ila mbaije læ Pilistije lé keneŋ pana: See to Dabid, kura læ Sawul, mbai gé Israël lé el wa. Yee si səm læw ba ya nɛ ma m'oo né gé tɛ bɛɛ kára kara mba kila ne ta dəa'g un kudée ndɔ ree'g læa ya saar tee bogənè lé el.

⁴Nɛ mee mbaije læ Pilistije ɔ dee dɔ Akis'g ar dee d'ulá pana: Tɔb dəw neelé aree tel aw loo gé i aree si keneŋ bó aree aw sə sí loo-rɔ'g el nà yee a tel to njeɓə læ sí

loo-rɔ'g. See ɔ́i ba dɔw neelé a kaw ra mba taa ne kɔm béeje wa. See mbɔl dɔ tɔl gɔ́ yee a gɔ́ tɔl njérɔje lə sí lé el wa.

⁵See to Dabid nee gɔ́ d'ɔsee pa ndam ne pana: Sawul tɔl njébaje ləa tɔl-dɔg-dɔg (1.000) Nɛ Dabid ndá tɔl keaje tɔl-dɔg-loo-dɔg-dɔg (10.000) lé el wa.

⁶Akis bar Dabid ulá pana: Njesigəneə si kəmba ya! I lé to dɔw gɔ́ danasur gɔ́ ar rɔm lelm mba koo gɔ́ m'ooi loo kaw sɔm nɔ́d loo rɔ'g ləm, gɔ́ loo tel gɔ́ tel sɔm nɔ́d loo-si sí'g ləm tɔ, mbata m'oo né gɔ́ majel kára kara rɔi'g un kudee mee ndəa gɔ́ i ree ne rɔm'g saar tee bogənè lé el. Nɛ mbaije ba i taa kɔm dee el.

⁷Bèe ndá maji kari tel aw gɔ́ meekulɔm bó gɔ́ mba ra né kára kara gɔ́ taa kɔm mbaije lə Pilistije el lé bèe el.

⁸Dabid ula Akis pana: See ɔ́i ba m'ra wa. See ɔ́i ba oo rɔ kura'g ləi un kudee mee ndəa gɔ́ m'ree rɔi'g saar tee bogənè ba, askəm kam m'aw m'rɔ ne gɔ́ njébaje lə mbai ləm lé el wa.

⁹Akis ila Dabid keneɲ pana: M'gər ya, mbata i taa kɔm rəgm asəna gɔ́ kura lə Ala gɔ́ dara bèe. Nɛ mbai dɔ Pilistije-je ba pana: Yee neelé a kaw sɔ sí loo-rɔ'g el.

¹⁰Bèe ndá maji kari i gɔ́ ndɔ rad gɔ́ kuraje lə béije gɔ́ ree səi nɔ́d lé. Gɔ́ teeje gɔ́ ndɔ rad loo gɔ́ loo si inja gɔ́ kinja bəi ya awje.

¹¹Togábè Dabid gɔ́ njérɔje ləa tee gɔ́ ndɔ rad gɔ́ mba kaw gɔ́ ndɔ ba ndá deɛ tel d'aw bée lə Pilistije. Tɔbəi deɛ Pilistije kara d'i d'aw Jisreel tɔ.

1 Samel 30

Kaw rɔ́ gɔ́ Amalekje

¹Mee ndɔ́ gɔ́ njekɔm'g munda'g lé loo gɔ́ Dabid gɔ́ njérɔje ləa ree Siklag ndá Amalekje ree wai par gɔ́ dɔkɔl lə bée neelé ləm, gɔ́ d'ila rɔ́ dɔ́ Siklag'd ləm tɔ́ ndá, deɛ tuji bée gɔ́ Siklag pugudu-pugudu ləm, rée pər ləm tɔ́.

²Deɛ t'wa denéje gɔ́ dɔwje lai gɔ́ d'ingga dee keneɲ lé, deɛ gɔ́ gɔ́-gɔ́ gɔ́ deɛ gɔ́ boo-boo gɔ́ bərje. Deɛ tɔl dɔw kára kara el nɛ d'ɔm dee rəbə d'isi d'aw sə dee.

³Dabid gɔ́ njérɔje ləa ree mee bée-boo'g ndá aa oo, bée-boo lé rée dula-dula. Denéje lə dee, gɔ́ ngan deeje gɔ́ dɔngam gɔ́ njé gɔ́ dené kara t'wa dee gɔ́ bərje d'aw sə dee tɔ́.

⁴Yen nga Dabid gɔ́ njérɔje gɔ́ d'aw səa lé d'ɔr ndu dee gɔ́ tar wəl nɔ́ saar d'ar siŋga dee gɔ́ kɔm nɔ́ ne gɔ́ kédé-kédé lé godo.

⁵Deɛ t'wa denéje lə Dabid gɔ́ ri dee lə Ahinoam dɔw gɔ́ Jisreel ləm, gɔ́ Abigayil dɔw gɔ́ Karmel gɔ́ kédé to dené lə Nabal lé ləm tɔ́ joo bər d'aw sə dee tɔ́.

⁶Dabid si dan boo-néurti'g mbata d'wɔji-kwɔji tilá gɔ́ kɔri-ər. Mee njérɔje lai adə dee mbag-mbag, nana kara mbata nganeeje gɔ́ dɔngam gɔ́ njé gɔ́ dené tɔ́. Nɛ Dabid wa mée kɔgərɔ́, gɔ́d ne rəa rɔ́ Njesigəneə, Ala'g lé ləa.

⁷Yeę ula Abiatar, njeķinjanéməs gə to ŋgolə Ahimelek lé pana: Ree gə kubu épod lé am! Ndá Abiatar ree gə kubu épod lé ar Dabid ya tɔ.

⁸Bèe ba Dabid dąji Njesigəneą pana: See m'a kun dɔ gɔl njérɔje nee wa. See m'a kiŋga dee ya wa. Njesigəneą tel ilá keneŋ pana: Un dɔ gɔl dee ndá i a kiŋga dee ləm, i a taa dee gə d'wa dee bər lé kəm dee tar ya ləm tɔ.

⁹Yen ŋga Dabid i un goo dee gə njérɔje gə tɔl-misą (600) gə d'aw səa ną'd lé. Dee teę kəm-rəw-mán gə Besɔr ndá dee gə nai gogo lé d'aar naŋg keneŋ.

¹⁰Dabid un goo dee gə njérɔje gə tɔl-sɔ (400) lé ndá njérɔje gə tɔl-joo (200) lé nai léé'g nee mbata dao yaą d'as gaŋg kəm-rəw-mán gə Besɔr lé el.

¹¹Lée neelé deę d'ingə dəw gə Ejiptə kára wala ndá d'aw səa rɔ Dabid'g. Dee d'aree muru ɔ ləm, d'aree mán ai ləm tɔ

¹²ndá deę d'aree mbə gə kila gə kandə kodé gə tudu ləm, gə kul-nduú gə tudu joo ləm tɔ. Loo gə yeę sɔ mbą ndá kəmee tuga sib mbata yeę sɔ né gə aɪ mán el dan kàr munda ləm, gə loondul munda ləm tɔ.

¹³Dabid dąjee pana: See i to dəw lə nawa. See i ra wa. Yeę tel ilá keneŋ pana: Ma m'to ŋgon gə Ejiptə, m'ra kula lə dəw kára gə to gə Amalek, ne aa oo, as ndɔ munda gə bémje ubam ya'm ya, mbata rəm tom.

¹⁴Jeę j'awje wai par gə dɔkɔl lə Keretje, dɔ naŋg bee'g lə Judaje ləma, gə dɔkɔl lə Kaleb ləm tɔ ndá jeę n'rooje Siklag dula-dula tɔ.

¹⁵Dabid dąjee pana: See i a kɔr nɔm teę səm rɔ kudu-njérɔje'g nee wa. Ndá yeę ilá'g pana: Ubu rɔi gə ri Ala ləi am to gə i a tɔlm el ləm, a kilam ji bémje'g el ləm tɔ ndá m'a kari teę rɔ kudu-njérɔje'g nee ya.

Dabid dum dɔ Amalekje

¹⁶Bèe ba yeę tel to njeķɔrneą mba tɔjee ne rəw. Ndá aa ooje, Amalekje taa loo pəl-pəl, d'usɔ gə d'ai ləm, gə ndam ləm tɔ mbata boo-néje gə d'odo gə nébanrɔ bee lə Pilistije ləm, gə bee gə Juda ləm tɔ.

¹⁷Dabid rɔ sə dee, un kudée gə ndɔ rad ya tɔl dee saar bèlè kàrkemetag ar dəw kára kara mbuna dee'g nai el, ne basaje tɔl-sɔ (400) ba d'uba jambalje d'ai d'aw.

¹⁸Néje lai gə Amalekje d'odo lé Dabid tel taa ləm, denéje ləa gə joo lé kara yeę taa dee ji dee'g ləm tɔ.

¹⁹Dəw lə dee kára kara igi el, deę gə gɔ-gɔ əsé gə deę gə boo-boo el ləm, ŋgon gə diŋgam əsé ŋgon gə dené el ləma, né kára kara gə d'un gə nébanrɔ lé əsé taa ji dee'g lé kara el ləm tɔ. Dabid tel gə néje lai neelé ya.

²⁰Dabid taa nékulje gə lam-lam gə njé gə boi-boi tɔ ndá deę gə d'ɔr nɔ koso-nékulje neelé deę pana: Né neelé to nébanrɔ lə Dabid.

- ²¹Dabid aw pər gá rɔ njérɔje gá tɔl-joo (200) gá dao yaɔ gá d'askəm kun gée el gá d'ya dee kəm-rəw-mán gá Besɔr lé. Deɛ kara d'aw tila kəm Dabid gá njérɔje gá d'aw sɛa lé. Dabid ree pər gá rɔ dee'g dɔji deɛ pana: See d'isi majee ya wa.
- ²²Njérɔje lai gá to njémeeyèrje gá njéra nékori-korije mbuna deɛ gá d'aw gá Dabid lé d'un ta pa pana: Deɛ lé d'aw sɛa sí el lé ndá jeɛ j'a kar dee nébanrɔ gá jeɛ n'taaje lé el tɔ. Ne nana kara dené læa gá nganeeje ba ya ba j'a karee ndá d'a kaw sɛa dee.
- ²³Ne Dabid pana: Ngakɔmje, maji kar sí raje né gá togábè dɔ néje'd gá Njesigəneɔ ar sí lé el. Mbata yeɛ nja ba aa dɔ sí ləm, yeɛ ya kudu-njérɔje gá ree gá mba rɔ sɛa sí lé ji sí'g ləm tɔ.
- ²⁴Ndá see nɔ ba a koo ndu sí dɔ né'd gá neelé wa. Lé riri kara yeɛ gá aw loo-rɔ'g ləm, Gə yeɛ gá si ta nékodoje'g ləm tɔ lé D'a kai nɔ né karee as nɔ-nɔ ya: Deɛ d'a kaar nɔ'd ya kai nɔ né.
- ²⁵Un kudée mee ndəa'g neelé saar gá kédé ndá deɛ ra togábè ya d'aree to gá godndu ləm, gá néjibee læ Israelje ləm tɔ saar teɛ mee ndəa gən ya.
- ²⁶Loo gá Dabid tel ree Siklag ndá yeɛ un ges nébanrɔ ula ne ar ngatɔje gá Juda gá to baokuraje læa ula dee ne taje nee pana: Aa ooje, ta nébanrɔ gá m'taa ji njébaje'g læ Njesigəneɔ ba m'wa ne sɛa sí noji nee ya.
- ²⁷Yeɛ ula gá néje togábè ar njé gá Betel ləm, gá njé gá Ramot par gá dɔkɔl ləm, gá njé gá Jatir ləm,
- ²⁸gá njé gá Aroer ləm, gá njé gá Sipmot ləm, gá njé gá Estemoa ləm,
- ²⁹gá njé gá Rakal ləm, gá njé gá bee-boo'g læ Jerakmeelje ləm, gá deɛ gá bee-booje'g læ Kenije ləm,
- ³⁰gá njé gá Orma ləm, gá njé gá Kor-Askan ləm, gá njé gá Atak ləm,
- ³¹gá njé gá Ebrɔ læma, gá looje lai gá Dabid gá dəwje læa njaa keneɛ kédé lé ləm tɔ.

1 Samel 31

Kwəi læ Sawul deɛ gá nganeeje

- ¹Pilistije d'ɔr rɔ d'aw rɔ gá Israelje ndá Israelje d'ai nɔ Pilistije'g ndá njé gá naje bula toso d'wəi dɔ mbal'd gá Gilboa.
- ²Pilistije tuba Sawul gá nganeeje pir-pir ndá deɛ tɔl Jonatan gá Abinadab gá Malki-sua, ngalə Sawul lé.
- ³Rɔ lé nuŋga kəd-kəd dɔ Sawul'g ar njérɔ-bandaŋje d'uree d'aree iŋga doo gá to bəl.

- ⁴Yen nga Sawul ula njekodo nérɔje læa pana: Ɔr kiambas læi ɔsm ne tɔlm nà njépole-magəje d'a ree kula sul dɔm'g. Ne njekodo nérɔje læa lé mbad kɔɔ mbata bəl undá badə gaŋgee. Ndá Sawul ya ɔr kiambas læa mbad rəa piriŋ oso dɔ'g.
- ⁵Njekodo nérɔje læ Sawul lé oo to gá yeɛ wəi mbə ndá yeɛ kara mbad rəa piriŋ oso dɔ kiambas'g læa-yeɛ wəi səa nɔ'd tɔ.
- ⁶Togəbè ba Sawul gə nganeeje gə munda læm, gə njekodo nérɔje læa læma, gə njérɔje læa lai læm tɔ lé d'wəi nɔ'd mee ndəa'g neelé.
- ⁷Israelje gə d'aar kel wəl-loo gə nee læm, gə deɛ gə d'aar kel Jurde'd gə nee læm tɔ lé, loo gə d'oo to gə Israelje d'ai læm, Sawul gə nganeeje d'wəi læm tɔ ndá deɛ d'uba bəe-booje læ deɛ d'ya d'ai tɔ. Bèe ba Pilistije ba d'aw d'isi keneŋ tɔ.
- ⁸Bèlè lookàree ndá Pilistije ree mba tɔr néje gə to rɔ deɛ gə d'wəi'g lé ndá deɛ d'iŋga nin Sawul gə nganeeje gə munda gə to naŋg dɔ mbal'd gə Gilboa lé.
- ⁹Deɛ tuga dɔ Sawul gaŋg læm, tɔr nérɔje læa læm tɔ. Tɔbəi deɛ d'ar deɛ d'ila mber ta gə maji neelé mee bəekɔ'g læ Pilistije lai mee kəi-magəje'g læ deɛ læm, gə mbuna dəwje'g læ deɛ læm tɔ.
- ¹⁰Deɛ d'ɔm nérɔje læ Sawul mee kəi-magə Astarte'g ndá deɛ tɔ yée dɔ ndògo-bɔrɔ'g læ Bet-Səan tɔ.
- ¹¹Loo gə dəwje gə Jabes gə Galaad d'oo ta né gə Pilistije ra gə Sawul ndá
- ¹²baɔ-rɔje lai d'i njaa loondul'g saar loo a gə kàr ndá deɛ d'ɔr yoo Sawul læm, gə yoo nganeeje læm tɔ dɔ ndògo-bɔrɔ'd gə Bet-Səan. Tɔbəi deɛ tel gə nin deɛ d'aw ne Jabes d'aw roo deɛ keneŋ tɔ.
- ¹³Deɛ d'odo siŋga deɛ d'aw dubu deɛ gel mas'g bəe gə Jabes ndá deɛ d'ɔg mee deɛ bəo as ndɔ siri.

2 Samel

2 Samel 1

KO'BEE LƏ DABID

Pa gé Dabid nõ ne yoo Sawul gə Jonatan lé

- ¹Goo kwəi'g lə Sawul lé Dabid ɿ loo təd rɔ Amalekje'g ndá yeɛ si Siklag as ndɔ joo.
- ²Ndɔ gé njeɔm'g munda ndá dəw kára ɿ loo-si njérɔje'g lə Sawul. Kubuje gé rəa'g ɳgisi ləm, kor wa dəa lub-lub ləm tɔ. Loo gé yeɛ ree aar nõ Dabid'g ndá yeɛ oso naɳg bəbərə dəb kəmee naɳg.
- ³Dabid dəjee pana: See i ɿ ra wa. Yeɛ tel ilá keneɳ pana: M'ɿ loo-si njérɔje'g lə Israelje ba m'ai.
- ⁴Dabid dəjee pana: See di ba ra né wa, ulam ba! Yeɛ tel ulá pana: Njérɔje d'ɿ loo-rɔ'g d'ai ləm, njérɔje bula d'wəi ləm tɔ ndá Sawul gə Jonatan kara d'wəi tɔ.
- ⁵Dabid dəji basa gé njekulá ta neelé pana: See i ra to gé ban ba oo ne to gé Sawul gə ɳgonee Jonatan d'wəi wa.
- ⁶Ndá basa gé njekulá taje neelé tel ilá keneɳ pana: Ma m'ar dɔ mbal gé Gilboa ndá aa oo, Sawul man rəa dɔ niɳga-ndəi'g ləa tɔbəi aa oo, pusu-rɔje gə njérɔ gə kundaje ree gé rəa'g.
- ⁷Yeɛ tel kəmee gé gogo oom tɔbəi yeɛ barm ndá m'pana: Yè m'ar nee.
- ⁸Ndá yeɛ dəjim pana: See m'to nawa. Ma m'tel m'ilá keneɳ m'pana: M'to gé Amalek.
- ⁹Yeɛ pana: Maji kam m'rəm pər gé rɔ neɛ'g m'tɔl neɛ mbata kəm neɛ ila neɛ ne n'isi kəmba bəi.
- ¹⁰Ma m'rəm pər gé rəa'g m'tɔlee mbata ma m'gər gao to gé yeɛ a tel si kəmba gogo el. Ma m'ɔr dɔgugu gé to dəa'g ləm, gə niɳga gé to jia'g ləm tɔ ndá m'ree ne nee mba kari-i, mbai ləm.
- ¹¹Dabid wa kubuje gé rəa'g haɔ-haɔ til ndá koso-dəwje lai gé d'isi səa kara ra togábè ya tɔ.
- ¹²Deɛ d'wa ndòo yoo ləm, nõ ləma, d'ɔg meɛ dee ɓoo ləm tɔ saar kàrkemetag mbata lə Sawul gə ɳgonee Jonatan gə koso-dəwje lə Njesigəneɛ gə gel-bɔje lə Israel to mbata deɛ tɔl dee gə kiambas.
- ¹³Dabid dəji basa gé ree ɔr sor taje neelé pana: See i to dəw gé ra wa. Yeɛ tel ilá keneɳ pana: Ma m'to ɳgolə dəw-dɔ-ɓee gé to gé Amalek.
- ¹⁴Dabid tel dəjee pana: See i bəl el ba un jii ɔrɔ ne rɔ yeɛ gé Njesigəneɛ wa dəa gə ubu lé ya aree wəi wa.

15Dabid bar dɔw kára mbuna kuraje'g læa ulá pana: Aw pɔr gɛ rɛa'g tɔlee. Dɔw neelé aw unda dɔw gɛ Amalek lé tɔlee ya tɔ.

16Tɔbɔi Dabid ulá pana: Maji kar ta mɛsi wa dɔi-i ya mbata ta gɛ teɛ tai'g ba gangta dɔi'g. Mbata i nja pana: I tɔl yeɛ gɛ Njesigɔneɛ wa dɛa gɛ ubu lé.

Pa nɔ yoo gɛ Dabid ɔs wɔji ne dɔ Sawul gɛ Jonatan lé

17Aa ooje, pa nɔ yoo gɛ Dabid ɔs wɔji ne dɔ Sawul gɛ ngonee Jonatan ba nee ya.

18Yeɛ un ndia mba kar dee ndoo Judaje pa neelé. To pa gɛ wɔji dɔ bandanɔ ndá deɛ ndanɔgee mee maktub'g læ Njera nédanasur.

19Ai seɪ Israelje, njésiɔgamonje læ sí ya to nanɔ dɔdɔrloo'g tereɔ kɛn! Nɔga bao-rɔje ye d'ɔm dee nanɔ to gɛ ban wa.

20Maji kar sí paje taree Gat'g el læm, Ilaje ne mbɔr sor taree Rɔwje gɛ Askalɔ el læm tɔ Nà ngamɔdje gɛ bee gɛ Pilisti'g D'a kal ne rɔ dee læm, Nà ngalɔ njélal kinja tamɔd deeje gɛ dené D'a kun ne banɔga læm tɔ.

21Mbalje gɛ Gilboa lé Maji kar tál ɔsé ndi oso keneɔ teɔ el læm, Maji kar ndɔje gɛ dɔ koje gɛ donɔɔr Gá to nékarje lé kara godo keneɔ læm tɔ! Mbata lé neelé ba D'ɔm dɔrje gɛ bao-rɔje keneɔ læm, Dɔr læ Sawul læm tɔ, D'a kwa dee gɛ ubu gogo el nɔga.

22Mɔs deɛ gɛ d'ingɔ doo læm, Gɛ ubu njésiɔgamonje læm tɔ lé Bandanɔ læ Jonatan tel gɛ géé el læm, Kiambas læ Sawul kara tel kari ba el læm tɔ.

23Sawul gɛ Jonatan ndigi nɔ D'unda nɔ dan kɛm nɔ'd Loo gɛ d'aw ne kɛmba, Ndá ndɔ kwɛi læ dee kara D'ya nɔ el tɔ. Rɔ dee wɔilɔ pélé-pélé Unda niɔgatɔdɔje læm, Siɔga dee kara unda kɔ toboje læm tɔ.

24Seɪ ngamɔdje gɛ Israel, Maji kar sí nɔje Sawul Yeɛ gɛ to njekula kubu gɛ bi maji Gá ndiri kas rɔ sí'g læm, Yeɛ gɛ tɔs né gɛ ra gɛ larlɔr Dɔ kubuje'g læ sí lé læm tɔ.

25See to gɛ ban ba bao-rɔje toso nanɔ tereɔ-tereɔ dɔdɔrlooje'g læ sí bèe wa. See to gɛ ban ba Jonatan to nanɔ tereɔ dɔdɔrlooje'g læ sí bèe wa.

26Ma m'isi dan meekɔ'g mbata læi-i, Ngokɔm Jonatan! I ra néje lai gɛ taa kɛm rɔgm, Ndigi gɛ i ndigim lé maji dum læm, Ur dɔ ndigi gɛ ndigi denéje læm tɔ.

27See to gɛ ban ba bao-rɔje toso wa. See to gɛ ban ba néɔje læ dee d'igi wa.

2 Samel 2

D'unda Dabid gɛ mbai gɛ Juda mee bee gɛ Ebrɔ'g

1Géé'g gogo, Dabid dɔji Njesigɔneɛ pana: See m'a kaw mee bee gɛ kára mbuna bee-booje gɛ Juda wa. Njesigɔneɛ ilá keneɔ pana: Aw! Dabid tel dɔjee pana: See bee gɛ ra ba m'a kaw keneɔ wa. Ndá Njesigɔneɛ tel ilá keneɔ pana: Aw Ebrɔ.

- ²Dabid ì aw keneḡ gə denéje læa gə joo gə ri dee læ Ahinoam, dəw gə Jisreel læm, gə Abigayil, dəw gə Karmel gə kédé to dené læ Nabal lé læm tɔ.
- ³Dabid ar njérɔje læa gə d'isi sɛa lé d'aw sɛa tɔ, nana kara gə njémeeekəije læa-læa ndá deḡ d'isi mee bee-boo gə Ebrɔ lé.
- ⁴Koso-dəwje gə Juda ree d'wa dɔ Dabid gə ubu mba kundá gə mbai læ Judaje. Deḡ d'ula Dabid pana: Dəwje gə Jabes gə Galaad ba d'ubu Sawul.
- ⁵Ndá Dabid ula njékaɪkulaje rɔ koso-dəwje gə Jabes gə Galaad mba kar dee d'ula dee pana: Maji kar dɔkaisəgərə læ Njesigəneḡ nai sɛ sí mbata seɪ raje meemaji gə Sawul gə to mbai læ sí dubeeje ne.
- ⁶Bèe ndá basinè maji kar Njesigəneḡ ra sɛ sí meemaji gə goo meenda londonḡ læa. Ma kara m'a ra sɛ sí maji to gə seɪ raje lé ya tɔ.
- ⁷Maji kar ji sí bar mèr-mèr læm, kar sí toje bao-rɔje læm tɔ. Mbata mbai læ sí Sawul wəi ndá ma ba Judaje d'wa dɔm gə ubu mba k'undam gə mbai læ dee tɔ.
- ⁸Lée togəbè kara Abner, ḡgolə Ner gə to bé-njérɔje læ Sawul lé un Is-Boset, ḡgolə Sawul aree dəs aw Mahanayim.
- ⁹Yee undá gə mbai læ Galaadje læm, gə Gesurje læm, gə Jisreelje læm, gə Eprayimje læm, gə Bejamije læma, gə dɔ Israelje'g lai læm tɔ.
- ¹⁰Is-Boset, ḡgolə Sawul lé læbee aɪ rɔ-sɔ ba yee tel to ne mbai gə Israel ndá yee ɔ bee læb joo. Judaje ya ba nai gə Dabid.
- ¹¹Ndɔje gə Dabid ɔ ne bee dɔ Judaje'g mee bee gə Ebrɔ lé to læb siri gə nai misa.
- ¹²Abner, ḡgolə Ner gə njérɔje læ Is-Boset, ḡgolə Sawul d'ì Mahanayim d'ɔr rɔ d'aw Gabaɔ.
- ¹³Joab, ḡgolə Seruja gə njérɔje læ Dabid kara d'ɔr rɔ d'aw tɔ. Deḡ d'ingə nḡ godə-mḡ gə Gabaɔ, deḡ gə kudu kára d'aar kel godə-mḡ gə nee læm, njé gə ranḡ d'aar kelee gə nu læm tɔ.
- ¹⁴Abner ula Joab pana: Maji kar basaje nee d'ì tar rɔ nɔ sí'g! Joab ilá keneḡ pana: Maji kar dee d'ì tar ya!
- ¹⁵Deḡ d'ì tar d'aw gə rɔ nḡ'd ar bula læ dee as nḡ-nḡ, dɔg-gir-dee-joo mbata Bejamije gə wɔji dɔ Is-Boset, ḡgolə Sawul læm, gə dɔg-gir-dee-joo gə to kuraje læ Dabid læm tɔ.
- ¹⁶Nana kara wa dɔ njebḡ læa ula kiambas læa kaaree'g ndá deḡ d'oso d'wəi nḡ'd. Bèe ba d'unda ne ri loo gə to mbɔr Gabaɔ'g dəb lé læ Helkat-Hasurim (loo-kɔr-mbalje).
- ¹⁷Rɔ lé nunḡa kəd-kəd mee ndəa'g neelé ar njé'g læ Dabid dum ne dɔ Abner gə Israelje.

- 18**Lée neelé ngalə Seruja gé munda, Joab, gə Abisai, gə Ajael d'ar keneṅ. Ajael lé gɔlee wɔilɔ pélé-pélé to gé ndooi gé mee wala'g bèe.
- 19**Yee tuba Abner ndá yá gée aree tel dɔkɔl əsé dɔgel el.
- 20**Abner kel gée ndá yee pana: See to i Ajael wa. Yee ilá keneṅ pana: To ma ya.
- 21**Abner ulá pana: Aw gé dɔkɔl əsé dɔgel. Wa dəw kára mbuna basaje'g neelé taa néje læ. Ne Ajael ndigi tel kyá gée el.
- 22**Abner ulá tɔbɔi pana: Yá goom. See ban ba i ra kam m'toli m'ilai kɔrɔ wa. See m'toli ndá m'a kɔr dɔm gé tar nɔ ngokɔi Joab'g ya wa.
- 23**Ne Ajael ndigi kyá gée el. Gelee gé nee ba Abner ɔs mée gə niŋga-ndəi læ ndá ar niŋga-ndəi lé tee giree'g aree oso naŋg wəi gé léegəneeya. Dee lai gé ree loo gé Ajael oso keneṅ wəi lé d'ar naŋg keneṅ.
- 24**Joab gə Abisai kara tuba Abner tɔ ndá loo gé dee tee dɔdərloo gé Ama gé wɔji dɔ Giah rəw gé dɔdilaloo gé Gabaɔ lé ndá kàr andə tɔ.
- 25**Bejamije mbɔ nɔ goo Abner'g asəna gə dəw gé kára bèe ndá d'ar naŋg dɔdərloo'g.
- 26**Abner bar Joab dəjee pana: See kiambas a tuji loo ya saar-saar wa. Loo gé rudee un dɔiao lé meekad ba a nai. See i gər el wa. See ndɔ gé ra ba i a kula njérɔje kar dee d'əw rɔ dee korə ngakɔ deeje wa.
- 27**Joab tel ilá keneṅ pana: Ala to Njesikəmba ya! Bó lé i pata el ndá njérɔje d'a kəw rɔ dee korə ngakɔ deeje el saar bèlè gé ndɔ.
- 28**Yen nga Joab im tɔtɔ ndá njérɔje lai d'əw rɔ dee korə Israəlje læm, d'unda ngaŋ rɔ lé læm tɔ.
- 29**Abner gə njérɔje læ lai d'ɔ loondul'g d'aw ndag-mbo'g. Dee gaŋg baa gé Jurde ndá d'unda Bitrɔ dana gaŋg tel ree Mahanayim.
- 30**Joab ɔ loo korə Abner'g tel ndá yee mbɔ njérɔje lai ne njérɔje læ Dabid godo dɔg-gir-dee-jinaikara læm, Ajael godo læm tɔ.
- 31**Ne njérɔje læ Dabid tɔl njérɔje tɔl-munda gə dɔ dee rɔ-misɔ (3.600) mbuna Bejamije'g gə njé gé læ Abner tɔ.
- 32**Dee d'un nin Ajael d'aw dubee dɔbar bɔbeeje'g mee bee gé Betlehem. Joab gə njérɔje læ d'aw loondul'g saar loo àr dɔ dee'g ndá dee tee Ebrɔ tɔ.

2 Samel 3

1Rɔ aw gé kédé-kédé mbuna njé'g læ Sawul gə njé'g læ Dabid. Singa Dabid ɔ dɔ maree'd gé kédé-kédé ne kɔ njé'g læ Sawul ba rəm gé gogo-gogo tɔ.

Ngalə Dabid gé dingam gé yee oji dee Ebrɔ lé

- ²Nganje gá dɪŋgam gá Dabid oji dee Ebrɔ lé ba nee: Amnɔ to ngondæree gá yee ojee gə Ahinoam, dəw gá Jisreel,
- ³njekɔm'g joo to Kiləab gá yee ojee gə Abigayil, dəw gá Karmel gá kédé to dené lə Nabal lé, njekɔm'g munda lə dee to Absalom gá yee ojee gá Maaka gá to ngolə Talmal, mbai gá Gesur,
- ⁴yee gá njekɔm'g sɔ to Adonija, ngolə Agit, yee gá njekɔm'g mi to Sepatia, ngolə Abital,
- ⁵yee gá njekɔm'g misa to Jitream gá yee ojee gə Eglal. Eglal lé kara to dené lə Dabid ya tɔ. Deeje neelé ba Dabid oji dee Ebrɔ ya.

Abner ra ta gə Is-Boset

- ⁶Mee ndəa gá rɔ to mbuna njé'g lə Sawul gə njé'g lə Dabid lé Abner wa rəa kɔgəɔ mbata njé'g lə Sawul.
- ⁷Ne gamla-dené lə Sawul kára ria lə Rispa gá to ngolə Aja si keneɲ. Tɔbəi Is-Boset dəji Abner pana: See gelee ban ba i aw rɔ gamla-dené'g lə bɔm lé wa.
- ⁸Mee Abner ɪ səa jugugu dɔ ta gá Is-Boset pa'g lé aree ilá keneɲ pana: See ma m'to gá bisi gá m'ɔm nɔ'd gə Judaje gə goo ngəɪ wa. Bogənè lé m'ra meemaji gə njé'g lə bəbijel Sawul ləm, gə ngakeaje ləma, gə baokuraje ləma ləm tɔ bó ma m'ilal ji Dabid'g el tɔ. Nga see gelee ban ba bogənè i ila ta gá wɔji dɔ dené neelé dɔm'g wa.
- ⁹Bó lé m'ra gə Dabid né gə goo ta gá Njesigəneɲ man ne rəa aree lé el ndá maji kar Ala ra səm-ma Abner nédɔkudu ya.
- ¹⁰Mbata yee pa njanɲ mba kər bɛekɔ lé ji njé'g lə Sawul kila ji njé'g lə Dabid'g ləm, mba kunda kalimbai lə Dabid dɔ Israɛlje'g gə dɔ Judaje'g un kudɛe Dan saar tɛɛ ne Beer-Seba ləm tɔ.
- ¹¹Is-Boset oo ta kára mba tel kila Abner'g el mbata yee bəlee ya.

Abner tel ɔm nɔ'd gə Dabid

- ¹²Abner ulal njékaɪkulaje rɔ Dabid'g mba kar dee d'ulá ta gá wɔji dəa pana: See bɛe lé to kɔ nawa. Ar sí j'un ndu sí j'ar nɔ ndá aa oo, ma la səi mba kari tel gə Israɛlje laɪ gá rɔi'g.
- ¹³Dabid ilá keneɲ pana: Maji ya! M'a kun ndum kari ya ne ma m'dəjii né kára: I a koo kəm el ne bó lé i a ree gə Mikal, ngolə Sawul gá dené kam ndá yee ba i a koo ne kəm bəi.
- ¹⁴Tɔbəi Dabid ulal njékaɪkulaje rɔ Is-Boset, ngolə Sawul'g mba kar dee d'ulá pana: Maji kari tel gə dené ləm Mikal gá m'wa səa mər gə ndar tamɔd Pilstije gá tɔl (100) lé am.
- ¹⁵Is-Boset ar dee d'aw d'ɔr Mikal lé kəi lə ngabeeje, Paltiel gá to ngolə Layis lé.

- 16**Ngabeeje lé ndolè géé gə mán-nɔ kəmee'g saar tee Bahurim. Ndá Abner ulá pana: Tel aw loo lái! Ndá yee tel aw ya tɔ.
- 17**Abner wɔji ta gə ngatɔgje gə Israel ndá ula dee pana: Kédé lé seɔ ndigije mba kar Dabid ba to mbai lə sí.
- 18**Maji kar sí ɔdájé gə mbai basiné nga mbata Njesigəneɔ pata wɔji ne dɔ Dabid pana: To Dabid, kura lə neɔ lé ba n'a kɔr ne koso-dəwje lə neɔ gə Israel ji Pilistije'g ləm, gə ji njébaɔje'g lə deɔ lai ləm tɔ kɔm dee tar ya.
- 19**Abner pa taree ar Bejamije kara ləm, tel aw Ebrɔ ndaji taree ila mbi Dabid'g aree oo néje lai gə Israelje gə Bejamije d'wɔji-kwɔji ra lé ləm tɔ.
- 20**Yee aw gə dəwje rɔ-joo rɔ Dabid'g mee bee'd gə Ebrɔ ndá Dabid ar dee koro muru-gad mbata Abner gə dəwje gə d'aw sɛa lé.
- 21**Abner ula Dabid pana: M'a kɔ kaw mbɔ Israelje lai rɔ mbai'g ləm gə to mbai lé. D'a manrɔ dee kari ndá i a kɔbee dɔ Israelje'g lai to gə məəi wɔji lé ya. Dabid yá Abner aree aw gə meekulɔm.

Joab tɔl Abner

- 22**Aa ooje, Joab gə njé'g lə Dabid d'ɔ loo-wai'g ree gə boo-nébanrɔje. Abner nai rɔ Dabid'g bee gə Ebrɔ el nga mbata Dabid yá aree aw gə meekulɔm.
- 23**Loo gə Joab gə kudu-njérɔje ləa lai ree ndá d'ula Joab pana: Abner, ngolə Ner ree rɔ mbai'g nee ya ndá yee yá aree aw gə meekulɔm.
- 24**Joab aw rɔ mbai'g lé dɔjee pana: See dɔ ba i ra bɛe wa. Aa oo, Abner ree rɔi'g ndá see gelee ban ba i yá aree aw wa.
- 25**I gər Abner, ngolə Ner gao! Yee ree gə mba su kəmi ləm, gə mba gər rəw-kabije ləma, gə mba gər néje lai gə i ra ləm tɔ.
- 26**Loo gə Joab ɔ rɔ Dabid'g tee ndá yee ula njékaɔkulaje ar dee d'un dɔ gɔl Abner d'ɔ sɛa godə-má gə Sira tel ree sɛa. Ne Dabid oo taree el.
- 27**Loo gə Abner tel ree Ebrɔ mbá ndá Joab ɔree aw sɛa dan tarəwkəi'g to gə lə né gə a gə kwɔji sɛa ta gə to loo-kiya'g bɛe ndá yee ɔsee méé'g tɔlee mba dal ne bɔ lə ngokeɔ Ajael.
- 28**Géé gə gogo Dabid oo taree ndá yee pana: Ta kára kara wa dɔ neɔ nɔ Njesigəneɔ'g mbata məs Abner, ngolə Ner lé el ləm, wa dɔ beeko lə neɔ kara el ləm tɔ.
- 29**Maji kar məs neelé tel oso dɔ Joab'g ləm, gə dɔ gel-bɔje'g lə bɔbeeje lai ləm tɔ! Maji kar ngaka Joabje lé lal dəw gə iŋga rɔkɔ bajal, əsé lal rɔkɔ baji el ləm, əsé lal njetɔs kag el ləma, əsé lal njekoso ta kiambas'g el ləma, əsé lal njekwəi-yoo-boo ndá el ləm tɔ.
- 30**Togəbè ba Joab gə ngokeɔ Abisai tɔl ne Abner mbata yee tɔl ngokɔ dee gə Ajael loo-rɔ gə Gabaɔ.

- 31** Dabid ula Joab gə deę lai gə d'aw səa lé pana: Tilje kubuje læ sí haq-haq ndá ulaje ngisi kubu-kwa-ndòo rɔ sí'g nɔje ne dɔ yoo Abner'g. Tɔbɔi mbai Dabid njaa goo yée'g tɔ.
- 32** Deę dubu Abner mee bee gə Ebrɔ. Mbai lé ɔr ndia gə tar wəl nɔ ne ta dɔbar Abner'g ar koso-dəwje lai kara nɔ səa tɔ.
- 33** Mbai lé un pa nɔ yoo Abner pana: See Abner ya kəm karee wəi To gə dəw gə ta wa dɛa bɛe wa.
- 34** I lé deę tɔ jii gə gɔli gə kúla larje el. I oso to gə dəw oso ne nɔ njémeeyèrje'g bɛe.
- 35** Koso-dəwje tel nɔ yoo Abner unda nje gə kédé ya bəi. Koso-dəwje lai d'aw rɔ Dabid'g mba karee ɔ muru loo gə kàr aar tar ya bəi. Nɛ Dabid man rɛa pana: Bó lé nésɔ əsé né gə rara kara ba ɔd tam kédé ba kar kàr andə bəi ndá maji kar Ala ra səm nédɔkudu ya.
- 36** Né neelé koso-dəwje lai gər ləm, taa kəm dee ləm tɔ ar dee d'oo néje lai gə mbai ra lé gə né gə maji ya.
- 37** Mee ndəa'g neelé koso-dəwje lai gə Israelje lai gər to gə to gə goo torndu mbai ba dəw tɔl ne Abner, ngolə Ner lé el.
- 38** Mbai ula kuraje læa pana: See seɟ gərje to gə mbai gə to dəw gə boo wəi bogənè mee bee gə Israel el wa.
- 39** Ma lé d'wa dɔm gə ubu d'undam ne gə mbai nɛ siŋgam godo ya bəi. Dəwje nee gə to ngalə Seruja lé siŋga dee ur dɔm'g. Maji kar Njesigəneɟ uga dɔ njemeeyèr gə goo némeeyèr læa ya.

2 Samel 4

Baana gə Rekab tɔl Is-Boset

- 1** Loo gə ngolə Sawul oo to gə Abner wəi Ebrɔ ndá jia unda ndolè ləm, Israelje lai kara bəl unda dee badə gaŋg dee ləm tɔ.
- 2** Mbai dɔ kudu-njérɔje læ ngolə Sawul lé deę joo, yeę gə kára ria la Baana ləm, yeę gə raŋg ria læ Rekab ləm tɔ. Deę to ngalə Rimɔ, dəw gə Beerot, deę to gə ginkoji'g læ Bejamije. Mbata Beerot lé kara d'ée gə bee gə to kə Bejamije
- 3** ar njé gə Beerot d'aj d'aw Gitayim d'aw d'isi keneŋ saar teę mee ndəaje gən ya.
- 4** Jonatan, ngolə Sawul lé ngonee gə diŋgam si keneŋ nɛ gɔleeje unda ndolè. Yeę lé læbee as mi ba loo gə d'j Jisreel ree gə sorta kwəi læ Sawul gə Jonatan, ndá njɛŋgəmee lé unee aj səa tɔbɔi loo gə aj səa gə tɔgee ndá yeę tel oso ar ngon lé gɔleeje mbɔi. Ngon neelé ria læ Mepiboset.
- 5** Bɛe ba ndɔ kára bɛe loo gə kàr nuŋga kəd-kəd ndá ngalə Rimɔ gə Beerot gə ri dee læ Rekab gə Baana lé ree kəi læ Is-Boset loo gə yeę wa rɛa keneŋ mbata kàr aar daŋdɔ.

⁶Dee d'andə d'aw saar mee kai'g to gá læ né gá d'aw gə mba taa kandə kó bèe ndá dee d'wsee mée'g ba tólee, Ndá Rekab gə ŋgokeə Baana d'aj d'aw.

⁷Loo gá dee d'andə mee kai'g lé yeə to dɔ tira'g læa to wa rəa kai-tée'g bèe ya ndá dee kundá tólee tɔbəi dee ganj dəa. Dee d'un dəa lé dəs ne gə rəw gá ndag-loo'g d'aw ne loondul'g saar loo àr dee tar.

⁸Dee d'aw gə dɔ Is-Boset lé Ebrɔ rɔ Dabid'g ndá d'ula mbai lé pana: Aa oo, dɔ Is-Boset, ŋgolə Sawul gá to njebə læi gá ndigi kari udu lé ba nee. Bogənè Njesigəneə dal bə læ mbai læm dɔ Sawul'g gə dɔ ŋgakeaje'g tɔ.

⁹Dabid tel ila Rekab gə ŋgokeə Baana, dee gá to ŋgalə Rimɔ gá Beerot lé keneŋ pana: Njesigəneə gá to njekɔrm dan néyooje'g lai lé to Njesikəmba ya!

¹⁰Yeə gá ree rɔm'g kédé pana: Aa oo, Sawul wəi lé yeə əji ta mée'g pana: Nee n'ree gə ta gá maji mba kulam ne m'ar dee d'wá tólee bee gá Siklag mba kar né neelé to nékoga-dɔ-ji ta gá teə təa'g.

¹¹Bèe ndá loo gá njémeeyərje tɔl njemeekarabasur dan mee kai'g læa dɔ tira-tée'g lé ŋga bəd bəi ba see m'a tel dəji məsee ji sí'g gə mba tuji sí ne dɔ naŋg nee el wa.

¹²Togábè ba Dabid un ndia ar njé'g læa mba kar dee tɔl dee. Dee goré ji dee gə gɔl dee ndá na dee mbɔr kəm-rəw-mán gá Ebrɔ. Gée gá gogo d'un dɔ Is-Boset d'aw ne d'aw dubu dɔbar Abner'g mee bee gá Ebrɔ tɔ.

2 Samel 5

D'unda Dabid gá mbai læ Israelje

1Sgl 11.1-3

¹Ginkoji Israelje lai d'aw rɔ Dabid'g mee bee gá Ebrɔ d'ulá pana: Aa oo, jeə n'toje sigarɔije læm, gə darɔije læm tɔ.

²Kédé gá læw lé loo gá Sawul to ne mbai læ sí lé ya kara to i ba ɔr nɔ Israelje aw sə dee raga læm, gə tel sə dee bée læm tɔ. Tɔbəi Njesigəneə ulai pana: I a kul koso-dəwje læ neə gá Israel læm, i a to mbai dɔ Israelje'g læm tɔ.

³Togábè ba ŋgatɔgje gá Israel lai ree rɔ mbai'g mee bee gá Ebrɔ ndá mbai Dabid lé man rəa ar dee nɔ Njesigəneə'g mee bee'd gá Ebrɔ. Dee d'wa dəa gə ubu d'undá ne gá mbai læ Israelje.

⁴Ləb Dabid aj rɔ-munda ba yeə tel to mbai ndá yeə ɔ bee as læb rɔ-sɔ tɔ.

⁵Yeə si Ebrɔ ɔ bee dɔ Judaje'g as læb siri gə naj misə læm, yeə si Jerusalem ɔ bee dɔ Israelje'g gə dɔ Judaje as læb rɔ-munda-giree-munda læm tɔ.

Dabid taa bee gá Jerusalem

1Sgl 11.4-9, 14.1-2

⁶Mbai gə njé'g læa d'ɔr rɔ d'aw Jerusalem mba rɔ gə Yebusje gá d'isi mee bee'g neelé. Dee lé d'ula Dabid pana: I a ree loo gá nee'g pai godo. Njékəmtɔje gə

njémədje ya kara d'a kōsi rəw. To asəna gə deɛ ndigi pana: Dabid a ree loo gə nee'g pai godo.

⁷Nɛ Dabid taa kəi-kaar-kɔgərw gə Siq lé. Yee ba to bee-boo lə Dabid tɔ.

⁸Mee ndəa'g neelé Dabid pana: Nana ba gə ndigi dum dɔ Yebusje ndá a kaw tee kəm-rəw-mán'g ləm, nana ba gə a tɔl njémədje gə njékəmtɔje nee gə to njébaje lə Dabid ləm tɔ ndá, gelee gə nee ba deɛ pa ne pana: Njékəmtɔje gə njémədje d'a kandə mee kəi'g el.

⁹Dabid si kəi-kaar-kɔgərw'd gə baree bee-boo lə Dabid lé. Yee unda kəi-ɲgəm-looje gugu ne dɔ Milo dəb loo gə kəi'g ləm, gə debee gə raga'g ləm tɔ.

¹⁰Dabid tel to dəw gə boo gə kédé-kédé mbata Njesigəneɛ, Ala gə njeboo-néje lé nai səa ya.

¹¹Iram, mbai gə Tir lé ula njékaɪkulaje rw Dabid'g gə kag-sədrəje ləm, gə njéra-kula-kagje ləma, gə njétɔl kər mbalje ləm tɔ ar dee ra ne kəi d'ar Dabid.

¹²Dabid gər to gə Njesigəneɛ ya ba undá gə mbai lə Israelje ləm, ar beekɔ ləa ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé mbata lə koso-dəwje ləa gə Israel ləm tɔ.

ɲgalə Dabid gə yee oji dee Jerusalem

1Sgl 3.5-9, 14.3-7

¹³Dabid taa denéje gə ranɲ ya tɔbəi ləm, gə denéje gə Jerusalem ləm tɔ goo kɪ gə ɪ Ebrɔ ree lé, ndá d'oji gə Dabid ɲganje gə dɪŋgam ləm gə njé gə dené ləm tɔ.

¹⁴Aa ooje, ri dee-deɛ gə yee oji dee Jerusalem lé ba nee: Samua, gə Sobab, gə Natan, gə Salomɔ,

¹⁵gə Jibar, gə Elisua, gə Nepeg, gə Japia,

¹⁶gə Elisama, gə Eliada, gə Elipelet tɔ.

Dabid un banɲa dɔ Pilistije'g

1Sgl 14.8-16

¹⁷Pilistije d'oo to gə d'wa dɔ Dabid gə ubu d'undá gə mbai dɔ Israelje'g ndá deɛ lai d'ɪ d'aw sanɲee. Loo gə Dabid oo taree ndá yee ɪ aw mee kəi-kaar-kɔgərw'g.

¹⁸Pilistije ree taa loo pəl-pəl mee wəl-loo gə Repayim.

¹⁹Dabid dəji Njesigəneɛ pana: See m'a kɪ kaw rw gə Pilistije wa. See i a kyə dee jim'g ya wa. Ndá Njesigəneɛ ila Dabid keneɲ pana: Aw ya mbata m'a kyə Pilistije neelé jii'g ya.

²⁰Dabid tee Baal-Perasim ndá lé gə neelé yee dum dɔ dee keneɲ ya. Ndá yee pana: Njesigəneɛ tuji njébaje ləm nɔm'g to gə manje gə d'ula dɔ ndaa'g bəe. Gelee gə bəe ba deɛ d'unda ne ri loo neelé lə Baal-Perasim.

²¹Lée neelé deɛ d'yə magə-poleje lə dee nanɲ ndá Dabid gə njé'g ləa d'odo d'aw ne.

²²Pilistije d'ì tel ree gɔl kára ya tɔbɛi ndá deɛ taa loo pəl-pəl mee wəl-loo gá Repayim ya bɛi.

²³Dabid dɛji Njesigəneɔ ndá Njesigəneɔ ulá pana: I a kaw el, ne turu rɔi goo dee'g gogo ndá i a kiŋga dee nɔ kag-kɔlje'g.

²⁴Loo gá i oo kaa gɔl dɛw gá bar dɔ sém kag-kɔlje'g ndá ɔs rɔi bad mbata to Njesigəneɔ ba njaa nɔj'g mba tuji njérɔje lə Pilistije lé ya.

²⁵Dabid ra to gá Njesigəneɔ un ne ndia aree lé ndá yeɛ tuji Pilistije un kudee Geba saar teɛ Gejer tɔ.

2 Samel 6

Dabid un sɔduk-manrɔ gá to Kirjat-Yearim aw ne Jerusalem

1Sgl 13.4-14, 15.25–16.3

¹Dabid mbɔ bao-rɔje gá Israel lai as dɛwje tɔl-dɔg-loo-rɔ-munda (30.000).

²Tɔbɛi Dabid gə deɛ lai gá nai rəa'g lé d'ì Baale-Juda d'aw gə mba kar dee ree gə sɔduk-manrɔ lə Ala, to sɔduk nee gá deɛ bar ri Njesigəneɔ gá njeboo-néje gá njési dɔ Nékundaje gá dara'g lé dɔ'g lé ya.

³Deɛ d'unda sɔduk-manrɔ lə Ala mee pusu gá sigi'g ndá d'ì ne mee kəi'g lə Abinadab gá to dɔdərloo'g tar. Uja gə Ahjo, ŋgalə Abinadab ba d'ɔr nɔ pusu gá sigi neelé.

⁴Togábè deɛ d'unee mee kəi'g lə Abinadab gá to dɔdərloo'g lé ndá Uja njaa mbɔr sɔduk-manrɔ'g lə Ala ləm, Ahjo njaa neɔ'g ləm tɔ.

⁵Dabid gə ginkoji Israelje lai ndam nɔ Njesigəneɔ'd gə nékimje bəd-bəd gá ra gə kag-siprɛs ləm, gə kɔdu-kagje ləm, gə kɔdu-kɔdéje ləm, gə dalè bajinj ləm, gə mbarèje ləma, gə mɔdje gá sa səgə-səgə ləm tɔ.

⁶Loo gá deɛ teɛ loo-kunda-kó'g lə Nakɔ ndá Uja ula jia gá mbɔr sɔduk-manrɔ'g lə Ala wa ne mbata maŋje ra d'aree to gə mbɔree.

⁷Yen ŋga oŋg lə Njesigəneɔ ì səa pu dɔ Uja'g ndá Ala undá mbata nérea gá to lée'g el lé. Uja wəi lée'g neelé ya mbɔr sɔduk-manrɔ'g lə Ala.

⁸Mee Dabid eɔ mbata kunda gá Njesigəneɔ unda Uja aree wəi bée lé. Bée ba d'unda ne ri loo neelé lə Peres-Uja saar teɛ ne mee ndəa gən.

⁹Dabid bəl Njesigəneɔ mee ndəa'g neelé aree pana: Bée ŋga see sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ a ree rɔm'g to gá ban wa.

¹⁰Togábè Dabid ndigi kar dee d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé d'aw ne rəa'g mee bée-boo'g ləa el ndá yeɛ ar dee d'aw ne mee kəi'g lə Obed-Edɔm, dɛw gá Gat.

¹¹Sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé to mee kəi'g lə Obed-Edɔm, dɛw gá Gat lé as nai munda. Njesigəneɔ tɔr ndia dɔ Obed-Edɔm'd gə dɔ njémeekekəije'g ləa lai.

12Dee ree d'ula mbai Dabid lé pana: Njesigəneə tər ndia dɔ njémeekəije'g lə Obed-Edóm ləm, gə dɔ néje lai gə to keə ləm tɔ mbata sɔduk-manrɔ lə Ala. Yen nga Dabid i aw ndá yeə ar dee d'un sɔduk-manrɔ lə Ala gə to mee kəi'g lə Obed-Edóm lé ree ne mee bee-boo'g lə Dabid gə rɔlel.

13Loo gə njékun sɔduk manrɔje lə Njesigəneə lé njaa gə kuree dɛgəse as gɔl dee gə tila misə bèe ndá yeə ar dee d'inja bɔ maŋg ləm gə bɔ maŋg gə rəa to ndəb-ndəb ləm tɔ gə nékinjanéməsje.

14Dabid ndam gə siŋgarea bura nɔ Njesigəneə'g ləm, yeə tɔ kubu gə d'uji gə kúla palégal ba regee'g ləm tɔ.

15Dabid gə dee lai gə to gə ginkoji'g lə Israelje lé ree gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneə lé gə ndu rɔlel ləm, gə ndu tɔtɔje ləm tɔ.

16Loo gə d'andə gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneə mee bee'g lə Dabid ndá Mikal, ŋgolə Sawul gə dené lé aa loo kəmbolè'g ndá yeə oo mbai Dabid gə tal ləm, gə la ləm tɔ nɔ Njesigəneə'g ndá yeə əjee bəi-bəi gə mée ya.

17Gée gə gogo loo gə dee ree gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneə mbə ndá dee d'unda léé'g dan mee kəi-kubu gə Dabid ra wɔji ne dəa lé. Tɔbəi Dabidinja nékinjanéməsje gə kə roo ləm, gə nékinjanéməsje gə kə kɔm nɔ'd ləm tɔ ar Njesigəneə.

18Loo gə Dabid tɔl ta kula nékinjanéməsje gə kə roo ləm, gə kə kɔm nɔ'd ləm tɔ ndá yeə tər ndia dɔ koso-dəwje'g gə ri Njesigəneə gə njeboo-néje lé tɔ.

19Tɔbəi yeə kai koso-dəwje gə Israel lai, diŋgamje gə denéje lé nana kara yeə aree pil muru kára ləm, gə kər da ləm, gə mbə gə d'ila ləma, gə Kandə-nduú ləm tɔ. Ndá koso-dəwje lai d'i d'aw, nana kara aw kəi ləa kəi ləa ya.

20Dabid tel aw gə mba kaw tər ndia dɔ njémeekəije'g ləa ndá Mikal, ŋgolə Sawul gə dené lé tee iŋgá. Yeə dəjee pana: Rɔnduba gə ban ba d'ula dɔ mbai lə Israelje'g bɔgənè ba aree tər ne kubu rəa'g kəm ŋganjélookisije'g ləa gə dené gə diŋgam to gə lə dəw gə kari ba ba tər kubu rəa'g bèe nee wa.

21Dabid tel ila Mikal'g pana: To nɔ Njesigəneə, yeə gə mbərm undam gə mbai dɔ koso-dəwje'g lə Njesigəneə gə to Israelje lé ləm, gə nɔ yeə gə undam dan kəmee'g unda bɔbije gə njémeekəije ləa lai ləm tɔ lé. To nɔ Njesigəneə ba ma m'al rɔm keneŋ ya.

22Ma m'ndigi kar dee d'oo gə né gə əi el unda né gə nee bəi ləm, kəm-ma'g lé m'ndigi kula dɔm unda nje gə kédé bèe ya ləm tɔ. Lé bèe kara m'a kiŋga rɔnduba rɔ ŋganjélookisije'g ləm gə dené gə i pa lé ya tɔ.

23Ndá Mikal, ŋgolə Sawul gə dené lé oji ne ŋgon el ya saar wəi ne tɔ.

2 Samel 7

Dabid wɔji mba ra kəi gə boo kar Njesigəneə

1Sgl 17.1-15

- ¹Loo gé mbai si mee kai'g læa læm, Njesigəneə aree wa rəa læm tɔ goo kər gé yeə ɔree ji njébaɣe'g læa lai gé gugu dəa sub lé ndá
- ²yeə ula Natan, njetegginta lé pana: Oo, ma lé m'isi mee kai gé ra gə kag-sədrə ne sɔduk-manrɔ læ Ala to mee kai-kubu'g ba.
- ³Natan tel ila mbai'g lé pana: Ɔd aw ra néje lai gé i wɔɣi məəi'd gé mba ra lé, mbata Njesigəneə nai səi ya.
- ⁴Mee tilee'g nee lé Njesigəneə ula Natan pana:
- ⁵Maji kari aw ula kura læm Dabid pana: Njesigəneə pa togəbè pana: See to i ba a ra kai kar neə n'isi keneɣ wa.
- ⁶Mbata un kudée mee ndəa gé n'ar Israelje d'unda ne loo mee bée gé Ejiptə teə lé neə n'isi mee kai'g el ya saar teə boɡənè, ne kai-kubu gé to kai-si-Ala ba neə n'ai keneɣ ya.
- ⁷Looje lai gé n'aw gə Israelje keneɣ lé see neə m'pata kára n'ar ginkoji Israelje gé kára oo əsé n'un ndu neə n'ar Israelje gé to dəwje læ neə gé n'ul dee lé, see n'dəɣi dee m'pana: See ban ba seɣ raje kai gə kag-sədrə amje el wa, see m'pa bée ya wa.
- ⁸Basinè i a kula kura læm Dabid pana: Njesigəneə gé njeboo-néje pa togəbè pana: To ma ba m'ɔri goo badje'g loo-ko-mu'g læ dee mba kari to mbai dɔ koso-dəwje læm gé Israel ya.
- ⁹Ma m'nai səi looje gé rara kara gé i aw keneɣ læm, ma m'tuji njébaɣe læi nɔɣ'g læma, ma m'ar rii bar to gé ri dəwje gé boo-boo gé d'isi dɔ naɣ nee bar ne bée læm tɔ.
- ¹⁰Ma m'ar koso-dəwje læm gé Israel loo-si dee læm, ma man dee mba kar dee d'isi loo'g læ dee gə nɔ gə mba kar dee d'aw gé yo gé nee el læma, gə mba kar njémeeyèrje d'ula kəm dee ndò to gé kédé
- ¹¹mee ndəa gé m'unda ne njégaɣ-rəwtaje dɔ koso-dəwje læm gé Israel lé el ɣa læm tɔ. Ma m'ari loo-kwa-rɔi loo gé m'ɔri ji njébaɣe'g læi lai læm tɔ. Tɔbəi Njesigəneə ulá pana: Ma Njesigəneə ya m'a ra kai kari tɔ.
- ¹²Loo gé ndɔje læi d'a kaw léé'g béréré mba kari wəi ndá m'a kər ɣgoni gé a kɣ məəi'g ndá m'a kar beeko læi to ne njaɣ ya.
- ¹³Yeə nja ba a ra kai gə mba rim læm, tɔbəi m'a kar kalimbai beeko læa to njaɣ saar gə nɔ læm tɔ.
- ¹⁴M'a to bɔbeeje læm, yeə a to ɣgonəm læm tɔ. Bó lé yeə ra majel ndá m'a kundá gə ndəi kwɔjee ne kəmkàr læm, gə ndəi kunda ɣganje ya læm tɔ.
- ¹⁵Ne m'a kyə goo meemaji læm gé wɔɣi dəa to gé m'ya ne goo kə Sawul gé si neə'g bée lé el.

16 Kəi læa gə beekɔ læa d'a to njaŋg gə nɔ ləm, kalimbai læa kara a to njaŋg gə nɔ ləm tɔ.

17 Natan ndaji taje nee lai ləm, gə némɪdi neelé gə yee oo ləm tɔ ar Dabid.

Tamaji ra læ Dabid lé

1Sgl 17.16-27

18 Yen nga mbai Dabid lé aw aar nɔ Njesigəneə'g ulá pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə, see ma m'to gə nɔ əsé gel-bɔje ləm ba gə naje to ba i am m'ree m'isi ne nee wa.

19 Yee gə nee to né gə lam ba bèe kəmi-i Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə'g ne i pata gə wɔji dɔ ŋgaka kura læi mbata ndɔje gə d'aw ree bəi tɔ. See i a kar dəw oo néje neelé wa, Njesigəneə Mbaidɔmbaije!

20 See ta dɪ ba Dabid askəm pa kari tɔbəi wa. I Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə lé gər kura læi gao ya!

21 Gə goo tapai ləm, gə goo meɛdigi læi ləm tɔ ba i ra ne boo-néje neelé mba riba ne dɔ dee kar kura læi.

22 Gelee gə nee ba i to gə boo, Njesigəneə Ala! Mbata njetana səi godo ləm, gari-i Ala godo gə goo néje lai gə jee j'oo gə mbi sí neelé ya ləm tɔ.

23 See ginkoji dəwje gə ra ba tana gə koso-dəwje læi gə Israel wa. I Ala ree uga dɔ dee mba kar dee to koso-dəwje læi ləm, gə mba kar rii bar ne ləma, mba ra ne némɔrije gə néje gə to bəl kədm-kədm mbata maji læ deɛ gə bee læ dee ləm tɔ loo gə i tuba ginkoji dəwje gə ranɔ gə magəje læ dee nɔ koso-dəwje'g læi gə i uga dɔ dee mee bee'd gə Ejiptə lé.

24 I wɔji məəi'g njaŋg gə mba kar Israelje to koso-dəwje læi ya saar-saar gə nɔ ləm, mba kari-i Njesigəneə tel to ne Ala læ dee ləm tɔ.

25 Əi Njesigəneə Ala, basinè ta gə i pa wɔji ne dɔ kura læi gə dɔ ŋgakeaje lé maji kari aree to njaŋg saar-saar gə nɔ ya ləm, maji kari ra née to gə i pa ya ləm tɔ.

26 Maji kar dee d'ula rɔnduba dɔ rii'g saar gə nɔ ya ləm, maji kar dee pana: Njesigəneə gə njeboo-néje lé to Ala læ Israelje ya ləm tɔ! Maji kar kəi læ kura læi Dabid to njaŋg nɔj'g ya!

27 Mbata i Njesigəneə gə njeboo-néje lé ya, Ala læ Israelje lé ba riba dɔ rɔi ar kura læi pana: I a ra kəi kam! Gelee gə nee ba ma kura læi m'wa ne rɔm kəgərɔ m'ra ne tamaji nee tai'd gə mbəa.

28 Basinè Mbaidɔmbaije Ala i lé to Ala ndá taje læi to kankəmta ya, yee ba i pa ne ta meemaji nee ar kura læi ya.

29 Bèe ndá maji kari tɔr ndui dɔ ŋgaka kura'g læi gə mba kar dee d'isi nɔj'g saar-saar gə nɔ! Mbata i Mbaidɔmbaije Ala ya pa ndá mbəl dɔ ndutɔr læi ba ŋgaka kura læi lé dɔ dee a kai ne səgərə saar-saar gə nɔ ya.

2 Samel 8

Dabid un banḡa dɔ ginkoji dɔwje gɔ ranḡ'g

1Sgl 18.1-13

- ¹Gée'g gogo Dabid dum dɔ Pilistije ar dee d'ula dɔ dee gelee'g tɔbɔi yeɛ taa siŋgamɔŋ kɔbɛe lɔ dee ji dee'g tɔ.
- ²Yeɛ dum dɔ Moabje ndá yeɛ ar dee to nanḡ ba yeɛ wɔji dee gɔ kúla. Yeɛ wɔji dee-deɛ gɔ loo joo mba kar dee d'wɔi lɛm, deɛ gɔ loo kára lé yee wɔji mba kyɔ dee kɛmba lɛm tɔ. Togábè ba Moabje d'ula ne dɔ dee gel Dabid'g lɛm, deɛ d'uga ne dɔ rɔ dee d'aree lɛm tɔ.
- ³Dabid dum dɔ Adadéjer, ŋgolɔ Reob, mbai gɔ Soba loo gɔ yeɛ aw mba tel kɔbɛe dɔ looje gɔ mbɔr baa gɔ Epratɔ'g gogo lé.
- ⁴Dabid taa njérɔ gɔ kundaje lɛa tɔl-dɔg gɔ dɔ dee tɔl-siri lɛm (1.700), gɔ goŋ-rɔje tɔl-dɔg-loo-rɔ-joo (20.000) lɛm tɔ. Yeɛ ŋgɛm kundaje gɔ njédɔr pusu-rɔje as tɔl (100) nɛ yeɛ ganḡ kwɔi kundaje gɔ ranḡ lai ya.
- ⁵Aramje gɔ Damas ree mba la gɔ Adadéjer, mbai gɔ Soba ndá Dabid tɔl Aramje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo gir-dee joo (22.000).
- ⁶Dabid unda dɔw dɔ kudu-njérɔje mee bɛe gɔ Aram gɔ Damas'g. Bèe ba Aramje d'ula ne dɔ dee gel Dabid'g ndá deɛ d'uga dɔ rɔ dee d'aree tɔ. Njesigəneɔ ar Dabid dum dɔ looje lai gɔ yeɛ aw keneŋ lé.
- ⁷Dabid taa dərje gɔ ra gɔ larlɔr gɔ kuraje lɔ Adadéjer d'aw ne ndá yeɛ ree ne Jerusalem.
- ⁸Mbai Dabid taa larkas gɔ to mee bɛeje gɔ Betah gɔ Berotai gɔ to bɛe-booje lɔ Adadéjer lé yaɔ ya.
- ⁹Tɔi, mbai gɔ Amat oo to gɔ Dabid dum dɔ njérɔje lɔ Adadéjer ndá
- ¹⁰yeɛ ula Joram gɔ to ŋgonee rɔ mbai Dabid'g mba karee rɔa lapia lɛm, gɔ mba karee pidee lɛm tɔ mbata rɔ gɔ yeɛ rɔ gɔ Adadéjer lɛm un banḡa dɔa'g lé lɛm tɔ. Mbata Tɔi lé to njebɔ lɔ Adadéjer. Joram aw gɔ jo-larndaje lɛm, gɔ jo-larlɔrje lɛma, gɔ jo-larkasje lɛm tɔ aree.
- ¹¹Mbai Dabid lé unda dee gɔ kəmee ar Njesigəneɔ to gɔ yeɛ unda ne larnda gɔ larlɔr gɔ yeɛ taa ji ginkoji dɔwje gɔ ranḡ'g lai gɔ yeɛ dum dɔ dee gɔ rɔ kédé lé gɔ kəmee lé,
- ¹²yee ba wɔji dɔ Aramje lɛm, gɔ Moabje lɛm, gɔ Amɔje lɛm, gɔ Pilistije lɛma, gɔ Amalekje lɛm tɔ. Yeɛ ra togábè gɔ nébanrɔ gɔ yeɛ taa ji Adadéjer, mbai gɔ Soba lé tɔ.
- ¹³Loo gɔ Dabid i loo dum dɔ Aramje'g lé tel ndá yeɛ iŋga ribar gɔ ranḡ ya bɔi gɔ goo tɔl gɔ yeɛ tɔl Edɔmje tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-jinaijoo (18.000) mee wɛl-loo gɔ ria lɔ Wɛl-Kad lé.

¹⁴Yeę unda dāw dō kudu-njérōje'g mee bee gó Edóm, yeę unda dee ar dee taa loo mee bee gó Edóm lai ya. Bèe ba Edómje d'ula ne dō dee gel Dabid'g. Njesigəneę ar Dabid dum dō looje lai gó yeę aw keneņ lé tō.

Njékulaje lə Dabid gó boo-boo

1Sgl 18.14-17

¹⁵Dabid o bee dō Israēlje'g lai ndá yeę ra né danasur ləm, or ne kəmta lə dāwje ləa lai gə goo rəbee ləm tō.

¹⁶Joab, ngolə Seruja to bé-njérōje, Josapat, ngolə Ahilud to njegəl maktub kōbee,

¹⁷Sadək, ngolə Ahitub gə Ahimelek, ngolə Abiatar, dee to njékinjanéməsje,

¹⁸Seraja to njendaji-maktub, Benaja, ngolə Jeojoda to mbai dō Keretje gə Peletje, ndá ngalə Dabid lé to njékinjanéməsje tō.

2 Samel 9

Dabid ra meemaji gə Mepiboset, ngolə Jonatan

¹ Dabid pana: See dāw kára mbuna njémeekəije'g lə Sawul nai gə mba kam m'ra səa meemaji mbata lə Jonatan ya el wa.

²Kura gó ra kula mee kəi'g lə Sawul kédé ria lə Siba lé si keneņ gən. Dee d'aree ree rō Dabid'g. Ndá mbai lé dəjee pana: See i ya to Siba lé wa. Yeę tel ilá keneņ pana: To ma kura ləi ya!

³ Mbai lé tel dəjee tōbəi pana: See dāw gó ranğ kára kara gó mbuna njémeekəije'g lə Sawul gó m'askəm ra səa meemaji lə Ala godo ya saar nğa wa. Ndá Siba tel ila mbai'g lé pana: Ngolə Jonatan nai kára ya bəi ne gōlee wəi joo bər.

⁴Mbai lé dəjee pana: See yeę si ra wa. Ndá Siba tel ila mbai'g lé pana: Yeę si kəi lə Makir, ngolə Amiel mee bee gó Lodebar.

⁵Yen nğa mbai Dabid ula kula kəi lə Makir, ngolə Amiel mee bee gó Lodebar lé ar dee ree səa.

⁶Mepiboset, ngolə Jonatan gó to ngolə Sawul lé ree rō Dabid'g ndá yeę oso nanğ bəbərə unda barmba dəb kəmee nanğ neę'g. Dabid baree pana: Mepiboset! Yeę ndigi təa'g pana: To ma kura ləi ya.

⁷Dabid ulá pana: Maji kari bəl el mbata ma m'ndigi ra səi meemaji mbata Jonatan gó bəbije lé ya. M'a kari dō nanğje lai gó to kə kaije Sawul ləm, tōbəi i a sō né səm nā'd ta-ta ləm tō.

⁸Mepiboset unda barmba ndá yeę pana: Ma kura ləi gó m'to m'asəna gə yoo-bisi bèe nee ya, see mbai ləm oom gó né kəmee'g bèe wa.

⁹Mbai bar Siba, kura lə Sawul ndá ulá pana: Néje lai gó to kə Sawul gə kə njémeekəije ləa lai lé ma m'ar ngolə béije.

¹⁰I a ndo do nang ga mbata laa, i sei ga nganije lam, ga kuraje lai lam to. I a kinja kandə neje ga mba kar ngolə béije inga nésə ne Mepiboset, ngolə béije lé a so né səm nā'd ta-ta ya. Siba lé nganeeje gá dingam d'as dɔg-gir-dee-mi lam, kuraje laa d'as rɔ-joo lam to.

¹¹Yeɛ ila mbai'g lé pana: Kura lai a ra neje lai gá mbai gá to mbai lam un ndia do'g ar kura laa lé ya. Togábè ba Mepiboset so ne né ga Dabid nā'd ta-ta asəna ga ngolə mbai bèe to.

¹²Ngolə Mepiboset gá dingam si keneɲ ria la Mika lam, deɛ lai gá d'isi kai la Siba lé to kuraje la Mepiboset ya lam to.

¹³Bèe ba Mepiboset lé si ne Jerusalem mba so né ne nā'd ga mbai ta-ta ya. Mbata yeɛ to njemədə gá gɔlee wai joo bɔr to.

2 Samel 10

Mbai la Amoje ila rɔkul do kuraje'g la Dabid

1Sgl 19.1-5

¹Gée gá gogo, mbai la Amoje wai ndá ngonee gá Hana ba ɔ bee toree'g.

²Ndá Dabid pana: M'a ra meemaji ga Hana, ngolə Nahas to gá bɔbeeje ra ne səm bèe lé to. Bèe ba Dabid ula kuraje laa mba kar dee d'aw gɔl mee Hana mbata la bɔbeeje gá wai lé. Loo gá kuraje la Dabid teɛ mee bee'g la Amoje ndá

³dəwje gá boo la Amoje d'ula Hana gá bée deeje lé pana: See i əji to gá to ga mba kila ribar do bɔbije'g ba Dabid ula ne njégɔl meeije rɔi'g ga mbəa wa. See to ga mba kar dee gər loo lam, ga mba tən bee kédé lam to ba ga mba tel ree tujee bəi ba yeɛ ula ne kuraje laa rɔi'g ga mbəa el wa.

⁴Yen nga Hana wa kuraje la Dabid ar dee ndisa dəb mbaita dee lam, ar dee tija kubuje la dee dana gang saar teɛ ta kudu dee'g lam to. Tɔbəi yeɛ yə dee ar dee d'aw.

⁵Loo gá Dabid oo taree ndá yeɛ ula njékulaje ar dee d'aw tila kəm dee mbata dəwje neelé rɔkul gá boo oso do dee'g. Tɔbəi mbai lé ar dee d'ula dee pana: Maji kar dee d'isi Jeriko saar d'ar mbaita dee lé idi ba d'a ree bée bəi.

Dabid rɔ ga Amoje ga Aramje

1Sgl 19.6-19

⁶Amoje lé d'oo to gá deɛ tel to keji kəm Dabid'g ndá deɛ tuga goɲ-rɔje gá Aram gá Bet-Reob ga njé gá Aram gá Soba as tɔl-dɔg-loo-rɔ-joo (20.000) lam, ga deɛ gá njérɔje la mbai gá Maaka d'as tɔl-dɔg (1.000) ləma, ga njérɔje gá Tɔb d'as tɔl-dɔg-loo dɔg giree joo (12.000) gá yeɛ waji mba kar dee lar lam to.

⁷Loo gá Dabid oo ta neelé ndá yeɛ ula Joab ga njérɔje lai gá to bao-rɔje mba rɔ ne sə dee.

- ⁸Amoje lé tee tɔs rɔ dee d'ar tarəwkɔg'd. Njé gá Aram gá Soba gə Reob ləm, gə njé gá Tɔb ləma, gə njé gá Maaka ləm tɔ d'ar gə kəm dee bəd loo-rɔ'g tɔ.
- ⁹Joab oo to gá rɔ a gə to neə'g ləm, gə giree'g ləm tɔ. Togábè ba yeə mbər kudu bao-rɔje mbuna njésiŋgamoŋje'd gá Israel lai unda dee kudu kára mba kar dee rɔ gə Aramje.
- ¹⁰Tɔbəi ges deə gá nai lé yeə ɔm dee gel Abisai'd gá to ŋgokeə mba kar dee rɔ gə Amoje tɔ.
- ¹¹Yeə ula ŋgokeə lé pana: Bó lé siŋga Aramje ur dɔm-ma'g ndá i a ree la səm. Tɔbəi bó lé siŋga Amoje ur dɔi-i'g ndá m'a kaw la səi tɔ.
- ¹²Wa rɔi kɔgərɔ ləm, ar sí j'waje diŋgam mee sí'g ləm tɔ mbata lə koso-dəwje lə sí ləm, gə mbata bee-booje lə Ala lə sí ləm tɔ ndá maji kar Njesigəneə ra né gá yeə oo gá né gá maji kəm ra ya.
- ¹³Joab gə njé'g ləa d'aw gá kédé mba rɔ gə Aramje ndá Aramje d'ai nɔ dee'g.
- ¹⁴Loo gá Amoje d'oo to gá Aramje buŋga nɔ d'ai ndá deə kara buŋga nɔ d'ai nɔ Abisai'g tel d'aw mee bee-boo'g tɔ. Togábè ba Joab yɔ ne goo Amoje ndá tel aw Jerusalem tɔ.
- ¹⁵Aramje d'oo to gá Israelje dum dɔ dee ndá deə tel mbɔ dɔ nɔ d'unda siŋga dee nɔ'd.
- ¹⁶Adadéjer ula kula bar Aramje gá d'isi kel tura-baa'g nu ndá deə ree Helam ar Sobak gá to bé-njérɔje lə Adadéjer to njekɔrnɔ deə.
- ¹⁷D'ula Dabid taree ndá yeə mbɔ njérɔje gá Israel lai ar dee gaŋg baa gá Jurde ree Helam. Aramje d'wa dɔ gɔl rɔ dee mba tila kəm Dabid ndá deə rɔ səa.
- ¹⁸Ne Aramje d'ai nɔ Israelje'g. Dabid tɔl kudu-njérɔje gá d'uba pusu-rɔje as tɔl siri (700.000) ləm, gə njérɔ gə kundaje tɔl-dɔg-loo-rɔ-sɔ (40.000) ləm tɔ. Yeə tɔl Sobak gá to bé-njérɔje lə dee lé gá lée gən ya tɔ.
- ¹⁹Mbaije lai gá d'ula dɔ dee gin Adadéjer'g lé loo gá d'oo to gá Israelje dum dɔa gə rɔ ndá deə d'ɔm nɔ'd gə Israelje d'ula ne dɔ dee gel siŋgamoŋ'g lə dee. Bèe ba Aramje d'oo né kára gə mba ra la ne gə Amoje gogo el tɔ.

2 Samel 11

Dabid gə Bat-Seba

- ¹Goo ləb gá sigi'g lé to mee ndəaje gá mbaije d'aw mba rɔ ne gə nɔ nɔ lé ndá Dabid ula Joab gə kuraje ləa gə njérɔje gá Israel lai mba kar dee d'aw tuji Amoje ləm, gə mba kai dɔ Raba sub gə rɔ ləm tɔ. Ne Dabid nai Jerusalem ya.
- ²Kàrkemetag gá kára bèe ndá Dabid i loo-tée'g. Loo gá yeə aw njaa dɔ kai'g ləa gá tar gá to kai-mbai lé ndá yeə oo dené kára gá aar ndogo mán, yeə to dené gá maðə yaə tɔ.

- ³Dabid ar dee daji ta la dené neelé ndá d'ulá pana: See to Bat-Seba, ngolə Eliam gá to dené la Uri, dəw gá Het lé el wa.
- ⁴Yen nga Dabid ula njékulaje ar dee ree səa rəa'g ndá yeɛ to səa ba yeɛ tel aw kai laa gogo bəi. Dené neelé i loo togo won rəa'g ba ree səa d'aree kən.
- ⁵Dené neelé taa kəm ndá yeɛ ula dee ar dee d'ula Dabid pana: Ma lé m'aw gə kəm.
- ⁶Yen nga Dabid ula kula rə Joab'g pana: Ar Uri gá to dəw gá Het lé ree ingam. Joab ula Uri lé aree aw inga Dabid.
- ⁷Loo gá Uri teɛ rə Dabid'g ndá yeɛ dajee ta la Joab ləm, gə ta la njérɔje ləma, gə ta la rə ləm tɔ.
- ⁸Tɔbəi Dabid ula Uri pana: Aw wa rəi kai lai lam ba. Uri unda loo mee kai-mbai'g teɛ ndá mbai lé ula gə nénoji aree.
- ⁹Ne Uri to takəi'g la mbai gə kuraje la béeje lai nɔ'd bó yeɛ aw kai laa el.
- ¹⁰D'ula Dabid taree pana: Uri lé aw mee kai'g laa el. Ndá Dabid daji Uri pana: See i i mbá'g ba ree el wa. See gelee ban ba i aw mee kai'g lai el wa.
- ¹¹Uri tel ila Dabid keneɲ pana: Sɔduk-manrə gə Israəlje gə Judaje d'isi mee kai-kubuje'g ləm, mbai ləm Joab gə kuraje la mbai ləm kara d'isi loo gá wala'g ləm tɔ ndá see ma nga ba m'a kaw mee kai'g kaw sɔ gə kai gə to gə dené ləm wa. Tɔgərɔ ya si gá i si kəmba gə darɔi bəi neelé m'a ra né gá togəbè lé pai godo.
- ¹²Dabid ula Uri pana: Bogənè ndá i a nai nee ya bəi ndá bèlè ba m'a kari tel aw bəi. Togəbè ba Uri nai ne Jerusalem mee ndəa'g neelé ləm, gə bèlè ləm tɔ.
- ¹³Dabid baree aree sɔ gə ai saar ar kido tɔlee tɔ. Loo gá loondul ndá Uri teɛ aw aw to loo-tée'g nɔ'd gə kuraje la béeje lé bó yeɛ aw mee kai'g laa el.
- ¹⁴Bèlè gə ndɔ ndá Dabid ndaɲ maktub ar Joab ndá ar Uri ya aw ne jia'g mba karee.
- ¹⁵Yeɛ ndaɲ ta mee maktub'g neelé pana: Maji kar sí undaje Uri loo gá rə nunga keneɲ kəd-kəd ndá ɔrje rə sí rəa'g mba kar dee tɔlee.

Kwəi la Uri, ngaw Bat-Sebaje lé

- ¹⁶Joab ar dee d'ai dɔ bee-boo sub gə rə ndá yeɛ ar Uri aar loo gá bao-rɔje gá to njésiŋgamonje d'aar keneɲ kègègè lé ya.
- ¹⁷Njé gá mee bee-boo'g neelé teɛ d'aw rə gə Joab ndá njé gá naje bula mbuna njérɔje'g gə mbuna kuraje'g la Dabid d'wəi ləm, Uri, dəw gá Het lé kara wəi ləm tɔ.
- ¹⁸Joab ula njekai̯kula kára mba karee aw ɔr goo ta néje lai gá dəs loo-rɔ'g lé ar Dabid.
- ¹⁹Yeɛ un ndia ar njekai̯kula neelé pana: Loo gá i ɔr goo ta néje lai gá teɛ loo-rɔ'g lé ar mbai oo ndá

- ²⁰banelə méé a kɪ sɛa pu karee pana: See gelee ban ba seɪ awje mbɔr bee-boo'g pɛr ba mba rɔje wa. See seɪ gɛrje to gɛ d'a kal dɔ ndògo-bɔrɔ mba kur bandanɟje el wa.
- ²¹See nɔ ba tɔl Abimelek, ŋgolə Jerubeset lé wa. See to dené gɛ al dɔ ndògo-bɔrɔ ba ila kɔri mbal-kusu-né aree oso dɛa'g aree wəi ne bee gɛ Tebes lé el wa. Nɟa see gelee ban ba seɪ awje pɛr gɛ mbɔr ndògo-bɔrɔ'g wa. Yen ŋga i a kulá pana: Kura ləi Uri, dɛw gɛ Het lé kara wəi ya tɔ.
- ²²Njekaiɟkula lé ɔd aw. Loo gɛ yeɛ teɛ rɔ Dabid'g ndá yeɛ ɔr goo néje lai gɛ Joab ulá lé aree oo.
- ²³Njekaiɟkula lé ula Dabid pana: Dɛwje neelé siɟga dee ur dɔ kɔ sijeɛ'g. Dee teɛ d'aw d'iɟga sí mee wala'g ndá jeɛ j'ɔs dee gɛ gogo saar jeɛ n'teɛje sɛ dee tarəwkɔg'd ya.
- ²⁴Njérɔ gɛ bandanɟje lé d'aar dɔ ndògo-bɔrɔ'g ba t'ur kuraje ləi ar kuraje lə mbai d'wəi bula ləm, ar kura ləi Uri gɛ to dɛw gɛ Het lé kara wəi ləm tɔ.
- ²⁵Dabid ula njekaiɟkula lé pana: Aa oo, ta gɛ i a kula Joab ba nee: Maji kar méé eɔ mbata né neelé el mbata kiambas lé tuji dɛwje gɛ yo gɛ nee. Maji karee wa rɛa kɔgɛrɔ rɔ bee-boo neelé mba tujee ya. Ne i lé maji kari ula diɟgam méé'g ba.
- ²⁶Dené lə Uri lé oo ta kwəi lə ŋgabeeje ndá yeɛ nɔ mbata ŋgabeeje.
- ²⁷Loo gɛ kwa ndòo yoo lé kuree as mbɔ ndá Dabid ula kula ar dee ree sɛa kəi ləa. Yeɛ tel to dené ləa ndá yeɛ oji sɛa ŋgon gɛ diɟgam. Ne né gɛ Dabid ra lé taa kəm Njesigəneɔ el.

2 Samel 12

Natan ula Dabid ta bɔ nérea gɛ a gɛ kɔs tɛa'g lé

- ¹Bèe ba Njesigəneɔ ula Natan rɔ Dabid'g. Ndá Natan aw rɛa'g aw ulá pana: Bèe ba mee bee gɛ kára bèe lé dɛwje joo d'isi keneɟ. Yeɛ gɛ kára to bao ne yeɛ gɛ kára to njendoo tɔ.
- ²Bao lé badje gɛ manɟje ləa bula yaɔ-yaɔ.
- ³Njendoo lé né kára kara godo jia'g ne maɟə badə gɛ yeɛ ndogee lé ya kára ba. Yeɛ ulee məəi kəi'g ləa aree ra tɔg gɛ ŋganeeje nɔ'd. Yeɛ aree ɔ sɛa muru ləm, aree ai sɛa mán mee ŋgo'g ləa ləm, yeɛ tobi kaaree'g ləma, yeɛ ée asəna gɛ ŋgonee gɛ dené bèe ləm tɔ.
- ⁴Mbá kára bèe ree kəi lə bao lé. Ne bao neelé ndigi kwa badə ləa əsé manɟ ləa mba koro ne muru kar mbá gɛ ree kəi ləa lé el. Ndá yeɛ wa maɟə badə lə njendoo lé ba ar dee koro ne muru d'ar mbá gɛ ree kəi ləa lé ɔ.
- ⁵Oɟg lə Dabid i sɛa pu dɔ dɛw'g neelé aree ula Natan pana: Njesigəneɔ to njesikəmba ya! Dɛw gɛ ra né gɛ togəbè lé kəm karee wəi gɛ kwəi ya.

⁶Tɔbɔi yee a kar maḍə badje sɔ mbata né gá yee ra lé ləm, gə mbata koo gá yee oo kəmtondoo lə dəw neelé el ləm tɔ.

⁷Yen nga Natan ula Dabid pana: Dəw neelé to i ya! Njesigəneə Ala lə Israelje pa togábè pana: Neə n'wa dɔi gə ubu n'undai gá mbai lə Israelje ləm, neə n'ɔri ji Sawul'g ləm tɔ.

⁸Neə n'ar kəi lə béije to kə-i ləm, neə n'ɔm denéje lə béije kaari'g ləma, n'ɔm Israelje gə Judaje jii'g ləm tɔ. Tɔbɔi bó lé néje nee d'asi el bəi ndá n'a kaskəm kəm maree dɔ'g tɔ.

⁹See gelee ban ba i əji ta lə Njesigəneə bəi-bəi ra ne né gá majel kəmee'g togábè wa. I tɔl Uri, dəw gá Het gə kiambas ləm, i taa dené ləa aree tel to dené ləi ləm tɔ ne yee lé i tɔlee gə kiambas lə Amoje ya.

¹⁰Basinè kiambas a kyə goo ngakaije gə goo ngalee el ya saar mbata i əji neə bəi-bəi ləm, i taa dené lə Uri, dəw gá Het lé aree tel to dené ləi ləm tɔ.

¹¹Njesigəneə pa togábè pana: Aa oo, n'a kar némeekɔ i mee kəi'g ləi mba tee koso dɔi'g ləm, n'a kɔr denéje ləi kəmi'g nee ya kar dəw gá ranj gá mbɔri'g nee ya to sə dee kəmi'g dan kàrá nee ya ləm tɔ.

¹²Mbata i ba ra gə goo ngəi ne neə lé n'a ra kəm Israelje'g lai ləm, gə dan kàrá ləm tɔ.

¹³Dabid ula Natan pana: M'ra kaiya m'ɔs ne ta lə Njesigəneə rəw ya. Natan tel ula Dabid pana: Njesigəneə ar mée oso lemsé dɔ kaiya'g ləi ndá i a kwəi el nga.

¹⁴Ne to gá né gá i ra lé ar njébaje lə Njesigəneə d'ila ne ndɔl dəa'g ndá ngon gá yee ojee lé a kwəi tɔ.

¹⁵Bèe ba Natan ɔd aw kəi ləa.

Kwəi lə ngon lə Bat-Seba

Njesigəneə ar ngon gá dené lə Uri ojee gə Dabid lé oso gə rɔkɔ gá to bəl.

¹⁶Dabid ra tamaji ta Ala'g lé mbata lə ngon lé ɔg ne mée boo. Loo gá yee tel aw mee kəi'g ləa ndá yee to dɔ nanj'd ya loondul'g.

¹⁷Njé gá tɔgje gá mee kəi'g ləa d'ɔsee bɔi-bɔi mba karee i ta ne yee ndigi sə dee el ləm, yee sɔ sə dee né el ləm tɔ.

¹⁸Ndɔ gá njekəm'g siri lé ndá ngon lé wəi. Kuraje lə Dabid bəl gə mba kulá pana: Ngon lé wəi mba. Mbata dee pana: Aa oo, loo gá ngon si kəmba bəi ba jee j'ulá ta ndá yee oo ta lə sí el. Nga see j'a ra to gá ban mba kulá ne pana: Ngon lé wəi wa. Yee a kula kəm rəa ndoo kunda nje gá kédé ya bəi.

¹⁹Dabid oo to gá kuraje ləa d'aw wédé gə nɔ ta mbuna nɔ'd ndá yee gər to gá ngon lé wəi mba. Yee dəji kuraje ləa lé pana: See ngon lé wəi nga wa. Dee tel d'ilá keneɲ pana: Yee wəi ya.

²⁰Yen nga Dabid uba nanɗ ita. Yee aw ndogo mán ləm, yee ndèm ubu ləma, yee ula kubuje gə ranɗ rəa'g ləm tɔ ndá yee aw mee kəi'g lə Njesigəneə aw unda barmba nanɗ. Gée gə gogo yee tel ree kəi ləa ndá yee dəji dee mba kar dee d'aree nésɔ ndá yee sɔ tɔ.

²¹Kuraje ləa dəjee pana: Né gə i ra lé see ginee to dī wa. Kédé gə ŋgon si kəmba bəi lé i ɔg məəi bó ləm, i nɔ ləm tɔ. Ne basinə loo gə ŋgon wəi ndá i ita ləm, i sɔ né ləm tɔ.

²²Yee ila dee keneɗ pana: Loo gə ŋgon si kəmba bəi lé ma m'ɔg məəm bó ləm, m'nɔ ləm tɔ mbata ma m'pana: Bó lé Njesigəneə a koo kəmtondoo ləm mba kar ŋgon neelé si kəmba lé see nɔ ba gər wa.

²³Basinə yee wəi mbə nga see m'a kɔg məəm bó mbata dī tɔbəi wa. See m'askəm karee tel ree wa. Ma ba m'a kaw gə rəa'g bó yee lé a tel ree rəm'g el nga.

Koji gə d'oji Salomɔ lé

²⁴Dabid gəl mee dené ləa Bat-Seba ndá, yee aw rəa'g aw to səa. Yee lé oji ŋgon gə dɪŋgam ndá yee unda ria lə Salomɔ, to yee gə Njesigəneə undá dan kəmee'g lé.

²⁵Yee ilá mee ji Natan'd gə to njetegginta ndá Natan unda ria lə Jedidja mbata lə Njesigəneə lé.

Taa gə Dabid taa bəe gə Raba lé

1Sgl 20.1-3

²⁶Joab aɗ dɔ bəe gə Raba gə to kə Amoje lé sub gə rɔ ləm, yee taa bəe-boo lə mbai ləm tɔ

²⁷ndá yee ula njékaɪkulaje rɔ Dabid'g mba kar dee d'ulá pana: Ma m'rɔ bəe gə Raba ndá m'taa bəe-boo gə manje to keneɗ lé mbə.

²⁸Basinə maji kari mbɔ ges njérɔje gə nai aw rɔ ne gə bəe-boo lé mba taa nà banelə ma ba m'a taa ndá rɔnduba gə wɔji dəa lé a koso dɔm-ma'g.

²⁹Dabid mbɔ njérɔje lai ɔr ne rɔ aw rɔ ne gə Raba taa ne ya.

³⁰Yee ɔr dɔgugu lə mbai lé dəa'g. Dɔgugu neelé kwɔi ləa al dɔ nékwɔji kwɔi-lə-né larlɔr rɔ-munda ləm, deɗ tɔs jərje gə gad dee to yaɗ keneɗ ləm tɔ. Deɗ d'ula dɔ Dabid'g ndá yee odo nébanrɔje yaɗ mee bəe-boo'g neelé aw ne tɔ.

³¹Yee ar koso-dəwje gə mee bəe'g teɗ raga ndá yee ɔm kulaje gə kədərə kədərə dɔ dee'g ar dee ra kula gə kiaje gə kə kinja kagje ləm, gə négɔl dɔ nanɗ gə təa adə gə ra gə larndul ləm, gə tinaje gə to larndul ləma, gə kula gə wɔji dɔ nuŋga bɔrɔje ləm tɔ. Yee ra togəbè gə bəe-booje lə Amoje lai ya. Tɔbəi Dabid gə njérɔje ləa lai tel d'aw Jerusalem gogo tɔ.

2 Samel 13

Amnɔ ra nérɔkul gə Tamar gə to ŋgokeə gə dené lé

- ¹Goo néje'g neelé ndá aa oo, né gé teɛ ba nee: Absalom gé to ngolə Dabid lé ngokeɛ gé dené gé maɗə yaɔ si keneɲ ria lə Tamar, ndá mal Tamar lé ra Amno gé ngolə Dabid gé keaje bəɗ lé ngwɔɗ-ngwɔɗ ya.
- ²Amno lé mée tila ngaɪla-ngaɪla saar aree oso ne gə rɔkɔ mbata ngokeɛ gé dené gé Tamar lé, mbata yeɛ lé taa ngaw el bəi ndá to kədərə gə Amno mba karee iŋga loo gé tɛ̀ bɛ̀ kara mba ra ne səa né.
- ³Kuramar Amno kára si keneɲ, ria lə Jonadab, ngolə Simea gé to ngokɔ Dabidje. Jonadab lé to dəw gé goso ləa to yaɔ.
- ⁴Yeɛ dəji Amno pana: See gelee ban ba i gé to ngolə mbai ya əŋ togəbè gə ndɔ-ndɔ wa. See i ndigi kulam gelee el wa. Amno tel ilá keneɲ pana: Mal Tamar, kənan Absalom gé to ngokɔm lé ram ngwɔɗ-ngwɔɗ.
- ⁵Jonadab ulá pana: Maji kari to dɔ tira'g ləi ndoo rɔkɔ. Loo gé bəbije a ree mba kooi ndá i a kulá pana: M'ra ndò rɔi'g mba kari ar Tamar, kənanəm ba ree mba kam néso, maji karee ra néso lé kəm'g nee ya am ba m'a taa jia'g bəi.
- ⁶Amno lé to naŋg ndoo rɔkɔ. Mbai lé ree mba kée ndá Amno ula mbai lé pana: M'ra ndò rɔi'g mba kari ar Tamar, kənanəm lé ree ila mbə joo kəm'g nee ya am m'taa jia'g m'uso.
- ⁷Dabid ula kula ar Tamar ree dan-mee kəi'g ləa ndá pana: I aw kəi lə Amno, ngokɔj gé diŋgam aw ra néso aree.
- ⁸Tamar aw kəi lə Amno, ngokeɛ gé diŋgam lé ne Amno to naŋg. Yeɛ un nduji gé ka loj lé mbula ndá ila mbə lé neɔ'g aree ər,
- ⁹təbəi yeɛ un mbə gə əb bura aw unda neɔ'g. Ne Amno mbad so. Yeɛ pana: Arje dəwje lai teɛ raga ba. Ndá dəwje lai d'unda loo mee kəi'g ləa teɛ ya tɔ.
- ¹⁰Yen nga Amno ula Tamar pana: Ree gə néso lé mee kəi-tom'g ba m'a taa jii'g so bəi. Tamar odo mbəje gé yeɛ ila lé ndá aw ne ar Amno, ngokeɛ gé diŋgam lé dan-mee kəi-tée'g.
- ¹¹Loo gé yeɛ aw ne gə mba karee so ndá yeɛ ubá wá pana: Gé ree to səm, kənanəm.
- ¹²Yeɛ ilá keneɲ pana: Wah, ngokɔm, togəbè el, maji kari ra səm nérɔkul gé togəbè el mbata né gé togəbè lé dəw ra mbuna Israelje'g el, to né gé kəm ra el.
- ¹³See m'a kaw ra ba gə rɔkul gé a kwa dɔm lé wa. I kara a to gé ram-dəw mbuna ram-dəwje gé Israel'g tɔ. Basinè m'ra ndò rɔi'g mba kari pa taree ar mbai ndá yeɛ a kam m'to kaj bó a kəsi rəw el.
- ¹⁴Ne yeɛ ndigi koo ta ləa el, yeɛ ubá wá gə siŋgamonɲ ya ila rɔkul dəa'g to ne səa.
- ¹⁵Yen nga Amno tel əjee bəj-bəj to gé lə né gé yeɛ ndigi kédé el bɛ̀ səm. Ndá yeɛ ulá pana: Ita, aw loo ləi!

- 16**Yeë tel ilá keneḡ pana: Tuba gé i tubam lé to majel gé boo gé i ila dɔ majel gé i ra sɛm kédé'g lé ya.
- 17**Nɛ yeë ndigi koo ta læa el ndá yeë ɓar ŋgon gé njera né karee ulá pana: Ar dee d'ar ŋgomɔdɔ neelé teë raga. Ndá yeë udu tarəw géé'g tɔ.
- 18**Tamar lé ula kubu gé boi yul gé ndaḡ mɛr rəa'g, mbata yee ɓa to kubu gé ŋgamɔdje gé to ŋgalə mbaije d'ula rɔ dee'g loo gé deë taa ŋgaw el ɓəi lé. Kura læ Amnɔ lé tɔbee ilá raga ndá udu tarəwkəi géé'g.
- 19**Tamar saa bu ɔm dəa'g læm, yeë til kubu læa gé boi yul gé ndaḡ mɛr gé rəa'g lé haɔ-haɔ læm tɔ, ndá yeë odo jia ɔm dəa'g tur kii pénéne-pénéne aw ne.
- 20**Absalɔm, ŋgokeɔ gé diḡgam lé dɔjee pana: See Amnɔ, ŋgokɔj gé diḡgam lé to səi wa. ɓasinè, kɔnanəm, əw rɔi nɔ, yeë to ŋgokɔj gé diḡgam ya, ar né neelé ar mœi oj ne yaɔ el. Ndá Tamar si gə kəmnɔo mee kəi'g læ Absalɔm, ŋgokeɔ gé diḡgam lé.
- 21**Loo gé mbai Dabid oo ta néje neelé lai ndá mée eɔ yaɔ.
- 22**Absalɔm pata gé maji əsé ta gé majel gə Amnɔ el, nɛ yeë wá gə mée mbata nérɔkul gé yeë ra gə kɔnanee Tamar lé.

Absalɔm ar dee tɔl Amnɔ ɓa aɔ ɓəi

- 23**Ləb joo goo'g ndá loo gé njékija ɓi badje d'aw ra kula læ Absalɔm mee ɓee gé Baal-Hasor mɓɔr Eprayim'g dəb ndá Absalɔm ɓar ŋgalə mbaije lai loo-nésɔ'g.
- 24**Absalɔm aw rɔ mbai'g ulá pana: Aa oo, njékija ɓi badje d'isi ra kula læ kura læi, maji kar mbai gə kuraje læa ree kəi læ kura læi.
- 25**Mbai lé ula Absalɔm pana: Wah, ŋgonəm, jee j'a kaw lai el nə j'a kwɔi dɔi'g yaɔ. Absalɔm ɔsee ɓɔj-ɓɔj nɛ mbai lé ndigi kaw el ndá yeë tɔr ndia dəa'g ɓa.
- 26**Absalɔm pana: Lé bée kara m'ra ndò rɔi'g mba kari ya loo ar ŋgokɔm, Amnɔ ree sə sí ya. Mbai lé tel ilá keneḡ pana: See gelee ban ɓa yeë a kaw kəi læi wa.
- 27**Gə goo kɔs gé Absalɔm ɔsee ɓɔj-ɓɔj lé ndá mbai ya loo ar Amnɔ gə ŋgakeaje lai d'aw səa ya.
- 28**Absalɔm un ndia ar kuraje læa pana: Ooje maji, loo gé kido tɔl Amnɔ ar rəa lelee aree aw al rəa mbata kido ɓa m'a kula si pana: Tɔlje Amnɔ! Ndá tɔleeje ya ɓó ɓəlje el, see to ma ɓa gé njekun ndum kar sí el wa. Aarje njaḡ ɓó gə waje diḡgam mee sí'g tɔ!
- 29**Kuraje læ Absalɔm ra gə Amnɔ to gé Absalɔm un ne ndia ar dee lé ya tɔ. Léegəneeya ŋgalə mbaije lai d'j ndá nana kara uba kunda-mulayèje læa-ləa ɓa aɔ aw.
- 30**Loo gé deë nai rəw'g ɓəi lé ndá taree oso mbi Dabid'g to gé Absalɔm tɔl ŋgalə mbaije lai ar dəw kára kara nai el.

- 31** Mbai lé uba nanḡ ita til kubuje læa haḡ-haḡ ndá tel to dɔ nanḡ'd ba, ar kuraje læa lai gé d'isi keneḡ kara til kubuje læa dee haḡ-haḡ tɔ.
- 32** Jonadab, ḡgolə Simea gé to ḡgokɔ Dabid lé un ta pa pana: Maji kar mbai læm əji to gé Absalɔm lé tɔl basaje lai gé to ḡgalə mbai lé bèe el mbata Amnɔ ya gə karee ba ba wəi, tɔḡəɔ yee ba to né gé Absalɔm wəji méé'ḡ njanḡ un kudée mee ndəa gé Amnɔ ra ne nérɔkul gə kɔnaneə Tamar lé ya.
- 33** Maji kar mee mbai eḡ yaḡ aree əji to gé ḡgalə mbai d'wəi lai lé bèe el mbata Amnɔ ya gə karee ba ba wəi.
- 34** Absalɔm lé aḡ. Yen ḡga basa gé njeḡḡəmlɔo un kəmee gé tar aa ne loo. Ndá aa oo, koso-dəwje bula yaḡ d'aw ree gə rəw gé géé'ḡ par gé kàr mbal'ḡ.
- 35** Jonadab ula mbai pana: Aa oo, ḡgalə mbai lé d'aw ree ya! Néje nee teḡ to gé kura læi pa lé ya.
- 36** Loo gé yee pata ila nanḡ ndá aa oo, ḡgalə mbai lé ree. Deḡ d'ɔr ndu dee gé tar wəl nɔ ne, mbai gə kuraje læa lai kara nɔ d'ar mán-nɔ wa dee mbəḡə-mbəḡə tɔ.
- 37** Absalɔm aḡ ndá aḡ aw bée læ Talmi, ḡgolə Amiud, mbai gé Gesur. Dabid nɔ ḡgonee gə ndɔje kára-kára lai ya.
- 38** Absalɔm lé si Gesur loo gé yee aḡ aw keneḡ lé læbee munda.
- 39** Mbai Dabid lé əw rəa korə Absalɔm mbata méé tel to lɔm dɔ kwəi'ḡ læ Amnɔ lé ḡga.

2 Samel 14

Absalɔm tel ree Jerusalem gogo

- 1** Joab, ḡgolə Seruja oo to gé mee mbai to dɔ Absalɔm'ḡ yaḡ ya bəi.
- 2** Ndá yee ula kula Tekoa ar dee sanḡ dené kára gé to njeḡəmkàr aree ree rəa'ḡ ndá Joab ulá pana: Maji kari ra rɔi asəna gə njeḡwa ndòo yoo bèe. I a kula kubu-kwa-ndòo rɔi'ḡ læm, i a ndəm ubu el asəna gə dené gé wa ndòo yoo læw ba bèe læm tɔ.
- 3** I a kaw ne rɔ mbai'ḡ ndá i a kulá ta to gé bèe-bèe. Yen ḡga Joab ɔm taje gé kəm karee pa lé təa'ḡ.
- 4** Dené gé Tekoa lé aw pata ar mbai lé. Yee oso nanḡ bəbərə unda barmba dəb kəmee nanḡ ndá yee pana: Əi mbai, maji kari la səm ya kari!
- 5** Mbai lé dəjee pana: See dī ba rai wa. Yee tel ilá keneḡ pana: Oiyɔ, ma m'to njeḡəsiḡga mbata ḡgamje wəi.
- 6** Kura læi gé dené lé ḡganeəje gé diḡgam deḡ joo. Deḡ joo lé kɔl nḡ mee ndɔ'ḡ ndá dəw gé njeḡaḡ dee naa godo, ar yee gé kára unda maree tɔlee.

⁷Tɔ̀bɛi aa oo, njénojije ləm lai d'ı́ d'omą gə kura ləi gə dené pana: Maji kam m'ya njetɔ́l ŋgokeą lé m'ar neeje. Neę ndigi tɔ́leeje mbata lə ŋgokeą gə yeę tɔ́lee lé tɔ́, neę ndigi tujije njenénduba ya. Yee ɓa d'a gə ra mba tɔ́l kɔ́r pər ləm gə nai ləm, deę ndigi kar ri ŋgabmje əsé ri ŋgon məəm godo dɔ́ naŋg nee ləm tɔ́.

⁸Mbai ula dené lé pana: Ɔ́d aw mee kəi'g ləi. M'a kun ndum kwɔ́ji ne dɔ́i ɓəi.

⁹Dené gə Tekoa lé ula mbai lé pana: Ɔ́i mbai ləm, ɓɔ́ néra gə majel neelé a kɔ́s tam-ma'g gə ta njémeekəije'g lə ɓɔ́mje ɓó mbai gə kalimbai ləa lé ta kára kara a kwa dɔ́ dee-deę el.

¹⁰Mbai lé ulá pana: Ɔ́ó lé dəw kára ila ta dɔ́i'g ndá maji kari ree səa rɔ́m'g. Bèe ɓa yeę a tel ɓar rii gogo el.

¹¹Yeę pana: Maji kar mbai ar mée olé dɔ́ Njesigəneą, Ala'g lé ləa gə mba kar njedalɓą məs ila tuji dɔ́ maree'g gə mba tuji ne ŋgonəm el! Ndá yeę ilá'g pana: Njesigəneą si kəmba ya! Yiŋga dɔ́ ŋgoni kára kara a koso naŋg el.

¹²Dené lé pana: Mbai ləm, maji kari ya loo ar kura ləi gə dené pata kára ya ɓəi. Ndá yeę pana: Pa ta ya.

¹³Dené lé pana: See gelee ban ɓa i əji ta gə togəbè dɔ́ koso-dəwje'g lə Ala wa, mbata ta gə mbai pa lé ar ta wa dɔ́ mbai ya loo gə yeę tel ɓar yeę gə yeę tubá lé aree tel ree el.

¹⁴Lé riri kara j'a kwəi gə kwəi ya ndá j'a to kasəna gə mán gə ula naŋg gə askəm tel mbɔ́ ną gogo el. Ala ɔ́r kəmə lə dəw el nɛ yeę ndigi mba kar njekajı́ lé si əw kəmee'g loo-kajı́'g ləa el.

¹⁵Basinè ɓó lé ma m'ree m'pata néje neelé m'ar mbai ləm ndá to mbata dəwje d'ɔ́m ɓəl dɔ́m'g. Togəbè ɓa kura ləi gə dené pana: Ma m'ndigi kula mbai taree. Banelə mbai a ra né gə kura ləa gə dené pa lé ya.

¹⁶Oiyo, mbai a koo ta lə kura ləa gə dené gə mba kɔ́ree ne ji dee'g saŋg loo gə mba kar síjeę gə ŋgonəm gə diŋgam gə n'toje gə kɔ́ Ala j'udu.

¹⁷Kura ləi gə dené pa pana: Maji kar tapa mbai ləm lé am loo-kwa-rɔ́m ya. Mbata mbai ləm tɔ́ asəna gə kura lə Ala gə dara bèe gə njegər loo kɔ́r kəm né gə maji gə né gə majel lé. Bèe ɓa maji kar Njesigəneą, Ala ləi nai səi ya!

¹⁸Mbai tel ila dené'g lé pana: Maji kari iya səm dɔ́ né gə m'a gə dəjii lé el. Dené lé tel ilá keneŋ pana: Maji kar mbai ləm pata ya!

¹⁹Mbai lé dəjee pana: Taje lai neelé see Joab ɔ́m səi nɔ́'d keneŋ el wa. Ndá dené lé tel ilá keneŋ pana: Ɔ́i mbai ləm, tɔ́gərɔ́ i si kəmba ya, ta gə mbai ləm pa lé to lée'g ya ɓó loo maiyee godo ŋga. Tɔ́gərɔ́ ya, Joab ya ɓa un ndia am ləm, yeę ɔ́m taje lai neelé ta kura'g ləi gə dené ləm tɔ́.

20To mba kun ta né neelé pa gə gosee ba kura lai Joab ra ne né neelé gə mbəa. Ne mbai ləm tɔ njekəmkàr asəna gə kura lə Ala gə dara bèe mba gər ne néje lai gə dəs dɔ naŋg nee lé ya.

21Mbai ula Joab pana: Aa oo, ma m'ndigi ra né neelé ya. Bèe ndá aw ar basa gə to Absalóm lé tel ree ya.

22Joab oso bəbərə unda barmba dəb kəmee naŋg ndá yeɛ pidi mbai lé. Tɔbəi yeɛ pana: Əi mbai ləm, kura lai gər bəgənè to gə m'taa kəmi rəgm ya mbata mbai ra né gə goo ta gə kura ləa pa lé ya.

23Togəbè ba Joab ɿ aw Gesur ndá yeɛ tel ree gə Absalóm Jerusalem tɔ.

24Ne mbai lé pana: Arje Absalóm aw kəi ləa bó yeɛ a koo kəm el. Togəbè Absalóm tel aw kəi ləa ndá yeɛ oo kəm mbai lé el tɔ.

Dabid tel ɔm nɔ'd gə Absalóm

25Mbuna Israelje'g lai lé dəw gə ria bar ur dɔ Absalóm'g mbata kura gə yeɛ kura yaɔ lé godo, un ŋgira gɔlee'g naŋg saar teɛ dəa'g tar lé rəa yɔ maree kára kara el.

26Loo gə yeɛ ndisa dəa ndá kwɔi lə yiŋga dəa gə yeɛ ndisa lé al dɔ nékwɔji kwɔi-lə-né joo gə goo nékwɔji né lə mbai lé. Mbata mee ləb kára ndá yeɛ ndisa dəa gɔl kára-kára mbata yiŋga dəa lé wɔiee yaɔ.

27Absalóm oji ŋganje gə diŋgam munda gə yeɛ gə dené kára tɔ. Yeɛ gə dené lé ria lə Tamar, yeɛ to ŋgomɔdə gə mɔdə yaɔ tɔ.

28Absalóm si Jerusalem as ləb joo lal koo kəm mbai ya.

29Yeɛ ula kula dəji Joab mba karee ulá rɔ mbai'g ne Joab ndigi kaw rəa'g el saar. Yeɛ tel dəjee njekəm'g gɔl joo ndá Joab mbad ree ya bəi.

30Yen ŋga Absalóm ula kuraje ləa pana: Aa ooje, ndɔ lə Joab to mbər kama'g. Kɔ-ɔrj to keneɲ. Awje aw ilaje pər keneɲ. Ndá kuraje lə Absalóm d'aw d'ila pər ndɔ'g lé ya tɔ.

31Léegəneeya Joab ɿ aw rɔ Absalóm'g mee kəi'g ləa. Ndá Yeɛ dəjee pana: See gelee ban ba kuraje lai d'aw d'ila pər ndɔ'g ləm lé wa.

32Absalóm tel ila Joab'g pana: Aa oo, ma m'ula kula rɔi'g m'pana: Maji kari ree nee am m'ulai rɔ mbai'g gə mba kari dəjee pana: See mbata dɪ ba am m'ɿ ne Gesur m'ree né nee wa. Kam m'nai maji unda ree ləm gə m'ree ya. Basinè ma m'ndigi koo kəm mbai lé, ŋga bó lé oo néra gə majel gə to rɔm'g ndá kəm karee am m'wəi ya.

33Joab aw rɔ mbai'g ndá yeɛ ndaji ta neelé aree oo tɔ. Bèe ba mbai lé bar Absalóm aree aw rəa'g ndá Absalóm lé unda barmba dəb kəmee naŋg neɔ'g. Ndá Mbai lé il bɔl Absalóm tɔ.

2 Samel 15

Kɔs gé Absalɔm ɔs Dabid rəw lé

- ¹Goo néje'g neelé Absalɔm iŋga pusu-rɔ kára ləm gə kundaje ləm gə dəwje rɔ-mi gé to njé k'ai neə'gje ləm tɔ.
- ²Absalɔm tee gə ndɔ rad aw aar mbɔr tarəwkɔg'd. Ta-ta lé loo gé dəw gé aw gə maree gə ta si aw gé rɔ mbai'g mba karee ɔr kəm ta læa ndá Absalɔm baree dajee pana: See i ɿ bee-boo gé ra wa. Loo gé yeɛ ilá keneŋ pana: Neɛ n'to gé ginkoji'g læ Israelje gé kára bèe
- ³ndá Absalɔm ulá pana: Aa Oo, ta læi maji ya ləm, to danasur ya ləm tɔ, ne dəw kára kara gé kəi læ mbai gé a gə koo ta læi lé godo.
- ⁴Absalɔm pa pana: See nɔ ba a kɔrm kundam gé njegaŋ-rəwta mee bee'g wa. Bó lé bèe ndá nana ba gé a kaw gə maree gə ta əsé gé aw gə ta gé kəm gaŋg rəbee lé yeɛ a ree ne rɔm'g ndá m'a kɔr kəm ta læa gə goo rəbee ya.
- ⁵Tɔbəi loo gé dəw ree pər gé rəa'g mba kunda barmba neə'g ndá yeɛ duu wa jia unee tar wá ne kaaree'g sud tɔ.
- ⁶Absalɔm ra togəbè wɔji ne dɔ dee-deɛ lai gé to Israelje gé d'isi d'aw gé rɔ mbai'g gə mba dajee ta né gé to gə dɔ najee lé. Bèe ba Absalɔm ndɔr ne mee koso-dəwje gé Israel lai gé dəa'g ya.
- ⁷Loo gé rudu læb gé njekɔm'g rɔ-sɔ as ndá Absalɔm daji mbai pana: Yɔ loo am m'aw Ebrɔ mba tɔl ta ndukun ləm gé ma m'un m'ar Njesigəneə lé bém ba.
- ⁸Mbata ma kura læi m'un ndum loo gé m'isi ne Gesur gé Aram lé m'pana: Bó lé Njesigəneə am m'tel m'ree Jerusalem ndá m'a ra né kar Njesigəneə ya.
- ⁹Mbai lé tel ulá pana: Aw gə meekulɔm. Bèe ba Absalɔm ɿ aw ne Ebrɔ.
- ¹⁰Absalɔm ula njétənlooje mbuna ginkoji Israelje'g lai mba kar dee d'ula dee pana: Loo gé seɿ a kooje ndu tɔtɔ gé bar ndá seɿ a pajena: Absalɔm ɔ bee mee bee gé Ebrɔ'g.
- ¹¹Dəwje gé Jerusalem d'as tɔl-joo (200) gé Absalɔm bar dee lé d'aw səa nɔ'd. Deɛ d'aw səa gé kaw ya bèe lal gər ginee.
- ¹²Loo gé Absalɔm si inja nékinjanéməsje ndá yeɛ ula kula bee-boo gé Gilo bar Ahitopel, dəw gé Gilo gé to njekwɔjita-kəmkàr Dabid lé. Yen ŋga kɔ njumɔ læ dee lé siŋgá tel to yaɔ ar bula læ koso-dəwje gé d'aw goo Absalɔm'g lé ɿ dɔ maree'd gé kédé-kédé.

Dabid ɿ Jerusalem aɿ

- ¹³Dəw kára ree ɔr soree ar Dabid oo ndá ulá pana: Mee koso-dəwje gé Israel lé tel gé dɔ Absalɔm'g.
- ¹⁴Yen ŋga Dabid ula kuraje læa gé d'isi səa Jerusalem lé pana: Ije tar ar sí j'ajje mbata j'a kiŋga loo kaji rɔ sí nɔ Absalɔm'g el. ɔsje rɔ sí bad mba kaw. Bó lé bèe el

ndá yeɛ lé a tila gé tila el ne a kuba sí nanɗ bus kar némeeko teɛ do sí'g ləm, yeɛ a ro bee-boo gə kiambas gé adə ləm-ləm ləm tɔ.

15 Kuraje lə mbai lé d'ulá pana: Kuraje lai d'a ra néje lai gé mbai lə sí wɔji ya.

16 Bèe ba mbai lé unda loo teɛ aw ndá dəwje gé mee kəi'g ləa d'aw géé'g ne yeɛ ya gamla-denéje doɗ ba mba kar dee ŋgəm kəi ləa.

17 Mbai unda loo teɛ ndá koso-dəwje lai d'aw géé'g, tɔbəi deɛ rəm d'aar nanɗ mbər kəi gé rudu'g tɔ.

18 Kuraje ləa lai ləm, gə Keretje lai ləma, gə Peletje lai ləm tɔ njaa neɔ'g ndá Gatje tɔl-misə (600) gé d'ɪ Gat ree géé'g lé njaa nɔ mbai'g tɔ.

19 Mbai ula Itai, dəw gé Gat pana: See gelee ban ba i a kaw sə sí nɔ'd wa. Maji kari tel aw si gə mbai lé mbata i to dəw-do-bee gé d'wai bee lai gé kwa ba ree səi ya.

20 I lé tagənè ba ya ba ree bəi ndá boɗənè m'a kəri kari aw sə sí gé yo gé nee loo gé ma nja kara m'gər loo-kabm gəd bèe el bəi. Maji kari tel ndá ar ŋgakɔije d'aw səi nɔ'd. Maji kar Njesigəneɔ ra səi meemaji gə meenda londonɔ ya.

21 Itai tel ila mbai'g lé pana: Njesigəneɔ to njesikəmba ləm, mbai ləm gé to mbai lé si kəmba ya ləm tɔ! Loo gé mbai ləm a si keneɗ lé lé to mba kwəi əsé mba si kəmba kara lé neelé ya ba kura lai a si səi keneɗ tɔ.

22 Dabid ula Itai pana: Maji, dəs aw ya! Bèe ba Itai, dəw gé Gat lé dəs gə koso-dəwje ləa lai ləm, gə ŋganje lai gé d'aw səa nɔ'd ləm tɔ.

23 Njébeeje lai neelé d'isi gə mán-nɔ kəm dee'g ləm, deɛ tur kii pénéne-pénéne ləm tɔ loo gé koso-dəwje lai neelé d'isi dəs lé. Mbai ganɗ mán-niɔ gé Sedro ndá koso-dəwje lai dəs gə rəw gé aw gé doɗdilaloo'g.

24 Sadək kara aw sə dee nɔ'd ar Ləbije lai gé d'odo sɔduk-manro lə Ala kara d'aw səa nɔ'd tɔ. Deɛ d'unda sɔduk-manro lə Ala nanɗ ndá Abiatar tuga loo aw aar tar saar loo gé koso-dəwje d'unda loo mee bee'g teɛ lai mbə ba tɔ.

25 Mbai ula Sadək pana: Maji kari tel gə sɔduk-manro lə Ala aw ne mee bee-boo'g. Bó lé ma m'taa kəm Njesigəneɔ ndá yeɛ a tel səm kam m'oo sɔduk-manro neelé gə kəi-siée ndɔ gé gogo bəi.

26 Ne bó lé yeɛ pana: Yeɛ ndá mée doɗm'g el ndá aa oo, m'aar nee, maji karee ra səm to gé mée ndigi ya.

27 Mbai ula Sadək gé to njekinjanéməs lé tɔbəi pana: See i oo ya wa. Maji kari tel gə meeləm mee bee'g ar ŋgoni Ahimaas gə Jonatan, ŋgolə Abiatar ŋgan síje gé joo lé d'aw sə sí nɔ'd.

28 Aa oo, ma lé m'a ŋgina mee ndag-loo gé doɗdilaloo'g saar mba koo ta gé seɪ a kulamje ba.

²⁹Togébè ba Sadok gə Abiatar tel gə saduk-manrɔ lə Ala d'aw ne Jerusalem gogo ndá dee nai ne keneɲ ya.

³⁰Dabid uba dɔ mbal gə ria lə mbal Koiyoje. Yee aw nɔ gə mán-nɔ kəmee'g ləm, on dɛa gə kubu ləma, njaa gə gɔlee kari ba ləm tɔ. Dee lai gə d'aw sɛa lé d'on dɔ dee gə kubu ləm, d'aw nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g ləm tɔ.

³¹Dee d'ula Dabid pana: Ahitopel aw gə Absalom gə njéko sɛa njumaje nɔ'd. Yen nga Dabid nɔ pana: Ɔi Njesigəneɛ, maji kari ar takwɔji-kəmkàr lə Ahitopel lé tel to ta gə kari ba ya.

³²Loo gə Dabid tee dɔ sém mbal'g loo gə d'aw d'unda barmba keneɲ nɔ Ala'g lé ndá aa oo, Usai, dɛw gə Arki ree tila kəmee. Kubu ləa gə ngal lé til haɔ-haɔ ləm, kor wa dɛa lub-lub ləm tɔ.

³³Dabid ulá pana: Ɔó lé i ree səm nɔ'd ndá i a tel to nékodo gə dɔm'g ya.

³⁴Nɛ né gə maji kəm ra lé, to mba kari tel aw bée ndá ula Absalom lé pana: Ɔi mbai m'a to kura ləi ya, kédé ndá ma m'to kura lə bɔbije, nɛ basinè ma to kura ləi-i ya. Bèe ba i a kar takwɔji-kəmkàr lə Ahitopel lé tel to ne né gə kari ba ya.

³⁵Sadok gə Abiatar, njékinjanéməsje lé d'a nai sɛi. Ndá taje lai gə wɔji dɔ kəi lə mbai gə i a koo lé i a kula Sadok gə Abiatar tɔ.

³⁶Dee neelé ngan deeje gə ri dee lə Ahimaas, ngolə Sadok gə Jonatan, ngolə Abiatar nai rɔ dee'g ndá d'a ree gə taree rɔm'g nee kam m'gər taje lai gə i oo lé.

³⁷Bèe ba Usai baokura mar Dabid lé tel aw ne bɛe ya. Absalom kara andə mee bɛe gə Jerusalem tɔ.

2 Samel 16

Dabid gə Siba

¹Loo gə Dabid dəs dɔ sém mbal'g lam bèe ndá aa oo Siba, kura lə Mepiboset tee aar neɔ'g gə mulayèje-je joo gə tɔ nésɔje as bèe dɔ dee'g: pil muru tɔl-joo (200) ləm, gə kul nduú gə tudu tɔl (100) ləm, gə kandə kagje gə naikuli tɔl (100) ləma, gə ku mán-nduú kára ləm tɔ.

²Mbai dɛji Siba pana: See dɛi ba i ndigi ra gə néje neelé wa. Siba tel ilá keneɲ pana: Mulayèje lé to mbata njémeekəije lə mbai ləm, pil muru gə kandə kagje gə naikuli to mba kar basaje d'usɔ ləma, mán-nduú to mba tɔl ne kunda lə dee gə d'a gə dao dɔdilaloo'g ləm tɔ.

³Mbai lé dɛjee pana: See ngolə bɛije si ra wa. Siba tel ila mbai'g lé pana: Aa oo, yee nai Jerusalem mbata yee pana: Ɔogənè ya ginkoji Israélje d'a tel gə bɛeko lə bɔ neeje kar neɛ.

⁴Mbai ula Siba pana: Aa oo, néje lai gə to kɔ Mepiboset lé to kaj-i ya. Ndá Siba pana: Ma m'dəb kəm nanɲ nɔj'g ya! Ɔi mbai ləm, maji kam m'taa kəmi rəgm ya!

Simeï ila ndɔl dɔ Dabid'g

- ⁵Dabid ree saar ta bee gá Bahurim ndá, aa oo, dɔw kára gá to gá ginkoji'g læ njémeekáije læ Sawul ria læ Simeï, ngolə Gera unda loo mee bee'g tee. Yee aw pər gá rɔ Dabid'g pa taje ila ne ndɔl dɔa'g læm,
- ⁶yee tila Dabid gə kuraje læ mbai Dabid lai gə kəri-ərje læm tɔ loo gá koso-dəwje lai gə bao-rɔje d'aar dɔkɔl gə dɔgel mbai'g lé.
- ⁷Taje gá Simeï pa ila ne ndɔl dɔa'g ba nee: Aw gá nu, aw gá nu, i dɔw gá njekilaməs gə njemeeyèr.
- ⁸Njesigəneə ar məs njémeekáije læ Sawul lai tel ɔm dɔi'g ya, yee gá i taa kalimbai læa lé ndá Njesigəneə tel gə beekɔ lé ɔm ji Absalɔm gá to ngoni'g, bée ba i si ne dan némeekɔ'd gá wɔji dɔi ya mbata i to dɔw gá njekilaməs ya.
- ⁹Yen nga Abisai, ngolə Seruja dɔji mbai pana: See gelee ban ba yoo-bisi nee aar ila ndɔl dɔ mbai'g bée wa. Yə loo am m'aw m'tuga dɔa m'gang.
- ¹⁰Nɛ mbai lé pana: Sej ngalə Seruja lé see ta dɔi læ sí to keneɟ wa. Bó lé yee ila ndɔl dɔm'g ndá to mbata Njesigəneə ulá pana: Ila ndɔl dɔ Dabid'g! Nga see nɔ ba a dɔjee pana: See ban ba i ra togábè wa.
- ¹¹Dabid ula Abisai gə kuraje læa lai pana: Aa ooje, ngon məəm ya ndigi tɔlm, nɛ bəd ba dɔw gá Bɛjami nee bəi wa! Yáje areeje ila ndɔl dɔm'g mbata Njesigəneə ba ulá gə mba karee ra bée ya.
- ¹²Banelə Njesigəneə a koo kəmtondoo læm gə mba ra səm meemaji tor ndɔlje gá d'ila dɔm'g bɔgənè bəi.
- ¹³Dabid gə njé'g læa d'aw dɔ dee gá kédé. Bée ba Simeï njaa kaar mbal gá mbɔr Dabid'g ndá yee ila ndɔl dɔa'g læm, tilá gə kəri-ərje læma, tuga kor ɔm dɔa'g læm tɔ.
- ¹⁴Mbai lé deɟ gə koso-dəwje lai gá d'aw səa lé ree Ajepim ndá léee neelé ba d'wa rɔ dee keneɟ ya.

Husai tel aw iŋga Absalɔm

- ¹⁵Absalɔm gə koso-dəwje gá to Israelje lai lé d'andə mee bee gá Jerusalem, tɔbəi Ahitopel nai gə Absalɔm.
- ¹⁶Loo gá Usai, dɔw gá Arki gá to baokura læ Dabid lé tee rɔ Absalɔm'g ndá yee ulá pana: Maji kar mbai si kəmba ya! Maji kar mbai si kəmba ya.
- ¹⁷Absalɔm dɔji Usai pana: Aa oo, see loo kɔm gá i ɔm nɔ'd gə baokura læi lé nga ba nee wa. See gelee ban ba i aw gə baokura læi nɔ'd el wa.
- ¹⁸Usai ila Absalɔm'g pana: Né gá ma m'ndigi lé to gə mba to kɔ dɔw gá Njesigəneə gə koso-dəwje gá Israel lai d'ɔree d'unda gə kəmee lé ya, debée neelé ba ma m'ndigi nai səa ya.

¹⁹Ta gé rang ya bəi, see n̄a ba m'a ra kula karee bəi wa. See m'a ra kula kar ngonee el wa. To gé m'ra kula m'ar bəbije lé m'a ra kari-i togəbè ya t̄.

²⁰Absalòm dəji Ahitopel pana: Ar sí j'w̄oji n̄a ta, see d̄i ba kəm kar sí n'raje wa.

²¹Ahitopel ula Absalòm pana: Maji kari aw to gə gamla-denéje lə bəbije gé yee ȳa dee ar dee d'isi mba ngəm kəi lé, togəbè ba Israélje lai d'a koo to gé néraije lé ba ari tel to ne né gé to k̄eji kəm bəbije'g, yee ba deɛ lai gé d'aw səi lé ji dee a bar ne m̄er-m̄er ya.

²²Deɛ la kəi-kubu mbata lə Absalòm d̄o kəi'g tar ndá Absalòm aw to gə gamla-denéje lə bəbeeje lé kəm Israélje'g lai ya.

²³Takw̄oji-kəmkàrje lə Ahitopel gé mee ndəa gən lé d'oo asəna gə ta gé d'aw dəji ne Ala b̄e. Takw̄ojije lə Ahitopel lé lé to mbata lə Dabid əsé to mbata lə Absalòm kara d'oo togəbè ya.

2 Samel 17

Husai maj̄ta kw̄oji-kəmkàr lə Ahitopel

¹Ahitopel ula Absalòm pana: Maji kari ȳa'm am mbər dəwje t̄l-d̄og loo d̄og giree-joo (12.000). Ndá m'a k̄i loondul'g nee ya kaw tuba Dabid.

²M'a kubá nang bus loo gé yee dao ləm, gə jiaje d'unda ndolè ləm t̄o ndá m'a kəm bəl dəa'g, togəbè ba koso-dəwje lai gé d'aw səa lé d'a kaj ndá m'a t̄l mbai ya gə karee ba.

³Bèe ba m'a kar koso-dəwje lai tel ree r̄oi'g, kw̄əi lə dəw gé i ndigi karee udu lé ba a kar dee-deɛ lai tel ree ndá koso-dəwje d'a kiŋga ne meekulòm ya.

⁴Ta neelé lel Absalòm gə ngatɔgje lə Israélje lai t̄.

⁵N̄e lé togəbè kara Absalòm pana: 'Barje Usai, dəw gé Arki lé ya bəi ar sí j'ooje ta gé yee a gə pa lé to ba.

⁶Usai ree r̄o Absalòm'g ndá Absalòm ulá pana: Takw̄oji-kəmkàr gé Ahitopel pa ba nee. See j'a ra né gé yee pa lé əsé j'a ra el wa. Maji kari pa kaj ba!

⁷Usai tel ila Absalòm'g pana: Takw̄oji-kəmkàr lə Ahitopel gé nee ba yè to maji sur el.

⁸Təb̄əi Usai pana: I gər bəbije gə njérɔje ləa gao, deɛ to bao-rɔje gé ra oŋg yaɔ asəna gə da-urs gé mee wala'd gé dəw wa nganeeje b̄e. Bəbije to njero ndá yee a to n̄a'd gə koso-dəwje loondul'g nee el.

⁹Aa oo, basinè ya yee iya r̄əa mee bwa'g əsé loo gé rang'd. 'Bó lé njé'g lə sí gé n̄aje d'oso ji dee'g ndá dəw a ngina gə mba kulá taree el. Yee ba d'a pana: Koso-dəwje gé d'aw goo Absalòm'g lé jeɛ n't̄ol deeje mb̄a.

10 Bèe ba bao-rɔje gá to njésiŋgamonje lé lé mee dee to asəna gə mee toboi ya kara mee dee a gaŋg mán. Mbata Israelje lai gər to gá bɔbije to bao-rɔ ləm, dee gá d'aw səa kara to bao-rɔje ya ləm tɔ.

11 Togábè né gá m'wɔji sí mba kar sí raje ba nee: to mba mbɔ Israelje lai dɔ nɔ'd rɔi'g un kudee Dan saar teɛ Beer-Seba ar bula lə dee to asəna gə nagəra gá ta baa-boo-kad'g bèe. I nja kara a kaw loo-rɔ'g tɔ.

12 Jee j'a teɛ dəa'g loo gá rara gá j'a kiŋgá keneɲ ndá j'a bugu nɔ dəa'g kwá to gá mán-təl gá wa dɔ naŋg bèe. Bèe ba dəw kára kara a teɛ el, lé yee əsé dəw kára mbuna dee gá d'aw səa lé kara d'a teɛ bèe el.

13 Bó lé yee aɪ aw mee bee-boo'g kara Israelje d'a kodo kulaje ree ne mbɔr bee-boo'g neelé ndá d'a ndɔr bee-boo neelé kaw ne kila kəm-rəw-mán'g saar mba kar kɔr mbal kára kara nai lée'g neelé el.

14 Absalɔm gə Israelje lai pana: Takwɔji-kəmkàr lə Usai, dəw gá Arki lé ba maji unda takwɔji-kəmkàr lə Ahitopel. Nə Njesigəneɔ ba ra togábè mba tuji ne takwɔji kəmkàr lə Ahitopel gə mba kar némeekɔ oso ne dɔ Absalɔm'g.

Dabid gaŋg baa gá Jurɔɔ

15 Usai ula Sadɔk gə Abiatar gá to njékinjanéməsje lé pana: Ahitopel wɔji Absalɔm gə ŋgatɔgje lə Israelje ta togábè. Tɔbəi ma lé m'wɔji dee néra gá as bèe-bèe tɔ.

16 Basinè, maji kar sí ulaje kula kalaŋ ar dee d'ula Dabid pana: Loondul'g neelé maji karee to ndag-loo gá dɔdilaloo'g el nə aw lam gá kédé nà banelə mbai gə koso-dəwje gá d'aw səa lé d'a kudu bɔ ya.

17 Jonatan gə Ahimaas d'isi loo'd gá En-Rogel. Ngonjelookisi gá dené aw ula dee mba kar dee d'aw d'ula mbai Dabid lé taree, mbata dee lé d'askəm kar dəwje d'oo dee el ləm, əsé d'askəm kandə mee bee-boo'g el ləm tɔ.

18 Basa kára oo dee ndá yee aw ula Absalɔm. Nə dee lé d'od gə tɔg dee joo bɔr d'aw ndá dee teɛ Bahurim mee kəi'g lə dəw kára gá bwa-mán to mee ndògo'g ləa ndá dee d'ur keneɲ.

19 Dené lə njekəi lé un kubu ila ta bwa-mán'g tɔbəi yee naji kó gá yee ur lé keneɲ mba kar dəw gər el tɔ.

20 Kuraje lə Absalɔm d'andə mee kəi'g rɔ dené'g lé dəjee pana: Ahimaas gə Jonatan d'aw ra wa. Dené lé ila dee keneɲ pana: Dee gaŋg mán d'aw. Dee saŋg dee nə d'iŋga dee el ndá dee tel d'aw Jerusalem.

21 Loo gá dee d'aw mbɔ ndá Ahimaas gə Jonatan d'unda loo mee bwa-mán'g tee ndá d'aw d'ula mbai Dabid lé taree. Dee d'ulá pana: Ije tar əsje rɔ sí bad mba gaŋg mán mbata Ahitopel ula dee ta néje bèe-bèe wɔji ne dɔ sí.

22 Yen ŋga Dabid gə koso-dəwje lai gá d'aw səa lé d'i d'aw gaŋg baa gá Jurɔɔ, loo gá loo àr gə ndɔ ndá dəw kára kara gá nai lal gaŋg baa gá Jurɔɔ lé godo.

²³Ahitopel lé loo gé yee oo to gé deę taa takwɔji-kəmkàr læa el ndá yee ɔm kali do mulayèje'g læa i gə mba tel kaw kəi læa mee bee-boo'g. Yee un ndia ar njémeekəije læa ndá yee aw ila kúla wəi. Togábè ba yee wəi ne ar dee dubee dɔbar bɔbeeje'g tɔ.

Rɔ to mbuna Dabid gə Absalɔm'g

²⁴Dabid aw Mahanayim. Ndá Absalɔm gə njérɔje gé Israel lai gé d'aw sɛa lé ganɔ baa gé Jurɔ.

²⁵Absalɔm unda Amasa gé bé-njérɔje tor Joab'g, Amasa to ngolə Jitra, dəw gé Israel, yee gé taa Abigal, ngolə Nahas gé dené læa lé. Yee to ngokɔ Seruja, kɔ Joabje.

²⁶Absalɔm gə Israelje d'wa loo d'isi keneɔ mee bee'd gé Galaad.

²⁷Loo gé Dabid tee Mahanayim ndá Sobi, ngolə Nahas, dəw gé Raba gé to bee læ Amɔje læm, gə Makir, ngolə Amiel, dəw gé Lodebar læma, gə Barjilai, dəw gé Galaad gé bee gé Rogelim læm tɔ

²⁸ree gə tiraje læm, gə baije læm, gə joje læm, gə kó læm, gə kó-ɔrj læm, gə nduji læm, gə kandə néje gé ndao læm, gə miji læm, gə lɔ-miji læm, gə kandə néje gé tudu læm,

²⁹gə ubu tɔji læm, gə ubu mbà maɔg læm, gə badje læma, gə mbà maɔg gé bi gəmsə læm tɔ. Deę d'odo néje neelé d'aw ne d'ar Dabid gə koso-dəwje gé d'aw sɛa gə mba kar dee d'usɔ, mbata deę pana: Koso-dəwje neelé bó ula kəm dee ndò læm, deę dao læma, kɔdaman tɔl dee dɔdilaloo'g læm tɔ.

2 Samel 18

Dabid dum dɔ njérɔje læ Absalɔm

¹Dabid tən njérɔje gé d'aw sɛa nɔ'd lé ndá yee unda njékaa dɔ mar deeje gé tɔl-dɔg-dɔg (1.000) læm, gə njékaa dɔ njé gé tɔl-tɔl (100) læm tɔ.

²Yee kai njérɔje lé loo munda ndá Joab ba to dəw dɔ dee-dee gé kudu kára læm, kudu deę gé njekəm'g joo lé Abisai, ngolə Seruja, ngokɔ Joab ba gé dəw dɔ dee læma, kudu deę gé njekəm'g munda lé Itai, dəw gé Gat ba gé dəw dɔ dee læm tɔ. Tɔbəi mbai ula njérɔje lé pana: Ma nja kara m'ndigi kaw sɛ sí nɔ'd ya tɔ.

³Ne njérɔje lé d'ulá pana: I a kaw el! Mbata bó lé jee j'ai ndá d'a korè kəm dee sii goo sí'g el, lé dəb sí gé kára wəi kara d'a koo gé né el tɔ, ne i lé to as dəwje læ sí gé tɔl-dɔg-100-dɔg (10.000) ndá basinè lé né gé maji kəm ra lé ndá, to mba kari si pèrèrè mee bee-boo'g gə mba ree la sɛ sí gogo ba.

⁴Mbai lé ila dee keneɔ pana: M'a ra né gé seɔ ooje gé né gé maji lé ya. Bèe ba mbai lé rəm aar ne tarəwkɔg'd loo gé njérɔje lai tee ne gə kudu deę gé tɔl-tɔl (100) læm, gə tɔl-dɔg-dɔg (1.000) læm tɔ.

⁵Mbai un ndia ar Joab, gə Abisai, gə Itai pana: Gə goo ndigi gə seɿ ndigimje lé ndá raje gə goo rəbee mbata læ ŋgon gə basa gə Absalóm lé. Ndá njérɔje lai d'oo ndukun læ mbai gə yeɿ un ar ŋgan-mbaije læa lai gə wɔji dɔ Absalóm lé tɔ.

⁶Njérɔje lé d'unda loo teɿ d'aw d'ingə Israelje ndá deɿ rɔ sə dee mee kag-kɔr'd gə Eprayim.

⁷Lée neelé kuraje læ Dabid dum dɔ Israelje ndá mee ndəa gə neelé deɿ tɔl dəwje tɔl-dɔg-loo-rɔ-joo (20.000).

⁸Rɔ lé taa loo mee bee'g neelé lai ar dəwje gə d'wəi mee kag-kɔr'g mee ndəa gən lé bula yaɿ d'unda deɿ gə tɔl dee gə kiambas tɔ.

Kwəi læ Absalóm

⁹Absalóm teɿ mbuna njé'g læ Dabid. Yeɿ uba kunda-mulayèje læa. Kunda-mulayèje læa aw andə səa mbuna kag'd gə boi gə ria læ térəbɿtə ndá yingə dɔ Absalóm ké barkəm kag'd lé aree na ne tar ridoŋ ndá kunda-mulayèje læa lé teɿ gelee'g njal aw yá.

¹⁰Njérɔ kára oo né neelé ndá yeɿ aw ula Joab pana: Aa oo, ma m'oo Absalóm gə na barkəm kag-terebɿtə'g tar.

¹¹Joab ula dəw gə njekulá ta neelé pana: See i ée ya wa! Ŋga see ban ba i tɔlee gə lé gən el wa. Bó lé bèe ndá m'a gə kari larnda as dɔg læm, gə ndar kwa məəi læm tɔ.

¹²Ne dəw lé ula Joab pana: Bó lé d'a kəm larnda as tɔl-dɔg (1.000) jim'g ya kara m'a kun jim kɔrɔ ne rɔ ŋgolə mbai lé el ya saar, mbata jeɿ j'oo ndukun gə mbai un ari-i gə Abisai gə Itai pana: Undaje kəmkàr dɔ rɔ sɿ'g mbata ŋgon basa gə Absalóm lé.

¹³Bó lé ma m'ra səa meeyèr m'tɔlee kara né kára kara gə a kiya rəa kəm mbai'g lé godo tɔbəi i ya kara a ndigi səm el læm tɔ.

¹⁴Joab pana: M'a kaar nanɣ tai'g nee saar-saar el! Ndá yeɿ taa niŋga-ndəiije munda jia'g aw tɔs ne bəŋgərə Absalóm loo gə yeɿ to kəmba bəi mbuna barkəm kag-terebɿtə'g lé.

¹⁵Basaje dɔg gə d'odo nérɔje læ Joab lé gugu dɔ Absalóm sub ndá kundá d'aree wəi.

¹⁶Joab im tɔtɔ ndá njérɔje tel ree d'əw rɔ dee tuba goo Israelje mbata Joab ɔg dee dɔ'g.

¹⁷Deɿ d'un nin Absalóm d'ilá mee bwa gə boi gə to dan mee kag-kɔr'g ndá deɿ daa kɔri-ərje dɔ nɔ'd dəa'g ndiil. Israelje d'ai d'ar nana kara aw mee kəi-kubu'g læa-ləa.

¹⁸Loo gə Absalóm si ne kəmba bəi lé yeɿ ar dee d'un mbal d'unda gə nékolé-mee kəm wəl-loo gə kɔ mbai'g lé, mbata yeɿ pana: Ma lé ŋgonəm gə diŋgam gə a kar

mee dee olé ne dɔ rim'g lé godo. Ndá yee unda ria-yee ya dɔ nékolé-mee'g neelé ar dee baree ne nékolé-mee læ Absalom saar tee ne ndæa gæn.

Dabid oo ta kwæi læ Absalom lé

- ¹⁹Ahimaas, ngolæ Sadok dæji Joab pana: Yã'm am m'aj m'aw m'or sor né gé maji gé Njesigæneã ra or ne kæm ta læ mbai gé goo ræbee læm, ɔree ne ji njébjæ'g læ læm tɔ.
- ²⁰Joab ulá pana: To i ba a kɔr sor né neelé bogænè el, ndɔ gé ranj ba i a kɔr sorta karee bæi ne bogænè el mbata ngolæ mbai ba wæi.
- ²¹Yen nga Joab ula dæw gé Etiopi kára pana: Aw ndá ula mbai né gé i oo lé. Dæw gé Etiopi neelé unda barmba nɔ Joab'g ba i aj aw bæi.
- ²²Ahimaas, ngolæ Sadok dæji Joab tɔbæi pana: Lé riri kara yã'm am m'aj m'aw goo dæw gé Etiopi'g lé. Joab tel dæjee pana: Ngonæm, see gelee ban ba i ndigi kaiŋgwɔd kaw ne wa. To ta gé i a kiŋga né gé maji keneŋ el.
- ²³Ahimaas pana: Lé riri kara ma m'ndigi kaiŋgwɔd kaw ya. Togébè Joab pana: Aj aw ya! Ahimaas aj gæ ræw gé ndag-loo'g ndá yee tee kédé nɔ dæw gé Etiopi'g lé.
- ²⁴Dabid si mbuna taræwkɔgje gé joo'g. Njengæmloo uba dɔ kag-taræwkɔg par gé ndògo-bɔrɔ'g. Yee un kæmee gé tar aa loo oo ndá aa oo, dæw kára aw aiŋgwɔd gæ karee ba.
- ²⁵Njengæmloo lé ra né wæl ar mbai lé oo. Ndá Mbai lé pana: Bó lé yee gæ karee ba ndá yee ree gæ sor néje ba gæ mba kula sí. Ndá dæw neelé ree pær gé kédé-kédé.
- ²⁶Njengæmloo lé oo dæw gé ranj gé aw aiŋgwɔd ya tɔbæi, ndá yee ra né wæl ar njengæm taræwkɔg pana: Aa oo, dæw gé ranj kára gé aw aiŋgwɔd gæ karee ba ya bæi. Mbai lé pana: Yee kara ree gæ sor néje ba gæ mba kula sí tɔ.
- ²⁷Njengæmloo lé pana: Ngwɔd kaj læ yee gé donɔr lé ma m'oo to asæna gæ ngwɔd kaj læ Ahimaas, ngolæ Sadok bèe. Ndá mbai pana: Yee lé to dæw gé maji ndá sortaje gé maji ba yee ree ne gæ mba kula sí.
- ²⁸Ahimaas ra né wæl ndá ula mbai pana: Loo to maji bæi! Yee ræm unda barmba dæb kæmee nanj nɔ mbai'g ndá yee pana: Maji kar dɔ ri Ala læi gé Njesigæneã ai sægæræ, yee gé ar dæwje gé d'un ji dee rɔ ne gæ mbai læm d'udu guduru lé.
- ²⁹Mbai lé dæjee pana: See ngon basa gé Absalom lé si gé majee ya wa. Ahimaas tel ilá keneŋ pana: Ma m'oo ndu njérɔje gé ra né u-u-u loo gé Joab ula kura læ mbai læm, gæ ma, kura læi læm tɔ ne ma m'gær né gé tee el.
- ³⁰Mbai ulá pana: Dd aar dæb loo gé nee'g bèe. Ndá yee dɔ aar dæb kára ya tɔ.
- ³¹Léegæneeya dæw gé Etiopi lé tee keneŋ tɔ. Ndá yee pana: Maji kar mbai læm oo sorta gé maji gé nee! Njesigæneã or kæm ta læi gé goo ræbee ɔri ne ji dee lai gé d'i mba rɔ sæi'g lé.

³²Mbai daji dāw gá Etiopi lé pana: See ngon gá basa gá Absalóm lé si gá majee ya wa. Dāw neelé tel ilá keneṅ pana: Maji kar dee-dee lai gá to njébaṅe læ mbai læm, gá dee lai gá d'j gá mba rɔ səi gá mba ra ne səi némajel læm tɔ lé to to gá basa neelé ya.

2 Samel 19

Némeeko gá ra Dabid lé

¹Yen nga meeko j gá mbai lé aree j aw mee kai gá to dɔ tarəwkwɔg'd tar gá mba nɔ. Loo gá yeɛ aw njaa lé yeɛ nɔ tar tar pana: Ngonəm Absalóm, ngonəm, ngonəm Absalóm! See ban ba ma ya m'wəi tori'g el wa. Əi Absalóm, ngonəm, ngonəm!

²Dee ree d'ula Joab pana: Aa oo, mbai lé nɔ sii mbigi-mbigi mbata læ Absalóm.

³Bèe ba kun baṅga gá mee ndəa'g neelé tel to kwa ndòo yoo mbata læ njérɔje lai mbata mee ndəa'g neelé njérɔje d'oo to gá mbai wa ndòo mbata læ ngonee.

⁴Mee ndəa gən ya njérɔje lé tel ree mee bee-boo'g gá goo ngəj asəna gá njérɔje gá rɔkul wa dɔ dee mbata kɔ gá d'j loo-rɔ'g d'aj bèe.

⁵Mbai lé on kəmee gá né ndá yeɛ ɔr ndia gá tar wəl pana: Ngonəm, Absalóm! Absalóm, ngonəm, ngonəm!

⁶Yen nga Joab andə aw mee kai'g loo gá mbai si keneṅ ndá yeɛ pana: ʼBogənè i ar rɔkul wa kəm kuraje læi lai, dee gá bogənè taai-i gá nganije gá diṅgam gá njé gá dené gá denéje læi gá gamla denéje læi ta yoo'g lé.

⁷I lé ndigi dee gá d'ejii bæj-bəj ne dee gá ndigii ba i əji dee bæj-bəj mbata i tɔji sí bogənè to gá i oo ngan-mbaije əsé kuraje gá né gá kari ba kəmi'g ya. ʼBasinè ma m'oo to gá bó lé Absalóm si kəmba ne jeɛ ba j'wəije lai mee ndəa'g nee ndá yeɛ ba gá né gá a taa kəmi rəgm bæi.

⁸Bèe ndá maji kari j tar unda loo tee raga aw ula kuraje læi ta gá a gəl mee dee. Mbata ma mani gá ri Njesigəneɛ, bó lé i unda loo tee raga el ndá dāw kára kara a nai səi loondul'g nee el. Bèe ndá né neelé ba a to majel mbata læi unda némajelje lai gá tee dɔi'g un kudee basi'g saar tee basinè ya.

⁹Togábèe ba mbai lé jta aw si tarəwkwɔg'd. D'ula njérɔje lai pana: Aa ooje, mbai si tarəwkwɔg'd. Bèe ba njérɔje lai ree d'aar nɔ mbai'g lé. Ne njérɔje læ Israel ba d'aj d'ar nana kara aw mee kai-kubu'g læa-ləa ya.

Dabid tel aw Jerusalem gogo

¹⁰Yen nga mbuna ginkoji Israelje'g lai lé koso-dəwje maj nɔ ta pana: Mbai gá to njetaa sí ji njébaṅe'g læ sí kəm sí tar læm, yeɛ nja aji sí ji Pilistije'g læm tɔ, ne basinè yeɛ j mee bee'g aj nɔ Absalóm'g.

¹¹Ne Absalóm gá jeɛ j'wa dəa gá ubu mba karee ɔ bee dɔ sí'g lé yeɛ wəi loo-rɔ'g. See gelee ban ba seɔ paje ta mba kar mbai tel ree el wa.

12Mbai Dabid kara ula kula rɔ Sadɔk'g gə rɔ Abiatar'd gə to njékinjanéməsje lé pana: Ulaje ngatɔgje gə Juda dəji deeje pajena: See gelee ban ba seɔ a toje gə rudu deɔ gə d'a gə kar mbai tel ree mee kəi'g ləa lé wa. Mbata ta néje gə pa mbuna Israélje'g lai lé aw saar oso mbi mbai'g lé ya.

13Seɔ toje ngakɔmje gə koji kəi kɔl ya. See gelee ban ba seɔ a toje gə rudu deɔ gə d'a gə kar mbai tel ree lé wa.

14Seɔ a kulaje Amasa kara togəbè pajena: See i to siŋgarɔm gə dakasrɔm el wa. Bó lé bogənè m'ari tel to bé-njérɔje ləm gə nɔ tor Joab'g el ndá maji kar Ala ra səm nédɔkudu ya.

15Ta lə Dabid lé dum dɔ Judaje lai ar mee dee to asəna gə dəw gə kára ba bèe, ndá deɔ d'ula kula d'ar mbai lé pana: Maji kari tel ree, seɔ gə kuraje lai lai ya.

16Mbai lé tel ree saar teɔ ta baa gə Jurdeɔ ndá Judaje ree Gilgal gə mba kaw tila kəm mbai gə mba karee gaŋg baa gə Jurdeɔ lé tɔ.

Meekoso lemsé lə Dabid mbata njébaje ləa

17 Simeï, ngolə Gera, dəw gə Bejami gə si Bahurim lé ɔs rəa bad ree gə Judaje nɔ'd mba tila kəm mbai Dabid lé.

18Bejamije gə d'aw səa lé d'as tɔl-dɔg (1.000) ləm, gə Siba, kura lə njémeekeɔje lə Sawul gə nganeeje gə diŋgam dɔg-gir-dee-mi gə kuraje ləa rɔ-joo səa nɔ'd ləm tɔ. Deɔ gaŋg baa gə Jurdeɔ nɔ mbai'g.

19Too gə boi gə deɔ gɔlee mbata lə mbai lé d'odo ne njémeekeɔje ləa mba gaŋg ne baa. Loo gə mbai a gə gaŋg baa gə Jurdeɔ ndá léegəneeya Simeï, ngolə Gera unda barmba neɔ'g.

20Tɔbəi yeɔ ula mbai lé pana: Maji kar mbai ləm tura goo néra kori-korije ləm ɔm dɔm'g el ləm, maji kar mee mbai ləm wəi dɔ meekɔsgel gə kura lai ɔs ne səi gel mee ndəa gə mbai ləm unda ne loo mee bəe gə Jerusalem teɔ ləma, maji kar mbai əji gée el ləm tɔ.

21Mbata kura lai gər kaiya ləa gao ya. Ne aa oo, ma nja m'ree bogənè gə doŋgɔr lə gel-bɔje lə Jisəb lai mba tila kəm mbai ya.

22Yen nga Abisai, ngolə Seruja un ta pa pana: Simeï lé see kəm karee wəi mbata ndɔl gə yeɔ ila dɔ yeɔ gə Njesigəneɔ wa dəa gə ubu lé el wa.

23Ne Dabid pana: See ta dɔ ləm sə sí-seɔ, ngalə Seruja wa. Ba see bogənè seɔ raje né səm ne asəna gə njébaje ləm bèe wa. See kəm kar dəw gə Israél wəi bogənè bəi wa. See m'gər to gə bogənè m'ɔ dɔ Israélje mbə el wa.

24Yen nga mbai lé ula Simeï pana: D'a tɔli el! Bèe ba mbai lé man ne rəa aree tɔ.

Kəm bə lə Dabid gə Mepiboset udu jigi

- 25** Mepiboset, ngoka Sawul kara aw tila kəm mbai tɔ. Yeɛ togo gɔlee el ləm, yeɛ ndisa mbai tɔa el ləma, togo kubuje ləa el ləm tɔ un kudee mee ndəa gɔ mbai i aw ne saar yeɛ tel ree ne gə meekulɔm lé.
- 26** Loo gɔ yeɛ aar nɔ mbai'g mee bee gɔ Jerusalem lé ndá mbai dəjee pana: Mepiboset, see gelee ban ba i aw səm nɔ'd el wa.
- 27** Yeɛ tel ilá keneɲ pana: Ɔi mbai ləm, kura ləm ba ərm mbata ma kura ləi m'to njemədə ndá m'ulá m'pana: M'a kila kali gir kɔ-mulayɛje'g mba kubá kaw ne gə mbai nɔ'd.
- 28** Ndá yeɛ lé gaŋg taŋgɔm ɔm tam'g nɔ mbai'g ləm. Nɛ mbai ləm lé to asəna gə kura lə Ala gɔ dara bɛe. Maji kari ra né gɔ i oo gɔ né gɔ maji kəm ra ya.
- 29** Mbata njémeekəije lə bɔm lai to d'asəna gə dəwje gɔ kəm tɔl dee nɔ mbai'g ləm, nɛ lé togábè kara i ila kura ləi mbuna deɛ gɔ d'isi səi nɔ'd ta nésɔ'g ləi. Nɔga see né gɔ bɔ tɔbɛi ba m'a dəji mbai bəi wa.
- 30** Mbai lé ulá pana: Tapaije lai neelé see majee to dɛi bəi wa. Ma m'pa njaŋg m'pana: I seɲ gə Siba lé a kaije nɔ dɔ naŋgje.
- 31** Ndá Mepiboset ila mbai'g lé pana: Maji karee taa lai ya mbata mbai ləm tel ree kəi ləa gə meekulɔm mbɔ.

Dabid ra meemaji gə Barjilai

- 32** Barjilai, dəw gɔ Galaad i Rogelim ba gaŋg baa gɔ Jurdeɣ gə mbai nɔ'd gə mba danee saar gɔ gir baa gɔ Jurdeɣ'g.
- 33** Barjilai lé buga yaɔ, ləbee as rɔ-jinaijoo. Yeɛ lé ar mbai nésɔ loo gɔ yeɛ si ne Mahanayim mbata yeɛ to njeboo-nékiŋga.
- 34** Mbai ula Barjilai pana: Maji kari ree səm ndá m'a kari nésɔ sɔ Jerusalem ba.
- 35** Nɛ Barjilai tel ila mbai keneɲ pana: See m'a kisi kəmba ləbm kɔda tɔbɛi ba m'a kaw gə mbai Jerusalem ya bəi wa.
- 36** Bogəɲè ma m'ra ləbm rɔ-jinaijoo nɔga. See m'askəm gər né gɔ maji əsé né gɔ majel ya tɔbɛi wa. See kura ləi askəm gər lel lə nésɔ gə nékai ya bəi wa. See m'askəm koo ndu njékɔspaje gɔ diŋgam gə njé gɔ dené ya bəi wa. See gelee ban ba kura ləi a kaw tel to nékodo gɔ wɔi dɔ mbai'g ləm wa.
- 37** Kura ləi a kaw gə mbai gir baa gɔ Jurdeɣ ba ya. See gelee bɔ tɔbɛi ba mbai a kwa səm noji gɔ togábè wa.
- 38** Maji karm-ma, kura ləi m'tel m'aw m'wəi mee bee-boo'g ləm, mbɔr dɔbar bɔmje gə kɔmje'g ya. Nɛ aa oo, kura ləi Kimham ba a kaw gə mbai ləm ndá maji kari ra səa né gɔ i oo gɔ né gɔ maji kəm ra lé ya.
- 39** Mbai lé pana: Maji kar Kimham aw səm ya ndá m'a ra səa né gɔ a taa kəmi ya, néje lai gɔ i ndigi kiŋga rɔm'g ndá m'a ra kari ya.

⁴⁰Loo gé koso-dəwje lai gaŋg baa gé Jurde mba ləm, mba kara gaŋg ləm to ndá mba il bəl Barjilai tər ne ndia dəa'g to. Bèe ba Barjilai tel aw loo-siée'g bəi.

⁴¹Mba lé aw kəmee gé Gilgal ndá Kimham aw səa nā'd to.

Ta kəl nā lə Judaje gə Israēlje

Koso-dəwje lai gé Juda ləm, gə ges koso-dəwje gé Israēl ləm to gaŋg baa gé Jurde gə mba nā'd ya.

⁴²Ne aa oo, koso-dəwje gé Israēl ree d'inga mba lé dəjee pana: See gelee ban ba ngako sije gé to dəwje gé Juda d'ər mba gə njémeekəije læa gə njé'g lə Dabid lai d'ar dee gaŋg baa gé Jurde wa.

⁴³Koso-dəwje lai gé Juda tel d'ila Israēlje'g pana: To mbata mba lé to njenoji læ sijeé gé pər ya, nga see ta dī ba to keneŋ ba mba kar mee sí ɔ sí ne wa. See mba ba ar sí néso wa. See yeé ar sí nénojije wa.

⁴⁴Bèe ba koso-dəwje gé Israēl tel d'ila Judaje'g pana: Mba lé to kə sijeé unda sí-sej gəl dɔg ya, Dabid ya kara to kə sijeé unda sí-sej to. See gelee ban ba sej əjije sijeé bəi-bəi wa. See jeé ba j'wəji dɔtar mba karee tel to mba læ sí el wa. Ne Judaje pata gé kədərə yaə unda Israēlje ya.

2 Samel 20

Seba ɔs Dabid rəw

¹Lée neelé dəw gé njemeeyər kára si keneŋ ria læ Seba, ngolə Bikri, dəw gé Bejami. Yeé lé im tɔtɔ ndá yeé pana: Jeé lé né læ sí kára kara to rɔ Dabid'g el ləm, Néɔji læ sí to rɔ ngolə Isai'g el ləm tɔ! Sej Israēlje lé maji kar nana kara tel aw kəi-kubu'g læa-ləa ya.

²Yen nga koso-dəwje gé Israēl lai d'ər rɔ dee rɔ Dabid'g ndá d'om nā goo Seba, ngolə Bikri'g lé. Ne koso-dəwje gé Juda reé goo mba'g læ dee'g ré-ré ləm, dee d'ɪ səa baa gé Jurde danee saar teé səa Jerusalem ləm to.

³Dabid aw mee kəi'g læa gé Jerusalem. Ndá mba ɔr gamla-denéje gé dɔg gé yeé ya dee mba kar dee ngəm kəi lé ndá yeé udu dee mee kəi-ngəm dee'g, yeé ar dee néje gé d'aw ndée ya ne yeé aw rɔ dee'g el nga. Togóbè ba dee d'isi ne asəna gə njékəisiŋgaje bèe mee kəi-ngəm dee'g saar ndɔ kwəi'g læ dee to.

Joab təl Amasa

⁴Mba lé ula Amasa pana: Maji kari bar njérɔje gé Juda ar dee mbɔ dɔ nā rɔm'g mee ndɔ gé munda gé nee ya, tɔbəi i ya kara a kaar keneŋ nee ya to.

⁵Amasa aw mba bar njérɔje gé Juda lé, ne yeé tila gé tila ar ndəa gé mba wəji aree lé dəs.

⁶Bèe ba Dabid ula Abisai pana: Seba, ngolə Bikri lé basinè a gə ra sə sí majel unda kə Absalom ya bəi. Ndá i ya maji kari ɔr kuraje læ béije ndá korə ne géé nà banelə a kaw mee bee-booje gé ndògo-bɔrɔ gugu dɔ dee'g mba kiya rəa keneŋ kəm sí'g.

- ⁷Abisai aw ndá yeɛ ar njérɔje lə Joab ləm, gə Keretje ləm, gə Peletje ləma, gə bao-rɔje lai ləm tɔ lé d'aw səa nɔ'd, deɛ d'unda loo mee bee-boo gə Jerusalem tee d'aw mba korə Seba, ngolə Bikri lé.
- ⁸Loo gə deɛ ree mbɔr mbal'd gə boi gə to Gabaɔ ndá Amasa ree iŋga dee. Joab tɔ kiambas gel kubuje'g ləa gə yeɛ ula rəa'g lé, yeɛ tɔ kiambas gə mee sɔlee'g reɛge'e'g ne loo gə Joab si aw ndá kiambas lé ɔr oso nanɔ.
- ⁹Joab dəji Amasa pana: Ngokɔm, see aw gə majee ya wa. Ndá yeɛ wa mbaita Amasa gə jikɔlee gə mba kil bɔlee.
- ¹⁰Amasa unda kəmkàr dɔ rəa'd gə mbata kiambas gə to ji Joab'g lé el, ndá Joab ɔs ne méee mbudu ɔm ngan siyyee nanɔ lal kɔsee jia joo ndá Amasa wəi tɔ. Joab, deɛ gə nɔgokeɔ Abisai d'aw korə Seba, ngolə Bikri lé.
- ¹¹Dəw kára mbuna njérɔje'g lə Joab gə nai mbɔr Amasa'g dəb lé pana: See nɔ ba ndigi Joab wa. See nɔ ba to kɔ Dabid wa. Maji karee aw goo Joab'g!
- ¹²Amasa lé rogo məsee'g dan rəw'g, tɔbəi dəw neelé oo to gə njérɔje lai rəm d'aar nanɔ keneɔ d'ée ndá yeɛ ɔs nin Amasa dan rəw'g ilá mee ndɔ'g ila kubu gə boi yul dəa'g mbata yeɛ oo to gə deɛ lai gə ree d'ée lé ndá d'aar nanɔ-nanɔ.
- ¹³Loo gə ninee godo rəbə ndá njérɔje lai d'aw goo Joab'g gə mba korə Seba, ngolə Bikri lé.
- ¹⁴Joab tɔ dan ginkoji Israəlje lai aw saar tee Abel-Bet-Maaka ndá bao-rɔje lai d'aw géee'g.
- ¹⁵Deɛ d'aj dɔ Seba mee bee-boo gə Abel-Bet-Maaka sub gə rɔ ndá d'uba dɔndal d'aree ndəw asəna gə dɔ ndògo-bɔrɔ ba deɛ rɔ ne bee-boo neelé. Njérɔje lai gə d'aw gə Joab lé d'ɔs ndògo-bɔrɔ d'aree təd oso.
- ¹⁶Yen nɔga dené kára gə njekəmkàr un kudu tur kii pénéne-pénéne mee bee-boo'g pana: Ooje boo, ooje boo! M'ra ndò rɔ sí'g mba kar sí ulaje Joab pajena: Maji karee ree pər gə nee mbata ma m'ndigi kulá ta.
- ¹⁷Joab ree pər gə rəa'g ndá dené lé dəjee pana: See i ya to Joab lé wa. Yeɛ ilá keneɔ pana: To ma ya. Ndá yeɛ ulá pana: Maji kari oo ta lə kura ləi gə dené ya kari! Yeɛ tel ilá keneɔ pana: M'oo ya.
- ¹⁸Ndá yeɛ pana: Kédé gə goo néjibee lé deɛ pana: Maji dəji njé gə Abel ta k'oo ba! Ndá yee ba ar ta godo ne ya tɔ.
- ¹⁹Bee-boo lə sí lé dəwje d'isi ləm keneɔ ləm, deɛ gə to majikojije mbuna Israəlje'g d'isi keneɔ ləm tɔ. Ne i sanɔ loo mba tuji bee-boo gə to kɔ Israəlje! See gelee ban ba i ndigi tuji né kɔ lé Njesigəneɔ wa.
- ²⁰Joab tel ilá keneɔ pana: Wah, takəji tuji bee-boo karee godo lé ma m'əji bəe el.

²¹Taree to togábè el. Ne dāw kára gá dō mbal gá Eprayim ria lə Seba, ngolə Bikri un jia gá tar mba tuji ne mbai lé, oreeye yee ya gá karee ba ameeje ndá m'a kər rəm kyā bee-boo lə sí. Dené lé ula Joab pana: D'a kila dāa dō ndògo-bərɔ'g kari.

²²Bèe ba dené lé aw rɔ koso-dəwje'g lai gə kəmkàr læa ndá deɛ gang dɔ Seba, ngolə Bikri lé d'ila d'ar Joab. Joab im tɔtɔ ndá njérɔje sanéna d'ya bee-boo lé ndá, nana kara aw mee kəi-kubu'g læa-læa. Joab kara tel aw Jerusalem rɔ mbai'g lé tɔ.

Njékulaje lə Dabid gá boo-boo lé

²³Joab to bée-njérɔje lə Israelje lai, Benaja, ngolə Jeojoda to bée Keretje gə Peletje,

²⁴Adoram to njekərno njékula taa nékoga-dɔ-rɔje, Josapat, ngolə Ahilud to njengəm maktub kə kɔbee,

²⁵Seja to njendaji-maktub, Sadək gə Abiatar to njékinjanéməsje,

²⁶Ira, dāw gá Jayir to njékinjanéməs lə Dabid tɔ.

2 Samel 21

Boo-boo gá ɔ as læb munda lé

¹Mee ndəa'g lə Dabid lé boo-boo ɔ orè goo nā goo nā as læb munda. Togábè Dabid dəji Njesigəneə ndá Njesigəneə ulá pana: Gelee to mbata Sawul gə njémeekəije læa gá d'ila məs lé, mbata Sawul ar dee tɔl Gabaɔje.

²Mbai bar koso-dəwje gá Gabaɔ mba kula dee ta. Koso-dəwje gá Gabaɔ lé to Israelje el ne to ges Amɔrje gá nai ya. Israelje d'un ndu dee d'ar dee gə ndu manrɔ ne lé bée kara Sawul ndigi tɔl dee gá tɔl ya mbata mal Israelje gə Judaje gá rəa ngwɔd-ɲgwɔd lé.

³Togábè ba Dabid dəji Gabaɔje pana: See dī ba m'a kar sí wa. See dī ba m'a ra mba kuga ne dɔ majel gá jee n'raje sə sí gə mba kar sí tərje ne ndu sí dɔ nédɔji'g lə Njesigəneə lé wa.

⁴Gabaɔje tel d'ilá keneɲ pana: Jee lé j'wɔjije mba taa larnda əsé larlɔr ji Sawul'g əsé ji njémeekəije'g læa el læm, to ta lə sí mba kar dāw gá Israel kára kara wəi el læm tɔ. Bèe ba mbai lé dəji dee pana: Nɲga see dī ba seɲ ndigije mba kam m'ra m'ar sí bəi wa.

⁵Deɛ tel d'ila mbai'g lé pana: To gá dāw neelé tuji sí yaɲ læm, yee wɔji mée'g mba kar gel sí udu bɔ dɔ nanɲ'd lə Israelje lai læm tɔ ndá

⁶maji kar dee d'ar sí dəwje siri mbuna nganeeje gá dɲgam'g mba kar sí n'to deeje tar nɔ Njesigəneə'g mee bee gá Gibe'a'g lə Sawul, yee gá Njesigəneə ɔree lé. Ndá mbai lé pana: M'a kwa dee kar sí ya.

⁷Mbai aji Mepiboset, ngolə Jonatan gá to ngolə Sawul mbata ta manrɔ gá to mbuna Dabid'g gə Jonatan, ngolə Sawul'g nɔ Njesigəneə'g lé.

8 Nε mbai wa nganje gá dingam joo gá Rispa, ngolə Aja gá dené oji dee gə Sawul gá ri dee lə Armoni gə Mepiboset ləm, gə nganje gá dingam mi gá Mikal, ngolə Sawul gá dené oji dee gə Adriel, ngolə Barjilai dəw gá Mehola ləm tɔ,

9 ndá yee yə dee ji Gabaoje'g ar dee tɔ dee tar dɔ mbal'g nɔ Njesigəneə'g tɔ. Deɛ siri lai lé d'udu nɔ'd, deɛ tɔl dee mee ndɔje gá donɔr gá to naɔ kinja kó loo gá d'un kudu kinja kó-ɔrj lé tɔ.

10 Yen nga Rispa, ngolə Aja gá dené un kubu-kwa-ndòo ila sí dɔ'g mbɔr mbal'g un kudee mee ndɔ kinja kó'g saar ndɔ gá ndi ɔ dara ər dɔ nin dee'g, yee ɔg yelje loo tibi mbɔr nin dee dan kàrá ləm, yee ɔg daje gá mee wala'g loondul'g ləm tɔ.

11 Deɛ d'ula Dabid né gá Rispa, ngolə Aja gá dené gá to gamla-dené lə Sawul lé ra.

12 Ndá Dabid aw odo siŋga Sawul gə siŋga ngonee, Jonatan mee bee'g lə Jabesje gá Galaad gá d'odo dee Bet-Səan loo gá Pilistije tɔ dee tar mee ndəa gá deɛ tɔl ne Sawul mee bee gá Gilboa lé.

13 Yee odo siŋga Sawul ləm, gə siŋga ngonee, Jonatan ləm tɔ, tɔbəi deɛ d'odo siŋga deɛ gá tɔ dee tar lé kara tɔ.

14 Deɛ dubu siŋga Sawul gə ngonee Jonatan mee bee gá Sela, dɔ nanɔ'd lə Bejami mee dɔbar'g lə Kis gá to bɔ Sawulje lé. Togəbè ba deɛ ra néje lai gá mbai un ndia dɔ'g ar dee lé. Gə goo né neelé ndá mee Ala to ne ləm dɔ bee'g tɔ.

Rɔ gá deɛ rɔ gə Pilistije lé

1Sgl 20.4-8

15 Pilistije ree rɔ gə Israelje ya tɔbəi. Dabid aw gə njérɔje ləa ndá deɛ rɔ gə Pilistije. Dabid lé dao yaɔ.

16 Yen nga Jisbi-Benob, yee gá kára mbuna ngalə Rapa'g lé wɔji mée'g mba tɔl Dabid. Yee lé kwɔi lə niŋga-ndəi ləa as nékwɔji kwɔi-lə-né larkas munda ləm, tɔbəi yee tɔ kiambasje gá sigi ya rege'e'g ləm tɔ.

17 Nε Abisai, ngolə Seruja ree la gə Dabid ndá yee unda Pilisti lé tɔlee. Bèe ba njérɔje lə Dabid man ne rɔ dee bər-bər pana: I lé a tee kaw sə sí loo-rɔ'g gogo el nga mba kar pərndɔ lə Israel wəi ne el.

18 Goo néje'g neelé ndá deɛ rɔ gə Pilistije mee bee gá Gob ya bəi. Tɔbəi Sibekai, dəw gá Husa lé tɔl Sap, yee gá kára mbuna ngalə Rapa'g.

19 Rɔ tel ɔ gogo ar dee rɔ gə Pilistije mee bee gá Gob ya bəi. Ndá Elkanan, ngolə Jaare-Oregim, dəw gá Betlehem tɔl Goliat, dəw gá Gat, yee gá niŋga-ndəi ləa to asəna gə kag-kuji-kubu lə njekunji-kubu bèe.

20 Rɔ tel ɔ Gat'g ya bəi. Dəw kára si keneɔ, to dəw gá ngal yaɔ, yee lé ngan jia misə-misə ləm, ngan gɔleeje misə-misə ləm tɔ ar deɛ lai d'ai rɔ-joo-gir-dee-sɔ. Yee kara ɔ ginka'g lə Rapa ya tɔ.

21 Yee tar rəa dɔ Israelje'g ndá Jonatan, ngolə Simea gá to ngokɔ Dabidje lé tɔlee.

²²Dəwje gé sɔ neelé to ɲgalə Rapa gé Gat. Ji Dabid gə ji kuraje læa ba tuji dee ya.

2 Samel 22

Pa læ Dabid lé

Pak 18

¹Dabid, ula Njesigəneə ta gə pa neelé loo gé yeə ɔree ne ji njébaɲe'g læa lai læm, gə ji Sawul'g læm tɔ.

²Yeə pana: Njesigəneə to biri mbal læm læm, Gə kəi-kaar-kɔgəɔ læm læma, Gə njetaa dɔm læm tɔ!

³Ala læm tɔ biri mbal læm Gé m'ɲga ne njɔloo-kula-dɔm keneɲ. Yeə to dər-rɔ læm gé m'a maji ne læm, Gə loo læm gé to tar sab gé m'ula dɔm keneɲ læm tɔ.

⁴Ma m'no wəl m'pana: Maji kar dɔ ri Njesigəneə ai səgərə! Ndá yeə ɔrm ji njébaɲe'g læm.

⁵Paɲgəm-manje d'aj dɔm sub læm, Kəm-rəw-mán gé kə tuji loo lé Am m'bəl m'ndəb ne pəd-pəd læm tɔ.

⁶Ta dɔbar to tag bədəɲ mbata læm læm, Bandəje læ yoo kara d'aj dɔm kər-kər læm tɔ.

⁷Dan néurti gé m'isi keneɲ lé Ma m'no m'bar ne ri Njesigəneə, M'no gə ndum gé bar wəl Gé rɔ Ala'g lé læm, Mee kəi-siée gé to gə kəmee doi lé Yeə oo ndum keneɲ læm, Ndu no læm lé aw saar oso mbia'g pad ya læm tɔ.

⁸Naɲg yə bura bugu-bugu læm, Ar gin dara kara bar bura dɪgi-dɪgi læm tɔ. Néje neelé yə mbata mee Ala gé ɲ səa pu.

⁹Sa pər ɲ əmee'g teɲ læm, Pər gé kə roo loo dula-dula lé Teɲ təa'g bilim-bilim læma, Ndao pər mi kara teɲ ubu pur-pur ya læm tɔ.

¹⁰Yeə rəm gə dara yəm ndá risi ur naɲg Ar mum daa nə gə ndəree gin gɔlee'g.

¹¹Yeə uba Nékunda gé dara si dəa'g nar ne tar, Tɔbəi yeə nar kila ne rəa dan lel'g tɔ.

¹²Yeə ar loo gé ndul ndiɲ-ndiɲ lé To kəi-kubu læa gé ra gugu ne dəa sub læm, Man gé to yaə læm, Kil-lə-ndi gé ndul ndiɲ-ndiɲ læm tɔ lé Yeə dolè ne rəa yul-yul ya læm tɔ.

¹³Loo gé ndogó jol-jol neə'g lé Kər pərje d'ɲ bam-bam keneɲ.

¹⁴Njesigəneə ar ndi ndaɲg mee dara'g, Njekurdɔloo'g ar ndia bar wəl-wəl.

¹⁵Yeə rɔ bandəɲje læa Sané ne njébaɲe læm kad-kad, Yeə ar ndu ndaɲg læ ndi lé Ɔs goo nə ɲgɔg-ɲgɔg. Ar dee ndəm ne rəw-kaw dee'g D'aw ne dɔ nə'd pum-pum.

- 16 Ëi Njesigəneā, gə goo taji gá i taji dee ləm, Gə goo ndu kəmə gá tee əmi'g ləm to lé Dɔ diŋgri loo gá gel manje tee ləm, Gin naŋg nee kara tee raga ndəgəsə kəm dee'g ləm tɔ.
- 17 Yee si tar nu ya ula jia wam ɔrm ne dan baa-booje'g.
- 18 Yee ɔrm ji njekomā səm'd Gá to njesiŋgamonj lé ləm, Gə ji njébjaje'g ləm Gá siŋga dee ur dɔm-ma'g ləm tɔ.
- 19 Dee d'ubam naŋg bus ndɔ néurti'g ləm ya, Nε Njesigəneā ba to njegədm ya tɔ.
- 20 Yee am m'ila rɔm rəs ləm, Yee ajim ləm tɔ Mbata yee undam dan kəmee'g.
- 21 Njesigəneā lé ra səm Gə goo meekarabasur lem ya. Yee am né Gə goo jim gá àr ŋgad-ŋgad lé tɔ.
- 22 Mbata ma lé m'aa dɔ rəwje lə Njesigəneā kər-kər ya. Ta kára kara wa dɔm nɔ Ala'g lé ləm el.
- 23 Ndukunje ləa lai to nɔm'g ya ləm. Ma m'unda rɔm bad dɔ torndiaje'g el ləm tɔ.
- 24 Ma lé m'to njegelgodo neā'g, M'ɔg rɔm dɔ néramje gá kori-kori'g tɔ.
- 25 Gelee gá nee ba Njesigəneā am né Gə goo meekarabasur lem ya, Yee ra səm gə goo jim gá àr ŋgad-ŋgad lé tɔ.
- 26 Njemeemaji lé I maji səa ya ləm, Njemeekarabasur lé kara I ra səa gə goo meekarabasur ya ləm tɔ.
- 27 Dəw gá àr ŋgad-ŋgad lé ndá I nja kara àr səa ŋgad-ŋgad ya ləm, Yee gá njera némeeyèr lé kara I ra səa gə goo némeeyèr ləa ya ləm tɔ.
- 28 I lé aji dəwje gá d'oso kul, Dee gá d'unda dɔ dee tar lé I aa dee gərərə ar dee d'ula dɔ dee naŋg.
- 29 Tɔgərɔ ya, əi Njesigəneā, i nja to lookàr ləm, Njesigəneā, Ala ləm, maji kari ar loondul lé tel to lookàr ya.
- 30 Mbɔl dɔi-i nja ba M'ur ne dan kudu-njérɔje'g ləm, Mbɔl dɔi-i Ala ləm lé ba M'al ne dɔ ndògo-bɔrɔ ləm tɔ.
- 31 Rəwje lə Ala to maji ɔr njoronj ya. Ta lə Njesigəneā lé kara to ta gá to njəŋg tɔ. Yee to dər-rɔ lə dee lai Gá d'ɔm mee dee dəa'g.
- 32 See nɔ ba gá Ala bəi wa. See to Njesigəneā lé el wa. See nɔ ba to gá biri mbal lé bəi wa. See to Ala lə sí lé el wa.
- 33 Ala nja ba ar kəi-kaar-kɔgərɔ ləm ŋgəŋ ne ləm, Yee ɔr nɔm rəw gá danasur'g ləm tɔ.
- 34 Yee ar gɔlm wɔilɔ pélé-pélé To gá kɔ arkasje bèe ləm, Yee undam dɔ looje'g ləm Gá to tar sab ləm tɔ.

- 35 Yee nja ba ndoom goso rɔ ləm, Kag bandanɔ gɛ ra gɛ larkas lé Yee am m'ɔr lɛrɛrɛ-lɛrɛrɛ ləm tɔ.
- 36 I nja am dɛr-rɔ gɛ wɔji dɔ kaji ləm, Jikɔli kara gɛdm lɛma, Mbɔl dɔ meemaji lɛi ba M'tel m'to ne dɛw gɛ boo ləm tɔ.
- 37 I ra rɛw aree tad nɔm'g, Bèe ba gɔlm unda ne ndolè ndɔ el.
- 38 Ma m'korɛ njɛbɔje ləm saar M'tuji dee ya, Ma m'ɔs goo dee'g m'tel el saar M'tuji dee pugudu-pugudu.
- 39 M'tuji dee ləm, m'tɛd dee rém-rém 'Bó d'askɛm kuba nanɔ k'ita el nɔga, Deɛ toso ne nanɔ gin gɔlm'g ya tɔ.
- 40 I am sinɔamonɔ lɛi m'ɔr ne ləm, I ar njékomaɔ sɛmje d'oso kul nɔm'g ləm tɔ.
- 41 I ar njɛbɔje ləm tel gir dee d'ai nɔm'g ləm, Deɛ gɛ d'ɛjim bɛj-bɛj kara I am m'tuji dee pugudu-pugudu ləm tɔ.
- 42 Deɛ nɔ wɛl-wɛl nɛ Dɛw kára kara gɛ njekaji dee godo! Deɛ nɔ wɛl bar Njesigɛnɛɔ nɛ Yee kara tel ila dee keneɔ el tɔ.
- 43 Ma m'iri dee budu-budu M'ar dee to d'asɛna gɛ babur bèe ləm, Ma m'tɛd dee mbɔj dee nanɔ mbaji-mbaji Asɛna gɛ bɔrɔ gɛ to rɛbɛ bèe ləm tɔ.
- 44 I ɔrm mbuna ta tɔ-nɔ'g lɛ dɛwje ləm, I gɛdm mba kam m'to mbai dɔ ginkoji dɛwje gɛ ranɔ tɔ, Dɛwje gɛ m'gɛr dee kédé el bɛi lé Deɛ ra né d'am.
- 45 Deɛ gɛ d'i dɔ bɛe gɛ ranɔ'd ya kara Bɔr bèlm ya ləm. M'pata gɔl kára ba ya ndá Léegɛneeya d'ila nɔgonkoi dɔm'g ləm tɔ,
- 46 Deɛ gɛ d'i dɔ bɛe gɛ ranɔ'd lé Sinɔa dee godo ləm, Deɛ d'unda loo kɛi-kaar-kɔgɛrɔ'g lɛ dee tɛɛ, D'unda bala tigi-tigi ləm tɔ.
- 47 Maji kar dɔ ri Njesigɛnɛɔ ai sɛgɛrɛ ləm, Maji kar dɔ biri mbal ləm lé dɛa ai sɛgɛrɛ ləm tɔ. Maji kula rɛnduba dɔ Ala'd gɛ to njegin kajim lé.
- 48 Ala gɛ njedalbɔ ləm ləm, Gɛ njekar koso-dɛwje d'oso kul nɔm'g lɛma,
- 49 Gɛ njekɔrm ji njɛbɔje'g ləm ləm tɔ! I nja unm gɛ tar undam dɔ njékomaɔ sɛmje'g ləm, I ɔrm ji njɛra né kɛrm-kɛrmje'g ləm tɔ.
- 50 Ɛi Njesigɛnɛɔ, gelee gɛ nee ba M'a pidii ne mbuna ginkoji dɛwje gɛ ranɔ'g ləm, M'a kɔs pa kula ne rɛnduba dɔ rii'g ləm tɔ.
- 51 Yee ra néje gɛ boo mbata mbai lɛa Gɛ yee ɔree undá gɛ kɛmee lé Yee gɛ yee wa dɛa gɛ ubu Gɛ to Dabid gɛ nɔgakeaje saar gɛ nɔ lé Yee ra sɛ dee gɛ goo meekɔr jol-jol lɛa.

2 Samel 23

Rudu taje lɛ Dabid

- ¹Aa ooje, rudu taje læ Dabid ba nee: Ta læ Dabid, ngolæ Isai. Ta læ dæw gé si tar ndoi, Yee gé Ala læ Jakob wa dæa gé ubu, Njekɔspa læ Israëlje gé lel.
- ²Ndil Njesigæneɔ unum pa ne ta, Ta læa to ndom'g ya.
- ³Ala læ Israëlje pata, Biri mbal læ Israëlje ulam ta pana: Yee gé ɔ bee dɔ dæwje'g gé goo ræbee læm, Yee gé bæl Ala loo kɔbee'g læ læm tɔ lé
- ⁴Yee to asæna gé lookàr gé gé ndɔ Loo gé kàr uba bær Lookàr gé gé ndɔ gé lal ndi gé tɔ tii-tii bèe. Kujjeje gé orè goo ndi lé ba D'ar muje d'unda ne loo dɔ nanɔg'd tee.
- ⁵See to togábè gé njémeekæije læm nɔ Ala'g lé læm el wa. Mbata yee man ræa Gæ manrɔ gé to gé nɔ am læm, Yee ar taje lai gé to keneɲ lé To njanɔ læma, Am m'isi ne gé meekulɔm læm tɔ.
- ⁶Næ njémeeyèrje lai lé To d'asæna gé kunje gé d'ɔm dee kɔrɔ D'ar dæw wa dee gé jia el.
- ⁷Dæw gé a gé kɔrɔ rɔ dee ndá A kwa dee gé kag-lar æsé kag-ninɔa gé jia'g ba Tɔbæi deɛ roo dee gé lé'gæn ya tɔ.

Ri bao-rɔje læ Dabid

1Sgl 11.10-47

- ⁸Aa ooje, ri bao-rɔje læ Dabid gé ra kula d'ar Dabid lé ba nee: Joseb-Basebet, dæw gé Takæmɔ to bé-njérɔje kára gé mbuna bé-njérɔje gé boo-boo'g. Yee wa ninɔa-ndæi læa tar rɔ ne gé dæwje tɔl dee as tɔl-jinaijoo (800) mee ndɔ gé kára ba ya.
- ⁹Njekorè géé-yee lé to Elæajar, ngolæ Dodo gé to ngolæ Ahohi. Yee to gé kára mbuna njérɔje gé munda gé d'ar gé Dabid nɔ'd mba rɔ gé Pilistije gé mbɔ dɔ nɔ gé mba rɔ sæ dee næ Israëlje sa rɔ dee d'aw dɔdærlooje'g lé.
- ¹⁰Yee lé ɔ ndá tɔl Pilistije saar ar jia wæi pirig læm, ar jia tiɔ kul-kiambas'g læ læm tɔ. Njesigæneɔ ra né gé boo ɔm dee ne tar mee ndæa'g neelé. Koso-dæwje tel ree goo Elæajar'g mba kodo nébanrɔje ba.
- ¹¹Njekorè géé-yee lé to Sama, ngolæ Ague, dæw gé Arar. Pilistije mbɔ dɔ nɔ Léi. Lée neelé to dɔ nanɔg gé mji to keneɲ yaɔ, ndá koso-dæwje d'ai nɔ Pilistije'g keneɲ ya.
- ¹²Sama ula ræa dan mee ndɔ'g lé aree on dæa ndá yee dum dɔ Pilistije. Njesigæneɔ ra né gé boo ɔm dee ne tar.
- ¹³Mbaije munda mbuna mbaije gé rɔ-munda'g lé tee d'aw naj kinja kó'g tɔbæi deɛ d'aw rɔ Dabid'g mee bolè mbal gé Adulam'g, loo gé kudu njérɔje læ Pilistije d'isi loo-si dee'g mee wæl-loo gé Repayim lé.
- ¹⁴Dabid si mee kæi-kaar-kɔgærɔ'g tɔbæi loo-si Pilistije to mee bee gé Betlehem tɔ.
- ¹⁵Dabid ndinɔa ræa pana: See nɔ ba a kam mán gé to mee bwa-mán gé to par gé taræwkɔg'd læ bee gé Betlehem lé m'ai wa.

16Togábè bao-rɔje gá munda lé d'unda loo-si Pilistije dana ganɔ d'aw to mán gá to mee bwa-mán gá to tarəwkɔg'd læ bee gá Betlehem lé. Dee ree ne d'ar Dabid ne yeɔ mbad kai ndá yeɔ tər naɔ nɔ Njesigəneɔ'g.

17Yeɔ pana: Ɛi Njesigəneɔ, keji né gá togábè gá ra lé m'a ra el! See m'a kai məs dəwje nee gá d'aw gə mba kila rɔ dee kɔrɔ lé wa. Yee ba yeɔ mbad ne mán lé gə mbəa. Yee gá nee ba gá néra bao-rɔje gá munda neelé ya.

18Abisai, ɔgokɔ Joab gá to ɔgolə Seruja lé yeɔ to mbai dɔ bao-rɔje gá munda neelé. Yeɔ wa niɔga-ndəi læa tar tɔl ne dəwje rɔ-munda, yee ba ria bar ne mbuna dee gá munda'g lé.

19D'ila riɔar dəa'g unda dee-dee gá munda lé tɔbəi d'undá gá mbai læ dee ne yeɔ as gə dee gá kédé lé el.

20Benaja, ɔgolə Jeojoda, gá to ɔgolə dəw gá Kabseel lé yeɔ to gá kankəm dəw gá boo gə goo néreaje gá to bəl. Yeɔ tɔl toboije gá Moab joo. Yeɔ ur dɔ dee'g mee bwa'g loo gá yeɔ tɔl toboj kára mee ndəa gá ndi ər gə kwɔji lé.

21Yeɔ tɔl dəw gá Ejiptə gá to dəw gá tobel gá niɔga-ndəi læa to jia'g, yeɔ aw iɔgá gə dɔguru-kag ndá yeɔ taa niɔga-ndəi læ dəw gá Ejiptə gá to jia'g lé ba tel tɔlee ne.

22Yee ba gá né gá Benaja, ɔgolə Jeojoda ra, yeɔ iɔga ne riɔar mbuna bao-rɔje gá munda'g lé.

23Dee d'ila riɔar dəa'g unda dee-dee gá rɔ-munda ne yeɔ as gə dee gá munda gá kédé lé el. Dabid aree to gá mbuna njékwɔjee-takəmkàrje'g gə goo ɔgəj lé.

24Ajael, ɔgokɔ Joab to gá mbuna dee-dee gá rɔ-munda'g. Elkanan, ɔgolə Dodo gá Betlehem,

25gə Sama, dəw gá Arɔd, gə Elika, dəw gá Arɔd,

26gə Heles, dəw gá Pelet, gə Ira, ɔgolə Ikes, dəw gá Tekoa,

27gə Abiejer, dəw gá Anatot, gə Mebunai, dəw gá Husa,

28gə Salmɔ, dəw gá Ahoah, gə Maharai, dəw gá Netopa,

29gə Heleb, ɔgolə Baana, dəw gá Netopa, gə Itai, ɔgolə Ribai, dəw gá Gibeaa gá kə njé gá Bejami,

30gə Benaja, dəw gá Piratɔ, gə Hidai, dəw gá Nahalé-Gaas,

31gə Abi-Albon, dəw gá Araba, gə Ajmabet, dəw gá Barum,

32gə Eliahba, dəw gá Saalbɔ, gə Bene-Jasne, gə Jonatan,

33gə Sama, dəw gá Arar, gə Ahiam, ɔgolə Sarar, dəw gá Arar,

34gə Elipelet, ɔgolə Ahasbai, ɔgolə dəw kára gá to gá Maaka gə Eliam, ɔgolə Ahitopel, dəw gá Gilo,

- ³⁵gə Esrai, dəw gə Karmel, gə Paarai, dəw gə Arab,
³⁶gə Jigeal, ngolə Natan, gə Soba, gə Bani, dəw gə Gad,
³⁷gə Selek gə to Amō, gə Naharai, dəw gə Beerot gə to njekodo nércje lə Joab,
ngolə Seruja,
³⁸gə Ira, dəw gə Jeter, gə Gareb, dəw gə Jeter,
³⁹gə Uri, dəw gə Het. Deɛ lai to rɔ-munda-gir-dee-siri.

2 Samel 24

Tel tura bula dee gə yoo-koso gə oso dɔ dee'g

1Sgl 21.1-6

- ¹Onɔ lə Njesigəneɔ ɔ sɛa pu dɔ Israɛlje'g ndá yeɛ ɔs Dabid bɔɔi-bɔɔi gə dɔ dee'g pana: Aw tura bula lə Israɛlje gə Judaje.
²Mbai lé ula Joab gə to bé-njércje gə aar mbɔree'g dɛb lé pana: Ɔd basinè ya aw mbuna ginkoji Israɛlje'g lai, un kudee Dan saar teɛ Beer-Seba, maji kari tura bula lə koso-dəwje am m'oo see d'as kɔda wa.
³Joab ula mbai lé pana: Maji kar Ala ləi gə Njesigəneɔ ar bula lə koso-dəwje ɔ dɔ maree'g as gɔl tɔl (100) ləm, maji kar kəm mbai ləm oo bèe ya ləm tɔ! Nɛ see gelee ban ba mbai ləm lé ndigi ra togábè wa.
⁴Nɛ mbai lé aar njang dɔ ndukun'g ləa gə yeɛ un ar Joab ləm gə bé-njércje ləa ləm tɔ. Bèe ba Joab gə bé-njércje lé d'ɔ rɔ mbai'g gə mba kaw tura bula lə koso-dəwje gə Israɛl lé.
⁵Deɛ gang baa gə Jurɔɔ ndá d'aw d'isi Aroer gə to gə dɔkɔl lə bee-boo gə to mee wəl-loo gə Gad mbɔr Jajer'g dɛb.
⁶Deɛ d'aw Galaad ləm, gə mee bee gə Tahtim-Hodsi ləm tɔ. Deɛ d'aw Dɔ-Jaɔ gə looje gə gugu dɔ Sidɔ tɔ.
⁷Deɛ d'aw kəi-kaar-kɔgəɔ gə Tir ləm, gə mee bee-booje lai gə to kɔ Hebje gə Kanaje ləm tɔ. Deɛ tɔl tɛa dɔgel lə Juda gə to Beer-Seba.
⁸Deɛ d'aw ra togábè ya mee beeje'g lai ndá deɛ ra nɔ jinaikara gə ndɔ rɔ-joo ba tel ree Jerusalem bəi.
⁹Joab ar mbai lé oo bula lə koso-dəwje gə tura lé ndá mee bee'd gə Israɛl lé njérc gə kiambasje d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-jinaijoo (800.000) ləm, Judaje d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-mi (500.000) ləm tɔ.

Ala ar bɔ néra majel lə Dabid ɔs tɛa'g

- ¹⁰Gée gə gogo goo tura gə Dabid ar dee tura bula lə koso-dəwje lé ndá kaaree bar dɔgi-dɔgi. Bèe ba yeɛ ula Njesigəneɔ pana: Ma m'ra kaiya gə boo loo gə m'ra né neelé. Ɔi Njesigəneɔ, basinè ar mæi oso lemsé dɔ néra kori-kori'g lə kura ləi mbata né gə m'ra lé to némbə ya.

- 11** Bèlè lookàree loo gé Dabid ì tar ndá ta lə Njesigəneə oso mbi Gad'd gé to njetegginta gé njenékoo lə Dabid pana:
- 12** Aw ula Dabid pana: Njesigəneə pa togóbè pana: N'unda nékəmdooje munda neə'g. Maji karee mbər yee gé kára dan dee'g ndá n'a kula ne kəmee ndòo wa lé.
- 13** Gad aw rə Dabid'g ulá ta néje neelé pana: See i ndigi kar boo-boo o mee bee'g ləi ləb siri əsé i ndigi kaj nɔ njébaje'g ləi as naj munda əsé i ndigi kar yoo-koso ba oso mee bee'g ləi as ndɔ munda wa. Basinè, maji kari mbər yee gé i ndigi mba kam m'tel m'aw m'ula yee gé njekulam lé.
- 14** Dabid tel ila Gad keneɲ pana: Ma m'isi dan boo-nékəmdoo'g. Wai, maji kar sí j'oso mee ji Njesigəneə'g ba mbata meekaw taj-taj ləa al dɔ loo sula, nɛ maji kam m'oso mee ji dəwje'g ba el!
- 15** Njesigəneə ula gé yoo-koso mee bee gé Israel un kudée mee bee gé Dan saar tee Beer-Seba ar dəwje d'wəi d'as tɔl-dɔg-loo rə-siri (70.000) mbuna koso-dəwje'g lé.
- 16** To gé kura gé dara ula jia ndiɲ gé dɔ Jerusalem'd gé mba tujee ne ndá Njesigəneə ar goo takəji ləa yɔr dɔ némajel'g neelé ndá yee ula kura gé dara gé ar koso-dəwje tuji lé pana: As ŋga! Rəm gé jii gé rɔi'g basinè. Kura lə Njesigəneə gé dara lé aar mbər loo-kunda-kó'g lə Arabna, dəw gé Yebus.
- 17** Loo gé Dabid oo kura gé dara gé tɔl koso-dəwje lé ndá yee ula Njesigəneə pana: Aa oo, ma nja m'ra kaiya. Ma nja taree wa dɔm nɛ badə-kosoje neelé dɪ ba deɛ ra wa. Maji kar jii wɔi dɔm-ma gé dɔ njémeekəije'g lə bɔm ba.

Dabid ra loo-nékinjaməs ar Njesigəneə

1Sgl 21.18-26

- 18** Mee ndəa'g neelé Gad aw rə Dabid'g ulá pana: Ì aw ra loo-nékinjaməs ar Njesigəneə loo-kunda-kó'g lə Arabna, dəw gé Yebus lé.
- 19** Dabid ì aw gé goo ta gé Gad ulá to gé Njesigəneə un ne ndia aree lé tɔ.
- 20** Arabna aa loo oo ndá yee oo mbai gé kuraje ləa gé d'isi d'aw gé rəa'g. Ndá Arabna unda loo tee tɔbəi yee unda barmba dəb kəmee naɲ nɔ mbai'g lé.
- 21** Arabna dəjee pana: See gelee ban ba mbai ləm ree ne rə kura'g ləa wa. Dabid ilá keneɲ pana: Mba ndogo səi loo-kunda-kó gé mba ra loo-nékinjaməs keneɲ kar Njesigəneə mba kar yoo-koso ɔr ne dɔ koso-dəwje'g ya.
- 22** Arabna ula Dabid pana: Maji kar mbai ləm gé to mbai lé taa loo-kunda-kó lé ya ləm, maji karee inja nékinjanéməsje gé taa kəmee lé keneɲ ləm tɔ, aa oo, bɔ maɲje d'a to nékinjaməs gé kə roo ləm, pusuje gé kageeje lé d'a to gé kir ləm tɔ.
- 23** Néje lai neelé Arabna ar mbai. Ndá Arabna ula mbai lé pana: Maji kari taa kəm Njesigəneə, Ala ləi ya.

²⁴Ne mbai lé ula Arabna pana: Wah! Ma m'ndigi ndogo gə lar ba bó m'a kinja nékinjaməs gə kə roo gə lal laree kar Njesigəneə, Ala ləm el. Togəbè ba Dabid aree larnda rɔ-mi ndogo ne loo-kunda-kó lé ləm gə bɔ maŋgje lé ləm tɔ.

²⁵Lée neelé Dabid ra loo-nékinjaməs keneŋ ar Njesigəneə ndá yeɛ inja nékinjanéməsje gə kə roo ləm, gə nékinjanéməsje gə kə kɔm nɔ'd ləm tɔ. Togəbè ba Njesigəneə ar mée oso né lemsé dɔ bee'g ndá yeɛ ar yoo-koso lé əw rəa dɔ Israelje'g tɔ.

1 Mbaije

1 Mbaije 1

Ləb kəbee lə Salomɔ lé

- ¹Mbai Dabid lé ləbee bula yaḡ aree buga jɔ-jɔ, lé d'ɔm kubuje dəa'g ya kara rəa nuṅga so el.
- ²Kuraje ləa d'ulá pana: Maji kar dee saṅg ṅgomɔdə gé gər ṅgaw el d'ar mbai lə sí mba karee la səa ləm, gə ṅgəmee ləma, gə karee to səa nɔ'd ləm tɔ, bəe ba rɔ mbai lə sí lé a nuṅga ne so ya.
- ³Deḡ saṅg ṅgomɔdə gé mɔdə yaḡ mee bee gé Israel'g lai ndá d'ingga Abisag, ṅgomɔdə gé Sunem ba ree səa rɔ mbai'g lé.
- ⁴ṅgomɔdə neelé mɔdə yaḡ. Yee ṅgəm mbai ləm, ra né aree ləm tɔ, nɛ mbai lé gəree gé dené el ya saar.
- ⁵Adonija, ṅgolə Dabid gé yee ojee gə Agit lé ar beelé ɔs mée aree i gə dɔ rəa pana: Ma nja m'a to mbai. Yee mbɔ pusu-rɔje gə njérɔ gə kundaje ləm, ar dəwje rɔ-mi d'aiṅgwɔd neḡ'g ləm tɔ.
- ⁶Gə kasee ba lé bəbeeje i səa dɔ nérea'g ndɔ kára kara el ləm, yee ulá pana: See ban ba i ra né togəbè wa kara el ləm tɔ. Adonija lé kura dingam yaḡ, tɔbəi d'ojee yee goo Absaləm'g bəi tɔ.
- ⁷Deḡ gə Joab, ṅgolə Seruja gə Abiatar njekinjanéməs d'ɔ jumɔ nɔ'd ləm, d'ɔm səa nɔ'd dɔ'g ləm tɔ.
- ⁸Nɛ Sadɔk, njekinjanéməs ləm, gə Benaja, ṅgolə Jeojoda ləm, gə Natan, njetegginta lə Ala ləm, gə Simeï, gə Rei ləma, gə bao-rɔje lə Dabid ləm tɔ lé ndigi gə Adonija el.

Natan gə Bat-Seba nai gə Salomɔ

- ⁹Adonija ra nai inja ne badje, gə maṅje, gə bɔ maṅje gé rɔ dee to ndəb-ndəb gé nékinjanéməsje mbɔr mbal'd gé Johélet gé to dəb gə loo gé En-Rogel, ndá yee bar ṅgakeaje lai gé to ṅgalə mbai ləm, gə dəwje gé Juda lai gé ra kula lə mbai ləm tɔ.
- ¹⁰Nɛ yee bar Natan gé njetegginta el ləm, Benaja el ləm, bao-rɔje el ləma, gə Salomɔ gé to ṅgokeḡ lé el ləm tɔ.
- ¹¹Yen ṅga Natan ula Bat-Seba gé to kɔ Salomɔje lé pana: Adonija, ṅgolə Agit tel to mbai lal kar mbai ləm Dabid gər lé see i oo taree el wa.
- ¹²Basinè, gé ree, m'a kwɔjii ta kəmkàr kari aji ne rɔi ləm, gə aji ne ṅgoni Salomɔ ləm tɔ.
- ¹³Maji kari aw kəi lə mbai Dabid aw ulá pana: Əi mbai ləm, see i man rɔi ar kura ləi gé dené pana: ṅgonəm gé Salomɔ ba a si dɔ kalimbai'g gə mba kɔ ne bee tori'g lé, see i pa bəe el wa. ṅga see gelee ban ba Adonija ba ɔ bee wa.

14Ne aa oo, loo gé a gə kula mbai ta ndá ma kara m'a kaw gooi'g gə mba kulá ta dɔ taje'g lai tɔ.

15Bat-Seba aw mee kai-to mbai'g. Yee lé buga yaɔ, ndá Abisag, ngomɔdɔ gé Sunem ba gé njera né karee.

16Bat-Seba unda barmba dɔb kɔmee nanɔ nɔ mbai'g. Ndá mbai lé dɔjee pana: See di ba i ndigi wa.

17Yee tel ilá keneɔ pana: Mbai lɔm, i man rɔi gə ri Njesigoneɔ, Ala lai ar kura lai gé dené, i pana: Ngonɔm Salomɔ ba a si dɔ kalimbai'g lai mba kɔ ne bee tori'g, see i pa bɛe el wa.

18Ne basinè lé aa oo, Adonija ɔ bee ndá i oo el tɔ.

19Yee ra nai inja ne manɔje lɔm, gə bɔ manɔje gé rɔ dee to ndɔb-ndɔb lɔma, gə badje bula lɔm tɔ gé nékinjanéməsje, tɔbɔi yee bar ngalɔ mbai lai lɔm, gə Abiatar gé njekinjanéməs lɔma, gə Joab gé to bé-njérɔje lɔm tɔ, ne Salomɔ kura lai ba yee baree el.

20Ɔi mbai lɔm, kɔm Israelje lai to dɔi'g mba kari ar dee gər yee gé a si dɔ kalimbai'g tor mbai'g ya.

21Bó lé i ula dee el ndá loo gé mbai a godo ndá ma jee gə ngonɔm Salomɔ lé d'a koo sí asəna gə njé gé ta wa dɔ dee bɛe ya.

22Loo gé yee aar wɔji ta gə mbai lé bɛe-bɛe ndá aa oo, njetegginta Natan ree tɔ.

23D'ula mbai pana: Aa oo, Natan, njetegginta ree. Yee aw dɔ mbai'g ndá unda barmba dɔb kɔmee nanɔ neɔ'g.

24Tɔbɔi Natan dɔjee pana: Ɔi mbai lɔm, see to i ya ba un ndui pana: Adonija ba a si dɔ kalimbai'g lɔm kɔ ne bee torm'g wa.

25Mbata yee aw bogəné inja manɔje lɔm, gə bɔ manɔje gé rɔ dee to ndɔb-ndɔb lɔma, gə badje bula lɔm tɔ gé nékinjanéməsje, tɔbɔi yee bar ngalɔ mbai lai lɔm, gə bé-njérɔje lɔma, gə Abiatar, njekinjanéməs lɔm tɔ. Ndá aa oo, dee d'usɔ gə d'ai neɔ'g, tɔbɔi dee pana: Maji kar dɔ mbai Adonija ai səgərɔ ya.

26Ne yee barm-ma kura lai el lɔm, gə Sadɔk, njekinjanéməs el lɔm, gə Benaja, ngolɔ Jeojoda el lɔma, gə Salomɔ gé to kura lai lé el lɔm tɔ.

27See gə goo torndu mbai ya ba ra ne né neelé wa, mbata i ar sí n'gər kura lai gé askəm si kalimbai'g lɔ mbai tori'g el.

Dabid ɔr Salomɔ gé njetaa toree

28Mbai Dabid tel ilá keneɔ pana: Bar Bat-Seba am. Ndá yee ree aar tar nɔ mbai'g tɔ.

29Bɛe ba mbai lé man ne rəa ndá yee pana: Njesigoneɔ gé to njekɔrm dan nékəmndooje'g lai lé to Njesikəmba ya.

- 30**Togábè ba ma man ròm m'ari gə ri Njesigəneə, Ala lə Israelje m'pana: Salomɔ, ŋgoni ba a si dɔ kalimbai'g mba kɔ ne bee torm'g, yee ba m'a ra togábè bogənè tɔ.
- 31**Yen ŋga Bat-Seba dəb kəmee naŋg unda barmba nɔ mbai'g. Ndá yee pana: Maji kar dɔ Dabid, mbai ləm ai səgərə saar-saar gə nɔ ya.
- 32**Mbai Dabid lé pana: Barje Sadɔk, njekinjanéməs ləm, gə Natan njetegginta ləma, gə Benaja, ŋgolə Jeojoda ləm tɔ amje. Ndá deɛ d'aw dɔ mbai'g lé.
- 33**Bèe ba mbai lé ula dee pana: Arje kuraje lə bée síje d'aw sə sí ləm, arje ŋgonəm Salomɔ uba kɔ kunda-mulayèje ləm ləm tɔ ndá awje səa Gihɔ tɔ.
- 34**Lée neelé ba Sadɔk, njekinjanéməs ləm, gə Natan, njetegginta ləm tɔ, d'a kwa dəa gə ubu mba karee to mbai lə Israelje. Seɛ a kimje tɔtɔ tɔbəi seɛ a pajena: Maji kar dɔ mbai Salomɔ ai səgərə.
- 35**Seɛ a kawje géé'g, yee a si dɔ kalimbai'g ləm ndá yee a kɔbee torm'g ya. Yee nja gə goo torndum lé a to mbai dɔ Israelje ləm, gə mbai dɔ Judaje ləm tɔ.
- 36**Benaja, ŋgolə Jeojoda tel ila mbai'g pana: Maji karee to togábè ya. Njesigəneə, Ala lə mbai ləm pa togábè ya.
- 37**Maji kar Njesigəneə nai gə Salomɔ to gá yee nai ne gə mbai bèe ya, maji karee ar kalimbai ləa ur dɔ kalimbai'g lə mbai Dabid tɔ.

D'unda Salomɔ gə kəmee gə mbai

1SgI 29.21-25

- 38**Togábè ba Sadɔk, njekinjanéməs aw gə Natan, njetegginta ləm, gə Benaja, ŋgolə Jeojoda ləma, gə Keretje gə Peletje ləm tɔ, deɛ d'ar Salomɔ uba kɔ kunda-mulayèje lə mbai Dabid ndá deɛ d'aw səa Gihɔ tɔ.
- 39**Sadɔk, njekinjanéməs un ku-gaji-da gá ubu to keneŋ mee kəi-kubu'g ndá yee wa ne dɔ Salomɔ tɔ. Tɔbəi d'im tɔtɔ ndá koso-dəwje lai pana: Maji kar dɔ mbai Salomɔ ai səgərə.
- 40**Koso-dəwje lai d'aw géé'g ndá koso-dəwje lé d'im tébé ndam ne, tɔbəi d'al rɔ dee gə boo-rɔkal tɔ, naŋg yə bugu-bugu mbata ndu dee gə bar yi-i-i lé.

Salomɔ ar mée oso lemsé dɔ Adonija'g

- 41**Ndu dee gə bar neelé oso mbi Adonija'g gə mbi deɛ lai gə yee bar dee gə d'isi səa, loo gə d'unda ŋgaŋ sɔ né. Joab oo ndu tɔtɔ gə bar lé ndá yee pana: See ban ba ndu koso-dəwje bar birim-birim mee bee-boo'g bèe wa.
- 42**Loo gə si pata bèe-bèe ndá Jonatan, ŋgolə Abiatar, njekinjanéməs lé ree. Ndá Adonija ulá pana: Maji kari gə ree gə ròm'g nee mbata i to bao-rɔ ndá ta gə maji ba i ree ne ya.
- 43**Jonatan tel ila Adonija'g pana: Wah! Gel ree ləm tɔ mbata Dabid, mbai lə sí lé ar Salomɔ to mbai ŋga.

⁴⁴Yee ula Sadok, njejinjanéməs ləm, gə Benaja, ngolə Jeojoda ləma, gə Keretje gə Peletje ləm tɔ ar dee d'aw səa ndá deɛ d'aree uba kɔ kunda-mulayèje lə mbai ya.

⁴⁵Sadok, njejinjanéməs gə Natan, njetegginta d'wa dəa gə ubu d'undá ne gə mbai mee bee gə Gihɔ. Lée neelé deɛ d'ɔ keneɲ d'al rɔ dee, tɔbəi koso-dəwje gə mee bee-boo'g d'ai yao-yao, yee gə nee ba seɔ ooje ne ndu dee lé tɔ.

⁴⁶Salomɔ kara si dɔ kalimbai kɔbee'g lé ya nga.

⁴⁷Tɔbəi kuraje lə mbai lé ree tɔr ndu dee dɔ mbai Dabid'g lé d'ulá pana: Maji kar Ala ləa ar ri Salomɔ bar ur dɔ ria-yee'g ləm, ar kalimbai ləa kara ur dɔ kea-yee'g ləm tɔ.

⁴⁸Aa ooje, ta gə mbai pa ya tɔbəi pana: Maji kar dɔ ri Njesigəneɔ, Ala lə Israelje ai səgərə mbata yee am njetaa torm bogənè aree si dɔ kalimbai'g ləm ləm, gə yɔ loo arm m'ée gə kəm ləm tɔ.

⁴⁹Deɛ lai gə Adonija bar dee bar néso lé bəl unda dee badə gang dee. Deɛ d'uba nanɲ d'ɔ d'ar nana kara un rəw ləa-ləa.

⁵⁰Adonija bəl Salomɔ kədm-kədm ndá yee kara uba nanɲ ɔ aw wa dɔ kum loo-nékinjaməs gə ɔta lé.

⁵¹D'aw d'ula Salomɔ pana: Aa oo, Adonija lé bəl mbai Salomɔ lé ndá yee wa dɔ kum loo-nékinjaməs gə ɔta lé pa ne pana: Maji kar mbai Salomɔ man rəa am bogənè gə mba tɔl kura ləa gə kiambas el ba.

⁵²Salomɔ pana: Bó lé yee ra néra gə danasur ndá yinɲa dəa gə kára mbuna mareeje'g ya kara a koso nanɲ el, ne bó lé némeeyèr to mée'g ndá yee a kwəi ne ya tɔ.

⁵³Bèe ba mbai Salomɔ lé ula dəwje ar dee d'aree ɔ loo-nékinjaməs'g lé ur nanɲ. Yee ree unda barmba dəb kəmee nanɲ nɔ mbai Salomɔ'g ndá Salomɔ ulá pana: ɔta tel aw kəi ləi tɔ.

1 Mbaije 2

Rudu taje gə Dabid ndoo Salomɔ

¹L oo gə ndɔ kwəi lə Dabid nai dəb ndá yee un ndukunje ar ngonee Salomɔ pana:

²M'a gə kun rəw gə dəwje lai gə dɔ nanɲ nee d'un lé ya. Maji kari wa rɔi kɔgəɔ gə dəw gə diɲgam ya.

³Maji kari aa dɔ godnduje lə Njesigəneɔ, Ala ləi kər-kər ləm, gə njaa kila-rəwje'g ləa ləm, gə aa dɔ godndiaje, gə ndukunje ləa gə rəwta-ganɲje ləa gə tandooje ləa ləm tɔ gə goo ta gə ndanɲ mee maktub godndu'g lə Moyis lé, togəbè ba i a tee ne kər dɔ néje lai gə i a gə ra'g ləm, gə looje lai gə i a gə njaa keneɲ ləm tɔ.

⁴Bèe ba ta nee gə Njesigəneɔ pa wɔji ne dɔm lé a kaw ne lée'g béréré mbata yee pana: Bó lé nganije d'unda kəmkər dɔ panjaa dee'g njaa ne gə ngonkoji nɔm'g gə

ngaw mee dee bura ləm, gə rɔ dee bura ləm tɔ ndá i a lal njetaa tori dɔ kalimbai'g lə Israelje ndá el.

⁵ I gər né gá Joab, ngolə Seruja ra səm lé gao ləm, né gá yeɛ ra gə bé-njérɔje lə Israelje gá joo gá ri dee lə Abner, ngolə Ner ləm, gə Amasa, ngolə Jeter lé gao ləm tɔ. Loo gá loo to ləm ya ne yeɛ tɔl dee ɔm məs dee naŋg gə rɔ, rad ne məs rɔ neelə dɔ ndar gá tɔ ne bəree ləm, gə dɔ négɔlje'g ləa ləm tɔ.

⁶ I a ra né gə goo kəmkàr ləi ndá i a kyá loo kar yinɔa dəa pudu ba a kaw ne gə meekulɔm bee lə njé gá d'wəi el.

⁷ I a ra meemaji gə ngalə Barjilai, dəw gá Galaad lé, d'a si mbuna deɛ gá d'usɔ səi né nɔ'd ta-ta ya. Mbata loo gá deɛ ree la səm mee ndəa gá m'ai ne nɔ ngokɔj Absalɔm'g lé deɛ ra səm meemaji togəbè tɔ.

⁸ Aa oo, Simeï, ngolə Gera, yeɛ gá to ginkoji lə Bejami gá bee gá Bahurim lé si mbɔri'g dəb. Yeɛ lé pata ndɔlje gá kəbərə-kəbərə ila dɔm'g ndɔ gá m'aw ne Mahanayim. Ne yeɛ ree inɔam mbɔr baa'd gá Jurdeɛ ndá ma man rɔm gə ri Njesigəneɔ m'aree m'pana: M'a tɔlee gə kiambas el.

⁹ Basinè i a kyá lal kar bɔ nérea ɔs təa'g el nɔga, mbata i to dəw gá njekəmkàr ləm, i gər né gá kəm ra səa gao ləm tɔ. I a kar yinɔa dəa gá ndá kələw-kələw lé tel to məs lai ba karee aw ne bee lə njé gá d'wəi bəi.

Dabid wəi ar Salomɔ ba taa toree

1SgI 29.26-28

¹⁰ Dabid wəi ndá deɛ dubee dan mee bee-boo'g ləa.

¹¹ Ləbje lai gá Dabid ɔ ne bee dɔ Israelje'g lé d'as rɔ-sɔ. Yeɛ si Ebrɔ ɔ bee ləbee siri ləm, yeɛ si Jerusalem ɔ bee ləbee rɔ-munda-giree-munda ləm tɔ.

¹² Togəbè ba Salomɔ si ne dɔ kalimbai'g lə bɔbeeje gá Dabid ndá beekɔ ləa lé to ne njaŋg ya.

Salomɔ ar dee tɔl Adonija

¹³ Adonija, ngolə Dabid gá yeɛ ojee gə Agit lé aw rɔ Bat-Seba, kɔ Salomɔje'g ndá yeɛ dəjee pana: See i ree gá majee ya wa. Yeɛ tel ilá keneɔ pana: Oiyoo bəe ya.

¹⁴ Tɔbəi yeɛ tel pana: Ma m'aw gə ta kára mba kulai. Yeɛ tel ilá keneɔ pana: Gá pa.

¹⁵ Ndá Adonija tel pana: I gər gao to gá beekɔ lé to kama ləm, Israelje lai kara kəm dee to dɔm'g mba kam m'ɔ dee ləm tɔ. Ne beekɔ lé tel to kə ngokɔm mbata Njesigəneɔ ba aree.

¹⁶ Basinè ma m'ndigi dəjii né kára, maji kari ɔgm el ya kari. Ndá yeɛ ilá keneɔ pana: Gá pa.

¹⁷ Ndá yeɛ pana: M'ra ndòo rɔi'g mba kari ula mbai Salomɔ karee arm Abisag, ngomɔdə gá Sunem karee to dené ləm lé ndá yeɛ a kɔgi el.

¹⁸ Bat-Seba pana: Maji ya. M'a pata ləi kar mbai lé oo ya.

¹⁹Bat-Seba aw rɔ mbai Salomɔ'g mba kulá ta gé wɔji dɔ Adonija lé. Mbai lé ɔta aw tila kɔmee, yeɛ unda barmba neɔ'g ba tel si dɔ kalimbai'g læa bɛi. D'unda kag-si kára d'ar kɔ mbaije lé si ne dɔ jikɔlee'g tɔ.

²⁰Tɔbɛi yeɛ ulá pana: M'aw gɛ ta nee lam gɛ mba dɛjii. Maji kari ɔgm el. Ndá mbai ilá'g pana: Kɔm, gé dɛjim ya mbata m'a kɔgi né gé i dɛjim lé el.

²¹Yeɛ pana: Abisag, ɛgomɔdɔ gé Sunem lé maji kari aree to dené læ ɛgokɔɔ Adonija.

²²Mbai Salomɔ tel ila keɔje keneɛ pana: See gelee ban ba i dɛji ne Abisag, ɛgomɔdɔ gé Sunem mba kar Adonija wa. Maji kari dɛjim beeko ba gɛ mbata læa (mbata yeɛ to ɛgokɔm gé tɔg) dɛjim mbata læa-yeɛ læm, gɛ mbata læ Abiatar, njekinjanémɛs læma, gɛ mbata læ Joab, ɛgolɔ Seruja læm tɔ.

²³Yen ɛga mbai Salomɔ man rɛa gɛ ri Njesigɛneɔ pana: Bó lé m'ar Adonija uga ta neelé gɛ rɛa dɔ ta gé yeɛ pa neelé el ndá maji kar Ala ra sɛm nédɔkudu ya.

²⁴Basinè Njesigɛneɔ gé to njesikɛmba lé ba am m'isi dɔ kalimbai'g læ bɔm gé Dabid læm, yeɛ nja ba to njetum gin kɛi læm gɛ goo ndukun læa læm tɔ. Bogɛnè ya Adonija a kwɛi.

²⁵Togábè ba mbai Salomɔ ula Benaja, ɛgolɔ Jeojoda lé aree unda Adonija tɔlee tɔ.

Salomɔ tuba Abiatar mee beɛ gé Jerusalem

²⁶ Mbai lé ula Abiatar, njekinjanémɛs tɔbɛi pana: ɔd aw Anatot dɔ nangje'g læi mbata i lé kɛm kari wɛi ya tɔ, nɛ m'a kari wɛi bogɛnè el mbata i un sɔduk-manrɔ læ Mbaidɔmbaije gé Njesigɛneɔ nɔ bɔm Dabid'g læm, nékɛmndooje lai gé ra bɔm lé rai sɛa læm tɔ.

²⁷ Togábè ba Salomɔ ɔr Abiatar loo kulaje'g læa gé wɔji dɔ kinja némɛs kar Njesigɛneɔ lé gɛ mba kar ta gé Njesigɛneɔ pa wɔji ne dɔ njémeekeɔje læ Eli mee beɛ gé Silo lé aw ne léé'g béréré tɔ.

Salomɔ ar dee tɔl Joab

²⁸Ta neelé oso mbi Joab'g, yeɛ gé un goo Adonija nɛ yeɛ aw goo Absalom'g kédé el lé. Yen ɛga Joab aɔ aw iya rɛa mee kɛi-kubu-si-Njesigɛneɔ'g ndá wa dɔ kum loo-nékinjamɛs gé ɔta lé.

²⁹Deɛ d'ula mbai Salomɔ pana: Joab iya rɛa mee kɛi-kubu-si-Njesigɛneɔ'g ndá yeɛ aar mbɔr loo-nékinjamɛs'g lé ya. Togábè ba Salomɔ ula Benaja, ɛgolɔ Jeojoda pana: Aw tɔlee.

³⁰Benaja aw mee kɛi-kubu-si-Njesigɛneɔ'g ndá yeɛ ula Joab pana: Teeɛ raga, to mbai ba un ndia togábè ya. Nɛ yeɛ tel ilá keneɛ pana: Wah! Ma m'ndigi kwɛi loo gé nee'g ya. Benaja aw ndaji tareɛ ar mbai pana: Joab lé pa togábè læm yeɛ ilam keneɛ bèe ya læm tɔ.

31Mbai lé ula Benaja pana: Ra to gé yeę pa lé ya, tólee ndá dubee, togábè ba i a kòr ne ta mäs gé Joab òm nanğ lal gelee lé òm-ma'g ləm, gə ò njémeekəije'g lə bəm ləm tə.

32Njesigəneą a kar ta məsee nai ðəa-yeę'g ya mbata yeę təl ðəwje joo gé to njémeekarabasurje ləm, gé maji d'undá ləm tə ndá yeę təl dee gə kiambas lal kar bəm Dabid oo taree: to Abner, ngolə Ner, bė-njėrɔje gé Israel ləm, gə Amasa, ngolə Jeter, bė-njėrɔje gé Juda ləm tə.

33Ta mäs dee a nai ðə Joab'g gə ðə ngakeaje-je'g saar gə nɔ, nɛ meekuləm lə Njesigəneą a to saar gə nɔ mbata lə Dabid ləm, gə ngakeaje ləm, gə gel-bɔje ləa ləma, gə kalimbai ləa ləm tə.

34Benaja, ngolə Jeojoda aw unda Joab tólee ndá yeę dubee dan mee kəi'g ləa gé to ðədilaloo'g lé.

35Mbai unda Benaja, ngolə Jeojoda gé bė-njėrɔje taa ne tor Joab ləm, yeę ar Sadək to njekinjanéməs tor Abiatar'g ləm tə.

Salomɔ ar dee təl Simei

36Mbai bər Simei ndá ulá pana: Maji kari ra kəi ləi Jerusalem ndá i a si keneɲ nɛ i a teę raga kaw loo gé ranğ'd el.

37Oo maji, ndɔ gé i a teę raga ðəs kəm mán nią gé Sedrɔ ya ndá d'a tɔli nɛ ta məsi a nai ðəi-i'g ya.

38Simei tel ila mbai'g pana: To maji ya. Kura ləi a ra to gé mbai ləm pa ne lé ya. Bèe ba Simei si ne Jerusalem kuree əw.

39Rudu ləb gé njekəm'g munda ndá bərje lə Simei joo d'aj d'aw bee lə Akis, ngolə Maaka, mbai gé Gat. D'ula Simei pana: Aa oo, bərje ləi lé d'isi Gat.

40Simei jta ila kali gir mulayɛje'g ləa aw Gat, bee lə Akis mba sanğ bərje ləa lé. Loo gé Simei aw ndá yeę j gə bərje ləa lé Gat tel ree sə dee ya.

41Deę d'ula Salomɔ pana: Simei lé j Jerusalem aw Gat ba yeę tel ree bəi.

42Mbai bər Simei lé ndá ðəjee pana, See ma m'ari man rɔi gə ri Njesigəneą ləm, ma m'ulai gə ndum njanğ m'pana: Oo maji, ndɔ gé i a kunda loo teę kaw loo gé ranğ ndá a kwəi, see m'pa bèe el wa. Ndá i ya kara ilam keneɲ pana: M'oo ya. See i pa bèe el wa.

43See gelee ban ba i aa ðə manrɔ lə Njesigəneą gə ndukun gé ma m'un m'ari lé el wa.

44Ndá mbai ula Simei lé ya tɔbəi pana: Némajelje lai gé i ra gə bəm Dabid lé i gər məəi'g gao ya, Njesigəneą a kar némeeyèr ləi tel oso ðəi'g ya.

45Nɛ ðə mbai Salomɔ a kai səgərə ləm, kalimbai lə Dabid kara a to njanğ nɔ Njesigəneą'g saar gə nɔ ya ləm tə.

⁴⁶Yen nga mbai un ndia ar Benaja, ngolə Jeojoda ndá yee teɛ aw kunda Simei tɔlee. Togábè ɓa ɓeekɔ lé to ne njang ji Salomɔ'g tɔ.

1 Mbaije 3

Salomɔ taa ngolə mbai gé Ejiptə gé dené læ

¹Salomɔ ɔm nɔ'd gə Paraɔ, mbai gé Ejiptə gə goo rəw taa gé yee taa ngonee gé dené kára gé dené læ lé. Yee ree sɛa aree si mee ɓee-boo'g læ Dabid, saar karee tɔl kula gé wɔji dɔ kəi læa-yee læm, gə kəi læ Njesigəneɔ læma, gə ndògo-bɔrɔ gé gugu dɔ Jerusalem læm lé bém tɔ.

²Koso-dəwje d'inja nékinjanéməsje dɔ looje gé ndəw'g ya kára ba mbata saar mee ndəa'g neelé deɛ ra kəi gə mbata ri Njesigəneɔ el ɓəi.

³Salomɔ unda Njesigəneɔ dan kəmee'g læm, gə un néraje læ ɓɔbeeje gé Dabid lad læm tɔ. Ne né kára ba lé dɔ looje'd gé ndəw ya kára ba ɓa yee inja nékinjanéməsje keneɲ læm, yee roo néje gé ədə sululu keneɲ læm tɔ.

Salomɔ dəji Njesigəneɔ kəmkàr mba kɔ ne ɓee

⁴Mbai aw Gabaɔ mba kinja nékinjaməs keneɲ mbata yee ɓa to loo gé ndəw gé boo ur dɔ mareeje'g. Salomɔ inja nékinjanéməsje gé kɔ roo as tɔl-dɔg (1.000) dɔ loo-nékinjaməs'g neelé.

⁵Loo gé Gabaɔ lé Njesigəneɔ teɛ dɔ Salomɔ'g gə ni loondul'g ndá yee ulá pana: Maji kari dəjim né gé i ndigi mba kam m'ari ya.

⁶Salomɔ tel ilá keneɲ pana: I ra gə ɓɔm Dabid gé to kura læi lé boo-némeemajije mbata yee njaa nɔ'g gə ngonkoji læm, gə néra gé gə dɔ najee læma, mée to kára ba sur dɔi'g læm tɔ, gə goo boo-némeemajije neelé ɓa i aree ne ngon gé si dɔ kalimbai'g læa ɓogənè ya.

⁷Basinè lé Njesigəneɔ Ala læm, i ar kura læi taa tor ɓɔbeeje gé Dabid loo kɔɓee'g læa, ne ma m'to basa ɓəi, m'as gər goso kər nɔ dəwje el ɓəi tɔ.

⁸Kura læi si mbuna koso-dəwje'g læi gé i mbər dee, to koso-dəwje gé taa loo pəl-pəl, gé dəw askəm tura dee əsé koo bula læ dee el mbata bula læ dee gé al dɔ loo sula lé tɔ.

⁹Bèe ndá maji kari ula gosonégər mee kura'g læi gə mba karee gang ne rəwta læ koso-dəwje læi læm, gə mba gər kər ne kəm né gé maji gə né gé majel læm tɔ. Mbata see nɔ ɓa a kaskəm gang rəwta læ koso-dəwje læi gé to dəwje gé bula digi-digi neelé gə dɔrea wa.

¹⁰Né gé Salomɔ dəji neelé taa kəm Mbaidɔmbaije rəgm ya.

¹¹Yen nga Ala ulá pana: To gé yee gé nee ɓa gé né gé i dəji mbata i dəji si kar kuri əw el læm, i dəji nébaoje el læma, i dəji mba kar njəbaje læi d'wəi el læm tɔ ne i dəji gosonégər ɓa gə mba kər ne kəm ta gé gə dɔ najee ndá,

¹²aa oo, m'a ra né gə goo ta gé teɛ tai'g lé ya. M'a kula ta kəmkàr gə gosonégər məəi'g yaɔ gə mba kar dəw oo gari gé togəbè kédé nɔ̃'g el ləm, dəw gé a kas səi gé a korè gooi kara a koo el ləm tɔ.

¹³M'a kari né gé ranɔ̃ gé i dəji el, nébaoje ləm, gə ribar ləm tɔ gə mba kar ndɔ si kəmba ləi lé mbai gé rara kara gé a kas səi lé a godo.

¹⁴Bèe ba bó lé i njaa dan kila-rəwje'g ləm ləm, gə aa dɔ godndumje gə torndumje ləm tɔ, to gé bɔbije Dabid ra ndá m'a kɔm ndɔje ləi dɔ maree'g ya.

¹⁵Salomɔ ndel dɔ bi'g ndá yeɛ oo to gé Ala wɔji səa ta gə ni. Salomɔ tel aw Jerusalem ndá yeɛ aw aar nɔ sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneɔ. Yeɛinja nékinjanéməsje gé kɔ roo ləm, gə nékinjanéməsje gé wɔji dɔ kɔm nɔ'd ləm tɔ, tɔbɔi yeɛ ra muru-gad mbata lə kuraje ləa lai tɔ.

Rəwta-ganɔ̃ lə Salomɔ

¹⁶Gée gé gogo ndá kaiya-denéje joo ree nɔ mbai'g lé.

¹⁷Dené gé kára pana: Mbai ləm, ar məəi oso lemsé dɔm'g, ma jeɛ gə dené neelé j'isije nɔ'd mee kəi gé kára ba ya ndá ma m'oji nɔ̃gon mbɔree'g mee kəi'g neelé.

¹⁸Ndɔ munda gogo ndá dené neelé kara oji nɔ̃gon tɔ. Jeɛ səa ya ba j'isije nɔ'd mee kəi'g, dəw gé ranɔ̃ kára kara si sə sí mee kəi'g neelé el, jeɛ səa ya joo ba.

¹⁹Nɔ̃golə dené neelé wəi loondul'g mbata yeɛ to dəa'g ndá,

²⁰yeɛ jita dan loo'g un nɔ̃gonəm kaarm'g, loo gé ma kura ləi gé dené m'tɔbi lé, aw ilá kaaree'g ndá yeɛ tel gə nɔ̃gonee gé wəi lé ba ree ila kaarm-ma'g.

²¹Loo gé m'teɛ gə ndɔ ba m'jita gə mba kar nɔ̃gonəm lé mbà il ndá aa oo, yeɛ wəi. Nɛ teɛ gə ndɔ lé ma m'éé gərərə ndá aa oo, yeɛ to nɔ̃gonəm gé ma m'ojee lé el.

²²Dené gé kára lé ɔs ta lə maree rəw pana: Wah! Yeɛ gé kəmba lé ba to nɔ̃gonm-ma ndá to nɔ̃goni ya ba wəi. Nɛ dené lé tel pana: Wah! To nɔ̃goni-i ya ba wəi ndá yeɛ gé kəmba lé to kama ya. Yeɛ ba gé taje gé deɛ kɔl ne nɔ̃ nɔ̃ mbai'g lé.

²³Mbai lé pa pana: Dené gé kára pana: Yeɛ gé kəmba to kɔ neɛ ndá nɔ̃gonee-yeɛ ba wəi. Ndá yeɛ gé kára pana: Wah! Nɔ̃gonee-yeɛ ba wəi nɛ yeɛ gé kəmba lé ba to kɔ neɛ-neɛ.

²⁴Mbai lé ila ta keneɔ̃ pana: Amje kiambas. Ndá deɛ d'un kiambas lé ree ne nɔ̃ mbai'g ya tɔ.

²⁵Mbai lé pana: Jjaje nɔ̃gon gé kəmba lé dana ganɔ̃je arje dené gé kára dɔdumee ləm, arje yeɛ gé kára dɔdumee ləm tɔ.

²⁶Nɛ dené gé nɔ̃gonee to kəmba lé mée tɔsee gə nɔ̃ mbigi-mbigi mbata nɔ̃gonee ndá yeɛ ula mbai lé pana: Əi mbai ləm, aree nɔ̃gon gé kəmba lé gé kar ya bó tɔlee el. Nɛ yeɛ gé kára lé pana: Maji karee to kama el ləm, to keɔ-yeɛ el ləm tɔ ndá, ganɔ̃je dana gé ganɔ̃ ya.

²⁷Yen nga mbai lé un ta pa pana: Arje dené gá pata kédé pana: Tɔl ngon gá kamba el lé ba mbata yee ba gá kɔ ngonje lé ya.

²⁸Dəwje gá Israel lai, loo gá d'oo ta gá mbai gang lé ndá deɛ bəl mbai lé mbata deɛ d'oo ne kəmkàr gá Ala aree gə mba gang ne rəw-taje ya.

1 Mbaije 4

Salomɔ wa dɔ gɔl nduru beekɔ læ

¹Mbai Salomɔ lé ɔ bee dɔ Israɛlje'g lai.

²Aa oo, njéra sɛa kulaje gá boo-boo ba ri dee to nee: Ajaría ngolə Sadək, njekinjanéməs ləm,

³Eliharep gə Aija, ngalə Sisa, deɛ to njéndaji-maktubje, Josapat, ngolə Ahilud to njengəm maktubje,

⁴Benaja, ngolə Jeojoda to bɛ-njérɔje, Sadək gə Abiatar to njékinjanéməsje,

⁵Ajaría, ngolə Natan to mbai dɔ njékaa dɔ néje, Jabud ngolə Natan, to njekaa dɔ beekɔ gá mbai undá dan kəmee'g,

⁶Ahisar to njekaa dɔ njémeekeije lə mbai, ndá Adoniram, ngolə Abda to njekaa dɔ njérakula gá kari baje.

⁷Salomɔ lé njéguburubeeje læ gá mee bee gá Israel lai lé d'as dɔg-gir-dee-joo. Deɛ ba to njékwa dɔ gɔl nésɔje gə nduree-nduree mbata lə mbai ləm, gə mbata lə njémeekeije læ ləm tɔ, nana kara ra as naɪ kára mee ləb kára-kára ya.

⁸Aa ooje, deɛ ba nee: Ngolə Hur guburu bee dɔ mbal gá Eprayim.

⁹Ngolə Deker guburu bee gá Makas ləm, gə Saalbim ləm, gə Bet-Semes ləm, gə Elo ləma, gə Bet-Hanan ləm tɔ.

¹⁰Ngolə Hesed guburu bee gá Arubot, yee aa dɔ Soko gə beeje lai gá Eper tɔ.

¹¹Ngolə Abinadab guburu bee dɔ nanɔje gá Dor. Yee lé taa Tapat, ngolə Salomɔ gá dené læ.

¹²Baana, ngolə Ahilud guburu bee gá Taanak gə Megido, gə loo gá Bet-Səan gá to mbər Sartan gel njé gá Jisreel'g, un kudee Bet-Səan saar tee Abel-Mehola ləm, saar tee gir loo gá Jokmeam ləm tɔ.

¹³Ngolə Geber guburu bee gá Ramot dɔ nanɔ gá Galaad, yee aa dɔ bee-kogoje lə Jayir, ngolə Manasə gá Galaad, yee aa dɔ Argob dɔ nanɔ gá Basan, gá to bee-booje rɔ-misə gá ndògo-bɔrɔje gá pəgərə-larje to ta'g lé.

¹⁴Ahinadab, ngolə Ido guburu bee gá Mahanayim.

¹⁵Ahimas guburu bee lə Neptaliye. Yee lé taa Basmat, ngolə Salomɔ gá dené læ.

¹⁶Baana, ngolə Usai guburu bee gá Aser gə Bealot.

- ¹⁷Josapat, ngolə Paruah guburu bee lə Isakarje.
- ¹⁸Simei, ngolə Ela, guburu bee lə Bejamije.
- ¹⁹Geber, ngolə Uri guburu bee gé Galaad, yeɛ aa dɔ loo gé dɔ naŋg lə Sihon, mbai lə Amərje ləm, gə ɔg, mbai gé Basan ləm tɔ. Beeje neelé njekaa dɔ néje gé keneŋ kára ba.
- ²⁰Judaje gə Israelje lé bula yaɔ d'asəna gə nagəra gé ta baa-boo-kad'g bəe. Deɛ d'uso gə d'ai d'isi ne dan rɔlel'g tɔ.

1 Mbaije 5

- ¹Salomɔ ɔ bee dɔ beekɔje'g lai ya tɔbəi, un kudee ta baa'g saar teɛ ne beeje'g lə Pilistije ləm, saar teɛ ne rəw-nim-bee gé Ejiptə ləm tɔ. Deɛ ra né d'ar Salomɔ gə mee ləbje lai gé yeɛ si ne kəmba ya.
- ²Ndɔje kára-kára lai lé njémeekeije lə Salomɔ d'uso néso gé ra gə nduji gé ndá léréré as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-jinaikara (9.000) ləm, gə néso gé ra gə nduji gé kari ba as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-jinaijoo (8.000) ləm,
- ³gə bɔ maŋgje gé rɔ dee to ndəb-ndəb dɔg ləm, gə bɔ maŋgje gé d'aar loo kul dee'g rɔ-joo ləma, gə badje tɔl (100) ləm tɔ, lal tura arkasje ləm, gə da-ndooije ləm, gə tobje ləma, gə yel-kulje gé ubu dee to yaɔ ləm tɔ.
- ⁴Yeɛ ɔ bee dɔ beeje lai gé to kel tura-baa'g nu, un kudee Tipsa saar teɛ ne Gaja ləm, gə dɔ mbaije lai gé d'isi kel tura-baa'g nu ləm tɔ. Ndá meekulɔm to mee beeje'g lai gé gugu dəa sub lé.
- ⁵Judaje gə Israelje un kudee Dan saar teɛ Beer-Seba lé d'isi gə meekulɔm, ar nana kara si gel kag-nduú'g ləa ləm, gə gel kag-kodé'g ləa ləm tɔ, mee ndɔje lai gé Salomɔ si ne gə kəmee lé ya.
- ⁶Salomɔ ar dee ra gel-jala kaar kundaje tɔl-dɔg-loo-sɔ (4.000) wɔji ne dɔ pusuje ləa ləm, gə njékundaje tɔl-dɔg-loo dɔg-giree joo (12.000) kaar dee d'isi keneŋ ləm tɔ.
- ⁷Njéguburuɔbeje dɔg-gir-dee-joo lé d'unda néso lə mbai Salomɔ gə nduree-nduree ləm, gə kə dee-deɛ lai gé d'a ree sɔ né səa ləm tɔ, nana kara ra kula ləa mee nai'g ləa gé wɔji dəa ləm, deɛ d'ar né kára kara lal el ləm tɔ.
- ⁸Deɛ d'ar dee ree gə kó-ɔrj gə mu mbata lə kundaje ləm, gə kundaje gé ndɔr pusu-rɔje ləm tɔ, loo gé mbai si keneŋ, ar nana kara ra gə goo ndukunje gé d'un d'aree lé tɔ.

Kəmkàr lə Salomɔ ur dɔ kə dəwje'g lai

- ⁹Ala ar Salomɔ kəmkàr ləm, gə boo-gosonégər ləma, ar négərje taa mée pəl-pəl to gé nagəra gé ta baa-boo-kad'g bəe ləm tɔ.

- 10** Kəmkàr lə Salomɔ ur dɔ kɔ ŋganje gə Bər lai ləm, gə ur dɔ kəmkàr'g lə njé gə Ejiptə lai ləm tɔ.
- 11** Kəmkàr ləa al dɔ kɔ dəw gə rara kara ya, ur dɔ kɔ Etan, dəw gə Ejra ləm, gə kɔ Heman, gə Kalkol, gə Darda gə to ŋgalə Maol ləm tɔ, tɔbəi ribar ləa taa loo pəl-pəl mbuna ginkoji dəwje gə raŋg gə gugu dəa sub lé tɔ.
- 12** Yee pata goso kəmkàrje as tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ləm, gə gɔl paje as tɔl-dɔg-giree-mi (115) ləm tɔ.
- 13** Yee pata gə wɔji dɔ kagje, un kudee dɔ kag-sədrə gə Libɔ saar tee ne dɔ gərgənd gə uba kaar ndògo-bɔrɔ'g, tɔbəi yee pata wɔji ne dɔ daje ləm, gə yelje ləm, gə néje gə d'ag naŋg ləma, gə kajije ləm tɔ.
- 14** Dəwje d'ɔ mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g lai ree gə mba koo ta kəmkàrje lə Salomɔ ləm, dəwje lə mbaije lai gə dɔ naŋg nee gə d'oo ta gə wɔji dɔ kəmkàr ləa lé deɛ kara ree ləm tɔ.

Salomɔ wa dɔ gɔl kəi-si-Ala gə to gə kəmee

2Sg1 2.2-15

- 15** Iram, mbai gə Tir ula kuraje ləa rɔ Salomɔ'g mbata yee oo to gə d'wa dəa gə ubu d'undá ne gə mbai tor bɔbeeje'g mbata kédé lé Iram ndigi Dabid yaɔ ya.
- 16** Salomɔ ar dee d'aw d'ula Iram pana:
- 17** I gər gao to gə bɔm Dabid askəm kunda kəi kar Njesigəneɔ, Ala ləa lé el mbata rɔje gə njéɔje ləa d'aj ne dəa sub saar loo gə Njesigəneɔ ɔm dee gin gɔlee'g lé.
- 18** Basinè Njesigəneɔ, Ala ləm am m'isi ləm gə looje lai gə gugu dɔm ar njéɔje gə néurtije godo lé.
- 19** Aa oo, ma m'wɔji mba kunda kəi gə ri Njesigəneɔ, Ala ləm, to gə Njesigəneɔ pa ne njaŋg ar bɔmje Dabid pana: Ngoni gə m'a karee taa tori dɔ kalimbai'g lai lé ba a kunda kəi kar rim bar dɔ'g.
- 20** Basinè, maji kari un ndui mba kar dee tuga kag-sədrəje gə Libɔ d'am. Kuraje ləm d'a nai gə kuraje lai nɔ'd ndá m'a kari nékoga-dɔ-ji kuraje lai gə goo kwɔjee gə i a kwɔji lé ya, mbata i gər gao mbuna síjeɛ'g lé dəw kára kara gər kinja kagje to gə Sidɔje bèe el.
- 21** Loo gə Iram oo taje lə Salomɔ lé ndá rəa lelee yaɔ aree pana: Maji kar dɔ ri Njesigəneɔ ai səgərə, yee gə ar Dabid ŋgon gə njekəmkàr aree to ne mbai dɔ koso-dəwje neelé.
- 22** Bèe ba Iram tel ula kula ar Salomɔ pana: M'oo ta néje gə i ula dee ar dee d'ulam lé ya. M'a ra néje lai gə wɔji dɔ kag-sədrəje gə kag-sipresje to gə i ndigi lé ya.
- 23** Kuraje ləm d'a kodo kagje neelé kɔ ne Libɔ kaw ne ta baa-boo-kad'g ndá m'a kar dee tɔ dee nɔ'd kar dee nun dɔ baa-boo-kad'g saar tee ne loo gə i a kwɔji'g lé, lé

neelé ba d'a tudu dee keneŋ ndá i a kodo dee ya. Né gá m'wɔji kari am tor kagje'g neelé to nésɔje mbata læ njémeekæije læm ba.

²⁴Iram ar Salomɔ kag-sædræje gæ kag-sipresje yaɔ to gá mee ndigi lé ya tɔ.

²⁵Bèe ba Salomɔ ar Iram kó mbata læ njémeekæije læa as nékwɔji kwɔi-læ-né tɔl-dɔg-loo-misá (6.000) læm, aree ubu koiyo gá kas as litər tɔl-dɔg-loo-jinaijoo (8.000) læm tɔ, yee ba gá néje gá Salomɔ ar Iram gæ læbee-læbee ya.

²⁶Njesigæneɔ ar Salomɔ kæmkàr to gá yee un ne ndia aree lé. Bèe ba meelɔm to ne mbuna Iram deɛ gæ Salomɔ'g læm, deɛ joo bɔr manrɔ dee d'ar nɔ læm tɔ.

Salomɔ wa dɔ gɔl kula mee bee

2Sgl 1.18, 2.1,16-17

²⁷Mbai Salomɔ ɔr dæwje gá njéra kula gá raje mbuna Israelje'g lai, deɛ bula d'as tɔl-dɔg-loo-rɔ-munda (30.000).

²⁸Yee ula dee Libá tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) ar dee taa tor nɔ gæ nai dee nai dee, deɛ ra nai kára Libá læm, deɛ ra nai joo bee læ dee læm tɔ. Adoniram ba gá njekaa dɔ njéra kula gá raje neelé.

²⁹Salomɔ aw gæ dæwje gá ranɔg ya tɔbæi gá to njékodo nékodoje d'as tɔl-dɔg-loo-rɔ-siri (7.000) læm, deɛ gá njétɔl mbalje d'as tɔl-dɔg-loo-rɔ-jinaijoo (8.000) gá d'isi mee mbal'g læm tɔ,

³⁰lal tura njekaa dɔ néje gá bula d'as tɔl-dɔg-loo-munda gæ dɔ dee tɔl-munda (3.003) gá Salomɔ ɔr dee mba kaa dɔ kulaje læm, gæ mba koo goo njékulaje læm tɔ.

³¹Mbai lé un ndia ar dee tɔr biri mbalje gá boi-boi gá maji péd-péd gá to asæna gæ mbalje gá tɔl bèe mba tum ne gin kæi lé.

³²Njékulaje læ Salomɔ læm, gæ njékulaje læ Iram læma, gæ njé gá Gebal læm tɔ lé to njétɔl biri mbalje neelé læm, d'wa dɔ gɔl kagje gæ mbalje gæ mba kunda ne kæi lé læm tɔ.

1 Mbaije 6

Kunda kæi-si-Ala gá to gæ kæmee

2Sgl 3.1-14

¹Mee læb gá tɔl-sɔ gæ dæa rɔ-jinaijoo (480) gá orè goo kunda gá Israelje d'unda ne loo mee bee gá Ejiptæ teɛ lé ba Salomɔ unda ne kæi gá wɔji dɔ Njesigæneɔ, mee læb gá njekɔm'g sɔ gá yee ɔ ne bee dɔ Israelje'g, mee nai Jip gá to nai gá njekɔm'g joo lé tɔ.

²Kæi gá mbai Salomɔ unda ar Njesigæneɔ lé ŋgalee as kæmkil dæw rɔ-misá læm, tadee as kæmkil dæw rɔ-joo læma, dæree gá i gá tar as kæmkil dæw rɔ-munda læm tɔ.

³Gel jala gá to nɔ kæi gá to gæ kæmee'g lé tadee gá un tad-kæi lai lé as kæmkil dæw rɔ-joo, ŋgalee as kæmkil dæw dɔg nɔ kæi'g tɔ.

- ⁴Mbai ra kəmbolè kai gə bə̀də kag-larje gə kədərə keneɲ.
- ⁵Yeɛ unda kaije dɔ maree'g-maree'd gə rɛ̀də gə kaar kai mbiao aree gugu ne dɔ kai gə to gə kəmee ləm, gə kai gə to gə kəmee doi ləm tɔ, tɔ̀bəi yeɛ gaŋg mee gugu ne dəa tɔ.
- ⁶Kai gə gel maree'g naŋg lé tadee as kəmkil dəw mi ləm, yeɛ gə dana tadee as kəmkil dəw misa ləma, yeɛ gə njekəm'g munda lé as kəmkil dəw siri ləm tɔ mbata yeɛ ar loo gə gelee'g gugu ne gir kai gə raga to keneɲ gə mba kar kageeje d'andə kaar kai gə to gə kəmee'g lé el.
- ⁷Loo gə d'aar d'unda kai lé ndá deɛ d'unda gə kɔr mbalje lai gə tɔl ya ŋga, ar kaa mɔ bar el ləm, kaa tina bar el ləma, nékula gə rara kara gə to lar lé a koo keaa gə bar loo kunda kai'g neelé el ləm tɔ.
- ⁸Tarəw kandə mee ŋgan kaije gə gel maree'g naŋg lé to gə kel dɔkɔl lə kai, loo gə tuga ɗao-ɗao gə tar gə ɔr goŋ ba d'aw ne mee kai gə dana gə dɔ maree'g lé ləm, gə kai gə to dɔ maree'd gə njekəm'g munda lé ləm tɔ.
- ⁹Loo gə deɛ tɔl kula kunda kai lé bém mbə ndá Salomɔ dolè gə kagje gə tɔl ləm, gə kunda kag-sədrəje ləm tɔ.
- ¹⁰Kaije kára-kára lai gə to dɔ maree'd gə gugu gir kai gə to gə kəmee lé yeɛ ar dər dee gə i gə tar as kəmkil dəw mi, tɔ̀bəi yeɛ nduna dee kaar kai gə to gə kəmee'g lé gə kunda kag-sədrəje tɔ.
- ¹¹Njesigəneɛ ula Salomɔ ta togə̀bè pana: I ba aw unda kai lé.
- ¹²Bó lé i njaa gə goo godndumje ləm, bó lé i ra né gə goo torndumje ləma, bó lé i aa dɔ ndukunje ləm njaa keneɲ ləm tɔ ndá m'a kar ta ndukun ləm gə m'un m'ar bəbije Dabid m'wəji ne dɔi lé a kaw léé'g béréré ya,
- ¹³m'a si mbuna Israelje'g ndá m'a kuba koso-dəwje ləm gə Israel kyə dee ndə el.

Nénduru mee kai-si-Ala gə to gə kəmee

- ¹⁴Loo gə tɔl kula kunda kai lé bém mbə ndá
- ¹⁵kaar kai gə mee'g lé Salomɔ ar dee tɔ kag-sədrəje gə tɔl dèm-dèm keneɲ, un naŋg ya saar teɛ ne gel dɔgə'g, tɔ̀bəi kag-sipresje gə tɔl lé deɛ tɔs dee naŋg mee kai'g togə̀bè tɔ.
- ¹⁶Deɛ gaŋg rudu kai gə to gə kəmee as kəmkil dəw rɔ-joo tɔs kag-sədrəje gə tɔl dee keneɲ, un kudee naŋg saar aw ne kaar kai gə tar ndá deɛ d'ya ne loo mba ra ne kai gə to gə kəmee gə to loo gə to gə kəmee doi lé tɔ.
- ¹⁷Ges loo gə as kəmkil dəw rɔ-sɔ lé yee ba to darɔ kai gə to gə kəmee lé.
- ¹⁸Kag-sədrəje gə tɔs mee kai gə to gə kəmee'g lé deɛ tɔl ndaji ne koso-girbai bèe ləm, gə puɗuje gə bə̀dərə bə ləm tɔ ndá aree to gə kag-sədrə ya bura bó dəw oo mbal kára kara keneɲ el.

- 19 Salomɔ ar dee ra loo gá to gá kámee doi dan mee kái gá to gá kámee'g gá mba kunda sáduk-manrɔ lə Njesigəneə keneɲ.
- 20 Loo gá to gá kámee doi lé ɲgalee as kámkil dəw rɔ-joo ləm, tadee as kámkil dəw rɔ-joo ləma, dəree gá ɲ gá tar as kámkil dəw rɔ-joo ləm tɔ. Salomɔ ar dee d'ɔr giree gá larlɔr gá àr ɲgad-ɲgad. Nɔ loo gá to gá kámee'g lé deɛ ra loo-nékinjaməs keneɲ gá kag-sədrəje ndá d'ɔr giree gá larlɔr.
- 21 Deɛ d'ɔr mee kái gá to gá kámee gá larlɔr gá àr ɲgad-ɲgad, tɔbəi deɛ gaɲg mée gá pal-kubu gá deɛ tula kúla yeɲgəre gá ra gá larlɔr ta'g, aree to nɔ loo gá to gá kámee gá deɛ d'ɔr giree gá larlɔr lé tɔ.
- 22 Kái gá to gá kámee lé deɛ d'ɔr mée gá larlɔr togábè ya bura, tɔbəi deɛ d'ɔr gir loo-nékinjaməs gá to loo gá to gá kámee'g lé gá larlɔr ya bura tɔ.
- 23 Loo gá to gá kámee lé deɛ ndaji Nékundaje gá dara joo gá kag-koiyo gá mee kɔr'g keneɲ ar ɲgal dee as kámkil dəw dɔg-dɔg.
- 24 Nékunda gá dara gá kára lé bagee as kámkil dəw mi ləm, ar ta tel bagee gá kára aw saar teɛ ne ta tel bagee gá kára'g lé ndá as kámkil dəw dɔg tɔ.
- 25 Nékunda gá dara gá njekɔm'g joo kara keə yee as kámkil dəw dɔg bèe ya tɔ. Nékundaje gá dara gá joo neelé deɛ ndaji dee d'ar dee d'as nɔ ya joo bɔr.
- 26 Nékundaje gá dara gá joo neelé ɲgal dee as kámkil dəw dɔg-dɔg ya.
- 27 Salomɔ ar dee d'unda Nékundaje gá dara neelé dan mee kái gá to gá kámee doi'g kɔrɔg. Deɛ naji bag dee ar bag yee gá dɔtar ɔrɔ kaar kái gá kára ləm, bag yee gá njekɔm'g joo ɔrɔ kaar kái gá kára ləm tɔ, ndá ar ta tel bag dee ɲga nɔ rib dan mee kái gá to gá kámee doi'g lé.
- 28 Nékundaje gá dara lé Salomɔ ar dee d'ɔr gir dee gá larlɔr.
- 29 Kaar kái gá to gá kámee doi lé yeɛ ar dee tɔl kagje gá mée'g gá giree'g ndaji ne Nékundaje gá dara gá kam tumburje gá puduje gá bədərə bə keneɲ.
- 30 Dɔ nanɲg'd gá mee kái'g neelé d'ɔr gá larlɔr mée gá kái ləm, gá giree gá raga ləm tɔ.
- 31 Deɛ ra tarəwkái gá to gá kámee ar tabidi rəbeeje joo gá ra gá kag-koiyoje gá mee kɔr'g to keneɲ ar tad tarəwkái gá kageeje nɔ'd lé as tad kái gá kaiyee loo mi tɔ.
- 32 Tarəwkáije gá joo lé deɛ ra gá kag-koiyo gá mee kɔr'g. Deɛ tɔl kagje ndaji ne Nékundaje gá dara gá kam tumburje gá puduje gá bədərə bə keneɲ ndá d'ɔr gir dee gá larlɔr tɔ. Tɔbəi d'ɔr gir Nékundaje gá dara gá kam tumburje gá larlɔr tɔ.
- 33 Tarəwkái gá to gá kámee lé deɛ ra kageeje joo gá kag-koiyo gá mee kɔr'g ar tadee as tad kái gá kaiyee loo sɔ ləm, ar tabidi rəbeeje gá ra gá kag-siprəsje to keneɲ ləm tɔ.

³⁴Tabidi rəbeeje kára-kára lé deɛ ra gə kagje joo-joo gé tɔl dee ɓa d'unda dee na'd ɓəi.

³⁵Deɛ ndaji Nékundaje gé dara gə kam tumburje gə puduje gé ɓəɗərə ɓə keneɗ tɔɓəi deɛ d'or gir dee gə larɔr d'ɔ ne dɔ néje gé ndaji lé tɔ.

³⁶Deɛ d'unda mbalje gé tɔl dee goo na'd ngen-ngen gun munda aree to gadloo gé to nɔ tarəwkəi'g ɓa kunda kag-sədrəje gé tɔl goo na'd dɔ'g as gun kára tɔ.

³⁷Mee ləb gé njekɔm'g sɔ mee naɪ Jip'g lé ɓa deɛ tum gin kəi lə Njesigəneɗ keneɗ ndá,

³⁸mee ləb gé njekɔm'g dɔg-giree-kára mee naɪ Bul gé to naɪ gé njekɔm'g jinaijoo lé ɓa, deɛ tɔl kəije lai gə goo leje gé d'wɔji lé tɔ. Salomɔ ra kula kunda kəi neelé as ləb siri.

1 Mbaije 7

Kunda kəi-mbai lə Salomɔ

¹Salomɔ unda kəi ləa-yee ya tɔɓəi saar as ləb dɔg-giree-munda ɓa yee tɔl kəi ləa lé bém ɓəi.

²Kédé ndá yee unda kəi gé ɓaree Mee-kag-kɔr gé Liba, ndá ngalee as kəmkil dəw tɔl (100) ləm, tadee as kəmkil dəw rɔ-mi ləma, dəree gé ɪ gé tar as kəmkil dəw rɔ-munda ləm tɔ. Yee unda kəi lé dɔ gajije gé gun sɔ ləm, kunda kagje gé tɔl dee lé kara to kag-sədrəje gé to dɔ gajije'g ləm tɔ.

³Kəije gé gaɗg mée gé to dɔ gajije'd gé d'as rɔ-sɔ giree-mi lé dolè dɔ dee gə kag-sədrəje, ar kəije gé dɔ maree'g loo kára ndá gaɗg mée gé nɗan kəije dɔg-giree-mi.

⁴Kəije to dɔ na'd as loo munda ar kəmbolè deeje wɔji dɔ na njoroɗ-njoroɗ.

⁵Tarəwkəije lai ləm, gə kunda kag deeje lai ləm tɔ lé ra dee gə kagje gé tɔl dee ar dee to dɔmbul, kəije gé dɔ maree'g loo munda lé kəmbolè deeje wɔji dɔ na njoroɗ-njoroɗ tɔ.

⁶Deɛ ra gel jala gə gajije, ar ngalee as kəmkil dəw rɔ-mi ləm, tadee as kəmkil dəw rɔ-munda ləm tɔ ndá yee ra gel jala ta maree'd gə gajije ləm, gə loo kuba ɗao-ɗao gé to nɔ dee'g ləm tɔ.

⁷Deɛ ra gel jala gé wɔji dɔ kalimbai loo gé yee a gə gaɗg rəwta gé gə dɔ najee, aree to gel jala gé ka gaɗg-rəwta'g, deɛ dolè gə kag-sədrə, ɪ ne naɗg saar ɔs ne gel kəmpər tɔ.

⁸Kəi-siée kara ra d'aree asəna gə maree ya to mee gadloo gé gir gel jala'g. Tɔɓəi deɛ ra kəi gé raɗg gé to kəi-si ngolə Paraɔ gé yee təa gé dené lé aree to asəna gə gel jala neelé tɔ.

⁹Kaije lai lé d'unda gə mbalje gə maji dum gə təl gə goo kwəjee gə d'wəji ləm, təl gə siŋga, méé'g ləm giree'g ləm tə, un kudee gin kai'g ya saar tee də kai gə tar gə tee unda mareeje, təbəi aw raga saar gadloo gə boo'g tə.

¹⁰Gin kai lé deɛ tum gə mbalje gə maji dum gə boi-boi, mbalje gə naje as kəmkil dəw dɔg əsé jinaijoo-joo.

¹¹Loo gə də'g tar lé d'unda mbalje gə maji dum gə təl gə goo kwəjee gə d'wəji keneŋ ləm, gə kag-sədrəje ləm tə.

¹²Gadloo gə tad rəg-rəg gə gugu dəa sub lé deɛ təs mbalje gə təl gun munda keneŋ ləm, gə kunda kag-sədrəje gun kára ləm tə, asəna gə gadloo gə to mee kai'g lə Njesigəneə ləm, asəna gə gel jala gə to nɔ kai'g ləm tə.

Kula gə d'əm ji Iram'g

2Sgl 2.12-13

¹³Mbai Salomɔ ula kula ar dəw kára gə ria lə Iram i Tir ree iŋgá.

¹⁴Yee to ŋgolə njekəisiŋga gə ginkoji Neptaliye'g ne bəbeeje to dəw gə Tir ndá yee to njegoso kula léɛ larkas. Iram lé kəmkàr gə gosonégər rusu méé nji-nji ləm, yee gər rəw ra kulaje bəd-bəd gə larkas ləm tə. Yee ree rə mbai Salomɔ'g ndá yee ra kulaje ləa lai aree.

Gaji kagje gə ra gə larkas

2Sgl 3.15-17

¹⁵Iram lé léɛ larkas gə gajeeje joo. Yee gə doŋgər lé ŋgalee as kəmkil dəw dɔg-giree-jinaijoo ləm, gə kúla gə as kəmkil dəw dɔg-giree-joo lé d'wəji ne guburee ləm tə.

¹⁶Yee léɛ larkasje joo gə mburɔ tula də gajije'g lé, yee gə doŋgər lé ŋgal as kəmkil dəw mi ləm, yee gə njekəm'g joo lé kara ŋgalee as kəmkil dəw mi ya ləm tə.

¹⁷Yee uji kúla larje to gə bədə bèe ndá yee tuga ta dee nɔ'd asəna gə yeŋgəreje bèe mbata mburɔje gə to də gajije'g lé, siri gə mbata mburɔ gə doŋgər ləm, siri gə mbata mburɔ gə njekəm'g joo ləm tə.

¹⁸Yee léɛ né ndaji ne kandə dɔ təs goo nɔ'd gun joo gugu ne gir kúla lar gə d'uji gə bədə kára mba kɔ ne də mburɔ gə to də gaji gə kára'g, yee ra togəbè mbata mburɔ gə njekəm'g joo ya tə.

¹⁹Mburɔje gə to də gajije gə tar gə to gel jala'g lé deɛ ndaji né asəna gə pudu nduja-kuruje keneŋ ləm, ŋgal dee as mbuna kɔ ji dəw gə ŋgon jia loo sɔ ləm tə.

²⁰Mburɔje gə d'unda dee də gajije'd gə joo lé deɛ ndaji né asəna gə kandə dɔ təl-joo (200) gugu ne də dee par gə tar mbər loo gə tad gə to ul bədə gə raga, deɛ ndaji né asəna gə kandə dɔ lé as təl-joo (200) gugu ne gir mburɔ gə njekəm'g joo lé tə.

²¹Deɛ d'ur gaji kagje lé gel jala'd gə wəji də kai-si-Ala gə to gə kəmee lé, gaji gə kel dəkəl ndá yee unda ria lə Jakɔ. Təbəi gaji gə kel dɔgel ndá yee unda ria lə Boaj tə.

²²Loo gé dɔ gajije gé tar lé deɛ ndaji nduja-kuruje keneɲ bèe ya. Yee gé bèe ba Iram tɔl ne kulaje gé wɔji dɔ gajije lé bém tɔ.

Larkas gé léɛ gé bai-togo-rɔ gé boi

2Sgl 4.2-5

²³Iram léɛ larkas gé bai-togo-rɔ gé boi. Tea tad as kɛmkil dɔw dɔg lɛm, d'uba d'aree guburu yir-yir lɛm, dɛree as kɛmkil dɔw mi lɛma, kúla gé d'wɔji ne boi læa as kɛmkil dɔw rɔ-munda lɛm tɔ.

²⁴Loo gé mbɔree gé to gelee'g lé deɛ léɛ larkas ndaji ne koso-girbaije gugu ne dɛa sub, kɛmkil dɔw kára ndá ndaji né keneɲ as dɔg-dɔg bèe gugu ne dɔ bai-togo-rɔ gé boi lé sub, néndaji koso-girbaije lé tɔs dee goo nɔ'd gun joo ndá deɛ léɛ d'aree to asɛna gɛ né gé kára ba bèe.

²⁵Bai-togo-rɔ gé boi lé d'unda dɔ néndaji bɔ maɲje'g dɔg-gir-dee-joo gé ndaji dee gɛ larkas lé, njé gé munda kɛm dee to par gé dɔgel lɛm, njé gé munda kɛm dee to par gé dɔ-gó lɛm, njé gé munda kɛm dee to par gé dɔkɔl lɛma, njé gé munda kɛm dee to par gé bɛr lɛm tɔ, bai-togo-rɔ lé to dɔ dee'g ndá kudu deɛ lai to gé gel bai-togo-rɔ'g lé tɔ.

²⁶Ndɛr læ bai-togo-rɔ gé boi lé as dabra ji dɔw kára lɛm, mbi bai-togo-rɔ gé boi gé to asɛna gɛ ɲgo-dɔ-mán lé deɛ ndaji pudu nduja-kuruje keneɲ lɛm tɔ. Bai-togo-rɔ gé boi lé mée as litɛr tɔl-dɔg-loo rɔ-jinaijoo (8.000) keneɲ.

Pusuje gé ra gɛ larkas

²⁷Iram lé ra pusu larkas as dɔg: pusu kára ɲgalee as kɛmkil dɔw sɔ lɛm, tadee as kɛmkil dɔw sɔ lɛma, dɛree gé ɲ gé tar as kɛmkil dɔw munda lɛm tɔ.

²⁸Aa ooje, pusuje neelé ra dee togábè. Dɛbeeje gé sɔ-sɔ tɔ dɔkum dee nɔ'd-nɔ'd.

²⁹Dɛbeeje gé mbuna dɔkum deeje'g lé deɛ ndaji toboije gɛ bɔ maɲje gɛ Nékundaje gé dara keneɲ, dɔ dɔkum deeje gé tar gɛ njé gé gel dee'g lé deɛ ndaji toboije gɛ bɔ maɲje keneɲ lɛm, deɛ pɛdé néndajije gé kura yaɔ keneɲ lɛm tɔ.

³⁰Pusu kára ndá ra gɔleeje gɛ larkas as loo sɔ lɛm, gɛ ɲgawlar gɔdèje lɛm tɔ, tɔbɛi dɔkum looje gé sɔ lé négɛd bai-togo-rɔje gé léɛ lé to keneɲ gel bai-togo-rɔ gé boi'g nɔ néndajije gé pɛdé gé kédé lé tɔ.

³¹Dɔ pusu gé tar lé tɛa gé ɲ gé tar as kɛmkil dɔw kára bèe to keneɲ, tɛa lé guburu el ne to dɔmbul ar dɔ kumeeje as nɔ ndá tadee as kɛmkil dɔw kára gɛ gesee, deɛ tɔl néndajije keneɲ tɔ.

³²Gɔl pusuje gé sɔ lé to gel dɛbeeje'g ndá ɲgawlar gɔdèje wa dee gel pusu'g, gɔl pusuje kára-kára lai lé ndɛr dee as kɛmkil dɔw kára gɛ gesee-gesee.

³³Gɔl pusuje lé ra dee asɛna gɛ kɔ pusu-rɔ bèe. ɲgawlarje læ dee lɛm, gɛ nénduburuje læ dee lɛm, gɛ kúla larje gé keneɲ lɛma, gɛ kidata deeje lɛm tɔ lé to néje gé léɛ dee gé lèɛ.

- 34 Pusuje kára-kára lai lé négəd bai-togo-rɔje gá léɛ gə pusuje na'd lé to dɔkum dee'g dɔkum dee'g.
- 35 Dɔ pusuje gá tar lé guburu ar dər dee as ges kəmkil dəw ləm, négəd deeje gə dəb deeje gá léɛ d'ar dee to d'asəna gá né kára ba bəe ya ləm tɔ.
- 36 Màmā-larje gá gəd dee ləm, gə dəb deeje ləm tɔ lé dee ndaji Nékundaje gá dara gə toboije gə kam tumburje keneɲ gə goo pə looje ləm, ar népədéje gugu ne dɔ dee sub ləm tɔ.
- 37 Yee ba yeɛ ra ne pusuje gá dɔg lé, né gá léɛ dee ne ləm, gə boi lə dee ləma, gə kuburu dee ləm tɔ lé asəna kára ba ya.
- 38 Yee léɛ larkas gá bai-gel gá kə togo rɔ as dɔg. Bai-gel gá kə togo rɔ kára ndá mée as litər tɔl-dɔg gə dəa tɔl-misə (1.600) ləm, təa as kəmkil dəw sɔ ləma, d'unda bai-gel gá kə togo rɔ kára dɔ pusu gá kára-kára as gel dee gá dɔg ləm tɔ.
- 39 Yee unda pusuje mi par gá dɔkɔl lə kəi ləm, gə pusuje mi par gá dɔgel lə kəi ləm tɔ. Bai-togo-rɔ gá boi lé yeɛ unda par gá dɔkɔl lə kəi par gá bər.

Nékulaje bəd-bəd gá ra gə larkas

2Sgl 4.7–5.1

- 40 Iram léɛ larkas gá bai-girje ləm, gə əb-kuba-pərje ləma, gə baije ləm tɔ. Togəbè ba Iram tɔl ne kulaje lai gá mbai Salomɔ aree ra mbata lə kəi lə Njesigəneə lé tɔ.
- 41 Gajije joo Mburuje joo gá dɔ dee to tusum gá tula dɔ gajije gá tar lé, Bədə larje joo mba kɔ ne dɔ mburujə'd Gá joo gá dɔ dee to tusum-tusum dɔ gajije'g lé,
- 42 Néndaji gá to asəna gə kandə dɪ tɔl-sɔ (400) Mbata bədə larje gá joo, Néndaji kandə dije gun joo-joo Mbata lə bədə lar kára-kára Mba kɔ ne dɔ mburujə gá joo gá dɔ dee to tusum-tusum dɔ gajije'g lé tɔ,
- 43 Pusuje dɔg gə bai-gelje gá kə togo rɔ dɔg Gá to dɔ pusuje'g lé,
- 44 Bai-togo-rɔ gá boi kára, Gə néndaji bɔ maɲje dɔg-gir-dee-joo Gá to gel bai-togo-rɔ gá boi'g neelé.
- 45 Bai-girje gə əb-kuba-pərje gə baije tɔ. Nékulaje lai gá mbai Salomɔ ar Iram léɛ dee mbata lə kəi lə Njesigəneə neelé, to néje gá léɛ dee gə larkas gá ndɔj ləd-ləd ya.
- 46 Mbai lé ar dee léɛ dee ndag-loo'd gá wɔji dɔ Jurdɛ, dɔ naɲg əji gá to mbuna Sukot'd gə Sartan'g tɔ.
- 47 Salomɔ taa nékulaje lai neelé gá taa lal kwɔji kwɔi lə larkas mbata bula yaə.
- 48 Salomɔ ra nékulaje gá raɲg lai ya tɔbəi mbata kəi lə Njesigəneə: Loo-nékinjaməs gá ra gə larlɔr, Tablə gá ra gə larlɔr mba kunda muru gá to gə kəmee dɔ'g,

⁴⁹ Kag pərndɔje gə ra gə larlɔr gə àr ñgad-ñgad ndá, Mi dɔ jikɔl ləm, mi dɔ jigel ləm tɔ nɔ kəi-si-Ala gə to gə kəmee'g, Néndaji puduje gə néndogóje gə kɔgɔlɔ kun ne né pər'd gə ra dee gə larlɔr tɔ,

⁵⁰ Bai-gelje gə kɔ togo rɔ gə kiaje Gə baije gə ka-larje gə əb-pər gə ra gə larlɔr gə àr ñgad-ñgad, Kula larje gə kɔ tɔ tabidi-rəwkəije gə ra gə larlɔr Mbata méé gə kəi gə to tarəwkəi gə to gə kəmee doi ləm, Gə mbata tabidi rəw-kəi gə to tarəwkəi lə kəi-si-Ala gə to gə kəmee ləm tɔ.

⁵¹ Bèe ba kulaje lai gə mbai Salomɔ ar dee ra mbata kəi lə Njesigəneɔ lé deɛ tɔlee bém. Yen ñga yee odo larnda gə larlɔr gə nékulaje gə bɔbeeje Dabid unda dee gə kəmee lé aw ɔm dee mee kəi-nébaɔ'd gə to mee kəi'g lə Njesigəneɔ ya.

1 Mbaije 8

D'unda sɔduk-manrɔ lé mee kəi'g lə Njesigəneɔ

2Sgl 5.2–6.2

¹ Togábè ba mbai Salomɔ mbɔ ñgatɔje gə Israel rəa'g Jerusalem, gə deɛ lai gə to mbai dɔ ginkojije ləm, gə mbai dɔ gel-bɔje lə Israelje ləm tɔ mba kun sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ mee bee-boo'g lə Dabid gə to Siɔ lé ree ne.

² Diŋgamje lai gə Israel mbɔ dɔ nɔ rɔ mbai Salomɔ'g mee nai Etanim gə to nai gə ñjekɔm'g siri mee ndɔ ra nai'g lé.

³ Loo gə ñgatɔje gə Israel lai ree mbɔ ndá ñjékinjanéməsje d'un sɔduk-manrɔ lé ree ne.

⁴ Deɛ d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ ləm, gə kəi-kubu-kiŋga-nɔ ləm, gə nékulaje lai gə to gə kəmee gə to mee kəi-kubu'g lé ləm tɔ ndá ñjékinjanéməsje gə Ləbije ba d'odo néje neelé ree ne tɔ.

⁵ Mbai Salomɔ gə dəwje gə Israel lai gə bar dee rəa'g lé ree d'ar nɔ sɔduk-manrɔ'g lé. Deɛ d'inja nékinjanéməsje gə to badje gə maŋje gə dəw askəm tura dee əsé koo bula lə dee el mbata bula digi-digi.

⁶ Ñjékinjanéməsje d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé d'aw d'unda loo'g ləa gə to kəi gə to gə kəmee doi gel bag néndaji Nékundaje gə dara'g.

⁷ Mbata néndaji Nékundaje gə dara lé naji bag dee dɔ loo gə sɔduk-manrɔ to keneɲ, deɛ d'ɔn dɔ sɔduk-manrɔ lé ləm, gə dɔ kunda kagje gə to dɔ'g lé ləm tɔ.

⁸ Kunda-kagje neelé ñgal yaɔ ndá d'askəm koo ta dee gə dəs mee kəi gə to gə kəmee doi lé ya ne ta dee teɛ raga el. Deɛ to léé'g neelé saar teɛ mee ndəa gən tɔ.

⁹ Né gə raŋg to mee sɔduk-manrɔ'g lé el ne bəgərə mbalje joo gə Moyis ɔm dee keneɲ dɔ mbal gə Oreb'g, loo gə Njesigəneɔ man rəa keneɲ ar Israelje ndəa gə d'unda ne loo mee bee gə Ejiptə teɛ lé ba to keneɲ.

¹⁰ Loo gə ñjékinjanéməsje d'unda loo mee loo gə to gə kəmee doi'g lé teɛ mbɔ ndá léegəneeya mum taa mee kəi lə Njesigəneɔ lé pəl-pəl.

11 Njékinjanéməsje d'askəm kaar keneṅ mba ra kula læ dee el mba mum lé, mbata rɔnduba læ Njesigəneṅ gə taa mee kəi læa pəl-pəl lé tɔ.

12 Yen ṅga Salomɔ pana: Njesigəneṅ ndigi si dan mee loo gə ndul njudu-njudu'g.

13 Ne ma lé m'ra kəi gə a to loo-sii, gə i a si keneṅ saar-saar gə nɔ ya.

Ta gə Salomɔ ula dəwje loo gə d'unda kəi-si-Ala gə kəmee lé

2Sgl 6.3-11

14 Mbai tel kəmee wagəsa, tɔr ndia dɔ koso-dəwje gə Israel, ndá koso-dəwje gə Israel lai d'ar tar ya gə gɔl dee tɔ.

15 Tɔbəi yee pana: Maji kar dɔ ri Njesigəneṅ, Ala læ Israelje ai səgərə, yee gə pata gə təa ar bɔm Dabid ndá yee aree aw lée'g béréré gə goo siṅgamonɔ læa gə yee pa ne njaṅg pana:

16 Un kudee læw ba gə m'ar dəwje læm gə Israel d'unda loo mee bəe gə Ejiptə tee lé ma m'ɔr bəe-boo kára mbuna ginkoji Israelje'g mba kunda kəi gə to gə kəmee keneṅ mba kar rim bəar dɔ'g el, ne Dabid bəa m'ɔree m'aree ɔ koso-dəwje læm gə Israel ya.

17 Bɔm Dabid wəji mée'g mba ra kəi kar ri Njesigəneṅ, Ala læ Israelje bəar dɔ'g.

18 Ne Njesigəneṅ ula bɔm Dabid lé pana: To gə i wəji məəi'd gə mba ra kəi kar rim bəar dɔ'g lé to néra gə maji gə i wəji gə mba ra ya.

19 Né kára ba lé to i bəa a ra kəi lé el, ne ṅgoni gə a kɪ məəi'g bəa a ra kəi lé kar rim bəar dɔ'g tɔ.

20 Ta gə Njesigəneṅ pa lé yee aree aw lée'g béréré mba. Yee bəa ma m'taa ne tor bɔm Dabid, m'isi ne dɔ kalimbai'g læ Israelje, to gə Njesigəneṅ pa ne kédé lé, bəe bəa ma m'unda ne kəi neelé mba kar ri Njesigəneṅ, Ala læ Israelje bəar dɔ'g tɔ.

21 Ma m'gɔl loo neelé mbata sɔduk-manrɔ læ Njesigəneṅ to keneṅ, to manrɔ gə yee man ar bɔ síje-je loo gə yee ar dee d'unda ne loo mee bəe gə Ejiptə tee lé tɔ.

Tamaji læ Salomɔ

2Sgl 6.12-40

22 Salomɔ aar nɔ loo-nékinjaməs'g læ Njesigəneṅ kəm koso-dəwje gə Israel, yee ula jia par gə dara pana:

23 Eɪ Njesigəneṅ, Ala læ Israelje. Ala gə to gə i bəe lé godo mee dara'g læm, gə dɔ naṅg nee læm tɔ. I aa dɔ manrɔ læi gə meekarabasur læi wəji ne dɔ kuraje læi gə njaa nɔi'd gə meendakaj lé.

24 Togəbè bəa i aa ne dɔ ndukun gə i un ar bɔm Dabid gə to kura læi lé, gə goo né gə i pa taree gə tai lé i aree aw ne lée'g béréré mee ndɔ gə bogənè gə goo siṅgamonɔ læi ya.

- 25 Basinè Njesigəneḡ, Ala lə Israəlje, maji kari aa dɔ ndukun gé i un ar bɔm Dabid gé i pa ne pana: I a lal njetaa tori dɔ kalimbai'g lə Israəlje nɔm'g nda el ne maji kar ŋganije d'unda kəmkàr dɔ rɔ dee'g, njaa ne nɔm'g to gé i njaa ne nɔm'g bèe tɔ.
- 26 Ɛi Ala lə Israəlje, maji kar ndukun gé i un ar bɔm Dabid gé to kura ləi lé aw lée'g béréré ya.
- 27 Ne see Ala a si dɔ nanḡ nee tɔḡəɔ ya wa. Aa oo, dara gé to dɔ na'd dɔ na'd lé kara d'asi el ne bəd ba see kəi gé m'ra m'ari nee ba a k'asi bəi wa.
- 28 Lée togəbè kara Njesigəneḡ Ala ləm, maji kari ur mbii oo ne tamaji gə ndòo ra lə kura ləi, maji kari tuga mbi oo ne ndu nɔ gə tamaji gé kura ləi ra ari bəḡənè lé.
- 29 Maji kar kəmi to dɔ kəi'g neelé loondul'g gə dan kàrá ləm, gə dɔ loo gé i pana: Yee nee ba rim a to keneḡ lé ləm tɔ. Maji kari tuga mbi oo ne tamaji gé kura ləi ra lée'g neelé.
- 30 Maji kari tuga mbii oo ne ndòo ra lə kura ləi ləm, gə ka koso-dəwje ləi gé Israəl ləm tɔ, loo gé d'a ree mba ra tamaji lée'g neelé. Maji kari oo ndu dee loo-sii'd gé mee dara'g lé tɔbəi loo gé i oo ndu dee ndá maji kari ar məəi oso lemsé dɔ dee'g ya.
- 31 Bó lé dəw kára ra kaiya ɔs ne maree rəw ba deḡ ndigi karee pata ubu ne rəa ne bó lé yeḡ ree ubu rəa nɔ loo-nékinjaməs'g ləi gé to mee kəi'g nee ndá,
- 32 maji kari oo ta ləa mee dara'g, ra ne né ləm, ganḡ-rəwta lə kuraje ləi ləm tɔ. Dəw gé taa wa dəa lé ila ta dəa'g ləm, ar bɔ nérea ɔs təa'g ya, dəw gé ta wa dəa el lé maji kari ra səa gə goo ta gé wa dəa lé el ya tɔ.
- 33 Loo gé njəbaje lə koso-dəwje ləi gé Israəl dum dɔ dee mbata kaiya gé deḡ ra d'ɔsi ne rəw lé bó lé deḡ tel ree rɔi'g d'ula rənduba dɔ rii'g ləm, bó lé deḡ ra tamaji gə ra ndòo rɔi'g mee kəi'g neelé ləm tɔ ndá
- 34 maji kari oo ndu dee mee dara'g, ar məəi oso lemsé dɔ kaiya ra koso-dəwje'g ləi gé Israəl ndá tel sə dee mee bəe gé i ar bɔ deeje-je lé.
- 35 Loo gé kəm dara udu ar ndi ər el mbata kaiya gé deḡ ra d'ɔsi ne rəw lé, bó lé deḡ ra tamaji lée'g neelé d'ula ne rənduba dɔ rii'g ləm, bó lé deḡ d'uba goo kaiya ra deeje d'ya mbata i ar bɔ néra dee ɔs ta dee'g ləm tɔ ndá,
- 36 maji kari oo ndu dee mee dara'g ləm, ar məəi oso lemsé dɔ kaiya ra kuraje'g ləi ləm gə dɔ koso-dəwje'g ləi gé Israəl ləm tɔ, to deḡ gé i tɔji dee rəw gé danasur gé kəm kar dee njaa keneḡ lé, tɔbəi ar ndi ər dɔ nanḡ nee ar dəwje ləi gé né ka dee lé tɔ.
- 37 Loo gé boo-boo, gə yoo-koso, gə rɔkɔ kwa moro dɔgugu-dɔgugu, gə rɔkɔ gé ar kó oji sum wa dɔgugu-dɔgugu, gə beedəje əsé gabəraje d'a teḡ ne bəe'g, əsé loo gé njəbaje d'a gugu dɔ koso-dəwje ləi sub mee bəe'g lə dee saar teḡ tarəwkəije'g lə dee, loo gé yoo-koso əsé rɔkɔje gé bəd-bəd d'a teḡ,

- 38**ó** lé d̄aw kára əsé koso-d̄awje lai ǵ Israel lai d'ar ndu ra tamaji əsé ra ndò d'ar ndu n̄ lə dee bar, ar nana kara ḡər doo ǵ to mée'g ba ula jia par ǵ r̄ k̄i'g neelé ndá
- 39maji kari oo ndu dee mee dara'g loo-sii'g ndá ar m̄əi oso lemsé d̄o dee'g l̄əm, ra ḡə nana kara ḡə goo néreaje l̄əm t̄o mbata i ǵ ḡər mee nana kara l̄əm, i nja kára ba kiao ba ḡər mē d̄awje lai l̄əm t̄o.
- 40Bèe ba d'a b̄əli ḡə nd̄oje lai ǵ d'a si ne k̄amba mee b̄ee ǵ i ar b̄o deeje-je lé t̄o.
- 41Loo ǵ d̄aw-d̄o-b̄eeje ǵ to ǵ mbuna koso-d̄awje lai ǵ Israelje, d'a k̄i b̄ee ǵ əw ree mbata l̄ə rii,
- 42mbata d'a ḡər to ǵ rii bar l̄əm, jii bar m̄ər-m̄ər l̄əma, i ula jii ndīj l̄əm t̄o, loo ǵ d̄aw-d̄o-b̄ee neelé a ree mba ra tamaji mee k̄i'g neelé ndá,
- 43maji kari oo ndia mee dara'g loo-sii'g ndá ar d̄aw-d̄o-b̄ee neelé néje lai ǵ yē a d̄əjii, mba kar koso-d̄awje lai ǵ d̄o nāŋg nee ḡər rii ḡə mba b̄əli ne, to ǵ koso-d̄awje lai ǵ Israel bèe, bèe ba d'a ḡər to ǵ rii bar mee k̄i ǵ ma m'unda neelé ya.
- 44Loo ǵ koso-d̄awje lai d'a tē ḡə mba kaw r̄o ḡə njébaje l̄ə dee ḡə goo r̄əw ǵ i nja ula dee lé b́o lé dē ra tamaji ta Njesigənē'g, tel ne k̄əm dee par ǵ d̄o b̄ee-boo ǵ ma m'ər k̄əmee m'ari l̄əm, ḡə par ǵ d̄o k̄i'd ǵ ma m'unda mba kar rii bar d̄o'g l̄əm t̄o ndá,
- 45maji kari oo ndu tamajije l̄ə dee ḡə ndu ra ndooje l̄ə dee mee dara'g ndá ǵ la sə dee d̄o'g ya.
- 46Loo ǵ d'a ra kaiya k̄osi ne r̄əw mbata d̄aw kára kara ǵ lal ra kaiya lé godo, loo ǵ m̄əi a k̄i səi pu d̄o dee'g kari a kȳa dee ji njébaje'g l̄ə dee ǵ d'a kwa dee ǵ b̄ər kaw sə dee mee b̄ee-b̄ə'g l̄ə dee ǵ to əw əsé d̄əb lé
- 47b́o lé dē nja d'ə̄ji ta mē dee'g mee b̄ee-b̄ər ǵ d'aw sə dee kenēj ba dē tel ra ndò r̄o'g mee b̄ee ǵ d'aw sə dee ǵ b̄ər kenēj lé pa ne pana: Jē n'raje kaiya, n'raje néje ǵ majel, jē n'raje néje ǵ to lée'g el
- 48b́o lé dē tel ree r̄o'g ḡə ŋgaw mē dee ḡə r̄o dee bura, mee b̄ee'g l̄ə njébaje l̄ə dee ǵ d'wa dee ǵ b̄ər d'aw sə dee kenēj, b́o lé dē ra tamaji tai'g, tel ne k̄əm dee par ǵ d̄o b̄ee ǵ i ar b̄o deeje-je l̄əm, ḡə d̄o b̄ee-boo ǵ i ər k̄əmee l̄əma, ḡə d̄o k̄i ǵ ma m'unda mba kar rii bar d̄o'g l̄əm t̄o ndá
- 49maji kari oo ndu tamajije l̄ə dee ḡə ndò raje l̄ə dee mee dara'g loo-sii'g ndá ǵ la sə dee d̄o'g ya,
- 50ar m̄əi oso lemsé d̄o kaiya ra koso-d̄awje'g lai ḡə d̄o kaltaje'g l̄ə dee ǵ d'al d'osi ne r̄əw lé, maji kari ɔs dē ǵ njékwa dee ǵ b̄ərje kaw sə dee lé b̄ōi-b̄ōi mba kar dee nja kara d'oo k̄əmtondoo l̄ə dee t̄o.
- 51Mbata dē to koso-d̄awje lai l̄əm, ḡə to né kaj-ije l̄əm t̄o, ǵ i ar dee d'unda loo dan p̄ər ǵ Ejiptə tē lé ya.

52 Maji kar kəmi to njè dɔ ndò ra gə lə kuraje ləi ləm, gə dɔ ndò ra lə koso-dəwje ləi gə Israel ləm tɔ. Oo ndu dee dɔ néje lai gə d'a gə dəjii'g lé ya.

53 Mbata i ɔr dee mbuna koso-dəwje gə ranɔ'g lai gə dɔ nanɔ nee mba kar dee tel to kajje, to gə i pa ne taree njanɔ gə ndu kura ləi Moyis, loo gə i ar bɔ sijeje-je d'unda loo mee bee gə Ejiptə tee lé, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ.

Salomɔ dəji ndutɔr lə Ala

54 Loo gə Salomɔ tɔl ta ra tamaji ləa gə ra ndò ləa rɔ Njesigəneɔ'g lé bém ndá yee uba nanɔ ita nɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneɔ, lé gə yee ɔs kəjee keneɔ ula ne jia ndiɔ gə dara lé.

55 Yee aar tar, ila boo-ndia nanɔ tɔr ne ndia dɔ koso-dəwje gə Israel pa ne pana:

56 Maji kar dɔ ri Njesigəneɔ ai səgərə, yee gə ar koso-dəwje ləa gə Israel loo-kwa-rɔ dee gə goo ndukunje ləa. Taje ləa lai gə maji gə yee ar kura ləa Moyis pa lé yee gə kára bèe gə lal ra née lé godo.

57 Maji kar Njesigəneɔ, Ala lə sí nai sə sí to gə yee nai ne gə bɔ sijeje-je bèe, maji karee uba sí yə sí el ləm, gə yə goo sí yɔgɔ el ləm tɔ

58 ne maji karee tel mee sí gə rəa'g gə mba kar sí njaa je ne dan rəwje'g ləa ləm, gə mba kar sí j'ilaje ne koji dɔ ndukunje'g ləa ləm, gə dɔ godndiaje'g ləma, gə dɔ torndiaje'g yee un ar bɔ sije-je lé ləm tɔ.

59 Maji kar taje nee gə ma m'ra ne ndò rɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí gə m'to ne nɔ Njesigəneɔ, Ala'g lə sí dan kàrá gə loondul'g maji karee la ne gə kura ləa gə koso-dəwje ləa gə Israel ləm tɔ,

60 gə mba kar koso-dəwje lai gə dɔ nanɔ nee gər ne to gə Njesigəneɔ ya to Ala, bɔ yee gə ranɔ godo.

61 Maji kar mee sí to kára ba bərən gə dɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí, mba njaa ne goo godndiaje'g ləm, gə mba kaa ne dɔ ndukunje ləa ləm tɔ, to gə seɔ raje bɔgənè bèe ya.

D'inja nékinjanéməsje d'ar Njesigəneɔ

2Sgl 7.4-10

62 Mbai Salomɔ gə koso-dəwje gə Israel lai səa nɔ'd d'inja nékinjanéməsje d'ar Njesigəneɔ.

63 Salomɔ wa bɔ manɔje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-joo (22.000) ləm, gə badje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo (20.000) ləm tɔ gə nékinjanéməsje gə wɔji dɔ kɔm nɔ'd. Bèe ba, mbai lé gə Israelje lai d'un ne kəi lə Njesigəneɔ d'unda ne gə kəmee.

64 Mee ndəa gən lé mbai unda nɔgaw dan loo gə to nɔ kəi'g lə Njesigəneɔ lé gə kəmee, mbata lé nee ba yee inja nékinjanéməsje gə kə roo, gə nékarje, gə ubu nékinjanéməsje gə wɔji dɔ kɔm nɔ'd keneɔ mbata loo-nékinjaməs gə ra gə larkas gə to nɔ Njesigəneɔ'g lé to gə lam ba bèe bɔ as mba kɔm nékinjanéməsje gə kə roo, gə nékarje, gə ubu nékinjanéməsje gə wɔji dɔ kɔm nɔ'd lé keneɔ el.

⁶⁵Mee ndæa gæn lé Salomɔ̄ gə koso-dəwje gə Israel lai sɛa nɔ̄'d ra nai keneɲ. Koso-dəwje gə dum tura d'ɪ looje gə gugu gir Amat, saar teɛ kəm-rəw-mán gə Ejiptə, ree mbɔ̄ dɔ̄ nɔ̄ Njesigəneɔ̄ Ala'g lə sí ra ndɔ̄ siri, tɔ̄bæi ndɔ̄je gə ranɔ̄ siri bæi to aree as ndɔ̄ dɔ̄g-giree-sɔ̄.

⁶⁶Ndɔ̄ gə njekɔ̄m'g jinaijoo ndá yeɛ yɔ̄ koso-dəwje ar dee d'aw. Tɔ̄bæi deɛ tɔ̄r ndu dee dɔ̄ mbai'g lé bèe ba deɛ d'ɔ̄d d'aw mee kəi-kubuje'g lə dee gə rɔ̄lel, gə meendakaj mbata némeemajije lai gə Njesigəneɔ̄ ra gə kura læa gə Dabid, kura læa gə koso-dəwje læa gə Israel lé tɔ̄.

1 Mbaije 9

Ala tel teɛ dɔ̄ Salomɔ̄'g bæi ɔ̄m gə gɔ̄l joo

2Sgl 7.11-22

¹Loo gə Salomɔ̄ tɔ̄l kula kunda kəi lə Mbaidɔ̄mbaije læm, gə kəi lə mbai, gə néje lai gə yeɛ wɔ̄ji mba ra læm tɔ̄ lé bèm ndá,

²Mbaidɔ̄mbaije tel teɛ dɔ̄ Salomɔ̄'g bæi ɔ̄m gə gɔ̄l joo to gə yeɛ teɛ ne dæa'g Gabaɔ̄'g kédé lé.

³Njesigəneɔ̄ ulá pana: M'oo tamaji gə ndòo ra læi gə i ra tam'g lé ya ndá ma m'unda ne kəi gə i ra mba kar rim bar ne saar-saar gə nɔ̄ lé gə kəmee læm, m'a kar kəm gə mæm to dɔ̄'g ta-ta ya læm tɔ̄.

⁴Bó lé i njaa nɔ̄m'g to gə bɔ̄bije Dabid njaa ne nɔ̄m'g gə meendakaj gə meekarabasur ra ne néje gə m'un ndum dɔ̄'g m'ari læm, bó lé i aa dɔ̄ godndumje gə ndukunje læm læm tɔ̄ ndá,

⁵m'a kar kalimbai gə kɔ̄ beeko lə Israelje a to saar-saar gə nɔ̄, to gə m'pa ne njanɔ̄ m'ar bɔ̄bije Dabid m'pana: I a lal njetaa tori dɔ̄ kalimbai'g lə Israelje lé ndɔ̄ el lé.

⁶Ne bó lé seɪ ubamje yɔ̄'mje, seɪ əsé ŋgan síje læm, bó lé seɪ aaje dɔ̄ godndumje gə torndumje gə ma m'un m'ar sí lé el læm, bó lé seɪ aw poleje magəje læma, gə undaje barmba nɔ̄ dee'g læm tɔ̄ ndá,

⁷m'a tuji Israelje mee bæe gə ma m'ar dee lé pugudu læm, m'a kuba kəi-si-Ala gə m'unda gə kəmee gə rim bar dɔ̄'g lé kyɔ̄ læm tɔ̄ ndá Israelje d'a tel to nékunda-kogo gə nérɔ̄kul mbuna koso-dəwje'g lai ya.

⁸Yen ba kəi gə kédé to kəi gə boo lé nana ba gə a dəs mbɔ̄ree'g lé kaaree a kwá paɪ karee əji ŋgəɪ pana: See gelee ban ba Njesigəneɔ̄ ra né gə togəbè gə bæe nee læm, gə kəi nee læm tɔ̄ bèe wa.

⁹Tɔ̄bæi d'a kila dee keneɲ pana: Mbata deɛ d'uba Njesigəneɔ̄, Ala lə dee gə ar bɔ̄ deeje-je d'unda loo mee bæe gə Ejiptə teɛ lé d'yá læm, mbata deɛ reɛ goo magəje'g ré-ré d'unda barmba dəb kəm dee nanɔ̄ nɔ̄ dee'g pole dee læm tɔ̄, gelee gə ne ba Njesigəneɔ̄ ar néje gə majel lai neelé teɛ ne dɔ̄ dee'g gə mbæa læm tɔ̄.

Kulaje bəd-bəd gə Salomɔ̄ ra

2Sgl 8.1-18

- 10**Rudu ləb gé njeƙəm'g rɔ-joo lé Salomɔ tɔl kula kunda ƙai gé wɔji dɔ Njesigəneɔ ləm, gə ƙai gé wɔji dɔ mbai ləm tɔ.
- 11**To gé Iram, mbai gé Tir ar Salomɔ ƙag-sədrəje gə ƙag-sipresje gə larlɔr aree to yaɔ gə goo ndigi gé yeɛ ndigi ndá, mbai Salomɔ ƙara ar Iram beeje rɔ-joo dɔ naŋ gé Galile tɔ.
- 12**Yen nga Iram unda loo mee bee gé Tir tee mba kaw koo beeje gé Salomɔ aree lé. Ne beeje neelé taa ƙamee el ndá,
- 13**yeɛ pana: Ngokəm, see beeje gé ban ba am dee nee wa. Bèe ba yeɛ baree ne dɔ naŋ gé Kabul ar ri neelé to dɛa'g saar tee bogənè tɔ.
- 14**Kédé lé Iram ula gə larlɔr kilo tɔl-dɔg-loo-munda gə dɛa tɔl-mi (3.500) ar mbai Salomɔ ya.
- 15**Aa ooje, ta gé wɔji dɔ njéra kula gé raje gé mbai Salomɔ ɔr dee mba kunda ne ƙai gé wɔji dɔ Njesigəneɔ ləm, gə ƙai gé wɔji dɛa-yeɛ loo gé Milo ləma, gə ndògo-bɔrɔ gé Jerusalem, gə Asɔr, gə Megido, gə Gejer ləm tɔ.
- 16**Paraɔ, mbai gé Ejiptə ree taa Gejer ila pər keneŋ ləm, tɔl Kanaje gé d'isi mee bee-boo'g neelé ləm tɔ. Tɔbɛi yeɛ wa bee neelé ar ngonee gé dené gé to dené lə Salomɔ gé négaw ləa.
- 17**Yen nga Salomɔ tel gɔl Gejer gogo ləm, gə Bet-Oron gé to gel mbal'g ləm,
- 18**gə Baalat gə Tadmɔr gé to beeje gé dɔdilaloo'g ləm,
- 19**gə bee-booje lai gé to ƙa Salomɔ gé yeɛ ar dee to loo-ƙəm-néje keneŋ asəna gə bee-booje gé ƙa ngəm pusu-rɔje ləm, gə bee-booje gé wɔji dɔ njérɔ gə kundaje ləma, gə néje lai gé lel Salomɔ mba ra Jerusalem gə Liba gə beeje lai gé yeɛ to gé mbai dɔ dee lé ləm tɔ.
- 20**Dəwje lai gé to ginkoji Amɔrje, gə Peresje, gə Hebje gə Yebusje gé nai lé to gé ginkoji Israelje el.
- 21**Ngaka deeje gé goo dee'g mee bee gé neelé ba dee gé Israelje d'askəm tuji dee pugudu el lé ba Salomɔ odo dee ar dee to bərje gé ra kula gé ra lé yee ba dee d'isi ra saar tee bogənè tɔ.
- 22**Ne Salomɔ ar Israelje ra kula asəna gə bərje el, mbata deɛ to dəwje gé to njérɔje ləm, gə kuraje ləa ləm, gə ngan-mbaije ləa ləm, gə dəwje ləa gé boo-boo ləma, gə njékaa dɔ pusu-rɔje ləa gə njérɔ gə kundaje ləa ləm tɔ.
- 23**Ngan-mbaije gé Salomɔ ɔr dee unda dee gé njékaa dɔ kulaje lé deɛ d'as tɔl-mi-dɔ-dee-rɔ-mi (550), deɛ ba gé njékaa dɔ njékulaje ya.
- 24**Ngolə Paraɔ gé dené i bee-boo'g lə Dabid aw ƙai'g ləa gé Salomɔ unda aree lé. Bèe ba Salomɔ unda ne loo gé Milo tɔ.

²⁵ Salomɔ inja nékinjanéməsje as gɔl munda mee ləb kára-kára, nékinjanéməsje gə kə roo ləm, gə nékinjanéməsje gə wɔji dɔ kəm nɔ́d ləm tɔ, dɔ loo-nékinjaməs gə yeɛ unda ar Njesigəneɔ́ ndá yeɛ roo néje gə ɛdə sululu dɔ yee gə to nɔ Njesigəneɔ́'g. Bèe ba, yeɛ tɔl ne kula kəi lé bém ya.

²⁶ Mbai Salomɔ ar dee ra batoje mee bée gə Esjɔ-Géber gə to mbɔr Elot'd gə to ta koŋgo baa-boo-kad'd gə ria lə Baa-Kas mee bée gə Edəm tɔ.

²⁷ Iram ula kuraje ləa gə to njékula batoje gə gər baa-boo-kad lé ar dee d'aw nɔ́d gə kuraje lə Salomɔ mbɔr batoje'g neelé.

²⁸ Deɛ d'aw Opir ndá deɛ d'odo larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-joo (12.000) d'aw ne d'ar mbai Salomɔ lé.

1 Mbaije 10

Mbai gə dené gə Seba ree inɔa Salomɔ Jerusalem

2Sgl 9.1-12

¹ Mbai gə dené gə Seba oo ta ribar gə Salomɔ inɔa gə ula rɔnduba dɔ Njesigəneɔ́'g ndá yeɛ ree gə mba neán gə ta dɔjije gə to loo-kiya'g koo.

² Yeɛ ree Jerusalem gə njédan géeeje bula yaɔ ləm, gə jambalje gə d'odo néje gə ɛdə sululu gə larlɔr yaɔ gə jərje gə gad dee to yaɔ ləm tɔ. Yeɛ ree ne rɔ Salomɔ'g ba ɔr ne sɛa sor néje lai gə to mée'g tɔ.

³ Salomɔ ila tadɔjije'g ləa lai-lai ar né kára kara gə iya rɛa kəm mbai'g lé godo.

⁴ Mbai gə dené gə Seba lé oo ta kəmkàrje lə Salomɔ lai ləm, gə kəi gə yeɛ unda ləm,

⁵ gə néɔje gə to dɔ tabul'g ləa ləm, gə loo-si kuraje ləa ləm, gə kula ra dee gə ra ne né d'aree ləm, gə njekaree nékaije ləma, gə nékinjanéməsje ləa gə kə roo gə yeɛ inja dee mee kəi'g lə Njesigəneɔ́ lé ləm tɔ. Ta igee sel aree ula mbai lé pana:

⁶ Taje gə m'oo mee bée'g ləm gə wɔji dɔ loo-sii ləm, gə ta kəmkàr ləi ləm tɔ lé to tɔgəɔ ya.

⁷ Kédé gə m'ree m'oo el bəi lé ndá m'ɔm məəm dɔ'g el. Nɛ aa oo, gesee ya kara d'ulam el bəi.

⁸ Rɔlɛl naɔ gə koso-dəwje ləi ləm, rɔlɛl naɔ gə kuraje ləi gə d'aar nɔɔ'g gə ndɔ dee ndɔ dee lé ləma, gə deɛ gə d'isi d'oo ta kəmkàrje ləi lé ləm tɔ.

⁹ Maji kar dɔ ri Mbaidɔmbaije Ala ləi ai sɛgərə, yeɛ gə ooi maji ba undai dɔ kalimbai'g lə Israelje lé. Mbata Njesigəneɔ́ unda Israelje dan kəmee'g saar-saar ya, yee gə bèe ba, yeɛ undai ne gə mbai mba kari ganɔg ne rəwta lə dee gə dɔ najee gə mbəa.

¹⁰ Yeɛ ar mbai larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-munda gə dɛa tɔl-mi (3.500) ləm, gə boo-néje gə ɛdə sululu ləma, gə jərje gə gad dee to yaɔ ləm tɔ. Néje

gá ədə sululu gá d'ı ne ranğ ree ne gá to asəna gə njé gá mbai gá dené gá Seba ree ne ar mbai Salomɔ lé godo.

11Batoje læ Iram gá d'odo larlɔr gá Opir lé d'odo kagje gá ədə sululu keneŋ bula læm, gə jərje bula gá gad dee to yaḷ gá d'ı ne Opir ree ne læm tɔ.

12Mbai ra loo-gəd-ɔ gə kagje gá ədə sululu lé mbata kəi læ Njesigəneḷ læm, gə mbata kəi læ mbai læm tɔ, tɔbəi yeḷ ra ne kudu-kɔdéje gə buulaje mbata læ njékɔspaje tɔ. Un kudee mee ndəa'g nee saar lé d'ı gə kagje gá ədə sululu as bəe ree ne el læm, dəw tel oo gogo el læm tɔ saar teḷ mee ndɔ gá bogənè.

13Mbai Salomɔ ar mbai gá dené gá Seba néje lai gá mée ndigi gá yeḷ dəjee lé læm, aree nénojije gá riba dɔ nékiŋga læ mbai gá Salomɔ bəe læm tɔ. Tɔbəi yeḷ tel aw mee bəe'g læa, yeḷ læm, gə kuraje læa læm tɔ.

Nébaoje læ Salomɔ

2Sgl 1.14-17, 9.13-28

14Kwɔi læ larlɔr gá deḷ ree ne læb kára-kára lai d'ar Salomɔ lé as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-ɔ-joo (20.000),

15ur dɔ larlɔr gá yeḷ taa ji njéndogo-néje'g gə njétkəmlarje'g læm, gə mbaije lai gá to njégelbéeje gá Arabi læma, gə njéguburubéeje gá wɔji dɔ bəekɔ læm tɔ.

16Mbai Salomɔ ar dee ra dər-guguju gə larlɔr gá kunda gə mɔ as tɔl-joo (200), ar dər kára ndá yeḷ ra gə larlɔr gá kwɔi læa as nékwɔji kwɔi-lə-né misḷ-misḷ,

17tɔbəi yeḷ ar dee ra dərje gá ranğ as tɔl-munda (300) gə larlɔr gá d'unda gə mɔ ar dər kára ndá deḷ rəa gə larlɔr gá kwɔi læa as nékwɔji kwɔi-lə-né kára gə geseegese, tɔbəi mbai lé ɔm dee mee kəi'd gá ria læ Mee-kag-kɔr gá Libḷ lé tɔ.

18Mbai lé ar dee ra kalimbai gá boi gə ŋgaŋ kər, tɔbəi yeḷ ɔr giree gə larlɔr gá àr ŋgad-ŋgad ya.

19Kalimbai neelé loo-kuba-ɗao-ɗao gá tar gá wɔji dəa lé to misḷ, tɔbəi loo-gəd-ɔ gá to gogo lé to giriri bəe, loo-si lé loo-kəm-ji to keneŋ loo joo bɔr, mbɔr loo-kəm-jije'g lé d'unda néndajije gá to d'asəna gə toboije bəe joo keneŋ tɔ,

20d'unda néndajije gá to d'asəna gə toboije gá ranğ bəe dɔg-gir-dee-joo loo-kuba-ɗao-ɗao gá tar'g lé ar deḷ gá misḷ to kelee gá kára læm, deḷ gá misḷ to kelee gá kára læm tɔ. Kalimbai gá as bəe mee bəekɔ gá ranğ kára-kára godo.

21Baije læ mbai Salomɔ lé ra dee gə larlɔr ya lai læm, gə ka-larje lai gá to mee kəi gá ria læ Mee-kag-kɔr gá Libḷ lé deḷ ra dee gə larlɔr gá àr ŋgad-ŋgad læm tɔ. Né kára kara gá ra gə larnda lé godo mbata mee ndəa'g læ Salomɔ lé d'oo larnda gá né gá gəd el.

22Mbata mbai lé batoje læa gá d'ı Tarsis d'aw dan baa-boo-kad'g nḷ'd gə batoje læ Iram ndá, læbje munda-munda lé batoje gá d'ı Tarsis d'odo larlɔr gə larnda gə ŋgaŋ kər gə bədje gə yel-juuje ree ne ya.

- ²³Mbai Salomᵒ ur dɔ mbaije lai gá dɔ naŋg nee gə nébaoje ləm, gə kəmkàr ləm tɔ.
- ²⁴Dəwje lai gá dɔ naŋg nee saŋg loo koo Salomᵒ gə mba koo ta kəmkàrje gá Ala ula mée'g lé.
- ²⁵Nana kara ree gə nékar læa gá to néje gá ra gə larnda gə larlɔr ləm, gə kubuje ləm, gə nérɔje ləm, gə néje gá ədə sululu ləm, gə kundaje læma, gə kundaje-mulayèjeje ləm tɔ, dee ra togəbè gə ləbje kára-kára lai ya.
- ²⁶Salomᵒ mbᵒ pusu-rɔje ləm, gə njérɔ gə kundaje ləm tɔ, pusu-rɔje d'as tɔl-dɔg gə dəa tɔl-sɔ (1.400) ləm, njérɔ gə kundaje d'as tɔl-dɔg-loo dɔ-giree-joo (12.000) ləm tɔ, yeɛ unda dee mee bee-booje'g loo gá pusu-rɔje læa to keneŋ ləm, gə Jerusalem mbɔr mbai'g ləm tɔ.
- ²⁷Mbai lé ar larnda to Jerusalem yaɔ asəna gə kɔri-ərje bèe ləm, kag-sədrəje kara to bula asəna gə kag-bɔlje gá to ndag-loo'g bèe ləm tɔ.
- ²⁸Kundaje læ Salomᵒ lé d'ɪ sə dee Ejiptə, njérab-néndogoje gá wɔji dɔ mbai ba d'aw saŋg dee gə kudu dee kudu dee gə goo lar dee gá d'wɔji njaŋg togəbè,
- ²⁹gad pusu-rɔ kára gá d'ɪ ne Ejiptə'g ree ne lé ndá d'wɔji larnda tɔl-misə (600) ləm, gad kunda kára ndá d'wɔji larnda as tɔl-dəa-rɔ-mi (150) ləm tɔ. Dee ree sə dee togəbè mbata mbaije læ Hetje ləm, gə mbata læ mbaije gá Siri kara ləm tɔ.

1 Mbaije 11

Salomᵒ taa denéje bula

2Sgl 11.18–12.1

- ¹Mbai Salomᵒ taa denéje gá dɔ bee'd gá raŋg ɔm dee dɔ ŋgolə Paraᵒ gá dené'g yeɛ təa kédé lé: dee gá to Moabje ləm, gə Amᵒje ləm, gə Edɔmje ləm, gə Sidoje læma, gə Hetje ləm tɔ.
- ²Deɛ to ginkojije gá Njesigəneɔ ula Israelje kédé pana: Seɪ a taa deeje el ləm, dee kara d'a ree rɔ sí'g el ləm tɔ, mbata tɔgəɔ, dee d'a tel mee sí dɔ magəje'g læ dee. Denéje gá dɔ beeje'g neelé ba mal dee ndɔr Salomᵒ aree ɔm ne gə beekoje neelé nɔ'd.
- ³Yeɛ taa denéje gá to ŋgalə mbaije tɔl-siri (700) ləm, gə dee gá to ŋgalə dəwje gá kari ba tɔl-munda (300) ləm tɔ, denéje læa lé ba d'ar mée tel to bəd.
- ⁴Loo gá Salomᵒ buga ndá denéje læa tel mée gá dɔ magəje'g ndá yeɛ ar mée to kára ba sur dɔ Njesigəneɔ, Ala'g lé læa to gá bɔbeeje gá Dabid bèe lé el ŋga.
- ⁵Salomᵒ ndolè goo magə-Astarté gá to magə læ Sidoje ləm, gə goo magə-Milkɔm, gá ar Amᵒje minə lé ləm tɔ.
- ⁶Salomᵒ ra néje gá majel kəmə Njesigəneɔ'g ləm, yeɛ un goo Njesigəneɔ lad-lad to gá bɔbeeje Dabid lé bèe el ləm tɔ.

⁷Yen nga Salomɔ ra loo gé ndaw do mbal gé to no Jerusalem'g mbata la magə-Kemos gé ar Moabje minə lé ləm, yee ra togəbè mbata la magə-Molok gé ar Amoje minə lé ləm tɔ.

⁸Yee ra togəbè wɔji ne do denéje la lai gé do bee'd gé roo néje gé ədə sululu ləm gə d'inja nékinjanéməsje d'ar magəje la dee keneɲ.

⁹Mee Njesigəneə i səa jugugu do Salomɔ'g mbata mee gé tel to bəd do Njesigəneə, Ala'g lé la Israəlje, yee gé tee dəa'g gɔl joo lé.

¹⁰Mbata kédé lé Ala ɔgee kaw rɔ magəje'g, ne Salomɔ aa do ndukunje la Njesigəneə lé el.

¹¹Togəbè ba Njesigəneə ula ne Salomɔ pana: Mbata nérai gé i ra togəbè lé gə kaa gé i aa do manrɔ ləm gə godndumje gé m'un m'ari el lé ndá m'a kər beekɔ lé jii'g gə mba kar kura lai ba.

¹²Ne lé bèe kara m'a ra kəmi-i'g nee el bəi mbata la bəbije gé Dabid lé ya. Ne ngon məi ba m'a kər beekɔ neelé jia'g bəi.

¹³Təbəi m'a kər beekɔ lé jia'g lai el, m'a kyə ginkoji gé kára kar ngoni mbata la Dabid gé to kura ləm ləm, gə mbata Jerusalem gé m'a mbəree lé ləm tɔ.

Njébaɲe la Salomɔ

¹⁴Njesigəneə ɔs kudu dəw kára gé to njeba la Salomɔ: yee ba to Adad, dəw gé Edəm gé i ginkoji'g la mbai gé Edəm tɔ.

¹⁵Mee ndəa gé Dabid dum ne do Edəmje'g lé Joab gé to bé-njéɔje lé aw gə mba dubu dee gé d'wəi ndá yee tɔl diŋgamje lai gé d'isi Edəm ya.

¹⁶Joab gə Israəlje lai nai keneɲ as nai misə saar dee tuji diŋgamje gé Edəm pugudu-pugudu tɔ.

¹⁷Yen nga Adad aɲ gə Edəmje gé to kuraje la bəbeeje aw sə dee Ejiptə. Adad lé nai gé diŋgam gé gɔ ya bəi.

¹⁸Dee d'i Madian d'aw Paran, təbəi d'ar dəwje gé Paran d'aw sə dee Ejiptə rɔ Paraɔ mbai gé Ejiptə'g lé. Paraɔ ar Adad kəi ləm, gə néɔje ləma, gaŋg do naŋg aree ləm tɔ.

¹⁹Adad taa kəm Paraɔ rəgm, gelee gé nee ba Paraɔ aree taa ne wareeje gé to ngokɔ Tapenes gé to dené la lé gé dené la.

²⁰Ngokɔ Tapenes gé dené lé oji səa ngon gé diŋgam gé ria la Genubat. Tapenes aree odo ngon lé mee kəi'g la Paraɔ ndá Genubat si mee kəi-mbai'g la Paraɔ mbuna ŋgalə Paraɔ'g ya.

²¹Loo gé Adad si mee bee gé Ejiptə'g ndá yee oo to gé Dabid wəi ləm, oo to gé Joab gé to bé-njéɔje lé kara wəi ləm tɔ. Yen nga yee dəji Paraɔ pana: Yə'm am m'aw bee ləm nga.

22Paraḡ dəjee pana: See dī ba lali rəm'g nee ba i ndigi tel kaw ne bee lai gə mbəa wa. Yee ilá keneḡ pana: Né kára lalm el ne ya loo am m'aw ya.

23Ala ar njebə la Salomḡ gə ranḡ kára uba nanḡ i ya tɔbəi. Yee lé ria la Rejḡ, ngolə Eliada, yee gə i kai la béeje Adadéjer, mbai gə Soba ai lé.

24Yee mbḡ dəwje rəa'g tel to ne mbai dɔ njékaw waije loo gə Dabid tɔl ne kudu-njérɔje la béeje lé. Deḡ d'ı́ Damas d'aw d'isi keneḡ ndá d'ɔ bee keneḡ.

25Loo gə Salomḡ si ne kəm̄ba bəi lé Rejḡ to njebə la Israelje mee ndəa gə Adad kara ra ne majel gə Salomḡ bée tɔ ndá yee tel əji Israelje bəi-bəi tɔ. Yee lé ɔ bee gə Aram ya.

Jeroboam i gə Salomḡ ɔsee rəw

2Sgl 9.29-31

26Jeroboam gə to kura la Salomḡ lé kara i gə mbai lé ɔsee rəw tɔ. Yee to ngolə Nebat, dəw gə Eprata gə si Sereda ndá yee lé keaje to njekəisinga gə ria la Serua.

27Aa ooje, né gə aree i ne gə mbai lé ba nee: Loo gə Salomḡ ar dee d'unda Milo lé ləm, gə gɔl ndògo-bɔrɔ la bɔbeeje gə Dabid ləm tɔ ndá,

28Jeroboam lé to njesingamonḡ gə rəa to kɔgəɔ-kɔgəɔ bəi, bée ba Salomḡ oo basa neelé loo kula rəa'g ndá yee ɔree undá gə njekaa dɔ dəwje lai gə to njéra-kula-gə-raje gə to ngaka Jisəb lé.

29Mee ndəa'g neelé Jeroboam unda loo Jerusalem tee ndá Aija, njetegginta gə Silo iḡgá rəbə. Aija lé ula kubu gə sigi gə boi yul rəa'g ar dee-deḡ səa joo bɔr d'ar mee wala'g gə kar dee ba.

30Aija wa kubu gə sigi gə boi yul gə yee ula rəa'g lé til dana as loo dɔg-giree-joo

31ndá yee ula Jeroboam pana: Taa yee gə dɔg neelé gə kai. Mbata Njesigəneə, Ala la Israelje pa togəbè pana: Aa ooje, m'a kɔr beeko ji Salomḡ'g ndá m'a kari ginkojije dɔg.

32Ne yee lé a kiḡga ginkoji kára mba kar ri kura ləm Dabid bəɔr ne ləm, gə mba kar ri Jerusalem, bee-boo gə m'ɔree kəm'g mbuna ginkoji Israelje'g lai lé bəɔr ne ləm tɔ.

33A to togəbè mbata dee d'ubam d'yaḡm d'aw d'unda barmba nḡ Astarte gə to magə la Sidoje ləm, gə nḡ Kemos gə to magə la Moabje ləm, gə nḡ Milkəm gə to magə la Amoje ləm tɔ mbata dee njaa gə goo torndumje el ləm, deḡ ra néje gə gə dɔ najee kəm'g gə mba kaa ne dɔ godnduje gə ndukunje ləm tɔ gə Dabid bɔ Salomḡje bée lé el ləm tɔ.

34M'a kɔr beekoje lai jia'g el, ləb si kəm̄ba ləa lé m'a karee to gə mbai ya mbata Dabid, kura ləm gə m'ɔree kəm'g lé yee to njekaa dɔ godndumje gə torndumje.

35Ne m'a kɔr beeko lé ji ḡgonee'g ndá m'a kari ginkojije dɔg.

³⁶M'a kyā ginkoji kára mba kar ṅgonee gə mba kar Dabid gə to kura ləm iṅga ne néndogó ṅm'g ta-ta Jerusalem, bee-boo gə m'oree kəm'g mba kar rim bar d'g lé.

³⁷M'a kuni kundai kari ɔ bee dɔ néje'g lai gə məəi wɔji ndá i a to mbai dɔ Israēlje'g ya.

³⁸Bó lé i ila ṅgonkoji dɔ néje lai gə m'a kun ndum d'g kari ləm, bó lé i njaa dan kila-rəwje'g ləm ləma, bó lé i ra néje gə danasur kəm'g, k'aa ne dɔ godndumje gə torndumje to gə Dabid, gə to kura ləm ra bəe ləm tɔ ndá m'a nai səi ləm, m'a ra kəi gə ṅgəṅ ṅgəṅ-ṅgəṅ kari ləm tɔ, to gə ma m'ra ne m'ar Dabid ndá m'a kəm Israēlje jii'g ya.

³⁹Yee nee ba m'a kar ṅgaka Dabid d'ula ne dɔ dee ne a to saar-saar gə nɔ el.

⁴⁰Salomɔ saṅg loo gə mba tɔl Jeroboam. Ne Jeroboam i aṅ aw Ejiptə saar Salomɔ wəi ba.

Kwəi lə Salomɔ

2Sgl 10.1-15

⁴¹Ges sortaje lə Salomɔ ləm, gə néje lai gə yeɛ ra ləma, gə kəmkàr lə ləm tɔ lé see ndaṅ taree mee maktub sor-néraje'g lə Salomɔ el wa.

⁴²Salomɔ ɔ bee dɔ Israēlje'g lai mee bee gə Jerusalem as ləb rɔ-sɔ.

⁴³Yen ba Salomɔ wəi ar dee dubee mee bee-boo'g lə bɔbeeje gə Dabid. ṅgonee Roboam ba ɔ bee toree'g tɔ.

1 Mbaije 12

Roboam ɔ bee tor Salomɔ'g

¹Roboam aw Sikem mbata Israēlje lai d'aw Sikem mba kundá gə mbai tɔ.

²Loo gə Jeroboam, ṅgolə Nebat oo taree mbata yeɛ nai Ejiptə loo gə aṅ ne mbai Salomɔ lé bəi ndá yeɛ si Ejiptə ya.

³Deɛ d'ula kula bəree. Yen ṅga Jeroboam gə koso-dəwje gə Israel lai ree rɔ Roboam'g d'ulá ta togábè pana:

⁴Bɔbije unda nékodo gə wɔi dɔ sí'g. I ba yè basinè maji kari ar nékodo gə wɔi gə bɔbije unda dɔ sí'g ar sí n'raje ne kula bər lé aree wɔilɔ dɔ sí'g péle ndá j'a ra né kari ya.

⁵Yeɛ ula dee pana: Awje ndá ndɔ gə njekəm'g munda ba telje reeje rɔm'g bəi. Togábè koso-dəwje d'od d'aw ya tɔ.

⁶Mbai Roboam lé dəji dəwje gə tɔg gə d'isi mbɔr bɔbeeje Salomɔ'g kédé loo gə yeɛ si ne kəmba bəi lé pana: See ta kəmkàr gə ban ba a kwɔjimje kam m'tel m'ula koso-dəwje neelé wa.

- ⁷Dee d'ila keneɲ pana: Bó lé bogə̀nè i tel to kura læ dəwje nee læm, bó lé i ra né gá deɛ dəjii lé læma, bó lé i tel ila dee keneɲ gə taje gá maji læm tɔ ndá d'a to kuraje læi saar gə nɔ ya tɔ.
- ⁸Ne Roboam uba ta kəmkàrje gá dəwje gá tɔg d'ulá lé yə ndá yee tel dəji basaje gá tɔg səa nə'd gá gugu dəa sub lé ba ta.
- ⁹Yee dəji dee pana: See ta kəmkàr gá ban ba seɲ ndigije kamje m'tel m'ula koso-dəwje nee gá dəjim ta nee pana: Nékodo gá wɔi gá bɔbije unda dɔ sí'g lé aree wɔilɔ dɔ sí'g pé̀lè lé wa.
- ¹⁰Aa ooje, ta gá basaje gá tɔg səa nə'd d'ulá karee pa lé ba nee: I a pa togábè kar koso-dəwje gá dəjii pana: Bɔbije unda nékodo gá wɔi dɔ sí'g ne i ba yè maji kari aree wɔilɔ dɔ sí'g pé̀lè lé i a kula dee togábè pana: Ngon jim boi ur dɔ reɲ bɔmje'g.
- ¹¹Basinè lé bɔmje unda nékodo gá wɔi dɔ sí'g ya ne ma lé m'a kila maree dɔ'g karee wɔi unda nje gá kédé bəi, bɔmje unda sí gə ndəije ne ma ndá m'a kunda sí gə mbai-yije ba.
- ¹²Jeroboam gə koso-dəwje lai ree rɔ Roboam'g mee ndɔ gá njekɔm'g munda lé to gá mbai un ne ndia ar dee pana: Telje reeje rɔm'g mee ndɔ gá njekɔm'g munda lé ya tɔ.
- ¹³Mbai lé tel gə ta gá kədərə ar koso-dəwje lé. Yee uba ta kəmkàr gá dəwje gá tɔg d'ulá lé yə ndá,
- ¹⁴yee ila dee keneɲ gə goo ta gá basaje d'ulá lé togábè pana: Baumje unda nékodo gá wɔi gwɔb sí'g ne ma lé m'a kila maree dɔ'g mba karee wɔi sí unda nje gá kédé, bɔmje unda sí gə ndəije ne ma ndá m'a kunda sí gə mbai-yije ya.
- ¹⁵Togábè ba mbai lé oo ne ta læ koso-dəwje lé el. Mbata Njesigəneɲ ba ra togábè mba kar ndukun gá yee un ar Aija, dəw gá Silo pa ar Jeroboam, ngolə Nebat lé aw ne lée'g béréré tɔ.

Dee kai beeko lé loo joo

2Sgl 10.16–11.4

- ¹⁶Loo gá Israelje lai d'oo to gá mbai lé oo ta læ dee el ndá koso-dəwje tel d'ila mbai'g lé pana: See dí læ síjeɛ ba to rɔ Dabid'g wa. Nénduba læ síjeɛ to nə'd gə kə ngolə Isai el! Israel, awje kəi-kubuje'g læ sí. Seɲ njé'g læ Dabid, raje né gə mbata læ gin bauje læ sí. Bèe ba Israelje lai tel d'aw mee kəi-kubuje'g læ dee ya tɔ.
- ¹⁷Israelje gá d'isi bee-booje'g læ Juda ya gə kar dee ba ba Roboam lé ɔ dee.
- ¹⁸Lé bèe kara mbai Roboam ula Adoram, yee gá njetaa négədbeko rɔ Israelje'd gá d'isi par gá dɔgel lé. Ne deɛ Israelje neelé tilá gə kɔri-ər tɔlee. Yen nga mbai Roboam lé ɔs rəa bad uba pusu-rɔ læa aɲ aw Jerusalem.
- ¹⁹Yee gá bèe ba Israelje d'ɔr ne rɔ dee rɔ gin bauje'g læ Dabid saar mee ndɔ'g bogə̀nè ya.

20Loo gá Israelje lai d'oo to gá Jeroboam tel ree ndá deę d'ula kula baree loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g læ koso-dəwje, d'undá gá mbai læ Israelje lai. Deę gá d'un goo gin bauje læ Dabid lé to njé gá ginkoji'g læ Judaje ya kára ba tɔ.

21Loo gá Roboam ree Jerusalem mbɔ ndá yeę mbɔ gel-bɔje læ Juda lai læm, gá ginkoji Bejamije læm tɔ, tɔbɔi yeę ɔr bao-rɔje gá to njésingamonje tɔl-dɔg-loo-tɔl gá dɛa rɔ-jinaijoo (180.000) mba kar dee d'aw rɔ gá gin bauje læ Israel mba kar dee tel d'isi gel beekɔ'g læ Roboam, ngolə Salomɔ lé.

22Nɛ Ala un ta ula dəw læa gá Semaeja lé pana:

23Maji kari ula Roboam, ngolə Salomɔ, mbai gá Juda læm, gá gin bauje læ Juda kara lai læm, gá njémeekeije læ Bejami læma, gá ges koso-dəwje gá nai lé læm tɔ.

24I a kula dee pana: Njesigəneɔ pa togəbè pana: Maji kar sí awje aw rɔje gá ngakɔ síje gá to Israelje el. Maji kar nana kara tel aw mee kəi'g læa-ləa mbata to ma nja ba m'ar néje neelé teę ya. Deę d'ila ngonkoji dɔ ta gá Njesigəneɔ pa lé ndá tel gá goo ta gá Njesigəneɔ pa lé ya tɔ.

25Jeroboam unda gel bee-boo gá Sikem dɔ mbal gá Eprayim ndá yeę si keneɔ, tɔbɔi yeę ɔ keneɔ aw unda gel bee-boo gá Penuel tɔ.

Jeroboam uba rəw læ Ala ya

26Jeroboam əji ta mée'g pana: Banelə ndá beekɔ lé a tel koso ji gel-bɔje'g læ Dabid gogo.

27Bó lé koso-dəwje neelé d'a kaw Jerusalem ba gá mba kinja nékinjanéməsje mee kəi'g læ Njesigəneɔ ndá mee dəwje a tel kolé dɔ mbai'g læ dee Roboam gá to mbai gá Juda lé ndá d'a tɔlm tel kaw kinja Roboam, mbai gá Juda lé ya.

28Gée'g gogo loo gá mbai əji ta mée'g togəbè mbɔ ndá yeę léę larlor ar deę ndaji ne ngan manɔje joo. Tɔbɔi yeę ula koso-dəwje pana: Kaw gá seɔ awje Jerusalem lé as bée nga. Seɔ Israelje, aa ooje, Ala læ sí gá ar sí undaje loo mee bee gá Ejiptə teeje lé ba to nee ya.

29Yeę unda néndaji ngon manɔ kára lé mee bee gá Betel læm, yeę unda yeę gá ranɔ mee bee gá Dan læm tɔ.

30Yeę ba tel to gel koso dan kaiya'g læ dee. Mbata koso-dəwje d'aw nɔ néndaji ngon manɔ'd lé saar teę ne bee gá Dan.

31Jeroboam ra kəije dɔ looje gá ndəw'g, tɔbɔi yeę unda njékinjanéməsje gá yeę mbər dee mbuna koso-dəwje'g lai, bó deę gá to ngaka Ləbije ba el.

32Yeę tum gin ra nai mee nai gá njekɔm'g jinaijoo mee ndɔ gá njekɔm'g dɔg-gireemi læ nai'g neelé mba karee to asəna gá nai gá deę ra mee bee gá Juda lé tɔ, tɔbɔi yeę inja nékinjanéməsje dɔ loo-nékinjaməs'g. Aa ooje, né gá deę ra Betel gá mba kar dee d'inja ne nékinjaməs nɔ néndaji ngan manɔje gá yeę ra dee lé ba to nee: Yeę unda njékinjanéməsje gá wɔji dɔ looje gá ndəw gá yeę unda Betel lé.

³³Tɔ̀bɛi yee tuga loo aw loo-nékinjaməs'd gé yee ra Betel lé mee ndɔ́ gé dɔ́g-gireemi læ nai gé njekɔ́m'g jinaijoo'g, to nai gé yee nja ɔ́ree unda to gé mee ndigi. Yee ra nai mbata læ Israélje læm, yee tuga loo aw dɔ́ loo-nékinjaməs'g gə mba roo né gé ədə sululu keneŋ læm tɔ́.

1 Mbaije 13

Ndɔ́l wa dɔ́ loo-nékinjaməs gé Betel

¹Aa ooje, dəw læ Ala kára i Juda ree Betel gə goo ndukun læ Njesigəneə, loo gé Jeroboam tuga loo aw dɔ́ loo-nékinjaməs'g gə mba roo né gé ədə sululu keneŋ lé.

²Yee pata gə ndia gé boi wəl ila ne ndɔ́l dɔ́ loo-nékinjaməs'g lé gə goo ta gé Njesigəneə pa lé pana: Loo-nékinjaməs! Loo-nékinjaməs! Njesigəneə pa togəbè pana: Aa ooje, d'a koji ŋgon gé diŋgam mee kəi'g læ Dabid, d'a kunda ria læ Jojias, yee a tɔ́l njékinjanéməsje gé wɔ́ji dɔ́ looje gé ndəw dɔ́i'g, deɛ gé d'aw roo néje gé ədə sululu dɔ́i'g lé tɔ́bɛi siŋga dəwje kara d'a roo dɔ́i'g tɔ́.

³Tɔ́bɛi gé mee ndəa gən ya, yee ula dee ta læ nétɔ́ji pa ne pana: Né gé a tɔ́ji sí to gé Njesigəneə ba pa taree lé ba nee: Aa ooje, loo-nékinjaməs lé a tɔ́ ndá bu gé to dɔ́'g lé a kɔ́m naŋg tɔ́.

⁴Loo gé mbaï oo ta gé dəw læ Ala pa ila ne ndɔ́l dɔ́ loo-nékinjaməs'd gé Betel lé ndá yee ula jia aree dəs ta dɔ́ loo-nékinjaməs lé pa ne pana: Wáje! Ndá ji Jeroboam gé ula par gé dəa'g lé tudu tar kurum aree oo loo kwa gé rəa'g el.

⁵Loo-nékinjaməs lé tɔ́ ar bu gé to dɔ́'g lé ɔ́m naŋg gə goo nétɔ́ji gé dəw læ Ala pa gə goo tapa Njesigəneə lé tɔ́.

⁶Yen ŋga mbaï lé un ta ula dəw læ Ala pana: Kɔ́gəɔ́ kari, maji kari ra ndòo rɔ́ Njesigəneə, Ala'g lé læi gə mbata læm, gə mba kam m'wa jim gé rɔ́m'g ya kari. Bèe ba dəw læ Ala ra ndòo rɔ́ Njesigəneə'g ndá mbaï lé wa jia gé rəa'g aree tel to to gé kédé lé tɔ́.

⁷Mbaï ula dəw læ Ala pana: Maji kari aw səm kəi taa nésɔ́ lam sɔ́, tɔ́bɛi m'a kari nénoji tɔ́.

⁸Nɛ dəw læ Ala ula mbaï lé pana: 'Bó lé i am dəb mee kəi læi ya kara m'a kaw səi keneŋ el læm, m'a sɔ́ né el læma, mán kara m'a kai lé gən el læm tɔ́,

⁹mbata ndukun neelé Njesigəneə ba un am pana: A kɔ́ muru el læm, a kai mán el læma, a tel gə rəw gé aw ne kédé lé el læm tɔ́.

¹⁰Bèe ba yee tel un rəw gé raŋg bó tel gə rəw gé yee ree ne Betel lé el tɔ́.

Kalta læ njetegginta

¹¹Nɛ njetegginta gé tɔ́g si Betel. Ŋgonee gé diŋgam kára ree rəa'g ɔ́r sor néje lai gé dəw læ Ala ra Betel mee ndəa gən lé læm, gə taje gé yee ula mbaï lé læm tɔ́. Loo gé d'ɔ́r sor taje neelé d'ar bɔ́ deeje ndá,

¹²Yeeɛ dɔ̄ji dee pana: See aw gə rəw gá ra wa. Ndá nganeeje lé tɔ̄jee rəw gá dəw lə Ala gá ɔ̄ Juda lé aw ne.

¹³Yeeɛ ula nganeeje lé pana: Ilaje kali gir mulayèje'g ləm amje. Ndá deɛ d'ila kali gir mulayèje'g d'aree ubá.

¹⁴Yeeɛ aw goo dəw lə Ala'g lé ndá yeeɛ ɔ̄ngá gel kag-terebɔ̄tə'g. Yeeɛ dɔ̄jee pana: See i to dəw lə Ala gá ɔ̄ Juda lé wa. Yeeɛ tel ilá keneɲ pana: To ma ya.

¹⁵Yeeɛ tel ulá pana: Maji kari tel ree səm kəi ləm sɔ̄ né ba.

¹⁶Nɛ yeeɛ tel ilá keneɲ pana: M'a tel səi el ləm, m'a kaw səi mee kəi'g ləi el ləm tɔ̄. M'a sɔ̄ né el ləm, m'a kai səi mán loo gá nee'g el ləm tɔ̄,

¹⁷mbata Njesigəneɛɔ̄ ba ulam gə ndia njaɲg pana: A sɔ̄ né el ləm, a kai mán el ləma, a tel gə rəw gá ree ne kédé lé el ləm tɔ̄.

¹⁸Yen nga njetegginta gá tɔ̄g lé ulá pana: Ma kara m'to njetegginta to gá i bəe ya tɔ̄. Bəe ba kura gá dara ulam ta gə ndu Njesigəneɛɔ̄ pana: Aree aw səi nɔ̄'d mee kəi'g ləi mba sɔ̄ né ləm, gə mba kai mán ləm tɔ̄. Nɛ to taɲgəm ba yeeɛ ulá ya.

¹⁹Dəw lə Ala tel aw səa kəi ləa ndá yeeɛ sɔ̄ né ləm, gə ai mán ləm tɔ̄.

Toboɔ̄i wa dəw lə Ala gə goo kalta ləa

²⁰Loo gá d'isi ta ka-nésɔ̄'g ndá Njesigəneɛɔ̄ ula njetegginta gá ar maree tel səa lé ta.

²¹Ndá yeeɛ ɔ̄r ndia gá tar wəl ar dəw lə Ala gá ɔ̄ Juda ree lé pana: Njesigəneɛɔ̄ pa togábè pana: Mbata i ɔ̄s ndukun lə Njesigəneɛɔ̄ lé rəw ləm, i aa dɔ̄ godndu gá Njesigəneɛɔ̄, Ala ləi un ari lé el ləm,

²²mbata i tel ree ləma, i sɔ̄ né gə ai mán loo gá yeeɛ ulai pana: I a kɔ̄ muru keneɲ el ləm, i a kai mán keneɲ el ləm tɔ̄ lé ndá nini a kaw loo gá dubu bɔ̄bije-je keneɲ el nga.

²³Yen nga njetegginta gá ar maree tel səa lé loo gá yeeɛ sɔ̄ né ləm, gə ai mán ləm tɔ̄ ndá yeeɛ ɔ̄r ndia gá tar wəl ar dəw lə Ala gá ɔ̄ Juda ree lé pana: Njesigəneɛɔ̄ pa togábè pana: Mbata i ɔ̄s ndukun lə Njesigəneɛɔ̄ lé rəw ləm, i aa dɔ̄ godndu gá Njesigəneɛɔ̄, Ala ləi un ari lé el ləm,

²⁴Dəw lə Ala ɔ̄d aw ndá yeeɛ ɔ̄ngá toboɔ̄i dan rəw'g aree wá tɔ̄lee. Ninee to rəbee, mulayèje lé aar mbɔ̄ree'g ləm, toboɔ̄i lé kara aar mbɔ̄r nin'g lé ləm tɔ̄.

²⁵Dəwje gá dəs rəw'g lé ndá d'oo ninee gá to rəbee ləm, gə toboɔ̄i gá aar mbɔ̄ree'g lé ləm tɔ̄. Loo gá deɛ ree mee bəe-boo gá njetegginta gá tɔ̄g si keneɲ lé ndá deɛ pa taree d'aree oo tɔ̄.

²⁶Loo gá njetegginta gá njetel gə dəw lə Ala rəbee lé oo taree ndá yeeɛ pana: To dəw lə Ala gá njekɔ̄s ta ndukun lə Njesigəneɛɔ̄ rəw lé ba Njesigəneɛɔ̄ ilá ta toboɔ̄i'g aree wá tɔ̄lee, mba kar ta gá Njesigəneɛɔ̄ ulá lé aw ne lée'g béréré.

²⁷Tɔ̄bəi yeeɛ ula nganeeje pana: Ilaje kali gir mulayèje'g amje. Deɛ d'ila d'aree ya to ndá,

- ²⁸yeɛ ɔd aw. Yeɛ iŋga nin dɔw lé rɛbee lɛm, mulayɛje gɛ toboj lé d'ar mbɔr ninee'g lé lɛm tɔ. Toboj lé sɔ ninee el lɛm, gɛ tɔl mulayɛje lé el lɛm tɔ.
- ²⁹Njetegginta un nin dɔw lɛ Ala ilá dɔ mulayɛje'g ree ne, njetegginta gɛ tɔg lé unee aw sɛa mee bee-boo'g mba nɔ yée lɛm, gɛ mba dubee lɛm tɔ.
- ³⁰Yeɛ ila nin lé loo-dubee'g, tɔbɛi deɛ nɔ dɛa'g pana: Ai-i, ŋgokɔm, nékɛmndoo gɛ ban ba bɛe wa.
- ³¹Loo gɛ yeɛ dubee mbɔ ndá yeɛ ula ŋganeeje pana: Loo gɛ m'a gɛ kwɛi ndá, gɛ dubumje loo gɛ m'dubu dɔw lɛ Ala keneŋ neelé ya, seɪ a kɔmje siŋgam mbɔr siŋgáje'g ya tɔ.
- ³²Mbata ta gɛ yeɛ ɔr ndia gɛ tar wɛl pa ne gɛ ndu Njesigɛneɔ, ila ne ta dɔ loo-nékinjamɛs gɛ to Betel lɛm, gɛ kɛije lai gɛ to dɔ looje gɛ Samari lɛm tɔ lé a kaw lée'g béréré ya.
- ³³Goo néje'g neelé Jeroboam yɔ goo rɔw ra néje gɛ majel lɛa el. Yeɛ unda njékinjanémɛsje gɛ wɔji dɔ looje gɛ ndɔw ya tɔbɛi, to deɛ gɛ yeɛ mbɔr deɛ mbuna koso-dɔwje'g, dɔw gɛ rara ba gɛ mée wɔji ndá yeɛ undá gɛ njékinjanémɛs gɛ wɔji dɔ looje gɛ ndɔw lé.
- ³⁴Yeɛ gɛ nee ba gɛ gin kaiya lɛ gin bauje lɛ Jeroboam lɛm, yeɛ gɛ nee ba gɛ gel tuji gɛ deɛ tuji ne lɛma, gɛ kudu gɛ d'udu ne bɔ dɔ naŋg nee lɛm tɔ.

1 Mbaije 14

Ta gɛ gaŋg dɔ Jeroboam'g lé

- ¹Mee ndɛa'g neelé Abija, ŋgolɛ Jeroboam oso gɛ rɔkɔ.
- ²Ndá Jeroboam ula dené lɛa pana: M'ra ndò rɔi'g, maji kari iɛta tel rɔi bɛd mba kar deɛ gɛri gɛ dené lɛ Jeroboam el ndá ɔd aw Silo. Lée gɛ neelé Aija, njetegginta si keneŋ, yeɛ gɛ pata dɔm'g to gɛ m'a gɛ to mbai lɛ koso-dɔwje neelé.
- ³Odo pil muru dɔg lɛm, gɛ mbɛje lɛma, gɛ ubu tɔji ku kára lɛm tɔ aw ne kɛi lɛa ndá, a kulai né gɛ a gɛ teɛ dɔ ŋgon'g lé bɛi.
- ⁴Dené lɛ Jeroboam ra togábè ya tɔ, yeɛ aw Silo ndá andɛ mee kɛi'g lɛ Aija. Aija bɔga yaɔ ar kɛmee oo loo el.
- ⁵Nɛ Njesigɛneɔ ula Aija pana: Aa oo, dené lɛ Jeroboam aw gɛ rɔi'g nee gɛ mba dɔjii ta gɛ wɔji dɔ ŋgonee gɛ oso gɛ rɔkɔ. I a kulá ta bɛe-bɛe. Loo gɛ yeɛ ree lé ndá yeɛ a tel rɛa gɛ dené gɛ raŋg ya.
- ⁶Loo gɛ Aija oo kaa gɔlee gɛ andɛ ne tarɔwkɛi'g ndá yeɛ pana: I dené lɛ Jeroboam, maji kari andɛ kɛi. See gelee gɛ ban ba i tel rɔi gɛ dené gɛ raŋg wa. Ma lé d'ulam mba kam m'ulai taje gɛ kɛdɛrɛ ya.
- ⁷Aw ula Jeroboam pana: Aa oo ta gɛ Njesigɛneɔ, Ala lɛ Israelje pa ba nee: Ma m'ɔri mbuna koso-dɔwje'g, m'undai gɛ mbai dɔ koso-dɔwje lɛm gɛ Israel.

⁸Ma m'taa beeko ji gel-boje'g la Dabid m'ari, ne i to asena ga kura lam ga Dabid ga aa do godndumje lam, ga njaa goom'g ga ngaw mee bura lama, ga ra ne ga danasur kam'g lam to le el.

⁹I ra nemajel unda dee lai ga nji'g kede nda i aw ra magaje mbata lai lam, i lee nendajije ga mba kar maem i ne pu lama, i ubam ya'm gooi'g gogo lam to.

¹⁰Gelee ga nee ba m'a ga kar meeko oso ne do kai'g la Jeroboam ya, daw ga rara ga to ka Jeroboam le, le yee ga to ber ase ngonkoji ga mee bee'g la Israelje kara m'a karee udu bo, tabei m'a kwa mee kai la Jeroboam raw-raw to ga d'wa ne biritisije saar d'ar dee godo bee.

¹¹Yee ga rara ga mee kai'g la Jeroboam ga a kwai mee bee-boo'g nda bisije ba d'a kusa lam, yee ga a kwai mee wala'g kara yelje ba d'a ko yee lam to. Mbata Njesigonea ya ba pa bee.

¹²Ne i le i aw kai lai. Loo ga i a ga kila goli mee bee-boo'g pa ya nda ngon le a kwai.

¹³Israelje lai d'a nea lam, d'a dubee lam to, mbata yee ya kara ba ga daw ga mee kai'g la Jeroboam ga d'a dubee dabar'g lam, yee ya kara ba ga daw ga mee kai'g la Jeroboam ga d'inga nera ga maji rea'g kam Njesigonea Ala'g la Israelje lam to.

¹⁴Njesigonea a kunda mbai do Israelje'g, yee ga a kar njemeekaije la Jeroboam d'udu bo mee ndea'g neele. See yee ba ga ne ga tee basinè mba el wa,

¹⁵Njesigonea a ra ga Israelje ne ga kadere nda d'a to asena ga twatog ga man biree bee. Yee a kor Israelje mee bee ga maji ped-ped ga yee ar bo deeje, tabei yee a sane dee kel tura-baa ga nu mbata dee ra magaje la dee d'ar ong i ne ga Njesigonea pu ya.

¹⁶Yee a sula Israelje sogo kya dee mbata kaiyaje ga Jeroboam ra lam ga kaiyaje ga yee ar Israelje kara ra lam to.

¹⁷Dené la Jeroboam le uba nang i aw, nda yee tee Tirsa, tabei loo ga yee tee takai'g nda ngonee le wai ya to.

¹⁸Dee dubee nda Israelje lai nea ga goo ta ga Njesigonea ar kura la Aija ga to njetegginta pa le ya to.

¹⁹Ges sor-neraje la Jeroboam lam, ga sorta roje la lama, ga kobe la lam to le ndang tareeje lai mee Maktub-sorta neraje'g la mbaije ga Israel ya.

²⁰Jeroboam o bee labee ro-joo-giree-joo tabei yee wai nda ngonee ga Nadab o bee toree'g to.

Beeko ga Juda ga gel Roboam'g

²¹Roboam, ngolè Salom o bee ga Juda. Yee ra labee ro-so-giree-kara ba tel to mbai bai nda yee si bee-boo ga Jerusalem o ne bee as la bo dog-giree-siri, to bee-boo ga Njesigonea ba mbaree mbuna ginkoji Israelje'g lai mba kar ria bar do'g. Keaje ria la Naaman, yee to daw ga Am o.

- 22** Judaje ra né gó majel kəm Njesigəneḗ'g ndá kaiyaje gó deḗ ra lé ɔs Njesigəneḗ ar kəmkəɪ ɪ sɛa dɔ dee'g ur dɔ kəmkəɪ gó yeḗ ra dɔ bɔ deeye'g bəi.
- 23** Deḗ ya kara d'unda dɔ looje gó ndəw d'ar néndajije gə magəje mee dɔdərlooje'g lai gó d'ɪ tar ləm, gə gel kagje lai gó to təb'g ləm tɔ.
- 24** Mee bee'g neelé kaiya-dingamje gó to njéra nérɔkulje taa loo keneɲ pəl-pəl. Deḗ ndaji néje lai gó minḗ lə ginkoji dəwje gə ranḡ gó Njesigəneḗ tuba dee nɔ Israəlje'g lé tɔ.
- 25** Ləb kɔbee lə Roboam gó njekəm'g mi lé Sisak, mbai gó Ejiptə ɔr rɔ aw rɔ gə Jerusalem.
- 26** Yeḗ odo nébaoje gó mee kəi'g lə Njesigəneḗ ləm, gə nébaoje gó mee kəi'g lə mbai ləma, yeḗ odo néje lai-lai ləm tɔ. Yeḗ odo dərje lai gó Salomɔ ra dee gə larlɔr tɔ.
- 27** Mbai Roboam ra dərje gə larkas taa ne tor dee tɔbəi yeḗ ɔm dərje lé ji bé-njérɔkwɔilɔje'd gó to njékai bada dɔ looje gó nḡəm takəije lə mbai mba kar dee nḡəm dee maji tɔ.
- 28** Ndɔje lai gó mbai aw mee kəi'g lə Njesigəneḗ lé ndá njəngəmlooje d'odo dərje lé, tɔbəi deḗ tel gə dərje lé d'aw ne kəi-nḡəm dee'g tɔ.
- 29** Ges sor-néraje lə Roboam gə néje lai gó yeḗ ra lé see ndanḡ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gó Juda el wa.
- 30** Rɔ to mbuna Roboam gə Jeroboam'g ta-ta ya.
- 31** Roboam wəi ndá deḗ dubee gə keaje-je mee bee-boo'g lə Dabid. Keaje ria lə Naaman gó to dəw gó Amɔ. Bèe ba nḡonee Abijam ɔ bee toree'g tɔ.

1 Mbaije 15

Abijam, mbai gó Juda

2Sgl 13.1-3,22-23

- 1** Ləb kɔbee lə Jeroboam, nḡolə Nebat gó njekəm'g dɔg-giree-jinaijoo ba Abijam tel to ne mbai gó Juda ya.
- 2** Yeḗ si Jerusalem ɔ ne bee as ləbee munda. Ri keaje lə Maaka, nḡolə Abisalɔm.
- 3** Yeḗ ya rəa yag dan kaiyaje lai gó bɔbeeje ra kédé neḗ'g lé ndá yeḗ ar mée gó tɛ bèe ya kara to dɔ Njesigəneḗ, Ala'g lé ləa to gó keaje Dabid bèe el.
- 4** Nə mbɔl dɔ Dabid lé ba Njesigəneḗ Ala ləa aree ne néndogó kára mee bee gó Jerusalem, yee ba yeḗ unda ne nḡonee toree'g ləm, ar Jerusalem to ne njanḡ ləm tɔ.
- 5** Mbata Dabid ra né gó danasur kəm Njesigəneḗ'g loo gó yeḗ si ne gə kəmə bəi lé, godnduje lai lé yeḗ un kára kara telee ranḡ el nə ta gó wɔji dɔ Uri, dəw gó Het lé ba.

- ⁶Rɔ to mbuna Roboam gə Jeroboam'g ta-ta, loo gə Roboam si ne kəmba bəi lé.
- ⁷Ges sor-néraje lə Abijam ləm, gə néje lai gə yeɛ ra ləm tɔ lé see ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gə Juda el wa. Rɔ to mbuna Abijam gə Jeroboam'g ya.
- ⁸Abijam wəi ndá deɛ dubee mee bee-boo'g lə Dabid. Ndá ŋgonee Asa ba ɔ bee toree'g tɔ.

Asa, mbai gə Juda

2Sgl 14.1-2, 15.16-19, 16.1-6,11-14

- ⁹Ləb kɔbee lə Jeroboam, mbai gə Israel gə njekɔm'g rɔ-joo lé ba Asa tel to ne mbai gə Juda ya.
- ¹⁰Yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləbee rɔ-sɔ-giree-kára. Maaka, ŋgolə Abisalɔm gə dené ba to keaje tɔ.
- ¹¹Asa ra né gə danasur kəm Njesigəneɛ'g to gə keaje gə Dabid ra bée.
- ¹²Yeɛ tuba kaiya-dəwje gə mee bee'g neelé ləm, yeɛ sané magəje lai-lai gə bɔbeeje-je ra lé ar dee godo ləm tɔ.
- ¹³Maaka gə to keaje ya kara yeɛ ɔr rɔnduba gə wɔji dɔ mbai gə dené dəa'g mbata yeɛ ra magə-Astarté. Asa kunda magə neelé təd ləm, yeɛ aw roo mbɔr kəm-rəw-mán'd gə Sedrɔ ləm tɔ.
- ¹⁴Ne lé mée to kára ba sur dɔ Njesigəneɛ'g loo gə yeɛ si ne kəmba bəi kara yeɛ ar dɔ looje gə ndəw lé godo el.
- ¹⁵Yeɛ ar dee ree gə néje gə bɔbeeje unda dee gə kəmee ləm, yeɛ nja kara unda dee gə kəmee ləm tɔ ɔm dee mee kəi'g lə Njesigəneɛ: larnda ləm, gə larlɔr ləma, gə nékulaje ləm tɔ.
- ¹⁶Loo gə d'isi ne kəmba bəi lé rɔ to mbuna Asa gə Basa'g, mbai gə Israel ya.
- ¹⁷Basa, mbai gə Israel ɔr rɔ aw rɔ gə Judaje ndá yeɛ tum gin bee gə Rama mba kɔg ne njé'g lə Asa, mbai gə Juda loo teɛ raga ləm, gə loo tel kəi ləm tɔ.
- ¹⁸Asa odo larnda gə larlɔr lai gə nai mee kəi-nébaɔ'g lə Njesigəneɛ ləm, gə nébaɔje gə to mee kəi'g lə mbai ləm tɔ ndá yeɛ ɔm ji kuraje'g ləa ba yeɛ ula dee ne rɔ Ben-Adad, ŋgolə Tabrimon, gə to ŋgolə Hesjɔ, mbai gə Siri gə si Damas lé. Mbai Asa ar dee d'ulá pana:
- ¹⁹Maji kar sí manje rɔ sí j'ar nɛ mba kɔm nɛ'd sad to gə bɔmje gə bɔbije man ne rɔ dee d'ar nɛ bée tɔ. Aa oo, m'ula gə nénoji gə to larnda gə larlɔr neelé m'ari. Maji kari aw tuji ne ta manrɔ lə sí-sej gə Basa, mbai gə Israel mba karee ɔr rəa rɔm'g gə gogo.
- ²⁰Ben-Adad ndigi ta lə mbai Asa lé ya tɔ ndá, yeɛ ula bé-njérɔje ləa mba kar dee d'aw rɔ gə bee-booje gə Israel ndá yeɛ dum dɔ Ijɔ, gə Dan, gə Abel-Bet-Maaka ləm, gə beeje gə Kineret lai ləma, gə beeje gə Neptali lai ləm tɔ.

- ²¹Loo gá Basa oo taree ndá yeɛ əw rəa tum gin Rama ndá, yeɛ tel si Tirsa tɔ.
- ²²Mbai Asa ɓar Judaje lai ya dəw kára kara el, ar dee d'odo mbalje gə kagje gá Basa wa dɔ gɔlee gə mba tum ne gin Rama lé, bée ɓa mbai Asa tum ne gin Geba gá Bejami ləm, gə Mispa ləm tɔ.
- ²³Ges sor-néraje lai gá Asa ra ləm, gə siŋgamonje gə néje lai gá yeɛ ra ləma, gə ɓee-booje lai gá yeɛ unda dee ləm tɔ lé see deɛ ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Juda el wa. Lée togábè kara ləb ɓuga'g ləa lé rɔkɔ ra gɔleeje tɔ.
- ²⁴Asa wəi ndá deɛ dubee dɔɓar ɓɔbeeje-je'g mee ɓee-boo'g lə keaje Dabid. Yen ɓa ŋgonee gá Josapat ɔ ɓee toree'g ɓəi.

Nadab, mbai gá Israel

- ²⁵Nadab, ŋgolə Jeroboam un kudu kɔɓee gá Israel mee ləb kɔɓee'g lə Asa, mbai gá Juda gá njekəm'g joo. Yeɛ ɔ Israelje as ləbee joo.
- ²⁶Yeɛ ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g, yeɛ un dɔ gɔl ɓɔbeeje ya ne rəa yag dan kaiya gá ɓɔbeeje ar Israelje ra tɔ.
- ²⁷Beasa, ŋgolə Aija gá to ginkoji Isakarje lé ula njumɔ mee mareeje'g omɔ ne səa ndá Basa tɔlee mee ɓee gá Gibetɔ gá to ɓee lə Pilistije mee ndəa gá Nadab gə Israelje lai d'ai ne dɔ ɓee gá Gibetɔ sub gə rɔ lé tɔ.
- ²⁸Basa tɔlee mee ləb gá njekəm'g munda gá mbai Asa ɔ ne Juda lé ndá yeɛ ɔ ɓee toree'g.
- ²⁹Loo gá yeɛ tel to mbai mbɔ ndá yeɛ tɔl gel-ɓɔje lə Jeroboam lai ɓó yeɛ ya dəw kára kara kəmba el, yeɛ tuji néje lai gá d'əmə lé gə goo ta gá Njesigəneɔ pa ne gə ndu kura ləa gá Aija, dəw gá Silo lé,
- ³⁰gə mbata kaiyaje gá Jeroboam ra ləm, gá yeɛ gá ar Israelje kara ra ləm tɔ ndá, ar mee Njesigəneɔ, Ala lə Israelje i ne səa pu dɔ dee'g tɔ.
- ³¹Ges sor-néraje lə Nadab gə néje lai gá yeɛ ra lé see ndaŋg taree mee Maktub-sortaje'g lə mbaije gá Israel lé el wa.
- ³²Mee ndəa gá d'isi ne gə kəm dee lé rɔ to mbuna Asa gə Basa'g, mbai gá Israel lé ta-ta ya.

Basa, mbai gá Israel

- ³³Mee ləb gá njekəm'g munda gá mbai Asa ɔ ne Juda lé Basa, ŋgolə Aija un kudu kɔ ne Israelje lai ya. Yeɛ si Tirsa ɔ ne ɓee ləb rɔ-joo-giree-sɔ.
- ³⁴Yeɛ ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g un ne dɔ gɔl Jeroboam ləm, ya ne rəa yag dan kaiya gá Jeroboam ar Israelje ra lé ləm tɔ.

1 Mbaije 16

- ¹Njesigəneə un ta ula Jehu, ngolə Hanani mba karee ula Basa ta nee pana:
- ²Ma m'oree mee nduji nang'd ba m'undá gá mbai dɔ koso-dəwje'g ləm gá Israel, ne yeə un dɔ gɔl Jeroboam ləm, yeə ar koso-dəwje ləm gá Israel ra kaiya ləm tɔ gə mba kar məəm ɿ ne səm pu dɔ kaiyaje'g lə dee.
- ³Aa oo, m'a gə kar Basa gə njémeekəije ləa godo péd ndá m'a kar kəi ləa tel to asəna gə kəi lə Jeroboam, ngolə Nebat bəe.
- ⁴Yeə gá rara gá mee kəi'g lə Basa gá a kwəi mee bəe-boo'g ndá bisije ba d'a kusá, tɔbəi yeə gá rara gá mee kəi'g ləa ba gá a kwəi mee wala'g ndá kara yelje ba d'a kɔ yée tɔ.
- ⁵Ges sor-néraje lə Basa gə néje gá yeə ra ləm, gə siŋgamon ləa ləm tɔ lé, see ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israel el wa.
- ⁶Basa wəi ndá deə dubee Tirsa tɔ. Ndá ngonee Ela ba ɔ bəe toree'g ya.
- ⁷Ta lə Njesigəneə teə gə ndu njetegginta Jehu, ngolə Hanani, ɔs ne Basa gə gel-bɔje ləa rəw mbata némajelje lai gá yeə ra kəm Njesigəneə'd gá ar mée ɿ səa pu dəa'g gə goo kula reaje gá yeə ra tel to ne tana gə gel-bɔje lə Jeroboam ləm, mbata tuji gá yeə tuji ne gel-bɔje lə Jeroboam lé ləm tɔ.

Ela, mbai gá Israel

- ⁸Ləb kɔbəe lə Asa, mbai gá Juda gá njekəm'g rɔ-joo-giree-misə lé ba Ela, ngolə Basa un kudu kɔ ne Israelje, yeə si bəe gá Tirsa ɔ ne bəe as ləbəe joo.
- ⁹Kura ləa Jimri, mbai dɔ ges njékɔda-pusu-rɔje ləa lé ula njumə mee mareeje'g ɔsee ne rəw. Ela lé si bəe gá Tirsa, mee kəi'g lə Arsa gá to mbai dɔ njékulaje gá mee kəi'g lə mbai gá to Tirsa lé ndá, yeə ai kido aree tɔlee ilá keneŋ,
- ¹⁰ndá Jimri andə aw dəa'g aw tɔlee. Yeə tɔlee mee ləb gá njekəm'g rɔ-joo-giree-siri gá Asa to ne mbai gá Juda lé ndá, yeə ɔ bəe toree'g tɔ.
- ¹¹Loo gá yeə tel to mbai si ne dɔ kalimbai'g ləa mbə ndá yeə tɔl gel-bɔje lə Basa lai yə dəw ləa əsé njénoji ləa əsé baokura ləa kára kara kəmba el.
- ¹²Jimri tuji gel-bɔje lə Basa lai gə goo ta gá Njesigəneə pa wɔji ne dɔ Basa gə ndu njetegginta Jehu lé
- ¹³mbata kaiyaje lai gá Basa gə ngonee Ela ra ləm, gə d'ar Israelje ra ləm tɔ lé, d'ar mee Njesigəneə, Ala lə Israelje ɿ ne səa pu mbata magəje lə dee ya.
- ¹⁴Ges sor-néraje lə Ela, gə néje lai gá yeə ra lé see deə ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israel lé el wa.

Jimri, mbai gá Israel

- ¹⁵Ləb gá njekəm'g rɔ-joo-giree-siri gá Asa to ne mbai gá Juda lé ba Jimri si bəe gá Tirsa ɔ ne bəe ndəa siri. Njérɔje gugu dɔ Gibetɔ gá to bəe lə Pilistije sub gə mba rɔ ne səa.

- 16**Njérɔje gá d'isi gugu dɔ bee sub lé d'oo sorta njumɔ læ Jimri læm, gə tɔl gá yeɛ tɔl mbai læm tɔ ndá, mee ndəa'g neelé ya njérɔje gá Israel lai gá d'isi loo-si dee'g lé d'un Ɖmri, bé-njérɔje ba d'undá gá mbai læ Israelje ya.
- 17**Ɖmri gə njérɔje gá Israel lai d'ɨ Gibetɔ ndá d'aw d'ai dɔ bee gá Tirsa sub gə rɔ tɔ.
- 18**Jimri oo to gá deɛ taa bee-boo lé mbɔ ndá yeɛ aw mee kəi-mbai'd gá wɔji dɔ mbai, tɔbəi yeɛ nja ila pər dəa'g tɔ.
- 19**Gelee gá nee ba yeɛ wəi ne mbata kaiyaje gá yeɛ ra loo gá yeɛ ra ne néje gá majel kəm Njesigəneɔ'g, un ne dɔ gɔl Jeroboam yɔ ne rəa yag dan kaiyaje gá Jeroboam ra læm, gə ar Israelje kara ra læm tɔ.
- 20**Ges sor-néraje læ Jimri læm, gə njumɔ kula læa læm tɔ lé see ndaŋ taree mee Maktub-sorta néraje'g læ mbaije gá Israel lé el wa.
- 21**Gée gá gogo koso-dəwje gá Israel kai nɔ loo joo: ges dəwje gá naje ndigi kar Tibni, ŋgolə Ginat ba tel to mbai læ dee ne ges deɛ gá raŋg to kɔ Ɖmri tɔ.
- 22**Deɛ gá d'ɔm goo Ɖmri'g lé bula d'unda deɛ gá d'ɔm goo Tibni, ŋgolə Ginat'g lé. Tibni wəi ndá Ɖmri ba ɔ bee tɔ.

Ɖmri, mbai gá Israel

- 23**Ləb kɔbee læ Asa, mbai gá Juda gá njekɔm'g rɔ-munda-giree-kára lé ba Ɖmri un kudu kɔ ne bee dɔ Israelje'g. Yeɛ ɔ bee as læb dɔg-giree-joo. Loo gá yeɛ si bee gá Tirsa ɔ ne bee as læb misɔ mbɔ ndá,
- 24**yeɛ ndogo gə Semer dɔ mbal gá Samari kəm larnda tɔl-dɔg-loo-misɔ (6.000), yeɛ unda bee-boo dɔ mbal'g læm, unda ri Samari ba dɔ bee-boo'g neelé gə goo ri Semer gá to mbai dɔ mbal'g neelé læm tɔ.
- 25**Ɖmri ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g, yeɛ ra némajel unda dee-deɛ lai gá d'isi neɔ'g kédé ya.
- 26**Yeɛ un dɔ gɔl Jeroboam, ŋgolə Nebat lad-lad læm, yeɛ yɔ rəa yag dan kaiyaje gá Jeroboam ar Israelje kara ra d'ar mee Njesigəneɔ, Ala læ Israelje lé ɨ ne səa pu dɔ dee'g mbata magəje læ dee lé læm tɔ.
- 27**Ges sor-néraje læ Ɖmri, gə nésiŋgamonje læa gá yeɛ ra lé see deɛ ndaŋ taree mee Maktub-sorta néraje'g læ mbaije gá Israel lé el wa.
- 28**Ɖmri wəi ar dee dubee Samari ndá, ŋgonee gá Akab ba ɔ bee toree'g tɔ.

Akab, mbai gá Israel

- 29**Akab, ŋgolə Ɖmri un kudu kɔbee dɔ Israelje'g mee læb kɔbee'g læ Asa, mbai gá Juda gá njekɔm'g rɔ-munda-giree-jinaijoo lé. Akab, ŋgolə Ɖmri si Samari ɔ bee dɔ Israelje'g as læbee rɔ-joo-giree-joo.
- 30**Akab, ŋgolə Ɖmri ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g unda dee-deɛ lai gá d'isi neɔ'g kédé lé.

³¹Kula gé yee ula ræa mbiriri dan kaiyaje'g læ Jeroboam, ngolæ Nebat lé yee oo gé né gé lam ba bèe ndá yee aw taa Jejabel, ngolæ Etbaal, mbai gé Sidᵒ gé dené læ, tᵒbæi yee pole magæ-Baal læm, yee unda barmba dæb kæmee naᅅg nea'g læm tᵒ.

³²Yee unda loo-nékinjamæs læ Baal mee kai'g læ Baal gé yee unda Samari lé læm,

³³yee ra kag-magæ gé baree Asera læm tᵒ. Akab lé ra majel aree ur dᵒ néra mbaije gé Israel gé d'isi nea'g kédé lé lai ya tᵒbæi, ar mee Njesigæneᅅ Ala læ Israelje ᵓ ne sæa pu dæa'g tᵒ.

³⁴Mee ndæa'g læa lé Hiel gé to dæw gé Betel tel tum gin Jeriko gogo. Ndᵒ gé yee tum ne ginee lé Abiram gé to ngondæree lé wæi læm, ndᵒ gé tᵒl ne kula lé kara ngonee gé ndᵒᵓ gé ria læ Segub lé wæi læm tᵒ gæ goo ta gé Njesigæneᅅ pa gæ ræw gé rᵒ Juje, ngolæ Nun'g lé ya.

1 Mbaije 17

Njetegginta Eli ila mber ta læ loo gé a gæ tudu kurum-kurum lé

¹Eli, dæw gé Tisbe gé dᵒ naᅅg gé Galaad lé ula Akab pana: Njesigæneᅅ Ala læ Israelje gé m'to kura læa lé to Njesikæmba! Mee læbje'g neelé tæl a kwa el læm, ndi kara a kær el læm tᵒ ne gæ goo ta gé ma nja m'a pa ba.

²Tᵒbæi Njesigæneᅅ ula Eli ta pana:

³ᵓ loo gé nee'g aw par gé bær ndá iya rᵒi mbær mán gé Kerit gé wᵒji dᵒ Jurdeᅅ njoroᅅ.

⁴I a kai mán neelé læm, tᵒbæi ma m'un ndum mba kar ga-gaje ba d'a kari néso léé'g neelé læm tᵒ.

⁵Yee ᵓ aw gæ goo ta gé Njesigæneᅅ pa ndá yee aw si mbær mán gé Kerit gé wᵒji dᵒ Jurdeᅅ njoroᅅ lé.

⁶Gæ ndᵒ lé ga-gaje ree gæ muru gæ da d'aree læm, kærkemetag kara ree gæ muru gæ da d'aree læm tᵒ, tᵒbæi mán gé yee si ta'g lé ba yee ai.

⁷Ne gæ kuree waga ndá mán lé yi tæ mbata ndi oso naᅅg teᅅ mee bæe'g lé el.

Eli aw kai læ njekæisiᅅga gé Sarepta

⁸Yen ᅅga Njesigæneᅅ ulá ta nee pana:

⁹Uba naᅅg ᵓta aw Sarepta gé to bæe gé Sidᵒ ndá si léé'g neelé. Aa oo, ma m'un ndum mba kar dené gé njekæisiᅅga gé keneᅅ ba ari néso so ya.

¹⁰Yee ᵓ aw Sarepta lé ya tᵒ. Loo gé yee teᅅ taræw bæe-boo'g ya ndá, yee oo dené gé njekæisiᅅga kára gé aar odo kir. Yee baree ulá pana: M'ra ndò rᵒi'g, maji kari aw saᅅg mán lam am m'ai.

¹¹Ne loo gé yee aw gæ mba saᅅg mán lé ndá Eli bar géé gogo ulá pana: M'ra ndò rᵒi'g, gé ree gæ ga muru jii'g am tᵒ.

¹²Ndá yee tel ilá keneṅ pana: Ala lai gé Njesigəneṅ to Njesikəmba, ma m'koro né el mbata nduji ṅgo ji dəw kára ya to mee jo'g ləm, ubu lam ba bəe mee ku'g ləm tɔ. Ndá aa oo, ma m'ar m'odo dɔguru ta kir joo gə mba kaw gɔl ne yee neelé mbata ləm-ma gə ṅgonəm kar sí j'uso ba gə mba kwəi bəi.

¹³Ne Eli ulá pana: Bəl el, aw kai aw ra to gé i pa lé ya. Ne maji kari ila mbə kára ree ne am kédé ba i a ra mbata lai-i gə ṅgoni lé bəi.

¹⁴Mbata Njesigəneṅ, Ala lə Israelje pa togəbè pana: Nduji gé to mee jo'g lé a godo el ləm, ubu gé to mee ku'g lé kara a godo el ləm tɔ, saar kar ndɔ gé Njesigəneṅ a kar ndi ər dɔ naṅg nee ba.

¹⁵Yee aw ndá yee ra to gé Eli ulá lé ya tɔ. Togəbè ba yee si dan nésɔ'g kuree əw yaṅ, yee ləm, gə njémeekəije lə ləma, gə Eli kara ləm tɔ.

¹⁶Nduji gé to mee jo'g lé godo el ləm, gə ubu gé to mee ku'g lé kara rəm el ləm tɔ, gə goo ta gé Njesigəneṅ pa gə ndu Eli lé ya.

Eli ar ṅgon lə njekəisiṅga gé wəi lé tel si kəmba

¹⁷Gée'g gogo ndá ṅgolə dené gé njekəi neelé oso gə rɔkɔ, ar rɔkɔ ləa to bəl kədm-kədm, aree wəi tɔ.

¹⁸Dené neelé dəji Eli pana: See ta dī ba to mbuna síjeṅ səi-i'd gé to dəw lə Ala'g lé wa. See i ree kai ləm gə mba kolé məəm dɔ néra kori-kori'g ləm gə mba kar ṅgonəm wəi ne wa.

¹⁹Yee tel ilá keneṅ pana: Am ṅgoni lé. Tɔbəi yee taa ṅgon lé kaar dené'g lé aw ne mee kai gé to dɔ maree'g tar gé yee si keneṅ lé ndá yee ila ṅgon lé dɔ tira'g ləa tɔ.

²⁰Yen ṅga yee nɔ bar Njesigəneṅ togəbè pana: Əi Njesigəneṅ, Ala ləm, see njekəisiṅga gé wam mbá rəa'g mee kai'g ləa nee ya i ula kəmee ndòo ar ṅgonee wəi wa.

²¹Tɔbəi yee lab rəa dɔ ṅgon'g lé as gɔl munda, nɔ bar ne Njesigəneṅ pana: Əi Njesigəneṅ Ala ləm, ma m'ra ndòo rəi'g, maji kar kəmə lə ṅgon lé tel ree rəa'g gogo.

²²Njesigəneṅ oo ndu Eli ndá ar kəmə lə ṅgon lé tel ree rəa'g gogo aree tel si kəmba tɔ.

²³Eli un ṅgon lé mee kai gé dɔ maree'g tar lé ndá yee risi ur səa naṅg aree keaje mee kai'g ləa. Bəe ba Eli pana: Oo, ṅgoni lé si kəmba ya.

²⁴Dené lé tel ula Eli pana: Basinè ma m'gər gao to gé i to dəw lə Ala ya, togəbè ba ta lə Njesigəneṅ gé teṅ tai'g lé to kankəmta ya.

1 Mbaije 18

Eli tel aw rɔ Akab'g bəi

- ¹Ndoje bula dəs ndá mee ləb gə njekəm'g munda lé Njesigəneə ula Eli ta nee pana: Aw aar nɔ Akab'g tɔjee rɔi ndá m'a kar ndi ər dɔ nanɔ nee.
- ²Yen ŋga Eli ɔd aw gə mba kaw kaar nɔ Akab'g tɔjee rəa ya tɔ. Boo-boo gə oso mee bee gə Samari lé to bəl yaə.
- ³Akab ɓar Abdias gə to mbai dɔ njémeekəije ləa, ne Abdias lé bəl Njesigəneə yaə,
- ⁴mbata loo gə Jejabel tuji njéteggintaje lə Njesigəneə ndá Abdias wa njéteggintaje as tɔl (100) iya dee rɔ-mi rɔ-mi mee bolè mbal'g, tɔbəi yeə ar dee muru ləm, gə mán-kai ləm tɔ.
- ⁵Akab ula Abdias pana: Aw mee beeje'g lai aw sanɔ kəm-rəw-manje ləm, gə kəm-maje ləm tɔ, banelə a kiŋga mu gə j'a ŋgəm ne kundaje gə kundaje-mulayèjeje lə sí keneŋ, bəe ɓa mba kar nékulje lə sí d'wəi ne el.
- ⁶Deə kai nɔ bee gə mba kaw keneŋ, Akab un rəw ləa gə karee ləm, Abdias kara un rəw gə ranɔ gə karee ləm tɔ.
- ⁷Loo gə Abdias nai gə rəw bəi ndá aa oo, Eli iŋgá. Abdias gəree ndá yeə oso nanɔ bəbərə dəb kəmee nanɔ pana: See to i mbai ləm Eli ya wa.
- ⁸Yeə tel ilá keneŋ pana: To ma ya, aw ula bəije pana: Aa oo, ma lé m'iŋga Eli!
- ⁹Ndá yeə pana: See kaiya dī ɓa m'ra ɓa i ndigi kila ne kura ləi ji Akab'g mba karee tɔlee bəe ne wa.
- ¹⁰Njesigəneə to Njesikəmba! Ginkoji gə rara əsé beekɔ gə rara gə lal kar bémje ula kula keneŋ saɔi lé godo, tɔbəi loo gə deə pana: I godo loo gə nee'g ndá yeə ar beekɔ neelé əsé ginkoji neelé naji bər-bər pana: N'iŋgaije el.
- ¹¹Ne ɓasinè i pana: M'aw m'ula bémje m'pana: Aa oo, ma lé m'iŋga Eli!
- ¹²Tɔbəi loo gə m'a kubai kyɔ'i ndá Ndil Njesigəneə a kuni kaw səi loo gə ma m'gər'g el, ndá m'a kaw kula Akab ɓa bó yeə iŋgai el ndá a tɔlm. Ne ma kura ləi m'to njebel Njesigəneə gə basm ba.
- ¹³See d'ula mbai ləm né gə ma m'ra loo gə Jejabel tɔl ne njéteggintaje lə Njesigəneə lé el wa. Ma m'iya njéteggintaje lə Njesigəneə as tɔl (100) m'kai dee rɔ-mi rɔ-mi mee bolè mbal'g ləm, ma m'ar dee muru gə mán-kai ləm tɔ.
- ¹⁴Ne ɓasinè i pana, M'aw m'ula bémje m'pana: Aa oo, m'iŋga Eli! Ndá yeə a tɔlm ya.
- ¹⁵Ne Eli pana: Njesigəneə gə njeboo-néje gə m'to kura ləa lé to Njesikəmba! Bogənè ndá m'a kaar nɔ Akab'g ŋga.
- ¹⁶Abdias i aw iŋga Akab, ɔr sor néje lé aree. Ndá Akab i aw iŋga Eli tɔ.
- ¹⁷Loo gə Akab ila kəmee dɔ Eli'g ndá yeə dəjee pana: See to i ɓa gə njékar kəmndoo teə dɔ Israəlje'g lé el wa.

18Eli tel ilá keneḡ pana: To ma ba m'ula kəm Israelje ndò el, ne to i seḡ ga njémeekəije la bəbije ya, mbata seḡ ubaje godnduje la Njesigəneḡ yaje, təbəi i aw goo magə-Baalje'g tə.

19Basinè ar dee mbə Israelje lai ree sə dee rəm'g də mbal gə Karmel ləm, gə njéteggintaje la Baal gə təl-sə gə də dee rə-mi (450) gə njéteggintaje la Astarte gə təl-sə gə (400) d'isi ta ka-nésə'g la Jejabel lé ləm tə.

Eli gə njéteggintaje la Baal d'ingə nḡ də mbal'g Karmel

20Akab ula njékaikulaḡe gə looje lai rə Israelje'g ndá yee mbə njéteggintaje də mbal gə Karmel tə.

21Yen ḡga Eli rəm pər gə rə koso-dəwje'g ndá yee pana: See ndə gə ra ba seḡ a kəwje rə sí kulaje panjaa sí nḡ'd lé wa. Bó lé Njesigəneḡ ba to Ala ndá awje géé'g, ḡga bó lé to Baal tə ndá awje géé'g tə. Koso-dəwje tel d'ilá keneḡ el.

22Təbəi Eli ula koso-dəwje pana: Ma nja m'nai gə karm ba gə njétegginta la Njesigəneḡ ne njéteggintaje la Baal ba deḡ təl-sə-də-dee-rə-mi (450).

23Maji kar dee d'ar sí bə maḡje joo, deḡ d'a kwa kára gə kḡ dee mba gaḡg dana dḡguru-dḡguru kəm də kir'g lal kula pər keneḡ, ndá ma kara m'a gəl bə maḡ gə kára kilá də kir'g lal kula pər keneḡ tə.

24Təbəi seḡ a barje ri magə la sí ndá ma kara m'a bar ri Njesigəneḡ tə, magə gə a kila sí keneḡ gə pər ndá yee nee ba a to Kankəm Ala ya. Bèe ba koso-dəwje lé tel d'ilá keneḡ pana: To maji ya.

25Eli tel ula njéteggintaje la Baal lé təbəi pana: Maji kar sí waje bə maḡ gə to kḡ sí lé gəlje dətar mbata seḡ bulaje yaḡ, barje ne ri magə la sí ne pər ba ulaje keneḡ el.

26Deḡ d'wa bə maḡ gə d'ar dee lé ndá deḡ gəlee, təbəi deḡ bar ne ri Baal, un kudee gə ndə ya saar kər aar daḡdə pa ne pana: Baal, ila sí keneḡ! Ne ndia bar el ləm, yee ila dee keneḡ el ləm tə. Bèe ba deḡ tal jagəra-jagəra nḡ loo-nékinjaməs'g deḡ ra lé.

27Loo gə kər aar daḡdə ndá Eli ula sul də dee'g pana: Raje né gə ndu sí gə tar wəl ba mbata yee to magə, yee si əji də né gə raḡg'd, əsé kula to dəa'g, əsé yee əd mbá'g, banelə bi oso kəmee'g ndá yee a ndel də bi'g bəi.

28Təbəi deḡ ra né gə ndu dee wəl ndá gə goo néjibee la dee lé deḡ tija rə dee gə kiambasje ləm, təs rə dee gə niḡgaje ləm tə saar d'ar məs dee aḡ rə dee'g yao-yao.

29Loo gə kər gə aar daḡdə lé dəs mbḡ ndá deḡ tegginta lé saar d'ar kər kun nékar gə kərketag teḡ tə. Ne ndia bar el ləm, yee ila dee'g el ləma, əsé né gə tji dee kar mee'g dee to yel kara d'oo el ləm tə.

30Yen ḡga Eli ula koso-dəwje pana: Reeje pər gə rəm'g nee! Koso-dəwje lai rəm pər gə rəa'g ya tə. Bèe ba Eli tel unda loo-nékinjaməs la Njesigəneḡ gə jura naḡg kédé lé.

- 31 Yeeŋ odo kər mbalje dɔg-giree-joo gə goo bula lə ginkoji lə ŋgalə Jakob, yeeŋ gə Njesigəneə ulá pana: Israel ba to ria lé,
- 32 ndá yeeŋ unda loo-nékinjaməs gə mbalje neelé gə ri Njesigəneə. Tɔbəi yeeŋ inja bwa gugu ne dɔ loo-nékinjaməs lé aree uru as nékwɔji kandə kó gə kə dubu lé joo.
- 33 Yeeŋ gəl kir ləm, gaŋg bɔ maŋg lé dana dɔguru-dɔguru ləma, ɔm dɔ kir'g lé ləm tɔ.
- 34 Tɔbəi yeeŋ ula dee pana: Toje mán as jo sɔ ndá ɔmje dɔ nékinjaməs'd gə kə roo lé ləm, gə dɔ kir'g lé ləm tɔ. Yeeŋ ula dee tɔbəi pana: Toje yeeŋ gə njekɔm'g gəl joo bəi. Dee to yeeŋ gə njekɔm'g joo ya tɔ. Yeeŋ ula dee bəi pana: Toje yeeŋ gə njekɔm'g gəl munda bəi ndá dee to yeeŋ gə njekɔm'g munda lé ya tɔ.
- 35 Man ula gugu dɔ loo-nékinjaməs lé sub ndá mán rusu bwa lé rɛdeŋ tɔ.
- 36 Loo gə kər kun nékar gə kərketag lé as ndá njetegginta Eli rəm pər gə keneŋ pana: Əi Njesigəneə, Ala lə Abrakam, gə Isaak, gə Israel! Maji kar dee gəri bogəne to gə i to Ala mbuna Israelje'g ləm, gə ma m'to kura ləi ləma, néje lai gə ma m'ra lé m'ra gə goo ta ləi ləm tɔ.
- 37 Əi Njesigəneə, ilam keneŋ ya, ilam keneŋ ya, gə mba kar dəwje d'oo to gə i to Njesigəneə gə to Ala gə njetel meeŋ dee par gə rɔi'g ya.
- 38 Yen ŋga pər lə Njesigəneə oso bib ndá roo nékinjaməs lé dula-dula ləm, ɔ kir ləm, gə kər mbalje gə naŋg ləma, gə njibi mán gə mee bwa'g lé kara nja-nja ləm tɔ.
- 39 Loo gə koso-dəwje d'oo né neelé ndá d'unda naŋg mburug dəb kəm dee naŋg pana: Njesigəneə ba to Ala ya! Njesigəneə ba to Ala ya!
- 40 Eli ula dee pana: Waje njéteggintaje lə Baal gə mba kar dəw kára mbuna dee'g tee el! Bèe ba deeŋ d'wa dee. Eli aw sə dee kəm mán gə Kisɔ ndá lée gə nee ba yeeŋ tija gwɔs dee keneŋ tɔ.

Ndi tel ər

- 41 Yen ŋga Eli ula Akab pana: Ɔd aw sɔ gə ai, mbata m'oo kaa né bar asəna gə ndi gə a gə kər bèe.
- 42 Akab aw gə mba kaw sɔ gə kai. Ne Eli ba tuga loo aw dɔ sém mbal gə Karmel ndá, yeeŋ yèr naŋg njoŋ ula dəa naŋg mbuna kəjeje'g tɔ.
- 43 Tɔbəi yeeŋ ula kura ləa pana: Aw aa loo par gə baa-boo-kad'g bèe oo. Kura ləa lé aw oo loo ndá ulá pana: Né godo. Eli ulá as gəl siri pana: Tel aw oo ya bəi.
- 44 Njekɔm'g gəl siri lé ndá yeeŋ pana: Aa oo, ndi il dɔ baa-boo-kad'g, asəna gə dabra ji dəw bèe. Eli ulá pana: Aw ula Akab mba karee tɔ kundaje nɔ pusu'g ləa aw nà ndi a kɔgee kaw kəi.
- 45 Waga ba bèe ndá léegəneeya ndi il ar loo gə dara ndul ndiŋ-ndiŋ, ar lel ɔr gigigi ndá ndi ər bai-bai. Akab uba pusu ləa aɔ aw ne Jisreel tɔ.

⁴⁶Bèe ba, ji Njesigəneə to ne dɔ Eli'g, aree wa kubu læa gá tɔ ne regee aɪ ne nɔ Akab'g saar tee ne tarəwkɔg gá Jisreel lé tɔ.

1 Mbaije 19

Mee Eli ila kas

¹Akab ɔr goo néje lai gá Eli ra ar dené læa Jejabel oo læm, aree oo loo tɔl gá yee tɔl njéteggintaje lai gá kiambas lé læm tɔ.

²Ndá Jejabel ula njekaikula kára rɔ Eli'g gə mba karee ulá pana: 'Bó lé bèlè kàr gá togábè ya m'ar kəmə læi godo to gá i ar kə-dee dee godo ne bèe el ndá maji kar magəje ra səm nédɔkudu gá al dɔ kə dee-dee ya!

³Loo gá Eli oo ta neelé ndá yee ɪ sa rəa aɪ aw gə mba kaji rəa. Yee tee Beer-Seba gá to bee læ Juda ndá yee yə kura læa keneɲ tɔ.

⁴Nɛ yee lé aw njaa dɔdilaloo'g as ndɔ kára donɔɔ ba aw si gel kag-sam'g ndá yee ndiŋga yoo pana: Asm nga! 'Basinè lé Njesigəneə, ɔr kəmə læm mbata ma m'to maji m'unda bɔmje-je el.

⁵Yee to naŋg ndá yee tobi gel kag-sam'g lé. Nɛ aa oo, kura gá dara ɔrɔ rəa ulá pana: ɪta sɔ né.

⁶Yee aa loo ndá oo mbə gá kila dɔ kər mbal gá taa pər gəgəgə'g to mbɔree'g læm, mán to mee ku'g læm tɔ. Yee sɔ gə ai ba tel to naŋg gogo bəi.

⁷Kura læ Njesigəneə tel ree njekɔm'g gɔl joo ɔrɔ rəa ulá pana: ɪta sɔ né mbata rəw nai nɔɪ'g əw yaə bəi.

⁸Yee ɪta sɔ né læm, gə ai mán læm tɔ, gə goo nésɔ nee gá aree siŋga lé ba yee njaa ne ndəa rɔ-sɔ dan kàrá gə loondul'g saar tee ne Oreb, dɔ mbal'g læ Ala ya.

Ala tel ula diŋgam mee Eli'g

⁹Lée neelé ba yee andə mee bolè mbal'g gə mba tobi keneɲ. Yen nga Njesigəneə dəjee ta togábè pana: Eli, see dɪ ba i ree ra loo gá nee'g wa.

¹⁰Yee tel ilá keneɲ pana: Ma m'riba dɔ ri Njesigəneə, Ala gá njeboo-néje lé gə goo malee gá ram ŋgwɔd-ŋgwɔd ya, mbata Israelje d'uba goo manrɔ læi d'yə læm, dee tɔs loo-nékinjanéməsje læi tila læma, dee tɔl njéteggintaje læi gə kiambas læm tɔ, ma nja m'nai gə karm ba ndá dee saŋg loo mba tɔlm tɔ.

¹¹Njesigəneə pana: Gá tee raga, aar dɔ mbal'g nɔ Njesigəneə'g! Nɛ aa oo, Njesigəneə lé dəs tar. Loo gá nɔ Njesigəneə'g lé lel-boo gá to bəl kədm-kədm ula ar mbalje tɔ læm, təd mbalje njigi-njigi læm tɔ nɛ Njesigəneə godo dan lel-boo'g lé. Goo lel-boo'g ndá naŋg yə nɛ Njesigəneə godo dan naŋg gá yə'g lé tɔ.

¹²Goo naŋg gá yə'g lé ndá pər tee to nɛ Njesigəneə godo dan pər'g. Goo pər'd ndá ndu dəw bər jan-jan bèe.

¹³Loo gé Eli oo ndá yeë on kamee gə kubu læa gé boi yul læm, yeë teë aar ta bolè mbal'g læm tɔ. Aa oo, ndu dæw teë oso mbia'g togébè pana: Eli, see dī ɓa i ree ra loo gé nee'g wa.

¹⁴Yeë ilá keneɲ pana: Ma m'riba dɔ ri Njesigəneɔ, Ala gé njeboo-néje lé gə goo malee gé ram ɲgwɔd-ɲgwɔd ya, mbata Israelje d'uba goo manrɔ læi d'ya læm, deë tɔs loo-nékinjanéməsje læi tila læma, deë tɔl njéteggintaje læi gə kiambas læm tɔ, ma nja m'nai gə karm ba ndá deë saɲg loo mba tɔlm tɔ.

¹⁵Njesigəneɔ ulá pana: Tel aw un rəw gé dɔdilaloo'g gogo saar teë Damas nɛ loo gé i teë keneɲ ndá i a kwa dɔ Ajael gə ubu mba kundá gé mbai gé Siri.

¹⁶Jehu, ɲgolə Nimsi kara i a kwa dæa gə ubu kundá ne gé mbai læ Israelje, tɔbæi i a kwa dɔ Elije, ɲgolə Sapat gé si Abel-Mehola gə ubu mba kundá gé njetegginta tori'g tɔ.

¹⁷Bèe ɓa gə mba kar deë gé d'a teë ta kiambas'g læ Ajael lé Jehu a tɔl deë ya, tɔbæi deë gé teë ta kiambas'g læ Jehu ndá Elije ɓa a tɔl deë tɔ.

¹⁸Nɛ m'a kyɔ dæwje tɔl-dɔg-loo-siri (700) kəmba mee ɓee gé Israel, deë lai gé d'ɔs kəji deë naɲg nɔ magə-Baal'g el læm, gə deë lai gé tɔnee gə ndɔ deë el læm tɔ.

Eli ɔr Elije mba karee taa toree

¹⁹Eli i léé'g nee aw ɲga Elije, ɲgolə Sapat gé aar ndɔ-ndɔ. Maɲje joo-joo loo dɔg-gir-dee-joo d'aw neɔ'g ndá yeë orè goo deë gə deë gé d'ɔm deë'g dɔg-gir-dee-joo lé tɔ. Eli aw pər gé rəa'g ndá yeë ila kubu læa gé boi yul dæa'g.

²⁰Léegəneeya Elije uba maɲje læa ya deë aɲgwɔd goo Eli'g ndá yeë dæjee pana: Ya'm am m'aw m'il ɓɔl ɓɔmje gə kɔmje ɓa m'a kaw gooi'g ɓæi. Eli tel ilá keneɲ pana: Aw ndá tel ree: mbata maji kari əji dɔ né'd gé ma m'ra səi lé.

²¹Loo gé yeë ya Eli gə kuree ndá yeë tel ree wa ɓɔ maɲje joo inja deë gé nékinjanéməsje læm, yeë ndiri dakas deë gə néməmənɔ gə kag-kɔs læ maɲje lé ya ar dæwje d'usɔ læm tɔ. Tɔbæi yeë ɔd aw goo Eli'g aw ra né aree tɔ.

1 Mbaije 20

Akab un baɲga dɔ Ben-Adad'g, mbai gé Siri

¹Ben-Adad, mbai gé Siri mbɔ njérɔje læa lai, mbaije rɔ-munda-gir-dee-joo d'ɔm səa nɔ'd gə kundaje gə pusu-rɔje læ deë tɔ. Yeë aɲ dɔ Samari sub rɔ səa tɔ.

²Yeë ula njékaɲkulaje mee ɓee-boo'g rɔ Akab'd gé to mbai gé Israel ndá,

³ar deë d'ulá pana: Ben-Adad pa togébè pana: Larnda læi gə larlɔr læi to kɔ ma læm, denéje læi gə ɲganije gé maji d'unda mar deëje kara to kɔ ma ya læm tɔ.

⁴Mbai læ Israelje tel ilá keneɲ pana: Mbai læm, to gé i pa lé ma m'to kaɲ gə néje læm lai gé m'ɲga lé ya.

- ⁵Njékaikulaḡe lé tel d'aw rəa'g tɔbɔi pana: Ben-Adad pa togábè pana: Ma m'ula dee kar dee d'ulai pana: I a karm larnda læi læm, gə larlɔr læi læm, gə denéje læi læma, gə ŋganije læm tɔ.
- ⁶Bèlè kàr bèe ya m'a kula kuraje læm bæe læi, deḡ d'a buu mee kəi læi læm, gə mee kəi læ kuraje læi læm tɔ ndá néje læi lai gə i unda dan kəmi'g lé d'a kodo ji dee'g lai ree ne ya.
- ⁷Yen ŋga mbai gə Israel bəar njé gə tɔgje lai gə mee bæe'g ula dee pana: Sej ya tenje ooje, dəw neelé ndigi ra sə sí majel, mbata yeḡ ula kula dəjim denéje læm gə ŋganəmje gə larnda læm gə larlɔr læm tɔ. Ne see kédé lé see ma m'ɔgee larnda læm əsé larlɔr læm wa. Ma m'ɔgee el!
- ⁸Njé gə tɔgje lai gə koso-dəwje lai d'ula Akab pana: Maji kari oo ta læa el læm, gə ndigi səa dɔ'g el læm tɔ.
- ⁹Bèe ba yeḡ tel ula njékaikulaḡe læ Ben-Adad pana: Ulaje mbai læm lé pajena: Néje lai gə i ula kula dəjim-ma kura læi kédé lé m'a gə ra ya, ne yeḡ gə nee ba yeḡ m'askəm ra el. Njékaikulaḡe lé d'ɔd tel d'aw ndá d'ulá taree ya tɔ.
- ¹⁰Ben-Adad ula kula ar Akab pana: Bó lé nduji naḡ gə Samari nai as rusu ŋgo ji koso-dəwje gə d'un goom'g nee ndá maji kar magəje ra səm nédɔkudu ya.
- ¹¹Yen ba mbai gə Israel lé tel ilá keneḡ pana: Maji kar dəw gə aw gə loo rɔ'g lé beelé dɔ rəa'g to gə yeḡ gə i keneḡ tel el!
- ¹²Loo gə Ben-Adad oo ta gə tel d'ulá lé ndá yeḡ si ai né gə mbaije gə mee kəi-kubuje'g. Yen ŋga yeḡ ula kuraje læa pana: Waje dɔ gɔl rɔ sí! Ndá deḡ d'wa dɔ gɔl rɔ dee gə mba kaw rɔ bæe-boo lé tɔ.
- ¹³Ne aa ooje, njetegginta kára ree rɔ Akab'g, mbai læ Israelje ndá yeḡ pana: Njesigəneḡ pa togábè pana: See i oo njérɔje gə bula digi-digi nee ya wa. M'a kyə dee jii'g bɔgəneḡ mba kari gər to gə ma m'to Njesigəneḡ ya.
- ¹⁴Akab pana: See gə rəw gə rɔ nḡ'g wa. Ndá yeḡ tel ilá keneḡ pana: Njesigəneḡ pa togábè pana: Gə rəw gə rɔ kuraje'g læ mbaije gə njékaa dɔ dəb beekoje lé ya. Akab dəji tɔbɔi pana: See nḡ ba a kər rɔ dɔtar kaw rɔ wa. Ndá yeḡ tel ilá keneḡ pana: A to i ya.
- ¹⁵Yen ŋga Akab tən kuraje læ mbaije gə njékaa dɔ dəb beekoje tura dee lé ndá yeḡ iḡga dee tɔl-joo gə dɔ dee rɔ-munda-gir-dee-joo (232), géé gə gogo yeḡ tən koso-dəwje lai gə to Israelje ndá d'as tɔl-dɔg-loo-siri (7.000).
- ¹⁶Kàr aar daḡdɔ ba deḡ teḡ raga bəi. Ben-Adad ai kido aree rəa mee kəi-kubuje'g gə mbaije gə rɔ-munda-gir-dee-joo gə to njéla səaje lé.
- ¹⁷Kuraje læ mbaije gə njékaa dɔ dəb beekoje lé ba teḡ raga kédé mba kaw rɔ. Ben-Adad ula kula goo dee'g mba koo taree ndá deḡ d'ɔr géé d'aree pana: Dəwje d'unda loo Samari ba teḡ.

¹⁸Yeɛ ula dee pana: Bó lé deɛ ree gə mba dəji meekulɔm ndá wa deɛje kəmba ləm, lé deɛ ree gə mba rɔ kara wa deɛje kəmba ya ləm tɔ.

¹⁹Loo gə kuraje lə mbaije gə njékaa dɔ dəb beekoje gə njérɔje gə d'un goo dee lé d'unda loo mee bee-boo'g teɛ ndá,

²⁰nana kara tɔl dəw læa-læa ar Aramje d'ai. Israelje tuba goo dee. Ben-Adad, mbai gə Siri ai gə kunda mba taa ne rəa gə njérɔ gə kundaje gə naje tɔ.

²¹Bèe ba, mbai gə Israel unda loo teɛ ndá yeɛ tɔl kundaje gə təd pusuje ləm, yeɛ ar dee ndum Aramje mburug-mburug ləm tɔ.

²²Yen nga njetegginta rəm pər gə rɔ mbai gə Israel'g lé ulá pana: Maji kari wa rɔi kɔgərɔ ləm, gə tən oo né gə kəm kari ra ləm tɔ, mbata ləb gə a gə ree lé mbai gə Siri a gə tel ree rɔ səi gogo bəi tɔ.

Kun banɣa lə Akab gə njekəm'g joo

²³Kuraje lə mbai gə Siri d'ulá pana: Ala lə dee to magə gə dɔ mbalje'g, gelee gə nee ba siɣa dee ur ne dɔ síjeɛ'g gə mbəa. Nɛ ar sí n'ɔje sə dee ndag-loo'g ndá d'a koo to gə siɣa síjeɛ a kur dɔ kə dee-deɛ'g ya.

²⁴Maji kari ra né gə nee ya bəi: tər mbaije loo-si dee'g kára-kára lai ndá yə taa tor dee gə njéguburubeeje ba.

²⁵Tɔbəi wa dɔ gɔl njérɔje ar dee to d'asəna gə njé gə tuji kédé béréré ya ləm, ar kundaje kara to yaɔ to gə kédé ləma, ar pusuje kara bula to gə kédé ləm tɔ. Tɔbəi j'a kaw rɔ sə dee ndag-loo'g ndá d'a koo to gə siɣa sí a kur dɔ kə dee-deɛ'g ya. Yeɛ oo ta lə dee ndá yeɛ ra togəbè ya tɔ.

²⁶Loo gə ləb gə njekorè goo maree lé ree ndá Ben-Adad tel tən njérɔje gə Siri tura dee ndá aw Apek mba rɔ gə Israelje tɔ.

²⁷Israelje kara tən njérɔje lə dee tura goo bula lə dee tɔ, deɛ d'ingə nésɔje ndá d'i d'ɔr rɔ d'aw rɔ gə Aramje. Deɛ d'isi d'wɔji dɔ dee njoroŋ asəna gə koso-byaje gə bula lam ba gel joo bèe nɛ Aramje ba bula taa bee pəl-pəl ya.

²⁸Dəw lə Ala ree pər gə rɔ mbai'd gə Israel ndá ulá pana: Njesigəneɔ pa togəbè pana: Mbata Aramje pa togəbè pana: Njesigəneɔ to Ala gə si dɔ mbalje'g bó to Ala gə si ndag-looje'g el, gelee gə nee ba m'a gə kyɔ koso-dəwje gə bula digi-digi neelé mee ji sí'g mba kar sí gərje to gə ma m'to Njesigəneɔ ya.

²⁹Deɛ d'isi ta nə'd ya as ndɔ siri. Ndɔ gə njekəm'g siri ndá d'ur dɔ nə'g gə rɔ, d'ar Israelje tɔl gɔ-rɔje gə Aramje gə njaa gə gɔl dee as tɔl-dɔg-loo-tɔl (100.000) mee ndɔ gə kára ba ya.

³⁰Ges deɛje d'ai d'aw mee bee-boo gə Apek ndá ndògo-bɔrɔ təd unda dee-deɛ dəwje gə tɔl-dɔg-loo rɔ-jo-gir-dee-siri (27.000) gə nai lé tɔl dee.

Akab yə mbai gə Siri kəmba

Ben-Adad ai iya rəa mee bee-boo'g ndá yeɛ ləm rəa gə mee kəi-kəi.

31 Kuraje læa d'ulá pana: Aa oo, jeɛ j'oo to gé mbaije læ Israelje lé to mbaije gé njémeekoso læmséje. Bèe ndá j'a tɔ kubu-kwa-ndòo reɲ s'í'g læm, j'a tɔ dɔ sí gɔ kúla læm tɔ ndá j'a teɛ kaw rɔ mbai læ Israelje'g, banelə yeɛ a kyá'i kəmba.

32 Deɛ tɔ kubu-kwa-ndòo reɲ dee'g læm, deɛ tɔ dɔ dee gə kúla læm tɔ ndá, d'í d'aw rɔ mbai læ Israelje'g d'ulá pana: Kura læi Ben-Adad ulai pana: Maji kari ya'm am m'isi kəmba ya kari! Akab tel ila dee keneɲ pana: See yeɛ si kəmba ya bəi wa. Yeɛ to ɲgokɔm ya.

33 Dəwje neelé d'oo ndá d'unda meeɛ dee yel, bəe ba deɛ d'ilá keneɲ kalaɲ pana: Ben-Adad to ɲgokɔɲ ya! Tɔbəi yeɛ ula dee pana: Awje aw reeje səa. Ben-Adad ree rəa'g ndá Akab aree uba pusu-rɔ læa.

34 Ben-Adad ulá pana: M'a tel gə beeje gé bɔm taa ji bɔbi'g lé kari gogo ndá i a ra ɲgan rəwje læi mee bee gé Damas to gé bɔm ra dee mee bee gé Samari lé bəe tɔ. Ndá Akab pana: Ma kara m'a kɔm səi nɔ'd gə ndu manrɔ ba m'a kyá'i kari aw bəi. Ndá yeɛ man rəa aree ndá yeɛ yá aree aw ya tɔ.

Ala ila ta dɔ rəm'g læ Akab

35 Njetegginta kára mbuna mareeje'g ula njeboalookaw læa gə goo torndu Njesigəneɔ pana: Maji kari undam tɔlm ya! Ne dəw neelé mbad kundá tɔlee.

36 Tɔbəi yeɛ ulá pana: Mbata i mbad kila koji dɔ tapa Njesigəneɔ'g ndá aa oo, loo gé i a gə kubam kyá'm lé toboɲ a kwai. Yen ɲga loo gé yeɛ yá ndá toboɲ lé teɛ ɲgá wá ya tɔ.

37 Yeɛ ɲga dəw gé raɲg ndá ulá pana: Maji kari undam tɔlm ya! Ndá dəw neelé undá aree doo tɔ.

38 Yen ɲga njetegginta lé aw aar rəw gé mbai a gə dəs keneɲ ndá yeɛ tel rəa bəd gə kubu gé yeɛ on ne kəmee.

39 Loo gé mbai lé dəs ndá yeɛ ra né wəl aree pana: Kura læi aar dan rɔ'g dana bab, ndá aa oo, dəw kára wa bər kára ree səa rɔm'g pa ne pana: Gé ɲgəm dəw neelé, bó lé kəmə læa godo ndá i kara kəmə læi a godo tɔ, əsé a kuga gə larnda tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) tɔ.

40 Bəe ba loo gé kura læi aw ra kula yo gé nee ndá dəw lé sané pá ya. Mbai læ Israelje lé ulá pana: Yeɛ gé nee ba gé ta gé gaɲg dɔi'g ya, i nja pata neelé ila dɔ rɔi-i'g tɔ.

41 Léegəneeya njetegginta lé ɔr kubu gé yeɛ on ne kəmee lé ndá mbai læ Israelje lé tel gəree gé njetegginta gé kára mbuna mareeje'g tɔ.

42 Yeɛ ula mbai lé tɔbəi pana: Njesigəneɔ pa togəbè pana: Mbata i ya dəw nee gé ma man rɔm gə mba tujee pugudu lé aree si kəmba ndá i nja a kwəi toree'g læm, dəwje læi kara d'a taa tor dəwje læa læm tɔ.

⁴³Mbai læ Israelje ɔd aw kai læa gé to Samari gə kəmee gé to ndò ləm, gə mée gé i səa jugugu ləm tɔ.

1 Mbaije 21

Akab ya loo ar dee tɔl Nabot

¹Goo néje neelé ndá, aa ooje, né gé tee ba nee: Nabot gé Jisreel lé ndɔ-nduú læa to Jisreel mbɔr kai-mbai'g læ Akab, mbai gé Samari.

²Akab dɔji Nabot togébè pana: Am loo ndɔ-nduú læi mba kam m'ra gé loo-kamnaɪ mbata to mbɔr kai'g ləm dɔb. M'a kari loo ndɔ-nduú gé maji undá, əsé bó lé i ndigi ndá m'a ndogo səi gə lar tɔ.

³Nɛ Nabot tel ila Akab'g pana: Maji kar Njesigəneɔ ɔgm dɔ kun nénduba gé to né kɔ kamje-je kari ya!

⁴Akab tel aw kai læa gə kəmnɔo ləm, gə meekɔ ləm tɔ mbata ta gé Nabot gé Jisreel ulá pana: M'a kari nénduba gé to kɔ kamje-je el lé! Ndá yeɔ to dɔ tira'g læa ar kəmee mas mbid-mbid tɔbɔi sɔ né el tɔ.

⁵Jejabel gé to dené læa ree rəa'g dɔjee pana: See gelee ban ba kəmi to ndò ari sɔ né el wa.

⁶Yeɔ tel ilá keneɲ pana: Ma m'wɔji ta gə Nabot, dəw gé Jisreel ndá ma m'dɔjee m'pana: Am ndɔ-nduú læi kəm lar əsé bó lé i ndigi ndá m'a kari ndɔ-nduú gé ranɲ toree'g. Nɛ yeɔ pana: N'a kam ndɔ-nduú læ neɔ lé el ya.

⁷Yen nɲa dené læa lé dɔjee pana: See to i nja ba gé njekɔbee gé Israel lé el wa. Ita, taa nésɔ sɔ ndá ar məəi to ləm, ma ya m'a kari ndɔ-nduú læ Nabot, dəw gé Jisreel lé.

⁸Bèe ba yeɔ ra maktubje gə ri Akab, unda ne nétorji Akab dɔ'g ula ne ar njé gé tɔg gə njékɔbeeje gé d'isi gə Nabot nɔ'd mee bɛe-boo'g læa.

⁹Aa ooje, taje gé yeɔ ndanɲ mee maktubje'g læa lé ba nee: Ilaje mbər kɔg-mee-boo ndá undaje Nabot gé nɲaw ta koso-dəwje.

¹⁰Tɔbɔi undaje dəwje gé njémeeyèrje joo neɔ'g mba kar dee d'ɔm ta dɔa'g nɔ koso-dəwje'g pa ne pana: Yeɔ ila ndɔl dɔ Ala'g lé ləm, gə ila ndɔl dɔ mbai'g ləm tɔ! Tɔbɔi oreɔje gé raga, tiláje gə kəri-ər tɔleeje.

¹¹Dəwje gé mee bɛe-boo'g læ Nabot ləm, gə njé gé tɔgje gə njékɔbeeje gé d'isi mee bɛe-boo'g neelé ləm tɔ, ra to gé Jejabel ula dee gə goo taree gé yeɔ ndanɲ mee maktubje gé yeɔ ula ne ar dee lé ya tɔ.

¹²Deɔ d'ila mber kɔg-mee-boo ndá d'unda Nabot gé nɲaw ta koso-dəwje.

¹³Dəwje gé njémeeyèrje gé joo lé ree d'isi nɔ Nabot'g ndá deɔ d'ɔm ta dɔa'g kəm koso-dəwje'g pana: Nabot ila ndɔl dɔ Ala'g lé ləm, gə dɔ mbai'g ləm tɔ. Bèe ba deɔ ndɔree d'aw səa gir bɛe-boo'g tilá gə kəri-ər tɔlee ya tɔ.

- 14Yen nga dee d'ula kula d'ar Jejabel pana: Nabot lé deę tilá gə kəri-ər tólee mbə.
- 15Loo gə Jejabel oo to gə deę tila Nabot gə kəri-ər tólee mbə ndá yeę ula Akab pana: İta, aw taa ndo-nduú lə Nabot, dəw gə Jisreel gə yeę ndigi kari kəm lar'g el lé, mbata Nabot wəi mbə bó si kəmba el nga.
- 16Akab oo to gə Nabot wəi mbə ndá yeę İta mba kaw taa ndo-nduú lə Nabot, dəw gə Jisreel mba karee to gə keę nga.

Ala gangta do Akab gə Jejabel'g gə goo néra dee

- 17Yen nga Njesigəneę ula Eli, dəw gə Tisbe ta nee pana:
- 18İta aw rə Akab, mbai gə Israel mee bee gə Samari, aa oo, yeę ar mee ndo-nduú'g lə Nabot, loo gə yeę aw taa gə nékeę lé.
- 19 I a kulá pana: Njesigəneę pa togábè pana: See i to njetəl-dəw gə njebogo el wa. Təbəi i a kulá pana: Njesigəneę pa togábè pana: Loo gə bisije tų məs Nabot keneņ lé ya, bisije d'a tų məsi-i keneņ togábè t.
- 20Akab dəji Eli pana: I gə to njebə ləm lé bogənè ingam nga ta! Ndá yeę tel ilá keneņ pana: Ma m'ingai ya mbə mbata i un rəi ndogo gə mba ra ne né gə majel kəm Njesigəneę'g.
- 21Aa oo, ta gə yeę pa wəji ne dəi ba nee: M'a kar némeekə teę dəi'g ləm, m'a kari godo ləma, dəw gə rara ba gə to kə Akab lé, to gə bər əsé ngonkoji kara m'a tujee pugudu mee bee gə Israel ləm t.
- 22Ndá m'a kar kəi ləi to asəna gə kəi lə Jeroboam, ngolə Nebat ləm, gə kəi lə Basa, ngolə Aija ləm tə mbata i ar məəm İ səm jugugu ləm, i ar Israelje ra kaiya ləm t.
- 23 Jejabel kara Njesigəneę pata dəa'g to pana: Bisije d'a sə Jejabel kaar ndògo-bəro gə Jisreel ya t.
- 24Yeę gə to gel bə lə Akab ba wəi dan mee bee'g ndá bisije ba d'a səa ləm, yeę gə wəi wala'g kara yelje ba d'a keę ləm t.
- 25Deę d'oo dəw gə un rəa ndogo gə mba ra ne né gə majel kəm Njesigəneę'g to gə Akab gə dené ləa ɔsee bəj-bəj keneņ aree ra bəe lé godo.
- 26Yeę ra né gə minə aree al do loo, aw ne goo magə-poleje'g to gə Amərje gə Njesigəneę tuba dee nų Israelje'g bəe.

Akab oso kul do nérea'g

- 27Gée'g gogo loo gə Akab oo taje lə Eli ndá yeę til kubuje rəa'g haq-haq yə ula kubu-kwa-ndò ba rəa'g, təbəi yeę ɔg mée boo ləm, yeę to nanğ gə kubu-kwa-ndò lé bura ləm tə ndá yeę njaa ne jan-jan t.
- 28Bèe ba Njesigəneę dəji Eli, dəw gə Tisbe ta nee pana:

²⁹See i oo né gó Akab ra ula ne dæa nóm'g lé ya wa. To gó yeë ula dæa nóm'g ndá m'a kar némeekò teë ndò si kamba'g læa el, a to mee ndò si kamba'g læ ngonee ba m'a kar némeekò teë dò njémeekàije'g læa bæi.

1 Mbaije 22

Akab ndigi taa bee-boo gó Ramot gogo

2Sgl 18.1-3

¹D'isi as læb munda donḡo lal kar rɔ to mbuna Aramje gə Israëlje'g.

²Nε mee læb gó njekóm'g munda lé Josapat, mbai gó Juda ɔ aw rɔ mbai gó Israël'g.

³Mbai gó Israël dæji kuraje læa pana: See seɔ ooje to gó Ramot gó to dò naḡg gó Galaad lé to kə sɔjeë el wa. Nε jeë n'raje né kára kara mba kɔree ne ji mbai gó Siri'g lé el.

⁴Bèe ba yeë dæji Josapat pana: See i ndigi kaw sə sí kaw rɔ gə njé gó Ramot gó dò naḡg gó Galaad lé wa. Josapat tel ila mbai gó Israël lé keneḡ pana: J'a kawje ya, ma m'to gó i læm, koso-dəwje læm tɔ gó dəwje læi læma, kundaje læm kara to kundaje læi læm tɔ.

Njétegginta gó ngómje pana d'a kun banḡa

2Sgl 18.4-11

⁵Tɔbæi Josapat ula mbai gó Israël pana: M'ra ndòo rɔi'g, maji kari dæji Njesigəneḡ ta kédé oo ba.

⁶Mbai gó Israël mbɔ njéteggintaje læa as tɔl-sɔ (400) jén bèe ndá yeë dæji dee pana: See m'a kaw rɔ gə njé gó Ramot gó dò naḡg gó Galaad lé əsé m'a kaw el wa. Deë d'ilá keneḡ pana: Aw ya ndá Mbaidɔmbaije a kyə dee mee ji mbai'g ya.

⁷Nε Josapat pana: See njetegginta gó raḡg gó j'askəm kaw rəa'g dæjee ta læ Njesigəneḡ lé godo loo gó nee'g wa.

⁸Mbai gó Israël ila Josapat'g pana: Dəw kára gó kəm kaw rəa'g dæjee ta læ Njesigəneḡ si keneḡ ya, nε ma m'əjee bæɔ-bæɔ mbata yeë tegginta né gó maji kára kara gó wɔji dɔm el nε ta né gó majel ya ba yeë tegginee dɔm'g dɔm'g. Yeë to Mise, ḡgolə Jimla ya. Ndá Josapat pana: Maji kar mbai pata gó togəbè el!

⁹Yen ḡga mbai gó Israël bar njekula læa kára ulá pana: Ar dee ree gə Mise, ḡgolə Jimla lé kalaḡ.

¹⁰Mbai gó Israël læm, gə Josapat, mbai gó Juda læm tɔ lé nana kara si dò kalimbai'g læa-læa. D'ula kubuje gó kə kɔbee rɔ dee'g, d'isi ne loo gó tarəwkɔg bee gó Samari tɔ. Tɔbæi njétegginta gó ngómje lai lé tegginta nɔ dee'g.

¹¹Sedesias, ḡgolə Kenaana, léë larndul ndaji ne gaji daje ndá yeë pa ne pana: Njesigəneḡ pa togəbè pana: Gaji daje neelé ba i a tɔl ne Aramje saar kar dee godo.

12Tɔ̀bɔ̀i njétegginta gá ngɔ̀mje lai tegginta togábè pana: I aw rɔ̀ gə njé gá Ramot dɔ̀ nanɔ̀ gá Galaad! I a kun baɔ̀ga dɔ̀ dee'g ya mbata Njesigəneɔ̀ ya dee ji mbai'g mba.

Njetegginta Mise pata teekɔ̀r el lə dee

2Sgl 18.12-27

13Njekai̯kula gá aw bar Mise lé ulá ta togábè pana: Aa oo, njéteggintaje d'ɔ̀m nɔ̀'d dɔ̀ tegginta gá maji'd gá wɔ̀ji dɔ̀ mbai lé, maji kar tapai-i aw nɔ̀'d gə kɔ̀ dee-dee ya tɔ̀.

14Mise tel ilá keneɔ̀ pana: Njesigəneɔ̀ to Njesikəmba! M'a pata né gá Njesigəneɔ̀ a kulam ya ba.

15Loo gá yeɔ̀ ree rɔ̀ mbai'g lé ndá mbai lé dɔ̀jee pana: Mise, see j'a kaw rɔ̀je gə njé gá Ramot gá dɔ̀ nanɔ̀ gá Galaad əsé j'a kawje el wa. Yeɔ̀ tel ilá keneɔ̀ pana: Aw ya! I a kun baɔ̀ga dɔ̀ dee'g ya ndá Njesigəneɔ̀ ila dee ji mbai'g mba.

16Mbai lé tel dɔ̀jee pana: See m'a kari man rɔ̀i gɔ̀l kɔ̀da ba gə mba kulam ne ta gá tɔ̀gəɔ̀ gə ri Njesigəneɔ̀ wa.

17 Mise tel ilá keneɔ̀ pana: Ma m'oo Israelje lai gá sanéna dɔ̀ mbalje'g To gá badje gá njekul dee godo bèe, Bèe ba Njesigəneɔ̀ pana: Dəwje neelé bée deeje godo. Maji kar nana kara tel ree mee kai'g ləa gə meekulɔ̀m ya.

18Mbai gá Israel lé ula Josapat pana: See m'ulai ta ləa togábè el wa. Yeɔ̀ lé tegginta gá maji wɔ̀ji ne dɔ̀m el ne yeɔ̀ ginta gá majel ya ba yeɔ̀ teg wɔ̀ji ne dɔ̀m-dɔ̀m ya.

19 Togábè Mise pana: Maji kari oo ta lə Njesigəneɔ̀ ba! M'a m'oo Njesigəneɔ̀ si dɔ̀ kalimbai'g ləa ndá boo-njérɔ̀je gá dara lai d'aar mbɔ̀ree'g dɔ̀ jikɔ̀lee'g ləm, gə dɔ̀ jigelee'g ləm tɔ̀.

20Njesigəneɔ̀ dɔ̀ji dee pana: See nɔ̀ ba a kaw su kəm Akab mba karee aw Ramot dɔ̀ nanɔ̀ gá Galaad mba karee tuji keneɔ̀ wa. Dee tel d'ilá keneɔ̀ gá yo gá nee ar yeɔ̀ gá kára pa gə gosee ləa gá bəd ləm, yeɔ̀ gá ranɔ̀ pa gə gosee ləa gá ranɔ̀ ləm tɔ̀.

21Yen nga ndil kára ree aar nɔ̀ Njesigəneɔ̀'g ulá pana: Ma ba m'a kaw su kəmee ya. Njesigəneɔ̀ dɔ̀jee pana: See a su kəmee to gá ban wa.

22Yeɔ̀ ilá keneɔ̀ pana, M'a teɔ̀ raga ndá m'a tel to ndil gá njetanɔ̀m ta njéteggintaje'g ləa lai. Njesigəneɔ̀ ulá pana: I a su kəmee ndá i a dumeɔ̀ ya, aw ra togábè ya!

23Ne basinè aa oo, Njesigəneɔ̀ ula ndil gá njetanɔ̀m lé ta njéteggintaje'g lai gá d'aar lée'g neelé. Bèe ba Njesigəneɔ̀ pa ne ta né gá majel wɔ̀ji ne dɔ̀i.

24Yen nga Sedesias, ngolə Kenaana rəm pər gá rɔ̀ Mise'g unda kwɔ̀jee ndá dɔ̀jee pana: See rəw gá ra ba ndil Njesigəneɔ̀ teɔ̀ ne rɔ̀m'g mba kulai ne ta wa.

25Mise tel ilá keneɔ̀ pana: Maji, mee ndəa gá i a tɔ̀d gə mee kai-kai gə mba kiya rɔ̀i lé ba i a koo bəi.

²⁶Mbai gá Israel lé pana: Waje Mise awje sɛa rɔ Amɔ, mbai gá njekaa dɔ bee-boo'g lɛm, gɛ rɔ Joas, ngolɛ mbai'g lɛm tɔ.

²⁷Bèe ba Mise ilá keneɲ pana: Bó lé i tel ree gɛ meekulɔm ya ndá Njesigəneɔ pata gɛ ndum el. Yee ɛla ta keneɲ tɔbɛi pana: Seɲ koso-dəwje lai, maji kar sí ooje ya!

²⁸Bèe ba Mise ilá keneɲ pana: Bó lé i tel ree gɛ meekulɔm ya ndá Njesigəneɔ pata gɛ ndum el. Yee ɛla ta keneɲ tɔbɛi pana: Seɲ koso-dəwje lai, maji kar sí ooje ya!

Mbai Akab lé wɛi loo-rɔ'g

2SgI 18.28-34

²⁹Mbai gá Israel gɛ Josapat, mbai gá Juda d'ɛ d'aw Ramot dɔ naɲ gá Galaad.

³⁰Mbai gá Israel ula Josapat pana: Ma m'ndigi tel rɔm bɛd mba kaw ne loo rɔ'g lé, nɛ i ndá ula kubu-mbai lɛi ya. Togábè ba, mbai gá Israel lé tel rɛa bɛd dɔ aw loo-rɔ'g ya tɔ.

³¹Mbai gá Siri un ndia ar ngan-mbaije rɔ-munda-gir-dee-joo gá to njekaa dɔ pusu-rɔje lɛa pana: Seɲ a rɔje gɛ njérɔje gá kari ba əsé bée deeje el nɛ seɲ a rɔje gɛ mbai gá Israel ya.

³²Loo gá ngan-mbaije gá njekaa dɔ pusu-rɔje d'oo Josapat ndá deɛ pana: Tɔgəɔ ya, yee neelé to mbai gá Israel. Deɛ d'aw pər gá rɛa'g mba rɔ sɛa ndá Josapat ur kii pénéne.

³³Ngan-mbaije gá njekaa dɔ pusu-rɔje lé d'oo to gá yee to mbai gá Israel lé el ndá d'ya gée d'aree aw tɔ.

³⁴Nɛ dəw kára ur bəndaɲ lɛa gá kur ya ndá wa mbai gá Israel lé mbuna kəm kubu-rɔ'g lɛa. Mbai lé ula njekərnɔ pusu-rɔ lɛa lé pana: Tel am m'tee loo-rɔ'd gá raga mbata m'inga doo.

³⁵Mee ndəa'g neelé rɔ tel nuɲga kəd-kəd keneɲ. Mbai lé deɛ gədee d'aree si mee pusu-rɔ'g lɛa tel kəmee njoroɲ gá dɔ Aramje'g ndá kàrkemetag ba yee wɛi bɛi. Doo gá yee ɲga lé ar məsee aɲ mee pusu-rɔ'g lɛa.

³⁶Loo gá kàr andə mbɔ ndá d'ila mber mbuna njérɔje'g lai pana: Maji kar nana kara tel aw mee bee-boo'g lɛa lɛm, nana kara tel aw kɛi lɛa lɛm tɔ.

³⁷Togábè ba mbai lé wɛi ar dee d'unee d'aw sɛa Samari, ndá deɛ dubu mbai lé mee bee gá Samari tɔ.

³⁸Loo gá deɛ togo pusu-rɔ lé kəm duu-mán gá Samari ndá bisije tɔ məs Akab keneɲ lɛm, kaiya-denéje ndogo manee lɛm tɔ gə goo ta gá Njesigəneɔ pa kédé lé.

³⁹Ges sor-nérage lə Akab lɛm, gə néje lai gá yee ra lɛm, gə kəije gá yee unda gə ngan kər ləma, gə bee-booje lai gá yee unda lɛm tɔ lé see ndaɲ taree mee Maktub-sorta nérage'g lə mbaije gá Israel el wa.

⁴⁰Akab wɛi ndá ngonee gá Ahajia ba ɔ bee toree'g ya.

Josapat, mbai gá Juda

2SgI 20.31–21.1

- ⁴¹Josapat, ngolə Asa un kudu kɔbee gə Juda mee ləb gə njekɔm'g sɔ gə Akab to ne mbai gə Israel lé.
- ⁴²Josapat lé ra ləb rɔ-munda-giree-mi ba yeɛ tel to mbai bəi ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləbee rɔ-joo-giree-mi. Keaje ria lə Ajuba, ngolə Sili.
- ⁴³Yeɛ un dɔ gɔl bɔbeeje gə Asa ya lad-lad bó yeɛ yɔ un rəw né gə ranɟ el ndá yeɛ ra né gə danasur kəm Njesigəneɔ'g.
- ⁴⁴Nɛ né kára ba lé yeɛ tuji dɔ looje gə ndəw lé el: koso-dəwje d'aw d'inja nékinjanéməsje gə roo néje gə ədə sululu keneɟ ya bəi.
- ⁴⁵Josapat gə mbai gə Israel lé d'isi lɔm gə nɔ tɔ.
- ⁴⁶Ges sor-néraje lə Josapat ləm, gə nésiŋgamonje lə ləma, gə rɔje lə ləm tɔ lé see ndanɟ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gə Juda el wa.
- ⁴⁷Ges kaiya-dinɟamje gə njéra nérɔkulje gə nai un kudee mee ndəa'g lə bɔbeeje Asa lé yeɛ tɔr dee ndad-ndad mee bee'g mee ndəa'g neelé ya.
- ⁴⁸Mbai godo mee bee gə Edɔm: nɛ njeguburubee ba ra kula kɔbee keneɟ tɔ.
- ⁴⁹Josapat ra batoje gə Tarsis mba kaw ne Opir mba sanɟ ne larlɔr keneɟ, nɛ yeɛ aw el mbata batoje lé ndii mán mbɔr bee gə Esjɔ-Géber ya.
- ⁵⁰Yen nɟa Ahajia, ngolə Akab dəji Josapat pana: See i ndigi kar kuraje ləm d'aw gə kuraje ləi nɔ'd mee batoje'g wa. Ndá Josapat ndigi səa el.
- ⁵¹Josapat wəi ndá deɛ dubee dɔɔbar'g lə bɔbeeje-je mee bee-boo'g lə Dabid. Ndá ngonee Joram ba ɔ bee toree'g tɔ.

Ahajia, mbai gə Israel

- ⁵²Ahajia, ngolə Akab si Samari ɔ ne bee gə Israel mee ləb gə njekɔm'g dɔg-giree-siri gə Josapat to ne mbai gə Juda lé. Yeɛ ɔ bee dɔ Israelje'g as ləbee joo tɔ.
- ⁵³Yeɛ ra né gə majel kəm Njesigəneɔ'g ləm, yeɛ un dɔ gɔl bɔbeeje gə keaje ləma, gə dɔ gɔl Jeroboam ngolə Nebat, yeɛ gə ar Israelje ra kaiya lé ləm tɔ.
- ⁵⁴Yeɛ pole magə-Baal ləm, gə unda barmba neɔ'g ləm tɔ ndá ar mee Njesigəneɔ Ala lə Israelje i ne səa pu dəa'g to gə yeɛ ra ne gə bɔbeeje lé bəe tɔ.

2 Mbaije

2 Mbaije 1

Ala gangta do Ahajia'g, mbai gé Israel gé goo nérea

- ¹Loo gé Akab wəi mbə ndá Moabje d'í d'os Israelje rəw.
- ²Ndo kára bèe Ahajia tee kəmbolè kəi-mbai'g læa gé Samari gé to do maree'g oso ar rəa tée yaə, yen nga yeə ula njékulaje læa pana: Awje aw dəjije Baal-Jebub, magə gé Ekro ooje, see doo gé m'ingə neelé m'a kaji ne ya wa.
- ³Nə kura læ Njesigəneə ree ula Eli dəw gé Tisbe pana: Uba naŋg ɔta aw ingə njékulaje læ mbai gé Samari lé dəji dee pana: See Ala læ Israelje godo nga ba seɔ aw dəjije Baal-Jebub, magə gé Ekro ba ta wa.
- ⁴Gelee gé nee ba Njesigəneə pa ne togəbè pana: Do tira gé i to keneŋ lé i a kuba naŋg kɔ tar el mbata i a gə kwəi ya. Təbəi Eli ɔd aw.
- ⁵Njékulaje lé tel ree ro Ahajia'g ndá yeə dəji dee pana: See ban ba seɔ tel reeje bəi wa.
- ⁶Dee d'ilá keneŋ pana: Dəw kára ya ingə sí ula sí pana: Gé telje awje ro mbai'd gé ula sí lé uláje pajena: Njesigəneə pa togəbè pana: See Ala læ Israelje godo ba i ula sí ro Baal-Jebub'd gé to magə gé Ekro lé wa. Gelee gé nee ba do tira gé i to keneŋ lé i a kuba naŋg keneŋ kɔ tar el mbata i a gə kwəi ya.
- ⁷Ahajia dəji dee pana: Dəw gé ree ingə sí ula sí ta neelé to dəw gé ban wa.
- ⁸Dee d'ilá keneŋ pana: Yeə ula kubu gé d'uji gə bɔ da læm, yeə wa mée gə ndar læm to. Yen nga Ahajia pana: To Eli, dəw gé Tisbe lé ya.

Ahajia saŋg loo mba kwa Eli

- ⁹Yeə ula bé-njéroje gə njéroje læa gé ro-mi lé ro Eli'g loo gé yeə si do sém mbal'g lé. Bé-njéroje neelé al aw ro Eli'g si do sém mbal'g lé ndá yeə ulá pana: I dəw læ Ala, gé risi ur naŋg gə goo ndukun læ mbai lé.
- ¹⁰Eli tel ila bé-njéroje gé ro-mi'g lé pana: 'Bó lé ma m'to dəw læ Ala ya ndá maji kar pər ɔ dara ree rooi gə njéroje læi gé ro-mi lé nɔ'd ya. Léegəneeya pər ɔ dara ree rée gə njéroje læa gé ro-mi lé ya to.
- ¹¹Ahajia ula bé-njéroje gé raŋg gə njéroje læa ro-mi ro Eli'g ya bəi. Bé-njéroje lé un ta ula Eli pana: I dəw læ Ala, mbai pa togəbè pana: ɔs roɔi bad risi ur naŋg.
- ¹²Eli tel ilá keneŋ pana: 'Bó lé ma m'to dəw læ Ala ya ndá maji kar pər ɔ dara rooi gə njéroje læi gé ro-mi lé nɔ'd ya. Léegəneeya pər læ Ala ɔ dara ree rée gə njéroje læa gé ro-mi lé nɔ'd ya to.
- ¹³Ahajia ula kula ar bé-njéroje læa gé ro-mi gé njekəm'g munda, aree ree ro Eli'g ya təbəi. Bé-njéroje gé njekəm'g munda neelé ree ɔs kəjee naŋg nɔ Eli'g ra ndòo

rəa'g pana: I dəw lə Ala, m'ra ndòo rəi'g mba kar si kəmba ləm-ma gə kə njérɔje ləm gə rɔ-mi nee gə to kuraje ləi lé to né gə əj kəmi'g ya kari.

¹⁴Aa oo, pər ɪ dara roo bé-njérɔje gə kudu joo gə njérɔje lə deɛ gə rɔ-mi rɔ-mi lé mbə, nɛ bəsinè, maji kar si kəmba ləm tɔ né gə əj kəmi'g ya kari.

¹⁵Kura lə Njesigəneə lé ula Eli pana: Maji kari risi ur naŋg aw səa bó bəlee el. Eli risi ur naŋg aw səa rɔ mbai'g lé.

¹⁶Yee ulá pana: Njesigəneə pa togəbè pana: Mbata kula gə i ula njékulaje ar dee d'aw dəji Baal-Jebub, magə lə Ekroje ta to gə lə Ala gə kəm dəjee ta godo bəe lə Israelje bəe neelé, dɔ tira gə i to keneŋ lé i a kɪ keneŋ kur naŋg el ŋga, i a kwəi kən ya.

¹⁷Ahajia wəi gə goo ta lə Njesigəneə gə Eli pa lé ya. Ndá Joram ba un kudu kɔbɛe toree'g mee ləb gə njekəm'g joo gə Joram, ŋgolə Josapat to ne mbai gə Juda lé, mbata ŋgolə Ahajia godo.

¹⁸Ges sor-néraje lə Ahajia gə néje gə yee ra lé ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gə Israel ya.

2 Mbaije 2

Kaw dara lə Eli gə taa gə Elije taa toree

¹Loo gə kàree as mbə gə mba kar Njesigəneə un Eli dan lel-mal'g aw səa dara lé ndá, Eli deɛ gə Elije d'ɪ Gilgal d'aw njaa nɔ'd.

²Eli ula Elije pana: Aar loo gə nee'g, mbata Njesigəneə ulam njal gə Betel bəi. Elije tel ilá keneŋ pana: Njesigəneə to Njesikəmba ləm, i kara si kəmba ya ləm tɔ ndá, m'a kubai kyə'i ndə el. Bèe ba deɛ d'aw nɔ'd Betel tɔ.

³Ges njéteggintaje gə d'isi Betel lé teɛ d'aw rɔ Elije'g d'ulá pana: See i gər to gə bɔgəne Njesigəneə a gə kun bəije kaw səa el wa. Yee tel ila dee keneŋ pana: M'gər ya, nɛ arje ta sí to mundu.

⁴Eli ula Elije pana: M'ra ndòo rəi'g mba kari nai loo gə nee'g mbata Njesigəneə ulam gə Jeriko bəi. Yee tel ilá keneŋ pana: Njesigəneə to Njesikəmba ləm, i kara si kəmba ya ləm tɔ ndá, m'a kubai kyə'i ndə el. Bèe ba deɛ d'aw nɔ'd Jeriko tɔ.

⁵Ges njéteggintaje gə d'isi Jeriko lé teɛ d'aw rɔ Elije'g d'ulá pana: See i gər to gə bɔgəne Njesigəneə a gə kun bəije kaw səa el wa. Yee ilá dee keneŋ pana: M'gər ya nɛ arje ta sí to mundu.

⁶Eli ulá pana: M'ra ndòo rəi'g gə mba kari nai loo gə nee'g mbata Njesigəneə ulam gə baa gə Jurde bəi. Yee ilá keneŋ pana: Njesigəneə to Njesikəmba ləm, i kara si kəmba ləm tɔ ndá, m'a kubai kyə'i ndə el. Bèe ba deɛ joo bər d'un rəw nɔ'd d'aw ya.

⁷Dəwje rɔ-mi mbuna njéteggintaje'g lé teɛ d'ar ŋgərəŋ d'wəji dɔ Eli deɛ gə Elije gə d'ar dɔ koŋgo baa'd gə Jurde njoroŋ lé.

⁸Yen nga Eli ɔr kubu læa gé boi yul ké nɔ́'d unda ne dɔ́ mán gé Jurdé ndá mán kai ræa yo gé nee, ar dee-dee joo bɔ́r dəs keneɲ loo gé tudu'g.

⁹Loo gé dee dəs d'aw mbɔ́ ndá Eli ula Elije pana: Maji kari dɔ́jim né gé kəm karm m'ra m'ari bɔ́d ba kar dee d'unm d'aw səm bəi. Elije ulá pana: M'ra ndòo rɔ́'g gé mba kari ar ndili ya ɔ́m dɔ́m'g as gɔ́l joo dɔ́ maree'g.

¹⁰Eli pana: Né gé i dɔ́ji lé to né gé kədərə. Ne bó lé i aam gərərə loo gé d'a gə k'unm rɔ́'g ndá né gé i dɔ́ji lé a kaw lée'g béréré ya, ne bó lé bèe el ndá a kaw lée'g kari el tɔ́.

¹¹Loo gé d'aw njaa nɔ́'d d'wɔ́ji ne nɔ́ ta bèe-bèe ndá aa ooje, kundaje gé rɔ́ dee ndɔ́j wər-wər to gé pər bèe ndɔ́r pusu gé ndɔ́j wər-wər to gé pər bèe gaɲg ne mbuna dee dana. Ndá lel-mal un Eli sɔ́e aw sɔ́a dara.

¹²Elije aa loo gərərə ndá bəree wəl pana: Bɔ́m loo! Bɔ́m loo! I lé gadi ur dɔ́ pusu-rɔ́ læ Israelje lai ləm, gə njérɔ́ gə kundaje læ dee ləm tɔ́. Ndá yeɛ ée gogo el nga. Bèe ba yeɛ wa kubu læa til dana loo joo

¹³Ba yeɛ un kubu læ Eli gé boi yul gé yeɛ ɔ́r ila aree lé, tɔ́bəi yeɛ tel aw aar ta baa gé Jurdé'g gogo.

¹⁴Yeɛ un kubu læ Eli gé boi yul gé yeɛ ɔ́r ila aree lé ndá yeɛ unda ne dɔ́ mán ndá yeɛ pana: See Njesigəneɔ́ Ala læ Eli əd ra wa. Tɔ́bəi yeɛ tel unda mán lé gogo bəi ndá mán kai ræa dana gé yo gé nee ar Elije dəs aw ne.

¹⁵Njéteggintaje gé d'isi Jeriko lé d'ée ngərəɲ ndá dee pana: Ndil Eli ɔ́m dɔ́ Elije'g. Dee d'ɔ́d daw tila kəmee, d'ɔ́s kəji dee naɲg neɔ́'g tɔ́.

¹⁶Dee d'ulá pana: Aa oo, mbuna kuraje'g læi lé dəwje gé njésingamonje d'as rɔ́-mi d'isi keneɲ nee. See i ndigi kar dee d'aw saɲg béije lé wa. Banelə Ndil Njesigəneɔ́ unee aw sɔ́a ila dɔ́ mbal'g əsə kəm wəl-loo'g. Ne yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Ulaje dəw kára kara el.

¹⁷Ne dee d'omɔ́ sɔ́a saar d'aree ndigi sə dee ndá yeɛ pana: Ula deeje né læ sí. Ndá dee d'ula dəwje gé rɔ́-mi neelé d'ar dee saɲg Eli ndɔ́ dee munda ne d'ingá el.

¹⁸Loo gé dee tel ree rɔ́ Elije'd gé si Jeriko ndá yeɛ ula dee pana: Ma m'ula sí kédé m'pana awje el, see m'pa bèe el wa.

Elije ar kəm-rəw-manje gé Jeriko tel maji gogo

¹⁹Koso-dəwje gé mee bée-boo gé Jeriko d'ula Elije pana: Aa oo, bée læ sí to loo gé maji to gé i bée síje oo ne ya ne manje ba majel ləm, dɔ́ naɲg aar kó el ləm tɔ́.

²⁰Yeɛ pana: Reeje gə ngə gé sigi amje ndá ɔ́mje kad mée'g. Ndá dee ree ne d'aree ya tɔ́.

²¹Yeɛ aw kəm-rəw-manje'g lé ndá yeɛ ɔ́m kad keneɲ pa ne pana: Njesigəneɔ́ pa pana: Neɛ n'ar mán neelé tel maji ləm, yoo a godo mán'g neelé nga ləm, kaar kó el

lə nanɔ neelé a godo ŋga ləma, kar denéje gó d'ai mán neelé d'a tɔr ŋganje el ŋga ləm tɔ.

²²Togábè ba mán lé tel to ne maji saar teɛ mee ndɔ gó bogənè to gó Elije pa ne lé.

Ala ar bɔ néra basaje gó d'ula sul dɔ Elije'g ɔs ta dee'g

²³Yee ɔ keneɔ aw Betel. Loo gó yee si aw njaa rəbee ndá basaje d'unda loo mee bee'g teɛ d'ula sul dəa'g, pana: I njedɔmbar, aw gó nu, i njedɔmbar, aw gó nu.

²⁴Yee tel kəmee aa dee gərərə ndá yee man dee gə ri Njesigəneə. Yen ŋga kɔ da-ursje joo d'unda loo mee kag-kɔr'g teɛ d'ar dee-dee basaje gó rɔ-sɔ-gir-dee-joo mbuna mar deeje'g lé doo gó toɔl.

²⁵Lée neelé yee ɔ keneɔ aw dɔ mbal gó Karmel ba ɔ keneɔ tel aw Samari bəi.

2 Mbaije 3

Joram, mbai gó Israəl

¹Joram, ŋgolə Akab gó si Samari lé un kudu kɔbee dɔ Israəlje'g mee ləb kɔbee'g lə Josapat, mbai gó Juda gó njekɔm'g dɔg-giree-jinaijoo lé ndá yee ɔ bee keneɔ ləbee dɔg-giree-joo.

²Yee ra né gó majel kəm Njesigəneə'g ne to gó bɔbeeje gə keaje ra el mbata néndaji magə-Baalje gó bɔbeeje ra lé yee tɔs dee tilá dee ya.

³Ne yee ula rəa mbiriri dan kaiya ra Jeroboam, ŋgolə Nebat gó ɔs Israəlje ar dee ra lé bó yee ɔr rəa keneɔ el.

⁴Mesa, mbai gó Moab lé badə-kosoje ləa bula yaə, négədbee gó yee ar mbai gó Israəl gə ləb kára-kára lé to ŋgan badje tɔl-dɔg-loo-tɔl (100.000) gə bəl badje tɔl-dɔg-loo-tɔl (100.000) gə bɔl dee nɔ'd tɔ.

⁵Loo gó mbai Akab lé wəi ndá Mesa, mbai gó Moab ɔ ɔs mbai gó Israəl lé rəw.

⁶Mbai Joram lé unda loo mee bee gó Samari teɛ ndá yee mbɔ Israəlje lai dɔ nɔ'd tən dee tura dee.

⁷Yee ɔd aw ndá ula njékulaje rɔ Josapat, mbai gó Juda pana: Mbai gó Moab lé ɔ ɔsm ŋgərən. See i a kaw səm kar sí j'aw n'ɔje gə Moabje el wa. Josapat ilá keneɔ pana: M'a kaw ya. Ma m'to gó i ləm, koso-dəwje ləm tɔ gó koso-dəwje ləi ləma, kundaje ləm kara to gó kundaje ləi ləm tɔ.

⁸Yee dəjee tɔbəi pana: See rəw gó ra ba j'a kawje ne wa. Joram tel ilá keneɔ pana: J'a kawje gə rəw gó dɔdilaloo gó Edɔm ya.

⁹Bèe ba mbai gó Israəl gə mbai gó Juda gə mbai gó Edɔm d'ɔd d'aw, loo gó dee njaa as ndɔ dee siri ndá dee d'ingə mán mbata njérɔje lə dee el ləm, mbata nékulje gó d'odo néje lə dee lé el ləm tɔ.

¹⁰Mbai gó Israəl lé pa pana: Ai-i, Njesigəneə mbɔ mbaije gó munda neelé nɔ'd mba kɔm dee ji Moabje'g.

- 11** Ne Josapat pana: See njetegginta læ Njesigəneḡ kára kara si keneḡ mba kar sí n'dəjije ne Njesigəneḡ ta el wa. Kura læ mbai gə Israel kára ilá keneḡ pana: Elije, ḡgolə Sapat gə njeboakula læ Eli si keneḡ nee ya.
- 12** Josapat pana: Ta læ Njesigəneḡ to təa'g ya. Togábè ba mbai gə Israel, gə Josapat, gə mbai gə Edóm lé d'aw ne rəa'g gə mbəa.
- 13** Elije dəji mbai gə Israel pana: See ta dī ba to mbuna síjeḡ səi'g wa. Aw rə njeteggintaje'g læ bəbije gə njeteggintaje'g læ kəinje. Mbai gə Israel ilá keneḡ pana: Wah! Bèe el mbata Njesigəneḡ bar mbaije gə munda neelé nḡ'd mba kəm dee ji Moabje'g.
- 14** Elije pana: Njesigəneḡ gə njeboo-néje gə m'to kura læa gə m'ar neḡ'g to Njesikəmba, bó lé ma m'oo Josapat, mbai gə Juda gə né el ndá m'a kila kəm dəi'g el ləm, m'a kooi gə né el ləm tə.
- 15** Basinè, maji kar sí reeje gə njenékim. Loo gə njenékim neelé aar im né bèe-bèe ndá Njesigəneḡ ila jia də Elije'g.
- 16** Yee pa pana: Njesigəneḡ pa togábè pana: Uruje bwaje bula kəm wəl-loo'g neelé.
- 17** Mbata Njesigəneḡ pa togábè pana: Seḡ a kooje lel el ləm, gə ndi el ləm tə, ne wəl-loo neelé mán a taa loo keneḡ pəl-pəl kar sí-seḡ aije ləm, kar koso-nékulje læ sí gə nékulje gə d'aw d'odo néje læ sí kara d'ai ləm tə.
- 18** Ne né neelé to né gə lam ba kəm Njesigəneḡ'g bəi, yee a gə kəm Moabje mee ji sí'g tə ndá,
- 19** seḡ a tujije bəe-booje lai gə siḡga dee to ləm, gə bəe-booje lai gə maji dum ləm, seḡ a tugaje kag səje lai ləm, seḡ a kuduje kəm-rəw-manje lai ləma, seḡ a tujije də naḡg ndəje lai gə maji dum gə kəri-mbalje pugudu-pugudu ləm tə.
- 20** Yen ḡga bèlè gə ndə gə to kər kun nékar ndá aa oo, mán ḡ rəw gə Edóm ula ar mán taa loo mee bəe'g pəl-pəl.
- 21** Loo gə Moabje lai d'oo soree to gə mbaije d'ər rə d'aw gə mba rə sə dee ndá deḡ mbə dee-deḡ lai gə ləb dee as kaw rə'g ləm, gə deḡ gə ləb dee undá kara ləm tə, d'ar dee d'ar kəm rəw-nim-bəe'g tə.
- 22** Deḡ teḡ gə ndə rad loo gə kər əs də manje'g ndá Moabje d'oo manje gə to nḡ dee'g kas to gə məs bèe.
- 23** Deḡ pana, To məs! Təḡərə ya, mbaije neelé d'ər kiambas təs ne nḡ, basinè seḡ Moabje, undaje banrə!
- 24** Deḡ ree loo-si njérəje'g læ Israel ndá njérəje gə Israel d'ḡ rə Moabje d'ar dee d'ai nḡ dee'g. Deḡ d'ur mee bəe'g təl Moabje tə.
- 25** Deḡ tə bəe-booje pəs-pəs, nana kara tila kəri-mbal læa mee ndəje gə maji'g d'ar dee taa loo keneḡ pəl-pəl ləm, deḡ d'udu kəm-rəw-manje lai jigi-jigi ləma, deḡ

tuga kag sɔje lai ləm tɔ. Njérɔ gə yɔron-dooje gugu dɔ bee gá Kir-Hareset sub tujee pugudu-pugudu d'ar kɔr mbalje ba nai.

²⁶Mbai gá Moab oo to gá rɔ lé dum dɛa ndá yeɛ ɔr njérɔje tɔl-siri (700) gá to njérɔ gə kiambasje mba kar dee saɲg rəw mba teɛ ne rɔ mbai gá Edɔm'g, ne dee d'as el.

²⁷Yen nga yeɛ wa ngondəree gá a gə taa toree loo kɔbee'g ya ijá gá nékinjaməs kə roo dɔ ndògo-bɔrɔ'g. Meɛ Israəlje i sə dee pu ar dee d'ɔr rɔ dee rɔ mbai gá Moab'g lé tel d'aw bee lə dee tɔ.

2 Mbaije 4

Elije la gə dené gá njekəisinga

¹Dené kára mbuna denéje'g lə njéteggintaje ra ndòo rɔ Elije'g pana: Ngabmje gá to kura lai lé wəi, ne i gər gao to gá yeɛ lé to njekwa Njesigəneɔ mée'g. Ne njebaɲ ree mba taa nganəmje gá joo gə mba kwa dee gá bərje ləa.

²Elije dəjee pana: See dī ba m'askəm ra kari wa. Maji kari ulam né gá to mee kəi'g lai am m'oo. Yeɛ tel ilá keneɲ pana: Kura lai aw gə né gá raɲg mee kəi'g el ne ku-ubu ya kára ba.

³Yeɛ ulá pana: Teɛ aw rɔ njéboatakəije'g lai lai ya aw ndima dee kuje gá kari ba bula ya bó lam ba el.

⁴Loo gá i tel ree kəi ndá udu tarəw kəi dɔ sí-sej gə nganije'g ba gá ɔm ubu lé mee kuje'g lé bəi, ku gá rusu ndá i a kun kunda bəd-bəd ya.

⁵Yen nga yeɛ i rɔ Elije'g lé tel aw kəi ndá udu tarəw dɔ dee-dee gə nganeeje'g, dee d'aree kuje ndá yeɛ ɔm ubu lé keneɲ-keneɲ.

⁶Loo gá ubu lé rusu kuje neelé télélé-télélé ndá yeɛ ula ngonee pana: Am ku gá raɲg ya bəi. Ne yeɛ tel ilá keneɲ pana: Ku gá raɲg godo. Bèe ba gel ubu lé kara gaɲg ngəji tɔ.

⁷Yeɛ aw ɔr gée ar dəw lə Ala ndá yeɛ ulá pana, Maji kari aw aw ndogo ubu lé uga ne baɲg gá to dɔi'g lé, gesee gá nai lé i seɲ gə nganije a síje ne gá majee.

Elije aw ngon bee gá Sunem

⁸Ndɔ kára bèe Elije dəs mee ngon bee gá Sunem. Ndá dené gá njenékiɲga kára si keneɲ. Yeɛ ɔsee bɔj-bɔj mba karee sɔ né kəi ləa. Ta-ta lé loo gá yeɛ dəs keneɲ ndá yeɛ aw kəi ləa aw sɔ né sɔ né.

⁹Dené lé ula ngabeeje pana: Aa oo, dəw gá aw ree kəi lə sí ta-ta neelé ma m'gəree gá dəw lə Ala gá to gə kəmee.

¹⁰Ar sí n'raje ngon kəi bɔrɔ dɔ maree'g ndá ar sí j'urje tira keneɲ ləm, j'undaje tabul, gə kali, gə néndogó keneɲ ləm tɔ j'areeje, mba kar loo gá yeɛ teɛ rɔ sí'g ndá yeɛ a kwa rəa keneɲ.

- 11 Ndo kára bèe Elije tel ree Sunem ndá yee aw mee kai gé do maree'g lé aw to keneɲ.
- 12 Yee ula kura læa Gehaji pana: Bar dené gé Sunem lé am. Gehaji baree ndá yee ree aar nea'g ya to.
- 13 Elije ula Gehaji pana: Maji kari ulá pana: Aa oo, i ra sə sí né gé maji yaa. See di ba j'askəm ra kari wa. See i ndigi kar sí n'pata læi no mbai'g əsé no bé-njérɔje'g wa. Dené lé tel ilá keneɲ pana: Ma m'isi mbuna koso-dəwje'g læm gə meeləm ya.
- 14 Elije dəji Gehaji pana: Nga see di ba j'a ra karee wa. Gehaji ilá keneɲ pana: Né kára ba lé ngonee godo tɔbɔi ngabeeje kara buga to.
- 15 Bèe ba Elije pana: Baree gogo am ndá yee baree ya to. Yee ree aar takai'g.
- 16 Ndá Elije ulá pana: Ləb gé a gə ree mee nai gé togəbè ndá i a kwa ngon gé diŋgam jii'g. Yee ilá keneɲ pana: Wah! mbai læm, i dəw læ Ala, maji kari su kəm kura læi gé dené lé el!
- 17 Ne lé bèe kara dené neelé taa kəm ndá yee oji ngon gé diŋgam læb gé gogo mee naiyee gé Elije ulá keneɲ lé ya to.

Elije ar ngolə njekəimbá læa tel si kəmba

- 18 Ngon lé ra tɔg pir-pir. Ndo kára bèe yee aw iŋga bɔbeeje goo njékinjakoje'g.
- 19 Ndá yee no ta bɔbeeje'g pana: Dəm bɔo! dəm bɔo! Bɔbeeje ula kura læa pana: Unee aw səa ar keaje.
- 20 Kura lé unee aw səa ar keaje ya to. Ngon lé to kaar keaje'g saar kàr aar danɔdo bèe ndá wai.
- 21 Keaje unee aw ilá do tira'g læ dəw læ Ala ba udu ta-rəw dəa'g unda loo tee aw to.
- 22 Yee bar ngabeeje ulá pana: Ula basa læi kára gə kɔ-mulayɛje kára gə mba kam m'aj ne kalaŋ m'aw bæe læ dəw læ Ala ba m'a tel bɔi.
- 23 Yee dəjee pana: See gelee gé ban ba i ndigi kaw bæe læa bɔgənè wa. To nai gé tee sigi el læm, to ndo-kwa-rɔ el læm to. Yee ilá keneɲ pana: M'a kaw kari ya.
- 24 Yen nga yee ar dee to kali gir kɔ-mulayɛje'g læa ndá ula kura læa pana: Ojee gé kédé ar sí j'awje, bɔ lé m'ulai el ndá am m'ar naŋg rəw'g el.
- 25 Yee ɔd aw rɔ dəw'g læ Ala do mbal gé Karmel. Loo gé dəw læ Ala ée əw ndá yee ula kura læa Gehaji pana: Aa oo, dené gé Sunem lé ba aw'n.
- 26 I Basinè aingwɔd aw tila kəmee dəjee oo: See yee to kari ya wa. See ngabeeje dee gə ngonee to kari ya wa. Dené lé tel ilá keneɲ pana: Jee n'toje kari ya.
- 27 Loo gé yee tee rɔ dəw'g læ Ala do mbal'g ndá yee unda barmba gɔlee'g. Gehaji ree rəa'g gə mba kɔsee gé raŋg ne dəw læ Ala ulá pana: Yá mbata mée to kərm ndá Njesigəneɲ iya səm dəa bɔ riba səm dəa kédé el.

- 28**Yen nga dené lé dajee pana: See ma m'daji mbai ləm ngon wa. See m'pa kédé m'pana: Maji kari su kəm el, see m'pa bèe el wa.
- 29**Bèe ba Elije ula Gehaji pana: Tɔ ndar bəri'g, un kag-tɔs ləm jii'g ndá ɔd aw. Bó lé i inga dəw rəbə ndá rəa lapia el ləm, bó lé dəw rai lapia kara ilá keneŋ el ləm tɔ. I a kila kag tɔs ləm kəm ngon'g lé.
- 30**Ko ngonje lé pana: Njesigəneə to Njesikəmba ləm, i kara si kəmba ləm tɔ, m'a kubai kyá'i el! Ndá Elije j un rəw géé'g tɔ.
- 31**Gehaji aj aw nɔ dee'g kédé aw ila kag-tɔs lé kəm ngon'g nɛ yeɛ pata el ləm, ra né el ləm tɔ. Gehaji tel tila kəm Elije ɔr géé aree pana: Ngon lé ndel el.
- 32**Aa oo, loo gé Elije ree mee kəi'g ndá yoo ngon to dɔ tira'g læa.
- 33**Elije andə mee kəi'g udu takəi dɔ dee-deɛ gə yoo ngon'g lé joo ba yeɛ ra tamaji ta Njesigəneə'g.
- 34**Yeɛ al to dɔ ngon'd ula təa ta ngon'd ləm, dəb kəmee kəm ngon'd ləma, tura jia rɔdaŋ ji ngon'd ləm tɔ, yeɛ dəb rəa dɔ ngon'd ar rɔ ngon lé nuŋga.
- 35**Elije jta njaa mee kəi'g aw yo gé nee ba yeɛ al ndɔji rəa rɔdaŋ dɔ ngon'g lé bəi. Léegəneeya ngon lé tur aitiso gɔl siri ba teɛ kəmee yərərə bəi.
- 36**Elije bar Gehaji ulá pana: Bar dené gé Sunem lé am. Gehaji baree ndá yeɛ aw rɔ Elije'g. Yeɛ ulá pana: Taa ngoni lé.
- 37**Yeɛ aw oso naŋ gel gɔlee'g unda barmba dəb kəmee naŋ ba taa ngonee lé ɔd aw səa bəi.

Lɔ-miji gé kəm kai el

- 38**Elije tel aw Gilgal. Lée gé neelé boo-boo oso keneŋ. Loo gé koso njéteggintaje d'isi neə'g ndá yeɛ ula kura læa pana: Unda jo-muru gé boi pər'd ula ne lɔ-miji mbata læ koso njéteggintaje neelé.
- 39**Yeɛ gé kára dan dee'g aw wala mba ti kamnai ndá yeɛ inga koso-bəd gé alè tar ba ti kadee gé to keneŋ rusu ta kubu læa. Yeɛ tel ree ne tija dee bur-bur ba ɔm dee jo-muru gé lɔ to keneŋ mbata deɛ gər koso-bəd neelé el tɔ.
- 40**Deɛ kai dəwje lɔ-miji neelé nɛ loo gé deɛ d'ai ndá deɛ ra né wəl pana: Ha-a-a! dəw læ Ala, néyoo to mee jo-muru'g neelé. Yee ba deɛ d'askəm kai ne el tɔ.
- 41**Elije pana: Reeje gə nduji amje ndá yeɛ ɔm nduji neelé mee jo-muru'g lé pana, Arje dəwje neelé mba kar dee d'ai. Bèe ba né gé majel kára kara godo mee jo-muru'g lé nga.

Elije ar dəwje tɔl (100) néso

- 42**Dəw kára j Baal-Salisa ree gə muru gé ra gə kandə kó gé dɔtar ba kɔree aree, to pil muru kó-ɔrj rɔ-joo ləm, gə dɔ kó gé təb ləm tɔ gé yeɛ ula mee bɔl'g læa. Elije pana: Ar dəwje neelé mba kar dee d'o.

⁴³Kura læa tel ilá keneŋ pana: See bai muru gé nee ya m'a kar dæwje gé tɔl (100) nee to gé ban wa. Elije ilá keneŋ pana: Yee nee ya ar dæwje neelé mba kar dee d'ɔ, mbata Njesigəneə ya pa togábè pana: D'a kɔ kar gesee nai.

⁴⁴Togábè ba yee unda muru neelé nɔ dee'g ar dee d'ɔ ndá gesee nai gə goo ta gé Njesigəneə pa lé ya tɔ.

2 Mbaije 5

Baji ɔr rɔ Naaman'g

¹Naaman gé to bé-njérɔje læ mbai gé Siri lé taa kəm mbai læa rəgm læm, mbai læa kara ila ribar gé boo dæa'g læm tɔ mbata mbɔl dæa yee ba Njesigəneə ar Aramje d'un ne baŋga ya. Dæw neelé to gé bao-rɔ ya ne baji ba gaŋgee.

²Ndɔ kára bèe kudu-njérɔje gé Siri tee d'aw wai ndá, d'wa ŋgon gé dené kára mee bee gé Israel gé bər, ŋgon dené neelé to ŋgonjelookisi læ dené læ Naaman.

³Yee ula béeje gé dené lé pana: Ɔi, bó lé bémje aw rɔ njetegginta gé si Samari ndá njetegginta neelé a kɔr baji ræa'g ya.

⁴Naaman aw ɔr goo taree ar mbai læa pana: Ŋgon gé dené gé i bee gé Israel lé pa bèe-bèe.

⁵Yen ŋga mbai gé Siri lé pana: Maji. Aw gə rɔi ya Samari ndá ma nja m'a kula gə maktub kar mbai gé Israel lé. Yee ɔd aw gə larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-munda (300) læm, gə larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-misə læma, gə kubu ra naj as gel dɔg læm tɔ jia'g.

⁶Yee aw gə maktub lé ar mbai gé Israel lé. Mee maktub'g neelé mbai lé pata keneŋ pana: Loo gé maktub neelé a koso jii'g ndá aa oo, ma m'ula kura læm Naaman rɔi'g gə mba kari ɔr baji ræa'g ya.

⁷Loo gé mbai gé Israel lé tura maktub neelé ndá yee til kubuje gé ræa'g haɔ-haɔ pa ne pana: See ma m'to Ala ba m'a kar dæw wəi læm, karee tel si kəmba læm tɔ ba yee ula ne dæw neelé rɔm'g mba kam m'ɔr baji ræa'g wa. Ooje maji to gé yee saŋg loo mba ra səm ta gé ra ya.

⁸Loo gé Elije gé to dæw læ Ala oo to gé mbai gé Israel til kubuje ræa'g haɔ-haɔ ndá yee ula kula rɔ mbai'g lé dæjee pana: See gə mba dɪ ba i til kubuje rɔi'g wa. Yá aree ree rɔm'g ndá yee a koo to gé njetegginta kára si bée'g læ Israelje ya.

⁹Naaman aw gə kundaje læa gə pusu-rɔje læa aw aar ne takəi'g læ Elije.

¹⁰Ndá Elije ula ŋgon njekula ræa'g aree ulá pana: Aw ula rɔi mán baa gé Jurde gɔl siri ndá baji a kɔr rɔi'g kar rɔi àr ŋgad-ŋgad.

¹¹Mee Naaman i səa pu aree ɔd par-par aw ndá pana: Ma m'əji m'pana: Yee a gə ree gə ræa ya rɔm'g kaar tar bar ri Ala læa gé Njesigəneə ndá a kila jia loo gé baji tilam keneŋ lé gə mba kɔr ne baji lé rɔm'g wa...

12Man baaje gé Damas gé ri dee læ Abana gə Parpar lé see maji d'unda manje lai gé Israel el wa. See m'askəm kula rəm keneŋ kar rəm àr ñgad-ñgad el wa. Bèe ba yeę tel giree ɔd par-par gə oŋg aw.

13Ne kuraje læ d'aw pər gé rəa'g d'ulá pana: Bɔm, bó lé njetegginta ulai gə mba kari ra né gé kədərə ya kara see i a ra el wa. Nga bəd bəi ba see loo gé yeę ulai pana: Aw ula rɔi mán ar rɔi àr ñgad-ñgad lé bəi wa.

14Yen nga Naaman risi ur dan baa gé Jurdɛ'g ula rəa keneŋ gɔl siri to gé dəw læ Ala ulá ne lé ndá rəa tel àr ñgad-ñgad asəna gə rɔ ñgonkas bèe.

15Léegəneeya yeę ɔs tel gə dəwje gé gée'g lai aw ne rɔ dəw læ Ala'g lé aw aar ne neɔ'g ulá pana: Aa oo, basinè ma m'gər to gé dɔ naŋg nee lai lé Ala gé raŋg godo nɛ mee bee'g læ Israelje ya kára ba. Ma m'ra ndòo rɔi'g mba kari taa gé nénoji ji kura'g læi ya.

16Elije tel ilá keneŋ pana: Njesigəneɔ́ gé ma m'to kura læa lé to Njesikəmba ya. M'a taa né kára kara jii'g el. Naaman ɔsee bɔɔ-bɔɔ mba karee taa né lé nɛ yeę mbad saar ya.

17Bèe ba Naaman tel pana: To gé i mbad lé ndá maji kar dee d'ar kura læi nduji naŋg gé nee as kodo mulayɛje-je joo. Mbata kura læi lé a kinja nékinjanéməsje gé kɔ roo əsé nékinjanéməsje kar magəje bèe el nga nɛ a kar Njesigəneɔ́ ya kára ba.

18Ne maji kar Njesigəneɔ́ ar mée ti mbidi dɔ kura'g læa mbata né gé kára ba nee: Loo gé mbai læm a kaw kəi læ magə gé ria læ Rimɔ́ gə mba kunda barmba keneŋ ba yeę nduna rəa jim'g am m'unda barmba səa nɔ́d mee kəi magə-Rimɔ́'g lé maji kar Njesigəneɔ́ ar mée ti mbidi dɔ kura'g læa loo gé yeę a kunda barmba mee kəi magə-Rimɔ́'g lé tɔ.

19Elije ulá pana: Aw gə meekulɔm. Loo gé Naaman ɔd aw gə kuree dɛgəse ndá...

Bɔ néra Gehaji ɔs tɛa'g

20Gehaji gé to kura læ Elije gé dəw læ Ala pa mée'g pana: Aa oo, bémje ya Naaman, dəw gé Siri gé ree gə néje gə mba karee lé gé kyɔ́ ya. Njesigəneɔ́ to Njesikəmba! M'a kɔ́ kaw gée'g taa né gé bɔ́ un jén jia'g.

21Bèe ba Gehaji aingwɔd goo Naaman'g ya tɔ. Naaman ée loo kainingwɔd gée'g ndá yeę i mee pusu'g læa risi ur naŋg aw tila kəmee ingá dɛjee pana: See i ree kari ba ya wa.

22Gehaji ilá keneŋ pana: M'ree kari ba ya. Bémje ba ulam mba kam m'ulai m'pana: Aa oo, basaje joo mbuna koso njéteggintaje'g d'i dɔ mbal gé Eprayim ree rɔm'g basinè-basinè ya bəi, ma m'ra ndòo rɔi'g gə mba kari arm larnda as nékwɔ́ji kwɔ́i-lə-né rɔ-munda gə kubu ra naɔ́ gel joo gə mba karm m'ar dee ya.

23Naaman pana: Maji kari taa larnda as nékwɔ́ji kwɔ́i-lə-né rɔ-misɔ́ ba. Ne yeę ɔsee bɔɔ-bɔɔ ndá yeę ɔm larnda as nékwɔ́ji kwɔ́i-lə-né rɔ-misɔ́ mee bɔ́lje joo tɔ ta

dee ləm, yeɛ wa dɔ ɡɔl kubuje gel joo ləm tɔ ar basaje læa joo d'odo d'aw ne ɡɔ Gehaji lé.

²⁴Loo ɡɔ deɛ teɛ dɔdərloo'ɡ ndá Gehaji taa néje neelé ji dee'ɡ iya kəi læa ndá yeɛ yɔ basaje neelé ar dee tel d'aw tɔ.

²⁵Tɔbəi yeɛ tel aw aar nɔ béeje'ɡ. Elije dəjee pana: Gehaji see i ɔ ra wa. Yeɛ tel ilá keneɲ pana: Kura læi aw loo ɡɔ ranɟ'd el.

²⁶Elije ulá pana: Loo ɡɔ dɔw neelé ɔ mee pusu'ɡ læa ɡɔ tɔgee ur nanɟ aw ɡɔ rɔi'ɡ lé see ma m'oo el wa. See basinè to kàr taa larnda, ɡɔ kubuje, ɡɔ koiyoje, ɡɔ kag-nduúje, ɡɔ badje, ɡɔ manɟje, ɡɔ kuraje ɡɔ diɲgam ɡɔ njé ɡɔ dené ŋga wa.

²⁷Bèe ba baji læ Naaman a tilai ləm, ɡɔ ŋgakaije ləm tɔ saar ɡɔ nɔ. Loo ɡɔ Gehaji ɔ rɔ Elije'ɡ unda loo teɛ ndá baji lé ndá rəa'ɡ hododo tɔ.

2 Mbaije 6

Elije ar kandə tina nun dɔ mán'ɡ

¹Koso njéteggintaje d'ula Elije pana: Aa oo, loo ɡɔ j'isije keneɲ nɔi'ɡ neelé tad as sí el.

²Ar sí j'awje baa ɡɔ Jurɔ nu, lé ɡɔ neelé nana kara a tuɲga kunda kag kára-kára ɡɔ mba ra ne kəi-si sí ya. Elije ila dee keneɲ pana: Awje ya.

³Nɛ dɔw kára mbuna dee'ɡ pana: Maji kari aw ɡɔ kuraje læi nɔ'd ba. Ndá yeɛ ilá keneɲ pana: M'a kaw ya.

⁴Yen ŋga yeɛ ɔd aw sə dee nɔ'd tɔ. Loo ɡɔ deɛ teɛ baa ɡɔ Jurɔ ndá deɛ tuga kagje lé.

⁵Nɛ loo ɡɔ yeɛ ɡɔ kára mbuna dee'ɡ aw tuga kunda kag lé bèe-bèe ndá kandə tina læa ɔr oso mán. Yeɛ ra né wəl pana: Ai-i! mbai ləm, tina lé m'ndima ɡɔ ndima.

⁶Dɔw læ Ala pana: See oso ra wa. Ndá yeɛ ulá lé tɔ. Togábè ba Elije tuga ŋgəw kag unda ila lée'ɡ neelé ndá kandə tina lé ɔ gel mán'ɡ teɛ nun dɔ mán'ɡ.

⁷Tɔbəi yeɛ ulá pana: Maji kari un! Ndá yeɛ ula jia un ya tɔ.

Elije unda Aramje ɡɔ kəm libi

⁸Mbai ɡɔ Siri aw rɔ ɡɔ Israelje ndá yeɛ mbɔ kuraje læa dɔ nɔ'd oo takəji læ dee ndá ula dee pana: Loo ɡɔ bèe ba kəm ra loo-sim keneɲ ya.

⁹Nɛ dɔw læ Ala ar dee d'ula mbai ɡɔ Israel pana: Məəi dɔ rɔi'ɡ nɔ a teɛ lée'ɡ neelé, mbata Aramje d'umi keneɲ ya.

¹⁰Bèe ba mbai ɡɔ Israel lé ula dɔwje ar dee d'aw d'ar ɡɔ mba koo loo ɡɔ dɔw læ Ala pa taree lé ləm, ɡɔ tɔji dee lé ləm tɔ. Né neelé teɛ as ɡɔl bula.

- 11**Mee mbai gó Siri to kərm, ndá yeę bar kuraje læa dəji dee pana: See seį a kulamje təsərə kamje m'gər see ną ba mbuna sí'g nee ba un dɔ sí ar mbai gó Israel lé wa.
- 12**Kura læa kára mbuna mareeje'g ilá keneņ pana: Ẽi mbai læm, dəw gó ranğ el! Ne Elije gó to njetegginta gó si Israel lé ba pata néje nee gó i pa taree mee kəi-toi'g lé ar mbai gó Israel ya.
- 13**Togábè ba mbai lé pana: Aw ooje loo-siée ndá m'a kula dee kar dee d'aw d'wá. Deę ree d'ulá taree pana: Aa oo, yeę lé si Dotan.
- 14**Yeę ula gə kundaje læm, gə pusu-rɔje læma, gə boo-njérɔje læm tɔ ar dee teę keneņ loondul'g d'ai dɔ bee-boo neelé sub tɔ.
- 15**Kura læ dəw læ Ala unda loo teę gə ndɔ rad ndá, yeę oo boo-njérɔje, gə kundaje, gə pusu-rɔje, gó d'ai ne dɔ bee-boo neelé sub. Yen nğa kura lé ula dəw læ Ala pana: Ai-i, mbai læm, see j'a ra ban wa.
- 16**Yeę ilá keneņ pana: Bəl el mbata njé gó d'aar sə síjeę lé bula yaą d'unda njé gó d'aar sə dee-deę bəi.
- 17**Elije ra tamaji pana: Mbaidɔmbaije, maji kari ar kəmee inja aree oo dee ne. Ndá Njesigəneą ar kəm kura lé inja aree oo ne kundaje, gə pusu-rɔje gó ndɔj wər-wər to gó pər bèe dɔ mbal'g gugu dɔ Elije sub lé tɔ.
- 18**Loo gó njérɔje gó Siri d'aw gó rɔ Elije'g lé ndá, yeę ra tamaji ta Njesigəneą'g pana: Maji kari ila kəm libi dɔ ginkoji dəwje'g neelé! Ndá Njesigəneą ila kəm libi dɔ dee'g gə goo ta gó Elije dəjee lé ya tɔ.
- 19**Elije ula dee pana: Loo gó nee ba to rəbee el læm, gə yee ba to gó bee-boo lé el læm tɔ, ɔdje gó goom'g nee ndá m'a kər nɔ sí kaw sə sí rɔ dəw gó seį aw sɔgeje lé. Ne yeę ɔr nɔ dee aw sə dee Samari.
- 20**Loo gó deę teę Samari mbą ndá Elije pana: Njesigəneą, ar kəm dəwje neelé inja ar dee d'oo loo! Bèe ba Njesigəneą ar kəm dee inja ya tɔ ndá deę d'oo to gó deę d'aar dan mee bee gó Samari ya.
- 21**Loo gó mbai gó Israel oo dee ndá yeę dəji Elije pana: See m'tɔl dee wa, bɔm. See m'tɔl dee wa.
- 22**Elije ilá keneņ pana: I a tɔl dee el, see deę gó i wa dee gó bərje mbą lé see a tel tɔl dee gə kiambas gə bandanğ læi tɔbəi wa. Maji kari ar dee muru gə mán gə mba kar dee d'ɔ gə d'ai ba ar dee tel d'aw rɔ bée deeje'g bəi.
- 23**Mbai gó Israel ar dee ra muru-gad d'ar dee d'ɔ gə d'ai, tɔbəi yeę yą dee ar dee tel d'aw rɔ bée deeje'g bəi. Yen nğa kudu njérɔje gó Siri lé tel ree dɔ nanğ bee gó Israel'g gogo el ya saar tɔ.

Boo-boo oso mee bee gó Samari'g

- ²⁴Gée gé gogo, Ben-Adad, mbai gé Siri mbɔ njérɔje læa lai ndá aw aɪ ne dɔ Samari sub.
- ²⁵Boo-boo oso Samari'g, deɛ d'udu dee jigi-jigi d'ar dɔ mulayè kára ba ya ndá askəm larnda rɔ-jinaijoo læm, mee né kwɔji siɪ dərje gé as dəb kilo gé kai dana loo joo lé askəm larnda mi læm tɔ.
- ²⁶Loo gé mbai gé Israel dəs dɔ ndògo-bɔrɔ'g ndá dené kára nɔ dəa'g wəl pana: Ʒi, mbai læm! Maji kari la səm ya kari.
- ²⁷Yeɛ ilá keneɲ pana: Ƴó lé Njesigəneɔ la səi el ndá see dɪ ba m'a ra gə mba la ne səi wa. See m'a la səi gə kandə kó gé ɪ loo-kunda'g əsé mán-nduú gé ɪ loo-mbula'g wa.
- ²⁸Tɔbəi mbai lé dəjee pana: See dɪ ba i ndigi wa. Yeɛ tel ilá keneɲ pana: Dené kára neelé ulam pana: Ar sí ɲgoni j'usɔ bogənè ndá, bèlè j'a sɔ kɔ ma tɔ.
- ²⁹Jee ndiri ɲgonəm lé j'usɔ pal. Bèlè ndá m'ulá m'pana: Ar sí j'usɔ ɲgonee lé ɲga. Ne yeɛ iya ɲgonee lé.
- ³⁰Loo gé mbai oo tapa dené neelé ndá yeɛ til kubuje læa ɔd njaa dəs dɔ ndògo-bɔrɔ'g tɔ. Loo gé dəwje d'ée ndá dee pana: Aa ooje, yeɛ ula kubu-kwa-ndòo ba rəa'g.
- ³¹Mbai lé pana: Ƴó lé bogənè dɔ Elije, ɲgolə Sapat gang el bəi ndá maji kar Ala ra səm nédɔkudu ya.
- ³²Ne Elije si mee kəi'g læa gə njé gé tɔgje nɔ'd. Ndá mbai ula dəw kára rəa'g. Ne kédé ba gə mba kar dəw neelé ree bəi ndá, Elije ula njé gé tɔgje neelé pana: See seɪ ooje to gé ɲgolə njetɔl-dəw neelé ula dəw kára mba karee ree gang dɔm ya wa. Ooje, loo gé njekula neelé a ree ndá maji kar sí uduje rəw dəa'g, tɔbəi ɔseeje ne gé raga: See dəw a koo kaa gɔl béeje gé a bar géé'g el wa.
- ³³Yeɛ ar pata ar dee ya bəi ndá léegəneeya njekula lé ree rəa'g ulá pana: Aa oo, tuji neelé ɪ rɔ Njesigəneɔ'g ɲga see dɪ tɔbəi ba m'a kunda ne məəm yel dɔ Njesigəneɔ'g gə mbəa bəi wa.

2 Mbaije 7

- ¹Elije pana: Maji kar sí ooje ta læ Njesigəneɔ! Njesigəneɔ pa togábè pana: Bèlè kàr bèè ndá d'a ndogo nduji gé ndá léréré nékwɔji kwɔi-lə-né dɔg-giree-joo kəm larnda kára læm, d'a ndogo kó-ɔrj nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-joo-giree-sɔ kəm larnda kára læm tɔ, loo-ndogo-né gé to tarəwkɔg'd gé Samari.
- ²Bé-njérɔje gé mbai gəd rəa dɔ jia'g lé ila dəw læ Ala keneɲ pana: Lée Njesigəneɔ ra kəmbolèje dan dara'g ya kara see né gé bèè lé a teɛ ya wa. Ndá Elije pana: I a koo né neelé gə kəmi ya ne sɔ ba i a sɔ el tɔ.

D'uba loo-si Aramje d'ya

³Tarəwkɔg lə bee-boo lé njébaɲije sɔ d'isi keneɲ, d'ula nɔ ta yo gá nee pana: Kwii! See gelee ban ba j'a si loo gá nee'g ya saar kwəi wa.

⁴Bó lé j'ɔɔje mee bee-boo'g lé ndá boo-boo gá oso mee bee-boo'g neelé j'a kwəije yée ya ləm, bó lé j'isije loo gá nee'g kara j'a kwəije ya ləm tɔ. Ar sí j'aw j'ilaje rɔ sí ji njérɔje'd gá Siri, bó lé d'ya sí kamba ndá j'a síje kamba ya, ne bó lé deɛ tɔl sí tɔ ndá maji ya tɔ.

⁵Deɛ d'ɪ gá loo gá to piro-piro d'aw loo-si njérɔje gá Siri, ne loo gá deɛ teɛ loo-si njérɔje gá Siri mba ndá aa oo, dəw kára kara godo keneɲ.

⁶Mbaidɔmbaije ar kaa pusu-rɔje gá kaa kundaje, gá ndu boo-njérɔje bar mee loo-si njérɔje gá Siri'g ndá deɛ d'ula nɔ ta yo gá nee pana: Aa ooje, mbai gá Israel uga mbaije gá Het, gá mbaije gá Ejiptə gá mba kar dee ree rɔ sə sí.

⁷Yen ba deɛ d'uba naɲg d'ɪ d'ai gá loo gá to piro-piro d'aw, d'ya kəi-kubuɲe lə dee, gá kundaje lə dee, gá mulayɛje-je lə dee, gá loo-si dee bura d'ya d'ai gá mba kaji ne rɔ dee.

⁸Loo gá njébaɲije lé teɛ mee loo-si dee'g ndá deɛ d'andə mee kəi-kubu'g kára bée d'ɔ gá d'ai keneɲ, tɔbəi deɛ d'odo larnda, gá larlor, gá kubuɲe d'aw ne d'aw d'iya ndá, deɛ tel ree d'andə mee kəi-kubu gá raɲg d'odo néje gá keneɲ d'aw ne d'aw d'iya ya bəi tɔ.

⁹Ne deɛ d'ula nɔ ta yo gá nee pana: Néra sí to lée'g el! 'Bogənè to ndɔ koo sorta né gá maji, bó lé jeɛ m'paje taree el, ŋginaje saar j'arje loo àr dɔ sí'g ndá bɔ néra sí a kɔs ta sí'g. Bée ndá maji kar sí gá reeje ar sí j'awje j'aw m'paje taree j'ar njémeekəije lə mbai ba.

¹⁰Deɛ d'ɔd daw ndá bar njéɲgəm tarəwkɔgje lə bee-boo neelé tɔbəi d'ula dee sorta neelé pana: Jeɛ j'ɔɔje mee loo-si njérɔje gá Siri ne aa ooje, dəw kára kara godo keneɲ ləm, kaa né bar keneɲ el ləm tɔ, kundaje gá mulayɛje-je ba tɔ dee naɲg ləm, kəi-kubuɲe ba to keneɲ to gá kédé ya ləm tɔ.

¹¹Njéɲgəm takəije d'aw gá sorta neelé mee kəi'g pa d'ar njémeekəije lə mbai lé d'oo tɔ.

¹²Mbai lé ɪ loondul'g ndá ula kuraje ləa pana: Ma m'ndigi kula sí ta né gá Aramje ra sə sí lé. Deɛ gər to gá j'isi j'wəije yoo boo-boo ndá deɛ d'ya loo-si dee d'aw d'iya rɔ dee mee ndɔje'g. Tɔbəi deɛ d'ula nɔ pana: Loo gá j'a kunda loo mee bee-boo'g teɛ ndá d'a kwa sí kamba, tɔbəi d'a kandə mee bee-boo'g neelé tɔ.

¹³Dəw kára mbuna kuraje'g lə mbai ilá'g pana: Maji kar dee d'wa kundaje mi gá nai mee bee-boo'g neelé bəi, mbata deɛ kara to d'asəna gá koso-dəwje gá Israel gá nai bée ləm, gá d'asəna gá koso-dəwje gá Israel gá d'udu bée ləm tɔ ndá ar sí j'ula deeje gá mba koo ne né gá dəs lé.

¹⁴D'wa pusuje joo gá tɔ kundaje keneɲ ndá mbai ula ne njékulaje ar dee d'un dɔ gɔl njérɔje gá Siri lé. Yeɛ ula dee pana: Maji kar sí awje ooje ba.

¹⁵Dee d'un do gɔl dee saar tee baa gɛ Jurde ndá aa ooje, dan rɔwje lai neelé kubuje gɛ njé gɛ Siri d'ula d'om naŋg loo gɛ dee buŋga na d'ai lé taa loo keneŋ pɛl-pɛl. Njékulaje lé tel ree d'ula mbai sorta néje neelé to.

¹⁶Koso-dɔwje d'unda loo tee d'aw d'odo nébanro loo-si njérɔje gɛ Siri. Bèe ba dee ndogo ne nduji gɛ ndá léréré nékwɔji kwɔi-lə-né dɔg-giree-joo kəm larnda kára ləm, gə kó-ɔrj nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-jinaijoo kəm larnda kára ləm to, gə goo ta gɛ Mbaidɔmbaije pa lé ya.

¹⁷Mbai om kula ŋgəm tarɔwkɛi lé ji bé-njérɔje gɛ yee gəd rɛa jia'g lé, ne koso-dɔwje ree rɔdee tarɔw'g lé d'aree wɛi gə goo ta gɛ dɔw lə Ala pa loo gɛ mbai ree rɛa'g lé to.

¹⁸Mbata kédé lé dɔw lə Ala ula mbai togábè pana: Bèlè kàr bèe ndá d'a ndogo kó-ɔrj as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-joo-giree-sɔ kəm larnda kára ləm, gə nduji gɛ ndá léréré askəm larnda kára ləm to, loo-ndogo-né gɛ to tarɔwkɔg gɛ Samari ya.

¹⁹Tɔbɛi bé-njérɔje lé ila dɔw lə Ala keneŋ pana: Bó lé Mbaidɔmbaije ra kəmbolèje dan dara'g ya kara see né gɛ bèe lé a tee ya wa. Ndá Elije ulá pana: Yee a koo né neelé gə kəmee ya ne sɔ ba yee a sɔ el.

²⁰Bèe ba né tee ne dɛa'g togábè gə mbəa: ar koso-dɔwje rɔdee ne tarɔw'g d'aree wɛi ne ya.

2 Mbaije 8

Meemaji gɛ Elije ra mbata dené gɛ Sunem lé

¹Elije ula dené gɛ yee ar ŋgonee tel si kəmba lé pana: Uba naŋg iɛta, i gə njémeekeije lai awje aw síje loo gɛ kəm kisi keneŋ, mbata Njesigəneɔ a gə kar boo-boo oso ndá boo-boo neelé a koso do bee'g as ləb siri.

²Dené lé uba naŋg i ndá yee ra gə goo ta gɛ dɔw lə Ala ulá lé: Yee i aw gə njémeekeije ləa, aw si ne beeko'g lə Pilistije as ləb siri ya to.

³Rudu ləb gɛ njekɔm'g siri lé ndá dené neelé i beeko'g lə Pilistije tel aw ra ndò rɔ mbai'g mbata lə kəi ləa gə ndɔ ləa.

⁴Mee ndəa'g neelé mbai wɔji ta gə Gehaji gɛ to kura lə dɔw lə Ala pana: M'ra ndò rɔi'g, ulam boo-néje lai gɛ Elije ra lé am m'oo.

⁵Ne loo gɛ yee si ula mbai né gɛ Elije ra ar ŋgon gɛ wɛi tel si ne kəmba lé ndá dené gɛ Elije ar ŋgonee tel si kəmba lé ree ra ndò rɔ mbai'g lé mbata lə kəi ləa gə ndɔ ləa lé. Ndá Gehaji pana: Eɛi mbai ləm, aa oo dené lé ləm, gə ŋgonee gɛ Elije aree tel si kəmba ləm to lé ba nee.

⁶Mbai dɔji dené lé ta ndá yee ndaji ta lé aree ya to. Yen ŋga mbai lé ula njekaa do néje ləa aree aw sɛa pana: Ar dee tel gə néje lai gɛ wɔji do dené lé d'aree ləm, kandə néje lai gɛ i mee ndɔ'g ləa un kudée mee ndəa gɛ yee ya ne beeko nee saar tee basinè lé kara ar dee tel ne d'aree ləm to.

Ajael tel to mbai gó Siri

- ⁷Elije ɔd aw Damas. Loo gó Ben-Adad, mbai gó Siri oso gə rɔkɔ ndá d'ulá taree pana: Dəw lə Ala ree loo gó nee'g.
- ⁸Mbai lé ula Ajael pana: Un nénoji jii'g aw iŋga ne dəw lə Ala, ndá dəji ne Njesigəneə ta gə rəw gó rəa'g pana: See rɔkɔ neelé a kyə'm ya wa.
- ⁹Ajael aw gə jambalje rɔ-sɔ gó d'odo némajije gó Damas gə mba kar njetegginta lé. Loo gó yeɛ ree iŋgá mbə ndá yeɛ ulá pana: Ngoni Ben-Adad, mbai gó Siri ba ulam rɔi'g pana: Rɔkɔ neelé see a kyə neɛ ya wa.
- ¹⁰Elije ilá keneŋ pana: Aw ulá pana: Tɔgərɔ, rɔkɔ lé a kyə'i ya! Nɛ Njesigəneə ulam to gó yeɛ a kwəi ya.
- ¹¹Yen ŋga dəw lə Ala orè kəmee ndəŋ dɔ Ajael'g ée gərərə gə kuree ndá yeɛ tel nɔ.
- ¹²Ajael dəjee pana: See gelee ban ba mbai ləm nɔ ne wa. Ndá Elije tel ilá keneŋ pana: Mbata ma m'gər némajel gó i a gə ra gə Israelje lé: i a gə kila pər dɔ bee-booje'g lə dee gó siŋga dee to kɔgərɔ-kɔgərɔ ləm, i a gə tɔl basaje lə dee gə kiambas ləm, i a gə rəd ŋgan deeje gó nai gɔ-gɔ naŋg ləma, i a gə tɔ mee denéje lə dee gó d'aw gə kəm lé ləm tɔ.
- ¹³Ajael pana: Ma kura ləi gó m'to bisi nee ya see m'askəm ra néje gó boo bèe to gó ban wa. Ndá Elije ilá'g pana: Njesigəneə riba dɔ ta nee am m'oo to gó i a to mbai gó Siri ya.
- ¹⁴Ajael yə Elije ɔd aw rɔ béje'g ndá yeɛ dəjee pana: Ta dɪ ba Elije ulai wa. Yeɛ ilá keneŋ pana: Yeɛ ulam pana: Rɔkɔ ləi a kyə'i ya!
- ¹⁵Nɛ bèlè lookàree ndá Ajael un pal-kubu ila dan mán'g ba ila kəm mbai'g ndá yeɛ wəi. Bèe ba Ajael ɔ bee toree'g tɔ.

Joram lé tel to mbai gó Juda

2Sgl 21.2-20

- ¹⁶Mee ləb gó njekɔm'g mi gó Joram, ŋgolə Akab to ne mbai gó Israel lé Joram, ŋgolə Josapat, mbai gó Juda un kudu kɔbee keneŋ.
- ¹⁷Yeɛ ra ləbee rɔ-munda-giree-joo ba yeɛ tel to ne mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləbee jinaijoo.
- ¹⁸Yeɛ un dɔ gɔl mbaije gó Israel lad-lad to gó gel-bɔje lə Akab d'un ne tɔ mbata yeɛ taa ŋgolə Akab gó dené gó dené ləa ndá, yeɛ ra né gó majel kəm Njesigəneə'g tɔ.
- ¹⁹Nɛ Njesigəneə ndigi tuji Juda el mbata Dabid, kura ləa, gə goo ndukun gó yeɛ un aree gə mba karee iŋga ne néndogó mbuna ŋganeeje'g lé.
- ²⁰Mee ndɔje'g ləa lé Edɔmje d'ɪ d'ɔs godndu beekɔ lə Juda rəw ndá d'unda mbai lə dee-deɛ ya dɔ dee'g.

- ²¹Joram i aw Sayir gə pusu-rɔje læ lai, yeɛ i loondul'g aw tɔl Edɔmje gə gugu dɛa sub ndá mbai dɔ pusu-rɔje gə koso-dɛwje d'ai d'aw mee kai-kubuje'g læ dee tɔ.
- ²²Ki gə Edɔmje d'i d'ɔs ta læ njékɔbeeje gə Juda rɛw lé to saar teɛ mee ndɛa gən. Njé gə Libna kara d'i d'ɔs ta rɛw mee ndɛa'g neelé tɔ.
- ²³Ges sorta néraje læ Joram gə néje lai gə yeɛ ra lé ndaŋ taree mee Maktub-sorta néraje'g læ mbaije gə Juda lé ya.
- ²⁴Joram wɛi ar dee dubee dɔɓar bɔbeeje-je'g mee bee-boo'g læ Dabid. Ndá Ahajia, ŋgonee ba ɔ bee toree'g ya.

Ahajia lé tel to mbai gə Juda

2Sgl 22.1-6

- ²⁵Mee læb gə njekɔm'g dɔg-giree-joo gə Joram, ŋgolɔ Akab to ne mbai gə Israel lé Ahajia, ŋgolɔ Joram, mbai gə Juda un kudu kɔbee tɔ.
- ²⁶Ahajia ra læbee rɔ-joo-giree-joo ba yeɛ to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as læb kára. Keaje ria læ Atali, ŋgolɔ ɔmri, mbai gə Israel.
- ²⁷Yeɛ un dɔ gɔl gel-bɔje læ Akab lad-lad ndá yeɛ ra ne né gə majel kəm Njesigəneɛ'g to gə gel-bɔje læ Akab ra mbata yeɛ taa dené kai læ Akab, ɔm ne sə dee nɔ'd ya.
- ²⁸Yeɛ aw gə Joram, ŋgolɔ Akab loo rɔ'g mba rɔ gə Ajael, mbai gə Siri gə to Ramot dɔ naŋ gə Galaad'g. Ndá Aramje d'ar Joram doo.
- ²⁹Mbai Joram lé tel aw Jisreel gə mba kar dooje gə Aramje d'aree iŋga Rama, loo gə yeɛ aw rɔ ne gə Ajael, mbai gə Siri lé ɛr ba ndá Ahajia, ŋgolɔ Joram, mbai gə Juda lé aw bee gə Jisreel gə mba koo Joram, ŋgolɔ Akab mbata rɛa gə téé lé tɔ.

2 Mbaije 9

D'unda Jehu gə mbai

- ¹Elije, njetegginta ɓar basa kára mbuna koso njéteggintaje'g ulá pana: Tɔ ndar ɓəri'g ndá un ku gaji-da gə nee gə ubu to keneɛ lé aw ne Ramot dɔ naŋ gə Galaad.
- ²Loo gə i a teɛ léé'g lé ndá maji kari aw oo Jehu, ŋgolɔ Josapat gə to ŋgolɔ Nimsi. I a kɔree njɔl mbuna ŋgakeaje'g ndá, a kaw səa mee ŋgon kai'g kára gə to gə kuree.
- ³I a kun ŋgon ku gə ubu to keneɛ neelé ndá, a tɛr dɛa'g pa ne pana: Njesigəneɛ pa togábè pana: M'wa dɔi gə ubu gə mba kari to mbai gə Israel! Tɔɓɛi i a kɔr tarɔwkəi teɛ kai bɔ a kaar naŋ el.
- ⁴Basa gə to kura læ njetegginta lé ɔd aw Ramot gə to Galaad'g.
- ⁵Loo gə yeɛ teɛ keneɛ mbɔ ndá aa ooje, ɓé-njérɔje d'isi keneɛ. Ndá yeɛ pana: Mbai, m'aw gə ta kára gə mba kulai. Bèe ɓa Jehu dɛjee pana: See nɔ ɓa i a kulá ta neelé mbuna sí'g wa. Yeɛ ilá keneɛ pana: Mbai, m'a kulai-i ya.

⁶ Jehu uba nang i aw mee kai'g nda basa le tar ubu daa'g ula ne pana: Njesiganeq, Ala le Israelje pa togobe pana: N'wa dai ga ubu n'undai ga mbai ga Israel do koso-dawje'g le Njesiganeq.

⁷ I a tol gel-boje le Akab, beije nda n'a dal ba mas kuraje le nee ga to njeteggintaje lom, ga mas kuraje le Njesiganeq lom to do Jejabel'g.

⁸ Gel-boje le Akab lai d'a godo, daw ga rara ga to ka Akab le, le yee ga to bar ase ngonkoi mee bee ga Israel kara n'a karee udu bo ya.

⁹ Tobei n'a kar gel-boje le Akab tel to tana ga gel-boje le Jeroboam, ngole Nebat lom, ga gel-boje le Baesa, ngole Aija lom to.

¹⁰ Bisije d'a so Jejabel mee ndo'g Jisreel nda daw kara kara ga njedubee a godo. Yen nga basa neele or tarawkai tee ai aw.

¹¹ Loo ga Jehu unda loo tee mba ga kaw kinga kuraje le beije nda dee dajee pana: See loo to ga majee bai wa. Gelee ban ba mba-daw neele ree roi'g wa. Jehu ila dee kenej pana: Daw neele sei gareeje ga tapeaje gao ya.

¹² Dee d'os ta tea'g raw pana: To tangom! Ula si ta ga tgero! Nda yee pana: Yee ulam ta togobe pana: Njesiganeq pa togobe pana: Nee n'wa dom ga ubu n'undam ga mbai ga Israel.

¹³ Leeganeeya d'ar nana kara odo kubuje laa ree mbale gel Jehu'g do sem loo-tuga-dao-dao ga tar'g, dee d'im toto nda dee pana: Jehu le to mbai!

Jehu o njuma oma ne ga mbai Joram

¹⁴ Yen nga Jehu, ngole Josapat, ga to ngole Nimsi ula njuma oma ne ga Joram. Mbata Joram ga Israelje lai d'ai bada do Ramot'g do nang ga Galaad ro ne ga Ajael, mbai ga Siri le.

¹⁵ Ne mbai Joram le tel aw Jisreel ga mba kar ta dooje laa ga Aramje d'aree inga loo ga yee aw ro ga Ajael, mbai ga Siri le or. Nda Jehu pana: Bo le mee si ndigi do ta'g neele nda maji kar daw kara kara i mee bee-boo'g neele aw pa taree bee ga Jisreel el.

¹⁶ Togobe ba Jehu uba pusu laa mba kaw Jisreel mbata Joram to do tira ga nang nda Ahajia, mbai ga Juda aw ga mba kee to.

¹⁷ Njengamloo ga si do kai ga ngal ga duu do loo ga to Jisreel le oo kudu-njeroje le Jehu ga d'isi ree nda yee pana: Ma m'oo kudu-njeroje loo kara. Nda Joram pana: Bar njekunda kara ula aree aw inga dee mba daji dee koo see ree ga meelom ya wa.

¹⁸ Njekunda le aw inga Jehu dajee pana: Mbai daji togobe pana: See reeje ga meelom ya wa. Nda Jehu ila kenej pana: Ree ga meelom le o si di wa. Tel roi ga goom'g nee. Tobei njengamloo le pata ga goo takaji laa pana: Njekula le aw saar tee ro dee'g ya. Ne yee tel ree el bai.

¹⁹Joram ula njekunda gá njekóm'g joo aree aw ró dee'g pana: Mbai dǎji togábè pana: See reeje gə meelóm ya wa. Ne Jehu ilá keneṅ pana: Ree gə meelóm lé ɔsi dǐ wa. Ɔd gá goom'g nee!

²⁰Njeṅgəmloo lé pa gə goo takǎji læa pana: Yeḗ aw saar teḗ ró dee'g ya ne yeḗ tel ree el bǎi. Kaigwɔd læa to asəna gə kǎ Jehu, ṅgolə Nimsi mbata yeḗ wa pusu-rɔ læa aree aǐ majel yaḗ.

²¹Yen ṅga Joram pana: Waje dɔ gɔl pusu-rɔ ləm. Ndá d'wa dɔ gɔl pusu-rɔ læa tɔ. Bèe ba Joram, mbai gá Israel ləm, gə Ahajia, mbai gá Juda ləm tɔ, d'unda loo teḗ d'ar nana kara si mee pusu-rɔ'g læa-læa, d'aw mba tila ne kəm Jehu ndá d'ṅgá mee ndɔ'g læ Nabet, dǎw gá Jisreel tɔ.

Kwəi læ Joram, mbai gá Israel

²²Loo gá Joram oo Jehu ndá yeḗ pana: Jehu, see ree gə meelóm ya wa. Jehu ilá keneṅ pana: See ree gə meelóm ṅga ba gá ta dǐ wa. Loo gá kaiya ra kǎji gá Jejabel gá to njepole magə to keneṅ ləm, boo-némbeeje læa to keneṅ bǎi ləm tɔ lé see loo a to gá majee to gá ban wa.

²³Joram wa ta kunda læa wagəsa tel gə ṅgwɔd ndá ula Ahajia pana: Ahajia, d'ubam d'yǎ'm ṅga.

²⁴Yen ṅga Jehu ɔr bāndaṅg læa lərərə ur ne Joram dan bargiree'g aree wa bəṅgəree toroṅ teḗ ndá, Joram oso mee pusu'g læa rəb.

²⁵Jehu ula Bidkar, bə-njérɔje læa pana: Unee ilá mee ndɔ'g læ Nabet, dǎw gá Jisreel, ar mǎei olé dɔ ndɔ gá jeḗ sǎi j'awje gə kundaje nǎ'd goo Akab gá to bɔbeeje lé ba Njesigəneḗ gaṅgta dǎa'g togábè pana:

²⁶Tagónè lé n'oo məs Nabet deḗ gə ṅganeeje ndá Njesigəneḗ pana: N'a ra sǎa togábè ya mee ndɔ'g neelé tɔ. Bèe ndá maji kari unee ilá mee ndɔ'g gə goo ta gá Njesigəneḗ gaṅg dǎa'g lé ya.

Kwəi læ Ahajia, mbai gá Juda

²⁷Ahajia, mbai gá Juda lé loo gá yeḗ oo ta né neelé ndá yeḗ aǐ gə rəw gá mee kǎi gá to mee ndɔ'g. Jehu kɔré pana: Yeḗ ya kara kɔdǎje tɔleeje mee pusu'g to! Bèe ba deḗ kundá dɔdərloo gá Gur gá to mbɔr Jibləam'g dǎb. Yeḗ aǐ saar teḗ Megido ba wǎi keneṅ bǎi tɔ.

²⁸Kuraje læa d'unee d'ilá mee pusu'g d'aw sǎa Jerusalem, d'aw dubee mee dɔbar bɔbeeje'g mee bəe-boo'g læ Dabid.

²⁹Mee ləb kɔbee'g læ Joram, ṅgolə Akab gá njekóm'g dɔg-giree-kára lé Ahajia tel to mbai gá Juda ya.

Kwəi læ Jejabel

³⁰Jehu teḗ mee bəe gá Jisreel. Loo gá Jejabel oo ta læa ndá yeḗ unda némḗd kəmee'g ləm, tula dǎa aree yen pə ləm tɔ, aa ne loo par gá kəmbolè'g.

- ³¹Loo gé Jehu dəs rəw bee-boo'g ndá yeę dəjee pana: I njendaji Jimri, i gé njetəl bėije lé, see i ree gé meeləm ya wa.
- ³²Jehu un kəmee gé tar aa loo gé kəmbolè'g ndá dəjee pana: See ną ba a kəm səm ną'd wa. See to nawa. Njékaa dɔ kəije joo əsé munda jén bée ree d'aa loo kəmbolè'g d'ée.
- ³³Jehu ula dee pana: Oseeje iláje nanɣ! Ndá deę d'undá piriŋ d'ilá nanɣ birig ndá məsee uba tir-tir ɔm kaar ndògo-bɔrɔ'g ləm, gə dɔ kundaje'g ləm tɔ. Bée ba Jehu rədee nanɣ gə gəl pusu læa.
- ³⁴Jehu andə aw kəi ɔ gə ai ndá pana: Maji kar sí aw unje dené gé ndəl wa dəa neelé ndá dubeeje mbata yeę to ŋgolə mbai.
- ³⁵Loo gé deę d'aw gə mba dubee ndá, ka dəa ləm, gə gɔleeje læma, gə dabla jiaje ləm tɔ ba d'ingə ya.
- ³⁶Deę tel ree d'ula Jehu taree ndá yeę pana: To gə goo taree gé Njesigəneę pa gə ndu kura læa Eli, dəw gé Tisbe lé pana: Bisije ba d'a sɔ darɔ Jejabel mee ndɔ gé Jisreel ya.
- ³⁷Ndá nin Jejabel a to mee ndɔ gé Jisreel to gé siŋ néje gé to dɔ nanɣ'd bée gə mba kar dəw pana: Jejabel ba to'n el tɔ.

2 Mbaije 10

Deę tɔl ŋgalə Akab lai-lai

- ¹Mee bee gé Samari lé ŋgalə Akab gé diŋgam deę rɔ-siri d'isi keneŋ. Ndá Jehu ndanɣ maktubje ula ne ar mbaije gé Jisreel ləm, gə ŋgatɔgje læma, gə njékaa dɔ ŋgalə Akab lé ləm tɔ, ula dee pana:
- ²To gé ŋgalə bée síje nai rɔ sí'g ləm, pusuje, gə kundaje gə néɔje kara læma, to gé seŋ síje mee bee-boo gé siŋgá to kɔgəɔ'g ləm tɔ lé, loo gé maktub neelé a teę rɔ sí'g ndá,
- ³maji kar sí ooje yeę gé kára mbuna ŋgalə bée síje gé maji unda mareeje ndá udáje dɔ kalimbai'g læ bɔbeeje ba waje dɔ gəl rɔ sí gə mba rɔ ne gə mbata gel-bɔje læ bée síje bəi!
- ⁴Nɛ bəl-boo unda dee badə ganɣ dee ndá deę pana: Mbaije gé joo ya kara d'ar nanɣ gəs nɔ Jehu'g el nɛ see bəd ba jeę wa.
- ⁵Yen ŋga mbai dɔ njémeekəije ləm, yeę gé njékaa dɔ bee-boo ləm, gə ŋgatɔgje læma, gə njékaa dɔ ŋganje ləm tɔ, d'ula kula rɔ Jehu'g pana: Jeę n'to kuraje læi ləm, néje lai gé i a kula sí lé j'a ra ya ləm tɔ, nɛ jeę j'a kundaje dəw kára kara gé mbai el. Ndá maji kari ra né gé məəi-i ya ndigi.
- ⁶Togəbè ba Jehu ndanɣ maktub gé njekəm'g joo ula ne ar dee pana: Bó lé seŋ toje kamaje ləm, gə seŋ ilaje koji dɔ ta'g ləm ləm tɔ ndá maji kar sí ganɣje dɔ dəwje nee gé to ŋgalə bée síje reeje ne rɔm'g Jisreel bèlè kər gé bée ya amje. Mbata ŋgalə

mbai gá d'as rɔ-siri lé d'isi mee kái'g læ dəwje gá boo-boo gá mee bee-boo'g neelé d'ar dee ngəm dee keneŋ.

⁷Loo gá d'ingá maktub neelé mbá ndá deę twa ngalə mbai gá rɔ-siri lé tɔl dee, tɔbɔi deę gang dɔ dee d'ɔm mee karɛje'g d'ula ne d'ar Jehu mee bee gá Jisreel lé ya tɔ.

⁸Njekula kára ree ula Jehu pana: Deę ree gə dɔ ngalə mbai lé nga. Ndá yeę ula dee pana: Ɔmje dɔ nɔ'd loo joo tarəwkɔg'd saar bèlè gə ndɔ.

⁹Yeę teę gə ndɔ rad ndá, yeę aar nɔ koso-dəwje'g ula dee pana: Seı lé toje njéra nédanaje! Ne aa oo, ma lé ba m'ɔ njumá mbai læm m'tolee ne, ne deęje neelé see nɔ ba tɔl dee wa.

¹⁰Maji kar sí ooje maji, taje lai gá Njesigəneɔ pa dɔ gel-bɔje'g læ Akab lé né kára kara a koso nanɔg kari ba el, mbata Njesigəneɔ lé ar néje lai gá yeę pa gə ndu kura læa Eli lé aw lée'g béréré ya.

¹¹Togábè ba Jehu tɔl ne gel-bɔje læ Akab lai gá nai Jisreel læm, gə dəwje læa lai gá boo-boo læm, gə kuramareeje lai læma, gə njékinjanéməsje læa læm tɔ, ar dəw kára kara nai el.

Jehu tɔl ngalə mbaije gá Juda

¹²Yen nga Jehu ı aw Samari. Loo gá yeę ree kəi-kinja-bı-badje'g læ njékulbadje gá to rəw'g ndá,

¹³Jehu inga ngakɔ Ahajiaje, mbai gá Juda keneŋ, yeę dɔji dee pana: See seı toje nɔje wa. Deę d'ilá keneŋ pana: Jeę n'toje ngakɔ Ahajiaje ba jeę n'reeje gə mba raje lapia ngalə mbai læm, gə ngalə dené læ mbai læm tɔ.

¹⁴Jehu pana: Wa deęje kəmba. Ndá deę d'wa dee kəmba, tɔbɔi deę tija gwɔs dee rɔ-sɔ-gir-dee-joo d'ɔm dee godə-bwa-mán gá wɔji dɔ kəi-kinja-bı-badje lé ndá Jehu yá dəw kára kara kəmba el.

Jehu inga Jonadab

¹⁵Loo gá yeę aw gá kédé lam ndá yeę tila kəm Jonadab, ngolə Rekab gá ree mba kiŋgá lé. Yeę rəa lapia dɔjee pana: See məəi ndá kəi dɔm'g to gá məəm-ma nda ne kəi dɔi'g bèe ya wa. Ndá Jonadab tel ilá keneŋ pana: Bèe ya, Jehu pana: Ɔbó lé bèe ndá ula jii am. Jonadab ula jia ar Jehu wa ba yeę uba al si səa mee pusu'g læa ndá,

¹⁶yeę pana, Gá ree səm ndá i a koo mal Njesigəneɔ gá ram lé bɔi. Togábè ba yeę aw ne səa nɔ'd mee pusu'g læa tɔ.

¹⁷Loo gá Jehu ree Samari mbá ndá yeę tɔl njé'g læ Akab lai gá nai Samari lé, yeę tuji deę lai gə goo ta gá Njesigəneɔ ula Eli kédé lé ya.

Jehu ɔg loo pole magə-Baal

¹⁸Tɔbɔi yeę mbɔ koso-dəwje ula dee pana: Akab pole magə-Baal lam ba ne Jehu a polé yaɔ bɔi.

¹⁹Basinè, barje njéteggintaje læ magə-Baal lai ar deeje ree rɔm'g nee, deɛ lai gé to kuraje læ læm, gə njékinjanéməsje læ lai læm tɔ, ar dəw kára kara nai el mbata ma m'ndigi kinja nékinjaməs gé boo kar magə-Baal. Nana ba gé a ree lée'g el ndá a si kəmba el tɔ. Jehu ra togəbè gə gosó mba tɔl ne kuraje læ magə-Baal lai ya.

²⁰Jehu un ndia pana: Ilaje mbər ra nai gé boo gə mba kula ne rɔnduba dɔ magə-Baal'g. Bèe ba deɛ d'ila mberee ya tɔ.

²¹Jehu ula njékaikula mée bée gé Israel lai ndá kuraje læ magə-Baal lai ree bó dəw kára kara lal ree el, deɛ d'andə mee kəi'g læ magə-Baal ndá deɛ rusu mee kəi læ magə-Baal lé nji-nji.

²²Jehu ula yee gé njeŋgəm kubuje gé to gə kəmee pana: Tee gə kubuje lé ar deedeɛ lai gé to kuraje læ magə-Baal lé. Bèe ba yee tee gə kubuje lé mbata læ dee tɔ.

²³Tɔbəi Jehu gə Jonadab, ŋgolə Rekab d'andə mee kəi'g læ magə-Baal lé ndá yee ula kuraje læ magə-Baal lé pana: Saŋje ooje maji nà banelə kuraje læ Njesigəneə d'a si loo gé nee'g, ne kuraje læ magə-Baal ya ba ba d'a si loo gé nee'g ya.

²⁴Deɛ d'andə d'aw mee kəi'g gə mba kinja nékinjanéməsje gə nékinjanéməsje gé kə roo lé. Ne Jehu ar njérɔje rɔ-jinaijoo d'aar raga ndá yee ula dee pana: Yee gé ya dəwje gé d'ɔm dee ji sí'g nee lé kára kəmba ndá yee nja a taa toree.

²⁵Loo gé deɛ tɔl kula nékinjanéməsje gé kə roo lé bém ndá Jehu ula njérɔje gé njékaɪ bada dɔ looje'g gə bée deeje lé pana: Gé reeje ɔdje kəi tɔl deeje, arje dəw kára kara tee el. Bèe ba deɛ tɔl dee ne gə kiambas ya. Njérɔje gə bée deeje d'ɔm dee raga ndá deɛ d'aw saar tee ne bée gé kəi gé to gə kəmee gé to loo-pole magə-Baal lé to keneŋ.

²⁶Deɛ tee gə néndajije gé to mee kəi'g læ magə-Baal lé raga ndá deɛ roo dee.

²⁷Deɛ t'ɔs néndaji magə-Baal tila læm, deɛ kunda kəi læ magə-Baal pɔs-pɔs tɔ læm tɔ ndá d'ar lé neelé to gé biri-bisi saar tee mee ndəa gən tɔ.

Jehu gé to mbai gé Israel lé

²⁸Jehu tuji magə-Baal mbuna Israelje'g aree godo.

²⁹Ne yee ya goo kaiyaje læ Jeroboam, ŋgolə Nebat gé yee ar Israelje ra lé el læm, larlɔr gé léɛ ndaji ne ŋgan maŋje gé d'unda dee Betel gə Dan lé kara yee uba dee ya dee el læm tɔ.

³⁰Yen ŋga Njesigəneə ula Jehu pana: Né gé i ra lé to gə goo rəbee, taa kəm ya, né gé i ra gə gel-bɔje læ Akab lé to né gé ma m'wɔji məəm'g ya tɔ, gelee gé nee ba un kudee dɔ ŋganije'g saar tee dɔ ŋgakaije gé njekɔm'g sɔ lé d'a si dɔ kalimbaɪ'g læ Israelje ya.

³¹Lée togəbè kara Jehu unda kəmkàr dɔ rəa'g njaa ne gə meendakaɪ goo godndu Njesigəneə, Ala læ Israelje'g el, kaiyaje lai gé Jeroboam ar Israelje ra lé yee ya goo dee el tɔ.

³²Mee ndəa gən lé Njesigəneə ar dɔ naŋ lə Israelje un kudu rəm ndá Ajael rɔ sə dee dɔ rəw-nim-ḃee gó Israel'g lai ya.

³³Un kudee baa gó Jurde par gó bər lé yeə rɔ ɓeeje lai gó Galaad gó to kə Gadje, gə Rubeje, gə Manasəje ləm, un kudee Aroer gó to mbɔr kəm-rəw-mán gó Arnɔ saar teə ne Galaad gə Basan ləm tɔ.

³⁴Ges sorta néraje lə Jehu gə néje lai gó yeə ra gə siŋgamoŋ lé ndaŋ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gó Israel lé.

³⁵Jehu wəi ar dee dubee mee ɓee gó Samari ndá ŋgonee gó Joakas ɓa ɔ ɓee toree'g tɔ.

³⁶Tɔɓəi Jehu si mee ɓee gó Samari ɔ ne ɓee dɔ Israelje'g as ləɓee rɔ-joo-giree-jinaijoo tɔ.

2 Mbaije 11

Atali gó to mbai gó dené gó Juda lé

2Sgl 22.10-12

¹Loo gó Atali, kɔ Ahajiaje oo to gó ŋgonee wəi ndá yeə ɔ ar dee tɔl dee-dee lai gó to gel-ɔje lə mbai lé.

²Ne Joseba, ŋgolə mbai Joram, gó to kɔnan Ahajiaje lé un Joas, ŋgolə Ahajia dan ŋgalə mbai'g loo gó d'aw tɔl dee lé: yeə unee iyá nɔ'd gə njeŋgəmee mee kəi-to'g. Yeə iya rəa togábè kəm Atali'g ndá ar dee d'oo loo tɔlee el tɔ.

³Yeə iya rəa gə Joseba nɔ'd mee kəi'g lə Mbaidɔmbaije as ləɓ misə, loo gó Atali ɓa ɔ ne ɓee lé.

D'unda Joas gə kəmee gó mbai

2Sgl 23.1-21

⁴Mee ləɓ gó njekɔm'g siri ndá Jeojoda ula kula ɓar ɓé-njéroje gó Keret tɔl-tɔl (100) ləm, gə njéroje gó njékai bada dɔ looje'g ləm tɔ ndá yeə ar dee ree rəa'g mee kəi'g lə Njesigəneə. Yeə man rəa ɔm ne sə dee nɔ'd, tɔɓəi yeə ar dee manrɔ dee bər-bər d'un ne ndu dee mee kəi'g lə Njesigəneə ndá yeə tɔji dee ŋgolə mbai lé tɔ.

⁵Tɔɓəi yeə un ndia ar dee pana: Aa ooje, né gó seɔ a gə raje ɓa nee: Dee gó mbuna sí-seɔ gó d'a gə kun kula gə ndɔ-kwa-rɔ lé d'a kai dee as kudu munda kar dee gó kudu kára d'a ŋgəm kəi lə mbai ləm,

⁶dee gó kudu kára d'a ŋgəm tarəw ɓee gó Sur ləma, dee gó kudu kára d'a ŋgəm tarəw ɓee goo njéroje gó to njékai bada dɔ looje'g ləm tɔ, ɓèe ɓa seɔ gó kudu munda lé a kaaje ne dɔ kəi ləm, a taaje ne tor nɔ gə mba kɔg ne loo kandə mee kəi'g ləm tɔ.

⁷Kudu sí gó joo gó raŋg gó tɔl kula lə dee gə ndɔ-kwa-rɔ lé ndá d'a ŋgəm kəi lə Njesigəneə mbɔr mbai'g.

⁸Sei a guguje do mbai sub kar nana kara a kaar ga nero laa jia'g-jia'g mba kar daw ga rang ga a das dan loo-kaar si'g nee nda sei a toleeje, sei a tosjer ro si dem-dem kaije ne do mbai, loo ga a ga tee raga ase a ga kandə kai le to.

⁹Bé-njerɔje ga tol-tol (100) le ra neje ga Jeojoda un ndia do'g ar dee le tol bem ya. Dee mbo njerɔje la dee ga d'andə ga loo kula ga ga ndo-kwa-ro lam ga dee ga tol kula ra dee bem ndo-kwa-ro'g le lam to. Nda dee d'aw ro Jeojoda ga njekinjaneməs le to.

¹⁰Njekinjaneməs ar bé-njerɔje ga tol-tol (100) le ninga-ndəije ga derje ga to ka Dabid, mbai ga to mee kai'g la Njesigəneə le.

¹¹Njerɔje ga to njekai bada do looje'g le, nana kara aar ga neroje jia'g-jia'g, gugu ne do mbai le sub, un kudee kel dokol saar tee ne kel dogel la kai, mbor loo-nékinjaməs'g lam, ga mbor kai'g lam to.

¹²Njekinjaneməs ar ngolə mbai aw no dee'g kedé nda yee ula dogugu-mbai dəa'g lam, aree maktub kərgoota le lam to. Dee d'wa dəa ga ubu d'undá ne ga mbai, tɔbəi dee d'unda ji dee pa ne pana: Maji kar do mbai ai səgərə ya.

¹³Loo ga Atali oo ndu njerɔje ga to njekai bada do looje'g ga ndu koso-dəwje ga bar nda yee ree ro koso-dəwje'g le ga mee kai'g la Njesigəneə le.

¹⁴Yee aa loo nda oo mbai ga aar tar do loo-kuba-kaar'g ga goo néjibee la dee le, bé-njerɔje ga njekim totoje d'aar mbor mbai'g le dəb, koso-dəwje lai ga mee bee'g neele ra rolel lam, d'im totoje lam to. Bèe ba Atali til kubuje laa haq-haq tur ne kii pénéne-pénéne pana: To kula njumə bó! To kula njumə ba nee!

¹⁵Yen ba Jeojoda, njekinjaneməs un ndia ar bé-njerɔje ga tol-tol (100) ga to njekaa do njerɔje lai le pana: Areeje i loo-kaar si'g tee raga nda nana ba ga aw gee'g le sei a toleeje ga kiambas ya. Mbata njekinjaneməs le pana: Maji kar dee tolee mee kai'g la Njesigəneə el.

¹⁶Dee d'ya loo d'aree aw nda yee aw kai'g la mbai ga raw ga ria la Rəw-kaw-kundaje. Lee'g neele ba dee tolee kenej to.

¹⁷Jejoda ar ta manro to mbuna Njesigəneə'g ga mbai'g ga koso-dəwje mba kar dee to koso-dəwje la Njesigəneə ya, tɔbəi yee ar ta manro to mbuna mbai'g ga koso-dəwje'g to.

¹⁸Koso-dəwje lai ga mee bee'g d'aw mee kai'g la magə-Baal d'aw tadee njigi-njigi lam, to loo-nékinjaməs pɔs-pɔs ga néndajije laa lam to, tɔbəi dee tol Matan, njekinjaneməs la magə-Baal le no loo-nékinjaməs'g. Jeojoda, njekinjaneməs or njəngəmlooje ar dee d'aa do kai la Njesigəneə le kər-kər to.

¹⁹Yee ar bé-njerɔje ga tol-tol (100) lam, ga Keretje lam, ga njerɔje ga to njekai bada do looje'g lama, ga koso-dəwje lai ga mee bee'g lam to, ar dee d'i ga mbai mee kai'g la Njesigəneə ree səa mee kai'g la mbai ta raw-kaw njerɔje ga njekai bada do looje'g le. Bèe ba Joas si ne do kalimbi ga wəji do mbaije ya.

²⁰Koso-dəwje lai gé mee bee'g d'al rɔ dee ndá bee-boo to ne lɔm tɔ. Deɛ tɔl Atali gə kiambas mee kəi'g lə mbai ya.

2 Mbaije 12

Joas, mbai gé Juda

2Sgl 24.1-3

¹Loo gé Joas ra ləb siri ndá yeɛ tel to mbai.

²Mee ləb gé njekɔm'g siri gé Jehu ɔ ne bee dɔ Israəlje'g lé ba Joas tel to ne mbai gé Juda, tɔbəi yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb rɔ-sɔ tɔ. Keaje ria lə Sibja, dəw gé Beer-Seba.

³Joas ra né gé to gə goo rəbee kəm Njesigəneɔ'g gə ndɔje lai gé yeɛ ndolè ne goo ta gé Jeojoda, njekinjanéməs ndée lé.

⁴Nɛ dɔ looje gé ndəw ba yeɛ ar dee godo el, koso-dəwje d'aw d'inja nékinjanéməsje gé kə roo keneɲ ləm, deɛ tuu néje gé ədə sululu dɔ looje gé ndəw'g lé ya bəi ləm tɔ.

Joas ar dee gɔl kəi-si-Ala gé to gə kəmee lé

⁵Joas ula njékinjanéməsje pana: Larje lai gé d'unda gə kəmee d'odo ree ne kəi lə Njesigəneɔ'g gé to lar kuga dɔ dəwje gə goo kwɔji gé d'wɔji mee ndəa'g neelé ləm, gə larje lai gé dəwje d'i ne gə meɛ dee ree ne mee kəi'g lə Njesigəneɔ'g ləm tɔ lé

⁶maji kar njékinjanéməsje lé taa ji nana kara gé deɛ gəree gə mba gɔl ne mee kəi gé to gə kəmee, loo gé né gé kəm gɔl a to keneɲ ya.

⁷Nɛ loo gé ləb kɔbɛe lə mbai Joas lé as rɔ-joo-giree-munda ndá njékinjanéməsje gɔl né gé kəm gɔl mee kəi gé to gə kəmee'g lé el ya saar.

⁸Togəbè ba mbai Joas bar Jeojoda njekinjanéməs gə njékinjanéməsje gé ranɲ dəji dee pana: See gelee ban ba seɲ gɔlje né gé kəm gɔl mee kəi gé to gə kəmee'g lé el wa. Basinè seɲ a taaje lar ji dəwje'g lə sí gé seɲ gər deeje lé el nɲa nɛ seɲ a kyaje géé mba kar dee gɔl ne kəi gé to gə kəmee lé ba.

⁹Njékinjanéməsje ndigi səa mba taa lar ji dəwje'g el nɲa ləm, gə mba kar kula gɔl mee kəi gé to gə kəmee lé wɔji dɔ dee-deɛ el nɲa ləm tɔ.

¹⁰Yen nɲa Jeojoda, njekinjanéməs lé un sɔduk ba mbudu kidatea ndá yeɛ unda mbɔr loo-nékinjaməs'g par gé kel dɔkɔl lə rəw gé d'aw ne kəi lə Njesigəneɔ'g lé. Larje lai gé dəwje d'aw ne mee kəi'g lə Njesigəneɔ'g lé njékinjanéməsje gé to njéngəm tarəwkəije ba d'ɔm mee sɔduk'g.

¹¹Loo gé deɛ d'oo to gé lar to yaɔ mee sɔduk lar'g ndá njendaɲ maktub lə mbai ree gə nɲɔ-njekinjanéməs ndá deɛ tura lar lai gé to mee kəi'g lə Njesigəneɔ'g lé d'oo ndá deɛ tɔ d'ɔm mee bɔl'g.

12Dee d'om lar gá d'wóji lé ji njékaa dɔ njékulaje'g mba kar dee ra ne kula kái lə Njesigəneə lé. Lar neelé dee d'uga ne njéra-kula-kagje gə njékulaje gá ra kula mee kái'g lə Njesigəneə ləm,

13gə njékuda káije gə njétɔl-mbalje ləm tɔ, tɔbəi dee ndogo ne kagje gə mbalje gá tɔl dee gá kəm gɔl ne mee kái lə Njesigəneə lé ləm, dee sané lar neelé dɔ néje gá wóji dɔ gɔl ne kái lé ləm tɔ.

14Ne lar gá dəwje ree ne mee kái'g lə Njesigəneə lé dee ra ne nékulaje gá wóji dɔ kái lə Njesigəneə gá asəna gə bai-gelje gá kə togo rɔ gá ra gə larnda əsé kiaje əsé baije əsé tɔtɔje əsé nékulaje gá rara gá to larlɔr əsé larnda lé bəe el,

15larje neelé d'ar njékula-larje ba gə mba kar dee ra ne kula gɔl ne kái lə Njesigəneə lé.

16Dee dəji dəwje neelé goo lar gá d'om ji dee'g gə mba kar dee d'ar njékulaje lé el mbata dee ra ne kula gə goo rəbee ya.

17Ne lar nékinjanéməsje gá wóji dɔ kal dɔ godndu ləm gə lar nékinjanéməsje gá wóji dɔ kuga dɔ kaiya ləm tɔ lé dee ree ne kái lə Njesigəneə el: yee to mbata lə njékinjanéməsje ba.

Rudu kɔbee lə Joas

2SgI 24.23-27

18Mee ndəa gən lé Ajael, mbai gá Siri ɔr rɔ aw rɔ gə Gatje ndá yee dum dee. Ajael wóji mée'g mba kaw rɔ gə Jerusalem tɔ.

19Yen nga mbai Joas lé odo néje lai gá to gə kəmee, néje gá Josapat gə Joram gə Ahajia bɔbeeje-je gá to mbaije gá Juda d'unda gə kəmee ləm, gə néje gá yee nja kara unda gə kəmee ləm, gə larlɔr lai gá to mee kái-nébaɔ gá mee kái'g lə Njesigəneə ləma, gə mee kái'g lə mbai ləm tɔ ndá yee ula gə néje lai neelé ar Ajael, mbai gá Siri ndá yee əw rəa rɔ ne gə Jerusalem lé tɔ.

20Ges sorta néraje lə Joas, gə néje lai gá yee ra lé ndəng taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Juda lé ya.

21Kuraje lə Joas d'ɪ d'ula njumə mee nə'g dəa'g tɔbəi dee tɔlee mee kái gá Milo gá to loo gá suru dɔm gá aw par gá Sila tɔ.

22Jojakar, ngolə Simeat, gə Jojabad, ngolə Somer gá to kuraje ləa lé ba tɔlee. Dee dubee dɔbar bɔbeeje-je gá mee bee'g lə Dabid. Ndá Amasia, ngonee ba ɔ bee toree'g tɔ.

2 Mbaije 13

Joahas gá to mbai gá Israel lé

1Ləb kɔbee lə Joas, ngolə Ahajia, mbai gá Juda gá njekɔm'g rɔ-joo-giree-munda lé Johakas, ngolə Jehu ba si Samari ɔ ne bee dɔ Israelje'g. Yee ɔ bee as ləb dɔg-giree-siri tɔ.

²Yee ra né gé majel kəm Njesigəneā'g ra ne kaiya gé Jeroboam, ngolə Nebat ra ɔs ne Israēlje ar dee ra lé to bó yee yā goo kaiya neelé el ya saar.

³Bèe ba onḡ lə Njesigəneā i ne səa pu dɔ Israēlje'g ndá yee uba dee yā dee ne ji Ajael, mbai gé Siri'g ləm, gə ji Ben-Adad, ngolə Ajael'g ləm tɔ gə mee ndəaje lai gé mbaije neelé d'isi ne kəmba lé.

⁴Nɛ Joakas ra ndò rɔ Njesigəneā'g mba kar mee oso nanḡ pɔ dɔ dee'g. Ndá Njesigəneā ilá keneḡ mbata kula gé mbai gé Siri ula kəm Israēlje ndò lé yee oo gao ya.

⁵Bèe ba Njesigəneā ar dee njetaa dɔ dee kəm dee tar. Israēlje tee mee ji Aramje'g ndá dee d'isi gə meeləm mee kəi-kubuje'g lə dee to gé kédé lé ya.

⁶Nɛ deḡ d'yā goo kaiya ra gel-bɔje lə Jeroboam gé yee ar Israēlje ra lé el, deḡ d'ula rɔ dee keneḡ mbiriri ləm, d'ar magə-Astarté to tar mee bee gé Samari'g ləm tɔ.

⁷Bai dəwje lə Joakas gé Njesigəneā yā dee aree ba nee: Njérɔ gə kundaje rɔ-mi ba, gə pusu-rɔje dɔḡ, gə dəwje gé to goḡ-rɔje tɔl-dɔḡ-loo-dɔḡ (10.000) tɔ, mbata mbai gé Siri tuji dee ar dee to d'asəna gə babur gé deḡ tuba nanḡ gə ḡɔl dee bèe ya.

⁸Ges sorta néraje lə Joakas, gə néje lai gé yee ra, gə nésiḡamonje læa lé ndanḡ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gé Israel ya.

⁹Joakas wəi ndá deḡ dubee mee bee gé Samari. Ndá ngonee Joas ba ɔ bee toree'g tɔ.

Joas gé to mbai gé Israel lé

¹⁰Ləb kɔbee lə Joas, mbai gé Juda gé njekəm'g rɔ-munda-giree-siri lé ndá Joas, ngolə Joakas ba si Samari ɔ ne bee dɔ Israēlje'g tɔ. Yee ɔ bee as ləb dɔḡ-giree-misā.

¹¹Yee ra né gé majel kəm Njesigəneā'g, yee yā goo kaiya gé Jeroboam, ngolə Nebat ɔs ne Israēlje ar dee ra lé kára kara el, yee ula rəa keneḡ mbiriri ya.

¹²Ges sorta néraje lə Joas gə néje lai gé yee ra, gə nésiḡamonje læa gé yee rɔ ne gə Amasia, mbai gé Juda lé ndanḡ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gé Israel lé ya.

¹³Joas wəi ndá Jeroboam ba si dɔ kalimbai'g læa. Joas lé deḡ dubee mee bee gé Samari loo dubu mbaije gé Israel tɔ.

Kwəi lə Elije

¹⁴ Elije oso gə rɔkɔ gé as yoo, tɔbəi Joas mbai gé Israel aw rəa'g aar dəa'g nɔ pana: Bɔm! bɔm! i lé ur dɔ pusu-rɔje'g lə Israēlje ləm, gə dɔ njérɔ'g gə kundaje lə dee ləm tɔ.

¹⁵Elije ulá pana: ɔd aw un bandanḡ gə kədee nā'd. Ndá yee aw un bandanḡ gə kədee nā'd ya tɔ.

- 16**Tɔ̀bɛi Elije ula mbai gɛ Israel lɛ pana: Unda ji dɔ gɛdɛ'g lɛ wa ɔr lɛrɛrɛ. Ndá yee unda jia dɔ gɛdɛ'g lɛ wa ɔr lɛrɛrɛ ya tɔ. Elije ɔm jia dɔ ji mbai'g lɛ
- 17**ndá yee pana: Ɔr kɛmbolɛ gɛ to par gɛ bɛr lɛ. Ndá yee ɔr ya tɔ. Elije ulá pana: Maji kari ur bandanɔ lɛ. Ndá yee ur ya tɔ. Elije pana: Kandɛ bandanɔ neelɛ to nɛkɔ banɔa gɛ i rɔ Njesigɛneɔ'g mba kun ne banɔa dɔ njɛrɔje gɛ Siri'g, i a dum dɔ njɛrɔje gɛ Siri mee bɛe gɛ Apek saar mba tuji dee ne pugudu ya.
- 18**Elije tel ulá tɔ̀bɛi pana: Maji kari odo kandɛ bandanɔje ranɔ lɛ ya bɛi. Ndá yee odo ya tɔ. Elije ula mbai gɛ Israel lɛ pana: Maji kari unda dɔ nanɔ. Ndá yee unda as gɔl munda ba ɛw bɛi.
- 19**Dɛw lɛ Ala mɛe i sɛa pu dɛa'g aree pana: Lɛe a kunda gɔl mi je misaje bɛe ndá i a tɔl Aramje saar tuji dee pugudu, nɛ basinɛ i a dum dɔ dee as gɔl munda ba.
- 20**Yen nɔa Elije wɛi ndá deɛ dubee tɔ. Lɛb gɛ njekorɛ gɛe lɛ kudu gayim-dɛwje d'i Moab ree d'ur mee bɛe gɛ Israel.
- 21**Ndɔ kára bɛe loo gɛ dɛwje d'isi mba dubu dɛw kára ndá, deɛ d'oo kudu gayim-dɛwje neelɛ ndá d'ila nin dɛw lɛ mee bwa dɔbar Elije'g. Nin dɛw lɛ ɔrɔ rɔ siŋa Elije ndá dɛw neelɛ ndel si kɛmba i aar tar tɔ.

Kun banɔa dɔ Aramje'g

- 22**Ajael, mbai gɛ Siri lɛ ula kɛm Israelje ndɔo mee ndɔje lai gɛ Joakas si ne kɛmba lɛ.
- 23**Nɛ Njesigɛneɔ oo kɛmtondoo lɛ dee ar mɛe oso lemsɛ dɔ dee'g lɛm, yee tel kɛmee par gɛ rɔ dee'g lɛm tɔ mbata manrɔ lɛa gɛ yee man ar Abrakam gɛ Isaak gɛ Jakob lɛ, yee ba yee ndigi tuji dee ne el ndá saar mee ndɛa gɛn lɛ kara yee un ne kɛmee rɛw dɔ dee'g el.
- 24**Loo gɛ Ajael, mbai gɛ Siri lɛ wɛi mbɔ ndá nɔgonee Ben-Adad ba ɔ bɛe toree'g ya.
- 25**Bee-booje gɛ Ajael taa ji Joakas gɛ to bɔ Joasje loo rɔ'g lɛ Joas, nɔgolɛ Joakas tel taa dee ji Ben-Adad, nɔgolɛ Ajael'g gogo. Joas rɔ sɛa as gɔl munda ndá yee taa bee-booje lɛ Israel lɛ gogo tɔ.

2 Mbaije 14

Amasia gɛ to mbai gɛ Juda lɛ

2Sgl 25.1-4,11-12,17-28, 26.1-2

- 1**Lɛb kɔbɛe lɛ Joas, nɔgolɛ Joakas, mbai gɛ Israel gɛ njekɔm'g joo lɛ Amasia, nɔgolɛ Joas, mbai gɛ Juda ba un kudu kɔbɛe.
- 2**Yee ra lɛbee rɔ-joo-giree-mi ba tel to mbai ndá yee si Jerusalem ɔ ne bɛe as lɛb rɔ-joo-giree-jinaikara. Keaje ria lɛ Joadan, yee to dɛw gɛ Jerusalem.
- 3**Yee ra nɛ gɛ danasur kɛm Njesigɛneɔ'g, nɛ lɛ bɛe ya kara yee ra nɛ to gɛ keaje gɛ Dabid ra lɛ el, yee ra nɛ aree as gɛ kɔ bɔbeeje Joas ya bɛrɛrɛ tɔ.

- ⁴Né kára ba lé, dɔ looje gá ndəw lé yee ar dee godo el, dəwje d'aw d'inja nékinjanéməsje gə roo néje gá ədə sululu dɔ looje gá ndəw'g lé ya bəi.
- ⁵Loo gá beekɔ lé to njanɔ mee jia'g mbə ndá yee tɔl kuraje ləa gá tɔl bəbeeje Joas gá to mbai lé.
- ⁶Ne yee ar dee tɔl ŋgalə njétɔl bəbeeje-je lé el gə goo ta gá ndaɔɔ mee maktub godndu'g lə Moyis, loo gá Njesigəneə aree ne ndukun neelé pana: D'a kar bɔ ŋganje d'wəi mbata lə kaiya ra ŋgan deeje el ləm, ŋganje kara d'a kwəi gə mbata lə kaiya ra bɔ deeje-je el ləm tɔ, ne nana kara a kwəi mbata kaiya ləa-yee ya.
- ⁷Yee tɔl dəwje gá Edəm as tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) kəm wəl-loo gá ria lə Kad, loo gá rɔ ndá yee taa bee gá Sela tel unda ria lə Jokteel, to ri gá baree ne saar tee mee ndəa gən tɔ.
- ⁸Yen ŋga Amasia ula njékaɪkulaje rɔ Joas, ŋgolə Joakas, gá to ŋgolə Jehu, mbai gá Israel mba kar dee d'ulá pana: Gá ree ar sí naje siŋga nə j'ooje.
- ⁹Bèe ba Joas, mbai gá Israel lé tel ila Amasia, mbai gá Juda'g lé pana: ndɔ kára bèe kun gá to Libə ula kula rɔ kag-sədrə gá Libə pana: Am ŋgoni gá dené mba karee to dené lə ŋgonəm. Ne daje gá wala gá Libə dəs ndá tuba kun lé naɔɔ mbajila-mbajila.
- ¹⁰I lé dum dɔ Edəmje gə rɔ ndá i əsta boi. Maji kari al rɔi dɔ rɔnduba'g ləi si ne mee kəi'g ləi ya. See gelee ban ba i ndigi kula rɔi kula'd gá a gə ree majel dɔi'g ləm, gə a tel to tuji ləi gə kə Judaje ləm tɔ wa.
- ¹¹Ne Amasia oo ta ləa el. Ndá Joas, mbai gá Israel lé i aw iŋga ndá, dee rɔ nə mee bee gá Bet-Semes gá to kə Judaje.
- ¹²Israelje dum dɔ Judaje ar nana kara aɪ aw mee kəi-kubu'g ləa-ləa.
- ¹³Mee bee gá Bet-Semes ba Joas, mbai gá Israel wa Amasia, mbai gá Juda gá to ŋgolə Joas, gá ŋgoka Ahajia danɔgai keneɔ. Tɔbəi yee i keneɔ aw Jerusalem ndá yee təd ndògo-bɔrɔ gá to Jerusalem ar tadee as kəmkil dəw tɔl-sɔ (400), un kudee tarəwbee gá Eprayim'g saar tee ne tarəw'd gá ria lə Dɔkum Loo tɔ.
- ¹⁴Yee odo larlɔr, gə larnda lai ləm, gə nékulaje lai gá to mee kəi'g lə Njesigəneə gə mee kəi'g lə mbai ləm tɔ, dəwje gá naje kara yee wa dee tɔ ba aw sə dee Samari bəi.
- ¹⁵Ges sorta néraje lə Joas, gə néje lai gá yee ra, gə nésiŋgamonje ləa, gə rɔ gá yee rɔ gə Amasia, mbai gá Juda to lé, ndaɔɔ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israel lé ya.
- ¹⁶Joas wəi ndá dee dubee Samari dɔbar mbaije gá Israel. Ndá Jeroboam, ŋgonee ba ɔ bee toree'g tɔ.
- ¹⁷Amasia, ŋgolə Joas, mbai gá Juda si kəmba as ləbee dɔg-giree-mi goo kwəi'g lə Joas, ŋgolə Joakas, mbai gá Israel.

¹⁸Ges sorta néraje læ Amasia lé ndaṅ taree mee Maktub-sorta néraje'g læ mbaije gé Juda lé ya.

¹⁹Dee d'ula njum̄ mee n̄'g d̄a'g Jerusalem ndá yee aṽ aw si Lakis, ne dee tuba gee saar d'aw Lakis ndá lé gé neelé ba dee t̄lee keneṅ t̄.

²⁰Dee d'unee ḡa kundaje ba ree dubee Jerusalem d̄bar b̄beeje-je'g mee bee-boo'g læ Dabid.

²¹T̄b̄ai d̄awje lai gé Juda d'un Ajaría gé ra læb d̄g-giree-mis̄a ba d'undá gé mbai tor b̄beeje'g Amasia t̄.

²²Loo gé mbai lé w̄ai mb̄a ndá Asaria tel unda bee-boo gé Elat gogo ndá aree to gel siṅgamon' d læ Juda gogo t̄.

Jeroboam gé njek̄m'g joo lé to mbai gé Israel

²³Læb k̄bee læ Amasia, ṅgol̄ Joas, mbai gé Juda gé njek̄m'g d̄g-giree-mi lé Jeroboam, ṅgol̄ Joas, mbai gé Israel si Samari un kudu k̄o ne bee. Yee ̄ bee as læbee r̄o-s̄o-giree-k̄ara t̄.

²⁴Yee ra né gé majel k̄em Njesiḡneṅ'g, kaiyaje lai gé Jeroboam, ṅgol̄ Nebat ̄s Israelje ar dee ra lé yee uba yee gé k̄ara kara ya el.

²⁵Yee tel unda k̄em r̄aw-nim-bee gé Israel, un kudee loo kand̄a mee bee gé Amat saar tee ne ta baa-boo-kad gé to ndag-loo'g ḡa goo ta gé Njesiḡneṅ, Ala læ Israelje pa ḡa ndu kura læa gé Junas, njetegginta gé to ṅgol̄ Amitai, d̄aw gé Gat-Eper lé.

²⁶Mbata Njesiḡneṅ oo boo-nék̄amndoo gé al d̄o dee sula gé Israelje gé to b̄rje ̄sé ṅgankojije kara d'isi danee'g b̄o d̄aw k̄ara kara gé ask̄em ree la ḡa Israelje godo lé.

²⁷Ne Njesiḡneṅ w̄aji m̄ee'g njanṅ ḡa mba tuji ri Israelje d̄o nanṅ nee el, gelee gé nee ba yee ̄m dee ne tar ḡa r̄aw gé r̄o Jeroboam, ṅgol̄ Joas'g lé ḡa mb̄a.

²⁸Ges sorta néraje læ Jeroboam, ḡa néje lai gé yee ra, ḡa nésiṅgamonje læa gé loo-r̄o'g, ḡa loo gé yee ar beeje gé Damas ḡa Amat gé to k̄a Juda kédé lé tel to gel siṅgamon' d læ Israelje gogo to lé dee ndaṅ taree mee Maktub-sorta néraje'g læ mbaije gé Israel lé ya.

²⁹Jeroboam w̄ai ar dee dubee d̄bar mbaije gé Israel. Ndá Jakari gé to ṅgonee ba ̄o bee toree'g t̄.

2 Mbaije 15

Ajaría to mbai gé Juda

2Sgl 26.3-4,21-23

¹Læb k̄bee læ Jeroboam, mbai gé Israel gé njek̄m'g r̄o-joo-giree-siri ba Ajaría, ṅgol̄ Amasia, mbai gé Juda un kudu k̄o ne bee.

²Yeɛ ra ləb dɔg-giree-misɔ ba ya tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləbee rɔ-mi-giree-joo. Keaje ria lə Jekolia, yeɛ to dəw gá Jerusalem.

³Yeɛ ra né gá danasur kəm Njesigəneɔ'g aree asəna gə kɔ bɔbeeje gá Amasia ya béréré.

⁴Nɛ lé bée kara dɔ looje gá ndəw lé yeɛ ar dee godo el, dəwje d'aw d'inja nékinjanéməsje gə roo néje gá ədə sululu dɔ looje gá ndəw'g lé ya bəi.

⁵Njesigəneɔ unda mbai gə rɔkɔ baji aree nai rəa'g saar ndɔ kwəi ləa, yeɛ si ne mee kəi gá to ngərən'd. Jotam, ngonee ba to mbai dɔ njémeekeaje'g lə mbai ndá yeɛ gang rəwta lə dəwje gá mee bee'g tɔ.

⁶Ges néraje lə Ajaría gə néje lai gá yeɛ ra lé deɛ ndaɲ mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Juda lé.

⁷Ajaría wəi ndá deɛ dubee dɔbar bɔbeeje-je'g mee bee-boo'g lə Dabid. Bée ba ngonee Jotam ɔ ne bee toree'g.

Jakari to mbai gá Israəl

⁸Ləb kɔbee lə Ajaría, mbai gá Juda gá njekəm'g rɔ-munda-giree-jinaijoo lé Jakari, ngolə Jeroboam si Samari ba un kudu kɔ Israəlje. Yeɛ ɔ bee as nai misɔ ba.

⁹Yeɛ ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g to gá bɔbeeje-je ra, yeɛ uba goo kaiyaje gá Jeroboam, ngolə Nebat ɔ Israəlje ar dee ra lé yɔ el.

¹⁰Salum, ngolə Jabes ɔ njumɔ dəa'g ndá yeɛ tɔlee kəm dəwje'g ba yeɛ tel ɔ bee toree'g.

¹¹Ges néraje lə Jakari lé ndaɲ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israəl.

¹²Togábè ba né gá Njesigəneɔ pa taree njaɲ ar Jehu lé aw lée'g béréré mbata yeɛ pana: Nganeeje d'a si dɔ kalimbai'g lə Israəlje saar ngakeaje-je gá njekəm'g sɔ lé.

Salum to mbai gá Israəl

¹³Salum, ngolə Jabes un kudu kɔbee mee ləb kɔbee'g lə Ojias, mbai gá Juda gá njekəm'g rɔ-munda-giree-jinaikara. Yeɛ si Samari ɔ ne bee as nai kára.

¹⁴Menahem, ngolə Gadi i Tirsa ndá ree Samari tɔl Salum, ngolə Jabes dan mee bee gá Samari ndá yeɛ ba ɔ bee toree'g.

¹⁵Ges néraje lə Salum gə njumɔ kula ləa lé, ndaɲ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israəl.

¹⁶Yen ba Menahem rɔ bee gá Tipsa gə deɛ lai gá d'isi keneɲ, un kudée Tirsa saar teɛ dɔ naɲ'g d ləa, yeɛ tɔl dee mbata deɛ d'ɔr tarəwbee d'aree el, tɔbəi yeɛ tɔ mee denéje lai gá d'aw gə kəm.

Menahem to mbai gá Israəl

¹⁷Ləb kɔbee lə Ajaria, mbai gá Juda gá njekɔm'g rɔ-munda-giree-jinaikara lé Menahem, ngolə Gadi un kudu kɔ dɔ Israelje. Yee si Samari ɔ ne bee as ləb dɔg.

¹⁸Yee ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g, loo gá yee si ne kamba bəi lé yee yə goo kaiyaje gá Jeroboam, ngolə Nebat ɔs Israelje ar dee ra lé el.

¹⁹Pul, mbai gá Asiri andə mee bee'g gə rɔ, ndá Menahem ar Pul larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-rɔ-munda (300) mba karee la ne səa kar beeko læa to ne njaŋg mee jia'g.

²⁰Menahem gaŋg lar neelé dɔ Israelje lai gá to baoje mba kar mbai gá Asiri lé, nana kara gaŋg larnda dəa'g rɔ-mi rɔ-mi. Mbai gá Asiri tel aw ne bee læa bó aar naŋg mee bee'g el.

²¹Ges néraje lə Menahem, gə néje lai gá yee ra lé ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israel lé.

²²Menahem wəi ndá, ngonee Pekahia ba ɔ bee toree'g.

Pekahia to mbai gá Israel

²³Ləb kɔbee lə Ajaria, mbai gá Juda gá njekɔm'g rɔ-mi lé Pekahia, ngolə Menahem si Samari un kudu kɔbee dɔ Israelje'g. Yee ɔ bee ləbee joo.

²⁴Yee ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g, yee yə goo kaiyaje gá Jeroboam, ngolə Nebat ɔs Israelje ar dee ra lé el.

²⁵Péka, ngolə Remalia gá to bé-njérɔje lə mbai lé ɔ njumɔ dəa'g ndá tɔlee Samari mee kəi-mbai'g gá to kəi lə mbai ləm, yee tɔl Argob gə Arie kara səa nə'd ləm tɔ, yee aw gə dəwje rɔ-mi gá to Galaadje. Togábè ba yee tɔl ne Pekahia ndá yee ɔ ne bee toree'g.

²⁶Ges néraje lə Pekahia gə néje lai gá yee ra lé ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israel ya.

Péka to mbai gá Israel

2Sgl 27.1-3,7-9

²⁷Ləb kɔbee lə Ajaria, mbai gá Juda gá njekɔm'g rɔ-mi-giree-joo lé Péka, ngolə Remalia si Samari ba un kudu kɔbee dɔ Israelje'g. Yee ɔ bee ləbee rɔ-joo.

²⁸Yee ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g, yee yə goo kaiyaje gá Jeroboam, ngolə Nebat ra ɔs ne Israelje ar dee ra lé el.

²⁹Mee ndəa'g lə Péka, mbai gá Israel lé Tiglat-Pileser, mbai gá Asiri ree taa Ijɔ ləm, gə Abel-Bet-Maaka ləm, gə Janoa ləm, gə Kedes ləm, gə Asɔr ləm, gə Galaad ləm, gə Galile ləma, gə beeje lai gá Neptali ləm tɔ ndá yee wa dəwje gá keneŋ gá bər aw sə dee Asiri.

³⁰Ojee, ngolə Ela ula njumɔ mee dəwje'g dɔ Péka, ngolə Remalia'g ar dee tɔlee ndá yee un kudu kɔbee toree'g mee ləb kɔbee'g lə Jotam, ngolə Ojias gá njekɔm'g rɔ-joo.

31 Ges néraje lə Péka lai gá yeɛ ra lé ndaŋ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israeɛl.

Jotam to mbai gá Juda

32 Ləb kɔbee lə Péka, ŋgolə Remalia, mbai gá Israeɛl gá njeɔm'g joo lé Jotam, ŋgolə Ojias, mbai gá Juda ba un kudu kɔbee.

33 Yeɛ lé ləbee as rɔ-joo-giree-mi ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ bee as ləb dɔg-giree-misa. Keaje ria lə Jerusa, ŋgolə Sadɔk.

34 Yeɛ ra né gá danasur kəm Njesigəneɔ'g, yeɛ ra né aree aw nɔ'd béréré gə né gá bɔbeeje Ojias ra ya tɔ.

35 Ne lé bèe kara dɔ looje gá ndəw lé ba yeɛ ar dee godo el, koso-dəwje d'aw d'inja nékinjanéməsje gə roo néje gá ədə sululu dɔ looje gá ndəw'g lé ya bəi. Jotam ar dee ra tabidi rəw-kəi gá dɔ maree'd gá to kəi'g lə Njesigəneɔ.

36 Ges néraje lə Jotam gə néje lai gá yeɛ ra lé ndaŋ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Juda lé.

37 Mee ndəa'g neelə Njesigəneɔ un kudu kula Resin, mbai gá Siri ləm, gə Péka, ŋgolə Remalia ləm tɔ kar dee rɔ bee gá Juda.

38 Jotam wəi ndá deɛ dubee dɔbar bɔbeeje-je'g mee bee-boo'g lə keaje gá Dabid. Ndá ŋgonee Akas ba ɔ bee toree'g ya.

2 Mbaije 16

Akas to mbai gá Juda

2Sgl 28.1-27

1 Ləb kɔbee lə Péka, ŋgolə Remalia gá njeɔm'g dɔg-giree-siri lé ba Akas, ŋgolə Jotam, mbai gá Juda un kudu kɔbee keneɲ.

2 Akas lé ləbee as rɔ-joo ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dɔg-giree-misa. Yeɛ ra né gá danasur kəm Njesigəneɔ, Ala'g ləa to gá keaje Dabid ra bèe el.

3 Yeɛ un dɔ gəl mbaije gá Israeɛl ndá ŋgonee ya kara yeɛ rée pər ndaji ne néraje gá minɔ lə ginkoji dəwje gá Njesigəneɔ tuba dee nɔ Israeɛlje'g lé.

4 Yeɛ inja nékinjanéməsje gə tuu néje gá ədə sululu dɔ looje gá ndəw'g ləm, gə dɔdərlooje'g ləma, gə gel kagje lai gá to təb'g ləm tɔ.

5 Togəbè ba Resin, mbai gá Siri, gə Péka, ŋgolə Remalia, mbai gá Israeɛl lé ree ne mba rɔ gə Jerusalem gə mbəa. Deɛ d'aj dɔ Akas sub gə rɔ, ne deɛ d'askəm dumee el.

6 Mee ndəaje gən lé Resin, mbai gá Siri ar bee gá Elat tel to gel Aramje'g gogo, yeɛ tuba Judaje gá d'isi Elat ndá njé gá Siri ree Elat d'isi keneɲ saar teɛ mee ndəa gən ya.

- ⁷Akas ula njékaɪkulaje ɾɔ Tiglat-Pileser, mbai gé Asiri'g mba kar dee d'ulá pana: Ma m'to kura læi læm, gə ŋgoni læm tɔ, gé ree ɔrm ji mbai gé Siri'g gə ji mbai gé Israël'd gé d'ɪ ɾɔ sɛm lé.
- ⁸Tɔbɛi Akas odo larnda gə larlɔr gé to mee kəi'g læ Njesigəneɔ læm, gə dan mee kəi-nébao'g læ mbai læm tɔ ndá yeɔ ula gə nékar neelé ɾɔ mbai gé Asiri'g.
- ⁹Mbai gé Asiri ɔm səa nɔ'd dɔ ta'g læa ndá yeɔ aw ɾɔ gə bɛe gé Damas tɔdee ɾɔ, tɔbɛi yeɔ wa koso-dəwje bɛr aw sə dee Kir læm, yeɔ tɔl Resin læm tɔ.
- ¹⁰Akas, mbai lé aw Damas aw iŋga Tiglat-Pileser, mbai gé Asiri. Loo gé yeɔ oo loo-nékinjaməs gé to Damas ndá mbai Akas ula gə taree ar Uri, njekinjanéməs oo wɔjee ne loo-nékinjaməs lé læm, gə loo rɛa gé gəd læm tɔ.
- ¹¹Uri, njekinjanéməs unda loo-nékinjaməs neelé aree asəna béréré gə goo kwɔjee gé mbai Akas ar dee d'ɪ ne Damas lé. Togəbè Uri, njekinjanéməs ra loo-nékinjaməs kédé ba mbai ɪ Damas tel ree bée bəi.
- ¹²Loo gé mbai lé ɪ Damas ree bée ndá yeɔ oo loo-nékinjaməs tɔbɛi yeɔ aw pər gé keneŋ tɔ,
- ¹³yeɔ roo nékinjaməs læa gé to kɔ roo gə nékar læa gé to nduji læm, yeɔ ɔm nékarje gé kɔ tər naŋg læma, yeɔ saga məs nékinjanéməsje gé wɔji dɔ kɔm nɔ'd dɔ loo-nékinjaməs'g lé læm tɔ.
- ¹⁴Yeɔ ɔr loo-nékinjaməs gé ra gə larkas gé to nɔ Njesigəneɔ'g mbɔr tarəwkəi'g mba karee to mbuna loo-nékinjaməs'd gé sigi gə kəi læ Njesigəneɔ lé el, ndá yeɔ ŋgəs ne par gé kel dɔjigel læ loo-nékinjaməs gé sigi lé.
- ¹⁵Yen ba mbai Akas un ndia ar Uri gé njekinjanéməs lé pana: Tee gə ndɔ rad lé ar dee roo nékinjaməs dɔ loo-nékinjaməs gé boo'g læm, gə nékar gé kàrkemetag gé to nduji læm, gə nékinjaməs læ mbai gé kɔ roo gə nékar læa gé to nduji læma, gə nékinjanéməsje læ dəwje lai gé mee bɛe gé kɔ roo gə nékar læ dee gé to nduji læm tɔ, tɔbɛi maji kari ɔm nékarje læ dee gé kɔ tər naŋg dɔ'g læm, saga məs nékinjanéməsje lai gé kɔ roo gə məs nékinjanéməsje gé raŋg lai dɔ'g læm tɔ, ta gé wɔji dɔ loo-nékinjaməs gé ra gə larkas lé ndá to ta læm-ma ya.
- ¹⁶Uri, njekinjanéməs lé ra néje lai gé mbai Akas un ndia dɔ'g aree lé ya.
- ¹⁷Yen ba Akas, mbai lé təd dəb pusuje gé gelee'g ndá odo bai-gelje gé kɔ togo ɾɔ gé to dɔ dee'g. Yeɔ rəm gə bai-gelje gé kɔ togo ɾɔ gé to dɔ néndaji maŋgje gé ra dee gə larkas d'unda dɔ dee'g lé ndá yeɔ unda naŋg dɔ kɔri-mbalje gé tɔs dee naŋg.
- ¹⁸Yeɔ tel gel jala gé wɔji ndɔ-kwa-ɾɔ gé d'unda dan mee kəi'g læ Njesigəneɔ bəd læm, gə tarəw gé raga gé wɔji dɔ mbai bəd læm tɔ gə mba taa ne kəm mbai gé Asiri lé.
- ¹⁹Ges néraje læ Akas, gə néje lai gé yeɔ ra, yee neelé ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g læ mbaije gé Juda lé.

²⁰ Akas wæi ndá deę dubee dɔɔbar bɔbeeje-je'g mee bee-boo'g læ Dabid ndá ŋgonee Ejekias ɓa ɔ bee toree'g ya.

2 Mbaije 17

Ojee to mbai gé Israël

¹Mee læb kɔbee'g læ Akas, mbai gé Juda gé njekɔm'g dɔg-giree-joo lé ɓa Ojee, ŋgolə Ela si Samari un kudu kɔ ne bee dɔ Israelje'g. Yee ɔ bee læbee jinaikara.

²Yee ra né gé majel kəm Njesigəneɔ'g ne lé togəbè kara nérea asəna gə kə mbaije gé Israël gé kédé neɔ'g lé el.

³Salmanasar, mbai gé Asiri i aw rɔ səa ndá tədee rɔ, bəe ɓa Ojee ula dəa neɔ'g læm, uga lar-gəɔbee aree læm tɔ.

⁴Ne mbai gé Asiri oo to gé ta kula njumɔ to mee kəi'g læ Ojee: mbata Ojee lé ula njékaɪkulaje rɔ mbai gé Ejiptə gé ria læ Sɔ læm, yee mbad kuga mbai gé Asiri lé lar-gəɔbee gé gə læb-ləb lé læm tɔ. Bəe ɓa mbai gé Asiri lé wá təa gə kúla lar ilá daŋgai'g.

⁵Tɔbəi mbai gé Asiri aw gə mee beeje lai læm, yee ɔr rɔ aw rɔ bee gé Samari aɪ dəa kɔr-kɔr as læb munda.

⁶Loo gé læb kɔbee læ Ojee as jinaikara ndá mbai gé Asiri taa bee gé Samari, tɔbəi yee wa Israelje ɓər aw sə dee Asiri. Yee ar dee d'isi Halah læm, gə mbɔr Habor, baa gé Gosan'g læma, gə mee bee-booje'g læ Medəje læm tɔ.

Néje gé ar tuji oso ne dɔ beekɔ'g læ Israelje lé

⁷Néje neelé teę dɔ Israelje'g mbata deę ra kaiya d'ɔs ne Njesigəneɔ, Ala læ dee gé ar dee d'unda loo mee bee gé Ejiptə teę lé rəw læm, gə mbata deę pole magəje læm tɔ.

⁸Deę ndaji néjiɓeje læ ginkoji dəwje gə raŋg gé Njesigəneɔ tuba dee nɔ dee'g kédé læm, gə néjiɓeje gé mbaije gé Israël ra lé læm tɔ.

⁹Israelje ra néje gé majel gə goo ŋgəi d'ɔs ne Njesigəneɔ, Ala læ dee rəw. Deę d'unda dɔ looje gé ndəw mee bee-booje'g læ deę lai, un kudée dɔ kəije gé ŋgal gé duu dɔ loo gé to loo-kaar njəŋgəmlɔoje saar teę ne dɔ bee-booje gé ndògo-ɔrɔ gugu dɔ dee sub.

¹⁰Deę d'unda néndajije gə magəje dɔdərlooje'g lai gé ndəw læm, gə gel kagje'g lai gé təb læm tɔ mbata læ dee.

¹¹Lée neelé ɓa deę roo néje gé ədə sululu keneŋ dɔ looje gé ndəw'g lai to gé ginkoji dəwje gə raŋg gé Njesigəneɔ tuba dee nɔ dee'g kédé ra lé, yee ɓa néra deęje gé majel lé ar oŋg læ Njesigəneɔ i ne səa pu dɔ deę'g gə mbəa.

¹²Deę pole magəje gé Njesigəneɔ ula dee taree pana: D'a ra né gé togəbè el lé.

13Njesigəneā ar njéteggintaje læa gə njékaɪkulaje læa lai ndəji Israēlje gə Judaje d'ula dee ne pana: Maji kar dee d'ya goo rəw néraje gə majel læ dee læm, d'aa dɔ ndukunje læ nee gə godnduje læ nee læma, d'un ne goo godndu gə nee n'ar bɔ deeje-je lé lad-lad læma, gə n'ula ne kuraje læ nee gə njéteggintaje læ nee rɔ dee'g gə mbəa læm tɔ.

14Nε dee d'oo ta el, dee d'uba gwɔb kelkwɔi to gə bɔ deeje gə d'ɔm mee dee dɔ Njesigəneā, Ala'g læ dee el lé d'uba ne gwɔb kelkwɔi bēe tɔ.

15Dee d'uba godndiaje d'ya læm, gə ta manrɔ læa gə yeē man ne rəa ar bɔ deeje-je læma, gə ta ndəji kɔrje gə yeē ndəji dee læm tɔ lé d'ya. Dee d'aw goo néje gə gə mɪdé ba ar dee nja kara tel to ne néje gə gə mɪdé ba ya tɔ, ndolè ne goo ginkoji dəwje gə ranj gə gugu gir dee gə Njesigəneā ɔg dee dɔ ndaji kəm dee'g lé.

16 Dee d'uba ndukunje læ Njesigəneā, Ala læ dee lai d'ya læm, dee léē larndul ndaji ne njan manjje joo mbata læ dee læm, dee ra magəje gə ri dee læ Astarte læm, dee d'unda barmba dəb kəm dee nanj nɔ boo-néje'g lai gə dara læma, dee ra né d'ar magə-Baal læm tɔ.

17 Dee d'ɔm njan deeje gə diŋgam gə njé gə dené dan pər'd læm, dee d'ya rɔ dee yag dan koo ndil néje'g gə nésukəmlooje'g læm tɔ, tɔbəi darɔ dee-dee ya kara d'ya ra né néraje gə majel kəm Njesigəneā'g mba kar oŋg ɪ ne səa pu.

18Yen nga Njesigəneā lé oŋg gə boo ɪ səa dɔ Israēlje'g aree ɔs dee rəa'g rəw ar ginkoji Judaje ya kára ba ba nai.

19Nε Judaje ya kara d'aa dɔ ndukunje læ Njesigəneā, Ala læ dee el ndá dee d'un goo néjibeje gə Israēlje ra lé tɔ.

20Dee lai gə to ginkoji Israēlje lé Njesigəneā uba dee ya dee, yeē ar dee d'ula dɔ dee læm, yeē ya dee ji njébusu deeje'g læma, né gə rudu lé yeē tuba dee neā'g ɔm dee əw læm tɔ.

21Mbata Israēlje d'ɔr dɔ dee rɔ gel-boje'g læ Dabid ba d'ɔr Jeroboam, ngolə Nebat d'undá gə mbai læ dee ndá yeē neelé ar Israēlje d'uba Njesigəneā d'ya læm, yeē ɔs Israēlje ar dee ra ne kaiya gə boo læm tɔ.

22Israēlje d'ya rɔ dee yag dan kaiyaje lai gə Jeroboam ra, dee d'uba géé d'ya el

23saar loo gə Njesigəneā tuba Israēlje neā'g ɔm dee əw, to gə yeē pa ne gə ndu kuraje læa lai gə to njéteggintaje lé. Gelee gə nee ba d'wa ne Israēlje bər d'aw ne səa dee əw mee bēe gə Asiri ar dee d'isi léé'g neelé saar teē ne mee ndəa gən.

Gin dəwje gə bar dee Samarije

24Mbai gə Asiri ar dəwje gə Babilɔn, gə Kuta, gə Aba, gə Amat, gə Separbayim ree d'isi mee bēe-booje gə Samari tor Israēlje'g lé. Dee taa Samari gə kə dee ndá dee d'isi mee bēe-booje'g læa.

- 25** Loo gá d'un kudu kisi keneṅ ndá dee bəl Njesigəneṅ el, yee ba Njesigəneṅ ula tobojje ar dee tɔ dee tɔl dee bula.
- 26** Dee d'aw d'ula mbai gá Asiri pana: Ginkoji dəwje gá i ree sə dee unda dee mee bee-booje gá Samari lé gər loo kwa magə gá wɔji dɔ bee nee meḡ dee'g el, gelee gá nee ba magə lé ar tobojje ree tɔ dee ne tɔl dee bula mbata dee gər loo kwa magə-bee lé meḡ dee'g el.
- 27** Mbai gá Asiri lé un ndia ar dee togábè pana: Arje njekinjanéməs gá keneṅ gá seǰ wáje gá bər lé aw si sə dee mba ndoo dee goso gá d'a kwa ne magə-bee lé meḡ dee'g.
- 28** Togábè ba dəw kára mbuna njekinjanéməsje gá d'wa dee gá bər Samari lé tel aw si ne Betel ndá yee ndoo dee rəw bəl Njesigəneṅ tɔ.
- 29** Ne ginkoji dəwje gə ranḡ lé ra magəje lə dee lə dee d'unda dee mee bee-booje gá d'isi keneṅ ndá dee d'unda dee mee kəije gá dɔ loo gá ndəw gá njé gá Samari ra kédé lé.
- 30** Dəwje gá Babilɔn ra néndaji magə gá ria lə Sukot-Benot ləm, njé gá Kut ra néndaji magə gá ria lə Nergal ləm, njé gá Amat ra néndaji magə gá ria lə Asima ləm,
- 31** dee gá Aba ra néndaji magəje gá ri dee lə Nibaj gə Tartak ləma, dee gá Separbayim roo ṅgan deeje d'ula ne rɔnduba dɔ Adramelek'g gə Anamelek'd gá to magəje lə Separbayimje ləm tɔ.
- 32** Dee bəl Njesigəneṅ ya tɔ ndá dee d'ɔr njekinjanéməsje gá wɔji dɔ looje gá ndəw mbuna dəwje'g lai: njekinjanéməsje neelé d'inja nékinjanéməsje mbata lə dee mee kəije'd gá dɔ looje gá ndəw'g lé.
- 33** Togábè ba dee bəl ne Njesigəneṅ ne dee pole ne magəje lə dee to gə goo néjibe lə ginkoji dəwje gə ranḡ gá d'i sə dee keneṅ ree sə dee lé.
- 34** Saar mee ndəa gən lé kara dee d'un goo néjibeje lə dee gá kédé ya bəi, dee bəl Njesigəneṅ gəd-gəd el ləm, dee d'aa dɔ godnduje lə dee gə ndukunje lə dee-deḡ el ləma, godndu gə ndukunje lə Njesigəneṅ gá yee ar ṅgalə Jakob gá yee unda ria lə Israel lé kara dee d'aa dɔ dee el ləm tɔ.
- 35** Kédé lé Njesigəneṅ man rəa ar dee ne ndukun neelé pana: D'a bəl magəje el ləm, d'a kunda barmba dəb kəm dee nanḡ nɔ dee'g el ləm, d'a pole dee el ləma, d'a kinja nékinjanéməsje kar dee el ləm tɔ.
- 36** Ne d'a bəl Njesigəneṅ gá ar dee d'unda loo mee bee gá Ejiptə teḡ gə goo siṅgamoṅ gá boo gə jia gá ula ndiḡ lé, to neṅ-yee nja ba d'a kunda barmba dəb kəm dee nanḡ keneṅ ləm, d'a kinja nékinjanéməsje karee ləm tɔ.
- 37** Godnduje, gə ndukunje, gə tornduje gá yee nja ndanḡ mbata lə dee lé d'a kaa dɔ dee kər-kər gə mba ra née bó d'a bəl magəje el ṅga.

³⁸D'a kar meɛ dee wəi dɔ manrɔ gá neɛ man n'ar dee lé el ləm, d'a bəl magəje el ləm tɔ.

³⁹Nɛ d'a bəl Njesigəneɛ, Ala lə dee, ndá yeɛ a kɔr dee ji njébaɛ'g lə deɛ lai kɔm dee tar.

⁴⁰Nɛ deɛ d'ila koji dɔ ta'g ləa el saar ndá deɛ d'un goo néjibeje lə dee gá kédé ya.

⁴¹Ginkoji dəwje gə ranɔ neelə bəl Njesigəneɛ ya nɛ deɛ pole néndaji magəje tɔ, bèe ba ŋgan deeje gə ŋgan meɛ ŋgan deeje ra to gá bɔ deeje-je ra saar teɛ ne mee ndəa gən lé.

2 Mbaije 18

Ejekias to mbai gá Juda

2Sgl 29.1-2, 31.1

¹Mee ləb kɔbee'g lə Ojee, ŋgolə Ela, mbai gá Israel gá njekɔm'g munda lé ba Ejekias, ŋgolə Akas, mbai gá Juda un kudu kɔbee keneɛ.

²Yeɛ lé ləbee as rɔ-joo-giree-mi ba yeɛ tel to mbai bəi ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb rɔ-joo-giree-jinaikara. Keaje ria lə Abi, ŋgolə Jakari.

³Yeɛ ra né gá danasur kəm Njesigəneɛ'g aree aw nɛ'd béréré gə keaje Dabid ya.

⁴Yeɛ tuji dɔ looje gá ndəw ləm, yeɛ təd mbalje gá tɔl gá néndajije ləma, yeɛ tuga d'ira magəje ganɔ ləm tɔ: tɔbəi néndaji li gá Moyis léɛ gá larkas lé kara yeɛ təd njigi-njigi to mbata mee ndəaje'g neelə Israelje tuu néje gá ədə sululu d'aree ləm, d'unda ria lə Nehustan ləm tɔ.

⁵Yeɛ ɔm mée jəb-jəb dɔ Njesigəneɛ, Ala'g lé lə Israelje ndá mbuna mbaije gá Juda lé deɛ gá d'orè géé əsé deɛ gá neɛ'g kédé lé dəw kára kara gá njetana səa lé godo.

⁶Yeɛ ɔm nɛ'd sad gə Njesigəneɛ bɔ yeɛ ubá yá el, tɔbəi yeɛ aa dɔ godnduje gá Njesigəneɛ ar Moyis lé.

⁷Yeɛ gá bèe ba Njesigəneɛ nai ne gə Ejekias, aree teɛ ne kɔr dɔ néje'd lai gá yeɛ ra lé. Tɔbəi yeɛ i gə mbai gá Asiri ɔsee rəw bɔ yeɛ ula dəa gelee'g ra né aree el ŋga.

⁸Yeɛ rɔ gə Pilistije dum dɔ dee saar teɛ Gaja ndá yeɛ tuji dɔ nanɔje lə dee, un kudee kəije gá ŋgal gá duu dɔ loo lə njəŋgəmlɔoje lé saar teɛ ne bee-booje gá ndògo-bɔrɔ gugu dɔ dee sub.

Asirije taa bee gá Samari

⁹Ləb kɔbee lə Ejekias, mbai gá njekɔm'g sɔ lé gá to ləb gá njekɔm'g siri gá Ojee, ŋgolə Ela to ne mbai gá Israel lé Salmanasar, mbai gá Asiri ɔr rɔ aw aɪ dɔ njé gá Samari sub rɔ sə dee.

¹⁰Loo gá rudu ləb gá njekɔm'g munda as ndá deɛ taa bee lé to mee ləb kɔbee'g lə Ejekias gá njekɔm'g misa gá to ləb kɔbee lə Ojee, mbai gá Israel gá njekɔm'g jinaikara, ba yeɛ taa ne bee gá Samari lé.

¹¹Mbai gé Asiri wa Israelje gé bər aw sə dee Asiri ndá yee unda dee mee bee-boo gé Halah ləm, gə mbər Habor, baa gé Gosan ləma, gə mee bee-booje'g lə Medəje ləm tɔ,

¹²mbata deę d'oo ndu Njesigəneą, Ala lə dee el ləm, deę d'uba ta manrɔ ləa d'ya ləm, mbata deę d'oo ta ləa el ləma, néje lai gé Njesigəneą un ndia dɔ'g gə ndu Moyis, kura ləa lé kara deę ra née el ləm tɔ.

Səkərib lé to mbai gé Asiri gé taa beekɔ gé Juda

Esa 36.1, 2Sgl 32.1

¹³Mee ləb kɔbee'g lə Ejevias, mbai gé njekɔm'g dɔg-giree-sɔ lé Səkərib, mbai gé Asiri ɔr rɔ aw rɔ gə bee-booje gé Juda lai gé ndògo-bɔrɔ gugu dɔ dee sub lé taa dee.

¹⁴Ejevias, mbai gé Juda ula kula Lakis rɔ mbai gé Asiri'g pana: Ma m'ra né kára gé to lée'g el. Ɔr rɔi rɔm'g gé ranɔ. Néje lai gé i a kwɔji dɔm'g lé m'a ra née ya. Yen ba mbai gé Asiri wɔji larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-jinaikara (9.000) ləm, gə larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-jinaikara (900) ləm tɔ dɔ Ejevias, mbai gé Juda'g.

¹⁵Ejevias odo lar lai gé to mee kəi'g lə Njesigəneą ləm, gə yee gé to mee kəi nébao'g lə mbai ləm tɔ aree.

¹⁶Tɔbəi Ejevias, mbai gé Juda lé tɔr ne mbərje gé ra gə larlɔr gé yee ɔr ne gir tabidi rəw-kəije lə Njesigəneą ləm, gə kag dɔ tarəbeeje ləm tɔ ar mbai gé Asiri.

Mbai gé Asiri aɔ dɔ Jerusalem sub gə rɔ

Esa 36.2-22, 2Sgl 32.9-16

¹⁷Mbai gé Asiri ula Tartą, gə Rab-Saris, gə Rabsake, ar dee d'i Lakis gə bao-rɔje bula gə mba kaw rɔ ne gə mbai Ejevias lé ndá deę teę Jerusalem. Loo gé deę teę keneɲ mbą ndá d'aar nanɔ mbər bwa kəm-rəw-mán gé to loo nɔgəm mán gé to dɔ maree'g, bwa kəm-rəw-mán neelé to rəw ndɔ'g lə njetogo kubu karee ndá kələw-kələw.

¹⁸Deę bər mbai ndá Eliakim, nɔgolə Hilkiya, mbai dɔ njémeekəije lə mbai ləm, gə Sebna, njendaji-maktub ləma, gə Joa, nɔgolə Asap gé to njeɲgəm maktubje ləm tɔ ba d'aw rɔ dee'g.

¹⁹Rabsake ula dee pana: Maji kar sí ulaje Ejevias pajena: Mbai gé boi gé to mbai gé Asiri lé dəjii togəbè pana: See dɔi ba gé siɲga gé i ɔm məəi dɔ'g wa.

²⁰Ta gé i pa ne pana: To ta gé i pa dɔ tai'g ba. Takwɔji-kəmkər gə siɲgamonɔ ba gé kumą kaw rɔ. See ną ba i ɔm məəi dəa'g gə mba kɔi rɔ ne sə neę wa.

²¹Aa oo, i ɔm məəi dɔ Ejiptə'g, i gəd rɔi dɔ twatɔg nee gé təd gé ɔs ji nana ba gé njegəd rəa dɔ'g mbudu lé. Paraɔ, mbai gé Ejiptə lé to togəbè mbata dəwje lai gé d'ɔm meę dee dəa'g lé.

- 22**Banelə seɿ a kulamje pajena: Njesigəneə, Ala lə sí ba seɿ ɔmje mee sí dəa'g. Ne see to yeɿ el ba gá Ejekias tuji dɔ looje læa gá ndəw gə loo-nékinjanéməsje læa ula ne Juda gə Jerusalem pana: Loo-nékinjaməs gá to Jerusalem neelé ba seɿ a kundaje barmba neə'g lé see yeɿ ula sí bèe el wa.
- 23**Basinè, maji kari un ndui ar bémje gá to mbai gá Asiri ndá m'a kari kundaje tɔl-dɔg-loo-joo (2.000), bó lé i as kiŋga njékal deeje gə mba kar dee d'uba dee ya.
- 24**See i a ra to gá ban ba i a kɔs ne bé-njérɔje gá kára mbuna kuraje'g læ bémje gá lam ba nee ŋgərəŋ wa. I ɔm məəi dɔ Ejiptə'g gə mba kiŋga ne pusu-rɔje gə njérɔ gə kundaje ba.
- 25**Ne ma lé see m'ree loo gá nee'g gə mba rɔ səa tujee lal torndu Njesigəneə lé wa. Njesigəneə lé ba ulam pana: Maji kam m'aw m'ɔ gə bee neelé m'tujee.
- 26**Eliakim, ŋgolə Hilkiya, gə Sebna, gə Joa, d'ula Rabsake pana: Maji kari ula kuraje læi ta gə ta læ Aramje ba mbata jeɿ n'gərje ya bó ula sí ta gə takɔji Judaje mba karee oso mbi koso-dəwje gá d'aar dɔ ndògo-bɔrɔ'g lé el.
- 27**Rabsake tel ila dee keneŋ pana: See bémje ulam rɔ bée síje'g gə rɔ sí-seɿ'g ba gə mba kam m'pa taje neelé wa. See to rɔ dəwje'g nee gá d'isi dɔ ndògo-bɔrɔ'g nee gə mba sɔ siɿ dee gə kai ər dee sə sí-seɿ nə'd lé el wa.
- 28**Togábè ba Rabsake aw gá kédé ɔr ndia gá tar wəl gə takɔji Judaje pa ne pana: Maji kar sí ooje ta gá mbai gá boi gá to mbai gá Asiri pa lé.
- 29**Mbai lé pa togábè pana: Arje Ejekias su kəm sí el mbata yeɿ a kaskəm kər sí ji neɿ'g kəm sí tar el.
- 30**Maji kar Ejekias ndɔr sí ar sí ɔmje mee sí dɔ Njesigəneə'g paje ne pana: Njesigəneə a kər sí kar bee-boo neelé oso ji mbai gá Asiri'g el bèe el.
- 31**ɔmje mee sí dɔ ta'g læ Ejekias el mbata mbai gá Asiri pa togábè pana: Maji kar sí ɔmje sə neɿ nə'd sad osoje ne gel neɿ'g. Bèe ba nana kara a sɔ kandə nduú læa-ləa læm, gə kandə kodé læa læm tɔ, nana kara a kai mán mee bwa-mán'g læa to
- 32**saar kar neɿ n'ree n'odo sí n'aw ne sə sí mee bee gá to asəna gə kə sí, to bee gá kó gə mán-nduú to keneŋ læm, to bee gá muru gə ndɔ-nduúje to keneŋ læma, kag-koiyoje gə ubu tɔji to keneŋ læm tɔ, bèe ba seɿ a síje ne kəmba bó a kwəije ne el. Maji kar sí taaje ta læ Ejekias el mbata yeɿ a gə su kəm sí pana: Njesigəneə ba a kəm sí tar.
- 33**See magəje læ ginkoji dəwje gə raŋg lé taa bee læ dee læ dee ji mbai gá Asiri'g mbə wa.
- 34**See magəje læ Amat gə Arpad d'əd ra wa. See magəje læ Separbayim gə Hena gə Iba d'əd ra wa. See deɿ lé taa Samari ji neɿ'g wa.
- 35**Mbuna magəje lai gá wɔji dɔ beeje neelé see yeɿ gá ra ba taa bee læ dee ji neɿ'g ŋga ba Njesigəneə ba a taa Jerusalem ji neɿ'g bəi wa.

³⁶Koso-dəwje lé d'isi ta dee mundu bó d'ilá ta'g el, mbata mbai Ejekias lé un ndia ar dee pana: Seï a kiláje ta'g el.

³⁷Yen ba Eliakim, ngolə Hilkiya gó to mbai dɔ njémeekəije læ mbai læm, gə Sebna, njendaji-maktub læma, gə Joa, ngolə Asap gó to njeŋgəm maktub læm tɔ lé tel ree rɔ Ejekias'g gə kubuje læ dee gé til haɔ-haɔ ndá deɛ ndaji taje gé Rabsake pa lé d'aree oo tɔ.

2 Mbaije 19

Ejekias ula kula rɔ Esai gé to njetegginta lé

Esa 37.1-7

¹Loo gé Ejekias oo taje neelé ndá yeɛ til kubuje læa haɔ-haɔ rəa'g, yɔ ula kubu-kwa-ndòo rəa'g tɔbəi ɔd aw ne mee kəi'g læ Njesigəneɔ tɔ.

²Yeɛ ula Eliakim, mbai dɔ njémeekəije læ mbai læm, gə Sebna, njendaji-maktub læma, gə njékinjanéməsje gé tɔg d'unda mar deeje læm tɔ ar dee d'ula kubu-kwa-ndòo ndá d'aw ne rɔ Esai, njetegginta gé to ngolə Amots lé bəi.

³Deɛ d'ulá pana: Ejekias pa togəbè pana: Mee ndɔ gé bogənè lé to ndɔ néurti læm, gə ndɔ kwɔji síjeɛ kəmkàr læma, gə ndɔ rɔkul gé boo læm tɔ, mbata nai lam ba kar ŋganje teɛ mee kɔ deeje'g ndá siŋga gé kɔ koji dee ne a godo.

⁴Banelə Njesigəneɔ, Ala læi a koo taje lai gé Rabsake pa gé béeje gé to mbai gé Asiri ulá aree pa ula ne sul dɔ Ala gé Njesikəmba'g lé ya, banelə Njesigəneɔ, Ala læi a kar bɔ nérea ɔs təa'g mbata taje lai gé yeɛ oo lé. Bèe ndá maji kari ra tamaji mbata ges dəwje læa gé nai lé ya.

⁵Kuraje gé mbai Ejekias ula dee lé d'aw rɔ Esai'g ya tɔ.

⁶Ndá Esai ula dee pana: Aa ooje, ta gé seï a kulaje bée síje lé ba nee: Njesigəneɔ pa togəbè pana: Maji kari bəl dɔ taje gé mbai gé Asiri ar kuraje læa d'ula ne sul dɔm'd gé i oo lé el.

⁷M'a gə kula ndil kára mée'g mba karee oo sorta kára ba yeɛ a tel kaw mee bée'g læa bəi, tɔbəi m'a kar dee tɔlee gə kiambas dan mee bée'g læa ya tɔ.

Səkerib tɔji dee jia tɔbəi

Esa 37.8-13, 2SgI 32.17

⁸Rabsake oo to gé mbai gé Asiri i Lakis aw mba rɔ gə njé gé Libna ndá yeɛ aw iŋgá keneŋ.

⁹Yen ba mbai gé Asiri lé oo sorta gé wɔji dɔ Tiraka, mbai gé Etiopi pana: Aa oo, yeɛ lé ɔr rɔ aw gə mba kaw rɔ səi. Togəbè ba mbai gé Asiri lé tel ula njékaikulaje rɔ Ejekias'g gogo pana:

¹⁰Seï a kulaje Ejekias, mbai gé Juda togəbè pajena: Maji kar Ala læi gé i ɔm məəi dəa'g ari ər ne kəm rɔi pa ne pana: Jerusalem a koso ji mbai gé Asiri el lé maji kari pa bée el.

- 11** Aa oo, i gær né gá mbaije gá Asiri ra gá beeje lai ləm, gá loo tuji gá deę tuji dee ləm to ndá see i lé a teę keneę ya wa.
- 12** See Gosan, gá Saran, gá Resep, gá ngalə Ede gá d'isi Telasar gá bəmje-je tuji dee lé magəje lə ginkoji dəwje neelə taa dɔ dee wa.
- 13** Mbai gá Amat, gá mbai gá Arpad, gá mbai lə bee-boo gá Separbayim, gá mbai gá Hena, gá Iba lé see d'əd ra wa.

Tamaji ra lə Ejekias

Esa 37.14-20

- 14** Ejekias taa maktub gá ndaę lé ji njékaikulaje'g ndá yeę tura. Tɔbəi yeę aw ne kəi lə Njesigəneę ndá yeę tudu ila nɔ Njesigəneę'g
- 15** ra ne tamaji nee ar Njesigəneę pana: Njesigəneę, Ala lə Israelje, i gá si dɔ kuraje gá dara gá ɓar dee Nékundaje gá dara! I nja kára ba kiao ɓa to Ala dɔ beekoje'g lai gá dɔ naę nee ləm, i ɓa gá njekunda dara gá naę nee ləm tɔ.
- 16** Njesigəneę, maji kari tuga mbii par gá rəm'g oo ne ta ləm, Njesigəneę maji kari teę kəmi aa ne loo oo. Maji kari oo ta lə Səkerib gá yeę ula ne Rabsake aree ula ne sul dɔi-i Ala gá Njesikəmba'g lé.
- 17** Tɔgərw ya, əi Njesigəneę! mbaije gá Asiri tuji ginkoji dəwje gá raę ləm, gá beeje lə dee nɔ'd ya ləm tɔ.
- 18** D'ɔm magəje lə dee dan pər'g to mbata deę to Ala el ne to néje gá ji dəwje ɓa ra dee, to kag əsé mbal, yeę ɓa deę tuji dee ne gə mbəa.
- 19** Basinè, Njesigəneę, Ala lə sí, ɔr sí ji Səkerib'g gá mba kar beekoje gá dɔ naę nee lai d'oo to gá i nja kára ba to Njesigəneę!

Njesigəneę ilá keneę gə ndu Esai

Esa 37.21-35

- 20** Yen nga Esai, ngolə Amots ula kula rɔ Ejekias'g pana: Njesigəneę Ala lə Israelje pa togəbè pana: Neę n'oo tamaji gá i ra ta neę'g wɔji ne dɔ mbai gá Asiri lé ya.
- 21** Aa oo, ta gá Njesigəneę pa wɔji ne dəa ɓa nee: Njomədə gá to ngon dené gá Siq Əjii bəi-bəi ləm, yeę kogo dɔi'g ləm tɔ, Ngon dené gá Jerusalem Tuga dəa jəgm-jəgm gooi'g kən tɔ.
- 22** See nɔ ɓa i tajee ila ne ndɔl dəa'g wa. See nɔ ɓa i ndɔi ndui dəa'g ləm, I teę kəmi bəsəsə dəa'g ləm wa. Dɔm ma gá m'to Njerəkunda lə Israelje lé ya wa.
- 23** Gə rəw gá rɔ njékaikulaje'g ləi lé I ula ne sul dɔ Mbaidɔmbaije'g Pa ne pana: Gə pusu-rɔje ləi gá dum tura lé I tuga ne dɔ sém mbalje Gá to mee Libɔ'g dana bab, Kag-sədrəje ləa gá ngal d'unda mar deeje lé I a tuga dee ləm, Kag-sipresje ləa gá maji d'unda mar deeje kara I a kaw saar teę dɔ sém dee'g ləma, A kar kag-kɔr ləa gá ndər siŋ-siŋ lé Tel to loo-kag-sɔ ləm tɔ,

- 24**I ula pana: Ma m'ur bwa-manje ndá m'ai manje gá dɔ bee'g, Ne dabra gɔlm ndá a kar manje gá Ejiptə Tudu ne kurum-kurum tɔ.
- 25**See néje gá teɛ lé I oo to gá neɛ ba n'wa dɔ gɔl dee ləw ba ləm, N'wɔji mee neɛ'g njaŋg kédé gá ləw lé ləm tɔ el wa. Basinè n'ar dee d'aw lée'g béréré, Yee gá bée ba n'yá loo n'ari Ar bee-booje gá siŋga dee to lé Tel to d'asəna gə néje gá d'wa dee kugu dɔ nɔ'd bée.
- 26**Dəwje lə dee gá d'isi keneŋ lé Siŋga dee godo ləm, Bəl unda dee badə gaŋg dee ləma, Rɔkul ra dee ləm tɔ, Deɛ to d'asəna gə ləm mu gá mee ndɔ'g ləm, Gə kamje gá idi lururu ləm, To d'asəna gə ləm mu gá dɔ kəi'g ləma, To d'asəna gə kó gá tudu gá lal kunda kuree bée ləm tɔ.
- 27**Ne neɛ n'gər loo gá i si naŋg ləm, Gə loo gá i teɛ raga əsé andə kəi ləma, Gə loo gá məəi i səi jugugu dɔ neɛ'g ləm tɔ.
- 28**Mbata məəi i səi jugugu dɔ neɛ'g ya Ar ta beelé ləi aw njal oso mbi neɛ'g tɔ. Ndá n'a kula niŋga lə neɛ əmi'g ləm, Gə kəŋgələ lə neɛ tai'g ləm tɔ, Tɔbəi n'a kari tel gə rəw gá i i keneŋ ree lé ya.
- 29**Maji kar né neelé to gá nétɔji: D'a sɔ kandə kó gá uba gá karee ba mee ləb gá nee, tɔbəi kal gá njekorè gée gá raŋg ndá d'a sɔ da-kó ya bəi, ne ləb gá njekəm'g munda ndá seɛ a dubuje kó ba seɛ a kinjaje ləm, seɛ a ndɔje nduúje ba a sɔje kandə dee ləm tɔ.
- 30**Ges gel-bɔje lə Juda gá d'a gə nai lé d'a tel kula ŋgira dee gá sigi naŋg mag-mag gogo gə d'a kandə gə kɔ dee njim-njim gá tar tɔ.
- 31**Mbata ges dee gá nai lé d'a kunda loo mee bee gá Jerusalem teɛ ləm, deɛ gá d'aji lé d'a kɔ dɔ mbal gá Siɔ ree ləm tɔ.
- 32**Gelee gá nee ba Njesigəneɔ pata nee njaŋg wɔji ne dɔ mbai gá Asiri pana: Yee a kandə mee bee-boo'g ləa ndɔ el ləm, yee a kur bandəŋ ləa keneŋ el ləm, yee a teɛ kaar neɔ'g gə dərje ləa el ləma, yee a kuba dɔndalje gə mba kaw rɔ ne səa el ləm tɔ.
- 33**Yee a tel gə rəw gá yee i keneŋ ree ne el ləm, yee a kandə mee bee-boo'g nee ndɔ el ləm tɔ, Njesigəneɔ ba pa bée.
- 34**M'a kaj bada dɔ bee-boo'g neelé gə mba kajee ne mbata lə rim ma ləm, gə mbata lə kura ləm gá Dabid lé ləm tɔ.

Kaj lə Asirije gə kwəi lə Səkərib

Esa 37.36-38, 2Sgl 32.21-22

- 35**Mee til'g neelé kura lə Njesigəneɔ teɛ loo-si Asirije'g ndá yee kunda dəwje tɔl dee as tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔ dee rɔ-jinaijoo-gir-dee-mi (185.000). Loo gá d'ita gə ndɔ ndá aa ooje, nin dəwje ba to rib-rib nee.
- 36**Yen ŋga Səkərib, mbai gá Asiri lé uba naŋg i loo-siée'g tel aw si Ninibə gogo tɔ.

³⁷Ne ndo kára bèe loo gé yee unda barmba mee kai'g la Nisrok gé to magè lae ndá Adramelek gé Sareser gé to nganeeje tolee gé kiambas ndá d'aj d'aw d'isi Ararat to. Tóbai ngonee gé Esar-Hado ba o bee toree'g ya.

2 Mbaije 20

Roko la Ejevias gé kor gé roko or daa'g

Esa 38.1-8, 2Sgl 32.24

- ¹Mee ndaa'g neelé Ejevias oso gé roko gé as yoo. Njetegginta Esai, ngolè Amots aw raa'g aw ulá pana: Njesigonea pa togóbè pana: Maji kari un ndui ar njémeekeije lai mbata i a gé kwai ya bó a gé si kamba el.
- ²Ejevias tel kamee bir-bir gé gir tira'g ra tamaji gé nee ta Njesigonea'g pana:
- ³Ei Njesigonea! ar maei olé dom'g to gé ma m'njaa noj'g gé ngonkoji lam, gé meekarabasur lama, m'ra néje gé maji kami'g ya lam to! Ndá Ejevias no bugudu-bugudu gé man-no kamee'g ya.
- ⁴Esai unda loo mee kai'g tee ne tee gadloo gé dana bab el bai ndá Njesigonea ulá taje nee togóbè pana:
- ⁵Maji kari tel aw ula Ejevias, mbai do koso-dawje lam pana: Njesigonea, Ala la bobije gé Dabid pa togóbè pana: Ma m'oo tamaji lai ya lam, m'oo man-no gé to kami'g ya lam to, aa oo, m'a kari aji ya, ndo gé njekom'g munda ndá i a kaw mee kai'g la Njesigonea.
- ⁶M'a kom labje lai do maree'g as dog-giree-mi. M'a kori-i lam, gé bee-boo nee lam to ji mbai gé Asiri'g, m'a kai bada do bee'g nee mbata rim-ma lam, gé mbata la gelgodo la kura lam Dabid lam to.
- ⁷Esai pana: Unje kandè kodé osje ilaje ta doo'g ndá dee ra bèe ya to. Togóbè ba Ejevias aji ne.
- ⁸Ejevias daji Esai pana: See di ba a tojim karm m'gar ne to gé Njesigonea a kajim kar ndo gé njekom'g munda ndá m'a kaw ne kai la Njesigonea lé wa.
- ⁹Bèe ba Esai pana: Aa oo, né gé a ki ro Njesigonea'g mba tojii kari gar to gé Njesigonea a kar taje gé yee pa lé aw lee'g béréré lé ba nee: See ndil kag gé ka kwaji né kar lé a kaw kédé as loo dog, asé a ram gogo as loo dog wa.
- ¹⁰Ejevias tel ilá keneja pana: Kar ndil kag lé aw kédé as loo dog to né gé lam ba, ne maji karee ram gé gogo ba as loo dog.
- ¹¹Togóbè ba Esai, njetegginta daji Njesigonea mba karee ram gé ndil kag lé as loo dog do nékwaji kar gé to gé ka Akas bèe.

Ejevias wa njekajulaje gé Babilon gé raa'g

Esa 39

- ¹²Mee ndaa'g neelé Berodak-Baladan, ngolè Baladan, mbai gé Babilon ula gé maktub gé nénoji ar Ejevias, mbata yee oo ta roko la Ejevias lé.

- ¹³Ejekias wa njékaɪkulaje lé gá rəa'g gə meendakaɪ ndá yeɛ tɔji dee ne loo néje lai gá gad dee to yaɔ gá to larnda gə larlɔr ləm, gə ubu gá gadee yaɔ ləm, gə loo-ŋgəm-nérɔje læ ləma, gə néje lai gá to mee kəi-nébaɔje'g læ ləm tɔ, né gá yeɛ lal tɔji dee mee kəi'g læ əsé mee bɛekɔ'g læ lé godo.
- ¹⁴Gée'g gogo Esai, njetegginta ree rɔ mbai Ejekias'g dəjee pana: See ta dɪ ba dəwje nee ree d'ulai wa. See deɛ d'ɪ ra ba ree rɔi'g wa. Ejekias tel ilá keneɲ pana: Deɛ d'ɪ bɛe gá əw gá Babilɔn.
- ¹⁵Esai dəjee tɔbəi pana: See dɪje ba d'oo mee kəi'g læi wa. Ejekias tel ilá keneɲ pana: Néje lai gá to mee kəi'g ləm lé deɛ d'oo ya: né kára kara gá mee kəi-nébaɔje'g ləm gá lal kam m'tɔji dee lé godo.
- ¹⁶Togábè ba Esai ula Ejekias pana: Maji kari oo ta læ Njesigəneɔ!
- ¹⁷Aa oo, néje lai gá to mee kəi'g læi gá to néje gá bɔbije-je mbɔ dee saar tee bɔgənè lé mee ndəaje gá d'a gə ree lé d'a kodo néje neelé lai kaw ne Babilɔn, né kára kara a nai el, Njesigəneɔ ba pa bèe.
- ¹⁸D'a kwa ŋganije gá nɔje gá d'ɪ məəi'd gá i oji dee lé mba kaw tel dee gá njekujije kar dee to njékaa dɔ néje mee kəi'g læ mbai gá Babilɔn ya.
- ¹⁹Ejekias tel ila Esai keneɲ pana: Ta læ Njesigəneɔ gá i pa lé maji ya. Tɔbəi yeɛ dəji ta gá ranɲ bəi pana: See meekulɔm gə kisi-maji d'a to ndɔ si kəmba'g ləm el wa.
- ²⁰Ges sorta néraje læ Ejekias gə nésiŋgamonje lai gá yeɛ ra gə duu-mán gə bwa kəm-rəw-mán gá ar mán aw ne mee bɛe-boo'g, yeɛ neelé ndanɲ taree mee Maktub-sorta néraje'g læ mbaije gá Juda el wa.
- ²¹Ejekias wəi ndá ŋgonee gá Manasə ba ɔ bɛe toree'g tɔ.

2 Mbaije 21

Manasə, mbai gá Juda

2Sgl 33.1-10,18-20

- ¹Manasə ra læbee dɔg-giree-joo ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bɛe as læb rɔ-mi-giree-mi. Keaje ria læ Hepsiba.
- ²Yeɛ ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g gə goo néraje gá minɔ læ ginkoji dəwje gə ranɲ gá Njesigəneɔ tuba dee nɔ Israelje'g kédé lé.
- ³Yeɛ tel uba dɔ looje gá ndəw gá bɔbeeje Ejekias tuji dee kédé lé ləm, yeɛ unda loo-nékinjanéməsje ar magə-Baal ləm, yeɛ ra magə-Astarté to gá Akab, mbai gá Israel ra læma, yeɛ unda barmba nɔ boo-néje lai gá dara pole dee ne ləm tɔ.
- ⁴Kédé lé Njesigəneɔ pa pana: Jerusalem ba to loo gá rim a bar keneɲ. Ne lé bèe kara Manasə ra loo-nékinjanéməsje mee kəi'g læ Njesigəneɔ ya.
- ⁵Yeɛ unda loo-nékinjanéməsje ar boo-néje gá dara mee gadlooje joo gá to mee ndògo gá wɔji dɔ kəi læ Njesigəneɔ lé.

⁶Yeë ila ngonee pər'd ləm, yeë tən kil-lə-ndije gə lije ba gə mba gər ne néje gó d'a gə teë ləma, yeë unda dəwje gó njébar ndil dəwje ar dee pata néje gó d'a gə ree ləm tɔ. Yeë ra né gó majel gó kédé-kédé kəm Njesigəneə'g mba kar mée eə ne ya.

⁷Yeë unda magə-Astarté gó yeë ra lé mee kəi gó Njesigəneə ula Dabid gə ngonee Salomɔ pana: To mee kəi gó nee gə mee Jerusalem gó ma mbəree mbuna ginkoji Israēlje'g lai gə mba kunda rim dɔ'g saar gə nɔ lé.

⁸Bó lé d'unda kəmkàr dɔ rɔ dee'g gə mba ra néje lai gó m'un ndum dɔ'g m'ar dee ləm, gə godnduje lai gó kura ləm Moyis ar dee ləm tɔ ndá m'a kar Israēlje d'un gɔl dee d'aw yo-yo nee-nee gir bee gó m'ar bɔ deeje raga lé el ŋga.

⁹Nɛ deë d'ila ŋgonkɔji dɔ ta'g lé el ya saar, ndá Manasə ba ɔs dee bɔi-bɔi ar dee ndəm ləm, ra né gó majel unda kə ginkoji dəwje gə raŋg gó Njesigəneə tuji dee nɔ Israēlje'g kédé lé ləm tɔ.

¹⁰Togəbè ba Njesigəneə pa taje nee gə ndu kuraje ləa gó to njéteggintaje togəbè pana:

¹¹Mbata Manasə, mbai gó Juda ra néje gó minə gó nee ləm, mbata yeë ra néje gó majel aree ur dɔ kə Amɔrje lai gó ra neə'g kédé ləma, mbata yeë ɔs Judaje ya kara ar dee ra kaiya gə goo magəje ləa ləm tɔ,

¹²ndá aa ooje, ta gó Njesigəneə, Ala lə Israēlje pa lé ba nee: N'a gə kar nékəmdoo teë dɔ Jerusalem'g gə dɔ Judaje'g lai gə mba kar nana ba gó taree a koso mbia'g ndá mbia a kudu jigi karee si ndiŋ ya.

¹³N'a kila kúla-kwɔji-né lə Samarije gə nékwɔji-né lə gel-bɔje lə Akab dɔ Jerusalem'g ndá n'a tuji Jerusalem kwa rəw-rəw to gó dəw togo ne mee ka-lar bɔr pəd-pəd dəb təa naŋg loo gó togo mbə bée lé.

¹⁴N'a kuba ges koso-dəwje gó to né kə neeje lé kyə dee ləm, n'a kyə dee ji njéba'g lə dee ləm tɔ, ndá d'a tel to nébanrɔ gə nékwa lə njéba'g lə deë lai ya.

¹⁵Mbata deë ra né gó majel kəm neë'g ləm, d'ar oŋg i sə neë un kudee mee ndəa gó bɔ deeje-je d'unda ne loo mee bee gó Ejiptə teë lé ya saar teë mee ndəa gən ləm tɔ.

¹⁶Tɔbəi Manasə ɔm məs dəwje bula gó ta wa dɔ dee el lé naŋg saar ar məs taa loo mee Jerusalem'g pəl-pəl, lal tura ne goo kaiyaje gó yeë ɔs Judaje ar dee ra ne né gó majel kəm Njesigəneə'g lé tɔ.

¹⁷Ges néraje lə Manasə ləm, gə néje lai gó yeë ra ləma, gə kaiyaje gó yeë yə rəa yag keneŋ ləm tɔ lé yee neelé deë ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gó Juda ya.

¹⁸Manasə wəi ndá deë dubee mee gadloo maa kagje gó to mbɔr kəi'g ləa gó to gadloo maa kagje'g lə Uja. Ndá ngonee Amɔ ba ɔ bee toree'g tɔ.

Amɔ to mbai gó Juda

2Sgl 33.21-25

- ¹⁹Ləb Amo as rɔ-joo-giree-joo ba yeɛ tel to mbai bəi ndá yeɛ si Jerusalem o ne bee as ləb joo. Keaje ria lə Mesulemet, ngolə Harus gá to dəw gá Jotba.
- ²⁰Yeɛ ra né gá majel kəm Njesigəneɔ'g to gá bəbeeje Manasə ra lé tɔ.
- ²¹Yeɛ un dɔ gɔl bəbeeje lad-lad dɔ néje gá yeɛ ra ləm, yeɛ pole magəje to gá bəbeeje pole ləma, yeɛ ɔs kəjee naŋg nɔ dee'g ləm tɔ.
- ²²Yeɛ uba Njesigəneɔ, Ala lə bəbeeje-je lé yá ləm, yeɛ njaa goo rəwje'g lə Njesigəneɔ el ləm tɔ.
- ²³Kuraje lə Amo d'ɔ njumɔ dəa'g ndá deɛ tɔlee mee kəi'g ləa ya.
- ²⁴Ne koso-dəwje gá mee bee'g tɔl deɛ lai gá d'ɔ njumɔ mbai Amo lé, ndá koso-dəwje gá mee bee'g lé tel d'unda ngonee Jojias ba gá mbai toree'g tɔ.
- ²⁵Ges sorta néraje lə Amo gə néje gá yeɛ ra lé ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Juda.
- ²⁶Deɛ dubee mee gadloo maa kagje'g lə Uja. Ndá ngonee gá Jojias ba o bee toree'g ya tɔ.

2 Mbaije 22

Jojias to mbai gá Juda

2Sgl 34.1-2

- ¹Jojias lé ra ləbee jinaijoo ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem o ne bee as ləb rɔ-munda-giree-kára. Keaje ria lə Jedida, ngolə Adaja gá to dəw gá Boskat.
- ²Yeɛ ra né gá danasur kəm Njesigəneɔ'g un ne dɔ gɔl keaje Dabid ya lad-lad, yeɛ aw yo-yo nee-nee el tɔ.

Dɔg-njekinjanéməs teɛ dɔ maktub godndu'g

2Sgl 34.8-18

- ³Ləb kəbee lə Jojias, mbai gá njekəm'g dɔg-giree-jinaijoo lé mbai ula Sapan gá to ngolə Asalia, gá to ngoka Mesulam, gá to njendaji-maktub mee kəi'g lə Njesigəneɔ.
- ⁴Yeɛ ulá pana: Maji kari aw rɔ Hilkiya gá to ngɔ-njekinjanéməs lé aree oo goo lar gá deɛ ree ne kəi lə Njesigəneɔ ləm, gə lar gá njéngəm takəije taa ji koso-dəwje'g lé ləm tɔ.
- ⁵D'a kəm lar neelé ji dee gá to njekaa dɔ kula kəi-je lə Njesigəneɔ'g lé. Deɛ lé d'a ra ne kula kuga ne dɔ ji njékulaje kar dee gɔl ne kəi lə Njesigəneɔ lé,
- ⁶deɛ gá to njéra kula kagje ləm, gə njéra kula kunda kəije ləm, d'a ndogo ne kagje gə mbalje gá tɔl dee gá kəm gɔl ne kəi lé ləm tɔ.
- ⁷Ne dəw a dəji dee goo lar gá d'ɔm ji dee'g lé el mbata deɛ ra ne kula gə goo rəbee ya.

⁸Yen nga Hilkiya, ngɔ-njekinjanéməs ula Sapan, njendaji-maktub lé pana: Ma m'ingga maktub godndu mee kəi'g lə Njesigəneə. Bèe ba Hilkiya ar Sapan maktub neelé ndá Sapan tura maktub lé tɔ.

⁹Tɔbəi Sapan, njendaji-maktub lé ɔd aw rɔ mbai'g aw ɔr gée aree pana: Kuraje lai d'odo lar gé d'ingga mee kəi'g lé ndá d'ɔm ji deɛ gé to njekaa dɔ njékulaje gé mee kəi'g lə Njesigəneə lé.

¹⁰Sapan, njendaji-maktub lé pata gé rang ya tɔbəi ar mbai lé pana: Hilkiya, njekinjanéməs am maktub kára. Tɔbəi Sapan tura maktub lé nɔ mbai'g tɔ.

Jojias dəji Hulda gé to njetegginta gé dené lé ta

2Sgl 34.19-28

¹¹Loo gé mbai oo taje gé maktub godndu pa lé ndá yeɛ wa kubu læa rəa'g haɔ-haɔ til.

¹²Yen ba mbai lé un ndia ar Hilkiya, njekinjanéməs ləm, gə Akikam, ngolə Sapan ləm, gə Akbɔr, ngolə Mise ləm, gə Sapan, njendaji-maktub ləma, gə Asaja, kura læ mbai ləm tɔ pana:

¹³Maji kar sí awje, aw dəjije Njesigəneə mbata ləm ləm, mbata læ koso-dəwje ləma, gə mbata læ Judaje lai ləm tɔ wɔji ne dɔ gintaje nee gé to mee maktub gé d'ingga lé, mbata oŋg læ Njesigəneə gé i səa pu dɔ sí'g lé to oŋg gé boo ya mbata bɔ síje-je d'ila ngonkoji dɔ taje gé to mee maktub'g neelé el ləm, deɛ ra née gé kəm kar sí n'ra lé el ləm tɔ.

¹⁴Hilkiya, njekinjanéməs ləm, gə Akikam ləm, gə Akbɔr ləm, gə Sapan ləma, gə Asaja ləm tɔ d'aw rɔ Hulda gé to njetegginta gé dené'g, gé to dené læ Salum, ngolə Tikba gé to ngolə Haras, yeɛ gé to njɛŋgəm kubuje lé. Yeɛ si kudu ngon bee kára gé mee bee-boo gé Jerusalem ya.

¹⁵Loo gé deɛ d'ulá ta lé mbə ndá dené lé ula dee pana: Njesigəneə, Ala læ Israélje pa togəbèe pana: Maji kar sí ulaje dəw gé njekula sí rɔm'g lé pajena:

¹⁶Njesigəneə pa togəbèe pana: Aa ooje, n'a gə kar nékəmnɔo teɛ dɔ loo gé nee'g ləm, gə dɔ koso-dəwje gé d'isi keneŋ ləm tɔ gə goo taje lai gé to mee maktub'd gé mbai gé Juda tura lé ya.

¹⁷Mbata deɛ d'uba nee d'ya neɛ ləm, deɛ roo néje gé ədə sululu d'ar magəje ləm tɔ gə mba kar oŋg i ne sə neɛ mbata néje lai gé deɛ ra gə ji dee lé, yeɛ ba oŋg læ neɛ gé to asəna gə pər gé a kwəi ndə el bèe lé to dɔ looje'g neelé gə mbəa.

¹⁸Nɛ seɪ a kulaje mbai gé Juda gé ula sí mba kar sí dəjije Njesigəneə ta lé pajena: Ta gé Njesigəneə, Ala læ Israélje pa wɔji ne dɔ taje gé i oo lé ba nee:

¹⁹Mbata bəŋgəri ti dus ləm, mbata i oso kul nɔ Njesigəneə'g dɔ ta gé neɛ m'pa dɔ loo gé neelé gə dɔ koso-dəwje gé d'isi keneŋ gé d'a tel to njé gé ndɔl wa dɔ dee gə néje gé tuji ləm, mbata i til kubu rɔi'g haɔ-haɔ ləma, i nɔ nɔ neɛ'g ləm tɔ ndá neɛ kara n'oo tɔ, Njesigəneə ba pa togəbèe ya.

²⁰Gelee gó nee ba n'a kari wəi kar dee dubi mbər dɔbar bɔbije'g gə meekulɔm gə mba kar kəmi oo nəkəmdooje lai gó n'a gə kar dee ree dɔ loo gó nee'g lé el tɔ. Bèe ba deɛ tel gə ta lé d'aw d'ula ne mbai lé ya.

2 Mbaije 23

Jojias tel dɔ manrɔ'g lə Njesigəneɔ lé gogo

2Sgl 34.29-32

¹Jojias, mbai ar ngatɔgje gó Juda gə njé gó Jerusalem lai mbɔ dɔ nɔ rəa'g.

²Tɔbɔi yeɛ aw mee kəi'g lə Njesigəneɔ gə koso-dəwje lai gó Juda gə koso-dəwje lai gó Jerusalem ləm, gə njékinjanéməsje ləm, gə njéteggintaje ləm, gə koso-dəwje lai un kudee dɔ deɛ gó gɔ-gɔ'g saar teɛ ne dɔ dəwje gó boo-boo'g ləm tɔ. Yeɛ tura taje lai gó to mee maktub manrɔ'g gó d'ingə mee kəi'g lə Njesigəneɔ lé nɔ dee'g.

³Mbai lé aar tar dɔ loo-kuba-kaar'g man rəa nɔ Njesigəneɔ'g. Yeɛ un rəa unda gə kəmee gə mba kun dɔ gɔl Njesigəneɔ ləm, gə mba kaa dɔ torndiaje gə ndukunje ləa gə godndiaje gə ngaw mée gə rəa bura ləma, gə mba ra néje lai gó taree to mee maktub manrɔ'g neelé ləm tɔ. Tɔbɔi koso-dəwje lai kara d'ɔm səa nɔ'd dɔ ta manrɔ'g neelé tɔ.

D'wa dɔ gɔl rəw kwa Ala mee dee'g mee bee gó Juda'g

2Sgl 34.3-5

⁴Mbai un ndia ar Hilkija, ngɔ-njékinjanéməs ləm, gə njékinjanéməsje gó njéla səaje ləma, gə njéngəm takəije ləm tɔ gə mba kar dee teɛ gə néje gó to mee kəi'g lə Njesigəneɔ gó deɛ ra mbata lə magə-Baal ləm, gə mbata lə magə-Astarté ləma, gə mbata lə boo-néje lai gó dara ləm tɔ ndá yeɛ aw roo dee gir bee gó Jerusalem mee wəl-loo gó Sedrɔ tɔbɔi yeɛ ar dee d'odo bu dee d'aw ne d'aw d'ɔm Betel tɔ.

⁵Yeɛ tɔl njékinjanéməsje gó wɔji dɔ magəje gó mbaije gó Juda mbər dee mba kar dee roo néje gó ədə sululu dɔ looje'd gó ndəw-ndəw gó to mee bee-booje'd gó Juda ləm, gə looje gó gugu dɔ Jerusalem ləm tɔ. Tɔbɔi yeɛ tɔb dee gó njéroo néje gó ədə sululu kar magə-Baal ləm, gə kàr ləm, gə nɔi ləm, gə boo-kéréméje ləma, gə boo-néje lai gó dara ləm tɔ.

⁶Yeɛ i gə magə-Astarté lé mee kəi'g lə Njesigəneɔ teɛ ne raga aw ne gir bee-boo gó Jerusalem par gó wəl-loo gó Sedrɔ, yeɛ rée wəl-loo gó Sedrɔ aree tel to bu ndá yeɛ ɔm buée dɔbar dəwje'g.

⁷Yeɛ tɔ kəi lə kaiya-dingamje gó njéra nérɔkulje gó to mee kəi'g lə Njesigəneɔ lé, lé neelé ba denéje d'isi keneɲ d'ɔji kubu gó wɔji dɔ magə-Astarté lé tɔ.

⁸Yeɛ ar njékinjanéməsje lai d'i bee-booje gó Juda ree Jerusalem, yeɛ ar dɔ looje gó ndəw gó njékinjanéməsje d'aw roo néje gó ədə sululu keneɲ lé tel to né gó to keji un kudee Geba saar teɛ Beer-Seba, yeɛ tɔs dɔ looje gó ndəw gó to tarəwje'g tila dee ləm, gə yee gó to loo-Kandə-tarəw bee-boo'g lə Juje, mbai dɔ bee-boo tila ləma, gə yee gó to gó dɔgel lə tarəw bee-boo ləm tɔ.

⁹Ne njékinjanéməsje gá wɔji dɔ looje gá ndəw lé d'aw loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneɔ gá to Jerusalem lé el ne muru gá nétiee godo keneɲ ba d'ɔ gə ɲgakɔ deeje ɲɔ'd ya.

¹⁰Mbai ar Topet gá to mee wəl-loo'g lə ɲgalə Hinɔm lé tel to loo gá minɔ gə mba kar dəw roo ɲgonee gá diɲgam əsé yeɛ gá dené keneɲ mba kula ne rɔnduba dɔ magə gá ria lə Molok'g lé el ɲga.

¹¹Kundaje gá mbaije gá Juda d'unda dee gə kəmee d'ar kàr gá d'ar takəi'g lə Njesigəneɔ gá to mbɔr kəi'g lə Netɔ-Melek gá to njekɔbee gá si tarəw bee'g lé yeɛ tɔb dee ləm, yeɛ roo pusu-rɔje gá d'unda d'wɔji ne dɔ kàr lé ləm tɔ.

¹²Mbai təd loo-nékinjanéməsje gá d'unda dɔ kəi gá tar lə Akas gá mbaije gá Juda ra ləm, gə njé gá Manasə ra mee gadlooje gá joo gá to mee ndògo gá wɔji dɔ kəi lə Njesigəneɔ ləm tɔ, gée gá gogo loo gá yeɛ təd dee tɔr dee lée'g neelé mba ndá yeɛ odo bu dee aw ɔm kəm-rəw-mán gá Sedro.

¹³Looje gá ndəw gá wɔji dɔ Jerusalem njoroɲ par gá dɔkɔl lə mbal gá ria lə Loo-tuji gá Salomɔ, mbai ra ar magə-Astarté lé mbai ra né keneɲ ar dee tel to looje gá minɔ ləm, yeɛ tuji né gá minɔ gá njé gá Sidɔ ra d'ar Kemos ləm, gə né gá minɔ gá njé gá Moab ra d'ar Milkɔm ləma, gə né gá minɔ gá Amɔje ra ləm tɔ.

¹⁴Yeɛ təd néndaji magəje ləm, yeɛ təd magəje ləm tɔ ndá yeɛ ar siɲga dəwje ba taa loo keneɲ pəl-pəl.

D'wa dɔ gɔl rəw kwa Ala mee dee'g mee bee gá Israel

2Sg1 34.6-7

¹⁵Loo-nékinjaməs gá Betel gə dɔ loo gá ndəw gá Jeroboam gá to ɲgolə Nebat ra ɔs ne Israelje ar dee ra ne kaiya lé yeɛ tɔs tila ləm, yeɛ roo loo gá ndəw aree tel to bu ləma, yeɛ roo magə lé ləm tɔ.

¹⁶Jojias ɔm rəd oo dɔbarje gá to dɔ mbal'g ndá yeɛ ula dəwje ar dee d'aw d'odo siɲgaje mee dɔbarje'g tɔbəi yeɛ roo dee dɔ loo-nékinjaməs'g aree tel to ne né gá to kəji gə goo taree gá Njesigəneɔ pa gə ndu dəw lə Ala gá njepa ta néje neelé.

¹⁷Yeɛ dəji pana: See dɛi ba d'uba biru ba m'oo nee wa. Dəwje gá mee bee'g lé tel d'ilá keneɲ pana: To dɔbar dəw lə Ala gá i Juda ree pata ila dɔ loo-nékinjaməs gá Betel lé ba i ya ree ra née aree aw lée'g béréré lé el wa.

¹⁸Bèe ba yeɛ pana: Yaje aree tɔ, maji kar dəw kára kara ɔrɔ rɔ siɲga dəw neelé el! D'a ɲgəm siɲgaje to gá deɛ ɲgəm ne siɲga njetegginta gá i Samari ree lé bèe tɔ.

¹⁹Jojias ar dee sané kəije lai gá to dɔ looje gá ndəw gá to mee bee-booje gá Samari gá mbaije gá Israel ra d'ar oɲ i ne gə Njesigəneɔ pu lé, yeɛ ra aree aw ɲɔ'd béréré gə né gá yeɛ ra Betel lé ya tɔ.

²⁰Yeɛ tɔl njékinjanéməsje lai gá wɔji dɔ looje gá ndəw gá d'isi lée'g neelé dɔ loo-nékinjaməs'g ndá yeɛ roo siɲga dəwje dɔ'g tɔ. Yen ɲga yeɛ tel aw Jerusalem gogo.

Judaje ra naj Pag

2Sgl 35.18-19

21 Mbai un ndia ar dɔwje lai pana: Maji kar sí raje nai Pag mba kula ne rɔnduba dɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí to gə ndaŋ ne taree mee maktub manrɔ'g lé.

22 Un kuddee mee ndəa'g lə njégaŋ-rəwtaje gə gaŋg rəwta dɔ Israəlje'g saar mee ndəaje'g lə mbaije gə Israəl gə mbaije gə Juda lé dəw ra gar nai Pag gə togəbè el.

23 Mee ləb kɔbee'g lə Jojias, mbai gə njekɔm'g dɔg-giree-jinaijoo lé ba deɛ ra nai Pag keneŋ d'ula ne rɔnduba dɔ Njesigəneɔ'g mee bee gə Jerusalem ya.

Rudu kɔbee lə Jojias

2Sgl 35.20-27, 36.1

24 Tɔbɔi Jojias sané njébar ndil dɔwje gə d'wəi ləm, gə deɛ gə to njéndo-ərje ləm, gə magə-tərapimje ləm, gə magəje gə raŋg ləma, gə néje lai gə minə gə yeɛ oo dee mee bee gə Juda gə Jerusalem ləm tɔ ar dee godo gə mba kar néje lai gə to mee maktub godndu gə njekinjanéməs Hilkiya iŋga mee kəi'g lə Njesigəneɔ lé aw ne lée'g béréré ya.

25 Kédé ba kar Jojias to ne mbai bəi lé mbai gə raŋg gə njendigi Njesigəneɔ gə ŋgaw méee bura gə rəa bura gə siŋgarea bura gə goo taje lai gə godndu Moyis pa to gə yeɛ bèe lé godo ləm, njetana səa gə géee gə gogo kara godo ləm tɔ.

26 Lée togəbè kara Njesigəneɔ uba goo boo-ŋŋ ləa gə to asəna gə pər gə ɔ bilim-bilim bèe lé dɔ Judaje'g yə el mbata néje lai gə Manasə ra ar méee ɔ ne səa pu lé.

27 Bèe ba Njesigəneɔ pana: Judaje kara m'a kɔr dee nɔm'd gə raŋg to gə m'ɔr ne Israəlje bèe tɔ. Tɔbɔi m'a kuba Jerusalem gə to bee-boo gə m'ɔree kəm'g lé kyə ləm, kəi gə m'pana: Yee ba rim a bar keneŋ lé kara m'a kuba kyə ləm tɔ.

Kwəi lə Jojias

28 Ges sorta néraje lə Jojias gə néje lai gə yeɛ ra lé yeɛ ba deɛ ndaŋ taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gə Juda ya.

29 Mee ndəa gən lé ba Paraɔ Neko, mbai gə Ejiptə ɔr rɔ aw rɔ gə mbai gə Asiri mbɔr baa gə Epratə'g lé. Yen ŋga Jojias, mbai tee aw iŋgá tɔ. Leegeneeya loo gə kəm Paraɔ oso dəa'g ndá yeɛ tɔlee mee bee gə Megido tɔ.

30 Kuraje ləa d'un ninee d'aw ne mee bee gə Megido gə pusu ndá d'aw ne Jerusalem d'aw dubee bwa-dɔbar'g ləa. Bèe ba koso-dəwje gə mee bee'g d'un Joakas, ŋgolə Jojias d'wa dəa gə ubu d'undá gə mbai tor bɔbeeje'g tɔ.

Joakas tel to mbai gə Juda

2Sgl 36.2-4

31 Joakas lé ləbee as rɔ-joo-giree-munda ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as nai munda. Keaje ria lə Hamutal, ŋgolə Jeremi, dəw gə Libna.

32 Yeɛ ra né gə majel kəm Njesigəneɔ'g aree aw nɔ'd gə kə bɔbeeje-je ya béréré.

³³Paraḡ Neko wá gə kúla lar mee bee gə Ribla dɔ naŋg gə Amat mba karee si Jerusalem ɔ ne bee el ŋga, yee gaŋg lar-gədbee dɔ bee'g as larnda nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ləm, gə larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda ləm tɔ.

³⁴Yen ŋga Paraḡ Neko unda Eliakim, ŋgolə Jojias gə mbai tor bɔbeeje Jojias'g ndá yee tel unda ria lə Jojakim. Yee wa Joakas aw sɛa Ejiptə ndá yee wəi keneŋ.

³⁵Jojakim ar Paraḡ larnda gə larlɔr: ne lar gə d'a gə kar neelé yee gaŋg dɔ dəwje gə mee bee'g gə goo ndukun lə Paraḡ ya, yee wɔji kɔ nana kara ba buguru dəwje taa ne larnda gə larlɔr gə kəm kar Paraḡ Neko lé bəi.

Jojakim tel to mbai gə Juda

2Sgl 36.5-8

³⁶Jojakim lé ləbee as rɔ-joo-giree-mi ba yee tel to mbai ndá yee si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dɔg-giree-kára. Keaje ria lə Jebuda, ŋgolə Pedaja, dəw gə Ruma.

³⁷Yee ra né gə majel kəm Njesigəneɔ'g aree aw na'd béréré gə kɔ bɔbeeje-je ya.

2 Mbaije 24

¹Mee ləb kɔbee'g lə Jojakim lé Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn ɔr rɔ aw rɔ sɛa. Jojakim ula dɛa neɔ'g as ləb munda ba yee tel i sɛa ɔsee rəw bəi.

²Yen ŋga Njesigəneɔ ula kudu njérɔje gə Kalde, gə kudu njérɔje gə Siri, gə kudu njérɔje gə Moab, gə kudu njérɔje gə Amɔ mba kar dee rɔ gə Jojakim lé, yee ula dee ar dee rɔ gə Judaje mba tuji dee gə goo ta gə Njesigəneɔ pa gə ndu kuraje ləa gə to njéteggintaje lé.

³Né neelé tee togəbè gə goo ndukun lə Njesigəneɔ ya kára ba, mbata yee ndigi kɔs Judaje neɔ'g rəw mbata lə kaiyaje lai gə Manasə ra ləm,

⁴gə məs deɔ gə ta kára kara wa dɔ dee el gə Manasə ɔm naŋg aree taa Jerusalem pəl-pəl lé ləm tɔ. Togəbè ba Njesigəneɔ ndigi kar mée oso lemsé dɔ dee'g el ŋga.

⁵Ges sorta néraje lə Jojakim, gə néje lai gə yee ra lé yee neelé deɔ ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gə Juda ya.

⁶Jojakim wəi ndá, ŋgonee gə Jojaki ba ɔ bee toree'g tɔ.

⁷Mbai gə Ejiptə unda loo mee bee'g ləa tee raga el ŋga mbata mbai gə Babilɔn taa beeje lai gə mbai gə Ejiptə ɔ un kudee kəm-rəw-mán gə Ejiptə saar tee ne baa gə Epratə lé.

Jojaki tel to mbai gə Juda

2Sgl 36.9-10

⁸Jojaki lé ləbee as dɔg-giree-jinaijoo ba yee tel to mbai ndá yee si Jerusalem ɔ ne bee nai munda. Keaje ria lə Nehusta, ŋgolə Elnatan gə to dəw gə Jerusalem.

⁹Yee ra né gə majel kəm Njesigəneɔ'g aree aw na'd béréré gə kɔ bɔbeeje lé.

¹⁰Mee ndəa'g neelé kuraje lə Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn d'ɔr rɔ ree rɔ gə njé gə Jerusalem d'aj ne dəa sub ya.

¹¹Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn ree ta bee'g, loo gə kuraje ləa d'aj dɔ bee sub lé.

¹²Yen ɓa Jojakɪ, mbai gə Juda lé tee aw rɔ mbai gə Babilɔn'g, yeɛ gə keaje ləm, gə kuraje ləa ləm, gə mbaije ləa ləma, gə njékulaje ləa gə boo-boo ləm tɔ. Ndá mbai gə Babilɔn wa dee ɓer mee ləb kɔbee ləa gə njekɔm'g jinaijoo lé.

¹³Yeɛ tɔr nébaoje lai gə to mee kəi'g lə Njesigəneɔ ləm, gə nébaoje lai gə to mee kəi'g lə mbai ləm tɔ aw ne, tɔbəi yeɛ tuji nékulaje lai gə ra gə larlɔr gə Salomɔ, mbai gə Israel unda dee mee kəi'g lə Njesigəneɔ gə to gə kəmee, to gə Njesigəneɔ pa ne kédé lé tɔ.

¹⁴Yeɛ wa dəwje gə Jerusalem ya gə ɓer ləm, mbaije lai ləm, gə bao-rɔje gə njésingamonje lai gə bula lə dee as tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) ləm tɔ, tɔbəi yeɛ wa njékija-kagje, gə njéra lar kudu tarəwje tɔ, ges dəwje gə nai lé to njéndooje gə mee bee'g ya ba.

¹⁵Yeɛ aw gə Jojakɪ Babilɔn, kɔ mbai ləm, gə denéje lə mbai ləm, gə njékulaje ləa gə boo-boo ləma, gə dəwje gə boo-boo gə mee bee'g ləm tɔ lé yeɛ wa dee gə ɓer Jerusalem aw sə dee Babilɔn tɔ.

¹⁶Njérɔje lai lé bula lə dee as tɔl-dɔg-loo-siri (7.000) ləm, njékjjakagje gə njéra lar kudu takəije bula d'as tɔl-dɔg (1.000) ləm tɔ, deɛ lai to bao-rɔje gə to njérɔje ya doŋgɔ. Mbai gə Babilɔn wa dee gə ɓerje aw sə dee Babilɔn.

¹⁷Yen ŋga mbai gə Babilɔn lé unda Matania gə to naneeje lé gə mbai taa ne tor Jojakɪ ndá yeɛ tel unda ria gə raŋg lə Sedesias tɔ.

Sedesias tel to mbai gə Juda

Jer 52.1-3, 2Sgl 36.11-12

¹⁸Sedesias lé ləbee as rɔ-joo-giree-kára ɓa yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dɔg-giree-kára. Keaje ria lə Hamutal, ŋgolə Jeremi gə to dəw gə Libna.

¹⁹Yeɛ ra né gə majel kəm Njesigəneɔ'g aree aw nɔ'd béréré gə kɔ Jojakim ya.

²⁰Néje neelé tee togábè gə goo oŋg lə Njesigəneɔ gə oso dɔ njé gə Jerusalem gə njé gə Juda mbata yeɛ ndigi kɔs dee neɔ'g rəw tɔ.

Nebukadnesar aj dɔ Jerusalem sub gə rɔ

Jer 39.1-7, 52.3-11

Tɔbəi Sedesias i ɔs mbai gə Babilɔn lé rəw tɔ.

2 Mbaije 25

¹Ləb kɔbee lə Sedesias gə njekɔm'g jinaikara, mee ndɔ gə njekɔm'g dɔg lə nai gə njekɔm'g dɔg lé Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn ree gə njérɔje ləa lai ree rɔ ne gə

njé gá Jerusalem, yee gang nɔ dee béréré si keneɲ ləm, gə uba dɔndalje aɪ ne dɔ dee sub-sub ləm tɔ.

²Dee d'aj dɔ bee-boo lé sub saar tee ləb kɔbee'g lə Sedesias gá njekɔm'g dɔg-giree-kára ya.

³Ndɔ gá njekɔm'g jinaikara lə naj gá njekɔm'g sɔ lé boo-boo ɔ mee bee-boo'g ar néso dəwje godo.

⁴Bèe ba dee mbudu kəm ndògo-bɔrɔ gá gugu dɔ bee-boo lé ndá mbai gə njérɔje d'ɪ til'g tee gə rəw gá aw tee tarəw bee gá to mbuna ndògo-bɔrɔje gá joo gá to mbɔr loo-kamna'g lə mbai lé, loo gá Kaldeje d'aj dɔ bee-boo sub lé. Njékaije neelé d'aj gə rəw gá ndag-mbo'g.

⁵Nɛ njérɔje gá Kalde korə goo mbai d'ingá mee ndag-loo gá Jeriko ndá njérɔje ləa lai sané pə rəa'g d'yá njè.

⁶Dee d'wa mbai d'aw səa rɔ mbai gá Babilɔn lé loo gá Ribla, ndá dee gangta dəa'g keneɲ.

⁷Ngalə Sedesias lé dee tija gwɔs dee kəmee'g ya, tɔbɔi dee tɔr guburu kəm Sedesias ləm, dee təa gə kúla lar gá kas ləm tɔ, d'aw səa Babilɔn.

Njé gá Babilɔn taa Jerusalem

Jer 39.8-10, 52.12-30, 2Sgl 36.17-21

⁸Ndɔ gá njekɔm'g siri lə naj gá njekɔm'g mi gá to ləb kɔbee lə Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn gá njekɔm'g dɔg-giree-jinaikara lé Nebujaradan, bé-njéngəmlooje gá to kura lə mbai gá Babilɔn lé ree Jerusalem.

⁹Yee roo kai lə Njesigəneɔ ləm, gə kai lə mbai ləma, gə kaije lai gá Jerusalem ləm tɔ, tɔbɔi yee tila pər dɔ kaije gá boo-boo'g lai tɔ.

¹⁰Njérɔje lai gá Kalde gá d'aw gə bé-njéngəmlooje lé təd ndògo-bɔrɔ gá gugu dɔ Jerusalem lé kərm-kərm.

¹¹Nebujaradan, bée njéngəmlooje wa ges koso-dəwje gá nai mee bee-boo'g lé aw səa dee rɔ mbai gá Babilɔn ləm, gə ges njékulaje ləm tɔ.

¹²Nɛ lé bèe kara bé-njéngəmlooje ya dəwje gá naje gá to njéndoje d'unda mar deeje mba kar dee to njéndo-nduúje gə njédo-ndɔje tɔ.

¹³Njé gá Kalde təd gajije gá ra dee gə larkas gá to mee kai'g lə Njesigəneɔ ləm, gə néndaji pusuje ləma, gə bai-gel gá kə togo rɔ gá ra gə larkas gá to mee kai'g lə Njesigəneɔ ləm tɔ ndá d'odo larkas neelé d'aw ne Babilɔn.

¹⁴Dee d'odo bai-girje ləm, gə əb-kuba-pərje ləm, gə kiaje ləm, gə baije ləma, gə nékulaje lai gá ra gə larkas gá d'aw ra ne kula lé ləm tɔ.

¹⁵Bé-njéngəmlooje lé odo jo-larje ya tɔbɔi gə ka-larje, néje gá ra dee gə larlɔr, gə néje gá ra gə larnda lé tɔ.

- 16** Gajije gá joo ləm, gə bai-gel gá ká togo rɔ ləma, gə néndaji gɔl pusuje gá Salomo ra dee mbata kəi lə Njesigəneə ləm tɔ lé nékulaje lai gá ra gə larkas neelé d'as kwɔji kwɔi lə dee el.
- 17** Gaji gá kára lé ngalee as kəmkil dəw dɔg-giree-jinaijoo, mburɔ gá to dəa'g tar gá ra gə larkas lé ngalee as kəmkil dəw munda tɔ, loo gá gugu dɔ mburɔ lé bɔdə larkas gə néndaji kandə dɪ gá deɛ ra gə larkas lai lé to keneɲ, gaji gá njekɔm'g joo gə bɔdə larkas ləa kara to togábè ya tɔ.
- 18** Bé-njéngəmlooje wa Seraja gá to ngɔ-njekinjanéməs ləm, gə Soponi, njekinjanéməs gá njekɔm'g joo ləma, gə dəwje munda gá to njéngəmlooje tarəwkəije ləm tɔ.
- 19** Tɔbəi mee bee-boo'g lé yeɛ wa njékaa dɔ néje gá njérɔje d'isi gelee'g ləm, gə dəwje mi gá to barkəm njékwɔjita-kəmkàrje lə mbai gá d'isi mee bee'g ləm, gə njendaji-maktub lə bé-njérɔje gá d'ɔm kula ndaɲg ri dəwje gá mee bee'g jia'g ləma, gə dəw-mee-beeje jia'g ləma, gə dəw-mee-beeje rɔ-misɔ gá yeɛ iɲga dee mee bee-boo'g ləm tɔ.
- 20** Nebujaradan, bé-njéngəmlooje wa dee aw sə dee rɔ mbai'd gá Babilɔn mee bee gá Ribla ya.
- 21** Mbai gá Babilɔn ar dee kunda dee tɔl dee Ribla dɔ naɲg gá Amat tɔ.

Gedalia gá to njeguburubee gá Juda lé

Jer 40.7–41.18

- 22** Togábè ba d'wa ne Judaje bər mee bee'g lə dee d'aw ne sə dee əw. Bèe ba Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn ar ges dəwje gá nai mee bee gá Juda lé d'isi ne gel Gedalia, ngolə Akikam'd gá to ngolə Sapan lé.
- 23** Loo gá bé-njérɔje, deɛ gə dəwje lə dee d'oo to gá mbai gá Babilɔn unda Gedalia gá njeguburubee ndá deɛ d'aw rəa'g mee bee gá Mispa, deɛ lé ri dee ba nee: Ismael, ngolə Netania ləm, gə Jokanan, ngolə Kareak ləm, gə Seraja, ngolə Tanumet, dəw gá Netopa ləma, gə Jaajania, ngolə Maakat ləm tɔ, deɛ gə dəwje lə dee.
- 24** Gedalia ula dee ta gə ndu manrɔ, deɛ ləm, gə dəwje lə dee ləm tɔ pana: Maji kar sí bəlje kuraje lə njé gá Kalde el, síje mee bee'g nee ya raje né arje mbai gá Babilɔn ndá seɪ a síje ne gá majee ya.
- 25** Ne naj gá njekɔm'g siri lé Ismael, ngolə Netania gá to ngolə Elisama, yeɛ gá gelee to mbai lé aw gə njérɔje dɔg ndá deɛ kunda Gedalia tɔlee ləm, gə Jibje gə njé gá Kalde gá d'isi səa Mispa ləm tɔ.
- 26** Togábè ba koso-dəwje lai un kudee dɔ njé gá gɔ-gɔ'g saar teɛ ne dɔ njé gá boo-boo'g ləm, gə bé-njérɔje ləm tɔ lé, d'ɪ d'aw Ejiptə mbata deɛ bəl njé gá Kalde tɔ.

D'ila Jojakɪ tar ləm, gə d'ula rɔnduba dəa'g Babilɔn ləm tɔ

Jer 52.31-34

27 Ləb si gə bər lə Jojakı, mbai gə Juda gə njekəm'g rɔ-munda-giree-siri mee ndɔ gə njekəm'g rɔ-joo-giree-siri, lə nai gə njekəm'g dɔg-giree-joo lé ɓa, Ebil-Merodak, mbai gə Babilɔn, mee ləb kɔbɛe'g ləa gə dɔtar lé ɔr ne dɔ Jojakı, mbai gə Juda lé gə tar, aree unda loo kəi-danɣai'g teɛ.

28 Yeɛ ulá ta gə meemaji ləm, ar kalimbai ləa ur dɔ kalimbaije'g lə mbaije gə d'isi sɛa Babilɔn ləm tɔ.

29 Yeɛ aree tɔr kubu-danɣai rəa'g yɔ tula kubuje gə ranɣ ndá Jojakı sɔ sɛa né ndɔje kára-kára lai mee ndɔje gə yeɛ si ne kəmba lé tɔ.

30 Mbai lé odo néje gə yeɛ aw ndée aree gə ndɔje kára-kára lai gə yeɛ si ne kəmba lé ya.

1 Sôrta Gıka-İsraëlje

1 Sôrta Gıka-İsraëlje 1

Gıka İsrâelje gá un kudée dɔ Adam'g saar tee ne dɔ ngaka Esawu'g.

- ¹Adam to bɔ Setje, Set to bɔ Enɔsje.
- ²Enɔs to bɔ Kenanje, Kenan to bɔ Mahalaleelje, Mahalaleel to bɔ Jeredje,
- ³Jered to bɔ Henokje, Enok to bɔ Metuselaje, Metusela to bɔ Lemekje,
- ⁴Lemek to bɔ Noéje, Noe to bɔ Sem, gə Kam, gə Japetje tɔ.
- ⁵Ri ngalə Japet ba nee: Gomer, Magɔg, Madai, Jaban, Tubal, Mesek gə Tiras.
- ⁶Ngalə Gomer ba ri dee to nee: Askenaj, gə Dipat, gə Togarma.
- ⁷Ngalə Jaban ba ri dee to nee: Elisa, gə Tarsisa, gə Kitim, gə Rodanim.
- ⁸Ngalə Kam ba ri dee to nee: Kus, gə Misrayim, gə Put, gə Kanə.
- ⁹Ngalə Kus ba ri dee to nee: Saba, gə Habila, gə Sabta, gə Raema gə Sabteka. Ngala Raema ba ri dee to nee: Seba gə Dedan.
- ¹⁰Kusk oji Nimrɔd, yeɛ ba to gə njesiŋgamoŋ gə dɔtar dɔ naŋg nee.
- ¹¹Misrayim ba to ka Ludje, gə Ananje, gə Lehabje, gə Naptuhje,
- ¹²gə Patrusje, gə Kasluje, deɛ ba Pilistije gə Kaptɔrje d'ı gel dee'g.
- ¹³Kanə oji Sidɔ gə ngondəree ləm oji Het ləm tɔ,
- ¹⁴Kanə lé to ka Yebusje ləm, gə Amɔrje ləm, gə Girgasije ləm,
- ¹⁵gə Hebjje ləm, gə Arkije ləm, gə Sinije ləm,
- ¹⁶gə Arbadje ləm, gə Semarje ləma, gə Hamatje ləm tɔ.
- ¹⁷Ngalə Sem ba ri dee to nee: Elam, gə Asur, gə Arpaksad, gə Lud, gə Aram, Uts, gə Hul, gə Géter, gə Mesek.
- ¹⁸Arpaksad oji Sela, Sela oji Heber.
- ¹⁹Heber oji nganje gə diŋgam joo: yeɛ gə kára ria lə Peleg mbata mee ləbje'g ləa lé deɛ kai nə dɔ naŋg, tɔbəi ri ngokeə to Joktan tɔ.
- ²⁰Joktan oji Almodad gə Selep gə Hasamabet gə Jera
- ²¹gə Hadoram gə Ujal gə Dikla
- ²²gə Ebal gə Abimael gə Seba gə Opir gə Habila gə Jobab.
- ²³Deɛ lai neelé to gə ngalə Joktan ya.
- ²⁴Sem, gə Arpaksad, gə Sela,

- 25gə Heber, gə Peleg, gə Rehu,
 26gə Serug, gə Naor gə Tera,
 27gə Abram gé to Abrakam lé.
 28 Ngalə Abrakam ba ri dee to nee: Isaak gə Ismael.
 29Aa ooje, ngaka deeje ba ri dee to nee: Nebajot gé to ngondər Ismael ləm, gə Kedar, gə Abdeel, gə Mibsam,
 30Misma, gə Duma, gə Masa, gə Adad, gə Tema,
 31gə Jetur, gə Napis gə Kedma ləm tɔ. Deeje nee ba to gé ngalə Ismael ya.
 32Ngalə Ketura gamla-dené lə Abrakam ba ri dee to nee: Yee oji Kimran, gə Joksan gə Medan, gə Madian, gə Jisbak, gə Sua. Ngalə Joksan ba ri dee to nee: Seba gə Dedan.
 33Ngalə Madian ba ri dee to nee: Epa, gə Eper, gə Enok, gə Abida gə Elda. Dee lai neelé to ngalə Ketura.
 34 Abrakam oji Isaak. Ngalə Isaak ba ri dee to nee: Esawu gə Israël.
 35Ngalə Esawu ba ri dee to nee: Elipaj, gə Ruel, gə Jus, gə Jaelam gə Koré.
 36Ngalə Elipaj ba ri dee to nee: Teman gə Omar, gə Sepi, gə Gaetam, gə Kenaj, gə Timna gə Amalek.
 37Ngalə Ruel ba ri dee to nee: Nahat, gə Jera, gə Sama gə Mija.
 38Ngalə Seir ba ri dee to nee: Lotan, gə Sobal, gə Sibeon, gə Ana, gə Dison, gə Eser gə Disan.
 39Ngalə Lotan ba ri dee to nee: Həri gə Homam. Konan Lotan to Timna.
 40Ngalə Sobal ba ri dee to nee: Aljan gə Manahat, gə Ebal, gə Sepi gə Onam. Ngalə Sibeon ba ri dee to nee: Aja gə Ana.
 41Ngolə Ana ba ria to nee: Dison. Ngalə Dison ba ri dee to nee: Hamran, gə Esban, gə Jitrən gə Keran.
 42Ngalə Eser ba ri dee to nee: Bilan, gə Jaban, gə Jaakan. Ngalə Disan ba ri dee to nee: Uts gə Aran.

Mbaije gé Edòm

Gn 36.31-43

- 43Aa ooje, mbaije gé d'ò bee Edòm kédé nò mbai gé ɔ Israëlje'g ba ri dee to nee: Bela, ngolə Beor, ri bee-boo læ læ Dinhaba.
 44Bela wəi ndá Jobab, ngolə Jera dəw gé Bosra ba ɔ bee toree'g.
 45Jobab wəi ndá Husam gé ɔ dɔ nanj'd læ Temanje ba ɔ bee toree'g.

⁴⁶Husam wəi ndá Adad, ngolə Bedad ba ɔ bee toree'g. To yeɛ gé rɔ gə Madian mee bee'd gé Moab lé. Ri bee-boo læ læ Abit.

⁴⁷Adad wəi ndá Samla gé ɪ bee gé Masreka ba ɔ bee toree'g.

⁴⁸Samla wəi ndá Sawul gé ɪ bee gé Rehobot gé to ta baa'g ba ɔ bee toree'g.

⁴⁹Sawul wəi ndá Baal-Anan, ngolə Akbɔr ba ɔ bee toree'g.

⁵⁰Baal-Anan wəi ndá Adad ba ɔ bee toree'g. Ri bee-boo læ læ Pahi, Ri dené læ læ Mehetabeel, yeɛ to ngolə Matred gé dené gé to ngolə Mejahab gé dené tɔ.

⁵¹Adad wəi ndá mbaije gé Edɔm ba ri dee to nee: Mbai Timna, gə mbai Alja, gə mbai Jetet,

⁵²gə mbai Oholibama, gə mbai Ela, gə mbai Pinɔ,

⁵³gé mbai Kenaj, gə mbai Teman, gə mbai Mibsar

⁵⁴gə mbai Magdiel, gə mbai Iram. Deeje neelé ba to mbaije gé Edɔm lé ya.

1 Sôrtá Gɪka-Israëlje 2

Ngalə Jakob gé dɔg-gir-dee-joo gə ngalə Juda lé

¹Aa ooje, ngalə Israel ba ri dee to nee: Rubɛ, gə Simeɔ, gə Ləbi, gə Juda, gə Isakar, gə Jabulɔ,

²gə Dan, gə Jisəb, gə Bejami, gə Neptali, gə Gad gə Aser.

³Ngalə Juda ba ri dee to nee: Er, gə Onan, gə Sela, deɛ gé munda neelé ngolə Sua gé dené gé to dəw gé Kanɔ lé ba yeɛ oji dee ne. Er gé to ngondər Juda lé to njemeeyèr kəm Njesigəneɔ'g ndá yeɛ aree wəi.

⁴Tamar gé to məəm Judaje lé oji səa Peres gə Jera. Bula læ ngan Juda lai gé dingam to mi.

⁵Ngalə Peres ba ri dee to nee: Hesron gə Hamul.

⁶Ngalə Jera ba ri dee to nee: Jimri, gə Etan, gə Heman, gə Kalkol, gə Dara. Deɛ lai to mi tɔ.

⁷Ngalə Karmi ba ri dee to nee: Akar, yeɛ gé ɔm bəl dɔ Israëlje'g loo gé yeɛ al ta wɔji ne dɔ néje gé Ala un ndia mba kar dee tuji dee pugudu lé.

⁸Ngolə Etan ba ria to nee: Ajaría.

⁹Ngalə Hesron gé yeɛ oji dee ba ri dee to nee: Jerameel, gə Ram, gə Kelubai.

¹⁰Ram oji Aminadab. Aminadab oji Nason gé to mbai dɔ ngalə Juda lé.

¹¹Nason oji Salma. Salma oji Boaj.

¹²Boaj oji Obed. Obed oji Isai.

- 13** Isai oji Eliab, ngondæree ləm, gə Abinadab gə njekəm'g joo ləm, gə Simea, njekəm'g munda ləm,
- 14** gə Netaneel njekəm'g sɔ ləm, gə Radai njekəm'g mi ləm,
- 15** gə Osem njekəm'g misa ləma, gə Dabid njekəm'g siri ləm tɔ.
- 16** Konan deeje ɓa ri dee to nee: Seruja gə Abigayil. Ngalə Seruja ɓa ri dee to nee: Abisai, gə Joab gə Ajael, deɛ munda.
- 17** Abigayil oji Amasa, bɔ Amasaje to Jeter gə i ginka Ismael'g.
- 18** Kaleb, ngolə Hesron oji nganje gə dené ləa Ajuba ləm, gə Jeriot ləm tɔ. Aa oo, nganje gə yeɛ oji deɛ gə Ajuba ɓa ri dee to nee: Jeser, gə Sobab gə Ardɔ.
- 19** Ajuba wəi ndá Kaleb taa Eprata oji ne Hur.
- 20** Hur oji Uri ndá Uri oji Besalel,
- 21** Gée gə gogo Hesron aw rɔ dené'g lə Makir, bɔ Galaadje ndá yeɛ ra ləb rɔ-misa loo gə yeɛ tɔa lé, tɔbɛi yeɛ oji sɛa ngon gə ria lə Segub.
- 22** Segub oji Jayir, to yeɛ gə iŋga ɓee-booje as rɔ-joo-giree-munda mee ɓee gə Galaad lé tɔ.
- 23** Gesurje gə Aramje taa ɓee-kogoje lə Jayir ləm, gə Kenat gə ɓee-booje gə gugu dɛa lé as rɔ-misa ləm tɔ. Deɛ lai neelé to ngalə Makir gə to bɔ Galaadje lé.
- 24** Loo gə Hesron wəi mee ɓee gə Kaleb-Eprata'g ndá Abija dené lə Hesron oji sɛa Asehur gə to bɔ Tekoaje lé tɔ.
- 25** Ngalə Jerameel, ngondər Hesron gə yeɛ oji dee gə Aija lé ɓa ri dee to nee: Ram, ngondæree ləm, gə Buna ləm, gə Orɛ ləma, gə Osem ləm tɔ.
- 26** Jerameel taa dené gə raŋg ria lə Atara, yeɛ to kɔ Onamje.
- 27** Ngalə Ram, ngondər Jerameel ɓa ri dee to nee: Maas, gə Jami, gə Eker.
- 28** Ngalə Onam ɓa ri dee to nee: Samai gə Jada. Ngalə Samai ɓa ri dee to nee: Nadab gə Abisur.
- 29** Ri dené lə Abisur to Abihayil ndá yeɛ oji nganje gə ri dee lə Aban gə Molid.
- 30** Ngalə Nadab ɓa ri dee to nee: Seled gə Apayim. Seled wəi lal koji ngon.
- 31** Ngolə Apayim ɓa ria to nee: Jisei. Ngolə Jisei ɓa ria to nee: Sesan. Ngolə Sesan ɓa ria to nee: Ahlai.
- 32** Ngalə Jada, ngokɔ Samaije ɓa ri dee to nee: Jeter gə Jonatan. Jeter wəi lal koji ngon.
- 33** Ngalə Jonatan ɓa ri dee to nee: Pelet gə Jaja. Deeje nee ɓa to gə ngaka Jerameel lé.

- ³⁴Sesan oji nganje gá dingam el ne nganje gá dené ba. Sesan aw gə bər gá ria lə Jara gá to dəw gá Ejiptə.
- ³⁵Sesan lé ar Jara gá to bər ləa lé taa ngonee gá dené gá dené ləa ndá yee oji ne Atai.
- ³⁶Atai oji Natan, Natan oji Jabad,
- ³⁷Jabad oji Eplal, Eplal oji Obed,
- ³⁸Obed oji Jehu, Jehu oji Ajaría,
- ³⁹Ajaría oji Hales, Hales oji Eləasa,
- ⁴⁰Eləasa oji Sismai, Sismai oji Salum,
- ⁴¹Salum oji Jehamia, Jehamia oji Elisama.
- ⁴²Ngələ Kaleb, ngokɔ Jerameelje lé ba ri dee to nee: Mesa, ngondəree, yee ba to bɔ Jibje ləm, gə ngələ Maresa gá to bɔ Ebroje ləm tɔ.
- ⁴³Ngələ Ebro gə ba ri dee to nee: Koré, gə Tapua, gə Rekeem, gə Sama tɔ.
- ⁴⁴Sema oji Rakham gá to bɔ Jorkeamje. Rekeem oji Samai.
- ⁴⁵Ngələ Samai ba ria to nee: Maon, ndá Maon to bɔ Bet-Surje.
- ⁴⁶Epa gamla-dené lə Kaleb, oji Haran, gə Mosa gə Gajeje.
- ⁴⁷Ngələ Jahdai ba ri dee to nee: Régem, gə Jotam, gə Gesan, gə Pelet, gə Epa gə Saap tɔ.
- ⁴⁸Maaka, gamla-dené lə Kaleb lé oji Seber gə Tirana.
- ⁴⁹Tɔbəi yee oji Saap, bɔ Madmanaje ləm, gə Seba, bɔ Mahbénaje gə bɔ Gibeaje ləm tɔ. Ngələ Kaleb gá dené ria lə Aksa tɔ.
- ⁵⁰Dee gá to ngaka Kaleb lé ba ri dee to nee: Sobal, ngələ Hur gá to ngondəree gá yee ojee gə Eprata gá to bɔ Kirjat-Yearimje,
- ⁵¹gə Salma, gá to bɔ Betlehemje, gə Harep gá to bɔ Bet-Gaderje.
- ⁵²Ngələ Sobal, bɔ Kirjat-Yearimje lé ba ri dee to nee: Haroe ləm, gə Hasi-Hamenuhot ləm tɔ.
- ⁵³Mbai dɔ gel-bɔje lə Kirjat-Yearim ba ri dee to nee: Jeterje ləm, gə Putje ləm, gə Sumatje ləma, gə Misraije ləm tɔ. Soreatje gə Estaolje kara d'ɪ mbuna gel-bɔje'g neelé tɔ.
- ⁵⁴Ngələ Salma ba ri dee to nee: Betlehem gə dee gá to Netopatje ləm, gə Atroh-Bet-Joabje ləm, gə Hasi-Hamanatije ləm, gə Soreije ləma,

⁵⁵gə deɛ gá to gel-boje læ njéndaji-maktubje gá d'isi Jabes gá to Tireatje, gə Simeatje, gə Sumatje læm tɔ. Deɛje neelɛ to Kenije gá d'ɪ ginka'g læ Amat gá to bo ŋgaka Rekabje ya.

1 Sôrta Gɪka-Israëlje 3

Ŋgaka Dabid

¹Aa ooje, ŋgalə Dabid gá oji dee Ebrɔ lé ba nee: Ngondəree to Amnɔ gá yeɛ ojee gə Ahinoam, dəw gá Jisreel, njekəm'g joo to Daniel gá yeɛ ojee gə Abigayil, dəw gá Karmel,

²njekəm'g munda to Absalɔm gá yeɛ ojee gə Maaka, ŋgolə Talmai gá dené, yeɛ gá to mbai gá Gesur lé, njekəm'g sɔ to Adonija gá yeɛ ojee gə Agit tɔ,

³njekəm'g mi to Sepatia gá yeɛ ojee gə Abital, njekəm'g misɔ to Jitream gá yeɛ ojee gə Eglə gá to dené læa lé tɔ.

⁴Deɛ gá misɔ neelɛ yeɛ oji dee loo gá yeɛ si ne mee bɛe gá Ebrɔ ɔ ne bɛe keneŋ as læb siri gə naɪ misɔ lé ndá yeɛ si Jerusalem ɔ bɛe as læb rɔ-munda-giree-munda tɔ.

⁵Aa ooje, deɛ gá yeɛ oji dee Jerusalem ba nee: Simea, gə Sobab, gə Natan gə Salomɔ, deɛ gá sɔ neelɛ yeɛ oji dee gə Bat-Sua, ŋgolə Amiel gá dené,

⁶gə Jibar, gə Elisama, gə Elipelet,

⁷gə Noga, gə Nepeg, gə Japia,

⁸gə Elisama, gə Eliada gə Elipelet, deɛ jinaikara.

⁹Deɛ lai neelɛ ba to ŋgalə Dabid ya, ŋganeɛje gá raŋg to ŋgalə gamla-denéje læa ndá Tamar ba to kɔnan dee.

¹⁰Ŋgalə Salomɔ ba ri dee to nee: Roboam oji Abija, Abija oji Asa, Asa oji Josapat,

¹¹Josapat oji Joram, Joram oji Ahajia, Ahajia oji Joas,

¹²Joas oji Amasia, Amasia oji Ajaría, Ajaría oji Jotam,

¹³Jotam oji Ahas, Ahas oji Ejekias, Ejekias oji Manasə,

¹⁴Manasə oji Amɔ, Amɔ oji Jojias.

¹⁵Ŋgalə Jojias ba ri dee to nee: Ngondəree to Jokana, njekəm'g joo to Jojakim, njekəm'g munda to Sedesias, njekəm'g sɔ to Salum.

¹⁶Ŋgalə Jojakim ba ri dee to nee: Jojakim oji Jekonias, Jekonias oji Sedesias,

¹⁷Ŋgalə Jekonias ba ri dee to nee: Asir. Asir oji Səaltiel,

¹⁸gə Malkiram, gə Pedaja, gə Senasar, gə Jekamia, gə Hosama, gə Nedabia.

¹⁹Ŋgalə Pedaja ba ri dee to nee: Jorobabel gə Simeí. Ŋgalə Jorobabel ba ri dee to nee: Mesulam gə Hanania gə Selomit gá to kɔnan dee,

- ²⁰gə Hasuba, gə Ohel, gə Berekia gə Hasadia, gə Jusab-Hesed, deę mi.
- ²¹Ŋgalə Hanania ɓa ri dee to nee: Pelatia gə Esai, ŋgalə Repaja gə ŋgalə Arnan gə ŋgalə Abdias gə ŋgalə Sekania tɔ.
- ²²Ŋgolə Sekania ɓa ria to nee: Semaeja. Ŋgalə Semaeja ɓa ri dee to nee: Hatus, gə Jigeal, gə Baria, gə Nearia gə Sapat, deę misa.
- ²³Ŋgalə Nearia ɓa ri dee to nee: Eljoenai gə Ejekias gə Asrikam, deę munda tɔ.
- ²⁴Ŋgalə Eljoenai ɓa ri dee to nee: Hodabia, gə Eliasib, gə Pelaja, gə Akub, gə Jokana, gə Delaja, gə Anani, deę siri.

1 Sôrta Gıka-Israelje 4

Ŋgaka Juda gə ŋgaka Simeo

- ¹Ŋgalə Juda ɓa ri dee to nee: Peres gə Hesron gə Karmi, gə Hur gə Sobal.
- ²Reaja, ŋgolə Sobal oji Jahat, Jahat oji Ahumai gə Lahad. Deę nee ɓa to gel-bɔje lə Soreatje.
- ³Aa ooje, ŋgaka ɓɔ Etamje ɓa ri dee to nee: Jisreel, gə Jisma gə Jidbas, ri kɔnan dee lə Haselelponi tɔ.
- ⁴Penuel to ɓɔ Gedɔrje, gə Ejer gə to ɓɔ Husaje lé. Deę neelé ɓa to ŋgalə Hur, ŋgondər Eprata gə to ɓɔ Betlehemje lé tɔ.
- ⁵Asehur gə to ɓɔ Tekoaje lé denéje læ joo, deę ɓa ri dee to nee: Heləa gə Naara.
- ⁶Naara oji sɛa Ahujam gə Eper gə Temeni gə Ahuastari: deęje neelé ɓa to ŋgalə Naara ya.
- ⁷Ŋgalə Heləa ɓa ri dee to nee: Seret gə Sohar gə Etnan.
- ⁸Kɔs oji Anub gə Hasobeba gə ɓɔ ŋgaka Aharelje gə to ŋgolə Harum.
- ⁹Jabes ɓa ria ɓar ur dɔ ŋgakeaje'g lai ya, keaje unda ria lə Jaebes pa ne pana: Ndée ram ulam ndubu yaɗ ɓa m'ojee ɓəi.
- ¹⁰Jabes ra tamaji ta Ala'g lé lə Israelje pa ne pana: Maji kari tɔr ndui dɔm'g ləm, gə ila tad ɓee ləm maree'g ləm, maji kar jii to dɔm'g ləma, maji kari ɔs némeekɔ rəw dɔm'g ar nékəmdoo ram el ləm tɔ!... Ndá Ala ndigi sɛa dɔ né gə yeę dəjee'g lé ya tɔ.
- ¹¹Kelub, ŋgokɔ Suhaje oji Mehira gə to ɓɔ Estonje lé.
- ¹²Eston oji deę gə to gel-bɔje lə Rapa, gə Pasəa, gə Tehina yeę gə to ɓɔ deę gə ɓee-boo gə Nahas lé. Deęje neelé ɓa to dəwje lə Reka tɔ.
- ¹³Ŋgalə Kenaj ɓa ri dee to nee: Otniel gə Seraja. Ŋgolə Otniel lé ria lə Hatat.
- ¹⁴Meonotai oji Opra. Seraja oji Joab, yeę gə to ɓɔ deę gə d'isi kəm-wəl-loo'g lə njékulaje, mbata deę to gə njékulaje ya.

- 15 Ngalə Kaleb gá to ngolə Jepune lé ba ri dee to nee: Iru, gə Ela, gə Naam, gə ngalə Ela, gə Kenaj.
- 16 Ngalə Jealelel ba ri dee to nee: Jip, gə Jiba, gə Tirja gə Asarel.
- 17 Ngalə Esdras ba ri dee to nee: Jeter, gə Mered, gə Eper gə Jalɔ. Dené lə Mered oji Miriam gə Samai gə Jisba gá to bɔ Estemoaje lé.
- 18 Dené læa gá to Jip lé oji Jered gá to bɔ Gedɔrje ləm, gə Heber gá to bɔ Sokoje ləma, gə Jehutiel gá to bɔ Janoaje ləm tɔ. Deeje neelé ba to ngalə Bitja gá to ngolə Paraɔ gə dené gá Mered tɔa gá dené læa lé.
- 19 Ngalə dené lə Hodija gá to kɔnan Nahamje lé ba ri dee to nee: bɔ Kehilaje, dɔw gá Garmi ləm, gə Estemoa, dɔw gá Maaka ləm tɔ.
- 20 Ngalə Simon ba ri dee to nee: Amnɔ, gə Rina, gə Ben-Hanan gə Tilon. Ngalə Jisei ba ri dee to nee: Johet gə Ben-Johet.
- 21 Ngalə Sela gá to ngolə Juda ba ri dee to nee: Er gá to bɔ Lékaje ləm, gə Laeda gá to bɔ Maresaje ləm, gə deɛ gá to gel-bɔje gá ra kula gə kúla palégal gá to njémeekəije lə Asbea ləm,
- 22 gə Jokim, gə dɔwje gá Kojeba ləma, gə Joas gə Sarap, gá d'ɔ dɔ Moab gə Jasubi-Lehem ləm tɔ. Néje neelé to gá læw ba ya.
- 23 Deeje neelé to njékubajoje ləm, gə deɛ gá d'isi mbuna kagje gá mbɔr gadloo kaar nékulje'g ləm tɔ, deɛ d'isi lée'g neelé mbɔr mbai gá ra kula d'aree tɔ.
- 24 Ngalə Simeɔ ba ri dee to nee: Nemuel, gə Jami, gə Jarib, gə Jera gə Sawul.
- 25 Ngolə Sawul lé ria lə Salum. Salum oji Mibsam, Mibsam oji Misma.
- 26 Misma oji Hamuel, Hamuel oji Jakur, Jakur oji Simei.
- 27 Simei lé nganeeje gá diŋgam deɛ dɔg-gir-dee-misɔ ləm, gə njé gá dené deɛ misɔ ləm tɔ. Ngakeaje ba d'oji nganje gá diŋgam bula el tɔ. Ne ngaka deeje ba d'ɔ dɔ maree'd gá kédé-kédé to gá ngalə Juda bèe el.
- 28 Deɛ d'isi Beer-Seba gə Molada, gə Asar-Sual,
- 29 gə Bila, gə Esem, gə Tolad,
- 30 gə Betuel, gə ɔrma, gə Siklag,
- 31 gə Bet-Markabot, gə Hasar-Susim, gə Bet-Birei, gə Saarayim tɔ. Deɛ d'isi mee bee-booje'g neelé gə mee ngan-beeje gá wɔji dɔ dee saar teɛ ne læb kɔbee'g lə Dabid.
- 32 Beeje lə deɛ gá ranɔ ya tɔbɔi ba ri dee to nee: Etam, gə Aj, gə Rimɔ, gə Tokɛ gə Asan, to bee-booje mi,
- 33 gə ngan-beeje lai gá gugu dɔ bee-booje'g neelé saar teɛ bee-boo gá Baal. Yee ba gá loo si dee gə ngaka deeje ləm gə ri dee ləm tɔ.

³⁴Mesobab gə Jamlek gə Josa, ngalə Amasia:

³⁵gə Joel, gə Jehu, ngolə Josibia gə to ngolə Seraja gə to ngolə Asiel:

³⁶gə Eljoenai, gə Jakoba, gə Jesohaja, gə Asaja, gə Adiel, gə Jesimiel, gə Benaja:

³⁷gə Jija, ngolə Sipei gə to ngolə Alon gə to ngolə Jedaja gə to gə ngolə Simri gə to ngolə Semaeja.

³⁸Deeje neelé gə deɛ mbər dee gə goo ri dee d'ar dee to mbai dɔ njénojije lə dee ndá gel bɔ deeje lé d'ɔ dɔ maree'd gə kédé-kédé tɔ.

³⁹Deɛ d'un loo gə mbər bee gə Gedor lad teɛ ne wəl-loo gə par gə bər gə mba saɲg loo-kɔ-mu lə nékulje lə dee.

⁴⁰Deɛ d'ingə loo-kɔ-mu lə nékulje gə idi maji yaɔ ləm, gə bee gə tad rəg-rəg gə to loo-si gə maji si dan meelɔm'g ləm tɔ. Deɛ gə d'isi keneɲ kédé lé to ngaka Kam ya.

⁴¹Mee ndəa'g lə Ejekias, mbai gə Juda lé dəwje gə deɛ mbər dee gə goo ri dee neelé loo gə deɛ ree mee bee'g neelé ndá deɛ tuji kəi-kubuje lə dee ləm, gə Maonje gə d'ingə dee léé'g neelé ləm tɔ, deɛ tuji dee pugudu d'ar dee godo saar teɛ mee ndɔ gə bogəne' ndá deɛ taa tor dee keneɲ mbata lé neelé loo-kɔ-mu lə nékulje lə dee to keneɲ tɔ.

⁴²Diŋgamje tɔl-mi gə to gə ginkoji'g lə Simeɔ lé d'aw dɔ mbal'd gə Seir. Deɛ gə to mbai dɔ deeje ba ri dee to nee: Pelatia, gə Nearia, gə Repaja, gə Ujiel gə to ngolə Jisei lé tɔ.

⁴³Deɛ tɔl ges Amalekje gə nai ndá deɛ taa tor dee saar teɛ ne mee ndɔ gə bogəne' tɔ.

1 Sôrtə Gɪka-Israëlje 5

Ngaka Rubɛ gə Gad gə Manasə

¹ Ngalə Rubɛ, yeɛ gə to ngondər Israel lé. Mbata yeɛ to ngondəree ya, nɛ loo gə yeɛ ula sul dɔ tira-to bɔbeeje'g lé ndá né ləa gə wɔji dɔ ngondər lé d'ar ngalə Jisəb gə to ngolə Israel lé ba, bɛe ba deɛ ndaɲg ria loo ndaɲg ri ginkojije'g asəna gə ngondər el.

² Mbata tɔgəɔ ya, Juda lé to njesiŋgamoɲ gə ur dɔ ngakeaje'g lai ya tɔbəi ginee-yeɛ ba mbai gə boi lé ɔ keneɲ tɔ, nɛ né gə wɔji dɔ ngondər ndá Jisəb ba d'aree tɔ.

³Ri ngalə Rubɛ, ngondər Israel lé ba to nee: Enok, gə Palu, gə Hesron, gə Karmi.

⁴Ri ngalə Joel ba to nee: Semaeja gə to ngonee, gə Gɔg, ngolə Semaeja, gə Simeɪ gə to ngolə Gɔg,

⁵gə Mika gə to ngolə Simeɪ, gə Reaja gə to ngolə Mika, gə Baal gə to ngolə Reaja tɔ,

⁶gə Beera gə to ngonee gə Tilgat-Pilneser, mbai gə Asiri wá bər lé, yeɛ lé to mbai dɔ Rubɛje ya.

- ⁷Ngakɔ Beeraje gə goo ginkojije lə dee, deɛ gə ndaŋ ri dee goo gel-boje'g lə dee gə kudu ginkojije lə dee lé ba nee: Yee gə doŋgɔr to Jeyel, gə Jakari,
- ⁸gə Bela, ŋgolə Ajas gə to ŋgolə Sema, gə to ŋgolə Joel. Bela ra bee Aroer saar tee Nebo ləm, gə Baal-Meɔ ləm tɔ,
- ⁹loo gə par gə bər lé yee ra bee keneŋ saar tee dɔdilaloo gə un kudee baa gə Epratə mbata nékulje lə dee bula mee bee gə Galaad tɔ.
- ¹⁰Mee ndəa'g lə Sawul lé deɛ rɔ gə Hagareje ndá deɛ d'oso mee ji dee'g, tɔbəi deɛ d'isi mee kəi-kubuje'g lə dee dəb looje lai gə par gə bər lə Galaad ya.
- ¹¹Ŋgalə Gad d'isi d'wɔji dɔ dee njoroŋ, mee bee gə Basan saar tee Salka.
- ¹²Joel to gə doŋgɔr, Sapam to njekɔm'g joo, Jaenai gə Sapat d'isi Basan tɔ.
- ¹³Ngakɔ deeje gə goo gel-boje lə dee ba nee: Mikael, gə Mesulam, gə Seba, gə Jorai, gə Jakan, gə Jia gə Eber, deɛ siri.
- ¹⁴Aa ooje, ŋgalə Abihayil, ŋgolə Huri gə to ŋgolə Jaroa gə to ŋgolə Galaad gə to ŋgalə Mikael gə to ŋgolə Jesisai gə to ŋgolə Jado gə to ŋgolə Buj,
- ¹⁵gə Ahi, ŋgolə Abdiel gə to ŋgolə Guni deɛ neelé to mbai dɔ gel bɔ deeje.
- ¹⁶Deɛ d'isi mee bee gə Galaad dɔ naŋ gə Basan'g mee bee-booje gə gugu dɔ dee ləm, gə gir looje lai gə Saron saar tee ne ŋgaŋlooje'g lə dee ləm tɔ.
- ¹⁷Deɛ ndaŋ ri dee goo ginka'g lə dee mee ndəa gə Jotam to ne mbai gə Juda ləm, Jeroboam to ne mbai gə Israel ləm tɔ.
- ¹⁸Mbuna Rubeje, gə Gadje, gə ges ginkoji Manasəje'g lé bao-rɔje gə d'odo dər gə kiambas ləm, gə gər loo tur bandaŋ ləma, gə to gɔŋgé-rɔje ləm tɔ lé d'isi keneŋ bula d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-sɔ gə dɔ dee tɔl siri gə dɔ dee rɔ-misɔ (40.760) gə d'askəm kaw loo rɔ'g.
- ¹⁹Deɛ rɔ gə Hagareje, gə Jetur, gə Napis, gə Nodab tɔ.
- ²⁰Deɛ d'inga yee gə njela sə dee ndá Hagareje gə deɛ lai gə rɔ sə dee lé d'oso ne mee ji dee'g. Mbata loo gə d'ar rɔ lé ndá deɛ nɔ bar Ala ndá yee ila dee keneŋ mbata deɛ d'ɔm mee dee dəa'g tɔ.
- ²¹Deɛ taa koso-nékulje lə dee: jambalje tɔl-dɔg-loo rɔ-mi (50.000) ləm, gə badje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-giree-mi (25.000) ləm, gə mulayèje-je tɔl-dɔg-loo-joo (2.000) ləma, gə dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl (100.000) ləm tɔ.
- ²²Yoo dəwje to yaɔ mbata rɔ lé j rɔ Ala'g lé ya. Deɛ tel d'isi tor dee'g ya saar kar dee d'aw ne sə dee bee bər'g.
- ²³Ges ginkoji Manasəje lé d'isi mee bee'g un kudee Basan saar tee Baal-Hermɔ ləm, gə Senir ləma, gə dɔ mbal gə Hermɔ ləm tɔ: deɛ bula yaɔ ya.

²⁴Mbai dɔ gel bɔ deeje lé ba ri dee to nee: Eper, gə Jisei, gə Eli, gə Asriel, gə Jeremi, gə Hodabia gə Jahdiel, deɛ to njésingamonje gə ri dee bar yaɔ mee kəi'g lə bɔ deeje tɔ.

²⁵Nɛ deɛ ra kaiya d'ɔs ne Ala lə bɔ deeje rəw ləm, deɛ d'oso gel magəje lə ginkoji dəwje gə Ala tuji dee nɔ dee'g lé ləm tɔ.

²⁶Ala lə Israəlje ɔs mee Pul, mbai gə Asiri ləm, gə ɔs mee Tilgat-Pilneser, mbai gə Asiri ləm tɔ ndá Tilgat-Pilneser wa Rubəje gə Gadje gə ges ginkoji Manasəje bər tɔbəi yeɛ aw sə dee Halah, gə Habor, gə Hara, gə ta baa gə Gosan ar dee d'isi keneɲ saar tee mee ndɔ gə bɔgənè.

Ngaka Ləbi

²⁷Ngalə Ləbi ba ri dee to nee: Gersəm, gə Keat, gə Merari.

²⁸Ngalə Keat ba ri dee to nee: Amram, gə Jisəar, gə Ebrɔ, gə Ujiel.

²⁹Ngalə Amram ba ri dee to nee: Aarɔ, gə Moyis, gə Mari. Ngalə Aarɔ ba ri dee to nee: Nadab, gə Abihu, gə Eləajar, gə Itamar.

³⁰Eləajar oji Pines, Pines oji Abisua.

³¹Abisua oji Buki, Buki oji Uji,

³²Uji oji Jeraja, Jeraja oji Merajot.

³³Merajot oji Amaria, Amaria oji Ahitub,

³⁴Ahitub oji Sadək, Sadək oji Ahimaas,

³⁵Ahimaas oji Ajaria, Ajaria oji Jokana,

³⁶Jokana oji Ajaria, yeɛ gə ra kula nékinjaməs mee kəi gə Salomɔ ra Jerusalem lé,

³⁷Ajaria oji Amaria, Amaria oji Ahitub,

³⁸Ahitub oji Sadək, Sadək oji Salum,

³⁹Salum oji Hilkiya, Hilkiya oji Ajaria,

⁴⁰Ajaria oji Seraja, Seraja oji Jehosadak,

⁴¹Jehosadak lé Nebukadnesar wá gə bər loo gə Njesigəneɔ ya Juda gə Jerusalem jia'g lé tɔ.

1 Sôrta Gika-Israəlje 6

Ngaka Ləbije gə rang

¹Ngalə Ləbi ba ri dee to nee: Gersəm, gə Keat gə Merari.

²Aa ooje, ri ngalə Gersəm ba nee: Libni gə Simeï.

³Ngalə Keat ba ri dee to nee: Amram, gə Jisəar, gə Ebrɔ gə Ujiel.

- ⁴Ngala Merari ba ri dee to nee: Mali ga Musi. Deɛ nee ba to ngaka Labi goo bo deeye'g.
- ⁵Ngaka Gersom ba ri dee to nee: Gersom oji Libni, Libni oji Jahat, Jahat oji Jima,
- ⁶Jima oji Joa, Joa oji Ido, Ido oji Jera, Jera oji Jatrai.
- ⁷Ngaka Keat ba ri dee to nee: Keat oji Aminadab, Aminadab oji Koré, Koré oji Asir,
- ⁸Asir oji Elkana, Elkana oji Ebiasap, Ebiasap oji Asir,
- ⁹Asir oji Tahat, Tahat oji Uriel, Uriel oji Ojias,
- ¹⁰Ngala Elkana ba ri dee to nee: Amasai ga Ahimot,
- ¹¹Ahimot oji Elkana, Elkana oji Elkana-Sopai, Sopai oji Nahat,
- ¹²Nahat oji Eliab, Eliab oji Jeroham, Jeroham oji Elkana,
- ¹³ngala Samel le ngondar dee to Basni ga njekom'g joo laa to Abija ta.
- ¹⁴Ngaka Merari ba ri dee to nee: Merari oji Mali, Mali oji Libni, Libni oji Simeï, Simeï oji Uja,
- ¹⁵Uja oji Simea, Simea oji Haggija, Haggija oji Asaja.
- ¹⁶Aa ooje, deɛ ga Dabid unda dee ga njekornu njekos paje mee kai'g la Njesiganea, loo ga saduk-manra to ne loo kara bai le ba ri dee to nee:
- ¹⁷Deɛ ra kula ga waji da kos paje nu kai-kubu-si-Ala'g ga nu kai-kubu-kinga-na'g bad ba kar Salomu unda ne kai la Njesiganea Jerusalem bai le deɛ ra kula la dee ga goo rabee ga d'waji d'ar dee le ya.
- ¹⁸Aa ooje, deɛ ga ra kula na'd ga ngan deeye mbuna ngaka Keatje'g ba ri dee to nee: Heman, njekospa le to ngola Joel ga to ngola Samel,
- ¹⁹ga to ngola Elkana ga to ngola Jeroham ga to ngola Eliel ga to ngola Toa
- ²⁰ga to ngola Sup ga to ngola Elkana ga to ngola Mahat ga to ngola Amasai,
- ²¹ga to ngola Elkana ga to ngola Joel ga to ngola Ajaria ga to ngola Soponi,
- ²²ga to ngola Tahat ga to ngola Asir ga to ngola Ebiasap ga to ngola Koré,
- ²³ga to ngola Jisar ga to ngola Keat ga to ngola Labi ga to ngola Israel.
- ²⁴Ngokea Asap to njekaar da jikolee'g. Asap le to ngola Berekia ga to ngola Simea,
- ²⁵ga to ngola Mikael ga to ngola Baaseja ga to ngola Malkija,
- ²⁶ga to ngola Etni ga to ngola Jera ga to ngola Adaja,
- ²⁷ga to ngola Etan ga to ngola Jima ga to ngola Simeï
- ²⁸ga to ngola Jahat ga to ngola Gersom ga to ngola Labi.

²⁹Ngakɔ deeje gá to ngalə Merari gá d'ar dɔ jigelee'g ba ri dee to nee: Etan gá to ngolə Kisi gá to ngolə Abdi gá to ngolə Maluk,

³⁰gá to ngolə Hasabia gá to ngolə Amasia gá to ngolə Hilkiya

³¹gá to ngolə Amsi gá to ngolə Bani gá to ngolə Semer

³²gá to ngolə Mali gá to ngolə Musi gá to ngolə Merari gá to ngolə Ləbi.

³³Ngakɔ deeje gá to Ləbije lé to njékulaje gá wɔji dɔ kəi-kubu-si-Ala gá mee kəi'g lə Ala.

³⁴Aarɔ gə ngakeaje lé deɛ d'inja nékinjanéməsje dɔ loo-nékinjaməs'd gá to kə roo ləm, deɛ tuu né gá ədə sululu dɔ loo-nékinjaməs'g ləm tɔ, deɛ ra kulaje lai neelé mee loo gá to gə kəmee doi'g d'uga ne dɔ kaiyaje lə Israelje gə goo taje lai gá Moyis, kura lə Ala un ndia dɔ'g ar dee lé tɔ.

³⁵Aa ooje, ngalə Aarɔ ba ri dee to nee: Aarɔ oji Eləajar, Eləajar oji Pines, Pines oji Abisua,

³⁶Abisua oji Buki, Buki oji Uji, Uji oji Jeraja,

³⁷Jeraja oji Merajot, Merajot oji Amaria, Amaria oji Ahitub,

³⁸Ahitub oji Sadək, Sadək oji Ahimaas.

ʼBee-booje gá to kə Ləbije

³⁹Aa ooje, bee-booje lə dee gá d'wɔji ngaŋgee d'ar dee gə goo loo-si dee si dee ba nee: Ngaka Aarɔ gə goo gel-bɔje lə Keat lé to gá doŋɔr gə goo nékwɔji lée

⁴⁰ndá deɛ d'ar dee Ebrɔ mee bee gá Juda gə ngaŋloo gá gugu dəa sub,

⁴¹ne dɔ naŋg gá gugu gir bee-boo gə ngaŋ-beeje gá wɔji dəa lé d'ar Kaleb, ngolə Jəpune tɔ.

⁴²Ngaka Aarɔ lé d'ar dee Ebrɔ, bee-boo gá to njɔloo ləm, gə Libna gə looje gá gugu dəa ləm, gə Jatir ləm, gə Estemoa gə looje gá gugu dəa ləm,

⁴³gə Hilə gə looje gá gugu dəa ləm, gə Dəbir gə looje gá gugu dəa ləm,

⁴⁴gə Asan gə looje gá gugu dəa ləma, gə Bet-Semes gə looje gá gugu dəa ləm tɔ,

⁴⁵mbuna ginkoji Bejamije'g lé d'ar dee Geba gə looje gá gugu dəa ləm, gə Aletmet gə looje gá gugu dəa ləma, gə Anatot gə looje gá gugu dəa ləm tɔ. Bula lə bee-booje d'as dɔg-gir-dee-munda gə goo gel-bɔje lə dee ya.

⁴⁶Ngaka Keat gá raŋg lé d'ar dee bee-booje dɔg gə goo nékwɔji lée gə goo gel-bɔje lə dee mbuna ginkoji Eprayimje'g, gə ginkoji Danje'g, gə ges ginkoji Manasəje'g tɔ.

⁴⁷Ngaka Gersəmje gə goo gel-bɔje lə dee lé d'ar dee bee-booje dɔg-giree-munda mbuna ginkoji Isakarje'g, gə ginkoji Aserje'g, gə ginkoji Neptaliye'g, gə ginkoji Manasəje'd gá d'isi Basan tɔ.

- ⁴⁸Ngaka Merari gə goo gel-bəje lə dee lé d'ar dee bee-booje dɔg-giree-joo gə goo nékwəji lé mbuna ginkoji Rubeje'g, gə ginkoji Gadge'g, gə ginkoji Jabiloje'g tɔ.
- ⁴⁹Israëlje d'ar Ləbije bee-booje lə dee gə looje gə gugu dɔ dee.
- ⁵⁰Deɛ d'ar dee bee-booje neelé gə goo ri dee ri dee gə goo nékwəji lé mbuna ginkoji Judaje'g, gə ginkoji Simeoje'g, gə ginkoji Bejamije'g tɔ.
- ⁵¹Gel-bəje lə ngaka Keat gə ranɔ lé d'ar dee bee-booje lə dee gə looje gə gugu dɔ dee mbuna ginkoji Eprayimje'g.
- ⁵²Deɛ d'ar dee Sikem, bee-boo gə tɔ njɔloo gə looje gə gugu dɛa gə tɔ kaar mbal gə Eprayim ləm, gə Gejer gə looje gə gugu dɛa ləm,
- ⁵³gə Jokmeam gə looje gə gugu dɛa ləm, gə Bet-Oron gə looje gə gugu dɛa ləm,
- ⁵⁴gə Ajalɔ gə looje gə gugu dɛa ləma, gə Gat-Rimɔ gə loo gə gugu dɛa ləm tɔ
- ⁵⁵ndá mbuna ges ginkoji Manasəje lé d'ar dee Aner gə looje gə gugu dɛa ləm, gə Biləam gə looje gə gugu dɛa ləm tɔ mbata gel-bəje lə ngaka Keat gə ranɔ lé.
- ⁵⁶Mbuna ges ginkoji Manasəje'g lé d'ar ngaka Gersəm bee-boo gə Golan dɔ nanɔ gə Basan gə looje gə gugu dɛa ləm, gə Astarot gə looje gə gugu dɛa ləm tɔ,
- ⁵⁷mbuna ginkoji Isakarje'g lé d'ar dee Kedes gə looje gə gugu dɛa ləm, Dobrat gə looje gə gugu ləm,
- ⁵⁸gə Ramot gə looje gə gugu dɛa ləma, gə Anem gə looje gə gugu dɛa ləm tɔ,
- ⁵⁹mbuna ginkoji Aserje'g lé d'ar dee Masal gə looje gə gugu dɛa ləm, gə Abdon gə looje gə gugu dɛa ləm,
- ⁶⁰gə Ukok gə looje gə gugu dɛa ləma, gə Reob gə looje gə gugu dɛa ləm tɔ,
- ⁶¹mbuna ginkoji Neptaliye'g lé d'ar dee Kedes dɔ nanɔ gə Galile gə looje gə gugu dɛa ləm, gə Hamɔ gə looje gə gugu dɛa ləma, gə Kirjatayim gə looje gə gugu dɛa ləm tɔ.
- ⁶²Mbuna ginkoji Jabiloje'g lé d'ar ges ngaka Ləbije gə tɔ ngalə Merari lé bee-boo gə Rimɔ gə looje gə gugu dɛa ləm, gə Tabɔr gə looje gə gugu dɛa ləm tɔ,
- ⁶³loo gə kel tura-baa'g lə Jurde gə wəji dɔ Jeriko njoroŋ par gə bər lə Jurde lé mbuna ginkoji Rubeje'g lé d'ar dee bee-boo gə Beser par gə dɔdilaloo'g gə looje gə gugu dɛa ləm, gə Jahas gə looje gə gugu dɛa ləm,
- ⁶⁴gə Kedemot gə looje gə gugu dɛa ləma, gə Mepaat gə looje gə gugu dɛa ləm tɔ,
- ⁶⁵mbuna ginkoji Gadge'g lé d'ar dee Ramot dɔ nanɔ gə Galaad gə looje gə gugu dɛa ləm, gə Mahanayim gə looje gə gugu dɛa ləm,
- ⁶⁶gə Esbon gə looje gə gugu dɛa ləma, gə Jajer gə looje gə gugu dɛa ləm tɔ.

1 Sôrta Gıka-Israëlje 7

Ngaka Isakar

- ¹Ngala Isakar ba ri dee to nee: Tola, ga Pua, ga Jasub, ga Simro, deɛ so.
- ²Ngala Tola ba ri dee to nee: Uji, ga Repaja, ga Jeriel ga Jamai, ga Jibsam, ga Samel ga to mbai do gel-bɔje la dee ga Tola le deɛ to dingamje ga njesingamonje ya mbuna njeboakojije'g la dee, bula la deɛ ga mee ndaa'g la Dabid le d'as tol-dɔg-loo ro-joo gir-dee joo ga do dee tol-misa (22.600).
- ³Ngola Ujia to Jisrahja. Ngala Jisrahja ba ri dee to nee: Mikael, ga Abdias, ga Joel, ga Jisija, deɛ lai to mbaije mi,
- ⁴Deɛ ga d'aw sa dee ga goo njeboakojije la dee lam, ga goo gel-bɔje la dee lam to le to nerɔje ga d'as tol-dɔg-loo ro-munda giree-misa (36.000), ga kai dee ga kudu dee kudu dee d'om nerɔ ji dee'g, mbata denje la deɛ ga ngan deeje bula yaa to.
- ⁵Ngako deeje ga goo gel-bɔje la Isakar lai le to dingamje ga njesingamonje ya lai d'as tol-dɔg-loo ro-jinai-joo giree-siri (87.000) ga ndang ri dee mbuna ginkojije'g le.

Ngaka Bejami ga Neptali

- ⁶Ngala Bejami ba ri dee to nee: Bela, ga Beker ga Jediael, deɛ munda.
- ⁷Ngala Bela ba ri dee to nee: Esbo, ga Uji, ga Ujiel, ga Jerimot ga Iri, deɛ ga mi ga to mbai do gel-bɔje la dee le, deɛ to dingamje ga njesingamonje ga ndang ri dee mbuna ginkojije'g le, bula d'as tol-dɔg-loo ro-joo gir-dee-joo do dee ro-munda-gir-dee-so (32.034).
- ⁸Ngala Beker ba ri dee to nee: Jamira, ga Joas, ga Elijer, ga Eljoenai, ga Omri, ga Jeremot, ga Abija, ga Anatot, ga Alemet, deɛ lai neele to ngala Beker
- ⁹ga deɛ ndang ri dee mbuna ginkojije'g lam, ga goo njeboakojije'g la dee asana ga mbai do gel-bɔje la dee lam to le to dingamje ga njesingamonje ga bula d'as tol-dɔg-loo-ro-joo do dee tol-joo (20.200).
- ¹⁰Ngola Jediael le ria la Bilan. Ngala Bilan ba ri dee to nee: Jus, ga Bejami, ga Ehad, ga Kenaana, ga Jetan, ga Tarsis ga Ahisahar,
- ¹¹deɛ lai neele to ngala Jediael mbai do gel-bɔje la dee lam, dingamje ga njesingamonje bula d'as tol-dɔg-loo dɔg giree-siri ga do dee tol-joo (17.200) lam to le to deɛ ga d'askam kodo nerɔje kaw ne loo ro'g.
- ¹²Supim, ga Hupim to ngala Ir, Usim to ngola Aher.

Ngala Neptali ga ngala Manase

- ¹³Ngala Neptali ba ri dee to nee: Jasiel, ga Guni, ga Jeser, ga Salum to ngala Bila.

Ngaka Manase

- ¹⁴Ngola Manase le ria la Asriel, yeɛ ojee ga gamla-dene lae ga to daw ga Siri, dené neele oji Makir ga to bo Galaadje to.

¹⁵Makir taa dené ar Hupim gə Supim. Konanee lé ria lə Maaka. Ngonee gə njekəm'g joo lé ria lə Selopad, Selopad oji nganje gə dené ba ya.

¹⁶Maaka, dené lə Makir lé oji ngon gə dingam ndá unda ria lə Peres, ri ngokeə lə Seres ləm, ri ngalə Seres ba nee: Ulam gə Rekem tɔ.

¹⁷Ngolə Ulam lé ria lə Bedan. Deɛ nee ba to ngalə Galaad gə to ngolə Makir gə to ngolə Manasə lé.

¹⁸Konanee Hamoléket oji Isɔd, gə Abiejer gə Makla.

¹⁹Ngalə Semida ba ri dee to nee: Ahjan, gə Sikem, gə Likhi gə Aniam.

Ngaka Eprayim

²⁰Ngolə Eprayim ba ria to nee: Sutela, Sutela oji Bered, Bered oji Tahat, Tahat oji Eləada, Eləada oji Tahat tɔ,

²¹Tahat oji Jabad, Jabad oji Sutela, Sutela oji Ejer gə Eləad. Dəwje gə Gat gə d'oji dee mee bee'g neelé tɔl dee mbata deɛ d'aw gə mba bogo nékulje lə dee tɔ.

²²Bɔ deeje gə Eprayim wa ndòo yoo dee kuree əw, bəe ba ngakeəje ree gəl mée.

²³Tɔbəi yeɛ aw rɔ dené'g ləa ndá yeɛ əskəm oji ngon gə dingam, deɛ d'unda ria lə Beria mbata meekɔ gə to mee kəi'g ləa lé.

²⁴Ngonee gə dené ria lə Sera lé to njekunda Bet-Oron gə bər ləm, gə Bet-Oron gə tar ləma, gə Ujen-Sera ləm tɔ.

²⁵Beria oji Repa, Repa oji Resep, Resep oji Telah, Telah oji Tahan,

²⁶Tahan oji Laedan, Laedan oji Amiud, Amiud oji Elisama,

²⁷Elisama oji Nun, Nun oji Juje.

²⁸Loo gə deɛ d'inga gə né kə dee gə mba kisi keneɲ neelé to Betel gə bee-kogoje ləa as bəe: par gə bər lé to Naaran, par gə dɔ-gó lé to Gejer gə bee-kogoje ləa ləm, gə Sikem gə bee-kogoje ləa saar teɛ Gaja gə bee-kogoje ləa ləm tɔ.

²⁹Ngaka Manasəje d'inga Bet-Səan gə bee-kogoje ləa ləm, gə Taanak gə bee-kogoje ləa ləm, gə Megido gə bee-kogoje ləa ləma, gə Dor gə bee-kogoje ləa ləm tɔ. To mee beeje neelé ba ngalə Jisəb gə to ngolə Israel lé d'isi keneɲ.

Ngaka Aser

³⁰Ngalə Aser ba ri dee to nee: Jimna, gə Jisba, gə Jisbi, gə Beria, gə Serah gə to kɔnan dee lé.

³¹Ngalə Beria ba ri dee to nee: Heber, gə Malkiel. Malkiel to bɔ Birjabitje.

³²Heber oji Japlet, gə Somer, gə Otam, gə Sua gə to kɔnan dee lé.

³³Ngalə Japlet ba ri dee to nee: Pasak, gə Bimhal, gə Asbat. Deɛ nee lé to ngalə Japlet.

- ³⁴Ngalə Semer ba ri dee to nee: Ahi, gə Rohega, gə Huba, gə Aram.
- ³⁵Ngalə Helem gé to ŋgokeḗ ba ri dee to nee: Sopah, gə Jimna, gə Seles, gə Amal.
- ³⁶Ngalə Sopah ba ri dee to nee: Sua, gə Harneper, gə Sual, gə Beri gə Jimra,
- ³⁷gə Beser gə Hod, gə Sama, gə Silsa, gə Jitrān gə Beera.
- ³⁸Ngalə Jeter ba ri dee to nee: Jepune, gə Pispā gə Ara.
- ³⁹Ngalə Ula ba ri dee to nee: Ara, gə Haniel gə Risja.
- ⁴⁰Deḗ lai neelé to gé ŋgaka Aser gé to mbai dɔ gel-bɔje lə dee ləm, to bao-rɔje gə njésingamonje ləma, to mbaije gé njékaa dɔ dəb-beekoje ləm tɔ gé ndaŋ ri dee lé d'as diŋgamje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo gir-dee-misḗ (26.000) neelé to deḗ gé d'askəm kodo nérɔje kaw ne loo rɔ'g tɔ.

1 Sôrtā Gīka-Israēlje 8

Ri ŋgaka Bejami gé raŋg

- ¹Bejami oji Bela ŋgondəree ləm, Asbel to njekəm'g joo ləm, Ahrah to njekəm'g munda ləm,
- ²Noka to njekəm'g sɔ ləma, Rapa to njekəm'g mi ləm tɔ.
- ³Ngalə Bela ba ri dee to nee: Adar, gə Gera, gə Abihud,
- ⁴gə Abisua, gə Naaman, gə Ahoah,
- ⁵gə Gera, gə Sepupan gə Huram tɔ.
- ⁶Aa ooje, ŋgalə Ehud gé to mbai dɔ gel-bɔje mbuna njé gé Geba gé deḗ d'wa dee d'aw sə dee Manahat lé ba ri dee to nee: Naaman, gə Aija, gə Gera.
- ⁷Gera gé njekwa dee kaw sə dee lé oji Uja gə Ahihud.
- ⁸Loo gé Saharayim tuba Usim gə Baara gé to denéje ləa mbḗ ndá yeḗ oji ŋganje mee bee gé Moab.
- ⁹Deḗ gé yeḗ oji dee gə dené ləa Hodes lé ba ri dee to nee: Jobab, gə Sibja, gə Mesa gə Malkam, gə Jus, Sakia gə Mirma.
- ¹⁰Deḗ nee ba to ŋganeeje gé to mbai dɔ gel-bɔje lé ya.
- ¹¹Deḗ gé yeḗ oji dee gə Usim ba ri dee to nee: Abitub, gə Elpaal.
- ¹²Ngalə Elpaal ba ri dee to nee: Eber, gə Misəam, gə Semer, yeḗ gé tum gin bee-booje gé Ono, gə Lɔd gə bee-kogoje ləa lé tɔ.
- ¹³Beria gə Sema gé to mbai dɔ gel-bɔje mbuna deḗ gé d'isi Ajalɔ lé d'ar njé gé Gat d'ai.
- ¹⁴Ahjo, gə Sasak, gə Jeremot,

- 15gə Jebadja, gə Arad, gə Eder,
 16Mikaël, gə Jispa, gə Joha, deę to ɲgalə Beria.
 17Jebadia gə Mesulam gə Hijki, gə Heber,
 18gə Jismerai, gə Jislia gə Jobab deę to ɲgalə Elpaal.
 19Jakim, gə Jikri, gə Jabdi,
 20gə Elienai, gə Siltai, gə Eliel,
 21gə Adaja, gə Beraja, gə Simrat gə to ɲgalə Simeï.
 22Jispan, gə Heber, gə Eliel,
 23gə Abdon gə Jikri, gə Hanan,
 24gə Hanania, gə Elam, gə Antotija,
 25gə Jibdeja gə Penuel deę to ɲgalə Sasak.
 26Samserai, gə Seharïa, gə Atali,
 27gə Jaresia, gə Elija gə Jikri gə to ɲgalə Jeroham tɔ.
 28Deę neelé ba to mbai dɔ gel-bɔje ləm, deę to mbaije gə goo ɲjéboakojije lə deę ləm tɔ. Deę d'isi Jerusalem ya.
 29Bɔ Gabaoje si bee gə Gabao, dené ləa ria lə Maaka tɔ.
 30Abdon to ɲgondəree tɔbɔi ɲganeeje gə ranj ba ri deę to nee: Sur, gə Kis, gə Baal, gə Nadab,
 31gə Gedor, gə Ahjo, gə Jeker.
 32Miklot oji Simea. Deę kara d'isi gə ɲgakɔ deęje ɲɔ'd Jerusalem mbɔr deę'g ya tɔ.

ɲgaka Sawul

1Sgl 9.39-44

- 33Ner oji Kis, Kis oji Sawul, Sawul oji Jonatan, gə Malki-Sua, gə Abinadab, gə Esbaal.
 34ɲgolə Jonatan ndá ria lə Merib-Baal. Merib-Baal oji Mika.
 35ɲgalə Mika ba ri deę to nee: Pito, gə Melek, gə Taerea, gə Ahas.
 36Ahas oji Jeoda, Jehoda oji Alemet, gə Ajmabet, gə Jimri,
 37Jimri oji Mosa, Mosa oji Binea. Binea oji Rapa, Rapa oji Eləasa, oji Asel,
 38Eləasa oji Asel, Asel lé ɲganeeje gə diɲgam deę misa, ri deę ba nee: Asrikam, gə Bokru, gə Ismael, gə Səaria, gə Abdias gə Hanan. Deę lai neelé to ɲgalə Asel ya.
 39ɲgalə Esek gə to ɲgokeɔ lé ba ri deę to nee: Ulam ba gə ɲgondəree, gə Jus to gə ɲjekɔm'g joo, ba Elipelet to ɲjekɔm'g munda tɔ.

⁴⁰Ngalə Ulam to njéŋgamonje gá gər kur bandanɔ, deɛ lé d'aw gə ŋganje bula yaɔ ləm, gə ŋgan mee ŋgan deeje bula yaɔ ləm tɔ d'as tɔl dɔ dee rɔ-mi (150) ya. Deɛ lai neelé to ŋgaka Bejami tɔ.

1 Sôrta Gɪka-Israëlje 9

Njébeeje gá Jerusalem loo gá d'j bee-bər'g tel ree lé

- ¹Israëlje lai lé deɛ ndanɔ ri dee gə goo ginkojije læ dee ndá d'unda ri dee mee maktub'g læ mbaije gá Israel. Njé gá Juda ba d'wa dee gá bər d'aw sə dee Babilɔn mbata læ kaltaje læ dee lé.
- ²Dəwje gá dɔtar gá d'isi dɔ nanɔ'd læ dee ləm, gə mee bee-booje'g læ dee ləm tɔ lé to Israëlje, gə njékinjanéməsje, gə Ləbije, gə njéra kula mee kəi-Ala'd gá raje lé tɔ.
- ³Mee bee gá Jerusalem ba Judaje, gə Bejamije, gə Eprayimje, gə Manasəje d'isi keneɔ.
- ⁴Ngalə Peres gá to ŋgolə Juda lé ba ri dee to nee: Utai gá to ŋgolə Amiud gá to ŋgolə Ɔmri gá to ŋgolə Imri gá to ŋgolə Bani.
- ⁵Deɛ gá to Siloje ba nee: Asaja gá to ŋgondəree deɛ gə ŋganeje lé.
- ⁶Ngalə Jera ba nee: Jeuel gə ŋgakeaje d'as tɔl-misɔ gə dɔ dee rɔ-jinaikara (690).
- ⁷Bejamije ba nee: Salu gá to ŋgolə Mesulam gá to ŋgolə Hodabia gá to ŋgolə Asenua,
- ⁸Jibneja gá to ŋgolə Jeroham, Ela gá to ŋgolə Uji gá to ŋgolə Mikri, Mesulam gá to ŋgolə Sepatia gá to ŋgolə Ruel gá to ŋgolə Jibnija,
- ⁹gə ŋgakɔ deeje gə goo njéboakojije læ dee lé d'as tɔl-jinaikara gə dɔ dee rɔ-mi-gir-dee-misɔ (956). Dəwje lai neelé to mbai dɔ gel-bɔje læ dee ya.
- ¹⁰Deɛ gá to njékinjanéməsje ba ri dee to nee: Jedaeja, gə Jejarib, gə Jaki,
- ¹¹Ajaria, ŋgolə Hilkiya gá to ŋgolə Mesulam gá to ŋgolə Sadɔk gá to ŋgolə Merajot gá to ŋgolə Ahitub, njekɔrnɔ dee mee kəi'g læ Ala tɔ.
- ¹²Adaja ŋgolə Jeroham gá to ŋgolə Pasur gá to ŋgolə Malkija, gə Maesai, ŋgolə Adiel gá to ŋgolə Jajera gá to ŋgolə Mesulam gá to ŋgolə Mesilemit gá to gə ŋgolə Imer lé tɔ,
- ¹³deɛ gə ŋgakɔ deeje gá to mbai dɔ gel-bɔje læ dee lé d'as tɔl-dɔg gə dɔ dee tɔl-siri gə dɔ dee rɔ-misɔ (1.760). Deɛ to njéŋgamonje gá ra kula mee kəi'g læ Ala ya.
- ¹⁴Deɛ gá to Ləbije ba ri dee to nee: Semaeja ŋgolə Hasub gá to ŋgolə Asrikam, ŋgolə Hasabia, gə ŋgalə Merari,
- ¹⁵gə Bakbakar, gə Heres, gə Galal, gə Matania, ŋgolə Mika gá to ŋgolə Jikri gá to ŋgolə Asap,

- 16**gə Abdias, ngolə Semaēja gə to ngolə Galal gə to ngolə Jedutun, gə Berekia, ngolə Asa gə to ngolə Elkana gə si ngan-ḃeeje'g lə Netopaje.
- 17**Njéngəm-takəije ḃa nee: Salum, gə Akub, gə Talmon, gə Ahiman, gə ngakḃ deeje ndá Salum ḃa to mbai dḃ dee
- 18**saar mee ndḃ gə bogənè lé yee to njéngəm-takəi lə mbai par gə bər. Deeje nee ḃa to njéngəm-takəije loo-si gə lə Ləbije tḃ.
- 19**Salum, ngolə Koré gə to ngolə Ebiasap gə to ngolə Koré gə ngakeaje mbuna gel-ḃoje ləa gə to Koréje lé ra kula kaa dḃ takəi-kubu-si-Magə, kédé ndá ḃḃ deeje to njékaa dḃ tarəw kandə kaw loo-si Njesigəneḃ'g,
- 20**tḃḃəi kédé lé Pines, ngolə Eləajar ḃa to gə mbai dḃ dee ndá Njesigəneḃ nai səa.
- 21**Jakari, ngolə Meselemia to njéngəm tarəwkəi kandə kaw mee kəi-kubu-kiḃga-nḃ'g.
- 22**Dee lai neelé d'as tḃl-joo dḃ dee dḃg-gir-dee-joo (212) gə mbər dee gə mba kar dee to njéngəm tarəwkəije ləm, dee ndaḃg ri dee mbuna ginkojije'g lə dee gə goo ngan-ḃeeje lə dee ləm tḃ, Dabid gə Samel gə njenékoo lé d'unda dee loo kula'g lə dee.
- 23**Dee gə ngan deeje ḃa to njéngəm-takəije lə Njesigəneḃ-je ləm, gə ta kəi-kubu-kiḃga-nḃ ləm tḃ.
- 24**Njéngəm-tarəwkəije lé d'as gel sḃ: yee gə bər ləm, yee gə dḃ-gó ləm, yee gə dḃgel ləma, gə yee gə dḃkḃl ləm tḃ.
- 25**Ngakḃ deeje gə d'isi ngan-ḃeeje'g lə dee lé ree rḃ dee'g ta-ta as ndḃ siri-siri.
- 26**Mbata dee gə sḃ gə to mbai dḃ njéngəm tarəwje neelé gə to Ləbije lé ra kula lə dee gə ndḃ dee ndḃ dee ləm, dee d'aa dḃ ngan kəije gə dḃ kəi-nəbao lə Ala ləm tḃ,
- 27**dee to loondul'g ta kəi-Ala'g gə mba to gə dee to njéngəm teaje lé ləm, gə mba kḃr təa tee kila tag gə ndḃ, gə ndḃje kára-kára lai ləm tḃ.
- 28**Ləbije gə naje tḃs kəm dee bao-bao dḃ nékulaje gə dee tura loo gə dee tel ree ne mee kəi'g ləm, gə tura loo gə dee tee ne raga ləm tḃ.
- 29**Njé gə ranḃ ngəm nékulaje gə ranḃ gə to yəje gə wḃji dḃ kəi-kubu-si-Ala ləm, d'aa dḃ nduji gə ndá léréré, gə dḃ mán-nduú, gə dḃ né gə ədə sululu gə dḃ kumḃ gə ədə ləm tḃ.
- 30**Ngalə njékinjanéməsje ḃa to gə njépodé kumḃje gə ədə sululu neelé nḃ'd ya.
- 31**Matitia, dəw kára mbuna Ləbije'g to ngondər Salum gə ginkoji'g lə Koré lé yee to njekḃb mbə mee gaila-əb'g.
- 32**Ngakḃ deeje gə naje mbuna Keatje'g, dee to njéra pil muruje gə to gə kəmee gə mbata lə ndḃ-kwa-rḃje kára-kára lai tḃ.

³³Deeje neelé ba to njékɔspaje gá to mbai dɔ gel-bɔje lə Ləbije gá d'isi nɔan kəije'g lé d'om kulaje gá ranɔ kára kara dɔ dee'g el mbata dee ra kula lə dee dan kàrá gə loondul'g tɔ.

³⁴Deeje neelé ba to gá mbai dɔ gel-bɔje lə Ləbije ləm, dee to mbaije gə goo njéboakojije lə dee ləm tɔ. Dee d'isi Jerusalem ya.

Njénojije lə Sawul

8.29-38

³⁵Jeyel, bɔ Gabaɔje lé si Gabaɔ ndá ri dené ləa lə Maaka.

³⁶Yee oji Abdon gá nɔondəree, tɔbəi yee oji Sur, gə Kis, gə Baal, gə Ner, gə Nadab,

³⁷gə Gedor, gə Ahjo, gə Jakari, gə Miklot.

³⁸Miklot oji Simeam. Dee kara d'isi Jerusalem gə nɔakɔ deeje nɔ'd tɔ.

³⁹Ner oji Kis, Kis oji Sawul, Sawul oji Jonatan, Malki-Sua, gə Abinadab gə Esbaal.

⁴⁰Nɔolə Jonatan lé ria lə Merib-Baal. Merib-Baal oji Mika.

⁴¹Nɔalə Mika ba ri dee to nee: Pitɔ, gə Melek, gə Tahrea.

⁴²Ahas oji Jara. Jaera oji Alemet, gə Ajmabet, gə Jimri, Jimri oji Mosa, Mosa oji Binea.

⁴³Repaja to nɔolə Binea, Eləasa to nɔolə Repaja, Asel to nɔolə Eləasa tɔ.

⁴⁴Asel lé nɔaneeje gá dɔnɔam dee misa, aa oo ri dee ba nee: Asrikam, gə Bokru, gə Ismael, gə Səaria, gə Abdias, gə Hanan. Dee neelé to nɔalə Asel tɔ.

1 Sôrta Gika-Israëlje 10

SORTA LƏ DABID, MBAI GƏ NJEGEL'BEJE GƏ ISRAËL

Kwəi lə Sawul

1Sam 31.1-13

¹Pilistije d'ɔr rɔ d'aw rɔ gə Israëlje ndá Israëlje d'ai nɔ Pilistije'g ar dee tɔl dee bula dɔ mbal gá Gilboa.

²Pilistije korə Sawul gə nɔaneeje biri-biri ndá dee tɔl Jonatan gə Abinadab gə Malki-Sua, nɔalə Sawul lé.

³Rɔ lé nuɔga kəd-kəd dɔ Sawul'g ar njérɔ-bandaɔje d'uree d'aree iɔga doo.

⁴Yen nɔa Sawul ula njekodo nérɔje ləa pana: Ɔr kiambas ləi ɔsm ne tɔlm nà njépole-magəje d'a ree kula sul dɔm'g. Ne njekodo nérɔje ləa lé mbad mbata bəl undá badə gaɔnee. Ndá Sawul ya ɔr kiambas ləa mbad rəa piriɔ oso dɔ'g.

⁵Njekodo nérɔje lə Sawul lé loo gá yee oo to gá Sawul wəi mbə ndá yee kara mbad rəa piriɔ oso dɔ kiambas'g ləa-yee wəi səa nɔ'd tɔ.

- ⁶Togábè ba Sawul gə ɲganeje gə munda lé d'wəi ne mee ndɔ́ gə kára ba ar gel bɔ́ ləa gə kə kɔ́bee lé godo.
- ⁷Israelje lai gə d'aar kel wəl-loo'g lé loo gə d'oo to gə ɲjɛrɔ́je d'aj ləm, Sawul gə ɲganeje d'wəi ləm tɔ́ ndá deɛ́ kara d'uba bee-booje lə dee d'yá d'aj tɔ́. Yen ba Pilistije d'aw d'isi ne tɔ́r dee'g ya.
- ⁸Bèlè lookàree ndá Pilistije ree gə mba tɔ́r néje rɔ́ dee gə d'wəi'g lé ndá deɛ́ d'ɲga nin Sawul gə nin ɲganeje gə munda gə to naɲg dɔ́ mbal gə Gilboa lé.
- ⁹Deɛ́ tɔ́r néje rɔ́ Sawul'g ləm, deɛ́ tuga dəa gaɲg ləma, d'odo nérɔ́je ləa ləm tɔ́. Tɔ́bəi d'ula kula mee beekɔ́ gə Pilisti lai d'ar dee d'ila mber ta gə maji neelé mee kəi-magəje'd lə deɛ́ lai ləm, gə mbuna koso-dəwje'g lai ləm tɔ́.
- ¹⁰Deɛ́ d'ɔ́m nérɔ́je lə Sawul mee kəi-magə'd tɔ́bəi deɛ́ tɔ́ ka dəa tar mee kəi'g lə magə-Dagɔ́.
- ¹¹Yen ɲga loo gə koso-dəwje gə Jabes gə Galaad lai d'oo ta né gə Pilistije ra gə Sawul ndá,
- ¹²dəwje lai gə to bao-rɔ́je d'ɪ́ d'aw d'odo nin Sawul gə nin ɲganeje lé d'aw ne Jabes. Deɛ́ dubu siɲga dee gel kag-terebɪtə'd gə to Jabes tɔ́bəi d'ɔ́g meɛ́ dee boo as ndɔ́ dee siri tɔ́.
- ¹³Sawul wəi mbata yeɛ́ al ta ta Njesigəneɛ́'g aa ne dɔ́ ta ləa el ləm, mbata yeɛ́ aw dəji deɛ́ gə to ɲjébar ndil dəwje gə d'wəi lé ba ta ləm tɔ́.
- ¹⁴Yeɛ́ dəji Njesigəneɛ́ ta el, togábè ba Njesigəneɛ́ aree wəi ne ləm, yeɛ́ un ne beekɔ́ ar Dabid, ɲgolə Isai ləm tɔ́.

1 Sôrtá Gɪka-Israelje 11

Dabid tel to mbai gə Israel

2Sam 5.1-3

- ¹Koso-dəwje lai gə Israel mbɔ́ dɔ́ nɔ́ rɔ́ Dabid'g mee bee gə Ebrɔ́ d'ulá pana: Oo maji, jeɛ́ lai neelé n'toje siɲarɔ́ije ləm, gə darɔ́ije ləm tɔ́.
- ²Kédé lé loo gə Sawul to ne mbai lé i ba to ɲjekɔ́rnɔ́ Israelje mba kaw sə dee raga ləm, gə tel sə dee bée ləm tɔ́. Bèe ba Njesigəneɛ́, Ala ləi ulai ne pana: I a kul dəwje ləm gə Israel ləm, i a to mbai dɔ́ koso-dəwje ləm ləm tɔ́.
- ³Togábè ba ɲgatɔ́gje gə Israel lai ree rɔ́ mbai'g mee bee gə Ebrɔ́ ndá Dabid man rəa ar dee mee bee gə Ebrɔ́ ɲɔ́ Njesigəneɛ́'g lé. Deɛ́ d'wa dɔ́ Dabid gə ubu d'aree to mbai gə Israel gə goo ta gə Njesigəneɛ́ ar Samel pa lé.

Dabid taa bee gə Jerusalem

2Sam 5.6-10

- ⁴Dabid deɛ́ gə Israelje lai d'ɔ́r rɔ́ d'aw ɲɔ́'d Jerusalem gə to Yebus lé. Lée neelé ba Yebusje gə to ɲjébeeje d'isi keneɲ tɔ́.

- ⁵Yebusje lé d'ula Dabid pana: Seɿ a kaɽje loo gé nee'g pai el. Ne Dabid taa kai-kaar-kɔgɔrɔ gé to Siɔ lé, yee ba tel to bee-boo læ Dabid lé tɔ.
- ⁶Dabid ula dee kédé pana: Nana ba gé a kaw kédé tɔl Yebusje ndá yee a to mbai læm, gə bé-njérɔje læm tɔ. Joab, ngolə Seruja ba aw kédé aw təd dee rɔ ndá yee tel to gé mbai ya tɔ.
- ⁷Dabid aw si mee kai-kaar-kɔgɔrɔ'g lé, gelee gé nee ba deɿ baree ne bee-boo læ Dabid ya.
- ⁸Yee ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ bee-boo neelé un kudee loo gé Milo læm, gə looje gé ranɣ læm tɔ, ndá Joab ba gɔl ges bee-boo gé nai lé tɔ.
- ⁹Dabid tel to dəw gé boo gé kédé-kédé mbata Njesigəneɿ, Ala gé njeboo-néje lé nai səa ya.

Ri bao-rɔje læ Dabid

2Sam 23.8-39

- ¹⁰Aa ooje, deɿ gé to bé-bao-rɔje læ Dabid gé la səa gə Israelje lai nɿ'd dɔ kɔbee'g læa gə mba kundá ne gé mbai gə goo ta gé Njesigəneɿ pa wɔji ne dəa ar Israelje lé ba nee:
- ¹¹Aa ooje, deɿ gé to bao-rɔje gé d'ɔm gel Dabid'g lé ri dee ba nee: Jasobeam, ngolə Hakmoni to yee gé kára mbuna bé-njérɔje gé boo-boo'g. Yee un niŋga-ndəi læa wa tar tɔl ne dəwje tɔl-munda (300) mee ndɔ-rɔ gé kára ba lé.
- ¹²Gée-yee'g lé ndá Eləajar, ngolə Dodo gé to dəw gé Ahohi. Yee to gé kára mbuna njérɔje gé munda'g lé.
- ¹³Yee lé si nɿ'd gə Dabid loo gé Pas-Damim mee ndəa gé Pilistije mbɔ ne dɔ nɿ gə mba rɔ lé. Lée neelé loo-ndɔ kó-ɔrj to keneɿ ndá njérɔje d'ai nɔ Pilistije'g keneɿ.
- ¹⁴Deɿ d'ar nanɣ ngaw dan loo-ndɔ'g lé d'ai bada dɔ'g læm, deɿ tɔl Pilistije læm tɔ. Ndá Njesigəneɿ aji dee ar dee dum dɔ dee gə boo-siŋgamon læa ya.
- ¹⁵Bao-rɔje gé boo-boo munda mbuna bé-njérɔje gé rɔ-munda'g lé d'aw rɔ Dabid'g dɔ mbal'g mee bolè mbal gé Adulam'g loo gé loo-si njérɔje læ Pilistije to ne mee wəl-loo'g læ Repayim lé.
- ¹⁶Dabid lé si kai-kaar-kɔgɔrɔ'g tɔbəi loo-si njérɔje læ Pilistije to Betlehem tɔ.
- ¹⁷Dabid ndiŋga rəa pana: See nɿ ba a kam mán gé to bwa-mán gé to tarəwkɔg'd læ bee gé Betlehem lé m'ai wa.
- ¹⁸Yen nga bao-rɔje munda dəs dan mee loo-si njérɔje'g læ Pilistije d'aw to mán gé to mee bwa-mán gé to tarəwkɔg'd læ bee gé Betlehem lé. Deɿ tel ree ne d'ar Dabid. Ne Dabid ndigi kai mán lé el ndá yee tər nanɣ nɔ Njesigəneɿ'g tɔ.
- ¹⁹Yee pana: Maji kar Ala ɔgm dɔ ra né'g neelé ya! See m'a kai məs dəwje gé d'aw d'ila rɔ dee kɔrɔ neelé wa. Gelee gé nee ba yee ndigi kai ne mán lé el gə mbəa. Yee ba gé né gé bao-rɔje gé munda neelé ra tɔ.

- ²⁰Abisai, ngokɔ Joab lé to mbai dɔ deɛ gé yee ɔm dee'g munda neelé. Yee wa niŋga-ndəi læa tar tɔl ne dəwje tɔl-munda (300) ndá ria ɓar ne mbuna deɛ gé munda'g neelé tɔ.
- ²¹Ria ɓar ne yaɗ unda deɛ gé joo gé yee ɔm dee gé munda'g lé tɔbɛi yee tel to mbai dɔ dee tɔ, ne yee as gə deɛ gé munda gé ri dee ɓar kédé lé el.
- ²²Benaja, ngolə Jeojoda, gé to ngolə dəw gé Kabseel gé to gé kankəm bao-rɔ gé boo gə goo néreaje gé to ɓəl lé, tɔl bao-rɔje gé Moab joo gé to asəna gə tobojje bɛe. Yee ur mee bwa-mán gé mán godo keneŋ tɔl ne yee gé kára, mee ndɔ gé ndi ər gə kwɔji keneŋ lé.
- ²³Yee tɔl dəw gé Ejiptə gé ngalee as kəmkil dəw mi ləm, gé aw gə niŋga-ndəi gé to asəna gə kag kujji kubu læ njekujji kubu bɛe jia'g ləm tɔ. Yee aw rɔ sɛa gə kag-tɔs ba ndá yee wa niŋga-ndəi lé ji dəw gé Ejiptə taa tɔlee ne.
- ²⁴Yee ɓa gé néra Benaja, ngolə Jeojoda, ndá ria ɓar ne mbuna bao-rɔje gé munda lé tɔ.
- ²⁵Yee ɓa ria ɓar yaɗ unda deɛ gé rɔ-munda lé, ne yee as gə deɛ gé munda gé ri dee ɓar dɔtar lé el. Dabid aree to gé mbai dɔ njéŋgəmteaje gə goo ngəj.
- ²⁶Deɛ gé to bao-rɔje loo-rɔ'g ɓa ri dee to nee: Ajael, ngokɔ Joab gə Elkana, ngolə Dodo gé Betlehem,
- ²⁷gə Samot, dəw gé Haror, gə Heles, dəw gé Palɔ,
- ²⁸gə Ira, ngolə Ikes, dəw gé Tekoa, gə Abiejer, dəw gé Anatot,
- ²⁹gə Sibekai, dəw gé Husa, gə Ilai dəw gé Ahoah,
- ³⁰gə Maharai, dəw gé Netopa, gə Heled, ngolə Baana, dəw gé Netopa,
- ³¹gə Itai, ngolə Ribai, dəw gé Gibeja gé kɔ ngalə Bejami, gə Benaja, dəw gé Piratɔ,
- ³²gə Hurai, dəw gé Nakale-Gaas. Gə Abiel dəw gé Araba.
- ³³Gə Ajmabet, dəw gé Baharum, gə Eliahba, dəw gé Saalbɔ.
- ³⁴Gə Bene-Hasem, dəw gé Gijɔ, gə Jonatan, ngolə Sage, dəw gé Arar.
- ³⁵Gə Ahiam, ngolə Sakar, dəw gé Arar. Gə Elipal, ngolə Ur.
- ³⁶Gə Eper, dəw gé Mekera. Gə Akija, dəw gé Palɔ.
- ³⁷Gə Hesron, dəw gé Karmel, gə Naarai, ngolə Esbai.
- ³⁸Gə Joel, ngokɔ Natan, gə Mibar, ngolə Hagri.
- ³⁹Gə Selek, dəw gé to ginkoji'g læ Amɔ. Gə Nahrai, dəw gé Berot gé to njekodo néroje læ Joab, ngolə Seruja.
- ⁴⁰Gə Ira, dəw gé Jeter, gə Gareb, dəw gé Jeter.

- ⁴¹Gə Uri, dəw gə Het. Gə Jabad, ngolə Ahlai.
- ⁴²Gə Adina, ngolə Sija gə to gə ginkoji'g lə Rubə ləm, gə to mbai də Rubəje ləm to lé yee gə njé gə yee ɔm dee'g rɔ-munda lé tɔ.
- ⁴³Gə Hanan, ngolə Maaka. Gə Josapat, dəw gə Mitni.
- ⁴⁴Gə Ojias, dəw gə Astarot, gə Sama gə Jeyel, ngolə Otam, dəw gə Aroer lé tɔ.
- ⁴⁵Gə Jediael, ngolə Simri, gə Joha, ngokeə gə to dəw gə Tisi.
- ⁴⁶Gə Eliel, dəw gə Mahabim, gə Jeribai gə Josabia gə to ngalə Elnaam. Gə Jitma, gə to dəw gə Moab.
- ⁴⁷Gə Eliel, gə Obed, gə Jaasiel-Mesɔbaja lé tɔ.

1 Sôrta Gika-Israelje 12

Njérɔje gə d'ɔm nɔ'd gə Dabid ndɔ gə Sawul si ne kɛmba lé

- ¹Aa ooje, deɛ gə d'aw rɔ Dabid'g loo gə Siklag, loo gə yee nai əw gə Sawul, ngolə Kis bəi lé to bao-rɔje gə njéla sɛa loo-rɔ'gje.
- ²Deɛ to njérɔ bandanɟje gə rɔ kəri mbalje gə jikɔl dee ləm, gə jigel dee ləma, d'odo gadè bandanɟje lə dee rɔ ne bandanɟje lə dee ləm tɔ. Deɛ to ginkoji Bejamije gə to mbuna ngakɔ Sawul'gje.
- ³Mbai Ahiejer gə Joas ngalə Sema, dəw gə Gibe, gə Jejiel gə Pelet, ngalə Ajmabet, gə Beraka, gə Jehu, dəw gə Anatot,
- ⁴gə Jismaeja, dəw gə Gabaɔ gə to bao-rɔ mbuna deɛ gə rɔ-munda'g lé ləm, yee to mbai dɔ njé gə yee ɔm dee'g rɔ-munda lé ləm tɔ,
- ⁵gə Jeremi, Jahajiel, Jokana, gə Jojabad, dəw gə Gedera,
- ⁶gə Elujai, gə Jerimot, gə Bealia, gə Semaria, gə Sepatia, dəw gə Harop,
- ⁷gə Elhana, gə Jisija, gə Ajareel, gə Joejer, gə Jasobeam gə to Koréje,
- ⁸gə Joela, gə Jedia, ngalə Jeroham, dəw gə Gedor.
- ⁹Mbuna Gadje'g lé bao-rɔje d'ɔ d'aw rɔ Dabid'g mee kəi-kaar-kɔgəɔ'g ləa gə to dɔdilaloo'g. Deɛ to njérɔje gə gər loo-rɔ gə d'ar gə dər ji dee'g gə niŋga-ndəi ləm, deɛ to d'asəna gə toboije bəe ləma, rɔ dee wɔilɔ pélé-pélé to gə ndooije gə dɔ mbalje'g bəe ləm tɔ.
- ¹⁰Ejer bə to mbai lə dee, Abdias to yee gə njekɔm'g joo, Eliab to yee gə njekɔm'g munda,
- ¹¹Mismana to njekɔm'g sɔ, Jeremi to njekɔm'g mi,
- ¹²Atai to njekɔm'g misə, Eliel to njekɔm'g siri,
- ¹³Jokana to njekɔm'g jinaijoo, Eljabad to njekɔm'g jinaikara,

- 14Jeremi to njekom'g dɔg, Makbanai to njekom'g dɔg-gir-dee-kára.
- 15Deeje nee ba to ginkoji Gadje gá to bé-njéɔje lé, yeɛ gá nai gɔ mbuna dee'g lé askəm kɔr rɔ kaw rɔ gá dɔwje gá tɔl (100) kára ləm, yeɛ gá tɔg yaɔ mbuna dee'g kara askəm kɔr rɔ kaw rɔ gá dɔwje gá tɔl-dɔg (1.000) ləm tɔ.
- 16Deeje neelé ba gaŋg baa gá Jurɔ mee nai gá dɔtar loo gá mán rusu koŋgo ruba raga pɔ-pɔ lé ndá dee tuba dee lai gá d'isi mee wəl-looje gá bər əsé dɔ-gó d'ar dee d'ai d'aw əw lé.
- 17Dee gá to Bejamije gá Judaje kara d'aw rɔ Dabid'g mee kəi-kaar-kɔgəɔ'g ləa tɔ.
- 18Dabid tee aar nɔ dee'g un ta pa ar dee pana: Bó lé seɪ reeje rɔm'g gá takəji gá maji mba la ne səm ndá məəm a kɔm sə sí nɔ'd ya ne bó lé seɪ reeje gá mba kərmje kilamje ji njébaje'g ləm lal né gá majel kára gá m'ra ndá maji kar Ala lə ka síje-je ba oo géé gá mba kar bɔ néra sí ɔs ta sí'g tɔ.
- 19Amasai yeɛ gá kára mbuna bé-njéɔje gá ur dɔ mareeje'g lé ndil Ala dəb dəa'g aree pana: Dabid, jeɛ n'to kai, Jeɛ n'to kai, I gá to ŋgolə Isai! Meelɔm, meelɔm nai səi ləm, Meelɔm nai gá dee gá to njéla seije ləm tɔ Mbata Ala ləi la səi ya! Bèe ba Dabid wa dee ne gá rəa'g ɔm dee mbuna bé-njéɔje'g ləa tɔ.
- 20Manasəje gá naje ree d'ɔm nɔ'd gá Dabid loo gá yeɛ aw gá Pilistije gá mba kaw rɔ ne gá Sawul lé. Ne dee d'inga rəw gá mba la gá Pilistije lé el, mbata loo gá mbaije lə Pilistije d'wɔji nɔ ta ndá dee tuba Dabid pana: Yeɛ a tel kɔm nɔ'd gá béeje Sawul gá mba ndogo sí.
- 21Loo gá yeɛ tel aw Siklag gogo ndá aa ooje, Manasəje gá d'ɔm səa nɔ'd lé ba nee: Adnah, gá Jojabad, gá Jediael, gá Mikael, gá Jojabad, gá Elihu, gá Siltai dee gá to mbai dɔ Manasəje gá tɔl-dɔg-dɔg (10.000) lé.
- 22Dee d'ɔm nɔ'd gá Dabid gá mba rɔ gá gayim-bogoje mbata dee lai to bao-rɔje ləm, dee to bé-njéɔje ləm tɔ.
- 23Gə ndɔje kára-kára lai lé dɔwje ree rɔ Dabid'g gá mba la səa saar ar loo-si njéɔje lé ɪ dɔ maree'g asəna gá loo-si bao-rɔje lə Ala bəe ya.

Bula lə njéɔje lə ginkojije gá d'aw d'inga Dabid mee bəe gá Ebrɔ lé

- 24Bula lə njéɔje gá d'aw rɔ Dabid'g mee bəe gá Ebrɔ gá mba taa beekɔ lə Sawul karee gá goo ta gá Njesigəneɔ pa lé ba nee:
- 25Mbuna Judaje'g lé dee gá njékodo dərje gá niŋga-ndəije d'as tɔl-dɔg-loo misɔ gá dɔ dee tɔl jinaijoo (6.800) ba d'aw mba rɔ.
- 26Mbuna Simeoje'g lé bao-rɔje d'as tɔl-dɔg-loo siri gá dɔ dee tɔl (7.100).
- 27Mbuna Ləbije'g lé njéɔje d'as tɔl-dɔg-loo sɔ gá dɔ dee tɔl misɔ (4.600),
- 28Jeojoda, mbai dɔ gel-bɔje lə Aarɔ aw gá njéɔje as tɔl-dɔg-loo munda gá dɔ dee tɔl siri (3.700),

- 29** Sadɔk gá to basa gá to bao-rɔ aw gə mbaije rɔ-joo-gir-dee-joo gá to gá gin bɔ'g læa.
- 30** Mbuna Bejamije gá to ngakɔ Sawulje lé d'as njérɔje tɔl-dɔg-loo munda (3.000), mbata saar teɛ mee ndəa'g neelé deɛ gá bula mbuna dee'g d'ɔm nɔ'd gə gel-bɔje læ Sawul ya bæi.
- 31** Mbuna Eprayimje'g lé bao-rɔje gá ri dee bar yaɔ d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-joo gə dɔ dee tɔl jinaijoo (20.800) gə goo gel-bɔje læ dee.
- 32** Mbuna ges ginkoji Manasəje'g lé njérɔje d'as tɔl-dɔg-loo dɔg-giree jinaijoo (18.000) gá mbər dee gə goo ri dee gə mba kar dee d'aw d'unda Dabid gá mbai tɔ.
- 33** Mbuna Isakarje'g lé njénégərje gá gər né gá kəm kar Israelje ra læm, gə ndəaje gá kəm kar dee ra læm tɔ lé d'as mbaije tɔl-joo (200) gə ngakɔ deeje lai gá d'isi gel ndukun'g læ dee ya.
- 34** Mbuna Jabiloje'g lé njérɔje d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-mi (50.000) gá d'isi pèrèrè gə nérɔje bəd-bəd ji dee'g mba rɔ ne gə goo kwɔji gá d'wɔji mee dee'g njanɔg tɔ.
- 35** Mbuna Neptalije'g lé mbaije d'as tɔl-dɔg (1.000) læm, gə njérɔje tɔl-dɔg-loo rɔ-munda gir-dee siri (37.000) gá to njékodo dərje gə niŋga-ndəije læm tɔ.
- 36** Mbuna Danje'g lé njérɔje d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-joo gir-dee jinaijoo gə dɔ dee tɔl-misɔ (28.600) gá d'wa nérɔje læ dee ji dee'g.
- 37** Mbuna Aserje'g lé njérɔje gá d'wa dɔ gɔl rɔ dee gə mba kaw rɔ lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ tɔ.
- 38** Kel tura-baa gá Jurdɛ nu lé deɛ gá to Rubəje gə Gadje gə ges ginkoji Manasəje d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dəa rɔ-joo gá d'wa nérɔje bəd-bəd ji dee'g.
- 39** Njérɔje lai neelé d'isi pèrèrè gə mba rɔ, deɛ d'ɔ d'aw Ebrɔ gə mee dee gá kára gə mba kunda Dabid gá mbai læ Israelje ya. Ges Israelje gá nai kara mee dee kára ba sə dee gə mba kar Dabid ɔ ne bee ya tɔ.
- 40** Deɛ nai gə Dabid léé'g neelé as ndɔ dee munda ndá d'usɔ gə d'ai mbata ngakɔ deeje gɔl nésɔje mbata læ dee ya.
- 41** Deɛ gá d'isi mbər dee'g dəb saar teɛ ginkoji Isakarje'g gə Jabiloje'g gə Neptalije'g lé d'odo nésɔje dɔ mulayèje-je'g læm, gə dɔ jambalje'g læm, gə dɔ kunda-mulayèjeje'g læma, gə dɔ maŋje'g læm tɔ, to nésɔ gá ra gə nduji læm, gə binaje gá d'ila gə kandə kodéje læm, gə kandə nduú gá tudu læm, gə mán-nduú læma, gə ubu læm tɔ. Tɔbæi deɛ ree gə maŋje gə badje bula to mbata Israelje d'isi dan rɔlel'g ya.

1 Sôrta Gɪka-Israelje 13

Dabid wɔji-kwɔji kar dee d'aw gə sɔduk-manrɔ lé Jerusalem

2Sam 6.1-11

- ¹Dabid mbɔ bé-kudu-njérɔje gá tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, gə bé-kudu-njérɔje gá tɔl-tɔl (100) ləma, gə njékɔrnɔ deeje lai ləm tɔ dɔ nɔ́d wɔji sə dee ta.
- ²Yen nga Dabid ula Israelje lai gá mbɔ dɔ nɔ́ neelé pana: Bó lé seɣ ooje gá né gá maji kəm ra ləm, gə to né gá ɿ rɔ Njesigəneɔ, Ala'g lə sí ləm tɔ ndá maji kar sí j'ilaje mberee gə looje lai j'ar ngakɔ sɿje gá d'isi Israel ləm, gə rɔ njékinjanéməsje'g gə Ləbije gá d'isi mee bee-booje'g lə dee gə looje gá gugu dɔ dee ləm tɔ gə mba kar dee ree mbɔ sə sí dɔ nɔ́,
- ³gə mba kar sí j'unje sɔduk-manrɔ lə Ala lə sí n'tel n'reeje ne rɔ sí'g gogo mbata jeɣ j'əjije dəa'g mee ndɔ'g lə Sawul lé el.
- ⁴Deɣ lai gá mbɔ dɔ nɔ́ neelé d'wɔji mba ra bèe ya mbata koso-dəwje lai d'oo gá né gá to lé'd gá kəm ra ya.
- ⁵Dabid mbɔ Israelje lai dɔ nɔ́d un kudee baa gá Sikɔr gá wɔji dɔ Ejiptə saar teɣ ne loo-kandə-kaw mee bee gá Amat gə mba tel gə sɔduk-manrɔ lə Ala gá to Kirjat-Yearim lé ree ne gogo.
- ⁶Ndá Dabid gə Israelje lai d'ɿ d'aw Baala gá to Kirjat-Yearim dɔ naŋg gá Juda gə mba kun sɔduk-manrɔ lə Ala gá to keneɣ gá d'aw bar Njesigəneɔ gá njeboo-néje gá si mbuna néndaji Nékundaje gá dara'g dɔ sɔduk'g lé keneɣ ta-ta.
- ⁷Deɣ d'un sɔduk-manrɔ lə Ala gá to mee kəi'g lə Abinadab lé ree d'unda mee pusu'd gá sigi mba ree ne. Ndá Uja gə Ahjo ba d'ɔr nɔ́ pusu lé.
- ⁸Dabid gə Israelje lai la nɔ́ Ala'g lé gə sigarɔ dee bura gə pakɔs ləm, gə kɔdu-kagje ləm, gə kɔdu-kɔdéje ləm, gə dalè-bajigje ləm, gə mɔdje gá sa səgə-səgə ləma, gə tɔtɔje ləm tɔ.
- ⁹Loo gá deɣ teɣ loo-kunda-kó'd gá Kidɔ ndá Uja ula jia gə mba kwa ne sɔduk-manrɔ lé mbata maŋje ra d'aree oso gə mbɔree.
- ¹⁰Oŋg lə Njesigəneɔ ɿ səa pu dɔ Uja'g aree undá mbata yeɣ ula jia wa ne sɔduk-manrɔ lé. Ndá Uja wəi gá léegəneeya nɔ́ Ala'g lé tɔ.
- ¹¹Mee Dabid eɔ mbata kunda gá Njesigəneɔ unda Uja tɔlee togábè lé. Bèe ba d'unda ne ri loo neelé lə Peres-Uja saar teɣ mee ndɔ gá bogənè.
- ¹²Dabid bəl Njesigəneɔ mee ndəa'g neelé aree pana: Bèe nga see m'a ra to gá ban ba gə mba kar sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé ree ne rɔm'g wa.
- ¹³Yen nga Dabid ar dee d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé d'aw ne rəa'g mee bee-boo'g ləa el ne yeɣ ar dee d'aw ne mee kəi'g lə Obed-Edɔm, dəw gá Gat lé tɔ.
- ¹⁴Sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé to mee kəi'g lə Obed-Edɔm as naj munda. Njesigəneɔ tɔr ndia dɔ njémekəije'g lə Obed-Edɔm ləm, gə dɔ néje'g ləa lai ləm tɔ.

1 Sôrta Gɿka-Israelje 14

Dabid si Jerusalem

3.5-9, 2Sam 5.11-16

- ¹Iram, mbai gá Tir lé ula njékaikula je rɔ Dabid'g ləm, ula gə kag-sədrəje ləm, gə njétɔl kɔr mbalje ləma, gə njéra-kula-kagje ləm tɔ ar dee ra ne kəi d'aree.
- ²Dabid gər gao to gə Njesigəneɔ ya ɓa undá gə mbai lə Israelje ləm, ar ɓeekɔ ləa i dɔ maree gə kédé-kédé mbata lə koso-dəwje ləa gə Israel ləm tɔ.
- ³Dabid taa denéje gə ranɓ Jerusalem tɔɓəi ndá deɛ d'oji gə Dabid ŋganje gə diŋgam gə njé gə dené ya.
- ⁴Ri dee gə yeɛ oji dee Jerusalem lé ɓa nee: Samua, gə Sobab, gə Natan, gə Salomɔ,
- ⁵gə Jibar, gə Elisua, gə Elpelet,
- ⁶gə Noga, gə Nepeg, gə Japia,
- ⁷gə Elisama, gə Beeliada, gə Elipelet.

Dabid un banɓa dɔ Pilistije'g

2Sam 5.17-25

- ⁸Pilistije d'oo to gə d'wa dɔ Dabid gə ubu mba kundá gə mbai dɔ Israelje'g lai ndá deɛ d'i d'aw gə mba rɔ sɛa. Loo gə Dabid oo taree ndá yeɛ i aw iŋga dee gə rɔ tɔ.
- ⁹Pilistije ree taa loo pəl-pəl mee wəl-loo gə Repayim.
- ¹⁰Dabid dɔji Ala pana: See m'a kɔ kaw rɔ gə Pilistije wa. See i a kyɔ dee jim'g ya wa. Ndá Njesigəneɔ ila Dabid keneɓ pana: Aw ya mbata m'a kyɔ dee jii'g ya.
- ¹¹Pilistije teɛ Baal-Perasim ndá lé gə neelé Dabid dum dɔ dee keneɓ ya. Ndá Dabid pana: Ala sané njéɓaje ləm nɔm'g gə jim to gə mán gə ula aw bɛe. Gelee gə bɛe ɓa deɛ d'unda ne ri loo neelé lə Baal-Perasim tɔ.
- ¹²Pilistije d'ya magə-poleje lə dee nanɓ ndá Dabid un ndia ar dee roo dee.
- ¹³Pilistije d'i d'aw taa loo pəl-pəl mee wəl-loo'g neelé ya tɔɓəi.
- ¹⁴Dabid dɔji Ala ta ya ɓəi ndá Ala ulá pana: I a korè goo dee el, ne unda kaar deɛ gə dɔɓ kára bɛe ndá i a kiŋga dee loo gə wɔji dɔ kag-kɔlje njoroŋ tɔ.
- ¹⁵Loo gə i oo kaa gɔl gə ɓar dɔ kag-kɔlje'g ndá i a kunda loo teɛ gə mba rɔ mbata to Ala ləi ɓa njaa nɔi'g mba tuji njérɔje lə Pilistije lé ya.
- ¹⁶Dabid ra né gə Ala ulá lé ndá yeɛ dum dɔ njérɔje lə Pilistije un kudɛe Gabaɔ saar teɛ Gejer tɔ.
- ¹⁷Ri Dabid ɓar gə dɔɓeje lai ndá Njesigəneɔ aree to gə nébəl kəm ginkoji dəwje gə ranɓ'g lai ya.

1 Sôrtá Gɔka-Israelje 15

Dabid wa dɔ gɔl rəw kun sɔɗuk-manrɔ lə Ala

- ¹Dabid unda kəije mee bee-boo'g lə Dabid, yeɛ wa dɔ ɡɔl loo mba kunda sɔduk-manrɔ lə Ala keneɲ ləm, yeɛ ɡɔl kəi-kubu mbata ləa ləm tɔ.
- ²Yen ɲga Dabid pana: Sɔduk-manrɔ lə Ala to kəm kar Ləbije ba d'unee, mbata Njesigəneɔ mbər dee ɡə mba kar dee d'un sɔduk-manrɔ lə Ala ləm, mba kar dee ra kula ɡə wɔji dəa saar ɡə nɔ ləm tɔ.
- ³Yen ɲga Dabid mbɔ Israelje lai dɔ nɔ'd mee bee ɡə Jerusalem mba kar dee ree ɡə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ d'unda mee loo ɡə yeɛ wa dɔ ɡɔlee lé.
- ⁴Dabid mbɔ ɲgaka Aarɔ ləm, ɡə Ləbije ləm tɔ dɔ nɔ'd as bəe:
- ⁵mbuna ɲgaka Keatje'g lé Uriel ɡə to mbai dɔ dee ɡə ɲgakeaje as tɔl ɡə dɔ dee rɔ-joo (1120),
- ⁶mbuna ɲgaka Merarije'g lé Asaja ɡə to mbai dɔ dee ɡə ɲgakeaje tɔl-joo ɡə dɔ dee rɔ-joo (120),
- ⁷mbuna ɲgaka Gersəmje'g lé Joəl ɡə to mbai dɔ dee ɡə ɲgakeaje deɛ tɔl ɡə dɔ dee rɔ-munda (130),
- ⁸mbuna ɲgaka Elisapanje'g lé Semaėja ɡə to mbai dɔ dee ɡə ɲgakeaje deɛ tɔl-joo (200),
- ⁹mbuna ɲgaka Ebroje'g lé Eliel ɡə to mbai dɔ dee ɡə ɲgakeaje rɔ-jinaijoo.
- ¹⁰Mbuna ɲgaka Ujielje'g lé Aminadab ɡə to mbai dɔ dee ɡə ɲgakeaje tɔl ɡə dɔ dee dɔg-gir-dee-joo (112).
- ¹¹Tɔbəi Dabid bar Sadɔk ɡə Abiatar ɡə to njékinjanéməsje ləm, ɡə Uriel, ɡə Asaja, ɡə Joəl, ɡə Semaėja, ɡə Eliel, ɡə Aminadab ɡə to Ləbije ləm tɔ.
- ¹²Yeɛ ula dee pana: Seɲ nja toje mbai dɔ gel-bɔje lə Ləbije. Maji kar sí undaje rɔ sí-seɲ ɡə rɔ ɲgakɔ síje ɡə kəmee ndá ɡə reeje ɡə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ, Ala lə Israelje lé undaje mee loo ɡə ma m'ɔl mbata ləa lé.
- ¹³Mbata seɲ nja mee ndɔ ɡə dɔtar'g lé seɲ godoje loo ɡə Njesigəneɔ ar sí j'uduje lé, mbata jeɛ lé jeɛ n'səgeje ɡə goo godndu lé el.
- ¹⁴Njékinjanéməsje ɡə Ləbije d'unda rɔ dee ɡə kəmee mba ree ɡə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ, Ala lə Israelje lé.
- ¹⁵ɲgaka Ləbije lé d'un sɔduk-manrɔ lə Ala dɔ tam dee'g ɡə kunda-kagje to ɡə Moyis un ne ndia ar dee ɡə goo tapa Njesigəneɔ lé.
- ¹⁶Tɔbəi Dabid ula mbai dɔ Ləbije ɡə mba kar dee d'ar ɲgakɔ deeje ɡə to njékɔspaje d'aar loo-kaar dee'g ɡə nékimje lə dee ɡə to kɔdu-kɔdéje ləm, ɡə kɔdu-kagje ləm, ɡə mɔdje ɡə sa səgə-səgə ləm tɔ ji dee'g ɡə mba kar dee d'im d'aree bar ɔr loo lɔi-lɔi mbata lə boo-rɔkal lə dee lé tɔ.

17Yen ba Ləbije d'unda Heman, ngolə Joel ləm, gə Asap, ngolə Berekia mbuna ngakeaje'g ləm, gə Etan mbuna ngaka Merarije'g gə mbuna ngakeaje'g ləm tɔ do kulaje'g,

18tɔbəi mbuna ngakɔ deeje gə njəkorè goo deeje'g lé deɛ d'ar Jakari, gə Bɛ, gə Jajiel, gə Semiramot, gə Jehiel, gə Uni, gə Eliab, gə Benaja, gə Maaséja, gə Matitia, gə Elipele gə Mikneja, gə Obed-Edom, gə Jeyel to gə njékodo néje tɔ.

19Heman, gə Asap, gə Etan gə to njékɔspaje lé d'wa mɔdje gə sa səgə-səgə gə ra dee gə larkas ji dee'g gə mba karee bar yaɔ.

20Jakari, gə Ajiel, gə Semiramot, gə Jehiel, gə Uni, gə Eliab, gə Maaséja gə Benaja d'aw gə kudu-kɔdéje gə bar dee alamat,

21Matitia, gə Elipele, gə Mikneja, gə Obed-Edom, gə Jeyel, gə Ajajia d'aw gə kudu-kagje gə kúla jinaijoo gə mba kɔr ne nɔ dee loo-kɔs-pa'g tɔ.

22Kenania gə to bao-nékim mbuna Ləbije'g lé ɔr nɔ dee loo kim né'g mbata yeɛ lé gər gosee maji yaɔ.

23Berekia gə Elkana to njékodo sɔduk-manrɔ-je lé.

24Sebania, gə Josapat, gə Netaneel, gə Amasai, gə Jakari, gə Benaja, gə Eliéjer gə to njékinjanéməsje lé d'om tɔtɔje nɔ sɔduk-manrɔ'g lə Ala tɔ. Obed-Edom gə Jekija to njékodo sɔduk-manrɔ-je lé.

Deɛ teɛ Jerusalem gə sɔduk-manrɔ

2Sam 6.12-19

25Dabid gə ngatɔgje gə Israel gə mbai do njérɔje gə tɔl dɔg-dɔg (1.000) lé d'un rəw gə rɔlel d'aw mba kun sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ gə to mee kəi'g lə Obed-Edom ree ne bée.

26Njesigəneɔ nja ba la gə Ləbije ar dee d'odo sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé, deɛ d'inja bɔ maŋgje siri gə bəl badje siri gə nékinjanéməsje.

27Dabid ula kubu gə d'uji gə kúla palégal rəa'g, Ləbije lai gə d'odo sɔduk-manrɔ ləm, gə njékɔspaje ləma, gə Kenania gə to njekɔrnɔ njékim néje mbuna njékɔspaje'g ləm tɔ kara d'ula kubuje gə togəbè rɔ dee'g tɔ. Dabid ula kubu gə d'uji gə kúla palégal gə wɔji do njékinjanéməsje rəa'g tɔ.

28Israelje lai d'ar dee ree gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé bée gə ndu rɔlel ləm, gə ndu tébé ləm, gə ndu tɔtɔ ləma, gə ndu mɔdje gə sa səgə-səgə ləm tɔ ndá deɛ d'im kudu-kɔdéje gə kudu-kagje tɔ.

29Loo gə d'isi d'andə mee bee-boo'g lə Dabid gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ lé Mikal, ngolə Sawul aa loo kəmbolè'g oo ne mbai Dabid gə tal ləm, la ləm tɔ ndá yeɛ əjɛe bəi-bəi.

1 Sôrta Gika-Israelje 16

- ¹Loo gá deę ree gə sɔ́duk-manrɔ́ lə Ala mbɔ́ ndá d'unda dan mee kəi-kubu gá Dabid la wɔ́ji ne dɛ́a tɔ́bɛi deę d'inja nékinjanéməsje gá kɔ́ roo ləm, gə nékinjanéməsje gá kɔ́ kɔ́m nɔ́'d ləm tɔ́ nɔ́ Njesigəneɔ́'g.
- ²Loo gá Dabid tɔ́l ta kula nékinjanéməsje gá kɔ́ roo ləm, gə yeejé gá kɔ́ kɔ́m nɔ́'d ləm tɔ́ ndá yee tɔ́r ndia dɔ́ koso-dəwje'g gə ri Njesigəneɔ́ tɔ́.
- ³Tɔ́bɛi yee kai deę lai gá to Israelje lé, diŋgamje gə denéje, nana kara yee aree pil muru kára ləm, gə mbə gá d'ila gə tumbur ləma, gə kandə nduú gá tudu ləm tɔ́.

Ləbije d'ɔ́s pa pidi ne Njesigəneɔ́

Pak 105.1-15, 96, 106.1,47-48

- ⁴Yee ɔ́m kula gá kəm ra nɔ́ sɔ́duk-manrɔ́'g lə Njesigəneɔ́ lé ji Ləbije'g gə mba kar dee ɓar ne ri Njesigəneɔ́, Ala lə Israelje ləm, gə pidee ne ləma, gə d'ila ne ribar dɛ́a'g ləm tɔ́.
- ⁵Deeje neelé ri deeje ɓa nee: Asap ɓa to njekɔ́rnɔ́ dee, Jakari ɓa to njekɔ́m'g joo ləm, Jeyel gə Semiramot gə Jehiel gə Matitia gə Eliab gə Benaja gə Obed-Edɔ́m gə Jeyel. Deę d'aw gə nékimje gá to kɔ́du-kɔ́déje gə kɔ́du-kagje ji dee'g ndá Asap lé to nje saga mɔ́dje sɛ́gə-sɛ́gə tɔ́.
- ⁶Benaja gə Jahajiel gá to njékinjanéməsje lé d'im tɔ́tɔ́ nɔ́ sɔ́duk-manrɔ́'g lə Ala ta-ta ya.
- ⁷Mee ndɛ́a'g neelé ɓa Dabid un kudu kɔ́m kula ji Asap'g gə ji ŋgakeaje'g gə mba kar dee d'ila ne ribar dɔ́ Njesigəneɔ́'g ɓəi.
- ⁸Maji kar sí pidije Njesigəneɔ́ ɓarje ne ria ləm, Arje koso-dəwje gər néreaje Gá al dɔ́ loo sula lé ləm tɔ́.
- ⁹Ɔ́sje pa, ɔ́sje pa ilaje ne ribar dɛ́a'g ləm, Néreaje lai gá maji dum lé kara Paje taree ləm tɔ́.
- ¹⁰Ndubaje rɔ́ sí ká gə ria gá to gə kəmee doi lé, Maji kar deę gá saŋg loo gər Njesigəneɔ́ lé Nda mee dee kai ya.
- ¹¹Gá telje rɔ́ sí gá rɔ́ Njesigəneɔ́'g Areeje to kag-gəd-rɔ́ lə sí ləm, Sɔ́geeje mba kila kəm sí dɛ́a'g Gá kédé-kédé ləm tɔ́.
- ¹²Arje mee sí olé dɔ́ nédumkooje'g Gá yee ra lé ləm, Gə dɔ́ némɔ́rije gá yee ra lé ləma, Gə dɔ́ rəwta-gaŋgje'g ləa Gá tee tɛ́a'g lé ləm tɔ́ lé
- ¹³Sej gá toje ginka Israelje Gá toje kuraje ləa lé ləm, Sej gá toje ŋgaka Jakob Gá yee ɔ́r sí unda sí gá dəwje ləa lé ləm tɔ́.
- ¹⁴Njesigəneɔ́ lé to Ala lə sí ləm, Rəwta-gaŋgje ləa lé kara Yee gaŋg wɔ́ji ne dɔ́ naŋg nee lai ya ləm tɔ́.
- ¹⁵Arje mee sí olé dɔ́ manrɔ́'g ləa Gá gə nɔ́ lé ta-ta ləm, Gə dɔ́ ndukunje'g ləa Gá wɔ́ji dɔ́ ŋgaka dəwje-dəwje Loo tɔ́l-dɔ́g (1.000) lé ya ləm,

- 16 Gə dɔ manrɔ læa gə yeɛ man ne rəa Ar Abrakam lé læma, Gə dɔ ndukun gə yeɛ un Gə rɔkubu ar Isaak lé læm tɔ.
- 17 Yeɛ aree to godndu gə to njaŋg Ar Jakob læm, Yeɛ aree to manrɔ gə to gə nɔ Ar Israel læm tɔ.
- 18Yeɛ pana: M'a kar dee bee gə Kanɔ lé Gə nékwanduba gə wɔji dee-dee ya.
- 19Mee ndəa'g neelé deɛ bula yaɔ el, Deɛ to gə jebəre ba bèe læm, Deɛ to gə mbáje mee bee'g neelé læm tɔ.
- 20Deɛ d'i mbuna ginkoji dəwje gə kára D'aw rɔ ginkoji dəwje gə raŋg'd læm, D'i beekɔ gə kára'g D'ɔd d'aw par gə rɔ koso-dəwje gə raŋg'd læm tɔ.
- 21 Ne yeɛ yɔ loo ar dəw kára kara Gə mba karee ula kəm dee ndòo el læm, Yeɛ ar bɔ néra mbaije Ɔs ta dee'g mbata læ dee ya læm tɔ:
- 22Njé'g læm gə m'wa dɔ dee gə ubu lé Maji kar sí ɔrɔje rɔ dee el læm, Njéteggintaje læm lé kara Raje sə dee majel el læm tɔ.
- 23Ɔsje pa arje Njesigəneɔ, Seɛ dəwje lai gə síje dɔ naŋg nee! Ilaje ne mbər ta kaji læa gə ndɔ sí ndɔ sí tɔ.
- 24Ɔrje sor rɔnduba læa Mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g lé læm Ɔrje sor néreaje gə maji dum Mbuna koso-dəwje'g lai læm tɔ.
- 25Mbata Njesigəneɔ lé boo ya læm, Yeɛ nja ba askəm kiŋga pidi læma, Yeɛ to bəl kədm-kədm Ur dɔ magəje lai-lai ya læm tɔ.
- 26Mbata magəje lai gə ginkoji dəwje gə raŋg pole dee lé To néje gə kari ba Ne Njesigəneɔ lé ba unda dara ya.
- 27Boo-ronduba gə rɔdoolé keɛ-keɛ to keɔ læm, Siŋgamoŋ gə rɔlel taa loo-siée pəl-pəl læm tɔ.
- 28Seɛ gel-bɔje læ ginkoji dəwje gə raŋg lé Ulaje rɔnduba dɔ Njesigəneɔ'g læm, Ilaje ribar dəa'g læm tɔ.
- 29Ulaje rɔnduba dɔ ri Njesigəneɔ'g. Unje nékarje læ sí reeje ne neɔ'g, Undaje barmba nɔ Njesigəneɔ'g. Dan néje gə bədərə bə gə to gə kəmee doi lé!
- 30Seɛ lai gə síje dɔ naŋg neelé Ndəbje pəd-pəd neɔ'g, Naŋg neelé gelee kiriŋ kiriŋ-kiriŋ bó yə el to!
- 31Maji kar dee gə d'isi dara ra rɔlel læm, Maji kar dee gə dɔ naŋg nee kara D'isi dan rɔkal'g læm tɔ! Maji kar dee pa mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g pana: Njesigəneɔ ba to mbai!
- 32Baa-boo-kad lé maji karee ula Ɔar mbiaɔ-mbiaɔ Gə néje lai gə to keneŋ læm, Maji kar mee looje gə wala gə néje lai gə to keneŋ D'al rɔ dee læm tɔ!

- 33** Maji kar kagje gé mee kər'g D'al rɔ dee nɔ Njesigəneə'g! Mbata yeɛ ree mba gaŋg rəwta dɔ naŋg nee ya.
- 34** Pidije Njesigəneə Mbata yeɛ to njemaji kər njoroŋ, Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ!
- 35** Maji kar sí paje pana: Ɛi Ala gé njekaji sí, Maji kari aji sí ya, Maji kari mbɔ sí na'd Ɔr sí mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g Gə mba kar sí j'ilaje riɓar dɔ rii'g Gé to gə kəmee doi læm, Gə mba kar sí j'un rɔnduba læa sí bura M'pidiije ne læm tɔ.
- 36** Maji kar dɔ ri Njesigəneə, Ala læ Israelje ai səgərə Gə læbee-ləbee saar-saar gə nɔ! Maji kar koso-dəwje lai pana: Bèe ya! Pidije Njesigəneə ya!
- 37** Dabid un ndia ar Asap gə ŋgakeaje mba kar dee d'aar nɔ sɔduk-manrɔ'g læ Njesigəneə gə mba kar dee ra kula læa dee ta-ta.
- 38** Obed-Edɔm gə Hosa gə ŋgakɔ deeje gé d'as rɔ-misɔ-gir-dee-jinaijoo læm, gə Obed-Edɔm, ŋgolə Jedutun læm tɔ lé yeɛ ar dee to njəŋgəm tarəwkəije tɔ.
- 39** Yeɛ unda Sadɔk, njekinjanéməs gə ŋgakeaje gé to njékinjanéməsje nɔ kəi-kubu-si-Njesigəneə gé to dɔ loo gé ndəw gé to Gabaɔ
- 40** gə mba kar dee d'inja nékinjanéməsje gé kɔ roo ta-ta d'ar Njesigəneə gə ndɔ læm, gə karkemetag læm tɔ dɔ loo-nékinjanéməsje'd gé wɔji dɔ roo né læm, gə mba kar dee ra néje lai gé ndaŋg taree mee maktub godndu'g læa Njesigəneə gé yeɛ un ar Israelje lé læm tɔ.
- 41** Heman gə Jedutun gə njé gé raŋg gé mbər dee gə goo ri dee lé d'aar mbər dee'g gə mba pidi Njesigəneə. Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- 42** Heman gə Jedutun d'aar mbər dee'g gə tɔtɔje læm, gə maɔje gé sa səgə-səgə læm tɔ mbata læa dee gé d'im d'aree ɓar ŋgəw læm, gə nékimje gé wɔji dɔ pa kula rɔnduba dɔ Ala'g lé læm tɔ. Ŋgalə Jedutun to njəŋgəm tarəwkəije ya.
- 43** Koso-dəwje lai lé nana kara tel aw kəi læa-ləa læm, Dabid kara tel aw kəi læa gə mba tər ndia dɔ njémeekəije'g læa læm tɔ.

1 Sôrta Gika-Israelje 17

Ala un ndia ar Dabid gə ŋgakeaje-je

2Sam 7.1-17

- 1** Loo gé Dabid si mee kəi'g læa ndá yeɛ ula Natan, njetegginta pana: Aa oo, ma lé m'isi mee kəi'd gé ra gə kag-sədrə ne sɔduk-manrɔ læa Njesigəneə ɓa to mee kəi-kubu'g.
- 2** Natan tel ila Dabid'g pana: Maji kari ra néje lai gé i wɔji məəi'd gə mba ra mbata Ala nai səi ya.
- 3** Mee tilee'g nee lé Ala ula Natan pana:

- ⁴Maji kari aw ula kura ləm Dabid pana: Njesigəneḡ pa togəbè pana: I ɓa a ra kəi karm m'isi keneḡ el.
- ⁵Mbata un kudee mee ndəa gə m'ar Israelje d'unda ne loo mee ɓee gə Ejiptə teḡ saar teḡ ɓogənè lé ma m'isi mee kəi'g el, nɛ m'aw mee kəi-kubuje'g ɓəd-ɓəd ləm, loo-sim to gə loo-loo ləm tɔ.
- ⁶Looje lai gə m'aw gə Israelje keneḡ lé see m'pata kára m'ar njégaḡ-rəwtaje lə Israelje gə m'un ndum m'ar dee mba kar dee d'ul dəwje ləm gə Israel lé see m'dəji dəw kára mbuna dee'g m'pana: See ban ɓa seḡ raje kəi gə kag-sədrə amje el wa, see m'pa bèe ya wa.
- ⁷Basinè i a kula kura ləm Dabid pana: Njesigəneḡ gə njeboo-néje pa togəbè pana: Ma m'ɔri goo badje'g loo-ko-mu'g lə dee mba kari to mbai dɔ koso-dəwje ləm gə Israel.
- ⁸Ma m'nai səi looje gə i aw keneḡ ləm, ma m'tuji njéɓaje ləi nɔj'g ləma, m'a kar rii ɓar to gə ri dəwje gə boo-boo gə d'isi dɔ naḡ nee ɓar ne bèe ləm tɔ.
- ⁹Ma m'ar koso-dəwje ləm gə Israel loo-si dee ləm, ma man dee mba kar dee d'isi loo'g lə dee gə nɔ ɓó kar dee d'aw gə yo-yo nee-nee el ləma, gə mba kar njémeeyərje tuji dee to gə kédé
- ¹⁰to gə mee ndəa gə m'unda ne njégaḡ-rəwtaje dɔ koso-dəwje'g ləm gə Israel lé el ḡga ləm tɔ. Ma m'ar njéɓaje ləi lai d'oso kul d'aw ḡguna-ḡguna nɔj'g. Tɔɓəi ma m'ulá pana: Ma Njesigəneḡ m'a kar ḡgakaije d'ɔs goo nḡ gə kédé-kédé.
- ¹¹Loo gə ndɔje ləi d'a kaw lée'g béréré kari wəi ndá ḡgoni gə a kɪ məəi'g mbuna mareeje'g lé m'a kundá gə mbai kar ɓeeko ləa to njaḡ.
- ¹²Yeḡ nja ɓa a ra kəi karm ləm, m'a kar kalimbai ɓeeko ləa to njaḡ saar gə nɔ ləm tɔ.
- ¹³Ma m'a to ɓɔbeeje ləm, yeḡ a to ḡgonəm ləm tɔ ndá m'a kyḡ goo meenoji ləm gə wɔji dəa to gə m'yḡ ne gée m'ar mbai gə nɔj'g kédé lé el.
- ¹⁴M'a kundá gə mbai mee kəi'g ləm, gə mee ɓeeko'g ləm saar gə nɔ ləm, m'a kar kalimbai ɓeeko ləa to saar-saar gə nɔ ləm tɔ.
- ¹⁵Natan ndaji taje nee lai gə yeḡ oo gə némidi neelé ar Dabid.

Tamaji ra lə Dabid

2Sam 7.18-29

- ¹⁶Togəbè ɓa mbai Dabid lé aw aar nɔ Njesigəneḡ'g ulá pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneḡ, see ma m'to gə nḡ əsé gel-ɔje ləm tɔ gə naje to ɓa Njesigəneḡ Ala ree səm am m'isi ne nee wa.
- ¹⁷Ɔi Ala, né neelé to né gə tɛ-tɛ ɓa bèe kəmi-i'g! I pata gə wɔji dɔ ḡgaka kura ləi wɔji ne dɔ ndɔje gə d'a gə ree. Ndá Njesigəneḡ, i gə to gə boo lé i wa səm noji ila ne kəmi dɔm'g oom to gə dəw oo ne maree gə né bèe.

- ¹⁸See ta dī ba Dabid askəm pa kari dɔ rɔnduba gá i ar kura lai lé bəi wa. Mbata i gər kura lai gao ya!
- ¹⁹Ɔi Njesigəneɔ, to mbata to gá m'to kura lai ləm, gə goo meɛdigi lai ləm tɔ lé ba i ra ne boo-néje neelé mba riba ne dɔ dee kar kura lai.
- ²⁰Ɔi Njesigəneɔ, njetana səi kára kara godo ləm, gari-i Ala godo ləm tɔ gə goo néje lai gá jee j'oo gə mbi sí lé.
- ²¹See ginkoji dəwje gá ra ba tana gə koso-dəwje lai gá Israel wa. I Ala ree uga dɔ dee mba kar dee to koso-dəwje lai ləm, gə mba kar rii bar ne ləma, mba kar boo-némɔrije gə néje gá to bəl kədm-kədm d'aw ne lée'g béréré loo gá i tuba ne ginkoji dəwje gə ranɔ nɔ koso-dəwje'g lai gá i ɔr dee mee bee'd gá Ejiptə lé ləm tɔ.
- ²²I unda Israelje gá koso-dəwje lai ya saar-saar gə nɔ ləm, mba kari-i Njesigəneɔ kara tel to ne Ala lə dee ləm tɔ.
- ²³Basinè lé əi Njesigəneɔ Ala, maji kar ta gá i pa wɔji ne dɔ kura lai gə dɔ ŋgakeaje lé to njanɔ saar-saar gə nɔ ya ləm, maji kari ra née to gá i pa lé ya ləm tɔ.
- ²⁴Maji karee to njanɔ ya mba kar dee d'ula ne rɔnduba dɔ rii'g saar gə nɔ ya pana: Njesigəneɔ gá njeboo-néje gá to Ala lə Israelje lé yee nja to Ala mbata Israel ya! Bèe ba maji kar ginka kura lai Dabid to njanɔ gə nɔ ya.
- ²⁵Mbata əi Ala ləm, i nja riba dɔ rɔi ar kura lai pana: I a kar ŋgakamje d'ɔ dɔ maree'd gá kédé-kédé. Gelee gá nee ba ma kura lai m'ra ne tamaji neelé nɔj'd gə mbəa ya.
- ²⁶Basinè əi Njesigəneɔ, i to Ala, yee ba i pa ne ta meenoji neelé ar kura lai gə mbəa.
- ²⁷Maji kari tɔr ndui dɔ ŋgaka kura'g lai gə mba kar dee d'isi ne nɔj'g saar-saar gə nɔ! Mbata né gá i tɔr ndui dɔ'g lé əi Njesigəneɔ, ndutɔr to mbata ləa saar-saar gə nɔ ya tɔ.

1 Sôrta Gĩka-Israelje 18

Banɔa gá Dabid un dɔ ginkoji dəwje gə ranɔ'g lé

2Sam 8.1-14

- ¹Gée'g gogo Dabid dum dɔ Pilistije ar dee d'oso kul d'ula ne dɔ dee neɔ'g tɔbəi yee taa bee gá Gat gə bee-kogoje gá wɔji dəa ji dee'g tɔ.
- ²Yee dum dɔ Moabje ndá Moabje d'ula dɔ dee gel Dabid'g d'uga ne dɔ rɔ dee d'aree tɔ.
- ³Dabid dum dɔ Hadaréjer, mbai gá Soba par gá Amat loo gá Hadaréjer lé sanɔ loo gə mba kar beekɔ ləa aw gá kédé-kédé mbɔr baa gá Epratə'g.
- ⁴Dabid taa pusu-rɔje ləa tɔl-dɔɔ (1.000) ləm, gə njérɔ gə kundaje ləa tɔl-dɔɔ-loo-siri ləma (7.000), gə njérɔje gá to bérje tɔl-dɔɔ-loo-rɔ-joo (20.000) ləm tɔ, yee

ganḡ kwɔi kundaje gɛ njɛdɔr pusuje lai ne yeɛ ngɛm dee joo-joo as loo tɔl (100) ba.

⁵Aramje gɛ wɔji dɔ Damas ree la gɛ Hadarɛjer, mbai gɛ Soba ndá Dabid tɔl Aramje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo gir-dee joo (22.000).

⁶Dabid unda loo-si kudu njɛrɔje mee bee gɛ Aram gɛ Damas. Bèe ba Aramje d'ula ne dɔ dee nɔ Dabid'g lɛm, d'uga dɔ rɔ dee d'aree lɛm tɔ. Njesigɛneɔ ar Dabid dum dɔ looje lai gɛ yeɛ aw keneɲ ya.

⁷Dabid taa dɛrje gɛ ra gɛ larlɔr gɛ kuraje lɛ Hadarɛjer d'aw ne ndá yeɛ ree ne Jerusalem tɔ.

⁸Dabid taa larkas yaɔ mee bee gɛ Tibat gɛ Kun gɛ to bee-booje lɛ Hadarɛjer lé tɔ. Gée gɛ gogo Salomɔ ra gɛ bai-togo-rɔ gɛ ra gɛ larkas lɛm, gɛ gaji kagje lɛma, gɛ nékulaje gɛ wɔji dɔ kɛi gɛ to gɛ kɛmee lɛm tɔ.

⁹Tou, mbai gɛ Amat oo to gɛ Dabid dum dɔ njɛrɔje lɛ Hadarɛjer lai ndá

¹⁰yeɛ ula Hadoram gɛ to ngonee rɔ mbai Dabid'g mba rɛa lapia lɛm, gɛ mba pidee mbata rɔ gɛ yeɛ rɔ gɛ Hadarɛjer dume lɛm tɔ. Mbata Tou to njebɔ lɛ Hadarɛjer. Tɔbɛi yeɛ ula gɛ joje bɛd-bɛd gɛ ra dee gɛ larlɔr, gɛ larnda, gɛ larkas aree tɔ.

¹¹Mbai Dabid lé unda néje neelé gɛ kɛmee ar Njesigɛneɔ nɔ'd gɛ larnda gɛ larlɔr gɛ yeɛ taa ji ginkoji dɛwje gɛ ranḡ'g lai gɛ yeɛ dum dɔ dee gɛ rɔ kédé gɛ to Edɔmje lɛm, gɛ Moabje lɛm, gɛ Amɔje lɛm, gɛ Pilistije lɛma, gɛ Amalekje lɛm tɔ.

¹²Abisai, ngolɛ Seruja tɔl Edɔmje tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-jinaijoo (18.000) kɛm wɛl-loo gɛ ria lɛ Wɛl-Kad.

¹³Yeɛ unda loo-si kudu njɛrɔje mee bee gɛ Edɔm ndá Edɔmje lai d'ula ne dɔ dee gel Dabid'g. Njesigɛneɔ ar Dabid dum dɔ looje lai gɛ yeɛ aw keneɲ ya.

Njékulaje lɛ Dabid gɛ boo-boo

2Sam 8.15-18

¹⁴Dabid ɔ bee dɔ Israɛlje'g lai ndá yeɛ ra né gɛ danasur lɛm, ɔr ne kɛmta lɛ dɛwje lɛa lai gɛ goo rɛbee lɛm tɔ.

¹⁵Joab, ngolɛ Seruja to bɛ-njɛrɔje, Josapat, ngolɛ Ahilud to njegɔl maktub kɔbee,

¹⁶Sadɔk, ngolɛ Ahitub gɛ Abimelek, ngolɛ Abiatar, dee to njékinjanémɛsje, sabesa to njendaji maktub tɔ,

¹⁷Benaja, ngolɛ Jeojoda to mbai dɔ Keretje gɛ Peletje ndá ngalɛ Dabid ba to dɛwje gɛ boo mbɔr mbai'g ya.

1 Sɔrta Gika-Israɛlje 19

Rɔkul gɛ d'ila dɔ njékaikulaje'g lɛ Dabid lé

2Sam 10.1-5

¹Gée gɛ gogo, Nahas, mbai lɛ Amɔje wɛi ndá ngonee ba ɔ bee toree'g tɔ.

²Ndá Dabid pana: M'a ra meemaji gə Hana, ngolə Nahas to gə bəbeeje ra səm bèe lé tɔ. Bèe ba Dabid ula njékaikulaaje mba kar dee d'aw gɔl mée mbata lə bəbeeje gə wəi lé. Loo gə njékaikulaaje lə Dabid teɛ mee bee'g lə Amoje rɔ Hana'g mba gɔl mée ndá

³dəwje gə boo lə mbai dɔ Amoje d'ula Hana pana: See i əji to gə Dabid ndigi kila ribar dɔ bəbi'g ba ula ne njégɔl meeije rɔi'g gə mbəa wa. See yee saŋg rəw gə mba kar dee gər mee bee-boo ləm, gə mba tən bee kédé ləm tɔ ba gə mba ree tujee bəi ba yee ula ne njékaikulaaje ləa rɔi'g gə mbəa el wa.

⁴Togəbè ba Hana wa njékaikulaaje lə Dabid lé ar dee ndisa dəb mbai ta dee ləm, ar dee tija kubuje lə dee dana gaŋg saar teɛ ta kudu dee'g ləm tɔ ba yə dee ar dee d'aw bəi.

⁵Loo gə Dabid oo ta né gə teɛ dɔ dəwje'g ləa neelé ndá yee ula njékulaje ar dee d'aw d'ingga dee mbata rɔkul gə boo to dɔ dee'g lé, bèe ba mbai ar dee d'ula dee pana: Maji kar sí síje Jeriko saar kar mbai ta sí idi ba reeje bée bəi.

Dabid rɔ gə Amoje gə Aramje

2Sam 10.6-19

⁶Amoje lé d'oo to gə deɛ tel to keji kəm Dabid'g ndá Hana gə Amoje d'ula gə larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo rɔ-munda (3.000) rɔ Aramje gə wɔji dɔ Mesopotami ləm, gə Aramje gə wɔji dɔ Soba ləm tɔ mba kiŋga ne pusu-rɔje gə njérɔ gə kundaje.

⁷Deɛ d'uga pusu-rɔ gə larnda neelé as tɔl-dɔg-loo rɔ-munda-giree-joo (32.000) ləm, mbai gə Maaka gə njérɔje ləa ree ra loo-si dee'g nɔ Médeba'g ləm tɔ. Amoje lé d'i mee bee-booje'g lə dee mbɔ dɔ nɔ gə mba rɔ.

⁸Loo gə Dabid oo ta neelé ndá yee ula Joab gə njérɔje lai gə to bao-rɔje mba kaw rɔ sə dee.

⁹Amoje lé teɛ tɔs rɔ dee gə mba rɔ tarəwkwɔg'd, mbaije gə ree keneŋ lé d'aar gə kəm dee bəd loo-rɔ'g tɔ.

¹⁰Joab oo to gə rɔ a gə to neɔ'g ləm, gə giree'g ləm tɔ ndá yee mbər kudu bao-rɔje mbuna njésiŋgamoŋje lai gə Israël unda kudu kára mba kar dee rɔ gə Aramje tɔ,

¹¹tɔbəi ges deɛ gə nai lé yee ɔm dee gel Abisai gə to ŋgokeɔ mba kar dee rɔ gə Amoje tɔ.

¹²Yee ulá pana: Bó lé siŋga Aramje ur dɔm'g ndá i a ree la səm, tɔbəi bó lé siŋga Amoje ur dɔi-i'g ndá m'a kaw la səi tɔ.

¹³Wa rɔi kwəɔrɔ ləm, ar sí j'waje diŋgam mee sí'g ləm tɔ mbata lə koso-dəwje lə sí ləm, gə mbata bee-booje lə Ala lə sí ləm tɔ ndá maji kar Njesigəneɔ ra né gə yee oo gə né gə maji kəm ra ya.

¹⁴Joab gə njé'g ləa d'aw gə kédé gə mba rɔ gə Aramje ndá deɛ d'ai nɔ dee'g tɔ.

¹⁵Loo gé Amoje d'oo to gé Aramje bunḡa nḡ d'ai ndá deḡ kara bunḡa nḡ d'ai nḡ Abisai'g, yeḡ gé to ngokḡ Joab tḡbḡi deḡ tel d'aw mee bee-boo'g tḡ ndá Joab tel aw Jerusalem gogo tḡ.

¹⁶Aramje d'oo to gé Israelje dum dḡ deḡ ndá deḡ d'ula kula rḡ Aramje gé d'isi kel tura-baa'g nu mba kar dee ree la sḡ deḡ, ndá Sopak, bé-njérḡje lḡ Hadaréjer ba gé dḡw dḡ deḡ ya.

¹⁷Deḡ d'ula Dabid taree ndá yeḡ mbḡ Israelje lai ar dee gaḡḡ baa gé Jurdeḡ d'aw d'iḡga dee gé mba rḡ sḡ deḡ. Yeḡ wa dḡ ḡḡl njérḡje lḡa gé mba rḡ gé Aramje ya. Ne Aramje d'ai nḡ Israelje'g tḡ.

¹⁸Dabid tḡl kudu njérḡje gé d'uba pusu-rḡje as tḡl-dḡḡ-loo siri (7.000) lḡm, gé ḡḡḡ-rḡje tḡl-dḡḡ-loo rḡ-sḡ (4.000) lḡma, yeḡ tḡl Sopak gé to bé-njérḡje lḡ deḡ lé lḡm tḡ.

¹⁹Mbaije lai gé d'ula dḡ deḡ gin Hadaréjer'g lé loo gé d'oo to gé Israelje dum deḡ gé rḡ ndá deḡ d'om nḡ'd gé Dabid d'ula ne dḡ deḡ gelee'g. Bèe ba Aramje d'oo né kára gé mba ra la ne gé Amoje gogo el tḡ.

1 Sḡrta Gika-Israelje 20

Joab taa bee-boo gé Raba

2Sam 11.1, 12.26-31

¹Goo lḡb gé sigi'g, mee ndḡaje gé mbaije d'aw gé mba rḡ nḡ ndá Joab ḡr nḡ bao-njérḡje gé bula digi-digi aw mba tuji ne bee lḡ Amoje lḡm, mba kai ne dḡ bee-boo gé Raba sub gé rḡ lḡm tḡ. Ne Dabid ba nai Jerusalem ya. Loo gé Joab rḡ gé bee-boo gé Raba tujee pugudu mbḡ ndá

²Dabid ḡr dḡḡḡḡ lḡ mbai lḡ deḡ dḡa'g, dḡḡḡḡḡ larlḡr neelḡ kwḡi lḡa al dḡ nékwḡji kwḡi-lḡ-né rḡ-munda tḡbḡi deḡ tḡs jḡrje gé maji dum keneḡ dḡm-dḡm tḡ. Deḡ d'ula dḡḡḡḡḡ neelḡ dḡ Dabid'g tḡbḡi yeḡ odo nébanrḡje yaḡ mee bee-boo'g neelḡ tḡ.

³Yeḡ ar dḡwje gé mee bee'g teḡ raga ndá yeḡ gaḡḡ deḡ dana gé kia kinja kag lḡm, gé né ḡḡl dḡ naḡḡ gé tḡa adḡ gé to larndul lḡma, gé tinaje lḡm tḡ, bee-booje lḡ Amoje lai lé Dabid ra togábè keneḡ ya. Dabid gé njérḡje lai tel d'aw Jerusalem gogo tḡ.

Dabid un banga dḡ Pilistije'g

2Sam 21.18-22

⁴Goo néje'g neelḡ deḡ d'i rḡ gé Pilistije mee bee gé Gejer. Yen nga Sibekai, dḡw gé Husa tḡl Sipai gé to gé kára mbuna ḡgalḡ Rapa'g. Bèe ba Pilistije d'oso ne kul d'ula ne dḡ deḡ tḡ.

⁵Rḡ tel i gogo ar dee rḡ gé Pilistije ya tḡbḡi. Ndá Elkana, ḡḡolḡ Jayir tḡl Lahmi, ḡḡokḡ Goliat, dḡw gé Gat, gé niḡḡa-ndḡi lḡa gé to asḡna gé kag-kuji-kubu lḡ njekuji kubu bèe.

⁶Rɔ tel i Gat'g ya tɔbɛi ndá dɔw kára gá si keneɲ lé to dɔw gá ngal yaɔ, yee lé ngan jiaje misa-misa lɛm, ngan gɔleeje misa-misa lɛm tɔ ndá deɛ lai d'ai rɔ-joo-giree-sɔ. Yee kara i ginka'g lɛ Rapa ya tɔ.

⁷Yee tar rɛa dɔ Israelje'g ndá Jonatan, ngolɔ Simea gá to ngokɔ Dabidje lé ba tɔlee ya.

⁸Dɔwje neelé to ngaka Rapa gá Gat. Ji Dabid gá ji kuraje lɛa ba deɛ tuji deɛ ne tɔ.

1 Sôrta Gika-Israelje 21

Dabid ar deɛ tura koso-dɔwje mba gɛr ne bula lɛ deɛ

2Sam 24.1-9

¹Njekurai i omɔ gɛ Israelje ndá yee ɔs Dabid bɔi-bɔi aree ar deɛ tura Israelje mba gɛr ne bula lɛ deɛ.

²Dabid ula Joab gɛ njékaa dɔ koso-dɔwje lé pana: Awje aw turaje Israelje mba gɛr bula lɛ deɛ un kudee Beer-Seba saar teeɲ ne Dan ndá reeje ne amje m'oo.

³Joab ula mbai pana: Maji kar Njesigəneɔ ar bula lɛ koso-dɔwje lɛi i dɔ maree'g as gɔl tɔl (100)! Ɔi mbai lɛm, see deɛ lai neelé to kuraje lɛ mbai lɛm el wa. Ne see gelee ban ba mbai lɛm dɛji togəbè wa. See gelee ban ba i ar Israelje ra kaiya gá togəbè wa.

⁴Mbai lé aar njanɲ dɔ ndukun'g lɛa gá yee un ar Joab lé. Ndá Joab aw gɛ mee beeje lai gá Israel, tɔbɛi yee tel ree Jerusalem tɔ.

⁵Joab ar Dabid oo bula lɛ koso-dɔwje gá tura deɛ lé ndá mee bee'g lɛ Israelje lé njérɔ gɛ kiambasje d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-dɔg-giree-kára lɛm (111.000), njé gá Juda gá to njérɔ gɛ kiambasje d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-sɔ gɛ dɛa rɔ-siri (400.070) lɛm tɔ.

⁶Joab tura Ləbije gɛ Bejamije mbuna deɛ'g el mbata ndukun lɛ mbai lé to né gá majel yaɔ kəmee'g.

Ala ar bɔ néra Dabid ɔs ta Israelje'g

2Sam 24.10-17

⁷Ndukun neelé taa kəm Ala el ndá yee ar beɔ ɔs ta Israelje'g tɔ.

⁸Bèe ba Dabid ula Ala pana: Ma ba m'ra kaiya gá boo loo gá m'ra né neelé. Basinè, maji kari ar məəi oso lemsé dɔ néra kori-kori'g lɛ kura lɛi mbata né gá m'ra lé to némbə ya!

⁹Njesigəneɔ ula Gad gá njetegginta lɛ Dabid ta togəbè pana:

¹⁰Aw ula Dabid pana: Njesigəneɔ pa togəbè pana: M'unda nékəmnɔooje munda nɔi'g, I mbər yee gá kára dan deɛ'g ndá m'a kula ne kəmi ndò.

¹¹Gad aw rɔ Dabid'g ndá ulá pana: Njesigəneɔ pa togəbè pana:

¹²See i ndigi kar boo-boo oso as ləb munda, əsé i ndigi kar njébaje lɛi tujii gɛ kiambas mee naj gá munda'g əsé i ndigi kar kiambas lɛ Njesigəneɔ gɛ yoo-koso

oso mee bee'g lai ar kura læ Njesigəneə ree gə tuji-boo dɔ nanɣ'd læ Israelje lai mee ndɔ gə munda'g wa. Basinè maji kari mbər yee gə i ndigi mba kam m'tel m'aw m'ula yee gə njekulam lé tɔ.

13Dabid tel ila Gad keneɲ pana: Ma m'isi dan boo-nékəmdoo'g! Wai, maji kam m'oso mee ji Njesigəneə'g ba mbata meekaw taj-taj læa al dɔ loo sula, ne maji kam m'oso mee ji dəwje'g ba el!

14Njesigəneə ula gə yoo-koso mee bee gə Israel ndá dəwje gə d'wəi mee bee gə Israel lé d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-siri (70.000).

15Ala ula kura gə dara Jerusalem gə mba tujee, ndá loo gə yee aar tujee bèe lé Njesigəneə ar goo takəji læa yɔr dɔ némajel'g neelé tɔbəi yee ula kura gə dara gə njetuji dee lé pana: As nga! Rəm gə jii gə rɔi'g basinè. Kura læ Njesigəneə gə dara lé aar mbər loo-kunda-kó'g læ Ornan, dəw gə Yebus tɔ.

16Dabid un kəmee oo kura gə dara gə aar mbuna dara gə nanɣ nee'g. Kiambas gə yee ɔr sɔlee'g to jia'g ula par gə Jerusalem. Yen nga Dabid gə ngatɔgje d'ula kubu-kwa-ndòo rɔ dee'g d'oso bəbərə dəb ne kəm dee nanɣ.

17Ndá Dabid ula Ala pana: See to ma ba gə njekun ndum kar dee tura koso-dəwje mba gər ne bula læ dee lé el wa. To ma nja m'ra kaiya gə m'ra majel neelé, ne koso-dəwje neelé dɪ ba deɛ ra wa. Njesigəneə, Ala ləm, maji kar jii wɔi dɔm-ma'g gə dɔ gel-bɔje'g læ bɔm bɔ gə kar yoo-koso neelé ɔr dɔ koso-dəwje'g lai.

Dabid ra loo-nékinjaməs ar Njesigəneə

2Sam 24.18-25

18Kura læ Njesigəneə gə dara ula Gad aree aw rɔ Dabid'g gə mba karee aw unda loo-nékinjaməs ar Njesigəneə loo-kunda-kó'g læ Ornan, dəw gə Yebus lé.

19Dabid j̄ aw gə goo ta gə Gad ulá gə ri Njesigəneə lé ya tɔ.

20Ornan gə aar unda kó lé tel kəmee oo kura gə dara lé ndá nganeeje sɔ gə d'ar səa lé d'aj̄ d'aw d'iya rɔ dee.

21Loo gə Dabid ree pər gə rɔ Ornan'g ndá Ornan un kəmee oo Dabid, tɔbəi yee ɔd loo-kunda-kó'g neelé aw iŋga Dabid ndá, yee unda barmba dəb kəmee nanɣ neə'g.

22Dabid ula Ornan pana: Maji kari am loo-kunda-kó lai gə mba karm m'ra loo-nékinjaməs keneɲ m'ar Njesigəneə, yə am m'ndogo səi gə laree gə gəd gə mba kar yoo-koso ɔr ne dɔ koso-dəwje'g ya.

23Ornan tel ila Dabid'g pana: Maji kar mbai ləm gə to mbai lé taa loo-kunda-kó lé gə taa ya gə mba ra ne né gə i nja oo gə né gə maji kəm ra lé. Aa oo, m'a kari bɔ maŋgje gə nékinjanéməsje gə kə roo ləm, gə pusuje gə ta kir ləma, gə kandə kó karee to nékar gə to nduji ləm tɔ, m'a kari néje neelé lai gə kar ya.

²⁴Ne mbaï Dabid ila Ornan'g pana: Wah! Ma m'ndigi ndogo sɛi gɛ laree gɛ as dɛa mbata ma m'ndigi kun nɛ gɛ to nɛ kai-i kar Njesigɛnɛɔ el lɛm, m'a kun nɛkinjamɛs gɛ kɔ roo gɛ lal laree kar Ala el lɛm tɔ.

²⁵Bɛɛ ba Dabid ar Ornan larlor as tɔl-misɔ (600) taa ne loo lɛ.

²⁶Dabid unda loo-nɛkinjamɛs lɛɛ'g neelɛ ar Njesigɛnɛɔ lɛm, yɛɛinja nɛkinjanɛmɛsje gɛ kɔ roo lɛm, gɛ nɛkinjanɛmɛsje gɛ kɔ kɔm nɔ'd lɛm tɔ.

²⁷Yɛn nɔga Njesigɛnɛɔ un ndia ar kura gɛ dara gɛ mba karee tel gɛ kiambas lɛ ula sɔlee'd gogo.

²⁸Mee ndɛa'g neelɛ Dabid oo to gɛ Njesigɛnɛɔ tel ilɔ keneɔ loo-kunda-kɔ'g lɛ Ornan, dɛw gɛ Yebus ndɔ yɛɛinja nɛkinjanɛmɛsje lɛɛ'g neelɛ tɔ.

²⁹Ne kai-kubu-si-Njesigɛnɛɔ gɛ Moyis unda dɔdilaloo'g lɛm, gɛ loo-nɛkinjamɛs gɛ kɔ roo nɛ keneɔ lɛm tɔ lɛ to loo gɛ ndɛw gɛ to Gabaɔ ya.

³⁰Dabid askɛm kaw nɔ loo-nɛkinjamɛs'g neelɛ gɛ mba dɛji Ala el mbata kiambas lɛ kura lɛ Njesigɛnɛɔ lɛ ar bɛl undɔ badɛ ganɔee.

1 Sɔrta Gika-Israelje 22

¹Dabid pana: Loo gɛ neelɛ a to kai lɛ Njesigɛnɛɔ Ala lɛm, loo gɛ neelɛ a to loo-nɛkinjamɛs gɛ kɔ roo nɛ keneɔ gɛ mbata lɛ Israelje lɛm tɔ.

Dabid wa dɔ gɔl nɛje gɛ mba kunda ne kai gɛ to gɛ kɛmee

²Dabid mbɔ dɛw-dɔ-bɛɛje gɛ d'isi mee bɛɛ gɛ Israel, un ndia ar njɛtɔl kɔr mbalje gɛ mba kar dee tɔl mbalje kar dee d'asɛna gɛ mba kunda ne kai Ala.

³Yɛɛ wa dɔ gɔl larndul yaɔ mba ra gɛ nɔgawlar bɛr tabidi-rɛwkɛije lɛm, gɛ nɛmɛmɛ deɛje gɛ ra dee gɛ larkas bula yaɔ, ar loo kwɔji kwɔi lɛ dee godo lɛm,

⁴gɛ kag-sɛdrɛje gɛ dum tura lɛm tɔ mbata njɛ gɛ Sidɔ gɛ njɛ gɛ Tir ree gɛ kag-sɛdrɛje neelɛ d'ar dee taa loo rɔ Dabid'g pɛl-pɛl ya.

⁵Dabid pana: Nɔgonɛm Salomɔ to basa gɛ as el bɛi lɛm, kai gɛ d'a gɛ kunda mbata lɛ Njesigɛnɛɔ lɛ ria a bar kur dɔ loo'g lɛma, rɔnduba lɛa a bar gɛ mee bɛɛje lai lɛm tɔ, gelee gɛ nee ba ma m'ndigi kwa ne dɔ gɔl nɛje mbata lɛa tɔ. Bɛɛ ba Dabid wa ne dɔ gɔl nɛje bula yaɔ kɛdɛ ba wɛi bɛi.

Dabid ɔm kula kunda kai gɛ to gɛ kɛmee ji Salomɔ'g

⁶Dabid bar nɔgonee Salomɔ gɛ rɛa'g ndɔ yɛɛ un ndia aree gɛ mba karee unda kai ar Njesigɛnɛɔ, Ala lɛ Israelje.

⁷Dabid ula Salomɔ pana: Nɔgonɛm, ma nja m'wɔji mɛɛm'g gɛ mba kunda kai gɛ mba ri Njesigɛnɛɔ, Ala lɛm.

⁸Ne Njesigɛnɛɔ ulam ta togɛbɛ pana: I lɛ ɔm mɛs nɔng yaɔ lɛm, i rɔ rɔ yaɔ lɛm tɔ, I a kunda kai gɛ mba rim el mbata i ɔm mɛs nɔng nɔm'g yaɔ ya.

⁹Yee ulam tɔbɛi pana: I a koji ngon gɛ diŋgam ndá yee a to dɔw gɛ njesi lɔm, yee ba m'a karee loo-kwa-rɔ loo gɛ m'a kɔree ne ji njɛbɔje'g lɛa gɛ gugu dɛa sub lɛ, mbata Salomɔ ba a to ria ndá m'a kar Israelje d'isi ne dan maji'g lɛm, loo a to lɔm lɛm tɔ lɛb si kɛmba'g lɛa lɛ.

¹⁰Yee ba a kunda kɛi gɛ mbata rim. Yee a to ngonɛm ndá ma m'a to bɔbeeje, tɔbɛi m'a kar kalimbai beekɔ lɛa to njanɔ mbuna Israelje'g saar gɛ nɔ.

¹¹Basinè, ngonɛm, maji kar Njesigɛneɔ nai sɛi gɛ mba kari teɛkɔr lɛm, gɛ mba kari unda kɛi lɛ Njesigɛneɔ, Ala lɛi to gɛ yee pa taree wɔji ne dɔi lɛ lɛm tɔ.

¹²Maji kar Njesigɛneɔ ari kɛmkàr gɛ gosonégɛr lɛm, ari ɔ bee dɔ Israelje'g aa ne dɔ godndu Njesigɛneɔ, Ala lɛi kɛr-kɛr lɛm tɔ.

¹³Togábè ba i a teɛ ne kɔr loo gɛ i a tɔs kɛmi bao-bao dɔ ndukunje gɛ godnduje gɛ Njesigɛneɔ un ar Moyis mbata lɛ Israelje lɛ. Wa rɔi kɔgɛrɔ lɛm, wa diŋgam mɛɛi'g lɛma, bɛl ɛsɛ unda bala el lɛm tɔ.

¹⁴Ma m'ula rɔm ndubu ba m'wa ne dɔ gɔl larlɔr gɛ al dɔ nékwɔji kwɔi-lɛ-né tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) lɛm, gɛ larnda gɛ al dɔ nékwɔji kwɔi-lɛ-né tɔl-dɔg-loo-rɔ-munda (30.000) lɛma, gɛ larkas gɛ larndul yaɔ gɛ askɛm kwɔji kwɔi lɛ dee el mbata to bula yaɔ lɛm tɔ mbata kɛi lɛ Njesigɛneɔ lɛ, m'wa dɔ gɔl kagje gɛ mbalje ndá i a kɛm maree dɔ'g ya bɛi tɔ.

¹⁵Njékulaje bula d'isi mbɔri'g, deɛ gɛ to njétɔl kɔr mbalje lɛm, gɛ njéra kula kagje lɛma, gɛ diŋgamje gɛ njégosokulaje gɛ bɛd-bɛd lɛm tɔ.

¹⁶Larlɔr, gɛ larnda, gɛ larkas, gɛ larndul dum tura to keneɔ. Uba nanɔ ɔta ra né ndá maji kar Njesigɛneɔ nai sɛi ya.

¹⁷Dabid un ndia ar mbaije lai gɛ Israel mba kar dee la gɛ ngonee gɛ Salomɔ ndá yee ula dee pana:

¹⁸Njesigɛneɔ gɛ to Ala lɛ sí lɛ see yee nai sɛ sí ar sí waje rɔ sí gɛ looje lai el wa. Mbata yee ya koso-dɔwje gɛ mee bee'g neelɛ jim'g ndá njé gɛ dɔ nanɔ nee lɛ d'ula dɔ dee nɔ Njesigɛneɔ'g lɛm, gɛ nɔ koso-dɔwje'g lɛa lɛm tɔ.

¹⁹Basinè lɛ ulaje rɔ sí ndubu gɛ ngaw mee sí bura, sanɔje ne Ala lɛ sí gɛ Njesigɛneɔ, maji kar sí ije tar raje kɛi-si Njesigɛneɔ, Ala gɛ to gɛ kɛmee gɛ mba kar sí reeje gɛ sɔduk-manrɔ lɛ Njesigɛneɔ lɛm, gɛ nékulaje gɛ d'unda dee gɛ kɛmee d'ar Ala lɛm tɔ lɛ mee kɛi gɛ d'a gɛ ra gɛ mba ri Njesigɛneɔ lɛ tɔ.

1 Sôrtá Gĩka-Israelje 23

Bula lɛ Lɛbije gɛ kula ra dee lɛ

¹Dabid lɛ buga mbɔ lɛm, ndɔje lɛa d'asee nag lɛm tɔ ndá yee unda ngonee gɛ Salomɔ gɛ mbai lɛ Israelje.

²Yee mbɔ mbaije gɛ Israel lai lɛm, gɛ njékinjanéməsje lɛma, gɛ Lɛbije lɛm tɔ dɔ na'd.

- ³Yee ar dee tura bula læ Ləbije, un kudee dɔ deɛ gá ra læb rɔ-munda gá tar, deɛ tura diŋgamje ya kára-kára ba ndá deɛ bula d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-munda giree-jinaijoo (38.000).
- ⁴Dabid pana: Maji kiŋga dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree-sɔ (24.000) gə mba kar dee to njékoo goo kulaje gá mee kəi'g læ Njesigəneə læm, gə dəwje tɔl-dɔg-loo misə (6.000) kar dee to njékɔbeeje læma, gə njégaŋ-rəwtaje læm, gə njéŋgəm-tarəwkəije tɔl-dɔg-loo sɔ (4.000) læma,
- ⁵gə dəwje tɔl sɔ (400) gá to njépidi Njesigəneə-je gə nékimje gá m'ra gə mba kula ne rɔnduba dəa'g lé læm tɔ.
- ⁶Dabid kai deɛ gə kudu dee kudu dee gə goo ŋgalə Ləbi gə ri deɛ gá to Gersɔje, gə Keatje, gə Merarije tɔ.
- ⁷Deɛ gá to Gersɔje lé ba ri dee to nee: Laedan, gə Simej.
- ⁸Ŋgalə Laedan lé ba ri dee to nee: Jehiel, to mbai læ dee, gə Jetam, gə Joel deɛ munda lé.
- ⁹Ŋgalə Simej ba ri dee to nee: Selomit, Hajiel gə Haran deɛ munda lé. Deɛ nee ba to mbai dɔ gel-bɔje gá ginkoji'g læ Laedan.
- ¹⁰Ŋgalə Simej ya tɔbəi ba ri dee to nee: Jahat, gə Jina, Jus gə Beria. Deɛ gá sɔ neelé to gá ŋgalə Simej tɔ.
- ¹¹Jahat ba to mbai læ dee ndá njekəm'g joo to Jina. Jus gə Beria d'oji ŋganje gá diŋgam bula el ndá deɛ d'ɔm deɛ nə'g tura dee gá gel bɔ gá kára ba.
- ¹²Ŋgalə Keat lé ba ri dee to nee: Amram, gə Jisəar, gə Ebrɔ, gə Ujijel deɛ sɔ.
- ¹³ Ŋgalə Amram ba ri dee to nee: Aarɔ gə Moyis. Aarɔ lé d'ɔree d'unda gə kəmee doi, yee gə ŋganeeje saar-saar gə nɔ, mba roo ne néje gá ədə sululu nɔ Njesigəneə'g læm, gə mba ra ne kula karee læma, gə mba tɔr ne ndu dee dɔ dəwje'g gə ri Njesigəneə saar-saar gə nɔ læm tɔ.
- ¹⁴Nə ŋgalə Moyis, dəw læ Ala deɛ tura dee mbuna ginkoji'g læ Ləbi.
- ¹⁵Ŋgalə Moyis lé ba ri dee to nee: Gersɔm gə Eliéjer.
- ¹⁶Ŋgolə Gersɔm lé ria læ Sebuel, yee to mbai.
- ¹⁷Ndá ŋgolə Eliéjer ba ria læ Rehabia ndá yee to mbai ya tɔ, Eliéjer lé oji ŋganje gá ranɔ el, nə ŋgalə Rehabia ba bula yaɔ ya.
- ¹⁸Ŋgolə Jisəar ba ria læ Selomit, yee to mbai.
- ¹⁹Ŋgolə Ebrɔ lé ria læ Jerija, yee to mbai, Amaria to njekəm'g joo, Jahajiel to njekəm'g munda, gə Jekameam to njekəm'g sɔ tɔ.
- ²⁰Ŋgalə Ujijel ba ri dee to nee: Mika to mbai, Jisija to njekəm'g joo tɔ.
- ²¹Ŋgalə Merari ba ri dee to nee: Mali gə Eləajar gə Musi.

- ²²Ngalə Mali ba ri dee to nee: Eləajar gə Kis. Eləajar wəi lal koji ngon gə diŋgam, ne yeɛ oji ŋganje gə dené ndá ŋgalə Kis gə to ŋgalə bɔ deeje lé ba taa dee gə denéje lə dee ya.
- ²³Ngalə Musi ba ri dee to nee: Mali, gə Eder, gə Jeremot lé dee munda.
- ²⁴Deeje neelé ba to ŋgalə Ləbije gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə mbai dɔ gel-bɔje lə dee gə goo bula lə dee gə deɛ tura ne ri dee ri dee ləm tɔ. Deɛ ra kula mee kəi'g lə Njesigəneɔ un kudee loo gə ləb dee aɪ rɔ-joo ya ra gə kédé-kédé.
- ²⁵Mbata Dabid lé pana: Njesigəneɔ lə Israēlje ar koso-dəwje ləa loo-kwa-rɔ dee ndá yeɛ nja a si Jerusalem ya saar gə nɔ.
- ²⁶Bèe ba Ləbije d'a kodo kəi-kubu-si-Ala gə nékulaje lai gə wɔji dəa lé el ŋga.
- ²⁷Deɛ ra togəbèe goo ndukun'g lə Dabid gə rudu gə ar dee tura ne Ləbije, un kudee dɔ deɛ gə ra ləb rɔ-joo gə tar lé tɔ.
- ²⁸D'ar dee d'ar mbɔr ŋgaka Aarɔ'g gə mba ra kula mee kəi'g lə Njesigəneɔ mba tɔs ne kəm dee bao-bao dɔ gadlooje'g gə ŋgan kəije'g ləm, gə mba togo ne néje lai gə to gə kəmee kar dee d'ar ŋgad-ŋgad ləm, gə mba ra ne kulaje gə wɔji dɔ mee kəi-Ala ləm,
- ²⁹gə kula gə wɔji dɔ pil muru gə d'unda gə kəmee ləm, gə nduji gə ndá léréré gə to nékar ləm, gə mbə gə əm-tiné godo keneɲ ləm, gə mbə gə kila əb'g ləm, gə mbə gə ndém ləma, gə nékwɔjije lai gə boi-boi gə njé gə ŋgal-ŋgal gə rara kara ləm tɔ.
- ³⁰Deɛ d'ar keneɲ gə ndɔje kára-kára lai gə ndɔ ləm, gə kàrkemetag ləm tɔ mba pidi Njesigəneɔ kula ne rɔnduba dəa'g ləm,
- ³¹gə mba kinja ne nékinjanéməsje lai gə kə roo kar Njesigəneɔ gə ndɔ-kwa-rɔje ləm, gə najje gə teɛ sigi ləma, gə najje gə ranɲ ləm tɔ, gə goo bula lə néje lai gə godndu wɔji lé ta-ta nɔ Njesigəneɔ'g.
- ³²Deɛ tɔs kəm dee bao-bao dɔ kula gə mee kəi-kubu-kinɲa-nɔ'g ləm, gə mee kəi-kubu-si-Ala'g ləma, deɛ la gə ŋgalə Aarɔ gə to ŋgakɔ deeje gə mba ra ne kula mee kəi'g lə Njesigəneɔ ləm tɔ.

1 Sôrta Gɪka-Israēlje 24

Kudu njékinjanéməsje rɔ-joo-gir-dee-sɔ

- ¹Aa oo, kudu dee-deɛ gə to ŋgaka Aarɔ lé ba nee: Ngəalə Aarɔje ba ri dee to nee: Nadab, gə Abihu, gə Eləajar, gə Itamar.
- ²Nadab gə Abihu d'wəi kédé ba bɔ deeje wəi bəi lal koji ŋganje, ndá Eləajar gə Itamar ba ra kula kinja néməs.
- ³Dabid kai ŋgaka Aarɔ gə goo kula gə d'a gə ra, Sadɔk to ŋgoka Eləajar ləm, Ahimelek to ŋgoka Itamar ləm tɔ.

- ⁴Mbuna ngaka Eləajar'g lé mbaije bula d'unda ka Itamar ndá deę kai dee dana, mbuna ngaka Eləajar'g lé mbai dɔ gel-bɔje lə dee d'as dɔg-gir-dee-misɔ ləm, mbuna ngaka Itamar'g lé mbai dɔ gel-bɔje lə dee d'as jinaijoo ləm tɔ.
- ⁵Deę kai dee mbuna nɔ'd gə goo nékwɔji léé gá to asəna gə téę bèe mbata mbaije gá wɔji dɔ kula gá mee loo gá to gə kəmee'g ləm, gə mbaije gá ra kula gá wɔji dɔ Ala ləm tɔ lé deę to ngaka Eləajar gə Itamar tɔ.
- ⁶Semaeja, ngolə Netaneel gá to njendaji-maktub gá ɔ ginkoji'g lə Ləbi lé ndaŋg ri dee nɔ mbai'g ləm, gə nɔ njékaa dɔ dəb beekoje'g ləm, gə nɔ Sadək gá to njekinjanéməs ləm, gə nɔ Ahimelek gá ngolə Abiatar ləm, gə nɔ mbai dɔ gel-bɔje'g lə njekinjanéməsje ləma, gə nɔ Ləbije'g ləm tɔ. Deę ra nékwɔji lé kára d'ingə ne gel bɔ gá wɔji dɔ Eləajar ləm, deę ra nékwɔji lé gá raŋg d'ingə ne gel bɔ gá wɔji dɔ Itamar ləm tɔ.
- ⁷Nékwɔji lé gá doŋgɔr oso dɔ Jejarib'g, njekɔm'g joo oso dɔ Jedaeja'g,
- ⁸njekɔm'g munda oso dɔ Harim'g, njekɔm'g sɔ oso dɔ Seorim'g,
- ⁹njekɔm'g mi oso dɔ Malkija'g, njekɔm'g misɔ oso dɔ Mijamij'g,
- ¹⁰njekɔm'g siri oso dɔ Hakos'g, njekɔm'g jinaijoo oso dɔ Abija'g,
- ¹¹njekɔm'g jinaikara oso dɔ Juje'g, njekɔm'g dɔg oso dɔ Sekania'g,
- ¹²njekɔm'g dɔg-giree-kára oso dɔ Eliasib'g, njekɔm'g dɔg-giree-joo oso dɔ Jakim'g,
- ¹³njekɔm'g dɔg-giree-munda oso dɔ Hupa'g, njekɔm'g dɔg-giree-sɔ oso dɔ Jesebeam'g,
- ¹⁴njekɔm'g dɔg-giree-mi oso dɔ Bilga'g, njekɔm'g dɔg-giree-misɔ oso dɔ Imer'g,
- ¹⁵njekɔm'g dɔg-giree-siri oso dɔ Hejir'g, njekɔm'g dɔg-giree-jinaijoo oso dɔ Hapises'g,
- ¹⁶njekɔm'g dɔg-giree-jinaikara oso dɔ Petaja'g, njekɔm'g rɔ-joo oso dɔ Ejeziel'g,
- ¹⁷njekɔm'g rɔ-joo-giree-kára oso dɔ Jakij'g, njekɔm'g rɔ-joo-giree-joo oso dɔ Gamul'g,
- ¹⁸njekɔm'g rɔ-joo-giree-munda oso dɔ Delaja'g, njekɔm'g rɔ-joo-giree-sɔ oso dɔ Maajia'g.
- ¹⁹Togəbè ba deę kai dee ne mbata kula lə dee gə mba kar dee d'andə ne mee kəi'g lə Njesigəneɔ gə goo rəbee gə Aarɔ gá to bɔ deeje wɔji ne dɔ dee gə goo ndukun gá Njesigəneɔ Ala lə Israelje un aree lé.

Bula lə Ləbije gá raŋg

- ²⁰Aa oo, mbai dɔ ges Ləbije gá nai lé ba nee: Mbuna ngalə Amram'g: Subael, mbuna ngalə Subael'g: Jedia,
- ²¹deę gá wɔji dɔ Rehabia, mbuna ngalə Rehabia'g lé mbai lə dee to Jisija.

- ²²Mbuna Jisearje'g: Selomot, mbuna ngalə Selomotje'g: Jahat.
- ²³Ngalə Ebrɔ ɓa ri dee to nee: Jerija to gá ngaw-ta dee, Amaria to njekɔm'g joo, Jahajiel to njekɔm'g munda, Jekameam to njekɔm'g sɔ.
- ²⁴Ngolə Ujjiel to Mika, mbuna ngalə Mika'g lé to Samir,
- ²⁵Ngokɔ Mika lé ria lə Jisija, mbuna ngalə Jisija'g lé to Jakari.
- ²⁶Ngalə Merari ɓa ri dee to nee: Mali gə Musi gə ngalə Jajia gə to ngonee lé.
- ²⁷Ngaka Merari gə kɔ ngonee gə Jajia ɓa ri dee to nee: Soham, gə Jakur gə Ibri.
- ²⁸Kɔ Mali ɓa ria to nee: Eləajar, yeɛ lé nganeeje gə diŋgam godo,
- ²⁹Kɔ Kis lé to Jerameel.
- ³⁰Ngalə Musi ɓa ri dee to nee: Mali, gə Eder, gə Jerimot. Deeje neelé to ngalə Ləbi, gə goo gel-bɔje lə dee.
- ³¹Deɛ kara ra nékwɔji lé to gə ngakɔ deeje gə to ngalə Aarɔ ra nɔ mbai Dabid'g lé ləm, gə nɔ Sadɔk'g gə Asimelek'g ləm, gə nɔ mbai dɔ gel-bɔje'g lə njékinjanéməsje ləma, gə nɔ Ləbije'g ləm tɔ. To togəbè ya gə mbata lə mbai dɔ gel-bɔje lə dee kára-kára lai, to asəna kára ba gə kɔ ngakɔ deeje gə nai basaje ɓəi lé tɔ.

1 Sôrtə Gɪka-Israëlje 25

Kudu njékɔspaje

- ¹Dabid gə bé-njérɔje d'ɔr njé gə nɔje mbuna ngalə Asap'g, gə Heman'g, gə Jedutun'g, d'unda dee gə kəmee mbata kula lé deɛ gə tegginta gə kudu-kagje gə kudu-kɔdéje gə mɔdje gə sa səgə-səgə tɔ. Aa ooje, bula lə deɛ gə d'ɔm kula neelé ji dee'g lé ɓa nee:
- ²Mbuna ngalə Asap'g lé to: Jakur, gə Jisəb, gə Netania, gə Asarela, gə ngalə Asap gə Asap ɓa ɔr nɔ dee ləm, yeɛ tegginta gə goo torndu mbai ləm tɔ.
- ³Mbuna Jedutuje gə to ngalə Jedutun ɓa ri dee to nee: Gedalia, gə Seri, gə Esai, gə Hasabia, gə Matitia, gə Simeideɛ misɔ lé ndá Jedutun gə to bɔ deeje lé ɔr nɔ dee ləm, yeɛ tegginta gə kudu-kag gə mba pidi ne Njesigəneɔ kula ne rɔnduba dəa'g ləm tɔ.
- ⁴Mbuna Hemanje gə to ngalə Heman lé ɓa ri dee to nee: Bukija, gə Matania, gə Ujjiel, gə Sebuél, gə Jerimot, gə Hanania, gə Hanani, gə Eliata, gə Gidalti, gə Romamti-Ejer, gə Josbekasa, gə Maloti, gə Hotir, gə Mahajiot,
- ⁵deɛ lai neelé to ngalə Heman gə to njetegginta lə mbai gə mba riba ne dɔ tapa lə Ala ləm, gə mba nduba ne siŋgamon lə ləm tɔ, Ala ar Heman oji nganje gə diŋgam dɔg-giree-sɔ ləm, gə njé gə dené munda ləm tɔ.
- ⁶Deɛ lai neelé bɔ deeje d'ɔr nɔ dee keneɔ mba kar dee d'ɔs pa mee kəi'g lə Njesigəneɔ ləm, d'isi gə mɔdje gə sa səgə-səgə, gə kudu-kɔdéje, gə kudu-kagje ji

dee'g mbata loo-kwa-dɔ-nɔ mee kɛi'g lɛ Ala lɛm tɔ. Asap, gɛ Jedutun, gɛ Heman lɛ ra kula gɛ goo ndukunje lɛ mbai tɔ.

⁷Deɛ lai gɛ ngakɔ deeje gɛ d'as tɔl-joo-dɔ-dee rɔ-jinaijoo giree jinaijoo (288) lɛ to bao-paje lɛ Njesigɛnɛɛ, deɛ lai to njɛgoso paje ya.

⁸Deɛ ra nɛkwɔji lɛ d'wɔji ne dɔ loo kula lɛ dee lɛ dee, deɛ gɛ nai gɔ-gɔ gɛ deɛ gɛ tɔg-tɔg lɛm, gɛ njɛndoo mar deeje nɛ ɛsɛ njɛndoo nɛje lɛm tɔ.

⁹Nɛkwɔji lɛ gɛ doŋgɔr gɛ wɔji dɔ Asap lɛ oso dɔ Jisɛb'g, njekɔm'g joo oso dɔ Gedalia'g gɛ ngakeɛje'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹⁰njekɔm'g munda oso dɔ Jakur'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹¹njekɔm'g sɔ oso dɔ Jiseri'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹²njekɔm'g mi oso dɔ Netania'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹³njekɔm'g misɔ, oso dɔ Bukija'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹⁴njekɔm'g siri oso dɔ Jesareela'g gɛ nganee gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹⁵njekɔm'g jinaijoo oso dɔ Esai'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹⁶njekɔm'g jinaikara oso dɔ Matania'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹⁷njekɔm'g dɔg oso dɔ Simei'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹⁸njekɔm'g dɔg-giree-kɛra oso dɔ Ajareel'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

¹⁹njekɔm'g dɔg-giree-joo oso dɔ Hasabia'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

²⁰njekɔm'g dɔg-giree-munda oso dɔ Subael'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

²¹njekɔm'g dɔg-giree-sɔ oso dɔ Matitia'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

²²njekɔm'g dɔg-giree-mi oso dɔ Jeremot'g gɛ nganeeje gɛ diŋgam gɛ ngakeɛje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,

- ²³njekɔm'g dɔg-giree-misɔ oso dɔ Hanania'g gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,
- ²⁴njekɔm'g dɔg-giree-siri oso dɔ Josbekasa'g, gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,
- ²⁵njekɔm'g dɔg-giree-jinaijoo oso dɔ Hanani'g, gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,
- ²⁶njekɔm'g dɔg-giree-jinaikara oso dɔ Maloti'g gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,
- ²⁷njekɔm'g rɔ-joo oso dɔ Elijata'g gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,
- ²⁸njekɔm'g rɔ-joo-giree-kára oso dɔ Hotir'g gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,
- ²⁹njekɔm'g rɔ-joo-giree-joo oso dɔ Gidalti'g gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,
- ³⁰njekɔm'g rɔ-joo-giree-munda oso dɔ Mahajiot'g gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo,
- ³¹njekɔm'g rɔ-joo-giree-sɔ oso dɔ Romamti-Ejer'g gə ɲganeeje gə dɪŋgam gə ɲgakeaje'g, deɛ lai d'as dɔg-gir-dee-joo.

1 Sôrta Gɪka-Israelje 26

Njéŋgəm tarəwkəije gə to gə kəmeeje

- ¹Aa ooje, kudu njéŋgəm tarəwkəije ba nee: Mbuna Koréje'g lé: Meselemia, ɲgolə Koré gə to gə mbuna ɲgalə Asap'g.
- ²Deɛ gə to ɲgalə Meselemia ba ri dee to nee: Jakari gə to ɲgondəree, Jediael to njekɔm'g joo, Jebadia to njekɔm'g munda,
- ³Jatniel to njekɔm'g sɔ, Elam to njekɔm'g mi, Jokana to njekɔm'g misɔ, Eljoenai to njekɔm'g siri tɔ.
- ⁴Deɛ gə to ɲgalə Obed-Edɔm ba nee: Semaaja gə to gə ɲgondəree, Jojabad to njekɔm'g joo, Joa to njekɔm'g munda, Sakar to njekɔm'g sɔ, Netaneel to njekɔm'g mi,
- ⁵Amiel to njekɔm'g misɔ, Isakar to njekɔm'g siri, Pultai to njekɔm'g jinaijoo tɔ, mbata Ala tɔr ndia dɛa'g.
- ⁶Semaaja gə to ɲgonee lé oji ɲganeeje ar dee to mbai dɔ gel-bɔje lə dee, mbata dee to bao-rɔje.
- ⁷Deɛ gə to ɲgalə Semaaja ba ri dee to nee: Otni, gə Repael, gə Obed, gə Eljabad gə ɲgakeaje gə to bao-rɔje, gə Elihu, gə Semaaja.

- ⁸Dee lai neelé to ngalə Obed-Edom, dee ləm, gə ngan deeje ləm, gə ngakɔ deeje ləm tɔ lé dee to dəwje gə rɔ dee to kɔgəɔ-kɔgəɔ gə ra kula gə siŋga dee d'as rɔ-misə-gir-dee-joo gə to ngaka Obed-Edom lé.
- ⁹Ngalə Meselemia gə ngakeaje lé to bao-rɔje d'as dɔg-gir-dee-jinaijoo.
- ¹⁰Mbuna ngalə Merari'g lé, Hosa ba oji nganje gə nee: Simri to mbai lə dee, bɔbeeje ba undá gə mbai bó yeɛ to ngondəree el,
- ¹¹Hilkija to njekɔm'g joo, Tebalia to njekɔm'g munda, gə Jakari to njekɔm'g sɔ. Ngalə Hosa gə ngakeaje lai lé d'as dɔg-gir-dee-munda.
- ¹²Kudu dee gə to njɛngəm tarəwkəije nee ləm, gə mbai dɔ dəwje nee ləma, gə ngakɔ deeje ləm tɔ lé d'om kula ji dee'g gə mba kar dee ra kula mee kəi'g lə Njesigəneə.
- ¹³Dee ra nékwɔji lé mbata lə tarəwkəije kára-kára lai, gə goo gel-bɔje lə dee gə gɔ-gɔ əsé njé gə tɔg-tɔg tɔ.
- ¹⁴Nékwɔji lé lé oso dɔ Selemia'g mba karee ra kula takəi'g par gə bər. Tɔbəi dee ra nékwɔji lé mbata lə ngonee gə Jakari gə to njekwɔjita-kəmkàr gəinja paw ndá takəi gə par gə dɔ jigel ba wɔji dəa-yeɛ tɔ.
- ¹⁵Nékwɔji lé mbata loo gə dɔkɔl lé oso dɔ Obed-Edom'g ləm, kəi-ŋgəm-néje lé wɔji dɔ nganeeje ləm tɔ.
- ¹⁶Nékwɔji lé mbata loo gə dɔ-gó lé oso dɔ Supim'g gə Hosa nɔ'd gə tarəwkəi gə ria lə Saleket par gə rəw gə ɪ tar. Njɛngəmlɔoje d'aar d'wɔji dɔ nɔ njorɔŋ-njorɔŋ.
- ¹⁷Loo gə par gə bər lé Ləbije misə d'aar keneɲ, loo gə dɔgel lé dee sɔ d'aar keneɲ gə ndɔje kára-kára lai ləm, loo gə dɔkɔl lé kara dee sɔ d'aar keneɲ gə ndɔje kára-kára lai ya ləma, gə takəi-ŋgəm-néje kara d'aar keneɲ sɔ-sɔ loo bəd-bəd joo ya ləm tɔ.
- ¹⁸Gir ngon bee gə to par gə dɔ-gó lé dee sɔ d'aar keneɲ d'wɔji dɔ rəw ləm, gə dee gə joo d'wɔji dɔ ngon bee lé ləm tɔ.
- ¹⁹Deeje neelé ba to kudu njɛngəm tarəwkəije mbuna ngaka Koréje'g ləm, gə mbuna ngaka Merarije'g ləm tɔ.

Kula gə dɔngɔ gə d'om ji Ləbije gə naje'g

- ²⁰Mbuna Ləbije'g lé Aija ba to njekaa dɔ nébaoje gə to mee kəi'g lə Ala ləm, gə nébaoje gə to néje gə to gə kəmee ləm tɔ.
- ²¹Mbuna ngalə Laedan'g, dee gə to ngaka Gersɔ gə d'ɪ gin Laedan'g gə to mbai dɔ gel-bɔje lə Laedan gə to Gersɔ lé to Jehieli
- ²²ndá ngalə Jehieli, Jetan gə Joel gə to ngokeə lé dee ba to njékaa dɔ nébaoje gə mee kəi'g lə Njesigəneə.
- ²³Mbuna Amramje'g ləm, gə Jisəarje'g ləm, gə Ebroje'g ləma, gə Ujijelje'g ləm tɔ lé

- ²⁴Sebuel, ngolə Gersəm gá to ngolə Moyis lé ba to njekaa dɔ nébaoje.
- ²⁵Mbuna ngakeaje gá d'í gin Eliéjer'g lé ba ngonee to Rehabia ləm, ngolə Rehabia to Esai ləm, ngolə Esai to Joram ləm, ngolə Joram to Jikri ləma, ngolə Jikri to Selomit ləm tɔ lé
- ²⁶ndá Selomit gə ngakeaje ba to njekaa dɔ nébaoje lai gá to gə kəmee gá Dabid, mbai ləm, gə mbai dɔ gel-bɔje-je ləm, gə mbai dɔ njérɔje gá tɔl-dɔg-dɔg (1.000) gə njérɔje gá tɔl-tɔl (100) ləma, gə bɛ-njérɔje ləm tɔ lé gá d'unda dee gə kəmee,
- ²⁷to nébanrɔ gá deɛ taa loo-rɔ'g d'unda gə kəmee gə mba ra ne kula mee kəi'g lə Njesigəneɛ.
- ²⁸Néje lai gá Samel, njetegginta unda gə kəmee ləm, gə Sawul, ngolə Kis, gə Abner, ngolə Ner, gə Joab, ngolə Seruja kara d'unda gə kəmee lé néje lai neelé gá to gə kəmee lé Selomit gə ngakeaje ba to njekaa dɔ deeje.
- ²⁹Mbuna deɛ gá to Jisəarje lé Konania gə ngakeaje ba to njéra kulaje gá wɔji dɔ looje gá raga asəna gə njékɔbeeje əsé njégaŋ-rəwtaje mbuna Israəlje'g.
- ³⁰Mbuna deɛ gá to Ebroje lé Hasabia gə ngakeaje, deɛ to bao-rɔje d'as tɔl-dɔg-dɔ-dee tɔl-siri (1.700), deɛ to njekaa dɔ Israəlje kel tura-baa gá Jurde par gá dɔ-gó mbata néje lə Njesigəneɛ ləm, gə mbata kulaje lə mbai ləm tɔ.
- ³¹Né gá wɔji dɔ Ebroje gá Jerija to mbai lə dee lé mee ləb gá njekəm'g rɔ-sɔ gá Dabid ɔ ne bɛe lé deɛ saŋg ginta gá wɔji dɔ dee gə goo ginkaje lə dee ləm, gə gel-bɔje lə dee ləm tɔ ndá deɛ d'ingə bao-rɔje mbuna dee'g mee bɛe gá Jajer gá wɔji dɔ Galaad.
- ³²Ngakɔ Jerijaje gá to bao-rɔje bula d'as tɔl-dɔg-loo-joo gə dɔ dee tɔl-siri (2.700) lé deɛ to mbai dɔ gel-bɔje lə dee. Ndá mbai Dabid ɔm kula kaa dɔ Rubeje, gə Gadje, gə ges ginkoji Manasəje ji dee'g gə mba kulaje gá wɔji dɔ Ala ləm, gə kulaje gá wɔji dɔ mbai ləm tɔ.

1 Sôrta Gika-Israəlje 27

Bé-njérɔje lə Dabid

- ¹Gə goo bula lə Israəlje lé, deɛ gá to mbai dɔ gel-bɔje lə dee ləm, deɛ gá to bɛ-njérɔje gá tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, gə tɔl-tɔl (100) ləm, gə deɛ gá to bɛ-njérɔje gá wɔji dɔ kudu njérɔje gá ra kula lə mbai ləma, gə deɛ gá d'í raga ree bɛe gə deɛ gá d'í bɛe teɛ raga ləm tɔ, gə naj-naj, mee najje lai gá mee ləb kára'g lé ndá deɛ gá kai dee kudu kára d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ²Kudu deɛ gá donɔr gá ra kula mee naj gá dɔtar lé Jasobeam, ngolə Jabdiel ba to bɛe deeje ndá deɛ d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ³Yeɛ to gá mbuna ngalə Peres'g ndá yeɛ ɔ dɔ bɛe kudu-njérɔje lai mee naj gá dɔtar'g.

- ⁴Kudu deɛ gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g joo lé Dodai, ngoka Ahoah ba to béee deeje, Miklot to gé mbuna mbaije'g la dee, ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ⁵Bée kudu deɛ gé njeɔm'g munda gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g munda lé to Benaja, ngolə Jeojoda gé to njeɔm'g munda lé to béee deeje ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ⁶Benaja neelé to bao-rɔ mbuna bao-rɔje'g rɔ-munda ləm, yeɛ to béee dee-deeje gé rɔ-munda lé ləm tɔ, ndá ngonee gé Amijabad to gé mbuna béee kudu-njeɔm'g la lé tɔ.
- ⁷Bée kudu deɛ gé njeɔm'g sɔ gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g sɔ lé to Ajael, ngokɔ Joab to béee deeje tɔbɔi njeɔm'g gé to ngonee Jebadia, ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-giree sɔ (24.000).
- ⁸Bée kudu deɛ gé njeɔm'g mi gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g mi lé to Samehut, ngoka Jisrah ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ⁹Bée kudu deɛ gé njeɔm'g misɔ gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g misɔ lé to Ira, ngolə Ikes, dɔw gé Tekoa ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ¹⁰Bée kudu deɛ gé njeɔm'g siri gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g siri lé to Heles, dɔw gé Pelɔ, mbuna ngalə Eprayim'g ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ¹¹Bée kudu deɛ gé njeɔm'g jinaijoo gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g jinaijoo lé to Sibekai, dɔw gé Husa, to gé mbuna gel-bɔje'g la Jeraje, ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ¹²Bée kudu deɛ gé njeɔm'g jinaikara gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g jinaikara lé to Abiejer, dɔw gé Anatot, gé to ginkoji'g la Bejami, ndá d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ¹³Bée kudu deɛ gé njeɔm'g dɔg gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g dɔg lé to Meharai, dɔw gé Netopa gé to mbuna gel-bɔje'g la Jeraje, ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ¹⁴Bée kudu deɛ gé njeɔm'g dɔg-giree-kára gé ra kula mee naɪ gé njeɔm'g dɔg-giree-kára lé to Benaja, dɔw gé Piratɔ gé to gé mbuna ngalə Eprayimje'g ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).
- ¹⁵Bée kudu deɛ gé njeɔm'g dɔg-giree-joo lé to Heldai, dɔw gé Netopa gé to gé mbuna gel-bɔje la Otniel, ndá d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo-gir-dee-sɔ sɔ (24.000).

Ri mbai dɔ ginkoji Israɛlje

- ¹⁶Aa ooje, ri mbai dɔ ginkoji Israɛlje ba nee: Ginkoji Rubeje ndá Eliéjer, ngolə Jikri ba to mbai dɔ dee, ginkoji Simeoje ndá Sepatia, ngolə Maaka ba to mbai dɔ dee,

- ¹⁷ginkoji Ləbije ndá Hasabia, ngolə Kemuel ba to mbai dɔ dee, gel-bɔje lə Aaro ndá Sadok to mbai dɔ dee,
- ¹⁸ginkoji Judaje ndá Elihu, gá to gá mbuna ngako Dabid'g, ginkoji Isakarje ndá to Omri, ngolə Mikael,
- ¹⁹ginkoji Jabiloje ndá Jisemaeja, ngolə Abdias, ginkoji Neptaliye ndá Jerimot, ngolə Asriel,
- ²⁰dee gá to ngalə Eprayim ndá Ojee, ngolə Ajajia, ges ginkoji Manasəje ndá Joel ngolə Pedaja,
- ²¹ges ginkoji Manasəje gá d'isi Galaad ndá Jido, ngolə Jakari, ginkoji Bejamije ndá Jaasiel, ngolə Abner,
- ²²ginkoji Danje ndá Ajareel, ngolə Jeroham. Deeje nee ba to mbai dɔ ginkoji Israelje lé.
- ²³ Israelje gá ra ləb dee rɔ-joo əsé d'as rɔ-joo el bəi lé Dabid tura dee el mbata Njesigəneə un ndia kédé pana n'a kar Israelje d'a bula kasəna gə kérémeje gá dara ya.
- ²⁴ Joab, ngolə Seruja un kudu tura bula lə dee lé ne yeə tura deə lai el mbata mee Njesigəneə i səa pu dɔ Israelje'g mbata bula lə dee gá deə tura lé ndá ar deə ndaŋ taree mee maktub sorta ginkaje'g lə mbai Dabid lé el.

Njəngəm takəmbaije lə Dabid

- ²⁵Ajmabet, ngolə Adiel to njekaa dɔ nébaoje lə mbai. Jonatan, ngolə Ojias to njekaa dɔ néɔje gá mee ndɔje'g ləm, gə mee bəe-booje'g ləm, gə mee ngan-beeje'g ləma, gə loo-si njəngəmlooje'g ləm tɔ.
- ²⁶Esri, ngolə Kelub to njekaa dɔ njekula ndɔje gá d'isi mee wala'g,
- ²⁷Simei, dəw gá Rama to njekaa dɔ ndɔ-nduúje, Jabdi to njekaa dɔ mán kandə nduú gá i mee ndɔ-nduúje'g lé,
- ²⁸Baal-Anan, dəw gá Geder to njekaa dɔ kag-koiyoje, gə kag-bɔlje gá mee ndag-loo'g, Joas to njekaa dɔ ubu gá deə ngəm lé,
- ²⁹Sitrai, dəw gá Saron ba to njekaa dɔ koso-maŋje gá d'ul dee loo-kɔ-mu'g Saron, Sapat, ngolə Adlai to njekaa dɔ koso-maŋje gá mee wəl-looje'g tɔ,
- ³⁰Obil, ngoka Ismael to njekaa dɔ koso-jambalje, Jedia, dəw gá Meronot to njekaa dɔ koso-mulayèjeje,
- ³¹Jasis, dəw gá Hagare to njekaa dɔ koso-badje. Deə lai to njekaa dɔ nékiŋgaje lə mbai Dabid lé.

Njéboakulaje lə Dabid gá d'isi mbɔree'g dəb

- ³²Jonatan gá to ngokɔ bɔ Dabidje to njəngəm ta kəi-mbai gá njekəmkàr ləm, gə njenégər ləm tɔ. Jehiel ngolə Hakmoni lé d'əm kula ndoo ngalə mbai né jia'g.

³³Ahitopel to njeṅgəm ta kəi-mbai lə mbai, Usai, dəw gé Arki lé to baokura lə mbai tɔ,

³⁴goo Ahitopel'g lé Jeojoda, ṅgolə Benaja, gə Abiatar, to njeṅgəm ta kəi-mbaije, Joab to bé-njérɔje lə mbai tɔ.

1 Sôrta Gĩka-Israelje 28

Dabid unda Salomɔ gé njetaa toree

¹Dabid bar mbai dɔ Israelje lai ləm, gə mbai dɔ ginkojije ləm, gə bée kudu-njérɔje gé ra kula lə mbai ləm, gə bé-njérɔje gé tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, gə deɛ gé tɔl-tɔl (100) ləm, gə deɛ gé to njékaa dɔ némajije gə nékulje lai gé to kɔ mbai ləm, gə njéndoo né ṅgan mééje ləm, gə njékaa dɔ néje ləm, gə bao-rɔje ləma, gə njésiṅamonje lai ləm tɔ ar dee ree Jerusalem.

²Mbai Dabid lé i aar tar pana: Seɪ ṅgakɔmje gə dəwje ləm, maji kar sí ooje ta ləm. M'wɔji-kwɔji kunda kəi mba ṅgəm sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ keneṅ ləm, gə mba karee to gé loo-tura-gɔl-kɔm lə Ala lə sí ləm tɔ ndá ma m'wa dɔ gɔl rɔm gə mba kunda ya.

³Ne Ala ulam pana: I a kunda kəi gə mba kar rim bar ne el mbata i to njero ləm, ila məs ləm tɔ.

⁴Njesigəneɔ, Ala lə Israelje ɔrm mbuna dee-deɛ lai gé to gel-bɔje lə bɔm am m'to mbai lə Israelje saar gə nɔm, mbata yeɛ mbər Juda ba gé mbai ləm, yeɛ mbər gel bɔmje mbuna gel-bɔje'g lə Juda ləma, yeɛ mbərm-ma nja mbuna ṅgakɔmje'g lé am m'ɔ dɔ Israelje lai ləm tɔ.

⁵Ala am ṅganje bula yaɔ ndá mbuna ṅganəmje'g lai lé yeɛ mbər ṅgonəm gé Salomɔ ba gə mba karee si kalimbai beekɔ'g lə Njesigəneɔ dɔ Israelje'g.

⁶Tɔbɔi yeɛ ulam togəbè pana: ṅgoni gé Salomɔ ba a kunda kəi ləm ləm, gə gadlooje ləm gé gugu dəa ləm tɔ, mbata m'a mbəree gə mba karee to ṅgonəm ləm, ma kara m'a to gé bɔbeeje ləm tɔ.

⁷Bó lé yeɛ aar njaṅg dɔ torndumje'g gə ndukunje'g ləm ra née ndá m'a kar beekɔ læa to saar gə nɔ ya.

⁸Basinè, kəm Israelje'g lai ləm, gə loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g lə koso-dəwje lə Njesigəneɔ ləma, gə kəm Ala'g lə sí gé oo ndu sí ləm tɔ lé godnduje lai gé to kɔ Njesigəneɔ, Ala lə sí lé maji kar sí taaje dɔbəṅgərə sí'g mba kaa dɔ dee kər-kər gə mba kar sí taaje bée gé maji dum neelé gé né kɔ sí gé seɪ a kyaje gé nénduba karje ṅgan síje gé goo sí'g gé kédé-kédé tɔ.

⁹Ne i ṅgonəm Salomɔ, maji kari gər Ala lə bɔbije ləm, ra né aree gə meendakaj ləma, ndigee gə məai gə kankəmroi bura ləm tɔ mbata Njesigəneɔ to njena meekuru lə dəwje lai ləm, gə njegər gin néje lai gé d'wɔji mee'g ləma, gə takəjije lə deɛ lai ləm tɔ. Bó lé i saṅgee ndá yeɛ a kyɔ loo kari iṅgá, ne bó lé i ubá yɔ ndá yeɛ a kubai kyɔ'i saar gə nɔ ya tɔ.

10Oo basinè, Njesigəneḡ ɔri gə mba kari unda kəi gə to gə kəmee. Maji kari wa rɔi kɔgəɔ, gə ra né ya.

Dabid tɔji Salomɔ loo ra kəi gə to gə kəmee lé

11Dabid tɔji ŋgonee gə Salomɔ loo kunda ne kəi-jala gə kəije ləm, gə ŋgan kəije gə wɔji dɔ nébaoje ləm, gə ŋgan kəije gə tar ləm, gə ŋgan kəije gə mee maree'g ləma, gə ŋgon kəi gə wɔji dɔ loo kunda sɔduk-manrɔ ləm tɔ.

12Yeḡ tɔjee néje lai gə yeḡ wɔji mée'g mba ra gə wɔji ne dɔ gadlooje kəi lə Njesigəneḡ ləm, gə ŋgan kəije lai gə gugu dɔ kəi mbata nébaoje gə kɔ kəi Ala ləm, gə nébaoje gə wɔji dɔ loo gə to gə kəmee doi lé ləm,

13gə ta gə wɔji dɔ kudu njékinjanéməsje gə Ləbije lai ləm, gə néje lai gə wɔji dɔ kula gə mee kəi'g lə Njesigəneḡ ləma, gə nékulaje lai gə wɔji dɔ kəi lə Njesigəneḡ ləm tɔ.

14Yeḡ tɔjee nékulaje gə kəm ra gə larlɔr ləm, gə kwɔi lə néje gə kəm ra gə larlɔr ləm tɔ, tɔbɔi yeḡ tɔjee nékulaje lai gə kəm ra gə larnda ləm, gə kwɔi lə dee ləm tɔ, mba ra ne nékulaje mbata kudu kulaje kára-kára lai gə wɔji dɔ dee dɔ dee.

15Yeḡ tɔjee kwɔi lə kag-pərndɔje gə néndogóje lə dee gə ra dee gə larlɔr ləm, gə kwɔi lə kag-pərndɔje kára-kára gə néndogóje gə wɔji dɔ dee dɔ dee ləm tɔ, yeḡ tɔjee kwɔi lə kag-pərndɔje gə ra dee gə larnda ləm, gə kwɔi lə kag-pərndɔje kára-kára gə néndogóje gə wɔji dɔ dee dɔ dee ləm tɔ gə goo kula ra kag-pərndɔje kára-kára lai.

16Yeḡ tɔjee kwɔi lə larlɔr mbata lə tabulje mba kunda pil muruje gə to gə kəmee dɔ'g kára-kára lai ləm, gə kwɔi lə larnda mbata lə tabulje gə kəm ra gə larnda ləm tɔ.

17Yeḡ tɔjee kag-larje gə ta dee tɔ ja-ja ləm, gə bai-girje ləma, gə ŋgo-dɔ-manje ləm tɔ gə ra dee gə larlɔr gə àr ŋgad-ŋgad, yeḡ tɔjee rəw ra karmbije gə larlɔr gə kwɔi lə karmbije kára-kára ləm, gə karmbije gə ra dee gə larnda gə kwɔi lə karmbije kára-kára ləm tɔ.

18Tɔbɔi yeḡ tɔjee loo ra loo-tuu-né gə ədə sululu gə ra gə larlɔr gə àr ŋgad-ŋgad gə kwɔi lə. Yeḡ tɔjee loo ra pusu ləm, gə néndaji Nékundaje gə dara gə ra dee gə larlɔr d'ar dee naji bag dee dɔ sɔduk-manrɔ'g lə Njesigəneḡ ləm tɔ.

19Dabid pana: Néje lai neelé to gə goo ndaḡgee gə Njesigəneḡ ndaḡ gə jia ba yeḡ am gosonégər gə mbata néje lai neelé gə goo nétɔjije gə wɔji dɔ dee dɔ dee.

20Dabid ula Salomɔ pana: Ŋgonəm, maji kari wa rɔi kɔgəɔ, wa diḡgam məəi'g tɔbɔi gə ra né bɔ bəl el ləm, unda bala el ləm tɔ. Mbata Njesigəneḡ, Ala gə to Ala ləm lé yeḡ a nai səi ləm, yeḡ a kubai kyɔ'i el ləm tɔ saar kari tɔl ne kulaje lai gə wɔji dɔ kəi lə Njesigəneḡ lé bém ya.

21Aa oo, kudu njékinjanéməsje gə Ləbije gə mba ra kulaje lai gə mee kəi'g lə Ala ba d'isi gən, aa loo mbɔri'g mbata kulaje lai lé diḡgamje lai gə meḡ dee tɔ kujita

ləm, gə to njégər gosɔkulaje bəd-bəd ləm, gə mbaije ləma, gə koso-dəwje lai gə d'ula dɔ dee gin tornduije'g lai ləm tɔ lé d'isi gən ya ləm tɔ.

1 Sôrtá Gĩka-Israëlje 29

Nékarnojije mba kunda ne kai gə to gə kəmee lé

- ¹ Mbai Dabid ula koso-dəwje lai gə mbɔ dɔ nɔ neelé pana: Ngonəm Salomɔ ya kára ba ba Ala mbəree ne yeɛ nai basa bəi ləm, as el ləm tɔ ndá kula neelé to kula gə boo, mbata kai-mbai neelé wɔji dɔ dəw el ne wɔji dɔ Njesigəneɔ Ala ba.
- ² Ma m'ula rɔm ndubu m'wa dɔ gɔl néra kai Ala ləm, né gə kəm ra gə larlɔr ndá a to gə larlɔr ya ləm, né gə kəm ra gə larnda ndá a to gə larnda ləm, né gə kəm ra gə larkas ndá a to gə larkas ləm, né gə kəm ra gə larndul ndá a to gə larndul ya ləma, né gə kəm ra gə kag ndá a to gə kag ya ləm tɔ, tɔbəi m'wa dɔ gɔl jərje gə bar dee onikis gə jərje gə kɔ tula néməmə deeje'g ləm, gə jərje gə ndɔj wər-wər ləm, gə jərje gə ndaji dee to bəd-bəd ləma, gə jərje bəd-bəd gə gad dee to yaɔ ləm tɔ, mbalje gə ndá lé kara bula yaɔ tɔ.
- ³ Né gə ranɔ ya bəi, larlɔr gə larnda gə to kama ya donɔɔ kara ma m'ar gə mbata kai Ala ləm lé, m'ar gə meenoji mbata kai Ala ləm lé lelm yaɔ. Néje gə m'ar m'aree orè dɔ né gə m'wa dɔ gɔlee mbata kai gə to gə kəmee doi lé ba nee:
- ⁴ larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-100-tɔl (100.000) gə to larlɔr gə Opir ləm, gə larnda gə àr ŋgad-ŋgad as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-100-joo gə dəa rɔ-sɔ (2.040) ləm tɔ gə mba kɔr kaar kəije'g,
- ⁵ larlɔr to wɔji dɔ né gə kəm ra gə larlɔr ləm, larnda wɔji dɔ né gə kəm ra gə larnda ləm tɔ gə mbata kulaje lai gə njékulaje d'a gə ra tɔl bém lé. See nɔ tɔbəi ba a kɔ gə mée gə mba ree gə nékarje ləa kar Njesigəneɔ bogənè wa.
- ⁶ Mbai dɔ gel-bɔje lə dee ləm, gə mbai dɔ ginkoji Israëlje ləm, gə bə-njérɔje gə tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, gə dɔ deɛ gə tɔl-tɔl (100) ləma, gə njékaa dɔ néje lə mbai ləm tɔ lé d'ɔ gə meɛ dee d'ar nékarje lə dee ya tɔ.
- ⁷ Néje gə deɛ d'ar gə mba ra ne kula mee kai'g lə Ala ba nee: Larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-100-tɔl gə dəa rɔ-siri (1.070) ləm, larlɔr gə d'unda ria lə darikə as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-100-dɔg (10.000) ləm, larnda gə al dɔ nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-100-tɔl-munda (300.000) ləm, gə larkas as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-100-tɔl-misɔ (600.000) ləma, gə larndul gə al dɔ nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-100-tɔl-dɔg-100-munda (300.000) ləm tɔ.
- ⁸ Deɛ gə d'ingə jərje lé deɛ d'ar gə mbata lə kai-nəbao lə Njesigəneɔ ndá d'ɔm ji Jehiel gə to ŋgoka Gersɔ tɔ.
- ⁹ Koso-dəwje d'al rɔ dee gə mbata nékarje gə d'ɔ gə meɛ dee d'ar lé mbata meɛ dee tɔ kujita gə mba ra togábè kar Njesigəneɔ ndá, mbai Dabid kara rəa lelee yaɔ gə mbəa tɔ.

Tamaji lə Dabid lé

- 10**Dabid pidi Njesigəneə kəm koso-dəwje'g lai. Yeə pana: I Njesigəneə, Ala lə bə síje Israel lé maji kar dɔi ai səgərə gə ləbi-ləbi saar-saar gə nɔ ya.
- 11**I Njesigəneə lé boo-riɓar, gə siŋgamon, gə néra gə maji dum, gə si gə ləb-ləb, gə rɔnduba to kaj ya, mbata néje lai gə dara gə dɔ nanɓ nee to kaj ya, kɔbee to kaj-i Njesigəneə ya mbata i to mbai gə ur dɔ néje'g lai tɔ.
- 12**I ɓa nébao gə rɔnduba d'ɔ rɔi'g ləm, i ɓa ur dɔ néje'g lai ləm, siŋgamon gə tɔgmbaɗ to mee jii'g ləma, jii ɓa askəm kar néje lai ɔ dɔ maree'g kar dee to ne njaɗg ləm tɔ.
- 13**Basinè ɛi Ala lə sí, jeə m'pidii ləm, j'ula rɔnduba dɔ rii gə maji dum ləm tɔ.
- 14**Nɛ ma jén yè see m'unda bi di to ɔsé dəwje ləm tɔ gə naje to ɓa gə mba kar sí j'a kaskəm ki gə mee sí kun nékarje gə togəbè kari wa. Néje lai gə j'un j'ari lé to né gə ɔ mee jii-i'g ya.
- 15**Jeə j'isi nɔi'g asəna gə mbáje gə njédətarje to gə bə síje-je lai bèe, ndɔ si kəmba lə sí dɔ nanɓ nee to asəna gə ndil kag bèe ndá nékunda mee yel dɔ'g kára kara godo.
- 16**Njesigəneə, Ala lə sí, jii-i nja ɓa nékingaje lai gə jeə n'gɔl dɛa gə mba ra ne kəi kari ləm, gə mba kunda ne nɔ rii gə to gə kəmee ləm tɔ lé d'ɔ keneɗ ləm, i nja ɓa néje lai to kaj ləm tɔ.
- 17**Ɔi Ala ləm, ma m'gər gao, i to njena meekuru lə dəw ləm, i ndigi néra gə gə dɔ najee ləm tɔ, gelee gə nee ɓa ma m'ɔ gə məəm m'un nékarnojije lai neelé m'ari gə meekarabasur ləm, ɓasinè ma m'oo koso-dəwje ləi lai gə d'aar keneɗ kara d'ɔ gə mee dee d'un nékarnojije lə dee d'ari ləm tɔ lé ndá ɓasinè rɔm lelm ne yaə ya.
- 18**Ɔi Njesigəneə, Ala lə Abrakam, gə Isaak, gə Israel gə to bə síje-je lé maji kari ar mee koso-dəwje ləi tɔ kujita ləm, ar takəjije lə deə gə togəbè to njaɗg gə kédé-kédé dɔi'g ləm tɔ.
- 19**Maji kari ar mee ŋgonəm Salomɔ to kára ba sur gə mba karee aa ne dɔ tornduije gə ndukunje ləi gə godnduije gə mba karee ra née ləm, mba karee ra ne kəi-mbai gə m'wa dɔ gɔl néje gə mbəa lé ləm tɔ.
- 20**Dabid ula koso-dəwje lai pana: Pidije Njesigəneə, Ala lə sí. Ndá koso-dəwje lai lé pidi Njesigəneə, Ala lə bə deeje-je ya tɔ. Tɔɓɛi deə d'unda barmba dəb kəm dee nanɓ nɔ Njesigəneə'g ləm, gə nɔ mbai'g ləm tɔ.

D'unda Salomɔ gə mbai

- 21**Bèlè lookàree gə njekorè goo ndɔ neelé deə d'inja nékinjanéməsje ləm, gə njé gə kə roo ləm tɔ d'ar Njesigəneə as bèe: bə maɗje tɔl-dɔg (1.000) ləm, bəl badje tɔl-dɔg (1.000) ləma, ŋgan badje tɔl-dɔg (1.000) ləm tɔ ɓa d'orè nɔ'd gə nékaije gə kə tər nanɓ gə ra ta-ta ləm, gə nékinjanéməsje gə raɗg bula gə ra gə mbata lə Israelje lai ləm tɔ.

²²Dee d'usɔ gə d'ai nɔ Njesigəneɔ'g gə boo-rɔlel ndá dee d'wa dɔ Salomɔ, ngolə Dabid gə ubu nɔ Njesigəneɔ'g d'undá gə mbai gə njekɔm'g gɔl joo ləm, d'wa dɔ Sadɔk gə ubu d'undá gə njekinjanéməs ləm tɔ.

²³Salomɔ si dɔ kalimbai'g lə Njesigəneɔ to ne mbai tor bɔbeeje Dabid'g. Yee teɛkɔr ləm, Israɛlje lai d'ila koji dɛa'g ləm tɔ.

²⁴Mbaije lai ləm, gə bao-rɔje lai ləma, gə ngalə mbai Dabid lai lé kara ləm tɔ, d'oso gel mbai Salomɔ'g ya.

²⁵Njesigəneɔ ar Salomɔ to dɛw gə boo ur dɔ loo kəm Israɛlje'g lai ləm, yee ar ri beekɔ ləa bar ur dɔ kɔ mbaije gə Israɛl lai gə neɔ'g kédé lé ləm tɔ.

Kwəi lə Dabid lé

²⁶Dabid, ngolə Isai lé ɔ bee dɔ Israɛlje'g.

²⁷Ləb kɔbee ləa gə dɔ Israɛlje'g as rɔ-sɔ: yee si Ebrɔ ɔ ne bee as ləb siri ləm, yee si Jerusalem ɔ ne bee as ləb rɔ-munda-giree-munda ləm tɔ.

²⁸Yee si gə rɔlel ya saar ləb bɔga'g ləa ba wəi ne ar ndɔje gə nébaɔje gə rɔnduba d'asee nag-nag ndá ngonee Salomɔ ba ɔ bee toree'g tɔ.

²⁹Sorta néraje lə mbai Dabid gə dɔtar ləm, gə njé gə rudu ləm tɔ lé dee ndaŋg mee maktub'g lə Samel gə to njekoota mee Ala'g lé ləm, gə mee maktub'g lə Natan, njetegginta ləma, gə mee maktub'g lə Gad, njetegginta ləm tɔ.

³⁰Ta gə wɔji dɔ kɔbee ləa lai ləm, gə néra siŋgamoŋ ləa ləm, gə néje lai gə dəs mee ndɔje'g ləa mee bee gə Israɛl'g ləma, gə dɔ beekɔje lai gə dɔ bee gə raŋg'd ləm tɔ lé dee ndaŋg taree keneŋ ya.

2 Sôrta Gïka-Israelje

2 Sôrta Gïka Israelje 1

Sorta læ Salomõ gë to mbai gë Israel

¹Salomõ gë ngolë Dabid lé ar bëekõ læa to njanj læm, Njesigëneã Ala nai sëa læma, undá tar ðanng gë ðëw gë boo læm tã.

Salomõ ðëji Ala këmkar

1Mb 3.4-15

²Salomõ ðar Israelje lai læm, gë bé-njërõje gë tãl-ðõg-ðõg (1.000) gë njërõje gë tãl-tãl (100) læm, gë njëgan-rëwtaje læm, gë njëkaa ðã ðëb bëekõje læ Israelje lai læma, gë mbai ðã gel-bõje læ ðee læm tã.

³Salomõ aw gë koso-ðëwje lai neelé nã'd ðã loo gë ndëw'd gë to Gabao. Lée gë neelé ða d'inga kæi-kubu-kinga-nã læ Ala gë Moyis, kura læ Njesigëneã ra ðãdilaloo'g lé keneñ.

⁴Sãduk-manrã læ Ala kédë Dabid unee Kirjat-Yearim aw ne loo gë gõl wõji ne ðëa mbata yee ra kæi-kubu Jerusalem wõji ne ðëa ya.

⁵Lée gë neelé nõ kæi-kubu-kinga-nã'g læ Njesigëneã lé loo-nëkinjamës gë ra gë larkas gë Besalel, ngolë Uri gë to ngolë Hur ra lé to keneñ tã. Salomõ gë koso-ðëwje ðëji Njesigëneã ta keneñ.

⁶Ðã loo-nëkinjamës'd gë ra gë larkas gë to nõ kæi-kubu-kinga-nã'g lé ða Salomõ inja nëkinjanëmësje gë kã roo as tãl-ðõg (1.000) ar Njesigëneã keneñ.

⁷Loondul'g lé Ala tee ðã Salomõ'g ulá pana: Maji kari ðëjim né gë i ndigi gë mba karm m'ari.

⁸Salomõ tel ila Ala keneñ pana: I ra gë bõm Dabid boo-nëmeemajije ndá i am m'õ ðee toree'g.

⁹Basinë Njesigëneã Ala, maji kar ndukun læi gë i un ar bõm Dabid lé aw lée'g bëréré ya mbata i am m'õ ðee ðã koso-ðëwje gë bula digi-digi'g d'asëna gë nduji nanng bëe.

¹⁰Maji kari am këmkar gë gosonégër gë mba karm m'gër ne né gë këm ra gë mba kër ne nõ koso-ðëwje gë neelé. Mbata see nã ða askëm ganng rëwta læ koso-ðëwje læi gë to koso-ðëwje gë bula digi-digi neelé wa.

¹¹Ala ula Salomõ pana: Mbata yee nee ða gë né gë to mëi'g mbata i ðëji nébaoje gë némajije gë rënduba el ne i ðëji këmkar gë gosonégër mba ganng ne rëwta ðã koso-ðëwje'g læm gë m'ari õ ðã ðee lé

¹²ndá m'a kari këmkar gë gosonégër ya. Tõbëi m'a kari né gë ranng ðõ'g bëi, nébaoje gë némajije gë rënduba gë mbai gë nõ'g kédë inga togábè el læm, yee gë njekorë gooi kara a kinga bëe el læm tã.

13 Bèe ba Salomḡ ì dɔ loo gé ndəw'd gé to Gabaḡ, loo gé kəi-kubu-kiŋga-na to keneŋ lé tel ree Jerusalem ba yeḡ ḡ ne bee dɔ Israelje'g bəi.

Singamonḡ gə nébaoje lə Salomḡ

1Mb 10.26-29, 2Sgl 9.25-28

14 Salomḡ mbḡ pusuje gə njérɔ gə kundaje dɔ nḗ'd, yeḡ aw gə pusu-rɔje lé tɔl-dɔg gə dəa tɔl-sɔ (1.400) ləm, gə njérɔ gə kundaje d'as tɔl-dɔg-loo dɔg-giree-joo (12.000) ləm tɔ, yeḡ ar dee d'isi mee bee-booje gé d'aw ŋgəm pusu-rɔje ləa keneŋ ləm, gə Jerusalem mbər mbai'g ləm tɔ.

15 Mbai lé ar larnda gə larlɔr kara to Jerusalem yaḡ asəna gə kəri-mbalje bəe ləm, ar kag-sədrəje kara bula to gé kag-bɔlje taa ne loo pəl-pəl ndag-loo'g bəe ləm tɔ.

16 Kundaje lə Salomḡ lé d'ì sə dee Ejiptə gə Silisi, njérab-néndogoje gé wɔji dɔ mbai lé ba d'aw ndogo dee ree sə dee gə goo lar dee gé d'wɔji njaŋg togábè ya,

17 dee d'ì gə pusu-rɔ kára Ejiptə ndá gadee as larnda tɔl-misḡ (600) ləm, kunda kára ndá gadee as larnda tɔl-dəa-rɔ-mi (150) ləm tɔ. Deḡ ree sə dee togábè mbata mbaije lə Hetje lai ləm, gə mbata lə mbaije gé Siri kara ləm tɔ.

Salomḡ wa dɔ gɔl rəa mba kunda kəi gé to gə kəmee

1Mb 5.15-32, 7.13-14

18 Salomḡ un ndia gə mba kar dee d'unda kəi gə ri Njesigəneḡ ləm, gə d'unda kəi-mbai gə mbata ləa-yeḡ ləm tɔ.

2 Sôrta Gika Israelje 2

1 Salomḡ odo dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-siri (70.000) mba kar dee to njékodo néje ləm, gə tɔl-dɔg-loo rɔ-jinaijoo (80.000) gé njétɔl kəri-mbalje dɔ mbal'g ləma, gə tɔl-dɔg-loo-munda gə dɔ dee tɔl-misḡ (3.600) gé njékaa dɔ deeje ləm tɔ.

2 Salomḡ ula kula rɔ Huram, mbai gé Tir'g pana: Maji kari ra səm to gé i ra gə bɔm Dabid aree ne kag-sədrəje mba karee unda ne kəi-siée bəe lé tɔ.

3 Aa oo, m'a gə ra kəi gə ri Njesigəneḡ Ala ləm, kunda gə kəmee karee gə mba roo né gé ədə sululu keneŋ neḡ'g ləm, gə mba kunda pil muruje gé to gə kəmee neḡ'g ta-ta ləm, gə nékinjaməs gé kḗ roo gé wɔji dɔ teḡ gə ndɔ gə kàrkemetag gə ndɔ-kwa-rɔ gə nai gé teḡ sigi ləma, gə ra naije lə Ala lə sí gé Njesigəneḡ ləm tɔ gə goo godndu gé gə nḡ mbata Israelje lé.

4 Kəi gé m'a gə kunda lé a to kəi gé boo mbata Ala lə sí lé boo ur dɔ magəje lai ya.

5 Ne see nḗ ba siŋgá askəm ra kəi karee wa, mbata dara gé tad rəg-rəg kara asee el, ne bəd ba see ma nee ya m'a ra kəi karee wa. Kəi gé m'a gə ra lé a to gə mba tuu né gé ədə sululu ba keneŋ karee ya.

6 Maji kari ula gə dəw kára gé gər goso ra kula gə larlɔr, gə larnda, gə larkas, gə larndul, gə dɔ kubuje gé ndiri dee ndul piro-piro ləm, gə kas gəì ləma, gə to bədələ ləm tɔ, yeḡ a to njeḡər goso tɔl néje mba karee ra kula gə mba kar dee ra

kula nã'd gə njégər goso kulaje gə d'isi ròm'g Juda gə Jerusalem gə bòm Dabid mbər dee lé tɔ.

⁷Maji kari ula gə kag-sədrəje gə kag-siprəsje gə kag-sədalje gə Libā am, mbata ma m'oo to gə kuraje lai gər tuga kagje gə Libā. Aa oo, kuraje ləm-ma lé d'a kaw gə kajje nã'd ya.

⁸Maji kar dee gəl kagje bula yaā d'am mbata kai gə m'a gə kunda lé to kai gə boo ləm, gə maji dum ləm tɔ.

⁹Kuraje lai gə to njétuga-kagje gə njétər barkəm kagje lé m'a kar dee kandə kó gə d'unda as nékwəji kwəi-lə-né təl-dəg-loo-təl-dəg-loo-misā (6.000.000) ləm, gə kandə kó-ɔrj as nékwəji kwəi-lə-né təl-dəg-loo-təl-dəg-loo-misā (6.000.000) ləm, gə mán-nduú as litər təl-jinaijoo (800) ləma, gə ubu as litər təl-jinaijoo (800) ləm tɔ.

¹⁰Huram, mbai gə Tir tel gə maktub ula ne Salomɔ pana: Təgərɔ ya, Njesigəneā unda dəwje læa dan kəmee'g, gelee gə nee ba yeɛ undai ne gə mbai gə dɔ dee'g gə mbəa.

¹¹Huram pa tɔbəi pana: Maji kar dɔ ri Njesigəneā Ala læ Israelje ai səgərə, yeɛ gə njekunda dara gə naŋg nee, yeɛ ba ar mbai Dabid ŋgon gə njekəmkàr ləm, gə njekunda kəmkàr dɔ rəa'g ləma, gə njegosonégər ləm tɔ, gə mba karee unda kai læ Njesigəneā ləm, gə kunda kai-mbai gə mbata læa-yeɛ ləm tɔ.

¹²Togábè ba m'ula ne dəw kára gə njegər-gosokula gə njenégər rəi'g ya.

¹³Yeɛ lé ria læ Huram-Abi ndá keaje to ginkoji Danje'g nɛ bɔbeeje ba to dəw gə Tir. Yeɛ gər goso ra kula larlər ləm, gə larnda ləm, gə larkas ləma, gə larndul ləm tɔ, tɔbəi yeɛ gər gosokula gə wəji dɔ kagje ləm, gə kəri-mbalje ləm, gə kubuje gə ndul piro-piro gə bədələ ləm, gə kubu gə d'uji gə kúla palégal ləma, gə kubu gə kas njir-njir ləm tɔ, yeɛ gər goso təl néndajije bəd-bəd gə d'a karee ra tɔ. Yeɛ a ra kula gə dəwje lai gə njégər goso kulaje ləm, gə dəwje gə njégər goso kulaje gə to kə mbai ləm Dabid gə to bɔbije lé ləm tɔ.

¹⁴Basinè, maji kar mbai ləm ula gə kó, gə kó-ɔrj, gə ubu gə mán-nduú ar kuraje læa to gə yeɛ pa taree lé ya.

¹⁵Bèe ba jee j'a tuga kagje gə Libā bula to gə i aw ndòo dee lé ndá j'a tɔ dee nã'd kula ne gə rəw gə mán baa-boo-kad'g kar dee nun dɔ'g saar teɛ Japo ndá i a kodo dee kaw ne Jerusalem tɔ.

¹⁶Salomɔ tura dəw-dɔ-beeje lai gə d'isi mee bee gə Israel gə goo bula læ dee gə bɔbeeje Dabid tura dee ne kédé lé ya. Deɛ d'inga dee as təl-dəg-loo-təl gə dəa rɔ-mi-giree-munda gə dɔ dee təl-misā (100.053.600).

¹⁷Ndá yeɛ ɔr dee təl-dəg-loo rɔ-siri (70.000) gə mba kar dee to njékodo néje ləm, gə təl-dəg-loo-rɔ-jinaijoo (80.000) gə njétəl kəri mbalje gə dɔ mbalje'g ləma, gə

tɔl-dɔg-loo-munda gə dɔ dee tɔl-misɔ (3.600) gə njékaa dɔ deeje, gə mba kar koso-dəwje neelé ra ne kula ləm tɔ.

2 Sôrtá Gĩka Israélje 3

Kunda kəi gə to gə kəmee lé

1Mb 6.1-38

- 1** Salomɔ un kudu kunda kəi lə Njesigəneɔ mee bee gə Jerusalem, dɔ mbal'd gə Morija, loo gə Njesigəneɔ teɛ dɔ bɔbeeje Dabid'g ar Dabid wa dɔ gɔlee loo-kunda-kó'g lə Ornan gə to dəw gə Yebus lé.
- 2** Yee un kudu kunda kəi lé mee ndɔ gə njekɔm'g joo mee naj gə njekɔm'g joo mee ləb kɔbee'g ləa gə njekɔm'g sɔ lé ya.
- 3** Aa ooje, loo tum gə Salomɔ tum gel kəi-Ala ɓa nee: Ngalee gə goo kwɔji loo nétura gə ləw lé as kəmkil dəw rɔ-misɔ ləm, tadee as kəmkil dəw rɔ-joo ləm tɔ.
- 4** Kəi-jala gə to nɔ kəi'g lé ngalee as tad kəi béréré ndá as kəmkil dəw rɔ-joo ləm, dəree gə ɔ gə tar as kəmkil dəw tɔl-dəa-rɔ-joo (120) ləm tɔ, Salomɔ ar dee d'ɔr mee kəi lé gə larlɔr gə àr ngad-ngad ya lai.
- 5** Mee kəi gə boi lé deɛ tɔs kag-siprɛs keneɲ dém-dém ləm, d'ɔr mée gə larlɔr gə àr ngad-ngad ləma, gə ndaji kam kianɲar gə kúla larje to gə ɓɔdə keneɲ ləm tɔ.
- 6** Deɛ ra kaar kəi lé gə jərje gə gad dee to yaɔ mba kar dee ndaɲg ne mɛr ya, larlɔr lé to larlɔr gə d'ɔr ne Parbayim tɔ.
- 7** Deɛ d'ɔr gaji kag kəije'g ləm, gə tarəwkəije'g ləm, gə kaar kəi'g ləm, gə tabidi-rəwkəije'g ləm tɔ gə larlɔr, tɔbəi yee ar dee ndaji Nékundaje gə dara kaar kəi'g lé tɔ.
- 8** Deɛ ra kəi gə to gə kəmee doi, ngalə gə as tad kəi béréré lé as kəmkil dəw rɔ-joo ləm, tadee kara as kəmkil dəw rɔ-joo ləm tɔ. Deɛ d'ɔr gə larlɔr gə àr ngad-ngad gə kwɔi ləa as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-rɔ-joo (20.000),
- 9** ngawlarje gə kɔ ɓər né gə ra dee gə larlɔr lé kwɔi lə dee as ges nékwɔji kwɔi-lə-né. Deɛ d'ɔr ngan kəije gə dɔ maree'g tar lé gə larlɔr tɔ.
- 10** Mee kəi gə to gə kəmee doi lé deɛ tɔl né ndaji ne Nékundaje gə dara joo keneɲ ndá d'ɔr gir dee gə larlɔr.
- 11** Bag néndaji Nékundaje gə dara lé ngal dee as kəmkil dəw rɔ-joo. Bag yee gə donɲɔr lé ngal as kəmkil dəw mi ndá ɔrɔ rɔ kaar kəi ləm, yee gə kára ngal as kəmkil dəw mi tɔ, ar ta tel bagee aw iɲga bag néndaji Nékunda gə dara gə njekɔm'g joo lé rib tɔ.
- 12** Bag néndaji Nékunda gə dara gə njekɔm'g joo lé ngal as kəmkil dəw mi, aw saar ɔrɔ rɔ kaar kəi, ndá bagee gə kára ngal as kəmkil dəw mi tɔ, ar ta tel bagee aw iɲga bag Nékunda gə dara gə donɲɔr lé rib.

13 Néndaji Nékundaje gá dara neelé naji bag dee ndá ngal as kámkil dāw rɔ-joo. Deɛ d'ar tar gə gɔl dee, tel kəm dee gá dɔ kəi'g lé tɔ.

14 Deɛ ra kubu gaŋg ne mee kəi gá to bədələ ləm, gə ndul piro-piro ləma, gə kas njir-njir ləm tɔ, kubu neelé d'uji gə kúla palégal ndá deɛ ndaji Nékundaje gá dara lé keneɲ tɔ.

Gaji kagje gá ra gə larkas gá loo nékinjaməs

1Mb 7.15-22

15 Deɛ ra gaji kagje joo gá ngal dee as kámkil dāw rɔ-munda-giree-mi nɔ kəi'd gá to gə kəmee ləm, gə mburɔ gá tula dɔ dee'd gá dər dee as kámkil dāw mi-mi ləm tɔ.

16 Deɛ ra kúla-yenɣəre asəna gə bɔdə to gá dee gá to mee kəi'd gá to gə kəmee ndá deɛ tula dee sém gaji kagje'g lé tɔbəi deɛ ra né ndaji ne kandə dɔ bəe as tɔl (100) ndá na dee keneɲ tɔ.

17 Deɛ d'ur gaji kagje lé nɔ kəi gá to gə kəmee'g ar yeɛ gá kára to par dɔkɔl ləm ar yeɛ gá raŋg to par gá dɔgel ləm tɔ, Yeɛ gá dɔkɔl lé yeɛ unda ria lə Jaki, tɔbəi yeɛ gá to gá dɔgel ndá yeɛ unda ria lə Boaj tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israəlje 4

1 Yeɛ ra loo-nékinjaməs gə larkas, ngalee as kámkil dāw rɔ-joo ləm, tadee as kámkil dāw rɔ-joo ləma, dəree gá i gá tar as kámkil dāw dɔg ləm tɔ.

Bai-togo-rɔ gá boi gə bai-gelje gá ra dee gá larkas

1Mb 7.23-26

2 Yeɛ léɛ larkas gá bai-togo-rɔ gá boi. Tea tad as kámkil dāw dɔg ləm, to gá guburu yir-yir ləm, dəree gá tar as kámkil dāw mi ləma, kaaree gá d'wɔji gə kúla as kámkil dāw rɔ-munda ləm tɔ.

3 Loo gá mbɔree'd gá to gelee'g lé deɛ ra néndaji bɔ maŋje keneɲ, mbuna kámkil dāw kára ndá gugu néndaji bɔ maŋje dɔg-dɔg dɔ dura-mán'g lé sub tɔ, néndaji bɔ maŋje lé d'ɔs dee goo nɔ'd gun joo ndá deɛ léɛ dee nɔ'd loo kára ba bəe.

4 Bai-togo-rɔ gá boi lé to dɔ néndaji bɔ maŋje dɔg-gir-dee-joo gá ndaji dee gə larkas ar njé gá munda kəm dee to par gá dɔgel ləm, njé gá munda kəm dee to gá par gá dɔ-gó ləm, njé gá munda kəm dee to par gá dɔkɔl ləma, njé gá munda kəm dee to par gá bər ləm tɔ, bai-togo-rɔ gá boo lé to dɔ dee'g ndá kudu deɛ lai to par gá mee bai-togo-rɔ gá boi'g lé tɔ.

5 Ndər læa as dabla ji dāw bəe, mbia to asəna gə ta ngo-dɔ-mán gá deɛ ndaji gá pudu nduja-kuruje keneɲ bəe. Bai-togo-rɔ gá boi lé mée as litər tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dæa rɔ-joo (120.000).

6 Deɛ ra bai-gelje dɔg ndá unda dee mi par gá dɔkɔl ləm, gə mi par gá dɔgel ləm tɔ gə mba togo ne néje, deɛ togo nékinjanéməsje gá naje gá kə roo keneɲ. Man gá mee bai-togo-rɔ'g lé to gə mba kar njékinjanéməsje togo ne rɔ dee.

Tura goo néje gá deę ra gə lar lé

1Mb 7.40-51

- ⁷Yee léę larlər gá pərndəje dəg, gə goo ndukun gá wəji də dee ndá yee unda dee mee kəi gá to gə kəmee'g, mi dəkəl ləm, gə mi dəgel ləm tə.
- ⁸Yee ra tabulje dəg ndá unda dee mee kəi gá to gə kəmee'g, mi dəkəl ləm gə mi dəgel ləm tə. Yee léę larlər gá karmbije as dəg.
- ⁹Yee ra gadloo gə mbata lə njékinjanéməsje ləm, gə gadloo gá tad gə tarəbeeje ləm tə ndá yee ər gir tabidi-rəwje lé gə larkas tə.
- ¹⁰Yee unda bai-togo-rə gá boi lé par gá dəkəl lə kəi gá to gə kəmee par gá bər bəe.
- ¹¹Huram ra bai-girje gə əb-kuba-pərje gə baije tə. Togəbè ɓa Huram təl ne kulaje lai gá mbai Salomɔ aree ra mbata lə kəi lə Ala gə néje gá nee:
- ¹²Gajije joo gə mburɔje joo gə də kuru dee gá to də gajij'g lé ləm D'uji ɓədə gə mba tula də mburɔje'g joo gá to də gajije'g tar lé ləm,
- ¹³Néndaji gá to asəna gə kandə dɪ bəe lé as təl-sə (400) mbata ɓədəje gá joo Gá deę təs néndaji gá to asəna gə kandə dɪ bəe lé də nɔ'd gun joo gə goo ɓədə lé ləm tə.
- ¹⁴Nékunda-gel-deje'g dəg ləm, Bai-girje dəg to də nékunda-gel-deje'g lé ləma
- ¹⁵Bai-togo-rə gá boi Gə néndaji ɓə maŋje dəg-gir-dee-joo To gel bai-togo-rə'g lé ləm,
- ¹⁶Bai-girje gə əb-kuba-pərje Gə karmbi-larje gá ta dee tə jə-jə ləm tə. Nékulaje nee lai gá mbai Salomɔ ar Huram-Abi ra mbata kəi lə Njesigəneɔ lé to larkas gá ndəj wər-wər ya.
- ¹⁷Mbai lé ar dee léę dee ndag-loo'd gá wəji də Jurde, də naŋg əji gá to mbuna Sukot gə Sereda'g.
- ¹⁸Nékulaje gá Salomɔ ar dee ra lé bula yaɔ, askəm tura gée gə mba koo kwɔi lə larkas lé el.
- ¹⁹Nékulaje gá raŋg lai gá Salomɔ ra togəbè mbata kəi lə Njesigəneɔ lé as bəe: Gə loo-nékinjaməs gá yee ra gə larlər ləm, Gə tabulje gá kə kunda pil muru gá to gə kəmee də'g ləm tə,
- ²⁰Gə kag pərndəje gə néndogóje lə dee gá ra gə larlər gá àr ŋgad-ŋgad Gə mba kəs pər keneŋ gə goo ndukun Gá wəji də kəi gá to gə kəmee ləm,
- ²¹Gə néndaji puduje, gə néndogóje, Gə kəgəɔ kun ne pərje gá ra dee gə larlər gá àr ŋgad-ŋgad ləm,
- ²²Gə kiaje gə baije gə ka-larje, Gə əb-pərje gá ra gə larlər gá àr ŋgad-ŋgad ləm tə, Gə tabidi-rəwkəije gá ra dee gə larlər Gá wəji də tarəw kəi kə kandə ne mee kəi'd

Gá to gə kəmee ləm, gə mbata tabidi-rəwkəi Gá kə kandə ne mee kəi'd gá to gə kəmee ləm tɔ.

2 Sôrtá Gĩka Israełje 5

¹ Bèe ba kulaje lai gá Salomɔ ra mbata kəi lə Njesigəneə lé tɔlee bém. Yen ba yeɛ odo larnda, gə larlɔr, gə nékulaje gá bɔbeeje gá Dabid unda dee gə kəmee lé ndá yeɛ ɔm dee mee kəi-nébaɔje'g lə Ala tɔ.

D'unda sɔduk-manrɔ mee kəi'd gá to gə kəmee lé

1Mb 8.1-13

² Togəbè ba mbai Salomɔ mbɔ ngatɔgje gá Israeł ləm, gə mbai dɔ ginkojije lai ləma, gə mbai dɔ gel-bɔje lə Israełje lai ləm tɔ dɔ nɔ'g mee bée gá Jerusalem gə mba kar dee ree gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneə gá to mee bée-boo'g lə Dabid gá to Siɔ lé.

³ Dɪngamje lai gá Israeł mbɔ dɔ nɔ rɔ mbai Salomɔ'g gə mba ra naj mee naj gá njekɔm'g siri lé.

⁴ Loo gá ngatɔgje gá Israeł lai ree mbɔ ndá Ləbije d'un sɔduk-manrɔ lé.

⁵ Dee d'aw gə sɔduk-manrɔ lé ləm, gə kəi-kubu-kiŋga-nɔ lé ləma, gə nékulaje lai gá to gə kəmee gá to mee kəi kubu'g lé ləm tɔ: njékinjanéməsje gə Ləbije ba gá njékodo néje neelé ya.

⁶ Mbai Salomɔ gə dəwje gá Israeł lai gá mbɔ dɔ nɔ lé ree d'ar nɔ sɔduk-manrɔ'g. Dee d'inja nékinjanéməsje gá to badje, gə maŋgje gá d'askəm tura dee əsé koo bula lə dee el mbata bula lə dee gá digi-digi lé.

⁷ Njékinjanéməsje d'un sɔduk-manrɔ lə Njesigəneə lé d'aw d'unda mee loo gá wɔji dəa gá to mee kəi'd gá to gə kəmee doi, gel bag néndaji Nékundaje gá dara'g lé.

⁸ Mbata néndaji Nékundaje gá dara lé naji bag dee dɔ loo'd gá sɔduk-manrɔ to keneɲ, d'ɔ ne dɔ sɔduk-manrɔ lé gə dɔ kunda kagje'g tɔ.

⁹ Kunda-kagje neelé ŋgal yaɔ ar dəw askəm koo ta dee gá dəs loo gá to gə kəmee doi lé ya, ne a koo raga el. Sɔduk neelé to keneɲ saar teɛ mee ndɔ gá bogənè tɔ.

¹⁰ Né gá ranɔg to mee sɔduk-manrɔ'g lé el, ne bəgərə mbalje joo gá Moyis taa dɔ mbal gá Oreb'g, loo gá Njesigəneə man ne rəa keneɲ ar Israełje ndəa gá d'unda ne loo mee bée gá Ejiptə teɛ lé ba to keneɲ ya.

¹¹ Loo gá njékinjanéməsje d'unda loo mee loo gá to gə kəmee doi'g teɛ lé (mbata njékinjanéməsje lai gá d'ar keneɲ lé d'ɔr won rɔ dee lal ra gə kudu dee kudu dee lé)

¹² ndá Ləbije lai gá to njékɔspaje gá ri dee lə Asap, gə Heman, gə Jedutun, gə ŋgan deeje gə ŋgakɔ deeje gá d'ula kubu gá ra gə kúla palégal rɔ dee'g ləm, gə d'ar gá kel bər lə loo-nékinjaməs gə nékimje gá to maɔje gá sa səgə-səgə ləm, gə kɔdu-

kɔdɛje lɛma, gɛ kudu-kagje lɛm tɔ tɔbɛi njɛkinjanɛmɛsje tɔl-dɔ-dee-rɔ-joo (120)
d'ar mbɔr dee'g d'ar d'im tɔtɔje lɛm tɔ.

¹³ Yen nga loo gɛ dee gɛ njɛkim tɔtɔje gɛ njɛkɔspaje lɛ d'ɔm nɔ'd yɛg d'unda ndu
dee nɔ'd gɛ mba pidi Njesigɛneɔ ndá dee d'ar tɔtɔje lɛm, gɛ mɔdje gɛ sa sɛgɛ-sɛgɛ
lɛma, gɛ nɛkimje gɛ rang lɛm tɔ bɔr ngaw d'ula ne rɔnduba dɔ Njesigɛneɔ'g gɛ
taje nee pana: Mbata yee lɛ maji dum lɛm, meekɔrjol lɛa to saar-saar gɛ nɔ lɛm tɔ.
Mee kàree gɛ neelɛ mum taa mee kɛi gɛ to kɛi lɛ Njesigɛneɔ lɛ pɛl-pɛl tɔ.

¹⁴ Njɛkinjanɛmɛsje d'askɛm kisi keneɲ mba ra kula lɛ dee el gɛ mbata mum lɛ,
mbata rɔnduba lɛ Njesigɛneɔ taa mee kɛi lɛ Ala pɛl-pɛl tɔ.

2 Sɔrta Gɪka Israelje 6

¹ Yen nga Salomɔ pana: Njesigɛneɔ pana n'a si dan loo gɛ ndul njudu-njudu'g ya.

² Ne ma lɛ m'ra kɛi mbai gɛ a to loo-sii Gɛ i a si keneɲ saar-saar gɛ nɔ to!

Kila mbɔr ta kunda kɛi-Ala gɛ kɛmee lɛ

1Mb 8.14-21

³ Mbai lɛ tel kɛmee gɛ dɔ koso-dɔwje gɛ Israel tɔr ndia dɔ dee'g ndá koso-dɔwje
gɛ Israel lai d'ar tar.

⁴ Tɔbɛi yee pana: Maji kar dɔ ri Njesigɛneɔ Ala lɛ Israelje ai sɛgɛrɛ, yee gɛ pata gɛ
tɛa ar bɔm Dabid ndá ta gɛ yee pa lɛ aw lɛe'g bɛrɛrɛ gɛ goo siŋgamɔɲ lɛa loo gɛ
pa ne pana:

⁵ Un kudee lɛw ba gɛ m'ar koso-dɔwje lɛm gɛ Israel d'unda ne loo mee bɛe gɛ
Ejiptɛ tee lɛ m'ɔr bɛe-boo kára mbuna ginkoji Israelje'g lai mba kunda kɛi gɛ to
gɛ kɛmee keneɲ mba kar rim bɔr dɔ'g el lɛm, m'ɔr dɔw kára mba karee to mbai
dɔ dɔwje'g lɛm gɛ Israel el lɛm tɔ,

⁶ Ne Jerusalem ba ma m'ɔree gɛ mba kar rim bɔr keneɲ lɛm, Dabid ba ma m'ɔree
mba karee to mbai dɔ koso-dɔwje'g lɛm gɛ Israel lɛm tɔ!

⁷ Bɔm Dabid wɔji mɛe'g gɛ mba ra kɛi gɛ ri Njesigɛneɔ, Ala lɛ Israelje.

⁸ Ne Njesigɛneɔ ula bɔm Dabid pana: Kwɔji gɛ i wɔji mɛɛi'd gɛ mba ra kɛi gɛ rim lɛ
to nɛra gɛ maji gɛ i wɔji gɛ mba ra ya.

⁹ Né kára ba lɛ to i ba a ra kɛi lɛ el, ne ŋgoni gɛ a kɪ mɛɛi'g ba a ra kɛi lɛ gɛ rim ya.

¹⁰ Ta gɛ Njesigɛneɔ pa lɛ yee aree aw lɛe'g bɛrɛrɛ mbɔ. Yee ba ma m'taa ne tor
bɔm Dabid, m'isi ne dɔ kalimbai'g lɛ Israelje to gɛ Njesigɛneɔ pa ne kɛdɛ ndá ma
m'unda ne kɛi neelɛ gɛ ri Njesigɛneɔ, Ala lɛ Israelje lɛ ya tɔ.

¹¹ Ma m'unda sɔduk-manrɔ lɛ Njesigɛneɔ mee kɛi'g neelɛ, to manrɔ gɛ yee man ar
Israelje ya.

Tamaji lɛ salomɔ

1Mb 8.22-53

12 Salomɔ aar nɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneɔ kəm koso-dəwje gə Israel lai ndá yee odo jia par gə tar.

13 Mbata Salomɔ ra loo-kaar gə larkas unda dan mee gadloo'g dana bab, loo-kaar neelé ngalee as kəmkil dəw mi ləm, tadee as kəmkil dəw mi ləma, dəree as kəmkil dəw munda ləm tɔ, tɔbɛi yee aar dɔ'g ndá ɔs kəjee nanɔ kəm koso-dəwje gə Israel lai odo jia par gə dara.

14 Yee pa ne pana: Ɔi Njesigəneɔ, Ala lə Israelje. Ala gə to gə i bɛe lé godo mee dara'g ləm, gə dɔ nanɔ nee ləm tɔ: i aa dɔ manrɔ ləi gə meekarabasur gə mbata kuraje ləi gə njaa nɔj'g gə meendakaj lé.

15 Togəbè ba i aa ne dɔ ndukun gə i un ar bɔm Dabid gə to kura ləi lé, né gə tai pa lé i aree aw lée'g béréré bogənè gə goo siŋgamoŋ ləi ya.

16 Basinè Njesigəneɔ, Ala lə Israelje, maji kari aa dɔ ndukun gə i un ar bɔm Dabid gə to kura ləi lé loo gə i ulá ne pana: Bó lé nganije d'unda kəmkàr dɔ panjaa dee'g d'aa ne dɔ godndum kər-kər to gə i ra bɛe nɔm'g ndá i a lal njetaa tori dɔ kalimbai'g lə Israelje nda el.

17 Basinè lé, Njesigəneɔ Ala lə Israelje, maji kar ndukun ləi gə i un ar kura ləi Dabid lé aw lée'g béréré ya!

18 Ne see Ala a si nɔ'd gə dəwje gə dɔ nanɔ nee tɔgərɔ ya wa. Aa oo, dara gə tad rəg-rəg lé asi el, ne bəd bəi ba kəi gə m'ra nee wa.

19 Ne lé bɛe kara Njesigəneɔ Ala ləm, maji kari ur mbi gèn dɔ tamaji'g lə kura ləi gə ndòo gə yee ra nɔj'g ya. Maji kari oo ndu nɔ gə tamaji gə kura ləi ra ari lé ya kari.

20 Maji kar kəmi to jè dɔ kəi'g neelé dan kàrà gə loondul'g ləm, gə dɔ loo gə i pana: Yee ba rii a bar keneŋ lé ləm tɔ! Maji kari oo tamaji lə kura ləi gə ra lée'g neelé.

21 Maji kari ila kura'g ləi dɔ ndòo raje'g ləa ləm, gə kə koso-dəwje ləi gə Israel lé ləm tɔ, loo gə d'a gə ra tamaji lée'g neelé! Maji kari oo ta lə dee loo-sii'g gə mee dara'g ləm, oo ta lə dee ndá ar məəi oso lemsé dɔ dee'g ləm tɔ.

22 Bó lé dəw kára ra kaiya ɔs ne maree rəw ba d'ɔsee d'aree un ndia gə rɔkubu, ba ree un ndia gə rɔkubu nɔ loo-nékinjaməs'g ləi gə to mee kəi'g neelé ndá

23 maji kari oo ta ləa mee dara'g ləm, gə ra née ləma, gə ganɔ rəwta dɔ kuraje'g ləi ləm tɔ, maji kari ila ta dɔ yee gə ta wa dəa'g ləm, ar ta nérea tel oso dəa-yee'g ya ləm tɔ, dəw gə ta wa dəa el lé maji kari ɔr kəm ta ləa ləm, ra səa né gə goo ta gə wa dəa el lé ləm tɔ.

24 Loo gə njəbaje dum dɔ koso-dəwje ləi gə Israel mbata dee ra kaiya d'ɔsi ne rəw ba, dee tel ree rɔi'g d'ula rɔnduba dɔ rii'g ləm, ra tamaji gə ra ndòo rɔi'g dan mee kəi'g neelé ləm tɔ ndá

- 25 maji kari oo ta læ dee mee dara'g læm, gə ar mæai oso lemsé dɔ kaiya ra koso-dəwje'g læi gə Israel læma, gə tel sə dee mee bæe gə i ar dee gə ar bɔ deeje-je lé læm tɔ.
- 26 Loo gə kəm dara udu jigi ar ndi ər el gə mbata læ kaiya ra dee gə d'osi ne rəw lé ba, bó lé deɛ ra tamaji léé'g nee d'ula ne rɔnduba dɔ rii'g læm, bó lé d'os badm tel d'ya goo kaiyaje læ dee mbata i wɔji dee kəmkàr dɔ néra dee'g læm tɔ ndá
- 27 maji kari oo ta læ dee mee dara'g læm, ar mæai oso lemsé dɔ kaiya ra kuraje'g læi gə kə koso-dəwje'g læi gə Israel gə i a ndoo dee kankəmrəw gə kəm kar dee njaa keneŋ læm tɔ ndá ar ndi ər dɔ naŋg'd gə i ar koso-dəwje læi gə né kə dee lé ya.
- 28 Loo gə boo-boo, gə yoo-koso, gə rɔkɔ, gə moré gə wa dɔgugu-dɔgugu gə né gə ar kó oji sum wa dɔgugu-dɔgugu, gə beedéje əsé gabəraje d'a teɛ mee bæe'g læm, əsé loo gə njébaje d'a gugu dɔ koso-dəwje gə mee bæe'g læ dee dan tarəwkɔgje'g læ dee læm, loo gə né gə to bəl teɛ əsé rɔkoje bəd-bəd ra dee læm tɔ ba
- 29 bó lé dəw kára, əsé koso-dəwje læi gə Israel lai d'ar ndu ra tamaji əsé ndu ra ndooje læ dee bar ar nana kara gər né gə to mée'g əsé némeekɔ gə rəa ba ula jia par gə rɔ kəi'g neelé ndá
- 30 maji kari oo ndu dee mee dara'g loo-sii'g ndá ar mæai oso lemsé dɔ dee'g, maji kari ra gə nana kara gə goo néreaje mbata i lé gər meɛ dee kára-kára lai mbata i ya kára ba gə njegər meɛ dəwje lai ya,
- 31 bèe ba d'a bəli ne loo-si kəmba'g læ dee gə ndɔje lai mee bæe gə i ar bɔ deeje-je lé tɔ.
- 32 Loo gə dəw-dɔ-bæe gə to gə kə dəwje læi gə Israel el ba a kɔ mee bæe gə əw ree mbata læ rii gə ur dɔ riye'g lai læm, gə ji siŋgamonɔ læi gə bar mèr-mèr læma, gə kag jii gə i ula ndiŋ læm tɔ lé, loo gə yeɛ ree ra tamaji mee kəi'g neelé ndá
- 33 maji kari oo ndia mee dara'g loo-sii'g ndá ar dəw-dɔ-bæe neelé néje lai gə yeɛ a dəjii mba kar koso-dəwje lai gə dɔ naŋg nee gər ne rii gə mba bəli ne to gə koso-dəwje læi gə Israel bèe tɔ, yen ba d'a gər to gə rii bar mee kəi'd gə ma m'unda neelé ya.
- 34 Loo gə koso-dəwje læi d'a teɛ gə mba kaw rɔ gə njébaje læ dee gə goo rəw néje lai gə i ula dee ba bó lé deɛ ra tamaji tai'g tel ne kəm dee gə rɔ bæe-boo gə i ɔr kəmee læm, gə rɔ kəi gə ma m'unda gə rii læm tɔ ndá
- 35 maji kari oo ndu tamajije læ dee gə ndu ndòo raje læ dee mee dara'g ndá ra sə dee gə goo rəbee ya!
- 36 Loo gə d'a ra kaiya kosi ne rəw mbata dəw kára kara gə njelal ra kaiya lé godo, ba loo gə mæai a kɔ səi pu dɔ dee'g kari a kyə dee ne ji njébaje'g læ dee gə d'a kwa dee gə bər kaw sə dee mee bæe gə əw əsé dəb ba

³⁷ bó lé deę laji ta mee dee'g mee bee gá d'isi gá bərje keneņ lé ləm, bó lé deę tel kəm dee par gá rɔi'g ra ne ndò rɔi'g mee bee-bər gá d'isi keneņ ləm tɔ d'ulai ne pana: Jee n'raje né gá kori-kori ləm, gə n'raje némajel yaą ləm tɔ,

³⁸ bó lé deę tel ree rɔi'g gə mee dee gá kára ba sur gə rɔ dee bura mee bee'g lə njébjaje lə dee gá d'wa dee gá bər d'aw sə dee keneņ ba bó lé deę ra tamaji tai'g tel ne kəm dee gá dɔ bee'g lə dee gá i ar bɔ deeje-je ləm, gə dɔ bee-boo gá i ɔr kəmee ləma, gə dɔ kəi gá ma m'unda gə rii lé ləm tɔ ndá,

³⁹ maji kari oo ndu tamaji lə dee gə ndu ndò raje lə dee mee dara'g loo-sii'g ndá ra sə dee gə goo rəbee ya, maji kari ar məəi oso lemsé dɔ kaiya ra koso-dəwje'g ləi gá d'ɔsi ne rəw lé tɔ.

⁴⁰ Basinè, əi Ala ləm, maji kar kəmi to jè ləm, ur mbi gèņ oo ne tamaji gá ra lée'g neelé ləm tɔ.

⁴¹ Basinè, əi Njesigəneą Ala, Maji kari ɪta ree loo-kwa-rɔ'g ləi, I gə sɔduk-manrɔ gá kɔ sɪngaməņ ləi lé. Əi Njesigəneą Ala, Maji kar njékinjanéməsje ləi lé D'ar kaji ba gá nédolé rɔ dee ləm, Ar deę gá i unda dee dan kəmi'g lé D'al rɔ dee d'isi ne dan maji'g ləm tɔ.

⁴² Njesigəneą Ala, Yee gá i wa dəa gə ubu lé Maji kari ɔsee rəw el. Ar məəi olé dɔ némeemajije gá i ra gə kura ləi Dabid lé tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israelje 7

Nékinjaməsje gá d'inja d'ar Njesigəneą lé

1Mb 8.62-66

¹ Loo gá Salomɔ tɔl tamaji ləa mbɔ ndá pər ɪ dara roo nékinjaməs gá kɔ roo ləm, gə nékinjaməs gá ranğ ləm tɔ ndá rɔnduba lə Njesigəneą taa mee kəi lé pəl-pəl tɔ.

² Njékinjanéməsje d'askəm kandə mee kəi'g lə Njesigəneą el mbata rɔnduba lə Njesigəneą gá taa mee kəi lə Njesigəneą pəl-pəl lé.

³ Israelje lai d'aa loo d'oo pər gə rɔnduba lə Njesigəneą gá ree dɔ kəi'g neelé ndá léegəneeya d'unda barmba dəb kəm dee nanğ d'wa Njesigəneą mee dee'g pidee ne pana: Yee lé maji dum ləm, meekɔrjol ləa to saar-saar gə nɔ ləm tɔ.

⁴ Mbai Salomɔ gə koso-dəwje gá Israel lai d'inja nékinjanéməsje nɔ Njesigəneą'g.

⁵ Mbai Salomɔ lé inja bɔ manğje tɔl-dɔg-loo rɔ-joo giree joo (22.000) ləm, gə badje tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dəa rɔ-joo (120.000) ləm tɔ gá nékinjanéməsje. Togábè ba mbai lé ləm gə koso-dəwje d'unda ne kəi Ala gə kəmee bəd tɔ.

⁶ Njékinjanéməsje d'aar loo-kula'g lə dee. Ləbije kara d'aar gə nékimje gá kɔ kula rɔnduba dɔ Njesigəneą'd gá mbai Dabid ra gə mba kɔs ne pa pidi ne Njesigəneą, loo gá Dabid ɔm ne kula neelé ji dee'g mba kar dee d'ula ne rɔnduba dɔ Njesigəneą'g lé pa ne pana: Meekɔrjol ləa lé to saar-saar gə nɔ. Ndá njékinjanéməsje d'im tɔtɔje nɔ dee'g. Israelje lai d'aar lée'g neelé tɔ.

⁷Loo gé to dana bab gé wɔ̄ji dɔ gadloo gé to nɔ̄ kɛi'g lɛ Njesigəneɔ̄ lé Salomɔ̄ unda gé kəmee, mbata lé gé neelé yee roo nékinjaməs gé kɔ̄ roo ləm, gé ubu nékinjanéməsje gé wɔ̄ji dɔ kəm nɔ̄'d ləm tɔ̄ lé keneɲ mbata loo-nékinjaməs gé ra gé larkas gé Salomɔ̄ ra lé as mba roo nékinjanéməsje gé kɔ̄ roo gé nékinjanéməsje gé to nduji gé ndá léréré, gé ubu néje lé dɔ'g el.

⁸Salomɔ̄ gé koso-dəwje gé Israël lai səa nɔ̄'d lé ra naj mee ndə'a'g neelé as ndɔ̄ dee siri, koso-dəwje gé bula digi-digi ree keneɲ d'ɔ̄ gé looje gé un kudee gir Amat'g saar tee ne kəm-rəw-mán gé Ejiptə.

⁹Ndɔ̄ gé njekəm'g jinaijoo lé deɛ ra loo-mbɔ̄-dɔ̄-nɔ̄ gé to gé kəmee, mbata deɛ d'unda loo-nékinjaməs gé kəmee as ndɔ̄ dee siri ləm, deɛ ra naj as ndɔ̄ dee siri ləm tɔ̄.

¹⁰Ndɔ̄ gé njekəm'g rɔ̄-joo-giree-munda mee naj gé njekəm'g siri lé Salomɔ̄ ar koso-dəwje tel d'aw mee kəi-kubuje'g lɛ dee gé rɔ̄lel gé meendakaj mbata némeemaji gé Njesigəneɔ̄ ra gé Dabid, gé Salomɔ̄, gé Israël gé to koso-dəwje ləa lé tɔ̄.

Teɛ gé Njesigəneɔ̄ tee dɔ̄ Salomɔ̄'d gé njekəm'g gɔ̄l joo lé

1Mb 9.1-9, 2Sgl 1.7-12

¹¹Loo gé Salomɔ̄ tɔ̄l kula kunda kəi lɛ Mbaidɔ̄mbaije, gé kəi lɛ mbai ləm, loo gé kulaje lai gé yee wɔ̄ji gé mba ra mee kəi'g lɛ Njesigəneɔ̄ gé kəi lɛ mbai lé aw lée'g béréré mbɔ̄ ləm tɔ̄ ndá

¹²Mbaidɔ̄mbaije tee dɔ̄ Salomɔ̄'g loondul'g ulá pana: M'oo ndu tamaji lai ya, yee ba m'ɔ̄r ne kəm loo neelé asəna gé kəi gé d'a kinja nékinjanéməsje keneɲ kam ya.

¹³Loo gé m'a kar kəm dara udu jigi kar ndi ər el ləm, loo gé m'a kun ndum kar beedéje d'usɔ̄ né mee bee'g mbad-mbad ləma, loo gé m'a kula gé yoo-koso mbuna koso-dəwje'g ləm lé

¹⁴ɓó lé koso-dəwje ləm gé d'unda rim dɔ̄ dee'g lé, d'oso kul ra ne tamaji tam'g ləm, gé d'uba goo rəw-kaw deeje gé majel d'yɔ̄ ləm tɔ̄ ndá m'a koo ta lɛ dee mee dara'g ləm, m'a kar məəm oso lemsé dɔ̄ kaiyaje'g lɛ dee ləma, m'a kar bee-si dee tel to maji péd-péd ləm tɔ̄.

¹⁵Un kudee ɓasinè lé mbim a to tag ləm, kəm a kaa loo gərərə ləm tɔ̄ mba koo ne tamaji gé d'a gé ra lée'g neelé ya.

¹⁶Basinè kəi neelé ma m'ɔ̄ree m'unda gé kəmee doi gé mba kar rim ɓar dɔ̄'g saar gé nɔ̄ ləm, m'a kar kəm gé məəm to dɔ̄'g bururu gé ndɔ̄je kára-kára lai ya ləm tɔ̄.

¹⁷Ne i lé ɓó lé i njaa nɔ̄m'g to gé ɓɔ̄bije Dabid njaa ne nɔ̄m'g ra ne néje lai gé ma m'un ndum dɔ̄'g m'ari ləm, ɓó lé i aa dɔ̄ godndumje gé ndukunje ləm ləm tɔ̄ ndá

¹⁸ m'a kar kalimbai gé kɔ̄ beekɔ̄ gé m'un ndum dɔ̄'g m'ar ɓɔ̄bije Dabid m'pana: I a lal njetaa tori dɔ̄ kalimbai beekɔ̄'g lɛ Israëlje ndɔ̄ el lé to njang.

¹⁹Ne bó lé seɪ telje gir sí amje ləm, bó lé seɪ ubaje godndumje gə torndumje gə ma m'un m'ar sí lé yaje ləm, bó lé seɪ poleje magəje undaje ne barmba nɔ de'e g ləm tɔ ndá

²⁰m'a tɔr sí mee bee'g ləm gə ma m'ar sí lé ləm, m'a kɔr rɔm mee kəi'g nee gə m'unda gə kəmee gə rim bar keneɲ kunda rɔm ɲgərəɲ ləm tɔ ndá kəi neelé a tɔ nédəjindu gə nékogo mbuna ginkoji dəwje gə raɲg'g lai ya.

²¹Bèe ba kəi gə d'unda gə kəmee dɔɲg neelé nana ba gə a dəs mbɔree'g ndá kaaree a kwá paɪ karee ɛji ɲgəɪ pana: See gelee ban ba Njesigəneɔ ra né gə togəbè gə bee nee ləm, gə kəi nee ləm wa.

²²Ndá d'a kilá dee keneɲ pana: Mbata deɛ d'uba Njesigəneɔ d'yá ləm, mbata deɛ d'ɔm nɔ'd gə magəje d'unda barmba dəb kəm dee naɲg nɔ de'e g pole dee ləm tɔ, gelee gə bèe ba yeɛ ar néje gə majel lai neelé teɛ ne dɔ de'e g gə mbəa.

2 Sôrta Gɪka Israelje 8

Néje bəd-bəd gə Salomɔ ra lé

1Mb 9.10-28

¹Loo gə Salomɔ ra kula kunda kəi lə Njesigəneɔ ləm, gə kəi gə wɔji dəa-yeɛ ləm tɔ, tɔlee bém mee rudu ləb gə njekɔm'g rɔ-joo ndá

²yeɛ tel gɔl bee-booje gə Huram aree lé ba ar Israelje d'isi keneɲ bəi.

³Salomɔ ɔr rɔ aw rɔ gə njé gə Amat mbɔr loo gə Soba dum dɔ dee.

⁴Yeɛ ra bee gə Tadmɔr dɔdilaloo'g ləm, gə bee-booje lai gə to gə loo ɲgəm néje mee bee gə Amat ləm tɔ.

⁵Yeɛ ra Bet-Oron gə tar ləm, gə Bet-Oron gə bər ləm tɔ gə to bee-booje gə d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee ləm, ra tarəw deɛje gə pəgərə-larje ləm tɔ,

⁶Baalat gə bee-booje lai gə to loo-ɲgəm-néje gə wɔji dəa ləm, gə bee-booje gə mbata lə pusu-rɔje ləm, gə bee-booje mbata lə njérɔ gə kundaje ləm, gə néje lai gə lel Salomɔ gə mba ra Jerusalem gə Libá ləma, gə beeje lai gə yeɛ to mbai dɔ dee ləm tɔ.

⁷Koso-dəwje lai gə nai gə to Hetje, gə Amɔrje, gə Peresje, gə Hebje gə Yebusje lé deɛ to gə Israelje el,

⁸ɲgaka deɛje gə nai goo de'e g mee bee'd gə Israelje tuji dee el lé Salomɔ ar dee tɔ dəwje gə njéra kula gə raje saar teɛ mee ndɔ gə bogənè.

⁹Ne Salomɔ ar Israel kára kara ra kula asəna gə bər el, mbata deɛ tɔ njérɔje ləm, gə ɲgan-mbaije ləa ləm, gə bé-njérɔje ləa ləma, gə njékaa dɔ pusu-rɔje ləa gə njérɔ gə kundaje ləa ləm tɔ.

¹⁰ɲgan-mbaije gə mbai Salomɔ ɔr dee unda dee gə njékaa dɔ njékulaje neelé d'as tɔl-joo-dɔ-dee-rɔ-mi (250).

11 Salomɔ ar ngolə Paraɔ gá dené unda loo mee bee-boo'g lə Dabid teɛ aw si mee kai gá yeɛ ra aree lé mbata yeɛ pana: Dené ləm a si kai'g lə Dabid, mbai lə Israēlje el mbata looje gá d'aw gə sɔduk-manrɔ lə Njesigəneɔ keneɲ lé to looje gá to gə kəmee ya.

12 Togəbè ba Salomɔ inja nékinjanéməsje gá kə roo ar Njesigəneɔ dɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneɔ gá yeɛ ra nɔ kai-jala'g lé.

13 Yeɛ inja nékinjanéməsje gə goo godndu Moyis gá wɔji dɔ ndɔje kára-kára ləm, gə njé gá wɔji dɔ ndɔ-kwa-rɔje ləm, gə naije gá teɛ sigi ləm, gə naije ləm, gə yeɛ gá gɔl munda mee ləb kára ləm, gə naije gá wɔji dɔ muru gá əm-tiné godo keneɲ ləm, gə naije gá wɔji dɔ ndɔje siri-siri ləma, gə naije gá wɔji dɔ kai-surumje ləm tɔ.

14 Yeɛ unda kudu njékinjanéməsje gá lée-lée loo-kulaje'g to gá bɔbeeje gá Dabid wɔji ne lé kédé gə goo kula ra dee ləm, gə Ləbije gə goo kula gá d'əm ji dee'g gə mba pidi ne Njesigəneɔ ra ne kula lə dee gə ndɔje kára-kára lai nɔ njékinjanéməsje'g ləma, gə njéngəm tarəwkəije gá kai dee gə kudu dee kudu dee mba kar dee ngəm tarəwkəije kára-kára lai ləm tɔ, yeɛ ba gá ndukun lə Dabid, dəw lə Ala.

15 Deɛ d'uba torndu mbai gá wɔji dɔ njékinjanéməsje gə Ləbije lé d'ya el ləm, gə yeɛ gá wɔji dɔ né kára kara el ləma, gə né gá wɔji dɔ nébaoje el ləm tɔ.

16 Togəbè ba kulaje lai gá Salomɔ ɔr nɔ dee keneɲ lé aw ne lée'g béréré, un kudee mee ndəa gá yeɛ tum ne gin kai lə Njesigəneɔ lé saar teɛ ne ndəa gá yeɛ tɔlee ne bém lé ləm tɔ. Yeɛ ba gá rəw gá tɔl ne kai lə Njesigəneɔ lé bém ya.

17 Tɔbəi Salomɔ i aw Esjɔ-Géber ləm, gə Elot ta baa-boo-kad'd gá mee beekɔ gá Edəm ləm tɔ.

18 Ndá Huram ula batoje, gə kuraje ləa gá gər mán ar Salomɔ. Deɛ d'aw gə kuraje lə Salomɔ bee gá Opir ndá deɛ d'odo larlɔr keneɲ aree al dɔ nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo dɔg-giree munda (13.000) d'aw ne d'ar mbai Salomɔ tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israēlje 9

Mbai gá dené gá Seba aw rɔ Salomɔ'g

1Mb 10.1-13

1 Mbai gá dené gá Seba oo ta ribar lə Salomɔ ndá yeɛ ree Jerusalem gə mba kai mee gə ta dəjije gá kədərə. Yeɛ ree gə dəwje gá géé'g bula yaɔ ləm, gə jambalje gá d'odo néje gá ədə sululu ləm, gə larlɔr yaɔ ləma, gə jərje gá gad dee to yaɔ ləm tɔ. Yeɛ ree ne rɔ Salomɔ'g ulá ne taje lai gá to mée'g.

2 Salomɔ ila tadəjije'g ləa lai ar né kára kara gá Salomɔ lal kər gelee karee lé godo.

3 Mbai gá Seba oo ta kəmkàr lə Salomɔ ləm, gə kai gá yeɛ unda ləm,

⁴gə nésoje gá to dɔ tabul'g læa ləm, gə loo-si kuraje læa ləm, gə njékulaje gə kubuje læ deɛ gá to njékaree nésoje gə njékaree nékaije læma, gə loo-kuba-ɗao-ɗao gá aw gá mee kəi'g læ Njesigəneɔ ləm tɔ ndá takəjee al dæa sula.

⁵Yeɛ ula mbai lé pana: Néje gá m'oo taree bee'g ləm gá wɔji dɔ kula rai ləm, gə ta kəmkàr læi ləm tɔ lé to tɔgəɔ ya!

⁶Kédé gá m'ree m'oo gə kəm el bəi lé m'ɔm məəm dɔ taree'g el, nɛ loo gá m'oo gə kəm neelé ndá aa oo, ges boo-kəmkàr læi ya kara d'ulam taree el ya bəi.

⁷Rɔlel nai gə dəwje læi ləm, rɔlel nai gə kuraje læi gá d'ar nɔj'g gə ndɔ dee ndɔ dee d'oo ne ta kəmkàr læi lé ləm tɔ.

⁸Maji kar dɔ ri Mbaidɔmbaije Ala læi ai səgərə, yeɛ gá wa səi noji undai dɔ kalimbai'g læa ari to mbai gá mbata læ Ala læi gá Njesigəneɔ ya! Mbata Ala læi lé unda Israəlje dan kəmee'g ləm, yeɛ ndigi kar dee d'isi saar-saar gə nɔ ləm tɔ, gelee gá nee ba yeɛ undai ne gá mbai læ deɛ gə mba kari ra ne né gá danasur ləm gə dɔ najee ləm tɔ.

⁹Tɔbəi yeɛ ar mbai Salomɔ larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg (1.000) gə gese ləm, gə boo-néje gá ədə sululu læma, gə jərje gá gad dee to yaɔ ləm tɔ. Néje gá ədə sululu gá mbai gá dené gá Seba ar mbai Salomɔ lé garee godo ya.

¹⁰Kuraje læ Hiram gə kuraje læ Salomɔ d'odo larlɔr gá Opir ləm, gə kag-sɔdal læma, gə jərje gá gad dee to yaɔ ləm tɔ ree ne.

¹¹Kag-sɔdalje neelé mbai lé ra ne loo-kuba-ɗao-ɗao kaw mee kəi'g læ Njesigəneɔ ləm, gə kəi mbai læa-yeɛ ləm tɔ, tɔbəi yeɛ ra kudu-kɔduje gə buulaje mbata læ njékɔspaje. Dəw oo garee gá togəbè kédé mee bee gá Juda el bəi.

¹²Mbai Salomɔ ar mbai gá dené gá Seba néje lai gá yeɛ aw ndòo dee gá yeɛ dəjee lé ləm, aree ur dɔ néje gá yeɛ ree ne ar mbai Salomɔ lé ləm tɔ. Tɔbəi yeɛ tel gə kuraje læa aw ne mee bee'g læa gogo ya.

Nébaɔje læ Salomɔ lé

1Mb 10.14-29

¹³Kwɔi læ larlɔr gá Salomɔ inɔga gə læb kára-kára lai lé as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg loo rɔ-joo (20.000).

¹⁴Yeɛ taa larlɔr gá ranɔ ji njéra rəw néndogoje'g ləm, gə ji njételkəmlarje gá ree ne d'aree ləm, gə ji mbaije gá Arabi læma, gə ji njéguburubeeje gá wɔji dɔ beeko gá deɛ ree gə larlɔr gə larnda d'ar Salomɔ lé ləm tɔ.

¹⁵Mbai Salomɔ léɛ larlɔr gə dər-gugujuje as tɔl-joo (200). Dərje nee kára-kára lé yeɛ ra dee gə larlɔr gá as nékwɔji kwɔi-lə-né misə-misə.

¹⁶Yeɛ ra dərje gá ranɔ as tɔl-munda (300) gá ra dee gə larlɔr tɔ, dərje kára-kára lai lé deɛ ra gə larlɔr as nékwɔji kwɔi-lə-né munda-munda, tɔbəi mbai ɔm dee mee kəi gá to mee kag-kɔr'd gá Libə tɔ.

- 17**Mbai lé ar dee ra kalimbai gé boi gə ɲgaɲ kər, tɔbɛi yeɛ ɔr giree gə larlɔr gé àr ɲgad-ɲgad.
- 18**Kalimbai neelé loo-kuba-ɗao-ɗao to keneɲ as loo misa ləm, loo-kɔm-gɔl-si'd gé ra gə larlɔr to keneɲ ləm tɔ, kalimbai lé loo-kɔm-ji to keneɲ joo bɔr, mbɔr loo-kɔm-ji'g lé néndaji toboije joo to keneɲ ləm,
- 19**néndaji toboije gé raɲg dɔg-gir-dee-joo to loo-kuba-ɗao-ɗao'd gé tar lé misa kelee gé kára ləm, gə misa kelee gé kára ləm tɔ. Kalimbai neelé ra togábè mee beeko gé raɲg kára kara el bəi.
- 20**Ŋgo-kai-néje lə mbai Salomɔ lé deɛ ra dee gə larlɔr ya lai ləm, ka-larje gé mee kəi'd gé to mee kag-kɔr gé Liba lé kara deɛ ra dee gə larlɔr gé àr ɲgad-ɲgad ləm tɔ. Né gé kára gé deɛ ra gə larnda lé godo mbata mee ndəa'g lə Salomɔ lé d'oo larnda gé né el.
- 21**Mbata mbai ar batoje ləa d'aw Tarsis gə kuraje lə Huram ndá gə mee ləbje gé munda-munda lé batoje d'ɪ Tarsis ree gə larlɔr, gə larnda, gə ɲgaɲ kər, gə bədje, gə yel-juuje tɔ.
- 22**Mbai Salomɔ lé ur dɔ mbaije gé dɔ naɲg nee lai gə nébaoje ləm, gə kəmkàr ləm tɔ.
- 23**Mbaije gé dɔ naɲg nee lai saɲg loo koo Salomɔ gə mba koo takəmkàr gé Ala ula mée'g lé.
- 24**Nana kara ree gə nékar ləa, néje gé ra gə larnda gə larlɔr ləm, gə kubuje ləm, gə nérɔje ləm, gə néje gé ədə sululu ləm, gə kundaje ləma, gə kundaje-mulayèjeje ləm tɔ, deɛ ra togábè gə ləbje kára-kára lai ya.
- 25** Salomɔ lé gel-jala kaar kundaje gé wɔji dɔ pusu-rɔje ləa as tɔl-dɔg-loo-sɔ (4.000) ləm, gə njérɔ gə kundaje ləa d'as tɔl-dɔg-loo dɔg-giree joo (12.000) ləm to ndá yeɛ unda dee mee bee-booje'g loo gé pusuje ləa to keneɲ ləm, gə Jerusalem, mbɔr mbai'g ləm tɔ.
- 26**Salomɔ ɔ bee dɔ mbaije'g lai, un kudee baa-boo'g saar teɛ ne beeje'g lə Pilistije saar teɛ rəw-nim-bee gé Ejiptə tɔ.
- 27**Mbai Salomɔ ar larnda taa loo mee bee gé Jerusalem to gé kɔri-mbalje bèe ləm, ar kag-sədrɔje kara to bula yaɔ to gé kag-bɔlje gé to ndag-loo'g bèe ləm tɔ.
- 28** Kundaje lə Salomɔ lé d'ɪ sə dee Ejiptə gə beeje gé raɲg bəd-bəd to ba ree sə dee d'aree ya.

Kwəi lə Salomɔ lé

1Mb 11.41-43

- 29**Ges sorta néraje lə Salomɔ gé dɔtar ləm gə njé gé rudu ləm tɔ lé ndaɲg taree mee maktub'g lə Natan, njetegginta ləm, gə mee maktub tegginta'g lə Akija, dəw gé Silo ləma, gə mee maktub némɪdije'g lə Jedo, njetegginta lə Jeroboam, ɲgolə Nebat ləm tɔ.

³⁰Salomɔ si Jerusalem ɔ ne bee do Israelje'g lai as ləb rɔ-sɔ.

³¹Tɔbɔi Salomɔ wɛi ar dee dubee mee bee-boo'g lə bɔbeeje Dabid. Ndá ngonee Roboam ba ɔ bee toree'g tɔ.

2 Sôrta Gijka Israelje 10

Sorta lə mbaije gé Juda

1Mb 12.1-15

¹Roboam aw Sikem mbata Israelje lai d'aw Sikem mba kundá gé mbai tɔ.

²Loo gé Jeroboam, ngolə Nebat oo taree ndá yeɛ tel ree Ejiptə gogo. Mbata mee ndɔje gé kédé lé yeɛ aɪ mbai Salomɔ lé aw si Ejiptə tɔ.

³Togábè ba d'ula kula baree. Ndá Jeroboam gə koso-dəwje gé Israel lai ree rɔ Roboam'g d'ulá ta togábè pana:

⁴Bɔbije unda nékodo gé wɔi do sí'g, i ba yè basinè nékodo gé wɔi gé bɔbije unda do sí'g ar sí n'raje ne kula bər lé maji kari aree wɔilɔ pélé ndá j'a raje né kari ya.

⁵Yeɛ ula dee pana: Awje ndá as ndɔ munda ba telje reeje rɔm'g bɔi. Togábè koso-dəwje d'ɔd d'aw ya tɔ.

⁶Mbai Roboam lé dəji dəwje gé tɔg gé d'isi mbɔr bɔbeeje'g Salomɔ loo gé yeɛ si ne kamba bɔi lé pana: See takəmkàr gé ban ba a kwɔjimje kamje m'tel m'ula koso-dəwje neelé wa.

⁷Aa ooje, ta gé deɛ d'ulá ba nee: Bó lé m'ra maji gə koso-dəwje neelé ləm, bó lé m'wa dee gé rɔm'd gé majee ləm, bó lé m'wɔji dee ta noji ləm tɔ ndá d'a to kuraje ləm saar gə nɔ ya.

⁸Ne Roboam uba takəmkàrje gé dəwje gé tɔg d'ulá lé yɔ ndá yeɛ tel dəji basaje gé deɛ sə deeje tɔg nɔ'd gé gugu dəa sub lé ba ta.

⁹Yeɛ dəji dee pana: See takəmkàr gé ban ba seɪ ndigije kam m'tel m'ula dəwje nee gé dəjim ta nee lé wa. Deɛ pana: Nékodo gé wɔi gé bɔm unda do neeje'g lé ma m'aree wɔilɔ do neeje'g pélé nga.

¹⁰Ne ta gé basaje gé tɔg səa nɔ'd d'ulá karee pa lé ba nee: I a kula koso-dəwje gé dəjii mba kari ar nékodo gé wɔi gé bɔbije unda do dee'g wɔilɔ do dee'g pélé lé i a kula dee togábè pana: Ngon jii boi ur do reɲ bɔbije'g.

¹¹Basinè, bɔbije unda nékodo gé wɔi do dee'g ne i lé a kila maree do'g karee wɔi dee unda njé gé kédé, bɔbije unda dee gə ndəije ne i ndá a kunda dee gə mbai-yije ba.

¹²Jeroboam gə koso-dəwje lai ree rɔ Roboam'g mee ndɔ gé njekɔm'g munda lé to gé mbai un ne ndia ar dee lé pana: Maji kar sí reeje rɔm'g mee ndɔ gé njekɔm'g munda lé tɔ.

13Mbai lé tel gə ta gé kədərə ar koso-dəwje lé. Yeɛ uba ta kəmkàr gé dəwje gé tɔg d'ulá lé yà ndá

14yeɛ ila dee keneɲ gə goo ta gé basaje d'ulá lé togəbè pana: Bɔm unda nékodo gé wɔi dɔ sí'g nɛ ma lé m'a kila maree dɔ'g mba karee wɔi sí unda njé gé kédé, bɔm unda sí gə ndəije nɛ ma ndá m'a kunda sí gə mbai-yije ba.

15Togəbè ba mbai oo ne ta lə dəwje el mbata Njesigəneɔ ba ra togəbè mba kar ta gé yeɛ pa gə ndu Akija, dəw gé Silo aree ula Jeroboam, ɲgolə Nebat lé aw ne lée'g béréré ya.

Deɛ kai beekɔ loo joo

1Mb 12.16-25

16 Loo gé Israelje lai d'oo to gé mbai lé oo ta lə dee el ndá koso-dəwje tel d'ila mbai'g lé pana: Di lə sí to ba orè nɔ gə kɔ Dabid wa. Nénduba lə sí orè nɔ gə ɲgolə Isai el! Seɲ Israelje, awje kəi-kubuɲe'g lə sí. Basinè, i ɲgoka Dabid, maji kari ra né mbata gel-bɔje lai. Bèe ba Israelje lai tel d'aw mee kəi-kubuɲe'g lə dee ya tɔ.

17Israelje gé d'isi bee-booje'g lə Juda ya gə kar dee ba ba Roboam ɔ dee.

18Yen ɲga mbai Roboam ula Hadoram, gé to njetaa négədbèekɔ rɔ dee'g. Ne Israelje lai tilá gə kəri-ər tɔlee. Bèe ba mbai Roboam ɔs rəa baɗ uba pusu ləa aɲ aw Jerusalem tɔ.

19Gelee gé nee ba Israelje d'ɔr ne rɔ dee gin bauje'g lə Dabid saar teɛ mee ndɔ gé bogənè ya.

2 Sôrta Gɪka Israelje 11

Roboam to mbai gé Juda

1Loo gé Roboam ree Jerusalem mbɔ ndá yeɛ mbɔ gel-bɔje lə Judaje gə Bejamije gé to gé bao-rɔje as tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔ dee rɔ-jinaijoo (180.000) mba kar dee rɔ gə Israelje mba kar dee tel d'isi gel beekɔ'g ləa.

2Ne Njesigəneɔ ula Semaɛja, dəw lə Ala ta togəbè pana:

3Maji kari ula Roboam, ɲgolə Salomɔ, mbai gé Juda ləm, gə Israelje lai gé to Judaje, gə Bejamije ləm tɔ pana:

4Njesigəneɔ pa togəbè pana: Ɔwje rɔ sí kaw rɔje gə ɲgakɔ síje lé. Maji kar nana kara tel aw mee kəi'g ləa mbata to ma nja ba m'ar néje neelé teɛ ya. Deɛ d'ila ɲgonkoji dɔ tapa Njesigəneɔ'g ndá deɛ tel d'aw bée lal kər rɔ kaw rɔ gə Jeroboam lé tɔ.

5Roboam si Jerusalem ndá yeɛ ra bee-booje ila ndògo-bɔrɔje gugu ne dɔ dee mee bee gé Juda.

6Yeɛ ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ Betlehem, gə Etam, gə Tekoa,

7gə Bet-Sur, gə Soko, gə Adulam,

⁸gə Gat, gə Maresa, gə Jip,

⁹gə Adorayim, gə Lakis, gə Aseka,

¹⁰gə Sorea, gə Ajalo gə Ebro, gə to do nang gə ka Judaje gə Bejamije, yee ba yee ar siŋga bee-booje neelé to ne to.

¹¹Yee ar dee to kəgəro-kəgəro ləm, yee unda njékaa do looje keneŋ ləma, gə kai ŋgəm nésoje gə ubu gə mán-nduú keneŋ ləm to.

¹²Bee-booje nee kára-kára lai lé yee om dərje gə ko niŋgaje keneŋ, tɔbɔi yee ar siŋga beeje neelé to kəgəro-kəgəro. Judaje gə Bejamije ba nai gelee'g.

Njékinjanéməsje gə Ləbije d'om nɔ'd gə Roboam

¹³Njékinjanéməsje gə Ləbije gə d'isi mee bee gə Israel'g lai lé d'ya loo-si dee d'aw d'iŋgá,

¹⁴mbata Ləbije d'uba ŋgaŋ looje la dee gə do nangje la dee d'ya d'aw Juda ləm, gə Jerusalem ləm to mbata Jeroboam deɛ gə ŋganeje d'og dee loo ra kula la dee gə wɔji do njékinjanéməsje la Njesigəneɔ lé.

¹⁵Jeroboam unda njékinjanéməsje mbata la do looje gə ndəw ləm, gə mbata néndaji bəl byaje, gə ŋgan maŋgje gə yee ra dee lé ləm to.

¹⁶Deɛ lai gə mbuna ginkoji'g la Israelje gə ndiŋga ro dee gə mba kwa Njesigəneɔ, Ala la Israelje mee dee'g lé d'aw goo Ləbije'g Jerusalem gə mba kinja nékinjanéməsje kar Njesigəneɔ Ala la bo deeje-je.

¹⁷Togábè ba deɛ d'ar siŋga beeko gə Juda to ne ləm, d'ar siŋgamoŋ koɔbee la Roboam, ŋgolə Salomɔ to ne njaŋg ləm to as ləb munda, mbata deɛ njaa gə goo rəw la Dabid, gə Salomɔ as ləb dee munda to.

Njémeekeije la Roboam

¹⁸Roboam taa Mahalat, ŋgolə Jerimot gə to ŋgolə Dabid gə keaje ria la Abikayil, ŋgolə Eliab gə to ŋgolə Isai lé gə dené la.

¹⁹Ŋganje gə diŋgam gə yee oji dee səa ba nee: Jus, gə Semaria, gə Jaham.

²⁰Gée yee'g ndá yee tel taa Maaka, ŋgolə Absalom. Yee oji səa Abija, gə Atai, gə Jija gə Selomit.

²¹Roboam unda Maaka, ŋgolə Absalom dan kəmee'g unda denéje la, gə gamla-denéje la lai, mbata denéje la lai d'as do-gir-dee-jinaijoo ləm, gə gamla-denéje la d'as ro-misɔ ləm to ndá yee oji ne ŋganje gə diŋgam ro-joo-gir-dee-jinaijoo ləm, gə ŋganje gə dené ro-misɔ ləm to.

²²Roboam ɔr Abija, ŋgolə Maaka undá gə mbai mbuna ŋgakeaje'g mbata yee ndigi kundá gə mbai to.

²³Yeë ra goso sané ne nganeeje lai dɔ nanɗje'g lai gé Juda gə Bejami, mee bee-booje gé siŋga dee to'g, yeë ar dee nésoje yaɗ ləm, yeë ar dee taa denéje bula yaɗ ləm tɔ.

2 Sôrta Gɨka Israelje 12

Sisak gé to mbai gé Ejiptə lé rɔ bee gé Juda

1Mb 14.25-28

- ¹Loo gé beekɔ lə Roboam to njaŋg ləm, siŋgá to yaɗ ləm tɔ ndá yeë uba godndu Njesigəneɗ ya ləm, Israelje lai kara d'uba d'ya səa nɗ'd ləm tɔ.
- ²Mee ləb kɔbee lə Roboam gé njekɔm'g mi lé ndá Sisak, mbai gé Ejiptə aw rɔ gə Jerusalem mbata deɗ ra kaiya d'ɔs ne ta lə Njesigəneɗ rəw.
- ³Yeë aw gə pusu-rɔje tɔl-dɔg-dəa-tɔl-joo (120) ləm, gə njérɔ gə kundaje tɔl-dɔg-loo-rɔ-misɗ (160) ləm tɔ, ndá yeë ɨ ne Ejiptə gə koso-dəwje gé dum tura gé to Libije ləm, gə Sukije ləma, gə Etiopije ləm tɔ.
- ⁴Yeë taa bee-booje lə Judaje gé d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee ba aw kəmee gé kédé saar teɗ ne Jerusalem bəi.
- ⁵Yen nga Semaɛja, njetegginta aw rɔ Roboam'g gə rɔ mbaije gé Juda gé mbɔ dɔ nɗ Jerusalem mbata bəl gé deɗ bəl Sisak gé si ree lé tɔ ndá yeë ula dee pana: Njesigəneɗ pa togəbè pana: Seɨ lé seɨ ubamje yaɗmje mba. Bèe ndá ma kara m'uba sí m'ya sí tɔ ndá m'ya sí mee jii Sisak'g nga.
- ⁶Mbaije gé Israel, gə mbai lé d'ula dɔ dee pana: Njesigəneɗ lé to njemeekarabasur ya.
- ⁷Loo gé Njesigəneɗ oo to gé deɗ d'oso kul ndá Njesigəneɗ ula Semaɛja ta togəbè pana: Deɗ d'oso kul bó m'a tuji dee el ləm, m'a tila gé tila dɔ la sə dee gé el ləma, oŋg ləm a kɔm dɔ Jerusalem'g gə ji Sisak lé el ləm tɔ,
- ⁸ne d'a kaw nguna-nguna neɗ'g ndá d'a gər loo kər kəm ra kula karm ma gə ra kula kar beekoje gé raŋg lé ya.
- ⁹Sisak, mbai gé Ejiptə lé ɔr rɔ aw rɔ gé njé gé Jerusalem. Yeë odo nébaoje gé mee kəi'g lə Njesigəneɗ ləm, gə nébaoje gé mee kəi'g lə mbai ləm tɔ lé lai ya. Yeë odo dərje gé to larlɔr gé Salomɔ ra dee tɔ.
- ¹⁰Mbai Roboam ra dərje gə larkas taa ne tor dee, tɔbəi yeë ɔm dərje lé ji bé-njérɔkwɔilɔje'd gé to njékai bada dɔ looje gé kɗ ngəm takəije lə mbai mba kar dee ngəm maji.
- ¹¹Ndɔ gé mbai wɔji gə mba kaw mee kəi'g lə Njesigəneɗ lé ndá njérɔkwɔilɔje d'odo dərje lé ree ne, tɔbəi deɗ tel gə dərje lé d'aw ne loo-ngəm dee'g tɔ.
- ¹²Loo gé Roboam oso kul ula dəa ndá Njesigəneɗ tel gé oŋg ləa gé wɔji dəa aree wəi bəm bó yeë tujee ne pugudu-pugudu el. Bèe ba néje gé maji to ne mee bee gé Juda ya bəi.

Rudu kɔbee la Roboam

1Mb 14.21-24,29-31

- ¹³Mbai Roboam lé aar njaŋg do siŋgamonɔ'd læa mee bee gá Jerusalem o ne bee. Læbee as ro-so-giree-kára ba yeɛ tel to mbai, tɔbɔi yeɛ si Jerusalem o ne bee as læb do-giree-siri Jerusalem, bee-boo gá Njesigəneɔ mbəree mbuna ginkoji Israēlje'g gə mba kar ria bar keneɲ lé. Ri keaje læ Naaman, gá to ginkoji'g læ Amo tɔ.
- ¹⁴Yeɛ ra némajel mbata yeɛ ndolè goo Njesigəneɔ gə méee gá kára ba sur el.
- ¹⁵Néraje læ Roboam gá kédé gə njé gá gogo lé ndaŋg taree mee maktub'g læ Semaeja, njetegginta læm, gə kə Ido, njetegginta læma, gə mee maktub ndaŋg ri ginkaje'g lé læm tɔ. Ro to mbuna Roboam'g gə Jeroboam'g ta-ta.
- ¹⁶Roboam wəi ndá deɛ dubee mee bee-boo'g læ Dabid. Abija, ŋgonee ba o bee toree'g tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israēlje 13

Abija tel to mbai gá Juda

1Mb 15.1-8

- ¹Mee læb kɔbee læ Jeroboam gá njekəm'g do-giree-jinaijoo lé ba Abija un kudu kɔbee gá Juda bəi.
- ²Yeɛ si Jerusalem o ne bee as læb munda. Keaje ria læ Mikaja, ŋgolə Uriel, dəw gá Gibeá. Ro to mbuna Abija gə Jeroboam'g.
- ³Abija or ro aw ro gə bao-roje gá to njésiŋgamonje gá d'as tɔl-do-g-loo-tɔl-so (400.000), Jeroboam or ro gə bao-roje gá to njésiŋgamonje gá d'as tɔl-do-g-loo-tɔl-jinaijoo (800.000) gə mba kaw ro ne səa tɔ.
- ⁴Abija uba do sém mbal gá Semarayim gá to dəb mbal gá Eprayim lé aar tar ila boo-ndia naŋg wəl ar Jeroboam gə Israēlje lai pana: Maji kar sí ooje ta læm ba!
- ⁵See seɲ gərje to gá Njesigəneɔ, Ala læ Israēlje lé ar beeko læ Israēlje to kə Dabid gə ŋgakeaje saar gə no gə goo manro gá loo telee raŋg godo lé el wa.
- ⁶Nə Jeroboam, ŋgolə Nebat, kura læ Salomo gá to ŋgolə Dabid lé i os béeje lé rəw.
- ⁷Dəwje gá gə midé ba gá to njéra né kori-korije mbɔ do nə rəa'g d'osee d'ilá do Roboam'd gá to ŋgolə Salomo mbata Roboam to gá ŋgon gá nə læm gə njebel gá siŋgá as kaar naŋg gəs no dee'g el tɔ.
- ⁸Ndá basinè, seɲ əjije mee sí'g gə mba kun baŋga do beeko'g læ Njesigəneɔ gá to ji ŋgalə Dabid'g, mbata seɲ toje dəwje gá bulaje digi-digi læm, mbata seɲ awje gə néndaji ŋgan maŋje gá to larlor gá Jeroboam ra gá magəje ar sí lé læm tɔ.
- ⁹See seɲ tubaje njékinjanéməsje læ Njesigəneɔ gá to ŋgalə Aaro gə Ləbije lé el wa. See seɲ nja raje ro sí gá njékinjanéməsje to gá koso-dəwje gá beeje gá raŋg bəe to el wa. Nana ba gá ree gə bo maŋg əsé bəl byaje siri gə mba kunda ne rəa gə kəmee lé ndá yeɛ tel to ne njékinjanéməs læ né gá to Ala el.

10 Nε jee lé Njesigəneə gə to Ala lə sí lé jee j'ubá j'yá el, njékinjanéməsje gə ra kula lə dee nɔ Njesigəneə'g, deɛ gə to ngalə Aarɔ gə Ləbije lé deɛ ra kula gə wɔji dɔ dee dɔ dee ya.

11 Tee gə ndɔ gə kàrkemetag gə ndɔje kára-kára lai lé jee j'injaje nékinjanéməsje gə ká roo ləm, jee n'tuuje né gə ədə sululu j'ar Njesigəneə ləm, jee j'undaje pil muru gə to gə kəmee dɔ tabul'd gə àr ngad-ngad ləma, kàrkemetag kara jee j'ɔsje pər pərndɔ'd gə ra gə larlɔr gə néndogóje gə wɔji dəa kára-kára lai ləm tɔ, mbata jee lé j'aaje dɔ godndu Ala lə sí gə Njesigəneə kər-kər ya. Nε seɪ ba seɪ ubáje yáje tɔ.

12 Aa ooje, Ala gə to dəw dɔ síjee gə njékinjanéməsje ləa d'aw sə sí nɔ'd, deɛ ba d'ɔr nɔ sí. Jee j'aw gə tɔtɔje gə bar ngaw gə mba komɔ ne sə sí. Maji kar sí rɔje gə Njesigəneə Ala lə bɔ síje-je el mbata seɪ a teeje kər keneɲ ndə el tɔ.

13 Jeroboam lé ar njérɔje ləa d'um dee goo dee'g ləm, ar ges dee d'aar nɔ Judaje'g ləm tɔ.

14 Judaje d'ɔm rəd gə goo dee'g ndá deɛ rɔ dee gə nɔ dee'g ləm, gə goo dee'g ləm tɔ. Deɛ nɔ wəl bar Njesigəneə ləm, njékinjanéməsje d'im tɔtɔje ləm tɔ.

15 Njérɔje gə Juda d'ɔm lul-rɔ u-u-u, tɔbəi goo lul-rɔ'g lə Judaje'g lé Njesigəneə tɔl Jeroboam gə Israelje lai nɔ Abija'g gə Judaje'g.

16 Israelje d'ai nɔ Judaje'g ndá Ala ba yə dee mee ji dee'g tɔ.

17 Abija gə njérɔje ləa dum dɔ dee tɔl dee bula yaə, deɛ tɔl bao-rɔje gə to njésingamonje mbuna Israelje'g as tɔl-dɔg-loo-tɔl-mi (500.000).

18 Mee ndəa'g neelé Israelje d'ula dɔ dee d'aw nguna-nguna ndá Judaje d'un banɔa dɔ dee'g mbata deɛ nam kaar Njesigəneə'g, Ala lə bɔ deeje-je.

19 Abija korə Jeroboam, taa bee-booje ləa gə ri dee lə Betel gə bee-kogoje ləa ləm, gə Jesana gə bee-kogoje ləa ləma, gə Eprɔ gə bee-kogoje ləa ləm tɔ.

20 Mee ndəa'g lə Abija lé siŋga bee lə Jeroboam gə kédé lé rəm ndá Njesigəneə undá tɔlee.

21 Nε Abija lé siŋga kɔbee ləa ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé, yee taa denéje dɔg-gir-dee-sɔ ndá yee oji nganje gə diŋgam rɔ-joo-gir-dee-joo ləm, gə nganje gə dené dɔg-gir-dee-misə ləm tɔ.

22 Ges sorta néraje lə Abija gə yee ra gə ta gə yee pa lé ndaŋ taree mee maktub kolé mee dɔ'g lə Ido, njetegginta ya.

23 Abija wəi ar dee dubee dan mee bee-boo'g lə Dabid. Ngonee Asa ba ɔ bee toree'g tɔ.

Asa tel to mbai gə Juda

1Mb 15.9-11

Un kudée mee ndəa'g lə Asa lé bee to ləm as ləb dɔg.

2 Sôrta Gïka Israelje 14

- ¹Asa ra né gé maji gé né gé danasur kəm Njesigəneā Ala'g læa.
- ²Yeē tuji loo-nékinjanéməsje gé wəji dɔ magəje gé looje gé ndəw læm, yeē təd mbalje gé ndur dɔ nā'd gé đira népoleje læm tɔ ar dee godo.
- ³Yeē un ndia ar Judaje gé mba kar dee tel ndolè Njesigəneā, Ala læ bɔ deeje-je gé mba kaa dɔ godndiaje gé ndukunje læa gé mba ra née.
- ⁴Yeē tuji looje gé ndəw gé néndajije gé d'unda tar d'wəji ne dɔ kàr lé ar dee godo lai-lai mee bée-booje'g læ Juda. Bèe ba bėekɔ læa to ne læm neā'g tɔ.
- ⁵Yeē ra bée-booje gé d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee sub-sub dɔ naŋg gé Juda mbata mee læbje'g neelé rɔ godo ar loo to læm, mbata Njesigəneā aree loo kwa rəa ya.
- ⁶Yeē ula Judaje pana: Ar sí n'raje bée-booje læm, j'ilaje ndògo-bɔrɔ n'guguje ne dɔ dee læm, n'raje kəije gé duu dɔ loo læma, gé tarəwkɔgje gé pəgərə-kudu ta deeje læm tɔ, bée lé to kə sí bəi mbata jeē ndolè goo Ala læ sí gé Njesigəneā, jeē ndolè géé ndá yeē ar looje lai gé gugu dɔ sí to læm bəi. Deē ra togábè ndá deē teəkər keneŋ ya.
- ⁷Asa lé njérɔje læa gé Juda gé d'odo dərje gé niŋga-ndəije d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-munda (300.000) læm, njérɔje læa gé Bejami gé d'odo dərje gé gər loo tur bandəŋje d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-joo gé dɔ dee rɔ-jinaijoo (280.000) læm tɔ, deē lai to bao-rɔje ya.
- ⁸Jera, dəw gé Etiopi ɔr rɔ aw iŋga dee gé njérɔje tɔl-dɔg-loo-tɔl-dɔg (1.000.000) læm, gé pusu-rɔje tɔl-munda (300) læm tɔ, yeē aw saar teē Maresa.
- ⁹Asa teē aw iŋgá ndá deē d'wa dɔ gɔl rɔ dee kel wəl-loo gé Sepata mbɔr Maresa'g.
- ¹⁰Asa nɔ bar Njesigəneā, Ala læa pana: Əi Njesigəneā i nja kára ba askəm la gé deē gé siŋga dee godo læm, gé deē gé siŋga dee to læm tɔ. Əi Njesigəneā, Ala læ sí, maji kari ree la sə sí. Mbata i nja kára ba ba jeē naam kaari'g læm, jeē n'ree gé rii-i nja gé mba rɔ ne gé njérɔje nee gé bula digi-digi lé læm tɔ. Maji kar dəw gé kari ba lé dum dɔi el!
- ¹¹Njesigəneā kunda Etiopije tɔl dee nɔ Asa'g gé nɔ Judaje'g ndá Etiopije bunŋa na d'aj.
- ¹²Asa gé njérɔje læa korə dee saar teē Gerar ndá Etiopije d'oso ji dee'g ar dəw kára kara aji el mbata Njesigəneā gé njérɔje læa tuji dee ya. Asa gé njérɔje læa d'unda dee banrɔ taa boo-néje læ dee tɔ.
- ¹³Deē tɔl dee mee bée-booje'd lai gé gugu dɔ Gerar mbata nébəl-boo læ Njesigəneā dəb dɔ dee'g ndá deē taa bée-booje lai, d'unda bée-booje lai banrɔ mbata nébanrɔje gé keneŋ to yaā.

¹⁴Dee tuji kai-nékulje tɔ ndá d'wa badje gə jambalje bula yaɔ tɔ. Yen ba dee tel d'aw Jerusalem gogo bæi.

2 Sôrtá Gíka Israélje 15

Dgur tuji magə-poleje ra Asa ngwɔd-ngwɔd ya

1Mb 15.12-15

- ¹Ndil Ala dɛb dɔ Ajaría, ngolə Obed'g
- ²ndá Ajaría aw aar nɔ Asa'g ulá pana: Ooje ta ləm maji, Asa seɪ gə Judaje gə Bejamije lai! Njesigəneɔ nai sə sí loo gə seɪ naije səa, bó lé seɪ sɔgeje ndá seɪ a kíjaje, nɛ bó lé seɪ ubáje yáje ndá yee kara a kuba sí kyá sí tɔ.
- ³As ləbje bula Israélje d'isi lal kwa Ala gə gəd mee dee'g ləm, njekinjanéməs gə njendoo dee ta godo ləma, godndu kara godo ləm tɔ.
- ⁴Nɛ dan nékəmdoo'g lə dee lé dee d'ɔs badm tel ree rɔ Njesigəneɔ, Ala'g lé lə dee ləm, dee sangee ndá yee ar dee d'ingá ləm tɔ.
- ⁵Mee ndəaje'g neelé meekulɔm godo mbata lə dee gə d'aw raga gə tel kai mbata nébəlje gə to mbuna dəw-mee-beeje'g lai lé,
- ⁶ginkoji dəwje gə ranj tuji nɔ ləm, njé gə bee-boo gə kára tuji njé gə bee-boo gə ranj ləm tɔ mbata Ala ar néurtije bəd-bəd jɔg dee.
- ⁷Nɛ seɪ lé basinè maji kar sí waje diŋgam mee sí'g ləm, arje ji sí unda ndolè el ləm tɔ mbata kula ra sí lé seɪ a kíngaje nédɔji sí kenej ya.
- ⁸Loo gə dee d'oo taje lə Obed, njetegginta lé ndá Asa wa diŋgam mée'g ar dee tuji néje gə minɔ lai gə mee bee gə Juda gə Bejami gə bee-booje lai gə yee taa dee dɔ mbal'g lə Eprayim, tɔbɔi yee tel gɔl loo-nékinjaməs lə Njesigəneɔ gə to nɔ kai-jala'g lə Njesigəneɔ lé tɔ.
- ⁹Tɔbɔi yee mbɔ dəwje lai gə Juda gə Bejami, gə Eprayimje, gə Manasəje, gə Simeɔje gə d'isi mbuna dee'g dɔ nɔ'g mbata Israélje bula ya d'ɔm səa nɔ'd loo gə d'oo to gə Njesigəneɔ Ala nai səa lé.
- ¹⁰Dee mbɔ dɔ nɔ Jerusalem mee nai gə njekɔm'g munda gə mee ləb kɔbee'g lə Asa gə njekɔm'g dɔg-giree-mi lé.
- ¹¹Mee ndəaje'g neelé d'inja nékinjanéməsje d'ar Njesigəneɔ, to néje gə mbuna nébanrɔje gə dee ree nee, bɔ manje tɔl-siri (700) ləm, gə badje tɔl-dɔg-loo-siri (7.000) ləm tɔ.
- ¹²Dee manrɔ dee gə mba ndolè goo Njesigəneɔ Ala lə bɔ deeje gə ngaw mee dee ləm gə rɔ dee bura ləm tɔ,
- ¹³nana kara gə nai gɔ əsé dəw gə tɔg, diŋgam əsé dené, gə ndolè goo Njesigəneɔ, Ala lə Israélje el ndá d'a tɔlee gə tɔl ya.

¹⁴Dee manro dee ga ndu dee ga bar wæl læm, ga ndu rølel læm, ga ndu tɔtɔje ga bar læma, ga ɬaræn læm tɔ ga mba kila ne ŋgonkoji dɔ Njesigəneɔ'g.

¹⁵Dəwje lai ga Juda d'al rɔ dee dɔ ndu manro'g læ dee mbata dee d'un ndu dee ga ŋgaw mee dee bura læm, dee ndolè goo Njesigəneɔ ga rɔ dee bura læm tɔ ndá Njesigəneɔ ar dee d'ingá læm, yeɔ ar dee d'isi læm ga mee looje lai ga gugu dɔ dee sub læm tɔ.

¹⁶Mbai Asa lé ɔr rɔnduba ga wɔji dɔ mbai ga dené dɔ keɔje Maaka'g mbata ra ga yeɔ ra magəpole Astarte lé. Asa tɔs magəpole læa tila aree təd njigi-njigi læm, yeɔ aw roo gajeeje lé mbɔr kəm rəw-mán'd ga Sedro læm tɔ.

¹⁷Ne lé yeɔ tuji dɔ looje ga ndəw ar dee godo mbuna Israelje'g el kara Asa ɔm mee jəb-jəb dɔ Njesigəneɔ'g mee læbje lai ga yeɔ si ne kəmba lé.

¹⁸Larnda ga larlɔr ga joje ga bɔbeeje unda dee ga kəmee læm, yeɔ nja kara unda dee ga kəmee læm tɔ lé yeɔ ree ne mee kəi-Ala'g:

¹⁹Rɔ godo saar as læb rɔ-munda-giree-mi ga Asa ɔ ne bee lé ya.

2 Sôrta Gika Israelje 16

Asa rɔ ga Baeska ga to mbai ga Israel lé

1Mb 15.16-22

¹Ləb kɔbee læ Asa ga njekɔm'g rɔ-munda-giree-misɔ lé Baesa, mbai ga Israel aw rɔ ga Judaje, ndá yeɔ tum gin bee ga Rama mba kɔg ne njé'g læ Asa, mbai ga Juda loo teɔ raga læm, ga loo tel kəi læm tɔ.

²Asa teɔ ga larnda ga larlɔr ga to mbuna nébaoje'g mee kəi'g læ Njesigəneɔ læm, ga mee kəi'g læ mbai læm tɔ ndá yeɔ ar kuraje læa d'aw ne rɔ Ben-Adad, mbai ga Siri'd ga si Damas ga mba kulá pana:

³Maji kar sí manje rɔ sí j'arje nɔ to ga bɔm dee ga bɔbije man ne rɔ dee d'ar nɔ bèe tɔ. Aa oo, m'ula ga larnda ga larlɔr nee m'ari. Maji kari aw tuji ta manro læ sí-sej ga Baesa, mbai ga Israel mba karee ɔr rəa rɔm'd ga gogo.

⁴Ben-Adad oo ta læ mbai Asa lé ndá yeɔ ula njérɔje læa ga mba kar dee d'aw rɔ ga njé ga mee bee-booje ga Israel ndá dee dum dɔ Ijɔ, ga Dan, ga Abel-Mayim, ga kəi-ŋgəm-néje lai ga to mee bee-booje ga Neptali tɔ.

⁵Loo ga Baesa oo taree ndá yeɔ əw rəa kila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ bee ga Rama ndá yeɔ yɔ goo kulaje læa lé.

⁶Mbai Asa bar Judaje lai, ar dee d'odo mbalje, ga kagje ga Baesa wa dɔ gɔlee mba kunda ne Rama lé, bèe ba Asa ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ beeje ga Geba ga Mispa tɔ.

Hanani ga to njetegginta lé ula Asa ta

⁷Mee ndəa'g neelé Hanani, njekoota-mee-Ala'g aw rɔ Asa, mbai gé Juda'g ulá pana: Mbata i nam kaar mbai gé Siri'g ba bó i nam kaar Njesigəneə, Ala'g lé ləi el ndá gelee gé nee ba njérɔje lə mbai gé Siri teɛ ne jii'g d'aj ne gə mbəa.

⁸Kédé lé see Etiopije gə Libije d'ɔm nɔ'd tel to boo-njérɔje gé d'aw gə pusu-rɔje gə njérɔ gə kundaje gé bula digi-digi el wa. Ne lé bəe kara Njesigəneə yɔ dee jii'g mbata i nam kaaree'g ya.

⁹Mbata kəm Njesigəneə lé un naŋg nee lad ya mba gəd deɛ gé d'yɔ mee dee bura d'aree. Ne i ra némbə ndá un gelee basinə lé i a si dan rɔ'g tɔ.

¹⁰Mee Asa i səa pu dɔ njekoota-mee-Ala'g ndá yeɛ wá ilá danɣai'g mbata mée eə dəa'g. Tɔbəi mee ndəaje gən ya Asa ula kəm dəwje gé naje ndòo yaɔ tɔ.

Rudu kɔbee lə Asa

1Mb 15.23-24

¹¹Sorta néraje lə Asa gé dɔtar gə njé gé rudu lé ndaŋ taree mee maktub'g lə mbaije gé Juda gə Israəl ya.

¹²Ləb kɔbee ləa gé njekɔm'g rɔ-munda-giree-jinaikara lé Asa oso gə rɔkɔ gɔleeje'g ar rəa ndiri njigi-njigi, ne lé yeɛ si gə rɔkɔ togábè kara yeɛ ndolè goo Njesigəneə el, ne njékumaje ba yeɛ saŋg goo dee tɔ.

¹³Asa wəi mee ləb kɔbee'g ləa gé njekɔm'g rɔ-sɔ-giree-kára.

¹⁴Deɛ dubee mee dɔbar gé yeɛ nja uru kédé mee bəe-boo'g lə Dabid. D'ilá dɔ tira gé podé néje bəd-bəd gé ədə sululu keneɲ gə goo gosɔkəmkàr lə njepodé néje gé ədə sululu lé, tɔbəi deɛ tuu boo-néje neelé d'ula ne rɔnduba dəa'g tɔ.

2 Sôrta Gika Israəlje 17

Josapat tel to mbai gé Juda

¹Josapat, ŋgolə Asa ba ɔ bəe tor bɔbeeje'g. Yeɛ wa rəa kɔgəɔ rɔ ne gə Israəlje.

²Yeɛ unda njérɔje mee bəe-booje gé Juda lai gé d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee ləm, yeɛ unda kudu-njérɔje mee bəe gé Juda gə mee bəe-booje gé Eprayim lai gé bɔbeeje Asa taa dee kédé lé ləm tɔ.

³Njesigəneə nai gə Josapat mbata yeɛ njaa gə goo rəwje gé dɔtar gé bɔbeeje Dabid njaa keneɲ bó yeɛ saŋg goo magə-Baalje el,

⁴ne yeɛ ula rəa ndubu mba gər torndu Ala lə bɔbeeje ləm, yeɛ aa dɔ godndiaje kər-kər lal ndaji néra lə Israəlje ləm tɔ.

⁵Njesigəneə ar beekɔ to njaŋg mee ji Josapat'g ndá dəwje lai gé Juda ree gə nékarje d'aree, ar nébaoje taa rəa pəl-pəl tɔ.

⁶Mée ɔsee bɔj-bɔj gé kédé-kédé dɔ rəwje'g lə Njesigəneə ndá yeɛ ar looje gé ndəw gə magəje godo mee bəe gé Juda ya.

⁷Ləb kəbee ləa gə njekəm'g munda lé yeə ɔm kula ji nɔan-mbaije'g ləa gə Ben-Hayil, gə Abdias, gə Jakari, gə Netaneel, gə Mise mba kar dee d'aw ndoo dee né mee bee-booje gə Juda.

⁸Yeə ula Ləbije gə ri dee nee sə dee nɔ'd: Semaeja, gə Netania, gə Jebadia, gə Ajael, gə Semiramot, gə Jonatan, gə Adonija, gə Tobija, gə Tob-Adonija, gə Ləbije ləm, gə Elisama, gə Joram, gə to njékinjanéməsje ləm tɔ.

⁹Deə ndoo dəwje né mee bee gə Juda mbata deə d'aw gə maktub godndu Njesigəneə ji dee'g. Deə d'aw gə looje lai gə mee bee-booje gə Juda ndoo koso-dəwje né tɔ.

Singamonɔ lə Josapat

¹⁰Bəl-boo lə Njesigəneə taa mee beeje gə mee beekoje lai gə gugu gir Juda ar dee rɔ gə Josapat el.

¹¹Pilistije ree gə nékarje d'ar Josapat ləm gə nékoga dɔ rɔ gə to gə larnda ləm tɔ, tɔbəi Arabə kara ree gə bəl badje tɔl-dɔg-loo-siri gə dɔ dee tɔl-siri (7.700) ləm, gə bəl byaje tɔl-dɔg-loo-siri gə dɔ dee tɔl-siri (7.700) ləm tɔ d'aree ya.

¹²Singamonɔ lə Josapat lé ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé. Yeə ra kəije gə nɔgə gə duu dɔ loo ləm, gə bee-booje ləm tɔ dɔ naŋg gə Juda gə mba kar dee to gə loo-nɔgə-néje keneɔ.

¹³Yeə ar dee ra kulaje bula yaə mee bee-booje gə Juda ləm, yeə unda bao-rɔje ləa gə to njésingamonɔje mee bee gə Jerusalem ləm tɔ.

¹⁴Aa ooje, bula lə dee gə goo gel-bɔje lə dee ba nee: Mbuna Judaje'g lé bə-njérɔje gə tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ndá Adna ba to mbai lə njérɔje gə tɔl-dɔg-loo-tɔl-munda (3.000) lé.

¹⁵Deə gə mbɔree'g lé Jokana to mbai lə njérɔje gə tɔl-dɔg-loo-tɔl-joo gə dɔ dee rɔ-jinaijoo (200.080).

¹⁶Deə gə mbɔree'g lé Amasia, nɔgolə Jikri, ɪ gə mee unda rəa gə kəmee ar Njesigəneə, yeə aw gə bao-rɔje tɔl-dɔg-loo-tɔl-joo (200.000) tɔ.

¹⁷Mbuna Bejamije'g lé Eliada to bao-rɔ gə njésingamonɔ gə aw gə njérɔ gə bandanɔje gə dərje lé d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl-joo (200.000) ya tɔ.

¹⁸Deə gə mbɔree'g lé Jojabad gə njérɔje ləa gə d'aw gə nérɔje ji dee'g pèrèrè gə mba rɔ ne lé d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔ dee rɔ-jinaijoo (200.080).

¹⁹Deeje nee lé ba to njérɔje lə mbai gə d'orè dɔ deə gə ranɔ gə mbai unda dee mee bee-booje'g lai gə d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ deə gə to mee beeko gə Juda lé.

2 Sôrta Gɪka Israelje 18

Josapat ɔm nɔ'd gə Akab gə to mbai gə Israel lé

1Mb 22.1-4

¹Josapat lé nébaoje taa ræa pæl-pæl ləm, yeɛ iŋga rønduba yaɔ ləm tɔ ndá yeɛ ɔm nã'd gə Akab gə goo rəw kar nã dené'g.

²Loo gə ləbje bula dəs mbã ndá yeɛ aw rɔ Akab'g mee bée gə Samari ndá Akab lé tɔl badje gə maŋje bula mbata læa ləm, gə koso-dəwje gə d'aw sɛa ləm tɔ, tɔbɛi yeɛ ɔsee bɔɔ-bɔɔ mba karee aw sɛa Ramot dɔ naŋg gə Galaad tɔ.

³Akab, mbai gə Israel dəji Josapat, mbai gə Juda pana: See i ndigi kaw səm Ramot dɔ naŋg gə Galaad wa. Josapat tel ilá keneŋ pana: Oiyɔ ma m'to to gə i ləm, dəwje ləm tɔ gə dəwje læi ləm tɔ, j'a kaw sɛi mba kaw rɔ ya.

Njétegginta gə ŋgɔmje pata kun baŋga læ Akab

1Mb 22.5-12

⁴Ne Josapat ula mbai gə Israel lé pana: M'ra ndò rɔi'g, maji kari dəji Njesigəneɔ ba.

⁵Mbai gə Israel mbɔ njéteggintaje tɔl-sɔ (400) dɔ nã'd dəji dee pana: See j'a kaw rɔje Ramot gə dɔ naŋg gə Galaad lé ɛsé m'a kəw rɔm kaw wa. Deɛ d'ilá keneŋ pana: Aw ya mbata Ala a kyã bée neelé ji mbai'g ya.

⁶Ne Josapat pana: See njete gginta gə raŋg gə j'askəm kaw ræa'g dəjee ta læ Njesigəneɔ lé godɔ loo gə nee'g wa.

⁷Mbai gə Israel ila Josapat'g pana: Dəw kára gə kəm kaw ræa'g kaw dəjee ta læ Njesigəneɔ si gən ya, ne ma m'əjee bəɔ-bəɔ mbata yeɛ te gginta né gə maji kára kara wɔji ne dɔm el, ta né gə majel ya ba yeɛ te gginee ila dɔm'g dɔm'g. Yeɛ to Mise, ŋgolə Jimla. Josapat pana: Maji kar mbai pata gə togəbè el!

⁸Yen ŋga mbai gə Israel bar kura læa kára ulá pana: Ar Mise, ŋgolə Jimla ree kalaŋ.

⁹Mbai gə Israel ləm, gə Josapat, mbai gə Juda ləm tɔ lé nana kara si dɔ kalimbai'g læa-læa. D'ula kubuje gə kã kɔbée rɔ dee'g, d'isi ne loo gə tarəwkwɔg bée gə Samari tɔ. Tɔbɛi njéte gginta gə ŋgɔmje lai lé te gginta nɔ dee'g.

¹⁰Sedesias, ŋgolə Kenaana léɛ larndul ndaji ne gaji daje ndá yeɛ pa ne pana: Njesigəneɔ pa togəbè pana: Gaji daje neelé ba i a tɔl ne Aramje saar kar dee godɔ.

¹¹Tɔbɛi njéte gginta gə ŋgɔmje lai te gginta togəbè ya pana: I aw rɔ gə njé gə Ramot dɔ naŋg gə Galaad! I a kun baŋga dɔ dee'g ya mbata Njesigəneɔ a kyã dee mee ji mbai'g ya.

Njete gginta Mise pata dum gə Aramje d'a dum dɔ dee lé

1Mb 22.13-28

¹²Njekai kula gə aw bar Mise lé ulá togəbè pana: Aa oo, njéte ggintaje d'ɔm nã'd te gginta gə maji dɔ mbai'g, maji kar tapai aw nã'd gə kã dee-dee ya tɔ. Maji kari pata gə maji ba.

¹³Mise tel ilá keneŋ pana: Njesigəneɔ to Njesikəmba! M'a pata né gə mee Ala ləm ndigi pa ba.

- 14**Loo gé yee ree rɔ mbai'g ndá mbai lé dajee pana: Mise, see j'a kaw rɔje gə Ramot dɔ nanɔ gə Galaad əsé m'a kəw rɔm kaw wa. Yee tel ilá keneɲ pana: Awje ya! Sej a kunje baŋga dəa'g ndá Njesigəneɔ a kyá ji sí'g ya.
- 15**Yen nga mbai lé tel dajee pana: See m'a kari man rɔi gɔl kɔda ba gə mba kulam ne ta gé tɔgəɔ gə ri Njesigəneɔ wa.
- 16** Mise tel ilá keneɲ pana: Ma m'oo Israelje lai sanéna dɔ mbalje'g to gé badje gə njekul dee godo bèe. Tɔbəi Njesigəneɔ pana: Dəwje neelé bée deeje godo. Maji kar nana kara tel aw mee kəi'g ləa gə meekulɔm ya!
- 17**Mbai gé Israel lé ula Josapat pana: See m'ulai ta ləa togábè kédé el wa. Yee lé tegginta gé maji dɔm'g el, yee tegginta né gé majel ba dɔm'g dɔm'g.
- 18**Ne Mise pana: Maji kari oo ta lə Njesigəneɔ ba! Ma m'oo Njesigəneɔ si dɔ kalimbai'g ndá boo-njérɔje ləa gé dara d'aar dɔ jikɔlee'g ləm, gə dɔ jigelee'g ləm tɔ.
- 19**Njesigəneɔ daji dee pana: See nɔ ba a kər Akab, mbai gé Israel mba karee aw Ramot dɔ nanɔ gə Galaad mba karee tuji keneɲ wa. Deɛ tel d'ilá keneɲ gə goso lə dee bəd-bəd.
- 20**Bèe ba ndil kára ree aar nɔ Njesigəneɔ'g ulá pana: Ma ba m'a kaw su kəmee. Njesigəneɔ dajee pana: See a su kəmee to gé ban wa.
- 21**M'a tee raga ndá m'a to ndil gé njetanɔm ta njéteggintaje'g ləa lai ya. Njesigəneɔ ulá pana: I a kəree ya ndá a dumee tɔ. Maji kari tee aw ra togábè ya.
- 22**Ne basinè aa oo, Njesigəneɔ ula ndil gé njetanɔm lé ta njéteggintaje lai gé d'aar lée'g neelé. Bèe ba Njesigəneɔ pa ne ta né gé majel gé a tee dɔi'g lé tɔ.
- 23**Yen nga Sedesias, ngolə Kenaana rəm pər gé rɔ Mise'g unda kwɔjee dajee pana: See rəw gé ra ba ndil Njesigəneɔ unda ne loo məəm'g tee ulai ta wa.
- 24**Mise tel ilá keneɲ pana: Maji, mee ndəa gé i a tɔd gə mee kəi-kəi gə mba kiya rɔi lé ba i a koo bəi.
- 25**Mbai gé Israel pana: Waje Mise reeje səa rɔ Amɔ, mbai gé njekaa dɔ bəe-boo'g ləm, gə rɔ Joas, ngolə mbai'g lé ləm tɔ.
- 26**Sej a paje togábè pajena: Mbai pana: Ilaje dəw neelé danɔgai'g ndá areeje muru gə mán lam-lam ba bèe saar kam m'tel gə meekulɔm ba.
- 27**Bèe ba Mise ilá keneɲ pana: Bó lé i tel ree gə meekulɔm ya ndá Njesigəneɔ pata gə ndum el. Yee ila ta keneɲ tɔbəi pana: Sej koso-dəwje lai, maji kar sí ooje ya!

Mbai Aka lé inɔa yoo loo-rɔ'g.

1Mb 22.29-40

- 28**Mbai gé Israel gə Josapat, mbai gé Juda lé d'aw Ramot dɔ nanɔ gə Galaad.

- ²⁹Mbai gá Israel lé ula Josapat pana: Ma m'ndigi tel rɔ bəd gə mba kaw rɔ. Nɛ i ndá maji kari ula kubu-mbai rɔi'g ya. Togəbè ba mbai gá Israel tel rəa bəd ɔd aw ne loo-rɔ'g lé.
- ³⁰Mbai gá Siri lé un ndia ar ŋgan-mbaije gá njékaa dɔ pusu-rɔje læa pana: Seɪ a rɔje basaje əsé njé gá tɔgje el, nɛ darɔ mbai gá Israel ya kára ba.
- ³¹Loo gá ŋgan-mbaije gá njékaa dɔ pusu-rɔje d'oo Josapat ndá deɛ pana: Tɔgəɔ, to mbai gá Israel lé ya. Bèe ba deɛ d'aw pər gá rəa'g mba rɔ səa ndá Josapat nɔ wəl ndá Njesigəneɔ Ala ree la səa ar dee d'ɪ ŋgədəŋ dəa'g.
- ³²Ŋgan-mbaije gá njékaa dɔ pusu-rɔje lé d'oo to gá to mbai gá Israel el ndá d'ya gée d'aree aw tɔ.
- ³³Nɛ dəw kára ur bəndaŋ læa gá kur ya ndá wa mbai gá Israel lé mbuna kəm kubu-rɔ'g læa. Bèe ba mbai lé ula njekərɔŋ pusu-rɔje læa pana: Tel am m'unda loo m'teɛ loo-rɔ'd gá raga mbata m'ingə doo.
- ³⁴Mee ndəa'g neelé rɔ nuŋga keneŋ kəd-kəd. Mbai gá Israel lé d'aree si mee pusu-rɔ'g læa tel kəmee njorɔŋ gá dɔ Aramje'g ya saar kàrkemetag loo gá kàr ur naŋg jigi ndá yeɛ wəi tɔ.

2 Sôrta Gika Israelje 19

Josapat unda njégaŋ-rəwtaje mee bee gá Juda

- ¹Josapat, mbai gá Juda tel aw kəi læa gá Jerusalem gə meekulɔm.
- ²Jehu, ŋgolə Hanani, njetegginta aw aar neɔ'g ndá yeɛ ula mbai Josapat lé pana: Dəw gá njemeeyèr lé see kəm la səa əsé deɛ gá d'əji Njesigəneɔ bəɪ-bəɪ lé see kəm kunda dee dan kəmi'g wa. Gelee gá nee ba oŋg læ Njesigəneɔ ɪ ne səa pu dɔi'g gə mbəa.
- ³Nɛ yeɛ iŋga néje gá maji məəi'g mbata i tuji magəje mee bee'g ləm, i wa məəi kɔgəɔ ndolè ne goo Ala læi ləm tɔ.
- ⁴Josapat si Jerusalem. Tɔbəi yeɛ aw njaa mbuna koso-dəwje'g un kudee Beer-Seba saar teɛ ne dɔ mbal gá Eprayim ndá yeɛ bar dəwje mba kar dee tel ree rɔ Njesigəneɔ'g, Ala læ bɔ deɛje-je.
- ⁵Yeɛ unda njégaŋ-rəwtaje mee bee-booje kára-kára lai gá d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee lé.
- ⁶Yeɛ ula njégaŋ-rəwtaje lé pana: Maji kar sí undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g wɔji dɔ né gá seɪ a gə raje mbata to kəm dəwje ba seɪ a gə paje ta keneŋ gaŋgje ne rəwta gə kar dee el, nɛ to kəm Njesigəneɔ gá si mbɔr sí'g loo gá seɪ a gə paje ta lé ba.
- ⁷Basinè, maji kar bəl læ Njesigəneɔ ɔm dɔ sí'g, undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g mbata rɔ Njesigəneɔ, Ala læ sí lé néra gá kori-kori godo keneŋ ləm, yeɛ ɔr kəm dəwje gə goo maji læ deɛ gá raga ba el ləma, yeɛ ndigi néndogo-gel el ləm tɔ.

⁸Loo gé deę tel ree Jerusalem ndá Josapat unda Ləbije ləm, gə njékinjanéməsje ləma, gə mbai dɔ gel-bɔje lə Israelje ləm tɔ mba kar dee to njégaŋ-rəwtaje lə Njesigəneę ləm, mba kar dee gɔl ta gé to mbuna koso-dəwje'g ləm tɔ.

⁹Yee un ndu togábè ar dee pana: Seį a raje né gə goo bəl gé seį bəlje ne Njesigəneę ləm, gə goo ŋgonkoji ləma, gə goo meekarabasur ləm tɔ.

¹⁰Ta gé rara gé to mbuna ŋgako síje gé mee bee-booje'g lə deę gé d'a ree ne nɔ sí'd gé wɔji dɔ tɔl dəw ləm, əsé ndukun ləm, əsé godndu ləma, əsé torndu ləm tɔ lé seį a ribaje sə dee dəa təsərə gə mba kar ta wa ne dɔ dee nɔ Njesigəneę'g el ləm, mba kar oŋg lə Njesigəneę ı ne səa pu dɔ sí-seį'g əsé dɔ ŋgako síje'g el ləm tɔ. Yee ba gé né gé seį a raje gə mba kar ta wa ne dɔ sí el.

¹¹Aa ooje, njekaa dɔ sí to Amaria, ŋgɔ-njekinjanéməs mbata lə néje lai gé wɔji dɔ Njesigəneę ləm, Jebadia, ŋgolə Ismael to mbai dɔ gel-bɔje lə Judaje mbata néje lai gé wɔji dɔ mbai ləma, tɔbəi Ləbije d'aar nɔ sí'g asəna gə njékɔbeeje lə sí ləm tɔ. Maji kar sí waje rɔ sí kɔgərɔ raje né ndá Njesigəneę a nai gə dəwje gé njera némajije lé ya.

2 Sôrta Gıka Israelje 20

Baŋga gé Josapat un dɔ Moabje gə Amoje'g lé.

¹Goo néje'g neelé Moabje gə Amoje gə Maonje sə dee nɔ'd d'ɔr rɔ d'aw rɔ gə Josapat.

²Deę ree d'ula Josapat taree pana: Njéroje bula digi-digi d'ı kel tura-baa-boo-kad'g nu ləm, gə Siri ləm tɔ d'aw gé nee mba rɔ səi ndá deę teę Hasasɔ-Tamar dɔ naŋg gé En-Gedi mbə.

³Bəl unda Josapat badə gaŋgee aree wɔji mée'g gə mba dəji Njesigəneę ta ndá yee ıla mber ta kɔg-mee-boo mee bee gé Juda'g lai.

⁴Judaje d'ı bee-booje gé Juda lai ree mbɔ dɔ nɔ mba ra ndòo rɔ Njesigəneę'g mba karee la sə dee.

⁵Josapat aar mbuna koso-dəwje'd gé Juda gə njé gé Jerusalem gé mbɔ dɔ nɔ mee kəi'g lə Njesigəneę nɔ gadloo gé sigi'g lé.

⁶Ndá yee pana: Njesigəneę, Ala lə bɔ síje-je lé see i nja ba to Ala mee dara'g ləm, i nja ba to njekɔ dɔ beekoje lə ginkoji dəwje gə raŋg ləm tɔ el wa. See to i nja ba siŋgamoŋ gə tɔgmbaŋ to kaj ar dəw kára kara askəm kaar ges nɔj'g el lé el wa.

⁷Ɔi Ala lə sí, see to i nja ba tuba koso-dəwje gé mee bee'g neelé nɔ koso-dəwje ləi gé Israel yə ne loo ar ŋgaka Abrakam gé d'undai dan kəm dee'g lé gə nɔ el wa.

⁸Deę d'isi keneŋ ləm, deę ra kəi gé to gə kəmee d'ula ne rɔnduba dɔ rii'g ləm tɔ pana:

⁹Bó lé némeekɔ a koso dɔ sí'g asəna gə kiambas, əsé rəwta-gaŋg, əsé yoo-koso, əsé boo-boo ndá jee j'a ree kaar nɔj'g mee kəi'g neelé mbata rii to dɔ kəi'g neelé

tɔbɛi j'a kɔr ndu sɪ gɛ tar wɛl nɔj'g dan nɛkɛmndoo'g lɛ sɪ ndá i a koo ndu sɪ gɛ mba kaji sɪ ne ya.

10 Basinè aa oo, Amɔje gɛ Moabje gɛ deɛ gɛ dɔ mbal gɛ Seir to deɛ ba loo gɛ Israɛlje d'ɪ Ejiptɛ lé ndá i yɔ loo ar dee d'andə mee bee'g lɛ dee el mbata deɛ d'ɔs tel d'un rəw gɛ ranɔ lal tuji dee,

11aa oo, maji gɛ jee n'ra lé tel ree majel dɔ s'g ar dee ree tuba sɪ dɔ nanɔ gɛ i ar sɪ gɛ né kɔ sɪ lé.

12Ɔi Ala lɛ sɪ, see i a ganɔta dɔ dee'g el wa. Mbata jee lé sinɔa sɪ gɛ mba rɔ ne gɛ njérɔje gɛ bula digi-digi gɛ d'aw gɛ nee lé godo ar sɪ n'gərje né gɛ kɛm ra el ne kɛm sɪ to gɛ dɔi-i'g ya.

13Judaje lai d'ar tar nɔ Njesigəneɔ'g gɛ njémeeekəije'g lɛ deɛ gɛ to denéje lɛ dee gɛ nɔan deeje lé.

14Yen nɔa mbuna koso-dəwje gɛ mbɔ dɔ nɔ neelé Ndil Njesigəneɔ dɛb dɔ Jahajiel'g, nɔgolə Jakari gɛ to nɔgolə Benaja gɛ to nɔgolə Jeyel gɛ to nɔgolə Matania gɛ to Ləbi mbuna nɔgalə Asap'g.

15Ndá Jahajiel lé pana: Maji kar sɪ tugaje mbi sɪ, seɪ lai gɛ Juda gɛ njé gɛ Jerusalem, gɛ i mbai Josapat tɔ. Njesigəneɔ pata togəbè ar sɪ pana: Bəlje el ləm, ndəbje nɔ njérɔje gɛ bula digi-digi'g lé el ləm tɔ mbata to seɪ ba a rɔje el ne Ala ba a rɔ sə dee ya.

16Bèlè ndá maji kar sɪ awje aw inɔa deeje, deɛ d'a gɛ kaw dɔdərloo gɛ Sis ndá seɪ a kɪnɔa deeje nɔan wɛl-loo gɛ wɔji dɔ dɔdilaloo gɛ Jeruel njorɔn tɔ.

17To seɪ ba a rɔje keneɔ el, aw aarje lé gən ndá seɪ a kooje kɔm gɛ Njesigəneɔ a kɔm sɪ tar lé. Seɪ Judaje gɛ seɪ gɛ Jerusalem lé bəlje el ləm, ndəbje el ləm tɔ, bèlè teeje aw inɔa deeje ndá Njesigəneɔ a nai sə sɪ ya.

18Josapat unda barmba dɛb kəmee nanɔ ndá Judaje lai ləm, gɛ njé gɛ Jerusalem ləm tɔ d'unda nanɔ mburug dɛb kɛm dee nanɔ nɔ Njesigəneɔ'g ya tɔ.

19Ləbije gɛ mbuna Keatje'g gɛ deɛ gɛ mbuna Koréje'g d'ɪ d'ula rɔnduba dɔ Njesigəneɔ, Ala'g lé lɛ Israɛlje gɛ ndu dee gɛ tar wɛl tɔ.

20Bèlè lookàree deɛ d'ɪ gɛ ndɔ rad njaa d'aw dɔdilaloo gɛ Tekoa. Loo gɛ d'a gɛ kɪ mba kaw ndá Josapat aar nɔ dee'g ula dee pana: Ooje ta ləm, seɪje gɛ Juda gɛ Jerusalem! Maji kar sɪ ɔmje mee sɪ dɔ Njesigəneɔ, Ala'g lɛ sɪ ndá seɪ a nɔgənje ne nɔgən-nɔgən. Maji kar sɪ ɔmje mee sɪ dɔ njéteggintaje'g ləa ndá seɪ a teeje ne kɔr tɔ.

21Tɔbɛi loo gɛ deɛ gɛ koso-dəwje d'ɔm ta lɛ dee nɔ'd mbɔ ndá yee unda njékɔspaje gɛ d'ɔm néje gɛ bəɔdərə bə gɛ to gɛ kəmee rɔ dee'g ar dee njaa ne nɔ njérɔje'g d'ila ne ribar dɔ Njesigəneɔ'g pana: Maji kar sɪ pidije Njesigəneɔ mbata meekɔrjɔl ləa to saar-saar gɛ nɔ ya.

22Loo gé d'un kudu kəs paje ləm, gə pa pidije ləm tɔ ndá Njesigəneə ula Amoje, gə Moabje, gə njé gé dɔ mbal gé Seir gé ree gə mba rɔ gə Judaje lé nɔ́d wɔr. Bèe ba deę nja naj dɔ nɔ́d tuji nɔ́.

23Amoje gé Moabje d'j d'ur dɔ njé gé dɔ mbal gé Seir tuji dee pugudu-pugudu. Tɔbəi loo gé deę d'unda nɔ́n tɔl njé gé Seir lé mbɔ́ ndá deę ya tel tɔl nɔ́ gé yo gé nee tɔ.

24Loo gé Judaje teę dɔ loo gé tar ar dəw gé aar keneŋ askəm koo dɔdilaloo lé ndá deę d'aa loo par gé dəb loo gé njérɔje gé bula digi-digi d'aar keneŋ lé ndá aa ooje, nin dee ba to nɔ́n rib-rib ar dəw kára kara teę ta yoo'g el tɔ.

25Josapat gə njé'g læa ree jagla rɔ nin dəwje neelé ndá deę d'ingə nébaoje gé ur kugu ləm, gə néje gé gad dee to yaɔ́ ləm tɔ ndá deę tɔr saar d'aree al dɔ dee bó d'askəm kodo lai kaw ne el. Deę ra ndɔ́ dee munda loo kodo nébanrɔje'g neelé mbata to yaɔ́ ya.

26Ndɔ́ gé njekɔm'g sɔ́ lé deę d'wa dɔ nɔ́ mee wəl-loo gé Beraka ndá lé neelé dee pidi Njesigəneə keneŋ. Gelee gé bèe ba deę bar ne ri loo neelé læ wəl-loo gé Beraka, ri gé to dəa'g saar teę mee ndɔ́ gé bɔgəne ya.

27Koso-dəwje lai gé Juda gə Jerusalem gé Josapat ba to njekɔrnɔ́ deę lé d'aw gə rɔlel gə mba tel kaw Jerusalem mbata Njesigəneə ar rɔlel rusu mee deę tub-tub loo gé yeę taa dee ji njébaje'g læ dee lé.

28Deę d'andə Jerusalem mee kəi'g læ Njesigəneə gə ndu kudu-kagje ləm, gə kudu-kaje læma, gə tɔtɔje ləm tɔ.

29Bəl-boo læ Njesigəneə dəb dɔ bəeje gé mee bəekoje'd gé ranɔ́ lai loo gé deę d'oo to gé Njesigəneə ba ra rɔ́ dum ne njébaje læ Israeije lé tɔ.

30Bèe ba bəeko læ Josapat to ne ləm mbata Ala læa ar loo-kwa-rɔ́ to gə looje lai.

Rudu kɔ́bee læ Josapat

1Mb 22.41-51

31Josapat ɔ́ bəe gé Juda. Yeę ra læbee rɔ́-munda-giree-mi ba yeę tel to mbai bəi ndá yeę si Jerusalem ɔ́ ne bəe as læbee rɔ́-joo-giree-mi. Keaje ria læ Ajuba, ngolə Sili.

32Yeę un dɔ́ gɔ́l bəbeje Asa ya lad-lad bó yeę yɔ́ un rəw né gé ranɔ́ el ndá yeę ra né gé danasur kəm Njesigəneə'g ya tɔ.

33Ne né kára ba lé dɔ́ looje gé ndəw lé ba yeę tuji dee el ləm, koso-dəwje kara d'ar mee deę to kɔ́gərnɔ́ dɔ́ Ala'g lé læ bɔ́ deęje lé el ləm tɔ.

34Ges sorta néraje læ Josapat lé njé gé kédé gə njé gé rudu lé ndanɔ́ mee maktub gé wɔ́ji dɔ́ néra Jehu, ngolə Hanani gé to mbuna maktub'g læ mbaije gé Israel lé ya.

35Gée'g gogo Josapat, mbai gé Juda ɔ́m nɔ́d gə Akajia, mbai gé Israel, yeę gé panjaa læa majel lé.

³⁶Yee ɔm səa nɔ'd mba kar dee ra batoje mba kaw ne Tarsis ndá deɛ ree gə batoje lé mee bee gə Esjo-Géber.

³⁷Ne Eliéjer, ngolə Dodaba, dəw gə Maresa tegginta ila ne ta dɔ Josapat'g pana: Njesigəneɔ a tuji kula rai mbata i ɔm nɔ'd gə Akajia. Togábè ba batoje lé təd ne njigi-njigi bó d'askəm kaw ne Tarsis el tɔ.

2 Sôrta Gika Israelje 21

¹Josapat wəi ndá deɛ dubee dɔbar'g lə bɔbeeje-je mee bee-boo'g lə Dabid. Ndá ngonee Joram ba ɔ bee toree'g tɔ.

Joram mbai gə Juda

2Mb 8.16-24

²Joram lé ngakeaje gə to ngalə Josapat lé d'isi keneɲ'gən, ri dee ba nee: Ajaría, Jehiel, Jakari, Ajaría. Mikael gə Sepatia, deɛ lai to ngalə Josapat, mbai gə Israel lé.

³Bɔbeeje daa dee dege-dege gə nékingaje gə to larnda, gə larlɔr, gə néje gə gad dee ur kugu ləm, gə bee-booje gə d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ deɛ gə mee bee gə Juda ləm tɔ, ne yee yə beekɔ ar Joram mbata yee ba to ngondəree.

⁴Loo gə Joram ɔ bee tor bɔbeeje'g ləm, loo gə siŋga beekɔ ləa ngəɲ ləm tɔ ndá yee tɔl ngakeaje ləm, gə mbaije gə Israel gə d'isi Israel mbuna mar deeye'g ləm tɔ gə kiambas.

⁵Joram ra ləbee rɔ-munda-giree-joo ba yee tel to mbai ndá yee si Jerusalem ɔ ne bee as ləbee jinaijoo.

⁶Yee un dɔ gɔl mbaije gə Israel ya lad-lad to gə gel-bɔje lə Akab mbata yee taa ngolə Akab gə dené ləa, bəe ba yee ra ne né gə majel kəm Njesigəneɔ'g tɔ.

⁷Ne Njesigəneɔ ndigi tuji gel-bɔje lə Dabid el mbata man gə yee man rəa aree ləm, gə ndukun gə yee un aree gə mba kar ngokea to néndogó neɔ'g mbata ləa-yee ləm, gə mbata lə nganeeje ləm tɔ, saar gə nɔ lé.

⁸Mee ndɔje'g ləa lé Edɔmje d'ɪ d'ɔs godndu beekɔ lə Juda rəw ndá d'unda mbai lə dee-dee ya dɔ dee'g.

⁹Joram ɪ gə mbaije ləa gə pusu-rɔje ləa lai loondul'g aw tɔl ne Edɔmje gə gugu dəa sub ləm, gə mbai dɔ njépusu-rɔje ləm tɔ.

¹⁰Kɔstarəw gə Edɔmje d'omɔ ne gə godndu beekɔ lə Juda lé to saar tee mee ndəa gən tɔ. Njé gə mee bee-boo gə Libna kara d'ɪ mee ndəa gən ya tɔ, d'ɔs godndu beekɔ ləa rəw to mbata Joram lé uba Njesigəneɔ Ala lə bɔbeeje lé yə.

¹¹Joram ra dɔ looje gə ndəw dɔ mbalje gə Juda, ndá yee ɔs ne dəwje gə Jerusalem bɔɪ-bɔɪ ar dee ra kaiya d'ɔs ne ta lə Ala rəw ləm, yee su ne kəm Judaje ləm tɔ.

- 12**Dee ree gə maktub lə njetegginta Eli d'aree pana: Njesigəneə, Ala lə bəbije gə Dabid lé pa togəbè pana: To gə i un dɔ gɔl bəbije Josapat el ləm, i un dɔ gɔl Asa, mbai gə Juda el ləm tɔ
- 13**ne i un dɔ gɔl mbaije gə Israel mbata i ar Judaje gə Jerusalemje ra kaiya d'os ne Ala rəw to gə gel-bɔje lə Akab kara ra gə Israelje ləm, i tɔl ngakɔije gə maji d'ur dɔi'd gə d'oji dee səi ləm tɔ
- 14**ndá aa oo, Njesigəneə a kunda koso-dəwje ləi gə yoo-koso. Nganije gə denéje ləi ləm, gə nékingaije lai ləm tɔ,
- 15**i ndá yeə a kundai gə rɔkɔ gə to bəl ngansi'g karee ɿ dɔ maree'd gə kédé-kédé saar kar ngansijje teə raga gə goo siŋga lə rɔkɔ lé.
- 16**Njesigəneə ɔs kudu Pilstije gə Arabə gə to njéboatəbeeje lə Etiopije mba kar dee rɔ gə Joram.
- 17**Dee d'aw rɔ gə Judaje ndá d'aw mee bee'g d'odo nébaoje gə to mee kəi'g lə mbai ləm, d'wa nganeeje gə diŋgam gə denéje ləa ləm tɔ ndá ar Joakas, ngonee gə ndɔɿ ba nai kára ba kiao.
- 18**Goo néje lai neelé ndá Njesigəneə undá gə rɔkɔ ngansi'e'g, to rɔkɔ gə kumə gə wɔji dəa godo,
- 19**Rɔkɔ neelé ɿ dɔ maree'g gə ndɔje kára-kára lai ndá rudu ləb gə njekɔm'g joo lé ngasi'g Joram unda loo teə raga gə goo siŋga lə rɔkɔ ləa lé ya. Yeə wəi dan rɔkɔ gə ulá ndubu yaə ndá koso-dəwje ləa tuu né gə ədə sululu d'ula ne rənduba dəa'g el to gə yeə ra mbata lə bəbeeje lé tɔ.
- 20**Yeə ra ləbee rɔ-munda-giree-joo ba yeə tel to mbai ndá yeə si Jerusalem ɔ ne bee gə Jerusalem ləb jinaijoo. Yeə aw lal kar dəw kára kara ndiŋga rəa gə mbata ləa ndá deə dubee mee bee-boo'g lə Dabid bó dubee mee dɔbar mbaije'g el.

2 Sôrta Gika Israelje 22

Akajia tel to mbai gə Juda

2Mb 8.25-29, 9.27-29

- 1**Dəwje gə Jerusalem d'ar Akajia, ngolə Joram gə ndɔɿ ba ɔ bee toree'g mbata kudu-njérɔje gə ree gə Arabə nɔ'd loo-si dee'g lé tɔl nganeeje gə tɔg lai. Togəbè ba Akajia, ngolə Joram, mbai gə Juda lé ɔ ne bee.
- 2**Akajia ra ləbee rɔ-sɔ-giree-joo ba yeə tel to mbai ndá yeə si Jerusalem ɔ ne bee ləb kára. Keaje rəa lə Atali, ngolə ɔmri.
- 3**Yeə njaa goo rəw'g lə gel-bɔje lə Akab mbata keaje sulá gə taje gə yèr.
- 4**Yeə ra né gə majel kəm Njesigəneə'g to gə gel-bɔje lə bəbeeje gə Akab ra lé, loo gə goo kwəi'g lə bəbeeje lé ndá njékwɔjitakəmkərje ləa d'ulá taje gə kəm karee tuji ne rəa.

⁵Taje læ dee ndɔree aree aw gə Joram, ɲgolə Akab, mbai gé Israël loo rɔ'g mba rɔ gə Ajael, mbai gé Siri mee bee gé Ramot dɔ nanɲ gé Galaad. Ndá Aramje d'ar Joram doo.

⁶Joram tel aw Jisreel gə mba kar dee tunɲa doo læa gé Aramje d'aree Rama lé loo gé yee aw rɔ ne gə Ajael, mbai gé Siri lé. Ajaría, ɲgolə Joram, mbai gé Juda aw Jisreel gə mba koo Joram, ɲgolə Akab mbata doo gé ar rəa tée ne lé.

⁷Gə goo torndu Ala ba kaw gé Akajia aw rɔ Joram'g lé tel to ne tuji læa. Loo gé yee tee keneɲ ndá lé gé neelé yee unda loo tee raga gə Joram nɔ'd gə mba kar dee rɔ gə Jehu, ɲgolə Nimsi gé Njesigəneɲ wa dəa gə ubu mba karee ar gel-bɔje læ Akab d'udu guduru lé.

⁸Ne loo gé Jehu si mba ganɲ rəwta dɔ mee kəi'g læ Akab lé yee ɲɲa mbaije gé Juda læm, gə ɲgalə ɲgakɔ Akajia gé to ɲjéra kula kar Akajia læm tɔ ndá yee tɔl dee.

⁹Yee sanɲ Akajia ndá deɲ d'wá Samari, loo-kiya-rəa'g. Deɲ d'aw səa rɔ Jehu'g, tɔbəi deɲ tɔlee tɔ. Ndá deɲ dubee mbata deɲ pana: Yee to ɲgolə Josapat gé to ɲjendolè goo Njesigəneɲ gə meekarabasur lé ya. Ndá dəw kára kara gé mee kəi'g læ Akajia gé askəm kɔbee lé godo.

Atali tel to mbai gé dené gé Juda

2Mb 11.1-3

¹⁰Atali, kɔ Akajiaje oo to gé ɲgonee wəi ndá yee i tɔl deɲ lai gé to ginkoji'g læ mbai gé Juda lé.

¹¹Ne Josabeat, ɲgolə mbai gé dené un Joas, ɲgolə Akajia dan ɲgalə mbai'g loo gé d'aw tɔl dee'g lé, yee ilá ji ɲɲɲgəmee'g mee kəi gé tiraje to keneɲ. Bèe ba Josabeat, ɲgolə Joram, mbai gé dené gé to dené læ Jeojoda yee gé ɲjekinjanéməs læm, gə kɔ kɔnan Akajiaje læm tɔ lé unee iya kəm Atali'g aree lal tɔlee.

¹²Deɲ d'iyá mbuna dee'g mee kəi'g læ Ala as læb misɔ gin beekɔ'g læ Atali tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israelje 23

D'unda Joas gé mbai

2Mb 11.4-20

¹Mee læb gé ɲjekəm'g siri lé Jeojoda wa diɲgam mée'g ndá yee man rəa ɔm ne nɔ'd gə bé-ɲjérɔje gé tɔl-tɔl (100) gé ri dee ba nee: Ajaría, ɲgolə Jeroham læm, gə Ismael ɲgolə Jokana læm, gə Ajaría, ɲgolə Obed læm, gə Maaséja, ɲgolə Adaja læma, gə Elisapat, ɲgolə Jikri læm tɔ.

²Deɲ d'aw gə looje lai mee beekɔ gé Juda, mbɔ Ləbije gé d'isi mee bee-booje lai gé Juda læm, gə mbai dɔ gel-bɔje læ Israëlje læm tɔ ndá deɲ ree Jerusalem tɔ.

³Deɲ lai gé mbɔ dɔ nɔ lé manrɔ dee d'ar mbai mee kəi-Ala'g. Ndá Jeojoda ula dee pana: Aa ooje, ɲgolə mbai lé a kɔbee to gé Njesigəneɲ pa ne ɲɲɲ wɔji ne dɔ ɲgalə Dabid lé ya.

- ⁴Aa ooje, né gá seǵ a gə raje ba nee: Kudu sí gá kára gá to njékinjanéməsje mbuna kudu sí gá munda'g lé d'a gə kun kudu kula gá wəji dɔ dee ndɔ-kwa-rɔ'g lé deɛ nja d'a to njéngəm-takəije ləm,
- ⁵deɛ gá kudu kára gá ranɔ d'a ngəm takəi lə mbai ləma, kudu kára gá ranɔ d'a ngəm tarəwkəi lə Jesɔd ləm tɔ. Bèe ba koso-dəwje lai d'a kaar mee gadloo'g lə Njesigəneɛ ya.
- ⁶Maji kar dəw kára kara andə mee kəi'g lə Njesigəneɛ el ne njékinjanéməsje gə Ləbije gá d'aw ra kula keneɛ, deɛ ba d'a kandə keneɛ mbata deɛ to gə kəmee ya. Koso-dəwje lai ndá d'a to njéngəmlooje lə Njesigəneɛ tɔ.
- ⁷Ləbije d'a gugu dɔ mbai lé sub, nana kara a kaar gə nérɔ jia'g jia'g mba kar nana ba gá ndigi kandə mee kəi'g ndá d'a tɔlee: seǵ a kaarje mbɔr mbai'g loo gá yeɛ a gə kandə kəi əsé loo gá yeɛ a gə teɛ raga tɔ.
- ⁸Ləbije gə Judaje lai ra néje lai gá Jeojoda, njékinjanéməs un ndia dɔ'g ar dee lé tɔl bém ya. Nana kara mbɔ dəwje ləa, deɛ gá d'un kudu ra kula lə dee ndɔ-kwa-rɔ'g ləm, gə deɛ gá d'ɪ loo-kula'g gə ndɔ-kwa-rɔ teɛ ləm tɔ, mbata Jeojoda lé ɔr kəm kudu dee kára kara el.
- ⁹Jeojoda, njékinjanéməs ar bə-njérɔje gá tɔl-tɔl (100) lé niŋgaje gə dər-gugujuje gə ngan dərje gá lam-lam gá kédé mbai Dabid ɔm dee mee kəi-Ala'g tɔ.
- ¹⁰Yeɛ unda dəwje ar dee gugu ne dɔ mbai lé sub, nana kara aar gə nérɔje jia'g-jia'g, un kudee mbɔr kəi gá dɔkɔl saar teɛ ne mbɔree gá dɔgel mbɔr loo-nékinjaməs'g ləm gə mbɔr kəi'g ləm tɔ.
- ¹¹Deɛ d'ar ngolə mbai lé aw nɔ dee'g kédé ndá deɛ d'ula dɔgugu-mbai dəa'g d'aree nékɔrgoota gá wəji dəa ba d'undá ne gá mbai bəi. Bèe ba Jeojoda gə nganeeje d'wa dəa gə ubu ndá deɛ pana: Maji kar dɔ mbai ai səgərə ya!
- ¹²Loo gá Atali oo ndu koso-dəwje gá bar loo gá d'aj d'ula ne rɔnduba dɔ mbai'g ndá yeɛ ree rɔ koso-dəwje gá mee kəi'g lə Njesigəneɛ lé.
- ¹³Yeɛ aa loo oo mbai gá aar tar dɔ loo-kaar'g gá to tarəwkəi'g ndá njékɔrnɔ-njékim tɔtɔje d'aar mbɔr mbai'g lé ləm, koso-dəwje lai gá mee bəe'g ra rɔlɛl ləm, d'im tɔtɔje ləma, njékɔspaje gá d'aw gə nékimje ji dee'g lé d'ɔr ne nɔ pa kula rɔnduba ləm tɔ. Ndá Atali til kubuje rəa'g haɔ-haɔ pa ne pana: Kula njumɔ ba nee! Kula njumɔ ba nee!
- ¹⁴Yen nga Jeojoda, njékinjanéməs un ndia ar bə-njérɔje gá tɔl-tɔl (100) lé ar deɛ gá rəm pər gá rəa'g lé ula dee pana: Areeje ɔd loo-kaar sí'g teɛ raga, bó lé nana ba gá aw gée'g ndá tɔleeje gə kiambas ya. Mbata njékinjanéməs pa kédé pana: Maji kar dee tɔlee mee kəi'g lə Njesigəneɛ el.
- ¹⁵Deɛ d'aree loo ndá yeɛ aw mee kəi'g lə mbai gə tarəwkɔg gá ria lə Rəw-kaw-kundaje: lé gá neelə ba deɛ tɔlee keneɛ tɔ.

- 16** Jeojoda ləm, gə mbai lé ləma, gə koso-dəwje ləm tɔ lé manrɔ dee bər-bər gə mba to koso-dəwje lə Njesigəneə ya.
- 17** Koso-dəwje lai d'aw mee kəi'g lə magə-Baal d'aw jané kad-kad ləm, tɔ loo-nékinjanéməsje gə wɔji dəa gə néndajije ləa pɔs-pɔs ləm tɔ, tɔbəi deɛ tɔl Matan, njekinjanéməs lə Baal lé nɔ loo-nékinjanéməsje'g tɔ.
- 18** Jeojoda tel ɔm kula gə wɔji dɔ kəi lə Njesigəneə ji njékinjanéməsje gə to Ləbije to gə Dabid kai dee ne kula mee kəi'g lə Njesigəneə ar dee d'inja ne nékinjanéməsje gə kə roo kar Njesigəneə to gə ndaŋg ne taree mee maktub godndu'g lə Moyis gə pa kalrɔje gə goo ndukunje lə Dabid lé.
- 19** Yeɛ unda njéŋgəm-takəije takəije'g lə Njesigəneə gə mba kar nana ba gə ra né gə minə gə rara kara a kandə keneŋ el tɔ.
- 20** Yeɛ ar bə-njérɔje gə tɔl-tɔl (100) ləm, gə dəwje gə boo-boo gə dəwje ra torndu dee ləma, gə koso-dəwje lai gə mee bəe'g ləm tɔ d'i gə mbai lé mee kəi'g lə Njesigəneə d'unda loo teɛ. Deɛ d'andə mee kəi'g lə mbai gə tarəw gə ur dɔ mareeje'g ndá deɛ d'ar mbai si dɔ kalimbai kɔbəe'g tɔ.
- 21** Koso-dəwje lai d'al rɔ dee ləm, mee bəe-boo to ləm ləm tɔ. Deɛ tɔl Atali gə kiambas ya.

2 Sôrta Gika Israelje 24

Joas gə to mbai gə Juda lé gɔl kəi-Ala

2Mb 12.1-17

- 1** Joas ra ləbee siri ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bəe as ləb rɔ-sɔ.
- 2** Mee ndəa gə Jeojoda, njekinjanéməs si ne kəmba bəi lé Joas ra né gə danasur kəm Njesigəneə'g.
- 3** Jeojoda taa denéje joo ar Joas ndá Joas oji ne ŋganje gə diŋgam gə njé gə dené tɔ.
- 4** Gée gə gogo ndá Joas əji dɔ gɔl kəi'g lə Njesigəneə.
- 5** Yeɛ mbɔ njékinjanéməsje gə Ləbije dɔ nɔ'd ula dee pana: Maji kar sí awje mee bəe-booje gə Juda ndá seɪ a mboje larnda mee bəe gə Israel lai gə ləbje kára-kára gə mba gɔl ne kəi-Ala lə sí karee ŋgəŋ, seɪ a kɔsje rɔ sí bad gə mba ra ne kula neelé ya. Ne Ləbije lé d'ɔs rɔ dee bad el.
- 6** Mbai lé bar Jeojoda, ŋgɔ-njekinjanéməs lé dəjee pana: See gelee ban ba i aa dɔ Ləbije mba kar dee ree gə lar-kuga-dɔ-rɔ lə Judaje gə njé gə Jerusalem gə goo ta gə Moyis, kura lə Njesigəneə gaŋg dɔ Israelje'g gə mba gɔl ne kəi-kubu-kɔrgoota lé el wa.
- 7** Mbata Atali, dené gə njemeeyèr dee gə ŋganeeje lé tuji kəi-Ala ləm, néje gə d'unda gə kəmee mba kəi lə Njesigəneə lé kara d'odo ra ne né d'ar magə-Baalje ləm tɔ.

- ⁸Yen nga mbai lé un ndia ar dee ra sɔduk ndá deɛ d'unda takəi'g lə Njesigəneɛ raga.
- ⁹Ndá d'ila mber mee bee gə Juda gə Jerusalem gə mba kar dee ree gə lar-kuga-dɔ-ɔ gə Moyis, kura lə Njesigəneɛ gang dɔ Israelje'g loo gə d'isi ne dɔdilaloo'g lé.
- ¹⁰Ngan-mbaije lai ləm, gə koso-dəwje lai ləm tɔ d'al ɔ dee ndá deɛ ree gə lar-kuga-dɔ-ɔ gə kəm kuga lé d'ɔm mee sɔduk'g lé tɔ.
- ¹¹Loo gə Ləbije d'oo to gə lar to mee sɔduk'g lé yaɔ mba kar dee d'aw ne d'ar njékaa dɔ néje lə beeko lé ndá njendaji maktub lə mbai ləm, gə njekaa dɔ kula lə ngɔ-njekinjanéməs ləm tɔ lé ree d'odo lar gə mee sɔduk'g lé, gée gə gogo deɛ d'un sɔduk lé d'aw ne léé'g gogo tɔ. Deɛ ra togəbè gə ndɔje kára-kára lai ndá deɛ d'inga lar yaɔ tɔ.
- ¹²Mbai deɛ gə Jeojoda lé d'ɔm lar neelé ji deɛ gə d'ɔm kula gə wɔji dɔ gɔl kəi lə Njesigəneɛ lé ji dee'g. Deɛje neelé ndəi njétɔl mbalje gə njékula kagje gə mba gɔl ne kəi lə Njesigəneɛ ləm, gə njégər goso ra kula gə larndulje gə larkasje mba gɔl ne kəi lə Njesigəneɛ lé ləm tɔ.
- ¹³Deɛ gə d'ɔm kula gə wɔji dɔ gɔl kəi lə Njesigəneɛ ji dee'g lé deɛ ra kula ndá kula neelé aw maji gə goo négər lə dee. Deɛ d'ar kəi lé tel to léé'g gogo ləm, d'aree ngəŋ ngəŋ-ngəŋ ləm tɔ.
- ¹⁴Loo gə deɛ tɔl kula neelé bém mbɔ ndá ree gə ges lar lé nɔ mbai deɛ gə Jeojoda'g. Deɛ ra ne nékulaje gə wɔji dɔ kəi lə Njesigəneɛ ləm, gə nékulaje gə kɔ ra kula gə wɔji dɔ nékinjanéməsje gə kɔ roo ləm, gə baije ləma, gə nékulaje gə ranɔ gə ra gə larlɔr gə larnda ləm tɔ. Bèe ba loo gə Jeojoda si ne kəmba bəi lé deɛ d'inja nékinjanéməsje gə kɔ roo lé ta-ta mee kəi'g lə Njesigəneɛ ya.

Joas tel al ta ta Ala'g

- ¹⁵Jeojoda buga ar ndɔje d'asee nag ndá yeɛ wəi, yeɛ ra ləbee tɔl-dəa-ɔ-munda (130) ba wəi bəi.
- ¹⁶Deɛ dubee mee bee-boo'g lə Dabid, mee dɔbar'g lə mbaije mbata yeɛ ra némajj mee bee gə Israel gə wɔji dɔ Ala ləm, gə wɔji dɔ kəi ləa ləm tɔ.
- ¹⁷Goo kwəi'g lə Jeojoda lé ngan-mbaije gə Juda ree d'unda barmba nɔ mbai'g ndá mbai lé oo ta lə dee ya tɔ.
- ¹⁸Gelee gə nee ba deɛ d'uba ne kəi lə Njesigəneɛ gə to Ala lə bɔ deɛje lé d'ya, ne deɛ ra né d'ar magə-Astartéje gə magə-poleje ba. Ndá onɔ lə Njesigəneɛ j səa dɔ Judaje gə Jerusalemje'g mbata néra deɛje gə togəbè lé ar ta wa ne dɔ dee ya.
- ¹⁹Njesigəneɛ ula gə njéteggintaje ɔ deɛ'g gə mba kar dee tel ree sə deɛ rəa'g ne deɛ d'oo ta ndəjije lə dee gə ndəji dee lé el.
- ²⁰Ndil Njesigəneɛ dəb dɔ Jakari'd gə to ngolə Jeojoda, njekinjanéməs lé, yeɛ j aw aar nɔ koso-dəwje'g ula dee pana: Ala pa togəbè pana: See gelee ban ba seɛ ubaje

ne godnduje læ Njesigəneə yaje wa. Seɪ a teeje ne kər el. Mbata seɪ ubaje Njesigəneə yaje ndá yee kara a kuba si kyə sí ya tɔ.

²¹Yen nga deɛ d'ula njumə mee nə'g dəa'g ndá deɛ tilá gə kəri-ər tarəwkəi'g læ Njesigəneə gə goo ndukun læ mbai lé ya.

²²Mbai Joas lé ar mee olé dɔ meemaji'd gə Jeojoda, bɔ Jakarije ra səa lé el ndá yee ar dee tɔl ŋgonee tɔ. Loo gə Jakari a gə kwəi ndá yee pana: Maji kar Njesigəneə oo ndá gaŋgta dɔ'g ya.

Rudu kɔbee læ Joas

2Mb 12.18-22

²³Loo gə læb dəs mbə ndá njérɔje gə Siri d'ɪ d'aw Juda gə Jerusalem rɔ gə Joas. Deɛ tɔl mbaije lai mbuna koso-dəwje'g tɔbəi deɛ d'ula gə nébanrɔje lai d'ar mbai gə Damas tɔ.

²⁴Njérɔje gə Siri ree d'as dəwje jebəre ba. Nε lé bée kara Njesigəneə yə boo-njérɔje gə to bəl neelé ji dee'g, mbata deɛ d'uba Njesigəneə, Ala læ bɔ deeje d'yá. Bée ba Aramje d'ar bɔ néra Joas ɔs təa'g ya.

²⁵Loo gə Aramje d'ubá d'yá dan boo-nékəmdoo'g gə kuree waga ndá kuraje læa d'ula njumə mee nə'd dəa'g gə mbata ta məs ŋgalə Jeojoda, njekinjanéməs lé wa dəa. Ndá deɛ tɔlee dɔ tira tée'g. Deɛ dubee mee bee-boo'g læ Dabid nε deɛ dubee mee dɔbar'g læ mbaije el.

²⁶Aa ooje, deɛ gə d'ula njumə mee nə'd dəa'g lé ri dee ba nee: Jabad, ŋgolə Simeat gə to dené gə Amɔ læm, gə Jojabad, ŋgolə Simrit gə to dené gə Moab læm tɔ.

²⁷Ta gə wɔji dɔ ŋganeeje læm, gə taje lai gə tegginee d'wɔji ne dəa læma, gə ta gə wɔji dɔ gɔl gə yee gɔl kəi-Ala læm tɔ lé yee neelé deɛ ndaŋg mee maktub sortaje'g læ mbaije ya. Ndá Amasia, ŋgonee ba ɔ bee toree'g tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israelje 25

Amasia tel to mbai gə Juda

2Mb 14.1-7

¹Amasia ra læbee rɔ-joo-giree-mi ba yee tel to mbai ndá yee si Jerusalem ɔ ne bee as læb rɔ-joo-giree-jinaikara. Keaje ria læ Joadan, yee to dəw gə Jerusalem.

²Yee ra né gə danasur kəm Njesigəneə'g nε lé togábè kara yee ra gə mée gə kára ba sur el.

³Loo gə ŋgira beekɔ gə to jia'g lé ŋgəŋ ndá yee tɔl deɛ gə mbuna kuraje'g læa gə tɔl bɔbeeje gə to mbai lé.

⁴Nε yee ar dee tɔl ŋgan deeje el mbata yee ra gə goo ta gə ndaŋg mee maktub godndu'g læ Moyis, loo gə Njesigəneə aree ne ndukun neelé pana: D'a kar bɔ ŋganje d'wəi gə mbata læ ŋgan deeje el læm, ŋganje kara d'a kwəi gə mbata læ bɔ deeje el læm tɔ nε nana kara a kwəi mbata kaiya læa-yee ya ba lé.

⁵Amasia mbɔ dɔwje gɛ Juda dɔ nɔ'g ndá yeɛ ar dee d'ar gɛ goo gel-bɔje lɔ dee ba yeɛ mbɛr bɛ-njɛrɔje gɛ tɔl-dɔg-dɔg (1.000) lɛm, gɛ bɛ-njɛrɔje gɛ tɔl-tɔl (100) lɛm tɔ mbata lɔ Judaje gɛ Bɛjamije. Ndá yeɛ tura bula lɔ dee un kudɛe dɔ deɛ gɛ ra lɛb rɔ-joo gɛ tar ndá yeɛ iŋga bao-rɔje as tɔl-dɔg-loo-tɔl-munda (3.000) gɛ d'askɛm kaw rɔ lɛm, gɛ gɛr loo rɔ gɛ niŋga-ndɛi gɛ dɛr lɛm tɔ.

⁶Yeɛ odo dɔwje gɛ to gɛ bao-rɔje gɛ Israɛl as tɔl-dɔg-loo-tɔl (100.000) gɛ larnda as nɛkwɔji kwɔi-lɛ-nɛ tɔl-dɔg-loo-munda (3.000).

⁷Dɔw lɔ Ala kára ree rɛa'g ulá pana: Ɛi mbai, maji kar kudu njɛrɔje gɛ Israɛl kára kara d'aw sɛi el mbata Njesigɛnɛɔ nai gɛ Israɛlje gɛ to ŋgalɛ Eprayim neelɛ lai el.

⁸Bó lɛ i aw sɛ dee lɛ lɛ i a rɔ gɛ siŋgamonɔgi ya kara, Ala a kari oso nanɔ nɔ njɛbɔ'g lɛi mbata Ala siŋgá as mba la sɛi lɛm, as mba kari oso lɛm tɔ.

⁹Amasia dɔji dɔw lɔ Ala pana: See dɛ ba m'a ra gɛ mbata lɔ larnda gɛ nɛkwɔji kwɔi-lɛ-nɛ tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) gɛ m'ar kudu njɛrɔje lɔ Israɛlje lɛ wa. Dɔw lɔ Ala tel ilá kenɛɔ pana: Njesigɛnɛɔ askɛm kari nɛ gɛ al dɔ yeɛ gɛ nee ya bɛi.

¹⁰Yɛn ŋga Amasia ɔr rɛa rɔ kudu njɛrɔje gɛ d'ɔ Eprayim'g ree lɛ ar dee tel d'aw bɛe lɔ dee. Nɛ meɛ deɛ ɔ sɛ deɛ pu dɔ Judaje'g ndá deɛ tel d'aw bɛe lɔ dee gɛ oŋg gɛ ɔ meɛ deɛ lɛm-lɛm to gɛ pɛr bɛe tɔ.

¹¹Amasia wa mɛe kɔgɛrɔ ɔr ne nɔ njɛrɔje lɛa. Yeɛ aw wɛl-loo gɛ ria Wɛl-Kad ndá yeɛ tɔl njɛrɔje gɛ to Seirje lɛ as tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) tɔ.

¹²Judaje d'wa deɛ gɛ nai kɛmba d'as tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) ndá d'aw sɛ deɛ dɔ sɛm mbal'g tɔl deɛ kenɛɔ tila deɛ d'ar deɛ lai toso kunda rɔ deɛ nanɔ tɛd njigi-njigi tɔ.

¹³Nɛ kudu njɛrɔje gɛ Amasia tuba deɛ ɔg deɛ kaw sɛa loo rɔ'g lɛ d'aw d'ur mee bɛe-booje gɛ Juda un kudɛe Samari saar tɛɛ ne Bet-Oron ndá deɛ tɔl dɔwje kenɛɔ tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) lɛm, deɛ d'odo nɛbanrɔje yaɔ lɛm tɔ.

Joas gɛ to mbai gɛ Israɛl lɛ dum dɔ Amasia

2Mb 14.8-14

¹⁴Loo gɛ Amasia ɔ loo dum dɔ Edɔmje'g tel ndá yeɛ ar dee ree gɛ magɔje lɔ Seirje d'aree ndá yeɛ unda deɛ gɛ magɔje lɛa, tɔbɛi yeɛ unda barmba nɔ deɛ'g tuu ne nɛje gɛ ɛdɛ sululu ar dee tɔ.

¹⁵Togɛbɛ ba oŋg ɔ gɛ Njesigɛnɛɔ pu dɔ Amasia'g aree ula njetegginta kára rɛa'g aree dɔjee pana: See gelee ban ba i saŋg goo magɔje lɔ koso-dɔwje neelɛ gɛ d'askɛm kɔr koso-dɔwje lɔ deɛ jii'g el lɛ bɛe wa.

¹⁶Loo gɛ yeɛ aar pata bɛe bɛi ndá Amasia ulá pana: See jeɛ j'undai gɛ njɛkwɔji-takɛmkar lɔ mbai wa. Ɔd tam'g! See gelee ban ba i ndigi kar dee tɔli wa. Njetegginta lɛ ɔd tɛa'g ndá pana: Ma m'gɛr gao Ala wɔji-kwɔji tujii mbata nɛ gɛ i ra neelɛ lɛm, mbata i ndigi koo takwɔji-kɛmkar lɛm el lɛm tɔ.

¹⁷Loo gé Amasia, mbai gé Juda lé dɔ́ji njékwɔ́ji-takɔ́mkàrje gé ranḡ ta ndá yeɛ ula kula rɔ́ Joas, ngolɔ́ Joahas'd gé to ngolɔ́ Jehu, mbai gé Israel lé mba kar dee d'ulá pana: Gé ree mba kar sí j'oo siṅga nḡ ba.

¹⁸Bèe ba Joas, mbai gé Israel lé tel ila Amasia, mbai gé Juda'g lé pana: ndɔ́ kára bèe kun gé to Libá ula kula rɔ́ kag-sɛdrɔ́ gé Libá pana: Am ngoni gé dené mba karee to dené lɔ́ ngonɔ́m. Ne daje gé wala gé Libá dɛs ndá tuba kun lé nanḡ mbajila-mbajila.

¹⁹I lé dum dɔ́ Edɔ́mje gɔ́ rɔ́ ndá ɛs ne ta al ne rɔ́i gɔ́ nduba ne rɔ́i, maji kari aw si ne mee kɔ́i'g lai ya. See gelee ban ba i ndigi kula rɔ́i kula'd gé a gɔ́ ree majel dɔ́i'g lɔ́m, gɔ́ a tel to tuji lɔ́ Judaje lɔ́m tɔ́ lé wa.

²⁰Ne Amasia mbad koo ta læa mbata Ala wɔ́ji gɔ́ mba kyá dee kila dee ji njebá'g lɔ́ dee mbata deɛ sanḡ goo magɔ́je lɔ́ Edɔ́m lé tɔ́.

²¹Yen nga Joas, mbai gé Israel lé ɔ́r rɔ́ aw mba k'aw rɔ́ ndá deɛ gɔ́ Amasia, mbai gé Juda lé d'iṅga nḡ mee bee gé Bet-Semes dɔ́ nanḡ gé Juda mba rɔ́ nḡ tɔ́.

²²Israelje dum dɔ́ Judaje ndá nana kara aḡ aw mee kɔ́i-kubu'g læa-læa.

²³Loo gé Bet-Semes ba Joas, mbai gé Israel wa Amasia, mbai gé Juda gé to ngolɔ́ Joas gé to ngolɔ́ Joahas keneḡ. Yeɛ aw sɛa Jerusalem ndá yeɛ tḡ ndògo-bɔ́rɔ́ gé Jerusalem ar kɔ́mee tad as kɔ́mkil dɛw tɔ́l-sɔ́ (400), un kudee tarɔ́w bee gé d'unda ria lɔ́ Eprayim saar teɛ ne tarɔ́w gé ɔ́r suna'd gé ria lɔ́ Dɔ́kumloo tɔ́.

²⁴Yeɛ odo larlɔ́r gɔ́ larnda lai lɔ́m, gɔ́ nékulaje lai gé to mee kɔ́i'g lɔ́ Ala gé Obed-Edɔ́m aa dɔ́ dee læma, gɔ́ nébaoje gé to mee kɔ́i'g lɔ́ mbai lé lɔ́m tɔ́, tɔ́bɔ́i dɛwje kara yeɛ wa dee gé nékila baṅg ba tel aw Samari bɔ́i.

Rudu kɔ́bee lɔ́ Amasia

2Mb 14.15-20

²⁵Amasia, ngolɔ́ Joas, mbai gé Juda lé si kɔ́mba as læbee dɔ́g-giree-mi goo kwɔ́i'g lɔ́ Joas, ngolɔ́ Joahas, mbai gé Israel.

²⁶Ges néraje lɔ́ Amasia gé dɔ́tar gɔ́ njé gé rudu lé deɛ ndanḡ taree mee Maktub-sorta néraje'g lɔ́ mbaije gé Juda gɔ́ Israel lé ya.

²⁷Un kudee mee ndɛa gé Amasia uba ne rɔ́w lɔ́ Njesigəneḡ yḡ lé ndá njé gé Jerusalem d'ula njumḡ mee nḡ'd dɛa'g ndá yeɛ aḡ aw Lakis, ne deɛ tuba gée saar d'aw Lakis ba tɔ́lee keneḡ.

²⁸D'unee gɔ́ kundaje ba ree dubee mbɔ́r bɔ́beeje-je'g mee bee-boo gé Juda tɔ́.

2 Sôrtá Gĩka Israelje 26

Ojias tel to mbai gé Juda

2Mb 14.21-22, 15.1-3

¹Koso-dɛwje gé Juda lai d'ɔ́r Ojias gé ra læbee dɔ́g-giree-misḡ d'undá gé mbai tor bɔ́beeje gé Amasia'g.

- ²Loo gé mbai wəi mbə ndá Ojias tel gəl bee-boo gé Elat aree tel nai gel siŋgamoŋ'd lə Juda.
- ³Ojias ra ləbee dɔg-giree-misə ba tel to mbai bəi ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb rɔ-mi-giree-joo. Keaje ria lə Jekolia, yeɛ to dəw gé Jerusalem.
- ⁴Yeɛ ra né gé danasur kəm Njesigəneɔ'g aree asəna gə kə bɔbeeje gé Amasia ya béréré.
- ⁵Yeɛ ula rəa ndubu ndolè ne goo Ala, loo gé Jakari yeɛ gé to njégər goso némɔdije lə Ala si ne kəmba bəi lé. Mee ləbje gé yeɛ ndolè ne goo Njesigəneɔ lé Ala aree si dan maji'g tɔ.
- ⁶Yeɛ rɔ gə Pilistije ndá yeɛ təd ndògo-bɔrɔ gé Gat ləm, gə ndògo-bɔrɔ gé Jabne ləma, gə ndògo-bɔrɔ gé Asdod ləm tɔ, tɔbəi yeɛ unda bee-booje dɔ nanɔg'd gé Asdod ləm, gə mbuna Pilistije'g ləm tɔ.
- ⁷Ala la səa dɔ rɔ gé yeɛ rɔ gə Pilistije gə Arabə gé d'isi Gur-Baal ləm, gə Maonje ləm tɔ.
- ⁸Amoje kara ree gə nékarje d'ar Ojias tɔ. Ndá ria bar saar teɛ kəm-rəw-nim-bee gé Ejiptə mbata yeɛ tel to njesiŋgamoŋ gé yaɔ.
- ⁹Ojias ra kəije gé duu dɔ loo mee bee gé Jerusalem dɔ tarəw gé ria lə Dɔkumloo ləm, gə dɔ tarəw bee gé ria lə Wəl-loo ləma, gə dɔ ndògo-bɔrɔ gé ɔr suna ləm tɔ ar njérɔje d'isi keneɔ.
- ¹⁰Yeɛ ra kəije gé duu dɔ loo dɔdilaloo'g ləm, yeɛ ur bwa-manje bula yaɔ keneɔ ləm tɔ, mbata yeɛ aw gə nékulje bula yaɔ mee wəl-looje'g gə ndag-looje'g ləm, njédɔ-ndɔje ləa, gə njéŋgəm ndɔ-nduúje ləa d'isi dɔ mbal gé Karmel ləm tɔ mbata yeɛ unda ndɔ dan kəmee'g ya.
- ¹¹Ojias lé aw gə njérɔje gé d'aw rɔ gə kudu dee kudu dee, deɛ tura dee gə goo bula lə dee gé Jeyel gé to njendaji-maktub gə Maaséja gé to njekaa dɔ kula lé tura dee ndá d'unda dee gel ndukunje'g lə Hanania, yeɛ gé kára mbuna ŋgan-mbaije'g lə mbai lé tɔ.
- ¹²Bula lə mbai dɔ gel-bɔje lə deɛ gé to bao-rɔje lai lé d'as təl-dɔg-loo-joo gə dɔ dee təl-misə (2.600).
- ¹³Deɛ d'ɔr nɔ njérɔje təl-dɔg-loo-təl-munda-gir-dee-siri gə dɔ dee təl-mi (3.007.500) gé d'askəm gəd mbai mba rɔ ne gə njéɔaje ləa.
- ¹⁴Ojias ar njérɔje lai dərje ləm, gə niŋga-ndəije ləm, gə dɔguguje ləm, gə kubu-rɔje ləm, gə bandəŋje ləma, gə yɔrɔŋ-dooje ləm tɔ.
- ¹⁵Yeɛ ar dee ra mbagəra gé njegər goso néɔr əji taree mee bee gé Jerusalem mba kar dee d'unda dee dɔ kəije gé duu dɔ loo'g ləm, gə dɔkumeje'g ləm tɔ gə mba kar dee turu bandəŋje gə tila kəri-mbalje tɔ. Ribar lə Ojias bar ɔr loo lɔi-lɔi mbata Ala la səa saar aree tel to ne njesiŋgamoŋ ya.

Ti-rɔ ar baji oso dɔ Ojias'g

- ¹⁶Ne loo gá yeɛ tel to njesigamonɔ ndá mée ɔsee bɔɔ-bɔɔ gə mba karee tuji ne. Yeɛ ra kaiya ɔs ne ta lə Njesigəneɔ Ala ləa rəw. Yeɛ ɔ gə dɔrea ya andə mee kəi'g lə Njesigəneɔ tuu néje gá ədə sululu dɔ loo-nékinjaməs'd gá to loo-tuu-néje gá ədə sululu lé.
- ¹⁷Ajaria, njekinjanéməs gə njékinjanéməsje lə Njesigəneɔ rɔ-jinaijoo d'andə géé'g mee kəi'g,
- ¹⁸deɛ lai neelé to diŋgamje gá d'wa rɔ dee kɔgəɔ, d'ɔs ta lə mbai Ojias lé rəw, d'ulá ne pana: To ta ləi-i ba gə mba tuu né gá ədə sululu kar Njesigəneɔ el! Kula neelé wɔji dɔ njékinjanéməsje gá to ŋgalə Aarɔ gá d'unda dee gə kəmee gə mba tuu né gá ədə sululu lé ba. Maji kari-i lé unda loo mee loo gá to gə kəmee'g nee tee raga mbata i ra kaiya ya! Né neelé a tel to népidii nɔ Njesigəneɔ Ala'g el.
- ¹⁹Oŋg al dɔ Ojias gá aar gə bai-tuu-né gá ədə sululu jia'g lé. Loo gá mée ɔ sɛa pu dɔ njékinjanéməsje'g lé ndá baji ila dənənə ŋgoneɔ'g kəm njékinjanéməsje'g mee kəi'g lə Njesigəneɔ, mbɔr loo-nékinjaməs'd gá kɔ tuu né gá ədə sululu dɔ'g lé ya.
- ²⁰Ajaria, ŋgɔ-njekinjanéməs gə njékinjanéməsje gá ranɔ lai d'orè kəm dee sɔ dɛa'g ndá aa oo, baji ila ŋgoneɔ'g. Deɛ d'ɔsee bɔɔ-bɔɔ gá raga ndá yeɛ kara ɔs rəa bad tee raga to mbata Njesigəneɔ undá.

Rudu kɔbee lə Ojias

2Mb 15.5-7

- ²¹Mbai Ojias lé to gá njebaji ya saar wəi ne, yeɛ si mee kəi gá to ŋgərən gá njebaji ya mbata d'ɔree mee kəi'g lə Njesigəneɔ. Ndá ŋgonee Jotam ba tel to mbai dɔ gel-bɔje lə mbai ləm, yeɛ ganɔ rəwta lə dəwje mee bee'g ləm tɔ.
- ²²Ges sorta néraje lə Ojias gá dɔtar ləm, gə njé gá rudu ləm tɔ lé njetegginta Esai, ŋgolə Amots ba ndanɔ taree mee maktub'g.
- ²³Ojias wəi ndá deɛ dubee loo-dubu dəwje gá wɔji dɔ mbaije gá to mbɔr dɔbar mbaije'g mbata deɛ pana: Yeɛ to njebaji. Ndá ŋgonee gá Jotam ba ɔ bee toree'g.

2 Sôrta Gɔka Israelje 27

Jotam tel to mbai gá Juda

2Mb 15.32-38

- ¹Jotam lé ləbee as rɔ-joo-giree-mi ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dɔg-giree-misɔ. Keaje ria lə Jerusa, ŋgolə Sadɔk.
- ²Yeɛ ra né gá danasur kəm Njesigəneɔ'g aree aw nɔ'd béréré gə né gá bɔbeeje Ojias ra ya tɔ. Ne né kára ba lé yeɛ ila gɔlee kəi'g lə Njesigəneɔ el. Lée togábè kara dəwje nai dan néraje gá yèr'g gá kédé-kédé ya bəi.
- ³Jotam ra tabidi rəw-kəi gá to dɔ maree'g tar gá wɔji dɔ kəi'g lə Njesigəneɔ, tɔbəi yeɛ ar dee ra ŋgan kəije yaɔ dɔ ndògo-bɔrɔje'd gá gugu dɔ dɔdərloo lé.

⁴Yeë unda bee-booje dɔ mbal gá Juda ləm, yeë ra kəi-mbaije gə kəije gá duu dɔ loo mee kag kər'g ləm tɔ.

⁵Yeë rɔ gə mbai lə Amoje ndá yeë dum dɔ dee. Mee ləb gá neelé Amoje d'aree larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ləm, gə kó as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ləma, gə kó-ɔrj as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ləm tɔ, ndá ləb gá njekɔm'g joo gə munda lé deë d'uga togábè ya tɔ.

⁶Jotam tel to njesigamonɔ mbata yeë aar njaŋg dɔ rəw kabeeje'g nɔ Njesigəneɔ Ala'g ləa.

⁷Ges sorta néraje lə Jotam gə rɔje ləa lai, gə néje lai gá yeë ra lé ndaŋg taree mee Maktub-sorta néraje'g lə mbaije gá Israel gə Juda tɔ.

⁸Yeë ra ləb rɔ-joo-giree-mi ba tel to mbai bəi ndá yeë si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dɔg-giree-misɔ ya.

⁹Jotam wəi ndá deë dubee mee bee-boo'g lə Dabid. Bèe ba ŋgonee gá Ahas ɔ bee toree'g tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israelje 28

Loo kɔbee lə Ahas

2Mb 16.1-7

¹Ahas lé ləbee as rɔ-joo ba yeë tel to mbai bəi ndá yeë si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dɔg-giree-misɔ. Yeë ra né gá danasur kəm Njesigəneɔ'g to gá keaje Dabid bèe el.

²Yeë un dɔ gɔl mbaije gá Israel ndá yeë léë néndajije mbata lə magə-Baalje ləm,

³yeë tuu néje gá ədə sululu mee wəl-loo'g lə Hinɔmje ləma, yeë roo ŋganeje ndaji ne néraje lə ginkoji dəwje gə raŋg gá minɔ gá Njesigəneɔ tuba dee nɔ Israelje'g lé ləm tɔ.

⁴Yeë inja nékinjanéməsje gə tuu néje gá ədə sululu dɔ looje gá ndəw'g ləm, gə dɔdərlooje'g ləma, gə gel kagje gá to təb ləm tɔ.

⁵Njesigəneɔ, Ala ləa ubá yá ji mbai gá Siri ndá Aramje dum dəa d'wa ne koso-dəwje ləa bula gá bər d'aw sə dee Damas. Yeë ubá yá ji mbai'd gá Israel to aree dum dəa tɔ.

⁶Pékak, ŋgolə Remalia tɔl Judaje gá to bao-rɔje lai mee ndɔ gá kára ba ya as tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔ dee rɔ-joo (120.000) mbata deë d'uba Njesigəneɔ, Ala lə bɔ deeye-je d'yá.

⁷Jikri, bao-rɔ gá Eprayim tɔl Maaséja, ŋgolə mbai ləm, gə Asrikam, mbai dɔ njémeekəije lə mbai ləma, gə Elkana, njekorè goo mbai ləm tɔ.

- ⁸Israëlje d'wa ngakɔ deeje gá mbuna dee'g ya gá bərje tɔl-dɔg-loo-tɔl-joo (200.000), deɛ gá to denéje gə nganje gá dɪngam gə njé gá dené tɔbɛi deɛ d'unda deɛ banrɔ d'odo ne néje lə deɛ yaɔ d'aw ne Samari tɔ.
- ⁹Njetegginta lə Njesigəneɔ kára ria lə Oded si lé gən lé tɔ. Yeɛ aw tila kəm njérɔje gá d'ɪ Samari ndá yeɛ ula deɛ pana: Aa ooje, mee Njesigəneɔ, Ala lə bɔ síje-je eɔ dɔ Judaje'g aree uba deɛ ya deɛ ji sí'g ar sí tɔl deeje ne gə oŋg-boo gá aw njal teɛ mee dara'g lé.
- ¹⁰Bèe ba basinè seɪ ɔjije mee sí'g gə mba kwaje Judaje gə Jerusalemje gá bərje lə sí gá dɪngam gə njé gá dené. Ne seɪje kara see ta wa dɔ sí nɔ Njesigəneɔ, Ala'g lə sí to el wa.
- ¹¹Maji kar sí ooje ta ləm mba kyɔ ngakɔ síje gá seɪ wa deeje gá bər mbuna sí'g lé ar deeje tel d'aw, mbata boo-oŋg lə Njesigəneɔ ɔm dɔ sí'g ya.
- ¹²Njé gá naje mbuna mbaije'g lə Eprayimje gá ri deɛ lə Ajaría, ngolə Jokana, gə Berekia, ngolə Mesilemot, gə Ejekias, ngolə Salum, gə Amasa, ngolə Hadlai d'ɪ d'ɔs deɛ gá d'ɪ loo-rɔ'g lé ngərəŋ
- ¹³d'ula deɛ pana: Bərje neelé seɪ a reeje sə deɛ loo gá nee'g el. Mba kar ta wa ne dɔ síjeɛ nɔ Njesigəneɔ'g lé ba seɪ ndigije karje kaiya lə sí gə néra majelje lə sí ɪ ne dɔ maree'g. Jeɛ lé ta wa dɔ sí yaɔ mbɔ. Bèe ba boo-oŋg lə Njesigəneɔ ɔm ne dɔ Israélje'g lé tɔ.
- ¹⁴Yen nga njérɔje lé d'uba bərje gə nébanrɔje lé d'ya nanɔ nɔ mbaije'g ləm, gə nɔ koso-dəwje'g lai ləm tɔ.
- ¹⁵Togábèe ba dəwje gá bar ri deɛ mbɔ lé d'ɪ taa bərje neelé, nébanrɔje neelé d'ar deɛ-deɛ gá rɔ deɛ to kari ba lé d'ɪnga ne kubuje gə négɔlje ləm, d'ar deɛ d'uso né gə d'ai né ləm, deɛ ndəm deɛ gə ubu ləma, deɛ gá siŋga deɛ godo lé d'odo deɛ dɔ mulayèje-je'g d'aw sə deɛ Jeriko, bee-boo gá tumburje to keneŋ rɔ ngakɔ deeje'g ləm tɔ. Tɔbɛi deɛ tel d'aw Samari gogo tɔ.

Ahas dəji Asirije mba kar deɛ ree la səa

2Mb 16.7-20

- ¹⁶Mee ndəa'g neelé Ahas ula kula rɔ mbaije gá Asiri dəji deɛ gə mba kar deɛ ree la səa tɔ.
- ¹⁷Edɔmje ree rɔ gə Judaje ya tɔbɛi ndá d'wa deɛ bər d'aw sə deɛ.
- ¹⁸Pilistije d'ur mee bee-booje gá to mee ndag-loo gá wɔji dɔ dɔkɔl lə Juda ndá deɛ taa Bet-Semes, gə Ajalɔ, gə Gederot, gə Soko gə bee-kogoje ləa, gə Timna gə bee-kogoje ləa, gə Gimjo gə bee-kogoje ləa ndá deɛ d'isi keneŋ tɔ.
- ¹⁹Mbata Njesigəneɔ ar Judaje tel d'oso kul mbata Ahas, mbai gá Israél lé ɔs Judaje ar deɛ d'ya rɔ deɛ dan néraje gá kori-kori'g ləm, yeɛ ra kaiya ɔs ne ta lə Njesigəneɔ rəw ləm tɔ.
- ²⁰Tilgat-Pilneser, mbai gá Asiri ree rɔ səa ra səa asəna gə njebɔ bèe bó la səa el.

²¹Mbata Ahas odo néje gá mee kai'g læ Njesigəneə læm, gə mee kai'g læ mbai læma, gə ka ŋgan-mbaije læm tɔ mba kaw ne kar mbai gá Asiri asəna gə nénoji bèe, ne yeə ra né kára kara gə mba la ne səa el.

²²Loo gá mbai Ahas lé si dan nékəmdoo'g bèe kara yeə ra kaiya kəmee gá kédé-kédé ɔs ne ta læ Njesigəneə rəw ya bæi.

²³Yeə inja nékinjanéməsje ar magəje læ Damasje gá dumee gə rɔ lé ndá yeə pana: Mbata magəje læ mbaije gá Siri lé ree la sə dee bèe ba m'inja ne nékinjanéməsje m'ar dee gə mba kar dee ree la ne səm-ma bèe tɔ. Ne deə lé tel to gá nétuga gɔlee-yeə gə Israelje lai ar dee d'oso ne.

²⁴Ahas mbɔ nékulaje gá to mee kai'g læ Ala ndá yeə təd nékulaje gá mee kai'g læ Ala njigi-njigi ya. Tɔbæi yeə udu tarəwkəije læ Njesigəneə ndá yeə ra loo-nékinjanéməsje mba kar magəje loo tɔ-rəwje gá Jerusalem lai tɔ.

²⁵Yeə unda dɔ looje gá ndəw mee bæe-booje'd gá Juda kára-kára lai gə mba kar dee tuu néje gá ədə sululu keneŋ kar magəje. Yeə ra togəbè ar mee Njesigəneə, Ala læ bɔbeeje-je i ne səa pu dəa'g ya.

²⁶Ges sorta néraje læa gə néje lai gá yeə ra kédé gə njé gá gogo lé deə ndaŋ taree mee Maktub-sortaje'g læ mbaije gá Juda gə Israel ya tɔ.

²⁷Ahas wəi ndá deə dubee mee bæe-boo gá Jerusalem mbata deə dubee mee dɔbar'd gá wəji dɔ mbaije gá Israel el. Ndá Ejekias, ŋgonee ba ɔ bæe toree'g ya.

2 Sôrta Gɪka Israelje 29

Mbai Ejekias tel unda kai læ Njesigəneə gə kəmee

2Mb 18.1-4

¹Ləb Ejekias aɪ rɔ-joo-giree-mi ba yeə tel to mbai ndá yeə si Jerusalem ɔ ne bæe as læb rɔ-joo-giree-jinaikara. Keaje ria læ Abija, ŋgolə Jakari.

²Yeə ra né gá danasur kəm Njesigəneə'g aree aw nə'd béréré gə keaje Dabid.

³Ləb kɔbæe læa gá dɔtar, mee nəɪ gá dɔtar'g lé ba yeə tɔr ne tarəw kəije læ Njesigəneə ndá yeə gɔl dee ne.

⁴Yeə ar njékinjanéməsje gə Ləbije ree ndá yeə mbɔ dee ndaa-loo'g par gá bər

⁵tɔbæi yeə ula dee pana: Ləbije, maji kar sí ooje ta læm! Basinè, maji kar sí undaje rɔ sí gə kəmee læm, undaje kai læ Njesigəneə, Ala læ bɔ síje-je gə kəmee læm tɔ ndá néje gá minə lé ɔrje mee loo gá to gə kəmee aw ɔmje gir loo gá raga.

⁶Mbata bɔ síje-je ra kaiya, deə ra né gá majel kəm Njesigəneə, Ala'g læ sí læm, deə d'ubá d'yá læm, deə d'un kəm dee rəw dɔ kai-kubu-kiŋga-nə'g læ Njesigəneə læma, deə tel gir dee d'ila d'aree læm tɔ.

⁷Dee d'udu tarawkaije gá waji do gel-jala kara ləm, dee tol pərndɔje ləma, dee tuu né gá ədə sululu əsé d'inja nékinjanéməsje gá kə roo mee loo gá to gá kəmee'g d'ar Ala lə Israelje lé el ləm tɔ.

⁸Gelee gá nee ba oŋg lə Njesigəneə kara oso ne do Judaje'g gə njé gá Jerusalem'g ndá yeə ar nébəŋgərəti dəb do dee'g ar dee tel to ne né gá ra dəwje bəl gə nékula sul do'g to gá seɿ ooje ne gə kəm sí neelé tɔ.

⁹Togábè ba bɔ síje-je d'wəi ne yoo-kiambas ləm, ŋgan síje gá diŋgam gə njé gá dené gə denéje lə sí tel to ne gá bərje ləm tɔ.

¹⁰Gelee gá nee ba m'waji gə mba kar síjeə gə Njesigəneə, Ala lə Israelje manrɔ sí j'ar nə gə mba kar oŋg ləa gá ɔ to gá pər bèe lé wəi ne do sí'g bəm ya.

¹¹Basinè, ŋganəmje, maji kar sí əwje rɔ sí ndoo bao do'g, mbata Njesigəneə mbər sí gə mba kar sí aarje neə'g raje ne kula ləa ləm, gə mba kar sí toje kuraje ləa ləma, gə mba tuuje néje gá ədə sululu kaareeje ləm tɔ.

¹²Yen ŋga Ləbije ba d'ɿ d'aar tar, dee lé ri dee ba nee: Mahat, ŋgolə Amasai, gə Joel, ŋgolə Ajaria, dee gá to Keatje, mbuna Merarije'g lé ndá Kis, ŋgolə Abdi, gə Ajaria, ŋgolə Jealelel, mbuna Gersɔje'g ndá Joa, ŋgolə Jima, gə Ede, ŋgolə Joa,

¹³mbuna ŋgalə Elisapan'g ndá Simri gə Jeyel, mbuna ŋgalə Asap'g ndá Jakari gə Matania,

¹⁴mbuna ŋgalə Heman'g ndá Jehiel gə Simeï, mbuna ŋgalə Jedutun'g ndá Semaəja gə Ujiel.

¹⁵Dee mbɔ ŋgakɔ deeje do nɔ'd ba loo gá dee d'unda rɔ dee gə kəmee ndá dee ree mba kər néje gá minə mee kəi'g lə Njesigəneə gə goo ndukun lə mbai lé ləm, gə goo taje lə Njesigəneə ləm tɔ.

¹⁶Njékinjanéməsje d'andə d'aw mee kəi'g lə Njesigəneə gə mba kər néje gá minə keneŋ. Dee d'ɔr néje lai gá minə gá to mee kəi'g lə Njesigəneə d'ɔm gadloo gá waji do kəi lə Njesigəneə lé, lé gá neelé ba Ləbije d'odo d'aw ne raga d'aw d'ɔm kəm-rəw-mán gá Sedrɔ.

¹⁷Dee d'un kudu kər néje gá minə neelé mee ndɔ gá dɔtar'g lə nai gá dɔtar ndá, ndɔ jinaijoo lə nai gá neelé ba dee d'andə mee gel-jala'g lə Njesigəneə tɔbəi dee ra kula as ndɔje jinaijoo mba kər ne néje gá minə mee kəi'g lə Njesigəneə, ndá ndɔ gá njekɔm'g dɔg-giree-misə lə nai gá dɔtar lé dee tol kula neelé keneŋ bəm ya.

¹⁸Gée'g gogo dee d'aw mee kəi'g lə mbai Ejekias ndá, d'ulá pana: Jeə j'ɔr kəi lə Njesigəneə lai j'unda gə kəmee, loo-nékinjaməs gá kə roo né gə nékulaje lai gá waji dəa ləm, gə tabul kunda muru gá to gə kəmee do'g gə nékulaje lai gá waji dəa ləm tɔ.

¹⁹Nékulaje lai gá mbai Ahas ila ndɔl do dee'g mee ləb kɔbee'g ləa loo gá yeə ra néje gá kori-kori lé jeə n'tel n'gɔlje néje neelé léé'g ndá j'unda deeje gə kəmee, bèe ba néje lé to nɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneə tɔ.

Ejekias tel tum gin kwa do na ga kinja neməs gogo

- 20**Mbai Ejekias ita ga ndo rad mbo ngan-mbaije ga mee bee-boo'g neelé aw sa dee mee kai'g la Njesigonea.
- 21**Dee d'inja bo mangje siri lam, ga bal badje siri lam, ga ngan badje siri lama, ga bal byaje siri lam to ga nekinjaməs ga ka kuga do kaiya mbata la beeko lam, ga mbata la loo ga to ga kamee lama, ga mbata la Judaje lam to. Mbai le un ndia ar nje kinjaneməsje ga to ngaka Aaro ga mba kar dee-dee ya d'inja nekinjaneməsje neelé do loo-nekinjaməs'g la Njesigonea.
- 22**Nje kinjaneməsje tija gwob bo mangje nda dee taa mäs dee d'aw saga do loo-nekinjaməs'g, dee tija gwob bal badje nda dee taa mäs dee d'aw ne d'aw saga do loo-nekinjaməs'g, dee tija gwob ngan badje nda taa mäs dee d'aw saga do loo-nekinjaməs'g to.
- 23**Gee ga gogo dee ree ga bal byaje ga nekinjaməs ga ka kuga do kaiya le no mbai'g lam, ga no koso-dawje ga mbo do na'g lam to nda dee d'om ji dee do bal byaje'g neelé.
- 24**Nje kinjaneməsje tija gwob dee nda taa mäs dee d'aw tar gol loo-nekinjaməs'g mba kuga ne do kaiyaje la Israelje lai, mbata mbai le un ndia ar dee d'inja ne nekinjaməs ga ka roo lam, ga nekinjaməs ga ka kuga do kaiya lam to mbata la Israelje lai ya.
- 25**Yee ar dee d'unda Ləbije mee kai'g la Njesigonea ga madje ga sa səgə-səgə lam, ga kudu-kodəje lama, ga kudu-kagje lam to ji dee'g ga goo raw ga Dabid lam, ga Gad ga njekoota ta Ala'g le mbata la mbai lama, ga Natan ga to njetegginta d'waji lam to, mbata to ndukun ga Njesigonea ba un ar njeteggintaje pa taree ya.
- 26**Ləbije d'ar loo-kaar dee'g ga nekimje ga Dabid ar dee ra le ji dee'g lam, nje kinjaneməsje d'ar loo-kaar dee'g ga totoje ji dee'g lam to.
- 27**Ejekias un ndia mba kar dee d'inja nekinjaməs ga ka roo do loo-nekinjaməs'g, loo ga d'un kudu roo ne nda leeganeeya d'un kudu kas pa la Njesigonea to ga ndu totoje lam, ga ndu nekimje ga Dabid ga to mbai la Israelje kedé le ar dee ra lam to.
- 28**Koso-dawje lai d'unda barmba d'ar njekaspaje d'as pa kula rənduba do Njesigonea'g lam, d'im totoje lam to saar d'ar kula nekinjaməs ga ka roo le godo ne.
- 29**To bəi loo ga d'unda ngan kula nekinjaməs ga ka roo le mba nda mbai lam ga dee lai ga d'ar sa le d'as kaiji dee nang d'unda barmba to.
- 30**Yen nga mbai Ejekias ga ngan-mbaije d'un ndu dee d'ar Ləbije mba kar dee pidi Njesigonea ga paje la Dabid, ga ka Asap, njetegginta le, nda dee pidee ga boo-rokal lam, d'as kaiji dee nang d'unda barmba lam to.
- 31**Ejekias un ta pa togəbè pana: Basinè ga sej undaje ro si ga kamee arje Njesigonea mba nee le maji kar si ramje par ga rəa'g ga nekulje inja deeje ga

nékinjanéməsje gá ká kóm ná'd mee kái'g lə Njesigəneḗ. Ndá koso-dəwje ree gə nékinjanéməsje tɔbəi d'inja nékinjanéməsje gá ká kóm ná'd ləm, deḗ lai gá d'j gə meenoji gá mee dee'g lé d'inja nékinjanéməsje gá ká roo ləm tɔ.

³²Bula lə nékinjanéməsje gá ká roo gá koso-dəwje d'inja d'ar lé as bɔ maŋgje rɔ-siri ləm, gə bəl badje tɔl (100) ləma, gə ŋgan badje tɔl-joo (200) ləm tɔ, nékulje nee lai lé deḗ tɔl dee gá nékinjaməs gá ká roo kar Njesigəneḗ ya.

³³Tɔbəi bɔ maŋgje tɔl-misḗ (600) ləm, gə bəl badje tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ləm tɔ lé d'unda dee gə kəmee.

³⁴Ne bula lə njékinjanéməsje ba lam ba ndá d'askəm tó ndar da-nékinjanéməsje lé lai el, ŋgakɔ deeje gá to Ləbije la sə dee saar d'ar kula neelé godo tɔbəi saar loo gá njékinjanéməsje gá raŋg d'unda rɔ dee gə kəmee mbata Ləbije lé kunda rɔ dee gə kəmee wa mee dee-deḗ unda njékinjanéməsje tɔ.

³⁵Nékinjaməsje gá raŋg gá ká roo lé to yaḗ gə ubu nékinjanéməsje gá ká kóm ná'd ləm, gə néje gá ká tər naŋg gá wɔji dɔ nékinjanéməsje gá ká roo ləm tɔ. Bèe ba deḗ tel gɔl ne kulaje mee kái'g lə Njesigəneḗ lé gogo.

³⁶Ejekias gə koso-dəwje lai d'al rɔ dee gə mba né gá Ala ra gɔl ne mee koso-dəwje mbata né neelé deḗ ra tɔl kalaŋ ya.

2 Sôrta Gika Israelje 30

Ejekias bar Israelje lai mba kar dee ra nai Pag

¹Ejekias ula njékaikulaḗ mee bee gá Israel gə Juda lai ndá yeḗ ndaŋg maktub ar Eprayimje gə Manasəje to mba kar dee ree mee kái'g lə Njesigəneḗ gá to Jerusalem mba kar dee ra nai Pag d'ula ne rɔnduba dɔ Njesigəneḗ, Ala'g lé lə Israelje tɔ.

²Mbai ləm gə ŋgan-mbaije ləa gə koso-dəwje lai lé mbɔ dɔ na Jerusalem d'om ta lə dee ná'd gə mba ra nai Pag mee nai gá njekóm'g joo'g,

³mbata d'askəm ra nai neelé mee ndəa gá wɔji dəa lé el mbata njékinjanéməsje gá d'unda rɔ dee gə kəmee lé bula d'as el ləm, koso-dəwje kara mbɔ dɔ na Jerusalem el ləm tɔ.

⁴Ta neelé lel mbai gə koso-dəwje lai gá mbɔ dɔ na lé ar dee ndigi ra bèe ya tɔ,

⁵ndá deḗ d'wɔji mee dee'g gə mba kila mberee mee bee'd gá Israel lai un kudée Beer-Seba saar teḗ Dan mba kar dee ree Jerusalem ra nai Pag d'ula ne rɔnduba dɔ Njesigəneḗ, Ala'g lé lə Israelje. Mbata koso-dəwje lé kédé lé ra nai Pag to gá ndaŋg ne taree lé el.

⁶Njékaikulaḗ lé d'aw gə maktubje gá mbai gə ŋgan-mbaije ləa ndaŋg d'ar dee d'aw ne mee bee gá Israel gə Juda lai ya. Tɔbəi gə goo ndukun lə mbai lé deḗ pana: Seḗ ges Israelje gá teeje ji mbaije gá Asiri lé maji kar sí ɔsje badm telje rɔ

Njesigəneə, Ala'g lé lə Abrakam, gə Isaak gə Israel mba karee-yeə kara tel ree rə s'g tə.

⁷Maji kar sí ndajije kəm bə síje gə ngakə síje gə ra kaiya d'əs ne ta lə Njesigəneə, Ala lə bə deeje-je rəw aree yə dee ne dan tuji'g to gə seɿ ooje bèe lé el tə.

⁸Maji kar sí toje njégwəbkelkwəɿje to gə bə síje-je bèe el nɛ yəje rə sí arje Njesigəneə, reeje ne mee kəi'g ləa gə yeə unda gə kəmee saar gə nɔ ləm, raje né arje Njesigəneə, Ala lə sí ləm tə gə mba kar oŋg ləa gə ɔ to gə pər bèe lé wəi ne də s'g bəm ya.

⁹Bó lé seɿ əsje badm telje gə rə Njesigəneə'g ndá deə gə d'wa ngakə síje gə ngan síje d'aw sə dee bee-bər'g lé d'a koo kəmtondoo lə dee kar dee tel ree mee bee'g neelé gogo tə, mbata Njesigəneə, Ala lə sí to njemeekoso lemsé gə njékoo kəmtondoo ndá yeə a kun kəmee də s'g rəw loo gə seɿ reeje rəa'g lé el.

¹⁰Njékəɿkulaje lé d'aw gə kudu bee kudu bee mee bee'g lə Eprayimje gə Manasəje lai saar teə ne Jabulo. Nɛ kogo ya deə kogo dee d'ula ne sul də dee'g tə.

¹¹Nɛ lé bèe kara Aserje gə Manasəje gə Jabiloje gə naje d'ula də dee ndá deə ree Jerusalem ya.

¹²Mee bee gə Juda kara Ala ra kula mee dee'g ar mee dee asəna kára ba mba kar dee ra né gə goo ndukun lə mbai gə kə ngan-mbaije karee aw léé'g béréré gə goo tapa Njesigəneə lé.

Ejekias ra naj Pag

¹³Koso-dəwje bula ree mbɔ də nə Jerusalem gə mba ra naj gə wəɿi də muru gə əm-tiné godo keneɿ mee naj gə njekəm'g joo'g lé. Ndá to koso-dəwje gə bula digi-digi ya tə.

¹⁴Deə d'ɿ tuji loo-nékinjanéməsje gə to Jerusalem gə deə d'aw d'inja nékinjanéməsje d'g ləm, gə d'aw tuu néje gə ədə sululu d'g ləm tə ndá d'əm dee kəm-rəw-mán gə Sedro d'ar dee godo tə.

¹⁵Deə təl badə Pag mee ndə gə dəg-giree-sə lə naj gə njekəm'g joo'g. Njékinjanéməsje gə Ləbije lé rəkul dəb də dee'g ar dee d'unda rə dee gə kəmee ba deə d'inja nékinjanéməsje gə kə roo mee kəi'g lə Njesigəneə bəi.

¹⁶Deə d'ar loo-kaar dee gə kédé lé ya gə goo ndukun lə Moyis, dəw lə Ala ndá njékinjanéməsje saga məs gə taa ji Ləbije gə də loo-nékinjaməs'g lé.

¹⁷Mbuna koso-dəwje gə mbɔ də nə lé dəwje gə d'unda rə dee gə kəmee el lé bula yaə ndá Ləbije ba taa kula gə wəɿi də təl né-Pag lé mbata deə d'ər won rə dee ba lai el.

¹⁸Togábè ba ges koso-dəwje lə Eprayimje gə Manasəje gə Isakarje gə Jabiloje gə d'ər won rə dee el lé bula yaə ndá deə d'usə né-Pag lé lal ra né gə goo taree gə ndəŋg lé tə. Nɛ Ejekias ra tamaji mbata lə dee pana: Njesigəneə, i gə to njemeemaji lé

¹⁹deɛ lai gá d'wa mee dee kɔgəɔ mba ndolè goo Ala, Njesigəneɛ, Ala lə bɔ deeje-je lé lé deɛ d'ɔr won rɔ dee gə goo néra gá to gə kəmee lé el kara maji kari ar məəi oso lemsé dɔ dee'g ya, kɔgəɔ kari!

²⁰Njesigəneɛ oo ndu Ejekias ndá yeɛ ar mée oso lemsé dɔ koso-dəwje'g lé tɔ.

²¹Togábè ba Israelje gá d'ɪ raga gə njé gá Jerusalem lé ra naj gá wɔji dɔ muru gá lal əm-tiné as ndɔ siri gə boo-rɔkal, gə ndɔje kára-kára lai lé Ləbije gə njékinjanéməsje pidi Njesigəneɛ gə nékimje gá ɓar ɔr loo lɔi-lɔi d'ila ne ribar dɔ Njesigəneɛ'g tɔ.

²²Ejekias ula ta mee Ləbije'g lai gá gər goso ra kula lə Njesigəneɛ ndá deɛ d'uso nékulje gá d'inja dee gə nékinjanéməsje lé as ndɔ dee siri ndá d'inja nékinjanéməsje gá kɔ kɔm nɔ'd ləm, deɛ pidi ne Njesigəneɛ, Ala lə bɔ deeje-je ləm tɔ.

²³Tɔbəi koso-dəwje lai d'ɔm nɔ'd gə mba ra naj as ndɔ siri gá ranɟ ya bəi. Ndá deɛ ra naj mee ndɔ gá siri'g neelé gə rɔlɛl tɔ,

²⁴mbata Ejekias, mbai gá Juda ar koso-dəwje neelé bɔ manɟje tɔl dɔg (1.000) gə bəl badje tɔl-dɔg-loo-siri (7.000) ləm, ŋgan-mbaije kara d'ar dee bɔ manɟje tɔl-dɔg (1.000) gə bəl badje tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) ləm tɔ ndá njékinjanéməsje bula d'unda rɔ dee gə kəmee tɔ.

²⁵Koso-dəwje lai gá Juda ləm, gə njékinjanéməsje gə Ləbije ləm, gə koso-dəwje gá d'ɪ Israel ləma, gə dəw-dɔ-beeje gá d'ɪ mee beekɔ gá Israel əsé gá d'isi Juda ləm tɔ lé d'ya rɔ dee yag dan rɔlɛl'g.

²⁶Boo-rɔkal taa loo mee bee gá Jerusalem pəl-pəl ndá un kudée mee ndəa'g lə Salomɔ, ŋgolə Dabid, mbai gá Israel lé d'oo gar rɔlɛl gá togábè Jerusalem el ya saar bəi.

²⁷Njékinjanéməsje gə Ləbije d'ɪta tɔr ndu dee dɔ koso-dəwje'g ndá ndu dee ɓar wəl ar tamaji ra lə dee aw njal teɛ dara saar teɛ kəi'g lə Njesigəneɛ gá to gə kəmee lé tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israelje 31

Ejekias wa dɔ gɔl rəw ra kula mee kəi gá to gə kəmee'g

¹Loo gá deɛ ra naj lé tɔl bém mbɔ ndá deɛ lai gá to Israelje gá d'ar keneɟ lé d'ɔd d'aw mee bee-booje gá Juda d'aw təd néndajije, gə tuji magəje, gə tuji dɔ looje gá ndəw gə loo-nékinjanéməsje mee bee'g lə Judaje gə Bejamije lai ləm, gə mee bee'g lə Eprayimje gə Manasəje ləm tɔ pugudu-pugudu. Tɔbəi Israelje tel d'aw mee bee-booje'g lə dee, ar nana kara tel aw mee kəi'g ləa-ləa.

²Ejekias unda njékinjanéməsje gə Ləbije gə kudu dee kudu dee gə goo kai gá kai dee lé nana kara gə goo kula rəa-rəa ndá njékinjanéməsje gə Ləbije ba kula lə dee wɔji dɔ kinja nékinjanéməsje gá kɔ roo gá kɔ kɔm nɔ'd ləm, gə mba ra kula gá ranɟ ləma, gə mba kɔs pajə gə pa pidije ləm tɔ loo-si Njesigəneɛ'g lé.

- ³ Mbai lé un ta némajije læa ar mbata læ nékinjanéməsje gə kə roo gə ndɔ-kwa-rɔje læm, gə najje gə tee sigi læma, gə ndɔ ra najje læm tɔ to gə deɛ ndaŋg ne taree mee maktub godndu'g læ Njesigəneɛ læ.
- ⁴ Tɔbəi yeɛ un ndia ar koso-dəwje gə d'isi Jerusalem mba kar dee d'aa dɔ godndu Njesigəneɛ gə ŋgonkoji tɔ.
- ⁵ Loo gə d'ila mber ndukun neelé ndá Israelje d'un ta nékingaje læ dee gə dɔtar yaɔ gə to kó læm, gə mán-nduú gə sigi læm, gə ubu læm, gə ubu tɔji læma, gə kandə néndɔje lai læm tɔ, deɛ ree gə ta néje lai gə dɔg ba kun tɔa kára-kára kar lé yaɔ tɔ.
- ⁶ Yen ŋga koso-dəwje gə Israel gə Juda gə d'isi mee bee-booje gə Juda d'ar ta néje gə dɔg ba kun tɔa kára-kára kar gə wɔji dɔ nékulje gə boo-boo əsé njé gə lam-lam læm, gə ta néje gə to gə kəmee gə dɔg ba kun tɔa kára-kára kar gə d'unda gə kəmee d'ar Njesigəneɛ, Ala læ dee læm tɔ ndá d'ɔm dee gə kudee-kudee tɔ.
- ⁷ D'un kudu kɔm dee gə kugee-kugee mee naj gə munda'g ndá deɛ tɔlee bém mee naj gə njekɔm'g siri tɔ.
- ⁸ Ejekias gə ŋgan-mbaije ree d'oo kudu néje neelé ndá deɛ pidi ne Njesigəneɛ læm, deɛ tɔr ne ndu dee dɔ koso-dəwje'g læa gə Israel læm tɔ.
- ⁹ Ejekias dɔji njékinjanéməsje gə Ləbiye ta dɔ néje'g neelé gə d'wa dee kugu lé.
- ¹⁰ Yen ŋga Ajaría, ŋgɔ-njekinjanéməs gə to gə gel bɔ'g læ Sadɔk lé ilá keneŋ pana: Ləw ba gə d'un kudu ree gə nékarje mee kəi'g læ Njesigəneɛ lé jeɛ j'usɔje j'aree as sí nag ndá jeɛ j'yaje gesee gə nai lé mbata Njesigəneɛ tɔr ndia dɔ koso-dəwje'g læa, bəe ba aa oo, gesee gə nee lé nai ne yaɔ gə mbəa.
- ¹¹ Ejekias un ndia gə mba kar dee gɔl ŋgan kəije mee kəi'g læ Njesigəneɛ ndá deɛ gɔl dee ya tɔ.
- ¹² Deɛ ree gə nékarje gə ta néje gə dɔg ba kun tɔa kára-kára kar, gə néje gə to gə kəmee lé. Konania gə to Ləbi lé to njekaa dɔ néje neelé ar ŋgokeɛ Simeí to njekɔm'g joo læa.
- ¹³ Jehiel, gə Ajajia, gə Mahat, gə Ajael, gə Jerimot, gə Jojabad, gə Eliel, gə Ismakia, gə Mahat, gə Benaja, deɛ to njékulaje gel Konania'g gə ŋgokeɛ gə Simeí'g gə goo ndukun læ mbai Ejekias læm, gə Ajaría, njekaa dɔ kəi-Ala læm tɔ.
- ¹⁴ Koré, ŋgolə Jimna gə to Ləbi ba to njeŋgəm takəi gə par gə bər lé læm, yeɛ to njekoo goo nékarje gə d'j gə meɛ dee d'un d'ar Ala læma, gə mba kai néje gə d'un tɔji Njesigəneɛ gə néje gə to gə kəmee doi læm tɔ.
- ¹⁵ Mee bee-booje gə to kə njékinjanéməsje lé deɛ d'unda Ede, gə Mijami, gə Juje, gə Semaėja, gə Amaria, gə Sekania gelee'g gə mba kar dee ra kula kai néje kar ŋgakɔ deeje gə tɔg-tɔg əsé njé gə lam-lam gə ŋgonkoji gə goo kudu dee kudu dee læm,

¹⁶gə ɲganje gə diŋgam gə ləb dee munda gə tar gə ndaŋ ri dee ləm, gə deɛ lai gə d'aw mee kəi'g lə Njesigəneə gə ndɔ dee ndɔ dee gə mba ra kula gə wɔji dɔ dee gə goo kai gə kai dee lé ləm,

¹⁷gə njékinjanéməsje gə ndaŋ ri dee gə goo gel-bɔje lə dee ləm, gə Ləbije un kudée dɔ deɛ gə ra ləb rɔ-joo gə tar gə goo kula lə dee gə kudu dee kudu dee ləm,

¹⁸gə deɛ lai gə mbɔ dɔ nɔ gə d'unda ri dee gə ri ɲgan deɛje gə gɔ-gɔ ləm, gə denéje lə dee ləma, gə ɲgan deɛje gə diŋgam gə njé gə dené ləm tɔ mbata deɛ d'unda rɔ dee gə kəmee doi gə mba ra kula lə dee gə ɲgonkoji mee kəi gə to gə kəmee'g lé tɔ.

¹⁹Ŋgaka Aarɔ gə to njékinjanéməsje gə d'isi wala mee looje gə gugu dɔ bee-booje lé d'ɔr diŋgamje gə goo ri dee mbata lə dee gə mba kar dee kai diŋgamje gə njékinjanéməsje gə Ləbije gə ndaŋ ri dee ta néje'd gə wɔji dɔ dee dɔ dee lé.

²⁰Yee ba gə né gə Ejekias ra mee bee'd gə Juda lai, yee ra né gə maji gə né gə danasur gə né gə tɔgəɔ nɔ Njesigəneə, Ala'g lé ləa ya.

²¹Yee ra néje lai gə ɲgaw méee bura ləm, yee teɛkɔr dɔ néje lai'd gə yee ra ya ləm tɔ ndolè ne goo Ala mbata kulaje gə mee kəi Ala'g lé ləm, mbata lə godnduje gə tornduje ləm tɔ.

2 Sôrtá Gɪka Israeɪje 32

Səkerib gə to mbai gə Asiri lé rɔ gə Juda

¹Goo néje'g neelé gə goo néra gə gə gonkoji lé ndá Səkerib, mbai gə Asiri ur mee bee'd gə Juda, yee aɪ dɔ bee-booje gə d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee lé ndá, yee wɔji kwɔji gə mba taa dee.

²Loo gə Ejekias oo to gə Səkerib ree gə mba rɔ gə Jerusalem ndá

³yee mbɔ ɲgan-mbaije ləa gə bao-rɔje ləa gə to njésingamonje dɔ nɔ'd wɔji sə dee ta mba kar dee d'udu kəm-rəw-manje gə to gir bee-boo'g raga lé jigi-jigi, deɛ ndigi səa dɔ takəjije'g ləa ya tɔ.

⁴Koso-dəwje gə mbɔ dɔ nɔ lé d'udu kəm-rəw-manje lai ləm, gə kəm-rəw-ɲgɔ-mɔ gə ɪ naŋg aɪ teɛ mee bee'g lé ləm tɔ. Deɛ pana: See gə mba dɪ ba loo gə mbaije gə Asiri ree ndá d'a kiŋga mán gə aɪ kuji-kuji wa.

⁵Ejekias wa rəa kɔgəɔ, yee tel gɔl ndògo-bɔrɔ gə təd lé aree ɪta aw njal teɛ kaar kəije gə duu dɔ loo ləm, yee tel unda ndògo-bɔrɔ gə raŋg gir loo gə raga, ar Milo gə to dan mee bee-boo'g lə Dabid lé ɲgəɲ ləma, tɔbəi yee wa dɔ gɔl néɔje bula yaɔ gə dərje ləm tɔ.

⁶Yee unda bé-njéɔje dɔ koso-dəwje'g ləm, gə yee mbɔ dee rəa'g tarəwkɔg'd lə bee-boo ləm tɔ. Yee ula ta mee dee'g pana:

⁷Maji kar sí waje rɔ sí kɔgəɔ ləm, waje diŋgam meɛ sí'g ləm tɔ. Bəlje el ləm, ndəbje nɔ mbai'd gá Asiri lé el əsé nɔ njérɔje gá bula digi-digi'd gá d'aw səa lé el ləm tɔ mbata yeɛ gá aw sə síjeɛ lé ur dɔ deɛ gá d'aw səa-yeɛ'g ya.

⁸Keɛ-yeɛ to kag ji dəw ba, kɔ síjeɛ lé to Ala lə sí gá Njesigəneɛ gá a la sə sí ləm, a rɔ mbata lə sí ləm tɔ. Koso-dəwje lé d'ɔm meɛ deɛ dɔ taje gá Ejevias, mbai gá Juda pa lé ya.

Səkərib ula kula ar dəwje gá Jerusalem d'oo ta ləa

⁹Gée'g gogo ndá Səkərib, mbai gá Asiri ula kuraje ləa Jerusalem, loo gá yeɛ nai nɔ bɛe gá Lakis gá bao-rɔje ləa ndá, yeɛ ula deɛ rɔ Ejevias, mbai gá Juda'g ləm, gə rɔ Judaje gá d'isi Jerusalem ləm tɔ, ar deɛ d'ula deɛ pana:

¹⁰Səkərib, mbai gá Asiri lé pa togəbè pana: See dɛ ba seɛ ɔmje meɛ sí dɔ'g ba naije ne Jerusalem dan néurti'g togəbè wa.

¹¹See Ejevias su kəm sí gə mba kəm sí ne ta yoo'g gə ta boo-boo'g gə ta kɔdaman'g loo gá yeɛ pana: Ala lə sí gá Njesigəneɛ a kɔr sí ji mbai gá Asiri'g lé el wa.

¹²See to yeɛ Ejevias nee ya ba tuji dɔ loo gá ndəw gə nékinjanéməsje lə Njesigəneɛ lé el wa. See to yeɛ nja ba un ndia ar Judaje gə njé gá Jerusalem pana: Seɛ ba yè loo-nékinjaməs gá kára ba ya ba a k'undaje barmba neɛ'g gə mba tuuje néje gá ədə sululu dɔ'g lé el wa.

¹³See seɛ gərje né gá ma gə bɔmje-je n'raje gə dəwje lai gá mee bɛeje gá ranɔ lé el wa. See magəje lə ginkoji dəwje gə ranɔ gá mee bɛeje'g neelé d'askəm taa bɛe lə deɛ jim'g wa.

¹⁴Mbuna magəje'g lə ginkoji dəwje gə ranɔ lai gá bɔmje d'ar deɛ d'udu guduru lé see yeɛ gá ra ba taa dɔ dəwje ləa jim'g wa, ba Ala lə sí-seɛ ŋga ba a ree kɔr sí jim'g wa.

¹⁵Maji kar sí arje Ejevias su kəm sí el ləm, maji karee ndɔr sí géé'g togəbè el ləm tɔ. Maji kar sí ɔmje meɛ sí dəa'g el. Mbata magə lə ginkoji gá rara əsé bɛekɔ gá rara gá askəm kɔr dəwje ləa jim'g əsé ji bɔmje'g lé godo ŋga, bəd bəi ba Ala lə sí ŋga ba see a kɔr sí jim'g wa.

¹⁶Kuraje lə Səkərib pata gá ranɔ ya tɔbəi d'ɔs ne ta lə Njesigəneɛ Ala lé rəw ləm, gə ta lə Ejevias, kura ləa kara rəw ləm tɔ.

Səkərib ɔs ta lə Njesigəneɛ rəw

2Mb 19.14-19, Esa 37.14-20

¹⁷Yeɛ ra maktub kula sul kɔs ne ta lə Njesigəneɛ Ala lə Israəlje rəw pa ne togəbè pana: To gá magəje lə ginkoji dəwje gə ranɔ gá ranɔ d'askəm kɔr dəwje lə deɛ jim'g el lé Ala lə Ejevias kara a kaskəm kɔr dəwje ləa jim'g el tɔ.

¹⁸Kuraje la Sakerib ra ne ga ndu dee ga boi wal ga ta koji Judaje ga mba kam ne bal ga ta kunda bala tigi-tigi do koso-dawje ga Jerusalem ga d'isi do ndogo-borog lam, ga mba taa ne bee-boo le lam to.

¹⁹Dee pata d'woji ne do Ala la ne ga Jerusalem asena ga magaje la koso-dawje ga do nang nee ga to neje ga ra dee bee.

Sakerib inga yoo ar Asirije d'aj sanena kad-kad

2Mb 19.15,35-37, Esa 37.15,36-38

²⁰Mbai Ejekias lam, ga Esai njetegginta ga to ngola Amots lam to, ra tamaji d'woji ne do ne ga neele d'ar ndu dee bar wal ga dara to.

²¹Yen nga Njesiganeja ula kura la ga dara aree tuji bao-roje lai, ga be-njeroje, ga ngan-mbaije lai ga d'isi loo-si mbai ga Asiri'g. Togabe ba mbai le tel ga rukul aw ne mee bee'g la. Yee aw mee kai-mage'd la nda le neele nganeeje ga d'ij mee'g ya tolee ga kiambas to.

²²Togabe ba Njesiganeja aji ne Ejekias ga ne ga Jerusalem or dee ne ji Sakerib, mbai ga Asiri'g ga ji dee ga rang'd lai lam, yee ai ne bada do dee'g or dee ne ji njebaje'g la dee lai ga gugu gir dee sub le lam to.

²³Dawje bula ree Jerusalem ga nekarnojije la dee d'ar Njesiganeja lam, ga nebaoje ga gad dee to yaa d'ar Ejekias mbai ga Juda lam to, bee ba un kudee mee ndea'g neele yee inga ne ribar yaa kam ginkoji dawje ga rang'g lai ya.

Rudu kabee la Ejekias le

2Mb 20.1-21, Esa 38.1-8, 39

²⁴Mee ndea'g neele Ejekias oso ga ruko ga as yoo ya. Yee ra tamaji ta Njesiganeja'g nda Njesiganeja ula ta lam, yee ra saa ne ga dum keji lam to.

²⁵Ne Ejekias oo nemaji ga yee inga le ga ne el mbata yee beele do'g ar ong la Njesiganeja ij saa daa'g lam, ga do Judaje'g ga do Jerusalem'g lam to.

²⁶Yen nga goo beele'g la Ejekias le yee ga ne ga Jerusalem lai tel d'oso ne kul, gelee ga nee ba ong la Njesiganeja oso ne do dee'g mee ndea ga Ejekias si ne kamba le el to.

²⁷Ejekias inga nebaoje ga ronduba yaa. Yee ra kai-nebaoje ga woji do larnda, ga larlor, ga jarje ga gad dee to yaa, ga neje ga adu sululu, ga darje, ga neje lai ga gad dee to yaa.

²⁸Yee ra kai-ngam koje ga man-nduje ga sigi ga ubuje. Tobei yee ra bagaraja mbata la nekulje ga gel dee gel dee lam, yee ra loo-kaar badje lam to.

²⁹Yee ra bee-booje lam, yee inga koso-nekulje ga d'aw dem-dem, dee ga lam-lam ase dee ga boi-boi to, mbata Ala aree nebaoje yaa ya.

³⁰Ejekias nee ya to yee ga udu kam-raw-man ga tar ga ria la Gihog nda ar man le tel ula par ga do-go la bee-boo la Dabid. Ejekias tekor do neje lai ga yee ra'g.

³¹Gelee gó nee ba loo gó ngan-mbaije gó Babilon d'ula njékaikulaje rəa'g gə mba koo né gó dum kéji gó tee mee bee'g lé Ala ubá yá aï ne mee gə mba gər ne néje lai gó to dɔbəngəree'g tɔ.

Kwəi lə Ejekias lé

³²Ges sorta néraje lə Ejekias, gə kula reaje gó yeɛ təd ne kag Ala ndaŋg taree mee maktub némɪdi gó njetegginta Esai, ngolə Amots oo ləm, gə mee maktub'g lə mbaije gó Juda gə Israel ləm tɔ.

³³Ejekias wəi ndá deɛ dubee loo-dubu ngalə Dabid'd gó i tar unda dɔbar mareeje lai, Judaje lai gə dəwje gó Jerusalem d'ula rɔnduba dɔ yée'g. Ndá ngonee Manasə ba ɔ bee toree'g tɔ.

2 Sôrta Gɪka Israelje 33

Manasə tel to mbai gó Juda

2Mb 21.1-18

¹Manasə lé ləbee aï dɔg-giree-joo ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb rɔ-mi-giree-mi.

²Yeɛ ra né gó majel kəm Njesigəneɔ'g gə goo néraje gó minɔ lə ginkoji dəwje gə raŋg gó Njesigəneɔ tuba dee nɔ Israelje'g lé.

³Yeɛ tel unda dɔ looje gó ndəw gó bɔbeeje gó Ejekias tuji dee lé ləm, yeɛ unda loo-nékinjanéməsje lə magə-Baalje ləma, yeɛ ra magə-Astartéje ləm tɔ ndá yeɛ unda bamba nɔ boo-nékundaje lai gó dara wa dee ne mee'g.

⁴Tɔbəi yeɛ unda loo-nékinjanéməsje mee kəi'g lə Njesigəneɔ gó yeɛ un ndia dɔ'g pana: Jerusalem ba ri neɛ a bar dɔ'g saar-saar gə nɔ lé.

⁵Yeɛ unda loo-nékinjanéməsje ar boo-nékundaje gó dara mee gadlooje gó joo gó to takəi'g lə Njesigəneɔ lé.

⁶Yeɛ ɔm nganeeje pər'd kəm wəl-loo'g lə Hinɔmje, Yeɛ pole néje gə ndɔ-ərje ləm, yeɛ ra némbəeje ləma, unda njébar ndilje karee gər ne néje gó d'a gə ree ləm tɔ. Yeɛ ra né gó majel gó kédé-kédé kəm Njesigəneɔ'g mba kar mee eɔ ne.

⁷Yeɛ unda néndaji gó yeɛ nja tɔl gó magə lé mee kəi'g lə Ala, gó Ala pa taree ar Dabid gə ngonee Salomɔ pana: To mee kəi'g nee gə mee bee gó Jerusalem gó ma nja mbəree mbuna ginkoji Israelje'g lai lé ba ma m'ndigi kar rim bar keneɛ saar gə nɔ lé.

⁸Bó lé deɛ d'aa dɔ godnduje lai gə ndukunje gó m'un m'ar dee gə ndu Moyis lé ra née ndá bee gó ma m'wɔji m'ar bɔ deeje-je lé m'a kar dee d'i keneɛ d'unda loo tee d'aw raŋg el ŋga.

⁹Nɛ Manasə ba to njegin kar Judaje gə dəwje gó Jerusalem ndəm gə néra gó majel gó ur dɔ ginkoji dəwje gə raŋg lai gó Njesigəneɔ tuji dee nɔ Israelje'g lé.

¹⁰Njesigəneɔ ula Manasə gə koso-dəwje ləa ta, nɛ deɛ d'un mbi dee dɔ'g rəw.

- 11**Yen nga Njesigəneḗ ar bé-njérɔje gá Asiri ree d'wa Manasə teá gə kúla lar, deḡ teá gə kúla larkas njim-njim d'aw səa Babilɔn tɔ.
- 12**Loo gá yeḡ si dan némeeko'g ndá yeḡ ra ndòo rɔ Njesigəneḗ Ala'g læa, tɔbɛi yeḡ oso kul riba dɔ rəa pərəg nɔ Ala'g lé læ bɔbeeje-je.
- 13**Yeḡ ra tamaji tɛa'g ndá Njesigəneḗ yə goo oŋg læa oo ne tamaji læa ba tel səa Jerusalem loo-kɔbee'g læa gogo. Bèe ba Manasə gər gao to gá Njesigəneḗ to ne Ala ya.
- 14**Goo néje'g neelé ndá yeḡ unda ndògo-bɔrɔ gir bee-boo'g læ Dabid par gá kel dɔ-gó læ Gihɔ mee wəl-loo'g aw saar teḡ ne takəi gá ria læ Takəi-lə-Kajije ndá yeḡ gugu ne dɔ dɔdərloo, tɔbɛi yeḡ unda aree ŋgal yaḗ: yeḡ unda bé-njérɔje mee bee-booje gá Juda lai gá d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee lé tɔ.
- 15**Yeḡ sané magəje gá dɔbee'd gə néndaji gá yeḡ tɔl dee unda dee mee kəi'g læ Njesigəneḗ læm, yeḡ tɔs loo-nékinjanéməsje gá yeḡ unda dee dɔ mbal'd gá wɔji dɔ kəi læ Njesigəneḗ læma, gə njé gá Jerusalem læm tɔ tila dee, tɔbɛi yeḡ odo dee ɔm dee gir bee-boo'g raga tɔ.
- 16**Yeḡ tel gɔl loo-nékinjaməs læ Njesigəneḗ gə mba kinja nékinjanéməsje gá wɔji dɔ kɔm nɔ'd læm, gə njé gá wɔji dɔ ra oiyo læm tɔ keneḡ ndá yeḡ un ndia ar Judaje gə mba kar dee ra né d'ar Njesigəneḗ Ala læ Israəlje tɔ.
- 17**Koso-dəwje d'inja nékinjanéməsje gá kédé-kédé dɔ looje gá ndəw'g ya bəi ne deḡ ra gə mba kula ne rɔnduba dɔ Njesigəneḗ Ala'g læ dee ya kára ba tɔ.
- 18**Ges sorta néraje læ Manasə læm, gə tamaji læa gá yeḡ ra ta Ala'g lé læa læma, gə taje gá njéteggintaje d'ulá gə ri Njesigəneḗ Ala læ Israəlje læm tɔ lé ndaḡ taree mee maktub néraje'g læ mbaije gá Israel ya.
- 19**Tamaji ra læa gə tel gá Ala tel ilá keneḡ, gə kaiyaje læa gə kaltaje læa, gə dɔ looje gá ndəw gá yeḡ unda dee ar magəje gə néndajije gá tɔl dee kédé ba yeḡ oso ne kul bəi lé ndaḡ taree mee maktub'g læ Hojai.
- 20**Manasə wəi ndá deḡ dubee mee kəi'g læa. Ndá ŋgonee gá Amɔ ba ɔ bee toree'g tɔ.

Amɔ tel to mbai gá Juda

2Mb 21.19-25

- 21**Ləb Amɔ aɪ rɔ-joo-giree-joo ba yeḡ tel to mbai bəi ndá yeḡ si Jerusalem ɔ ne bee as læb joo.
- 22**Yeḡ ra né gá majel kəm Njesigəneḗ'g to gá bɔbeeje Manasə ra lé ya. Yeḡ inja néməs ar néndajije lai gá bɔbeeje gá Manasə ra dee lé ndá yeḡ kara wa dee mée'g tɔ.
- 23**Yeḡ oso kul nɔ Njesigəneḗ'g to gá bɔbeeje Manasə oso bèe el mbata Amɔ lé ar ta wa ne dəa gá kédé-kédé.

²⁴Kuraje læa d'ò njumã tãlee ne mee kã'i'g læa tã.

²⁵Në dãw-mee-beeje d'ì tãl deë lai gã d'ò njumã mbai Amò lé ndá dãw-mee-beeje d'unda ñgonee Jojias gã mbai toree'g tã.

2 Sôrta Gïka Israelje 34

Jojias tel to mbai gã Juda

2Mb 22.1-2, 23.4-20

¹Jojias lé læbee aï jinaijoo ba ya tel to mbai ndá yeë si Jerusalem ò ne bee as læb rã-munda-giree-kára.

²Yeë ra né gã danasur kãm Njesigãneã'g læm, yeë un dã gãl keaje gã Dabid ya lad-lad læm tã bõ yeë aw yo-yo nee-nee el.

³Lãb kõbee læa gã njekãm'g jinaijoo lé loo gã yeë nai ne basa bãi lé ndá yeë un kudu ndolè goo Ala læ keaje Dabid. Tãbãi mee læb gã njekãm'g dãg-giree-joo lé yeë un kudu tãr dã looje gã ndãw gã to Juda gã Jerusalem, magãje gã néndajije gã tãl dee læm, gã néndajije gã léë dee læm tã.

⁴Yeë ar dee tãs loo-nékinjanémãsje læ magã-Baal tila dee neã'g læm, yeë ar dee d'unda néndajije gã d'unda dee gã kãmee d'ar kãr lé tãd njigi-njigi læm tã. Yeë tã magãje gã néndajije gã tãl gã néndajije gã léë lé pãs-pãs ar dee to d'asãna gã nduji nañg bẽe ndá yeë òm dee dãbar dee-deë gã d'inja nékinjanémãsje d'ar dee kédé lé

⁵ndá yeë roo siñga njékinjanémãsje dã loo-nékinjanémãsje'g læ dee. Togãbè ba yeë tãr ne néje gã minã mee bee gã Juda gã Jerusalem ndad-ndad tã.

⁶Mee bee-booje'g læ Manasãje, gã Eprayimje, gã Simeõje saar teë ne Neptali kara looje lai gã tuji kédé lé yeë tãs loo-nékinjanémãsje tila dee læm,

⁷yeë tã magãje gã néndajije gã tãl dee ar dee to d'asãna gã nduji nañg bẽe læma, yeë kunda néndajije lai gã d'unda dee gã kãmee d'ar kãr lé tãd njigi-njigi mee beeje lai gã Israel læm tã. Ndá yeë tel aw Jerusalem gogo.

Ñgã-njekinjanémãs ñga maktub godndu mee kãi gã to gã kãmee'g

2Mb 22.3-10

⁸Lãb kõbee læa gã njekãm'g dãg-giree-jinaijoo lé loo gã yeë tãr néje gã minã mee bee'g læa gã mee kã'i'g tã ndá yeë ula Sapan, ñgolã Asalia, gã Maasãja, mbai dã bee-boo, gã Joa, ñgolã Joahas gã to njegãl-maktub-kõbee gã mba kar dee gãl kãi læ Njesigãneã Ala læa.

⁹Deë d'aw rã Hilkiã gã ñgã-njekinjanémãs'g d'aree lar gã to mee kã'i'g læ Ala gã Lãbije gã to njéngãm takãije mbõ ji Manasãje'g, gã Eprayimje'g, gã ji ges dãwje lai gã Israel læm, gã ji Judaje'g, gã ji Bejamije'g lai læma, gã ji njé gã Jerusalem læm tã.

¹⁰D'òm lar neelé ji njékaa dã kulaje gã mee kã'i'g læ Njesigãneã. Lar neelé d'ar dee-deë gã d'aw ra kula gãl kãi læ Njesigãneã lé

- 11**gá to njékija kagje gə njékuda kəije ləm, gə mba ndogo ne mbalje gá tɔl dee gə kagje gá to gá kunda kagje, gə kag dɔ kəije gá mbaije gá Juda d'ya d'ar dee tuji kédé lé tɔ.
- 12**Dəwje neelé d'ila ngonkoji ra kula lə dee gə goo rəbee. Deɛ d'isi gel njékoo goo deeje gá to Jahat gə Abdias gá to Ləbije mbuna Merarije'g ləm, gə Jakari gə Mesulam gá to gá mbuna Keatje'g ləm tɔ.
- 13**Deɛ lai gá mbuna Ləbije'd gá to njégər goso nékimje lé d'aa dɔ njékulaje ləm, dee d'ɔr nɔ njékulaje lai gá ra kula bəd-bəd ləm tɔ. Ləbije gá ranɔ ya bəi gá to njéndaŋ-maktubje ləm, gə njékaa dɔ looje ləma, gə njéŋgəm tarəwje ləm tɔ lé d'isi keneɲ tɔ.
- 14**Loo gá deɛ teɛ gə lar gá to mee kəi'g lə Njesigəneɔ lé ndá léegəneeya Hilkiya ŋgɔ-njekinjanéməs lé teɛ dɔ maktub godndu gá Njesigəneɔ ar Moyis.
- 15**Yen ŋga Hilkiya un ta ula Sapan gá to njendaŋ-maktub lé pana: Ma m'inga maktub godndu mee kəi'g lə Njesigəneɔ. Ndá Hilkiya ar Sapan maktub neelé tɔ.
- 16**Sapan aw gə maktub neelé ar mbai lé ɔr ne géee aree pana: Kuraje ləi ra néje lai gá i ndigi kar dee ra lé ya.
- 17**Deɛ d'odo lar gá to mee kəi'g lə Njesigəneɔ lé ndá d'ɔm ji dee-deɛ gá to njékoo-goo-njékulaje ləm, gə njékulaje ləm tɔ.
- 18**Sapan, njendaŋ-maktub lé ula mbai ta gá ranɔ ya tɔbəi pana: Hilkiya, njekinjanéməs ba am maktub neelé ndá Sapan tura maktub neelé nɔ mbai'g tɔ.

Jojias ar dee dəji njetegginta gá dené lé ta

2Mb 22.11-20a

- 19**Loo gá mbai lé oo taje gá maktub godndu pa lé ndá yeɛ wa kubuje ləa haɔ-haɔ til.
- 20**Tɔbəi mbai un ndia ar Hilkiya ləm, gə Ahikam, ŋgolə Sapan ləm, gə Abdon, ŋgolə Mise ləm, gə Sapan, njendaŋ-maktub ləma, gə Asaja, kura lə mbai ləm tɔ pana:
- 21**Awje aw dəjije Njesigəneɔ mbata ləm ləm, gə mbata lə ges Israelje gə Judaje ləm tɔ, gə goo taje gá d'inga mee maktub'g neelé, mbata ŋg lə Njesigəneɔ gá i səa pu dɔ s'ig lé to ŋg gá boo ya mbata bɔ s'ijeɛ-je d'aa dɔ ta lə Njesigəneɔ, ra néeje lai gá ndaŋ mee maktub'g neelé el.
- 22**Hilkiya gə deɛ gá mbai mbər dee lé d'aw rɔ Hulda, njetegginta'd gá dené gá to dené lə Salum, ŋgolə Tokehat gá to ŋgolə Hasra njeŋgəm-kubuje lé. Yeɛ si kudu ŋgon bəe kára mee bəe-boo gá Jerusalem. Loo gá deɛ d'ulá ta gá kəm kulá lé mba ndá
- 23**yeɛ ula dee pana: Njesigəneɔ Ala lə Israelje pa togəbè pana: Maji kar sí ulaje dəw gá njekula sí rɔm'g lé pajena:

24Njesigəneə pa togəbè pana: Aa ooje, m'a gə kar nékəmdooje teə dɔ loo gə nee'g ləm, gə dɔ dəwje gə d'isi keneŋ ləm tɔ. Yee ba gə néndɔlje lai gə ndaŋ mee maktub gə tura nɔ mbai gə Juda'g lé.

25Mbata deə d'ubam d'yam d'aw tuu néje gə ədə sululu d'ar magəje, d'ar oŋg i ne səm pu dɔ néje lai gə deə ra dee gə ji dee lé ndá oŋg ləm gə m'om dɔ loo'g neelé a kwəi ndə el.

26Ne seɿ a kulaje mbai gə Juda gə ula sí mba kar sí dəjije Njesigəneə lé pajena: Ta gə Njesigəneə Ala lə Israelje pa wɔji ne dɔ taje gə i oo lé ba nee:

27Mbata bəŋgəri ti dus ləm, mbata i wa ndòo nɔ Ala'g lé dɔ ta gə pa dɔ loo gə nee'g gə dɔ dəwje gə d'isi keneŋ ləm, mbata i oso kul nɔm'g ləma, mbata i til kubuje lai rɔi'g nɔm'g ləm tɔ ndá ma kara m'oo ndui ya tɔ. Njesigəneə ba pa bèe.

28Aa oo, m'a kari aw iŋga bəbije-je ləm, m'a kari aw bwa dɔbar'g lai gə meekulɔm ləma, kəmi a koo nékəmdooje lai gə m'a gə kar dee ree dɔ loo gə nee'g gə dəwje gə d'isi keneŋ lé el ləm tɔ.

Jojias man rəa ar Ala gɔl kára ya bəi

2Mb 22.20–23.3

Bèe ba deə tel gə ta neelé d'aw d'ula mbai lé tɔ.

29Mbai lé ar njé gə tɔgje lai gə Juda gə Jerusalem mbɔ dɔ nə.

30Tɔbəi yee i aw kəi lə Njesigəneə gə dəwje lai gə Juda gə njé gə Jerusalem lai ləm, gə njékinjanéməsje, gə Ləbije ləma, gə koso-dəwje lai un kudee dɔ njé gə tɔg'd saar teə ne dɔ ŋganje'g tɔ. Yee tura taje lai gə to mee maktub manrɔ gə d'iŋga mee kəi'g lə Njesigəneə lé nɔ dee'g tɔ.

31Mbai lé aar loo-kaar-tar'g ləa man ne rəa nɔ Njesigəneə'g gə mba kun dɔ gɔl Njesigəneə ləm, gə mba kaa dɔ torndiaje, gə ndukunje ləa, gə godndiaje gə ŋgaw mée bura ləma, gə mba ra ne néje lai gə goo ta manrɔ gə to mee maktub'g neelé ləm tɔ.

32Yee ar deə lai gə d'isi Jerusalem gə Bəjami manrɔ dee səa tɔ ndá dəwje gə Jerusalem ra né gə goo manrɔ lə Ala gə to Ala lə bɔ deeje-je lé.

33Jojias tuji néje lai gə minə gə to mee beeje'g lə Israelje lai ndá yee ɔs deə lai gə d'isi bee'g lə Israelje lé mba kar dee d'wa Njesigəneə Ala lə dee mee dee'g ya. Gə ləbje lai gə yee si ne kəmba lé deə d'ya goo Njesigəneə Ala lə bɔ deeje-je el ya saar.

2 Sôrta Gika Israelje 35

Jojias ra naj Pag

2Mb 23.21-23

1Jojias ra naj Pag ula ne rɔnduba dɔ Njesigəneə'g mee bee gə Jerusalem ndá deə tɔl badə Pag ndɔ dɔg-giree-sɔ lə naj gə dɔtar.

- ²Yee unda njékinjanéməsje ta-kulaje'g læ dee ndá yee ula dingam mee dee'g gə mba kar dee ra kula gə wəji dɔ kəi læ Njesigəneə lé.
- ³Yee ula Ləbije gə to njéndoo Israəlje ta ləm, gə to dəwje gə to gə kəmee mbata læ Njesigəneə ləm tɔ pana: Undaje sɔduk-manrɔ gə to gə kəmee mee kəi gə Salomɔ, ngolə Dabid, mbai gə Israəl ra lé. Seɔ a kodéje dɔ tam s'g el nga. Basinè lé seɔ a rajə né karje Njesigəneə, Ala læ sí ləm, gə Israəlje gə to dəwje læa ləm tɔ.
- ⁴Waje dɔ gɔl rɔ sí gə goo gel-bɔje læ sí ləm, gə goo kai gə kai sí gə kudu sí kudu sí ləm tɔ to gə Dabid, mbai gə Israəl gə ngonee Salomɔ d'ar dee ndəng ne taree mee maktubje'g læ dee lé.
- ⁵Maji kar sí aarje loo-kaar s'g mee kəi-si-Magə'g gə goo gel-bɔje læ ngakɔ síje gə to njénojije læ sí lé bəd-bəd ləm, gə goo kai gə deɔ kai gel-bɔje læ Ləbije ləm tɔ.
- ⁶Maji kar sí tɔlje badə Pag ləm, undaje rɔ sí gə kəmee ləm tɔ ndá waje dɔ gɔlee mbata læ ngakɔ síje gə goo ta gə Njesigəneə pa gə ndu Moyis lé ya.
- ⁷Jojias ɔr ngan badje gə ngan byaje as tɔl-dɔg-loo-rɔ-munda (3.000) mbata læ nai Pag ləm, gə bɔ mɔngje tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ləm tɔ mbuna nékulje'g læa-yee ar koso-dəwje lai gə d'ar keneɔ lé tɔ.
- ⁸Ngan-mbaije læa kara d'i gə mee dee d'wa noji gə koso-dəwje gə njékinjanéməsje gə Ləbije tɔ. Hilkiya, gə Jakari, gə Jehiel gə to njékaa dɔ kəi læ Njesigəneə lé d'ar njékinjanéməsje ngan badje tɔl-dɔg-loo-joo gə dɔ dee tɔl-misɔ (2.600) ləm, gə bɔ mɔngje tɔl-munda (300) mbata læ nai Pag ləm tɔ.
- ⁹Konania, gə Semaaja, gə Netaneel gə ngakeaje Hasabia gə Jeyel gə Jojabad gə to njékɔrnɔ Ləbije lé d'ar Ləbije ngan badje tɔl-dɔg-loo-mi (5.000) gə bɔ mɔngje tɔl-mi (500) mbata læ nai Pag tɔ.
- ¹⁰Rəw kulaje neelé deɔ d'wa dɔ gɔlee jəb-jəb ndá njékinjanéməsje gə Ləbije d'ar loo-kaar dee'g gə goo kudu dee kudu dee ləm, gə goo ndukun læ mbai ləm tɔ.
- ¹¹Deɔ tɔl badə Pag lé ndá njékinjanéməsje saga məs gə deɔ taa ji Ləbije'g ləm, Ləbije tɔ ndar nékulje lé ləm tɔ.
- ¹²Deɔ d'unda nékinjanéməsje gə kɔ roo lé gə kəmee mba kar gel-bɔje læ koso-dəwje mba kar dee d'inja dee d'ar Njesigəneə gə goo ta gə to mee maktub'g læ Moyis ləm, deɔ ra togəbè gə bɔ mɔngje ləm tɔ.
- ¹³Deɔ nungə badə Pag lé dɔ pər'd gə goo ndukun ləm, deɔ ndiri néje gə to gə kəmee mee ngoro'g ləm, gə mee bai ndiri né'g læma, gə mee əb-pərje'g ləm tɔ. Tɔbəi d'ɔs rɔ dee bad mba kai dəwje lai da neelé tɔ.
- ¹⁴Gée gə gogo deɔ gɔl né gə wəji dɔ dee-deɔ ləm, gə mbata læ njékinjanéməsje ləm tɔ mbata njékinjanéməsje gə to ngaka Aarɔ lé ra kula saar karkemetag gə mba kinja nékinjanéməsje gə kɔ roo ləm, gə ubeeje lé ləm tɔ. Gelee gə nee ba Ləbije ba to ne njégɔl néje mbata læ dee ləm, gə mbata læ ngaka Aarɔ ləm tɔ.

15 Bao-paje gá to ngaka Asap lé d'ar loo-kaar dee'g gá goo ndukun læ Dabid, gá Asap, gá Heman, gá Jedutun gá to njekoo ta mee Ala'g lé mbata læ mbai lé, tɔbɔi njéngám takɔije d'ar tarəwkɔije'g kára kára lai tɔ. Deɛ lé d'ya goo kula læ dee el mbata ngakɔ deeje gá to Ləbije lé gɔl néso gá wɔji dɔ dee tɔ.

16 Yee ba to rəw gá deɛ d'wɔji mee ndəa'g neelé mba ra ne kula læ Njesigəneɔ gá wɔji dɔ naɪ Pag ləm, mba kinja ne nékinjanéməsje gá kɔ roo dɔ loo-nékinjaməs'g læ Njesigəneɔ ləm tɔ gá goo godndu mbai Jojias lé.

17 Israelje gá d'ar lée'g neelé ra naɪ Pag mee ndəa'g neelé ləm, deɛ ra naɪ gá wɔji dɔ muru gá əm-tiné godo keneɲ as ndɔ dee siri ləm tɔ.

18 Un kudee mee ndəa'g læ njetegginta Samel saar lé deɛ ra naɪ Pag gá boo togəbè mee bee gá Israel el ya bəi. Mbai kára kara gá mbuna mbaije gá Israel ra gar naɪ Pag to gá Jojias gá njékinjanéməsje gá Ləbije gá Judaje gá Israelje gá d'isi lée'g neelé gá njé gá Jerusalem ra lé bèe el tɔ.

19 Deɛ ra naɪ Pag lé mee ləb kɔbee'g læ Jojias gá njekɔm'g dɔg-giree-jinaijoo.

Rudu kɔbee læ Jojias lé

2Mb 23.28-30

20 Goo néje'g lai neelé loo gá Jojias gɔl kəi læ Njesigəneɔ mbɔ ndá Neko, mbai gá Ejiptə ɔr rɔ aw gá mba rɔ mee bee gá Karkəmis mbɔr baa gá Epratə. Jojias teɛ aw gá mba rɔ səa tɔ.

21 Nε Neko ula njékaɪkulaje rəa'g gá mba kar dee dəjee pana: See ta dɪ ba to mbuna síjeɛ səi-i mbai gá Juda lé wa. To i ba m'aw gá mba rɔ səi bogənè el nε njebɔ gá ranɲ gá jeɛ səa j'aw gá nɔ gá ta lé ba m'aw mba rɔ səa. Bèe ba Ala ulam pana: M'ɔs rɔm bad m'aw mba rɔ səa. Maji kari omɔ gá Ala gá njenai səm lé el nà yeɛ a tujii.

22 Nε Jojias oo ta neelé gá né el ndá yeɛ tel rəa ranɲ gá mba kaw rɔ səa lal koo ne ta læ Neko gá ɪ ta Ala'g lé. Yeɛ aw kəmee gá kédé gá mba kaw rɔ səa kəm wəl-loo gá Megido.

23 Njérɔ gá bandanɲje tur mbai Jojias ndá yeɛ ula kuraje læa pana: Rəmje səm gogo mbata m'ɲga doo gá to bəl.

24 Kuraje læa d'unee gá pusu-rɔ d'aw d'ilá mee pusu gá njekɔm'g joo gá to keɔ-yeɛ ndá d'aw səa Jerusalem. Yeɛ wəi ndá deɛ dubee mee dɔbar bɔbeeje'g. Dəwje gá Juda gá Jerusalem lai d'wa ndò Jojias tɔ.

25 Jeremi ndanɲ pa nɔ ndò gá wɔji dɔ Jojias ndá bao-paje gá dɲgam gá njé gá dené lai pata gá wɔji dɔ Jojias loo nɔ ndooje'g læ dee saar teɛ ne mee ndəa gən tɔ, yee ba d'aree tel to ne néjibee mee bee gá Israel ya. Paje neelé deɛ ndanɲ taree mee maktub pa nɔ ndooje'g.

26 Ges sorta néraje læ Jojias gá kula reaje gá yeɛ təd ne kag Ala to gá godndu Njesigəneɔ wɔji lé

²⁷néreaaje gá kédé gá gogo lé ndaṅ taree mee maktub'g læ mbaije gá Israel gá Juda ya.

2 Sôrta Gĩka Israelje 36

Joahas gə Jojakim gə Jojaki gə to mbaije gə Juda lé

2Mb 23.30–24.17

- ¹Dəw-mee-beeje d'or Joahas, ṅgolə Jojias d'undá gá mbai tor bəbeeje'g mee bee gá Jerusalem.
- ²Joahas lé ləbee aḷ rə-joo-giree-munda ba yeḷ tel to mbai ndá yeḷ si Jerusalem ɔ ne bee as nai munda.
- ³Mbai gá Ejiptə or mbai dəa'g Jerusalem ndá yeḷ gaṅg lar-gədbee də bee'd gá to larnda as nékwəji kwəi-lə-né təl-dəg-loo-munda (3.000) ləm, gá larlor as nékwəji kwəi-lə-né rə-munda ləm tə.
- ⁴Təbəi mbai gá Ejiptə unda Eliakim gá to ṅgokɔ Joahas lé gá mbai gá Juda gá Jerusalem, təbəi yeḷ tel unda ria læ Jojakim. Neko wa ṅgokeḷ Joahas lé aw səa Ejiptə tə.
- ⁵Jojakim lé ra ləbee rə-joo-giree-mi ba yeḷ tel to mbai ndá yeḷ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dəg-giree-kára. Yeḷ ra né gá majel kəm Njesigəneḷ Ala'g læa.
- ⁶Nebukadnesar, mbai gá Babilon or rə aw rə səa ndá yeḷ wá teá gá kúla lar gá kas aw səa Babilon tə.
- ⁷Nebukadnesar lé odo nékulaje gá to mee kəi'g læ Njesigəneḷ aw ne Babilon ndá yeḷ ɔm dee mee kəi-mbai'g læa gá to Babilon lé.
- ⁸Ges sorta néraje læ Jojakim, gə néje gá minḷ gá yeḷ ra ləm, gə néje gá tee dəa'g ləm tə lé ndaṅ taree mee Maktub'g læ mbaije gá Israel gá Juda. Ndá ṅgonee Jojaki ba ɔ bee toree'g tə.
- ⁹Jojaki lé ləbee aḷ jinaijoo ba yeḷ tel to mbai ndá yeḷ si Jerusalem ɔ ne bee as nai munda gə ndə dəg. Yeḷ ra né gá majel kəm Njesigəneḷ'g.
- ¹⁰Ləb gá gogo ndá mbai Nebukadnesar wá ləm, yeḷ odo nékulaje gá gad dee to yaḷ gá to mee kəi'g læ Njesigəneḷ ləm tə lé aw ne Babilon.

Sedesias gə to rudu mbaije gə Juda lé

2Mb 24.18–25.21, Jer 39.1-10, 52.1-27

- ¹¹Sedesias lé ləbee aḷ rə-joo-giree-kára ba yeḷ tel to mbai ndá yeḷ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dəg-giree-kára.
- ¹²Yeḷ ra né gá majel kəm Njesigəneḷ Ala'g læa ləm, yeḷ oso kul nɔ Jeremi, njetegginta'd gá ulá ta gə ri Njesigəneḷ lé el ləm tə.
- ¹³Yeḷ ḷ gə mbai Nebukadnesar gá aree man rəa gə ri Ala ɔsee rəw ləm, yeḷ tel to njegwəbkelkwəi gə njemeendər bó yeḷ ɔs tel gá rə Njesigəneḷ Ala'g læ Israelje lé el ləm tə.

14 Mbai dɔ njékinjanéməsje-je lai gə koso-dəwje lai d'ar kaltaje lə dee ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé tɔ, gə goo néje gə minə lai gə ginkoji dəwje gə ranɔ ra lé. Deɛ d'ar kəi lə Njesigəneə gə yee unda gə kəmee Jerusalem lé tel to né gə minə tɔ.

Koso lə Jerusalem lé

15 Njesigəneə, Ala lə bɔ deeje-je lé ɔm ta ta njékaɪkulaje'g ləa ula dee ne gɔl bula ndəji dee ne mbata yee ndigi kaji dəwje ləa ləm, gə kaa dɔ kəi ləa ləm tɔ.

16 Ne deɛ d'ula sul dɔ njékaɪkulaje'g lə Ala d'əji dee ne bəɪ-bəɪ ləm, d'unda njéteggintaje lé gə nékogo ləm tɔ saar d'ar oŋg lə Njesigəneə ɪ ne səa dɔ koso-dəwje'g ləa ar loo kwa nɔŋgeee godo tɔ.

17 Togábè ba Njesigəneə ar mbaije lə Kaldeje d'ɪ rɔ sə dee ndá yee tɔl basaje gə kiambas mee loo'g lə deɛ gə to gə kəmee'g. Yee yə basa əsé nɔgomədə əsé bɔga əsé dəw gə dəa pudu lé kəmba el ne yee yə deɛ lai jia'g ya.

18 Nebukadnesar odo nékulaje lai gə to mee kəi'g lə Ala aw ne Babilɔn, néje gə boi-boi əsé néje gə lam-lam lé nébaoje gə to mee kəi'g lə Njesigəneə ləm, gə nébaoje gə to mee kəi'g lə mbai gə mee kəije'g lə nɔŋan-mbaije ləa ləm tɔ.

19 Deɛ roo kəi-Ala ləm, deɛ təd ndògo-bɔrɔje gə Jerusalem ləm, deɛ tila pər dɔ kəi-mbaije'g ləma, deɛ tuji néje gə gad dee to yaɔ pugudu-pugudu ləm tɔ.

20 Deɛ gə teɛ ta kiambas'g lé Nebukadnesar wa dee aw sə dee Babilɔn. Deɛ d'ula sul dɔ dee'g neə-yee'g ləm, gə nɔ nɔŋaneeje'g ləm tɔ saar mee ndəa gə Persəje taa ne bəekɔ lé

21 gə mba kar ta gə Njesigəneə pa ne gə ndu Jeremi lé aw ne lée'g béréré pana: Bèe lé a to nduba as ləb rɔ-siri saar mba kar dɔ nanɔ wa ne rəa mba taa ne tor ləb-kwa-rɔ gə yee wa ne rəa kédé el lé bèe.

Ndukun lə Sirus

22 Ləb kɔbèe gə dɔtar lə Sirus, mbai gə Persə lé Njesigəneə ar ta gə yee pa gə ndu Jeremi lé aw lée'g béréré ya. Njesigəneə lé ɔs Sirus, mbai gə Persə lé bɔɪ-bɔɪ gə mba karee ar dee d'ila mber gə looje lai mee bəekɔ'g ləa ləm, gə ndanɔ taree ləm tɔ pana:

23 Sirus, mbai gə Persə pa togábè pana: Njesigəneə, Ala gə si dara lé am bəekɔje lai gə dɔ nanɔ nee ləm, yee un ndia mba kam m'unda kəi-mbai Jerusalem dɔ nanɔ gə Juda m'aree ləm tɔ. See nə ba mbuna s'g ba to gə dəw ləa wa. Maji kar Njesigəneə, Ala ləa nai səa aree aw ya.

Esdras

Esdras 1

Kɪ gá d'ɪ bee-bər'g Babilɔn tel ree bee lé

- ¹ Mee læb kɔbee gá dɔtar'g læ Sirus, mbai gá Persə lé Njesigəneə ar ta gá yee pa gə ndu Jeremi lé aw lée'g béréré ya. Njesigəneə lé ɔs Sirus, mbai gá Persə lé bɔɪ-bɔɪ gə mba karee ar dee d'ila mber gə looje lai mee beekɔ'g læ ləm, gə ndaŋ taree mee maktub'g ləm tɔ pana:
- ² Sirus, mbai gá Persə pa togábè pana: Njesigəneə Ala gá si dara lé am beekoje lai gá dɔ naŋg nee ləm, yee un ndia mba kam m'unda kəi-mbai mee bee gá Jerusalem dɔ naŋg gá Juda'g m'aree ləm tɔ.
- ³ See nɔ ba mbuna s'g to gá dəw læ wa. Maji kar Ala læ nai səa ndá maji karee tuga loo aw Jerusalem gá to dɔ naŋg læ Juda lé gə mba kunda kəi læ Njesigəneə, Ala læ Israəlje lé ya!
- ⁴ Loo gá rara ba gá ges ŋgan Israəlje nai keneŋ lé maji kar dəwje gá lée'g neelé d'ar dee larnda gə larlɔr ləm, gə némajije bəd-bəd gə nékulje læma, gə nékarje gá d'ɪ gə mee dee d'ar ləm tɔ, mba ra ne kəi-Ala gá to Jerusalem lé.
- ⁵ Yen ŋga, mbai dɔ gel-bɔje læ Judaje gə Bəjamije ləm, gə njékinjanéməsje læma, gə Ləbije ləm tɔ lé deɛ lai gá Ala ɔs dee bɔɪ-bɔɪ lé ndá d'uba naŋg d'ɪ gə mba kaw Jerusalem kaw ra kəi læ Njesigəneə keneŋ tɔ.
- ⁶ Dəwje lai gá d'isi gugu dɔ dee sub lé d'ar dee néje gá ra gə larnda gə larlɔr ləm, gə némajije bəd-bəd ləm, gə nékulje ləm, gə néje gá gad dee to yaɔ læma, gə nékarje gá d'ɪ gə mee dee d'ar ləm tɔ.
- ⁷ Mbai Sirus lé tee gə nékulaje gá kédé to mee kəi'g læ Njesigəneə lé ar dee, to néje gá Nebukadnesar odo Jerusalem læw ba aw ne aw ɔm kəi-magə'g læa lé.
- ⁸ Sirus, mbai gá Persə ula Mitredat gá to njeŋgəm nébaoje neelé gə mba karee tee ne gá raga tura gée ar Sesbasar, mbai gá njekaa dɔ bee gá Juda lé.
- ⁹ Aa ooje, bula læ néje lé ba nee: bai-larlɔr rɔ-munda ləm, bai-larnda tɔl-dɔg (1.000) læma, gə kiaje as rɔ-joo-giree-jinaikara ləm tɔ,
- ¹⁰ ŋgo-larlɔr as rɔ-munda ləm, ŋgo-larndaje gá maji orè goo mareeje d'as tɔl-sɔ gə dəa dɔg (410) læma, gə nékulaje gá raŋg bəd-bəd d'as tɔl-dɔg (1.000) ləm tɔ.
- ¹¹ Nékulaje lai gá deɛ ra gə larlɔr gə larnda lé d'as tɔl-dɔg-loo mi gə dəa tɔl sɔ (5.400). Sesbasar aw ne Jerusalem mee ndəa gá d'ɪ ne bee-bər gá Babilɔn tel ree'g lé.

Esdras 2

Bula læ Israəlje gá tel ree bee gá Juda gogo lé

- ¹Aa ooje, deę gá dăb beekɔ'd gá d'i bee-bər'g tel ree lé ăa nee, to deę gá Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn wa deę gá bər aw să deę Babilɔn lé. Deę tel ree Jerusalem dɔ naŋg gá Juda, ndá nana kara aw mee bee-boo'g lăa-lăa ya.
- ²Deę gá ree nă'd gă Jorobabel lé, Juje, gă Nehemi, gă Seraja, gă Reélaja, gă Mardose, gă Bilsan, gă Mispar, gă Bigbai, gă Rehum, gă Baana tɔ. Bula lă dɔŋgamje gá mee bee gá Israel lé ăa nee:
- ³deę gá to gel-bɔje lă Pareos gá dɔŋgam d'as tɔl-dɔg-loo joo gă dăa tɔl gă dăa rɔ-siri giree-joo (2.172),
- ⁴deę gá to gel-bɔje lă Sepatia d'as tɔl-munda gă dɔ deę rɔ-siri giree joo (372),
- ⁵deę gá to gel-bɔje lă Ara d'as tɔl-siri gă dɔ deę rɔ-siri-giree-mi (775),
- ⁶deę gá to gel-bɔje lă Pahat-Moab gá to ŋgaka Juje gă ŋgaka Joab lé d'as tɔl-dɔg-loo joo gă dɔ deę tɔl-jinaijoo gă dɔ deę dɔg-giree-joo (2.812),
- ⁷deę gá to gel-bɔje lă Elam d'as tɔl-dɔg gă dăa tɔl-joo gă dɔ deę rɔ-mi-giree-sɔ (2.254),
- ⁸deę gá to gel-bɔje lă Jatu d'as tɔl-jinaikara gă dɔ deę rɔ-sɔ-giree-mi (9045),
- ⁹deę gá to gel-bɔje lă Jakai d'as tɔl-siri gă dɔ deę rɔ-misă (760),
- ¹⁰deę gá to gel-bɔje lă Bani d'as tɔl-misă gă dɔ deę rɔ-sɔ-giree-joo (642),
- ¹¹deę gá to gel-bɔje lă Bebai d'as tɔl-misă gă dɔ deę rɔ-joo-giree-munda (623),
- ¹²deę gá to gel-bɔje lă Asgad d'as tɔl-dɔg gă dăa tɔl-joo gă dɔ deę rɔ-joo-giree-joo (1.224),
- ¹³deę gá to gel-bɔje lă Adonikam d'as tɔl-misă gă dɔ deę rɔ-misă-giree-misă (666),
- ¹⁴deę gá to gel-bɔje lă Bigbai d'as tɔl-dɔg-loo joo gă dɔ deę rɔ-mi-giree-misă (2.056),
- ¹⁵deę gá to gel-bɔje lă Adin d'as tɔl-sɔ gă dɔ deę rɔ-mi-giree-sɔ (454),
- ¹⁶deę gá to gel-bɔje lă Ater gá to ŋgaka Ejekias lé d'as rɔ-jinaikara-giree-jinaijoo (98),
- ¹⁷deę gá to gel-bɔje lă Besai d'as tɔl-munda gă dɔ deę rɔ-joo-giree-munda (323),
- ¹⁸deę gá to gel-bɔje lă Jora d'as tɔl gă dɔ deę dɔg-giree-joo (112),
- ¹⁹deę gá to gel-bɔje lă Hasum d'as tɔl-joo gă dɔ deę rɔ-joo-giree-munda (223),
- ²⁰deę gá to gel-bɔje lă Gibar d'as rɔ-jinaikara-dee-mi (95),
- ²¹dɔŋgamje gá bee gá Betlehem d'as tɔl gă dɔ deę rɔ-joo-giree-munda (123),
- ²²dɔŋgamje gá bee gá Netopa d'as rɔ-mi-giree-misă (56),
- ²³dɔŋgamje gá bee gá Anatot d'as tɔl gă dɔ deę rɔ-joo-giree-jinaijoo (128),

- ²⁴dingamje gá bee gá Ajmabet d'as rɔ-sɔ-giree-joo (42),
- ²⁵dingamje gá bee gá Kirjat-Arim gá njé gá Kepira gá njé gá Beerot d'as tɔl-siri gá dɔ dee rɔ-sɔ-giree-munda (743),
- ²⁶dingamje gá beeje gá Rama gá Geba d'as tɔl-misá gá dɔ dee rɔ-joo-giree-kára (621),
- ²⁷dingamje gá bee gá Mikmas d'as tɔl gá dɔ dee rɔ-joo-giree-joo (122),
- ²⁸dingamje gá beeje gá Betel gá Ai d'as tɔl-joo gá dɔ dee rɔ-joo-giree-munda (223),
- ²⁹dingamje gá bee gá Nebo d'as rɔ-mi-giree-joo (52),
- ³⁰dingamje gá bee gá Magbis d'as tɔl gá dɔ dee rɔ-mi-giree-misá (156),
- ³¹deɛ gá to gel-bɔje lə Elam gá ranɔ lɛ d'as tɔl-dɔg gá dɛa tɔl-joo gá dɔ dee rɔ-mi-giree-sɔ (1.254),
- ³²deɛ gá to gel-bɔje lə Harim d'as tɔl-munda gá dɔ dee rɔ-joo (320),
- ³³dingamje gá beeje gá Lod gá Hadid gá Ono d'as tɔl-siri gá dɔ dee rɔ-joo-giree-mi (725),
- ³⁴dingamje gá bee-boo gá Jeriko d'as tɔl-munda gá dɔ dee rɔ-sɔ-giree-mi (345),
- ³⁵dingamje gá bee-boo gá Senaa d'as tɔl-dɔg-loo munda gá dɛa tɔl-misá gá dɔ dee rɔ-munda (3.630),
- ³⁶Njékinjanéməsje ba nee: deɛ gá to gel-bɔje lə Jedaeja gá to ŋgaka Juje lɛ d'as tɔl-jinaikara gá dɔ dee rɔ-siri-gir-dee-munda (973),
- ³⁷deɛ gá to gel-bɔje lə Imer d'as tɔl-dɔg gá dɛa rɔ-mi-giree-joo (1.052),
- ³⁸deɛ gá to gel-bɔje lə Pasur d'as tɔl-dɔg gá dɛa tɔl-joo gá dɔ dee rɔ-sɔ-giree-siri (1.247),
- ³⁹deɛ gá to gel-bɔje lə Harim d'as tɔl-dɔg gá dɔ dee dɔg-giree-siri (1.017) tɔ.
- ⁴⁰Deɛ gá to Ləbije lɛ: deɛ gá to gel-bɔje lə Juje ləm, gá deɛ gá to gel-bɔje lə Kadmiel ləma, gá deɛ gá to gel-bɔje lə Hodabia ləm tɔ lɛ d'as rɔ-siri-giree-sɔ (74).
- ⁴¹Bao-paje ba nee: Deɛ gá to gel-bɔje lə Asap d'as tɔl gá dɔ dee rɔ-joo-giree-jinaijoo (128).
- ⁴²Njéngəm tarəwje ba nee: Deɛ gá to gel-bɔje lə Salum ləm, gá gel-bɔje lə Ater ləm, gá gel-bɔje lə Talmɔ ləm, gá gel-bɔje lə Akub ləm, gá gel-bɔje lə Hatita ləma, gá gel-bɔje lə Sobai ləm tɔ, deɛ lai d'as tɔl gá dɔ dee rɔ-munda-giree-jinaikara (139),
- ⁴³Njérakula mee kəi-Ala'g gá raje ba nee: Deɛ gá to ŋgaka Siha ləm, gá ŋgaka Hasupa ləm, gá gel-bɔje lə Tabaot ləm,

- 44gə ɲgaka Keros ləm, gə ɲgaka Siaha ləm, gə ɲgaka Padɔ ləm,
 45gə ɲgaka Lebana ləm, gə ɲgaka Hagaba ləm, gə ɲgaka Akub ləm,
 46gə ɲgaka Hagab ləm, gə ɲgaka Samlai ləm, gə ɲgaka Hanan ləm,
 47gə ɲgaka Gidel ləm, gə ɲgaka Gahar ləm, gə ɲgaka Reaja ləm,
 48gə ɲgaka Resin ləm, gə ɲgaka Nekoda ləm, gə ɲgaka Gajam ləm,
 49gə ɲgaka Uja ləm, gə ɲgaka Pasəa ləm, gə ɲgaka Besai ləm,
 50gə ɲgaka Asna ləm, gə ɲgaka Mehunim ləm, gə ɲgaka Nepusim ləm,
 51gə ɲgaka Bakbuk ləm, gə ɲgaka Hakupa ləm, gə ɲgaka Harur ləm,
 52gə ɲgaka Baslut ləm, gə ɲgaka Mehida ləm, gə ɲgaka Harsa ləm,
 53gə ɲgaka Barkos ləm, gə ɲgaka Sisera ləm, gə ɲgaka Tama ləm,
 54gə ɲgaka Nesiah ləma, gə ɲgaka Hatipa ləm tɔ.
- 55Ri deɛ gá to gel-bɔje lə kuraje lə Salomɔ ba nee: Deɛ gá to ɲgaka Sotai ləm, gə ɲgaka Soperet ləm, gə ɲgaka Peruda ləm,
 56gə ɲgaka Jala ləm, gə ɲgaka Darkɔ ləm, gə ɲgaka Gidel ləm,
 57gə ɲgaka Sepatia ləm, gə ɲgaka Hatil ləm, gə ɲgaka Pokéret-Hasebayim ləma, gə ɲgaka Ami ləm tɔ.
- 58Bula lə deɛ gá to njéra kula mee kəi-Ala'g gá raje ləm, gə ɲgaka kuraje lə Salomɔ ləm tɔ lé to tɔl-munda gə dɔ dee rɔ-jinaikara-giree-joo (392).
- 59Aa ooje, deɛ gá d'ɪ Tel-Melah gə Tel-Harsa gə Kerub-Adan gá d'askəm kar dee gər gel-bɔje lə dee əsé ginkojije lə dee to gá deɛ to gá Israɛlje bèe el lé
 60deɛ to ɲgaka Delaja ləm, gə ɲgaka Tobija ləma, gə ɲgaka Nekoda ləm tɔ d'as tɔl-misɔ gə dɔ dee rɔ-mi-giree-joo (652).
- 61Tɔbəi mbuna gel-bɔje'g lə njékinjanéməsje lé: ɲgaka Habaja ləm, gə ɲgaka Hakos ləma, gə ɲgaka Barjilai ləm tɔ. Yeɛ gá rudu lé taa dené mbuna ɲgalə Barjilai gá dené'g ndá yeɛ to dəw gá Galaad ya nɛ d'unda ri dee dəa'g baree ne.
- 62Deɛ neelé saɲg maktub gá wɔji dɔ ginkoji dee nɛ d'ɲga el. Ndá d'ɔg dee dɔ ra kula kijanèmes'g.
- 63 Tɔbəi njeguburuɓee ula dee mba kar dee d'usɔ néje gá to gə kəmee doi el saar kar njékinjanéməs saɲg gə goo urim gə tumim ba.
- 64Koso-dəwje lai gá mbɔ dɔ nɔ neelé d'as tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-joo gə dəa tɔl-munda gə dɔ dee rɔ-misɔ (42.360)

⁶⁵lal tura kuraje læ deę gá diŋgam gə njé gá dené gá bula læ dee to tɔl-dɔg-loo siri gə dəa tɔl-munda gə dɔ dee rɔ-munda-giree-siri (7.337). Mbuna dee'g lé bao-paje gá diŋgam gə njé gá dené d'as tɔl-joo (200) læm tɔ.

⁶⁶Deę d'aw gə kundaje tɔl-siri gə dɔ dee rɔ-munda-giree-misɔ læm (736), gə kundaje-mulayèjeje tɔl-joo gə dɔ dee rɔ-sɔ-giree-mi (245) læm,

⁶⁷gə jambalje tɔl-sɔ gə dɔ dee rɔ-munda-giree-mi (435) læma, gə mulayèje-je tɔl-dɔg-loo misɔ gə dəa tɔl-siri gə dɔ dee rɔ-joo (6.720) læm tɔ.

⁶⁸Mbai dɔ gel-bɔje gá nɔje lé loo gá deę ree mee kəi'g læ Njesigəneɔ gá to Jerusalem lé ndá, d'ar nékarje gá d'ɔ ne gə mee dee mbata kəi-Ala mba kar dee gɔl ne kəi-Ala neelé lé'd gá to keneŋ kédé lé.

⁶⁹Deę d'ar gə goo nékiŋgaje læ dee læ dee, larlɔr gá d'unda ria læ darik as tɔl-dɔg-loo rɔ-misɔ giree-kára (61.000) læm, gə ŋgan larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo joo gə dəa tɔl-mi (2.500) læma, gə kubuje gá wɔji dɔ njékinjanéməsje as tɔl (100) læm tɔ ndá d'ɔm néje neelé mee kəi-ŋgəm-lar gá wɔji dɔ kula neelé.

⁷⁰Njékinjanéməsje gə Ləbije læm, gə dəw-mee-ɓeeje gá nɔje læm, gə bao-paje læm, gə njéŋgəm tarəwje læma, gə njéra kula mee kəi-Ala'd gá raje læm tɔ lé d'isi mee ɓee-booje'g læ dee læ dee. Israəlje lai kara d'isi mee ɓee-booje'g læ dee læ dee tɔ.

Esdras 3

Tel gɔl loo-nékinjaməs gogo

¹Nai gá njekɔm'g siri, loo gá Israəlje d'isi mee ɓee-booje'g læ dee læ dee mbɔ ndá koso-dəwje ree mbɔ dɔ nɔ Jerusalem asəna gə dəw gá kára ba bèe.

²Josué, ŋgolə Josadak, gə ŋgakeaje gá to gá njékinjanéməsje læm, gə Jorobabel, ŋgolə Səaltiel, gə ŋgakeaje læm tɔ lé d'ɔ ra loo-nékinjaməs d'ar Ala læ Israəlje gə mba kinja nékinjanéməsje gá kɔ roo lé keneŋ gə goo ta gá ndaŋ mee maktub godndu'g læ Moyis, gá to dəw læ Ala.

³Deę ɓəl koso-dəwje gá njébeeje neelé ya ne, lé togəbè kara deę tel gɔl loo-nékinjaməs gá kɔ roo né keneŋ kar Njesigəneɔ lé, teę gə ndɔ læm, gə kàrkemetag læm tɔ.

⁴Deę ra nai gá wɔji dɔ kəi-kubu gá la lé gə goo taree gá ndaŋ mee maktub'g lé. Gə ndɔje kára-kára lai lé, d'inja nékinjaməs gá kɔ roo gə goo bula læ deę gá ndukun wɔji kar dee ra gə ndɔ dee ndɔ dee lé tɔ.

⁵Gée gá gogo ndá deę d'inja nékinjaməs gá kɔ roo gá ra ta-ta læm, gə nékinjanéməsje gá wɔji dɔ naije gá teę sigi læm, gə naije lai gá to gə kəmee mbata læ Njesigəneɔ læma, gə nékinjanéməsje lai gá nana kara ɔ gə mee ar Njesigəneɔ gə meendakaj læm tɔ.

⁶Mee ndɔ́ gá dɔ́tar lə nɔ́i gá njekɔ́m'g siri lé deɛ́ d'un kudu kinja nékinjanéməsje gá ká roo lé kar Njesigəneɛ́. Ne deɛ́ tum gin kəi lə Njesigəneɛ́ gá to gə kəmee lé el bəi.

⁷Deɛ́ d'uga njétɔ́l-mbalje gə njéra kula kagje. Tɔ́bəi d'ar dəwje gá Sidɔ́ gə dəwje gá Tir nésoje gə nékaije gə ubu to mba kar dee d'odo ne kag-sədrəje gá Libá ree ne gə rəw gá baa-boo-kad'g saar teɛ́ Japo gə goo torndu Sirius, mbai gá Persə lé.

⁸Mee ləb gá njekɔ́m'g joo gá orè goo ree gá deɛ́ ree loo gá kəi-Ala to ne Jerusalem kédé lé mee nɔ́i gá njekɔ́m'g joo ndá Jorobabel, ŋgolə Səaltiel, gə Juje, ŋgolə Josadak, gə ges ŋgakɔ́ deeje gá to njékinjanéməsje gə Ləbije, gə deɛ́ lai gá d'ɪ bee-bər'g tel ree Jerusalem lé d'un kudu ra kula neelé. Deɛ́ gá to Ləbije gá ləb dee as rɔ́-joo əsé unda rɔ́-joo ba d'unda dee gá njékaa dɔ́ kula kunda kəi lə Njesigəneɛ́-je ya.

⁹Togábè Juje gə ŋganeeje gə ŋgakeaje ləm, gə Kadmiel gə ŋganeeje gá to gel-bɔ́je lə Juda ləma, gə ŋgalə Henadad gə ŋgan deeje gə ŋgakɔ́ deeje gá to Ləbije ləm to lé deɛ́ lai neelé d'ɔ́m nɔ́'d sad d'aa ne dɔ́ deɛ́ gá ra kula kəi-Ala neelé.

¹⁰Loo gá njékulaje tum gin kəi lə Njesigəneɛ́ gá to gə kəmee neelé mbá ndá d'ar njékinjanéməsje d'ula kubu-kijanéməs rɔ́ dee'g ree ne gə tɔ́tɔ́je ji dee'g ləm, Ləbije gá to gel-bɔ́je lə Asap d'odo mɔ́dje ji dee'g ləm tɔ́, gə mba kɔ́s ne gaji Njesigəneɛ́ gə goo rəw gá Dabid, mbai lə Israelje tɔ́ji dee kédé lé.

¹¹Deɛ́ d'ɔ́s pa pidi ne Njesigəneɛ́ d'ɔ́s ne gajee pana: Mbata yeɛ́ lé maji dum ləm, meekɔ́rjol ləa gə mbata lə Israelje lé to saar-saar gə nɔ́ ya ləm tɔ́. Tɔ́bəi koso-dəwje lai neelé ra né gə ndu dee gá boi wəl d'ɔ́s ne gaji Njesigəneɛ́ gə mbata gin kəi lə Njesigəneɛ́ gá deɛ́ tum lé tɔ́.

¹²Ne njékinjanéməsje ləm, gə Ləbije ləma, gə mbai dɔ́ gel baujeje gá nɔ́je bula ləm tɔ́ lé, deɛ́ gá tɔ́g gá d'oo kəi gá dɔ́tar lé gə kəm dee lé ndá, nɔ́ gə ndu dee gá boi wəl loo gá deɛ́ d'oo gin kəi gá nee gá d'aw tum lé. Njé gá ranɔ́g bula d'ɔ́r ndu dee gá tar wəl ra ne birim-birim gə rɔ́lel,

¹³ar dəwje d'askəm gər loo to bəd lə ndu gá bar gə rɔ́lel gə ndu gá bar gə meekɔ́ lé el mbata koso-dəwje d'uru kii gə ndu dee gá boi wəl ar ndu dee bar aw əw yaɛ́.

Esdras 4

Njébaje lə Jibje d'ar kula kunda kəi gá to gə kəmee lé aar nanɔ́

¹Njébaje lə Judaje gə Bejamije d'oo ta lə deɛ́ gá d'ɪ bee bee-bər'g tel ree lé d'unda kəi gá to gə kəmee d'ar Njesigəneɛ́ Ala lə Israelje.

²Ndá deɛ́ ree rɔ́ Jorobabel'g gə rɔ́ deɛ́ gá to mbai dɔ́ gel-bɔ́je lə dee lé, d'ula dee pana: Jeɛ́ ndigi ra sə sí kəi gá seɪ aw raje lé nɔ́'d. Mbata jeɛ́ kara j'wa Ala mee sí'g to gá seɪ raje bèe ləm, jeɛ́ j'inja nékinjanéməsje j'aree ləm tɔ́, un kudée mee ndəa gá Esar-Hadɔ́, mbai gá Asiri ree ne sə sí loo gá nee'g lé.

- ³Ne Jorobabel gə Juje gə mbai dɔ gel-bɔje lə Israēlje gə nai lé tel d'ila dee keneŋ pana: Jee sə síje j'a kasjekəm kɔrè nɔ mba ra kəi-Ala lə sí el. Jee nja gə kar sí ba j'a ra kəi neelé kar Njesigəneɔ Ala lə Israēlje to gə Sirus, mbai gə Persə un ne ndia ar sí lé ya.
- ⁴Yen ŋga dəw-mee-beeje ra né d'ar ji dəwje gə Juda wəi njururu ləm, d'ar dee bəl dɔ ra kəi gə neelé ləm tɔ.
- ⁵Deɔ d'odo lar d'uga ne dəwje gə njékwɔji takəmkərje mba kar dee tuji ne gin kula lə dee lé. Deɔ ra togəbè mee ndəa gə Sirus, mbai gə Persə si ne gə kəmee bəi ləm, saar tee mee ndəa gə Darius tel to ne mbai gə Persə ləm tɔ.
- ⁶Mee ləb kɔbee'g lə Asuerus, loo gə yee un kudu kɔbee lé ndá deɔ ndaŋg maktub səg ne dəwje gə d'isi Juda ləm gə Jerusalem ləm tɔ.
- ⁷Tɔbəi mee ndəa'g lə Artajerjes kara Bislam, gə Mitredat, gə Tabeel gə ges kuramar deeje lé ndaŋg maktub d'ar Artajerjes, mbai gə Persə lé. Maktub neelé deɔ ndaŋg gə goso ndaŋg maktub lə Aramje tɔbəi deɔ telee gə ta Aram ya tɔ.
- ⁸Rehum gə njeguburuḃee ləm, gə Simsai, njendaŋ-maktub ləm tɔ lé, deɔ kara ndaŋg maktub səg ne njé gə Jerusalem nɔ mbai Artajerjes'g tɔ. Ta gə pa mee maktub'g lé ba nee:
- ⁹Rehum gə njeguburuḃee ləm, gə Simsai, njendaŋ-maktub ləm, gə ges kuramar deeje gə d'ɔ beeje gə Dɔ, gə Arparsatak, gə Tarpel, gə Aparas, gə Erek, gə Babilɔn, gə Susə, gə Deha, gə Elam ləma,
- ¹⁰gə ges koso-dəwje gə raŋg gə Osnapar, dəw gə boo gə to njeribar lé wa dee gə bər ree sə dee unda dee mee bee-boo'd gə Samari gə looje gə raŋg gə to kel tura-baa'g nee ləm tɔ.
- ¹¹Ta gə ndaji mee maktub gə d'ula ne d'ar mbai Artajerjes lé ba nee: Kuraje lai gə to dəwje gə kel tura-baa gə nee...
- ¹²Maji kar mbai gər gao to gə Jibje gə d'ɔ rəa'g ree mbuna síjeɔ gə Jerusalem lé d'isi d'unda bee-boo gə to bee-kalta gə bee gə yèr lé gogo ləm, deɔ tel gɔl ndògo-bɔrɔje ləa d'aree to tar gogo ləma, deɔ tel tum gelee gogo ləm tɔ.
- ¹³Maji kar mbai gər gao, bɔ lé deɔ tel d'unda bee-boo lé gogo ləm, bɔ lé deɔ gɔl ndògo-bɔrɔje ləa gogo ləm tɔ ndá d'a kuga nékoga-dɔ-rɔ-dee el ləm, d'a kuga négədbee el ləma, d'a kuga rəw mba dəs ne el ləm tɔ. Bèe ndá lar-gədbekɔ lə mbai lé a kej el.
- ¹⁴Bèe ba to gə mee kəi lə mbai lé to gə loo sɔ né lə sí ndá jee j'oo to gə kila rɔkul gə togəbè dɔ mbai'g lé to né gə kəm ra el. Yee ba j'ulaje ne gə taje nee j'ar mbai mba karee oo taree gəd ya.
- ¹⁵Bèe ndá maji kar dee saŋg mee maktub nékolé-mee'g lə bɔbije-je d'oo. Yee ba i a koo ne ta gə wɔji dɔ bee neelé mee maktubee'g lé ya. Yee ba i a gər ne to gə bee-

boo neelé to bee-kalta ləm, dəwje neelé d'oo mbaije gə dəb beekoje neelé gá né gá əj kəm dee'g el ləm tɔ. Yee ba gá gelee gá bee neelé tuji ne kédé gá mbəa.

¹⁶Ta neelé j'ulaje mbai gə mba kari gər gao, bó lé deę ra bee-boo neelé gogo ləm, bó lé d'unda ndògo-bɔrɔje læa tar gogo ləm tɔ ndá né gá to kaj a to kel tura-baa gá nee el ŋga tɔ.

¹⁷Ta gá mbai lé tel ula Rehum gá njeguburuɓee ləm, gə Simsai, njendaŋ-maktub læma, gə ges kuramar deeje gá d'isi Samari gə kel tura-baa'g nee ləm tɔ lé ba nee: Lapia bòo!

¹⁸Maktub gá seɲ ulaje ne ar síjeę lé deę tura njai-njai d'am m'oo ya.

¹⁹Ma m'un ndum m'ar dee gə mba kar dee saŋg taree ndá d'inga to gá un kudee læw-læw ba lé dəwje gá mee bee-boo'g neelé d'j gə mbaije ləm, d'ula rɔ dee ndubu mba tuji beeko læma, deę d'ɔs ta læ njékɔɓeeje rəw ləm tɔ.

²⁰Kédé lé mbaije gá to njésiŋgamonje ba d'isi Jerusalem d'ɔ loo lai gá kel tura-baa gá nu ndá d'ar dəwje d'uga dɔ rɔ dee ləm, gə négəɗɓee læma, d'ar dee d'uga rəw ba dəs ne ləm tɔ.

²¹Gelee gá nee ba ɓasinè maji kar sí unje ndu sí arje dəwje neelé mba kar dee d'əw rɔ dee ra kula neelé ləm, kar dee tel gɔl bee-boo neelé el ləm tɔ saar kam m'un ndum m'ar dee ba.

²²Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g gə mba lal ra né neelé el nà banelə né gá majel a kɪ ra mbaije gá kédé-kédé.

²³Léegəneeya gá deę tura maktub læ mbai Artajerjes lé nɔ Rehum, njeguburuɓee'g, gə nɔ Simsai gá to njendaji-maktub'g, gə nɔ kuramar deeje'g ndá deę d'ɔd gə tɔg dee d'aw Jerusalem rɔ Jibje'g. Deę ra sə dee né gá kərm-kərm ləm, gə nésiŋgamonje ləm tɔ ba d'ɔg dee ne loo ra kula neelé.

Tel dɔ kula kunda kəi gá to gə kəmee'g lé gogo

²⁴Togábè ba deę d'əw ne rɔ dee ra kula gá wɔji dɔ kəi-Ala gá to Jerusalem lé d'ya gée saar læb kɔɓee gá njekəm'g joo læ Darius, mbai gá Persə lé tɔ.

Esdras 5

¹Njéteggintaje gá Ajee gə Jakari, ŋgolə Ido gá to njete gginta lé, te gginta gə ri Ala læ Israelje d'ar Jibje gá d'isi Juda gə Jerusalem tɔ.

²Yen ŋga Jorobabel, ŋgolə Səaltiel, gə Josué, ŋgolə Josadak, d'j d'un kudu kunda kəi-Ala gá to Jerusalem lé. Tɔɓəi njéte ggintaje læ Ala gá d'isi sə dee keneŋ lé la sə dee tɔ.

³Mee ndəa'g neelé Tatnai gá to njeguburuɓee gá si kel tura-baa gá nee, gə Setar-Bosnai, gə kuramar deeje ree rɔ dee'g dəji dee togábè pana: See nɔ ba un ndia ar sí gə mba kar sí undaje kəi gá to gə kəmee neelé ləm, gə mba kar sí tel gɔlje ndògo-bɔrɔje neelé gogo ləm tɔ wa.

- ⁴Dee daji dee tɔbɛi pana: See dɔwje gɔ njɛkɔda kɛije neelɛ ri dee lɔ naje wa.
- ⁵Nɛ kɔm Ala to dɔ ngatɔgje'g lɔ Jibje. Togɔbɛ bɔ dɔw gɔ njekɔg dee dɔ kula'g neelɛ godo ya saar ar taree teɛ rɔ Darius'g bɔ yeɛ tel gɔ maktub ar dee ula dee ne ta gɔ wɔji dɔ ta neelɛ bɛi.
- ⁶Ta gɔ Tatnai, njeguburuɓee gɔ kel tura-baa gɔ nee, gɔ Setar-Bosnai, gɔ ges kuramar deeje gɔ d'isi Aparsak gɔ to kel tura-baa gɔ nee ndaji d'ar Darius, mbai lɛ bɔ nee:
- ⁷Dee ndaɗg maktub d'ɔr ne goo taree d'aree togɔbɛ pana: Lapia bɔo, mbai Darius!
- ⁸Maji kar mbai gɔr gao to gɔ jeɛ j'aw dɔb beekɔ gɔ Juda mee kɛi gɔ wɔji dɔ Ala gɔ boo ndɔ j'oo to gɔ d'unda gɔ kɔr mbalje gɔ tɔl lɔm, d'ɔm kunda kagje dɔ'g tar lɔm tɔ, ar kula aw kalaɗ ya lɔm, teɛkɔr ji dee'g lɔm tɔ.
- ⁹Bɛɛ bɔ jeɛ n'dɔjije ngatɔgje m'pana: See nɔ bɔ un ndia ar dee mba kar dee ra ne kɛi neelɛ lɔm, gɔ kar dee tel gɔl ndɔgo-bɔrɔje neelɛ gogo lɔm tɔ wa.
- ¹⁰Jeɛ n'dɔjije dee ri dee gɔ mba kari gɔr dee lɔm, jeɛ j'undaje ri dɔwje gɔ to njɛkɔrnɔ deeje lɔm tɔ.
- ¹¹Aa oo, ta gɔ dee tel d'ula sɪ bɔ nee: Dee pana: Neɛ n'toje kuraje lɔ Ala gɔ to mbai dɔ dara gɔ mbai dɔ naɗg nee. Tɔbɛi neɛ n'tel n'gɔlje kɛi gɔ d'unda mee lɔbje bula gɔ dɔs lɔw ba, to kɛi gɔ mbai gɔ boo gɔ to mbai lɔ Israɛlje ra kɛdɛ tɔlee bɛm ya.
- ¹²Nɛ loo gɔ bɔ neɛje-je d'ar mee Ala gɔ to mbai dɔ dara eɔ dɔ dee'g ndɔ yeɛ uba dee yɔ dee ji Nebukadnesar, mbai gɔ Babilɔn gɔ to dɔw gɔ Kalde ndɔ yeɛ bɔ tuji kɛi neelɛ lɔm, yeɛ wa koso-dɔwje bɔr aw sɛ dee Babilɔn lɔm tɔ.
- ¹³Nɛ mee lɔb kɔɓee gɔ dɔtar'g lɔ Sirus, mbai gɔ Babilɔn lɛ ndɔ mbai Sirus lɛ un ndia mba kar neɛ n'gɔlje kɛi-Ala neelɛ gogo.
- ¹⁴Tɔbɛi mbai Sirus neelɛ nja odo nɛkulaje gɔ ra gɔ larlɔr gɔ larnda gɔ to mee kɛi-magɔje gɔ to Babilɔn, gɔ to nɛje gɔ Nebukadnesar ɔr dee mee kɛi-Ala gɔ Jerusalem kɛdɛ bɔ yeɛ aw ɔm mee kɛi-magɔ gɔ to Babilɔn ndɔ Sirus lɛ ɔm nɛje neelɛ ji dɔw gɔ ria lɔ Sesbasar gɔ yeɛ undɔ gɔ njeguburuɓee lɛ.
- ¹⁵Tɔbɛi yeɛ ulɔ pana: Maji karee odo nɛkulaje neelɛ aw ne aw ɔm dee mee kɛi'd gɔ to gɔ kɔmee gɔ to Jerusalem lɔm, maji kar dee tel gɔl kɛi-Ala gogo loo toree'd gɔ kɛdɛ lɛ lɔm tɔ.
- ¹⁶Yeɛ bɔ Sesbasar neelɛ ree tum ne gin kɛi-Ala gɔ to Jerusalem lɛ, un kudee mee ndɔa gɔn lɛ saar kara n'isi n'raje kɛi lɛ gɔ ra bɔ neɛ n'tɔleeje bɛm el bɛi.
- ¹⁷Basinɛ, bɔ lɛ mbai oo gɔ nɛkɔmra ndɔ maji kar dee saɗg mee kɛi-nɛbaoje'g lɔ mbai gɔ to Babilɔn mba kar dee d'oo see mbai Sirus lɛ un ndia mba kar dee d'unda kɛi-Ala gɔ to Jerusalem lɛ tɔgɔrɔ ya wa. Tɔbɛi maji kar mbai ula gɔ torndia gɔ wɔji dɔ nɛ neelɛ ar sɪ j'oo bɔ.

Esdras 6

Ndukun læ Darius gə kunda kəi-Ala gə kəmee lé

- ¹Yen nga mbai Darius un ndia gə mba kar dee saɲg mee kəi-ɲgəm-maktubje gə to loo gə d'ɔm nébaoje læ bɛe gə Babilɔn keneɲ.
- ²Ndá dee d'ɲga maktub gə kə nɔ́d gə ndaɲg ta kolé-mee-dɔ́g mee bɛe gə Ahmeta gə to bɛe-boo læ dəb bɛekɔ́ gə Médi lé. Ta gə ndaɲg keneɲ lé ba nee:
- ³Mee læb kɔ́bɛe gə dɔ́tar'g læ mbai Sirus lé, mbai Sirus ar dee ndukun gə wɔ́ji dɔ́ kəi-Ala gə to Jerusalem pana: Maji kar dee ra kəi neelé gogo gə mba karee to loo gə d'a kinja nékinjanéməsje keneɲ læm, maji kar ginee to kiriɲ kiriɲ-kiriɲ læm tɔ́. Dəree gə ɲ gə tar a k'as kəmkil dəw rɔ́-misɔ́ læm, tadee a k'as kəmkil dəw rɔ́-misɔ́ læm,
- ⁴d'a tɔ́s kɔ́r mbalje gə boi gə tɔ́l dee dɔ́ nɔ́d gun munda gə kagje gə sigi dɔ́ nɔ́d gun kára læm tɔ́. Lar kuga njékulaje a kɲ mee kəi'g læ mbai ya.
- ⁵Tɔ́bɛi nékulaje gə ra gə larlɔ́r læm, gə larnda læm tɔ́ gə to mee kəi-Ala'g lé gə to néje gə Nebukadnesar odo dee mee kəi-Ala gə to Jerusalem aw ne Babilɔn kédé lé d'a tel kaw ne kəi-Ala gə to Jerusalem lé gogo mba kunda dee léee'd gə wɔ́ji dɔ́ dee kédé ndá d'a kunda dee mee kəi-Ala'g ya.
- ⁶Bèe ndá i Tatnai gə to njeguburuɔ́bɛe gə to kel tura-baa gə nu, gə i Setar-Bosnai, gə seɲ kuramar deeje gə toje njé gə Aparsak gə síje kel tura-baa gə nu lé maji kar sí ɔ́rje rɔ́ sí aarje əw.
- ⁷Maji kar sí ya deeje ar dee ra kula kunda kəi-Ala neelé kəm dee gə kédé ya. Maji kar njeguburuɔ́bɛe læ Jibje gə ɲgatɔ́gje læ Jibje tel d'unda kəi-Ala neelé d'aree to lé gə to ne kédé lé ya.
- ⁸Aa ooje, ndukun gə m'un m'ar sí gə wɔ́ji dɔ́ né gə kəm kar sí raje gə ɲgatɔ́gje læ Jibje mbata kula kunda kəi-Ala ba to nee: Lar læ mbai gə seɲ ɲgaje gə goo nékoga-dɔ́-rɔ́ læ dəwje gə d'isi kel tura-baa gə nu lé d'a kuga ne dɔ́ ji dəwje neelé karee as béréré ya gə mba kar né kára kara ɔ́g dee loo rəa el.
- ⁹Da-kulje gə d'aw ndòo dee mba kinja dee gə nékinjanéməsje gə kɔ́ roo kar Ala gə si dara lé ba nee: Bɔ́ maɲgje læm, gə bəl badje læm, gə ɲgan badje læm, gə kó læm, gə kad læm, gə mán-nduú læma, gə ubu læm tɔ́ lé néje neelé seɲ a kar deeje gə goo dɔ́ji gə njékinjanéməsje gə d'isi Jerusalem d'a dɔ́ji sí ndá seɲ a kar deeje gə ndɔ́ dee ndɔ́ dee bó a lalje el
- ¹⁰gə mba kar dee d'inja nékinjanéməsje gə baiyee ədə lel Ala gə si dara lé læm, gə mba kar dee ra tamaji mbata læ mbai gə ɲganeeje kar dee d'isi ne gə majee læm tɔ́.
- ¹¹Tɔ́bɛi aa ooje, ndukun gə m'un m'ar sí lé nana ba gə a kalta dɔ́ ta'g neelé ndá d'a kɔ́r kag gə boi gə mee kəi'g læa ya kur teá keneɲ, tɔ́bɛi d'a kar kəi læa tel to gə biri-bisi tɔ́.

12 Maji kar Ala gó ar ria bar loo gó nee'g lé tuji mbai gó rara gə dəwje gó rara gó d'un ji dee mba tuji tapam əsé gə mba tuji kəi-Ala neelé gó to Jerusalem lé. Ma Darius m'un ndum njaŋg bəe ya. Maji ra née gó léegəneeya.

13 Yen nga Tatnai, njeguburuḃee gó kel tura-baa gó nu ləm, gə Setar-Bosnai ləma, gə kuramar deeje ləm tɔ lé d'ɪ kalaŋ d'aw ra né gə goo ndukun neelé gó mbai Darius un ar dee lé.

Kəi gó tel gɔl gogo lé d'unda gə kəmee

14 Ngatɔgje lə Jibje ra kəi neelé d'aree aw maji gə goo ndər ta gó Ajee njetegginta gə Jakari, ŋgolə Ido pa. Deɛ ra kula neelé saar tɔlee bém gə goo ndukun lə Ala lə Israelje ləm, gə goo ndukun lə Sirus, gə Darius, gə Artajerjes, mbaije gó Persə ləm tɔ.

15 Deɛ tɔl kəi lé bém mee ndɔ gó njekɔm'g munda'g lə naj gó bəree Adar mee ləb kɔḃee gó njekɔm'g misa gó Darius to ne mbai lé.

16 Israelje, gə njékinjanéməsje gə Ləbije gə ges ŋgalə deɛ gó d'ɪ bəe-bər'g tel ree lé d'unda kəi-Ala neelé gə kəmee gə rɔlel.

17 Nékinjaməsje gó d'inja d'unda ne kəi-Ala gə kəmee lé to bɔ maŋgje tɔl (100) kára ləm, bəl badje tɔl joo (200) ləma, ŋgan badje tɔl sɔ (400) ləm tɔ, tɔbəi nékinjanéməsje gó kə kuga dɔ kaiya lə Israelje lai lé bəl byaje dɔg-giree-joo gə goo bula lə ginkoji Israelje.

18 Deɛ d'unda njékinjanéməsje gə kudu dee kudu dee ləm, Ləbije kara d'unda dee gə goo kai nə kula lə dee ləm tɔ mba ra kula kar Ala mee bəe gó Jerusalem to gó deɛ ndaŋ ne taree mee maktub'g lə Moyis lé tɔ.

19 Deɛ gó d'ɪ bəe-bər'g tel ree lé ra naj Pag mee ndɔ gó njekɔm'g dɔg-giree-sɔ lə naj gó dɔtar'g.

20 Mbata njékinjanéməsje gə Ləbije d'ɔr won rɔ dee nɔ'd ndá deɛ lai rɔ dee àr ŋgad-ŋgad. Deɛ d'inja ŋgon badə Pag neelé mbata deɛ lai gó d'ɪ bəe-bər'g tel ree ləm, gə mbata lə ŋgakɔ deeje gó to njékinjanéməsje ləma, gə mbata lə dee-deɛ nja kara ləm tɔ.

21 Israelje gó d'ɪ bəe-bər'g tel ree lé d'usɔ badə Pag nɔ'd gə deɛ lai gó d'ɔr rɔ dee rɔ néje gó minə'g lə ginkoji dəwje gó d'isi mee bəe'g neelé gó d'ɔm sə dee nɔ'd sad mba saŋg goo Njesigəneə Ala lə Israelje lé.

22 Deɛ ra naj gó wɔji dɔ muru gó lal əm-tiné gə rɔlel as ndɔ dee siri mbata Njesigəneə ar rɔ dee lel dee loo gó yeɛ tel mee mbai gó Asiri aree ula diŋgam mee deɛ'g dɔ kula kunda kəi Ala gó to Ala lə Israelje lé.

Esdras 7

Esdras ree Jerusalem

- ¹Gée gá gogo mee ləb kɔbee'g lə Artajerjes, mbai gá Persə lé ndá Esdras ree Jerusalem, yee lé to ngolə Seraja gá to ngolə Ajaría, gá to ngolə Hilkiya,
- ²gá to ngolə Salum, gá to ngolə Sadək, gá to ngolə Ahitub,
- ³gá to ngolə Amaria, gá to ngolə Ajaría, gá to ngolə Merajot,
- ⁴gá to ngolə Jeraja, gá to ngolə Uji, gá to ngolə Buki,
- ⁵gá to ngolə Abisua, gá to ngolə Pines, gá to ngolə Eləajar, gá to ngolə Aarɔ gá to ngɔ-njekinjanéməs lé.
- ⁶Esdras neelé ɔ Babilɔn ba ree Jerusalem. Yee to njendaji-maktub gá bao-gər-gin-godndu Moyis gá Njesigəneə Ala lə Israelje un aree ləw lé. Tɔbəi to gá ji Njesigəneə Ala ləa to dɔ Esdras'g ndá mbai ndigi səa dɔ né gá rara gá yee dəjee'g lé tɔ.
- ⁷Israelje gá naje ləm, gá njékinjanéməsje gá Ləbije ləm, gá bao-paje ləm, gá njéngəm tarəwje ləma, gá njéra kula kəi-Ala'd gá raje ləm tɔ, ree Jerusalem mee ləb kɔbee gá njekɔm'g siri gá Artajerjes to ne mbai lé tɔ.
- ⁸Esdras ree Jerusalem mee naj gá njekɔm'g mi mee ləb kɔbee gá njekɔm'g siri'g lə mbai lé.
- ⁹Yee ɔ Babilɔn mee ndɔ gá dɔtar lə naj gá dɔtar'g ndá yee tee Jerusalem ndɔ gá dɔtar mee naj gá njekɔm'g mi gá goo ji Ala ləa gá maji gá to dəa'g lé.
- ¹⁰Mbata Esdras lé wɔji mée'g njəng mba saɔg gin godndu Njesigəneə mba ra née ləm, mba ndoo Israelje godnduje gá ndukunje gá to keneɔ ləm tɔ.
- ¹¹Aa ooje, ta gá ndaji mee maktub gá mbai Artajerjes ar Esdras gá to njekinjanéməs gá njendaji-maktub, yee gá njendoo dəwje tornduje gá ndukunje lə Njesigəneə gá wɔji dɔ Israelje lé ba nee:
- ¹²Ma Artajerjes, mbai gá to mbai dɔ mbaije lé m'ndaɔg maktub nee m'ar Esdras gá to njekinjanéməs gá njendaji-maktub gá bao-gər-gin-godndu Ala gá si dara lé...
- ¹³Ma m'un ndum mba kar dee d'yə loo d'ar dəwje lai mbuna Israelje'g ləm, gá njékinjanéməsje gá Ləbije lə deɔ gá d'isi mee beeko'g ləm tɔ, deɔ gá ndiɔga rɔ dee mba kaw səi lé kar dee d'aw səi Jerusalem nɔ'd ya.
- ¹⁴Ma ləm gá njegelbee gá njékwɔjimtajeje gá siri lé j'ulai gá mba kari oo goo Judaje gá njé gá Jerusalem gá goo godndu Ala ləi gá to jii'g ləm,
- ¹⁵gá mba kari odo larnda gá larlɔr gá mbai gá njékwɔjeetajeje d'ɔ gá meɔ dee d'ar Ala lə Israelje yee gá loo-siée to Jerusalem ləm,
- ¹⁶gá larnda gá larlɔr gá i a kiɔga mee dəb beeko gá Babilɔn ləma, gá nékarje gá koso-dəwje gá njékinjanéməsje d'ɔ gá meɔ dee d'ar mba ra ne kəi-Ala lə dee gá to Jerusalem ləm tɔ.

- ¹⁷Gelee gé nee ba i a kunda kəmkàr dɔ rɔi'g mba ndogo bɔ maŋgje gə bàl badje gə ŋgan badje gə lar neelé nɔ'd gə nékarje gé to gé nduji gé ndá léréré ləm, gə nékarje gé kɔ kai ləm tɔ ndá i a kun dee kar Ala lə sí dɔ loo-nékinjaməs'd gé to mee kai'g ləa gé to Jerusalem lé ya.
- ¹⁸Ges larnda gə larlɔr gé nai lé seɿ a raje ne né gé taa kəm sí-seɿ gə kəm ŋgakɔ sɿje gə goo torndu Ala lə sí ya.
- ¹⁹Nékulaje lai gé d'ɔm dee jii'g mba ra ne kula kai-Ala ləi lé i a kɔm dee nɔ Ala'g lé mee bee gé Jerusalem.
- ²⁰Néje gé raŋg gé i a kaw ndòo dee mbata kai-Ala ləi lé ndá i a kɔr laree mee kai-nébao'g lə mbai ba a kar dee ra ne né.
- ²¹Ma mbai Artajerjes lé ma m'un ndum m'ar sí-seɿ gé toje njékaa dɔ nébaoje gé sɿje kel tura-baa gé nu gə mba kar néje lai gé Esdras gé to njekinjanéməs gə njendaji-maktub gə bao-gər-gin-godndu Ala gé si dara lé a dɔji sí ndá seɿ a kaareeje ya.
- ²²Seɿ a kaareeje larnda saar as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo munda (3.000) ləm, gə kó as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo rɔ-munda (3.000) ləm, gə mán-nduú as litər tɔl-dɔg-loo sɔ (4.000) ləma, gə ubu as litər tɔl-dɔg-loo sɔ (4.000) ləm tɔ, ne kad ba seɿ a kar deeje gé kar bó kəm kwɔji el.
- ²³Néje lai gé Ala gé to mbai gé dara un ndia dɔ'g lé maji ra karee aw lée'g béréré ya mbata kai lə Ala gé to mbai dɔ dara lé gə mba kar oŋg ləa ɿ sɔa pu dɔ beekɔ'g lə mbai el ləm, əsé dɔ ŋganeje'g el ləm tɔ.
- ²⁴Jee j'ula sí ta gé wɔji dɔ njékinjanéməsje lai ləm, gə Ləbije ləm, gə bao-paje ləm, gə njéŋgəm tarəwje ləm, gə njéra kula kai-Ala'd gé raje ləma, gə kuraje gé mee kai'g lə Ala lai neelé ləm tɔ, mba kar sí ooje to gé to kəm kar dee-dee neelé d'uga nékoga-dɔ-rɔ dee el ləm, gə négədbee el ləma, d'a kuga rəw ba dəs'g el ləm tɔ.
- ²⁵I Esdras lé gə goo kəmkàr lə Ala ləi gé to məəi'g ndá maji kari unda ne njékoogootaje ləm, gə njégaŋ-rəwtaje ləm tɔ kar dee gaŋg rəwta lə dəwje lai gé d'isi kel tura-baa gé nu, deɿ lai gé gər godndu Ala ləi ləm, deɿ gé gər el kara i a ndoo dee kar dee gər ləm tɔ.
- ²⁶Nana ba gé aa dɔ godndu Ala ləi kalaŋ el ləm, əsé aa dɔ godndu mbai kalaŋ el ləm tɔ ndá d'a gaŋgta yoo dəa'd gé léegəneeya karee wəi ne əsé d'a tubá əsé d'a gaŋg lar dəa'g karee uga əsé d'a kilá daŋgai'g tɔ.

Esdras ra Ala oiyo

- ²⁷Maji kar dɔ ri Njesigəneɿ Ala lə bɔ sɿje-je ai səgərə, yeɿ gé gɔl mee mbai aree ɿji mba kula ne rɔnduba dɔ kai'g lə Njesigəneɿ gé to Jerusalem lé.
- ²⁸Yeɿ lé ra səm meemaji am m'taa ne kəm mbai ləm, gə kəm njékwɔjeetajeje ləma, gə kəm ŋgan-mbaije gé njésiŋgamonje ləa lai ləm tɔ. Ma m'ingə siŋgamonje

gə goo ji Njesigəneə Ala ləm gé to dóm'g, bée ba ma mbɔ ne njékɔrnɔ ŋgan
Israelje gə mba kar dee d'aw ne səm nǎ'd tɔ.

Esdras 8

Njéboalookawje lə Esdras

¹Aa ooje, ri deɛ gé to mbai dɔ gel-bɔje gə ri ginka deeje-je gé d'j səm Babilɔn mee
ləb kɔbee'g lə mbai Artajerjes lé ba nee:

²Gersəm to gel-bɔje lə Pines, Daniel to gel-bɔje lə Itamar, Hatus gə ŋgalə Sekania
to gel-bɔje lə Dabid,

³Jakari gə diŋgamje tɔl-dɔ-dee-rɔ-mi (150) gé ndaŋg ri dee səa nǎ'd to gel-bɔje lə
Pareos,

⁴Eljoenai, ŋgolə Jeraja gə diŋgamje tɔl-joo (200) gé d'aw səa nǎ'd to gel-bɔje lə
Pahat-Moab,

⁵ŋgolə Jahajiel gə diŋgamje tɔl-munda (300) gé d'aw səa nǎ'd to gel-bɔje lə
Sekania,

⁶Ebed, ŋgolə Jonatan gə diŋgamje rɔ-mi (50) gé d'aw səa nǎ'd to gel-bɔje lə Adin,

⁷Esai, ŋgolə Atali gə diŋgamje rɔ-siri (70) gé d'aw səa nǎ'd to gel-bɔje lə Elam,

⁸Jebadia, ŋgolə Mikael gə diŋgamje rɔ-jinaijoo (80) gé d'aw səa nǎ'd to gel-bɔje lə
Sepatia,

⁹Abdias, ŋgolə Jehiel gə diŋgamje tɔl-joo gə dɔ dee dɔg-giree-jinaijoo (218) gé
d'aw səa nǎ'd to gel-bɔje lə Joab

¹⁰ŋgolə Josipia gə diŋgamje tɔl gə dɔ dee rɔ-misǎ (160) gé d'aw səa nǎ'd to gel-
bɔje lə Selomit,

¹¹Jakari, ŋgolə Bebai gə diŋgamje rɔ-joo-gir-dee-jinaijoo (28) gé d'aw səa nǎ'd to
gel-bɔje lə Bebai,

¹²Jokana, ŋgolə Hakatan gə diŋgamje tɔl-dɔ-dee-dɔg (110) gé d'aw səa nǎ'd to gel-
bɔje lə Asgad,

¹³deɛ gé njékɔrè goo mar deeje gé ri dee ba to nee: Elipelet, gə Jeyel, gə Semaaja
gə diŋgamje rɔ-misǎ (60) gé d'aw səa nǎ'd to gel-bɔje lə Adonikam,

¹⁴Utai, gə Jabud gə diŋgamje rɔ-siri (70) gé d'aw səa nǎ'd to gel-bɔje lə Bigbai,

Kwa dɔ gɔl rɔ mba kaw Jerusalem lé

¹⁵Ma mbɔ dee dɔ nǎ'd mbɔr baa gé ula par gé Ahaba ndá lé neelé j'isi keneŋ as
ndɔ sí munda. Ma m'tən koso-dəwje ləm, gə njékinjanéməsje ləm tɔ ndá ma
m'ingə Ləbi kára kara mbuna dee'g el.

- 16**Togábè ma m'ula kula m'bar Eliéjer, gə Ariel, gə Semaeja, gə Elnatan, gə Jarib, gə Elnatan, gə Natan, gə Jakari, gə Mesulam gə to njékørnɔ deeje ləm, m'bar Jojarib, gə Elnatan gə to njéndoo dəwje né ləm tɔ.
- 17**Ma m'ula dee rɔ mbai Ido'g gə si Kasipia ndá ma m'ula dee mba kar dee d'ula Ido gə ɲgakeaje gə to njérakula kəi-Magəje-je'g gə d'isi Kasipia gə mba kar dee d'ar sí dəwje gə mba kar dee ree ra kula mee kəi-Ala'g lə sí.
- 18**Bèe ba to gə ji Ala lə sí gə maji to dɔ sí'g ndá deɛ d'ar sí ne Serebia, dəw gə to njekəmkar mbuna gel-bɔje'g lə Mali, ɲgolə Ləbi gə to ɲgolə Israel, yeɛ gə ɲganeeje gə ɲgakeaje gə d'as dəwje dɔg-gir-dee-jinaijoo (18) gə ree səa tɔ.
- 19**Deɛ d'ar sí Hasabia gə Esai gə to gel-bɔje lə Merari gə ɲgakɔ deeje gə ɲgan deeje gə d'as dəwje rɔ-joo (20) lé.
- 20**Tɔbəi mbuna njérakula mee kəi-Ala'gje-je gə Dabid gə mbaije d'unda dee d'ar dee ra kula lə Ləbije lé d'as dəwje tɔl-joo gə dɔ dee rɔ-joo (120) ndá deɛ lai bar dee gə goo ri dee ri dee tɔ.
- 21**Lée gə nee, gə to mbər baa gə Ahaba lé ba ma m'ila mber kɔg-mee-boo keneɲ, gə mba kar sí j'oso ne kul nɔ Ala'g lə sí mba ra ndòo rəa'g karee ar rəw-kaw sí to gə majee mbata lə síjeɛ ləm, gə mbata lə ɲgan síje ləma, gə mbata némajije lə sí lai ləm tɔ.
- 22**Nɛ m'ra rɔkul gə mba dəji mbai karee ar sí kudu njérɔje gə njékundaje mba kar dee d'aa dɔ sí rəw-kaw sí'g mbata kédé lé jeɛ j'ula mbai lé m'pajena: Ji Ala lə sí to dɔ deɛ lai gə saɲg gee mba karee ra sə dee meemaji nɛ oɲg ləa nduba gə siɲgamɔɲgee dɔ deɛ lai gə d'ubá d'yá tɔ.
- 23**Gelee gə nee ba jeɛ j'ɔgje ne mee sí bó ləm, jeɛ nɔ m'barje ne Ala lə sí gə mbəa ləm tɔ ndá yeɛ ila sí keneɲ ya.
- 24**Tɔbəi ma mbər mbai dɔ njékinjanéməsje dɔg-gir-dee-joo gə ri dee lə Serebia gə Hasabia gə ɲgakɔ deeje gə dɔg sə dee nɔ'd.
- 25**Ma m'wɔji kwɔi lə larnda gə larlɔr gə nékulaje nɔ dee'g, to néje gə mbai ləm, gə njékwɔjeetaje ləm, gə ɲgan-mbaije ləa ləma, gə Israelje lai gə d'ar keneɲ ləm tɔ lé d'ar gə nékar mbata kəi-Ala lə sí lé.
- 26**Néje gə ma m'wɔji m'ɔm ji dee'g ba to nee: Larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo rɔ-joo (20.000) ləm, gə nékulaje gə ra gə larnda gə kwɔi lə dee as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo munda (3.000) ləm, gə néje gə ra gə larlɔr gə kwɔi lə dee as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo munda (3.000) ləm,
- 27**gə ɲgo-larlɔr rɔ-joo gə gad dee as larlɔr tɔl-dɔg (1.000) ləma, gə jo-larje joo gə ra dee gə larkas gə ndɔi ləd-ləd gə gad dee to asəna gə larlɔr bèe ləm tɔ.
- 28**Tɔbəi ma m'ula dee m'pana: Seɲ lé d'unda sí gə kəmee mbata lə Njesigəneɛ ləm, nékulaje neelé to néje gə to gə kəmee ləma, larnda gə larlɔr neelé to nékarje gə d'i gə mee dee d'ar Njesigəneɛ Ala lə bɔ síje-je ləm tɔ.

²⁹Maji kar sí síje kamba, ngámje néje neelé saar a kwajije kwai læ dee nõ mbai dõ njékinjanémásje gæ Læbije'g, gæ nõ deę gá to mbai dõ gel-bõje læ Israelje gá d'isi mee bee gá Jerusalem mee ngon kæi gá to mee kæi'g læ Njesigæneę lé ba.

³⁰Togábè ba njékinjanémásje gæ Læbije taa larnda gæ larlor gæ nékulaje gá d'wõji kwai læ dee ndá deę d'odo d'aw ne mee kæi'g læ Ala læ sí gá to Jerusalem lé ya.

Jee n'tee Jerusalem

³¹Yen nga jee j'i ta baa gá Ahaba mba kaw Jerusalem mee ndõ gá njekõm'g dõg-giree-joo mee nai gá dõtar'g. Ndá ji Ala læ sí to dõ sí'g aree or sí ne ji njébaje'g læ sí læm, gæ ji deę gá d'um sí gæ ræw-ræw lé læm tõ.

³²Loo gá jee n'teeje Jerusalem mbã ndá jee j'isi j'waje rõ sí keneņ ndõ sí munda.

³³Ndõ gá njekõm'g sã lé j'wõji kwai læ larnda læm, gæ larlor læma, gæ nékulaje læm tõ mee kæi'g læ Ala læ sí ndá jee j'õm néje neelé ji Meremot'g, gá to ngolæ Uri gá to gá njékinjanémás, yee lé Elæajar, ngolæ Pines si sæa nã'd læm, deę gá to Læbije gá ri dee læ Jojabad, ngolæ Juje, gæ Noadia, ngolæ Binui, deę kara d'isi sæ dee nã'd læm tõ.

³⁴Deę tura bula læ néje neelé gæ kwai læ dee tõ ndá deę ndaņg kwai læ néje neelé mee maktub'g.

³⁵Ngalæ deę gá d'i bee-bær'g tel ree lé ree gæ bõ maņgje dõg-giree-joo gá nékija mäsje gá kã roo kar Ala læ Israelje, mbata Israelje lai læm, gæ bål badje rõ-jinaikara-giree-misã gæ ngan badje rõ-siri-giree-siri gæ bål byaje dõg-giree-joo gá to nékinjanémásje gá wõji dõ kuga dõ kaiya læm tõ, ar néje neelé to gá nékinjanémásje gá kã roo kar Njesigæneę ya.

³⁶Deę d'un ndukun læ mbai d'ar njékaa dõ dæb beekoje læ mbai læm, gæ njéguburubeeje gá d'isi kel tura-baa gá nee læm tõ ndá deę neelé ba la gæ koso-dæwje dõ kula kæi-Ala'g ya.

Esdras 9

Tamaji gá Esdras ra mbata Israelje gá taa denéje gá ginkoji dee raņg lé

¹Loo gá rudu néje neelé un diao mbã ndá ngan-mbaije ree rõm'g pana: Dæwje gá Israel læm, gæ njékinjanémásje gæ Læbije læm tõ lé d'unda rõ dee bæd mbuna dæw-mee-beeje'g neelé el læm, ndá deę ndaji ne néra deeje gá minã gá to keji gá to néra Kanaje læm, gæ Hetje læm, gæ Peresje læm, gæ Yebusje læm, gæ Amõje læm, gæ Moabje læm, gæ Ejiptaje læma, gæ Amørje læm tõ.

²Mbata deę taa ngan deeje gá dené gá denéje læ dee læm, gæ taa dee d'ar ngan deeje gá diņgam læm tõ, yee ba deę d'ula ne gel koji dee gá to gæ kæmee lé nã'd gæ kã dæw-mee-beeje neelé ya, ngan-mbaije gæ njékoogootaje lé ba gá njé gá dõtar gá njéra kaiya neelé.

³Loo gá ma m'oo ta neelé ndá ma m'til kubuje læm gæ yee gá boi yul gá dõ maree'g læm, ma m'ndisa yiņga dõm gæ mbaitam læm tõ ndá m'isi naņg gæ kæmndoo.

- ⁴Dee lai gá ta lə Ala lə Israelje ar dee d'unda bala mbata kaiya ra dee gá d'ı bee-bər'g tel ree neelé d'wa dɔ nɔ mbɔrm'g nɛ ma lé m'isi ne gə kəməndoo saar kàr kijanémes gá kàrkemetag as ne.
- ⁵Yen nga loo gá kàr kijanémes gá kàrkemetag tee mbɔ ndá m'ıta dan rɔkul'g ləm, gə kubuje ləm gə yee gá boi yul gá dɔ maree'd gá m'til lé ləm tɔ ndá m'ɔs kəjim naŋg m'ula jim par gá rɔ Njesigəneɔ Ala'g ləm,
- ⁶ndá ma m'pana: Ala ləm, rɔm kul, əi Ala ləm, m'ra kəmkul bɔ m'askəm kun kəm gá tar par gá rɔi'g el mbata kaiyaje lə sí orè goo nɔ goo nɔ saar tur dɔ sí ləm, néra kori-korije lə sí aw saar tee mee dara'g ləm tɔ.
- ⁷Un kudee mee ndəa'g lə bɔ síje-je lé ta gá boo wa dɔ sí saar tee bogənè ndá gə goo néra kori-korije lə sí ba dee d'ɔm sí ne jee gə mbaije lə sí gə njékinjanéməsje lə sí ji mbaije gá to dəw-dɔ-beeje ləm, gə ta kiambas'g ləm, d'wa sí gá bərje ləm, d'unda sí banrɔ ləma, d'ar rɔkulee wa kəm sí saar bogənè ləm tɔ.
- ⁸Nɛ lé bəe kara Ala lə sí gá Njesigəneɔ wa sə sí noji gə kuree waga, yɔ njé gá naje mbuna sí'g ar dee tee keneɔ d'ai ləm, ar sí j'ingə njɔloo mee loo'g ləa gá to gə kəmee ləm tɔ, gə mba kar kəm síinja ne ləm, mba kar sí j'isi ne kəmba waga dan loo ra kula bər'g lə sí ləm tɔ.
- ⁹Mbata jee n'toje bərje ya nɛ Ala uba sí yɔ sí dan loo ra kula bər'g lə sí el. Yee wa sə sí noji kəm mbaije gá Persə ar sí n'tel j'isije ne kəmba ləm, ar sí j'undaje kəi-Ala lə sí ləm, ar sí n'gɔlje looje gá tuji karee to léé'g gogo ləma, gə mba kar sí loo-kula-dɔ sí keneɔ dɔ naŋg gá Juda gə bee-boo gá Jerusalem ləm tɔ.
- ¹⁰Basinè lé, wai Ala lə sí! See ta dı ba j'a pa dɔ néje'g neelé wa. Mbata jee j'ubaje godnduije j'ya,
- ¹¹to godnduije gá i un ar sí gə ndu kuraje ləi gá to njéteggintaje gá pa pana: Bee gá jee j'awje keneɔ mba karee to kɔ síjee lé to bee gá minɔ mbata néje gá to kəji gá dəw-mee-beeje ra ləm, gə néra deeje gá minɔ gá taa loo keneɔ pəl-pəl ləm tɔ.
- ¹²Bèe ndá maji kar sí j'ar ngan síje gá dené taa ngan deeje gá dɪngam el ləm, j'a taaje ngan deeje gá dené kar ngan síje gá dɪngam el ləma, j'a saŋgje goo si dan maji'g lə dee əsé dan nébaoje'g lə dee el ləm tɔ saar gə nɔ. Bèe ba siŋga sí a kɪ ne dɔ maree'g ləm, j'a sɔje ne némajije lə bee neelé ləma, j'a karee to ne gá nénduba lə ngan síje saar gə nɔ ləm tɔ.
- ¹³Nɛ gə goo néje lai gá tee dɔ sí'g mbata lə néra gá yèr lə sí, gə ta gá boo gá wa dɔ sí lé əi Ala lə sí, i ar bɔ néra sí ɔs ta sí'g gə goo bula lə kaiya ra sí el, ar basinè kara i ngəm njé gá naje ar dee tee dan né gá bəe'g tɔ.
- ¹⁴Nga see basinè j'a tel kun kudu kal ta ta godnduije'g gə mba kəm ne nɔ'd gə dəwje neelé gá to njéra né gá minaje lé tɔbəi wa. See oŋg ləi a kɪ səi pu kəm dɔ sí'g tɔbəi mba tuji sí ne pugudu kar dəw kára kara nai el ləm, kar dəw kára kara aɪ aji ne rəa el ləm tɔ el wa.

¹⁵Njesigəneə, Ala lə Israelje to njera né gə dɔ najee mbata bogənè jee n'toje ges deɛ gə tee ta yoo'g. Aa oo, j'arje nɔj'g, jee gə n'toje koso-dəwje gə ta wa dɔ dee mbə bó j'askəm kaar tar nɔj'g togəbè el lé.

Esdras 10

Israelje tuba denéje gə ginkoji dee ranj lé

¹Loo gə Esdras oso nanj bəbərə gə mán-nɔ kəmee'g ra ne tamaji neelé teg ne gin kaiya neelé ndá koso-Israelje bula ree mbɔ dɔ nɔ rəa'g, diŋgamje ləm, gə denéje ləma, gə ŋganje ləm tɔ, dəwje neelé nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g bugudu-bugudu.

²Yen ŋga Sekania, ŋgolə Jehiel gə to gə mbuna gel-bɔje'g lə Elam lé un ta ula Esdras pana: Jee n'raje kaiya j'ɔs ne Ala lə sí rəw loo gə jee n'taaje denéje gə ginkoji dee ranj gə mee bee'g neelé. Ne lé bèe kara basinè né gə kəm kar Israelje d'unda mee dee yel dɔ'g lé to keneŋ ya bəi.

³Basinè lé ar sí manje rɔ sí j'arje Ala lə sí gə mba tuba denéje neelé gə ŋgan mee deeje nɔ'd gə goo takwɔji lə mbai ləm, gə kɔ dee-dee lai gə d'unda bala nɔ godndu Ala lə sí ləm tɔ. Maji kar sí n'raje gə goo godndu lé ya.

⁴Maji kari jta mbata to ta gə wɔji dɔi-i ya. Jee lé j'a kɔmje səi nɔ'd tɔ. Wa diŋgam məəi'g mba ra née ya.

⁵Esdras jta ndá yee ar mbai dɔ njékinjanéməsje ləm, gə Ləbije ləma, gə Israelje lai ləm tɔ manrɔ dee gə mba ra to gə pa taree lé ya. Ndá deɛ manrɔ dee togəbè ya tɔ.

⁶Yen ŋga Esdras uba nanj takəi-Ala'g j aw mee kəi'g lə Jokana, ŋgolə Eliasib. Loo gə yee andə keneŋ mbə ndá yee ɔ muru el ləm, ai mán el ləm tɔ mbata yee si wa ndòo mbata kaiya ra dee gə d'j bee-bər'g tel ree bee lé.

⁷Deɛ d'ila mber mee bee gə Juda'g gə mee bee gə Jerusalem'g gə mba kar deɛ lai gə d'j bee-bər'g tel ree bée lé d'a kwa dɔ nɔ Jerusalem,

⁸tɔbəi gə goo ndukun lə ŋgan-mbaije gə ŋgatɔgje lé nana ba gə tee keneŋ mee ndɔ gə munda'g lé el ndá d'a taa néje ləa mbad ləm, yee nja kara d'a kɔgee loo-siée loo-kwa-dɔ-nɔ'g lə deɛ gə d'j bee-bər'g tel ree lé ləm tɔ.

⁹Ndɔ munda gogo lé diŋgamje lai gə Juda gə Bəjami d'wa dɔ nɔ Jerusalem. To ndɔ gə njekɔm'g rɔ-joo mee naj gə njekɔm'g jinaikara'g. Koso-dəwje lai d'isi ndaa-loo gə takəi-Ala'g, d'unda bala tigi-tigi mbata lə ta neelé ləm, gə mbata lə ndi gə ər yaɔ ləm tɔ.

¹⁰Esdras, njékinjanéməs lé jta ula dee pana: Seɔ raje kaiya loo gə seɔ taaje denéje gə ginkoji dee ranj arje ta wa ne dɔ Israelje unda nje gə kédé.

¹¹Basinè, maji kar sí tegje gin kaiya lə sí arje Njesigəneə gə to Ala lə bɔ síje-je ndá gə raje torndia. Undaje rɔ sí bad rɔ dəwje gə mee bee'g nee ləm, gə rɔ denéje gə to ginkoji gə ranj'd ləm tɔ.

¹²Dəwje lai gə d'wa dɔ nɔ lé d'ɔr ndu dee gə tar wəl pana: J'a ra to gə i pa lé ya.

13 Nε dəwje lé bula yaa, tɔbɔi to nai ndi tɔ ndá j'askəm si raga el. Tɔbɔi kula neelé to kəm ra ndɔ kára əsé ndɔ joo ba el mbata dəwje bula mbuna sí'g ra né neelé tɔ.

14 Bèe ndá maji kar ŋgan-mbaije lə sí ba nai tor koso-dəwje'g lé. Ndá deɛ lai gá d'isi mee bee-booje'g lə sí gá taa denéje gá ginkoji dee ranɟ lé d'a ree mee ndəaje'd gá d'a kwɔji kar dee lé, d'a ree gə ŋgatɔgje gə njégaŋ-rəwtaje gə bee lə dee lə dee saar kar boo-ɔŋg lə Ala lə sí j ne dɔ sí'd gá ranɟ mbata né neelé ba.

15 Jonatan, ŋgolə Ajael, gə Jajia, ŋgolə Tikba ba gə kar dee ba ndigi sə dee dɔ ta'g neelé el ar Mesulam gə Sabetai gá to Ləbijje kara d'ɔm sə dee nɔ'd tɔ,

16 Nε deɛ gá d'j bee-bər'g tel ree lé ra to gá deɛ pa lé ya. Deɛ d'ɔr Esdras, njekinjanéməs ləm, gə deɛ gá to mbai dɔ gel-bɔje gə goo kəije lə bɔ deeje-je gə goo ri dee ri deɛ lai ləm tɔ, ndá d'isi mba koo goo ta né neelé mee ndɔ gá dɔtar lə nai gá njekəm'g dɔg lé.

17 Ndá ndɔ gá dɔtar lə nai gá dɔtar'g lé deɛ tɔl ta gá wɔji dɔ diŋgamje gá taa denéje gá ginkoji dee ranɟ lé bém.

18 Mbuna njékinjanéməsje'g lé deɛ gá taa denéje gá ginkoji dee ranɟ gá d'isi keneŋ lé ba nee: Deɛ gá to gel-bɔje lə Juje gə ŋgakeaje gá to ŋgalə Josadak lé ndá Maaséja, gə Eliéjer, gə Jarib, gə Gedalia lé,

19 d'un ndu dee gə ndu manrɔ mba tuba denéje lə dee ləm, gə mba kinja bəl badə gá nékinjaməs gá wɔji dɔ kal dɔ godndu ləm tɔ.

20 Deɛ gá to gel-bɔje lə Imer ndá Hanani gə Jebadia,

21 deɛ gá to gel-bɔje lə Harim ndá Maaséja, gə Eli, gə Semaeja, gə Jehiel, gə Ojee,

22 deɛ gá to gel-bɔje lə Pasur ndá Eljoenai, gə Maaséja, gə Ismael, gə Netaneel, gə Jojabad, gə Eləasa.

23 Deɛ gá to Ləbijje ba nee: Jojabad, gə Simej, gə Kelaja əsé Kelita, gə Petaja, gə Juda, gə Eliéjer.

24 Deɛ gá to bao-paje ba nee: Eliasib. Deɛ gá to njéŋgəm takəije ba nee: Salum, gə Telem, gə Uri.

25 Deɛ gá to Israəlje ba nee: Deɛ gá to gel-bɔje lə Pareos ndá Ramia, gə Jijija, gə Malkija, gə Mijamj, gə Eləajar, gə Malkija, gə Benaja,

26 deɛ gá to gel-bɔje lə Elam ndá Matania, gə Jakari, gə Jehiel, gə Abdi, gə Jeremot, gə Eli,

27 deɛ gá to gel-bɔje lə Jatu ndá Eljoenai, gə Eliasib, gə Matania, gə Jeremot, gə Jabad, gə Ajija,

28 deɛ gá to gel-bɔje lə Bebaj ndá Jokana, gə Hanania, gə Jabai, gə Atlai,

29 deɛ gá to gel-bɔje lə Bani ndá Mesulam, gə Maluk, gə Adaja, gə Jasub, gə Səal, gə Ramot,

30deɛ gá to gel-bɔje lə Pahat-Moab ndá Adna, gə Kelal, gə Benaja, gə Maaséja, gə Matania, gə Besalel, gə Binui, gə Manasə,

31deɛ gá to gel-bɔje lə Harim ndá Eliéjer, gə Jisija, gə Malkija, gə Semaeja, gə Simeo,

32gə Bejami, gə Maluk, gə Semaria,

33deɛ gá to gel-bɔje lə Hasum ndá Matnai, gə Matata, gə Jabad, gə Elipelet, gə Jeremai, gə Manasə, gə Simeï

34deɛ gá to gel-bɔje lə Bani ndá Maadai, gə Amram, gə Uel,

35gə Benaja, gə Bedia, gə Keluhu,

36gə Bania, gə Meremot, gə Eliasib,

37gə Matania, gə Matnai, gə Jasai,

38gə Bani, gə Binui, gə Simeï,

39gə Selemia, gə Natan, gə Adaja,

40gə Maknadbai, gə Sasai, gə Sarai,

41gə Ajareel, gə Selemia, gə Semaria,

42gə Salum, gə Amaria, gə Jisəb,

43deɛ gá to gel-bɔje lə Nebo ndá Jeyel, gə Matitia, gə Jabad, gə Jebina, gə Jadai, gə Joel, gə Benaja.

44Deeje lai neelé taa denéje gá ginkoji dee ranɔ ləm, njé gá naje bula mbuna dee'g d'oji ne nɔganje ləm tɔ.

Nehemi

Nehemi 1

Tamaji gé Nehemi ra mbata læ Israëlje lé

- ¹Taje gé Nehemi, ngolə Hakalia pa lé, pana: Mee naj̄ gé baree Kislə, gə mee læb gé njekəm'g rɔ-joo lé, loo gé m'isi Susə gé to bee-boo lé ndá
- ²ngokəm gé kára gé ria læ Hanani læm, gə dəwje gé naje gé d'ɪ bee gé Juda læm tɔ lé ree rɔm'g. M'dəji dee ta gé wɔji dɔ Jibje gé nai gé d'wa dee bər el lé læm, m'dəji dee ta gé wɔji dɔ Jerusalem læm tɔ.
- ³Deɛ tel d'ilam keneɲ pana: Ges deɛje gé nai gé d'wa dee gé bərje el lé d'isi dəb bēekɔje'g Juda dan némeekonje gé al dɔ loo sula læm, gə dan boo-rɔkul'g læm tɔ, ndògo-bɔrɔ gé Jerusalem təd læm, tarəwkɔje læa kara pər ɔ læm tɔ.
- ⁴Loo gé m'oo ta néje neelé ndá m'wa naɲg rəb, m'nɔ læm, m'wa ndòo as ndɔje bula læm tɔ. M'ɔg məəm bó læm, m'ra tamaji ta Ala gé to mbai dɔ dara læm tɔ,
- ⁵Ma m'pana: Əi Njesigəneə, Ala, i gé to mbai dɔ dara læm, i gé to Ala gé boo gé to bəl kədm-kədm læm, i gé aa dɔ manrɔ læi kər-kər læma, i gé to njekookəmtondoo læ deɛ gé d'undai dan kəm dee'g d'aa ne dɔ godnduije kər-kər læm tɔ lé
- ⁶maji kari ur mbii gèɲ læm, gə teɛ kəmi læm tɔ gə mba k'oo ne tamaji læm ma, kura læi gé m'ra tai'g lé. Basinè, dan kàrá gə loondul'g lé, m'nɔ tai'g mbata læ kuraje læi gé Israëlje lé ya. M'teggin kaiya læ Israëlje, kaiya læ sí gé jeɛ n'ra j'ɔsje ne ta læi rəw lé. Mbata ma jeɛ gə gel-bɔje læ bəmje lé jeɛ n'raje kaiya ya.
- ⁷Jeɛ n'raje majel j'ɔsje ne ta læi rəw læm, jeɛ j'aaje dɔ godnduije əsé ndukunje gé i ar Moyis, kura læi pa taree lé el læm tɔ.
- ⁸Maji kari ar məəi olé dɔ ta gé i ar kura læi Moyis, pa pana: Loo gé jeɛ j'a raje kaiya ndá i a sané sí mbuna koso-dəwje'g.
- ⁹Nə bó lé jeɛ n'tel reeje rɔi'g læm, bó lé jeɛ j'aaje dɔ godnduije n'raje née læm tɔ ndá lé d'a kwa sí bər kaw sə sí rudu dara'g kara lée gé neelé ba i a mbɔ sí dɔ nɔ'd læm, i a tel ree sə sí loo gé i ɔr unda gə mba kar rii bar keneɲ lé læm tɔ.
- ¹⁰Jeɛ lé n'toje kuraje læi gə koso-dəwje læi gé i uga sí gə goo boo-singamonɲ læi læm, gə jii gé bar mèt-mèt læm tɔ.
- ¹¹Ai, Mbaidɔmbaije, maji kari ur mbii gèɲ oo ne tamaji læ kura læi læm, gə tamaji læ kuraje læi gé ndigi bəl rii læm tɔ. Bogənè lé, ar kura læi teɛkər læm, aree taa kəm dəw neelé rəgm læm tɔ! Mee ndəaje'g neelé ma m'to gé njekar mbai nékai ya.

Nehemi 2

Nehemi iɲga ndukun gə mba kaw Jerusalem

¹Mee naj gá baree Nisa, mee ləb gá njekəm'g rɔ-joo gá Artajerjes to ne mbai lé, loo gá yee si ta ka-nésɔ'g ndá m'a gə kun mán-nduú gá m̄ lé kar mbai lé ya. Ne ma lé kédé m'ar neɔ'g m'ar kəm to ndò ndɔ kára kara bèe el.

²Bèe ba mbai lé dajim pana: See gelee ban ba kəm to ne ndò wa. Rɔkɔ kara ram el ləm, ndá a to némeekɔ gá ɔ dɔbɛŋgərəm'g ya kára ba bó né gá ranɔ el tɔ. Yen ŋga ma m'ból m'unda bala tigi-tigi tɔ.

³Ndá m'tel m'ila mbai'g lé m'pana: Maji kar mbai si kəmba saar-saar gə nɔ ya. Loo gá bee-boo gá dɔbar bɔmje-je to keneɔ lé tuji ləm, pər ɔ tarəwkɔje læ ləm tɔ ŋga see kəm a to ndò el bɔ bəi wa.

⁴Bèe ba mbai lé dajim pana: See d̄i ba ma m'ndigi wa. M'ra tamaji ta Ala gá to mbai dɔ dara lé ndá

⁵m'tel m'ila mbai'g lé m'pana: Bó lé mbai oo gá né gá maji ləm, bó lé kura læ taa kəmee ləm tɔ ndá maji karee un ndia am m'aw bee gá Juda, bee-boo gá dɔbar bɔmje-je to keneɔ mba kam m'tel m'unda bee neelé gogo ya.

⁶Mbai gá dené læ si mbɔree'g lé dajim pana: See mbá kaw ləm lé m'a ra ndɔ kɔda wa. See ndɔ gá ra ba m'a tel wa. Mbai lé ndigi səm gə k'am m'aw ndá ma kara m'wɔji ndɔ tel ləm m'aree ya tɔ.

⁷Tɔbəi ma m'ula mbai lé m'pana: Bó lé mbai oo gá né gá maji ndá maji karee am maktubje mbata læ njéguburubeeje gá d'isi kel tura-baa gá nu gə mba kar dee d'ya ne loo d'am m'dəs m'aw Juda ləm,

⁸tɔbəi a kam maktub kára mbata læ Asap, njekaa dɔ kag-mee-kərje læ mbai gə mba karee am kagje gá tɔl mba ra ne tarəwkəije læ kəi-kaar-kegoro gá to mbɔr kəi gá to gə kəmee'g ləm, gə mbata læ ndògo-bɔrɔ læ bee-boo læma, gə mbata kəi gá m'a gə si keneɔ ləm tɔ. Mbai am maktubje neelé ya mbata ji Ala gá maji dum lé to dɔm'g.

⁹Ma m'aw m'tee rɔ njéguburubeeje gá d'isi kel tura-baa gá nu lé ndá m'ar dee maktubje gá mbai am lé. Mbai ar bé-njérɔje gə njérɔ gə kundaje danm d'aw ne səm tɔ.

¹⁰Sanbalat, dəw gá Hɔrɔ ləm, gə Tobija, njeboakula læ gá to dəw gá Amɔ ləm tɔ lé loo gá d'oo ta neelé ndá mee dee ɔ dee yaɔ mbata dəw gá ree mba sanɔ maji læ Israəlje lé.

Nehemi tən ndògo-bɔrɔ gá Jerusalem.

¹¹M'ree Jerusalem ndá m'ra ndɔ munda keneɔ.

¹²Tɔbəi m'ɔ loondul'g gə dəwje gá naje ne m'ula dəw kára kara né gá Ala ra dɔbɛŋgərəm'g gə mba k'am m'ra mbata læ Jerusalem lé el. M'aw gə mulayèje gá ranɔ el ne kama gá m'ubá ba ya.

- ¹³M'teɛ loondul'g gə tarəwbee gə ria lə Wəl-loo ləm, ma m'aw m'wɔji dɔ kəm-rəw-mán gə ria lə Da-kɔb ləma, gə tarəwbee gə ria lə Biri-bisi ləm tɔ ndá m'tən ndògo-bɔrɔ gə Jerusalem gə təd lé soo-soo ləm, m'laji ta lə tarəbeeje gə pər ɔ lé məəm'g ləm tɔ.
- ¹⁴Ma m'dəs mbɔr tarəwbee gə ria lə Kəm-rəw-mán ləm, gə duu-mán lə mbai ləm tɔ ndá lé neelé loo gə kəm kam m'dəs keneɲ gə mulayèje gə m'ubá lé godo.
- ¹⁵Ma m'aw loondul'g ya gə kəm wəl-mán ndá m'tən ndògo-bɔrɔ lé soo-soo ya tɔbɔi. Tɔbɔi m'tel gə tarəwbee gə ria lə Wəl-loo ba m'teɛ ne kəi.
- ¹⁶Njékɔbeeje gər lookabm el ləm, gər né gə m'ra el ləm tɔ. Saar kar kàree neelé kara m'ula Jibje el ləm, gə njékinjanéməsje el ləm, gə dəwje gə boo el ləm, gə njékɔbeeje el ləma, gə dəw kára kara mbuna njékulaje'g el ləm tɔ.
- ¹⁷Yen nga m'ula dee m'pana: Seɪ ooje kəmtondoo gə j'isi danee'g gaw ya. Jerusalem tuji ləm, pər ɔ tarəwkɔgje ləa ləm tɔ. Gə reeje ar sí j'undaje ndògo-bɔrɔ gə Jerusalem lé gogo, bèe ba rɔ sí a kul ne el tɔ.
- ¹⁸Tɔbɔi ma m'ɔr sor ji Ala ləm gə maji dum gə to dɔm'g lé ləm, gə taje gə mbai ulam lé ləm tɔ. Ndá deɛ pana: Ar sí j'ije j'undaje ndògo-bɔrɔ lé ya! Bèe ba deɛ d'wa mee dee kɔgərɔ dɔ kula gə maji gə d'wɔji-kwɔji ra neelé.
- ¹⁹Sanbalat, dəw gə Hɔrɔ ləm, gə Tobija, njeboakula ləa gə to dəw gə Amɔ ləma, gə Gesem gə to Arabə ləm tɔ lé d'oo taree ndá deɛ kogo sí ləm, d'ɔji sí bəɪ-bəɪ ləm tɔ pana: See dɪ ba aw raje bèe wa. See seɪ ije mba kɔsje mbai lé rəw wa.
- ²⁰Bèe ba m'tel gə ta nee m'ila dee keneɲ m'pana: Ala gə to Mbai dɔ dara lé a kar sí n'teɛje kɔr ya. Jeɛ gə n'toje kuraje ləa j'a kije gə mba kunda ndògo-bɔrɔ lé. Nɛ seɪ lé dɔb loo kɔ sí əsé né gə wɔji dɔ sí əsé nékolé-mee gə kɔ sí godo mee bee gə Jerusalem lé tɔ.

Nehemi 3

Deɛ gɔl ndògo-bɔrɔ gə Jerusalem lé gogo

- ¹Eliasib gə to ngɔ-njékinjanéməs lé i gə ngakeaje gə to njékinjanéməsje ar dee ra tarəwkɔg gə ria lə Rəw lə Badje lé. Deɛ d'unda gə kəmee ləm, gə tula tabidi-rəwje keneɲ ləm tɔ. Deɛ d'unda gə kəmee un kudée dɔ kəi-kaar-kɔgərɔ gə duu dɔ loo gə ria lə Méa saar teɛ ne kəi-kaar-kɔgərɔ gə duu dɔ loo gə ria lə Hananeel tɔ.
- ²Dəwje gə Jeriko d'unda kɔ dee mbɔr Eliasib'g, tɔbɔi Jakur, ngolə Imri unda keɔ mbɔree'g tɔ.
- ³Dəwje gə Senaa ra tarəwbee gə ria lə rəw lə Kɔjije. Deɛ dolè dəa ləm, tula tabidi-rəwje keneɲ ləma, d'ila pəgərəje gə kageeje keneɲ ləm tɔ.
- ⁴Mbɔr dee-deɛ'g ndá Meremot, ngolə Uri gə to ngolə Hakos ba ra kula gɔl ndògo-bɔrɔ ləm, mbɔr dee-deɛ'g ndá Mesulam, ngolə Berekia gə to ngolə Mesejabeel ba ra kula ləm, mbɔr dee-deɛ'g tɔbɔi Sadɔk, ngolə Baana ba ra kula keneɲ ləma,

- ⁵Mbɔr dee-dee'g lé dɔwje gá Tekoa ba ra kula keneŋ ne dɔwje læ dee gá boo boo ba d'oso kul nɔ njékaa dɔ kulaje'g læ dee neelé el.
- ⁶Jojada, ŋgolə Pasəa, gə Mesulam, ŋgolə Besodia, deɛ lé gɔl tarəwkɔg gá læw. Deɛ dolè dɛa ləm, deɛ tula tabidi-rəwje keneŋ ləma, d'ila pəgərə-larje gə kageeje keneŋ ləm tɔ.
- ⁷Mbɔr dee-dee'g lé Melatia, dɔw gá Gabaɔ ləm, gə Jadɔ, dɔw gá Meronot ləma, gə dɔwje gá Gabaɔ gə Mispa gá d'i gin njeguburuɓee gá si kel tura-baa'g nu ləm tɔ ba ra kula keneŋ,
- ⁸mbɔr dee-dee'g lé Ujiel, ŋgolə Haraja gá to njelè larlɔr ba ra kula keneŋ ləm, mbɔree-yeɛ'g lé Hanania gá to gá njerəd ubu gá ədɛ sululu lé ba ra kula keneŋ ləm tɔ. Deɛ tɔl kula læ dee Jerusalem loo gá ndògo-bɔrɔ tad keneŋ.
- ⁹Mbɔr dee-dee'g lé Repaja, ŋgolə Hur, yeɛ gá to mbai dɔ ges dɛb ɓee gá Jerusalem ba ra kula gɔl ndògo-bɔrɔ lé keneŋ.
- ¹⁰Mbɔr dee-dee'g lé Jedaja, ŋgolə Harumap ba ra kula gá wɔji dɔ kəi læa njoroŋ ləm, tɔbɛi mbɔree-yeɛ'g ndá Hatus, ŋgolə Hasabnia ba ra kula keneŋ ləm tɔ.
- ¹¹Ges ndògo-bɔrɔ gá ranɓ ləm, gə kəi-kaar-kɔgəɔ gá duu dɔ loo gá ria læ Bwa-bɔdaje ləm tɔ lé Malkija, ŋgolə Harim gə Hasub, ŋgolə Pahat-Moab ba gɔl.
- ¹²Mbɔr dee-dee'g lé Salum, ŋgolə Halohes, mbai dɔ ges dɛb ɓee gá Jerusalem lé ra kula gɔl ndògo-bɔrɔ gə ŋganeeje gá dené nɔ'd.
- ¹³Hana gə njé gá Janoa tel gɔl tarəwɓee gá ria læ Wəl-loo. Deɛ d'unda ləm, tula tabidi-rəbeeje gə pəgərə-larje gə kageeje keneŋ ləm tɔ. Deɛ d'unda ndògo-bɔrɔ gá ranɓ as kəmkil dɔw tɔl-dɔg (110) saar teɛ ne tarəwɓee gá ria læ 'Biri-ɓisi.
- ¹⁴Malkija, ŋgolə Rekab, mbai dɔ dɛb ɓee gá ria læ Bet-Hakerem gɔl tarəwɓee gá ria læ 'Biri-ɓisi. Yeɛ unda tarəwɓee lé ləm, tula tabidi-rəbeeje gə pəgərəje gə kageeje keneŋ ləm tɔ.
- ¹⁵Salu, ŋgolə Kol-Hojé, mbai dɔ dɛb ɓee gá ria læ Mispa gɔl tarəwɓee gá ria læ Kəm-rəw-mán. Yeɛ unda tarəwɓee lé ləm, tula tabidi-kəije gə pəgərəje gə kageeje keneŋ ləm tɔ. Tɔbɛi yeɛ unda ndògo-bɔrɔ kəm duu-mán gá Siloe gá to mbɔr loo-kamna'g læ mbai saar teɛ ne loo tuga ɗao-ɗao gá suru ɗum par gá ɓee-boo'g læ Dabid.
- ¹⁶Gée-yeɛ'g lé Nehemi, ŋgolə Ajbuk, mbai dɔ ges dɛb ɓee gá Bet-Sur ra kula gɔl ndògo-bɔrɔ keneŋ teɛ ne loo gá wɔji dɔ dɔbarje læ Dabid njoroŋ saar teɛ ne ta bwa-mán gá d'ujja kédé saar teɛ ne takəi'd gá njeboo-néje.
- ¹⁷Gée-yeɛ'g ndá Ləbije ra kula gɔl ndògo-bɔrɔ lé, Rehum, ŋgolə Bani tɔbɛi mbɔree-yeɛ'g lé Hasabia, mbai dɔ ges dɛb ɓee gá Keyila ra kula gá wɔji dɔ ges dɛb ɓee læa tɔ.

- 18** Gée-yeë'g lé ngakɔ deeje ba ra kula gɔl ndògo-bɔrɔ lé keneɲ: Babai, ngolə Henadad, mbai dɔ ges dɔb bee gé Keyila,
- 19** ndá mbɔree-yeë'g lé Ejer, ngolə Juje, mbai gé Mispa ba gɔl dɔb ndògo-bɔrɔ gé ranɲ gé to loo gé ɪ dən kai gé wɔji dɔ ngəm nérɔje keneɲ njoronɲ par gé dɔkum ndògo-bɔrɔ'g.
- 20** Gée-yeë'g lé Baruk, ngolə Jabai ba gɔl dɔb ndògo-bɔrɔ gé ranɲ lé gə rəa bura, un kudée dɔkum ndògo-bɔrɔ'g saar teɛ ne takəi'g lə Eliasib, ngɔ-njekinjanéməs lé.
- 21** Gée-yeë'g lé Meremot, ngolə Uri gé to ngolə Hakos ba gɔl dɔb ndògo-bɔrɔ gé ranɲ un kudée takəi'g lə Eliasib saar teɛ rudu kai'g lə Eliasib lé tɔ.
- 22** Gée-yeë'g lé njékinjanéməsje gé d'ɪ looje gé gugu dɔ Jerusalem sub ba ra kula gɔl ndògo-bɔrɔ lé.
- 23** Goo dee-dee'g lé Bejami gə Hasub ba ra kula loo gé wɔji dɔ kai lə dee njoronɲ. Goo dee-dee'g lé Ajaria, ngolə Maaséja gé to ngolə Anania ba ra kula mbɔr kai'g ləa.
- 24** Gée-yeë'g lé Binui, ngolə Henadad ba gɔl dɔb ndògo-bɔrɔ gé ranɲ un kudée kai'g lə Ajaria saar teɛ dɔkum ndògo-bɔrɔ'g.
- 25** Palal, ngolə Ujai ba ra kula loo gé wɔji dɔ dɔkum ndògo-bɔrɔ ləm, gə dɔ kai-kaar-kɔgəɔ gé duu dɔ loo gé ur dɔ maree'g nɔ kai'g lə mbai, mbɔr gad kai-danɲai'g. Gée-yeë'g lé Pedaja, ngolə Pareos ba ra kula keneɲ tɔ.
- 26** Dee gé to njéra kula kai-Ala'd gé raje gé d'isi dɔdərloo'g lé ba ra kula lé saar teɛ ne loo gé wɔji dɔ tarəwbee gé ria lə Manje njoronɲ par gé bər ləm, gə teɛ ne kai-kaar-kɔgəɔ gé duu dɔ loo gé teɛ gé raga lé ləm tɔ.
- 27** Goo dee-dee'g lé njé gé Tekoa ba ra kula gɔl dɔb ndògo-bɔrɔ gé ranɲ loo gé wɔji dɔ kai-kaar-kɔgəɔ gé duu dɔ loo gé teɛ raga saar ndògo-bɔrɔ gé dɔdərloo'g.
- 28** Loo gé dɔ tarəwkɔg'd gé ria lə Rəw-kaw-kundaje lé njékinjanéməsje ba nana kara ra kula takəi'g ləa-ləa.
- 29** Goo dee-dee'g lé Sadɔk, ngolə Imer ba ra kula takəi'g ləa. Gée-yeë'g lé Semaeja, ngolə Sekania, njɛngəm-takəi gé to gé par gé bər ba ra kula keneɲ.
- 30** Goo dee-dee'g lé Hanania, ngolə Selemia gə Hana, ngolə Salap gé njekɔm'g misa ba gɔl dɔb ndògo-bɔrɔ gé ranɲ lé. Goo dee-dee'g lé Mesulam, ngolə Berekia ba ra kula loo gé wɔji dɔ takəi'g ləa njoronɲ.
- 31** Gée-yeë'g lé Malkija gé to njelè-larlɔr ba ra kula saar teɛ ne kəije'g lə njéra kula kai-Ala'd gé raje ləm, gə kə njételkəmlarje gé wɔji dɔ tarəwkəi'g lə Mipkad njoronɲ ləma, saar teɛ ne ngon kai gé dɔ maree'g tar gé to dɔkum ndògo-bɔrɔ'g ləm tɔ.
- 32** Njélè-larlɔrje gə njételkəmlarje ba ra kula mbuna ngon kai gé tar gé to dɔkum ndògo-bɔrɔ'g gé tarəwbee gé ria lə Rəw-kaw-badje.

- ³³Loo gé Sanbalat oo to gé jee j'isi n'gól ndògo-bòrò ndá mee eą ar oŋg i sɛa pu.
- ³⁴Yee ula sul dɔ Jibje'g pa ne nɔ ŋgakeaje'g gə nɔ njérɔje gé Samari pana: Jibje gé siŋga dee godo lé see kula dɪ ba d'aw ra bée wa. See kəm kyɑ dee kar dee ra wa. See d'a tel kinja ne nékinjanéməsje bəi wa. See d'a ra tɔlee bém ya wa. See kɔr mbalje gé dubu dee babur'g ləm, gé pər ula dee ndubu ləm tɔ lé d'a kar dee tel to kəmba gogo wa.
- ³⁵Tobija, dəw gé Amɔ aar mbɔree'g ndá yee pana: Maji kar dee d'unda gé kunda ya. Bó lé təl a kal dɔ ndògo-bòrò lə dee lé ndá kɔr mbalje lé a jura naŋg bəi.
- ³⁶Keji gé d'əji sí bəi-bəi lé Ala lə sí, maji kari oo ya! Sul gé d'ula dɔ sí'g lé aree tel oso dɔ dee-deɛ'g ya ləm, ar dee tel to gé nébanrɔ lə deɛ gé d'a kaw sə dee bee-bər'g ya ləm tɔ.
- ³⁷Ar məəi oso lemsé dɔ néra kori-korije'g lə dee el ləm, kaiya lə dee kara aree godo nɔj'g el ləm tɔ. Mbata deɛ d'ula sul dɔ njégól ndògo-bòrɔje'g lé.
- ³⁸Jee n'gól ndògo-bòrò lé n'teeje ne dəree gé i gé tar dana bab gə looje lai. Mbata koso-dəwje ra kula neelé gə meɛ dee gé kára ba ya.

Nehemi 4

- ¹Nɛ Sanbalat gə Tobija gé to Arabə ləm, gə deɛ gé to Amoje ləma, gə njé gé Asdod ləm tɔ lé loo gé deɛ d'oo to gé kula gól ndògo-bòrò lé aw kəmee gé kédé-kédé ləm, j'unje kudu k'udu kəm looje gé tɔ lé ləm tɔ ndá meɛ dee i sɛa pu.
- ²Ndá deɛ lai d'ɔm nɔ'd gə mba ree rɔ gə Jerusalem mba tuji ne meɛ dəwje gé ra kula neelé.
- ³Yen ŋga jee n'raje tamaji ta Ala'g lə sí ləm, jee j'undaje njéŋgəmlooje dan kàrá gə loondul'g mba kar dee d'aj bada dɔ sí'g d'omɔ ne sə dee ləm tɔ.
- ⁴Nɛ lé bée kara njé gé Juda pana: Deɛ gé d'odo néje lé siŋga dee as el Ar kəri mbalje gə ŋgwɔi néje to dɔ nɔ'd rib-rib, Ndá jee j'a kaskəm kunda ndògo-bòrò lé el ŋga.
- ⁵Njébaje lə sí kara pana: J'a gərje taree el ləm, j'a kooje el ləm tɔ saar loo gé n'a reeje dan sí'g ndá n'a tɔl síje. N'a raje togəbè mba kɔg sí ne loo ra kula lé.

Deɛ gé d'aar ra kula lé nana kara aar gə néro ləa-ləa

- ⁶Nɛ Jibje gé d'isi mbɔr dee'g dəb lé ree ndəji sí kɔr as gól dɔg dɔ looje gé njébaje lə sí d'a gə kɪ keneŋ ree rɔ sí'g lé.
- ⁷Gelee gé nee ba m'unda njérɔje gə goo gel-bɔje lə dee lə dee mee looje gé oso naŋg gir ndògo-bòrɔ'g ləm, gə dɔ naŋg gé tudu kurum-kurum'g ləm tɔ ndá deɛ lai d'wa kiambasje əsé niŋga-ndəije əsé bandəŋje lə dee ji dee'g ji dee'g.
- ⁸M'aa loo gərərə ndá m'j tar m'ula dəwje gé boo ləm, gə njékoʒeeje ləma, gə ges koso-dəwje gé nai ləm tɔ m'pana: Bəl deeje el! Arje meɛ sí olé dɔ Mbaidɔmbaije'g,

yeɛ gá to gá boo ləm, to bəl kədm-kədm ləm tɔ. Rɔje mbata lə ɲgakɔ sije ləm, gə mbata lə ɲgan sije gá diŋgam gə ɲjé gá dené ləm, gə mbata lə denéje lə sí ləma, gə mbata lə kəije lə sí ləm tɔ.

⁹Loo gá ɲjébaɲje lə sí d'oo to gá d'ula sí ta lə dee ndá Ala ar néje gá d'wɔji mee dee'g mba ra lé tuji pugudu tɔbəi jeɛ lai n'tel n'reeje ta kula gəl ndògo-bɔrɔ'g lé ar nana kara aar loo-kula'g ləa-ləa ya.

¹⁰Un kudee mee ndəa'g neelé ges kuraje ləm ba ra kula ndá ges deeje gá raŋg lé d'aar gə ɲiŋga-ndəije ləm, gə dərje ləm, gə bandanɲje ji dee'g ji dee'g ləma, gə kubu-rɔje ləm tɔ. Dee gá to ɲgan-mbaije lé d'ɔm nɔ'd sad gə gel-bɔje lə Judaje lai ya.

¹¹Dee gá d'unda ndògo-bɔrɔ lé ləm, gə dee gá d'odo néje gá wɔi-wɔi ləm tɔ lé ra kula gə ji dee gá kára ləm, ji dee gá kára lé d'wa ne nérɔ ləm tɔ.

¹²Nana kara tɔ kiambas ləa bəree'g bəree'g ba ra ne kula. Yeɛ gá ɲjekim tɔtɔ lé ba aar mbɔrm'g dəb.

¹³Ma m'ula dəwje gá boo ləm, gə ɲjékɔbeeje ləma, gə ges koso-dəwje gá nai ləm tɔ m'pana: Kula to yaɔ, to rəg-rəg ndá jeɛ n'sanéje-nɔ dɔ ndògo-bɔrɔ'g lé j'aarje əw-əw gə mar sije.

¹⁴Loo gá rara ba gá arje keneɲ lé bó lé tɔtɔ bar ndá mboje nɔ reeje rɔ sí'g loo gá ooje ndu tɔtɔ keneɲ lé. Ala lə sí a rɔ mbata lə sí ya.

¹⁵Togábè ba jeɛ n'raje ne kula lé gá kédé-kédé ar ges sí gá ɲaje d'aar gə ɲiŋga-ndəije ji dee'g un kudee loo gá kàr uba bər ya saar-saar ar kérémeje tee tɔ.

¹⁶Mee ndəa gən ya m'ula koso-dəwje tɔbəi m'pana: Maji kar nana kara gə kura ləa lé loondul ndá d'a to Jerusalem ya. Ar sí ɲgəmje loo loondul'g, ne dankàrá ndá ar sí n'raje kula.

¹⁷Ma əsé ɲgakɔmje əsé kuraje ləm əsé dəwje gá ɲjékaa-dɔ-looje gá d'aw goom'g lé, dəw kára kara gá mbuna sí'g lé ɔr kubu ləa rəa'g el tɔ. Nana kara nérɔ gə mán ba wa jia'g-jia'g tɔ.

Nehemi 5

Nehemi la gə ɲjéndooje

¹Mee ndəa'g neelé diŋgamje gə denéje lə dee lé d'ɪ nɔ nɔ yoo dɔ ɲgakɔ deeje'd gá to Jibje lé.

²ɲjé gá ɲaje pana: Jeɛ gə ɲgan sije gá diŋgam gə ɲjé gá dené jeɛ bula yaɔ, maji kar dee d'ar sí kó gə mba kar sí j'usɔ j'isije ne kəmba sə dee.

³ɲjé gá raŋg pana: Jeɛ j'waje ndɔje lə sí, gə ndɔ-nduúje lə sí, gə kəije lə sí n'tonaje ne kó loo gá boo-boo ɔ lé.

- ⁴Njé gá ranḡ pana: Jee n'wərje lar j'unda dɔ ndɔje'g læ sí læm, gə dɔ ndɔ-nduúje'g læ sí læm tɔ mba kuga ne nékoga dɔ rɔ gá wɔji dɔ mbai lé.
- ⁵Lé bèe ya kara darɔ sí to asəna gə darɔ ŋgakɔ síje ya læm, ŋgan síjeeje to d'asəna gə ŋgan dee-deeje ya læm tɔ, nɛ aa ooje, jee j'arje ŋgan síje gá dɪŋgam gə njé gá dené ra kula bər tɔbəi ŋgan síje gá dené gá naje tel to ne bərje mbə tɔ, jee kara siŋga sí godo læm, ndɔje læ sí gə ndɔ-nduúje læ sí to kə njé gá ranḡ læm tɔ.
- ⁶Loo gá m'oo ta nɔ nɔ yoo læ dee gə taje neelé ndá məəm i səm jugugu.
- ⁷Ma m'wɔji məəm'g mba ndanḡ dəwje gá boo læm, gə njékɔbeeje læm tɔ ndá m'dəji dee m'pana: Ta dɪ ba togábè wa! Seɪ arje ŋgakɔ síje tona sí né ndá seɪ tel taaje manee dɔ'g wa. Bèe ba ma mbɔ koso-dəwje dɔ nɔ'd mbata ta neelé.
- ⁸Ndá m'ula dee m'pana: Gə goo siŋga sí lé ba jee n'telje j'ugaje ne dɔ ŋgakɔ síje gá to Jibje gá ginkoji dəwje gá ranḡ ndogo dee lé. Nɛ seɪ lé seɪ ndogoje ŋgakɔ síje ŋga see jee ya tɔbəi j'a tel ndogo deeje wa. Dee d'isi guu bó d'oo ta gá kəm tel kilam keneɲ el.
- ⁹Tɔbəi m'pana: Né gá seɪ raje lé to lée'g el. See kəm kar sí bəlje Ala læ sí loo-kaw sí'g el wa. Bèe ba ginkoji dəwje gá to njébaje læ sí d'a koo loo kula ne sul dɔ sí'g el.
- ¹⁰Ma kara jee gə ŋgakɔmje gə kuraje læm j'ar dee tona sí lar gə kó tɔ. Ar sí j'yaje goo banḡ læ sí gá to dɔ dee'g lé.
- ¹¹Bogənè ya, maji kar sí ar deeje ndɔje læ dee gogo læm, gə ndɔ-nduúje læ dee læm, gə kag-koiyoje læ dee læm, gə kəije læ dee læma, gə né gá taa manee dɔ'g gá wɔji dɔ lar gə kó gə mán-nduú gá sigi gə ubu gá seɪ taaje ji dee'g gə siŋga sí lé læm tɔ.
- ¹²Dee tel d'ilam keneɲ pana: J'a telje gə néje lé kar dee læm, j'a dəji deeje né el læm tɔ to gá i pa lé ya. Bèe ba ma m'bar njékinjanéməsje m'ar dee manrɔ dee nɔ dee'g gə mba kar ta læ dee lé d'a ra née ya.
- ¹³Gée gá gogo m'sugu kubu læm gá boi yul lé bugu-bugu m'pana: Dəw gá rara gá aa dɔ ta nee lé el ndá maji kar Ala sugée mee kəi'g læa əsé dan némajije'g læa ilá togábè tɔ. Bèe ba dəw neelé d'a sugée sugu-sugu kyá kari ba tɔ. Koso-dəwje lai pana: Bèe ya. Dee d'ila ribar dɔ Njesigəneə'g. Ndá koso-dəwje d'ila koji dɔ ta'g neelé ya.
- ¹⁴Un kudée mee ndəa gá mbai undam ne gá njeguburubee gá Juda lé, un kudée mee læb gá njekɔm'g rɔ-joo saar tee mee læb gá njekɔm'g rɔ-munda-giree-joo gá Artajerjes to ne mbai lé as læb dɔg-giree-joo lé ma əsé ŋgakɔmje lé lar gá wɔji dɔ njeguburubee ba j'usɔ el.
- ¹⁵Njéguburubeje gá nɔm'g kédé lé d'unda nékodo gá wɔi dɔ koso-dəwje'g taa ne muru læ dee læm, gə taa ne mán-nduú læ dee læma, gə ŋgan larnda rɔ-sɔ-sɔ læm tɔ. Kuraje læ dee ya kara d'ula kəm koso-dəwje ndòo tɔ. Nɛ ma m'bəl Ala bó m'ra togábè el.

¹⁶Né gé ranḡ gé maji dum ya bæi: ma m'ra kula ḡl ndòḡo-bɔrɔ neelé tɔbæi jee ndoḡoje loo-ndɔ kára kara el ndá jee ḡ kuraje læm lai j'arje nã'd ta kula'g ya.

¹⁷Dəwje ḡ m'ar dee d'aw səm ḡ d'usɔ səm né ta ka-nésɔ'g læm lé d'as tɔl-dɔ-dee-rɔ-mi (150), Jibje læm, ḡ njékɔbeeje læm tɔ orè dɔ njé ḡ ranḡ ḡ ree rɔ sí'd ḡ to ginkoji dəwje ḡ gugu dɔ sí lé tɔ.

¹⁸Ndɔje kára-kára lai lé m'ar dee tɔl bɔ maḡ kára læm, ḡ badje ḡ mbər dee d'as misã læma, ḡ yel-kulje læm tɔ d'ar dee d'usɔ, ndá ḡ mee ndɔ dɔḡ-dɔḡ lé m'ar dee ra mán-nduú yaã d'aree as béréré læm tɔ. Lé bèe kara m'dəji lar ḡ wɔji dɔ njeguburubee el mbata kula lé wɔi dɔ koso-dəwje'g ya.

¹⁹Ëi Ala læm, maji kari ar mæi olé dɔm'd ḡ majee ya mbata néje lai ḡ m'ra mbata læ koso-dəwje neelé.

Nehemi 6

Njébaje tel ree d'ɔ njumã Nehemi ya bæi

¹Loo ḡ Sanbalat ḡ Tobija ḡ Gesem ḡ to Arabə ḡ njébaje læ sí ḡ ranḡ d'oo to ḡ m'ḡl ndòḡo-bɔrɔ lé læm, m'ar kəmeeje ḡ tã kara godo læm tɔ ne tarəwkɔḡje ḡ joo ba m'tula el bæi ndá

²Sanbalat ḡ Gesem d'ula kula d'am pana: ḡ ree ar sí j'ingaje nã mee ḡgan-beeje ḡ to wəl-loo ḡ Ono. Deḡ d'wɔji mee dee'g mba ra səm majel.

³Ma m'ula njékaikulaḡe rɔ dee'g ḡ ta ḡ nee m'pana: Kula ḡ to dɔm'd ḡ m'ar m'ra lé to kula ḡ boo, ma m'askəm kaw el. Loo ḡ m'a ḡ kaw rɔ sí'g ndá kula lé a kaar naḡ.

⁴Deḡ d'ula kula rɔm'g togábè ya as ḡl sɔ ne ma m'ila dee keneḡ to ḡ kédé lé ya tɔ.

⁵Sanbalat ar kura læa ree ḡ ta neelé ḡ njekɔm'g ḡl mi ḡ kam maktub ḡ tɔa to tag jia'g.

⁶Yee ndaḡ ta keneḡ pana: Deḡ pa taree mbuna ginkoji dəwje ḡ ranḡ'g ndá Gasmu ḡd ta neelé pana: I seḡ ḡ Jibje seḡ wɔjije ḡ mba kḡ raje ta, yee ba ḡ ginee ḡ i ḡl ne ndòḡo-bɔrɔ lé ḡ mbəa. Deḡ pana: I ba a ḡ tel to mbai læ dee læm,

⁷i unda njéteggintaje mba kar dee d'ila mber Jerusalem to ḡ i to mbai ḡ Juda læm tɔ. Ndá basinè lé taje neelé a kaw saar a koso mbi mbai'g. Bèe ndá maji kari ḡ ree ba ḡ mba kar sí j'wɔji nã ta dɔ'g.

⁸Ma m'ar dee d'ula Sanbalat pana: Ta ḡ i pa lé to ta ḡ tɔḡərɔ el, i ya ḡ ne mæi'g.

⁹Dəwje lai neelé ndigi kɔm bəl dɔ sí'g ndá deḡ d'ula nã pana: Mee sí a kila kas læm, kula kara j'a raje el læm tɔ. Ëi Ala, basinè am sinḡam!

¹⁰Ma m'aw kəi læ Semaēja, ḡḡolə Delaja ḡ to ḡḡolə Mehetabeel. Yee lé udu rəa kəi ndá yee pana: Ar sí j'awje nã'd mee kəi-Ala'g dan mee kəi ḡ to ḡ kəmee'g, ar sí

j'uduje tarəwkəije gá to gə kəmee, mbata d'a gə ree gə mba tɔli ndá loondul'g nee ya d'a gə ree mba tɔli ya.

¹¹Ma m'ilá keneŋ m'pana: See dəw gá to gá ma bèe a kaj wa! See dəw gá to gá ma bèe a kaskəm kandə mee kəi gá to gə kəmee'g mba kisi kəmba wa. M'a kandə keneŋ el ya saar.

¹²Bèe ba ma m'gər gao to gá Ala ba ulá el. Ne yee tegginta wəji ne dəm mbata Sanbalat gə Tobija d'aree lar ya.

¹³Dee ndogo gelee togábè d'unda ne meɛ dee yel to gá m'a bəl ndá m'a tel rəm goo ta'g lə dee mba ra ne kaiya. Yee ba dee ra mba kar rim bar ne majel ləm, mba kar rəkul-boo dəb ne dəm'g ləm tɔ.

¹⁴Ɔi Ala ləm, maji kari ar məəi olé dɔ Tobija gə Sanbalat gə dɔ kula ra deeje'g. Ar məəi olé dɔ Noadia gá to njetegginta gá dené ləm, gə dɔ njéteggintaje gá ran'g d gá saŋg loo kəm bəl dəm'g lé ləm tɔ.

¹⁵Dee ra kula gɔl ndògo-bɔrɔ as ndɔ rɔ-mi-giree-joo ba tɔlee bém mee ndɔ gá njekəm'g rɔ-joo-giree-mi lə naj Elul tɔ.

¹⁶Loo gá dee lai gá to njébaje lə sí d'oo ndá ginkoji dəwje gə ran'g lai gá gugu gir sí lé bəl unda dee badə gan'g dee. Rəkul-boo dəb dɔ dee'g ndá dee gər to gá kula neelé jee n'tleeje bém gə goo torndu Ala lə sí lé ya.

¹⁷Mee ndəaje gən lé kara dəwje gá boo gá Juda d'ula gə maktubje ta-ta d'ar Tobija ləm, dee kara d'ingə kea-yee ləm tɔ.

¹⁸Mbata dəwje gá Juda bula d'əm səa nā'd gə ndu manrɔ mbata yee to məəm Sekaniaje, gá to ŋgolə Ara ləm, ŋgonee Jokana kara taa ŋgolə Mesulam, ŋgolə Berekia gá dené ləa ləm tɔ.

¹⁹Dee pa taje gá maji dəa'g kəm'g ləm, dee ndaji ta ləm d'aree ləm tɔ. Tɔbəi Tobija ula gə maktubje mba kəm ne bəl dəm'g ya.

Nehemi 7

Tura bula lə Israəlje gá Jorobabel ree sə dee bee gá Juda lé

¹Loo gá kula gɔl ndògo-bɔrɔ lé godo ləm, m'tula tabidi-rəwkəije lé ləm tɔ ndá d'unda njéŋgəm takəije, gə njékɔspaje gə Ləbije loo-kula'g lə dee tɔ.

²Ma m'əm kula kaa dɔ bee gá Jerusalem ji ŋgokəm Hanani'g ləm, gə ji Hanania gá to mbai gá njekaa dɔ kəi-kaar-kəgərɔ gá to Jerusalem ləm tɔ, yee lé to dəw gá maji ur dɔ dəwje gá ran'g bula gə goo ŋgonkɔji ləa ləm, gə goo bəl gá yee bəl Ala ləm tɔ.

³Ma m'ula dee m'pana: Tarəwkəije gá Jerusalem lé d'a kər el saar k'ar kàr a kəs ba, tɔbəi d'a kudu tabidi-rəwkəije gə pəgərə kəm sí'g ya. Dəwje gá Jerusalem d'a kaa dɔ loo, ndá nana kara a kaar takəi'g ləa-ləa tɔ.

- ⁴Bee-boo lé boi yaꝯ ləm, tad rəg-rəg ləm tɔ nɛ dəwje ɓa bula lam ba tɔbɛi kəije kara d'unda el tɔ.
- ⁵Ala ləm ɔs məəm am mbɔ dəwje gə boo ləm, gə njékɔbeeje ləma, gə koso-dəwje ləm tɔ mba tura bula lə dee. Ndá m'teɛ dɔ maktub ginka'g lə dee-deɛ gə d'i bee-bər'g ree kédé lé ndá m'ingə taje gə ndaŋg keneŋ ɓa nee:
- ⁶Aa ooje, deɛ gə dəb beekɔ'd gə d'i bee-bər'g tel ree lé deɛ gə Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn wa dee bər aw sə dee nɛ deɛ tel ree Jerusalem gə Juda lé nana kara aw mee bee'g ləa-ləa ya.
- ⁷Deɛ d'aw gə Jorobabel gə Juje gə Nehemi gə Ajaría gə Raamia gə Nahamani gə Mardose gə Bilsan, gə Misperet gə Bigbai gə Nehum gə Baana. Bula lə koso-dəwje gə Israel lé ɓa nee:
- ⁸Deɛ gə to gel-bɔje lə Pareos d'as tɔl-dɔg-loo joo gə dɛa tɔl gə dɔ dee rɔ siri giree-joo (2.172),
- ⁹deɛ gə to gel-bɔje lə Sepatia d'as tɔl munda gə dɔ dee rɔ siri giree-joo (372),
- ¹⁰deɛ gə to gel-bɔje lə Ara d'as tɔl misə gə dɔ dee rɔ mi giree-joo (652),
- ¹¹deɛ gə to gel-bɔje lə Pahat-Moab gə to ŋgaka Juje gə Joab d'as tɔl-dɔg-loo joo gə dɛa tɔl jinaijoo gə dɔ dee dɔg giree-jinaijoo (2.818),
- ¹²deɛ gə to gel-bɔje lə Elam d'as tɔl-dɔg gə dɛa tɔl joo gə dɔ dee rɔ mi giree-sɔ (1.254),
- ¹³deɛ gə to gel-bɔje lə Jatu d'as tɔl jinaijoo gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-mi (845),
- ¹⁴deɛ gə to gel-bɔje lə Jakai d'as tɔl siri gə dɔ dee rɔ misə (760),
- ¹⁵deɛ gə to gel-bɔje lə Binui d'as tɔl misə gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-jinaijoo (648),
- ¹⁶deɛ gə to gel-bɔje lə Bebai d'as tɔl misə gə dɔ dee rɔ joo giree-jinaijoo (628),
- ¹⁷deɛ gə to gel-bɔje lə Ajgad d'as tɔl-dɔg-loo joo gə dɛa tɔl munda gə dɔ dee rɔ joo giree-joo (2.322),
- ¹⁸deɛ gə to gel-bɔje lə Adonikam d'as tɔl misə gə dɔ dee rɔ misə giree-siri (667),
- ¹⁹deɛ gə to gel-bɔje lə Bigbai d'as tɔl-dɔg-loo joo gə dɛa rɔ misə giree-siri (2.067),
- ²⁰deɛ gə to gel-bɔje lə Adi d'as tɔl misə gə dɔ dee rɔ mi giree-mi (655),
- ²¹deɛ gə to gel-bɔje lə Ater gə to ŋgaka Ejekias d'as rɔ jinaikara giree-jinaijoo (98),
- ²²deɛ gə to gel-bɔje lə Hasum d'as tɔl munda gə dɔ dee rɔ joo giree-jinaijoo (328),
- ²³deɛ gə to gel-bɔje lə Besai d'as tɔl munda gə dɔ dee rɔ joo giree-sɔ (324),
- ²⁴deɛ gə to gel-bɔje lə Harip d'as tɔl gə dɔ dee dɔg giree-joo (112),

- 25 deę gá to gel-bɔje lə Gabaɔ d'as rɔ jinaikara giree-mi (95),
- 26 dəwje gá Betlehem gə Netopia d'as tɔl gə dɔ dee rɔ jinaijoo giree-jinaijoo (188),
- 27 dəwje gá Anatot d'as tɔl gə dɔ dee rɔ joo giree-jinaijoo (128),
- 28 dəwje gá Bet-Ajmabet d'as rɔ-sɔ gir dee joo (42),
- 29 dəwje gá Kirjat-Yearim gə Kepira, gə Beerot d'as tɔl siri gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-munda (743),
- 30 dəwje gá Rama, gə Geba d'as tɔl misa gə dɔ dee rɔ joo giree-kára (621),
- 31 dəwje gá Mikmas d'as tɔl gə dɔ dee rɔ joo giree-joo (122),
- 32 dəwje gá Betel gə Ai d'as tɔl gə dɔ dee rɔ joo giree-munda (123),
- 33 dəwje gá Nebo gá ranɔ d'as rɔ mi gir-dee-joo (52),
- 34 deę gá to gel-bɔje lə Elam gá ranɔ d'as tɔl-dɔg gə dɛa tɔl joo gə dɔ dee rɔ mi giree-sɔ (1.254),
- 35 deę gá to gel-bɔje lə Harim d'as tɔl munda gə dɔ dee rɔ joo (320),
- 36 dəwje gá Jeriko d'as tɔl munda gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-mi (345),
- 37 dəwje gá Lod, gə Ono d'as tɔl siri gə dɔ dee rɔ joo giree-kára (721),
- 38 dəwje gá Senaa d'as tɔl-dɔg-loo munda gə dɛa tɔl jinaikara gə dɔ dee rɔ munda (3.930).
- 39 Njékinjanéməsje lé to gel-bɔje lə Jedaeja gá to ɲgaka Juje ndá d'as tɔl jinaikara gə dɔ dee rɔ siri giree-munda (973),
- 40 deę gá to gel-bɔje lə Imer d'as tɔl-dɔg gə dɔ dee rɔ mi giree-joo (1.052),
- 41 deę gá to gel-bɔje lə Pasur d'as tɔl-dɔg gə dɛa tɔl joo gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-siri (1.247),
- 42 deę gá to gel-bɔje lə Harim d'as tɔl-dɔg gə dɔ dee dɔg giree-siri (1.017) tɔ.
- 43 Ləbije lé to gel-bɔje lə Juje gə Kadmiel gá to ɲgaka Hodba ndá d'as rɔ siri gir-dee-sɔ (74).
- 44 Njékɔspaje gá to gel-bɔje lə Asap lé d'as tɔl gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-jinaijoo (148).
- 45 Njéɲgəm takəije gá to gel-bɔje lə Salum gə Ater gə Talmɔ gə Akub gə Hatita gə sobai lé d'as tɔl gə dɔ dee rɔ munda giree-jinaijoo (138).
- 46 Njéra kula kəi-Ala'd gá raje lé to ɲgaka Siha gə Hasupa gə Tabaot,
- 47 gə Keros gə Sia gə Padɔ,
- 48 gə Lebana gə Hagaba gə Salmai,
- 49 gə Hanan gə Gidel gə Gahar,

- 50gə Reaja gə Resin gə Nekoda,
 51gə Gajam gə Uja gə Pasəa,
 52gə Besai gə Mehunim gə Nepisim,
 53gə Bakbuk gə Hakupa gə Harur,
 54gə Baslut gə Mehida gə Harsa,
 55gə Barkos gə Sisera gə Tama,
 56gə Nesiah gə Hatipa tɔ.
 57Ŋgaka kuraje lə Salomɔ lé to ŋgaka Sotai gə Soperet gə Perida,
 58gə Jala gə Darko gə Gidel,
 59gə Sepatia gə Hatil, gə Pokéret-Hasebayim, gə Amɔ tɔ.
 60Bula lə njéra kula kəi-Ala'd gə raje ləm, gə ŋgaka kuraje lə Salomɔ ləm tɔ lé to tɔl munda gə dɔ dee rɔ-jinaikara giree-joo (392).
 61Deɛ gə d'ɪ bee-bər'd gə Tel-Melah gə Tel-Harsa gə Kerub-Adon gə Imer gə d'askəm gər gin bauje lə dee gə ginkoji deeje gə mba gər deɛ gə Israɛlje gə gəd el lé ba to nee:
 62deɛ gə to ŋgaka Delaja, gə kə Tobija, gə kə Nekoda lé d'as tɔl misə gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-joo (642).
 63Njékinjanéməsje gə naje to togábè tɔ, deɛ gə to ŋgaka Hobaja gə Hakos, gə Barjilai, yeɛ gə taa ŋgolə Barjilai gə dené kára gə dené ləa lé, Barjilai lé to dəw gə Galaad, ndá deɛ baree gə ri dee-deɛ neelé ya.
 64Deɛ saŋg ri dee gə wɔji dɔ ginkoji dee nɛ deɛ d'ingə el. Bèe ba deɛ tuba dee ne loo kula kijjanéməs'g
 65 ndá njeguburubee ula dee gə mba kar dee d'usɔ néje gə to gə kəmee el saar gə mba kar njekinjanéməs dəji Ala gée gə né gə baree urim gə tumim ba.
 66Bula lə Israɛlje lai gə d'ɪ bee-bər'g tel ree lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo rɔ-sɔ giree-joo gə dəa tɔl munda gə dɔ dee rɔ misə (42.360)
 67lal tura kuraje lə deɛ gə diŋgam gə njé gə dené gə d'as tɔl-dɔg-loo siri gə dəa tɔl munda gə dɔ dee rɔ munda giree-siri (7.337) ləm, gə njékɔspaje gə diŋgam gə njé gə dené d'as tɔl joo gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-mi (245) ləm tɔ. Kundaje lə dee d'as tɔl siri gə dɔ dee rɔ munda giree-misə (736) ləm, kundaje-mulayèjeje lə dee d'as tɔl joo gə dɔ dee rɔ-sɔ giree-mi (245) ləm,
 68jambalje lə dee d'as tɔl sɔ gə dəa rɔ munda giree-mi (435) ləma, mulayèje-je lə dee d'as tɔl-dɔg-loo misə gə dəa tɔl siri gə dɔ dee rɔ joo (6.720) ləm tɔ.

⁶⁹Mbai dɔ njémeekəije gá naje bula d'ar nénojije mbata lə kula neelé. Njeguburuḃee ɔm ŋgan larlɔr as tɔl-dɔg (1.000) ləm, gə baije gá to gə kəmee as rɔ-mi ləma, gə kubuje gá boi yul-yul gá wɔji dɔ kula kɔjanémes tɔl-mi gə dəa rɔ munda (530) ləm tɔ mbata kula gá wɔji dɔ kəi gá to gə kəmee lé.

⁷⁰Mbai dɔ njémeekəije d'ar ŋgan larlɔr tɔl-dɔg-loo rɔ joo (20.000) ləm, gə larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg gə dəa tɔl (1.100) ləma, gə kubuje gá boi yul-yul gá wɔji dɔ kula kɔjanémes as rɔ misɔ giree-siri ləm tɔ.

⁷¹Ges dəwje gá nai d'ar ŋgan larlɔr as tɔl-dɔg-loo rɔ joo (20.000) ləm, gə larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg (1.000) ləma, gə kubuje gá boi yul-yul gá wɔji dɔ kula kɔjanémes as rɔ-misɔ-giree-siri ləm tɔ.

⁷²Njékinjanéməsje gə Ləbije gə njéŋgəm takəije gə njékɔspaje gə dəw-mee-ḃeeje, gə njéra kula kəi-Ala'd gá raje gə Israelje lai lé tel d'aw d'isi mee ḃee-ḃooje'g lə dee lə dee.

Esdras tura maktub godndu kəm koso-dəwje'g

Naj gá njekɔm'g siri teɛ ndá Israelje d'isi mee ḃee-ḃooje'g lə dee tɔ.

Nehemi 8

¹Koso-dəwje lai mbɔ dɔ nɔ to gá dəw gá kára ba bèe ndaa-loo gá to tarəwḃee gá ria lə Rəw-Manje. Deɛ d'ula Esdras, njendaji-maktub lé mba karee ree gə maktub godndu Moyis gá Njesigəneɔ aree mbata lə Israelje lé.

²Bèe ba Esdras, njekinjanéməs ree gə maktub godndu lé nɔ koso-dəwje gá to diŋgamje gə denéje gə ŋganje gá d'askəm koo ta gər ginee. To ndɔ gá dɔtar mee naj gá njekɔm'g siri.

³Esdras tura maktub lé ndaa-loo'd gá to tarəwḃee gá ria lə Rəw-Manje, un kudée gə ndɔ ya saar ar kàr aar danɔ nɔ diŋgamje gə denéje gə ŋganje lai gá d'askəm koo ta gər ginee lé. Koso-dəwje lai d'ur mbi dee gèŋ dɔ maktub godndu'd gá yee tura lé.

⁴Esdras gá njendaji-maktub lé aar dɔ loo-kaar gá ra gə kag mba karee aar keneŋ ba tura ta neelé. Loo gá mbɔree'g dɔ jikɔlee'g lé Matitia, gə Sema, gə Anaja, gə Uri, gə Hilkiya, gə Maaséja d'ar keneŋ, tɔḃəi dɔ jigelee'g lé Pedaja, gə Mikael, gə Malkija, gə Hasum, gə Hasbadana, gə Jakari, gə Mesulam d'ar keneŋ tɔ.

⁵Esdras teɛ ta maktub neelé kəm koso-dəwje'g lai mbata yee aar dɔ dəwje'g lai gá tar. Bèe ba loo gá yee teɛ ta maktub ndá dəwje lai d'ar tar loo-kaar dee'g tɔ.

⁶Esdras ɔs gaji Njesigəneɔ, Ala gá boo lé ndá koso-dəwje lai d'ilá keneŋ d'odo ne ji deɛ gá tar pana: Bèe ya. Bèe ya. Tɔḃəi deɛ d'ula dɔ dee d'unda barmba dəḃ kəm dee nanɔ nɔ Njesigəneɔ'g.

⁷Juje, gə Bani, gə Serebia, gə Jami, gə Akub, gə Sabetai, gə Hodija, gə Maaséja, gə Kelita, gə Ajaría, gə Jojabad, gə Hanan, gə Pelaja, gə Ləbije ba d'ɔr gin godndu lé d'ar koso-dəwje ndá nana kara aar loo-kaaree'g-kaaree'g.

⁸Dee tura maktub godndu Ala gə ndu dee gá àr ñgad-ñgad ləm, d'or ginee d'ar dəwje d'oo ta gá tura keneñ lé njai-njai ya ləm tɔ.

⁹Nehemi gá njeguburuḅee ləm, gə Esdras gá njekinjanéməs gə njendaji-maktub ləma, gə Ləbije gá to njendoo koso-dəwje né ləm tɔ lé d'ula dəwje lai pana: ʔogənè to ndɔ gá to gə kəmee mbata lə Njesigəneə, Ala lə sí lé. Maji kar sí síje dan kəmdoo'g gə mán-nɔ kəm sí'g el. Mbata koso-dəwje lai nɔ loo gá dee d'oo taje gá godndu pa lé tɔ.

¹⁰Dee d'ula dee tɔbəi pana: Aw sɔje da gá to ubu ləm, aw aiije nékai gá lel ləma, ulaje gə gesee arje dee gá d'wa dɔ gɔl kɔ dee el ləm tɔ mbata ʔogənè to ndɔ gá to gə kəmee mbata lə Mbaidɔmbaije lə sí. Arje kəm sí to ndò el mbata rɔlel lə Njesigəneə ɓa a to siŋga sí ya.

¹¹Ləbije gɔl mee koso-dəwje lai d'ar dee d'isi ləm, d'ula dee pana: síje mundu mbata ndɔ neelé to ndɔ gá to gə kəmee, arje kəm sí to ndò el.

¹²Bèe ɓa koso-dəwje lai d'aw mba sɔ gə kai ləm, gə mba kyɔ gesee kar dee gá kɔ dee godo ləma, gə mba kyɔ rɔ dee dan boo-rɔkal'g ləm tɔ mbata dee gər gintaje gá d'or ginee d'ar dee lé njai-njai ya.

Dee ra nai gá wɔji dɔ kəi-surumje

¹³Ndɔ gá njekəm'g joo lé mbai dɔ gel-bɔje lə koso-dəwje lai ləm, gə njékinjanéməsje ləma, gə Ləbije ləm tɔ mbɔ dɔ nɔ rɔ Esdras gá njendaji-maktub'g gə mba koo gintaje lə godndu lé.

¹⁴Bèe ɓa dee d'ingga ta gá ndaŋ mee maktub godndu'd gá Njesigəneə un ar dee gə ndu Moyis to gá to kəm kar Israelje d'isi mee kəi-surumje'g loo ra nai'g mee nai gá njekəm'g siri lé ləm,

¹⁵mba kar dee d'ila mber ta neelé mee ɓee-booje'g lə dee gə Jerusalem ləm tɔ pana: Awje dɔ mbal'g aw saŋje kam koiyoje ləm, gə kam koiyoje gá mee wala'g ləm, gə kam mbəje ləm, gə kam kiagarje ləma, gə kam kagje gá ndər siŋ-siŋ ləm tɔ gə mba lab dee gá kəi-surumje to gá ndaŋ ne taree lé tɔ.

¹⁶Yen nga koso-dəwje lé d'aw saŋ kam kagje neelé ndá dee la ne kəi-surumje dɔ kəije'g lə dee ləm, mee gadlooje'g lə dee ləm, mee gadloo gá wɔji dɔ kəi-Ala ləm, gə ndaa-loo gá to nɔ tarəwḅee gá ria lə Rəw-Manje ləma, gə ndaa-loo gá to nɔ tarəwḅee gá ria lə Eprayim ləm tɔ.

¹⁷Koso-dəwje lai gá d'j ɓee-ɓər'g tel ree ɓee lé la kəi-surumje ndá d'isi keneñ. Un kudee mee ndəa'g lə Juje, ñgolə Nun lé saar teɛ ne ndəa gən lé Israelje ra gar né gá togábè lé el. Yee ɓa dee d'isi ne dan boo-rɔlel'g ya.

¹⁸Dee tura maktub godndu Ala gə ndɔje kára-kára lai, un kudee ndɔ gá dɔtar ya saar teɛ ne rudu ndɔ'g. Dee ra nai as ndɔ dee siri ndá dee ra loo-mbɔ-dɔ-nɔ gá to gə kəmee mee ndɔ gá njekəm'g jinaijoo'g to gá ndukun wɔji lé tɔ.

Nehemi 9

Kɔg-mee-boo gə kwa ndòo rɔ dɔ kaiya'g lə koso-dəwje

- ¹ Ndɔ gə njekɔm'g rɔ-joo-giree-sɔ gə mee naj'g neelé Israélje mbɔ dɔ nɔ, deɛ d'ula kubu-kwa-ndòo rɔ dee'g ləm, tuga kor naŋg d'ɔm dɔ dee'g ləm tɔ ba d'ɔg ne mee dee boo tɔ.
- ² Deɛ gə to gə ginkoji Israélje lé d'ɔr rɔ dee gə raga rɔ deɛ lai gə to dəw-dɔ-beeje'g ndá deɛ teggin kaiya lə dee ləm, gə néra kori-korije lə bɔ deeje-je ləm tɔ.
- ³ Loo gə deɛ d'aar loo-kaar dee'g mbɔ ndá deɛ tura maktub godndu Njesigəneɔ, Ala lə dee as kàr munda mee ndəa'g lé ləm, deɛ teggin kaiyaje lə dee as kàr munda gə raŋg ləm tɔ ndá deɛ d'unda ne barmba nɔ Njesigəneɔ, Ala'g lə dee ya.
- ⁴ Juje gə Bani gə Kadmiel gə Sebania gə Buni gə Serebia gə Bani gə Kenani d'uba dɔ loo-kaar pata lə Ləbije ndá d'ɔr ndu dee gə tar wəl gə rɔ Njesigəneɔ, Ala'g lé lə dee.
- ⁵ Juje gə Kadmiel gə Bani gə Hasabnia gə Serebia gə Hodija gə Sebania gə Petaja, gə to Ləbije neelé pana: Ije tar ɔsje gaji Njesigəneɔ, Ala lə sí gə njesi gə ləbee-ləbee gə nɔ lé! Maji kar dee d'ɔs gaji rɔnduba lə ri Gə ur dɔ ndutɔrje lai ləm, Gə dɔ ta pidije lai ləm tɔ lé.
- ⁶ I nja ba to Njesigəneɔ, i nja kára ba kiao, I to njekunda dara gə dara gə to dɔ nɔ'd dɔ nɔ'd ləm, Gə boo-nékundaje gə to keneɲ ləm, Gə naŋg gə néje lai gə to keneɲ ləma, Gə baa-boo-kad gə néje lai gə to keneɲ ləm tɔ. I nja ba ar néje lai neelé d'aw kəmba ləm, Ar boo-nékundaje gə dara d'unda barmba nɔ'g ləm tɔ.
- ⁷ I Njesigəneɔ, Ala nja ba mbər Abram Aree unda loo mee bee gə Ur, gə to bee lə Kaldeje tee Tɔbɔi i unda ria lə Abrakam tɔ.
- ⁸ I oo to gə mee to danasur nɔ'g, Yee ba i man ne rɔi aree ləm, I un ne ndui mba kar ŋgakeaje taa bee lə Kanaje Gə Hetje gə Amɔrje gə Peresje Gə Yebusje gə Girgasije gə né kɔ dee-deɛ. Ndá ta gə i pa lé i ra née ya Mbata i to njera né gə danasur tɔ.
- ⁹ I oo némeekɔ lə bɔ síje-je gə d'isi Ejiptə ləm, I oo ndu nɔ lə dee ta baa-boo-kad gə baree Baa-Kas ləm tɔ.
- ¹⁰ I ra nékɔbje gə néje gə dum koo Komɔ ne Paraɔ gə kuraje ləa Gə koso-dəwje lai gə mee bee'g ləa. Mbata i oo némeeyərje gə deɛ ra gə bɔ síje-je lé, Yee ba i riba ne dɔ rɔnduba ləi to gə i ra bèe lé tɔ.
- ¹¹ I kai baa-boo-kad dana nɔ dee'g Ar dee dəs danee'g loo gə tudu kurum-kurum'g, Ne deɛ gə tuba goo dee lé I ɔs dee bɔgu dee bul mán'g To gə kɔr mbal gə oso ŋguru baa'g bèe.
- ¹² I ɔr nɔ dee dan kàrá gə mum gə mbɔ nɔ sururu ləm, Loondul'g ndá i ɔr nɔ dee gə pər gə mbɔ nɔ sururu Gə ndogó rəw-kaw dee'g ar dee d'aw gée'g ləm tɔ.

13 I risi ur dɔ mbal'd gɛ Sinai Ndá i ula dee ta gɛ ndui gɛ i mee dara gɛ tar, Tɔbɛi i ar dee ndukunje gɛ danasur lɛm, Gɛ godnduje gɛ to kankɛmta lɛm, Gɛ tornduje lɛma, gɛ godnduje gɛ maji dum lɛm tɔ.

14 I ar dee gɛr ndɔ-kwa-rɔ lɛi gɛ to gɛ kɛmee lɛm, I un ndui ar dee godnduije gɛ tornduije Gɛ ndu kura lɛi Moyis lɛm tɔ.

15 I ar dee muru gɛ i mee dara'g Mbata lɛ bɔ gɛ tɔl dee lɛm, I ar mán uba kaar mbal'g ar dee d'ai Mbata kɔdaman gɛ tɔl dee lɛm tɔ. Tɔbɛi i ula dee mba kar dee d'aw Mee bɛe gɛ i un ndui gɛ ndu manrɔ gɛ mba kar dee gɛ kɔ dee lɛ.

16 Nɛ dee bɔ síje-je lɛ tel to njébeeje lɛm, D'uba gwɔbkelkwɔije lɛm tɔ. Deɛ d'un mbi dee rɛw dɔ godnduije'g lɛm,

17 Deɛ mbad kula dɔ dee lɛma, Deɛ d'ar meɛ dee wɛi dɔ néraije gɛ dumko'o'g Gɛ i ra mbata maji lɛ dee lɛm tɔ. Deɛ d'uba gwɔbkelkwɔi, Gɛ goo kɔs ta rɛw lɛ dee lɛ Ndá deɛ ra dɔ-kɛdɛrɛ Mba tel dɔ kula bɛr'g gogo. Nɛ i to Ala gɛ si pèrèrè Gɛ mba kar mɛai oso lemsé lɛm, I to njemeekaw taj-taj Gɛ njemeekɔrjol lɛm tɔ, Oŋg i sɛi kalaŋ el lɛm, I to bao-meemaji lɛm tɔ Ndá i uba dee yɔ dee el.

18 Loo gɛ deɛ léɛ lar ndaji ne ŋgon maŋg Pa ne pana: To Ala lɛ neɛje Gɛ ar neɛje n'undaje loo mee bɛe gɛ Ejiptɛ teeje lɛ Deɛ ra néje gɛ yèr d'ila ne boo-rɔkul dɔi'g ya.

19 Nɛ I lɛ, gɛ goo boo-meekɔrjol lɛi lɛ I uba dee yɔ dee dɔdilaloo'g el Ndá mum gɛ mbɔ nɔ sururu Gɛ ɔr nɔ dee rɛw-kaw dee'g dan kàrá lɛ sané el lɛm, Pɛr gɛ mbɔ nɔ sururu Gɛ ndogó nɔ dee'g loondul'g rɛw-kaw dee'g Gɛ d'aw géé'g lɛ kara sané el lɛm tɔ.

20 I ar dee ndili gɛ maji Mba kar kɛm dee àr ne lɛm, I ɔg dee muru lɛi gɛ i dara el lɛma, I ar dee mán d'ai mbata kɔdaman gɛ tɔl dee lɛm tɔ.

21 As lɛb rɔ-sɔ lɛ i ar dee né gɛ d'aw ndée mee dɔdilaloo'g Ar né kára kara lal dee el lɛm, Kubuje lɛ dee ŋgisi el lɛma, Gɔl dee kara ti el lɛm tɔ.

22 I yɔ bɛekoje gɛ ginkoji dɛwje gɛ raŋg ji dee'g lɛm, I kai dee dɔ naŋg lɛma, Deɛ taa bɛe lɛ Sihɔ, mbai gɛ Esbon Gɛ bɛe lɛ ɔg, mbai gɛ Basan lɛm tɔ.

23 I ar bula lɛ ŋgan deeje i dɔ maree'd gɛ kédé-kédé To gɛ kérémeje gɛ dara bèe lɛm, I ar dee d'andɛ mee bɛe Gɛ i un ndui ar bɔ deeje-je mba kar dee taa Gɛ né kɔ dee-deɛ lɛ lɛm tɔ.

24 Bèe ba ŋgan deeje d'aw taa ne bɛe lɛ gɛ kɔ dee ya. I ar njébeeje neelé gɛ to Kanaje lɛ D'aw ŋguna-ŋguna nɔ dee'g Ndá i yɔ dee ji dee'g gɛ mbaije lɛ dee lɛm, Gɛ koso-dɛwje gɛ mee bɛe'g lɛm tɔ Mba kar dee ra sɛ dee né to gɛ meɛ dee ndigi.

25 Deɛ taa bɛe-booje gɛ siŋga dee to lɛm, Gɛ dɔ naŋg koje lɛm tɔ, Deɛ taa kɛije gɛ némajije bɛd-bɛd Rusu meɛ dee tub-tub lɛm, Gɛ bwa-manje gɛ d'uru lɛm, Gɛ ndɔ-nduúje gɛ kag-koiyoje lɛma, Gɛ kagje gɛ d'andɛ gɛ kandɛ dee njim-njim Gɛ taa loo

pəl-pəl ləm tɔ. Deɛ d'usɔ d'ar meɛ deɛ ndan tub-tub ləm, D'ər ne ndɔl-ndɔl ləm tɔ, Tɔbɛi deɛ d'isi dan néje gá lel dee'g Gə goo boo-meemaji lai ya.

26 Lé bèe kara d'j d'osi rəw Deɛ d'ila godndui goo dee'g gogo ləm, Deɛ tɔl njéteggintaje lai Gá ndəji dee kər mba kar dee tel ree rɔi'g lé ləm tɔ. Tɔbɛi deɛ ra néje gá yèr d'ila ne boo-rɔkulje dɔi'g.

27 Yee ba i uba dee yɔ deɛ ne ji njébjaje'g lə deɛ Ar deɛ d'ula kəm deɛ ndòo. Nɛ mee ndɔ néurti'g lə deɛ lé deɛ nɔ gá rɔi'g Ndá i oo ndu deɛ mee dara gá tar Tɔbɛi gə goo boo-meekərjɔl lai lé I ar deɛ njétaa dɔ deɛje Gá d'aji deɛ ji njébjaje'g lə deɛ tɔ.

28 Nɛ loo gá deɛ d'ingə loo-kwa-rɔ deɛ ndá Deɛ tel d'un néra gá majel ra nɔi'g ya tɔbɛi. Togábè ba i uba dee yɔ deɛ ne ji njébjaje'g lə deɛ Ar deɛ d'ɔ bɛe dɔ deɛ'g. Yen nga deɛ tel nɔ gá rɔi'g Ndá i oo ndu deɛ mee dara gá tar Tɔbɛi gə goo boo-meekərjɔl lai lé I ɔr deɛ ɔm deɛ ne tar gɔl bula tɔ.

29 I ndəji dee kər mba kar dee tel ree dɔ godndui'g Nɛ deɛ d'aar njanɔ dɔ beel'g lə deɛ ləm, D'un mbi deɛ rəw dɔ godnduije'g ləm, Ndukunje lai gá a kar dəw gá njera née a kisi ne kəmba lé Deɛ ra kaiya d'ɔs ne rəw ləm, Deɛ d'ɔs bag deɛ gá tar tar d'ɔs ne ta lai rəw ləm, Deɛ d'uba gwɔbkelkwɔi ləma, Deɛ mbad kila ngonkoji saar ləm tɔ.

30 I ila məəi pɔ dɔ deɛ'g ləbi bula ləm, I ndəji dee kər gə ndili. Gə rəw gá rɔ njéteggintaje'g lai ləm tɔ, Nɛ deɛ tuga mbi deɛ d'oo ne ta lai el. Togábè ba i uba deɛ ne yɔ deɛ ne Ji koso-dəwje gá to dəw-dɔ-bɛeje'g.

31 Nɛ gə goo boo-meekərjɔl lai lé I tuji deɛ el ləm, I uba deɛ yɔ deɛ el ləm tɔ Mbata i to Ala gá njemeekaw taj-taj ləm, Gə njemeekərjɔl ləm tɔ.

32 Nɛ basinè, əi Ala lə sí, Ala gá boo Njesingamon gá to bəl kədm-kədm, I gá aa dɔ manrɔ lai ləm, Ar məəi ɔr jol-jol ləm tɔ lé Nékəmdooje lai gá ra síjeɛ ləm, gə mbaije lə sí ləm, Gə ngan-mbaije lə sí ləm, Gə njékinjanéməsje lə sí ləm, Gə njéteggintaje lə sí ləm, Gə bɔ síje-je ləma, Gə koso-dəwje lai lai ləm tɔ Un kudee mee ndəa'g lə mbaije gá Asiri Saar teɛ ne bogənè lé Maji kari oo gá né gá lam ba kəmi'g el.

33 I to njera né gə dɔ najee dɔ néje lai gá teɛ dɔ sí'g ya I ra néje lai gə goo rəbee Nɛ jeɛ ba jeɛ n'raje majel.

34 Mbaije lə sí ləm, Gə ngan-mbaije lə sí ləm, Gə njékinjanéməsje lə sí ləma, Gə bɔ síje-je ləm tɔ lé Deɛ d'aa dɔ godnduije el ləm, Deɛ tuga mbi deɛ d'oo ne ta godnduije Gə ta ndəji kərje gá i ula deɛ lé el ləm tɔ.

35 Loo gá deɛ d'isi dan némajije'g bula Mee bɛekɔ gá i ar deɛ lé ləm, Mee bɛe gá tad rəg-rəg gá to dɔ nanɔ koje ləm tɔ kara Deɛ d'wai meɛ deɛ'g el ləm, Deɛ d'uba goo némajelje lə deɛ d'yɔ el ləm tɔ.

36 Nɛ aa oo, bogənè jeɛ n'to bərje. Aa oo, jeɛ n'to bərje dɔ nanɔ'g gá i ar bɔ síje-je Mba kar deɛ d'usɔ kandə kagje gá keneɔ ləm, Gə némajije gá keneɔ ləm tɔ!

³⁷Dɔ naŋg lé ar némajije læa ï dɔ maree'g gá kédé-kédé Ar mbaije gá i ar sí j'ulaje dɔ sí n'raje né j'ar dee lé Mbata kaiyaje læa sí ya, Deɛ d'ɔ dɔ darɔ sí læm, Gə dɔ nékulje læa sí læm tɔ To gá meɛ dee ndigi Ndá jeɛ ba j'isi dan boo-nékəməndoo'g ya.

Nehemi 10

Tel dɔ manrɔ'g gogo

¹Gə goo néje lai neelé jeɛ j'unje ndu sí gə manrɔ j'ar Ala ndá jeɛ ndaŋgje taree mee maktub'g, ndá mbaije læa sí læm, gə Ləbije læa sí læma, gə njékinjanéməsje læa sí læm tɔ d'unda nétorji dee dɔ'g.

²Aa ooje, deɛ gá d'unda nétorji deeje keneɲ lé ba nee: Nehemi, njeguburuɓee gá to ŋgolə Hakalia gə Sedesias

³gə Seraja gə Ajarja gə Jeremi

⁴gə Pasur gə Amaria gə Malkija

⁵gə Hatus gə Sebania gə Maluk

⁶gə Harim gə Meremot gə Abdias

⁷gə Daniel gə Ginetɔ gə Baruk

⁸gə Mesulam gə Abija gə Mijami⁹gə Maajia gə Bilgai gə Semaaja gá to njékinjanéməsje.

¹⁰⁻¹⁴Deɛ gá to Ləbije ba nee: Juje, ŋgolə Ajania gə Binui gá to gel bɔ læa Henadad, gə Kadmiel gə njéboakulaje læa dee: Sebania gə Hodija gə Kelita gə Pelaja gə Hanan gə Mise gə Reob gə Hasabia, gə Jakur gə Serebia gə Sebania gə Hodija gə Bani gə Beninu.

¹⁵⁻²⁸Mbai dɔ koso-dəwje-je ba nee: Pareos gə Pahat-Moab gə Elam gə Jatu gə Bani gə Buni gə Ajgad gə Bebai gə Adonija gə Bigbai gə Adj gə Ater gə Ejekias gə Ajur gə Hodija gə Hasum gə Besai gə Harip gə Anatot gə Nebai gə Magpias gə Mesulam gə Hejir gə Mesejabeel gə Sadək gə Jadua gə Pelatia gə Hanan gə Anaja gə Ojee gə Hanania gə Hasub gə Halokes gə Pilsa gə Sobek gə Rehum gə Hasabna gə Maaséja gə Aija gə Hanan gə Anan gə Maluk gə Harim gə Baana.

²⁹Ges koso-dəwje læm, gə njékinjanéməsje læm, gə Ləbije læm, gə njéŋgəm tarəwkəije læm, gə njékɔspaje læm, gə njéra kula kəi-Ala'd gá raje læm, gə deɛ lai gá d'ɔr rɔ dee rɔ dəw-mee-beeje'g mba kun goo godndu Ala læm, gə denéje læa dee læm, gə ŋgan deeje gá diŋgam gə njé gá dené læma, gə deɛ lai gá d'askəm gər né gə gosonégər læm tɔ lé d'ɔm sə dee nə'd tɔ.

³⁰Deɛ d'ɔm nə'd gə ŋgakɔ deeje gá to dəwje gá boo gá d'ur dɔ mar deeje mbuna dee'g ndá deɛ d'un ndu dee gə manrɔ gə rɔkubu mba njaa gə goo godndu Ala gá Moyis, kura læa Ala ar dee gə mba kaa dəa kər-kər læm, gə mba ra néje lai gá godndu Njesigəneɛ, Mbaidɔmbaije lé pa læma, gə ndukunje gə godndiaje læm tɔ.

- 31 Jee j'unje ndu sí mba kar dəwje gə bee gə nee ba taa ŋgan síje gə dené el ləm, mba taa ŋgan dee-deeje gə dené kara kar ŋgan síjeeje gə ŋgaw el ləm tɔ.
- 32 Bó lé dəwje gə mee bee'g nee ree gə néndogo əsé nésɔje gə ban-ban kara j'a ndogo sə dee gə ndɔ-kwa-rɔ el ləm, gə ndɔ naj gə to gə kəmee el ləm tɔ. Ləb gə njekɔm'g siri-siri lé j'a kyaje dɔ naŋg karee wa rəa ləm, j'a kyaje goo baŋgje gə rara kara ləm tɔ.
- 33 Néje gə jee j'unje ndu sí dɔ'g gə mba ra ba nee: Mee ləb kára lé j'a kaije ŋgon larnda loo munda mba kun təa loo kára mbata kulaje gə mee kəi-Ala'g lə sí ləm,
- 34 gə mba kiŋga ne pil muruje gə gə kəmee ləm, gə mba nékarje gə to nduji gə kə ra ta-ta ləm, gə mba nékinjanéməsje gə kə roo gə ra ta-ta gə wɔji dɔ ndɔ-kwa-rɔ gə najje gə tee sigi gə najje ləm, gə mba néje gə kə kunda dee gə kəmee ləm, gə mba nékinjanéməsje gə wɔji dɔ kuga dɔ kaiya mbata lə Israelje ləma, gə mba néje lai gə kəm ra mee kəi'g lə Ala lə sí ləm tɔ.
- 35 Jee gə n'toje njékinjanéməsje gə Ləbije gə koso-dəwje lé jee n'raje né asəna gə tée bée mba kɔr ne kəm dəwje gə goo gel-bɔje lə bɔ síje-je mba kar mee ləbje kára-kára lai lé d'a ree gə nékarje gə to kir mee kəi'g lə Ala lə sí gə ndəaje gə d'wɔji njaŋg gə mba roo dɔ loo-nékinjaməs'g lə Njesigəneə, Ala lə sí to gə dee ndaŋg ne taree mee maktub godndu'g lé tɔ.
- 36 Gə ləbje kára-kára lai lé jee j'wɔjije mba kaw gə dɔ koje lə sí gə dɔtar gə j'ingaje dɔ naŋg'd lə sí ləm, gə kandə kagje gə doŋgɔr lai ləm tɔ mee kəi'g lə Njesigəneə.
- 37 Ŋgandər síje gə diŋgam, gə ŋgandər maŋgje gə badje lə sí lé j'a reeje sə dee mee kəi-Ala'g lə sí kar njékinjanéməsje gə ra kula mee kəi'g lə Ala lə sí to gə dee ndaŋg ne taree mee maktub'g lé ya.
- 38 Nduji kó gə doŋgɔr ləm, gə nékarje ləm, gə kandə kagje lə sí lai ləm, gə mán-nduú gə kul ləma, gə ubu ləm tɔ lé j'a reeje ne kar njékinjanéməsje mee ŋgan kəije gə to mee kəi'g lə Ala lə sí. J'a reeje gə ta néje gə dɔ naŋg lə sí gə dɔg gə kəm kun təa kára-kára lé kar Ləbije mbata dee ba to njétaa ta néje mee beeje lai gə jee ndɔje-ndɔ keneŋ lé.
- 39 Njékinjanéməs gə to ŋgoka Aarɔ lé a kaar gə Ləbije na'd loo gə d'a taa né kára gə kun mee yee gə dɔg'd ndá dee Ləbije d'a ree gə ta né gə kára gə kun mee yee gə dɔg'd gə to nékar gə d'ingə lé mee kəi'g lə Ala lə sí, mee ŋgan kəije gə to kəi-nəbao lə Ala lə sí lé.
- 40 Mbata Israelje gə Ləbije lé d'a ree mee kəije'g neelé gə nékarje lə dee gə to kó gə mán-nduú gə kul gə ubu, mee kəije'g neelé ba nékulaje to keneŋ ləm, njékinjanéməsje gə ra kula d'aar keneŋ gə njéŋgəm takəije gə njékɔspaje ləm tɔ. Togəbè ba jee j'wɔjije mee sí'g njaŋg mba kuba kəi lə Ala lə sí kyə el.

Nehemi 11

Dəwje gə ree d'isi Jerusalem lé

- ¹Mbai dɔ koso-dəwje-je ree d'isi Jerusalem. Ges koso-dəwje ra né asəna gə tée bée mba kinga ne dəw kára mbuna deɛ gə dɔg'd karee ree si Jerusalem gə to bée gə to gə kəmee gə mba kar deɛ gə jinaikara lé d'a nai mee bée-booje'g tɔ.
- ²Koso-dəwje tɔr ndu dee dɔ dee-deɛ lai gə d'ɪ gə meɛ dee mba ree si Jerusalem lé.
- ³Aa oo, mbaije gə wɔji dɔ dəb beekoje gə ree d'isi Jerusalem lé ba nee: Mee bée-booje'g lə Juda lé, Israelje ləm, gə njékinjanéməsje ləm, gə Ləbije ləm, gə njéra kula kəi-Ala'd gə raje ləma, gə ɲgaka kuraje lə Salomɔ ləm tɔ lé, nana kara si loo gə to keɛ-keɛ mee bée-boo'g ləa.
- ⁴Mee bée gə Jerusalem lé ginkoji Judaje gə ginkoji Bejamije d'isi keneɲ. Deɛ gə to Judaje lé ba nee: Ataja gə to ɲgolə Ojee gə to ɲgolə Jakari gə to ɲgolə Amaria gə to ɲgolə Sepatia gə to ɲgolə Mahalaleel gə to ɲgolə Peres ləm,
- ⁵gə Maaséja, ɲgolə Baruk gə to ɲgolə Kol-Hojé gə to ɲgolə Hajaja gə to ɲgolə Adaja gə to ɲgolə Jojarib gə to ɲgolə Jakari gə to ɲgolə Siloni ləm tɔ.
- ⁶Bula lə gel-bɔje lə Peresje gə d'isi Jerusalem lé ba nee: Diɲgamje gə to bao-rɔje ya d'as tɔl sɔ gə dɔ dee rɔ misɔ giree-jinaijoo (468).
- ⁷Deɛ gə to ginkoji Bejamije ba nee: Salu, ɲgolə Mesulam gə to ɲgolə Joed gə to ɲgolə Pedaja gə to ɲgolə Kolaja gə to ɲgolə Maaséja gə to ɲgolə Itiel gə to ɲgolə Esai ləm,
- ⁸gə Gabai gə Salai ləm tɔ ndá d'as tɔl jinaikara dɔ dee rɔ joo giree-jinaijoo (928).
- ⁹Joel, ɲgolə Jikri ba to mbai dɔ dee ndá Juda, ɲgolə Senua ba to mbai gə njekəm'g joo gə mee bée-boo'g lé tɔ.
- ¹⁰Njékinjanéməsje ba nee: Jedaeja, ɲgolə Jojarib gə Jakɪ
- ¹¹gə Seraja, ɲgolə Hilkiya gə to ɲgolə Mesulam gə to ɲgolə Sadɔk gə to ɲgolə Merajot gə to ɲgolə Ahitub gə to njekaa dɔ kəi-Ala ləm,
- ¹²gə deɛ gə to gel-bɔje ləa gə to njéra kula mee kəi-Ala'gje d'as tɔl jinaijoo gə dɔ dee rɔ joo giree-joo (822) ləm, gə Adaja, ɲgolə Jeroham gə to ɲgolə Pelalia gə to ɲgolə Amsi gə to ɲgolə Jakari gə to ɲgolə Pasur gə to ɲgolə Malkija
- ¹³gə deɛ gə to mbai dɔ njémeekeɪje lə gel-bɔje lə dee d'as tɔl joo dɔ dee rɔ-sɔ giree-joo (242) ləm, gə Amasai, ɲgolə Ajareel gə to ɲgolə Ahjai gə to ɲgolə Mesilemot gə to ɲgolə Imer
- ¹⁴gə deɛ gə to gel-bɔje ləa gə to bao-rɔje d'as tɔl dɔ dee rɔ joo giree-jinaijoo (128) ləm tɔ. Jabdiel, ɲgolə Gedolim ba to mbai dɔ dee.
- ¹⁵Deɛ gə to Ləbije ba nee: Semaeja, ɲgolə Hasub gə to ɲgolə Asrikam gə to ɲgolə Hasabia gə to ɲgolə Buni
- ¹⁶gə Sabetai gə Jojabad gə to njékaa dɔ kulaje gə gir kəi-Ala'g ləm, deɛ to barkəm mbaije lə Ləbije ləm tɔ,

¹⁷gə Matania, ngolə Mise gá to ngolə Jabdi gá to ngolə Asap to njekun dɔ pa pidije loo-ra-tamaji'g ləm, gə Bakbukia yee gá njekɔm'g joo mbuna ngakeaje'g ləm, gə Abda, ngolə Samua gá to ngolə Galal gá to ngolə Jedutun ləm tɔ.

¹⁸Bula lə Ləbije gá mee bee-boo gá to gə kəmee'g lé ba nee: d'as tɔl joo dɔ dee rɔ jinaijoo giree-sɔ (284).

¹⁹Njéngəm takəije ba nee: Akub gə Talmɔ gə deɛ gá to gel-bɔje lə dee d'as tɔl gə dɔ dee rɔ siri giree-joo (172).

²⁰Ges Israelje gə njékinjanéməsje gə Ləbije lé deɛ lai d'isi mee bee-booje gá Juda ar nana kara si loo gá to keɔ-keɔ'g.

²¹Deɛ gá to njéra kula kəi-Ala'd gá raje lé d'isi dɔdərlooje'g lé ndá Siha gə Gispa ba to mbaije lə dee.

²²Mbai dɔ Ləbije gá d'isi Jerusalem lé to Uji, ngolə Bani gá to ngolə Hasabia gá to ngolə Matania gá to ngolə Mise mbuna gel-bɔje'g lə Asap. Deɛ lé to gá njékɔspaje ləm, gá njékaa dɔ paje mee kəi-Ala'g ləm tɔ.

²³Mbata mbai un ndia wɔji ne dɔ né gá d'a kar njékɔspaje ndá d'wɔji njaŋ mba kar dee gə ndɔ dee ndɔ dee ya.

²⁴Petaja, ngolə Mesejabeel gá to gel bɔ lə Jera gá to ngolə Juda lé to njenai rɔ mbai'g mbata lə ta néje lai gá wɔji dɔ koso-dəwje lé.

Jibje d'isi bee-kogoje gá gugu dɔ Jerusalem

²⁵Mee bee-kogoje'g gə dɔ naŋje'g lə dee lé deɛ gá to ginkoji Judaje d'isi Kirjat-Arba gə ngan-beeje ləa ləm, gə Dibɔ gə ngan-beeje ləa ləm, gə Jekabseel gə bee-kogoje ləa ləm,

²⁶gə Juje gə Molada gə Bet-Palet

²⁷gə Asar-Sual gə Beer-Seba gə ngan-beeje ləa ləm,

²⁸gə Siklag gə Mekona gə ngan-beeje ləa ləm,

²⁹gə En-Rimɔ gə Sorea gə Jarmut

³⁰gə Janoa gə Adulam gə ngan-beeje ləa ləm, gə Lakis gə dɔ naŋg'd ləa ləma, gə Ajeka gə bee-kogoje ləa ləm tɔ. Deɛ d'isi un kudee bee gá Beer-Seba saar tee wəl-loo gá Hinɔm.

³¹Deɛ gá to ginkoji Bejamije lé d'isi un kudee Geba gə Mikmas gə Aja gə Betel gə ngan-beeje ləa ləm,

³²gə Anatot gə Nob gə Hanania

³³gə Asɔr gə Rama gə Gitayim

³⁴gə Hadid gə Seboyim gə Nebalat

³⁵gə Lod gə Ono gá to wəl-loo lə njékulaje ləm tɔ.

³⁶Ləbije gə naje d'ı mbuna njé'g Juda d'aw d'isi nǎ'd gə njé gə lə Bejami.

Nehemi 12

Deę tel tura bula lə njékinjanéməsje gə Ləbije gogo

¹Aa ooje, ri njékinjanéməsje gə Ləbije gə ree gə Jorobabel, ɲgolə Səaltiel gə Juje lé ba nee: Seraja gə Jeremi gə Esdras

²gə Amaria gə Maluk gə Hatus

³gə Sekania gə Rehum gə Meremot

⁴gə Ido gə Ginetoi gə Abija

⁵gə Mijamı gə Maadia gə Bilga

⁶gə Semaėja gə Jojarib gə Jedaeja

⁷gə Salu gə Amok gə Hilkija gə Jedaeja. Deę nee ba to mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə ɲgakɔ deeje mee ndəa'g lə Juje lé.

⁸Ləbije ba nee: Juje gə Binui gə Kadmiel gə Serebia gə Juda gə Matania yeę gə ɲgakeaje nǎ'd to bao-pa pidije,

⁹tɔbəi Bakbukia gə Uni lé la gə ɲgakɔ deeje loo-kula'g lə dee.

¹⁰Juje oji Jojakim ləm, Jojakim oji Eliasib ləm, Eliasib oji Jojada ləm,

¹¹Jojada oji Jonatan ləma, Jonatan oji Jadua ləm tɔ.

¹²Aa ooje, mee ndəaje'g lə Jojakim lé deę gə to njékinjanéməsje-je gə to mbai dɔ njémeekəije lé ba nee: Meraja to mbai mbata njémeekəije lə Seraja ləm, Hanania to mbai mbata njémeekəije lə Jeremi ləm,

¹³Mesulam to mbai mbata njémeekəije lə Esdras ləm, Jokana to mbai mbata njémeekəije lə Amaria ləm,

¹⁴Jonatan to mbai mbata njémeekəije lə Meluki ləm, Jisəb to mbai mbata njémeekəije lə Sebania ləm,

¹⁵Adna to mbai mbata njémeekəije lə Harim ləm, Helkai to mbai mbata njémeekəije lə Merajot ləm,

¹⁶Jakari to mbai mbata njémeekəije lə Ido ləm, Mesulam to mbai mbata njémeekəije lə Ginetɔ ləm tɔ.

¹⁷Jikri to mbai mbata njémeekəije lə Abija ləm, Piltai to mbai mbata njémeekəije lə Mijamı gə Moadia ləm tɔ.

¹⁸Samua to mbai mbata njémeekəije lə Bilga ləm, Jonatan to mbai mbata njémeekəije lə Semaėja ləm tɔ.

- ¹⁹Matnai to mbata dɔ njémeekəije lə Jojarib ləm, Uji to mbai mbata njémeekəije lə Jedaeja ləm tɔ.
- ²⁰Kalai to mbai mbata njémeekəije lə Salai ləm, Heber to mbai mbata njémeekəije lə Amok ləm tɔ.
- ²¹Hasabia to mbai mbata njémeekəije lə Hilkija ləm, Netaneel to mbai mbata njémeekəije lə Jedaeja ləm tɔ.
- ²²Mee ndəaje'g lə Eliasib gə Jojada gə Jokana gə Jadua lé deɛ ndaŋ ri Ləbije gə to mbai dɔ gel-bɔje lə dee ləm, gə ri njékinjanéməsje ləm tɔ saar teɛ ləb kɔbee'g lə Darius dəw gə Persə lé.
- ²³Ləbije gə to mbai dɔ gel-bɔje lé deɛ ndaŋ ri dee mee maktub Sorta-Ginka-Israelje'g saar teɛ mee ndəa'g lə Jokana, ŋgoka Eliasib.
- ²⁴Mbai lə Ləbije-je lé gə ri dee lə Hasabia gə Serebia gə Juje, ŋgolə Kadmiel gə ŋgakɔ deɛje sə dee nɔ'd lé deɛ d'ar d'wɔji dɔ nɔ njoroŋ-njoroŋ mba kɔs pa kula ne rɔnduba dɔ Njesigəneɔ'g gə goo torndu Dabid, dəw lə Ala.
- ²⁵Matania gə Bakbukia gə Abdias gə Mesulam gə Talmɔ gə Akub gə to njéŋgəm takəije lé d'ar dee ŋgəm tarəwkəije.
- ²⁶Deɛ d'isi kəmba mee ndəa'g lə Jojakim, ŋgolə Juje gə to ŋgolə Josadak ləm, gə mee ndəa'g lə Nehemi gə to njeguburuḃee ləma, gə kɔ Esdras, njékinjanéməs gə to njendaji-maktub ləm tɔ.

Deɛ d'unda ndògo-bɔrɔ gə Jerusalem gə kəmee

- ²⁷Ndɔ kunda ndògo-bɔrɔ gə Jerusalem gə kəmee lé deɛ ɓar Ləbije gə looje lai gə d'isi keneŋ mba kar dee ree Jerusalem mba ra naɔ gə wɔji dɔ kunda ndògo-bɔrɔ gə kəmee gə paje gə pa pidije ləm, gə kaa mɔdə gə saga səgə-səgə ləm, gə kɔdu-kɔdɛje ləma, gə kɔdu-kagje ləm tɔ.
- ²⁸Ŋgalə njékɔspaje d'i gə looje gə gugu dɔ Jerusalem ləm, gə ɓee-kogoje lə Netopatje ləm,
- ²⁹gə Bet-Gilgal ləm, gə dɔ naŋ gə Geba ləma, gə Ajmabet ləm tɔ, mbata bao-paje ra ɓee-kogoje lə dee gugu ne dɔ Jerusalem sub.
- ³⁰Njékinjanéməsje gə Ləbije togo won rɔ dee-deɛ nja ləm, d'ɔr won koso-dəwje gə tarəwkɔgje gə ndògo-bɔrɔ ləm tɔ.
- ³¹Ma m'ar mbai dɔ Judaje-je d'uba dɔ ndògo-bɔrɔ ndá m'kai koso baopaje lé kudu joo. Deɛ gə dɔtar njaa dɔ ndògo-bɔrɔ'g par gə dɔ jikɔl, par gə tarəwḃee'g gə ria lə Biri-ḃisi.
- ³²Hose gə ges mbai dɔ Judaje-je ɓa d'aw goo njékɔspaje'g ləm,
- ³³gə Ajaría gə Esdras gə Mesulam
- ³⁴gə Juda gə Bejami gə Semaeja gə Jeremi

³⁵gə njékinjanéməsje gá d'aw gə tɔtɔje gá ri dee lə Jakari, ŋgolə Jonatan gá to ŋgolə Semaaja gá to ŋgolə Matania gá to ŋgolə Mise gá to ŋgolə Jakur gá to ŋgolə Asap ləm,

³⁶gə njéboakulaje ləa gá ri dee lə Semaaja gə Ajareel gə Milalai gə Gilalai gə Maai gə Netaneel gə Juda gə Hanani. Deɛ lé d'odo nékimje gá Dabid gá to dəw lə Ala ar dee ra lé. Ndá Esdras gá to njendaji-maktub ba to dəw dɔ dee ya.

³⁷Loo gá deɛ teɛ tarəwkwɔg'd gá ria lə Kəm-rəw-mán ndá deɛ d'aw d'wɔji dɔ dee njoroŋ loo-kuba-ɗao-ɗao gá wɔji dɔ bee lə Dabid par gá loo gá ndògo-bɔrɔ ŋgal keneŋ unda kəi lə Dabid saar teɛ ne tarəwkwɔg gá ria lə Manje gá to par gá bər lé.

³⁸Kudu koso bao-paje gá njekəm'g joo lé d'aw par gá loo gá dɔgel'g. Ma jeɛ gə ges koso-dəwje gá raŋg njaaje dɔ ndògo-bɔrɔ'g j'awje goo dee'g. Jeɛ n'dəsje dɔ kəi-kaar-kɔgəɔ gá duu dɔ loo gá ria lə Bwa-budaje j'aw saar n'teeje ne loo gá ndògo-bɔrɔ to tad keneŋ.

³⁹Tɔbəi j'aw n'dəsje dɔ tarəwkwɔg'd gá ria lə Eprayim ləm, gə tarəwkwɔg'd gá ria lə Ləw ləm, gə tarəwkwɔg'd gá ria lə Kajije ləm, gə kəi-kaar-kɔgəɔ gá duu dɔ loo gá kə Hananeel ləma, gə kə Méa ləm tɔ saar teɛ ne tarəwkwɔg'd gá ria lə Badje ləm tɔ. Bèe ba deɛ d'ar naŋg tarəwkwɔg'd gá ria lə Kəi-danɣai tɔ.

⁴⁰Yen ŋga kudu njékɔspaje gá joo lé d'ar naŋg mee kəi-Ala'g ndá jeɛ kara n'raje togábè ya tɔ, ma jeɛ gə njékɔbeeje gá d'aw səm nɔ'd ləm,

⁴¹gə Eliakim gə Maaséja gə Mijami gə Mise gə Eljoenai gə Jakari gə Hanania gá to njékinjanéməsje gá d'ar gə tɔtɔje lə dee ji dee'g ji dee'g ləma,

⁴²gə Maaséja gə Semaaja gə Eləajar gə Uji gə Jokana gə Malkija gə Elam gə Ejer ləm tɔ. Njékɔspaje lé d'ɔs pa ndá Jisrahja ba ɔr nɔ dee keneŋ.

⁴³Mee ndəa'g neelé deɛ d'inja nékinjanéməsje bula yaɔ ndá deɛ d'al rɔ dee mbata Ala ar koso-dəwje néɔlɛl gá boo. Denéje gə ŋganje kara ra rɔlɛl tɔ ndá ndu rɔlɛl lə njé gá Jerusalem lé dəwje d'oo loo gá əw'g ya tɔ.

Néje gá d'unda gə kəmee mbata lə njékinjanéməsje ləm, gə Ləbije ləm tɔ lé

⁴⁴Mee ndəa'g neelé deɛ d'unda dəwje gá njékaa dɔ kəije gá to kəi-ŋgəm-nékarje ləm, gə kandə néje gá dɔŋɔr ləma, gə néje gá kun kára mee njé gá dɔg'd ləm tɔ. Deɛ d'unda dee mba kar dee taa ta néje gá mee ndɔje gá gugu gir bee-booje to gá godndu wɔji mbata lə njékinjanéməsje ləm, gə Ləbije ləm tɔ lé. Mbata njé gá Juda d'al rɔ dee gə mba njékinjanéməsje gə Ləbije gá d'ar loo-kula'g lə dee

⁴⁵ mba kaa dɔ néje lai gá wɔji dɔ ra né kar Ala ləm, gə kər won rɔ dee ləm tɔ. Njékɔspaje gə njéŋgəm takəije kara ra kula lə dee togábè to gə goo godndu Dabid ləm, gə kə ŋgonee Salomɔ ləm tɔ.

⁴⁶Mbata kédé gá mee ndəa'g lə Dabid gə Asap lé bao-paje d'isi keneŋ mba kɔs pa pidije ləm, gə paje gá kə ra Ala oiyo kar ria bar ne ləm tɔ.

⁴⁷Mee ndəa'g lə Jorobabel gə Nehemi lé Israelje lai d'un ta néje lə dee d'ar njékɔspaje ləm, gə d'ar njéŋgəm takəije ləm tɔ gə ndɔ dee ndɔ dee. Deɛ d'ar Ləbije néje gá d'unda gə kəmee ndá Ləbije d'ar ŋgaka Aarɔ néje gá d'unda gə kəmee lé tɔ.

Nehemi 13

Mal kar dəwje d'aa dɔ godndu lé ra Nehemi ŋgwɔd-ŋgwɔd

- ¹ Mee ndəa'g neelé deɛ tura maktub lə Moyis kəm koso-dəwje'g lai ndá d'inga ta kára gá ndaŋg keneŋ pana: Dəw gá to gá ginkoji Amɔ'g əsé gə ginkoji Moab'g lé a kandə loo-mbɔ-dɔ-ŋə'g lə dəwje lə Ala ndə el
- ² mbata deɛ tila kəm Israelje gə muru əsé gə mán el ləm, mbata deɛ tɔs ta Balaam gə lar mba karee ila ne ndɔl dɔ dee'g ləm tɔ, nɛ Ala lə sí ar ta ndɔl lé tel to ta tər ndu.
- ³ Loo gá deɛ d'oo ta godndu lé ndá léegəneeya d'ər kəm dəwje lai gá dɔ bee'g mbuna Israelje'g d'unda dee bəd.
- ⁴ Kédé ba kar néje nee teɛ bəi lé Eliasib, njekinjanéməs gá d'unda gá njekaa dɔ ŋgan kəije gá mee kəi-Ala'g lə sí lé yee to njenoji lə Tobija
- ⁵ ndá yee unda kəi gá boi gə kəmee mbata lə Tobija, to kəi gá kédé d'unda nékarje gá to nduji ləm, gə néje gá ədə sululu ləm, gə nékulaje ləma, gə ta néje gá kun kára mee njé gá dɔg'd gá to kó gə mán-nduú gə ubu ləm tɔ keneŋ. Yee ba to né gá d'un gə goo godndu d'ar Ləbije ləm, gə njékɔspaje gə njéŋgəm takəije ləma, gə né gá d'ər dan mareeje'g mbata lə njekinjanéməsje ləm tɔ.
- ⁶ Loo gá néje nee teɛ lé ndá ma m'godo Jerusalem mbata m'tel m'aw rɔ mbai'g mee ləb kɔbee'g lə Artajerjes, mbai gá Babilɔn gá njekɔm'g rɔ-munda-giree-joo lé.
- ⁷ Loo gá rudu ləb teɛ ndá ma m'dəji mbai m'aree yə loo am m'tel m'aw Jerusalem. Bèe ba m'oo némajel gá Eliasib ra loo gá yee unda ŋgon kəi mee gadloo gá wɔji dɔ kəi-Ala ar Tobija lé.
- ⁸ Né neelé ar məəm ɔm yaə ndá m'odo néje lai gá to kə Tobija lé m'ɔm raga.
- ⁹ M'un ndum mba kar dee d'ər won ŋgan kəije ndá m'tel m'unda nékulaje gá wɔji dɔ kəi-Ala ləm, gə nékarje gá to nduji gə néje gá ədə sululu ləm tɔ tor dee'g.
- ¹⁰ Ma m'oo né gá raŋg ya tɔbəi, to gá néje gá wɔji dɔ Ləbije lé d'ar dee el ndá ar Ləbije gə njékɔspaje gá ra kula lé d'aj ar nana kara aw dɔ naŋg'd ləa-ləa.
- ¹¹ Ma m'ndaŋg njékɔbeeje m'pana: See gelee ban ba d'uba kəi-Ala d'yə wa. Yee ba m'tel mbɔ Ləbije gə njékɔspaje m'ɔm dee loo-kula'g lə dee gogo.
- ¹² Togábè ba dəwje gá Juda lai ree gə ta néje lə dee gá kun kára mee njé gá dɔg'd gá to kó ləm, gə mán-nduú gá sigi ləma, gə ubu ləm tɔ mee kəi-ŋgəm-né'g.

- 13**Ma m'om kula koo goo kai-ɲɔm-néje lé ji Selemia, njekinjanéməs'g ləm gə Sadək, njendaji-maktub'g ləm, gə Pedaja, yee gə kára mbuna Ləbijje'g ndá m'ar Hanan, ɲɔlə Jakur gə to ɲɔlə Matania la sə dee mbata deɛ ba d'oo dee gə majikojije. Deɛ ba d'om kula kai ɲgakɔ deeje né ji dee'g.
- 14**Ɔi Ala ləm, maji kari ar mæi olé dɔm'g mbata né neelé ndá ar mæi wæi dɔ néramje gə m'ra gə ɲɔnkoji wɔji dɔ kai-Ala ləm ləm, gə néje gə kəm kaa dɔ dee kər-kər lé ləm tɔ.
- 15**Mee ndəa'g neelé ma m'oo diɲgamje gə mee bée gə Juda gə d'aar mbula kandə nduúje gə ndɔ-kwa-rɔ ləm, deɛ d'odo koje gə mán-nduúje gə kandə nduúje gə kandə kodéje gə néje gə rara kara dɔ mulayèje-je'g ləm tɔ ba deɛ ree ne Jerusalem gə ndɔ-kwa-rɔ lé. Yen ɲga m'bar dee m'ndəji dee kər dɔ ndɔ'g neelé gə deɛ ndogo néso dee keneɲ lé.
- 16**Njé gə Tir gə d'isi Jerusalem kara ree gə kajije gə néje lai gə to néndogoje ndá d'ar Judaje ndogo sə dee néje neelé gə ndɔ-kwa-rɔ.
- 17**Ma m'ndəɲg dəwje gə boo gə Juda m'pa ne sə dee m'pana: Némajel gə seɲ rajje ilaje ne ndɔl dɔ ndɔ-kwa-rɔ'g togábè lé see gelee to dɪ wa.
- 18**See yee gə bée ba bɔ síje-je ra kédé el wa. See yee gə bée ba Ala lə sí ar nékəmdooje lai neelé teɛ ne dɔ sí'g gə dɔ bée-boo'g neelé gə mbəa el wa. Bée ba seɲ lé seɲ ilaje ndɔl dɔ ndɔ-kwa-rɔ'g barje ne oɲg dɔ Israelje'g ya tɔbæi.
- 19**Yen ɲga m'un ndum mba kar dee d'udu tarəwkɔgje gə Jerusalem loo gə kàr a gə kandə kédé ba kar ndɔ-kwa-rɔ teɛ bæi ndá d'a kər ta dee el saar ndɔ-kwa-rɔ godo ba. Tɔbæi ma m'unda kuraje ləm gə ɲaje tarəwkɔgje'g gə mba kɔg dee loo kandə keneɲ gə nékodo gə wɔi gə ndɔ-kwa-rɔ'g lé.
- 20**Togábè ba njérab-néndogoje gə njéndogo néje gə rara kara ree to gir bée gə Jerusalem'g raga loondul'g as gɔl kára əsé gɔl joo bée tɔ.
- 21**M'ndəji dee m'pa ne sə dee m'pana: See gelee ban ba toje gir ndògo-bɔrɔ'g nee loondul'g bée wa. Bó lé seɲ a toje bée gɔl kára tɔbæi ndá m'a kɔrɔ rɔ sí gə jim. Un kudee mee ndəa gən lé deɛ ree gə ndɔ-kwa-rɔ gogo el ɲga.
- 22**Ləbijje kara m'un ndum mba kar dee d'ɔr won rɔ dee ləm, gə mba kar dee ɲɔm tarəwkɔgje mba kunda ndɔ-kwa-rɔ lé gə kəmee doi ləm tɔ.
- 23**Mee ndəa'g neelé ma m'oo Jibje gə taa denéje gə to Asdodje əsé Amɔje əsé Moabje tɔ.
- 24**Ges ɲgan deeje pata Asdod ne deɛ gər ta lə Jibje el, deɛ pata lə ginkoji dəwje gə raɲg gə yo gə nee.
- 25**Ma m'ndəɲg dee ləm, m'ila ndɔl dɔ dee'g ləm, m'kunda njé gə ɲaje bula mbuna dee'g ləma, m'tər yɲga dɔ dee ləm tɔ ndá m'ar dee manrɔ dee gə ri Ala m'pana: Seɲ a karje ɲgan síje gə dené taa ɲgan deeje gə diɲgam el ləm, seɲ a taaje ɲgan deeje gə dené karje ɲgan síje gə diɲgam el ləma, seɲ kara a taa deeje el ləm tɔ.

- 26** See yee gé bée ba gé kaiya ra Salomō, mbai lə Israelje el wa. Mbai gé to tana səa mbuna ginkoji dəwje gə raŋg gé bula digi-digi gé Ala ləa ndigee to gé yee bée lé godo ndá Ala ba undá gé mbai dɔ Israelje'g lai. Lé bée kara denéje gé dɔbeje'g ba ndɔree d'ilá dan kaiya'g.
- 27** See kəm kar dee d'oo sor sí to gé seɹ kara raje némajel gé boo taaje ne denéje gé dɔ-bee'g mba ra ne kaiya kɔs ne ta lə Ala lə sí rəw wa.
- 28** Dəw kára mbuna ŋgalə Jeojada'd gé to ŋgolə Eliasib ŋgɔ-njekinjanéməs lé yee to məəm Sanbalatje, dəw gé Hɔrɔ. Ma m'ɔsee rɔm'g rəw gé raŋg.
- 29** Əi Ala ləm, maji kari ar məəi olé dɔ dee'g mbata deɹ d'ar kula kijanémes gə ta manrɔ gé i man ne rɔi ar njékinjanéməsje gə Ləbije lé minə ya.
- 30** Togábè ba m'ɔr ne dəwje lai gé dɔbee'g mbuna dee'g ndá m'tel m'ɔm godndu gé wɔji dɔ njékinjanéməsje gə Ləbije mba kar dee ra lé ji dee'g mba kar nana kara tɔs kəmee dɔ kula'g ləa-ləa.
- 31** M'tel m'gɔl dɔ ta gé wɔji dɔ nékarje gé to kir gé d'a kar mee ndəa gé d'wɔji ləm, gə dɔ dɔmaj-koje gé doŋgɔr kara bée ləm tɔ. Əi Ala ləm, maji kari ar məəi olé dɔm'd gé majee ya kari.

Este

Este 1

Muru-gad læ Asuerus

- ¹To sorta néje gá dəs mee læbje'g læ Asuerus. Asuerus neelé ba ɔ bee dɔ dəb beekoje'g tɔl-dəa-rɔ-joo-giree-siri (127) gá un kudee Inde ya saar teɛ ne Etiopi.
- ²Mee ndəaje'g neelé mbai Asuerus si dɔ kalimbai kɔbee'g læa gá to Susə gá to bee-boo lé.
- ³Ləb kɔbee læa gá njekəm'g munda lé yeɛ ar dee ra muru-gad mbata læ nɔan-mbaije læa lai ləm, gə kuraje læa ləm tɔ. Bə-njéroje læ Persəje gə Medəje ləm, gə dəwje gá boo-boo læma, gə njékaa dɔ dəb beekoje ləm tɔ lé mbɔ dɔ nə neə'g.
- ⁴Yeɛ tɔji dee nébaoje læ beeko gá to rib-rib ləm, gə rɔnduba læ beeko læa gá boo gá ndɔj wər-wər ləm tɔ as ndɔje bula, as ndɔje tɔl-dəa-rɔ-jinaijoo (180) ya.
- ⁵Loo gá ndɔje neelé d'as mbə ndá mbai ar dee ra muru-gad mbata læ koso-dəwje lai gá d'isi mee bee-boo'd gá Susə lé un kudee dɔ njé gá boo-boo'g saar teɛ ne dɔ nɔan-dəwje'g as ndɔ siri gadloo gá mee kəi-mbai'g lé.
- ⁶Kubuje gá ndá ləm, gə to bədələ læma, gə ndul dɔgi ləm tɔ lé deɛ tɔ dee tar gə kúla palégal ləm, gə kúla gá ndul piro-piro ləm tɔ ta nɔgamaje gá ra dee gə larnda ləm, gə ta mbalje gá tɔl dee gá gajije ləm tɔ. Tiraje gá ra dee gə larlɔr gə larnda lé d'unda dee loo-kuba'd gá ra gə mbalje gá kas njir-njir ləm, gə ndá kələw-kələw læma, gə kɔr mbalje gá ndul ləm tɔ.
- ⁷Deɛ d'ar dee d'ai né mee jo larlɔrje'd gá gel dee bəd-bəd ndá mán-nduú gá læ mbai lé as dee nag-nag gə goo meenoji læ mbai lé ya.
- ⁸Tɔbəi nékai lé dəw as kɔg maree dɔ'g el mbata mbai un ndia ar dəwje lai gá mee kəi'g læa mba kar dee ra to gá mee nana kara ndigi ba.
- ⁹Basti gá to dené læ mbai lé kara ra muru-gad wɔji ne dɔ denéje gá mee kəi-mbai'g læ mbai Asuerus lé tɔ.

Basti mbad ra torndu mbai

- ¹⁰Ndɔ gá njekəm'g siri lé loo gá mee mbai lelee gə goo mán-nduú gá rəa ndá yeɛ un ndia ar Mehuman ləm, gə Bista ləm, gə Harbona ləm, gə Bigta ləm, gə Abagta ləm, gə Jetar læma, gə Karkas ləm tɔ, deɛ gá siri nee gá to njékaa dɔ kulaje nɔ mbai Asuerus'g lé
- ¹¹gə mba kar dee ree gə Basti, dené læa neə'g gə dɔgugu-mbai dəa'g gə mba tɔji koso-dəwje ləm, gə dəwje gá boo ləm tɔ kar dee d'oo mədə læa mbata yeɛ mədə ya.
- ¹²Ne Basti gá dené læa lé loo gá yeɛ oo ta bar læ mbai gá njékaa dɔ kulaje ree d'ulá lé ndá yeɛ mbad ree. Bəe ba mee mbai lé j səa puu ar mée aw biriri-biriri.

- 13**Yen nga mbai daji njékwajeeta-kəmkàrje gá to njégər dɔ kurulooje ta dɔ'g. Mbata yee ba gá né gá deɛ ra mba gɔl ne taje gá wɔji dɔ mbai nɔ deɛ lai gá to njégər godnduje ləm, gə njégər nékəmraje ləm tɔ.
- 14**Deɛ gá d'isi mbɔree'g lé ba nee: Karsena, gə Setar, gə Admata, gə Tarsis, gə Meres, gə Marsena, gə Memukan, deɛ ba to ngan-mbaije gá siri gá Persə gə Médi gá d'oo kəm mbai ləm, deɛ d'isi gá ngaw-ta dee kédé loo kɔbee'g ləm tɔ.
- 15**Yee daji dee pana: See godndu gá ra ba kəm gang ne ta dɔ Basti'd gá dené lə mbai lé wa. Mbata né gá mbai un ndia ar njékaa dɔ kulaje d'ulá lé yee mbad ra ya.
- 16**Memukan tel ilá'g nɔ mbai'g gə nɔ ngan-mbaije'g ləa to pana: To mbai ba ba Basti gá dené ləa ra səa majel gə karee el, ne to ngan-mbaije ləa lai ləm, gə koso-dəwje lai gá dəb beekoje'g lə Asuerus, mbai ləm tɔ lé yee ra sə dee majel ya tɔ.
- 17**Mbata néra dené lə mbai lé taree a koso mbi denéje'g lai ndá a kar dee d'oo ngaw deeye gá né gá əj kəm dee'g el. D'a pa ne pana: Mbai Asuerus un ndia mba kar dee ree gə dené ləa gá Basti neə'g ne yee mbad ree.
- 18**Bèe ba un kudee mee ndəa gən lé denéje lə mbaije gá Persə gə Médi d'a koo sor né gá dené lə mbai ra lé ndá d'a ra gə ngan-mbaije lə mbai togəbè ya tɔ. Yee ba a kar keji nə bəj-bəj gə oŋg a kɪ ne ya.
- 19**Bó lé mbai oo gá né gá maji kəm ra ndá maji karee ar deɛ d'ila mberee gə torndia ləm, gə ndəng taree mbuna godnduje'g lə Persəje gə Medəje ləm tɔ gə mba kɔg ne kalta ta ndukun gá wɔji dɔ mbai lé, bèe ba gə mba kar Basti tee aar nɔ mbai Asuerus'g el nga ləm, mba kar rənduba lə dené lə mbai lé dené gá rang gá maji undá ba taa ləm tɔ.
- 20**Ndukun lə mbai lé dəwje lai gá mee beeko'g ləa gá tad rəg-rəg lé d'a koo taree ndá denéje lai d'a təd ne kag ngaw deeye un kudee dɔ mbaije'g saar tee ne dɔ dəwje gá kari ba'g tɔ.
- 21**Ta neelé taa kəm mbai gə ngan-mbaije ləa rəgm ndá mbai ra gə goo ta gá Memukan pa lé ya.
- 22**Togəbè ba yee ula ne gə maktubje mee dəb beekoje'g ləa lai, ar dəb beeko gá rara kara gə goo rəw ndəng maktub ləa-ləa ləm, ar koso-dəwje gá rara kara gə goo takɔji dee koji dee ləm tɔ, godndu neelé wɔji mba kar dɪŋgam gá rara kara to mbai dɔ njémeekeije ləa ləm, yee a pa takɔji lə ginkoje ləm tɔ.

Este 2

Este tel to dené lə mbai

- 1**Goo néje'g neelé loo gá oŋg lə Asuerus wəi bəm mbə ndá yee əji dɔ Basti'g, gə dɔ né gá yee ra lé ləm, gə dɔ ndukun gá yee un wɔji ne dəa lé ləm tɔ.
- 2**Yen nga deɛ gá ra kula mee kəi'g lə mbai lé pana: Maji kar dee saŋg ngamədje gá gər ngaw el bəi ləm, gə mədə yaə ləm tɔ mbata lə mbai lé.

- ³Maji kar mbai unda njékoo goo njékulaje mee dáb beekoje'g læa lai mba kar dee mbɔ ngamɔdje lai gá gər ngaw el ləm, gə mɔdə yaɔ ləm tɔ kar dee ree sə dee bee-boo gá Susə mee kəi'g læ denéje mba kɔm dee ji Hege gá to njekaa dɔ néje læ mbai gə njeŋgəm denéje gə mba karee ar dee néje gá kəm gɔl ne rɔ dee.
- ⁴Bèe ba gə mba kar ngomɔdə gá taa kəm mbai ba a tel to dené læa tor Basti'g. Ta neelé taa kəm mbai rəgm ndá yeɛ ra togábè ya tɔ.
- ⁵Mee bee gá Susə gá to bee-boo neelé Jip kára ria læ Mardose gá to ngolə Jayir, gá to ngolə Simeï, gá to ngolə Kis, dəw gá to gá ginkoji'g læ Bejami si keneŋ.
- ⁶Yeɛ lé d'j səa Jerusalem mbuna deɛ gá Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn wa dee bər gə Jekonia, mbai gá Juda nɔ'd lé.
- ⁷Yeɛ odo Adasa, yeɛ gá to Este gá to ngolə naneeje, mbata yeɛ lé bɔbeeje godo ləm, keaje godo ləm tɔ. Ngomɔdə neelé mɔdə darəa'g ləm, gə kəmee'g ləm tɔ. Loo gá bɔbeeje gə keaje d'wəi ndá Mardose unee odee aree tel to ngonee.
- ⁸Loo gá d'ila mber godndu læ mbai gə goo ndukun læa lé ndá deɛ mbɔ ngamɔdje bula mee bee-boo gá Susə, d'ɔm dee ji Hege'g ndá Este kara d'ɔree d'aw səa kəi læ mbai, d'aw d'ilá ji Hege'd gá to njeŋgəm denéje lé tɔ.
- ⁹Ngomɔdə lé taa kəmee rəgm ləm, mée lelee dəa'g ləm tɔ. Yen nga yeɛ j gə tɔgee aree néje gá kəm gɔl ne rəa ləm, gə nésɔje ləm, aree nganjélookisije siri gá mbər dee mee kəi'g læ mbai læma, aree loo-siée yeɛ ləm gə nganjélookisije læa ləm mee ngon kəi gá maji dum'g mee kəi-ngəm-denéje'g ləm tɔ.
- ¹⁰Este ar dee gər dəwje læa əsé ginkojee el mbata Mardose ɔgee loo pa taree.
- ¹¹Bèe ba gə ndɔje kára-kára lai lé Mardose aw mbər gadloo gá to takəi'g læ denéje, aw ləm, gə tel ləm tɔ, gə mba koo see Este si to gá ban wa əsé ra səa to gá ban wa.
- ¹²Ngamɔdje kára-kára lai lé loo gá deɛ ra né gá godndu wɔji mba kar denéje ra as nai dɔg-giree-joo mbɔ ndá d'aw rɔ mbai Asuerus'g gə goo nɔ goo nɔ ya. Mee ndəaje'g neelé deɛ togo rɔ dee sugu-sugu ləm, d'wa rɔ dee gə ubu timbá as nai misɔ ləm, gə kumɔ tuu rɔ gə néje gá ədə sululu gá wɔji dɔ némɔdje læ denéje as nai misɔ ləm tɔ.
- ¹³Togábè ba ngomɔdə gá rara kara aw ne rɔ mbai'g lé tɔ. Tɔbəi loo gá yeɛ j kəi læ denéje mba kaw mee kəi'g læ mbai lé ndá d'ya loo d'aree odo néje lai to gá mée ndigi.
- ¹⁴Yeɛ aw keneŋ kàrkemetag ndá bèlè gə ndɔ yeɛ aw kəi-ngəm-denéje gá njekɔm'g joo ar Saasgaj, njekaa dɔ néje læ mbai gá to njekaa dɔ gamla-denéje lé aa dəa. Ngomɔdə lé tel ree rɔ mbai'g el nga nɛ loo gá malee ra mbai lé gogo jén ndá yeɛ ba ar dee bəree d'aree bəi.
- ¹⁵Loo gá ndɔ læ Este, ngolə Abihayil gá to nɔ Mardoseje, yeɛ gá unee odee telee gá ngonee lé teɛ mbɔ mba karee aw rɔ mbai'g lé ndá yeɛ dəji né gá ranɔ el nɛ yeɛ

dəji né gá Hege, njekaa dɔ néje læ mbai gə njekaa dɔ denéje wɔji ɓa. Este taa kəm deɛ lai gá d'ée lé rəgm.

¹⁶Este lé d'aw sɛa rɔ mbai Asuerus'g mee kəi-mbai'g læa mee naj gá njekəm'g dɔg gá to naj Tebet, mee læb kɔbɛe'g læa gá njekəm'g siri lé.

¹⁷Mbai lé unda Este dan kəmee'g ur dɔ denéje gá ranɔ lai læm, yeɛ taa kəmee rəgm læma, yeɛ wa sɛa noji ur dɔ ŋgamɔdje lai gá d'aw neɔ'g læm tɔ. Togábè ɓa yeɛ ula ne dɔgugu-mbai dəa'g undá ne gá dené læa tor Basti'g.

¹⁸Yen ŋga mbai lé ar dee ra muru-gad gá boo gá wɔji dɔ Este mbata læ ŋgan-mbaije læa lai gá to njekaa dɔ dɛb ɓeekɔje læa læm, gə kuraje læa læm tɔ, bɛe ɓa yeɛ ar dɛwje gá mee dɛb ɓeekɔje'g læa lai d'wa rɔ dee læm, yeɛ ar dɛwje nékarnojije gə goo nénoji læ mbai læm tɔ.

¹⁹Loo gá deɛ mbɔ ŋgamɔdje dɔ nɔ'd gá njekəm'g gɔl joo lé Mardose si tarəwkɔg'd læ mbai ya.

²⁰Este ar dee gər ginkojee əsé dɛwje læa el mbata Mardose ɔgee dɔ'g ndá yeɛ ila ŋgonkoji dɔ Mardose'g to gá yeɛ si ne kəi læa lé ya ɓai.

Mardose riba dɔ kɔ njumɔ mbai gá raga

²¹Mee ndəa gən lé loo gá Mardose si ne tarəwkɔg'd læ mbai lé Bigtan gə Teres, deɛ joo gá to njékaa dɔ néje læ mbai læm, gə njɛŋgəm takəije læa læm tɔ lé d'ar oŋg i sɛa dee ɓa d'ɔ njumɔ tɔl mbai Asuerus.

²²Mardose oo sor kɔ njumɔ neelé ndá yeɛ aw ndaji taree ar Este, dené læ mbai lé tɔbɛi Este aw ula mbai lé taree to gá Mardose ulá lé tɔ.

²³Ta neelé d'ədə gelee d'oo to gá to lée'g ndá deɛ na njékaa dɔ néje gá joo neelé dɔ kag'd tar. Né neelé deɛ ndaŋg taree mee maktub-sor-néraje'g kəm mbai'g ya.

Este 3

Ta to mbuna Aman gə Mardose'g

¹Goo néje'g neelé ndá mbai Asuerus ula dɔmoŋ dɔ Aman, ŋgolə Hamedata'g, dɛw gá Agag. Yeɛ unee undá danɔ aree to gá ŋgaw-ta deɛ lai gá to ŋgan-mbaije gá d'isi mbɔree'g lé.

²Deɛ lai gá to kuraje læ mbai gá d'aar tarəwkɔg'd læ mbai lé rəm gə kəji dee naŋg d'unda barmba nɔ Aman'g mbata yee ɓa to ndukun gá mbai un wɔji ne dəa. Ne Mardose lé rəm gə kəjee naŋg unda barmba neɔ'g el.

³Kuraje læ mbai gá d'aar tarəwkɔg'd læ mbai lé dəji Mardose pana: See gelee ban ɓa i al ta ta ndukun'g læ mbai lé bɛe wa.

⁴To gá deɛ tel dəjee ta neelé gə ndɔje kára-kára lai, nɛ yeɛ oo ta læ dee el ndá deɛ d'ɔr goo taree d'ar Aman gə mba koo see Mardose a kaar dɔ gɔlee'g njaŋg dɔ né gá yeɛ wɔji méé'g lé wa. Mbata yeɛ ula dee pana: Neɛ n'to Jip.

⁵Loo gé Aman oo to gé Mardose rəm gə kəjee nanɣ unda barmba nea'g el ndá onɣ ti méé paŋ-paŋ.

⁶Ne gə mba tɔl Mardose gə karee ba lé yee oo gé né gé as el ya bəi mbata deɣ d'ulá gel koji lə Mardose lé ndá, yee ba yee ndigi tɔl ne dəwje lə Mardose, deɣ lai gé to Jibje gé d'isi beeko'g lə Asuerus lé.

⁷Nai gé donɣɔr gé to nai Nisa, mee ləb gé njekəm'g dɔg-giree-joo gé Asuerus to ne mbai lé deɣ d'ila Pur nɔ Aman'g ndoje kára-kára ləm, gə naije kára-kára ləm tɔ saar as nai dɔg-giree-joo gé to nai Adar lé mba koo see nai gé ra ba a kumá wa.

Aman wa dɔ gɔl godndu gé kə tɔl Jibje lai

⁸Yen nga Aman ula mbai Asuerus pana: Mee dəb beekoje lai lai lé dəwje gé sanéna gé d'isi gə kəm dee bəd mbuna koso-dəwje'g to keneɣ. Deɣ lé godnduje lə dee to bəd bó aw nɔ'd gə kə koso-dəwje lai el ləm, deɣ d'ila ngonkoji dɔ godnduje'g lə mbai el ləm tɔ. Kyə dee kar dee d'isi ləm lé to né gé a la gə mbai lé el.

⁹Bó lé mbai oo gé né gé maji kəm ra ndá maji karee ar dee ndaɣ ndukun mba tɔl ne dəwje neelé. Ndá m'a kwɔji larnda as nékwɔji kwɔi-lə-né tɔl-dɔg-loo munda (3.000) kəm ji njéko'beeje'g kar dee d'odo d'aw d'ɔm mee kəi-néba'g lə mbai ya.

¹⁰Mbai lé ɔr ngama gé jia'g ar Aman, ngolə Hamedata gé to dəw gé Agag, yee gé to njebə lə Jibje lé.

¹¹Tɔbəi mbai ula Aman pana: Larnda lé m'ya géé m'ari ləm, koso-dəwje nee kara m'ya goo dee m'ari ləm tɔ. Maji kari ra ne né to gé məəi ndigi ya.

¹²Mee ndɔ gé njekəm'g dɔg-giree-munda, mee nai gé dɔtar'g lé deɣ bar njéndaɣ-maktubje lə mbai ndá deɣ ndaɣ taje lai gé Aman un ndia dɔ'g d'ar njékaa dɔ dəb beekoje lə mbai ləm, gə njéguburu'beeje gé wɔji dɔ dəb beekoje kára-kára lai ləma, gə mbai dɔ koso-dəwje kára-kára lai ləm tɔ, ar dəb beeko'g gé rara kara iɣa godndu neelé gə goo rəw ndaɣ maktub lə ləm, ar koso-dəwje gé rara kara d'oo taree gə takɔji dee ləm tɔ. Deɣ ndaɣ maktub neelé gə ri mbai Asuerus lé ləm, d'ɔs ngama gé to nétorji mbai lé dɔ'g ləm tɔ.

¹³Maktub lé d'ula ne njékaikula'je mee dəb beekoje'g lə mbai lé lai, gə mba kar dee tɔl ne Jibje lai, basaje gə bugaje ləm, nganje gə denéje ləm tɔ, d'ar dee d'udu guduru, mee ndɔ gé kára ba ya, mee ndɔ gé njekəm'g dɔg-giree-munda, lə nai gé njekəm'g dɔg-giree-joo gé to nai Adar ləm, gə mba kar dee d'unda némajije lə dee banrɔ ləm tɔ.

¹⁴Maktub neelé deɣ ndaɣ ndukun lé keneɣ d'wɔji mba kar dee d'ila mberee mee dəb beekoje'g kára-kára lai ləm, deɣ bar ne koso-dəwje lai gə mba kar dee d'isi pèrèrè ngina ndɔ neelé ləm tɔ.

¹⁵Njékaikulaje d'os rɔ dee bad d'aw ne gə goo ndukun lə mbai lé. Ndukun neelé d'ila mberee mee bee-boo'd gə Susə tɔ. Yen nga loo gə mbai deɛ gə Aman d'isi d'ai né bèe-bèe ndá dəwje gə bee-boo gə Susə lé d'aw dɔ nɔ'd bèe wur-wur tɔ.

Este 4

Bəl gə kɔg-mee-boo to mbuna Jibje'g

¹Loo gə Mardose oo néje lai gə deɛ ra lé ndá yeɛ til kubuje rəa'g haɔ-haɔ, yɔ ula kubu-kwa-ndò rəa'g ləm, sa bu ɔm dəa'g ləm tɔ. Tɔbəi yeɛ aw dan mee bee-boo'g ɔr ndia wəl nɔ ne gə meekɔ tɔ.

²Yeɛ ree aar tarəwkɔg'd lə mbai mbata dəw kára kara as kandə keneɲ gə kubu-kwa-ndò lé el.

³Mee dəb beekɔje kára-kára lai gə d'aw gə ndukun lə mbai gə godndu ləa keneɲ lé boo-nékəmdoo to mbuna Jibje'g ya. Deɛ d'ɔg mee dee boo ləm, deɛ nɔ sii mbigi-mbigi ləm, dəwje bula to naɲg gə kubu-kwa-ndò rɔ dee'g ləma, deɛ rogo bu'g ləm tɔ.

⁴Nganjélookisije gə dené lə Este gə njékaa dɔ néje ləa ree d'ulá ta neelé ndá dené lə mbai lé bəl undá badə gaɲgee. Yeɛ ula gə kubuje ar Mardose mba karee tula tɔr ne kubu-kwa-ndò lé nɛ Mardose mbad.

⁵Togəbè ba Este bar Hatak, yeɛ gə kára mbuna njékaa dɔ néje lə mbai gə yeɛ undá rɔ Este'g ndá yeɛ ulá aree aw dəji Mardose gin née gə loo gə né ɪ keneɲ lé.

⁶Hatak aw rɔ Mardose'g mee ndaa-loo gə mee bee-boo'g gə to nɔ tarəwkɔg'd lə mbai lé.

⁷Ndá Mardose ɔr sor néje lai gə teɛ dəa'g lé aree oo. Tɔbəi yeɛ ulá bula lə lar gə Aman un ndia mba kɔm mee kəi-nəbao'g lə mbai loo gə yeɛ a kɪ loo tɔl Jibje'g tel lé.

⁸Yeɛ aree maktub ndukun gə d'ila mberee mee bee gə Susə gə mba tuji dee ne gə mba karee tɔji Este gə mba karee gər néje lai. Tɔbəi yeɛ un ndia mba kar Este aw rɔ mbai'g aw ra ndò rəa'g dəjee mba karee ra meemaji gə ginkoji ləa tɔ.

⁹Hatak aw ndaji taje lai gə Mardose ulá lé ar Este.

¹⁰Este ula Hatak mba karee aw ula Mardose pana:

¹¹Kuraje lə mbai lai gə koso-dəwje gə mee dəb beekɔje'g lə mbai lai lé gər gao to gə godndu to keneɲ gə pa pana: Nana ba diɲgam əsé dené gə aw rɔ mbai'g mee gadloo gə to mee kəi'g ləa lal karee baree ndá debée neelé d'a tɔlee gə tɔl ya. Nɛ yeɛ gə mbai un kag-larlɔr ula wɔji gə dəa ya kára ba ba a si kəmba ya. Nɛ neɛ lé as ndɔ rɔ-munda basinə deɛ bar neɛ rɔ mbai'g el tɔ.

¹²Loo gə yeɛ ndaji taje lai gə Este pa lé ar Mardose ndá

¹³Mardose un ndia aree ula Este pana: Maji kari əji məəi'g pana: I nja gə kari ba a nai mbuna Jibje'g lai mbata kisi gə i si kəi lə mbai bəe el.

¹⁴Mbata bó lé i si dɔ mundu lal pata basinè ndá né gə a la gə Jibje əsé né gə a kər dee kəm dee tar a kɪ loo gə ranj'd ya nɛ i seɪ gə njémeeekəije lə bəbije lé seɪ a kuduje guduru. See nɔ gər wa. Né gə a gə teɛ togábè lé banelə yee ba to gin ree gə i ree si ne loo kɔbee'g basinè gə mbəa.

¹⁵Este ula dee ar dee d'ula Mardose pana:

¹⁶Maji kari mbɔ Jibje lai gə d'isi Susə dɔ nɔ'd gə mba kar dee d'ɔg meɛ dee boo mbata ləm, lal kɔ muru ləm, gə lal kai mán ləm tɔ as ndɔ munda dan kàrá gə loondul'g. Ma kara m'a kɔg məəm bó gə ŋganjélookisije ləm gə dené to ba m'a kɪ kaw rɔ mbai'g lé gə goo godndu el ŋga. Bó lé to kəm karm m'wəi ne kara m'a kwəi ne ya.

¹⁷Mardose ɔd aw ndá ra néje lai gə Este un ndia gə mba karee ra lé ya.

Este 5

Este aw rɔ mbai'g lé

¹Ndɔ gə njekəm'g munda lé Este ula kubu-mbai rəa'g ndá aw aar ne mee gadloo'g mee kəi'g lə mbai, nɔ kəi'g lə mbai. Mbai lé si dɔ kalimbai kɔbee'g ləa mee kəi-mbai'g nɔ loo kandə kaw mee kəi'g.

²Loo gə mbai oo Este, dené ləa gə aar tar gadloo'g lé ndá yeɛ taa kəmee rəgm. Yen ŋga mbai ula kag-mbai gə ra gə larlɔr gə to jia'g lé ndiɲ wɔji ne dɔ Este. Este aw pər gə kédé aw ɔrɔ rɔ gel kag-mbai neelé.

³Mbai lé dəjee pana: Este, see dɪ ba i ndigi wa, əsé see dɪ ba i dəji wa. Bó lé to gə dəb bəekɔ kara m'a kari ya.

⁴Este tel ilá keneɲ pana: Bó lé mbai oo gə né gə maji kəm ra ndá maji kar mbai ree bogənè gə Aman loo muru-gad gə m'gɔl gə mbata ləa lé ya.

⁵Yen ŋga mbai pana: Awje basinè ya aw sanjje Aman to gə Este pa lé. Togábè ba mbai gə Aman ree loo muru-gad gə Este gɔl lé tɔ.

⁶Loo gə dee d'ɔ né lai mbə ndá mbai dəji Este pana: Né gə i dəji lé see to dɪ wa. M'a kari ya. See dɪ ba i ndigi wa. Bó lé to gə dəb bəekɔ kara m'a kari ya.

⁷Este tel ilá keneɲ pana: Aa oo, né gə m'dəji gə né gə m'ndigi lé ba nee:

⁸Bó lé m'taa kəm mbai rəgm ləm, bó lé rɔ mbai lelee gə mba ndigi səm dɔ nédəji'g ləm gə mba kam né gə m'ndigi ləm tɔ ndá maji kar mbai gə Aman ree loo muru-gad gə m'a gə gɔl mbata lə dee lé ndá bəlè ba m'a tel kila mbai keneɲ gə goo ndukun ləa bəi.

Aman sanj loo mba kar Mardose udu

- ⁹Aman tee raga mee ndəa'g neelé gə rələl gə meendakaj. Ne loo gə yeē oo Mardose tarəwkəg'd lə mbai ne Mardose lé ɣta el ləm, ndəb yèr nea'g el ləm tɔ ndá oŋg ti méé paŋ-paŋ dəa'g.
- ¹⁰Lé bèe kara yeē udu oŋg méé'g ɔd aw kəi ləa. Tɔbəi yeē ula kula ɓar baokuraje ləa ləm, gə Jeres, dené ləa ləm tɔ.
- ¹¹Aman tura goo nébaoje ləa gə bədərə bə ləm, gə bula lə ŋganeeje gə diŋgam ləma, gə néje lai gə mbai ra ula ne dɔmoŋ dəa'g aree to gə ŋgaw-ta ŋgan-mbaije gə kuraje lə mbai ləm tɔ ar dee d'oo.
- ¹²Tɔbəi yeē ila ta kára keneŋ pana: Ma nja kára ba ɓa Este, dené lə mbai ɓarm gə mbai nɔ'd loo muru-gad gə yeē gəl lé tɔbəi yeē ɓarm gə mba kam m'aw kəi ləa bèlè gə mbai nɔ'd ya ɓəi tɔ.
- ¹³Ne néje neelé ma m'oo gə né gə kari ba kəm'g loo gə m'oo Mardose gə to Jip gə si tarəwkəg'd lə mbai lé.
- ¹⁴Jeres gə dené ləa, gə baokuraje ləa lai d'ulá pana: Maji kari ar dee gəl kag d'ar ŋgalee as kəmkil dəw rɔ-mi ndá bèlè gə ndɔ maji kari dəji mbai gə mba kar dee ɗar Mardose dɔ'g. Yen ɓa i a kaw gə rələl gə mbai lé ɓəi.

Este 6

Aman ula dəa nɔ Mardose'g

- ¹Mee tilee'g neelé ɓi wa kəm mbai el ndá yeē ar dee ree gə maktub gə ndaŋg sorta néraje lə mbaije keneŋ lé. Bèe ɓa deē tura nɔ mbai'g ndá
- ²deē d'ingga ta gə Mardose pa riba ne dɔ ta lə Bigtan gə Teres, njékaa dɔ néje lə mbai joo gə to njéŋgəm tarəwkəgje tɔ, to gə deē ɓa d'ɔ njumɔ təl Asuerus, mbai lé.
- ³Mbai lé dəji pana: See né ribar gə rənduba gə ban ɓa Mardose iŋga mbata né gə yeē ra bèe lé wa. Deē gə njéra né kar mbaije lé pana: Yeē iŋga né kára el.
- ⁴Yen ŋga mbai dəji pana: See nɔ ɓa aar mee gadloo'g lé wa. Aman ɓa ree mee gadloo gə raga gə to mee kəi'g lə mbai gə mba dəji mbai kar dee ɗar Mardose dɔ kag'd gə yeē gəl wɔji ne dəa lé.
- ⁵Kuraje lə mbai tel d'ilá keneŋ pana: Aman ɓa aar gadloo'g ya. Ndá mbai pana: Areeje ree kəi.
- ⁶Aman andə kəi ndá mbai dəjee pana: See ɗi ɓa kəm ra gə dəw gə mbai ndigi kula rənduba dəa'g wa. Aman pa méé'g pana: See nɔ ɓa unda dɔm-ma'g joo ɓa mbai ndigi kula rənduba dəa'g tɔbəi wa.
- ⁷Aman tel ila mbai keneŋ pana: Dəw gə mbai ndigi kula rənduba dəa'g ndá
- ⁸maji kar dee ree gə kubu-kɔbée gə mbai ula ləm, gə kunda kuba mbai gə d'ula dɔgugu-kɔbée dəa'g ləm tɔ ndá

⁹maji kar dee d'ar dāw gá boo kára mbuna ngan-mbaije'g læ mbai kubu neelé gá kunda neelé mba karee ula kubu neelé rɔ dāw gá mbai ndigi kula rɔnduba dāa'g lé læm, maji karee njaa gá kunda unda ne ndaa-loo gá mee bee-boo'g dana gang læma, kar dee d'ila mber nea'g læm tɔ pana: Yee ba gá né gá deɛ ra gá dāw gá mbai ndigi kula rɔnduba dāa'g lé.

¹⁰Mbai lé ula Aman pana: Ɔd kalaŋ un kubu læm, gá wa kunda læm tɔ, to gá i pa lé ndá aw ra ne togábè gá læ Mardose gá to Jip gá si tarəwkɔg'd læ mbai lé. I a kyɔ né kára kara gá i pa lé lal ra el tɔ.

¹¹Yen nga Aman un kubu læm, gá wa kunda læm tɔ ndá yeɛ ula kubu rɔ Mardose'g tɔbæi yeɛ njaa gá kunda unda ne ndaa-loo dan bee-boo lé dana gang læm, yeɛ ila mber nea'g pana: Yee ba gá né gá deɛ ra gá dāw gá mbai ndigi kula rɔnduba dāa'g lé.

¹²Mardose tel aw tarəwkɔg'd læ mbai ndá Aman ɔd gá tɔgee aw kəi læa gá kəmnɔo læm, yeɛ ila né dāa'g læm tɔ.

¹³Aman ɔr sor néje lai gá teɛ dāa'g lé ar Jeres gá to dené læa læm, gá deɛ lai gá to baokuraje læa læm tɔ. Yen nga deɛ lai gá to njékwɔjita-kəmkàrje læa læm, gá Jeres, dené læa læm tɔ d'ulá pana: Ɔbó lé Mardose gá i un kudu koso kas nea'g lé to gá ginkoji Jip ndá i a kaskəm ra səa né kára el nɛ i ba a koso kas nea'g ya.

¹⁴Loo gá d'aw d'ulá ta bèe-bèe bæi ndá njékaa dɔ néje læ mbai ree ndá léegəneeya d'aw gá Aman loo muru-gad gá Este gɔl lé.

Este 7

Este riba dɔ meeyèr læ Aman ndá deɛ tɔlee ne

¹Mbai deɛ gá Aman lé d'aw nɔ'd gá mba sɔ né mee kəi'g læ Este, dené læ mbai lé.

²Nɔɔ gá njekəm'g joo lé loo gá dee d'usɔ né lai mbɔ ndá mbai dæji Este tɔbæi pana: Este, né gá i dæji lé see to dɪ wa. M'a kari ya. See dɪ ba i ndigi wa. Ɔbó lé to gá dəb beekɔ ya kara m'a kari ya.

³Este, dené læ mbai lé ilá keneŋ pana: Ɔi mbai, ɔbó lé m'taa kəmi rəgm læm, ɔbó lé mbai oo gá né gá maji kəm ra ndá am m'isi kəmba ya, yee ba gá né gá m'dæji læm, ar dəwje læm kara d'isi kəmba læm tɔ, yee ba gá né gá m'ndigi tɔ.

⁴Mbata deɛ ndogo sí, ma jeɛ gá dəwje læm gá mba kar dee tuji sí læm, gá mba kar dee tjja gwɔb sí læma, gá mba kar sí j'udu guduru læm tɔ. Ɔbó lé deɛ ndogo sí gá mba kar sí n'to bərje gá dɪngam gá njé gá dené ndá m'a kila tam maree'g ndag ya. Nɛ né gá to gá goo rəbee el gá njebɔ wɔji-kwɔji ra lé kəm kwɔji gadee kar mbai el.

⁵Mbai Asuerus, un ta dæji Este gá dené læa lé pana: See to nɔ wa. See yeɛ nee si ra ba wɔji né gá togábè mée'g gá mba ra wa.

⁶Este tel ilá keneŋ pana: Njekula kəm loo ndòo ləm, gə njeba ləm tɔ lé to Aman, njemeeyèr neelé ya. Bəl unda Aman badə ganŋee nɔ mbai'g ləm, gə nɔ dené'g læa ləm tɔ.

⁷Yen ŋga oŋg ɔ gə mbai aree ɔ ya muru-gad ɔd aw gadloo'g læa. Nɛ Aman si dɔji Este gé dené læ mbai meekoso lemsé mbata yeɛ oo to gé mbai wa dɔ gɔl tuji wɔji ne dɛa mba ya.

⁸Loo gé mbai ɔ gadloo'g tel ree mee ŋgon kəi muru-gad'g ndá yeɛ oo to gé Aman ɔ gə tɔgee aw oso rəb mbɔr tira gé Este si keneŋ ndá yeɛ dɛjee pana: See i ndigi kur dɔ dené læ mbai'g kəm'g mee kəi'g ləm nee ya tɔbɛi wa. Loo gé ta nee nai gé ta mbai'g ya bɛi ndá deɛ d'ila kubu d'ɔ ne kəm Aman mba.

⁹Bèe ba Harbona, dəw kára gé mbuna njékaa dɔ néje'g pa kəm mbai'g pana: Aa oo, kag gé Aman gɔl gé ŋgalee as kəmkil dəw rɔ-mi lé d'ur mee kəi'g læa mbata læ Mardose, yeɛ gé pata gé maji aji ne mbai lé. Mbai pana: Maji kar dee dɛr Aman ya dɔ'g.

¹⁰Togəbè ba deɛ dɛr Aman dɔ kag gé yeɛ gɔl mbata læ Mardose lé tɔ. Yee ba oŋg læ mbai wəi ne bèm bɛi.

Este 8

Ndukun gé wɔji dɔ maji læ Jibje lé

¹Mee ndəa'g neelé ya, mbai Asuerus taa kəi læ Aman gé to njeba læ Jibje lé ar dené læa Este lé. Ndá Mardose ree aar nɔ mbai'g mbata Este pa to gé Mardose to gé ginkoji læa ya.

²Mbai lé ɔr ŋgama læa gé yeɛ taa ji Aman'g ndá ar Mardose tɔ, Este kara unda Mardose gé mbai dɔ kəi læ Aman tɔ.

³Tɔbɛi Este pata gé raŋg nɔ mbai'g ya bɛi. Yeɛ oso naŋg neaŋ gel gɔlee'g nɔ ra ndòo rəa'g mba karee ɔg némeeyèrje læ Aman, dəw gé Agag ləm, gə kwɔji gé yeɛ wɔji mba komə gə Jibje lé ləm tɔ.

⁴Mbai ula kag-mbai læa gé ra gə larlɔr ar Este ndá Este ɔ aar tar nea'g tɔ.

⁵Yeɛ pa tɔbɛi pana: Bó lé mbai oo gé né gé maji kəm ra ləm, bó lé m'taa kəm mbai rəgm ləm, bó lé to né gé a maji læma, bó lé m'to maji kəm mbai'g ləm tɔ ndá maji kar dee ndaŋg maktub tuji ne ta gé Aman, ŋgolə Hamedata wɔji méé'g ar dee ndaŋg mba tuji ne Jibje lai gé d'isi dəb beekoje'g læ mbai lé ba.

⁶Mbata m'a si koo nékəmndoo gé a teɛ dɔ dəwje'g ləm bèe to gé ban wa. Esé m'a koo ginkoji ləm gé a gə tuji lé bèe ya to gé ban wa.

⁷Mbai Asuerus ula dené læa Este gə Mardose gé to Jip lé ta pana: Aa oo, m'ar Este kəi læ Aman ləm, m'ar dee dɛree dɔ kag'd ləm tɔ mbata yeɛ aw gə Jibje gə ta.

⁸Maji kar sí-sej ya ndaṅje ta gə ri mbai gə mbata maji lə Jibje to gə mee sí ndigi ndá maji kar sí ɔsje nétorji mbai dɔ'g tɔ. Mbata taje lai gə ndaṅ gə ri mbai ləm, gə d'ɔs nétorji mbai keneṅ ləm tɔ lé to njaṅg bó m'askəm tujee el ŋga.

⁹Mee ndəa'g neelé deḡ bar njéndaṅ-maktubje lə mbaije mee ndɔ gə njekɔm'g rɔ-joo-giree-munda'g lə naj gə njekɔm'g munda gə to naj Siban ndá deḡ ndaṅ maktub lé gə goo ndukun lə Mardose d'ar Jibje ləm, d'ar njékaa dɔ dəb beekoje ləm, d'ar njéguburubeeje ləma, d'ar deḡ gə to mbai dɔ dəb beekoje gə tɔl-dəa-rɔ-joo-giree-siri (127) gə un kudee Inde saar teḡ Etiopi ləm tɔ. Ar dəb beekoje gə rara kara iṅga maktub gə goo rəw ndaṅ maktub ləa ləm, ar koso-dəwje gə rara kara gə goo takɔji dee ləma, ar Jibje kara gə goo rəw ndaṅ maktub lə deḡ gə goo takɔji dee ləm tɔ.

¹⁰Deḡ ndaṅ maktub lé gə ri mbai Asuerus ndá d'ɔs nétorji mbai keneṅ. Maktubje lé d'ar njékaɪkulaje d'aw ne gə kundaje ləm, gə kundaje-mulayèjeje ləm gə kundaje ba d'oji dee ləm tɔ.

¹¹Mee maktubje'g neelé deḡ ndaṅ ta keneṅ pana: Mbai ya rəw ar Jibje mee bee-booje gə rara kara mba kar dee mbɔ dɔ nɔ gə mba kaa ne dɔ rɔ dee, gə mba kar dəwje gə rara əsé deḡ gə d'ɪ dəb beekoje gə rara gə d'a ree mba rɔ sə dee lé deḡ d'a tuji dee ləm, d'a tɔl dee ləma, d'a kar dee d'udu guduru gə ŋgan deeje gə denéje lə deḡ nɔ'd ləma, d'a kunda némajije lə deḡ banrɔ ləm tɔ.

¹²Né neelé wɔji dɔ ndɔ kára ba ya mee dəb beekoje lai gə to kɔ mbai Asuerus, to ndɔ gə njekɔm'g dɔg-giree-munda mee naj gə njekɔm'g dɔg-giree-joo gə to naj Adar lé.

¹³Maktubje neelé deḡ ndaṅ ndukun keneṅ mba kar dee d'ila mberee mee dəb beekoje'g kára kára lai mba kula ne dəwje lai kar dee d'oo to gə Jibje d'wa dɔ gɔl rɔ dee d'isi pèrèrè gə mba dal ba gə njébaje lə deḡ mee ndəa gə d'wɔji lé.

¹⁴Léegəneeya njékaɪkulaje lé d'uba kundaje gə kundaje-mulayèjeje d'aw kalaṅ gə goo ndukun lə mbai lé tɔ. Ndukun neelé d'ila mberee mee beekoje'g Susə ya.

¹⁵Mardose unda loo kəi lə mbai teḡ gə kubu-mbai gə ndul dɪgi gə ndá kələw-kələw ləm, gə dɔgugu gə boi gə ra gə larlɔr dəa'g ləma, gə kubu gə boi yul gə d'ɔji gə kúla palégal gə ndul piro-piro ləm tɔ. Dəwje gə bee-boo gə Susə lé d'ɔr ndu deḡ gə tar wəl gə rɔlel d'al ne rɔ dee tɔ.

¹⁶Mbuna Jibje'g kara si maji gə rɔlel gə boo-rɔkal ba to keneṅ tɔ.

¹⁷Mee dəb beekoje kára kára lai ləm, gə mee bee-booje kára kára lai ləm tɔ lé loo gə d'ila mber ndukun lə mbai keneṅ ndá loo gə mbuna Jibje'g lé rɔlel gə boo-rɔkal gə ra muru-gad gə ra najje ba to keneṅ ya. Tɔbəi dəwje bula mbuna koso-dəwje gə mee bee'g tel rɔ dee gə Jibje mbata bəl gə deḡ bəl Jibje lé ba unda deḡ badə gaṅg deḡ tɔ.

Este 9

Dalbà lə Jibje lé

- ¹Mee naj gá njekóm'g dɔg-giree-joo gá to naj Adar lé ndɔ gá njekóm'g dɔg-giree-munda ba to ndɔ gá d'a gə ra né gə goo ndukun gá mbai un ndia dɔg ləm, to ndəa gá njébaje lə Jibje d'əji mee dee'g mba dum ne dɔ dee ləm tɔ. Nɛ né neelé tel to bəd ar Jibje ba tel dum dɔ njébaje lə dee lé.
- ²Jibje mbɔ dɔ nɔ mee bee-booje'g lə dee mee dəb beekoje lai gá to mee beeko'g lə mbai Asuerus lé gə mba rɔ gə dee gá saŋg loo mba tuji dee lé ndá dəw kára kara ar ges nɔ dee'g el mbata bəl gá dee bəl Jibje lé unda koso-dəwje lai badə gaŋg dee.
- ³Tɔbəi mbai dɔ dəb beekoje lai ləm, gə njékaa dɔ dəb beekoje lé ləm, gə njéguburubeeje ləma, gə njékɔbeeje lə mbai ləm tɔ lé d'oso gel Jibje'g mbata bəl gá dee bəl Mardose lé unda dee badə gaŋg dee tɔ.
- ⁴Mbata Mardose lé iŋga dɔmoŋ mee kəi'g lə mbai ar ria bar mee dəb beekoje'g lai mbata dɔmoŋ ləa gá i dɔ maree'd gá kédé-kédé lé.
- ⁵Jibje tɔl njébaje lə dee lai gə kiambas d'ar dee d'udu guduru. Dee gá d'əji dee bəi-bəi kara ra sə dee né to gá mee dee ndigi tɔ.
- ⁶Mee beeko'g Susə lé Jibje tɔl dəwje as tɔl-mi (500) ndá
- ⁷dee gá tija gwɔs dee lé ba ri dee to nee: Parsadata, gə Dalpon, gə Aspata,
- ⁸gə Porata, gə Adalia, gə Aridata,
- ⁹gə Parmasta, gə Arisai, gə Aridai, gə Bajesata
- ¹⁰gá to ŋgalə Aman gá dɔg, yeɛ gá to ŋgolə Hamedata gá to njebə lə Jibje lé. Nɛ d'ula ji dee d'un ne né el.
- ¹¹Mee ndəa'g neelé dee d'ula mbai bula lə dəwje gá dee tɔl dee mee kɔbee gá Susə lé.
- ¹²Bèe ba mbai ula dené ləa gá Este pana: Jibje tɔl dəwje as tɔl-mi (500) mee kɔbee gá Susə ləm, gə ŋgalə Aman gá dɔg ləm tɔ. See dɛ tɔbəi ba dee ra mee dəb beekoje'g lə mbai ya bəi wa. Né gá i dəji lé to dɛ wa. M'a kari ya. See dɛ ba i ndigi tɔbəi wa. I a kiŋga ya.
- ¹³Este tel ilá keneŋ pana: Bó lé mbai oo gá né gá maji kəm ra ndá maji karee un ndia ar Jibje gá d'isi Susə lé ra né bèlè to gá dee ra bogenè lé ya bəi ləm, maji kar dee dər ŋgalə Aman gá dɔg lé kar kag'd ləm tɔ.
- ¹⁴Mbai lé un ndia ar dee ra togábè ya tɔ. Godndu neelé d'ila mberee mee bee gá Susə. Tɔbəi dee dər ŋgalə Aman gá dɔg lé ya tɔ.
- ¹⁵Togábè ba Jibje gá d'isi Susə lé mbɔ dɔ nɔ gəl kára ya tɔbəi mee ndɔ gá njekóm'g dɔg-giree-sɔ mee naj Adar'g ndá dee tɔl dəwje tɔl-munda (300) mee bee gá Susə ya bəi. Nɛ dee d'ula ji dee d'un ne né lə dee el.

¹⁶Jibje gá ranḡ gá d'isi dǎb beekoḡ'g lǎ mbai lé mbɔ dɔ nǎ gǎ mba kai bada dɔ rɔ dee'g. Yee ba deḡ d'inḡa ne loo-kwa-rɔ dee. Loo gá deḡ taa rɔ dee ji njébaḡe'g lǎ dee ndá deḡ gá d'ǎji dee baḡ-baḡ lé tɔl dee as tɔl-dɔḡ-loo rɔ-siri giree-mi (75.000). Ne deḡ d'ula ji dee d'un ne né lǎ dee el.

¹⁷Néje neelé teḡ mee ndɔ gá njekɔm'g dɔḡ-giree-munda mee nai Adar'g lé. Jibje d'wa rɔ dee ndɔ gá njekɔm'g dɔḡ-giree-sɔ'g ndá deḡ d'aree to gá ndɔ muru-gad lǎm, gǎ ndɔ rɔlel lǎm tɔ.

¹⁸Ne Jibje gá d'isi Susǎ lé to gá deḡ mbɔ dɔ nǎ mee ndɔ gá njekɔm'g dɔḡ-giree-sɔ ndá deḡ d'wa rɔ dee mee ndɔ gá njekɔm'g dɔḡ-giree-mi ba deḡ d'aree to ndɔ muru-gad lǎm, gǎ ndɔ rɔlel lǎm tɔ.

¹⁹Gelee gá nee ba Jibje gá mee bee-kogoḡe'd gá wala gá lal ndòḡo-bɔrɔ lé ndɔ gá njekɔm'g dɔḡ-giree-sɔ mee nai Adar'g lé deḡ d'aree to ndɔ rɔlel lǎm, gǎ ndɔ muru-gad lǎma, gǎ ndɔ ra naiḡe lǎm tɔ, tɔbǎi deḡ d'ula gǎ nénoḡije d'ar nǎ yo gá nee tɔ.

Tum gá deḡ tum gin nai kolé mee lé

²⁰Mardose ndanḡ néje neelé mee maktub'g ndá yeḡ ula ne ar Jibje gá d'isi dǎb beekoḡe'g lai gá to ka mbai Asuerus lé dǎb beekoḡe gá dǎb gǎ njé gá ǎw tɔ.

²¹Yeḡ un ndia ar dee mba kar dee d'aa dɔ ndɔ gá njekɔm'g dɔḡ-giree-sɔ gǎ ndɔ gá njekɔm'g dɔḡ-giree-mi mee nai Adar'g lé gǎ mba ra nai keneḡ gǎ lǎbje kára kára lai ya.

²²To mee ndɔje neelé ba deḡ d'inḡa loo-kwa-rɔ dee loo gá deḡ taa ne rɔ dee ji njébaḡe'g lǎ dee ndá d'a ra nai gá wɔḡi dɔ kǎmndoo gá d'isi keneḡ gá tel to rɔlel lǎm, gǎ ndɔ némeekoḡ lǎ dee gá tel to ndɔ ra nai lǎm tɔ. Bèe ba ndɔje neelé a to ndɔ muru-gad lǎm, gǎ ndɔ rɔlel lǎm, d'a kar nǎ nénoḡije yo gá nee lǎma, d'a kai njéndoḡe né keneḡ lǎm tɔ.

²³Jibje manrɔ dee mba ra né gá d'un kudée mbǎ lǎm, gǎ né gá Mardose un ndia dɔ'g ar dee lǎm tɔ.

²⁴Mbata Aman, ḡgolǎ Hamedata, dǎw gá Agag gá to njebǎ lǎ Jibje wɔḡi-kwɔḡi kar deḡ lai d'udu bɔ ndá yeḡ ila Pur gǎ mba tɔl dee ne lǎm, gǎ mba tuji dee ne pugudu lǎm tɔ.

²⁵Ne Este aw aar nɔ mbai'g ndá mbai ndanḡ maktub un ne ndia mba kar némeeyèr gá Aman wɔḡi méé'g mba tuji ne Jibje lé tel oso dǎa-yeḡ'g ya lǎm, gǎ mba kar dee dǎree ne dɔ kag'd, yeḡ lǎm gǎ ḡganeeje lǎm tɔ.

²⁶Gelee gá nee ba deḡ d'un ri Purim bar ne ndɔje neelé gǎ goo ri Pur lé. Gǎ goo taje lai gá to mee maktub'g neelé lǎm, gǎ goo néje lai gá deḡ ya kara d'oo keneḡ lǎma, gǎ né gá teḡ dɔ dee'g lǎm tɔ ndá

²⁷Jibje d'wɔḡi mee deḡ'g njanḡ, d'un ne ndu dee mbata lǎ dee-deḡ lǎm, mbata lǎ gel ka lǎ dee lǎma, gǎ mbata lǎ deḡ lai gá d'a gǎ kɔm sǎ dee nǎ'd lǎm tɔ gǎ mba kar

mee ləbje kára kára lai lé d'a ra naj mee ndəje'g joo neelé gə goo léé gə deę ndaŋg, gə mee ndəa gə d'wəji njaŋg lé ləm tɔ bɔ dəw a telee raŋg el ŋga.

²⁸Lé riri kara ndəje gə joo neelé d'a kar mee deę olé dɔ deę'g ləm, d'a ra naj gə wəji dɔ deę mbuna ginka deęje'd gə kédé-kédé ləm, gə mbuna njémeekəije'g lə deę kára kára lai ləm, gə mee dəb beekoje'g kára kára lai ləma, gə mee bee-booje'g kára kára lai ləm tɔ. Yen ba ndəje lə Purim lé lé riri kara a tuji mbuna Jibje'g ndə el ləm, mee deę a kwəi dɔ'g mbuna ginka deęje'g ndə el ləm tɔ.

²⁹Yen ba Este, dené lə mbai gə to ŋgolə Abisayil gə Mardose gə to Jip lé d'os ne rɔ deę bad ndaŋg maktub gə njekəm'g joo mba kar ta gə to mee maktub gə ndaŋg kédé gə wəji dɔ Purim lé to ne njaŋg ya.

³⁰Deę d'ula gə maktub lé d'ar Jibje gə d'isi dəb bekoje'g lə Asuerus gə tɔl dəa rɔ-joo giree-siri (127) lé. Taje gə to keneŋ wəji dɔ meeləm ləm, gə ginkoji ləm tɔ

³¹mba kar deę ra naj mee ndə gə wəji dɔ Purim neelé mee ndəaje gə d'wəji njaŋg to gə Mardose gə to Jip gə Este gə to dené lə mbai lé gɔl dɔ taree d'ar deę ləm, to gə deę kara d'un ndu deę dɔ'g mbata lə deę-deę ləma, gə mbata lə ŋgaka deęje ləm tɔ, gə goo kɔg-mee-boo lə deę ləm, gə goo ndu nɔ lə deę ləm tɔ.

³²Togábè ba ndukun gə Este un ar deę tum ne gin naj Purim lé to ne njaŋg ndá deę ndaŋg taree mee maktub'g ya tɔ.

Este 10

Rənduba lə Mardose

¹Mbai Asuerus gaŋg nékoga-dɔ-rɔ dɔ deę gə d'isi mee bee'g ləm, gə dɔ deę gə d'isi dɔgoré-looje'g to dan baa-boo-kad'g ləm tɔ.

²Néje lai gə wəji dɔ siŋgamoŋ ləa ləm, gə néreaje gə boo-boo ləma, gə boo-néje gə gə ria-ria gə mbai ra unda ne dɔ Mardose tar ləm tɔ lé see deę ndaŋg mee maktub sorta néraje'g lə mbaije lə Medəje gə Persəje el wa.

³Mbata Mardose gə to Jip lé ba to gə dɔtar, goo mbai Asuerus'g lé. D'ula rənduba dəa'g mbuna Jibje'g ləm, ŋgakeaje gə bula digi-digi lé kara d'undá dan kəm deę'g ləm tɔ ndá yeę saŋg maji lə koso-dəwje ləa ləm, yeę pata meeləm mbata lə ginkojije ləa lai ləm tɔ.

Job

Job 1

- ¹Dəw kára ria lə Job si mee bee gá Uts. Dəw neelé to njera né gə goo rəbee ləm, gə njenéra gá danasur ləm tɔ. Yee bəl Ala ləm, yee unda ria bad dɔ néra gá majel'g ləm tɔ.
- ²Yee oji nganeeje gá diŋgam siri gə njé gá dené munda.
- ³Badje læa d'as tɔl-dɔg-loo-siri (7.000) ləm, jambalje læa d'as tɔl-dɔg-loo-munda (3.000) ləm, maŋgje læa gá d'wa dee nɔ'd joo-joo d'as loo tɔl-mi (500) ləm, kɔ-mulayèje-je læa d'as tɔl-mi (500) ləma, kuraje læa bula digi-digi ləm tɔ. Dəw neelé ria bar ur dɔ dəwje lai gá d'isi Bər.
- ⁴Nganeeje gá diŋgam d'aw kəi lə nɔ gə goo nɔ goo nɔ d'ɔ muru-gad, tɔbəi deɛ bar ŋgakɔ deeje gá dené gá munda lé d'ar dee d'usɔ gə d'ai sə dee nɔ'd tɔ.
- ⁵Loo gá ndɔ muru-gadje lé dəs mbɔ ndá Job bar nganeeje ree unda dee gə kəmee, tɔbəi yee uba naŋg jta gə ndɔ radinja nékinjaməs gá kɔ roo mbata læa dee kára-kára lai. Mbata Job pana: Banelə ŋgan neeje ra kaiya d'ar mee dee ɔs gel gə Ala. Yee ba gá né gá Job ra ta-ta ya.
- ⁶Yen ŋga ndɔ kára bəe kuraje læa Ala gá dara ree d'aar neɔ'g ndá Njekurai kara ree aar dan dee'g tɔ.
- ⁷Njesigəneɔ dəji Njekurai pana: See i j ra wa. Ndá Njekurai ila Njesigəneɔ'g pana: M'i loo gugu'd dɔ naŋg nee ləm, gə loo njaa kenej ləm tɔ.
- ⁸Njesigəneɔ dəji Njekurai pana: See i oo kura ləm Job wa. Gar dəw gá togəbè godo dɔ naŋg nee. Yee to njera né gá gə goo rəbee ləm, gə njenéra gá danasur ləm tɔ, yee bəl Ala ləm, unda ne rəa bad dɔ néra gá majel'g ləm tɔ.
- ⁹Yen ŋga Njekurai tel dəji Njesigəneɔ pana: See Job bəl Ala kari ba ya wa.
- ¹⁰See i ula ŋgalaŋ gugu ne dəa gə dɔ njémeekəije læa gə dɔ néje læa lai el wa. I tɔr ndui dɔ kula gá yee ra ndá koso-nékulje læa kara taa mee bee pəl-pəl.
- ¹¹Nɛ maji kari ula jii ndiŋ ɔɔ ne rɔ né gá to keɔ oo ndá ma m'gər gao to gá yee a kila ndɔl dɔi'g kəmi'g nee ya.
- ¹²Njesigəneɔ tel ila Njekurai'g pana: Aa oo néje lai gá to keɔ lé m'ya mee jii'g. Nɛ né kára ba lé maji kari ɔɔ darəa gə jii el. Yen ŋga Njekurai saa rəa nɔ Njesigəneɔ'g aw.
- ¹³Ndɔ kára bəe loo gá ŋgalə Job gá diŋgam gə njé gá dené d'aw d'usɔ né gə d'ai mán-nduú gá mɔ mee kəi'g læa ŋgokɔ dee gá to ŋgara deeje
- ¹⁴ndá njekajikula kára tee təsərə ree rɔ Job'g ulá pana: Maŋgje d'aw ndɔ-ndɔ ləm, kɔ-mulayèje-je d'aw d'ɔ mu mbɔr dee'g ləm tɔ,

- ¹⁵Ndá Sabaje ree d'ur dɔ dee'g tɔl kuraje lai gə kiambas, tɔbɔi d'ɔr dee lai d'aw sə dee. Nɛ ma nja gə karm ba m'teɛ ta yoo'g pe'd-pe'd m'ree mba kulai taree.
- ¹⁶Loo gə yeɛ aw pa tɔa'g bɛe-bɛe ya bɔi ndá yeɛ gə ranɟ teɛ tɔsɔrɔ ree ula Job pana: Pɛr lə Ala i dara oso bugu dɔ badə-kosoje'g roo dee gə kuraje lai nɔ'd dula-dula, nɛ ma nja gə karm ba m'teɛ pe'd-pe'd ta yoo'g m'ree mba kulai taree.
- ¹⁷Loo gə yeɛ aw pa tɔa'g bɛe-bɛe ya bɔi ndá yeɛ gə ranɟ teɛ tɔsɔrɔ ree ula Job pana: Kaldeje d'ɔm nɔ'd kudu munda d'ur dɔ jambalje'g twa dee ləm, deɛ tɔl kuraje lai gə kiambas ləm tɔ, nɛ ma nja gə karm ba m'teɛ pe'd-pe'd ta yoo'g m'ree mba kulai taree.
- ¹⁸Loo gə yeɛ aw pa tɔa'g bɛe-bɛe ya bɔi ndá yeɛ gə ranɟ teɛ tɔsɔrɔ ree ula Job pana: Nɟanije gə diŋgam gə nje gə dené d'isi d'usɔ né gə d'ai mán-nduú gə mi kai lə ŋgara deeye
- ¹⁹ndá aa oo lel-boo i par gə kel dɔdilaloo'g biri dɔkum kai gə sɔ lé aree tɔd unda dee mburug tɔl dee. Nɛ ma nja gə karm ba m'teɛ pe'd-pe'd ta yoo'g m'ree mba kulai taree.
- ²⁰Yen ŋga Job i ta til kubu ləa gə boi yul rəa'g ləm, ndisa dəa ŋgori-ŋgori ləm tɔ, tɔbɔi yeɛ oso nanɟ bəbərə dəb kəmee nanɟ
- ²¹ndá yeɛ pana: M'teɛ mee kəmje'g kudum dum Ndá m'a tel kaw nanɟ gə kudum gə dum ya tɔ. Njesigəneɔ ya to njekar né ləm, Njesigəneɔ ya to njetaa né ləm tɔ, Ndá maji kar dɔ ri Njesigəneɔ ai səgərə.
- ²²Gə goo néje nee lai lé Job ra ne kaiya el ləm, oo ne Ala gə njera né gə lal najee el ləm tɔ.

Job 2

Né gə naa Job gə njekəm'g gɔl joo

- ¹Tɔbɔi ndɔ kára bɛe loo gə kuraje lə Ala gə dara ree d'aar neɔ'g ndá Njekurai kara ree aar sə dee nɔ'd nɔ Njesigəneɔ'g tɔ.
- ²Njesigəneɔ dɔji Njekurai pana: See i i ra wa. Ndá Njekurai ila Njesigəneɔ'g pana: M'i loo gugu'd dɔ nanɟ nee ləm, gə loo njaa keneɟ ləm tɔ.
- ³Njesigəneɔ dɔji Njekurai pana: See i oo kura ləm Job wa. Gar dəw gə togəbɛ lé godo dɔ nanɟ nee. Yeɛ to dəw gə njera né gə gə goo rəbee ləm, gə njenéra gə danasur ləm tɔ. Yeɛ bəl Ala ləm, unda ne rəa bad dɔ néra gə majel'g ləm tɔ. Yeɛ aar njanɟ dɔ néra ləa gə gə goo rəbee ya. Ndá i ɔsm bɔi-bɔi mba karm m'tujee kari ba lal né gə bɛe.
- ⁴Yen ŋga Njekurai tel ila Njesigəneɔ'g pana: Ndar rɔ tɔ ndar rɔ tɔ. Néje lai gə dəw iŋga lé yeɛ un ar mba kuga ne darəa ya.
- ⁵Nɛ maji kari un jii ɔrɔ ne siŋgarea gə darəa oo ndá ma m'gər gao to gə yeɛ a kila ndɔl dɔi'g kəmi'g nee ya.

⁶Njesigəneə ula Njekurai pana: Aa oo, ma m'ilá jii'g ne né kára ba lé i a kyá kəmba!

⁷Yen nga Njekurai ɔd nɔ Njesigəneə'g aw. Tɔbəi yeɛ ar rɔ Job pélé i gəlee'g nanɔ saar teɛ dəa'g tar.

⁸Togəbè Job un seɔgəre nɔgə ne rəa ləm, si ne dan bu'g ləm tɔ.

⁹Dené læa dəjee pana: See i aar njanɔ dɔ néra gé gə goo rəbee læi ya bəi wa. Maji kari ila ndɔl dɔ Ala'g lé wəi ne.

¹⁰Ne Job tel ilá keneɔ pana: I pata asəna gə mbə-dené bəe. Mba dī ba j'inga né gé maji rɔ Ala'g lé ndá see j'a taa né gé majel to el wa. Gə goo néje lai lé Job ra ne kaiya gə taje gé teɛ təa'g el.

Baokuraje læ Job munda ree rəa'g

¹¹Baokuraje læ Job munda d'oo sor nékəmnɔooje bəd-bəd gé teɛ dəa'g ndá nana kara i bəe læa aw: Elipaj, dəw gé Teman ləm, Bildad, dəw gé Sua ləma, gə Sopar, dəw gé Naaman ləm tɔ. Deɛ d'i bəe læ deɛ d'ɔm nɔ'd rəw'g d'aw gə mba ndinga səa ndòo ləm, gə mba gəl mée ləm tɔ.

¹²Loo gé deɛ nai əw ya bəi ndá d'un kəm deɛ d'ée ndá deɛ gəree el. Deɛ d'ɔr ndu deɛ gé tar wəl nɔ ne ləm, deɛ til kubuje læ deɛ gé boi yul-yul rɔ deɛ'g ləma, deɛ tuga kor d'ɔm dɔ deɛ'g ləm tɔ.

¹³Deɛ d'isi səa dɔ nanɔ'd ya ndɔ siri dan kàrá gə loondul'g ar dəw kára kara ulá ta el mbata deɛ d'oo nébəɔnɔgərəti læa gé al dɔ loo sula lé.

Job 3

JOB DEɛ GƏ BAOKURAJE LEA GƏ MUɔDA D'WɔJI GƏ NA TA

Job nɔ pana: Kisi kəmba bəi lé see majee to dī wa

¹Gée gé gogo ndá Job teɛ təa ila ne ndɔl dɔ ndɔ kojee'g.

²Yeɛ un ta pa pana:

³Maji kar ndɔ gé d'ojim keneɔ lé tuji ləm, Gə loondul gé deɛ pana: D'əskəm keneɔ lé kara tuji ləm tɔ.

⁴Nɔ neelé maji karee tel to loondul ləm, Maji kar Ala əji dɔ'g mee dara'g el ləma, Maji kar lookàr kára kara ndogó dəa'g el ləm tɔ.

⁵Maji kar loo gé ndul njudu-njudu təa lai gé keɔ-yeɛ ləm, Maji kar mum on dəa ləma, Maji kar nébəl gé on kəm kàr lé aree bəl ndəb pəd-pəd ləm tɔ.

⁶Mee tilee'g neelé maji kar loondul gé ndul njudu-njudu taa gé keɔ el ləm, Maji karee sané pa mee ləb'g ləma, Maji kar deɛ tura ndɔ neelé mbuna najje'g el nga ləm tɔ.

- ⁷Oiyo, maji kar mee tilee'g neelé to mee til gá kám keském keneṅ el ləm, Maji kar ndu rɔlel ɓar keneṅ el ləm tɔ.
- ⁸Maji kar njékila ndɔl dɔ ndɔje'g d'ila ndɔl dɔ mee tilee'g neelé ləm, Deɛ gá gər goso ɓar da-mán gá to ɓəl karee teɛ raga lé Maji kar dee d'ila ndɔl dɔa'g ləm tɔ!
- ⁹Maji kar kérémeje gá teɛ loo gá kàr ur naṅg mee tilee'g neelé tel ndul njudu-njudu, Maji karee ṅgina lookàr pi. Maji kar ta lookàr teɛ mee tilee'g neelé el tɔ.
- ¹⁰Mbata yee udu rəw gá taa ne kəm lé jigi el ləm, Yee ɔgm loo koo némeekɔ lé el ləm tɔ.
- ¹¹See gelee ban ɓa ma m'wəi mee kəm'g el wa. See gelee ban ɓa loo gá ma m'unda loo mée'g m'teɛ lé kəmə ləm udu el wa.
- ¹²See gelee ban ɓa d'ɔs kəji dee naṅg taam'g nee ləm, Mbà kəm to keneṅ am m'ai ləm tɔ wa.
- ¹³Lé togábè el ndá ɓasinè m'a to naṅg ləm, m'a to ləm ləma, M'a tobi ləm m'a kwa rəm nɔ'd
- ¹⁴Gə mbaije gə dəwje gá boo gá dɔ naṅg nee Gá to njékuda dɔɓarje gá nékolé-mee dɔ'gje lé ləm,
- ¹⁵Gə ṅgan-mbaije gá njékaa dɔ dəb ɓeekoje gá d'ṅga larlɔr D'ar larnda taa mee kəije lə dee pəl-pəl lé ləm tɔ.
- ¹⁶Esé lé neelé m'a gə godo, m'a to asəna gə kəm gá unda dɔ ləm, M'a to asəna gə ṅganje gá d'oo lookàr nda el bèe ləm tɔ.
- ¹⁷Lée neelé njémeeyèrje ra né keneṅ el ṅga, Lée neelé deɛ gá dao gá siṅga dee godo lé d'wa rɔ dee keneṅ tɔ,
- ¹⁸Lée neelé meɛ ɓərje lai to ləm keneṅ, D'oo ndu njekula kəm loo ndòo keneṅ el,
- ¹⁹Dəwje gá gɔ-gɔ gə njé gá boo-boo lai to lée'g neelé ləm, ʼBər ula dɔa gel ɓéje'g lée neelé el ṅga ləm tɔ.
- ²⁰See gelee ban ɓa Ala ar loo àr dɔ yeɛ gá si dan kəmndoo'g wa. See ban ɓa deɛ gá meɛ dee adə dee mbag-mbag lé yeɛ ar dee d'isi kəmɓa wa.
- ²¹Deɛ lé d'unda meɛ dee yel kar yoo tɔl dee nɛ deɛ ṅginá pi ləm, Deɛ lé malee ra dee ur dɔ mal nébao'g ləma,
- ²²Deɛ lé ɓó lé d'aw sə dee gá dɔɓar'g lé Ndá rɔ dee a lel dee kar dee d'al ne rɔ dee ləm tɔ.
- ²³Dəw gá gər rəw kabee el lé See ban ɓa Ala ula ṅgalaṅ gugu ne dɔa sub wa.
- ²⁴Tumɔ ṅgururu-ṅgururu ɓa gá muru kɔ ləm ləm, Ndu kii ləm ɓa taa loo pəl-pəl to gá mán bèe ləm tɔ.

²⁵Né gá ma m'bölee lé ba teɛ dɔm'g ləm, Né gá ma m'ndəb ndəbee pəd-pəd lé kara teɛ dɔm'g ləm tɔ.

²⁶Ma m'isi gá majee, əsé m'isi ləm, əsé m'wa rɔm el, Ne némeepelé wəs-wəs ba taa rɔm pəl-pəl ya.

Job 4

Ta lə Elipaj

¹Elipaj, dəw gá Teman un ta ula Job pana:

²Bó lé j'a gə kulai ta ndá see a kar məəi oɟ wa. Ne see nɔ ba a kaskəm si təa mundu lal pata wa.

³Aa oo, ta-ta i ndoo dəwje gá ranɔ né ləm, I ar deɛ gá ji dee unda ndolé kara ɓar mɛr-mɛr ləm,

⁴Taje lai ar deɛ gá d'oso d'ɟta ləma, Deɛ gá d'wa koŋgoŋ lé i ar dee ndɔji rɔ dee ləm tɔ.

⁵Ne ɓasinè to ndəa kaj ndá i unda ndolé. ɓasinè né ɔrɔ rɔi-i ndá i ar məəi pélé ne wəs-wəs.

⁶See ɓəl Ala lai lé ba Ari ɔm ne məəi dɔ Ala'g lé ləm, unda ne məəi yel dəa'g ləm el wa. See gelgodo lai lé ba ari tɔs ne kəmi bao-bao dɔ rəw kabije'g el wa.

⁷Maji kari əji ta məəi'g oo: See dəw gá ta wa dəa el gá ra ba tuji wa. Esé see njéra nédanaje gá ra ba d'udu guduru wa.

⁸Ma lé m'oo gao, deɛ gá d'ɔs gel néra gá kori-kori ləm, Gá dubu néra gá gə dɔ najee el ləm tɔ lé d'a kinja kadee ya tɔ.

⁹Kəmə gá Ala ila pugudu dɔ dee'g lé deɛ tuji ne ləm, Lel oŋg ləa roo dee dula-dula ləm tɔ.

¹⁰Gel ndu nɔ lə toboije ganɔ ləm, Nɔgan nɔgan toboije kara təd ləm tɔ.

¹¹Bɔ toboɟ tuji mbata nékwa ləa godo, Ngalə kɔ toboɟ sanéna kad-kad tɔ.

¹²Ta gá to loo-kiya'g lé aw saar ree teɛ rɔm'g Ndá mbim oo keaa lam-lam.

¹³Loo gá dəwje d'ɔm bi mán-kad yəm lé To kàree gá nénije d'ar mee dəw tila ŋgajla-ŋgajla lé.

¹⁴ɓəl undam badə ganɔm am m'unda bala ləm, Siŋgarɔmje lai yə ləm tɔ.

¹⁵Lel dəs mbɔrm'g dəb ndá m'ɓəl Ar bi rɔmje d'ɟ mugugu.

¹⁶Dəw kára aar lée'g neelé ndá ma m'gəree el, Ne m'oo ndu dəw gá wɔji ne ta lam-lam pana:

¹⁷See dəw a to njera né gə dɔ najee nɔ Ala'g wa. See yeɛ a kàr ŋgad-ŋgad nɔ yeɛ gá njekɔd'g wa.

¹⁸Bó lé Ala ɔm mée dɔ kuraje'g læa gé dara el læm, Bó lé yeɛ iŋga némbə rɔ kuraje'g læa læm tɔ,

¹⁹Ne bəd ba see dəwje gé d'isi mee kəi naŋg'd Gó gin dee ɔ nduji naŋg'd Gó d'askəm rəd dɔ dee naŋg to gé rəd ne kuruje bèe el wa.

²⁰Teɛ gə ndɔ saar kàrkemetag ndá deɛ tɔ dee pɔs-pɔs, Deɛ tuji gə nɔ ar dəw kára kara əji dɔ dee'g el.

²¹Kula si kəmba læ dee gaŋg badə, Deɛ d'wəi ne d'wəi lal kiŋga kəmkàr ya.

Job 5

¹Basinè maji kari ɓar-ɓar oo, see dəw a ndigi tai'g wa. See kuraje gé dara gé ra ba i a dəji dee ta wa.

²Dəw gé gər né el lé tuji dan oŋg'd læa læm, Mbə-dəw lé wəi dan meeki jugugu'g læa læm tɔ.

³Ma m'oo njegərnéel mɔa gɔlee naŋg, Tɔɓəi léegəneeya ma m'ila ndɔl dɔ loo-siée'g m'pana:

⁴Loo teɛkɔr læ ŋganeeje godo, Maji kar dee mbɔɔi dee loo-gaŋg-rəwta'g mba kar dəw kára gé njetaa dɔ dee godo.

⁵Njébooje d'ɔ kó læa mbad-mbad Saar teɛ mee kunje'g læm, Dəwje gé malee ɔ mee dee lém-lém lé Turu némajije læa mee dee'g mag-mag læm tɔ.

⁶Némeekɔ ɔ mee nduji naŋg'd el læm, Kəmdoo kara uba dɔ naŋg'd kari ba el læm tɔ.

⁷Dəw lé d'ojee karee oo kɔ-né To gé ndao-pər ɔ gé tar bèe tɔ.

⁸Ma lé Ala ɓa m'a ra ndò rəa'g læm, Ala ɓa m'a kunda ta læm neɔ'g læm tɔ.

⁹Yeɛ ra boo-néje gé dum gər ginee læm, Yeɛ ra néje gé maji dum gé dum tura læm tɔ.

¹⁰Yeɛ ar ndi ər dɔ naŋg nee læm, Yeɛ ar manee taa mee ndɔje læm tɔ.

¹¹Deɛ gé d'ula dɔ dee lé yeɛ unda dɔ dee tar læm, Deɛ gé d'isi dan kəmtondoo'g lé yeɛ ar mee dee kul læm læm tɔ.

¹²Néje gé njégosoje d'wɔji kwɔji ra lé yeɛ tuji pugudugu Ar ji dee askəm ra née karee ɔr njal el.

¹³Yeɛ wa ta njékəmkàrje dɔ gosó'g læ dee læm, Dəwje gé njégosoje lé yeɛ tuji négosɔje læ dee læm tɔ,

¹⁴Deɛ lé dan kàr tel to gé loondul læ dee læm, Kàr aar danɔ kara deɛ mam loo to gé loondul bèe læm tɔ.

- 15**Togábè ba Ala taa njérámje ta ta meeyèr gá teɛ ta dee'g ləm, Yee aji dee ji njésingamonje'g ləm tɔ.
- 16**Yee ar meekundayel gəd njénékəmdooje ləm, Yee ar ta njéra né kori-korije udu rub ləm tɔ.
- 17**Rɔlel nai gə dəw gá Ala wɔjee kəmkàr, Maji kari ɔs takwɔji-kəmkàr lə Bao-singamonj rəw el.
- 18**Yee nja ar dəw doo nɛ yee nja tɔ ta doo ləm, Yee ar dəw ɪŋga doo nɛ jia-yee nja aree ər kəmsə ləm tɔ.
- 19**Nékəmdooje gá gɔl misə lé yee a kəri keneɲ Ndá njekəm'g gɔl siri a tibi mbəri el tɔ.
- 20**Loo gá boo-boo oso lé yee a kəri ta yoo'g ləm, Loo gá rɔ oso lé yee a kəri ta kiambas'g ləm tɔ.
- 21**Ndəi ta a kɔrɔ rɔi el ləm, Loo gá tuji aw gá nee kara i a bəl el ləm tɔ.
- 22**Loo gá tuji gə boo-boo teɛ lé i a kogo ne gá kogo, Daje gá dɔ naɲg nee lé i a bəl dee el tɔ.
- 23**Mbata mbalje gá loo-ndɔ'g ləi d'a kɔgi loo el ləm, Daje gá wala kara seɪ sə deeje a síje ləm ləm tɔ.
- 24**I a kal rɔi gə némajije mee kəi-kubu'g ləi ləm, I a kiŋga koso-nékulje ləi gə loo dee ya lai ləm tɔ.
- 25**I a koo ŋgakaije gá d'ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm, Barkəmije d'a bula gá kédé-kédé to gá muje gá wala bèe ləm tɔ.
- 26**Buga a kasi nag-nag ba i a kaw dɔɓar'g To gá d'odo ne siŋga kó nai kijá'g bèe.
- 27**Aa oo, yee ba gá né gá kəm sí inja dɔ'g, To togábè ya. Maji kari taa taree mba ra née ya.

Jɔb 6

Ta kila'g lə Jɔb

- 1**Jɔb tel ilá keneɲ pana:
- 2**Ɔi, bó lé d'askəm kwɔji kwɔi lə némeekɔ ləm ləm, Bó lé mbɔ nékəmdooje ləm lai nɔ'd d'unda dɔ nékwɔji kwɔi'g lə né ləm tɔ ndá
- 3**D'a kwɔi kunda nagəra gá mee baa-boo-kad'g, Gelee gá nee ba taje ləm aw ne saar ar ta mbə teɛ ne tam'g.
- 4**Mbata kandə bandəŋje lə Bao-singamonj wam Ar kumə-yoo gá keneɲ andə rɔm'g tɔ. Nébəlje lə Ala mbɔ nɔ dɔm'g rɔ səm.

- ⁵See mbur a ra né wəl mbər mu gá lelee'g wa. See bɔ maŋg a nɔ mbər moro'g læa wa.
- ⁶See dəw a sɔ né gá to dədələ lal kad wa. See nda-kaokuja lé lel wa.
- ⁷Né gá m'ndiŋga rɔm gə mba kɔrɔ rəa el Gá to keji kəm'g lé yee ba tel to néso ləm,
- ⁸Né gá ma m'dəjii lé maji kam m'iŋga ləm, Né gá məəm to yel dɔ'g lé maji kar Ala am ləm tɔ.
- ⁹Bó lé mee Ala ndigi ndá Maji karee rədm naŋg mbəji-mbəji ləm Maji karee ula jia ɔrm ne dɔ naŋg nee ləm tɔ.
- ¹⁰Lé bèe ndá m'a kiŋga négɔl məəm ləm, M'a kal rɔm dan némeekɔ gá yee ɔm dɔm'g ləm tɔ, Nɛ ma lé m'al ta ta ndukunje'g læ Ala gá Njerɔkunda pai el.
- ¹¹Loo gá siŋgam godo lé see m'a kunda məəm yel gə mba dɪ bæi wa. Loo gá d'wɔji rudu ndɔ ləm njaŋg mbə lé see m'a ŋgina gə mba dɪ bæi wa.
- ¹²See siŋgam asəna gə siŋga mbal wa. See darɔm to larkas wa.
- ¹³See ma lé njela səm godo ba Kaji nai ne səm əw wa.
- ¹⁴Yee gá oo kɔ-né lé Lé yee uba goo bəl Bao-siŋgamonɔ yə kara Yee aw ndoo meekaw taj-taj læ baokura læa ya.
- ¹⁵Ŋgakɔmje to njəsukəmje to gá kəm-rəw-mán gá tudu kurum-kurum Gá ər dəw bèe,
- ¹⁶Kɔr kwɔji aree bəb ləm, Kwɔji ɔm keneŋ aree to bigim ləm tɔ.
- ¹⁷Loo gá nai kàr ndá dee d'yi tə ləm, Pər kàr ar dee tudu kurum-kurum léé'g ya ləm tɔ.
- ¹⁸Njékawrəw'gje d'uba rəw læ dee d'yə D'ur dɔdilaloo'g ndá d'udu keneŋ guduru.
- ¹⁹Njékawrəw'gje gá Tema d'orè kəm dee dɔ'g sɪ ləm, Njékawmbáje gá Seba kara d'unda mee dee yel dɔ'g ləm tɔ.
- ²⁰Rɔ dee kul mbata kunda gá d'unda mee dee yel dɔ'g ləm, Rɔ dee gaj ges loo gá deɛ teɛ keneŋ ləm tɔ.
- ²¹Basinè, seɪ toje gá né gá kari ba, Seɪ ooje nébəŋgərəti ləm ndá seɪ bəlje ne kədm-kədm tɔ.
- ²²See ma m'ula sí m'pana: Amje né Esé m'pana: Ugaje dɔm gə némajije læ sí,
- ²³Esé m'pana: Taamje ji njebə'g, Esé m'pana: Ɔrmje ji njémeeyèrje'g wa.
- ²⁴Ndoomje ndá m'a si mundu ya, Tɔjimje né gá m'ndəm dɔ'g lé amje m'gər.
- ²⁵Ta gá tɔgərɔ lé siŋgá to ya, Nɛ ta gá seɪ ilaje dɔm'g lé see gelee to dɪ wa.

²⁶See seɪ ndigi gaŋgje ta dɔ taje'g ləm, Kooje gá ta læ dəw gá to ta yoo'd gá ta læa dəs to gá lel bèe wa.

²⁷Seɪ raje tɛ dɔ ŋgonal'g ləm, Seɪ ndogoje kuramar síje ləm tɔ.

²⁸M'ra ndòo rɔ sí'g, maji kar sí aamje gərərə, See m'a pa taŋgɔm kəm sí'g wa.

²⁹Maji kar sí telje dɔ taje'g læ sí, Maji kar sí gaŋgje ta gá gə goo rəbee el lé bèe el. Maji kar sí telje dɔ taje'g læ sí Ndá seɪ a gərje to gá ta wa dɔm el.

³⁰See ndɔm pata gá kori-kori wa. Esé see tam askəm kɔr kəm né gá majel el wa.

Job 7

Ta kila'g læ Job ya bæi

¹See dəw gá dɔ naŋg nee lé kəmə læa asəna gə kɔ njerɔ bèe el wa. See ndɔje læa to d'asəna gə kɔ njera kula lar bèe el wa.

²To gá bər lé ndiŋga ndil kwa rəa keneŋ ləm, To gá njekula lar unda mée yel dɔ nékoga dɔ jia'g ləm tɔ lé

³Togəbè ba né kama to naj nébəŋgərətije ləm, Koo ndòo loondulje'g ba gá né kama ləm tɔ.

⁴Loo gá m'to naŋg lé m'pana: See m'a kɪ tar kàr gá ra'd ŋga nee wa. See kàr gá ra ba loo a kar wa. Meetila ŋgaila-ŋgaila asm nag-nag saar ta lookàr.

⁵Korèje d'aw rɔm'g dèm-dèm ar rɔm wa mènɔgèŋgè-mènɔgèŋgè ləm, Ndar rɔm tɔ məs-məs gə tɔr wuyum-wuyum ləm tɔ.

⁶Ndɔje ləm dəs kalaŋ to gá nékunji-kubu læ njekunji-kubu bèe, Deɛ sané pa: Loo kunda meeyel dɔ dee'g godo!

⁷Ɔi Ala, ar məəi olé dɔ'g to gá kəmə ləm tɔ asəna gə lel bèe, Kəm a tel koso dɔ si dan maji'g el ŋga.

⁸Kəmi gá oom lé a koom el ŋga ləm, Kəmi a saŋgəm ne m'a godo ləm tɔ.

⁹To gá mum gá sané pa aw lé Yee gá aw bee læ njé gá d'wəi'g lé a tel ree el tɔ.

¹⁰Yee a tel ree mee kəi'g læa el ləm, Loo gá yee si keneŋ kédé lé kara mee dee a kwəi dəa'g kalaŋ ləm tɔ.

¹¹Gelee gá nee ba m'a kwa tam el, Nébəŋgərətije gá to məm'g lé m'a pa ne ta ləm, Meem gá adə mbag-mbag lé m'a ndiŋga ne rɔm ya ləm tɔ.

¹²See ma m'to gá mán baa-boo-kad əsé gá da-mán ba I unda njəŋgəmlooje ar dee gugu dɔm sub wa.

¹³Loo gá ma m'pana: Dɔ tira tom a gɔl məm ləm, To naŋg ləm a kar meekonje ləm oso lemsé ləm tɔ

- ¹⁴Ndá i ɔm bəl dɔm'g gə nɛniʒe ləm, I am m' bəl m' ndəb ne pəd-pəd gə nɛmɪdije ləm tɔ.
- ¹⁵Ai-i, ma m' ndigi kar dəw ugu dɔrm gaŋg ba maji. Tɔgərɔ, kwəi ba maji unda kar siŋgamje nai nji.
- ¹⁶Ma m' əʒi dee bəj-bəj, m' a si kəmba saar-saar el. Maji kari yə' m mbata kəmə ləm tɔ asəna gə lel bɛe.
- ¹⁷See dəw to dɪ ba i tɔs kəmi dɛa'g bao-bao ləm, I aa dɛa kər-kər ləm,
- ¹⁸I teɛ gə ndɔ tənɛe ta-ta ləma, I aɪ mɛe ta-ta ləm tɔ wa.
- ¹⁹See ndɔ gə ra ba i a kəw rɔi korè kəmi sɪ dɔm'g wa. See ndɔ gə ra ba i a kyə loo karm m'uru ne mán tam kəi wa.
- ²⁰Bó lé m'ra kaiya ndá see dɪ ba m' askəm ra səi wa, i njekaa dɔ dəwje. See gelee ban ba i undam gə nékwɔʒi ndɔ niŋgaje ləi Gə mba karm m' tel to nékodo gə wəi dɔ rɔm'g wa.
- ²¹See gelee ban ba i ar məəi oso lemsé dɔ kaiya'g ləm el ləm, I ar məəi wəi dɔ néra kori-korije'g ləm el ləm tɔ wa. Mbata basinè m' a gə to babur'g. I a saŋgəm ne a koom el tɔ.

Jɔb 8

Ta lə Bildad

- ¹Bildad, dəw gə Sua un ta pa pana:
- ²See ndɔ gə ra ba i a kunda ŋgaŋ ta gə togəbè lé wa. See saar ndɔ gə ra ba taje gə ula mbj-mbj to gə lel-boo bɛe a kunda gaŋg teɛ tai'g wa.
- ³See Ala a turu néra gə danasur kila gel wa. See Bao-siŋgamoŋ a turu ta gə gə dɔ najee kila gel wa.
- ⁴Bó lé ŋganije ra kaiya d'ɔs ne ta lə rəw ndá Yee a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g ya.
- ⁵Nɛ i lé bó lé i ndolè goo Ala ləm, Bó lé i ra ndò rɔ Bao-siŋgamoŋ'd ləma,
- ⁶Bó lé i to njemeekarabasur gə njera nédana ləm tɔ ndá Tɔgərɔ, yee a kaa dɔi kər-kər Gə mba tel kari si dan maji'g loo-sii'd gə ta wa dɔi keneŋ el lé.
- ⁷Nékiŋgaje ləi gə kédé lé i a tel koo dee gə né gə lam ba, Ndá njé gə d' a gə ree gogo lé a kur dɔ dee'g pubug.
- ⁸Maji kari dəʒi deɛ gə to ginka dəwje gə ləw oo ləm, Maji kari si gèŋ əʒi dɔ kula ra bɔ deeje-je'g ləm tɔ.
- ⁹Mbata jee n' to dəwje gə tagəné ba ndá jee n' gər né kára el, Ndɔje lə sí gə dɔ naŋg nee to d'asəna gə ndil kag bɛe.

- 10**Dee d'a ndooi né ləm, d'a kulai ta ləma, D'a kɪ gə ta dəji gə to mee dee'g mba riba dəa kari ləm tɔ pana:
- 11**See tatɔg a kuba lal danɔg-mán wa. Esé see mu-kwaa ra tɔg lal mán wa.
- 12**Loo gə to rubu gə kəm kinja el ya bəi ndá Yee tudu kalaŋ unda muje gə ranɔg lai.
- 13**To togábè gə dee lai gə mee dee wəi dɔ Ala'g lé, Meekundayel lə dee a tuji pugudu bèe tɔ.
- 14**Nékɔm mee dɔ'g lə dee unda nanɔg ndəs ləm, Négəd rɔ lə dee to gə kəi gamagar ləm tɔ.
- 15**Dee d'ɔm mee dee dɔ kəi'g lə dee nɛ kəi lé to njanɔg el. Dee d'wa kəi lé kəgəgə nɛ kəi lé oso rəb.
- 16**Dee to d'asəna gə kag gə bodee to yaɔ dan kàr gə ɔs kəd-kəd'g Ndá yee ar barkəmeeje d'alé ne saar tee loo-ndɔ'g.
- 17**Yee dolè ŋgirá mbuna kər mbalje'g ləm, Yee aw saar tee mee ndògo-bɔrɔje'g ləm tɔ.
- 18**Nɛ bó lé d'ɔree loo-kaaree gə aar keneŋ ndá Loo neelé tel ɔsee rəw pana: Nee n'gəree kédé el ŋga.
- 19**Néje nee ba gə nérɔlelje ləa rəw-kabeeje'g, Tɔbəi dɔ nanɔg neelé kagje gə ranɔg d'a kɪ keneŋ taa toree tɔ.
- 20**Wah! Dəw gə njera né gə goo rəbee-rəbee lé Ala ubá yá el, Yee aɪ bada dɔ njémeeyèrje'g el tɔ.
- 21**Yee a kar ndu rɔlel rusu tai tub-tub ləm, Tai a kɔs pa kalrɔ ləm tɔ.
- 22**Njébaje lai d'a si gə rɔkul ləm, Njémeeyèrje d'a sané kad-kad ləm tɔ.

Jɔb 9

Ta kila'g lə Jɔb

- 1**Jɔb un ta pa pana:
- 2**Ma m'gər gao to togábè ya, See dəw a to njera nédanasur nɔ Ala'g lé to gə ban wa.
- 3**Bó lé yee gə ndigi maj səa ta Dɔ néje'g tɔl-dɔg (1.000) ndá Yee a kaskəm kilá keneŋ dɔ né kára ya kara gə el.
- 4**Kəmkàr gə siŋgamonɔ to keɔ-yee nja donɔgɔ, See nɔ ba a kɔsee rəw lal kar ta wa dəa wa.
- 5**Yee ŋgəs gə mbalje gə ranɔg lal kar dee gər ləm, Yee bugu dee nanɔg gə oŋg ləa ləm tɔ.
- 6**Yee yə nanɔg bugu-bugu loo siŋgamonɔ'd ləa Ar gaji-gədeeje d'ula déréré-dèrère.

- ⁷Yeɛ ɔg kàr loo teɛ ndá y ee teɛ el ləm, Yeɛ udu ta kérémeje ɔg dee ne loo ndogo ləm tɔ.
- ⁸Yeɛ nja gə karee ba naji dara ləm, Yeɛ dum dɔ mán baa-boo-kadje'g ləm tɔ.
- ⁹Yeɛ nja unda kérémeje gə ɓar dee Ngawgel gə Bisi-tɔb-talje gə Ngamɔdje gə siri ləm, Gə kérémeje gə par gə dɔkɔl ləm tɔ.
- ¹⁰Yeɛ ra néje gə boo-boo gə dəw askəm gər el ləm, Yeɛ ra némɔrije gə dum tura ləm tɔ.
- ¹¹Aa oo, yeɛ dəs mbɔrm'g dəb nɛ ma m'ée el ləm, Yeɛ aw mbɔ kara m'gər el ləm tɔ.
- ¹²Bó lé yeɛ wa né ndá see nɔ a kɔgee dɔ'g wa. Na ɓa a dɔjee pana: See dɪ ɓa aw ra bèe ɓəi wa.
- ¹³Ala ar goo oŋg læa yɔr el, Négəd rɔ læ njébeeje lé yeɛ tuji pugudu neɔ'g.
- ¹⁴Nɛ ma lé see ta dɪ ɓa m'a kilá keneŋ wa. See ta gə ban ɓa m'a keji pa wa.
- ¹⁵Lé m'to njera nédana ya kara m'a kilá ta'g el, Nɛ njegaŋ-rəwta ləm ɓa m'a ra ndòo rəa'g ya.
- ¹⁶Bó lé ma m'baree m'aree ilam keneŋ kara M'a koo to gə yeɛ tuga mbia dɔ ta'g ləm sur el.
- ¹⁷Mbata yeɛ gə rədm dan lel-boo'g ləm, Ar dooje to rɔm'g mbərərə lal né gə bèe ləm,
- ¹⁸Yeɛ yɔ'm am m'taa kəmə el ləma, Yeɛ ar meekad ɓa taa məəm pəl-pəl ləm tɔ.
- ¹⁹See maskəm pata gə siŋgam wa. Yeɛ lé to njesiŋgamoŋ ya. See m'a kaw səa loo-gaŋg-rəwta'g wa. Nɔga see nɔ ɓa a ɓarm kam m'aar neɔ'g wa.
- ²⁰Lé m'to njera né gə gə dɔ najee kara tam a kila ta dɔm'g ya, Lé ta wa dɔm el kara yeɛ a koom gə dəw gə ta wa dəa ya tɔ.
- ²¹See ta wa dɔm el wa. Ta wa dɔm el ya. Ma m'əji si kəmba ləm ɓəj-ɓəj.
- ²²Néje lai asəna. Yee ɓa m'pa ne m'pana: Dəw gə ta wa dəa el lé yeɛ tujee to gə tuji ne dəw gə ta wa dəa bèe ya tɔ.
- ²³Bó lé tuji-boo ar yoo teɛ kalaŋ ndá yee ɓa maji! Nɛ néje gə naa dee gə ta wa dɔ dee el lé yeɛ kogo dee ne gə kogo.
- ²⁴Dɔ naŋg lé d'yɔ meɛ ji njémeeyerje'g, Ala ar kəm njégaŋ-rəwtaje libi dɔ'g. Bó lé to yeɛ el nɔga see nɔ ɓəi wa.
- ²⁵Ndɔje ləm dəs kalaŋ unda njerɔkwɔilɔ, Deɛ d'aiŋgwɔd lal koo majee.
- ²⁶Deɛ dəs pəd asəna gə toje gə d'ɔs dee gə ŋgawlal bèe ləm, Asəna gə niŋgatədə gə dəb dɔ nékwa'g læa gə siŋga bèe ləm tɔ.

- ²⁷Bó lé ma m'pana: M'a kar mæm wæi dɔ némeekɔ'g ləm ləm, M'a kyɑ goo kəmtondoo ləm ləma, m'a tel kwa rɔm kɔgəɔ ləm tɔ ndá
- ²⁸Némeekɔje ləm lai d'ar bəl undam badə gaŋgm. Ma m'gər gao i a koom gé dəw gé ta wa dəa el lé ndə el.
- ²⁹D'a koom gé dəw gé ta wa dəa ya. See gelee gé dɪ ba m'a jɔg ne rɔm kari ba bəi wa.
- ³⁰Lé m'ndogo mán kɔji Esé m'togo jim gə yɑ-kià maree àr ŋgad-ŋgad kara
- ³¹I a kɔsm kilam dan bwa-bɔrɔ'g Ndá kubuje ləm d'a kɛjim bəi-bəi.
- ³²Ala to dəw to gé ma bèe ba gə mba karm m'ilá ta'g el ləm, Gə mba kar síjeə səa j'aw nɔ'd loo-gaŋg-rəwta'g el ləm tɔ.
- ³³Dəw gé to njekaar dan sí'g Gé ila jia dɔ sí'g joo bɔr lé godo.
- ³⁴Maji kar Ala un kag-tɔs læa dɔm'd gé gogo ləm, Maji karee ar nébəlje læa d'am m'ndəb pəd-pəd el ŋga ləm tɔ.
- ³⁵Yen ba m'a pata karee lal bəlee, Mbata bó lé bèe el ndá m'oo rɔm gé rɔm el ŋga.

Jɔb 10

Ta kila'g læ Jɔb bəi

- ¹Ma m'əji si kəmba ləm bəi-bəi! M'a tee gə ta nɔ-ndooje ləm gé raga ləm, Ma pata gə goo mee kad mbag-mbag ləm ləm tɔ.
- ²M'ula Ala m'pana: Maji kari gaŋgta dɔm'g el. Maji kari ulam am m'gər gin né gé i ɔsm ne rəw gə mbəa lé ba!
- ³See i oo gé né gé maji mba kula kəm ndòo ləm, Gə kɔs kula gé i ra gə jii ba ŋgərəŋ ləma, Gə mba kar meemaji læi to dɔ loo-kwɔji-nɔ-ta'g læ njémeeyərje'g ləm tɔ wa.
- ⁴See i uba kəm dəw wa. See i oo loo to gé dəw oo bèe wa.
- ⁵See ndɔje læi asəna gə kɑ dəw to wa. Esé see ləbje læi asəna gə kɑ dəw bèe
- ⁶Ba gə mba kari saŋg ne goo néra kori-kori ləm ləm, Mba kari ədə ne gin kaiya ram ləm tɔ wa.
- ⁷Mbata i gər gao to gé ta wa dɔm el ləm, Dəw kára kara gé njekɔrm jii'g godo ləm tɔ.
- ⁸Jii ba i undam ne ləm, i ubam ne ləma, I ram ne bura ləm tɔ. Ŋga see i ndigi tujim pugudu wa.
- ⁹Maji kari ar mæi olé dɔ'g to gé əji ba i ubam ne, See i a ndigi telm gé nduji naŋg gogo wa.
- ¹⁰See i am m'aj to gé mbà gé əj bèe el wa. See i am m'bi to gé mbà gé bi bèe el wa.

- 11**I ar ndarəm ɔn dɔ dakasrɔm ləm, I tɔs singarɔmje ta nɔ'd ləma, gə pɛdɛ ɲgira rɔmje dɔ'g ləm tɔ,
- 12**I am m'isi kəmba gə goo meemaji ləi ləm, ɲgəm gə i ɲgəm'm lé ba i tɔs ne kəmi bao-bao dɔm'g ləm tɔ.
- 13**Lée togəbè kara aa oo né gə i iya dɔ bəɲgəri'g, Aa oo ma m'gər gao, yee ba gə né gə i wɔji məəi'g ya.
- 14**Bó lé m'ra kaiya ndá i oom gao, I ar məəi oso lemsé dɔ néra kori-kori'g ləm el.
- 15**Bó lé ta wa dɔm ndá m'a koo keɔ! Bó lé ta wa dɔm el kara m'askəm kər dɔm tar el Mbata rɔkul dəb dɔm'g rigim ləm, m'isi dan nékəmdoo'g ləm tɔ.
- 16**Bó lé m'ndigi kər dɔm tar ndá i kərm to gə toboɔ̀ bèe ləm, I tel kundam gə nédumkooje ləm,
- 17**I tel ɔr ɲékərgootaje gə ranɲ ar deɛ d'ɔm ta dɔm'g ləm, I ar meeki jugugu ləi ɔ dɔ maree'g dɔm'g ləma, I ar nékəmdooje d'orè goo nɔ-nɔ dɔm'g ləm tɔ.
- 18**See gelee ban ba i am m'unda loo m'teɛ mee kɔm'g wa. Bó lé m'wəi keneɲ ndá kəm dəw a koom el,
- 19**M'a to asəna gə dəw gə godo bèe Ndá d'a kɔ səm mee kɔm'g ya kaw səm dɔbar'g.
- 20**See ndɔje ləm tɔ gə jebəre ba el wa. Maji kari yɔ'm! Maji kari ɔr rɔi rɔm'g mba kam m'taa kəmə
- 21**Kédé ba gə mba kam m'ɔd m'aw loo gə m'a kɔ keneɲ tel el, To bée gə loo ndul keneɲ kɔl-kɔl ləm,
- 22**To bée gə loo gə ndul kɔl-kɔl
- Q bée dɔ néra gə ndəl-ndəl'g ləm, To loo gə lookàr to asəna gə loondul gə ndul ɲjudu-ɲjudu keneɲ ləm tɔ.

Job 11

Ta lə Sopar

- 1**Sopar, dəw gə Naaman un ta pa pana:
- 2**See boo-taje gə i pa yaɔ-yaɔ neelé loo kila keneɲ a godo wa. Dəw gə ɲjepata kubu pur-pur lé see ta ləa to gə goo rəbee wa.
- 3**See ta beelé ləi gə gə mɔ̀dé ba lé a kar dəwje d'isi mundu wa. See i a kula sul dɔ loo'g lal kar dəw gə ranɲ ila rɔkul dɔi'g wa.
- 4**I pana: Ta ləi to gə goo rəbee I àr ɲgad-ɲgad kəmi'g.
- 5**Ɔi, bó lé Ala ndigi pata ləm, Bó lé yeɛ teɛ təa gə mba kilai'g ləma,
- 6**Esé bó lé yeɛ riba səi dɔ kəmkàr ləa to gə to loo-kiya'g Gə to kəmkàr ləa gə dum dɔ loo ləm tɔ Ndá i a gər to gə Ala ra səi gə goo néra kori-kori ləi el.

⁷See i askəm kuru mee Ala mba gər takəji læa Mba gər ne ndaa Bao-singamonj lé njai-njai wa.

⁸Négər læa dæree i gó tar unda dara. See di ba i a ra wa. Kuru læa to yaḡ unda bæe læ njé gó d'wæi. See di ba i a gər wa.

⁹Ngalee to yaḡ unda dɔ naŋg nee læm, Tadee to yaḡ unda baa-boo-kad læm tɔ.

¹⁰Bó lé Ala dəs læm, bó lé yeḡ wa dæw læma, Bó lé yeḡ bar dæw loo-gaŋg-ræwta'g læa læm tɔ ndá See na ba a kaskəm kɔgee wa.

¹¹Mbata yeḡ gər dæwje gó gə mɪdé ba læm, Deḡ gó ta wa dɔ dee kara yeḡ gər dee kalaŋ læm tɔ.

¹²Ne dæw lé gosonégər læa gó dæa'g to gó némbə, Dæw gó darɔ'g lé d'ojee asəna gə ŋgon mbur bæe.

¹³Ne i lé maji kari tel məəi par gó rɔ Ala'g læi læm, Maji kari ula jii ndiŋ gó rəa'g gə tamaji læi læm tɔ.

¹⁴Maji kari unda rɔi ŋgərəŋ dɔ néra kori-kori'g læm, Ya loo ar néra gó lal najee to mee kəi'g læi el læm tɔ.

¹⁵Yen ba i a kɔr ne dɔi tar lal rɔkul læm, I a kaar ne kɔgəɔ lal bəl læm tɔ,

¹⁶Mbata məəi a kwəi dɔ némeekonje'g læi, Məəi a kolé dɔ'g asəna gə manje gó ula dəs bæe.

¹⁷Ndɔje læi d'a ndogó unda kàr gó aar daŋdɔ bæe læm, Loondulje læi lé d'a tel to asəna gə lookàr gó gə ndɔ bæe læm tɔ.

¹⁸I a ndá məəi kaj-kaj mbata meekundayel læi to né gó gə mɪdé el. I a kaa looje gó gugu dɔi sub ndá i a to naŋg gə meekulɔm.

¹⁹I a to naŋg ndá dæw kára kara a jɔgi el, Dæwje bula d'a bɔr bèli.

²⁰Ne kəm njémeeyèrje to bibli, Deḡ lé loo gó gə mba kaj kiya rɔ dee keneŋ godo. Yoo ba gó nékunda mee yel dɔ'g læ dee.

Jɔb 12

Ta kila'g læ Jɔb

¹Jɔb tel ilá keneŋ pana:

²Tɔgəɔ ya, d'a pana: Négər gó ka dæw gó darɔ'g lé to rɔ sí-sej'g ya. To sej lé ba kəmkàr a kwəi sə sí nɔ'd.

³Ma kara m'isi gə kəmkàr to gó sej bæe ya to Bó ma m'to ŋgon gó goo sí'g el. See na ba gər néje gó sej paje lé el wa.

⁴Ma m'to nékunda-kogo læ baokuraje læm Loo gó m'dəji Ala karee la səm, Dæw gó njemeekarabasur læm, gó ta wa dæa el læm tɔ lé to nékunda-kogo ya.

- ⁵Kaa njekə̀mndoo gə kə̀m dɔ̀bee lé yee ɓa gə né gə wa mee dee gə d'isi dan maji'g, Də̀w gə gɔ̀lee unda ndolé lé keji bə̀j-bə̀j ɓa wɔ̀ji də̀a.
- ⁶Meeləm to mee kə̀i'g lə njétujilooje ləm, Si gə majee to mbata dee gə d'unda Ala ɓad ləma, Mbata də̀w gə ar siŋgamonje to magə ləa ləm tɔ.
- ⁷Maji kari də̀ji daje ndá d'a ndooi né ləm, Də̀ji yelje ndá d'a riba də̀a kari oo ləm tɔ.
- ⁸Maji kari wɔ̀ji ta gə naŋ ndá yee a ndooi né ləm, Kə̀jiije gə dan baa-boo'g kara d'a kər soree kari oo ləm tɔ.
- ⁹Mbuna dee-dee'g lai neelé see nɔ̀ ɓa a lal gər To gə ji Njesigə̀neɔ̀ ɓa ra néje lai neelé wa.
- ¹⁰Yee wa kə̀mə lə néje lai gə d'aw kə̀mba lé jia'g ləm, Kə̀mə lə də̀wje lai kara to jia'g ləm tɔ.
- ¹¹See mbi də̀w unda ta gə kə̀mee-kə̀mee To gə ndə̀a naa ne lel lə nésoje el wa.
- ¹²Mee ɓugaje lé kə̀mkàr to keneŋ ləm, Gosonégər to rɔ̀ də̀w gə ləbee to yaɔ̀'g ləm tɔ.
- ¹³Mee Ala to loo-si kə̀mkàr gə siŋgamonje, Kwɔ̀jita kə̀mkàr gə gosonégər to keɔ̀.
- ¹⁴Né gə yee tuji lé də̀w askəm tel gɔ̀l gogo el, Də̀w gə yee udee kə̀i kara njekoree godo tɔ.
- ¹⁵Bó lé yee ɔ̀g mán ndi kər ndá loo tudu kurum-kurum, Bó lé yee yɔ̀ loo aree ər ndá mán taa loo yə̀ŋgəm-yə̀ŋgəm tɔ.
- ¹⁶Siŋgamonje gə kunda kə̀mkàr dɔ̀ rɔ̀'g to keɔ̀, Yee gə ndəm rə̀w ə̀sé ar mareeje ndəm rə̀w kara yee dum dɔ̀ dee joo bər.
- ¹⁷Yee aw gə njəkə̀mkàrje ɓee-ɓər'g ləm, Yee ar takə̀ji lə njégaŋ-rə̀wtaje tel to ta mbə ləm tɔ.
- ¹⁸Yee tudu gagəra reŋ mbaije'g Ndá tel tɔ kúla ɓər ɓa reŋ dee'g.
- ¹⁹Yee aw gə njékinjanéməsje ɓee-ɓər'g ləm, Yee ar njésiŋgamonje d'oso ləm tɔ.
- ²⁰Yee ɔ̀r ta ta dee gə gər loo pata yororo-yororo'g ləm, Yee ɔ̀r kə̀rkəmta mee ɓugaje'g hɔ̀d ləm tɔ.
- ²¹Yee ula sul dɔ̀ də̀wje gə boo'g ləm, Yee tudu gagəra reŋ njésiŋgamonje'g ləm tɔ.
- ²²Né gə iya rə̀a loondul'g lé yee riba də̀a pərə̀g gə raga ləm, Yee ar ndil yoo gə də̀b rigim lé to raga ndə̀gəsə ləm tɔ.
- ²³Yee ar ribar lə ginkoji də̀wje gə ranj ɔ̀ dɔ̀ maree'd gə kédé-kédé ləm, Yee tel rəm gə ribar lə dee gogo ləm tɔ.

²⁴Yeę tuji négər læ mbaije læ koso-dəwje læm, Yeę ar dee d'ila mbir-mbir dɔdilaloo'g lal rəw-kaw dee læm tɔ.

²⁵Deę mam loo bab-bab dan loondul'g bó d'oo loo njai el, Yeę ar dee d'ila mbir-mbir to gə dəwje gə kido ra dee bəe.

Job 13

Ta kila'g læ Job bəi

¹Tɔgərɔ, néje lai neelé m'oo gə kəm ya læm, Mbim kara oo gər maji ya læm tɔ.

²Né gə seɿ gərje lé ma kara m'gər ya to 'Bó m'to ŋgon gə goo sí'g el.

³Nɛ ma m'ndigi pata kar Bao-siŋgamoŋ læm, Ma m'ndigi kər ta læm nɔ Ala'g lé læm tɔ.

⁴Seɿ lé taŋgɔm ba gə takəji læ sí læm, Seɿ lai lé toje njékumə kaji rɔje gə gə mɿdé ba læm tɔ.

⁵Kar sí síje gə ta sí mundu ba maji, Bəe ba d'a koo sí gə njékəmkərje.

⁶M'ra ndòo rɔ sí'g, maji kar sí urje mbi sí gèŋ ooje ne ta læm gə m'a gə kər læm, Tugaje mbi sí dɔ ta gə m'a gə kila sí'g læm tɔ.

⁷See seɿ a paje ta gə to lée'g el mba kar ri Ala bar ne wa. Esé see a paje taŋgɔm ba mba gədee ne wa.

⁸See seɿ ndigi ndədje kəm Ala wa. See seɿ ndigi kərje kəmta læa maji gə kər ba wa.

⁹'Bó lé yeę naa meekuru læ sí ndá see a maji dɔ sí'g wa. See seɿ a suje kəmee to gə dəw su ne kəm maree bəe wa.

¹⁰'Bó lé seɿ raje né gə goo ŋgəɿ ba gə mba taa ne kəm dəwje ndá Yeę a gaŋgta dɔ sí'g tɔgərɔ ya.

¹¹See boo-ronduba læa a kar sí ndəbje pəd-pəd el wa. See bəl-boo læa a koso dɔ sí'g el wa.

¹²Tamajje læ sí lé to gə ta gə lel ba ula ne læm, Loo-kaar-kɔgərɔje læ sí kara to asəna gə bɔrɔ læm tɔ.

¹³Waje ta sí, yə'mje, ma m'ndigi pata. Né gə rara gə a teę dɔm'g kara a kaskəm teę ya.

¹⁴See gelee ban ba ma nja m'a tɔ rɔm wa. Ma nja m'yə rɔm yag ya.

¹⁵Aa oo, yeę a tɔlm, nékudamee-yel dɔ'g læm godo, Nɛ neə-yeę'g lé m'a kər ta gə wɔji dɔ panjaam ya.

¹⁶Yee nee ba a to gə kaji læm, Mbata njəhulaije d'a kaskəm kaar neə'g bəe el.

¹⁷Maji kar sí ooje, ooje taje læm, Urje mbi sí ooje ne ta gə m'a gə pa.

- 18Aa ooje, m'isi pèrèrè mba kər kəmta ləm! M'gər gao to gé ta ləm tɔ lée'g ya.
- 19See n̄ ba a maj̄ səm ta dɔ'g wa. Basinè m'wa tam, ma m'ndigi kwəi ya.
- 20Né gé m'aw ndée lé maji kari ndigi səm dɔ néje joo Ndá m'a kya rəm əw nɔj'g el.
- 21Maji kari un jii dɔm'd gé gogo Mba kar bəl-booje ləi d'am m'unda bala el ŋga.
- 22Tɔbəi maji kari barm ndá m'a ndigi tai'g, Esé loo gé m'pata ndá maji kari ilam keneŋ.
- 23See bula lə néra kori-korije ləm, gə kaiyaje ləm d'as k̄ada wa. Maji kari am m'gər néra kaltaje ləm, gə kaiyaje ləm!
- 24See gelee ban ba i iya kəmi səm Undam ne gé njeb̄ ləi wa.
- 25See i ndigi kula kəm kam gé lel unee aw səa lé ndòo bəi wa. Esé see i ndigi kər mu gé tudu lé bəi wa.
- 26Mbata i ndaŋg taje gé kədərə pa ne səm ta ləm, I ar bɔ néra kori-korije gé m'ra gə basəm ba ya ɔs tam'g ləm tɔ.
- 27 I ndigi kam m'ila gɔlm d̄a'g ləm, I unda kəmi lér-lér goo nérámje'g lai ləma, I wɔji ŋgaŋ looje gé kəm kila gɔlm keneŋ ləm tɔ.
- 28Darəm tel to né gé ndum ləm, To asəna gə kubu gé diriye d'unda tuŋgu-tuŋgu bèe ləm tɔ.

Jɔb 14

Ta kila'g lə Jɔb bəi

- 1Dəw gé dené ojee lé Ndɔ si kəm̄ba ləa bula el ləm, né ula kəm̄ee ndòo ta-ta ləm tɔ.
- 2Yee nduba rəa to gé pudu bèe ndá gəj, Yee ɔd aw to gé ndil kag gé sané pá bèe.
- 3Dəw gé bèe ba i teɛ kəmi d̄əa'g! Yee ba to ma gé i ndɔrm aw səm loo-gaŋg-rəwta'g ləi.
- 4See n̄ ba askəm kar né gé àr ŋgad-ŋgad unda loo teɛ mee dəw gé min̄a'g wa. Dəw kára kara gé askəm ra bèe godo.
- 5Bó lé i wɔji ndɔje ləa njaŋg ləm, bó lé i tura bula lə najje ləa ləma, Bó lé i wɔji ŋgaŋ loo ləa gé yee askəm dəs el ləm tɔ ndá
- 6Maji kari un kəmi d̄əa'g aree taa kəm̄ə Mba kar rəa lelee to gé njekula lar gé iŋga nékoga dɔ ji mee ndɔ'g ləa bèe.
- 7Kag lé nékunda-mee-yel ləa to keneŋ, Loo gé deɛ tugá gaŋgee ndá yee tel uba gogo ləm, Barkəm̄eeje tel tuba gogo ləm tɔ.
- 8Loo gé ŋgiráje gé naŋg buga ləm, Loo gé kuburu rəa ndolé mee nduji naŋg'd ləm tɔ

- ⁹Ndá yee tel idi loo gé m̄-ndi si ree l̄m, Yee tuba bark̄meeje to gé kag gé mēa sigi b̄e l̄m t̄.
- ¹⁰Ne d̄aw gé w̄ai lé ndá siŋgá god̄o ŋga. Loo gé k̄am̄ə l̄ə d̄aw tēe mb̄a lé see a k̄ee ra t̄b̄ai wa.
- ¹¹Kuji ndag-manje tēe l̄m, Man baa-booje d'yi tudu kurum-kurum l̄m t̄.
- ¹²Togábè ba loo gé d̄aw w̄ai mb̄a ndá yee a k̄ita el l̄m, Yee a ndel el saar kar dara sané pá l̄ma, Yee a k̄i d̄o bi'g l̄ə el saar l̄m t̄.
- ¹³Ɔi, bó lé i ndigi kȳam b̄ee'g l̄ə njé gé d'w̄ai Gə mba kudu tam saar kar oŋg l̄ai d̄əs l̄m, Gə mba kw̄oji nd̄o gé i a kar m̄əi olé ne d̄om'g njang l̄m t̄...
- ¹⁴D̄aw gé w̄ai lé see a tel si k̄amba wa. M'a kunda m̄əem yel m'ŋgina ne mee nd̄oje lai gé m'oo k̄o-né keneŋ Saar kar né gé w̄oji d̄om lé tēe.
- ¹⁵I a barm ndá m'a tel kilai'g, I a ndiŋga r̄oi mba koo kula gé i ra ḡə jii lé.
- ¹⁶Ne basinè i tura kila ḡolmje l̄m, K̄ami oso d̄o kaiya ramje'g l̄m t̄,
- ¹⁷Kaltaje l̄m lé i iya dee mee b̄ol'g l̄m, I əji néra kori-korije ɔm d̄om'g l̄m t̄.
- ¹⁸Mbal-bunga oso ndá t̄əd njigi-njigi l̄m, Biri mbal nduburi oso rang ya lé l̄m t̄.
- ¹⁹Manje kodé k̄əm k̄ər mbal l̄m, Kula l̄ə ɔr nang l̄m t̄, Togábè ba i tuji meekundayel l̄ə d̄aw pugudu t̄.
- ²⁰I dum d̄əa ta-ta l̄m, i aree ɔd aw l̄ma, I ar k̄əmee tel waḡəsa t̄b̄ai i tubá l̄m t̄.
- ²¹Bó lé d'ila ribar d̄o ŋganeeje'g ndá yee ḡər el, Bó lé d'ar dee d'oso kul kara yee ḡər el ya t̄.
- ²²To dakasrea-yee nja ba yee oo k̄o-né keneŋ l̄m, To ŋgaw m̄ee-yee nja ba si ne dan k̄əmdoo'g l̄m t̄.

Jɔb 15

Ta gé njek̄om'g joo gé Elipaj pa

- ¹Elipaj, d̄aw gé Teman un ta pa pana:
- ²See njek̄əmk̄ar a tel kila ta gé yee ḡər ginee njai el ḡə m̄idé ba wa. Esé see yee a kar lel gé i b̄ər rusu m̄ee tub-tub wa.
- ³See taje gé ḡə m̄idé ba, Gə taje gé ask̄əm ra né k̄ara el ba, yee a taa ne d̄o r̄əa wa.
- ⁴I lé tuji loo-b̄əl Ala l̄m, Néje lai gé w̄oji d̄o kwa-Magə-mee'g lé i ɔg lé l̄m t̄.
- ⁵Néra kori-kori l̄ai ba ɔsi ari pa ne ta l̄m, I pa tapa d̄əwje gé njégosoje l̄m t̄.
- ⁶To ma ba m'ila ta d̄oi'g el ne ta gé tēe tai'g ba ila ta d̄oi'g, Ndoj̄ kara gangta d̄oi'g t̄.

- ⁷See i ba gé dāw gé d'ojii donḡar nḡ dāwje'g lai wa. See d'ojii d'ilai naḡ kédé ba dāderlooje to bəi wa.
- ⁸See ta lə Ala gé to loo-kiya'g lé i oo wa. See i tura kəmkàr aree wəji dɔi-i ya gə kari ba wa.
- ⁹See dī ba i oo ba jee j'oo el wa. See dī ba i gər ba jee n'lal gər wa.
- ¹⁰Mbuna síjee'g lé deḡ gé dɔ dee pudu d'isi keneḡ, deḡ gé to bugaje Gé ləb dee to yaḡ unda kə bəbije.
- ¹¹See taje lə Ala gé kə ḡɔl mee, Gə taje gé kul yururu gé oso mbii'g lé see i oo gé né el wa.
- ¹²See ban ba i ya loo ar məəi ndɔri aw səi əw wa. See gel kunda kidi lai to dī wa.
- ¹³Kwii, to Ala ba i tel oḡ lai ɔsee ne ḡḡərəḡ ləm, Gé tai bar ne dɔ taje gé togəbè ila dəa'g ləm tɔ.
- ¹⁴See dāw to gé dī ba d'a kée gé dāw gé àr ḡḡad-ḡḡad wa. See yeḡ gé dené ojee nee ya a to njemeekarabasur wa.
- ¹⁵Bó lé Ala ɔm mée dɔ njémeendaje'g ləa el ləm, Bó lé dara àr ḡḡad-ḡḡad neḡ'g el ləm tɔ,
- ¹⁶Ne bəd ba dāw gé minḡ jəmri-jəmri gé to keji ləm, Gə dāw gé ai néra kori-kori to gé mán bèe ləm tɔ wa.
- ¹⁷M'a gə kulai ta ndá maji kari oo. M'a gə kɔr sor né gé m'oo gə kəm ləm,
- ¹⁸Né gé njékəmkàrje pa taree ləma, Né gé deḡ riba dəa gé deḡ taa taree rɔ bɔ deejje-je'g kédé lé ləm tɔ.
- ¹⁹Deḡ nja ba bee neelé to kə dee Bó dāw gé raḡ kára kara andə mbuna dee'g el bəi.
- ²⁰Njemeeyèr lé nja dan nébəḡḡərətī'g gə ndɔje lai gé yeḡ si ne kəmba ləm, Ləbje lai gé wəji dɔ njera né gé kərm-kərm lé to lam ba ləm tɔ.
- ²¹Kaa nébəl bar oso mbia'g ləm, Loo gé yeḡ si dan meelɔm'g kara njetujiloo ree ur dəa'g ya ləm tɔ.
- ²²Mée to yel mba kunda loo dan loondul'g teḡ el ləm, Kiambas to pèrèrè ḡḡiná ləm tɔ.
- ²³Yeḡ aḡ gé yo gé nee saḡ muru ləm, Yeḡ gər gao to gé loodul to pèrèrè ḡḡiná ləm tɔ.
- ²⁴Nékəmdoo gə nébəḡḡərətī d'aree si ndḡ bəl'g, D'ɔsee bɔḡ-bɔḡ asəna gə mbai gé si pèrèrè gə mba rɔ bèe.
- ²⁵Mbata yeḡ un jia ɔs ne ta lə Ala rəw ləm, Yeḡ ti rəa dɔ Bao-siḡḡaməḡ'd ləm tɔ.

- ²⁶Yeɛ ɿ gə kəsta aɪŋwɔd aw ɪŋɡá Gə dərje læa gə ndər kiŋ-kiŋ jia'g.
- ²⁷Yeɛ ər kəmee'g ndɔl-ndɔl ləm, Ngelee toso mbeg-mbeg ləm tɔ.
- ²⁸Yeɛ si bee-booje gə tuji ləm, Gə mee kəije gə d'uba d'yɑ Gə nai lam bèe d'a gə tuji pugudu ləm tɔ.
- ²⁹Yeɛ a to bao ndɑ el ləm, nékiŋgaje læa d'a kɿ dɔ maree'g el ləma, Teeƙɔr læa a kaw gə kédé-kédé dɔ naŋg nee el ləm tɔ.
- ³⁰Yeɛ a lal kar loondul dɔb dɔa'g el ləm, Ndɔ pər a roo barkəmeeje dula-dula ləm tɔ Ndá lel ta Ala a tujee pugudu.
- ³¹Bó lé yeɛ ɔm mée dɔ né gə majel'g ndá yeɛ ər kəm rəa Mbata né gə majel lé a tel to nékoga-dɔ-jia.
- ³²Nékoga-dɔ-jia neelé a tee kédé ba kar rudu ndɔje læa a tee bəi Ndá barkəmeeje d'a kidi el ŋga.
- ³³Yeɛ to asəna gə kag nduú gə d'inja kɔdee bur-bur gə bəsəree ba Esé asəna gə kag-koiyo gə d'ar pudee gəɿ naŋg bèe.
- ³⁴Mee kəi læ njéhulaije a kwa ŋɔ njag-njag ləm, Pər a roo kəi-kubu læ njéndogo-gel mar deeje ləm tɔ.
- ³⁵Yeɛ gə taa kəm néra gə majel ndá oji néra gə majel Gə ra tɔg mée'g ba tel su kəmee-yeɛ ləm tɔ.

Job 16

Ta kila'g læ Job

- ¹Yen ŋga Job tel ila keneŋ pana:
- ²Néje gə togəbè lé m'oo taree gɔl bula ya, Seɿ lai toje njégɔl meeɛ dəwje gə to njékɔs-gel-ɔgje.
- ³Lel-taje gə togəbè lé see ndɔ gə ra ba a kəwje paje wa. See gelee ban ba i ila ta'g gə meekɿ jugugu wa.
- ⁴Bó lé seɿ ba síje torm'g bèe kara M'a kaskəm pata dɔ sí'g to gə seɿ bèe ya tɔ, M'a tɔ dɔ sí gə taje ləm, M'a biri dɔm widi-widi dɔ sí'g ləm tɔ.
- ⁵M'a kula diŋgam meeɛ sí'g gə ta gə tam'g ləm, Dɔ tam gə ɔ dèm-dèm lé m'a gɔl ne meeɛ sí ləm tɔ.
- ⁶Bó lé m'pata ndá a kar meekonje ləm a kwəi ne bəm el ləm, Bó lé m'isi m'lal pata kara see némeekɔ lé a kyə'm ne wa.
- ⁷Ɔi, basinè, Ala taa siŋgam... Yeɛ tuji njémeekəije ləm mbad-mbad.
- ⁸I wam kérég mba kər goo ta kila dɔm'g, Keŋ gə m'əŋ kəŋ-kəŋ lé ɿ ila ta dɔm'g.

- ⁹Yeë tim mbidi-mbidi ləm, yeë kɔrm gə meeki jugugu læa ləm, Yeë sɔ ŋganɣee dɔm'g pəgərə-pəgərə læma, Yeë rɔ səm ar kəmee ɔsm jɔgɔgɔ ləm tɔ.
- ¹⁰Deë teë ta dee gə mba tujim ləm, D'ula sul dɔm'g ləm, deë kunda kwɔjim læma, Deë lai d'ɔm nɔ'd térééré dɔm'g ləm tɔ.
- ¹¹Ala ubam yɔ'm ji njéra né kori-korije'g ləm, Yeë ɔsm piriŋ ilam ji njémeeyèrje'g ləm tɔ.
- ¹²M'a m'isi ləm ne yeë yəm, Yeë wa gina gwɔbm kus təd, Yeë wɔji dɔm diŋ-diŋ to gə dəw wɔji ne nékur bèe.
- ¹³Kandə bandanɣje læa gugu dɔm gə looje lai, Yeë ur ne rɛgm lal koo kəmtondoo ləm ləm, Yeë ar kəi kadm teë tam'g ɔm nanɣ ləm tɔ.
- ¹⁴Yeë tɔsəm toroŋ-toroŋ mbudum ləm, Yeë teë dɔm'g wai to gə bao-rɔ bèe ləm tɔ.
- ¹⁵Kubu-kwa-ndòo ba m'ula rɔm'g ləm, Dɔm nduburu babur'g ləm tɔ.
- ¹⁶Kəm kas kɔr-kɔr gə nɔ ləm, Loo gə ndul njudu-njudu dəb dɔ kəm'g ləm tɔ.
- ¹⁷Lé bèe kara jim ra né gə kərm-kərm kára el ləm, Tamaji ləm kara àr ne ŋgad-ŋgad ya ta-ta ləm tɔ.
- ¹⁸Ɔi nanɣ, maji kari ɔn dɔ məsm el ləm, Maji kar ndu nɔ ləm ɔr njal ləm tɔ.
- ¹⁹Basinè, njekərgoota ləm si dara mbɔ ləm, Njekərgoota ləm si dɔ looje gə ndəw'g ləm tɔ.
- ²⁰Baokuraje ləm d'undam gə nékogo Nɛ Ala ba m'ra ndòo rəa'g gə mán-nɔ kəm'g.
- ²¹Maji karee-yeë nja aar dana mbuna dəw'g gə Ala'g ləm, Gə mbuna dəw'g gə kuramareeje'g ləm tɔ.
- ²²Mbata rudu ləbje ləm aw léé'g bérééré mbɔ, M'a kaw gə rəw gə m'a gə kɪ keneŋ ree lé el ŋga.

Jɔb 17

Ta kila'g læ Jɔb bæi

- ¹Kəmə ləm si godo, Ndɔje ləm si dəs, Bwa-dubum to pèrèrè to ŋginam.
- ²See njékula sul dɔ loo'gje ba gugu dɔm sub nee el wa. Kəm oo dee gərərə dɔ ta kula sulje'g læ dee.
- ³Maji kari-i nja ɪ gə rɔi ɔr kəm ta ləm, Bèe el ndá see nɔ ba a tel kila ta'g ləm bæi wa.
- ⁴Mbata i ɔs dɔbəŋgərə dee jigi udu dɔ gosonégər'g, Togəbè ba i a kyɔ dee kar dee d'un banɣa el tɔ.
- ⁵Dəw bar kuramareeje gə loo-kunda-kəm-nébaɔ kai nɔ'g, Nɛ kəm ŋganeeje to bibli.

- ⁶D'undam gá nékər sor kogo læ koso-dəwje læm, M'tel m'to yeɛ gá deɛ tibi yiro kəmee'g læm tɔ.
- ⁷Nébəŋgərəti ar kəm to bidig, Barkəmɾəmje lai to asəna gə ndil kag bɛɛ.
- ⁸Dəwje gá njéra nédanaje lé kaar dee wa dee paj keneŋ læm, Deɛ gá ta wa dɔ dee el lé d'ɪ d'ila ta dɔ njéra né kori-korije'g læm tɔ.
- ⁹Lé bɛɛ kara njera nédana aar njaŋg dɔ rəw-kabee'g læm, Yeɛ gá njiá àr ŋgad-ŋgad lé siŋgá ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé læm tɔ.
- ¹⁰Seɪ lai lé maji kar sí telje dɔ taje'g læ sí ba. Nɛ m'a kiŋga njekəmkàr kára kara mbuna sí'g el.
- ¹¹See di tɔbəi wa! ndɔje læm dəs læm néje lai gá m'wɔji gə mba ra lé tuji pugudu læm tɔ, To néje gá m'unda məəm yel dɔ'g...
- ¹²Deɛ d'oo loondul gá lookàr læm, Loo gá loondul ree mbə kara d'oo gá lookàr gá ree dəb læm tɔ.
- ¹³Bee læ njé gá d'wəi ba m'unda məəm dɔ'g mba kisi keneŋ, Dan loo gá ndul njudu-njudu ba m'a gəl loo-toom keneŋ.
- ¹⁴Ma m'ra né wəl m'ar bwa m'pana: I nja to bɔmje. Tɔbəi m'ula kərɛje m'pana: Seɪ nja toje gá kɔmeje-je gə ŋgakɔmje gá dené.
- ¹⁵Nékunda-mee-yel dɔ'g læm ba to ra wa. Meekundayel læm lé see nɔ ba oo wa.
- ¹⁶Yeɛ a kaw tarəwkɔg bee'g læ njé gá d'wəi, Loo gá j'a kwa rɔ sí keneŋ nɔ'd dan babur'g lé.

Jɔb 18

Ta gá njekɔm'g joo læ Bildad

- ¹Bildad, dəw gá Sua un ta pa pana:
- ²See ndɔ gá ra ba a kundaje ŋgaŋ taje læ sí wa. Maji kar sí ŋgaje gosonégər ba j'a kwɔji nɔ ta bəi.
- ³See gelee gá ban ba d'oo síjeɛ gá daje wa. See gelee ban ba jeɛ n'to gá mbəje kəm sí'g wa.
- ⁴Ʒi Jɔb, i gá oŋg læi tujii pugudu, See kəm kar naŋg tel to dɔ nduba gə mbata læi-i wa. See kəm kar kər mbalje sané d'yɔ loo-to dee wa.
- ⁵Lookàr læ njemeeyèr a kwəi misi læm, Ndɔ pər gá ɔ bilim-bilim gá ɪ keneŋ lé a ndogó el læm tɔ.
- ⁶Lookàr a tel ndul njudu-njudu mee kəi'g læa læm, Néndogó læa a kwəi misi læm tɔ.
- ⁷Gɔlee gá to njam-njam lé a tel kunda ndolé læm, Lé yeɛ wa rəa kɔgərɔ kara a koso ya læm tɔ.

- ⁸Mbata yeɛ ula gɔlee baɗə'g ləm, Yeɛ njaa mee wul-baɗə'g ləm tɔ.
- ⁹Gum wá gel gɔlee'g ləm, Wul-baɗə bɪree ilá ləm tɔ.
- ¹⁰D'iya gum naɲg gə mba kwá ne ləm Tɔbɛi mbagəra to kila rəw-kabee'g ləm tɔ.
- ¹¹Nébəl-boo aɪ dɛa sub omá sɛa ləm, Tuba gée bɪri-bɪri ləm tɔ.
- ¹²Bó ɔr siɲgá hɔd ləm, Nékəmnɔoje d'aɪ dɛa sub-sub ləm tɔ.
- ¹³Ndareje bɔr mbuji-mbuji gə kédé-kédé ləm, Yoo gé teɛ gə dɔtar ya tuji barkəmreaje pugudu-pugudu ləm tɔ.
- ¹⁴Kəi læa gé yeɛ ɔm méé dɔ'g gə loo-si-ləm lé d'ɔree wɔgəɗɔ keneɲ D'aw sɛa rɔ mbai dɔ néje gé to bəl kədm-kədm'g.
- ¹⁵Dəw læa kára kara nai mee kəi'g læa el ləm Kuji pər gé kas njir-njir taa loo-siée pəl-pəl ləm tɔ.
- ¹⁶Gel ɲgiráje gé naɲg lé tudu kurum-kurum ləm, Deɛ tuga barkəmeeje gé tar badə-badə ləm tɔ.
- ¹⁷Dəw kára kara méé olé dɛa'g el ləm, Ria kara bar dɔ naɲg nee el ləm tɔ.
- ¹⁸D'ɔsee lookàr'g d'ila dan loondul'g ləm, Deɛ tɔbee dɔ naɲg nee ləm tɔ.
- ¹⁹Yeɛ yá ɲganeeje əsé ɲgakeaje mbuna koso-dəwje'g læa el, Dəw gé si kəmba kara godo loo-siée'g tɔ.
- ²⁰Dəwje gé d'a gə koji dee gogo lé kaar dee a kwa dee paɪ mbata tuji læa ləm, Deɛ gé d'isi keneɲ bəsinè kara bəl-boo a kunda dee badə gaɲg dee gə mbəa ləm tɔ.
- ²¹Tɔgəɔ, né gé raɲg gé a teɛ dɔ njemeeyèr'g lé godo ləm, Né gé raɲg gé a teɛ dɔ yeɛ gé gər Ala el lé kara godo ləm tɔ.

Jɔb 19

Ta kila'g lə Jɔb

- ¹Jɔb un ta pa pana:
- ²See ndɔ gé ra ba seɪ a kəwje rɔ sí kulaje kəm ndòo ləm, Gə kɔdamje gə taje gé ta sí'g badə-badə gəgmje ləm tɔ wa.
- ³Aa ooje, as gɔl dɔg ɲga seɪ ulaje sul dɔm'g. See rɔ sí kul loo gé seɪ uduje mbim gə taje gé togəbè lé el wa.
- ⁴Bó lé ma ya m'ra né gé to lée'g el tɔgəɔ ndá Ma ya gə karm ba taree a kwa dɔm.
- ⁵See seɪ əjije to gé seɪ urje dɔm'g wa. See seɪ əjije to gé ma ba ta wa dɔm wa.
- ⁶Maji kar sí gərje gao to gé Ala nja ba tubam ləm, Yeɛ nja bɪrim gə wul-baɗə læa ləm tɔ.

- ⁷Bó lé m'ng mbata néra kərm-kərm gé ra səm ndá njekilam keneŋ godo ləm, Bó lé m'bar njela səm kara njegaŋ-rəwta ləm godo ləm tɔ.
- ⁸Yee udu rəwje jigi-jigi dɔm'g, m'askəm dəs el, Yee ar loo ndul njudu-njudu kila rəw-kabmje'g.
- ⁹Yee bol rənduba rɔm'g ləm, Yee ɔr dɔgugu dɔm'g ləm tɔ.
- ¹⁰Yee tuji néje ləm lai ndá m'ɔd m'aw, Yee ɔr meekundayel ləm rɔd to gé d'ɔr ne kag bèe.
- ¹¹Oŋg læa i səa to gé pər bèe dɔm'g. Yee ra səm to gé dəw gé kára mbuna njébaje'g læa bèe.
- ¹²Kudu-njérɔje læa d'ɔm nɔ'd d'aw, Deɛ d'ar rəw kaw dee to bərəŋ njal tee ne rɔm'g ləm, Deɛ d'ar loo-si dee gugu dɔ kəi-kubu ləm sub ləm tɔ.
- ¹³Yee ar ŋgakɔmje d'unda rɔ dee ŋgərəŋ rɔm'g ləm, Ar baokuraje ləm kara sa rɔ dee rəw rɔm'g ləm tɔ.
- ¹⁴Njé'g ləm d'ubam d'yɔ'm ləm, Baokuraje ləm gé gəd ya kara mee dee wəi dɔm'g ləm tɔ.
- ¹⁵Ma m'to gé dəw-dɔ-bee kəm kuraje'g ləm gé diŋgam gə njé gé dené, M'tel m'to dəw gé gəree el kəm dee'g.
- ¹⁶M'bar kura ləm ndá yee ilam keneŋ el ləm, M'ra ndò rəa'g gə tam kara m'ra pi ləm tɔ.
- ¹⁷Tumɔ ŋgururu-ŋgururu ləm lé tel to né gé wɔi dɔ dené'g ləm ləm, Nɔ gé m'ng lé wɔi dɔ ŋgan meemje'g ləm tɔ.
- ¹⁸Ŋganje kara d'ejim bəi-bəi ləm, Bó lé m'i tar ndá d'ula sul ba dɔm'g ləm tɔ.
- ¹⁹Deɛ gé m'ɔm məəm dɔ dee'g d'oom gé né gé to keji, Deɛ gé m'unda dee dan kəm'g ya tel d'ɔsm rəw.
- ²⁰Ndar rɔm gə darɔm lab siŋgarɔm'g ndərəg-ndərəg, Né kára kara gé nai rɔm'g lé godo.
- ²¹Sei baokuraje ləm, maji kar sí ooje kəmtondoo ləm, maji kar sí ooje kəmtondoo ləm ya, Mbata ji Ala ba undam ne.
- ²²See gelee ban ba sei tubamje to gé Ala tubam ne bèe wa. See gelee ban ba tuji læ darɔm lé as sí el wa.
- ²³Ei, m'ndiŋga rɔm kar dee ndəŋ taje ləm, Kar dee ndəŋ taree mee maktub'g ya.
- ²⁴Ma m'ndiŋga rɔm kar dee ndəŋ taree gə siga gé ra gə larndul ləm, Gə yee gé léé rɔmɔ keneŋ ləm tɔ Gə mba kar dee tjja kaar mbal'g gə nɔ.
- ²⁵Nɛ ma m'gər gao, njekuga dɔm si kəmba ya, Ndɔ gé rudu lé ndá yee nja a k'ita dɔ nəŋg nee tɔ.

- ²⁶Loo gé ndar rɔm a tuji pugudu ndá yee a kɪ bəi, Loo gé darɔm a godo ndá m'a koo kəm Ala gə kəm nda-nda.
- ²⁷M'a kée ndá yee a kwam gé rəa'g, Kəm-ma nja a kée bó kəm dəw gé ranj a kée kulam el. Dɔ bəŋgərəm yolé ne məəm'g yolé-yolé mba tee ne mee ndəa'g neelé.
- ²⁸Yen nga seɪ a paje pana: See gelee ban ba jee j'un géee wa. Mbata meekarabasur ləm a to raga ndəgəsə.
- ²⁹Maji kar sí bəlje rɔ sí mbata lə kiambas, Bɔ néra gé ɔs ta loo'g gə kiambas lé to bəl kədm-kədm. Bèe ndá maji kar sí gərje to gé rəwta-ganj to kenej ya.

Job 20

Ta gé njekəm'g gɔl joo gé Sopar ula Job

- ¹Sopar, dəw gé Naaman un ta pa pana:
- ²Takəjije ləm ɔsm bɔɪ-bɔɪ gə mba kilai ta'g ləm, Meekaarkərm ləm am m'askəm kisi bèe el ləm tɔ.
- ³Ma m'oo ta rɔkulje gé m'as taa taree el, Gosɔsnégər ləm a kam m'ilai ta'g tɔ.
- ⁴See i gər el wa. Un kudee ləw ba Gé Ala unda ne dəw dɔ nanj nee lé
- ⁵Kun banja lə njémeeyərje kuree to gé lam ba ləm, Rɔlel lə njehulai kara kuree əw waga ba ləm tɔ lé see i gər bèe el wa.
- ⁶Lée ti-rɔ ləa aw njal tee dara Ar dəa aw saar mee mum'g kara
- ⁷Yee a tuji gə nɔ to gé biribisi ləa bèe ləm, Dee gé d'ée kédé kara d'a dəji pana: See yee lé əd ra nga nee wa.
- ⁸Yee a kɪ kaw to gé néni ndá dəw a koo géee el ləm, Yee a sané pá to gé némidi gé loondul'g bèe ləm tɔ.
- ⁹Kəm dəw gé ee kédé lé a kée el ləm, Loo gé yee si kenej kédé lé kara a kée kenej el nga ləm tɔ.
- ¹⁰Ŋganeeje lé njéndooje d'a nar némajije ji dee'g ləm, Néje gé yee taa dɔ buguru'g lé d'a tel ne kar dee gogo ləm tɔ.
- ¹¹Siŋamonj basa ləa gé taa barkəmreaje pəl-pəl lé A to səa nɔ'd babur'g.
- ¹²Majel lel təa'g jula-jula ləm, Yee iyá gel ndəa'g ləm,
- ¹³Yee ŋgəm lal kyə géee ləma, Aree tiə ŋgadŋgiə'g ləm tɔ.
- ¹⁴Nɛ néɔ ləa a tel to bəd ŋgan siiyee'g Ndá a tel gé mas li-meewai darəa'g.
- ¹⁵Yee turu nébaoje mée'g ndá yee a tɔmé dee, Ala nja a kər dee mée'g kəm dee raga.
- ¹⁶Né gé yee njibi lé tel to mas li-meewai Ndá ndɔ li-meewai a tɔlee.

- 17** Yee a kila kamee do manje'g el lam, Ga do kam-raw-manje'g el lama, ase do ubu taji'g ga mba ga to asena ga baaje le el lam to.
- 18** Yee a tel ga ne ga yee inga bo a kuba majee el nga lam, Nemajije lai ga yee taa le yee a tel ne kar dee gogo bo a kal raa ga mba el lam to.
- 19** Mbata yee ra kadara ga njendooje ya dee dan nekamndoo'g lam, Yee taa kaije ga yee ra el ga singamon lam to.
- 20** Mal ne ga raa le loo kunda ngungee godo, Ne nebaaje laa ga rara kara a taa ne do raa el.
- 21** Ga goo mal ne ga raa le ar ne kara kara nai el, Ne kuru si maji laa a kaw el.
- 22** Dan boo-neje ga taa raa pal-pal le yee a si ne dan neurti'g lam, Ji njenekamndooje lai a mbo na daa'g lam to.
- 23** Loo ga yee si mbula nesoo mee'g nda Ala a kom per ong laa daa'g Karee ar daa'g to ga ndi bee.
- 24** Bo le yee tee ta neraje ga to larndul nda Bandaŋ larkas a mbudee ya.
- 25** Yee or kandaa bandaŋ raa'g, To ne ga adaa njel-njel ga as wurndulee tee Nda bal-yoo dab daa'g.
- 26** Neurtijee lai le d'unda dee kul mbata nebaaje laa, Per ga daw a yel el ba a ree dula-dula lam, A ko ges neje ga nai mee kai-kubu'g laa rug-rug lam to.
- 27** Dara a riba do nera kori-korije laa ga raga lam, Naŋ kara a ki kosee ngaraj lam to.
- 28** Nemajije ga mee kai'g laa le man-kaw a das ne lam, Ndo ong laa Ala d'a godo mbad-mbad lam to.
- 29** Yee ba ga ne ga Ala unda kul waji ne do njemeeyere lam, Yee ba ga nedaji ga Ala waji ne daa lam to.

Job 21

Ta kila'g lae Job ga pana: Rolel lae njemeeyereje to keneŋ ya

- 1** Job un ta pa pana:
- 2** Maji kar si ooje ta, ooje taje lam, Yee ba ga ne kara ba ga a gwl maem ga m'daji si.
- 3** M'ra ndoo ro si'g, maji kar si yaje loo amje m'pata, Bee ba loo ga m'a pata mba nda kara seŋ a kooje ga ta kogo bai.
- 4** Daw ba m'pata m'ila daa'g el, Gelee ga nee ba m'ila ne maem po-po el ga mba.
- 5** Maji kar si telje kam si ga dom'g oomje, arje kaar si wa si paj lam, Ilaje ji si ta si'g sud lam to.

- ⁶Loo gá m'əji dɔ'g ndá bəl undam badə gaŋgm ləm, Darɔm unda bala tigi-tigi ləm tɔ.
- ⁷See gelee ban ba njémeeyèrje d'isi ne kamba wa. See gelee ban ba deɛ buga ya ne siŋga deɛ j ne dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm tɔ wa.
- ⁸Ngaka deɛje tɔg sə deɛ nɔ'd ləm, Ngaka ŋgan deɛje teɛkɔr kəm deɛ'g ləm tɔ.
- ⁹Mee kai læ deɛ lé meelɔm ba to keneŋ bó bəl godo keneŋ, Kag-tɔs læ Ala ɔɔ rɔ deɛ el,
- ¹⁰Bɔ maŋje læ deɛ siŋga deɛ to kɔgɔɔ-kɔgɔɔ ar deɛ təl nɔ gá kédé-kédé ləm, Kɔ maŋje læ deɛ d'əskəm kara tɔr el ləm tɔ.
- ¹¹Deɛ d'ar ŋgan deɛje d'aiŋgwɔd to gá maɔdə badje bèe ləm, ŋgan deɛje tal jagəra-jagəra ləm tɔ.
- ¹²Deɛ d'ɔs pa gə ndu dalè bajiŋ gə kɔdu-kag ləm, Deɛ d'al rɔ deɛ gə ndu buula ləm tɔ.
- ¹³Ndɔje læ deɛ dəs dan maji'g, Deɛ d'andə mee bee'g læ njé gá d'wəi gá léegəneeya.
- ¹⁴Lé bèe kara deɛ d'ula Ala pana: Maji karee ɔr rəa rɔ neɛje'g, Neɛ ndigi gərje kila rəwje læa el.
- ¹⁵Bao-siŋgamonɔ ba gá nɔ ba n'a raje né kaareeje wa. See di ba n'a kiŋgaje loo gá neɛ n'raje tamaji təa'g wa.
- ¹⁶Səm, see némajije læ deɛ to meɛ ji deɛ'g mbɔ el wa. Ma m'ndigi taa takwɔji-kəmkər læ njémeeyèrje el.
- ¹⁷Ne see gɔl kɔda ba pərndɔ læ njémeeyèrje wəi ləm, Ar nékəmnɔdoo ɔm dɔ deɛ'g ləm, Ar Ala kai deɛ né gá wɔji dɔ deɛ dan oŋg'd læa ləm,
- ¹⁸Ar deɛ to d'asəna gə mu gá lel odo bèe læma, Ar deɛ to d'asəna gə tisa gá lel mal ɔr aw ne ləm tɔ bèe wa.
- ¹⁹See seɛ pajena: Bɔ néra njemeeyèr gá a kɔs təa'g lé Ala unda kul mbata læ ŋganeeje wa. Ne to kəm kar Ala ar bɔ nérea ɔs təa-yeɛ'g ya ba mba karee gər.
- ²⁰To kəm karee yeɛ nja oo tuji læa gə kəmee ləm, To ta læa-yeɛ nja gə mba karee ai oŋg læ Bao-siŋgamonɔ ləm tɔ.
- ²¹Tɔgəɔ ya, see ta di ba yeɛ əji dɔ njémeekəije'g læa gá géé'g Loo gá najje læa d'as mbɔ lé wa.
- ²²See Ala gá to njegaŋ-rəwta dɔ kuraje'g læa gá dara lé Dəw askəm ndée gosonégər wa.
- ²³Dəw kára wəi loo gá yeɛ si gá majee ləm, Gə meekulɔm læma, gə rɔlel ləm tɔ,
- ²⁴Ŋgelee toso mbəg-mbəg ləm, Siŋgareaje lé ubee gə bodé rəa taa loo pəl-pəl ləm tɔ.

- ²⁵Dəw gá ranj ndá meekad mbag-mbag ba yeɛ wəi ne Bó inɔa némaji kára kara el.
- ²⁶Deɛ joo bɔr to babur'g ləm, Deɛ joo bɔr tel to nésɔ lə kɔrèje ləm tɔ.
- ²⁷Ma m'gər takəjije lə sí gao ləm, Gə tagan gá gə goo rəbee el gá seɛ ganɔje dɔm'g ləm tɔ.
- ²⁸Seɛ pajena: See kəi lə dəw gá njesinɔamɔn lé to ra bəi wa. See kəi si njemeeyèrje lé to ra bəi wa.
- ²⁹Ne gə mba dɪ ba seɛ dəjije njékaw mbáje el ləm, Seɛ ndigi taaje ta gá d'ɔr géé d'ar sí lé el ləm tɔ wa.
- ³⁰Ndɔ némeekɔ lé né ra njemeeyèr el, Ndɔ ɔnɔ lé yeɛ teɛ keneɛ njorɔn.
- ³¹See nɔ ba ila ta dəa'g kəmee'g wɔji ne dɔ panjaa ləa wa. See nɔ ba tel gə né gá yeɛ ra lé aree wa.
- ³²Deɛ d'unee d'aw səa dɔbar'g ləm, Deɛ d'isi nɔam dɔbar ya bəi ləm tɔ.
- ³³Kɔr nanɔje gá wəl-loo'g wɔilɔ pélé-pélé dəa'g, Dəwje bula dan géé ləm To gá bula-dəwje d'aw neɔ'g kédé ləm tɔ.
- ³⁴See gelee ban ba seɛ ulamje ta gɔl məəm gá gə mɪdé ba wa. Ges ta gá seɛ ilamje keneɛ lé to ta sukəmloo ya.

Jɔb 22

Ta gá njekəm'g gɔl munda gá Elipaj ula Jɔb

- ¹Elipaj, dəw gá Teman un ta pa pana:
- ²See dəw lé askəm ra né gá maji kar Ala wa. Wah! Njekəmkàr lé a ra né gá maji la ne gə rəa-yeɛ ya ba.
- ³Bó lé i to gá njemeekarabasur ndá See dɪ ba Bao-sinɔamɔn inɔa keneɛ wa. Esé bó lé i tɔs kəmi bao-bao dɔ rəw-kabi'g ndá See dɪ ba yeɛ inɔa keneɛ wa.
- ⁴See mbata bəl gá yeɛ bəli ba yeɛ wɔjii ne kəmkàr Esé aw səi loo ganɔ-rəwta'g gə mbəa wa.
- ⁵See némeeyèr ləi to yaɔ el wa. See néra kori-korije ləi al dɔ loo el wa.
- ⁶I taa né lə nɔakɔjije gá tonai dɔ maree'g lal gelee ləm, I tɔr kubu rɔ dee'g ya kudu dee dum ləm tɔ.
- ⁷Dəw gá kɔdaman tɔlee lé i aree mán ai el ləm, Dəw gá bó rəa kara i ɔgee muru ləm tɔ.
- ⁸Bee lé to kɔ dəw gá njesinɔamɔn Ndá njekəsta ba si keneɛ.
- ⁹I tuba njékəsinɔaje ji dee kari kari-kari ləm, I təd ji nɔanalje pal-pal ləm tɔ.

- ¹⁰Gelee gé nee ba gumje d'aj ne dɔi sub ləm, Néɓəlje teɛ ne dɔi'g wai ləm tɔ.
- ¹¹See i oo loo gé ndul njudu-njudu neelé ləm, Gə manje gé taa loo pəl-pəl gé tur dɔi ləm tɔ lé el wa.
- ¹²See Ala to njesi dɔ dara gé tar el wa. Maji kari oo loo gé tar to gé yeɛ si tar ndoi!
- ¹³Ndá i pana: See dɔi ba Ala gər wa. See yeɛ askəm koo loo gé ndul njudu-njudu ba mba kər kəm ta wa.
- ¹⁴I pana: Kil-lə-ndi ɔnee mbèd ndá yeɛ oo né kára kara el, Dɔ dara gé tar ba yeɛ gugu loo keneɲ.
- ¹⁵Sèm! See i ndiŋga rɔi mba kun rəw gé ləw Gé dəwje gé njéra né kori-korije d'aw njaa keneɲ wa.
- ¹⁶Deɛ lé kédé ba kar ndɔ dee as ɓəi ndá d'ɔd d'aw ləm, Kur dee əw asəna gə mán bələm gé dəs kalaɲ bèe ləm tɔ.
- ¹⁷Deɛ d'ula Ala pana: Maji karee ɔr rəa rɔ neɛje'g. See dɔi ba Bao-siŋgamoɲ askəm ra kar neɛje wa.
- ¹⁸Lé bèe kara Ala nja ar némajije taa mee kəije lə dee pəl-pəl. Ma m'ndigi taa takwɔji kəmkàr lə njémeeyèrje el!
- ¹⁹Njéra nédanaje d'oo loo koso lə dee ndá rɔ dee lel dee. Deɛ gé ta wa dɔ dee el kara d'a kogo kula ne sul dɔ dee-deɛ'g pana:
- ²⁰Aa ooje, njéɓaje lə sí lé tuji pugudu mbɔ. Aa ooje, néɓaoje lə dee lé pər roo dula-dula mbɔ tɔ.
- ²¹Maji kari ɔm nɔ'd sad gə Ala ndá i a kiŋga meeləm, Togábè ɓa i a kal ne rɔi dan némajije'g.
- ²²Maji kari taa ta ndooje gé teɛ təa'g ləm, Ar taje ləa wa dɔ ɓəŋgəri ləm tɔ.
- ²³Ɔó lé i tel ree rɔ Bao-siŋgamoɲ'd ləm, Ɔó lé i ɔs néraje gé kori-kori rɔi'g rəw ləm tɔ ndá I a tel si maji ɓəi.
- ²⁴Maji kari ila larlɔr dan babur'g, Larlɔr gé opir mbuna jərje gé kəm-rəw-manje'g,
- ²⁵Yen ɓa Bao-siŋgamoɲ a to larlɔr ləi ləm, Gə larnda ləi ləma, gə néɓaoje ləi ləm tɔ.
- ²⁶Togábè ɓa i a kar Bao-siŋgamoɲ to nércələi ləi ndá I a tel ne kəmi par gé rɔ Ala'g lé!
- ²⁷I a ra tamaji təa'g ndá yeɛ a koo ta ləi, Tɔɓəi i a tɔl ne ta ndukunje ləi bém tɔ.
- ²⁸Ɔó lé i wɔji néje məəi'g mba ra ndá A teɛ mbi gə teɛ boo ləm, Kila rəw-kabije lé lookàr a ndogó dɔ'g ləm tɔ.

²⁹Ɓó lé d'ari ula dɔi ndá I a dɛjee gɛ mba kɔr dɔi gɛ tar, Mbata Ala la gɛ dɛw gɛ ula dɛa.

³⁰Dɛw gɛ ta wa dɛa ya kara yeɛ a kilá tar lɛm, Mbɔl dɔ jii gɛ àr ngad-ngad lé ba yeɛ a kɔri ne lɛm tɔ.

Job 23

Ta gɛ Job ila Elipaj'g

¹Job tel ilá keneɲ pana:

²Bogənè gɔl kára ya bɛi nɔ ndòo lɛm tɔ gɛ kɔs ta rɛw bɛi Ne némeekɔ lé tur dɔ tumɔ ngururu-ngururu lɛm.

³Ɛi, ɓó lé m'gɛr loo gɛ kɛm kiŋgá keneɲ lɛm, Ɓó lé m'askɛm kaw saar nɔ kalimbai'g lɛa lɛm tɔ ndá

⁴M'a kɔr kɛm ta lɛm neɔ'g lɛm, Taje d'a rusu tam tub-tub ya lɛm,

⁵Ma gɛr ta gɛ yeɛ askɛm kilam keneɲ lɛma, M'a koo ta gɛ yeɛ aw mba kulam lé lɛm tɔ.

⁶See yeɛ a ki gɛ siŋgamonɲee bura ya rɔ ne sɛm wa. Wah! Yeɛ a kur mbia koo ne ta lɛm ya.

⁷A to dɛw gɛ njera nédanasur ba aw nɔ dɛa'g Ndá njegaɲ-rɛwta lɛm a kɔr ta dɔm'g gɛ nɔ ya.

⁸Ne ɓó lé m'aw bɛr ndá yeɛ godo keneɲ lɛm Ɓó lé m'aw dɔ-gó kara m'ingá el lɛm tɔ.

⁹Lé yeɛ aw ra né dɔgel lé m'askɛm kée el lɛm, Lé yeɛ iya rɛa loo gɛ dɔkɔl kara m'askɛm teɛ dɛa'g el lɛm tɔ.

¹⁰Lé bèe kara yeɛ gɛr rɛw-kabm gao, Loo gɛ yeɛ a naam ndá M'a kunda loo teɛ gɛ rɔm gɛ àr ngad-ngad to gɛ larlɔr bèe.

¹¹Ma m'un dɔ gɔlee lad-lad ya. Ma m'aa dɔ rɛw lɛa kɛr-kɛr ɓó m'aw yo-yo nee-nee el.

¹²Godndiaje gɛ teɛ tɛa'g lé ma m'uba m'ya el, Taje gɛ teɛ tɛa'g lé ma m'ngɛm mɛəm'g m'ra née tɔ.

¹³Ne yeɛ lé wɔji né njaɲg gɛ mba ra ndá see nɔ ba askɛm kɔgee wa. Né gɛ yeɛ ndigi gɛ mba ra ndá yeɛ ra ya.

¹⁴Bèe ba né gɛ yeɛ wɔji-kwɔji ra mbata lɛm lé a kaw lée'g béréré lɛm, Yeɛ a keji néje gɛ raɲg bula mba ra ya lɛm tɔ.

¹⁵Aa oo, gelee gɛ nee ba m'unda ne bala tigi-tigi neɔ'g, Loo gɛ m'ɔji dɛa'g ndá m'ɓɛlee ne.

¹⁶Ala tæd siŋgam rém-rém ləm, Bao-siŋgamoŋ ba ɔm bəl dɔm'g ləm tɔ.

¹⁷Mbata to gé loondul ba am m'isi mundu el ləm, Loo gé ndul njudu-njudu kara ɔn dɔm el ləm tɔ.

Jɔb 24

Ta kila'g læ Jɔb bæi

¹See gelee ban ba Bao-siŋgamoŋ unda ndɔ gaŋg-rəwta kul el wa See gelee ban ba deɛ gé gæree lé gær ndɔje læa neelé el wa.

²Deɛ ŋgæs gæ rəw-nimje ləm, Deɛ bogo koso-nékulje d'aw d'ul dee ləm tɔ.

³Deɛ d'wa mulayèje læ ŋgonal ləm, Deɛ d'wa bɔ maŋg læ njekæisiŋga baŋg ləm tɔ.

⁴Deɛ d'ɔs njéndooje rəw-kaw dee'g rəw ləm, Deɛ buguru njénékəmndooje mee bæe'g lai d'ar dee d'iya rɔ dee ləm tɔ.

⁵Aa oo, deɛ to d'asəna gæ mulayèje-je gé wala bèe Gé teɛ gæ ndɔ rad d'aw mba saŋg nékulrɔ dee, Dɔdilaloo ya ba gé loo-kiŋga-muru keneŋ mbata læ ŋgan deeje.

⁶Deɛ d'ɔr moroje gé mee ndɔ'g ləm, Deɛ tija kandə nduúje læ njemeeyèr ləm tɔ.

⁷Deɛ to loondul'g kudu dee dum lal kubu ləm, Lal kila pal kubu dɔ dee'g mba kul gé ɔ ləm tɔ.

⁸Man ndije gé dɔ mbal'g ləl dee mbɔrɔg-mbɔrɔg, Lab rɔ dee kaar mbalje'g ba deɛ d'oo gé njɔloo kára ba kiao.

⁹Deɛ taa ŋgonal ta mbà'g gæ siŋgamoŋ ləm, Deɛ d'wa né læ njendoo d'ila baŋg ləm tɔ.

¹⁰Deɛ lai d'aw kudu dee dum lal kubu ləm, Bó ra dee yaɔ ndá deɛ d'odo jiŋga-kó ləm tɔ.

¹¹Dan mee ndogo'g læ njemeeyèr lé deɛ kas ubu keneŋ, Deɛ mbula kandə nduú loo mbulá'g nɛ kɔdaman tɔl dee.

¹²Ndu nɔ læ dəwje gé d'isi ta yoo'g mee bæe-boo'g bar wəl ləm, Deɛ gé d'iŋga doo kara d'ila ndu dee naŋg wəl ləm tɔ. Ala un mbia dɔ néra kərm-kərm'g læ dee lé rəw.

¹³Njé gé raŋg to njébaje læ lookàr ləm, Deɛ gær rəwje læa el læma, Deɛ njaa kila rəwje'g læa el ləm tɔ.

¹⁴Njetɔl dəw uba naŋg i loo gé loo si àr Ndá yeɛ tɔl njénékəmndoo ləm, gæ njendoo læma Loondul ndá yeɛ to njebogo ləm tɔ.

¹⁵Kəm njedal mɔdkaiya ŋgəb loo gé to piro-piro, Yeɛ əji ta mée'g pana: Dəw kára kara a koo neɛ el. Yen ŋga yeɛ on kəmee gæ né.

- ¹⁶Dan loondul'g lé deę tila kəm kəije mbudu, Dan kàrá ndá deę d'iya rɔ deę pé, Deę gər lookàr el.
- ¹⁷Loo gá àr tee gə ndɔ to gá loo gá ndul njudu-njudu mbata læ dee, Mbata deę gər nébəlje gá kə yoo lé gao ya.
- ¹⁸Sèm! Njemeeyèr lé kwɔi læ wɔilɔ pélé-pélé dɔ manje'g, Nékeę gá yeę a kiŋga dɔ naŋg neelé ndɔl wa dɛa, Yeę un rəw gá aw gá ndɔ-nduúje'g lé pai el
- ¹⁹To gá loo-tudu gə loo-nuŋga njibi mankwɔji nji lé Loo-si njé gá d'wəi turu deę gá ra kaiya togábè tɔ.
- ²⁰Kwii! Ta mbà gá odeę keneŋ lé mée wəi dɔ'g ləm Korèje ra loo-rɔlel læ dee rəa'g læma, Meę dee olé dɛa'g el saar ləm tɔ. Njemeeyèr lé təd njigi-njigi to gá kag bée.
- ²¹Yeę neelé tɔr né rɔ dené kawkad gá lal koji ŋganje ləm, Yeę ra maji kára kara gə njekəisiŋga el ləm tɔ.
- ²²Nɛ Ala siŋgamoŋ læ ila ne ndɔje læ njera né kərm-kərmje dɔ maree'g Ndá aa oo, deę d'aar tar loo gá d'unda meę dee yel dɔ si kəmba'g læ dee el lé.
- ²³Ala ar dee d'isi gá majee ləm, gə meę dee gá to ləm ləm tɔ. Yeę orè kəmee ndəŋ dɔ rəw kaw dee'g.
- ²⁴Deę d'unda rɔ deę tar nɛ léegəneeya deę godo. Deę d'oso, deę d'wəi to gá dəwje lai d'wəi bée ləm, Deę tija dee to gá tija ne dɔ kó bée ləm tɔ.
- ²⁵Bó lé to togábè el ndá see nɔ ba a maji səm wa. See nɔ ba a tel ta ləm karee to ta gá kari ba wa.

Jɔb 25

Ta gá njekəm'g munda gá bildad ula Jɔb

- ¹Bildad dəw gá Sua un ta pa pana:
- ²Siŋgamoŋ gə bəl-boo to kə Ala, Yeę ar meekulɔm to mbuna looje gá tar.
- ³See njérɔje læ dum tura el wa. See nɔ ba lookàr læ àr dɛa'g el wa.
- ⁴See dəw to njera né gá gə dɔ najee nɔ Ala'g lé to gá ban wa. See dəw gá dené ojee lé a kàr ŋgad-ŋgad to gá ban wa.
- ⁵Aa oo, nai ya kara ndogó ɔr jol-jol el ləm, Kéréméje kara ndogó d'ɔr jol-jol kəmee'g el ləm tɔ,
- ⁶Nɛ bəd bəi ba dəw gá to kuru ləm, Gə ŋgon dəw gá to kuru ləm tɔ bəi wa.

Jɔb 26

Jɔb tel ila Bildad'g

- ¹Jɔb un ta pana:

²See i lé gər loo ree la gə yeɛ gə siŋgá godo ya wa. See i lé gər loo gəd kag ji dəw gə unda ndolè ya wa.

³See takwɔ̄ji-kəmkàr gə maji gə ra ba i ar dəw gə gosonégər lalee wa. See boo-takəmkàrje gə ra ba i riba dəa wa.

⁴See nɔ̄ ba i ulá taje læi wa. See nɔ̄ ba ɔm ta nee tai'g wa.

Singamonɔ̄ læ Ala un nanɔ̄g nee lad

⁵Nɔ̄ Ala'g lé njé gə d'wəi d'unda bala tigi-tigi Gel manje'g loo gə d'isi keneɔ̄.

⁶Loo gə nea'g lé bee læ njé gə d'wəi to raga ndəgəsə læm, 'Bul mán lé né gə nje kɔ̄ tɛa godo læm tɔ̄.

⁷Dara gə par gə dɔ̄gel lé yeɛ najee mbuna loo gə kari ba'g læm Yeɛ naɔ̄ nanɔ̄g mbuna loo gə kari ba'g riɔ̄ɔ̄n læm tɔ̄.

⁸Yeɛ ngəm manje dan loo-kil'g-lə-ndi Ndá loo-kil-lə-ndi lé kara ndubu mbata kwɔ̄i læ mán ndi lé el.

⁹Yeɛ ɔ̄ kəm nai gə ndá mbèd læm, Yeɛ la loo-kil-lə-ndi læa dɔ'g læm tɔ̄.

¹⁰Yeɛ inja nɔ̄nɔ̄ loo dɔ̄ manje'g Aree to gə rəw-nim gə to mbuna loondul gə lookàr'g bèe.

¹¹Gajije gə kɔ̄ gəd dara yə, Deɛ ndəb pəd-pəd mbata ndaɔ̄n læa.

¹²Gə goo siŋgamonɔ̄ læa lé yeɛ ar baa-boo ɔ̄ ne læm, Gə goo gosonégər læa lé yeɛ tuji ne beelé læa pugudu læm tɔ̄.

¹³Kila kəmə pugudu læa ar dara àr ngad-ngad læm, Jia ɔs li gə njekaj̄ mbudu læm tɔ̄.

¹⁴Yeɛ nee ba gə nɔ̄nɔ̄ kula reaje, To gə kaa né gə ɓar lam-lam oso mbi sí'g, Ne see nɔ̄ ba a koo ndaɔ̄n læa siŋgamonɔ̄ læa gə ɓar paɔ̄-paɔ̄ lé wa.

Jɔb 27

Ta gə Jɔb ila boakuraje læa'g lé pana: See dəw gə ta wa dəa lé a nɔ̄ ɓar Ala wa

¹Jɔb un ta tɔ̄bəi pa gə gosota pana:

²Ala gə mbad kɔ̄r kəm ta læm lé to Njesikəm̄ba. Bao-siŋgamonɔ̄ gə ar meekad mbag-mbag taa məəm pəl-pəl lé to Njesikəm̄ba tɔ̄.

³Loo gə m'isi m'taa kəmə læm, Kəmə læ Ala a nai əm'g læm tɔ̄ ndá

⁴Tam a pata gə lal najee kára kara el læm, Ndɔ̄m a pa taɔ̄gɔm kára kara el læm tɔ̄.

⁵Wah! Loo karm-ma nja m'pana: Seɔ̄ paje léé'g bèe lé godo. Saar as yoom kara m'a kyɔ̄ goo néra gə gə goo rəbee læm el.

⁶Ta néram gə to gə dɔ̄ najee lé M'aar keneɔ̄ njaɔ̄n ɓó m'a rəm keneɔ̄ el. Meem ila ta dɔ̄ ndɔ̄je'g læm kára kara el.

⁷Maji kar njeba ləm tuji asəna gə njemeeyèr ləm, Gə njeta ləm kara tuji asəna gə njera némajel bèe ləm tɔ.

⁸Njehulai lé loo gá Ala gang kúla kəmə læa ləm, Gə ɔr kankəmrea ləm tɔ lé See nékunda-mee-yel dɔ'g læa gá nai to dí wa.

⁹See Ala a koo ndu nɔ læa Loo gá nékəməndoo teɛ dəa'g wa.

¹⁰See yeɛ a kar Bao-singamonɔ to nércələl læa wa. See yeɛ a ra tamaji ta Ala'g lé ta-ta wa.

¹¹M'a ndoo sí kila-rəwje læ Ala, M'a kiya sə sí dɔ néje gá Bao-singamonɔ wɔji-kwɔji ra lé el.

¹²Nɛ seɪ gərje rəbeeje mbə ləm, seɪ ndigije səa ləm tɔ. See gelee ban ba seɪ yaje rɔ sí dan takəjije'g gə mɪdɛ ba bəi wa.

Teɛkɔr gá waga ba lé

¹³Aa ooje, né kə njemeeyèr gá Ala unda kul wɔji ne dəa ləm, Nédcɔji gá Bao-singamonɔ unda kul wɔji ne dɔ njera né kərm-kərm ləm tɔ lé ba nee.

¹⁴Bó lé nganeeje bula ndá d'a kwəi yoo-kiambas ləm, Muru a na ngakeaje tas ləm tɔ.

¹⁵Deɛ gá d'a nai gogo lé yoo-koso ba a ndum dee ləm, Denéje læ dee gá nai gá njékəisingaje lé d'a nɔ dee el ləm tɔ.

¹⁶Bó lé yeɛ daa lar dɔ nɔ'd to gá babur bèe ləm, Bó lé yeɛ ɔm kubuje dɔ nɔ'd to gá aɟi gá d'ɔm dɔ nɔ'd bèe ləm tɔ

¹⁷Ndá to yeɛ nja daa dee dɔ nɔ'd ya Nɛ njéra nédanaje ba d'a kula rɔ dee'g ləm, Dəw gá to njera né gə goo rəbee ba lar neelé a tel to keɔ ləm tɔ.

¹⁸Kəi læa to asəna gə kəi ra ndiri bèe ləm, To asəna gə kəi-ləw læ njɛngəm loo-ndo bèe ləm tɔ.

¹⁹Yeɛ to naɳg dan boo-nékingaje'g ndá Yeɛ wəi lal néje lai, Yeɛ teɛ kəmee bəsə sə ndá néje lai sané pá.

²⁰Bəl-boo teɛ dəa'g wai to gá mán-kaw bèe, Lel-mal unee dan loondul'g igi səa kág.

²¹Lel gá ɪ bər lé unee aw səa əw, Yee ɔree wɔgəɔɔ ilá əw tɔ.

²²Ala un kəmee rəw dəa'g uree ne gə bandəɳg Ndá njemeeyèr ndiɳga rəa mba kaj taa rəa ta kandə bandəɳje'g.

²³Deɛ kunda ji dee géé'g loo-koso'g læa ləm, Deɛ d'ur kəl géé'g loo-kɔd-kaw'g læa ləm tɔ.

Jɔb 28

Ndur ta kəmkàr

- ¹Larnda lé bwa gá kà kər keneṅ to gən ləm, Larlɔr lé kara loo tɔgee karee àr ṅgad-ṅgad to gən ləm tɔ.
- ²Larndul lé d'ɔree gel naṅg'd ləm, Kər mbal lé d'aree léé ba tel to larkas bəi ləm tɔ.
- ³Loondul gá ndul njudu-njudu lé dəw telee gá lookàr ləm, Yee tən loo njal tee ne loo gá uru'g Saṅg ne kəri mbalje gá d'iya rɔ dee loo gá ndul njudu-njudu'g ləm, Gə loo gá to rigim'g ləm tɔ.
- ⁴Yee uru bwa loo gá əw gá dəwje d'isi keneṅ el, Gɔlee askəm la səa keneṅ el tɔ, Dee d'ar dəw si rigi-kúla naṅ jərəṅ loo gá dəwje godo keneṅ.
- ⁵Naṅ gá muru ɿ keneṅ lé Gelee gá uru gá naṅ tuji to gá pər ba roo bəe.
- ⁶Kər mbalje læa lé jər gá baree sapir to keneṅ ləm, D'ingə nduji larlɔr keneṅ ləm tɔ.
- ⁷Yel gá njəsɔ mareeje gər kila rəbee el ləm, Kəm mal kara oso dɔ'g el ləm tɔ.
- ⁸Daje gá mɿ d'ur dɔ mar deeje'g lai lé njaa keneṅ el ləm, Toboɿ kara dəs léé'g neelé el saar ləm tɔ.
- ⁹Dəw un jia ɔɔ ne rɔ kər mbal gá kədərə, Yee ɔs mbalje gə ṅgira dee bura bugu dee.
- ¹⁰Yee ɔɔi rəwje mee mbalje'g, Kəmee as koo néje gá gad dee uru kugu keneṅ ya.
- ¹¹Yee udu kəm-rəw-kula læ mán jigi-jigi, Né gá iya rəa lé yee a ree ne dan lookàr'g raga ndəgəsə.
- ¹²Nə kəmkàr lé see ingə loo gá ra wa. Esé gosonégər lé see si ra wa.
- ¹³Dəw lé askəm gər gadee el ləm, Dəw a kiṅga dɔ naṅg læ njésikəmbaje el ləm tɔ.
- ¹⁴Bul mán pana: Yee godo mee nee'g ləm, Baa-boo-kad pana: yee godo rɔ nee'g ləm tɔ.
- ¹⁵Dəw askəm kiṅga gə larlɔr gá àr ṅgad-ṅgad el ləm, Dəw a kwɔji kwɔi læ larnda ndogo ne el ləm tɔ.
- ¹⁶Dəw askəm kwɔjee gə larlɔr gá Opir el ləm, Esé gə jər gá baree Onikis gá gadee to yaṅ el læma, əsé gə jər sapir el ləm tɔ.
- ¹⁷Yee lé dəw as kunee kwɔji ne larlɔr əsé né gá baree ber el ləm, Esé dəw askəm kun mbél ne jo larlɔr gá àr ṅgad-ṅgad el ləm tɔ.
- ¹⁸Kag gá gel mán'd gá baree korail ləm, Gə jər gá ndɔj wər-wər gá baree kristal ləm tɔ lé To néje gá kari ba mbɔree'g ləm Kəmkàr lé gadee to yaṅ ur dɔ mər mbaije'g ləm tɔ.

- ¹⁹Jer gé Etiopi gé ria læ topaj lé gadee as sœa el læm, Larlor gé àr ñgad-ñgad kara kwœi læa as sœa el læm tœ.
- ²⁰Ñga see loo gé ra ba kœmkàr ì keneñ wa. See loo gé ra ba gosonégær lé si keneñ wa.
- ²¹Yee iya rœa kœm dœwje'g lai gé d'isi kœmba læm, Yee iya rœa kœm yelje'g lai gé d'aw pœ dara'g læm tœ.
- ²²Bwa-wœl gé suna godo gœ yoo pa pana: N'ooje ta læa gœ mbi neeje ya.
- ²³To Ala ya kára ba ba gær rœbee læm, Yee nja kára ba gær loo-siée læm tœ.
- ²⁴Mbata yee nja oo loo œr gwœi nanğ nee njal læm, Yee oo néje lai gé to gel dara'g læm tœ.
- ²⁵Loo gé yee wœji kwœi læ lel lé Ndá yee wœji ñganğ mán læm tœ.
- ²⁶Loo gé yee un godndiaje ar ndi lé Ndá yee wœji rœw tœl læa læm, gœ ndanğ læa læm tœ.
- ²⁷Yen ba yee oo kœmkàr ndá yee riba dœa pœræg gé raga, Yee tum gin kœmkàr læm, yee neán læm tœ.
- ²⁸Tœbœi yee ula dœw pana: Aa oo, bœl Mbaidœmbaije ba to kœmkàr, Kunda rœi bad dœ néra gé majel'g ba gé gosonégær tœ.

Job 29

Rudu ta kila'g læ Job

- ¹Job un gosota læa bœi pana:
- ²Ëi ma m'ndinga rœm mba to to gé mee naije gé dœs, Gœ mee ndœje gé kédé gé Ala aa ne dœm lé
- ³Loo gé néndogó læa ndogó dœm'g læm, Lookàr læa œr nœm dan loo gé ndul njudu-njudu'g læm tœ!
- ⁴Ma m'ndinga rœm mba to to gé mee ndœje gé kédé gé siñgam to ne kœgœrœ-kœgœrœ læm, Loo gé Ala aa ne dœ kœi læm kœr-kœr læm,
- ⁵Loo gé Bao-siñgamoñ nai ne sœm bœi Ar ñganœmje kara d'aj ne dœm sub lé ya bœi læm tœ,
- ⁶Loo gé m'isi dan maji'g bœdèg læm, Ubu taa loo-kas-ubu læm pœl-pœl læm tœ.
- ⁷Loo gé m'tee raga mba kaw tarœwkœg'd læ bœe-boo Esé loo gé ma m'ar dee gœl kag-sim ndaa-loo'g
- ⁸Ba basaje d'oom ndá Deœ saa rœ dee loo gé m'aw pœr gé rœ dee'g læm, Bugaje kara d'ï d'aar tar læm tœ.
- ⁹Dœwje gé boo lé d'œw rœ dee pata læm, D'ila ji dee sud-sud ta dee'g læm tœ.

- ¹⁰Kaa mbi mbaije pa doi-doi ləm, Ndo dee tią kil dee'g tig-tig ləm tɔ.
- ¹¹Mbi dəw gé oo ta ləm lé tɔr ndia dɔm'g pana: Maji kar rɔlel nai səm ləm, Kamee gé oom lé kara ɔr goo ta ləm maji ləm tɔ.
- ¹²Mbata ma m'aji njendoo gé nɔ wəl ɓar njela sɛa ləm, Gə ɲgonal gé dəw gé njegədee godo ləm tɔ.
- ¹³Njénékəmdooje lé tɔr ndu dee dɔm'g ləm Ma m'ar rɔlel taa meɛ njékəisiŋgaje pəl-pəl ləm tɔ.
- ¹⁴Néra gé gə dɔ najee lé ma m'ula gé kubu rɔm'g, Néra gé danasur to gé kubu ləm gé boi yul ləm, gə kubu ké dɔm ləm tɔ.
- ¹⁵Ma m'to gé kəm mbata lə njekəmtɔ ləm, Ma m'to gé gɔl mbata lə njemədə ləm tɔ.
- ¹⁶Ma m'to gé bɔ mbata lə njəndooje ləm, Ma m'to gé njekəd gel ta lə dəw gé dee gər ta ləa el ləm tɔ.
- ¹⁷M'unda ka ta njera né gé lal najee m'təd ləm, M'tɔr nékwaje gé ɲgaŋgee'g ləm tɔ.
- ¹⁸Yen ɓa m'pana: M'a gə kwəi mee kəi tom'g ləm, Ndoje ləm d'a bula to gé nagəra bèe ləm tɔ.
- ¹⁹Ŋgiramje a to dan mán'g ləm, Barkəmje kara d'a kwa dɔ dee'g yududu loondul'g ləm tɔ.
- ²⁰Rənduba ləm a tel ree gé kédé-kédé ləm, Siŋga ɓandaŋje ləm a ɓar mɛr-mɛr meɛ jim'g ləm tɔ.
- ²¹D'oo ta ləm ndá d'ur mbi dee njor, Deɛ d'isi régé gé gə mba koo takwɔji-kəmkàrje ləm,
- ²²Goo tapamje lé dəw kára kara ila ta gé raŋg keneŋ el, Bèe ɓa taje ləm ɔm dɔ dee'g lai to gé mán-təl bèe,
- ²³Deɛ ɲginam to gé deɛ ɲgina ne ndi bèe ləm, Deɛ teɛ ta dee to gé dəw teɛ tɛa ai ne mán ndi dɔ naj bèe ləm tɔ.
- ²⁴Ma m'kogo dee gə meendakaj loo gé meɛ dee ila kas, Deɛ d'askəm kar ɲgaŋkogo ləm godo el.
- ²⁵Ma m'aw rɔ dee'g ndá m'isi gé dəw dɔ dee, M'to asəna gə mbai bèe mbuna njérɔje'g ləm, M'to asəna gə njegɔl meɛ deɛ gé d'isi dan nékəmdoo'g bèe ləm tɔ.

Jɔb 30

Rudu ta kila'g lə Jɔb ɓəi

¹Ne ɓasinè!... Deɛ gé ləb dee as səm el lé d'undam gé nékogo, Deɛ gé kédé ma m'oo bɔ deeje gé né el ʼBa ma mbad kɔm dee mbuna bisije gé njékaa dɔ koso-nékulje ləm.

- ²Ne see di ba siŋga ji dee askəm ra kam wa. Deɛ d'askəm kaw saar buga el.
- ³Bó gə ndòo ar dee d'əŋ kəŋ-kəŋ ləm, Deɛ d'ai d'aw looje gá tudu kurum-kurum Gá dəwje d'uba d'ya ləw ba gá wa ŋgɔ njag-njag ləm tɔ.
- ⁴Deɛ tɔr muje gá uba mee bəmèje gá wala ləm, Ŋgira samje ba gá muru kɔ dee ləm tɔ.
- ⁵Deɛ tuba dee mbuna dəwje'g ləm, Deɛ turu kii goo dee'g to gá njébogoje bèe ləm tɔ.
- ⁶Deɛ d'isi wəl-looje gá majel'g ləm, Gə mee bwaje gá nanɔ gə mbuna mbalje'g ləm tɔ.
- ⁷Ndu nɔ lə dee bar mee bəmèje'g ləm, Deɛ mbɔ nɔ gel kunje'g ləm tɔ.
- ⁸Deɛ to gá mbə-dəwje gá d'əji dee bəi-bəi Ndá deɛ tuba dee mee bee'g.
- ⁹Ne basinè ma m'to nékɔspa lə dee Gə nékunda kogo lə dee.
- ¹⁰Deɛ d'oom gá né gá to keji ləm, Deɛ tel gir dee d'ila d'am ləma, Deɛ tibi yiro kəm'g ləm tɔ.
- ¹¹Mbata Ala ula kəm ndòo ar siŋgam godo, Bèe ndá né gá njekɔg dee loo ra səm némajel lé godo ŋga.
- ¹²Dəwje gá majel neelé d'i d'ar dɔ jikɔlm'g d'unda gɔlm gá ranɔ, Deɛ d'wa dɔ gɔl rəw mba teɛ ne rɔm'g gə mba tujim ne.
- ¹³Deɛ tuji kila rəw gá wɔji dɔm lé Deɛ ra kula mba karm m'udu ne, Deɛ lé dəw kára kara a la sə dee el.
- ¹⁴Deɛ ree gə kəmbolè gá tɔ gá tad teɛ ne rɔm'g ləm, Deɛ ree bugu nɔ wɔlɔg dɔm'g ləm tɔ.
- ¹⁵Bəl-boo gugu dɔm sub ləm, Rɔnduba ləm dəs to gá lel bèe ləma, Si maji ləm dəs to gá mum gá dəs bèe ləm tɔ.
- ¹⁶Tɔgəɔ, basinè siŋgam teɛ rɔm'g wudu-wudu, Ndɔ némeekonje lé d'wam kérég.
- ¹⁷Loondul lé sɔ siŋgam rug-rug ləm, Némeekɔ gá aw yɔməm lé əw rəa el ləm tɔ.
- ¹⁸Néramajel gá al dɔ loo sula lé ba ar kubu ləm tel majel ne ləm, Yee tiɔ ne rɔm'g to gá kubu ləm gá ŋgal yududu bèe ləm tɔ.
- ¹⁹Ala ɔsm ilam dan bɔɔ'g Am m'tel to asəna gə babur əsé bu bèe.
- ²⁰Ma m'nɔ m'bari ne i ilam'g el. M'i m'ar tar ne i un kəmi mbaŋ dɔm'g.
- ²¹I tel ra səm kədərə ləm, I rɔ səm gə jii gá bar mèt-mèt ləm tɔ.
- ²²I unm am m'nar dɔ lel'g ləm, I tujim pugudu gə kaa lel-boo gá ula gigigi ləm tɔ.

²³Mbata ma m'gər gao i unṃ aw səm loo-yoo'g Loo-kiṅga-na gə wəji dɔ deɛ lai gə d'isi kamba!

²⁴Ne see yeɛ gə a gə tuji lé ula jia ndiṅ el wa. Esé yeɛ gə si dan némeekɔ'g lé see nɔ bar njela səa el wa.

²⁵See ma lé kédé mán-nɔ teɛ kəm'g Mbata la yeɛ gə né gə kədərə teɛ dəa'g el wa. See m'oo kəmtondoo la njendoo el wa.

²⁶Ma lé m'ṅgina si dan maji'g ne meekɔ ba ree. Ma m'unda məəm yel dɔ lookàr'g ne loondul ba ree tɔ.

²⁷Meem ndiri njigi-njigi bó əw el, Ndɔ nékəṃndooje ubam naṅ bus.

²⁸M'isi dan loondul'g bó m'isi dan lookàr'g el, Ma m'íta loo-mbɔ-dɔ-na'g ndá m'nɔ wəl m'bar njela səm.

²⁹M'tel m'to ṅgokɔ təlje ləm, M'to njeboalookaw la miruje ləm tɔ.

³⁰Ndarəm pélé tər wuyum-wuyum ləm, Siṅgarəṃje guru rug-rug gə rɔnɔṅga ləm tɔ.

³¹Kunda kɔdè ləm tel to nékim gə wəji dɔ nɔ ndò ləm, Tébé ləm tɔ ndu nɔ la njénɔje ya doṅɔ ləm tɔ.

Jɔb 31

Rudu ta kila'g la Jɔb bəi

¹Kəm ba m'a man ne rɔṃ dɔ'g Nṅa see m'a kaa ṅgomədə gə kəṃnda ra tɔbəi wa.

²See dī ba gə né kama gə Ala unda kul wəji ne dɔṃ wa. See dī ba gə nénduba gə Bao-siṅgamoṅ a kɪ ne dara kula ne kam wa.

³See tuji lé wəji dɔ njemeeyèr el wa. See meekɔ wəji dɔ njera né kori-kori el wa.

⁴See Ala gər rəw-kabmje el wa. See yeɛ tura kila gɔlmje lai el wa.

⁵Bó lé m'njaa dan taṅɔṃ'g ləm, Bó lé gɔlm wəilɔ pélé-pélé loo-ra-goso-bogo'g ləm tɔ ndá

⁶Maji kar Ala wəji kwɔi ləm dɔ nékwəji-né gə gə dɔ najee'g, Yen ba yeɛ a gər néra gə gə goo rəbee ləm gao ya.

⁷Bó lé gɔlm uba rəw gə danasur yə ləm, Bó lé ṅgaw məəm ndolè goo kəm ləma, Bó lé né gə minə tiə jim'g ləm tɔ ndá

⁸Maji kam m'dubu né ndá dəw gə raṅ ba sɔ ləm, Maji kar dee tər kó ləm gə ṅgira rɔd-rɔd ya ləm tɔ.

⁹Bó lé ṅgaw məəm ndəṛəm gə dɔ dené gə raṅ'd ləm, Bó lé m'um loo takəi'g la njeboatakəi ləm ləm tɔ ndá

- 10 Maji kar dené ləm usu kó mbata dəw gé ranj ləm, Maji kar njé gé ranj ba d'ula sul dəa'g ləm tɔ.
- 11 Mbata yee ba to néra majel gé to keji ləm, To néra majel gé njégaŋ-rəwtaje d'ar bea ɔs ta njea'g ləm tɔ.
- 12 To pər gé roo né saar tujee pugudu Gé askəm tuji nébaoje ləm mbad-mbad ya.
- 13 Bó lé m'əji né gé wɔji dɔ kura ləm gé diŋgam əsé yee gé dené bəi-bəi Loo gé jee sə deeje j'aw gə nɔ gə ta dɔ'g ndá
- 14 See dī ba m'a ra loo gé Ala a kɪ tar lé wa. Esé loo gé yee a ree saŋg gelee lé see ta dī ba m'a kilá'g wa.
- 15 Yee gé njekɔdam-ma mee kɔmje'g lé see undá-yee to el wa. See Ala gé kára ba lé nja to njegɔl sí mee kɔ sije'g el wa.
- 16 Bó lé m'ɔg njéndooje né gé dee dəji ləm Bó lé m'ar kəm njekəisiŋga to ndò ləma,
- 17 Bó lé ma nja gé karm ba m'ɔ muru ləm Bó m'ɔg ŋgonal kea ləm tɔ,
- 18 Ne ma lé m'nai gé basa ya bəi m'odee to gé bəbeeje bée ləm, Ma lé gé kasm ba ya m'to njegəd njekəisiŋga ləm tɔ,
- 19 Bó lé m'oo njenékəmmndoo gé kubu lalee, Bó lé m'oo njendoo gé lal pal-kubu kila dəa'g
- 20 Lal karee tɔr ndia dɔm'g gə mée ləm, Lal kar rəa nuŋga so gə bi badə gé m'aree ləm tɔ,
- 21 Bó lé m'un jim m'ɔs ne ŋgonal rəw Mbata ma m'oo to gé njégaŋ-rəwtaje d'a gədm keneŋ ndá
- 22 Maji kar bagm ɔr hægəm ləm, Maji kar kag jim rugu təd njigi-njigi ləm tɔ!
- 23 Mbata tuji gé i rɔ Ala'g lé am m'bəl m'ndəb ne pəd-pəd ndá Ma m'askəm ra né kára kara nɔ boo-ronduba'g ləa el.
- 24 Bó lé ma m'ɔm məəm dɔ lalɔr'g jəb-jəb ləm, Bó lé m'ula larlɔr m'pana: I ba m'unda məəm yel dɔi'g ləm tɔ,
- 25 Bó lé ma m'al rɔm gə mba boo némajije ləm, Esé gə mba bula lə nébaoje gé ma m'ingə ləm tɔ,
- 26 Bó lé ma m'oo kàr gé ndɔi ləm, Gə loo gé naj aw ndogó gə rənduba ləa ləm,
- 27 Bó lé ŋgaw məəm ərm gə goo ŋgəi ləma Bó lé m'ula jim tar m'pole dee ne ləm tɔ ndá
- 28 Yee ba gé néra gé majel ya bəi gé kəm kar njégaŋ-rəwtaje d'ar bea ɔs tam'g, Mbata yee ba to maj gə rɔm rag-rag dɔ Ala gé si tar lé ya.

- 29** Bó lé m'al rɔm mbata meeko gá oso do njeba'g ləm Esé bó lé ma m'tal turu gə kalrɔ mbata nɛmajel gá teɛ dɛa'g
- 30** Nɛ ma lé m'ya ndom m'aree ra kaiya el ləm, Esé m'ndinga kai læa gə rɔkubu el ləm tɔ.
- 31** Lée dɛwje gá mee kai-kubu'g ləm pana: See yeɛ gá ra ba so da læa aree asee nag-nag bæi wa ba deɛ pa bɛe el.
- 32** Bó lé dɛw-do-bɛe to raga loondul'g ləm, Bó lé m'ɔr tarɛwkai m'ar njekawmbá el ləm tɔ,
- 33** Bó lé ma m'lɔm do nɛra kori-korije ləm tɔ gá dɛwje lai ra bɛe, M'iya ne do majel ləm mɛəm'g.
- 34** Mbata ma m'bəl koso-dɛwje gá bula digi-digi ləm, Mbata keji bæj-bæj læ njémeekeije ləm ləm tɔ Ba m'ar gə tam gá mundu m'lal pata tarɛwkai'g ndá...
- 35** Ɔi! See nɛ ba a kam m'inga yeɛ gá si oo ndum wa. Aa oo, m'unda jim do taje gá ka taa ne do rɔm lé nga: Maji kar Bao-singamonɔ ilam keneɛ. See nɛ ba a karm ta sɛgm gá njeba ləm ndaɛg lé wa.
- 36** Ma kodo ta læa gá ndaɛg lé do tam'g ləm, Ma tɔ ngonon'g to gá doɔgugu bɛe ləm tɔ.
- 37** Ma tura kila gɔlmje lai karee ləm, Ma kaw pər gá rɛa'g asəna gə dɛw gá boo bɛe ləm tɔ.
- 38** Bó lé do naɛg ləm nɔ dɔm'g, Do-baije nɔ d'ar mán kəm deɛ tən naɛg ləm,
- 39** Bó lé ma m'usɔ kandə néje gá keneɛ lal kuga dɛa læma, M'ula kəm njeaje gá kédé lé ndò ləm tɔ ndá
- 40** Maji kar kunje ba uba taa tor wa lé ləm Maji kar haowa ba taa tor kó-ɔrj lé ləm tɔ. Rudu ta læ Jɔb nga.

Jɔb 32

ELIHU ILA TA LEA-YEE KENEɛ

- 1** Dɛwje gá munda neelé d'əw rɔ deɛ kila Jɔb ta'g. Mbata yeɛ oo rɛa gá dɛw gá njera nédanasur.
- 2** Yen nga onɔ ɔ gə Elihu, ngolə Barakel, dɛw gá Buj gá to gá gel bɔ'g læ Ram pu do Jɔb'g. Onɔ ɔ sɛa pu dɛa'g mbata yeɛ oo rɛa gá dɛw gá njera nédanasur nɔ Ala'g lé.
- 3** Nɛ Jɔb kara onɔ ɔ sɛa pu do baokuraje'g læa gá munda to mbata deɛ d'inga ta gá kəm kilá'g el nɛ lé bɛe kara deɛ d'ila ta dɛa'g.
- 4** Elihu ngina gə mba koo ta ba gə mba kula Jɔb bæi mbata deɛ gá raɛg lé to dɛwje gá tɔg d'undá.

⁵Elihu oo to gé ta gé ranḡ gé kəm kilá'g godo ta dəwje gé munda neelé ndá onḡ i sɛa pu.

Elihu ɔr gin né gé aree ne pata lé

⁶Yen ɓa Elihu, ngolə Barakel, dəw gé Buj lé un ta pa pana: Ma m'to basa, seḡ toje dəwje gé tɔḡ, Gelee gé nee ɓa ma m'ɓəl ləm gə maj gə rɔm Gə mba riba dɔ takəji ləm kar sí.

⁷Ma m'əji məəm'g m'pana: Dəw gé tɔḡ ɓa as gər pata ləm, Ləbje gé bula askəm ndoo dəw ta kəmkàr ləm tɔ.

⁸Nɛ né gé gəd gé to mee dəw'g lé to gé ndilee, To kəmə lə Bao-sinḡamonḡ gé ula gosonégər mée'g.

⁹Ləb gé bula ɓa ar dəw kəmkàr el ləm, Deḡ gé to ɓugaje kara d'askəm kər ne kəm ta el ləm tɔ.

¹⁰Aa oo, gelee gé nee ɓa ma m'pa ne m'pana: Majii kar sí ooje ta ləm. Ma kara ma riba dɔ takəji ləm tɔ.

¹¹Ma m'ngina mba koo rudu taje lə sí ləm, M'tən gin takəjije lə sí ləma, Gə taje lə Job gé seḡ tenje ləm tɔ.

¹²M'ur mbim gèḡ gé dɔ sí'g lai ya, Nɛ aa ooje, dəw kára kara gé mbuna sí'g dum dɔ Job el ləm, Dəw kára kara mbuna sí'g ɔsee dɔ ta'g ləa el ləm tɔ.

¹³Lé bée kara seḡ pajena: Seḡ inḡaje kəmkàr rəa'g bée el, Ala ɓa askəm kɔsee dɔ ta'g ləa ɓó dəw el.

¹⁴Yeḡ pata wɔji ne dɔm-ma njoronḡ el, Bée ɓa ta gé m'a gé kilá keneḡ a kaw nḡ'd gə kə sí-seḡ el tɔ.

¹⁵Deḡ lé ɓəl ndá deḡ d'ila ta gé ranḡ'd el! D'oo taje gé kəm pa el to!

¹⁶Ma m'ngina nɛ seḡ paje ta el ləm, Seḡ əwje rɔ sí ɓó seḡ ooje ta gé kəm kilá'g el ləm tɔ.

¹⁷Yen ɓa to ta ləm-ma nḡa, ma m'ndigi kilá'g ləm, Ma kara m'ndigi riba dɔ takəji ləm ləm tɔ.

¹⁸Mbata taje rusu məəm tub-tub, Ndil ɔs məəm ɓɔḷ-ɓɔḷ gə mba kam m'pa.

¹⁹Aa ooje, loo gé məəm'g lé to asəna gə mán-nduú gé mḡ gé inḡa loo teḡ el ləm, To asəna gə ɓɔl-kɔm-mán-nduú gé sigi gé a kinja bim bée ləm tɔ.

²⁰Ma pata ɓa m'a kila ne kəmə pugudu ɓəi ləm M'a teḡ tam gə mba kilá ta'g ləm tɔ.

²¹M'a kər kəm dəw kára kara gə mbata lə kəmee el ləm, Ma ɓər bəl dəw kára kara el ləm tɔ.

²²Mbata ma m'gər loo bər bèl dəw el, Bó lé bèe ndá njekudam a korm keneḡ kalan ya.

Job 33

Ta maji læ Elihu

¹Basinè, Job, Maji kari oo taje læm, Maji kari ur mbii gèḡ dɔ taje'g læm lai ya.

²Aa oo, ma m'teḡ tam, Ndá ndom rɛdə rəa mee kilm'g.

³Ma m'ndigi pata gə ḡgaw məəm gə kára ba læm, Kankəmta gə àr ḡgad-ḡgad ba m'a riba dəa gə tam læm tɔ.

⁴Ndil Ala ba undam, Kəmə læ Bao-siḡgamonḡ ba am m'isi ne kəmba ya.

⁵Bó lé i as ndá ilam keneḡ, Wa dɔ gəl rɔi mba taa dɔ rɔi.

⁶Aa oo, nḡ Ala'g lé ma m'to to gə i bèe ya tɔ. Jeḡ səi joo bər nanḡ ba d'uba sí ne.

⁷Togəbè ba kəm kari unda bala nɔm'g el læm, Siḡgam ur dɔi'g el læm tɔ.

⁸Ne i pa taje mbim'g Ndá m'oo ndu taje læi gə i pa pana:

⁹I to njemeenda læm, i ra kaiya kára el læm, I maji ɔr njoronḡ læma, néra gə kori-kori godo rɔi'g læm tɔ.

¹⁰Ndá Ala ba aw səi gə ta gə wɔji dɔ keji bəi-bəi, Yeḡ ra səi né to gə njebə læa bèe,

¹¹Yeḡ ila dɔa gəli'g læm, Yeḡ unda kəmee lér-lér goo néraije'g lai læm tɔ.

¹²M'a tel kilai dɔ ta'g neelé to gə i pa lée'g el, Mbata Ala to gə boo unda dəw.

¹³See mbata dɔi ba i ndigi maji səa Mbata tura gə yeḡ tura goo néreaḡe ari el wa.

¹⁴Lée togəbè kara ndɔ kára Ala pata gə gosee gə kára, Ndá ndɔ gə ranḡ yeḡ pata gə gosee gə ranḡ tɔ.

¹⁵Yeḡ pata gə nənije læm, gə nəmɔdije gə loondul'g Loo gə dəwje d'oso gə bi pərəḡ, Loo gə deḡ d'aw tobi dɔ tira-to deḡ'g læm tɔ.

¹⁶Togəbè ba yeḡ ndəji dee ne kər læm, Yeḡ unda nétorjia dɔ néndooje'g læa læm tɔ,

¹⁷Gə mba kar dəw unda rəa bad dɔ néra gə majel'g læm, Gə mba kɔḡee ne dɔ tirɔ'g læm,

¹⁸Gə mba kaji ne kankəmrea mee bwa'g læma, Gə mba təa ne ta kiambas'g læm tɔ.

¹⁹Némeeḡ ba Ala ndəji ne dəw loo-tée'g Loo gə rɔnuḡga sɔ siḡgareaje gə kédé-kédé.

²⁰Yen ḡga muru lel təa'g el læm, Nésɔje gə lelee kédé ya kara lel təa'g el læm tɔ.

²¹Darea ndolè mbao-mbao kəm deḡ'g læm, Siḡgareaje gə dəw oo kédé el lé to raga nji læm tɔ.

²²Yee aw pər gé bwa-dɔ́ɔ́bar'g ləm Kəmə læa ɲgəs gé mbɔr deɛ gé to njékaɪkulaje'g læ yoo ləm tɔ.

²³Ne bó lé yee ɲga kura gé dara kára gé njéra rəwta læa Yee gé kára mbuna deɛ gé tɔl dɔg'd (1.000) lé ba Gé to njekula dəw rəw gé kəm karee njaa keneɲ ndá

²⁴Mee Ala aw tai-tai dəa'g aree ula kura gé dara lé pana: Maji karee ilá tar bó aree aw mee bwa-dɔ́ɔ́bar'g el, Neɛ n'ɲga nékoga dəa mba!

²⁵Bèe ba darəa tel idi pug-pug to gé kaw basa læa bèe ləm, Yee tel dɔ ndɔ kaw basa'g læa ləm tɔ.

²⁶Yee ra tamaji ta Ala'g lé ndá Ala ndigi səa rəgm ləm, Yee oo kəmee gə rɔlel læma, Ala tel gə meekarabasur læa aree gogo ləm tɔ.

²⁷Yee ɔs pa nɔ dəwje'g pana: Neɛ n'ra kaiya n'al ne dɔ néra gé danasur, Ne Ala ar bɔ néra neɛ ɔs ta neɛ'g to gé kəm karee ɔs ta neɛ'g lé el.

²⁸Ala aji kankəmɾɔ neɛ bó aree aw mee bwa-dɔ́ɔ́bar'g el, Bèe ba neɛ n'al ne rɔ neɛ dan lookàr'g.

²⁹Yee ba gé né gé Ala ra Gə dəw gɔl joo əsé gɔl munda,

³⁰Gə mba kəree ne bwa-dɔ́ɔ́bar'g ləm, Mba kar lookàr ndogó ne dɔ dəwje gé d'isi kəmba'g ləm tɔ.

³¹Jɔb, maji kari si kəmba oo ne ta ləm! Wa tai ndá m'a kulai ta!

³²Bó lé i aw gə ta mba pa ndá maji kari ilam'g! Maji kari pata mbata ma m'ndigi kar ta læi àr njai ya.

³³Bó lé i oo né kára mba pa el ndá maji kari oo ta ləm! Wa tai ndá m'a ndooi kəmkàr.

Job 34

Elihu ila ta dɔ Job'g

¹Elihu tel un ta pa ya bəi pana:

²Seɲ njékəmkàrje, maji kar sí ooje taje ləm! Seɲ gé toje njénégərje, maji kar sí urje mbi sí gé rəm'g nee!

³Mbata mbi dəw unda taje gə léé-léé To gé ndəɔ kara naa ne lel læ nésoje togəbè tɔ.

⁴Ar sí j'ɔrje kəm né gé danasur mbata læ sí, Ar sí n'gərje né gé maji mbuna sí'g.

⁵Jɔb pana: Neɛ n'to njera nédanasur, Ala ba ɔs ta læa gé gə dɔ najee lé rəw.

⁶Ta læa to léé'g ya ne d'ée gé njetəɲgɔm, Doo læa rəa yaɔ ne yee ra né kaiya kára kara el.

⁷See dəw gé to tana gə Jɔb Gé ai ta kula sul dɔ loo'g to gé mán bèe ləm,

- ⁸Gé njaa gə njékɔm nɔ́'dje gé ra né gé majel ləma, Gé orè rəw nɔ́'d mɛs gə njémeeyèrje ləm tɔ lé si gən wa.
- ⁹Mbata yeɛ pana: Saŋg gé dəw saŋg loo mba kɔm nɔ́'d gə Ala To né gé gə mɪdɛ ba.
- ¹⁰Maji kar sí ooje ta ləm ba, seɪ dəwje gé takəji lə síinja paw! Néra gé lal najee godo rɔ Ala'g lé ləm, Meeyèr godo rɔ Bao-siŋgamonɔ́'d ləm tɔ.
- ¹¹Yeɛ ra gə dəw né gə goo kula reaje ləm, Yeɛ uga nana kara gə goo rəw-kabeeje ləm tɔ.
- ¹²Tɔgərɔ ya, Ala to njera né gə goo meeyèr el, Bao-siŋgamonɔ́ to njekal dɔ né gé gə dɔ najee lé el tɔ.
- ¹³See nɔ́ ba aree ɔ beɛ dɔ naŋg nee wa. See nɔ́ ba ɔm naŋg nee bura jia'g wa.
- ¹⁴Bó lé yeɛ əji dɔ rəa-yeɛ'g ya kára ba ləm, Bó lé yeɛ tel gə ndilee gə kəmə ləa rəa'g ləm tɔ ndá
- ¹⁵Dəwje lai d'a kudu gé léegəneeya ləm, Dəw a tel kaw naŋg gogo ləm tɔ.
- ¹⁶Bó lé i to njegosonégər ndá maji kari oo ta nee, Maji kari ur mbii oo ne taje ləm gé m'pa!
- ¹⁷See dəw gé to njeɔ́ lə néra gé danasur lé a kɔ́bee wa. See i a kila ta dɔ njera nédanasur'd gé to njesiŋgamonɔ́ lé wa.
- ¹⁸See dəw a kula mbai pana: I to dəw gé gə mɪdɛ ba Esé a kula dəwje gé boo pana: Seɪ toje njera né kori-korije wa.
- ¹⁹Yeɛ ɔr kəm ŋgan-mbaije unda dee bəd ləm, Yeɛ oo bao to gé ur dɔ njendoo'g el ləm tɔ, Mbata deɛ lai to néje gé jia ba ra dee.
- ²⁰Léegəneeya deɛ d'wəi, Dan loo bab lé koso-dəwje d'unda ndolè d'udu bɔ, Njesiŋgamonɔ́ godo lal kar ji dəw ɔrɔ rəa.
- ²¹Mbata kəm Ala oo panjaa dəwje lai ləm, Yeɛ gər kila gɔl nana kara ləm tɔ.
- ²²Loo gé ndul njudu-njudu gé dəb bigim Gé njera né kori-korije d'askəm k'iya rɔ dee keneɲ lé godo.
- ²³Ala aw ndò kaa dɔ dəw gərərə kuree əw ba Mba kar dee-deɛ səa d'aw loo gaŋg-rəwta'g el.
- ²⁴Yeɛ tuji njésiŋgamonɔ́je lal saŋg gin dee Ndá yeɛ taa tor dee gə njé gé raŋg.
- ²⁵Mbata yeɛ gər néra dee gao, Yeɛ tɔs dee loondul'g tila dee ləm, rəd dee naŋg mbəji-mbəji ləm tɔ.
- ²⁶Yeɛ kunda dee to gé kunda ne njémeeyèrje bèe Kəm dəwje'g lai.
- ²⁷Loo gé deɛ d'unda rɔ dee bəd rəa'g ləm, Deɛ d'uba rəw-kabeeje lai d'ya ləm tɔ ndá

- ²⁸Dee d'ar ndu nõ læ njendoo aw saar oso mbi Ala'g lé læm, Dee d'aree oo ndu nõ læ njénékæmndooje ya læm tɔ.
- ²⁹Bó lé yee ar loo to læm ndá See nõ ba a kaskæm kɔm bæl dɔ dæwje'g wa. Bó lé yee iya kæmee ndá see nõ ba askæm kée wa. Yee ra né gæ ginkoji dæwje gæ raŋg æsé dæw gé kára aree asæna
- ³⁰Gæ mba kar njehulai o bee el læm, Mba karee to gum kwa dæwje el læm tɔ.
- ³¹Mbata see dæw a kula Ala pana: Bɔ néra nee ɔs ta nee'g ndá n'a ra kaiya gogo el læm,
- ³²Né gé nee n'gær el lé maji karee tɔji nee læma, Bó lé nee n'ra né gé to gæ dɔ najee el kara N'a tel ra gogo el nga læm tɔ, see a pa bée wa.
- ³³See gæ goo takɔji læi-i ba Ala a gaŋg ne ræwta wa. To i nja mbad læm, to i nja mbær læm tɔ bó to ma el. Né gé i gær lé maji kari pa ba.
- ³⁴Dæwje gé takɔji læ deeinja paw lé d'a ndigi sæm, Njekæmkàr gé oo ta læm ndá a keji to gé m'ɔji bée ya tɔ.
- ³⁵Jɔb pata lal gær ginee læm, Taje læa gé pa lé lal kærkæmta læm tɔ.
- ³⁶Maji kai mee Jɔb gé kédé-kédé ya Mbata yee ila ta'g to njémeeyèrje bée.
- ³⁷Mbata néra majel læa lé yee ila kaiya dɔ'd gé kédé-kédé læm, Yee ula dɔ sí'g læma Yee pa taje læa gé dɔ nõ'd dɔ nõ'd ɔs ne ta læ Ala ræw læm tɔ.

Jɔb 35

Ta læ Elihu bæi

- ¹Elihu un ta pa bæi pana:
- ²See i ɔji mæoi'g to gé ta læi to dana wa. See i askæm kær ta dɔi'g nõ Ala'g lé
- ³Loo gé i pa pana: majee to di mbata læi wa. See di ba i a kiŋga kenej ba a ra ne kaiya el wa.
- ⁴I nja m'a gæ kilai ta'g I sej gæ baokuraje læi nõ'd tɔ.
- ⁵Maji kari aa dara gærærè oo: Maji kari aa mumje oo, dee to dɔi'g tar nu!
- ⁶Bó lé i ra kaiya ndá see majee gé ra ba i ra gæ Ala wa. Loo gé kaiyaje læi i dɔ maree'd gé kédé-kédé kara See di ba i a ra ne sæa wa.
- ⁷Bó lé i to njemeekarabasur ndá See di ba i a karee wa. Esé see di ba yee a taa ne jii'g wa.
- ⁸Meeyèr a kaskæm jɔg dæw mari ba ya læm, Néra gé gæ dɔ najee læi kara to né gé maji mbata dæw ba ya læm tɔ.
- ⁹Dee nõ mbata njékula kæm loo ndooje gé bula digi-digi lé Dee nõ bar njéla sæ deeje mbata njébuguru deeje gé bula tɔ.

¹⁰Ne dāw kára kara pana: See Ala gá njekunda neę si ra wa. See yeę gá nje kar neę n'os pa rölleje loondul'g si ra wa.

¹¹See yeę gá ndoo neęje né unda daje gá dō nanę nee lām, Gá ar neęje gosonégär gá ur dō ká yelje gá d'aw pə dara'g lām tō lé si ra bəi wa.

¹²Yen nga deę nō wəl ne nō pi mbata yeę tel ila dee'g el Gə mbata beelé lə njémeeyèrje.

¹³Təgərw deę nō ne nō pi, Ala oo gá né el, Bao-siŋgamoŋ un kəmee dō'g rəw.

¹⁴Bó lé i pana: I ée el kara Ta ləi to neą'g: maji kari ŋginá ba.

¹⁵Ne lé oŋg ləa ree el bəi kara To mbata yeę ndigi néra gá kərm-kərm gá bəe lé el ya saar.

¹⁶Togábè ba Job teę təa gə mǐdé ba Pa ne taje ləa gá dō nǎ'd-nǎ'd lal gər ginee ya.

Job 36

Elihu teggín rəw néndoo gá Ala ndoo dəwje

¹Elihu aw gá ta ləa gá kédé-kédé pana:

²Maji kari ŋgina lam ba, ma m'ndigi kər ginee kari bəi Mbata m'aw gə taje gá kəm pa gəd ne ta lə Ala ya.

³M'a taa gosonégär lām gá i loo gá əw'g lām, M'a tǝjii néra gá gə dō najee lə njekudam kari oo gəd lām tō.

⁴Təgərw ya, maji kari gər gao taje lām tō tanęom el. M'to dāw gá takəji lām tō danasur nǝj'g tō.

⁵Aa oo, Ala to gá njesiŋgamoŋ bó yeę os dāw kára kara rəw el lām, Yeę to njesiŋgamoŋ gə goo gosonégär ləa lām tō.

⁶Yeę yǎ njemeeyèr kəmba el, Ne yeę ɔr kəm ta lə njénékəmndooje.

⁷Yeę un kəmee rəw dō njémeekarabasurje'g el. Yeę unda dee nǎ'd gə mbaije dō kalimbaije'g lām Yeę ar dee d'isi kenej saar gá nō mba kar dee d'ingə ne rənduba lām tō.

⁸Deę lé bó lé tō deę gə kúla lar lām, Bó lé d'wa dee gə kúla gá kǎ né gá kədərə lām tō ndá

⁹Yeę tǝji dee ar dee d'oo ne néra dee lām, Gə kaltaje lə dee ləma, gə beelé lə dee lé lām tō.

¹⁰Yeę ndəji dee mba kar kəm dee inja lām, Yeę ndəji dee mba kar dee d'unda rō dee bad dō néra gá kori-kori'g lām tō.

¹¹Bó lé deę d'oo ta d'ula dō dee ndá D'a təl ndoje lə dee dan maji'g lām, Ləbje lə dee a to ləb si dan röllel'g lām tō.

- 12 Bó lé deę d'oo ta el ndá d'a kwai yoo-kiambas ləm, D'a kwai dɔ mbə'g lal gər ginee ləm tɔ.
- 13 Njéhulaije d'yá rɔ dee yag dan oŋg'd, Deę nɔ gá rɔ Ala'g lé loo gá yeę wa dee gá kúla lar lé el.
- 14 Deę d'udu gá basa dee ba ləm, Deę d'wəi to gá njɛdal mɔdkaiya bɛe ləm tɔ.
- 15 Nɛ Ala aji njenékəməndoo dan nékəməndoo'g ləa ləm, Nékəməndoo ba yeę ndəjee ne kər ləm tɔ.
- 16 I kara yeę a kəri dan kəməndoo'g ləi Gə mba kilai loo gá tad ila rəs'g. Ta kanésɔ'g ləi lé nésɔje gá to ubu ba a taa pəl-pəl.
- 17 Nɛ bó lé i ɔr kəm ta ləi asəna gə dəw gá njemeeyèr ndá Bɔ nérai gá a kɔs tai'g lé a kaw nɔ'd gə ta ləi bó a kaw bəd el.
- 18 Maji kar meeki jugugu ndəri aw səi əw el ləm, Maji kar nébaoje ləi gá yaą gá tuji lé ari taa rəw gá ranj el ləm tɔ.
- 19 Ndu nɔ ləi gə kula rɔ ndubu gə siŋgai bura lé See d'askəm kari teę ne dan nébəŋgərəti'g ləi wa.
- 20 Maji kari tila məei pugudu-pugudu dan loondul'g Gá a gə kər koso-dəwje loo-si dee'g lé el.
- 21 Məei dɔ rɔi'g mba k'yá rɔi yag dan néra majel'g el Mbata nékəməndoo si ndəri gá keneŋ.

Singamonj lə Ala un nanj nee lad

- 22 Aa oo, Ala to gá boo gə goo siŋgamonj ləa, See nɔ ba gər ndoo dəw né to gá yeę bɛe wa.
- 23 See nɔ ba to njekwɔji rəw-kabeeje wa. See nɔ ba askəm pana: I ra majel wa.
- 24 Maji kar məei wəi dɔ pidee dɔ kula reaje'g el, Dəwje lai pidee ne gə pakɔsje lə dee.
- 25 Dəwje lai d'oree kəm dee sɔ dɔ dee'g ləm, Nana kara aa dee gə goo ŋgalee ləm tɔ.
- 26 Ala to gá boo nɛ boo ləa dum gər ləm, Ləbeeje kara dum tura ləm tɔ.
- 27 Yeę ndr mán gá rəa'g Aree tel to kujee ba aree tel to ndi bəi,
- 28 Kil-lə-ndi lé aree ər ləm, Aree ər dɔ koso-dəwje'g ləm tɔ.
- 29 See nɔ ba a gər gin sané lə ndi ləm, Gə ndanŋ ləa gá bar paj-paj mee loo-siée'g ləm tɔ wa.
- 30 Aa oo, yeę ar ndi ləa təl ndogó gugu dəa sub ləm Aree ɔn dɔ kuru lə baa-boo-kad ləm tɔ.

³¹Gə goo rəwje neelé ba yeɛ ɔr ne kəm ta læ dəwje ləm, Yeɛ ar dee néso aree taa ro dee pəl-pəl ləm tɔ.

³²Tèl læ ndi lé yeɛ ndəm jia dɔ'g Ndá yeɛ aw ne gé dɔ njébaɲe'g læ.

³³Ndu ndaŋg læ ba yeɛ ɔr ne neɔ Ndá koso-nékulje d'oo kaa ree læ dəb tɔ.

Jɔb 37

¹Dɔ bəŋgərəm bar dɪgi-dɪgi, Yee yɔ loo-tée ŋgəs gé raŋg.

²Maji kar sí ooje, ooje kaa ndia gé bar Gə ndu ndaŋg rɔ gé teɛ tɔa'g!

³Yeɛ aree bar taa mee dara pəl-pəl ləm, Tèl læ ndɔɔ saar ɔr rudu naŋg nee njal ləm tɔ.

⁴Tɔbɔi ndia bar wəl, Yeɛ ar ndu rɔnduba læ bar ɔr loo lɔi-lɔi, Loo gé ndia bar lé ndá yeɛ ɔg ne tèl læ ndi el.

⁵Ala ndaŋg rɔa gə ndia gé to bəl kədm-kədm, Yeɛ ra boo-néje gé jeɛ n'gər gin dee el.

⁶Yeɛ ula kwɔjije pana: Maji kar sí ɔmje naŋg nee! Yeɛ ula gə mán ndi ləm gə kɔ ndi gé ər bai-bai ləm tɔ.

⁷Yeɛ unda nétorji ji dəwje'g lai Mba kar dee-deɛ lai gər ne nɔ gé nékundaje læ.

⁸Da gé wala aɔ aw loo-kiya rɔ'g læ ləm, Aw to duu loo-tée'g ləm tɔ.

⁹Lel-mal ɔ par gé dɔkɔl ula ləm, Lel ɔ dɔgel ree gə kul ləm tɔ.

¹⁰Mbɔl dɔ kəmə lé Ala ar mán tel bi gəmsə, Yeɛ ar kəm-rəw-manje gé tad lé tel kədərə ne kaw-kaw.

¹¹Yeɛ ar kuji manje tel to kil-lə-ndi ləm, Yeɛ sané kil-lə-ndi ar tèl læ ndogó wər-wər ləm tɔ.

¹²Deɛ taa tor nɔ bəd-bəd gə goo rəw gé yeɛ wɔji ar dee Mba kar dee ra néje lai gé yeɛ un ndia dɔ'g karee aw lée'g béréré Dɔ naŋg nee gé dəwje d'isi keneɲ lé.

¹³To asəna gə dɔguru-kag gé yeɛ unda ne naŋg læ bèe ləm, Esé to asəna gə nékɔr gin meenoji læ gé yeɛ aree teɛ kəm dee'g bèe ləm tɔ.

¹⁴Jɔb, maji kari ur mbii gèn oo ne néje neelé! Maji kari aa loo oo nédumkooje læ Ala ya bɔi!

¹⁵Kar gé Ala ar dee d'aw gə rəw-kaw dee ləm, Ar kil-lə-ndi læ ndogó wər-wər ləm tɔ lé see i gər ginee wa.

¹⁶See kaw liriri-liriri læ kil-li-ndi ləm, Gə nédumkooje læ yeɛ gé to njegosonégər gé maji ɔr njoroŋ ləm tɔ lé See i gər gin dee ya wa.

¹⁷Kubuɲe læi gé nuŋga Loo gé yeɛ ar naŋg wa rɔa gə goo lel gé ɔ dɔkɔl ula lé see i gər ginee wa.

- ¹⁸See i askəm naji dara karee ndər asəna gə nékoo-kəm Gə to lar gə léé to gə yee ra bée wa.
- ¹⁹Maji kari ar sí n'gər né gə kəm kar sí j'ulá, Jee n'to njénégərelje gə yaḡ bó j'askəm kulá ta el.
- ²⁰See dəw a kulá kédé pana: M'a gə pata wa. Nε see dəw gə ra ba wəji-kwəji karee udu bə wa.
- ²¹Loo gə kàr ɔs keḷ-keḷ mee dara'g lé Dəw kára kara askəm keaa gərərə Loo gə lel togo kəmee aree àr ḡgad-ḡgad lé el.
- ²²Loo gə par gə dɔgel lé aree ndɔḷ to gə larlɔr bée. Ʒi, boo-ronduba lə Ala to bəl kədm-kədm!
- ²³Jee j'askəm kaw saar tee rɔ Bao-siḡgamon' d el, Yee lé to gə boo gə goo siḡgamon ləa ləm, Gə goo rəwta-gaḡg ləa gə nérea gə danasur gə un naḡg nee lad ləm tɔ, Yee aw ndò kila ta'g el.
- ²⁴Gelee gə nee ba dəwje d'askəm bəlee ne, Njekəmkàr gə rara kara yee ée gə né el.

Job 38

TA GƏ NJESIGƏNEḂ TEL ILA JOB'G

- ¹NjesigəneḂ tel gə ta dəḷi Job dan lel-boo'g pana:
- ²See nḡ ba saḡg loo mba kar loondul dəb dɔ néje'd gə m'wəji mbḡ lé Gə tapeaje gə lal gosonégər lé wa.
- ³Maji kari ɔm mina wuri'g asəna gə dəw gə diḡgam, Ma gə dəḷii ta ndá i a kər gelee kam.

Ala to mbai dɔ nékundaje gə to ndiḡ

- ⁴See loo gə m'tum gin naḡg lé i si ra wa. Bó lé i to gə njegosonégər ndá ulam.
- ⁵See i gər njekwəji ḡgaḡgee wa. Esé see nḡ ba gə njekwəjee gə kúla wa.
- ⁶See dī ba gəd gelee dɔ'g wa. Esé see nḡ ba un pil mbal kunda dɔkumee gədee ne
- ⁷Mee ndəa gə kérémeje gə gə ndɔ nduba rɔ dee gə pa kalrɔ ləm, Kuraje lə Ala gə dara d'ɔr ndu dee gə tar wəl gə rɔlel ləm tɔ lé wa.
- ⁸See nḡ ba udu ta baa-boo-kad gə tabidi Loo gə yee unda loo mee naḡg'd tee ləm,
- ⁹Loo gə ma m'ar kil-lə-ndi ba to kubu ləa ləm, M'ar loo gə ndul njudu-njudu to gə kubu bīree ləm,
- ¹⁰Loo gə ma m'unda godndum dəa'g ləm, Gə m'wəji ḡgaḡgee ləm, gə m'ula kəgərɔ gə tarəbeeje'g ləm,

- 11Gə loo gé ma m'ulá m'pana: Yee a ree saar kunda ngaŋgee nee bó Yee a dəs kaw raŋg el ləma, Lée neelé tuŋga poŋgm-poŋgm lə paŋgəm manee a kaar naŋg nee ləm tɔ lé wa.
- 12Un kudee gé i si ne kəmba lé see i ba un ndui ar loo gé gə ndɔ wa See i ba ar loo kuba lə kàr gər loo ləa
- 13Gə mba karee un ngaŋ naŋg nee lad Gə mba yə ne njémeeyèrje ləm,
- 14Gə mba kar naŋg tel to asəna gə ɟi gé unda nétorjia dɔ'g ləm, Gə mba karee dɔi rəa to gé kubu bèe ləm,
- 15Gə mba kɔg njémeeyèrje lookàr lə dee ləma, Gə mba təd kagji-dəw gé un gé tar ləm tɔ lé wa.
- 16See i aw saar teɟ kəm-rəw-kai'g lə baa-boo-kad wa. See i njaa buleje gé uru'g wa.
- 17See tarəwkɔgje lə yoo to tag ari oo wa. See i oo tarəwkɔg lə ndil yoo wa.
- 18See kəmi un tad lə naŋg nee lad wa. Bó lé i oo néje ne lai ya ndá ulam.
- 19See rəw gé ra ba dəw a kun mba teɟ ne loo gé lookàr si keneŋ wa. See loondulje lé loo-si dee to par gé ra wa.
- 20See i askəm kwa dee ngaŋ loo'g lə dee Gə mba gər kila rəw gé aw gé loo-si dee'g wa.
- 21I ba yè i gər gao ya mbata d'oji kédé mbɔ ləm, Ndɔje ləi kara bula ləm tɔ!
- 22See i aw saar teɟ loo gé kwɔji mbɔ nɔ keneŋ wa. See i oo loo-ŋgəm ndi kwɔji
- 23Gé ma m'ŋgəm bəd gə mba ndɔ nékəmndoo ləm, Gə mba ndɔ rɔ gé rɔ nɔ ləm tɔ wa.
- 24See rəw gé ra ba lookàr kai ne rəa ləm, Lel gé ɟ bər ula ne dɔ naŋg nee ləm tɔ wa.
- 25See nɔ ba wɔji loo-kaw lə ndi ləm, Gə wɔji rəw tel ləa gə ndaŋg ləa ləm tɔ
- 26Gə mba kar ndi ər ne ndɔ naŋg gé dəwje d'isi keneŋ el ləm, Gə dɔdilaloo gé dəw kára kara godo keneŋ ləm tɔ
- 27Gə mba karee yɔm looje gé wa ŋgɔ njag-njag gé tudu kurum-kurum ləm, Gə mba kar muje d'uba d'ɟ mədə keneŋ ləm tɔ lé wa.
- 28See ndi lé bɔbeeje si keneŋ wa. See nɔ ba oji mə-təlje ar dee ndəi dəŋ-dəŋ wa.
- 29See mán gé kul gé bi lé nɔ ba to keɟje wa. Mum gé ndá gé ɟ dara lé nɔ ba ojee wa.
- 30Manje tel kədərə to gé kɔr mbal bèe ləm, Loo gé kul ɔ yaɟ ndá kula lə bul mán to ndiŋ ləm tɔ.

³¹ See i askəm tɔ kérémeje gá ri dee læ Nɔgamɔdje-gá-siri Esé tudu né gá wa kérémeje gá ri dee læ Bisi-tɔb-talje lé wa.

³² Dujeeje gá wɔji dɔ naɪ-naɪ lé see i askəm kar dee teɛ læm, I askəm kɔr nɔ kérémeje gá bar dee Nɔgawgel gá boo gá ŋganeeje nɔ'd læm tɔ wa.

³³ See i gər godnduje gá wɔji dɔ boo-néje gá dara lé wa. See i ba gɔl kula ra deeye gá wɔji dɔ naŋg nee wa.

³⁴ See i ɔr ndui gá tar saar teɛ ne loo-kil-lə-ndi'g Bar ne kəm-rəw-manje gá rɔi'g wa.

³⁵ See i ila tɛlje læ ndi tar wa. See d'ɔd d'aw wa. See dee d'ulai pana: Yè j'ar nee wa.

³⁶ See nɔ ba ila kəmkàr mee yèl-ŋgala-mán'g wa. Esé nɔ ba gá njekar gosonégər tɔ dan takəji'g læ kona-kuja wa.

³⁷ See nɔ ba gə goo kəmkàr læa askəm tura kilje-lə-ndi Gə mba mbél mán dɔ naŋg nee læm,

³⁸ Gə mba kar babur aɪ iŋga nɔ læma, Gə mba kar kɔr naŋgje tiɔ rɔ nɔ'd læm tɔ wa.

Yee tɔ mbai dɔ dajɛ

³⁹ See i aw ndɔ wa né mbata læ kɔ toboɪ wa. See i gaŋg bó læ ŋgan tobojje wa.

⁴⁰ Loo gá deɛ tɔ naŋg loo-tɔ dee'g læm, Loo gá d'um loo-kum'g læ dee læm tɔ wa.

⁴¹ See nɔ ba gá njekwa dɔ nésoje læ gɔ-gɔ Loo gá ŋganeeje nɔ gá rɔ Ala'g lé læm, Loo gá deɛ d'ila rima-rima lal néso dee læm tɔ wa.

Jɔb 39

¹ See i gər kàr gá byaje gá wala d'oji ne ŋgan deeye wa. See loo gá arkasje d'ar d'oji ŋgan deeye lé i aa dee gərərə wa.

² See i tura najje gá dee d'aw ne gə kəm læm, Gə ndɔje gá dee d'oji ne ŋgan deeye læm tɔ wa.

³ Dee rugu dun dee ŋguji ba d'oji ne ŋgan deeye, Yee ba gel ndóo gá ra dee lé gaŋg ne.

⁴ Ŋgan deeye lé siŋga dee i dɔ maree'd gá kédé-kédé læm, Dee ra tɔg pir-pir mee wala'g læma, Dee d'aw par-par tel ree rɔ dee'g el læm tɔ

⁵ See nɔ ba ar mburje aw tɔ gá méé ndigi læm, Gə tudu kúla rəa'g ilá tar læm tɔ wa.

⁶ Ma nja m'ar dɔdilaloo ba tɔ gá loo-karee læm, M'ar dɔ naŋg-kad ba tɔ gá loo-karee læm tɔ.

⁷ Yee kogo dɔ kunda bula'g læ koso-dəwje gá mee bee-boo'g læm, Yee oo ndu béeye gá bar wəl el læm tɔ.

- ⁸Yee aingwɔd dɔ mbalje'g mba saŋg néso læa, Yee saŋg néje lai gé to tɔb.
- ⁹See dadɔg a ndigi ra kula kari wa. See a kaar mbɔr bəgərə-sɔ-né'g læ maŋgje læi loondul'g wa.
- ¹⁰See i a kwá gə kúla karee un ɓai wa. See yee a njaa goi'g mba tɔ kɔr-naŋgje gé kəm-wolje'g wa.
- ¹¹See i a kɔm məəi dəa'g mbata siŋgá gé to yaɗ wa. See i a kyá karee ra kula læi gə dɔrea wa.
- ¹²See i a kɔm məəi dəa'g karee ree gə kó læi kəi kari wa. See yee nja a mbɔ kó kɔm dɔ nɗ'd loo-kunda-kó'g læi wa.
- ¹³Miru naji bagee gə rɔlel, Deɗ d'oo bagee asəna gə lum ndilili bɛe.
- ¹⁴Nɛ miru uba kabee yaŋ naŋg, Yee ar babur ɓa kabeeje lé nuŋga ne.
- ¹⁵Yee ar mée wəi dɔ gɔl dəw gé askəm kuba dee tɔ dee ləm, Gə da gé wala gé askəm njaa dɔ dee'g ləm tɔ.
- ¹⁶Yee ra kədərə gə ŋganeeje to gé læ dee to keɗje el bɛe, Kula rəa ndubu dɔ kabee'g lé yee oo gé né el
- ¹⁷Mbata Ala ɔgee kəmkàr ləm, Yee kai gosonégər aree gé keɗ el ləm tɔ.
- ¹⁸Loo gé yee ɿ gé mba kaiŋgwɔd lé Ndá yee kogo dɔ kunda dee gə njekalee'g.
- ¹⁹See i ɓa ar kunda siŋgá ləm, Gə ar wolé uba gwɔbee'g ɿ pu-pu ləm tɔ wa.
- ²⁰See i aree tal to gé beedéje bɛe wa. Ndil læa ɔm ɓəl-boo dɔ loo'g.
- ²¹Yee tuga naŋg pugudu-pugudu al rəa gə siŋgamonɓee ləm, Yee al uru kédé nɔ nérɔje'g ləm tɔ.
- ²²Yee kogo dɔ ɓəl'd gé kogo ɓó yee unda bala el ləm, Yee tel giree ila ar kiambas el ləm tɔ.
- ²³Kaa ku ɓandaŋg ɓar dəa'g kogoro-kogoro ləm, Niŋga-ndəi gə niŋga-dubu ndɔɿ pəl-pəl rəa'g ləm tɔ.
- ²⁴Mal né gé ɔ mée lém-lèm lé aree taa ne loo kalaŋ ləm, Yee askəm kwa ŋgaŋ rəa loo ndu tɔtɔ gé ɓar el ləm tɔ.
- ²⁵Loo gé ndu tɔtɔ ɓar ndá yee pana: J'awje kəm sí kédé, Loo gé rɔ nai əw ɓəi kara yee taa baiyee pir-pir ləm, Yee oo ɓé-njérɔje gə ɓaŋga njérɔje gé ɓar yi-i-i ləm tɔ.
- ²⁶See to gosonégər læi-i ɓa niŋga ɿ ne Nar ne bag par gé dɔkɔl lé wa.
- ²⁷See gə goo torndui ɓa mal ɿ ne ləm, Ra ne kəi læa dɔ looje gé ndəw'g lé ləm tɔ wa.
- ²⁸Mbuna mbalje ɓa to loo-siée ləm, yee to keneŋ Dɔ kɔr mbalje gə dɔ sèm mbalje gé ŋgal ləm tɔ.

²⁹Lée neelé ba yee si keneŋ tən nékwa læa ləm, Yee si əw ya kəmee ée gərərə ləm tɔ.

³⁰Ŋganeeje d'ai məs, Loo gé nin to keneŋ ndá lé neelé i a kée keneŋ tɔ.

Jɔb 40

To ta gé Jɔb ba a kilá keneŋ

¹Njesigəneə dəji Jɔb ta pana:

²See njemaɪta gə Bao-siŋgamoŋ lé see ta dumeə wa. See dəw gé maɪta gə Ala see yeə aw gə ta gé kəm kila'g wa.

³Jɔb tel gə ta ila Njesigəneə'g pana:

⁴Aa oo, ma m'to gé né el. See ta dɪ ba m'a tel kilai'g wa. Ma m'ila jim tam'g sud.

⁵Ma m'pata gəl kára mbə ndá m'a tel kila'g el ŋga, Gəl joo læa ndá m'a tel kila maree dɔ'g el.

See Jɔb a koo rəa gé Ala wa

⁶Njesigəneə tel ila Jɔb ta'g dan lel-boo'g pana:

⁷Ɔm mina wuri'g asəna gə dəw gé diŋgam, M'a gə dəjii ta ndá i a kər gelee kam.

⁸See i a tuji rəwta-gaŋg ləm wa. See i a kila ta dɔm'g ba mba kər ne ta dɔi'g wa.

⁹See kag-jii bar mər-mər to gé kə Ala wa. Esé see ndui bar to gé keə-yeə wa.

¹⁰Maji kari dɔi rɔi gə boo-nérɔnduba gə némajije gé bədərə bə ləm, Maji kari ula rɔnduba gə ribar rɔi'g to gé kubu bəe ləm tɔ.

¹¹Maji kari kila oŋg lai gé ɔ to gé pər bəe lé gé raga ləm, Maji kari aa njédɔkədərəje gərərə ar dee d'ula dɔ dee ləm tɔ.

¹²Maji kari aa njédɔkədərəje ar dee d'ula dɔ dee ləm, Tal njémeeyərje naŋg ras-ras loo-kaar dee'g ləm tɔ.

¹³Maji kari iya dee nɔ'd ya lai gel naŋg'd ləm, Maji kari ɔm dee duu-loo gé ndul njudu-njudu'g ləm tɔ.

¹⁴Yen ba m'a kula rɔnduba dɔi'g Mbata siŋgamoŋ læ jikəli.

Ta lə ab

¹⁵Aa oo, ab lé ma m'aree kəmə to gé i bəe, Yee sɔ mu to gé maŋg bəe.

¹⁶Aa loo ée, siŋgamoŋgee to regee'g ləm, Ŋgira mée ba gé loo-kuba-siŋgá ləm tɔ.

¹⁷Yee tuga bɔgee ta kudée'g kérég aree kədərə to gé kag-sədrə bəe, Ŋgira biŋgeeje ula nɔ'd siŋ-siŋ.

¹⁸Siŋgaje lé to asəna gə larkas gé bolè to keneŋ ləm, Siŋga kaareeje to to gé kag-larndul bəe ləm tɔ.

¹⁹Yee nja to nékunda gé dɔtar mbuna nékundaje'g læ Ala, Yee gé njeɔdá lé aree kiambas tɔ.

²⁰Dɔ mbalje ba to loo-nésɔ læa Loo gé daje gé wala ndam keneɲ.

²¹Yee to gel bala'g læm, Yee iya rɛa mee kó-abje gé dan bɔrɔ'g læm tɔ.

²²Kam balaje neelé ba on dɛa læm, Kag-tɔguje gé ta mán'g gugu dɛa sub læm tɔ.

²³Bó lé mán bèlm ɲ taa loo kara yee bɛl el læm, Loo gé baa gé Jurɔɔg ula saar teɔ tɛa'g kara yee si læm læm tɔ.

²⁴See nɔ ba askəm kwá gé siŋgamonɔee wa. See dɛw a kwá gé bura mbudu əmee wa.

Mar əsé da-mán gé to bɛl

²⁵See i askəm kwa da-mán gé to bɛl gé ki wa. See i askəm tuga kúla ndəɔ'g kwá ne wa.

²⁶See i a mbudu əmee gé tatɔg wa See i a tuga kéŋgələ́ ka tɛa'g kwá ne wa.

²⁷See yee a ra ndò rɔi'g wa See yee a kulai ta gé ndu gwɔsee gé kul wa.

²⁸See yee a man rɛa kari Gə mba tel to ne bɛr læi saar gé nɔ wa.

²⁹See i a ndam sɛa to gé ŋgon yel bèe wa. See i a teá gé kúla karee to nércələ́ læ ŋgamɔdɔje læi wa.

³⁰See njékɔskajije d'a tel kəmee kiŋga ne né wa. See d'a kaiyee kar njéndogo-néje wa.

³¹See i a kɔs ndaree gé niŋga mbudu wa Esé a kɔs dɛa gé niŋga-tɔl-kajije wa.

³²Maji kari un jii omɔ ne sɛa oo Ndá i a keji gé mba rɔ sɛa gogo el.

Jɔb 41

¹Aa oo, məəi gé i unda yel gé mba kwá ne lé to né gé kari ba, Koo gé i ée lé see i rəm gé gooi oso gaŋnda el wa.

²Dɛw kára kara askəm kɔs gel oŋg læa el, Ŋga see nɔ ba askəm kaar nɔm'g kɔsm rəw wa.

³See nɔ ba un né am unda ne baŋg dɔm'g mba kam m'uga wa. Néje lai gé to gin dara'g lé to kama ya.

⁴Ma m'ndigi pata gé wɔji dɔ barkəmreaje ya bəi læm, Gə dɔ siŋgamonɔ læa læma, gé dɔ rɛa gé maji pɛd-pɛd læm tɔ.

⁵See nɔ ba askəm kɔr ndaree rɛa'g wa. See nɔ ba askəm kandə ka tɛa'g wa.

⁶See nɔ ba askəm kwa tɛa teɔ wa. Loo gé mbɔr ŋgaŋge'e'g lé to bɛl kədm-kədm.

- ⁷Ngwɔiyeeje lé yee ba to dər kɔ rɔ læa gə kədərə yaɔ ləm, maji dum ləm tɔ, Ngwɔiyeeje wa nɔ məji-məji asəna gə nétorji gə tiɔ né'g bɛe,
- ⁸Dee tiɔ nɔ'd tigi-tigi bɔ Lel askəm kandə mbuna dee'g el.
- ⁹Dee tiɔ nɔ'd tigi-tigi Ar né kára kara askəm kandə mbuna dee'g el.
- ¹⁰Loo gə yee ur aitiso ndá loo ndogó jol-jol ləm, Kəmee to asəna gə kuji kàr gə teɛ gə ndɔ rad bɛe ləm tɔ.
- ¹¹Ndɔ pər teɛ tɔa'g bilim-bilim Ar ndɔbee ubu pur-pur tɔ.
- ¹²Saa pər teɛ əmee'g Asəna gə mán gə olé mee jo-muru'g əsé ŋgoro gə nuŋga kəd-kəd bɛe.
- ¹³Kəmə gə teɛ tɔa'g lé tó ne kər pər ləm, Tea lé ndɔ pər teɛ keneɲ ləm tɔ.
- ¹⁴Gwɔbee ba to loo siŋgamoŋ læa, Né gə to bəl aw neɔ'd gə kédé tɔ.
- ¹⁵Kər rəa ɔs nɔ'd ndər tim-tim Ar siŋgá to yaɔ, loo yə rəa godo.
- ¹⁶Dɔ bəŋgəree kədərə asəna gə mbal bɛe, Kədərə asəna gə mbal kusu né gə gel maree'g bɛe
- ¹⁷Loo gə yee uba naŋg i tar ndá bao-rɔje bəl, Dee d'unda bala tigi-tigi d'ai.
- ¹⁸Loo gə dəw rɔ səa gə kiambas ndá a koma səa pi, Lée niŋga əsé bandəŋ əsé kɔ-niŋga dubu kara a ra səa né el.
- ¹⁹Yee oo larndul gə mu ləm, Yee oo larkas gə kag gə ndusu ləm tɔ.
- ²⁰Kandə bandəŋje gə teɛ lé ɔm bəl dɔa'g aree aɪ el ləm, Kəri-ərje gə reá ne gə yɔrɔŋ-dooje lé yee oo gə ləm mu ləm tɔ.
- ²¹Duguru-kag lé yee oo gə mu ləm, Kaa niŋga gə bar gə dɔa'g kara yee oo gə nékogo ləm tɔ.
- ²²Ta mée lé ndajee to ŋgəŋgəŋgə to gə kunje bɛe ləm, To asəna gə négɔl dɔ naŋg gə tɔa adə gə ndɔr dɔ bɔrɔ'g bɛe ləm tɔ.
- ²³Yee ar kuru læ mán baa-boo olé to gə mán gə pər'd ləm Yee telee aree to asəna gə jo gə ubu gə ədə sululu rusu mée tub bɛe ləm tɔ.
- ²⁴Tor gɔlee gə gée'g gogo lé ndɔɪ ləm, Dɔ bul mán gə yee uru lé asəna gə yɪŋga dɔ dəw gə buga bɛe ləm tɔ.
- ²⁵Dɔ naŋg neelé béeje kára kara godo keneɲ ləm, D'undá d'aree bəl né kára kara el ləm tɔ.
- ²⁶Yee oo néti-rɔje gə né gə kari ba ləm, Yee to mbai dɔ dajə gə mi lai ləm tɔ.

Job 42

Koso kul gə kwa ndòo rɔ læ Job

- ¹Yen nga Job tel ila Njesigəneə'g pana:
- ²Ma m'gər gao, i askəm ra néje lai, Né gá i wəji-kwəji ra lé né kára kara gá njekwəji lé godo.
- ³I lé dəjim pana: See mbə-dəw gá ra ba askəm kar loondul dəb dɔ néje gá i wəji-kwəji ra lé wa. Bèe ya ma m'pata néje neelé lal gər ginee, To néje gá maji dum gá dum dɔm gá ma m'askəm keji gər el.
- ⁴Maji kari tuga mbii oo ne ta ləm ndá m'a gə kulai ta, M'a gə dəjii ta ndá i a kam m'gər gelee.
- ⁵Kédé lé m'oo ta ləi gə mbim, Ne basinè kəmti dɔi'g təsərə ya.
- ⁶Gelee gá nee ba ma m'ganɔta dɔ rɔm'g m'wa ne ndòo rɔm Dan babur'g ləm, gə dan bu pər'g ləm tɔ.

Njesigəneə ar Job tel si dan maji'g gogo

- ⁷Gée gá gogo loo gá Njesigəneə ula Job taje neelé mbə ndá yeə ula Elipaj, dəw gá Teman lé pana: Oɔg ləm a gə kɔm dɔi'g ləm, gə dɔ kuramarije gá joo lé ləm tɔ. Mbata seɔ paje ta ləm gə goo rəbee to gá kura ləm Job pa lé el.
- ⁸Maji kar sí twaje bɔ maɔgje siri ləm, gə bəl badje siri ləm tɔ, awje ne rɔ kura'g ləm Job gá nékinjaməs gá kə roo gə mbata lə sí-seɔ ya. Ndá kura ləm Job a ra tamaji mbata lə sí mbata mbɔl dɔ Job lé ba m'a ra ne sə sí gə goo némbə lə sí lé el. Mbata seɔ paje ta ləm gə goo rəbee to gá kura ləm Job pa lé el.
- ⁹Elipaj, dəw gá Teman ləm, gə Bildad, dəw gá Sua ləma, gə Sopar, dəw gá Naaman ləm tɔ lé, d'aw ra to gá Njesigəneə ula dee lé, ndá Njesigəneə oo tamaji ra lə Job lé ya tɔ.
- ¹⁰Njesigəneə tel gə Job loo-siée gá yeə si ne dan maji'g kédé lé loo gá Job ra tamaji ta Njesigəneə'g mbata lə baokuraje ləa. Tɔbəi Njesigəneə ar Job néje dɔ maree'd gá yeə iɔga kédé lé as gɔl joo.
- ¹¹Yen nga ngakeaje gá diɔgam gə njé gá dené gə baokuraje ləa gá kédé lai lé ree rəa'g gə mba kée, tɔbəi deɔ d'usɔ səa né nɔ'd mee kəi'g ləa. Deɔ nɔ səa ləm, deɔ gɔl mée dɔ néje lai gá Njesigəneə aree teɔ dəa'g ləm tɔ, tɔbəi nana kara aree ngon larnda kára ləm, gə ngama larlɔr ləm tɔ.
- ¹²Togəbè ba Njesigəneə tɔr ne ndia dɔ rudu ləbje gá Job si ne kəmba yaɔ unda njé gá kédé. Yeə aree badje as tɔl-dɔg-loo dɔg-giree sɔ (14.000) ləm, gə jambalje as tɔl-dɔg-loo misə (6.000) ləm, gə bɔ maɔgje gá d'wa dee nɔ'd joo-joo tɔl-dɔg (1.000) ləma, gə kɔ-mulayèje-je as tɔl-dɔg (1.000) ləm tɔ.
- ¹³Yeə oji nganeeje gá diɔgam siri ləm, gə njé gá dené munda ləm tɔ.
- ¹⁴Yeə unda ri ngonee gá dené gá dɔtar lə Jəmima ləm, yeə gá njekɔm'g joo lé lə Kesia ləma, gə njekɔm'g munda lé lə Kéré-Hapuk ləm tɔ.

15Mbuna denéje lai gá mee bee'g neelé dené gá njemadə kur dɔ ŋgalə Job'g lé godo. Tɔbɔi bɔ deeje ar dee nédɔjije lə dee mbuna ŋgakɔ deeje gá dingam'g.

16Goo néje'g neelé Job si kamba as ləb tɔl-dəa-rɔ-sɔ (140) ndá yeɛ oo ŋganeeje ləm gə ŋgan mee ŋganeeje ləm saar ŋgakadɔgeeje gá njekəm'g sɔ ləm tɔ.

17Yen ba Job wəi loo gá yeɛ buga yaɔ ar ndɔje ləa d'asee nag-nag tɔ.

Pakɔsje

Pakɔsje 1

MAKTUB GƏ DƆTAR

Nérɔlel gé gəɗ

- ¹Dəw gé taa ta sula læ njémeeyèrje njaa keneŋ el læm, Gə ɔs gɔlee naŋg gèŋ rəw'g læ njékaiyaje el læma, Gə si nɔ'd gə njékimlooje el læm tɔ ndá Yee si gə rɔlel ya.
- ²Nɛ yee ndá mée kaj dɔ godndu Njesigəneɔ'g læm, Yee laji toree mée'g dan kàrá gə loondul'g læm tɔ.
- ³Yee to asəna gə kag gé meɔ mbɔr mán'g bèe, Kɔdee andə gə naiyee-naiyee læm, Kamee kara ndòle el læm tɔ. Débee neelé néje lai gé yee ra lé ɔr dɔ ya.
- ⁴Nɛ njémeeyèrje lé dee to togábè el. Dee to d'asəna gə læm mu gé lel sané kad bèe.
- ⁵Gelee gé nee ba njémeeyèrje lé Ndɔ sariya ndá a kɔm dee'g el læm, Njékaiyaje kara D'a si loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g læ njémeekarabasurje el læm tɔ.
- ⁶Mbata njémeekarabasurje lé Njesigəneɔ gər rəw-kaw dee ya, Nɛ rəw-kaw njékaiyaje lé Ɔm dee loo gé d'a gə tuji keneŋ pugudu.

Pakɔsje 2

Mbai gé Ala undá gə kəmee

- ¹See ban ba ginkoji dəwje gə raŋg ra né birim-birim D'ar kəsta ba wa meɔ koso-dəwje bèe wa.
- ²Mbaije gé dɔ naŋg nee d'wa dɔ gɔl rɔ dee læm, Njékɔbeeje kara d'ɔm sə dee nɔ'd læm tɔ D'ɔ ne gə Njesigəneɔ gə yee gé yee wa dəa gə ubu lé.
- ³Dee pana: Maji kar sí n'gəŋgje kúla læ dee rɔ sí'g læm, Ar sí n'tije kúla lar læ dee gé d'wa sí ne lé læm tɔ.
- ⁴Yee gé loo-siée to dan dara'g lé kogo ŋgig-ŋgig, Mbaidɔmbaije ula sul dɔ dee'g ya.
- ⁵Tɔbəi ŋg ɔ səa aree pa ne sə dee læm, Meeki jugugu læa kara ar dee ndəb ne pəɗ-pəɗ læm tɔ.
- ⁶Yee pana: Yee gé n'undá gé mbai lé Nee nja n'wa dəa gə ubu. Dɔ mbal'g læ nee gé Siɔ gé to gə kəmee doi!
- ⁷Godndu lé m'a kila mberee, Njesigəneɔ ulam pana: Ma m'to ŋgon nee! 'Bogənè ba n'ojim ya.
- ⁸Maji karm m'dəji nee ndá N'a kwa ginkoji dəwje gə raŋg karm gé néɗɔji læm, Beeje gé d'ɔr rudu naŋg nee rɔɗ lé kara N'a karm gé beekɔ læm ya læm tɔ.
- ⁹M'a təɗ dee rém-rém gə kag-lar læm, M'a tɔ dee pɔs-pɔs to gé tɔ ne jo læ njékubajoje bèe læm tɔ.

¹⁰Bèe ndá basinè seɿ mbaɿje lé, Maji kar sí njaaje gə kəmkàree! Seɿ njégaŋ-rəwtaje gé dɔ naŋg neelé Maji kar sí taaje tandoo tɔ.

¹¹Maji kar sí raje né arje Njesigəneɿ ʔəleje ne ləm, Alje rɔ sí ndəbje ne pəd-pəd neɿ'g ləm tɔ.

¹²Maji kar sí ilaje koji dɔ ŋgon'g Nà banelə a ra oŋg Kar sí uduje ne bɔ rəw-kaw sí'g. Mbata oŋg læa nduba kalaŋ ya. Deɿ gé d'ɔm meeɿ dee dəa'g lé D'isi gə rɔlel ya.

Pakɔsje 3

Tamaji gé ra gə ndɔ kwa ne Ala mee'g

¹*Pa læ Dabid loo gé yeɿ aɿ ne ŋɔ ŋgonee Absalɔm'g.*

²Wai Njesigəneɿ! Njéɓaje ləm bula dum dɔm! Koso-dəwje gé d'ɿ səm kara dum dɔm ya to!

³See dəwje kɔda ɓa pata d'wɔji ne dɔm pana: M'a kiŋga kaji rɔ Ala'g lé pai godo, ɓa pa bèe wa.

⁴Ne i Njesigəneɿ lé I nja to dər-rɔ ləm, I nja ɓa gé gin rɔnduba ləm ndá I unda ne dɔm gé tar ya.

⁵M'ŋɔ gə ndum gé boi wəl m'ar Njesigəneɿ Ndá yeɿ ilam keneŋ dɔ mbal'g læa gé to gə kəmee doi.

⁶M'to naŋg m'tobi ʔa m'ndel dɔ ɓi'g ɓəi Mbata Njesigəneɿ ɓa to njegədm ya.

⁷Ma m'ɓəl koso-dəwje gé bula digi-digi Gé gugu dɔm sub lé el.

⁸Njesigəneɿ, maji kari uba naŋg ɿta! Ala ləm, maji kari taam ya! Mbata i to njekunda kwɔji njéɓaje ləm lai ləm, I təd ŋgaŋ njémeeyèrje njigi-njigi ləm tɔ.

⁹I Njesigəneɿ lé kaji to rɔi'g ya. Maji kar ndutɔr læi nai dɔ koso-dəwje'g læi ya tɔ.

Pakɔsje 4

Tamaji gé ra loondul'g kwa ne Ala mee'g

¹*Pa læ Dabid gé ar ɓao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə kydu-kɔdéje ya.*

²Loo gé m'ŋɔ m'ɓari ndá Maji kari ilam keneŋ I Ala gé njégaŋ-rəwta ləm gə goo rəbee lé. Loo gé m'isi dan nébəŋgərəti'g lé ndá Maji kari ajim! Maji kari oo tamaji ləm, oo ne kəm lootondoo'g ya kari!

³Seɿ dəwje lé see ndɔ gé ra ɓa seɿ a kəwje rɔ sí Kulaje sul dɔ rɔnduba'g ləm wa. See ndɔ gé ra ɓa seɿ a kəwje rɔ sí Ndigije néje gé gə mɿdé ɓa ləm, ʔsé ndolèje goo taŋgɔmje ləm tɔ wa.

⁴Maji kar sí ooje to gé Njesigəneɿ Mbər dəw gé njemeemaji lé, Njesigəneɿ lé loo gé m'ra né wəl gé rəa'g ndá Yeɿ oo ndum ya tɔ.

⁵ʔó lé oŋg ɿ sə sí ndá raje ne kaiya el,

Ɖijje ta mee sí'g loo-to sí'g ndá toje lóm.

⁶Nékinjaməs gé gə goo rəbee lé Maji kar sí injaje ndá Ɖmje ne mee sí jəb-jəb dɔ Njesigəneə'g.

⁷Njé gé naje bula pana: See ną ba a kar sí j'isi dan némajije'g wa. Ɖi Njesigəneə, maji kar kəmi gé to lookàr lé ndogó dɔ sí'g!

⁸Rələl gé i unda dɔbəŋgərəm'g lé Ur dɔ kə dee-dee'g Loo gé koje gə nduúje lə dee daa ną rɔ dee'g lé.

⁹M'to nanɔ m'tobi gə meekulóm Mbata i Njesigəneə nja kára ba am m'isi ne lóm loo-sim'g.

Pakəsje 5

Tamaji lə dəw gé Ala wá gé rəa'g

¹Pa lə Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə tébéje.

²Ɖi Njesigəneə, maji kari tuga mbii oo ne ta ləm! Ur mbii gèn oo ne ndu tumaje gé m'tumə lé!

³Mbai ləm, Ala ləm, maji kari sí gèn oo ne ndu nɔ ləm! I nja ba m'ra tamaji tai'g ya.

⁴Njesigəneə, teɛ gə ndɔ rad lé i oo ndum ləm, Teɛ gə ndɔ rad lé m'tel kəm par gé rɔi'g M'aa loo gərərə ləm tɔ.

⁵Mbata i to Ala gé rɔi leli dɔ néra majel'g kára kara el. Njemeeyèr lé inɔa loo-siée rɔi'g el tɔ.

⁶Mbə-dəwje d'askəm kaar tar kəmi'g el. Dee lai gé néra dee to kori-kori lé kara I əji dee bəi-bəi ya.

⁷I ar njétanɔmje d'udu bɔ. Dəwje lai gé d'ila məs ləm, Gə dee gé to gé njékərgosoje ləm tɔ lé I Njesigəneə əji dee bəi-bəi ya.

⁸Ma lé mbɔl dɔ bao-meekoso lemsé lai ba M'andə ne mee kəi'g lai, M'unda ne barmba nɔi'g mee kəi'g lai Gé to gə kəmee doi lé m'bəli ne.

⁹Njesigəneə, maji kari ɔr nɔm njoroŋ Gə goo rəw lai gé danasur Mbata njébaje ləm d'isi gən. Maji kari ra kila rəw lai nɔm'g Aree asəna rai-rai.

¹⁰Mbata ta gé tɔgərɔ godo ta dee'g ləm, Néje gé yèr rusu mee dee tub-tub ləm, Rəw gwɔs dee to gé bwa-dɔbar gé to tag ləma, D'ula ndɔ dee gə kər dəwje ləm tɔ.

¹¹Ɖi Ala, maji kari tuji dee pugudu ləm, Maji kar né gé d'wɔji-kwɔji ra lé Ɖm dee loo-tuji'g ləma, Maji kari ɔs dee piriŋ ila dee Mbata kaiyaje lə dee gé dum tura ləm tɔ Mbata dee d'i səi d'ɔsi rəw.

¹²Yen ba dee lai gé d'ɔm mee dee dɔi'g jəb-jəb lé Rɔ dee a lel dee ne ləm, D'a kal ne rɔ dee saar gə nɔ ləm, I a kai ne dɔ dee kər-kər ləma, I a to gin rələl lə dee lai Gé d'unda rii dan kəm dee'g ləm tɔ.

¹³Mbata i Njesigəneā lé I tər ndui dɔ njemeekarabasur'g, I aḷ ne dəa sub gə meenoji lai to gé dər-rɔ bèe tɔ.

Pakɔsje 6

Tamaji gé dəw ra gə mba kar Ala oo ne kəmtondoo ləa

¹Pa lə Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə kydu-kag gé kulá jinaijoo.

²Njesigəneā, maji kari ar bɔ néram ɔs tam'g Loo gé oŋg ḷ səi el lé ləm! Tɔjim kəmkàr lal kar məəi ḷ səi jugugu ləm tɔ.

³Njesigəneā, maji kari oo kəm lootondoo'g Mbata siŋgam godo. Njesigəneā, maji kari ɔr rɔkɔ lé rɔm'g. Mbata rɔmje lai unda bala tigi-tigi.

⁴Meem pélé wəs-wəs dɔ rɔm'g. I Njesigəneā, see ndɔ gé ra ba a kunda ŋgəŋgee wa.

⁵Njesigəneā, maji kari ree taam, Ajim gə goo meekərjɔl lai.

⁶Dəw gé wəi mbə lé mée olé dɔi'g el. See nə ba a kɔs gajii bee lə njé gé d'wəi'g lé wa.

⁷M'sané siŋgam loo tumə ŋgururu-ŋgururu'g lé Loondulje kára-kára lai lé mán-nɔ ula loo-toom'g, Man-nɔ gé kəm'g ruba tira-tom'g ya tɔ.

⁸Kəm wa kor kor-kor Mbata nékəmnɔoo gé ram lé, Deɛ lai gé d'ula kəm ndòo lé D'ar kəm ɔm ne kúla mbao-mbao ya.

⁹Seḷ lai gé toje njéra némajelje lé Ɖdje tam'd gé raŋg, Mbata Njesigəneā oo ndu nɔ ləm ya.

¹⁰Njesigəneā oo ta gé m'to ne təa'g ləm, Njesigəneā taa tamaji ləm rəgm ya ləm tɔ.

¹¹Njébəje ləm lai lé Bəl unda dee badə gaŋg dee Ar dee d'aw gɔgəɔ-gɔgəɔ gə rɔkul, Deɛ d'ɔs tel gə rɔkul gé ḷ dəb dɔ dee'g ləm tɔ.

Pakɔsje 7

Tamaji gé dəw ra gə mba kar Ala ɔr ne kəm ta ləa

¹Pa nɔ ndòo lə Dabid gé yee ɔs ar Njesigəneā wəji ne dɔ Kus, dəw gé ginkoji'g lə Bejami.

²Njesigəneā, Ala ləm, m'saŋg loo-kula-dɔm rɔi'g, Maji kari ɔrm ji deɛ gé d'ula kəm ndòo'g lé ajim.

³Nà banelə d'a tim mbidi-mbidi To gé toboḷ gé si gaŋg da sɔ Ar dəw kára kara taa təa'g el bèe.

⁴Njesigəneā, Ala ləm, Bó lé m'ra né togábè ləm, Bó lé jim ra néra gé kori-kori ləm,

⁵Bó lé m'tel m'ra majel gə yee gé si ləm səm ləma, Bó lé m'tər né rɔ yee gé njekula kəm ndòo'g lal né gé bèe ləm tɔ ndá

- ⁶Maji kar njeba ləm kərəm saar ingam ləm, Maji karee tubam nanɔ mbajila-mbajila ləma, Maji karee ila ribar ləm dan babur'g ya ləm tɔ.
- ⁷Wai Njesigəneə, maji kari ita gə oŋg ləi, Maji kari ita ɔs meeki jugugu lə njébaɔje ləm rəw ləm, Maji kari teɛ kəmi dɔ bi'g la səm ləm tɔ I gə njegaŋ-rəwta gə dɔ najee.
- ⁸Maji kar koso-dəwje mbɔ dɔ nɔ rɔi'g! Maji kari-i nja uba dɔ dee gao si tar!
- ⁹Njesigəneə gaŋg rəwta lə dəwje. Əi Njesigəneə, maji kari ra rəwta ləm Gə goo meekarabasur ləm ləm, Gə goo gelgodo ləm ləm tɔ.
- ¹⁰Ar meeyèr lə njémeeyèrje lé ɔs bɔ ləm, Ar siŋga lə njémeekarabasurje lé i dɔ maree'd gə kédé-kédé ləm tɔ Mbata i Ala gə njémeekarabasur lé I to njekuru meɛ dəwje ləm, I naa meɛ dee ləm tɔ.
- ¹¹Dər-rɔ ləm tɔ rɔ Ala'd Gə to njekaji deɛ gə meɛ dee to kára ba sur.
- ¹²Ala to njegaŋ-rəwta gə gəd ya, Nɛ yeɛ riba dɔ oŋg ləa gə ndɔje kára-kára lai.
- ¹³Bó lé njémeeyèr ɔs badm tel el ndá Yeɛ ɔl ŋgaŋ kiambas ləa aree adə ləm-ləm ləm, Yeɛ ɔr bəndaŋg ləa lərerə Un wa wɔji gə rəa'g dɔg-dɔg ləm tɔ.
- ¹⁴Bəndaŋ gə yeɛ wɔji ne dəw dɔg-dɔg lé To bəndaŋg gə kɔ yoo ləm, Yeɛ ar kəndə bəndaŋg ləa taa pər bilim-bilim ləm tɔ.
- ¹⁵Aa ooje, njémeeyèr lé Wa dɔ gɔl néra majel jəb, Yeɛ əskəm néraje gə kori-kori ndá Yeɛ oji taŋgɔm ba.
- ¹⁶Yeɛ uru bwa aree uru ŋgudu-ŋgudu ndá Yeɛ nja tel oso mee bwa gə yeɛ uru'g lé.
- ¹⁷Néra gə kori-kori ləa tel oso dəa-yeɛ'g ləm, Bɔ néra kərm-kərm ləa tel ɔs təa'g ləm tɔ.
- ¹⁸M'a kɔs gaji Njesigəneə mbata meekarabasur ləa, M'a kɔs pa kila ne ribar dɔ ri Njesigəneə gə to Njekurdɔloo'g lé ya.

Pakɔsje 8

Boo-ronduba lə Ala

- ¹Pa lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə kydu-kɔdéje gə baree gitit.
- ²Njesigəneə, Mbaidɔmbaije lə sí, Maji kar rii bar mi dɔ nanɔ nee gə loo mbidi-mbidi ya! Boo-ronduba ləi aw saar tur dɔ dara.
- ³Ta gə teɛ ta ŋganje'g ləm, Gə ta ŋganje gə nai ta mbà'g ləm tɔ lé I tum ne gin siŋgamɔŋ ləi keneŋ Dum ne dɔ njébaɔje ləi Mba tɔ ne ta njeba ləi gə njedalbɔ lé ká.
- ⁴Loo gə m'aa loo gə dara gəl-gəl lé M'oo kula gə i ra gə jii, M'oo nai gə kérémeje gə i unda dee lé

- ⁵ Am m'dəji ne rəm m'pana: See dəw to gé di ba i ar mæi olé dæa'g bèe wa. See ngon dəw lé to gé di ba i tɔs kəmi bao-bao dæa'g bèe wa.
- ⁶ I undá aree nai lam bèe ndá a kas səi-i Ala ləm, I ula dɔgugu rɔnduba gə rɪbar dæa'g ləm tɔ.
- ⁷ I aree dum dɔ nékundaje lai gé i unda dee gə jii ləm, I ɔm néje lai gin gɔlee'g ya,
- ⁸ Nɔgan badje gə bɔ maŋje Gə daje gəmee wala'g ləm, Gə yelje gé d'aw pə dara'g ləm,
- ⁹ Gə kajije gé dan baa-boo-kad'g ləma, Gə néje lai gé d'aw kəmba kəm-rəw-mán baa-boo-kad'g ləm tɔ.
- ¹⁰ Ɔi, Njesigəneə, Mbaidɔmbaije lə sí, Maji kar rii bar mɪ dɔ naŋg nee gə loo mbidi-mbidi ya.

Pakɔsje 9

Ala aji njékula dɔ deeje

- ¹ Pa lə Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. Taree wɔji dɔ Kwəi mbata lə ngon gé dɪŋgam.
- ² M'a pidi Njesigəneə gə ngaw mæm bura ləm, M'a kɔr sor boo-néraiye lai gé maji dum ləm tɔ.
- ³ M'a kari-i nja to gin rɔlel gə gin kalrɔ ləm ləm, M'a kɔs pa kar rii-i Ala gé Njekurdɔloo bar ne ləm tɔ.
- ⁴ Njébaje ləm lé rəm gə goo dee goo dee, Deɛ ləŋg ta sə-sə, d'udu ne nɔj'g bɔ ya.
- ⁵ Mbata i gədm dɔ néram gé danasur'g ləm, Gə dɔ ta'g ləm ləm tɔ, I si dɔ kalimbai'g lai gaŋg ne rəwta gé gə dɔ najee.
- ⁶ I ar bɔ néra ginkoji dəwje gə raŋg ɔs ta dee'g ləm, I tuji njémeeyèrje pugudu ləma, I tuji ri dee pugudu-pugudu saar gə nɔ ləm tɔ.
- ⁷ Njébaje godo! Deɛ tuji gə nɔ! Bee-booje lé i nja tɔ dee pɔs-pɔs! Mee dəw a kolé dɔ dee'g el nga.
- ⁸ Njesigəneə ɔ bee saar gə nɔ, Yeɛ unda kalimbai lə mba gaŋg rəwta.
- ⁹ Yeɛ gaŋg rəwta dɔ dəwje gé dɔ naŋg neelé gə goo rəbee, Rəwta-gaŋg ləa gé dɔ koso-dəwje'g lé Yeɛ gaŋg gə goo rəbee sur ya.
- ¹⁰ Njesigəneə lé to njɔloo lə dee gé d'orè dɔ dee naŋg ləm, Yeɛ to njɔloo lə deɛ gé néurti teɛ dɔ dee'g ləm tɔ.
- ¹¹ Deɛ gé gər rii lé d'ɔm mee dee dɔi'g jəb-jəb Mbata i Njesigəneə lé deɛ gé sɔgi lé I uba dee ya dee el.

- ¹²Maji kar sí ɔsje pa arje Njesigəneā gá si Siq lé, Néreaje gá dum dɔ loo lé Maji kar sí ilaje mberee mbuna koso-dəwje'g,
- ¹³Mbata yeē dal ba məs ləm, Yeē ar mée olé dɔ njénékəmdooje'g ləm tɔ,
- ¹⁴Njesigəneā, maji kari oo kəm lootondoo'g ya kari, Oo némeeko gá njébaɓe ləm d'am m'isi danee'g, Maji kari ɔrm tarəwkɔg'd lə yoo,
- ¹⁵Gə mba karm m'ila mber rənduba ləi Tarəwkɔg'd lə koso-dəwje gá Jerusalem lé ləm, Gə m'al ne rəm mbata gə kaji ləi ləm tɔ.
- ¹⁶Ginkoji dəwje gə raŋg d'oso mee bwa Gá deē nja d'uru'g lé ləm, Gəl deē kara rée gum gá deē nja d'iya pé lé ləm tɔ.
- ¹⁷Njesigəneā riba dɔ rəa gaŋg ne rəwta gá gə dɔ najee, Yeē ar gum néra majel lə njémeeyèrje tel wa deē.
- ¹⁸Njémeeyèrje tel kəm deē par gá bee lə njé gá d'wəi, Deē ba to ginkoji dəwje gə raŋg lai Gá mee deē unda pudum dɔ Ala'g lé.
- ¹⁹Mbata mee Ala wəi dɔ njénékəmdooje'g ndə el, Né gá njéndooje d'unda mee deē yel dɔ'g lé a kudu ndə el tɔ.
- ²⁰Ɔi Njesigəneā, maji kari ɪta! Maji kar dəw kára kara dum dɔi el! Maji kar ginkoji dəwje gə raŋg ree nɔɪ'g Gə mba kari gaŋg rəwta dɔ deē'g!
- ²¹Ɔi Njesigəneā, ar siŋgasa unda deē. Maji kar koso-dəwje gər to gá deē to gá dəwje ba.

Pakɔsje 10

Tamaji mba kar Ala gaŋg ne rəwta gə dɔ najee

- ¹Ɔi Njesigəneā, see ban ba i ɔs rɔi rəm'g rəw wa. See ban ba i iya səm rɔi pá ndɔ gá néurti teē wa.
- ²Ti gá njemeeyèr ti rəa lé Aree tuba ne goo deē gá nékəmdoo teē dɔ deē'g, Gosɔyèr gá yeē wɔɓi-kwɔɓi gə mba tuji deē ne lé wa deē ne ya.
- ³Njemeeyèr lé ti rəa dɔ mal né gá rəa'g, Njekəmkəɪ ila ndɔl dɔ Njesigəneā'g ləm, Ɔjje bəɪ-bəɪ ləm tɔ.
- ⁴Njemeeyèr lé pa gə kəsta pana: Ala a kar bɔ néra neē ɔs ta neē'g el. Ala si gən pai godo. Takəɓi ləa ya lai nee ndá.
- ⁵Rəw-kabeeje lai to tag neā'g gə ndəa-ndəa, Rəwta-gaŋg lə Ala yeē gər gelee el, Yeē ti bɔlee komə ne njébaɓe ləa lai.
- ⁶Yeē ɔɓi ta mée'g pana: Né a yə ŋgira neē el. Loo ɔn dɔ neē mbèd ndá Meeko a koso dɔ neē'g ndə el.

- ⁷Tajikil ləm, gə ta sukəmloo ləma, gə kərgoso ləm tɔ rusu tɛa tub-tub, Ta lèbè kəm dəwje gə ta néra gá kori-kori rusu gel ndəa tɔ.
- ⁸Yee um loo gir bee'g ləm, Yee gá ta wa dɛa el lé Yee tɔlee nɔaŋ looje gá raga ləm tɔ, Yee orè kəmee sɪ dɔ deɛ gá nékəmndoo tee dɔ dee'g.
- ⁹Loo-siée'g lé yee um loo asəna gə toboɪ gá to loo-tée'g bɛe, Yee um loo mba kuba njenékəmndoo kwá Ba yee ɔsee ilá mee bɔdɔ'g ləa.
- ¹⁰Yee udu dunee nguji ba rəm naŋ ndá Njénékəmndooje d'oso mee jia'g.
- ¹¹Yee əji ta mée'g pana: Mee Ala wəi dɔ néra neɛ'g. Kəm Ala libi dɔ'g bó yee oo nda el.
- ¹²Njesigəneə, maji kari ɪta! Əi Ala, maji kari un jii bidi gá tar ya kari! Ar məəi wəi dɔ njenékəmndooje'g el.
- ¹³See ban ba njemeeyèr ila ndɔl dɔ Ala'g lé wa. See ban ba yee əji ta mée'g pana: Yee a kar bɔ néra neɛ ɔs ta neɛ'g el wa.
- ¹⁴Nɛ i Njesigəneə i oo gao ya Mbata i oo néurti gə né gá too gá ra dəwje lé Gə mba kari oso ne gel dee'g, Bèe ba njenékəmndooje nduna ne rɔ dee kaari'g ləm, I nja ba to njela gə nɔanalje ləm tɔ.
- ¹⁵Maji kari guru kag ji njemeeyèr lé Ar bɔ nérea gá yèr ɔs tɛa'g ləm, Aree sané kəmi'g pá ləm tɔ.
- ¹⁶Njesigəneə to mbai gá gə ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ, Ginkoji dəwje gə raŋg gá to njemeeyèrje lé D'udu bɔ mee beekɔ'g ləa lé.
- ¹⁷Əi Njesigəneə, i oo ndu ndiŋga rɔ lə deɛ gá né ula kəm dee ndòo lé. I orè mee dee més ləm, I tuga mbii oo ne ta lə dee ləm tɔ
- ¹⁸Gə mba gɔl ne ta lə nɔanalje Gə deɛ gá d'ula kəm dee ndòo lé gə goo rəbee ləm, Gə mba kar dəw gá to nduji naŋ lé Əw rəa kula bəl mee mareeje'g ləm tɔ.

Pakɔsje 11

Njesigəneə to njɔloo lə njéra nédanaje

¹Pa lə Dabid gá ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé.

Ma lé njɔloo-kula-dɔm to rɔ Njesigəneə'g ya, Nɔa see gelee ban ba seɪ ulamje pajena: Maji kam m'aj gá dɔ mbalje'g lé to gá yel bɛe wa.

²Mbata aa ooje, njemeeyèrje lé Kə bandəŋje lə dee mber-mber ləm, D'unda kandə bandəŋ lə dee dɔ kúla'g njoron ləm tɔ Gə mba kuru gə goo nɔaɪ dɔ deɛ gá to njéra nédanaje'g.

³Loo gá gin néje lai yə bugu-bugu ndá See dɪ ba njemeekarabasur lé a ra wa.

⁴Njesigəneḗ si mee kəi'g ləa gə to gə kəmee doi lé ya. Njesigəneḗ lé kalimbai ləa to mee dara'g, Kəmee ba aa ne loo gərərə ləm, Kəmee lé tən ne dəwje soo-soo ləm tɔ.

⁵Njesigəneḗ lé naa meekuru lə njemeekarabasur ya. Nε njemeeyèr gə njera né kərm-kərm lé yeḗ əji dee bəi-bəi.

⁶Njesigəneḗ ar kər pər, gə pər, gə kuji pər gə teḗ bilim-bilim lé Er dɔ njemeeyèrje'g to gə ndi bèe ləm, Lel-mal gə nuḅga gə bir lé Yee ba gə né gə wəji dɔ dee ya ləm tɔ.

⁷Mbata Njesigəneḗ lé to njemeekarabasur ya Né gə to gə dɔ najee lé ba taa kəmee rəgm. Dee gə to njéra nédanaje lé d'a kaa kəmee gərərə ya.

Pakəsje 12

Tamaji mba kar Ala la ne sə sí

¹Pa lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə kydu-kag gə kulaje jinaijoo.

²Əi Njesigəneḗ, gə ree la sə sí! Njémeemajije d'isi sané pá ləm, Majikojije d'udu mbuna dəwje'g ləm tɔ.

³Taḅɔmje ba d'ula nḗ mbuna nḗ'g wər-wər ləm, Ta gə ta dee'g ba dee lèbè ne kəm nḗ ləma, Dee pata gə mee dee gə joo ləm tɔ.

⁴Dee gə ta dee teḗ pata gə rii lé Maji kar Njesigəneḗ ar dɔ ta dee udu ləm, Dee gə ndɔ dee teḗ gə ta beeléje lé kara Maji karee ar ta dee udu rub ləm tɔ.

⁵To dee gə pana: Tapa neḗje ar neḗ n'toje njésingamonje ləm, Ta neḗje to kḗ neḗje ya ləm tɔ, Nga see nḗ ba a to dəw dɔ neḗje bəi wa.

⁶Njesigəneḗ pana: Njénékəmn̄dooje lé d'ula kəm dee ndòo ləm, Njéndooje kara tumḗ gə nɔ ḅgururu-ḅgururu ya ləm tɔ. Bèe ndá basinè n'a kḗ ra né ya. N'a la gə dee gə d'omḗ sə dee D'ar dee d'aw ne jələ-jələ lé.

⁷Taje lə Njesigəneḗ lé to kankəm̄ta ya, To asəna gə larnda gə dee ndiri pe'd gəl siri loo-kula-buda'g Gə mba kar siyee teḗ karee àr ne ḅgad-ḅgad lé ya.

⁸Əi Njesigəneḗ, i a kaj bada dɔ sí'g ləm, I ḅgəm sí saar gə nɔ mbuna ginkoji dəwje'g neelé.

⁹Njémeeyèrje lé d'un loo lad-lad Loo gə néra gə ram ɔ bée mbuna dəwje'g.

Pakəsje 13

See mee Ala a kwəi dɔ neḗ'g saar ndɔ gə ra wa

¹Pa lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé.

²Njesigəneḗ, see saar ndɔ gə ra ba i a kar məəi wəi dɔm'g wa. See i a kɔ kəmi səm saar ndɔ kḗda wa.

³See mæəm a pélé wəs-wəs saar ndɔ́ gá ra wa. See m'a si gə mæəm gá ndul saar ndɔ́ káda wa. See njeɓá ləm a kɪ komá səm saar ndɔ́ gá ra wa.

⁴Njesigəneɓ, Ala ləm, Maji kari aa loo oo ndá tel ilam keneɓ ya. Ar kəm to jəgəgə Mba kam m'tobi gá wɔ́ji dɔ́ yoo lé el ləm,

⁵Mba kar njeɓá ləm ɪ pana: Neɓ n'dum dɔ́m mbá bɛ̀e el ləma, Mba kar njékomá səmje lé d'al rɔ́ dee Loo gá m'unda ndolè lé el ləm tɔ́.

⁶Ma lé m'ɔ́m mæəm dɔ́ meemaji'g ləi, Boo-rɔ́lel kara taa mæəm pəl-pəl Mbata kaji ləi gá i ajim ne lé ya tɔ́. M'ɔ́s pa m'ar Njesigəneɓ Mbata yeɓ ra səm maji.

Pakɔ́sje 14

Meeyèr lə dəw gá gər Ala el

Pak 53

¹*Pa lə Dabid gá ar bao-pa mba karee ɔ́s sə dee lé.*

Mbə-dəw lé pa mée'g pana: Ala godɔ́ ya. Deɓ tel to d'asəna gə né gá ndum ləm, Deɓ ra néje gá yèr gá to keji ləm tɔ́, Yeɓ gá njera maji gá kára bɛ̀e kara godɔ́.

²Njesigəneɓ gá si dɔ́ dara gá tar lé Aa loo oo dəwje Mba koo see dəw kára gá to gá njekəmkàr Gá saɓg Ala si gən wa.

³Deɓ lai ndəm d'ila rima-rima, Dəw kára gá njera maji gá kára bɛ̀e kara godɔ́, Kára bɛ̀e ya kara godɔ́.

⁴Deɓ lai gá ra néje gá yèr lé See deɓ gər rəbee el wa. Deɓ gaɓg dəwje ləm mbidi-mbidi D'ar dee to gá néso lə dee, Deɓ bar ri Njesigəneɓ bɛ̀e el.

⁵Gelee gá nee ba d'a kunda bala ndəb ne pəd-pəd Loo gá Ala a kunda loo teɓ wai Mbuna ginkoji dəwje gá njera nédanaje'g.

⁶Seɓ ɔ́mje rɔ́kul dɔ́ né gá njenékəmnɔ́o wɔ́ji mée'g gə mba ra Mbata Njesigəneɓ lé to gá njɔ́loo-kula-dɔ́ ləa ya.

⁷Wai! See nɔ́ ba a kɪ Siɔ́ gə mba taa dɔ́ Israəlje wa. Ndɔ́ gá Njesigəneɓ a tel gə dəwje ləa gá d'wa dee bər lé Ndá Jakob a kal rəa ləm, Israəlje kara d'a si dan rɔ́lel'g ləm tɔ́.

Pakɔ́sje 15

Né gá Njesigəneɓ aw ndée rɔ́ majikojje'g ləa

¹*Pa lə Dabid*

Ɔ́i Njesigəneɓ! See nɔ́ ba askəm si mee kəi-kubu'g ləi gə kuree waga wa. See nɔ́ ba askəm ra bee dɔ́ mbal'g ləi gá to gə kəmee lé wa.

²Yeɓ gá njaa rəw néra gá danasur'g ləm, Gə ra né gá gə dɔ́ najee ləma, Gə pata gə goo kankəmta gá to mée'g ləm tɔ́ ba.

³Yee ganḡta unda ta maree'g el ləm, Ra majel gə maree el ləma, Ila rəkul dɔ njeboatakəi'g ləa el ləm tɔ.

⁴Dəw gə to keji lé Yee ée gə kəm dɔbee, Ne deɛ gə bəl Njesigəneɛ lé ba Yee ila ribar dɔ dee'g. Loo gə yee un ndia gə rəkubu ba kədərə səa kara Yee pa njanḡ bó yee tel gə ndia gogo el.

⁵Lé yee ar dee toná lar ndá kara Yee taa manee dɔ'g el ləm, Bó lé deɛ ndɔ tɔa gə lar mba kila ne ta dɔ yee gə ta wa dɔa el kara Yee taa el ləm tɔ. Dəw gə ra togábè ndá a kunda ndolé ndɔ el.

Pakɔsje 16

Rɔlel lə dəw gə Njesigəneɛ tɔa ta yoo'g

¹Pa lə Dabid

Ɔi Ala! Maji kari tɔs kəmi dɔm'g Mbata i nja ba to njɔloo-kula-dɔ ləm.

²Ma m'ula Njesigəneɛ m'pana: I lé to mbai dɔm ləm, I to némajɪ ləm gə ur dɔ néje'g lai ləm tɔ.

³Njémeendaje gə d'isi mee bee'g lé Deɛ gə to njékwa Ala mee dee'gje lé M'unda dee dan kəm'g dana dɔnḡərə.

⁴Dəwje d'ar magə-poleje lə dee ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé ləm, Deɛ d'ai gə rɔ magəje gə ranḡ'd ləm tɔ, Məs nékinjanéməsje lə dee gə deɛ saga nanḡ lé M'a saga sə dee pai godo ləm, Ri dee kara m'a karee teɛ tam'g el ləm tɔ.

⁵Njesigəneɛ ba to nénduba ləm, gə nḡo-kai-mán ləm ləm tɔ, I nja ar né gə wɔji dɔm to njanḡ,

⁶Né gə wɔji dɔm lé to né gə lelm yaɔ ləm, Né kama lé to né gə maji dum ləm tɔ.

⁷Ma m'pidi Njesigəneɛ gə njekwɔjim kəmkàr lé, Dan loondul'g ya kara takəji ləm tɔjim kəmkàr ya.

⁸Njesigəneɛ lé m'undá nɔm'g ta-ta, Mbata yee aar dɔ jikɔlm'g Mba kam m'unda ne ndolé ndɔ el.

⁹Gelee gə nee ba m'isi ne dan rɔlel'g ləm, Ndiləm al ne rɔa gə boo-rɔkal ləma, Darɔm kara si ne maji ləm Am m'unda ne məəm yel gə dɔi'g ləm tɔ.

¹⁰Mbata i a kyá'm bee lə njé gə d'wəi'g lé el ləm, Yee gə i undá dan kəmi'g lé I a kyá k aree unda nanḡ ndəs el ləm tɔ.

¹¹I a kam m'gər kila rəwje gə kɔ kisi ne kəmba lé gao, Nérɔlelje gə d'al dɔ loo sula to nɔi'g ləm, Néje gə maji dum gə to gə nɔ lé To dɔ jikɔli'g ləm tɔ.

Pakɔsje 17

Njegelgodo bar Njesigəneɛ

1Tamaji læ Dabid

Ɔi Njesigəneā, maji kari ur mbii oo ne ndukwɔi læm gé to danasur, Oré mbii ndəŋ dɔ ndu nɔje'g læm læm, Ur mbii gèŋ oo ne ta gé m'to ne tai'g Gé m'ra gə tam m'su ne kəm loo ɓa el læm tɔ.

2Maji kar meekarabasur læm teɛ to raga ndəgəsə nɔj'g Gə mba kar kəmi oo ne néram gé to gə dɔ najee lé.

3Ɔó lé i naa meekuru læm Esé tən néram loondul'g, Ɔó lé i aɔ məəm ndá I a kiŋga né gé raŋg kára keneŋ el, Takəji læm tɔ ɓəd gə ta gé teɛ tam'g el tɔ.

4Loo gé ma m'oo néra dəwje Gé to majikojije dɔ ta gé teɛ tai'g ndá M'ɔg rəm dɔ rəw-kaw njéra né kərm-kərmje'g.

5Gɔlm ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ dɔ kila rəwje'g læi læm, Gɔlm unda ndolè ndā el læm tɔ.

6Ɔi Ala, ma lé m'ɓar rii mbata i oo ndum, Maji kari ur mbii gé rəm'g oo ne ta læm.

7Maji kari nduba meemaji læi gé raga, I gé njekaji deɛ gé saŋg njɔloo-kula-dɔ dee rɔj'g lé læm, I gé ɔr dee ji njéɓaje'g læ dee gé jii gé ɓar mèr-mèr lé læm tɔ.

8Maji kari tɔs kəmi dɔm'g asəna gə ŋgonkəmi læm, Maji kari iyam kɔrɔg gel bagi'g lé læm tɔ.

9Ajim ne ji njémeeyèrje gé d'ula kəm ndòo læm, Gə ji njéɓaje læm gé gugu dɔm sub d'aw ne səm rəm-rəm læm tɔ.

10Deɛ d'oo kəm lootondoo'g el læm, Kesta ɓa rusu ta dee tub-tub læm tɔ.

11Deɛ lé d'un dɔ gɔl sí d'ai dɔ sí sub læm, Deɛ d'um sí gə mba tuba sí naŋg mbajila-mbajila læm tɔ

12Asəna gə toboj'g gé mal gaŋg nékwa tiée mbidi-mbidi rəa læm, Asəna gə ŋgon toboj'g gé si ŋgəj' né naŋg loo-kum'g læa bèe læm tɔ.

13Njesigəneā, maji kari jta tila kəmee Mba kɔsee kilá ya! Un kiambas læi ɔrm ne ji njémeeyèr'g lé!

14Njesigəneā, maji kari ɔrm ji dəwje gé dɔ naŋg nee gə jii gé ɓar mèr-mèr. Néɔji læ dee to naŋg nee læm, I ar meɛ dee ndan gə némajije læi læm tɔ, Nɔgan deeje kara meɛ dee ndan tub-tub Ar dee d'ya ges néje læ dee gé uru kugu lé mbata læ ŋgaka deeje lé tɔ.

15Ma lé mbɔl dɔ meekarabasur læm lé ɓa M'a koo ne kəmi ya, Loo gé m'a teɛ kəm gə ndɔ rad lé ndá Ndili ɓa kəm a kwəi dəa'g sɔj læm, a tuga ne sib læm tɔ.

Pakɔsje 18

Mbai ra Ala oiyo mbata kun gé yeɛ un baŋga

2Sam 22.1-51

- ¹ Pa læ Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. Dabid, ngonjelookisi læ Njesigəneə ɔs pa neelé pidee ne loo gé yeɛ ɔree ji njébaɣe'g læa lai læm, gə ji Sawul'g læm tɔ.
- ² Ɛi Njesigəneə, i gé to siŋgam lé Ma m'undai dan kəm'g ya.
- ³ Njesigəneə, i to kɔr mbal læm læm, Gə kəi-kaar-kɔgərə læm læma, Gə njetaa dɔm læm tɔ! Ala læm, i to kɔr mbal læm gé to loo-kula-dɔm læm ya. I to dər-rɔ læm læm, Gə siŋgam gé m'aji ne læma, Gə loo læm gé to tar sab lé læm tɔ.
- ⁴ Ma m'no wəl m'pana: Maji kar dɔ ri Njesigəneə ai səgərə Ndá yeɛ ɔrm ji njébaɣe'g læm.
- ⁵ Kula gé kə yoo tɔm jɔdɔrɔ læm, Kəm-rəw-mán gé kə tuji loo lé Am m'bəl m'ndəb ne pəd-pəd læm tɔ.
- ⁶ Ta dɔbar to tag mbata læm læm, Bandəje læ yoo kara d'aj dɔm kɔr-kɔr læm tɔ.
- ⁷ Dan néurti gé m'isi keneɣ lé Ma m'no m'bar ne ri Njesigəneə, M'no gə ndum gé bar wəl gé rɔ Ala'g lé, Loo-siée gé to gə kəmee doi lé Yeɛ oo ndum keneɣ læm, Ndu no læm lé aw saar oso mbia'g pad ya læm tɔ.
- ⁸ Naŋg yə bura bugu-bugu Ar gin mbalje kara bar bura dɣi-dɣi tɔ. Néje neelé yə mbata mee Ala gé i səa pu lé.
- ⁹ Sa pər i əmee'g teɛ læm, Pər gé kə roo loo dula-dula lé Teɛ təa'g bilim-bilim læma, Kɔr pər mii kara teɛ ubu pur-pur ya læm tɔ.
- ¹⁰ Yeɛ rəm gə dara yəm risi uru ne naŋg Ar mum daa nə gə ndəree gin gɔlee'g.
- ¹¹ Yeɛ uba Nékunda gé dara si dəa'g nar ne tar, Tɔbəi yeɛ nar dɔ bag lel'g læm tɔ.
- ¹² Loo gé ndul ndiŋ-ndiŋ lé to loo-kwa-rɔ læa læm, To kəi-kubu læa gé ra gugu ne dəa sub læm tɔ. Man gé ndul konono læm, gə kil-lə-ndi gé ndul ndiŋ-ndiŋ læm tɔ lé Dolè ne rəa yul ya tɔ.
- ¹³ Loo gé ndogó neə'g lé sané mumje Gə kwɔji gə kɔr pərje kad-kad.
- ¹⁴ Njesigəneə ndaŋg rəa mee dara'g, Njekurdɔloo ar ndia bar gə kwɔji gə kɔr pərje tɔ.
- ¹⁵ Yeɛ rɔ bandəŋje læa sané ne njébaɣe læm kad-kad, Yeɛ ar ndu ndaŋg læ ndi lé ɔs goo nə ŋgɔg-ŋgɔg Sané dee ar dee d'aw ne dɔ nə'd pum-pum.
- ¹⁶ Ɛi Njesigəneə, gə goo kɪ gé i i sə dee læm, Gə goo ndu kəmə gé i aree teɛ əmi'g læm tɔ lé Dɔ diŋgri-loo gé gel manje'g teɛ læm, Gin naŋg nee kara teɛ raga ndəgəsə kəm dee'g læm tɔ.
- ¹⁷ Yeɛ si tar nu ya ula jia wam Ɔrm ne dan baa-booje'g lé.
- ¹⁸ Yeɛ ɔrm ji njekomə səm'd gé to njesiŋgamonɣ lé læm, Gə ji njébaɣe'g læm gé siŋga dee ur dɔm-ma'g læm tɔ.
- ¹⁹ Deɛ d'ubam naŋg bus ndɔ néurti'g læm ya, Nə Njesigəneə ba to njegədm.

- 20 Yee am m'ila rom ras lam, Yee ajim lam to mbata yee le undam dan kamee'g.
- 21 Njesigonea le ra sam waji ne goo meekarabasur lam ya, Yee am ne waji ne goo kar la jim ge ar ngad-ngad le to.
- 22 Mbata ma le m'ore kam ndon do rawje'g la Njesigonea ya. Ta kara kara wa dom ro Ala'g le lam el.
- 23 Ndokunje la lai to nom'g ya. Ma nja kara m'os rom raw do torndiaje'g el.
- 24 Ma le m'to njegelgodo nea'g, M'unda kamkar do rom'g mba to njera ne kori-kori el.
- 25 Njesigonea am ne waji ne goo meekarabasur lam ya, Yee ra sam ga goo kar la jim ge ar ngad-ngad le to.
- 26 Njemeemaji le I maji sea ya lam, Njemeekarabasur le kara I ra sea ga goo meekarabasur ya lam to.
- 27 Daw ge ar ngad-ngad le nda I nja kara ar sea ngad-ngad ya lam, Yee ge njera nemeeyer le kara I ra sea ga goo nemeeyer la ya lam to.
- 28 I le aji dawje ge d'oso kul, Ne dege ge d'unda do dee tar le nda I ore do dee nang mes.
- 29 Togar ya, i nja ar nendogo lam ndogo or jol-jol, Njesigonea, Ala lam, maji kari ar loondul ge m'isi danee'g le tel ar rang-rang ya.
- 30 Mbol doi-i nja ba M'ta ne mbuna kudu-njerje m'tee lam, Mbol doi-i Ala lam le ba M'al ne do ndogo-boro m'ur ne nang raga lam to.
- 31 Rawje la Ala to maji or njoron ya lam. Ta la Njesigonea le kara to ta ge to nang ya lam to. Yee to dar-ro la dege lai ge d'om mee dee da'g.
- 32 See na ba ge Ala bai wa. See to Njesigonea le el wa. See na ba to ge kor mbal le bai wa. See to Ala la si le to el wa.
- 33 Ala nja ba am singam mba ra ne ne lam, Yee or nom raw ge danasur'g lam to.
- 34 Yee ar galm wailo pélé-pélé to ge ka arkasje be lam, Yee undam do looje'g lam ge to tar sab lam to.
- 35 Yee nja ba ndoom goso ro lam, Kag bandang ge ra ga larkas le Yee am m'or larar-larar lam to.
- 36 I nja am dar-ro lai m'aji ne lam, Jikoli kara gadm lama, Mbol do meemaji lai ba m'tel m'to ne daw ge boo lam to.
- 37 I ra raw aree tad nom'g, Be ba galm unda ne ndole nda el.
- 38 Ma m'tuba goo njebaje lam saar m'inga dee ya, Ma m'ya goo dee m'tel el saar m'ar dee d'udu guduru.

- 39Ma m'iri dee njigi-njigi bó d'askəm kuba nanɔ kɪ tar el ŋga, Deɛ toso ne gin gɔlm'g nanɔ ya tɔ.
- 40I ba am singamonɔ ləi m'ɔ ne ləm, I ar njékomɔ sɛmje d'isi ne nɔm'g ləm tɔ.
- 41I ar njébaje ləm tel gir dee d'aj nɔm'g ləm, Deɛ gá d'ejim bəj-bəj kara I am m'tuji dee pugudu-pugudu ləm tɔ.
- 42Deɛ nɔ wəl-wəl nɛ Dəw kára kara gá njekaji dee godo! Deɛ nɔ wəl bar Njesigəneɔ nɛ Yee kara tel ila dee keneɔ el tɔ.
- 43Ma m'iri dee budu-budu M'ar dee to d'asəna gə babur gá lel ɔr aw ne bèe ləm, Ma mbɔj dee nanɔ mbaji-mbaji Asəna gə bɔɔ gá to rəbə bèe ləm tɔ.
- 44I ɔrm mbuna koso-dəwje gá njémaɪtaje'g ləm, I undam gá mbai dɔ ginkoji dəwje gə ranɔ ləm tɔ. Dəwje gá m'gər dee kédé el lé ra kula d'am.
- 45M'pata gɔl kára ba ya ndá Léegəneeya d'ila ŋgonkoloji dɔm'g ləm, Deɛ gá d'j beɛ gá ranɔ'd ya kara Bɔr bèlm ya ləm tɔ.
- 46Deɛ gá d'j beɛ gá ranɔ'd lé Singa dee godo ləm, Deɛ d'unda loo mee kəi-kaar-kɔgəɔ'g lə dee teɛ D'unda ne bala tigi-tigi ləm tɔ.
- 47Maji kar dɔ ri Njesigəneɔ ai səgərə ləm, Maji kar dɔ kɔr mbal ləm ai səgərə ləm tɔ. Maji kula rɔnduba dɔ Ala'g lé ləm gá to njeɔin kajim lé.
- 48Ala gá njedalbɔ ləm ləm, Gə njekar koso-dəwje d'oso kul nɔm'g ləma,
- 49Gə njekɔrm ji njébaje'g ləm ləm tɔ lé I nja unm gá tar undam dɔ njékomɔ sɛmje'g ləm, I ɔrm ji njéra né kərm-kərmje'g ləm tɔ.
- 50 Ɔi Njesigəneɔ, gelee gá nee ba M'a pidii ne mbuna ginkoji dəwje gə ranɔ'g ləm, M'a kɔs pa kula ne rɔnduba dɔ rii'g ləm tɔ.
- 51Yee ra néje gá boo mbata mbai ləa gá yee ɔree kəmee'g lé Yee gá yee wa dəa gə ubu Gá to Dabid gə ŋgakeaje saar gə nɔ lé Yee ra sə dee gə goo meekɔr jol-jol ləa tɔ.

Pakɔsje 19

Nérɔdubaje lə Njesigəneɔ gá maji dum

- 1Pa lə Dabid gá ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé
- 2Dara lé tɔji rɔnduba lə Ala ləm, Loo-kil-lə-ndi kara riba dɔ kula gá jia ba ra ləm tɔ.
- 3Nɔdɔ gá bogənè pa taree ar nɔdɔ gá bèlè ləm, Loondul gá bogənè ɔr géɛ ar loondul gá bèlè gər ləm tɔ.
- 4Taree neelé to gá takɔji dəwje əsé to tapa dee ba Ndia a lal koso mbi dee'g el.

- ⁵ Ta læ dee ɔr gwɔi naŋg nee njal ya, Ndu dee ɔr rudu naŋg nee rɔd ya tɔ. Lée neelé ba yee la kəi-kubu keneŋ mbata læ kàr.
- ⁶ Kàr lé to tana gə njedené-sigi gə ɔ mee kəi-tée'g Uru loo-kabee'g gə meendakaj asəna gə bao-rɔ bée.
- ⁷ Yee ɔ gwɔi naŋg gə bər Aw njal tee rudee gə dɔ-gó, Kɔs gə yee ɔs kəd-kəd lé né kára kara askəm kɔ kəmee el.
- ⁸ Godndu Njesigəneə lé to maji dum, Yee ba ar dəw aji ne, Ndukunje læ Njesigəneə to kankəmta Gə kəm kɔm mee dɔ'g, D'ar njegərnéel lé tel to njekəmkàr.
- ⁹ Ndukunje læ Njesigəneə lé To gə goo rəbee sur, D'ar dəwje d'al ne rɔ dee, Godnduje læ Njesigəneə lé To ta gə àr raŋg-raŋg, D'ar kəm dəw léinja ne bərəŋ tɔ.
- ¹⁰ Bəl Njesigəneə lé To né gə àr raŋg-raŋg ləm, to né gə to gə nɔ ləm tɔ, Rəwta-gaŋg læ Njesigəneə lé To tɔgəɔ ləm, to gə dɔ najee ləm tɔ.
- ¹¹ To né gə to ŋgonkəm ur dɔ larlɔr ləm, ur dɔ larlɔr gə àr ŋgad-ŋgad ləm tɔ. To né gə rii gə ur dɔ kə ubu tɔji gə ruba mee mbanee'g.
- ¹² Kura læi taa ta ndoo keneŋ, Nana ba gə ra née ndá a kiŋga ne née tɔ.
- ¹³ See nə ba gər loo ndəm læa wa. Néje gə m'ra lal gər ginee lé Maji kari ar məəi ti mbidi dɔ'g.
- ¹⁴ Maji kari ɔs njébeeje rəw rɔ ŋgonjelookisi'g læi ləm, Gə mba kar dee dum dɔm el ləm tɔ, Bée ba m'a to ne njemeenda ndá Kaiya gə boo a ɔr rim el.
- ¹⁵ Ta gə tee tam'g ləm, Gə ta gə m'əji məəm'g ləm tɔ lé Maji kari taa gə məəi rəgm, I Njesigəneə gə to gə kɔr mbal ləm gə njetaa dɔm lé.

Pakəsje 20

Tamaji gə ra mbata læ mbai

- ¹ Pa læ Dabid gə ar bao-pa karee ɔs sə dee.
- ² Maji kar Njesigəneə oo ndui ndɔ néurti'g ləm, Maji kar ri Ala læ Jakob to gə néko rɔi ləm tɔ.
- ³ Yee gə loo-siée to gə kəmee doi dɔ mbal gə Siq lé Maji karee ula gə né la səi ari ləm, gə négədi ari ləm tɔ.
- ⁴ Maji kar mée olé dɔ nékarje'g læi lai gə i un aree ləm, Maji kar nékinjanéməsje læi kara taa kəmee rəgm ləm tɔ.
- ⁵ Né gə məəi ndigi ləm, gə néje gə i wɔji-kwɔji ra ləm tɔ lé Maji karee tɔl tɔa bém ari ya.
- ⁶ Jee j'a kal rɔ sí mbata kaji læi, Nékun-baŋga lé j'a kun tar gə ri Ala læ sí tɔ, Néje lai gə i ndiŋga lé Njesigəneə a ndigi səi dɔ'g.

⁷Basinè ma m'gær gao, Njesigəneā aji yeē gá yeē wa dəa gə ubu, Yeē a koo ndia mee dara gá to loo-siée gá to gə kəmee doi ləm, Yeē a la səa gə jikəl siŋgamoŋ ləa ləm tɔ.

⁸Njé gá yo nduna rɔ dee dɔ pusu-rɔje'g lə dee ləm, Njé gá nee nduna rɔ dee rɔ kundaje'g lə dee ləm tɔ, Nε jeē lé jeē m'barje ri Ala lə sí gá Njesigəneā ya kára ba.

⁹Deē lé guru d'oso naŋg, Nε jeē lé j'aar dɔ gəl sí'g tar jigiri ya.

¹⁰Njesigəneā, maji kari aji mbai lé kəgərɔ kari! Maji kar mbai oo ndu sí loo gá jeē m'baree mba karee ree la sə sí lé tɔ.

Pakəsje 21

Mbai gá askəm kəm mée dɔ Njesigəneā'g

¹Pa lə Dabid gá ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé.

²Njesigəneā, mbai lé al rəa mbata lə siŋgamoŋ'g ləi. Wai! La gá i la səa lé ar boo-rɔkal ləa al ne dɔ loo sula ya.

³Né gá yeē ndiŋga lé i nja aree ləm, Né gá təa teē dəjii lé kara i ɔgee el ləm tɔ.

⁴Mbata i wa dɔ gəl nojimeendaje tər ne ndui dəa'g ləm, I ula dɔgugu larlɔr gá àr ŋgad-ŋgad dəa'g ya ləm tɔ.

⁵Yeē dəjii kəmə mba si kəmba ndá I aree ya ləm, I aree si kəmba saar-saar gə nɔ ya ləm tɔ.

⁶La gá i la səa lé ar rənduba ləa to ne yaā, I dolè gə rɔbar gə boo-rənduba tɔ.

⁷I aree to né tər ndu dɔ'g saar gə nɔ ləm, I dəaa gə rɔlel gá al dɔ loo sula nɔj'g ləm tɔ.

⁸Mbai lé ɔm mée dɔ Njesigəneā'g jəb-jəb, Mbɔl dɔ meemaji lə Njekurdɔloo'g lé Gəlee unda ne ndolè ndə el.

⁹Njébaje ləi lé i a kwa dee gə jii peb, Jikəli kara a kiŋga deē lai gá d'əjii bəj-bəj tɔ.

¹⁰I a kar dee tel to gá loo-kula-bɔda gá nuŋga kəd-kəd Mee ndəa gá i a teē kəm dee'g wai. Njesigəneā a kar dee d'udu guduru dan oŋg'd ləa ndá Pər a roo dee dula-dula.

¹¹I a kar ginkadɔg deēje sané pá dɔ naŋg nee ləm, Ginkoji dee kara a kudu bɔ mbuna dəwje'g ləm tɔ.

¹²Deē lé d'wɔji-kwɔji ra səi majel, Deē d'əji néje gá majel meē dee'g gə mba ra to Nε siŋga dee a godo.

¹³Mbata i a kar dee tel gir dee d'aj ləm, I a rɔ dee gə bandəŋ ləi ləm tɔ.

¹⁴Njesigəneā, maji kari i ta tɔji dee boo-siŋgamoŋ ləi! Jeē ndigi kəs pa kila ne rɔbar dɔ siŋgamoŋ'g ləi ya.

Pakɔsje 22

Ala ləm, see ban ba i ubam ya'm wa

- ¹Pakɔs lə Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə ndu gwɔsee gé ria lə Dujekai-mán-lə-daje.
- ²Ala ləm! Ala ləm! See ban ba i ubam ya'm wa. See ban ba i unda rɔi rɔm'g ɲɔrɔɲ lal ree la səm ləm, Lal koo ta ləm ləm tɔ wa.
- ³Ala ləm! Ma m'no wəl dan kàrá ne i tel ilam keneɲ el ləm, Loondul'g kara m'oo loo kwa rɔm el ləm tɔ.
- ⁴Lé bèe kara i to Njerɔkunda ya, I si dan pa pidije'g lə Israélje.
- ⁵Bɔ síje-je d'ɔm meɛ dee dɔi'g jəb-jəb, D'ɔm meɛ dee dɔi'g ndá i ar dee d'ɔr dɔ dee kúla'g.
- ⁶Deɛ nɔ gé rɔi'g ndá d'aji ne ləm, Deɛ d'ɔm meɛ dee dɔi'g ndá kəm sɔi bar ri dee el ləm tɔ.
- ⁷Ma lé m'to gé kuru bó m'to gé dəw el, M'to nérɔkul lə dəwje ləm, koso-dəwje kara d'ejim bəi-bəi ləm tɔ.
- ⁸Deɛ lai gé d'oom lé ndá d'ula sul dɔm'g, Deɛ teɛ ta dee ləgəgə-ləgəgə ləm, Deɛ tuga dɔ dee jəgm-jəgm dɔm'g ləm tɔ pana:
- ⁹M'ɔm məəm dɔ Njesigəneɔ'g, Ndá maji kar Njesigəneɔ ajim, Yeɛ a kilam tar mbata yeɛ ndigim yaɔ.
- ¹⁰Oiyo, i nja am m'unda loo mee kɔm'g m'teɛ, I nja ilam ta mbà kɔm'g am m'isi keneɲ gə meekulɔm.
- ¹¹Un kudée mee ndəa gé m'to ne mee kɔm'g lé i aa dɔm ləm, Un kudée mee ndəa gé d'ojim ne lé kara i to Ala ləm ya ləm tɔ.
- ¹²Loo gé néurti ree pər gé rɔm'g, Loo gé dəw kára kara ree mba la səm el lé ndá Maji kari unda rɔi ɲɔrɔɲ səm el.
- ¹³Njékomɔ səmje gugu dɔm sub to gé bɔ maɲje bèe ləm, Deɛ d'aj dɔm sub asəna gə bɔ maɲje gé Basan ləm tɔ.
- ¹⁴Deɛ teɛ ta dee ləgəgə-ləgəgə dɔm'g To gé toboi gé wa da inja miɲ dɔ'g hər-hər bèe.
- ¹⁵Ma m'yəb yəb-yəb ləm, Siɲgarɔmje lai tər to tar yɔg-yɔg ləma, Bəgərəm léɛ məəm'g to gé ya-təji gé léɛ sələlə-sələlə bèe ləm tɔ.
- ¹⁶Siɲgam tudu kurum-kurum to gé əji bèe ləm, Ndɔm tiɔ kilm'g ndərəg-ndərəg ləm tɔ, I telm gé nduji naɲ gé kə yoo bèe.
- ¹⁷Mbata bisije gugu dɔm sub ləm, Kudu gayim-dəwje kara d'aj dɔm sub ləm tɔ, Deɛ tɔs jimje gə gɔlmje mbudu kub-kub.

- 18 M'askəm tura siŋgarəmje lai ya ləm, Deɛ d'orè kəm dee dɔm'g ndəŋ d'oom ne gəl-gəl ləm tɔ.
- 19 Deɛ kai n̄a kubuje ləm, Kubu ləm gə ŋgal yududu lé Deɛ d'ɔs n̄a mbarè dɔ'g.
- 20 Ŋga i Njesigəneɛ, maji kari unda rɔi ŋgərəŋ rɔm'g el. I gə to siŋgam lé maji kari ɔs rɔi bad gə ree la səm.
- 21 Maji kari aɪ bada dɔm'g ar kiambas tibi mbɔrm el ləm, ɔrm ji siŋgamon'g d lə bisije neelé ləm tɔ.
- 22 Maji kari taam ta toboɪ'g ləm, Maji kari wam gaji dadɔg'd wɔgəɔɔ ɔrm ləm tɔ.
- 23 M'a teɛ gə rii mbuna ŋgakəmje'g ləm, M'a pidii loo-kwa-dɔ-n̄a'g lə koso-dəwje ləm tɔ.
- 24 Seɪ gə bəlje Njesigəneɛ lé Maji kar sí pideeje! Seɪ lai gə toje ŋgaka Jakob lé Ulaje rɔnduba dəa'g! Seɪ lai gə toje ŋgaka Israel lé Ndəbje pəd-pəd neɛ'g tɔ.
- 25 Mbata nékəmndooje lə njenékəmndoo lé Yeɛ oo gə kəm dɔbee əsé oo gə né gə to keji el, Yeɛ iya səa kəmee el Ne mbia to tag mba koo ne ndu nɔ ləa ya.
- 26 I a to gin pa pidije ləm loo-mbɔ-dɔ-n̄a'g lə koso-dəwje, M'a tɔl ne ta ndukun ləm bém kəm dee-deɛ gə bəli'g.
- 27 Njénékəmndooje d'a sɔ né karee as dee nag-nag ləm, Deɛ gə ndolè goo Njesigəneɛ lé d'a pidee ne ləm tɔ. Maji kar ŋgaw meɛ sí to kəmba saar-saar gə nɔ!
- 28 Dəwje lai gə dɔ naŋg nee d'a keji dɔ Njesigəneɛ'g ləm, D'a tel kəm dee par gə rəa'g ləm tɔ, Gel-bɔje lə ginkoji dəwje gə raŋg lai D'a kunda barmba dəb kəm dee naŋg nɔɪ'g tɔ.
- 29 Mbata kɔbee lé to k̄a Njesigəneɛ, Yeɛ nja ɔ bee dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g.
- 30 Njésiŋgamonje lai gə dɔ naŋg nee D'a sɔ né ləm, d'a kunda barmba dəb kəm dee naŋg neɛ'g ləm tɔ, Dəwje lai gə d'a gə tel nduji naŋg lé D'a rəm gə nɔ kəji dee yèm gə neɛ'g, Deɛ gə d'askəm kisi kəmba saar-saar el lé.
- 31 Ŋgaka deeje d'a ra né karee, D'a pata gə wɔji dɔ Mbaidɔmbaije kar njéboakojije lə n̄a gə goo dee'g.
- 32 Loo gə d'a ree ndá d'a kila mber meekarabasur ləa ləm, D'a kila mber néreaje kar koso-dəwje gə d'a gə koji dee bəi ləm tɔ.

Pakɔsje 23

Kankəm njekul sí

- 1 Pakɔs lə Dabid. Njesigəneɛ lé to njekulbadje gə ulm-ma ya, Né kára kara a naŋm el.
- 2 Yeɛ am m'wa rɔm dan mu gə təb gə idi lururu'g ləm, Yeɛ ɔr nɔm teɛ səm ta duu-mán'g ləm tɔ.

³Yee ar singa ngaw mæm i dɔ maree'g ləm, Yee onm rəwje gá kɔ néra gá gá dɔ najee'g ləm tɔ Gə mba kar nea oso ne.

⁴Loo gá m'njaa mee wəl-yoo gá ndul'g lé ndá M'a bəl némajel kára kara keneŋ el Mbata i nja nai səm, Duguru-kag gá kag-dugu gá to jii'g lé Ar mæm oso ne nanɔ pɔ.

⁵I wa dɔ gəl néso unda nɔm'g Kəm njébaŋe'g ləm, I wa dɔm gá ubu ləm, Ngo-kai-ma ləm lé Man rusu tub ləm tɔ.

⁶Tɔgəɔ ya, rɔlel gá meemaji d'a korè səm rəw nɔ'd més Mee ndɔje lai gá m'isi ne kamba Ndá m'a si kəi'g lə Njesigəneɔ saar rudu ndɔje'g ləm.

Pakɔsje 24

Mbai gá njedɔgɔr-ronduba

¹*Pa lə Dabid*

Nanɔ neelé gá néje lai gá to keneŋ ləm, Dɔ nanɔ neelé gá dəwje gá d'isi keneŋ ləm tɔ lé Deɛ to kɔ Njesigəneɔ nja kára ba.

²Mbata yee tum gin nanɔ neelé dɔ mán bélm'g Aree ngəŋ ngəŋ-ngəŋ dɔ baa-booje'g ya.

³See nɔ ba askəm tuga dɔ mbal lə Njesigəneɔ wa. Esé see nɔ ba a kɔ kaw saar tee ne loo ləa gá to gá kəmee lé wa.

⁴Yee gá jia àr ngad-ngad gá méee ndá londonɔ lé Yee nja ba a kɔ kaw keneŋ, Yee gá tanɔm tibi mbɔree el ləm, Yee ubu rəa ər ne kəm loo el ləm tɔ.

⁵Débee neelé Njesigəneɔ a tɔr ndia dəa'g ləm, Meekɔrjɔl lə Ala a kajee ləm tɔ.

⁶Aa ooje, yee ba to nédɔji lə dəwje gá bar rii, Deɛ gá sanɔ loo koo kəmi-i Ala lə Jakob ya.

⁷Seɔ tarəwbeeje lé Maji kar sí ɔrje dɔ sí gá tar, Seɔ tarəwbeeje gá to gá nɔ lé Arje tarəwje to tar sab ya Gə mba kar mbai gá njedɔgɔr-ronduba andə keneŋ!

⁸See nɔ ba to mbai gá njedɔgɔr-ronduba lé wa. Njesigəneɔ gá to njesingamonɔ gá bao-rɔ ləm, Njesigəneɔ gá to njedumdɔloo loo-rɔ'g ləm tɔ lé Yee nja ba gá mbai gá njedɔgɔr-ronduba lé.

⁹Seɔ tarəwbeeje lé Maji kar sí ɔrje dɔ sí gá tar, Seɔ tarəwbeeje gá to gá nɔ lé Arje tarəwje to tar sab ya Gə mba kar mbai gá njedɔgɔr-ronduba andə keneŋ!

¹⁰See nɔ ba to mbai gá njedɔgɔr-ronduba lé wa. Njesigəneɔ gá njeboo-néje, Aa ooje, yee nja ba to mbai gá njedɔgɔr-ronduba lé ya.

Pakɔsje 25

Maji kari am m'gər loo ra torndui

1 *Pakɔs lə Dabid*

Njesigəneḗ i nja ba m'tel kəm gə rɔi'g ya!

2 Ala ləm, i nja ba m'ɔm məəm dɔi'g Ndá maji kar rɔkul ɿ dɔb dɔm'g el! Maji kar njébaje ləm d'un baŋga dɔm'g el to!

3 Deḗ lai gə d'unda meḗ dee yel dɔi'g lé Rɔ dee a kul el, Deḗ gə d'un dɔ mar deeje gə sɿ lé Deḗ nja rɔkul a dɔb dɔ dee'g.

4 Njesigəneḗ, maji kari am m'gər rəwje lai ləm, Tɔjim kila rəwje lai ya ləm tɔ.

5 Maji kari ɔr nɔm dan kankəmta'g lai, gə ndoom ne né, Mbata i nja to Ala gə njekajim, M'unda məəm yel dɔi'g ta-ta ya.

6 Njesigəneḗ, ar məəi olé dɔ meekərjɔl'g lai ləm, gə dɔ meemaji'g lai ləm tɔ, Mbata deḗ to saar gə nɔ.

7 Néramje gə to gə goo rəbee el loo gə m'nai ne basa bəi lé Esé néra kori-korije ləm kara Ar məəi olé teḗ dɔ'g el. Ɔi Njesigəneḗ, ar məəi olé teḗ dɔm'g gə goo meekərjɔl lai ləm, Gə goo meemaji lai ləm tɔ.

8 Njesigəneḗ lé to njemeemaji gə njera nédanasur, Gelee gə nee ba yeḗ tɔji ne njékaiyaje rəw lé.

9 Deḗ gə d'ula dɔ dee lé Yeḗ ɔr nɔ dee dan rəw gə danasur'g ləm, Deḗ gə d'ula dɔ dee lé Yeḗ ndoo dee rəw ləa ləm tɔ.

10 Deḗ gə d'aa dɔ ndu manrɔ lə Njesigəneḗ, gə torndia lé ndá Kila rəwje lə Njesigəneḗ lai to meekərjɔl gə kankəmta mbata lə dee.

11 Ɔi Njesigəneḗ, mbɔl dɔ rii lé ba I ar məəi ti ne mbidi dɔ néra kori-kori'g ləm, Mbata to né gə boo ya.

12 See dəw gə ra ba bəl Njesigəneḗ wa. Njesigəneḗ a tɔjee rəw gə kəm karee njaa keneḗ.

13 Dəw neelé a kwa rəa dan maji'g ləm, Ngakeaje kara d'a kiŋga bee lé gə né ka dee ləm tɔ.

14 Takəji lə Njesigəneḗ gə to loo-kiya'g lé To mbata deḗ gə bəlee, Mba kar dee gər ne ta manrɔ ləa lé.

15 Ma m'tel kəm par gə rɔ Njesigəneḗ'g ya ta-ta, Mbata yeḗ nja a kər gɔlm wul bədə'g kilam tar.

16 Maji kari ila kəmi dɔm'g Bó gə oo ne kəm lootondoo'g ya kari, Mbata ma lé d'ubam d'yə'm D'am m'isi ne gə njenékəmndoo ya.

17 Néurtije gə d'ar bəŋgərəm ti dus lé D'ɿ dɔ maree'd gə kédé-kédé ndá, Maji kari ɔrm dan nébəŋgərətije'g ləm ya kari.

- ¹⁸Maji kari oo kəmtondoo ləm ləm, gə ndookoo ləm ləm tɔ Ndá ar məəi ti mbidi dɔ kaiya ramje'g lai.
- ¹⁹Maji kari oo to gə njébaɣe ləm bula yaa ləm, Oo meekɔs ɲgwɔɣi lə deɣ gə d'ejim bəɣ-bəɣ lé ləm tɔ.
- ²⁰Maji kari tɔs kəmi dɔm'g 'Bó gə ajim ne! Loo gə m'saɲg ɲɔlloo-kula-dɔ ləm rɔi'g ndá Am m'nai gə rɔkul el.
- ²¹Maji kar néra gə gə dɔ najee ləm, gə néra gə danasur ləm tɔ lé D'ai bada dɔm'g Mbata ma m'unda məəm yel dɔi'g ya.
- ²²Ɛi Ala, maji kari ɔr Israelje Dan néurtije'g lə deɣ lai ya!

Pakɔsje 26

Ndukwaɣi lə dəw gə ta wa dəa el

¹*Pakɔs lə Dabid.*

Njesigəneɣ, maji kari gaɲgta ləm gə goo rəbee Mbata m'njaa gə goo rəw gə to gə dɔ najee. Ma m'ɔm məəm dɔ Njesigəneɣ'g Bèe ndá m'a kunda ndolé nda el.

²Njesigəneɣ, maji kari ur məəm, Ai ne məəm oo ba, Maji kari naa məəm gə takəɣi ləm To gə naa ne lar loo-kula-bɣda'g bèe tɔ.

³Mbata meenoɣi ləi to raga ndəgəsə kəm'g ləm, Ma m'njaa dan kankəmta'g ləi ləm tɔ.

⁴Ma m'ɔr kura gə njétaɲgɔmje el ləm, M'njaa gə njéhulaije el ləm tɔ.

⁵Loo-kwa-dɔ-nɔ lə njéra némajelje lé Ma m'əɣi bəɣ-bəɣ ləm, M'isi nɔ'd gə njémeeyèrje el ləm tɔ.

⁶M'togo jim m'riiba ne dɔ ta gə wa dɔm el lé, Ndá əi Njesigəneɣ, yee ba m'njaa m'gugu ne dɔ loo-nékinjaməs ləi lé!

⁷Mba kar ta rai oiyo nduba ne rəa tam'g ləm, Mba kɔr ne sor néraije gə maji dum ləm tɔ.

⁸Njesigəneɣ, kəi-sii gə i si keneɲ lé Ma m'unda dan kəm'g, To loo gə rɔnduba ləi to keneɲ.

⁹Deɣ gə to njékaiyaje, gə deɣ gə d'ila məs lé Maji kari ɔrəm sə dee nɔ'd məs el.

¹⁰Mbata məs wa ji dee ləm, Nédogo-gel lé rusu jikɔl dee tub-tub ləm tɔ.

¹¹Ma lé m'njaa gə goo néra gə gə dɔ najee, Bèe ndá maji kari ɔrm ne ji dee'g Oo ne kəm lootondoo'g ya kari.

¹²Gɔlm ɲgəɲ ɲgəɲ-ɲgəɲ dɔ rəw gə danasur'g. M'a kunda nɔ dɔkəisəgərə lə Njesigəneɣ loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g lə koso-dəwje lé ya.

Pakɔsje 27

Mbər Ala m'isi ləm keneŋ

¹Pakɔs lə Dabid

Njesigəneə lé to lookàr ləm ləm, gə kaji ləm ləm tɔ, Nŋa see n̄a ba m'a bəlee tɔbəi wa. Njesigəneə lé to gə négəd rɔ dɔ'g ləm, Nŋa see n̄a ba m'a ndəb pəd-pəd neə'g wa.

²Loo gə njémeeyèrje ree pər gə rɔm'g Gə mba tim mbidi-mbidi sɔ Deɛ gə to njékula kəm ndooje ləm gə njébaje ləm ləm tɔ lé D'unda ndolè rəm d'oso ne.

³Bó lé njérɔje d'aj dɔm sub gə mba rɔ səm ndá Meem a bəl né kára kara el, Bó lé rɔ j̄ gə mba tujim kara M'a si gə meekulɔm ya.

⁴Ma m'dəji Njesigəneə né kára gə ma m'ndiŋga lé Ma m'ndəb ndəbee gə mba kiŋga: Ma m'ndigi si kəi lə Njesigəneə saar gə nɔm ya Gə mba korè ne kəm ndəŋ dɔ boo-ronduba'g lə Njesigəneə ləm, Gə mba kar kəm wəi ne s̄i dɔ kəi-siée'g ləm tɔ.

⁵Mbata ndɔ gə nékəmn̄doo teɛ lé Yee a kaa dɔm mee kəi'g ləa ləm, Yee a kiyam p̄e mee kəi-kubu'g ləa ləm tɔ, Yee a kunm kundam dɔ biri mbal gə tar ndoi.

⁶Basinè m'unda dɔm tar nɔ njébaje'g ləm gə d'aj dɔm sub, M'a kinja nékinjanéməsje mee kəi-kubu'g ləa Loo gə ndu tɔtɔ aw bar ləm, M'a kɔs pa kila ne ribar dɔ Njesigəneə'g ləm tɔ.

⁷Njesigəneə, maji kari lel mbii oo ne ndum gə m'bar ne rii lé Maji kari oo kəm lootondoo'g ya kɔgərɔ kari ndá ilam keneŋ!

⁸M'əji goo ta gə i pa pana: Maji kar sí n'saŋje loo koo kəmi lé ndá Ɔi Njesigəneə, m'saŋ loo koo kəmi ya to!

⁹Maji kari iya səm kəmi el ləm, Maji kari ɔs ŋonjelookisi ləi gə oŋŋ ŋgərəŋ el ləm tɔ. I nja ba to njela səm Bèe ndá maji kari ȳ'm el ləm, Ubam ȳ'm el ləm tɔ, I Ala gə njekajim.

¹⁰Bó lé bɔmje gə kɔmje d'ubam d'ȳ'm ndá Njesigəneə a kwam gə rəa'g.

¹¹Njesigəneə, maji kari tɔjim rəw ləi, Maji kari ɔr nɔm dan kila rəw gə danasur'g Mbata njébaje ləm d'isi gən.

¹²Maji kari ilam ji njébaje'g ləm Gə mba kar dee ra səm né gə mee dee ndigi lé el, Mbata njékərgoota gə ŋgɔmje d'j̄ səm, Deɛ to dəwje gə d'əmə kəmə néra gə kərm-kərm ba dɔm'g.

¹³Wai, ma m'gər gao, M'a koo meemaji lə Njesigəneə dɔ nanŋ'd lə njésikəmbaje lé. Bó lé m'gər bèe el ndá See m'a ra ban wa.

¹⁴Maji kari ar məəi to yel gə dɔ Njesigəneə'g! Maji kari wa diŋgam məəi'g bó gə wa məəi kɔgərɔ! Maji kari ar məəi to yel gə dɔ Njesigəneə'g ya.

Pakɔsje 28

Tamaji læ dæw gé to ta yoo'g

¹Pakɔs læ Dabid

Njesigəneə, i nja ɓa m'ila boo ndum naŋg m'ɓari ne wəl. I gé to biri mbal læm lé, Maji kari ɔs mbii jigi udu dɔ ndum'g el Nà banelə ɓó lé i sa rɔi rɔm'g rəw lal kilam ta'g ndá M'a tel to kasəna gə deɛ gé d'uru bwa-dɔɓar'g bəe.

²Maji kari oo ndu ra ndòo læm Loo gé m'no m'ɓari læm, Loo gé m'odo jim par gé kəi læi gé to gə kəmee læm tɔ.

³Maji kari orəm nɔ'd gə njémeeyèrje gə njéra né kori-korije el, Deɛ lé pata meelɔm gə mar deeje Nε gosɔyèr ɓa to meɛ dee'g.

⁴Maji kari ra sə dee gə goo kula ra dee læm, Gə goo gosɔyèr læ dee læm tɔ, Maji kari ra sə dee né gə goo kula gé ji dee ra: Maji kari ar dee nékoga-dɔ-ji dee gé wɔji dɔ dee dɔ dee.

⁵Mbata deɛ tɔs kəm dee dɔ kula raje'g læ Njesigəneə Gé to néje gé jia ɓa ra dee lé el. Maji kari ɓugu dee naŋg ɓó ar dee d'ɔta el ŋga.

⁶Maji kar dɔ ri Njesigəneə ai səgərə ya! Mbata yeɛ oo ndu ndòo raje læm.

⁷Njesigəneə to siŋgam læm, Yeɛ to dər-rɔ læm læm tɔ. Ma m'ɔm məəm dəa'g ndá M'ingə ne njela səm ya, M'aw gə boo-rɔlel dɔɓəŋgərəm'g læm, M'ɔs pa m'pidee ne læm tɔ.

⁸Njesigəneə to siŋga koso-dəwje læa læm, Yeɛ to biri mbal gé njetaa dɔ yeɛ gé yeɛ wa dəa gə ubu lé læm tɔ.

⁹Maji kari aji koso-dəwje læi læm, Gə tɔr ndui dɔ nédɔji'g læi læm tɔ! Maji kari to gé njekul dee læm, Gə njegəd dee læm tɔ saar gə no ya!

Pakɔsje 29

Ndu Njesigəneə ɓa ɓar

¹ Pakɔs læ Dabid

Seɛ ŋgan-Alaje lé Maji kar sí ulaje rɔnduba dɔ Njesigəneə'g læm, Ilaje ribar dəa'g læm tɔ!

²Ulaje rɔnduba dɔ ri Njesigəneə'g! Néje gé ɓədərə ɓɔ gé to gə kəmee doi lé Reeje ne undaje ne ɓarɓa neə'g wáje ne meɛ sí'g.

³Ndu Njesigəneə ɓar dɔ manje'g puɔum-puɔum læm, Ala gé njedɔgɔr-rɔnduba ar ndi ndaŋg paj-paj læm tɔ, Njesigəneə lé si dɔ baa-booje'g ya.

⁴Ndu Njesigəneə ɓar gə siŋgamoŋ læm, Ndu Njesigəneə ɓar gə boo-rɔnduba læm tɔ.

⁵Ndu Njesigəneə lé guru kag-sədrəje læm, Kag-sədrəje gé Libɔ kara Njesigəneə guru dee naŋg rug-rug læm tɔ.

⁶Kagje neelé yee ar dee tal jagəra-jagəra asəna gə ŋgan maŋgje bəe ləm, Mbalje gə Liba gə Siriŋ kara yee ar dee tal tur d'asəna gə kura dadəgje bəe ya ləm tɔ.

⁷Ndu Njesigəneə lé ar ndo pərje tee bilim-bilim.

⁸Ndu Njesigəneə lé ar dɔdilaloo yə ləm, Njesigəneə ar dɔdilaloo gə Kades kara yə ya ləm tɔ.

⁹Ndu Njesigəneə lé ar arkasje d'oji ŋganje ləm, Ndia jagla mee kuuje jagla-jagla ləm tɔ. Néje lai gə to mee kəi-mbai'g ləa lé D'ila ndu dee naŋg wəl pana: Maji kula rɔnduba dəa'g ya.

¹⁰Njesigəneə lé si dɔ kalimbai'g ləa Mee ndəa gə mán bélm taa ne loo lé ləm Njesigəneə si gə mbai dɔ kalimbai'g ləa
O ne bəe saar-saar gə no ya ləm tɔ.

¹¹Njesigəneə lé ar dəwje ləa siŋga dee ləm, Njesigəneə lé tɔr ndia dɔ dəwje'g ləa Ar dee d'isi ne dan rɔlel'g ləm tɔ.

Pakəsje 30

Njesigəneə, i nja ɔrm ta yoo'g

¹Pakəs lə Dabid mee ndəa gə d'unda ne kəi-Ala gə boo gə kəmee lé

²Ɔi Njesigəneə, ma m'ula rɔnduba dɔi'g Mbata i nja unŋ urm tar, I ndigi kar njəbaje ləm d'al rɔ dee dɔm'g el.

³Njesigəneə, Ala ləm! Ma m'ila ndum naŋg m'no ne wəl gə rɔi'g Ndá i nja ajim ya.

⁴Njesigəneə, i nja am m'unda loo m'tee dan njé gə d'wəi'g, I nja am m'tel m'isi kəmba əw gə deɛ gə d'uru mee bwa-dɔbar'g lé.

⁵Maji kar sí ɔsje pa arje Njesigəneə, Seɪ gə ɥdáje dan kəm sí'g lé Maji kar sí ɔsje pa pidije ne meenda london ləa tɔ.

⁶Mbata oŋg ləa lé kuree əw waga ba, Nə meenoji ləa lé to saar-saar gə no. Loondul'g lé no ndò to ya, Nə tee gə ndɔ rad lé boo-rɔkal tee tɔ.

⁷Loo gə ma m'isi gə majee bəi lé M'pana: M'a kunda ndolé el!

⁸Njesigəneə, mbɔl dɔ nojikwa ləi ba I ar dɔ mbal ləm ŋgəŋ ne ŋgəŋ-ŋgəŋ ya. I iya səm kəmi ndá M'unda ne bala tigi-tigi ya tɔ.

⁹Njesigəneə, ma lé m'ila ndum naŋg m'no wəl gə rɔi'g! M'ra ndò rɔ Njesigəneə'g ya.

¹⁰Bó lé i a kila məsm naŋg kam m'ur bwa-dɔbar'g ndá See dɔi ba i a kiŋga keneŋ wa. See babur a kəs gajii wa. See a kɔr sor meenda london ləi wa.

¹¹Njesigəneə, maji kari tuga mbii oo ne ndum ndá Oo ne kəm lootondoo'g ya! Njesigəneə, maji kari ree la səm ya kari.

¹²Ndu noje ləm lé I nja tel dee gé ndu kalrɔ ləm, I ɔr kubu-kwa-ndòo ləm tel ula ka rɔlel rɔm'g

¹³Mba karm m'ɔs ne pa gə ɲgaw məəm bura ʔó m'isi gə tam gé mundu el. Njesigəneə, Ala ləm, m'a pidii saar-saar gə nɔm ya.

Pakɔsje 31

Njesigəneə to gin si lɔm ləm

¹Pakɔs lə Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé

²Njesigəneə, m'saɲɲ njɔloo-kula-dɔm rɔi'g ya. Maji kari ar rɔkul dəb dɔm'g el ɲga. Maji kari taam bó gə ajim Gə goo rəw gaɲgta ləi gé to gə dɔ najee.

³Maji kari tuga mbii par gé rɔm'g ləm, Ɔs ne rɔi bəd gé ree la səm ya ləm tɔ. Maji kari to biri mbal gé loo-kula-dɔm to keneɲ ləm, Gə kəi-kaar-kɔgəɔ gé m'ɲga kaji keneɲ ləm tɔ.

⁴Mbata i to biri mbal ləm ya, I to kəi-kaar-kɔgəɔ ləm ləm tɔ, I a kɔr nɔm, I a kaa dɔm gə mba kar rii bar ne.

⁵I nja a kam m'unda wul bədə lə dee gé d'ila mbata ləm lé m'gaɲɲ Mbata i nja to njekaa dɔm.

⁶M'ya ndiləm mee jii'g, Njesigəneə, Ala gé njegin kankəmta lé I nja a taa dɔm.

⁷Dee gé d'unda rɔ dee mbɔ-mbɔ gé rɔ magə-poleje'g gə mɪdé ba lé Ma m'əji dee bəj-bəj, Ne m'ɔm məəm dɔi-i Njesigəneə'g ya.

⁸Mbɔl dɔ meenoji ləi ba M'a si ne dan rɔkal'g gə dan rɔlel'g ləm tɔ Mbata i oo ndòo koo ləm gao ləm, I gər nébəɲgərətɪ ləm gao ləm tɔ.

⁹Bèe ba i a kilam ji njeba'g ləm el, Ne i a kam m'ɔm gɔlm loo gé tad ila rəs'g ya.

¹⁰Njesigəneə, maji kari oo kəm lootondoo'g ya kari Mbata m'isi dan nɔ ndòo'g, Kəm gə ɲgaw məəm gə darɔm bura d'ɔm kúla mbao-mbao Mbata lə néje gé d'ar kəm to ne ndòo lé.

¹¹Némeekɔ tuji məəm gə ndɔm-ndɔm ləm, Meem tila ɲgaɲla-ɲgaɲla gə ləbm-ləbm ləm tɔ, Néra kori-korije ləm ar siɲgam tee ne uduru ya ləm, Siɲgarɔmje kara ndusu ne budu-budu ya ləm tɔ.

¹²Njékomə səmje lai telm gé nérɔkul gé boo ləm, Gə nérɔkul gé boo mbata lələm ləma, Gə né gé to bəl kədm-kədm mbata lə njéboatakəije ləm ləma Gə né gé to bəl kədm-kədm mbata lə baokuraje ləm ləm tɔ, Dee gé d'oom raga lé D'aj d'unda rɔ dee ɲgərəɲ rɔm'g.

¹³Mee dee wəi dɔm'g asəna gə dəw gé wəi bèe ləm, Ma m'to asəna gə jo gé tɔ bèe ləm tɔ.

- 14**Ma m'oo ta læ njé gé naje bula gé d'wɔji-kwɔji ra sɛm majel læm, Gə bəl-boo gé aɪ dɔ loo sub Loo gé d'ɔm nɔ́d tɛ́rɛ́rɛ́ d'ɔsm rəw læm tɔ, Deɛ d'ɔ njumɔ mba tɔlm ne.
- 15**Nɛ i nja ba m'ɔm mæm dɔi'g, ɛi Njesigəneɔ! Ma m'pana: I to Ala læm.
- 16**Néje lai gé wɔji dɔm lé to mee jii'g, Bèe ndá maji kari ɔrm ji njébaɛe'g læm, Gə ji deɛ gé njékula kəm ndooje'g lé læm tɔ.
- 17**Maji kari ar kəmi to jè dɔ kura'g læi, Maji kari ajim gə goo meenoji læi!
- 18**Njesigəneɔ, loo gé m'bar rii ndá Ar rɔkul dɛb dɔm'g el. Maji kar njémeeyɛrje ba rɔkul dɛb dɔ deɛ'g læm, Maji kar deɛ d'ur mee bwa'g dɔ mundu mbuna njé gé d'wəi'g læm tɔ.
- 19**Maji kar deɛ gé pa taŋgɔm lé Tel to njégwɔskuduje ya Mbata deɛ pata kəgəgə-kəgəgə d'ɔs ne njemeekarabasur lé rəw, Deɛ ti ne rɔ deɛ mugugu-mugugu læm, D'əjee ne bæi-bæi læm tɔ.
- 20**Wai, meemaji læi al dɔ loo sula! Meemaji neelé i unda kul mbata deɛ gé bæli, I riba dɛa ar deɛ gé saŋg loo-kula-dɔ læ deɛ rɔi'g læm, Aree to raga pai-pai kəm dəwje'g læm tɔ.
- 21**I nja ŋgəm deɛ loo-kiya-rɔ deɛ gé to nɔi'g Komɔ ne njékula kəm deɛ ndooje læm, I ŋgəm deɛ kəi-kubu'g læi Komɔ ne ndɔ deɛ gé pa ne sɛ deɛ læm tɔ.
- 22**Maji kar dɔ ri Njesigəneɔ ai səgərə! Mbata yeɛ riba sɛm dɔ meenoji læa Am m'isi ne asəna gə dəw gé si mee bɛe-boo gé d'ula ŋgaləŋ gugu ne dɛa bèe.
- 23**Ta teɛ tam'g pe'd am m'pana: I nja tubam ɔsm rɔi'g rəw gé raŋg! Nɛ loo gé m'ila ndum naŋg m'ra ne ndòo rɔi'g ndá I ilam keneɛ ya.
- 24**Seɪ majikojije lé Maji kar sí undaje Njesigəneɔ dan kəm sí'g. Mbata Njesigəneɔ lé Aa dɔ deɛ gé d'ɔm mee deɛ dɛa'g, Nɛ yeɛ ar bɔ néra njébeeje ɔs ta deɛ'g bɔsɔrɔ ya.
- 25**Seɪ lai gé undaje mee sí yel dɔ Njesigəneɔ'g lé Maji kar sí waje rɔ sí kəgərə læm, waje diŋgam mee sí'g læm tɔ.

Pakɔsje 32

Tɔr ndui ba a si ne dan maji'g bæi

1Pakɔs læ Dabid

Dəw gé d'ɔr ta kalta dɛa'g læm, Gə d'ɔm kam dɔ kaiyaje'g læa læm tɔ lé ndá Rɔlel nai sɛa ya.

2Dəw gé Njesigəneɔ tura goo kaiya læa ɔm dɛa'g el læm, Taŋgɔm kára kara wa mee el læm tɔ ndá si dan rɔlel'g ya.

3Sim gé m'isi dɔ mundu lé Siŋgam ndusu ne budu-budu M'tumɔ ne rɔm ŋgururu-ŋgururu gə ndɔ Saar ar kàr uru naŋg.

⁴Mbata dan kàrá gə loondul'g lé Jii wəi dóm'g ndiŋ-ndiŋ ləm, Singam tudu kurum-kurum Asəna gə loo tudu gə naj palboo'g bəe ləm tɔ.

⁵M'teggin kaiya ram m'ari ya. M'iya səi dɔ néra kori-kori ləm el tɔ, M'pana: M'a riba dɔ kaltaje ləm pərəg nɔ Njesigəneə'g, Bèe ba i tuji bɔ néra kaiya ləm gə a gə kɔs tam'g lé.

⁶Togəbè ba maji kar deɛ lai gə to majikoji je lé Ra tamaji ta Ala'g lé mee kàr'd gə rara kara ya! Lée mán bélm i gə mba tur dɔ dee pubug kara A kaskəm tibi mbər dee ndə el.

⁷I ba to loo-kula-rəm keneŋ ləm, I nja ba gə njekɔgm dɔ koso dan ndò'o'g ləm tɔ, I aɪ dóm sub gə pa taa ne dóm.

⁸M'a ndooi ləm, M'a tɔji rəw gə kəm kari njaa keneŋ ləm tɔ, M'a kwɔjii ta kəmkàr ləm, M'a korè kəm sɪ dɔi'g ləm tɔ.

⁹Maji kar sí toje mbəje asəna gə kundaje əsé kundaje-mulayèjeje el, Deɛ lé d'wa ta dee gə kéŋgələ gə aljem Gə mba kar dee ra səi né el.

¹⁰Némeekoje bula to ŋgina njemeeyèr, Ne yeɛ gə ɔm mée dɔ Njesigəneə'g lé Meenoji gugu dəa sub ya.

¹¹Seɪ njémeekarabasurje lé Maji kar sí alje rɔ sí gin Njesigəneə'g ləm, Sije dan boo-rɔkal'g ləm tɔ! Seɪ lai gə meɛ sí to kára ba sur lé Ɔrje ndu sí gə tar gə rɔlel!

Pakɔsje 33

Pa pidi Ala gə Njekunda néje lai lé

¹Seɪ njémeekarabasurje lé Maji kar sí alje rɔ sí gin Njesigəneə'g! Pa pidi lé to wɔji dɔ njéra nédanaje ya.

²Maji kar sí pidije Njesigəneə gə kɔdu-kag ləm, Pideeje gə kɔdu-kɔdè gə kulá dɔg ləm tɔ.

³Maji kar sí ɔsje pa gə sigi areeje ya! Imje nékimje lə sí ləm, Ɔrje ndu sí gə tar ləm tɔ!

⁴Mbata ta lə Njesigəneə lé To gə goo rəbee sur ləm, Kula reaje lai aw lé béréré Gə goo meenda ləa ləm tɔ.

⁵Meekarabasur gə néra gə danasur lé Yeɛ unda dee dan kəmee'g, Meemaji lə Njesigəneə lé Taa dɔ nanɔ nee yal-yal tɔ.

⁶Ta gə teɛ ta Njesigəneə'g lé Yeɛ unda ne dara ləm, Kuji təa gə tó ne loo pu lé Yeɛ unda ne boo-néje gə mee dara'g ya ləm tɔ.

⁷Baa-boo-kad lé Yeɛ daa manee dɔ nɔ'd nɔ'd ləm, Bul manje lé Yeɛ ŋgəm dee buleeje'g ləm tɔ.

- ⁸Maji kar nanɗ nee lai-lai bəl Njesigəneɗ! Dəwje lai gə d'isi keneɗ kara Maji kar dee ndəb pəd-pəd neɗ'g tɔ.
- ⁹Mbata yeɗ pata ndá Née teɗ gə torndia ya ləm, Yeɗ un ndia ndá Née to keneɗ bée ya ləm tɔ.
- ¹⁰Néje gə ginkoji dəwje gə ranɗ d'wɔji meɗ dee'g gə mba ra lé Njesigəneɗ wá telee wagəsa ləm, Néje gə koso-dəwje d'wɔji-kwɔji ra lé Yeɗ aree udu bɔ ləm tɔ.
- ¹¹Néje gə Njesigəneɗ wɔji mée'g gə mba ra lé To saar gə nɔ ləm, Néje gə yeɗ wɔji-kwɔji ra lé Yeɗ ra mbata lə njéboakojije lə nɗ gə goo nɗ goo nɗ ya ləm tɔ.
- ¹²Ginkoji dəwje gə Njesigəneɗ to Ala lə dee lé D'isi dan rɔlel'g ya, Koso-dəwje gə yeɗ ɔr dee unda dee gə kəmeɗ gə nédɔji ləa lé Rɔ dee lel dee tɔ.
- ¹³Njesigəneɗ lé si mee dara gə tar Aa loo oo ne dəwje lai.
- ¹⁴Loo-siée gə tar nu lé Yeɗ tən ne dəwje lai gə d'isi dɔ nanɗ nee.
- ¹⁵Yeɗ nja to njekunda bəngərə deɗ lai, Yeɗ si gèŋ oo ne kula ra deɗe lai ya.
- ¹⁶Kudu boo-njérɔje ba d'askəm kaji mbai lé el ləm, Boo-siŋgamonɗ lé kara as kər bao-rɔ kilá tar el ləm tɔ.
- ¹⁷Kunda lé siŋgá as mba kaji dəw el ləm, Siŋgamonɗ ləa kara askəm təa el ləm tɔ.
- ¹⁸Aa ooje, kəm Njesigəneɗ lé To dɔ deɗ gə bəlee'g Gə d'unda meɗ dee yel dɔ meemaji'g ləa
- ¹⁹Gə mba kər dee ne ta yoo'g ləm, Gə mba kar dee d'isi ne kəmba dan boo-boo'g ləm tɔ.
- ²⁰Jee j'unda meɗ sí yel gə dɔ Njesigəneɗ'g, Yeɗ lé to njela sə sí ləm, gə dər gel sí ləm tɔ.
- ²¹Mbəl dəa ba meɗ sí lel sí ne Mbata j'ɔm meɗ sí dɔ ria gə to gə kəmeɗ bəd'g.
- ²²Njesigəneɗ, maji kar noji ləi nai sə sí Mbata jee j'unda meɗ sí yel gə dɔi-i'g ya.

Pakɔsje 34

Njesigəneɗ ɔrm dan nébəlje'g lai ya

- ¹Pa lə Dabid loo gə yeɗ ra ne rəa gə m bə nɔ Abimelek'g aree tubá ne lé.
- ²M'a kunda nɔ dɔkaisəgərə lə Njesigəneɗ ta-ta ləm, Ta pidee a koji nɗ tam'g dègè-dègè ləm tɔ.
- ³Maji kar Njesigəneɗ ba m'nduba ne rɔm ká ləm, Maji kar njénékəmnɔooje d'oo ndá ra ne rɔlel ləm tɔ!
- ⁴Maji kar sí ɔsje səm gaji Njesigəneɗ! Maji kar síjee lai j'ilaje ribar dɔ ria'g to!

- ⁵Ma m'ndolè goo Njesigəneə ndá Yee tel ilam keneɲ, Yee ɔrm dan boo-nébelje'g ləm lai ya.
- ⁶Loo gə dəw tel kəmee par gə rəa'g ndá Kəmee ndɔ̄ wər-wər gə rɔlel 'Bó rɔkul wa kəmee el.
- ⁷Loo gə njenékəmn̄doo nɔ̄ wəl ndá Njesigəneə oo ndia ya Tɔbəi yee ɔree ne dan néurtije'g ləa lai.
- ⁸Kura lə Njesigəneə gə dara ula ŋgalaŋ gugu ne dɔ̄ deɛ gə bəlee, Yee ɔr dee ne dan tuji'g.
- ⁹Naaje ooje to gə meemaji lə Njesigəneə lé al dɔ̄ loo! Dəw gə saŋg loo kula dəa rəa'g ndá Rɔlel nai səa ya!
- ¹⁰Tədje kag Njesigəneə, Seɪ gə yee ɔr sí unda sí gə kəmee lé! Mbata né kára kara a lal deɛ gə bəlee lé el.
- ¹¹Ŋgan tobojje lé 'Bó ra dee ləm, lab ɔr dee ləm tɔ, Nɛ deɛ gə ndolè goo Njesigəneə lé Némaji kára kara lal dee ndə el.
- ¹²Ŋganəmje, maji kar sí reeje ooje ta ləm, Ma lé m'a ndoo sí loo bəl Njesigəneə.
- ¹³See dəw gə ra ba ndigi si gə kəmə lé ləm, Ndigi kiŋga ndɔje gə raŋg kəm dɔ̄ maree'g gə mba karee al ne rəa ləm tɔ wa.
- ¹⁴Maji kari ɔg ndɔ̄ dɔ̄ ta gə majel'g ləm. Maji kari ɔg tai dɔ̄ taje gə kə su kəm loo'g lé ləm tɔ.
- ¹⁵Maji kari unda rɔi bad dɔ̄ néra gə majel'g ndá Ra né gə maji ləm, Maji kari saŋg meeləm ai ne məəi sam-sam keneɲ ləm tɔ.
- ¹⁶Kəm Njesigəneə lé to dɔ̄ njémeekarabasurje'g ya, Mbia kara to tag gə mba koo ne ndu nɔ̄ lə dee tɔ.
- ¹⁷Njesigəneə lé kəmee tel wagəsa dɔ̄ njémeeyərje'g Gə mba kar ri dee udu bɔ̄ dɔ̄ naŋg nee.
- ¹⁸Loo gə njémeekarabasurje nɔ̄ wəl ndá Njesigəneə oo ndu dee ya, Yee ɔr dee ne dan néurtije'g lə deɛ lai.
- ¹⁹Njesigəneə aar mbɔr deɛ gə bəŋgərə dee ti dus'g lé Yee aji deɛ gə ndil dee unda bala tigi-tigi lé tɔ.
- ²⁰Némeekeje bula tee dɔ̄ njémeekarabasur'g ya, Nɛ Njesigəneə ɔree keneɲ ta-ta tɔ.
- ²¹Yee tɔs kəmee dɔ̄ siŋgareaje'g lai ndá Siŋgarea kára kara a təd el.
- ²²Némeeke tɔl njémeeyər ləm, Njébaje lə njémeekarabasur lé Bɔ̄ néra dee ɔs ta dee'g bɔ̄sɔ̄rɔ ya ləm tɔ.

²³Njesigəneə aji kuraje læa, Deɛ lai gé d'ula dɔ dee rəa'g ndá Ta kára kara wa dɔ dee el.

Pakɔsje 35

Tamaji læ njera nédana

¹Pa læ Dabid

Njesigəneə, maji kari aɪ bada dɔm'g Ɔs ne njébaɲe læm rəw ya læm, Rɔ ne gə njékomə səmje læm tɔ.

²Maji kari un dər-rɔ gé lam gə yeɛ gé boi lé

ɪ ne rad gə mba la ne səm ya.

³Maji kari wa niŋga-ndəi gə kɔ-niŋga-dubu tar Rɔ ne gə njékula kəm ndooje! Maji kari ulam to gé i nja to kaji læm.

⁴Deɛ gé ndigi kam m'udu lé Maji kar dee d'aw gɔgyɔ-gɔgyɔ gə rɔkul dɔ dee'g læm, Deɛ gé d'ejim bæɪ-bæɪ mba karm m'tuji lé Maji kar dee rəm gogo gə rɔkul dɔ dee'g ya læm tɔ.

⁵Maji kar dee to d'asəna gə tisa gé lel sané kad bèe læm, Maji kar kura læ Njesigəneə gé dara tuba dee læm tɔ.

⁶Maji kar rəw-kaw dee ndul njudu-njudu læm, gə aɪ gəm læm tɔ, Maji kar kura læ Njesigəneə gé dara korə dee biri-biri tɔ.

⁷Mbata lal né gé bèe ya D'ɔm ne kam ta bwa'd gə mbam læm, Lal né gé bèe ya D'uru ne bwa mba tɔlm ne læm tɔ.

⁸Maji kar tuji teɛ dɔ dee'g wai læm, Maji kar bədə gé d'ila mba kwam ne lé tel wa dee Kar dee d'oso keneɲ tuji ne pugudu læm tɔ.

⁹Nɛ ma lé m'a ndá məəm kaj dɔ Njesigəneə'g læm, Kaji gé yeɛ ajim lé m'a kal ne rɔm ya læm tɔ.

¹⁰Siŋgarɔmje lai d'a pana: Njesigəneə! See nɔ ba askəm kɔr njenékəmnɔo ji dəw gé siŋgá ur dəa'g læm, Gə njenékəmnɔo gə njendoo lé Ji dəw gé si tɔr néje læa rəa'g lé To gé i bèe wa.

¹¹Njékɔrgootaje gé ŋɔm d'uba naŋg d'ɪ, Deɛ dəjim ta dɔ né gé m'gər ginee'g el.

¹²Deɛ tel ra səm majel godə maji gé m'ra sə dee'g, Deɛ d'yəm gə karm ba.

¹³Ma lé loo gé deɛ ba d'oso gə rɔkɔ ndá M'ula kubu-kwa-ndò rɔm'g læm, M'oso kul m'ɔg məəm bó læma, M'ula dɔm naŋg mbur-mbur m'ra ne tamaji læm tɔ.

¹⁴M'aw yɔrɔŋ-yɔrɔŋ To gé m'wa ndò yoo baokura læm əsé ŋgokɔm bèe læm, M'ugu kɔŋgoŋ gə kəmnɔo To gé m'wa ndò yoo kɔm bèe læm tɔ.

- 15** Ne deɛ lé loo gé m'unda ndolé ndá Deɛ d'wa dɔ na d'al ne rɔ dee ləm, Deɛ d'wa dɔ na d'wɔji ne dɔm gə mba kula sul dɔm'g ləma, Deɛ gaŋgm dana mbidi-mbidi kəm dee gé kédé-kédé ləm tɔ.
- 16** Deɛ d'usɔ ŋgaŋ dee dɔm'g tar pəgərə-pəgərə Gə njéhulaije gé to njékula sul dɔ loo'gje lé na'd.
- 17** Mbaidɔmbaije, see saar ndɔ gé ra ŋga ba I a si koo dee gə koo bèe bəi wa. Maji kari aɪ bada dɔm'g ɔrm ne ji dee'g loo-kumum'g lə dee ləm, Taam ne ta ŋgan toboije'g lé ləm tɔ.
- 18** Ma lé m'a pidii mbuna koso-dəwje gé mbɔ dɔ na ləm, M'a kɔs gajii mbuna koso-dəwje gé bula digi-digi ləm tɔ.
- 19** Maji kar deɛ gé to njébaje ləm lal né gé bèe lé D'al rɔ dee d'wɔji ne dɔm el ləm, Maji kar deɛ gé d'ejim bəɪ-bəɪ lal né gé bèe lé D'ula sul dɔm'g el ləm tɔ.
- 20** Mbata ta gé teɛ ta dee'g lé To kɔ meeləm el, Ta sukəmloo ba deɛ laɪi toree mee dee'g D'omɔ ne gə dəwje gé d'isi ləm mee bée'g lé.
- 21** Deɛ teɛ ta dee d'omɔ ne səm pana: Kwa! Kwa! N'ooje ya ŋga!
- 22** Njesigəneɔ, i lé oo gao ya! Maji kari si dɔ mundu el! Mbaidɔmbaije, maji kari unda rɔi bad rɔm'g el!
- 23** Maji kari teɛ kəmi, Gé teɛ kəmi gə mba kɔr kəm ta ləm gə goo rəbee! Ala ləm gé to Mbaidɔmbaije ləm, Maji kari ra rəwta ləm ya!
- 24** Njesigəneɔ, Ala ləm, Maji kari gaŋgta dɔm'g gə goo meekarabasur laɪi Bó ar dee d'al rɔ dee d'wɔji ne dɔm el!
- 25** Maji kar dee pa gə mee dee pana: Oiyɔ, né gé neɛ ndigije ba nee ya! Ma lé neɛ n'urumje mee neɛje'g magə mbɔ, Maji kar dee pa bèe el tɔ.
- 26** Maji kar deɛ lai gé d'al rɔ dee dɔ nékəmdoo'g ləm lé Nai gə rɔkul ya! Maji kar deɛ gé d'ɪ səm kara Rɔkul-boo dəb dɔ dee'g bigim to!
- 27** Deɛ lai gé d'al rɔ dee mbata ta wa dɔm el lé Maji kar dee d'ingə rɔlel gə boo-rɔkal ləm, Maji kar dee pa lal kila ta dee naŋg pana: Maji kula rɔnduba dɔ Njesigəneɔ'd Gé ndigi kar kura ləa si dan meeləm'g lé.
- 28** M'a kɔs gajii meekarabasur laɪi ləm, M'a pidii gə ndɔm-ndɔm ya ləm tɔ.

Pakɔsje 36

Meeyèr lə dəw lé

- 1** Pa lə Dabid gé to kura lə Njesigəneɔ gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé.
- 2** Ta gé ərm lə njeramajel lé To dɔbəŋgəree'g kəi kɔrɔg, Bəl Ala yeɛ oo gé né kəmee'g el.

- ³Mbata yee nja ɔs gaji rəa Gə mba kar dɔ néra kori-kori læa ɔr ne njal læm, Mba riba ne dɔ keji loo bæj-bæj læa gé raga læm tɔ.
- ⁴Taje gé tee tɔa'g to tanɔm læm, gə ta sukəmloo læm tɔ, Yee mbad ra né gə kəmkàr læm, gə néra gé maji lé læm tɔ.
- ⁵Né gé to gə dɔ najee el lé Yee laji toree mee'g loo tee'g læm, Rəw néra gé majel ba yee aar kenej njanɔ læma, Néra gé majel lé kara yee ɔs rəw el læm tɔ.
- ⁶Njesigəneə, meemaji læi lé taa mee dara pəl-pəl læm, Meenda londonɔ læi to yaa aw njal tee loo-kil'g læ ndi læm tɔ.
- ⁷Meekarabasur læi to asəna gə mbalje læ Ala læm, Rəwta-ganɔje læi to asəna gə bul manje læm tɔ. Njesigəneə, i nja gəd dəwje læm, gə daje læm tɔ.
- ⁸Ɔi Ala, meemaji læi gé al dɔ loo sula lé M'oo gé né gé to ŋgonkəm bəe ya! Ndil bagee ba dəwje sanɔ njɔloo-kula-dɔ dee kenej.
- ⁹Némajije gé to mee kəi'g læi rib-rib lé Meə dee ndan ne, Kəm-rəw-mán gé àr yal-yal lé ba I tɔl ne kunda læ dee tɔ.
- ¹⁰Mbata kisi kamba lé ginee j rɔi'g, Mbɔl dɔ lookàr læi lé ba jee j'oo ne lookàr ya tɔ.
- ¹¹Deə gé gəri lé Maji kari ar meemaji læi taa rɔ dee pəl-pəl læm, Deə gé mee dee to danasur lé Maji kari ar meekarabasur læi taa mee dee pəl-pəl læm tɔ.
- ¹²Maji kar njebeelé tugam gə gɔlee el læm, Maji kar ji njémeeyèrje kara ram d'am m'aj nɔ dee'g el læm tɔ.
- ¹³Deə gé to njéra néje gé kori-kori lé d'oso mbə, Deə bugu nanɔ wɔlɔg bó d'askəm tel kuba nanɔ kɪ tar gogo el ŋga.

Pakɔsje 37

Ar mæi j səi pu dɔ teəkɔr'g læ njémeeyèrje el

¹Pa læ Dabid

- Maji kari ar mæi j səi pu dɔ njémeeyèrje'g el læm, Ra kəmkəj dɔ deə gé to njéra némajelje'g lé el læm tɔ,
- ²Mbata deə lé ndòlé kalan to gé mu bəe læm, Deə gəj to gé gum mu gé təb bəe læm tɔ.
- ³Maji kari ɔm mæi dɔ Njesigəneə'g ra ne né gé maji, Yee ba i a si ne mee bee'g læm, a si ne lɔm læm tɔ.
- ⁴Nda mæi kaj dɔ Njesigəneə'g ndá Yee nja a kari né gé i ndinga ya.
- ⁵Né gé a gə tee dɔi'g lé Yə taree ji Njesigəneə'g, Ɔm ne mæi dəa'g ndá Yee nja a ra née.

- ⁶Yee a kar meekarabasur lai nduba raa gá raga Asəna gə lookàr bəe ləm, A kar nérai gá danasur lé nduba raa gá raga Asəna gə kàr gá aar danɔ bəe ləm tɔ.
- ⁷Maji kari si mundu nɔ Njesigəneə'g Bó gə unda ne məəi yel dəa'g ya, Yee gá teəkər rəw-kabeeje'g lé Ar məəi ɿ səi pu dəa'g el ləm, Yee gá néra majelje gá yee wɔji-kwɔji ra lé d'ɔr njal kara Ar məəi ɿ səi pu dəa'g el ləm tɔ.
- ⁸Oŋg gə meeki jugugu lé uba dee ya dee, Ar məəi ɿ səi pu el mbata to néra gá majel.
- ⁹Mbata njémeeyərje lé d'a tuji pugudu, Ne dee gá d'unda mee dee yel dɔ Njesigəneə'g lé Bee lé a to kə dee-dee ya.
- ¹⁰Waga ndá njemeeyər lé a godo, I a kaa loo gə mba kée loo-siée'g Ne yee sané pá mbə.
- ¹¹Dee gá d'aw yururu lé D'a kiŋga dɔ naŋg nee gá nékwanduba lə dee ləm, D'a kal ne rɔ dee dan meeləm'g ləm tɔ.
- ¹²Njemeeyər lé wɔji-kwɔji ra majel gə njemeekarabasur lé ləm, Yee sɔ ŋgaŋgee dəa'g pəgərə-pəgərə ləm tɔ.
- ¹³Mbaidɔmbaije kogo njemeeyər lé Mbata yee oo to gá ndɔ ləa si ree dəb ŋga.
- ¹⁴Njémeeyərje lé tər kiambasje lə dee solé'g ləm, Dee d'ɔr bəndaŋg lə dee lərərə ləm tɔ Gə mba kur ne njenékəmdoo gə njendoo lé təl dee ne ləm, Gə mba goré ne gwɔs dee-dee gá rəw-kaw dee to gə goo rəbee ləm tɔ.
- ¹⁵Kiambasje lə dee lé Tel ɔs bəŋgərə dee-dee ya ləm, Gə dè bəndaŋgje lə dee lé kara Təd tula-tula ləm tɔ.
- ¹⁶Nékiŋga lə njemeekarabasur lé Bó lé əɿ el kara Maji yaə unda nébaoje lə njémeeyərje gá bula ur kugu,
- ¹⁷Mbata njémeeyərje lé Kag ji dee a təd njigi-njigi Ne Njesigəneə lé Gəd njémeekarabasurje ya.
- ¹⁸Njéra nédanaje lé Njesigəneə gər ndɔje lə dee gao ləm, Néɔji lə dee kara To saar-saar gə nɔ ya ləm tɔ.
- ¹⁹Dee ra rɔkul ndɔ nékəmdoo'g el ləm, Loo gá boo-boo oso kara nésɔ as dee nag-nag ləm tɔ.
- ²⁰Ne njémeeyərje lé d'a tuji pugudu, Njébaje lə Njesigəneə d'a tuji Asəna gə loo-kɔ-mu gá maji lə nékulje lé, D'a sané pá, d'a sané pá to gá sa pər bəe.
- ²¹Njemeeyər lé tona dee né ndá Tel ar dee gogo el, Ne njemeemaji lé ar né gá kar pə-pə.
- ²²Dee gá Njesigəneə tər ndia dɔ dee'g lé Dɔ naŋg lé tel to gá kə dee-dee ya, Dee gá yee ila ndɔl dɔ dee'g lé D'udu bɔ.

- 23 Njesigəneā lé ar gəl dəw ɲgəɲ ɲgəɲ-ɲgəɲ ləm, Rea lelee dɔ rəw-kabee'g ləm tɔ.
- 24 Bó lé debee neelé oso ndá a koso naɲg pal el Mbata Njesigəneā un jia ɲgəji gə tar ya.
- 25 M'to basa saar m'buga ne, Nε m'oo njemeekarabasur gə d'ubá d'yá bèe el ləm, Esé m'oo ɲgakeaje to njéra ndooje ba Gə mba kiɲga ne nésɔ dee el ləm tɔ.
- 26 Yee oo kəmtondoo ta-ta ndá Ar dee ndimá ne né, ɲgakeaje d'ɲga ne ndutor ya.
- 27 Maji kari unda rɔi bad dɔ néra gə majel'g ndá Ra né gə maji, Bèe ba i a kiɲga ne loo-sii saar gə nɔ.
- 28 Mbata Njesigəneā ndigi néra gə gə meekarabasur ləm, Yee uba majikojije læa yá dee el ləm tɔ, Yee tɔs kəmee bao-bao dɔ dee'g. Nε ɲgaka njémeeyèrje lé D'a kudu bɔ dɔ naɲg nee.
- 29 Njémeekarabasurje lé D'a kiɲga dɔ naɲg neelé gə ká dee-dee ya, D'a si keneɲ saar gə nɔ.
- 30 Njemeekarabasur lé tɔa tee gə ta kəmkàr ləm, Ndəā kara ila mber néra gə gə dɔ najee ləm tɔ.
- 31 Godndu Ala læa to dɔbəɲgəree'g ləm, Gɔlee unda ne ndolè el ləm tɔ.
- 32 Njemeeyèr lé Um njemeekarabasur gə goo ɲgəɲ ba ləm, Yee saɲg loo gə mba tɔlee ləm tɔ.
- 33 Njesigəneā lé Ubá yá ji njemeeyèr'g el ləm, Loo gə yee aar loo-gaɲg-rəwta'g kara Yee ila ta dəa'g el ləm tɔ.
- 34 Maji kari unda məəi yel dɔ Njesigəneā'g Aa ne dɔ rəw læa ndá Yee a kuni gə tar kari ɲga dɔ naɲg neelé gə kaj ləm, I a koo ne njémeeyèrje gə d'udu guduru ya ləm tɔ.
- 35 Ma m'oo njemeeyèr loo-siɲgamoɲ'g læa, Yee to asəna gə kag gə idi un loo lad-lad bèe.
- 36 Nε loo gə ma m'dəs ndá aa oo yee godo ɲga, Ma m'saɲgee ndá m'ɲgá el tɔ.
- 37 Maji kari orè kəmi sɪ dɔ yee gə to njera né gə gə goo rəbee ləm, Aa loo oo yee gə to njera né gə danasur ləm tɔ, Mbata dəw gə njemeelom lé ɲgakeaje d'a si gən ya.
- 38 Nε njékɔsta-rəwje lai lé d'udu bɔ ləm, ɲgaka njémeeyèrje kara d'udu guduru ya ləm tɔ.
- 39 Kaji læ njémeekarabasurje lé ɪ rɔ Njesigəneā'g, Yee to njekaj bada dɔ dee'g dan néurti'g tɔ.
- 40 Njesigəneā nja to gə njela sə dee ləm, gə njetaa dɔ dee ləm tɔ, Yee ɔr dee ji njémeeyèrje'g aji dee ne Mbata dee nja saɲg njɔloo-kula-dɔ dee rəa'g.

Pakəsje 38

Tamaji læ njerɔkɔ gá kameeinja dɔ majelje'g læa

- ¹Pa læ Dabid gá ɔs mba kar mee Ala olé ne dæa'g
- ²Njesigəneə, maji kari tojim kəmkàr Loo gá oŋg ì sɛi el læm, Ar bɔ néram ɔs tam'g Loo gá məəi ì sɛi jugugu el læm tɔ.
- ³Mbata bandəŋje læi d'wam læm, Jii kara wɔi dɔm'g ndiŋ-ndiŋ læm tɔ.
- ⁴Loo gá məəi oɪ ndá Darɔm si gá majee gá tɛ-tɛ bɛe el læm, Kaiya ramje ɓa ar siŋgarɔmje yɔr ne yɔg-yɔg læm tɔ.
- ⁵Mbata néra kori-koriye læm d'ì tur dɔm pubug Asəna gá nékodo gá wɔi gá wɔim al dɔm sula bɛe.
- ⁶Néra mbə læm lé Ar ta dooje læm ndum oso yii ədə mbɔ.
- ⁷M'rugy m'wa koŋgoŋ ar ta yoom nai ne tebdé bɛe, Ta-ta ma m'njaa ne dan kəmdoo'g.
- ⁸Dunm nuŋga ne kəd-kəd læm, Darɔm si gá majee gá tɛ-tɛ bɛe el læm tɔ.
- ⁹Siŋgam godo am m'iri njigi-njigi, Meem gá pélé wəs-wəs lé am m'tumə ne ŋgururu-ŋgururu tɔ.
- ¹⁰Mbaidɔmbaije, néje lai gá m'ndiŋga lé To raga pai-pai kəmi'g læm, Tumə gá m'tumə ŋgururu-ŋgururu lé Iya rəa kəmi'g el læm tɔ.
- ¹¹Kaarm ɓar dɪgi-dɪgi læm, Siŋgam teɛ wuduru rɔm'g læma, Kəm kara ndul kəl-kəl læm tɔ.
- ¹²Baokuraje læm gá deɛ gá gərm kara D'unda rɔ dee ɓad rɔm'g mbata læ doo læm, Njé'g læm gá pər ya kara D'aar ŋgərəŋ səm læm tɔ.
- ¹³Deɛ gá ndigi tujim lé D'iya gumje læ dee nɔm'g læm, Deɛ gá saŋg loo kula kəm ndòo lé Pa ta meeyərje læ dee læma, Ta sukəmlooje ɓa deɛ laji toree meɛ deɛ'g ta-ta læm tɔ.
- ¹⁴Ne ma lé m'to asəna gá njembikudu ɓó m'oo ta el læm, M'to asəna gá njegwɔskudu gá teɛ təa pa ne ta el læm tɔ.
- ¹⁵Ma lé m'to asəna gá dəw gá oo ta el Ndá yeɛ oo loo kila maree ta'g el tɔ.
- ¹⁶Njesigəneə, i nja ɓa m'unda məəm yel dɔi'g ya, Mbaidɔmbaije, Ala læm, i a tel kilam keneŋ tɔ.
- ¹⁷Mbata ma m'pana: Maji kari un ndui ar dee d'al rɔ dee d'wɔji ne dɔm el læm, Maji kari ar dee d'ì d'omə səm Loo gá gɔlm unda ndolè lé el læm tɔ.
- ¹⁸Ma lé nai lam ba karm m'oso ya, Meekɔ læm kara to nɔm'g ta-ta tɔ.
- ¹⁹Mbata ma m'gər néra kori-koriye læm gao, Kaiya ram lé am m'isi ne dan ɓəl'g.

²⁰Njébjaje ləm lé d'aw njam-njam ləm, Singa dee to kɔgəɔ-kɔgəɔ ləm tɔ, Dee gá d'ejim bə̀j-bə̀j lal né gá bə̀e lé kara Bula digi-digi tɔ.

²¹Dee ra səm majel godə maji gá m'ra sə dee'g ləm, Dee to njékomá səmje mbata m'saɲg néra gá maji ləm tɔ.

²²Njesigəneá, maji kari ubam ya'm el ləm, Ala ləm, maji kari unda rɔi bad rɔm'g el ləm tɔ.

²³Mbaidɔmbaije, i gá to njekajim lé Maji kari ɔs rɔi bad gá ree la səm ya.

Pakɔsje 39

Nɔ Ala'g lé dəw to né gá ə̀j el

¹Pa lə Dabid gá ar bao-pa gá ria lə Jedutun karee ɔs sə dee lé

²Ma m'pana: M'a kunda kəmkàr dɔ tapam'g Nà banelə ta kaiya a teɛ tam'g ya ləm, M'a kila tam maree'g ndag Loo gá njemeeyèr a ree kaar nɔm'g ləm tɔ.

³Ma m'isi gə tam mundu 'Bó m'pata el ləm, Lée m'tel m'to njenékəmn̄doo kara M'ila tam maree'g ndag ləm tɔ. Nε lé bə̀e kara némeekɔ ləm oso ne bəl lemsé el.

⁴Ngaw məəm gá kəi roo dula-dula ya ləm, Pər gá məəm gá kəi kɔɔg lé kara room dula-dula ləm tɔ Ar ta lé teɛ tam'g ya bə̀i.

⁵Njesigəneá, maji kari ulam, See ndɔ káda ba m'a kɔr suna rəw ləm wa. Maji kari tura ndɔmje am Gə mba karm m'gər to gá singam to yɔgɔ ba

⁶Aa oo, i lé mbɔ ndɔje ləm n̄d' Ar dee tad d'asəna gə dabla ji dəw bə̀e ləm, Kisi gá m'isi dɔ naɲg nee kara To né gá ə̀j kəmi'g el ləm tɔ. Tɔgəɔ ya, dəw gá rara gá aar tar lé To asəna gə kəmə gá kila pugudu bə̀e.

⁷Tɔgəɔ ya, dəw lé aw tar Asəna gə ndil né gá dəs bə̀e ləm, Yee ula rəa ndubu ne ra pi, Yee mbɔ néje dɔ n̄d' Nε yee gər dəw gá a gə to njea lé el.

⁸Mbaidɔmbaije, basinè lé see dī ba m'a kunda məəm yel dɔ'g bə̀i wa. Nékunda-mee-yel dɔ'g ləm ɔ rɔi-i'g nja kára ba.

⁹Maji kari ɔrm dan nékaltaje'g ləm lai ya 'Bó ar rɔkul-boo lə mbə-dəw oso dɔm'g el.

¹⁰Ma lé m'isi dɔ mundu m'teɛ tam el Mbata to i nja ba ra née ya.

¹¹Maji kari tel gə ndəije lai dɔm'g gá raɲg! Jii gá undam neelé ɔsm naɲg ɲgɔɔɔɔ.

¹²I lé ar bɔ néra dəw ɔs təa'g Gə goo néra kori-korije ləa ləm, Né ləa gá maji dum maree lé I tuji to gá diri tuji ne né bə̀e ləm tɔ. Tɔgəɔ ya, dəw gá rara gá aar tar lé To asəna gə kəmə gá kila pugudu bə̀e.

¹³Njesigəneá, maji kari oo tamaji ləm ya ləm, Ur mbii oo ne ndu nɔ ləm ya ləm tɔ. Maji kar m̄a-noje ləm kuli gá mán el! Mbata ma m'to gá mbá mee kəi'g lai ləm, Ma m'to gá njedəstar to gá bɔmje-je lai bə̀e ləm tɔ.

¹⁴Maji kari un kəmi dɔm'g gə ranɔ Am m'ila kəmə pugudu bəl 'Bad ba kam m'ɔd m'aw loo gə m'a kɪ keneɲ tel el lé bəi.

Pakɔsje 40

Pa ra tamaji ta Njesigəneɔ'g

Pak 70.2-6

¹Pa lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé

²M'unda məəm yel dɔ Njesigəneɔ'g, Yee rəm pər gə rɔm'g Ur mbia oo ne ndu nɔje ləm ya.

³Yee ba ɔrm mee bwa-tuji'g Dan bɔrɔ dubu'g ləm, Yee urm dɔ biri mbal'g tar ndoi ləma, Yee ar gɔlm to njam-njam ləm tɔ.

⁴Yee ula pa gə sigi tam'g Am m'pidi ne Ala lə sí ya, Dəwje bula d'a koo ndá d'a bəl ləm, D'a kɔm mee dee dɔ Njesigəneɔ'g ləm tɔ.

⁵Rɔlel nai gə dəw gə ɔm mee jəb-jəb dɔ Njesigəneɔ'g ləm, Yee gə njaa gə njébeeje gə njépa taɲɔmje el ləm tɔ.

⁶Njesigəneɔ, Ala ləm, néje gə dumkoo gə i ra ləm, Gə néje gə i wɔji-kwɔji ra mbata lə sí ləm tɔ lé I nja ar dee d'ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé ya, Dəw kára kara gə njetana səi godo, Ma m'ndiŋga rɔm mba pa taree ləm, Gə kila mberee ləm tɔ Nə bula lə dee to yaɔ dum kam m'ɔr géé.

⁷I lé ndiŋga nékinjaməs əsé nékar el, I ba kɔd mbim ila tag ya, I dəji nékinjaməs gə kɔ roo əsé nékoga-kaiya el.

⁸Yen ba ma m'pana: Aa oo, m'isi m'ree

(Dee ndaɲ ta ləm mee maktub gə kə nɔ'd mber-mber'g)

⁹Ma m'ndigi ra torndui-i, əi Ala ləm, Godndui to dɔbɔŋgərəm'g kɔrɔg ya.

¹⁰Ma m'ila mber meekarabasur lé loo-mbɔ-dɔ-nɔ gə boo lə koso-dəwje, Aa oo, tam kara m'ndəm nɔ'd el nja bəi, I Njesigəneɔ lé i gər gao ya tɔ.

¹¹Meekarabasur ləi lé M'lɔm dəa məəm'g el, Kankəmta ləi gə ta kaji ləi lé M'pa taree ndaa-loo'g ya, Meemaji ləi gə meenda londonɔ ləi lé M'iya dɔ dee loo-mbɔ-dɔ-nɔ'd gə boo lə koso-dəwje el.

¹²I Njesigəneɔ lé a kɔgm meekaw taj-taj ləi el, Meemaji ləi gə meenda londonɔ ləi lé d'a gədm ta-ta ya.

¹³Mbata némajelje gə dum tura d'ai dɔm sub, Bɔ néra kori-korije ləm ɔs tam'g, M'askəm kila məəm dɔ maree'g kaa loo koo dee el Mbata deɔ lé bula yaɔ dum yiŋga dɔm ya.

¹⁴Əi Njesigəneɔ, maji kari ɔrm danee'g ya! Njesigəneɔ, maji kari ɔs rɔi bad ree la səm ya.

- 15** Maji kar dee-dee lai gé ndigi kam m'udu bɔ lé D'aw gogyo-gogyo gə rɔkul dɔ dee'g ləm, Maji kar dee-dee gé ndigi kam m'tuji lé Rəm gogo gə rɔkul ləm tɔ.
- 16** Dee gé lɔlm ra né dɔm'g pana: Ya! ya! lé Maji kar dee d'aar d̄idiri-d̄idiri gə rɔkul tɔ.
- 17** Maji kar dee-dee lai gé ndolè gooi D'isi dan boo-rɔkal'g ləm, ra rɔlel dɔi'g ləm tɔ! Maji kar dee gé d'unda kaji ləi dan kəm dee'g Pa taree lal kwa ta dee pana: Njesigəneə nja to gé boo!
- 18** Ma lé m'to gé njendoo gé gə m̄idé ba ya Nε Mbaidɔmbaije əji dɔm'g ya. I to njela səm ləm, gə njetaam kilam tar ləm tɔ, Ala ləm, maji kari tila gé tila el ŋga.

Pakɔsje 41

Ndukwɔi lə dəw gé d'ula kəmee ndoo

- 1** Pa lə Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé
- 2** Rɔlel nai gə yee gé əji dɔ njendoo'g lé! Ndɔ nékəmn̄doo ndá Njesigəneə a kɔree danee'g kilá tar ya.
- 3** Njesigəneə aɪ bada dɔa'g aree si kəmba ləm, Rea lelee dɔ naŋg nee ləm tɔ. I a kyá ji njébaje'g ləa kar dee ra səa to gé meə dee ndigi el.
- 4** Njesigəneə gədee dɔ tira-rɔkɔ'g ləa, I ar mée kul ləm dan rɔkɔje'g ləa lai tɔ.
- 5** Ma m'pana: Njesigəneə, maji kari oo kəm lootondoo'g ya kari! Maji kari ajim mbata ma m'ra kaiya m'ɔs ne ta ləi rəw.
- 6** Njébaje ləm pata meeyèr d'wɔji ne dɔm pana: See ndɔ gé ra ba m'a kwəi bəi wa. Esé see ndɔ gé ra ba rim a kudu guduru bəi wa.
- 7** Bó lé dəw ree mba koom ndá Yee un ta gé yə lé ba pa Gə mba koo ne ta gé yèr tam'g Kɪ kaw ne raga kaw pa.
- 8** Njébaje ləm lai wédé n̄a ta mbuna n̄a'g d'wɔji ne dɔm, Dee d'əji pana: Né kəmn̄doo ləm a kaw səm saar kam m'tuji ne ya,
- 9** Né gé rəa lé to bəl yaə, Aa loo oo, yee to naŋg ton, M'a kuba naŋg kɪ tar gə dɔrɔm el ŋga!
- 10** Yee gé m'isi səa ləm ləm, M'ɔm məəm dɔa'g m'aree ɔ səm muru ləm tɔ lé Yee ba tel ɔr gɔlee ubam ne kən.
- 11** I Njesigəneə, maji kari oo kəm lootondoo'g ya Bó gə un̄m urm tar gogo lée'g ya, Yen ba m'a tel ra səa dee né gé wɔji dɔ dee dɔ dee ya.
- 12** Bó lə njebə ləm lé un bəŋga dɔm'g el ndá M'a gər gao to gé i ndigim tɔgərɔ ya.
- 13** I gədm mbata i oo néram gé to gə goo rəbee, Yee ba i undam ne nɔj'g ta-ta ya.

14 Maji kar dɔkaisəgərə nai gə Njesigəneɔ Ala lə Israelje gə ləbee-ləbee saar gə nɔ!
Bèe ya! Bèe ya!

Pakɔsje 42

MAKTUB GƏ NJEKƆM'G JOO

Ndu nɔ lə njekwagirbee

1 Pakɔs lə Koréje gé d'ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé

2 To gé arkas gé əmə biriri-biriri kəm-rəw-mán'g bèe lé Ɔi Ala, ma kara m'əmə biriri-biriri gooi'g bèe ya tɔ.

3 M'aw ndòo Ala gé to Ala gé Njesikəmba lé Asəna gə dəw gé kɔdaman tɔlee bèe. See ndɔ gé ra ba m'a teɛ kaar nɔ Ala'g lé wa.

4 Loo gé deɛ pa ne səm lal kwa ta dee pana: See Ala ləm si ra wa Ndá mán-nɔ ba gé nésɔm dan kàrá gə loondul'g.

5 Meem olé dɔ loo gé m'njaa dan koso-dəwje gé gugu dɔm sub lé Am m'njaa ne nɔ dee'g par gé kai'g lə Ala, M'njaa ne dan ndu pa rɔlel'g gə ndu pa ra oiyo'g Gé koso-dəwje pa loo ra boo-naije'g. Loo gé m'laji toree məəm'g ndá Ma m'ndá ne məəm kai.

6 See gelee ban ba ɲgaw məəm təd mán Am m'tumɔ ne ɲgururu-ɲgururu wa. Maji karm m'ɔm məəm dɔ Ala'g lé Mbata m'a gə pidee ya bəi: Yeɛ lé to gin kaji ləm ləm, gə Ala ləm ya ləm tɔ.

7 ɲgaw məəm lé təd mán ya, Gelee gé nee ba m'əji dɔi'g un gelee bee gé Jurdeɛ ləm, Un gelee mbal gé Hermɔ Saar teɛ ne dɔ mbal gé Misəar ləm tɔ.

8 Bul mán bar bul mán maree Loo gé kaa manje ləi bar, Paɲgəm-manje ləi gə bul manje ləi lai dəs dɔm'g ya.

9 Dan kàrá ndá Njesigəneɔ wa səm noji, Loondul kara m'ɔs pa m'pidee ne ləm, M'ra tamaji ta Ala gé to gin si kəmba ləm ləm tɔ.

10 Ma m'ula Ala gé to biri mbal ləm m'pana: See ban ba yeɛ ar mée wəi dɔm'g wa. See ban ba ma m'aw dan meekɔ'g Gin kula kəm loondoo'g lə ɲjebɔ lé wa.

11 Loo gé ɲjékula kəm ndooje d'ula sul dɔm'g Ar dee d'ulam ne lal kwa ta dee kəw pana: See Ala ləm si ra bəi wa. Ndá siɲgarɔmje d'iri ne ɲjigi-ɲjigi.

12 See gelee ban ba ɲgaw məəm təd mán Am m'tumɔ ne ɲgururu-ɲgururu wa. Maji karm m'ɔm məəm dɔ Ala'g lé Mbata m'a gə pidee ya bəi, Yeɛ lé to gin kaji ləm ləm, gə Ala ləm ya ləm tɔ.

Pakɔsje 43

Ndu nɔ lə njekwagirbee ya tɔbəi

¹Ɔi Ala, maji kari ɔr kəm ta ləm gə goo rəbee, Oso gelm'g ɔs ne ta lə ginkoji dəwje gə to majikojije el lé rəw! Maji kari taam ji dəwje gə njéngɔmje'g ləm, gə njéra né kori-korije'g ləm tɔ.

²I Ala ləm gə njekaj bada dɔm'g lé See ban ba m'aw dan meeko'g Gin kula kəm loondoo'g lə njeba lé wa.

³Maji kari ula gə lookàr ləi gə meenda londonɔ ləi am! Maji kar dee d'ɔr nɔm ləm, Maji kar dee d'onm par gə dɔ mbal'g ləi gə to gə kəmee ləma, Gə par gə loo-sije'g ləi ləm tɔ!

⁴M'a kaw par gə loo-nékinjaməs'd gə kə Ala Gə to Ala gə njegin rɔlel ləm gə njegin rɔkal ləm lé, Ɔi Ala, i gə to Ala ləm lé M'a kim kudu-kag lé pidii ne ya.

⁵See gelee ban ba ngaw məəm təd mán Am m'tumə ne ngururu-ngururu wa. Maji karm m'ɔm məəm dɔ Ala'g lé Mbata m'a gə pidee ya bəi, Yeɛ lé to gin kaji ləm ləm, gə Ala ləm ləm ya ləm tɔ.

Pakɔsje 44

Ndukwɔi lə njemeekilakas

¹Pa lə Koréje gə d'ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé

²Ɔi Ala, jeɛ j'oo ta gə mbi sí ləm, Bɔ síje-je d'ɔr gée d'ar sí j'oo Kula raije gə i ra tɔl bém mee ndɔje'g lə dee Gə mee ndəaje gə ləw lé ləm tɔ.

³Ji singamonɔ ləi gə bar mɛr-mɛr lé I tuba ne ginkoji dəwje gə ranɔ Yə loo unda dəwje ləi keneɔ ləm, I tɔl ginkoji dəwje gə ranɔ Yə loo ar dəwje ləi taa loo keneɔ pəl-pəl ləm tɔ.

⁴Mbata kiambas lə dee ba deɛ taa ne bee el ləm, Kag ji dee ba aji dee el ləm tɔ, Nɛ to jikɔli gə kag ji gə bar mɛr-mɛr ləm, To kəmi gə ndogó wər-wər ləm tɔ ba d'aji ne Mbata i unda dee dan kəmi'g.

⁵Ɔi Ala, i lé to mbai ləm, Maji kari un ndui mba kar njé'g lə Jakob d'ɔr ne dɔ dee kúla'g.

⁶Mbɔl dɔi-i nja ba Jeɛ j'ɔs ne njébaje lə sí rəw ləm, Mbɔl dɔ rii nja ba Jeɛ n'tal ne njékomə sə síje lé nanɔ ras-ras ləm tɔ.

⁷Mbata m'ɔm məəm dɔ bandanɔ ləm el ləm, Kiambas ləm kara a kajim el ləm tɔ.

⁸Nɛ i nja ba ɔr sí ji njébaje'g lə sí ləm, Deɛ gə d'əji sí bəi-bəi lé kara i ila rɔkul dɔ dee'g ləm tɔ.

⁹Jeɛ lé ndɔje kára-kára lai jeɛ ndubaje rɔ sí kà gə ri Ala ləm, J'a kɔsje gaji rii saar-saar gə nɔ ya ləm tɔ.

¹⁰Lé bèe kara i ɔs sí ngərənɔ ɔm ne rɔkul dɔ sí'g ləm, Loo-rɔje lə sí kara i ila gɔli sə sí keneɔ el nga ləm tɔ.

- 11**I ar sí n'rəm gə goo sí nɔ njébaɣe'g lə sí ləm, Deɣ gá d'əji sí bæj-bəj lé ya kara d'unda sí banrɔ ləm tɔ.
- 12**I yá sí to gá badje gá d'a gə tɔl dee sɔ dee bèe ləm, I sané sí ne kad-kad mbuna ginkoji dəwje gə ranɣ'g ləm tɔ.
- 13**I ndogo dəwje ləi gə lar gá əj el ləm, I oo dee gá néje gá d'əj kəmi'g el ləm tɔ.
- 14**I ar sí n'tel to nérɔkul gá boo kəm njéboatabeeje'g lə sí ləm, Deɣ gá d'aj dɔ sí sub kara I ar sí n'tel to nékunda-kogo gə nédəjindu lə dee ya ləm tɔ.
- 15**I ar sí n'tel to nékɔrsu lə ginkoji dəwje gə ranɣ ləm, Gə nétuga dɔ jəgm-jəgm mbuna koso-dəwje'g ləm tɔ.
- 16**Nérɔkul ləm lé to nəm'g Ar kəm sɔj dəb ne dɔm'g ta-ta
- 17**Loo gá m'oo ndu yeɣ gá njetajim kula ne sul dɔm'g ləm, Loo gá m'oo kəm njebaɣ gə kəm njedalba lé ləm tɔ.
- 18**Néje lai neelé teɣ dɔ sí'g lal kar mee sí wəi dɔi'g ləm, Lal kar sí j'al ta ta manrɔ'g ləi ləm tɔ.
- 19**Mee sí ɔs səi ŋgwɔj el ləm, Gɔl sí kara uba rəw ləi yá gə goo ŋgalee el ləm tɔ
- 20**Gə mba kari tal sí ne nanɣ ras-ras mee bwa-to təlje'g ləm, Gə mba kari ar ndil yoo dəb ne dɔ sí'g bigim ləm tɔ.
- 21**Bó lé j'ar mee sí wəi dɔ ri Ala'g lə sí J'ula ne ji sí ndiɲ par gá rɔ magə gá d'j ne ranɣ ndá
- 22**See Ala gá njegər néje gá to loo-kiya'g mee dəwje'g lé See yeɣ a kaskəm gər el wa.
- 23**Ne to mbata ləi-i nja ba Deɣ goré ne gwɔs sí gə ndɔje kára-kára lai ləm, D'oo sí ne gá badje gá d'aw sə dee gá loo-tɔl dee'g ləm tɔ.
- 24**Mbaidɔmbaije, maji kari jta. See ban ba i tobi wa. Maji kari teɣ kəmi bó ɔs sí rəw saar gə nɔ el.
- 25**See ban ba i iya sə sí kəmi wa. See ban ba i ar məəi wəi dɔ meekɔ'g lə sí gə kula kəmloondoo'g lə sí wa.
- 26**Mbata ŋgaw mee sí təd mán dan babur'g ləm, Darɔ sí kara ula nanɣ lururu ləm tɔ.
- 27**Maji kari jta gə mba la sə sí! Maji kari ɔr dɔ sí kúla'g gə goo meemaji ləi.

Pakɔsje 45

Pakɔs loo taa dené'g lə mbai

1Pa lə Koréje gá d'ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. To pa gá d'ɔs d'wɔji ne dɔ kunda nɔ dan kəm nɔ'd.

- ²Taje gé kul yururu lé Ar dɔbɔŋgərɛm nɛg jəl-jəl. Am m'pana: Kula ram lé m'ra mbata læ mbai! Maji kar ndɔm to asɛna gé kɔ néndaŋ-maktub læ bao-ndaŋ-maktub lé bèe.
- ³I lé kura yaɔ unda marije lai, Boo-ta noji gé kul yururu kinja nɔ tai'g, Gelee gé nee ba Ala tɔr ne ndia dɔi'g saar-saar gé nɔ ya.
- ⁴I bao-rɔ lé maji kari tɔ kiambas læi bɔri'g lɛm, Ula kubu-dɔi-rɔ gé rɔnduba rɔi'g lɛm tɔ.
- ⁵Oiyo, to rɔnduba læi ya! Maji kari un baŋga lɛm, gé uba pusu-rɔ læi lɛm tɔ, Maji kari aɔ bada dɔ kankɛmta'g Gɛ dɔ ta gé kul yururu'g, gé dɔ meekarabasur'g lɛm, Maji kar jikɔli bar mɛr-mɛr Gɛ goo kula raije gé maji dum lé lɛm tɔ.
- ⁶Ndɔ bandaŋje læi adɛ njal-njal, Koso-dɔwje d'a toso naŋg gɔli'g lɛm, Ndɔ bandaŋje læi lé d'a tɔs bɔŋgərɛ njébɔje læ mbai lɛm tɔ.
- ⁷Ɔi Ala, kalimbai læi lé to saar gé nɔ, Kag-mbai gé kɔ kɔbɛe læi lé to kag-mbai gé kɔ meekarabasur lé.
- ⁸I lé unda néra gé gé meekarabasur dan kɛmi'g Nɛ néra gé yɛr lé i ɔji bɔi-bɔi, Gelee gé nee ba, Ala gé to Ala læi lé wa ne dɔi gé ubu gé kɔ rɔlel Undai ne gé kɛmee unda kuramarije.
- ⁹Ubu gé rɛd gé timbá, gé kɔ-nduja, gé bel-derba lé bai dee ɔdɛ kubuje'g læi sululu, Mee kɛi-mbai gé ra gé ŋgaŋ kɛr lé Nékimje gé ra gé kúla lé d'ar rɔi leli ne.
- ¹⁰Ŋgalɛ mbaije gé mɔdɛ lé To gé mbuna dee gé i unda dee dan kɛmi'g, Dené læ mbai lé si dɔ jikɔli'g, Dɔi rɛa gé larlɔr gé d'ɔ ne Opir.
- ¹¹Ŋgonɛm gé dené, maji kari kɔd mbii ila tag oo ne ta nee: Ar mɛɛi wɛi dɔ dɔwje'g læi lɛm, gé dɔ njémekɔije'g læ bɔbije lɛm tɔ.
- ¹²Mbai undai dan kɛmee'g mbata mɔdɛ læi, Yee lé to mbai læi ndá maji kari ula rɔnduba dɛa'g.
- ¹³Yen ba njé gé Tir gé to bao-nékiŋgaje unda mar deeje lé D'a ree ne gé nékarje kari kila ne kɛmi toro'g.
- ¹⁴Ŋgomɔdɛ gé to ŋgolɛ mbai lé Dɔi rɛa gé néje gé bɔdɛrɛ bɔ mee kɛi-mbai'g lé, Kubu gé yee ula rɛa'g lé D'ɔji gé kúla gé ra gé larlɔr.
- ¹⁵Dee ree sɛa nɔ mbai'g Gɛ kubuje læa gé d'ɔs tɛa lɛm, Ŋgamɔd mareeje gé to njédan géeeje'g kara D'aw sɛ dee rɔi'g lɛm tɔ.
- ¹⁶D'ɔr nɔ dee gé ndu rɔlel gé ndu kalrɔ Ndá d'andɛ ne mee kɛi'g læ mbai.
- ¹⁷Ŋganije d'a taa tor bɔbije-je lɛm, I a kunda dee gé mbaije gé njékaa dɔ dɛb bɛekɔje lai lɛm tɔ.
- ¹⁸M'a kolé mee dɔwje dɔ ribar'g læi gé læb-lɛb, Bèe ba koso-dɔwje d'a pidii gé læb dee læb dee saar-saar gé nɔ.

Pakɔsje 46

Ala nai sɛ sɪ

- ¹Pa læ Koréje gɛ d'ar bao-pa mba karee ɔs sɛ dee lé. D'ɔs gɛ tébé
- ²Ala to loo-kula-dɔ sɪ keneɲ gɛ négəd rɔ sɪ dɔ'g ləm, Yee to njela sɛ sɪ gɛ uba sɪ yɔ sɪ dan néurti'g gɔl kára kara el ləm tɔ.
- ³Gelee gɛ nee ba loo gɛ dɔ naɲg nee tel wagɛsa ləm, Loo gɛ mbalje yɛ bugu-bugu dan baa-boo-kad'g ləm,
- ⁴Loo gɛ paɲgəm manje tuga puguju-puguju ar əmə dee uba ɲgug-ɲgug ləma, Ar manje nee d'ɪ d'ar mbalje yɛ bugu-bugu ləm tɔ kara Jee m'ból el.
- ⁵Baa-boo to keneɲ, manee gɛ ula ar rɔlel to mee bee'g læ Ala, Yee ba gɛ kɛi gɛ to gɛ kəmee mbuna kəije'g læ Njekurdɔloo'g.
- ⁶Ala si mee bee'g neelé, né a yɛ ɲgirá el, Ala la sɛa un kudee taginloo'g.
- ⁷Ginkoji dɛwje gɛ raɲg lé d'aw dɔ ɲɔ'd pum-pum D'ar ɲgira beekoje gɛ dɔ naɲg nee yɛ, Yee ar dee d'oo ndia ndá Dɔ naɲg ula déréré-dèrèrè gɛ bəl.
- ⁸Njesigəneɔ gɛ njeboo-néje nai sɛ sɪ, Ala læ Jakob lé to loo-kula-rɔ sɪ keneɲ gɛ to tar dɔɲg.
- ⁹Maji kar sɪ gɛ reeje, Ooje kula raje læ Njesigəneɔ, Ooje nétujije gɛ yee ra dɔ naɲg nee.
- ¹⁰Yee nja ba ar dee tɛd rɔ saar d'ɔr rudu naɲg nee njal ləm, Yee guru gɛdè bandəɲje rug-rug ləm, Yee tɛd ɲɲga-ndəije kərm-kərm ləma, Yee roo pusu-rɔje dula-dula ləm tɔ.
- ¹¹Maji kar sɪ aarje gèɲ ooje to gɛ ma m'to Ala ya, Ma m'ɔ bee dɔ ginkoji dɛwje gɛ raɲg'g ləm, Ma m'ɔ bee dɔ naɲg nee bura ləm tɔ.
- ¹²Njesigəneɔ gɛ njeboo-néje nai sɛ sɪ, Ala læ Jakob lé to loo-kula-rɔ sɪ keneɲ gɛ to tar dɔɲg.

Pakɔsje 47

Maji kula rɔnduba dɔ Njedumdɔloo'g

- ¹Pa læ Koréje gɛ d'ar bao-pa karee ɔs sɛ dee lé
- ²Sej koso-dɛwje lai lé Waje ji sɪ rag-rag! Ɔrje ne ndu sɪ gɛ tar wəl Gɛ rɔlel gɛ rɔ Ala'g læ sɪ ya.
- ³Mbata Njesigəneɔ gɛ Njekurdɔloo lé To bəl kədm-kədm, Yee nja to mbai gɛ boo Gɛ ɔ bee dɔ naɲg nee lai ya.
- ⁴Yee ar koso-dɛwje d'oso kul ɲɔ sɪ'g ləm, Yee ɔm ginkoji dɛwje gɛ raɲg gin gɔl sɪ'g yɛg ləm tɔ.

- ⁵Yee unda kəm nénduba læ sí ar sí, Yee ba to rønduba læ Jakob gé yee undá dan kamee'g.
- ⁶Ala al uru dan ndu pa kun baŋga'g læm, Njesigəneə lé njaa kamee gé kédé-kédé dan ndu tɔtɔ gé bar'g læm tɔ.
- ⁷Maji kar sí ɔsje pa arje Ala, ɔsje pa areeje! Maji kar sí ɔsje pa arje mbai læ sí, ɔsje pa areeje ya!
- ⁸Mbata Ala to mbai gé ɔ bee dɔ naŋg nee lai, Maji kar sí ɔsje pa kula rønduba dæ'g areeje ya!
- ⁹Ala ɔ bee dɔ ginkoji dæwje gə raŋg'g ya læm, Ala loo-siée to dɔ kalimbai'g læa gé to gə kamee læm tɔ.
- ¹⁰Mbai dɔ ginkoji dæwje gə raŋg lé d'ɔm nɔ'd Gə koso-dæwje læ Ala læ Abrakam, Mbata dər-rɔje gé dɔ naŋg nee to kə Ala. Yee lé ur dɔ dæwje'g lai ya.

Pakɔsje 48

Siɔ lé to bee læ Ala

- ¹Pakɔs læ Koréje
- ²Njesigəneə lé to gé boo ya, Yee to gin ta pidije lai mee bee-boo'g læ Ala læ sí læm, Gə dɔ mbal'g læa gé to gə kamee kəm tɔ.
- ³Dɔ diŋgri mbal gé to mbal gé Siɔ lé To loo gé maji péd-péd læm, Yee to nérɔlel læ dæwje lai dɔ naŋg nee læm tɔ, Loo gé par gé dɔgel lé To bee-boo læ mbai gé boi.
- ⁴Ala gé si kəi-mbai'g læa lé Dæwje gəree gé njɔloo-kula-dɔ dee keneŋ gé to tar sab.
- ⁵Mbata aa ooje, mbaije d'ɔm nɔ'd térééré, D'ɔr rɔ d'aw rɔ gə Siɔ.
- ⁶Deɛ d'aa loo d'oo ndá d'aar dɪdiri-dɪdiri, Bəl unda dee badə gaŋg dee ar dee buŋga nɔ d'aj ya.
- ⁷Nékunda bala tigi-tigi tee dɔ dee'g wai Asəna gə ndoo gé ra dené ndɔ koji ŋgon'g lé.
- ⁸Deɛ tuba dee d'ɔm dee əw to gé lel gé ɪ bər lé Təd ne batoje gé Tarsis'g kərm-kərm bée.
- ⁹Ta gé deɛ pa gé j'oo lé jee j'oo gə kəm sí Mee bee-boo'g læ Njesigəneə gé njeboonéje gé dara Mee bee-boo'g læ Ala læ sí tɔ. Ala nja a karee to keneŋ saar gə nɔ ya.
- ¹⁰Ɔi Ala, meemaji læi lé jee j'əji taree mee sí'g Dan mee kəi'g læi gé to gə kamee.
- ¹¹Ɔi Ala, to gé rii bar ɔr loo lɔi-lɔi lé Ta pidii kara bar ɔr loo lɔi-lɔi dɔ naŋg nee tɔ. Néra gé to gə dɔ najee lé taa mee jikɔli pəl-pəl.
- ¹²Njé gé dɔ mbal gé Siɔ ra rɔlel læm, Deɛ gé mee bee-booje gé Juda kara d'al rɔ dee læm tɔ Mbata rəwta-gaŋgje læi.

¹³Maji kar sí njaaje guguje gir bee gé Siɔ lé ləm, Njaaje dan mee bee'g ləm tɔ Ndá turaje kəi-kaar-kɔgəɔje gé keneɲ ooje.

¹⁴Oreeje kəm sí sɪ dɔ ndògo'g læa ləm, Teje kəi-mbaije læa soo-soo ləm tɔ. Gə mba kər géé kar ginkaje gé gogo.

¹⁵Aa ooje, Ala gé to Ala læ sí saar-saar gə nɔ lé, Yee a to njekərɲó sí saar ndɔ yoo sí ya.

Pakɔsje 49

Maji kari ɔm məəi dɔ nébaoje'g læi el

¹Pa læ Koréje gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé

²Seɪ koso-dəwje lai lé maji kar sí ooje ta neelé. Seɪ lai gé síje dɔ naɲg neelé

³Seɪ gé gɔ-gɔ gə seɪ gé boo-boo ləm, Baoje gə njéndooje ləm tɔ lé urje mbi sí ya.

⁴Tam a teɛ gə ta kəmkərje kar dee d'oo ləm, Ngaw məəm kara takəjije gé gə goo rəbee ba taa loo keneɲ pəl-pəl ləm tɔ.

⁵M'ur mbim gèɲ dɔ gosotaje gé d'ula məəm'g ləm, Ndu kudu-kag gé bar lé Am m'un kudu kɔs ne pa ləm tɔ.

⁶See gə mba dɪ ba m'a bəl ndɔ némeekɔ Loo gé néra gé kori-kori læ njékoma səmje gugu dɔm sub lé wa.

⁷Deɛ lé némajije læ dee lé ba d'ɔm meɛ dee dɔ'g ləm, Boo-nébaoje læ dee lé ba deɛ ti ne rɔ dee gə mbəa ləm tɔ.

⁸D'askəm kuga dɔ nɔ el ləm, Gad lar dee kara d'askəm kar Ala el ləm tɔ.

⁹Lar kuga dɔ rɔ dee lé gadee dum dɔ loo, D'a kiɲga lé ndɔ bəe el.

¹⁰D'a si gə nɔ dee el ləm, D'a kaskəm kiya rɔ dee lal koo bwa-dɔbar lé godo ləm tɔ.

¹¹Mbata d'a kée ya, njékəmkərje d'wəi ləm, Mbə-dəw gə njegərnél kara udu guduru ləm tɔ Ndá d'yɔ némajije læ dee d'ar dəwje gé raɲg.

¹²Deɛ d'əji meɛ dee'g pana: Kəije læ neɛje d'a to saar gə nɔ, Loo-si neɛje lé a to gə ləbee-ləbee ya tɔ. Deɛje neelé d'ɲga rɪbar dɔ naɲg nee mbɔ.

¹³Nɛ dəw gé to njeribar lé kuree əw el ləm, Yee to asəna gə da-kulje gé goré gwɔs dee bəe ya ləm tɔ.

¹⁴Yee ba gé rəw-kaw dee ləm, gə néra mbə læ dee ləm tɔ, Deɛ gé njéndolè goo deeje lé tapa dee lel dee ya.

¹⁵D'ɔm dee bee læ yoo to gé koso-nékulje bəe Ar yoo ba unda dee gé nésɔ læa, Waga ndá njéra nédanaje ba mbula dee naɲg gə gɔl dee ya ləm, Kura læ dee sané pá læma, Bee læ yoo ba to loo-si dee ləm tɔ.

¹⁶Nɛ Ala a taa kankəmrɔm bee læ njé gé d'wəi'g Mbata yee a kaɪ bada dɔm'g.

¹⁷Maji kari bəl mbata lə dəw gə nébaoje ləa D'ı dɔ maree'd gə kédé-kédé lé el ləm, Esé gə mbata nébaoje gə mee kəi'g ləa Gə d'ɔs goo nɔ goo nɔ el ləm tɔ,

¹⁸Mbata ndɔ kwəi ləa lé Yee a kun né kára kara jia'g el ləm, Nébaoje neelé kara D'a kaw ne géé'g ndɔ el ləm tɔ.

¹⁹Loo gə yeɛ si kəm̄ba lé Yee ɔs gajɪ rəa dɔ rɔlel'g pi ləm, Néje gə ari rɔlel lé D'a pidii ne pi ləm tɔ.

²⁰Lé bèe kara i a kaw loo-si bɔbije-je Gə d'askəm kɪ keneɲ tel koo lookàr ndɔ el lé.

²¹Dəw gə d'ɔs gajee yaɔ ne gosonégər ləa godo ndá To kára ba asəna gə da-kulje gə goré gwɔs dee bèe ya.

Pakɔsje 50

Ala gangta dɔ Israɛlje'g

¹*Pakɔs lə Asap*

Ala, Njesigəneɔ Ala lé Pata bar ne dəwje gə dɔ naɲg nee lai Un kudee dɔ deɛ gə d'isi loo-kuba'g lə kàr Saar teɛ ne dɔ deɛ gə d'isi loo-kuru-naɲg'g ləa jigi tɔ.

²Mee bee gə Siɔ gə ndoolé keɪ-keɪ lé Rɔnduba lə Ala ndogó jol-jol keneɲ.

³Ala lə sí lé si ree Bó yeɛ si dɔ mundu el, Loo gə neɔ'g lé pər ɔ kənənə-kənənə ləm, Loo gə gugu dəa sub lé kara lel-boo ula mbi-mbi ləm tɔ.

⁴Yeɛ ila boo-ndia naɲg par gə mee dara gə tar ləm, Gə par gə naɲg nee ləm tɔ, Mba gang ne rəwta dɔ koso-dəwje'g ləa pana:

⁵Maji kar sí mboje majikojije ləm dɔ nɔ'd amje, To deɛ gə manrɔ dee d'am gə nékinjaməs lé!

⁶Dara a kila mber meekarabasur ləa, Mbata Ala to njegaɲ-rəwta.

⁷Seɪ dəwje ləm lé urje mbi sí, m'a gə pata, Seɪ Israɛlje kara m'a gə ndəji sí kər tɔ. Ma lé m'to Ala gə to Ala lə sí ya.

⁸Nékinjaməsje gə seɪ injaje amje lé Ma m'ndaɲg sí gə mbəa el, Nékinjaməsje gə seɪ rooje lé ɔs goo nɔ goo nɔ nɔm'g ya.

⁹Ma lé m'a kwa bɔ maɲg kára kara Mee kəi'g lə sí el ləm, Esé bəl byaje kara Mee kəi nékulje'g lə sí el ləm tɔ.

¹⁰Daje lai gə mee kag-kər'g ləm, Gə daje gə dɔ mbalje gə bula digi-digi D'as tɔl-dɔg-dɔg (10.000) ləm tɔ lé to kamaje ya.

¹¹Ma m'gər yelje lai gə dɔ mbalje'g ləm, Daje gə rara kara mee wala'g lé to kama ləm tɔ.

¹²Bó lé bó tɔlm ndá m'a kulai taree el Mbata dɔ naɲg to kama gə néje lai gə to keneɲ.

- ¹³See ma lé m'usɔ dakasrɔ bɔ maŋje wa. See m'ai mæs bəl byaje lé to wa.
- ¹⁴Maji kar néra oiyo ba to gé nékinjaməs gé seɟ injaje arje Ala Gə mba tɔl ne ta ndukunje læ sí bém kar Njekurdɔloo'g.
- ¹⁵Maji kar sí ɓarje rim ndɔ néurti'g Ndá m'a kɔr sí keneɲ kar sí ulaje ne rɔnduba dɔm'g ya.
- ¹⁶Ala pata ar njemeeyèr pana: See gə mba dɪ ɓa i tura tornduje læ neɟ læm, I ar ta manrɔ læ neɟ to tai'g ya bèe læm tɔ wa.
- ¹⁷Ta gé d'wɔjii lé i əji bæɟ-bæɟ læm, Taje læ neɟ kara i mbad ya læm tɔ.
- ¹⁸Bó lé i oo njebogo ndá i al rɔi sɛa nɔ'd ya læm, Njémɔdkaiyaje ɓa i ɔm mæi sɛ dee nɔ'd sad ya læm tɔ.
- ¹⁹I yɔ tai pa ne ta gé majel læm, Ndoɟ kara to nésukəmlɔo læm tɔ.
- ²⁰I lé si naŋ ndá I ila ta dɔ ŋgokɔɟ'g læm, Ŋgolə kɔinje kara I unda nani dɛa'g ya læm tɔ.
- ²¹Aa oo, né gé i ra ɓa nee ndá Neɟ m'pata dɔ'g el, I əji mæi'g pana: Neɟ n'to tana sɛi bèe ya, Ne n'a gə ndaŋgi dɔ'g kunda néje neelé kəmi'g ya kari oo tɔ.
- ²²Seɟ gé meɟ sí wəi dɔ Ala'g lé Maji kar sí undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g Nà n'a kɪ ti sí ne mbidi-mbidi Lal kar dəw kára kara ɔr sí ila sí tar.
- ²³Yee géinja nékinjaməs gé kɔ kɔm nɔ'd sad lé Yee nja ɓa ula rɔnduba dɔ neɟ'g, Yee gé tɔs kəmee ɓao-ɓao dɔ rəw-kabee'g lé N'a kar kəmeeinja dɔ kaji'g læ Ala ya.

Pakɔsje 51

Tamaji kwɔi ne meekoso lemsé lé

- ¹Pa læ Dabid gé ar ɓao-pa mba karee ɔs sɛ dee lé. ²Loo gé Natan njetegginta lé ree rɛa'g gə goo kaw gé Dabid aw ne rɔ Bat-Seba'g lé.
- ³Ɔi Ala, i gé to njemeemaji, Maji kari oo kəm lootondoo'g Ndá tuji kaltaje læm gə goo ɓoo-meekɔrjɔl læi.
- ⁴Néra kori-korije læm lé Maji kari togo ɔr ndɔs-ndɔs læm, Maji kari ɔr kaiya ram ndɔs-ndɔs læm tɔ.
- ⁵Mbata kəminja dɔ kaltaje'g læm læm, Kaiya læm kara taree to nɔm'g ta-ta læm tɔ.
- ⁶M'ra kaiya m'ɔs ne ta læi-i nja rəw læm, M'ra ne né gé to keɟi kəmi'g, Bèe ɓa ta gé i a gaŋgé lé A to gə dɔ najee læm, Rəwta-gaŋgé læi kara Dəw a kimi dɔ'g el læm tɔ.
- ⁷Aa oo, d'ojim dan néra gé kori-kori'g læm, Kɔm kara taa kəm læm dan kaiya'g læm tɔ.
- ⁸Ne i lé ndigi kar kankəmta ur kəi mee dəw'g njɔd, Bèe ndá maji kari ar kəmkàr to mæm'g!

- ⁹Maji kari ɔr wonm gə barkəm gərgənd ndá m'a kàr ne ngad-ngad, Togəm ndá m'a tel ndá dum kwɔji.
- ¹⁰Maji kari ulam ta kalrɔ gə ta rɔlel Ndá singarɔmje gə i guru lé d'a kɔs nɔ́d.
- ¹¹Maji kari un kəmi dɔ kaiya ramje'g rəw ləm, Tuji néra kori-korije ləm lai ləm tɔ.
- ¹²Ɔi Ala, maji kari tel məəm aree ndá london Ɔó gə ar ndil gə kɔ kisi ləm to məəm'g.
- ¹³Maji kari ɔsm piriŋ ilam əw el ləm, Ɔr ndili gə meenda lé məəm'g el ləm tɔ.
- ¹⁴Maji kari am m'tel m'ra rɔlel dɔ kaji'g lai gogo ləm, Ar ndili am m'ndiŋga rəm gə mba ra né gə maji ləm tɔ.
- ¹⁵Njékalta tai'gje lé m'a ndoo dee rəw-kabije Ndá njékaiyaje d'a kɔs badm tel ree rɔi'g tɔ.
- ¹⁶Ɔi Ala gə to Ala gə njekajim lé Maji kari ɔr ta kila məs dəw lé dɔm'g Ndá tam a teɛ kila mber ta meekɔrjol lai.
- ¹⁷Mbaidɔmbaije, maji kari wa tam teɛ Ndá tam a kila mber ta pidiije.
- ¹⁸Ɔó lé i ndigi kam m'inja nékinjanéməsje m'ari ndá M'a kinja kari ya, Ne nékinjanéməsje gə roo lé taa kəmi el.
- ¹⁹Nékinjaməs gə taa kəm Ala rəgm lé Yee ba to ndil dəw gə oso kul, Ɔi Ala, bəŋgərə dəw gə ti dus mba kwa ndòo rɔ læa lé i ɔji bəi-bəi el.
- ²⁰Maji kari ar meemaji lai taa mee bəe gə Siɔ pəl-pəl gə goo meenoji lai ləm, Tel ila ndògo gə Jerusalem léé'g gogo ləm tɔ.
- ²¹Yen ba nékinjanéməsje gə kɔ meekarabasur lé i a taa ləm, Nékinjaməsje gə d'a roo gə kuburee lé kara i a taa ləm tɔ, Togəbè ba d'a kinja ne bɔ manɟje dɔ loo-nékinjaməs'g lai.

Pakɔsje 52

Njebeelé a koso kas

- ¹Pakɔs lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. ²Mee ndəa gə Doeg, dəw gə Edom, ree rɔ Sawul'g ulá pana: Dabid aw mee kəi'g lə Asimelek lé.
- ³I gə njebeelé lé see gelee ban ba i ti rɔi dɔ meeyèr'g lai bəe wa. Meemaji lə Ala to saar gə nɔ ya.
- ⁴I njesukəmloo lé tai teɛ gə gosɔyèr gə i laji məəi'g Asəna gə yiŋga gə ŋgaŋgee adə ləm-ləm.
- ⁵I lé unda néra gə majel dan kəmi'g unda néra gə maji ləm, Tanɟɔm ba wa məəi'g unda ta gə danasur lé ləm tɔ.
- ⁶Taje lai gə to ta tuji lé i unda dan kəmi'g ya, I ndɔ gə sukəmloo su-su lé.

- ⁷Gelee gé nee ba Ala a kari udu bo, Yee a kwai kori mee kai-kubu'g lai ya, Yee a kori gé ngirai nang bugudu Mbuna dawje gé d'aw kamba'g lé ya to.
- ⁸Njémeekarabasurje lé d'a koo ndá d'a bal ne lam, D'a kor sor kwaji ne daa kagee ne lam to pana:
- ⁹Aa ooje, daw gé oo Ala gé njekaj bada daa'g el, Ne yee om mee do nébaoje'g laa gé uru kugu lam, Yee ti raa do takajije'g laa gé ka sukamloo lam to.
- ¹⁰Ne ma lé m'ar mee kai'g la Ala Asena gé kag-koiyo gé idi pug-pug bee lam, Ma m'om maem do meemaji'g la Ala saar-saar gé no lam to.
- ¹¹Ma lé m'a kos gajii gé ndom-ndom Mbata néraje lai gé i ra lé lam, Ma m'ndigi kunda maem yel do rii'g lam to Mbata rii lé maji péd-péd Kam majikojije'g lai ya.

Pakosje 53

Meeyèr la dawje

Pak 14

- ¹ *Pakos la Dabid gé ar bao-pa mba karee os sa dee lé. Dee d'os gé tébé.*
- ² Mbə-dəw lé pa mee'g pana: Ala godo. Dee tel to d'asəna gé né gé ndum lam, Dee ra néje gé yèr gé to kéji lam to, Yee gé njera maji gé kára bee kara godo.
- ³ Ala gé si do dara gé tar lé aa loo oo dawje Mba koo see daw kára gé to gé njekəmkàr Gé saŋg Ala si gən wa.
- ⁴ Dee lai ndəm d'ila rima-rima, Dəw kára gé njera maji gé kára bee kara godo. Kára bee ya kara godo.
- ⁵ Dee gé ra néje gé yèr lé See dee gər rəbee el wa. Dee gaŋg dawje lam mbidi-mbidi D'ar dee to gé néso la dee, Dee bar ri Ala bee el.
- ⁶ Yen ba d'a kunda bala ndəb ne pəd-pəd Lal ne gin né gé bee gé ka kunda ne bala, Ala a sané sigarə dee-dee Gé d'aw d'ula kəm dawje laa ndòo, I a kila rəkul do dee'g mbata Ala mbad dee.
- ⁷ Wai, see na ba a ki Siə gé mba taa do Israelje wa. Ndo gé Ala a tel gé dawje laa Gé d'wa dee bər ree sa dee bée lé Ndá Jakob a kal rəa lam, Israelje kara d'a si dan boo-rələl'g lam to.

Pakosje 54

Tamaji la daw gé d'ula kamee ndoo

- ¹ *Pakos gé d'ar bao-pa mba karee os sa dee lé. Dee d'os gé nékim gé gé kulaje.* ² *Loo gé Jibje ree d'ula Sawul pana: Dabid lé see iya rəa mbuna neeje'g el wa.*
- ³ Ei Ala, maji kari ajim gé goo rii gé bar lam, Maji kari ra rəwta lam gé goo siŋgaməŋ lai lam to.
- ⁴ Ei Ala, maji kari oo ndu tamaji lam, Ur mbii oo ne taje gé teje tam'g lé ya to.

⁵Mbata dəwje gə d'ɨ raŋg lé d'ɨ səm, Gayim-dəwje kara ndigi tujim to Bó d'əji ta mee dee'g tee ne dɔ Ala'g lé el.

⁶Aa oo, Ala to gə njela səm ya, Mbaidɔmbaije kara to gə njeɣədm ya tɔ.

⁷Némajel lé a tel koso dɔ njékomɔ səmje'g, Maji kari tuji dee pugudu gə goo kankəmta ləi.

⁸Ma lé m'a kinja nékinjanéməsje kari gə meendakaɨ ya, Ɔi Njesigəneɔ, m'a kila ribar dɔ rii'g Mbata rii lé maji péd-péd ləm,

⁹Mbata yee ɔrm dan néurtije'g lai, Ar kəm oo né gə tee dɔ njébaje'g ləm ləm tɔ.

Pakəsje 55

Tamaji lə dəw gə d'un dəa

¹Pakəs lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'a kəs gə nékim gə gə kuláje.

²Ɔi Ala, maji kari ur mbii gèŋ oo ne ndu tamaji ləm ləm, Un mbii rəw dɔ ta gə m'to ne tai'g el ləm tɔ.

³Maji kari oo ndum ndá ilam keneŋ! Ma lé m'ila tar m'aw yo-yo nee-nee Dan némeekɔ'g ləm ar məəm pélé ne wəs-wəs,

⁴Mbata ndu njeɔ ləm gə ndu njemeeyèr Gə njekula kəmdoo lé ləm tɔ, Mbata deɣ kərəm tar biri-biri ləm, Deɣ kərəm biri-biri gə oŋg gə ɨ sə dee pu lé ləm tɔ.

⁵Kaarm bar dɨgi-dɨgi ləm, Bəl-booje lə yoo kara d'ubam ne naŋg bus ya ləm tɔ.

⁶M'bəl məəm'g m'ndəb ne pəd-pəd ləm, M'digà sə-sə ləm tɔ.

⁷Ma m'pana: Wai! Bó lé bagm to keneŋ to gə dərnda bèe ndá M'a kuba naŋg kɨ nar kaw ne loo-kwa-rəm'g ya.

⁸Aa oo, m'a kaɨ kaw əw Gə mba kaw kisi dɔdilaloo'g.

⁹M'a kəs rəm bəd kaw ne kalaŋ Unda lel-mal gə bir ləm, Unda lel-boo gə ula mbɨ-mbɨ ləm tɔ.

¹⁰Mbaidɔmbaije, maji kari tuji tapa dee Tel ne ndu dee bəd-bəd! Mbata m'oo néra kərm-kərm gə ta kəl nɔ Taa loo mee bee-boo'g pəl-pəl.

¹¹Deɣ njaa dɔ ndògo-bɔrɔ gə gugu dɔ bee'g lé dan kàrá gə loondul'g ləm, Néra gə kori-kori gə gosɔyèr to mee bee'g ləm tɔ.

¹²Meeyèr lé to dan mee bee'g dana bab ləm, Néŋgɔmje gə nésukəmlooje lé d'ya lé bèe el ləm tɔ.

¹³Bó lé njeɔ ba ila ndəl dɔm'g ndá M'a kila məəm, Lé to gə njekomɔ səm ba ɨ səm kara M'a kiya rəm neɔ'g ya.

¹⁴Nɛ to i nja gə m'ooi gə garm ləm, To i gə m'ɔm məəm dɔi'd gə to baokura ləm gə gəd ya ləm tɔ.

- ¹⁵Jee səi lé j'isi nã'd dan noji'g læ sí N'kulje gə nã yururu læm, J'awje nã'd gə koso-dəwje mee kəi Ala'g lé læm tɔ.
- ¹⁶Maji kar yoo ba dar dee bus læm, Maji kar dee d'aw kəm̄ba bee læ yoo læm tɔ, Mbata meeyèr lé to dan loo-si dee'g læm, To mbuna dee'g læm tɔ.
- ¹⁷Nɛ ma lé m'ila ndum nan̄g m'ra ne né wəl gə rɔ Ala'g lé, Ndá Njesigəneə lé a kajim ya.
- ¹⁸Kàrkemetag, gə tee gə ndɔ rad, gə kàr gə aar dan̄dɔ lé M'ila kəm̄ə m'tum̄ə ne ngururu-ngururu Ndá yee a koo ndum ya.
- ¹⁹Loo gə dee rəm pər gə rɔm'g lé Ndá yee nja a taa dɔm Kam m'isi gə meelɔm, Mbata dee gə d'j̄ səm bula yaə ya.
- ²⁰Ala a koo ndá a rəm sə dee kar dee d'oso kul ya, Mbata yee lé si dɔ kalimbai'g læa læw ba saar-saar gə nɔ. Dee lé d'yã goo néra dee el læm, Ala kara dee bəlee el læm tɔ.
- ²¹Yee ula jia ndiŋ Mba kunda dee gə d'isi səa lɔm kédé læm, Ndu manrɔ læa kara yee un kəmee dɔ'g rəw ya læm tɔ.
- ²²Tapea kul yururu ur dɔ ubu mbà man̄g'g. Nɛ mée gə kəi lé ta rɔ ba nai keneŋ bura ya bəi, Tapeaje lé kul yururu ur dɔ ubu'g ya bəi, Nɛ dee to kiambasje gə lal kula sɔl dee'g.
- ²³Maji kari ɔm nékodoje læi gə wɔi dɔ Njesigəneə'g Ndá yee nja a gədi, Yee a kyã loo kar né kára kara yə ngira njemeekarabasur lé el.
- ²⁴Ɔi Ala, i nja a kɔm dee bwa-wəl gə ɔr duu goj̄-goj̄'g, Dee gə tɔl mar deeje læm, gə njéŋgɔmje læm tɔ lé Ges læbje læ dee kara d'a tee keneŋ el. Nɛ ma lé i nja ba m'ɔm məəm dɔi'g kára ba.

Pakəsje 56

Dgonkoji lé a koso kas el

- ¹Pa læ Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə ndu gwɔs pa gə wɔji dɔ dərnda gə si dɔ kaŋje gə əw. Loo gə Pilistije d'uba Dabid d'wá mee bee gə Gat'g lé.
- ²Ɔi Ala, maji kari oo kəm lootondoo'g ya kari! Mbata dəwje d'aw səm jələ-jələ, Ndɔje kára-kára lai lé dee rɔ səm læm, D'ula kəm ndòo læm tɔ.
- ³Ndɔje kára-kára lai lé njékom̄ə səmje d'aw səm jələ-jələ, Dee bula yaə læm, Dee rɔ səm to gə njébeeje bèe læm tɔ.
- ⁴Loo gə ma m'isi dan bəl'g lé Ndá i nja ba m'ɔm məəm dɔi-i'g ya.
- ⁵Ma m'nduba rɔm ka gin Ala'g lé læm, Gə ma m'pidi tapea lé læm, Ma m'ɔm məəm dɔ Ala'g lé M'bəl ne né kára bèe el læm tɔ, See dɔi ba dəwje d'askəm ra səm bəi wa.

- ⁶Ndoje kára-kára lai deę d'ula kəm ndòo gə tapa dee ləm, Takəjije gə majel ya ba d'əji dóm'g ləm tɔ.
- ⁷Deę d'ɔ njumə d'wɔji ne dóm ləm, Deę d'agm ne nanɔ dɔ mundu ləma, Deę d'orè kəm dee sɪ dɔ tor gəlm'g ləm tɔ Mbata deę ndigi tujim ya.
- ⁸Deę d'əji ta meę dee'g pana: Mbəl dɔ néra gə kori-korije lə neeje ba N'a teeje ne ta yoo'g: Əi Ala, maji kari jura koso-dəwje neelé nanɔ gə goo oŋg ləi.
- ⁹Kila gəlmje gə m'isi ne kəmba M'aw ne tar yo gə nee lé I tura dee dém-dém, Man noje gə kəm'g lé maji kari mbɔ dee ɔm mee ku'g ləi. See i ndanɔ taree mee maktub'g ləi el wa.
- ¹⁰Njébjaje ləm lé rəm gə goo dee Mee ndɔ gə m'ila boo-ndum nanɔ m'ra ne né wəl, Ma m'gər gao Ala to kama ya.
- ¹¹Ma m'nduba rəm ká gin Ala'g lé ləm, Gə ma m'pidi tapea lé ləm, Ma m'nduba rəm ká gin Njesigəneə'g ləm, Gə ma m'pidi tapea lé ləm tɔ.
- ¹²Ma m'ɔm məəm dɔ Ala'g lé M'bal ne né kára bèe el, See dɪ ba dəwje d'askəm ra səm bəi wa.
- ¹³Əi Ala, ndukunje ləm gə m'un m'ari lé M'a ra née tɔl bém ya, M'a kinja nékinjanéməsje gə kə kəm nɔ'd sad kari ya tɔ.
- ¹⁴Mbata i lé ɔrm ta yoo'g ləm, I ar gəlm ɔs rəw lal el ləm tɔ Gə mba karm m'njaa ne nɔ Ala'g lé Dan lookàr'g lə njésikəmbaje'g.

Pakɔsje 57

Dabid nɔ bar Njesigəneə gə Njekurdɔloo'g

Pak 108.2-6

- ¹ *Pakɔs lə Dabid gə bao-pa ɔs sə dee lé. D'ɔs gə ndu gwɔs gə pana: Yə aree tuji el. Ndəə gə Dabid iya ne rəa mee bolè mbal'g loo gə Sawul tuba ne gée lé.*
- ²Əi Ala, maji kari oo kəm lootondoo'g, Oo kəm lootondoo'g ya kari, Mbata m'sanɔ njɔloo-kula-dɔ ləm rɔi'g.
- ³Ma m'ra né gə ndum gə boi wəl M'bar ne Ala gə to Njekurdɔloo'g, M'bar ne Ala gə to njera né la ne səm.
- ⁴Yee a kar né gə a gə la səm ɪ dara ree am m'aji ne, Loo gə njekula kəm ndòo ɔsm bɔɪ-bɔɪ lé, Ala a kula gə meemaji ləa gə ŋgonkoji ləa kam m'oo.
- ⁵Ma m'to mbuna dəwje gə to d'asəna gə tobojje bèe, Mbuna deę gə ganɔ dəwje mbidi-mbidi'g, Nyanɔ dee adə njel-njel to gə ndɔ niŋga-ndəi əsé ndɔ bandanɔ bèe ləm, Ndɔ dee to asəna gə kiambas gə adə ləm-ləm bèe ləm tɔ.
- ⁶Əi Ala, maji kari riba dɔ boo ləi gə ur dɔ dara'g ləm, Ar rənduba ləi taa dɔ nanɔ nee pəl-pəl ləm tɔ.

⁷Dee d'iya gum do gɔlm'g Ar mæm ila ne kas bilim, Dee d'inja bwa nɔm'g Ne dee nja d'oso keneɲ.

⁸Ɛi Ala, m'wa mæm kɔgɔɔ, Ma m'wa mæm kɔgɔɔ ya, M'a kɔs pa ləm, M'a kim nékimje ləm ləm tɔ.

⁹Kakəmɔm, maji kari i do bi'g, Kudu-kag ləm, gə kudu-kɔdè ləm lé ije do bi'g tɔ. Ma lé m'a tuga lookàr gə tina ya.

¹⁰Mbaidɔmbaije, m'a pidii mbuna koso-dəwje'g ləm, M'a kɔs pa kila ne ribar dɔi'g nɔ ginkoji dəwje gə ranɲ'g ləm tɔ,

¹¹Mbata meemaji lai aw njal teɲ mee dara'g ləm, Meenda londonɲ lai dəs loo-kil-lə-ndi ləm tɔ.

¹²Ɛi Ala, maji kari riba do boo lai gé ur do dara'g ləm, Maji kar rɔnduba lai taa nanɲ nee pəl-pəl ləm tɔ.

Pakɔsje 58

Ala to njégaŋ-rəwtaje gé do nanɲ nee

¹Pakɔs gé *Dabid ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə ndu pa gé pana: Yə areeje tuji el.*

²Sei dəwje lé see ta sí gé ndèm kub lé ba Sei a raje ne néra gé gə do najee lé bəi wa. Esé see togábè ba a ganɲje ne rəwta gə goo rəbee lé bəi wa.

³Bèe el bòo! Mee sí gé kai lé Sei wɔjije néra gé kori-korije keneɲ, Mee bee'g lə sí lé Néra gé kərm-kərm gé ji sí ra ba Sei ɔrje ta rəw areeje.

⁴Njémeeɲerje lé d'aw kori-kori Un kudée mee ndəa gé dee to ne ta mbà kɔ deeje'g, Njétaŋɔmje lé kara ndəm rəw Un kudée mee ndəa gé dee teɲ ne mee kɔ deeje'g pərəŋ lé ya ləm tɔ.

⁵Dee lé mas dee to keneɲ asəna gə kə li bèe ləm, Dee to d'asəna gə li-meewai gé udu mbia jigi bèe ləm tɔ

⁶Gə mba koo ne ndu njégoso sukəmlɔoje el ləm, Esé ndu njégoso ra némbèe lé el ləm tɔ.

⁷Ɛi Ala, maji kari guru ŋgaŋ dee ləm, Njesigəneə, maji kari tɔr ka ta dee Gé to asəna gə kə ŋgan toboije bèe lé bɔgədo-bɔgədo ləm tɔ.

⁸Maji kar dee sané pá to gé mán gé ula aw bèe ləm, Maji kar dee d'ur kandə bandanɲje lə dee gé adə el ba ləm tɔ.

⁹Maji kar dee léɲ to gé toro gé ŋgwɔiee godo bèe ləm, Maji kar dee to d'asəna gə ŋgon gé dené ɔr gé oo kəm kàr el bèe ləm tɔ.

¹⁰Bad ba kar ŋgoroje lə sí d'oo ŋgəw kag gé təb əsé yeɲ gé taa pər lé Lel-mal a sa dee rəw.

11 Njemeekarabasur a si dan rølel'g Loo gá yeë oo dal ba, Yeë a togo gølee dan mäs njémeeyèrje'g ya.

12 Ndá dæwje d'a pa pana: Tøgəɔ ya, majikojije d'ingə nédɔji læ dee, Tøgəɔ ya, yeë lé to Ala gá njegaŋ-rəwta dɔ naŋ nee ya.

Pakɔsje 59

Ala ɔs njémeeyèrje rəw

1 *Pakɔs læ Dabid gá ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə ndu pa gá pana: Yə aree tuji el. Ndəa neelé Sawul ula dee ar dee d'aj dɔ kəi læ Dabid sub gə mba tɔlee.*

2 Ala læm, maji kari ɔrm ji njébaŋje'g læm, Aɪ bada dɔm'g ɔs ne njékomə səmje rəw tɔ.

3 ɔrm ji njéra némajelje'g lé læm, Taam ji dæwje gá njékilaməs mar deeje'g lé læm tɔ.

4 Mbata aa oo, əi Njesigəneə, deë lé d'isi d'agm mba tujim, Njéra né kərm-kərmje d'ɔ njumə mba tɔlm Lal ta gá bèe gá wa dɔm læm, Lal kaiya gá bèe gá m'ra læm tɔ,

5 Lée ta wa dɔm el kara D'aiŋgwɔd d'wa dɔ gɔl rɔ dee. Maji kari teë kəmi ree tila kəm oo dee ne!

6 I Njesigəneə, Ala gá njeboo-néje læm, Gə Ala læ Israelje læm tɔ lé ɔs rɔi bad mba kar bɔ néra ginkoji dæwje gə raŋg ɔs ta dee'g bɔsɔrɔ læm, Oo kəmtondoo læ njémeeyèrje neelé Gá to njékun dɔ mar deeje lé el læm tɔ.

7 Kàrkemetag gə ndɔje kára-kára lai lé deë tel ree Deë ra né meë dee'g ŋgɔg-ŋgɔg to gá bisije bèe Gugu ne dɔ bee-boo lé sub ya.

8 Aa oo, ta dee lé d'ar né gá majel gá keneŋ teë ubu pur-pur læm, Ndar ta dee to asəna gə kiambasje læm tɔ, Deë d'əji ta meë dee'g pana: See nə oo wa.

9 I Njesigəneə lé I kogo dee, Ginkoji dæwje gə raŋg lai kara I dəji ndu dee kogo dee ne ŋgig-ŋgig ya tɔ.

10 Lé siŋga dee to to gá ban-ban kara Ma m'unda məəm yel gá dɔi'g ya, Mbata i Ala to gadloo gá to tar sab gá m'ula rɔm keneŋ.

11 Ala læm ree aar nɔm'g gə goo meemaji læa, Deë gá to njékula kəm ndooje lé Ala nja am m'aa dee gərərə.

12 Maji kari tɔl dee el nə banelə dæwje læm lé D'a kar meë dee wəi dɔ'g sel, Ra dee ar dee d'ila tar mbir-mbir Gə goo siŋgamoŋ læi lé ar dee tal toso ne ya Mbaidɔmbaije, i gá to dər-rɔ læ sí lé ya.

13 Taje kára-kára lai gá teë ta dee'g lé Teë gá ta kaiya-kaiya, Maji kar ta beelé læ dee tel wa dɔ dee, Mbata deë lé ta kila ndɔl gə taŋgɔm ba teë ta dee'g ya.

- 14** Maji kari tuji dee dan boo-onḡ'd lai ya, Maji kari tuji dee ar dee godo ya. Maji kar dee ḡar ḡao to ḡé Ala nja ɔ bee dɔ Jakob'ḡ Saar ɔr ne rudu naḡ neelé rɔd ya.
- 15** Kàrkemetag ḡe ndɔje kára-kára lai lé dee tel ree Deḡ ra né mee dee'ḡ ḡḡɔḡ-ḡḡɔḡ to ḡé bisije bèe Gugu ne dɔ bee-boo lé sub ya.
- 16** Deḡ d'aw tar teḡ ne yo-yo nee-nee Saḡ ne néɔ dee Saar loo àr dɔ dee'ḡ yərərə Lal kar mee dee ndan ne.
- 17** Ma lé m'a kɔs pa kɔr ne sor siḡamonḡ lai, Un kudee teḡ ḡe ndɔ rad saar lé M'a pidii kɔr ne sor meemaji lai lé ya, Mbata i lé to gadloo ḡé to tar sab ḡé m'ula rɔm keneḡ ləm, I to nḡoloo-kula-dɔm Ndɔ néurti'ḡ ləm lé ya ləm tɔ.
- 18** Eɪ, i ḡé to siḡam lé To i nja ba m'a ḡe pidii Mbata i Ala ḡé to Ala ḡé njemeemaji lé I to gadloo ləm ḡé to tar sab ya.

Pakɔsje 60

Ndukwɔi lé loo ḡé dɔwje ḡé ranḡ dum dee mba

Pak 108.7-14

- 1** Pakɔs lə Dabid ḡé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé ḡe mba ndoo dee ne né. D'ɔs ḡe ndu pa ḡé pana: Pudu ndujaje. **2** To ndɔ ḡé yeḡ rɔ ḡe Aramje ḡé wɔji dɔ Mesopotami ləm, ḡe Aramje ḡé wɔji dɔ Soba ləm tɔ. Ndəa neelé Joab tel ree dum Edɔmje tɔl-dɔḡ-loo dɔḡ-giree-joo (12.000) kəm wəl-loo ḡé ria lə Kad lé tɔ.
- 3** Eɪ Ala, i nja ɔs sí rəw ar sí n'sané ne kad I nja ar onḡ lai i səi, Maji kari tel un sí ur sí tar gogo!
- 4** I nja ar naḡ yə ləm, I riba naḡ neelé dana ḡərərə-ḡərərə ləm tɔ, Maji kari tel ḡɔl kəmeeje ḡé tɔ lé Mbata yee aw déréré-dèrère.
- 5** Koso-dɔwje lai lé I nja ar dee d'oo néje ḡé kədərə, Man-nduú ḡé mɪ ḡé to kɔ tel dɔ wagəsa lé I nja ɔs sí ar sí j'ai.
- 6** Deḡ ḡé bəli lé I ar dee nétɔji ḡe mba saa ne rɔ dee ndɔn bandanḡ'ḡ lə njeba.
- 7** Maji kari ila jikɔli dɔ sí'ḡ aji sí ne Bó ḡe ila sí keneḡ Mba kar deḡ ḡé i unda dee dan kəmi'ḡ lé D'ɔr ne dɔ dee kúla'ḡ.
- 8** Ala pata ḡe ḡoo meenda ləa pana: Neḡ lé n'a kun banḡa ləm, N'a kai bee-boo ḡé Sikem dana ləma, N'a kwɔji kəm wəl ḡé Sukot lé ləm tɔ.
- 9** Galaadje ḡe Manasəje lé deḡ to ḡé kɔ neḡ ya, Eprayimje lé to dɔḡugu-rɔ ḡé neḡ n'ula dɔ neḡ'ḡ, Judaje kara to kag-mbai kɔ kɔbee ḡé n'wa ji neḡ'ḡ tɔ,
- 10** Moabje lé to ḡe ḡe ndogo mán, N'tɔr markob lə neḡ kara n'ɔm dɔ Edɔmje'ḡ ya. Seḡ ḡé bee lə Pilistije lé Maji kar sí ɔsje pa wɔji ne dɔ neḡ,
- 11** See nḡ ba a danm kaw səm mee bee-boo ḡé d'ila ndòḡo-bɔrɔ gugu ne dəa sub lé wa. See nḡ ba a kɔr nɔm kaw səm Edɔm lé bəi wa.

¹²Ɖi Ala, see to i nja ba ɔs sí ngərən el wa. See to i nja ba gá teɛ gə bao-rɔje læ sí nã'd el lé wa.

¹³Maji kari ar sí né gá kã la ne sə sí Mba kɔs ne njékomã sə síje rəw! Né gá i rɔ dəw'g gə mba la ne gə maree lé To né gá gə mɪdé ba.

¹⁴Mbɔl dɔ Ala ba j'a ra ne néje gá dum ra ya, Yeɛ lé a rəd njébaje læ sí nanɔ mbəji-mbəji ya tɔ.

Pakɔsje 61

Ndukwɔi læ njesigirbee'g

¹*Pakɔs læ Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə nékim gé gə kuláje.*

²Ɖi Ala, oo ndu noje læm, Gé ur mbii gèn dɔ ndukwɔi'g læm ya!

³M'isi gwɔi nanɔ'd bər ya m'ila ndum nanɔ m'no m'bari ne Mbata məəm ila kas bilim ya, Maji kari ɔr nɔm aw səm dɔ biri mbal'd Gé m'askəm teɛ keneɔ gə dɔrɔm el lé,

⁴Mbata i lé to njɔloo-kula-dɔ læm ya læm, Gə kəi-kaar-kɔgərɔ gá duu dɔ loo no njébaje'g læm ya læm tɔ.

⁵Ma m'ndigi si mee kəi-kubu'g læi saar gə nɔm Gə mba kula ne dɔm pɛ ndil bagije'g

⁶Ɖi Ala, né gá ma m'ndinga lé i am ya, I am nénduba gá wɔji dɔ deɛ gá bəl rii lé tɔ.

⁷Maji kari ila ndɔje læ mbai dɔ maree'g-maree'g, Maji kar læbje læa kara i dɔ maree'd gá kédé-kédé saar gə no.

⁸Maji karee si dɔ kalimbai'g saar gə no no Ala'g lé, Maji kar meemaji læi gə meenda londonɔ læi lé D'aa dəa kər-kər saar gə no ya tɔ.

⁹Yen ba m'a kɔs pa kila ne riɔar dɔ rii'g, Pakɔs lé a lal tam el. M'a tɔl ne ta ndukunje læm lé gə ndɔm-ndɔm ya.

Pakɔsje 62

Mbɔr Ala'g lé loo bəl godo keneɔ

¹*Pakɔs læ Dabid gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee gə goo ta læ Jedutun lé.*

²Oiyo, loo si læm læm lé To mbɔr Ala'g lé ya kára ba, Yeɛ nja ba gá njegin kajim gá m'aji ne.

³Oiyo, yeɛ lé to biri mbal læm Gə njegin kaji læm ya læm tɔ. Yeɛ to njɔloo-kula-dɔ læm gá to tar sab, Bèe ba né a yə ne ngiram yaɔ el.

⁴See ndɔ gá ra ba seɪ a kəwje kɪ kɔmje nã dɔ dəw'g lé wa. See ndɔ gá ra ba seɪ lai a kəwje kɪ sanɔje loo mbata kudáje Kareje to asəna gə ndògo-bɔrɔ gá to podé lé Esé asəna gə ngalaɔ gá unda nanɔ bèe lé wa.

⁵D'om meɛ dee na'd térére Gə mba kəs dəw neelé gá loo-siée to tar sab karee oso tuji ne, D'al rɔ dee dɔ taŋgɔm'g, Dɔ ta dee ba ndutɔr ɿ keneŋ Ne meɛ dee gá kai lé ta ndɔl ba teɛ keneŋ tɔ.

⁶Oiyo, maji kam m'isi lɔm mbɔr Ala'g lé ya kára ba ba Mbata meekundayel ləm lé ɿ rəa'g ya.

⁷Oiyo, yeɛ lé to biri mbal ləm gə njeŋin kaji ləm ya tɔ. Yeɛ to njɔloo-kula-dɔ ləm gá to tar sab. Bèe ndá m'a kunda ndolé nda el.

⁸Ala nja kára ba ba kaji ləm gə rɔnduba ləm d'ɿ rəa'g. Biri mbal gá to siŋgam ləm, gə njɔloo-kula-dɔ ləm ləm tɔ lé to rɔ Ala'g lé ya.

⁹Seɿ koso-dəwje lé kàr gá rara kara Maji kar sí ɔmje meɛ sí dəa'g, Tegje ginta gá to meɛ sí'g areeje! Mbata Ala to njɔloo-kula-dɔ lə sí ya.

¹⁰Oiyo, dəwje lé to né gá əɿ el. Dəwje lé to néŋgɔm to! 'Bó lé orè dee na'd wɔji kwɔi lə dee dɔ nékwɔji-kwɔi lə néje ndá D'wɔilɔ pélé-pélé unda lel gá tó pu bèe ba ya.

¹¹Undaje meɛ sí dɔ néraje gá kərm-kərm'g el ləm, Undaje meɛ sí yel dɔ né gá taa gə buguru'g el ləm tɔ. Loo gá nébaoje un kudu kɿ dɔ maree'd gá kédé-kédé ndá Undaje meɛ sí yel gá dɔ'g el.

¹²Ala pata gɔl kára ba ya, Yee gá gɔl joo ləa lé m'oo oso mbim'g pana: Siŋgamoŋ lé to ka Ala nja kára ba.

¹³Meemaji kara ɿ rɔi-i Mbaidɔmbaije'g Mbata i lé uga nana kara gə goo kula rəa-rəa ya.

Pakɔsje 63

Meemaji lai maji unda si kamba

¹*Pakɔs lə Dabid. Taree wɔji dɔ loo gá yeɛ si ne dɔdilaloo gá Juda lé.*

²Ɔi Ala, i to Ala ləm gá m'aw m'sagi lé Mali ram ŋgwɔd-ŋgwɔd asəna gə kuɔdaman gá tɔl dəw bèe, Darɔm kara ila kəmə ərm-ərm gooi'g Dɔ nanɣ gá tudu kurum-kurum gá lal mán gá tɛ bèe keneŋ.

³Togábè ba m'oré ne kəm sɿ dɔi'g Mee kai-sii gá to gə kəmee lé Gə mba koo ne siŋgamoŋ lai ləm, gə rɔnduba lai lé ləm tɔ.

⁴Mbata meemaji lai lé maji yaɔ unda kisi gá m'isi ne kamba lé, Tam ba ma m'pidii ne ya.

⁵Gelee gá nee ba m'a kunda nɔ dɔkaisəgərə lai Loo gá m'isi ne kamba ləm, M'a kula ne jim ndiŋ gá tar bar ne rii ləm tɔ.

⁶I nja a taa məəm pəl-pəl kar rɔm lelm ne yaɔ Asəna gá néɔ gá lel tam'g jula-jula. Ndu rɔlel a bar tam'g njiriri-njiriri Kam m'pidii ne gə tam ya.

⁷Loo gá m'əji m'teɛ dɔi'g loo-toom'g lé Ndá m'laji dɔi'g loondul'g ya,

- ⁸Mbata i lé to njelasəm, M'isi ne dan boo-rɔkal'g ndil bagije'g ya tɔ.
- ⁹Ngaw məəm ɔm səi nɔ'd yəg, Jikɔli gədm tɔ.
- ¹⁰Nɛ deɛ gə saŋg loo gə mba tujim lé D'a kaw gwɔi naŋg'd bər ya.
- ¹¹D'a kwəi ta kiambas gə adə ləm-ləm'g Tel ne nésɔ lə təlje ya.
- ¹²Mbai lé a kal rəa gə ri Ala, Nana ɓa gə ubu rəa gə ria-yeɛ lé A ndá ne mée kai dəa'g, Mbata njəŋgɔmje lé d'a kwa ta dee sud ya tɔ.

Pakɔsje 64

Bɔ néra njétədtaje lé ɔs ta dee'g

- ¹Pa lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé.
- ²Ɔi Ala, maji kari oo ndum Loo gə m'isi m'tumɔ'g lé ləm, Aɪ bada dɔm'g ɔrm ne ji njebɔ'g ləm Gə ma m'ɓəlee lé ləm tɔ!
- ³Maji kari iyam kəm njémeeyèrje'g Gə njéra né birim-birimje gə d'ɔ njumam ləm, Gə kəm kudu-dəwje gə njéra némajelje'd Gə d'ɔm nɔ'd térére lé ləm tɔ.
- ⁴Deɛ lé d'ɔl ndɔ dee to gə d'ɔl ne ndɔ kiambas bəe ya, Ta meekadje lə dee lé kara Teɛ ɔs goo nɔ goo nɔ to gə kandə ɓandaŋje gə tur lé bəe,
- ⁵Mba tur ne dəw gə ta wa dəa el gə goo ŋgəɪ ba, Deɛ tur gə tur lal keji ləm, Ɔəl ne né kára kara el ləm tɔ.
- ⁶Deɛ d'wa siŋga dee kɔgəɔ dan némeeyèr'g lə dee ləm, Deɛ d'ɔm nɔ'd térére gə mba kiya gumje lə dee ləm tɔ Ar dee pa ne pana: See nɔ ɓa a koo neɛje wa.
- ⁷Deɛ laji tor néra gə majel meɛ dee'g pana: Aa oo, n'waje dɔ gɔl rɔ neɛje mbɔ N'wɔjije né gə n'a gə raje ya! Takəji gə meɛ dee gə kai kɔrɔg lé Gə mee nana kara uru asəna gə bwa-wəl gə suna godo bəe.
- ⁸Ala nja ɪ tur kandə ɓandaŋje ləa dɔ dee'g, Né gə wa dee lé teɛ dɔ dee'g wai:
- ⁹Ndɔ dee lé to gin koso lə dee, Deɛ lai gə d'oo dee lé d'unda ne dɔ dee widi-widi.
- ¹⁰Dəwje lai lé ɓəl unda dee badə gaŋg dee Ar dee d'ila mber né gə Ala ra lé, D'aar gèŋ d'əji ne dɔ kula rəa'g.
- ¹¹Njemeeekarabasur lé al rəa gin Njesigəneɔ'g Saŋg ne njɔloo-kula-dɔ ləa rəa'g ya, Deɛ lai gə meɛ dee to danasur lé nduba ne rɔ dee ká.

Pakɔsje 65

Pa kɔr sor néraje lə Ala

- ¹Pakɔs lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé.
- ²Ɔi Ala, d'a pidii Kɔm ne meɛ dee dɔi'g mee ɓee gə Siɔ'g, Ndukunje gə d'un d'ari lé kara D'a ra tɔl bəm ya tɔ.

- ³I gé njekekoo tamaji læ dæwje lé Dæwje lai d'a ree rɔi'g ya.
- ⁴Néra gé kori-korije lé al dɔm sula ya, I a kar mæði ti mbidi dɔ kaltaje'g læ sí.
- ⁵Dæw gé i ɔr kæmee aree rəm pær gé rɔi'g Mba si mee gadlooje'g læi lé Débee neelé rɔlel nai sɛa ya. Rɔlel læ kæi læi gæ kàr ŋgad-ŋgad læ kæi læi gé to gæ kæmee A kas sí nag-nag ya.
- ⁶Néraije gé dum koo lé I ila sí ne keneŋ gæ goo meemaji læi, I Ala gé njekekaji sí lé Dæwje lai gé d'isi æw rudu naŋg'd læm, Gæ deɛ gé d'isi dɔgoré-looje'g dan baa-boo-kad'g lé læm tɔ D'unda meɛ deɛ yel gé dɔi'g ya.
- ⁷Singamonɔ læa ba ar mbalje lé ndær ne dɔ nɔ'g tim-tim læm, Singamonɔ lé ba yeɛ tɔ rɛgeɛ'g læm tɔ.
- ⁸Kaa kula læ baa-boo-kad gé bar ujuju-ujuju læm, Gæ kaa paŋgəm manee gé turu tumɔ-tumɔ læma, Gæ ndu koso-dæwje gé bar u-u-u læm tɔ lé Yeɛ ɔg ar loo to ndiŋ.
- ⁹Deɛ gé d'isi gwɔi naŋg'd lé néraije gé dumkoo Ar bæl unda deɛ ne badæ gaŋg deɛ, Boo-rɔkal læi lé taa loo pæl-pæl par gé bær læm, gæ dɔ-gó læm tɔ.
- ¹⁰I nja ila kæmi dɔ naŋg'd Aree kinja ne gæ néje bula læm, Ar nébaoje taa ne ræa pæl-pæl læm tɔ. Kəm-ræw-mán læ Ala mán rusu télélé-télélé, I wa dɔ gɔl kó néje loo gé i wa ne dɔ gɔl loo-dubu-né.
- ¹¹I tær mán dɔ baiyeje'g læm, I gɔl ne dɔ kɔr nageeje læm tɔ, Mɔ-ndi ba i yɔlé ne naŋg læm, I tær ne ndui dɔ kandæ néje'g ar deɛ d'uba læm tɔ.
- ¹²I ula rɔnduba dɔ læb némeemajije'g læi, Loo gé i njaa keneŋ lé naŋg kinja gæ néje gé gæ ria-ria,
- ¹³Ndag-looje gé dɔdilaloo'g lé d'ingga mán d'ai læm, Dɔ diŋgri looje d'al ne rɔ deɛ læm tɔ,
- ¹⁴Loo-kɔ-muje læ nékulje lé badje taa loo keneŋ pæl-pæl læm, Kəm wælje lé kara kó to keneŋ dai-dai læm tɔ, Yeɛ ba ndu rɔlelje gæ pakɔsje bar ne wæl-wæl.

Pakɔsje 66

Pidije Ala dɔ néreaje'g lé

- ¹Pakɔs læ *Dabid* gé ar *baop* mba karee ɔs sɛ deɛ lé.
Sej dæwje lai gé dɔ naŋg neelé Arje ndu rɔlel læ sí bar wæl-wæl gé rɔ Ala'g lé.
- ²ɔsje pa ulaje ne rɔnduba dɔ ria'g læm, ɔsje gaji rɔnduba læa gæ pa pidije læ sí lé læm tɔ.
- ³Ulaje Ala pajena: Néraije lé to bæl kædm-kædm, Njébjaje læi lé kara bɔr bèli Mbata boo-singamonɔ læi ya.
- ⁴Deɛ lai gé dɔ naŋg neelé D'unda barmba dæb kəm deɛ naŋg nɔj'g, D'ɔs pa d'ula ne rɔnduba dɔi'g læm, Pa gé wɔji dɔ rii ba d'ɔs ya læm tɔ.

- ⁵Gá reeje, aaje néraje læ Ala ooje! Loo gé yee ra né ar dæwje ndá Yee to bæl kædm-kædm.
- ⁶Yee tel baa-boo-kad lé aree to nanḡ gé tudu kurum-kurum læm, Baa lé kara ar dee dæs keneḡ gé ḡal dee ya læm tɔ. Ndæa neelé jeḡ lé j'al ne rɔ sí ræa'g ya.
- ⁷Singamoḡ læ ba yee ḡ ne bee dɔ loo'g gé læbee-læbee saar gé nḡ, Yee orè kæmee sɔ dɔ ginkoḡi dæwje gé ranḡ'g lé, Maji kar njékɔsta-ræwje d'ɔ sæa el!
- ⁸Seḡ koso-dæwje lé Undaje nḡ dɔkaisægərə læ Ala læ sí læm, Arje pa pideeje lé kara bar gé loo mbidi-mbidi ya læm tɔ.
- ⁹Mbɔl dæa ba j'isije ne kæmba, Yee yḡ loo ar ḡal sí unda ndolè el.
- ¹⁰Ɔi Ala, i nja naa sí I naa sí to gé deḡ ndiri ne lar loo-kula-byuda'g bèe.
- ¹¹I nja ree sæ sí ar sí j'oso bḡdæ'g læm, I nja unda nékodo gé wɔi dɔ sí'g læm,
- ¹²I nja ar dæwje d'isi gé dæw dɔ sí læma, I ar sí n'dæsje dan pær'g gé dan mán'g læm tɔ. Ne i tel ɔr sí keneḡ ar sí j'isije dan némajije'g bédèg ya.
- ¹³M'a kaw mee kæi'g læi gé nékinjanémæsje gé kḡ roo læm, M'a tɔl ne ta ndukunje læm gé m'un m'ari lé bém ya læm tɔ,
- ¹⁴To ndukunje læm gé tam teḡ am m'pa taree Loo gé m'isi ne dan néurti'g.
- ¹⁵M'a kinja badje gé rɔ dee ər ndəb-ndəb gé nékinjanémæsje Gé m'a roo kari nḡ'd gé ubu bəl byaje. M'a kinja badje gé bəl byaje nḡ'd gé nékinjanémæsje kari ya.
- ¹⁶Seḡje lai gé bælje Ala Gé reeje urje mbi sí gèn Amje m'ɔr sor né gé yee ra mbata læm lé m'ar sí ooje.
- ¹⁷Ndum ya m'nḡ ne wəl gé ræa'g læm, M'ar ta pideeje teḡ tam'g ya læm tɔ,
- ¹⁸Bó lé m'lɔm dɔ néra gé kori-kori mæm'g ndá Mbaidɔmbaije a kam né gé m'dæjee lé el.
- ¹⁹Ne Ala orè mbia ndəḡ dɔ ndukwɔi'g læm Ndá am ne né gé m'dæjee lé
- ²⁰Maji kar dɔ ri Ala ai sægərə Mbata yee ɔs ndukwɔi læm ræw el læm, Meemaji gé yee ra səm kara Yee əw ræa el læm tɔ.

Pakɔsje 67

Tamaji gé ra loo kinja kó'g lé

- ¹Pakɔs gé ar bao-pa mba karee ɔs sæ dee lé. D'ɔs gé nékimje gé gé kuláje.
- ²Maji kar Ala oo kæm sí lootondoo'g Tɔr ne ndia dɔ sí'g læm, Maji kar kæmee to dɔ sí'g jè læm tɔ.
- ³Mba kar deḡ gé dɔ nanḡ nee gər ne ræw læi læm, Mba kar ginkoḡi dæwje gé ranḡ kara gər ne ræw-kaji lé læm tɔ.

- ⁴Ɖi Ala, maji kar koso-dəwje lé pidii, Maji kar koso-dəwje lai d'ɔs gajii ya.
- ⁵Maji kar ginkoji dəwje gə raŋg d'al rɔ dee D'isi ne dan boo-rɔkal'g, Mbata i gaŋgta dɔ koso-dəwje'g lé gə goo rəbee ya ləm, I ɔr nɔ ginkoji dəwje gə raŋg gə dɔ naŋg neelé ləm tɔ.
- ⁶Ɖi Ala, maji kar koso-dəwje lé pidii, Maji kar koso-dəwje lai d'ɔs gajii ya.
- ⁷Naŋg lé kinja gə nésoje baɡəsa ya, Ala gə to Ala lə sí lé tɔr ndia dɔ sí'g.
- ⁸Maji kar Ala tɔr ndia dɔ sí'g ləm, Maji kar dəwje lai gə d'isi rudu naŋg'd lé Bəlee ya ləm tɔ.

Pakɔsje 68

Ala dum dɔ njébaje ləa

- ¹Pakɔs lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé.
- ²Ala ita ndá njébaje ləa sanéna kad-kad ləm, Njéti səaje lé kara d'ai ne nea'g ləm tɔ!
- ³To gə sa pər sané ne kad lé I nja kara ar dee sané ne kad bèe tɔ, To gə ya-teji léé ne pe'd sələlə lé Njémeeyèrje kara sanéna nɔi-i Ala'g lé bèe tɔ.
- ⁴Nə njémeekarabasurje lé d'al rɔ dee d'un ne baŋga nɔi-i Ala'g lé ləm, Boo-rɔkal lé kara d'al ne rɔ dee ya ləm tɔ.
- ⁵Ɖsje pa arje Ala, arje ria bar ne! Wojje kəm rəw arje yeɛ gə njaa dɔdilaloo'g lé. Njesigəneɔ ba to gə ria ya, Bèe ndá alje rɔ sí nea'g!
- ⁶Bɔ ŋganalje ləm, Gə njekajbada dɔ njékəisingaje'g ləm tɔ lé Yeɛ nja ba to Ala gə njesi mee loo'g ləa gə to gə kəmee doi lé ya.
- ⁷Deɛ gə d'isi gə kar dee ba lé Ala nja ar dee njénojije lə dee ləm, Bərje kara yeɛ ar dee d'ɔr dɔ dee kúla'g D'isi ne dan rɔlel'g lé ləm tɔ, Nə njékɔsta-rəwje gə kar dee ba ba D'isi mee looje gə tudu kurum-kurum'g ya.
- ⁸Ɖi Ala, loo gə i teɛ gə ŋgaw ta koso-dəwje ləi lé ləm, Loo gə i njaa nɔ dee'g mee dɔdilaloo'g ləm tɔ lé
- ⁹Naŋg yə bugu-bugu ləm, Dara kara léé ne sələlə-sələlə nɔi-i Ala'g lé ləma, Dɔ mbal gə Sinai lé kara ula déréré-dèrèrè Nɔ Ala gə to Ala lə Israelje lé ləm tɔ.
- ¹⁰Ɖi Ala, i lé ar ndi ər keneɲ yaɔ, Dɔ naŋg ləi gə ɔr hɔd lé kara I nja telee aree to maji gogo bəi.
- ¹¹Lée neelé koso-dəwje ləi lé Ra loo-si dee keneɲ, To loo gə i Ala wa dɔ gɔlee ar njénékəmndooje Gə goo meemaji ləi bèe ya.
- ¹²Mbaidɔmbaije un ta kára pa Ar njékajkula tagəmajije gə dené Gə bula digi-digi d'ila mberee.

- 13Mbaije gá njeboo-néje lé d'aj, d'aj lai ya, Ne denéje gá nai mee kai'g lé Ba kai na nébanrɔ lé ya tɔ.
- 14Bag néndaji dər lé d'ɔr giree gə larnda ləm, Bèlee kara kas gəj asəna gə larlɔr bèe ləm tɔ. See seɟ a kaw toje kai-kwarɔ'g wa.
- 15Loo gá Bao-siŋgamoŋ sané mbaije mee bee'g neelé ndá Naŋg tel ndá kələw-kələw Asəna gə kwɔji gá to dɔ mbal gá ria lə Salmɔ bèe.
- 16Mbalje lə Ala, mbalje gá mee bee gá Basan lé Mbalje gá sém deeje bula, Mbalje gá mee bee gá Basan lé
- 17Seɟ mbalje gá sém sí bula lé See gə mba dɪ ba seɟ rajə kəmkəɟ Dɔ mbal gá Ala wɔji gə mba ra loo-siée keneŋ lé wa. Lé bèe kara Njesigəneɟ a karee to loo-siée saar gə nɔ ya.
- 18Pusu-rɔje lə Njesigəneɟ lé Kudu kára lé bula digi-digi, bula digi-digi as loo dɔg-dɔg, Mbaidɔmbaije lé si mbuna dee'g, Sinai lé to mee loo gá to gə kəmee'g.
- 19 I al dəree si tar ndoi ləm, I wa dəwje gá bər lé ləma, I iŋga nénojije ji dəwje'g ləm tɔ, Njékɔsta-rəwje kara Loo-si dee a to mbɔr Njesigəneɟ Ala'g dəb ya.
- 20Maji kar dɔkaisəgərə nai gə Mbaidɔmbaije gə ndɔje kára-kára lai ya! Loo gá d'ula kəm sí ndò ndá Ala nja aji sí.
- 21Ala to Ala gá njekaji sí, Njesigəneɟ, Mbaidɔmbaije lé askəm kɔr sí ta yoo'g.
- 22Tɔgərɔ ya, Ala a tɔ ka dɔ njébaje ləa lé, Yee a tɔ danɟ dɔ dee gá d'isi dan kaiya'g.
- 23Mbaidɔmbaije pana: Dee gá d'isi mee bee gá Basan'g ləm, Gə dee gá d'isi gel baa-boo-kad'g ləm tɔ lé N'a tel sə dee ree sə dee nee ya,
- 24Gə mba kari ula ne gɔli dan məs'g ləm, Mba kar ndɔ bisije ləi kara D'iŋga ne né gá wɔji dɔ dee rɔ njébaje'g ləi ya ləm tɔ.
- 25Ei Ala, dee lé d'oo panjaai ya, Panjaa Ala ləm gá to mbai ləm lé Mee loo'g ləa gá to gə kəmee doi.
- 26Dee gá to njékɔspaje ba d'aw gá ŋgaw ta dee kédé Ba dee gá to njékim-néje lé d'orè goo dee bəi, Dee njaa mbuna ŋgamɔdje'g Gá d'im dalè-bajigje.
- 27Undaje nɔ dɔkaisəgərə lə Ala loo-kwa-dɔ-naje'g lə sí, Undaje nɔ dɔkaisəgərə lə Mbaidɔmbaije, Seɟ gá toje ginka Israel lé ya.
- 28Lée neelé Bejami gá to ŋgon gá rudu gá dum dɔ dee ləm, Gə mbaije gá Juda gə kudu-dəwje lə dee ləma, Gə mbaije gá Jabulɔ gə mbaije gá Neptali'g ləm tɔ d'aw keneŋ.
- 29Ala ləi lé un ndia gə mba kari to njesiŋgamoŋ ya. Ei Ala, né gá i ra ar sí lé aree to njaŋg gə nɔ.

³⁰Mee kəi'g ləi gə turu dɔ Jerusalem lé Mbaije d'a ree gə nénojije lə dee kari keneŋ.

³¹Da gə loo-siée to mee mu-kwaa'g ləm, Gə koso-bɔ maŋgje gə ŋgan maŋgje lə koso-dəwje neelé Gə d'unda barmba nɔj'g gə larndaje lə dee ləm tɔ lé Maji kari j̄ sə dee ar dee ndəb pəd-pəd, Koso-dəwje gə mal rɔ ra dee kara Maji kari sané dee kad-kad ləm tɔ.

³²Mbai-beeje d'j̄ kel Ejiptə ree ləm, Njé gə Etiopi kara d'ɔs rɔ dee bad D'ula ji dee ndiŋ par gə rɔ Ala'g lé ya ləm tɔ.

³³Sej̄ gə síje mee beekoje gə dɔ naŋg neelé ɔsje pa arje Ala ləm, Ilaje riɓar dɔ Mbaidɔmbaije'g lé ləm tɔ.

³⁴ɔsje pa arje yeɛ gə ɔd njaa mee dara'd Gə to dara gə to saar-saar gə nɔ! Aa ooje, yeɛ ila boo-ndia gə to ndu siŋgamonɔ lé naŋg ar sí j'oo.

³⁵Ulaje rɔnduba dɔ Ala'g lé ya, Boo-rɔnduba ləa ɔ bee dɔ Israeɓje'g ləm, Siŋgamonɔ ləa j̄ sém loo gə tar ləm tɔ.

³⁶Ɔi Ala, un kudée loo-sii gə to gə kəmee doi'g lé I to bəl kədm-kədm. Ala lə Israeɓje lé ar koso-dəwje ləa siŋgamonɔ ləm, gə rɔŋgəŋ ləm tɔ. Maji kar dɔ ri Ala ai səgərə ya.

Pakɔsje 69

Ndu nɔ gə dan nékəmndoo'g

¹*Pakɔs lə Dabid gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee. D'ɔs gə ndu gwɔs pa gə pana: Pudu ndujaje.*

²Ɔi Ala, ajim ya kari Mbata manje lé d'a gə tula dɔm.

³Ma lé m'ur dan bɔrɔ dubu'g Ar loo kam m'uba gə mba kaar ne tar lé godo. Ma lé m'oso dan bul mán gə biri'g Ar paŋgəm manee dəs dɔm'g.

⁴Ma lé m'nɔ m'sané siŋgam ləm, Rəw gwɔsm gə kəi tudu kurum-kurum ləma, Kəm kara tel ndul kɔl-kɔl ləm tɔ Loo gə m'aa ne loo gə par gə rɔ Ala'g lé ləm lé.

⁵Deɛ gə d'ejim bəj̄-bəj̄ lal né gə bəe lé Deɛ bula d'unda yiŋga dɔm ya, Deɛ gə ndigi tujim lé to njésiŋgamonje, Deɛ to njébaje ləm lal né gə bəe ya tɔ, Né gə m'ɓogo el lé Deɛ ndigi kam m'uga baŋgee.

⁶Ɔi Ala, i lé gər néra mbə ləm gao ya ləm, Néramje gə to gə goo rəbee el lé kara D'iya rɔ dee kəmi'g el ləm tɔ.

⁷Deɛ gə d'unda mee dee yel gə dɔi'g lé Maji kar kəm sɔj̄ wa kəm dee mbata ləm-ma el, I Mbaidɔmbaije gə to Njesigəneɛ gə njeboo-néje lé! Deɛ gə sɔgi lé ar dee d'isi dan rɔkul'g mbata ləm el tɔ, I gə to Ala lə Israeɓje ya.

⁸Mbata rii-i nja ɓa dəwje tajim ne D'ar rɔkulee lé nai ne dɔm'g.

- ⁹Ma lé m'tel m'to gé mbá kəm ṅgakɔmje'g ləm, M'tel m'to dəw-dɔ-bee kəm ṅgalə kɔmeje-je'g ləm tɔ.
- ¹⁰Mbata ṅgur kəi ləi gé ram ṅgwɔd-ṅgwɔd lé Sɔ siŋgam yɔm-yɔm ləm, Deɛ gé d'ula sul dɔi'g lé Ta ndɔlje lə dee lé oso dɔm'g ya ləm tɔ.
- ¹¹M'no gə mán-no kəm'g ləm, M'ɔg ne məəm bó ləm tɔ, Yee ba ar dee tajim ne.
- ¹²Ma m'ula kubu-kwa-ndòo rɔm'g Ndá m'tel m'to ne nékɔrsu lə dee tɔ.
- ¹³Deɛ gé d'isi tarəwkɔg'd lé Pata d'wɔji ne dɔm ləm, Njékai kidoje gé mɿ lé kara D'ilam pa ya ləm tɔ.
- ¹⁴Nɛ ma lé m'ra tamaji tai-i Njesigəneə'g, Ʒi Ala, maji kar ndɔ neelé to ndɔ noji gə goo bao-meemaji ləi ləm, Maji kari ilam keneṅ Mba kam m'gər gao to gé i a gə la səm ləm tɔ.
- ¹⁵Ɔrm dan bɔrɔ dubu'g Gə mba karm m'dubu keneṅ gogo el ṅga, Ɔrm ji njébjəje'g ləm, Gə dan bul mán'g ya ləm tɔ.
- ¹⁶Maji kar paŋgəm maneje lé dəs dɔm'g el ləm, Maji kar bul mán lé urum kəi magə el ləma, Maji kar bwa-yoo kara ɔ rɛdə dɔm'g mbiaɔ el ya ləm tɔ.
- ¹⁷Njesigəneə, maji kari ilam keneṅ am ne né gé m'dəjii Mbata meemaji ləi dum dɔ loo ya, Maji kari tel kəmi par gé rɔm'g oom Mbata kookəmtondoo ləi lé boo dum dɔ loo ya tɔ.
- ¹⁸Maji kari iya səm kəmi, ma kura ləi lé el! Mbata ma lé m'isi dan néurti'g s Ndá ɔs rɔi bad mba kam né gé m'dəjii lé.
- ¹⁹ṅgəs pər gé rɔm bó gé taam ləm, Ajim bó gə ɔrm ne ji njébjəje'g ləm ləm tɔ.
- ²⁰I lé gər taji gé deɛ tajim ləm, Gə rɔkul gə kəm sɔi gé m'isi danee'g gao ya ləm tɔ, Njébjəje ləm lai lé kara d'aar nɔi'g.
- ²¹Taji gé deɛ tajim lé ya Iri bəṅgərəm budu-budu Ar rɔm wəi ne sululu. M'isi m'ṅgina koo kəmtondoo lé Nɛ m'ṅgina pi, M'ṅgina njégɔlməmje Nɛ bura el ya tɔ.
- ²²Deɛ lé d'ɔm bodé taa dan nésɔm'g ləm, Man gé kə tɔl kɔdaman gé tɔlm lé Nduú gé mas ba d'un d'am m'ai ləm tɔ.
- ²³Maji kar bar gé bar dee gə nésɔ lé Tel to gum kwa dee ləm, Gə bɔdə kwa dee loo-si lɔm'g lə dee ləm tɔ.
- ²⁴Maji kar kəm dee tel ndul ndiṅ-ndiṅ Ar dee d'oo ne loo el ṅga, Maji kar bər dee kara unda ne ndolè gé kédé-kédé ya.
- ²⁵Bugu oṅg ləi dɔ dee'g ləm, Ar boo-oṅg ləi gé to bəl kədm-kədm lé kara Ɔ dee ya ləm tɔ.
- ²⁶Maji kar loo-si dee tel to dɔ nduba piu-piu Bó ar dəwje d'isi mee kəi-kubuje'g lə dee el ya saar!

- ²⁷Mbata yee gá i ɔr jii undá ne lé D'ula kámee ndòo ləm, D'ɔr sor némeeko lə dee gá i nja ar dee doo lé ləm tɔ.
- ²⁸Maji kari ila néra gá kori-kori dɔ maree'g lə dee ar dee 'Bó gá mba kar dee d'ingá dɛb loo meekɔrjɔl ləi el.
- ²⁹ Maji kar ri dee kara tuji pugudu mee maktub kəmə'g lé 'Bó gá ndaŋg ri dee nɔ'd gá njémeekarabasurje el.
- ³⁰Ma lé m'to njendoo gá m'isi dan némeeko'g, Ɛi Ala, maji kar né la ləi lé Ree unum tar ya.
- ³¹Pakɔsje ləm lé m'a kar ri Ala ɓar ne, M'a kɔs gajee gá pa pideeje lé tɔ.
- ³²Yee neelé taa kəm Njesigəneɔ rəgm Unda bɔ maŋg gá gajee gá ŋgo gɔleeje lé tɔ.
- ³³Njénékəmndooje lé d'oo ndá d'al ne rɔ dee ya. Seɔ gá saŋgje Ala Maji kar mee sɔ to kamba ya!
- ³⁴Mbata Njesigəneɔ lé oo ndu njéndooje ləm, 'Bərje ləa lé yee ɔji dee bəɔ-bəɔ el ləm tɔ.
- ³⁵Maji kar naŋg gá dara gá baa-boo-kadje Gə néje lai gá to keneŋ lé d'ɔs gajee!
- ³⁶Mbata Ala a kaji Siɔ lé ləm, Yee a tel kunda ɓee-booje gá kɔ Juda lé gogo ləma, D'a si keneŋ karee to né kɔ dee-dee ləm tɔ.
- ³⁷Ŋgaka kuraje ləa lé D'a kwa ɓee lé gá nénduba lə dee ya. Dee gá d'unda ria dan kəm dee'g lé kara D'a kiŋga loo-si dee keneŋ tɔ.

Pakɔsje 70

Ndu no gá kii

Pak 40.14-18

- ¹Pakɔs lə Dabid gá ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé mba kar mee Ala olé ne dəa'g.
- ²Ɛi Ala, maji kari ɔs rɔi ɓad ree taam, Njesigəneɔ, maji kari ɔs rɔi ɓad ree la səm ya.
- ³Dee gá ndigi tujim lé Maji kar dee nai gá rɔkul ləm, kar kəm sɔɔ wa kəm dee ləm tɔ. Dee gá ndigi karm m'udu lé kara Maji kar dee rəm gá goo dee goo dee Gə rɔkul gá dɛb dɔ dee'g.
- ⁴Dee gá pata pana: Ya! Ya! lé Maji kar rɔkul lə dee ɓa ar dee d'ɔs tel gogo ya.
- ⁵Maji kar dee-dee lai gá ndolè gooi lé D'isi dan rɔkal'g gá dan boo-rɔlel'g ləi ya, Dee gá d'unda kaji ləi dan kəm dee'g lé kara Maji kar dee pa taree lal kwa ta dee kəw pana: Ala nja to gá boo ya!
- ⁶Ma lé m'to gá njendoo gá njenékəmndoo, Ɛi Ala, maji kari ɔs rɔi ɓad ree rɔm'g, I lé to njela səm ləm, gá njetaam kilam tar ya ləm tɔ. Njesigəneɔ, maji kari tila gá tila el.

Pakɔsje 71

Ndukwoi né læ buga dɔw

- 1**Njesigəneɔ, ma m'saŋg loo-kula-dɔm rɔi'g ya. Maji kar rɔkul ram el ŋga.
- 2**Taam bó gə ajim gə goo néra gə danasur læi, Tuga mbii par gə rɔm gə nee bó gə ree la ne sɔm ya!
- 3**Maji kari to gə biri mbal læm gə to njɔloo-kula-dɔm keneŋ Gə m'askəm tel gə keneŋ gə ndɔm-ndɔm ya! I ya wɔji njanŋ gə mba kam m'inga kaji Mbata i lé to biri mbal læm gə kəi-kaar-kɔgəɔ læm læm tɔ.
- 4**Ala læm, maji kari ɔrm ji njemeeyèr'g lé læm, Gə ji njehulai gə to gayim-dəw'g lé læm tɔ.
- 5**Mbata Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ, i lé to nékunda-meem-yel dɔ'g ya! Loo gə m'nai ne basa ya saar basinè lé M'ɔm məəm dɔi'g ya.
- 6**Loo gə m'unda loo mee kɔm'g teɛ ya saar basinè lé Ma m'gəd rɔm rɔi'g ya, I nja ba am m'unda loo mee kɔm'g m'teɛ, I lé ma m'pidii ta-ta bó ma lal el tɔ.
- 7**Ma lé m'to asəna gə nékɔb mbata læ dəwje bula, Nɛ i ba to njɔloo-kula-dɔm keneŋ gə ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ.
- 8**Maji kar ta pidii rusu tam tub læm, Ndɔje kára-kára lai lé Maji kar tam teɛ gə ta kula rɔnduba dɔi'g læm tɔ.
- 9**Maji kari ilam kɔ ndɔ bugam'g el læm, Loo gə siŋgam rəm lé ndá kara Ubam ya'm gə mbəa el læm tɔ,
- 10**Mbata njébaje læm lé pata d'wɔji ne dɔm, Deɛ gə d'umum rəw'g gə mba tujim lé kara D'ula ta meeŋ nɔ'd gə mbam ya læm tɔ.
- 11**Deɛ lé pana: Ala ubam ya'm mbə, Maji kar dee d'ubam d'wam Mbata dəw kára gə njetaam kilam tar godo ŋga.
- 12**Ɔi Ala, maji kari ɔs rɔi rɔm'g rəw gə ranŋ el, Ala læm, ree kalaŋ gə mba la sɔm ya!
- 13**Deɛ gə ndigi tujim lé Maji kar kəm sɔj wa kəm dee læm, Ar dee d'udu ne guduru ya læm tɔ. Deɛ gə saŋg loo mba kam m'udu lé Maji kar rɔkul i dɔb dɔ dee'g læm, Ar ndɔl wa dɔ dee læm tɔ.
- 14**Nɛ ma lé m'a kunda məəm yel gə ndɔje kára-kára lai, M'a pidii, m'a tel pidii ya gə kédé-kédé.
- 15**Tam a teɛ kila mber meekarabasur læi gə ta kaji læi lé gə ndɔje kára-kára lai ya Mbata deɛ bula yaɔ dum tura.
- 16**Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ, ma lé m'a pata néra siŋgamoŋ læi gə dum dɔ loo lé M'a kar məəm olé dɔ meekarabasur'g læi-i ya kára ba kiao.

¹⁷Ɖi Ala, loo gé m'nai ne basa ya saar basinè lé i nja ba ndoom né, Saar teɛ basinè ya ma m'ila mber kula raije gé maji péd-péd lé ya.

¹⁸Ɖi Ala, dan buga'g ləm gé dɔm pudu ya kara Maji kar i ubam ya'm el Gə mba karm m'ila mber ta siŋgamonɔ tɔg mbanɔ ləi lé M'ar njéboakojije lə nɔ gé basinè lé ləm, Gə njéboakojije lə nɔ gé d'a gə teɛ gé teɛ bəi lé ləm tɔ.

¹⁹Ɖi Ala, meekarabasur ləi lé aw saar teɛ mee dara'g ya, I nja to njera néje gé boo, Ɖi Ala, see nɔ ba to tana səi bəi wa.

²⁰Dan nékəmdoo'g gə dan némeekonje'g lé I aɪ ne məəm ya, Nɛ i a tel kam m'isi kəmba gogo bəi ləm, I a kam m'unda loo m'teɛ mee bwa-dɔbar'g ləm tɔ.

²¹Maji kari ar boo ləm tel ɪ dɔ maree'g Bó gə gɔl ne məəm gogo ya bəi tɔ.

²²Ma lé m'a kɔs gajii gə ndu pa kɪdu-kɔdè ləm, M'a kɔs pa meenda londonɔ ləi-i Ala ləm lé ya ləma, M'a pidii gə ndu pa kɪdu-kag lé ləm tɔ, I gé to Njerɔkunda lə Israelje lé ya.

²³Loo gé m'ula rənduba dɔi'g lé Tam a pata rɔlelee ləm, Taa gé i taa dɔm lé A kar rɔlel taa ne məəm pəl-pəl ya ləm tɔ.

²⁴Tam a teɛ kila ne mbər meekarabasur ləi lé gə ndɔje kára-kára lai ya Mbata deɛ gé saŋg loo karm m'udu lé Nai ne gə rɔkul ləm, kəm sɔɪ wa ne kəm dee ləm tɔ.

Pakɔsje 72

Tamaji mba kar Ala tɔr ne ndia dɔ mbai'g

¹Pakɔs lə Salomɔ.

Ɖi Ala, maji kari ar mbai gaŋg rəwta gə goo rəwta-gaŋg ləi ləm, Nɔgolə mbai lé aree ra né gé gə dɔ najee to gé i bèe ləm tɔ!

²Yeɛ a gaŋgta dɔ dəwje'g ləi gə goo néra gé gə dɔ najee ləm, Deɛ gé to njénékəmdooje ləi lé Yeɛ a ra ta lə dee gə goo néra gə danasur ləm tɔ.

³Mbɔl dɔ meekarabasur ləi ba Dɔ mbalje gə dɔdərlooje lé D'a kar koso-dəwje d'isi ne gə meekulɔm.

⁴Yeɛ a ra gə ta lə njénékəmdooje mbuna dəwje'g gə goo rəbee ləm, Yeɛ a kaji ŋgalə njéndooje ləma, Yeɛ a kɪ tal njekula kəmlondoo lé naŋg ras-ras ləm tɔ.

⁵To gé kàr to ne saar-saar ləm, Nai kara teɛ ne gə naiyee-naiyee ləm tɔ lé Nɔgaka dəwje gé d'oji nɔ gé kédé-kédé lé D'a bəli ne saar gə nɔ bèe ya tɔ.

⁶Yeɛ a to kasəna gə ndi gé ər dɔ mu gé d'inja dəa bèe ləm, Asəna gə ndi gé yəm njigi-njigi dɔ naŋg'd bèe ləm tɔ.

⁷Mee ndəaje'g neelé njera nédana a kidi pug-pug ləm, Meelɔm a kɪ dɔ maree'd gé kédé-kédé Saar kar ndogó lə nai a godo ne ləm tɔ.

- ⁸ Yee a koḃee un kudee baa-boo-kad'g nee saar tee ne yee gá raṅg'd ləm, Un kudee mán baa'g saar kər ne rudu naṅg njal ya ləm tɔ.
- ⁹ Deɛ gá d'isi dɔdilaloo'g lé D'a kɔs kəji dee naṅg nea'g ləm, Njébaje læa lé kara D'a munu nduji naṅg ya ləm tɔ.
- ¹⁰ Mbaije gá Tarsis gə deɛ gá d'isi dɔgoré-loo'g lé D'a karee nékoga-dɔ-rɔ dee ləm, Mbaije gá Saba gə Seba lé D'a karee nénojije ləm tɔ.
- ¹¹ Mbaije gá dɔ naṅg nee lai d'a kunda barmba nea'g ləm, Ginkoji dəwje gə raṅg lai lé d'a ra kula karee ya ləm tɔ.
- ¹² Mbata yee a taa dɔ njendoo gá ra né gə ndia wəl gá rəa'g ləm, Yee a la gə njenékəmdoo gá njela səa godo lé ləm tɔ.
- ¹³ Yee a koo kəmtondoo læ dəw gá siṅgá godo gə yee gá daṅ'd ləm, Yee a kaji njéndooje ya ləm tɔ.
- ¹⁴ Yee a kuga dɔ dee Kər dee ne dan néurti'g gə néra kərm-kərm'g lé, Məs dee lé a to né gá əj kəmee'g ya tɔ.
- ¹⁵ D'a si kəmba karee ne larlor gá Seba ləm, D'a ra tamaji mbata læa ta-ta lal kila ta dee naṅg læma, D'a tər ndu dee dəa'g gə ndɔ dee ndɔ dee ya ləm tɔ.
- ¹⁶ Ko a to gá naṅg rib-rib mee bee'g ləm, Gə dɔ sémm balje'g ləm tɔ: Dɔ kó a kula tar yəgə-yəgə to gá dɔ kagje gá Liba bée ləm, Dəwje kara d'a kidi pug-pug mee bee-booje'g asəna gə muje gá to dɔ naṅg'd bée ləm tɔ.
- ¹⁷ Ria a ɓar saar-saar to gá kər to ne saar-saar gə nɔ bée ləm, Ria-yee lé d'a tər ne ndu dee dɔ na'g læma, Ginkoji dəwje gə raṅg lé d'a pana: Yee lé to njerɔlel ləm tɔ.
- ¹⁸ Maji kar dɔkaisəgərə nai gə Njesigəneə Ala Yee gá to Ala læ Israəlje lé ya, Mbata yee nja kára ba to Njera néje gá dumkoo!
- ¹⁹ Maji kar ria gá maji dum lé ɓar saar-saar gə nɔ ləm, Maji kar rənduba læa kara taa loo dɔ naṅg nee pəl-pəl ya ləm tɔ! Bée ya! Bée ya!
- ²⁰ Yee neelé to rudu ndukwɔi læ Dabid gá to ṅgolə Isai lé ya.

Pakɔsje 73

MAKTUB NJEKOM'G MUḂA Rudu ndɔ læ njera némajelje

¹ Pakɔs læ *Asap*.

Oiyo, Ala to njera maji gə Israəlje ya ləm, Gə deɛ gá mee dee àr raṅg-raṅg lé ya ləm tɔ.

² Lé bée kara gɔlm unda ndolè, Nai lam bée gə mba karm m'ndida loo m'oso ya bée.

³ Mbata m'ra kəmkəj dɔ mbə-dəwje'g Loo gá m'oo nérɔlel læ njémeeyərje lé.

- ⁴Né kára kara jɔg dee el saar teɛ ne ndɔ yoo dee'g ləm, Darɔ dee kara to ndəb-ndəb ləm tɔ.
- ⁵Némeekoje gá ra dəwje lé ra dee-deɛ el ləm, Néje gá ra dəwje gá ranɔ lé kara ra dee el ləm tɔ.
- ⁶Gelee gá nee ba ti-rɔ to gá mər kila gwɔs dee'g ləm, Néra gá kərm-kərm ba to gá kubu gá dolè rɔ dee yul-yul bèe ləm tɔ.
- ⁷Néra gá kori-kori ɿ mee dee'g teɛ raga ləm, Takəjije lə deɛ gá dɔbəŋgərə dee'g kara kinja to ne raga ndəgəsə ya ləm tɔ.
- ⁸Deɛ dəji ndu mar deeje ləm, Gosɔyèr gá d'a ra gə mba kula ne kəm mar deeje ndòo lé to gá tapa dee ləma, Deɛ d'or sor d'əs ne ta yaɔ ləm tɔ.
- ⁹Deɛ pata d'ila ne ta dɔ dara'g ləm, Ndɔ dee kara ila ndɔl dɔ nanɔ nee ləm tɔ.
- ¹⁰Yee gá bèe ba Ala ar dəwje ləa d'om ne gel dee'g Ar dee d'ai ne manee yaɔ.
- ¹¹Tɔbəi deɛ pana: See Ala a gər to gá ban wa. See Njekurdɔloo lé kəmee a kinja dɔ'g to gá ban wa.
- ¹²Njémeeyèrje lé to togábè ya, Rɔ dee lel dee gə ndɔ dee ndɔ dee ləm, Nébaoje lə dee oso dɔ maree'd gá kédé-kédé ya ləm tɔ.
- ¹³Togábè ba né gá m'ra mba kar məəm àr ne ŋgad-ŋgad lé M'ra kari ba ya ləm, Jimje gá m'togo m'riba ne dɔ ta gá wa dɔm el lé kara Tel to ne né gá gə mɪdé ba ya ləm tɔ.
- ¹⁴Ndɔje kára-kára lai lé nékəmnɔooje ram ləm, Teɛ gə ndɔ gə ndɔje kára-kára lai lé I ar bɔ néram ɔs tam'g ləm tɔ.
- ¹⁵Bó lé m'a gə pa pana: Ma kara m'ndigi pata to gá deɛ bèe ndá Nani ba m'a kun ne dɔ ginkoji ŋganije.
- ¹⁶Loo gá m'laji toree məəm'g gə mba kar kəminja ndá M'oo gá ta gá to kədərə yaɔ gə mba gər ginee njai
- ¹⁷Saar m'andə ne mee kəi'g lə Ala gá to gə kəmee lé Ndá né gá a gə ra njémeeyèrje ndɔ gá rudu lé kəminja dɔ'g.
- ¹⁸Oiyo, i lé ar dee njaa dɔ rəwje gá kookəmtɔndoo mbul-mbul'g ləm, I ar dee toso tuji ne pugudu-pugudu ya ləm tɔ.
- ¹⁹Kwii! léegəneeya deɛ tuji pugudu! Né gá to bəl gá a tuji dee ləm, Kar dee godo ləm tɔ lé uba dee nanɔ bus!
- ²⁰To asəna gə néni gá sané pá Loo gá dəw ndel ne dɔ bi'g bèe lé Mbaidɔmbaije, loo gá i ndel dɔ bi'g ləi lé Ndá i a kəji dee bəi-bəi koo dee ne gá né gá əi el.
- ²¹Loo gá məəm adm mbag-mbag Ar né ɔs dɔbəŋgərəm bèe ndá
- ²²M'oo to gá m'to mbə-dəw gá m'lal gosonégər ya. M'to asəna gə da bèe kəmi'g.

- ²³Ne lé bée kara ma m'nai sai gə ndɔm-ndɔm, I nja wa jikɔlm ɲəji ya tɔ.
- ²⁴Ta kwɔji kəmkàr lai ba i a kɔr ne nɔm ləm, Ndɔ gə rudu lé i a taam gə rɔi'g dan rɔnduba'g lai ya ləm tɔ.
- ²⁵I nja kára ba to kama gə si dara, See yeɛ gə raŋg gə ra bəi wa. Dɔ naŋg nee kara rɔm lelm wɔji dɔi-i nja kára ba.
- ²⁶Dakasrɔm gə bəŋgərəm lé d'askəm tuji pugudu ya, Ne Ala a to biri mbal gə m'gəd rɔm dɔ'g ləm, Gə nédɔji ləm-ma ya saar-saar gə nɔ ləm tɔ.
- ²⁷Mbata aa oo, deɛ lai gə d'unda rɔ dee rɔi'g ɲəgərəŋ gə raŋg lé D'udu guduru ya ləm, Deɛ lai gə d'ubai d'ya'i lé kara D'udu bɔ ya ləm tɔ.
- ²⁸Ne ma lé kam m'ɲəgəs pər gə rɔ Ala'g lé Yee ba m'oo gə némaji ləm, M'oo Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ gə njɔloo-kula-dɔ ləm Gə mba kɔr ne sor kwɔji ne dɔ néraije'g lai ləm tɔ.

Pakɔsje 74

Pa nɔ mbata tuji gə oso dɔ kəi-Ala'g

¹Pakɔs lə Asap.

Ɔi Ala, see gelee ban ba i uba dee ya dee gə nɔ bəi wa. See gelee ban ba oŋg lai i sai gə kédé-kédé Ari i ne gə koso-nékulje lai Gə d'ar loo-kɔ-mu'g lai lé tɔbəi wa.

²Koso-dəwje lai gə i taa dee kédé ləw ba lé Maji kari ar məəi olé teɛ dɔ dee'g ya, Deɛ gə i nja uga dɔ dee asəna gə ginkoiji gə to gə nédɔji lai bée, Mbal gə Siɔ gə i ra loo-sii keneŋ lé kara Ar məəi olé teɛ dɔ'g ya ləm tɔ.

³Maji kari aw saar teɛ par gə mbuna looje neelé gə tuji gə kédé-kédé Mbata njeba lé tuji néje lai mee kəi gə to gə kəmee'g.

⁴Njékomɔ seiye lé d'ɔr ndu dee gə tar wəl mee kəi'g lai gə to gə kəmee'g, Nétɔjije lə dee-deɛ nja d'unda keneŋ gə nétɔjije gə gəd.

⁵D'oo dee asəna kára ba gə deɛ gə d'odo tinaje lə dee D'aw ne mee kag-kɔr gə ndər siŋ-siŋ'd bée.

⁶Waga ndá tinaje gə moje lə dee lé Deɛ tuga ne néndajije gə tɔl dee gə to keneŋ.

⁷Deɛ d'ula pər kəi lai gə to gə kəmee doi ləm, Kəi gə rii bar dɔ'g lé Deɛ kunda təd d'ula ne sul dɔ'g ya ləm tɔ.

⁸Deɛ pa mee dee'g kəi pana: Ar sí n'raje sə deɛ lai né gə kərm-kərm! Looje lai gə to gə kəmee mee bee'g neelé deɛ roo dula-dula ya.

⁹Nétɔjije lə síjeɛ lé j'oo kára kara bée el ləm, Njetegginta kára kara godo ləma, Dəw kára kara mbuna sí'g gər to gə né neelé a to saar kunda ɲəŋgeɛ ra wa bée el ləm tɔ.

- 10** Ɖi Ala, saar ndɔ gá ra ba njekula kámloondoo lé a kila ndɔl dɔ loo'g Esé njeɓá lé a keji ne rii bæj-bæj lal kəw ne rəa bæi wa.
- 11** See gelee ban ba i ɔm jii kaari'g bée wa. Maji kari wa jii gá tar tuji dee ne.
- 12** Ala to mbai ləm un kudee kédé gá ləw saar basinè, Yee nja ba gá njegelkaji lə dəwje gá dɔ naŋg nee.
- 13** I gaŋg baa-boo-kad dana gə goo siŋgamoŋ ləi ləm, Da-kɔb gá dan mán'g lé i to ka dəaje réb-réb ya ləm,
- 14** I iri ka dɔ mar njigi-njigi ləma, I un ar koso-dəwje gá dɔdilaloo'g lé gá nésɔ dee ya ləm tɔ.
- 15** I ar kəm-rəw-manje gə ŋgira-manje tuba tir-tir ləm, Man baaje gá d'yi kédé gá ləw el lé I ar dee tudu kurum-kurum ləm tɔ.
- 16** Lookàr gə loondul lé to kaj ya ləm, I ra naj gə kàr ləm tɔ.
- 17** I wɔji rəw-nim-naŋgje lai ar dee to njaŋg ləm, I unda naj kàr gə naj bar lé ləm tɔ.
- 18** Maji kari gər gao, to gá njeɓá lé Ila ndɔl dɔi-i Njesigəneə'g ləm, Koso-dəwje gá to mbəje lé D'əji rii bæj-bæj ləm tɔ.
- 19** Maji kari yə koso-dəwje ləi ta daje'g el ləm, Njénékəmnɔoje ləi lé ar məəi wəi dɔ dee'g gə nɔ el ya ləm tɔ.
- 20** Maji kari əji goo ta manrɔ lé Mbata looje gá to bigim mee bee'g neelé Ar gayim-dəwje taa ne loo keneŋ pəl-pəl.
- 21** Maji kar yee gá d'ula kəmee ndò lé Tel gá bée gə rɔkul el ləm, Maji kar njenékəmnɔo gə njendoo lé D'unda nɔ rii ya ləm tɔ.
- 22** Ɖi Ala, maji kari uba naŋg ɪta aɪ bada dɔ ta'g ləi. Ar məəi olé tee dɔ ta ndɔlje'g lə mbə-dəwje Gá d'ila dɔi'g gə ndɔ dee ndɔ dee.
- 23** Ar məəi wəi dɔ kunda bula yi-i-i lə njéɓaje ləi lé el ləm, Kaw dɔ nɔ'd pum-pum lə deɛ gá ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé əw el lé Ar məəi wəi dɔ'g el ləm tɔ.

Pakɔsje 75

Ala ba to njegaŋ-rəwta gá gəd

- 1** Pakɔs lə Asap gá ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə ndu gwɔs pa gá pana: Tuji né el bòo.
- 2** Ɖi Ala, jee m'pidiije, jee m'pidiije ya, Jee m'barje ne rii ta sí'g wəl-wəl ləm, J'ilaje mbər néraije gá maji dum ya ləm tɔ.
- 3** Njesigəneə pana: Mee ndɔ gá m'wɔji njaŋg lé ndá M'a gaŋgta gə goo rəbee sur ya.
- 4** Naŋg yə ləm, deɛ lai gá d'isi keneŋ Ndəb ne pəd-pəd ləm tɔ, Nɛ ma lé m'ar gaji kageeje ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ.

- ⁵Ma m'ula deɛ gá njépidi rɔ deɛje lé m'pana: Pidije rɔ sí el. Njémeeyèrje lé kara m'ula dee m'pana: Undaje dɔ sí gá tar el!
- ⁶Undaje dɔ sí gá tar bèe el ləm, Paje ta beelé bèe el ləm tɔ,
- ⁷Mbata kun dəw kundá tar ɗaŋg lé
 ɪ bər əsé dɔ-gó el ləm, Esé ɪ dɔdilaloo'g el ləm tɔ.
- ⁸Nɛ Ala nja ba to gá njegaŋ-rəbee ya. Yeɛ nja ar yeɛ gá nee ula dɛa naŋg ləm, Ar yeɛ gá yo unda dɛa tar ya ləm tɔ.
- ⁹Bai gá mán-nduú gá ɪ njem-njem Gá podé nɔ'd gə nduji néje gá lel lé To ji Njesigəneɔ'g, Yeɛ ɔm néje neelé dɔ naŋg nee ya. Njémeeyèrje lai gá dɔ naŋg neelé d'ai manee sɔd Saar njibi gwɔiyee ya.
- ¹⁰M'a kila mber ta néje neelé saar-saar gə nɔm ya ləm, M'a kɔs pa kila ne ribar dɔ Ala'g lé lə Jakob lé ləm tɔ.
- ¹¹M'a təd siŋgamoŋ lə njémeeyèrje lai ya, Nɛ siŋgamoŋ lə njemeekarabasur lé a kɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé.

Pakɔsje 76

Ala to njekunganga

- ¹Pakɔs lə Asap gá ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə nékimje gá gə kuláje.
- ²Ala ar dee gəree mee bee gá Juda gao ləm, Ria kara bar mɪ mee bee gá Israel'g ya ləm tɔ.
- ³Kəi-kubu ləa lé to Salem'g ləm, Loo-siée kara to Siɔ'g ya ləm tɔ.
- ⁴Lée neelé nja ba yeɛ guru bandəŋgje Gə dərje gə kiambasje gə nérɔje lé keneŋ ya tɔ.
- ⁵I lé boo-ronduba ləi gə siŋgamoŋ ləi Ur dɔ mbalje gá to bəl lé.
- ⁶Bao-rɔje gá njékwə diŋgam mee dee'gje lé D'unda dee banrɔ ya, D'oso gə rudu bi lə dee, Deɛ bao-rɔje lai neelé d'oo loo kaj bada dɔ rɔ dee'g el.
- ⁷Loo gá i Ala lə Jakob lé tɔji dee jii ndá Njérɔ gə kundaje gə kundaje lə dee nɔ'd deɛ tobi ndələŋ.
- ⁸Ɛi, i lé to bəl kədm-kədm! See nɔ ba askəm kaar dɔ gɔlee'g njəŋg Loo gá oŋg ɪ səi wa.
- ⁹I si mee dara'g ila mber rəwta-gaŋg lé, Ndá njé gá dɔ naŋg nee bəl unda dee badə gaŋg dee ar dee d'isi jim
- ¹⁰Loo gá Ala ɪ mba gaŋgta Gə mba kaji ne njénékəmdooje lai gá dɔ naŋg nee.
- ¹¹Dəw lé lé si dan oŋg'd ləa kara a kɔs gajii ya Loo gá boo-oŋg ləi lai taa rɔi pəl-pəl.

¹²Maji kar sí unje ndu sí arje Ala læ sí gé Njesigəneə lé Ndá tɔlje ne tɔa bém ya. Deə lai gé gugu dɔa sub lé Maji kar dee ree gé nénojije d'ar Ala gé to bəl kədm-kədm lé.

¹³Beelé læ mbai-beeje lé yeə undá naŋg rab-rab læm, Yeə to bəl kədm-kədm kəm mbaije gé dɔ naŋg nee læm tɔ.

Pakɔsje 77

Ta kar meə dee olé ne dɔ néje gé ra Israël lé

¹*Pakɔs læ Asap gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee gə goo kə Jedutun lé.*

²M'ɔr ndum gé tar gé rɔ Ala'g lé m'ra ne né wəl, M'ɔr ndum gé tar gé rɔ Ala'g lé ndá yeə a koo ndum ya tɔ.

³Ndɔ néurti'g læm lé Ma m'saŋg Mbaidɔmbaije ya, Loondul lé m'ula jim ndiŋ gé tar lal kwa gé naŋg, Ma mbad taje lai gé deə pa gɔl ne məəm lé.

⁴M'ar məəm olé dɔ Ala'g lé ndá M'tumə ne ŋgururu-ŋgururu, M'laji dɔa'g ndá Meem ila kas bilim.

⁵I lé wa dɔ kəm rəw gé tar Ndá məəm pélé ne wəs-wəs am m'pata el.

⁶Ma m'əji dɔ ndɔje gé læw'g lé læm, Gə dɔ læbje gé kédé gé dɔtar'g lé læm tɔ.

⁷M'əji dɔ pakɔsje'g læm loondul'g lé læm, Ma m'əji taree məəm'g læma, M'laji toree məəm'g læm tɔ.

⁸See Mbaidɔmbaije a kɔs sí rəw saar gə nɔ ya wa. See yeə a tel kila kəm sí toro'g el ŋga wa.

⁹See gin meemaji læa gaŋg ŋgaji ŋga wa. See ta læa udu guduru saar gə nɔ wa.

¹⁰See mee Ala wəi dɔ koo kəmtondoo'g læ sí wa. See loo gé oŋg i ne səa lé Yeə ya goo meekərjɔl læa wa.

¹¹Ma m'pana: Né gé ula kəm ndò lé To mbata jikɔl Njekurdɔloo lé to to gé kédé el.

¹²M'a kar məəm olé dɔ néraje'g læ Njesigəneə ya, Mbata məəm olé dɔ néraije gé maji dum gé læw ya.

¹³Néraije lai lé m'a pa taree læm, M'a kɔr sor néraije gé ur dɔ loo lé ya læm tɔ.

¹⁴Ei Ala, rəwje læi to rəwje gé to gə kəmee, See magə gé ra ba boo asəna gə Ala wa.

¹⁵I lé to Ala gé njera néje gé dumkoo ya læm, Siŋgamoŋ læi lé i riba dɔa gé raga mbuna koso-dəwje'g læm tɔ.

¹⁶Mbɔl dɔ jii ba i taa ne dɔ dəwje læi, Deə gé to ŋgalə Jakob gə Jisəb.

¹⁷Ɖi Ala, manje lé d'ooi ya, Manje lé d'ooi ya ndá deɛ ndəb ne pəd-pəd, Bul manje kara tuga ne pɔŋgm-pɔŋgm tɔ.

¹⁸Ndi gá il lé tel to kɔ ndi gá mbél manee naŋg ləm, Ndagee kara ɓar dan loo kil'g ləa ya ləma, Kandə bandanɟje ləi turu pə-pə gə mee looje lai-lai ya ləm tɔ.

¹⁹Ndi ləi gá ndanɟ lé ɓar paɪ-paɪ dan lel-mal'g ləm, Telee gá yee tel lé ndogó dɔ loo gá naŋg nee ləma, Naŋg kara ula ne déréré-dèrèrè ya ləm tɔ.

²⁰I woɪ rəw dan baa-boo-kad'g, I gəl kila-rəw dan manje gá boo'g, Tor gəlɪje lé dəw oo gogo el.

²¹Ji Moyis gə ji Aarɔ lé I ɔn ne koso-dəwje ləi to gá koso-nékulje bèe.

Pakɔsje 78

Sorta gá wɔji dɔ néra Israɛlɛje gá ləw

¹Pa lə Asap gá ar bao-pa mba karee ɔs sə dee gə goo kə Jedutun lé.

Seɪ koso-dəwje ləm, ooje néje gá m'ndoo sí lé ləm, Tugaje mbi sí ooje ne taje gá teɛ tam'g lé ləm tɔ.

²M'teɛ tam m'pa ne gosotaje ləm, M'ila mber ta kəmkàr gá mee ndəaje gá ləw lé ləm tɔ.

³Né gá jee j'oo gə mbi sí ləm, Né gá jee n'gər ləma, Né gá bɔ síje-je d'ɔr gee d'ar sí ləm tɔ lé

⁴J'a kiya dəa gə ŋan deeje el, Ta pidi Njesigəneɔ ləm, Gə ta siŋgamoŋ ləa ləma, Gə néreaje gá dumkoo gá yee ra ləm tɔ lé J'a pa taree kar ŋgaka deeje gá gogo.

⁵Yee unda nékɔrgoota mbuna Jakobje'g ləm, Yee unda godndia mbuna Israɛlɛje'g ləm tɔ Ndá yee un ndia ar bɔ síje-je Mba kar dee ndoo ŋan deeje taree,

⁶Mba kar ŋgaka deeje gá gogo gər Deɛ gá to ŋan deeje gá d'a gə koji dee lé Mba kar deɛ kara loo gá deɛ tɔg mbɔ ndá D'a ndoo ne ŋan deeje ya tɔ,

⁷Gə mba kar dee d'unda ne mee dee dɔ Ala'g lé ləm, Gə mba kar mee dee wəi ne dɔ néraje'g lə Ala el ləma, Gə mba kar dee tɔs ne kəm dee bao-bao dɔ godndiaje'g lé ləm tɔ

⁸Bó gə mba kar dee ra ne né to gá bɔ deeje-je bèe el, Mbata deɛ lé to gá mbim-oota-elje gə njékɔsta-rəwje ləm, D'wa mee dee kɔgərɔ el ləma, Deɛ to majikojije lə Ala el ləm tɔ.

⁹Eprayimje gá d'ɔm nérɔje rɔ dee'g ləm, Deɛ gá rɔ gə bandanɟje rɔ dee'g lé Deɛ tel gir dee d'ila d'ar njéɓaje ndɔ rɔ'g neelé d'ai.

¹⁰D'ila ŋgonkoji dɔ manrɔ'g lə Ala el ləm, Deɛ mbad njaa gə goo torndia ləm tɔ.

¹¹D'ar mee dee wəi dɔ néreaje'g ləm, Gə dɔ néreaje gá maji dum gá yee ar dee d'oo lé ləm tɔ.

- 12 Yee ra néje gá dumkoo Kəm bɔ deeje-je'g mee bee gá Ejiptə'g Gə mee bee-boo gá Soa'g ya.
- 13 Yee kai baa-boo-kad lé dana ya ne rəw ar dee ləm, Yee ur manje tar to gá ndògo-bɔɔ bée ləm tɔ.
- 14 Yee ɔr nɔ dee dan kàrá gə mum ləm, Loondul'g kara pər gá ndogó jol-jol 'Ba yee ɔr ne nɔ dee ləm tɔ.
- 15 Yee tɔ biri mbalje gá dɔdilaloo'g lé dana Ar dee d'ingə ne mán-kai gá uba tir-tir lé.
- 16 Biri mbal lé yee ar kəm-rəw-manje tee keneɲ tir-tir ləm, Yee ar mán ula keneɲ tar gɔl-gɔl to gá mán baa bée ləm tɔ.
- 17 Ne deɛ ra kaiya kəm dee gá kédé-kédé, D'ɔs ne ta læa rəw ləm, Deɛ d'ɪ komɔ ne Njekurdɔloo dɔdilaloo'g neelé ya ləm tɔ.
- 18 Deɛ d'ai mee Ala Dejee ne néso gá deɛ ndingə lé.
- 19 Deɛ pata gá majel d'ila dɔ Ala'g lé pana: See Ala askəm ɓar neɛje gə néso dɔdilaloo'g neelé wa.
- 20 Aa ooje, yee unda biri mbal ar mán ula keneɲ, Manje gá turu tumɔ-tumɔ taa loo keneɲ yəngəm-yəngəm. See yee askəm kar dəwje læa muru əsé kar dee da ya to wa.
- 21 Loo gá Njesigəneɛ oo ndá méé ɪ səa jugugu Asəna gə pər gá mbudu ɔn dɔ Jakob'g bée ləm, Oɲg ɪ səa dɔ Israel'g ləm tɔ,
- 22 Mbata deɛ lé d'ɔm mee dee dɔ Ala'g lé el, Deɛ d'unda mee dee dɔ la gá yee la ne sə dee el tɔ.
- 23 Yee un ndia ar kilje læ ndi Ndá yee ɔr tarəw dara lé ila tag.
- 24 Yee ar dee muru gá ɪ dara Aree gəɪ dɔ dee'g to gá ndi bée lé Ndá yee ar dee kó gá dara.
- 25 Deɛ lai d'ɔ muru kɔ njésingamonje ləm, Yee ula gə néso aree as dee nag-nag ləm tɔ.
- 26 Yee ar lel ɪ bər ula mee dara'g ləm, Singamon læa ɓa yee ar lel ɪ ne kel dɔkɔl ula ne ləm tɔ.
- 27 Yee ar da gəɪ ɔm dɔ dee'g Asəna gə nduji naɲg bée, Yee ɓa gá yelje gá bula yaɔ gá gəɪ naɲg Asəna gə nagəra gá ta baa-boo-kadje'g bée.
- 28 Yee ar dee toso naɲg dan loo-si dee'g Gir kəije'g læ deɛ lai.
- 29 D'uso d'ar mee dee ndan tub-tub, Ala ar dee né gá deɛ ndingə lé.
- 30 Mal né gá mee dee'g wəi el ɓəi ləm, Néso dee kara to ta dee'g bura ya ɓəi ləm tɔ

- 31Ndá onḡ lə Ala ɿ ɔm dɔ dee'g, Yeɛ kunda deɛ gá siṅga dee to kɔgəro-kɔgəro tɔl dee ləm, Basaje gá Israel lé yeɛ kunda dee ne mbugu-mbugu ya ləm tɔ.
- 32Lé bèe ya kara deɛ d'əw ne rɔ dee ra kaiya el ləm, D'ɔm meɛ dee dɔ néreaje gá dumkoo'g lé el ləm tɔ.
- 33Kuɿi tɛa gá teɛ lé yeɛ tuɿi ne ndɔje lə dee ləm, Né gá to bəl kədm-kədm teɛ ne dɔ dee'g wai rudu ləbje'g lə dee lé ləm tɔ.
- 34Loo gá yeɛ unda dee ar yoo tɔl dee ndá Deɛ tel saṅgee ləm, Deɛ d'ɔs badm tel ree ne rɔ Ala'g lé ya ləm tɔ.
- 35D'ar meɛ dee olé dɔ Ala gá to biri mbal lə dee ləm, Dɔ Ala gá to Njekurdɔloo gá to njetaa dɔ dee lé ləm tɔ.
- 36Nɛ deɛ su kəmee gə ta dee ləm, Deɛ d'ulá taṅɔm ya ləm tɔ.
- 37Deɛ d'wa meɛ dee kɔgəro reɛ ne rəa'g ré-ré el ləm, D'ila koji dɔ ndu manrɔ'g ləa lé el ləm tɔ.
- 38Nɛ lé bèe kara gə goo meekərjɔl ləa ba Yeɛ ar mée ti ne mbidi dɔ néra gá kori-kori'g lə dee Bó yeɛ tuɿi dee ne el: Ta-ta yeɛ wa goo onḡ ləa sud Bó yə rəa yag dan boo-onḡ'g ləa el.
- 39Yeɛ ar mée olé dɔ dee'g to gá deɛ to dakasrɔ gá kari ba, Deɛ to d'asəna gə kuɿi ta dəw gá teɛ pu ndá Tel ree gogo el lé tɔ.
- 40Gəl bula ndá deɛ d'ɿ d'omə səa dɔdilaloo'g ləm, Gəl bula ndá d'ar onḡ ɿ səa dɔ dee'g Mee looje gá tudu kurum-kurum'g ləm tɔ.
- 41D'əw rɔ dee kai mee Ala el ləm, D'əw rɔ dee kar mee Njerɔkunda lə Israelje eə lé el ləm tɔ.
- 42D'ar meɛ dee wəi dɔ siṅgamon'g ləa lé ləm, Gə dɔ ndɔ gá yeɛ ɔr dee ne ji njebə'g lə dee lé ləm tɔ.
- 43D'ar meɛ dee wəi dɔ némɔrije Gá yeɛ ra mee bee gá Eɿiptə'g ləm, Gə dɔ néje gá dumkoo Gá yeɛ ra mee bee-boo gá Soə'g lé ləm tɔ.
- 44 Yeɛ ar mán baaje lə dee tel to məs Ar dee d'askəm kai manee el ləm,
- 45 Yeɛ ula gə kəm mbàje dɔ dee'g ar dee tɔ dee ləma, Yeɛ ula gá kurkuduje dɔ dee'g ar dee tuɿi néje lə dee ləm tɔ.
- 46 Yeɛ ula beedéje dɔ koje'g lə dee ləm, Gə dɔ néje lai gá mee ndɔje'g lə dee ləm tɔ.
- 47 Yeɛ ar ndi kwɔji tuɿi nduúje lə dee pugudu ləm, Kag-bɔlje lə dee kara kɔ ndi ba tuɿi ləm tɔ.
- 48Yeɛ uba nékulje lə dee yə dee dan ndi kwɔji'g ləm, Ar pər gá dara tɔl koso-nékulje lə dee ləm tɔ.

- 49 Yeē ì sà dee gə ɔŋg læa gə nuŋga kəd-kəd læm, Gə boo-ɔŋg læa læm, gə meekī jugugu læa læma, Gə néurtije læa læm tɔ, Néje neelé to kudu njékaikulaɣe læa gə wɔji dɔ némeeko.
- 50 Yeē yá loo ar ɔŋg læa bɔgu dɔ dee'g ʔó taa dee ta yoo'g el læm, Yeē yá dee yag ta yoo-koso'g læm tɔ.
- 51 Yeē kunda ŋgandər Ejiptəje'g lai vaga-vaga tɔl dee, Deē gə to bao-siŋgamonje gə d'isi mee kəi-kubu'g læ Kam lé.
- 52 Yeē ar koso-dəwje læa d'unda loo teɣ to gə badje bèe læm, Yeē ɔn dee dɔdilaloo'g to gə koso-nékulje bèe læm tɔ.
- 53 Yeē ɔr nɔ dee gəd-gəd Ar dee bəl né kára kara bèe el Ndá baa-boo-kad tula dɔ njébajje læ dee yal.
- 54 Yeē ree sà dee par gə rəw-nim loo'g læa Gə to gə kəmee doi lé Par gə dɔ mbal gə jikɔlee-yeē ba taa ne gə né keɣ.
- 55 Yeē tuba ginkoji dəwje gə raŋg nɔ dee'g Yá bee læ dee kai dee gə nédɔji læ dee læm, Yeē ar ginkoji Israelje lé d'isi mee kəi-kubuje'g læ dee ya læm tɔ.
- 56 Nɛ deɣ d'ai mee Ala gə Njekurdɔloo'g d'ì komá ne læm, Deɣ d'aa dɔ torndiaje kər-kər el læm tɔ.
- 57 D'unda rɔ dee bad rəa'g d'ila ne koji dəa'g el To gə bɔ deeje-je bèe, Deɣ rəm gogo to gə kúla bəndaŋg gə ŋgəŋ el.
- 58 D'ar ɔŋg ì ne səa pu Dɔ looje læ dee gə ndəw'g lé læm, D'ɔs ne gel kəmkəī læa Gə Magəpoleje læ dee lé læm tɔ.
- 59 Ala oo ndá ɔŋg ì səa Aree ɔs Israel lé rəw gə siŋgamonje læa.
- 60 Yeē uba ne loo-siée gə Silo yá, Yeē ba to kəi-kubu gə yeē si ne mbuna dəwje'g lé.
- 61 Nésiŋgamonje læa gə boo-ronduba læa lé Yeē yá meē ji njébajje'g læa ar dee d'aw ne bee gə raŋg.
- 62 Yeē yá goo koso-dəwje læa ar dee d'wəi yoo-kiambas mburug-mburug læm, Yeē ar meē ì səa jugugu dɔ nédɔji'g læa læm tɔ.
- 63 Pər ì roo basaje læa lé dula-dula læm, Ŋganeeje gə mədə lé d'ɔs pa pidi dee ne el læm tɔ.
- 64 Njékinjanéməsje læa lé d'wəi yoo-kiambas læm, Njékəisiŋgaje læa lé deɣ nɔ dee el læm tɔ.
- 65 Mbaidɔmbaije lé teɣ kəmee Asəna gə dəw gə ì dɔ bi'd bèe læm, Asəna gə bao-rɔ gə mán-nduú gə m̄i lé tɔlee ba ì ndel dɔ bi'g bəi læm tɔ.

- ⁶⁶Yee kunda njébaŋe læa gé d'aj nea'g læm, Yee ar rɔkul-boo gé to gə nɔ lé dɔb dɔ dee'g læm tɔ.
- ⁶⁷Lée togábè kara yee mbad kai-kubu læ Jisəb læm, Yee mbər ginkoji læ Eprayim el læm tɔ.
- ⁶⁸Ne yee ɔr kəm ginkoji læ Juda læm, Gə mbal gé Siɔ gé yee unda dan kəmee'g læm tɔ.
- ⁶⁹Yee unda kai-siée gé to gə kəmee doi lé Asəna gə loo gé to tar sab læm, Asəna gə naŋg gé yee unda aree ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ gə nɔ bèe læm tɔ.
- ⁷⁰Yee mbər Dabid, kura læa lé Oree loo-kaar koso-nékulje'g.
- ⁷¹Yee ɔree goo kɔ badje gé d'ar ŋgan deeje d'ar d'il mbà dee Gə mba karee ul ŋgaka Jakob gé to koso-dəwje læa lé læm, Gə Israel gé to gé nédɔji læa lé læm tɔ.
- ⁷²Ndá Dabid lé ul dee gə mée gé kára ba sur læm, Yee ɔr nɔ dee gə jia gé gər goso kul néje læm tɔ.

Pakɔsje 79

Pa nɔ ndòo Jerusalem gé tuji lé

¹ *Pakɔs læ Asap.*

Ɔi Ala, Ginkoji dəwje gə raŋg lé aa loo pəl-pəl dɔ nédɔji'g læi læm, Kai læi gé to gə kəmee doi lé d'ila ndɔl dɔ'g læma, Jerusalem kara d'aree tel to gé kər mbalje Gé d'wa kugu dɔ nɔ'd bèe læm tɔ.

²Dee lé d'ya nin kuraje læi Gé nékɔ læ yelje læm, Dakasɔ majikojije læi lé kara d'ya d'ar daje gé wala læm tɔ.

³Dee d'ɔm məs dee naŋg asəna gə mán bèe ya Gugu ne dɔ bee gé Jerusalem lé sub Ar dəw kára bèe gé njedubu dee godo.

⁴Jee n'tel n'toje nérɔkul kəm njéboatabeeje læ sí læm, N'toje nékunda-kogo gə nédɔjindu læ dee-dee Gé gugu dɔ sí sub neelé læm tɔ.

⁵Njesigəneə, see ndɔ gé ra ba a kunda ŋgaŋ meeki jugugu læi bəi wa. See ndɔ gé ra ba ŋg læi gé taa pər bilim-bilim lé a kwəi bəm wa.

⁶Maji kari bugu boo-ŋg læi Dɔ Ginkoji dəwje gə raŋg'd gé gəri el læm, Gə dɔ beekoje'd gé bar rii keneŋ el lé læm tɔ.

⁷Mbata dee gaŋg ŋgaka Jakob lé mbidi-mbidi D'ar loo-siée kara wa ŋgɔ njag-njag.

⁸Ar məəi olé tee dɔ néra kori-korije'g læ sí gé læw lé el ŋga. Maji kar némeekaw tai-tai læi lé ree gə tɔgee tila kəm sí Mbata jee lé kəm sí to ndòo yaə.

⁹Ala, i gé to njekaji sí lé Maji kari ree la sə sí gə mba kar rii bar ne læm, Gé taa dɔ sí ar məəi oso lemsé dɔ kaiya ra síje'g Mbata læ rii-i nja læm tɔ.

¹⁰See gelee ban ba ginkoji dəwje gə ranḡ lé d'a pana: See Ala læ dee lé əd ra bæi wa. Maji kar dee gər gao kəm síjeə'g ləm, Gə mbuna ginkoji dəwje gə ranḡ'g ləm tɔ lé To gə i nja dal bə məs kuraje læi gə ɔm dɔ nanḡ lé.

¹¹Maji kar ndu tumaje læ bərje lé aw saar tee rɔi'g! Maji kari aji dee gə d'a gə kudu gə goo jii gə bar mər-mər lé!

¹²Mbaidɔmbaije, ndɔl gə njéboatabeeje læ sí d'ila dɔi'g lé Maji kari tel ɔm dɔ dee'g godə maree'g gɔl siri.

¹³Nɛ jeə gə n'toje koso-dəwje læi Gə n'toje koso-nékulje læi gə j'aar loo-ko-mu'g læi lé J'a pidii saar-saar gə nɔ ya ləm, J'a kɔs pa kila ne ribar dɔi'g kar ŋgaka síje d'ɔs gə kédé-kédé ya ləm tɔ.

Pakɔsje 80

Ndukwɔi gə mba kar Israəlje tel d'isi ne dan maji'g bæi

¹Pakɔs læ Asap gə ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə ndu gwɔs pa gə pana: Pudu ndujaje.

²I gə to njekul Israəlje ləm, I gə ɔr nɔ Jisepje asəna gə koso-nékulje bæe ləm tɔ lé Maji kari kɔd mbii ila tag ya. I gə si dɔ Nékundaje gə dara gə tar lé Maji kar ndogó læi ndogó ɔr jol-jol!

³Nɔ Eprayimje gə Bejamije gə Manasəje'g lé Maji kari riba dɔ siŋgamon'g læi ləm, Gə ree la ne sə sí ya ləm tɔ.

⁴Ɔi Ala, maji kari tel un sí ur sí tar ya, Ar kəmi to jè dɔ sí'g Ndá j'a kaji ne ya.

⁵Njesigəneə, Ala gə njeboo-néje See ndɔ gə ra ba i a kunda ŋanḡ kar məəi j səi pu Kari ɔs ne tamaji læ koso-dəwje læi rəw lé bæi wa.

⁶Man-nɔ ba to gə nésɔ gə i ul dee ne ləm, Man-nɔ gə ruba kəm dee'g pɔ-pɔ ba gə nékai læ dee ləm tɔ.

⁷I ar sí n'toje nétj-nə læ njéboatabeeje læ sí ləm, Njébaje læ sí lé kara lul sí ne u-u-u ləm tɔ.

⁸Ala gə njeboo-néje maji kari tel un sí ur sí tar ləm, Ar kəmi to jè dɔ sí'g ləm tɔ Ndá j'a kaji ne ya.

⁹I ɔr kag-nduú mee bæe gə Ejiptə ləm, I tuba ginkoji dəwje gə ranḡ lé ləm tɔ Ndá yə tor dee məa nduú lé keneḡ.

¹⁰I ra loo neə'g bur-bur Aree ula ŋgira nanḡ uba taa dɔ nanḡ pəl-pəl ya tɔ.

¹¹Ndil nduú lé ɔn dɔ mbalje ləm, Barkəmeeje kara to d'asəna gə kag-sədrə læ Ala bæe ləm tɔ.

¹²Yee ula barkəmeeje lé njal tee ne dɔ baa-boo-kad'g, Barkəmeeje lé d'alé saar tee dɔ baa'g tɔ.

¹³See gelee ban ba i unda ndògoje læa naŋg rə̀də̀ŋ-rə̀də̀ŋ Gə mba kar deę lai gé dəs lé ndá Tija ne kə̀dee mbad-mbad wa.

¹⁴Ber gé kag-kər'g lé səa rém-rém ləm, Daje gé mee wala'g kara telee gé nésɔ deę ya ləm tɔ.

¹⁵Ala gé njeboo-néje, maji kari tel ree ba, I gé si mee dara gé tar lé Maji kari ila kəmi oo bó gə taa dɔ nduú neelé.

¹⁶Ai bada dɔ né gé jikəli məa'g lé ləm, Gə dɔ ŋgon gé i nja ɔree kəmi'g lé ləm tɔ.

¹⁷Yeę lé tuga d'ar pər rée dula-dula ləm, Deę lé tuji pugudu-pugudu nɔi'd gé i ndaŋ deę ne ləm tɔ.

¹⁸Maji kari ila jii dɔ dəw gé si dɔ jikəli'g lé Dɔ dəw gé i nja ɔree kəmi'g lé.

¹⁹Nɛ jeę lé j'a kundaje rɔ sí rɔi'g ŋgərəŋ el ŋga, Maji kari ar sí n'tel j'isije kəmba gogo Ndá j'a bar ne rii ya tɔ.

²⁰Njesigəneę, Ala gé njeboo-néje, Maji kari tel un sí ur sí tar ya ləm, Ar kəmi to jè dɔ sí'g ləm tɔ Ndá j'a kajije ne ya.

Pakɔsje 81

Nai si kəi-kubuje'g kwa Ala mée'g

¹Pakɔs læ Asap gé ar bao-pa mba karee ɔs sə deę lé. D'ɔs gə nékim gé deę baree gitit.

²ɔsje pa gə boo-rɔkal arje Ala gé to siŋgamoŋ læ sí lé, Ilaje ndu sí naŋg raje ne né wəl gə rɔlel gé rɔ Ala'g lé læ Jakob lé tɔ.

³Unje pa ɔsje ləm, Arje ndu dalè bajin ləm, Gə ndu kudu læma, gə ndu kudu-kɔdè ləm tɔ lé bar ɔr loo lɔi-lɔi.

⁴Nai gé teę sigi lé Imje tɔtɔ ləm, Nai ndá gé to ndɔ ra nai læ sí lé kara Imje keneŋ ləm tɔ

⁵Mbata yee neelé to godndu mbata Israelje ləm, To ndukun læ Ala læ Jakob lé ya ləm tɔ.

⁶Yee ba to ndukun gé yeę un ar gel-bɔje læ Jisəb Loo gé d'aw mba rɔ gə njé gé Ejiptə lé. M'oo ndu dəw bar ya nɛ m'gər debee el. Yeę pana:

⁷Nékodo gé wɔi gé to dɔ tamee'g lé M'wa m'unda naŋg, M'ar jia gé wa ne ta karè neelé tusu yag ya.

⁸I ra né wəl dan néurti'g Ndá ma nja m'ɔri keneŋ ləm, Ma m'tel m'ilai keneŋ dan loo-kiya-rɔ'g læ ndaŋ læ ndi læma, Ma m'ai məəi mbɔr manje gé Meriba'g lé ya ləm tɔ.

⁹Sei koso-dəwje ləm lé ooje ta gé m'a gə ndəji sí ne lé Sei Israelje lé maji kar sí urje mbi sí gé rɔm'g ya.

- ¹⁰ Maji kar magə kára kara to mbuna sí'g el ləm, Maji kar sí undaje barmba dəbje kəm sí nanɣ nɔ magəje gə d'ɪ ne dɔ bee'g el ləm tɔ.
- ¹¹ Ma m'to Njesigəneɔ, Ala lə sí Gə m'ɔr sí m'ar sí undaje loo mee bee gə Ejiptə teeje lé ya, Teeje ta sí ndá m'a kəm né keneɣ kar sí ya tɔ.
- ¹² Ne koso-dəwje ləm lé d'un mbi dee rəw dɔ ta'g ləm, Israəlje tədkagm el.
- ¹³ Yen ba ma m'ya dee ne M'sula dee ne sɔgɔ dan néje gə mee dee wɔji'g lé. Néje gə d'wɔji mee dee'g lé dee ndolè géé ya.
- ¹⁴ Wai! Bó lé dəwje ləm d'oo ta tam'g, Bó lé Israəlje njaa gə goo rəwje ləm tɔ ndá
- ¹⁵ Léegəneeya m'a dum dɔ njébaje lə dee ləm, M'a tel jim kunda ne njékula kəm dee ndooje lé ləm tɔ.
- ¹⁶ Dee gə d'əji Njesigəneɔ bəɪ-bəɪ lé D'a kɔs gajee ləm, Rɔlel lə Israəlje lé a to saar-saar gə nɔ ləm tɔ.
- ¹⁷ M'a kul dee gə kó gə maji pəd-pəd ləm, M'a kar mee dee ndan gə ubu təji gə to mbə mbalje'g ləm tɔ.

Pakɔsje 82

Pa kila ta dɔ njégaŋ-rəwtaje'g gə goo rəbee el

¹ Pakɔs lə *Asap*.

Ala aar loo-mbɔ-dɔ-nɔ'd gə wɔji dɔ Ala. Yee gaŋ rəwta mbuna magəje'g.

² See ndɔ gə ra ba seɪ a kəwje rɔ sí gaŋje rəwta gə gə goo rəbee el lé wa. See ndɔ gə ra ba seɪ a kəwje rɔ sí kərje kəm njémeeyərje lé bəi wa.

³ Maji kar sí ɔrje kəm ta lə dəw gə siŋgá godo gə ŋgonal lé ləm, Njenékəmndoo gə njendoo lé kara Raje sə dee gə goo rəbee ləm tɔ.

⁴ Njenékəmndoo gə yee gə siŋgá godo lé Taaje dɔ dee ləm, Wa deeje wɔgə dɔ ɔr deeje ji njémeeyərje'g ya ləm tɔ.

⁵ Dee lé kəmkàr əsé gosonégər lə dee godo ləm, Dee njaa dan loondul'g ya ləm tɔ, Bèe ba loo gə dɔ nanɣ nee lai yə ne.

⁶ Ma m'pa kédé lé m'pana: Seɪ lé toje gar Magəje ya, Seɪ lai toje ŋgalə Njekurdɔloo lé tɔ.

⁷ Ne seɪ a kwəije to gə dəwje ya ləm, Seɪ a tosoje ne asəna gə mbai-bee gə kari ba ləm tɔ.

⁸ Ɛi Ala, maji kari uba nanɣ ɪtar, Gaŋ rəwta dɔ nanɣ nee ya, Mbata ginkoji dəwje gə ranɣ lai lé to gə kai-i nja kára ba.

Pakɔsje 83

Tamaji lə Israəlje mba kar Ala dal ne bə lə dee

¹Pakɔs lə Asap.

²Ɖi Ala, maji kari si dɔ mundu el! Ɖi Ala, ar tai to gə loo ndèmee el ləm, Wa rɔi el ləm tɔ,

³Mbata aa oo, njéɓaje lai lé D'aw dɔ nɔ'd pum-pum ləm, Deɛ gə d'ejii bæj-bæj lé kara D'unda ne dɔ dee tar ləm tɔ.

⁴Deɛ d'wɔji-kwɔji mba ra gosɔyèr gə koso-dəwje lai ya ləm, D'ula ta meɛ nɔ'd Gə mba tuji deɛ gə i aɪ bada dɔ dee'g lé ya ləm tɔ.

⁵Deɛ lai pana: Gə reeje ar neɛ n'tɔje kó dee mbuna ginkoji dəwje gə rang'g Mba kar meɛ dəwje olé ne dɔ ri Israél'g lé el ŋga.

⁶Deɛ lai neelé d'ar meɛ dee asəna téréré ləm, Deɛ manrɔ dee d'ar nɔ d'omɔ ne səi ləm tɔ.

⁷Deɛ gə d'isi mee kəi-kubuɛ'g lə Edɔmje, gə Ismaelje ləm, Gə Moabje, gə Hagareje ləm,

⁸Gə Gebalje, gə Amɔje, gə Amalekje ləm, Gə Pilistije gə dəwje gə mee beeje gə Tir lé ləm tɔ.

⁹Asirije kara d'om sə dee nɔ'd yəg ya Deɛ la ne gə ŋgaka Lɔtje.

¹⁰ Maji kari ra sə dee to gə i ra gə Madian gə Sisera Gə Jabɪ mbɔr mán gə Kisɔ'g bèe ya.

¹¹Deɛ lé tuji pugudu mee bee gə En-Dɔr'g Ar nin dee tel to asəna gə siɪ néje gə d'om nanɔg bèe.

¹² Mbaɪje lə dee lé maji kari ra sə dee To gə i ra gə Oreb, gə Jeeb bèe ləm, To gə i ra gə Jebak, gə Salmuna bèe ya ləm tɔ,

¹³Mbata deɛ lé pana: Ar neɛ n'taaje kəɪje lə Ala neelé gə kɔ neɛje

¹⁴Ala ləm, maji kari ra sə dee ar dee tel to d'asəna gə lel-mal gə bir bèe ləm, Asəna gə ləm-mu gə lel ula ne bèe ləm,

¹⁵Asəna gə pər gə ɔ mee kag-kɔr'g bèe ləma, Asəna gə ndɔ pər gə ɔn dɔ mbalje'g bilim-bilim bèe ləm tɔ.

¹⁶Maji kari tuba dee Gə lel-boo lai gə ula mbɪ-mbɪ ləm, Gə lel-ndi lai gə a kar dee d'unda bala tigi-tigi ləm tɔ.

¹⁷Ɖi Njesigəneɛ, ar kəm sɔɪ wa kəm dee Gə mba kar dee tel ree ne rɔi'g ya.

¹⁸Maji kar kaar dee to kərm, kar dee ndəb pəd-pəd saar gə nɔ ya ləm, Maji kar dee nai gə rɔkul bó gə d'udu ne guduru ya ləm tɔ.

¹⁹Maji kar dee gər gao to gə i nja kára ba gə rii lə Njesigəneɛ lé I to Njekurdɔloo gə ɔ bee dɔ nanɔg nee lai ya.

Pakɔsje 84

Pa njaa kaw kai-Ala'g

- ¹Pakɔs la Koréje gé d'ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé. D'ɔs gə nékim gé baree gitit.
- ²Njesigəneə, mbai gé njeboo-néje lé Kai-siije taa kəm rəgm ya,
- ³Ma lé m'ndinga rəm M'əmə ta biriri-biriri par gé gadlooje'g la Njesigəneə ləm, Darəm gə ngaw məəm bura ra né wəl par gé rɔ Ala gé njesikamba'g lé ləm tɔ.
- ⁴Titi inga kai kula dəa keneŋ ləm, Ləbmsiri kara inga kai laə ɔm nganeeje keneŋ ya ləm tɔ Mbɔr loo-nékinjaməs'g lai-i Njesigəneə gé njeboo-néje lé I gé to mbai ləm, gə Ala ləm lé ya.
- ⁵Deɛ gé d'isi mee kai'g lai lé rɔlel nai sə dee ya, D'askəm pidi ya bəi.
- ⁶Deɛ gé d'inga loo-gəd-rɔ la dee rɔi'g lé Rɔ dee lel dee yaə, Rəwje lai gé teɛ rɔi'g lé D'wɔji mee dee'g kédé mbə.
- ⁷Loo gé deɛ d'unda kəm wəl-loo gé Baka gang lé D'aree tel to loo gé kəm-rəw-manje taa loo keneŋ pəl-pəl ləm, Ndi gé ər dɔ loo'g neelé ar néje gé maji kinja keneŋ ləm tɔ.
- ⁸Loo gé d'aw njaa lé ndá Singa dee i dɔ maree'd gé kédé-kédé Ar dee teɛ ne Siɔ'g d'ar ne nɔ Ala'g lé ya.
- ⁹Njesigəneə, Ala gé njeboo-néje lé Maji kari oo tamaji gé m'ra tai'g ya, Ala la Jakob, maji kari ur mbii gé rəm'g ya tɔ.
- ¹⁰Ɔi Ala, i gé to dər-rɔ la sí lé maji kari oo ya, Maji kar kəmi to jè dɔ yeɛ gé i wa dəa gé ubu lé ya.
- ¹¹Kisi mee gadlooje'g lai ndɔ kára ba lé Maji yaə unda si loo gé rang'd ndɔ tɔl-dɔg (1.000). Karm m'ar tar tarəwkəi'g la Ala ləm lé M'ndigi yaə unda karm m'isi kai-kubuje'g la njémeeyərje.
- ¹²Mbata Njesigəneə, Ala to kər ləm, gə dər-rɔ ləm tɔ, Meenoji gə rənduba lé Njesigəneə ba ar dee, Deɛ gé njaa gə goo rəw gé danasur lé Yeɛ ɔg dee némajɪ kára kara bəe el.
- ¹³Njesigəneə, mbai dɔ bao-rɔje Rɔlel a nai gə yeɛ gé ɔm mée dɔi'g jəb-jəb lé ya.

Pakɔsje 85

Tamaji gə mba kar dəwje d'ɔm ne nɔ'd gə Ala

- ¹Pakɔs la Koréje gé d'ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé.
- ²Ɔi Njesigəneə, i ra né gé maji mbata bəe lai ya, Njé'g la Jakob gé d'wa dee gé bər lé I nja ba tel sə dee ree sə dee bée.
- ³I lé ar məəi ti mbidi dɔ néra gé kori-korije'g la koso-dəwje lai ya, I nja ɔn dɔ kaiyaje la deɛ lai tɔ.

- ⁴I lé rəm gə boo-onḡ lai ləm, Onḡ-boo lai gə ɿ səi jugugu lé kara I aree wəi bəm ləm tɔ.
- ⁵I Ala gə to njekaji lə sí lé Maji kari tel gɔl sí unda sí gə majee gogo, Onḡ lai gə ari ɿ ne sə sí lé Maji kari yə géé ya.
- ⁶See məəi gə ɿ səi dɔ sí'g lé a to saar gə nɔ wa. Esé see i a kar onḡ lai Aw gə kédé-kédé dɔ sí'g saar-saar gə nɔ ya wa.
- ⁷See a i kar sí n'tel j'isije kəm̄ba gogo Gə mba kar síjeɛ koso-dəwje lai lé J'alje ne rɔ sí gə mbata lai el nja saar wa.
- ⁸Njesigəneə, maji kari ar sí j'oo meemaji lai ləm, Kaji lai lé kara maji kari ar sí j'aji ne ya ləm tɔ.
- ⁹M'a kur mbim mba koo ne ta gə Ala Njesigəneə pa lé Mbata yeɛ pata wɔji ne dɔ meelɔm Ar koso-dəwje ləa ləm, gə majikojije ləa ləm tɔ Mba kar dee tel d'oso ne dan néra mbə'g gogo el.
- ¹⁰Oiyo, deɛ gə bəlee lé ndá Kaji ləa to mbɔr dee'g dəb ya Gə mba kar rɔnduba ləa to ne mee bəe'g lə sí lé.
- ¹¹Meemaji gə meenda londonɔ d'inḡa n̄a ləm, Meekarabasur gə meelɔm d'wa n̄a rib ləm tɔ.
- ¹²Meenda londonɔ uba dɔ naḡ nee Ndá meekarabasur gə to dan dara'g lé Ila kəmee oo tɔ.
- ¹³Njesigəneə nja ba ar sí j'isi dan maji'g, Bèe ba dɔ naḡ lə sí a kinja gə kandə néje ya.
- ¹⁴Meekarabasur lé a njaa neə'g ləm, A kar tor gɔleeje to rəbə ləm tɔ.

Pakɔsje 86

Tamaji gə ra dan néurti'g

- ¹Tamaji lə Dabid.
- Njesigəneə, ur mbii gèḡ bó gə ilam keneḡ, Mbata ma lé m'to gə njendoo gə njenékəmn̄doo ya.
- ²Maji kari aɿ bada dɔm'g mbata ma lé m'to majikoji lai. Ala ləm, maji kari aji kura lai gə to njekɔm méé dɔi'g.
- ³Mbaidɔmbaije, maji kari oo kəm lootondoo'g ya, Mbata m'nɔ wəl gə rɔi'g gə ndɔ saar loondul.
- ⁴Ar mee kura lai lelee Mbata i Mbaidɔmbaije lé m'tel rɔm par gə rɔi'g.
- ⁵Mbaidɔmbaije, i to njemeemaji ləm, Gə njemeekoso lemsé ləm tɔ. Deɛ lai gə bar rii lé I unda dee dan kəmi'g.

⁶Njesigəneə, maji kari ur mbii gèŋ oo ne tamaji ləm, Maji kari orè ne mbii ndəŋ dɔ ndukwɔi'g ləm ya kari.

⁷Ma m'bar rii ndɔ néurti'g ləm, Mbata i am né gə ma m'dəjii ya.

⁸Mbaidɔmbaije, mbuna magəje'g lé Yee gə kára kara gə to tana səi bèe godo ləm, Kula gə raŋg gə to asəna gə kula raije kara Godo ya ləm tɔ.

⁹Ginkoji dəwje gə raŋg lai gə i unda dee lé D'a ree kɔs kəji dee naŋg nɔi-i Mbaidɔmbaije'g ya Mba kula ne rɔnduba dɔ rii'g,

¹⁰Mbata i lé boo yaə ləm, I ra néje gə dumkoo ləma, I nja ba to Ala kára ba kiao lé ləm tɔ.

¹¹Ɔi Njesigəneə, maji kari tɔjim rəwje ləi Ndá m'a njaa dan kankəmta'g ləi lé ya ləm, Maji kari gɔl məəm aree to kára ba Gə mba kam m'bəl ne rii ləm tɔ.

¹²Mbaidɔmbaije, Ala ləm, m'a pidii gə ŋgaw məəm bura ya, M'a kula rɔnduba dɔ rii'g saar-saar gə nɔm ya tɔ.

¹³Mbata meemaji ləi gə i ra səm lé Boo al dɔ loo sula ya, I nja ɔrm suna bée'g lə njé gə d'wəi'g.

¹⁴Ɔi Ala, njébeeje lé d'ɔ mba komə səm ləm, Kudu-dəwje gə njéra né kərm-kərmje ndigi tujim ləm tɔ. Deə lé d'əji ta gə bèe kára kara dɔi'g el.

¹⁵Nɛ i Mbaidɔmbaije lé I to Ala gə njemeekoso lemsé ləm, Gə njekookəmtɔdoo ləm tɔ, Oŋg ɔ səi kalaŋ el ləm, Meemaji gə meenda londonɔ lé ba I to babee ya ləm tɔ.

¹⁶Maji kari tel kəmi gə rɔm'g nee bó Gə oo ne kəm lootondoo'g ya kari, Maji kari ar kura ləi siŋgá ləm, Aji ŋgon lə ŋgonjelookisi ləi gə dené ya ləm tɔ.

¹⁷Maji kari am m'oo nétɔji gə wɔji dɔ meemaji gə i a gə ra səm lé Maji kar njébəje ləm d'oo ləm, Ar kəm sɔi wa kəm dee ləm tɔ. Ɔi Njesigəneə, i lé to njela səm gə njegɔl məəm ya.

Pakɔsje 87

Siɔ to kɔbee lə koso-dəwje lai

¹*Pakɔs lə Koréje.*

Ala nja tum gel bee neelé dɔ mbalje gə to gə kəmee dɔi'g.

²Njesigəneə ndigi tarəw beeje gə Siɔ'g lé Ur dɔ loo-sije'g lə Jakob lai ya.

³Taje gə kə kula rɔnduba dɔi'g lé Deə pa taree d'wɔji ne dɔi-i bee-boo lə Ala ya.

⁴Ma m'bar ri njé gə Ejiptə Gə njé gə Babilɔn lé mbuna deə gə gərm'g. Aa oo, bee lə Pilistije, gə Tirje, gə Etiopije lé to: Dəwje neelé d'oji dee mee bée'g neelé ya.

⁵Ne deɛ pata d'wɔji ne dɔ Siɔ pana: Deɛ lai d'oji dee keneɲ ləm, Njekurdɔloo'g lé aree ɲgəɲ ɲgəɲ-ɲgəɲ ləm tɔ.

⁶Njesigəneɛ lé tura dee Gə goo ndaɲg gá yeɛ nja ndaɲg ri koso-dəwje neelé. Lée neelé ba d'oji dee keneɲ.

⁷Deɛ gá d'ɔs pa gə deɛ gá ndam lé Ra né gə ndu dee gá boi wəl pana: Gin rɔlɛl lə sí lai ɲ rɔi'g ya!

Pakɔsje 88

Tamaji lə dəw gá si ta yoo'g

¹Pakɔs lə Koréje gá bao-pa ɔs sə dee lé. Deɛ d'ɔs gə tébé-rɔgje. To pakɔs lə Heman gá to ɲgoka Ejrak.

²Njesigəneɛ, i gá to Ala gá njekajim lé M'ɔr ndum wəl nɔɲ'g dan kàrá gə loondul'g ya tɔ.

³Maji kar tamaji ləm lé aw saar teɛ nɔɲ'g ya ləm, Ur mbii gèɲ oo ne ndòo raje ləm lé ya ləm tɔ,

⁴Mbata némeekonje gá teɛ dɔm'g lé al dɔm sula, M'to ne ta yoo'g tebdé bèe.

⁵Deɛ turam gə deɛ gá risi gá bwa-dɔbar'g ləm, M'to asəna gə dəw gá siɲgá godo bèe ɲga ləm tɔ.

⁶Ma lé deɛ ndɔjim naɲg mbao mbuna nin dəwje'g lé Asəna gə deɛ gá tɔl dee D'odo dee d'ɔm dee bwa-dɔbar'g bèe ləm, Asəna gə deɛ gá i ar məəi olé dɔ dee'g el Ar dee sané ne nɔ meeɛ jii'g kad bèe ya ləm tɔ.

⁷I lé undam piriɲ ilam mee bwa gá ur ɲgudu-ɲgudu'g ləm, Dan loondul gá ndul njudu-njudu'g ləma, mee bwa gá suna godo'g ləm tɔ.

⁸Boo-ɔɲg ləi lé wɔi dɔm'g ndiɲ-ndiɲ ləm, Man bélmje ləi lé taam loo yəɲgəm-yəɲgəm ləm tɔ.

⁹I lé ar baokuraje ləm d'ubam d'yɔ'm gə goo ɲgalee ya ləm, I nja am m'tel m'to né gá to keɲi kəm dee'g ləma, Némeekoje d'aj dɔm sub Am m'askəm teɛ keneɲ gə dɔrɔm el ləm tɔ.

¹⁰Kəm lé tɔ ne wə-wə dan nékəmnɔo'g ya. Ɔi Njesigəneɛ, ma lé m'bar rii gə ndɔje kára-kára lai ya, M'ula ne jim ndiɲ par gá rɔi'g.

¹¹See deɛ gá d'wəi mbɔ lé ba I ra ne némɔrije mbata lə dee wa. See deɛ gá d'wəi mbɔ lé D'a kuba naɲg kɪ tar gə mba pidii ya to wa.

¹²See deɛ pata meemaji ləi lé bwa-dɔbar'g, Esé pata meenda londonɲ ləi lé mee bwa-tuji'g lé wa.

13Nédumkooje gá i ra lé See deę gá d'isi dan loondul'g ndul gá ndul njudu-njudu'g lé gər wa. Esé see meekarabasur lai lé Deę gər mee bee'g læ deę gá mee dəwje wəi dɔ deę'g wa.

14Ɔi Njesigəneę, ma lé m'ra ndò rɔi'g Gə mba kari la səm ya, Tee gə ndɔ rad lé tamaji ləm tee ɔs goo nɔ goo nɔ gá rɔi'g ya tɔ.

15Njesigəneę, see gelee ban ba i ɔsm ne rəw wa. Esé see gelee ban ba i iya kəmi səm bəi wa.

16Ma lé m'to njenékəməndoo gá m'to ta yoo'g tebdé Nai'm gə basa ya saar basiné ləm, Ma lé nébəl-boo lai dəb dɔm'g Ar məəm to ne kəgəgə ya ləm tɔ.

17Pər oŋje lai lé yɔləm bilim-bilim ləm, Nébəl-booje lai lé kara tujim pugudu ya ləm tɔ.

18Deę d'aj dɔm sub gə ndɔje kára-kára lai to gá manje bəe ləm, Deę lai bugu nɔ wɔɔg dɔm'g ləm tɔ.

19I nja ar baokuraje ləm gə njéboalookawje ləm lé D'ubam d'ya'm gə goo ŋgalee ya ləm, Baokuraje ləm gá gəd kara Sanéna kad rɔm'g ya ləm tɔ.

Pakɔsje 89

Tamaji gá ra ta Ala gá njemeenda london' d lé

1 *Pakɔs læ Etan gá to ŋgoka Ejrak.*

2Ndɔje kára-kára lai m'a kɔs pa Kɔr ne sor némeemajije læ Njesigəneę, Tam a tee ja-ja kar dəwje Gər ne meenda london lai saar gə nɔ ya.

3Mbata ma m'pana: Meemaji lé ŋgira siŋ naŋg siŋ-siŋ, I ar meenda london lai to njaŋg mee dara'g.

4Yee gá m'ɔree m'undá gə kəmee lé Ma man rɔm m'aree ya, Aa oo, né gá ma man ne rɔm m'ar Dabid, kura ləm lé ba nee:

5M'a kar ŋgakeaje d'isi saar gə nɔ ləm, M'a kar kalimbai læa to njaŋg gə nɔ ləm tɔ.

6Ɔi Njesigəneę, dara lé kila rɔ nédumkooje lai gá raga, Deę kila rɔ meenda london lai gá raga dan loo-kwa-dɔ-nɔ'g læ deę gá to gə kəmee lé to!

7Mbata see nɔ ba mee dara'g askəm pana: Neę n'to tana gə Njesigəneę bəe wa. See nɔ ba to tana səi mbuna dəw-kundaje'g læ Ala bəi wa.

8Ala to bəl kədm-kədm dan koso-dəwje'd gá to gə kəmee lé ləm, Yee to bəl kədm-kədm mbata deę lai gá gugu dəa sub lé ya ləm tɔ.

9Njesigəneę, Ala gá njeboo-néje, See nɔ ba a to njesiŋgamon to gá i Njesigəneę wa, Meenda london ba i dolè ne rɔi.

10Man baa-boo-kad gá j ububu-ububu lé I dum dəa ləm, Loo gá paŋgəm manje tuga ndá I ar dee tel to ndiŋ ləm tɔ.

- 11 I rəd njé gá Ejiptə naŋg mbəji-mbəji to gá nin bèe ləm, I sané njébaŋe lai kad-kad Gə siŋga jii gá bar mèr-mèr lé ləm tɔ.
- 12 Dara gə naŋg neelé to gá kaɪ-i nja bura, I nja ba tum gin naŋg nee Unda néje lai gá to keneŋ ləm tɔ.
- 13 I nja unda loo gá dɔgel gə dɔkɔl tɔ. Mbalje gá ri dee lə Tabɔr gə Hermɔ lé dee ra rɔlel dɔ rii'g ya.
- 14 Kag jii to kɔgəɔ-kɔgəɔ ləm, Jii bar mèr-mèr ləma, Jikɔli to gá tar ndiŋ ləm tɔ,
- 15 Ta gá to gə dɔ najee gə néra gá danasur lé ba gá gin kalimbai lai ləm, Meemaji gə meenda londonɔ lai lé to nɔj'g ya ləm tɔ.
- 16 Koso-dəwje gá gər ndu tɔtɔ gá bar lé rɔ dee lel dee, Ɔi Njesigəneɔ, deɛ njaa kəmi'g raga daŋg-daŋg ya.
- 17 Deɛ d'al rɔ dee gə rii gá kédé-kédé ləm, Ta lai gá to gə dɔ najee lé kara Deɛ nduba ne rɔ dee ká ləm tɔ.
- 18 I nja to rɔnduba lə siŋgamonɔ lə dee ləm, Mbɔl dɔ meemaji lai ba ar siŋga sí tel ɪ ne dɔ maree'g ləm tɔ.
- 19 Mbata Njesigəneɔ lé to dər-rɔ lə sí ya, Njerɔkunda lə Israelje lé to mbai lə sí ya tɔ.
- 20 Yen ba i pa ne ta ar majikojije d'oo ne né gá mɪdi pana: N'aw n'la gə bao-siŋgamonɔ lé N'ɔr basa kára mbuna koso-dəwje'g ya.
- 21 Neɛ n'iŋga Dabid, kura lə neɛ N'wa dəa gə ubu lə neɛ gá to gə kəmee,
- 22 Ji neɛ a gədee ya ləm, Kag ji neɛ a kar siŋgá ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm tɔ.
- 23 Njebɔ lé a kubá naŋg bus el ləm, Njemeeyèr kara a korè dəa naŋg el ləm tɔ.
- 24 Deɛ gá d'omɔ səa lé N'a rəd dee naŋg neɔ'g ləm, N'a kunda deɛ gá d'əjee bəi-bəi lé ya ləm tɔ.
- 25 Meenda londonɔ lə neɛ gə meemaji lə neɛ a nai səa ya, Ri neɛ lé ba a kar siŋgá ɪ ne dɔ maree'g.
- 26 N'a kar jia ɔn dɔ baa-boo-kad ləm, Jikɔlee a kɔ dɔ mán baaje ləm tɔ.
- 27 Yee lé a bar rim pana: Ma m'to Bɔ neɛje Ala ləm, Ma m'to biri mbal lə neɛ gá neɛ n'aji ne ləm tɔ.
- 28 Neɛ lé n'a karee to gá ŋgondər neɛ ya, Yee a to mbai gá ur dɔ mbaije lai gá dɔ naŋg nee.
- 29 N'a ra səa meemaji gá kédé-kédé Bɔ n'a kyɔ gée el ləm, Manrɔ gá neɛ man ne rɔ neɛ n'aree lé N'a karee to njaŋg gə nɔ ləm tɔ.

- 30 N'a karee ngakeaje gá kédé-kédé gə nɔ ləm, Kalimbai læ a to njaŋg to gá dara kara to ne njaŋg bèe ləm tɔ.
- 31 Bó lé nganeeje d'uba godndu neɛ d'ya ləm, Mbad njaa gə goo tornduje læ neɛ læma,
- 32 Bó lé d'al ta dɔ taje gá neɛ ndoo dee'g Lal kaa dɔ godndu neɛje ləm tɔ ndá
- 33 N'a kunda dee gə ndəi-kɔb mbata kalta læ dee ləm, N'a kar dee d'oo kɔ néra kori-korije læ dee ləm tɔ.
- 34 Ne meemaji læ neɛ lé n'a kɔr rəa'g el ləm, Meenda londonɔ læ neɛ kara n'a kuba gée kyə el ləm,
- 35 Manrɔ gá neɛ man ne rɔ neɛ n'aree lé N'a kyə gée el læma, Ta gá teɛ ta neɛ'g lé kara N'a tel gə ndu neɛ dɔ'g el ləm tɔ.
- 36 Neɛ n'un ndu neɛ gə rɔkubu gə goo meenda læ neɛ gɔl kára ya, See n'a kula Dabid taŋgɔm wa.
- 37 Ngakeaje d'a korè goo nɔ gá kédé-kédé ləm, Kalimbai læ a to njaŋg nɔ neɛ'g to gá kàr bèe ləm tɔ.
- 38 Kalimbai læ neelé a to saar-saar to gá naj bèe ləm, Njekɔrgoota gá si dara lé to njekɔrgoota gá gəd ya ləm tɔ.
- 39 Ne i ɔsee piriŋ ilá ne kɔ, I ar oŋg i səi dɔ yeɛ gá i wa dəa gə ubu lé!
- 40 Manrɔ gá i man ne rɔi ar kura læi lé I oo gá né gá əi el, I ɔs dɔgugu læa ila naŋg ar ndɔl wa dəa.
- 41 I təd ndògo-bɔrɔje læa lai ləm, I guru kəi-kaar-kɔgəɔje læa naŋg rug-rug ləm tɔ.
- 42 Deɛ lai gá dəs rəa'g lé Tɔr néje læa mbad-mbad ləm, Yeɛ to nérɔkul mbata læ njéboatabeeje læa ləm tɔ.
- 43 Deɛ gá d'omɔ səa lé I un jikɔl dee gá tar, I ar rɔ njébaje læa lel dee yaɔ tɔ.
- 44 I ar ngaŋ kiambas læa roo ləm, I to dərgelee loo-rɔ'g el ləm tɔ.
- 45 I ar maji læa gá bədərə bə lé unda naŋg ləm, I tila kalimbai læa naŋg ləm tɔ.
- 46 Ndɔ basa læa lé I aree aw ne gə kuree waga ba, I ar rɔkul dəb dəa'g tɔ.
- 47 Əi Njesigəneɔ, see ndɔ gá ra ba i a kunda ngaŋ kiya rɔi wa. See ndɔ gá ra ba oŋg læi a kəw kɔ to gá pər bèe wa.
- 48 Maji kari ar məəi olé dɔ kisi kəmba'g ləm gá kuree əw el lé ləm, Gə dɔ dəwje lai gá i unda dee lé to né gá kari ba ləm tɔ.
- 49 See dəw gá a si kəmba lal koo yoo si gən wa. See dəw gá askəm kɔg rəa kaw bée læ njé gá d'wəi'g lé si gən ya wa.

⁵⁰Mbaidɔmbaije, see némeemajije lai gé kédé Gá i man ne rɔi gə rɔkubu ar Dabid Gə goo meenda londonɔ lai lé see to ra wa.

⁵¹Mbaidɔmbaije, ar məəi olé dɔ boo-rɔkul gé wa dɔ kuraje lai ləm, Ar məəi olé dɔ koso-dəwje gé bula digi-digi gé to nékodo gé wɔi dɔm'g lé ləm tɔ.

⁵²Ɔi Njesigəneɔ, ar məəi olé dɔ boo-nérɔkulje'g lə njébaje lai ləm, Dɔ boo-rɔkulje'g lə deɛ gé d'ila dɔ yeɛ gé i wa dəa gə ubu lé ləm tɔ.

⁵³Maji kar dɔ Njesigəneɔ ai səgərə saar-saar gə nɔ. Bèe ya! Bèe ya!

Pakɔsje 90

MAKTUB GƏ NJEKOM'G Sɔ Dəw lé dəs gə lèlé ba, Ala ba si gə nɔ

¹Tamaji lə Moyis, dəw lə Ala.

Mbaidɔmbaije, i nja to njɔloo-kula-dɔ lə sí kédé gé ləw saar basinè.

²Bad ba kar mbalje to keneɲ bəi ləm, Bad ba kari unda naɲg nee gə dəwje gé keneɲ ləm tɔ lé I nja to Ala gé si kédé gé dɔtar saar gə nɔ.

³I ar dəwje tel to nduji naɲg ndá ula dee pana: Seɪ dəwje lé telje gé loo-kɪ sí'g.

⁴Mbata ləbje gé tɔl-dɔg (1.000) lé i oo gé ndɔ gé tagəné gé dəs ləm, I oo asəna gə kàr-ɲgəm-loo gé loondul'd gé dəs kalaɲ bèe ləm tɔ.

⁵I ar dee dəs asəna gə néni gé igi dəw sel loo gé teɛ gə ndɔ bèe ləm, To gé gum-mu gé sané kad bèe ləm tɔ.

⁶Mu lé teɛ gə ndɔ ndá idi lururu, Nə waga ndá deɛ d'inja d'aree wa mènɲèɲɲè.

⁷Oɲg lai lé roo sí to gé pər bèe, Boo-ɲg lai lé ar sí ndəbje ne pəd-pəd tɔ.

⁸I unda néra kori-korije lə sí nɔj'g ləm, Néra sí gé majel gé jeɛ n'raje loo-ɲgəj'g lé Lookàr lai riba dəa təsərə gé raga nɔj'g ləm tɔ.

⁹Ndɔje lə sí lai lé dəs dan ɲg'd lai, Jeɛ j'ooje ləbje lə sí sané pá To gé kaa né gé bar bèe.

¹⁰Ləb si kəmba lə sí lé aɪ rɔ-siri ba, Nə njé gé naje gé siɲga dee to yaɔ lé Ləb si kəmba lə dee a kaɪ rɔ-jinaijoo, Nə to gé deɛ ti ne rɔ dee lé Tel to meekɔ gə kəmndoo gé ra dee ya bəi. Kur sí a kəw el ya ndá j'a kɪ kawje.

¹¹See nɔ ba a gər siɲgamonɲ ɲg lai wa. See nɔ ba bəli mbata meekɔ lai gé i a kɪ ne səa wa.

¹²Maji kari ndoo sí gə mba kar sí n'gərje loo tura ndɔje lə sí, Yen ba j'a kwa ne meɛ sí kəgərə Gə mba ndoo ne kəmkàr gé donɲɔ.

¹³Njesigəneɔ, maji kari ɔs tel gé rɔ sí'g, See ndɔ gé ra ba i a kunda ɲgaɲ meekɔ lai wa. Ar məəi oso lemsé dɔ kuraje'g lai ya kari.

- 14** Teeḡ ga ndo ga ndoje kára-kára lai lé Ar meemaji lai taa meḡ sí pəl-pəl Ndá j'a síje ne dan rɔlel'g ga dan rɔkal'g saar ndo kwəi lə sí ya.
- 15** Maji kar ndo rɔlel lə sí lé Bula to asəna ga ndo rɔkul gá i ila do sí'g lé béréré ləm, Maji karee asəna ga ləb kəmdoo lə sí Gá kəm sí to ne ndòo bèe ləm tɔ.
- 16** Maji kar kəm kuraje laiinja do kula rai'g ləm, Maji kar nḡan deeje d'oo rɔnduba lai ləm tɔ.
- 17** Maji kar meenoji lə Njesigəneḡ, Ala lə sí nai rɔ sí'g, Maji kari ar kula ra sí gá jeḡ n'raje ga ji sí to ne nḡaḡ, Oiyoy, maji kar kula ra sí gá jeḡ n'raje ga ji sí to nḡaḡ ya.

Pakəsje 91

J'isi gin bagee'g

- 1** Yeḡ gá loo-siée to ndil Njekurdɔloo'g lé Ndil Bao-siḡamonḡ ba yeḡ wa rəa keneḡ.
- 2** M'ula Njesigəneḡ m'pana: Yeḡ nja gá njɔloo-kula-dɔm keneḡ ləm, Yeḡ nja gá kəi-kaar-kɔḡəɔ gá m'ula rɔm keneḡ ləma, Yeḡ nja gá Ala ləm gá m'ɔm məəm dəa'g ləm tɔ.
- 3** Mbata yeḡ nja ɔri ta jam'g lə njékwayelje ləm, Yoo-ndag gá guri naḡ lé Yeḡ ɔri ta'g ləm tɔ.
- 4** Yeḡ a kɔm bèlee dɔi'g ndá I a kiḡa ne loo-kula-dɔi gin bagee'g. Meenda londonḡ ləa ba to dər lai gə kubu-rɔ kula kaari'g ya.
- 5** I a bəl nébəl-booje gá a teḡ dɔi'g loondul'g el ləm, Kandə bəndaḡje gá teḡ pir-pir dan kàrá lé I a bəl dee el ləm,
- 6** Yoo-ndag gá nḡəj loondul'g lé I a bəlee el ləma, Yoo-koso gá tɔl dəwje dan kàrá rib-rib kara I a bəlee el ləm tɔ.
- 7** Bó lé dəwje tɔl-dɔḡ (1.000) d'wəi mbɔri'g pər ləm, Tɔl-dɔḡ-loo-dɔḡ (10.000) d'wəi do jikəli'g ləm tɔ kara Né neelé a tibi mbɔri el ya.
- 8** Kəmi ba i a kaa dee ne, I a koo bɔ néra njémeeyərje gá ɔs ta dee'g bɔsɔɔ.
- 9** Mbata Njesigəneḡ lé to njɔloo-kula-dɔ lai, I ar Njekurdɔloo'g lé to loo-sii ya.
- 10** Bèe ba nékəmdoo kára kara a teḡ dɔi'g el ləm, Yoo-koso kára kara a tibi mbɔr kəi-kubu lai el ləm tɔ.
- 11** Mbata yeḡ a kun ndia kar kuraje ləa gá dara kwɔji ne dɔi Gə mba kar dee tɔs kəm dee dɔi'g loo-kabije'g lai ya.
- 12** D'a kuni gə ji dee Nà banelə i a tuga ḡoli do kɔr mbal'g.
- 13** I a tuba toboj naḡ puduru-puduru ləm, I a rəd li-meewai naḡ ləma, Nḡon toboj əsé da-kɔb kara I a tuba dee naḡ gə ḡoli mbəji-mbəji ləm tɔ.

¹⁴Mbata yee undam dan kamee'g Bèe ba m'a karee or dæa kúla'g, M'a kaj bada dæa'g Mbata yee gær rim tɔ.

¹⁵Yee a bar rim ndá m'a kilá keneŋ ləm, M'a nai sœa dan néurti'g ləm, M'a karee or dæa kúla'g læma, M'a kula rɔnduba dæa'g ləm tɔ.

¹⁶M'a kar dæa ai sægærø kar mée ndá ne kaj ləm, M'a karee oo kaji ləm gæ kamee nda-nda ya ləm tɔ.

Pakɔsje 92

Pakɔs læ njera nédana

¹Pa gé d'ɔs mbata læ ndɔ-kwa-rɔ lé.

²Pidi Njesigæneã lé to né gé maji yaã! Ëi Njekurdɔloo, kɔs pa kila ne ribar dɔ rii'g lé To né gé maji yaã tɔ.

³Maji kila mber meemaji læi lé Tee gæ ndɔ rad ya ləm, Meenda londonŋ læi lé kara Maji pa taree loondulje'g ya ləm tɔ

⁴Gæ nékim gé gæ kã kuláje dɔg gæ kudu-kɔdè ləm, Gæ kudu-kagje ləm tɔ.

⁵Ëi Njesigæneã, néraije lé ar rɔm lelm yaã, Nérai gé i ra gæ jii lé kara M'ɔs ne pa m'al ne rɔm ya.

⁶Ëi Njesigæneã, néraije lé boo, al dɔ loo sula ya ləm, Takəjije læi kara uru yaã ya ləm tɔ.

⁷Dæw gé njegærnéel lé Gær né kára bèe el ləm, Mbə-dæw lé kara Kæmee inja dɔ'g el ləm tɔ.

⁸Bó lé njémeeyèrje ra tɔg gé kédé-kédé to gé mu bèe ləm, Bó lé deɛ gé ra némajel lé d'idi pug-pug ləm tɔ kara To mba kar dee d'udu ne guduru gæ nɔ ya.

⁹Ëi Njesigæneã, i lé to Njekurdɔloo Gé si saar-saar gæ nɔi ya.

¹⁰Ëi Njesigæneã, aa oo, njébaje læi lé Aa oo, njébaje læi lé d'udu guduru mba, Deɛ lai gé ra né gé majel lé kara sané kad mba tɔ.

¹¹I lé am m'uba siŋga læ dadɔg ya ləm, Ma lé ubu gé kul yururu ba wa ne dɔm ya ləm tɔ.

¹²Meem lelm yaã mba koo ne njébaje ləm gé d'isi tuji ləm, Mbim kara m'ur njor m'oo ne ndu njékomã sëmje gé to njémeeyèrje lé ya ləm tɔ.

¹³Njémee karabasurje lé ra tɔg gé kédé-kédé to gé kag-tumbur bèe ya ləm, Deɛ tee mbi tee boo to gé kag-sædrø gé Libã bèe ya ləm tɔ.

¹⁴Maã gé maa dee mee kã'g læ Njesigæneã lé Ar dee teɛkɔr mee gadlooje'g læ Ala læ sí.

¹⁵D'andə gə kandə dee gá kédé saar teɛ ne ɓuga dee'g gəsəra, Bode dee taa rɔ dee pəl-pəl ar dee d'idi ne pug-pug to

¹⁶Gə mba kar dəwje gər ne Njesigəneɔ gá njemeekarabasur lé, Yee lé to biri mbal ləm ləm, néra gá kori-kori godo rəa'g ləm tɔ.

Pakɔsje 93

Ala gá njeboo-ronduba

¹Njesigəneɔ lé ɔ bee, Boo-ronduba lé yee dolè ne rəa yul ya ləm, Singamɔŋ ləa kara yee tɔ ne rɛgeɛ ya ləm tɔ. Bèe ɓa naŋg lé ŋgəŋ ne ŋgəŋ-ŋgəŋ ʔó né kára kara yə ŋgirá el.

²Kalimbai ləi to njaŋg kédé gá ləw-ləw ya saar ɓasinè ləm, I nja kara si gən kédé gá ləw saar gə nɔɔ ya ləm tɔ.

³Ɔi Njesigəneɔ, baa-booje tuga pɔŋgm-pɔŋgm ləm, Baa-booje neelé kaa dee ɓar u-u ləma, D'ula d'ar ɓaŋga kula lə dee ɓar mbiaɔ-mbiaɔ ləm tɔ.

⁴Njesigəneɔ lé to njesingamɔŋ mee looje gá dará'g Ur ne dɔ baa-booje gá tuga pɔŋgm-pɔŋgm'g ləm, Ur ne dɔ ndu paŋgəm mán baa-boo-kad'g Gá turu tumɔ-tumɔ lé ləm tɔ.

⁵Ndukunje ləi lé to kankəmta ya ʔó loo maiyee godo, Ɔi Njesigəneɔ, némeenda kər jol-jol to gá mee kəi'g ləi lé ya Gə ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ ya.

Pakɔsje 94

Ala to njegaŋ-rəwta gə dɔ najee

¹Njesigəneɔ, Ala gá njedalɓa lé! Ala gá njedalɓa lé Maji kari nduba rɔi gá raga.

²I mbai gá njegaŋ-rəwta gá dɔ naŋg neelé Maji kari uba naŋg ɔta, Maji kari ra gə deɛ gá to njébeeje lé Gə goo kula ra dee ra dee.

³Ɔi Njesigəneɔ, njémeeyèrje lé See ndɔ gá ra ɓa d'a kunda ŋgaŋ kun ɓaŋga lé ɓəi wa.

⁴Deɛ pata pəd-pəd ləm, Deɛ pata ti ne rɔ dee ləm tɔ. Deɛ lai gá to njéra némajelje lé D'ɔs gajɔ rɔ dee tɔ.

⁵Njesigəneɔ, deɛ neelé tal koso-dəwje ləi naŋg ras-ras ləm, Deɛ gá to nédɔji ləi lé d'orè dɔ dee naŋg més ləm tɔ.

⁶Njekəisiga gə dəw-dɔ-ɓee lé Deɛ goré gwɔɓ dee ləm, Nganalje lé kara Deɛ kunda dee vaga-vaga tɔl dee ya ləm tɔ.

⁷Tɔɓəi deɛ d'i pa ne pana: Njesigəneɔ oo el ləm, Ala lə Jakob lé əji dɔ'g el ləm tɔ.

⁸Seɔ dəwje gá njégərnéelje lé Undaje kəmkər dɔ rɔ sí'g, Seɔ mbə-dəwje lé kara See ndɔ gá ra ɓa kəm sí a kər ɓəi wa.

- ⁹Yee gá njera mbi dāw lé See yee a koo ta el wa, Esé yee gá njera kām dāw lé see Yee a koo loo el wa.
- ¹⁰See yee gá wōji ginkoji dāwje gā raŋg kāmkaŋ lām, Yee gá ar dāw gosonégār lām tō lé See yee a kar bō néra dāw ɔs tǎa'g el wa.
- ¹¹Njesigāneā lé gār takāji lā dāw Yee gār gao to gá to né gá gā mīdē ba ya.
- ¹²Ɔi Njesigāneā, rōlel nai gā dāw gá i wōjee kāmkaŋ lé lām, Gā yee gá i nja ndée godndui lé lām tō.
- ¹³Gā mba gōl ne mee ndō nékāmndooje'g Saar kar bwa gá d'a gā kuru mbata lā njemeeyèr lé d'uru mbā ba.
- ¹⁴Mbata Njesigāneā lé Uba dāwje lāa lé yā dee el lām, Dee gá to nédōji lāa lé kara Yee uba dee yā dee gā goo ŋgalee el lām tō
- ¹⁵Mbata rāwta-gaŋg lé a kaw nā'd gā néra gā dō najee lām, Dee lai gá mee dee to kára ba sur lé D'a ndigi sǎa dō'g ya lām tō.
- ¹⁶See nā ba a kuba naŋg kī mbata lām Mba komā gā njemeeyèrje lé wa, Esé see nā ba a korè dōm Komā ne gā njéra némajelje lé bāi wa.
- ¹⁷Bó lé Njesigāneā to njelasām el ndá Kār bèe jén lé m'uru loo gá d'isi keneŋ dō mundu lé ŋga.
- ¹⁸Loo gá ma m'pa m'pana: Gōlm unda bala tigi-tigi lé Ɔi Njesigāneā, meemaji lai lé to gá kag gādm ya.
- ¹⁹Loo gá takājije gá mǎəm'g d'ī d'ɔs goo nā ŋgɔg-ŋgɔg ndá I nja gōl mǎəm ar rōm lelm ne.
- ²⁰See njemeeyèrje gá d'wōji-kwōji néra gá kori-kori mee dee'g d'al ne ta ta godndu'g lé See d'a kari si dō kalimbai'g lā dee lé ya wa.
- ²¹Dee lé d'wa dō nā mba tōl njemeekarabasur lām, Dee gaŋgta dō yee gá ta wa dǎa'g el lé lām tō.
- ²²Ne Njesigāneā lé to kǎi-kaar-kōgǎrō lām lām, Ala lām lé to biri mbal gá to njōloo-kula-dō lām lé ya lām tō.
- ²³Yee a kar néra dee gá yèr lé tel oso dō dee'g gogo ya lām, Yee a kar dee d'udu bō gā goo meeyèr lā dee lé ya lām tō, Ala lā sí gá Njesigāneā lé a kar dee d'udu bō gā nō ya.

Pakōsje 95

Pa bar nā

- ¹Gá reeje ar sí j'ɔsje pa gā boo-rōkal J'arje Njesigāneā lé, Ar sí n'raje né wāl gā rōlel Par gá dō biri mbal gá kǎ kaji lā sí lé tō.

- ²Ar sí j'awje nea'g gə pa pıdee ləm, Maji kar ndu paje gə kə kila rıbar dəa'g lé 'Bar ɔr loo lɔi-lɔi ləm tɔ,
- ³Mbata Njesigəneə lé to Ala gə boo dum dɔ loo ya ləm, Yee to mbai gə boi gə ur dɔ magəje'g lai-lai dɔ naŋg nee ya ləm tɔ.
- ⁴Yee wa kuru lə naŋg gə uru ŋgudu-ŋgudu lé jia'g ləm, Dɔ sém mbalje kara to gə keə-yee nja ləm tɔ.
- ⁵Baa-boo-kad lé to gə keə-yee nja Mbata yee nja ba ra ləm, Naŋg lé kara jia-yee nja ba unda ləm tɔ.
- ⁶Gə reeje ar sí j'undaje barmba J'osoje ne kul nea'g, Ar sí j'ɔsje kəji sí nɔ Njesigəneə'g Gə to njekunda sí lé
- ⁷Mbata yee lé to Ala lə sí ya, Jee n'toje koso-dəwje gə j'ar mee loo-kɔ-mu'g ləa lé ləm, Jee n'toje gə koso-nékulje gə yee nja ɔ sí gə jia ya ləm tɔ. Əi, bɔ lé seɪ asjekəm kooje ndia bogəne ndá
- ⁸Arje mee sí ndər to gə deɛ ra ne mee bee gə Meriba lé el ləm, Esé to gə mee ndəa gə Masa gə dɔdilaloo'g lé bəe el ləm tɔ.
- ⁹Lée neelé ya ba bɔ sɪje-je d'aj mee nee keneŋ D'oo ne kula ra neeje gao ya Ne deɛ d'aj mee nee ya.
- ¹⁰Koso-dəwje neelé taa rɔm togəbè as ləbm rɔ-sɔ Am m'əji dee bəɪ-bəɪ m'pana: To koso-dəwje gə mee dee ər dee Ar dee gər ne rəwje ləm el.
- ¹¹Yen ba məəm ɪ ne səm jugugu Am m'un ne ndum njaŋg gə rɔkubu m'pana: D'a kila gɔl dee loo-kwa-rɔ'g ləm lé ndə el.

Pakɔsje 96

Pa gə sigi mbata mbai gə a gə ree lé

1Sgl 16.23-33

- ¹Ɔsje pa gə sigi arje Njesigəneə, Ɔsje pa arje Njesigəneə, Seɪ lai gə sɪje dɔ naŋg neelé.
- ²Ɔsje pa arje Njesigəneə Arje ria ɓar ne ləm, Ilaje ne mbər ta kaji ləa gə ndɔ sí ndɔ sí ləm tɔ.
- ³Ɔrje sor rɔnduba ləa mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g lé Ɔrje sor némajije ləa gə maji dum mbuna koso-dəwje'g lai,
- ⁴Mbata Njesigəneə lé to gə boo ya, Yee nja ba askəm kiŋga pidi ləm, Yee to bəl kədm-kədm ur dɔ magəje'g lai-lai ya ləm tɔ.
- ⁵Mbata magəje lai gə ginkoji dəwje gə raŋg pole dee lé To néje gə kari ba Ne Njesigəneə lé ba unda dara.
- ⁶Néje gə ndɔɪ mbənənə-mbənənə gə boo-ronduba daa nə nea'g ləm, Siŋgamonɔ gə rɔnduba taa loo mee kəi'g ləa gə to gə kəmee lé pəl-pəl ləm tɔ.

⁷Sei gel-bauje læ ginkoji dæwje gə raŋg lé Ulaje rɔnduba dɔ Njesigəneɔ'g læm, Ilaje riɓar dæa'g læm tɔ.

⁸Ulaje rɔnduba dɔ ri Njesigəneɔ'g! Unje nékarje læ sí reeje ne gadlooje'g læa areeje.

⁹Undaje ne barmba nɔ Njesigəneɔ'g Dan néje læa gá bɛdərə bɛ gá to gá kəmee doi lé Ndəbje ne pəd-pəd neɔ'g, Seije lai gá síje dɔ naŋg neelé.

¹⁰Paje ta nee mbuna ginkoji dæwje gə raŋg'g pajena: Njesigəneɔ ɔ bee, Bèe ɓa naŋg neelé gelee kiriŋ ne kiriŋ-kiriŋ ɓó yə el. Njesigəneɔ lé gaŋg rəwta læ dæwje gə dɔ najee.

¹¹Maji kar dara ra rɔlel læm, Maji kar naŋg nee si dan kalrɔ'g læma, Maji kar baa-boo-kad ula puju-puju Bar ne mbiaɔ-mbiaɔ gə néje lai gá to kenej læm tɔ.

¹²Maji kar ndɔje gə néje lai gá to kenej lé D'al rɔ dee læm, Maji kar kagje lai gá mee kag-kərje'g lé Ra rɔlel læm tɔ

¹³Nɔ Njesigəneɔ'g mbata yeɛ si ree ya, Yeɛ ree gə mba gaŋg rəwta dɔ naŋg nee, Yeɛ a gaŋg rəwta gə dɔ najee dɔ naŋg nee læm, Yeɛ a gaŋg rəwta læ dæwje gə goo meenda londonj læa læm tɔ.

Pakɔsje 97

Njesigəneɔ to mbai gá njekɔbee ya

¹Njesigəneɔ lé ɔ bee, Maji kar dɔ naŋg nee to dan boo-rɔkal'g læm, Maji kar dɔgoré-looje gá bula lé d'al rɔ dee ya læm tɔ.

²Kil læ ndi gə loo gá ndul njudu-njudu lé D'ai dæa sub læm, Meekarabasur gə néra gá gə dɔ najee lé ɓa To gá gin kalimbai læa læm tɔ.

³Pər ɓa aw neɔ'g Roo njékomɔ səaje gá gugu dæa sub lé.

⁴Tel læ ndi læa lé ndogó dɔ naŋg nee Ar naŋg oo ndá yə ne ɓugu-ɓugu ya.

⁵Dɔ mbalje lé léɛ sələlə-sələlə Asəna gə yə-teji bèe nɔ Njesigəneɔ'g, Nɔ Mbaidɔmbaije gá to mbai dɔ naŋg nee lai.

⁶Dara lé ila mber néreaje gə dɔ najee Ar koso-dæwje lai lé d'oo rɔnduba læa ya.

⁷Deɛ lai gá pole magəje lé Deɛ gá ti rɔ dee mbata magəje læ dee lé Kəm sɔɔ wa kəm dee. Magəje lai lé d'unda barmba dɛb kəm dee naŋg neɔ'g.

⁸Dæwje gá Siɔ d'oo ndá Deɛ ra ne rɔlel læm, Bee-booje gá Juda kara d'al ne rɔ dee ya læm tɔ Ɔi Njesigəneɔ mbata rəwta-gaŋgje læi lé ya.

⁹Mbata i Njesigəneɔ to Njekurdɔloo gá dɔ naŋg nee lai ya, I lé boo ur dɔ magə-poleje gá dɔ naŋg nee lai.

¹⁰Sei gá undaje Njesigəneɔ dan kəm sí'g lé

Ɖjije né gá majel bæi-bæi ya. Yee tɔs kamee bao-bao dɔ majikojije'g læa Ɖr dee ne ji njémeeyèrje'g.

¹¹Lookàr to mbata njéra nédanaje læm, Rɔlel to mbata deɛ gá meɛ dee to kára ba sur læm tɔ.

¹²Sei njémeekarabasurje lé Alje rɔ sí gin Njesigəneɔ'g, Ilaje ribar dæa'g gə pa pidije læ sí Mbata meenda londonɔ læa.

Pakɔsje 98

Njegaŋ-rəwta dɔ naŋg nee

¹Pakɔs lé.

Ɖsje pa gá sigi arje Njesigəneɔ Mbata yee ra néje gá dumkoo læm, Jikɔlee gə kag jia gá àr ŋgad-ŋgad ba lá sɛa.

²Yee ar dee gər kaji læa ya læm, Yee riba dɔ meekarabasur læa Ar kəm ginkoji dəwje gə raŋginja dæa'g læm tɔ.

³Yee ar mée olé dɔ meemaji'g læa gə dɔ meenda londonɔ'g læa Gá wɔji dɔ gel-boje læ Israelje læm, Kaji gá Ala læ sí aji sí ne lé D'oo gə loo lai-lai d'ɔr rudu naŋg nee njal læm tɔ.

⁴Sei dəwje lai gá síje dɔ naŋg neelé Ɖrje ndu sí gá tar wəl gə rɔlel par gá rɔ Njesigəneɔ'g ya læm, Ɖsje pa ndubaje ne rɔ sí gə boo-rɔkal ya læm tɔ.

⁵Ɖsje pa arje Njesigəneɔ gə kudu-kagje læ sí, Ɖsje ne pa kula rənduba dæa'g gə kudu-kagje læ sí lé ya.

⁶Maji kar sí raje ne né ta yi-yi gə ndu tɔtɔ gə ndu tɔrən lé Gə rɔlel nɔ mbai'g læ sí gá Njesigəneɔ lé tɔ.

⁷Maji kar kaa baa-boo-kad gə néje lai gá to keneŋ lé Bar ɔr loo loi-loi læm, Maji kar deɛ lai gá d'isi dɔ naŋg neelé Nduba rɔ dee gə boo-rɔkal læm tɔ.

⁸Maji kar mán baaje tal turu tumɔ-tumɔ læm, Maji kar dɔ mbalje lai-lai kara ra né wəl-wəl gə rɔlel læm tɔ

⁹Nɔ Njesigəneɔ'g ya, Mbata yee ree gə mba gaŋg rəwta dɔ naŋg nee ya. Rəwta-gaŋg gá yee a gaŋg dɔ dəwje gá dɔ naŋg neelé Yee a gaŋg gə goo meekarabasur ya læm, Kə koso-dəwje lé kara Yee a gaŋg gə dɔ najee ya læm tɔ.

Pakɔsje 99

Ala, mbai-le-njeaje to Njerɔkunda

¹Njesigəneɔ lé ɔ bee, Dəwje ndəb ne pəd-pəd, Yee si dɔ kalimbai gá to dɔ Nékundaje gá dara'g lé tar ndoi Ar naŋg yə ne bugu-bugu.

²Njesigəneɔ lé to gá boo mee bee gá Siɔ'g lé Yee lé ur dɔ koso-dəwje'g lai-lai ya.

³Maji kar dee d'ila ribar dɔ rii gá boo'g Gá to bəl kədm-kədm'g, Yee lé to Njerɔkunda.

⁴Maji kar dee d'ila ribar dɔ siŋgamɔŋ'g Le mbai gá njekunda meekarabasur dan kəmee'g lé ya, Néra gá danasur lé I nja aree to njaŋg ləm, Meekarabasur gə néra gá gə dɔ najee lé kara I nja ra mbuna njé'g lə Jakob lé ləm tɔ.

⁵Ulaje rɔnduba dɔ Njesigəneə, Ala'g lə sí lé Undaje barmba dəbje kəm sí naŋg nɔ nétura-gɔl-kɔm'g ləa lé. Yee lé to Njerɔkunda.

⁶Moyis gə Aarɔ mbuna njékinjanéməsje'g ləa ləm, Samel kara mbuna deɛ gá nɔ bar ria'g lé ləm tɔ Deɛ neelé nɔ bar ri Njesigəneə ndá Yee ar dee né gá deɛ dəjee lé ya.

⁷Yee pata dan mum gá mbɔ dɔ nɔ sururu'g ar dee ləm, Deɛ d'orè kəm dee ndəŋ dɔ godndiaje'g Gə dɔ torndia gá yee ar dee lé ləm tɔ.

⁸Njesigəneə, Ala lə sí, i ar dee né gá deɛ dəjii, I to Ala lə deɛ gá njekar məəi oso lemsé dɔ dee'g tɔ, Ne i ar bɔ néra majel lə dee lé ɔs ta dee'g bɔsɔɔ tɔ.

⁹Ulaje rɔnduba dɔ Njesigəneə'd Gá to Ala lə sí lé Undaje barmba dəbje kəm sí naŋg dɔ mbal'g ləa Gá to gə kəmee doi, Mbata Njesigəneə, Ala lə sí lé to Njerɔkunda.

Pakɔsje 100

Pa bar dəwje kar dee pidi ne Njesigəneə

¹Pa *pidi lé*.

Sej dəwje lai gá síje dɔ naŋg neelé ɔrje ndu sí wəl gə rɔlel par gá rɔ Njesigəneə'g.

²Raje né arje Njesigəneə gə rɔlel ləm, Reeje neə'g gə boo-rɔkal ləm tɔ.

³Maji kar sí gərje gao To gá Njesigəneə lé to Ala ya. Yee nja ba to njekunda sí ləm, Jee n'toje keə-yee nja ləm tɔ. Jee n'toje koso-dəwje ləa ləm, Jee n'toje koso-nékulje Gá d'aar loo-ko-mu'g ləa ləm tɔ.

⁴Maji kar sí ədje tarəwkəije'g ləa gə pa pidije ləm,

Ədje gadlooje'g ləa gə pakɔsje ləm tɔ. Ilaje ribar dəa'g arje dɔ ria ai səgərə.

⁵Mbata Njesigəneə lé to gá njemaji dum, Meemaji ləa to saar-s aar gə nɔ, Meenda london ləa lé i dɔ maree'd gá kédé-kédé Mbata lə ŋgaka dəwje-dəwje.

Pakɔsje 101

Ndukun lə Mbai lé

¹*Pakɔs lə Dabid.*

M'a kɔs pa meemaji gə néra gá gə dɔ najee lé. M'a kɔs pa neelé kari-i Njesigəneə ya.

- ²M'a kunda kəmkàr dɔ rɔm'g dɔ rəw gé danasur'g. See ndɔ gé ra ba i a ree pər gé rɔm'g bəi wa. Ma lé m'a njaa mbuna njémeekəije'g ləm lé gé meendakaj.
- ³M'a kar némajel kára kara to nɔm'g el, Néra njékaiyaje lé to kéji kəm'g, Néra deeje lé m'a tibi mbɔree el.
- ⁴Meekɔs ŋgwɔj lé m'a kunda bad gé ranɔ ləm, Njemeeyèr lé kara ma m'ndigi kwá gé rɔm'g el ya ləm tɔ.
- ⁵Yee gé təd ta unda ta maree'g gé goo ŋgəj lé M'a karee udu bɔ ya, Yee gé aa loo gé beelé əsé ti-rɔ kara M'a kila məəm pɔ dəa'g el.
- ⁶Majikojije gé mee bee'g neelé m'a korè kəm ndəŋ dɔ dee'g Gə mba kar dee d'isi ne mbɔrm'g dəb, Yee gé njaa rəw gé danasur lé ndá Yee a to kura ləm ya tɔ.
- ⁷Yee gé ya rəa yag dan kərgoso'g lé ndá Yee a si mee kəi'g ləm lé ndə el ləm, Yee gé pa tanɔm lé kara A kaar nɔm'g ndə el ya ləm tɔ.
- ⁸Teə gé ndɔ rad gé ndɔje kára-kára lai lé M'a kar njémeeyèrje lai gé mee bee'g neelé D'udu guduru ya Bó gé mba tuji ne dee lai gé to njéra né kori-korije Mee bee-boo'g lə Njesigəneə lé pugudu-pugudu ya.

Pakɔsje 102

Néurti gé kunda mee yel

- ¹Tamaji ra lə njenékəmdoo kára bəe gé yee ra loo gé némeekɔ al dəa sula.
- ²Njesigəneə, maji kari oo tamaji ləm, Bó gé mba kar ndu nɔ ləm lé Aw saar teə ne rɔi'g ya.
- ³Ŋn kəmi səm ndɔ gé néurti ram'g el, Lel mbii par gé rɔm'g loo gé m'ra né gé ndum wəl lé Ŋs rɔi bad gé mba kam né gé ma m'dəjii lé,
- ⁴Mbata ndɔje ləm lé sané kad to gé sa pər bəe ləm, Singarɔmje taa pər gəgəgə to gé ta kir bəe ləm tɔ.
- ⁵Meem ɔ pər tudu kurum-kurum to gé mu bəe, Nésɔm kara məəm unda pudum dɔ'g.
- ⁶Tumaje gé m'tumə ŋgururu-ŋgururu lé ba Ar rɔm ɔm ne kúla mbao-mbao ya.
- ⁷Ma lé m'to asəna gé yel dogoro gé si dɔdilaloo'g bəe ləm, M'to asəna gé kwɔi-mbiam gé si dɔ ndubaje'g bəe ləm tɔ.
- ⁸Bi ra kəm el Am m'to asəna gé yel gé si gé karee ba Dɔ kəi'g tar ndoi bəe.
- ⁹Njébaje ləm lé d'ila ndɔl dɔm'g gé ndɔje kára-kára lai, Njékomə səmje lé kara d'un rim d'ubu ne rɔ dee gé boo-ŋg.
- ¹⁰Nduji nanɔ ba munu tor nésɔ'g ləm, Ma-kai'm lé kara m'pélé nɔ'd gé mán-nɔ ləm ya ləm tɔ,

- 11 Mbata onḡ gə meekɔ̄ ləi gá ù səi jugugu lé, Mbata i unḡ undam ne piriḡ ilam ne əw ya.
- 12 Ndɔje ləm lé to asəna gə ndil kag gá godo loo gá kàr sí andə bèe, M'tudu ne kurum-kurum to gá mu bèe ya tɔ.
- 13 Nɛ i Njesigəneḡ lé ɔ̄ bee saar-saar gə nɔ̄ ya, Kolé mee dɔi'g a to mbuna ḡgaka dəwje'd gá kédé-kédé ya.
- 14 I a kuba naḡg kɪ tar Koo ne kəmtondoo lə nje gá Siɔ̄ ya, Mbata ndɔ̄ koo kəmtondoo lə deḡ gá i wɔ̄ji njaḡg lé Kàree teḡ mbə,
- 15 Mbata kuraje ləi lé d'unda kɔ̄r mbalje gá Siɔ̄ lé dan kəm dee'g ləm, Nduji naḡg ləa kara d'oo gá ḡgonkəm dee ya ləm tɔ.
- 16 Yen ḡga ginkoji dəwje gə raḡg d'a bəl ne ri Njesigəneḡ ləm, Mbaije lai gá dɔ̄ naḡg neelə kara D'a bəl rɔ̄nduba ləi lé ya ləm tɔ.
- 17 Tɔ̄gəɔ̄ ya, Njesigəneḡ lé a tel kunda Siɔ̄ lé tar gogo ya, Yee a riba dɔ̄ rɔ̄nduba ləa gá raga.
- 18 Yee orè mbia ndəḡ dɔ̄ tamaji'g lə njendoo lé Bó oo tamaji ləa gá né gá sɪ̄ kari ba el.
- 19 Maji kar ta neelə ndəḡ mee maktub'g Mbata lə ḡgaka dəwje gá d'a teḡ gogo bəi, Dəwje gá d'a gə koji dee gogo bəi lé kara Maji kar dee pidi ne Njesigəneḡ lé ya tɔ.
- 20 Mbata yee si loo ləa gá to tar sab gá wɔ̄ji dɔ̄ meenda ləa Aa ne loo gəɔ̄ɔ̄ ləm, Njesigəneḡ lé si sém dara gá tar nu ya Ila kəmee oo ne loo gá dɔ̄ naḡg nee ləm tɔ.
- 21 Gə mba koo ne ndu tumə lə deḡ gá d'wa dee gá bəɔ̄ ləm, Mba taa ne dɔ̄ deḡ gá d'a gə tuji ya ləm tɔ.
- 22 Gə mba kar dee d'ila mber ri Njesigəneḡ mee bee gá Siɔ̄'g lé ləm, Gə ta pideje mee bee gá Jerusalem'g ya ləm tɔ.
- 23 Loo gá koso-dəwje lai gə ginkoji dəwje gə raḡg lai d'a mbɔ̄ dɔ̄ nḡ Mba kwa Njesigəneḡ mee dee'g.
- 24 Yee ar siḡgam rəm loo gá m'nai rəbə ya bəi ləm, Yee rəm gə ndɔ̄je ləm gogo ya ləm tɔ.
- 25 Gelee gá nee ba ma m'pana: Ala ləm, Loo gá ndɔ̄ kisi kəmba ləm nai bula bəi lé Maji kari unḡ el, I gá ləbi to saar-saar gə nɔ̄ lé.
- 26 Kédé gá dɔ̄tar lé i nja tum gin naḡg nee ləm, Dara kara to né gá jii nja ba ra ləm tɔ.
- 27 Deḡ d'a tuji pugudu nɛ i a nai, Deḡ lai kara d'a ḡgisi to gá kubu bèe, Nɛ i a mbél dee to gá dəw mbél ne kubu bèe Ndá d'a tel to ne bəd ya.

²⁸Ne i nja si to gá kédé bó rɔi tel bəd el ləm, Ləb sii kara rudee a kun díao el ləm tɔ.

²⁹Ŋgan mee kuraje lai lé D'a si mee bee'g lə dee ləm, Ŋgaka deeje lé kara D'a to njaŋg nɔi'g ya ləm tɔ.

Pakɔsje 103

Meenoji lə Ala

¹*Pakɔs lə Dabid.*

Ŋgaw məəm, maji kari unda nɔ dɔkaisəgərə lə Njesigəneə, Maji kar rəm bura lé pidi ria gá to gə kəmee bəd lé ya.

²Ŋgaw məəm, maji kari unda nɔ dɔkaisəgərə lə Njesigəneə Bó gə ar məəi wəi dɔ néra majije'g ləa kára kara pai bəe godo.

³Yee nja ba ar mée oso lemsé Dɔ néra kori-korije'g lai lai ləm, Rəkoje gá gə ria-ria kara Yee ɔr rɔi'g ndɔs-ndɔs ləm tɔ.

⁴Yee nja ba taai ta bwa-yoo'g ləm, Ula meemaji gə meekərjɔl to gá dɔgugu bəe dɔi'g ləm tɔ.

⁵Loo gá i buga mbə kara Yee nja ba ar nɛmajije ləa rusu loo rɔi'g ləm, Yee ar rɔi tel idi ne gogo pug-pug Asəna gə rəkwɔilɔ lə niŋgatədə bəe ləm tɔ.

⁶Njesigəneə gaŋg rəwta gə dɔ najee, Dee lai gá d'orè dɔ dee naŋg lé Yee ɔr kəm ta lə dee gə goo rəbee.

⁷Yee riba dɔ rəwje ləa ar Moyis oo ləm, Israəlje kara yee riba dɔ kula reaje ar dee d'oo ləm tɔ.

⁸Njesigəneə lé to njemeekərjɔl gə njekoo kəmtondoo lə dəwje ləm, Yee ila mée dɔ oŋg'g ləa ləma, Yee to bao-meemaji ləm tɔ.

⁹Yee to njendaŋ dəwje gá kédé-kédé el ləm, Oŋg ləa kara yee wa mée'g saar-saar el ləm tɔ.

¹⁰Yee ra sə sí né gə goo kaiya raje lə sí el ləm, Yee ar bɔ néra sí ɔs ta sí'g Gə goo néra kori-korije lə sí el ya ləm tɔ.

¹¹To gá dara to tar sab gə naŋg lé Meemaji ləa kara boo togábè to Mbata lə dee gá bəlee lé.

¹²To gá kɪ bər kaw gá dɔ-gó əw yaə lé Kaltaje lə sí kara yee ɔm dee əw sə sí togábè tɔ.

¹³To gá mee bɔ ŋganje aw taj-taj dɔ ŋgan deeje'g lé Njesigəneə kara mée aw taj-taj dɔ dee gá bəlee'g lé togábè ya tɔ.

¹⁴Mbata né gá yee uba unda sí ne lé yee gər gao, Yee ar mée olé dɔ'g to gá jee n'toje gá nduji naŋg ya.

¹⁵Dəw lé ndɔ læa to asəna gə ndɔ kɔ muje bèe ləm, Yee to asəna gə puduje gə mee ndɔje'g bèe ləm tɔ.

¹⁶Pudu lé loo gə lel ula dɔ'g pà ndá sané pə Ar dɔ nanjee lé gər gée el nga.

¹⁷Ne meemaji læ Njesigəneɔ lé to saar-saar Mbata læ njébéleeje ləm, Meekərjɔl læa lé to saar-saar Mbata læ ngan mee ngan deeje ya ləm,

¹⁸Mbata læ deɛ gə d'aa dɔ manrɔ læa kər-kər D'ar mee dee olé dɔ godndiaje'g Gə mba ra née karee ɔr rɔd ləm tɔ.

¹⁹Njesigəneɔ unda kalimbai læa dan dara'g, Kɔbeɛ læa dum dɔ néje lai ya tɔ.

²⁰Sej kuraje læa gə dara gə siŋga sí to kɔgərɔ-kɔgərɔ ləm, Sej gə raje torndiaje Ilaje ne koji dɔ tapea'g ləm tɔ lé Undaje nɔ dɔkaisəgərə læ Njesigəneɔ.

²¹Sej boo-nékundaje læa lai gə toje kuraje gə njéra né gə mée ndigije lé Undaje nɔ dɔkaisəgərə læ Njesigəneɔ.

²²Sej kula reaje lai lé Undaje nɔ dɔkaisəgərə læ Njesigəneɔ Gə looje lai-lai gə yee dum dɔ loo keneɛ. Ngaw məəm, maji kari unda nɔ dɔkaisəgərə læ Njesigəneɔ!

Pakɔsje 104

Pa pidi Ala gə Njekunda néje lai

¹Ngaw məəm, maji kari unda nɔ dɔkaisəgərə læ Njesigəneɔ! Njesigəneɔ, Ala ləm, boo læi rudee godo. Né gə bədərə bə gə boo-ronduba lé I dolè ne rɔi yul-yul.

²Lookàr gə ɔr jol-jol lé Yee ula rəa'g to gə kubu gə ngal yududu bèe ləm, Yee naji dara to gə lab ne mbogo bèe ləm tɔ.

³Yee ra loo-siée dɔ manje gə tar ləm, Yee ar kil-lə-ndi to gə pusu-rɔ læa læma, Yee aɪ ngwɔd dɔ bag lel'g lé ləm tɔ.

⁴Yee tel lelje lé gə njékaɪkulaje læa ləm, Yee tel ndɔ pərje lé gə kuraje læa ləm tɔ.

⁵I nja tum gin nanɛ neelé Ndá né a yə ngirá ndə el.

⁶I ar bul mán turu dəa pubug Asəna gə kubu gə ngal yududu bèe ləm, Manje lé d'aw njal tee sém mbalje'g ya ləm tɔ.

⁷Ta ndaɛ gə i ndaɛ dee lé Manje d'aj gə kédé ləm, Kaa ndi læi gə ndaɛ lé Ar dee tudu kurum-kurum ləm tɔ.

⁸Mbalje lé d'ɪ mbaj-mbaj gə tar ləm, Bwa-wəlje kara rəm gə bər ləm tɔ Gə lée gə i wɔji ar dee lé ya.

⁹I wɔji rəw-nim Gə mba kar manje d'al dəa ndə el ləm, Gə mba kar dee tel ree Taa nanɛ nee yəngəm-yəngəm gogo el nga ləm tɔ.

¹⁰I ar ngira-manje d'aj d'ula yal-yal Tee dan kəm-rəw-manje'g ləm, Kəm-rəw-manje lé d'ula mbuna mbalje'g ləm tɔ.

- 11 Manje lé tɔl kunda læ daje lai gé mee wala'g læm, Mulayèje gé wala ya kara d'ai d'aree tɔl kunda læ dee ya læm tɔ.
- 12 Yelje gé d'aw pɛ dara'g lé D'isi dɔ kɔŋgee'd læm, D'ar ndu dee ɓar wəl-wəl kəmkaŋje'g ya læm tɔ.
- 13 Loo-sii gé to tar ndoi lé I saa ne mán dɔ mbalje'g Ar kandə kula raije lé kara Rusu ne naŋg nee tub-tub.
- 14 I ar mu uba mbata læ nékulje læm, I ar kamnaŋje d'uba gə mba kar dəw ul ne rəa læm tɔ Mba kar naŋg kinja gə néso læm,
- 15 Gə mán-nduú mba kar rɔ dəw lelee ne læm, Gə mba kar rəa ndɔj ne unda ubu læma, Gə muru gə mba kar siŋgá to ne læm tɔ.
- 16 Kagje læ Njesigəneə gé d'iŋga mán d'aree as dee nag lé Dee ɓa to kag-sədrəje gé Libə gé i nja mɔa dee.
- 17 Lée neelé ɓa yelje ra kəije læ dee keneŋ læm, Yel ndua lé kara ra kəi-tée mee kag-sipres'g læm tɔ.
- 18 Mbalje gé to tar sab lé To mbata læ bəl byaje gé wala læm, Kər mbalje lé to mba kar yəg-wurije d'iya rɔ dee mbuna dee'g læm tɔ.
- 19 I ra nai mba kwɔji ne ndɔje læm, Kàr lé kara gər loo kandə læa gao ya læm tɔ.
- 20 I ar loo dəb rigim tel loondul Ndá daje lai gé mee wala'd lé d'aw ne dɔ nɔ'd wur-wur tɔ.
- 21 Nŋan toboije lé d'wa miŋ biriri-biriri goo nékwa'g læ dee Dəji ne Ala néso dee.
- 22 Kàr lé uba ndá Toboije lé tel d'aw loo-to deeje'g.
- 23 Dəw lé unda loo teɛ aw loo-kula'g læa Ndá yeɛ ra kula saar kàr ur naŋg dəa'g.
- 24 Əi Njesigəneə kula raije lé bula yaə ya. I ra dee lai-lai gə kəmkàree ya læm, Némajije læi lé kara Taa dɔ naŋg nee pəl-pəl ya læm tɔ.
- 25 Aa oo, mán baa-boo-kad lé boi læm, gə tad læm tɔ, Nŋan daje gə daje gé boi-boi kara D'aw ne dɔ nɔ'd wur-wur keneŋ.
- 26 Lée neelé batoje nun keneŋ, Da-mán gé to ɓəl kədm-kədm lé I undá mba karee ndam dan paŋgəm maneje'g.
- 27 Daje lai-lai d'unda meɛ dee yel gé dɔi'g Gə mba kari ar dee néso dee gə lée-lée ya.
- 28 I ar dee ndá deɛ taa ya læm, I teɛ meɛ jii ar dee ndá Néso as dee nag-nag læm tɔ.
- 29 Bó lé i ɔn sə dee kəmi ndá D'unda ne bala tigi-tigi, I ɔr kəmə læ dee wɔgəɔdɔ gé raŋg Ndá deɛ d'wəi tel ne nduji naŋg gogo.

- 30** Kuji tai gé i tó pu lé i unda dee ne ləm, Néje gé dɔ naŋg nee tel to ne sigi gé kédé-kédé ləm tɔ.
- 31** Maji kar rɔnduba lai-i Njesigəneɔ to saar-saar gə nɔ, Maji kari-i Njesigəneɔ al rɔi dɔ kula raije'g ya.
- 32** I ila kəmi dɔ naŋg'd ndá naŋg lé yə, I ɔrɔ rɔ mbalje gə ŋgaw jii ndá Sa uba keneŋ ŋgɔg-ŋgɔg.
- 33** M'a kɔs pa kar Njesigəneɔ Loo gé m'isi ne kəmba bəi ləm, M'a kunda nɔ ri Ala ləm Loo gé ma m'nai ne dɔ naŋg nee ya bəi ləm tɔ.
- 34** Maji kar tapam neelé taa kəmi rəgm! Ma lé m'ndigi ndá məəm kaj dɔ Njesigəneɔ'g.
- 35** Maji kar njékaiyaje lé Sané pá dɔ naŋg nee ləm, Maji kar njémeeyèrje lé kara Godo ya ləm tɔ. Ŋgaw məəm, maji kari unda nɔ dɔkaisəgərə lə Njesigəneɔ ya! Pidije Njesigəneɔ!

Pakɔsje 105

Sorta gé wɔji dɔ meenda london lə Ala

1Sgl 16.8-22

- 1** Maji kar sí pidije Njesigəneɔ Barje ne ria ləm, Arje koso-dəwje gər néreaje gé al dɔ loo sula lé ləm tɔ.
- 2** Ɔsje pa, ɔsje pa ilaje ne ribar dəa'g ləm, Néreaje lai gé maji dum lé kara paje taree ləm tɔ.
- 3** Ndubaje rɔ sí ká gə ria gé to gə kəmee doi lé, Maji kar deɛ lai gé saŋg loo gər Njesigəneɔ lé ndá ne meɛ dee kaj.
- 4** Gé telje rɔ sí gé rɔ Njesigəneɔ'g Gé to négəd rɔ lə sí ləm, Saŋje mba kilaje kəm sí dəa'g Gé kédé-kédé ləm tɔ.
- 5** Seɪ ginka Abrakam gé to kuraje ləa lé ləm, Seɪ ŋgaka Jakob gé yeɛ ɔr sí unda sí gé koso-dəwje ləa lé ləm ləm tɔ.
- 6** Arje meɛ sí olé dɔ nédumkooje gé yeɛ ra lé ləm, Gə dɔ némɔrije gé yeɛ ra ləma, Gə rəwta-gaŋgje ləa gé teɛ təa'g lé ləm tɔ.
- 7** Njesigəneɔ lé to Ala lə sí ya ləm, Rəwta-gaŋgje ləa lé yeɛ gaŋg wɔji ne dɔ naŋg nee lai ya ləm tɔ.
- 8** Yeɛ ar mée olé dɔ manrɔ'g ləa lé ta-ta ləm, Gə dɔ ndukunje'g ləa gé wɔji dɔ ginka dəwje-dəwje loo tɔl-dɔg (1.000) ya ləm,
- 9** Gə dɔ manrɔ'g ləa gé yeɛ man ne rəa ar Abrakam ləma, Gə dɔ ndukun'g ləa gé yeɛ un gə rɔkubu ar Isaak lé ləm tɔ lé
- 10** Yeɛ aree to godndu gé to njaŋg ar Jakob ləm, Yeɛ aree to manrɔ gé to gə nɔ ar Israəlje ləm tɔ,

- 11Pana: M'a kar sí bee gá Kanā lé Gá nékwanduba gá wɔji dɔ sí ya.
- 12Ndəa neelé deɛ bula yaɔ el, Deɛ to gá jebəre ba ləm, to gá mbáje mee bee'g neelé ləm tɔ.
- 13Deɛ d'í mbuna ginkoji-dəwje gá kára'g D'aw rɔ ginkoji-dəwje gá ranɔ'd ləm, D'í beekɔ gá kára'g D'ɔd d'aw par gá rɔ koso-dəwje gá ranɔ'd ləm tɔ.
- 14 Ne yeɛ yā loo ar dəw kára kara ula kəm dee ndòo el ləm, Yeɛ ar bɔ néra mbaije ɔs ta dee'g mbata lə dee ya ləm tɔ:
- 15Pana: Njé'g ləm gá m'wa dɔ dee gə ubu lé Maji kar sí ɔrɔje rɔ dee el ləm, Njéteggintaje ləm lé kara Raje sə dee majel el ləm tɔ.
- 16 Yeɛ bar boo-boo ila dɔ bee'g neelé ləm, Koje lə dee gá d'unda kul lé kara Yeɛ tuga sané kad-kad ya ləm tɔ.
- 17 Yeɛ ula dəw kára nɔ dee'g, To Jisəb gá deɛ ndogee asəna gə bər bəe lé.
- 18 Deɛ tɔ gɔlee gə kúla njim-njim ləm, D'ila kúla-lar gwɔsee'g ləm tɔ
- 19Saar kar ndəa gá yeɛ pa taree lé teɛ Kar ta lə Njesigəneɔ gá wɔji dəa lé Aw ne léé'g béréré Ar dee gəree ne gá dəw gá bəe lé ya.
- 20 Mbai lé ya ba tudu kulaje neelé rəa'g, Njekɔ dɔ koso-dəwje lé ɔree ilá tar.
- 21 Yeɛ undá gá mbai gá njekaa dɔ kəi lə ləm, Gə njekaa dɔ némajije ləa lai ya ləm tɔ
- 22Gə mba karee ar ŋgan-mbaije ləa ndukunje to gá mée ndigi ləm, Gə mba karee ndoo njé gá tɔgje ləa ta kəmkàr ləm tɔ.
- 23 Gelee gá nee ba Israel lé aw ne mee bee gá Ejiptə, Jakob ra ne bee mee bee gá Kam'g lé tɔ.
- 24 Yeɛ ar dəwje ləa lé d'oji nā bula yaɔ ləm, Ar siŋga dee ur dɔ njébaje'g lə dee ləm tɔ.
- 25Yeɛ tel mee njé gá Ejiptə bəd Ar dee d'əji koso-dəwje ləa bəi-bəi Deɛ ra némeeyèr gə kuraje ləa.
- 26 Yeɛ ula Moyis, kura ləa Deɛ gə Aarɔ gá yeɛ nja ɔr dee.
- 27Mbɔl dɔ siŋgamonɔ ləa ba Deɛ ra ne néje gá dumkoo mbuna dee'g ləm, Deɛ ra némərije mee bee gá Kam'g lé ləm tɔ.
- 28 Yeɛ ula gə loo gá to bigim Ar loondul gá ndul kɔl-kɔl dəb dɔ dee'g Ndá deɛ d'ɔs ta ləa rəw el.
- 29 Yeɛ ar manje lə dee tel to gá məs Ar kəjije lə dee d'wəi ne mburug-mburug.
- 30 Kurkuduje d'aw dèm-dèm to gá turje bəe mee bee'g Saar teɛ ne mee kəije'g lə mbaije lə dee.

- 31 Yee pata ndá kəm mbàje tee ne dèm-dèm ləm, Ndisaje kara taa loo d'aw dèm-dèm dɔ nanɔ beeje'g lə dee lai-lai ya ləm tɔ.
- 32 Yee ar kwɔji ər tor ndi'g ləm, Yee ar ndɔ pərje taa loo pəl-pəl mee bee'g lə dee ləm tɔ.
- 33 Yee tuji nduúje gə kag-kodéje lə dee ləm, Yee guru kagje gá dɔ nanɔ'd lə dee rug-rug ləm tɔ.
- 34 Yee pata ndá beedéje tee To beedé gá dum tura ya
- 35 Ar dee d'ɔ kam néje lai gá to keneɲ kənənə-kənənə Tuji ne néɔ gá to mee ndɔje'g lə dee.
- 36 Yee kunda nɔandər deeje lai gá mee bee'g lə dee vaga-vaga tɔl dee, Dee gá to doŋɔr siŋgamoŋ lə dee.
- 37 Yee ar koso-dəwje ləa d'unda loo tee Gə larnda gə larlɔr ji dee'g kel-kel Ar dəw kára gá mbuna ginkoji'g lə dee lé unda ndolè el.
- 38 Njé gá Ejiptə lé d'al ɔɔ dee dɔ kaw'g lə dee Mbata bəl-boo gá dee bəl dee lé unda dee badə gaŋg dee.
- 39 Yee ila mum ɔ ne dɔ dee ləm, Yee ar pər ndogó dɔ dee'g loondul'g ləm tɔ.
- 40 Gə goo ta dəji lə dee lé Yee ar yel biriwije ree ne ləm, Muru gá i dara kara Yee ar mee dee ndan ne tub-tub ləm tɔ.
- 41 Yee tɔ kaar mbal ar mán tee keneɲ Man lé ula gɔl-gɔl taa loo yal-yal To gá mán baa gá ula looje gá tudu kurum-kurum'g lé bèe.
- 42 Mbata yee ar mée olé tee dɔ ta'g ləa gá to gə kəmee doi lé ləm, Mée olé dɔ Abrakam gá to kura ləa lé ləm tɔ.
- 43 Yee ar koso-dəwje ləa lé D'unda loo tee gə boo-rɔkal ləm, Koso-dəwje gá yee ɔɔ dee unda dee gə kəmee lé Yee ar dee d'unda loo tee gə ndu rɔlel ya ləm tɔ.
- 44 Yee ar dee dɔ nanɔ lə ginkoji dəwje gə raŋg lé ləm, Néje gá koso-dəwje d'inga loo kula'g lə dee lé kara Yee ar dee-dee ba d'inga gá né kɔ dee ya ləm tɔ
- 45 Gə mba kar dee tɔs ne kəm dee bao-bao dɔ ndukunje'g ləa lé ləm, Gə mba kar dee d'aa ne dɔ godndiaje kər-kər ləm tɔ. Pidije Njesigəneɔ.

Pakɔsje 106

Kalta lə Israel gə meenda london lə Ala

1Sgl 16.34-36

- 1 Maji kar sí pidije Njesigəneɔ! Pidije Njesigəneɔ mbata yee lé to njemaji kər njoroŋ, Mbata meekɔrjɔl ləa lé to saar-saar gə nɔ.
- 2 See nɔ ba a pata néraje lə Njesigəneɔ gá ur dɔ loo lé bəi wa. Esé see nɔ ba a kila mber ta pideeje ləa lai-lai wa.

- ³Ròlel nai Gə deɛ gá d'aa dɔ godndiaje'g kər-kər ləm, Gə ra né gə dɔ najee ta-ta lé ləm tɔ.
- ⁴Njesigəneɛ, maji kari ar məəi olé dɔm'g Ra ne meemaji gə koso-dəwje lai lé ya. Ar məəi olé dɔm'g la ne sə dee ya tɔ.
- ⁵Gə mba kam m'oo loo-si dan maji'g lə koso-dəwje lai Gá i ɔr dee unda dee gə kəmee lé ləm, Gə mba kam m'al rɔm gə ròlel lə koso-dəwje lai ləma, Gə mba kam m'ti rɔm gə deɛ gá to gá nédɔji lai lé nɔ'd ləm tɔ.
- ⁶Jeɛ lé n'raje kaiya to gá bɔ síje-je bèe, Jeɛ lé n'raje néje gá kori-kori ləm, Jeɛ n'raje néje gá majel ya ləm tɔ.
- ⁷Bɔ síje-je gá mee bee gá Ejiptə lé D'oo némɔrije lai gá né el ləm, D'ar meɛ dee wəi dɔ némeemajije'g lai gá d'ɔs goo nɔ goo nɔ lé ləma, Deɛ d'ɔs ta lai rəw mbər baa-boo-kad gá ria lə Baa-Kas lé ləm tɔ.
- ⁸Nɛ yeɛ aji dee mba kar ria ɓar ne ya Gə mba nduba ne siŋgamoŋ ləa gá raga.
- ⁹Yeɛ ɔ gə baa-boo-kad gá ria lə Baa-Kas lé aree yi tə Yɔ rəw ar dee njaa kəm wəlee'g lé Asəna gə dɔdilaloo bèe ya.
- ¹⁰Yeɛ taa dee ji deɛ gá d'əji dee bəi-bəi'g lé ləm, Yeɛ ɔr dee ji njébaɛje'g lə dee lé ləm tɔ.
- ¹¹Man baa lé ɔ tula dɔ njékomɔ sə deeje lé yal Ar dəw kára bèe nja kara nai el.
- ¹²Deɛ d'unda meɛ dee dɔ taje'g ləa, D'ɔs ne pa pidee ne tɔ.
- ¹³Nɛ waga ndá d'ar meɛ dee unda pudum dɔ néraje'g lé ləm, Deɛ ŋgina néje gá yeɛ wɔji gə mba ra lé el ləm tɔ.
- ¹⁴Deɛ d'uba rɔ dee yag d'yɔ dan mal néje gá ra dee'g Ndá deɛ d'aj mee Ala dɔdilaloo'g
- ¹⁵Né gá deɛ dəjee lé yeɛ ar dee ya Nɛ yeɛ ar darɔ dee wəi ne njururu tɔ.
- ¹⁶Loo-si dee lé deɛ ra kəmkəi dɔ Moyis'g Gə dɔ Aarɔ gá Njesigəneɛ ɔr dee unda dee gə kəmee lé.
- ¹⁷Nəŋg teɛ təa uru Datan ləm, Nəŋg lé ɔ rəd udu dɔ kudu-dəwje'g lə Abiram ləm tɔ.
- ¹⁸Pər kiri kudu-dəwje lə dee lé rigim ləm, Ndɔ pər kara tuji njémeeyərje neelé pugudu ya ləm tɔ.
- ¹⁹Deɛ léɛ lar ndaji ne ŋgon maŋg dɔ mbal gá ria lə Oreb'g Ndá deɛ d'unda barmba nɔ né gá lèɛ ndaji ne magə neelé.
- ²⁰Rənduba lə Ala Deɛ mbél ne néndaji maŋg gá aar sɔ mu bèe.
- ²¹D'ar meɛ dee unda pudum dɔ Ala gá njekaji dee'g Yeɛ gá ra néje gá dumkoo mee bee gá Ejiptə'g ləm,

- 22 Gə ra némɔrije mee bee gá Kam'g ləma, Gə néje gá dum kəm ta baa-boo-kad gá ria lə Baa-Kas'g lé ləm tɔ.
- 23 Yee pata gá wɔji dɔ tuji dee kar dee d'udu ne ya, Nε Moyis gá to dəw ləa gá yee ɔree undá gá kəmee lé Yee aar tar njaŋg nea'g Mba karee rəm gə boo-oŋg ləa lé Bó gə karee tuji dee ne el.
- 24 Bee gá maji dum lé Deɛ tel d'əjee bæi-bæi ləm, D'óm mee dee dɔ ta gá Njesigəneɛ pa'g lé el ləm tɔ.
- 25 Deɛ d'im rɔ dee njim-njim mee kəi-kubuje'g lə dee ləm, Deɛ d'ila ŋgonkoji dɔ tapea'g el ləm tɔ.
- 26 Yee un jia gá tar man ne rəa gə rəkubu Mba kar dee d'wəi ne dɔdilaloo'g ləm,
- 27 Mba kar ginkaje lə dee d'wəi ne Mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g lé ləma, Gə mba sané dee ne mee beeje gá dɔ naŋg nee ləm tɔ.
- 28 D'óm nɔ'd sad gə magə Baal-Peɔr ləm, D'uso da gá d'inja gá məs d'ar dəwje gá d'wəi lé ləm tɔ.
- 29 Néra deeje lé ar mee Njesigəneɛ i ne səa pu Ndá yoo-koso oso ne mbuna dee'g.
- 30 Pines uba naŋg i tar mba gɔl ta ndá Yoo-koso lé əw rəa dɔ dee'g ya.
- 31 Yee ba Ala tura gá némeekarabasur ləa gá wɔji dəa Gá kédé-kédé saar-saar gə nɔ.
- 32 Deɛ d'ar mee Njesigəneɛ i ne səa pu mbɔr manje gá Meriba'g lé Ar Moyis ŋga ba uba ne pəree mbata lə dee ya,
- 33 Mbata deɛ lé d'ar mée adee mbag-mbag Aree pata dɔ təa'g raga kari ba tɔ.
- 34 Ginkoji dəwje gá Njesigəneɛ un ndia mba kar dee tuji dee lé Deɛ tɔl dee el.
- 35 Deɛ lé pélé nɔ wəs-wəs gə ginkoji dəwje gə raŋg Ndaji ne néra dee ləm,
- 36 Deɛ pole magəje lə dee ləma, D'aree tel to gá gum kwa dee ləm tɔ.
- 37 Ŋgan deeje gá diŋgam gə njé gá dené lé D'wa dee d'inja dee gá məs d'ar magəje.
- 38 Dəwje gá ta wa dɔ dee el kara D'óm məs dee naŋg Yee ba to məs ŋgan deeje gá diŋgam gə njé gá dené Gá d'inja d'ar magəje lə dəwje gá Kanɔ lé. Bèe ba bee lə dee tel to ne né gá to keji Mbata tɔl gá deɛ tɔl dəwje lé.
- 39 Néra deeje gá bèe ba ar dee minɔ ne jɔmri-jɔmri ləm, Néra deeje lé d'uba ne rɔ dee yaɔ d'ya dan néje gá minɔ'g ləm tɔ.
- 40 Oŋg lə Njesigəneɛ lé mbudu ɔ to gá pər dɔ koso-dəwje'g ləa Ar nédɔji ləa tel to né gá to keji kəmee'g.
- 41 Yee uba dee ya dee ji ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm, Deɛ gá d'əji dee bæi-bæi kara Tel dum dɔ dee ya ləm tɔ.

- ⁴²Njébjaje læ dee d'ï d'ula dee ndubu D'ar dee tel d'oso ne kul gin singamon'd læ dee.
- ⁴³Yee ɔr dee ɔm dee tar gəl bula ya, Ne né gá d'wɔji-kwɔji ra mba kɔs ne ta læ rəw lé D'ar dɔ'g njanɔ ləm, Néra deeje gá kori-kori lé Ar dee tel to ne njénékəmdooje ya ləm tɔ.
- ⁴⁴Loo gá dee ra ndò rəa'g ndá Yee oo kəmtondoo læ dee ya.
- ⁴⁵Yee ar méé olé dɔ manrɔ'g læ Oo ne kəmtondoo læ dee gə goo bao-meemaji læ lé ləm,
- ⁴⁶Yee ɔs njékwa dee gá bərje lé Ar meɛ dee aw taj-taj dɔ dee'g ləm tɔ.
- ⁴⁷ Njesigəneɔ, Ala læ sí, maji kari aji sí ya, Maji kari ar sí j'ï mbuna ginkoji dəwje gə ranɔ'g mbɔ dɔ nɔ Mba kar sí j'ilaje ribar dɔ rii gá to gə kəmee doi'g lé ləm, Mba kar sí nduba rɔ sí ká m'pidii ne ləm tɔ.
- ⁴⁸Maji kar dɔkaisəgərə nai gə Njesigəneɔ, Ala læ Israelje lé Gə ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ. Maji kar koso-dəwje lai lé pata pana: Bèe ya! Pidije Njesigəneɔ!

Pakɔsje 107

MAKTUB GƏ NJEKOM'G MI Ala nja to njekər sí ta yoo'g

- ¹ Pidije Njesigəneɔ mbata yee to njemeemaji, Mbata meekərjɔl læ lé to saar-saar gə nɔ.
- ² Dee gá Njesigəneɔ uga dɔ dee ɔr dee ne ji njébjaje'g læ dee lé
- ³ Dee gá yee ï sə dee mee beeje lai Gá to par gá bər gə dɔ-gó ləm, Gə par gá dɔgel gə par gá loo gá baa-boo-kad to keneɔ ləm tɔ lé Maji kar dee pa togábè ya.
- ⁴ Dee d'aw yo gá nee dɔdilaloo'g ləm, Dee njaa gə kar dee ba lal kiŋga bee-si dee ləm tɔ.
- ⁵ Bó gə kɔdaman ra dee Ar meɛ dee ila ne kas bilim tɔ.
- ⁶ Dee nɔ wəl dan néurti gá ra dee Bar ne Njesigəneɔ ndá Yee ɔr dee dan nébənɔgərətije gá ra dee'g lé.
- ⁷ Yee ɔr nɔ dee gə goo rəw gá danasur Gə mba kar dee tee ne bee gá d'askəm kisi keneɔ lé.
- ⁸ Maji kar dee d'ɔs gaji Njesigəneɔ Mbata meemaji læ ləm, Gə mba nédumkooje læ gá yee ra ar dəwje lé ləm tɔ!
- ⁹ Mbata dəw gá si wəi yoo-kunda lé Yee nja aree né gá yee aw ndée ləm, Dəw gá wəi yoo-boo lé kara Yee ar némajije læ taa rəa pəl-pəl ləm tɔ.
- ¹⁰ Dee gá d'isi dan loo gá ndul'g Gə d'isi ta yoo'g lé Dee to bərje gá d'isi dan nékəmdooje'g gə kúla lar gwɔb dee'g

- 11 Mbata d'os ta læ Ala ræw læm, Mbata d'əji ta kəmkàr læ Njekurdɔloo bæj-bəj læm tɔ.
- 12 Nékəməndoo gə ra dee lé Yee ar dee d'oso ne kas læm, Dee d'oso ne ar dæw kára kara la sə dee el læm tɔ.
- 13 Dee nɔ wəl dan néurti gə ra dee'g Bar ne Njesigəneə ndá Yee ɔr dee dan nébəŋgərətije gə ra dee'g lé tɔ.
- 14 Yee nja ba ɔr dee dan loo gə ndul'g gə ta yoo'g læm, Kula gə tɔ dee ne lé Yee gang gwɔb dee'g ya læm tɔ.
- 15 Maji kar dee d'os gaj Njesigəneə Mbata meemaji læa læm, Gə mba nédumkooje gə yee ra ar dæwje lé læm tɔ!
- 16 Mbata yee təd tarəwkəije gə ra gə lar gə kas lé kərm-kərm læm, Kəgəɔ larndul lé yee təd kərm-kərm læm tɔ.
- 17 Mbə-dæwje lé panjaa dee ba ar ta wa ne dɔ dee læm, Néra kori-korije læ dee lé Ar dee tel to ne njénékəməndooje læm tɔ.
- 18 Nésɔ gə rara kara to keji kəm dee'g læm, D'isi ne ta yoo'g dəb læm tɔ.
- 19 Dee nɔ wəl dan néurti gə ra dee'g Bar ne Njesigəneə ndá Yee ɔr dee dan nébəŋgərətije gə ra dee'g lé.
- 20 Yee ula gə ta læa ɔr ne rɔkɔ rɔ dee'g læm, ɔr dee ne ta bwa-yoo'g læm tɔ.
- 21 Maji kar dee d'os gaj Njesigəneə mbata meemaji læa læm, Gə mba nédumkooje læa gə yee ra ar dæwje lé læm tɔ!
- 22 Maji kar dee d'inja nékinjanéməsje Gə kə kəm nɔ'd sad læm, Maji kar dee d'ila mber kula reaje lé Gə ndu rɔlel læm tɔ.
- 23 Dee gə d'aw mee batoje'g Nun ne dɔ baa-boo-kad'g læm, Gə dee gə ra kula dan manje gə boi-boi'g læm tɔ ndá
- 24 Dee neelé nja ba d'oo kula raje læ Njesigəneə læm, Gə nédumkooje gə yee ra dan bul manje'g læm tɔ.
- 25 Yee pata ar lel-boo ula Ar paŋgəm mán baa-boo-kad tuga ne poŋgm-poŋgm.
- 26 Bato læ dee lé d'i d'aw ne par gə dará læm, Dee tel rəm d'ɔm ne dan bul manje'g læm tɔ, Njébatoje lé dəb dee tee wudu-wudu nɔ nébəl'g.
- 27 Dɔ dee tel ne wagəsa ar dee d'unda ne ndolé Asəna gə dæw gə kido tɔlee bèe læm, Goso-kwa-bato læ dee lé Tel udu ne bɔ rɔ dee'g læm tɔ.
- 28 Dee nɔ wəl dan néurti gə ra dee'g Bar ne Njesigəneə ndá Yee ɔr dee dan nébəŋgərətije gə ra dee'g lé.
- 29 Yee ar lel-boo lé əw rəa kula ar loo to ne ləm læm, Paŋgəm-manje kara to ne ndij ya læm tɔ.

- 30 Deɛ d'al rɔ deɛ mbata manje lé tel to ndiŋ Ndá Njesigəneɔ ɔr nɔ deɛ teɛ sə deɛ kəmkaɪ'd Gə deɛ ndiŋga rɔ deɛ mba kaar keneŋ.
- 31 Maji kar deɛ d'ɔs gajɪ Njesigəneɔ mbata meemaji læ læm, Gə mba nédumkooje læ gə yeɛ ra ar dəwje lé læm tɔ!
- 32 Maji kar deɛ d'ula rɔnduba dəa'g Loo-mbɔ-dɔ-nɔ'd læ koso-dəwje læm, Maji kar deɛ d'ila ne riɓar dəa'g Loo-kwa-dɔ-nɔ'd læ ŋgatɔgje lé læm tɔ.
- 33 Man baaje lé yeɛ nja tel deɛ gə dɔdilaloo læm, Kəm-rəw-manje lé kara yeɛ tel deɛ gə dɔ naŋg gə tudu kurum-kurum ya læma,
- 34 Dɔ naŋg gə maji kó ɓa yeɛ telee gə dɔ naŋg puna-kad læm tɔ Mbata meeyèr læ dəw-mee-beeje gə d'isi keneŋ.
- 35 Dɔdilaloo lé yeɛ telee gə duu-mán læm, Dɔ naŋg gə tudu kurum-kurum lé kara yeɛ telee gə kəm-rəw-manje læm tɔ.
- 36 Ndá yeɛ ar deɛ gə d'isi d'wəi yoo-ɓoo lé d'isi keneŋ læm, Deɛ ra bee-boo d'isi keneŋ læm tɔ.
- 37 Deɛ dubu kandə kó mee ndɔje'g læm, Deɛ mɔa nduúje keneŋ læma, Deɛ tija kandə néje keneŋ ya læm tɔ.
- 38 Yeɛ tɔr ndia dɔ deɛ'g ar deɛ bula ne digi-digi læm, Nékulje læ deɛ lé yeɛ ar bula læ deɛ rəm gogo el læm tɔ.
- 39 Njé gə raŋg lé nébəŋgərəti gə nékəmndoo gə némeekɔ lé Ɔr kəm deɛ hɔd ar deɛ d'oso ne kul.
- 40 Yeɛ əji dəwje gə boo-boo lé bəi-bəi Ar deɛ d'aw ne yo-yo nee-nee dɔdilaloo'd Gə rəw godo keneŋ.
- 41 Nɛ yeɛ ɔr njéndooje dan nékəmndooje'g læ deɛ læm, Yeɛ ar bula læ njémeekəije læ deɛ i ne dɔ maree'd gə kédé-kédé to gə koso-nékulje bèe læm tɔ.
- 42 Dəwje gə njéra nédanaje lé D'oo ndá d'al ne rɔ deɛ Nɛ néra gə kori-kori ɔg dəw loo pata.
- 43 Maji kar yeɛ gə to gə njekəmkàr lé Tɔs kəmee dɔ néje'g neelé læm, Maji karee ra kəmee rakaa dɔ némeemajije'g læ Njesigəneɔ lé læm tɔ.

Pakɔsje 108

Pakɔs gə ta lookàr'g

Pak 57.8-12, 60.7-14

¹Pakɔs læ Dabid.

²Ɔi Ala, m'wa məəm kɔgərɔ ya, M'a kɔs pa læm, M'a kar ndu nékimje læm ɓar ne læm tɔ, Yee ɓa gə nérɔnduba læm!

³Sei kudu-kodè ləm gə kudu-kag ləm tɔ lé ndelje dɔ bi'g, Ma lé m'a tuga lookàr gə tina ya.

⁴Njesigəneə, ma lé m'a kɔs gaji mbuna koso-dəwje'g lé ləm, M'a kɔs pa pidi ne mbuna ginkoji dəwje gə ran'g lé ləm tɔ.

⁵Mbata meemaji lai lé aw njal teə dɔ dara gá tar ləm, Meenda london'ə lai aw njal teə loo-kil'g-lə-ndi ləm tɔ,

⁶Ei Ala, maji kari riba dɔ boo lai gé ur dɔ dara ləm, Ar rənduba lai taa nan'g nee pəl-pəl ləm tɔ.

⁷Maji kari ila jikəli dɔ sí'g Aji sí ne ar sí né gé jeə n'kwəiije Gə mba kar deə gé i unda dee dan kəmi'g lé D'or ne dɔ dee kúla'g.

⁸Ala pata gə goo meenda læa pana: Neə lé n'a kun ban'ga ləm, N'a kai bee-boo gé Sikem dana læma, N'a kwəji kəm wəl gé Sukot lé ləm tɔ.

⁹Galaadje gə Manasəje lé to gé kə neə ya, Eprayimje lé to dɔgugu-rɔ gé neə n'ula dɔ neə'g, Judaje kara to kag-mbai kə kɔbee gé n'wa ji neə'g tɔ.

¹⁰Moabje lé to ŋgo gé n'togo ne rɔ neə, N'tər markob læ neə kara n'ɔm dɔ Edəmje'g, Bee læ Pilistije lé n'ɔs pa n'un ban'ga dɔ'g!

¹¹See nə ba a dan neə kaw sə neə Mee bee-boo gé d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dəa sub lé wa. See nə ba a kɔr nɔ neə kaw sə neə Edəm lé bæi wa.

¹²Ei Ala, see to i nja ba ɔs sí ŋgərəŋ ləm, I teə aw gə bao-rɔje læ sí nə'd el ləm tɔ lé el wa.

¹³Maji kari lá sə sí mba kɔs ne njekomə sə sí rəw! Mbata né gé kə lá ne gə dəw lé to né gé gə mɔdɛ ba.

¹⁴Mbɔl dɔ Ala ba j'a ra ne néje gé dum ra ya. Yeə lé a rəd njébaje læ sí nan'g mbəji-mbəji ya tɔ.

Pakɔsje 109

Pakɔs dal bə lé

¹Pa læ *Dabid* gé ar bao-pa mba karee ɔs sə dee lé

I Ala ləm gé m'pidii lé maji kari ar tai to gə loo ndəmee el

²Mbata ta dee teə gə ta meeyèr gə ta gé təd kunda tam'g ləm, Tan'gɔm ba deə pa ne səm ləm tɔ.

³Deə d'wam gə meə dee Təd ne taje bəd-bəd d'ɔm dɔm'g ləm, Deə d'undam ne bəd lal ne né gé bəe ləm tɔ.

⁴Ma lé m'unda dee dan kəm'g Nə deə ndá tel to gé njekomə səmje. Nə ma lé tamaji ba m'ra ya.

- ⁵Deɛ ra sɛm majel godɔ maji gɛ m'ra sɛ deɛ'g lɛm, Deɛ d'ɛjim bɛɪ-bɛɪ tor kunda gɛ m'unda deɛ dan kɛm'g lɛm tɔ.
- ⁶Maji kari ar njemeeyɛr ba to dɔw dɛa lɛm, Maji kar njekilatar dɔ loo'g lɛ Aar tar dɔ jikɔlee'g lɛm tɔ.
- ⁷Loo gɛ d'a gɛ gaŋg rɛwta dɛa'g lɛ ndá Maji kar njegaŋ-rɛwta ila ta dɛa'g lɛm, Maji kar deɛ d'oo tamaji lɛa kara gɛ ta kaiya lɛm tɔ.
- ⁸Maji kar ndɔ siɛɛje bula jebɛre ba bɛɛ lɛm, Kar dɔw gɛ raŋg ba taa ne toree loo-kula'g lɛa lɛm tɔ.
- ⁹Maji kar ŋganeeje tel to ŋganalje lɛm, Ar dené lɛa ya kara tel to ne njekɔisinga ya lɛm tɔ!
- ¹⁰Maji kar ŋganeeje tel to njɛkilatarje Kar deɛ to ne njekwɔi né gɛ kɛmndooje ya lɛm, Maji kar deɛ tuba deɛ kɛi-si deɛ gɛ tuiji'g lɛ Ar deɛ saŋg ne muru loo gɛ ɛw'g lɛm tɔ.
- ¹¹Maji kar njebaŋ lɛa lɛ saa néje lɛa lɔd lɛm, Maji kar dɔw-dɔ-bɛɛje ree d'odo nékiŋgaje lɛa rɛw ya lɛm tɔ.
- ¹²Maji kar dɔw kára bɛɛ kara undá dan kɛmee'd gɛ kédé-kédé el lɛm, Maji kar dɔw kára bɛɛ kara oo kɛmtondoo lɛ ŋganalje lɛa lɛ el lɛm tɔ.
- ¹³Maji kar ginkaje lɛa d'udu guduru lɛm, Ri deɛ kara maji karee udu bɔ mbuna ŋgakeaje gɛ d'a gɛ teɛ gogo bɛi lɛ lɛm tɔ.
- ¹⁴Maji kar Njesigɛneɔ ar mée olé Teɛ dɔ néra gɛ kori-kori'g lɛ bɔbɛɛje-je lɛ ta-ta ya lɛm, Kaiya ra keaje lɛ kara maji karee ɔr dɛa'g ndɔ el ya lɛm tɔ!
- ¹⁵Maji kar mee Njesigɛneɔ olé dɔ deɛ'g ta-ta Gɛ mba kar riɓar lɛ deɛ udu ne dɔ naŋg nee bɔ.
- ¹⁶Mbata yeɛ lɛ mée wɛi aree oo kɛmtondoo el lɛm, Njenékɛmndoo gɛ njendoo lɛ yeɛ ula kɛm deɛ ndò Saar yeɛ tɔl ne dɔw gɛ bɛŋgɛree ti dus lɛ lɛm tɔ.
- ¹⁷Yeɛ ndigi kila ndɔl dɔ loo'g ndá Maji kar ndɔl lɛ tel oso dɛa-yeɛ'g ya. Yeɛ ndigi ndutɔr el ndá Maji kar ndutɔr godɔ mbata lɛa tɔ.
- ¹⁸Maji kar ndɔl wa dɛa to gɛ kubu gɛ dɔw dolè ne rɛa bɛɛ lɛm, Maji karee andɔ mée'g to gɛ mán lɛma, To gɛ ubu andɔ ne mee sigareaje'g bɛɛ lɛm tɔ.
- ¹⁹Maji karee on rɛa to gɛ kubu gɛ ŋgal yududu bɛɛ lɛm, Asɛna gɛ ndar gɛ tɔ ne bɛree ta-ta bɛɛ lɛm tɔ.
- ²⁰Maji kar né neelé ba to né gɛ Njesigɛneɔ ba a kuga ne dɔ ji njébaje lɛm Deɛ gɛ pata meeyɛr d'wɔji ne dɔm lɛ tɔ.
- ²¹Ɔi Njesigɛneɔ, Mbaidɔmbaije, maji kari ra né mbata lɛm Mba kar rii ɓar ne, Mbata meemaji lɛi lɛ boo dum dɔ loo, Bɛɛ ndá maji kari ɔrm ilam tar ya.

- ²²Ma lé m'to gé njenékəməndoo gə njendoo ləm, Ngaw məəm lé iŋga doo ləm tɔ.
- ²³Ma lé m'aw asəna gə ndil kag gé teɛ loo kɔs bɔ'g ləa bəe ləm, Deɛ tubam tar asəna gə beedé bəe ləm tɔ.
- ²⁴Kejim unda ndolè mbata kɔg gé m'ɔg məəm bɔ ləm, Darɔm kara əŋ kəŋ-kəŋ ar siŋgam godo ləm tɔ.
- ²⁵Ma lé d'oom gé nérɔkul ya, Loo gé d'un kəm dee d'oom ndá biri dɔ dee widi-widi ya tɔ.
- ²⁶Njesigəneɔ, Ala ləm, maji kari ree la səm, Ajim ne gə goo meemaji ləi ya.
- ²⁷Maji kar dee gər gao to gé ji-i nja ləm, To gé i Njesigəneɔ nja ba ra togəbè ləm tɔ.
- ²⁸Bó lé deɛ d'ila ndɔl dɔm'g ndá I nja a tɔr ndui dɔm'g bəi, Bó lé deɛ d'i səm ndá D'a tel nai gə rɔkul dɔ dee'g tɔ, Nə ma kura ləi lé m'a kal ne rɔm ya.
- ²⁹Maji kar kəm sɔɔ wa kəm njékomɔ səmje Asəna gə kubu bəe ləm, Maji kar dee dolè rɔ dee gə rɔkul Asəna gə kubu gé ŋgal yududu bəe ləm tɔ!
- ³⁰M'a kɔr ndum wəl gé tar, pidi ne Njesigəneɔ ləm, M'a kila riɓar dəa'g mbuna koso-dəwje gé bula digi-digi'g ya ləm tɔ.
- ³¹Mbata yeɛ lé aar tar dɔ jikɔl njendoo'g lé Gə mba kɔree ne ji dee-deɛ gé d'ila ta dəa'g.

Pakɔsje 110

Ala nja ula mbai dɔ mbai gé yeɛ wa dəa gə ubu lé

¹ Pa lə Dabid

Njesigəneɔ ula Mbaidɔmbaije ləm pana: Si dɔ jikɔlm'g Saar mba karm m'ar njéɓaje ləi Tel to nétura-gɔl-kɔm ləi lé.

²Njesigəneɔ a kar kag-mbai siŋgamonɔ ləi

I bəe gé Siɔ aw əw! Maji kari dum ne dɔ njéɓaje ləi gé gugu dɔi sub ya.

³Loo gé i mbɔ njérɔje ləi dɔ nɔ'd ndá Koso-dəwje ləi lé rɔ dee wɔilɔ ne pélé-pélé, Loo gé mabra uba bər ndá Siŋgai gé basi'g lé tel ree rɔi'g Asəna gə təl bəe Mbuna nédɔi-rɔ gé to gə kəmee'g lé.

⁴Njesigəneɔ man rəa dɔ'g ndá Yeɛ a tel gə ndia dɔ'g el, Yeɛ pana: I lé to njekinjanéməs gə nɔ Gə goo kə Melkisedek lé ya.

⁵Mbaidɔmbaije gé aar dɔ jikɔli'g lé Təd mbaije lé rém-rém ndɔ ra onɔ'd ləa.

⁶Yeɛ ganɔg rəwta gə dɔ najee Mbuna ginkoji dəwje gə ranɔ'g, Nin dəwje taa ne loo pəl-pəl, Yeɛ tɔ dɔ mbaije gé mee bəe'g neelé rɔb-rɔb njal ɔr rɔd ya.

⁷Yeɛ ai mán kəm-rəw-mán'g loo njaa tar'g ləa lé, Gelee gé nee ba yeɛ unda ne dəa tar gə mbəa.

Pakɔsje 111

Ala aa dɔ dɔwje læa kɔr-kɔr

- ¹Pidije Njesigonea. M'a kɔs gaji Njesigonea gɛ ngaw mɛɛm bura Loo-kwa-dɔ-na'g læ dɔwje gɛ njɛra nɛdanaje læm, Gɛ loo-mbɔ-dɔ-na'g læ koso-dɔwje læm tɔ.
- ²Kula ra Njesigonea lé to kulaje gɛ boo. Deɛ lai gɛ d'unda néraje neelé dan kɛm dee'g lé Deɛ saɔg gelee ta-ta.
- ³Kula reaje maji péd-péd læm, to nérɔdubaje læma, Meekarabasur læa kara to saar-saar gɛ nɔ læm tɔ.
- ⁴Néreaje gɛ dumkoo lé Yee ar mee sí olé dɔ'g læm, Njesigonea lé to njemeekoso lemsé læm, Gɛ njekoo kɛmtondoo ya læm tɔ.
- ⁵Deɛ gɛ bɔlee lé Yee nja ba ar dee néso dee læm, Yee ɔji dɔ ndu manrɔ'g læa gɛ yee man ne rɛa ar dee lé ta-ta ya læm tɔ.
- ⁶Yee riba dɔ siɔgamonj læ kula reaje ar koso-dɔwje læa Loo gɛ yee ar dɔ naɔg læ ginkoji dɔwje gɛ raɔg tel to ka dee-dee lé.
- ⁷Kula reaje gɛ yee ra gɛ jia lé Yee ra gɛ meenda londonj læm, Gɛ néra gɛ gɛ dɔ najee læm tɔ, Ndukunje læa lai lé to kankɛm néje gɛ gɛd ya læm,
- ⁸Yee ar dee to njaɔg gɛ nɔ læma, Ar dee to némeenda londonj gɛ néra gɛ danasur læm tɔ.
- ⁹Yee ba ɔm koso-dɔwje tar ya. Yee ar ndu manrɔ læa lé to njaɔg gɛ nɔ. Ria lé to gɛ kɛmee læm, to bɛl kɛdm-kɛdm læm tɔ.
- ¹⁰Bɛl Njesigonea ba to gin kɛmkɛr gɛ dɔtar, Deɛ lai gɛ d'aa dɛa kɔr-kɔr lé takɔji læ deeinja paw. Rɔnduba læa to saar-saar gɛ nɔ tɔ.

Pakɔsje 112

Majikojije d'isi læm

- ¹Pidije Njesigonea. Dɔw gɛ bɛl Njesigonea Ra torndia gɛ meendakaɔ ndá si gɛ rɔlel.
- ²Ngakeaje d'a to njésiɔgamonje dɔ naɔg nee læm, Ginkoji dɔwje gɛ njɛra nɛdanaje lé D'a kiɔga ndutɔr ya læm tɔ.
- ³Meelɔm gɛ nébaoje lé to mee kɛi'g læa læm, Meekarabasur læa to saar gɛ nɔ læm tɔ.
- ⁴Lookɛr lé j ndogó loondul'g Mbata læ njɛra nɛdanaje lé læm, Mbata læ dɔw gɛ to njemeekoso lemsé Gɛ njekoo kɛmtondoo gɛ njemeekarabasur læm tɔ.
- ⁵Rɔlel nai gɛ dɔw gɛ oo kɛmtondoo læ maree Ya goo né læa aree ndimá læm, Yee gɛ gɔl nérea wɔji ne dɔ néra gɛ gɛ dɔ najee lé læm tɔ.
- ⁶Mbata yee lé unda ndolè nda el. Ribar læ njemeekarabasur lé to saar gɛ nɔ.

⁷Ta gá majel gá a koso mbia'g lé Yee a bəl ne el, Yee ɔm mée dɔ Njesigəneə'g Wa ne mée kɔgəɔ ya.

⁸Yee wa mée kɔgəɔ ya bɔ bəl né kára kara bèe el Saar yee a koo koso lə njékoma sɔaje kar mée lelee ne.

⁹Yee yə mee jia tag wa ne noji gə njéndooje pə-pə ləm, Meekarabasur læa to saar gə nɔ læma, Rɔnduba lé d'a kula dɛa'g ləm tɔ.

¹⁰Njemeeyèr lé aa loo ée ndá Onɔ ɪ sɛa pu ləm, Yee sɔ ngangee dɛa'g pəgərə-pəgərə ba Lée dume tɛs bəi ləm tɔ. Néje gá njemeeyèrje ndinga lé Tel to né gá kari ba.

Pakɔsje 113

Ala ra meemaji gə njéndooje

¹Pidije Njesigəneə. Seɪ kuraje lə Njesigəneə, pideeje, Pidije ri Njesigəneə.

²Maji kar dɔ ri Njesigəneə ai səgərə Un kudee bəsinè saar-saar gə nɔ ya!

³Un kudee loo-kuba'g lə kàr Saar teɛ loo-kuru-naŋg'd læa lé Maji kar dee d'ila riɓar dɔ ri Njesigəneə'g.

⁴Njesigəneə lé ur dɔ ginkoji dɛwje gə raŋg'g lai ləm, Rɔnduba læa kara dum dɔ dara ya ləm tɔ.

⁵See nɔ ba tana gə Njesigəneə, Ala lə sí lé wa. Yee lé loo-siée to tar sab.

⁶Yee aa loo gərəərə Oo ne néje mee dara'g gə dɔ naŋg nee.

⁷Yee wa njendoo ɔree dan babur'g ləm, Yee wa dɛw gá daŋ'd lé ɔree biri-bisi'g ləm tɔ

⁸Gə mba kar dee d'isi nɔ'd gə dɛwje gá boo Deɛ gá to mbaije mbuna koso-dɛwje'g læa.

⁹Yee gá to gá kawkad lé Yee nja aree kəi-siée ləm, Yee aree to kɔ nganje gá njerɔlel Mbuna nganeeje'g ləm tɔ. Pidije Njesigəneə ya.

Pakɔsje 114

Pakɔs ndɔ ra naj Pag'g

¹Loo gá Israelje d'unda loo mee bɛe gá Ejiptə'g teɛ lé Loo gá gel-bɔje lə Jakob D'unda rɔ dee bəd rɔ koso-dɛwje gá takɔji dee to bəd'g tɔ ndá

²Dɔ naŋg bɛe gá Juda tel to loo-si Njesigəneə gá to gə kəmee doi ləm, Bɛe gá Israel tel to dɔ naŋg læa ləm tɔ.

³Baa-boo-kad lé oo né neelé ndá Aɪ aw əw ləm, Man baa gá Jurɔg lé kara Rəm ula gá gogo ləm,

⁴Mbalje lé tal jagəra-jagəra to gə bəl byaje bèe ləma, Də diŋgri mbalje lé kara tal jagəra-jagəra asəna gə ŋgan badje bèe ləm tə.

⁵I Baa-boo-kad lé See dī ba rai ba aḷ aw əw bèe wa. Esé i mán baa gə Jurdɛ lé See dī ba rai ba i rəm ula ne gə gogo bəi wa.

⁶Seḷ mbalje lé See dī ba ra sí ba talje jagəra-jagəra to gə bəl byaje bèe wa. Esé seḷ də diŋgri mbalje lé See dī ba ra sí ba tel talje jagəra-jagəra asəna gə ŋgan badje ne bəi wa.

⁷Ɔi naŋg, maji kari unda bala tigi-tigi nɔ Mbaidɔmbaije'g Gə to Ala lə Jakob.

⁸Yee lé ar biri mbal tel to duu-mán ləm, Biri mbal gə kədərə kaw-kaw lé kara Aree tel to kəm-rəw-mán gə aḷ kuji-kuji ləm tə.

Pakəsje 115

Maji kula rənduba də Ala'g ya kára ba kiao

¹Ɔi Njesigəneḷ, kəm kar síjeḷ ba j'ingə ribar el, Kəm kar síjeḷ ba jḷga ribar el, Nə kəm kar dee d'ula rənduba də rii-i'g ba Mbata meemaji lai gə meenda londonḷ lai lé.

²See gelee ban ba ginkoji dəwje gə raŋg lé D'a dəji pana: See Ala lə dee lé əd ra wa lé D'a dəji bèe mbata dī wa.

³Ala lə sí lé si dara ya, Yee nja ra néje lai to gə mée ndigi.

⁴Magəje lə dee-deḷ lé to gə larnda gə larlor, To néje gə ji dəwje ba ra dee ya.

⁵Ta dee to keneḷ ya Nə deḷ pa ne ta el ləm, Kəm dee to keneḷ ya Nə deḷ d'oo ne loo el ya ləm,

⁶Mbi dee to keneḷ ya Nə d'oo ne ta el ləma, Em dee to keneḷ ya Nə taa ne bai né kára kara bèe el ləm tə.

⁷Ji dee to keneḷ ya Nə d'oro ne ro né el ləm, Gəl dee to keneḷ ya Nə deḷ njaa ne el ləma, Ndu dee gə kəḷ bèe ya kara Bar ar dəw oo el ləm tə.

⁸Deḷ gə njéra deeje lé Gə deḷ lai gə d'om mee dee də magəje'g neelé To tana sə dee pai-pai ya.

⁹Seḷ ginkoji Israelje, Maji kar sí ɔmje mee sí də Njesigəneḷ'g. Yee lé to gə njela sə dee ləm, gə dər-ro lə dee ləm tə.

¹⁰Seḷ gel-bəje lə Aarɔ lé, Maji kar sí ɔmje mee sí də Njesigəneḷ'g. Yee lé to gə njela sə dee ləm, gə dər-ro lə dee ləm tə.

¹¹Seḷ gə bəlje Njesigəneḷ lé Maji kar sí ɔmje mee sí də Njesigəneḷ'g. Yee lé to gə njela sə dee ləm gə dər-ro lə dee ləm tə.

¹²Njesigəneḷ ar mée olé teḷ də sí'g ya, Yee a tər ndia də sí'g ləm, Yee a tər ndia də ginkoji Israelje'g ləma, Yee a tər ndia də gel-bəje'g lə Aarɔ ləm tə.

13 Yee a tɔr ndia dɔ deɛ gá bəl Njesigəneɛ́'g ya, Dəwje gá gɔ-gɔ gá njé gá boo-boo kara ləm tɔ.

14 Njesigəneɛ́ a kar nɛmajije læa ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé kar sí-seɪ ləm, Kar ŋan síje ləm tɔ.

15 Maji kar Njesigəneɛ́ tɔr ndia dɔ sí'g ya, Yee nja ra dara gə naŋg nee tɔ.

16 Dara lé to dara gá kə Njesigəneɛ́ ya, Ne yee wa naŋg nee ar dəwje lé.

17 To dəwje gá d'wəi ba pidi Njesigəneɛ́ el ləm, To deɛ gá rəm d'ur loo gá dəwje d'isi keneɛ dɔ mundu ba pidee el ləm tɔ.

18 Ne jee lé j'a kunda nɔ dɔkaisəgərə læ Njesigəneɛ́ Un kudee basinè saar-saar gə nɔ ya. Pidi Njesigəneɛ́ ya.

Pakɔsje 116

Tamaji læ dəw gá tee ta yoo'g

1 Ma m'unda Njesigəneɛ́ dan kəm'g Mbata yee oo ndum ləm, Gə ndòo raje ləm ya ləm tɔ.

2 Mbata yee tuga mbia par gá rɔm'g ya, Bèe ndá m'a bar ria loo gá m'isi ne kamba lé saar-saar ya tɔ.

3 Kulaje gá kə yoo lé d'aj dɔm kɔr-kɔr ləm, Némeekaar kərm gá kə bwa-dɔbar lé ram læma, Né gá too gə némeekeɔ lé d'ubam d'wam kérég ləm tɔ.

4 Ne ma lé m'bar ri Njesigəneɛ́: M'pana: Ɛi Njesigəneɛ́, ajim ya kɔgəɔ kari.

5 Njesigəneɛ́ lé to gá njemeekɔrjol gə njemeekarabasur ləm, Ala læ sí lé to darɔ njemeekaw taj-taj ya ləm tɔ.

6 Njesigəneɛ́ lé to gá njeŋgəm deɛ gá négər nə mee deɛ tas, Ma lé m'to njenékəmndoo ndá yee nja ba ajim.

7 Ngaw məəm, maji kari tel si dan meekulɔm'g Mbata Njesigəneɛ́ lé ra səi meemaji ya.

8 Oiyɔ, i lé ɔrm ta yoo'g ya ləm, I bɔr mán-nɔ gá kəm'g læma, I aa dɔm ar né tuga gɔlm el ləm tɔ.

9 M'a njaa kəm Njesigəneɛ́'g Dɔ naŋg'd læ deɛ gá d'aw kamba lé.

10 M'unda məəm dɔi'g loo gá m'pana: Nékəmndoo al dɔm sula lé.

11 Loo gá m'isi dan néurti'g lé m'pana: Dəwje lai lé to gá njésukəmlɔoje ya.

12 See dɪ ba m'askəm kar Njesigəneɛ́ Tor nɛmajije lai gá yee ra səm lé wa.

13 M'a kun ŋgo gá wɔji dɔ kaji lé kula ndiŋ gá tar Bar ne ri Njesigəneɛ́.

¹⁴Ndukunje ləm gə m'un m'ar Njesigəneə lé M'a ra təl bém kəm koso-dəwje'g ləa lai ya.

¹⁵Kwəi lə deɛ gə d'unda Njesigəneə dan kəm dee'g lé To né gə to gə ngonkəmee ya.

¹⁶Ɔi Njesigəneə, oo ndum ya kari Mbata ma lé m'to kura lai ya, M'to kura lai gə to ngolə kura lai gə dené lé ya. Kula gə təm ne lé i nja tudu rəm'g mbə.

¹⁷M'a kinja nékinjaməs gə kə kəm nə'd sad kari ləm, M'a ɓar ne rii-i Njesigəneə lé ya ləm tə.

¹⁸Ndukunje ləm gə m'un m'ar Njesigəneə lé M'a ra təl bém kəm koso-dəwje'g ləa lai

¹⁹Mee kəi-si Njesigəneə'g, Dan mee ɓee gə Jerusalem. Pidije Njesigəneə ya.

Pakəsje 117

Pa pidi Njesigəneə

¹Sei ginkoji dəwje gə raŋg lé Maji kar sí pidije Njesigəneə lé ləm, Sei dəwje lai lé kara Maji kar sí ilaje ribar dəa'g ya ləm tə.

²Mbata meemaji ləa gə wəji dɔ sí lé To né gə boo ya ləm, Meenda ləa kara To saar-saar gə nɔ ya ləm tə. Pidije Njesigəneə.

Pakəsje 118

Pa pidi Njesigəneə mbata néreaje lé

¹Pidije Njesigəneə mbata yeɛ to njemeemaji, Meekərjol ləa lé to saar-saar gə nɔ.

²Maji kar Israelje pa pana: Meekərjol ləa lé to saar-saar gə nɔ.

³Maji kar ngaka Aarɔ pa pana: Meekərjol ləa lé to saar-saar gə nɔ.

⁴Maji kar deɛ gə ɓəl Njesigəneə lé kara pa pana: Meekərjol ləa lé to saar-saar gə nɔ.

⁵Dan néurti'g lé Ma m'nɔ m'ɓar ri Njesigəneə keneɲ. Njesigəneə lé oo ndum Yə ne loo am m'ila rəm keneɲ rəs.

⁶Njesigəneə lé to njela səm, Ma m'ɓəl né kára kara el. See di ɓa dəwje d'askəm ra səm ɓəi wa.

⁷Njesigəneə lé to njela səm Ndá m'al ne rəm kəm njəbaje'g ləm.

⁸Kar dəw saŋg loo-kula-dɔ ləa rɔ Njesigəneə'g lé Maji yaɔ unda karee ɔm mée dɔ dəw gə kari ba'g.

⁹Kar dəw saŋg loo-kula-dɔ ləa rɔ Njesigəneə'g lé Maji yaɔ unda karee ɔm mée dɔ dəwje'g boo'g lé tə.

- ¹⁰Ginkoji dɔwje gɛ rɔŋ lai d'aj dɔm sub, Nɛ mbɔl dɔ ri Njesigɔneɔ ba m'i m'gɔŋg dee ne dana mbidi-mbidi ya.
- ¹¹Deɛ lé d'aj dɔm sub, d'udum lusu, Nɛ mbɔl dɔ ri Njesigɔneɔ ba m'i m'gɔŋg dee ne mbidi-mbidi ya.
- ¹²Deɛ lé d'aj dɔm sub to gɛ tɔjije bèe lɔm, D'wɛi misi to gɛ pɛr gɛ kuji bèe lɔm tɔ. Nɛ mbɔl dɔ ri Njesigɔneɔ ba m'i m'gɔŋg dee ne mbidi-mbidi ya.
- ¹³D'aw sɛm rɛm-rɛm saar gɛ mba karm m'oso, Nɛ Njesigɔneɔ ba gɛdm ya.
- ¹⁴Njesigɔneɔ lé to rɔŋgɔŋ lɔm lɔm, Gɛ gin pa pidije lɔm lɔm tɔ. Yee nja ba ajim ya.
- ¹⁵Ndu pa kun baŋga gɛ kɔ kaji lé Bar mee kɛi-kubuje'g lɔ njɛmeekarabasurje ya, Jikɔl Njesigɔneɔ lé riba dɔ siŋgamoŋ lɔa gɛ raga.
- ¹⁶Jikɔl Njesigɔneɔ to gɛ tar ndiŋ, Jikɔl Njesigɔneɔ lé teggin siŋgamoŋ lɔa gɛ raga.
- ¹⁷M'a kwɛi el, m'a si kɛmba, Bèe ba m'a kɔr sor néraje lɔ Njesigɔneɔ bæi.
- ¹⁸Njesigɔneɔ ar bɔ néram ɔs tam'g ya, Nɛ kyɔ ba yɔ'm ta yoo'g el tɔ.
- ¹⁹Tɔrje tarɔwje gɛ wɔji dɔ meekarabasur Ndá m'a kandɔ keneŋ lɔm, m'a pidi Njesigɔneɔ lɔm tɔ.
- ²⁰Aa oo tarɔwkɛi lɔ Njesigɔneɔ lé ba nee, Lée neelé ba njɛmeekarabasurje lé d'andɔ keneŋ.
- ²¹M'ɔs gajii mbata i am né gɛ m'dɔjii lɔm, Mbata i ajim lɔm tɔ.
- ²²Pil mbal gɛ njékɔdakɛije mbad d'ila kɔrɔ lé Yee nja tel to mbal kunda dɔ kum kɛi gɛ gɛd tɔ.
- ²³Né neelé i rɔ Njesigɔneɔ'g, To né gɛ dum kɛm sí ya.
- ²⁴Bogɔnè lé to ndɔ gɛ Njesigɔneɔ nja ra. Maji kar sí j'aree to nékalrɔ gɛ nérolɔl mbata lɔ sí.
- ²⁵Ɔi Njesigɔneɔ, maji kari aji sí! Ɔi Njesigɔneɔ, maji kari ar sí n'tɔdje rɔ!
- ²⁶Maji kar dɔkaisɛgɛrɔ nai gɛ yee gɛ ree gɛ ri Njesigɔneɔ lé ya! Jee gɛ j'isiye mee kɛi'g lɔ Njesigɔneɔ lé Jee n'tɔrje ndu sí dɔ sí'g to!
- ²⁷Njesigɔneɔ lé to Ala gɛ njekar loo àr dɔ sí'g. Né gɛ kɔ kinja mɛs lé maji kar sí tɔje gɛ kúla Awje ne saar teeje ne dɔ dɔ kum-looje gɛ iɛta gɛ to loo-nékinjamɛs'g lé.
- ²⁸I lé to Ala lɔm, bèe ndá m'a kɔs gajii ya. Ala lɔm, ma lé m'a kula rɔnduba dɔi'g tɔ.
- ²⁹Pidije Njesigɔneɔ mbata yee to njemeemaji, Meekɔrjol lɔa lé to saar-saar gɛ nɔ.

Pakɔsje 119

Godndu Ala maji ɔr njal

- ¹Ròlel nai gə deɛ gə gel dee godo rəw-kaw dee'g Ar dee njaa gə goo godndu Njesigəneɔ lé.
- ²Ròlel nai gə deɛ gə d'aa dɔ torndiaje kər-kər Sangee ne gə ɲgaw meɛ dee bura ya ləm,
- ³Deɛ gə ra né gə kori-kori kára kara el ləma, Gə njaa gə goo rəwje ləa ya ləm tɔ.
- ⁴I nja un ndukunje lai lé Mba kar dee tɔs kəm dee dɔ'g bao-bao.
- ⁵Maji kar néramje aw gə goo rəbee Gə mba kam m'aa ne dɔ godnduije lé kər-kər.
- ⁶Yen ba loo gə m'oré kəm ndəɲ dɔ godnduije'g lai lé ndá Rɔm a kul ne el
- ⁷Loo gə ma m'ndoo godnduije gə meekarabasur lai wɔji ndá M'a kɔs ne gajii gə məəm gə to goo kára ba bərəɲ.
- ⁸Ma m'ndigi tɔs kəm bao-bao dɔ godnduije'g ya, Bèe ndá maji kari ubam yɔ'm gə goo ɲgalee el.
- ⁹See ɲgon gə basa lé A ra kila-rəw ləa karee təd pal ɲgad-ɲgad to gə ban wa. Maji karee njaa gə goo ta lai ba.
- ¹⁰Ma lé m'sɔgi gə ɲgaw məəm bura ya, Maji kari yɔ'm am m'ndəm m'aw əw gə godnduije lé el tɔ.
- ¹¹Ma lé m'wa məəm kɔgəɔ dɔ ta'g lai Gə mba karm m'ra kaiya m'ɔsi ne rəw el.
- ¹²Ɔi Njesigəneɔ, ma m'pidii, Maji kari ndoom godnduije lé ya kari.
- ¹³Rəwta gangje lai gə teɛ tai'g lé Tam a teɛ pa taree kɔs goo ɲɔg-ɲɔg ya tɔ.
- ¹⁴M'ndá məəm kaj m'aa ne dɔ tornduije kər-kər Asəna gə nébaoje lai gə m'ɲga gə kama ya.
- ¹⁵Ndukunje lai lé m'laji tor dee məəm'g ta-ta ləm, M'orè kəm sɪ dɔ kila-rəwje'g lai lé ya ləm tɔ.
- ¹⁶Godnduije lé m'ar dee to gə néɔlel ləm, M'ar məəm wəi dɔ ta'g lai ndɔ el ləm tɔ.
- ¹⁷Maji kari ra maji gə kura lai Gə mba karm m'isi ne kəmba ləm, Gə mba karm m'orè ne kəm ndəɲ dɔ ta'g lai ya ləm tɔ.
- ¹⁸Maji kari ar kəminja Mba karm m'orè ne kəm sɪ Dɔ tornduije gə maji dum lé ya.
- ¹⁹Ma lé m'to gə mbá dɔ naɲg nee, Bèe ndá maji kari ləm səm dɔ godnduije lé el.
- ²⁰Gər ndaa godnduije lé Malee ram ɲgwɔd-ɲgwɔd ta-ta ya.
- ²¹I ɪ gə ɲjébeeje, Deɛ gə ndɔl wa dɔ dee ləm, Deɛ gə ndəm dɔ godnduije'g lé ləm tɔ.
- ²²Maji kari ɔr rɔkul gə keji bəɪ-bəɪ dɔm'g Mbata ma lé m'aa dɔ tornduije kər-kər ya.

- 23 Lée mbaije lé d'isi d'ò njumam kara Ma kura lai m'laji tor godnduije mæm'g ta.
- 24 Tornduije lé m'oo dee gé néròlèl lè m lè m, Deè to gé njétòjim kèmkàrje ya lè m tɔ.
- 25 Ma lé m'rogo babur'g, Maji kari am m'isi kèmba gè goo ta lai ya.
- 26 M'teggin ræw-kabmje m'ari ndá i ilam keneɲ, Maji kari ndoom godnduije lé tɔ.
- 27 Maji kari ar kè m inja dɔ ræw ndukunje'g lai ndá M'a laji tor néraje lai gé dumkoo lé mæm'g.
- 28 Nɣaw mæm tɔsəm gè nɔ mbigi-mbigi, Maji kari un m urm tar gè goo ta lai ya.
- 29 Ræw taɲgɔm lé maji kari ɔs rɔm'g ræw gé raɲg Ndá am siɲgam mba karm m'ndolè ne goo godndui ya.
- 30 Ma lé mbær ræw kankəmta ba mba njaa keneɲ, Ma m'unda godnduije ba nɔm'g pèrèrè.
- 31 Ma lé m'reé dɔ tornduije'g lé ré-ré, Njesigəneə, maji kari ar kəm sɔɲ wa kəm el.
- 32 Ma lé m'wa godnduije ba m'aiɲgwɔd dan dee'g Mbata i nja ar gosonégər taa mæm pəl-pəl.
- 33 Njesigəneə, maji kari ndoom ræw godnduije lé Mba karm m'wa dee mæm'g saar m'teɛ ne ndɔ gé rudu'g lé ya.
- 34 Maji kari am gosonégər Mba karm m'aa ne dɔ godndui kər-kər lè m, Gə mba karm m'ra gè nɣaw mæm bura lè m tɔ.
- 35 Maji kari ɔr nɔm kila-ræw godnduije'g lé Mbata ma lé m'ndigi togəbè ya.
- 36 Maji kari ar tornduije lé wa mæm Unda kar mæm to dɔ nékiɲgaje'g.
- 37 Maji kari am m'tel kəm wagəsa gé raɲg dɔ néje gé to gé maji bèl m'g lé Ndá am m'isi kèmba dɔ ræw'g lai ya.
- 38 Ndukun lai gé i un ar kura lai lé Maji kari aree aw lée'g béréré ya, To ndukun gé wɔɲi dɔ deɛ gé bəli lé.
- 39 Rɔkul gé a gè dəb dɔm'd gé ma m'bəl lé Maji kari ɔsee rɔm'g ræw gé raɲg Mbata rəwta-gaɲgje lai lé to maji péd-péd ya.
- 40 Aa oo, ndukunje lai lé ma m'ndigi ra née ya, Maji kari am m'isi kèmba gè goo meekarabasur lai lé.
- 41 Njesigəneə, maji kari ar meekərjɔl lai wɔɲi dɔm lè m, Ar kaji lai wɔɲi dɔm gè goo ndukun lai lè m tɔ.
- 42 Bèe ba yeɛ gé njekula sul dɔm'g lé M'a kaskəm kilá ta'g Mbata ma lé m'ɔm mæm dɔ ta'g lai lé ya.

- 43 Maji kari ɔr kankəmta tam'd gá ranj el Mbata ma lé mæm to yel dɔ rəwta-ganġje'g lai.
- 44 Ma lé m'a kaa dɔ godndui ta-ta Gá kédé-kédé saar gə nɔ.
- 45 Ma lé m'a njaa to gá mæm ndigi Mbata m'sanj goo ndukunje lai.
- 46 Ma lé m'a pata tornduije lé nɔ mbaije'g ya 'Bó m'a ra kəmkul el.
- 47 Godnduije lé m'ar dee to gá nérɔlel ləm, Ma m'unda dee dan kəm'g ya.
- 48 Ma lé m'odo jim rəw gá tar par gá dɔ godnduije'g Gá m'unda dee dan kəm'g lé ləm, M'ndigi laji tor godnduije lé mæm'g ya ləm tɔ.
- 49 Maji kari ar mæi olé dɔ ndukun'g lai gá i un ar kura lai Mbata i nja ba am m'unda mæm yel gá dɔi'g.
- 50 Yee ba to né gɔl mæm dan nékəmdoo'g ləm, Mbata ndukun lai lé am m'tel m'isi ne kəmba ya.
- 51 Njébeeje lé d'undam gá nékunda-kogo læ dee Nε ma m'unda rəm bad gə godndui lé el.
- 52 Ɔi Njesigəneɔ, ma lé m'əji dɔ rəwta-ganġje'g lai gá ləw lé Yee ba ma m'gɔl ne mæm.
- 53 Loo gá m'oo njémeeyèrje gá d'uba godnduije d'ya lé ndá Boo-onġ i səm jugugu.
- 54 Godnduije lé ba to gá gin pakɔsje ləm Gá m'ɔs mee kəi gá m'isi keneġ gá mbá lé.
- 55 Ɔi Njesigəneɔ, loondul'g ya lé M'ar mæm olé dɔ rii'g ndá Arm m'aa dɔ godndui ya.
- 56 Yee neelé ba to gá né gá wɔji dɔm ya, Mbata m'aa dɔ ndukunje lai kər-kər ya.
- 57 Ɔi Njesigəneɔ, ma m'pana: Né gá kəm karm m'ra lé To mba kaa dɔ taje lai kər-kər ya.
- 58 Ma lé m'ra ndò rɔi'g gə ŋgaw mæm bura, Maji kari oo kəm lootondoo'g gə goo ndukun lai lé ya.
- 59 Ma lé m'əji dɔ rəw kabmje'g ndá M'tel m'ɔm ne gɔlm par gá dɔ tornduije'g ya.
- 60 M'ɔs rəm bad gə mba ra godnduije ya 'Bó m'ŋgira kudum el.
- 61 Gumje læ njémeeyèrje lé d'ai dɔm sub ya, Nε m'ar mæm wəi dɔ godndui'g lé nda el tɔ.
- 62 Lée dan mee loo bab ya kara M'i tar gə mba pidii Mbata rəwta-ganġje lai gá gə dɔ najee lé.
- 63 Ma lé m'wa baokura gə deġ lai gá bəli ləm, Gə deġ gá d'aa dɔ ndukunje lai kər-kər lé ləm tɔ.

- 64 Ɖi Njesigəneā, meemaji lai lé taa dɔ naŋg nee pəl-pəl ya, Maji kari ndoom godnduije lé.
- 65 Ɖi Njesigəneā, i nja ra meemaji gə kura lai Gə goo ndukun lai lé ya.
- 66 Maji kari ndoom loo kər kəm ta gə gosonégər lé Mbata m'ɔm məəm dɔ godnduije'g ya.
- 67 Loo gə d'am m'oso kul el bəi ndá M'ndəm rəw ya, Ne basinè lé m'orè kəm sɔ dɔ ta'g lai.
- 68 I to njemeemaji gə njekwanoji ya, Maji kari ndoom godnduije lé ya.
- 69 Njébeeje lé təd taŋgɔm d'ɔm tam'g, Ne ma lé m'aa dɔ ndukunje lai gə ŋgaw məəm bura ya.
- 70 Meɛ dee ila mbəree to gə ubu gə bi bèe, Ne ma lé m'ar godndui to gə nérɔlel ləm.
- 71 Kula gə d'ula kəm ndòo lé tel to maji dɔm'g Gə mba karm m'ndoo ne godnduije ya.
- 72 Godndui gə teɛ tai'g lé maji mbata ləm Unda néje tɔl-dɔg (1.000) gə ra dee gə larlər gə larnda.
- 73 Jii ba undam ləm, uba ne kag rɔm ləm tɔ, Maji kari am gosonégər Mba karm m'ndoo ne godnduije lé ya.
- 74 Deɛ gə bəli lé d'oom ndá d'al ne rɔ dee yaā Mbata m'unda məəm yel gə dɔ ndukunje'g lai lé.
- 75 Ɖi Njesigəneā, ma m'gər gao Rəwta-gaŋgje lai lé to gə dɔ najee ya. Meenda londonɔ lé ba i am m'oso ne kul.
- 76 Maji kar meemaji lai lé to né gɔl məəm To gə i un ne ndui ar kura lai lé ya.
- 77 Maji kam m'isi kəmba gə goo meekaw tai-tai lai Mbata godndui lé m'aree to gə nérɔlel ləm.
- 78 Njébeeje gə d'orè dɔm naŋg lal né gə bèe lé Maji kar kəm sɔɔ wa kəm dee, Ma lé godnduije lé ma m'laji tor dee məəm'g ya.
- 79 Maji kar deɛ gə bəli lé tel ree rɔm'g ya ləm, Gə deɛ gə gər tornduije lé ləm tɔ.
- 80 Maji kar məəm to goo kára ba bərəŋ gə dɔ godnduije'g Gə mba kar rɔkul tɔm ne jɔdɔrɔ el.
- 81 M'ndiŋga rɔm gə mba teɛ dɔ kaji'g lai ləm, M'unda məəm yel gə dɔ ndukun'g lai lé ya ləm tɔ.
- 82 Kəm to ndòo goo ndukun'g lai Am m'pana: See ndɔ gə ra ŋga ba i a gɔl məəm bəi wa.

- 83 Mbata ma lé m'to asəna gə bəl gə naq tar kəm sa'g bəe, M'ar məəm wəi dɔ godnduije'g lé nda el.
- 84 See kura ləi a si kamba ndɔ kɔda ŋga bəi wa. Esé see ndɔ gə ra ba i a gaŋgta dɔ njékula kəm ndooje'g lé bəi wa.
- 85 Njébeeje lé d'inja bwaje nəm'g podé-podé ya, Deɛ ra né gə goo godndui el.
- 86 Godnduije lai lé to kankəmta. Deɛ lé d'ula kəm ndòo lal né gə bəe, Ndá maji kari ree la səm ya.
- 87 Nai lam ba kar dee d'ilam naŋg pal Karm m'udu ne guduru ŋga, Ne ma lé m'uba ndukunje ləi lé m'ya dee nda el.
- 88 Maji kari am m'tel m'isi kamba gə goo meemaji ləi Gə mba karm m'aa ne dɔ tornduije gə i wəji lé m'ar dee d'ɔr njal.
- 89 Əi Njesigəneə, ta ləi lé to njaŋg mee dara'g saar-saar gə nɔ.
- 90 Meenda londonɔ ləi lé to njaŋg gə ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ, I nja unda naŋg neelé aree ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ,
- 91 Gə goo godnduije lé ba néje lai to ne njaŋg saar teɛ ne bogəné ya, Mbata néje lai lé i ar dee d'oso geli'g
- 92 Bó lé godndui lé m'aree to gə nérɔlel ləm bəe el ndá M'udu bɔ dan nékəmndoo'g ləm mbə ya.
- 93 M'a kar məəm wəi dɔ ndukunje'g ləi nda el, Mbata mbəl dɔ deɛ ya ba i am m'tel m'isi ne kamba.
- 94 Ma lé m'to kaɪ ya, maji kari ajim, Mbata ma lé m'saŋg goo ndukunje ləi.
- 95 Njémeeyèrje lé d'aar ŋginam Gə mba karm m'udu guduru ya, Ne ma lé m'ra kəm rakaa dɔ tornduije'g lé ya.
- 96 Néje lai gə maji d'ɔr njal lé M'oo rəw-nim dee to gən ya, Ne godnduije lé rəw-nim dee godo.
- 97 Əi, ma lé m'unda godndui dan kəm'g dana bab! To né gə m'laji toree məəm'g ndɔje kára-kára lai
- 98 Godnduije lé ar kəmkàr ləm tɔ yaq unda kə njébaje ləm, Mbata godnduije to rəm'g ta-ta.
- 99 Ma lé m'gər né yaq unda njéndoom-néje lai Mbata tornduije lé to né gə m'laji tor dee məəm'g ta-ta.
- 100 Gosənégər ləm lé ur dɔ kə bugaje'g ya Mbata m'aa dɔ ndukunje ləi kər-kər.
- 101 Ma lé m'ɔg gɔlm dɔ rəwje gə majel gə rara kara Gə mba korè ne kəm sɪ dɔ ta'g ləi ya.

- 102 M'unda rɔm ɲgərɔŋ dɔ godnduije'g el Mbata i nja ɓa gá ɲjɛdoom né ya.
- 103 Ɔi, taje lai lé lel tam'g jula-jula Unda ubu tɔji gá lel tam'g bèe.
- 104 Gə goo ndukunje lai lé ɓa m'tel ne njegosonégər, Bèe ɓa rəw taŋgɔmje lai lé m'ɔji dee bəi-bəi.
- 105 Ta lai lé to gá pərɲgel gá ndogó kila gɔlmje'g ləm, To gá lookàr gá àr ɲjai-ɲjai dɔ kila-rəw'g ləm ya ləm tɔ.
- 106 Ma lé m'un ndum gə rɔkubu ndá M'a kaar dɔ'g ɲjaŋ Gə mba kaa ne dɔ godnduije gá meekarabasur lai wɔji.
- 107 M'isi dan nékəmdoo'g al dɔm sula, Ɔi Njesigəneɔ, maji kari am m'tel m'isi kəmba gə goo ta lai.
- 108 Ɔi Njesigəneɔ, maji kari taa takɔji ləm gá teɔ tam'g ləm, Ndoom godnduije lé ya ləm tɔ!
- 109 M'isi ta tuji'g ta-ta Nɛ m'ar məəm wəi dɔ godndui'g lé el.
- 110 Njémeeyèrje lé d'iya gum podé-podé gə mba kwam ne ya, Nɛ m'ndəm əw gə ndukunje lai el.
- 111 Tornduije lé to gá nénduba ləm gá to saar gə ɲɔ, Mbata deɔ to né gá m'ndá məəm kai dɔ'g.
- 112 M'wa məəm kɔgərɔ Gə mba ra godndui ta-ta ya saar karee ɔr rɔd.
- 113 Dəwje gá njémeebəŋgərɔje lé M'ɔji dee bəi-bəi, Nɛ godndui lé ɓa m'unda dan kəm'g.
- 114 I lé to ɲjɔloo-kiya-rɔm keneɲ ləm, gə dər-rɔ ləm ləm tɔ, Ma m'unda məəm yel gá dɔ ndukun'g lai lé ya.
- 115 Seɪ njémeeyèrje lé ɔdje tam'd gá raŋg, Gə mba kam m'aa ne dɔ godnduje lə Ala ləm kər-kər.
- 116 Maji kari gədm gə goo ndukun lai Mba karm m'isi ne kəmba ya, Ar kəm sɔi wa kəm dan némeekundayel'g ləm el.
- 117 Maji kari to gá négədm Gə mba karm m'aji ne ləm, Gə mba karm m'ra ne godnduije lé lal kəw rɔm ləm tɔ.
- 118 Deɔ gá d'unda rɔ dee ɲgərɔŋ gə godnduije lé I nja ɔji dee bəi-bəi Mbata sukəmlɔ lə dee lé d'omɔ ne pi.
- 119 Njémeeyèrje lai gá dɔ naŋg neelé I ɔm dee kɔrɔ asəna gə siɪ lar bèe, Gelee gá nee ɓa m'unda ne tornduije gá i wɔji lé dan kəm'g gə mbəa.
- 120 Bəl gá i ula məəm'g lé undam badə gaŋgm, Rəwta-gaŋgje lai kara d'am m'ɓəl yaɔ tɔ.

- 121 Ma m'aa dɔ godndui gə dɔ néra gə gə dɔ najee, Maji kari ubam ya'm ji njékorè dɔm nanɲje'g lé el.
- 122 Maji kari to dərgel kura ləi ra ne səa meemaji 'Bó ya loo ar njébeeje d'orè dɔm nanɲ el.
- 123 Kəm to ndòo goo kaji'g ləi ləm, Gə goo ndukun'g ləi gə kə meekarabasur ləm tɔ.
- 124 Maji kari ra né ar kura ləi gə goo meemaji ləi ya ləm, Ndoom godnduije lé ləm tɔ.
- 125 Ma lé m'to kura ləi ya, Maji kari am gosonégər Gə mba karm m'gər ne tornduije lé.
- 126 Kàree as gə mba kar Njesigəneə ra né ya, Mbata deɛ d'al ta ta godndui'g.
- 127 Gelee gə nee ba ma m'unda ne godnduije dan kəm'g Unda larlɔr, gə àr ŋgad-ŋgad.
- 128 Gelee gə nee ba ndukunje ləi lé M'oo gə né gə to gə goo rəbee ya, Rəw taŋɔmje lai lé M'əji dee bəi-bəi.
- 129 Tornduije lé maji dum, Bèe ndá ma m'aa dɔ dee kər-kər.
- 130 Ta ləi gə riba dəa lé ar loo ndogó ne jol-jol Ar deɛ gə négər na meɛ dee tas lé d'ingə gosonégər.
- 131 M'teɛ tam m'ila ne kəmə pugudu Mbata mal godnduije lé ram ŋgwɔd-ŋgwɔd.
- 132 Maji kari tel kəmi par gə rɔm'g 'Bó gə oo né kəm lootondoo'g Gə goo nérai gə i ra Mbata lə deɛ gə d'unda rii dan kəm deɛ'g lé.
- 133 Ar gɔlm ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ dɔ ta'g ləi ya 'Bó ar né gə kori-kori kára kara dum dɔm el tɔ.
- 134 Maji kari ɔrm ji dəwje gə njékorè dɔm nanɲje'g Gə mba karm m'aa ne dɔ ndukunje ləi.
- 135 Ar kəmi to jè dɔ kura'g ləi ləm, Ndoom godnduije lé ləm tɔ.
- 136 Man-ŋɔ ruba kəm'g asəna gə kəm-rəw-mán gə aɲ kuji-kuji bèe Mbata dəwje d'aa dɔ godndui el.
- 137 Ɔi Njesigəneə, i lé to gə njemeekarabasur ya ləm, Rəwta-gaŋɲje ləi lé kara to gə goo rəbee ya ləm tɔ.
- 138 I tum gin tornduije gə i wɔji lé dɔ meekarabasur'g ləm, Gə dɔ boo-meenda london'g lé ləm tɔ.
- 139 Mal tornduije gə ram ŋgwɔd-ŋgwɔd lé sɔ siŋgam Mbata njékomə səmje d'ar meɛ dee wəi dɔ taje'g ləi.
- 140 Ta ləi to ta gə to njaŋɲ ya, Kura ləi lé undá dan kəmeɛ'g tɔ.

- 141 Ma lé m'to né gá ə̀i el gá d'ejim bə̀j-bə̀j, Lé bèe kara m'ar məəm wəi dɔ ndukunje'g ləi lé ndə el.
- 142 Meekarabasur ləi to meekarabasur gá to saar gə nɔ ləm, Godndui lé kara to gá kankəmta ya ləm tɔ.
- 143 Néurti gə nébəŋgərəti lé darm bus ya, Ne godnduije lé ba m'ar dee to gá nérɔlɛlje ləm.
- 144 Tornduije lé to gə dɔ najee saar gə nɔ, Maji kari am gosonégər mba kam m'isi ne kəmba ya.
- 145 Njesigəneə, ma m'bar rii gə ŋgaw məəm bura, Maji kari ilam keneŋ mba karm m'aa ne dɔ godnduije lé kər-kər.
- 146 Ma m'bar rii, bèe ndá maji kari ajim Gə mba karm m'aa ne dɔ tornduije gá i wəji lé.
- 147 Bad ba kar loo àr bəi lé m'ra né gə ndum wəl M'pana: M'unda məəm yel gá dɔ ndukunje'g ləi ya.
- 148 Bad ba kar kàr-ŋgəm-loo gá loondul teɛ el bəi lé kara M'teɛ kəm gə mba keji ta ləi məəm'g ya tɔ.
- 149 Maji kari oo ndum gə goo meemaji ləi ya ləm, Am m'isi kəmba gə goo rəwta-gaŋg ləi ya ləm tɔ.
- 150 Deɛ gá ndolè goo néra gá majel lé Rəm pər gá rəm'g, Deɛ d'unda rɔ dee bad gə godndui.
- 151 Əi Njesigəneə, i si mbərm'g dəb, Godnduije lai lé to kankəmta ya.
- 152 Un kudee ləw ba lé m'gər gə goo tornduije lé To gá i unda dee gə mba kar dee to saar-saar gə nɔ.
- 153 Maji kari oo kəm lootondoo'g Bó gə taam ilam ne tar ya kari Mbata ma lé m'ar məəm wəi dɔ godndui'g lé el.
- 154 Maji kari oso gelm'g bó gə ugam ne Gə mba karm m'isi ne kəmba gə goo ndukun ləi lé ya.
- 155 Kaji lé to əw gə njémeeyərje Mbata deɛ lé saŋg goo godnduije el.
- 156 Əi Njesigəneə, meekaw taj-taj ləi lé dum loo ya, Maji kari am m'tel m'isi kəmba gə goo rəwta-gaŋgje ləi ya.
- 157 Njékula kəmnɔoje gə njékomə səmje lé bula dum tura ya, Ne ma m'unda rəm bad gə tornduije lé el.
- 158 Njékun dɔ mar deeje Gá d'aa dɔ ta ləi kər-kər el lé to keji kəm'g.
- 159 Maji kari gər gao to gá ma m'unda ndukunje ləi dan kəm'g, Njesigəneə, am m'tel m'isi kəmba gə goo meemaji ləi ya!

- 160 Kankəmta ba i tum ne ginta lai, Rəwta-gaŋgje lai lai gé to gə dɔ najee lé to gə nɔ ya tɔ.
- 161 Mbaije lé d'ula kəm ndòo lal né gé bée, Ne ma lé taje lai ya kára ba ba m'ndəb ndəbee.
- 162 Ta lai ya kára ba ba m'al ne rəm Asəna gə yeɛ gé iŋga boo-nébanrɔ lé.
- 163 Taŋgɔm lé m'əji bəi-bəi ləm, M'oo gé né gé to keji ləm tɔ, Ne godndui-i nja ba m'unda dan kəm'g.
- 164 Mee ndɔ kára ba ya ndá m'ila ribar dɔi'g gɔl siri-siri, Mbata rəwta-gaŋgje lai gé to gə dɔ najee lé.
- 165 Deɛ gé d'unda torndui dan kəm dee'g lé D'isi dan meelɔm'g dana bab, Né kára kara a kila dee kag rəw-kaw dee'g el.
- 166 Əi Njesigəneə, ma lé m'unda məəm yel gé dɔ kaji'g lai ya ləm, Godnduije lé kara m'ra née ya ləm tɔ.
- 167 Ma m'aa dɔ tornduije gé i wɔji lé ləm, M'unda dee dan kəm'g ya ləm tɔ.
- 168 Ma m'aa dɔ ndukunje lai gə dɔ tornduije lé Mbata rəw-kabmje lai lé to raga ndəgəsə nɔi'g.
- 169 Əi Njesigəneə, maji kar ndu nɔ ləm aw njal teɛ rɔi'g, Am gosonégər gə goo ndukun lai lé.
- 170 Maji kar ndòo ra ləm aw saar teɛ rɔi'g ya, Taa dɔm gə goo ndukun lai lé.
- 171 Maji kar tam teɛ ila mber ta pidii Mbata i lé ndoom godnduije lé ya.
- 172 Ta lai lé maji kar tam teɛ ɔs ne pa ya, Mbata godnduije lai lé to né gé to gə dɔ najee.
- 173 Maji kar jii ya ba to gé né la səm, Mbata ndukunje lai ba ma mbər dee.
- 174 Əi Njesigəneə, ma lé mal kiŋga kaji lai ram ŋgwɔd-ŋgwɔd, Godndui lé m'aree to gé nércələl ləm.
- 175 Maji kar ŋgaw məəm si kəmba bó gə pidii ne ləm, Maji kar rəwta-gaŋgje lai kara gədm ləm tɔ.
- 176 Ma lé m'ila tar mbir-mbir Asəna gə badə gé ndəm bée, Maji kari ndolè kura lai lé ya, Mbata ma lé m'ar məəm wəi dɔ godnduije'g lé el tɔ.

Pakɔsje 120

Tamaji læ dəw gé d'ila taŋgɔm dəa'g

¹Pakɔs *kj kaw tuga ne loo dao-dao gé tar.*

Loo gé m'isi dan néurti'g ndá M'no wəl gé rɔ Njesigəneə'g ndá Yeɛ ilam keneɲ.

²Njesigəneə, maji kari ɔrm ji njétaŋgɔmje'g ləm, Gə ji deɛ gá ndo deɛ pata su ne kəm loo ləm tɔ.

³I gá ndoɔ su kəm loo lé see dī ba Ala ari wa. Esé see dī ba i ɪŋga keneɲ wa.

⁴Ndo bandəŋ lə njérɔje gá adə njel-njel ləm, Gə mi ŋgɔ-sam gá taa pər gəgəgə ləm tɔ Ba a to nékogai ya.

⁵Kisi gá m'isi Mesek lé ləm, Gə kisi gá m'isi mbuna kəi-kubuje'g lə njé gá Kedar ləm tɔ lé Kəm to ne ndò keneɲ ya.

⁶Ma m'isi rɔ deɛ gá d'əji meekulɔm bəj-bəj'g lé Kurum əw asm nag ya.

⁷Ma lé m'ndigi meekulɔm ya. Ne loo gá m'pa taree ndá ta rɔ ba wa meɛ deɛ.

Pakɔsje 121

Njesigəneə to njekaa dɔ Israelje

¹*Pakɔs kɪ kaw tuga ne loo dɔo-dɔo gá tar.*

M'un kəm m'ila dɔ mbalje'g, See né gá a la səm a kɪ ra wa.

²Né gá la səm lé i rɔ Njesigəneə'g, Yeɛ nja ba unda dara gə naŋg nee.

³Yeɛ a kyə loo kar gɔli unda ndolè el. Yeɛ gá njekaa dɔi lé bi a kwa kəmee ndə el.

⁴Aa ooje, yeɛ gá njekaa dɔ Israelje lé Bi wa kəmee el ləm, yeɛ tobi el ləm tɔ.

⁵Njesigəneə lé to njekaa dɔi ya ləm, Njesigəneə to ndil gá aar dɔ jikɔli'g ɔ dɔi ləm tɔ.

⁶Kàr a kɔsi dan kàr gá nuŋga kəd-kəd'g el ləm, Naj a rai loondul'g el ləm tɔ.

⁷Njesigəneə a kaj bada dɔi'g kar né gá majel tibi mbɔri el, Yeɛ a kaj bada dɔi'g ya.

⁸Njesigəneə a kaa dɔi loo-kabi'g ləm, gə loo-teli'g ləm tɔ, Un kudee basinè saar gə nɔ.

Pakɔsje 122

Pakɔs tarəw bee'd gá Jerusalem

¹*Pakɔs kɪ kaw tuga ne loo dɔo-dɔo gá tar. Kə Dabid.*

M'isi dan rɔlel'g loo gá d'ulam pana: Ar sí j'awje mee kəi'g lə Njesigəneə.

²J'ɔsje gɔl sí naŋg gèŋ tarəwkɔgje'g ləi-i, Jerusalem.

³I Jerusalem lé to bee gá d'undai gá maji péd-péd Gá barkəmije d'wa nə məji-məji.

⁴To loo gá ginkoji dəwje gə raŋg Gá to kə Njesigəneə lé d'aw keneɲ Gə goo godndu gá wɔji dɔ Israelje Gə mba pidi ne ri Njesigəneə.

⁵Mbata lé neelé Kalimbaije gá wɔji dɔ meekarabasur to keneɲ, To kalimbaije lə ŋgaka Dabid.

⁶Dəjije gə mba kar Jerusalem si dan meelóm'g Maji kar deę gə d'undai dan kəm dee'g lé D'isi dan meelóm'g tɔ.

⁷Maji kar loo to lóm mee gad ndògo-bɔrɔ'g ləi ləm, Maji kar loo to lóm mee kəi-mbaije'g ləi ləm tɔ.

⁸Ma m'ndinga róm gə mba kar mee bée to lóm Mbata lə ɲgakəmje gə baokuraje ləm lé.

⁹M'ra tamaji mbata maji ləi Mbata kəi lə Njesigəneą, Ala lə sí lé ya.

Pakəsje 123

Tamaji mbata lə deę gə d'ar dee d'oso kul

¹Pakəs kɪ kaw tuga ne loo ɗao-ɗao gə tar.

M'un kəm par gə rɔi'g, I gə kalimbai ləi to dan dara'g lé.

²Aa oo, to gə kəm kuraje lé wəi sɪ dɔ ji bée deeje'g ləm, To gə kəm kura gə dené wəi sɪ dɔ ji béeje gə dené bée ləm tɔ lé Jee nja kara n'telje ne kəm sí par gə rɔ Njesigəneą Ala'g lə sí togábè to Saar gə mba karee oo ne kəmtondoo lə sí.

³Njesigəneą, maji kari oo kəmtondoo lə sí, Maji kari oo kəmtondoo lə sí ya Mbata jee lé ndɔl gə d'ila dɔ sí'g lé As sí nag-nag ɲga.

⁴Lul-kogo lə njébeeje ləm, Gə keji bəi-bəi lə njékəstaje ləm tɔ lé As sí nag-nag ya tɔ.

Pakəsje 124

Njekaji Israəlje lé

¹Pakəs kɪ kaw tuga ne loo ɗao-ɗao gə tar. Kə Dabid.

Bó lé Njesigəneą aɪ bada dɔ sí'g el ndá Maji kar Israəlje pa bée pana:

²Bó lé Njesigəneą aɪ bada dɔ sí'g Loo gə dəwje gə d'ɪ d'ɔm nɔ dɔ sí'g lé el ndá

³Deę tur sí kəmba mbɔ Loo gə oɲg ɪ sə dee pu dɔ sí'g lé.

⁴Yee ba manje d'ɪ tula dɔ sí rəd mbɔ ləm, Kəm-rəw-manje lé kara tur dɔ sí mbɔ ya ləma

⁵Yee ba mán bélmje gə turu tumɔ-tumɔ lé kara Tur dɔ sí mbɔ ya ləm tɔ.

⁶Maji kar dɔkaisəgərə nai gə Njesigəneą, Yee gə yɔ sí gə nékwa ɲgaɲ dee el lé.

⁷Ngaw mee sí tee aɪ asəna gə yel gə tee kəm jám'g lə njékwayelje bée ləm, Já m lé kara gaɲg ar sí n'tee j'aije ne ya ləm tɔ.

⁸Ri Njesigəneą gə njera dara gə naɲg neelé Yee ba né la sə sí ɪ keneɲ ya.

Pakəsje 125

Dee gá d'om mee dee dɔ Njesigəneə'g lé

¹*Pakɔs kɪ kaw tuga ne loo ɗao-ɗao gé tar.*

Dee gá d'om mee dee dɔ Njesigəneə'g lé To d'asəna gə mbal gá Siɔ gá né yə ŋgirá el bèe Nε yee ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ saar gə nɔ ya.

²To gá mbalje gugu ne dɔ Jerusalem sub bèe lé Njesigəneə kara aɪ bada dɔ dəwje'g læa togábè ya ləm tɔ Un kudee basinè ləm, saar-saar gə nɔ ləm tɔ.

³Mbata kag-mbai gá kɔ meeyèr lé A kɔbee dɔ njémeekarabasurje'g el Gə mba kar njémeekarabasurje lé D'ula ji dee par gá néra gá kori-kori'g lé el.

⁴Njesigəneə, maji kari ra meemaji Gə dee gá to njéra némajije ləm, Gə dee gá mee dee to danasur ləm tɔ.

⁵Nε dee gá d'un goo rəwje gá nduni koŋ-koŋ lé Maji kar Njesigəneə tuji dee nɔ'd gə njéra némajelje lé. Maji kar meeləm lé nai dɔ Israēlje'g ya.

Pakɔsje 126

Pa kɪ bee-bər'g tel kaw bee

¹*Pakɔs kɪ kaw tuga ne loo ɗao-ɗao gé tar.*

Loo gá Njesigəneə ar dee gá d'wa dee gá bər Siɔ tel ree bée ndá Jee n'to j'asəna gə dee gá d'oo né gá ni bèe.

²Yen ŋga ndu rɔlel bər ta sí'g wəl-wəl ləm, Pa boo-rɔkal ɔs nɔ ta sí'g ŋɔɔg-ŋɔɔg ləm tɔ. Yen ŋga dee pata mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g lé pana: Njesigəneə ra néje gá boo ar dee.

³Oiyo, Njesigəneə ra néje gá boo ar sí ya, Ndá jee j'isije ne dan rɔlel'g.

⁴Njesigəneə, maji kari tel gə njé'g læ sí gá d'wa dee gá bər lé Asəna gə mán baaje gá tel aɪ kuji-kuji dɔdilaloo gá to par gá dɔkɔl bèe.

⁵Dee gá dubu né gə mán-nɔ kəm dee'g lé D'a kinja kée gə pa boo-rɔkal ta dee'g ya.

⁶Yee gá odo kó né gə mán-nɔ kəmee'g Gə mba kaw dubu lé A tel gə boo-rɔkal Loo gá yee odo dɔmaj-kée lé gá bée ya tɔ.

Pakɔsje 127

Ala gá njegin némeemajije lai

¹*Pakɔs kɪ kaw tuga ne loo ɗao-ɗao gé tar. Kɔ Salomɔ.*

Bó lé Njesigəneə ra kəi el ndá Dee gá njéra kula kunda kəije ra gə mɪdé ba ya, Bó lé Njesigəneə aɪ bada dɔ bee'g el kara Njera kəmee rakaa lé ra pi ya tɔ.

²Seɪ lé seɪ ije tar gə ndɔ rad gə mɪdé ba ya ləm, Seɪ toje naŋg kalaŋ el gə mɪdé ba læma, Seɪ oje muru gá wɔji dɔ kula rɔ ndubu læ sí ləm tɔ. Nε yee lé ar dee gá yee unda dee dan kəmee'g né togábè Loo gá dee tobi lé.

³Aa oo, nganje lé to gé nénduba gé i ro Njesigəneə'g, Njan mee dəwje lé to gé nékoga do ji njékoji deeje ya to.

⁴Njanje gé diŋgam gé njekoji deeje d'oji dee ga basa dee'g ba lé To d'asəna ga kandə bandəŋje ji njerɔ'g bəe.

⁵Rələl nai ga dəw gé ar kandə bandəŋ neelé rusu kuée. Loo gé yeə a kwəji ta ga njəbaje laa takəi'g ndá Kəm sɔj a kwa kəmee el.

Pakəsje 128

Ala tər ndia do majikojije'g lé

¹*Pakəs kj kaw tuga ne loo dao-dao gé tar.*

Rələl nai ga dəwje gé bəl Njesigəneə Deə gé njaa ga goo kila-rəwje laa lé.

²Bəe ba i iŋga rələl do kula'd gé i ra ga jii ləm, Rəi leli ari si ne dan maji'g ləm to.

³Dené lai to asəna ga kag-nduú Gé andə ul bɔ-bɔ bəe mee kəi'g lai ləm, Njanije kara gugu do loo-nésɔ lai sub To gé kag-koiyoje bəe ləm to.

⁴Dəw gé bəl Njesigəneə lé ndá Nétərnduje gé bəe ba yeə iŋga ya.

⁵Njesigəneə gé loo-siée to Siɔ lé A tər ne ndia do'i'g Ndá i a koo Jerusalem gé si dan maji'g Ndəje lai gé i si ne kəmba lé.

⁶I a koo njan mee njanije ga kəmi ya. Maji kar meeləm lé nai do Israəlje'g ya.

Pakəsje 129

Tamaji lə Israəlje

¹*Pakəs kj kaw tuga ne loo dao-dao gé tar.*

Un kudee loo gé m'nai basa ya bəi lé D'ulam ndubu lé d'aree asm ya, Maji kar Israəlje lé pa bəe pana:

²Un kudee loo gé m'nai basa ya bəi lé D'ulam ndubu lé d'aree asm ya Nə dum ba deə dum dəm el.

³Njédəje lé sura girm bur-bur ləm, D'un bəije gé ŋgal tiriri-tiriri keneŋ ləm to.

⁴Njesigəneə lé to gé njemeekarabasur, Yeə tija kulaje lə njəmeeyərje lé badə-badə gaŋg.

⁵Deə lai gé d'əji Siɔ bəj-bəj lé Maji kar rəkul dəb do dee'g Ar dee rəm ne ga goo dee ya.

⁶Maji kar dee to d'asəna ga mu gé uba do kəi'g tar Gé tudu mbə ba deə tər bəi lé.

⁷Njetər mu lé tər aree rusu jia ndə el ləm, Yeə gé to do mu lé a kodo do jia kára el ləma,

⁸Njédəntarje lé kara pa taree pana: Maji kar Njesigəneə tər ndia dɔ sɪ'g lé pa bèe el ləm tɔ. Jeɛ lé n'tərje ndu sɪ dɔ sɪ'g gə ri Njesigəneə ya.

Pakɔsje 130

Tamaji gé ra dan néurti'g

¹Pakɔs *kj kaw tuga ne loo dao-dao gé tar.*

Ɔi Njesigəneə, dan néurti gé al dɔm sula'g lé ba M'no m'bar ne rii ya.

²Mbaidɔmbaije, maji kari oo ndum ya kari, Maji kari ur mbii gèŋ gə mba koo ne ndòo ra gé m'ra rɔi'g lé.

³Njesigəneə, bó lé i ar məəi olé dɔ néra kori-korije'g lə dəwje ndá Mbaidɔmbaije, see nɔ ba a si kəmba bəi wa.

⁴Nɛ i nja loo kiŋga meekoso lemsé to mbɔri'g Gə mba kar dəwje bəli ne.

⁵M'unda məəm yel gé dɔ Njesigəneə'g ləm, M'unda məəm yel dəa'g gə ŋgaw məəm bura ləm tɔ, Ndá m'ŋgina ne ndukun læa lé.

⁶Ŋgaw məəm ndiŋga Mbaidɔmbaije Unda njéŋgəmlɔoje gé ndiŋga lookàr lé bèe, Unda njéŋgəmlɔoje gé ndiŋga lookàr ya.

⁷Seɪ Israelje, maji kar sɪ undaje meɛ sɪ yel gé dɔ Njesigəneə'g ya. Mbata meekoso lemsé to gé rɔ Njesigəneə'g ləm, Nékoɡa dɔ dəwje taa rəa pəl-pəl ləm tɔ.

⁸Yee nja ba a kuga dɔ Israelje lé Kər néra gé kori-korije lə deɛ lai dɔ deɛ'g ya.

Pakɔsje 131

Njekosokul to asəna gə ŋgon gé ɔm mée dɔ keaje'g bèe

¹Pakɔs *kj kaw tuga ne loo dao-dao gé tar. Kə Dabid.*

Njesigəneə, ma lé m'ti rɔm el ləm, Esé m'aa loo gə kəm beelé el ləm tɔ, Néje gé boi-boi əsé néje gé d'al dɔm sula lé kara M'jɔg rɔm gə mba dee el tɔ.

²Tɔgəɔ ya, ma lé m'isi gə məəm gə kul lɔm Asəna gə ŋgon gé d'ɔɡee mbà gé si bugum mbɔr keaje'g bèe, Meem to asəna gə mee ŋgon gé d'ɔɡee mbà bèe ya.

³Seɪ Israelje lé maji kar sɪ undaje meɛ sɪ yel gé dɔ Njesigəneə'g Un kudée basinə saar gə nɔ ya.

Pakɔsje 132

Siɔ to loo-si Njesigəneə

¹Pakɔs *kj kaw tuga ne loo dao-dao gé tar.*

Njesigəneə, maji kari ar məəi olé tee dɔ Dabid'g ləm, Gə dɔ néje gé too lai gé rəa ləm tɔ.

- ²Yee ubu rəa ar Njesigəneə ləm, Yee man rəa ar Njesingamoŋ lə Jakob ləm tɔ pana:
- ³N'a kandə mee kəi-kubu'g Gə to loo-si nee lé el ləm, N'a to naŋg dɔ tira kwa rɔ nee'g lé el ləm,
- ⁴N'a kyə loo kar bi wa kəm nee el ləma, N'a kəm kəm nee dɔ nɔ'd el ləm tɔ
- ⁵Saar gə mba kar nee n'ingə ne loo Kar Njesigəneə si keneŋ ləm, Gə n'ingə ne kəi-si Njesingamoŋ lə Jakob lé ləm tɔ.
- ⁶Aa oo, jee j'ooje ta sɔduk-manrɔ mee bee gə Eprata'g Ndá jee j'igáje mee ndɔ gə to mbər Jaar'g.
- ⁷Ar sí j'awje loo-siée'g Ar j'undaje barmba nɔ loo-nétura-gɔl-kəm'g ləa lé.
- ⁸Ɔi Njesigəneə, maji kari uba naŋg ɔ tar ree loo-kwa-rɔ'g ləi, I gə sɔduk-manrɔ gə wɔji dɔ boo-ronduba ləi.
- ⁹Maji kar njékinjanéməsje ləi lé Dolè rɔ dee gə meekarabasur ləm, Maji kar majikojije ləi lé Ra né wəl gə rɔlel ya ləm tɔ.
- ¹⁰Gə goo ndigi gə i ndigi Dabid gə to kura ləi lé Yee gə i wa dəa gə ubu lé maji kari ɔsee rəw el.
- ¹¹Njesigəneə lé man rəa gə kankəmta ar Dabid Ndá yee a pəl ta el, yee pana: N'a kar ŋgonee gə to ŋgon mée Si dɔ kalimbai'g ləa gao ya.
- ¹²Bó lé ŋganeeje lé d'aa dɔ manrɔ lə nee gə dɔ tornduje lə nee Gə nee ndoo dee lé ndá ŋgan mee dee-deeje kara d'a si dɔ kalimbai'g ləa saar gə nɔ ya tɔ.
- ¹³Bèe ya, Njesigəneə lé mbər Siɔ ləm, Yee ndingə rəa gə mba karee to loo-siée ləm tɔ pana:
- ¹⁴To loo-kwa-rɔ lə nee gə a to saar-saar gə nɔ ləm, N'a si keneŋ ləm tɔ Mbata nee nja nee ndigi togəbè.
- ¹⁵N'a tər ndu nee dɔ nésɔ dee'g ləm, Njéndooje gə keneŋ lé n'a kar nésɔ as dee nag-nag ləm tɔ.
- ¹⁶N'a kula kaji rɔ njékinjanéməsje'g ləa asəna gə kubu bèe ləm, Majikojije ləa lé d'a ra né wəl-wəl gə rɔlel ya ləm tɔ.
- ¹⁷Lée neelé n'a kar siŋgamoŋ lə Dabid ɔ dɔ maree'd gə kédé-kédé ləm, N'a kwa dɔ gɔl pərndɔ kar yee gə n'wa dəa gə ubu lé ləma,
- ¹⁸N'a kar rɔkul dəb dɔ njébaje'g ləa rigim ləm tɔ, Ne dəa-yee lé dɔgugu ləa a ndogó keneŋ kər jol-jol.

Pakəsje 133

Loo kəm nɔ'd lé

¹Pakɔs kɪ kaw tuga ne loo ɗao-ɗao gé tar. Kɔ Dabid.

Ɔi, aa oo, kar deɛ gé to ɲgakɔ ɲaje d'isi ɲɔ'd lé To gé ɲérɔlél gé garee godo!

²To asəna gə ubu gé gadee dum ndogo bèe Gé d'wa ne dɔ Aarɔ D'aree aɪ njal tee mbai tɛa'g ləm, Aɪ njal tee ta kubuje'g ləa lé ləm tɔ.

³To asəna gə mán-təl gé ɪ dɔ mbal gé Hermɔ'g Oso dɔ looje gé ndəw gé Siɔ bèe, Lée neelé ba Njesigəneɔ ula gə né ndutɔr keneɲ Yee ba to si kəmba saar-saar gə ɲɔ lé.

Pakɔsje 134

Seɪ kuraje lə Njesigəneɔ lé ulaje rənduba dɛa'g

¹Pakɔs kɪ kaw tuga ne loo ɗao-ɗao gé tar

Aa ooje, seɪ lai gé toje kuraje lə Njesigəneɔ Gé ɲgəmje loo mee kəi-si Njesigəneɔ'g dɔda'g lé Maji kari sí undaje ɲɔ dɔkaisəgərə lə Njesigəneɔ lé ya.

²Odoje ji sí gé tar par gé loo gé ləa gé to gə kəmee doi'g lé Undaje ne ɲɔ dɔkaisəgərə lə Njesigəneɔ.

³Maji kar Njesigəneɔ gé loo-siée to Siɔ lé tɔr-ndia dɔ sí'g. Yee nja ba gé njera dara gə ɲaɲg nee tɔ.

Pakɔsje 135

Pa kula rənduba dɔ Ala gé Njesikəmba'g

¹Maji kar sí pidije Njesigəneɔ. Pidije ri Njesigəneɔ lé Seɪ kuraje lə Njesigəneɔ lé pideeje,

²Seɪ gé aarje mee kəi'g lə Njesigəneɔ Gé aarje gadlooje'g takəi'g lə Ala lə sí lé!

³Maji kar sí pidije Njesigəneɔ Mbata Njesigəneɔ lé to njemeemaji, Ɔsje pa arje ria bar ne Mbata yee to njekwa sí gé rəa'g.

⁴Mbata Njesigəneɔ lé nja ba mbər Jakob ləm, Ar Israel to gé keɔ nja dɔɲgɔ doi ləm tɔ.

⁵Ma m'gər gao Njesigəneɔ lé to gé boo, Mbaidɔmbaije lə sí lé ur dɔ magəje'g lai ya.

⁶Néje lai gé Njesigəneɔ ndigi lé ndá yee ra ya, Néje gé mee dara'g gə dɔ ɲaɲg nee ləm, Dan baa-boo-kadje'g gə dan bul manje'g lé ləm tɔ.

⁷Yee ar kil-lə ndi ɪ gwɔi ɲaɲg'g aw tar ləm, Yee ar ndi tel gə ndi ər ləma, Yee ɔr lel dan nébaoje'g ləa aree ula ləm tɔ.

⁸Yee kunda ɲgandər njé gé Ejiptə vaga-vaga tɔl dee Un kudée dɔ dəwje'g tee ne dɔ nékulje'g ya tɔ.

⁹Yee ula gə nétojije Gə nékɔbje mbuna njé gé Ejiptə'g Komɔ ne Paraɔ gə kuraje ləa lai.

- 10** Yee kunda ginkoji dawje ga rang bula lam, Yee tol mbaije ga to njesingamonje lam to:
- 11** Sihog, mbai ga bee la Amorje lam, Ga Dog, mbai ga bee la Basanje lama, Ga mbaije lai ga Kanag le lam to.
- 12** Yee ar beeje la dee to ga nenduba To nenduba la Israelje ga to koso-dawje laa le.
- 13** Njesigonea, rii le to saar-saar ga no, Njesigonea, mee ginka dawje-dawje le ole doi'd ga kede-kede ya.
- 14** Mbata Njesigonea a gangta do koso-dawje'g laa le lam, Yee a koo kamtondoo la kuraje laa ya lam to.
- 15** Magapoleje la ginkoji dawje ga rang le To neje ga ra ga larnda ga larlor lam, To neje ga dawje ba ra ga ji dee-dee ya lam to.
- 16** Ta dee to kenej ya Ne dee pa ne ta el lam, Kam dee to kenej ya Ne d'oo ne loo el lam,
- 17** Mbi dee to kenej ya Ne d'oo ne ta el lama, Kam ga bea ya kara Tee ta dee'g el lam to.
- 18** Dee ga nera deeje lam, Ga dee lai ga d'om mee dee do dee'g lam to le To tana sa dee pai-pai ya.
- 19** Sej ginkoji Israelje le Undaje no dokaisagera la Njesigonea, Sej ngaka Aarog le Undaje no dokaisagera la Njesigonea ya.
- 20** Sej gel-baje la Labi le Undaje no dokaisagera la Njesigonea le. Sej ga balje Njesigonea le Undaje no dokaisagera la Njesigonea ya to.
- 21** Maji kar ne ga Siog Ga dee ga d'isi Jerusalem le D'unda no dokaisagera la Njesigonea. Pidije Njesigonea ya.

Pakasje 136

Meekar jol-jol ga to ga no

- 1** Maji kar si pidije Njesigonea Mbata yee le maji dum, Mbata meekarjol laa le to saar-saar ga no.
- 2** Pidije Ala ga to njekur do magaje'g lai le Mbata meekarjol laa le to saar-saar ga no.
- 3** Pidije Mbaidombaije ga to njekur do mbaije'g lai, Mbata meekarjol laa le to saar-saar ga no.
- 4** Yee nja kara ba ra nedumkooje ga d'al do loo sula Mbata meekarjol laa le to saar-saar ga no.

- ⁵ Yee gá to njera dara gə goo gosonégər lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ⁶ Yee gá to njeyal nanɔ dɔ manje'g lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ
- ⁷ Yee gá to njera néndogóje gá boo-boo lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ⁸ Kàr gə mba karee ɔ bee dɔ lookàr'g lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ⁹ Gə naj gə kérémeje gə mba kar dee d'ɔ bee dɔ loondul'g lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹⁰ Yee gá to njekunda ngandər njé Gá Ejiptə'g vaga-vaga tɔl dee lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹¹ Yee ar Israélje d'unda loo mbuna dee'g teɛ Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹² Gə goo ji siŋgamonɔ læa gá ɓar mɛr-mɛr ləm, Gə kag jia gá yee ula ndiɔ ləm tɔ lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹³ Yee gá to njekunda baa-boo gá ria læ Baa-Kas ganɔ dana loo joo lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹⁴ Ar Israélje dəs mbuna'g dana lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹⁵ Ar Paraɔ gə njérɔje læa ɓugu ne dan baa-boo gá ria læ Baa-Kas'g neelé wɔlɔg ya, Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹⁶ Yee nja ɔr nɔ koso-dəwje læa dɔdilaloo'g lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹⁷ Mbaije gá boo-boo lé yee kunda dee Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹⁸ Mbaije gá to njésiŋgamonɔje lé yee tɔl dee Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ¹⁹ Sihɔ gá to mbai læ Amərje lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ²⁰ Gə ɔg mbai gá Basan lé Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ²¹ Ar bee læ dee to nénduba ya Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ²² To nénduba læ Israélje gá to kuraje læa Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ²³ Yee ar méé olé teɛ dɔ sí'g loo gá d'ula sul dɔ sí'g Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ²⁴ Yee ɔr sí ji njékula kəm sí ndooje'g Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.
- ²⁵ Néje lai gá d'aw kəmba lé Yee nja ar dee néso dee Mbata meekərjɔl læa lé to saar-saar gə nɔ.

²⁶Pidije Ala gá to mbai dɔ dara lé Mbata meekɔrjol læa lé to saar-saar gə nɔ.

Pakɔsje 137

Pa nɔ ndoo gá mee bee gá Babilɔn

¹Dɔ kɔŋgo baaje gá Babilɔn lé J'isi noje keneŋ ndá J'ar mee sí olé dɔ Siɔ'g ya.

²Jeɛ naa kɔdu-kagje læ sí kəm kag-tuŋguje'g.

³Lée neelé njédum dɔ síje lé D'ɔs sí mba kar sí j'ɔs pa læm, Njékula kəm sí ndooje lé D'ɔs sí mba kar sí j'al rɔ sí læm tɔ pana: J'ɔsje pa gá naje gá j'ɔs Siɔ lé j'ar dee d'oo.

⁴See j'a kɔs paje læ Njesigəneɔ lé To gá ban ba dɔ naŋg bee gá raŋg'd wa.

⁵Bó lé m'ar məəm wəi dɔi-i, Jerusalem'g ndá Maji kar jikɔlm wəi wɔ!

⁶Bó lé m'ar məəm olé teɛ dɔi'g el læm, Esé m'ar Jerusalem to gin rɔlel læm gá gəd el læm tɔ ndá Maji kar ndom tiɔ ŋgadɔŋgəm'g mbiaɔ læm tɔ.

⁷Njesigəneɔ, maji kari ar məəi olé teɛ dɔ néra Edɔmje'g Mee ndəa gá deɛ taa ne Jerusalem lé deɛ pana: Kərje, kərje kər-kər waje rəw-rəw Saar teɛje ne ginee gá bər ya.

⁸I bee gá Babilɔn, i gá a gə tuji pugudu lé Rɔlel nai gə yeɛ gá ra səi né togəbè læm, Gá ra səi némajel to gá i ra sə síjeɛ bèe ya læm tɔ.

⁹Rɔlel nai gə yeɛ gá twa ŋganije Kunda dee dɔ kər mbal'g vaga-vaga tɔl dee lé.

Pakɔsje 138

Pa kɔr sor némeemajije læ Ala

¹Pakɔs læ Dabid.

M'ɔs gajii gə ŋgaw məəm bura læm, Pa kila ribar dɔi'g lé Ma m'ɔs nɔi'g læm tɔ.

²Ma m'unda barmba mee kəi'g læi gá to gə kəmee dɔi lé læm, Ma m'unda nɔ rii mbata meemaji læi gə meenda londonɔ læi læm tɔ. Mbata rii lé bar gə loo mbidi-mbidi Gə goo ndukunje læi gá i ar dee d'aw lée'g béréré lé.

³Mee ndɔ gá m'bar ne rii lé I ilam keneŋ am ne né gá m'aw ndée ya, I ula diŋgam məəm'g læm, ar siŋgam i dɔ maree'g læm tɔ.

⁴Ɔi Njesigəneɔ, mbaije lai gá dɔ naŋg nee D'a pidii loo gá d'oo taje gá teɛ tai'g lé!

⁵D'a kila ribar dɔ néraje'g læ Njesigəneɔ lé Mbata rɔnduba læ Njesigəneɔ lé to rɔnduba gá boo.

⁶Njesigəneɔ lé si tar sab, Ne yeɛ ila kəmee oo ne deɛ gá d'ula dɔ dee læm, Deɛ gá to gá njébeeje lé loo gá deɛ nai əw ya bəi ndá Yeɛ gər dee gao ya læm tɔ.

⁷Loo gé ma m'isi dan néurti'g lé I nja am m'isi kamba ləm, I ula jii ndiŋ ɔg ne njébaje ləm dɔ ɔŋg'g lə dee ləma, Jikɔli ba i ajim ne ləm tɔ.

⁸Njesigəneɔ a ra néje lai karee maji am, Njesigəneɔ, meemaji lai lé to saar gə nɔ. Néje gé i ra gə jii lé maji kari uba dee yɔ dee el.

Pakɔsje 139

Pa kila ribar dɔ Njegər-néje-lai'g

¹*Pakɔs lə Dabid gé bao-pa ɔs sə dee lé.*

Njesigəneɔ, i nja naa meekuru ləm, i gərm gao.

²I oo loo kisi naŋg ləm ləm, gə loo kɪ tar ləm ləm tɔ, Takəji ləm gé nai əw bəi lé i oo gao ya.

³I oo loo gé m'njaa tar ləm, gə loo gé m'to naŋg ləm tɔ, Néje lai gé m'ra lé i gər gao ya.

⁴Mbata ta teɔ tam'g el bəi, Nɛ i Njesigəneɔ nja gər taje lai gé a gə teɔ tam'g yal mbə.

⁵I aɪ dɔm sub-sub gogo ləm, kédé ləma, I ila jii dɔm'g ləm tɔ.

⁶Gosɔnégər gé maji dum gé togábè lé al dɔm sula, Dum dɔm bó m'askəm gər ginee el.

⁷See loo gé ra ba m'a kaw əw keneŋ Lal kar ndili oom wa. See loo gé ra ba m'a kaj- i kaw əw, Lal kar kəmi oso dɔm'g keneŋ wa.

⁸Bó lé m'a kɪ kaw mee dara'g ndá I si keneŋ gən ya, Bó lé m'a to mbuna njé gé d'wəi'g kara I si gən ya tɔ.

⁹Bó lé m'askəm kuba bag loo-gé-si-àr gé kunda Mba kaw njal si ŋgaŋ baa-boo- kad'g kara

¹⁰Lée neelé jii a kɔnm ləm, Jikɔli a kwam kérég ləm tɔ.

¹¹Bó lé m'pana: Loondul gé ndul njudu-njudu ba a dəb dɔm'g kɔ dɔm ndá Loondul lé tel to lookàr dɔm'g.

¹²Loo gé ndul njudu-njudu lé kara ndul pii kəmi'g el, Loondul lé àr kəmi'g njai- njai asəna gə lookàr bəe, Loo gé ndul njudu-njudu lé ndogó jol-jol kəmi'g ya tɔ.

¹³I nja to njekuba bərm ləm, Gə njetɔs darɔm ta nɔ'd mee kəmje'g ləm tɔ.

¹⁴Ma m'pidii mbata m'to dəw-kunda lai gé maji dum. Kula raije lé maji péd-péd ya, Yee ba ma m'gər gao ya.

¹⁵Loo gé i undam loo-kiya'g bəi Ar barkəmɔmje d'alé d'inga nɔ mee loo kuru gé lə naŋg lé ndá Rɔm oo loo-kiya-rəa kəmi'g pai godo.

- ¹⁶Loo gé m'nai dan mæskèm'g bəi ndá Kəmi oom ya, Ndo simje lai lé i tura dém-dém Ndaŋ dee ne mee maktub'g lai mbə ba Ma m'isi ne kəmba bəi.
- ¹⁷Ɛi Ala, takəji lai gé wəji dəm lé al do loo sula! Takəji lai lé kanee bula yaə dum tura ya!
- ¹⁸Lée m'to gé njetura dee kara Deə bula d'unda nagəra. M'ndel do bi'g ne m'nai səi ya bəi.
- ¹⁹Ɛi Ala, maji kari ar njémeeyèrje d'udu bə! Seɿ diŋgamje gé njékilaməsje lé Maji kar sí saaje rə sí rəm'd gé raŋg.
- ²⁰Deə pata meeyèr d'ula ne sul do'g ləm, Njébaje lai lé d'un rii d'ə ne do taŋgəm lə dee ləm tə.
- ²¹Njesigəneə, deə gé d'wai gé meə dee lé See m'a kwa dee gé məəm to el wa. Deə gé d'ɿ səi lé See m'a koo dee gé kəm dobee el wa.
- ²²Oiyo, ma m'wa dee gé məəm gé kwa gé mee gé gəd-gəd ya, M'oo dee gé njébaje ləm ya tə.
- ²³Ɛi Ala, maji kari ur məəm gé mba gər məəm ləm, Aɿ məəm gé mba gər takəjije ləm ləm tə.
- ²⁴Aa loo oo bó lé m'aw rəw gé majel'g ndá Ɔr nəm dan rəw gé to gé nɔ'g.

Pakəsje 140

Tamaji kar Njesigəneə aa ne dəa kər-kər

- ¹Pakəs lə Dabid gé bao-pa ɔs sə dee lé
- ²Njesigəneə, maji kari ɔrm ji dəwje gé to gé njémeeyèrje ləm, Aa dəm kər-kər mbata lə njéra né kərm-kərmje ləm tə.
- ³Deə laji tor néra gé majel meə dee'g ləm, D'isi ne do gəl dee'g kəgəgə gé mba kɿ rə ne ləm tə.
- ⁴Deə lé d'ɔl ndə dee to gé li bəe ləm, Gel ndə dee to asəna gé mas pir ləm tə.
- ⁵Njesigəneə, maji kari am m'oso ji njémeeyèrje'g el ləm, Aa dəm kər-kər mbata lə njéra né kərm-kərmje Gé d'wəji-kwəji kam m'oso lé ləm tə.
- ⁶Njébeeje d'iya gum gé d'ila bədə mbata ləm ləm, Deə to jám gé kaar rəw-rəw njal d'ɔr ləma, Deə d'umum rəw ləm tə.
- ⁷Ma m'ula Njesigəneə lé m'pana: I lé to Ala ləm ya. Njesigəneə, maji kari ur mbii oo ne ndum Gé m'ra ne ndò rə'g.
- ⁸Njesigəneə, Mbaidəmbaije, I gé to njeronɔŋəŋ ləm, gé njekajim lé I nja ɔ dəm ndə rə'g lé ya.

⁹Njesigəneā, né gé njemeeyèr ndinga lé Maji kari aree aw lée'g béréré el ləm, Néje ləa gé yee wəji-kwəji ra lé Maji kari ya aree ra el ləm tɔ Nà a kɪ ti ne rəa dɔ'g.

¹⁰Dee gé d'aj dɔm sub lé Maji kar ta néra kori-kori gé tee ta dee'g lé Tel oso dɔ dee-dee'g ya.

¹¹Maji kar kɔr pər gé taa pər gəgəgə ya bugu dɔ dee'g wɔɔg ləm, Maji karee bugu dee dan pər'g Gə dan bwa-wəlje gé d'a kɪ keneɲ tee raga gogo el ləm tɔ.

¹²Dəw gé ndəa pa taŋɔm lé Maā gɔlee dɔ naŋg nee el ləm, Dəw gé njera né kərm-kərm kara Meekɔ aw səa aree tuji ne ləm tɔ.

¹³Ma m'gər gao, Njesigəneā gaŋg rəwta lə njénékəmnɔoje gé goo rəbee ləm, Dee gé to njéndooje kara Yee ɔr kəm ta lə dee gé dɔ najee ləm tɔ.

¹⁴Oiyo, dee gé mee dee kára ba sur lé D'a kar rii bar ləm, Dəwje gé njera nédanaje lé kara D'a ra bee nɔj'g ya ləm tɔ.

Pakɔsje 141

Njesigəneā, maji kari aa dɔ taje gé tee tam'g lé

¹*Pakɔs lə Dabid*

Njesigəneā, ma m'bari ya, Maji kari ɔs rɔi bad gé rɔm'g nee. Ur mbii gèŋ mba koo ne ndum loo gé m'bari lé tɔ.

²Maji kar tamaji ləm tɔ nɔj'g Asəna gə né gé ədə sululu bèe ləm, Maji kar jim gé m'odo gé tar rəw lé To asəna gə nékar gé d'ari dɔ kàr'g bèe ya ləm tɔ.

³Njesigəneā, maji kari unda njeŋgəm ta tam'g ləm, Ra kəmi rakaa dɔ tam'g ya ləm tɔ.

⁴Maji kari ar məəm aj tee par gé dɔ néraje gé majel'g el ləm, Gə m'ɔm nɔ'd gə njera majelje Mba ra sə dee né gé kɔ kila ta dɔ loo'g el ləma, Gə mba kam m'ɔm sə dee nɔ'd loo-muru-gad'g lə dee kára kara el ləm tɔ.

⁵Bó lé dəw gé njera nédana undam ndá Ma m'oo gé né gé maji gé yee ra səm ya, Bó lé yee aar wəjim kəmkàr kara To ubu ba yee wa ne dɔm ləm tɔ, Ndá m'a kwa dɔm kɔr keneɲ el, Ne m'a kɪ gə tamaji ləm gɔl kára bəi Mba komɔ ne gə némeeyèrje lə dee.

⁶Maji kar dee tila njégaŋ-rəwtaje lə dee kaar biri mbalje'g Bèe ba d'a koo ne taje ləm lé Mbata to taje gé taa kəm loo rəgm ya.

⁷To gé loo gé dəw ndɔ ndɔ ndá Tɔ naŋg bədədə-bədədə bèe lé Togábè ba sigarɔ síjee kara sané ne kad-kad Bèe lə njé gé d'wəi'g bèe ya tɔ.

⁸Njesigəneā, Mbaidɔmbaije, I nja ba m'tel kəm par gé rɔi'g ya ləm, Ma m'saŋg njɔloo-kula-dɔm rɔi'g ya ləm tɔ, Maji kari ubam ya'm el.

⁹Ar gum læ deę gá d'íya gə mbata læm lé Wam el læm, Ar kum gá njéra némajelje d'umum lé D'wam ne el læm tɔ.

¹⁰Maji kar njémeeyèrje lé D'oso wul bɔdɔ'g læ dee-deę ya Gə mba karm m'aj̄ m'igi ne pá gá léegəneeya.

Pakɔsje 142

Tamaji læ yeę gá d'ula kəmee ndòo

¹*Pakɔs læ Dabid gá ɔs loo gá yeę to ne mee bolè mbal'g. Yee ba gá tamaji læa.*

²Ma m'ra né gə ndum wəl gá rɔ Njesigəneɔ'g læm, Ma m'ra ndòo rɔ Njesigəneɔ'g gə ndu nɔ læm ya læm tɔ.

³M'ree gə ta nɔ læm neɔ'g læm, M'ɔr sor néurti gá ram lé m'aree læm tɔ.

⁴Loo gá ndiləm unda bala məəm'g lé I nja gər kila rəw-kabm gao, Deę d'íya gum dɔ rəw gá m'njaa keneɲ lé.

⁵Maji kari un kəmi par gá dɔ jikəl aa ne loo oo ya: Dəw kára kara tel gərm el læm, Njɔloo mba kaj̄ kula dɔm keneɲ godo læma, Dəw kára kara ɔji dɔm'g bèe el læm tɔ.

⁶Njesigəneɔ, i nja ba m'ɔr ndum m'nɔ ne wəl gá rɔi'g ya. Ma m'pana: I lé to gá njɔloo-kula-dɔ læm ya, I to né gá wɔji dɔm-ma ya dɔ nanɔ'g læ deę gá d'isi kəmba.

⁷Maji kari orè mbii ndəɲ dɔ ndu nɔ'g læm ya Mbata ma lé némeekɔ al dɔm sula. Maji kari taam ji deę gá korəm'g lé Mbata siŋga dee ur dɔ kama'g ya.

⁸Maji kari ɔrm kəi-danɔai'd gá m'isi keneɲ lé Gə mba kam m'ila ne ribar dɔ rii'g! Loo gá i a ra səm meemaji lé ndá Njéra nédanaje lé d'a ree gugu dɔm sub ya.

Pakɔsje 143

Njesigəneɔ maji kari aw səa loo-ganɔ-rəwta'g el

¹*Pakɔs læ Dabid.*

Njesigəneɔ, maji kari oo tamaji læm, Ur mbii gəɲ oo ne ndòo raje læm! Maji kari ilam keneɲ am né gá m'aw ndée Gə goo meenda londonɔ læi læm, Gə goo néra gə dɔ najee læi læm tɔ.

²Maji kari aw gə kura læi lé loo-ganɔ-rəwta'g el Mbata dəw gá si kəmba gá njemeekarabasur nɔi'g bèe kára kara godo.

³Njebɔ lé kɔrəm læm, Yeę mboiyim nanɔ mbajila-mbajila læma, Yeę am m'isi dan loondul'g Asəna gə dəwje gá d'wəi læw ba bèe lé læm tɔ.

⁴Ndiləm unda bala tigi-tigi læm, Meem to kəgəgə ya læm tɔ.

⁵M'ar məəm olé teę dɔ ndɔje gá kédé gá læw lé læm, M'laji dɔ néraje'g læi lai læma, M'ɔji m'teę dɔ néje lai gá i ra gə jii ya læm tɔ.

⁶M'odo jim m'ula ndiŋ gé rɔi'g ya ləm, Ngaw məəm əmə biriri-biriri gooi'g Asəna gə dɔ naŋg gé tudu kurum-kurum Gé ndiŋga mán keneŋ bèe ləm tɔ.

⁷Ɔi Njesigəneə, maji kari ɔs rɔi baɗ Gə mba kam né gé ma m'dəjii lé! Meem ila kas bilim. Maji kari ɔ kəmi səm el. Bó lé bèe el ndá m'a tel to asəna gə deɛ gé d'ɔm dee bwa-dɔɓar'g bèe.

⁸Un kudee teɛ gə ndɔ rad ya ndá Am m'oo meemaji lai Mbata ma lé m'ɔm məəm dɔi'g ya. Ar kəm inja dɔ rəw gé kəm njaa keneŋ lé Mbata ma lé m'tel kəm par gé rɔi'g ya.

⁹Ɔi Njesigəneə, maji kari ɔrm ji njéɓaje'g ləm ya, Mbata ma lé loo gé mbɔri'g ɓa M'saŋg njɔloo-kula-dɔ ləm keneŋ ya.

¹⁰Maji kari ndoom gə mba karm m'ra né gé məəi wɔji ɓa, Mbata i lé to Ala ləm. Maji kar ndili onm gé rəw gé danasur'g ya.

¹¹Njesigəneə, maji kari am m'isi kəmba gə mba kar rii ɓar ne, Ɔrm dan néurti'g gə goo néra gé gə dɔ najee lai lé.

¹²Gə goo meemaji lai lé Ar njéɓaje ləm d'udu guduru, Ar deɛ lai gé to njekorè dɔm naŋgje kara d'wəi ne mburug to Mbata ma lé m'to gé kura lai ya.

Pakɔsje 144

Pa kun baŋga loo rɔ'g

¹*Pakɔs lə Dabid.*

Maji kar dɔkaisəgərə nai gə Njesigəneə, Yee gé to biri mbal ləm Gé ar jim adə loo-rɔ'g ləm, Ar ŋgan jim wɔilɔ pélé-pélé keneŋ ləm tɔ.

²Yee to njera səm maji gə kəi-kaar-kɔgərə ləm ləm, Yee to loo ləm gé to tar sab gə njetaa dɔm ləm, Yee to gé dər-rɔ ləm gə njɔloo-kula-dɔ ləm lé ləma, Yee nja ar koso-dəwje ləm d'oso gelm'g ləm tɔ.

³Njesigəneə, see dəw lé to dī ɓa Mba kar i gəree wa. Esé see ŋgon dəw lé to gé dī ɓa Mba kari tɔs kəmi dəa'g bao-bao wa.

⁴Dəw lé to asəna gə kɔji kəmə gé teɛ pugudu bèe ləm, Ndɔje ləa kara to asəna gə ndil kag gé dəs bèe ya ləm tɔ.

⁵Njesigəneə, maji kari rəm gə dara lai gé naŋg ɓó gə ur ne naŋg, Ɔrɔ ne mbalje gə ŋgaw jii gə mba kar sa uba keneŋ ŋgɔg-ŋgɔg.

⁶Maji kari ar ndi tel wəj-wəj Sané ne njéɓaje ləm kad-kad ləm, Rɔ bandəŋgje lai lé ar dee ndəm ne rəw-kaw dee'g ləm tɔ.

⁷Loo-sii gé tar lé maji kari ula jii ndiŋ Taa ne dɔm ɓó gé unm ne dan boo-manje'g ajim ləm, Ɔrm ne ji dəw-dɔ-ɓeeje'g ləm tɔ,

- ⁸To deɛ gé ta dee teɛ pa taɲgɔm ləm, Deɛ d'un jikɔl dee gé tar pa ne taɲgɔm ləm tɔ.
- ⁹Ɔi Ala, m'a kɔs pa gé sigi kari ləm, M'a kunda nɔ rii gé ndu pa kɔdu-kɔdè gé kulá dɔg lé ləm tɔ.
- ¹⁰I nja ɓa ar mbaije d'un baɲga ləm, I nja aji kura læi Dabid ta yoo-kiambas'g ya ləm tɔ.
- ¹¹Maji kari taa dɔm ɔrm ne ji dɔw-dɔ-ɓeeje'g To deɛ gé ta dee teɛ pa taɲgɔm ləm, Deɛ d'un jikɔl dee gé tar pa ne taɲgɔm ləm tɔ.
- ¹²Ngan síje gé diɲgam lé To d'asəna gé kagje gé mɔa lé Gé uba aar dana dɔgi-dɔgi læb basa dee'g ləm, Ngan síje gé dené lé kara To d'asəna gé gaji ɲgɔ-kag gé d'inja ndajee d'aree ɓɛdərə ɓɛ Gé d'ar gad-kæi-mbaije ndaɲg ne mɛr-mɛr ləm tɔ.
- ¹³Nésɔje ɓɛd-ɓɛd rusu damje læ sí Ar dee ruba naɲg pɔ-pɔ ləm, Nékulje læ sí kara d'oji d'ɔs goo nɔ goo nɔ d'as tɔl-dɔg (1.000) ləm, Gə tɔl-dɔg-100-dɔg (10.000) ləm tɔ mee tad ndɔje'g læ sí ya.
- ¹⁴Mɔdə maɲje læ sí d'oji nɔ gé kédé-kédé ləm, Tuji gé boo kára kara godo ləm, Njekawber gé kára kara godo læma, Ndu nɔ gé bɛe kara ɓar mbuna rəwje'g læ sí el ləm tɔ.
- ¹⁵Rɔlel nai gé koso-dəwje gé d'isi dan maji'g togábè, Rɔlel nai gé koso-dəwje gé Njesigəneɔ to Ala læ dee lé.

Pakɔsje 145

Kɔbee læi to kɔbee gé to gə nɔ

¹Pakɔs pidi læ Dabid.

Ɔi Ala ləm, i gé to mbai ləm lé, M'a kula rɔnduba dɔi'g ləm, M'a kar dɔ rii ai sɛgərə ta-ta saar gə nɔ ya ləm tɔ.

²M'a kar dɔi ai sɛgərə gə ndɔm-ndɔm ləm, M'a kunda nɔ rii gə ndɔm-ndɔm saar gə nɔ ya ləm tɔ.

³Njesigəneɔ lé to gé boo Gé kəm kiɲga pidi ləm, Boo læa lé dum gər ya ləm tɔ.

⁴Maji kar ɲgaka dəwje-dəwje d'unda nɔ néraije d'ar nɔ ləm, Kar dee d'ila mber sor néraije gé tur dɔ loo lé ləm tɔ.

⁵Boo-ronduba læi gé maji dum lé M'a pa taree ləm, Néraije gé maji dum lé kara M'a kɔs ne pa ya ləm tɔ.

⁶D'a pata siɲgamoɲ læi gé to ɓɛl kədm-kədm ləm, M'a kɔr sor boo læi gé ur dɔ loo lé ləm tɔ.

⁷Maji kar dee d'olé mee nɔ dɔ meemaji'g læi gé dum dɔ loo ləm, Maji kar dee d'ila riɓar dɔ néraije gé gə dɔ najee lé ləm tɔ.

- ⁸Njesigəneḗ lé to njemeekərjöl ləm, Gə njemeekaw tai-tai ləm tɔ, Oṅg i sɛa kalaṅ el ləm, Meemaji ba yeḗ to babee ləm tɔ.
- ⁹Njesigəneḗ lé ra maji gə dəwje lai ya, Meekaw tai-tai læa lé wɔji dɔ néreaje lai ya ləm tɔ.
- ¹⁰Ɔi Njesigəneḗ, néraje lai lai lé d'a kɔs ne gajii ləm, Majikojije lai kara d'a kunda nɔ dɔkaisəgərə lai ya ləm tɔ.
- ¹¹D'a pata rɔnduba gə kɔ kɔbee lai lé ləm, D'a kila mber ta siṅgamoṅ lai lé ləm tɔ
- ¹²Gə mba kar dəwje gər ne siṅgamoṅ lai ləm, Gə rɔnduba gə maji dum gə kɔ kɔbee lai ləm tɔ.
- ¹³Kɔbee lai lé to kɔbee gə to gə ləbee-ləbee ləm, Dum dɔ loo lai lé kara to njəṅg gə ləbee-ləbee ya ləm tɔ.
- ¹⁴Njesigəneḗ lé gəd deḗ lai gə toso lé ləm, Deḗ gə d'wa koṅgoṅ-koṅgoṅ lé Yeḗ nja ndɔji dee ila dee dana ləm tɔ.
- ¹⁵Kəm dəwje lai lé mbɔ sɔmɔmɔ dɔi-i'g ya, Néso dee kara i nja ar dee gə lé-lée.
- ¹⁶I nja teḗ mee jii yərərə ndá Néje lai gə d'aw kəmba lé I ar dee né gə d'aw ndée aree as dee nag-nag.
- ¹⁷Njesigəneḗ lé to njemeenda londonɔ dɔ rəwje'g lai ləm, Yeḗ to njemeekərjöl dɔ néraje'g læa lai ya ləm tɔ.
- ¹⁸Njesigəneḗ lé si mbɔr dee-deḗ gə bar ria'g lé dəb, Deḗ lai gə bar ria gə mée kára ba bərəṅ lé.
- ¹⁹Deḗ gə bəlee lé Yeḗ ar néje lai gə deḗ ndiṅga lé Aw léé'g béréré ləm, Yeḗ oo ndu nɔ læ dee ndá aji dee ne ya ləm tɔ.
- ²⁰Njesigəneḗ lé tɔs kəmee dɔ deḗ lai gə d'undá dan kəm dee'g, Ne njémeeyèrje lai lé Yeḗ tuji dee pugudu-pugudu.
- ²¹Maji kar tam teḗ pidi ne Njesigəneḗ ləm, Maji kar dəwje lai d'ar dɔ ria ai səgərə saar-saar gə nɔ ya ləm tɔ.

Pakɔsje 146

Ala to njekai bada dɔ njénékəmnɔdooje'g

- ¹Maji kar sí pidiye Njesigəneḗ. Ngaw məəm lé maji kari pidi Njesigəneḗ lé tɔ.
- ²M'a pidi Njesigəneḗ Loo-sim gə m'isi kəmba lé ləm, M'a kila riɓar dɔ Ala'g lé ləm Loo gə ma m'isi ne kəmba lé ləm tɔ.
- ³Maji kar sí ɔmje meḗ sí dɔ dəwje gə boo'g el ləm, Gə dɔ dəwje gə d'askəm kaji sí'g el lé ləm tɔ.

- ⁴Kəmə lə dee tee hɔd ar dee tel d'andə ne nanɔ gogo, Mee ndəa'g neelé ya, néje lə dee gá d'wɔji mba ra lé ɔs bɔ bɔsɔɔ keneɲ tɔ.
- ⁵Rələl nai gə yeɛ gá Ala lə Jakob to gá njela səa ya ləm, Yeɛ gá unda méé yel dɔ Njesigəneɔ Ala'g ləa lé ləm tɔ.
- ⁶Yeɛ nja unda dara gə nanɔ nee ləm, Gə baa-boo-kad gə néje lai gá to keneɲ lé ləm tɔ, Yeɛ aar njanɔ dɔ kankəmta'g saar gə nɔ.
- ⁷Deɛ gá d'orè dɔ dee nanɔ lé Yeɛ ɔr kəm ta lə dee gə goo rəbee ləm, Deɛ gá bó tɔl dee lé Yeɛ ar dee néso dee ya ləm tɔ, Njesigəneɔ lé taa dɔ deɛ gá d'wa dee gá bər lé.
- ⁸Njesigəneɔ lé ar kəm njékəmtɔje tee ləm, Deɛ gá d'wa koŋɔŋ lé Njesigəneɔ nja ndɔji dee Ar dee d'aar dana njoroŋ ləma, Njéra né gá gə dɔ najee-je lé kara Njesigəneɔ lé unda dee dan kəmee'g ya ləm tɔ.
- ⁹Njesigəneɔ lé aɪ bada dɔ dəw-dɔ-beeje'g ləm, Yeɛ gəd ŋgonal gə njekəisiŋga lé ya ləm tɔ, Ne yeɛ tuji rəw-kaw lə njémeeyèrje pugudu-pugudu.
- ¹⁰Njesigəneɔ lé ɔ bee saar-saar gə nɔ. Ɔi Siɔ, Ala ləi lé si gə ləbee-ləbee saar gə nɔ. Maji kar sí pidije Njesigəneɔ ya.

Pakɔsje 147

Pa pidi Bao-siŋgamoŋ

- ¹Pidi Ala lə sí lé to né gá kəm ra ləm, Kila ribar dəa'g lé to né gá maji gá kəm ra ləm tɔ.
- ²Njesigəneɔ lé tel gɔl Jerusalem aree to lée'g gogo ləm, Israelje gá sané kad-kad lé Yeɛ tel mbɔ dee dɔ nɔ'd keneɲ ya ləm tɔ.
- ³Yeɛ aji deɛ gá bəŋgərə dee ti dus ləm, Yeɛ tɔ ta dooje lə dee ləm tɔ.
- ⁴Yeɛ tura bula lə kérémeje Unda ne ri dee kára-kára lai.
- ⁵Mbaidɔmbaije lə sí lé to gá boo gə goo bao-siŋgamoŋ ləa ləm, Gosɔnégər ləa kara rudee godo ləm tɔ.
- ⁶Njesigəneɔ lé to njegəd deɛ gá kəm dee to ndò, Ne njémeeyèrje lé yeɛ rəm sə dee orè dee nanɔ més.
- ⁷ɔsje pa arje Njesigəneɔ reaje ne oiyo ləm, Ilaje ribar dɔ Ala'g lə sí gə kɔdu-kagje ya ləm tɔ.
- ⁸Yeɛ ar ndiil taa mee dara pəl-pəl ləm, Yeɛ wa dɔ gɔl mɔ-ndi Mbata lə nanɔ nee ləma, Yeɛ ar muje kara d'ɪ mədə dɔ mbalje'g ləm tɔ.
- ⁹Nékulje lé yeɛ ar dee néso dee ləm, Loo gá ŋgan gɔ-gɔje nɔ ndá Yeɛ ar dee néso dee ya ləm tɔ.
- ¹⁰Siŋgamoŋ lə kunda ba taa kəmee el ləm, Gɔl dəw kara ar méé lelee el ləm tɔ.

- 11** Njesigəneḗ lé unda deḗ gá bəlee Deḗ gá d'unda meḗ dee yel gá dɔ meemaji'g læa lé dan kəmee'g.
- 12** Seḗ gá Jerusalem, maji kar sí ilaje ribar dɔ Njesigəneḗ'g, Seḗ gá Siḡ, pidije Ala læa sí,
- 13** Mbata yeḗ ar pəgərə tarəwkəije læa sí kirinḡ kirinḡ-kirinḡ læm, Yeḗ tər ndia dɔ ŋganje síje gá d'isi mbuna sí'g læm tɔ.
- 14** Yeḗ ar dɔ naḡg bee læa sí si dan meeləm'g læm, Yeḗ ar meḗ sí nda tub gə kó néje gá maji dum læm tɔ.
- 15** Yeḗ ula gə ndukunje læa dɔ naḡg nee læm, Ar ta læa kara aḡ ne ŋgwɔd kalaḡ læm.
- 16** Yeḗ ar ndi ər gə kwɔji gá to asəna gə bḡ badə bəe læm, Yeḗ ar kul gá ɔ yaḡ lé tel ndá to gá bu bəe læm tɔ.
- 17** Kwɔji neelé yeḗ rɔ naḡg gə kɔree-kɔree Ŋga see nḡ ba a kaar naḡg gəs nɔ kul'g læa wa.
- 18** Yeḗ ula gə ta læa ndá kwɔji lé léḗ sələlə læm, Yeḗ ar lel læa ula ndá manje d'ula ne læm tɔ.
- 19** Ta læa lé yeḗ riba dəa ar njé'g læa Jakob lé Godndiaje gə ndukunje læa lé yeḗ riba dəa ar Israēlje.
- 20** Yeḗ ra togábè ar ginkoji dəwje gə raḡg lai el, Deḗ lé gər ndukunje læa lé el. Maji kar sí pidije Njesigəneḗ ya.

Pakɔsje 148

Seḗ nékundaje læa Ala maji kar sí pideeje

- 1** Maji kar sí pidije Njesigəneḗ! Seḗ gá síje sém dara'g, pidije Njesigəneḗ, Seḗ gá síje dɔ looje gá ndəw'g lé pideeje.
- 2** Seḗ kuraje læa gá dara lai lé pideeje, Seḗ boo-néje læa lai gá dara kara pideeje.
- 3** Kàr gə nai, pideeje, Seḗ kéréméje lai gá ndojje wər-wər lé pideeje.
- 4** Seḗ dara gá dɔ nḡ'd nḡ'd lé pideeje, Seḗ manje gá toje dɔ dara gá tar lé pideeje.
- 5** Maji kar dee pidi ri Njesigəneḗ ya Mbata yeḗ pata gə ndia ya ndá deḗ to keneḡ.
- 6** Yeḗ ar dee to njaḡg saar gə nɔ, Yeḗ ar godndiaje to keneḡ ndá yeḗ pəl ta dɔ'g el.
- 7** Seḗ gá gel naḡg'd bər lé pidije Njesigəneḗ, Seḗ da-kɔbje gá dan baa-boo'g læm, Seḗ bul manje lai læm,
- 8** Pər gə ndi kwɔji læm, kwɔji gə mumje læm, Lelje gá d'ula mbḡ-mbḡ gá ra torndia læm,
- 9** Mbalje gə dɔ diḡgri looje lai læm, Kag-sɔje gə kag-sədrəje læm,

¹⁰Daje gé wala gə nékulje lai ləm, Néje gé d'ag naŋg gə yelje ləm,

¹¹Sej mbaije gé dɔ naŋg nee ləm, Gə koso-dəwje lai ləm, Sej mbaije gé njégaŋ-rəwtaje gé dɔ naŋg neelé ləm,

¹²Sej basaje gə ŋgamɔdje ləma, Sej bugaje gə ŋganje ləm tɔ lé

¹³Maji kar sí-sej lai pidije ri Njesigəneɔ ya Mbata ria-yeɛ ya kára ba to ri gé maji dum ləm, Boo-ronduba læa ur dɔ naŋg nee gə dara ləm tɔ.

¹⁴Yeɛ ar singa koso-dəwje læa tel i dɔ maree'g, Yee ba gé népidi mbata læ majikojije læa lai ləm, Mbata læ Israélje gé d'isi mbɔree'g dɛb ləm tɔ. Maji kar sí pidije Njesigəneɔ ya.

Pakɔsje 149

Rɔnduba læ majikojije

¹Maji kar sí pidije Njesigəneɔ! Ɔsje pa gé sigi arje Njesigəneɔ. Ɔsje pa pideeje ne mbuna ŋgankojije'g!

²Maji kar Israélje nda mee dee kai Dɔ yeɛ gé to njekunda dee'g ləm, Ŋganje gé Siɔ kara maji kar dee d'isi dan boo-rɔlel'g Mbata yeɛ to mbai læ dee ləm tɔ.

³Maji kar dee pidee gə ndam læ dee ləm, D'ila riɓar dɛa'g gə dalè bajij gə kɔdu-kag ləm tɔ.

⁴Mbata Njesigəneɔ ar rɛa lelee dɔ dəwje'g læa, Njénékəmmndooje lé yeɛ aji dee ula ne rɔnduba dɔ dee'g tɔ.

⁵Maji kar majikojije d'un baŋga D'ula ne rɔnduba dɛa'g ləm, Maji kar dee d'ɔs gajee loo-to dee'g ləm tɔ.

⁶Maji kar ta pidi Ala to ta dee'g ləm, Maji kar kiambas gé adə gé ŋgaŋgee joo lé To ji dee'g kel-kel ləm tɔ

⁷Gə mba dal ne bə ginkoji dəwje gə raŋg ləm, Mba kar bɔ néra koso-dəwje ɔs ne ta dee'g bɔsɔrɔ ləm,

⁸Gə mba tɔ mbaije læ dee gə kúla lar ləm, Gə mba kila dɛa lar gɔl dəwje gé boo'g læ dee læma,

⁹Gə mba gaŋg ne rəwta dɔ dee'g Gə goo taree gé ndaŋg mee maktub'g ya ləm tɔ. Yee ba to rɔnduba læ majikojije lai. Maji kar sí pidije Njesigəneɔ ya.

Pakɔsje 150

Maji kar nékundaje læa pidi Njesigəneɔ

¹Maji kar sí pidije Njesigəneɔ! Pidije Ala dan loo'g læa gé to gə kəmee doi lé, Pideeje dan dara'd Gé to loo-kila-siŋgamoŋ læa.

²Pideeje mbata néreaaje gá dum dɔ loo lé ləm, Pideeje mbata boi læa al dɔ loo sula ləm tɔ.

³Pideeje gə ndu tɔtɔ gá ɓar ɔs goo nɔ ɲɔɔg-ɲɔɔg ləm, Pideeje gə kɔdu-kɔdè gə kɔdu-kag ləm tɔ.

⁴Pideeje gə dalè-bajɲ gə ndamje ləm, Pideeje gə nékimje gá gə kuláje gə buulaje ləm tɔ.

⁵Pideeje gə mɔdje gá sa sɛgə-sɛgə ləm, Pideeje gə mɔdje gá ɓar ɔr loo lɔi-lɔi ləm tɔ.

⁶Maji kar né gá rara gá aw kamba lé Pidi Njesigəneɔ ya. Maji kar sí pidije Njesigəneɔ lé ya!

Gosota-Kəm̀kàrje

Gosota-Kəm̀kàrje 1

- 1 Gosota-kəm̀kàrje læ Salomɔ, ngolə Dabid, mbai gé Israel.
- 2 Gə mba gər kəm̀kàr gə tandoo læm, Gə mba ndoo ne gintaje Gé kà gosonégər læm tɔ,
- 3 Gə mba kiŋga tandoo Gé askəm kar kəmi àr læm, Néra gé gə dɔ najee læm, Kər̀kəm̀ta gé gə goo rəbee læma, Néra gé danasur læm tɔ,
- 4 Gə mba kar deɛ gé mee dee tɔ kujitar el lé Gər kər kəm né læm, Gə mba kar basa gər ne né Karee ləji ne toree mée'g læm tɔ.
- 5 Maji kar njekəm̀kàr oo ta ndá A kila ne négər læa dɔ maree'g læm, Yee gé to njegosonégər lé kara A gər ne gosoné ra ne né læm tɔ.
- 6 Gə mba gər gin gosota-kəm̀kàrje lé Esé nénaa gé to loo-kiya'g læm, Gə tapa njékəm̀kàrje læma, Gə taje læ dee gé to loo kiya'g læm tɔ.
- 7 Bəl Njesigəneə ba To gin gosonégər gé dɔtar, Mbəje lé d'əji takəm̀kàr Gə tandoo lé bəi-bəi.

Məəi dɔ rɔi'g mbata basaje gé njémeeyərje

- 8 Ngonəm, oo tandoo læ bəbije læm, Ɔs godndu kɔinje rəw el læm tɔ,
- 9 Mbata to dɔgugu-noji gé kà kula dɔi'g læm, Gə nékuraje gé kà kɔm gwɔsi'g læm tɔ.
- 10 Ngonəm, bó lé njékaiyaje Ndigi su kəmi ndá Maji kari ndigi sə dee dɔ'g el.
- 11 Bó lé deɛ pana: Gə ree aw sə sí! Ar sí j'aw j'umje loo n'tɔl dee læm, Ar sí j'iyaje gum nɔ dəw'd gé ta wa dəa el læm,
- 12 Ar sí n'turu deɛje kəm̀ba ya Asəna gə bəe læ njé gé d'wəi bəe læma, Ar sí n'turu deɛje bura Asəna gə deɛ gé d'ɔm dee mee bwa'g læm tɔ.
- 13 Jee j'a kiŋga némajije bəd-bəd Gé gad dee to yaɔ læm, J'a kar nébanrɔje rusu mee kəije læ sí nji-nji læm tɔ,
- 14 I a kiŋga né gé wɔji dɔi sə sí nɔ'd læm, Jee lai lé bɔl-lar læ sí a to gé kára ba ya læm tɔ.
- 15 Ngonəm, orè sə dee rəw nɔ'd mɛs el læm, Ila gɔli kila-rəw'g læ dee el læm tɔ.
- 16 Mbata gɔl dee un dee péle-péle gé loo néra gé majel'g læm, Deɛ d'ɔs rɔ dee bad Gə mba kila məs læm tɔ.
- 17 Bó lé dəw ila jám nɔ néje'd Gé d'aw gə bag dee lé ndá a kila pi,
- 18 Deɛ lé darɔ dee-deɛ ya ba D'umee gə mba tɔlee læm, Kisi kəm̀ba læ dee-deɛ ya ba D'iya gum neɔ'g ke'n læm tɔ.

19 Yee ba gé néra dəwje gé mal kiŋga né gə goo rəbee el lé Wa mee dee, Deɛ gé d'ula rə dee keneŋ mbiriri lé Deɛ tuji ne tɔ.

Ooje ta ndəji kər læ Njesigəneɔ

20 Kəmkàr ɔr ndia gə tar wəl dan kila-rəwje'g ləm, Yee pata gə ndia gé bar dó-dò dan looje'g ləma,

21 Ndia bar ta loo-kunda-bulaje'g Ar dee d'oo tapeaje tarəwkəgje'd Gé mee bee-boo'g lé ləm tɔ pana:

22 Seɛ gé négər na mee sí tas lé See ndɔ gé ra ba a kəwje rɔ sí raje né Gé gə mɪdé ba lé wa. Seɛ njékula sul dɔ loo'gje lé See kula sul dɔ loo'd gé lel sí lé A kundaje ŋgaŋgee ndɔ gé ra wa. Seɛ mbəje kara see ndɔ gé ra ba A kundaje ŋgaŋ mbad gər gin né lé wa.

23 Telje gé goo tandəjije ləm gé nee! Amje, m'ar ndiləm ɔm dɔ sí'g ləm, M'a kar sí gərje tapamje ləm tɔ.

24 Mbata ma m'bar sí Ne seɛ mbad reeje ləm, Ma m'ula jim ndiŋ Ne dəw kára kara oo gé né el ləm,

25 Takwəji-kəmkàrje ləm lai lé Seɛ ɔsje rəw ləma, Təɔdəjije ləm lé kara Seɛ ndigije el ləm tɔ lé,

26 Ndá ma nja kara m'a kogo sí Loo gé seɛ a síje dan némeekɔ'g ləm, M'a kula sul dɔ sí'g Loo gé nébəl-boo a teɛ dɔ sí'g ləm tɔ.

27 Loo gé nébəl-boo a biri sí Asəna gə lel-boo bəe ləm, Némeekɔ a kaj dɔ sí sub Asəna gə lel-mal bəe ləma, Loo gé néurti gə nékila kúla D'a bugu nɔ dɔ sí'g ləm tɔ lé ndá

28 D'a barm ne m'a kila dee keneŋ el ləm, D'a saŋgəm pir-pir ne d'a kiŋgam el ləm tɔ.

29 Mbata deɛ d'əji négər bəɪ-bəɪ ləm, Deɛ ndigi bəl Njesigəneɔ el ləm,

30 Deɛ ndigi takwəji-kəmkàr ləm el ləma, Təɔdəjije ləm lai lé kara D'oo gé né el ləm tɔ.

31 Ndá d'a kul rɔ dee gə kandə né Gé ɪ dan panjaa dee'g ləm, Takwəji-kəmkàrje læ dee-deɛ ya ba A kas dee nag-nag ləm tɔ.

32 Mbata kɔs ta rəw læ njégərnéelje lé Tɔl dee ya ləm, Jɔg-rɔ el læ mbəje lé Tuji dee ya ləm tɔ.

33 Ne yeɛ gé oo ta ləm ndá A kwa rəa gə meendakaj ləm, Yee a si ləm bó A bəl né majel kára kara el ləm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 2

Kəmkàr ɔg sí dɔ néra gé majel'g

- ¹Ngonəm, bó lé i taa taje ləm ləm Ngəm godndumje mæi'g ləm,
- ²Bó lé i ur mbii gèŋ dɔ takəm̀kàr'g Ar mæi ndolè goo gosonégər ləm,
- ³Bó lé i bar kəm̀kàr Ɔr ndui gé tar wəl gé rɔ gosonégər'g ləm,
- ⁴Bó lé i saŋgee to gé saŋg ne larnda ləma Ndolè gée to gé nébao bèe ləm tɔ ndá
- ⁵Yen ba i a gər loo bəl Njesigəneə ləm, Kəmi a kinja dɔ gər ndaa Ala'g lé ləm tɔ.
- ⁶Mbata Njesigəneə ba Ar dəw kəm̀kàr, Tea-yeə nja ba négər Gə gosonégər d'j̄ keneŋ,
- ⁷Kəm̀kàr gé k̄a teək̄ɔr lé Yeə unda kul mbata lə dəwje Gə njéra nédanaje ləm, Yeə to dər-rɔ lə deə gé panjaa dee To gə goo rəbee ləm tɔ
- ⁸Gə mba ŋgəm ne kila-rəwje Gə k̄a néra gé gə dɔ najee ləm, Gə mba gəd ne majikojije ləa Dɔ rəw-kaw dee'g ləm tɔ.
- ⁹Bèe ba i a gər ne néra gé gə dɔ najee ləm Gə goo rəbee ləm, gə néra gé danasur ləma Gə goo rəw gé rara kara gé maji ləm tɔ.
- ¹⁰Mbata kəm̀kàr a ree mæi'g ləm, Négər a kari rɔlel ləm tɔ.
- ¹¹Ta gé i iya mæi'g lé A kaa dɔi kər-kər ləm, Gosonégər a ŋgəmi maji ləm tɔ
- ¹²Gə mba kəri ne rəw né gé majel'g Kilai tar ləm, gə ji dəw'd Gə njepata kori-kori ləma,
- ¹³Gə ji deə gé d'uba kila-rəwje Gə danasur d'ya Gə mba njaa ne dan rəwje'd gé ndul njudu-njudu ləm tɔ.
- ¹⁴Deə gé d'ingə rɔlel loo ra né gé majel'g D'ar rɔ dee lel dee dɔ néra gé kori-kori'g ləm,
- ¹⁵Deə gé rəwje lə dee ɔr goŋ ləm Gə kila-rəwje lə dee nduni koŋ-koŋ ləm tɔ,
- ¹⁶Gə mba kəri ji dené gé raŋg'd, Dené gé to kaj el gé njepa taje gé rii.
- ¹⁷Yeə gé uba ŋgawkasee yá Ar mée wəi dɔ ta manrɔ'g lə Ala ləa lé,
- ¹⁸Mbata kəi ləa to podè gé loo-yoo'g ləm, Rəw-kabeeje aw njal Tee bee lə njé gé d'wəi'g ləm tɔ,
- ¹⁹Dəw kára kara mbuna deə gé D'aw rəa'g lé tel ree el ləm, Esé tel ingə kila-rəwje Gə k̄a kisi gə kəm̀ə lé gogo el ləm tɔ.
- ²⁰I lé a njaa togəbè rəw-kaw dəwje'd Gə njéra némajije ləm, I a ŋgəm kila-rəw-kaw njémeekarabasurje ləm tɔ.
- ²¹Mbata dəwje gé njéra nédanaje Ba d'a si mee bee'g ləm, Dəwje gé njéra né gə goo rəbeeje lé Ba d'a nai keneŋ ləm tɔ.

²²Ne njémeeyèrje lé D'a kòr dee mee bee'g ləm, Deɛ gá to majikojije el kara D'a tɔs dee rɔd-rɔd Tɔr dee keneɲ ləm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 3

Kəmkàr gə kila ngonkoji dɔ Ala'g lé

- ¹Ngonəm, ar məəi wəi dɔ taje'd Gə ma m'ndooi lé el, Maji kari ngəm godndumje dɔ bəngəri'g,
- ²Yee ba a kar ndɔje lai Gə ləb si kəmbaje lai d'ɔ ne dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm, Meelɔm lai kara a k'ɔ ne dɔ maree'g ləm tɔ.
- ³Maji kar meemaji gə ngonkoji d'ubai d'ya'i el, Tɔ dee gwəsi'g ləm, Ndaɲ dee dɔ bəngəri'g ləm tɔ.
- ⁴Togábè ba i a kiŋga ne meenoji Gə takəji gá maji kəm Ala'g lé ləm, Gə kəm dəwje'g ləm tɔ.
- ⁵Ɔm məəi jəb-jəb dɔ Njesigəneɔ'g Bó nduna rɔi dɔ négər'g lai-i el.
- ⁶Maji kari gəree rəw-kabije'g lai Ndá yee a kar kila-rəwkabije d'asəna rai-rai.
- ⁷Maji kari oo rɔi gá njekəmkàr el, Bəl Njesigəneɔ ndá Unda rɔi bad dɔ néra gá majel'g.
- ⁸Yee ba kuburu-rɔije D'a ngəɲ ne ngəɲ-ngəɲ ləm, Singarɔije d'a kul ne ləm-ləm ləm tɔ.
- ⁹Tədkag Njesigəneɔ gə némajije lai ləm, Gə néje gá donɔr lai gá i iŋga dee ləm tɔ.
- ¹⁰Togábè ba damje lai d'a rusu tub-tub ləm, Dura mán-nduúje lai kara d'a rusu tub-tub ruba naɲg pɔ-pɔ ləm tɔ.
- ¹¹Ngonəm, maji kari əji takwəji-kəmkàr Le Njesigəneɔ lé bəi-bəi el ləm, Ar məəi ila kas bilim Loo gá yee ndaɲgi dɔ néraije'g el ləm tɔ.
- ¹²Mbata yee gá Njesigəneɔ Undá dan kəmee'g ba Yee wəjee kəmkàr asəna gə ngon gá mee bəbeeje lelee dəa'g bəe.

Kəmkàr gə si dan maji'g

- ¹³Rɔlel nai gə dəw gá iŋga kəmkàr ləm, Gə dəw gá tel to njegosonégər ləm tɔ.
- ¹⁴Mbata né gá yee iŋga keneɲ lé Maji ur dɔ larnda'g ləm, Némajije gá yee iŋga keneɲ kara Ur dɔ larlɔr'g ləm tɔ.
- ¹⁵Yee lé gadee ur dɔ məkəwəjiije'g ləm, Majee ur dɔ némajije'g lai lai ləm tɔ.
- ¹⁶Kur ndɔje (lə dəw) lé To mee jikɔlee'g ləm, Nébao gə rɔnduba lé kara To mee jigelee'g ləm tɔ.
- ¹⁷Rəwje ləa lai to rəwje gá ar mee dəw lelee ləm, Kila-rəwje ləa lai lé kara To kila-rəw meelɔmje ləm tɔ.

¹⁸Yee to kag-kəmə mbata deɛ lai Gé d'wá gə ji dee ləm, Deɛ gá d'wá gə lé kara Rə dee lel dee ne ləm tɔ.

¹⁹Gə goo kəmkàr ba Njesigəneɔ Unda ne naŋg nee ləm, Gə goo gosonégər lé ba Yeɛ ar dara to ne njaŋg ləm tɔ,

²⁰Gə goo gosonégər læa ba Ta bul-manje to ne tag ləm, Kil-lə-ndi ar mán təl wa ne naŋg nee ləm tɔ.

Njesigəneɔ aɪ bada dɔ njekəmkàr'g

²¹Ngonəm, maji kari un kəmi rəw Dɔ tandooje'g neelé el. Maji kari aa dɔ kəmkàr Gə dɔ ta gá laɟi toree məəi'g ləm tɔ.

²²Deɛ d'a to kəmə lai ləm, D'a to nékura gá bə̀dərə bə̀ Gé to gwəsi'g ləm tɔ.

²³Togábè ba I a nda ne məəi kaɟ dɔ rəw-kabi'g ləm, Né kára kara a tuga gəli keneɲ el ləm tɔ.

²⁴Loo gá i to naŋg ndá I a bəl né kára kara el ləm, Loo gá i a to naŋg lé I a tobi gə meeləm ya ləm tɔ.

²⁵Maji kari bəl nébəl-boo Gé a teɛ wai el ləm, Gə kuba naŋg bus læ njémeeyərje el ləm tɔ.

²⁶Mbata Njesigəneɔ ba a to nékəm mee dɔ'g lai ndá Yeɛ a ŋgəm gəli kar gum wai el tɔ.

Kunda mari dan kəmi'g

²⁷Loo gá i askəm ra maji Gə dəw gá aw ndòo né jii'g ndá Maji kari maɟ gə rɔi dɔ'g el.

²⁸Maji kari ula njeboatakəi lai pana: Aw ba gá ree bəi, Ndá bèlè ba m'a kari (né lé) bəi, Loo gá né to jii'g lé, Maji kari pa bèe el.

²⁹Loo gá njeboatakəi lai si ləm mbəri'g ndá Maji kari wəji-kwəji ra səa né gá majel el.

³⁰Loo gá dəw ra səi né gá majel el ndá Maji kari kəl səa gə mɪdɛ ba el.

³¹Dəw gá njera né kərm-kərm lé Maji kar kəmi əɟ dəa'g el ləm, Maji kari un rəw-kabeeje kára kara Mba njaa keneɲ el ləm tɔ.

³²Mbata dəwje gá njera né kori-korije lé Njesigəneɔ oo dee gá né gá minɔ Nɛ yeɛ to baokura læ dəwje gá njera nédanaje.

³³Ndɔl læ Njesigəneɔ To mee kəi'g læ njémeeyərje Nɛ yeɛ tɔr ndia dɔ loo-si njémeekarabasurje'g.

³⁴Yeɛ ula sul dɔ njékula sul dɔ mar deeje'g Nɛ yeɛ wa noji gə njékula dɔ deeje.

³⁵Njékəmkàrje lé Rənduba ba d'a kwa gá nénduba læ dee Nɛ mbəje lé rəkul ba gá né kə dee-deɛ ya.

Gosota-Kæmkàrje 4

Né gé dɔtar gé kəm kiŋga lé to kæmkàr

- ¹Ŋganje, ooje tandoo læ bɔ ŋganje, Urje mbi sí gèŋ mba gər ne gin takæmkàr,
²Mbata ma m'ar sí néndoo gé maji, Bèe ndá ɔsje tandoo læm rəw el.
³Ma lé m'to ŋgon-kára læ bɔm læm, M'to ŋgon-dagəya læ kɔm læm tɔ.
⁴Yee ndoom né ndá ulam pana: Wa taje læm dɔ bəŋgəri'g læm, Aa dɔ godndumje kər-kər læm tɔ ndá A si ne kəmba ya.
⁵Sanj kæmkàr gə gosonégər læm, Ar məəi wəi dɔ taje gé tee tam'g el læma, Unda rɔi bad dɔ dee'g el læm tɔ.
⁶Ubá yá el ndá yee a gədi læm, Ndigee ndá yee a kaa dɔi læm tɔ.
⁷Yee ulam bəi pana: Gin kæmkàr gé dɔtar lé ba nee: Sanj kæmkàr saar mba kiŋga læm, Odo nékiŋgaje læi lai sanj ne gosonégər Mba kiŋga læm tɔ.
⁸Wa kaari'g sud ndá Yee a kuni kundai tar dɔŋg. Bó lé ila riɓar dəa'g ndá Yee a kula rɔnduba dɔi'g tɔ.
⁹Yee a kula dɔgugu-noji dɔi'g læm, Yee a dɔii gə dɔgugu-mbai gé maji dum læm tɔ.

Yə goo néra læ njémeeyərje

- ¹⁰Ŋgonəm, ur mbii taa ne taje læm ndá Ləb si kəmba læi a kɪ ne dɔ maree'd gé kédé-kédé.
¹¹Ma m'tɔjii rəw kæmkàr læm, M'ɔr nɔɪ dan kila-rəwje gé danasur'g læm tɔ.
¹²Bó lé i aw njaa ndá Né a jɔg gɔli el læm, Lée i aɪŋgwɔd kara Né a tuga gɔli kilai el læm tɔ.
¹³Wa tandoo kɔgəɔ bó yə gée el, Ŋgəmee maji mbata Yee ba to gé kəmə læi.
¹⁴Maji kari ila gɔli kila-rəw'g læ njémeeyərje el læm, Njaa nɔ'd gə dəwje gé njéra némajelje el læm tɔ.
¹⁵Uba rəw læ dee yə bó aw keneŋ el, Unda rɔi bad dɔ'g ndá gan gé ranj.
¹⁶Mbata deɛ tɔbi el ya saar njen Ra né gé majel ya ba, Bi oso kəm dee'g el ya saar njen D'ar dəw kára oso ya ba tɔ,
¹⁷Mbata muru gé kɔ meeyər ba d'ɔ læm, Man-nduú gé kɔ néra gé kərm-kərm ba deɛ d'ai læm tɔ.
¹⁸Kila-rəwkaw læ njémeekarabasurje To asəna gə lookàr gé ndogó ɔr jol-jol, Ndogó læa lé aw gé kédé-kédé Saar kàr aar danɔ.
¹⁹Rəw-kaw njémeeyərje lé To asəna gə loo ndul gé ndul njudu-njudu, Deɛ d'oo né gé a gə kun gɔl dee Kar dee d'oso lé el.

Nérai gé i wɔji məəi'g njanɔ lé

- ²⁰Ngonəm, tuga mbii oo ne tapamje ləm, Ur mbii gèŋ dɔ taje gé m'pa lé ləm tɔ.
- ²¹Un kəmi rəw dɔ'g el ləm, Wa dɔ bəŋgəri'g sud ləm tɔ.
- ²²Mbata to kəmə lə dee gé d'ingə ləm, To né gé ar darɔ dee si ne dan maji'g ləm tɔ.
- ²³Ngəm məəi'g maji unda néje gé raŋg lai Mbata yee nee ba ŋgira sikamba i keneŋ.
- ²⁴Ɔs taŋgɔm tai'g rəw gé raŋg ləm, Taje gé to gə goo rəbee el lé kara Ɔs dee tai'g rəw ləm tɔ.
- ²⁵Maji kar kəmi aa loo gé nɔi'g ya njoroŋ, Ar kəmi oo loo gé nɔi'g ya.
- ²⁶Gɔl rəw gé i a gə kaw keneŋ lé Gə mba kar rəw-kabije lai to ne sur.
- ²⁷Maji kari tel aw gé dɔkɔl əsé dɔgel el ləm, Ila gɔli rəw gé majel'g el ləm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 5

Məəi dɔ rɔi'g mbata lə kaiya-dené lé

- ¹Ngonəm, tuga mbii oo ne ta kəmkàr ləm ləm, Ur mbii gèŋ oo ne ta gosonégər ləm ləm tɔ
- ²Gə mba kari aa ne dɔ ta Gé i laji toree məəi'g ləm, Mba kar tai ŋgəm ne négər ləm tɔ.
- ³Mbata kaiya-dené lé təa lel To gé ubu təji bèe ləm, Ta gé təa'g lé kara kul yururu unda ubu ləm tɔ,
- ⁴Nə rudee ndá adə mbag-mbag to gé taa bèe ləm, Adə làm-làm to gé kiambas gé ŋgaŋgee joo bèe ləm tɔ.
- ⁵Gɔlee aɔ par gé loo-yoo'g ləm, Rəw-kabee aw njal teɔ bee lə njé gé d'wəi'g ləm tɔ.
- ⁶Rəw gé kə si kəmba lé Yee gɔl aree ɔr njal el ləm Yee ila mbir-mbir rəw-kabeeje'g Bó yee oo loo gé aw gé keneŋ lé el tɔ.
- ⁷Basinè lé ŋganəmje, ooje ta ləm, Tɔbəi ɔsje taje gé teɔ tam'g lé rəw el tɔ.
- ⁸Rəw-kabee lé ɔs rɔi ŋgərəŋ keneŋ ləm, Tibi mbɔr tarəwkəi ləa lé el ləm tɔ.
- ⁹Nà banelə i a sané siŋgai dɔ njé gé raŋg'd ləm, A kyə ləbi kar dəw gé njera né gé bɔsɔsɔ ləm tɔ.
- ¹⁰Nà banelə némajije lai lé Njé gé raŋg d'a kuba majee ləm, D'a kuba maji kandə nékula lai Mee kəi lə dəw gé raŋg ləm tɔ,
- ¹¹Nà banelə i a tumə ŋgururu-ŋgururu Rudu ndɔje'g lai Loo gé dakasi gə rɔi bura d'a gə tuji lé,
- ¹²Ndá i a pa pana: See to gé ban ba ma m'əji ta Gé deɔ gɔlm ne lé bəi-bəi ləm Meem mbad ta gé deɔ pa səm lé ləm,

¹³Ma m'oo ta læ bémje-je el læma, Ma m'ur mbiim gé rɔ njéndoos néje'g el læm tɔ wa.

¹⁴Nai lam bèe mba kam m'uru dan némajel'd Gé tur dɔm pubug mbuna koso-dəwje'g læm, Gə mbuna deɛ gé mbɔ dɔ nə'g læm tɔ.

Unda dené læi dan kəmi'g

¹⁵Maji kari ai mán gé to mee jo'g læi, Man gé to mee bwa-mán'g læi ya.

¹⁶Ngira manje læi lé See kəm kar mán teɛ keneɲ Ula loo gé raga'g wa. Kəm-rəw-manje læi lé See kəm kar dee d'ula ruba ndag-looje'g wa.

¹⁷Maji kar dee to d'wɔji dɔi-i nja gé kari ba Bó a kar dəwje gé ranɲ d'orè səi nə dɔ'g el.

¹⁸Maji kar dɔ ngira mən læi ai səgərə, Tɔbɔi maji kari ra rɔlel gə dené Gé i tɔa gə kasi ba,

¹⁹Yee gé to asəna gə mədə arkas Gé i ndigee yaɔ læm, Gə mədə ndooi gé taa kəmi rəgm læm tɔ lé, Maji kar rɔi leli ta-ta dɔ ndigi gé i ndigee'g læm, Ar malee rai ngwɔd-ngwɔd gé kédé-kédé læm tɔ.

²⁰Ngonəm, see ban ba i ar mal kaiya-dené Rai ngwɔd-ngwɔd wa. Ar mal to gə dené gé ranɲ Rai togəbè læm tɔ wa.

²¹Mbata rəw-kaw dəw lé To raga ndəgəsə kəm Njesigəneɔ'g læm, Yee ée loo kila-rəwje'g læa lai læm tɔ.

²²Njemeeyèr lé Néra kori-korije læa-yee nja wá læm, Kula kaiyaje læa ba tɔa jɔdɔrɔ læm tɔ.

²³Yee a kwəi lal taa tandoo læm, Yee a kunda ndolé Mbata néra mbə læa gé al dɔ loo sula læm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 6

Maji kɔs né nanɲ mba taa ne dɔ kuramari el

¹Ngonəm, bó lé i ɔs né nanɲ Taa ne dɔ kuramari læm, Bó lé i un ndui mbata dəw gé ranɲ læm,

²Bó lé taje gé tai'g wai gé bər læma, Taje gé tai'g tel to gum kwai læm tɔ ndá

³Ngonəm, ra né gé neelé: Wa rɔi ɔr Mbata i oso mee ji kuramari'g mbə. Aw unda barmba neɔ'g Ra ndòo rəa'g læm,

⁴Yə loo ar bi wa kəmi el læma, Ar bi tɔ kəmi jɔdɔrɔ-jɔdɔrɔ el læm tɔ.

⁵Wa rɔi ɔr to gé ndooi Gé teɛ ji njendɔ'g bèe læm, To gé yel gé teɛ ji njékwayelje'g bèe læm tɔ.

Maji kari to njedab el

⁶I njedab lé aw pər gé rɔ tur'g, Tən néreaaje ndá Gá tel to ne njekəmkàr.

⁷Yee lé mbai dəa godo ləm, Njekaa gée godo ləma, Njendee né godo ləm tɔ.

⁸Ne yee wa dɔ gɔl nésɔ ləa gé naj̄ kuli ləm, Yee mbɔ nésɔje ləa dɔ n̄a'd naj̄ kinja kó'g ləm tɔ.

⁹I njedab lé see i a to naŋg Saar tee kàr gé ra gé wa. See kàr gé ra ba i a ndel dɔ bi'g lai Kì ne tar wa.

¹⁰M'a kəm kəm dɔ n̄a'd lam ba, M'a kar bi oso kəm'g ba. M'a kəm jim yɔl lam gə mba tobi...

¹¹Ndá ndòo a kubai naŋg bus To gé njengəjí né uba ne né wa bèe ləm, Boo-boo a tee dɔi'g To gé njero bèe ləm tɔ.

Néra dalm-dəw gé njera némajel

¹²Dalm-dəw to dəw gé njera némajel Yee njaa gə taŋgɔm tɔa'g,

¹³Yee tuga kəmee jib-jib ləm, Pa ta gə gɔlee ləma, Tɔji né gə ŋgan jiaje ləm tɔ.

¹⁴Néra gé kori-kori to dɔbəŋgəree'g ləm, Yee laji tor néra gé majel mée'g ta-ta ləma, Yee to njekɔs gel takɔl n̄a ləm tɔ.

¹⁵Gelee gé nee ba tuji ləa a tee dɔa'g wai, Rea a təd njigi-njigi gé léegəneeya, Lal né gé a kajee.

Néje gé Njesigəneə əji dee bəi-bəi

¹⁶⁻¹⁹Néje misa gé Njesigəneə

Əji dee bəi-bəi to keneŋ, Néje gé siri to né gé min̄a kəmee'g togábè: Kəm njébeeje'd gé d'aa ne loo ləm, Ndɔ dəw gé njepa ta gé ŋgɔm ləm, Ji dəw gé ila məs njegelgodo naŋg ləm, Dɔ bəŋgərə dəw gé laji tor Kwɔji néra gé kori-kori ləm, Gɔl dəw gé wɔilo pélé-pélé Gá dɔ néra gé majel'g ləm, Njegangta gé pa taŋgɔm gé kédé-kédé ləma, Gə yee gé to njekɔs gel takɔl Mbuna ŋgako n̄aje'g ləm tɔ.

Maji kɔg rɔi dɔ mɔdkaiya'g

²⁰Ŋgonəm, maji kari aa dɔ godndu Baubi kər-kər ləm, Uba tandoo lə kɔi yə el ləm tɔ.

²¹Wa dɔ bəŋgəri'g ta-ta ləm, Ila gwɔbi'g ləm tɔ.

²²Dee d'a kɔr nɔi rəw-kabi'g ləm, D'a kaa dɔi loo-too'g ləma, D'a kwɔji səi ta loo gé i ndel dɔ bi'g ləm tɔ.

²³Mbata godndu lé to gé pərndɔ ləm, Tandoo lé to lookàr ləma, Tandəji-kɔr gə mba gɔli ne lé To gé rəw gé kə kəmə ləm tɔ.

²⁴D'a kaa dɔi kɔgi dɔ dené'd Gá njera némajel'g ləm, Dɔ ta gé rii'g lə kaiya-dené ləm tɔ.

- ²⁵Maji kari ra kəmənda dəa'g məəi'g Mbata mədə læa el ləm, Yə loo aree əri gə dəkəmee el ləm tə.
- ²⁶Mbata kaiya-dené lé Tuji nékiŋga læ dəw Ar goŋ muru ba nai jia'g Nə dené gə njeŋgao gə to njemɔdkaiya lé Iya gum mba tuji ne rə dəw gə to gə kəmee lé.
- ²⁷See dəw a kun pər kwa kaaree'g Lal kar kubu læa ɔ pər wa.
- ²⁸See dəw a njaa dɔ kər pər'd gə taa gəgəgə Lal kar pər ɔ gɔlee wa.
- ²⁹To kára ba asəna gə dəw gə aw rə dené'g læ njeboatakəi læa: Nana ba gə ɔd rəa lé A lal kar bɔ nérea ɔs təa'g el.
- ³⁰Dəw gə bogo mbata bó gə tɔlee lé D'ée gə né gə to keji el,
- ³¹Nə bó lé d'ingá keneŋ ndá Yee a kəm maree dɔ'g Gɔl siri kar njeaje ləm, Yee a karee némajije læa lai gə to mee kəi'g læa ləm tə.
- ³²Nə dəw gə ndal dené gə mɔdkaiya lé Kəmkàr na mée tas. Yee gə ra togəbè lé ndigi tuji rəa ya.
- ³³D'a karee doo ləm, D'a kila rɔkul dəa'g ləm tə Ndá rɔkul læa neelé a kər dəa'g el saar.
- ³⁴Mbata ra jaŋg lé ar mee dəw ɔ səa jugugu Ar meekoso lemsé læa godo ndɔ dalba'g,
- ³⁵Nékoga-lar-dɔ'g gə ban-ban kara Yee oo gə né el ləm, Lée i a karee néje gə dɔ maree'g dɔ maree'g kara Yee a ndigi səi el ləm tə.

Gosota-Kəmkàrje 7

Kaiya-dené ər kəm basa

- ¹Ngonəm, aa dɔ taje ləm ləm, Gə dɔ torndumje kər-kər ləm tə.
- ²Aa dɔ torndumje ndá i a si ne kəmba, Ngonəm tandooje ləm tə gə ŋgonkəmi bèe.
- ³Ndəm jii dɔ dee'g ləm, Ndaŋ dee dɔ bəŋgəri'g ləm tə.
- ⁴Ula kəmkàr lé pana: I to kənanəm! Tɔbəi bar gosonégər njenoji læi to
- ⁵Mba kar dee d'aa dɔi D'ɔgi ne dɔ kaiya-dené'g, Dɔ dené gə raŋg'd gə to njetaje gə rii.
- ⁶Ma m'ar mbər kəmbolè kəi'g ləm M'aa loo kəm bədə-lar'g ləm.
- ⁷M'aa loo m'oo mbuna deɛ gə to njégərnéelje'g, mbuna basaje'g lé Ndá m'oo ŋgon gə kəmkàr na mée tas.
- ⁸Yee dəs tar mbə-rəw gə mbər duu-loo'g, Loo gə dené kára mbuna denéje'g neelé aar keneŋ. Ndá yee njaa jan-jan par gə kəi-siée'g,
- ⁹To loo gə kàr andə ar loo to piro-piro, Ar loondul lé ndul njudu-njudu ya.

- 10Ndá dené lé ree ingá, Dené lé ula kubu-kærkæmloo ræa'g læm, Gosɔ kærkæmloo rusu méé læm tɔ.
- 11Yee to njetabar gé dæa kædæræ, Gɔlee wa nanɣ kæi læa el,
- 12Loo gé naje aar mbæ-ræw'g, Loo gé naje aar ndaa-loo'g Mbær gon-ræwje'g lai lé Yee um loo keneɲ.
- 13Yee ubá wá kaaree'g sud, Il bɔlee læm, Yee oo kæmee ɲgemsè-ɲgemsè Ulá ne pana:
- 14Nékinjamæs gé kǎ meekulɔm to rɔm'g nee, Bogænè m'tɔl ta ndukun læm bém ɲga.
- 15Gelee gé nee ba m'tee ne raga gé mba kiŋgai Mba sanɣ k'oo kæmi ndá m'ingai ya tɔ.
- 16Ma m'lab pal-kubu gé ndær dɔ tira'g læm læm, Gæ ragaa gé d'uji gé kúla gé Ejiptæ læm tɔ.
- 17Ma m'ɔm néje gé ædæ sululu loo-toom'g: Ubu timbá læm, mán kɔ-ndujaje læma, Gæ mán gobo læm tɔ.
- 18Gé ree ar sí n'toje gé nǎ Saar kar loo àr dɔ sí'g læm, Ar sí j'yaje rɔ sí gé rɔlel j'arje malee Ɔr ta sí'g loo-to gé nǎ'g lé ba.
- 19Mbata ɲgabmje godo kæi, Yee aw mbá gé æw,
- 20Yee un bɔl-lar læa jia'g Ndá saar loo gé naj a ndá ba Yee a tel ree bæi.
- 21Yee su kæmee gé boo-taje gé tee tæa'g læm, Yee ndɔree gé taje gé rii gé tee tæa'g læm tɔ.
- 22Yee ɲ gé lé gæn ya oso géé'g aw sæa Asæna gé bɔ maɲɲ gé d'aw sæa gé loo-tɔlee'g læm, Asæna gé mbæ-dæw gé tæa gé mba kaw kwɔjee kæmkàr læm tɔ.
- 23Saar ar kandæ bandanɲ mbudu wurndulee, Asæna gé yel gé ɲ kalaɲ aw uru jám'g Lal gær to gé to né yée bèe.
- 24Bèe ndá basinè ɲganæmje, ooje ta læm, Urje mbi sí ooje ne taje gé tee tam'g læm tɔ.
- 25Ræw-kaw dené gé togábè lé Maji kar mæai taa el læm, Maji kari ndæm oso kila-ræwje'g læa el læm tɔ.
- 26Mbata yee ar dæwje bula d'oso d'ingá doo læm, Deɲ lai gé yee tɔl dee lé Deɲ dum tura læm tɔ.
- 27Kæi læa to ræw gé aw gé bæe læ nje gé d'wæi'g læm, Yee aw gé bæe læ yoo læm tɔ.

Gosota-Kæmkàrje 8

Kæmkàr lé bar-bar

- ¹ See kəmkàr ɓar-ɓar el wa. See gosonégər ɔr ndia gé tar wəl el wa.
- ² Yee rab rəa dɔdərlooje gé ndəw'g Mbɔr rəw'g ləm, gə tɔ-rəwje'g ləm tɔ,
- ³ Mbɔr tarəwkɔg'd ləm, Gə loo kandə mee ɓee-boo'g ləma, Gə tarəw kandə mee ɓee'g ləm tɔ lé Yee ar dee d'oo ndia gé ɓar wəl keneŋ pana:
- ⁴ Diŋgamje, to seɓ ɓa m'no m'ɓar sí, Ma m'ɔr ndum gé tar wəl M'ar ŋgalə dəwje ya.
- ⁵ Seɓ gé gərje né el lé Maji kar sí ndooje loo-kərkəmné, Seɓ mbəje lé Maji kar sí ndooje gosonégər tɔ.
- ⁶ Ooje ta ləm mbata m'aw gə ta néje Gé boo-boo mba kula sí ləm, Tam a tee gə mba ndoo sí né gé danasur ləm tɔ.
- ⁷ Mbata tam pa kankəmta ya Ne ta meeyèr lé Tam oo gé né gé minə.
- ⁸ Taje lai gé tee tam'g lé To taje gé gə dɔ najee ʔó taŋgəm əsé ta gé kori-kori godo keneŋ,
- ⁹ Deɓ lai to raga pai-pai Kəm dəw gé gər né ləm, Deɓ to danasur Mbata deɓ gé d'ingə gosonégər ləm tɔ.
- ¹⁰ Maji kar tandooje ləm wa məəi unda larnda ləm, Ar gosonégər wa məəi unda larlɔr gé gadee to yaɗ ləm tɔ,
- ¹¹ Mbata kəmkàr lé Maji unda mərkwɔji ləm, Néje lai gé maji dum lé Gad dee as səa el ləm tɔ.

Néra njekəmkàr

- ¹² Ma kəmkàr lé loo-sim To loo-kunda-kəmkàr dɔ rɔ'g, Ma m'ingə négər gé kə laɓi tor ta məəm'g.
- ¹³ ʔəl Njesigəneɗ lé To gé kəji néra gé majel ɓəɓ-ɓəɓ. Kesta gə beelé gə rəw néra gé majel, Gə ta gé pata gé kori-kori lé Néje neelé ma m'əɓi dee ɓəɓ-ɓəɓ ya.
- ¹⁴ Takwɔji-kəmkàr gə rəw ra né Gé dana lé to kama, Ma m'to darɔ gosonégər ləm, Siŋgamɔŋ to kama ləm tɔ.
- ¹⁵ Mbɔl dɔm-ma ɓa mbaije d'ɔ ne ɓee ləm, Njékɔɓeeje d'un ne ndu dee gə dɔ najee ləm tɔ.
- ¹⁶ Mbɔl dɔm-ma ɓa ŋgan-mbaije ləm, Gə dəwje gé boo-boo ləma, Gə njégaŋ-rəwtaje lai gé dɔ naŋg nee ləm tɔ lé Guburu ne ɓee.
- ¹⁷ Deɓ gé d'undam dan kəm dee'g lé M'unda dee dan kəm'g ləm, Deɓ gé saŋgəm ndá d'ingam ya ləm tɔ.
- ¹⁸ Nébao gə rɔnduba lé Daa nɗ rɔm'g ləm, Némajije gé to gə nɔ, Gə ta gé to gə dɔ najee kara Togábè ya ləm tɔ.
- ¹⁹ Kədəm maji unda larlɔr, Unda larlɔr gé àr ŋgad-ŋgad ləm, Né gé d'ingə rɔm'g kara Maji unda larnda gé gadee to yaɗ ləm tɔ.

- 20 Ma m'njaa rəw néra gé gə dɔ najee'g, Dan kila-rəwje'g lə néra gé danasur
- 21 Mba kam m'ar deɛ gé d'undam dan kəm dee'g lé Némajije ləm, m'ar nébaoje taa rɔ dee pəl-pəl ləm tɔ.
- 22 Njesigəneɔ undam-ma ya gé doŋgɔr kula reaje lai ʔad ba néje ləa gé ləw-ləw lé bəi.
- 23 Kédé gé ləw-ləw gé dɔtar lé D'undam dɔŋg, un kudee gé dɔtar bad ba D'unda naŋg nee bəi.
- 24 Ma lé d'ojim loo gé bul manje Godo bəi ləm, Ŋgira manje gé mán uba keneŋ tir-tir kara Godo bəi ləm tɔ,
- 25 Kédé ba kar dɔ mbalje to njaŋg bəi lé ləm, Kédé ba kar dɔdərlooje to bəi ləm tɔ lé D'ojim mbə ya.
- 26 Yee unda naŋg nee Esé walaje el bəi ləm, Kandə naŋg gé dɔtar kara to el bəi ləm tɔ.
- 27 Loo gé yee unda dara gə léé-léé lé M'isi keneŋ mbə ya, Loo gé yee wɔji ŋgaŋ bul manje ləm,
- 28 Loo gé yee ar kil-lə-ndi to tar ləm, Ar ŋgira-manje gé d'ɪ bul mán'g D'uba tir-tir gə siŋga dee ləm,
- 29 Loo gé yee wɔji rəw-nim lə baa-boo-kad Aree gə mba kar manje d'al dɔ koŋgee el ləma, Loo gé yee tum ne gin naŋg nee ləm tɔ lé
- 30 Ma m'to njera kula mboree'g ləm, M'ar méé lelee dɔm'g Gə ndɔje kára-kára lai ləm, M'ra rɔlel neɔ'g ta-ta bó m'əw el ləm,
- 31 M'ra rɔlel dɔ naŋg'd ləa ləma, M'ar məəm lelm mbuna dəwje'g ləm tɔ.

Dəw gé oo ta kəmkàr lé rəa lelee

- 32 Bèe ba basinè lé ŋganəmje, Ooje ta ləm, Deɛ gé d'aa dɔ rəw-kabmje lé Rɔlel nai sə dee ya!
- 33 Ooje tandoo Mba telje ne njékəmkàrje ʔó mbadje el.
- 34 Rɔlel nai gə dəw gé oo ta ləm ləm, Yee gé si kəmba tarəwkɔgje'g ləm Gə ndɔje kára-kára lai Gə mba kaa ne dɔ looje kər-kər ləm tɔ!
- 35 Mbata yee gé iŋgam-ma ndá iŋga kəmə, Tɔbəi yee taa kəm Njesigəneɔ rəgm tɔ.
- 36 Ne yee gé ra kaiya ɔsm ne rəw ndá Yee ula kəm rəa-yee nja ndò, Deɛ lai gé d'ejim bəi-bəi lé Deɛ ndigi yoo ya.

Gosota-Kəmkàrje 9

Kəmkàr lé bar-bar

- 1 Kəmkàr lé ra kəi ləa, Yee tɔl gaji-ŋgɔ-kagje ləa siri.

²Yee tija gwɔs nékulje læ læm, Pélé mán-nduú læ m̄ n̄á'd læma, Gɔl loo-nésɔ læ læm tɔ.

³Yee ula ŋganjélookisije læ gá dené Tɔbɛi yee ra né wɛl dɔdɛrlooje Gá ndəw'g læ bee-boo lé pana:

⁴Maji kar dəw gá gər né el lé Tel ree nee! Yee ula deɛ gá kəmkàr na meɛ dee tas pana:

⁵Gá reeje, oje muru læm læm, Aije mán-nduú gá m̄ gá m'pélé n̄á'd læm tɔ,

⁶Maji kar sí ubaje négərel lé yáje Ndá a síje tɔbɛi Seɪ a njaaje dan rəw'g læ gosonégər!

Njekəmkàr gə njebeelé

⁷Yee gá ndaŋg njekula sul dɔ loo'g lé D'əjee gá keji, Yee gá wɔji njemeeyèr kəmkàr lé Inga rɔkul boo tɔ.

⁸Maji kari ndaŋg njekula sul dɔ loo'g el Nà yee a keji bəi-bəi, Maji kari ndaŋg njekəmkàr ba Yee a kundai dan kəmee'g.

⁹Ndoo njekəmkàr ta ndá Kəmee a kàr kunda nje gá kédé, Ndoo njemeekarabasur ta ndá Négər læ a k̄i dɔ maree'd gá kédé-kédé tɔ.

¹⁰ Bəl Njesigəneɔ Ba gá gin kəmkàr gá dɔtar, Négər læ njémeendaje lé Ba gá gosonégər tɔ.

¹¹Mbata mbɔl dɔm-ma ba ndɔje læi D'a bula kunda ne njé gá kédé læm, Ləbje gá k̄a si kəmba læi kara D'a k̄i ne dɔ maree'd gá kédé-kédé læm tɔ.

¹²Bó lé i to njekəmkàr ndá I to njekəmkàr mbata læi-i ya, Bó lé i to njekula sul dɔ loo'g ndá Beɔ a kɔs tai'g gá kari ba ya.

Mbə-dəw ɓar-ɓar to

¹³Mbə-dené lé to njetabar læm, Gə njegərnéel gá gər gin né kára kara el læm tɔ.

¹⁴Yee si tarəwkəi'g læ læm, Dɔ kag-siée'g dɔ dɔdɛrlooje Gá ndəw'g læ bee-boo,

¹⁵Gə mba ɓar dee-dee gá dəs tar, Deɛ gá d'aw sur rəw-kaw dee'g pana:

¹⁶Maji kar dəw gá gər né el lé Tel ree loo gá nee'g! Yee ula dəw gá kəmkàr na méé tas pana:

¹⁷Manje gá ɓogo dee lé kul yururu læm, Muru gá loo ŋgəi'g lé lel jula-jula læm tɔ!

¹⁸Nɛ debee neelé gər to gá léé neelé To loo læ njé gá d'wəi bée el læm, Deɛ gá yee ɓar dee lé kara Yee gər to gá d'isi wɛl-looje'g Le njé gá d'wəi lé el læm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 10

Gosota-kəmkàrje læ Salomɔ

- ¹Ngon gá njekámkàr lé To nérɔlel læ bɔbeeje, Ne ngon gá to mbə lé To nékámndoo læ keaje.
- ²Nébaoje gá gə goo rəbee el lé Majee godo, Ne néra gá gə dɔ najee lé Ɔr dəw ta yoo'g.
- ³Njesigəneə yə njemeekarabasur Ar bó ula kəmee ndò el, Ne yee ɔs mal né gá ra njemeeyèr ngwɔd-ngwɔd lé rəw.
- ⁴Dəw gá ra né gə jɪŋgaombadə ndá A si gá njendoo, Ne ji dəwje gá rɔ dee wɔilo pélé-pélé loo kula'g lé Ar dee tel to ne baoje tɔ.
- ⁵Yee gá wa dɔ gɔl néje naj kinja kó'g lé To ngon gá unda kámkàr dɔ rəa'g, Ne yee gá tobi naj kinja kó'g lé To ngon gá ila rɔkul dɔ loo'g.
- ⁶Ndutɔrje to dɔ njemeekarabasur'g, Ne néra gá kərm-kərm lé Taa ta njémeeyèrje pəl-pəl.
- ⁷Njemeekarabasur lé mee dəwje olé dəa'g gə ndutɔr, Ne njémeeyèrje lé ndum d'oso ludu gə ri dee dɔ dee'g bura.
- ⁸Yee gá kámkàr to mée'g lé Taa godnduje, Ne ta mbə gá to ta dəw'g lé Aw səa gá loo tuji'g.
- ⁹Yee gá njaa danasur lé A nda mée kaj dɔ loo kabee'g, Ne yee gá un rəwje gá nduni koŋ-koŋ lé Gelee a tee gá raga bəi.
- ¹⁰Yee gá iya dɔ kankəmta gə mareeje lé Ar dee d'isi ne dan kámndoo'g, Ne yee gá ula dee ta təsərə lé Ar dee d'isi ne dan meelɔm'g.
- ¹¹Ta njemeekarabasur lé To ngira-mán kəmə, Ne néra gá kərm-kərm Taa ta njémeeyèrje pəl-pəl.
- ¹²Keji loo bəi-bəi ɔs gel takɔlje, Ne meenoji ɔn dɔ kaiyaje lai.
- ¹³Dəw gá njegosonégər lé Ta kámkàr to təa'g, Ne ndəi to mbata dəw Gá kámkàr na mée tas.
- ¹⁴Njékámkàrje lé mbɔ négər d'undá kul, Ne ta mbə-dəw lé to tuji gá to mbɔree'g dəb.
- ¹⁵Nébao læ bao lé To bee-boo gá siŋga to kɔgərɔ, Ne ndò læ njéndooje lé To gá tuji læ dee.
- ¹⁶Kula ra njemeekarabasur lé To gə mba si ne kəmba, Ne nékiŋga læ njemeeyèr lé To gə mba ra ne kaiya.
- ¹⁷Yee gá ar mée olé dɔ takwɔji-kámkàr'g lé Taa rəw gá kə si kəmba, Ne yee gá mée wəi dɔ ta'd gá pa səa lé Ndəm rəw.
- ¹⁸Yee gá iya dɔ keji loo bəi-bəi mée'g lé Tea pa taŋgɔm, Tɔbəi yee gá təd ta unda ta maree'g lé To mbə-dəw.

- ¹⁹Dəw gá pata yaa-yaa lé A lal ra kaiya el, Ne yeɛ gá ɔg tɛa dɔ'g lé To dəw gá kəmee àr.
- ²⁰Ndɔ njemeekarabasur lé To larnda gá maji dum, Ne mee njemeeyèr lé To né gá əj el.
- ²¹Ta njemeekarabasur lé Ul dəwje bula, Ne mbəje d'wəi Mbata kəmkàr lal mee dee.
- ²²Ndutɔr lə Njesigəneɔ ba Ar dəw tel to ne bao, Tɔbɔi yeɛ ila nékəmnɔoo kára kara dɔ'g el.
- ²³Ra majel lé mbə oo gá néndam, Ne kəmkàr to kɔ njegosonégər.
- ²⁴Né gá njemeeyèr bəl lé To né gá teɛ dəa'g, Ne né gá njemeekarabasurje ndiŋga lé Ala ar dee ya.
- ²⁵To gá lel-mal dəs aw lé Njemeeyèr kara sané pá bəe ya tɔ, Ne njemeekarabasur lé Njirá kiriŋ naŋg kiriŋ-kiriŋ gə nɔ.
- ²⁶To gá mán-nduú gá mas tɔl ŋgaŋ dəw ləm, Sa pər ra kəmee ləm tɔ lé Njedab kara to togábè Mbata deɛ gá d'ulá tɔ.
- ²⁷Bəl Njesigəneɔ lé Ila ndɔje dɔ maree'g, Ne ləb njemeeyèrje to dəgəse ba.
- ²⁸Ngina né lə njemeekarabasurje to rɔlel, Ne meekundayel lə njemeeyèrje a sané pá.
- ²⁹Rəw lə Njesigəneɔ to gá njɔloo-kula-dɔ Le dəw gá njera nédanasur, Ne yeɛ to rəw gá tuji Le deɛ gá njera némajelje.
- ³⁰Njemeekarabasur a kunda ndolé ndɔ el, Ne njemeeyèrje d'a si mee bəe'g el.
- ³¹Ta njemeekarabasur teɛ gə ta kəmkàr, Ne ndɔ njera nékori-kori lé D'a kwa rɔd kɔr.
- ³²Ta njemeekarabasur Gər ta gá maji kəm pa, Ne ta njemeeyèrje lé Gər pata gá kori-kori.

Gosota-Kəmkàrje 11

- ¹Nékwɔji-né gá ŋgɔm to né gá minɔ kəm Njesigəneɔ'g, Ne kwɔi lə né gá gə goo rəbee taa kəmee rəgm.
- ²Loo gá beelé ree ndá boo-rɔkul ree tɔ, Ne kəmkàr nai gə njékula dɔ deeje.
- ³Néra gá gə goo rəbee lé Ɔr nɔ njéranédanasurje, Ne néra kori-kori lə majikojije eljeje lé Tel to tuji lə dee.
- ⁴Ndɔ meeki jugugu lé Nébao a tel to né gá kari ba, Ne néra gá gə dɔ najee ba Ɔr dəw ta yoo'g.

- ⁵Néra gá gə dɔ najee lə dəw Gá ra né gə goo rəbee lé Gɔl rəw-kabee aree asəna rai-rai, Nε njemeeyèr lé meeyèr ləa ɓa aree tuji ne.
- ⁶Néra gá gə dɔ najee lə njera nédanasur lé Ɔr ta dəa'g, Nε deɛ gá to majikojije el lé Mal néje gá ra dee lé tel to gum wa dee.
- ⁷Loo gá njemeeyèr wəi ndá Né meekundayel ləa tuji pugudu, Tɔɓəi né ŋgina lə njéra nékori-korije lé Unda naŋg ndəs tɔ.
- ⁸Njemeekarabasur lé teɛ ta nékəmdoo'g Ndá njemeeyèr ɓa taa toree oso keneŋ.
- ⁹Dəw gá mée joo lé təa tuji njeboatakəi ləa, Nε njemeekarabasurje lé gər gin né lə dee ɓa ɔr ta dɔ dee'g.
- ¹⁰Loo gá njemeekarabasurje d'isi dan rɔlel'g ndá ʔee-boo al ne rəa, Nε loo gá njemeeyèrje tuji ndá Dəwje d'ɔr ndu dee gá tar wəl gə rɔlel,
- ¹¹Ndutɔr lə dəwje gá danasur lé Un ɓee-boo lé undá tar, Nε ta njemeeyèrje lé aree oso gá koso.
- ¹²Yee gá ɟji njeboatakəi ləa ɓəj-ɓəj lé Kəmkàr na mée tas, Nε dəw gá to njegonégər lé Si gə təa gá mundu.
- ¹³Yee gá təd ta unda ta maree'g lé Riba ne dɔ taje gá to loo-kiya'g, Nε yee gá to baokura gá gəd lé Ŋgəm taje nee mée'g.
- ¹⁴Loo gá njekɔrnɔ dəwje gə goo rəbee godo ndá Koso-dəwje d'oso, Tɔɓəi mbɔl dɔ bula lə njékwɔji ta kəmkàrje ɓa Meelɔm to ne.
- ¹⁵Yee gá ɔs né naŋg taa ne mba lé Inga némeekɔ, Nε yee gá ɓəl kɔs né naŋg bée lé A si ne lɔm.
- ¹⁶Dené gá njemeemaji lé Inga rɔnduba ləm, Deɛ gá siŋga dee to lé D'ingə nébaɔ ləm tɔ.
- ¹⁷Dəw gá njemeemaji lé Ra gə rəa-yee ya meemaji, Nε dəw gá njera né gá ɓɔsɔsɔ lé Ula kəm rəa-yee ya ndò.
- ¹⁸Njemeeyèr lé inga nédɔjia gá ŋgəm, Nε yee gá dubu néra gá gə dɔ najee ndá Yee inga nékoga dɔ jia gá gəd.
- ¹⁹Togábè ɓa néra gá gə dɔ najee Tee səi dɔ kəmə'g, Nε yee gá ndolè goo majel ndá A teɛ ne dɔ yoo'g.
- ²⁰Deɛ gá mee dee to kori-kori lé To keji kəm Njesigəneɔ'g, Nε deɛ gá rəw-kaw dee to gə goo rəbee lé Taa kəmee rəgm.
- ²¹Tɔgəɔ ya, njemeeyèr lé Si lal kar ɓɔ nérea ɔs təa'g el, Nε ŋgaka njemeekarabasurje lé D'a kɔr ta dɔ dee'g.
- ²²Dené gá mədə yaɔ gá kəmkàr na mée tas lé To asəna gə ŋgama larlɔr gá to əm ɓər'g bée.

- ²³Né gá njémeekarabasurje ndinga lé To né maji ya kára ba, Né gina læ njémeeyèrje lé To gá meeki jugugu ba.
- ²⁴Dəw gá naa gá un né ar pə-pə To gá mée ndigi lé Tel to bao unda nje gá kédé. Dəw gá naa gá jia tɔ gaa-gaa lé Ndoɔ ya ba gá né keɔ tɔ.
- ²⁵Dəw gá njera meemaji gá kédé-kédé lé Né a kasee nag-nag, Tɔbɔi yeɛ gá tɔl kɔdaman gá ra maree lé D'a tɔl kɔdaman læa-yeɛ tɔ.
- ²⁶Yeɛ gá ɔg kó lé Koso-dəwje d'ila ndɔl dəa'g, Ne ndutor nai gə yeɛ gá ar dee ndogo səa.
- ²⁷Yeɛ gá saŋg loo ra né gá maji lé Maji ba tel iŋga ya, Ne yeɛ gá ndolè goo majel ndá Majel ba teɛ dəa'g tɔ.
- ²⁸Yeɛ gá ɔm mée dɔ nébaoje'g læa ndá A koso, Ne njémeekarabasurje lé D'a kidi to gá kam gá idi bèe.
- ²⁹Dəw gá ula njémeekəije læa ndubu ndá Lel ba to nénduba læa, Tɔbɔi mbə-dəw tel to bər læ njekəmkàr tɔ.
- ³⁰Kandə njémeekarabasur lé To kag-kəmə ləm, Njekəmkàr lé Taa dɔ dəwje gá taa ləm tɔ.
- ³¹Aa oo, njémeekarabasur lé Iŋga nékoga-dɔ-jia dɔ naŋg nee ya, Njémeeyèr gə njekaiya lé kara D'a kiŋga kə dee-deɛ gá wɔji dɔ dee ya tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 12

- ¹Yeɛ gá ndigi kar dee d'wɔjee kəmkàr lé Ndigi gər gin né ya, Ne yeɛ gá əji ta gá pa səa bəi-bəi lé Yeɛ gər né el.
- ²Dəw gá maji lé Taa kəm Njesigəneɔ rəgm, Ne dəw gá wɔji-kwɔji ra né gá majel mée'g lé Njesigəneɔ ila ta dəa'g ya.
- ³Néra gá majel a kar dəw aar ne njaŋg el, Ne ŋgira njémeekarabasurje a yə el.
- ⁴Dené gá njémeemaji lé To dɔgugu læ ŋgabeeje, Ne yeɛ gá ila rɔkul dɔ loo'g lé To asəna gə kuru gá sɔ siŋga rɔ ŋgabeeje bèe.
- ⁵Takəji læ njémeekarabasurje lé To né gá to gə dɔ najee ya goo kára ba, Né gá njémeeyèrje d'wɔji-kwɔji ra lé To né gá su kəm loo ya goo kára ba tɔ.
- ⁶Tapa njémeeyèrje lé To né kum loo mba kila məs naŋg, Ne ta njéra nédanaje lé Taa dee ta yoo'g ɔm dee tar.
- ⁷Tɔs njémeeyèrje tila dee ndá d'a godo, Ne kəi læ njémeekarabasurje nai tar.
- ⁸Dəw lé iŋga pidi gə goo gosonégər læa, Ne dəw gá mée aw kori-kori lé tel to nékunda kidi.
- ⁹Kar dee d'ooi gá né el Ne kura læi si gən lé Maji unda ti rɔi lal muru.

- 10**Njemeekarabasur lé Tɔs kamee bao-bao do nékulje'g læa, Ne njémeeyèrje lé Ra né gá bɔsɔsɔ.
- 11**Yeɛ gá ndo ndo læa lé Muru asee nag-nag, Ne yeɛ gá ndolè goo néje gá gá mɪdé ba lé Kəmkàr na mée tas.
- 12**Njemeeyèr lé kamee əj do né mee gum'g læ njémeeyèrje, Ne kaar njaŋg læ njémeekarabasurje lé Ar dee d'andə gá kandə dee njim-njim.
- 13**Njemeeyèr lé Ta meeyèr gá teɛ tɔa'g ba wá gá gum, Ne njemeekarabasur lé A kaskəm kɔr rəa dan néurtije'g ya.
- 14**Gə goo ta gá teɛ tɔa'g ba Dəw iŋga ne némajije gá asee nag-nag, Né kuga do ji kara Dəw iŋga gá goo kula gá jia ba ra tɔ.
- 15**Rəw-kaw mbə-dəw lé To danasur kamee-yeɛ'g ya, Ne yeɛ gá taa takwɔji-kəmkàr lé To dəw gá kamee àr.
- 16**Mbə-dəw lé Riba do oŋg læa gá léegəneeya, Ne yeɛ gá ɔm kam do boo-rɔkul'g lé To dəw gá unda kəmkàr do rəa'g.
- 17**Yeɛ gá pa kankəmta lé Riba ne do néra gá gá do najee, Ne njegaŋgta lé Riba ne do ta sukəmlloo.
- 18**Dəw gá pata gá gá mɪdé ba lé Ar dəw doo to gá kiambas bée, Ne ndo njékəmkàrje lé Ar doo lé ər kəmsə.
- 19**Kankəmta gá pa njaŋg lé to gá nɔ, Ne taŋgɔm lé kuree əw waga ba.
- 20**Su kəm loo to dɔbəŋgərə dee-deɛ Gá laji tor néra gá majel mee dee'g, Ne rɔlel nai gá dee Gá gəl mar deeje d'ɔm dee nɔ'd.
- 21**Némajel kára kara teɛ do njemeekarabasur'g el, Ne njémeeyèrje lé némajelje tur do dee'g pubug.
- 22**Taŋgɔmje gá teɛ ta dəw'g lé To né gá minɔ kəm Njesigəneə'g, Ne deɛ gá ra né gá goo kankəmta lé Taa kamee rəgm.
- 23**Dəw gá unda kəmkàr do rəa'g lé Lɔm do négər gá lɔm, Ne mee mbəje lé Riba do némbə læ dee gá raga.
- 24**Ji dəwje gá rɔ dee wɔilɔ pélé-pélé loo kula'g lé Ar dee d'ɔ ne loo, Ne ji dəw gá ra kula gá rɔkas lé Aree si ne dan bər'g.
- 25**Mee-to-kəgəgə læ dəw lé ɔr siŋgá hɔd, Ne ta gá maji ba ar rəa lelee.
- 26**Njemeekarabasur lé Tɔji kuramaree rəw gá maji, Ne rəw-kaw njémeeyèrje lé Ur dee walá.
- 27**Njedab nuŋga da ndo læa el, Ne né gá maji dum læ dəw lé Ra kula ba gá nébao ya.

²⁸Kəmə lé to kila-rəw'g læ néra gá gə dɔ najee, Rəw neelé to rəw gá yoo godo keneŋ.

Gosota-Kəmkàrje 13

¹Ŋgon gá kəmee àr lé taa tandoo læ bɔbeeje, Ne njebeelé lé taa ta gá pa ne sɛa nda el.

²Gə goo ta gá tee tɛa'g lé Dəw iŋga ne né gá maji, Ne né gá majikojiije el ndiŋga lé To néra gá kərm-kərm.

³Yeɛ gá aa dɔ tapeaje ndá Ŋgəm kankəmrea, Yeɛ gá pata lal keji gelee lé Aɪ gá loo tuji'g.

⁴Dəw gá njedab ndiŋga néje Gá yeɛ askəm kiŋga el, Ne dəwje gá rɔ dee wɔilɔ loo kula'g lé D'a kiŋga né gá as dee nag-nag.

⁵Dəw gá njemeekarabasur lé

Ɔji taŋgɔm bəj-bəj, Ne dəw gá njemeeyèr tel to to keji, Ila ne rɔkul dɔ rɛa'g.

⁶Néra gá gə dɔ najee Ŋgəm yeɛ gá rəw-kabee to gə goo rəbee, Ne néra majel lé To gin tuji læ njekaiya.

⁷Ndai gá bèe ra rɛa gá bao Ne né kára ya kara godo jia'g, Yeɛ gá raŋg ra rɛa gá njéndoo Ne néje læa to yaa.

⁸Nébao læ dəw tel to nékoga dɔ rɛa, Ne njendoo lé Oo né kára gá d'a kaw ne sɛa gá tar el.

⁹Néndogó læ njemeekarabasurje lé to rɔlel, Ne pərndɔ læ njemeeyèrje wəi misi.

¹⁰Beelé ba ar dəw ɔs ne gel takɔl, Ne kəmkàr nai gə dee Gá d'oo takwɔji-kəmkàrje gá né ya.

¹¹Nébao gá kiŋga kalaŋ gə goo rəbee el lé Tel rəm gá rəm, Ne né gá dəw iŋga lam-lam ba lé

I dɔ maree'd gá kédé-kédé.

¹²Nékunda-mee-yel gá tila gá tila lé Mbiri wur dəw gá mbiri, Ne néndiŋga gá dəw iŋga mbɔ lé To asəna gə kag-kəmə.

¹³Yeɛ gá oo ta gá né el lé Tuji rɛa, Ne yeɛ gá bəl godndu lé A kiŋga nédɔjia.

¹⁴Néndoo læ njekəmkàr to ŋgira mán kəmə, Mba karee gɔ ne dɔ gumje læ yoo.

¹⁵Takɔji gá maji lé ree gə meenoji, Ne rəw-kaw majikoji elje lé moŋg kaŋ.

¹⁶Njékəmkàr lé ɔji ta ba ra né bəi, Ne mbə lé ar némbəje læa ɔs dɔ na dɔ na.

¹⁷Njekaikula gá to njemeeyèr lé Oso dan némajel'g, Ne njekaikula gá to majikoji lé Ree gə ta gá kɔ si gá majee.

¹⁸Ndoo gə rəkul to né kə Yee gə mbad taa kəmkàr gə d'wəjee, Ne yee gə oo ta gə pa səa gə né lé Inga ne ribar.

¹⁹Nédinga gə dəw inga mbə lé Ar rəa kul ne ləm, Ne kunda rə bad də majel'g lé To né gə minə kəm mbəje'g.

²⁰Yee gə ɔr kura gə njəkəmkàrje lé Tel to njəkəmkàr tɔ, Ne yee gə to njeboalookaw lə mbəje lé Inga némajel keneɲ.

²¹Némeekɔ ndolè goo deɛ gə ra kaiya, Ne némeemaji to nékoga-dɔ-ji njémeekarabasurje.

²²Dəw gə njemeemaji lé Nénduba læa to mbata ngan mee nganeeje, Ne nébaoje lə njekaiya lé D'unda kul mbata lə njemeekarabasur.

²³Loo ndɔ gə njendoo ɔs gə budu lé Ar nésɔ to yaə, Ne loo gə naje tuji Mbata néra gə gə dɔ najee godo keneɲ.

²⁴Yee gə ndigi kunda ngonee el lé

Ʒjee bəj-bəj, Ne yee gə undá dan kəmee'g lé Saɲg loo mba kwəjee kəmkàr.

²⁵Njemeekarabasur sɔ né Aree as loo-boo læa ta-ta, Ne njemeeyèr lé Nésɔ lal mée ta-ta ya.

Gosota-Kəmkàrje 14

¹Dené gə njəkəmkàr lé ra kəi læa, Ne yee gə to mbə lé tuji kəi læa gə jia-yee ya.

²Dəw gə njaa rəw gə danasur lé Bəl Njesigəneə, Ne yee gə un rəw gə nduni koɲ-koɲ lé Ee gə né el.

³Ta gə tee ta mbə'g lé To ndəi gə wəji dɔ beelé læa, Ne ta njəkəmkàrje lé Aa dɔ dee kər-kər.

⁴Bó lé bɔ maɲgje godo ndá Bəgərə-sɔ-né to wəl, Mbɔl dɔ siɲgamoɲ lə bɔ maɲgje ba Dəw inga ne né yaə ya.

⁵Njekərgoota gə to majikoji lé Pa taɲgɔm el, Ne njegaɲgta lé Pa taɲgɔmje gə kédé-kédé.

⁶Njekula sul dɔ loo'g saɲg kəmkàr ne ingá el, Ne njegosonégər lé négər to kədərə səa el.

⁷Sa rɔi rɔ mbə-dəw'g Mbata i a kiɲga ta kəmkàr təa'g el.

⁸Dəw gə unda kəmkàr dɔ rəa'g lé Gər ne rəw-kabee, mbata kəmkàr læa Ne mbə-dəwje lé Ndəm wəji dɔ némbə lə dee.

⁹Nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya lé Mbəje d'oo gə néndam ba, Ne mbuna dəwje gə njéra nédanaje lé Meenoji to keneɲ.

¹⁰Dəw ya ba gər némeekɔ gə to mée'g, Dəw gə raɲg a korè səa nə dɔ rɔlel'g læa el.

- 11 Kəi lə njémeeyèrje a tuji pugudu, Nε kəi-kubu lə deɛ gə njéra nédanaje a kirinɔ kirinɔ-kirinɔ.
- 12 Rəwje gə naje dəw oo gə rəw gə maji, Nε loo kɔs bɔ ləa to yoo.
- 13 Lé dəw si kogo ya kara Askəm ləm dɔ meeko ləa, Nε gée gə gogo rɔlel neelé Askəm tel to néurti ya.
- 14 Njéra né kori-kori lé rəw-kabeeje ba wa mee, Nε njemeemaji lé né gə maji gə to mée'g ba asee tɔ.
- 15 Dəw gə négər na mée tas lé ɔm mée dɔ taje lai gə d'ulá'g, Nε dəw gə unda kəmkàr dɔ rəa'g lé Tɔs kəmee bao-bao dɔ panjaa'g ləa.
- 16 Njekəmkàr bəl némajel ndá unda rəa bad dɔ'g, Nε mbə-dəw lé ti rəa ndá oo to gə si gə majee.
- 17 Dəw gə oŋg ɪ səa kalaŋ lé ra némbə, Dəw gə gosɔyèr taa mée pəl-pəl ndá d'əjee bəɪ-bəɪ tɔ.
- 18 Dəwje gə négər na mee dee tas lé Némbə ba gə nénduba lə dee, Nε dəwje gə d'unda kəmkàr dɔ rɔ dee'g lé D'ar négər ba to gə dɔgugu lə dee tɔ.
- 19 Njéramajelje d'ula dɔ dee nɔ njéramajije'g ləm, Njémeeyèrje d'ula dɔ dee tarəwkɔg'd lə njémeekarabasurje ləm tɔ.
- 20 Njendoo lé baokuraje ləa ya kara d'əjee bəɪ-bəɪ, Nε bao lé baokuraje ləa bula digi-digi,
- 21 Yee gə oo maree gə né el ndá ra kaiya, Nε rɔlel nai gə yee gə oo kəmtondoo lə njéndooje.
- 22 Deɛ gə laji tor néra gə majel mee dee'g lé See ndəm ne el wa. Nε deɛ gə laji tor néra gə maji mee dee'g lé Ra né gə meemaji gə ŋgonkoji tɔ.
- 23 Kula gə rara kara ar dəw inɔa ne né yaɔ, Nε taje gə si kwɔji gə mɪdé-mɪdé lé ree gə ndòo ba.
- 24 Nébao to dɔgugu lə njékəmkàrje, Nε néra mbə lə mbə-dəwje lé To némbə ya gə kédé-kédé.
- 25 Njekɔrgoota gə pa kankəmta lé Taa dəwje ɔm dee tar, Nε njesukəmloo lé Pa taŋɔmje gə kédé-kédé.
- 26 Yee gə bəl Njesigəneɔ lé Inɔa né gəd rəa gə to njaŋ, Ŋganeeje d'inɔa njɔloo-kula-dɔ dee keneɔ tɔ.
- 27 Bəl Njesigəneɔ lé to ŋgira mán kəmə Mba kari gə ne dɔ gum lə yoo.
- 28 Loo gə koso-dəwje bula digi-digi ndá To rɔnduba lə mbai, Loo gə dəwje bula jebəre ba ndá To tuji lə mbai.

- ²⁹Yee gá ar oṅg ì sèa kalaṅ-kalaṅ el lé To bao-gosonégər, Ne yee gá ar oṅg ì sèa kalaṅ-kalaṅ lé Riba dɔ néra mbə læa gá raga.
- ³⁰Mee dəw gá to lɔm lé to kəmə læ darəa, Ne kəmkəɿ to né gá sɔ siṅga rɔ dəw.
- ³¹Yee gá ra né gá kədərə gə njéndooje lé Ila rɔkul-boo dɔ njekunda dee'g, Ne yee gá oo kəmtondoo læ njendoo lé Ila ribar dəa'g.
- ³²Njemeeyèr lé néra majel læa ba gá gin tuji læa, Ne njemeekarabasur lé lé'd yoo kara Iṅga njɔloo-kula-dəa keneṅ.
- ³³Dəw gá njegosonégər lé kəmkàr to mée'g, Lé yee si mbuna mbə-dəwje'g kara Kəmkàr læa to raga pai-pai ya.
- ³⁴Néra gá gə dɔ najee unda dɔ ginkoji dəwje gá tar, Ne kaiya ba ila rɔkul-boo dɔ koso-dəwje'g.
- ³⁵Kura gá njekunda kəmkàr dɔ rəa'g lé Taa kəm mbai rəgm Ne oṅg læa to mbata yee gá to njera nérɔkul ya.

Gosota-Kəmkàrje 15

- ¹Ta kila'g gá kul yururu lé Tɔl meekɿ jugugu bujuru, Ne ta gá pa kədərə lé Ɔs gel oṅg gá kɔs.
- ²Ndɔ njékəmkàrje ar mal gər né ra dəwje, Ne ta mbə-dəwje tee gə néra mbə gá raga-raga.
- ³Kəm Njesigəneṅ un loo lad-lad, Aree oo ne njémeeyèrje gə njémeemajije gao.
- ⁴Ndɔ gá kul yururu lé to kag-kəmə, Ne ndɔ gá pata kori-kori lé tuji mee dəw.
- ⁵Mbə-dəw oo tandoo læ bɔbee gá né el, Ne dəw gá oo ta gá pa sèa gá né lé Ra né unda ne kəmkàr dɔ rəa'g.
- ⁶Mee kəi læ njemeekarabasur lé Nébaoje taa loo keneṅ pəl-pəl, Ne nékiṅga læ njemeeyèr lé Ree gə mee-pelé wəs-wəs.
- ⁷Tapa njékəmkàrje tee gə nэгər gá raga-raga, Ne mee mbə-dəw to wəl.
- ⁸Nékinjaməs læ njemeeyèr lé To né gá minṅ kəm Njesigəneṅ'g, Ne tamaji læ njéra né danaje ba lelee.
- ⁹Rəw-kaw njemeeyèr lé To né gá minṅ kəm Njesigəneṅ'g, Ne yee gá ndolè goo néra gá gə dɔ najee ba Yee undá dan kəmee'g.
- ¹⁰Yee gá uba kila-rəw gá dana ya lé Ndəi a kwá yaṅ Yee gá əji ta gá pa sèa bəɿ-bəɿ lé A kwəi.
- ¹¹Bee læ njé gá d'wəi gə bwa-wəl gá suna godo lé To raga ndəgəsə nɔ Njesigəneṅ'g, Nṅa bəd ba see mee dəwje bəi wa.
- ¹²Njebeelé lé ndigi kar dəw pa sèa el ləm, Yee aw rɔ njékəmkàrje'g el ləm to.

- 13 Mee dāw gá lelee lé Ar tēa to gə kogo dè, Nε loo gá mee dāw lelee el ndá Rea wəi sululu.
- 14 Njegosonégər lé mée saŋg négər, Nε mbə-dəwje lé ta mbə ɓa lel ta dee'g.
- 15 Ndoje lai gá wəji dɔ njénékəmdooje lé To majel, Nε meelel lə dāw lé To asəna gə si ta muru-gad'g ta-ta bée.
- 16 Kinga né lam ba ɓəl ne Njesigəneḡ Maji unda boo-nébao si ne gə mee-pelé-wəs-wəs.
- 17 So mbi kam kul ne rɔi loo gá meenoji ɔ ɓee keneŋ Maji unda dakas maŋg gá to ndəb-ndəb loo gá keji loo ɓəi-ɓəi to keneŋ.
- 18 Dəw gá njemeeki jugugu ɔs gel takɔlje, Nε yeḡ gá ar oŋg i səa kalaŋ el lé Gɔl takɔl nḡ ya.
- 19 Rəw-kaw njedab lé To asəna gə ŋgalaŋ kunje, Né kila-rəwkaw dəwje gá njéra nédanaje lé To asəna rai-rai.
- 20 Ŋgon gá kəmee àr lé To nérɔlel lə ɓɔbeeje, Nε mbə-dəw oo keḡje gá né el.
- 21 Néra mbə lé To rɔlel lə dāw gá kəmkàr na mée tas, Nε dāw gá njegosonégər lé Njaa rəw gá danasur'g.
- 22 Lal mbɔ-dɔ-nḡ kwəji rəw né lé ɓa Né gá d'wəji-kwəji ra lé tee ne kɔr el gə mbəa, Nε loo gá njékwəji-takəmkàrje bula ndá Né gá d'wəji-kwəji ra lé teḡkɔr ya.
- 23 Kila ta'g gə ndu gwɔs gá maji lé to rɔlel lə njea, Ŋga ɓəd ɓa see ta gá lel gá dāw pa gə goo rəbee lé ɓəi wa.
- 24 Kila-rəw gá kḡ si kəmba lé To par gá tar mbata lə njekəmkàr Gə mba karee yḡ ne rəw gá aw gá ɓee lə njé gá d'wəi gá gin naŋg'd.
- 25 Njesigəneḡ tɔs kəi lə njébeeje tila, Nε yeḡ ar ŋgaŋ looje lə njekəisiŋga to njaŋg.
- 26 Takəjiije gá majel to né gá minḡ kəm Njesigəneḡ'g, Nε taje gá maji lé to né gá àr ŋgad-ŋgad kəmee'g tɔ.
- 27 Yeḡ gá ŋgur nékiŋga gá gə goo rəbee el rəa ŋgwɔd-ŋgwɔd lé Bar tuji gá dɔ njémeekəije'g ləa, Nε yeḡ gá ɔji né gá d'un gə mba ndogee ne ɓəi-ɓəi lé A sí kəmba.
- 28 Njemeekekarabasur lé Laji ta mée'g ɓa ila ta'g ɓəi, Nε ta njémeeyərje lé tee gə taje gá majel ɓa gá raga-raga.
- 29 Njesigəneḡ unda rəa ɓad rɔ njémeeyərje'g, Nε yeḡ oo tamaji lə njémeekarabasurje.
- 30 Koo loo gə meendakaj lé Ar mee dāw lelee, Tɔɓəi ta gá maji ar siŋga dāw ŋgəŋ ne ŋgəŋ-ŋgəŋ.

³¹Yee gá ur mbia gèñ dɔ taje gá pa ne sɛa mba kajee ne lé Loo-siée a to dan njékámkàrje'g.

³²Yee gá ɔs takwɔji-kámkàr rɛw lé Oo rɛa-yee nja gá né el, Ne yee gá taa ta gá pa ne sɛa lé Inga gosonégər.

³³Bəl Njesigəneɔ ba ndoo dɛw kámkàr, Tɔbɛi kula dɔ kédé ba rɔnduba orè géé bəi.

Gosota-Kámkàrje 16

Maji kari oo Njesigəneɔ loo nérai'g gə ndɔi-ndɔi

¹Kwɔji né gə mba ra lé ɪ mee dɛw'g, Ne ra née lé ɪ rɔ Njesigəneɔ'g.

²Rəwje lai gá dɛw aw keneñ lé Ar ŋgad-ŋgad kámee'g, Ne yee gá wɔji kwɔi lə takɔjije lé To gá Njesigəneɔ ya.

³Ɔm kula raije ji Njesigəneɔ'g ndá Néje gá i wɔji-kwɔji ra lé a teɛkɔr.

⁴Njesigəneɔ ra néje lai gə goo rəbee gá yee wɔji, Njemeeyèr kara yee wɔji ne dɔ ndɔ némeekɔ tɔ.

⁵Nana ba gá to njebeelé lé Yee to né gá minɔ kəm Njesigəneɔ'g, Tɔgərɔ, njea neelé a si lal kar bɔ nérea ɔs tɛa'g el.

⁶Mbɔl dɔ meemaji gə ŋgonkɔji ba D'ɔr ne ta néra gá majel dɔ dɛw'g ləm, Mbɔl dɔ bəl gá dɛw bəl Njesigəneɔ lé ba Yee ya ne goo majel ləm tɔ.

⁷Loo gá rɛw-kaw dɛw taa kəm Njesigəneɔ rəgm ndá Njesigəneɔ ar njébaje ləa kara d'ɔm sɛa nɔ'd tɔ.

⁸Kiŋga né gá lam ba gə goo rəbee Maji unda boo-nékiŋga gá lal najee.

⁹Mee dɛw wɔji rɛw-kabee, Ne Njesigəneɔ ba wɔji loo tila gɔlee keneñ.

Ta gá wɔji dɔ mbai

¹⁰Ndərta gá teɛ ta mbai'g lé to njaŋg, Maji karee ndəm dɔ rɛwta-gaŋg'd lé el.

¹¹Kwɔi lə né gə nékwɔji-né gá gə goo rəbee to kɔ Njesigəneɔ, Kwɔi lə néje lai gá mee bɔl'g lé to né gá yee nja ra.

¹²Mbaije d'oo to gá ra némajel to né gá to keji Mbata mbɔl dɔ néra gá gə dɔ najee ba Kalimbai to ne njaŋg,

¹³Dɛw gá pata gə goo rəbee lé Taa kəm mbaije rəgm, Yee gá pata gá danasur lé D'undá dan kəm dee'g tɔ.

¹⁴Meekɪ jugugu lə mbai lé To njekaiɔkula lə yoo, Ne njekámkàr lé aree wəi bəm.

¹⁵Ŋgaŋ-kogo lə mbai to kaji lə dɛw ləm, Meemaji ləa to asəna gə ndi dɔ naj bée ləm tɔ.

Néra gá jeɛ n'ra mbuna nɔ'd

- 16Kiŋga kəmkàr lé maji yaḡ unda larlɔr! Kiŋga gosonégər lé maji unda larnda to!
- 17Rəw-kaw dəwje gə danasur lé To kyḡ goo majel, Yeḡ gə tɔs kəmee bao-bao dɔ rəa'g lé Aa ne dɔ rəw-kabee kər-kər.
- 18Kesta ba ɔr nɔ tuji ləm, Beelé ba ar dəw oso ləm tɔ.
- 19Koso kul nḡ'd gə njékula dɔ deeje lé Maji unda kai gə njébeeje nébanɔ.
- 20Dəw gə əji ta maji dɔ né'g ba ra ndá Iŋga majee ləm, Yeḡ gə ɔm mée jəb-jəb dɔ Njesigəneḡ'g ndá Rea lelee ləm tɔ.
- 21Dəw gə kəmkàr to mée'g lé Bəree njegosonégər ləm, Ta gə kul yururu lé Ar négər ɿ dɔ maree'd gə kédé-kédé ləm tɔ.
- 22Kəmkàr to ŋgira mán kəmə mbata dəwje gə d'ingá, Bɔ néra mbəje gə ɔs ta dee'g lé To néra mbə lə dee ya.
- 23Kəmkàr gə to mee dəw'g lé Aree pa ne ta gə goo rəbee. Négər ləa gə ɿ dɔ maree'd gə kédé-kédé lé Oji nḡ təa'g tɔ.
- 24Taje gə lel lé to asəna gə mbḡ tḡji, Lel mee dəw'g ləm, ar darəa maji ne ləm tɔ.
- 25 Rəw gə naje dəw oo gə rəw gə maji, Nə loo kɔs kɔ ləa to yoo.
- 26Rəw néso ba ɔs dəw aree ra kula Mbata bɔ ɔs gelee keneŋ.
- 27Dəw gə mɿdé ba lé Wa dɔ gɔl némeeko ləm, Ta gə təa'g to asəna gə pər gə roo loo dula-dula ləm tɔ.
- 28Dəw gə njera né kori-kori lé ɔs gel takɔl, Njekunda nani lé kara ar baokuraje lə nḡ tɿ nḡ.
- 29Dəw gə njera né kərm-kərm lé Er njeboatakəi ləa aree un rəw gə majel.
- 30Yeḡ gə libi kəmee jib-jib gə mba kyḡ rəa dan takəjije'd gə kori-kori ləm, Gə so təa mɔr-mɔr ləm tɔ lé ndá Yeḡ ra majel gə mée jəgm mbḡ.
- 31Yiŋga dɔ gə pudu ndá kələw-kələw lé To dɔgugu rənduba lə njeaje-je, Rəw néra gə gə dɔ najee ba d'ingá ne.
- 32Yeḡ gə ar oŋg ɿ səa kalaŋ el lé Maji unda bao-ɔ ləm, Yeḡ gə to dəw dɔ rəa lé ba Maji unda yeḡ gə njetaa bee-booje ləm tɔ.
- 33D'ɔm néje ta kubu gə ŋgal yududu'g D'ɔs ne nḡ mbarè mba gər ne nékəmra, Nə kwɔji rəw ra né njəŋg lé
ɿ ɔ Njesigəneḡ'g.

Gosota-Kəmkàrje 17

- 1So goŋ muru gə tudu gə meekulɔm Maji unda kəi gə muru-gad gə takɔl taa loo keneŋ pəl-pəl.

- ²Ngonjelookisi gé njekunda kəmkàr dɔ rəa'g lé A kɔbee dɔ ŋgon gé njera nérɔkul'g ləm, Yee a kiŋga nénduba mbuna ŋgako naje'g ləm tɔ.
- ³Bai-kɔr wɔji dɔ larnda ləm, Bwa-bɔda wɔji dɔ larlɔr ləm tɔ, Ne yee gé njenaa mee dəwje lé To Njesigəneə ba.
- ⁴Njemeeyèr lé ur mbia gèŋ gé dɔ taŋgɔm'g ləm, Njetaŋgɔm lé ur mbia njor gé dɔ ndɔ dəw'd Gé njepa ta gé majel ləm tɔ.
- ⁵Yee gé ula sul dɔ njendoo'g lé Ila rɔkul gé boo dɔ njekudá'g, Yee gé al rəa dɔ njenékəmnɔoo'g lé Bɔ nérea a lal kɔs təa'g pai godo.
- ⁶Ŋgan-mee-ŋgan deeje lé to dɔgugu lə bugaje ləm, Bɔ-ŋganje lé to nérɔnduba lə ŋgan deeje ləm tɔ.
- ⁷Ta gé maji dum lé d'a kiŋga rɔ mbəje'g el, Ne bəd ba see taŋgɔm a tee ta dəw gé boo'g bəi wa.
- ⁸Né gé dəw un ndogo ne maree lé To asəna gə jər gé gadee ur kugu kəm deɛ gé njékiŋgaje'g Néje lai gé yee ra lé ndá a teekɔr ya.
- ⁹Yee gé ɔm kam dɔ né gé majel'g lé Saŋg meenoji, Ne yee gé riba dəa pərəg lé Ar baokuraje lə nɔ tɪ ne nɔ tɔ.
- ¹⁰Ta gé pa gə dəw gé njegosonégər gɔl kára lé Ndée né yaə unda kunda mbə ji tɔl.
- ¹¹Njemeeyèr lé saŋg loo kɔs ta rəw, Ne d'a kula njekajkula gé to bəl kədm-kədm mba karee omə səa.
- ¹²Kiŋga kɔ da-urs gə d'odo ŋganee rəw lé Maji unda kiŋga mbə-dəw dɔ némbə'g ləa.
- ¹³Dəw gé ra némajel godə maji gé ra səa lé Némajel a kyə mee kəi ləa ndə el.
- ¹⁴Kun kudu ta kɔl nɔ lé To kɔr kəm dɔgaso kar mán ɔd ne, Kédé ba mba kar tamaj gə kɔl ɪ bəi lé ɔr rɔi gé gogo.
- ¹⁵Njekɔr ta dɔ yee gé ta wa dəa'g gə njegaŋ ta dɔ njemeekarabasur'g lé Deɛ joo bɔr minə kəm Njesigəneə'g.
- ¹⁶See lar gé ji mbə-dəw'g lé Majee to dɪ wa. See a ndogo ne kəmkàr wa. Ne kəmkàr na mée tas.
- ¹⁷Baokura ləi gé gəd lé ndigii gə ndɔje lai ya, Ne ŋgokɔɪ lé d'ojee gə mba ndɔ némeekonje ləi ya.
- ¹⁸Dəw gé kəmkàr na mée tas lé ba Un ndia mba kuga baŋg lə maree, Yee ɔs né naŋg mbata lə kuramaree tɔ.
- ¹⁹Dəw gé ndigi takɔl yaə lé Kaiya ba yee ndigi, Yee gé unda kaaree yaə lé Saŋg tuji gé boo.

- ²⁰Dəw gá mée majel lé iŋga né gá maji el ləm, Ndɔ njera né kori-kori lé aree oso dan némeekɔ'g ləm tɔ.
- ²¹Njekoji mbə lé si dan némeekɔ'g, Bɔ mbəje lé rɔlel læa godo.
- ²²Mee dəw gá lelee lé to kumɔ gá maji mbata læ darəa, Nɛ rɔkwəi sululu lé sɔ siŋgarea tɔ.
- ²³Njemeeyèr lé taa néndogo-gel gá d'aree gə goo ŋgəi Mba tuji ne rəw ta gaŋg gá gə dɔ najee.
- ²⁴Kəmkàr lé to nɔ njegosonégər'g njoron, Nɛ mbə-dəw lé kəmee to mbə dɔ néje gá rudu naŋg'd.
- ²⁵Ŋgon gá to mbə lé to némeekɔ læ bɔbeeje ləm, Gə némeekad læ keaje gá njekoje ləm tɔ.
- ²⁶Kwɔji né dɔ njemeekarabasur'g karee uga lé To gə goo rəbee el ləm, Kunda dəwje gá boo mbata néra dee gá danasur lé To gə goo rəbee el ləm tɔ.
- ²⁷Yee gá gər goo tapeaje lé To njegərgin né ləm, Yee gá mée kul ləm lé To gá njegosonégər ləm tɔ.
- ²⁸Mbə-dəw ya ba lé pata el bəi kara D'ée gá njekəmkàr ləm, Loo gá yee ila təa maree'g ndag lé ndá D'ée gá njegosonégər ləm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 18

- ¹Yee gá unda rəa ŋgərəŋ lé Saŋg né gá lelee-yee ya ba, Yee ar mée i səa jugugu dɔ nékəmkàr gá rara kara'g tɔ.
- ²Mbə-dəw lé ra rɔlel dɔ gosonégər'g el, Nérɔlel læa lé to mba riba dɔ takəjije læa gá raga.
- ³Loo gá njemeeyèr ree keneŋ lé Koo nɔ gá né el ree keneŋ tɔ, Loo gá ta rɔkul tee ndá Rɔkul gá boo orè gee tɔ.
- ⁴Taje gá tee ta dəw'g lé To asəna gə mán gá uru bəe ləm, Ngira kəmkàr lé kara To asəna gə kəm-rəw-mán gá mán uba keneŋ tir-tir bəe ləm tɔ.
- ⁵Loo-gaŋg-rəwta lé maji koo njemeeyèr gá né Mba kila ne ta dɔ njemeekarabasur'g lé bəe el.
- ⁶Tapa mbə lé ree gə takɔl ləm, Tea kara bar rɔ ləm tɔ.
- ⁷Tapa mbə lé to gin tuji-boo læa ləm, Tapeaje lé tel to gum kwá ləm tɔ.
- ⁸Tapaje læ njekunda nani lé to asəna gə nésɔ gá lel ləm, D'aw saar tee rudu ŋan sijje'g ləm tɔ.
- ⁹Yee gá ra kula læa gə jɪŋgaombadə lé Yee to ŋgokɔ njetuji né.

- 10**Ri Njesigəneḡ lé to gad-kəi-kaar-kəgərw, Njemeekekarabasur ai iya rəa keneḡ si ne gə meekuləm.
- 11**Nəbao lə bao lé To asəna gə bee-boo ləa gə siḡá tɔ, Gə goo takəji ləa lé Yee ée asəna gə ndògo-bɔrw gə ɿ gə tar yaḡ bèe.
- 12**Kédé ba kar tuji gə boo teḡ bəi lé Dəw ti rəa mée'g, Ne kula dɔ kédé ba rənduba orè gée bəi.
- 13**Dəw gə ila ta'g bad ba oo ginee bəi lé Ra némbə ar rəkul dəb ne dəa'g.
- 14**Takəji lə dəw lé gədee dan rəkɔ'g, Ne dəw gə rəa gaɿ ges lé see a gəd rəa to gə ban wa.
- 15**Mee njegosonégər lé iḡga négər ləm, Mbi njékəmkàrje lé saḡg négər ləm tɔ.
- 16**Nékarnoji lə dəw lé ar rəw-kabee to ne tag bəɗəḡ neḡ'g ləm, Aree iḡga ne loo teḡ nɔ dəwje gə boo'g ləm tɔ.
- 17**Yee gə pata ləa kédé loo gaḡg rəwta'g lé D'oo gə ta gə tɔgərw, Ne yee gə njeta ləa ree pa keḡ ndá D'ur gelee maji tɔ.
- 18**Ra né to gə tɛ̀ bée ar takɔlje unda ne lɔd ləm, Gaḡ ne rəwta mbuna njésiḡgamonje'g ləm tɔ.
- 19**Gɔl ḡgakɔ naje gə tɿ nḡ lé Kədərə yaḡ unda gɔl bee-boo ləm, Takɔlje lə dee kara To asəna gə pəgərə-larje gə ta kəi-gad'g lə mbai ləm tɔ.
- 20**Kandə ta gə teḡ ta dəw'g lé Ar nésɔ as darəa nag-nag, Taje gə yee pa lé La səa aree si ne kəmba.
- 21**Kandə ta gə teḡ ta dəw'g lé Askəm tel to nésikəmba ləa ləm gə gel yée ləm tɔ, Yee gə ndigi ta yaḡ lé a koo keán tɔ.
- 22**Yee gə iḡga dené lé iḡga né gə maji, To noji gə Njesigəneḡ ba wa səa ya.
- 23**Njendoo lé ra ndòo ba kwɔi ne né, Ne bao lé ila ta'g gə ta gə kədərə.
- 24**Dəw gə baokuraje ləa bula lé Tel to némeekɔ ləa, Ne baokura gə ɔm səi nḡ'd sad lé Unda ḡgokɔɿ tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 19

- 1**Njendoo gə njaa gə goo rəbee lé Maji unda njepa taḡɔm gə to mbə-dəw.
- 2**Si lal gər gosó né el lé To maji mbata lə dəw kára kara el, Yee gə gɔlee unee pélé-pélé lé Aree oso dan kaiya'g tɔ.
- 3**Néra mbə lə dəw lé ar rəw-kabee to ne kori-kori, Ar mée ɿ səa pu dɔ Njesigəneḡ'g.
- 4**Nəbao lé ar baokuraje lə njeaje bula ne, Ne njendoo lé baokura ləa kara ubá yá.

⁵Njegaŋgta lé a lal kar bɔ né rəa ɔs təa'g el ləm, Yeɛ gə njepa taŋgɔmje lé a teɛ ta'g el ləm tɔ.

⁶Dəw gə boo lé dəwje bula bɔr bèle, Yeɛ gə njekun né kar lé dəwje bula d'wa səa kura tɔ.

⁷Njendoo lé ŋgakeaje lai d'əjee bæj-bəj, Nga bəd bəi ba see baokuraje læa d'a sa rɔ dee rəw rəa'g el bəi wa! Yeɛ ndiŋga rəa mba kwɔji sə dee ta Ne deɛ sanéŋa pə rəa'g.

⁸Yeɛ gə iŋga kəmkàr lé ndigi kankəmrea, Yeɛ gə aa dɔ gosonégər lé si ne dan maji'g tɔ.

⁹Njegaŋgta lé a lal kar bɔ nérea ɔs təa'g el ləm, Yeɛ gə njepa taŋgɔmje lé a tuji pugudu ləm tɔ.

¹⁰Si gə meelel lé wɔji dɔ mbə el, Nga bəd bəi ba kar bərje d'ɔ bee dɔ njéguburubeeje'g bəi wa.

¹¹Njekəmkàr lé ar oŋg i səa kalaŋ el ləm, Kar mée wəi dɔ majel gə deɛ ra səa'g lé ba gə nérɔnduba læa ləm tɔ.

¹²Oŋg læ mbai lé to asəna gə ndu kinja mij læ toboj bèle ləm, Koo kəmtondoo læa lé to asəna gə mán-təl gə wa dɔ mu'g bèle ləm tɔ.

¹³Ŋgon gə mbə lé to néurti mbata læ bɔbeeje ləm, Dené gə njekunda tar lé to asəna gə kəi gə ndəi əw el ləm tɔ.

¹⁴Dəw askəm kiŋga kəi gə nébaoje gə nénduba læ bɔbeeje-je, Ne dené gə to njegosonégər lé to nénoji gə i rɔ Njesigəneɛ'g.

¹⁵Rəkas ar dəw oso gə bi pərəg ləm, Kul kwɔji-kwɔji læ dəw ba bó ula ne kəmee ndò ləm tɔ.

¹⁶Dəw gə aa dɔ godndu lé Aa dɔ kankəmrea, Yeɛ gə oo rəw-kabeeje gə né el lé a kwəi.

¹⁷Yeɛ gə oo kəmtondoo læ njendoo lé To asəna gə yeɛ gə ar Njesigəneɛ tona né Ndá yeɛ nja a kuga baŋgee gə goo néreaje.

¹⁸Maji kari wɔji ŋgoni kəmkàr loo gə məei to yel dəa'g bəi Bó ndiŋga rɔi gə mba tɔlee gə tɔl el.

¹⁹Yeɛ gə ar oŋg al dəa sula ndá lé riri kara a koo keɛ, Mbata bó lé i ɔree keneŋ ndá yeɛ a tel ra ya tɔbəi.

²⁰Maji kari oo takwɔji-kəmkàr ləm, taa tandooje ləm tɔ Gə mba kari to ne njekəmkàr mee ndɔje gə nai nɔj'g.

²¹Mee dəw lé wɔji-kwɔji ra néje bula, Ne né gə Njesigəneɛ wɔji ba aw léé'g béréré.

²²Némaji gə to rɔ dəw'g lé to meemaji læa, Njendoo lé maji unda njepa taŋgɔm.

²³Ɓəl Njesigəneɛ ba teɛ gə dəw dɔ kəmə'g, Dəw gə bəlee togəbè lé tobi gə meelom ar nɛmajel kára kara teɛ dəa'g el.

²⁴Njedab lé ula jia mee ka'd ya, Ne yeɛ tel gə jia kara ula tɛa'g el.

²⁵Unda njekula sul dɔ loo'g ndá Dəw gə nɛgər na mée tas lé a tel to ne njekəmkàr, Ndaɲ dəw gə njenégər ndá A gər gin néje unda nje gə kédé.

²⁶Yeɛ gə tuji bɔbeeje ləm, tuba keaje ləm tɔ lé Yeɛ to ŋgon gə ila rɔkul dɔ dee'g ar rɔkul wa ne kəm dee tɔ.

²⁷Ŋgonəm, bó lé tandooje lé d'a gə kari unda rɔi bad dɔ tapaje gə kə nɛgər ndá Udu mbii dɔ'g.

²⁸Njekərgoota gə to dəw gə mɪdé ba lé Ula sul dɔ né gə to gə dɔ najee'g, Njémeeɣərje lé néra gə majel ba d'oo gə nésɔ lə dee.

²⁹Rəwta gə gaɲg lé d'wa dɔ gɔlee mbata njekula sul dɔ loo'gje mbə, Ndəi to mbata gir mbə-dəw tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 20

¹Man-nduú gə mɪ to njekula sul dɔ loo'g ləm, Nékaije gə mɪ ar njekaiee ra ne né tar bəgəgə-bəgəgə ləm tɔ, Nana ba gə ra bəree ndá kəmkàr lalee.

²Meekɪ pu lə mbai lé to asəna gə ndu kinja miɲ lə toboɲ bèe, Yeɛ gə ar mee mbai ɲ pu dəa'g lé ila tuji dɔ rəa-yeɛ'g ya.

³Kar dəw ɔg rəa dɔ takɔlje'g lé to rɔnduba ləa, Ne mbə-dəw gə rara kara ula rəa keneɲ mbiriri ya.

⁴Njedab ndɔ-ndɔ bara el mbata kul gə ɔ lé Nai kinja kó lé yeɛ ndiŋga rəa gə mba kinja ya ne Yeɛ iŋga né kára kara el.

⁵Néje gə dəw wɔji mée'g gə mba ra lé To d'asena gə mán gə uru yaa, Ne dəw gə njegosonégər ba gər loo to mán neelé.

⁶Dəwje bula d'ila mber néra maji lə dee-deɛ ya, Ne dəw gə to gə ŋgonkoji lé see nɔ ba askəm kiŋgá wa.

⁷Njemeekarabasur lé njaa gə goo rəbee, Rɔlel nai gə ŋganeeje gə gée'd gogo.

⁸Mbai gə si dɔ kalimbai gaɲg rəwta'g lé ndá Kəmee gə aa ne loo lé ba ɔs ne néraje gə majel lai rəw.

⁹See nɔ ba a kaskəm pana: Ma m'ar məəm àr ŋgad-ŋgad Ɓó kaiya kára kara godo məəm'g, a pa bèe wa.

¹⁰Kwɔi lə néje bəd-bəd gə joo ləm, Gə némbudu-néje bəd-bəd gə joo ləm tɔ lé Dee joo bɔr to néje gə minɔ kəm Njesigəneɛ'g.

¹¹Ŋgon lé bó lé panjaa ləa a to gə goo rəbee ləm, gə àr ŋgad-ŋgad ləm tɔ ndá Yeɛ ari gəree gə goo néreaje mbə.

- 12Mbi gé oo ta gə kəm gé oo loo lé Njesigəneə ba gé njera dee joo bər.
- 13Maji kari ndigi bi el nà i a tel to njendoo, Teə kəmi ndá muru a kasi nag.
- 14Njendogo né pana: Majel! Majel! Təbəi loo gé yeə ɔd aw ndá yeə pidi rəa dɔ'g.
- 15Larlor to keneŋ ləm, mərkwɔji to keneŋ ya ləm tɔ Nɛ tapa bao-gosonégər lé to né gé gadee to yaə.
- 16Maji kari taa kubu ləa jia'g Mbata yeə ɔs né nanŋ gə ri dəw gé yeə gəree el, Maji kari wá kɔgəɔ-kɔgəɔ taa nékɔs nanŋ jia'g Mbata lə dəwje gé ranŋ tɔ.
- 17Muru tər-kəm-loo lé lel ta dəw'g jula-jula Nɛ géé gé gogo ndá yeə a tɔ nanŋ keneŋ.
- 18Néje gé dəw wɔji-kwɔji ra lé aw lée'g béréré gə goo takwɔji-kəmkàr, Maji kari wa dɔ gɔl rɔ jəb ba rɔ bəi.
- 19Yeə gé təd ta unda ta maree'g lé Riba dɔ taje gé to loo kiya'g, Maji kari wa kura gə njetabar el.
- 20Bó lé dəw ila ndɔl dɔ bɔbeeje'g əsé dɔ keəje'g ndá Pərndɔ ləa a kwəi misi dan loondul gé ndul njudu-njudu'g.
- 21Nénduba gé ɿ kalaŋ taa lé D'a tər ndu dee dɔ'g ndɔ gé ranŋ'd el.
- 22Maji kari pana: M'a ra səa majel godə maree'g bèe el, Unda məəi yel dɔ Njesigəneə'g ndá Yeə nja a kilai tar bəi.
- 23Kwɔi lə néje gé bəd-bəd gé joo lé Njesigəneə oo dee gé né gé minə ləm, Nékwɔji-né gé ŋgɔm lé to né gé majel ləm tɔ.
- 24Dəw lé Njesigəneə ba to njekwɔji rəw gé yeə aw gé keneŋ, Dəw lé see askəm gər rəw-kabee gə dɔrea to gé ban wa.
- 25Kɿ kalaŋ kun ndu gé mɪdé dɔ né gé to gə kəmee'g lé To gum kwa njeaje ləm, Manrɔ bad ba tel keji géé bəi lé kara to togəbè ya ləm tɔ.
- 26Mbai gé to njekəmkàr lé Sané njémeeyèrje kad-kad Ar gɔl pusuje nduburu dɔ dee'g.
- 27Kəmə lə dəw lé to pərndɔ gé Njesigəneə ba aree Mba karee ndogó mée'g kəi kɔrɔg.
- 28Meemaji gə ŋgonkoji ba d'aa dɔ mbai kər-kər ləm, Yeə kara gəd kalimbai ləa gə meemaji ləm tɔ.
- 29Siŋgamɔŋ lé to nérɔnduba lə basaje ləm, Yiŋga dɔ gé pudu ndá kələw-kələw lé to nékura lə bugaje ləm tɔ.
- 30Kunda njemeeyèr karee doo ba togo majel gé rəa'g ləm, Kundá karee oso rəa'g pal kara to togəbè ləm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 21

- ¹Mee mbai lé to gá kəm-rəw-mán gá to mee ji Njesigəneā'g, Yee telee loo gá rara kara to gá mée ndigi.
- ²Rəwje lai gá dəw aw keneŋ lé to danasur kəmee-yee'g ya, Ne Njesigəneā ba to gá njeŋər dɔbəŋgərə dəw lé tɔ.
- ³Ra né gá gə dɔ najee ləm gə né gá danasur ləm tɔ lé Yee ba Njesigəneā oo gá né gá maji unda nékinjanéməsje ya.
- ⁴Loo k'aa gá gə beelé ləm gə ti-rɔ ləm tɔ lé To pərndɔ lə njémeeyèrje gá to kaiya.
- ⁵Dəw gá ra kula gə meendakaj lé Néje gá yee wɔji kwɔji ra lé ar némajije taa ne rəa pəl-pəl, Ne dəw gá njera né dɔ ŋgwɔd'g lé a si dan boo-boo'g.
- ⁶Nébaoje gá kiŋga gə taŋgɔm lé To d'asəna gə néje gá kari ba gá dəs gə lèlé ba gá loo-yoo'g.
- ⁷Néra gá kərm-kərm lə njémeeyèrje lé Ar dee d'oso mbata deɛ mbad ra né gá gə dɔ najee.
- ⁸Dəw gá ta wa dəa lé un rəwje gá nduni koŋ-koŋ, Ne dəw gá ta wa dəa el lé ra né gá danasur.
- ⁹Kisi kəi kobo'g lé Maji unda korè nɔ gə dené gá njetar mee kəi gá maji'g.
- ¹⁰Dəw gá njemeeyèr lé ndiŋga néra gá majel, Lée'd kuramaree ya kara yee oo kəmtondoo ləa el.
- ¹¹Loo gá d'wɔji njekula sul dɔ loo'g kəmkàr lé ndá Dəw gá négər na mée tas tel to ne njekəmkàr Loo gá deɛ ndoo njekəmkàr né ndá Yee iŋga ne négər tɔ.
- ¹²Njemeekekarabasur lé aa kəi lə njemeeyèr gərərə, Njesigəneā ɔs njémeeyèrje piriŋ ila dee dan némeekɔ'g.
- ¹³Yee gá udu mbia jigi dɔ ndu nɔ'g lə njendoo lé Yee nja kara a nɔ ya to ne d'a kilá keneŋ el saar.
- ¹⁴Nékarnoji gá kar gə goo ŋgəj lé Ar oŋg wəi ne bəm ləm, Né gá kun kar dəw gə goo ŋgəj mba ndogee ne lé Ar oŋg gá to bəl lé unda ne lɔd ləm tɔ.
- ¹⁵Gaŋ rəwta gə dɔ najee lé to nérɔlɔl lə njemeekarabasur, Ne tuji gá boo to mbata deɛ gá to njéra némajelje.
- ¹⁶Dəw gá uba goo rəw kəmkàr yɔ lé A kwa rəa loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g lə njé gá d'wəi.
- ¹⁷Yee gá unda néje gá ar mée lelee dan kəmee'g ndá si dan ndò'g, Yee gá unda mán-nduú gá mɔ gə naj ubu dan kəmee'g lé a tel to bao el.
- ¹⁸Njemeeyèr lé to nékoga dɔ njemeekarabasur ləm, Dəw gá to majikoji el kara to mbata lə dəwje gá njéra nédanaje ləm tɔ.

- ¹⁹Kisi dɔdilaloo'g lé Maji unda kisi gə dené gə njetar gə mée ɿ sɛa jugugu-jugugu.
- ²⁰Nébaoje gə gadee ur kugu ləm gə ubu ləm tɔ lé to mee kəi'g lə nje-kəm-kàr, Nɛ mbə-dəw lé turu dee mée'd gə turu.
- ²¹Yee gə ndolè goo néra gə gə dɔ najee ləm gə meemaji ləm tɔ lé Yee ɿŋga kəmə ləm gə néra gə gə dɔ najee ləma gə rɔnduba ləm tɔ.
- ²²Nje-kəm-kàr andə mee bee-boo'd gə njeboo-néje, Yee tuji nésiŋgamonje lə dee gə deɛ ndá ne mee dee kaj dɔ'g lé.
- ²³Yee gə aa dɔ tɛa ləm gə ndəɟ ləm tɔ lé Yee aa ne rɛa kər-kər dɔ néurtije'g,
- ²⁴Njebeelé gə to nje-kəsta lé to nje-kula sul dɔ loo'g, Yee ra né gə meeki jugugu gə kə kəsta.
- ²⁵Néje gə njedab ndiŋga lé tel tɔlee Mbata jia ndigi kwa kula peb ra el.
- ²⁶Yee ndiŋga néje gə ndiŋga ya gə ndɔ saar kàr uree naŋg jigi, Nɛ njemeekarabasur lé ar né gə kar bó ɔg el.
- ²⁷Nékinjaməs lə njémeeyèrje to né gə minɟ, Nɛ bəd bəi ba see loo gə deɛ d'un d'ar Gə takəji lə deɛ gə yèr lé bəi wa.
- ²⁸Nje-kərgoota gə gə ŋgɔm lé a kudu, Nɛ dəw gə oo ta lé a pa taree gə kédé-kédé ya.
- ²⁹Njémeeyèr lé to nje-kula kəmee nɟ'd sir-sir, Nɛ dəw gə njera nédana lé aar njaŋg dɔ rəw-kabee'g.
- ³⁰Kəm-kàr əsé gosonégər əsé takwɔji-kəm-kàr gə askəm kaar nɔ Njesigəneɟ'g lé godo.
- ³¹Kunda lé deɛ ndée goso mbata lə ndɔ rɔ, Nɛ Njesigəneɟ ba ar dəw un baŋga ya.

Gosota-Kəm-kàrje 22

- ¹Kar rii bar gə majee lé maji unda boo-nébaoje ləm, Meenoji kara maji unda larnda gə larlɔr ləm tɔ.
- ²Bao gə njendoo d'asəna, Njesigəneɟ ba gə nje-kunda dee joo bɔr.
- ³Dəw gə nje-kunda kəm-kàr dɔ rɛa'g lé oo némajel ndá iya rɛa, Nɛ deɛ gə négər na mee dee tas lé d'aw pər gə keneŋ ndá bɔ néra dee ɔs ta dee'g ya.
- ⁴Kandə kula-dɔ ləm gə bəl Njesigəneɟ ləm tɔ lé To nébao ləm gə rɔnduba ləma gə kəmə ləm tɔ.
- ⁵Kunje gə gumje to rəw-kaw njera nékori-kori'g, Yee gə aa dɔ kankəmrea ndá unda rɛa keneŋ bad.
- ⁶Ndoo ŋgon rəw gə kəm karee njaa keneŋ, Bèe ba loo gə yee tɔg ndá a kuba kyɟ el.

- ⁷Bao lé ɔ bee dɔ njéndooje'g ləm, Yee gá tona né lé tel to bər læ yee gá njekaree toná né lé tɔ.
- ⁸Yee gá dubu néra gá kori-kori ndá a kinja némeeko, Singamon meeki jugugu læa a tel to né gá kari ba.
- ⁹Dəw gá njemeemaji lé d'a tər ndu dee dəa'g Mbata yee un muru læa ar njéndooje.
- ¹⁰Tuba njekula sul dɔ loo'g ndá gel takɔl a godo ləm, Tamaɣ gə kɔl, gə ta boo-rɔkul lé d'a godo ləm tɔ.
- ¹¹Yee gá ndigi meekàr ngad-ngad ləm, Ar ta noji to təa'g ləm tɔ lé a to baokura læ mbai.
- ¹²Njesigəneɣ tɔs kəmee bao-bao dɔ négər'g, Nε yee tuji taje læ njendɔji pɔdɔdɔ.
- ¹³Njedab ula pana: Toboɣ aar raga'n! A kwam tɔlm mbə-rəw'g.
- ¹⁴Tapa kaiya denéje lé to bwa gá uru yaɣ, Yee gá mee Njesigəneɣ eɣ dəa'g lé a koso keneɣ.
- ¹⁵Mbə wa mee ngon, Ndá ndəi kwɔji kəmkàr a kɔree mée'g kilá əw.
- ¹⁶Yee gá buguru njendoo gə mba kar nékingaje læa-yee nja i ne dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm, Gə yee gá ar bao né ləm tɔ lé deɣ joo bər d'a tel si dan ndoo'g.

Tandəji kɔrje bəd-bəd

- ¹⁷Ur mbii oo ne ta læ njékəmkàrje ləm, Unda məəi dɔ négər'g ləm ləm tɔ.
- ¹⁸Mbata to rɔlel mba kari ngəm dee məəi'g ləm, Gə mba kar deɣ lai to tai'g pèrèrè ləm tɔ.
- ¹⁹Ma m'ndigi ndooi né bogəne Gə mba kari ɔm ne məəi dɔ Njesigəneɣ'g lé.
- ²⁰Takwɔji-kəmkàrje gə taje gá kə ləji tor dee məəi'g lé See m'ndaɣ kédé m'ari mbə el wa,
- ²¹Gə mba ndooi néje gá gəd-gəd ləm gə taje gá to tɔgəɔ ləm tɔ, Gə mba kari tel gə taje gá tɔgəɔ ila yee gá njekulai'g lé, see bèe el wa.
- ²²Wa njendoo né læ təa mbata to gá yee to njendoo el ləm, Buguru njekəmnɔo tarəwkɔg'd el ləm tɔ.
- ²³Mbata Njesigəneɣ a koso gel dee'g ləm, Yee a kɔr kəmə læ dee-deɣ gá njekwa dee néje læ dee taaje lé ləm tɔ.
- ²⁴Maji kari ɔr kura gə dəw gá to njeon el ləm, Dəw gá njera né kərm-kərm kara njaa səa el ləm tɔ,
- ²⁵Nà banelə i a ndaji panjaa deeje Kar dee tel to gum kwa kankəmrɔi.
- ²⁶Maji kari to gá mbuna deɣ gá d'un ndu dee d'ar nɔ dɔ né'g el ləm, Gə mbuna deɣ gá d'ɔs né naɣ taa ne nébanje el ləm tɔ.

²⁷Bó lé iŋga né gə mba kuga ne el ndá See gelee ban ba i ndigi kar dee d'ɔr tira-toi geli'g wa.

²⁸Maji kari ŋgəs gə kag-rəw-nim gə ləw Gə bəbije-je d'ula lé gə kédé el.

²⁹Bó lé i oo dəw gə gər gosokula læa maji ndá Yee a kaar nɔ dəwje gə kari ba'g el.

Gosota-Kəmkàrje 23

¹Bó lé i si ta ka-nésɔ'g gə dəw gə boo ndá Unda kəmkàr dɔ rɔi'g dɔ né gə to nɔi'g lé.

²Bó lé mal mbula nésɔ məəi'g rai yaɔ ndá Unda kia gwəsi'g.

³Maji kari ra kəmkəi dɔ nésɔje'g læa gə rii lé el, To nésɔ gə kə kərkəmlɔo.

⁴Sané siŋgai mba tel to bao el ləm, Ɔw rɔi kɛji ta dɔ'g yaɔ ləm tɔ.

⁵See i ndigi kar kəmi aiŋgwɔd goo néje gə d'a gə dəs'g wa. Mbata nébaoje lé to néje gə gə bag dee, Deɛ d'i par d'aw gə mee dara'g asəna gə niŋgatədə bəe.

⁶Maji kari ɔ muru læ dəw gə kəmee mas mbidi-mbidi el ləm, Maji kari ra kəmkəi dɔ nésɔje'g læa gə rii lé el ləm tɔ.

⁷Mbata gə goo takəjije læa gə mée'g lé yee to dəw gə bəe ya. Yee a kulai pana: Sɔ gə ai ya, nɛ mée ɔm səi nɔ'd el.

⁸I a tɔmé né gə lam gə i sɔ mbɔ lé ləm, Taje læi gə rii gə i pa lé d'a tel to né gə kari ba ləm tɔ.

⁹Maji kari pata mbi mbə-dəw'g el Mbata yee oo ta kəmkàr gə i ila mberee lé gə né el.

¹⁰Maji kari ŋgəs gə kag-rəw-nim gə ləw lé el ləm, Aw mee ndɔ'g læ ŋganalje el ləm tɔ,

¹¹Mbata njedalbɔ læ dee to njesiŋgamɔŋ, Yee a koso gel dee'g kɪ ne səi.

¹²Ar məəi to yel dɔ néndoo'g ləm, Ar mbii to tag dɔ taje gə kə nɛgər'g ləm tɔ.

¹³Ɔg rɔi dɔ kwɔji ŋgon kəmkàr'g el, Lé i undá gə ndəi kara yee a kwəi ne el.

¹⁴Loo gə i undá gə ndəi lé ndá I ɔree ne mee bəe'g læ njé gə d'wəi tee səa.

Ta kəmkàr gə bɔ ŋgon ula ŋgonee

¹⁵Ŋgonəm, bó lé kəmkàr to məəi'g ndá Meem-ma kara rɔlel a taa pəl-pəl tɔ.

¹⁶Meem gə kəi a kal ne rəa Loo gə ta a tee tai'g gə goo rəbee.

¹⁷Maji kari ra kəmkəi dɔ njékaiyaje'g el, Nɛ maji kari bəl Njesigəneɔ ya ta-ta,

¹⁸Mbata ndɔ gə ranɔg to gən ləm, Nékunda-mee-yel dɔ'g læi lé a kudu bɔ el ləm tɔ.

- ¹⁹Ngonəm, oo ta ləm ndá i a tel to ne njekəm̀kà̀r, Ar m̀ə̀i to par gé d̀ɔ̀ rə̀w gé danasur'g.
- ²⁰Maji kari si mbuna njékai mán-nduúje gé m̀i'g el ləm, Gə mbuna njéɔ̀ kər-da kə̀w elje'g el ləm tɔ̀.
- ²¹Mbata njédii mán-nduú gé m̀i ləm gə njembula néɔ̀ ləm tɔ̀ lé tel to njéndooje ləm, Njetobi lam-lam ta-ta lé ula ɲgisi kubu ɓa rə̀a'g ləm tɔ̀.
- ²²Oo ta lə̀ b̀ɔ̀bije, yeé gé ojii ləm, Oo kɔ̀inje gé né el loo gé yeé tel buga lé el ləm tɔ̀.
- ²³Iɲga kankəm̀ta ndá rabee ndogee el, Kəm̀kà̀r gə tandoo gə gosonégər kara ra sə̀ dee bèe ya tɔ̀.
- ²⁴Bɔ̀ njemeekarabasur lé si dan boo-r̀ɔ̀kal'g ləm, Yeé gé oji ɲgon gé njekəm̀kà̀r lé a kiɲga r̀ɔ̀lel ya ləm tɔ̀.
- ²⁵Maji kar b̀ɔ̀bi gə k̀ɔ̀i d'al r̀ɔ̀ dee, Maji kar yeé gé ojii lé si dan boo-r̀ɔ̀kal'g!
- ²⁶Ngonəm, yə̀ m̀ə̀i am ləm, Maji kar rə̀w-kabm lé taa kə̀mi ləm tɔ̀.
- ²⁷Mbata kaiya-dené lé to gé bwa gé uru yaɔ̀, Dené lə̀ də̀w lé to bwa-mán gé njɔ̀-njɔ̀.
- ²⁸Yeé um loo to gé gayim-də̀w bèe ləm Yeé ar bula lə̀ njéndɔ̀ji-p̀ɔ̀dɔ̀dɔ̀je mbuna də̀wje'g lé i d̀ɔ̀ maree'd gé kédé-kédé ləm tɔ̀.

Néra bər lə kido

- ²⁹Ra né hai! to mbata lə̀ n̄a wa. Ra né kwii! to mbata lə̀ n̄a wa. Maji ne n̄a ta gə kəl n̄a to mbata lə̀ n̄a wa. Nɔ̀ yoo d̀ɔ̀ n̄a'g to mbata lə̀ n̄a wa. Kiɲga doo lal gər gelee lé to mbata lə̀ n̄a wa. Kəm̀ gé kas ɲgɔ̀gə̀rɔ̀ lé to mbata lə̀ n̄a wa.
- ³⁰Mbata lə̀ deɛ́ gé d'ur ta mán-nduú gé m̀i'g mbidi ləm, Gə mbata lə̀ deɛ́ gé to njénaa mán-nduú gé m̀i gé pélé n̄a'dje ləm tɔ̀.
- ³¹Maji kari ai mán-nduú gé m̀i gé i kas kər-kər lé el ləm, Gə yeé gé də̀a tila kororo-kororo mee ɲgo'g el lə̀ma, Gə yeé gé i ruba naɲg p̀ɔ̀-p̀ɔ̀ el ləm tɔ̀.
- ³²Rudee ndá a tɔ̀i to gé li bèe ləm, A tugai to gé li-ɲgɔ̀rɲgɔ̀d ləm tɔ̀.
- ³³Kə̀mi a to gé d̀ɔ̀ denéje gé raɲg ləm, M̀ə̀i a pata gé kori-kori ləm tɔ̀.
- ³⁴I a to asə̀na gə də̀w gé to d̀ɔ̀ baa-boo-kad'g ləm, Asə̀na gə də̀w gé to sém kag lel bato'g ləm tɔ̀.
- ³⁵D'undam ne tom el! Deɛ́ mbɔ̀iyim naɲg ndá m'oo gé né el tɔ̀. See kà̀r gé ra ɓa m'a ndel d̀ɔ̀ ɓi'g wa. M'ndigi kai ya ɓə̀i!

Gosota-Kəm̀kà̀rje 24

Njekəm̀kà̀r gə njemeeyèr

- ¹Maji kari ra kəmkəɲ dɔ dəwje gə to njémeeyèrje'g el ləm, Ndinga rɔi gə mba si sə dee nɔ'd el ləm tɔ.
- ²Mbata deɛ laɲi tor tuɲi gə boo mee dee'g ləm, Ta dee kara pata néraje gə majel ləm tɔ.
- ³Mbɔl dɔ kəmkàr ba d'unda ne kəi ləm, Mbɔl dɔ gosonégər ba kəi lé to ne tar njaŋg ləm tɔ,
- ⁴Mbɔl dɔ négər ba némajije gə gad dee to yaɔ ləm, lel yaɔ ləm tɔ lé Taa ne mee kəije pəl-pəl.
- ⁵Njekəmkàr lé siŋgá to kɔgəɾɔ-kɔgəɾɔ ləm, Yee gə njenégər lé ar siŋgamonɔ læa to ne njaŋg ləm tɔ.
- ⁶Mbata i a kunda kəmkàr dɔ rɔi'g ba a rɔ ne rɔ bəi ləm, Kun baŋga lé to mbata bula læ njékwɔji-takəmkàrje ləm tɔ.
- ⁷Kəmkàr lé al dɔ mbə-dəw sula, Yee askəm tee təa ja tarəwkwɔg'd el.
- ⁸Yee gə laɲi tor néra gə majel mée'g lé 'Baree dəw gə gosɔyèr taa mée pəl-pəl.
- ⁹Takəɲi læ mbə lé wɔji dɔ kaiya ya goo kára ba, Yee gə njekula sul dɔ loo'g lé to né gə minɔ mbuna dəwje'g tɔ.
- ¹⁰Bó lé i unda ndolé ndɔ néurti'g ndá Siŋgai to gə lam ba bəe.
- ¹¹Maji kari taa dɔ deɛ gə ndɔr dee gə loo yoo'g ləm, Deɛ gə d'aw tija gwɔb dee lé kara maji kari aɲi dee ləm tɔ.
- ¹²Bó lé i pana: kwii! jee n'gər bəe el... Yee gə njekwɔji kwɔi læ bəŋgərə lé see a koo el wa.
- ¹³Ngonəm, maji kari ɔ ubu təɲi mbata to né gə maji, Mban-teɲi lé a lel tai'g tɔ.
- ¹⁴Ne maji kari gər kəmkàr mbata kankəmrɔi kara togəbè tɔ, 'Bó lé i iŋga ndá ndɔ gə bèle to gən ləm, Nékunda-mee-yel dɔ'g læi lé a kudu bɔ el tɔ.
- ¹⁵Maji kum loo gə meeyèr loo-si njemeekarabasur'g el ləm, Tuɲi loo-siée gə yee wa rəa keneɲ el ləm tɔ.
- ¹⁶Mbata njemeekarabasur lé a koso gɔl siri ne yee ita ta-ta, Ne njémeeyèrje lé némeekɔ ar dee d'oso kalaŋ.
- ¹⁷Maji kari ra rɔlel dɔ koso'g læ njebɔ læi el ləm, Maji kari al rɔi loo gə gɔlee unda ndolè el ləm tɔ.
- ¹⁸Nà banelə Njesigəneɔ a koo ndá A lelee el ləm, A karee ɔs onɲ læa dəa'g rəw gə raŋg ləm tɔ.
- ¹⁹Ar məəi oɲ gə mbata læ deɛ gə ra némajel el ləm, Ra kəmkəɲ dɔ njémeeyèrje'g el ləm tɔ,

²⁰Mbata yee gá to njemeeyèr lé ndɔ́ gá bèlè lé wɔ́ji dɛa el, Pɛrɛndɔ́ lɛ njémeeyèrje wɛi misi tɔ́.

²¹Ngonɛm, maji kari bɛl Njesigɛneɔ́ lɛm, gɛ mbai lé lɛm tɔ́, Maji kari ɔ́m nɔ́'d gɛ dɛwje gá njétula né nɔ́'dje el,

²²Mbata tuji gá boo a kuba dee nanɔ́ bus Ndá see nɔ́ ba a gɛr bɔ́ néra dee gá a kɔ́s ta dee'd gá yo gá nee wa.

Ta kɛmkàr lɛ njékɛmkàrje

²³Aa ooje, né gá ranɔ́ gá ɔ́ rɔ́ njékɛmkàrje'g ya tɔ́bɛi. Kɔ́r kɛm dɛwje loo-ganɔ́-rɔ́wta'g lé to sur el.

²⁴Yee gá ula njemeeyèr pana: i to njemeekarabasur ndá! Koso-dɛwje d'a kila ndɔ́l dɛa'g lɛm, Ginkoji dɛwje gɛ ranɔ́ kara d'a kila ndɔ́l dɛa'g lɛm tɔ́.

²⁵Nɛ dee gá d'ar bɔ́ nérea ɔ́s tɛa'g ndá d'ingɛ majee lɛm, Némaji a ree dɔ́ dee'g asɛna gɛ nétɔ́rɛndu bèe lɛm tɔ́.

²⁶Yee gá ila ta'g gɛ goo rɛbee lé To asɛna gɛ kil bɔ́l nɔ́ bèe.

²⁷Maji kari gɔ́l néje lɛi gá to raga lɛm, Ar mee ndɔ́ lɛi to gá majee lɛm tɔ́ ba Gée gá gogo ndá a ra kɛi lɛi bɛi.

²⁸Maji kari ɔ́r goo ta gɛ mɔ́dɛ ba ɔ́s ne njeboatakɛi lɛi rɛw el, See i ndigi su kɛm loo gɛ tapaije wa.

²⁹Maji kari pana: M'a ra sɛa to gá yee ra sɛm-ma bèe lé el, M'a kuga nana kara gɛ goo kula rɛa-rɛa.

Néra njedab

³⁰Ma m'dɛs mbɔ́r loo-ndɔ́'g lɛ njedab kára bèe, Mbɔ́r loo ndɔ́-nduú'g lɛ dɛw gá kɛmkàr na mée tas.

³¹Tɔ́bɛi aa oo, kunje d'ɔ́ taa loo keneɔ́ pɛl-pɛl lɛm, Gɛrgɛdje siɔ́ nɔ́ keneɔ́ siɔ́-siɔ́ lɛma, Ndògo gá d'unda gɛ kɔ́r mbal lé kara Jura nanɔ́ lɛm tɔ́.

³²Né gá m'oo lé m'ɔ́ji ginee mɛɛm'g Ndá m'ingɛ ne tandoo keneɔ́ ya.

³³Kwa kɛm lam ba kar bi oso kɛm'g ba, Kɔ́m ji jɛb gɛ mba tɔ́bi bɛl tɔ́...

³⁴Ndá ndòo a kubai nanɔ́ bus To gá njɛngɛɔ́ né kubá kwá bèe, Boo-boo a tɛɛ dɔ́i'g wai To gá dɛw gá wa nékad jia'g bèe.

Gosota-Kɛmkàrje 25

¹Aa ooje, gosota-kɛmkàrje lɛ Salomɔ́ gá dɛwje lɛ Ejekias, mbai gá Juda lé tɔ́s dee nɔ́'d ranɔ́ ya tɔ́bɛi.

Ta kɛmkàrje bɛd-bɛd

- ²Rɔnduba lə Ala to mba kiya dɔ néje gá kiya, Rɔnduba lə mbaije to mba saɲg gin néje mba gər.
- ³Dara gá to tar sab ləm, kuru lə naɲg gá gə naɲg ləma, Gə mee mbaije ləm tɔ lé dum gər ya.
- ⁴Ɔr siɲ larnda kédé ba Njelè né a kiɲga jo larnda gá àr ɲgad-ɲgad bəi.
- ⁵Ɔr njemeeyèr nɔ mbai'g ba Kalimbai læa a to njaɲg gə goo néra gá gə dɔ najee bəi tɔ.
- ⁶Maji kari unda dɔi tar nɔ mbai'g el ləm, Maji kari aar loo-si dəwje gá boo'g el ləm tɔ.
- ⁷Kar dee d'ulai pana: Al gá kédé nee ba Maji unda kar dee d'ila rɔkul dɔi'g nɔ dəw gá boo'g Gá i ée gə kəmi lé.
- ⁸Maji kari ɲ rad aw gə dəw loo-gaɲg-rəwta'g el, Nà banelə gée gá gogo i a gər né gá kəm ra el Loo gá mari a kila boo-rɔkul dɔi'g.
- ⁹Ɔr ta læi gá i aw ne gə mari gə ta mba taa ne dɔi, Nə maji kari riba dɔ ta læ mari gá to loo-kiya'g el,
- ¹⁰Nà banelə loo gá yeɛ oo taree ndá Yeɛ a kila rɔkul dɔi'g, Kar ri gá majel gá ila dɔi'g lé a kɔr el.
- ¹¹Ta gá dəw pa gə goo rəbee lé To asəna gə larlɔr gá ndaji ne kandə kag Gá d'ɔm mee ɲgon karè'd Gá ra gə larnda bèe.
- ¹²Ta gá njekəmkàr pa ne gə dəw gá ur mbia oo ta lé To asəna gə mbaiɲgira larlɔr ləm, gə néməd gá ra gə larlɔr gá àr ɲgad-ɲgad bèe ləm tɔ.
- ¹³Njekajkula gá to majikoji lé To asəna gə kul læ ndi kwɔji gá naɲ kinja kó'g bèe mbata læ njekulá lé, Yeɛ gɔl mee béeje aree to ne ləm.
- ¹⁴Dəw gá ti rəa gə mɪdé ba dɔ nénoji gá yeɛ ba ar dəwje lé To asəna gə kil læ ndi gə lel gá ula lal mán ndi bèe.
- ¹⁵Kar oɲg ɲ səi kalaɲ el ba gá kumɔ ndəd ne mbai ləm, Ta gá kul yururu ba askəm təd siɲga dəw ləm tɔ.
- ¹⁶Bó lé i iɲga ubu tɔji ndá ɔ aree asi gá kas ba ba Nà banelə məəi a kɔsi ɲgug kari tɔmé.
- ¹⁷Maji kari ɲgəɲ ta teg-teg ta kəi'g læ njeboatakəi læi el, Nà banelə i a kasee nag-nag karee ɛjii bəi-bəi.
- ¹⁸Dəw gá gaɲgta badə-badə ɔm ta njeboatakəi'g læa lé To asəna gə gəl ləm, gə kiambas læma, gə kandə bandaɲg gá adə njal-njal ləm tɔ.
- ¹⁹Kəm məəi dɔ njendɔji pɔdɔdɔ'g ndɔ néurti'g lé To asəna gə ɲgaɲ dəw gá təd ləm, Gə gɔlee gá unda ndolè bèe ləm tɔ.

²⁰Kɔs pa rɔlel kar dɔw gɛ kɛmee to ndòo lé To kára ba asəna gɛ kɔr kubu rɔ'g ndɔ gɛ kul ɔ ləm, Gɛ kɔm mán-nduú gɛ mas dɔ sigiri'g ləm tɔ.

²¹ Bó lé bó tɔl njeba læi ndá Aree muru ɔ ləm, Bó lé kɔdaman tɔlee kara Aree mán ai ləm tɔ.

²²Mbata loo gɛ i ra togábè ndá To asəna gɛ kɔr pɛr gɛ uba ɔm dɛa'g, Tɔbɛi Njesigəneə a kari née bɛi.

²³Lel gɛ i dɔgel lé ree gɛ ndi ləm, Ndɔ gɛ pata gɛ to loo-kiya'g lé Ar kɛm maree tel wagəsa ləm tɔ.

²⁴Kisi kɛi-kobo'g lé ba Maji unda korè nɔ gɛ dené gɛ njetar mee kɛi gɛ maji'g.

²⁵To gɛ mán gɛ kul yururu lel ta dɔw gɛ dao'g lé Ta gɛ maji gɛ i bee gɛ əw'g kara to togábè tɔ.

²⁶To gɛ kɛm-rəw-mán gɛ bugulu ləm, gɛ ŋgira-mán gɛ beb ləm tɔ lé Njemekarabasur gɛ unda ndolè nɔ njemeeyèr'g lé to togábè tɔ.

²⁷Kɔ ubu tɔji yaə lé to maji sur el, Nɛ saŋg rɔnduba lə njé gɛ raŋg lé yee ba gɛ nérifar.

²⁸Dɔw gɛ to dɔw dɔ rɛa el lé To asəna gɛ bee-boo gɛ deɛ tuji ndògo-bɔrɔ læa d'aree godo.

Gosota-Kɛmkàrje 26

Ta gɛ wɔji dɔ mbə-dəwje

¹Kula rɔnduba dɔ mbə-dəw'g lé To né gɛ to lée'g el asəna gɛ ndi gɛ ər gɛ kwɔji naj kára ləm, Gɛ ndi gɛ ər naj kinja kó'g lé ləm tɔ.

²To gɛ yel aw yo-yo nee-nee ləm, ləbm-siri nar bag ləm tɔ lé Togábè ba ndɔl gɛ kila dɔ loo'g lal né gɛ bèe lé a ra né kára el tɔ.

³Kéŋgələ wɔji dɔ kunda ləm, Ndəi gɛ ɔ mas wɔji dɔ mulayèje ləma, Ndəi to mbata gir mbə-dəw ləm tɔ.

⁴Maji kari ila mbə ta'g gɛ goo ta mbə læa el, Nà banelə i a tel to tana səa.

⁵Tel ila mbə ta'g gɛ goo ta mbə læa Nà banelə a koo rɛa gɛ njekəmkàr.

⁶Yee gɛ ɔm ta ta mbə'g aree aw pa lé Yee gaŋg gɔlee-yee ya ləm, Yee bar néje gɛ kədərə gɛ dɛa'g ləm tɔ.

⁷To gɛ gɔl njemədə unda ndolé lé Gosota gɛ tee ta mbə-dəwje'g lé kara siŋga godo togábè ya tɔ.

⁸Kila rifar dɔ mbə-dəw'g lé To kára ba asəna gɛ tɔ kɔri mbal yɔrɔŋ dooje'g mba kila.

⁹Gosota gɛ tee ta mbə-dəwje'g lé To asəna gɛ kun gɛ ɔs ji dɔw gɛ kido rɛa.

10Yee gá bar mbə-dəwje əsé njédəstarje loo-kula'g lé To asəna gə njerɔ bandanɔ gə ar dəwje lai doo bəe.

11Mbə-dəw gá tel dɔ néra mbə'g læa lé To asəna gə bisi gá tel ɔ tɔmé læa gogo.

12Bó lé i oo dəw gá oo rəa gá njekəmkàr ndá Né gá i askəm kunda məəi yel dɔ'g gə mba kiŋga rɔ mbə-dəw'g lé Ur dɔ keɔ-yee'g.

Kula ra njedab

13Njedab ula pana: Da-tɔg aar rəw'g ləm, Toboj aar mbə-rəwje'g ləm tɔ.

14To gá tabidi-rəw kəi gá tɔ gə kag-lar aw yo gá nee lé Njedab kara nduburu gururu-gururu dɔ tira'g læa togəbè tɔ.

15Njedab lé ula jia mee ka'd ndá To kədərə səa mba tel gə jia kula təa'g.

16Njedab lé oo rəa gá njekəmkàr Unda dəwje siri gá d'ila ta'g gə goo rəbee.

Ta kəmkàrje gá ranɔ

17Dəw gá njedəstar gá ar mée eɔ dɔ takɔl gá wɔji dəa el lé To asəna gə dəw gá wa bisi gə mbia lal kúla.

18To gá njekər ila pər loo'g ləm, Turu bandanɔ gá tɔl dəw ləm tɔ lé

19Dəw gá su kəm maree pa ne pana: See to gá ta kogo el wa lé to togəbè tɔ.

20Kir gá godo ba ar pər wəi ne, Bèe ba loo gá njekunda nani godo ndá takɔl wəi bəm bèe tɔ.

21Kul gá ɔm dɔ kər pər'g lé aree taa pər ləm, Kir ba ar pər ɔ ləm tɔ, Togəbè ba dəw gá njetar lé Ɔs gin maj nɔ ta gə kɔl bèe tɔ.

22Taje læ njekunda nani lé to asəna gə nésɔje gá rii ləm, D'aw njal tee mee dəw gá kəi kərɔg ləm tɔ.

23Taje gá nunɔga kəd-kəd ləm, gə mée gá majel ləm tɔ lé To asəna gə siɔ larnda gá d'ɔr gir jo-aji'g bəe.

24Dəw gá njekeji loo bəi-bəi lé Ta gá tee təa'g ba ləm ne dɔ rəa, Tɔbəi yee ar ta sukəmlɔo to mée'g kərɔg.

25Loo gá yee pata gə ndia gá kul yururu lé Ɔm məəi dɔ'g el, Mbata néje gá minɔ siri to mée'g.

26Bó lé yee iya dɔ keji loo bəi-bəi mée'g su ne kəm loo lé ndá Meeyər læa a tee raga loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g læ koso-dəwje ya.

27Yee gá uru bwa ndá Yee nja a koso keneɔ ləm, Yee gá nduburu mbal ndá Mbal lé a tel koso dəa-yee'g ya tɔ.

28Ndɔ dəw gá njepa tanɔɔm lé

Ɔji deɔ gá yee tuji dee lé bəi-bəi ləm, Ta gá kɔ bɔr bèl lé Ree gə tuji-boo ləm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 27

- 1 Maji kəsta dɔ ndɔ gé bèlè'g el Mbata i gər né gé a tee mee ndəa'g nee el.
- 2 Maji kar dəw gé raŋg ba pidi bó i el ləm, Dəw gé raŋg ba bó tai i el ləm tɔ.
- 3 Kər mbal wɔi ləm, nagəra kara to né gé wɔi ləm tɔ, Ne meekɔ lə mbə-dəw lé wɔi unda dee joo bər.
- 4 Meeki jugugu to néra gé bɔsɔsɔ ləm, Oŋg al dɔ loo sula ləm tɔ, Ne see nɔ ba askəm kar gəs nɔ ra jaŋg'd wa.
- 5 Ta gé pa səi kəmi'g təsərə lé Maji unda ndigi nɔ gé gə dɔ mundu.
- 6 Doo gé baokura iŋga mbata lə maree lé tɔji ŋgonkoji ləa, Ne kil bɔl lə njebɔ lé to nəsukəmloo.
- 7 Yeɛ gé mée ndan tub lé tuba mban-teji gə gɔlee, Ne yeɛ gé bó tɔlee lé né gé adə ya kara lel təa'g jula-jula.
- 8 To gé yel yɔ kəiee ndəm aw əw lé Dəw gé yɔ loo-siée ndəm aw əw kara to togábè tɔ.
- 9 Ubu gə néje gé ədə sululu ar mee dəw lelee ləm, Takwɔji-kəmkàr gé baokura ləi pa gə meenoji lé kul yururu ləm tɔ.
- 10 Maji kari uba baokura ləi gə kɔ bɔbiye yɔ dee el ləm, Aw kəi lə ŋgokɔi ndɔ néurti'g ləi el ləm tɔ, Njeboatakəi ləi gé si mbɔri'g dəb lé maji unda ŋgokɔi gé si əw.
- 11 Ŋgonəm, unda kəmkàr dɔ rɔi'g ar rɔm lelm ne, Bèe ba m'a kaskəm kila ta'g lə yeɛ gé ila boo-rɔkul dɔm'g lé.
- 12 Dəw gé unda kəmkàr dɔ rəa'g lé Oo né gé majel ndá iya rəa, Deɛ gé négər na meɛ dee tas lé D'ur keneŋ ndá bɔ néra dee ɔs ta dee'g.
- 13 Yeɛ gé ɔs né naŋg mbata lə maree lé Maji kari taa kubu ləa Maji kari wá kəgəgə-kəgəgə Taa mia-koo-ta jia'g mbata lə dené gé raŋg tɔ.
- 14 Tər gé dəw tər ndia dɔ maree'g gə ndia gé ɓar wəl tee gə ndɔ rad lé Dəwje d'oo gé ta ndɔl ba.
- 15 Dené gé njekunda tar ləm Gə kəi gé ndəi əw el ləm tɔ lé d'asəna.
- 16 Dəw ndigi kɔg dené gé njetar tar lé To gé lel gé yeɛ ndigi kɔgee loo kula, Esé ubu gé yeɛ ndigi kwa gə jia tɔ.
- 17 To gé larndul ɔl larndul aree adə lé Dəw kara ɔs gel oŋg lə maree togábè tɔ.
- 18 Yeɛ gé tɔs kəmee bao-bao dɔ kag-kodé'g ndá a sɔ kɔdee ləm, Yeɛ gé aa dɔ béeje kər-kər ndá a kiŋga riɓar ləm tɔ.

- ¹⁹To gé dāw oo ne kāmee dan mán'g bēe lé Mee dāw kara unda néra dāw kāmee'g bēe tɔ.
- ²⁰Bee lə njé gé d'wəi ləm gə bwa-wəl gé suna godo ləm tɔ lé né as dee nda el, Kəm dāw kara né asee nda el tɔ.
- ²¹Bai-kər wəji dɔ larnda ləm, Bwa-bɔda wəji dɔ larlɔr ləm tɔ, Nε dāw lé deɛ neán gə goo ribar ləa.
- ²²Lée i ila mbə-dāw mee biri'g dan kandə né'g uree gə gwəi kara Némbə ləa a kər rəa'g el.
- ²³Maji kari gər badje ləi kára-kára lai ləm, Tɔs kəmi dɔ koso-nékulje'g ləi bao-bao ləm tɔ,
- ²⁴Mbata nébao a to gə nɔ el ləm, Dɔgugu-mbai kara a to saar-saar gə nɔ el ləm tɔ.
- ²⁵Moré godo ba mu gé təb idi bəi, Ndá mbɔ mu nékulje gé dɔdije'g tɔ.
- ²⁶Ŋgan badje to mba kuji ne kubu kula rɔi'g ləm, Bəl byaje to mba ndəi ne ndɔ ləm tɔ,
- ²⁷Mbà byaje ləi lé as kul rɔi, gə kul njémeekəije ləi ləm, As kar ŋganjélookisije ləi gé dené d'isi ne kamba ləm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 28

- ¹Njemeeyèr mbudu ŋgwɔd aɪ al kar dāw kore gée ləm, Njemeekarabasur ndá mée kaj to gé kura toboɪ bēe ləm tɔ.
- ²Loo gé ta to bee'g ndá mbaije bula digi-digi, Nε mbɔl dɔ njegosonégər gə gər gin né lé ləb beekɔ ləa
 ɪ ne dɔ maree'd gé kédé-kédé.
- ³Dāw gé lal né gé buguru njéndooje lé To asəna gə ndi gé ər gə lel gé ar nésɔ lal dāwje.
- ⁴Deɛ gé d'uba godndu d'ya lé Pidi njemeeyèr gé pidi, Nε deɛ gé d'aa dɔ godndu kər-kər lé D'ar mee dee ɔ dee dāa'g.
- ⁵Dāwje gé d'ula rɔ dee mbiriri dan majel'g lé Gər gin né gé gə dɔ najee el, Nε deɛ gé saŋg Njesigəneɔ ba gər gin néje lai.
- ⁶Njendoo gé njaa gə goo rəbee lé Maji unda yeɛ gé to bao gé rəw-kabeeje nduni koŋ-koŋ.
- ⁷Yeɛ gé aa dɔ godndu kər-kər lé to ŋgon gé njegosonégər, Nε yeɛ gé ɔr kura gə njembula nésɔje lé ila rɔkul dɔ bɔbeeje'g.
- ⁸Yeɛ gé wəji lar dɔ maree'g ləm, Taa manee dɔ'g ləm tɔ Gə mba kar némajije ləa-yeɛ ɪ dɔ maree'd gé kédé-kédé lé Mbɔ dee mbata lə yeɛ gé a koo kəmtondoo lə njéndooje.

- ⁹Bó lé dāw kára un mbia rāw dō godndu'g ndá Tamaji læa kara to né gá minā tō.
- ¹⁰Yeē gá ar dāwje gá njéra nédanasurje ndām dan rāw gá majel'g lé Oso mee bwa gá yeē nja uru'g, Ne dāwje gá ra né gā goo rābee lé D'ingga meemaji gá nénduba læ dee.
- ¹¹Dāw gá to bao lé oo rāa-yeē nja gá njekāmkar, Ne njendoo gá to njegosonégār lé ədā gelee.
- ¹²Loo gá njémeekarabasurje d'un baŋga ndá To rōnduba gá boo, Loo gá njémeeyèrje d'unda dō dee tar ndá Nana kara iya rāa gá kiya.
- ¹³Dāw gá iya dō nékaltaje læa lé a teēkor el, Ne yeē gá tegginee gá raga læm uba ya læm tō ndá Inga meekoso lemsé.
- ¹⁴Rōlel nai gā dāw gá si gā bəl mée'g, Ne yeē gá ar mée kədārā ndá a koso dan némajel'g.
- ¹⁵Njemeeyèr gá ɔ bee dō dāwje'd gá to njéndooje lé To asəna gā toboi gá inja mi j læm, gā da-urs gá bó tōlee bèe læm tō.
- ¹⁶Njekōbee gá gosonégār lalee lé Néra buguru læa i dō maree'd gá kédé-kédé, Ne yeē gá to njebā læ mal nékinga gá gā goo rābee el lé Ar ndōje læa i dō maree'd gá kédé-kédé.
- ¹⁷Dāw gá ta mās maree wa dāa lé a j njal teē bwa-yoo'g, Maji kar dāw ɔgee el.
- ¹⁸Yeē gá njaa gā goo rābee lé a kaji ne, Ne yeē gá un rāwje joo gá nduni lé a koso yeē gá kára'g.
- ¹⁹Yeē gá ndō-ndō læa lé néso asee nag-nag, Ne yeē gá aingwōd goo néje gá midé ba ndá Ndoō ba asee nag-nag tō.
- ²⁰Dāw gá to ŋgonkoji lé inga ndutōr si danee'g bédèg, Ne yeē gá ndəb ndəb tel bao lé a lal kar ta wa dāa el.
- ²¹Kōr kām dāwje lé to sur el, Dāw lé ya rāa yag dan kaiya'g gā mbata goŋ muru ba ya.
- ²²Dāw gá njekāmka j lé ndəb ndəb tel bao, Ne ndōo gá a gā teē dāa'g lé yeē gār el.
- ²³Yeē gá ndaŋg mareeje lé inga majee gogo Ur dō yeē gá ndəa pata gá rii.
- ²⁴Dāw gá bogo bōbeeje gā keaje ba pana: To kaiya el lé To njeboalookaw læ njetujiloo.
- ²⁵Njebeelé ɔs gel takōlje, Ne yeē gá ɔm mée dō Njesigəneā'g lé Né asee nag-nag.
- ²⁶Yeē gá ɔm mée jəb-jəb dō rāa-yeē'g lé to mbə-dāw, Ne yeē gá njaa gā kāmkar a kaji ne.
- ²⁷Yeē gá ar njéndooje né lé bó a bar ria el, Ne yeē gá lib kəmee jib-jib lé ndōl ba wa dāa.

²⁸Loo gé njémeeyèrje d'unda do dee tar ndá Nana kara iya ræa gæ kiya, Loo gé deɛ tuji ndá Njémeekarabasurje d'ɔ do maree'd gé kédé-kédé.

Gosota-Kæmkàrje 29

¹Dæw gé kæm kar dee ndaŋgee ne yeɛ uba gwɔ̀bkelkwɔ̀i lé A tæd njigi-njigi gé léegæneeya kar loo gɔ̀lee a godo.

²Loo gé njémeekarabasurje d'ɔ do maree'd gé kédé-kédé ndá Koso-dæwje d'isi dan rɔ̀lel'g, Loo gé njémeeyèr ɔ̀ bæe ndá Koso-dæwje tila mee deɛ pugudu-pugudu.

³Dæw gé unda kæmkàr dan kæmee'g lé Rɔ̀ bɔ̀beeje lelee, Ne yeɛ gé ŋgəŋ rɔ̀ kaiya-denèje'g lé Sané némajije læa kad-kad.

⁴Mbai lé ar bæe to njaŋg gæ goo néra gé gæ do najee, Ne yeɛ gé taa né gé taa négædbæe gé gæ do najee el lé tuji ne bæe gé tuji.

⁵Dæw gé bɔ̀r bèl maree lé Iya ne gum loo-tila-gɔ̀lee'g

⁶Loo ra majel læ dæw gé njémeeyèr lé gum to keneŋ, Ne njémeekarabasur ɔ̀s pa rɔ̀lel læm, al ræa læm tɔ̀.

⁷Njémeekarabasur gær gin ta læ njéndooje, Ne njémeeyèr lé gær gin né kára el.

⁸Njékula sul do loo'gje lé d'ula pær mee bæe-boo'g, Ne njékæmkàrje ba d'ar oŋg wæi bèm.

⁹Bó lé dæw gé njékæmkàr aw gæ mbæ-dæw loo gaŋgta'g ndá Lé yeɛ ra oŋg æsé kogo kara Yeɛ a ra pi bó a kiŋga meelɔ̀m el.

¹⁰Dæwje gé ta kila mæs wa do dee lé D'ə̀ji dæw gé njera né gæ goo ræbee bæi-bæi, Ne dæwje gé njéra nédanaje lé D'aa dæa kær-kær.

¹¹Mbæ-dæw rab oŋg læa lai raga ndægæsə, Ne njékæmkàr lé tɔ̀ méé do keɛ'g gaa-gaa.

¹²Loo gé yeɛ gé njekɔ̀bee ur mbia gèŋ do taŋgɔ̀mje'g ndá Kuraje læa lai to njémeeyèrje tɔ̀.

¹³Njéndoo, deɛ gæ njebuguru d'as nɔ̀, Ne Njesigəneɛ ba to njekar kæm deeinja joo bɔ̀r.

¹⁴Mbai gé gaŋg ræwta læ njéndooje gæ goo ræbee lé Kalimbai læa a to njaŋg gé kédé-kédé.

¹⁵Ndæi læm, gæ takwɔ̀ji-kæmkàr læm tɔ̀ lé ar kæm dæw àr, Ne ŋgon gé d'yá gé kyɔ̀ lé ila rɔ̀kul do keaje'g.

¹⁶Loo gé njémeeyèrje d'ɔ do maree'd gé kédé-kédé ndá Kaiya kara ɔ̀ do maree'd gé kédé-kédé tɔ̀, Ne njémeekarabasurje d'a kaa koso læ dee gærərə.

¹⁷Wɔ̀ji ŋgoni kæmkàr ndá Yeɛ a kar mæai oso naŋg pɔ̀ læm, A kar rɔ̀lel taa mæai pəl-pəl læm tɔ̀.

¹⁸Loo gé ndarta læ njéteggintaje godo ndá Koso-dəwje d'aw kori-kori, Ne rələl nai gə yeɛ gé aa dɔ godndu kər-kər.

¹⁹Bər lé taje gé pa goo kára ba ba dəw a kwɔjee ne kəmkàr el, Lé yeɛ gər ginee kara a ila koji dɔ'g el.

²⁰Bó lé i oo dəw gé pata kalaŋ-kalaŋ lal keji gintaje læa ndá Né gé i askəm kunda məəi yel dɔ'g gə mba kiŋga rɔ mbə-dəw'g lé ur dɔ kea'g ya.

²¹Ŋgonjelookisi gé d'unee gə kasee ba d'odee gə goo rəbee lé Gée gé gogo lé yeɛ oo rəa gé ŋgon meɛ dee.

²²Dəw gé njeon ɔs gel takɔl ləm, Njemee ki jugugu lé ra ne kaiyaje bula ləm tɔ.

²³Beelé læ dəw lé aree oso kul, Ne yeɛ gé ula dəa aw yururu ndá iŋga rənduba.

²⁴Dəw gé orè nɔ dɔ né'g gə njebogo lé To njeba læ kankəmrea-yeɛ ya, Yeɛ oo ta ndɔl ya ne yeɛ riba dɔ né kára kara gé raga el.

²⁵Bəl dəwje lé to gé gum, Ne yeɛ gé ɔm mee jəb-jəb dɔ Njesigəneɔ'g lé a si ləm.

²⁶Dəwje bula saŋg loo taa kəm njeɔɔbee, Ne Njesigəneɔ ba to njeɔrkəmta læ nana kara gə goo rəbee.

²⁷Dəw gé njera nékori-kori lé To né gé minɔ kəm njémeekarabasurje'g ləm, Yeɛ gé rəw-kabee to danasur lé To né gé minɔ kəm njémeeyərje'g ləm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 30

Taje læ Agur

¹Taje gé Agur ŋgolə Jake pa. Ndərtaje gé dəw nee pa wɔji ne dɔ Itiel, wɔji ne dɔ Itiel ləm, gə Ukal ləm tɔ.

²Tɔgərɔ ya, ma lé m'gər né el m'unda dəw gé rara kara ləm, M'iŋga gosonégər gé kɔ dəw el ləm tɔ,

³Ma m'ndoo ta kəmkàr el ləm, Né gər læ njemeenda londonj lé kara ma m'gər el ləm tɔ.

⁴See nɔ ba i aw dara ba tel ree naŋg nee wa. See nɔ ba wa lel meɛ jia'g wa. See nɔ ba tɔ mán gə kubu læa wa. See nɔ ba ar ŋgaŋ rudu naŋg nee to wa. See ria ban wa. See ri ŋgonee ban wa. See i gər ya wa.

⁵Taje lai gé Ala pa lé to taje gé àr ŋgad-ŋgad. Yeɛ to dər læ deɛ gé saŋg njɔloo-kula-dɔ dee rəa'g.

⁶Taje læa lé maji kari ila maree dɔ'g el, Nà banelə yeɛ a ndaŋgi ndá d'a kooi gé njetəŋɔm.

⁷Ma m'dəjii néje joo ya, Bəd ba kam m'wəi bəi lé maji kari ɔgm el!

⁸Ta gé gə goo rəbee el, gə taŋgəm lé ɔs dee rəw rəm'd gé raŋg, Am m'to njendoo el ləm, gə bao el ləm tɔ, Maji kari am néso gé asm béréré ya,

⁹Nà banelə loo gé m'a si dan néje'g bèdèg ndá M'a mbadi pa ne pana: see Njesigəneḡ ba to nawa. Esé loo gé m'a si dan ndòo'g ndá M'a bogo kila ne ndɔl dɔ ri Ala'g lé ləm tɔ.

¹⁰Maji kari un dɔ bər ar béeje el, Nà banelə yeḡ a kila ndɔl dɔi'g Kar dee d'ooi ne gé dəw gé ta wa dəa.

¹¹Ginkoji dəwje gé naje d'isi gən Gé to njekila ndɔl dɔ bɔ deeje'g ləm, D'ila ribar dɔ kɔ deeje'g el ləm tɔ.

¹²Ginkoji dəwje gé naje d'isi gən Gé d'oo rɔ dee gé dəwje gé d'ar ŋgad-ŋgad, Ne deḡ togo né gé minḡ gé to rɔ dee'g el.

¹³Ginkoji dəwje gé naje d'isi gən Gé to njébeeje ləm, Né wa kəm dee el ləm tɔ.

¹⁴Ginkoji dəwje gé naje d'isi gən Gé ŋgaŋ dee to gé kiambas ləm, mbiri dee to gé kiaje ləm tɔ Gə mba gaŋg ne njénékəmnɔoje gé dɔ naŋg nee sɔ dee ləm, Gə njéndooje gé mbuna dəwje'g ləm tɔ.

Ta kəmkàr gé tura néje bəd-bəd

¹⁵Tende lé ŋganeeje gé dené joo to gən gé baree pana: Am! Am! Néje munda gé né as dee ndḡ el lé to keneḡ'n, Sɔ kara pana: As ŋga! Bèe el ya saar ləm tɔ.

¹⁶Loo-si lə njé gé d'wəi ləm, dené gé to kawkad ləm, Naŋg gé mán asee el ləma, gə pər gé pana: as ŋga! Bèe el ya saar ləm tɔ.

¹⁷Dəw gé ndaji ndu bɔbeeje kogo ne ləm, Ngonkoloji gé kəm kila dɔ keaje'g kara Yeḡ ula sul dɔ'g ləm tɔ lé Gḡ-gaje gé d'isi mbuna kəm-rəw-manje'g mbuna mbalje'g lé D'a tɔr guburu kəmee ləm, ŋgan niŋgatədəje d'a səa ləm tɔ.

¹⁸Néje munda gé dum dɔm to keneḡ ləm, Deḡ gé sɔ lé kara ma m'gər gin dee el ya ləm tɔ:

¹⁹Rəw-kaw lə niŋgatədə gé pə dara'g ləm, Rəw-kaw lə li gé dɔ mbal'g ləm, Rəw-kaw lə bato gé dɔ baa-boo-kad'g ləma, Gə rəw néra lə ŋgon gé basa gé par gé rɔ ŋgomədə'g ləm tɔ.

²⁰Rəw-kaw kaiya-dené ba to nee: Yeḡ sɔ né ndá bɔr təa péd, Tɔbəi yeḡ pana: Ma m'ra majel el.

²¹Néje munda ar naŋg yə, Yeḡ gé sɔ lé al dɔ siŋgá to:

²²Bər gé tel to njekɔbee ləm, Mbə-dəw gé sɔ né ar mée ndan ləm,

²³Dené gé ndigee el gé tel taa ŋgaw ləma, Gə ŋgonjelookisi gé dené gé wa nénduba lə béeje gé dené lé ləm tɔ.

²⁴Ŋgan néje gé lam-lam sɔ to dɔ naŋg nee, Ne lé bèe kara kəmkàr lə dee to yaḡ unda mar deeje,

- 25 Turje lé siṅga dee as el, Ne d'wa do gɔl nésɔ dee gé bara,
- 26 Yəg-wurije lé siṅga dee to yaḡ el, Ne d'ar loo-to dee to mbuna kər mbalje'g,
- 27 Beedéje lé mbai læ dee godo, Ne d'unda loo teḡ gə kudu dee kudu dee,
- 28 Jimkil gé dəw askəm kwá gə jia ya, Ne yee si kəi-mbaije'g læ mbaije tɔ.
- 29 Néje munda gé njaa maji to keneḡ, Deḡ gé sɔ gé panjaa dee maji yaḡ ba nee:
- 30 Toboḷ gé siṅgamonḡee ur do daje'g lai lé Nana kara yee ɔs tel gə gée neḡ'g el læm,
- 31 Kunda gé d'om né rəa'd gé gər tila ji riṅga læm, Esé bəl bya læma, gə mbai gé aar nɔ njérɔje'g læa bèe læm tɔ.
- 32 Bó lé beelé ɔsi mba kari ra némbə læm, Bó lé takəjije læi majel læm tɔ ndá Maji kari ila jii tai'g:
- 33 Mbata kunda mbà maṅg yaḡ ba ar ubee gé bi teḡ ne læm, Korè əm dəw yaḡ ba ar məs teḡ læma, Kɔs gel oṅg yaḡ ba ar takɔlje teḡ ne læm tɔ.

Gosota-Kəmkàrje 31

Ta kəmkàr gé d'ar mbai

- 1 Tapaje læ mbai Lemuel. Ndərtaje gé keaje ndée lé.
- 2 Ngonəm, see ta di ba m'a kulai wa, Ngon məəm, see ta di ba m'a kulai wa.
- 3 Maji kari sané siṅgai do denéje'g el læm, Taa rəwje læ deḡ gé njétuji mbaije lé el læm tɔ.
- 4 Lemuel, né gé kəm kar mbaije ra el lé Kai mán-nduú gé mḷ lé to né gé kəm kar mbaije ra el læm, To kəm kar mbaije kara saṅg goo kidoje gé mḷ el læm tɔ.
- 5 Nà banelə loo gé d'ai ndá meḡ dee a kwəi do ta godndu'g læm, D'a gər gin né gé wɔji do njénəkəmnɔoje'g sur el læm tɔ.
- 6 Kidoje gé mḷ lé maji kar dee d'ar dəw gé a gə tuji læm, Man-nduú gé mḷ lé maji kar dee d'ar dəw gé mée adee mbag-mbag læm tɔ ba,
- 7 Maji karee ai mba kar mée wəi ne do ndò'g læa læm, Maji kar mée olé ne do nékəmnɔoje'g læa el læm tɔ.
- 8 Maji kari teḡ tai pata mbata læ njegwɔbkudu læm, Mbata læ deḡ lai gé njela sə dee godo læm tɔ.
- 9 Maji kari teḡ tai gaṅg ne rəwta gə do najee læm, Oso gel njénəkəmnɔo'g gə njendoo'g læm tɔ.

Néra mbai-dené

- 10 See nḡ ba askəm kiṅga dené gé njemeemaji wa. Yeḡ lé gadee ur do mərkwɔjije'g.

- 11 Ngabeeje om mée dǎa'g ndá Némajije a lalee el.
- 12 Ndoje lai gé yee si ne kamba lé Yee ra sǎa némaji bó né gé majel el.
- 13 Yee inga kubu gé d'uji gé bi badje Gǎ kúla palégal lǎm, Yee ra kula gé jia gé rǎlel lǎm tǎ.
- 14 Yee to asǎna gé bato lǎ njérab-néje lǎm, Yee i gé nésǎ lǎa loo gé ǎw'g ba ree ne lǎm tǎ.
- 15 Yee ita bad ba loo ǎr bǎi, Yee ul njémeekeije lǎa gé nésǎ lǎm, Yee kai nganjélookisije lǎa gé dené kula gé léé-lée lǎm tǎ.
- 16 Yee ǎji dǎ ndǎ'g ndá yee ndogo tǎ, Kandǎ néje gé i jia'g lé ba yee mǎa ne nduú.
- 17 Singamonǎ ba yee tǎ ne rǎgee lǎm, Yee ar kag jia bǎr mǎr-mǎr lǎm tǎ.
- 18 Yee oo to gé né gé yee inga lé to maji lǎm, Pǎrndǎ lǎa wǎi misi loondul'g el lǎm tǎ.
- 19 Yee wa kag gé bi keneǎ gé jia lǎm, Nǎgan jia wa kag yǎmri kula yereǎ lǎm tǎ.
- 20 Yee ula jia ndiǎ la ne gé njenékǎmndoo lǎm Yee ula jia ndiǎ la ne gé njendoo lǎm tǎ.
- 21 Yee bǎl kul gé o mbata lǎ njémeekeije lǎa el Mbata njémeekeije lǎa lai d'o rǎ dee gé kubu gé kas njir-njir.
- 22 Yee uji bel-kubuje gé ndǎr mbata lǎa-yee lǎm, Kubuje lǎa-yee to kubu gé ra gé kúla palégal gé maji lǎm, Gǎ ndajee ndul piro-piro lǎm tǎ.
- 23 Ngabee inga ribar tarǎwkǎgje'g Loo gé yee si gé ngatǎgje gé mee bée'g.
- 24 Yee uji kubu gé kúla palégal gé maji ar dee ndogo sǎa lǎm, Yee ra né asǎna gé ndar kwa mee ar njérab-néje lǎm tǎ.
- 25 Singamonǎ gé rǎnduba to kubu kula rǎa'g lǎm, Yee kogo gé kogo dǎ ndoje gé a gé ree lǎm tǎ.
- 26 Yee tee tǎa pata gé kǎmkǎree lǎm, Ta ndooje gé lel ba ndǎǎ tee ne lǎm tǎ.
- 27 Yee si kamba dǎ néje gé dǎs mee kǎi'g lǎa lǎm, Yee o muru rǎkas el lǎm tǎ.
- 28 Nganeeje d'ita bǎree njerǎlel lǎm, Ngabeeje kara ita pidee lǎm tǎ pana:
- 29 Denéje bula panjaa dee maji yaǎ ya, Ne i lé kaj ur dǎ dee'g lai.
- 30 Ra meemaji mba taa ne kǎm dǎw lé To né su kǎm loo lǎm, Mǎdǎ gé darǎ'g lé kara To né gé a dǎs bǎi lǎm tǎ, Ne dené gé bǎl Njesigǎneǎ ba d'a pidee.
- 31 Aree kandǎ kula rǎa gé nékoga dǎ jia lǎm, Ar kula reaje pidee tarǎwkǎgje'g lǎm tǎ.

Njekillamber

Njekillamber 1

Néje lai to néje gá gə mǐdé ba

- ¹Taje læ Njekilamber gá to ŋgolə Dabid, mbai gá Jerusalem.
- ²Njekilamber lé pana: Né gá mǐdé ba, néje lai-lai to néje gá gə mǐdé ba ya.
- ³See dī ba dəw a kiŋga loo kula rɔ ndubu'g læa lai dɔ naŋg neelé wa.
- ⁴Njéboakojije læ nɔ́ gá kudu kára dəs ar njé gá kudu kára gá raŋg d'orè goo dee ne naŋg lé to gə læbee-læbee ya.
- ⁵Kàr uba læm, gə kàr andə læm tɔ, yee ɔs rəa bad gə mba kaw loo gá yee ɿ keneŋ mba tel kuba gogo ya bəi.
- ⁶Lel ula par gá dɔkɔl læm, tel gá dɔgel læm tɔ, yee ula gugu dɔ loo ndá tel ula gá kédé-kédé ya bəi.
- ⁷Baaje lai d'ula par gá dɔ baa-boo'g ne rusu koŋgee el, deɛ d'ula par gá loo gá d'ula gá keneŋ kəm dee gá kédé-kédé.
- ⁸Néje lai neelé kula ra dee lé loo pea godo. Kəm dəw asee dɔ koo loo'g el læm, mbi dəw asee dɔ koo tar'g el læm tɔ.
- ⁹Néje lai gá to kédé læw lé to néje gá d'a gə tel ree ya bəi. Néje lai gá ra dee mbə lé to néje gá d'a gə ra dee ya bəi tɔ. Né gá sigi kára kara godo dɔ naŋg nee.
- ¹⁰Bó lé dəw oo né ba pana: Aa oo, né gá neelé to né gá sigi ndá, pa kari ba: to né gá dəs kédé nɔ́ s'g læw ba mbə ya.
- ¹¹Né gá læw lé mee dəw olé dɔ'g el, né gá a gə ree gogo lé kara a kyə nékolé-mee-dɔ'g kar deɛ gá d'a gə koji dee gogo bəi lé el tɔ.

Kəmkàr læ dəw to né gá kari ba

- ¹²Ma Njekilamber, ma m'to mbai læ Israelje mee bəe-boo'd gá Jerusalem.
- ¹³Gə goo kəmkàr lé ma m'wɔji məəm'g njaŋg m'saŋg ne gin néje lai gá ra dɔ naŋg nee lé, yee ba gá kula gá kədərə gá Ala ɔm ji dəwje'g ar dee d'ula rɔ dee keneŋ mbiriri dao ne.
- ¹⁴Ma m'oo néje lai gá ra dee dɔ naŋg neelé ndá aa ooje, to néje gá gə mǐdé ba, to ŋgwɔd gá kaj goo lel'g ba.
- ¹⁵Né gá rugu lé askəm ndɔji rəa karee aar dana el læm, né gá godo lé loo tura godo læm tɔ.
- ¹⁶Ma m'pa məəm'g pana: Aa oo, ma m'tɔg mbə ndá kəmkàr læm ur dɔ deɛ lai gá d'ɔ bəe gá Jerusalem nɔ́m'g kédé læm, m'iŋga kəmkàr gə gosonégər yaɔ m'unda dee læm tɔ.

¹⁷Ma m'wɔji məəm'g njaŋg gə mba gər kəmkàr ləm, gə néra mbə ləma, gə néra dəw gə ar dəa tel wagəsa ləm tɔ. Ndá ma m'oo to gə yee neelé kara to gə ŋgwɔd gə kaj goo lel'g ba ya tɔbəi.

¹⁸Mbata dəw gə kəmkàr ləa to yaɔ lé iŋga némeekɔ yaɔ tɔ. Yee gə ar gər gin né ləa ɔ dɔ maree'd gə kédé-kédé lé ar némeekɔ ləa kara ɔ dɔ maree'd gə kédé-kédé ya tɔ.

Njekillamber 2

¹Ma m'ula rɔm m'pana: Maji ya! M'a kaj məəi gə rɔlel ndá i a si dan rɔlel'g. Ne aa oo, yee gə nee kara to né gə kari ba ya bəi.

²Ma m'pata m'wɔji ne dɔ kogo m'pana: To némbə! Tɔbəi m'pata m'wɔji ne dɔ rɔlel m'pana: See dɔ ba gə majee wa.

³Ma m'wɔji məəm'g njaŋg mba kula rɔm mbiriri loo-kido'g ləm, gə dan mbə'g ləm tɔ ne gə goo kəmkàree, saar mba gər ne né gə maji gə dəwje d'askəm ra dɔ naŋg nee mee ndɔje bula gə d'isi ne kəmba lé.

⁴Ma m'ra kulaje gə boo-boo, ma m'unda kəije ləm ləm, ma mɔa nduúje ləm ləm tɔ,

⁵Ma m'ra loo-kamnaije ləm, gə loo-mɔa-kagje ləm tɔ ndá ma mɔa kagje gə d'andə gə kandə dee gə gel dee gel dee keneɲ.

⁶Ma m'ra kəm-rəw-manje mba kar mán ula keneɲ ɔm gel kagje'g kar dee tɔg ne.

⁷Ma m'ndogo bərje gə diŋgam gə njé gə dené tɔbəi ma m'iŋga ŋgan deeje gə d'oji dee mee kəi'g ləm. M'iŋga koso-maŋgje gə badje bula ur dɔ kɔ deɛ lai gə d'isi nɔm'g kédé mee bəe-boo gə Jerusalem lé.

⁸Ma mbɔ larnda gə larlɔr ləm, gə nébaoje lə mbaije gə njékaa dɔ dəb-bəekoje ləm tɔ gə kamɔ. Ma m'iŋga njékɔspaje ləm gə diŋgam gə njé gə dené ləm, gə boo-nérɔlelje lə dəwje gə to gamla-denéje bula ləm tɔ.

⁹M'tel m'to dəw gə boo ur dɔ deɛ lai gə d'isi nɔm'g kédé Jerusalem. Lé bəe kara m'isi gə kəmkàr ləm ya bəi.

¹⁰Néje lai gə kəm ndigi koo lé ma m'ɔgee dɔ'g el ləm, ma m'ɔg rɔm nérɔlel kára kara el ləm tɔ. Mbata kula ramje lai lé am m'ra ne rɔlel, yee ba gə né kama gə m'iŋga ya.

¹¹Tɔbəi ma m'tən kulaje lai gə jim ba ra ləm, gə rɔm gə m'ula ndubu gə mba ra tɔl bém ləm tɔ lé ndá aa oo, néje lai neelé to néje gə kari ba, to kaiŋgwɔd goo lel'g. Néje lai gə dəwje ra dɔ naŋg neelé majee gə gəd gə d'a kiŋga lé kára kara godo.

Kəmkàr gə néra mbə lə dəw to néje gə gə miɔdé ba to

¹²Tɔbəi m'tel kəm dɔ kəmkàr'g ləm, gə dɔ néra mbə'g ləma, gə dɔ néra dəw gə ar dəa tel wagəsa'g ləm tɔ. Mbata dəw gə taa tor mbai lé see dɔ ba yee a ra wa.

13 Yee a ra né to gé deę ra kédé mbą lé ya. Bèe ba ma m'oo to gé kəmkàr lé majee unda némbə to gé lookàr lé majee unda loondul tɔ.

14 Njekəmkàr lé oo loo-kabee gao ne mbə-dəw lé njaa dan loondul'g. Ne ma m'gər to gé deę joo bər lé né gé wɔji dɔ dee to gé kára ba ya.

15 Ma m'pa məəm'g m'pana: Né gé m'a gə kiŋga a to asəna kára ba gə kɔ mbə-dəw tɔ, ŋga see gelee ban ba m'ingə kəmkàr ur dəa'g wa. Ndá ma m'pa məəm'g m'pana: Yee neelé kara to né gé kari ba ya bəi!

16 Mbata njekəmkàr lé meę dəwje a kolé dəa'g saar-saar karee ur dɔ mbə-dəw'g el, mbata mee ndɔje gé d'a gə korè géé lé meę dəwje a kwəi dɔ néje'g lai. Di ba togábè wa. Njekəmkàr kara wəi to gé mbə-dəw bèe ya tɔ.

Kula ra dəw to né gé kari ba

17 Bèe ba ma m'əji si kəmba lé bəi-bəi mbata néje lai gé ra dee dɔ naŋg neelé taa kəm el mbata néje lai lé to néje gé kari ba, to kaiŋgwɔd goo lel'g.

18 Kulaje lai gé m'ra dɔ naŋg neelé lé m'əji dee bəi-bəi gé keji mbata m'a gə kyɔ kar dəw gé njetaa torm bəi.

19 See nɔ ba gər to gé debee neelé a to njekəmkàr əsé a to mbə-dəw wa. Ne lé bèe kara kulaje lai gé m'ra lé yee a to dəw dəa ləm, gə dɔ kandə nékəmkàrje ləm lai gé m'ra dee dɔ naŋg neelé ya ləm tɔ. Yee neelé kara to gé né gé kari ba ya bəi.

20 Bèe ba ma m'oo gə məəm to gé néje lai gé m'ra dɔ naŋg neelé tel lelm el tɔ.

21 Mbata dəw gé togábè gé ra kula gə kəmkàr gə goso-gər-gin-né teę ne kɔr ba yɔ kandə nékula læa ar dəw gé ra kula keneŋ el ba gé keɔ. Yee neelé to gé né gé kari ba ləm, to némajel gé boo ya bəi ləm tɔ!

22 Tɔgərwɔ ya, see di ba dəw a kiŋga dɔ kula reaje'g lai gə takəjije læa gé wa mée yaɔ aree dao ne dɔ naŋg neelé wa.

23 Ndɔje læa lai lé to gé némeekɔ ya ləm, kula rəa to gé nékəmnɔo ya ləm tɔ, lé loondul'g kara loo kila mée pɔ godo tɔ. Yee neelé to gé né gé kari ba ya bəi.

24 Né gé to maji mbata læ dəw lé to mba karee sɔ né gə ai né ləm, to mba kar mée lelee ne loo si gə rɔlel dɔ kula reaje'g ləm tɔ. Ne ma m'oo to gé yee neelé kara to né gé j meę ji Ala'g lé tɔ.

25 Mbata bɔ lé Ala godo ndá see nɔ ba askəm sɔ né nee lé kal ne rəa wa.

26 Mbata dəw gé taa kəmee lé yee aree kəmkàr ləm, gə gər gin-goso læma, gə rɔlel ləm tɔ. Ne njekaiya lé yee ɔm kula dəa'g mba kareeinja kandə néje ləm, gə mbɔ dee dɔ nɔ'g ləm tɔ gə mba kar yee gé taa kəm Ala. Yee neelé to né gé kari ba ya bəi ləm, to gé kaiŋgwɔd goo lel'g ləm tɔ.

Njekillamber 3

Néje lai lé ndɔ gé wɔji dɔ dee dɔ dee to keneŋ

- ¹Néje lai lé dɔkurloo gá wɔji dɔ dee dɔ dee to keneɲ ləm, néje lai dɔ naɲg neelé kara kàree gá wɔji dɔ dee dɔ dee to keneɲ ləm tɔ.
- ²Ndɔ koji dɔw to keneɲ ləm, ndɔ kwəi lə dɔw to keneɲ ləm tɔ, ndɔ dubu né to keneɲ ləm, ndɔ tɔr né gá dubu lé to keneɲ ləm tɔ,
- ³ndɔ tɔl dɔwje to keneɲ ləm, ndɔ kaji dɔwje to keneɲ ləm tɔ, ndɔ tɔ kəi to keneɲ ləm, ndɔ tel kunda kəi gogo to keneɲ ləm tɔ.
- ⁴Ndɔ nɔ to keneɲ ləm, ndɔ kogo to keneɲ ləm tɔ, ndɔ ndiŋga-rɔ to keneɲ ləm, ndɔ ndam to keneɲ ləm tɔ.
- ⁵Ndɔ tila kɔri-ərje to keneɲ ləm, ndɔ mbɔ kɔri-ərje dɔ nɔ'd to keneɲ ləm tɔ. Ndɔ kwa nɔ sud to keneɲ ləm, ndɔ kɔs nɔ rəw to keneɲ ləm tɔ.
- ⁶Ndɔ saɲg né to keneɲ ləm, ndɔ kar né igi to keneɲ ləm tɔ, ndɔ ŋgəm né to keneɲ ləm, ndɔ kila né kɔrɔ to keneɲ ləm tɔ,
- ⁷ndɔ til né to keneɲ ləm, ndɔ kuru né to keneɲ ləm tɔ. Ndɔ sí dɔ-mundu to keneɲ ləm, ndɔ pata to keneɲ ləm tɔ.
- ⁸Ndɔ ndigi nɔ to keneɲ ləm, ndɔ kɛji nɔ bəj-bəj to keneɲ ləm tɔ, ndɔ rɔ to keneɲ ləm, ndɔ si gə meeləm to keneɲ ləm tɔ.
- ⁹See dɪ ba gá nédɔji gá dɔw gá ra kula a kiŋga loo kula rɔ ndubu'g ləa lé wa.
- ¹⁰Ma m'oo kula gá wɔi gá Ala unda dɔ dɔwje'g ar dee ra lé ya.
- ¹¹Yeɛ ra néje lai ar dee maji mee ndɔje'd gá wɔji dɔ dee dɔ dee, yeɛ ar takəji si kəmba gə nɔ kara to meɛ dee'g, nɛ lé bèe kara dɔw lé askəm gər né gá Ala ra kédé gá dɔtar saar ndɔ gá rudu lé el.
- ¹²Ma m'gər gao to gá né gá raɲg gá a lel dee yaɔ kunda k'ya rɔ dee yag dan kal rɔ dee'g ləm, gə dan si maji'g loo gá d'isi ne kəmba dɔ naɲg nee lé godo ya.
- ¹³Nɛ bó lé dɔw sɔ gə ai al ne rəa dɔ si dan maji'g loo-kulaje'g ləa gá yeɛ ra lé ndá yee neelé to nénoji gá Ala ba aree ya.
- ¹⁴Ma m'gər gao néje lai gá Ala ra dee lé d'a to saar gə nɔ ya, né kára gá gə mba kila dɔ'g godo ləm, né kára gá gə mba kɔr keneɲ godo ləm tɔ. Bèe ba Ala ra togóbè gə mba kar dɔwje d'oso ne kul neɔ'g ya.
- ¹⁵Né gá to keneɲ basinè lé to keneɲ kédé mbɔ ya ləm, né gá a gə ree lé kara to keneɲ kédé mbɔ ya ləm tɔ. Ala ya ar né gá dəs mbɔ lé tel ree tɔ.

Rudu néje lai lé to gá yoo

- ¹⁶Ma m'oo né gá raɲg dɔ naɲg nee ya tɔbəi: Loo-gaɲg-rəwta'g lé meeyèr ba taa loo keneɲ pəl-pəl ləm, loo ra né gá gə dɔ najee lé meeyèr ba taa pəl-pəl ləm tɔ.
- ¹⁷Ma m'pa məəm'g m'pana: Ala a gaɲg rəwta dɔ njera né gá gə dɔ najee ləm, gə dɔ njemeeyèr'g ləm tɔ, mbata néje lai ləm, gə kulaje lai ləm tɔ lé ndəa gá wɔji dɔ dee dɔ dee to keneɲ ya.

¹⁸Ma m'pa mæm'g m'wɔji ne dɔ dæwje m'pana: Ala a gə naa dee koo ndá kar dee gər gao to gə deɛ nja kara to d'asəna gə daje ya tɔ.

¹⁹Mbata né gə wɔji dɔ dæw gə né gə wɔji dɔ da to asəna kára ba, to gə yeɛ gə kára wəi ndá yeɛ gə ranɔ kara wəi bèe ya tɔ, deɛ joo bɔr ndá kur gə dæw ur dɔ da'g lé to né el, mbata néje lai to néje gə gə mɪdé ba ya.

²⁰Deɛ lai d'aw gə loo gə kára ba'g ya, deɛ lai lé nduji nanɔ ba ra dee ne ndá d'a tel to nduji nanɔ ya gogo tɔ.

²¹See nɔ gər to gə ndil dæw aw tar nɔga ndil da ba aw nanɔ wa.

²²Bèe ba ma m'oo to gə né gə maji unda kar dæw al rəa gə né gə inɔa loo kula'g læa lé godo. Yee ba gə né gə wɔji dæa, mbata see nɔ ba a karee oo né gə a gə ree gé'e'g lé bæi wa.

Njekillamber 4

Néra gə lal najee dɔ nanɔ nee lé

¹Tɔbæi ma m'aa loo ndá ma m'oo nékəməndooje lai gə ra gə nɔ dɔ nanɔ nee ndá Aa oo, nɔ wa deɛ gə d'ula kəmə dee ndò lé jiiim Nɛ dæw gə njegɔl meɛ dee godo! Njékula kəmə dee ndooje Ra sə dee né kədərə yaa Nɛ njegɔl meɛ dee godo!

²Ma m'oo to gə dæwje gə d'wəi mbɔ lé Rɔlel læ dee ur dɔ rɔlel læ deɛ gə d'isi kəmba bæi.

³Yeɛ gə d'ojee el bæi gə oo némajelje lai Gə ra dɔ nanɔ nee el bæi lé Rea lelee unda dee-deɛ gə gel joo neelé tɔ.

⁴Ma m'oo to gə kula gə rara gə goso kula gə rara lé Ar kəmə njeboatakəi læ debee neelé əj dæa'g. Yee nee kara to né gə gə mɪdé ba ya læm To gə nɔgwɔd gə kaj goo lel'g læm tɔ.

⁵Mbə-dæw lé ɔm jia kaaree'g si ndá Wəi ne yoo boo ya.

⁶Kar né rusu jii gə kára tub kari si ne læm Maji unda kula rɔdubu loo kula'd Gə to kaɔngwɔd goo lel'g ba rusu jii joo bɔr ya.

⁷M'aa loo ndá m'oo néje gə gə mɪdé gə dɔ nanɔ nee ya bæi Gə to né gə kari ba dɔ nanɔ neelé ya bæi.

⁸To gə dæw si gə karee ba Lal njekorè dæa gə ranɔ joo læm Lal nɔgonee gə dɔngam əsé nɔgokeɔ læm tɔ. Né læa kara godo læm Rudu kulaje læa lai kara un el læm Nébaoje læa kara as kəmee el læm tɔ. See gə mbata læ nɔ ba m'ra ne kula M'ɔg ne rɔm dɔ nérɔlelje'g wa. Lé bèe kara yee neelé To gə né gə gə mɪdé ba ya bæi læm, To né gə majel læm tɔ.

⁹Dæwje gə joo lé Maji unda dæw gə gə karee ba. Mbata d'a kɔnɔa nédɔji dee yaa loo-kula'g læ dee.

- ¹⁰Mbata bó d'a gə koso ndá Yee gə kára a kwa ji maree lé kuree tar. Ne dəw gə gə karee ba lé bó lé oso ndá Dəw gə ranj gə a kunee kuree tar lé godó.
- ¹¹Təbəi bó lé dəwje gə joo lé To nɔ́d ndá rɔ́ dee a nuŋga so ya. Ne yee gə to gə karee ba lé See rəa a nuŋga to gə ban wa.
- ¹²Bó lé dəw gə gə karee ba ba maree dum dəa ndá Dəwje gə joo lé d'askəm dum dəa-yee tɔ́. Təbəi kúla gə kunda nɔ́d kəm munda lé A ganj kalaŋ el tɔ́.
- ¹³Ŋgon gə njendoo gə kəmee àr lé Maji unda mbai gə buga Gə to mbə ləm gə gər takwɔ́ji-kəmkàr el ləm tɔ́.
- ¹⁴Mbata ŋgon neelé lé yee ɔ́ kəi-danɣai'g Esé d'ojee gə njendoo mee bee'g ləa kara Yee askəm tel to njekɔ́bee ya.
- ¹⁵Ma m'oo dəwje lai gə d'isi kəmba dɔ́ nanj nee Gə ŋgon gə a gə kɔ́ taa tor mbai lé.
- ¹⁶Dəwje lai gə yee to gə dəw dɔ́ dee lé Dəw askəm tura dee el. Lé bèe kara ginka dəwje gə d'a gə ree gogo lé D'a kal rɔ́ dee kwɔ́ji ne dəa el. Mbata yee neelé kara to gə né gə gə mɔ́dé ba ya ləm, To gə kaiŋgwɔ́d goo lel'g ləm tɔ́.

Unda kəmkàr dɔ́ rɔ́i'g loo-kwa-Ala-məəi'g

- ¹⁷Maji kari aw mee kəi Ala'g lé Lal keji gelee el Ne aw kenej mba kur mbii koo ne ta lé Maji unda kun nékinjaməs kar.

Njekillamber 5

- ¹Maji kari ndəb-ndəb pata kalaŋ el ləm, Maji kari ɔ́ rad pata gə məəi'g nɔ́ Ala'g lé el ləm tɔ́ Mbata Ala si dara ne i lé si dɔ́ nanj nee: Bèe ba maji kar taje ləi bula yaɔ́ el.
- ²To gə néje gə bəd-bəd wa mee dəw ba Aree ni ne lé taje gə pa yaɔ́-yaɔ́ lé A koji ta mbə tɔ́.
- ³Loo gə i un ndui ar Ala ndá Gə tila gə tila dɔ́ karee aw lée'g béréré el Mbata yee ndigi ta lə mbəje el. Maji kari tɔ́l ta ndukun ləi gə un lé bém ya.
- ⁴Kari un ndui el lé Maji unda kari un ba lal ra née karee aw lée'g béréré.
- ⁵Yə loo gə mba kar tai ra kaiya Ila dɔ́i'g el ləm, Maji kari pa nɔ́ yee gə Ala ulá'g pana: Ta gə teɛ tai'g gə teɛ lal gər ginee bèe lé A pa el ləm tɔ́. See gelee ban ba Mee Ala a kɔ́ səa jugugu dɔ́ ndui gə i un'g Karee tuji ne kulaje gə jii ba ra lé wa.
- ⁶Mbata dan nije gə bula yaɔ́ lé Taje gə gə mɔ́dé ba teɛ kenej Taje gə pa yaɔ́-yaɔ́ kara To togəbè tɔ́, Bèe ndá maji kari bəl Ala tɔ́.

Nəbaoje to néje gə kari ba

- ⁷Bó lé i oo njendoo gə d'ula kəmee ndòo Mee dəb beekɔ́'g ləm, Gə buguree dɔ́ néra gə gə goo rəbee'g Gə néra gə gə dɔ́ najee'g ləm tɔ́ ndá Ar kaari wai paɔ́ gə

mbəa el. Mbata dəw gá d'unee d'unda dɔ maree'g lé Dəw gá ur dəa-yeɛ'g nja yeɛ si gelee'g ləm, Yeɛ gá ur dɔ dee'g joo bɔr kara Si gən bəi ləm tɔ.

⁸Né gá maji mbata lə bɛe dan néje'g lai lé To gá mbai gá ula rɔnduba dɔ kula ndɔ'g.

⁹Yeɛ gá unda lar dan kəmee'g ndá Lar a kasee el ləm, Yeɛ gá unda nébaoje dan kəmee'g kara A kasee el ya ləm tɔ. Yee neelé to gá né gá gə mɪdé ba ya bəi.

¹⁰Loo gá néso to yaɔ ndá Njésəaje kara to yaɔ to See dɪ ba njea iŋga keneŋ wa. Kəmee ba yeɛ aa ne nébaoje ləa ya.

¹¹Njekula lé so né yaɔ əsé so né lam ba kara Tobi gá majee ləm ya Nɛ bao gá so né aree asee nag-nag lé Bi wa kəmee el.

¹²Ma m'oo némajel kára gá to bəl yaɔ dɔ naŋg nee: Yee ba to nébaoje gá njekiŋga dee ŋgəm Mba kar dee tel to némeekɔ ləa.

¹³Nébaoje neelé tuji loo né gá majel'g. Yeɛ oji ŋgon gá diŋgam ndá Né kára kara nai jia'g mbata ləa el.

¹⁴To gá yeɛ unda ne loo mee keaje'g tee lé ndá Yeɛ a tel kaw naŋg kudee dum bəe ya tɔ. Kandə nékula ləa lé yeɛ askəm kun Kára kara jia'g kaw ne el.

¹⁵Yee neelé to némajel gá boo ya tɔbəi. Yeɛ tel aw naŋg to gá yeɛ ree ne lé ya. Kula gá yeɛ ra ar lel ba sané ne bəe lé See dɪ ba yeɛ iŋga keneŋ wa.

¹⁶Né gá majel gá raŋg ya bəi, Ndɔje ləa lai gá yeɛ si ne kəmba lé Yeɛ a so né dan loondul'g ləm, Némeekoje gə némajelje Gə néogje rəa yaɔ ləm tɔ.

¹⁷Aa oo, né gá ma m'oo ba nee: Né gá maji mbata lə dəw lé Karee so gə ai ləm, gə ra rɔlel Dɔ némajije lai gá yeɛ iŋga Gə kulaje lai gá yeɛ ra dɔ naŋg nee Mee ndɔje bula gá Ala aree si ne kəmba lé ləm tɔ lé Yee ba gá né gá maji mbata ləa. Mbata yee nee ba gá nédɔji ləa.

¹⁸Tɔbəi nana ba Ala aree nébaoje Gə némajije ləm, Gə yeɛ gər loo so né ləm, Gər loo-kiŋga-né gá wɔji dəa ləma, Al ne rəa dan kula'g ləa ləm tɔ ndá To nénoji gá Ala ba aree ya.

¹⁹Yeɛ a keji ta dɔ ndɔje'd Gá yeɛ a gə si ne kəmba lé yaɔ el ŋga Mbata Ala ba ula rɔlel mée'g ya.

Njekillamber 6

¹Ma m'oo né gá majel kára dɔ naŋg nee ndá To né gá boo gá al dɔ dəwje sula.

²Dəw kára si keneŋ, Ala aree nébaoje gə némajije gə rɔnduba ləm, Né kára gá wɔji dəa gá malee rəa lé Lalee el ləm tɔ Nɛ Ala yɔ loo aree ul ne rəa el Mbata dəw-dɔ-bɛe ba a kal ne rəa ya. Yee neelé to né gá gə mɪdé ba ya ləm, To némajel gá boo ya ləm tɔ.

- ³Bó lé dāw oji njanje tɔl (100) ləm, Si kamba ləbee bula ləma, Ar ndɔje gá wɔji dɔ ləbje d'ɪ dɔ maree'g gá kédé-kédé ləm tɔ Nε bó lé yee si dan maji'g el ləm, Bó lé dɔbaree kara godɔ ləm tɔ ndá Ma m'pana: Ngon gá d'ɔree gá kɔr ya kara maji undá.
- ⁴Mbata yee ree dan né gá gə mɪdé ba'g ləm, Yee a tel kaw dan loondul'g ləma, Ria kara loondul a dəb dɔ'g ləm tɔ.
- ⁵Tɔbɔi yee oo kàr el ləm Yee gəree el ləm tɔ Yee wa rəa yaɔ unda debee neelé ya.
- ⁶Lé yee neelé si kamba Ləbee tɔl-dɔg-loo-joo (2.000) kara Yee a si dan maji'g el tɔ, See néje lai neelé D'aw gá loo gá kára ba kiao'g el wa.
- ⁷Nékingaje lə dāw lai lé To mbata nésɔ gá tɔa'g ya Nε lé bɛe kara malee ɔr tɔa'g el ya saar.
- ⁸Mbata see dɪ ba gá né Gá njekəmkàr iŋga unda mbə-dəw wa. Njenékəmnɔoo gá gər loo njaa Mbuna deɛ gá d'isi kamba'g lé See dɪ ba yee iŋga unda deɛ wa.
- ⁹Né gá kəm dāw oo lé Maji unda kunda bala néje: Tɔbɔi yee neelé kara To né gá gə mɪdé ba ya bɔi ləm, To gá kaiŋwɔd goo lel'g ləm tɔ.
- ¹⁰Né gá rara gá to keneŋ lé D'unda ria mbɔ tɔ. Tɔbɔi kəm gər to gá dāw lé Askəm maɪta gá yee gá siŋgá ur dɔa'g lé el.
- ¹¹Loo gá taje bula yaɔ ndá Néje gá gə mɪdé ba bula yaɔ tɔ. See dɪ ba dāw iŋga keneŋ wa.
- ¹²Mbata see nɔ ba gər né gá maji mbata lə dāw Loo gá yee si ne kamba ləm, Gə mee ndɔje bula gá yee si ne kamba Gá dəs to gá ndil kag bɛe ləm tɔ lé wa. Esé see nɔ ba askəm kula dāw Né gá a gə ree gee'g dɔ nanɔ neelé wa.

Njekillamber 7

Né gá maji unda maree

- ¹Ri dāw gá bar gá majee lé Maji unda ubu gá ədə sululu ləm, Ndɔ kwəi lə dāw lé Maji unda ndɔ kojee ləm tɔ.
- ²Kaw kəi-kwa-ndòo-yoo'g lé Maji unda kaw kəi-muru-gad'g. Mbata lé neelé to gá rudu ndɔ lə dāwje lai ləm, Yee gá si léé'g kara A keji ne ta dɔ néje'g neelé ləm tɔ.
- ³Si gə meekɔ maji unda kogo. Mbata si dan kəmtɔndoo'g lé A kar rɔ dāw lelee bɔi.
- ⁴Mee njekəmkàrje lé To gá dɔ kəi-kwa-ndòo-yoo'g, Nε mee mbə-dəwje lé To gá dɔ kəi-ra-rɔlel'g ba ləm tɔ.
- ⁵Kur mbi koo ta ndaŋ lə njekəmkàr lé Maji unda kur mbi koo pakɔs lə mbəje.
- ⁶Mbata to gá kunje gá ndubu rududu Gel əb-kɔb-né'g bɛe lé Kogo lə mbəje kara to togábè ya tɔ. Yee gá nee kara to gá né gá gə mɪdé ba ya bɔi.

- ⁷Kula kəm dəwje ndòo lé Ar njekəmkàr tel ne mbə ləm, Nédogo-gel kara tuji kəmkàr lə dəw ləm tɔ.
- ⁸Tɔl ta né maji unda kun kudee ləm, Kila mee pɔ maji unda beelé ləm tɔ.
- ⁹Maji kari i kalaŋ ra oŋg el Mbata oŋg lé ra bee mee mbəje'g.
- ¹⁰Maji kari dəji rɔi pana: See ban ba ndɔje gá dəs kédé lé Maji d'unda ndɔje gá basinè lé wa lé, pa bée el. Mbata dəjee gá bée lé To kəmkàr ba i dəji ne bée el.
- ¹¹Kəmkàr lé maji asəna gə kwa nénduba ləm, Maji mbata lə deɛ gá d'isi kəmba ləm tɔ.
- ¹²Mbata kəmkàr lé ɔn dɔ dəw To gá lar ɔn ne dɔ dəw bée. Maji lə gər-gin-né lé kara Ar njékəmkàrje lé d'isi ne kəmba.
- ¹³Tə kula ra Ala oo: See nɔ ba askəm ndɔji né gá Ala aree rugu lé wa.
- ¹⁴Mee ndɔ si dan maji'g lé Arje rɔ sí lel sí ləm, Mee ndɔ si dan meeko'g lé kara ɛjije ta mee sí'g ləm tɔ. Ala nja ba gá njera dee joo bər Gə mba kar dəw gər ne né Gá a gə teɛ dəa'g gogo lé el.
- ¹⁵Néje nee lai gá ma m'oo Mee ndɔje'g ləm gá gə mɪdé ba lé ba nee: Dəw gá njera nédanasur Wəi dan néra gá danasur'g ləa ləm, Dəw gá njemeeyèr Si gə ləbee-ləbee dan meeyèr'g ləa ləm tɔ.
- ¹⁶Arje né ra sí gá gə dɔ najee Al dɔ loo el ləm, Raje rɔ sí gá njékəmkàrje gá ur dɔ loo el ləm tɔ. See a tujije rɔ sí bée gə mba dɪ wa.
- ¹⁷Ar meeyèr ləi al dɔ loo el ləm, Gá to mbə el ləm tɔ. See gelee ban ba i ndigi kwəi bad ba Gə mba kar ndɔ ləi as wa.
- ¹⁸To maji kar sí waje ta gá kára neelé kɔgəɔ Lal kyə goo yee gá kára neelé yɔgɔ tɔ. Mbata yee gá bəl Ala ndá A teɛ ta néje'g neelé lai ya.
- ¹⁹Kəmkàr lé ar njekəmkàr Siŋgá ur ne dɔ njékɔrŋɔ dəwje gá dɔg Gá d'isi mee bee-boo'g.
- ²⁰Dəw gá nje ra né gá danasur Gá lal ra kaiya lé godo dɔ naŋg nee
- ²¹Tɔbəi taje lai gá pa lé Maji kəm məəi dɔ'g el Nà banelə a koo ta ndɔlje Gá kuraje ləi d'ila dɔi'g lé.
- ²²Mbata i gər məəi'g gao, To gá gɔl bula lé i nja kara ila ndɔl Dɔ njé gá raŋg'd tɔ.
- ²³Ma m'naa néje neelé lai Gə goo kəmkàr ndá m'pana: M'a to njekəmkàr. Ne kəmkàr lé nai səm əw ya bəi.
- ²⁴Né gá nai əw ləm gə gelee uru yaɔ-yaɔ ləm tɔ lé See nɔ ba askəm teɛ keneŋ wa.

²⁵Ma m'wɔji mæəm njaŋg gə mba gər ləm, Gə mba kəd gelee ləma, gə mba saŋg kəmkàr Gə mba gər gin néje neelé ləm tɔ Tɔbəi mba gər mbə lə meeyèr ləm, Gə mbə lə dɔ tel wagəsa ləm tɔ.

²⁶Ndá ma m'oo to gə dené Gá mée to asəna gə gum gə bədə bèe ləm, Jiaje to to gə kúla tɔ né ləm tɔ lé To né gə adə unda yoo. Dəw gə taa kəm Ala rəgm Ba tee mee ji dené'g neelé Ne yeɛ gə to njekaiya ndá Yeɛ wá ne kérég.

²⁷Njekilamber pana: Aa oo, yee ba gə né gə ma m'ingə Gə goo tən gə ma m'tən néje gə goo nɔ goo nɔ Gə mba gər ne gin dee lé.

²⁸Aa oo, né gə m'saŋg ya Ne m'ingə el ya saar. Ma m'ingə diŋgam kára mbuna dee gə tɔl-dɔg'd (1.000). Ne mbuna denéje'g lai lé Ma m'ingə dené kára keneŋ el.

²⁹Né gə kára ba lé, aa oo, Né gə ma m'ingə lé ba nee: Ala nja unda dəwje danasur ya. Ne dee ba saŋg néje bula gə to lée'g el.

Njekilamber 8

¹See nɔ ba to tana gə njekəmkàr Gə njegər kər gin néje wa. Kəmkàr lə dəw lé Ar kəmee ndɔj ne wər-wər ləm, Ar kəmee gə kas ŋɔɔgəɔ lé Tel to ne bəd ləm tɔ.

Kila ŋgonkoji dɔ mbai'g lé to nékəmkàr

²Yen! Ilaje ŋgonkoji dɔ ta'g lə mbai lé Mbata ta manɔ lə Ala ya.

³Ndəbje-ndəb kɪ neɔ'g kaw el ləm, Aarje njaŋg dɔ néra gə majel'g el ləm tɔ. Mbata yeɛ lé askəm ra néje lai to gə mée ndigi,

⁴Mbata tapa lə mbai lé To gə ta siŋgamoŋ ya. See nɔ ba askəm dəjee pana: See dɪ ba i aw ra bèe wa.

⁵Yeɛ gə aa dɔ torndu kər-kər lé A gər né gə majel el ləm, Njekəmkàr lé mée gər Dɔ kurloo ləm gə rəwta-gaŋg ləm tɔ.

⁶Mbata néje lai lé Ndɔ gə wɔji dɔ dee to keneŋ ləm, Rəwta-gaŋg gə wɔji dɔ dee to keneŋ ləm tɔ, Loo gə némeekɔ al dɔ dəw sula lé.

⁷Yeɛ gər né gə a gə tee dəa'g el. See nɔ ba a kulá pana: Né neelé a gə tee togəbè wa.

⁸Dəw kára kara siŋgá As kɔg ndilee tee el ləm, Siŋgamoŋ ləa kára kara Askəm kɔg ndɔ kwəi ləa el ləm tɔ. Rɔ neelé dəw kára kara Askəm kər rəa keneŋ el ləm, Meeyèr lé Askəm kaji njémeeyèrje el ləm tɔ.

Takəji gə wɔji dɔ si kəmba lə dəwje

⁹Ma m'oo néje lai neelé Ndá ma m'wɔji mæəm njaŋg Mba gər néje lai dɔ naŋg neelé. Ndɔ gə dəw dum dɔ maree Aree si ne dan meekɔ'g to gən.

- 10** Togábè ba m'oo njémeeyèrje gá dubu dee lé D'aw loo-kwa-ɾɔ dee'g Ne deɛ gá ra né gá goo rəbee lé D'ɿ d'aw loo gá to gá kəmee'g Ar deɛ gá mee bee-boo'g lé Mee deɛ wəi dɔ dee'g. Yee gá bèe lé kara to né gá gá mɿdɛ ba ya bəi.
- 11** Mbata ta gá gaŋg dɔ néraje gá majel'd Gá d'aree aw ne lée'g béréré Dɔ dee'g kalaŋ el lé ʔa ar dəwje d'wɔji ne néra gá majel Mee deɛ'g ra gá kédé-kédé.
- 12** Lé bèe kara bó lé Njekaiya ra némajel as gəl təl (100) Si ne ŋgəd-ŋgəd kuree əw kara Ma m'gər gao to gá si dan maji'g to Mbata lə deɛ gá bəl Ala Deɛ d'ila koji dəa'g ya.
- 13** Ne si dan maji'g lé To mbata lə njemeeyèr el ləm, Ndɔje ləa d'a kɿ dɔ maree'g el To gá ndil kag kara kuree əw el bèe ləm To mbata yee bəl Ala el.
- 14** Né gá to lée'g el gá ra dɔ naŋg neelé ba nee: Njéra nédanaje lé Né gá majel tee dɔ dee'g to gá njémeeyèrje bèe ləm, Njémeeyèrje kara Né gá maji tee dɔ dee'g to gá njéra nédanaje bèe ya ləm tɔ. Yee ba m'pana: Yee gá neelé to né gá gá mɿdɛ ba ya tɔbəi.
- 15** Bèe ba ma m'ra ne rɔlel Mbata si maji lə dəw dɔ naŋg nee lé To sɔ né gá kai né gá ra rɔlel ya ba. Yee neelé ba gá né Gá deɛ səa d'a kaw nɔ'd loo kula'g ləa Mee ndɔje lai Gá Ala aree si ne kəmba dɔ naŋg nee lé.
- 16** Loo gá ma m'wɔji məəm'g njaŋg Gə mba gər kəmkàr ləm, Gə mba tən ne néje gá dəs dɔ naŋg nee ləm tɔ lé Mbata dan kàrá əsé loondul'g lé kara ʔi wa kəm dəw el
- 17** Ndá ma m'oo kulaje lai gá Ala ra ləm, M'oo to gá dəw askəm kiŋga néje Gá ra dee dɔ naŋg neelé el ləm tɔ. Yee saŋg dao ne yaɔ ya ne yee iŋga el. Bó lé njekəmkàr ndigi gər kara yee askəm gər el tɔ.

Njekillamber 9

Si kəmba lə dəw lé kuree əw el

- 1** Ma m'əji ta néje neelé lai məəm'g yaɔ ləm, M'saŋg gin dee ləm tɔ ndá Ma m'oo to gá njéra nédanaje Gə njékəmkàrje gá kulaje lə dee To mee ji Ala'g lé ləm, Meenoji gá keji bəɿ-bəɿ kara To mee jia'g ləm tɔ. Ne dəwje ba gər né el, Néje lai tee dɔ dəwje'g lai ya.
- 2** Néje lai to nɔ dee'g bəi. Né gá tee dɔ njera nédana'g To kára ba asəna gə né gá tee dɔ njemeeyèr'g ləm, Dɔ dəw gá maji gá ra né gá àr ŋgad-ŋgad lé To kára ba asəna gə né gá tee dɔ dəw gá rəa minɔ'g ləm tɔ. Né gá tee dɔ dəw gá inja nékinjaməs'g To kára ba asəna gə né gá tee dɔ dəw gá inja nékinjaməs el ləm, Dəw gá maji lé né tee dəa'g To gá tee dɔ njekaiya'g bèe ləma, Yee gá ubu rəa lé né tee dəa'g To gá tee dɔ yee gá bəl kubu rəa lé ləm tɔ.
- 3** Né kára gá majel mbuna néje'g lai Gá ra dɔ naŋg neelé ba nee: Né gá kára ba tee dɔ dəwje'g lai ya. Gelee gá nee ba mee ŋgan-dəwje lé Meeyèr gə néra mbə ba Taa mee dee pəl-pəl loo si kəmba'g lə dee Saar d'aw ne bee lə njé gá d'wəi'g tɔ.

- ⁴Meekundayel to keneṅ Mbata læ deḡ lai gé d'isi kamba lé Mbata bisi gé aw kamba lé Maji unda toboḷ gé wai ya.
- ⁵Tɔgəɔ ya, deḡ lai gé d'isi kamba lé Gər gao to gé d'a gə kwai ya. Ne deḡ gé d'wai mbə lé Gər né kára el læm, Nékoḡa-dɔ-ji dee kara godo ŋga læm tɔ Mbata mee dəwje wai dɔ dee'g mbə.
- ⁶Meenoji gə keji bæi-bæi læ dee læm, Gə kəmkəi læ dee læm tɔ lé tuji mbə. D'a kinga né gé wɔji dɔ dee pai bèe Mbuna néje lai gé ra dɔ naŋ neelé el ŋga.
- ⁷Dɔ aw ɔ muru læi gə rɔlel læm, Gə ai mán-nduú læi gə meelel læm tɔ Mbata néraije lé taa kəm Ala mbə ya.
- ⁸Gə ndɔje lai lé ar kubuje læi ndá kələw-kələw læm, Lal kwa dɔi gə ubu el læm tɔ.
- ⁹Al rɔi gə dené gé i undá dan kəmi'g lé Ndɔje lai gé i si ne kamba gə miḡé ba Gə Ala ari dɔ naŋ neelé, Ndɔje læi lai gé gə miḡé ba lé. Mbata yee ba gé né gé wɔji dɔi Loo gé i si ne kamba loo-kula'g læi Gə i ra dɔ naŋ nee.
- ¹⁰Néje lai gé jii ŋga gə mba ra gə siŋgai ndá gé ra ya. Mbata kula gé ra, əsé keji ta, əsé gosonégər, əsé kəmkər Godo njabaw loo gé i si aw gé keneṅ lé.

Kəmkər læ dəw lé aree teḡ ne kɔr ta-ta el

- ¹¹Ma m'tel m'oo dɔ naŋ nee ya bæi. To gé ŋgwɔd lé To gə mba njékaigwɔd kalaŋje ba el læm, Rɔ lé kara wɔji dɔ bao-rɔje ba el læm, Néso lé wɔji dɔ njékəmkərje ba el læm, Nékinga kara wɔji dɔ njégosonégərje ba el læma, Ribar kara wɔji dɔ bao-gosonégərje ba el læm tɔ. Mbata néje lai teḡ dɔ dee'g Gə goo ndəaje gə kàreje ba.
- ¹²Dəw lé gər kàree gé wɔji dəa lé el To gé kəjije gé d'wa dee gə bura Gə to néyoo lé kara gər bèe el læm, To gé yelje gé d'wa dee gə jəm gər bèe læm tɔ. To gé deḡ bèe lé dəwje kara Némeekɔ uba dee wa dee rès Mee ndəa gé teḡ dɔ dee'g wai lé tɔ.
- ¹³Ma m'oo nékəmkər kára Dɔ naŋ neelé gé to né gé boo ya tɔbæi.
- ¹⁴Ŋgon bæe-boo kára to keneṅ Ndá dəwje gé d'isi keneṅ bula el tɔ. Ndá mbai gé to njesiŋgamon kára ree aḷ dəa sub gə rɔ. Yee uba dɔndalje gé boo-boo omə ne səa.
- ¹⁵Dəw kára gé to njendoo gé kəmee àr si keneṅ. Yee nja taa bæe-boo neelé gə kəmkər læa ila tar. Ne dəw kára kara Ar mée olé dɔ dəw gé to njendoo'g neelé el.
- ¹⁶Ma m'pana: Kəmkər lé maji unda siŋgamon. Ne kəmkər læ njendoo lé d'əji bæi-bæi læm, Ta peaje kara dəw ur mbia oo ne el læm tɔ.
- ¹⁷Taje læ njékəmkərje Gə dəwje d'oo loo gé d'isi læm keneṅ lé Maji unda ndukunda læ dəw Gə ɔ bæe mbuna mbəje'g.
- ¹⁸Kəmkər lé maji unda nérɔje. Ne njekaiya gé kára ba lé tuji némajije bula.

Njekillamber 10

- ¹Yoo kəmje gó ndum dan ubu'g lé ar ubu læ njepodé ubu gó ədə sululu ɿ njim-njim læm, néra mbə gó lam ba ya askəm tuji kəmkàr læm, gə rɪbar læm tɔ.
- ²Mee njekəmkàr lé tɔjee loo néra gó kɔl nɛ mee mbə lé tɔjee loo néra gó gel.
- ³Loo gó mbə aw rəw'g ndá goso kaw rəw lalee ar deɛ lai gó d'ée lé pana: Aa ooje, mbə ba aw'n!
- ⁴Bó lé oŋg læ mbai ɿ səa pu dɔi'g ndá yɔ loo-sii el mbata si læm lé ba gó kumɔ dum dɔ boo-néje gó to lée'g el lé.
- ⁵Némajel kára gó m'oo dɔ naŋg nee gó to tana gə néra njeguburuɓee gó to lée'g el lé.
- ⁶Némbə lé uba loo ndoi si tar nɛ baoje ndá d'isi looje gó naŋg.
- ⁷Ma m'oo bərje gó d'uba kundaje læm, gə ŋgan-mbaije gó njaa naŋg gə gɔl dee to gó bərje bèe læm tɔ.
- ⁸Dəw gó ur bwa lé yee nja a koso keneŋ læm, yee gó mbudu kəm ndògo-bɔrɔ lé li a teɔ keneŋ læm tɔ.
- ⁹Yee gó tɔr kəri-ərje ndá a kiŋga doo keneŋ ya læm, yee gó riba ta kir lé ndolè tuji ya læm tɔ.
- ¹⁰Bó lé ŋgaŋ nékad ɔ aree adə el ba dəw ɔl tɛa el ndá a kunda siŋgai dɔ maree'g ba (gə mba ra ne kula). Nɛ kəmkàr lé to nékula gó ar njea teɛ ne kɔr ya.
- ¹¹Bó lé li tɔ dəw gə mbata læ goso kulee gó godo ndá see maji læ goso-kul-li lé to dɪ wa.

Maji pata yaɔ-yaɔ el

- ¹²Taje gó teɛ ta njekəmkàr'g lé to ta noji ya. Nɛ mbə-dəw lé taje gó teɛ tɛa'g lé to gel tuji læa.
- ¹³Taje gó dɔtar gó teɛ tɛa'g lé to ta mbə læm, rudu taje læa kara to ta mbə gó majel læm tɔ.
- ¹⁴Mbə-dəw lé pa taje gó dɔ nɔ'd dɔ nɔ'd. Dəw lé gər né gó a gə ree lé el, ŋga see nɔ ba a kulá né gó a gə ree gé'e'g gogo lé bəi wa.
- ¹⁵Kula ra mbə-dəw lé aree dao ne yaɔ mbata yee gər rəw mba kaw mee bɛe-boo'g el.
- ¹⁶Meekɔ a koso dɔi-i bɛe gó mbai læi to gó basa ba læm, ŋgan-mbaije læi rogo ta kaneɔ'g gə ndɔ ràd ya læm tɔ.
- ¹⁷Rɔlel a nai səi-i bɛe gó mbai læi gelee to gó boo læm, ŋgan-mbaije læi kara d'uso né gə kàree gó maji mba kar siŋga dee to ne bó gə mba kyɔ rɔ dee dan nékai'g ba el læm tɔ.

¹⁸Loo gé ji dɔw unda ndolè ndá kag-dɔkɛi ndida lɛm, loo gé ji dɔw kul kwɔji-kwɔji ndá kɛi ndɛi bɛd-bɛd lɛm tɔ.

¹⁹Dɔw lé ra muru-gad gɛ mba ndam ne lɛm, mán-nduú aree al rɛa lɛma, lar ba to nékwa dɔ gɔl néje lai lɛm tɔ.

²⁰Maji kari ila ndɔl dɔ mbai'g dan takɛji'g lai el lɛm, maji kari ila ndɔl dɔ bao'g mee kɛi-toi'g el lɛm tɔ. Mbata yelje d'a kun ndui lɛm, néje gé gɛ bag dee d'a kun taje lai kas ne loo lɛm tɔ.

Njekillamber 11

Maji gɛr loo kwa noji

¹Ila muru lai dan mán'g as ndɔje bula ndá i a tel kiŋga bɛi.

²Kai nébaoje lai ar dɔwje loo sirije ɛsé loo jinaijooje'n bɛe mbata i gɛr némeekɔ gé a ree dɔ nanɔ neelé el.

³Loo gé ndi il yaɔ ndá ɛr dɔ nanɔ nee. Bó lé kag oso par gé dɔkɔl ɛsé dɔgel ndá yee to lé'd gé yee oso keneɔ lé ya tɔ.

⁴Yee gé aa lel gé kaa lé a dubu né el lɛm, yee gé aa kil-lɛ-ndi gé kaa kara a kinja dɔ kó el lɛm tɔ.

⁵To gé i gɛr rɔw gé lel i keneɔ ula el lɛm, i gɛr loo siŋga ŋgon gé tɔs ta nɔ'd mee dené'd gé aw gɛ kɛm lé el lɛm tɔ lé, togábɛ ba i gɛr kula gé Ala ra dɔ néje'g lai lé el tɔ.

⁶Gɛ ndɔ rad lé dubu nádubu lai lɛm, ar jii wa rɛa kàrkemetag el lɛm tɔ. Mbata i gɛr né gé a gɛ teɛkɔr lé el, yee gé yo ɛsé yee gé nee, ɛsé bó lé dee joo bɔr maji d'asɛna kara i gɛr el tɔ.

⁷Lookàr to né gé maji ya lɛm, kar kɛm dɔw oo kàr lé to né gé maji ya lɛm tɔ.

⁸Bɛe ndá bó lé dɔw kára si kɛmba lɛbje bula ndá maji karee al rɛa mee lɛbje gé bula'g lai neelé. Nɛ maji karee ɛji dɔ ndɔje gé loondul a dɛb dɔ dee'd gé d'a gɛ bula lé tɔ, néje lai gé d'a gɛ ree lé to néje gé gɛ mɛdé ba ya.

Ar sí n'raje rɔlel nà kàree a gɛ dɛs

⁹I basa lé maji kari al rɔi loo nai basa'g lai lɛm, ya mɛai ar rɔlel mee ndɔje lai gé i to ne gé basa lé lɛm, njaa gɛ goo rɔwje gé mɛai wɔji lɛma, gɛ goo loo gé kɛmi oo lé lɛm tɔ. Nɛ maji kari gɛr gao to gé néje lai neelé Ala a gɛ kar dee ree dɔi'g loo-ganɔ-rɔwta'g ya bɛi.

¹⁰Ɔs némeekɔ gé to mɛai'g rɔw lɛm, unda rɔi bad dɔ né gé majel'g lɛm tɔ, mbata lɛb nai basa gɛ dɔ gé lal pudu bɛi lé lɛm kara to néje gé gɛ mɛdé ba ya tɔ.

Njekillamber 12

- ¹Ne ar mæai olé dɔ njekundai'g mee ndɔje gá i nai ne basa bæi kédé ba kar ndɔje gá majel ree bæi ləm, kar ləbje gá d'a gə ree lé i a pa pana: Né gá leli godó keneŋ ləm,
- ²kédé ba kar kàr, gə lookàr, gə naj, gə kérémeje tel ndul bæi ləma, kédé ba kar kil-lə-ndi tel ree orè goo ndi bæi ləm tɔ.
- ³Mee ndɔ gá njéŋgəm takəije d'a kunda bala tigi-tigi ləm, diŋgamje gá njésingamonje d'a kula dɔ dee kaw ŋguna-ŋguna ləm, denéje gá njékusu koje d'a kəw rɔ dee mbata deɛ bula el ləma, deɛ gá d'aa kəmbolè lé loondul a dəb dɔ dee'g keneŋ ləm tɔ.
- ⁴Tabidi-rəwkəije udu dɔ mbə-rəw'g, loo gá kaa mbal-kusu-né bar el ləm tɔ lé, d'a k'itar gə goo ndu nɔ lə yelje əsé gə goo siŋga ŋgamɔdje lai gá njékɔspaje gá rəm lé el tɔ.
- ⁵Tɔbæi dəwje d'a bəl dɔ loo gá ita'g ləm, d'a ndəb pəd-pəd rəw kaw dee'g ləm, yiŋga dɔ dəw a ndá to gá pudu kag-di bəe ləm, loo gá rɔ beedéje tel wɔi ndiŋ-ndiŋ ləma, mal nésɔ godó mee dəwje'g ləm tɔ. Mbata dəw lé si aw gá loo-siée'd gá to gə nɔ ndá njénoje d'aw gə mbə-rəwje yéŋgé-yéŋgé.
- ⁶Kédé ba kar kúla lar gaŋg ləm, kar jo-larlɔr tɔ ləm, kar kulum kər mán tɔ ta bwa-mán'g ləma, kar gɔdè-lar gá ta mán'g təd ləm tɔ.
- ⁷Kédé ba kar nduji naŋg tel aw naŋg gogo to gá i ne naŋg kédé ləm, kar ndil dəw tel aw rɔ Ala'd gá njekaree lé ləm tɔ.
- ⁸Njekilamber lé pana: Miɔde ba, miɔde ba, néje lai to néje gá gə miɔde ba.

Rudu taje

- ⁹Njekilamber lé to gá njekəmkàr ba goo kára ba el ne yeɛ ndoo koso-dəwje loo gər-gin-né ləm, yeɛ tən gosotaje bula ləm, yeɛ ədə gel dee ləma, yeɛ unda dee gə nduree-nduree ləm tɔ.
- ¹⁰Njekilamber lé ula rəa ndubu gə mba kiŋga taje gá maji ndá ta gá yeɛ ndaŋg gə goo rəbee sur lé to gá kankəmtaje ya.
- ¹¹Taje lə njekəmkàrje lé to d'asəna gə nékad gá d'ɔs ne kudu nékulje. Loo gá mbo dee dɔ nɔ'd mee maktub'g ndá deɛ to d'asəna gə ŋgawlarje gá bər naŋg gá d'i rɔ njekul dəwje gá kára ba kiao'g lé.
- ¹²Ŋgonəm, né gá nai lé ba nee: Maji kari ndoo rɔi né dɔ néje'g neelé. Bó lé dəw ndigi ra maktubje bula ndá yeɛ a kunda ŋgaŋgee el ləm, ndoo né yaɔ lé ar darɔ dəw dao ne dao-dao ləm tɔ.
- ¹³Ar sí j'oo loo kunda ŋgaŋ néje neelé togəbè: Bəl Ala ləm, aa dɔ torndiaje kər-kər ləm tɔ, yeɛ ba gá né gá kəm kar dəwje lai-lai ra ya.
- ¹⁴Mbata Ala a ree gə kula ra síje lai loo-gaŋg-rəwta'g kwɔji ne dɔ néje lai gá to loo-ŋgəi'g lé, lé to né gá maji əsé né gá majel ya kara ləm tɔ.

Pa gé ur dɔ paje

Pa gé ur dɔ paje 1

¹ Pa læ Salomɔ gé maji ur dɔ paje lai.

Sor kɔr læ njéndigi naje (Nɔgomɔdɔ)

² Maji karee il bɔlm gɛ tɛa ya Mbata ndigi gé i ndigim lé Lelm ur dɔ mán-nduú'g.

³ Lelm ur dɔ baj ubu'g læi gé i ndèm lé. Rɔi gé bura ya ɛdɛ maji To gé ubu ɛdɛ taa loo yal-yal bèe, Gelee gé nee ba ɲgamɔdje ndigii ne.

⁴ Ilam gooi'g ar sí j'aiɲgwɔd j'aw! I gé to mbai læm lé Maji kari aw sɛm mee kɛi'g læi, Ar sí n'raje rɔlel læm, Ar sí j'isije dan boo-rɔkal'g gɛ mbata læi ya, Ar sí ndubaje rɔ sí dɔ ndigi'g læi J'aree ur dɔ kɔ mán-nduú'g. Ndigi gé deɛ ndigii lé to lée'g ya.

⁵ ɲganje gé dené gé Jerusalem, Ma lé m'ndul konono To gé kɛi-kubuɛ gé Kedar bèe Nɛ ma maji péd-péd To gé pal-kubu-gaɲg-mee-kɛi læ Salomɔ bèe tɔ.

⁶ Maji kar sí oreɛje dɔ ndul'g læm ba el, To kàr ba ram am m'ndul ya. Mee ɲgakɔmje gé diɲgam i sɛ deɛ jugugu dɔm'g Ar deɛ d'undam gé njeɲgɛm ndɔ-nduúje. Ndɔ-nduú læm-ma ndá ma m'ɲgɛm el.

⁷ ɛi, i gé m'ndigii dɔbɛɲgɛrɛm'g, Ulam loo gé i ar badje læi D'aw d'ɔ mu keneɲ læm, Gɛ loo gé i aw ar deɛ d'wa rɔ deɛ keneɲ Loo gé kàr aar daɲdɔ lé læm tɔ. See gelee ban ba m'ila ne mbir-mbir Mbɔr koso-nékulje'g læ marije bèe wa.

(Njékulbadje)

⁸ ɛi, i dené gé mɔdɛ ur dɔ marije'g, Bó lé i gɛr el ndá Maji kari un dɔ gɔl badje, Aw gɛ byaje læi ar deɛ d'ɔ mu Mbɔr kɛije'g læ njékulbadje ya.

(Basa)

⁹ ɛi njemɔr læm, Mɔdɛ kunda læ Paraɔ gé ndɔr pusu-rɔje lé Ma m'wá m'wɔjii ne ya.

¹⁰ Kwojii maji péd-péd mbuna némbije'g læi læm, Gwɔbi to dɛrɛg dan mɔrje'g læm tɔ.

(Njékulbadje)

¹¹ J'a ra nédɔi-rɔije gɛ larlɔr Gé ndaɲgee mèr læm, gɛ larnda læm tɔ.

(Nɔgomɔdɔ)

¹² Loo gé mbai læm Si gɛ ta ka-néso'g læa ya bɛi ndá Ubu ndam gé m'ndèm lé Baiyee ɛdɛ sululu taa loo pɛl-pɛl.

¹³ Yee gé m'undá dan kɛm'g lé To kɛm'g Asɛna gɛ kul timbá gé to mbuna mbàm'g bèe.

¹⁴Yee gá m'undá dan kám'g lé To asəna gə pudu (né gá baree) hene Gá to mee ndɔ-nduúje gá En-Gedi.

(Basa)

¹⁵Ɔi njemər ləm, I mɔdə gá ban ba bəe wa. I mɔdə gá ban ba bəe wa. Kəmi to asəna gə dərndaje bəe.

(Ngomɔdə)

¹⁶I kura gá ban ba bəe wa. I gá m'undai dan kám'g lé I maji dum ya. Tira-to sí to mu gá idi lururu.

¹⁷Gaji kag lə kəije lə sí To kag-sədrəje ləm, Kunda-kag kəije lə sí To kag-siprəsje ləm tɔ.

Pa gá ur dɔ paje 2

¹Ma m'to pudu gá uba ndag-loo gá Saron ləm, Gə pudu ndujaje gá wəl-looje'g ləm tɔ.

(Basa)

²To gá pudu ndujaje gá uba dan kunje'g bəe lé Njemər ləm kara Aar mbuna ŋgamɔdje'g togəbè ya tɔ.

(Ngomɔdə)

³To gá kag-pɔmə gá uba mbuna kagje gá mee kər'g bəe lé Yee gá m'undá dan kám'g lé Aar mbuna basaje'g togəbè ya tɔ. Ma m'ndiŋga rɔm mba si ndilee'g, Tɔbəi kədee lel tam'g jula-jula tɔ.

⁴Yee aw səm kəi-mɔ-nduú'g, Ndá nékər-gin gá yee wa dɔm'g lé To ndigi nɔ ya.

⁵Maji kar sí gədmje gə mbə kandə nduú Arje siŋgam ɔ ne dɔ maree'g Gə kandə kag-pɔmə Mbata m'to rɔkɔ ndigi nɔ ya.

⁶Maji kar jigelee gəd dɔm ləm, Jikɔlee kara wam sém ləm tɔ.

(Basa)

⁷Ŋgamɔdje gá Jerusalem, M'ra ndò rɔ sí'g gə ri ndooije ləm, Gə ri arkasje ləm tɔ, Ɔad ba kar yee gá m'undá dan kám'g Ndel dɔ bi'g bəi lé Gə goo mee ndigi ləa lé Maji kar sí ndeleeje kédé el, Ndeleeje dɔ bi'g el.

Yee nja si ree

(Ngomɔdə)

⁸Ndu yee gá m'undá dan kám'g lé ya ɔar, Aa oo, yee tal jagəra-jagəra Dɔ mbalje'g ləm, Gə dɔdərlooje'g ləm tɔ aw gá nee.

⁹Yee gá m'undá dan kám'g lé To asəna gə arkas bəe ləm, Esé gə ŋgan ndooije bəe ləm tɔ. Aa oo, yee aar gir ndògo-bɔrɔ'g lə sí, Yee aa loo gá kəmbolè kəi'g ləm, Yee aa loo kəm bɔdə lar'g ləm tɔ.

¹⁰Yeë gé m'undá dan kəm'g lé Un ta pa ulam pana: I njemər ləm gé m'undai dan kəm'g lé Uba nanḡ ɿta gé ree.

¹¹Mbata aa oo nai̯ bar dəs mb̩, Ndi əw rəa kər ləm, aw b̩ee mb̩ ləm t̩.

¹²Puduje nduba r̩ dee ləm, K̩ər k̩əs pa lə néje lai teë mb̩ ləma, Ndu n̩ lə dərnda bar Loo-nd̩'g lə sí ləm t̩.

¹³Kodé andə gə k̩adeeje gé d̩tar ləm, Bai̯ nduúje gé d'aw pudu lé kara
ɿd̩ə sululu ləm t̩. Njemər ləm gé m'undai dan kəm'g lé Uba nanḡ ɿta gé ree!

¹⁴Dərnda ləm gé si mbuna mbalje'g ləm, Gé iya rəa mb̩-ərje'g ləm t̩ lé Am m'oo kəmi ləm, Am m'oo ndui ləm t̩ Mbata ndui kul yururu ləm, Kəmi m̩d̩ə ya̩ kəm'g ləm t̩.

(K̩ə ɿgom̩d̩ lé)

¹⁵Twaje t̩lje lé ar síje, Nḡan t̩lje gé d'aw tuji nduúje, Mbata nduúje lə sí d'aw pudu.

(N̩gom̩d̩)

¹⁶Yeë gé m'undá dan kəm'g lé Yeë to kam̩ ndá ma m'to ke̩-yeë t̩. Yeë ar koso-
nékulje ləa d'aw d'̩ mu Mbuna puduje'g lé ya.

¹⁷Bad ba kar loo kul ləm b̩i ləm, Gə kar ndil kagje d'aj̩ b̩i ləm t̩ lé I gé m'undai dan kəm'g lé Maji kari tel ree, Maji kari to tana gə ndooi b̩e ləm, Gə ɿgon arkas b̩e ləm t̩ D̩ mbal gé kai sí dana lé ya.

Pa gé ur d̩ paje 3

N̩gom̩d̩ ni ni njemər ləa

(N̩gom̩d̩)

¹D̩ tira-tom'g loondul'g lé Ma m'sanḡ yeë gé m'ndigee Gə ɿḡaw m̩əm bura Ma m'sanḡee n̩ m'ɿḡá el.

²M'a kuba nanḡ k̩i tar Kaw gugu d̩ b̩ee-boo, M'a kaw gə mb̩-rəwje ləm, Gə ndaa-
looje ləm t̩. M'a sanḡ yeë gé m'ndigee Gə ɿḡaw m̩əm bura lé. Ma m'sanḡee n̩ m'ɿḡá el.

³Njéḡamlooje gé d'aw gugu d̩ b̩ee-boo lé D'ɿḡam ndá m'd̩ji dee m'pana: See seɿ ooje yeë gé m'ndigee gə ɿḡaw m̩əm bura lé el wa.

⁴M'ur dee m'teë lam ba b̩e ya ndá M'ɿḡa yeë gé m'ndigee gə ɿḡaw m̩əm bura lé, M'wa kaarm'g sud b̩ó m'y̩ m'aree aw el ya Saar m'aw s̩ə kai lə k̩mje Mee kai'g lə yeë gé njekojim lé k̩r̩ḡ ya.

⁵Nḡam̩d̩je gé Jerusalem, M'ra nd̩o r̩ sí'g gə ri ndooije ləm, Gə ri arkasje gé wala ləm t̩, Bad ba kar yeë gé m'ndigee M'undá dan kəm'g lé Ndigi ndel d̩ bi'g b̩i lé Maji kar sí ndeleeje kédé el, Ndeleeje d̩ bi'g el.

(N̩gom̩d̩)

⁶See na ba i dɔdilaloo'g aw gá nee To gá sa pər gá uba tel-tel bɛ̀e, Gá tuu rəa gá timbá ləm, Gə né gá ədə sululu to gá ndiri bɛ̀e ləma, Gə néje lə njérab-néje lai Gá ədə sululu ləm tɔ nee wa.

⁷Aa ooje tira tiée to gá kə mbai Salomɔ bɛ̀e. Njésiŋgamonje rɔ-misə gugu dɛa sub, To njésiŋgamonje gá mbuna dee gá Israel.

⁸Dee lai d'aar gə kiambas ləm, Gər loo rɔ maji ləm tɔ. Nana kara tɔ kiambas ləa regee'g-renee'g Mbata nébəlje gá d'a gə tee loondul'g ya.

⁹Mbai Salomɔ lé, Ra tira-ku-mbai ləa gə kag gá Liba,

¹⁰Yee ra kageeje gə larnda ləm, Gə loo-nduna-dunee gə larlɔr ləma, Gə loo-siée gə kubu gá kas njir-njir ləm tɔ. Ngamɔdje gá Jerusalem d'ɔs kubu D'aree bədərə bə d'ula mée'g Mbata ndigi gá dee ndigee yaɔ lé

¹¹Ngamɔdje gá Siɔ, Maji kar sí teeje raga ooje Mbai Salomɔ gə dɔgugu-mbai Gá keaje ula dɛa'g Ndɔ ra naj taa dené'g ləa lé To ndɔ gá rəa lelee dɔbɛŋgəree'g ya.

Pa gá ur dɔ paje 4

(Basa)

¹Ɛi njemɔr ləm, I mɔdɔ gá ban ba bɛ̀e wa. I mɔdɔ gá ban ba bɛ̀e wa. Kəmi to asəna gə dərndaje bɛ̀e Mee kubu gá ila dɔi'g lé, Yinga dɔi to asəna gə koso-byaje Gá d'i dɔ mbal'd gá Galaad D'aw risi gá nanɔ bɛ̀e.

²Ngaŋgije to asəna gə koso-badje Gá d'inja bi dee Gá d'i loo-kai-ma'g bɛ̀e, Ngaŋgije lai lé d'asəna téréré To gá nduŋgaje bɛ̀e Ar yee gá kára kara Mbuna dee'd gá to dɔkal lé godo.

³Ndar tai lé Asəna gə kúla gá kas njə bɛ̀e ləm, Tapai lel yaɔ ləm tɔ. Kwojii to asəna gə dɔb kuri-di bɛ̀e Mee kubu gá ila dɔi'g lé.

⁴Gwɔbi dɔ bərəŋ To gá kai lə Dabid gá duu dɔ loo Gá ra mba karee to kai-ŋgəm-nérɔje bɛ̀e, Dee naɔ dərje keneŋ tɔl-dɔg (1.000). To dərje lai gá to kə njésiŋgamonje ya.

⁵Mbàije joo bɔr lé To d'asəna gə ŋgan da-kalje joo, D'asəna gə arkasje gá to nduŋgaje Gá d'aar d'ɔ mu mbuna ndujaje'g bɛ̀e.

⁶Bad ba kar loo kul bəi ləm, Kar ndil kagje d'aj ləm tɔ lé M'a kaw dɔ mbal'd gá timbá to keneŋ ləm, Gə dɔdərloo gá né gá ədə sululu to keneŋ ləm tɔ.

⁷Ɛi njemɔr ləm, i mɔdɔ yaɔ, Dəb rɔi kára kara ya maree el.

⁸I njemɔr ləm lé, Ar sí j'i Liba j'aw na'd, Maji kar sí j'i Liba na'd ya. Ar sí j'uba dɔ sém mbal gá Amana ləm, Gə dɔ sém mbal gá Senir Gə Hermɔ ləm tɔ. J'aa loo j'oo loo-to toboije ləm, Gə dɔ mbalje gá to loo-kaar makərje ləm tɔ.

⁹Kɔnanəm, i gá ur məəm'g njɔd lé, Rɔlel taa məəm pəl-pəl Loo gá i tɔl kəmi mbilao ləm, Kula mər lai gá gwɔbi gá i am lé Ar rɔlel taa məəm pəl-pəl ləm tɔ.

¹⁰Kɔnanɛm, njemɔr lɛm, Ndigi lɛi maji gɛ ban ba bɛɛ wa. Ndigi lɛi maji unda mɔn-nduú lɛm, Ubu lɛi gɛ ɛdɛ sululu ɛdɛ lel ur dɔ nɛje Gɛ ɛdɛ sululu gɛ ban ba bɛɛ lɛm tɔ wa.

¹¹Njemɔr lɛm, ubu tɛji i tai'g ndɛi dɛŋ-dɛŋ lɛm, Ubu tɛji gɛ mbà to gel ndɔi'g lɛma, Bai kubu lɛi ɛdɛ sululu To gɛ bai loo gɛ Liba bɛɛ lɛm tɔ.

¹²Kɔnanɛm, njemɔr lɛm, I to loo-maa-kag gɛ d'ula ŋgalaŋ gugu ne dɛa lɛm, I to kɛm-rɛw-mɔn gɛ wɔji dɔm-ma ya lɛma, Gɛ ŋgira-mɔn gɛ to kama ya lɛm tɔ.

¹³Kag-dije d'uba kɛm rɛbije'g Gɛ kandɛ deeje gɛ lel yaa Unda mar deeje lɛm, Gɛ rɔm puduje gɛ ɛdɛ sululu lɛm tɔ.

¹⁴Sɔ-ndam gɛ nduja-kuru lɛm, Gɛ mu-kwaa gɛ ɛdɛ sululu gɛ gobo lɛm, Gɛ kagje gɛ gɛ ri dee ri dee gɛ ɛdɛ sululu lɛma, Gɛ ubu timbá gɛ kɔ-nduja gɛ nɛje lai gɛ ɛdɛ sululu Gɛ maji unda mar deeje lɛm tɔ lé To keneŋ.

¹⁵Yee to ŋgira-manje mee loo-maa-kagje'g lɛm, Yee to kɛm-rɛw-mɔn gɛ ai kuji-kuji lɛma, Yee to manje gɛ i Liba lɛm tɔ.

(Ŋgomɔdɛ)

¹⁶I lel gɛ dɔgel lé maji kari i lɛm, I lel gɛ dɔkɔl lé maji kari ree lɛm tɔ Ula dɔ loo-maa-kagje'g lɛm, Ar bai nɛje gɛ ɛdɛ sululu Taa loo keneŋ pɛl-pɛl lɛm tɔ, Maji kar yee gɛ m'unda dan kɛm'g lé Andɛ loo-maa-kagje'g lɛa Maji karee sɔ kandɛ kagje lɛa gɛ maji dum lé.

Pa gɛ ur dɔ paje 5

(Basa)

¹Kɔnanɛm, njemɔr lɛm, Ma m'andɛ loo-maa-kagje'g lɛm, Ma m'ti timbá gɛ nɛje gɛ ɛdɛ sululu lɛm, Ma m'usɔ mbɔ tɛji gɛ ubee na'd lɛma, Ma m'ai mɔn-nduú gɛ mbà na'd lɛm tɔ.

(Baokuraje)

Baokuraje lɛm, sɔje gɛ aiye, Arje mal ndigi na ra sí!

Yee ɔr tarɛw nɛ wa toree

(Ŋgomɔdɛ)

²Ma m'tobi nɛ mɛɛm to kɛmba... Ndu yee gɛ m'undá dan kɛm'd Gɛ unda tarɛw lé ba bar.

(Basa)

Kɔnanɛm, i gɛ m'undai dan kɛm'g lé Maji kari ɔr rɛw am, Dɛrnda lɛm, njemɔdɛ dum lɛm! Mbata tál wa dɔm lɛm, Ndi gɛ yɛm loondul'g lé wa yiŋga dɔm lɛm tɔ.

(Ŋgomɔdɛ)

³Ma m'ɔr kubu lɛm gɛ boi yul m'ila naŋg mbɔ See m'a tel kula rɔm'g to gɛ ban wa, Ma m'togo kor gɔlm'g mbɔ See m'a tel karee wa yiro to gɛ ban wa.

⁴Yee gɛ m'undá dan kɛm'g lé Ula jia kɛmbolè'g Ndá mɛɛm aw tai-tai mbata lɛa.

⁵M'uba nanɔ m'ita mba kɔr tarəw Kar yeɛ gɔ m'undá dan kəm'g lé Ndá ubu timbá ndəi jim'g dɛŋ-dɛŋ ləm, Nɔan jim saga ubu timbá Dɔ pɛgərə kudu tarəw'g ləm tɔ.

⁶Ma m'ɔr tarəw m'ar yeɛ gɔ m'undá dan kəm'g lé Ne yeɛ gɔ m'undá dan kəm'g lé Tur giree ɔd par aw. Loo gɔ yeɛ wɔji sɛm ta lé Ndiləm tee kág igi. Ma m'saŋgee nɛ m'ingá el, Ma m'baree nɛ yeɛ ndigi tam'g el tɔ.

⁷Njéŋgəmlooje gɔ d'aw njaa Gugu dɔ bee-boo lé d'ingam, Dee kundam d'am doo. Dee d'wam taa kubu-kila-dɔ'g ləm Dee gɔ to njéŋgəm ndògo-bɔrɔje-je lé.

⁸Sei ŋgamɔdje gɔ Jerusalem, Ma m'ra ndò rɔ sí'g Bó lé sei ingaje yeɛ gɔ m'undá dan kəm'g lé Ndá see ta dɛ ba a kuláje wa. Maji kar sí uláje to gɔ m'to rɔkɔ ndigi nɔ.

(Ŋgamɔdje)

⁹Yeɛ gɔ i undá dan kəmi'g lé Di læ ba maji ur dɔ mareeje'g wa, Ei njemɔdɔ kunda dené mareeje, Yeɛ gɔ i undá dan kəmi'g lé Di læ ba maji ur ne dɔ mareeje'g Ba i ra ne ndò rɔ sí'g togábè wa.

(Ŋgomɔdɔ)

¹⁰Yeɛ gɔ m'undá dan kəm'g lé Ndoj wər-wər ləm, Gə kas pəl-pəl ləm tɔ, Lée dəwje tɔl-dɔg-loo-dɔg (10.000) kara Yeɛ to bəd mbuna dee'g ya.

¹¹Dəa to larlɔr gɔ àr ŋgad-ŋgad ləm, Yiŋga dəa ɔm goo nɔ'd mbələŋ-mbələŋ læma, Ndul to gɔ gɔ-gɔ bèe ləm tɔ.

¹²Kəmeje to to gɔ dərndaje Gə d'isi mbɔr kəm-rəw-manje'g bèe ləm, Mbà ba gɔ mán ndogo dee læma, D'isi dan maji'g bədèg ləm tɔ.

¹³Kwɔjeje to d'asəna gə dɔ bai gɔ mɔa néje Gə ədɔ sululu keneŋ bèe ləm, Gə puduje gɔ ədɔ sululu to keneŋ yaɔ ləm tɔ, Teaje to asəna gə pudu ndujaje Gə ubu timbá ndəi keneŋ bèe.

¹⁴Jiaje to gɔ niŋga larlɔr Gə tɔs jər krijolitə keneŋ ləm, Kubururea to ŋgaŋ kər Gə d'usu d'aree ndɔj læd-læd Gə d'ɔr giree gə jər sapir ləm tɔ.

¹⁵Kur gɔleeje to gɔ gaji kagje Gə ra gə mbal gɔ ndá Gə d'ula dɔ nékwa gɔlee'd Gə ra gə larlɔr gɔ àr ŋgad-ŋgad ləm, Rɔkunda læa to to gɔ mbal gɔ Libɔ Gə kura yaɔ asəna gə kag-sədrəje bèe ləm tɔ.

¹⁶Tea kul yururu ləm, Dareaje lai taa kəm rəgm ləm tɔ. Yeɛ gɔ m'undá dan kəm'g lé to togábè, Njemɔr ləm lé to togábè ya, Sei ŋgamɔdje gɔ Jerusalem lé.

Pa gɔ ur dɔ paje 6

(Ŋgamɔdje)

¹Ei, i njemɔdɔ kunda mɔdɔ marije lé Yeɛ gɔ i undá dan kəmi'g lé see əd ra wa. See dɛb loo gɔ ra ba Yeɛ aw par gɔ keneŋ wa. Jeɛ lé j'a kaw saŋgeeje səi.

(Ŋgomɔdɔ)

²Yee gé m'undá dan kəm'g lé Aw loo-kamnaï'g læa, Yee aw njaa mbuna baije'd Gé néje gé d'ədə sululu d'uba keneŋ Mba kar koso-nékulje læa d'ɔ mu loo-maa-kagje'g læm, Gə mba kaw ti pudu ndujaje læm tɔ.

³Ma m'to kə yee gé m'undá dan kəm'g læm, Yee gé m'undá dan kəm'g to kama læm tɔ, Yee ar koso-nékulje læa d'aw d'ɔ mu mee puduje'g.

Rəkunda læ ŋgomədə gé yee undá dan kəmee'g lé
(Basa)

⁴Ɔi njemər læm, i lé mədə yaə To (bee) gé Tirsa bəe læm, I maji yaə gé Jerusalem bəe læm tɔ Ne i to bəl kədm-kədm To gé kudu njérɔje gé d'ar gin nékun-baŋgaje'g læ dee bəe.

⁵Un kəmi dɔm'd gé raŋg Nà loo-kaa læi jɔgm yaə. Yiŋga dɔi to asəna gə koso-byaje Gé d'ɔ dɔ mbal gé Galaad D'aw risi gé naŋg bəe.

⁶Ŋgaŋgije to d'asəna gə koso-badje Gé d'ɔ loo-kai-mə'g bəe, Ŋgaŋgije lé d'asəna téréré To gé nduŋgaje bəe Ar yee gé kára kara mbuna dee'd Gé to dɔkal lé godo.

⁷Kwojii to asəna gə dəb kuri-dɔ bəe Mee kubu gé ila dɔi'g lé.

⁸Dené ji-mbaije d'as rɔ-misə læm, Gamla-denéje d'as rɔ-jinaijoo læma, Gə ŋgamədje bula digi-digi læm tɔ D'isi keneŋ'n.

⁹Dərnda læm-ma, njemədə dum læm lé To gé karee ba kiao. Yee to ŋgon kára læ keaje, Yee to ŋgon gé njekojee ɔr kəmee bəd dan njé gé raŋg'd. Ŋgamədje d'ée ndá deə baree njerɔlel, Denéje læ mbaije gə gamla-denéje kara Pidee læm tɔ.

¹⁰See nə ba teə to gé kər Gé uba kuji'g bəe læm, Mədə to gé nai bəe læma, Ndoɔ to gé kər bəe læm tɔ wa, Gé to bəl kədm-kədm to gé kudu njérɔje Gé d'ar gin nékun-baŋgaje'g læ dee bəe wa.

¹¹Ma m'aw loo-maa-kag-sɔ'd gé ria læ noyer Mba koo mu gé idi wəl-loo'g, Mba koo see nduú uba wa. Mba koo see dije d'aw pudu wa.

¹²Ma m'gər el, ne malee gé məəm'g Am m'to m'as ne nə gə pusu-rɔ læ koso-dəwje læm gé njéribarje bəe.

Pa gé ur dɔ paje 7

(Denéje gə ŋgamədje)

¹Tel ree, tel ree Ŋgomədə gé Sunem, Gé tel ree ar sí j'ooje kəmi! See ban ba sei aaje loo ooje ŋgomədə gé Sunem To gé kudu njéndamje gé joo bəe wa.

(Basa)

²I ŋgolə dəw gé boo lé Gəlije maji péd-péd mee négɔlje'g læi ya! Reŋgi asəna ŋgal-ŋgal to gé mər Gé ji njegər gosó néje ba ra bəe.

³Məəi to asəna gə bai gé mée ɔ ŋgal-ŋgal Gé mán-nduú gé ədə lel lal mée el, Rɔi to asəna gə jɔgà-kó gé d'ɔs dɔ nə'd Gé pudu ndujaje gugu dəa sub bəe.

⁴Mbàije joo bɔr D'asəna gə ŋgan da-kalje gə joo ləm, D'asəna gə arkasje gə to nduŋgaje bèe ləm tɔ.

⁵Gwɔbi ŋgal d'érɛŋ asəna gə kəi Gé duu dɔ loo gə ra gə ŋgan kər ləm, Kəmi to asəna gə danɔ-mán gə Esbon Gé to mbɔr tarəw gə Bat-Rabim bèe ləma, Emi to asəna gə kəi gə duu dɔ loo gə Liba Gé wɔji dɔ loo gə Damas nɔronɔ bèe ləm tɔ.

⁶Dɔi to tar to gə mbal gə Karmel bèe ləm, Yiŋga dɔi to asəna gə kubu gə ndul piro-piro ləm tɔ, Yiŋga dɔi gə d'wa lé su kəm mbai wa.

⁷Ɔi, i gə m'undai dan kəm'g lé I mɔdɔ gə ban ba bèe wa. I maji gə ban ba mbuna nérɔlelje'g ləm bèe wa.

⁸Kag rɔi to tana gə kag-tumbur bèe ləm, Mbàije to d'asəna gə kuléje bèe ləm tɔ.

⁹Ma m'pana: M'a kal kag-tumbur lé ndá M'a kwa kuléje! Maji kar mbàije to d'asəna gə kul-nduúje ləm, Maji kar bai kəmə lai ədɔ sululu To gə kandə pomə bèe ləm,

¹⁰Maji kar tai lel to gə mán-nduú Gé ai ndá ari rɔlel bèe ləm tɔ,

(Ŋgomɔdɔ)

Man-nduú gə ula nɔronɔ mbata lə Yee gə m'undá dan kəm'g lé ləm, Gé ruba ta njétobije'g lé ləm tɔ.

¹¹Ma lé m'to ka yee gə m'undá dan kəm'g lé ləm Malm rəa yaɔ ləm tɔ.

Rɔlel lə yee gə maree undá dan kəmee'g

(Ŋgomɔdɔ)

¹²I gə m'undai dan kəm'g lé Maji kari ree ar sí j'aw wala, J'aw n'toje ŋgan-beeje gə wala!

¹³Ar sí n'teeje gə ndɔ rad J'aw loo-ndɔ-nduúje'g j'oo See nduú uba ŋga wa. See pudu nduba rəa ŋga wa. See dije pudu ŋga wa. M'a kun ndu ndigi-nɔ keneŋ kari.

¹⁴Bai mɔdragɔrje tee ədɔ sululu ləm, Kandə kagje lə sí gə maji dum, Njé gə sigi-sigi gə njé'g ləw-ləw ləm tɔ lé To tarəwkəije'g lə sí M'a ŋgəm dee mbata lai i gə m'undai dan kəm'g lé ya.

Pa gə ur dɔ paje 8

¹Ɔi, bó lé i to ŋgokɔm gə diŋgam Gé j'il mbà kɔ síjeɛ nɔ'd ndá Loo gə m'ingai raga ndá m'a kil bóli Bó dəw a ndɔlm gə mbəa el.

²M'a kəri kaw səi mee kəi'g lə kəmje, I a ndoom né gə kəm ra Ndá m'a kari ai mán-nduú gə ədɔ sululu ləm Gə mán kandə di ləm ləm tɔ.

³Maji kar jigelee gə dɔm ləm, Ar jikɔlee wam sém ləm tɔ!

⁴Ŋgamɔdje gə Jerusalem, Ma m'ra ndò rɔ sí'g Ndeleeje dɔ bi'g el. Bad ba kar yee gə M'undá dan kəm'g ndel dɔ bi'g bəi lé Maji kar sí ndeleeje kédé el,

(Ŋgamɔdje)

⁵See na ba i dɔdilaloo'g aw gá nee Gá gəɗ rəa rɔ dəw gá yeɛ undá dan kəmee'g lé wa.

Singamonɗ ndigi na
(*Ngomɗe*)

Ma m'ndelii gel kag-pɔmɔ'g, Loo gá nee'g kɔinje taa kəm ləi keneɗ ləm Loo gá neelé yeɛ ojii keneɗ ləm tɔ

⁶Maji kari wam kaari'g sud To gá nétorji bée, To gá nétorji gá to kag jii'g, Mbata ndigi na lé Singa yaɗ to gá ka yoo bée ləm, Ra ni-na lé kədərə To gá loo-si njé gá d'wəi bée ləm tɔ. Ra mal-na gá ra dee lé

Ɔ mee dee ləm-ləm to gá pər To gá ndɔ pər lə Njesigəneɗ bée.

⁷Man bélmje d'askəm tɔl pər ndigi-na el ləm, Man baaje kara askəm turu dəa el ləm tɔ. Lée dəw odo némajije gá mee kəi'g ləa lai mba ndogo ne ndigi-na kara D'a kejee gá keji ya bəi-bəi.

(Ngako ngomɗje)

⁸Konan sí gá ndɔi gá uba mbà el bəi sí gən, See dī ba j'a ra ndɔ gá d'a ree dəji taree lé wa.

⁹Bó lé yeɛ to gá ndògo-bɔrɔ ndá J'a tula ndɔ niŋga larndaje dɔ'g, Bó lé yeɛ to tarəwkəi ndá J'a kila kunda kag-sədrə kudu ne.

(Ngomɗe)

¹⁰Ma m'to ndògo-bɔrɔ, Mbàmje to d'asəna gə kəije gá duu dɔ loo bée, Yee ba m'taa ne kəmee Asəna gə dəw gá iŋga meeləm bée.

(Basa)

¹¹Ndɔ-nduú lə Salomɔ kára to Baal-Hamɔ, Yee yɗ ndɔ-nduú lé ar njéŋgəmeeje, Nana kara a ree gə lar kɗee As ŋgan larnda tɔl-dɔg-dɔg (10.000).

¹²Ndɔ-nduú gá to kama lé M'aa dəa kər-kər Larnda gá as tɔl-dɔg (10.000) lé To kai-i Salomɔ ya. Ne yeɛ gá tɔl-joo (200) gá keneɗ lé To ka njéŋgəm kɗeeje tɔ.

¹³I gá si loo-maa-kagje'g lé Kuramarmje d'ur mbi dee mba koo ne ndui. Maji kam m'oo ndui ya kari!

¹⁴I gá m'undai dan kəm'g lé Maji kari aɗ, aɗ to gá ndooi əsé ŋgon arkas bée Gá dɔ mbalje'd gá néje gá ədə sululu to keneɗ ya.

Esai

Esai 1

TAJE GƏ DƆTAR

¹ Ndərta gə inja kəm Esai, ngolə Amots'g aree oo wɔji ne dɔ Judaje gə Jerusalemje mee ndəa gə Ojias gə Jotam gə Akaj gə Ejekias to ne mbaije gə Juda lé.

Njesigəneə gangta dɔ koso-dəwje'g læa

² Dara, oo ta! Naŋg, ur mbii oo! Mbata Njesigəneə pata pana: Ma m'odo ŋganje m'ar dee tɔg Ne deɛ d'ɪ d'ɔsm rəw.

³ Bɔ maŋg gər njekulee læm, Mulayɛ gər bəgərə-sɔ-né læa Gə to rɔ béeje'g læm tɔ. Ne Israelje ndigi gər né kára kara el, Kəm koso-dəwje læm inja dɔ gosonégər'g el.

⁴ Meekɔ a koso dɔ sí-seɪ Ginkoji dəwje gə njékaiyaje, Seɪ gə toje koso-dəwje Gə njéra né kori-korije læm, Gə ŋgaka njémeeyərje læma, Gə ŋganje gə njéra némajelje læm tɔ! Seɪ ubaje Njesigəneə yáje læm, Seɪ əjije Njemeenda læ Israelje bəɪ-bəɪ læma, Seɪ telje gir sí ilaje areeje læm tɔ.

⁵ Loo gə kɔs ta rəw læ sí ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé lé See bɔ néra sí gə sigi Gə ra ba kəm karee ɔs ta sí'g wa. Rɔkɔ ta dɔ sí bura pəl-pəl læm, Meɛ sí bura kara tila ŋgaila-ŋgaila læm tɔ.

⁶ Un ŋgira gɔl sí'g naŋg saar Teɛ dɔ sí'g tar lé Né kára gə maji godo keneɲ, To gə doo ya bura læm, Gə doo gə dɔ mundu læma, Gə doo yii læm tɔ Gə lal kəm mán keneɲ læm, Gə lal tɔ læma, Gə lal kunda ubu təa'g karee kul læm læm tɔ.

⁷ Bee læ sí to nduba læm, Pər roo bée-booje læ sí læm, Dəw-dɔ-béeje tuji ndɔje læ sí, Kəm sí'g ya pugudu-pugudu læma, Deɛ d'undá naŋg rədəŋ-rədəŋ Gə tuji pugudu-pugudu To gə dəw-mee-kərje bée læm tɔ.

⁸ Ndá bée-boo gə Jerusalem ba nai Asəna gə kəi-ləw gə to mee ndɔ-nduú'g bée læm, Asəna gə kəi-kubu gə to mee loo-ndɔ-kosoje'g læma, Asəna gə bée-boo gə d'aj dəa sub gə rɔ bée læm tɔ.

⁹ Bó lé Ala gə njeboo-néje Yə kó ginka sí gə nai jəbərə ba el ndá Kàr bée nɛ jee n'telje J'asəna gə njé gə Sɔdɔm læm, Jee n'telje n'tana gə njé gə Gɔmər bée læm tɔ.

Loo-kwa-Ala-mee'd gə to kəji kəmee'g

¹⁰ Seɪ mbaije gə néra sí Wa bwà kə njé gə Sɔdɔm lé Ooje ta læ Njesigəneə! Seɪ koso-dəwje gə néra sí Wa bwà kə njé gə Gɔmər lé Urje mbi sí dɔ godndu Ala'g læ sí!

¹¹ Njesigəneə pa njaŋg pana: See dī ba m'a ra gə nékinjanéməsje læ sí Gə ɔs goo nə-nə lé wa. Nékinjaməsje gə kə roo Gə to bəl byaje gə ubu bɔ maŋgje lé Rɔm asm dɔ'g ŋga. Məs bɔ maŋgje, gə kə badje, gə kə bəl byaje lé Ar məəm lelm el.

¹² Loo gə seɪ reeje nɔm'g lé See nə ba dəji sí kar sí reeje Tubaje gadloo gə to gə kəmee lé Gə gɔl sí wa.

13Nékarje gá gə mǐdɛ-mǐdɛ lé Ɔwje rɔ sí reeje ne, Né gá ɛdə sululu ləm, Gə ndɔ ra najje gá teɛ sigi ləm, Gə ndɔ-kwa-rɔ ləma, Gə loo-mbɔ-dɔ-naje ləm tɔ lé To keji kəm'g, Gə mba kar néra gá kori-kori ɔm nɔ'd Gə loo-kwa-dɔ-nɔ gá to gə kəmee lé Ma m'ndigi koo el.

14Ndɔ ra najje lə sí gá teɛ sigi, Gə najje lə sí lé Ma m'ɔji dee bæj-bæj, Dee to nékodo gá wɔi dɔm'g ləm, Rɔm asm dɔ dee'g ləm tɔ.

15Loo gá seɛ odoje ji sí gá tar ndá Ma m'un kəm dɔ'g rəw, Loo gá tamajije lə sí d'ɔs goo nɔ goo nɔ kara Ma m'udu mbim dɔ'g tɔ, Məs wa ji sí mbəgə-mbəgə.

16Togoje rɔ sí, Gə mba kàr ne ɲgad-ɲgad, Néra sí gá majel lé Ɔrje kəm'd gá gogo, Ɔwje rɔ sí raje né gá majel.

17Ndooje loo ra né gá maji ləm, Ndolèje goo néra gá gə dɔ najee ləm, Aaje dɔ yee gá d'ula kəmee ndò ləm, Ɔrje kəmta lə ɲgonal gə goo rəbee ləma, Aije bada dɔ njekəisiŋga'g ləm tɔ.

Ɔ́bó lé seɛ réje dɔ kɔs ta rəw'g ndá ...

18Njesigəneɔ pana: Gá reeje ar sí j'ɔrje kəmta lə sí j'arje nɔ! Ɔ́bó lé kaiyaje lə sí kas gəɛ ndá D'a tel ndá kələw-kələw Asəna gə bèl kəwje bèe, Ɔ́bó lé dee kas njir-njir ndá D'a tel to asəna gə bɛ kubu bèe.

19Ɔ́bó lé seɛ jje gə mee sí Mba koo ne ta ləm ndá Seɛ a sɔje némajije Gá ur dɔ mareeje mee bee'g neelé,

20Ne bó lé seɛ mbadje ləm, Ɔ́bó lé seɛ ɔsje ta rəw ləm tɔ ndá D'a tuji sí gə kiambas Mbata yee ba gá né gá Njesigəneɔ pa njaŋ ya.

Kɔr won njé gá Jerusalem

21See ban ba bee-boo gá njekila koji lé ya Tel to asəna gə kaiya-dené bèe wa! Kédé lé néra gá gə goo rəbee taa loo keneɲ pəl-pəl ləm, Néra gá gə dɔ najee ba ra bee keneɲ ləm tɔ, Ne basinè ndá njétɔl dəwje ba d'isi keneɲ.

22Larnda lə sí tel to gá siɲ-larje ləm, Man-nduú lə sí lé mán ba unda badə gaŋgee ləm tɔ.

23Mbaije lə sí to njékɔsta-rəwje ləm, Gə njékɔm nɔ'd gə njéɓogoje ləm tɔ. Dee lai ndigi néndogo-gel ləm, D'aiŋgwɔd goo nédɔji dee'g ləm, Dee d'ɔr kəmta lə ɲgonal Gə goo rəbee el ləma, Dee d'ya loo d'ar njekəisiŋga Ree gə ta ləa rɔ dee'g el ləm tɔ.

24Gelee gá nee ba, aa ooje, Ta gá Mbaidɔmbaije Ala gá njeboo-néje Gá to Njesiŋgamonɲ lə Israel pa lé ba nee: N'a tel tɔl ta oŋg lə neɛ dɔ njékoma sə neeje'g Ndá n'a dal ba lə neɛ dɔ njéɓaje'g lə neɛ tɔ.

25N'a tel gə ji neɛ par gá rɔ sí-seɛ gá Jerusalem ləm, N'a kar siɲ-lar lə sí léɛ Kɔr ne yiro gá keneɲ ləma, Ɔŋgwɔi rɔm gá nai lé N'a kɔr ndad-ndad ləm tɔ.

26N'a tel kunda njégaŋ-rəwtaje lə sí to gá kédé ləm, Gə njékwɔjita-kəmkàrje lə sí to gá kédé gá dɔtar ya ləm tɔ. Gée gá gogo ndá d'a kunda ri sí Le bee-boo gá njéra

né gá gə dɔ najee-je d'isi keneŋ ləm, Gə bee-boo gá njékilakojije d'isi keneŋ ləm tɔ.

²⁷Njé gá Siɔ d'a kaji Gə goo néra dee gá danasur ləm, Deɛ gá d'a kun mee dee keneŋ D'a kaji gə goo néra gá gə dɔ najee ləm tɔ.

²⁸Nɛ tuji a koso dɔ deɛ lai Gá to njékɔsta-rəwje gə njékaiyaje ləm, Deɛ gá d'uba Njesigəneɛ d'yá lé D'a kudu guduru ləm tɔ.

²⁹Rɔ sí a kul Mbata kagje gá seɪ pole deeje ləm, Kəm sɔɪ a dəb dɔ sí'g Mbata loo-pole-néje lə sí Gá seɪ ɔrje kəmee lé ləm tɔ.

³⁰Mbata seɪ a toje kasəna Gə kag gá kamee ndòlé bèe ləm, A toje kasəna Gə loo-ndɔ gá mán godo keneŋ ləm tɔ.

³¹Dəw gá njesiŋgamonɔ a tel kasəna gə bi kúla bèe ləm, Kula rəa a to kasəna gə ndao-pər bèe ləm tɔ, Deɛ joo bɔr d'a roo dula-dula Ndá dəw gá njetɔl pəree a godo.

Esai 2

¹Ndərta gá inja kəm Esai, ŋgolə Amots'g aree oo wɔji ne dɔ njé gá Juda gə dɔ njé gá Jerusalem tɔ.

Koso-dəwje lai gá d'isi Jerusalem

Mis 4.1-3

²Ndɔ gá rudu ndəaje a gə kun diao ndá Dɔ mbal gá wɔji dɔ kəi lə Njesigəneɛ lé D'a tel tum ginee dɔ mbalje gá tar. Yee a to tar dɔ dɔdərloo'g Ndá ginkoji dəwje gə ranɔ lai d'a kaj kaw keneŋ.

³Ginkoji dəwje gə ranɔ lai d'a ndɔm nɔ keneŋ Ndá d'a pana: Gá reeje ar sí j'awje dɔ mbal'g lə Njesigəneɛ ləm, Gə j'awje mee kəi'g lə Ala lə Jakob ləm tɔ Gə mba karee ndoo sí torndiaje Kar sí njaaɛ ne kila-rəwje'g ləa. Mbata godndu a ki Siɔ'g ləm, Ta lə Njesigəneɛ a ki Jerusalem ləm tɔ.

⁴Yee a to njegaŋ-rəwta dɔ ginkoji dəwje gə ranɔ'g ləm, Yee a to njekaar-dana mbuna koso-dəwje'g bula ləm, Kiambasje lə dee ba d'a tel kila gá kwɔs-paŋgmje ləma, Niŋga-ndəije lə dee ba d'a tel ra gá marmje ləm tɔ. Ginkoji dəwje gá gel kára d'a kun kiambas Rɔ ne gə ginkoji dəwje gá ranɔ el ləm, D'a ndoo loo-rɔ el ləm tɔ.

⁵Seɪ ŋgaka Jakobje lé Gá reeje ar sí njaaɛ dan lookàr'g lə Njesigəneɛ!

Ndɔ lə Njesigəneɛ to ndɔ ganɔ rəwta

⁶Mbata i Njesigəneɛ uba koso-dəwje lai gá to ŋgaka Jakob yɔ dee, Mbata ndil néje gá d'i ne bər Ba taa mee dee pəl-pəl ləm, Deɛ d'yá rɔ dee yag Dɔ tən ndil néje to gá Pilistije bèe ləma, Mbata deɛ d'ɔm nɔ d'gə dəw-dɔ-beeje Dɔ néra dee'g ləm tɔ.

⁷Larnda gə larlɔr taa mee bee lə dee pəl-pəl Ar nébaoje gá dum tura to keneŋ ləm, Kundaje taa mee bee lə dee lé pəl-pəl ləma, Pusu-rɔje gá keneŋ kara dum tura ləm tɔ.

- ⁸Magə-poleje taa loo mee bee'g pəl-pəl, Deɛ d'unda barmba nɔ né'd gé deɛ ra gə ji dee lé Gə nɔ né'd gé ŋan ji dee-deɛ ya ra tɔ.
- ⁹Gelee gé nee ba dəwje gé kari ba d'a kula dɔ dee ləm, Njé gé boo-boo d'a koso kul ləm tɔ, I a kar məəi oso lemsé dɔ dee'g ndɔ el.
- ¹⁰ Aije awje mbuna biri mbalje'g ləm, Iyaje rɔ sí dan babur'g ləm tɔ Mba kar bəl-boo lə Njesigəneɔ Gə boo-ronduba ləa gé ndogó wər-wər lé tibi mbɔr sí el.
- ¹¹Dəw gé njekəsta lé d'a karee ula dəa ləm, Njebeelé kara d'a karee oso kul ləm tɔ, Mee ndəa'g neelé dɔ Njesigəneɔ ya kára ba a to tar.
- ¹²Mbata ndɔ lə Njesigəneɔ lə bao-rɔje to keneŋ Gə mba karee gaŋg ne ta dɔ dəw gé rara'g Gé to njebeelé gé njeti rəa ləm, Mba karee gaŋg ne ta dɔ dəw gé rara'd Gé unda dəa tar lé karee ula dəa ləm tɔ,
- ¹³Gə mba karee gaŋgta dɔ kag-sədrəje'd Gé Libɔ gé ŋgal déréŋ-déréŋ ləm, Gə mba karee gaŋgta dɔ kag-sənəje'g lai Gé to Basan ləm,
- ¹⁴Gə mba karee gaŋgta dɔ mbalje lai Gé ŋgal léŋgé-léŋgé'g ləm, Gə dɔ dərlɔoje gé d'j tar ləm tɔ,
- ¹⁵Gə mba karee gaŋgta dɔ kəi-kaar-kəgərɔje'g lai Gé duu dɔ loo ləm, Gə dɔ ndògo-bɔrɔje'g lai Gé siŋga dee to ləm tɔ,
- ¹⁶Gə mba karee gaŋgta dɔ batoje lai gé Tarsis ləm, Gə dɔ néje lai gé maji koo gə kəm ləm tɔ.
- ¹⁷Dəw gé njebeelé lé d'a karee oso kul ləm, Yeɛ gé njeti rəa kara d'a karee ula dəa ləm tɔ. Mee ndəa'g neelé dɔ Njesigəneɔ ya kára ba a to tar.
- ¹⁸Magə-poleje lai d'a godo.
- ¹⁹Dəwje d'a kiya rɔ dee mee bolè mbalje'g Gə mee bwaje gé naŋg Mba kar bəl-boo lə Njesigəneɔ Gə boo-ronduba ləa gé ndogó wər-wər lé Tibi mbɔr dee el Loo gé yeɛ a kɪ mba kəm bəl dɔ njé gé naŋg nee.
- ²⁰Mee ndəa'g neelé dəwje d'a kəm magə-poleje lə dee gé deɛ ra dee gə larnda gə larlɔr gə mba kwa dee meɛ dee'g lé kar sɪsɪje gə dooje,
- ²¹Ndá d'a kandə kəmbolè mbalje'g Gə kəm kɔr mbalje gé tɔ'g Gə mba kar bəl-boo lə Njesigəneɔ Gə boo-ronduba ləa gé ndogó wər-wər lé Tibi mbɔr dee el Loo gé yeɛ a kɪ mba kəm bəl-boo dɔ njé gé naŋg nee'g.
- ²²Ɔwje rɔ sí kəmje meɛ sí dɔ dəw'g, Ndu kəmə gé kára ba to rəw əmee'g Mbata yeɛ lé to gé dɪ ba i a kəm məəi dəa'g wa.

Esai 3

Rəwta gé gaŋg dɔ njé gé Juda'g gə dɔ njé gé Jerusalem'g

- ¹Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ gá njeboo-néje A gə kər négəd-rɔ gá rara ləm, Gə loo-nékinga gá rara ləm, Gə loo-kinga-nésɔ gá rara kara ləma, Gə loo-kinga-mán gá rara kara ləm tɔ Mee bee gá Jerusalem gə mee beekɔ gá Juda,
- ²Yeɛ a kər bao-rɔ gə njerɔ gá keneɲ ləm, Gə njegaɲ-rəwta gə njetegginta Gə njenékoɔ gə ɲgatɔg ləm,
- ³Mbai dɔ dəwje gá rɔ-mi gə njeribar ləma, Njekwɔji ta kəmkàr gə njegoso tɔl néje Gə njegoso sukəmloo ləm tɔ.
- ⁴Njesigəneɔ pana: N'a kar basaje ba to mbaije lə dee ləm, Njanje gá kas ba d'a to njékɔ dɔ deeje ləm tɔ.
- ⁵Dəwje d'a kula kəm nɔ ndò mbuna nɔ'd Yeɛ gá kára a kula kəm maree ndò, Nana kara a kula kəm maree ndò ya, Basa a kɔs dɔ buga gə tar ləm, Dəw gá kari ba a komɔ gə njeribar ləm tɔ.
- ⁶Dəw a kaw kwa ɲgokeɔ mee kəi'g lə bɔbeeje ya a kulá pana: Kubu ləi-i to kára keneɲ ndá Maji kari to mbai lə sí! Néje gá tuji neelé Maji kari taa jii'g!
- ⁷Mee ndəa'g neelé ya yeɛ a kilá keneɲ pana: Ma m'as ra né kára mbata lə sí el, Mee kəi'g ləm lé muru əsé kubu godɔ keneɲ, Maji kundam gá mbai dɔ koso-dəwje'g neelé el.
- ⁸Njé gá Jerusalem ləɲg ləm, Njé gá Juda kara d'unda naɲg rəb ləm tɔ Mbata tapa dee gə néra dee ɔs ta lə Njesigəneɔ rəw ləm Deɛ d'ɔs boo-ronduba ləa rəw ləm tɔ.
- ⁹Kəm dee-deɛ ya ɔr ta ila dɔ dee'g ləm, Néra majelje lə dee lé d'ila mberee wəl-wəl To gá kɔ njé gá Sɔdɔm 'Bó d'iya dəa el ləm tɔ. Meekɔ a koso dɔ dee'g Mbata deɛ d'wa dɔ gɔl néje gá majel Gá a gə tel koso dɔ dee-deɛ'g ya.
- ¹⁰Maji kar sí ulaje pajena: Njéra nédanaje lé d'a si dan maji'g Mbata d'a kal rɔ dee dɔ kandə néraje'g lə dee.
- ¹¹Nɛ meekɔ a koso dɔ njémeeyèrje'g. D'a si dan majel'g Mbata d'a kinga né gə goo kandə néraje Gá ji dee ra lé tɔ.
- ¹²Njanje ba to njékula kəm koso-dəwje ləm ndò ləm, Denéje ba to dəw dɔ deeje ləm tɔ, Seɲ koso-dəwje ləm, deɛ gá d'ɔr nɔ sí lé D'ar sí ndəmje ne ləm, Deɛ tuji rəw gá seɲ njaaɲe keneɲ ləm tɔ.

Njesigəneɔ gangta dɔ njékɔrnɔ mar deeje

- ¹³Njesigəneɔ ree gə mba kər kəm ta lé ləm, Yeɛ aar tar mba gang rəwta dɔ koso-dəwje'g ləm tɔ.
- ¹⁴Njesigəneɔ ɔr ta ila dɔ ɲgatɔgje'g lə koso-dəwje ləa ləm, Gə dɔ mbaije'g lə dee ləm tɔ pana: Seɲ lé seɲ rumje loo-ndɔ-nduú! Néje gá seɲ tɔrje rɔ njéndooje'g lé To mee kəi'g lə sí to!

¹⁵See nã ba un ndia ar sí talje ne dɔwje lɛm nanɔ ras-ras lɛm, Gɛ oreɛje ne dɔ njɛndooje nanɔ lɛm tɔ bɛɛ wa. Mbaidɔmbaije gɛ Njesigɛneɛ gɛ njeboo-nɛje ba dɛji ta togɔbɛ.

Denɛje gɛ njɛkɛrkɛmlɔoje gɛ Jerusalem

¹⁶Njesigɛneɛ pana: Denɛje gɛ Jerusalem lɛ tɔ njɛkɛrkɛmlɔoje, Deɛ njaa tɛd ne gwɔb dee lɛm, D'ar kɛm dee ɔs loo pal-pal lɛm, Deɛ njaa lam-lam bɛɛ lɛma, D'ar niɔgaje gɛ gɔl dee'g bar lɛm tɔ.

¹⁷Gelee gɛ nee ba Mbaidɔmbaije a kar yiɔga dɔ denɛje gɛ Jerusalem Rɛd pɛni-pɛni lɛm, Njesigɛneɛ a kar kudu dee To dum lɛm tɔ.

¹⁸Mee ndɛa gɛn lɛ Mbaidɔmbaije a tɔr nɛmɔdje lɛ dee Gɛ tɔ niɔgaje gɛ gɔl dee'g lɛm, Gɛ nɛkwa yiɔga dɔ deeje lɛm, Gɛ nɛje gɛ d'ɔm rɔ dee'd gɛ ndaji ne nai gɛ tee sigi lɛm,

¹⁹Gɛ mbaɔgiraje, gɛ niɔgaje gɛ ji dee'g, Gɛ kubuje gɛ kɔ konkɛm dee lɛm,

²⁰Gɛ mbɔrje, gɛ mɛr-larje lɛm, gɛ ndar kwa bɛr lɛm, Gɛ layɔ lɛm, gɛ gajije lɛm,

²¹Gɛ ɔgamaje lɛm, gɛ mbaɔgiraje gɛ ɛm'g lɛm,

²²Gɛ kubuje gɛ kɔ ra nai lɛm, Gɛ kubuje gɛ tad lɛm, gɛ kubuje gɛ boi yul-yul lɛm, gɛ bɔlje lɛm,

²³Gɛ nɛkoo-kɛmje lɛm, gɛ kubu-kaar gɛ ra gɛ kɔla palɛgal lɛm, Gɛ jɔg-kula-dɔ'g lɛma, gɛ kubu gɛ kɔ kila dɔ maree'g lɛm tɔ.

²⁴Nɛ gɛ ɛdɛ mbɔ a taa tor nɛ gɛ ɛdɛ sululu lɛm, Kula a taa tor ndar lɛm, Dɔ gɛ ɔr ɔgori-ɔgori A taa tor yiɔga dɔ lɛm, Kubu-kwa-ndɔo A taa tor kubu-ra-nai lɛma, Tor doo a taa tor maji lɛ darɔ lɛm tɔ.

Njɛkɛisiɔgaje gɛ Jerusalem

²⁵I Jerusalem lɛ dɔwje lɛi gɛ diɔgam D'a kwɛi yoo-kiambas lɛm, Bao-rɔje lɛi kara D'a kwɛi loo-rɔ'g lɛm tɔ.

²⁶Denɛje d'a nɔ kwa ne ndɔo yoo tarɔwkɔgje gɛ Siɔ, Nɛmajije d'a godɔ rɔ dee'g ndá d'a si nanɔ kari ba.

Esai 4

¹Mee ndɛa'g neelɛ denɛje siri d'a korɛ nã dɔ diɔgam'd kára'g Ndá d'a kulá pana: J'a kɔ muru lɛ síjeɛ lɛm, J'a kiɔga kubuje lɛ síjeɛ lɛm tɔ Nɛ rii ya ba ar sí j'unda dɔ sí'g lɛm, Rɔkul ya ɔr dɔ sí'g lɛm tɔ

Ges njɛ gɛ Jerusalem

²Mee ndɛa gɛn lɛ barkɛm Njesigɛneɛ a tel kidi Gɛ rɔndɔi lɛm, gɛ rɔnduba lɛm tɔ, Ndá kandɛ nɛ gɛ mee bɛɛ'g lɛ A tel bɛdɛrɛ bɛ lɛm, A tel maji pɛd-pɛd lɛm tɔ, Mbata lɛ Israɛlje gɛ tee ta yoo'g lɛ.

³Bèe ba ges njé gá Siq gə ges njé gá Jerusalem Gə nai d'a bar dee njémeendaje, To nana ba gá Njesigəneə ndaŋ ria Mbuna deɛ gá d'isi kamba Jerusalem lé.

⁴Njesigəneə a kar lel néra gá gə dɔ najee gə lel gá kə tuji lé ula. Loo gá yeɛ a kɔr ne néje gá minə læ denéje gá Siq mbə læm, A kɔr won Jerusalem gə mba məs gá to keneŋ mbə læm tɔ.

⁵Ndá mee looje lai gá dɔ mbal gá Siq læm, Gə loo-mbɔ-dɔ-naje læ koso-dəwje læm tɔ lé Njesigəneə a kar mum gá to asəna gə sa pər bəe oso dan kàrá læm, A kar pər gá ndəə teɛ bilim-bilim Ndogó ɔr jol-jol loondul'g læm tɔ, Mbata nérɔnduba gá rara kara né a kɔ dəa mbèd ya.

⁶Kəi-surum a to keneŋ mba kar ndilee ɔg loo nuŋga dan kàrá læm, Gə mba to loo-kiya-rɔ keneŋ læma, Gə mba karee to loo-kula-dɔ kar kɔ ndi gə ndi undá el læm tɔ.

Esai 5

Loo-ndɔ-nduú læ Njesigəneə

¹M'a kɔs pa kar yeɛ gá m'undá dan kəm'g, Pa læ yeɛ gá m'undá dan kəm'g lé wɔji dɔ ndɔ-nduú læ. Yeɛ gá m'undá dan kəm'g lé Ndɔ-nduú læ to dɔdərloo gá maji-nduú'g.

²Yeɛ tel gel naŋ læm, Yeɛ tɔr kɔr mbalje læma, Yeɛ məa kag-nduú gá kədee lel keneŋ læm tɔ. Yeɛ la pala mee ndɔ'g læm, Yeɛ ur bwa gá kə mbula mán-nduú keneŋ læm tɔ. Tɔbəi mée to yel dɔ kiŋga kandə nduú gá maji'g Nə nduú lé andə gə kədee gá majel.

³Basinè, seɟ gá síje Jerusalem Gə dəwje gá Juda lé Maji kar sí gaŋgje rəwta mbuna síjeɛ gə ndɔ-nduú'g læm.

⁴See dī ba gá né gá kəm ra gə ndɔ-nduú læm Gə ma m'lal ra səa bəi wa. See gelee ban ba loo gá m'unda məəm yel gə mba kiŋga kədee gá maji Ndá yee andə gə kədee gá majel wa.

⁵Basinè m'a kula sí né Gə m'a gə ra gə ndɔ-nduú læm: M'a tɔr ŋgalaŋ gá keneŋ Gə mba kar daje d'usɔ læm, M'a təd ndògo gá keneŋ Mba kar dee tuba naŋg gə gɔl dee læm tɔ.

⁶M'a kyə karee tuji: Dəw a tuga barkəmee el læm, D'a ndɔ mée el læm tɔ, Kun-pɔrɔrɔje gə kunje d'a ra tɔg keneŋ læm, M'a kun ndum kar loo-kil-lə-ndije Gə mba kar dee d'ar ndi ər keneŋ el læm tɔ.

⁷Ndɔ-nduú læ Njesigəneə gá njeboo-néje lé Yee ba to gel-bɔje læ Israel. Dəwje gá Juda lé To gá loo ndɔ gá yeɛ unda dan kəmee'g. Yeɛ unda mée yel gə mba koo ne néra gá danasur rɔ dee'g Nə aa ooje, məs ba d'ila! Yeɛ unda mée yel gə mba koo ne néra gá gə dɔ najee Nə aa ooje, ndu kii nɔ ndò ba oo keneŋ!

Meekɔ a koso dɔ njéra némajelje'g

⁸Meekɔ a koso dɔ deɛ gá rɔd kai ta nɔ́'d-nɔ́'d ləm, Gə deɛ gá taa loo-ndɔ gá kédé-kédé ləm tɔ Saar d'ar mbuna loo gá tɛ̀ bɛ̀ kara nai el Ar dee d'isi ne gə kar dee ba mee bee'g.

⁹Aa ooje né gá Njesigəneɔ́ gá njeboo-néje am m'oo lé ba nee: Tɔ́gəɔ ya, kəije gá bula neelé D'a to nduba piu-piu ləm, Kəije gá boo-boo gá kura yaɔ́ neelé Dəwje d'a si keneɲ el ləm tɔ.

¹⁰Ŋgan ndɔ-nduú dɔg ndá manee a kas litər rɔ-mi el ləm, Kandə kó gá kɔ́ dubu as nékwɔ́ji kwɔ́i-lə-né tɔl (100) Ndá a kandə gə kɔ́dee as nékwɔ́ji kwɔ́i-lə-né dɔg ba ləm tɔ.

¹¹Meekɔ a koso dɔ deɛ gá teɛ gə ndɔ rad ya Ndoné goo nékai gá mɔ́'g ləm, Gə deɛ gá bad ba kar loondul bəi ndá Man-nduú gá mɔ́ ba ula pər meɛ deɛ'g ləm tɔ.

¹²Kɔ́du-ka, gə kɔ́du-kɔ́dè, Gə dalè-bajin, gə buula, gə mán-nduú gá mɔ́ ba D'ɔs ne kudu ra naije lə dee. Ne deɛ d'oo kula ra Njesigəneɔ́ gá né el ləm, Kulaje gá jia ra lé d'oo el ləm tɔ.

¹³Gelee gá nee ba koso-dəwje ləm lé D'a kwa dee gá bərje kaw sə dee bee-bər'g, Dəwje lə dee gá boo-boo d'a kwəi yoo-boo ləm, Koso-dəwje lə dee gá bula digi-digi lé d'a kwəi yoo-kunda ləm tɔ.

¹⁴Gelee gá nee ba bee lə yoo lé təa to tag ləm, Ta bwa dɔ́bar to tag hagaga ləm tɔ. Bèe ba boo-némajije gə nébaoje lə Siɔ́ lé ndɔm nɔ́ keneɲ ləm, Boo-dəwje lə dee gá ndu dee bar yi-i-i gə rɔ́lel lé ndɔm nɔ́ keneɲ ləm tɔ.

¹⁵Dəwje gá kari d'a kula dɔ deɛ ləm, Njé gá boo-boo d'a koso kul ləma, Njékəstarje d'a kula dɔ deɛ ləm tɔ.

¹⁶Rəwta gá gaɲg gə goo rəbee lé A riba dɔ boo lə Njesigəneɔ́ gá njeboo-néje ləm, Néreaɛe gá gə dɔ najee lé A riba dɔ meenda londonɲ lə Ala ləm tɔ.

¹⁷Badje d'a kɔ́ mu to gá d'ar ne loo-kaar deɛ'g bɛ̀ ləm, Dəw-dɔ-beeje d'a sɔ némajije lə baoje gá tuji lé ləm tɔ.

¹⁸Meekɔ a koso dɔ deɛ gá Ndɔr néra gá kori-korije goo deɛ'g gə kulaje gá ɲgɔm ləm, Gə deɛ gá ndɔr kaiya goo deɛ'g To gá ndɔr ne pusu-kodo-né gə kúla bɛ̀ ləm tɔ.

¹⁹Deɛ gá pana: Maji karee ɔs rəa bad Gə mba ra kula ləa kalaɲ kar sí j'ooje! Né gá Njemeenda lə Israɛlje wɔ́ji-kwɔ́ji ra lé Maji karee teɛ ra née Gə mba kar sí n'gəree!

²⁰Meekɔ a koso dɔ deɛ gá bar né Gá majel gá né gá maji ləm, Gə bar né gá maji gá né gá majel ləm, Deɛ gá d'oo lookàr gá loondul ləm, D'oo loondul gá lookàr ləm, Deɛ gá d'oo né gá adə gá né gá kul ləma, D'oo né gá kul gá né gá adə ləm tɔ.

²¹Meekɔ a koso dɔ deɛ gá D'oo rɔ deɛ-deɛ gá njékəmkərje ləm, D'oo rɔ deɛ-deɛ gá njégosonégərje ləm tɔ.

²²Meeko a koso do deɛ gɛ d'wa ro deɛ kogɛro Mba kai mán-nduú gɛ mi lɛm, D'ar njanɔ do podé nékaije gɛ mi nɔ'd lɛm,

²³Do deɛ gɛ d'or ta do yeɛ gɛ ta wa dɛa'g Gɛ mbata lɛ néndogo-gel lɛma, Gɛ deɛ gɛ ta wa do deɛ el kara D'ɔg deɛ né gɛ wɔji do deɛ lɛm tɔ.

²⁴Gelee gɛ nee ba to gɛ ndo pɛr o ne lɛm mu lɛm, Pɛr o ne mu gɛ tudu lɛm tɔ lé Nɔgira deɛ a to to gɛ né gɛ ndum bèe lɛm, Pudu deɛ a sané pá asɛna gɛ kor bèe lɛm tɔ, Mbata deɛ d'ɔji godndu Njesigɛneɔ gɛ njeboo-néje bɛi-bɛi lɛm, Deɛ d'oo tapa Njemeenda lɛ Israɛlje gɛ né gɛ to keji kɛm deɛ'g lɛm tɔ.

Tɔji ji lɛ Njesigɛneɔ

Esa 9.7-20

²⁵Gelee gɛ nee ba oɔg lɛ Njesigɛneɔ i ne sɛa pu do dɛwje'g lɛa Ndá yeɛ ula jia ndiɔ gɛ do deɛ'g unda deɛ ne, Mbalje yɛ lɛm, Nin deɛ to nanɔg rib-rib dan rɛwje'g lɛm tɔ. Lé bèe kara oɔg lɛa wɛi bèm el Ndá jia wɛi do deɛ'g ndiɔ-ndiɔ bɛi.

²⁶Yeɛ un nétoji gɛ tar Bar ne ginkoji dɛwje gɛ ranɔg gɛ d'isi əw lɛm, Yeɛ bar ginkoji dɛwje gɛ kára Gɛ kól gwɛi nanɔg lɛm tɔ Ndá aa ooje, deɛ d'os ro deɛ bad gɛ rɔkwɛilɔ ree.

²⁷Dɛw kára kara mbuna deɛ'g dao el lɛm, Dɛw kára kara ndɔr gɔlee el lɛma, Bi wa kɛm dɛw kára kara el Ar dɛw kara tobi el lɛm tɔ. Dɛw kára kara tudu ta ndar lɛa el lɛm, Kula ta markob lɛa ganɔg el lɛm tɔ.

²⁸Ndo kandɛ bandanɔje lɛ deɛ d'adɛ njal-njal lɛm, D'wa kag bandanɔje lɛ deɛ lai pèrèrè lɛm tɔ. Ngo gɔl kundaje lɛ deɛ to asɛna gɛ kɔri-ɔrje lɛm, Gɔl pusu-rɔje lɛ deɛ to d'asɛna gɛ lel-mal bèe lɛm tɔ.

²⁹Ndu no lɛ deɛ to asɛna gɛ ndu no lɛ ko toboi bèe lɛm, Deɛ no to gɛ nɔgan toboije lɛma, D'inja miɔ d'wa né ndá ndɔree d'aw ne D'ar dɛw kára kara taa ji deɛ'g el lɛm tɔ.

³⁰Mee ndɛa'g neelé ndu a bar mbɔree'g komɔ ne sɛa To gɛ ndi gɛ ree gɛ lel-boo dan baa-boo'g bèe, Loo gɛ dɛw aa do nanɔg ndá A koo loo lai ndul njudu-njudu Kar néurti gɛ némeekundayel ba D'a taa tor nɔ Ndá mum gɛ ndul njudu-njudu ba A taa loo mee dara'g pɛl-pɛl ya.

Esai 6

Esai unda rɛa gɛ kɛmee mba ra kula tegginta

¹Mee lɛb kwɛi'g lɛ mbai Ojias lé, ma m'oo Mbaidɔmbaije gɛ si do kalimbai gɛ to tar sab, ar ta kubu lɛa gɛ nɔgal yududu taa loo mee kɛi-Ala'g pɛl-pɛl.

²Kuraje gɛ dara gɛ njérɔndɔjje d'aar dɛa'g, deɛ lai lé bag deɛ misɔ-misɔ, bag deɛ gɛ joo lé d'ɔ ne kɛm deɛ lɛm, njé gɛ joo gɛ ranɔg lé d'ɔ ne gɔl deɛ lɛma, njé gɛ joo gɛ ranɔg lé wɔji do ki ne tar lɛ deɛ lɛm tɔ.

³ Deɛ ra né wəl-wəl d'ula ne n̄a ta gé yo gé nee pana: Njerɔkunda gə kəmee, njerɔkunda gə kəmee, njerɔkunda gə kəmee Njesigəneɛ gé njeboo-néje! Rɔnduba læa taa nan̄g nee pəl-pəl.

⁴ Gə goo ndu deɛ gé ɓar wəl lé gin tarəwkəije yə læm, sa pər udu mee kəi rəd-rəd læm tɔ.

⁵ Yen n̄ga m'ula m'pana: Meekɔ oso dɔm'g! Ma m'tuji mb̄a mbata m'to dəw gé tapam majel læm, m'isi mbuna dəwje gé tapa dee majel'g læm tɔ. Nɛ kəm oo Mbai gé to Njesigəneɛ gé njeboo-néje ya.

⁶ Nɛ kura gé dara gé njerɔndɔi kára mbuna mareeje'g i ree rɔm'g. Yeɛ wa kɔr pər gé taa gəgəgə gé yeɛ un gə n̄gon kɔgəlɔ dɔ loo-nékinjaməs'g

⁷ ndá yeɛ ɔs ne tam tɛm pana: Né neelé n'ɔs ne tam Ndá n'ɔr ne némajel læm læm, N'ɔr ne kaiya læm læm tɔ.

⁸ M'oo ndu Mbaidɔmbaije gé pana: See n̄a ɓa n'a kulá karee aw mbata læ neeje wa. Ma m'ilá keneɲ m'pana: Yè m'ar nee, ulam am m'aw.

⁹ Yen n̄ga yeɛ pana: Maji kam m'aw ndá m'ula koso-dəwje neelé m'pana: Seɲ a kooje gə mbi sí ya Nɛ a ɓar mbi sí'd gé ɓar ʼBó a gərje ginee el læm, Seɲ a kooje gə kəm sí ya Nɛ a kaaje gé kaa mbə læm tɔ.

¹⁰ Ar mee koso-dəwje neelé ndər læm, Ar mbi dee udu læma, Ar kəm dee libi læm tɔ, ʼBa nà d'a koo gə kəm dee gə mbi dee læm, D'a keji mee dee'g gər ginee læma, D'a kɔs badm tel kar neɛ n'aji dee læm tɔ.

¹¹ Ma m'dəjee m'pana: See a to bèe saar ndɔ gé ra wa. Ndá yeɛ ilam'g pana: Saar kar ɓee-booje neelé tuji pugudu Kar dee tel to nduba piu-piu, Saar kar dəw kára kara nai mee kəi'g el Gə mba kar ɓee neelé tel to nduba.

¹² Saar kar Njesigəneɛ unda ne dəwje ɓad Kar ɓee lé tel to ne dɔ nduba gé tad rəg-rəg.

¹³ ʼBó lé ges njébeeje gé kudu dɔg nai loo kára Ndá d'a tel tuji pugudu. Nɛ to gé tuga ne kag-tereb̄itə gə kag-sənə D'ar dɔ jigi dee nai lé Ginka gé to gə kəmee kara A k̄i gin koso-dəwje'g neelé tɔ.

Esai 7

Ndərta gé wɔji dɔ Akaj

¹ Mee ndɔ'g læ Akaj, n̄golə Jotam, gé to n̄golə Ojias, mbai gé Juda lé, Resin, mbai gé Siri aw gə Péka, n̄golə Remalia, mbai gé Israel n̄a'd gə mba kaj dɔ Jerusalem sub gə rɔ. Nɛ d'askəm dumeɛ el.

² Deɛ d'ula n̄gaka Dabidje taree pana: Aramje d'isi mee ɓee gé Eprayim. Ndá dɔbəngərə Akaj gə koso-dəwje læa unda bala tigi-tigi to gé kag-mee-kərje gé lel biri dee gé yo gé nee bèe.

³Togóbè Njesigəneə ula Esai pana: Aw iŋga Akaj, i seɿ gə ŋgoni Səar-Jasub ta bwa kəm-rəw-mán gə ɿ godə loo mán gə to tar mbər rəw gə aw gə loo-ndɔ'g lə njetogo kubuje lé.

⁴Maji kari ulá pana: Məəi dɔ rɔi'g bó bəl ləm, ar kaari ndəb nɔ ŋg'd lə Resin gə Aramje gə nɔ ŋgolə Remalia'g el ləm tɔ. Deɿ lé to dɔdum kagje gə joo gə sa tuu keneɲ ba.

⁵Mbata Aramje d'wɔji-kwɔji ra səi majel ləm, Eprayimje gə ŋgolə Remalia pana:

⁶Ar sí j'aw j'ajje dɔ bəe-boo lə njé gə Juda sub n'rɔje sə dee ləm, ar sí mbuduje kəm ndògo-bɔrɔ lə dee ləma, ar sí j'undaje ŋgolə Tabeel ba gə mbai keneɲ ləm tɔ.

⁷Nɛ Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa togóbè pana: Ta neelé to kari ba bó née a tee el.

⁸Mbata kɔbɛe gə Aram ba to Damas Ar Resin ba to mbai dɔ Damas tɔ. Nai as ləb rɔ-misə-giree-mi Ndá Eprayimje d'a tel to gə koso-dəwje el ŋga.

⁹Samari ba to gə kɔbɛe gə Eprayim Ar ŋgolə Remalia ba to mbai dɔ Samari tɔ. Bó lé aarje njaŋg dɔ ta'g neelé el ndá Seɿ a síje kəmba el.

Emanuel, Ala sí sə síje

¹⁰Njesigəneə ula Akaj ta tɔbəi pana:

¹¹Maji kari dəji Ala ləi gə Njesigəneə karee ari nétɔji gə wɔji dɔi, dəjee né gə to gin naŋg'd gə naŋg əsé né gə to pɛ dara'd gə tar.

¹²Nɛ Akaj tel ilá keneɲ pana: M'a dəjee né kára kara el ləm, m'a kaj mee Njesigəneə el ləm tɔ.

¹³Esai tel ulá tɔbəi pana: Seɿ ŋgaka Dabid lé urje mbi sí! See naa gə seɿ naaje meekila lə dəwje lé to né gə lam ba ba seɿ naaje meekila lə Ala tɔbəi wa.

¹⁴Gelee gə nee ba Mbaidɔmbaije ya a kar sí nétɔji. Aa ooje, ŋgomədə a taa kəm ndá a koji ŋgon gə diŋgam. Tɔbəi yeɿ a kunda ria lə Emanuel (kɔr gelee pana: Ala nai sə síjeɿ).

¹⁵Ubu mbà gə bi gə ubu tɔji a to nésɔ ləa saar karee gər loo mbad né gə majel gə mba kɔr kəm né gə maji tɔ.

¹⁶Nɛ bad ba gə mba kar ŋgon neelé gər loo mbad né gə majel gə mba kɔr kəm né gə maji bəi ndá bəe gə i bəl mbaije gə joo keneɲ lé a tel to dɔ nduba.

¹⁷Nɛ Njesigəneə a kar ndɔje gə dəw oo gar dee kédé el lé tee dɔi'g gə dɔ koso-dəwje'g ləi, gə dɔ njémeekəije'g lə bɔbije un kudee mee ndəa gə Eprayim tɿ ne gə Juda lé. (Yeɿ ba to ta gə wɔji dɔ mbai gə Asiri lé.)

Ta tuji gə a gə tee dɔ njé gə Juda'g

¹⁸Mee ndəa'g neelé Njesigəneə a bar kəmje Gə to rudu bwa kəm-rəw-manje gə Ejiptə gə kól ləm, Yeɿ a bar tɔjiije gə to mee bəe gə Asiri ləm tɔ,

- ¹⁹D'a ree si mee ndag-wəlje'g ləm, Gə mbuna mbalje gə tɔ'g ləm, Gə dɔ ŋgan kagje'g lai ləma, Gə loo-ko-mu lə nékulje'g lai ləm tɔ.
- ²⁰Mee ndəa'g neelé Mbaidɔmbaije a ndima yingga gir baa gə nu Rɔ mbai gə Asiri'g Mba ndisa ne dɔ dəw ləm, gə bɪ gɔlee ləm tɔ. Tɔbɔi yeɛ a ndisa ne mbai tɔa tɔ.
- ²¹Mee ndəa'g neelé Nana kara a kul maŋg kára ləm, gə badje joo ləm tɔ,
- ²²Tɔbɔi d'a kiŋga mbà yaɔ rɔ dee'g Kar ubu mbà gə bi ba to gə néso dəwje. Mbata ubu mbà gə bi gə ubu tɔji lé ba Ges dəwje lai gə nai mee bee'g neelé d'a kul ne rɔ dee.
- ²³Mee ndəa'g neelé Looje lai gə kag-nduú a to keneŋ tɔl-dɔg (1.000) Gə gad dee as larnda tɔl-dɔg (1.000) lé D'a kyɔ kar kunje gə ŋgarje tur dɔ dee.
- ²⁴Dəw a kandə keneŋ Gə kandə bandəŋje gə kageeje ba Mbata mee bee lai lé a to kunje gə ŋgarje ya dɔŋgɔ.
- ²⁵Tɔbɔi dɔ mbalje lai gə d'aw ndɔ dee gə kwɔs kédé lé D'a kaw keneŋ gogo el Mbata d'a bəl kunje gə ŋgarje lé, D'a kɔm maŋje gə badje keneŋ kar dee tuba naŋg gə gɔl dee.

Esai 8

Tuji lə beekoje gə Siri gə Israəl lé

- ¹Njesigəneɔ ulam pana: Maji kam m'un bəgərə-ndəŋ-maktub gə boi ndá m'ndəŋ ta dɔ'g gə goo gosonégər m'pana: Ɔsje rɔ sí bad mba kunda dee banrɔ ləm, aije buguje nɔ dɔ nébanrɔ'g ləm tɔ.
- ²Ma m'bar Uri gə to njekɔrgoota ləm, gə Jakari gə to majikoji ləm tɔ m'ar dee to gə njékɔrgootaje ləm.
- ³Ma m'aw rɔ njetegginta gə dené ndá yeɛ taa kəm tɔbɔi yeɛ oji ŋgon gə diŋgam. Njesigəneɔ ulam pana: Maji kam m'unda ria lə Maher-salal-Has-Baj.
- ⁴Mbata bad ba mba kar ŋgon gər loo pana: Bai! əsé ya! lé bɔi ndá d'a kodo nébaoje gə Damas gə nébanrɔje gə Samari kaw ne rɔ mbai gə Asiri'g.
- ⁵Njesigəneɔ ulam ta tɔbɔi pana:
- ⁶Mbata keji gə dəwje neelé d'əji manje gə Siloe Gə d'ai yer-yer lé bəi-bəi ləm, Gə rɔlel gə deɛ ra wɔji dɔ Resin gə dɔ ŋgolə Remalia ləm tɔ lé
- ⁷Gelee gə nee ba n'a kar mán baa-boo gə siŋgá to yaɔ lé i omɔ sə dee, Yee ba to mbai gə Asiri gə rɔnduba ləa lai Ndá baa lé a kɪ rusu kɔŋgee tub-tub ləm, A kula ruba raga pɔ-pɔ ləm tɔ.
- ⁸A kula taa bee gə Juda pəl-pəl Ndá a ruba pɔ-pɔ taa ne loo pəl-pəl ləm, A kaw saar teɛ ta gwɔsee'g liriri ləm tɔ. Bageeje gə yee naji dee lé D'a taa dɔ naŋg ləi pəl-pəl ya, əi Emanuel!

⁹Sej koso-dəwje, arje lul rɔ lə sí bar Ndá d'a təd sí rém-rém, Sej gá síje əw lé urje mbi sí! Waje dɔ gɔl rɔ sí gə mba rɔ Ndá d'a təd sí rém-rém tɔ.

¹⁰Ɔmje ta lə sí nɔ́'d dɔ né gá sej wɔjije-kwɔji ra Ndá né neelé a teɛkɔr el, Unje ndu sí ar deeje Ndá a tel to né gá kari ba Mbata Ala si sə síjeɛ.

Mbal gá tuga gɔl dee

¹¹Yee ba Njesigəneɔ ulam ta nee togábè loo gá yeɛ wam gə jia ŋgəji ləm, yeɛ ndəjim ne bər-bər gə mba kam njaa rəw-kaw koso-dəwje'g neelé el ləm tɔ pana:

¹²Taje lai gá koso-dəwje neelé bəree kɔ-njumɔ lé Maji kar sí bəreeje kɔ-njumɔ el ləm, Né gá deɛ bəlee lé maji kar sí bəleeje Ndəbje neɔ'g pəd-pəd el ləm tɔ.

¹³Maji kar sí undaje Njesigəneɔ gá njeboo-néje lé gə kəmee. Yeɛ nja ba sej a bəleeje ləm, Sej a ndəbje pəd-pəd neɔ'g ləm tɔ.

¹⁴Ndá yeɛ a to kəi gá to gə kəmee Ne yeɛ a to pil mbal gá a tuga gɔl dee ləm, Gə kɔr mbal gá a kar gel ka Israelje gá joo d'ɔr d'oso ne ləma, Yeɛ a to gum gə bədə Gə mba kwa ne njé gá Jerusalem ləm tɔ.

¹⁵Njé gá naje bula d'a tuga gɔl dee keneɲ ləm, D'a koso ləma, d'a təd ne rɔ dee ləm tɔ.

¹⁶Maji kari ila ndərta neelé mee bɔl'g, unda ne nétorji dɔ godndu'g neelé mbuna njékwakilaije'g.

¹⁷Ma m'unda məəm yel dɔ Njesigəneɔ'g, yeɛ gá iya kəmee gə ŋgaka Jakobje lé, m'ɔm məəm dəa'g ya.

¹⁸Aa ooje, ma jeɛ gə ŋganəmje gá Njesigəneɔ am dee lé jeɛ n'toje gá nétɔji gə né gá teɛ kédé ar dee d'oo mee bəe gá Israel, gá to né gá i rɔ Njesigəneɔ gá njeboo-néje'd gá si dɔ mbal gá Siɔ lé.

¹⁹Bó lé d'ula sí pana: Aw dəjije deɛ gá njébar ndil dəwje gá d'wəi ləm, gə njéndo-ərje ləm, gə njétel ndu dee pa ne taje ləma, gə njétɔ gə taje ləm tɔ ndá sej a tel kila deeje keneɲ pajena: See koso-dəwje lé d'a dəji Ala lə dee ba ta el wa. See d'a dəji dəwje gá d'wəi ba kar dee pata maji lə njé gá d'isi kəmba wa.

²⁰Gá telje gá dɔ godndu gə dɔ kɔrgoota'g lé! Bó lé dəw pa togábè el ndá kàr gá a gə kuba mbata lə koso-dəwje lé a godo.

²¹D'a kila mbir-mbir mee bəe'g ləm, Kəm dee a to ndò ləma, bó a tɔl dee ləm tɔ. Loo gá bó a tɔl dee ndá meɛ dee a kɪ sə dee pu Kar dee d'ila ndɔl dɔ mbai'g lə dee gə dɔ Ala'g lə dee ləm, D'a tel kəm dee gá dara ləm tɔ.

²²Tɔbəi d'a tel kəm dee kaa ne loo gá naɲg Ndá aa ooje, nékəmndoo, gə loondul, gə néurti gá al dɔ loo sula d'a to keneɲ Bèe ba néje neelé d'a kɔs dee kar dee d'isi dan loo gá ndul njudu-njudu'g.

²³Ne loondul lé a kɔbee saar-saar gə nɔ Dɔ naɲg nee loo gá néurti to keneɲ basinè lé el, Bó lé mee ndɔje gá ləw lé rɔkul ba wa kəm Bèe gá Jabulo, gə bəe gá

Neptali Ndá mee ndɔje gá d'a gə ree lé Rɔnduba a dɛb dɔ naŋg'd gá mbɔr baa-boo-kad'g Kel tura-baa gá Jurdɛ'g nu Gá to bɛe lə njɛpole-magəje lé.

Esai 9

¹ Koso-dəwje gá njaa dan loondul'g lé D'oo lookàr gá boo, Deɛ gá d'isi bɛe gá ndul njudu-njudu'g lé Loo ndogó dɔ dee'g ya.

² I ar bula lə koso-dəwje ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm, I ar dee boo-rɔlelje ləm tɔ, Deɛ ra ne rɔlel nɔj'g To gá ra ne rɔlel naj kinja kó'g bɛe ləm, To gá d'al ne rɔ dee loo-kai-nɔ nébanrɔ'g bɛe ləm tɔ.

³ Mbata néməmənə gá wɔi gwɔs dee'g ləm, Gə kag-tɔs gá d'unda ne bargir dee ləma, Gə ndəi gá d'ula ne kəm dee ndòo ləm tɔ lé I təd dee ne rém-rém to gá mee ndəa'g lə Madianje bɛe.

⁴ Mbata markob-rɔje lai gá d'aw ne loo-rɔ'g ləm, Gə kubu-rɔje lai gá rogo dan məs'g ləm tɔ lé D'a kəm dee pər'd Kar dee roo dula-dula ya.

⁵ Mbata d'oji ŋgon d'ar sí ləm, D'ar sí ŋgon gá diŋgam ləm tɔ, Kɔbɛe lé a to dɔ tamee'g, D'a kunda ria lə Njemaji dum ləm, Gə Njekwɔji ta kəmkàr ləm, Gə Ala gá njesiŋamon ləm, Gə Bɔ gá Njesigəneə ləma, Gə Mbai gá njemeelom ləm tɔ.

⁶ Kɔbɛe ləa a kɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm, Meelom gá kɔ kalimbai lə Dabid Gə kɔ beekɔ ləa lé rudee a kun dɪao el ləm tɔ. Néra gá danasur Gə né gá to gə dɔ najee lé ba D'a karee to ne njaŋg ləm, D'a gədee ne ləm tɔ Un kudɛe basinè saar-saar gə nɔ: Yee ba ŋgur né gá ra Njesigəneə gá njeboo-néje lé A karee ra née ya.

Tɔji ji lə Njesigəneə dɔ Israɛlje'g

⁷ Mbaidɔmbaije ula gə ta ar Jakob, Ta neelé oso dɔ ŋgaka Israɛlje'g.

⁸ Koso-dəwje lai d'a gər ləm, Eprayimje gə deɛ gá d'isi Samari ləm tɔ Deɛ gá pata beelé gə kəsta pana:

⁹ Dərŋgelje toso Nɛ n'a kundaje kəi gə kər mbalje gá tɔl dee. Deɛ tuga kag-bɔlje Nɛ n'a taaje tor dee gə kag-sɛdrəje.

¹⁰ Yen ŋga Njesigəneə a kar njébaje lə Resin d'ɪ sə dee ləm, Yee a kɔs kudu njébaje lə dee bɔj-bɔj.

¹¹ Deɛ Aramje gá par gá bər ləm, Gə Pilistije gá par gá dɔ-gó ləm tɔ, D'a teɛ ta dee hagaga Gaŋ ne Israɛlje mbidi-mbidi. Nɛ lé bɛe kara oŋg ləa wəi bəm el ləm, Jia wɔi dɔ dee'g ndiŋ-ndiŋ bəi ləm tɔ.

¹² Nɛ Koso-dəwje neelé Tel ree rɔ yee gá unda dee'g lé el ləm, Deɛ tel ndolè goo Njesigəneə Gá to Ala gá njeboo-néje lé el ləm tɔ.

¹³ Bɛe ba, mee ndɔ gá kára ba ya Njesigəneə a gaŋg dɔ Israɛlje gə bɔŋ dee ləm, A gaŋg barkəm kag-tumbur gə twatɔg ləm tɔ.

¹⁴(Ngatɔgje gə njekoogootaje ba to gá dɔ Israelje ləm, Njetegginta gá ndoo dəwje tangɔm lé ba to gá boŋ dee ləm tɔ.)

¹⁵Deɛ gá d'ɔr nɔ koso-dəwje neelé D'ar dee ndəm ləm, Deɛ gá d'ya loo d'ar dee d'ɔr nɔ dee lé Deɛ ndəm ne rəw ləm tɔ.

¹⁶Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije a koo loo kal ne rəa rɔ basaje'g lə dee el ləm, Yee a koo ne kəmtondoo lə ŋganalje gə njékəisiŋgaje lə dee el ləm tɔ, Mbata deɛ lai to njéhulaije ləm, Gə njémeeyərje ləm tɔ, Ta dəwje lai pata nérɔkulje. Nε lé bée kara oŋg ləa wəi ne bəm el ləm, Jia wɔi dɔ dee'g ndiŋ-ndiŋ bəi ləm tɔ.

¹⁷Mbata némeeyərje lé ɔ loo to gá pər Gá roo kun-pɔrɔrɔje gə kunje bée, Yee taa mee kag-kɔr gá ndər lé Ar sa pər uba keneŋ ŋɔg-ŋɔg.

¹⁸Gə goo oŋg lə Njesigəneɛ gá njeboo-néje lé ba Pər taa ne bée pəl-pəl Ar koso-dəwje tel to d'as ne nɛ Gə kir gá pər ɔ bée, Dəw kára kara oo kəmtondoo lə ŋgokeɛ ya ne el.

¹⁹Dəw nar néso gá to dɔ jikɔlee'g Nε si gə bó ya bəi, Dəw gaŋg néso gá to jigelee'g Nε asee el ya bəi tɔ, Nana kara dakas jia-yeɛ ya ba so.

²⁰Manasə d'omɔ gə Eprayimje ləm, Eprayimje d'omɔ gə Manasə ləm tɔ, Tɔbəi deɛ joo bɔr d'omɔ gə Judaje. Nε lé bée kara oŋg ləa wəi bəm el ləm, Jia wɔi dɔ dee'g ndiŋ ya bəi ləm tɔ.

Esai 10

Deɛ d'ar oŋg i gə Njesigəneɛ pu

Esa 5.8-24

¹Meeko a koso dɔ deɛ gá To njékun ndukunje gə goo rəbee el ləm, Gə deɛ gá ndaŋg maktub-gaŋg-rəwta Gá gə dɔ najee el ləm tɔ.

²Yee ba deɛ mbad gaŋg ne rəwta Le njéndooje gə goo rəbee ləm, Né gá kəm kar deɛ gá kəm dee to ndoo Mbuna dəwje'g ləm d'ingə lé Deɛ nar sə dee ləm, Deɛ taa nékiŋgaje lə njékəisiŋgaje ləma, D'unda ŋganalje gá nébogo lə dee ləm tɔ.

³See dɔ ba seɪ a raje gə rɔ sí Ndɔ gá bɔ néra sí a kɔs ta sí'g Kar tuji gá a kɪ əw ree dɔ sí'g lé wa. See a kije kawje ra ba Gə mba kiŋga njela sə sí wa. See loo gá ra ba seɪ a kaw kəmje nékiŋgaje lə sí keneŋ wa.

⁴Njé gá naje d'a kwa koŋgoŋ Mbuna bərje'g ləm, Njé gá raŋg d'a toso naŋg Mbuna njé gá d'wəi'g ləm tɔ. Nε lé bée kara oŋg ləa wəi bəm el ləm, Jia wɔi dɔ dee'g ndiŋ-ndiŋ ya bəi ləm tɔ.

Ndərta gá wɔji dɔ Asirije

⁵Njesigəneɛ pana: Meeko a koso dɔ Asirije'd Gá to ndəi gá wɔji dɔ oŋg ləm Ndəi gá to ji dee'g lé ba To nékula gá wɔji dɔ boo-oŋg ləm tɔ.

⁶M'ula dee mba kar dee rɔ Gə ginkoji dəwje gá njéra né kori-korije ləm, Ma m'ar dee d'aw gə mba rɔ Gə koso-dəwje gá d'ar oŋg i səm dɔ dee'g ləm tɔ, Gə mba kar

dee d'unda dee banrɔ Taa ne nékingaje læ dee læm, Gə mba kar dee mbɔi dee nanɔ to gá bɔrɔ Gá to kila-rəwje'g bɛe læm tɔ.

⁷Nɛ deɛ d'wɔji meɛ dee'g togábè el læm, Yee gá bɛe ba gá takəji læ dee el læm tɔ, Deɛ d'wɔji meɛ dee'g mba tuji loo læm, Gə mba kar ginkoji dəwje gə ranɔ gá bula lé D'udu guduru læm tɔ.

⁸Mbata deɛ pana: See bé-njérɔje læ neɛje lé D'as gə mbaije el wa.

⁹See né gá teɛ dɔ bee-boo gá Kalno lé Aw nɔ'd kára ba gə né gá teɛ dɔ bee-boo Gá Karkəmis bɛe el wa. See né gá teɛ dɔ bee-boo gá Amat lé Aw nɔ'd kára ba gə né gá teɛ dɔ bee-boo Gá Arpad bɛe el wa. See né gá teɛ dɔ bee-boo gá Damas lé Aw nɔ'd kára ba gə né gá teɛ dɔ bee-boo Gá Samari el wa.

¹⁰To gá neɛ n'waje beekoje læ magəje Gə ji neɛje'g bɛe Loo gá néndajije læ dee bula d'unda kɔ njé gá Jerusalem gə Samari lé

¹¹Né gá neɛ n'raje Gə njé gá Samari gə magəje læ dee lé See n'a raje togábè Gə njé gá Jerusalem gə néndajije læ dee bɛe to el wa.

¹²Nɛ loo gá Mbaidɔmbaije a tɔl nɔan kula læa bém dɔ mbal gá Siɔ gə dɔ njé gá Jerusalem ndá yeɛ a kar bɔ néra mbai gá Asiri ɔs tɛa'g mbata né beelé gá to dɔbɔngəree'g læm, gə kəsta gá yeɛ ti ne rɛa mugugu-mugugu læm tɔ.

¹³Mbata yeɛ pana: Gə goo siŋgamoŋ læ ji neɛ ba Neɛ n'ra ne né læm, Gə goo kəmkàr læ neɛ ya, Mbata neɛ n'to njegosonégər læm tɔ, Yee ba neɛ n'rəm ne gə rəw-nimje læ koso-dəwje læm, N'taa ne nébaoje læ dee lé læm tɔ. Tɔbɛi n'wa deɛ gá d'isi dɔ kalimbaije'g lé M'bugu dee nanɔ Asəna gə bao-rɔ bɛe.

¹⁴Neɛ n'taa nébaoje læ koso-dəwje To gá dəw wa ne kəi-yel ɔr bɛe læm, To gá d'odo ne kaw gá yel uba ya bɛe læm tɔ. Yee ba neɛ mbɔ njé gá nanɔ nee lai dɔ nɔ'd, Ndá yel kára kara unda bagee el læm, Teɛ tɛa el læma, nɔ el læm tɔ.

¹⁵Tina lé see a ti rɛa Dɔ njekunee ra ne kula'g wa. Esé see kuba a kəsta Dɔ njekunee tɔl ne né wa. A to kasəna gə ndəi Gá ar njekunee ra ne né læm, A to kasəna gə kag-tɔs Gá ar njetɔsee gá to gá kag el lé Ra ne né læm tɔ.

¹⁶Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije, Gá to Mbaidɔmbaije gá njeboo-néje lé A kula gə né gá a kar njérɔje læa Gá rɔ dee to kɔgərɔ-kɔgərɔ lé D'a kəŋg ne kəŋ-kəŋ, Tɔbɛi gin boo-ronduba læa lé Né a nduba gá raga keneŋ To gá pər gá ɔ bɛe.

¹⁷Njesigəneɛ gá to lookàr læ Israelje lé A tel to pər, Njemeenda læ dee a tel to ndɔ pər to Ndá yeɛ a roo kunje gə kun-pərɔrɔje læa Mee ndɔ gá kára ba ya.

¹⁸Maji læ kag-kər læa gə ndɔje læa lé Yeɛ a roo dee dula-dula. Karee to asəna gə njerɔkɔ gá oso rəb bɛe.

¹⁹Ges kagje gá nai mee kag-kər'g læa lé D'a kaskəm tura dee Ndá nɔŋon ya a k'as ndanɔ bula læ dee.

Ges Israelje gá nai lé

²⁰Mee ndəa'g neelé ges Israélje gá to ngaka Jakob gá nai lé d'a kəw nduna rɔ dee rɔ yeɛ gá njekula kəm dee ndoo'g, d'a nduna rɔ dee gə meɛ dee bura rɔ Njesigəneɔ gá to Njerɔkunda lə Israélje lé.

²¹Ges dee gá nai gá to ges njé gá lə Jakob lé d'a tel ree rɔ Ala gá njesingamon'd.

²²Ɔi Israél, bó lé koso-dəwje ləi d'a bula kasəna gə nagəra gá ta baa-boo-kad'g kara ges dee gá nai jebəre ba lé ba d'a tel ree ya. Tuji lé yeɛ wɔji njanɔ ya gə mba kar néra gá gə dɔ najee ba taa loo pəl-pəl ya.

²³Tuji nee gá yeɛ wɔji njanɔ lé Mbaidɔmbaije gá to Njesigəneɔ gá njeboo-néje a karee aw léé'g béréré dɔ nanɔ nee bura ya.

Bəlje Asirije el

²⁴Nɛ lé togábè kara Mbaidɔmbaije gá to Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa togábè pana: Ɔi dəwje ləm gá síje Siɔ, maji kar sí bəlje Asirije el! Deɛ kunda sí gə ndəi ləm, deɛ d'un kag-tɔs lə dee kunda sí ne to gá Ejiptəje ra ne kédé bèe lé ləm tɔ.

²⁵Nɛ kuree a kəw waga ba bəi ndá bɔ néra lé a godo tɔbəi onɔ ləm a tel koso dɔ dee-deɛ'g gə mba tuji dee ne pugudu-pugudu.

²⁶Njesigəneɔ gá njeboo-néje a kunda dee gə ndəi to gá yeɛ unda ne Madianje dɔ mbal gá Oreb. Tɔbəi yeɛ a kula kag-tɔs ləa ndiɔ dɔ baa-boo-kad'g lé ndá yeɛ a kula gá tar to gá yeɛ ra ne mee bée gá Ejiptə bèe lé ya bəi tɔ.

²⁷Mee ndəa'g neelé D'a taa nékodo lə dee gá wɔi dɔ tam sí'g ləm, D'a taa néməmənɔ lə dee gwɔb sí'g ləm tɔ, Ndá néməmənɔ lé a təd karee godo.

Njébaje d'unda dɔ Jerusalem dɔb

²⁸Deɛ d'aw tee Ajat ba dəs d'aw Migrɔ bəi Ndá d'yɔ nékodoje lə dee Mikmas.

²⁹Deɛ dəs mbuna looje'g Ndá to Geba tɔ, Njé gá Rama ndəb pəd-pəd ləm, Njé gá Gibeá gá wɔji dɔ Sawul lé buɔga nɔ d'ai ləm tɔ.

³⁰Seije gá Galim lé ilaje boo-ndu sí nanɔ noje ne! Seijé gá Layis lé undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g! Seije gá Anatot lé meekɔ a koso dɔ sí'g.

³¹Njé gá Madména d'ai sanénɔ kad-kad ləm, Dəwje gá Gebim buɔga nɔ d'ai ləm tɔ.

³²Deɛ d'ar nanɔ Nob as ndɔ kára Ndá deɛ sɔb ji dee ndanɔ ne mbal gá Siɔ Gá to dɔdərloo gá Jerusalem lé.

³³Aa ooje, Mbaidɔmbaije gá to Njesigəneɔ gá njeboo-néje lé Riba barkəm kagje gə singamonɔgee: Njé gá boo d'ur dɔ mar deeje lé Yeɛ ganɔ dee ləm, Njé gá ngal d'unda mar deeje lé kara Yeɛ guru dee rug-rug ləm tɔ.

³⁴Yeɛ tuga kagje gá ndər gá mee kag-kər'g lé gə tina Ndá njé gá Libɔ d'oso gin njesingamon'd lé tɔ.

Esai 11

Ndo la mbai gé njera né gé gə do najee lé

- ¹ Tɔbɛi barkəmɾɔ Isai a kidi do jigee'g ləm, Barkəmee a tuba do ŋgiraje'g ləm tɔ.
- ² Ndil Njesigəneɔ a nai səa: Ndil gé kə kəm kàr gə kə gosonégər ləm, Ndil gé kə kwɔji ta kəm kàr gə kə siŋgamonɔ ləma, Gə ndil gé kə gər Njesigəneɔ bəlee ne ləm tɔ.
- ³ Rɔlel bəl Njesigəneɔ a taa mée pəl-pəl, Yee a gaŋg rəwta gə goo maji lə dəw gé raga ba el ləm, Yee a kər kəm ta gə goo ta gé oso mbia'g ba el ləm tɔ.
- ⁴ Ne yee a gaŋg rəwta lə njéndooje lé gə goo rəw gé danasur ləm, Yee a kər kəm ta lə njénékəmndooje gé naŋg nee gə goo rəbee ləm, Tapea gé to asəna gə kag-tɔs lé Yee a kunda ne naŋg nee ləma, Lel tɛa gé a tó pu lé a kar njemeeyèr wəi ne ləm tɔ.
- ⁵ Néra gé gə do najee gə ŋgonkoji lé A to gé ndar gé yee wa ne bəree.
- ⁶ Jagmjər dee gə ŋgon badə d'a kaar nɔ'd ləm, Kàg dee gə ŋgon bya d'a to nɔ'd ləma, Bɔ maŋg dee gə ŋgon toboɔ gə nékulje gé d'ul dee lé d'a kaar nɔ'd ləm tɔ, Ndá ŋgon gé lam ba ya a kɔn dee tɔ.
- ⁷ Kɔ maŋg dee gə kɔ da-urs d'a kaar loo-sɔ-né'g nɔ'd ləm, Nŋan deeje kara d'a to nɔ'd loo kára ba ləm tɔ Ndá toboɔ a kɔ mu to gé bɔ maŋg bée.
- ⁸ Ŋgon gé ta mbà'g a ndam ta bwa li-meewai'g ləm, Ŋgon gé mbad mbà a kula jia mee bwa li-ŋgɔrŋgɔd'g ləm tɔ.
- ⁹ Do mbal'g ləm gé to gə kəmee bura lé Dəwje d'a ra né gé majel əsé d'a tuji né keneŋ el Mbata gər Njesigəneɔ a taa do naŋg nee pəl-pəl Asəna gə mán gé ɔn do ŋguru baa-boo-kad gé bər lé bée.
- ¹⁰ Mee ndəa'g neelé barkəmɾɔ Isai A kaar keneŋ asəna gə nétɔji mbata lə koso-dəwje, Ginkoiji dəwje gə raŋg d'a tel kəm dee gé rəa'g Ndá rɔnduba ba a taa loo-siée pəl-pəl ya.

Ki bee-bər'g tel

- ¹¹ Mee ndəa'g neelé ya Mbaidɔmbaije a kun jia tar gɔl kára ya bəi Mba taa ne do ges koso-dəwje gé nai lé gogo, Dee gé sanéna mee bee gé Asiri, gə Ejiptə, Gə Patros, gə Etiopi, Gə Elam, gə Sineyar, gə Amat, Gə dɔgoré-looje gé dan baa-boo-kad'g tɔ.
- ¹² Yee a kun nétɔji gé tar kar ginkoiji dəwje gə raŋg neelé d'oo To gé yee a gə mbɔ Israeɔlje gé d'wa dee gé bər lé ləm, Yee a mbɔ Judaje gé sanéna ləm tɔ Kar dee d'ɔ do kum naŋg gé sɔ lé tel ree.
- ¹³ Kəmkəɔ lə Eprayimje a godo ləm, Njébaje lə dee gé d'isi Juda lé D'a tuji pugudu-pugudu ləm tɔ, Eprayimje d'a ra kəmkəɔ do Judaje'g el ŋga ləm, Judaje kara d'a to njébaje lə Eprayimje el ŋga ləm tɔ.

¹⁴D'a tel bunga na do Pilistije gá d'isi dödərlooje'g ləm, D'a kunda deę gá d'isi bər banrɔ taa néje lə dee ləm, Edəmje gə Moabje d'a to nékwa peb gə ji deeje ləma, Amoje kara d'a kula do dee nɔ dee'g ləm tɔ.

¹⁵Njesigəneę a kar duu-mán lə baa-boo-kad gá Ejiptə yi tə ləm, Yeę a kula jia ndin do baa'g tó lel do'g gə siŋgamonj ləm tɔ, Ndá yeę a kai kəm rəbeeje loo siri Kar dəwje dəs kenej gə né gɔl dee'g.

¹⁶Bèe ba rəw a to kenej mbata ges koso-dəwje ləa gá nai Gá teę ji Asirije'g To gá rəw to kenej kédé gá ləw mbata lə Israəlje Mee ndəa gá deę d'unda ne loo mee bee gá Ejiptə teę lé tɔ.

Esai 12

Pa pidi Ala gá njekaji sí

¹Mee ndəa'g neelé i a pa pana: Əi Njesigəneę, ma m'pidii Mbata kédé onj lai i səi pu dəm'g, Nε onj lai lé tel wəi bəm Ndá i tel gɔl məəm.

²Aa oo, Ala gá to njeginkajim, M'a kəm məəm dəa'g jəb-jəb Ndá m'a bəl né kára el, Mbata Njesigəneę, Njesigəneę to siŋgam ləm, Gə gin pa pidije ləm ləm tɔ, Yeę nja tel to njekajim.

³Sej a toje mán gə rɔlel Mee kəm-rəw-manje gá wɔji do kaji.

⁴Mee ndəa'g neelé sej a pajena: Pidije Njesigəneę barje ne ria ləm, Ilaje mbər néreaje mbuna koso-dəwje'g Arje meę dee olé ne do ribar'g ləa ləm tɔ!

⁵Ɔsje pa arje Njesigəneę Mbata néreaje gá maji dum lé: Maji kar dəwje lai do nanj nee gər ta nee.

⁶Sej dəwje gá Siɔ, Raje né wəl gə rɔlel gə boo-rɔkal! Mbata Njerɔkunda lə Israəlje Gá to gá boo lé aar mbuna sí'g ya.

Esai 13

Tuji gá a koso do Babilonje'g lé

¹Ndərta gá inja kəm Esai, ŋgolə Amots'g aree oo gá wɔji ne do Babilonje e.

²Do mbal gá sémee to kari ba lé Raje nétɔji kenej, Ɔrje ndu sí gá tar gá rɔ dee'g, Raje nétɔjije gə ji sí Gə mba kar dee d'andə gə tarəw lə njé gá boo!

³Ma m'un ndum m'ar koso-dəwje ləm Gá m'unda dee gə kəmee, Ma m'bar baorɔje, Deę gá d'al rɔ dee do ribar'g ləm Gə mba kar dee riba do onj ləm pərəg lé.

⁴Ooje kaa né gá bar do mbalje'g Asəna gə koso-dəwje gá bula digi-digi bèe, Ooje ndu koso-dəwje mee beekoje Gá d'aw do nɔ'd pum-pum To gá ginkoji dəwje gá mbɔ do nɔ, Njesigəneę gá njeboo-néje tən njérɔje ləa Gá d'a gə kaw loo-rɔ'g lé.

⁵Deę d'j mee bee gá əw'g Gá gwɔi nanj lé, Njesigəneę gə nékulaje gá wɔji do onj ləa lé D'a gə tuji do nanj nee lai.

- ⁶ Maji kar sí noje, siije mbigi-mbigi Mbata ndo læ Njesigəneḡ si aw gá nee dəb, Yee ree asəna gə nétuji Gá ĩ rə Bao-siŋgamoŋ'd bəe.
- ⁷ Gelee gá nee ba ji dəwje lai unda ne ndolè læm, Mee dəwje lai ila ne kas bilim læm tə.
- ⁸ Siŋgasa wa dee læm, Rəko gá ndaŋg dəw paĭ gə rətoo ra dee læm, Dee tumḡ rə dee To gá dené gá ndoo rəa bəe læm, Dee d'aa kəm nḡ kəbərə-kəbərə læma, Kəm dee ti bə-bə læm tə.
- ⁹ Aa ooje, ndo læ Njesigəneḡ si ree, To ndo néurti, gə ndo oŋg, Gə ndo meeki jugugu To ndo gá a kar naŋg nee tel to nduba piu-piu læm, A tuji njékaiyaje lai pugudu-pugudu læm tə.
- ¹⁰ Mbata kérémeje gá boi Gə ŋgan kérémeje gá gugu də dee lé D'a kar rəndəĭ læ dee ndogó el læm, Léegəneeya kār gá a kuba bər lé a tel ndul njudu-njudu læma, Naj kara a kar ndá læa ndogó el læm tə.
- ¹¹ N'a kar bə néra majel læ njé gá naŋg nee əs ta dee'g læm, N'a kar bə néra yèr læ njémeeyèrje əs ta dee'g læm tə, N'a kar ti rə læ njébeeje godo læm, Dəwje gá to njékuda rə dee gá dəwje gá boi lé N'a tuji ta beeléje læ dee læm tə.
- ¹² N'a kar gad dəwje ur də larlər gá àr ŋgad-ŋgad'g læm, N'a kar gad dee ur də larlər gá d'ĭ ne Opir læm tə.
- ¹³ Gelee gá nee ba n'a yə dara bugu-bugu læm, Gel naŋg kara a yə læm tə Gə goo oŋg læ Njesigəneḡ gá njeboo-néje Mee ndo boo-oŋg'd læa gá a kĭ səa jugugu lé tə.
- ¹⁴ Bəe ba asəna gə ndooi gá tubá læm, Gə badə-kosoje gá njekul dee godo læm tə lé Nana kara a tel gá rə dəwje'g læa læm, Nana kara a kai gá bəe læa læm tə.
- ¹⁵ Dee lai gá d'a kiŋga dee lé D'a təs dee təl dee læm, Dee lai gá d'a kwa dee lé D'a gaŋg dee gə kiambas læm tə.
- ¹⁶ D'a kunda ŋgan deeje kəm dee'g ya vaga-vaga təl dee læm, D'a buu mee kəije læ dee buu-buu læma, D'a kur də denéje'g læ dee læm tə.
- ¹⁷ Aa ooje, n'a kəs kudu Medje bəĭ-bəĭ gá də dee'g Dee gá d'oo larnda gá né el læm, Gə d'ar kəm dee əĭ də larlər'g el læm tə.
- ¹⁸ D'a təl basaje gə bandaŋgje læ dee læm, D'a koo kəmtondoo læ ŋganje el læma, D'a kun kəm dee də ŋganje'g kyḡ dee el læm tə.
- ¹⁹ Babilon, i gá to nérənduba læ bəekoje læm, Gə né rəndəĭ læ Kaldeje læm tə lé I a tel to kasəna gə Sədm gə Gəmər Gá Ala tuji dee lé.
- ²⁰ Dəwje d'a si keneŋ gogo el ŋga læm, D'a ra bəe keneŋ gogo el ŋga læm, Njékawtarje d'a la kəi-kubuje læ dee keneŋ gogo el ŋga læma, Njékulbadje d'a kar koso-nékulje læ dee d'ar keneŋ gogo el ŋga læm tə.

²¹ Daje gá dɔdilaloo'g d'a to keneɲ ləm, Kwɔi-booje d'a taa mee kəije lə dee pəl-pəl ləm, Miruje d'a ra loo-si dee keneɲ ləma, Bəl byaje gá wala d'a ndam keneɲ ləm tɔ.

²² Rigəmje d'a nɔ mee kəi-mbaije'g lə dee ləm, Tálje d'a nɔ mee kəije'g lə deɛ gá maji péd-péd ləm tɔ. Ndɔ lə dee nai dəb ba ŋga Ndá d'a kila ndɔje lə dee dɔ maree'g kar dee el ŋga.

Esai 14

Deɛ gá d'ɪ bee-bər'g tel lé

¹ Mbata Njesigəneɔ a koo kəmtondoo lə ŋgaka Jakob ləm, yeɛ a mbər Israelje ya ləm tɔ ndá, a tel kunda dee mee bee'g lə dee gogo, dəw-dɔ-beeje d'a kɔm sə dee nɔ'd ləm, d'a kɔm nɔ'd gə ŋgaka Jakob ləm tɔ.

² Ginkoji dəwje gə raɲg d'a kwa dee kaw sə dee mee beeje'g lə dee gogo ndá ŋgaka Israelje d'a taa bee neelé gá né kɔ dee-deɛ asəna gə kuraje gá diɲgam gə njé gá dené bèe, d'a kwa dee-deɛ gá d'wa dee bər kédé lé gá bərje lə dee ləm, d'a kɔbee dɔ deɛ gá kédé d'ula kəm dee ndòo lé ləm tɔ.

Tuji gá a koso dɔ mbai gá Babilɔn'g

³ Seɪ Israelje lé, loo gá Njesigəneɔ a kar sí loo-kwa-rɔ lə sí gə goo néje gá d'ar sí dao ləm, gə d'ar meɛ sí to kəgəgə ləma, gə goo kula bər gá kədərə gá d'ɔm dɔ sí'g ləm tɔ lé

⁴ ndá seɪ a kunje pa neelé kɔm ne ta dɔ mbai gá Babilɔn'g pana: Di ba bèe wa! Njekunda rəa gá dəw gá boo lé godo! Gel kula kəm loo ndòo lé gaɲg ŋga!

⁵ Njesigəneɔ təd kag-tɔs lə njémeeyərje ləm, Gə kag-mbai lə njéko dɔ looje ləm tɔ.

⁶ Yeɛ gá oɲg ɪ səa jugugu Aree kunda ginkoji dəwje gə raɲg Gá kédé-kédé lal kəw rəa ləm, Yeɛ gá oɲg ɪ səa Aree dum dɔ ginkoji dəwje gə raɲg ləm tɔ lé D'ula kəmee ndòo lal kunda ŋgaɲgee.

⁷ Njé gá dɔ naɲg nee bura D'ɲga loo-kwa-rɔ dee ləm, Gə d'isi ləm ləm tɔ, Deɛ tee gə pa kalrɔ ta dee'g.

⁸ Kag-siprəsje gə kag-sədrəje gá Libɔ kara D'al rɔ dee d'wɔji ne dɔ koso ləi pana: Loo gá i oso ya saar basinè lé Dəw kára kara ɪ gə mba tuga sí el.

⁹ Loo-si njé gá d'wəi'g lé D'aw dɔ nɔ'd wur-wur keneɲ Mba kwai gá rɔ dee'g loo ree'g ləi, Deɛ ndel njé gá d'wəi lé nɔj'g, Dəwje gá boo-boo lai gá dɔ naɲg nee ləm, Gə mbaije lə ginkoji dəwje gə raɲg lai lé Deɛ d'ɪ dɔ kalimbaije'g lə dee ləm tɔ.

¹⁰ Deɛ lai d'un ta d'ulai pana: I kara siɲgai godo to gá jeɛ bèe ya, I tel asəna sə sí béréré ya tɔ.

11 Boo-ronduba lai lé d'ɔs piriŋ d'ila Gá bee læ njé gá d'wəi'g Gə ndu kuduje lai nɔ'd Loo-tooi lé kɔréje d'aw dèm-dèm keneŋ læm, Koréje neelé ba to gá nékila dɔi'g læm tɔ.

12 Əi, i lé ya ɔ dara oso wa I gá to kéréme gá ndɔɔ wər-wər læm, Gə ŋgolə duji-lookàr læm tɔ! I lé d'undai d'ilai naŋg, I gá kédé to njedum dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g lé ya wa!

13 I pa məəi'g pana: A kaw mee dara'g, I a kar kalimbai lai to tar Dɔ kérémeje'g læ Ala, I a si dɔ mbal gá wɔɔi dɔ loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g Rudu loo'g par gá dɔgel.

14 I a kal kaw dɔ sém loo-kil-lə-ndi gá tar læm, I a tana gə Njekurdɔloo'g læm tɔ.

15 Nɛ d'ɔsi piriŋ d'ilai Bée læ njé gá d'wəi'g Mee bwa gá uru ŋgudu-ŋgudu'g.

16 Deɛ lai gá d'ooi lé D'orè kəm dee sɔ dɔi'g Deɛ d'isi gèŋ d'əɔi ta dɔi'g pana: See dəw nee to njekar naŋg nee ndəb pəd-pəd læm, Gə njekar béekeje yə læm,

17 Gə njekar dɔ naŋg tel to gá dɔ nduba læm, Gə njetuji bée-booje læma, Gə njekɔr dəwje gá yeɛ wa dee gá bər lé Kɔm dee tar el læm tɔ lé el wa.

18 Mbaije læ ginkoji dəwje gə raŋg lai lé deɛ lai ya Dubu dee dan rɔnduba'g læ dee Ar nana kara d'ilá mee bwa-dubee'g tɔ.

19 Nɛ i lé d'ilai əw Bó mee bwa-dubi'g el Asəna gə barkəmkag gá d'əjee bæɔ-bæɔ bée læm, Asəna gə dəwje gá tɔs dee gə kiambas tɔl dee tɔr né rɔ dee'g Ba tɔs dee tila dee dɔ kɔri-ərje gá mee bwa'g læma, Asəna gə nin gá tubá naŋg gə gɔl dee bée læm tɔ.

20 I orè sə dee nɔ dɔbar'g el Mbata i tuji bée læi læm, I ar koso-dəwje læi tuji pugudu-pugudu læm tɔ. D'a bar ri ginka njémeeyərje neelé gogo el ŋga.

21 Waje dɔ gɔl loo-tɔl-ŋganje Mbata néra gá yèr læ bɔ deeje lé! Maji kar dee d'ɔ gə mba dum dɔ naŋg nee el læm, Gə mba kar njébaɔje taa dɔ naŋg nee pəl-pəl el læm tɔ!

22 Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa togəbè pana: N'a kɔ rɔ sə dee tuji ne ri bée gá Babilɔn gə ges loo læa gá nai læm, gə ŋgakeaje-je gə ginkojeeje pugudu-pugudu læm tɔ, Njesigəneɔ ba pa bée.

23 N'a karee to kugu to nduruje læm, gə daŋg-mán læm tɔ, n'a kwa rəw-rəw gə ŋgisa gá kɔ tujee, Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba pa bée.

Ndərta gá pa wɔɔi ne dɔ Asirije

24 Njesigəneɔ gá njeboo-néje man rəa pa ne pana: Tɔgəɔ ya, né gá m'wɔɔi lé a tee ya, Né gá m'wɔɔi njaŋg lé a kaw léé'g béréré ya tɔ.

25 M'a təd Asirije rém-rém mee bée'g læm læm, M'a tuba dee gə gɔlm dɔ mbalje'g læm læm tɔ, Néməməna læ dee a godo gwɔb dee'g læm, D'a kɔr nékodo læ dee gá wɔi lé dɔ tam dee'g læm tɔ.

²⁶Aa ooje, yee ba gé né gé m'wɔji-kwɔji ra Gə njé gé naŋg nee lai ləm, Aa ooje, yee ba gé jim gé m'tɔji ginkoji dəwje gə raŋg lai dɔ naŋg nee ləm tɔ.

²⁷Né gé Njesigəneɔ gé njeboo-néje wɔji njaŋg lé See nɔ ba a kɔgee wa. Jia gé yee tɔji lé See nɔ ba a kwa tel ne wa.

Ndərta gé pa wɔji dɔ Pilistije

²⁸Ndərta neelé tee mee ləb kwəi'g lə mbai Akaj lé:

²⁹I bee lə Pilistije lé Kag-tɔs gé kundai ne gé təd lé Maji kari ra rɔlel gə mbəa el! Mbata ginka li lé ba Li-ŋgɔrŋgɔnd a kɪ keneŋ Ndá da-kɔb gé nar bag lé a kɪ ginee ya tɔ.

³⁰Togábè ba deɛ gé to gé njéndooje d'unda mar deɛje lé D'a kiŋga néso deɛ ləm, Deɛ gé njénékəməndooje lé kara D'a si ləm ləm tɔ, Nɛ n'a tɔl ŋgirai gə boo-boo ləm, Ges dəwje lai lé D'a tɔl deɛ ləm tɔ.

³¹Seɪ gé síje tarəwkəi'g lé Gé tumaje ŋgururu-ŋgururu! Seɪ gé síje bee-boo'g lé Gé noje rɔ sí! Seɪ njébeeje gé Pilisti lai lé Undaje bala! Mbata sa pər ɪ gé dɔgel si ree ləm, Mbuna loo-kaar njébaje lé udu jigi-jigi ləm tɔ.

³²See ta dɪ ba d'a kila dəwje gé d'ula deɛ'g lé wa. Ta gé kəm kula deɛ ba nee: Njesigəneɔ tum gel Siɔ Ar koso-dəwje ləa gé to njénékəməndooje D'ingə loo mba kula dɔ deɛ keneŋ.

Esai 15

Nɔ ndòo lə Moabje

¹Ndərta gé pa wɔji dɔ Moabje. Mee til gé kára gé bee-boo gé Ar-Moab tuji pugudu-pugudu lé Yee sané pá ləm, Mee til gé kára lé bee-boo gé Kir-Moab tuji pugudu-pugudu lé Yee sané pá ləm tɔ.

²D'aw mee kəi-pole-magə gé to Dibɔ Dɔ looje gé ndəw'g gə mba nɔ keneŋ, Moabje nɔ tumɔ ŋgururu-ŋgururu Mbata lə bee gé Nebo ləm, Gə mbata lə bee gé Médeba ləm tɔ, Deɛ ndisa dɔ deɛ lai ŋgori-ŋgori ləm, Deɛ tija mbaita deɛ bur-bur ləm tɔ.

³Kila-rəwje ləa lai lé d'ula kubu-kwa-ndòo rɔ deɛ'g ba d'aw ne keneŋ, Nana kara nɔ tumɔ ŋgururu-ŋgururu Gə mán-nɔ kəmee'g Dɔ kəije'g ləm, gə ndaa-looje'g ləm tɔ.

⁴Njé gé Esbon gə njé gé Eləalé ra né wəl Ar deɛ d'oo ndu deɛ saar tee Jahas, Bao-rɔje gé Moab kara nɔ tumɔ ŋgururu-ŋgururu Ar bəl ɔr siŋga deɛ hɔd-hɔd.

⁵M'tumɔ məəm'g ŋgururu-ŋgururu mbata lə Moabje, Mbata njétee-ta rɔ'g pəd-pədje d'ɪ keneŋ D'aw njal tee Soar ləm, Saar tee Eglat-Selisija ləm tɔ, Mbata deɛ nɔ ta-ta d'un rəw Gé ɪ dən gé Luhit ləm, D'ɔr ndu deɛ nɔ wəl gə nékəməndoo Rəw gé aw Koronayim ləm tɔ.

⁶Mbata manje gá Nimrim lé D'yi tə-tə ləm, Mu tudu kurum-kurum Ar mu gá təb gá idi lururu kara tuji pugudu ləm tɔ. Né gá to təb kára kara godo.

⁷Gelee gá nee ba deɛ mbɔ ne ges néje lə dee gá nai ləm, D'odo ne nɛmajije lə dee d'aw ne kel tura-baa gá nu Loo gá kag-tunguje d'uba ta'g ləm tɔ.

⁸Mbata ndu noje lé gugu dɔ rəw-nim-beeje gá Moab sub, Ndu nɔ sii mbigi-mbigi lə dee bar saar teɛ Eglayim ləm, Ndu nɔ sii mbigi-mbigi lə dee bar saar teɛ Beer-Elim ləm tɔ.

⁹Manje gá Dimɔ lé məs taa pəl-pəl ləm, M'a kula gə nɛkəmndooje gá sigi dɔ Dimɔ'g ləma, M'a kula gə toboɔ karee twa Moabje gá nai Ges dee gá nai mee bee'g lé ləm tɔ.

Esai 16

Moabje dɛji njé gá Jerusalem kar dee la sə dee

¹Seije gá Moab, ulaje gə ngan badje Arje mbai gá Juda Gá si dɔ mbal gá Siɔ, Ar deeje d'ɔ sə dee Sela D'aw sə dee gə rəw gá dɔdilaloo'g.

²To gá yelje d'ai sanéna pə ləm, Ngan yelje bəl mee kəi dee'g ləm tɔ lé Denéje gá Moab kara D'a to togébè loo-gaŋg-baa gá Arnɔ tɔ.

³Maji kar sí wɔji síje ta kəmkàr ləm, Raje sə sí né gá to gə dɔ najee ləm, Loo gá kàr aar danɔ lé ɔmje ndil sí dɔ sí'g areeje to asəna gə loondul bèe ləm, Iyaje dɔ deɛ gá jeɛ n'korə deeje ləma, Maji kar sí unje dɔ njetee ta-rɔ'g el ləm tɔ

⁴Yaje loo arje Moabje gá tuba dee lé Ree d'isi mee beeje'g lə sí ləm, Maji kar sí toje gá njɔloo-kiya-rɔ lə dee Nɔ njetujiloo'g ləm tɔ. Mbata nɛkəmndoo a godo ləm, Njetuji loo lé a kunda ngaŋ buguru ləma, Yee gá njetuba bee gə gɔlee lé a sané pá ləm tɔ.

⁵Meemaji ba a kar kalimbai to ne njaŋg, Yee gá to ngonkoji gá a ree si dɔ'g lé A kɔ mbuna ngaka Dabidje'g lé ya. Yee a to njegaŋ-rəwta Gá néra gá danasur wa mée ləm, Néra gá gə dɔ najee ba malee a rəa ngwɔd-ngwɔd ləm tɔ.

Njé gá Jerusalem d'as ra né kára kara mbata lə Moabje el

⁶Jeɛ j'ooje sor beelé lə Moabje gá to beelé gá ur dɔ loo ləm, Gə kəsta, gə beelé, gə ti rɔ lə dee, Gə tapa deeje gá gə mɔdé-mɔdé ba ləm tɔ.

⁷Gelee gá nee ba Moabje tumə ne ngururu-ngururu dɔ rɔ dee'g, Ar dee-deɛ lai ya nɔ ne togébè tɔ. Seɔ imje rɔ sí dɔ tuji gá oso dɔ Kir-Hareset'g Areeje al dɔ sí sula.

⁸Mbata loo-ndɔje gá Esbon tudu kurum-kurum, Mbai dɔ ginkoiji dəwje gə raŋg tuji kag-nduúje gá to Sibma Gá d'aw saar teɛ Jajer ləm, Gə d'aw yo gá nee mee dɔdilaloo'g ləm tɔ. Barkəmeeje d'alé saar teɛ kel tura-baa-boo-kad'g nu.

⁹Gelee gá nee ba ma m'no ne Gə mba ndɔ-nduúje gá to Sibma To gá m'no ne gə mba njé gá Jajer bèe tɔ, Ma m'ndəi mán-nɔ gá kəm'g dɔ sí-seɔ beeje gá Esbon gə

Eləalé Mbata lul njérɔje ɓar dɔ ndɔ kinja kó'g lə sí ləm, Gə dɔ kunda kɔdee'g ləm tɔ.

¹⁰Rɔlel gə kalrɔ godo mee ndɔje'g, Mee ndɔ-nduú'g lé pa gə kalrɔ godo keneɲ! Njembula kandə nduú lé mbula loo-mbula'g el ɲga, Ma m'ar ndu rɔlel godo.

¹¹Gelee gé nee ɓa m'ra né məəm'g ɲgururu-ɲgururu Mbata Moab to gé kudu-kɔdè bèe ləm, M'tumɔ məəm'g ɲgururu-ɲgururu Mbata Kir-Hares ləm tɔ.

¹²D'oo Moabje gé d'ar jɔg rɔ dee dɔ looje gé ndəw'g, Deɛ d'andə loo'g lə deɛ gé to gə kəmee Gə mba ra tamaji ne Deɛ d'askəm kiŋga né kára kara keneɲ el.

¹³Yee ɓa gé ta gé Njesigəneɔ pa ləw ba wɔji ne dɔ Moabje.

¹⁴Ne ɓasinè Njesigəneɔ pa taje nee pana: Mee ləbje gé munda gé to gé ləbje lə njekula lar bèe lé ndá rɔnduba lə Moabje gə koso-dəwje lə dee gé bula digi-digi lé d'a tel to né gé to keji. Ges dee gé nai lé d'a tel to gé né el asəna gə né gé godo bèe ya.

Esai 17

Ndərta gé wɔji dɔ ɓee gé Damas gə dɔ ɓee gé Israəl

¹Ndərta gé pa wɔji dɔ ɓee gé Damas. Aa oo, Damas a to ɓee-boo el ɲga, Yee a tel to loo gé tuji bèe.

²D'a kuba ɓee-booje gé Aroer kyɔ dee Kar dee tel to loo-kaar koso-nékulje, D'a to keneɲ ndá Dəw kára kara gé njera dee kar dee ɓəl lé a godo.

³Kəi-kaar-kɔgərw lə ɓee gé Eprayim a godo ləm, ʔeekɔ gé Damas gə ges Aramje d'a godo ləm tɔ. A to asəna kára ba gə rɔnduba lə Israəlje bèe. Njesigəneɔ gé njeboo-néje ɓa pa bèe.

⁴Mee ndəa'g neelé rɔnduba lə Jakob a tel kei el ləm, Dakasrea gé ər ndɔl-ndɔl lé a tel kəɲ kəɲ-kəɲ ləm tɔ.

⁵A to kasəna gə loo gé njekinjako inja ne koje Ar jia inja dɔ koje ləm, Asəna gə loo gé deɛ d'ɔs kó dɔ ɲɔ'd mee wəl-loo gé Repayim ləm tɔ.

⁶Ges kandə kag a nai ya To gé loo gé dəw yə ne kag-koiyo bèe Ar kandə koiyoje nai joo əsé munda sémee'g tar ləm, Nai sɔ əsé mi dɔ barkəmeeje gé d'andə'g lé ləm tɔ. Njesigəneɔ gé njeboo-néje ɓa pa bèe.

⁷Mee ndəa'g neelé dəw a tel kəmee par gé rɔ njekudá'g, a turu kəmee gé dɔ Njerɔkunda'g lə Israəlje,

⁸yee a tel kəmee gé dɔ loo-nékinjanéməsje gé to né gé jia ɓa ra dee lé el ɲga ləm, yee a kaa néje gé ɲgan jia ɓa ra dee gé to magə-Astarté gə néndajije gé wɔji dɔ kàr lé el ɲga ləm tɔ.

⁹Mee ndəa'g neelé bee-booje læa gé siŋga dee to kédé lé d'a tel to asəna gə né gé tuji mee kag-kər'g əsé dɔ sém mbal gé d'uba d'ya nɔ Israəlje'g bēe ndá a tel to gé dɔ nduba.

¹⁰Mbata sei Israəlje, sei arje meɛ sí wəi Dɔ Ala gé njekaji sí'g ləm, Sei arje meɛ sí olé Dɔ kər mbal gé to njɔloo-kula-dɔ sí'g el ləm tɔ. Togəbè sei dubuje né Gé to rɔlel læ sí ləm, Sei maaje kag-nduúje Gé d'i ne dɔ bee'g ləm tɔ.

¹¹Loo gé sei ma deeje lé ndá Sei ulaje ŋgalaŋ siŋ-siŋ keneŋ ləm, Tee gə ndɔ ndá Né gé sei manje lé pudu bən ləm tɔ. Ne kaɗee godo mee ndəa gé kəm kiŋga rɔlel keneŋ lé ya Ndá to némeekɔ gé kuma gé wɔji dəa godo.

Ndu koso-dəwje gé ɓar

¹²Ɔi! kaa ndu koso-dəwje gé ɓar! Kaa ndu dee ɓar asəna Gə kaa baa-boo-kad gé ɓar bēe. Kaw dɔ nɔ pum-pum læ ginkoji dəwje gə raŋg lé Ɔar asəna gə manje gé d'ula gə siŋga dee bēe tɔ.

¹³Ndu ginkoji dəwje gə raŋg ɓar Asəna gə kaa manje gé ula u-u-u bēe. Njesigəneɔ ndaŋg dee sané dee Ndá d'aj d'aw əw Asəna gə ləm mu gé to dɔ mbalje'g Gé lel odo aw ne ləm, Asəna gə pudu kuje Gé lel-mal ɓir dee bēe ləm tɔ.

¹⁴Loo gé kàrkemetag ndá aa ooje, ɓəl-boo wa dee, Kédé ɓa gə mba kar loo àr ɓəi lé Dee godo ŋga! Yee ɓa to gé nékoga-dɔ-ji dee-dee Gé to njétuji néje læ sí ləm, Gə né ka dee-dee Gé to njéɓogo síje lé ləm tɔ.

Esai 18

Ndərta gé wɔji dɔ bee gé Etiopi

¹Ɔi dɔ naŋg, i gé kaa bagije ɓar Dɔ baaje gé Etiopi lé!

²I gé ula njékaɪkulaje Gə rəw gé dan baa-boo-kad'g Gə toje gé d'ɔs dee gə mu ŋgawlal Gé to dɔ mán'd pana: Awje, sei njékaɪkulaje gé njérɔkwɔilɔje, Awje gé rɔ ginkoji dəwje gé to ɓəl kədm-kədm'g ləm, Gé rɔ dee to kɔgəɔ-kɔgəɔ ləm tɔ, Awje rɔ dəwje gé to ɓəl kədm-kədm'g Un kudee læw ɓa gé deɛ d'isi ne ləm, Rɔ ginkoji dəwje gé to njésiŋgamonje Gé to njétuji néje lai læma, Deɛ gə beeje læ dee lé mán baaje unda dee dana gaŋg dee ləm tɔ.

³Sei dəwje lai gé dɔ naŋg nee Gé síje dɔ naŋg nee lé Ooje nétoji gé d'unda tar dɔ mbalje'g, Ooje ndu tɔtɔ gé ɓar lé.

⁴Mbata Njesigəneɔ ulam ta togəbè pana: Neɛ n'isi ləm loo-si neɛ'g N'aa loo n'oo To gé loonuga læ lookàr gé ndɔi wər-wər lé ləm, To gé mum gé tàl aree oso nai kinja kó'g lé ləm tɔ.

⁵Kédé ɓa mba kinja kandə né ɓəi lé, Loo gé kwa-rəm læa as lé ləm, Loo gé pudu tel to kaɗee gé ər kəm ləm tɔ Ndá yeɛ tija barkəmeeje gə kia tija barkəm nduú ləm, Yeɛ tuga barkəmeeje gé majel gé to rɔ kag-nduú'g ləm tɔ.

⁶D'a kuba dee kyā deē lai Kar yelje gá dɔ mbal'd Gá to njékusɔ mar deeje ləm, Gə daje gá mee wala'g ləm tɔ. Yelje gá njékusɔ mar deeje lé D'a si dɔ nin dee'g naj̄ loo nuŋga'g ləm, Daje gá mee wala'g d'a kaar keneŋ naj̄ kul'g ləm tɔ.

⁷Mee ndəa'g neelé koso-dəwje gá to njésingamonje gá d'aw kɔgəɔ-kɔgəɔ ləm, koso-dəwje gá to bəl kədm-kədm un kudee ləw ba gá d'isi ne ləma, ginkoji dəwje gá to njésingamonje gá njétuji néje lai lé, deē gá mán baaje unda beeje lə dee dana gaŋg ləm tɔ lé d'a ree gə nékarje kar Njesigəneə gá njeboo-néje ya. D'a kaw ne loo gá ri Njesigəneə gá njeboo-néje bar keneŋ dɔ mbal gá Siɔ ya.

Esai 19

Kaw dɔ nɔ'd pum-pum lə Ejiptəje

¹Ndərta gá pa wɔji dɔ bee gá Ejiptə. Aa ooje, pélé lə ndi gá aingwɔd kalaŋ lé Yee ba Njesigəneə uba aw ne Ejiptə, Bèe ba magəje gá Ejiptə d'unda bala tigi-tigi neə'g ləm, Mee Ejiptəje kara təd ne mán ləm tɔ.

²Njesigəneə pana: M'a kɔs kudu dəw gá Ejiptə karee ɿ gə dəw gá Ejiptə maree Ndá ŋgakɔ naje d'a rɔ gə nɔ ləm, Baokuraje lə nɔ d'a rɔ gə nɔ ləm, 'Bee-boo a rɔ gə bee-boo maree ləma, 'Beekɔ a rɔ gə beekɔ maree ləm tɔ.

³Ndil Ejiptəje a teē Ndá m'a tuji takəji kɔbee lə dee pugudu, D'a dəji magəje əsé njénékooje ta, Deē gá to njébar ndil dəwje gá d'wəi Gə njéndɔ-ərje gá d'a gə ree lé tɔ.

⁴Mbaidɔmbaije gá to Njesigəneə gá njeboo-néje pana: M'a kəm Ejiptəje mee ji mbai gá njera nékədərə ləm, Mbai gá to njemeeyèr A kɔbee dɔ dee'g ləm tɔ.

⁵Man baa-boo-kadje d'a kyi tə-tə ləm, Man baaje d'a tudu kurum-kurum ləm tɔ,

⁶Man-kuuje d'a kəd mbɔ ləm, Kəm-rəw-manje gá Ejiptə d'a rəm gə d'a tudu ləma, Ŋgawlal gə tatɔg d'a tudu kwa mènɔgèŋgè ləm tɔ.

⁷Dɔ koŋgo baa a to kari kari-kari Teē ne loo gá ula aw gá keneŋ ləm, Néje lai gá dubu ta baa'g dəb lé D'a tudu ləma, A tel to nduji naŋg ndá D'a sané kad ləm tɔ.

⁸Njékɔs kajije d'a jém ta gə ŋgan gwɔs dee ləm, Deē lai gá d'ila kii dan baa'g neelé D'a nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g ləma, Njékila bura mán'gje neelé D'a si gə kəmdoo ləm tɔ.

⁹Deē gá ra kula gə kúla palégal gá d'orè maji ləm, Gə deē gá d'uji kubuje gá nda ləm tɔ lé rɔ dee a gaɿ gəs.

¹⁰Deē gá njégəd beeje lé Rɔ dee a kwəi njururu ləm, Deē lai gá to njéra kula larje lé D'a si dan kəmdoo'g ləm tɔ.

¹¹Dəwje gá boo gá Soə to gá mbəje ba ləm, Njékɔjita-kəmkàrje lə Paraɔ d'ulá ta mbə ləm tɔ. See ban ba seɿ ulaje Paraɔ pajena: Ma m'to ŋgolə njékəmkàrje ləm, N'toje ŋgalə mbaije gá ləw ləm tɔ lé wa.

¹²See njékɔjita-kəmkàrje lai lé ba ra wa. Maji kar dee riba dɔ tareeje d'ari oo Gə mba kar né gá Njesigəneə gá njeboo-néje wɔji-kwɔji ra gə Ejiptə lé d'a gər tɔ.

¹³Dəwje gá boo gá Soə to mbəje ləm, Dəwje gá boo gá Nop lé D'ɔm meɛ dee dɔ nésukəmlɔɔ'g ləma, Mbaije lə ginkoji dəwje gə ranɔ lé Deɛ su kəm Ejiptəje d'ar dee ndəm ləm tɔ.

¹⁴Njesigəneə ar ndil gá kɔ dɔ kila oso dɔ dee'g Gə mba kar dee d'ar Ejiptəje ləng dɔ néra deeje'g lai Asəna gə dəw gá kido tɔsee nanɔ aree tɔmé ne bəe.

¹⁵Né gá dɔ dəw əsé bɔgeɛ əsé barkəm tumbur əsé mu-kwaa as ra lé Ejiptəje d'a kaskəm ra bəe el.

Né gá a teɛ dɔ Ejiptə'g mee ndɔ gá a gə ree bəi lé

¹⁶Mee ndəa'g neelé Ejiptəje d'a to kasəna gə denéje, d'a kunda bala ləm, d'a bəl ləm tɔ loo gá d'oo ji Njesigəneə gá njeboo-néje gá ula gá dɔ dee'g ləm, loo gá yee un jia gá tar rɔ ne sə dee ləm tɔ.

¹⁷Bee gá Juda a tel to né gá to bəl kədm-kədm mbata lə Ejiptəje. Loo gá d'a pa taree kar dee ndá léegəneeya bəl a kunda dee badə ganɔ dee mbata né gá Njesigəneə gá njeboo-néje wɔji-kwɔji ra sə dee lé.

¹⁸Mee ndəa'g neelé deɛ gá d'isi bəe-booje'g mi gá mee bəe gá Ejiptə lé d'a pa takɔji Kanəje ləm, d'a man ne rɔ dee gə ri Njesigəneə gá njeboo-néje ləm tɔ. Bəe-boo gá kára mbuna dee'g lé d'a kunda ria lə bəe-boo gá kɔ tuji lé.

¹⁹Mee ndəa'g neelé ya loo-nékinjaməs lə Njesigəneə a to keneɲ mbuna bəeje gá Ejiptə ləm, nékolé-mee gá d'unda tar gá wɔji dɔ Njesigəneə a to rəw-nim-bəe'g lé ləm tɔ.

²⁰Yee ba a to néɔji gə nékɔrgoota lə Njesigəneə gá njeboo-néje mee bəe gá Ejiptə tɔ. D'a nɔ bar Njesigəneə mbata lə deɛ gá to njékula kəm dee ndooje ndá yee a kar dee njekaji dee ləm, gə njekaj bada dɔ dee'g mba kəm dee ne tar ləm tɔ.

²¹Njesigəneə a riba dɔ rəa kar Ejiptəje gəree ndá Ejiptəje d'a gər Njesigəneə mee ndəa'g neelé ya. Deɛ d'a kinja nékinjanéməsje ləm, d'a kar nékarje ləma, d'a kundu dee gə ndu manrɔ kar Njesigəneə mba ra né ndá d'a ra née ləm tɔ.

²²Togəbè ba Njesigəneə a kunda Ejiptəje ya, yee a kunda dee ya ne a tel kaji dee bəi, ndá deɛ d'a tel ree rɔ Njesigəneə'g yee gá a koo ndu dee ləm, a kaji dee ləm tɔ.

²³Mee ndəa'g neelé d'a ra rəw-kwɔi karee to tag mbuna bəe gá Ejiptə gə bəe gá Asiri'g, Asiriye d'a kaw Ejiptə ləm, Ejiptəje kara d'a kaw Asiri ləm tɔ ndá Ejiptəje gə Asiriye d'a kəm nɔ'd ra né kar Njesigəneə.

²⁴Mee ndəa'g neelé Israel a to njekəm dee'g munda gá ɔm nɔ'd gə Ejiptə gə Asiri, tɔbəi bəeje neelé d'a to né gá tɔr ne ndu dee dɔ dee'g.

²⁵Njesigəneə gá njeboo-néje a tər ndia dɔ dee'g pana: Maji kar dɔ Ejiptəje gá to dəwje lə neɛ lé ai səgərə ləm, maji kar dɔ Asirije gá to kula gá ji neɛ ba ra lé ai səgərə ləma, maji kar dɔ Israəlje gá to kə neɛ lé ai səgərə ləm tɔ.

Esai 20

Ejiptəje gə Etiopije tel to bərje lə mbai gá Asiri

¹Ləb gá Sargo, mbai gá Asiri ula ne Tartə aree aw aɪ ne dɔ Asdod sub gə rɔ dumeɛ ne lé,

²mee ndəa'g neelé ba Njesigəneə pata ar Esai, ŋgolə Amots pana: Aw ɔr kubu-kwa-ndòo reŋgi'g ləm, gə ɔr négɔl gɔli'g ləm tɔ. Ndá yeɛ aw ra togábè ya tɔ ndá njaa ne kudée dum ləm, gə gɔlee kari ba ləm tɔ.

³Bèe ba Njesigəneə pa pana: To gá kura ləm Esai njaa ne gə kudée dum ləm, gə gɔlee kari ba ləm tɔ lé, né gá a gə teɛ mee ləbje munda gá a gə ree lé a to nétɔji ləm gə né gá teɛ kédé ar dee d'oo ləm tɔ gə mbata lə Ejiptəje gə Etiopije tɔ.

⁴Togábè ba mbai gá Asiri a kwa basaje gə bugaje gá Ejiptə kaw sə dee bée-bər'g, kubu a godo rɔ dee'g ləm, gɔl dee a to kari ba ləma, d'a kaw kudu dee dum ləm tɔ gə mba kila ne rɔkul dɔ Ejiptə'g ya.

⁵Bèe ba deɛ gá d'om mee dee dɔ Etiopi'g ləm gə d'ɔs gajɪ rɔ dee mba Ejiptə ləm tɔ lé, bəl a kunda dee ne badə gaŋg dee ləm, rɔ dee a kul ne ləm tɔ.

⁶Mee ndəa'g neelé deɛ gá d'isi kelee gá neelé d'a pa pana: Aa ooje né gá teɛ dɔ né gá j'unda mee sí yel dəa'g ləm, j'om mee sí dəa'g mba karee aji sí taa sí ji mbai gá Asiri'g ləm tɔ lé ba nee. Nga see j'a kaj kaw ra ba mba kaji rɔ sí wa.

Esai 21

Ndərta gá pa wɔji dɔ Babilɔn

¹Ndərta gá wɔji dɔ dɔdilaloo gá mbɔr baa-boo-kad'g. To gá lel-mal ɪ dɔ jikɔl ree bir bèe Ndá njebə ɪ dɔdilaloo'd Gá to bée gá to bəl kədm-kədm.

²Némɪdi gá to bəl kədm-kədminja kəm'g. Njekula kəm loo ndòo ula kəm loo ndòo ləm, Njetujiloo tuji loo ləm tɔ. Seɛje gá Elam, ɔrje rɔ rɔje! Seɛje gá Médi, aɛje dɔ bée-boo sub gə rɔ! M'a kar tumə rɔ ŋgururu-ŋgururu lə dəwje godo lai.

³Gelee gá nee ba némeekonje taa ne rɔm pəl-pəl, Ndóo teɛ dɔm'g wai To gá ndóo gá ula dené ndubu loo-koji-ŋgon'g bèe, Rɔkoje gá ndaŋg dəw paɪ lé D'ɔgm dɔ koo ta'g ləm, Kunda bala tigi-tigi ɔgm koo loo ləm tɔ.

⁴Ngaw məəm unda bala ləm, Bəl-boo taam loo ləm tɔ, Loondul gá to gá nérclel ləm lé Tel ɔm bəl ba dɔm'g.

⁵Deɛ ra loo-nésɔ lə dee ləm, D'om twaje naŋg ləma, Deɛ d'usɔ gə d'ai ləm tɔ. Seɛ mbaije, ije tar! Ubuje ubu dərje'g lə sí!

- ⁶Mbata Mbaidɔmbaije ulam ta togɔ̀bè pana: Maji kam m'aw m'unda njeɲgəmlɔo Gə mba karee ila mber né gə yeɛ a gə koo.
- ⁷Yeɛ oo kudu njérɔ̀ gə kundaje Gə d'wa nɔ̀ joo-joo ləm, Gə njérɔ̀je gə d'uba mulayèje-je ləma, Gə njé gə d'uba jambalje ləm tɔ̀, Ndá yeɛ si régégé tuga mbia.
- ⁸Tɔ̀bəi yeɛ ra né wəl to gə toboɲ̀ bèe pana: Neɛ n'aar dɔ̀ kəi-kaar-kəgərɔ̀'d Gə duu dɔ̀ loo dan kàrá ləm, N'aar loo-ɲgəm-loo'g Loondul'g ləm tɔ̀.
- ⁹Bèe ɓa aa oo, njérɔ̀ gə kundaje Gə d'wa nɔ̀ joo-joo lé d'isi ree! Deɛ d'un ta pa tɔ̀bəi pana: Babilɔn oso, yeɛ oso ya. Ndá ndil néje gə to magəje ləa lé Toso naɲg təd njigi-njigi!
- ¹⁰Ɔi dəwje ləm gə deɛ tal sí naɲg To gə tal ne kandə kó loo-kunda-kó'g bèe lé Ta gə ma m'oo ta Njesigəneɔ̀ gə njeboo-néje'g Gə to Ala lə Israelje lé ɓa M'ula sí taree ya.
- ¹¹Ndərta gə wɔ̀ji dɔ̀ Duma. Dəw kára gə si Seir nɔ̀ ɓarm dəjim pana: Njeɲgəmlɔo, see ta gə wɔ̀ji dɔ̀ loondul to ban wa. Njeɲgəmlɔo, see ta gə wɔ̀ji dɔ̀ loondul to ban wa.
- ¹²Njeɲgəmlɔo lé tel ilá keneɲ pana: Loo si àr ya Nɛ loo to bidig ɓəi. Bó lé seɲ ndigi dəjije ta ndá Gə dəjije ya, Waje ndòo rɔ̀ sí ndá gə telje reeje.
- ¹³Ndərta gə wɔ̀ji dɔ̀ Arabi. Mee kag-kər gə Arabi ɓa Seɲ a toje keneɲ til'g nee Seɲ gə toje njékaw gə loo rab néndogoje gə ije Dedan lé.
- ¹⁴Seɲ njé gə Tema lé Awje gə mán arje deɛ gə kunda tɔ̀l dee ləm, Awje gə néso arje deɛ gə d'ɲ nɔ̀ njérɔ̀je d'aj ləm tɔ̀.
- ¹⁵Mbata deɛ d'aj nɔ̀ kiambas'g, Nɔ̀ kiambasje gə tər sɔ̀l dee'g ləm, Gə nɔ̀ ɓandəɲg gə d'ɔ̀r kagee léréré ləma, Gə nɔ̀ rɔ̀ gə nuɲga kəd-kəd'g ləm tɔ̀.
- ¹⁶Mbata Mbaidɔmbaije ulam togɔ̀bè pana: Ləb nai kára ɓəi asəna gə ləb lə njekula lar bèe ndá rənduba lə Kedar lai a godo.
- ¹⁷Ges njérɔ̀ gə ɓandəɲgje gə to njésɲgamonje mbuna ɲgalə Kedar'g lé d'a nai jebəre ba mbata Njesigəneɔ̀, Ala lə Israelje lé ɓa pa bèe.

Esai 22

Ndərta gə pa wɔ̀ji dɔ̀ Jerusalem

- ¹Ndərta gə wɔ̀ji dɔ̀ wəl-loo koo némɲdije. See dɪ rai ɓa dəwje ləi lai d'al ne dɔ̀ kəije gə tar lé wa.
- ²Bee-boo kunda bula ləm, Dəwje d'aw dɔ̀ nɔ̀'d gə wur-wur ləma, To loo-rɔ̀lel ləm tɔ̀! Dəwje ləi gə d'wəi lé D'a kwəi yoo-kiambas el ləm, D'a kwəi yoo-rɔ̀ el ləm tɔ̀.
- ³Mbaije ləi lai d'aj nɔ̀'d Ndá njéɓandəɲje d'wa dee gə ɓər, Njé gə ləi lai gə d'aj d'aw kara Deɛ tel to gə ɓərje tɔ̀.

- ⁴Yee gá bée ba ma m'pa ne m'pana: Unje kəm sí dóm'd gá ranj, Ya'mje amje m'no gə meeko, Sanje loo gə mba gəl məəm Woji dɔ tuji-boo gá tee dɔ ŋgon gá dené'g lə koso-dəwje ləm lé el.
- ⁵Mbata to ndɔ mee pélé wəs-wəs Gə ndɔ tuba sí nanj ras-ras Gə ndɔ rɔkul-boo Gá Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə gá njeboo-néje Ula ne mee wəl-loo koo némɔdije'g. Deɛ tɔ ndògo-bɔrɔje pɔs-pɔs Ndá ndu kii lé ɓar par gá dɔ mbal'g.
- ⁶Njé gá Elam d'odo ku ɓandəŋje, Pusu lə njérɔje ləm, Gə njérɔ gə kundaje ləm tɔ ree ne, Njé gá Kir kara tee gə dərje lə dee gá raga tɔ.
- ⁷Kəm wəl-looje ləi gá maji dum lé pusu-rɔje taa loo keneŋ pəl-pəl ləm, Njérɔ gə kundaje d'aar pèrèrè tarəwkɔje'g ləi ləm tɔ.
- ⁸Kəi-kaar-kɔgəɔ gá njekɔn dɔ Judaje lé təd rém-rém. Ndá mee ndəa'g neelé i aw tən nérɔje Gá d'iya dee mee kəije gá to mee kag-kɔr'g.
- ⁹Seɛ ooje kəmbolèje bula Gá deɛ tɔs mbudu kaar ndògo-bɔrɔ lə bée-boo'g lə Dabid Ndá seɛ arje mán gá kəm bwa kəm-rəw-mán gá bər lé Mbɔ nɔ loo kára ba tɔ.
- ¹⁰Seɛ turaje kəije gá Jerusalem Ndá seɛ tɔ deɛje pɔs-pɔs Gə mba kar siŋga ndògo-bɔrɔ lé To yaɔ unda nje gá kédé.
- ¹¹Seɛ uruje bwa kəm-rəw-mán kára Mbuna ndògo-bɔrɔje gá joo neelé Gə mba kar mán gá to mee bwa gá kédé lé Aɔ keneŋ.
- ¹²Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə gá njeboo-néje ʔar sí mee ndəa'g neelé Gə mba kar sí noje ləm, Gə kunda kaar sí ləm, Kar sí ndisaje dɔ sí ləma, Gə kulaje kubu-kwa-ndò rɔ sí'g ləm tɔ.
- ¹³Ne aa ooje, boo-rɔkal gə rɔlel to keneŋ! Deɛ tɔl manjje gə badje ləm, Deɛ d'uso da gə d'ai mán-nduú ləm tɔ Pa ne pana: Ar sí j'usoje gə j'aije Mbata bèlè j'a gə kwəije!
- ¹⁴Njesigəneə gá njeboo-néje riba dɔ ta nee Am m'oo pana: Tɔgəɔ ya, néra majel lə sí neelé Mee neɛ a koso lemsé dɔ'g el Saar a kwəije ne! Njesigəneə gá njeboo-néje ɓa pa bée.

Ala a kar Eliakim taa tor Sebna

- ¹⁵Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə gá njeboo-néje pa togábè pana: M'aw rɔ Sebna'g, yeɛ gá to njeŋgəm néje gə njekaa dɔ kəi-mbai lé m'dəjee pana:
- ¹⁶See dɔ ləi to loo gá nee'g wa. See dəw ləi to loo gá nee'g ʔa i uru bwa-dɔɓar loo gá nee'g gə mbəa wa. Yeɛ uru bwa-dɔɓar dɔ loo gá tar ləm, Yeɛ sɔi loo-siée kaar mbal'g ləm tɔ.
- ¹⁷Aa oo, ɓasinè Njesigəneə a kuni kilai gə siŋgamon, Yeɛ a ɓiri nɔ'd to gá kubu bée.

- 18**D'a nduburi nanḡ to gé d'ula ne gəbərə ndao Kəm dɔ nanḡ gé tad'g bəe, Lée neelé ba i a kwəi keneḡ ləm, Lée neelé ba pusu-rɔje lai gé maji dum lé d'a to keneḡ ləm tɔ. Ɔi, i gé to nérɔkul lə kai lə bəije lé!
- 19**N'a tubai loo-kula'g lai ləm, Neḡ Njesigəneḡ n'a kori loo-sii'g ləm tɔ.
- 20**Mee ndəa'g neelé N'a bar Eliakim, ḡgolə Hilkiya gé to kura lə neḡ,
- 21**N'a kula kubu lai gé boi yul rəa'g ləm, N'a tɔ ndar lai bəree'g ləm tɔ. Tɔbəi n'a tel gə siḡamonḡ ndukun lai kəm jia'g, Yeḡ a tel bɔ dəwje gé d'isi Jerusalem ləm, Gə gel-bɔje lə Juda ləm tɔ.
- 22** N'a karee nékɔr takəi lə Dabid, Loo gé yeḡ ɔr takəi ndá Dəw kára kara a kudu el ləm, Loo gé yeḡ udu ndá Dəw kára kara a kɔr el ləm tɔ.
- 23**N'a bəree nanḡ to gé kag-ḡgaolar Gé bəree loo gé kədərə'g bəe Ndá yeḡ a to gé loo-ronduba Mbata lə njémeekəije lə bɔbeeje.
- 24**Rənduba lai gé wɔji dɔ njémeekəije lə bɔbeeje lé yeḡ ba a to njegədee, barkəm deeje gé maji gə deḡ gé maji sur el ləm, gə ḡgan nékulaje lai ləma, gə baije gə joje ləm tɔ.
- 25**Njesigəneḡ gé njeboo-néje lé pana: Mee ndəa'g neelé kag-ḡgaolar gé bəree loo gé kədərə'g lé d'a kɔr ləm, d'a kunda təd karee oso nanḡ ləma, nékodo gé wəiee lé a tuji ləm tɔ mbata Njesigəneḡ ba pa bəe.

Esai 23

Tuji lə bee gé Penisi

- 1** Ndərta gé pa wɔji dɔ bee gé Tir. Seḡ batoje gé Tarsis, noje siije mbigi-mbigi Mbata bee gé Tir lé tuji: Kəije godo ləm, Loo-Kandə keneḡ godo ləm tɔ! Sorta neelé d'ḡ ne bee gé Kitim Ɔa ree d'ula dee.
- 2**Sije mundu mbata nébəl gé teḡ, Seḡ dəwje gé síje ta baa'g lé, Seḡ njérab-néndogoje gé Sidḡ Gé gaḡje baa-boo-kad lé.
- 3**Dɔ kó gé dubu ta baa-boo gé ria lə Nil Gé to nékiḡa lə baa neelé Deḡ gaḡ ne manje gé tad rəg-rəg D'aw ne mba rab ndogo Karee tel to nébao lə Mbata bee neelé to loo-rab-néndogo lə ginkoji dəwje gə ranḡ.
- 4**I bee-boo gé Sidḡ, maji kar rɔkul dəb dɔi'g I gé to siḡamonḡ lə baa-boo-kad! Mbata baa-boo-kad lé pa togəbè pana: Ndóo ram el ləm, M'oji ḡgon el ləm tɔ, M'odo ḡganje gé diḡam ləm M'ar njé gé dené tɔg el ləm tɔ.
- 5**Loo gé Ejiptəje d'a koo sorta neelé ndá D'a kunda bala tigi-tigi Loo gé d'oo ta koso lə bee gé Tir lé.
- 6**Awje par gé Tarsis, Noje siije mbigi-mbigi, Seḡ dəwje gé síje ta baa'g lé!
- 7**See bee neelé to gé bee-rɔlel lə sí Gé tum ginee ləw ba nee ya wa. See gɔl njébeeje un dee pélé-pélé Ar dee d'aw d'isi əw el wa.

⁸ Bee gé Tir lé to njekai dāwje dāguguje lām, Njérab-néndogoje lāa to dāwje gé boo lāma, Njékaw gé loo-looje mba rab néndogo lāa To gé baoje gé d'ur dā baoje dā naŋg nee lai lām tō. Nga see nā ba wōji-kwōji kar tuji Oso dā bee'g neelé wa.

⁹ Njesigāneā gé njeboo-néje wōji mée'g togábè Mba tuji ne rōnduba lā njékāstaje lām, Mba kila rōkul dā dāwje gé boo'g Deeje lai gé dā naŋg nee lām tō.

¹⁰ Ngon dené gé Tarsis, gé dās mee bee'g lai tar To gé baa-boo gé Nil gé ula bèe! Né gé njekōgi godō nga!

¹¹ Njesigāneā ula jia ndiŋ dā baa-boo-kad'g, Yee ar beekoje yā, Yee un ndia mba kar kēi-kaar-kōgārōje gé Kanā tuji.

¹² Yee pana: Seī a raje rōlel pai godō, Seī njébeeje gé Sidō gé d'ila rōkul dā sí'g! Ije ta awje bee gé Kitim! Lée neelé kara seī a kiŋgaje loo-kwa-rō sí keneŋ el tō.

¹³ Aaje loo ooje njébeeje gé Kalde, Dee gé to koso-dāwje kédé el lé Dee to dāwje gé d'isi dādilaloo'g Ba njé gé Asiri tum ne gin bee d'ar dee, Dee d'unda kēije gé duu dā loo keneŋ lām, Dee tād kēi-mbaije gé Tir lāma, Dee tuji dee pugudu-pugudu lām tō.

¹⁴ Seī batoje gé Tarsis, Nōje siije mbigi-mbigi! Mbata kēi-kaar-kōgārō lā sí lé tuji.

¹⁵ Mee ndāa gān lé mee dāwje a kwāi dā bee gé Tir'g as lāb rō-siri, yee ba a kas kuru lāb si kēmba lā mbai lé. Rudu lāb rō-siri lé né a tee dā Tir'g asēna gē né gé tee dā kaiya-dené gé d'as pa d'wōji ne dāa pana:

¹⁶ Un kudu-kōdè, aw njaa mee bee-boo'g, I kaiya-dené gé mee dee wāi dāi'g lé! Im kudu-kōdè lai maji lām, Ōs paje lai gé kédé lām tō Gē mba kar mee dee olé ne dāi'g.

¹⁷ Loo gé rudu lāb gé rō-siri lé a kun dāiao ndā, Njesigāneā a kila kāmee dā njé gé Tir'g ndā dee d'a tel ra né mba kiŋga ne nékoga-dā-ji dee gé minā lé, d'a tel ra kaiya gē beekoje gé dā naŋg nee lai.

¹⁸ Ne nékiŋgaje lā dee gē nékoga-dā-ji dee gé minā lé d'a kunda dee gē kāmee kar Njesigāneā bō d'a mbō dee dā nā'd asé d'a ŋgām dee gé ŋgām el, mbata nékiŋgaje lā dee lé d'a kar dee gé d'isi nō Njesigāneā'g mba kar dee d'isi ne dan nékul rō dee'g bēdèg lām, kar dee d'inga ne kubuje gé bī-maji lām tō.

Esai 24

Beeje gé Juda gē Babilōn tuji ne Jerusalem ba gōl dee gogo

¹ Aa ooje, Njesigāneā a gē tuji bee karee tel to dā nduba lām, Yee a kar dā naŋg tel wagāsa lāma, A sané dāwje gé d'isi keneŋ kad-kad lām tō.

² A to kwōji dā njekinjanémās gē koso-dāwje lām, A to kwōji dā mbai gē kura lāa lām, A to kwōji dā njekāi gé dené gē ŋgonjelookisi lāa gé dené lām, A to kwōji dā

njerab-né gə njendogee ləm, A to kwəji dɔ njekar maree tona né gə njetaa né jia'g ləma, A to kwəji dɔ njekunda ɓaŋg dɔ maree'g gə njetaa né tel kəmee ləm tɔ.

³Bee a tel to dɔ nduba gə d'undá banrɔ, Mbata Njesigəneɔ wəji togəbè mbə.

⁴Bee lé si dan ndò'g ləm, Siŋgá godo ləm, Dəwje gə d'isi keneŋ d'unda ndolè ləm, Siŋga dee yɔ ləma, Mbaije lə koso-dəwje kara siŋga dee godo ləm tɔ.

⁵Bee lé dəwje gə d'isi keneŋ d'aree minə Mbata dee d'al ta ta godndu Njesigəneɔ'g ləm, D'ɔs ndukunje lə rəw ləma, Dee gaŋg kúla manrɔ lə gə to gə nɔ lé ləm tɔ.

⁶Gelee gə nee ɓa ndɔl wa ne dɔ ɓee ləm, Dəwje gə d'isi keneŋ kara bɔ néra kori-koriye lə dee ɔs ne ta dee'g ləm tɔ, Gelee gə nee ɓa dəwje gə d'isi mee ɓee'g neelè d'udu ne Ar dee gə nai keneŋ lé nai ne jebəre ba bèe.

⁷Kəm mán-nduú gə sigi to ndò ləm, Kag-nduú ndòlè ləma, Dee lai gə mee dee lel dee kédé lé kara Tumə ŋgururu-ŋgururu ləm tɔ.

⁸Gel kalrɔ gə dalè bajin gaŋg ŋgəji ləm, Ndu ndam gə rɔlel godo ləma, Gel kalrɔ gə kɔdu-kag gaŋg ŋgəji ləm tɔ.

⁹D'ai mán-nduú d'ɔs ne pa el ləm, Nékaije gə mɪ lé d'adə mbag-mbag ta njékai deeje'g ləm tɔ.

¹⁰Bee-boo gə tuji pugudu lé Tel to dɔ nduba ləm, Takəije lai to gə loo kudee Bó dəw andə keneŋ el ləm tɔ.

¹¹Dee nɔ gə kii wəl-wəl kila-rəwje'g Mbata mán-nduú lal dee, Nércələje lai godo ləm, Kalrɔ gə ŋgaŋ kogo godo mee ɓee'g ləm tɔ.

¹²Tuji-boo nai mee ɓee-boo'g Ar tarəwkɔgje gə tɔs dee lé tuji pugudu-pugudu.

¹³Mbata mee ɓee'g gə mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g lé To asəna gə loo gə dee yə ne kag-koiyo bèe ləm, Asəna gə loo gə d'wa ne ɓuru ɔrəje Gə d'inja ne kandə nduú bèe ləm tɔ.

¹⁴Dee d'ɔr ndu dee gə tar wəl gə rɔkal, Dee gə d'ɪ dɔ-gó lé d'ɔs pa D'ula ne rɔnduba dɔ Njesigəneɔ'g.

¹⁵Ulaje rɔnduba dɔ Njesigəneɔ'g Mee looje gə bər lé Arje ri Njesigəneɔ, Ala lə Israelje ɓar dɔ dɔgoré-looje gə mee baa-boo-kad'g tɔ.

¹⁶Jeɛ j'ooje ndu pa gwəi naŋg'd pana: Rɔnduba nai gə njera né gə gə dɔ najee! Nə ma ndá m'pana: Siŋgam godo, siŋgam godo! Meekɔ oso dɔm'g ya! Njékun dɔ looje ra né Gə goo kun dɔ loo lə dee ləm, D'aar njaŋg dɔ kun dɔ loo'g lə dee ləm tɔ.

¹⁷Bəl-boo ləm, gə bwa ləma, gə gum ləm tɔ To nɔ sí-sej gə síje mee ɓee'g neelè.

¹⁸Yeɛ gə aj nɔ kaa bəl-boo'g neelè ndá Oso mee bwa'g. Yeɛ gə unda loo mee bwa'g teɛ ndá Oso gum'g tɔ, Mbata kəm dara ɔr wuyum gə mán ləm, Gel naŋg nee yə ɓugu-ɓugu ləm tɔ.

- ¹⁹Dɔ naŋg tɔ̄ dana ləm, Dɔ naŋg tɔ̄d njigi-njigi ləma, Dɔ naŋg ləŋg tɔ̄ji-tɔ̄ji ləm tɔ.
- ²⁰Dɔ naŋg ləŋg tɔ̄ji-tɔ̄ji To gá dəw gá kido tɔlee bèe ləm, Yee ləŋg to gá kəi-ləw bèe ləm tɔ, Kaiya ləa wɔi dɛa'g Ndá yee oso ne tel i tar gogo el.
- ²¹Mee ndəa'g neelé Njesigəneɔ̄ a gaŋgta dɔ boo-néje gá dara'g ləm, gə dɔ mbaije gá dɔ naŋg nee ləm tɔ.
- ²²D'a mbɔ̄ dee dɔ nɔ̄'d to gá daŋgaije gá d'wa dee d'ɔm dee kəi-daŋgai'g bèe ləm, d'a kudu dee mee bwa gá ɔr duu'g ləm tɔ, ndá loo gá ndɔ bula dəs ndá bɔ̄ néra dee a kɔs ta dee'g ya.
- ²³Nai a tel ndul njudu-njudu ləm, Kàr a kɔs el ləm tɔ, Mbata Njesigəneɔ̄ gá njeboo-néje a kɔ̄bee Mee bée gá Jerusalem gá to dɔ mbal gá Siɔ̄ Kar rənduba ləa ndogó kəm ŋgatɔ̄je'g ləa ya.

Esai 25

Pa pidi Njesigəneɔ̄

- ¹Njesigəneɔ̄, i lé to Ala ləm, M'a kɔs gajii kula ne rənduba dɔ rii'g Mbata i ra néje gá maji dum, Néje gá i wɔ̄ji-kwɔ̄ji ra kédé lé D'aw lée'g béréré ya.
- ²Mbata i ar bée-boo tel to To gá kɔr mbalje gá to dɔ nɔ̄'d bèe ləm, Bee-boo gá siŋgá to lé I aree tel to loo-tuji ləm tɔ, Kəi-kaar-kɔ̄gəɔ̄ lə dəw-dɔ-béeje kara tuji pugudu Askəm kar dee tel gɔlee gogo el ŋga.
- ³Gelee gá bèe ba koso-dəwje gá to njésiŋgamonje D'ula ne rənduba dɔi'g ləm, Bee-booje lə ginkoji dəwje gə raŋg gá to njésiŋgamonje Bəli ne ləm tɔ.
- ⁴Mbata kédé i to loo-kiya-rɔ̄ Le yee gá siŋgá godo ləm, Loo-kiya-rɔ̄ lə njenékəmndoo Gá si dan néurti'g ləm, Gə nékɔ̄-dɔ-loo loo gá lel-boo ula ləma, Gə ndil-kɔ̄-dɔ-loo loo gá kàr ɔs yaɔ̄ ləm tɔ, Mbata lel ta njékorè dɔ dəwje naŋg lé To asəna gə lel-mal gá unda ndògo-bɔ̄rɔ̄ naŋg bèe.
- ⁵To gá i dum ne dɔ loo gá nuŋga kəd-kəd Dɔ naŋg gá taa pər làm-làm'g bèe lé I dum dɔ ndu dəw-dɔ-béeje gá bar u-u-u ləm tɔ, To gá ndil kil-lə-ndi ar loo nuŋga godo ne bèe lé I ar pa kun baŋgaje lə njékorè dɔ dəwje naŋgje lé kara to togábè tɔ.

Muru-gad mbata koso-dəwje lai

- ⁶Njesigəneɔ̄ gá njeboo-néje gɔl muru-gad Gá wɔ̄ji dɔ néɔ̄je gá lel ləm, Gə mán-nduú gá àr ŋgad-ŋgad ləm tɔ Dɔ mbal'g neelé mbata koso-dəwje lai, To néɔ̄je gá lel gá to ubu yaɔ̄ ləm, Gə mán-nduú gá kuree əw Gá àr ŋgad-ŋgad ləm tɔ.
- ⁷Ndá dɔ mbal'g neelé yee a tuji kubu-kwa-ndòo Gá ɔ̄ kəm dəwje lai lé pugudu ləm, Gə pal-kubu gá ɔn dɔ ginkoji dəwje gə raŋg lai lé ləm tɔ.
- ⁸Yee tuji yoo pugudu saar gə nɔ̄, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ̄ a bi mán-nɔ̄ kəm dəwje'g lai ləm, Yee a kar rɔ̄kul-boo gá wa kəm koso-dəwje ləa lé Godo dɔ naŋg nee lai ləm tɔ, Mbata Njesigəneɔ̄ ba pa bèe.

Rɔlel læ Israeɪ gə nétuji læ Moab

⁹Mee ndəa'g neelé d'a pana: Aa ooje, yee nja ba to Ala læ sí Gó jee j'om mee sí dəa'g, Yee nja ba aji sí, Njesigəneə ba jee j'om mee sí dəa'g ya, Ar sí j'isiye dan boo-ɔkal'g J'alje ne ɔ sí gin kaji'g læa!

¹⁰Mbata ji Njesigəneə to dɔ mbal'g neelé, Ndá Moabje lé mbula dee nanɔ To gá mbula ne mu gə siɲ néje dan mán'g bée.

¹¹Dan mán'g neelé dee tee ji dee keneɲ To gá njekalè mán tee ne jia Gə mba kalè ne mán bée, Ne Njesigəneə tuji beelé læ dee Na'd gə goso kula gá ji dee ba ra lé.

¹²Yee ɔs ndògo-bɔɔɔ læ dee gá ŋgal lé tila nanɔ Aree təd tel to nduji nanɔ.

Esai 26

Pa kun banɔa

¹Mee ndəa'g neelé d'a kɔs pa nee mee bee gá Juda pana: Bee-boo læ sí lé siŋgá to yaə, Njesigəneə aa dɔ ndògo-bɔɔɔ læa læm, Yee aa dɔ gadloo-kula-ɔ sí keneɲ læm ɔ.

²Ɔrje tarəwje ilaje tag Arje ginkoji dəwje gá to njemeekarabasurje læm, Gə majikojije læm ɔ d'andə keneɲ.

³Yee gá aar njanɔ dɔ néje gá yee wɔji ɔm ne mée dɔ'g lé I aree meekulɔm gá ɔɔ njal Mbata yee ɔm mée jəb-jəb dɔi'g ya.

⁴Ɔmje mee sí jəb-jəb dɔ Njesigəneə'g saar-saar gə nɔ Oiyoy! Ɔmje mee sí dɔ Njesigəneə'g lé, Njesigəneə gá to kɔr mbal gə læbee-læbee gə nɔ lé.

⁵Yee ɔs dəwje gá d'isi dɔ mbalje'g tar lé tila dee læm, Bee-boo gá to tar ur dɔ mareeje'g lé Yee rəm səa læm ɔ. Yee aw səa aree oso nanɔ læm, Yee aw səa saar ilá babur'g pal læm ɔ.

⁶Dee gá to njéndooje Gə dee gá siŋga dee godo lé D'a tuba bee-boo lé nanɔ gə gɔl dee.

Tamaji gá ra rudu ndɔje'g

⁷Rəw-kaw njemeekarabasur lé to danasur, I gá to njemeekarabasur lé I gɔl kila rəw læ njemeekarabasur aree asəna rai-rai.

⁸Gelee gá nee ba, əi Njesigəneə, Jee ŋginai ne dɔ rəwta-ganɔje'g læi, Jee ndiŋgaje ɔ sí gə mba bar rii læm, J'ar mee sí olé ne dɔi'g læm ɔ.

⁹Loondul'g lé ma m'ndiŋgai læm, Ma m'ndoli gə ŋgaw məəm bura læm ɔ, Mbata loo gá rəwta-ganɔje læi taa dɔ nanɔ nee pəl-pəl lé Ndá njé gá dɔ nanɔ nee ndoo ne né gá danasur.

¹⁰Njemeeyərje lé bó lé dəw oo kəmtondoo læ dee ndá Dee ndoo rəw néra gá danasur el, Dee d'yə ɔ dee yaɔ dan néra gá majel'g Mee bee gá néra gá danasur to keneɲ ɔ ndá, Dee d'oo boo-ronduba læ Njesigəneə gá né el.

- 11 Njesigəneə, ji siŋgamoŋ lai ɓar m̀er-m̀er ya Ne deɛ d'oo b̀e el. D'a koo mal koso-dəwje lai gá rai Ndá rɔ deɛ a kul ne, Pər a roo njeɓaje lai dula-dula.
- 12 Njesigəneə, i ar sí j'isi ləm, Mbata néje lai gá jeɛ n'ra lé I ɓa aree aw lée'g béréré ar sí.
- 13 Njesigəneə, Ala lə sí, B́eɛ síje gá raŋg d'ɔ ɓee dɔ sí'g ya Ne mbɔl dɔi-i nja kára ba ɓa Jeɛ m'bar ne rii.
- 14 Deɛ gá d'wəi lé D'a tel si kəmba gogo el ləm, Ndil deɛ gá d'wəi lé D'a kɪ tar el ləm tɔ, Mbata i ar ɓɔ néra deɛ ɔs ta deɛ'g ləm, I tuji deɛ pugudu ləma, I tuji nékolé-mee dɔ'g lə deɛ lai ləm tɔ.
- 15 Ɔi Njesigəneə, I ar bula lə koso-dəwje ɿ dɔ maree'd gá kédé-kédé, Ar bula lə koso-dəwje ɿ dɔ maree'd gá kédé-kédé, Riba ne dɔ rɔnduba lai gá raga ləm, Ar rəw-nim-ɓee aw gá kédé ləm tɔ.
- 16 Njesigəneə, loo gá d'isi dan néurti'g lé Deɛ ndolè gooi ləm Deɛ nɔ nɔɿ'g gə tamaji Loo gá i ar ɓɔ néra deɛ ɔs ta deɛ'g ləm tɔ.
- 17 To gá dené gá aw gə kəm gá nai lam b̀e karee oji ŋgon lé Tur rəa ləm, nɔ mbata ndoo gá tée ləm tɔ lé Ɔi Njesigəneə, jeɛ gá j'isi ŋgərəŋ səi kara Jeɛ n'toje togábè tɔ.
- 18 Jeɛ n'taaje kəm ləm, ndoo ula sí ndubu ləm tɔ Ne loo gá j'ojije ndá j'ojije lel ba, B́ee neelé aji sí el ləm, Dəwje gá mee ɓee'g kara d'oji ŋganje el ləm tɔ.

Njé gá d'wəi gá teɛ loo-yoo lé ɓɔ néra deɛ a kɔs ta deɛ'g

- 19 Maji kar njé'g lai gá d'wəi lé tel d'isi kəmba, Maji kar nin dəwje ləm d'ɿ tar! Ndelje dɔ ɓi'g, alje rɔ sí gə rɔlel, Seɿ gá rogoje babur'g! Mbata mán-təl lai to mán-təl Gá kə kar dəw si ne kəmba ləm, Naŋg a teɛ gə ndil njé gá d'wəi lé Kar deɛ d'isi kəmba gogo ləm tɔ.
- 20 Koso-dəwje ləm, awje mee kəije'g lə sí Ndá uduje takəi dɔ sí'g, Iyaje rɔ sí waga Saar kar oŋg lə Njesigəneə dəs ɓa.
- 21 Mbata aa ooje, Njesigəneə ɿ loo-siée'g unda loo teɛ Mba gaŋgta dɔ dəwje gá dɔ naŋg nee Gá to njéra né kori-korije. B̀eɛ ɓa naŋg a kinja gə məs gá ɔm dəa'g gá raga B́ó yee a ləm dɔ deɛ gá tɔl deɛ lé el ŋga.

Esai 27

Kun ɓaŋga dɔ da-kɔɓ gá dan baa-boo-kadje'g

- 1 Mee ndəa'g neelé Njesigəneə a kun kiambas ləa gá kədərə, gə boi gá siŋgá to yaə mba gaŋg ne da-kɔɓ gá to li gá njekaɿgwɔd yaə ləm, da-kɔɓ gá to li gá təd rəa gɔgəlɔ-gɔgəlɔ ləm tɔ ndá yee a tɔl da-kɔɓ lé mee baa-boo-kad'g.
- 2 Mee ndəa'g neelé Ɔsje pa gá wɔji dɔ loo-ndɔ-nduú.
- 3 Ma Njesigəneə m'to gá njeŋgəmee, Ma m'saga mán dɔ'g ta-ta Nà dəw a ree tujee, Ma m'ŋgəm loondul'g gə dan kàrá.

⁴Ma lé oṅg godo məəm'g, Ne bó lé m'ingá loo mba rɔ gə kunje gə kun pɔrɔrɔje ndá M'a kaw rɔ sə dee roo deɛ lai dula-dula.

⁵Ne deɛ gə d'oom gə njɔloo-kula-dɔ læ dee Gə d'ɔm səm nɔ'd gə meekulɔm lé Oiyo! deɛ gə d'ɔm səm nɔ'd gə meekulɔm lé Ndá m'a ra sə dee bée el.

⁶Mee ndəaje gə d'a gə ree lé Jakob a kula ṅgirá naṅg ləm, Israel a kidi kar pudeeje gə barkəmeeje to keneṅ ləm tɔ Ndá kɔdee a taa naṅg nee pəl-pəl.

⁷See Njesigəneɔ unda njé'g læa To gə yeɛ ra ne gə deɛ gə kunda dee lé wa. See yeɛ tɔl dee To gə yeɛ ra ne gə njé gə tɔl dee lé wa.

⁸I wɔji dee kəmkàr aree as lé Loo gə i ar dee d'wa dee d'aw sə dee bée-bər'g Asəna gə lel-boo gə ɔ bər ɔr dee aw sə dee bée.

⁹Togəbè ba ta néra kori-kori læ Jakob ɔr ne dəa'g ləm, Aa ooje, yeɛ ba gə kandə meekoso lemsé dɔ kaiya'g læ ləm tɔ. Njesigəneɔ ar kɔr mbalje lai gə to loo-nékinjaməs'g lé Tel to asəna gə kɔr pɔrɔje gə tel to nduji bée, Magə-Astartéje gə néndajije gə wɔji dɔ kàr lé D'a kɔ kaar tar gogo el ṅga.

¹⁰Mbata bée-boo gə siṅgá ṅgəṅ lé Tel to dɔ nduba, Tel to gə loo-si gə d'uba d'ya D'aree to gə dɔdilaloo bée, Loo-kaar-nékulje lé ṅgon maṅg ba a to keneṅ Mba sɔ barkəm kagje.

¹¹Loo gə barkəm kagje tudu ndá Dəw təd dee ləm, Denéje ree mba roo dee ləm tɔ. Deɛ to koso-dəwje gə kəmkàr læ dee godo, Togəbè yeɛ gə njera dee kara Oo kəmtondoo læ dee el ləm, Yeɛ gə njekunda dee lé Ra sə dee meemaji el ləm tɔ.

Ndɔ kɔ bée-bər'g tel ree bée lé

¹²Mee ndəa'g neelé Njesigəneɔ a yə kandə kagje Un kudee baa-boo'g saar tee kəm-rəw-mán gə Ejiptə, Ndá yeɛ a mbɔ sí-seɔ Israelje kára-kára dɔ nɔ'd!

¹³Mee ndəa'g neelé d'a kim tɔtɔ gə boo, Bée ba deɛ gə d'wa dee gə bər d'aw sə dee Asiri lé D'a tel ree bée ləm, Deɛ gə d'ai d'aw bée gə Ejiptə kara D'a tel ree ləm tɔ, Ndá deɛ d'a kunda barmba nɔ Njesigəneɔ'g Dɔ mbal gə to gə kəmee gə to Jerusalem.

Esai 28

Njébaje gə mee kəi'g gə deɛ gə d'i raga

¹Meekɔ a koso dɔ bée-boo gə Samari Gə to dɔgugu-beelé læ Eprayimje Gə to njera bər læ kidoje lé ləm, Gə pudu gə to nédɔi-rɔ dɔ wəl-loo gə aar kó'g Gə wɔji dɔ deɛ gə d'ar kido tɔs dee ndəgərə naṅg lé ləm tɔ.

²Aa ooje, dəw gə njesiṅgamon gə tɔgmbarṅ Gə ɔ rɔ Njesigəneɔ'g si ree Asəna gə ndi gə ər ləm, Gə kɔ ndi gə to njetuji loo læma, Asəna gə lel-boo gə ar kəm-rəw-manje d'ula kalaṅ ləm tɔ, Ndá yeɛ tɔsee tilá gə siṅgamonṅee.

³Bee-boo gé Samari Gé to dɔgugu-beelé læ Eprayimje Gé to njéra bær læ kidoje lé D'a tubá naŋg gə ɔɔl dee,

⁴Ndá pudu gé ndòlé gé to néɔɔi-rɔ Dɔ wəl-loo gé aar kó'g lé A to kasəna gə kanda kodé gé kas Gé d'oo kédé ba naɔ kija teɔ bəi lé Loo gé dəw ti wa jia'g ndá Sɔ gé lé gən ya.

⁵Mee ndəa'g neelé Njesigəneɔ gé njeboo-néje a to gé dɔgugu-ronduba Gə néɔɔi-rɔ mbata læ ges koso-dəwje læa gé nai lé ləm,

⁶Yee a kar takəji néra gé gə dɔ najee Wa mee deɔ gé d'isi loo-gaŋg-rəwta'g læma, Yee a to siŋgamoŋ mbata læ deɔ Gé d'ɔs njébaje rəw saar d'unda dee tarəwbee'g læa ləm tɔ.

Njékidoje gé d'ula sul dɔ njetegginta'g

⁷Nɛ deɔ nja kara d'ai mán-nduú d'aw ne jogè-jogè ləm, Nékaɔ gé mɔ ar dɔ dee tel ne wagəsa ləm tɔ, Njékinjanéməsje gə njéteggintaje d'aw jogè-jogè dan nékaɔ gé mɔ'g ləm, Man-nduú taa rɔ dee pəl-pəl ləm tɔ. Nékaɔ gé mɔ ar dɔ dee tel wagəsa ləm, Deɔ d'aw jogè-jogè loo gé deɔ tegginta ləm, Deɔ læŋg dɔ gaŋg rəwta'g ləm tɔ.

⁸Dɔ tabulje lai lé tɔmé gə néje gé majel ba taa pəl-pəl Ar loo gé tɔ bəe kara nai el.

⁹Deɔ dəji pana: See naje ba yee ndigi ndoo dee ta kəmkàr wa. See naje ba yee ndigi ndoo dee ta ndooje wa. See to ŋganje gé d'ɔg dee mbà Gé d'ya mbà kɔ deeje ba Yee a gə ndigi ndoo dee ne wa.

¹⁰Mbata to gé ndukun kila ndukun dɔ'g, Ndukun kila ndukun dɔ'g ləm, Rəbee kila rəbee dɔ'g, rəbee kila rəbee dɔ'g læma, Lam teɔ nee, lam teɔ nu ləm tɔ.

¹¹Yee ba dəwje to ne njépa taŋgɔmje gé lal gər ginee, Gə njépa takəjije gé raŋg lé Ba Njesigəneɔ a kun dee Mba kula ne koso-dəwje neelé ta.

¹²Yee ula dee kédé pana: Aa ooje, loo-kwa-rɔ to nee Ndá yaje loo arje yee gé dao wa rəa keneŋ, Aa ooje, loo-kwa-rɔ to nee! Nɛ deɔ ndigi koo ta el.

¹³Deɔ lé ta læ Njesigəneɔ gé a kwəji dɔ dee ba nee: Ndukun kila ndukun dɔ'g ləm, Rəbee kila rəbee dɔ'g læma, Lam teɔ nee, lam teɔ nu ləm tɔ, Gə mba kar loo gé d'aw njaa ndá D'oso gaŋnda təd rɔ dee ləm, Gə mba kar dee d'oso wul bəɔdə'g Aree wa dee ləm tɔ.

Mbal kunda dɔ kum kəi

¹⁴Seɔ njékula sul dɔ loo'gje Seɔ gé ɔje dɔ koso-dəwje gé Jerusalem lé Ooje ta læ Njesigəneɔ:

¹⁵Seɔ pajena: Jeɔ manje rɔ sí j'ar yoo ləm, Jeɔ j'ɔmje ta læ sí na'd gə bəe læ njé gé d'wəi ləm tɔ, Loo gé néyoo gé a kun loo lad-lad a dəs Ndá a teɔ dɔ sí'g el, Mbata taŋgɔmje ba gé njɔloo-kula-dɔ læ sí ləm, Néra gé gə goo rəbee el ba gé né gé ɔ dɔ sí ləm tɔ.

16 Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbè pana: Aa ooje, ma m'unda mbal gá moŋg kəi mee bee gá Siɔ, To mbal gá neán, To mbal kunda dɔ kum kəi gá gadee to yaɔ Gá d'unda d'aree to njaŋg, Ndá yee gá ɔm mée dɔ'g ndá A ndəb-ndəb kaj el.

17 M'a kar né gá danasur to kúla-kwɔji-né ləm, Gə néra gá gə dɔ najee a to nékwɔji maree ləm tɔ. Ne ndi-kwɔji a tuji njɔloo-kula-dɔ gá ŋgɔm lé ləm, Man-kunda a tur dɔ nékɔn-rɔ Gá to néra gá gə goo rəbee el lé ləm tɔ.

18 Manrɔ gá seɔ manje rɔ sí gə yoo lé A tuji pugudu ləm, Kɔm gá seɔ ɔmje nɔ'd gə bee lə njé gá d'wəi lé kara A godo ləm tɔ. Loo gá néyoo gá un loo lad-lad a gə dəs ndá Yee a tuba sí gə gɔlee mbajila-mbajila.

19 Loo gá rara gá yee a dəs ndá yee a kwa sí, mbata yee a dəs gə ndɔ, gə dan kàrá, gə loondul'g, gə ndɔje kára-kára lai ndá keaa gá a bar ta kára ba ya a kar dee d'unda ne bala tigi-tigi.

20 Tira a gwɔji dɔgusu ba as ndɔji rɔ keneŋ el ləm, Pal-kubu kila dɔ'g kara a pèrèrè ba as kə ne rɔ el ləm tɔ.

21 Mbata Njesigəneɔ a kɔ tar To gá yee ɔ ne dɔ mbal gá Perasim ləm, Oŋg a kɔ sɛa pu To gá ɔ ne sɛa wəl-loo gá Gabaɔ ləm tɔ Gə mba ra kula læa gá to kula gá bəd ləm, Gə mba tɔl kula læa gá to kula gá dəw oo kédé el ləm tɔ.

22 Basinè maji kar sí yaje rɔ sí dan nékula sul dɔ'g el nà banelə kúla gá d'wa sí ne lé a ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ. Mbata ta tuji beeje lai lé to njaŋg mbɔ, ma m'oo taree rɔ Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ gá njeboo-néje'g.

Kəmkàr læ njendɔ gə kəmkàr læ Ala

23 Urje mbi sí ooje ne ndum! Sije gèŋ ooje ta ləm!

24 Dəw gá ra ndɔ gə mba dubu né lé See a ra ndɔ gá kédé-kédé wa. See a tɔr kɔr naŋg gə tɔs kɔm tar gá kédé-kédé wa.

25 See loo gá yee ra ndɔ aree àr ŋgad-ŋgad mbɔ ba Yee ila kər-bədərə gə dubu kamnaɔ gá ria læ kumin ləm, Yee dubu kó gə goo nɔ goo nɔ ləm, Yee dubu kó-ɔrj ta doa'g læma, Yee unda teɔ rəw-nimeeje'g ləm tɔ bəi el wa.

26 Ala læa ndée rəw gá kəm karee njaa keneŋ ləm, Yee tɔjee néje gá kəm ra ləm tɔ.

27 Dəw gá a ndɔr kun dɔ kamnaɔ gá to kər-bədərə el ləm, Esé a dəs gə gɔl pusu dɔ kamnaɔ gá ria læ kumin el ləm tɔ, Ne kər-bədərə gə kamnaɔ gá ria læ kumin lé Deɔ kunda gə ŋgon kag ba səgə-səgə.

28 Deɔ d'ur kó lé gə mba ra muru Ne d'usu gá kusu el.

29 Né neelé ɔ rɔ Njesigəneɔ gá njeboo-néje'g, Ta né gá yee wɔji-kwɔji ra lé maji dum ləm, Kəmkàr læa boo al dɔ loo sula ləm tɔ.

Esai 29

Ndarta gé wɔji dɔ Jerusalem

¹Meekɔ a koso dɔ Ariel'g, dɔ Ariel'g, Bee-boo gé Dabid ra loo-siée keneɲ! Maji kar lɔbee ɔs dɔ maree'g maree'g lɔm, Maji kar ndɔ najje lɔa d'aw lée'g béréré-béréré lɔm tɔ.

²M'a kaj dɔ Ariel sub gɔ rɔ Ndá nɔ ndòo gɔ tumɔ ngururu-ngururu d'a taa loo keneɲ, Bèe ba bee-boo lé a to kasəna gé Ariel mbam-ma ya.

³M'a kaj dɔi sub gɔ looje lai lɔm, M'a kar kudu njérɔje d'aj dɔi sub gɔ rɔ lɔma, M'a kuba dɔndalje rɔ ne səi lɔm tɔ.

⁴D'a tel səi gé naɲ ndá Ndui a bar gel naɲg'd bər, Babur a kɔg loo koo ndui, Ndui a kɔ naɲ bar Asəna gɔ ndu ndil bèe Dan babur'g lé ba i a jém ta ləi keneɲ.

⁵Njébaje lai gé bula digi-digi lé D'a to kasəna gɔ nduji naɲg lɔm, Njérɔje nee gé bula digi-digi lé kara D'a to tana gɔ tisa kó gé lel ula ne bèe lɔm tɔ. Ndá léegəneeya! asəna gɔ né gé teɔ wai bèe,

⁶Ndá Njesigəneɔ gé njeboo-néje a ree rɔi'g Gə ndije gé ndaɲg lɔm, Gé naɲg gé yə bugu-bugu lɔm, Gə kaa né gé bar gé to bəl kədm-kədm lɔm, Gə kɔ ndi gɔ lel-boo lɔma, Gə ndɔ pər gé roo loo dula-dula lɔm tɔ.

⁷Ginkoji dəwje gɔ raɲg gé bula digi-digi lé D'a teɔ kaw rɔ gɔ Ariel lɔm, Deɔ lai d'a rɔ səa-yeɔ gɔ kəi-kaar-kəgərɔ ləa lɔma, D'a kaj dɔa sub kwá kègègè lɔm tɔ Asəna gɔ néni gɔ némɔdi gé teɔ loondul'g bèe.

⁸Asəna gɔ dəw gé bó tɔlee ndá ni pana: Neɔ n'usɔ né, Tɔbəi loo gé ɔ dɔ bi'g ndá Mée to wəl lɔm, Asəna gɔ dəw gé kɔdaman tɔlee ndá ni pana: N'ai mán Nɛ loo gé ndel dɔ bi'g ndá Kɔdaman tɔlee gé kédé-kédé ar siɲgá godo lɔm tɔ, A to togábè ya to gɔ ginkoji dəwje gɔ raɲg gé bula digi-digi Gé d'a ree gɔ mba rɔ Gé njé gé d'isi dɔ mbal gé siɔ lé.

Kəm dee tɔ

⁹Sije jim arje kaar sí wa sí paɲ lɔm, Nibije kəm sí to gé seɔ toje njékəmtɔje Gé d'oo loo el lɔm tɔ! Deɔ lé kido tɔl dee Nɛ to mán-nduú ba ra dee el lɔm, Deɔ ləɲg Nɛ to kido gé mɔ ba oso kəm dee'g el lɔm tɔ.

¹⁰ Mbata Njesigəneɔ ɔm ndil gé tɔl sí gɔ bi pərəg dɔ sí'g Yeɔ libi kəm sí.

(Rɔta kəm sí neelé wɔji dɔ njéteggintaje.) Yeɔ ké dɔ sí gɔ né.

(Rɔta dɔ sí neelé wɔji dɔ njénəkooje.)

¹¹Kəm sí-seɔ lé, ta némɔdije lai neelé to asəna gɔ ta gé to mee maktub gé d'ɔs nétorji dɔ'g bèe ba d'ar dəw gé gər tura maktub pana: Tura maktub neelé! Ndá yeɔ pana: Neɔ n'as el mbata d'ɔs nétorji dɔ'g.

¹²Esé to asəna gɔ maktub gé d'ar dəw kára gé gər tura el pana: Tura maktub neelé! Ndá yeɔ tel ila dee keneɲ pana: Neɔ n'gər tura el.

- 13** Mbaidɔmbaije pana: Loo gá koso-dəwje nee ɲgəs pər gá rɔm'g ndá Taje gá ta dee'g ba d'ila ne ribar dɔm'g Ne mee dee nai səm əw ləm, Bəl gá dee bəlm lé To gə goo torndu gá wɔji dɔ néjibee læ dəwje ba ləm tɔ.
- 14** Gelee gá nee ba m'a tel ra nédumkooje Gə némɔrije kəm koso-dəwje'g neelé, Ndá kəmkàr læ njékəmkàrje a tuji ləm, Négər læ njégoso négərje læ dee kara a sané pá ləm tɔ.
- 15** Meekɔ a koso dɔ dee Gá d'iya néje gá d'wɔji-kwɔji ra lé Mba kar Njesigəneə oo el, Néra deeje lé dee ra loondul'g Ndá dee pana: See nɔ ba oo neeje wa. See nɔ ba gər neeje wa.
- 16** See dɔkədərə læ sí to gá ban ba bèe wa! See d'a koo njekubajo asəna gə ɟji wa Mba kar né gá yeɟ ra lé pana: Yeɟ ba ra neɟ el wa. Esé mba kar jo ula njekubá pana: I lé gosonégər læi godo see a pa bèe ya wa.

Ndɔ kuga dɔ Israɛlje

- 17** Lam gá kédé bəi ndá Bəe gá Libɔ a tel to dɔ naɲg gá maji kó, Tɔbəi d'a koo dɔ naɲg gá maji kó lé Asəna gə mee kag-kɔr bèe.
- 18** Mee ndəa'g neelé njémbikuduje d'a koo ta Gá to mee maktub'g gə mbi dee ləm, Njékəmtɔje gá d'oo loo el lé D'a kunda ne loo mee loo gá ndul njudu-njudu'g tee ləm tɔ.
- 19** Njénékəmnɔooje d'a kal rɔ dee gá kédé-kédé gə mbata læ Njesigəneə ləm, Njéndoosje d'a kar Njerɔkunda læ Israɛlje to gin boo-rɔkal læ dee ləm tɔ.
- 20** Mbata njéra né kərm-kərmje gə njékula sul dɔ loo'gje lé D'a godo ləm, Dee gá d'isi kəmba dɔ néra gá majel'g lé kara D'a kar dee d'udu guduru ləm tɔ.
- 21** To dee gá d'ila ta dɔ njé gá raɲg'd loo-gaɲg-rəwta'g ləm, D'iya gum nɔ yeɟ gá njetaa dəa tarəwkɔg'd ləma, Dəw gá ta wa dəa el lé dee gaɲgta gá ɲgɔm dəa'g ləm tɔ.
- 22** Gelee gá nee ba Njesigəneə, yeɟ gá njekaji Abrakam lé Pa ta ar gel-bɔje læ Jakob pana: Basinè lé rɔkul a kwa kəm Jakobje el ɲga ləm, Basinè sɔj a kwa kəm dee el ɲga ləm tɔ.
- 23** Mbata loo gá ɲganeeje d'a koo kulaje Gá jim ba ra mbuna dee'g lé ndá D'a kunda rim gə kəmee, D'a kunda Njerɔkunda læ Jakob gə kəmee ləm, D'a bəl ne Ala læ Israɛlje ləm tɔ.
- 24** Dee gá takɔji læ dee gá àr godo lé D'a tel to njégosonégərje ləm, Dee gá njejmta gə ɲgan gwɔs deeje lé kara D'a kyɔ rɔ dee kar dee ndoo dee né ləm tɔ.

Esai 30

Meekɔ a koso dɔ ginkoji dəwje gá njémeendərje'g

- ¹Njesigəneə pana: Meeko a koso do ngan njékaltaje'g Gé d'wəji-kwəji ra né lal meedigi ləm ləm, Gə d'om nə'd lal ndukun ləm ləm to Gə mba kar kaiya i ne do maree'd gə kédé-kédé!
- ²Dee d'i d'aw Ejiptə lal dəjim Gə mba kiya ro dee gin singamon'd lə Parao ləm, Mba kiŋga ne loo-kula-do dee gel Ejiptəje'g ləm to!
- ³Singamon lə Parao lé A to rəkul mbata lə sí ləm, Kula do gel Ejiptəje'g lé kara A to rəkul-boo ləm to!
- ⁴Mbaije ləa teə Soa'g mba ləm, Njékulaje ləa kara teə Hanes'g ləm to.
- ⁵Dee lai ro dee a gai gəs mbata lə ginkoji dəwje Gé d'askəm ra né kára kara mbata lə dee el ləm, D'askəm taa do dee el ləma, D'askəm la sə dee el ləm to, Ne d'a to gin rəkul gə kəm soj mbata lə dee ba.
- ⁶Ndərta gə wəji do da-kulje gə kel do kə! Dee d'unda mee bee gə néurti gə nékəmdoo to keneŋ gaŋg, To loo gə ko toboj gə bo toboj ree keneŋ ləm, Li-meewai gə da-kəb gə i gə bagee ree keneŋ ləm to, Dee d'odo nékiŋgaje lə dee gir mulayèje-je'g lə dee ləm, D'odo nébaoje lə dee do dun jambalje'g ləm to D'aw ne d'ar koso-dəwje gə d'askəm ra né kára kara mbata lə dee el.
- ⁷Mbata né gə Ejiptə a la ne sə dee lé To nébeelé gə kari ba, Gelee gə nee ba ma m'unda ri Ejiptə lé Le Rahab gə njera né kára kara el.
- ⁸Basinè lé maji kari aw ndəŋ taje neelé do bəgərə'g no dee'g ləm, Ndaŋ taree mee maktub'g ləm to Mba karee to saar teə ndəje gə d'a gə ree lé Gé kédé-kédé saar gə no.
- ⁹Mbata to koso-dəwje gə njékaltaje ləm, Dee to nganje gə njépa taŋgəmjə ləma, Dee to nganje gə ndigi koo godndu Njesigəneə lé el ləm to.
- ¹⁰Dee d'ula njénékooje pana: Maji kar sí toje njénékooje el! Təbəi d'ula njéteggintaje pana: Tegje gintaje gə təgəro ar síje el to. Ne taje gə ka su kəm loo ba ula síje ləm, Tegje gintaje gə rii ar síje ləm to!
- ¹¹Maji kar sí yaje rəw gə danasur ləm, Ubaje kila-rəwje yaje ləma, Arje Njerəkunda lə Israelje nai əw sə sí ləm to!
- ¹²Gelee gə nee ba yeə gə to Njerəkunda lə Israelje lé pa ne pana: To gə sej mbadje ta neelé ləm, Sej undaje meə sí do néra kərm-kərm'g Gə néra gə gə goo rəbee'g el ləma, Sej gədje ro sí do dee'g ləm to ndá
- ¹³Néra kori-kori neelé a kwəji do sí Asəna gə ndògo-bəro gə ŋgal gə tə kédé ba aree təd bəi Aree teə gə raga təd kalaŋ gə léegəneeya:
- ¹⁴Ndògo-bəro neelé d'a to pəs-pəs To gə to ne jo lə njekubajo Gé dee to d'ar gailá nai el ləm, Esé a kiŋga əb keneŋ Gə mba kun ne pər mee pil'g el ləma, Esé d'a kər ne mán bul-mán'g bəe el ləm to.

15Mbata Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ gá to Njerɔkunda læ Israeɓje lé pa togábè pana: Gə goo tel gá seɓ telje reeje ɔ Ala'g lé læm, Gə si gá seɓ síje régégé læm tɔ lé ba Seɓ a kajije ne læm, Si gá seɓ síje læm Gə kunda gá seɓ undaje mee sí yel ba A to siŋga sí læm tɔ. Ne seɓ ɔsje ta nee rəw!

16Seɓ pajena: Wah! j'a kaj gə kundaje ba! Gelee gá nee ba seɓ a kajije ne ya Ne a kajije ne gá kaj ba. Seɓ pajena: J'a kaj gə kunda ŋgwɔdje! Ne deɔ gá njékɔrə síje kara Rɔ deɔ a kwɔɓɔ pélé-pélé kunda sí!

17Dəwje tɔl-dɔg (1.000) d'a kaj nɔ dəw kára ba gá ndaŋg deɔ læm, Ndu ndaŋg læ dəwje gá mi ba lé Seɓ a kajije ne læm tɔ Saar mba kar sí naije Asəna gə nétoji bèe dɔ sém mbal'g læm, Asəna gə nétoji gá to dɔdərloo'g bèe læm tɔ.

Nɔ si maji unda nje gá kédé

18Gelee gá nee ba Njesigəneɔ ndiŋga rəa Gə mba ra sə sí meemaji Ndá yee a kɔ gə mba koo kəmtondoo læ sí, Mbata Njesigəneɔ to Ala gá njemeekarabasur, Rɔlel a nai gə deɔ gá d'unda mee deɔ yel gá dəa'g!

19Oiyo, seɓ koso-dəwje gá Siɔ gá síje Jerusalem lé Seɓ a noje gə mán-nɔ kəm sí'g el ŋga! Yee a koo ndu nɔ læ sí ndá Yee a ra sə sí meemaji læm, Léegəneeya gá yee oo ndu sí ndá Yee a tel kila sí keneŋ læm tɔ.

20Mbaidɔmbaije a kar sí muru dan nébəŋgərəti'g læm, Gə mán dan néurti'g læm tɔ, Deɔ gá njéndoo sí néje lé D'a kiya ɔ deɔ kəm sí'g el ŋga Ne seɓ a kooje njéndoo sí néje neelé gə kəm sí ya.

21Loo gá seɓ a gə kawje dɔkɔl əsé dɔgel ndá Mbi sí a koo ndu gá bar goo sí'g gogo pana: Aa ooje, rəw ba nee, njaaaje keneŋ!

22Larnda gá d'ɔr ne gir magəje læ sí lé Seɓ a kooje gá né gá minɔ, Larlɔr gá d'ula ɔ deɔ'g lé kara Seɓ a kɔmje kɔrɔ asəna gə né gá ndum bèe Paje ne pana: Aar raga!

23Yen ŋga yee a kar ndi ər dɔ nédubu gá seɓ dubuje dɔ naŋg'd lé Ndá kandə néso gá dɔ naŋg a kar sí lé A lel ta sí'g læm, a kul sí læm tɔ, Mee ndəa gən lé koso-nékulje læ sí D'a kɔ mu loo-kɔ-mu'g læ deɔ gá tad rəg-rəg lé.

24Bɔ maŋgje gə mulayèje-je gá ndɔ-ndɔ lé D'a sɔ mu gá dusu kad dɔ'g Gá telee gə kag-tel-gel-né læm, gə nétohko læm tɔ.

25Dɔ mbalje lai gá ŋgal léŋgé-léŋgé læm, Gə dɔdərlooje gá ɔtar gá rara kara læm tɔ lé Man baaje gə kəm-rəw-manje d'a to keneŋ Nɔ ndum dəwje mburug-mburug læm, Loo gá kəi-kaar-kɔgərɔje gá duu dɔ loo d'a təd læm tɔ.

26Ndogó læ nai a tel to to gá kə kàr bèe læm, Kɔs læ kàr lé siŋgá a kur dɔ kɔs'g læa gá ndɔ kára as gɔl siri læm tɔ Loo gá Njesigəneɔ a tɔ ta doo læ koso-dəwje læa Kar ta dooje gá d'iŋga loo gá yee kunda deɔ lé ər kəmsə.

Ala gangta dɔ Asirije'g

²⁷Aa ooje, ri Njesigəneə lé i əw ba ree, Oŋg læa lé nuŋga kəd-kəd ləm, To pər gé o loo kənənə-kənənə ləm tɔ. Tapeaje teə gə boo-oŋg ləm, Ndəə to asəna gə pər gé roo loo ləm tɔ,

²⁸Kəmə gé yeə ila pugudu lé To asəna gə mán baa gé i aw saar wa gwɔs dəw mbiriri bèe Mba yə ne ginkoji dəwje gə raŋg gə néje gé kə tuji loo ləm, Asəna gə aljem gosó Gé to biri ŋgaŋ koso-dəwje'g bèe ləm tɔ.

²⁹Sei a kɔsje pa to gé d'ɔs ne pa loo-ra-na'i'g loondul'g bèe ləm, sei a raje rɔlel gə mee sí to gé dəw gé njaa gə ndu buula gé bar ləm tɔ gə mba kaw ne dɔ mbal'g lə Njesigəneə, yeə gé to biri mbal lə Israelje tɔ.

³⁰Yen ŋga Njesigəneə a kar dee d'oo ndia gé kə boo-ronduba gé bar wəl, Tɔbəi yeə a tɔji dee jia gé to pèrèrè gə mba kunda dee ne Dan boo-oŋg'd læa gé nuŋga kəd-kəd ləm, Gə dan kɔ ndi gé ər bai-bai'g læma, Gə dan lel-boo gə ndi kwɔji gé taa loo yəŋgəm-yəŋgəm ləm tɔ.

³¹Loo gé ndu Njesigəneə a bar lé ndá Asirije d'a kunda bala tigi-tigi, Njesigəneə a kunda dee gə kag-kɔbə læa.

³²Ta ndəi kɔb læa kára kára gé wɔji dɔ deə gé Njesigəneə a kunda dee neelé d'a koo ndu dalè bajjje gə kudu-kagje gé bar, Njesigəneə a rɔ ne sə dee gə jia gé un ula ndiŋ gé tar lé.

³³Un kudee læw ba lé Deə gɔl loo-roo-dəwje, Deə gɔlee d'wɔji ne dɔ mbai gé Asiri, D'aree ur ləm, gə tad ləm tɔ, Loo-roo-dəwje neelé pər gə kagje taa loo keneŋ pəl-pəl, Kila kəmə pugudu lə Njesigəneə mbudu pər o To gé kɔji pər gé kas gé teə bilim-bilim bèe.

Esai 31

Meekɔ a koso dɔ deə gé d'ɔm mee dee dɔ Ejiptəje'g

¹Meekɔ a koso dɔ deə gé d'aw Ejiptə Gə mba saŋg né gé a la sə dee keneŋ, Deə gé d'ɔm mee dee dɔ kundaje'g ləm, Gə dɔ bula lə pusu-rɔje gé to rib-rib læma, Gə dɔ siŋgamoŋ lə njérɔ gə kundaje ləm tɔ Nə deə tel kəm dee par gé rɔ yeə gé to Njerɔkunda lə Israelje lé el ləm, Deə ndolè goo Njesigəneə el ləm tɔ.

²Lé bèe kara yeə lé to njekəmkàr: Yeə askəm kar némeekɔ teə ya ləm, Yeə yə goo tapeaje el ləm tɔ, Yeə i gə gel-bɔje lə njémeeyèrje ləm, Njéra né kori-korije gé la sə dee kara Yeə ɔs dee rəw ləm tɔ.

³Ejiptəje lé to dəwje bó to Ala el, Kundaje lə dee to gé kundaje ba bó to néje gé raŋg el. Loo gé Njesigəneə a kun jia kula ndiŋ ndá Njékai bada dɔ deə'gje lé d'a kunda ndolé ləm, Deə gé yeə aa dɔ dee lé d'a koso ləm tɔ Kar dee d'a kudu lai guduru.

Njesigəneə nja kára ba to njetaa dɔ njé gé Jerusalem

⁴Mbata Njesigəneḡ ulam ta togəbè pana: To gə toboḡ əsé ḡgon toboḡ inja miḡ dɔ nékwa'g læa lé Lé njékulbadje bula mbɔ dɔ nḡ d'oma səa kara Yee bəl dee gə goo ndu dee gə bar u-u-u el læm, Ar rəa wəi njururu gə goo bula læ dee el læm tɔ, Togəbè Njesigəneḡ gə njeboo-néje kara a kḡ ree Mba rɔ dɔ mbal gə Siḡ læm, gə dɔdərloo gə wɔji dəa læm tɔ.

⁵To gə yelje naji ne bag dee dɔ ḡgan deeje'g lé Njesigəneḡ gə njeboo-néje kara A kai bada dɔ njé gə Jerusalem'g togəbè tɔ, Yee a kai bada dɔ dee'g taa dee ne læm, Yee a kər dee kaji dee ne læm tɔ.

⁶Seḡ Israelje lé maji kar sí telje gə rɔ yee gə seḡ ubáje yag yáje lé!

⁷Mee ndəa gən lé nana kara a kuba goo magəje læa gə ra dee gə larnda əsé larlɔr gə to né gə seḡ raje gə ji sí gə to néra némajelje lé kyḡ dee.

⁸Ndá Asirije d'a koso ndɔ kiambas gə to kḡ dəw el læm, Kiambas gə to kḡ dəw el lé a tuji dee pugudu-pugudu læm tɔ. D'a kai nḡ kiambas'g lé læm, Kura-kaw-rɔje læ dee d'a ra kula bər læm tɔ.

⁹Yee gə to dɔ mbal læ dee a kai gə kəm bəl læm, Mbaije læ dee d'a kunda bala nḡ nétɔji'g læm tɔ, Njesigəneḡ gə pər læa to Siḡ'g læm, Gə bwa-bɔda læa to Jerusalem'g læm tɔ lé ba pa bəe.

Esai 32

Mbai gə to njera né gə dana lé

¹Togəbè mbai a kɔbée gə néra gə gə dɔ najee læm, Mbaije kara d'a kɔbée gə goo rəbée læm tɔ.

²Nana kara a to kasəna gə njɔloo-kula-dɔ gə lel dəs giree'g læm, A to kasəna gə loo-kiya-rɔ gə taa lel-boo dɔ dəw'g læm, A to kasəna gə kəm-rəw-mán gə to mee loo gə tudu kurum-kurum'g bəe læma, A to kasəna gə ndil biri mbal gə boo gə to dɔ naḡ gə tudu kurum-kurum'g bəe læm tɔ.

³Deḡ gə d'oo loo lé Kəm dee a tel libi el ḡga læm, Deḡ gə d'oo ta lé D'a kur mbi dee gèḡ læm tɔ.

⁴Dəwje gə njékeji ta ba pa elje lé D'a tel to njégonégərje gə mba gər né læm, Njékomḡ gə ta piye lé D'a pata kalaḡ-kalaḡ læma, D'a pa njai-njai læm tɔ.

⁵Mbə-dəw lé d'a bəree gə dəw gə boo el læm, Kəm-kəjim'g lé d'a bəree dəw-noji el læm tɔ.

⁶Mbata mbə-dəw lé ta mbə ba tee təa'g læm, Takəji né gə majel ba wa mée læm tɔ Gə mba karee ila ndɔl dɔ loo'g læm, Gə mba karee pa ne taḡɔmje dɔ Njesigəneḡ'g læm, Mba kar mee dəw gə bó rəa lé to wəl læma, Mba kɔg dəw gə kɔdaman tɔlee loo-kai-mḡ læm tɔ.

⁷Nékadje læ kəm-kəjim'g lé to néje gá yèr, Yee wəji rəw néraje gá majel mée'g Mba tuji ne njénékəməndooje gə taŋgəmje ləm, Lée ta læ njendoo lé to gə dɔ najee ya kara ra bée ya ləm tɔ.

⁸Ne dəw gá njemeemaji lé wəji rəw néraje gá maji ba mée'g ləm, Yee aar njaŋg dɔ rəw néraje læa gá maji gá yee wəji lé ləm tɔ.

Ta gá ndəji denéje gá Jerusalem

⁹Sei denéje gá njérɔkwəije lé

Ije tar, ooje ndum! Sei ŋgamədje gá síje ləm lal keji ta lé Tugaje mbi sí ooje ne ta ləm tɔ!

¹⁰Mee læb kára gə ndəje gá naje lé Sei gá síje ləm lal keji ta lé a kundaje bala, Mbata kandə nduú gá kəm kinja a godo ləm, Ko gá kəm kinja kara a godo ləm tɔ.

¹¹Sei denéje gá njérɔkwəije lé Sije dan bəl'g! Sei denéje gá síje ləm lal keji ta lé Undaje bala to! Tɔrje kubu rɔ sí'g síje rɔ sí kari ba Ndá taje kubu-kwa-ndòo bər sí'g.

¹²Dee kunda kaar dee nɔ ne Loo gá mee dee olé dɔ loo-ndəje gá kédé gá maji yaə ləm, Gə ndɔ-nduúje gá andə njim-njim kédé ləm,

¹³Gə dɔ naŋg læ koso-dəwje ləm Gá kunje gə kun-pɔrɔrɔje d'uba keneŋ læma, Gə dɔ kəije lai gá kédé maji yaə Mee bee-boo gá to bee-rələl lé ləm tɔ.

¹⁴Kəi-mbai lé d'uba d'ya ləm, Bee-boo kunda bula lé tel to dɔ nduba ləm tɔ, Dɔdərloo gə kəi-kaar-kɔgərɔ gá duu dɔ loo lé Tel to duu-loo si gayim-dəwje saar gə nɔ, Loo neelé a tel to gá loo-ndam læ mulayèje-je gá wala ləm, Gə loo-kɔ-mu læ koso-nékulje ləm tɔ.

¹⁵Saar loo gá ndil a kɪ tar ree kəm dɔ sí'g ləm, Saar kar dɔdilaloo tel to loo-ndɔ gá maji kó læma, Kar dee d'oo loo-ndɔ gá maji kó lé asəna gə mee kag-kɔr ləm tɔ.

¹⁶Bée ba néra gá danasur a nai dɔdilaloo'g ləm, Néra gá gə dɔ najee a to loo-ndɔ gá maji kó'g lé ləm tɔ.

¹⁷Néra gá gə dɔ najee lé a koji meeləm Tɔbəi kandə néra gá gə dɔ najee lé a to loo-kwa-rɔ gə loo-si gá majee ləm tɔ saar gə nɔ.

¹⁸Koso-dəwje ləm d'a si gá majee dan meeləm'g Mee kəije gá ŋgəŋ'd Dan loo-kwa-rɔ gá néjɔg godo keneŋ.

¹⁹Ne ndi-kwəji gá ər bai-bai A təd kagje gá mee kag-kɔr'g ləm, A kar bee-boo oso naŋg pal ləm tɔ.

²⁰Rələl a nai sə sí-sei gá dubuje né mbər mán'g Yaje maŋg gə mulayèje ar deeje d'aw to gá mee dee ndigi lé.

Esai 33

Meeko a koso dɔ njetujiloo'g

¹Meeko a koso dɔi-i gé njetujilooje lai'g Ne deɛ tujii el bæi læm, I gé njeƙun dɔ loo Ne deɛ d'un dɔi el bæi læm tɔ! Loo gé i a kunda ŋgaŋ tuji looje lai ndá D'a tujii læm, Loo gé i a kunda ŋgaŋ kun dɔ loo lé ndá D'a kun dɔi læm tɔ!

²Njesigəneɛ, maji kari oo kəmtondoo læ sí ya kari! Jee j'undaje mee sí yel gé dɔi'g. Maji kari la sə sí tee gə ndɔ gə ndɔje kára-kára lai læm, Gə taa dɔ sí ndɔ néurti'g læm tɔ.

³Loo gé ndui bar ndá Koso-dəwje d'aj, Loo gé i uba naŋg i ndá Ginkoji dəwje gə raŋg sanéna.

⁴Deɛ mbɔ nébanrɔje læ sí To gé beedéje tuji ne né bée læm, Deɛ d'al d'ur dɔ'g To gé beedéje d'i d'ɔm ne dɔ né'g bée læm tɔ.

⁵Njesigəneɛ lé ur dɔ loo'g Mbata yee si dɔ looje gé tar, Yee ar néra gé danasur gə néra gé gə dɔ najee Taa loo pəl-pəl mee bee gé Siɔ.

⁶Ndɔje læ sí lai lé Seɛ a síje ne gé majee, Kəmkàr gə gosonégər lé To gin si dan maji'g, Bəl Njesigəneɛ lé To nébao læ Siɔ.

Njesigəneɛ ree mbuna dee'g

⁷Aa ooje, bao-rɔje Gé ndu dee bar raga, Njékaikula meeləmjə nɔ gə meeko.

⁸Rəwje lai d'wa ŋgɔ njag-njag, Dəw dəs kila-rəwje'g el. Yee tuji ta manrɔ læa læm, Yee əji njékarɡootareeje bæi-bæi læma, Yee oo dəw kára kara gé né el læm tɔ.

⁹Bee lé si dan kəmnɔoo'g gə dan némeeko'g, Libaje d'isi dan rɔkul-boo'g ar siŋga dee yɔ. Saron tel to asəna gə dɔdilaloo, Basan gə Karmel lé d'ar kam dee gəi naŋg to gé kam kag bée.

¹⁰Basinè, m'a kuba naŋg ki, Njesigəneɛ pa bée, Basinè, m'a kur dɔ loo'g læm, Basinè, d'a kula rɔnduba dɔm'g læm tɔ.

¹¹Né gé seɛ wɔjije mba raje lé To asəna gə læm mu, Bée ba loo gé néje neelé tee ndá A to mu ba, Kəmə gé seɛ ilaje pugudu lé To pər gé a gə roo sí.

¹²Koso-dəwje lé Pər a roo dee kar dee tel ndá To gé puna-kad bée læm, Asəna gə kuje gé tuga dee D'ar pər roo dee dula-dula bée læm tɔ.

¹³Seɛ gé síje əw lé Ooje ta né gé ma m'ra! Seɛ gé síje dəb lé Maji kar sí gərje loo siŋgamoŋ læm!

¹⁴Njékaiyaje lé deɛ bəl mee bee gé Siɔ'g, Njéra né kori-korije lé d'unda bala tigi-tigi. See nɔ ba mbuna sí'g askəm si mbər pər gé roo loo'g wa. Esé nɔ ba mbuna sí'g askəm si mbər ndɔ pərje gé to saar-saar gə nɔ lé wa.

¹⁵Yee gé njaa dan néra gé gə dɔ najee'g læm, Gə pata gə goo néra gé danasur læm, Yee gé əji néndogo-gel bæi-bæi læm, Yee gé yə jia ɔs ne néndogo-gel rəw læm, Yee gé udu mbia dɔ sorta kila məs'g læma, Yee gé libi kəmee jib-jib gə mba koo ne né gé majel lé el læm tɔ.

16Ndá debee neelé a si dɔ looje gá tar, Loo-kula-dɔ læa a to dɔ biri mbalje gá to kamba'g, D'a karee muru læm, Man a lalee el læm tɔ.

Njé gá Jerusalem d'a kɔr dɔ dee kúla'g

17Kəm sí a koo mbai Loo boo-ronduba'g læa læm, D'a kaa dɔ naŋg bee lai Gá tad ræg-ræg lé gærərə læm tɔ.

18Meɛ sí a kolé dɔ nébəl-booje gá dəs kédé'g Kar sí əjije ta meɛ sí'g pajena: See njendaŋ maktub gə yee gá njeŋgəmlar lé d'əd ra wa. See njetən kai-kaar-kəgərɔje gá duu dɔ loo lé əd ra tɔ wa.

19Koso-dəwje gá njékəstaje Deɛ gá takɔji dee to loo-kiya'g ar dəw gər el læm, Deɛ gá takɔji dee to kədərə dum gər læm tɔ lé Seɟ a koo deeje gogo el.

20Aaje loo ooje Siɔ gærərə, Yee gá to bee-boo gá to loo-ra-naije læ sí lé Kəm sí a koo Jerusalem Gá to bee si læm læm, Gə kai-kubu gá d'a kɔr kaw ne raŋg el læm, D'a tɔr kag-bərɔje el saar læma, D'a tudu kulaje læa gogo el læm tɔ.

21Tɔgərɔ ya, lé neelé Njesigəneɔ a riba dɔ boo-ronduba læa kar sí, Lée neelé yee a kar baaje gə kəm-rəw-manje gá tad ræg-ræg to keneŋ læm, To kaw-rɔje a dəs keneŋ el læma, Bato kára kara a dəs keneŋ el læm tɔ.

22Mbata Njesigəneɔ lé to njégaŋ-rəwtaje læ sí læm, Njesigəneɔ lé to njekar sí godndu læm, Njesigəneɔ to mbai læ sí læma, Yee nja ba gá njekaji sí læm tɔ.

23D'ya goo kúla tɔ kag-batoje læ sí lé yɔgɔ, Deɛ tɔ gel kag-bato lé el læm, D'ar kubu lelee kara tudu rəa el læm tɔ. Yen ŋga deɛ kai nɔ nébanrɔje lé, Njémədje ya kara d'aw d'odo né kɔ dee-deɛ ya tɔ.

24Dəw-mee-bee kára kara a pa pana: Rɔ neɛ to neɛ a pa bée el! Koso-dəwje gá Jerusalem D'a kiŋga meekoso lemsé dɔ néra kori-korije'g læ dee tɔ.

Esai 34

Tuji læ Edəmje læm, gə tel ree bée læ Israɛlje læm tɔ

1Seɟ ginkoji dəwje gə raŋg lé reeje pər gá nee ooje! Seɟ koso-dəwje lé lelje mbi sí! Maji kar dɔ naŋg gə néje lai gá keneŋ læm, Dəwje lai gá dɔ naŋg nee gə néje lai gá i keneŋ læm tɔ lé d'oo ta ya!

2Mbata oŋg læ Njesigəneɔ a gə kɔm dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g lai Ndá oŋg-boo læa a kɔm dɔ njérɔje'g læ deɛ lai tɔ. Yee wɔji mba kar dee d'udu guduru læm, Yee ɔm dee ta yoo'g rib-rib læm tɔ.

3D'odo yoo dee d'ɔm dɔ nɔ'd rib-rib læm, Nin dee ədə mbɔ læma, Məs dee kara ula dɔ mbal'g læm tɔ.

4Boo-néje lai gá pə dara'g lèɛ læm, Dara kara ké nɔ'd mber-mber to gá maktub bée, Ndá boo-néje lai gá keneŋ toso To gá kam nduúje Gə kam kodéje ndòlé gəɟ ne bée tɔ.

- ⁵ Kiambas ləm teḡ mee dara'g, Aa ooje, yee a kɪ kur dɔ Edɔmje'g Dɔ koso-dəwje gá m'wɔji njanḡ Mba ganḡ rəwta dɔ dee'g tuji dee ne pugudu-pugudu.
- ⁶ Kiambas lə Njesigəneḡ lé məs gə ubu wa keneḡ mbəgə-mbəgə, To məs nḡan badje gə bəl byaje ləm, To ubu gá wa reḡ bəl badje ləm tɔ, Mbata nékinjaməs lə Njesigəneḡ To mee bee-boo gá Bosra ləm, Yoo-dəwje to nanḡ rib-rib mee bee gá Edɔm ləm tɔ.
- ⁷ Dadɔḡje toso nḡ'd Gə manḡje gə bɔ manḡje tɔ, Dɔ nanḡ ai məs dee ləm, Nduji nanḡ ɔ ubu dee ləm tɔ.
- ⁸ Mbata to ndɔ dal bḡ lə Njesigəneḡ ləm, Gə ləb kuga dɔ ji dee Mbata né gá deḡ ra gə Siḡ ləm tɔ.
- ⁹ Kəm-rəw-manje gá Edɔm d'a tel to asəna gə tibi biḡ ləm, Nduji nanḡee a tel to asəna gə tibi biḡ gá gel nanḡ'd ləm tɔ, Tɔbəi dɔ nanḡee a to asəna gə tibi biḡ gá ɔ pər bée.
- ¹⁰ Dan kàrá gə loondul'g lai lé Peree a kwəi el ləm, Səa a tuu saar gə nḡ ləm tɔ, Bee neelé a to gá dɔ nduba saar-saar gə nḡ ləm, Dəw kára kara a dəs keneḡ el nḡa ləm tɔ.
- ¹¹ Dogəro gə nduru d'a kwa gá loo-si dee ləm, Kwəi gə ḡḡ-gḡ d'a si keneḡ ləm, D'a kila kúla-kwəji-né gá wɔji dɔ loo-némeekɔ keneḡ ləma, Nékwəji-né gá kḡ tuji loo a to keneḡ ləm tɔ.
- ¹² D'a koo dəw gá boo kára kara Gə mba kundá gá mbai el ləm, D'a tuji mbaije ləa lai pugudu-pugudu ləm tɔ.
- ¹³ Kunje d'a kuba dan mee kəi-mbaije'g ləa ləm, Kun-pɔrɔrɔje gə nḡarje d'a kuba kəi-kaar-kɔḡəro'g ləa ləm tɔ. Ndá a tel to loo-to təlje ləm, Gə loo-kaar miruje ləm tɔ.
- ¹⁴ Daje gá dɔdilaloo'g dee gə jagmərje d'a kiḡna nḡ keneḡ ləm, Bəl byaje d'a naa ndu nḡ keneḡ ləm tɔ, Lée neelé ndil gá majel gá kḡ loondul a kiḡna loo-siée keneḡ Karee tel to loo-kwa-rɔ ləa.
- ¹⁵ Lée neelé li a kiḡna loo-tée kəm kaw keneḡ ləm, A tɔ nḡaneeje ləma, A mbɔ dee gelee'g ləm tɔ, Lée neelé malje lai d'a mbɔ nḡ keneḡ tɔ.
- ¹⁶ Saḡje mee maktub'g lə Njesigəneḡ Turaje ta nee gá pana: Yee gá kára mbuna dee'd gá a lal ree lé godo ləm, Yee gá rara kara gá a lal lé godo ləm tɔ, Mbata Njesigəneḡ nja ba pa mbḡ ləm, Ndilee-yee nja ba a mbɔ dee dɔ nḡ'd keneḡ.
- ¹⁷ Yee ra nékwəji-loo kaiyee mbata lə dee Ndá jia-yee nja ba a kai dee dɔ nanḡ neelé gə kúla, D'a taa gá né kḡ dee-dee saar gə nḡ ləm, D'a si keneḡ gə ləb dee ləb dee gə nḡ ləm tɔ.

Esai 35

Ndɔ kuga dɔ Israəlje

- ¹Dɔdilaloo gə bee gé tudu kurum-kurum d'a ra rɔlel, Ndag-mbo lé a si dan rɔlel'g ləm, A kidi lururu to gé pudu néje bèe ləm tɔ,
- ²Puduje d'a taa loo keneɲ pəl-pəl ləm, Dɔ naɲg lé a kal rəa ləm tɔ Gə pa boo-rɔlelje gə ndu kii kun baɲga, D'a kula rɔnduba lə Libɔ dəa'g ləm, Gə boo-ronduba lə Karmel gə Saron ləm tɔ. Ndá d'a koo nérɔnduba lə Njesigəneɔ Gə boo-ronduba lə Ala lə sí tɔ.
- ³Ji síje gé d'unda ndolè lé Ar deeje bar mèr-mèr ləm, Kəji sí gé unda bala lé kara Aarje ne tar jigiri ləm tɔ.
- ⁴Ulaje deɔ gé mee dee to kəgəgə lé pajena: Waje diɲgam mee sí'g bó bəlje el, Aa ooje, Ala lə sí lé yeɔ a ree dal bɔ lə sí Kuga ne dɔ ji deɔ gé ra sə sí majel, Yeɔ a ree gə rəa-yeɔ nja mba kaji sí.
- ⁵Yen ba kəm njékəmtɔje a kinja ləm, Mbi njémbikuduje kara d'a kinja bərəɲ ləm tɔ,
- ⁶Yen ba njémədje d'a tal jagəra-jagəra To gé arkas bèe ləm, Ndɔ njégwɔskuduje kara D'a dila gə rɔlel ləm tɔ. Mbata manje d'a kuba tir-tir dɔdilaloo'g ləm, Kəm-rəw-manje d'a kula ndag-mbo'g yal-yal ləm tɔ.
- ⁷Naɲgəra gé nuɲga kəd-kəd a tel to duu-mán Kar naɲg gé tudu kurum-kurum tel to ɲgira manje tɔ, Mee loo-si-kiya-rɔ lə təlje lé Ko-ab gə ɲgawlal d'a kuba keneɲ.
- ⁸Rəw gé kul yududu gé to rəw-kwɔi a to keneɲ Ndá d'a baree rəw gé to gə kəmee, Dəw gé miɲ kára kara a dəs keneɲ el, Rəbee a to mbata lə koso-dəwje lə Njesigəneɔ, Deɔ gé d'a njaa keneɲ lé Lé to mbəje kara D'a kaskəm ndəm rəw el.
- ⁹Rəbee neelé toboɔ a godo keneɲ, Da gé mi gé rara kara a njaa keneɲ el ləm, Dəw kára kara a kiɲga dee keneɲ el ləm tɔ, Nɛ deɔ gé d'uga dɔ dee ba d'a njaa keneɲ.
- ¹⁰Deɔ gé Njesigəneɔ uga dɔ dee lé D'a tel ree, D'a kaw Siɔ gə pa kun baɲga ta dee'g ləm, Rɔlel gé to gə nɔ a to dɔ dee'g ləm tɔ, Boo-rɔkal gə rɔlel lé d'a rəm pər ya Nɛ némeeko gə tumɔ ɲgururu-ɲgururu d'a godo tɔ.

Esai 36

Səkərib gə njérɔje ləa d'aw rɔ gə njé gé Jerusalem'g

2Mb 18.13,17-37

- ¹Mee ləb gé njekəm'g dɔg-giree-sɔ gé Ejekias to ne mbai lé Səkərib, mbai gé Asiri ɔ rɔ gə bee-booje lai gé to Juda gé siɲga dee tɔ ndá yeɔ dum dee.
- ²Mbai gé Asiri ula Rabsake gə bao-rɔje bula ar dee d'ɔ bee gé Lakis gə mba rɔ gə Ejekias, mbai gé Jerusalem. Rabsake aar naɲg mbɔr bwa kəm-rəw-mán gé to tar gé to mbɔr rəw ndɔ'g lə njetogo kubuje.
- ³Bèe ba Eliakim, ɲgolə Hilkiya gé to njekaa dɔ kəi lə mbai ləm, gə Sebna, njendaji-maktub ləm, gə Joa, ɲgolə Asap, njəɲgəm maktub kɔbèe ləm tɔ d'ɔ d'aw rəa'g.

- ⁴Rabsake ula dee pana: Ulaje Ejekias pajena: Mbai gé boi gé to gé Asiri lé dájii ta togábè pana: See dí ba gé siŋga gé i ɔm mæi dɔ'g wa.
- ⁵Neɛ n'ulai m'pana: To ta gé i pa dɔ tai'g ba. Takwɔji-kæmkàr gə siŋgamonɔ ba gé kumɔ kaw rɔ. See nɔ ba i ɔm mæi dæa'g gə mba kɪ rɔ ne sə neɛ wa.
- ⁶Aa oo, i ɔm mæi dɔ Ejiptə'g, i gəd rɔi dɔ twatɔg nee gé təd gé ɔs ji nana ba gé njeɔd rəa dɔ'g mbudu lé. Paraɔ, mbai gé Ejiptə lé to togábè mbata dəwje lai gé d'ɔm meɛ dee dæa'g lé.
- ⁷Banelə i a kula neɛ pana: Njesigəneɔ, Ala lə sí ba seɪ ɔmje meɛ sí dæa'g. Ne see to yeɛ ba gé Ejekias tuji dɔ looje læa gé ndəw gə loo-nékinjanéməsje læa ula ne Judaje gə Jerusalemje pana: Loo-nékinjaməs neelé ba d'a kunda barmba neɔ'g bèe el, see yeɛ pa bèe el wa.
- ⁸Basinè, maji kari un ndui ar bémje gé to mbai gé Asiri ndá m'a kari kundaje tɔl-dɔg-loo-joo (2.000) bó lé i askəm kiŋga njékal deeje gə mba kar dee d'uba dee tɔ.
- ⁹See i a ra to gé ban ba mba kɔs ne bé-njérɔje gé kára mbuna kuraje'g lə bémje gé lam ba nee wa. I lé ɔm mæi dɔ Ejiptə'g gə mba kiŋga ne pusu-rɔje gə njérɔ gə kundaje ba.
- ¹⁰Ne see neɛ n'ree gə mba rɔ gə bee neelé mba tujee lal torndu Njesigəneɔ wa. Njesigəneɔ lé ba ula neɛ pana: Maji kar neɛ n'aw n'rɔ gə bee neelé n'tujee ya.
- ¹¹Eliakim, gə Sebna, gə Joa d'ula Rabsake pana: Maji kari ula kuraje læi ta gə ta lə Aramje ba mbata jeɛ n'gər ya bó ula sí ta gə takɔji Judaje mba karee oso mbi koso-dəwje gé d'aar dɔ ndògo-bɔrɔ'g lé el.
- ¹²Rabsake ila dee keneɔ pana: See bémje ulam rɔ bée síje'g gə rɔ sí-seɪ'g ba gə mba kam m'pa taje neelé wa. See to rɔ dəwje nee gé d'isi dɔ ndògo-bɔrɔ'g lé ba gə mba kar d'usɔ siɪ dee gé d'ai ər dee sə sí nɔ'd ba yeɛ ulam rɔ dee'g sə sí el wa.
- ¹³Togábè ba Rabsake aw gé kédé ɔr ndia gé tar wəl gə takɔji Judaje pana: Maji kar sí ooje ta gé mbai gé boi gé to mbai gé Asiri pa lé.
- ¹⁴Mbai lé pa togábè pana: Arje Ejekias su kəm sí el mbata yeɛ a kaskəm kər sí kəm sí tar el.
- ¹⁵Maji kar Ejekias ndɔr sí ar sí ɔmje meɛ sí dɔ Njesigəneɔ'g paje ne pana: Njesigəneɔ a kər sí kar bee-boo neelé oso ji mbai gé Asiri'g el bèe godo.
- ¹⁶Maji kar sí taaje ta lə Ejekias el mbata mbai gé Asiri pa togábè pana: Maji kar sí ɔmje sə neɛ nɔ'd osoje gel neɛ'g. Bèe ba nana kara mbuna sí'g a sɔ kandə nduú læa-ləa gə kandə kodé læa ləm, nana kara a kai mán mee bwa-mán'g læa ləm tɔ
- ¹⁷saar kar neɛ n'ree n'odo sí n'aw sə sí mee bee gé to asəna gə bee lə sí-seɪ ləm, to bee gé kó gə mán-nduú to keneɔ læma, to bee gé muru gə ndɔ-nduúje to keneɔ ləm tɔ.

- ¹⁸Maji kar Ejekias su kəm sí ula sí pana: Njesigəneḡ a kəm sí tar bēe el. See magəje lə ginkoji dəwje gə ranḡ lé taa beeje lə dee lə dee ji mbai gə Asiri'g wa.
- ¹⁹See magəje lə njé gə Amat gə Arpad d'əd ra wa. See magəje lə njé gə Separbayim d'əd ra wa. See deḡ lé d'wḡ neḡ loo taa Samari wa.
- ²⁰Mbuna magəje lai gə wəji dɔ beeje neelé see njé gə ra ba taa bee lə dee ji neḡ'g ḡga ba Njesigəneḡ ba a taa Jerusalem ji neḡ'g bəi wa.
- ²¹Koso-dəwje lé d'isi ta dee mundu bɔ d'ilá ta'g el, mbata mbai Ejekias lé un ndia ar dee pana: Seḡ a kiláje ta'g el.
- ²²Bēe ba Eliakim, ḡgolə Hilkiya, yeḡ gə to njekaa dɔ kəi lə mbai ləm, gə Sebna, njendaji-maktub ləma, gə Joa, ḡgolə Asap gə njəḡgəm maktub kɔbēe ləm tɔ lé tel ree rɔ Ejekias'g gə kubuje lə dee gə til haḡ-haḡ tɔbəi deḡ ndaji taje gə Rabsake pa lé d'aree oo tɔ.

Esai 37

Ejekias ula kula rɔ Esai gə to njetegginta'g dəjee ta

2Mb 19.1-7

- ¹Loo gə mbai Ejekias oo taje neelé ndá yeḡ til kubuje ləa rəa'g haḡ-haḡ yḡ ula kubu-kwa-ndòo ba aw ne mee kəi'g lə Njesigəneḡ.
- ²Yeḡ ula Eliakim, njekaa dɔ kəi lə mbai ləm, gə Sebna, njendaji-maktub ləma, gə njékinjanéməsje gə tɔḡ d'unda mar deeje ləm tɔ ar dee d'ula kubu-kwa-ndòo ba rɔ dee'g d'aw ne rɔ Esai, njetegginta gə to ḡgolə Amots lé.
- ³Ndá deḡ d'ulá pana: Ejekias pa togəbè pana: ndɔ gə bogənè lé to ndɔ néurti ləm, gə ndɔ kwəji kəmkàr ləma, gə ndɔ rɔkul ləm tɔ, mbata nai lam ba kar ḡganje teḡ mee kɔ deeje'g ne siḡá gə kḡ koji dee ne godo.
- ⁴Banelə Njesigəneḡ, Ala ləi oo taje gə Rabsake pa, yeḡ gə bēeje gə to mbai gə Asiri ulá aree pa ula ne sul dɔ Ala gə Njesikəmba'g lé ya. Banelə Njesigəneḡ, Ala ləi a kar bɔ nérea ɔs təa'g gə goo taje lai gə yeḡ oo lé. Bēe ndá maji kari ra tamaji mbata koso-dəwje ləa gə nai ya bəi.
- ⁵Loo gə kuraje lə mbai Ejekias lé d'aw rɔ Esai'g ndá
- ⁶Esai ula dee pana: Aa ooje, ta gə seḡ a kulaje bēe síje lé ba nee: Njesigəneḡ pa togəbè pana: Maji kari bəl dɔ taje gə i oo gə mbai gə Asiri ar kuraje ləa d'ula ne sul dɔ neḡ'g lé el.
- ⁷N'a gə kɔsee bɔj-bɔj mba kar loo gə yeḡ oo sorta kára ndá yeḡ a tel mee bee'g ləa. Tɔbəi n'a kar dee tɔlee gə kiambas dan mee bee'g ləa tɔ.

Səkerib toji dee jia ḡɔl kára tɔbəi

2Mb 19.8-13

- ⁸Rabsake oo to gə mbai gə Asiri i Lakis aw mba rɔ gə njé gə Libna ndá yeḡ aw ḡḡá keneḡ.

⁹Yen nga mbai gé Asiri oo sorta gé wɔ̄ji dɔ Tiraka, mbai gé Etiopi gé pana: Aa oo, yee lé ɔ̄ rɔ aw gé mba rɔ sɔ̄i. Loo gé yee oo ta neelé ndá yee ula njékaɪkulaje læa rɔ Ejekias'g gogo pana:

¹⁰Seɪ a kulaje Ejekias, mbai gé Juda togébè pana: Maji kar Ala læi gé i ɔ̄m mǣi dǣa'g lé su kə̄mi ari pa ne pana: Jerusalem a koso ji mbai gé Asiri'g el lé bèe el.

¹¹Aa oo, i oo ta né gé mbaije gé Asiri ra gé beeje lai læm, gé tuji gé deɛ̄ tuji dee læm tɔ̄ ndá i lé see i a taa rɔ̄i to gé ban wa!

¹²See Gosan, gé Haran, gé Resep gé njé gé Edɛ̄ gé d'isi Telasar gé bɔ̄mje-je tuji dee lé see magə̄je læ ginkoji dǣwje gé raŋg neelé taa dɔ̄ dee wa.

¹³Mbai gé Amat, gé mbai gé Arpad, gé mbai læ bee-boo gé Separbayim gé Hena gé Iba lé see d'əd ra wa.

Tamaji læ Ejekias

2Mb 19.14-19

¹⁴Ejekias taa maktub gé ndaŋg lé ji njékaɪkulaje'g ndá yee tura. Tɔ̄bǣi yee aw ne mee kə̄i'g læ Njesigə̄neɔ̄ ndá ila nɔ̄ Njesigə̄neɔ̄'g

¹⁵ra ne tamaji ta Njesigə̄neɔ̄'g pana:

¹⁶Njesigə̄neɔ̄ gé njeboo-néje, Ala læ Israëlje, i gé si dɔ̄ kuraje gé dara'd gé ɓar dee Nékundaje gé dara! I nja kára ba to Ala mbata læ beekoje lai gé dɔ̄ naŋg nee læm, i ɓa gé njekunda dara gé naŋg nee læm tɔ̄.

¹⁷Njesigə̄neɔ̄, maji kari tuga mbii par gé rɔ̄m'g oo ne ta læm, Njesigə̄neɔ̄ maji kari tee kə̄mi aa ne loo oo. Maji kari oo ta læ Sə̄kerib gé yee ula ne Rabsake aree ula ne sul dɔ̄i-i Ala gé Njesikə̄mba'g lé.

¹⁸Ɔ̄i Njesigə̄neɔ̄, to tɔ̄gə̄rɔ̄ ya, mbaije gé Asiri tuji ginkoji dǣwje gé raŋg lai gé beeje gé wɔ̄ji dɔ̄ dee ya læm,

¹⁹d'ɔ̄m magə̄je læ dee dan pər'g ya læm tɔ̄, ne dee to Ala el, to néje gé ji dǣwje ɓa ra dee gé kag ə̄sé mbal, yee ɓa deɛ̄ tuji dee ne ya.

²⁰Basinè, Njesigə̄neɔ̄, Ala læ sí, ɔ̄ sí ji Sə̄kerib'g gé mba kar beekoje gé dɔ̄ naŋg nee lai d'oo to gé i nja kára ba to Njesigə̄neɔ̄!

Esai tel gé ta læ Njesigə̄neɔ̄ ar Ejekias

2Mb 19.20-34

²¹Yen nga Esai, ngolə Amots ula kula rɔ̄ Ejekias'g pana: Njesigə̄neɔ̄, Ala læ Israëlje pa togébè pana: Neɛ̄ n'oo tamaji gé i ra ta neɛ̄'g wɔ̄ji ne dɔ̄ Sə̄kerib, mbai gé Asiri ya.

²²Aa oo, ta gé Njesigə̄neɔ̄ pa wɔ̄ji ne dǣa ɓa nee: Ngomə̄də gé to ngon dené gé Siɔ̄ Ɔ̄jii bǣi-bǣi læm, yee kogo dɔ̄i'g læm tɔ̄, Ngon dené gé Jerusalem Tuga dǣa jə̄gm-jə̄gm gooi'g kən tɔ̄.

- 23** See nā ba i taje ila ne ndɔl dɛa'g wa. See nā ba i ndɔi ndui dɛa'g lɛm, I teɛ kɛmi bɛsɛsɛ dɛa'g lɛm wa. Dɔm ma gɛ m'to Njerɔkunda lɛ Israelje lɛ ya wa.
- 24** I ula sul dɔ Mbaidɔmbaije'g gɛ ndu kuraje lɛa Ndá i pana: Mbɔl dɔ pusu-rɔje lɛi gɛ dum tura ba I teɛ ne dɔ sɛm mbalje gɛ Liba, I tuga kag-sɛdrɔje lɛa gɛ ngal d'unda mar deeje lɛm, Gɛ kag-siprɛsje lɛa gɛ maji d'unda mar deeje lɛma, I aw njal teɛ ne sɛm kagje'g lɛa Gɛ to mee kag-kɔr'g lɛa Gɛ to asɛna gɛ loo-mɔa-kagje bɛe lɛm tɔ.
- 25** I uru bwa-manje ndá I ai manje gɛ dɔbee'g, Tɔbɛi dabra gɔli ba i a kar baaje lai gɛ Ejiptɔ Tudu ne kurum-kurum tɔ.
- 26** See nɛje gɛ teɛ lɛ I oo to gɛ neɛ ba n'wa dɔ gɔl dee lɛw ba lɛm, N'wɔji mee neɛ'g njanɔ kɛdɛ gɛ lɛw lɛ lɛm tɔ el wa. Basinɛ n'ar dee d'aw lɛe'g bɛrɛrɛ, Yee gɛ bɛe ba n'ya loo n'ari Ar bɛe-booje gɛ siɔga dee to lɛ Tel to d'asɛna gɛ nɛje gɛ d'wa dee kugu dɔ nā'd bɛe.
- 27** Dɛwje gɛ d'isi kenɛɔ lɛ Siɔga dee godo lɛm, Bɛl unda dee badɛ ganɔ dee lɛma, Rɔkul ra dee lɛm tɔ, Deɛ to d'asɛna gɛ mu gɛ wala lɛm, Gɛ mu gɛ idi sigi lɛm, To d'asɛna gɛ mu gɛ uba dɔ kɛi'g lɛma, To d'asɛna gɛ kɔ gɛ tudu lal kunda kuree bɛe lɛm tɔ.
- 28** Nɛ neɛ n'gɛr loo gɛ i si nanɔ lɛm, Gɛ loo gɛ i teɛ raga ɛsɛ andɛ kɛi lɛma, Gɛ loo gɛ mɛɛi i sɛi jugugu dɔ neɛ'g lɛm tɔ.
- 29** Mbata mɛɛi i sɛi jugugu dɔ neɛ'g ya Ar ta beelɛ lɛi aw njal oso mbi neɛ'g tɔ. Ndá n'a kula niɔga lɛ neɛ ɛmi'g lɛm, Gɛ kɛngɛlɛ lɛ neɛ tai'g lɛm tɔ, Tɔbɛi n'a kari tel gɛ rɛw gɛ i i kenɛɔ ree lɛ ya.
- 30** Maji kari oo nɛ nee gɛ a tɔjii lɛ: Dɛw sɔ kandɛ kɔ gɛ oso nanɔ mee lɛb gɛ kára tɔbɛi kal gɛ ranɔ ndá yeɛ sɔ da-kɔ gɛ uba gɛ karee ba tɔ. Nɛ lɛb gɛ njekɔm'g munda ndá seɛ a dubuje kɔ ndá seɛ a kinjaje lɛm, seɛ a mɔaje nduúje ndá seɛ a sɔje kandɛ dee lɛm tɔ.
- 31** Ges gel-bɔje lɛ Juda gɛ d'a gɛ nai lɛ d'a tel kula ngira dee gɛ sigi nanɔ mag-mag gogo gɛ d'a kandɛ gɛ Kandɛ dee njim-njim gɛ tar tɔ.
- 32** Mbata ges dee gɛ nai lɛ d'a kunda loo mee bɛe gɛ Jerusalem teɛ lɛm, deɛ gɛ d'aji lɛ d'a ki dɔ mbal gɛ Siɔ ree lɛm tɔ.
- 33** Gelee gɛ nee ba Njesigɛneɔ pata nee njanɔ wɔji ne dɔ mbai gɛ Asiri pana: Yeɛ a kandɛ mee bɛe-boo'g lɛa ndá el lɛm, yeɛ a kur bandanɔ lɛa kenɛɔ el lɛm, yeɛ a teɛ kaar neɔ'g gɛ dɛrje lɛa el lɛma, yeɛ a kuba dɔndalje gɛ mba kaw rɔ ne sɛa el lɛm tɔ.
- 34** Yeɛ a tel dɛa gɛ rɛw gɛ yeɛ ree ne bɔ yeɛ a kandɛ mee bɛe-boo'g neelɛ ndá el, Njesigɛneɔ ba pa bɛe.
- 35** N'a kaj bada dɔ bɛe-boo'g neelɛ gɛ mba kajee mbata lɛ neɛ lɛm, gɛ mbata lɛ kura lɛ neɛ Dabid lɛm tɔ.

Kaj lə Asirije gə kwəi lə Səkərib

2Mb 19.35-37

³⁶Yen nga kura lə Njesigəneə unda loo teɛ kunda dəwje təl dee as təl-dɔg-loo təl dəa rɔ-jinaijoo giree-mi (100.085) loo-si Asirije'g. Loo gé d'íta gə ndɔ ndá aa oo, nin dəwje to naŋg rib-rib tɔ.

³⁷Togábè ba Səkərib, mbai gé Asiri lé i loo-siée'g tel aw bée ndá si Ninibə.

³⁸Nɛ ndɔ kára bée loo gé yee unda barmba mee kəi'g lə Nisrok gé to magə læa ndá Adramelek gə Sareser gé to nganeeje lé tɔlee gə kiambas ndá d'aj d'aw d'isi bée gé Ararat. Nɛ ngonee Esar-Hadɔ ba ɔ bée toree'g tɔ.

Esai 38

Rɔkɔ gé ra Ejekias gə kaji gé yee aji

2Mb 20.1-11

¹Mee ndəa'g neelé Ejekias oso gə rɔkɔ gé as yoo. Njetegginta Esai, ngolə Amots aw rəa'g ulá pana: Njesigəneə pa togábè pana: Un ndui ar njémeekəije læi mbata i a gə kwəi bó a gə si kəmba el nga.

²Yen nga Ejekias tel kəmee bir-bir gé gir tira'g ndá ra tamaji ta Njesigəneə'g pana:

³Ɔi Njesigəneə, ar məəi olé dɔm'g to gé ma m'njaa nɔj'g gə ngonkoji gə meekarabasur ləm, m'ra néje gé maji kəmi'g ya ləm tɔ! Ndá Ejekias nɔ gə mán-nɔ kəmee'g bugudu-bugudu.

⁴Togábè ba Njesigəneə ula Esai taje nee pana:

⁵Aw ula Ejekias pana: Njesigəneə, Ala lə bəbije Dabid pa togábè pana: Nee n'oo tamaji læi ya ləm, n'oo mán-nɔ gé to kəmi'g ya ləm tɔ. Aa oo, n'a gə kila læbi dɔ maree'g as læb dɔg-giree-mi bæi.

⁶N'a kəri-i ləm, gə bée-boo nee ləm tɔ ji mbai gé Asiri'g ləm, n'a kaj bada dɔ bée-boo'g neelé ya ləm tɔ.

⁷Aa oo, né gé a kɪ rɔ Njesigəneə'g mba tɔjii kari gər to gé Njesigəneə a kar taje gé yee pa lé aw lée'g béréré lé ba to nee:

⁸N'a kar ndil gé wɔji dɔ kɔs lə kàr loo-tila-gɔl lə Akas lé tel rəm gé gogo as dabla gɔl dəw gé tila dɔg. Ndá kàr lé rəm gé gogo as dabla gɔl dəw gé tila dɔg loo-tila-gɔl gé yee aw keneŋ gé kédé-kédé lé.

Pa gé Ejekias ɔs loo gé yee inga lapia

⁹Pakɔs lə Ejekias, mbai gé Juda gé wɔji dɔ rɔkɔ læa ləm, gə tel gé yee tel si gé majee ləm tɔ.

¹⁰Ma m'pana: Loo gé m'isi ləm dan mee ndɔje'g ləm ndá See kəm karm m'j m'aw Tarəwbeeje'g lə njé gé d'wəi Lal ne ges læbje gé nai lé wa!

- 11**Ma m'pana: M'a koo Njesigəneə Mee bee'g læ njé gó d'isi kəmba lé el nga læm, M'a tel koo dəw kára kara Mbuna deə gó d'isi dɔ naŋ neelé el nga læm tɔ.
- 12**Kəi-sim lé d'un d'aw ne əw səm Asəna gə kəi-kubu læ njékulbadje bée, Ma m'oo to gó kúla si kəmba læm lé gaŋg Asəna gə kúla kubu Gó njekujee wa ta'g gaŋg bée. Un kudee gə ndɔ saar loondul lé I a tɔl səm ngaŋ ndɔ læm bém ya!
- 13**Ma m'ila məəm pɔ saar loo àr, Ne yeə təd siŋgamje lai to gó toboj bée. Un kudee gə ndɔ saar loondul lé I a tɔl səm ngaŋ ndɔ læm bém ya!
- 14**Ma m'no njiriri-njiriri to gó læbm-siri gó j nar bée læm, Ma m'tumə ŋgururu-ŋgururu to gó dərnda bée læm tɔ, M'un kəm gó dara ne kəm to bidig, Əi Njesigəneə, m'isi dan nébəŋgərə-ti'g, Taam ajim!
- 15**See m'a pa ban wa. Yeə ilam keneŋ læm Am ne né gó m'kwəiyee læm tɔ. M'a njaa gə ŋgonkoji saar tɔl ne ngaŋ læbje læm Loo gó yeə ula kəm ndò mbə lé.
- 16**Mbaidəmbaije, mbɔl dɔ meemajije læi ba Dəw si ne kəmba læm, Mbɔl dɔ dee ba M'ila ne kəmə pugudu bəi læm tɔ, I telm am m'isi ne kəmba gogo.
- 17**Aa oo, némeekonje læm lé Tel to gó meekulɔm læm, Gə mba kunda gó I undam dan kəmi'g lé ba I ɔrm ne dan bwa-tuji'g ya Mbata i ɔm kaiya ramje lai giri'g gogo.
- 18**Mbata loo-si njé gó d'wəi'g lé Dəw askəm pidii keneŋ el læm, Nin dəwje kara D'askəm kunda no rii el læm tɔ, Deə gó d'aw mee bwa-dəbar'g lé D'ɔm mee dee dɔ ŋgonkoji'g læi el nga.
- 19**Yeə gó aw kəmba nja kára ba Yeə nja ba askəm pidii To gó m'ra bogənè bée. Bə-ŋganje ar ŋganeeje gər ŋgonkoji læi.
- 20**Njesigəneə ajim! Ndá j'a kar ndu nékimje læ sí gó ra gə kúla lé bar Mee kəi'g læ Njesigəneə Ndɔje lai gó j'isije ne kəmba.
- 21**Esai pa kédé pana: Maji kar dee ree gə kandə kodé gó loj d'ila ta doo'g lé. Yen ba Ejekias a tel si ne kəmba.
- 22**Mbata Ejekias dəjee pana: See nétoji gó ban ba a kar neə n'gər to gó n'a kɪ kaw mee kəi'g læ Njesigəneə gogo lé wa.

Esai 39

Ejekias wa njékaikulaŋje gó Babilɔn gó rəa'g

2Mb 20.12-19

- 1**Mee ndəa'g neelé ya, Merodak-Baladan, ŋgolə Baladan, mbai gó Babilɔn ula gə maktub gə nénoji nə'd ar Ejekias mbata yeə oo ta rɔkɔ læa læm, gə tel si maji læa læm tɔ.
- 2**Ejekias ra ne rɔlel ndá yeə toji njékaikulaŋje neelé loo gó nébaoje læa lai gó gad dee to yaə gó to larnda, gə larlɔr, gə néje gó ədə sululu, gə ubu gó gadee yaə, gə

nérɔje læa lai, gə néje lai gə to mbuna nébaoje'g læa lé to keneɲ. Né kára kara gə Ejevias lal tɔji dee mee kəi'g læa læm, gə mee beeko'g læa lai læm tɔ lé godo.

³Gée'g gogo Esai, njetegginta ree rɔ mbai Ejevias'g dəjee pana: See ta dɪ ba dəwje nee ree d'ulai wa. See deɛ d'ɪ ra ba ree rɔi'g wa. Ejevias tel ilá keneɲ pana: Deɛ d'ɪ bee gə əw gə Babilɔn.

⁴Esai dəjee tɔbɔi pana: See dɪje ba d'oo mee kəi'g læi wa. Ejevias tel ilá keneɲ pana: Néje lai gə to mee kəi'g læm lé deɛ d'oo ya: né kára kara gə mee kəi-nébaoje'g læm gə lal kam m'tɔji dee lé godo.

⁵Yen ɲga Esai ula Ejevias pana: Maji kari oo ta gə Njesigəneɔ læa bao-rɔje pa lé:

⁶Aa oo, mee ndəaje gə d'a gə ree lé d'a kodo néje lai gə mee kəi'g læi gə néje gə bɔbije-je mbɔ gə to saar teɛ bogənè lé kaw ne Babilɔn, né kára kara a nai el, Njesigəneɔ ba pa bèe.

⁷D'a kwa ɲganije gə naje gə d'ɪ məəi'd gə i oji dee lé mba kaw tel dee gə njekujije kar dee to njékaa dɔ néje mee kəi'g læa mbai gə Babilɔn ya.

⁸Ejevias tel ila Esai keneɲ pana: Ta læ Njesigəneɔ gə i pa lé maji ya. Tɔbɔi yeɛ pata gə ranɲ bɔi pana: Mee ndɔje gə i a si ne kəmba lé, i a si gə majee læm gə meekulɔm læm tɔ.

Esai 40

TA GɔL MEE ISRAËLJE

Ala ɔji dɔ dəwje'g læa mba taa dee kɔm dee tar

¹Ala læa sí pa bèe pana: Gɔlje, gɔlje mee koso-dəwje læm,

²Paje ta gɔlje ne mee njé gə Jerusalem gə ndu sí gə boi wəl pajena: Ra kula bər læa dee godo mbɔ, Ta néra kori-kori læa dee ɔr dɔ dee'g mbɔ tɔ, Njesigəneɔ wɔji dee kəmkàr gə jia Godə kaiya ra deeje'g as gɔl joo.

³Ndu dəw bər pana: Gɔlje rəw læa Njesigəneɔ dɔdilaloo'g Gɔlje rəw mbata læa Ala læa sí Areeje to dana njoroɲ mee looje gə tudu kurum-kurum'g.

⁴Maji kar kəm godə wəlje lai lé tula læm, Maji kar mbalje gə dɔdərlooje lai lé pugudu nanɲ pugudu-pugudu læm tɔ! Maji kar kila-rəwje gə nduni koɲ-koɲ lé Tel d'aar dana njoroɲ læma, Kar dee gɔl rəwje gə to guduru-guduru D'ar dee tel d'asəna rai-rai læm tɔ.

⁵Yen ba rənduba læa Njesigəneɔ a kila ne kɔd Ndá léegəneeya dəwje lai-lai d'a koo, Mbata Njesigəneɔ pa taree gə təa ya.

⁶Ndu dəw bər pana: Ila mberee! Yeɛ ilá keneɲ pana: Ta dɪ ba m'a kila mberee wa. Dəwje lai to d'asəna gə mu Ar rənduba læa dee kara to asəna gə puduje gə mee ndɔje'g bèe.

⁷Mu ndòlé ləm, pudu gə̀j ləm tɔ Loo gə́ Njesigə̀neə ila kəmə pugudu dɔ dee'g ya. Tɔgə̀rɔ koso-də̀wje lé to d'asə̀na gə́ mu bèe ya.

⁸Mu ndòlé ləm, pudu gə̀j ləm tɔ, Nə ta lə Ala lə sí lé to saar-saar gə́ nɔ.

Ta gə́ maji gə́ kəm kila mbere

⁹Sej gə́ síje Siɔ lé Ubaje dɔ mbal gə́ ŋgal léngé-léngé Gə́ mba kila mber ta gə́ maji, Sej gə́ síje Jerusalem lé Ɔrje ndu sí gə́ tar wəl Gə́ mba kila mber ta gə́ maji, Ɔrje ndu gə́ tar bó bəlje el, Ulaje bee-booje gə́ Juda pajena: Aa ooje Ala lə sí lé,

¹⁰ Aa ooje, Mbaidɔmbaije gə́ Njesigə̀neə lé si ree gə́ siŋgamonj Yeə a kɔ̀bee gə́ jia gə́ bar mèr-mèr, Aa ooje, nékoga-dɔ-ji ləa to mee jia'g ləm, Nékoga-dɔ-jije ləa lé to neə'g ləm tɔ.

¹¹ Yeə a kul koso-nékulje ləa to gə́ njekulbadje bèe, Yeə a kodo ŋgan badje gə́ kag jia ləm, Yeə a kwa dee kaaree'g ləm tɔ, Yeə a kɔ̀n kɔ̀ badje gə́ ŋgan deeje d'il mbà dee tɔ.

Siŋgamonj lə Ala gə́ néra nékundaje ləa gə́ gə́ miɔ́dɛ ba

¹²See nə́ ba wɔ̀ji manje gə́ ŋgo jia wa. See nə́ ba wɔ̀ji tad lə dara gə́ dabra jia wa. See nə́ ba odo nduji naŋg mee nékwɔ̀ji-né Gə́ kaiyee loo munda kun tə́a kára wa. See nə́ ba wɔ̀ji kwɔ̀i lə mbalje gə́ nékwɔ̀jee wa. See nə́ ba wɔ̀ji kwɔ̀i lə dɔ̀dərlooje gə́ nékwɔ̀jee wa.

¹³ See nə́ ba gər takə̀ji lə Njesigə̀neə wa. See nə́ ba gə́ njekwɔ̀jee loo ra né wa.

¹⁴See nə́ ba yeə wɔ̀ji sə́a ta Ɔa iŋga ne gosonégər rə́a'g wa. See nə́ ba tɔ̀jee rə̀w néra gə́ danasur wa. See nə́ ba ndée kə̀mkàr wa. See nə́ ba aree gər rə̀w gə́ wɔ̀ji dɔ gosonégər wa.

¹⁵Aa ooje, ginkoji də̀wje gə́ raŋg to d'asə̀na gə́ mán gə́ ku-golé'd Gə́ ndə̀i gəl kára ba bèe ləm, Deə to d'asə̀na gə́ nduji naŋg Gə́ to mee nékwɔ̀ji-né'g bèe ləm tɔ, Aa ooje, dɔ̀goré-looje to d'asə̀na gə́ babur gə́ j̄ tul bèe!

¹⁶Kagje gə́ Libə́ lé d'as mba yel ne pər el ləm, Da-kulje gə́ keneŋ kara d'as mba kinja dee gə́ nékinjanéməsje gə́ kə́ roo lé el ləm tɔ.

¹⁷Ginkoji də̀wje gə́ raŋg lai lé to gə́ né gə́ kari ba neə'g ləm, Deə to gə́ néje gə́ gə́ miɔ́dɛ ba Gə́ to gə́ né el ləm tɔ.

Ala lé garee godo

¹⁸ See nə́ ba sej a kwáje kwɔ̀jije ne Ala wa. Esé néndaji gə́ ban ba sej a raje kaareeje to tana sə́a wa.

¹⁹Njelè né ba léé né ndaji ne magə́ Tɔ̀bə̀i njekər ɔ̀r giree gə́ larlɔ̀r ləm, Ra yeŋgə̀re-larndaje lèr keneŋ ləm tɔ.

²⁰Də̀w gə́ njendoo gə́ askəm kun né lam ba kar lé Yeə mbər kag gə́ a gə́ ndusu el, Yeə saŋg njerea gə́ to njegosokula Mba karee ndaji magə́ gə́ a koso naŋg el.

²¹See seɪ gərje el wa, Esé see ooje taree el wa. See d'ar sí gərje un kudee ndɔ tum gelee'g el wa. See seɪ əjije dɔ loo-kunda-gin-naŋg'g lé el ya saar wa.

²²Yeɛ nja ba si dɔ gwɔi naŋg'd gə tar Ndá deɛ gə d'isi dɔ naŋg'd lé To d'asəna gə beedéje bèe, Yeɛ naji dara To gə dəw naji ne kubu gə wɔilo bèe ləm, Yeɛ la dara To gə dəw la ne kəi-kubu mba si keneɲ bèe ləm tɔ.

²³Yeɛ nja ba ar mbaije tel To né gə gə mɪdé ba ləm, Ar njégaŋ-rəwtaje gə dɔ naŋg nee kara Tel to gə né el ləm tɔ.

²⁴Deɛ lé mɔa dee el ləm, Gə dubu dee el ləma, Kag rɔ dee kara ŋgirá aw naŋg el ləm tɔ, Yeɛ ila kəmə pugudu dɔ dee'g Ndá deɛ tudu kurum-kurum ləm, Lel-mal bir dee Aw sə dee to gə ləm mu bèe ləm tɔ.

²⁵Njemeenda pana: See nɔ ba a kwamje kwɔjeje ne wa.

²⁶Unje kəm sí gə tar ooje loo! See nɔ ba ra néje neelé wa. See nɔ ba ar boo-néje gə dara D'aw gə rəw lə dee lə dee wa. Yeɛ bar deɛ lai gə goo ri dee ri dee, Gə goo boo-dɔmoŋ ləa ləm, Gə siŋgamoŋgee gə dum dɔ loo ləm tɔ lé Yeɛ gə kára kara gə a lal ndigi tɔa'g lé godo.

Deɛ gə rəm lé d'ingə siŋga dee gogo

²⁷Seɪ ŋgaka Jakob lé see ban ba seɪ paje bèe wa. Seɪ Israelje lé see ban ba seɪ paje pana: Né gə wɔji dɔ sí lé Iya rəa kəm Njesigəneɔ'g ləm, Né gə kəm kar sí j'ingaje lé Dəs nɔ Ala'g lə sí lal karee oo ləm tɔ ba paje bèe wa.

²⁸See seɪ gərje el wa. See seɪ ooje taree el wa. Ala gə njesi gə ləbee-ləbee gə to Njesigəneɔ lé Yeɛ nja ba unda gwɔi naŋg nee, Yeɛ dao el ləm, Rea asee el ləm tɔ, Gosɔnégər ləa lé dəw kára kara as gər ŋgaŋgee el.

²⁹Yeɛ gə dao lé Yeɛ aree siŋga ləm, Yeɛ gə oso rəb lé Yeɛ ar siŋgá ɪ dɔ maree'g ləm tɔ.

³⁰Basaje lé dao d'ar rɔ dee as dee ləm, Deɛ gə siŋga dee to kɔgərɔ-kɔgərɔ lé kara D'unda ndolè ləm tɔ.

³¹Nɛ deɛ gə d'ɔm meɛ dee dɔ Njesigəneɔ'g lé Siŋga dee ɪ dɔ maree'd gə kédé-kédé. Deɛ nar to gə niŋgatədə bèe ləm, Deɛ d'aiŋgwɔd nɛ rɔ dee as dee el ləma, Deɛ njaa kara dao el ləm tɔ.

Esai 41

Dəw gə Njesigəneɔ undá rəbɔ

¹Seɪ gə síje dɔgoré-looje'g lé Maji kar sí síje mundu ooje ta ləm! Maji kar koso-dəwje d'ar siŋga dee ɪ dɔ maree'g ləm, Maji kar dee rəm pər gə mba pata ləm tɔ! Ar sí n'rəmje pər gə mba kər kəm ta lə nɔ.

²See nɔ ba ar dəw gə njekur dɔ loo'g unda loo bər teɛ, Yeɛ gə ndu kaji bar géé'g lé wa. See nɔ ba ɔm ginkoji dəwje gə raŋg jia'g ləm, Ar mbaije d'ula dɔ dee neɔ'g ləm

tɔ wa. See nɔ̄ ba ar kiambas læ dee tel nduji nanɔ̄ læm, Ar bɔ̄ndanɔ̄je læ dee tel to læm mu gá lel ula ne bèe læm tɔ wa.

³Yeɛ tuba goo dee dəs gá majee aw Gə rəw gá yeɛ ila gɔlee keneɔ̄ gɔl kára el bəi.

⁴See nɔ̄ ba ra néje neelé Ar dee d'aw lée'g béréré-béréré wa. To yeɛ nja ba bar ginka dəwje-dəwje kédé gá dɔtar. Ma Njesigəneɔ̄ ya m'to yeɛ gá dɔtar læm, M'a to yeɛ gá rudu læm tɔ.

⁵Deɛ gá d'isi dɔgoré-looje'g d'ée Ndá d'isi ne dan bəl'g læm, Deɛ gá d'isi gwɔi nanɔ̄'d kara D'unda bala læm tɔ, Deɛ rəm pər ree nee ya.

⁶Deɛ la gə nɔ̄ Ar nana kara ula ŋgokeɔ̄ pana: Wa rɔi kɔgəɔ̄!

⁷Njetɔl néndaji ula diɔgam mee njelè né'g, Yeɛ gá njekoo-né gə mɔ̄ ula diɔgam mee yeɛ gá njekunda né dɔ dɔnɔ̄'g, Yeɛ pa wɔ̄ji dɔ né gá léer né keneɔ̄ pana: Wa maji ya. Ndá yeɛ bər néndaji magə neelé Gə ŋgawlarje gə mba karee oso el.

Basinè, gá bəlje el

⁸Nɛ seɔ̄ Israɛlje gá toje kuraje læm, Seɔ̄ ŋgaka Jakob gá ma m'ɔr sí, Seɔ̄ ŋgaka Abrakam gá m'unda sí dan kəm'g lé.

⁹Seɔ̄ gá m'ɔr sí gwɔi nanɔ̄'d læm, M'bar sí beɛ gá əw'g m'ree sə sí læm tɔ lé M'ula sí m'pana: Seɔ̄ toje kuraje læm, Ma nja m'ɔr sí bó m'uba sí m'ya sí el.

¹⁰Bəlje el Mbata ma m'nai sə sí, Maji kar sí aaje loo gə kəm bəl el Mbata ma m'to Ala læ sí, M'a kar siɔ̄ga sí ɔ̄ dɔ maree'g læm, M'a ree la sə sí læma, M'a gəd sí gə jikɔlm gá bar mèr-mèr læm tɔ.

¹¹Aa ooje, deɛ lai gá d'ɔ̄ sə sí lé Kəm sɔ̄j gə rɔkul a dəb dɔ dee'g, Deɛ lai gá kɔl sə sí lé D'a tel to né gá kari ba læm, D'a tuji pugudu-pugudu læm tɔ.

¹²Seɔ̄ a sanɔ̄ deeje nɛ A kiɔ̄ga deeje el, Deɛ gá sanɔ̄ sə sí ta lé Deɛ gá rɔ sə sí kara D'a tel to né gá kari ba Gá to gá né el tɔ.

¹³Mbata ma m'to Ala læ sí gá Njesigəneɔ̄ Gá m'ar jikɔl sí to kɔgəɔ̄-kɔgəɔ̄. Ma m'to yeɛ gá ula sí pana: Bəlje el, M'a la sə sí lé ya.

¹⁴Seɔ̄ njé'g læ Jakob gá d'oo sí gá ŋgan kuruje lé, Seɔ̄ ges Israɛlje gá siɔ̄ga sí godo lé Bəlje el Njesigəneɔ̄ pana: M'a ree la sə sí, Njemeenda læ Israɛlje to njekaji sí ya.

¹⁵Aa ooje, ma m'un sí m'ar sí toje Asəna gə gɔl pusu gá wɔ̄ji dɔ kó Gá to gá sigi læm, adə làm-làm læma, Ŋganɔ̄geɛ to keneɔ̄ læm tɔ. Seɔ̄ a tɔje dɔ mbalje pɔs-pɔs Təd dee ne njigi-njigi læm, Seɔ̄ a puguduje dɔdərlooje lé nanɔ̄ pugudu-pugudu To gá læm mu bèe læm tɔ.

¹⁶Seɔ̄ a tó deeje séréré-séréré Ndá lel a kɔr dee kaw sə dee əw læm, Lel-mal a sané dee kad-kad læm tɔ. Nɛ seɔ̄je lé seɔ̄ a kalje rɔ sí gə mbata læ Njesigəneɔ̄ læm, Seɔ̄ a kɔsje gaji rɔ sí wɔ̄ji ne dɔ Njerɔkunda læ Israɛlje lé læm tɔ.

17Njénékə̀mndooje gə njéndooje lé Saŋg mán ndá d'ingá el, Ta dee tudu kurum-kurum Mbata kɔ̀daman gə̀ tɔ̀l dee Ndá ma Njesigə̀neə́ m'a koo ndu nɔ̀ lə dee, Ma Ala lə Israełje m'a kuba dee kyə́ dee ndə́ el.

18M'a kar mán baa ula yal-yal dɔ̀dərlooje'g ləm, Ngira manje d'a tuba tir-tir kəm wə̀lje'g ləm tɔ̀, M'a kar dɔ̀dilaloo tel to gə́ duu-mán ləm, Naŋg gə́ tudu kurum-kurum lé M'a karee tel to gə́ kəm-rə̀w-mán ləm tɔ̀.

19M'a kar kag-sə̀drə́, gə́ kag-akasia, Gə́ bə́e, gə́ koiyo d'uba nɔ́'d dɔ̀dilaloo'g ləm, M'a kar kag-siprəs, gə́ də̀ŋgərə́, gə́ warəm, D'uba nɔ́'d loo gə́ mán godo keneŋ ləm tɔ̀,

20Gə́ mba kar dee d'oo gər ləm, Kar dee laji toree d'oo njai ləm, Kar dee d'oo to gə́ ji Njesigə̀neə́ Ba ra néje neelé ləma, Njerɔ̀kunda lə Israełje ba gə́ njegin néje neelé ləm tɔ̀.

Magə́je d'as ra né kára el

21Njesigə̀neə́ pana: Ɔ̀rje kəm ta lə sí, Mbai lə ŋgaka Jakob pana: Teeje gə́ ta lə sí gə́ kəm taa ne dɔ̀ rɔ̀ sí.

22Maji kar dee tee gə́ taree gə́ raga d'ula sí Né gə́ a gə́ tee. See ta gə́ seɪ paje taree ləw Gə́ wɔ̀ji dɔ̀ néje gə́ d'a gə́ ree lé to ban wa. Paje mba kar sí j'unda ne kə̀mkàr dɔ̀ rɔ̀ sí'g Gə́ mba kar sí n'gərje loo gə́ née tee, Esé paje ta né gə́ a gə́ tee Nɔ̀ gə́ gogo ar sí j'ooje.

23Paje ta né gə́ a gə́ ree gogo ar sí j'ooje Gə́ mba kar sí n'gərje To gə́ seɪ toje gə́ magə́je ya, Raje né gə́ maji ə́sé né gə́ majel ya kara Mba kar sí mboje kəm sí dɔ̀'g sɔ̀mɔ̀mɔ̀ j'ooje.

24Aa ooje, seɪ toje gə́ né el, Kula ra sí to gə́ né gə́ kari ba, Kəm mee sí dɔ̀ sí-seɪ'g lé To né gə́ minə́ ya.

25Ma m'bar də̀w kára par gə́ dɔ̀gel Ndá yeɛ si ree ya, Loo-kuba'g lə kàr lé deɛ bar ria keneŋ, Yeɛ mbula njəsiŋgamonje naŋg To gə́ mbula ne bɔ̀rɔ̀ bə́e ləm, To gə́ njekubajo mboj ne ə́ji bə́e ləm tɔ̀.

26Un kudee nɔ̀ gə́ dɔ̀tar lé See nɔ́ ba ila mber mba kar sí n'gərje wa. See nɔ́ ba ula sí taree kédé gə́ ləw Mba kar sí m'pajena: To né gə́ tɔ̀gə̀rɔ̀ ya wa. Də̀w kára kara ila mberee ə́sé pa taree kédé el ləm, Də̀w kára kara oo taje lə sí el ləm tɔ̀.

27Ma nja ba m'to njekula njé gə́ Siɔ́ ta dɔ̀ŋgər M'pana: Aa oo deeje, yè d'ar'n! Ma nja m'ula njé gə́ Jerusalem m'pana: M'ula njekaɪkula kára gə́ taje gə́ maji.

28Ma m'aa loo ndá M'oo də̀w kára kara el ləm, Ala kára kara mbuna dee'g Gə́ to njekwɔ̀ji ta kə̀mkàr Gə́ askəm kila ta'd gə́ m'də́ji dee lé godo ləm tɔ̀.

29Aa ooje, deɛ lai to né gə́ kari ba ləm, Kula ra dee to gə́ né el ləma, Magə́je lə dee kara to gə́ lel gə́ ula kari ba ləm tɔ̀.

Esai 42

Kura læ Njesigəneə lé

- ¹ Aa ooje kura læm gə m'a gə gədee, Yee gə m'oree m'undá gə kəmee Gá rəm lelm dəa'g. M'əm ndiləm dəa'g ya, Yee a kila mber néra gə gə dɔ najee Kar ginkoji dəwje gə ranj.
- ² Yee a ra né bəgəgə-bəgəgə el læm, Ndia a bar wəl-wəl el læma, Yee a ra né kar dee d'oo ndia mbə-rəwje'g el læm tɔ.
- ³ Ngawlal gə mbəl lé yee a korè tɔ el læm, Kúla pər gə ɔ jè lé kara Yee a kunda tɔl el læm tɔ, Yee a kila mber ta gə to gə dɔ najee gə goo kankəmta.
- ⁴ Mée a kila kas el læm, Yee a kyə gée yɔgɔ el læm tɔ Saar karee tum gin né gə gə dɔ najee dɔ nanj nee læm, Saar kar koso-dəwje gə d'isi dɔgoré-looje'g D'unda mee dee yel dɔ godndia'g læm tɔ.

Lookàr læ ginkoji dəwje gə ranj

- ⁵ Ala gə to Njesigəneə Yee gə njekunda dara karee tad rəg-rəg læm, Yee gə unda nanj nee gə néje lai gə to kenej læm, Yee gə ar koso-dəwje gə d'isi kenej d'əmə læma, Ar dee gə d'isi kenej d'aw kəmba læm tɔ lé Pa togábè pana:
- ⁶ Ma Njesigəneə m'bari Mba kari ra néra gə gə dɔ najee. M'a kwa jii læm, M'a ngəmi læma, M'a kundai gə némanrɔ Gá m'a man ne rəm kar koso-dəwje læm tɔ Gə mba kari to lookàr læ ginkoji dəwje gə ranj.
- ⁷ Gə mba kar kəm njékəmtɔje tee læm, Gə mba kar dee gə d'wa dee bər lé D'unda loo tee læma, Kar dee gə d'udu dee duu-loo gə loondul'g lé D'unda loo tee læm tɔ.
- ⁸ Ma m'to Njesigəneə, yee ba to rim, Ndá m'a kyə rənduba læm kar dəw gə ranj el læm, Ribar læm kara m'a kyə kar magəje el læm tɔ.
- ⁹ Aa ooje, néje gə dɔtar D'aw lée'g béréré mbə Ndá néje gə sigi ba m'ula sí taree, Kédé ba kar dee tee bəi lé Ma m'or gée m'ar sí ya.

Pa kun banja gə sigi

- ¹⁰ ɔsje pa gə sigi arje Njesigəneə, ɔsje pa pideeje ne Areeje ɔr gwɔi nanj nee njal, Sej gə awje dɔ baa-boo-kad'g Gə sej gə síje ta'g læm, Sej dɔgoré-looje gə dəwje lai gə d'isi kenej læm tɔ.
- ¹¹ Maji kar dee gə d'isi dɔdilaloo'g gə bee-booje læa lé D'or ndu gə tar læm, Maji kar njé gə Kedar gə d'isi bee-kogoje'g lé D'or ndu dee gə tar læm tɔ! Maji kar dəwje gə d'isi dɔ mbalje'g lé D'al rɔ dee gə boo-rɔkal! Maji kar ndu kii rɔlel bar dɔ sém mbalje gə tar tɔ!
- ¹² Maji kar dee d'ula rənduba dɔ Njesigəneə'g læm, Maji kar dee d'ila mber pidee dɔgoré-looje'g læm tɔ.
- ¹³ Njesigəneə unda loo tee To gə bao-rɔ bèe læm, Yee ar nguree rəa ngwɔd-ngwɔd To gə njerɔ bèe ya læm tɔ. Yee ɔr ndia gə tar læm, Yee ndanj rəa læma, Yee riba dɔ siŋgamɔj læa komə ne njébaje læa læm tɔ.

Né gá Njesigəneə wəji-kwəji ra lé

- 14**Ləw ba m'pata el, M'isi dómudu, m'og rəm ra né, M'a ra né pénéné To gá dené gá si tur ndóo bèe ləm, M'a taa kəmə ta-ta ləma, M'a kəmə biriri-biriri ləm tə.
- 15**M'a tuji də mbalje gə dədərlooje pugudu-pugudu ləm, M'a kar néje lai gá to təb keneŋ Tudu kurum-kurum ləm tə, M'a kar baa-booje tel to gá də naŋg gá kədərə kaw-kaw ləm, M'a kar duu-manje d'yi tətə ləm tə.
- 16**M'a kar njékəmtəje njaa rəw'd Gá deɛ gər kédé el ləm, M'a kər nɔ deɛ dan kila-rəwje Gá deɛ gər kédé el ləm tə, M'a kar loondul tel to gá lookàr nɔ deɛ'g ləm, M'a kar looje gá to guduru-guduru Tel d'asəna rai-rai ləm tə. Yee ba gá né gá m'a gə ra Bó m'a kuba géé kyə el.
- 17**Deɛ gá d'om mee deɛ də magəje gá təl gə ji deɛ lé Deɛ gá d'ula magəje gá léɛ deɛ pana: Seɛ toje Ala lə neɛje lé Ndá d'a rəm gə goo deɛ ləm, Rəkul a dəb də deɛ'g ləm tə!

Koso-dəwje gá to njékəmtəje gə njəmbikuduje lé

- 18**Seɛ njəmbikuduje, ooje ta! Seɛ njékəmtəje, aaje loo ooje!
- 19**See nə ba gá njékəmtə wa, See to gá kura ləm el wa. Esé nə ba to njəmbikudu Asəna gə njekajkula ləm gá m'ulá lé wa. See nə ba to njékəmtə to gá baokura lə Ala Esé to njékəmtə asəna gə kura lə Njesigəneə lé wa.
- 20**Seɛ ooje néje bula Nε seɛ omje mee sí d'og el, Mbi sí to tag nε Seɛ ooje ne ta el.
- 21**Njesigəneə ndigi kila mber godndia gá boo Mba kar Israelje d'isi ne dan maji'g.
- 22**Nε deɛ to dəwje Gá d'unda deɛ banrɔ taa néje lə deɛ! Deɛ tə deɛ lai gə kúla larje D'om deɛ mee bolè mbalje'g ləm, D'ula deɛ mee duu-looje'g ləm tə. Deɛ d'unda deɛ banrɔ Ar dəw kára kara gá njetaa də deɛ godo!
- 23**See nə ba mbuna sí'g a kur mbia njor Də ta néje'g neelé wa. See nə ba a ndigi si gèŋ Ndə gá raŋg'd gə mba koo ta wa.
- 24**See nə ba uba njé'g lə Jakob yə deɛ Ar deɛ d'unda deɛ banrɔ ləm, Uba Israelje yə deɛ Ji njébogoje'g wa. See to Njesigəneə Yee gá jeɛ n'raje kaiya j'oseeje ne rəw lé el wa. Deɛ ndigi njaa goo torndiaje'g el ləm, Deɛ ndigi koo godndia el ləm tə.
- 25**Gelee gá nee ba yee bugu ne boo-onŋ ləa də Israelje'g ləm, Ar rɔ gá to bəl kədəm-kədəm lé Om ne də deɛ'g ləm tə. Rə neelé aɔ də deɛ sub-sub gə looje lai Nε deɛ d'oo ginee el ləm, Yee roo deɛ dula-dula Nε d'oo gá né el tə.

Esai 43

Njesigəneə ya kára ba gá njekoga də Israelje

- 1**Nε basinè Njesigəneə, yee gá njekunda sí-seɛ njé'g lə Jakob ləm, Gə yee gá njekuba sí-seɛ Israelje ləm tə lé Pa togábè pana: Maji kar sí bəlje el Mbata ma nja m'uga də sí, Ma m'bar sí gə ri sí Ndá seɛ toje kamaje ya!

²Ḑó lé seḓ aw gaḓgje mán ndá M'a nai sə sí Ndá baa-booje d'a tur dɔ sí el, Ḑó lé seḓ njaaje dan pər'g ndá A roo sí el ləm, Ndɔ pər a kunda sí bilim el ləm tɔ.

³Mbata ma m'to Njesigəneḓ, Ala lə sí, Njerɔkunda lə Israelje to gə njekaji sí, Ma m'ar Ejiptə gə nékoga dɔ sí ləm, Ma m'ar Etiopi gə Saba m'taa ne tor sí ləm tɔ.

⁴To gə seḓ toje né gə to ḓgonkəm ləm, To gə seḓ toje néribar gə m'unda sí dan kəm'g ləm tɔ Ndá ma m'ar dəwje m'taa ne tor sí ləm, M'ar koso-dəwje mba kaji sí ne ləm tɔ.

⁵Ḑəlje el mbata ma m'nai sə sí, M'a kar ḓgaka síje d'ḓ bər ree ləm, M'a mbɔ deḓ gə d'isi dɔ-gó mba ree sə dee ləm tɔ.

⁶M'a kula loo gə par gə dɔgel lé pana: Am dee! M'a kula loo gə par gə dɔkɔl lé pana: ɔgm dee el! Arje ḓganəmje gə dḓgam d'ḓ bee gə əw ree ləm, Arje ḓganəmje gə dené kara d'ḓ gwɔi naḓg'd ree ləm tɔ.

⁷Deḓ lai gə d'unda rim dɔ dee'g, Deḓ gə m'unda dee mba kar dee d'ula rɔnduba dɔm'g ləm, M'uba kubururɔ dee ləma, m'ra dee ləm tɔ.

Seḓ ba toje njékərgootaje ləm

⁸Deḓ gə kəm dee to keneḓ Ne d'oo loo el ləm, Gə deḓ gə mbi dee to keneḓ Ne d'oo ne ta el ləm tɔ lé Maji kar dee d'unda loo teḓ raga.

⁹Maji kar ginkoji dəwje gə raḓ lai mbɔ dɔ nḓ ləm, Kar koso-dəwje kara d'wa dɔ nḓ ləm tɔ. See nḓ ba mbuna dee'g Pa ta néje neelé kédé wa. See njé gə ra ba d'ar sí j'oo Ta gə wɔji dɔ néje gə d'a gə ree lé dɔtar wa. Maji kar dee teḓ gə njékərgootaje lə dee Mba tɔji sí to gə tapa dee to lée'g, Maji kar dee d'oo ndá Ar dee pa pana: To tɔgəɔ ya!

¹⁰Njesigəneḓ pana: Seḓ nja toje njékərgootaje ləm Seḓ gə kura ləm gə ma m'oree Gə mba kar sí gərje gao ləm, Kar sí ɔmje mee sí dɔm'g ooje to gə to ma nja ləm tɔ. Ma m'to gə dɔtar Ḑó Ala gə njekunda rəa nɔm'g Ḑa m'orè gée bəi lé godo ləm, Yee gə a korè goom kara godo ləm tɔ.

¹¹To ma nja ba m'to Njesigəneḓ, Ḑó lé ma m'godo ndá Njekaji kára kara godo tɔ.

¹²To ma nja m'ila mber ta kaji ləm, M'aji sí ləma, m'ula sí taree kédé ləm tɔ Ḑó to magəje gə rara kara gə mbuna sí'g el. Njesigəneḓ pana: Seḓ toje njékərgootaje ləm ləm, Ma ba m'to Ala ləm tɔ.

¹³Ma nja m'to Ala togəbè kédé par-par Ndá dəw kára kara as kər né jim'g el, Né gə ma m'ra mbḓ lé See nḓ ba a telee bəd wa.

¹⁴Njesigəneḓ, njekoga dɔ sí Gə to Njerɔkunda lə Israelje lé Pa togəbè pana: Gə mbata lə sí-seḓ ba Ma m'ula ne njeḓ m'aree rɔ ne gə njé gə Babilɔn gə mbəa Ndá m'ar dee-deḓ lai gə to njékajje d'oso ləm, Gə Kaldeje gə d'ai gə batoje lə dee Gə d'ɔs ne gaji rɔ dee lé kara d'oso ləm tɔ.

¹⁵Ma m'to Njesigəneḓ, Njerɔkunda lə sí, M'to njekunda Israelje gə m'to mbai lə sí.

Rəw gé sigi dɔdilaloo'g

- 16**Njesigəneə́ gá to njekwɔ́ji rəw dan baa-boo-kad'g ləm, Gə njera rəw dan mán-bélmje gá nɔ́ mbiaɔ́-mbiaɔ́'g ləm,
- 17**Yeé gá ar dee d'aw gə pusu-rɔ́je, gə kundaje, Gə boo-nérɔ́je, gə bao-rɔ́je gə mba kɔ́r rɔ́ kaw rɔ́ ne Nɛ léegəneeya deɛ́ toso naɲg lal kɪ́ tar ləm, Deɛ́ tuji pugudu-pugudu d'wəi misi To gá kúla pər gá ɔ́ jè̀ bèè ləm tɔ́ lé Yeé nja pa togábè pana:
- 18**Maji kar sí ə́jije dɔ́ néje gá dəs ləw lé el ɲga ləm, Néje gá ləw lé maji kar sí lə́jije tor dee meɛ́ sí'g el ɲga ləm tɔ́.
- 19**Aa ooje, m'a gə tum gin né gá sigi gá aw ree: See seɪ́ a gəreeje el wa. M'a ra rəw dɔ́dilaloo'g ləm, M'a kar mán baa to ndag-mbo'g ləm tɔ́.
- 20**Daje gá mee wala'g ləm, Gə təlje ləma, gə miruje ləm tɔ́ lé D'a kula rənduba dɔ́m'g Mbata m'ar manje to dɔ́dilaloo'g ləm, M'ar baa to ndag-mbo'g ləm tɔ́ Gə mba kar dəwje ləm gá m'ɔ́r dee m'unda dee gə kəmee lé d'ai.
- 21**Koso-dəwje gá m'uba dee gə mbata ləm-ma lé D'a kila mber pa pidimje.

Njesigəneə́ ndaɲ Israelje

- 22**Nɛ seɪ́ njé'g lə Jakob seɪ́ ɓarje rim el ləm, Mbata seɪ́ Israelje rɔ́ sí wəi sululu dɔ́m'g ləm tɔ́.
- 23**Seɪ́ amje badje gá nékinjaməs gá kə roo el ləm, Seɪ́ ulaje rənduba dɔ́m'g gə nékinjanéməsje lə sí el ləm tɔ́. Ma lé m'jɔ́g sí mbata lə nékarje gá to nduji lé el ləm, Ma m'ar sí daoje gə mbata né gá ə́də sululu el ləm tɔ́.
- 24**Seɪ́ ndogoje né gá ə́də sululu gə lar amje el ləm, Ubu nékinjanéməsje lə sí lé seɪ́ amje m'ndə ndanee el ləm tɔ́, Nɛ seɪ́ nja jɔ́gmje gə kaiya ra síje ləm, Seɪ́ amje m'dao dao-dao gə mbata néra kori-korije lə sí ləm tɔ́.
- 25**To ma nja ɓa m'tuji kaltaje lə sí Gə goo meenoji ləm ləm, M'a kar məəm olé dɔ́ kaiyaje'g lə sí Gɔ́go el ləm tɔ́.
- 26**Oléje məəm ar sí j'ɔ́rje kəm ta lə nə́, Maji kar sí paje ta lə sí gə mba taa ne dɔ́ rɔ́ sí.
- 27**Bɔ́ síje gá dɔ́tar ra kaiya ləm, Njékun dɔ́ taje lə sí lai gá ɲgɔ́m lé d'ɪ́ səm d'ɔ́s ta ləm rəw ləm tɔ́.
- 28**Gelee gá nee ɓa deɛ́ gá to mbaije dɔ́ loo gá to gə kəmee'g lé Ma m'ra sə dee asəna gə dəwje gá mɪ́dé ba bèè ləm, M'ila njé'g lə Jakob loo-tuji'g ləma, M'ila rɔ́kul-boo dɔ́ Israelje'g ləm tɔ́.

Esai 44

Njesigəneə́ ya kára ba to Ala

- 1**Nɛ ɓasinè seɪ́ njé'g lə Jakob gá toje kuraje ləm, Seɪ́ Israelje gá m'ɔ́r sí m'unda sí gə kəmee ləm tɔ́ lé Maji kar sí ooje ta nee!

²Njesigəneə gá njera sí ləm, Yee gə njekuba sí mee kə síje'g ləma, Yee gá njegəd sí ləm tɔ lé Pa togábè pana: Seɪ njé'g lə Jakob gá toje kuraje ləm, Seɪ Israelje ləm gá m'ɔr sí m'unda sí gə kəmee ləm tɔ lé Bəlje el!

³Mbata m'a gə kəm mán dɔ naŋg'd gá aw ndòo mán ləm, M'a kar ŋgira manje d'aj d'ɔm dɔ naŋg'd gá tudu kurum-kurum ləm tɔ, M'a kəm ndiləm dɔ ginkojije'g lə sí ləm, M'a tɔr ndum dɔ ŋgan síje'g ləm tɔ.

⁴D'a kidi pug-pug Asəna gə mu gá idi bèe ləm, Asəna gə kag-tuŋguje gá d'uba kəm-rəw-manje'g bèe ləm tɔ.

⁵Yee gá nee a pana: Ma m'to kə Njesigəneə, Yee gá yo a kunda ri Jakob dəa'g, Yee gá raŋg a ndaŋg dɔ jia'g pana: Kə Njesigəneə! Ndá d'a ɓar ri Israel dan meenoji'g.

⁶Aa ooje, ta gá Njesigəneə, Mbai lə Israelje gə njekoga dɔ dee ləm, Yee gá to Njesigəneə gá njeboo-néje ləm tɔ Pa togábè pana: Ma m'to yee gá doŋgɔr ləm, Gə yee gá rudu ləm tɔ. Bó lé ma m'godo ndá Ala kara godo tɔ.

⁷See nə ɓa pata néje gá d'a gə ree kédé To gá ma m'pa ne taree Un kudee mee ndəa'g m'unda ne dəwje gá ləw lé wa. Maji karee pa taree am m'oo! Maji karee pata néje gá nai nɔ sí'g ləm, Gə néje gá d'a gə ree gogo lé ləm tɔ.

⁸Bəlje el ləm, undaje bala el ləm tɔ, See m'ula sí taree kédé gá ləw təsərə el wa. Seɪ toje njékərgootaje ləm: See Ala gá raŋg to gá ma bèe si keneŋ wa. Kɔr mbal gá raŋg godo ləm, Ma m'gər yee gá raŋg el ləm tɔ.

Njéra magəje lé

⁹Njé kuba magəje lé to gá dəwje gá kari ba ya lai. Kula ra dee gá maji yaɗ lé askəm ra né kára kara el, Kula ra dee lé nja ɔr gel rɔ dee woɪ. Dee d'oo loo el ləm, gosonégər lə dee godo ləm tɔ Gə mba kar rɔkul dəb ne dɔ njéra deeje'g.

¹⁰Ra magə əsé léɛ lar gá magə Gə mba karee ra né kára kara ari el lé See némbə gá ban ɓa bèe wa.

¹¹Aa ooje, deɛ lai gá ra kula keneŋ lé Rɔkul a dəb dɔ dee'g, Deɛ lai gá to njéra deeje lé To gá dəwje ba, Maji kar dee-deɛ lai mbɔ dɔ nə d'ar lé'g nee, Ndá deɛ lai d'a kunda bala nɔ'd ləm, Rɔkul a dəb dɔ dee'g ləm tɔ.

¹²Njekɔr ra tina, Kúl ɓa yee ra ne kula, Yee kunda gə mɔ mba karee asəna, Yee ra gə kag jia gá to kɔgəɔ-kɔgəɔ. Ne loo gá bó tɔlee ndá Léegəneeya siŋgá godo, Yee ai mán el ndá Léegəneeya yee gur naŋg rug tɔ.

¹³Njera kula kagje kara Ila kúla keneŋ wɔji ne ləm, Yee inja kúl keneŋ ləm, Yee tɔl gir kag gə kuba ləma, Yee wɔji tadee gə ŋgalee gə nékwɔji-né ləm tɔ. Yee ra kəmee ndaji ne kəm dəw ləm, Ar kubururea maji to gá kə dəw bèe ləm tɔ Gə mba kunda mee kəi'g ləa lé

- 14** Yee tuga kag-sedrøje Yee tuga ηgɔ-samje, gə kag-senəje tɔ. Yee mbər kagje mbuna kagje gə mee kər'g, Yee maa kagje gə ɓar dee peje Ndá mán ndi ar dee ra tɔg gə kédé-kédé.
- 15** Kagje neelé to mba kar dəw ra ne pər, Yee odo dee yel ne pər ndibi ləm, Yee ra ne pər kərə ne muru ləm tɔ, Ne yee tel unda dee gə magəje wa dee mée'g ləm, Yee tɔl dee gə magəje unda barmba nɔ dee'g ləm tɔ.
- 16** Yee roo ges kag læa Ndá gese gə nai lé Yee ndiri ne da, Yee nuŋga ne sɔ aree asee nag, Yee ndibi ndá yee ra ne: Ha, ha Rɔm nuŋga so, ma m'oo ndɔ pər!
- 17** Ndá gese gə nai lé Yee telee gə magəpole læa, Yee unda barmba nea'g Wa mée'g ɓar ne ria ləm, Yee ra tamaji tɔa'g ləm tɔ pana: Ajim Mbata i to magə ləm!
- 18** Dəwje neelé gər né el ləm, Deɛ d'oo ta el ləm tɔ, Mbata deɛ libi kəm dee Mba kar dee d'oo loo el ləm, D'ar mee dee ndər Mba kar dee gər ne gin né el ləm tɔ.
- 19** Yee laji tor ta mée'g el, Gə mba karee pa pana: M'roo ges kag lé pər ləm, M'yel pəree m'koro ne muru læma, M'nuŋga ne da m'uso ləm tɔ Ndá gese gə nai lé m'a telee gə né gə minə bəe ləm, M'a kunda barmba nɔ dubu kag'd ləm tɔ lé Gosɔnégər əsé kəmkàr mba karee pa ne bəe lé godo.
- 20** Yee munu bu pər, Mée əree aree ndəm Ndá yee askəm kaji rəa pai godo ləm, Askəm pa pana: Nəŋgɔm ɓa to ji nee'g lé a pa bəe el ləm tɔ.

Sej toje kuraje ləm ndá arje mee sí wəi dɔ'g el

- 21** Sej njé'g læ Jakob, Arje mee sí olé dɔ néje'g neelé, Əi Israelje, mbata sej toje gə kuraje ləm tɔ. Ma m'unda sí ləm, sej toje kuraje ləm ləm tɔ, Israelje, m'a kar məəm wəi dɔ sí'g el.
- 22** Ma m'ɔr nékaltaje læ sí mbɔji Asəna gə kil-lə-ndi gə dəs bəe ləm, M'ɔr kaiyaje læ sí mbɔji Asəna gə mum gə sané bəe ləm tɔ, Gə telje reeje rɔm'g Mbata ma m'uga dɔ sí mbə.
- 23** Dara, al rɔi mbata Njesigəneə ra né, Kuruje læ naŋg, ɔrje ndu sí gə tar gə rɔkal! Sej mbalje, ndubaje rɔ sí gə ndu rɔlel! Sej kag-mee-kərje gə kagje lai gə to keneɲ lé alje rɔ sí to! Mbata Njesigəneə uga dɔ njé'g læ Jakob! Yee riba dɔ rɔnduba læ mbuna Israelje'g.
- 24** Njesigəneə, njekoga dɔ sí, Yee gə njekuba sí mee kɔ sije'g lé Pa togábè pana: Ma m'to Njesigəneə gə njekunda néje lai, Ma nja kára ba gə njenaji dara ləm, Ma nja kára ba gə njetj mee naŋg karee tad rəg-rəg ləm tɔ.
- 25** M'tuji nétɔjije læ njétegginta gə ηgɔmje ləm, M'ar njénəkooje tel to mbəje ləm tɔ, M'rəm gə kəmkàr læ njékəmkàrje ləm, Négər læ dee lé ma m'telee gə némbə ləm tɔ.
- 26** Ta gə kura ləm pa lé m'aree to njaŋg, Deɛ gə m'ula dee lé M'ar ta gə deɛ pa lé aw léé'g béréré, Ma m'pata m'wɔji dɔ Jerusalem m'pana: Dəwje d'a tel si keneɲ ɓəi

lɛm, M'pata wɔ̄ji dɔ bɛe-booje gɛ Juda m'pana: D'a tel gɔl dee gogo lɛma, Dɔ nduba lɛ dee lɛ M'a kar dee tel d'unda gogo lɛm tɔ.

²⁷Ma m'ula nguru mán gɛ uru lɛ m'pana: Maji kari yi tɛ-tɛ lɛm, M'a kar mán baaje lɛi tudu kurum-kurum lɛm tɔ.

²⁸Ma m'pata wɔ̄ji dɔ Sirius m'pana: Yee to gɛ njekulbadje lɛm, Yee a ra torndum karee aw lée'g béréré, Yee a pata kwɔ̄ji dɔ Jerusalem pana: Maji kar dee tel gɔlee gogo! Tɔbɛi yee a pata kwɔ̄ji ne dɔ kɛi gɛ to gɛ kɛmee pana: Maji kar dee tel tum gelee gogo!

Esai 45

Njesigəneɔ unda Sirius gɛ kɛmee mba karee ra kula lɛa

¹Njesigəneɔ pata togəbè ar Sirius gɛ yee wa dɛa gɛ ubu lɛ Yee gɛ yee wá jikɔlee'g Gə mba kunda ne ginkoji dɛwje gɛ ranɔ̄ naɔ̄ neɔ̄'g lɛm, Gə mba tudu ne mina-mbai reɔ̄ mbaije'g lɛma, Gə mba kɔr tarəwkɔ̄gje karee Kar dɛw kára kara a kudu tarəwje lɛ el lɛm tɔ pana:

²M'a njaa nɔ̄i'g lɛm, M'a gɔl rəwje gɛ dɔ mbal'g kar dee d'asəna rai-rai lɛm, M'a tɛd tarəwkəije gɛ ra gɛ lar gɛ kas lɛ rém-rém lɛma, M'a tɛd kag larndulje kərm-kərm lɛm tɔ.

³M'a kari nébaoje gɛ to loo-kiya'g lɛm, Gə némajije gɛ d'iya dee loo-ɔ̄gəi'g lɛm tɔ Gə mba kari gər gao to gɛ ma Njesigəneɔ Gə m'bari gɛ rii lɛ Ma m'to Ala lɛ Israɛlje.

⁴Mbɔl dɔ kunda gɛ m'unda njé'g lɛ Jakob gɛ to kuraje lɛm, Gə Israɛlje gɛ m'ɔr dee m'unda dee gɛ kɛmee lɛm tɔ dan kəm'g lɛ ba Ma m'bari ne gɛ rii lɛm, Ma m'wɔ̄ji sɛi ta m'ila ne ribar dɔi'g Loo gɛ i gərm el bɛi lɛ lɛm tɔ!

⁵Ma m'to Njesigəneɔ bɔ yee gɛ ranɔ̄ godo, Bɔ lɛ m'godo ndá Ala kara godo tɔ. Kédé gɛ i gərm el bɛi lɛ ya Ma m'to mina-mbai reɔ̄gi'g,

⁶Gə mba kar dɛwje gɛ d'isi loo-kuba'g lɛ kàr Saar tee dɔ dee gɛ d'isi loo-kuru-naɔ̄'g lɛa lɛ D'a gər gao To gɛ bɔ lɛ ma m'godo ndá Ala kara godo tɔ. Ma m'to gɛ Njesigəneɔ Ndá yee gɛ ranɔ̄ godo.

⁷Ma m'ra lookàr lɛm, M'unda loondul lɛm tɔ, Ma m'ar meekulɔm to lɛm, Gə m'unda némeekɔ lɛm tɔ, Ma m'to Njesigəneɔ, Ma m'to njera néje neelé lai.

⁸Maji kar néra gɛ gə dɔ najee lɛ

I mee dara'g ɛr to gɛ ndi bèe lɛm, Kar pélé lɛ ndi yəm dɔ naɔ̄ nee lɛm tɔ! Maji kar dɔ naɔ̄ tɔ ar kaji ra tɔg keneɔ̄ lɛm, Ar néra gɛ gə goo rəbee uba keneɔ̄ sɛa nɔ̄'d lɛm tɔ! Ma Njesigəneɔ m'to gɛ njekunda néje neelé lai.

Aji gɛ njegoso kuba jo

⁹ Meekɔ a koso dɔ yeɛ gɛ ɔs njekubá rəw! I gɛ to jo-ban mbuna jo-banje'g, See aji a dɛji njekuba pana: See ban ba ubam togábè wa. See a pa bèe wa. See jo gɛ i uba mbá lé a pana: Nérai majel, a pa bèe wa.

¹⁰ Meekɔ a koso dɔ dəw gɛ dɛji bɔbeeje pana: See gelee ban ba i ojim wa. Gə yeɛ gɛ dɛji keaje pana: See ban ba i turum ilam nanɔ wa.

¹¹ Njesigəneɔ, Njerɔkunda lə Israelje, Yeɛ gɛ njekunda dee lé pa togábè pana: See deɛ ndigi dɛjim ta dɔ né gɛ a gə teɛ gogo wa. See deɛ ndigi kun ndu dee kam m'ra ne né gɛ wɔji dɔ nɔanəmje ləm, Gə dɔ kulaje gɛ jim ba ra dee ləm tɔ lé wa.

¹² Ma nja ba m'unda nanɔ ləm, M'unda dəw m'aree si keneɔ ləm tɔ, Ma nja ba m'naji dara ləm, Ma nja ba m'unda boo-néje lai keneɔ gə léé-léé ləm tɔ.

¹³ Ma ba m'ar Sirus ɔ gə goo meekarabasur ləm Ndá m'a gɔl rəwje ləa lai kar dee d'asəna rai-rai, Yeɛ a tel gɔl bee-boo ləm gogo ləm, Yeɛ a kɔr bər dɔ dəwje'g Gə d'wa dee gɛ bər lé ləm tɔ Lal dɛji nékoga dɔ dee ləm, Lal dɛji néndogo-gel ləm tɔ, Njesigəneɔ gɛ njeboo-néje ba pa bèe.

¹⁴ Njesigəneɔ ula Israelje togábè pana: Nékingaje lə Ejiptəje, gə nérabje lə Etiopije Gə kə Sabaje gɛ kagrɔ dee nɔgal pur-pur lé D'a dəs ree rɔ sí'g ndá D'a tel to gɛ kə sí-sej. Koso-dəwje neelé d'a njaa goo sí'g ləm, D'a dəs gə kúla lar rɔ dee'g ləma, D'a kunda barmba nɔ sí'g ra ne ndò rɔ sí'g kula sí ne pana: Tɔgəɔ, Ala si rɔ sí-sej'g ya kára ba ləm, Ala gɛ ranɔ gɛ njekorè dəa godo ləm tɔ.

¹⁵ Ne i Ala lə Israelje gɛ njekaji dee lé I to Ala gɛ iya rɔi.

¹⁶ Deɛ gɛ njéra magəje lé Deɛ lai nai gə rɔkul ləm, Kəm sɔj wa kəm dee ləma, Deɛ lai d'ɔd d'aw d'ula dɔ dee nanɔ jugum ləm tɔ.

¹⁷ Mbɔl dɔ Njesigəneɔ ba Israelje d'ingə ne kaji, To kaji gɛ to saar gə nɔ, Sej a naije gə rɔkul əsé kəm sɔj el Saar-saar gə nɔ.

Ta kaji lé pa taree njai ya

¹⁸ Mbata Njesigəneɔ, Yeɛ gɛ to njekunda dara ləm, Gə to Ala kára ba kiao ləm, Yeɛ gɛ to njekunda nanɔ Gə undá aree nɔgə nɔgə nɔgə ləm, Yeɛ gɛ undá mba karee tel to dɔdilaloo el ləma, Yeɛ gɛ gɔlee mba kar dəwje d'isi keneɔ ləm tɔ lé Pa togábè pana: Ma nja m'to Njesigəneɔ Bó yeɛ gɛ njekorè dɔm godo.

¹⁹ Ma m'pata gə goo nɔgə Dan mee loo gɛ ndul njudu-njudu gɛ dɔ nanɔ neelé el, Ma m'ula nɔgə Jakob ta kára kara m'pana: Sanɔmje gə mɔdɛ ba lé m'pa bèe el! Ma Njesigəneɔ lé m'pata né gɛ tɔgəɔ ləm, Ma m'ila mber ta né gɛ danasur ləm tɔ.

Meekun lə ginkoji dəwje gə ranɔ

²⁰ Sej ges ginkoji dəwje gə ranɔ gɛ teje ta yoo'g lé Maji kar sí mboje dɔ nɔ reeje ləm, Nɔsəje pər gɛ nee nɔ'd ləm tɔ! Deɛ gɛ d'odo magəje lə dee gɛ to kag ləm, Deɛ gɛ bar ri magə gɛ askəm kaji dee el ləm tɔ lé Gosɔnégər lə dee godo.

²¹Paje taree gá raga ləm Tɔjije né gá ɔr ginee gá raga ləm tɔ! Maji kar dee dɔji nɔ ta dɔ'g! See nɔ ba pata néje nee Gá a gə ree kédé gá dɔtar ləm, Ila mberee kédé gá ləw ləm lé wa. See to ma Njesigəneɔ el wa. Ala gá ranɔ godo, Ma nja m'to Ala kára ba kiao Gá m'to njera nédanasur ləm, M'to njekaji dəwje ləm ləm tɔ.

²²Telje gá rɔm'g nee Ndá seɔ a kajije ne, Seɔ lai gá síje gwɔi nanɔ'g lé! Mbata ma nja m'to Ala Bó yeɔ gá ranɔ godo.

²³Ma nja ma man rɔm gə rim ləm, Kankəmta ba teɔ tam'g Bó m'a telee bəd el nɔga ləm tɔ, Nana kara a rəm gə nɔ kəjee nanɔ nɔm'g ləm, Dəw gá rara kara a kubu rəa gə rim-ma ya ləm tɔ.

²⁴Dəwje d'a kulam pana: Néra gá danasur gə siŋamɔŋ lé To rɔ Njesigəneɔ'g ya kára ba ba. Deɔ lai gá meɔ dee ɔ sə dee pu dəa'g lé D'a tel ree rəa'g ndá Rɔkul a ra dee.

²⁵Mbɔl dɔ Njesigəneɔ ba Nɔgaka Israelje lai lé D'a kɔr ne ta dɔ dee'g ləm, D'a kula ne rɔnduba dɔ dee'g ləm tɔ.

Esai 46

Magəje lə Babilɔnje tuji

¹Magə-Bel gə magə-Nebo toso, D'odo néndajije gá wɔji dɔ dee d'ɔm dɔ da-kulje'g Ar dee tel to nékodo gá wɔi Dɔ da-kulje'g neelé ar dee dao ne!

²Magəje neelé siŋa dee as el ar dee toso, Deɔ d'askəm kaa dɔ néndajije gá wɔji dɔ dee lé el Ndá deɔ nja kara d'aw sə dee nɔ'd bəe-bər'g tɔ.

³Tugaje mbi sí gá rɔm'g nee, Seɔ gel-bɔje lə Jakob Gə seɔ ges gel-bɔje lə Israel gá nai, Seɔ gá ma m'ŋgəm sí Un kudee mee ndəa gá seɔ naije ne meɔ kɔ síje'g saar ləm, Ma m'odo sí Un kudee ndɔ koji sí'g ya saar basinè ləm tɔ!

⁴Saar teɔ ne dɔ buga sí'g kara Ma m'to togəbè ya ləm, Saar teɔ dɔ dɔ sí gá pudu'g lé kara M'a gəd sí ya ləm tɔ. Ma m'odo sí tɔbəi m'a tel gə mba kodo sí ya bəi ləm, M'a gəd sí kaji sí ne ya bəi ləm tɔ.

⁵See nɔ ba seɔ a kasje kəm kwáje kwɔjimje ne kaareeje as səm wa. See nɔ ba a kamje m'to tana səa kar síjeɔ səa n'taje gə nɔ pai-pai wa.

⁶Deɔ tɔr larlɔr gá mee bɔlje'g lə dee, Deɔ d'wɔji larnda gə nékwɔjee tɔ. Deɔ d'uga ne dɔ ji njelè né Gə mba karee rəa gá magə. Deɔ d'unda barmba neɔ'g d'wa meɔ dee'g.

⁷Deɔ d'unee d'unda dɔ tam dee'g ləm, D'aw d'uree loo-kaaree'g d'aree to keneɔ ləm tɔ. Yee ɔd aw ranɔ el, Deɔ ra né wəl gá rəa'g Nɛ yee ila dee keneɔ el ləm, Yee aji dəw dan néurti'g ləa el ləm tɔ.

⁸Arje meɔ sí olé dɔ néje'g neelé ndá Waje rɔ sí gá diŋgam! Seɔ kaiya-dəwje lé Lɔjije tor ta neelé meɔ sí'g.

⁹Arje meɛ sí olé dɔ néje gá dəs'g Mee ndəaje gá ləw'g lé Mbata ma m'to Ala Bó yee gá njekorè dɔm-ma'g godo, Ma m'to Ala Bó yee gá njetana sɛm kára kara godo ya saar.

¹⁰Néje gá d'a gə ree lé M'pa taree kédé gá dɔtar, Néje gá tee el bəi kara Ma m'pa ləw ba tɔ. Ma m'pana: Néje gá m'wɔji lé D'a to njanɔ gə nɔ ləm, M'a kar torndumje lai d'aw lée'g béréré ya ləm tɔ.

¹¹To ma ba m'bar yel gá njesɔ mareeje M'aree ɔ bər ree ləm, Ma m'bar dəw gá njekar néje gá m'wɔji-kwɔji ra lé d'aw lée'g béréré lé M'aree ɔ dɔ nanɔ gá əw'g ree ləm tɔ. Ma m'pa taree ndá M'a karee aw lée'g béréré ya ləm, Ma m'wɔji njanɔ ndá M'a ra née ya ləm tɔ.

¹²Ooje ta ləm, Seɔ dəwje gá njémeekədərəje Gá toje njébaje lə néra gá danasur!

¹³M'ar néra gá gə dɔ najee ləm ree M'aree to mbər sí'g dəb bó to əw el, Kaji ləm kara a tila gá tila el tɔ. M'a kar kaji to mee bee gá Siɔ'g ləm, M'a kar rɔnduba ləm ɔm dɔ Israelje'g ləm tɔ.

Esai 47

Koso lə Babilɔnje

¹Gá rəm si nanɔ dan babur'g I bee gá Babilɔn Gá kédé to asəna gə ɲgomɔdə bèe! Gá rəm si dɔ nanɔ'd lal kalimbai, I bee gá Kalde Gá to asəna gə ɲgon dené lé tɔ. D'a kooi asəna gə ɲgomɔdə Gá mɔdə yaɔ gə njekərkəmlɔo el ɲga.

²Un mbal-kusu-kó, usu ne kó, ɔr ta kubu gá dɔi'g ləm, Kə kubu ləi gá ɲgal yududu gá tar ləma, Yɔ gɔli ur ne mán baaje ləm tɔ!

³D'a kər kubu-kiya-meembaai ləm, D'a koo rɔkul ləi ləm tɔ. M'a ra né dal ne bɔ ləm Bó m'a kər ne kəm dəw kára kara el.

⁴Njekoga dɔ síjeɛ lé To yee gá ria lə Njesigəneɔ gá njeebo-néje, Yee to Njerɔkunda lə Israelje.

⁵Seɔ Kaldeje gá toje asəna gə ɲgon gá dené bèe lé Sije nanɔ gə ta sí mundu ləm, Awje dan loondul'g ləm tɔ, D'a bar sí mbai dɔ beekoje el ɲga.

⁶Ma m'ar məəm ɔ sɛm pu dɔ koso-dəwje'g ləm, M'ila ndɔl dɔ nédɔji'g ləm Ndá ma m'uba dee m'ya dee meɛ jii'g, Nɛ seɔ arje meɛ sí aw taj-taj dɔ dee'g el ləm, Seɔ arje néməmənɔ lə sí wɔi gwɔb buga'g ləm tɔ.

⁷Seɔ paje pana: Seɔ a toje mbai dɔ beekoje ya saar-saar! Seɔ əjije meɛ sí'g to gá néje neelé Rudu dee a kun dɔiao bèe el ya saar.

⁸Seɔ njékərkəmlɔoje lé Basinè maji kar sí reeje ooje, Seɔ síje ləm, Seɔ paje meɛ sí'g pajena: Seɔ nja gə kar sí Bó dəw gá ranɔ kára kara godo, Seɔ nja gá kar sí ba ləm, Seɔ a síje gá njékəisiɲgaje ndɔ el ləma, A lalje ɲganje ndɔ el ləm tɔ.

⁹Néje joo neelé d'a teɛ do sí'g wai Gó mee ndəa gá kára ba ya Kar ŋganje lal sí ləm, Kar sí síje gá njékəisiŋgaje ləm tɔ. Lée némbeeje lə sí gá bula əsé Nésukəmlooje lə sí gá bula yaɔ kara Néje joo neelé d'a teɛ do sí'g Mee ndo gá kára ba ya.

¹⁰Sei ɔmje mee sí do meeyèr'g lə sí, Sei pajena: Dəw kára kara oo sí el! Kəmkàr lə sí gə négər lə sí lé su kəm sí Ndá sei paje mee sí'g pajena: Sei nja gə kar sí ba Bó dəw gá raŋg kára kara godo, Sei nja gá kar sí ba!

¹¹Meeko a koso do sí'g Lal kar sí gərje loo gá i keneŋ, Tuji-boo a koso do sí'g Kar né gá a kar sí teeje ta'g godo, Nétujije d'a bugu nɔ do sí'd gá léegəneeya Lal kar sí ooje rəbee.

¹²Maji kar sí síje dan nésukəmlooje'g lə sí Gə dan némbeeje'g lə sí gá bula Gó sei ooje ne ndò Mbata lə dee gə kas sí ba, Banelə sei a kiŋgaje némaji keneŋ, Banelə sei a tel toje ne dəwje gá to bəl kədm-kədm.

¹³Sei gəŋgje ta njégoŋje'g, Daoje ne dao-dao, Maji kar dee d'itar bó gá d'aji sí, Dee gá gər néje gá dara ləm, Dee gá njétən-kéréméje ləma, Dee gá njépa ta néje gá d'a gə ree ləm tɔ!

¹⁴Aa ooje, deɛ to d'asəna gə ləm mu Ndá pər a roo dee. Deɛ d'a kaskəm kaji rɔ dee Dan ndo pər gá teɛ bilim-bilim'g el, A to gá kər pər gá dəw a ndibi el ləm, A to pər gá dəw a si ta'g el ləm tɔ.

¹⁵Yee ba gá né gá a gə teɛ Do deɛ gá sei gəŋgje ta dee'g ləm, Deɛ gá sei ooje ndò mbata lə dee gə kas sí ba lé ləm tɔ, Deɛ kara d'a sanéna kad-kad: Yee gá kára kara gá a kaskəm kaji sí lé godo.

Esai 48

Njesigəneɔ pata néje gá sigi

¹Ooje ta nee, Sei gel-bɔje lə Jakob, Sei gá undaje ri Israël do sí'g ləm, Sei gá ije ginka'g lə Juda ləm tɔ, Sei gá manje rɔ sí gə ri Njesigəneɔ ləm, Sei gá barje ri Ala lə Israëlje ləm tɔ Ne lal kankəmta gə néra gá danasur lé!

²Mbata deɛ d'unda ri bee-boo gá to gə kəmee do dee'g ləm, Deɛ nduna rɔ dee rɔ Ala lə Israëlje'd Gó ria lə Njesigəneɔ gá njeboo-néje ləm tɔ.

³Ta néje gá d'a gə ree lé Ma m'pa taree ləw-ləw ba, Taree teɛ tam'g ndá Ma m'ila mberee to: Léegəneeya m'ra né ndá Néje lé d'aw lée'g bérére ya.

⁴Mbata ma m'gər gao, Sei toje njédəkəderəje ləm, Gwɔb sí to gá kag-lar ləma, Ŋgonɔ sí to gá larkas ləm tɔ.

⁵Yee ba ma m'ula sí ne ta néje neelé kédé Bəd ba né teɛ bəi ləm, Kédé ba kar dee ree bəi kara Ma m'ar sí ooje ləm tɔ Gə mba kar sí pajena: To gá magəje lə sí ba ra dee To néndajije lə sí gá tɔl dee əsé gá léɛ dee Ba d'un ndu dee a paje bəe el.

⁶Sei ooje ta néje neelé gə mbi sí mba. Loo gá d'aw lée'g bérére mba ndá See sei a kilaje mbere el wa. Un kudee basiné m'a gə kula sí ta néje gá sigi Gá to loo-kiya'd gá sei gər deeje el.

⁷To néje gá teɛ basiné-basiné Bó to néje gá to ləw el, Saar loo gá d'aw lée'g bérére lé Sei gərje el, Gə mba kar sí pajena: Aa ooje, sei gərje mba lé bəe el.

⁸Sei ooje taree el ləm, Sei gərje el ləma, Ləw ba lé taree kara oso mbi sí'g el ləm tɔ, Mbata ma m'gər gao, Sei a gə toje njédɔkədərəje ləm, Un kudee gə kas sí ba lé Deɛ bar sí njékaltaje ləm tɔ.

⁹Mbɔl dɔ rim ba M'ya ne goo oŋg ləm yɔgɔ, Gə mbata rɔnduba ləm ba M'ɔg ne rɔm dɔ sí'g Lal tuji sí ne pugudu gə nɔ.

¹⁰Ma m'ula sí ndubu ya Ne gə mba kər ne larnda el, Ma m'naa sí dan dura-byuda'd Gá kə nékəmndoo ba.

¹¹Gə goo meenoji ləm-ma tɔgərɔ, Gə goo meenoji ləm-ma ba M'ndigi ra ne né, Mbata see to gá ban ba M'a kya loo kar dee d'ila ndɔl dɔ rim'g wa. M'a kya rɔnduba ləm kar dəw gá raŋg el.

Yeɛ gá a kar torndu Njesigəneɛ aw lée'g bérére lé

¹²Ooje ta ləm, sei njé'g lə Jakob, Sei Israelje gá m'bar sí! Ma nja m'to yeɛ gá dɔtar ləm, Ma nja m'to yeɛ gá rudu ləm tɔ.

¹³Jim-ma ba m'tum ne gin naŋg nee, Jikɔlm ba m'naji ne dara ləm tɔ, Ma m'bar dee ndá Léegəneeya deɛ teɛ d'ar.

¹⁴Sei lai lé mboje dɔ nɔ ooje ta! See nɔ ba mbuna dee'g ba To gá njepa ta néje neelé wa. Yeɛ gá Njesigəneɛ undá dan kəmee'g ba A ra né gá yeɛ wɔji mée'g Mba ra gə Babilɔnje ləm, Jia a kwɔi ndiŋ-ndiŋ dɔ Kaldeje'g ləm tɔ.

¹⁵To ma ba m'pata ndá M'baree ne m'aree ree ləm, M'ar kula ləa teɛkər ya ləm tɔ.

¹⁶Rəmje pər gá rɔm'g nee ooje ta! Un kudee kédé gá dɔtar lé Ma m'pata loo-ŋgəi'g el, Un kudee kédé gá dɔtar ndɔ tum gin néje'g neelé M'isi keneŋ ya.

(Ne basiné Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɛ ulam gə ndilee nɔ'd.)

¹⁷Njesigəneɛ gá to njekoga dɔ sí, Njerɔkunda lə Israelje pa togábè pana: Ma nja m'to Njesigəneɛ, Ala lə sí, Ma m'ndoo sí mbata maji lə sí ləm, Ma m'ɔr nɔ sí dan rəw'd Gá kəm kar sí njaaje keneŋ ləm tɔ.

¹⁸Ɔi! bó lé sei urje mbi sí gèŋ dɔ torndum'g ndá Si maji lə sí a to to gá mán baa bəe ləm, Rɔlel lə sí a to kasəna gə paŋgəm mán baa-boo bəe ləm tɔ,

¹⁹Ŋgaka síje d'a bula kasəna gə babur bəe ləm, Ŋgan mee síje d'a bula to gá kandə nagəra bəe ləma, Ri sí kara a tuji pugudu nɔm'g el ləm tɔ.

²⁰Undaje loo mee bee gá Babilɔn teeje ləm,

Ije dan Kaldeje'g aije ləm tɔ! Paje gə ndu kalrɔ, ilaje ne mberee Ar deeje gə d'isi gwɔi nanɔ'd d'oo taree Pajena: Njesigəneɔ uga dɔ kura læa Jakob!

²¹Mee dɔdilalooje gə yeɛ a kɔr nɔ dee keneɲ lé Kɔdaman a tɔl dee el. Yeɛ a kar mán uba tir-tir kaar biri mbal'g Gə mbata læ dee ləm, Yeɛ a tɔ biri mbal ndá Man a kaj ya ləm tɔ.

²²Njesigəneɔ pana: Njémeeyèrje lé meekulɔm læ dee godo.

Esai 49

Kura læ Njesigəneɔ to lookàr læ ginkoji dəwje gə ranɔ

¹Seɲ gə síje dɔgoré-looje'g lé Ooje ta ləm! Seɲ koso-dəwje gə síje əw lé Urje mbi sí gèɲ! Njesigəneɔ barm mee ndəa gə d'ojim ne ləm, Yeɛ unda rim mee ndɔ gə ma m'teɛ ne mee kɔm'g ya ləm tɔ.

²Yeɛ ar tam adə to gə kiambas bèe ləm, Yeɛ ɔ dɔm gə jia ləm tɔ, Yeɛ telm gə ndɔ bandanɔ gə adə njel-njel ləm, Yeɛ iyam kɔrɔg mee ku bandanɔ'g læa ləm tɔ.

³Tɔbəi yeɛ ulam pana: Ma m'to kura læ neɛ, Ma m'to Israel gə yeɛ a kinga nérɔnduba rɔm'g.

⁴Ndá ma m'pana: Ma lé m'ra kula kari ba ləm, M'sané siɲgam pi Asəna gə dəw gə aɲgwɔd goo lel'g bèe ləm tɔ. Tɔgəɔ ya, né gə wɔji dɔm lé To rɔ Njesigəneɔ'g ləm, Nékoga-dɔ-jim kara To rɔ Ala'g lé ləm ləm tɔ.

⁵Njesigəneɔ pana: Neɛ nja n'gɔlm gə kura læ neɛ Un kudee ndɔ kojim'g Gə mba kam m'tel gə njé'g læ Jakob Gə to Israelje gə sanéna lé gə rəa'g, Mbata d'ila ribar dɔm'g kəm Njesigəneɔ'g ləm, Ala ləm tɔ siɲgam ləm tɔ.

⁶Yeɛ pana: To né gə lam ba bèe ya Gə mba karm m'to kura læ neɛ Gə mba kam m'un ginkoji Jakobje m'ur dee tar ləm, Gə mba kam m'tel gə ges Israelje gə nai lé ləm tɔ. Neɛ nja n'undam mba kam m'to lookàr læ ginkoji dəwje gə ranɔ ləm, Gə mba kam m'un ta kaji læ neɛ M'aw ne saar m'teɛ ne gwɔi nanɔ'd ləm tɔ.

Tel gɔl Israelje gogo

⁷Njesigəneɔ gə to njekoga-dɔ-loo ləm, Gə Njerɔkunda læ Israelje ləm tɔ pa togəbè Ar yeɛ gə d'əjee bæɲ-bəɲ Gə to né gə to keji kəm koso-dəwje'g ləm, Ar yeɛ gə to bər læ njésiɲgamonje ləm tɔ pana: Mbaije d'a kée ndá d'a kuba nanɔ kɲ ləm, Mbaije kara d'a kunda barmba neɔ'g ləm tɔ, Mbata læ Njesigəneɔ gə to njemeenda londonɔ ləm, Mbata læ Njerɔkunda læ Israelje gə ɔrm ləm tɔ.

⁸Njesigəneɔ pa togəbè pana: Ndɔ noji'g lé m'a koo ndu sí ləm, Ndɔ kaji'g lé m'a la sə sí ləm tɔ, M'a ɲgəm sí ləm, m'a tel sí gə nékɔm gə ginkoji dəwje lé nɔ'd ləm tɔ Gə mba tel kun ne bée kuree tar ləm, Mba kai ne nénduba gə tuji kar sí gogo lé ləm tɔ,

⁹Mba kula dee gá d'wa dee bær lé pana: Undaje loo teeje ləm, Mba kula dee gá d'isi dan loondul'g pana: Aarje raga ndəgəsə ləm tɔ. Ndá d'a sɔ né dan kag-rəwje'g ləm, D'a kiŋga nékulɔ dee dɔdərlooje'g lai ləm tɔ.

¹⁰ Bó a tɔl dee el ləm, Kɔdaman a tɔl dee el ləma, Pər kàr gá nuŋga kəd-kəd gə kàr lé D'a kula kəm dee ndòo el ləm tɔ Mbata yeɛ gá mée aw taj-taj dɔ dee'g lé A to njekɔrŋɔ dee Ndá yeɛ a kɔr nɔ dee par gá kəm-rəw-manje'g.

¹¹ M'a tel gə dɔ mbalje ləm lai Kar dee to gá kila-rəwje Ndá rəw-booje ləm lé D'a to kɔr-kɔr tɔ.

¹² Aa oo deeje, D'ɔ̀ əw ba ree, Njé gá naje d'ɔ̀ dɔgel gə dɔ-gó ləm, Njé gə raŋg d'ɔ̀ bee gá Sinim ləm tɔ!

¹³ Dara, maji kari ra rɔlel! Dɔ naŋg, maji kari si gə rɔkal! Mbata Njesigəneɔ gɔl mee dəwje læa ləm, Yeɛ oo kəmtondoo læ njénékəmnɔooje læa ləm tɔ.

Ma lé məəm wəi dɔ sí'g el

¹⁴ Siɔ pana: Njesigəneɔ ubam yá'm ləm, Mee Mbaidɔmbaije wəi dɔm'g ləm tɔ!

¹⁵ See mee dené a kwəi dɔ ŋgonee gá aw il mbəaa'g wa. See a lal kar mée aw taj-taj dɔ ŋgonee gá ɔ̀ mée'g wa. Bó lé yeɛ ar mée wəi dəa'g kara Ma ba yè m'a kar məəm wəi dɔ sí'g ndə el,

¹⁶ Aa ooje, Ma m'ndaŋg ri sí dabla jim'g, Kəm to dɔ sí'g pèrèrè.

¹⁷ Nŋan síje d'a kaj kalaŋ ree, Deɛ gá tuji sí pugudu-pugudu lé D'a kunda loo mbuna sí'g tee tɔ.

¹⁸ Unje kəm sí ooje ne loo gá gugu dɔ sí! Deɛ lai mbɔ dɔ nɔ ree gá rɔ sí'g. Njesigəneɔ pana: Ma m'to njesikəmba. Seɔ a kəm deeje rɔ sí'g Asəna gə néra mɔdje ləm, Seɔ a tɔ deeje reŋ sí'g To gá njeŋgao-sigi tɔ ne néra mɔdje rege'e'g bèe ləm tɔ.

¹⁹ Mee looje læ sí gá tuji d'wa ŋgɔ njag-njag ləm, Mee bee læ sí gá tuji pugudu-pugudu ləm tɔ lé Njé'g læ sí gá d'isi keneŋ lé Loo a kas dee el ŋga, Deɛ gá njétuji sí pugudu-puguduje lé kara D'a kɔr rɔ dee si ŋgərəŋ tɔ.

²⁰ Nŋan síje gá seɔ oji deeje gogo lé D'a tel pata mbi sí'g pana: Loo lé as neeje el, Arje neeje loo Gə mba kar neɛ n'isije keneŋ.

²¹ Bèe ba seɔ a paje mee sí'g pana: See nɔ ba oji dee ar sí wa. Mbata jeɛ n'lalje ŋganje. Jeɛ n'toje kawkadje. D'wa sí gá bær ba tuba sí. See nɔ ba odo dee wa. Jeɛ j'isije gə kar sí ba. See loo gá ra ba ŋganje neelé d'ɔ̀ keneŋ wa.

²² Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbèe pana: Aa ooje, m'a kun jim gá rɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g Ndá m'a kunda nétoji ləm gá rɔ koso-dəwje'g tɔ, D'a kodo ŋgan síje gá diŋgam gə kag ji dee ləm, D'a kodo njé gá dené dɔ tam dee'g ləm tɔ Tel ree sə dee ya.

²³Mbaije d'a to njéngəm ngan síje ləm, Ngan deeje gé dené d'a to njékul dee gé nésoje ləm tɔ, Dee d'a kunda barmba dɛb kəm dee naŋ nɔ sí'g ləm, D'a bɔr kor gɔl sí'g ləm tɔ. Ndá seɣ a gərje gao To gé ma m'to Njesigəneɔ, Bèe ba dee gé d'unda mee dee yel dɔm'g ndá Rɔkul a dɛb dɔ dee'g el.

²⁴Nébaɔ lə bao-rɔ lé See dəw a tel taa jia'g wa. Bər gé njekorè dɔ dəwje naŋ wá lé See dəw a naree jia'g tɔa wa.

²⁵Njesigəneɔ pana: Tɔgəɔ ya, bər gé bao-rɔ wá lé Dəw a naree jia'g taa ləm, Nébaɔ lə njekorè dɔ dəwje naŋ lé A tee jia'g ləm tɔ, Ma nja m'a rɔ gə njébaɣe lə sí Ndá m'a kaji ne ngan síje kar sí.

²⁶Njékula kəm sí ndooje lé M'a kar dee d'usɔ dakasɔ dee-dee ya ləm, M'a kar dee d'ai məs dee karee oso kəm dee'g To gé mán-nduú gé sigi bèe ləm tɔ. Dəwje lai d'a koo to gé ma m'to Njesigəneɔ Gé njekaji sí ləm, M'to njekoga dɔ sí Gó to njesiŋamoŋ lə Jakob ləm tɔ.

Esai 50

Ala ɔs Israelje rəw el

¹Njesigəneɔ pa togábè pana: Bó lé m'tuba kɔ síje ndá See maktub tɣ-na gé m'tubá ne lé ba to ra wa. Ulamje see nɔ ba mbuna njébaɣje'g ləm lé M'wa sí m'aree wa. Aa ooje, bó lé seɣ awje bər ndá Néra kori-korije lə sí ba gé gelee ləm, Bó lé m'tuba kɔ síje ndá Kaiyaje lə sí ba gé gelee ləm tɔ.

²Loo gé m'ree ndá See gelee ban ba dəw kára kara godo wa. Loo gé m'bar m'bar ndá See ban ba dəw ndigi tam'g el wa. See jim na tas gə mba kwa sí ne wɔgəɔd kɔr sí wa. See siŋgam as gə mba kəm sí ne tar el wa. Loo gé m'tɔji jim ndá Baa-boo-kad tudu kurum-kurum ləm, M'ar baa-booje tel to dɔdilalooje ləm tɔ, Kɔjije gé keneŋ ndum d'ədə mbɔ Mbata mán godo ləm, Dee d'wəi yoo-kunda-mán ləm tɔ.

³M'ar loo gé ndul njudu-njudu udu kəm dara ləm, M'ar kubu-kwa-ndòo ba gé nékila dɔa'g ləm tɔ.

⁴Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ulam ta Gé kəm karm m'pa Gə mba kam m'gər loo pata M'gəd ne yeɣ gé unda ndolè. Tee gə ndɔ gə ndɔje kára-kára lai lé Yeɣ ndelm, Yeɣ ar mbim to tag gə mba koo ne ta Gə mba kam m'oo ta To gé njékwakiláje d'oo bèe.

⁵Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ar mbim to tag Ndá ma m'ɔsee rəw el ləm, Ma m'gad kudum gé gogo el ləm tɔ.

⁶M'tel girm m'ila m'ar dee gé njékudamje ləm, M'ila mbɔrm m'ar dee gé njétɔr mbaitamje ləm tɔ, M'ɔ kəm gə né Mbata rɔkulje gé d'ila dɔm'g Esé yiro gé tibi kəm'g lé el.

⁷Ne Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ la səm, Gelee gá nee ba ma m'oo rɔkulee gá né el ləm, Gelee gá nee ba m'ar ŋgo nɔm To asəna gə kɔri-mbal bɛe ləm tɔ Mbata m'gər gao rɔkul a dɛb dɔm'g el.

⁸Yee gá njekɔr ta dɔm'g aar mbɔrm'g dɛb, See nɔ ba a maj səm ta wa. Ar sí j'ingə nɔ nɔ njegaŋ-rəwta'g. See nɔ ba to njeba ləm wa. Maji karee ree iŋgam!

⁹Aa ooje, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ to njela səm: See nɔ ba askəm kila ta dɔm'g wa. Aa ooje, d'a buga ŋgisi to gá kubu bɛe ləm, Diri a kunda dee tuŋgu-tuŋgu ləm tɔ.

¹⁰Nana ba mbuna sí'g gá bəl Njesigəneɔ lé Maji karee oo ndu kura læa! Nana ba gá njaa dan loondul'g lal lookàr bəi lé Maji karee ɔm mée dɔ ri Njesigəneɔ'g ləm, Karee nduna rəa kaar Ala'g læa ləm tɔ.

¹¹Aa ooje, seɔ lai gá ulaje pər, Seɔ gá nérɔje læ sí to gá ndɔ niŋga pər lé Aw njaa je gə goo kuji pərje læ sí Gə ndɔ niŋga pərje læ sí gá ɔ bilim-bilim lé! Gə goo jim-ma ba néje lai neelé D'a tee ne dɔ sí'g ləm, Seɔ a toje ne dan némeeko'g ləm tɔ.

Esai 51

Ala ɔm Israelje tar ar dee tel ree bée

¹Ooje ta ləm, Seɔ gá njéndolè goo néra gá gə dɔ najee-je, Seɔ gá ndolèje goo Njesigəneɔ! Oreeje kəm sí ndəŋ dɔ kɔr mbal gá d'ɔr sí kaaree'g ləm, Gə dɔ bwa gá Njesigəneɔ ɔr sí keneŋ lé ləm tɔ.

²Oreeje kəm sí ndəŋ dɔ Abrakam gá to bɔ síje ləm, Gə dɔ Sara gá to gá kɔ síje gá njekoji læ sí lé ləm tɔ, Mbata yee nja kára ba ba m'baree, M'tɔr ndum dɛa'g ləm, M'ar ŋgakeaje bula digi-digi ləm tɔ.

³Njesigəneɔ oo kəmtondoo læ Siɔ bɛe ləm, Yee oo kəmtondoo læa dɔ néje læa lai gá tuji ləm tɔ. Yee a kar dɔdilaloo læa Tel to asəna gə loo-ndɔ gá Ede bɛe ləm, Yee a kar dɔ naŋg læa gá tudu kurum-kurum lé Tel to asəna gə loo-ndɔ læ Njesigəneɔ bɛe ləm tɔ. D'a kiŋga rɔlel gə kalrɔ keneŋ ləm, Ta ra oiyo gə ndu paje d'a bar keneŋ ləm tɔ.

⁴Koso-dəwje ləm, Sije gèŋ ooje ndum! Ginkoji dəwje ləm, Urje mbi sí gá rɔm'g nee! Mbata godndu a kɔ rɔm'g ləm, M'a tum gel godndum Gə mba karee to gá lookàr læ koso-dəwje ləm tɔ.

⁵Néra gá gə dɔ najee ləm nai dɛb ba ləm, Kaji ləm a gə tee ləm tɔ. Kag jim ba m'a gaŋg ne rəwta dɔ koso-dəwje'g ya. Dee gá d'isi dɔgoré-looje'g lé D'a kunda mee dee yel dɔm'g ləm, D'a kɔm mee dee dɔ kag-jim gá bar mɛr-mɛr'g ləm tɔ.

⁶Unje kəm sí gá dara ləm, Aaje loo gá dɔ naŋg nee ləm tɔ ooje! Mbata dara a sané kad to gá sa pər bɛe ləm, Dɔ naŋg nee a tel ŋgisi to gá kubu bɛe læma, Dəwje gá keneŋ kara d'a kwəi mburug-mburug to gá kémje bɛe ləm tɔ. Ne kaji ləm a to saar-saar gə nɔ ləm, Néra gá gə dɔ najee ləm kara rudee a kun el ləm tɔ.

⁷Ooje ta ləm, Seɪ gá gərje rəw néra gá gə dɔ najee, Seɪ dəwje gá godndum to dɔbɛngərə sɪ'g lé! Bəlje mbata rɔkul gá dəwje d'ila dɔ sɪ'g lé el ləm, Undaje bala mbata kəm sɪ gá d'ula ndòo lé el ləm tɔ.

⁸Mbata dirije d'a kunda dee tunɔu-tunɔu to gá kubu bèe ləm, Kuruje d'a tuji dee to gá tuji ne kubu gá d'uji gə bɪ badje bèe ləm tɔ. Ne néra gá gə dɔ najee ləm a to saar-saar gə nɔ ləm, Kaji ləm kara a to gə ləbee-ləbee gə nɔ ləm tɔ.

Njesigəneɔ, maji kari tee kəmi

⁹Njesigəneɔ, tee kəmi, Tee kəmi, ula ji siŋgamonɔ ləi ndiŋ! Tee kəmi to gá mee ndəaje gá kédé ləm, Asəna gə mee ndəaje gá ləw-ləw lé ləm tɔ. See to i ba tur Rahab gá to da-kɔb lé gə niŋga el wa.

¹⁰See to i ba ar baa-boo-kad yi ləm, Ar manje gá bwa-wəl gá uru lé tudu kurum-kurum ləma, Ar ŋgaw dan baa gá uru lé Tel to gá rəw ar koso-dəwje ləi gá i uga dɔ dee lé Dəs keneɔ ləm tɔ lé el wa.

¹¹Togábè ba dee gá Njesigəneɔ uga dɔ dee lé D'a tel ree, D'a tel ree Siɔ gə pa kun baŋga ta dee'g Ndá rɔlel gá to gə nɔ a to dɔ dee'g asəna gə dɔgugu bèe, Kalrɔ gə rɔlel d'a ree pər gá rɔ dee'g ləm, Meekɔ gə tumɔ ŋgururu-ŋgururu d'a sané pá ləm tɔ.

Dəwje ləm, see dɪ ba bəlje wa

¹²To ma, to ma ba gá njegɔl mee sɪ, See dɪ ba seɪ a bəlje ne dəw gá a gə kwəi ləm, Gə ŋgon dəw gá to asəna gə mu bèe lé wa.

¹³Seɪ arje mee sɪ wəi dɔ Njesigəneɔ gá njekunda sɪ'g lé Yee gá naji dara gə tum gel naŋg nee. Seɪ undaje bala gə ndɔje kára-kára lai Nɔ ŋg'd lə njekula kəm loo ndòo, Mbata yee saŋg loo gə mba tuji sɪ pugudu! See ŋg lə njekula kəm loo ndòo lé ba to ra wa.

¹⁴Waga ndá yee gá rugu koŋgoŋ gel kúla lar'g lé A kər dəa kúla'g, Yee a kwəi duu-loo'g el ləm, Néso a lalee el ləm tɔ.

¹⁵Ma m'to Njesigəneɔ, Ala lə sɪ Gá m'ar baa-boo-kad ɪ ləm, M'ar paŋgəm manee tuga ləm tɔ. Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba gá rim.

¹⁶Ma m'ɔm taje ləm ta sɪ'g ləm, Ma m'ɔn dɔ sɪ gə jim ləm tɔ Gə mba naji ne dara gá sigi ləm, Gə mba tum ne gel naŋg gá sigi ləma, Gə mba kula njé gá Siɔ pana: Seɪ toje gá koso-dəwje ləm ya ləm tɔ!

¹⁷Teeje kəm sɪ, seɪ gá Jerusalem, Teeje kəm sɪ ndá ije tar! Seɪ gá aije ŋg gá to mee bai gá to ji Njesigəneɔ'g, Seɪ gá aije njibije njɔ-njɔ Saar arje dɔ sɪ ila mbir-mbir lé!

¹⁸Mbuna ŋganje lai gá Jerusalem gá d'oji dee lé Yee gá kára kara gá njedɔr dee godo ləm, Mbuna ŋganje lai gá d'odo dee keneɔ lé Yee gá kára kara gá njegəd dee godo ləm tɔ.

¹⁹Néje joo nee teeɗ do sí'g: Tuji gə kar bee tel to do nduba ləm, Boo-boo gə kiambas ləm to. See nɔ̄ ba a nɔ̄ nɔ̄ sí wa. See nɔ̄ ba a gɔl mee sí wa.

²⁰Singa ngan síje lai godo Ar dee to gə mbə-rəwje rib-rib Asəna gə da-kalje gə d'wa dee gə bədə bəe, Oŋg-boo lə Njesigəneɔ̄ wa do dee Gə goo toji ji lə Njesigəneɔ̄, Ala lə sí.

²¹Gelee gə nee ba maji kar sí ooje ta nee, Seɿ njénékəməndooje, Seɿ gə awje jogè-jogè ne to nékai gə mɿ ba ra sí el!

²²Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ̄ lə sí, Ala lə sí gə aɿ bada do koso-dəwje'g ləa pa togəbè pana: Aa ooje, ma m'taa bai gə nékai gə ar do dəw ila mbir-mbir to keneɿ ji sí'g To bai oŋg ləm, Seɿ a kaije gogo el nga!

²³M'a kulá ji deɗ gə to njékula kəm sí ndooje'g, Deɗ gə d'ula sí kédé pana: Rogoje naŋg ar sí njaaje do sí'g! Seɿ a telje gir sí kaareje To asəna gə naŋg bəe ləm, Asəna gə kila-rəw gə dəwje njaa keneɿ bəe ləm to.

Esai 52

Ala a gə kər kúla do njé gə Jerusalem'g

¹Teeje kəm sí, seɿ gə síje Siɔ! Teeje kəm sí, undaje singa sí do maree'g, Ulaje kubunai ro sí'g, Seɿ gə Jerusalem, bee-boo gə to gə kəmee! Mbata deɗ gə lal kinja tamɔd dee gə njé gə minɔ̄ lé D'a kandə mee bee'g lə sí el nga.

²Ije tar kundaje kor ro sí'g!

Ije tar síje do loo-si sí'g, Seɿ gə Jerusalem! Tuduje kúla gə to gwɔs sí'g, Seɿ ngalə Siɔ gə toje bərje lé!

³Njesigəneɔ̄ pa togəbè pana: Seɿ lé deɗ d'wa sí bər kari ba lal lar sí ndá larnda ba d'a kuga ne do sí el to.

⁴Mbata Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ̄ pana: Kédé gə ləw lé koso-dəwje ləm d'aw Ejiptə mba kisi keneɿ. Tɔbəi Asiriye d'ula kəm dee ndòo lal né gə bəe.

⁵Ndá Njesigəneɔ̄ pana: Basinè, see m'a ra ban ba loo gə deɗ d'or koso-dəwje ləm kari ba lal lar lé wa. Njesigəneɔ̄ pana: Njékorè do dəwje naŋg lé ra né wəl-wəl ləm, tee gə ndo saar kàr ur naŋg jigi lé d'ula sul do rim'g ləm to.

⁶Gelee gə nee ba koso-dəwje ləm d'a gər ne rim. Gelee gə nee ba mee ndəa'g neelé d'a gər gao to gə to ma nja ba m'pata: aa ooje yén m'ar nee.

⁷Dəw gə ɿ do sém mbal'g ree ula sí tagəmaji ləm, Gə ila mber ta gə wɔji do meekuləm ləm, Yee gə ula sí tagəmaji ləm, Gə ila mber ta gə wɔji do kaji ləma, Yee gə ula njé gə Siɔ pana: Ala lə sí lé ɔ bee ləm to lé Gɔlee to njam-njam

⁸Ndu njéŋgəmlooje lə sí bar wəl, Deɗ d'or ndu dee gə tar ləm, Deɗ d'or ndu dee gə tar nɔ̄'d wəl Gə ndu pa kalro ləm to, Mbata kəm dee-deɗ ya d'oo ne To gə Njesigəneɔ̄ tel gə njé gə Siɔ mbə.

⁹Sei do ndubaje gé Jerusalem gé tujije lé Ndubaje ro sí na'd gə pa rölél! Mbata Njesigəneə gəl mee koso-dəwje læ ləm, Yee taa do njé gé Jerusalem ləm tə.

¹⁰Njesigəneə ula ji meenda læ ndiŋ Kəm ginkoji dəwje gə raŋg'g lai ar dee d'oo, Dəw-kundaje lai gé d'or rudu naŋg nee rəd lé D'a koo kaji gé Ala læ sí gə kəm dee nda-nda ya.

¹¹Ije léé'g neelé undaje loo teeje, gé teeje ya! Tibije mbər né gé miŋa kára kara el! Saaje ro sí ro dee'g. Orje won kaiya ro sí'g, Sei gé odoje nékulaje læ Njesigəneə lé!

¹²Maji kar sí undaje loo teeje gə kaar gəd el ləm, Gə teeje gə ŋgwəd el ləm tə, Mbata Njesigəneə a kaw nɔ sí'g ləm, Yee gé to Ala læ Israelje a korè goo sí ndəŋ ləm tə.

Kula rənduba læ kura læ Njesigəneə

¹³Aa ooje, kura ləm a teəkər, Yee a si tar daŋg ləm, A kiŋga riɓar læma, A kur do loo'g ləm tə.

¹⁴To gé kédé yee to né gé ar dəwje bula ɓəl ne Mbata kəmee to ndòo yaə ləm, Rəndəj læ to asəna gə ka dəw el ləm tə lé

¹⁵Togəbè ɓa yee a to nérələl læ koso-dəwje bula tə. Mbaije d'a ndem ta dee neə'g, Mbata d'a koo né gé d'or soree d'ar dee kédé el ləm, D'a koo ta gé oso mbi dee'g kédé el ləm tə.

Esai 53

¹Ta gé d'or d'ula sí lé See na ɓa ɔm mée do'g wa. See na ɓa gər to gé ji Njesigəneə ɓa ra wa.

²Yee ra tɔg neə'g to gé ŋgon kag gé reaɔ ɓa ləm, Asəna gə barkəm kag gé uba do naŋg gé tudu kurum-kurum'g ləm tə. Yee ra kura el ləm, Panjaa læ kara askəm kar kəm sí mbɔ ɔmɔmɔ dəa'g el læma, Rəndəj læ as taa kəm sí rəgm el ləm tə.

³Koso-dəwje d'əjee ɓəj-ɓəj, d'ubá d'yá, Yee to dəw gé rəa ndiri njigi-njigi Gé gər loo-si dan nékəmnɔoje'g, Asəna gə dəw gé d'un kəm dee mbaŋ dəa'g d'unda raŋg lé Jee kara j'ée gé né el bée tə.

⁴Lée togəbè kara to nékəmnɔoje læ síjeə ɓa Yee odo ɔm dəa'g ləm, Ro ndiri njigi-njigi læ síjeə ɓa Yee ɓugu dəa'g ləm tə. Ne jeə lé j'ée gé dəw gé ɓɔ nérea-yee nja ɓa ɔs təa'g Ba Ala undá ula ne kəmee ndòo.

⁵Ne to kaiyaje læ síjeə ɓa Yee iŋga ne doo gə mbəa ləm, Néra kori-korije læ síjeə ɓa Kəmee to ne ndòo gə mbəa ləm tə. Kɔ né gé yee oo lé ɓa Jee j'iŋga ne meekuləm ləm, Dooje gé yee iŋga lé ɓa Gé kumə kar ta doo læ sí ər ne kəmsə ləm tə.

⁶Jee lai n'to j'asjena gə badje Gé ndəm d'ila rima-rima, Nana kara un rəw gé mée wɔji, Ne Njesigəneə odo néra kori-korije læ sí lai ɔm dəa'g.

- ⁷ Deɛ ra sɛa majel d'ula ne kɛmee ndòo Nɛ yɛɛ tɛɛ tɛa ja el, Asɛna gɛ ngon badɛ gɛ d'ɔree D'aw sɛa gɛ loo-tɔlee'g lɛm, Asɛna gɛ kɔ badɛ gɛ tɛa to gɛ loo ndɛmee Nɔ deɛ gɛ d'inja biyee'g bɛɛ lɛm tɔ lɛ Yɛɛ tɛɛ tɛa ja el.
- ⁸ Nɛbɛngɛrɛti gɛ koo kɔ nɛ ba Deɛ d'ɔree ne gɛ mbɛa, Mbuna njɛboakojije'g lɛa lɛ See na ba oo gɛ nɛ wa. Mbata deɛ d'aree udu dɔ naɲg'd lɛ njɛsikɛmbaje lɛm, Kaiya ra koso-dɛwje lɛm-ma lɛ ba Deɛ tɔlee ne gɛ mbɛa lɛm tɔ.
- ⁹ Deɛ d'ar dɔbaree to mbuna njɛmeeyɛrje'g lɛm, Ninee to ne mbuna baoje'g lɛm tɔ, Lɛ bɛɛ kara yɛɛ lɛ ra nɛ gɛ kɛdɛrɛ Gɛ dɛw kára kara el lɛm, Ta sukɛmlɔo kara Dɛw oo tɛa'g el lɛm tɔ.
- ¹⁰ Mee Njesigɛnɛɛ ndigi Mba kar dee d'ula kɛmee ndòo, Loo gɛ yɛɛ a kyɛ rɛa Gɛ nékinjamɛs gɛ mbata lɛ kaiya Ndá yɛɛ a koo ngakeaje lɛm, Lɛbje lɛa d'a kɪ dɔ maree'd gɛ kédé-kédé lɛm tɔ, Nɛ gɛ mee Njesigɛnɛɛ ndigi lɛ Yɛɛ a karee aw lɛe'g bɛrɛrɛ ya.
- ¹¹ Mbɔl dɔ kula rɔ ndubu lɛa lɛ ba Kɛmɛ gɛ orɛ gɛɛ lɛ a taa ne kɛmee rɛgm. Mbɔl dɔ nɛgɛr lɛ kura lɛm gɛ to njɛgelgodo lɛ Dɛwje bula d'a tel to ne njɛgelgodoje tɔ, Mbata yɛɛ a taa nɛra kori-korije lɛ dee kɛm dɛa'g.
- ¹² Gelee gɛ nɛɛ ba m'a karee ne nɛ gɛ wɔji dɛa Gɛ dɛwje gɛ boo-boo na'd, Yɛɛ lɛ a kai nébanrɔ kar njɛsingamonje Mbata yɛɛ i gɛ mɛɛ yɛ rɛa ar yoo lɛm, Deɛ turá na'd gɛ njɛramajelje lɛm, Mbata yɛɛ odo kaiya lɛ dɛwje bula ɔm dɛa'g lɛma, Yɛɛ ra tamaji mbata lɛ dɛwje gɛ ta wa dɔ dee lɛm tɔ.

Esai 54

Meemaji gɛ Njesigɛnɛɛ a gɛ ra gɛ Israɛlje lɛ

- ¹ I bɛɛ gɛ Jerusalem gɛ to asɛna gɛ kawkad gɛ oji ngon el bɛɛ lɛ Maji kari al rɔi! I gɛ to asɛna gɛ denɛ gɛ ndòo ulá ndubu gɔl kára el bɛi lɛ Ɔr ndui gɛ tar wɛl, i gɛ ndòo ulai ndubu kɛm kára el bɛi lɛ! Mbata denɛ gɛ deɛ d'ubá d'yá lɛ Nganeeje d'a bula kunda kɛ denɛ gɛ njɛngao ya. Njesigɛnɛɛ ba pa bɛɛ.
- ² Ɔr gad-kɛi-kubu lɛi gɛ raga, Maji kar dee la pala ta maree'g loo-sii'g, Ɔg rɔi el! Yɛ goo kúla aree ngal unda nje gɛ kédé lɛm, Mbusu gel gajije lɛi jigi-jigi lɛm tɔ.
- ³ Mbata i a taa loo par gɛ dɔ jikɔl lɛm, gɛ dɔ jigɛl lɛm tɔ, Ngakaije d'a taa loo pɛl-pɛl mbuna ginkoji dɛwje gɛ ranɲg'g, D'a rusu bɛɛ-booje gɛ to nduba lɛ.
- ⁴ Bɛl el Mbata kɛm sɔi a kwa kɛmi el lɛm, Ra kɛm kul el Mbata i a nai gɛ rɔkul el lɛm tɔ. Nɛ rɔkul lɛi gɛ gɛ mɛdi lɛ Mɛai a kwɛi dɔ'g bɛi lɛm, Sul-boo gɛ d'ula dɔi'g mee kɛi-singá'g lɛi lɛ Mɛai a kolé dɔ'g ndá el lɛm tɔ.
- ⁵ Mbata njekundai ba gɛ ngabije, Njesigɛnɛɛ gɛ njɛboo-nɛje ba gɛ ria, Njerɔkunda lɛ Israɛlje ba gɛ njekoga dɔi! Yɛɛ lɛ ria lɛ Ala gɛ to mbai dɔ naɲg nɛɛ lai.
- ⁶ Mbata Njesigɛnɛɛ tel bari To gɛ denɛ gɛ d'ubá d'yá Ar kɛmee to ndòo bɛɛ lɛm, Asɛna gɛ denɛ gɛ tɛa gɛ mɛdɛɛ ba Ndá tel tubá bɛɛ lɛm tɔ.

⁷Ma m'uba sí m'ya sí, waga ba ya Ne gə goo boo-meenoji ləm lé M'a tel kwa sí gə rəm'g.

⁸Gə goo oŋg gə ram waga lé Ma m'iya sə sí kəm, Ne gə goo meenoji ləm gə to gə nŋ lé ba M'a koo ne kəmtondoo lə sí, Njesigəneə gə njekoga dɔ sí ba pa bèe.

⁹A to kasəna gə mán gə mee ndəa'g kə Noe lé Gə ma m'un ne ndum dɔ'g lé, Loo gə ma man rəm gə mba kar manje Gə to d'asəna gə manje gə mee ndəa'g lə Noe lé D'a taa loo pəl-pəl dɔ naŋg nee el ŋga, Togəbè ba ma man rəm Gə mba kar məəm i səm pu dɔ sí'g togəbè el ŋga ləm, Gə mba ndaŋg sí ne el ŋga ləm tɔ.

¹⁰Lée mbalje d'a ŋgəs gə raŋg ləm, Lée dɔdərlooje d'a yə ləm tɔ kara Meenoji ləm a ŋgəs rɔ sí'g ndə el ləm, Maə rɔ ləm gə wɔji dɔ meekuləm lé M'a kyə gée el ləm tɔ, Njesigəneə gə to njekoo kəmtondoo lə sí ba pa bèe.

Jerusalem gə sigi

¹¹I bee-boo gə Jerusalem gə némeekɔ rai Ar lel-boo birii ne dəw kára kara gə njegɔli godo lé! Aa oo, m'a ra néra mədje lai gə kər mbalje lai ləm, M'a tum geli gə jər sapir ləm tɔ.

¹²M'a ra kəmbolè ndògo lai Gə jər gə ria lə rubis ləm, Tarəwkɔgje lai d'a to jərje Gə ri dee lə eskarbuklə ləma, Dan mee gadloo lai lé M'a ra gə jərje gə gad dee to yaə ləm tɔ.

¹³Ŋganije lai gə diŋgam lé D'a to njekwakila Njesigəneə-je ləm, Némajije d'a daa nə rɔ ŋganije'g lé rib-rib ləm tɔ.

¹⁴I a kaar njaŋg gə goo néra gə gə dɔ najee, Nékula kəmi ndòo a tibi mbɔri el, Mbata né kára gə i a bəlee ndəb ne pəd-pəd lé a godo, Mbata a tibi mbɔri ndə el.

¹⁵Bó lé d'əm nə'd térééré gə mba rɔ səi ndá A to né gə i rəm ma'g el, Nana ba gə i rɔ səi ndá A koso gel dɔmoŋ'd lai.

¹⁶Aa oo, ma nja m'unda njekər gə to njekula ndubu ləm, Gə njera nércɔ ləm tɔ, Ne ma m'unda yee gə njetuji nércɔ lé tɔ.

¹⁷Nércɔje lai gə dəwje ra mba rɔ ne səi lé D'a tel to né gə kari ba, Tapaje lai gə gaŋg ne rəwta dɔi'g lé I ba a kər ta kwa dee ne. Yee ba gə nédɔji lə kuraje lə Njesigəneə, Yee ba gə kaji gə a kɪ rəm'g teə rɔ dee'g, Njesigəneə ba pa bèe.

Esai 55

Ala bar dəwje lai

¹Sej lai gə kɔdaman tɔl sí lé Gə reeje ta mán'g, Sej gə lar lə sí godo kara Gə reeje, taaje nércɔ sɔje! Gə reeje taaje mán-nduú gə mbà aiye! Lal laree ləm, lal kuga baŋgee ləm tɔ

²See gelee ban ba seɪ saneje lar læ sí Dɔ né gá a la sə sí el lé wa. See gelee ban ba seɪ raje kula Mbata né gá as sí el lé wa. Ooje ta læm ndá A sɔje ne né gá maji læm, A kiŋgaje ne né sɔje gá lel lé læm tɔ.

³Urje mbi sí gèn, Ndá gá reeje rɔm'g, Ooje ta ndá A síje ne kɔmba. M'a kun ndum kar sí Gə ndu manrɔ gá to gə nɔ Gə mba kar némeemaji gá m'ra gə Dabid lé To ne njang.

⁴Aa ooje, ma m'undá gá njekɔrgoota læm Mbuna koso-dəwje'g læm, M'undá gá mbai gá njedum dɔ koso-dəwje læm tɔ.

⁵Aa ooje, i a bar ginkoji dəwje gə ranɔ gá i gər dee el Ndá ginkoji dəwje gə ranɔ gá gəri el lé d'a kaj ree rɔi'g Gə mbata læ Njesigəneɔ, Ala læi, Yee gá to Njerɔkunda læ Israelje Gá ula rɔnduba dɔi'g.

⁶Sanje Njesigəneɔ loo gá kəm kiŋgá'g, Bareje loo gá yee sí ne mbɔr sí'g dɔb.

⁷Maji kar njemeeyèr uba goo rəw læa yɔ læm, Maji kar dəw gá njera né kori-kori uba goo takəjije læa yɔ læm tɔ, Maji karee tel ree rɔ Njesigəneɔ'g Mbata yee a koo kəmtondoo læa læm, Maji karee tel ree rɔ Ala'g læ sí Gá rəa asee dɔ meekoso lemsé'g el læm tɔ.

⁸Mbata takəjije læm-ma lé D'asəna gə takəjije læ sí-seɪ el læm, Rəw néraje læ sí-seɪ kara To d'asəna gə rəw néraje læm-ma el læm tɔ, Njesigəneɔ ba pa bèe.

⁹To gá dara to ne əw gə nanɔg bèe lé Togəbè ba rəw néraje læm-ma to ne əw Gə rəw néraje læ sí læm, Takəjije læm-ma kara D'ur dɔ kə sí-seɪ'g bèe læm tɔ.

¹⁰To gá ndi gə ndi kwɔji d'ɪ dara dər dɔ nanɔg neelé Ndá dee tel gogo Lal kar mán dee tən nanɔg əsé D'ar dɔ nanɔg maji əsé d'ar muje d'idi el læm, Lal kar njedubu-né kandə nédubu el læma, Lal kar yee gá sɔ né né sɔ el læm tɔ lé

¹¹Togəbè ba taje gá tee tam'g lé D'a tel ree rɔm'g Lal kar née tee el læm, Lal ra né gá məəm ndigi el læma, Lal ra torndum kar néje gá m'wɔji lé d'aw léé'g bérére el læm tɔ.

¹²Oiyo, seɪ a kundaje loo teeje gə rɔlel læm, D'a kɔr nɔ sí gə meekulɔm læm tɔ. Mbalje gə dɔdərlooje d'a kɔr ndu dee gá tar gə kalrɔ nɔ sí'g læm, Kagje lai gá mee wala'g lé d'a kunda ji dee rag-rag læm tɔ.

¹³Kag-siprəs ba a kuba tor kunje'g læm, Mbəə ba a ra tɔg tor kun-pɔrɔrɔ'g læm tɔ, Yee ba a to gá nérɔnduba mbata læ Njesigəneɔ læm, As to nékolé-mee gá to gə nɔ gá a tuji el læm tɔ.

Esai 56

TAJE GƏ NJEKOM'G MUĐA Loo kɔr kəm nɔ godo

¹Njesigəneə pa togəbè pana: Aaje dɔ néra gé to danasur kər-kər ləm, Raje né gé to gə dɔ najee ləm tɔ Mbata kaji ləm si ree gé nee ləm, Néram gé gə dɔ najee lé a gə kila rəa gé raga ləm tɔ.

²Rələl nai gə dəw gé njera né gé m'pa ləm, Gə yeə gé aar njaŋg keneŋ ləm tɔ Mba kaa dɔ ndɔ-kwa-rɔ lé Lal kila ndɔl dɔ'g ləm, Gə mba si kəmba Kar jia ra né gé majel kára kara el ləm tɔ.

³Maji kar dəw-dɔ-bee Gé ɔm gə Njesigəneə nɔ'd pana: Njesigəneə unda neə bad Rɔ koso-dəwje'g ləa bèe el ləm, Maji kar njekuji pana: Aa ooje, neə n'to kag gé tudu bèe el ləm tɔ!

⁴Mbata Njesigəneə pata togəbè pana: Njekujije gé d'a kaa dɔ ndɔ-kwa-rɔ ləm ləm, Gé d'a mbər néje gé taa kəm rəgm ləma, Gé d'a kaar dɔ manrɔ'g ləm njaŋg ləm tɔ

⁵Ndá m'a kar dee loo mee kəi'g ləm, Gə mee ndògo'g ləm ləm, M'a kar ri dee maji unda ŋganje Gé diŋgam gə njé gé dené ləm tɔ, M'a kar dee ri dee gé to gə nɔ Gé a tuji el lé.

⁶Dəw-dɔ-beeje gé d'ɔm nɔ'd gə Njesigəneə Gə mba kwá mee dee'g ləm, Gə mba kunda ri Njesigəneə dan kəm dee'g ləma, Gə mba to kuraje ləa ləm tɔ lé Deə lai gé d'a kaa dɔ ndɔ-kwa-rɔ Kar dee d'ila ndɔl dɔ'g el ləm, D'a kaar njaŋg dɔ manrɔ'g ləm tɔ lé

⁷Ndá m'a kaw sə dee dɔ mbal'g ləm Gé to gə kəmee ləm, M'a kar dee d'al rɔ dee Mee kəi-ra-tamaji'g ləm ləma, Nékinjaməsje lə dee gé kə roo Gə nékinjanéməsje lə dee gé raŋg lé D'a taa kəm rəgm dɔ loo-nékinjaməs'g ləm ləm tɔ. Mbata kəi ləm lé D'a baree kəi-ra-tamaji Mbata lə koso-dəwje lai-lai ya.

⁸Mbaidɔmbaije gé Njesigəneə gé mbɔ Israelje Gé sanéna lé pa pana: M'a gə mbɔ dəwje gé raŋg rəa'g, Rɔ njé'g ləa gé mbɔ dɔ nɔ mbə lé.

Ta gé gaŋg dɔ njékaa dɔ Israelje gé to majikojiije el

⁹Sej daje lai gé mee wala'g, Gə daje lai gé mee kag-kər'g, Gé reeje sɔje!

¹⁰Njékaa dɔ Israelje lai to gé njékəmtɔje Gé lal gosonégər, Deə lai to bisije gé gwɔb dee udu Gé d'askəm ro el, Deə to gé njénije Gé to naŋg ləm, D'unda bi ba dan kəm dee'g ləm tɔ.

¹¹Deə lé to gé bisije gé mal sɔ né ra dee Ne nésɔ as dee el, Deə to gé njékulbadje gé gər né kára el, Deə lai njaa goo torndu dee-deə'g ya, Ar nana kara ra né gə mba kiŋga ne né Gé wɔji dəa-dəa ya goo kára ba kiao.

¹²Gé reeje, m'a kaw saŋg mán-nduú Ndá jeə j'a kaije nékai gé mɪ! Bèlè kara j'a ra togəbè ya bəi ləm, J'a kaije yaə karee ur dɔ yeə gé nee ya bəi ləm tɔ!

Esai 57

- ¹Njera né gá gə dɔ najee lé tuji ndá Dəw kára gá njekeji dɔ'g godo, Dəwje gá njera nɛmajije godo Ar dəw kára kara gər To gá d'ɔr dee mbata né gá majel Gá a gə tee dɔ dee'g lé bɛe el.
- ²Dee gá d'un goo rəw gá danasur lé D'a kur dan meekulɔm'g ləm, D'a kwa rɔ dee loo-to dee'g ləm tɔ.
- ³Nɛ seɪ ŋgalə njénékooje gá dené, Seɪ ginkoji dəwje gá njépole-magəje gə njékuba Ala kyaje lé Gá reeje pər gá nee,
- ⁴See nɔ ba seɪ kənje səa wa. See nɔ ba seɪ teeje ta sí ləgəgə-ləgəgə ləm, Gə tɔrje ndɔ sí bələm-bələm gá dəa'g wa. See seɪ toje ŋgan njékaltaje Gá gin sí gá gin tanɔm el wa.
- ⁵Seɪ arje ndil sí ɔs pər jəgəgə Mbər kag-terebɪtəje'g Gə gel kagje lai gá to təb'g ləm, Seɪ tɪjaje gwɔs ŋganje kəm wəl-looje'g Gel mbalje gá tɔ'g ləm tɔ.
- ⁶Mbuna kər mbalje gá d'ɔ wal-wal kəm-rəw-manje'g ba To loo gá wɔji dɔ sí, Aa ooje, yee ba gá loo gá to kɔ sí ya, Kər mbalje neelé ba Seɪ sagaje nékar gá to nékai ar deeje ləm, Seɪ unje nékar gá to nduji ar deeje ləm tɔ, See m'askəm kar məəm oso nanɔ pɔ dɔ néje'g neelé wa.
- ⁷To loo gá dɔ mbal gá ŋgal ləŋgə-ləŋgə gá ɪ gá tar ba Seɪ raje loo-to sí keneɲ, To lé neelé ya ba Seɪ awje keneɲ aw injaje nékinjanéməsje tɔ.
- ⁸Seɪ ɔmje nékolé-mee dɔ'g lə sí Gir tarəwje'g ləm, gə gir kag tabidije'g ləm tɔ, Seɪ yɔ'mje əw ndá Tɔrje né rɔ sí'g yaje rɔ sí arje magəje ləm, Seɪ arje loo-to sí tad ndá ɔmje ne sə dee nɔ'd ləm tɔ, Seɪ oreje kəm sí sɪ dɔ dee'g Mba ra ne néra deeje ya.
- ⁹Seɪ awje gə ubu rɔ mbai'g ləm, Seɪ arje néje lə sí gá ədə sululu
 ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm, Seɪ ulaje njékaɪkulaje lə sí loo gá əw'g ləma, Seɪ osoje saar teeje ne bɛe lə njé gá d'wəi ləm tɔ.
- ¹⁰Seɪ daoje ne yaɔ Mbata rəw-kaw sí gá əw Nɛ seɪ pajena: A kubaje kyaje lé seɪ pajə bɛe el! Seɪ iŋgaje siŋga sí, Gelee gá nee ba Kaar sí bar ne dulug-dulug el tɔ.
- ¹¹See nɔ ba seɪ bəleeje Ndəbje ne pəd-pəd neɔ'g Mba su ne kəm ləm, Mba kar mee sí olé ne dɔm'g el ləma, Mba keji ne dɔm'g el ləm tɔ wa. See ma m'isi mundu kurum əw lé el wa. Gelee gá nee ba Seɪ bəlmje ne el gə mbəa.
- ¹²M'a gə kila mber néra sí gá gə dɔ najee Ndá kula ra síje lé A kiŋgaje ne né kára kara keneɲ el.
- ¹³Loo gá seɪ a noje wəl lé See boo-magpoleje lə sí d'a taa sí kila sí tar wa. Lel gá ula lé a kodo dee lai kaw sə dee ləm, Kəmə gá kila pugudu lé a kodo dee ləm tɔ. Nɛ yee gá ɔm mee dɔm'g ndá A kiŋga bɛe lé gá né keɔ ləm, A kiŋga mbal ləm gá to gə kəmee gá né keɔ ləm tɔ.

Ta gɔl mee majikoije

- 14**D'a pana: Wɔije, wɔije, gɔlje rəw, Tɔrje néje lai gá ila kag rəw-kaw koso-dəwje'g ləm.
- 15**Mbata Njekurdɔloo ləm Njesikəmba gə nɔ ləma, Yee gá Ria to gə kəmee ləm tɔ lé Pa togábè pana: Ma m'isi sém looje gá ndəw'g ləm, Gə loo gá to gə kəmee'g ləm tɔ, Nɛ m'isi nɔ'd gə dəw gá kəmee to ndòo ləm, Gə yee gá ula dəa ləm tɔ, Gə mba gɔl mee dee gá d'ula dɔ dee ləm, Gə deɛ gá kəm dee to ndòo ləm tɔ.
- 16**Ma m'ndigi ndaŋg dee saar-saar el ləm, Esé ŋgəm oŋg ləm saar-saar gə nɔ el ləm tɔ Nà dəwje gá m'unda lé d'a kwəi.
- 17**Gə goo mal né gá ra dee Gá ar ta wa ne dɔ dee lé ba Oŋg i ne səm pu dɔ dee'g Am m'unda dee ne ləm, Ma m'iya ne rəm pɛ dan oŋg'd ləm ləm tɔ, Ndá njekɔsta rəw aw ne rəw gá mée ndigi'g.
- 18**Ma m'oo rəw-kabeeje Ndá m'a kajee tɔ, M'a to njekɔrneɔ ləm, M'a to njegɔl mée-yee Gə kə dee-dee gá nɔ səa lé ləm tɔ.
- 19**M'a kar ta pidi oji nɔ ta dee'g. Meeləm, meeləm mbata deɛ gá d'isi əw Gə deɛ gá d'isi dəb! Njesigəneɔ ba pa bèe pana: M'a kaji dee ya.
- 20**Nɛ njémeeyərje lé To to gá mán baa-boo-kad gá ula Gá askəm tel to ləm el Ar bɔrɔ mán gə njawalaje d'i keneŋ njem-njem.
- 21**Meekuləm godo mbata lə njémeeyərje, Ala ləm pa bèe.

Esai 58

Kɔg mee boo gá taa kəm Ala

- 1**Ɔr ndui gá tar bó əw el, Ar ndui bar to gá tɔtɔ bèe, Ila mbər ar koso-dəwje d'oo ne néra kori-korije lə dee ləm, Ar gel-bɔje lə Jakob d'oo ne kaiyaje lə dee ləm tɔ.
- 2**Ndɔje kára-kára lai deɛ saŋgəm, Deɛ ndigi gər rəwje ləm, Asəna gə ginkoji dəwje gá ra né gá gə dɔ najee Gá d'uba godndu Ala lə dee d'ya el ləm, Deɛ dəjim gə mba karm m'ar dee ndukun Gá kə gaŋgta gá gə dɔ najee ləma, Deɛ d'wɔji mba kar Ala rəm pər gá rɔ dee'g ləm tɔ.
- 3**Deɛ pana: Bó lé ma m'oo neeje el ndá See mba dɪ ba n'a kɔgje mee neeje bó wa. Gelee ban ba n'a kulaje kəm rɔ neeje ndòo Bó lé ma m'oo gá né el wa. Yen ŋga m'ila dee keneŋ m'pana: Aa ooje, ndɔ gá seɪ ɔgje mee sí bó ndá Seɪ ndunaje rɔ sí dɔ takəjije'g lə sí-seɪ ya ləm, Seɪ raje kədərə gə njékulaje lə sí lai ləm tɔ.
- 4**Aa ooje, seɪ ɔgje mee sí bó Mba mai ne nɔ ta gə kɔl ne nɔ ləm, Mba kudu ji sí kunda ne nɔ gə meeyər ləm tɔ, Seɪ ɔgje mee sí bó gə goo rəbee Mba kar ndu sí bar njal tee loo-sim gá tar lé el.
- 5**See yee ba gá kɔg-mee-boo gá taa kəm Mee ndəa gá dəw ula ne kəm rəa ndòo lé wa. Kula dɔ to gá ŋgawlal bèe ləm, Gə kula kubu-kwa-ndòo Rogo ne bu-pər'g ləm tɔ lé See yee neelé ba i baree kɔg-mee-boo ləm, Gə ndɔ gá lel Njesigəneɔ ləm tɔ wa.

- ⁶Aa ooje, kɔg-mee-boo gá taa kəm lé ba nee: Tudu kúla lar gá ká meeyèr ləm, Tudu kúla lar gá ká kula bərje ləm, Kyá goo deɛ gá d'ula kəm dee ndòo kar dee d'aw ləma, Néje lai gá to néməmənə lé Təd gwɔb dee'g ləm tɔ,
- ⁷Ar dəw gá bó tɔlee muru lai ɔ səi ləm, Ar njenékəmndoo gá kəi-kula-dəa godo aw mee kəi'g lai ləm, Bó lé i oo dəw gá aw kudee dum ba ndá Aree né ula rəa'g ləma, Tel giri ila ar yeɛ gá to tana səi lé el ləm tɔ.
- ⁸Yee ba ndogó lai a kɪ ne to gá kàr Gá uba kuji'g bèe ləm, Rɔi a sa ne rəw kalaŋ ləm tɔ, Nérai gá gə dɔ najee a kɔr nɔɪ ləm, Rɔnduba lə Njesigəneɔ a korè səi rəw mès ləm tɔ.
- ⁹Togábèe ba i a bar-bar ndá Njesigəneɔ a kilai keneŋ, I a ra né wəl ndá Yee a pana: Yè m'ar nee! Bó lé i ɔr néməmənə rɔi'g ila əw ləm, Gə ŋgaw jii gá kula ləma, Gə ta gá hərm gá pa ləm tɔ,
- ¹⁰Bó lé i un né lai gá i sí ne kəmba Ar yeɛ gá bó tɔlee ləm, Bó lé i ar mee njendoo ndan tub ləm tɔ ndá Ndogó lai a ndogó jol-jol loondul'g ləm, Loondulje lai lé D'a to asəna gə kàr gá aar daŋdɔ bèe ləm tɔ.
- ¹¹Njesigəneɔ a to njekɔrnoɪ ya ta-ta ləm, Yeɛ a kar məəi ndə tub Mee looje gá tudu kurum-kurum'g ləm, Yeɛ a kar barkəmɔije tel ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ ləm, I a to kasəna gə loo-kamnaɪ Gá saga mán dɔ'g ləma, A to kasəna gə ŋgira mán Gá manje d'yi keneŋ tə el ləm tɔ.
- ¹²Njé'g lai d'a kunda kəi Dɔ gineje gá ləw gá tuji'g ləm, I a ɔɪ gineje gá ləw karee ɪtar gogo ləm tɔ. D'a bari njegɔɪ kəm ndògo-bɔrɔje gá tɔ ləm, Gə yeɛ gá njegɔɪ rəwje ləma, Gə yeɛ gá ɔɪ bee ar dəwje D'isi keneŋ ləm tɔ.

Ndɔ-kwa-rɔ gá taa kəm Ala

- ¹³Bó lé i ɔg rɔi kaw tar gə ndɔ-kwa-rɔ Mba ra ne né gá məəi ndigi Mee ndɔ'g ləm gá to gə kəmee el ləm, Bó lé i oo ndɔ-kwa-rɔ gá ndɔ-kal-rɔi Mba kula ne rɔnduba dɔ Njesigəneɔ'g Kundá ne gə kəmee ləma, Bó lé i ila riɓar dəa'g Yá ne goo rəwje lai Gə yá ne goo kulaje gá məəi ndigi, Gə taje gá kari ba ləm tɔ ndá
- ¹⁴I a kiŋga rɔlel gá ɪ rɔ Njesigəneɔ'g ləm, M'a kuni kaw səi dɔ looje gá tar Gá duu dɔ beejə ləma, M'a kari al rɔi gə nénduba lə bɔbi Jakob ləm tɔ. Mbata Njesigəneɔ ba pa bèe.

Esai 59

Néra majel lə koso-dəwje

- ¹Wah! ji Njesigəneɔ na tas Gə mba kaji sí el ləm, Mbia kara wa soo Dɔ koo ta'g lə sí el ləm tɔ.
- ²Nɛ to néra majel lə sí ba Tɪ sí gə Ala lə sí ləm, To kaiyaje lə sí ba ɔg sí loo koo kəmee ləma, Gə ɔgee koo ta lə sí ləm tɔ.

³Mbata mäs wa ji sí mbägə-mbägə ləm, Nġan ji sí ra néje gə majel ləm tɔ, Tanġom rusu ta sí tub-tub ləm, Ndɔ sí teġ gə ta néra gə kori-kori ləm tɔ.

⁴Dəw kára kara səg maree Gə goo rəbee bèe el ləm, Dəw kára kara ɔr kəm ta Gə goo néra gə danasur el ləm tɔ. Deġ d'om meeġ dee dɔ né gə gə mɪdé ba'g Pa ne tanġomje ləm, Deġ d'əskəm né gə majel ləm Néra gə majel ba d'ojee ləm tɔ.

⁵Deġ d'um kaw li-ŋgɔrŋgɔd ləm, Deġ d'uji jám gamagar ləm tɔ. Yee gə sɔ kaw dee ndá wəi, Bó lé dəw unda kára aree tɔ ndá Li-meewai ba teġ keneġ.

⁶Jámje lə dee lé D'askəm kuji gə kubu el ləm, Nékula lə dee lé D'askəm kɔn ne rɔ dee el ləm tɔ, Kulaje lə dee to kulaje gə gə dɔ najee el ləm, Néra gə kərm-kərm lə dee to meeġ ji dee'g ləm tɔ.

⁷Gɔl dee un dee pélè-pélè Gə dɔ néra gə majel'g ləm, D'ɔs rɔ dee bad Gə mba kila mäs dəw gə ta wa dəa el lé ləm tɔ, Takəjije lə dee to takəji néra gə kori-kori ləm, Tuji gə tuji-boo to rəw-kaw dee'g ləm tɔ.

⁸Rəw meeləm lé Kəm dee tɔ dɔ'g sum-sum, Néra gə gə dɔ najee kara Godo rəw-kaw dee'g tɔ, Deġ d'un rəwje gə nduni koŋ-koŋ, Nana ba gə taa rəw-kaw dee njaa keneġ ndá Inġa meekuləm ndə el.

Kəm koso-dəwje lə Ala inja dɔ néra majelje'g lə dee

⁹Gelee gə nee ba ndukun gə kə kɔr ta dɔ sí'g lé Nai ne əw sə sí ləm, Kaji kara tibi mbɔr sí el ləm tɔ, Jee ŋginaje lookàr gə ndogó jol-jol Ne loo gə ndul njudu-njudu ba jee njaaje keneġ.

¹⁰Jee mamje loo to gə njékəmtɔje Gə mam loo kaar ndògo'g bèe ləm, Jee mamje loo to gə dəwje gə kəm dee godo bèe ləm tɔ, Loo gə kàr aar danɔdɔ lé Jee n'tosoje godə loo'g asəna gə dəw gə aw loondul'g bèe ləm, Dan nékingaje gə bèdèg lé Jee n'toje j'asəna gə yoo-dəwje keneġ ləm tɔ.

¹¹Jee lai j'injaje miġ to gə da-urs bèe ləm, Jee n'tumaje ŋgururu-ŋgururu to gə dərndaje bèe ləm, Jee ŋginaje kɔr dɔ sí kúla'g ne lé godo ləma, Jee ŋginaje kaji ne nai sə sí əw ləm tɔ.

¹²Mbata nékaltaje lə sí bula yaġ nɔj'g ləm, Kaiyaje lə sí d'ila ta dɔ sí'g ləm tɔ. Nékaltaje lə sí to rɔ sí'g ləm, Jee n'gərje néra majelje lə sí gao ya ləm tɔ.

¹³Ta wa dɔ sí ar sí n'toje njékaltaje nɔ Njesigəneə'g ləm, Jee j'ubaje Ala lə sí j'ya ləm tɔ, Ta néra gə kərm-kərm gə ta kɔs ta rəw ba gə tapa sí ləm, Jee n'taaġe kəm tanġomje n'lajije toree meeġ sí'g ləm tɔ,

¹⁴Bèe ba néra gə gə dɔ najee rəm gə gée-gée ləm, Kaji kara nai ne sə sí əw ləm tɔ, Mbata d'orè dɔ kankəmta nanġ ndaa-loo'g ləm, Néra gə danasur inġa loo tibi mbɔr sí el ləm tɔ.

- 15** Kankəmta sané pá ləm, Dəw gé unda rəa bad dɔ néra gé majel'g ndá Deɛ taa néje læa lai gé taa ləm tɔ. Njesigəneɔ aa loo gé kəm dɔbee Oo to gé néra gé danasur godo.
- 16** Yee oo to gé dəw kára kara taa ne Dɔ deɛ gé d'ula kəm dee ndòo el ləm, Kaaree wá paj mbata dəw kára kara Gé njekɔr kəm ta læ dee godo ləm tɔ, Yen ŋga ji siŋgamoŋ læ Njesigəneɔ ba ree la sə dee ləm, Meekarabasur læa-yee gəd dee ləm tɔ.
- 17** Yee dolè rəa gé meekarabasur To gé kubu-rɔ gé ula kaaree'g bèe ləm, Yee ula dɔgugu-kaji dəa'g ləm tɔ, Yee un dalba ula rəa'g To gé kubu bèe ləm, Kai bada læa gé dɔ dee'g To asəna gé kubu gé boi yul bèe ləm tɔ.
- 18** Yee a kuga dɔ ji nana kara Gə goo kula rəa-rəa ləm, Yee a kuga njékomə səaje lé Gə oŋg-boo ləm, Gə njébaɔje læa togábè ləm tɔ. Deɛ gé d'isi dɔgoré-looje'g kara A ra sə dee bèe tɔ.
- 19** Un kudee dɔ-gó lé D'a bəl ri Njesigəneɔ keneŋ ləm, Un kudee loo gé kər uba'g lé D'a bəl rɔnduba læa keneŋ ləm tɔ. Loo gé njebaɔ lé a ree to gé mán baa bèe Ndá Ndil Njesigəneɔ a rəa karee aɔ.
- 20** Njetaa dɔ dee a ree mbata njé gé Siɔ gé njé'g læ Jakob D'a kuba goo kaiyaje læ dee kyɔ, Njesigəneɔ ba pa bèe.
- 21** Njesigəneɔ pana: Aa ooje, manrɔ gé ma man ne rɔm m'ar dee ba nee: Ndiləm gé ɔm dɔ sí'g lé ləm, gé taje ləm gé m'ɔm ta sí'g ləm tɔ lé d'a lal ta sí el ləm, d'a lal ta ŋgan síje el læma, d'a lal ta ŋgan mee ŋgan síje el ləm tɔ, un kudee basinè saar gé nɔ. Njesigəneɔ ba pa bèe.

Esai 60

Tel gɔl Jerusalem gogo

- 1** I bee-boo gé Jerusalem lé ɔta! Ar ndogó læi nduba rəa Mbata lookàr læi ree ləm, Rɔnduba læ Njesigəneɔ ndogó dɔi'g ləm tɔ.
- 2** Aa ooje, loondul dəb rigim dɔ nanɔ nee ləm, Loo gé ndul njudu-njudu dəb dɔ koso-dəwje'g ləm tɔ, Ne i lé lookàr læ Njesigəneɔ nduba dɔi'g ləm, Rɔnduba læa ndogó dɔi'g ləm tɔ.
- 3** Ginkoji dəwje gé ranɔ d'a njaa Goo néndogó'g læi ləm, Mbaije kara d'a njaa Goo lookàr'g læi ləm tɔ.
- 4** Un kəmi aa ne looje gé gugu dɔi sub oo, Deɛ lai mbɔ nɔ ree gé rɔi'g, Ŋganije gé diŋgam d'ɔ loo gé əw'g ree ləm, Ŋganije gé dené kara d'odo dee kag ji dee'g ləm tɔ.
- 5** Loo gé i oo njai-njai ndá Rɔi a leli ləm, Məəi a gər njai-njai gé kalrɔ ləm tɔ, Loo gé nébaoje d'a kɔ dan baa-boo-kad ree rɔi'g ləm, Loo gé nébaoje læ ginkoji dəwje gé ranɔ d'a ree rɔi'g ləm tɔ.

- ⁶Koso-jambalje gá bula digi-digi lé D'a taa bee lai pəl-pəl Gə jambalje gá Madian gə Epa, D'a kɪ Seba ba ree, D'a kodo larlor gə néje gá ədə sululu ləm, D'a pidi ne Njesigəneə dɔ néreaje'g ləm tɔ.
- ⁷Koso-nékulje lə njé gá Kedar D'a mbɔ nɔ rɔi'g, Bəl badje lə njé gá Nebajot D'a to néra kula lai, D'a kaw sə dee dɔ loo-nékinjaməs'g ləm ndá D'a taa kəm rəgm ləm, M'a kula rənduba dɔ kəi rənduba'g ləm ləm tɔ.
- ⁸Deeje nee gá d'ɪ to gá kil-lə-ndi bèe ləm, To gá dərndaje gá d'ɪ d'aw gá kəi-kul dee'g ləm tɔ lé See to naje wa.
- ⁹Mbata dɔgoré-looje d'unda mee dee yel dɔm'g ləm, Batoje gá Tarsis ba to gá ŋgaw ta deeje Gə mba kaw kodo ŋganije gá loo gá əw'g ree sə dee Gə larnda gə larlor lə dee ləm tɔ Gə mbata ri Njesigəneə, Ala lai, Yee gá to Njerəkunda lə Israelje gá ula rənduba dɔi'g lé.
- ¹⁰Dəw-dɔ-beeje d'a gəl ndògo-bɔrɔ lai gogo ləm, Mbaije lə dee d'a tel to kuraje lai ləm tɔ, Mbata loo gá oŋg ram lé ba m'kundai ya Ne gə goo meekoso lemsé ləm lé M'tel m'oo ne kəmtondoo lai.
- ¹¹Tarəwkɔgje lai d'a to tag bədəŋ ya Bó d'a kudu dan kàrá əsé loondul'g el Gə mba kyə loo kar ginkoji dəwje gə rəŋg Ree gə nébaoje lə dee mee kəi'g lai ləm, Kar mbaije lə dee gə njé'g lə dee d'a ree ne ləm tɔ.
- ¹²Mbata ginkoji dəwje gá rara gə beekɔ gá rara gá a ra né kari el ndá a tuji ləm, ginkoji dəwje gə rəŋg neelé d'a tuji dee pugudu-pugudu kar dee godo ləm tɔ.
- ¹³D'a ree gə nérənduba gá Libə mee bee'g lai, Yee ba to kag-sipres gə dəŋgərə gə warəm gá d'a ree ne nɔ'd Gə mba dɔi ne loo ləm gá to gə kəmee, M'a kula ne rənduba dɔ loo-tura-gəl-kɔm'g tɔ.
- ¹⁴Ŋgalə njékula kəmi ndooje lé D'a ree kula dɔ dee naŋg nɔi'g ləm, Dee lai gá d'ejii bəi-bəi lé D'a ree kunda barmba gin gɔli'g ləm tɔ. D'a bari bee-boo lə Njesigəneə, Siq lə Njerəkunda lə Israelje.
- ¹⁵Mee loo gá d'ubai keneŋ d'ya'i ləm, Gə d'ejii bəi-bəi keneŋ ləm tɔ Ar dəw kára kara tee rɔi'g el lé M'a kari to néra-rɔ gá ndɔi saar gə nɔ ləm, M'a kari to gá nérɔlel lə ŋgaka dəwje gá kédé-kédé ləm tɔ.
- ¹⁶I a taa némajije lə ginkoji dəwje gə rəŋg To gá ŋgon il ne mbà keaje bèe ləm, I a taa kə mbaije kara togəbè ləm tɔ. Bèe ba i a gər ne to gá ma m'to Njesigəneə Gə to njekajii ləm, gə njekoga dɔi Gə to njesiŋgamoŋ lə Jakob ləm tɔ.
- ¹⁷M'a kar dee ree gə larlor Taa ne tor larkas ləm, M'a kar dee ree gə larnda Taa ne tor larndul ləm, M'a kar larkas Taa tor kag ləma, M'a kar larndul Taa tor kər mbal ləm tɔ. M'a kar meekulɔm ɔ bee dɔi'g ləm, M'a kar néra gá gə dɔ najee ɔ bee dɔi'g ləm tɔ.

18Dəw a koo ta néra gá kərm-kərm mee bee'g lai el nga ləm, D'a koo ta tuji gə tuji-boo dɔ naŋg'd lai el nga ləm tɔ, I a kunda ri kaji dɔ ndògo-bɔrɔje'g lai ləm, A kunda ri rɔnduba dɔ tarəwkɔgje'g lai ləm tɔ.

19 Kàr ba a to néndogó lai dan kàrá el ləm, Naï ba a kar loo àr ngad-ngad dɔi'g loondul'g el ləm tɔ, Ne Njesigəneɔ ba a to lookàr lai saar-saar gə nɔ ləm, Ala lai ba a to gá nérɔnduba lai ləm tɔ.

20Kàr lai a kur naŋg el nga ləm, Naï lai kara a kwa til el nga ləm tɔ. Mbata Njesigəneɔ ba a to lookàr lai saar-saar gə nɔ ləm, Ndɔ-kwa-ndòo-yoo lai a dəs nga ləm tɔ.

21Koso-dəwje lai lai D'a to njéra né gá gə dɔ najee-je ləm, D'a kiŋga bee lé gá kə dee gə nɔ ləm tɔ, Yee ba to barkəmkag gá ma ba mɔa ləm, To kula gá jim ba ra ləm tɔ Gə mba karee ula rɔnduba dɔm'g.

22Yee gá lam ba ba a tel to koso-dəwje gá tɔl-dɔg-dɔg (1.000) ləm, Yee gá gɔ a tel to dəwje gá njésiŋgamonje ləm tɔ. Ma Njesigəneɔ m'a kɔs kudu néje neelé Mee ndəaje gá wɔji dɔ dee lé.

Esai 61

Mber ta kaji

1 Ndil Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ dɔb dɔm'g, Mbata Njesigəneɔ wa dɔm gə ubu Mba kam m'ila mber tagəmajɔ m'ar njénékəmnɔooje, Yee ulam mba kam m'aji deɔ gá bəŋgərə dee ti dus ləm, Gə mba kam m'ila mber ta kɔr bər dɔ deɔ gá d'wa dee bər ləma, Gə ta kɔm deɔ gá d'udu dee duu-loo'g lé tar ləm tɔ,

2 Gə mba kam m'ila mber ləb noji lə Njesigəneɔ ləm, Gə kàr dal bə lə Ala lə sí ləma, Gə mba gɔl ne mee deɔ gá d'wa ndòo yoo lé ləm tɔ,

3Gə mba gɔl dɔ né Mbata lə njé gá Siɔ gá d'wa ndòo yoo lé Gə mba kar dɔgugu taa tor bu-pər ləm, Kar ubu rɔlel taa tor kwa-ndòo-yoo ləm, Kar kubu-rɔlel taa tor rɔkwəi sululu ləma, Gə mba kar dee bər dee kag néra gá to gə dɔ najee Gə loo-ndɔ lə Njesigəneɔ Gá a gə kula rɔnduba dəa'g ləm tɔ.

4D'a tel gɔl dɔ gin bee gá ləw gá tuji lé ləm, Kəije gá ləw-ləw gá tuji lé D'a gɔl dee kunda dee tar gogo ləma, Bee-booje gá tuji pugudu-pugudu Ar dee to dɔnduba ləw ba lé D'a tel gɔl dee gogo ləm tɔ.

5Dəw-dɔ-beeje gá keneɲ lé D'a to njékul koso-nékulje lə sí ləm, Dəw-dɔ-beeje lé D'a to kura-kwɔsje lə sí ləm, Gə njéŋgəm ndɔ-nduúje lə sí ləm tɔ.

6Ne seɲ lé d'a bər sí njékinjanéməsje lə Njesigəneɔ ləm, D'a kunda ri sí gá kuraje lə Ala lə sí ləm tɔ. Seɲ a kubaje majɔ nébaoje lə ginkoji dəwje gə raŋg ləm, Seɲ a ndubaje rɔ sí ká gə nérɔdubaje lə dee ləm tɔ.

7Rɔkul ba seɲ iŋgaje kédé Ne a kiŋgaje né kə sí dɔ maree'g gɔl joo toree'g ləm, Boo-rɔkul ba deɔ d'isi ne kédé Ne d'a kal rɔ dee gə mba né kə dee-deɔ bəi ləm tɔ,

D'a kinga ne né gé to ka dee Dɔ maree'g gɔl joo mee bee'g la dee lɛm, Rɔlel la dee a to saar gɛ nɔ lɛm tɔ.

⁸Mbata ma Njesigəneɔ m'unda néra gé gɛ dɔ najee dan kəm'g Ndá m'əji bogo gɛ néra gé kori-kori bəj-bəj, M'a kar dee nékoga-dɔ-ji dee gɛ goo rəbee lɛm, Ma jee sə deeje j'a manrɔ sí kar nɔ Gə manrɔ gé to gɛ nɔ lɛm tɔ.

⁹D'a gər ginkoji dee mbuna ginkoji dəwje gɛ ran'g lɛm, Gə ngaka deeje mbuna koso-dəwje'g lɛm tɔ. Deɛ lai gé d'a koo dee lé D'a gər gao To gé deɛ to gé ginkoji dəwje Gé Njesigəneɔ tɔr ndia dɔ dee'g.

Pa ra oiyo

¹⁰Ma m'ra rɔlel gɛ mbata la Njesigəneɔ lɛm, M'al rɔm gɛ boo-rɔkal gɛ mbata la Ala lɛm lɛm tɔ, Mbata yee ula kubu-kaji rɔm'g lɛm, Yee ila kubu gé boi yul gé ka néra gé gɛ dɔ najee dɔm'g lɛm tɔ, Asəna gɛ njebar mɔr gé ula dɔgugu dəa'g lɛm, Asəna gɛ njemɔr gé ɔm némɔdje rəa'g bée lɛm tɔ.

¹¹Mbata to gé dɔ nan'g ar kandə né gé dubu keneɲ lé idi lɛm, To gé loo-kamnaɲ ar kandə néje gé dubu keneɲ d'uba lɛm tɔ lé Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ a kar kaji gɛ néra gé gɛ dɔ najee uba Kəm ginkoji dəwje gɛ ran'g lai togəbè tɔ.

Esai 62

Ta kila mber kaji kar Siɔ

¹Gə goo kunda gé m'unda Siɔ dan kəm'g lé ba M'a si ne dɔ mundu el lɛm, Gə goo kunda gé m'unda Jerusalem dan kəm'g lé ba M'a kwa ne rɔm nda el lɛm tɔ Saar kar kaji laa tee To gé kàr gé uba kuji'g bée lɛm, Saar kàr kɔr dɔ kúla'g laa tee Asəna gɛ pərɲgel gé ndogó bée lɛm tɔ.

²Togəbè ba ginkoji dəwje gɛ ran'g d'a koo kaji lai lɛm, Mbaije d'a koo rɔnduba lai lɛm tɔ Ndá d'a bari gɛ rii gé sigi Gé ta Njesigəneɔ ba a tee kunda ne dɔi'g.

³I a to dɔgugu-ronduba mee ji Njesigəneɔ'g lɛm, Gə jɔg-mbai mee ji Ala'g lé lai lɛm tɔ.

⁴D'a bari yee gé d'ubá d'yá el nga lɛm, D'a bar dɔ nan'g bee lai dɔnduba el nga lɛm tɔ. Ne d'a bari yee gé m'ingə rɔlel rəa'g lɛm, D'a bar dɔ nan'g lai asəna gɛ dené gé njɛngao lɛm tɔ. Mbata Njesigəneɔ ingə rɔlel rɔi'g lɛm, Dɔ nan'g lai ingə ngabeeje lɛm tɔ.

⁵To gé basa ɔm ne nɔ'd Gə ngomɔdə gé gər ngaw el bəi bée lé Nganije gé dɪngam d'a kɔm səi nɔ'd togəbè tɔ. To gé njedené-sigi ra ne rɔlel dɔ dené'g laa bée lé I a to né rɔlel la Ala togəbè tɔ.

⁶I bee gé Jerusalem, ma m'unda njɛngəmlɔoje dɔ ndògo-bɔrɔje'g lai, D'a si dɔ mundu dan kàrá əsé loondul'g el, Seɲ gé arje mee Njesigəneɔ olé dɔ Jerusalem'g lé Loo-kwa-rɔ la sí godo!

⁷Maji kar sí areeje wa ræa el Saar karee gəl ne Jerusalem gogo Gə mba karee to gé nérɔnduba gé dɔ nanɔ nee.

⁸Njesigəneə man ræa gə goo ji siŋgamonɔ læa Ndá yeə pana: N'a kun kó læi kar njébjaje læi D'ul ne rɔ dee ndə el læm, Ngalə dəw-dɔ-beeje d'a kai mán-nduú læi Gé to kandə néndɔje læi lé ndə el læm tɔ.

⁹Nɛ deə gé d'a mbɔ kó kɔm damá lé D'a sɔ pidi ne Njesigəneə, Deə gé d'a kinja kandə nduú lé D'a kai mee gadloo'g læ kai læm gé to gə kəmee tɔ.

¹⁰Teeje, teeje tarəwkɔgje'd gé raga læm, Gɔlje rəw mbata koso-dəwje læm læm, Wɔije, wɔije rəw, tɔrje kɔr mbalje læma, Unje nétoji læ sí gé tar gé rɔ koso-dəwje'g læm tɔ!

¹¹Aa ooje, ta gé Njesigəneə ila mberee Aree oso gə loo mbidi-mbidi dɔ nanɔ nee pana: Ulaje koso-dəwje gé Siɔ pajena: Aa ooje, njekaji sí si aw gé rɔ sí'g nee, Aa ooje, nékoga-dɔ-ji læa lé to mee jia'g læm, Nékoga-dɔ-jia lé to neə'g læm tɔ.

¹²D'a ɓar dee dəwje gé to gə kəmee Gé Njesigəneə uga dɔ dee. I bee gé Jerusalem kara d'a ɓari bee-boo Gé Ala unda dan kəmee'g ʼBó bee-boo gé yeə uba yə bèe lé el.

Esai 63

Ndɔ dalbɔ

¹See nɔ ɓa i Bosra bee-boo gé Edɔm'g Ree gə kubu gé kas njir-njir ræa'g wa. Yeə ula kubu gé ndoolé yɛd-yɛd ræa'g læm, Yeə njaa unda ne dəa tar ɔm ne mée dɔ siŋgamonɔ'd læa læm tɔ. To ma nja m'to njepa taje gé gə dɔ najee læm, M'askəm kajee læm tɔ.

²See ban ɓa kubu-kula-rɔi'g kas njir-njir læm, To to gé kubuje læ njembula kandə nduú bèe læm tɔ wa.

³Ma m'aar gə karm ba loo-mbula-Kandə-nduú'g, Ndá dəw kára kara mbuna koso-dəwje'g aar səm keneɔ el, Ma mbula dee gə oŋg læm læm, M'tɔ dee raji-raji gə boo-oŋg læm læm tɔ. Məs dee tal wa kubuje læm mbəgə-mbəgə Ar kubuje lai gé m'ula rɔm'g minɔ ne.

⁴Mbata ndɔ dalbɔ lé wa məəm læm, Ləb kuga dɔ dəwje læm tee mbɔ læm tɔ.

⁵M'aa loo gərərə Nɛ dəw kára kara gé njela səm godo, Kaarm wam paj Nɛ njegədm godo, Togəbè jim-ma nja ɓa m'ra ne né læm, Boo-oŋg læm ɓa gədm læm tɔ.

⁶Ma mbula koso-dəwje gə oŋg læm, M'ra dee gə boo-oŋg M'ar dee to d'asəna gə dəwje gé kido oso kəm dee'g bèe læma, M'ɔm məs dee nanɔ læm tɔ.

Tamaji læ koso-dəwje

⁷M'a kila mber meenoji læ Njesigəneḡ læm, Gə pa pidije gə wəji dɔ Njesigəneḡ læm tɔ Gə goo néje lai gə Njesigəneḡ ra mbata læ sí. M'a pata boo-némeemajije læa Gə yeḡ ra ar gel-bɔje læ Israel Gə goo meekaw taj-taj læa læm, Gə goo bao-meenoji læa læm tɔ.

⁸Yeḡ pana: Tɔgərwə ya, deḡ to koso-dəwje læ neḡ, Deḡ to ŋganje gə d'a to njékaltaje el. Yeḡ to njekaji læ dee.

⁹Dan nékəmdooje'g læ deḡ lai lé D'isi lal njela sə dee el, Kura læa gə dara gə aar neḡ'g lé To njekaji dee, Dan meenoji gə kookəmtondoo'g læa lé Yeḡ nja uga ne dɔ dee. Ta-ta mee ndɔje gə læw lé Yeḡ gəd dee læm, Yeḡ odo dee læm tɔ.

¹⁰Ne deḡ to njékɔsta-rəwje læm, Deḡ d'ula kəmə ndilee gə to gə kəmee ndòo læm tɔ. Yeḡ tel to ne njebḡ læ dee læm, Yeḡ rwə ne sə dee læm tɔ.

¹¹Yen ŋga koso-dəwje læa d'ar meḡ dee olé dɔ ndɔje gə læw'd Gə to kḡ Moyis ndá Deḡ dɔji pana: See yeḡ gə ar koso-dəwje gə to nékulje gə njékul deeje D'unda loo dan baa-boo-kad'g teḡ lé əd ra wa. See yeḡ gə ar ndilee aw mbuna dee'g lé əd ra wa.

¹²Yeḡ lé gəd jikɔl Moyis Gə kag ji rənduba læm, Yeḡ kai mán dana nɔ dee'g Gə mba kar riɓar læa to ne saar-saar gə nɔ læm tɔ.

¹³Yeḡ lé ɔr nɔ dee dan mán baa gə uru'g To gə kunda tila riŋga dɔdilaloo'g Lal kar né tuga gɔl dee keneḡ bəe.

¹⁴Ndil Njesigəneḡ ar dee d'wa rwə dee To gə nékul gə risi gə wəl-loo'g bəe. Togəbè ɓa i ɔr nɔ koso-dəwje læi Gə mba kar ri rənduba læi ɓar ne.

Tamaji ra ne ndòo

¹⁵I gə si mee dara'g tar Mee loo-sii gə to gə kəmee gə to loo-ronduba lé Maji kari aa loo oo, See mal ra né læi gə siŋgamoŋ læi ɓa to ra wa. Meekaw taj-taj læi gə koo kəmtondoo læi Gə wəji dɔm lé m'oo ɓasinè el.

¹⁶Lée togəbè kara i ɓa to bɔ síje Mbata Abrakam gər sí el læm, Israel kara gər sí el læm tɔ. I Njesigəneḡ ɓa to bɔ síje Un kudee læw-ləw ba lé Rii læ njekoga dɔ sí.

¹⁷Ɔi Njesigəneḡ, see gelee ban ɓa i yḡ sí Ar sí ndəm rəwje'g læi læm, Ar meḡ sí ndər Ar sí j'ɔsje ne ta ɓəli lé rəw læm tɔ wa. Maji kari tel ree mbata kuraje læi Gə i unda dee dan kəmi'g, Deḡ gə to ginkojije Gə to gə nédɔjije læi lé!

¹⁸Koso-dəwje læi gə to gə kəmee Gə taa ɓee gə kḡ dee lé Kur dee əw el ya ɓəi Ndá njébajje læ sí tuba kəi læi Gə to gə kəmee nanḡ gə gɔl dee.

¹⁹Jeḡ lé un kudee læw ba ya Jeḡ n'toje asəna gə koso-dəwje Gə i ɔ dee bəe el læm, Asəna gə koso-dəwje Gə d'unda rii dɔ dee'g el bəe læm tɔ. Ɔi, ɓó lé i tḡ dara læm, Ɔó lé i risi ur nanḡ læm tɔ ndá Mbalje d'a yə ɓugu-ɓugu nɔj'g ya.

Esai 64

- ¹To gé pər gé mbudu ɔ kag gé tudu bèe ləm, To gé kuji mán gé olé tee bèe ləm tɔ lé, Njéɓaje lai d'a koo rii ləm, Ginkoji dəwje gé raŋg d'a kunda bala nɔɔ'g ləm tɔ.
- ²Loo gé i ra nédumkoo gé jeɛ ŋgina lé el ndá I ur naŋg ar mbalje yə ɓugu-ɓugu nɔɔ'g.
- ³Un kudée ləw ba ya Dəw kára kara oo el ləm, Taree oso mbi dəw'g kára kara el ləma, Kəm dəw kára kara oo el ləm tɔ To gé Ala gé njekas səi bèe Gé ra né gé togábè ar dee gé d'ɔm meɛ dee dəa'g lé godo.
- ⁴I ɔr nɔ yee gé ra né gé gé dɔ najee gé rɔlel ləm, Gə nɔ deɛ gé njaa gé kila-rəwje lai, D'ar meɛ dee olé ne dɔi'g ləm tɔ. Nə məəi ɔ səi jugugu mbata jeɛ n'raje kaiya. Yee ɓa jeɛ j'isije ne dan némeekɔ'g kur sí əw Saar ɓa i ɔr sí danee'g ɓəi.
- ⁵Jeɛ lai n'toje dəwje gé minɔ ləm, Néra sí gé gé dɔ najee kara To asəna gé kubu gé wa yiro gé minɔ nag-nag ləm tɔ. Jeɛ lai n'toje j'asəna gé kam kag Gé gəɔ bèe ləm, Néra majel lə sí ɔr sí aw sə sí To gé lel bèe ləm tɔ.
- ⁶Dəw kára kara gé njebar rii Yee gé ɔs rəa ɓad mba kəm səi nɔ'd lé godo. Gelee gé nee ɓa i iya ne sə sí kəmi, I yɔ sí ne mba kar sí j'uduje Gə goo néra majelje lə sí.
- ⁷Lé bèe kara əi Njesigəneɔ, I to ɓɔ síje ya, Jeɛ n'toje gé ɔji Nə i ɓa gé njekuba sí, Jeɛ n'toje kula gé jii ɓa ra.
- ⁸Əi Njesigəneɔ, ar oŋg lai al dɔ loo sula el, Ar məəi olé dɔ néra majelje'g lə sí saar-saar el, Aa oo, jeɛ n'toje gé dəwje lai ya.
- ⁹Bee-booje lai gé to gé kəmee to gé dɔdilaloo, Siɔ tel to dɔdilaloo, Jerusalem tel to dɔnduba.
- ¹⁰Kəi lə sí gé to gé kəmee gé maji dum Loo gé ɓɔ síje-je d'ula rɔnduba dɔi'g keneŋ lé Pər rée dula-dula ya, Néje lə sí lai gé gad dee to yaɔ lé Tuji pugudu-pugudu tɔ.
- ¹¹Gə goo néje neelə əi Njesigəneɔ, See i a kɔg rɔi ra né wa. See i a si bèe-bèe ya gé mba kula kəm sí ndò Karee al dɔ sí sula wa.

Esai 65

Njesigəneɔ a gə gaŋta dɔ Israɛlje'g

- ¹Deɛ gé dəjim né kára el lé M'ar dee né ləm, Deɛ gé saŋgəm el kara Ma m'ar dee d'ingam ləm tɔ, Ma m'pana: Yè m'ar nee M'ar ginkoji dəwje gé ɓar rim el.
- ²M'duu jim gé ndɔje kára-kára lai Par gé rɔ koso-dəwje gé njékɔsta-rəwje'g Gé njaa rəw gé majel'g Gə goo takəjije lə dee ləm,
- ³Gə to koso-dəwje Gé d'ar məəm ɔ səm jugugu gé kédé-kédé ləm, Deɛ d'inja nékinjanéməsje gé loo-ndɔ'gje ləma, Deɛ roo néje gé ədə sululu dɔ dərŋgelje'g ləm tɔ,

- ⁴Dee gá d'ar dɔ́bar ba gá loo-si dee ləm, Loondul'g ndá dee d'ar mee bolè mbalje ba gá loo-to dee ləm, Da-bər ba d'usɔ́ ləma, Nésɔ́je gá miná ba to mee ŋgoroje'g lə dee ləm tɔ.
- ⁵Dee pana: Aarje nu! Tibije mbər sí el Mbata jee n'toje dee gá to gə kəmee! Néje gá togábè lé To asəna gə sa pər gá tee əm'g ləm, To pər gá ɔ́ gá kédé-kédé ləm tɔ.
- ⁶Aa ooje, né gá ndaŋg taree nɔ́m'g lé ba nee: M'a si gá tam gá mundu el Ne m'a kar bɔ́ néra dee ɔ́s ta dee'g, Tɔgərɔ́, m'a kar bɔ́ néra dee ɔ́s ta dee'g ya.
- ⁷Njesigəneɔ́ pana: Gə goo néra majelje lə sí ləm, Gə kə bɔ́ síje-je ləm tɔ lé Dee gá roo néje gá ədə sululu dɔ́ mbalje'g ləm, D'ula sul dɔ́m'g dɔ́dərlooje'g ləm tɔ lé M'a kwɔ́ji nékoga-dɔ́-ji kula ra dee gá dee ra kédé lé kar dee.
- ⁸Njesigəneɔ́ pa togábè pana: Loo gá d'oo mán-nduú mee kədee'g ndá Dee pana: Tujee el Mbata né gá maji to gən! Gə goo meenoji ləm lé M'a ra togábè gə kuraje ləm Mba tuji dee ne lai el tɔ.
- ⁹M'a kar ŋgaka Jakob d'ɪ́ mée'g tee ləm, M'a kar dee gá d'ɪ́ ginkoji Judaje'g lé D'a kwa mbalje ləm gá nénduba lə dee ləm tɔ, Koso-dəwje ləm gá m'ɔ́r dee m'unda dee gə kəmee lé D'a kiŋga bee gá né kə dee ləm, Kuraje ləm d'a si keneŋ ləm tɔ.
- ¹⁰Loo gá Saron a to loo-kɔ́-mu lə ŋgan nékulje ləm, Wəl-loo gá Akɔ́r a to loo-to maŋje ləm tɔ Gə mbata lə koso-dəwje ləm gá d'a saŋgəm lé.
- ¹¹Ne seɪ́ gá ubaje Njesigəneɔ́ yáje ləm, Seɪ́ arje mee sí wəi dɔ́ mbal'g ləa gá to gə kəmee ləm, Seɪ́ undaje ka-nésɔ́ Mbata lə magə Gad ləma, Seɪ́ arje mán-nduú rusu ŋgo Mbata lə magə Meni ləm tɔ lé
- ¹²Ma m'wɔ́ji kar sí wəije yoo-kiambas, Ndá seɪ́ lai a tɔsje kəji sí naŋg Mba kar dee tija gwɔ́b sí. Mbata ma m'bar sí ndá Seɪ́ ndigije tam'g el ləm, M'pata ndá Seɪ́ ooje ta ləm el ləm tɔ, Ne seɪ́ raje né gá to majel ba kəm'g ləm, Né gá taa kəm el ba seɪ́ mbərje ləm tɔ.
- ¹³Gelee gá nee ba Mbaidɔ́mbaije gá Njesigəneɔ́ pa togábè pana: Aa ooje, kuraje ləm d'a sɔ́ né, Ne bó a ra sí-seɪ́, Aa ooje, kuraje ləm d'a kai mán, Ne seɪ́ lé kɔ́daman a ra sí, Aa ooje kuraje ləm d'a kal rɔ́ dee, Ne seɪ́ lé rɔ́kul a dəb dɔ́ sí'g,
- ¹⁴Aa ooje, kuraje ləm d'a kɔ́s pa gə rɔ́lel dɔ́bəŋgərə dee'g, Ne seɪ́ lé a raje né wəl gə meekɔ́ dɔ́bəŋgərə sí'g ləm, Seɪ́ a nɔ́je nɔ́-yoo Loo gá ndil sí unda bala tigi-tigi ləm tɔ.
- ¹⁵Seɪ́ a kyaje ri sí Karee to gá nékubu rɔ́ lə koso-dəwje ləm Gə m'unda dee gə kəmee, Mbaidɔ́mbaije gá Njesigəneɔ́ a kar sí wəije mburug Ndá yee a kar kuraje ləa ri gá raŋg.
- ¹⁶Yee gá a ndiŋga rəa Mba kiŋga ndutɔ́r mee bee'g neelé Yee a ndiŋga rəa kar Ala gá tɔgərɔ́ Ba tɔ́r ndia dəa'g, Yee a kubu rəa mee bee'g nee Ndá a kubu rəa gə ri Ala gá tɔgərɔ́ ya tɔ. Mbata nékəmdoo gá ləw lé Mee dəwje a kwəi dɔ́'g ləm, D'a kiya rɔ́ dee kəm'g kág ləm tɔ.

Dara gé sigi gə nanɣ gé sigi

- 17** Mbata m'a gə kunda dara gé sigi ləm, Gə nanɣ gé sigi ləm tɔ, Meɛ dəwje a kolé dɔ néje gé ləw'd Gé dəs lé el ɲga ləm, D'a tel ree dan takəji'g lə dee el ɲga ləm tɔ.
- 18** Ne maji kar sí raje rɔlel ləm, Sije dan kalrɔ'g ta-ta ləm tɔ Gə mbata lə né gé m'a gə kunda, Mbata m'a gə kunda Jerusalem gé nékalrɔ ləm, M'a gə kunda koso-dəwje ləa gé nérɔlel ləm tɔ.
- 19** M'a kar Jerusalem to gé nékalrɔ ləm ləm, M'a kar koso-dəwje ləm tɔ gé nérɔlel ləm ləm tɔ, D'a koo ndu nɔ gə ndu kii keneɲ gogo el.
- 20** Bee neelé ɲgonkas gé a si kəm̄ba gə kuree lam ba Esé buga gé ndɔ ləa a kaw léé'g béréré el lé A godo keneɲ Mbata yeɛ gé ra ləb tɔl (100) ba wəi bəi lé A to basa ba ləm, Njekaiya gé ra ləb tɔl (100) lé D'a kée gé dəw gé ndɔl wa dəa ləm tɔ.
- 21** D'a ra kəije ndá D'a si keneɲ ləm, D'a m̄a nduúje ndá D'a sɔ k̄adee ləm tɔ.
- 22** D'a ra kəije kar dəw gé ranɣ Ba si keneɲ el ləm, D'a m̄a nduúje kar dəw gé ranɣ Ba sɔ k̄adee el ləm tɔ, Mbata ndɔje lə koso-dəwje ləm D'a to kasəna gə ndɔje lə kagje bəe ləm, Deɛ gé m'unda dee gə kəm̄ee lé D'a ra rɔlel dɔ kulaje gé deɛ ra gə ji dee lé ləm tɔ.
- 23** Deɛ d'a ra kula karee nai rɔ dee'g kari ba el ləm, D'a koji ɲganje kar dee tuji el ləm tɔ, Mbata d'a to ginka dəwje gé Njesigəneɔ tɔr ndia dɔ dee'g Gə dɔ ɲgan deeje'g sə dee n̄a'd.
- 24** Kédé ba kar dee bar rim bəi ndá M'a kila dee ta'g ləm, Kédé ba kar dɔ ta nai mee'g dee'g bəi ndá M'a koo ndu dee ləm tɔ.
- 25** Jagm̄jər dee gə ɲgon badə d'a kaar n̄a'd loo-ko-mu'g ləm, Toboɲ a kɔ mu to gé bɔ maɲg bəe ləma, Nduji nanɣ a to néso lə li ləm tɔ. D'a ra né gé to əsə d'a tuji dəw Dɔ mbal'g ləm gé to gə kəm̄ee lé el, Njesigəneɔ ba pa bəe.

Esai 66

Loo kwa Ala mee'd gé gəd gə yee gé ɲgɔm

- 1** Mbaidɔmbaije pa togábè pana: Dara to kalimbai ləm ləm, Dɔ nanɣ nee to nétura-gɔl-kɔm ləm ləm tɔ. See kəi gé ban ba seɲ a kasjekəm raje kamje wa. See loo gé ra ba a kamje m'wa rɔm keneɲ wa.
- 2** Néje lai neelé jim-ma nja ba ra dee ləm, Mbɔl dɔm-ma ba d'isi ne kəm̄ba ləm tɔ. Aa ooje, dəw gé m'orè kəm̄ ndəɲ dəa'g ba nee: Dəw gé si dan némeekɔ'g Esé yeɛ gé unda bala ləm, Yeɛ gé bəl ta ləm ləm tɔ.
- 3** Dəw gé tɔl bɔ maɲg gé nékinjaməs lé Yeɛ tɔl dəw bəe ya ləm, Dəw gé inja ɲgon badə gé nékinjaməs lé Yeɛ təd gwɔb bisi bəe ya ləm, Dəw gé un nékar gé to nduji lé Yeɛ saga məs da-bər bəe ya ləma, Dəw gé tuu né gé ədə sululu lé Yeɛ wa magəje mée'g bəe ya ləm tɔ. Deɛ lai neelé d'ɔr kəm̄ rəwje lə dee Mba njaa keneɲ ləm, Meɛ dee lel dee dɔ néje'g lə deɛ gé minɔ ləm tɔ.

⁴Ma kara m'a k̄ar k̄am né gá a tuji dee l̄am, M'a kar néje gá a kar dee b̄al lé Teē d̄o dee'g l̄am t̄o, Mbata ma m'bar-bar Ne d̄aw k̄ara kara ilam'g el l̄am, Ma m'pata Ne d'oo ta l̄am el l̄am t̄o, Ne deē ra néje gá to majel k̄am'g l̄am, Deē d'or k̄am né gá taa k̄am el ba ra l̄am t̄o.

⁵Ooje ta l̄o Njesiḡonēa Sēi gá b̄alje ta l̄a lé Aa ooje, ta gá ngak̄o síje gá d'ə̄ji sí b̄ə̄i-b̄ə̄i gá d'os sí r̄aw lé pa Gə mbata l̄o rim lé ba nee: Maji kar Njesiḡonēa t̄oji neeje r̄onduba l̄a Kar nee n'ooje ne r̄olel l̄o sí! Ne deē nja d'a nai gə r̄okul.

⁶Ndu d̄aw gá bar p̄énéné gá ɿ mee b̄ee-boo'g l̄am, Ndu d̄aw gá bar gá ɿ mee k̄ai gá to gə k̄amee'g l̄am t̄o lé, To ndu Njesiḡonēa Gá njekoga-d̄o-ji njébaje l̄a ya.

R̄onduba l̄o Jerusalem gá sigi

⁷Kédé ba mba kar nd̄oo ulá ndubu b̄ai lé Yeē oji ngon, Kédé ba karee turu r̄ea b̄ai lé Yeē oji ngon gá d̄ingam.

⁸See n̄a ba oo ta né gá togábè Gə mbia kédé wa. See n̄a ba oo né gá to tana gə maree b̄èe wa. See d̄aw ask̄am kar b̄ee to gá b̄ee mee nd̄o gá k̄ara ba wa. Ginkoji d̄awje gə ran̄g lé see d'oji deē gá léeḡanee ya wa. Kula r̄o ndubu waga ba Siq̄ oji ne nganje gá d̄ingam.

⁹See m'a kar dené aw saar teē k̄ar koji ngon'g ba M'a k̄ogee koji ngon wa. Njesiḡonēa ba pa b̄èe. See ma gá m'ar deē d'oji nganje lé See m'a k̄og deē loo koji nganje wa. Ala l̄ai pa b̄èe.

¹⁰Sēi lai gá undaje Jerusalem dan k̄am sí'g lé Raje s̄ea r̄olel l̄am, Areeje to gá nékalr̄o l̄o sí l̄am t̄o. Sēi lai gá waje nd̄o-yée lé Talje s̄ea jaḡera-jaḡera gə r̄olel,

¹¹Gə mba kar sí ulje r̄o sí gə mb̄əaa Gá k̄a ḡol mée lé karee as sí nag-nag l̄am, Gə mba kar sí ooje boo-ronduba l̄a gá al d̄o loo sula dan meemaji'g l̄am t̄o.

¹²Mbata Njesiḡonēa pa togábè pana: Aa ooje, m'a kar meekul̄om aw par gá r̄o Jerusalem'g As̄əna gə mán baa b̄èe l̄am, M'a kar r̄onduba l̄o ginkoji d̄awje gə ran̄g aw par gá r̄ea'g As̄əna gə k̄am-r̄aw-mán Gá mán rusu ruba p̄o-p̄o b̄èe l̄am t̄o Ndá sēi a kaije mbà lé, D'a kodo sí kag ji dee'g l̄am, D'a tur sí d̄o bīj dee'g ndam ne l̄am t̄o.

¹³To gá d̄aw gá kēaje ḡol mée b̄èe lé Togábè ba m'a ḡol ne meē sí l̄am, D'a ḡol meē sí meē b̄ee gá Jerusalem b̄èe l̄am t̄o.

¹⁴Sēi a kooje ndá meē sí a lel sí l̄am, Singa r̄o sí kara a ngə̄n ne ngə̄n-ngə̄n To gá mu gá idi b̄èe l̄am t̄o. Njesiḡonēa a riba d̄o singamon̄ l̄a r̄o kuraje'g l̄a Ne yeē a kar njébaje l̄a d'oo on̄g-boo l̄a.

¹⁵Mbata aa ooje, Njesiḡonēa si ree dan p̄ər'g l̄am, Pusu-r̄oje l̄a d'ain̄gw̄od to gá lel-mal b̄èe l̄am t̄o. Yeē ar on̄g l̄a taa p̄ər gəgəgə l̄am, Ngawjia gá ula lé to as̄əna gə nd̄o p̄ər gá ɔ bilim-bilim b̄èe l̄am t̄o.

- 16 Pər ba Njesigəneə gaŋg ne rəw-taje læa læm, Kiambas læa ba yeə ar bɔ nɛra dəwje ɔs ne ta dee'g læm tɔ. Deə gə Njesigəneə a tɔl dee lé D'a bula digi-digi.
- 17 Deə gə d'unda rɔ dee gə kəmee togo ne rɔ dee D'aw ne gə goo nɔ goo nɔ mee loo-kamnaije'g læm, Gə d'usɔ da-bər læm tɔ lé Deə lai neelé d'a kudu bɔ ya, Njesigəneə ba pa bèe.
- 18 Ma m'gər kula ra dee gə takəjije læ dee tɔ. Ndɔ mbɔ ginkoji dəwje gə raŋg lai gə takɔji dəwje lai dɔ nɔ'd teə mbɔ ndá d'a ree koo rɔnduba læm,
- 19 m'a kar nétɔji to mbuna dee'g ndá m'a kula njé'g læ dee gə nai lé rɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g: deə gə to njérɔ-bandaŋgje lé d'a kaw Tarsis, gə Pul, gə Lud læm, deə gə ta læm oso mbi dee'g el saar ar dee d'oo rɔnduba læm el læm tɔ lé ndá d'a kaw Tubal, gə Jaban gə dɔgoré-looje gə to əw læm tɔ, d'a kila mber rɔnduba læm mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g.
- 20 D'a ree gə ŋgakɔ síje lai gə d'isi mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g asəna gə nékar Njesigəneə lé, d'a ree sə dee dɔ kundaje'g læm, gə dɔ pusuje'g læm, gə dɔ topoije'g læm, gə dɔ kundaje-mulayèjeje'g læma, gə dɔ jambalje'g læm tɔ, kaw ne sə dee saar dɔ mbal'g læm gə to gə kəmee gə to Jerusalem asəna gə Israelje gə ree gə nékarje læ dee mee joje gə àr ŋgad-ŋgad mee kəi'g læ Njesigəneə bèe tɔ. Njesigəneə ba pa bèe.
- 21 M'a kɔr njékinjanéməsje gə Ləbije mbuna dee'g, Njesigəneə ba pa bèe.
- 22 Tɔgərɔ ya, to gə dara gə sigi gə naŋg gə sigi gə m'a gə kunda dee lé d'a to njaŋg nɔm'g lé togəbè ba ŋgaka síje læm gə ri sí læm d'a to njaŋg nɔm'g bèe ya tɔ. Njesigəneə ba pa bèe.
- 23 Gə naj gə teə sigi-sigi-je lai lé læm, Gə ndɔ-kwa-rɔje kára-kára lai læm tɔ lé Dəwje lai d'a ree kunda barmba naŋg nɔm'g, Njesigəneə ba pa bèe.
- 24 Loo gə d'a kunda loo teə raga ndá D'a koo nin dəwje gə to njékalta kɔs ne ta læm rəwje, Mbata kuruje gə njésɔ deeje lé D'a kwəi ndɔ el læm, Pər gə njekɔ dee lé kara A kwəi ndɔ el læm tɔ. Dəwje lai d'a koo dee gə né gə to bəl Gə to keji kəm dee'g ya.

Jeremi

Jeremi 1

- ¹Taje læ Jeremi, ngolə Hilkiya, yeę to gə mbuna njékinjanéməsje gə Anatot mee bée gə Bejami.
- ²Njesigəneą ulá ta mee ndəa'g læ Jojias, ngolə Amō, mbai gə Juda mee ləb kəbée læa gə njekəm'g dɔg-giree-munda ləm,
- ³gə mee ndəa'g læ Jojakim, ngolə Jojias, mbai gə Juda læma, saar rudu ləb gə njekəm'g dɔg-giree-kára gə Sedesias, ngolə Jojias to ne mbai gə Juda læma, saar mee ndəa gə d'wa ne njé gə Jerusalem d'aw sə dee bée-bər'g mee nai gə njekəm'g mi lé ləm tɔ.

Njesigəneą bar Jeremi aree to njəpa ta læ

- ⁴Njesigəneą ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- ⁵Loo gə i nai dan məs'g mee kɔinje'g ya bəi lé Ma m'gəri, Kédé ba gə mba kar dee d'oji bəi lé Ma m'undai gə kəmee ləm, Ma m'undai gə njetegginta læ ginkoji dəwje gə ranɔ ləm tɔ.
- ⁶Ma m'tel m'ilá keneɲ m'pana: Wai! Mbaidɔmbaije gə Njesigəneą, ma m'nai ngon yaą bó m'askəm pata kəm koso-dəwje'g el.
- ⁷Ndá Njesigəneą ilam keneɲ pana: Maji kari pana: M'nai ngon bée lé el, Mbata a kaw rɔ deę lai Gə m'a kulai rɔ dee'g ləm, A pata néje lai gə m'un ndum dɔ'g m'ari lé ləm tɔ.
- ⁸I a bəl kəm dee el, Mbata m'a nai səi gə mba kajii. Njesigəneą ba pa bée.
- ⁹Tɔbəi Njesigəneą ula jia Ɔrɔ ne tam ndá yeę ulam pana: Aa oo, ma m'ɔm taje ləm tai'g.
- ¹⁰Oo maji, bogənè m'ɔri M'undai dɔ ginkoji dəwje gə ranɔ'g ləm, Gə dɔ beekoje ləm tɔ Gə mba kari tɔr dee təd dee rém-rém ləm, Gə mba kari tuji dee pugudu-pugudu Unda dee nanɔ rədəɲ-rədəɲ læma, Gə mba kari unda dee tar gə a mɔa dee ləm tɔ.
- ¹¹Njesigəneą dəjim ta gə rɔtaje nee pana: Jeremi, see di ba oo wa. M'tel m'ilá keneɲ m'pana: M'oo barkəm kag gə baree amədə.
- ¹²Ndá Njesigəneą ilam'g pana: I oo maji ya, mbata ta né gə ma m'pa lé M'isi kəmba dɔ'g mba ra née ya.
- ¹³Njesigəneą dəjim ta Gə njekəm'g gɔl joo gə rɔtaje nee pana: See di ba i oo wa. Ma m'tel m'ilá keneɲ m'pana: Ma m'oo ngoro gə né wolé mée'g par gə kel dɔgel bée.
- ¹⁴Njesigəneą ulam pana: Loo gə par gə kel dɔgel ba néurti a kɪ keneɲ Mba kəm dɔ dəwje lai gə d'isi dɔ nanɔ nee.

15Mbata aa oo, m'a gə ɓar Koso-dəwje lai gə d'isi ɓeeɓoje Gə par gə dɔgel, Njesigəneɔ ɓa pa bɛe, Ndá deɛ d'a ree kar nana kara a kunda kalimbai læa Tarəwɓɔgje læ ɓee gə Jerusalem Nɔ ndògo-ɓɔrɔje lai gə gugu dɛa læm, Gə nɔ ɓee-booje lai gə Juda læm tɔ.

16M'a pata gaŋg ne rəwta dɔ deɛ'g Mbata némeeyèrje læ deɛ lai læm, Mbata deɛ d'ubam d'yam Roo néje gə ədɛ sululu d'ar magəje læma, Mbata deɛ d'unda barmba nɔ néje Gə deɛ ra gə ji deɛ læm tɔ.

17Nɛ i lé maji kari ɔta ɔm minɔ wuri'g Ula deɛ ta néje lai gə m'a gə kulai lé. Unda bala nɔ deɛ'g el Nà ma nja m'a kari unda bala nɔ deɛ'g

18Bogenè m'undai dɔ ɓee'g Asəna gə ɓee-boo gə siŋga to yaɔ læm, Asəna gə gajikag larndul gə ndògo-larkas læm tɔ Mba komɔ ne mbaije gə Juda læm, Gə ŋganmbaije læ deɛ Gə njékinjanéməsje læ deɛ læma, Gə koso-dəwje lai gə mee ɓee'g neelé læm tɔ.

19Deɛ d'a rɔ səi Nɛ deɛ d'a dum dɔi el, Mbata m'a nai səi mba kajii, Njesigəneɔ ɓa pa bɛe.

Jeremi 2

Taje gə ndaŋg ne koso-dəwje gə Israeɓ

1Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

2Aw ila ta nee mbi njé gə Jerusalem'g togábè pana: Njesigəneɔ pa togábè pana: Ma m'ar məəm olé dɔ meenoji'g læ sí Loo gə seɔ naije ne gə mədɛ sí ba læm, Loo gə seɔ ɔdamje ne dan kəm sí'g Asəna gə njemɔr læm bɛe læma, Loo gə seɔ ndolèje goom dɔdilaloo'g Gə dəw dubu né keneɔ el lé læm tɔ.

3Israeɓje lé to gə kəmee Mbata læ Njesigəneɔ læm, Deɛ to kandə néje læa gə donɔr læm tɔ. Deɛ lai gə d'usɔ kandə néje neelé D'ar taree wa dɔ deɛ læm, Nékəmnɔoo oso ne dɔ deɛ'g læm tɔ, Njesigəneɔ ɓa pa bɛe.

4Ooje ta læ Njesigəneɔ, Seɔ gel-ɓɔje læ Jakob læm, Seɔ lai gə toje gel-ɓɔje læ Israeɓ læm tɔ!

5Njesigəneɔ pa togábè pana: See néra gə kori-kori dɔi ɓa ɓɔ sije-je d'oo rɔm'g ɓa D'unda ne rɔ deɛ ŋgərəŋ rɔm'g D'aw ne goo néje gə gə miɔdé ba Gə ar deɛ-deɛ nja kara Tel to né gə miɔdé ba lé wa.

6Deɛ dɔji ta nee pana: See Njesigəneɔ gə ar sí j'undaje loo Mee ɓee gə Ejipta n'teeje læm, Yee gə ɔr nɔ sí dɔdilaloo'g Gə to dɔ naŋg'd gə tudu kurum-kurum Gə bwaje taa pəl-pəl læm, Gə dɔ naŋg gə loo-tudu Gə yoo d'ɔ ɓee keneɔ læm, Gə dɔ naŋg gə dəw kára kara Dəs keneɔ el læma, Dəw kára kara ra ɓee keneɔ el læm tɔ lé See si ra bɛe wa.

- 7**Ma m'ar sí reeje mee bee'd Gá to asəna gə loo-maa-kag-sə Gə mba kar sí sɔje kɔdeeje Gə néje gá maji dum gá teekər keneɲ. Ne loo gá seɲ reeje keneɲ ndá Seɲ arje bee ləm tel minɔ ləm, Seɲ arje nédɔji ləm lé Tel to né gá minɔ ləm tɔ.
- 8**Njékinjanéməsje kara dɔji ta bəe pana: See Njesigəneɔ si ra wa el ləm, Njégər gin godnduje gərm el ləm, Njékərno dəwje to majikoji je el ləm, Njéteggintaje tegginta gə ri magə-Baal ləma, Deɛ d'aw goo deɛ gá D'askəm la sə dee el ləm tɔ.
- 9**Gelee gá nee ba ma m'ndigi Kər ne kəm ta kila dɔ sí'g ləm, Ma m'ndigi kər ne kəm ta Kila dɔ ŋgan mee ŋgan síje'g ləm tɔ, Njesigəneɔ ba pa bəe.
- 10**Awje dɔgoré-looje gá Kitim, Aw aaje loo ooje! Ulaje kula Kedar, tenje maji ooje Ndá tenje ooje See gar néra gá togəbè lé to keneɲ ya wa.
- 11**Ginkoji dəwje gá magəje lə dee To gá kankəm né el lé See d'odo mbél ne magəje gá raɲg wa. Ne koso-dəwje ləm d'un rənduba lə dee Mbél ne né gá a la sə dee el.
- 12**Seɲ gá síje dara lé Arje kaar sí wa sí paɲ dɔ né'g neelé ləm, Undaje bala tigi-tigi Mbata nébəl gə né gá to keji ləm tɔ! Njesigəneɔ ba pa bəe.
- 13**Mbata koso-dəwje ləm ra kaiyaje joo: Deɛ d'ubam-ma gá m'to Kəm-rəw-mán-kaji lé d'ya'm ləm, D'uru bwa-manje Gá to bwa-manje gá tər wuyum-wuyum Gá mán askəm kaar keneɲ el ləm tɔ.
- 14**See Israəlje lé to bərje gá ndogo dee Esé d'oji dee mee kəi'g ya wa. See gelee ban ba deɛ tel to ne nékwa Le koso-dəwje gá raɲg wa.
- 15**Ŋgan toboje d'inja miɲ Ra ne hər-hər dɔ dee'g, Deɛ d'ar bee lə dee to dɔ nduba, Bee-booje lə dee roo dula-dula Ar dəw kára kara ra bee keneɲ el.
- 16**Ŋgalə Nop gə Tapanes kara D'a tɔ ka dɔ sí rəb-rəb ya.
- 17**Néje neelé see teɛ dɔ sí'g Mbata seɲ ubaje Njesigəneɔ, Ala lə sí yáje Loo gá yeɛ ɔr nɔ sí rəw gá maji'g lé el wa.
- 18**Basinè lé see dɪ ba seɲ a raje Mba kaw ne Ejiptə Kaw kai ne mán baa gá ria lə Nil lé wa. See dɪ ba seɲ a raje mba kaw ne Asiri Kaw kai ne mán baa gá ria lə Epratə lé wa.
- 19**Meeyèr lə sí a kwɔji sí kəmkàr ləm, Kalta lə sí a kar bɔ néra sí ɔs ta sí'g ləm tɔ. Bəe ba seɲ a kooje gao To gá kuba Njesigəneɔ, Ala lə sí kyá ləm, Gə lal bəlee ləm tɔ lé To né gá majel gə adə ta'g mbag-mbag ya, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ Gá njeboo-néje gá dara ba pa bəe.

Israəlje d'ila ŋgonkoji dɔ Njesigəneɔ'g el

- 20**Un kudee ləw ba lé Seɲ tɔdje néməmənɔ gwɔb sí'g ləm, Seɲ tije kulaje rɔ sí'g ləm tɔ Ndá seɲ pajena: Seɲ ndigije ra kula bər el ŋga! Ne dɔdərlooje lai gá d'ɪ tar lé ləm, Gə gel kagje lai gá təb ləm tɔ lé Seɲ rogoje keneɲ Asəna gə néra kaiya-dené bəe.
- 21**Ma maa sí gá kag-nduú gá maji dum Gá kɔdee maji, Ŋga see ban ba seɲ telje rɔ sí raɲg Ar sí tel toje nduú gá mee kər'g bəi wa.

- 22**Lée seɿ togoje rɔ́ sí gə sigiri Lée usuje ne rɔ́ sí yaɗ ya kara Néra gá kori-kori læ sí nai rɔ́ sí'g nɔ́m'g ya, Mbaidɔ́mbaije gá Njesigəneɗ ba pa bèe.
- 23**See ban ba seɿ ulaje pajena: Rɔ́ sí minɗ el læm, Seɿ awje goo magə-Baal'g el læm tɔ́ lé wa. Aaje loo ooje tor gɔ́l sí Gá to kəm wəl-loo'g læm, Tegje gin né gá seɿ raje læm tɔ́. Seɿ gá toje asəna gə jambalje Gá njérɔ́kwɔ́ilɔ́je gá awje yo gá nee!
- 24**Seɿ toje asəna gə kɔ́-mulayɛje-je Gá gərje loo gá dɔ́dilaloo'g maji læm, Gá awje ndəŋ-ndəŋ goo malee Gá ra sí lé læm tɔ́, See nɗ ba a kɔ́g sí dɔ́ malee Gá ra sí lé wa. Deɗ lai gá saŋg sí lé D'ingə sí kalaŋ lal dao læm, Deɗ d'ingə sí mee naiyee'g Gá wɔ́ji dɔ́ sí ya læm tɔ́.
- 25**Undaje kəmkàr dɔ́ rɔ́ sí'g Gə mba njaaje gɔ́l sí kari ba el læm, Arje gwɔ́s sí tudu kurum-kurum el læm tɔ́! Nɛ seɿ pajena: Wah! to né kari ba! Mbata seɿ ndigije magəje gá dɔ́ bée'g læm, Seɿ ndigije kawje goo dee'g læm tɔ́.
- 26**To gá njebogo gá dəw teɗ dəa'g wai ar rəa kul lé Gel-bɔ́je læ Israel kara Rɔ́ dee a kul togəbè tɔ́, Deɗ læm, gə mbaije læ dee Gə ŋgan-mbaije læ dee læm, Gə njékinjanéməsje læ dee Gə njéteggintaje læ dee læm tɔ́.
- 27**Deɗ d'ula kag pana: I to bɔ́ síje! Deɗ d'ula mbal pana: I ba ar sí j'isi kəmba! Mbata deɗ turu gir dee d'ila d'am læm, D'aa loo gá rɔ́m'g el læm tɔ́ Ndá loo gá nékəmdoo teɗ dɔ́ dee'g ba D'ulam pana: Ita aji sí!
- 28**See magəje læ sí gá seɿ ra deeje lé d'əd ra bəi wa. Maji kar dee d'ita, Bó lé deɗ d'askəm kaji sí ndɔ́ nékəmdoo'g Fi seɿ Judaje, magəje læ sí bula to gá bée-booje læ sí bèe!
- 29**See ban ba seɿ a kərje kəmta læ sí Majje ne səm bèe wa. Seɿ lai toje majikojije el, Njesigəneɗ ba pa bèe.
- 30**Ma m'kunda ŋgan síje kara M'kunda dee pi, Deɗ d'oo ta gɔ́l læm gá m'gɔ́l dee lé gá né el, Seɿ ganje njéteggintaje læ sí gə kiambas Asəna gə toboɿ gá njetuji né bèe.
- 31**Seɿ ginkoji dəwje, Maji kar sí ooje ta læ Njesigəneɗ gá né ya! See ma m'to asəna gə dɔ́dilaloo mbata læ Israelje Esé ma m'to bée gá loo ndul keneŋ njudu-njudu wa. See gelee ban ba dəwje læm pana: Loo gá mee sí ndigi ya j'a kaw'g Jee ndigi kaw rɔ́'g el lé wa.
- 32**See mee ŋgomɔ́də wəi dɔ́ néndam'g læa Esé mee njəŋgao-sigi wəi dɔ́ mər'g læa wa. Nɛ koso-dəwje læm d'ar mee dee wəi dɔ́m'g Ləw ba as ndɔ́je bula dum tura.
- 33**Seɿ lé seɿ gərje loo ra goso yaɗ Mba ndolè yeɗ gá seɿ ndigeeje lé Ndá seɿ raje goso yaɗ Gə mba ra ne némajelje togəbè ya tɔ́.
- 34**Saar kar ta kubuje læ sí gá rɔ́ sí'g ya Məs dəwje gá kari ba gá ta wa dɔ́ dee el lé Wa keneŋ mbəgə-mbəgə Bó to məs deɗ gá seɿ teeje Dɔ́ dee'g wai loo-saŋg-denéje'g lé el.

³⁵Nε lé bèe kara seɿ pajena: Tɔgəɾɔ ya, ta wa dɔ sí el, Tɔgəɾɔ, oŋg læa wəi ne bəm dɔ sí'g! Aa ooje, m'a gə kɔr ta kila dɔ sí'g Mbata seɿ pajena: Jee n'raje kaiya el.

³⁶See gelee ban ba seɿ ulaje rɔ sí ndubu Mba kar rəw-kaw sí tel bəd wa. Rɔkul a kɿ Ejiptə dəb dɔ sí'g To gá ɿ ne Asiri dəb dɔ sí'g bèe tɔ.

³⁷Lée neelé ba seɿ a kundaje loo Keneɿ teeje kəmje ji sí dɔ sí'g, Mbata Njesigəneɿ mbad Dee gá seɿ ɔmje mee sí dɔ dee'g Ndá seɿ a teeje ne kɔr keneɿ el.

Jeremi 3

Israëlje gə Judaje tel d'asəna gə kaiya-dené gə njedɔkədərə bèe

¹Njesigəneɿ pana: Bó lé diŋgam tuba dené læa Ba dené neelé ubá yá Tel to dené læ dəw gá raŋg lé See diŋgam neelé a tel kaw rəa'g bəi wa. See bee neelé a tel miŋa gə mbəa el wa. Nε seɿ lé seɿ toje asəna Gə kaiya-denéje kəm njéndigi síje gá bula lé Ba seɿ a gə tel reeje rɔm'g bəi! Njesigəneɿ ba pa bèe.

²Unje kəm sí gá dɔ looje gá tar lé ooje! See loo gá ra ba lal to sə sí keneɿ wa. Seɿ síje mbɔr rəwje'g ŋgina deeje To gá Arabə si ne dɔdilaloo'g bèe. Bèe ba seɿ arje bee miŋa ne Gə néra kəmnda læ sí ləm, Gə meeyèr læ sí ləm tɔ.

³Togəbè ba ma m'ɔg ndi kər ləm, Ndi dɔ nai lal kər ləm tɔ, Nε seɿ ndoije kəm sí nda-nda To gá kə kaiya-dené bèe Bó seɿ ndigije kar rɔkul wa kəm sí el.

⁴Un kudee basinè lé See seɿ barmje pajena: Bɔ síje, i gá to kuramar sí Gə kas sí ba lé el wa.

⁵See yee a kar oŋg læa to saar wa. See yee a ŋgəm oŋg lé mée'g saar-saar gə nɔ wa. Aa ooje, seɿ paje ta nee ya Nε seɿ raje majel kəm sí gá kédé-kédé ləm, Seɿ gərje gao ləm tɔ.

Tandəji kə kwa-ndòo-rɔ dɔ kaiya'g

⁶Njesigəneɿ ulam ta mee ndəa gá Jojias to ne mbai lé pana: See i oo né gá Israëlje gá to majikojije el lé ra wa. Dee d'aw dɔ mbalje gá ndəw'g ləm, gə gel kagje lai gá to təb ləm tɔ ndá lée neelé dee ra né asəna gə néra kaiya-dené bèe keneɿ.

⁷Ndá ma m'pana: Gə goo néje nee lai lé dee d'a tel ree rɔm'g bəi. Nε dee tel ree rɔm'g el. Tɔbəi ŋgakɔ deeje gá dené gá to Judaje gá to njéhulaije lé kara d'oo njai ya tɔ.

⁸Ma m'tuba Israëlje gá to majikojije el mbata mɔdkaiyaje læ dee lai ləm, ma m'ar dee maktub tɿ-nə ləm tɔ, nε lé bèe kara ma m'oo to gá Judaje gá to njéhulaije gá to ŋgakɔ deeje gá dené lé bəl el, ndá d'aw ra kaiya gá togəbè lé ya tɔbəi.

⁹Baŋga néra gá ram læ Israëlje gá bar lé ar bee miŋa ne, dee ra ram gə mbal gə kag to gá néra kaiya-dené bèe.

¹⁰Lée gə goo néje neelé lai kara Judaje gá to njéhulaije gá to ŋgakɔ deeje gá dené lé tel ree rɔm'g gə mee kára ba el. Dee ra gá nɛŋgɔm ya. Njesigəneɿ ba pa bèe.

11Njesigəneā ulam pana: kila koji el lə Israēlje lé to gá né el kəm'g loo gá m'oo néra Judaje gá to njéhulaije lé.

12Ɔd aw ila mber ar njé gá dɔgel d'oo taje nee pana: Israēlje, seǰ gá toje majikojije el lé Tel reeje rɔm'g, Njesigəneā ba pa bēe. M'a kaa sí gá kəm dɔbee el Mbata ma m'to njemeekoso lemsé Ɔó ma m'ngəm oŋg ləm saar-saar el.

13Maji kar sí tegje gin néra gá kori-korije lə sí ləm, Maji kar sí tegje gin majikoji el lə sí Nɔ Njesigəneā, Ala'g lə sí ləm, Gə kaw gá seǰ awje yo gá nee nɔ magəje gá dɔ bee'g gel kagje lai gá to təb ləma, Gə mbad gá seǰ mbad kooje Ne ta ləm saar lé ləm tɔ. Njesigəneā ba pa bēe.

Njesigəneā bar Judaje mba kar dee tel ree

14Gá tel reeje, seǰ njékɔsta-rəwje, Njesigəneā ba pa bēe, mbata ma m'to bēe síje. M'a kun sí mee bee-boo gá kára ləm, m'a kodo sí joo dan njémeekəije gá kára ləm tɔ. Ndá m'a kaw sə sí Siɔ.

15M'a kar sí njékul síje to gá məəm ndigi. Deǰ d'a kul sí gá gosonégər ləm, gá kəmkàr ləm tɔ.

16Loo gá seǰ a kojije nā bulaje digi-digi mee bee'g ndá mee ndəaje'g neelé Njesigəneā pana: Dəw a pata gá wɔji dɔ sɔduk-manrɔ lə Njesigəneā el ŋga, dəw a kəji dəa'g el ləm, mee dəw a kolé dəa'g el ləm, dəw a koo to gá godo mbuna dee'g el ləma, d'a tel ra gá ranǰ el ŋga ləm tɔ.

17Mee ndəa'g neelé d'a bar Jerusalem kalimbai lə Njesigəneā. Ginkoji dəwje gá ranǰ lai d'a mbɔ dɔ nā Jerusalem gá ri Njesigəneā. Ndá d'a ndolè goo takəjije gá majel gá to mee dee'g el ŋga.

18Mee ndəaje'g neelé gel-bɔje lə Juda d'a kəm nā'd gá gel-bɔje lə Israēl, d'a kǐ nā'd mee bee gá dɔgel kaw mee bee gá ma m'ar bɔ deeje-je gá né kǎ dee lé.

Kɔs badm tel lə koso-dəwje gá to gə kəmee (Tapa Njesigəneā)

19Ma m'dəji rɔm m'pana: M'a ra bǎ gá mba kəm sí mbuna ŋganəmje'g Mba kar sí bee gá majidum Gá nédɔji sí gá a to nédɔi-rɔ Le ginkoji dəwje gá ranǰ Gá ur dɔ loo lé wa. Ndá ma m'ula pana: Seǰ a barmje bɔ síje ləm, Seǰ a kubamje kyǎ'mje el ləm tɔ.

20Nɛ to gá dené to majikoji el nɔ ŋgabeeje'g lé Seǰ gel-bɔje lə Israēl kara Toje majikojije el nɔm'g togəbè tɔ, Njesigəneā ba pa bēe.

21Ndu bar dɔdərlooje gá ndəw'g, To ndu nɔ gá ndu kwɔi lə Israēlje. Mbata dee d'un rəwje Gá nduni koŋ-koŋ ləm, D'ar mee dee wəi ne dɔ Njesigəneā, Ala'g lə dee lé ləm tɔ.

22Gá tel reeje, seǰ njékɔsta-rəwje, M'a kar məəm oso lemsé Dɔ nékaltaje'g lə sí.

(Tapa dəwje)

Aa oo, yè j'aarje nee, jeǰ n'reeje rɔi'g Mbata i to Njesigəneā gá to Ala lə sí.

²³Oiyo, ndu gá bar dɔdərlooje'g Gə dɔ mbalje'g lé to gá néngɔm, Oiyo, Njesigəneə, Ala lə sí ɓa to kaji lə Israəlje.

²⁴Magəje tuji kandə nékulaje lə bɔ síje-je Un kudee loo gá jeɛ nai ne basa ɓəi, Badje lə dee gə maŋje lə dee Gə ŋgan deeje gá diŋgam gə njé gá dené tɔ.

²⁵Jeɛ lé n'toje naŋg dan rɔkul'g ləm, Rɔkul gá boo ɓa gá nékɔ dɔ sí ləm tɔ, Mbata jeɛ n'raje kaiya j'ɔsje ne ta lə Njesigəneə, Ala lə sí rəw Jeɛ gə bɔ síje-je Un kudee loo gá jeɛ nai ne basa ɓəi Saar teɛ ɓogənè ləm, Jeɛ j'oo ndu Njesigəneə, Ala lə sí gá né el ləm tɔ.

Jeremi 4

(Tapa Njesigəneə)

¹Seɪ Israəlje, ɓó lé seɪ telje Seɪ tel reeje rɔm'g, Njesigəneə ɓa pa bèe. ʔó lé seɪ tɔrje néje gá minə nɔm'g Ndá seɪ a kilaje tar mbir-mbir el ŋga.

²ʔó lé seɪ ndoje naji ubuje ne rɔ sí Paje ne pana: Njesigəneə to njesikəmɓa! Gə kankəmɓa, gə néra gá danasur, Gə néra gá gə dɔ najee ndá Ginkoji dəwje gə raŋg d'a kiŋga dɔkaisəgərə rəa'g ləm, D'a kula rɔnduba dɔ rɔ dee'g gə mbəa-yeɛ ləm tɔ.

³Mbata Njesigəneə ula Judaje Gə njé gá Jerusalem pana: Tugaje loo-ndoje lə sí gá sigi ʔó dubuje né mee kunje'g el.

⁴Seɪ Judaje gə seɪ gá síje Jerusalem lé Ar deeje d'inja tamɔd sí D'unda sí ne gə kəmee d'ar Njesigəneə, To kinja tamɔd gá wɔji dɔ dɔɓəŋgərə sí, Nà oŋg ləm a kɪ nduba to gá pər bèe ləm, A mbudu kɔ ndá dəw kára kara Gá a kaskəm tɔlee lé godo gə mbata néra meeyèr lə sí.

Njébəje gá d'j dɔgel

⁵Ilaje mbər mee ɓee gá Juda ləm, Ulaje njé gá Jerusalem ləm tɔ pajena: Mboje dɔ nɔ ar sí j'awje Mee ɓee-booje gá siŋga dee to!

⁶Waje nétɔji tar par gá Siɔ! Aije ɓó aarje naŋg el! Mbata m'a gə kar némeekɔ gə nétuji gá boo D'a kɪ par gá dɔgel ree.

⁷Toboɪ ɪ loo-kum'g unda loo teɛ ləm, Njetuji ginkoji dəwje gə raŋg lé Uba loo-tée yɔ Si njaa gə mba tuji ɓee lə sí, ʔee-booje lə sí d'a tuji pugudu-pugudu ləm, Dəw kára kara a nai keneŋ el ləm tɔ.

⁸Gelee gá nee ɓa maji kar sí ulaje kubu-kwa-ndòo rɔ sí'g Nɔje ne ləm, gə tumaje ne ŋgururu-ŋgururu ləm tɔ, Mbata oŋg lə Njesigəneə gá to asəna gə pər bèe lé a lal sí el.

⁹Njesigəneə pana: Mee ndəa'g neelé Mbai gə ŋgan-mbaije ləa lé Meɛ dee a kila kas ləm, Kaar njékinjanéməsje a kwa dee paɪ ləma, Njéteggintaje d'a si jim ləm tɔ.

¹⁰Ma m'pana: ʔi Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə! Kédé i su kəm koso-dəwje nee Gə ɓee gá Jerusalem ya pana: D'a si dan meelɔm'g. Ne d'isi ta yoo-kiambas'g.

Njébjaje d'í gə looje bəd-bəd

11Mee ndəa'g neelé D'a kula koso-dəwje nee ləm Gə bee gə Jerusalem ləm tɔ pana: Lel gə nuŋga kəd-kəd ɿ dɔdərlooje gə dɔdilaloo'g Ula rəw-kaw'g lə ŋgolə koso-dəwje ləm gə dené Ne gə mba tó ne kó el ləm, Gə mba gɔl ne kandə né el ləm tɔ.

12To lel-boo gə ɿ keneŋ Ula saar ree rəm'g. Basinè m'a gə gaŋg ne ta dɔ dee'g ŋga.

(Tapa koso-dəwje)

13Aa ooje, njetujiloo lé Si ree gə nee asəna gə mum, Pusu-rɔje læa d'aingwɔd To gə lel-mal bèe ləm, Gɔl kundaje læa wɔilɔ pélé-pélé To gə niŋgatəda bèe ləm tɔ. Meekɔ oso dɔ s'g mbata jeɛ n'tuji ŋga!

(Tapa Njesigəneə)

14Seɿ gə Jerusalem, maji kar sí togoje Némajel gə to dɔbəŋgərə s'g 'Bó gə ajije ne! See saar ndɔ gə ra ba seɿ a kundaje ŋgaŋ ŋgəm takəjije gə majel mee s'g wa.

15Mbata ndu bar par gə Dan Pata némeekɔ gə a tee, Yee ila mberee un kudée Dɔ mbal'd gə Eprayim.

16Paje taree arje ginkoji dəwje gə raŋg ləm, Arje njé gə Jerusalem d'oo ləm tɔ: Deɛ gə d'ai dɔ dee sub gə rɔ lé D'ɿ dɔ bee gə əw'g, Deɛ d'uru kò-rɔ dɔ bee-booje gə Juda.

17Deɛ d'ai dɔ Jerusalem sub To gə deɛ gə njəŋgəmdɔje D'ai ne dɔ ndɔ sub bèe, Mbata to ma ba d'ɿ d'ɔsm rəw, Njesigəneə ba pa bèe.

18Yee neelé ba panjaa sí Gə néra sí ar néje nee tee ne dɔ s'g ləm, Yee ba to kandə meeyèr læa sí ləm tɔ, Tɔgərə ya, yee neelé to né gə adə ləm, Andə saar tee dɔbəŋgərə s'g ləm tɔ.

Jeremi oso gə rɔkɔ

19Wurm bɔo! Wurm bɔo! Dɔ bəŋgərəm ndiri njigi-njigi, Dɔ bəŋgərəm unda bala, Loo kam m'isi ləm godo. Mbata ma m'oo ndu tɔtɔ ləm, Gə ndu kò-rɔ ləm tɔ.

20D'ila mber tuji gə dɔ nɔ'd dɔ nɔ'd Mbata beeje lai tuji pugudu-pugudu, Deɛ tuji kəi-kubuje ləm pugudu-pugudu Gə léegəneeya ləm, Ndil-kula-dɔje ləm gə m'la kara Unda naŋg rab gə lé gən ya ləm tɔ.

21See m'a koo nétɔji ləm, M'a koo ndu tɔtɔ ləm tɔ lé Saar ndɔ gə ra wa.

22Tɔgərə ya, koso-dəwje ləm tɔ mbəje, Deɛ gərm el, Deɛ to ŋganje gə dɔ dee godo Ar gosonégər lal dee, Kəm dee àr dɔ néra gə majel'g ba Néra gə maji ndá deɛ gər loo rəa el.

23Ma m'aa naŋg gərərə Ndá aa oo, naŋg nee to kari ba Ar né kára kara godo keneŋ, M'aa dara kara néndogó læa sané pa.

24M'aa dɔ mbalje ndá Aa oo, deɛ yə bugu-bugu ləm, Dɔdərlooje d'ula déréré-dèrère ləm tɔ.

²⁵M'aa loo ndá dɔw kára kara godo, Yelje lai gé mee dara'g D'ai sanéna kad-kad.

²⁶M'aa loo ndá aa oo, Dɔ mbal gé Karmel tel to dɔdilaloo, Bee-booje lai tuji nɔ Njesigəneə'g Nɔ boo-onɔ'g d læa.

²⁷Njesigəneə pa togóbè pana: Bee bura a tel to dɔ nduba, Nɛ m'a tujee gə gelee bura el.

²⁸Gelee gé nee ba bee si ne dan kəmnɔooyoo'g ləm, Loo gé dara gé tar lé Ndul ne ndiɲ-ndiɲ ləm tɔ. Mbata ma m'pa taree ləm, M'wɔji məəm'g njaɲɲ ləm, M'a tel gə ndum dɔ'g el læma, M'a kyɔ gé el ləm tɔ.

Njé gé Siɔ d'aar nɔ njétɔl dəwje'g

²⁹Kaa njékundaje gə njérɔ bandəɲje bar Ndá dəwje lai gé mee bee-booje'g d'ai, Deɛ d'iya rɔ dee mbuna kagje'g ləm, D'uba dɔ mbalje ləm tɔ, D'uba bee-booje lai d'ya dee Ar dɔw kára kara nai keneɲ el.

³⁰Nɛ seije gé Jerusalem lé See dī ba a raje wa. Seɪ a kulaje kubu gé kas njir-njir rɔ sí'g ləm, Seɪ a dɔije rɔ sí gə nédɔi-rɔje Gé ra gə larlɔr læma, Seɪ a ndəmje pɔrɔ kəm sí'g ləm tɔ. Nɛ seɪ a dɔije rɔ sí pi. Deɛ gé njéndigi síje lé D'a keji sí bəi-bəi ləm, D'a ndigi kar sí wəije ləm tɔ.

³¹Mbata ma m'oo nduje gé bar Asəna gə ndu dené gé ndoo rəa, Ndu nékəmnɔo neelé Asəna gə ndoo koji ɲgondər bèe. Yee ba to ndu nɔ læ ɲgomədə gé Siɔ, Yee tumɔ ɲgururu-ɲgururu Jəɲ ne jia pana: Jee gé n'to njénékəmnɔoje lé J'wəije ji njétɔl dəwje'g ɲga!

Jeremi 5

Njera nédana kára kara godo Jerusalem

(Tapa Njesigəneə)

¹Awje gé mbə-rəwje bəd-bəd Mee bee gé Jerusalem, Aaje loo ooje ləm, dəjije ɲ læma, Saɲje ndaa-looje læa ləm tɔ, Bó lé seɪ ɲgaje dɔw kára keneɲ Gé to njera nédana Gé ɔm ɲ'g d gə kankəmta, Bó lé dɔw gé bèe si keneɲ ndá M'a kar məəm oso lemsé dɔ njé gé Jerusalem'g ya.

(Tapa Jeremi)

²Bó lé deɛ pa pana: Njesigəneə si kəmba kara To taɲɔm ba deɛ pa Ndɔ ne naji d'ubu ne rɔ dee.

³Njesigəneə, see kəmi oo kankəmta el wa. I kunda dee nɛ rɔ dee to dee el saar, I tuji dee nɛ deɛ d'ɔs tandooje læi rəw, D'ar ɲgonɔ deɛ kədərə unda kɔr mbal ləm, Deɛ mbad kɔs badm tel gé rɔi'g ləm tɔ.

⁴Ma m'pana: Deɛ to dəwje gé kari ba, Deɛ ra né dɔ mbə'g, Mbata deɛ gər rəw læ Njesigəneə el ləm, Gə torndu Ala læ dee el ləm tɔ.

⁵M'a kaw rɔ dɔwje gá boo-boo'g Ndá m'a kula dee ta, Mbata deɛ lé gər rəw lə Njesigəneɛ ləm, Gə torndu Ala lə dee ləm tɔ. Nɛ deɛ lai kara təd nɛməmənɛ gwɔs deɛ'g ləm, Deɛ gaŋg kúla rɔ deɛ'g ləm tɔ.

⁶Gelee gá nee ba Toboɪ gá mee kag-kər'g tɔl dee ne ləm, Jagmjər gá dɔdilaloo'g tuji dee ne ləma, Kàgje d'iya ne rɔ dee nɔ bee-booje'g lə dee ləm tɔ, Deɛ lai gá d'a kunda loo mee bee'g nee teɛ ndá D'a ti dee mbidi-mbidi, Mbata nékal godndu lə dee to yaɛ ləm, Néra majikojielje lə dee ɪ dɔ maree'd Gá kédé-kédé ləm tɔ.

(Tapa Njesigəneɛ)

⁷See m'a kar məəm oso ləmsé dɔ sí'g mba dɪ wa. Nɛgan síje d'ubam d'ya'm ləm, Deɛ manrɔ dee gə ri magəje gá ŋgɔm ləm tɔ. Ma m'ar dee d'isi dan néje'g lai Gá d'aw ndòo dee Nɛ d'ya rɔ dee yag Dan néra kaiya-dené'g ləm, Deɛ rusu mee kəi lə kaiya-dené tub-tub ləm tɔ.

⁸Deɛ to d'asəna gə kundaje Gá mu as dee nag-nag bèe Gá tila riŋga! Nana kara ndil goo déné'g lə maree to gá kunda bèe.

⁹Njesigəneɛ pana: Néraje gá togábè lé See m'a kar bɔ néra dee ɔs ne ta deɛ'g gə mbəa el wa. See ginkoji dɔwje gá togábè lé M'a dal sə deɛ bɔ el wa.

¹⁰Ubaje dɔ ndògo-bɔrɔje ləa gá tar Ndá tujije loo, Nɛ tuji deɛje lai el! Tɔrje barkəm nduúje ləa Gá to kɔ Njesigəneɛ el lé!

¹¹Njesigəneɛ pana: Mbata gel-bɔje lə Israel Gə gel-bɔje lə Juda to majikojielje el ya.

¹²Deɛ majita lə Njesigəneɛ D'oo taŋgɔm pa ne pana: Godo! Némeeko a ree dɔ neɛje'g el ləm, N'a kooje kiambas əsé boo-boo el ləm tɔ.

¹³Njéteggintaje to d'asəna gə lel, To Ala ba wa dee pa ne ta el. Maji karee to togábè ya dɔ deɛ'g!

¹⁴Gelee gá nee ba Njesigəneɛ Gá njeboo-néje gá dara pa ne pana: Mbata ta gá seɪ paje neelé Aa ooje, ma m'ndigi kar ta ləm To to gá pər bèe tam'g ləm, Ma m'ndigi kar koso-dɔwje neelé To to gá kir gə mba kar pər neelé roo dee ləm tɔ.

¹⁵Aa ooje, m'a kar ginkoji dɔwje D'ɪ loo gá əw'g ya ree Mba rɔ sə sí, seɪ gel-bɔje lə Israel, Njesigəneɛ ba pa bèe. To ginkoji dɔwje gá to njéŋgamonje ləm, To ginkoji dɔwje gá ləw ləm, To ginkoji dɔwje gá seɪ gərje takɔji dee el ləma, Dɔ ta gá deɛ pa kara Seɪ a gərje el ləm tɔ.

¹⁶Ku bandanɛje lə dee to d'asəna gə bwa-dɔbar gá to tag, Deɛ lai to bao-rɔje.

¹⁷D'a rɔm koje lə sí lai gə muru lə sí ləm, D'a tɔl ŋgan síje gá diŋgam gə njé gá déné ləm, D'a sɔ badje gə maŋgje lə sí ləm, D'a sɔ nduúje gə kodéje lə sí ləma, D'a tuji bee-booje lə sí gá siŋga dee to Gá seɪ omje mee sí dɔ'g lé Gə kiambas ləm tɔ.

¹⁸Nɛ mee ndəaje'g neelé Njesigəneɛ pana: M'a tuji sí gə gel sí lai el.

¹⁹Bó lé seɪ paje pana: See gelee ban ba Njesigəneɛ, Ala lə sí ra sə sí né gá togábè wa. Ndá m'a tel kila sí keneɛ pana: To gá seɪ ubamje ya'mje mba ra né kar magəje

gá dɔ beeje'g mee bee'g læ sí lé togábè ba seɿ a raje né kar dɔw-dɔ-beeje mee bee gá to kɔ́ sí el tɔ.

Loo gá d'oo Njesigəneɔ́ gá dɔw dɔ dee el

- 20** Ulaje gel-bɔje læ Jakob ta nee læm, Ilaje mberee arje Judaje d'oo taree læm tɔ pajena:
- 21** Ooje ta nee, Seɿ koso-dɔwje gá gosonégər lal sí! Kəm sí to gən nɛ seɿ ooje ne loo el læm, Mbi sí to gən nɛ seɿ ooje ne ta el læm tɔ.
- 22** Njesigəneɔ́ pana: See seɿ a bəlmje el wa. See seɿ a kundaje bala nɔm'g el wa. To ma ba m'ar nagəra To gá rəw-nim læ baa-boo-kad læm, To rəw-nim gá to gə nɔ́ Gá mán askəm kunda gang el læm tɔ. Paɲəgm maneje tuga Nɛ siŋga dee as el læm, Dee nɔ́ mbiaɔ́-mbiaɔ́ kara D'askəm təd koŋgee el læm tɔ,
- 23** Dɔwje neelé to gá mbim-oo-ta-elje læm, Gə njékɔsta-rəwje læm tɔ, Deɔ́ mbad koo ta læm, D'ɔd par-par d'aw læm tɔ.
- 24** Deɔ́ d'əji ta mee dee'g pana: Ar sí m'bəlje Ala læ sí Yee gá ar mán ndi gə naiyee-naiyee lé læm, Gá ar ndi gá doŋgər gə rudu ər læma, Yee gá njekwɔji nai kinja dɔ kó læm tɔ lé Deɔ́ d'əji bèe el.
- 25** Gə goo néra kori-korije læ sí lé ba Loo kai sí ne néje gá léé-léé godo ne læm, Kaiyaje læ sí lé ba ɔg sí loo kiŋga némajije nee læm tɔ.
- 26** Mbata njémeeyərje d'isi mbuna dɔwje'g læm, Deɔ́ tən loo soo-soo to gá njékwa yelje Gá d'iya gumje bèe læma, D'ila bɔdɔ d'um ne dɔwje læm tɔ.
- 27** To asəna gə kai-yel gá dɔw ra bèe Ba ɔm yelje keneŋ aree rusu tub-tub lé Néraje gá ŋgɔm taa mee kaije læ dee pəl-pəl togábè læm tɔ. Yee gá bèe ba deɔ́ tel to ne Njésiŋgamonje læm, gə baoje læm tɔ.
- 28** Deɔ́ d'ər ndɔl-ndɔl D'ar rɔ́ dee àr wəd-wəd Nɛ néra majel læ dee al dɔ loo sula. Deɔ́ d'isi dan nékiŋgaje'g bédèg Nɛ d'ɔr kəmta læ ŋgonal el læm, Deɔ́ d'yɔ́ né gá wɔji dɔ njéndooje D'ar dee d'inga el læm tɔ.
- 29** Njesigəneɔ́ pana: Néraje gá togábè lé see m'a kar bɔ́ néra dee ɔs ne ta dee'g el wa. Ginkoji dɔwje gá togábè lé See m'a dal bɔ́ læm dɔ dee'g el wa.
- 30** Deɔ́ ra né gá to bəl Gá to keji mee bee'g.
- 31** Njéteggintaje tegginta gá ŋgɔm læm, Njékinjanéməsje d'ɔ́ dɔwje D'ar dee d'oso ne gel dee'g læm tɔ. Rɔ́ dɔwje læm lel dee dɔ néje'g neelé. Ndɔ́ gá rudu lé See dɪ ba seɿ a raje gə rɔ́ sí wa.

Jeremi 6

Tuji gá boo gá a tee lé

¹Sej Bejamije, undaje loo teeje Mee bee gá Jerusalem. Imje tɔtɔ mee bee gá Tekoa ləm, Waje nékwɔji loo-rɔ tar mee bee Gá Bet-Hakerem ləm tɔ, Mbata némeeko ɔ dɔgel si ree To nétuji gá boo.

²Ngomɔdɔ gá Siɔ gá mɔdɔ ləm, Gə maji rəa'g pɛd-pɛd ləm tɔ lé Ma m'tujee!

³Njékulbadje d'isi ree gə rəa'g Gə koso-nékulje lə dee, Deɛ la kəi-kubuɛ lə dee Gugu ne dəa sub, Ar nana kara ɔ mu ləa-ləa.

⁴Waje dɔ ɔɔl rɔ sí mba rɔje səa! Loo gá kàr aar danɔ ya ar sí j'awje! Nɔ sí àr el mbata kàr lə sí godo ləm, Loo aw ndul ləm tɔ.

⁵Ar sí j'ije loondul'g j'awje! J'aw n'tujije kəi-mbaije ləa.

⁶Mbata Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba pa togábè pana: Tugaje kagje ləm, Ubaje dɔndalje ləm tɔ rɔje ne gə Jerusalem. To bee-boo gá kəm kar bɔ nérea Ɔs təa'g ya, Mbata kula kəm loo ndò ba

Ɔ bee keneɛ.

⁷To gá bwa-mán gá mán Uba tir-tir keneɛ lé Togábè ba némeeyèrje ləa kara D'ɔs dɔ nɔ neg-neg keneɛ tɔ. Baŋga néra gá kərm-kərm ləm, Gə tuji loo ləm tɔ ba bar keneɛ, Né gá to gá tor doo bèe Ba m'oo gá kəm ta-ta.

⁸Dəwje gá Jerusalem, Taaje tandooje ləm Nà m'a kər rɔm rɔ sí'g, Kar bee lə sí tel to dɔdilaloo ləm, Gə bee gá dəw si keneɛ el ləm tɔ!

Koso-dəwje gá mbad koo ta

⁹Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba pa togábè pana: D'a tija ges Israelje gá nai lé To gá tija ne kandə nduúje bèe. Maji kari ula jii mam dee ne To gá njetija nduú, Mam ne barkəm nduúje bèe.

(Tapa Jeremi)

¹⁰See nɔ ba m'a kulá ta Esé see nɔ ba m'a karee To njekɔrgoota ləm kar dee d'oo wa. Aa ooje, mbi dee udu jig-jig D'askəm kur mbi dee koo ne ta el. Aa ooje, ta lə Njesigəneɔ Tel to gá nérɔkul mbata lə dee ləm, Rɔ dee lel dee keneɛ el ləm tɔ.

¹¹Onɔg-boo lə Njesigəneɔ Rusu məəm nji-nji. M'askəm kwa nɔŋaŋee el,

(Tapa Njesigəneɔ)

Maji kari bugu onɔg neelé dɔ nɔŋaŋe'd Gá d'aw mbə-rəw'g ləm, Gə dɔ basaje gá mbɔ dɔ nɔ ləm tɔ. Mbata onɔg neelé a kwa diŋgamje Gə denéje ləm, Dɔ bugaje gá dɔ dee Gá ləb dee bula ləm tɔ.

¹²Kəije lə dee d'a tel to kɔ njé gá raŋg ləm, Loo-ndɔje lə dee gə denéje lə dee Kara bèe ləm tɔ, Loo gá m'a kula jim ndiŋ Gá dɔ dəw-mee-beeje'g, Njesigəneɔ ba pa bèe.

¹³Mbata un kudée dɔ dəwje Gá ɔɔ-ɔɔ'g saar tee ne dɔ deɛ gá boo-boo'g lé Deɛ lai lé mal kiŋga né Gá gə goo rəbee el ra dee nɔwɔd-nɔwɔd, Un kudée dɔ njetegginta'g saar tee ne dɔ njekinjanéməs'g lé Deɛ lai to njésukəmlooje.

- 14 Deɛ tɔ ta doo lə koso-dəwje ləm Gə goo rəbee el Ndá pana: Meelɔm! Meelɔm! Nɛ meelɔm godo,
- 15 D'a si gə rɔkul Mbata deɛ ra né gá minə, Rɔkul ra dee el ləm, sɔj wa kəm dee el ləm tɔ, Gelee gá nee ba d'a koso nɔ'd Gə deɛ gá d'oso lé ləm, M'a tɔs dee tila dee Loo gá m'a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g ləm tɔ, Njesigəneə ba pa bɛe.
- 16 Njesigəneə pa togábɛ pana: Undaje rɔ sí rəwje'g aaje loo ooje. Dəjije kila-rəwje gá ləw ooje, See rəw gá ra ba maji wa. Bɛe ndá njaaɛ keneɲ Ndá seɲ a kiŋgaje loo-kwa-rɔ sí keneɲ! Nɛ deɛ d'ilá keneɲ pana: Jee j'a njaaɛ keneɲ el.
- 17 M'unda njəŋgəmlɔoje mbɔr sí'g dəb, Urje mbi sí gəŋ gə mba kooje ne ndu tɔtɔ! Nɛ deɛ d'ilá keneɲ pana: Jee j'a kurje mbi sí el.
- 18 Gelee gá nee ba Seɲ ginkoji dəwje gə rəŋ, ooje ta! Seɲ gá mbɔje dɔ nɔ lé Maji kar sí gərje né gá a gə teɛ dɔ dee'g lé!
- 19 I dɔ naŋg neelé maji kari oo ta, Aa oo, m'a gə kar némeekɔ ree Dɔ koso-dəwje'g neelé Gə goo kandə takəjije lə dee, Mbata deɛ d'ur mbi dee Dɔ taje'g ləm el ləm, Deɛ d'əji godndum bəj-bəj ləm tɔ.
- 20 Ubu gá ədə sululu gá d'ɪ ne Seba ləm, Gə kamnaije gá d'ədə lel Gá d'ɪ ne dɔ bɛe gá əw ləm tɔ lé See m'aw ndɔo dee wa. Nékinjaməsje lə sí gá kə roo lé Lelm el ləm, Nékinjaməsje lə sí gá rəŋg kara Taa kəm el ləm tɔ.
- 21 Gelee gá nee ba Njesigəneə pa ne pana: Aa ooje, m'a kar kɔr mbalje To nɔ koso-dəwje'g neelé Gá nétuga gɔl dee ya, Ndá bɔ ŋganje gə ŋgan deeje gá diŋgam ləm, Njéboatabeeje gə baokuraje lə dee ləm D'a tuga gɔl dee keneɲ Ndá d'a kudu ne guduru.

Njébajɛ d'ɪ par gá dɔgel d'isi ree

- 22 Njesigəneə pa togábɛ pana: Aa ooje, koso-dəwje D'ɪ par gá bɛe gá dɔgel bɛe ree ləm, Boo-ginkoji dəwje d'ɪ rudu naŋg'd nee lai ləm tɔ.
- 23 Deɛ d'odo bandəŋje Gə kɔ niŋgaje ləm, Deɛ to njémeemajelje 'Bó d'oo kəmtondoo el ləma, Ndu dee bər asəna gə baa-boo-kad bɛe ləm tɔ. Deɛ d'uba kundaje D'isi pèrèrè gə mba rɔ To gá dəw gá kára ba bɛe, Mba rɔ sə sí-seɲ gá sije Siɔ!

(Tapa koso-dəwje)

- 24 Loo gá jee j'oo ta ree lə dee ndá Ji sí unda ndolè Nébəŋgərəti ra sí To gá ndoo gá ɔs dené bɛe.
- 25 Awje mee ndɔje'g el ləm, Awje rəwje'g el ləm tɔ Mbata lé neelé kiambas lə njebə lə sí To keneɲ ləm, 'Bəl-boo aɪ dɔ sí sub ləm tɔ.

(Tapa Njesigəneə)

- ²⁶Sei koso-dəwje ləm, Ulaje kubu-kwa-ndòo rɔ sí'g Rogoje ne babur'g, Waje ne ndòo to gá dəw Gá wa ne ndòo ŋgon kára bèe ləm, Nɔje gə mán kəm sí'g Siije ne mbigi-mbigi ləm tɔ, Mbata njetujiloo a gə kuba sí nanɔ bus.
- ²⁷Ma m'undai-i Jeremi Gá njenaa meɛ koso-dəwje ləm ləm, Gə mba kari gər rəw-kaw dee ləm, Gə tən panjaa dee ləm tɔ.
- ²⁸Deɛ lai to gá njékɔsta-rəwje Gə njétəɗta kunda ta mar deeje'gje Gá kədərə asəna gə larkas gə larndul bèe, Deɛ lai tel to né gá ndum.
- ²⁹Lel ndubu ar pər taa Ndá rɔm léɛ pe'd, Ndiri gá ndiri mba kar siyee teɛ lé Deɛ d'oo ne ndòo pi Siij lar teɛ mée'g el.
- ³⁰Deɛ ɓar dee lar gá kəm kɔm kɔrɔ Mbata Njesigəneɛ mbad dee ɗm dee kɔrɔ.

Jeremi 7

Ta ndanɔ gə ta ndəji kər

- ¹Ta gá i ta Njesigəneɛ'd gá ula Jeremi lé ɓa nee:
- ²Aar takəi'g lə Njesigəneɛ ndá ila mber ta neelé keneɲ pana: Ooje ta lə Njesigəneɛ, sei Judaje lai gá ɗɗje gə tarəwje neelé gə mba kunda barmba nɔ Njesigəneɛ'g lé.
- ³Njesigəneɛ gá njeboo-néje gá to Ala lə Israəlje lé pa togəbè pana: Gɔlje panjaa síje gə néra síje lé ndá m'a kyɔ sí kar sí síje lée'g neelé ya.
- ⁴Undaje meɛ sí yel dɔ ta sukəmlooje gá pana: Loo neelé to kəi lə Njesigəneɛ, to kəi lə Njesigəneɛ ya bèe el.
- ⁵ɓó lé sei gɔlje panjaa síje gə néra síje ləm, ɓó lé sei raje né gá danasur mbuna nɔ'd ləm,
- ⁶ɓó lé sei ulaje kəm dəw-dɔ-ɓee gə ŋgonal gə njekəisiŋga ndòo el ləm, ɓó lé sei ilaje məs yeɛ gá ta wa dəa el lé nanɔ loo gá nee'g el ləma, ɓó lé sei ndolèje goo magəje gə mba kiŋgaje ne némeekɔ el ləm tɔ ndá
- ⁷m'a kyɔ sí kar sí síje lée'g neelé mee ɓee gá ma m'ar ɓɔ síje-je kédé par-par saar gə nɔ lé.
- ⁸Ne sei undaje meɛ sí yel gá dɔ ta sukəmlooje gá as ra né kára kara el.
- ⁹Di togəbè wa, ɓogo, tɔl dəw, ndal mɔdkaiya, gə kubu rɔ gə taŋɔm, roo néje gá ɗɗə sululu kar magə-Baal ləm, gə kaw goo magəje gá sei gər deeje el ləm tɔ!
- ¹⁰Tɔɓəi sei reeje aarje nɔm'g, mee kəi'g nee gá ɓar rim keneɲ lé ndá sei pajena: Ta ɔr dɔ sí'g mɓa!... Yee ɓa gə mba ra ne néje gá minɔ lai neelé gá kédé-kédé.
- ¹¹ Njesigəneɛ pana: Tɔgərɔ ya ma m'oo gao. See sei ooje kəi gá rim ɓar dɔ'g lé gá duu-loo lə njébogoje wa.

12 Bèe ndá awje Silo mee loo gá deę d'unda gə kəmee d'am gá m'ar rim ɓar keneŋ kédé ndá ooje né gá ma m'ra keneŋ mbata meeyèr lə dəwje ləm gá Israel.

13 Njesigəneę pana: Ɓasinè to gá seį rajé néje nee lai ləm, to gá ma m'pata m'ar sí un kudée gə ndɔ rad ya ne seį ndigi kooje el ləma, to gá ma m'bar sí ne seį ndigije tam'g el ləm tɔ ndá

14 kəi gá rim ɓar dɔ'g gá seį ɔmje meę sí dɔ'g lé ləm, gə loo gá m'ar sí-seį gə ɓɔ síje-je ləm tɔ lé m'a ra sə dee né to gá ma m'ra ne gə Silo bèe ya tɔ.

15 Ndá m'a tuba sí nɔm'g kɔm sí əw to gá m'tuba ne ŋgakɔ síje, deę lai gá to gá ginka'g lə Eprayim lé.

Tamaji gá Ala a kun mbia dɔ'g

16 Ne i Jeremi lé a ra tamaji mbata lə koso-dəwje neelé el ləm, a kɔr ndui gá tar wəl ra ne ndò əsé tamaji mbata lə dee el ləma, a to tam'g pəgə-pəgə mbata lə dee el ləm tɔ, mbata m'a koo ndui el.

17 See i oo né gá deę ra dan mee ɓee-booje gá Juda ləm, gə mbə-rəwje gá Jerusalem ləm tɔ lé el wa.

18 Ŋganje d'odo kir ləm, ɓɔ deęje yel ne pər ləma, denéje loį nduji ləm tɔ gə mba ra ne mbə kar magə gá ɓaree mbai gá dené gá pən dara'g ləm, gə mba kun ne nékarje gá kə tər naŋg kar magəje gá raŋg ləm tɔ gə mba kar məəm į ne səm pu wa.

19 See to ma ya ɓa gá d'ar meę dee į sə dee pu dɔm'g wa. Njesigəneę dəji ta bèe. See to deę nja ɓa meę dee į sə dee pu dɔ rɔ dee'g ar boo-rɔkul wa ne kəm dee el wa.

20 Gelee gá nee ɓa Mbaidɔmbaije gá Njesigəneę pa ne togábè pana: Aa ooje, m'a kar oŋg ləm gə oŋg-boo ləm taa loo gá neelé yal-yal. A kɔm dɔ dəwje'g, gə dɔ dajé'g, gə dɔ kagje gá mee ndɔje'g, gə dɔ kandə néje gá naŋg nee tɔ, oŋg neelé a kɔ to gá pər bèe ndá a kwəi ndə el.

Ginkoji dəwje gá d'un mbi dee rəw dɔ ta'g lə Ala

21 Njesigəneę gá njeboo-néje gá to Ala lə Israelje lé pa togábè pana: Ɔmje nékinjanéməsje lə sí gá kə roo lé dɔ nékinjanéməsje'g lə sí ndá seį nja a sɔje dakas dee!

22 Mbata ma m'pata gə ɓɔ síje-je el ləm, m'un ndum kára bèe kara m'ar dee m'wɔji ne dɔ nékinjanéməsje gá kə roo əsé nékinjanéməsje m'ar dee mee ndɔ gá d'unda ne loo mee ɓee gá Ejiptə teę lé el ləm tɔ.

23 Ne ndukun gá m'un m'ar dee ɓa nee: Ooje ndum ndá m'a to Ala lə sí ləm, seį a toje dəwje ləm ləm tɔ. Njaaje gə goo rəwje gá ma m'tɔji sí mba kar sí síje ne dan rɔlel'g.

²⁴Nε deę d'un mbi dee rəw dɔ ta'g ləm, d'ur mbi dee gən dɔ'g el ləm tɔ. Deę njaa gə goo takəjiije lə dee ləm, gə meeyər gə mee dee'g ləm tɔ, deę tel gir dee ba d'ila d'am bɔ tel kəm dee gə rɔm'g el.

²⁵Un kudee mee ndəa gə bɔ sije-je d'unda ne loo mee bee gə Ejiptə'g teę saar teę ne mee ndəa'g neelé ma m'ula gə kuraje ləm gə to njéteggintaje rɔ dee'g. Teę gə ndɔ gə ndɔje kára-kára lai lé m'ula dee rɔ dee'g ya.

²⁶Nε deę d'un mbi dee rəw dɔ ta'g ləm, d'ur mbi dee gən dɔ'g el. Deę to njékuba gwɔbkelkwɔije ləm, deę ra néje gə majel d'aree al dɔ kɔ bɔ deeje-je ləm tɔ.

²⁷Jeremi, bɔ lé i ula dee néje lai neelé ndá deę d'a kun mbi dee rəw dɔ'g, bɔ lé i bar dee gə ndui wəl ya kara d'a kilai keneŋ el ləm tɔ.

²⁸Bèe ba maji kari ula dee togəbè pana: Seji toje ginkoji dəwje gə d'un mbi dee rəw dɔ ta'g lə Njesigəneɔ, Ala lə dee ləm, deę ndigi taa tandooje ləa el ləm tɔ, kankəmta sané rɔ dee'g pa bɔ to ta dee'g el.

Wəl-loo gə tɔl dəwje rib-rib d'ɔm dee keneŋ lé

²⁹Maji kar sí ndisaje yiŋga dɔ sí Gə ŋgal pɔ-pɔ ɔmje əw ləm, Ubaje dɔ looje gə ndəw, ɔsje pa nɔ ndòo ləm tɔ. Mbata Njesigəneɔ mbad Ginkoji dəwje gə d'ɔs gin oŋg-boo ləa lé ila dee əw.

³⁰Mbata Judaje ra né gə majel kəm'g, Njesigəneɔ ba pa bèe, deę d'unda magəje lə dee gə minɔ mee kəi gə d'unda gə kəmee d'am lé gə mba karee minɔ ne.

³¹Deę ra loo-nékinjaməs mee loo gə Topet, mee wəl-loo gə Ben-Hinom, gə mba roo ŋgan deeje gə diŋgam gə njé gə dené keneŋ! To né gə ma m'un ndum dɔ'g el ləm, takəji gə togəbè kara ree dɔm'g el ləm tɔ.

³²Gelee gə nee ba, Njesigəneɔ pa ne togəbè pana: Mee ndɔje gə d'a gə ree lé lée neelé d'a baree Topet el ŋga ləm, wəl-loo gə Ben-Hinom el ləm tɔ, nε d'a baree wəl-loo ndum dəwje mburug-mburug keneŋ, tɔbəi d'a dubu nin dəwje Topet, mbata loo gə raŋg godo.

³³Nin koso-dəwje neelé d'a to nésɔ lə yelje gə pɔ dara'g ləm, gə daje gə dɔ naŋg nee ləm tɔ, dəw kára kara gə njejɔg dee a godo.

³⁴Mee bee-booje gə Juda gə mbə-rəwje gə Jerusalem lé m'a kar ndu rɔlel gə ndu kalrɔ, gə pakɔs lə njedené-sigi gə pakɔs lə njeŋgao-sigi d'a godo keneŋ, mbata bee a tel to dɔ nduba ya.

Jeremi 8

¹Njesigəneɔ pana: Mee ndəa'g neelé d'a teg siŋga mbaije gə Juda ləm, gə siŋga ŋgan-mbaije ləa ləm, gə siŋga njékinjanéməsje ləm, gə siŋga njéteggintaje ləma, gə siŋga dəw-mee-beeje gə Jerusalem ləm tɔ loo-dubu dee'g.

²D'a naji dee kəm kàr'g, gə kəm nai'g, gə kəm nékundaje gə dará gə deę d'unda dee dan kəm dee'g pole dee ne ləm, gə d'un rəw goo dee'g ləm, gə deę saŋg dee

lɔma, gə d'unda barmba nɔ dee'g ləm tɔ. Dəw a mbɔ dee dɔ nɔ'd el ləm, d'a dubu dee el ləm tɔ nɛ d'a to kasəna gə biri-bisi gá to dɔ naŋg'd bɛe.

³Ges dee-dee ginkoji dəwje nee gá to njémeeyèrje lé d'a koo yoo ba gá né gá maji unda kisi kamba mee looje lai gá n'a tuba dee kɔm dee keneŋ lé Njesigəneə gá njeboo-néje ba pa bɛe.

Kaiya gə bɔ néra kaiya

⁴Maji kari ula dee pana: Njesigəneə ba dɔji sí ta nee pana: See dəw oso ndá a lal kuba naŋg kɪ tar wa! Esé see dəw ɔs rəw-kabee lal ndá A tel ree keneŋ gogo el wa.

⁵Nga see gelee ban ba Koso-dəwje gá Jerusalem nee D'ya ne rɔ dee yag loo-ndəm'g lə dee ta-ta wa. Dee d'aar njaŋg dɔ sukəmlɔ'g ləm, Dee mbad kɔs badm tel ləm tɔ.

⁶Neə n'isi gèŋ N'ur mbi neə gə mba koo ndu dee, Dee pata gá kəm kar dee pa lé el, Nɛ dəw kára kara wa ndòo rəa Dɔ meeyèr'g ləa el ləm, Dɔji pana: See dɪ ba m'a ra wa kara bɛe el ləm tɔ. Dee lai tel d'un rəw néra dee gogo To gá kunda gá aɪŋwɔd gá loo-rɔ'g bɛe.

⁷Yel tirə-ŋgɔ gá aw tar lé Gər naj ləa ləm, Dərnda, gə ləbm-siri, gə daɔ kara Dee tɔs kəm dee bao-bao Dɔ ndɔje'g lə dee gá kəm tel ree ne ləm tɔ. Nɛ dəwje lə neə Gər godndu Njesigəneə el.

Njékəmkàrje gá ŋgɔm

⁸See to gá ban ba seɪ asjekəm paje pana: Seɪ toje njékəmkàrje ləm, Godndu Njesigəneə nai sə sí ləm tɔ lé wa. Njéndaji-maktubje ndaji godndu lé d'ila gel Gə kag-ndaŋg-maktub gá ŋgɔm.

⁹Njékəmkàrje lé kəm sɔɪ wa kəm dee ləm, Ta igi dee sel ar dee d'isi jim ləm tɔ, Aa ooje, dee d'əji ta lə Njesigəneə bəɪ-bəɪ Ndá see kəmkàr dɪ ba d'aw ne wa.

Dee gá pana: Néje lai aw maji

¹⁰Gelee gá nee ba n'a kar denéje lə dee Tel to ne kə njé gá raŋg ləm, Loo-ndɔje lə dee n'a kar njé gá raŋg Taa gá kə dee ləm tɔ. Mbata un kudee dɔ dəwje gá gɔ-gɔ'g Saar teə ne dɔ njé gá boo-boo'g lé Mal kiŋga né gá gə goo rəbee el Ra dee ŋgwɔd-ŋgwɔd. Un kudee dɔ njéteggintaje'g Saar teə ne dɔ njékinjanéməsje'g lé Dee lai to njésukəmlɔje.

¹¹Dee tɔ ta doo lə koso-dəwje ləm Gə goo rəbee el Ndá dee pana: Meelɔm! Meelɔm! Nɛ meelɔm godo.

¹²D'a si gə rɔkul mbata dee ra néje gá minə, Rɔkul ra dee el ləm, sɔɪ wa kəm dee el ləm tɔ. Gelee gá nee ba d'a koso nɔ'd Gə dee gá d'oso lé ləm, N'a tɔs dee tila dee Loo gá n'a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g ləm tɔ. Njesigəneə ba pa bɛe.

(Tapa Njesigəneə)

13Ma m'ndigi kar dee d'udu guduru, Njesigəneə ba pa bəe. Kandə nduú a godo rə nduú'g ləm, Kandə kodé a godo rə kodé'g ləma, Kam dee a ndòlé ləm tə, Néje lai gə ma m'ar dee kédé lé D'a sané pá rə dee'g.

(Tapa koso-dəwje)

14See gelee ban ba j'isi nanɣ wa. Maji kar sí mboje dɔ nɔ, J'awje mee bee-booje gə siŋga dee to Mba kar sí j'wəije keneɲ! Mbata Njesigəneə Ala wɔji kar sí j'wəije, Yee ar sí j'aije mán Gə kumɔ tɔl dəw to keneɲ, Mbata jee n'raje kaiya J'ɔsje ne ta lə Njesigəneə rəw.

15Jee j'undaje mee sí yel Mba kinga meeləm, Ne nérɔlel kára kara ree el, Jee j'undaje mee sí yel dɔ kaji'g, Ne né gə to bəl kədm-kədm ba tee!

16Ndu ndil lə kundaje ləa bar Kel loo gə Dan ləm, Loo gə d'oo ndu ndil lə dee ndá Dɔ nanɣ nee lai yə bugu-bugu ləm tə. Deɛ ree ndá tuji nanɣ Gə néje lai gə keneɲ ləm,

(Tapa Njesigəneə)

17Aa ooje, m'ar lije gə to li-ŋgorŋgodje D'aw mbuna sí'g, Deɛ lé goso-kaji-rə godo ta dee'g, Ndá d'a tɔ sí.

Meekɔ lə Jeremi

(Tapa Jeremi)

18Ma m'ndiŋga rəm Gə mba kar meekɔ ləm tel kul ləm, Dɔ bəŋgərəm ndiri njigi-njigi.

19Aa ooje, ndu nɔ lə koso-dəwje ləm bar Dɔ nanɣ beeje gə əw'g pana: See Njesigəneə godo Siɔ wa. See mbai lə dee godo keneɲ wa.

(Tapa Njesigəneə)

See gelee ban ba Deɛ tɔl néndajije gə magəje Gə to magəje gə dɔ bee'g D'ar oŋg i ne səm pu wa.

(Tapa Jeremi)

20Nai kinja kó dəs ləm, Nai loo-nunɣa godo ŋga ləm tə, Ne jee j'aji el nja bəi!

21Némeekɔ lə koso-dəwje ləm Sɔ siŋgam yaɔ ləm, Ma m'isi dan kəmtondoo'g ləma, Bəl undam badə ganɣm ləm tə.

22See kumɔ godo Galaad'g wa. See njekumɔ-kaji godo wa. See gelee ban ba koso-dəwje ləm d'aji el wa.

23Wai! Ma m'ndiŋga rəm Kar mán taa dəm pəl-pəl ləm, Ma m'ndiŋga rəm Kar mán-nɔ to kəm'g Asəna gə kəm-rəw-mán Gə ai kuji-kuji ləm tə Ndá m'a gə nɔ ne yoo koso-dəwje ləm Dan kàrá gə loondul'g!

Jeremi 9

Tanɣəm taa loo mbuna koso-dəwje'g pəl-pəl

- ¹Wai! Lée m'inga ngon Kəi-to-mbàje dɔdilaloo'g ndá M'a kuba koso-dəwje ləm kyá dee kaw əw keneŋ! Mbata deɛ lai to njémɔdkaiyaje ləm, Deɛ to kudu dəwje gá njékun dɔ mar deeje ləm tɔ.
- ²D'ɔr ndɔ deɛ to gá kandə bandanɔ Gá d'ɔr léréré mba pa ne tanɔm, Kankəmta ba ar deɛ to ne gá njésiŋgamonje mee bee'g el, Mbata deɛ njaa dan meeyèr'g lə deɛ Gá kédé-kédé ləm, Deɛ gərm el ləm tɔ, Njesigəneɔ ba pa bée.
- ³Maji kar nana kara unda kəmkàr dɔ rəa'g Rɔ baokura'g ləa ləm, Maji kar dəw ɔm mee Dɔ ŋgokeɔ'g kára kara el ləm tɔ, Mbata ŋgakɔ naje lai sanɔ loo su kəm nɔ ləm, Baokuraje lə nɔ lai To gá njétəd ta kunda ta nɔ'dje ləm tɔ.
- ⁴Nana kara su kəm maree-maree ləm, Deɛ pa kankəmta kára kara el ləm, Tanɔm ba gá kula ra ndɔ deɛ ləma, Deɛ d'ula rɔ deɛ mbiriri dan néra gá majel'g ndá D'askəm tel ree rəm'g gogo el.
- ⁵Njesigəneɔ pana: Loo-sii to dan néŋɔmje'g ləm, Gə goo néŋɔmje ba Deɛ mbad gərm ne ləm tɔ.
- ⁶Gelee gá nee ba Njesigəneɔ gá njeboo-néje Pa ne togábè pana: Aa ooje, m'a kur mee deɛ Gə mba naa deɛ. See di gá ranɔ tɔbəi ba M'a ra gə koso-dəwje ləm bəi wa.
- ⁷Ndɔ deɛ to gá kandə bandanɔ Gá kɔ tɔl dəw ləm, Tanɔm ba gá tapa deɛ goo kára ba ləm tɔ. Ndɔ deɛ pata meekulɔm ar mar deeje, Nɛ mee deɛ gá kəi ndá To gum ba d'iya nɔ deɛ'g.
- ⁸Njesigəneɔ pana: See m'a kar bɔ néra deɛ ɔs ta deɛ'g Gə mbata néje neelé el wa. See ginkoji dəwje gá togábè lé M'a dal bɔ dɔ deɛ'g el wa.

Ndɔ nɔ gə ndɔ kɔs pa nɔ ndò

- ⁹Ma m'ndigi nɔ ndò Tumɔ ŋgururu-ŋgururu dɔ mbalje gá tar ləm, M'a kun pa nɔ ndò ndag-loo gá to dɔdilaloo'g lé ləm tɔ, Mbata pər roo loo ləm, Dəw kára kara dəs keneŋ el ləma, D'oo ndu nɔ lə nékulje keneŋ el ləm tɔ, Yelje gá pɔ dara'g, gə daje lai d'aj sané nɔ kad-kad.
- ¹⁰Njesigəneɔ pana: M'a kwa Jerusalem kugu biri-bisi Karee to gá loo-to lə tɔlje ləm, M'a kar bee-booje gá Juda Tel to dɔnduba kar dəw kára kara Si keneŋ el ləm tɔ.
- ¹¹See dəw gá ra ba gá njekəmkàr Gá gər gin néje neelé wa. Yeɛ gá Njesigəneɔ ulá ta lé maji karee pa! See gelee ban ba bee tuji ləm, Pər roo to gá dɔdilaloo gá dəw kára kara Dəs keneŋ el ləm tɔ wa.
- ¹²Njesigəneɔ pana: To mbata deɛ d'uba godndum gá m'unda nɔ deɛ'g lé d'ya ləm, mbata deɛ d'un mbi deɛ rəw dɔ ta'g ləm ra née el ləm tɔ,
- ¹³Mbata deɛ ndolè goo takəjije gá mee deɛ'g ləm, mbata deɛ d'un rəw goo magə-Baalje'g to gá bɔ deeje ndoo deɛ ne bée ləm tɔ.

14Gelee gá bèle ba Njesigəneə gá njeboo-néje, Ala læ Israelje pa ne togóbè pana: Aa ooje, m'a kul dəwje neelé gə nésə gá adə mbag-mbag læm, m'a kar dee d'ai mán gá kumə yoo to kenej læm tə.

15M'a sané dee mbuna ginkoji dəwje gə ranj gá bə deeje gər dee kédé el læm, deej nja kara gər dee el læm tə. N'a kula kiambas goo dee'g Saar kar gel dee un ne díao.

16Njesigəneə gá njeboo-néje pa togóbè pana:

(Tapa koso-dəwje)

Sanje loo barje njénopaje ar deeje ree! Ulaje kula rə denéje gá njénopaje ar deeje ree to!

17Ar dee d'əs rə dee bad Gə mba ree kun də pa nə ndò də sí'g! Kəm kar mán-nə ruba kəm sí'g pə-pə læm, Kəm karee ndogo sí sugu-sugu læm tə.

(Tapa Jeremi)

18Mbata ndu nə sii mbigi-mbigi Bar par gá Siə pana: Di togóbè wa, jeə n'tuji! Rəkul dəb də sí'g! Ar sí j'ubaje bee lé j'yaje! Deə təs kai-sije læ sí tila dee.

19Denéje, maji kar sí ooje ta læ Njesigəneə, Urje mbi sí ooje ta gá teə təa'g, Ndooje njan sije gá dené Loo kun pa nə ndò yoo læm, Seije kara ndooje nə Loo kun pa nə ndò yoo kar nə læm tə.

20Mbata yoo andə kəmbolè kaije'g læ sí læm, Yee andə mee kai-mbaije'g læ sí læm tə, Yee təl njanje mbə-rəwje'g læm, Yee təl basaje ndaa-looje'g læm tə.

(Tapa Njesigəneə)

21Jeremi, maji kari ula dee pana: Njesigəneə pa togóbè pana: Nin dəwje d'a to nanj To gá si j néje to ne mee ndəje'g bèle læm, To gá də koje nai ne goo njekinjako'd Gá dəw odo dee el bèle læm tə.

Kəmkàr gá gəd to gər Njesigəneə

22Njesigəneə pa togóbè pana: Maji kar njekəmkàr əs gaji rəa də kəmkàr'g læa el læm, Maji kar njesingamonə əs gaji rəa də singamonə'd læa el læma, Maji kar bao əs gaji rəa də nébao'g læa el læm tə.

23 Nə yeə gá ndigi kəs gaji rəa ndá Maji karee əs gaji rəa Mbata yeə gər gosonégər Gə mbata gər gá yeə gərm ne læm. Gə gər gá yeə gər To gá ma m'to Njesigəneə, Gá njera meemaji gə njera né gá danasur, Gə njenéra gá gə də najee də nanj nee læm tə, Yee neelé ba gá né gá taa kəm rəgm, Njesigəneə ba pa bèle.

24Njesigəneə pana: Aa ooje, ndəje d'isi ree gə mba kam m'ar bə néra deə lai gá d'inja taməd dee ba bó meə dee el lé əs ta dee'g kenej,

25Deə gá to Ejiptəje, gə Judaje, gə Edəmje, gə ngaka Amə, gə Moabje, deə lai gá ndisa kil mbaita dee læm, deə lai gá d'isi dədilaloo'g læm tə. Mbata ginkoji dəwje gə ranj lai lal kinja taməd dee læm, gel-bəje læ Israel lai d'inja taməd dee nə d'ya meə dee gá kai læm tə.

Jeremi 10

Njesigəneḡ ba to gé njekur do magəje'g

- ¹Seḡ gel-bəje lə Israel, Ooje ta gé Njesigəneḡ ula sí!
- ²Njesigəneḡ pa togəbè pana: Maji kar sí ndajije panjaa njépole-magəje el ləm, Bəlje nétəjije gé mee dara'g el ləm tə, Mbata néje neelé njépole-magəje bəl dee.
- ³Mbata néjibee lə koso-dəwje lé To né gé kari ba. Deḡ tuga kag gé mee kag-kər'g, Njetəlee təl gə kuba.
- ⁴Deḡ d'ər giree gə larnda gə larlər d'aree kura, D'un mo bər ne ḡgawlar keneḡ Gə mba karee yə el.
- ⁵Dee magəje neelé to d'asəna Gə jigi-kag gé aar ndiu lal pata, Dəwje d'odo dee Mbata deḡ d'askəm njaa el. Maji kar sí bəl deeje el Mbata deḡ d'askəm ra né gé majel Kára kara el ləm, Deḡ d'askəm ra né gé maji Kára kara el ləm tə.
- ⁶Əi Njesigəneḡ! Dəw kára bèe Gé to tana səi pai godo. I to gé boo ləm, ribar ləi to gé boo Gə goo siḡgamoḡ ləi ləm tə.
- ⁷I gé to mbai do ginkoji dəwje gə raḡg lé See nḡ ba a bəli el wa. I nja ba kəm kar dee bəli ya, Mbata mbuna njékəmkərje'g Le ginkoji dəwje gə raḡg ləm, Gə mee bəekoje'g lə deḡ lai ləm tə lé Njetana səi godo.
- ⁸Deḡ lai to gé mbəje gə njégərnéelje, Gosonégər lə dee to gé né gé kari ba: To gé kag!
- ⁹Deḡ d'ḡ gə larnda gé d'unda gə mo Bee gé Tarsis ləm, Gə larlər gé Upaj ləm tə ba ree ne. Njékulaje gə njégər goso kula larje ba Ra kula keneḡ gə ji dee, Kubu kula rə magəje neelé To kubuje gé deḡ ndiri gé ndul piro-piro ləm, Gə kas njir-njir ləm tə. Néje lai neelé to kula gé njégərgoseje Ba ra gə ji dee.
- ¹⁰Nə Njesigəneḡ to Ala gé təgərə, Yeḡ to Ala gé njesikəmba ləm, Gə mbai gé njesi gə ləbee-ləbee Gə nḡ ləm tə. Naḡg yə nḡ oḡg'd ləa ləm, Ginkoji dəwje gə raḡg d'askəm Kaar gəs nḡ oḡg-boo'g ləa el ləm tə.
- ¹¹Seḡ a kula deeje togəbè pajena: Magəje gé ra dara əsé naḡg nee el lé D'a sané pá do naḡg nee ləm, Gə gin dara'g ləm tə.
- ¹²Njesigəneḡ unda naḡg Gə goo siḡgamoḡ ləa ləm, Yeḡ tum gin naḡg nee Gə goo kəmkər ləa ləma, Yeḡ naji dara gə goo gosonégər ləa ləm tə.
- ¹³Loo gé ndia bər ndá Manje mbə nḡ mee dara'g ləm, Yeḡ ar kil-lə-ndi ḡ rudu naḡg'd ləm, Yeḡ ar ndi tel ləm, gə ər ləma, Yeḡ ar lel ḡ loo-ḡgəm'g ula ləm tə.
- ¹⁴Dəw gé rara kara Négər ləa aree tel mbə ləm, Njelè né gé rara kara rəa kul Mbata lə né gé yeḡ ndaji ləm tə, Mbata magəje ləa to néḡgəmje ləm, Kəmə godo mee dee'g ləm tə.

¹⁵Dee to néje gá midé ba ləm, To nésukəmloo ləm tɔ. Loo gá bɔ néra dee a kɔs ta dee'g ndá D'a tuji pugudu-pugudu.

¹⁶Yee gá to kɔ Jakob lé To asəna gə magəje el, Mbata yee nja ba gá njera néje lai, Ginkoji Israelje to gá nádɔji læ. Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba gá ria.

Tuji-boo si ree
(*Tapa Jeremi*)

¹⁷Sej gá Jerusalem gá síje dan néurti'g, Odoje néje læ sí gá mee bee'g.

¹⁸Mbata Njesigəneɔ pa togábè pana: Aa ooje, basinè n'a kɔs njébeeje neelé Kɔm dee loo gá əw'g ya. N'a gə kwa dee kègègè Kar dee teɛ ji neɛ'g el.

(Tapa bee gá Jerusalem)

¹⁹Meekɔ oso dɔm'g am m'tuji mba! Doo lé tom yaɔ! Kédé ma m'pana: To rɔkɔ gá ram Ndá m'a kila məəm pɔ.

²⁰Kəi-kubu ləm tuji pugudu ləm, Kulaje læ lai gəng ləm tɔ, Njanəmje gá dɪngam d'ubam d'ya'm, Dee godo. Dəw kára gá njegɔl kəi-kubu ləm gogo Gá njera kəi-boom ləm lé godo.

(Tapa Jeremi)

²¹Njékul dəwje lé kəmkàr læ dee godo, Dee ndolè goo Njesigəneɔ el, Yee gá bèe ba dee teɛ ne kɔr el ləm, Dəwje læ dee lai sané ne nɔ kad-kad ləm tɔ.

²²Aa ooje, sorta gá dəwje d'oo, To gá banɔa rɔ gá i par gá dɔgel bèe ba si ree Gə mba kar bee-booje gá Juda tel to gá dɔ nduba ləm, Gə loo-to tɔlje ləm tɔ.

Jeremi ra tamaji mbata koso-dəwje læ

²³Ɔi Njesigəneɔ, ma m'gər gao, Rəw-kaw dəw lé to gə goo siŋgamon læ el ləm, Yee askəm kwɔji rəw-kabee gə dɔrea el ləm tɔ.

²⁴Ɔi Njesigəneɔ, maji kari wɔjim kəmkàr Nɛ gə goo rəbee ba, Bó gə onɔ el, nà a tujim pugudu.

²⁵Ar onɔ-boo læi ɔm dɔ njépole-magəje'd Gá gəri el lé ləm, Gə dɔ koso-dəwje'd Gá bar rii el lé ləm tɔ, Mbata dee gəng njé'g læ Jakob mbidi-mbidi, Dee gəng dee, d'ar dee d'udu ləm, Dee tuji loo-si dee pugudu ləm tɔ.

Jeremi 11

Dəwje d'uba goo ta manrɔ d'ya

¹Ta gá Njesigəneɔ ula Jeremi gə rɔtaje neelé ba nee:

²Ooje ta læ manrɔje gá neelé ndá ulaje dəwje gá Juda, gə njé gá Jerusalem ar deeje d'oo!

³I a kula dee pana: Njesigəneɔ Ala læ Israelje pa togábè pana: Ndɔl wa dɔ dəw gá un mbia rəw dɔ ta manrɔ'g neelé

- ⁴gá nee n'un ndu nee dɔ'g n'ar bɔ síje-je mee ndəa gá nee n'ar dee d'unda ne loo mee bee gá Ejiptə tee dan loo gá tunɔga kəd-kəd'd gá asəna gə mee dura-bɔda gá ra gə lar bəe lé. Ooje ndu nee ndá raje néje lai gá n'a kun ndu nee dɔ'g kar sí lé, bəe ba seɪ a toje ne dəwje lə nee ləm, nee kara n'a to ne Ala lə sí ləm tɔ.
- ⁵Tɔbəi n'a kar manrɔ gá nee man n'ar bɔ síje-je gə mba kar dee ne bee gá mbà gə ubu tɔji to keneɲ yaɔ lé aw ne lée'g béréré bəi, to gá seɪ ooje ne bɔgənè lé tɔ. Ndá m'ila keneɲ m'pana: Maji karee to bəe ya, Njesigəneɔ!
- ⁶Njesigəneɔ ulam pana: Taje lai neelé maji kam m'ila mberee mee bee-boo gá Juda ləm, gə mbə-rəwje lai gá Jerusalem ləm tɔ m'pana: Ooje taje lə manrɔ neelé ndá raje née.
- ⁷Mbata nee ndəji bɔ síje-je bər-bər, un kudee mee ndəa gá n'ar dee d'unda ne loo mee bee gá Ejiptə tee saar tee bɔgənè. Tee gə ndɔ gə ndɔje kára-kára lai lé nee ndəji pana: Maji kar dee d'oo ndu nee.
- ⁸Nɛ deɛ d'un mbi dee rəw dɔ ta'g neelé ləm, deɛ d'ur mbi dee gən dɔ'g el ləm tɔ. Deɛ njaa gə goo takəjije lə dee ləm, gə meeyèr gá mee dee'g ləm tɔ. Yen ba taje lai gá mee manrɔ'g neelé gá nee n'un ndu nee dɔ'g mba kar dee d'aa dəa nɛ deɛ ra née el lé n'aree aw ne lée'g béréré dɔ dee'g gə mbəa,
- ⁹Njesigəneɔ ulam pana: Kɔ njumɔ to mbuna dəwje gá Juda gə njé gá Jerusalem'g.
- ¹⁰Deɛ tel d'uru dan néraje gá kori-kori'g lə bɔ deeje-je gá dɔtar gá mbad koo taje ləm lé ləm, deɛ ndolè goo magəje gá dɔ bee'g ba pole dee ləm tɔ. Gel-bɔje lə Israel gə gel-bɔje lə Juda d'uba goo ta manrɔ lə nee gá n'ar bɔ deeje-je lé d'ya ya.
- ¹¹Gelee gá nee ba Njesigəneɔ pa ne pana: Aa ooje, n'a gə kar nékəmdooje ree dɔ dee'd gá d'a kaskəm kər rɔ dee keneɲ el. D'a nɔ gá rɔ nee'g ndá n'a koo ta lə dee el.
- ¹²Dəwje gá mee bee-booje gá Juda gə dəwje gá Jerusalem lé d'a kaw nɔ bər magəje gá deɛ roo néje gá ədə sululu d'ar dee lé. Nɛ d'a kaskəm kaji dee ndɔ nékəmdoo'g lə dee el.
- ¹³Seije gá Juda, magəje lə sí bula asəna gə bee-booje lə sí ləm, loo-nékinjanéməsje gá seɪ raje arje magəje gá to loo-nékinjanéməsje gá kə tuu né gá ədə sululu dɔ'g kar Baal lé deɛ bula yaɔ to gá mbə-rəwje gá Jerusalem bəe ləm tɔ.
- ¹⁴Nɛ i Jeremi lé a ra tamaji mbata lə dəwje neelé el ləm, a k'ɔr ndui gá tar ra ne ndò əsé tamaji mbata lə dee el ləm tɔ, mbata loo gá d'a nɔ bərm gə mba némeeko gá ra dee ndá m'a koo ta lə dee el.

Israëlje to kag-koiyoje lə Njesigəneɔ

- ¹⁵Koso-dəwje gá m'unda dee dan kəm'g lé See dɪ ba deɛ ra mee kəi'g ləm wa. Deɛ ra boo-néraje gá majel keneɲ. Maji kar dee d'ɔr da-nékinjanéməsje lé nɔ sí'g Mbata loo gá seɪ raje némajel yaɔ ndá Yen ba seɪ alje rɔ sí yaɔ bəi.

¹⁶Koiyo gá idi pug-pug Gá kádee maji kəm dəwje'g lé Yee ba gá ri gá Njesigəneə unda dɔ sí'g. Dan kaa né gá ɓar yi-i-i'g lé Ba pər a mbudu keneŋ kɔ ləm, Barkəmeeje a təd ne rém-rém ləm tɔ.

¹⁷Njesigəneə gá njeboo-néje gá man sí lé ɓar némeekɔ gá dɔ sí'g. Mbata meeyèr lə gel-bɔje lə Israel ləm, gə kə Judaje ləm tɔ, deɛ ɓa ra né d'ar mee neɛ ɪ ne sə neɛ pu, loo gá deɛ tuu ne né gá ədə sululu d'ar Baal lé.

Njé'g lə Jeremi d'ɔ njumə

¹⁸Loo gá Njesigəneə ulam am m'gər ndá m'oo maji. Togábè ɓa yeɛ am m'oo ne kula ra deeje ya.

¹⁹Ma m'to asəna gə ŋgon badə gá kul gá d'aw səa gá loo-tɔlee'g bèe, ndá ma m'gər rəw né gá majel gá deɛ laji meɛ dee'g gə mba ra səm lé el. Deɛ pana: Ar sí n'tujije kag gə kádee nə'd! Ar sí j'oreeje dɔ naŋg'd lə njəsikəmbaje mba kar dəw əji dɔ ria'g gogo el ŋga.

²⁰Nɛ i Njesigəneə gá njeboo-néje Gá to njegaŋ-rəwta gə dɔ najee ləm, Gá to njena meekuru lə dəwje ləm tɔ lé M'a koo dalbə laɪ gá dɔ dee'g Mbata to i nja ɓa m'ya ta ləm meɛ jii'g ya.

²¹Gelee gá nee ɓa Njesigəneə pata komə ne dəwje gá Anatot gá saŋg loo tɔlm gá d'ulam pana: Maji kam m'tegginta gə ri Njesigəneə el nà n'a tɔlmje lé!

²²Gelee gá nee ɓa Njesigəneə gá njeboo-néje lé pa ne pana: Aa oo, m'a gə kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g ya. Basaje d'a kwəi yoo-kiambas ləm, ŋgan deeje gá diŋgam gə njé gá dené d'a kwəi yoo ɓoo-ɓoo ləm tɔ.

²³Dəw kára kara mbuna dee'g a nai el, mbata m'a kar némeekɔ oso dɔ dəwje gá Anatot mee ləb gá m'a gə kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g lé.

Jeremi 12

See gelee ban ɓa njemeeyèr teɛkɔr wa

¹Njesigəneə, nérai gá gə dɔ najee dum dɔ loo Bó ma m'askəm maji səi ta el, Nɛ lé bèe kara M'a kwəi səi ta dɔ rəwta-gaŋgje'g laɪ ya: See gelee ban ɓa Rəw-kaw njémeeyèrje teɛ sə dee dan maji'g wa. See gelee ban ɓa Deɛ laɪ gá to majikojielje lé kara d'isi ləm wa.

²I mɔa dee ar ŋgira dee wa nə ɗab-ɗab ləm, Deɛ ra tɔg ləma, d'andə ləm tɔ, Rii to ta dee'g pèrèrè, Nɛ meɛ dee nai əw səi.

³Nɛ Njesigəneə, i gərm gao ləm, I oom ləma, i naa meekuru ləm Gá m'ɔm dɔi'g ləm tɔ. Maji kari ɔr dee asəna gə badje Gá d'aw sə dee gá loo-tɔl dee'g ləm, Maji kari gɔl dee Ŋgina ne ndɔ ndum dee mburug-mburug ləm tɔ.

⁴See saar ndɔ gá ra ɓa ɓee a si dan nékəmnɔo'g ləm, muje gá mee ndɔje'g laɪ d'a tudu ləm tɔ wa. Gə mbata némeeyèrje lə njé gá d'isi keneŋ lé ɓa daje gə yelje tuji ne. Mbata njébeeje lé pana: Ala askəm koo né gá a gə teɛ dɔ neɛje'g el.

⁵Bó lé i aingwɔd na'd Gə deɛ gá d'ai gə gɔl dee Ba deɛ dumi d'ari dao ne Nga see i a kaskəm komə Gə njékundaje to gá ban wa. Esé bó lé mee bee gá to ləm ya, I oo to gá i si ne ləm el Nga see i a si maji mee wala'g Ta baa'd gá Jurɔ to gá ban wa.

⁶Mbata ngakɔije gə njémeekəije lə bɔbije ya kara d'un dɔi ləm, deɛ ra né gooi'g wəl-wəl ləm tɔ, lé d'a gə kulai ta gə ndu gwɔs noji ya kara maji kari ndigi sə dee el.

Ala uba kəi ləa gə koso-dəwje ləa yə dee

⁷M'a m'uba kəi ləm m'ya ləm, Ma m'uba nédɔji ləm kara m'ya ləma, M'uba yee gá m'undá dan kəm'g lé M'ya ji njébaje'g ləa ləm tɔ.

⁸Nédɔjije ləm lé tel to d'asəna Gə toboi gá si mee kag-kɔr'g Nɔ komam né, Yee ba ma m'tel m'əji dee ne bəi-bəi gə mbəa.

⁹Nédɔjije ləm lé tel to d'asəna Gə yel gá bèlee tila bal ləm, Gə jagmjər bèe ləm tɔ, Yee ba yelje gá njésɔ mar deeje Ree d'ai ne dəa sub ləm, Maji kar sí awje aw mboje daje Gá mee wala'g lai Ar deeje ree d'usá mbad-mbad ya!

¹⁰Njékulbadje bula tuji ndɔ-nduú ləm ləm, Deɛ mbɔi ndɔ ləm nanɔ ləm tɔ, Deɛ d'ar ndɔ ləm gá maji yaɔ lé Tel to dɔdilaloo gá né godo keneɲ.

¹¹Deɛ d'aree tel to dɔdilaloo, Yee tel to loo ndòo ləm, Kəmee to ndòo nɔm'g ləm tɔ. Bee lai tuji pugudu, Mbata dəw kára kara gá njekeji dɔ'g godo.

¹²Mee looje lai gá ndəw Gá to dɔdilaloo'g lé Njétujilooje ree keneɲ, Mbata kiambas lə Njesigəneɔ Tuji bee bura yə gese el, Dəw kára kara inɔa meeləm el.

¹³Deɛ dubu kó ne kun ba d'inja ləm, Deɛ dao ne dao-dao lal kinga né keneɲ ləm tɔ. Maji kar sí naije gə rɔkul dɔ né gá seɲ injaje'g Gə goo oɲg lə Njesigəneɔ gá taa pər lam-lam lé.

Njesigəneɔ gə njéboatabeeje lə Israəl

¹⁴Njesigəneɔ pata togəbè wɔji ne dɔ njéboatabeeje ləm gá to njémeeyərje pana: Deɛ tuji nédɔji gá n'ar dəwje lə neɛ gá Israəl. Aa ooje, n'a kɔr dee mee bee'g lə dee ləm, n'a kɔr gel-bɔje lə Juda kara mbuna dee'g ləm tɔ.

¹⁵Ne géé'g gogo loo gá n'ɔr dee mbə ndá n'a tel koo kəmtondoo lə dee gogo ləm, n'a tel gə nana kara gá dɔ nédɔji'g ləa-ləa, kar nana kara aw mee bee'g ləa-ləa ləm tɔ.

¹⁶Bó lé deɛ ndoo panjaa koso-dəwje lə neɛ ləm, bó lé deɛ manrɔ dee gə ri neɛ pa ne pana: Njesigəneɔ to Njesikəmba to gá deɛ ndoo koso-dəwje lə neɛ d'ar dee manrɔ dee gə ri Baal ləm tɔ lé ndá d'a si dan rɔlel'g mbuna koso-dəwje'g lə neɛ ya.

¹⁷Ne bó lé deɛ d'un mbi dee rəw dɔ'g d'oo ndá ginkoji dəwje gá togəbè lé n'a tuji dee, n'a tuji dee pugudu kar dee godo. Njesigəneɔ ba pa bèe.

Jeremi 13

Ndar gé d'uji gə kúla palégal

- ¹Njesigəneḡ ulam ta gə rətaje nee pana: Ɔd aw ndogo ndar gé d'uji gə kúla palégal tɔ bəri'g ne a kula dan mán'g el.
- ²M'ndogo ndar gə goo ta gé Njesigəneḡ ulam lé ndá ma m'tɔ bərm'g ya tɔ.
- ³Njesigəneḡ ulam ta gé njekɔm'g gɔl joo gə rətaje nee pana:
- ⁴Un ndar gé ndogo tɔ ne bəri lé ndá aw par gé baa gé Epratə, tɔbəi lé neelé m'iya ndar lé kəm mbal gé tɔ'g.
- ⁵M'aw m'iya ndar lé ta baa gé Epratə to gé Njesigəneḡ un ne ndia am lé ya tɔ.
- ⁶Ndɔje bula dəs ndá Njesigəneḡ ulam pana: Ɔta aw ta baa gé Epratə aw un ndar gé m'un ndum m'ari iya keneḡ lé.
- ⁷M'aw ta baa gé Epratə lé m'sanḡ ndá m'un ndar lé loo gé m'iya keneḡ lé ya, ne aa oo, ndar lé tuji bó to kəm ra ne né kára el.
- ⁸Njesigəneḡ ulam ta gə rətaje nee pana:
- ⁹Njesigəneḡ pa togábè pana: To kára ba asəna gə tuji gé n'a gə tuji ne beelé lə Judaje ləm, gə beelé lə njé gé Jerusalem gé al dɔ loo sula lé ləm tɔ.
- ¹⁰Koso-dəwje nee gé to njémeeyərje gé mbad koo taje lə neḡ ləm, gé ndolè goo takəjije gé meḡ dee'g ləma, gə ndolè goo magəje gə mba pole dee kunda ne barmba dəb kəm dee nanḡ nɔ dee'g ləm tɔ lé maji kar dee tel to d'asəna gə ndar neelé gé to kəm ra ne né kára el nḡa lé tɔ.
- ¹¹To gé d'wa ne reḡ dəw gə ndar bèe lé neḡ kara n'tɔ gel-bɔje lə Israel gə gel-bɔje lə Juda lai reḡ neḡ'g togábè tɔ, gə mba kar dee to koso-dəwje lə neḡ ləm, gə ribar lə neḡ ləm, gə népidi lə neḡ ləma, gə nérɔnduba lə neḡ ləm tɔ, ne deḡ d'un mbi dee rəw dɔ ta'g lə neḡ.

Man-nduú gé mɔ ɔr gin oḡ lə Njesigəneḡ

- ¹²Maji kam m'aw m'ula dee ta nee m'pana: Njesigəneḡ, Ala lə Israelje pa togábè pana: Joje lai lé mán-nduú a rusu mee dee rédég-rédég. Ndá d'a dəjim pana: See jeḡ n'gər to gé joje lai lé mán-nduú a rusu mee dee rédég-rédég bèe to el wa.
- ¹³Yen nḡa m'a kula dee pana: Njesigəneḡ pa togábè pana: Aa ooje, dəw-mee-beeje ləm, gə mbaije gé d'isi dɔ kalimbai'g lə Dabid ləm, gə njékinjanéməsje ləm, gə njéteggintaje ləma, gə deḡ lai gé d'isi Jerusalem ləm tɔ lé n'a kar dɔ dee tel wagəsa asəna gə dəw gé mán-nduú gé mɔ rəa bèe.
- ¹⁴Njesigəneḡ pana: N'a kunda dee dɔ nɔ'd kar dee təd njigi-njigi, bɔ nḡanje gə nḡan deeje nɔ'd, n'a koo kəmtondoo lə dee el ləm, n'a kar mee neḡ oso lemsé dɔ dee'g el ləm, meekɔrjɔl a to mbata lə dee el ləma, né kára kara a kɔg neḡ dɔ tuji dee'g el ləm tɔ.

Ooje ta kédé ba nà a kwaje toree

- 15** Urje mbi sí ooje ne ta! Maji kar sí toje njébeeje el! Mbata Njesigəneə pata.
- 16** Ulaje rənduba dɔ Njesigəneə, Ala'g lə sí Kédé ba gə mba karee ar loondul tee bəi ləm, Kédé ba gə mba kar sí tugaje gəl sí mbalje gə loondul dəb dɔ dee'g ləm tɔ, Seɪ ŋginaje lookàr, Ne yeɛ telee gə loondul ləm, Yeɛ aree tel to loondul gə ndul njudu-njudu ləm tɔ.
- 17** Bó lé seɪ ooje ta el ndá N'a nɔ gə goo ŋgəɪ mbata beelé lə sí, Man nɔ a ruba kəm neɛ'g pɔ-pɔ, Mbata koso-dəwje gə to nékulje Le Njesigəneə lé d'a kaw sə dee bee-bər'g.
- 18** Ula mbai gə keaje pana: Rəmje síje naŋ Mbata dɔgugu-mbai gə to nédɔi-rɔ sí lé oso naŋg.
- 19** Bee-booje gə to gə kel dɔkɔl lé D'udu ta dee jigi-jigi ndá Dəw kára kara gə njekər ta dee godo, Judaje lai lé d'aw sə dee bee-bər'g, D'aw sə dee gə gel dee bɔgəɔ ya bee-bər'g.

D'or rənduba dɔ njé gə Jerusalem'g

- 20** I bee gə Jerusalem, un kəmi gə tar Oo ne njébaɲe lai Deɛ d'ɪ par gə dɔgel d'aw ree. See koso-dəwje gə d'ari Gə to koso-dəwje Gə d'ula rənduba dɔi'g lé d'əd ra wa.
- 21** See ta dɪ ba i a pa Loo gə yeɛ a kwɔjii kəmkàr lé wa. To i ya ba ndoo dee Ar dee ra səi né asəna gə mbai dɔ dee. See néurtije d'a tee dɔi'g Asəna gə dené gə ndoo tee bəe el wa.
- 22** Bó lé i pa məəi'g pana: Gelee ban ba né nee Tee ne dɔi'g togábè wa Ndá to mbata Boo-nəraje lai gə kori-kori ba Ar dee kə ne ta kubuje lai gə tar ləm, Ar dee ra ne səi né gə kərm-kərm Ar gel gəli to ne kari ba ləm tɔ.
- 23** See dəw gə Etiopi askəm tel ndar rəa bəd, Esé kàg a tel ndaŋg ləa bəd wa. Seɪ gə néra gə majel ba gə né gel sí, See seɪ asjekəm tel raje né gə maji Gə dɔ rɔ sí wa.
- 24** M'a sané dee to gə ləm mu Gə lel gə dɔdilaloo'g sané bəe.
- 25** Njesigəneə pana: Aa ooje, yeɛ ba gə nédɔji lai Gə né gə wɔji dɔi Mbata i ar məəi wəi dɔ neɛ'g ləm, Taŋgɔm ba i ɔm məəi dɔ'g ləm tɔ.
- 26** N'a kun gel kubu lai gə tar Saar tee ne kəmi'g Mba kar dee d'oo ne loo-rɔkul lai.
- 27** Neɛ n'oo mɔdkaiyaje lai Gə ndui gə bar asəna gə ndu nɔ lə kunda bəe ləm, Gə néraije gə to keɲi asəna gə néra kaiya-dené Gə i ra dɔ looje gə ndəw'g gə mee ndɔje'g ləma, N'oo néraije gə minə ləm tɔ. Meekɔ a koso dɔi-i Jerusalem'g See saar ndɔ gə ra ba i a tila gə tila Mba kər won rɔi bəi wa.

Jeremi 14

Loo-tudu, gə boo-boo, gə kiambas

- 1** Njesigəneə pata ar Jeremi wɔji ne dɔ loo-tudu.

- ²Judaje d'isi dan kwa-ndòo-yoo'g ləm, 'Bee-booje læa d'unda ndolè ləm, D'isi dan meekɔ'g læma, Deɛ tuji dee pugudu-pugudu ləm tɔ, Tɔbɛi ndu kii læ njé gá Jerusalem bar wəl.
- ³Dəwje gá boo-boo d'ula kuraje læ dee Kar dee d'aw to mán, Kuraje læ dee d'aw bwa-mán'g lé Nɛ d'ingá mán el Ndá dee tel gə joje læ dee kari ba. Rɔkul gá boo gə kəm sɔj ra dee, Ar dee d'ila kubu dɔ dee'g.
- ⁴Nanɔ tɔ bəgəgə-bəgəgə Mbata ndi oso teŋ mee bɛe'g neelé el. Njédɔje kara rɔ dee kul Ar dee d'ila kubu dɔ dee'g tɔ.
- ⁵Arkas gá aar wala kara Oji ŋgon-baa yá nanɔ mbata mu godo.
- ⁶Mulayɛje gá mee wala'g d'aar dɔ looje gá ndəw'g, Deɛ taa bai loo to gá təlje bɛe, Kəm dee toso kəgɔ-kəgɔ Mbata mu sɔ dee godo.

(Tapa koso-dəwje)

- ⁷Bó lé néraje gá kori-kori læ koso-dəwje læ sí D'ɔr ta d'ɔm dɔ sí'g kara Ɔi Njesigəneɔ, maji kari ra né Mbata læ sí gə mbata læ rii. Mbata kaltaje læ sí bula yaɔ ləm, Jɛɛ n'raje kaiya j'ɔs ne ta læi rəw ləm tɔ.
- ⁸I ba Israɛlje d'unda meɛ dee yel dɔi'g ləm, I ba gá njekaji dee ndɔ néurti'g ləm tɔ, See mbata dɔi ba i tel rɔi Asəna gə dəw-dɔ-bɛe mee bɛe'g nee Esé tel rɔi gá mbá Gá andə mee bɛe'g Gə mba to keneŋ til'g bɛe wa.
- ⁹See gelee ban ba i to Asəna gə dəw gá aar jim əsé Asəna gə bao-rɔ gá askəm kaji sí el bɛe wa. Lé bɛe kara əi Njesigəneɔ, I lé si dan sí'g ləm, Rii kara bar dɔ sí'g ləm tɔ. Maji kari uba sí yá sí el!
- ¹⁰Aa ooje, ta gá Njesigəneɔ pa wɔji ne dɔ koso-dəwje neelé pana: Deɛ ndigi kai gá yo gá nee bó dee gər loo kwa ŋgaŋ rɔ dee nanɔ el. Njesigəneɔ ɔm dee'g el ləm, yeɛ ar mée olé basinè dɔ néramajelje'g læ dee læma, yeɛ ar bɔ néra kaiyaje læ dee ɔs ta dee'g ləm tɔ.
- ¹¹Njesigəneɔ ulam pana: Maji kam m'ra tamaji mbata koso-dəwje neelé el.
- ¹²Bó lé d'ɔg meɛ dee boo kara n'a koo ndu nɔ læ dee el ləm, əsé lé d'un nékinjanéməsje gá kɔ roo əsé nékarje kara n'a taa el ləm tɔ. Mbata neɛ ndigi tuji dəwje neelé gə kiambas ləm, gə boo-boo læma, gə yoo-koso ləm tɔ.
- ¹³M'ilá keneŋ m'pana: Ɔi Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ, aa oo, njéteggintaje d'ula dee pana: D'a koo kiambas gogo el ŋga ləm, boo-boo a teɛ dɔ dee'g gogo el ŋga ləm tɔ. Nɛ lée neelé i a kar dee d'isi dan kankəm meekulɔm'g.
- ¹⁴Ndá Njesigəneɔ ulam pana: Tanɔm ba njéteggintaje lé teg ne ginta gə ri neɛ, neɛ n'ula dee el ləm, n'un ndu neɛ n'ar dee el læma, m'pata n'ar dee el ləm tɔ. Némidije gá ŋɔm ləm, gə ginta néje gá d'a ree gá pa kari ba læma, gə ta sukəmlooje gá d'j ne meɛ dee'g ləm tɔ ba deɛ tegginee d'ar sí.

¹⁵Gelee gá nee ba Njesigəneḗ pata nee wɔ̄ji ne dɔ̄ njéteggintaje gá tegginta gə ria lal karee ula dee ləm, deḗ gá pa pana: Dəw a koo kiambas əsé ɓoo-boo mee ɓee'g neelé el ləm tɔ̄ lé pana: Njéteggintaje neelé d'a kwəi yoo-kiambas ləm, gə yoo ɓoo-boo ləm tɔ̄.

¹⁶Nɛ dəwje gá tegginta d'ar dee lé ɓoo-boo gə kiambas a kar dee to naŋg rib-rib mba-rəwje gá Jerusalem. Dəw kára kara a nai mba dubu dee-deḗ əsé denéje lə dee əsé ŋgan deeje gá diŋgam əsé njé gá dené lé el. Yee ba gá bɔ̄ néra majel lə dee gá n'a karee ɔs ta dee'g ya.

¹⁷Aa oo, ta gá kəm kari ula dee ba to nee: Man-nɔ̄ ndəi kəm nee'g dan kàrá Gə loondul'g, ɓó əw el, Mbata koso-dəwje lə neḗ Gá to d'asəna Gə ŋgoməɗə gá gər ŋgaw el lé Neḗ n'ar tuji-boo teḗ dɔ̄ dee'g, To doo gá a kər el.

¹⁸ɓó lé neḗ n'teḗ n'aw mee wala'g ndá Aa oo, n'oo dəwje gá d'wəi yoo-kiambas. ɓó lé n'andə mee ɓee-boo'g ndá Aa oo, n'oo dəwje gá ɓoo-boo Ula kəm dee ndò. Njéteggintaje gə njékinjanéməsje D'ila mbir-mbir mee ɓee'g Lal gər loo gá d'a kaw gá keneḗ.

(Tapa koso-dəwje)

¹⁹Njesigəneḗ, See i uba Juda yá ŋga wa. See i ə̄ji Siɔ̄ bə̄j-bə̄j wa. See gelee ban ba i ula kəm sí ndò Ar sí j'ingaje doo gá lal kər wa. Jeḗ j'undaje mee sí yel Dɔ̄ kiŋga meeləm'g Nɛ aa oo, nérōlel kára kara Teḗ keneḗ el ləm, Meḗ sí to yel mba kaji Nɛ aa oo, ɓəl-boo ba teḗ ləm tɔ̄.

²⁰Njesigəneḗ, Jeḗ n'gərje meeyèr lə sí gao ləm, Gə kaiya ra bɔ̄ síje-je ləm tɔ̄, Mbata jeḗ n'raje kaiya j'ɔs ne ta ləi rəw.

²¹Mbɔ̄l dɔ̄ rii ba Maji kari ə̄ji ne kalimbai-ronduba ləi bə̄j-bə̄j el ləm, Maji kari ula ne sul dɔ̄'g el ləm tɔ̄. Ar mə̄i olé dɔ̄'g ɓó Gaŋ kúla manrɔ̄ ləi Gá i man ar sí lé el!

²²See mbuna magəje'g lə ginkoji dəwje gə raŋg lé Yee gá ar ndi ər to keneḗ wa. Esé see dara ba ar ndi ər wa. See to i Njesigəneḗ, Ala lə sí el wa. Jeḗ j'unda mee sí yel gá dɔ̄'g, Mbata to i ya ba ra néje neelé lai.

Jeremi 15

¹Njesigəneḗ ulam togábè pana: Lée Moyis gə Samel ya d'aar nɔ̄ nee'g mba ra rəwta lə koso-dəwje neelé kara n'a koo kəmtondoo lə deeje neelé el. Tuba dəwje neelé nɔ̄m'g ɔm dee əw mba kar dee d'ɔd d'aw.

²ɓó lé deḗ dəjim pana: See j'a kawje ra wa, Ndá m'a kila dee keneḗ pana: Njesigəneḗ pa togábè pana: Deḗ gá yoo-koso ba wɔ̄ji dɔ̄ dee Ndá d'a kwəi yoo yoo-koso ya ləm, Deḗ gá kiambas ba wɔ̄ji dɔ̄ dee Ndá d'a tɔl dee gə kiambas ya ləm, Deḗ gá yoo ɓoo-boo ba wɔ̄ji dɔ̄ dee Ndá d'a kwəi yoo ɓoo-boo ya ləma, Deḗ gá ɓər ba wɔ̄ji dɔ̄ dee Ndá d'a kwa dee ɓər ya ləm tɔ̄.

³Njesigəneə pana: N'a kula gə nétujije bəd-bəd as sɔ dɔ dee'g (kiambas mba tɔl dee ne ləm, bisije mba ndɔr dee naŋg kaw sə dee əw ləma, gə yelje gə daje gə wala gə mba sɔ dee kar dee godo ləm tɔ).

⁴N'a tel dee gə nébəl mbata lə beekoje lai gə dɔ naŋg nee mbata lə néra majelje lai gə Manasə, ŋgolə Ejekias, mbai gə Juda ra mee beə gə Jerusalem lé.

Rɔ Njesigəneə asee dɔ njé gə Jerusalem'g

⁵I beə gə Jerusalem lé See nɔ ba a koo kəmtondoo ləi wa. See nɔ ba a nɔ nɔi wa. Esé see nɔ ba a kaw Gə mba dəji loo-si-maji ləi wa.

⁶Sei ubamje yə'mje, Njesigəneə pa bəe. Sei rəmje gogo. Ne neə n'ula ji neə ndiŋ gə dɔ s'g Ndá n'tuji sí ne, Rɔ neə as neə dɔ koo kəmtondooje'g lə sí.

⁷Neə tó dee gə lel tarəwkəje'g lə beə ləm, Neə n'ɔg dee ŋganje ləma, N'tuji koso-dəwje Gə d'uba rəw-kaw deeje d'yə el lé ləm tɔ.

⁸Njékəisiŋgaje lə dee Bula d'unda nagəra gə ta baa'g, N'ar njetuji oso dɔ dee'g gə dɔ kɔ basa'g Loo gə kàr aar daŋdɔ. Neə n'ar nébəŋgərəti Gə nébəl-boo teə dɔ dee'g wai.

⁹Yeə gə oji ŋganje siri lé unda ndolè Ar kəmə ləa godo, Loo gə kàr aar tar bəi ndá, Loondul dəb dəa'g, Rɔkul dəb dəa'g ar sɔi wa kəmee. Ges dee gə nai lé neə m'bugu dee Ta kiambas'g lə njébaje lə dee. Njesigəneə ba pa bəe.

Nɔ rɔ lə njetegginta (Tapa Jeremi)

¹⁰Kɔm, meekɔ oso dɔm'g Mbata i ojim Gə njemajta gə njekunda tar Mbata lə dəwje lai! Ma m'ar dee tonam né el ləm, M'tona dee né el ləm tɔ, Ne lé bəe kara deə lai d'ila ndɔl dɔm'g.

¹¹Njesigəneə pana: Tɔgərɔ, ndɔ gə gogo m'a si dan rɔlel'g, Tɔgərɔ, n'a kɔs kudu njébaje lə neə Kar dee ra ndò rɔ neə'g ndɔ némeekɔ'g ləm, Gə ndɔ néurti'g ləm tɔ.

¹²See dəw a k'askəm təd larndul Gə d'i ne dɔgel əsé larkas wa.

(Tapa Njesigəneə)

¹³Neə n'ar dəwje némajije Gə nébaoje lə sí kari ba gə nébanrɔ Mbata kaiya ra síje lai gə sei raje Dɔ naŋg'd lə sí bura lé.

¹⁴Neə n'ar njebə lə sí Aw sə sí mee beə gə sei gərje kédé el, Mbata oŋg lə neə mbudu pər ɔ

Q dɔ s'g ya.

(Tapa Jeremi)

¹⁵Ei Njesigəneə, I gər néje lai, Ar məi olé dɔm'g bɔ Ar məi wəi dɔm'g el. Maji kari dal bə ləm Dɔ njékula kəmnɔooje'g! Maji kari ɔrm el, i gə oŋg i səi kalaŋ el lé. Maji kari gər gao, Rɔkul gə d'ila dɔm'g mbata ləi lé M'isi keneŋ ləm ya.

¹⁶Ma m'taa taje lai m'uru dee mæm'g, Taje lai lé ar mæm lelm ləm, Am m'isi ne dan boo-rɔkal'g ləm tɔ Mbata rii ɓar dɔm'g, I Njesigəneɔ, Ala lə njéboo-rɔje.

¹⁷Ma m'isi loo-kwa-dɔ-nɔ'g Le njékimlooje gə mba kal rɔm sə dee el, Ne gə goo siŋgamɔŋ lai lé M'isi ne gə karm ba, Mbata i ar oŋg-boo rusu mæm tub-tub.

¹⁸See gelee ban ɓa némeekɔ ləm Aw gə kédé-kédé wa. See gelee ban ɓa doo ləm toom yaa, Ndigi kər el ləm tɔ wa. Tɔgərɔ ya i to asəna gə kəm-rəw-mán Gə ər dəwje gə kər, Gə dəw askəm kɔm mée dɔ'g el.

¹⁹Gelee gə nee ɓa Njesigəneɔ pa ne togəbè pana: Bó lé ma m'naam kaar nee'g ndá N'a kilam keneɲ, Tɔbəi m'a kaar nɔ nee'g, Bó lé m'ɔr kəm néje gə to ŋgonkəm Mbuna néje gə minɔ'g ndá M'a to asəna gə ta nee tɔ. To ta lə dee-dee gə mba tel ree rɔm'g Bó to ta ləm-ma ɓa Gə mba tel kaw rɔ dee'g el.

²⁰N'a telm asəna gə ndògo-larkas Mbata lə koso-dəwje neelé. D'a rɔ səm ne d'a dum dɔm el. Mbata n'a nai səm gə mba kajim ləm, Mba kərm ji dee'g ləm tɔ. Njesigəneɔ ɓa pa bèe.

²¹N'a taam ji njémeeyèrje'g ləm, N'a kajim ji njéra né kərm-kərmje'g ləm tɔ.

Jeremi 16

Tuji-boo gə kaw ɓər

¹Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²M'a taa dené el ləm, m'a koji ŋganje gə diŋgam əsé njé gə dené loo gə nee'g lé el ləm tɔ.

³Mbata Njesigəneɔ pata gə togəbè dɔ ŋganje gə diŋgam gə njé gə dené gə d'a koji dee loo gə neelé ləm, gə dɔ kɔ deeje gə ɓɔ deeje gə d'a gə koji dee mee ɓee'g neelé ləm tɔ.

⁴D'a kwəi yoo rɔkɔ, ndá d'a nɔ dee el ləm, d'a dubu dee el ləm tɔ, d'a tel to asəna gə sii néje dɔ naŋg'd ləm, d'a kwəi yoo-kiambas gə yoo ɓoo-ɓoo ləm tɔ ndá nin dee a tel to néɔ lə yelje gə daje gə dɔ naŋg nee.

⁵Mbata Njesigəneɔ pata togəbè pana: A k'aw mee kəi-kwa-ndòo-yoo'g el ləm, a nɔ gə mán-nɔ kəm'g sii ne mbigi-mbigi sə dee el ləm tɔ, mbata koso-dəwje neelé nee n'a rəm gə meenoji lə nee gə meemaji lə nee gə meekərjɔl lə nee rɔ dee'g. Njesigəneɔ ɓa pa bèe.

⁶Dəwje gə ɓoo-ɓoo gə dəwje gə gɔ-gɔ d'a kwəi mee ɓee'g neelé. D'a dubu dee el ləm, d'a nɔ dee el ləm, d'a tija rɔ dee pədərə-pədərə mbata lə dee el ləma, d'a ndisa dɔ dee ŋgori-ŋgori gə mbata lə dee el ləm tɔ.

⁷Dəw a kərə muru-yoo gə mba gɔl ne mee yee gə si dan kwa ndòo yoo'g lé el ləm, dəw a kunda mán-yoo ta dəw gə ɓɔbeeje əsé keaje wəi mba gɔl ne mée el ləm tɔ.

⁸Andə mee kəi-ra-naɔ'g kara gə mba si sə dee gə mba sɔ gə kai sə dee el tɔ.

- ⁹ Mbata Njesigəneə gá njeboo-néje, Ala læ Israelje pa togəbè pana: Aa ooje, lé neelé n'a kunda ngaŋ ndu kii rəlel gə boo-rəkal gə ndu paje læ njedənə-sigi gə ka njeŋgao-sigi kəm sí'g mee ndəaje'g læ sí.
- ¹⁰ Loo gá m'a gə kila mber ta néje lai neelé kar koso-dəwje nee d'oo ndá d'a dəjim pana: See gelee ban ba Njesigəneə wəji-kwəji kar boo-nəkəmdooje neelé teə də dee'g wa. See dī ba gá néra kori-kori læ dee wa. See kaiya gá ra ba deə ra d'əs ne ta læ Njesigəneə, Ala læ dee rəw wa.
- ¹¹ Ndá i a kila dee keneŋ pana: Bə síje-je d'ubam d'yəm, Njesigəneə ba pa bəe. Deə d'aw goo magəje'g ba pole dee ləm, d'unda barmba nɔ deə'g ləm tɔ. Deə d'ubam d'yəm bə deə d'ila koji də godndu'g ləm el.
- ¹² Nə seɿ lé seɿ raje né gá majel undaje ka bə síje-je. Aa ooje, seɿ lé nana kara mbuna sí'g ndolə goo takəjije gá majel gá mée'g mba kun ne mbia rəw də ta'g ləm.
- ¹³ Gelee gá nee ba m'a gə tuba sí ne mee bəe'g neelé kəm sí mee bəe gá raŋg gá seɿ əsé bə síje-je gər kédé el. Lée neelé seɿ a poleje magəje dan kərə gə loondul'g mbata m'a kwa sə sí noji ndə el.
- ¹⁴ Gelee gá nee ba Njesigəneə pa ne pana: Ndəje gá d'a gə ree lé dəw a man rəa pana: Njesigəneə to njesikəmba, yeə gá ar Israelje d'unda loo mee bəe gá Ejiptə teə lé a pa bəe el ŋga.
- ¹⁵ Nə d'a pana: Njesigəneə to njesikəmba, yeə gá ar Israelje d'unda loo mee bəe gá dɔgel gə bəeje lai gá yeə tuba dee ɔm dee keneŋ kédé lé! M'a tel sə dee mee bəe'g læ dee gá m'ar bə deəje-je lé ya.
- ¹⁶ Njesigəneə pana: Aa ooje, m'ula gə njédɔ-kəjije bula ndá d'a kwa dee. Géé'g gogo m'a kula gə njédɔ-daje bula ndá d'a korə dee də mbalje'g lai ləm, gə dɔdərlooje'g lai ləma, gə mbuna mbalje gá tə ləm tɔ.
- ¹⁷ Mbata kəm wəi siɿ də rəw-kaw deəje'g lai bə deə d'iya rə dee kəm'g el ləm, néra kori-korije læ dee kara d'iya rə dee kəm'g el ləm tɔ.
- ¹⁸ Kédé ndá m'a kuga də ji dee mbata néramajel læ dee gə kaiyaje læ dee as gəl joo, mbata deə d'ila ndəl də bəe'g ləm ləm, mbata d'ar gaila magəje læ dee gə néje læ dee gá minə ba taa loo pəl-pəl də naŋg bəe'g ləm ləm tɔ.
- ¹⁹ Njesigəneə i lé to siŋgam, Gə loo-gəd-rəm, Gə loo-kiya-rəm ndə nékəmdoo'g! Ginkoji dəwje gə raŋg d'a ki rudu naŋg'd ree rəi'g Ndá d'a kulai pana: Bə síje-je lé taŋɔm ləm, Gə magəje gá kari ba ləm To ba gá nénduba læ dee.
- ²⁰ See dəw lé askəm ra magəje Gá wəji dəa wa. Nə deə to magəje ba bə to Ala el.
- ²¹ Gelee gá nee ba Ma m'ar dee gər basinè ləm, M'ar dee gər siŋgaməŋ ləm Gə roŋgəŋ ləm ləm tɔ. Yen ba d'a gər to gá rim To Njesigəneə.

Jeremi 17

Njesigəneə teggɨn néra majel læ Judaje

- ¹Kaiya ra Judaje lé ndaṅg gə siga gé ra gə lar gé ndul Gé ra təa gə lar gé kədərə Gé baree diama. Dee ndaṅg taree dɔbəṅgərə dee'g ləm, Gə dɔ kum loo-nékinjanéməsje'g gé ɣta lə sí ləm tɔ.
- ²To gé d'əji dɔ ŋgan deeje'g bèe lé dee d'əji dɔ loo-nékinjanéməsje'g le dee togábè ləm, Gə dɔ magə-Astartéje'g le dee gé to mbɔr kagje gé təb'g gə dɔ dɔdərlooje gé ndəw'g ləm tɔ.
- ³Neɛ n'ar dɔ mbal'g lə neɛ Gə loo-ndɔje gé keneɲ ləm, Gə dɔ némajije'g lə sí ləm, Gə dɔ nébaoje'g lə sí lai ləma, Gə dɔ looje lə sí gé ndəw'g ləm tɔ lé Gé né banrɔ gə mbata kaiya ra síje Gé seɣ raje dɔ naṅg bée'g lə sí bura lé.
- ⁴Seɣ a kubaje nédɔji lə sí Gé n'ar sí kédé lé kyaje Mbata néramajelje lə sí Ndá n'a kar sí raje kula bər Kar njébaje lə sí Mee bée gé seɣ gərje kédé el, Mbata seɣ arje pər oṅg lə neɛ ɔ, To pər gé a kɔ saar gə nɔ.
- ⁵Njesigəneɛ pa togábè pana: Ndɔl wa dɔ dəw gé ɔm mée dɔ dəw maree'g ləm, Gə oo dəw ba gé négəd-rɔ ləa ləma, Gə ar mée tel ne gir gə Njesigəneɛ ləm tɔ.
- ⁶Yeɛ to asəna gə maaji gé aar dɔdilaloo'g bèe, Ndá yeɛ oo némajije'g gé aw gé rəa'g el, Ne yeɛ aar looje gé tudu kurum-kurum'd Gé to dɔdilaloo'g Gé to dɔ naṅg puna-kad'g Gé dəw kára kara si keneɲ el.
- ⁷Ndutɔr nai gə yeɛ gé ɔm mée dɔ Njesigəneɛ'g ləm, Gé Njesigəneɛ ba to nékunda-mee-yel dɔ'g ləa ləm tɔ.
- ⁸Yeɛ to asəna gə kag gé meɛ mbɔr mán'g Gé ula ŋgira par gé kəm-rəw-mán'g, Yeɛ oo kɔs lə kàr gé né el ləm, Kamee kara ndolé el ləm tɔ. Mee ləb gé loo tudu keneɲ lé Yeɛ bəl el ləm, Yeɛ lal kandə el ləm tɔ.
- ⁹Mee dəw ba ulá nɔ'd Unda néje gé raṅg lai, Meeyèr taa loo keneɲ pəl-pəl, See nɔ askəm gər né gé to keneɲ wa.
- ¹⁰Ma Njesigəneɛ m'to njenaa meekuru lə dəw ləm, Gə njenaa takəji gé mée'g ləm tɔ Gə mba kuga nana kara Gə goo panjaa ləa ləma, Gə goo kula rəa ləm tɔ.
- ¹¹Dəw gé mbɔ nékiṅgaje Gé gə goo rəbee el gé dɔ nɔ'd-nɔ'd lé To asəna gə kere gé to dɔ kaw'd gé to keɛ el, Loo gé ndɔje ləa nai kédé ya bəi ndá Yeɛ a kuba dee kyɔ dee ndá Rudu ndɔ ləa lé yeɛ tel to mbə-dəw.
- ¹²Kalimbai rɔnduba gé d'ɔree d'unda dṅg kédé gé dɔtar lé to keneɲ, Yeɛ ba to loo gé kəi lə sí gé to gə kəmee to keneɲ.
- ¹³Ɔi Njesigəneɛ i lé to nékunda-mee-yel dɔ'g lə Israelje! Dee lai gé d'ubai d'ya'i lé D'a nai gə rɔkul. Dee gé d'unda rɔ dee ŋgərəŋ rɔi'g lé D'a ndaṅg ri dee babur'g, Mbata dee d'uba Njesigəneɛ Gé to kəm-rəw-mán gé aɣ kuji-kuji lé d'ya.

Tamaji lə Jeremi

- ¹⁴Njesigəneɛ, maji kari ajim Ndá m'a si kəmba ləm, Taam ta yoo'g ndá m'a kaji ləm tɔ, Mbata i ba to rɔnduba ləm.

¹⁵Aa oo, deɛ dɔjim pana: See ta lə Njesigəneɔ ba ra wa. Maji karee aw lée'g béréré ar sí j'oo ŋga.

¹⁶Ne ma lé gə mba kila koji dɔi'g lé ba Ma mbad to ne njekul dəwje el, I gər gao, ma lé m'ndiŋga ndɔ némeekɔ el tɔ. Ta gá teɛ tam'g lé to ndɔi'g raga pai-pai.

¹⁷Maji kari to nébəl mbata ləm el I gá to loo-kula-dɔ ləm ndɔ némeekɔ'g.

¹⁸Maji kar njékula kəm ndooje nai gə rɔkul 'Bó kam ma ba m'nai gə rɔkul el. Maji kar dee d'unda bala tigi-tigi, 'Bó kam ma ba m'unda bala tigi-tigi el! Ar ndɔ némeekɔ teɛ dɔ dee'g ləm, Ar tuji ɔs dɔ nɔ dɔ dee'g gɔl joo ləm tɔ.

Kaa dɔ ndɔ-kwa-rɔ kər-kər

¹⁹Njesigəneɔ ulam ta togábè pana: Maji kam m'ɔd m'aw tarəwkɔg'd lə koso-dəwje loo gá mbaije gá Juda d'andə ne kəi lé, teɛ ne raga ləm, gə m'aw tarəwkɔgje'g lai gá Jerusalem ləm tɔ.

²⁰M'a kula dee pana: Maji kar sí ooje ta lə Njesigəneɔ, seɔ mbaije gá Juda ləm, gə seɔje gá Juda lai ləma, gə seɔ lai gá síje Jerusalem gá ɔdje gə tarəwkɔgje neelé ləm tɔ.

²¹Njesigəneɔ pa togábè pana: Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g. Ndɔ ndɔ-kwa-rɔ'g lé seɔ a kodoje nékodo gá wɔi keneɲ el ləm, a kɔdje ne tarəwkɔgje gá Jerusalem el ləm tɔ.

²²Ndɔ ndɔ-kwa-rɔ neelé seɔ a kuje nékodo gá wɔi mee kəi'g lə sí teɛje ne raga el ləm, kula kára kara seɔ a raje keneɲ el ləm tɔ. Ne ndɔ ndɔ-kwa-rɔ lé seɔ a kundaje gə kəmee to gá m'un ne ndum m'ar bɔ síje-je lé.

²³Deɛ lé d'un mbi dee rəw dɔ'g ləm, deɛ tuga mbi dee d'oo ne ta lé el ləm tɔ. Deɛ to njégwɔbkelkwɔije bɔ d'oo ta el ləm, deɛ taa tandoo el ləm tɔ.

²⁴Njesigəneɔ pana: 'Bó lé seɔ ooje ta lə neɛ ləm, bɔ lé mee ndɔ-kwa-rɔ'g lé seɔ ɔdje gə nékodo gá wɔi tarəwkɔgje'g lə bee-boo neelé el ləm, bɔ lé seɔ ɔrje ndɔ-kwa-rɔ lé undaje gə kəmee ləma, raje kula kára kara keneɲ el ləm tɔ ndá

²⁵mbaije gə ŋgan-mbaije gá d'isi dɔ kalimbai'g lə Dabid lé d'a si mee pusu-rɔje'g ləm, d'a tuba kundaje ləm tɔ ba mba kandə ne tarəwkɔgje'g lə bee-boo neelé deɛ ləm, gə ŋgan-mbaije lə dee ləm, gə dəwje gá Juda gə njé gá Jerusalem ləm tɔ lé ndá bee-boo neelé d'a si keneɲ saar gə nɔ.

²⁶D'a kɔ mee bee-booje gá Juda gə looje gá gugu dɔ Jerusalem ləm, gə bee lə Bejamije ləm, gə kəm wəl-loo'g ləm, gə dɔ mbal'g ləma, gə loo gá dɔkɔl ləm tɔ, d'a ree gə nékinjanéməsje gá kɔ roo gə da-nékinjanéməsje ləm, d'a ree gə nékarje gə né gá ɔdə sululu ləm tɔ ndá d'a kinja nékinjanéməsje gá kɔ ra oiyo mee kəi'g lə Njesigəneɔ.

²⁷Ne loo gá m'un ndum m'ar sí mba kar sí undaje ndɔ-kwa-rɔ gə kəmee ləm, kar sí odoje nékodo gá wɔi ɔdje ne tarəwkɔgje'd gá Jerusalem mee ndɔ-kwa-rɔ'g el

lɛm tɔ lé bɔ lé seɪ unje mbi sí rɛw dɔ'g ndá m'a kila pɛr tarɛwkɔgje'g lɛ bee-boo karee roo kɛi-mbaije gɔ Jerusalem dula-dula kar pɛree wɛi ndɔ el.

Jeremi 18

Jeremi aw kɛi lɛ njekubajo

¹Njesigɛneɔ ula Jeremi ta gɛ rɔtaje nee pana:

²I ta aw kɛi lɛ njekubajo, lɛe neelɛ m'a kulai taje keneɲ.

³Ma m'ɪ m'aw kɛi lɛ njekubajo ndá aa oo, yeɛ si ra kula gir jo'g.

⁴Jo gɔ yeɛ si uba lé bɔ lé teɛkɔr el (to né gɔ aw teɛ dɛa'g ta-ta ya) ndá njekubajo lé tel uba jo gɔ ranɲ to gɔ mɛe ndigi.

⁵Yen nɲa Njesigɛneɔ ulam ne ta gɛ rɔtaje neelɛ pana:

⁶See ma Njesigɛneɔ lé m'askɛm ra sɛ sí seɪ nɲaka Israɛlje to gɔ njekubajo ra ne bèe el wa. Njesigɛneɔ ba pa bèe. Aa ooje, to gɔ ɔji to ne meeɪ ji njekubá'g bèe lé seɪ nɲaka Israɛlje kara seɪ toje meeɪ jim'g togábè tɔ.

⁷Loo gɔ nɲa ma m'pata m'wɔji ne dɔ ginkoji dɛwje gɛ dɔ beekɔ gɛ mba kɔr dee ne lɛm, mba tɛd dee ne rém-rém lɛma, mba tuji dee ne pugudu-pugudu lɛm tɔ.

⁸Nɛ bɔ lé ginkoji dɛwje neelɛ gɔ ma m'pata m'wɔji ne dɔ dee lé d'ya goo meeyèr lɛ dee ndá ma tel gɛ ndum dɔ majel gɔ m'wɔji mba ra sɛ dee lé tɔ.

⁹Loo gɔ nɲa m'pata m'wɔji ne dɔ ginkoji dɛwje gɛ dɔ beekɔ gɛ mba kun dee kunda dee tar lɛm, gɛ maɔa gɔl dee nanɲ lɛm tɔ.

¹⁰Nɛ bɔ lé ginkoji dɛwje neelɛ ra né gɔ to majel kɛm'g lɛm, d'un mbi dee rɛw dɔ ta'g lɛm lɛm tɔ ndá ma tel gɛ ndum dɔ né gɔ maji gɔ m'wɔji mba ra sɛ dee lé tɔ.

¹¹Basinè, maji kam m'pata m'ar dɛwje gɔ Juda lɛm, gɛ deɛ gɔ d'isi Jerusalem lɛm tɔ pana: Njesigɛneɔ pa togábè pana: Aa ooje, neɛ n'wa dɔ gɔl némeekɔ mba ra sɛ sí lɛm, neɛ n'lɔji ta né mba ra sɛ sí lɛm tɔ. Maji kar sí gɔlje rɛw-kaw sí lɛm, gɛ kula ra sí lɛm tɔ.

¹²Nɛ deɛ d'ilam keneɲ pana: To ta gɔ kari ba! Mbata jeɛ lé j'a ndolè goo takɔji je lɛ sí lɛm, nana kara mbuna sí'g a ra né gɔ goo meemajel lɛa lɛm tɔ.

Mee Israɛlje wɛi dɔ Njesigɛneɔ'g

¹³Gelee gɔ nee ba Njesigɛneɔ pa ne pana: Dɔji je ginkoji dɛwje gɛ ranɲ ooje! See na ba oo ta néje gɔ togábè lé gɔl kára wa. Israɛlje to d'asɛna gɛ nɲgomɔdɛ gɔ ra né gɔ minɔ gɔ to keji.

¹⁴See kwɔji gɔ Libɔ a godo dɔ mbal'd Gɔ mee wala'g wa. Esé see mán gɔ kul gɔ ai kuji-kuji Gɔ ɪ ɛw lé dɛw oo to gɔ yi tɛ wa.

¹⁵Ne koso-dəwje læ neɛ lé d'ar mee dee wəi dɔ neɛ'g læm, Deɛ tuu né gá ədə sululu d'ar magəje ba, Deɛ d'unda ndolè dɔ rəw-kaw deeje'g læm, Deɛ d'uba ne kila-rəwje gá læw lé d'ya Gə mba kun kila-rəwje Gə ŋgan rəwje gá lal kwɔi.

¹⁶Deɛ d'ar bee læ dee tel dɔ nduba, Ar dəwje d'ula sul dɔ'd gá kédé-kédé, Deɛ lai gá dəs léé'g neelé D'wa ta dee sud læm, Biri dɔ dee widi-widi læm tɔ.

¹⁷N'a sané dee nɔ njébaje'g læ dee To gá lel gá i bər sané ne néje bèe. N'a tel gir neɛ kila kar dee læm, N'a kila kəm neɛ dɔ dee'g ndɔ néurti'g læ dee el læm tɔ.

D'ɔ njumə Jeremi læm, yeɛ ra tamaji læm tɔ

¹⁸Yen ŋga deɛ pana: Gá reeje ar sí j'ɔje njumə Jeremi! Mbata lé njékinjanéməsje godo ya kara godndu lé a kudu el læm, lé njékwɔji ta kəmkàrje godo kara ta kəmkàr a kudu el læma, lé njéteggintaje godo kara tegginta a kudu el ya læm tɔ. Bèe ndá gá reeje ar sí n'ɔje səa gə ta gá ta sí'g bó ar sí n'taaje tapeaje el.

¹⁹Njesigəneɛ, maji kari oo ndum læm, Tuga mbii oo ne tapa njébaje læm læm tɔ.

²⁰See né gá majel a taa godə né gá maji wa. Mbata deɛ d'ur bwa nɔm'g mba tɔlm ne. Ar məəi olé dɔ kaar gá m'aar nɔi'g M'wɔji səi ta gə mbata læ dee Mba kar oŋg læi tel wəi ne bəm dɔ dee'g.

²¹Gelee gá nee ba Ar boo-boo ɔ ŋgan deeje læm, Ɔs dee bugu dee ta kiambas'g læm tɔ, Ar denéje læ dee d'isi lal ŋganje læm, Tel to njékəisiŋgaje læm, Ar yoo-koso tɔl ŋgaw deeje læma, Ar basaje læ dee kara D'wəi yoo-kiambas loo-rɔ'g læm tɔ.

²²Ar ndu kii bər mee kəije'g læ dee Loo gá i a kar gayim-dəwje D'uba dee naŋg bus rɔ sə dee! Mbata deɛ d'uru bwa gə mba kwam ne læm, Deɛ d'ila bədəje kila gɔlm'g læm tɔ.

²³Ne i Njesigəneɛ lé I gər né gá d'wɔji gə mba ra səm Kam m'wəi ne lé gao ya. Ar məəi oso lemsé dɔ néra Kori-korije'g læ dee el læm, Ɔr kaiya læ dee gá to nɔi'g lé el læm tɔ! Unda dee naŋg rədəŋ-rədəŋ nɔi'g Ra né i ne sə dee mee ndɔ oŋg'd læi lé.

Jeremi 19

Jo gá tɔ gə tuji læ Jerusalem

¹Njesigəneɛ pa togəbè pana: Aw rɔ njekubajo'g aw ndogo səa jo. Ar ŋgatɔgje læ koso-dəwje læm, gə ŋgatɔgje læ njékinjanéməsje læm tɔ d'aw səi nɔ'd.

²Tɔbəi i a kaw kəm wəl-loo gá Ben-Hinom, gá to mbər tarəwkɔg gá ria læ loo-kuba-joje. Lée neelé ba m'a kila mber taje læ neɛ gá n'a gə kulam lé keneŋ.

³M'a pana: Seɪ mbaije gá Juda gə dəwje gá Jerusalem, ooje ta læ Njesigəneɛ! Njesigəneɛ gá njeboo-néje, Ala læ Israelje pa togəbè pana: Aa ooje, m'a gə kar némeekɔ ree léé'g neelé ndá nana ba gá taree a koso mbia'g ndá mbia a kudu jigi karee aar giŋ.

- ⁴Mbata deę d'ubam d'yam ləm, deę d'ula sul dɔ lée'g neelé ləm, deę tuu né gá ɛdɔ sululu d'ar magəje gá deę əsé bɔ deeje-je əsé mbaije gá Juda kara gər dee el ləma, deę d'ar məs deę gá ta kára kara wa dɔ dee el lé rusu loo gá nee ləm tɔ.
- ⁵Deę ra dɔ looje gá ndəw d'ar magə-Baal mba roo ŋgan deeje keneŋ gá nékinjaməs kar magə-Baal. Yee ba to né gá ma m'un ne ndum mba kar dee ra əsé m'wɔji mba kar dee ra bée lé el ləm, to né gá ree dan takəji'g ləm kara el ləm tɔ.
- ⁶Gelee gá nee ba Njesigəneę pa ne pana: Aa ooje, mee ndɔje gá si ree lé d'a bar lée neelé Topet el ŋga ləm, gə wəl-loo gá Ben-Hinom el ŋga ləm tɔ, ne d'a baree wəl-loo gá ndum dəwje keneŋ mburug-mburug.
- ⁷Lée neelé m'a tuji ta kwɔji kəmkàr lə Judaje gə njé gá Jerusalem pugudu keneŋ. M'a kar dee d'wəi yoo-kiambas nɔ njébajə'g lə dee ləm, m'a kar nin dee to gá nésɔ lə yelje gə dajə gá dɔ naŋg nee ləm tɔ.
- ⁸M'a kar bee-boo neelé tel to dɔ nduba ləm, gə nékula sul dɔ'g ləm tɔ. Deę lai gá d'a dəs mbɔree'g lé kaar dee a kwa dee paj kar dee d'ur kól mbata boo-nétujije gá teę dəa'g lé.
- ⁹M'a kar dee d'usɔ dakasrɔ ŋgan deeje gá diŋgam gə njé gá dené ləm, njé gá naje d'a sɔ dakasrɔ mar deeje ya ləm tɔ dan nébəŋgərəti gə nékəmnɔdoo'd gá njébajə lə dee gə deę gá ndigi kar dee d'udu guduru lé d'a kar dee d'isi keneŋ.
- ¹⁰Gée gá gogo ndá m'a tɔ jo lé kəm dəwje'g lai gá d'aw səm nɔ'd lé.
- ¹¹Ndá m'a kula dee ne pana: Njesigəneę gá njeboo-néje pa togábè pana: To gá dəw tɔ ne jo lə njekubajo aree askəm gɔlee gogo el lé neę kara n'a gə tuji koso-dəwje nee gə bee-boo neelé togábè ya tɔ. Togábè ba d'a dubu ne nin dəwje Topet mbata loo-dubu-dəwje lé godo loo gá raŋg'd.
- ¹²Njesigəneę pana: Loo neelé gə dəwje gá d'isi keneŋ lé n'a ra sə dee né togábè ya ndá n'a kar bee-boo neelé tel to asəna gə loo gá Topet bée.
- ¹³Kəije gá Jerusalem ləm, gə kəije lə mbaije gá Juda ləm, dɔ kəije lai gá d'aw roo né gá ɛdɔ sululu keneŋ d'ar boo-nékundaje lai gá dara ləma, gə d'un nékar gá kə saga naŋg d'ar magəje ləm tɔ lé d'a minɔ to gá loo gá Topet bée.
- ¹⁴Jeremi i Topet, loo gá Njesigəneę ulá aree aw tegginta keneŋ lé tel ree bée. Tɔbəi yeę aw aar mee gad-kəi'g lə Njesigəneę ndá yeę ula koso-dəwje lai pana:
- ¹⁵Njesigəneę gá njeboo-néje, Ala lə Israelje pa togábè pana: Aa ooje, némeekonje lai gá m'pa taree kédé m'wɔji ne dɔ bee-boo neelé m'a gə karee teę dəa'g gə dɔ bee-booje lai gá nduna rɔ dee rəa'g lé mbata deę to njégwɔbkelkwɔije bó d'ur mbi d'oo ne taje ləm el.

Jeremi 20

Kwa gá d'wa Jeremi

- ¹Pasur, ngolə Imer gé to njejinjanéməs gə mbai gé njekoo goo néje gé mee kai'g lə Njesigəneə lé oo ta lə Jeremi loo gé yeə teggin taje neelé.
- ²Ndá Pasur lé kunda Jeremi njetegginta tɔbɔi ila ɗa gɔlee'g tarəw gé lə Bejamije ɗɔ maree gé tar mee kai'g lə Njesigəneə.
- ³Nɛ bèlè lookàree ndá Pasur ar dee d'ɔr ɗa gɔl Jeremi'g. Ndá Jeremi ulá pana: Njesigəneə unda rii lə Pasur el nɛ yeə unda rii lə Magor-Misabib ŋa.
- ⁴Mbata Njesigəneə pa togəbè pana: Aa oo, i seɪ gə baokuraje lai lai n'a gə kɔm sí dan boo-nébel'g. Deɛ d'a kwəi yoo-kiambas lə njébajɛ lə dee ndá i a koo gə kəmi. Judaje lai kara n'a kuba dee kyə dee mee ji mbai gé Babilɔn'g karee wa dee bər aw sə dee Babilɔn ləm, karee tɔl dee gə kiambas ləm tɔ.
- ⁵Nébaɔje lai gé to mee bɛe-boo'g neelé ləm, gə nékingajɛ ləa lai gé dəwje d'inja təd bur ba d'ingə lé ləm, gə néje ləa lai gé maji dum ləma, gə nébaɔje lai gé to kə mbaije gé Juda ləm tɔ lé n'a bugu dee mee ji njébajɛ'g lə dee kar dee d'odo d'aw ne Babilɔn.
- ⁶Tɔbɔi i Pasur gə njémeekəije lai lai, seɪ a kawje bɛe-bər gé Babilɔn, ndá léɛ neelé ba i a kwəi keneɲ ndá d'a dubi keneɲ tɔ, i ləm gə baokuraje lai lai gé i tegginta gé ŋgɔm ar dee lé ləm tɔ.

Nɔ rɔ lə Jeremi rɔ Ala'g lé

- ⁷I Njesigəneə ərm gé kər Ndá ma m'ya rɔm m'ari ərm ya tɔ, I wam kérég ləm, i dum dɔm ləm tɔ. Gə ndɔje kára-kára lai m'to gé nékunda-kogo Ar dəwje lai d'ula sul dɔm'g.
- ⁸Mbata ta-ta loo gé m'pata ndá Ma m'nɔ gə ndum gé tar wəl ya ba M'ila ne mbər néra gé kərm-kərm ləm, Gə tuji gé a gə ree ləm tɔ. Bèe ba ta lə Njesigəneə lé Am m'ingə ne rɔkul gé boo ləm, Ar dee d'ula ne sul dɔm'g Gə ndɔje kára-kára lai ləm tɔ.
- ⁹Bó lé m'pa məəm'g pana: M'a pata ləa el ŋa ləm, M'a pata ləa gə ria el ŋa ləm tɔ ndá Ta ləa ɔ məəm to gé pər bèe Mbuna siŋgarɔmje'g. Ma m'wa rɔm kɔgərɔ Gə mba kudee məəm'g nɛ lé godo.
- ¹⁰Mbata m'oo ta lə dəwje bula Gé pata gé majel dɔm'g ləm, Bəl-boo aɪ dɔm sub ləm tɔ. Deɛ pana: Maji kar sí j'ilajɛ ta dəa'g Ndá j'a kilajɛ ta dəa'g ya. Deɛ lai gé m'isi sə dee ləm kara Tənəm gə mba koo see M'a kunda ndolé wa. Deɛ pana: Banelə d'a kiŋga ta tam'g, Yen ba d'a dum ne dɔm ləm, D'a dal ne bə dɔm'g ləm tɔ!
- ¹¹Nɛ Njesigəneə nai səm Asəna gə bao-rɔ gé njesiŋgamɔŋ bèe, Gelee gé nee ba njékula kəm ndooje lé D'unda ne ndolè bó dum dɔm el, Rɔkul a tɔ dee gaa-gaa Mbata dum gé deɛ dum dɔm el lé. To rɔkul gé a to saar gə nɔ Gé mee dəw a kwəi ɗɔ'g el.

¹²Njesigəneḗ gá njeboo-néje lé Ai mee njemeekarabasur, I naa mee dəw ləm, I naa takəji ləa ləm tɔ. M'a koo né gá i a ra Dal ne bə ləi dɔ dee'g Mbata i nja ba m'om ta ləm jii'g.

¹³Ɔsje pa arje Njesigəneḗ pideeje ne! Mbata yeḗ taa njendoo ji njémeeyərje'g.

¹⁴Maji kar ndɔl wa dɔ ndɔ gá d'ojim keneḗ! Maji kar ndɔ gá kɔm ojim keneḗ lé Dəw tɔr ndia dɔ'g el.

¹⁵Maji kar ndɔl wa dɔ dəw Gá njekula bɔm pana: To ḡgoni gá diḡgam Ar rɔlelee taa mée pəl-pəl lé.

¹⁶Maji kar dəw neelé to asəna gə bee-booje Gá Njesigəneḗ tuji dee pugudu-pugudu, lal meekoso ləmsé bèe! Maji karee oo ndu nḡ lə dəwje gə ndɔ rad ləm, Gə kò-rɔ gá bar loo gá kàr aar daḡdɔ ləm tɔ!

¹⁷Lé Ala am m'wəi mee kɔm'g Ar mee kɔm ba tel to gá bwa-dubum gə nḡ Esé ar kɔm aw gə kəm ya gə nḡ ba maji!

¹⁸Gə mba dī ba m'unda loo mee kɔm'g m'teḗ M'isi ne dan némeekɔ gə nébəḡḡərətī'g ləm, Ar ndɔje ləm kara tuji ne dan rɔkul'g ləm tɔ nee wa.

Jeremi 21

Ndərta gá wɔji dɔ Sedesias, mbai gá Juda lé

¹Ta gá Njesigəneḗ ula Jeremi, loo gá mbai Sedesias ula Pasur, ḡgolə Malkija, gə Soponi ḡgolə Maaséja, njekinjanéməs lé rəa'g mba kar dee d'ulá pana:

²Maji kari dəji Njesigəneḗ ta mbata lə sí mbata Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn rɔ sə sí. Banelə Njesigəneḗ a ra némɔri ləa kára mba kɔsee ne rəw dɔ sí'g.

³Jeremi tel ila dee keneḗ pana: Aw ulaje Sedesias pajena:

⁴Njesigəneḗ, Ala lə Israəlje pa togəbèe pana: Aa ooje, nérɔje gá to ji sí'd gá seḗ aw rɔje ne gə mbai gá Babilɔn gir ndògo-bɔrɔje'g ləm, gə Kaldeje gá d'aj dɔ sí sub gə rɔ ləm tɔ lé n'a tel ta dee gá dɔ sí-seḗ'g ndá n'a mbɔ dee dan mee bee-boo'g neelé tɔ.

⁵Tɔbəi n'a rɔ sə sí gə ji neḗ gá n'ula ndiḡ gə meekɔ, gə meekḗ jugugu, gə oḡg gá al dɔ loo sula.

⁶N'a kunda njé gá mee bee-boo'g neelé, dəwje ləm, gə daje ləm tɔ, d'a kwəi yoo-koso gá to bəl kədm-kədm.

⁷Njesigəneḗ pana: Gée'g gogo ndá n'a kuba Sedesias, mbai gá Juda, gə kuraje ləa, gə koso-dəwje gá teḗ ta yoo-koso'g gə ta kiambas'g, gə ji njébaje'g lə dee lé kyḗ dee ji Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn'g ləm, gə ji njébaje'g lə dee ləma, gə ji dee gá ndigi kar dee d'wəi ləm tɔ. Yen ba Nebukadnesar a tɔl dee gə kiambas bó yeḗ a kyḗ dee el ləm, a koo kəmtondoo lə dee el ləma, mée a kaw taj-taj mbata lə dee el ləm tɔ.

⁸Njesigəneə ula koso-dəwje neelé ta nee togábè pana: Aa ooje, nee n'unda rəw ka kisi kamba ləm, gə ka kwəi ləm tɔ nɔ s'g.

⁹Yeə gá a nai mee bee-boo'g neelé ndá a kwəi yoo-kiambas, gə boo-boo əsé yoo-koso. Ne yeə gá a teə kaw rɔ Kaldeje gá d'aj dɔ sí sub gə rɔ lé ndá a si kamba ləm, si kamba læa ba a to nébanrɔ læa ləm tɔ.

¹⁰Mbata nee n'orè kəm nee si dɔ bee-boo'g neelé mba ra səa majel bó maji ba el, Njesigəneə ba pa bèe. Bee-boo neelé a koso mee ji mbai gá Babilɔn'g karee rée dula-dula.

¹¹I a kula njémeekəije læ mbai gá Juda pana: Urje mbi sí ooje ne ta læ Njesigəneə!

¹²Sej gel-bɔje læ Dabid! Njesigəneə pa togábè pana: Un kudee gə ndɔ rad saar lé Maji kar sí ganje rəwta gá gə goo rəbee ləm, Taaje dɔ deə gá d'ula kəm dee ndòo Ji njekula kəm loo ndòo'g ləm tɔ. Nà oŋg-boo læ nee a mbudu kɔ To gá pər bèe Kar dəw gá njetɔl pəree godo Mbata néra meeyərje læ sí lé.

¹³Njesigəneə pana: Aa ooje, sej gá síje bee-boo Gá to kəm wəl-loo'g Dɔ kər mbal gá ndag-loo'g lé Neə n'aw sə sí gə ta. To sej gá pajena: See nɔ ba a ree komɔ sə sí wa, See nɔ ba a kandə kaw mee loo-si s'g wa.

¹⁴Njesigəneə pana: N'a kwɔji sí kəmkər Gə goo kandə néra síje, N'a kila pər mee kag-kər'g læ sí Ndá yee a roo looje lai gá gugu dəa.

Jeremi 22

¹Njesigəneə ula Jeremi ta togábè pana: Aw mee kəi'g læ mbai gá Juda ndá pata nee keneŋ.

²I a pana: I mbai gá Juda gá si dɔ kalimbai'g læ Dabid, gə kuraje læi, gə koso-dəwje læi gá ədje gə tarəwje neelé ooje ta læ Njesigəneə!

³Njesigəneə pa togábè pana: Ganje rəwta néra gá gə dɔ najee gə goo rəbee ləm, taaje dɔ deə gá d'ula kəm dee ndòo ji njekula kəm loo ndooje'g læma, ulaje kəm dəw-dɔ-bee gə ŋgonal gə njekəisiŋga ndòo el ləm tɔ. Raje néra gá kərm-kərm el ləm, ilaje məs yeə gá ta wa dəa el naŋg mee loo gá nee el ləm tɔ.

⁴Mbata bó lé sej a raje né gə goo ta neelé tɔgərɔ ndá mbaije gá d'isi dɔ kalimbai'g læ Dabid lé d'a si mee pusu-rɔje'g ləm, d'a tuba kundaje ləm tɔ, deə ləm gə kuraje læ dee læma, gə koso-dəwje læ dee ləm tɔ mba kandə gə tarəwkəije'g neelé.

⁵Ne bó lé sej unje mbi sí rəw dɔ taje'g neelé ndá Njesigəneə pana: Neə manrɔ nee bər-bər mba kar kəi-mbai neelé tel to dɔ nduba.

⁶Mbata Njesigəneə pata wɔji ne dɔ kəi-mbai læ mbai gá Juda pana: Kəm nee'g lé i to asəna gə bee gá Galaad bèe ləm, Asəna gə dɔ sém mbal gá Liba bèe ləm tɔ. Ne tɔgərɔ n'a kari tel to asəna gə dɔdilaloo ləm, Gə bee-boo gá dəw kára kara si keneŋ el ləm tɔ.

⁷Neɛ n'wa do ɔl njétujilooje Gə mba kar dee d'omə səi, Nana kara aw gə néroje læa jia'g-jia'g, Deɛ d'a tuga kag-sədrəje læi Gé maji yaɔ kəm dee pər'd.

⁸Ginkoji dəwje gə raŋg bula d'a dəs mbər bee-boo'g neelé ndá d'a dəji nɔ ta yo gə nee pana: See gelee ban ba Njesigəneɔ ra gə bee-boo neelé né gə togábè wa.

⁹Ndá d'a kila dee keneɲ pana: Mbata deɛ d'uba ta manrɔ læ Njesigəneɔ d'ya læm, deɛ d'unda barmba dəb kəm dee naŋg nɔ magəje'g pole dee ne læm tɔ.

Ta gə wɔji do Salum, ŋgolə Jojias gə njetaa toree lé

¹⁰Yeɛ gə wəi mbɔ lé Maji kar sí neɔje el læm, Waje ndò yée el læm tɔ. Ne yeɛ gə aw kəmba Gé a tel ree gogo el læm, A tel koo bee-kojee el læm tɔ lé ba Maji kar sí neɔje.

¹¹Mbata Njesigəneɔ pata togábè wɔji ne do Salum, ŋgolə Jojias, mbai gə Juda gə o bee tor bəbee Jojias'g ba yeɛ i lée'g nee aw pana: Yeɛ lé a tel ree lée'g neelé gogo el.

¹²Ne yeɛ a kwəi mee bee gə d'wá bər d'aw səa keneɲ lé bó kəmee a koso do bee'g neelé gogo el ŋga.

Ta gə wɔji do Jojakim, ŋgolə Jojias lé

¹³Meekɔ a koso do yeɛ Gé tum gin kəi læa Gə goo néra gə gə do najee el læm, Gə rɔd ŋgan kəije do nɔ'd-nɔ'd Gə goo néra gə gə goo rəbee el læma, Gə ar maree ra kula aree kari ba Lal kuga do jia læm tɔ.

¹⁴Yeɛ gə pana: N'a ra kəi læ neɛ karee boo læm, N'a rɔd ŋgan kəije do nɔ'd-nɔ'd Karee tad rəg-rəg læm, Gé ar dee mbudu kəmboləje Gé tad keneɲ læm, Gé bər kag-sədrəje mée'g læma, Gé ɔr giree gə né gə kas læm tɔ.

¹⁵See i o bee Mbata mal kag-sədrəje gə wa məəi wa. See bəbi sɔ né gə ai né el wa. Ne yeɛ nja gaŋg rəwta gə goo rəbee læm, Gə do najee læm tɔ Ndá yeɛ si ne dan rɔlel'g.

¹⁶Yeɛ gaŋg rəwta læ njenékəmnɔo Gə yeɛ gə né lalee gə goo rəbee, Ndá yeɛ si ne dan rɔlel'g. Njesigəneɔ pana: See néra gə togábè ba gə gər neɛ el wa.

¹⁷Ne i lé kəmi gə do bəŋgəri To mba tɔl ne mal kiŋga né gə goo rəbee el læm, Gə mba kila ne məs yeɛ gə ta wa dəa el læma, Gə mba kula kəm loo ndò Ra ne né gə kərm-kərm læm tɔ.

¹⁸Gelee gə nee ba Njesigəneɔ pa ne ta togábè wɔji ne do Jojakim, ŋgolə Jojias, mbai gə Juda pana: D'a neɔ pana: Wai, ŋgokəm gə diŋgam! Wai, ŋgokəm gə dené! bèe el læm, Esé d'a neɔ togábè pana: Wai, mbai læm! Wai, njemajidum læm bèe el læm tɔ.

¹⁹Dɔbaree a kasəna gə kɔ mulayəje bèe, D'a ndɔree naŋg kaw kilá gir tarəwkɔje gə Jerusalem.

Rɔkul a gə kwa do njé gə Jerusalem

20 Ubaje dɔ sém mbal gɔ Liba Raje ne né wəl ləm, Paje gə ndu sí gɔ tar bəgəgə Arje loo gɔ Basan ləma, Arje ndu sí ɓar dɔ sém loo Gá Abarim ləm tɔ! Mbata deɛ lai gɔ d'unda sí dan kəm deɛ'g lé Tuji pugudu.

21 Ma m'ula sí ta Loo gɔ seɲ síje dan maji'g, Ne seɲ pajena: A kooje ta el. Yee ɓa gɔ néra sí gɔ un kudee gə kas sí ba lé Seɲ unje ne mbi sí rəw dɔ ta'g lə neɛ.

22 Njékul síje lai lé Lel a kɔr dee kaw sə dee əw ləm, Deɛ gɔ d'unda sí dan kəm deɛ'g kara D'a kaw ɓee-ɓər'g ləm tɔ. Yen ŋga rɔkul a dɔb dɔ sí'g Kar sɔɲ wa kəm sí Mbata néra meeyɛrje lə sí lai.

23 Seɲ gɔ síje sém mbal gɔ Liba Gá raje kəi lə sí asəna gə kəi-yel Mbuna kag-sedrəje'g bée lé Loo gɔ némeekonje d'a teɛ dɔ sí'g ndá Seɲ a tumaje ŋgururu-ŋgururu, To némeeko gɔ to asəna gə ndoo Gá ra dené loo-koji ŋgon'g bée.

Ta gɔ wɔji dɔ Jekonia, ŋgolə Jojakim

24 Njesigəneɛ pana: Neɛ n'to njesikəmba, lé i Jekonia, ŋgolə Jojakim, mbai gɔ Juda to gɔ ŋgama gɔ jikɔl neɛ'g ya kara n'a kɔree gɔ léegəneeya.

25 N'a kubá kyá ji deɛ gɔ ndigi tɔlee'g ləm, gə ji Nebukadnesar, mbai gɔ Babilɔn ləma, gə ji Kaldeje'g ləm tɔ.

26 N'a kuni-i gə kɔinje gɔ njekojii kaw kəm sí ɓee gɔ ranj gɔ to ɓee-koji sí el ndá lé nee ɓa seɲ a kwəije keneɲ.

27 Ne ɓee gɔ mal tel kaw keneɲ ra dee lé d'a tel kaw keneɲ gogo el ŋga.

28 See Jekonia to jo gɔ tɔ gɔ d'əjee ɓəɲ-ɓəɲ wa. See yeɛ to né gɔ dəw kára kara oo gɔ né el ɓəi wa. See gelee ban ɓa d'unee-yeɛ gə ŋgakeaje d'aw d'ɔm dee dɔ ɓee'd gɔ deɛ gər el lé wa.

29 Ɔi ɓee ləm, ɓee ləm, ɓee ləm, maji kari oo ta lə Njesigəneɛ!

30 Njesigəneɛ pa togəbè pana: Undaje ri dəw neelé gɔ dəw gɔ lal ŋgon ləm, gɔ dəw gɔ teɛkɔr mee ndɔje'g ləa el ləm tɔ. Mbata ŋgokea kára kara gɔ a teɛkɔr mba si kalimba'g lə Dabid mba kɔɓee dɔ Judaje'g lé godo.

Jeremi 23

Njékul dəwje gɔ gə goo rəbee el

1 Njesigəneɛ pana: Meeko a koso dɔ njékul dəwje gɔ tuji nékulje gɔ d'ar loo-ko-mu'g lə neɛ ləm, gɔ sané dee kad-kad ləm tɔ.

2 Gelee gɔ nee ɓa Njesigəneɛ, Ala lə Israelje pa ne ta togəbè dɔ njékul koso-dəwje gɔ d'ul dəwje lə neɛ pana: Seɲ saneje badje ləm kad-kad ləm, seɲ tuba deeje ləma, seɲ ooje goo dee el ləm tɔ. Aa ooje, m'a kar ɓɔ néra majelje lə sí ɔs ta sí'g. Njesigəneɛ ɓa pa bée.

3 M'a mbɔ ges badje ləm dɔ nɔ'd mee ɓeeje lai gɔ m'unda dee m'ɔm dee keneɲ lé ndá m'a tel ree sə dee loo-ko-mu'g lə dee gogo. Deɛ d'a koji nɔ bula digi-digi.

⁴M'a kunda njékulbadje dɔ dee'g kar dee d'ul dee. Deɛ d'a bəl el ŋga ləm, d'a ndəb pəd-pəd el ŋga ləma, yeɛ gá kára kara a kigi el ləm tɔ. Njesigəneɔ ba pa bəe.

⁵Njesigəneɔ pana: Aa ooje, mee ndɔje gá a gə ree lé M'a kar barkəm Dabid Gá to njera né gə dɔ najee uba sigi, Yeɛ a kɔbee gá mbai ləm, Yeɛ a teɛkɔr ləm, Yeɛ a gaŋg rəwta gə dɔ najee ləma, A ra né gə goo rəbee mee bəe'g ləm tɔ.

⁶Mee ndɔje'g ləa lé Judaje d'a kaji ləm, Israəlje d'a si ləm loo-si dee'g ləm tɔ, Aa ooje, ria gá d'a bəree ne ba nee: Njesigəneɔ to njegin meekarabasur lə sí.

⁷Gelee gá nee ba Njesigəneɔ pa ne pana: Ndɔje gá d'a gə ree lé dəw a pana: Njesigəneɔ to njesikəmba, yeɛ gá ar Israəlje d'unda loo mee bəe gá Ejiptə teɛ lé a pa bəe el.

⁸Nɛ d'a pana: Njesigəneɔ to Njesikəmba, yeɛ gá ar ŋgaka gel-bɔje lə Israəl d'i mee bəe gá dɔgel ləm, gə bəeje lai gá neɛ n'tuba dee n'ɔm dee keneɲ kédé ləm, gə n'tel sə dee n'ree sə dee mee bəe'g lə dee ləm tɔ. Ndá d'isi mee bəe'g lə dee ya.

Ta gá wɔji dɔ njéteggintaje gá ŋɔm

⁹Ta gá wɔji dɔ njéteggintaje. Dɔ bəŋgərəm gá kəi ndiri njigi-njigi Ar siŋgarɔmje lai d'unda bala, Ma m'to asəna gə dəw Gá mán-nduú gá mɪ tɔlee Tɔsee naŋg bəe Gə mbata lə Njesigəneɔ ləm, Gə Mbata taje ləa gá to gə kəmee ləm tɔ.

¹⁰Mbata mɔdkaiya ba Taa loo mee bəe'g pəl-pəl, Kəm bəe to ndòo Gə mbata lə ndɔl gá wa dəa, Loo-kɔ-muje lə nékulje Gá ndag-loo'g lé tudu kurum-kurum. Deɛ d'aiŋgwɔd mba ra né gá majel ləm, Siŋga dee to mbata néra gá yèr ya ba ləm tɔ.

¹¹Njéteggintaje gə njékinjanéməsje Tel to dəwje gá minɔ. Mee kəi'g lə neɛ ya kara N'iŋga meeyèr lə dee keneɲ, Njesigəneɔ ba pa bəe.

¹²Gelee gá nee ba Rəw-kaw dee a kaiɣəm ləm, A ndul ndiɲ-ndiɲ ləm tɔ. D'a tɔs dee tila dee, Mbata n'a kar némeeko teɛ dɔ dee'g Mee ləb gá n'a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g keneɲ lé. Njesigəneɔ ba pa bəe.

Néra njéteggintaje gá Jerusalem majel unda kə njé gá Samari

¹³Mbuna njéteggintaje gá Samari lé Neɛ n'oo néje gá to keji Gá al dɔ loo sula. Deɛ tegginta gə ri magə-Baal ləm, Deɛ d'ar koso-dəwje lə neɛ Gá Israəl ndəm ləm tɔ.

¹⁴Nɛ mbuna njéteggintaje gá Jerusalem lé Neɛ n'oo néje gá to keji Gá to bəl kədm-kədm. Deɛ to njémɔdkaiyaje ləm, Deɛ njaa gə taŋɔm ba ta dee'g ləm tɔ. Deɛ d'ula diŋgam mee njéra némajelje'g Gə mba kar dəw kára kara Uba goo meeyèr ləa yə el. Neɛ n'oo deɛ lai asəna gə bəe gá Sɔdɔm ləm, Neɛ n'oo njé gá Jerusalem kara Asəna gə bəe gá Gɔmɔr ləm tɔ.

¹⁵Gelee gá nee ba Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa ne ta togábè Dɔ njéteggintaje'g pana: Aa ooje, n'a kar dee d'usɔ kam kag-táaje ləm, N'a kar dee d'ai mán gá kuma-yoo to keneɲ ləm tɔ. Mbata njéteggintaje gá Jerusalem lé D'ar kɔs ta lə Ala rəw Taa loo mee bəe'g pəl-pəl.

Njéteggintaje gá ngɔm

¹⁶Njesigəneə gá njeboo-néje pa togábè pana: Tugaje mbi sí dɔ taje'g læ njéteggintaje Gá d'aw teg d'ar sí lé el. Dee ndɔr sí dɔ néje gá kari ba læm, D'ɔr goo némɔdije Gá d'ɪ ne meə dee-dee'g ya d'ar sí læm tɔ Bó to ta gá ɪ ta Njesigəneə'g el.

¹⁷Dee d'ula njékeji neə bæj-bəije pana: Njesigəneə pana: Seɪ a kiŋgaje meelɔm, Tɔbæi dee d'ula Njé njaa gə goo takəji gá meə dee'gje pana: Némajel kára kara a teə dɔ sí'g el.

¹⁸Nga see nɔ ba si keneɲ Oo takəji læ Njesigəneə Mba koo gə kəmee læm, Mba tuga mbia koo ne ta læ læm tɔ wa. See nɔ ba ur mbia gèŋ dɔ ta'g læ læm, Oo ne ta læ læm tɔ wa.

(Tapa Jeremi)

¹⁹Aa ooje, lel-boo læ Njesigəneə Gá to oŋg-boo læa nduba rəa læm, Ndi bura-boo aw gá nee læm tɔ Ndá jura dɔ njémeeyèrje'g.

²⁰Oŋg læ Njesigəneə a kwəi bèm el saar Karee tɔl ne ta néje Gá yeə wɔji mée'g gə mba ra lé. Ndɔje gá gogo ba seɪ a gərje bæi.

(Tapa Njesigəneə)

²¹Neə n'ula njéteggintaje neelé el Ne dee d'ai d'aw, Neə m'pata n'ar dee el Ne dee tegginta.

²²Bó lé dee d'isi keneɲ D'oo takəji læ neə ndá D'a kar taje læ neə Oso mbi koso-dəwje'g læ neə læm, D'a kar dee d'ɔs badm tel Dɔ rəw-kawje'g læ dee gá majel læma, Gə dɔ néra meeyèrje'g læ dee læm tɔ.

Njesigəneə un loo mee dara'g gə dɔ naŋg nee lad

²³Njesigəneə pana: See neə n'to Ala Gá n'oo loo rɔ neə'g dəb ba wa. Nga see neə n'to Ala Gá n'oo loo gá əw to el wa.

²⁴Njesigəneə pana: See dəw a kiya rəa njɔloo'g Lal kar neə n'ée wa. See neə ya ba n'un loo mee dara'g Gə dɔ naŋg nee lad el wa. Njesigəneə ba pa bèe.

See kandə kó gə kandə mu d'asəna wa

²⁵Neə n'oo ta gá njéteggintaje pa teg ne ginta gə taŋgɔm gə ri neə pana: Ma m'ni, ma m'ni.

²⁶See ndɔ gá ra ba njéteggintaje neelé d'a kunda ŋgaŋ tegginta gá ngɔm læm, tegginta gə ta sukəmlɔo gá meə dee'g læm tɔ wa.

²⁷Dee d'əji mba kar mee koso-dəwje læ neə wəi sel dɔ ri neə'g gə nije'g læ dee gá nana kara ndaji taree ar maree to gá bɔ deeje-je d'ar meə dee wəi ne dɔ ri neə'g mbata magə-Baal lé tɔ.

²⁸Njetegginta gá ni ndá maji karee ndaji ta ni neelé læm, bó lé yeə oo ta læ neə ndá maji karee pa gə goo rəbee læm tɔ. See gelee ban ba oreje kandə kó Gə kandə mu nɔ'd wa. Njesigəneə ba pa bèe.

²⁹Njesigəneḗ pana: See ta læ neḗ to asəna gə pər Esé mḡ gə tɔ ne kər mbal bəe el wa.

³⁰Gelee gə nee ba aa ooje, Njesigəneḗ pa ne pana: Njéteggintaje gə ləm dɔ ta læ neḗ d'ar mar deeje d'oo el lé neḗ n'aw sə dee gə ta.

³¹Njesigəneḗ pana: Aa ooje, njéteggintaje gə d'un ta læ dee-deḗ ya telee gə ta læ neḗ lé n'aw sə dee gə ta.

³²Njesigəneḗ pana: Aa ooje, njéteggin ni-ḡḡmje gə d'ər gée d'ar koso-dəwje læ neḗ ndəm ne gə goo taḡḡmje gə lel ta dee'g lé neḗ n'aw sə dee gə ta, Njesigəneḗ ba pa bəe. Neḗ n'ula dee el ləm, n'un ndu neḗ n'ar dee el ləma, maji dee gə tḗ bəe ya kara to mba koso-dəwje el ləm tɔ.

See ta læ Njesigəneḗ to nékodo gə wai wa

³³Bó lé koso-dəwje nee əsé njete gginta kára əsé njekinjanéməs kára ree dəjii pana: See dī ba gə ndərta gə Njesigəneḗ pa wa. Ndá i a kilá'g pana: Ndərta gə Njesigəneḗ pa lé ba nee: Njesigəneḗ pana: N'a gə mbad sí ya.

³⁴Njete gginta əsé njekinjanéməs əsé dəw kára mbuna koso-dəwje gə pana: Ndərta læ Njesigəneḗ to nékodo gə wai lé ndá n'a kar bḡ néra debee neelé ɔs təa'g gə ta njémeekəije'g læa.

³⁵Sej lé nana kara a dəji maree əsé ḡgokeḗ pana: See ta dī ba Njesigəneḗ ilai keneḡ wa. See yeḡ pa ban wa.

³⁶Ne a paje pana: Ndərta læ Njesigəneḗ to nékodo gə wai lé a paje bəe el ḡga mbata nana kara ta gə teḡ təa'g ya a to nékodo gə wai mbata læa-ləa. Sej lé sej turuje taje læ Ala gə njesikəmba, Njesigəneḗ gə njeboo-néje, Ala læ sí lé ilaje gel.

³⁷Ta gə kəm dəji njete gginta ba nee: See ta dī ba Njesigəneḗ ilai keneḡ wa. See ta dī ba Njesigəneḗ pa wa.

³⁸Ne bó lé sej pajena: Ndərta læ Njesigəneḗ to nékodo gə wai ya bəi ndá aa ooje, ta gə Njesigəneḗ pa ba to nee: To gə sej paje pana: Ndərta læ Njesigəneḗ to nékodo gə wai ne neḗ n'ulá rɔ sí'g mba kula sí ne pana: Sej a paje pana: Ndərta læ Njesigəneḗ to nékodo gə wai lé a paje bəe el ndá

³⁹Gelee gə nee ba, aa ooje, n'a kar mee neḗ wai dɔ sí'g ləm, n'a mbad sí-sej gə bəe-boo gə n'ar sí gə n'ar bɔ síje-je ləma, n'a kəm sí əw nḡ neḗ'g ləm tɔ.

⁴⁰N'a kəm rɔkul gə to gə nḡ dɔ sí'g ləm, n'a kar kəm sɔj gə meḡ dəwje a kwai dɔ'g el ya saar wa kəm sí gə nḡ ləm tɔ.

Jeremi 24

Kandə kodéje mee karèje joo gə né gə a teḡ dɔ koso-dəwje'g

¹Loo gə Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn wa Jekonia, ḡgolə Jojakim, mbai gə Juda ləm, gə ḡgan-mbaije gə Juda ləma, gə njéra-kula-kagje gə njéra lar-kudu-ta-néje

lɛm tɔ mee bɛe gɛ Jerusalem aw sɛ dee Babilɔn mbɔ ndá, Njesigəneɔ am m'oo kandə kodéje mee karèje joo gɛ d'unda takəi'g lə Njesigəneɔ.

²Kandə kodéje gɛ to mee karè gɛ dɔtar lé maji yaɔ to gɛ kandə kodéje gɛ d'inja dɔngɔr bèe nɛ kandə kodéje gɛ to mee karè gɛ njekɔm'g joo lé majel kəm sɔ el mbata majel yaɔ.

³Njesigəneɔ dəjim pana: Jeremi, see dī ba oo wa. Ma m'tel m'ilá keneɲ m'pana: Kandə kodéje ba m'oo. Kandə kodéje gɛ maji ndá maji yaɔ lɛm, njé gɛ majel lé majel yaɔ kəm sɔ el mbata majel lə dee lɛm tɔ.

⁴Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

⁵Njesigəneɔ, Ala lə Israelje pa togəbè pana: To gɛ i ɔr kəm kandə kodéje gɛ maji bèe lé ma kara m'a kɔr kəm Judaje gɛ m'ar dee d'aw bɛe-bər gɛ Kalde lé gə mba ra sɛ dee maji togəbè tɔ.

⁶M'a koo dee gə kəm gɛ maji lɛm, m'a tel ree sɛ dee mee bɛe'g neelé gogo lɛm tɔ. M'a kunda dee léé'g bó m'a tuji dee el ŋga lɛm, m'a mɔa dee bó m'a tɔr dee el ŋga lɛm tɔ.

⁷M'a kar dee bəngərə dee gɛ kɔ gərm to gɛ ma m'to Njesigəneɔ, bó lé d'a tel ree rɔm'g gə meɛ dee bura ndá d'a to koso-dəwje lɛm lɛm, m'a to Ala lə dee lɛm tɔ.

⁸M'a kar Sedesias, mbai gɛ Juda lɛm, gə ŋgan-mbaije ləa lɛm, gə ges dəwje gɛ Jerusalem lɛm, gə njé gɛ nai mee bɛe'g nee ləma, gə njé gɛ d'isi mee bɛe gɛ Ejiptə lɛm tɔ lé tel to d'asəna gə kandə kodéje gɛ majel gɛ kəm sɔ el mbata majel lə dee lé bèe. Njesigəneɔ ba pa bèe.

⁹M'a kar dee to nébəl gə némeekɔ mbata lə beekɔje lai gɛ dɔ naɲg nee lɛm, m'a kar dee to nékula sul dɔ'g lɛm, gə nékunda kogo lɛm, gə nékɔr sor ndam ləma, gə nékila ndɔl dɔ'g lɛm tɔ mee looje lai gɛ m'a gə tuba dee keneɲ lé.

¹⁰M'a kula gə kiambas gə boo-boo gə yoo-koso mbuna dee'g saar kar dee godo mee bɛe gɛ m'ar dee-deɛ gə bɔ deeje-je lé.

Jeremi 25

Kisi gɛ d'isi bɛe-bər'g as ləb rɔ-siri lé

¹Ləb gɛ njekɔm'g sɔ gɛ Jojakim, ŋgolə Jojias, mbai gɛ Juda ɔ ne bɛe lé ta oso mbi Jeremi'g wɔji ne dɔ koso-dəwje gɛ Juda lai. To mee ləb gɛ dɔtar gɛ Nebukadnesar to ne mbai gɛ Babilɔn lé.

²Jeremi pata neelé nɔ koso-dəwje lai gɛ Juda lɛm, gə nɔ njé gɛ Jerusalem lɛm tɔ pana:

³Un kudee mee ləb gɛ njekɔm'g dɔg-giree-munda gɛ Jojias, ŋgolə Amɔ, mbai gɛ Juda ɔ ne bɛe saar boɔgənè lé Njesigəneɔ ulam ta as ləb rɔ-joo-giree-munda ŋga. Ma m'ula sí taree, m'ula sí taree ya teɛ gɛ ndɔ rad nɛ seɲ unje mbi sí rəw dɔ ta'g lɛm.

- ⁴Njesigəneə ula kuraje læa lai gə njéteggintaje lé rɔ sí'g, yeə ula dee gə ndɔ rad ya. Ne seɿ unje mbi sí rəw dɔ'g ləm, seɿ tugaje mbi sí ooje ne ta lé el ləm tɔ.
- ⁵Deə pana: Nana kara maji karee ɔs badm tel yə rəw-kabee gə majel ləm, yə goo néra meeyèrje læa ləm tɔ ndá seɿ a síje mee bee gə n'ar sí-seɿ gə bɔ síje-je lé saar-saar gə nɔ.
- ⁶Maji kar sí ndolèje goo magəje mba pole dee kunda barmba nɔ dee'g el ləm, arje kula ra sí ar mee neə ɿ ne sə neə pu el ləm tɔ ndá n'a ra sə sí majel kára kara el tɔ.
- ⁷Ne seɿ unje mbi sí rəw dɔ ta'g læ neə mba kar kula ra sí ar mee neə ɿ sə neə pu kar neə n'ra ne sə sí majel. Njesigəneə ba pa bèe.
- ⁸Gelee gə nee ba Njesigəneə gə njeboo-néje pa ne togəbè pana: To gə seɿ ooje taje læ neə el ndá
- ⁹aa ooje, n'a gə kula kula bə koso-dəwje lai gə d'isi dɔgel ləm, n'a kula kula kar kura læ neə Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn ləm tɔ. N'a karee ree rɔ gə bee nee gə dəw-mee-beeje gə keneɿ ləm, gə ginkoji dəwje gə ranɟ gə nee lai gə gugu dəa ləm tɔ mba tuji dee pugudu ləm, mba kar dee tel gə néno ləm, gə nékula sul dɔ'g læma, gə nétuji gə to gə nɔ ləm tɔ. Njesigəneə ba pa bèe.
- ¹⁰ N'a kar ndu rɔlel gə ndu pa kalrɔ ləm, gə pakɔs læ njedené-sigi gə pakɔs læ njəngao-sigi ləm, gə kaa mbal-kusu-kó læma, gə ndogó læ pərngel ləm tɔ d'a godo mbuna dee'g.
- ¹¹ Bee nee lai a tuji ləm, a tel to dɔ nduba ləm tɔ ndá ginkoji dəwje gə ranɟ neelé d'a ra kula bə kar mbai gə Babilɔn as læb dee rɔ-siri.
- ¹²Ne loo gə rudu læbje gə rɔ-siri lé a kun dɪao mbə ndá n'a kar mbɔ néra mbai gə Babilɔn gə ginkoji dəwje neelé ɔs ta dee'g gə mbata néra deeje gə yèr. Tɔbəi n'a kar bɔ néra Kaldeje ɔs ta dee'g ndá n'a kar bee læ dee tel to dɔ nduba saar gə nɔ. Njesigəneə ba pa bèe.
- ¹³Néje lai gə neə m'pa taree n'oji ne dɔ bee neelé ləm, gə néje lai gə ndanɟ mee maktub'g neelé ləm, gə ta néje lai gə Jeremi tegginee wɔji ne dɔ ginkoji dəwje gə ranɟ lai ləm tɔ lé n'a karee teə dɔ bee'g neelé ya.
- ¹⁴Mbata ginkoji dəwje gə ranɟ gə to njésiŋgamonje ləm, gə mbaije gə boo-boo ləm tɔ lé d'a tel kwa dee-deə nja bə ndá n'a kuga dee gə goo néra dee ləm, gə goo kula gə ji dee ba ra ləm tɔ.

Bai gə kə ganɟ rəwta

- ¹⁵Mbata Njesigəneə Ala læ Israelje ulam ta togəbè pana: Maji kam m'taa bai mán-nduú onɟ læ neə gə rusu lé ji neə'g ndá m'ar ginkoji dəwje gə ranɟ lai gə n'a gə kulam rɔ dee'g lé d'ai.
- ¹⁶D'a kai kaw jogè-jogè ndá d'a to kasəna gə mbəje loo gə d'a koo kiambas gə n'a gə kula mbuna dee'g lé.

- 17 Bèe ba m'taa bai neelé ji Njesigəneə'g ndá m'ar ginkoji dəwje gə ranḡ lai gə Njesigəneə ulam gə rɔ dee'g lé d'ai.
- 18 Ma m'ar deə gə d'isi Jerusalem ləm, gə bee-booje gə Juda ləm, gə mbaije ləa ləma, gə ŋgan-mbaije ləa ləm tɔ lé d'ai, gə mba kar bee lé tel to ne dɔ nduba ləm, gə néŋ ləm, gə nékula sul dɔ'g ləma, gə né gə ndɔl wa dəa ləm tɔ, to gə seɿ ooje ne boḡənè bèe lé ya tɔ.
- 19 M'ar Paraḡ, mbai gə Ejiptə ləm, gə kuraje ləa ləm, gə ŋgan-mbaije ləa ləma, gə koso-dəwje ləa lai ləm tɔ d'ai.
- 20 M'ar Arabi bura ləm, gə mbaije lai gə bee gə Uts ləma, gə mbaije lə Pilistije lai gə d'isi Askalḡ gə Gaja gə Ekrḡ gə ges loo gə Asdod gə nai ləm tɔ lé d'ai.
- 21 M'ar Edəmje gə Moabje gə Amḡje d'ai.
- 22 M'ar mbaije lai gə Tir ləma, gə mbaije lai gə Sidḡ ləm, gə mbaije lai gə d'isi dɔḡoré-loo gə dəb baa-boo-kad'g nu ləm tɔ lé d'ai.
- 23 M'ar Dedanje ləm, gə Temaje ləm, gə Busje ləma, gə deə lai gə to njéndisa kil mbaita deejə ləm tɔ lé d'ai.
- 24 M'ar mbaije lai gə Arabi ləm, gə mbaije lə Arabə lai gə d'isi dɔdilaloo'g ləm tɔ lé d'ai.
- 25 M'ar mbaije lai gə Jimri ləm, gə mbaije lai gə Elam ləma, gə mbaije lai gə Médi ləm tɔ lé d'ai.
- 26 M'ar mbaije lai gə dɔḡel, deə gə d'isi mbɔr nə'g dəb əsé deə gə d'isi əw gə nə ləma, gə beekoje lai gə dɔ naŋḡ nee ləm tɔ lé d'ai. Ndá mbai gə Sesak ba a kai goo dee'g.
- 27 M'a kula dee pana: Njesigəneə gə njeboo-néje, Ala lə Israelje pa togəbè pana: Aije areeje tɔl sí ar sí tɔméje tululu-tululu ndá tosoje ne lal kuba loo kɿ tar loo gə seɿ ooje kiambas gə n'a gə kula ne mbuna sí'g lé!
- 28 Nə bó lé deə mbad taa bai mán-nduú lé jii'g kai ndá ula dee pana: Njesigəneə gə njeboo-néje pa togəbè pana: Lé riri kara seɿ a kaije ya!
- 29 Mbata aa ooje, bee-boo gə ri neə ɓar dɔ'g lé n'un kudu ra né gə majel keneŋ. Ŋga see seɿ a síje lal karee tibi mbɔr sí wa! A lal tibi mbɔr sí el. Mbata n'a ɓar kiambas karee ree dɔ dəwje lai gə d'isi dɔ naŋḡ nee. Njesigəneə gə njeboo-néje ɓa pa bèe.
- 30 Ndá i lé a teggin ta néje neelé lai Kar dee ndá a kula dee pana: Njesigəneə a kinja diaḡ tar hər-hər: Ndi a ɓar loo-siée gə to gə kəmee'g. Yee a kinja diaḡ dɔ loo-siée'g Loo-mbula-nduú'g Dɔ dəwje lai gə dɔ naŋḡ nee.
- 31 Kaa né ɓar ɔr rudu naŋḡ nee njal Mbata Njesigəneə Ra gə ginkoji dəwje gə ranḡ ta, Yee gaŋḡta dɔ dəwje'g lai Yee ɔm njémeeyərje ta kiambas'g. Njesigəneə ɓa pa bèe.

- ³²Njesigəneə gá njeboo-néje pata togábè pana: Némeeke-boo ì aw gá kédé-kédé Mbuna ginkoji dəwje gə ranğ'g ləm, Lel-boo ì gigigi gwəi nanğ'd ləm tə.
- ³³Dee gá Njesigəneə a təl dee mee ndəa'g neelé d'a to nanğ rib-rib un kudee dəb nanğ gá kel kára'g saar tee ne debee gá kel gá ranğ'd. D'a nɔ dee el ləm, d'a kodo yoo dee el ləma, d'a dubu dee el ləm tə. D'a to asəna gə siɿ néje gá dɔ nanğ'd bəe.
- ³⁴Seɿ njékul dəwje, Ɔrje ndu sí gá tar nɔje ne! Seɿ njékərnɔ koso-dəwje, Rogoje dan buu'g! Mbata ndɔje gá kə kar dee Gaɿ gwəb sí tee mbə. N'a tɔ sí pɔs-pɔs asəna gə jo-gɔr bəe.
- ³⁵Njɔloo-kula-dɔ lə njékul dəwje godo nga ləm, Kaji lə njékərnɔ dəwje kara godo nga ləm tə.
- ³⁶Ooje ndu nɔ lə njékul dəwje gá bar ləm, Gə ndu tumə rɔ lə njékərnɔ koso-dəwje gá bar ləm tə, Mbata Njesigəneə tuji loo-ko-mu lə koso-dəwje lə dee.
- ³⁷Ong lə Njesigəneə gá ɔ to gá pər bəe Tuji loo-sije lə dee gá kul yururu lé.
- ³⁸Yeɿ uba loo-siée yə To gá ngon toboɿ gá uba loo-tée yə bəe. Mbata bee lə dee tel dɔ dɔdilaloo Gə goo meeki jugugu Gə onğ-boo lə njetujiloo lé.

Jeremi 26

Jeremi si ta yoo'g

- ¹Un kudee ləb kɔbee'g lə Jojakim, ngolə Jojias, mbai gá Juda lé Njesigəneə pata nee pana:
- ²Njesigəneə pa togábè pana: Aw aar tar gad-kəi'g lə Njesigəneə'g ndá ula dee gá d'ɿ bee-booje lai gá Juda ree d'unda barmba mee kəi'g lə Njesigəneə lé taje lai gá m'un ndum mba kari ula dee lé, a kyə rɔta kára kara el.
- ³Banelə d'a koo ta ləm kar nana kara ɔs badm tel yə goo rəw-kabee gá majel. Bəe ba m'a kyə goo nɛmajel gá m'wɔji gə mba ra sə dee mbata néra majelje lə dee lé.
- ⁴A kula dee pana: Njesigəneə pa togábè pana: Bó lé seɿ ooje ta ləm gə mba njaa gə goo godndum gá m'unda nɔ sí'g el ləm,
- ⁵gə mba koo taje lə kuraje ləm gá njéteggintaje gá m'ula dee rɔ sí'g un kudee gə ndɔ rad nɛ seɿ ooje ta lə dee el ləm tə lé ndá
- ⁶m'a ra gə kəi neelé to gá m'ra gə Silo bəe ləm, m'a kar bee-boo neelé tel to nékila ndɔl dɔ'g lə ginkoji dəwje gə ranğ lai gá dɔ nanğ nee ləm tə.
- ⁷Njékinjanéməsje, gə njéteggintaje, gə koso-dəwje lai d'oo ta nee gá Jeremi ila mberee mee kəi'g lə Njesigəneə lé.
- ⁸Loo gá Jeremi pata gá Njesigəneə ulá gə mba karee pa ar koso-dəwje lai ila nanğ dɛgərə ndá njékinjanéməsje gə njéteggintaje gə koso-dəwje lai d'ubá d'wá pana: I a kwəi ya!

- ⁹Gə mba dí ba i tegginta gə ri Njesigəneḗ pa ne pana: Kəi gə nee a to kasəna gə Silo bəe ləm, bee-boo gə nee a tuji kar dəw godo keneḗ ləm tə wa. Koso-dəwje lai bugu nḗ də Jeremi'g mee kəi'g lə Njesigəneḗ.
- ¹⁰Loo gə ḡgan-mbaije gə Juda d'oo ta néje neelé ndá d'ḡ mee kəi'g lə mbai d'aw kəi'g lə Njesigəneḗ, d'aw d'isi takəi'g lə Njesigəneḗ gə ria lə Takəi gə Sigi.
- ¹¹Yen ḡga njékinjanéməsje gə njéteggintaje pata togábè d'ar ḡgan-mbaije gə koso-dəwje lai pana: Dəw neelé kəm karee wəi ya, mbata yeḗ tegginta ila də bee-boo'g neelé to gə seḡ ooje gə mbi sí lé ya.
- ¹²Nə Jeremi ula ḡgan-mbaije lai ləm, gə koso-dəwje lai ləm tə pana: Njesigəneḗ ulam mba karm m'teg gintaje ne lai gə seḡ ooje gə m'ila də kəi'g neelé ləm, gə də bee-boo'g neelé ləm tə.
- ¹³Basinè, maji kar sí gəlje panjaa sí ləm, gə néra sí ləma, ooje ndu Ala lə sí gə Njesigəneḗ gə bar ləm tə, yen ba Njesigəneḗ a kyḗ ne goo némajel gə yeḗ pa taree wəji ne də sí lé bəi.
- ¹⁴Ma ba yè m'ar meeḡ ji sí'g nee ya, raje səm to gə meeḡ sí ndigi to gə seḡ ooje gə né gə to gə də najee ya.
- ¹⁵Nə ooje maji, bó lé seḡ təlmje ndá seḡ taaje məs yeḗ gə ta wa dəa el lé ilaje də sí-seḡ'g ya ləm, gə də bee-boo'g nee ləma, gə də njé gə d'isi keneḗ ləm tə, mbata təgərwə ya, Njesigəneḗ ulam rə sí'g mba karm m'ila taje lai neelé mbi sí'g ya.
- ¹⁶ḡgan-mbaije gə koso-dəwje lai d'ula njékinjanéməsje gə njéteggintaje pana: Dəw neelé kəm karee wəi el. Mbata yeḗ ula sí ta gə ri Ala lə sí gə Njesigəneḗ ba.
- ¹⁷Yen ḡga ḡgatəgje gə nḗje lə bee lé d'ḡ pata loo-mbə-də-nḗ lə koso-dəwje'g lai pana:
- ¹⁸Mise, dəw gə Moreset tegginta mee ndəa'g lə Ejevias, mbai gə Juda lé ndá yeḗ ula koso-dəwje lai gə Juda pana: Njesigəneḗ gə njeboo-néje pa togábè pana: D'a ndə Siḡ bur-bur to gə mee ndə bəe ləm, Jerusalem a tel to kər mbalje Gə təs də nḗ'd ləma, Mbal gə kəi gə to gə kəmee To keneḗ lé a tel to mee kag-kər ləm tə.
- ¹⁹See Ejevias, mbai gə Juda gə koso-dəwje lai gə Juda təlee wa. See Ejevias bəl Njesigəneḗ el wa. See yeḗ ra ndò rə Njesigəneḗ'g el wa. Bèe ba Njesigəneḗ yḗ ne goo némajel gə yeḗ pa taree wəji ne də dee lé. ḡga see jeḗ lé j'a ra kaiya gə boo bəe kila ne ta də sí'g wa.

Jojakim ar dee təl njetegginta gə ria lə Uri

- ²⁰Dəw kára ria lə Uri, ḡgolə Semaəja, dəw gə Kirjat-Yearim kara tegginta gə ri Njesigəneḗ tə. Yeḗ tegginta ila də bee-boo'g nee ləm, gə də bee'g bura ləm tə, aree aw nḗ'd gə kḗ Jeremi bəe ya tə.

²¹Mbai Jojakim ləm, gə bao-rɔje læ ləma, gə ŋgan-mbaije læ lai ləm tɔ d'oo taje læa nee ndá mbai saŋg loo mba kar dee tɔlee. Uri oo taree ndá yeɛ bəl, tɔbɛi aɪ aɪ bɛe gə Ejiptə.

²²Mbai Jojakim ula Elnatan ŋgolə Akbɔr gə dəwje gə raŋg səa nɔ'd ar dee d'aw Ejiptə.

²³Deɛ d'aw d'wa Uri mee bɛe gə Ejiptə ree səa ndá mbai Jojakim ar dee tɔlee gə kiambas ndá ila ninee dɔɔbar dəwje gə raŋg'd.

²⁴Nɛ Ahikam, ŋgolə Sapan aa dɔ Jeremi, ɔg dee kilá ji koso-dəwje'g lé kar dee tɔlee.

Jeremi 27

Jeremi un néməmənɔ ila gwɔsee'g

¹Un kudee ndɔ kɔbɛe'g læ Jojakim, ŋgolə Jojias, mbai gə Juda lé Njesigəneɔ ula Jeremi ta gə rɔtaje nee pana:

²Njesigəneɔ ulam ta togəbè pana: Ra kúla larje ləm, gə néməmənaje ləm tɔ ɔm dee gwɔbi'g.

³Ula ne ar mbai gə Edɔm ləm, gə mbai gə Moab ləm, gə mbai læ Amoje ləm, gə mbai gə Tir ləma, gə mbai gə Sidɔ ləm tɔ, gə ndu njékaɪkulaje gə ree Jerusalem rɔ Sedesias, mbai gə Juda lé.

⁴Ndá a kar dee ndukunje ləm gə mba kar dee d'aw d'ula bée deeje pana: Njesigəneɔ gə njeboo-néje gə to Ala læ Israélje pa togəbè pana: Aa ooje, ta gə seɪ a kulaje bée síje ba nee:

⁵To ma nja m'ra dɔ naŋg, gə dəwje, gə daje gə d'aw keneŋ gə goo siŋgamonɔ ləm gə ur dɔ loo ləm, gə jim gə m'ula ndiŋ ləm tɔ ndá dɔ naŋg lé m'ar dəw to gə məəm ya ndigi.

⁶Basinè m'ɔm bɛeje nee lai ji kura'g ləm Nebukadnesar, gə to mbai gə Babilɔn. Daje gə mee wala'g ya kara m'a kar dee d'oso gelee'g tɔ.

⁷Ginkoji dəwje gə raŋg lai d'a ra né karee-yeɛ ləm, gə ŋgonee ləma, gə ŋgokea ləm tɔ saar kar ndɔ gə wɔji dɔ bɛe læa tee kar ginkoji dəwje gə raŋg gə to njésiŋgamonje, gə mbaije gə boo-boo dum ne dɔ bɛe læa.

⁸Bó lé ginkoji dəwje əsé beekɔ mbad koso gel Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn ləm, d'ula gwɔb dee taa ne néməmənɔ læ mbai gə Babilɔn el ləm tɔ ndá m'a kar bɔ néra ginkoji dəwje lai neelé ɔs ta dee'g gə kiambas ləm, gə boo-boo ləma, gə yoo-koso ləm tɔ saar kar dee d'udu bɔ. Njesigəneɔ ba pa bèe.

⁹Bèe ndá ta læ njéteggintaje læ sí, gə njéndo-ərje læ sí, gə njékoo-né-gə-nije læ sí, gə njétən kérémeje læ sí, gə njémbeeje læ sí gə d'ula sí pana: Seɪ a kosoje gel mbai gə Babilɔn'g el lé maji kar sí ooje el.

- 10**Mbata deę teggin taŋɔm ba d'ar sí gə mba kam m'tuba sí ne mee bee'g lə sí m'ɔm sí əw ləm, gə mba kar sí uduje ne ləm tɔ.
- 11**Ne ginkoji dəwje gə d'a kula gwɔb dee gel nɛməmənə'g lə mbai gə Babilɔn gə mba koso gelee'g ndá m'a kyə dee mee bee'g lə dee kar dee d'isi keneɲ ləm, kar dee ndɔ-ndɔ keneɲ ləm tɔ. Njesigəneə ba pa bɛe.
- 12**Ma m'ula Sedesias, mbai gə Juda taje neelé togábè ya to m'pana: Ulaje gwɔb sí taaje ne nɛməmənə lə mbai gə Babilɔn osoje ne gelee'g ləm, gə gel koso-dəwje'g lə ləm tɔ ndá a síje ne kamba ya.
- 13**See gelee ban ba i seɲ gə koso-dəwje lai a kwəije ne yoo-kiambas ləm, gə yoo-boo-boo ləma, gə yoo-koso ləm tɔ, to gə Njesigəneə pa taree wɔji ne dɔ ginkoji dəwje gə d'a koso gel mbai gə Babilɔn'g el lé wa.
- 14**Njéteggintaje gə d'ula sí pana: Mbai gə Babilɔn a kwa sí bər el lé maji kar sí ooje ta lə dee el. Mbata ginta gə deę teg d'ar sí lé to taŋɔm.
- 15**Njesigəneə pana: Ma m'ula dee el, ne deę teggin taŋɔm gə rim gə mba kam m'tuba sí ne, seɲ gə njéteggintaje gə tegginta d'ar sí lé kar sí uduje ne.
- 16**Ma m'ula njékinjanéməsje gə koso-dəwje nee lai m'pana: Njesigəneə pa togábè pana: Taje lə njéteggintaje lə sí gə tegginta d'ar sí pana: Nai lam ndá nékulaje gə mee kəi'g lə Njesigəneə lé d'a kɪ ne Babilɔn tel ree ne lé maji kar sí ooje el! Mbata to ginta gə ŋɔm ba deę teg d'ar sí ya.
- 17**Maji kar sí ooje ta lə dee el ne osoje gel mbai gə Babilɔn'g ndá seɲ a síje ne kamba. See gelee ban ba bee-boo neelé a tel tuji pugudu wa.
- 18**Bó lé deę to njéteggintaje ləm, ta lə Njesigəneə nai mee dee'g ləm tɔ ndá maji kar dee ra ndò rɔ Njesigəneə gə njeboo-néje gə mba kar nékulaje gə nai mee kəi'g lə Njesigəneə ləm, gə mee kəi'g lə mbai gə Juda ləma, gə mee bee-boo gə Jerusalem ləm tɔ lé d'a kaw ne Babilɔn el.
- 19**Mbata Njesigəneə gə njeboo-néje pata togábè wɔji ne dɔ gajije, gə dura, gə nékunda geleje'g, gə nékulaje gə raŋg gə nai mee bee-boo'g neelé
- 20**gə Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn taa el, loo gə yeɲ wa Jekonia, ŋgolə Jojakim, mbai gə Juda ləm, gə dəwje gə boo-boo lai gə Juda gə Jerusalem ləm tɔ bər aw sə dee Babilɔn lé.
- 21**Njesigəneə gə njeboo-néje, Ala lə Israelje pata togábè wɔji ne dɔ ges nékulaje gə nai mee kəi'g lə Njesigəneə ləm, gə mee kəi'g lə mbai gə Juda ləma, gə mee bee-boo gə Jerusalem ləm tɔ pana:
- 22**D'a kaw ne Babilɔn ndá d'a to keneɲ saar ndɔ gə m'a kaw saŋg dee gə mba kar dee tel ree ne lée'g neelé. Njesigəneə ba pa bɛe.

Jeremi 28

Njetegginta gə ŋɔm gə ria lə Hanania lé Jeremi aw səa gə ta

¹ Mee ləb'g neelé loo gá Sedesias, mbai un kudu kɔ ne bee, mee nai gá njekɔm'g mi mee ləb gá njekɔm'g sɔ lé Hanania, ɲgolə Ajur gá to njetegginta gá Gabao, ulam ta mee kəi'g lə Njesigəneɔ kəm njékinjanéməsje'g ləm, gə kəm koso-dəwje'g lai ləm tɔ pana:

² Njesigəneɔ gá njeboo-néje, Ala lə Israelje pata togəbè pana: Ma m'təd néməmənə lə mbai gá Babilɔn kərm-kərm.

³ Nai as ləb joo ndá nékulaje lai gá mee kəi'g lə Njesigəneɔ gá Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn odo aw ne Babilɔn lé m'a kar dee tel ree ne lée'g nee gogo.

⁴ Tɔbəi Njesigəneɔ pana: N'a kar Jekonia, ɲgolə Jojakim, mbai gá Juda gə dəwje lai gá Juda gá d'wa dee bər d'aw sə dee Babilɔn lé tel ree lée'g neelé tɔ. Mbata n'a gə təd néməmənə lə mbai gá Babilɔn kərm-kərm ya.

⁵ Jeremi, njetegginta ila Hanania, njetegginta'g kəm njékinjanéməsje'g ləm, gə kəm koso-dəwje'g lai gá d'aar mee kəi'g lə Njesigəneɔ lé ləm tɔ pana:

⁶ Maji karee to togəbè ya. Maji kar Njesigəneɔ ra togəbè ya! Maji kar Njesigəneɔ ar taje gá i tegginee lé aw lée'g béréré ləm, maji karee ar nékulaje gá mee kəi'g lə Njesigəneɔ gə koso-dəwje lai gá d'aw sə dee bee-bər'g lé d'ɪ Babilɔn tel ree lée'g nee ləm tɔ.

⁷ Ne né kára ba lé maji kari oo ta gá m'ila mbii'g ləm, gə mbi koso-dəwje'g lai ləm tɔ.

⁸ Njéteggintaje gá ree kédé bad ba ma gə i bəi lé un kudée mee ndəaje gá ləw lé deɔ tegginta rɔ ləm, gə ta nékəmdoo ləm, gə ta yoo-koso ləm tɔ d'ila dɔ beeje gá siŋga dee to ləm, gə dɔ beekoje gá boo-boo ləm tɔ,

⁹ Ne bó lé njetegginta pata wɔji ne dɔ meelɔm ndá kaw gá ginta teg ləa aw lée'g béréré lé ba d'a gəree ne gá yeɔ gá Njesigəneɔ ulá tɔgəɔ ya.

¹⁰ Yen ɲga Hanania, njetegginta ɔr néməmənə gá to gwɔb Jeremi, njetegginta'g lé təd kərm-kərm.

¹¹ Ndá Hanania lé pata kəm koso-dəwje'g lai pana: Njesigəneɔ pata togəbè pana: Ləb joo gá a gə ree lé ndá n'a təd néməmənə lə Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn lé gwɔb ginkoji dəwje gə ranɲ'g lai ya. Yen ɲga Jeremi gá njetegginta lé ɔd aw.

¹² Ne gée gá gogo loo gá Hanania, njetegginta təd néməmənə gá gwɔb Jeremi, njetegginta'g lé mbɔ ndá Njesigəneɔ un ndia ar Jeremi gə rɔtaje nee pana:

¹³ Aw ula Hanania pana: Njesigəneɔ pa togəbè pana: I təd néməmənə gá ra gə kag ya ne i a kiŋga néməmənə gá ra gá larndul ba toree'g.

¹⁴ Mbata Njesigəneɔ gá njeboo-néje gá to Ala lə Israelje lé pa togəbè pana: Ma m'ila néməmənə gá to larndul gwɔb ginkoji dəwje gə ranɲ'g neelé lai mba kar dee d'oso ne gel Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn'g ndá d'a koso gelee'g ya, daje gá wala kara m'aree tɔ.

15 Tɔ̀bɔ̀i Jeremi, njetegginta ula Hanania njetegginta lé pana: Hanania, maji kari ur mbi oo ne ta nee! Njesigəneɔ̄ ulai el ne i ba ula koso-dəwje nee ta gə ɲɔ̀m ba.

16 Gelee gə bèe ba Njesigəneɔ̄ pa ne togə̀bè pana: Aa oo, neɛ n'tubai dɔ̀ nanɲ nee. I a kwəi mee ləb gə nee ya. Mbata tapaije ɔ̀s ta lə Njesigəneɔ̄ rəw.

17 Yen ɲga Hanania, njetegginta lé wəi mee ləbee gə nee ya, mee naɲ gə njekɔ̀m'g siri'g.

Jeremi 29

Jeremi ndaɲ maktub ar deɛ gə d'isi bee-bər'g

1 Aa ooje, taje gə Jeremi, njetegginta gə si Jerusalem lé ndaɲ ula ne ar ges njé gə tɔ̀gje gə d'wa dee bər ləm, gə njékinjanéməsje ləm, gə njéteggintaje ləma, gə koso-dəwje lai gə Nebukadnesar wa dee bər Jerusalem aw sə dee Babilɔ̀n ləm tɔ̀,

2 loo gə Jekonia, mbai ləm, gə keɛje ləm, gə njékoʒbeeje ləm, gə mbaije gə Juda gə Jerusalem ləma, gə njéra-kula-kagje gə njéra lar-kudu-takəije ləm tɔ̀ lé d'unda loo mee bee gə Jerusalem teɛ mbə lé.

3 Maktub neelé yeɛ ar Eləasa, ɲgolə Sapan deɛ gə Gemaria, ɲgolə Hilkiya gə Sedesias, mbai gə Juda ula dee rɔ̀ Nebukadnesar'g, mbai gə Babilɔ̀n lé. Maktub neelé yeɛ ndaɲ ta togə̀bè keneɲ pana:

4 Njesigəneɔ̄ gə njeboo-néje gə to Ala lə Israəlje lé pa togə̀bè ar deɛ gə d'wa dee gə bər gə neɛ n'i sə dee Jerusalem n'aw sə dee Babilɔ̀n lé.

5 Maji kar sí raje kəije lə sí síje keneɲ ləm, ndɔ̀je ndɔ̀ ɔ̀je kée ləm tɔ̀.

6 Taaje nɔ̀ ojije ne ɲganje gə diɲgam gə njé gə dené ləm, taaje denéje arje ɲgan síje gə diɲgam ləm, arje ɲgan síje gə dené taa ɲgaw ləm tɔ̀, gə mba kar dee d'oji ne ɲganje gə diɲgam gə njé gə dené, ɔ̀sje dɔ̀ nɔ̀ gə kédé-kédé lé gə síje keneɲ lé bó arje bula lə sí rəm el.

7 Saɲje maji lə bee-boo gə n'aw sə sí gə bər keneɲ ləm, raje tamaji ta Njesigəneɔ̄'g mbata lə ləm tɔ̀ mbata mbɔ̀l dɔ̀ si maji lə bee-boo neelé ba seɲ kara a síje ne gə majee tɔ̀.

8 Mbata Njesigəneɔ̄ gə njeboo-néje gə to Ala lə Israəlje lé pa togə̀bè pana: Maji kar sí yaje loo arje njéteggintaje lə sí, gə njénékooje lə sí gə d'isi mbuna sí'g lé su kəm sí el. Ɔ̀mje mee sí dɔ̀ njekɔ̀r gel nije gə d'aw d'ɔ̀r gel nije lə sí lé el ləm tɔ̀.

9 Mbata taɲɔ̀mje ba deɛ tegginee gə ri neɛ d'ar sí. Neɛ ba n'ula dee el. Njesigəneɔ̄ ba pa bèe.

10 Ne aa ooje, ta gə Njesigəneɔ̄ pa ba nee: Loo gə ləb gə rɔ̀-siri gə wɔ̀ji dɔ̀ Babilɔ̀n a dəs mbə ndá m'a kar məəm olé dɔ̀ sí'g ləm, m'a kar tagə̀maji ləm gə m'pa m'wɔ̀ji ne dɔ̀ sí lé aw lée'g béréré mba tel sə sí lée'g neelé gogo ləm tɔ̀.

- 11**Ma m'gər né gé m'wa dɔ ɔlee m'wɔji ne dɔ sí gao, to né gé wɔji dɔ meelɔm bó nèmeekɔ el mba kar sí né gé nai nɔ sí'g ləm, kar sí undaje ne mee sí yel ləm tɔ. Njesigəneɔ ba pa bèe.
- 12**Seɪ a noje barje rim ləm, a kaw raje tamaji tam'g ləm tɔ ndá m'a koo ndu sí ya.
- 13** Seɪ a saɲgmje ndá a kiɲgamje, bó lé seɪ a saɲgmje gə ɲgaw mee sí bura.
- 14**M'a kyɔ loo kar sí iɲgamje ya. Njesigəneɔ ba pa bèe. M'a kar njé'g lə sí gé d'wa dee gé bərje lé tel ree ləm, m'a mbɔ sí mbuna ginkoji dəwje gə raɲg'g lai gə looje lai gé m'tuba sí m'ɔm sí keneɲ ləm tɔ. Njesigəneɔ ba pa bèe. Ndá m'a tel sə sí ree sə sí loo gé d'wa sí keneɲ d'aw sə sí bee-bər'g lé.
- 15**Lé togəbè kara, seɪ pajena: Njesigəneɔ ar sí j'ɲgaje njéteggintaje mee bee gé Babilɔn mba!
- 16**Njesigəneɔ pata togəbè wɔji ne dɔ mbai gé si dɔ kalimbai'g lə Dabid ləm, gə dɔ koso-dəwje lai gé d'isi mee bee-boo'g nee ləma, gə dɔ ɲgakɔ síje gé d'aw sə sí bee-bər'g el ləm tɔ:
- 17**Njesigəneɔ gé njeboo-néje lé pa togəbè pana: Aa ooje, m'a kula gə kiambas, gə boo-boo, gə yoo-koso dan dee'g tɔbəi m'a kar dee to d'asəna gə kandə kodéje gé to keji gé dəw askəm sɔ el mbata lə ndum lə dee lé.
- 18**M'a korə dee gə kiambas ləm, gə boo-boo ləma, gə yoo-koso ləm tɔ. M'a kar dee to nébəl gə mbata lə beekoje lai gé dɔ naɲg nee ləm, gə nékila ndɔl dɔ'g ləm, gə nékəmdoo ləm, gə nékula sul dɔ'g ləma, gə nékila rɔkul-boo dɔ'g ləm tɔ mbuna ginkoji dəwje gə raɲg gé m'a gə tuba dee kɔm dee keneɲ ləm,
- 19**mbata deɔ d'un mbi dee rəw dɔ taje'g ləm ləm, deɔ gé m'a m'ula kuraje ləm gé to njéteggintaje rɔ dee'g un kudee gə ndɔ rad nɛ deɔ d'un mbi dee rəw dɔ'g lé. Njesigəneɔ ba pa bèe.
- 20**Nɛ seɪ lé maji kar sí ooje ta lə Njesigəneɔ, seɪ lai gé d'wa sí bər gé m'ar sí ije Jerusalem awje Babilɔn lé.
- 21**Njesigəneɔ gé njeboo-néje gé to Ala lə Israelje lé pata togəbè dɔ Ahab gé to ɲgolə Kolaja ləm, gə dɔ Sedesias gé to ɲgolə Maaséja ləm tɔ, deɔ gé teggin taɲɔm gə rim d'ar sí lé m'pana: Aa ooje, ma m'uba dee m'ya dee ji Nebukadnesar, mbai gé Babilɔn ndá yeɔ a kar dee tɔl dee kəm sí'g ya.
- 22**D'a to kasəna gə ta kila ndɔl dɔ dəw mbuna deɔ lai gé d'wa dee gé bərje bee gé Juda d'aw sə dee Babilɔn ndá d'a pana: Maji kar Njesigəneɔ ra səi to gé ra gə Sedesias gə Ahab gé mbai gé Babilɔn roo dee pər'd bèe!
- 23**Né neelé a teɔ dɔ dee'g mbata deɔ ra nérɔkul mbuna Israelje'g d'ya ne rɔ dee dan ndal denéje lə mar deeje'g gə mɔdkaiya ləm, ma m'un ndum m'ar dee el nɛ deɔ pa taɲɔm gə rim ləm tɔ. Ma m'gər gao ləm, m'oo gə kəm ləm tɔ. Njesigəneɔ ba pa bèe.

Ta gó Njesigəneə ula Semaeja lé

- 24**I a kula Semaeja, dəw gó Nehélam pana,
- 25**Njesigəneə gó njeboo-néje gó to Ala lə Israélje lé pa togábè pana: I ra maktub togábè gə rii ula ne ar koso-dəwje gó Jerusalem ləm, gə Soponi, ɲgolə Maaséja, njekinjanéməs ləma, gə njékinjanéməsje lai ləm tɔ pana:
- 26**Njesigəneə undai gó njekinjanéməs tor Jeojoda, njekinjanéməs'g gə mba kar njekaa-dɔ-loo si mee kəi'g lə Njesigəneə mba koo ne goo dəw gó rara gó to mbə gó unda rəa gó njetegginta ləm, gə mba kari ilá kəi-danɲgai'g ila ɗa gɔlee'g ləm tɔ.
- 27**Basinè, see gə mba ɗi ba Jeremi, dəw gó Anatot gó tegginta mbuna sí'g lé i ndanɲee wa.
- 28**Yee lé ula dee ar dee d'aw d'ula sí Babilɔn pana: Kur sí a gə kəw yaə bee-bər'g ndá maji kar sí n'raje kəije j'isije keneɲ ləm, ndɔje ndɔ j'usɔje kée ləm tɔ!
- 29**Soponi, njekinjanéməs tura maktub neelé nɔ Jeremi, njetegginta'g lé.
- 30**Ndá Njesigəneə ula Jeremi ta gə rɔtaje nee pana:
- 31**Ula dee ar dee d'aw d'ula deɛ lai gó to bərje lé pana: Njesigəneə pata togábè wɔji ne dɔ Semaeja, dəw gó Nehélam lé pana: Mbata ma m'ula Semaeja el ne yee tegginta ləm ar sí ləm, yee ula sí ta meekundayel gó ɲɔm ləm tɔ ndá
- 32**aa ooje, ta gó Njesigəneə pa ba nee: M'a kar bɔ néra Semaeja, dəw gó Nehélam, deɛ gə ɲgakeaje ɔs ta dee'g. Dəw ləa kára kara a si dan koso-dəwje'g neelé el ləm, a koo némaji gó m'a gə ra gə koso-dəwje ləm el ləm tɔ. Njesigəneə ba pa bée. Mbata tapeaje ɔs ta lə Njesigəneə rəw.

Jeremi 30

Tel gó Israélje d'a gə kɪ bee-bər tel ree bée lé

- 1**Ta gó Njesigəneə ula Jeremi gə rɔtaje lé ba nee:
- 2**Njesigəneə, Ala lə Israélje pa togábè pana: Ndan taje lai gó m'ulai lé mee maktub'g.
- 3**Njesigəneə pana: Aa ooje, ndɔje gó d'a gə ree lé m'a tel gə koso-dəwje ləm gó Israél gə Judaje gó d'aw bee-bər'g lé ree sə dee. Njesigəneə ba pa bée. M'a tel ree sə dee mee bee gó m'ar bɔ deeje-je lé ndá a to kə dee-deɛ ya.
- 4**Yee nee ba gó taje gó Njesigəneə pa wɔji ne dɔ Israélje ləm, gə dɔ Judaje ləm tɔ.
- 5**Njesigəneə pa togábè pana: Jee j'oo ndu kii gó to bəl kədm-kədm, To nébəl kədm-kədm bó To némeelɔm el.
- 6**Dəjije nɔ ooje See dɲgam a koji ɲgon wa! Nɲa see gelee ban ba M'oo dɲgamje lai d'orè ji dee dun dee'g To gó dené gó ndóo tée bée wa! See gelee ban ba Kəm deɛ lai tel ndá mbam wa.

- ⁷Meeko gá ban ba bèe wa! Mbata ndo neelé to ndo gá boo! Ndo gá ranj gá as səa kédé lé godo. To kàr nébəngərəti mbata lə Jakob, Ne yeə a teə ta'g gə majee ya.
- ⁸Njesigəneə gá njeboo-néje lé pana: Mee ndəa'g neelé m'a təd néməmənə gá wəi gwəs sí'g ləm, m'a ganj kulaje gá d'wa sí ne lé mbidi-mbidi ti ləm tɔ. Dəw-də-beeje d'a kisi gá dəw dɔ sí el ŋga.
- ⁹D'a ra kula kar Njesigəneə, Ala lə dee ləm, d'a kar Dabid, mbai lə dee gá m'a karee i mbuna dee'g ləm tɔ.
- ¹⁰I kura ləm Jakob, maji kari bəl el, Njesigəneə ba pa bèe, Israel, maji kari unda bala el! Mbata m'a kəri dɔ nanj gá əw'g ləm, M'a kər ŋgakaije bee-bər'd Gá d'isi keneŋ lé ləm tɔ, Jakob a tel ree ndá yeə a kiŋga Loo-kwa-rɔ gə loo-si-ləm ləm, Dəw kára kara a jɔgee el ləm tɔ.
- ¹¹Mbata Njesigəneə pana: Ma m'nai səi gə mba kəri kilai tar, Ginkoji dəwje gə ranj lai Gá ma m'tubai m'ilai mbuna dee'g lé M'a tuji dee pugudu-pugudu, Ne i lé ndá m'a tujii pugudu el, M'a kar bɔ nérai ɔs tai'g gə goo rəbee Bó ma m'askəm kyə'i Lal kwɔjii kəmkàr el!
- ¹²Njesigəneə pa togəbè pana: Doo gá i iŋga lé to bəl ləm, Doo ləi a kər el ləm tɔ.
- ¹³Dəw kára kara gá oso geli'g Mba tɔ ta doo ləi lé godo, Kumə əsé né gá kəm kari ra Mba karee ər kara godo tɔ.
- ¹⁴Deə lai gá d'undai dan kəm dee'g lé Meə dee wəi sel dɔi'g. Dəw kára kara əji dɔi'g el, Mbata m'a kundai to gá njebə bèe ləm, Kəmkàr gá m'wɔjii lé kədərə ləm tɔ, Gə mbata néra kori-koriye ləi Gá ɔs dɔ nə-nə ləm, Mbata kaiya raije gá bula dum tura ləm tɔ.
- ¹⁵See ban ba i nɔ njim-njim Mbata doo gá i iŋga ləm, Gə to gá tooi əw el ləm tɔ lé wa. To mbata néra kori-kori ləi Gá ɔs dɔ nə-nə lé ləm, Mbata kaiya raije gá bula Dum tura lé ləm tɔ, Ba ma m'ra ne səi néje neelé gə mbəa.
- ¹⁶Ne deə lai gá rumi lé d'a rum dee tɔ, Deə lai gá to njəbaje ləi lé D'a kwa dee kaw sə dee bee-bər'g ya tɔ. Deə lai gá d'odo néje ləi lé D'a kodo néje lə dee tɔ, Deə lai gá d'undai banrɔ lé M'a kar dee d'unda dee banrɔ tɔ.
- ¹⁷Ne Njesigəneə pana: M'a kajii ləm, M'a tɔ ta dooje ləi ləm tɔ. Mbata deə lé d'unda rii lə Dəw gá d'ɔsee rəw ləm, Gə Siɔ nee gá dəw kára kara Əji dəa'g el ləm tɔ.
- ¹⁸Njesigəneə pa togəbè pana: Aa ooje, njé gá mee kəi-kubu'g Le Jakob gá d'wa dee bər lé Ma m'tel ree sə dee bée. M'oo kəmtondoo lə loo-si deeje, D'a tel gəl bee-boo lé lée'g Gá tuji to keneŋ ləm, D'a tel gəl kəi-mbai lé Karee to to gá kédé ya ləm tɔ.
- ¹⁹Ndu ra oiyo gə ndu kalrɔ A bər wəl dan dee'g, M'a kar bula lə dee I dɔ maree'd gá kédé-kédé Bó bula lə dee a rəm el. M'a kila riɓar dɔ dee'g Ndá d'a keji dee bəi-bəi el.

²⁰Ngan deeje d'a to to gá kédé ləm, Loo-mbɔ-dɔ-nɔ lə dee A to nɔm'g njaŋg ləma, M'a kar bɔ néra njékula kəm dee ndooje lé Ɔs ta dee'g ləm tɔ.

²¹Mbai lə dee a ki Mbuna dee-dee'g ya ləm, Njekɔ dɔ dee kara a ki Mbuna dee'g ləm tɔ, M'a karee rəm pər gá rɔm'g Ndá yeɛ a ree rɔm'g ya. Mbata see nɔ ba a rəm pər Gá rɔm'g gə dɔrea wa. Njesigəneɔ ba pa bèe.

²²Sej a toje koso-dəwje ləm ləm, Ma m'a to Ala lə sí ləm tɔ.

²³Lel-boo lə Njesigəneɔ Gá to oŋg-boo ləa nduba rəa ləm, Ndi bura-boo aw gá nee ləm tɔ Ndá jura dɔ njémeeɣerje'g.

²⁴Oŋg lə Njesigəneɔ Gá ɔ to gá pər bèe lé a kwəi bəm el Saar karee tɔl ne ta néje Gá yeɛ wɔji mée'g mba ra lé bəm, Ndɔje gá gogo ba sej a gərje njai bəi.

Jeremi 31

¹Njesigəneɔ pana: Mee ndəa'g neelé m'a to Ala lə gel-bɔje lə Israelje lai ndá dee kara d'a to koso-dəwje ləm tɔ.

²Njesigəneɔ pa togəbè pana: Koso-dəwje gá teɛ ta kiambas'g lé D'ingə meemaji dɔdilaloo'g, Israelje d'isi d'aw gá loo-kwa-rɔ dee'g.

³Njesigəneɔ tɔjim rəa Loo gá əw'g ya pana: Ma ndigi sí gə meenoji gá to gə nɔ, Gelee gá nee ba ma m'ar meemaji ləm To keneɣ mbata lə sí.

⁴M'a tel gɔl sí gogo ndá Sej a kaarje njaŋg, Sej Israelje gá toje asəna gə ŋgoməɔdə Gá gər ŋgaw el! Sej a teeje gə mbarəje lə sí Ndamje ne gə rɔlel gə njéboa-ndamje lə sí.

⁵Sej a mɔaje nduúje Dɔ mbalje gá Samari ya tɔbəi, Njéməa kagje d'a mɔa kagje ndá D'a kinja kandə dee tɔ.

⁶Mbata ndɔ gá a gə ree lé Njéŋgəmlɔoje d'a ra né wəl Dɔ mbal gá Eprayim pana: Ije tar ar sí j'awje Siɔ Rɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí!

⁷Mbata Njesigəneɔ pa togəbè pana: Raje né wəl gə ndu rɔlel dɔ Jakob'g ləm, Arje boo-rɔkal lə sí nduba rəa gá raga Dɔ yeɛ gá to doŋgɔr Le ginkoji dəwje gə raŋg ləm tɔ. Ɔrje ndu sí gá tar ɔsje ne pa Pideeje paje ne pana: Njesigəneɔ, maji kari taa Dɔ koso-dəwje ləi, Ges Israelje gá nai lé!

⁸A ooje, ma m'ar dee D'i bee gá dɔgel tel ree ləm, Dee gá d'isi gwɔi naŋg lé kara M'a mbɔ dee dɔ nɔ'd ləm tɔ, Njékəmtɔje, gə njéməɔdje, gə denéje Gá d'aw gə kəm Gə njé gá d'isi gə ndóo to mbuna dee'g, To dəwje gá bula digi-digi Ba tel ree lée'g neelé.

⁹Dee ree gə mán-nɔ kəm dee'g Ndá ma m'ɔr nɔ dee Dan nɔ ndòo'g lə dee, Ma m'aw sə dee Par gá kəm-rəw-manje gá ula yal-yal, Gə rəw gá kára ba bərəŋ Gá né tuga gɔl dee keneɣ el, Mbata ma m'to gá bɔ-Israelje ləm, Eprayimje to ŋgondərm ləm tɔ.

- 10**Sei ginkoji dɔwje gɔ rɔŋ, Ooje ta lɔ Njesigəneɔ, Ndá ilaje mberee dɔgoré-looje Gɔ ɔw lé pajena: Yee gɔ sané Israelje kédé lé A tel mbɔ dee dɔ nɔ'd Ndá yee a kaa dɔ dee to gɔ njekulbadje Aa ne dɔ koso-badje læa bèe.
- 11**Mbata Njesigəneɔ uga dɔ Jakobje Ɔr dee ne ji njebɔ gɔ siŋgá ur dɔ dee'g.
- 12**D'a ree ra ne wɛl gɔ rɔlel Dɔ dɔdərlooje gɔ Siɔ, D'a kaiŋgwɔd gɔ dɔ némajije'g Le Njesigəneɔ gɔ to wa læm, Gɔ mán-nduú gɔ sigi læm, gɔ ubu læm, Gɔ badje læma, gɔ maŋje læm tɔ, Mee dee a to kasəna gɔ loo-kamnaɪ Gɔ saga mán keneŋ bèe Ndá d'a si dan némeeko'g el ŋga.
- 13**Yen ba ŋgamɔdje D'a ra rɔlel loo-ndam'g læm, Basaje gɔ buɔaje kara d'a ra rɔlel ya læm tɔ. M'a kar kəmdooyoo læ dee tel kalrɔ læm, M'a gɔl mee dee læm tɔ, M'a kar dee rɔlel karee taa tor Mée tila ŋgaɪla-ŋgaɪla læ dee.
- 14**M'a kar né gɔ to ubu As njékinjanéməsje nag-nag læm, Némajije læm A kas koso-dɔwje læm nag-nag læm tɔ, Njesigəneɔ ba pa bèe.
- 15**Njesigəneɔ pa togəbè pana: Ndu nɔ gɔ kii bar gèr-gèr Mee bee gɔ Rama, Dee nɔ gɔ mán-nɔ kəm dee'g Sii ne mbigi-mbigi, Rasel nɔ nɔ ŋganeeje. Yee ndigi kar dee gɔlee el, Mbata ŋganeeje gɔ godo mbad-mbad lé.
- 16**Njesigəneɔ pa togəbè pana: Ɔwje rɔ sí noje, Arje kəm sí tudu kurum, Mbata sei a kiŋgaje nékoga-dɔ-ji sí Dɔ kula ra síje'g. Njesigəneɔ ba pa bèe D'a ki bee læ njébaje læ dee tel ree ya.
- 17**Njesigəneɔ pana: Nékunda-mee-yel dɔ'g Gɔ wɔji dɔ ndɔje gɔ rɔŋ to gən, Nɔan síje d'a tel ree dɔ naŋ'd læ dee ya.
- 18**M'oo ndu nɔ læ Eprayimje gɔ pana: I wɔji sí kəmkàr ndá jee j'ooje ya Asəna gɔ ŋgon maŋ Gɔ ndée né bèe. Maji kari ar sí n'tel n'reeje Ndá j'a tel reeje ya. Mbata i nja to Ala læ sí gɔ Njesigəneɔ.
- 19**Loo gɔ j'undaje rɔ sí bad rɔi'g ndá Jee n'tel j'waje ndò rɔ sí læm, Loo gɔ kəm sí inja dɔ néramajelje'g Le sí ndá jee n'kundaje kaar sí ndai-ndai læm tɔ, Rɔkul gɔ kəm sɔɪ wa kəm sí Mbata rɔkul né gɔ jee n'raje Gɔ basa gɔ læ sí lé wa dɔ sí.
- 20**Njesigəneɔ ba pa bèe pana: See Eprayimje to ŋganəmje Gɔ m'a m'ndigi dee læm, To ŋganəmje gɔ m'unda dee dan kəm'g læm tɔ ya wa. Mbata loo gɔ ma m'pata yaɔ M'wɔji ne dɔ dee lé Meem olé dɔ dee'g unda njé gɔ kédé ya tɔ. Yee ba məəm aw ne tai-tai mbata læ dee gɔ mbəa, Tɔgəɔ m'a koo kəmtondoo læ dee ya.
- 21**Sei Israelje gɔ toje asəna gɔ ŋgomɔdɔ lé Maji kar sí telje Undaje nétɔji kuru loo læ sí læm, Urje kag-tɔji rəwje læ sí læm tɔ, Undaje kəmkàr dɔ rəw'd Gɔ to kila-rəwkaw sí'g Telje reeje mee bee-booje'd Gɔ neelé gɔ to kɔ sí!
- 22**I ŋgomɔdɔ gɔ njekilatar lé See saar ndɔ gɔ ra ba i lé A kunda ŋgaŋ kila tar læi wa. Mbata Njesigəneɔ unda gin né Gɔ sigi dɔ naŋ nee: Dené a kwa mɔr gɔ diŋgam ŋga.

Tel si maji læ Judaje

- 23** Njesigəneə gá njeboo-néje gá to Ala læ Israelje pa togábè pana: Ta gá d'a gə pa mee bee gá Juda gə mee bee-booje'g læa bæi, loo gá m'a kar njé'g læ dee gá d'aw bee-bər'g lé tel ree bée lé ba nee: Maji kar Njesigəneə tər ndia dɔi'g I gá loo-sii to loo-gaŋg-rəwta Gə goo rəbee læm, I gá to dɔ mbal gá to gə kəmee læm tɔ!
- 24** Lée neelé Judaje gə bee-booje læ deɛ lai læm, gə njédɔje læm, gə deɛ gá d'on koso-nékulje læm tɔ d'a si keneŋ.
- 25** Mbata yeɛ gá ɔr kɔd-kɔd lé m'a karee siŋgá læm, nana ba gá unda ndolè kara m'a karee né gá yeɛ aw ndée læm tɔ.
- 26** Yen ba m'ndel dɔ bi'g ndá m'oo loo, bi læm gá m'to lé maji yaɔ.
- 27** Njesigəneə pana: Aa ooje, ndɔje gá a gə ree lé m'a kunda kó dəwje læm gə kó daje læm tɔ mee kəi'g læ Israel gə Juda to gá dəw dubu ne kó loo-ndɔ'g læa bée.
- 28** To gá kédé m'orè ne kəm dɔ dee'g si m'ɔr dee ne læm, m'təd dee ne rém-rém læm, m'unda dee ne naŋg rədəŋ-rədəŋ læm, m'tuji dee ne pugudu-pugudu læma, m'bugu dee ne ta némajelje'g læm tɔ lé ndá basinè m'a korè kəm dɔ dee'g si togábè ya to gə mba kunda dee ne tar læm, gə mba mɔa dee ne læm tɔ. Njesigəneə ba pa bée.
- 29** Mee ndəaje'g neelé Ndá dəw a pana: Bɔ-ŋganje d'usɔ besere nduú Ndá tɔl ŋgan ŋgan deeje lé A pa bée el.
- 30** Ne nana kara a kwəi yoo néra majel læa-ləa, dəw gá rara gá a sɔ bəsərə nduú ndá a tɔl ŋgaŋgee-yeɛ ya.
- 31** Aa ooje, Njesigəneə pana: Ndɔje gá d'a gə ree lé m'a man rɔm gə manrɔ gá sigi kar gel-bɔje læ Israel gə gel-bɔje læ Juda.
- 32** Manrɔ gá sigi neelé a to kasəna gə yeɛ gá ma man ne rɔm m'ar bɔ deeje-je mee ndɔ gá m'wa ji dee m'ɔr dee ne wɔgəɔ mee bee gá Ejiptə'g m'teɛ sə dee lé el. Ma m'to gá bée deeje ya ne lé bée kara d'uba manrɔ neelé d'ya. Njesigəneə ba pa bée.
- 33** Njesigəneə pana: Aa ooje, man gá m'a man rɔm kar gel-bɔje læ Israel loo gá ndɔje nee a dəs mbɔ lé ba nee: M'a kula godndum mee dee'g læm, m'a ndaŋg dee dɔbəŋgərə dee'g læm tɔ. M'a to Ala læ dee læm, d'a to koso-dəwje læm læm tɔ.
- 34** Dəw kára kara a ndoo maree əsé ŋgokeə pana: Maji kar sí gərje Njesigəneə a pa bée el! Mbata dəwje lai d'a gərm təsərə un kudee dɔ dəwje gá gɔ-gɔ'g saar teɛ ne dɔ dəwje gá boo-boo'g tɔ. Njesigəneə pa bée. Mbata məəm a koso lemsé dɔ néra kori-kori'g læ dee læm, m'a kar məəm olé dɔ kaiya ra dee'g el ŋga læm tɔ.
- 35** Njesigəneə gá njéra kər Karee ndogó dan kərə lá læm, Gə njekwɔji loo-kaar læ kérémeje Gá ndogó loondul'g læm, Yeɛ gá ar baa-boo-kad
- I turu tumɔ-tumɔ læma, Yeɛ gá ria læ Njesigəneə gá njeboo-néje læm tɔ lé Pa togábè pana:

³⁶Ɓó lé godnduje neelé tel tuji ndá Ginkoji Israel kara m'a tel koo dee Gá ginkoji dəwje nɔm'g el ŋga saar gə nɔ.

³⁷Njesigəneə pa togəbè pana: Ɓó lé dəw askəm kwɔji tad lə dara gə tar ləm, Gə askəm tən gin nanɔ gə bər ləm tɔ ndá Ma kara m'a kəm ginkoji Israelje lai kəɔ Gə mbata néra deeje lai tɔ, Njesigəneə ɓa pa bèe.

³⁸Njesigəneə pana: Aa ooje, ndɔje gə a gə ree lé d'a gəl bee-boo gogo kar ri Njesigəneə ɓar'g lé ndá a kun kudee dɔ kəi'g lə Hananeel gə duu dɔ loo lé saar teɛ ne tarəwkɔg gə ria lə Dɔkumloo.

³⁹Kula kwɔjee lé d'a kwa njoroŋ saar teɛ ne dɔdərloo gə Gareb ndá d'a kər gɔ teɛ ne par gə Goat.

⁴⁰Wəl-loo kəm nin dəwje gə bu to keneŋ lai ləm, gə loo-ndɔje lai saar teɛ ne kəm-rəw-mán gə Sedrɔ ləma, saar teɛ ne kil tarəwkɔg gə ria lə Rəw-kaw-kundaje gə to par gə bər ləm tɔ lé d'a kunda dee gə kəmee kar Njesigəneə ndá d'a koso ndə el ləm, d'a tuji ndə el ləm tɔ saar gə nɔ.

Jeremi 32

Jeremi ndogo loo-ndɔ

¹Ləb gə njekəm'g dɔg gə Sedesias, mbai gə Juda ɔ ne bee lé Njesigəneə ula Jeremi ta. Ləbee neelé to ləb kɔbee lə Nebukadnesar gə njekəm'g dɔg-giree-jinaijoo tɔ.

²Njérɔje lə mbai gə Babilɔn d'ai dɔ Jerusalem sub gə rɔ. Jeremi, njetegginta lé si mee gad kəi-danɔgai'g gə to mee kəi'g lə mbai gə Juda tɔ.

³Sedesias, mbai gə Juda ar dee d'udee kəi-danɔgai'g dəjee pana: See ban ɓa i tegginta pana: Njesigəneə pa togəbè pana: Aa ooje, neɛ n'ya bee-boo neelé mee ji mbai gə Babilɔn'g mba karee taa ləm,

⁴Sedesias, mbai gə Juda a teɛ ji Kaldeje'g el ne d'a kilá ji mbai gə Babilɔn'g ndá yee a kulá ta gə təa ləm, a kée gə kəmee ləm tɔ lé wa,

⁵mbai gə Babilɔn a kaw gə Sedesias Babilɔn karee si keneŋ saar kar mee neɛ olé dəa'g ɓa. Njesigəneə ɓa pa bèe. Ɓó lé seɟ a rɔje gə Kaldeje kara seɟ a dum deeje el, lé wa.

⁶Jeremi pana: Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:

⁷Aa oo, Hananeel, ŋgolə Salum gə ŋgolə bɔm lé a gə ree rɔm'g mba kulam pana: Maji kam m'ndogo sə neɛ ndɔ lə neɛ gə to Anatot mbata ma ɓa wɔji dɔm kam m'ndogo karee to kama ya.

⁸Yen ɓa Hananeel, ŋgolə bɔm lé ree rɔm'g mee gad kəi-danɔgai'd gə goo ta lə Njesigəneə lé ulam ne pana: Maji kam m'ndogo sə neɛ ndɔ lə neɛ gə to Anatot, mee bee'g lə Bejamije mbata ma ɓa wɔji dɔm gə mba kam m'ndogo m'aree to nénduba ləm ndá maji kam m'ndogo ya. Bèe ɓa ma m'gər gao to gə to ta lə Njesigəneə ya.

- ⁹M'ndogo gə Hananeel, ɲgolə bɔm lé ndɔ́ gə to Anatot ndá m'wɔ́ji ɲgan larnda as dɔ́g-giree-siri m'aree.
- ¹⁰Ma m'ndaɲg maktubee m'ɔ́s nétorjim keneɲ ləm, m'ar ɲjékoo géeeje d'oo ləma, m'wɔ́ji larnda lé dɔ́ nékwɔ́ji-né'g ləm tɔ́.
- ¹¹Gée gə gogo ndá m'un maktub ndogee gə nétorjim to keneɲ gə aw ɲá'd gə godndu ləm, gə néjibee ləm tɔ́ lé m'un yee gə kára gə nétorjim godo keneɲ ləm to ndá
- ¹²M'aw gə maktub ndogo loo-ndɔ́ lé m'ar Baruk, ɲgolə Nerija, ɲgolə Mahséja kəm Hananeel'd gə to ɲgolə bɔm lé ləm, gə kəm ɲjékoo géeeje gə d'unda ji dee dɔ́ maktub ndogee'g lé ləma, gə kəm Judaje'g lai gə d'isi mee gad kəi-daɲgai'g lé ləm tɔ́.
- ¹³Tɔ́bəi m'un ndukun neelé m'ar Baruk kəm dee'g lai m'pana:
- ¹⁴Njesigəneɔ́ gə njeboo-néje gə to Ala lə Israélje lé pa togábè pana: Maji kari odo maktubje nee gə to maktub ndogo loo-ndɔ́, yee gə d'ɔ́s nétorji dɔ́'g ləm, gə yee gə nétorji godo dɔ́'g ləm tɔ́ ndá ɔ́m dee mee jo'g gə mba ɲgəm dee maji kuree əw.
- ¹⁵Mbata Njesigəneɔ́ gə njeboo-néje gə to Ala lə Israélje lé pa togábè pana: D'a gə ndogo kəije gə loo-ndɔ́je gə ndɔ́-nduúje ya bəi mee bée'g neelé.

Tamaji lə Jeremi

- ¹⁶Loo gə m'ar Baruk, ɲgolə Nerija maktub ndogo loo-ndɔ́ lé mbɔ́ ndá m'ra tamaji nee ta Njesigəneɔ́'g m'pana:
- ¹⁷Əi Mbaidɔ́mbaije gə Njesigəneɔ́, aa oo, i ra dara gə naɲg nee gə boo-siɲgamonɲ ləi ləm, gə goo jii gə un loo lad-lad ləm tɔ́. Né kára kara gə ɲjedumi godo.
- ¹⁸I ra meemaji gə ɲgaka dəwje gə goo ɲá goo ɲá loo tɔ́l-dɔ́g (1.000) ləm, i ar bɔ́ néra kori-kori lə bɔ́ ɲganje ɔ́s ta ɲgan deeje gə goo dee'g ləm tɔ́. I to Ala gə boo gə ɲjesiɲgamonɲ, Njesigəneɔ́ gə njeboo-néje ba gə rii.
- ¹⁹I to ɲjemajidum dɔ́ rəw kwɔ́ji nékəmra'g ləm, i to ɲjesiɲgamonɲ dɔ́ kula rai'g ləm tɔ́. Kəmi oo panjaa dəwje lai gə mba kar nana kara iɲga né gə wɔ́ji gə goo panjaa ləa-ləa ləm, gə goo kula rəa-rəa ləm tɔ́.
- ²⁰I ra némɔ́rije gə nédumkooje mee bée gə Ejiptə saar mee ndəa'g neelé ləm, gə mee bée gə Israél ləma, gə mbuna dəwje'g ləm tɔ́. Yee ba i ra ar rii bar ne saar teɲ bogəné.
- ²¹I ar koso-dəwje ləi gə Israél d'unda loo mee bée gə Ejiptə teɲ gə némɔ́rije gə nédumkooje gə jii gə bar mərə-mərə gə i ula ndiɲ ləm, gə boo-nébel ləm tɔ́.
- ²²I ar dee bée neelé gə i man rɔ́i ar bɔ́ deeje-je gə mba kar dee, to bée gə mbà gə ubu təji to keneɲ yaɔ́ ya.

23Dee ree keneɲ, dee taa gá né ka dee. Ne dee d'ila ngonkoji do tapai'g el ləm, dee d'aa do godnduije kər-kər el ləma, dee ra néje lai gá i un ndui do'g mba kar dee ra lé el ləm to. Yee gá bèe ba i ar nékəmdooje lai neelé tee ne do dee'g gə mbəa.

24Aa oo, d'uba do ndalje mba taa ne bee-boo lé. Bee-boo neelé a koso mee ji Kaldeje gá ree ro səa ndá d'a dum dee gə kiambas ləm, gə boo-boo ləma, gə yoo-koso ləm to. Ta gá i pa lé aw lée'g bérére ari oo ya.

25Lé bèe kara i Mbaidombaije gá Njesigəneə, i ulam pana: Maji kam m'ndogo loo-ndo gə larnda ləm to. Ne bee-boo lé oso ji Kaldeje'g mbə.

Njesigəneə tel ila Jeremi'g

26Njesigəneə ula Jeremi ta gə rətaje nee pana:

27Aa oo, ma m'to Njesigəneə, Ala lə dəwje lai, see né kára gá njedum-ma to keneɲ gən wa.

28Gelee gá nee ba Njesigəneə pa ne pana: Aa oo, m'a gə kila bee-boo neelé mee ji Kaldeje'g ləm, m'a gə kila mee ji Nebukadnesar, mbai gá Babilon'g karee taa ləm to.

29Kaldeje gá ro gə bee-boo neelé d'a kandə keneɲ ndá d'a kila pər do'g mba roo ne bee-boo neelé nɔ'd gə kəije gá dee tuu né gá ədə sululu do'g d'ar magə Baal ləm, gá dee saga nékar naɲg keneɲ d'ar magəje gə mba kar oɲg i ne səm pu lé ləm to.

30Mbata Israelje gə Judaje lé un kudee gə basa dee ya, né gá majel ba dee ra kəm'g, Israelje lé d'ar məəm i səm pu gə né gá ji dee ba ra. Njesigəneə ba pa bèe.

31Mbata bee-boo neelé ba ɔs gin oɲg ləm, gə meeki jugugu ləm to, un kudee mee ndo gá dee tum ne ginee saar tee bogəne. Yen ba m'a gə kosee ne nɔm'g rəw gá raɲg.

32Mbata néramajelje lai gá Israelje gə Judaje ra d'ar məəm i ne səm pu, dee ləm gə mbaije lə dee ləm, gə ŋgan-mbaije lə dee ləm, gə njékinjanéməsje lə dee ləm, gə njéteggintaje lə dee ləm, gə dəwje gá Juda ləma, gə dee gá d'isi Jerusalem lé ləm to.

33Dee tel gir dee d'ila d'am bó d'oom gə kəm dee el. Dee ndoo dee né tee gə ndo rad ya ndoo dee ya ne dee d'ur mbi dee mba taa ne tandoo lé el.

34Dee d'unda magəje lə dee gá to keji mee kai gá rim bar do'g gə mba kar kai neelé minə ne.

35Dee d'uba do looje gá ndəw d'ar magə-Baal mee wəl-loo gá Ben-Hinom gə mba roo ŋgan deeje gá diɲgam gə njé gá dené keneɲ kar magə-Molok. Yee ba to né gá ma m'un ndum do'g m'ar dee ndə el. Kar dee ra néje gá to keji togəbè mba kar Judaje ra ne kaiya lé takəjee ree dəm'g ndə el.

³⁶Basinè Njesigəneḗ, Ala lə Israelje pata togəbè dɔ bee-boo'g nee gé seḷ pajena: D'a kilá ji mbai gé Babilón'g karee dum dəa gé kiambas gé boo-boo gé yoo-koso lé pana:

³⁷Aa ooje, m'a kḷi sə dee mee beeje lai gé m'tuba dee m'om dee keneḷ gé oḅg, gé meekḷi jugugu gé boo-meekḷi pu lé tel ree mbɔ dee dɔ nḗ'd nḗ'd ləm, m'a ree sə dee lée'g neelé ləma, m'a kar dee d'isi keneḷ gé meekulɔm ləm tɔ.

³⁸D'a to koso-dəwje ləm ndá m'a to Ala lə dee tɔ.

³⁹M'a kar meḷ dee gé panjaa dee to asəna kára ba mba kar dee bəlm saar gé nɔ mbata maji lə dee-deḷ ləm, gé kḗ ḅgan deeje-je gé goo dee'g ləm tɔ.

⁴⁰M'a kun ndum kar dee gé manrɔ gé to gé nɔ ndá m'a kuba dee kyḗ dee el ləm, m'a ra sə dee meemaji ləma, m'a kar bəlm to dɔbəḅgərə dee'g ləm tɔ gé mba kar dee sa rɔ dee rɔm'g el ḅga.

⁴¹Rɔm a lelm mba kam m'ra sə dee meemaji ndá m'a mḗa dee tɔgərɔ mee bee'g neelé gé meendakḗi gé ḅgaw məəm bura ya.

⁴²Mbata Njesigəneḗ pa togəbè pana: To gé ma m'ar boo-némeekeḅje nee lai teḷ dɔ koso-dəwje'g neelé ndá m'a kar meemajije lai gé m'pa taree m'wɔji ne dɔ dee lé ree dɔ dee'g togəbè ya tɔ.

⁴³Bee neelé gé seḷ pajena: To dɔdilaloo gé dəwje gé daje godo keneḷ ləm, gé d'ila ji Kaldeje'g ləm tɔ lé d'a ndogo loo-ndɔje keneḷ.

⁴⁴D'a ndogo loo-ndɔje gé larnda ləm, d'a ndəḅg maktubee ləm, d'a kunda nétorji dee dɔ'g ləma, d'a kɔr njékoo géeeje ləm tɔ mee bee'g lə Bejamije gé looje gé gugu dɔ Jerusalem ləm, gé mee bee-booje gé Juda ləm, gé mee bee-booje gé dɔ mbal'g ləm, gé mee bee-booje gé ndag-loo'g ləma, gé mee bee-booje gé to par gé dɔkɔl ləm tɔ. Mbata ma Njesigəneḗ m'pana: M'a kar njé'g lə dee gé d'aw bee-bər'g lé tel ree ya.

Jeremi 33

Ndukun gé sigi gé wɔji dɔ Jerusalem

¹Njesigəneḗ ula Jeremi ta njekɔm'g gɔl joo gé rɔtaje nee, loo gé yeḷ nai ne mee gad kəi-dəḅgai'g bəi lé pana:

²Njesigəneḗ gé ra néje neelé ləm, Njesigəneḗ gé wɔji néje nee aree aw lée'g béréré ləma, yeḷ gé ria lə Njesigəneḗ ləm tɔ lé pa togəbè pana:

³Barm ndá m'a kilai keneḷ ndá m'a kulai boo-néje gé néje gé to loo-kiya'd gé i gər el lé.

⁴Mbata Njesigəneḗ, Ala lə Israelje pata togəbè dɔ kəije gé mee bee-boo'g neelé ləm, gé dɔ kəije'g lə mbaije gé Juda gé təd dee ləm, gé dɔndalje'g ləm, gé kiambas'g ləm tɔ,

⁵loo gé d'a kaw rɔ gə Kaldeje kar nin dəwje gé m'a tɔl dee dan oŋg'd gə meeki jugugu'g ləm lé to mee kəije'g neelé rib-rib ləm, gə goo meeyèr lə dee gé am m'iya ne sə dee kəm ləm tɔ pana:

⁶Aa ooje, m'a tel gɔlee gogo ləm, m'a kajee ləma, m'a karee si ləm gə si dan maji'g bédèg ləm tɔ.

⁷M'a tel gə Judaje gə Israélje gé d'wa dee bər lé ree sə dee bée, ree kunda dee kar dee d'isi to gé kédé lé ya.

⁸M'a kər won néra kori-korije lə dee gé deɛ ra d'ɔsm ne rəw lé ndɔs-ndɔs ləm, m'a kar məəm oso lemsé dɔ néra kori-korije gé deɛ ra d'ar mee dee ɔs ne səm gel ləm, d'ɔs ne ta ləm rəw ləm tɔ.

⁹Bee-boo neelé a to nérɔlel, gə népidi, gə nékula rɔnduba mbata ləm mbuna ginkoji dəwje gə ranɟ lai dɔ nanɟ nee gé d'a koo sor meemajije lai gé m'ra sə dee lé. Kaar dee a kwa dee paj kar dee d'unda bala mbata meemajije lai ləm, gə tee gé m'ar dee teɛkər ləm tɔ.

¹⁰Njesigəneɛ pa togəbè pana: Lée neelé gé seɟ paje ta dɔ'g pajena: To dɔdilaloo gé dəwje gə daje godo keneɟ lé d'a koo mee bee-booje gé Juda ləm, gə mba-rəwje gé Jerusalem gé tuji pugudu ar dəwje gə daje godo keneɟ ləm tɔ lé

¹¹ d'a koo ndu pa rɔlel gə ndu pa kalrɔ ləm, gə ndu paje lə njedéné-sigi gə njeŋgao-sigi ləm, gə ndu paje lə dee gé d'ɔs pana: Pidije Njesigəneɛ gé njeboonéje Mbata Njesigəneɛ lé to njemajidum ləm, Meekərjɔl ləa to saar gə nɔ ləm tɔ. D'a koo ndu paje lə deɛ gé d'inja nékinjanéməsje gé kɔ ra oiyo mee kəi'g lə Njesigəneɛ mbata m'a tel ree sə dee, ree kunda dee lée'g neelé to gé kédé ya. Njesigəneɛ ba pa bée.

¹²Njesigəneɛ gé njeboonéje lé pa togəbè pana: Lée neelé gé to dɔdilaloo gé dəwje əsé daje godo keneɟ ləm, gə mee bee-booje ləa lai ləm tɔ lé loo-si njékulbadje a to keneɟ gə mba kar dee d'ar koso-nékulje lə dee d'wa rɔ dee keneɟ.

¹³Mee bee-booje gé dɔ mbal'g ləm, gə mee bee-booje gé ndag-loo'g ləm, gə mee bee-booje gé dɔkɔl ləm, gə mee bee'g lə Bəjami gə looje gé gugu dɔ Jerusalem ləma, gə mee bee-booje gé Juda ləm tɔ lé badje d'a dəs gel ji njetura dee'g ya bəi. Njesigəneɛ ba pa bée.

Njesigəneɛ to njepəlta dɔ ndukun'g ləa ei

¹⁴ Njesigəneɛ pana: Aa ooje, ndɔje gé d'a gə ree lé ta gé maji gé ma m'pa dɔ gel-bɔje'g lə Israél gə dɔ gel-bɔje'g lə Juda lé m'a karee aw lée'g béréré.

¹⁵Mee ndɔje'g neelé gə mee kàree'g neelé m'a kar barkəm Dabid gé to njemeekarabasur lé nduba rəa. Yeɛ a ganɟ rəwta gə dɔ najee ləm, a ra né gə goo rəbee ləm tɔ mee bee'g.

- 16** Mee ndəaje'g neelé beeko lə Juda a kaji ləm, njé gó Jerusalem d'a si gə meekuləm loo-si dee'g ləm tɔ. Aa ooje, d'a baree Njesigəneə gó to njegin meekarabasur lə sí ya.
- 17** Mbata Njesigəneə pa togəbè pana: Dabid a lal dəw gó njetaa toree mba si dɔ kalimbai'g mee kəi'g lə Israelje ndə el.
- 18** Njékinjanéməsje gə Ləbije d'a lal njétaa tor deeje nɔm'g el mba kar dee d'inja nékinjanéməsje gó kə roo ləm, gə mba tuu nékarje nɔ'd gə nékinjanéməsje ləma, gə mba kinja nékinjanéməsje gə ndɔje kára-kára lai ləm tɔ.
- 19** Njesigəneə ula Jeremi ta gə rɔtaje nee pana:
- 20** Njesigəneə pa togəbè pana: Bó lé seɔ asjekəm tuji manrɔ ləm gó ma man m'ar lookàr ləm, gə manrɔ ləm gó ma man m'ar loondul ləm tɔ gə mba kar lookàr gə loondul taa tor nɔ to gó kédé lé el ndá
- 21** manrɔ ləm gó ma man m'ar Dabid, kura ləm lé kara a tuji togəbè to mba kar ngonee gó a taa toree mba si dɔ kalimbai'g ləa kɔ ne bee lé a godo ləm, manrɔ ləm gó ma man m'ar Ləbije gə njékinjanéməsje gó d'isi loo-kula'g ləm lé a tuji ləm tɔ.
- 22** To gó dəw askəm tura boo-néje gó dara el ləm, gə askəm kwɔji nagəra gó ta baa-boo-kad'g el ləm tɔ lé togəbè ba m'a kar ngaka kura ləm Dabid ləm, gə Ləbije gó d'aw ra kula ləm ləm tɔ lé d'ɔ dɔ maree'd gó kédé-kédé bèe tɔ.
- 23** Njesigəneə ula Jeremi ta gə rɔtaje nee pana:
- 24** Ta gó dəwje nee pa pana: Gel-bɔje gó joo gó Njesigəneə mbər dee ba yeɔ tel uba dee yɔ dee bəi lé see i oo el wa. Togəbè ba deɔ d'əji koso-dəwje ləm bəi-bəi bó d'oo dee ne gó ginkoji dəwje el.
- 25** Njesigəneə pa togəbè pana: Bó lé ma man rɔm m'wɔji ne dɔ lookàr gə loondul el ləm, bó lé ma m'unda godnduje gó wɔji dɔ dara gə nanɔ nee el ləm tɔ ndá
- 26** ma m'a kuba ngaka Jakob, gə ngaka kura ləm Dabid kyɔ dee togəbè ləm, mbuna ngakeaje'g lé m'a kɔr deɔ gó d'a gə kɔ dɔ ngaka Abrakam, gə kə Isaak, gə kə Jakob el ngə ləm tɔ. Mbata m'a kar njé'g lə dee gó d'aw bee-bər'g tel ree bée ləm, m'a koo kəmtondoo lə dee ləm tɔ.

Jeremi 34

Ta gó wɔji dɔ Sedesias

- 1** Ta gó Njesigəneə ula Jeremi gə rɔtaje nee loo gó Nebukadnesar, mbai gó Babilɔn gə njérɔje ləa lai ləm, gə beekoje lai gó mee beeje gó yeɔ ɔ ləma, gə koso-dəwje lai ləm tɔ d'aw rɔ gə njé gó Jerusalem gə bee-booje lai gó wɔji dɔa lé ba nee:
- 2** Njesigəneə Ala lə Israelje pa togəbè pana: Maji kam m'aw m'ula Sedesias, mbai gó Juda pana: Njesigəneə pa togəbè pana: Aa oo, m'a gə kuba bee-boo neelé kyɔ ji mbai gó Babilɔn'g karee roo.

³Ndá i lé i a teɛ jia'g el, nɛ i a koso jia'g karee wai ləm, i a koo kəm mbai gó Babilɔn ləma, i a kulá ta gə tai ja-ja ləm tɔ ya ɓa i a kaw Babilɔn ɓəi.

⁴Nɛ i Sedesias, mbai gó Juda, maji kari oo ta lə Njesigəneɔ! Njesigəneɔ pata togəbè wɔji ne dɔi pana: I a kwəi yoo-kiambas el.

⁵I a kwəi gə meekulɔm, To gó roo ne néje gó ɛdə sululu mbata lə ɓɔbije-je gó to mbaije gó ləw gó kédé nɔj'g lé d'a ra togəbè mbata ləi-i tɔ, d'a nɔj pana: Ai mbai! Mbata ma nja m'pata neelé. Njesigəneɔ ɓa pa bèe.

⁶Jeremi, njetegginta ula Sedesias, mbai gó Juda taje nee lai mee ɓee gó Jerusalem.

⁷Mee ndəa'g neelé njérɔje lə mbai gó Babilɔn rɔ gə Jerusalem gə ɓee-booje gó Juda gó ranɟ lai ləm, gə Lakis gə Ajeka ləm tɔ mbata deɛje nee ɓa to ɓee-booje gó siŋga dee to yaɔ gó nai mbuna ɓee-booje gó Juda lé.

Ɓərje gó d'ɔm dee tar ɓa tel ra kula ɓər gogo ɓəi

⁸Njesigəneɔ ula Jeremi ta loo gó mbai Sedesias man rəa ar koso-dəwje gó Jerusalem lai gə mba kila mber kɔm ɓərje tar

⁹gə mba kar nana kara ya ɓər ləa gó diŋgam əsé gó dené gó to Ɛbrəje ar dee d'aw mba kar dəw kára kara wa ŋgokeɔ gó to Jip nanɟ gaa-gaa loo kula-ɓər'g el.

¹⁰Ŋgan-mbaije lai ləm, gə koso-dəwje lai ləm tɔ gó d'ɔm nɔ'd yəg dɔ manrɔ'g neelé d'un ndu dee mba kar dee d'aw ɓó mba kwa dee nanɟ gaa-gaa loo kula-ɓər'g el ŋga. Deɛ d'ila koji dɔ ndukun'g neelé ndá d'ya dee d'ar dee d'aw tɔ.

¹¹Nɛ gée'g gogo ndá takəji lə dee tel to ɓəd ar deɛ tel gə ndu dee ndá deɛ tel d'wa ɓərje gó diŋgam gə njé gó dené gó d'ɔm dee tar kédé d'ar dee d'aw lé gə siŋgamonɔ d'ar dee tel to ɓərje gó diŋgam gə njé gó dené gogo ɓəi.

¹²Yen ŋga Njesigəneɔ ula Jeremi ta gə rɔtaje nee pana:

¹³Njesigəneɔ, Ala lə Israelje pa togəbè pana: Ma man rɔm m'ar ɓɔ sije-je mee ndo gó m'ar dee d'unda ne loo mee ɓee gó Ejiptə mee kəi-kula-ɓər'g teɛ lé ma m'ula dee m'pana:

¹⁴Loo gó rudu ləbje gó siri-siri lé as ndá nana kara mbuna sí'g a kyɔ ŋgokeɔ gó to Ɛbrə gó ya rəa ar sí ndogeeje kaareeje aw ya. Yeɛ a ra kula kar sí ləb misɔ ndá seɔ a kaareeje teɛ mee kəi'g lə sí aw. Nɛ ɓɔ sije-je d'un mbi dee rəw dɔ ta'g ləm ɓó deɛ tuga mbi dee d'oo ne ta ləm el.

¹⁵Ɓogənè seɔ lé seɔ telje gə ndu sí ləm, seɔ telje raje né gó danasur kəm'g arje nana kara ila mber kila maree tar ləm, seɔ manje rɔ sí nɔm'g mee kəi gó rim ɓar dɔ'g ləm tɔ.

¹⁶Nɛ seɔ telje gogo ulaje sul dɔm'g. Ɓərje gó diŋgam gə njé gó dené gó seɔ ɔm deɛje tar ar deɛje d'aw gó dəw dɔ rɔ dee lé nana kara tel wa dee gogo. Tɔɓəi seɔ wa deɛje gə siŋgamonɔ ar deɛje tel to ɓərje lə sí gó diŋgam gə njé gó dené gogo ya ɓəi.

¹⁷Gelee gó nee ba Njesigəneə pa ne togábè pana: Kila gó nana kara ila mber kila ŋgokeə əsé maree tar lé seɪ ilaje ne ŋgonkoji dɔm'g el. Njesigəneə pana: Aa ooje, ma m'ila mber ta kila kiambas, gə yoo-koso, gə boo-boo tar dɔ sí'g tɔbəi m'a kar sí toje nébəl mbata beekoje lai dɔ naŋg nee tɔ.

¹⁸Dəwje gó d'alta dɔ manrɔ'g ləm ləm, deɛ gó gaŋg maŋg dana loo-joo njaa mbuna'g d'uba ne ta manrɔ gó deɛ man ne rɔ dee nɔm'g d'ya lé ləm lé

¹⁹gə mbaije gó Juda ləm, gə mbaije gó Jerusalem ləm, gə njékɔbeeje ləm, gə njékinjanéməsje ləma, gə koso-dəwje lai gó mee bee'g nee gó njaa mbuna dakas ŋgon maŋg gó gaŋgee dana ləm tɔ lé

²⁰m'a gə kuba dee kyə dee mee ji njébaɲe'g lə dee ləm, gə ji deɛ gó ndigi kar dee d'wəi ləm tɔ ndá nin dee a to néɔ lə yelje gə daje.

²¹M'a kyə Sedesias, mbai gó Juda, gə ŋgan-mbaije ləa ji njébaɲe'g lə dee ləm, gə mee ji deɛ gó ndigi kar dee d'wəi ləma, gə mee ji njérɔje'g lə mbai gó Babilɔn gó ɔr rəa rɔ sí'g aw əw lé ləm tɔ.

²²Aa ooje, m'a kun ndum kar dee tel ree mee bee-boo'g neelé, deɛ d'a rɔ gə bee-booje neelé ləm, d'a taa ləma, d'a roo pər ləm tɔ. Tɔbəi m'a kar bee-booje gó Juda tel to gó dɔdilaloo gó dəw godo keneɲ ya.

Jeremi 35

Gel-bɔje lə Rekab

¹Njesigəneə ula Jeremi ta mee ndəa'g lə Jojakim, ŋgolə Jojias gó to mbai gó Juda gə rɔtaje nee pana:

²Aw kəi lə gel-bɔje lə Rekab, aw ula dee ta, tɔbəi ɔr nɔ dee aw sə dee mee kəi'g lə Njesigəneə ar dee d'aw d'isi mee ŋgon kəi gó kára'g. Yen ba a kar dee mán-nduú d'ai.

³M'aw m'bar Jaasania, ŋgolə Jeremi gó to ŋgolə Habajinia gə ŋgakeaje, gə ŋganeeje lai, gə gel-bɔje lə Rekab lai,

⁴ndá m'ɔr nɔ dee m'aw sə dee kəi lə Njesigəneə, mee ŋgon kəi gó to kə ŋgalə Hanan, ŋgolə Jigdalia gó to dəw lə Ala, ŋgon kəi neelé to mbɔr kə mbaije'g dɔ ŋgon kəi gó tar gó to kə Maaséja, ŋgolə Salum, njeŋgəm tarəwkɔg lé.

⁵M'a m'unda baije gó mán-nduú gó mɪ rusu tub-tub ləm, gə kaje ləm tɔ nɔ dəwje gó to gel-bɔje lə Rekab. Ndá m'ula dee m'pana: Maji kar sí aije mán-nduú gó mɪ lé!

⁶Nɛ deɛ d'ilam keneɲ pana: Jee j'aije mán-nduú gó mɪ lé el, Mbata Jonadab ŋgolə Rekab bɔ síje lé un ndia ar sí pana: Seɪ gə ŋgan síje a kaije mán-nduú gó mɪ el nja saar gə nɔ ləm,

⁷J'a raje kəi el ləm, J'a dubuje né kára kara el ləm, J'a maaje nduú el ləma, J'a taaje ndɔ-nduú el ləm tɔ. Nɛ ləb si kəmba lə sí lai lé J'a síje mee kəi-kubuje'g ya, Gə mba kar kuru sí əw ne mee bee'd Gó jee toje mbáje keneɲ lé.

⁸Jee j'ilaje koji do taje lai gá bo síje Jonadab, ngolə Rekab un ndia do'g ar sí lé ya. Jeeje ləm, gə denéje lə sí ləm, gə ngan síje gá dingam gə njé gá dené ləm to lé j'aije mán-nduú gá m̄ el mee ləb si kəm̄ba'g lə sí ya.

⁹Jee n'raje kəije gə mba si keneŋ el ləm, jee n'taaje nduúje əsé ndəje əsé looje gá dubu né keneŋ el ləm to.

¹⁰Jee j'isije kəi-kubuje'g ləm, j'ilaje koji n'raje ne néje lai gá bo síje Jonadab un ndia do'g ar sí lé ləm to.

¹¹Loo gá Nebukadnesar, mbai gá Babilon aw gə mba ro gə bee neelé ndá jee j'ulaje n̄a m'pana: Ar sí j'awje Jerusalem əw gə njérəje lə Kaldeje gə njérəje lə Aramje. Togəbè ba jee j'isije ne Jerusalem gə mbəa.

¹²Yen nga Njesigəneə nja ula Jeremi ta gə rətaje nee pana:

¹³Njesigəneə, Ala lə Israelje pa togəbè pana: Aw dəji dəwje gá Juda gə njé gá Jerusalem pana: See seɹ a taaje tandoo gə mba kila ne ngonkoji do ta'g ləm wa. Njesigəneə ba dəji sí ta bəe.

¹⁴Dee d'aa do taje lə Jonadab, ngolə Rekab gá un ndia ar nganeeje mba kar dee d'ai mán-nduú gá m̄ el lé kər-kər ndá dee d'ai el ya saar tee bogəne to mbata dee d'ila koji do ndukun'g lə bo deeje. Ne ma lé m'ula sí ta, un kudee tee gə ndo rad ya m'ula sí ta ne seɹ unje mbi sí rəw do ta'g ləm.

¹⁵Ma m'ula kuraje ləm lai gá to njéteggintaje ro sí'g, un kudee gə ndo rad ya m'ula dee m'ar dee d'aw d'ula sí pana: Ɔsje badm telje do panjaa sí gá majel'g ləm, tel gəlje néra síje ləma, awje goo magəje gə mba pole dee el ləm to ndá seɹ a síje mee bee gá m'ar sí ləm, gə m'ar bo síje-je ləm to. Ne seɹ tugaje mbi sí ooje ne ta ləm el ləm, seɹ unje mbi sí rəw do'g ləm to.

¹⁶Təgəro, ngalə Jonadab gá to ngolə Rekab lé d'aa do ndukun gá bo deeje un ar dee lé kər-kər ne koso-dəwje neelé d'un mbi dee rəw do ta'g ləm.

¹⁷Gelee gá nee ba Njesigəneə, Ala gá njeboo-néje gá to Ala lə Israelje pa ne togəbè pana: Aa ooje, m'a kar némeekonje lai gá m'ila mberee m'wəji ne do Judaje gə do njé gá Jerusalem lé tee do dee'g mbata ma m'ula dee ta ne dee d'un mbi dee do'g ləm, m'bar dee kara dee ndigi tam'g el ləm to.

¹⁸Bèe ba Jeremi ula gel-bəje lə Rekab pana: Njesigəneə gá njeboo-néje gá to Ala lə Israelje pa togəbè pana: To gá seɹ ilaje koji do ndukun'g lə bo síje Jonadab ləm, to gá seɹ aaje do torndiaje gá yee un ar sí kər-kər ləm to lé

¹⁹gelee gá nee ba Njesigəneə gá njeboo-néje gá to Ala lə Israelje pa ne togəbè pana: Jonadab, ngolə Rekab a lal ngakeaje n̄m'g ndə el.

Jeremi 36

Mbai Jojakim roo maktub ndərtaje gá Baruk ndəng lé

- ¹ Mee læb gé njekòm'g sɔ gé Jojakim, ngolə Jojias, mbai gé Juda ɔ ne bee lé Njesigəneə ula Jeremi ta gə rɔtaje nee pana:
- ² Un maktub gé ká nǎ'd ndá ndaŋg taje lai gé ma m'ulai wɔji ne dɔ Israelje, gə Judaje, gə ginkoji dəwje gə ranɔ lai un kudée mee ndɔ gé ma m'pata m'ari'g mee ndəa'g lə Jojias saar tee bogənè lé.
- ³ Loo gé gel-bɔje lə Juda d'a koo sor némajije lai gé ma m'wɔji gə mba ra sə dee lé ndá banelə nana kara a kɔs badm tel dɔ rəw-kabee gé majel'g. Yen ba məəm a koso lemsé dɔ panjaa dee'g ləm, gə dɔ kaiya ra dee'g ləm tɔ.
- ⁴ Jeremi bar Baruk, ngolə Nerija ndá Baruk ndaŋg taje lai gé Njesigəneə ula Jeremi lé mee maktub'g gə goo ndaji gé Jeremi ndaji taree aree lé.
- ⁵ Tɔbəi Jeremi un ndia ar Baruk pana: M'a lé d'ɔgm bó m'askəm kaw mee kəi'g lə Njesigəneə el.
- ⁶ Nga i nja a kaw keneŋ ndá i a tura taje lə Njesigəneə gé to mee maktub gé ká nǎ'd gé ma m'ari ndaŋg lé nɔ koso-dəwje'g mee kəi'g lə Njesigəneə ndɔ kɔg-mee-boo'g. I a tura taje neelé nɔ deɛ gé Juda lai gé d'i mee bee-booje'g lə dee ree lé tɔ.
- ⁷ Banelə Njesigəneə a koo ndu ndò raje lə dee kar nana kara a kɔs ne badm tel dɔ panjaa'g ləa gé majel'g. Mbata oŋg, gə meeki jugugu gé Njesigəneə wɔji-kwɔji ra gə koso-dəwje neelé to bəl yaɔ.
- ⁸ Baruk, ngolə Nerija ra néje lai gé Jeremi, njetegginta un ndia gə mba karee ra lé ndá yeɛ tura taje lə Njesigəneə gé to mee maktub gé ká nǎ'd mee kəi'g lə Njesigəneə.
- ⁹ Mee nai gé njekòm'g jinaikara mee læb gé njekòm'g mi gé Jojakim, ngolə Jojias, mbai gé Juda ɔ ne bee lé d'ila mber kɔg-mee-boo nɔ Njesigəneə'g mbata koso-dəwje gé Jerusalem lai ləm, gə mbata koso-dəwje lai gé d'i mee bee-booje gé Juda ree Jerusalem ləm tɔ.
- ¹⁰ Bèe ba Baruk tura taje lə Jeremi gé to mee maktub gé ká nǎ'd lé nɔ koso-dəwje'g mee kəi'g lə Njesigəneə. Ngon kəi gé yeɛ tura taree keneŋ lé to kə Gemaria, ngolə Sapan, gé to njendaji-maktub gé to mee gadloo gé boo gé to mbɔr takəi'g lə Njesigəneə gé ria lə Takəi gé Sigi lé.
- ¹¹ Mise, ngolə Gemaria, ngolə Sapan oo taje lə Njesigəneə lai gé to mee maktub'g lé ndá
- ¹² yeɛ i aw mee kəi'g lə mbai, mee ngon kəi gé to kə njendaji maktub, to loo gé ngan-mbaije lai d'isi keneŋ: Elisama gé njendaji-maktub ləm, gə Delaja, ngolə Semaeja ləm, gə Elnatan, ngolə Akbɔr ləm, gə Gemaria, ngolə Sapan ləm, gə Sedesias, ngolə Hanania ləma, gə ngan-mbaije gé ranɔ lai ləm tɔ.
- ¹³ Ndá Mise lé tel ndaji taje lai gé yeɛ oo loo gé Baruk tura ne maktub gé ká nǎ'd nɔ koso-dəwje'g ar dee lé.

- 14**Yen nga ngan-mbaije lai d'ula Jehudi, ngolə Netania, ngolə Selemia, ngolə Kusi rɔ Baruk'g mba karee ulá pana: Un maktub gá ká nǎ'd gá i tura taje gá keneŋ nɔ koso-dəwje'g lé jii'g ndá gá ree! Baruk, ngolə Nerija un maktub gá ká nǎ'd lé jia'g aw ne rɔ dee'g.
- 15**Ndá deɛ d'ulá pana: si naŋg tura maktub lé ar sí j'oo. Ndá Baruk tura maktub lé nɔ dee'g tɔ.
- 16**Loo gá dee d'oo taje lai gá yeɛ tura lé ndá deɛ d'aa kəm nǎ kɔbərə-kɔbərə gá bəl, tɔbɛi d'ula Baruk pana: Jeɛ lé j'a ndajije taje nee lai kar mbai lé oo.
- 17**Deɛ dəji Baruk ta nee tɔbɛi pana: See i ra to gá ban ba ndaŋg ne taje lai gá yeɛ pa ari lé wa.
- 18**Baruk ila dee keneŋ pana: Yeɛ pa taje neelé gá tɛa ya am ndá ma m'ndaŋg taree mee maktub gá ká nǎ'd neelé gá mán ndaŋgee.
- 19**Ngan-mbaije lé d'ula Baruk pana: Maji kari aw ar sí-sej gá Jeremi iyaje rɔ sí, arje dəw kára kara gər loo-si sí el.
- 20**Yen ba deɛ d'ya maktub gá ká nǎ'd lé mee ngon kəi'g lə Elisama, njendaji-maktub ba d'ɔd d'aw mee ndògo'd rɔ mbai'g d'aw ndaji taje neelé lai d'aree tɔ.
- 21**Bèe ba mbai ula Jehudi mba karee un maktub gá ká nǎ'd lé. Jehudi aw un mee kəi'g lə Elisama, njendaji-maktub lé tel ree ne ndá yeɛ tura nɔ mbai'g ləm, gá nɔ ngan-mbaije lai gá d'isi mbər mbai'g lé ləm tɔ.
- 22**Mbai lé si mee kəi gá wɔji dɔ naj kul'g. To mee naj gá njekɔm'g jinaikara ndá əb gá kər pər taa keneŋ gəgəgə to neɔ'g.
- 23**Loo gá Jehudi tura maktub lé as kamee munda əsé sɔ jén bèe ndá mbai tija kam maktub neelé gá ngon kia lə njendaji-maktub lé gaŋg mbidi-mbidi, ɔm dɔ pər'd gá to mee əb'g lé saar aree roo dula-dula.
- 24**Mbai gá kuraje læa lai gá d'oo taje neelé deɛ bəl el ləm, til kubuje læa dee el ləm tɔ.
- 25**Elnatan, gá Delaja, gá Gemaria ra ndòo rɔ mbai'g yaɔ mba karee roo maktub lé el, nɛ yeɛ un mbia rəw dɔ ta'g lə dee.
- 26**Mbai lé un ndia ar Jerameel, ngolə mbai ləm, gá Seraja, ngolə Asriel læma, gá Selemia, ngolə Abdeel ləm tɔ mba kar dee d'wa Baruk, njendaji-maktub lə Jeremi gá Jeremi njetegginta lé. Nɛ Njesigəneɔ iya dee kág.

Ta gá gaŋg dɔ mbai'g lé

- 27**Loo gá mbai roo maktub gá ká nǎ'd gá taje gá Jeremi pa ar Baruk ndaŋg to keneŋ lé ndá Njesigəneɔ ula Jeremi ta gá rɔtaje nee pana:
- 28**Un maktub gá ká nǎ'd gá raŋg ndá ndaŋg taje lai gá to mee maktub gá kédé gá Jojakim, mbai gá Juda roo lé keneŋ.

²⁹M'a pata kwɔji ne dɔ Jojakim, mbai gɔ Juda lé pana: Njesigəneɔ pa togəbè pana: I roo maktub neelé pa ne pana: See ban ba m'ndaŋg taje neelé keneŋ pana: Mbai gɔ Babilɔn a ree tuji bee neelé pugudu ləm, a kar dəwje gə daje godo keneŋ mbad-mbad ləm tɔ wa.

³⁰Gelee gɔ nee ba Njesigəneɔ pa ne ta togəbè dɔ Jojakim'g, mbai gɔ Juda lé pana: Dəw læa kára kara a si dɔ kali mbai'g læ Dabid el ləm, ninee a to naŋg loo-nuŋga'g læ kàr gə loo-kul'g læ loondul ləm tɔ.

³¹M'a kar bɔ nérea ɔs tɔa'g gə ta ŋgakeaje'g gə ta kuraje'g læa mbata néra kori-koriye læ dee lé ndá m'a kar némeekonje lai gɔ ma m'ndəji dee ne ne dee d'oo ta ləm el lé teɛ dɔ dee'g ləm, gə dɔ njé gɔ Jerusalem'g læma, gə dɔ dəwje gɔ Juda'g ləm tɔ.

³²Jeremi un maktub gɔ ké nɔ'd gɔ raŋg lé ar Baruk, ŋgolə Nerija gɔ to njendaji-maktub lé. Ndá Baruk ndaŋg taje lai gɔ to mee maktub gɔ Jojakim, mbai gɔ Juda roo lé gə goo ndaji gɔ Jeremi ndaji taree aree lé. Yee ɔm taje gɔ raŋg bula gɔ to asəna gə njé gɔ kédé bèe keneŋ tɔ.

Jeremi 37

D'ila Jeremi danɔgai'g

¹Sedesias, ŋgolə Jojias ɔ bee tor Jekonia, ŋgolə Jojakim'g. Nebukadnesar, mbai gɔ babylonə ba undá gɔ mbai gɔ Juda lé.

²Yee əsé kuraje læa əsé koso-dəwje gɔ mee bee'g kara d'un mbi dee rəw dɔ taje gɔ Njesigəneɔ pa gə ndu Jeremi, njetegginta lé.

³Mbai Sedesias ula Jukal, ŋgolə Selemia, gə Soponi, ŋgolə Maaséja, njekinjanéməs rɔ Jeremi, njetegginta'g mba kar dee d'ulá pana: Maji kari ra ndò rɔ Njesigəneɔ Ala'g læ sí lé mbata læ sí.

⁴Mbata Jeremi lé aw njaa mbuna koso-dəwje'g yo gɔ nee bó d'ilá danɔgai el bæi.

⁵Njérɔje læ Paraɔ d'unda loo mee Ejiptə'g teɛ. Kaldeje gɔ d'aj dɔ Jerusalem sub gə rɔ lé loo gɔ d'oo sorta nee ndá d'j d'yɔ Jerusalem.

⁶Yen ŋga Njesigəneɔ ula Jeremi, njetegginta ta gə rɔtaje nee pana:

⁷Njesigəneɔ, Ala læ Israelje pa togəbè pana: Seɔ a kulaje mbai gɔ Juda gɔ ula sí ar sí reeje rɔm'g lé pajena: Aa ooje, njérɔje læ Paraɔ gɔ d'aw ree gə mba la sə sí lé d'ɔs tel d'aw bee læ dee Ejiptə gogo.

⁸Ndá Kaldeje lé d'a tel ree rɔ bee-boo neelé ləm, d'a taa læma, d'a roo dula-dula ləm tɔ.

⁹Njesigəneɔ pa togəbè pana: Maji kar mee sí ər sí ar sí pajena: Kaldeje d'a sa rɔ dee rɔ sí'g kaw əw bèe lé a paje bèe el. Mbata dee d'a kaw el!

- ¹⁰Lée seɿ dumje dɔ njérɔje gɔ Kalde gɔ d'aw rɔ sɔ sí lé lai arje dɔwje gɔ d'ingɔ doo ya ba nai kara deɿ lai lé nana kara a kunda loo mee kɛi-surum'g læa teɿ roo bee-boo neelé dula-dula ya.
- ¹¹Loo gɔ njérɔje læ Kaldeje saa rɔ dee Jerusalem mbata njérɔje læ Paraɿ lé
- ¹²ndá Jeremi ndigi kunda loo Jerusalem teɿ kaw bee'g læ Bejamije gɔ mba kaw taa nénduba gɔ wɔji dɔa mbuna gel-boje'g læa.
- ¹³Loo gɔ yeɿ teɿ tarɔwkɔg'd læ Bejamije ndá bé-njénɣəmlooje gɔ ria læ Jireija gɔ to ngolɔ Selemia, ngolɔ Hanania aar lée'g neelé ndá yeɿ uba Jeremi, njetegginta wá pana: I si aw mba kɔm gɔ Kaldeje nɔ'd.
- ¹⁴Jeremi ilá keneɿ pana: Bèe el! Ma m'isi m'aw mba kingɔ Kaldeje el, Ne Jireija ɔs ta læa rɔw. Yeɿ wa Jeremi aw sɔa nɔ ngan-mbaije'g.
- ¹⁵Meɿ ngan-mbaije lé ɿ sɔa dee jugugu dɔ Jeremi'g ar dee kundá tɔbɔi d'ilá kɛi-danɣai'd gɔ to mee kɛi'g læ Jonatan njendaji-maktub lé mbata deɿ d'ar kɛi læa to kɛi-danɣai tɔ.
- ¹⁶Togábè ba Jeremi aw ne kɛi-danɣai'g. D'udee ne duu-looje'g d'aree si keneɿ kuree ɔw yaɔ.
- ¹⁷Mbai Sedesias ula kula baree aree ree dɔjee ta gɔ mee kɛi'g læa gɔ goo ngɔɿ pana: See Njesigoneɿ pata kára wɔji ne dɔm-ma wa. Jeremi tel ilá keneɿ pana: Oiyɔ. Tɔbɔi yeɿ ila ta gɔ ranɣ keneɿ pana: I ya d'a kilai ɿi mbai gɔ Babilɔn'g.
- ¹⁸Jeremi dɔji mbai Sedesias tɔbɔi pana: See kaiya dɿ ba m'ra nɔɿ'g læm, gɔ nɔ kuraje'g læi læma, gɔ nɔ koso-dɔwje'g nee læm tɔ ba seɿ ilamje ne danɣai'g gɔ mbɔa wa.
- ¹⁹See njéteggintaje læ sí gɔ tegginta pana: Mbai gɔ Babilɔn a ree rɔ sɔ sí-seɿ ɔsé bee nee el lé d'ɔd ra bɔi wa.
- ²⁰Basinè mbai læm, i gɔ to njekaa dɔm lé, m'ra ndò rɔi'g, maji kar ndò raje læm oso mbii'g pad ya. Am m'tel m'aw kɛi læ Jonatan, njendaji-maktub lé el nà m'a kwɔi keneɿ!
- ²¹Yen ba mbai Sedesias, un ndia ar dee gɔ mba kar dee ngɔm Jeremi gad kɛi-danɣai'g læm, gɔ mba kar dee d'aree pil muru kára gɔ deɿ ndogo mbɔ-rɔw'g læ njékoro muruje lé gɔ ndɔje kára-kára lai læm tɔ saar kar pil muruje gɔ mee bee-boo'g neelé godɔ lai. Togábè ba Jeremi nai ne mee gad kɛi-danɣai'g lé tɔ.

Jeremi 38

D'ila Jeremi bwa-mán'g

- ¹Sepatia, ngolɔ Matan gɔ Gedalia, ngolɔ Pasur, gɔ Jukal, ngolɔ Selemia, gɔ Pasur, ngolɔ Malkija, d'oo taje gɔ Jeremi ula koso-dɔwje lai pana:

²Njesigəneḡ pa togəbè pana: Dəw gə nai mee bee-boo'g neelé ndá a kwəi yoo-kiambas, gə boo-boo, gə yoo-koso ne yeḡ gə teḡ aw iṅga Kaldeje ndá a kaji, kəmə ləa a to gə nékiṅga ləa ndá yeḡ a si ne kəmba ya.

³Njesigəneḡ pa togəbè pana: Bee-boo neelé d'a kyə ji njérɔje'g lə mbai gə Babilon kar dee taa.

⁴Bèe ba ṅgan-mbaije d'ula mbai pana: Dəw neelé kəm karee wəi mbata yeḡ ila mber togəbè ar meḡ dəwje gə njérɔje gə nai mee bee-boo'g neelé ləm, gə koso-dəwje lai ləm tɔ ila kas bilim. Dəw neelé saṅg maji lə koso-dəwje el ne meekɔ lə dee ba.

⁵Mbai Sedesias ila dee keneḡ pana: Aa ooje, yeḡ si meḡ ji sí'g ya. Mbata mbai askəm kɔg sí el.

⁶Yen ṅga deḡ d'un Jeremi d'ilá mee bwa-mán'g lə Malkija, ṅgolə mbai gə to mee gad kəi-daṅgai'g lé. D'ar Jeremi uru naṅg keneḡ gə kúla. Man godo mee bwa-mán'g neelé ne bɔɔ ba to keneḡ ndá Jeremi dubu bɔɔ'g tɔ.

⁷Ebed-Melek, dəw gə Etiopi gə to njekaa dɔ néje gə si mee kəi'g lə mbai oo sor kila gə d'ila Jeremi bwa-mán'g lé. Mbai lé si tarəwkɔg'd lə Bejami.

⁸Ebed-Melek unda loo kəi lə mbai teḡ aw ulá ta togəbè pana:

⁹Ɔi mbai ləm, né gə dəwje nee ra gə Jeremi, njetegginta gə d'ilá mee bwa-mán'g lé to né gə majel. Yeḡ a kwəi yoo-boo lé'd gə yeḡ si keneḡ mbata muru godo mee bee-boo'g neelé.

¹⁰Mbai lé un ndia ar Ebed-Melek, dəw gə Etiopi lé pana: Bar dəwje gə nee rɔ-munda ar dee d'aw səi d'aw d'ɔr ne Jeremi, njetegginta lé mee bwa-mán'g bad ba nà a kɔ kwəi.

¹¹Ebed-Melek bar dəwje lé ar dee d'aw səa mee kəi'g lə mbai lé, yeḡ andə mee kəi nébao'g odo ṅgisi kubuje ləm, gə kubuje gə ləw ləm tɔ tɔ ta kúla'g ula bwa-mán'g ar Jeremi.

¹²Ebed-Melek, dəw gə Etiopi lé ula Jeremi pana: Ula ṅgisi kubuje gə kubuje gə ləw lé gel kulaje gə masɔli'g. Ndá Jeremi ra togəbè ya.

¹³Deḡ lel Jeremi gə kúla mee bwa-mán'g lé teḡ səa raga. Bèe ba Jeremi si ne gad kəi-daṅgai'g.

Mbai Sedesias dɔji Jeremi ta

¹⁴Mbai Sedesias ula kula bar Jeremi, njetegginta aree ree rəa'g tarəwkəi'g lə Njesigəneḡ gə njekəm'g munda. Yen ba mbai ula Jeremi pana: M'aw gə ta kára gə mba dɔjii. Maji kari iya səm dɔ né kára el.

¹⁵Jeremi tel ila Sedesias'g pana: Bó lé ma m'ulai ndá see i a kam m'wəi el wa. Lée m'wɔjii ta kəmkàr kara i a gə koo ta ləm el tɔ.

16Mbai Sedesias man ræa gə goo ŋgəi ar Jeremi pana: Njesigəneə gə to njeakar sí j'isi kəmba lé to njesikəmba ya. M'a tɔli el ləm, m'a kilai ji dəwje'g nee gə ndigi tɔli lé el ləm tɔ.

17Yen ŋga Jeremi ula Sedesias pana: Njesigəneə, Ala gə njeboo-néje gə to Ala lə Israelje lé pa togəbè pana: Bó lé i aw ɔm gə ŋgan-mbaije lə mbai gə Babilɔn nɔ'd ndá i a kaji ləm, bee-boo neelé d'a roo el ləma, i seɪ gə njémeekəije ləi a síje kəmba ləm tɔ.

18Ne bó lé i aw ɔm gə ŋgan-mbaije lə mbai gə Babilɔn nɔ'd el ndá bee-boo neelé d'a kila ji Kaldeje'g kar dee roo ləm, i kara a teɛ ji dee'g el ləm tɔ.

19Mbai Sedesias ula Jeremi pana: Ma m'ból Judaje gə d'aw d'ɔm gə Kaldeje nɔ'd mbə. Ma m'ból nà d'a kilam ji dee'g kar dee d'ula sul dɔm'g.

20Jeremi tel ilá keneɲ pana: D'a kilai ji dee'g el. Maji kari oo ndu Njesigəneə dan ta gə ma m'ulai'g, i a si ne gə majee ləm, i a si ne kəmba ləm tɔ.

21Ne bó lé i mbad teɛ kaw ndá aa oo, né gə Njesigəneə riba səm dəa ba nee:

22D'a kaw gə denéje lai gə nai mee kəi'g lə mbai gə Juda kar ŋgan-mbaije lə mbai gə Babilɔn, ndá denéje neelé d'a pa pana: Deɛ gə d'ila mber meekulɔm d'ari lé Deɛ su kəmi dum ne dɔi, Ne loo gə i ula gɔli bɔrɔ-dubu'g Ndá deɛ sa rɔ dee.

23D'a kaw gə denéje ləi lai gə ŋganije kaw kar Kaldeje ndá i a teɛ mee ji dee'g el ləm, mbai gə Babilɔn a kwai gə jia peb ləm, a roo bee-boo nee ləm tɔ.

24Sedesias ula Jeremi pana: Maji kar dəw kára kara oo sortaje neelé el ndá i a kwəi el.

25Bó lé ŋgan-mbaije d'oo to gə ma m'ulai ta ba ree dəjii pana: Ula neɛje ta gə i ula mbai lé ləm, ta gə mbai ulai ləm tɔ lé bó iya sə neɛje dɔ né kára el ndá n'a karije wəi el ndá

26I a kila dee keneɲ pana: M'ra ndòo rɔ mbai'g mba karee am tel m'aw kəi lə Jonatan el nà m'a kwəi keneɲ.

27Ŋgan-mbaije lai ree rɔ Jeremi'g dəjee ta. Yeɛ ila dee keneɲ to gə mbai un ne ndia aree lé ya. Yen ŋga deɛ d'isi gə ta dee mundu ba sa rɔ dee bəi mbata dəw gə ranɲ oo taree el.

28Jeremi si gad kəi-danɲai'g saar ndɔ gə deɛ taa ne Jerusalem lé teɛ ne.

Jeremi 39

Babilɔnje taa Jerusalem

1Mee nai gə njekɔm'g dɔg mee ləb gə njekɔm'g jinaikara gə Sedesias, mbai gə Juda ɔ ne bee lé ndá, Nebukadnesar mbai gə Babilɔn ree gə njérɔje læa lai d'aj ne dɔ Jerusalem sub gə rɔ.

- ²Ndo jinaikara mee nai gá njekóm'g so mee ləb kɔbee'g lə Sedesias gá njekóm'g dɔg-giree-kára lé ndá deɛ mbudu kəm ndògo-bɔrɔ gá mee bee-boo'g.
- ³Yen nga deɛ lai gá to ngan-mbaije lə mbai gá Babilɔn lé d'aw kəm dee gá kédé d'aw d'isi tarəwkɔg'd gá ria lə Dana-bab lé. Deɛ lé ri dee ba nee: Nergal-Sareser ləm, Samgar-Nebu ləm, gə Sarsekim, mbai dɔ njékaa dɔ néje ləm, gə Nergal-Sareser, mbai dɔ bao-gosɔnégərje ləma, gə ngan-mbaije gá ranɔ lai gá to ngan-mbaije lə mbai gá Babilɔn ləm tɔ.
- ⁴Loo gá Sedesias, mbai gá Juda gə njérɔje lai d'oo dee ndá deɛ d'unda loo mee bee-boo'g loondul'g teɛ d'ai gə rəw gá loo-kamnaɪ'g lə mbai, par gá tarəw gá to mbuna ndògo-bɔrɔje gá joo ndá deɛ d'un rəw gá aw gá ndaa-loo'g.
- ⁵Nɛ njérɔje lə Kaldeje korə dee d'aw d'wa Sedesias ndag-loo gá Jeriko. Deɛ d'wá d'aw səa rɔ Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn'g mee bee gá Ribla dɔ nanɔ bee gá Amat. Lée neelé deɛ ganɔta dəa'g keneɲ.
- ⁶Mbai gá Babilɔn ar dee tija gwɔs ngalə Sedesias kəmee'g ya mee bee gá Ribla ləm, mbai gá Babilɔn ar dee tija gwɔs dəwje gá boo-boo lai gá Juda ləm tɔ.
- ⁷Tɔbəi yeɛ ar dee tɔs kəm Sedesias tɔ ndá deɛ teá gə kúla larkas mba kaw səa Babilɔn.
- ⁸Kaldeje roo kəi lə mbai gə kəije lə koso-dəwje ləm, deɛ təd ndògo-bɔrɔ gá Jerusalem kərm-kərm ləm tɔ.
- ⁹Nebujaradan, mbai dɔ njéngəmlooje wa deɛ gá d'isi mee bee-boo'g lé ləm, gə deɛ d'ya rɔ dee d'aree ləma, gə ges koso-dəwje gá nai ləm tɔ lé gá bər aw səa dee Babilɔn.
- ¹⁰Nɛ Nebujaradan, mbai dɔ njéngəmlooje ya njéndooje gá naje gá ndòo d'unda mar deeje mbuna koso-dəwje'g ləm, gə deɛ gá né kára kara godo ji dee'g ləm tɔ mee bee gá Juda ndá yeɛ ar dee ndɔ nduúje ləm, gə ndɔje ləm tɔ.

D'ila Jeremi tar

- ¹¹Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn un ndia nee gə ndu Nebujaradan, mbai dɔ njéngəmlooje wɔji ne dɔ Jeremi pana:
- ¹²Wá tɔs kəmi dəa'g. Ra səa né gá majel kára kara el nɛ ra səa né gə goo ta gá yeɛ a kulai.
- ¹³Nebujaradan, mbai dɔ njéngəmlooje ləm, gə Nebukajban, mbai dɔ njékɔbeeje ləm, gə Nergal-Sareser, mbai dɔ bao-gosɔnégərje ləma, gə ngan-mbaije lə mbai gá Babilɔn lai ləm tɔ
- ¹⁴d'ula kula gad kəi-danɔgai'g ar dee ree gə Jeremi d'ar Gedalia, ngolə Ahikam gá to ngolə Sapan gə mba karee aw səa kəi ləa. Bèe ba yeɛ nai ne dan koso-dəwje'g.

Ta gá wɔji dɔ Ebed-Melek

- ¹⁵Njesigəneɲ ula Jeremi ta gə rɔtaje nee loo gá d'udee ne gad kəi-danɔgai'g lé pana:

¹⁶Aw ula Ebed-Melek, dāw gá Etiopi pana: Njesigəneə gá njeboo-néje gá to Ala lə Israelje lé pa togəbè pana: Aa oo, néje gá m'a karee ree də bee-boo'g neelé to néje gá majel gá m'ila mberee lé bó to néje gá maji ba el. Néje neelé d'a ree mee ndəa'g neelé kari oo dee gə kəmi ya.

¹⁷Njesigəneə pana: Ne mee ndəa'g neelé m'a kəri kilai tar ndá i a tel koso mee ji dəwje gá i bəl dee'g lé el.

¹⁸M'a taa dəi ndá d'a təli gə kiambas el, kisi kəmba ləi a to nékingai mbata i ɔm məəi dɔm'g. Njesigəneə ba pa bəe.

Jeremi 40

Jeremi si rɔ Gedalia'd gá to njeguburubee gá Juda lé

¹Loo gá Nebujaradan, mbai də njéngəmlooje yə Jeremi aree i mee bee gá Rama mbə ndá Njesigəneə ula Jeremi ta. Loo gá yeə ar dee d'aw gə mba saŋgee ndá d'ingə Jeremi gá teá gə kúla lar mbuna bərje'g lai gá d'i sə dee Jerusalem gə Juda d'aw sə dee gá Babilɔn.

²Mbai də njéngəmlooje lé ula kula ar dee ree gə Jeremi ndá ulá pana: Ala ləi gá Njesigəneə ila mber némeekonje neelé wəji ne də bee nee.

³Njesigəneə ar néje neelé ree ləm, ta gá yeə pa lé aw lée'g béréré ləm tɔ ndá néje neelé teə də sí'g mbata seɹ raje kaiya ɔsje ne ta lə Njesigəneə rəw ləm, seɹ unje mbi sí rəw də ta'g ləa ləm tɔ.

⁴Aa oo, basinè m'tudu kúla larje gá jii'g. Bó lé i ndigi kaw səm Babilɔn ndá maji kari aw səm ya ndá m'a kaa dəi. Bó lé mba kaw səm Babilɔn leli el ndá aar naŋg né ləi. Aa loo oo, mee bee gá bura gá to nɔɹ'g ndá loo gá taa kəmi əsé leli kara maji kari aw keneɹ ya.

⁵Loo gá yeə ila keneɹ kalaŋ el ndá Nebujaradan tel ulá pana: Maji kari tel aw ingə Gedalia, ŋgolə Ahikam gá to ŋgolə Sapan, gá mbai gá Babilɔn undá də bee-booje gá Juda lé ndá si səa mbuna koso-dəwje'g, əsé aw loo gá rara gá i ndigi kaw keneɹ ya. Mbai də njéngəmlooje lé aree nəsɔje ləm, gə nénojije ləm tɔ ndá yá aree aw.

⁶Jeremi aw rɔ Gedalia'g, ŋgolə Ahikam mee bee gá Mispa aw si səa mbuna koso-dəwje gá nai mee bee'g lé.

Judaje mbɔ də nɔ rɔ Gedalia'g

⁷Loo gá mbai də kudu-njéɹɔje lai gá d'isi walá, deə gə dəwje lə dee d'oo to gá mbai gá Babilɔn unda Gedalia, ŋgolə Ahikam gá njeguburubee ləm, gə ɔm diŋgamje, gə denéje, gə ŋganje ləm, gə njéndooje gá mee bee'd gá d'aw sə dee bee-bər'g Babilɔn el ləm tɔ lé jia'g ndá

⁸deə d'aw rɔ Gedalia'g mee bee gá Mispa. Deə gá d'aw lé ba nee: Ismael, ŋgolə Netania ləm, gə Jokana gə Jonatan, ŋgalə Karea ləm, gə Seraja, ŋgolə Tanumet

ləm, gə ɲgalə Epai, dəw gə Netopa ləm, gə Jesania, ɲgolə Maakat ləma, deɛ gə dəwje lə dee ləm tɔ.

⁹Gedalia, ɲgolə Ahikam gə to ɲgolə Sapan man rəa ar dee-deɛ ləm, gə dəwje lə dee ləm tɔ pana: Bəlje mba ra kula kar Kaldeje el. Sije mee bəe'g raje kula arje mbai gə Babilɔn ndá a sije ne gə majee.

¹⁰Aa ooje, ma m'isi Mispa gə mba kaar ɲɔ Kaldeje gə d'a gə ree rɔ s'g ne seɲ ndá mboje mán-nduú gə kandə kagje gə naɲ kuli ləm, gə ubuje ləm tɔ ɔmje mee duraje'g lə sí ndá sije mee bəe-booje gə awje keneɲ lé ya.

¹¹Judaje lai gə d'isi mee bəe gə Moab, mbuna Amoje'g ləm, gə mee bəe gə Edɔm ləm, gə mee bəeje'g lai ləm tɔ lé d'oo to gə mbai gə Babilɔn yɔ ges dəwje mee bəe gə Juda ləm, ar dee Gedalia, ɲgolə Ahikam gə to ɲgolə Sapan gə njeguburuɓee keneɲ ləm tɔ.

¹²Ndá Judaje lai d'ɲ gə looje bəd-bəd gə tuba dee d'ɔm dee keneɲ lé ree, deɛ d'aw mee bəe gə Juda rɔ Gedalia'g mee bəe gə Mispa ndá deɛ mbo mán-nduúje ləm, gə kandə kagje gə naɲ kuli ləm tɔ d'aree taa rɔ dee pəl-pəl.

Deɛ tɔl Gedalia

¹³Ndɔ kára bəe Jokana, ɲgolə Karea gə mbai dɔ kudu-ɲjérɔje gə d'isi mee wala'g lé ree rɔ Gedalia'g mee bəe gə Mispa ndá

¹⁴deɛ dəjee pana: See i oo to gə Baalis, mbai lə Amoje ula Ismael, ɲgolə Netania mba karee ree tɔli lé ya wa. Ne Gedalia, ɲgolə Ahikam ɔm mee dɔ ta'g lə dee el.

¹⁵Yen ba Jokana, ɲgolə Karea ula Gedalia ta mee bəe gə Mispa gə goo ɲgəɲ pana: Yɔ loo am m'aw m'tɔl Ismael, ɲgolə Netania. Dəw kára kara a koo taree el. See a tɔli gə mba dɪ wa. See gə mba dɪ ba Judaje gə mbo dɔ ɲɔ rɔi'g lé d'a sané ɲɔ ləm, ges Judaje d'a kudu bɔ ləm tɔ wa.

¹⁶Gedalia, ɲgolə Ahikam tel ila Jokana, ɲgolə Karea lé keneɲ pana: Maji kari ra né gə togəbè el. Mbata ta gə i pa dɔ Ismael'g lé to gə tangɔm.

Jeremi 41

¹ Mee naɲ gə njekɔm'g siri lé Ismael, ɲgolə Netania gə to ɲgolə Elisama, gə ginkojee to gə mbai lé ree gə dəwje lə mbai gə boo-boo ləm, gə dəwje dɔg ləm tɔ rɔ Gedalia'g, ɲgolə Ahikam mee bəe gə Mispa. Lée neelé d'usɔ né keneɲ ɲɔ'd mee bəe gə Mispa.

²Yen ɲga Ismael, ɲgolə Netania uba naɲg ɲta gə dəwje gə dɔg gə danee lé ndá deɛ tɔs Gedalia, ɲgolə Ahikam gə to ɲgolə Sapan lé gə kiambas kib-kib tɔlee. Yee ba yeɛ tɔl ne dəw gə mbai gə Babilɔn undá gə njeguburuɓee lé.

³Tɔbəi Ismael tɔl Judaje lai gə d'isi mbɔr Gedalia'g mee bəe gə Mispa lé ləm, gə Kaldeje gə to ɲjérɔje gə d'isi lée'g neelé ləm tɔ.

Ismaelje tɔl njékaw mbáje rɔ-jinaijoo

- ⁴Ndo gé njeƙom'g joo goo ƙɔl gé yee ƙɔl ne Gedalia loo gé dɔw ƙára ƙara oo taree el bɔi lé ndá
- ⁵dɔwje rɔ-jinaijoo gé d'ɔ̀ Sikem, gɔ Silo, gɔ Samari ree, deɛ neelé ndisa mbaita dee lɔm, kubuje lɔ dee ɲgisi lɔma, deɛ tija rɔ dee pɔdɔrɔ-pɔdɔrɔ lɔm ƙɔ. Deɛ ree gɔ nékarje gɔ néje gé ɔ̀dɔ sululu mba kaw ne mee ƙɔi'g lɔ Njesigoneɔ.
- ⁶Ismael, ɲgolɔ Netania ɔ̀ Mispa unda loo tee aw tila ƙɔm dee gɔ mán-nɔ ƙamee'g. Loo gé yee ɲga dee ndá yee ula dee pana: Gé reeje rɔ Gedalia'g, ɲgolɔ Ahikam.
- ⁷Loo gé deɛ tee dan mee bee-boo'g dana bab ndá Ismael, ɲgolɔ Netania tija gwɔs dee ar dɔwje gé d'aw sɔa la sɔa mba ƙɔm dee mee bwa-mán'g.
- ⁸Ne dɔwje dɔg mbuna dee'g lé d'ula Ismael pana: Maji kari ƙɔl sí el mbata négɔmrɔje gé to ƙó-wa, gɔ ƙó-ɔrj, gɔ ubu, gɔ ubu-teji lé jee j'iya mee wala'g. Yen ɲga yee yɔ dee bó ƙɔl dee gɔ ɲgakɔ deeje lé ɲɔ'd el.
- ⁹Nin dɔwje gé Ismael ƙɔl dee mbɔr Gedalia'g lé yee ɔm dee bwa-mán gé mbai Asa ur loo gé yee bɔl Baesa, mbai gé Israel lé, to mee bwa-mán'g neelé ba Ismael, ɲgolɔ Netania ɔm nin dee keneɲ aree rusu tub ya.
- ¹⁰Dɔwje lai gé nai Mispa lé Ismael wa dee dangai, ɲgalɔ mbai gé mɔdɔ lɔm, gɔ njé gé mbuna koso-dɔwje lai gé nai mee bee gé Mispa, deɛ gé Nebujaradan, mbai dɔ njéɲgɔmlɔoje ɔm dee ji Gedalia'g, ɲgolɔ Ahikam lɔm ƙɔ. Ismael, ɲgolɔ Netania wa dee bɔr aw sɔa dee mba dɔs ne mee bee'g lɔ Amoje.
- ¹¹Jokana, ɲgolɔ Karea gɔ mbai dɔ kudu-njéɔje lai gé d'isi sɔa lé d'oo sor némajelje lai gé Ismael, ɲgolɔ Netania ra lé.
- ¹²Yen ba deɛ mbɔ dɔwje lai d'aw mba rɔ gɔ Ismael, ɲgolɔ Netania. Deɛ d'ɲgá mbɔr duu-manje gé boo gé to Gabaɔ.
- ¹³Loo gé koso-dɔwje lai gé d'aw gɔ Ismael lé d'oo Jokana, ɲgolɔ Karea gɔ kudu bée njéɔje lai gé d'aw sɔa lé ndá rɔ dee lel dee,
- ¹⁴ƙɔbɔi koso-dɔwje lai gé Ismael ɔ̀ sɔa dee Mispa aw sɔa dee lé d'ɔs tel ree d'ɔm gel Jokana, ɲgolɔ Karea'g.
- ¹⁵Ne Ismael, ɲgolɔ Netania aɔ gɔ dɔwje jinaijoo nɔ Jokana'g ndá aw bee lɔ Amoje.
- ¹⁶Jokana, ɲgolɔ Karea gɔ mbai dɔ kudu-njéɔje lai gé d'aw sɔa lé taa ges koso-dɔwje lai gé nai ji Ismael'g, ɲgolɔ Netania, deɛ gé yee ɔr dee Mispa aw sɔa dee lé goo ƙɔl gé yee ƙɔl Gedalia, ɲgolɔ Ahikam'g lé. Jokana ar dɲɲgamje gé to njéɔje, gɔ denéje, gɔ ɲganje, gɔ njékaa dɔ néje d'ɔ̀ Gabaɔ tel ree sɔa.
- ¹⁷Deɛ njaa saar d'aw d'aar naɲg ta Ƙɔi-to-mbàje gé to Kimham mbɔr Betlehem'g dɔb ba gɔ mba sa rɔ dee kaw Ejiptɔ gé ɔw gɔ Kaldeje mbata
- ¹⁸deɛ bɔl mbata Ismael, ɲgolɔ Netania ƙɔl Gedalia, ɲgolɔ Ahikam gé mbai gé Babilɔn undá gé njeguburuɔee lé.

Jeremi 42

Jeremi ɔs Judaje gá ndigi sa rɔ dee kaw Ejiptə lé rəw

- ¹Bée kudu-njérɔje lai gə Jokana, ɲgolə Karea gə Jejanía, ɲgolə Hosee ləm, gə koso-dəwje lai gə un kudée dɔ ɲganje'g saar tee ne dɔ njé gə tɔg'd ləm tɔ lé rəm pər
- ²d'ula Jeremi, njetegginta pana: Maji kar ndòo raje lə sí taa kəmi rəgm ya. Ra mbai ta Njesigəneə, Ala'g lé ləi mbata lə síjeə dəwje lai gə naije mbata jeə m'bula yaə kédé nɛ jeə naije jebəre ba to gə i oo gə kəmi nee lé.
- ³Maji kar Njesigəneə, Ala ləi tɔji sí rəw gə kəm kar sí j'unje ləm, gə né gə kəm kar sí n'raje ləm tɔ.
- ⁴Jeremi njetegginta ula dee pana: M'oo ta lə sí ya. Aa ooje, m'a ra tamaji ta Njesigəneə, Ala'g lə sí gə goo tadəji lə sí. M'a kar sí ooje taje lai gə Njesigəneə a kila sí keneɲ bó m'a kiya sə sí dɔ né kára kara el.
- ⁵Deə d'ula Jeremi pana: Bó lé jeə n'raje néje lai gə Ala ləi gə Njesigəneə a kulai kari ula sí el ndá maji kar Njesigəneə to kankəm njekərgoota gə gə goo rəbee mba kila ne ta dɔ sí'g ya.
- ⁶Lé to né gə maji əsé né gə majel kara j'a kilaje koji dɔ ta'g lə Njesigəneə, Ala lə sí gə jeə j'ulaije rəa'g, mba kar sí j'ingaje ne rɔlel bó lé jeə j'ilaje koji dɔ ta'g lə Ala lə sí gə Njesigəneə lé.
- ⁷Ndɔ dɔg goo'g ndá Njesigəneə ula Jeremi ta.
- ⁸Yen ba Jeremi bar Jokana, ɲgolə Karea gə bée kudu-njérɔje lai gə d'aw səa ləm, gə koso-dəwje lai un kudée dɔ ɲganje'g saar tee ne dɔ njé gə tɔg'd ləm tɔ.
- ⁹Yeə ula dee pana: Njesigəneə, Ala lə Israeɓje gə seɓ ulamje rəa'g mba karm m'aw gə ndòo raje lə sí neə'g lé pa togəbè pana:
- ¹⁰Bó lé seɓ naije mee bee'g nee Ndá m'a kar sí síje keneɲ bó M'a tuji sí el, M'a maa sí ndá m'a tɔr sí el, Mbata ma m'ya goo majel Gə m'woji-kwoji ra sə sí lé.
- ¹¹Maji kar sí bəlje mbai gə Babilɔn Gə seɓ bəleeje lé el, Bəleje el bó, Njesigəneə ba pa bée, Mbata m'a nai sə sí mba kaji sí ləm, Gə mba kɔr sí jia'g ləm tɔ,
- ¹²M'a kar mée aw tai-tai dɔ sí'g Ndá yeə a koo kəmtondoo lə sí ləm, Yeə a kyə loo kar sí síje Mee bee'g lə sí ləm tɔ.
- ¹³Nɛ bó lé seɓ ilaje ɲgonkoji dɔ ta'g lə Njesigəneə, Ala lə sí el,
- ¹⁴ba seɓ pajena: Wah, j'a si mee bee'g nee el nɛ j'a kaw mee bee gə Ejiptə, loo gə j'a koo rɔ keneɲ el ləm, j'a koo ndu tɔtɔ keneɲ el ləma, muru a lal sí keneɲ el ləm tɔ, lé neelé ba j'a si keneɲ,
- ¹⁵ndá maji kar sí ooje ta lə Njesigəneə, seɓ ges Judaje gə naije! Njesigəneə gə njeboo-néje, Ala lə Israeɓje pa togəbè pana: Bó lé seɓ aarje njəng Dɔ kaw Ejiptə'g ləm, Bó lé seɓ aw síje keneɲ ləm tɔ ndá

¹⁶Kia-ɾɔ gá seɿ bəleeje lé A kinja sí mee bee gá Ejiptə ləm, Boo-boo gá seɿ bəleeje lé A ree goo sí'g mee bee gá Ejiptə neelé ləm tɔ Ndá seɿ a kwəije keneɿ.

¹⁷Deɿ lai gá d'a kaar njaŋg Dɔ kaw Ejiptə'g kaw kisi keneɿ lé D'a kwəi yoo-kiambas ləm, Gə yoo-boo-boo ləma, Gə yoo-koso ləm tɔ Bó dəw kára kara a nai el ləm, Dəw kára kara a kaj Nɔ némeekonje gá m'a kar dee ree Dɔ dee'g lé el ləm tɔ.

¹⁸Mbata Njesigəneɿ gá njeboo-néje gá to Ala lə Israelje lé pa togəbè pana: To gá oŋg gə meeki jugugu ləm ɔm dɔ dəwje gá Jerusalem'g lé bó lé seɿ awje Ejiptə ndá meeki jugugu ləm a kɔm dɔ sí'g togəbè tɔ, seɿ a toje né kun kunda yoo dɔ'g lə dəwje ləm, gə nébəl ləm, gə nékila ndɔl dɔ'g ləma, gə nékila rɔkul-boo dɔ'g ləm tɔ. Ndá seɿ a kooje loo neelé gogo el.

¹⁹Njesigəneɿ ula sí pana: Seɿ ges Judaje gá nai lé awje Ejiptə el. Maji kar sí gərje gao to gá ma m'ɔg sí dɔ'g bogəneɿ ya.

²⁰Seɿ nja seɿ suje kəm ɾɔ sí mbata seɿ ulamje ɾɔ Njesigəneɿ, Ala'g lə sí mba pa pana: M'ra ndòo ɾɔ Njesigəneɿ Ala'g lə sí mbata lə sí ləm, m'ula sí taje lai gá Njesigəneɿ, Ala lə sí pa lé ləm tɔ ndá seɿ a raje née ya.

²¹Bogəneɿ ma m'ula sí njai ya nɛ seɿ unje mbi sí rəw dɔ ta'g lə Ala lə sí gá Njesigəneɿ lé ləm, gə dɔ néje gá yeɿ ulam mba karm m'ula sí lé ləm tɔ.

²²Basinè maji kar sí gərje gao to gá seɿ a kwəije yoo-kiambas ləm, gə yoo boo-boo ləma, gə yoo-koso ləm tɔ loo gá seɿ ndigije kaw síje keneɿ lé.

Jeremi 43

D'wa Jeremi d'aw səa Ejiptə

¹Loo gá Jeremi tɔl ŋgaŋ kula koso-dəwje lai taje lə Njesigəneɿ Ala lə deɿ gá ulá mba karee ula dee lé bém, to taje lai nee gá Njesigəneɿ, Ala lə dee ɔm tea'g lé ya

²ndá Ajaría, ŋgolə Hosee gə Jokana, ŋgolə Karee gə dəwje nee lai gá to njébeeje lé d'ula Jeremi pana: I pata ŋɔm. Ala lə sí gá Njesigəneɿ ulai mba kari ula sí pana: Maji kar sí j'aw j'isije Ejiptə el lé bèe godo.

³Nɛ to Baruk, ŋgolə Nerija ba ɔsi bɔɿ-bɔɿ dɔ sí'g mba kari ɔm sí ji Kaldeje'g mba kar dee tɔl sí əsé d'wa sí bər d'aw sə sí Babilɔn.

⁴Yen ŋga Jokana, ŋgolə Karee ləm, gə bée kudu-njérɔje lai ləm, gə koso-dəwje lai ləm tɔ lé d'ila koji dɔ ta'g lə Njesigəneɿ gá un ndia ar dee mba kar dee nai mee bee gá Juda'g lé el.

⁵Togəbè Jokana, ŋgolə Karee gə bée kudu-njérɔje lai d'ar ges Judaje lai gá kédé sané dee mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g lai nɛ deɿ tel mba kisi bee gá Juda gogo lé

⁶diŋgamje, gə denéje, gə ŋganje, gə ŋganje gá dené gá to ŋgalə mbai ləm, gə dəwje lai gá Nebujaradan, mbai dɔ njéŋgəmlɔoje yə dee ji Gedalia'g, ŋgolə Ahikam gá to

ngolə Sapan ləma, gə Jeremi, njetegginta, gə Baruk, ngolə Nerija ləm tɔ lé d'aw sə dee.

⁷Deɛ d'aw mee bee gə Ejiptə mbata deɛ d'ila koji dɔ tapa Njesigəneɛ'g lé el ndá deɛ teɛ mee bee-boo gə Tapanes.

Ndərta gə wɔji dɔ dum gə Nebukadnesar a dum dɔ Ejiptə

⁸Njesigəneɛ ula Jeremi ta mee bee-boo gə Tapanes'g gə rɔtaje nee pana:

⁹Odo kɔr mbalje gə boi-boi aw iya dee kəm Judaje'g dan aji'd gə mee bwa-nunḡa-bɔrɔ gə to takəi'g lə Paraɔ mee bee-boo gə Tapanes.

¹⁰Ndá a kula Judaje pana: Njesigəneɛ gə njeboo-néje gə to Ala lə Israəlje lé pa togəbè pana: Aa ooje, m'a kula kula bar Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn gə to kura ləm ndá m'a kunda kalimbai ləa dɔ kɔri-mbalje gə iya dee lé ndá yeɛ a kila ragaa ləa dɔ dee'g.

¹¹Yeɛ a ree rɔ bee gə Ejiptə. Deɛ gə d'wɔji dɔ kwəi ndá kwəi ya d'a kwəi ləm, deɛ gə d'wɔji dɔ kaw bər ndá bər ya d'a kaw ləma, deɛ gə d'wɔji dɔ kiambas ndá kiambas ya d'a kwəi ne ləm tɔ.

¹²M'a tula pər kəi-magəje gə Ejiptə. Nebukadnesar a roo dee ləm, a kaw gə magəje bee-bər'g ləma, yeɛ a biri rəa gə bee gə Ejiptə to gə njekulbadje biri rəa gə kubu ləa bèe ləm tɔ, ndá yeɛ a teɛ lée'g neelə kaw gə meekulɔm.

¹³Yeɛ a təd néndajije gə Bet-Semes mee bee gə Ejiptə'g ləm, yeɛ a roo kəije lə magəje gə Ejiptə ləm tɔ.

Jeremi 44

Ta gə ganḡ dɔ Judaje gə sa rɔ dee d'aj d'aw d'isi Ejiptə lé

¹Ta gə oso mbi Jeremi'g wɔji dɔ Judaje lai gə d'isi mee bee gə Ejiptə, mee bee-booje gə Migdɔl, gə Tapanes, gə Nop, gə mee bee gə Patros ləm tɔ lé ba nee:

²Njesigəneɛ gə njeboo-néje gə to Ala lə Israəlje pa togəbè pana: Seɪ ooje némeekonje lai gə m'aree teɛ dɔ Jerusalem'g gə dɔ bee-booje lai gə Juda. Aa ooje, boḡənè bee-booje neelə to dɔ nduba ləm, dəw kára kara si keneḡ el ləm tɔ,

³mbata néra majel lə dee gə deɛ ra d'aw roo ne néje gə ədə sululu d'ar magəje ləm, deɛ pole magəje gə deɛ əsé seɪ əsé bɔ síje-je gər deeje el lé ləm tɔ d'ar məəm ɪ ne səm pu dɔ dee'g lé.

⁴Ma m'ula kuraje ləm lai gə to njéteggintaje rɔ sí'g, ma m'ula dee un kudée gə ndɔ rad ya mba kar dee d'ula sí pana: Raje néje gə minḡ gə m'əji dee bəɪ-bəɪ lé el.

⁵Nɛ deɛ d'un mbi dee rəw dɔ ta'g ləm ləm, deɛ tuga mbi dee el ləm, deɛ d'ya goo néra majel lə dee el ləma, deɛ d'unda nḡanḡ tuu né gə ədə sululu kar magəje el ləm tɔ.

- ⁶Ma m'bugu onḡ gə meeki jugugu ləm dɔ dee'g ndá m'roo bee-booje gə Juda ləm, gə mbə-rəwje gə Jerusalem ləm tɔ ar dee tuji pugudu ləm, ar dee tel to dɔdilaloo ləm tɔ, to gə dəwje d'oo bogənè lé.
- ⁷Basinè Njesigəneḡ Ala gə njeboo-néje gə to Ala lə Israëlje lé pa togábè pana: See gelee ban ba seḡ nja raje némajel gə boo gə rɔ sí gə mba kar diḡgamje gə denéje gə ḡganje gə ḡganje gə ta mbà'g d'udu ne bɔ dan koso-dəwje gə Juda kar ges sí kára kara nai el bèe wa.
- ⁸See gelee ban ba seḡ arje məəm ḡ səm jugugu gə néje gə seḡ raje gə ji sí, tuuje ne né gə ədə sululu arje magəje gə mee bee gə Ejiptə gə seḡ ree síje keneḡ lé gə mba kam m'ar sí uduje ne guduru ləm, gə kar sí toje ne nékila ndɔl dɔ'g ləma, gə nékila rɔkul-boo dɔ'g ləm tɔ mbuna ginkoji dəwje gə ranḡ'g lai dɔ nanḡ nee bèe wa.
- ⁹See mee sí wəi dɔ néra majelje'g lə bɔ síje-je ləm, gə néra majelje lə mbaije gə Juda ləm, gə néra majelje lə denéje lə dee ləm, gə néra majelje lə sí ləma, gə néra majelje lə denéje lə sí ləm tɔ gə seḡ raje mee bee gə Juda gə mbə-rəwje gə Jerusalem lé wa.
- ¹⁰Saar bogənè lé deḡ d'ula dɔ dee el ləm, deḡ bəl el ləma, deḡ ra godndum gə torndum gə m'unda nɔ sí'g gə nɔ bɔ síje-je'g lé el ləm tɔ.
- ¹¹Gelee gə nee ba Njesigəneḡ gə njeboo-néje gə to Ala lə Israëlje lé pa ne togábè pana: Aa ooje, ma m'wɔji mba ra sə sí majel ləm, gə mba tuji Judaje lai pugudu-pugudu ləm tɔ.
- ¹²M'a kwa ges Judaje gə d'wɔji njanḡ mba kaw mee bee gə Ejiptə mba kaw si keneḡ lé ndá deḡ lai d'a tuji pugudu ləm, d'a kwəi mburug-mburug mee bee gə Ejiptə'g ləm tɔ. D'a kwəi yoo-kiambas ləm, gə yoo-boo-boo ləm tɔ un kudee dɔ dəwje gə gɔ-gɔ'g saar teḡ ne dɔ dəwje gə boo-boo'g tɔ. D'a kwəi yoo-kiambas gə yoo-boo-boo ləm tɔ ndá d'a to nékɔ kunda yoo dɔ'g lə dəwje ləm, gə nébəl ləm, gə nékila ndɔl dɔ'g ləma, gə nékila rɔkul-boo dɔ'g ləm tɔ.
- ¹³M'a kar bɔ néra deḡ gə d'isi mee bee gə Ejiptə lé ɔs ta dee'g to gə m'ar bɔ néra njé gə Jerusalem ɔs ta dee'g gə kiambas, gə boo-boo gə yoo-koso bèe lé tɔ.
- ¹⁴Mbuna ges Judaje gə nai gə ree d'isi mee bee gə Ejiptə, deḡ d'wɔji mee dee'g mba tel kaw mee bee gə Juda, gə mal tel kaw si keneḡ ra dee lé dəw kára kara a teḡ ta'g kaj kaw el. Mbata d'a tel kaw keneḡ gogo el ḡga, banelə njé gə naje gə d'aji lé ba ba d'a kaw ya.
- ¹⁵Diḡgamje lai gə d'oo to gə denéje lə dee d'aw roo né gə ədə sululu d'ar magəje ləm, gə denéje lai gə d'aar lée'g nee gə bula dee lé ləma, gə koso-dəwje lai gə d'isi mee bee gə Ejiptə mee bee-boo gə Patros ləm tɔ lé d'ila Jeremi keneḡ pana:
- ¹⁶Jee j'a kila koji dɔ ta kára kara gə i ula sí gə ri Njesigəneḡ lé el.
- ¹⁷Nə jee ndigi raje né gə goo ta gə teḡ ta sí'g ləm, j'a tuuje né gə ədə sululu kar mbai gə dené gə pən dara'g ləm, j'a kunje nékar gə kə saga nanḡ kaareeje to gə jee

gə bɔ sɪje-je, gə mbaije lə sɪ, gə ŋan-mbaije lə sɪ n'raje ne kédé mee bee-booje gá Juda ləm, gə mbə-rəwje gá Jerusalem ləm tɔ. Yee ba jee j'ingaje ne muru mba kar mee sɪ ndə ne ləm, j'isije ne dan rɔlel'g ləma, j'ingaje ne némeeko kára kara el ləm tɔ.

18Ne un kudee loo gá j'əwje rɔ sɪ tuu né gá ədə sululu kar mbai gá dené gá pən dara'g ləm, gə kun nékarje gá kə saga naŋg karee ləm tɔ lé ndá néje lai lal sɪ ləm, kiambas, gə boo-boo tuji sɪ pugudu ləm tɔ.

19Ta gá raŋg ya bəi, loo gá jee n'tuuje né gá ədə sululu j'arje mbai gá dené gá pən dara'g ləm, gə j'unje nékarje gá kə saga naŋg j'areeje ləm tɔ lé see jee n'raje mbəje j'ula ne rɔnduba dəa'g ləm, j'unje ne nékarje gá kə saga naŋg j'areeje ləm tɔ lal kar ŋgaw sɪje ndigi sə sɪ dɔ'g wa.

20Yen ŋga Jeremi ula koso-dəwje lai, diŋgamje gə denéje, deɛ lai gá d'ilá ta'g lé pana:

21Néje gá ədə sululu gá seɪ tuuje mee bee-booje gá Juda, gə mbə-rəwje gá Jerusalem, seɪ gə bɔ sɪje-je, gə mbaije lə sɪ, gə ŋan-mbaije lə sɪ, gə koso-dəwje gá mee bee'g lé see mee Njesigəneə olé dɔ'g el wa. See yee əji dɔ'g el wa.

22Njesigəneə askəm kila mée gá kédé-kédé el mbata néra meeyərje lə sɪ ləm, gə mbata néraje gá minə gá seɪ raje lé ləm tɔ. Yee ba bee lə sɪ tuji ne pugudu ləm, tel to ne dɔ nduba ləma, tel to ne nékila ndɔl dɔ'g ləm tɔ, to gá dəwje lai d'oo ne bogənè lé.

23Mbata seɪ tuuje né gá ədə sululu raje ne kaiya ɔsje ne ta lə Njesigəneə rəw ləm, mbata seɪ unje mbi sɪ rəw dɔ ta'g lə Njesigəneə ləma, seɪ aaje dɔ godndiaje, gə ndukunje ləa, gə torndiaje el ləm tɔ, gelee gá nee ba némeekonje nee tee ne dɔ sɪ'g to gá d'oo ne bogənè lé tɔ.

24Jeremi tel ula koso-dəwje lai gə denéje lai tɔbəi pana: Ooje ta lə Njesigəneə, seɪ dəwje lai gá Juda gá sɪje mee bee gá Ejiptə lé!

25Njesigəneə gá njeboo-néje gá to Ala lə Israəlje lé pa togábè pana: Seɪ gə denéje lə sɪ, seɪ paje ta gə ta sɪ ləm, seɪ raje né gá seɪ paje taree gə ta sɪ lé ləm tɔ pajena: Seɪ ndigije raje né gá seɪ unje ndu sɪ gə mba ra, mba tuu né gá ədə sululu kar mbai gá dené gá pən dara'g ləm, gə kun nékar gá kə saga naŋg karee ləm tɔ. Basinè to gá seɪ arje tapa sɪ aw léé'g béréré mbə ləm, né gá seɪ unje ndu sɪ dɔ'g lé seɪ raje mbə ya ləm tɔ

26ndá maji kar sɪ ooje ta lə Njesigəneə, seɪ dəwje lai gá Juda gá sɪje mee bee gá Ejiptə lé. Aa ooje, Njesigəneə pana: Ma man rɔm gə rim gá ur dɔ loo lé, ta dəw gá Juda kára kara a tee bar rim el ŋga ləm, mee bee gá Ejiptə lai lé dəw kára kara a pa keneŋ pana: Mbai gá Njesigəneə to njesikəmba lé a pa bée el ŋga ləm tɔ.

27Aa ooje, m'a kunda kəm goo dee'g mba ra sə dee majel bó maji ba el. Dəwje lai gá Juda gá d'isi mee bee gá Ejiptə lé kiambas, gə boo-boo a tuji dee saar kar gin dee un diao.

²⁸Dee gá jebøre ba bèe gá d'a teɛ ta kiambas'g lé d'a ki mee bee gá Ejiptə tel kaw mee bee gá Juda gogo. Ne ges Judaje lai gá d'aw d'isi mee bee gá Ejiptə lé d'a koo see ta ləm əsé ká dee-dee ba a kaw lé'e'g béréré wa.

²⁹Njesigəneə pana: Aa ooje, nétɔji gá a kar sí gərje to gá m'a gə kar bɔ néra sí ɔs ta sí'g lé'e'g neelé gə mba kar sí gərje ne to gá taje ləm a kaw ne lé'e'g béréré dɔ sí'g kar sí síje ne dan némeeko'g lé ba nee:

³⁰ Njesigəneə pa togəbè pana: Aa ooje, m'a kila Paraɔ Hopra, mbai gá Ejiptə mee ji njébaje'g læa gá ndigi karee udu, to gá m'ila ne Sedesias, mbai gá Juda mee ji Nebukadnesar'g, mbai gá Babilɔn gá to njeba læa gá ndigi karee udu lé tɔ.

Jeremi 45

Ta gá Ala ula Baruk lé

¹ Ta gá Jeremi, njetegginta ula Baruk, ngolə Nerija loo gá si ndaŋg ne taje nee mee maktub'g gə goo ta gá Jeremi ndaji aree mee ləb kɔbee'g lə Jojakim, ngolə Jojias, mbai gá Juda gá njekɔm'g sɔ lé. Yee pana:

²Njesigəneə, Ala lə Israelje pata togəbè wɔji ne dɔi-i Baruk pana:

³I pana: Meeko nai dɔm'g! Mbata Njesigəneə ila kəmtondoo dɔ nébəŋgərəti'g ləm ləm, tumə gá ma m'tumə ngururu-ngururu lé sɔ siŋgam am m'inga loo-kwa-rɔm el.

⁴Ma lé m'ulai m'pana: Njesigəneə pa togəbè pana: Aa oo, né gá ma m'unda lé M'a gə tuji pugudu ləm, Né gá ma məa lé m'a kwá koree ləm tɔ, Yee ba to ta gá wɔji dɔ bee nee lai ya.

⁵Ŋga i lé see i a saŋg néje gá boi-boi wa. Maji kari saŋg dee el! Mbata aa oo, M'a kar némeeko teɛ dɔ dəwje'g lai. Njesigəneə ba pa bèe, Mee looje lai gá i a kaw keneŋ lé Si kəmba ləi ba m'a kari gá nékiŋga ləi ya.

Jeremi 46

¹Ta gá Njesigəneə ula Jeremi, njetegginta wɔji ne dɔ ginkoji dəwje gə raŋg.

Ndərta gá wɔji dɔ bee gá Ejiptə lé

² Ta gá wɔji dɔ Ejiptə. Ta gá wɔji dɔ njérɔje lə Paraɔ Neko, mbai gá Ejiptə gá si mbɔr baa-boo gá Epratə, mee bee gá Karkəmis ləm, gá Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn dum dee mee ləb kɔbee lə Jojakim, ngolə Jojias, mbai gá Juda gá njekɔm'g sɔ ləm tɔ.

³Gɔlje dərje gá lam gə njé gá boi Ndá awje ne mba rɔje ne!

⁴Tɔje kundaje Seɪ njérɔ gə kundaje, uba deeje! Teeje gə dɔguguje lə sí dɔ sí'g ləm, Olje ndɔ niŋga-ndəije lə sí ləma, Ulaje kubu-rɔ gá ngira kiŋ-kiŋ rɔ sí'g ləm tɔ!

- ⁵See di ba m'oo nee wa! Deɛ bəl, deɛ rəm gogo, Njébaɛe læ dee dum dɔ dəwje læ dee Gá njésingamonje lé, Deɛ d'ai lal kəm rəd... Bəl-boo taa looje pəl-pəl. Njesigəneɛ ba pa bée.
- ⁶Maji kar njerəkwoilɔ unda mareeje lé Ai taa ne rəa el ləm, Maji kar bao-rɔ unda mareeje teɛ ta'g el ləm tɔ! Loo gá dɔgel, dɔ koŋgo baa-boo gá Epratə lé Deɛ d'unda ndolè keneɛ ləm, Deɛ tɔr toso ləm tɔ.
- ⁷See nɔ ba i aw gá nee to gá baa Nil Gá manee ula pujuju-pujuju To gá kəm-rəw-mán bée wa.
- ⁸To Ejiptəje ya, Deɛ d'i d'aw gá nee To gá baa Nil bée ləm, Man dee ula pujuju-pujuju To gá kəm-rəw-mán bée ləm tɔ. Deɛ pana: N'a ki taaje dɔ naŋg nee yal-yal ləm, N'a tujije bee-booje Gə dəwje gá d'isi keneɛ ləm tɔ.
- ⁹Sei kundaje, ar sí j'awje! Sei pusu-rɔje, ar sí j'ɔsje rɔ sí bad! Sei njésingamonje, Maji kar sí teeje gá raga Deɛ gá Etiopi gə Put Gá gər loo kwa dər maji lé ləm, Gə deɛ gá Lud Gá gər goso rɔ gə bandəŋ maji ləm tɔ!
- ¹⁰Ndɔ gá bogənè to ndɔ læ Mbaidɔmbaije, Njesigəneɛ gá njeboo-néje, Ndɔ neelé to ndɔ dalbɔ, Areeje dal ne bɔ gə njébaɛe læ. Kiambas sɔ né aree asee nag-nag ləm, Yee ai məs dee ndan tub-tub ləm tɔ. Mbata deɛ to nékinjanéməsje Le Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɛ gá njeboo-néje Mee bee gá dɔgel ləm, Gə dɔ koŋgo baa-boo gá Epratə ləm tɔ.
- ¹¹Aw mee bee gá Galaad Taa nɔ-kag gá ra gə kumɔ, I Ejiptə gá to asəna gə ŋgomɔdɔ bée. I taa kumɔje bula gá kédé-kédé kari ba Bó a kaji ne rɔi el.
- ¹²Ginkoji dəwje gə raŋg d'oo Ta nérɔkul gá teɛ dɔi'g ləm, Gá kiije læi gá bar Taa naŋg nee pəl-pəl ləm tɔ, Mbata njérɔje d'unda ndolè dɔ nɔ'g ləm, Deɛ lai tɔr toso nɔ'd ləm tɔ.
- ¹³Ta gá Njesigəneɛ ula Jeremi, njetegginta wɔji ne dɔ Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn gá ndigi ree rɔ bee gá Ejiptə lé.
- ¹⁴Ilaje mberee mee bee gá Ejiptə ləm, Ar deeje d'oo taree loo gá Migdɔl læma, Ar deeje d'oo taree mee bee-boo Gá Nop gə Tapanes ləm tɔ Pajena: Ita wa dɔ gɔl rɔi, Mbata kiambas sɔ né gugu dɔi sub!
- ¹⁵See gelee ban ba d'aw Gə njésingamonje læi lé wa. Deɛ d'aar kɔgərɔ el Mbata Njesigəneɛ ar dee toso.
- ¹⁶Deɛ gá yeɛ ar dee d'unda ndolè lé Bula yaɔ, Deɛ tɔr toso dɔ nɔ'd gá yo gá nee Ndá deɛ pana: Ar sí n'telje gá rɔ koso-dəwje'g læ sí Gá mee bee-koji sí'g Gá to əw gə kiambas gá njetujiloo lé.
- ¹⁷Lée neelé deɛ ra né wəl keneɛ pana: Paraɔ, mbai gá Ejiptə, To kaa né gá bar gá bar ba ya, Yeɛ ar kàree dəs mbɔ.

18Ma m'to njesigəneə! Mbai gə ria lə Njesigəneə lé pa bəe. To gə Tabər gə mbuna mbalje'g bəe ləm, To gə Karmel gə to ta baa-boo-kad'g ləm tɔ lé Yee a gə ree ya.

19Waje dɔgɔl rɔ sí Mba kaw bəe-bər'g, Seɪ gə síje Ejiptə Gə toje asjena gə ɲgamɔdje bəe lé. Mbata Nop a tel dɔdilaloo ləm, A tuji pugudu-pugudu ləma, Dəw kára kara a kisi keneɲ el ɲga ləm tɔ.

20Ejiptə to asəna gə mɔdə maɲg Gə maji yaɔ... Njetujiloo ɪ par gə dɔgel, Yee aw ree...

21Njérɔje taa ne larje ləa D'isi ne mbuna dee'g Asəna gə ɲgan maɲgje Gə d'ər ndɔl-ndɔl, Deɛ nja kara tel gir dee D'ila d'ai bó d'ar kɔgərɔ el, Mbata ndɔ némeekɔ lə dee Tee dɔ dee'g, To kər kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g.

22D'aw rug-rug to gə lije bəe, Mbata njébaje d'aw ree gə njérɔje nɔ'd Deɛ d'aw ree gə dəa'g gə tinaje To gə njétuga-kagje bəe.

23Lée kag-kər ləa siɲ siɲ-siɲ kara Deɛ tuga mbad-mbad gaɲg. Njesigəneə ba pa bəe. Mbata deɛ bula d'unda beedéje Bó dəw askəm tura dee el.

24Ejiptə gə to asəna gə ɲgomɔdə bəe lé Deɛ d'ilá ji koso-dəwje gə d'ɪ dɔgel.

25Njesigəneə gə njeboo-néje gə to Ala lə Israəlje lé pana: Aa ooje, m'a ra né gə kədərə gə Amɔ, magə gə No ləm, gə Paraɔ, gə Ejiptə, gə magəje ləa, gə mbaije ləa ləma, gə Paraɔ gə deɛ lai gə d'ɔm mee deɛ dəa'g lé ləm tɔ.

26M'a kuba dee kyɔ dee mee ji deɛ gə ndigi kar dee d'udu ləm, mee ji Nebukadnesar, mbai gə Babilɔn ləma, gə mee ji kuraje'g ləa ləm tɔ. Ndá géé'g gogo, dəwje d'a tel si mee bəe gə Ejiptə to gə mee ndəaje gə kédé lé. Njesigəneə ba pa bəe.

Israəlje d'ər dɔ dee kúla'g

27 Nɛ i kura ləm Jakob, maji kari bəl el, I Israəl, maji kari unda bala el! Mbata m'a kəri dɔ naɲg gə əw'g ləm, M'a kər ɲgakaije bəe-bər'g ləm tɔ, Jakob a tel ree, yeɛ a kal rəa dan kwa rɔ'g ləm, Gə dan sí ləm'g ləm tɔ, Dəw kára kara gə njeɔgee a godo.

28I kura ləm Jakob, maji kari bəl el. Njesigəneə ba pa bəe, Mbata m'a nai səi. M'a tuji ginkoji dəwje gə raɲg lai Gə m'sani mbuna dee'g lé pugudu, Nɛ i ndá m'a tujii pugudu el, M'a kar bɔ nérai ɔs tai'g Nɛ gə goo rəbee ya Bó m'as kyɔ'i lal kwɔjii kəmkər el.

Jeremi 47

Ndərta gə wɔji dɔ Pilistije lé

1 Ta gə Njesigəneə ula Jeremi, njetegginta wɔji ne dɔ Pilistije kédé bad ba Paraɔ aw rɔ gə njé gə Gaja bəi.

²Njesigəneə pa togəbè pana: Aa ooje, manje d'ì dɔgel, Deɛ to d'asəna gə kəm-rəw-mán Gə ruba pɔ-pɔ bèe, Deɛ taa mee bee gə néje Gə keneɲ pəl-pəl ləm, Gə bee-booje gə dəwje Gə d'isi keneɲ yal-yal ləm tɔ. Dəwje lai gə d'isi mee bee'g lé Nɔ sii ne mbigi-mbigi

³Mbata kaa ŋgo gɔl kundaje læa Gə singa dee to kɔgəɔ-kɔgəɔ Gə ɓar ləm, Gə mbata gir pusu-rɔje læa Gə gir gɔl pusu-rɔje gə ɓar ləm tɔ, Ndá bɔ ŋganje d'ɔm rəd Gə dɔ ŋgan deeje'g el Mbata ji dee unda ndolé.

⁴Mbata ndɔ gə Pilistije lai D'a tuji pugudu lé tee mbə ləm, Deɛ lai gə d'aw la gə Tir gə Sidɔ lé D'a kudu bɔ ləm tɔ, Mbata Njesigəneə a tuji Pilistije pugudu ləm, Gə ges deɛ gə d'isi dɔgoré-loo gə Kaptɔr ləm tɔ.

⁵Njé gə Gaja ndisa dɔ dee ŋgori-ŋgori ləm, Njé gə Askalɔ lé d'isi ta dee mundu læma, Gə ges ndag-loo læ dee nə'd bèe ya ləm tɔ. See saar ndɔ gə ra ɓa seɪ a kundaje ŋgaɲ kinja rɔ sí pədərə-pədərə bèe ɓəi wa.

⁶Ɔi! kiambas læ Njesigəneə, See ndɔ gə ra ɓa i a kwa rɔi wa. Maji kari andə sɔli'g, Ɔw rɔi ndá to ləm!

⁷See i a kwa rɔi to gə ban wa. Njesigəneə aree ndukunje læa, Mba karee aw Askalɔ gə mbɔr baa-boo-kad'g Lée neelé ɓa yeɛ ndigi karee aw'g.

Jeremi 48

Ndərta gə wɔji dɔ Moabje

¹Ta gə wɔji dɔ Moabje. Njesigəneə gə njeboo-néje gə to Ala læ Israəlje pa togəbè pana: Meekɔ oso dɔ njé gə Nebo Mbata bee-boo læ dee tuji! Njé gə Kirjatayim d'isi gə rɔkul Mbata deɛ taa bee-boo læ dee ləm, Njé gə Misgab kara d'isi gə rɔkul Mbata deɛ tuji bee-boo læ dee Pugudu-pugudu ləm tɔ.

²Rɔnduba læ Moab godo ŋga, Mee bee-boo gə Esbon lé D'wɔji-kwɔji tujee pana: Ar sí j'aw n'tujeeje pugudu Mbuna ginkoji dəwje gə raɲ'g! I bee-boo gə Madmɛ kara a kudu bɔ tɔ. D'orè gooi gə kiambas ndəɲ.

³Ndu kii ɓar Koronayim'g, To tuji-boo ləm, gə boo-nékəmdoo ləm tɔ.

⁴Bee gə Moab tuji pugudu-pugudu! Ndu nɔ læ ŋganje ɓar birim-birim.

⁵Dəwje tuga loo gə tar D'aw dɔ mbal gə Luhit Gə mán-nɔ kəm dee'g, Loo gə risi gə naɲ gə Koronayim lé Ndu nɔ gə wɔji dɔ tuji-boo Ɔar wəl-wəl to keneɲ.

⁶Aije gə nu taaje ne rɔ sí, Sije dɔdilaloo'g asəna gə kag-maaji bèe.

⁷Mbata i ɔm məəi dɔ kula raije'g ləm, Gə dɔ nébaoje'g læi ləm tɔ lé Ndá i kara d'a dum dɔi tɔ. Ala læi gə ria læ Kemos lé A kaw bee-ɓər'g Gə njékinjanéməsje gə mbaije læa nə'd.

⁸Njetujiloo a kandə kaw Mee bee-booje'g kára-kára lai Ɔó bee-boo kára kara a nai el, Wəl-loo a tuji ləm, Ndag-loo a to kari ba pəd-pəd ləm tɔ To gə Njesigəneə pa lé.

- ⁹Arje Moabje d'ingá bag dee Mba kar dee d'aw ne əw! 'Bee-booje læa d'a tel to do nduba læm, Dəw kára kara a si keneŋ el læm tɔ.
- ¹⁰Ndɔl wa do yeɛ gá ra kula Le Njesigəneɔ orè gə ndam læm, Ndɔl wa do yeɛ gá ɔg kiambas læa Ndum dəwje mburug-mburug læm tɔ.
- ¹¹'Bee gá Moab lé un kudee gə basee ba ya Aw yururu asəna gə mán-nduú Gá toso dɛ̃-dɛ̃ do gwɔiyee'g Bó dəw unee mbélee mee jo gá ranɔ'd el læm, D'aw səa bee-bə'r'g el læm tɔ. Yee ba lel læa ɔr ne el læm, Baiyee tel ədə ne bəd el læm tɔ.
- ¹²Gelee gá nee ba Njesigəneɔ pa ne pana: Aa ooje, ndɔje gá a gə ree lé m'a kula dəwje rəa'g kar dee ree d'unee mbélee mee jo gá ranɔ'd. D'a kar mee joo læa to kari ba læm, d'a kar ku-jo læa ndubu kum-kum læm tɔ.
- ¹³Rɔ Moabje a kul do magə'd læ dee gá ria læ Kemos, to gá rɔ gel-bɔje læ Israel kul ne do Betel gá to nékunda-mee-yel do'g læ dee bèe.
- ¹⁴See to gá ban ba seɔ asjekəm pajena: Jee n'toje njésiŋgamonje læm, Gə njérɔje gá d'isi pèrèrè Gə mba rɔ læm tɔ lé wa.
- ¹⁵Moab tuji pugudu, Sa uba do bee-booje'g læa ŋɔɔg-ŋɔɔg læm, Basaje læa gá maji d'unda mar deeje lé Tija gwɔs dee læm tɔ. Mbai gá ria læ Njesigəneɔ læ bao-roje ba pa bèe.
- ¹⁶Tuji-boo læ Moab lé sai dəb ba karee teɔ dəa'g, Némeeko læa aw ree gə tɔgee gá nee.
- ¹⁷Seɔ lai gá guguje dəa sub lé læm, Gə seɔ lai gá gərje ria læm tɔ lé, Maji kar sí neɔje siije mbigi-mbigi pajena: Kag-mbai siŋgamonje nee Gá majidum lé see təd to gá ban wa.
- ¹⁸Seɔ njébeeje gá Dibɔ Gá to asəna gə ŋgomədə lé
Ije loo-si rɔnduba'g lé urje nanɔ, Sije do nanɔ gá tudu kurum-kurum'g, Mbata njetujiloo gá i Moab lé aw gá do sí'g nee. Yeɛ tuji kəi-kaar-kɔgərɔje læ sí pugudu.
- ¹⁹Seɔ njébeeje gá Aroer lé Awje aarje rəw'g aaje loo ooje, Dəjije njékaije gə njétee-ta-rɔ'g pəd-pədje lé, Dəji deeje pajena: See dɛ̃ ba teɔ nu wa.
- ²⁰Moabje d'isi gə rɔkul, Mbata deɔ tuji bee læ dee pugudu-pugudu. Maji kar sí tumaje ŋgururu-ŋgururu læm, Raje né wəl-wəl læm tɔ. Maji kar sí ilaje mberee Arje deɔ gá d'isi ta baa gá Arnɔ To gá Moab lé tuji pugudu mbə.
- ²¹Ta wa do bee gá ndag-loo'g læm, Gə do Holɔ læm, gə do Jahas læm, Gə do Mepaat læm,
- ²²Gə do Dibɔ læm, gə do Nebo læm, Gə do Bet-Diblatayim læm,
- ²³Gə do Kirjatayim læm, Gə do Bet-Gamul læm, Gə do Bet-Meɔ læm,
- ²⁴Gə do Kerijot læm, gə do Bosra læma, gə do bee-booje lai gá mee bee gá Moab gá to əw əsé gá to dəb læm tɔ.

- 25 Singamonɔ lə Moab tuji ləm, Deɛ təd jikɔlee ləm tɔ. Njesigəneɛ ɓa pa bɛe.
- 26 Areeje ai kido saar aree tɔlee, mbata yee oo rəa gə njekur dɔ Njesigəneɛ'g! Maji kar Moab rogo dan tɔmé'g ləa ləm, maji karee tel to nékula sul dɔ'g ləm tɔ.
- 27 See i lé unda Israɛlje gə nékula sul dɔ'g ləi el wa. See i tee dəa'g wai mbuna njébojoje'g ɓa i pata ləa tuga ne dɔi jəgm-jəgm bɛe wa.
- 28 Ubaje ɓee-booje yaje Aw sije mbuna mbalje'g, Seɛ gə sije Moab lé! Maji kar sí toje asəna gə dərje Gə d'ula kəi lə dee kaar bolè mbalje'g.
- 29 Jee n'gərje beelé lə Moab Gə majidum lé gao, Gə beelé ləa gə dum dɔ loo ləm, Gə ti-rɔ ləa ləm, Gə kəsta ləa ləma, Gə takəji ti-rɔ ləm tɔ.
- 30 Njesigəneɛ pa pana: Ma m'gər kunda dɔ tar ləa ləm, gə tapeaje gə gə mɪdɛ-mɪdɛ ba nɔ dəwje'g ləma, gə néreaje gə to né gə kari ba lé ləm tɔ.
- 31 Gelee gə nee ɓa m'nɔ ne nɔ-yoo Mbata lə Moab ləm, M'nɔ mbata lə Moabje lai ləm tɔ, Dəwje tumə ɲgururu-ɲgururu Mbata njé gə Kir-Heres.
- 32 I rɔ nduú gə Sibma, Ma m'nɔ mbata ləi unda nɔ Gə ma m'nɔ mbata lə Jajer, Barkəmije d'alé saar tee gir baa-boo-kad'g, Deɛ d'alé saar tee baa-boo-kad gə Jaejer, Njetujiloo ɪ bigim ur dɔ koje'g ləi gə iinja ləm, Gə dɔ kul nduúje'g ləi gə i tija ləm tɔ.
- 33 Rɔlel gə kalrɔ sané pá Mee loo-ndɔ kagje'g ləm, Gə mee ɓee gə Moab ləm tɔ, Ma m'ar mán-nduú Yi mee dura-mbula'g tə-tə, Dəwje mbula nduú gə ndu pa rɔlel Loo-mbula'g el ɲga, Ndu kó-rɔ ɓa ɓar ɓó ndu rɔlel ɓar el.
- 34 Ndu kiije gə Esbon ɓar saar tee Eləalé ləm, ndu dee ɓar saar tee Jahas ləm, un kudee Soar saar tee Koronayim ləma, saar tee Eglat-Selisija ləm tɔ mbata manje gə Nimrim kara d'yi tə-tə tɔ.
- 35 Njesigəneɛ a pana: Dəw gə Moab gə njekuba dɔdərlooje kaw tar kaw tuu né gə ədə sululu keneɲ kar magə ləa lé m'a karee godo ɲga.
- 36 Bəgərəm ɓar dulug-dulug dɔ Moabje'g to gə dalè bɛe ləm, bəɲgərəm ɓar dulug-dulug dɔ dəwje gə Kir-Heres to gə dalè bɛe ləm tɔ. Mbata némajije lai gə dee mbɔ lé sané pá.
- 37 Mbata dee lai ndisa dɔ dee ɲgori-ɲgori ləm, d'inja mbaita deeje bur-bur ləm tɔ, dee lai tija ji dee pədərə-pədərə ləm, d'ula kubu-kwa-ndò rɔ dee'g ləm tɔ.
- 38 Dɔ kəije gə Moab lai gə mee ndaa-looje'g ləa lé ndu nɔ sii mbigi-mbigi ya kára ba ɓar keneɲ mbata ma m'tɔ Moab pɔs-pɔs to gə dəw tɔ ne jo gə yee ndigi el bɛe. Njesigəneɛ ɓa pa bɛe.
- 39 See tuji gə ban ɓa bɛe wa. Maji kar sí tuməje ɲgururu-ɲgururu! See tel gə Moabje tel gir dee d'ila gə rɔkul bɛe lé gelee ban wa. Moab lé tel to nékula sul dɔ'g ləm, gə nébəl ləm tɔ kəm dee lai gə gugu dəa sub lé.

- ⁴⁰Mbata Njesigəneə pa togəbè pana: Aa ooje, njebə lé ɿ nar to gə mal bèe ləm, yee naji bagee dɔ Moab'g ləm tɔ.
- ⁴¹Bee-boo gə Kerijot lé dum dəa mbə, Kəi-kaar-kəgərɔje lé taa tɔ, Ndəa neelé mee bao-rɔje gə Moab to asəna gə mee dené gə ndoo tée bèe.
- ⁴²Moab a tuji pugudu, Yee a to ginkoji dəwje el ŋga, Mbata yee oo rəa gə njekur dɔ Njesigəneə'g.
- ⁴³I gə si Moab lé Bəl-boo, gə bwa-da, gə bədə to wɔji dɔi. Njesigəneə ba pa bèe.
- ⁴⁴Yee gə a kaj nɔ bəl-boo'g lé A koso mee bwa-da'g ləm, Yee gə ɿ mee bwa'g tee lé A koso wul bədə'g ləm tɔ, Mbata m'a gə kar ləb bɔ néra Moabje tee ɔs ta dee'g. Njesigəneə ba pa bèe.
- ⁴⁵Njékaije gə siŋga dee godo lé D'aar naŋg ndil Esbon'g, Mbata pər ɿ Esbon tee ləm, Ndɔ pər ɿ Sihɔ tee ləm tɔ. Pər neelé roo loo mee bee gə Moab ləm, Roo ka dɔ njékaw dɔ nɔ'd pum-pumje ləm tɔ.
- ⁴⁶Meekɔ oso dɔi-i Moab'g! Koso-dəwje lə magə-Kemos tuji! Mbata d'aw gə ŋganije gə diŋgam Gə njé gə dené bee-bər'g.
- ⁴⁷Nɛ mee ndəa gə gogo ndá M'a tel gə Moabje Gə d'aw sə dee bee-bər'g lé Ree sə dee. Njesigəneə ba pa bèe. Yee nee ba gə ta gə gaŋg dɔ Moab'g ya.

Jeremi 49

Ndərta gə wɔji dɔ Amoje

- ¹Ta gə wɔji dɔ Amoje. Njesigəneə pa togəbè pana: See Israel lé see ŋgonee gə diŋgam godo wa. See njekwa nénduba ləa godo wa. See gelee ban ba magə-Malkɔm Taa bee gə Gad gə keə ləm, Ar koso-dəwje ləa d'isi Mee bee-booje gə keneŋ ləm tɔ wa.
- ²Gelee gə nee ba aa oo, Njesigəneə pana: Ndɔje gə a gə ree lé M'a kar kó-rɔ bar Dɔ Rabat'g lə Amoje, Yee a tel to kul-néje gə tuji ləm, Bee-booje gə wɔji dəa lé D'a roo dee dula-dula ləm tɔ, Yen ŋga Israelje d'a tɔb Deɛ gə tɔb dee kédé lé. Njesigəneə ba pa bèe.
- ³Seɿ njébeeje gə Esbon, Maji kar sí tumaje ŋgururu-ŋgururu, Mbata Ai tuji pugudu! Nganje gə dené gə Raba, Maji kar sí raje né wəl-wəl ləm, Tɔje kubu-kwandò bər sí'g ləma, Nɔje gə mán-nɔ kəm sí'g Ilaje ne rima-rima kaar ndògo-bɔrɔje'g ləm tɔ Mbata d'aw gə magə-Malkɔm gə bee-bər'g Gə njékinjanéməsje ləa gə mbaije ləa nɔ'd.
- ⁴See gelee ban ba Seɿ ɔsje gaji rɔ sí dɔ kəm wəl-looje'g lə sí wa. Kəm wəl-loo lə sí aw tuji, Seɿ gə toje asəna gə ŋgamɔdje gə njédumje Gə ɔmje mee sí dɔ nébaoje'g lə sí pajena: See nɔ ba a ree rɔ sə sí wa.
- ⁵Aa ooje, m'ar bəl-boo aw gə dɔ sí'g, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə gə njeboo-néje ba pa bèe. Bəl-boo lé a kɿ gə looje lai Gə gugu dɔ sí sub ləm, D'a tuba sí kára-kára

lai kar nana kara A kai kamee gá kédé-kédé ləma, Dəw kára kara gá njekwa njékaije Də nǎ'd a godo ləm tɔ.

⁶Nε gée gá gogo ndá m'a tel Gə Amoje gá d'wa dee bər lé ree sə dee. Njesigəneǎ ba pa bère.

Ndərta gá wɔji dɔ Edəmje

⁷Ta gá wɔji dɔ Edəmje. Njesigəneǎ gá njeboo-néje ba pa togábè pana: See kəmkàr godo Teman'g wa. See kunda kəmkàr dɔ rɔ'g Godo rɔ njégosonégərje'g nga wa. See kəmkàr lə dee sané pá nga wa.

⁸Sej gá síje Dedan, Maji kar sí telje gir sí aije saaje rɔ sí Awje mee bolè mbalje'g! Mbata m'ar némeekɔ Ree gá dɔ ngaka Esawu'g, To kàr kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g nga.

⁹Bó lé njétija kul-nduúje ree rɔi'g ndá See d'a kyǎ njé gá kǎ kwa buru el wa. Bó lé njébogoje ree loondul'g ndá D'a tuji néje lai gá to gá meɛ dee ndigi tɔ.

¹⁰Mbata m'a kɔr néje lai rɔ ngaka Esawu'g, M'a kar loo-kiya-rɔje lə dee to raga ndəgəsə, Ndá d'a kaskəm kiya rɔ dee el, Njan deeje gə ngaka deeje Gə njéboatabeeje lə dee d'a tuji Ndá deɛ kara d'a godo tɔ.

¹¹Yaje nganalje lə sí ndá m'a kul dee ləm, Yaje njékəisiŋgaje lə sí ar dee d'əm mee dee dəm'g ləm tɔ.

¹²Mbata Njesigəneǎ pa togábè pana: Aa ooje, deɛ gá kəm kar dee d'ai né mee bai-ɔŋg'd nee el lé d'a kai ya. Nga seǐ lé see bɔ néra sí a lal kɔs ta sí'g wa! Seǐ a naije lal kar bɔ néra sí ɔs ta sí'g el, né gá mee bai-ɔŋg'd neelé seǐ a kaije ya.

¹³Mbata ma man rəm gə rim. Njesigəneǎ ba pa bère. Bosra a to nékwa dɔ jiim ləm, gə nékila rɔkul-boo dɔ'g ləm, gə né gá tuji pugudu ləma, gə nékila ndɔl dɔ'g ləm tɔ, ndá bée-booje lə lai d'a to dɔ nduba ya saar gə nɔ.

¹⁴Ma m'oo sorta gá i rɔ Njesigəneǎ'g, D'ula njekaiɔkula kára Mbuna ginkoji dəwje gə ranɔ'g pana: Maji kar sí mboje dɔ nǎ aw iŋga deeje lje tar awje aw rɔje sə dee.

¹⁵Mbata aa ooje, m'a gə kar sí tel toje né gá əǐ el mbuna ginkoji dəwje gə ranɔ'g ləm, M'a kar koso-dəwje d'əǐi sí bəǐ-bəǐ ləm tɔ.

¹⁶Tɔji rɔ lə sí gə ti-rɔ lə sí To dɔbɔŋgərə sí'g ar sí ndəmje ne, Seǐ gá síje mbuna mbalje'g ləm, Gá síje sém dɔdərlooje'g lé ləm tɔ. Lée seǐ ulaje kəije lə sí tar To gá kǎ niŋgatədə bère kara M'a kɔs sí keneɲ piriŋ kila sí nanɔ, Njesigəneǎ ba pa bère.

¹⁷Edəm a to nékwa dɔ jiim. Deɛ lai gá d'a dəs mbɔree'g lé kar dee a kwa dee paj ndá d'a ra wah, mbata nékəmndooje lə lai lé.

¹⁸Njesigəneǎ pana: To gá Sɔdɔm gə Gɔmɔr gə bée-booje gá to gá boa ta dee'g tuji pugudu lé dəw kára kara a tel gɔlee kisi keneɲ el nga ləm, dəw kára kara a ra bée keneɲ el nga ləm tɔ.

¹⁹Aa ooje, yeɛ ɪ ta koŋgo baa-boo Gá Jurde gá siŋ siŋ-siŋ Aw rɔ gá loo-kaar-kɔgəɔ Gá ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ to gá toboɪ bɛe, Léegəneeya m'a kɔs Edɔm rad Tubá karee aɪ Ndá m'a kunda yeɛ gá ma m'ɔree lé toree'g. Mbata see nɔ ba to tana sɛm wa. See nɔ ba a kun ndukunje kam wa. See mbai gá ra ba Askəm kɔsm ŋgərəŋ wa.

²⁰Gelee gá nee ba maji kar sí ooje Né gá Njesigəneɔ wɔji Mba ra gá Edɔm ləm, Gə néje gá yeɛ wɔji gə mba ra Gə njébeeje gá Teman ləm tɔ! Tɔgəɔ, d'a ndɔr dee to gá ŋgan badje Gá siŋga dee godo bɛe ləm, Tɔgəɔ, d'a tuji loo-si dee Pugudu-pugudu ləm tɔ.

²¹Kaa koso lə dee gá ɓar lé Ar naŋg yə, Ndu kii lə dee ɓar saar teɛ baa-boo Gá ria lə Baa-Kas tɔ.

²²Aa ooje, yeɛ ɪ nar bag to gá niŋgatəɔdə bɛe aw gá nee, yeɛ naji bagee dɔ Bosra'g ndá mee ndəa'g neelé meɛ bao-rɔje gá Edɔm gaŋg mán asəna gə dené gá si gə ndóo bɛe.

Ndərta gá wɔji dɔ njé gá Damas

²³Ta gá wɔji dɔ njé gá Damas. Deɛ gá d'isi ɓee-booje Gá Amat gə Arpad lé D'isi gə rɔkul, Mbata deɛ d'oo sorta gá majel ndá Deɛ d'unda bala, To asəna gə baa-boo-kad Gá turu tumɔ-tumɔ Gá askəm tel to ndiŋ el bɛe.

²⁴Njé gá Damas lé siŋga dee godo, Deɛ tel kəm dee gə mba kai Ndá ɓəl unda dee badə gaŋg dee, Némeeakaarkərm gə némeekonje Mbɔ nɔ dɔ dee'g Asəna gə dené gá ndóo rəa bɛe.

²⁵See to gá ban ɓa ʼBee-boo gá to nérɔnduba Gá to ɓee-boo gá am rɔlel lé ya D'uba d'yɔ wa.

²⁶Gelee gá nee ɓa basaje ləa d'a kwəi mbɔ-rəwje'g ləm, njérɔje ləa lai d'a kwəi mee ndəa'g nee ləm tɔ. Njesigəneɔ gá njeboo-néje ɓa pa bɛe.

²⁷M'a kila pər mee ɓee-boo gá Damas karee roo kəi-mbaije lə Ben-Adad dula-dula.

Ndərta gá wɔji dɔ njé gá Kedar

²⁸Ta gá wɔji dɔ njé gá Kedar ləm, gə ɓeeɔje gá Asɔr gá Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn dum dɔ dee ləm tɔ. Njesigəneɔ pa togəbɛ pana:

Ije tar aw rɔje gə njé gá Kedar Ndá tujije ŋgalə njé gá Bər.

²⁹D'a taa kəi-kubuje lə dee Gə koso-nékulje lə dee ləm, D'a tər pal-kubuje lə dee ləm, Gə néje lə deɛ lai ləma, Gə jambalje lə deɛ lai ləm tɔ, D'a lul dee gə loo lai pana: ʼBəl-boo un dee lad-lad.

³⁰Seɪ gá síje Asɔr lé Maji kar sí aije Waje rɔ sí kɔgəɔ aije ne, Aw saŋgje njɔloo ulaje rɔ sí keneŋ! Njesigəneɔ ɓa pa bɛe, Mbata Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn Q njumɔ sí. Yeɛ wɔji méé'g mba ra sə sí né.

31 Ije tar aw rɔje gə ginkoji dəwje Gə d'isi ləm ləm, Gə d'isi gə majee ləm tɔ lé. Njesigəneə ɓa pa bèe. Tarəwkɔg lə dee godo ləm, Pəgərə tarəw lə dee godo ləma, Deɛ d'isi gə kar dee ba ləm tɔ.

32 Jamalje lə dee d'a to nékwa ləm, Koso-nékulje lə dee gə bula digi-digi lé D'a to gə né banrɔ ləm tɔ, Njédisa kil mbaita deeje lé M'a sané dee gə looje lai Ndá m'a kar tuji ɿ gə looje lai Ree dɔ dee'g. Njesigəneə ɓa pa bèe.

33 Bee-boo gə Asɔr A to loo-to təlje ləm, A to dɔ nduba ya saar gə nɔ ləm tɔ, Dəw kára kara a ra bee keneɲ el ləm, Dəw a si keneɲ el ləm tɔ.

Ndərta gə wɔji dɔ njé gə Elam

34 Ta gə Njesigəneə ula Jeremi, njetegginta gə rɔtaje nee wɔji ne dɔ njé gə Elam, loo gə Sedesias, mbai gə Juda un kudu kɔ ne bee lé.

35 Njesigəneə gə njeboo-néje lé pa togəbè pana: Aa ooje, m'a təd bandəng lə njé gə Elam Gə to gin siŋgamonɲ lə dee lé,

36 M'a kar lelje sɔ d'ɿ kəm daraje gə sɔ'g Ree gigigi gə dɔ njé gə Elam'g. Lelje lai neelé ɓa m'a sané dee ne ndá ginkoji dəwje gə njé gə Elam d'a lal kaj kaw keneɲ lé a godo.

37 M'a kar njé gə d'isi Elam lé D'unda bala tigi-tigi nɔ njébajé'g lə dee ləm, Gə nɔ deɛ gə ndigi tuji dee ləm tɔ. M'a kar némeekonje ləm, Gə oŋg ləm gə to bəl kədm-kədm ləm tɔ lé Ree dɔ dee'g. Njesigəneə ɓa pa bèe. M'a tuba dee gə kiambas Saar kar dee d'udu guduru.

38 M'a kunda kalimbai ləm mee bee gə Elam Ndá m'a tuji mbai Gə ŋgan-mbaije ləa pugudu-pugudu. Njesigəneə ɓa pa bèe.

39 Ne ndɔ gə gogo ndá M'a tel gə njé gə Elam Gə d'aw bee-bər'g lé ree sə dee, Njesigəneə ɓa pa bèe.

Jeremi 50

Ndərta gə wɔji dɔ koso lə Babilɔn gə taa gə taa dɔ Israəlje lé

1 Ta gə Njesigəneə pa gə ndu Jeremi, njetegginta wɔji ne dɔ Babilɔn ləm, gə bee lə Kaldeje ləm tɔ.

2 Maji kar sí ilaje mberee Arje ginkoji dəwje gə raŋg ləm, Areeje oso mbi dee'g ləma, Undaje nétɔji tar ləm tɔ. Ilaje mberee bó iyaje dɔ né kára el! Pajena: Deɛ taa Babilɔn mbə ya! Magə-Bel nai gə rɔkul ləm, Magə-Merodak lé tədee njigi-njigi ləm tɔ! Magəje ləa nai gə rɔkul ləm, Magəje ləa təd njigi-njigi ləm tɔ.

3 Mbata ginkoji dəwje d'ɿ dɔgel D'aw gə mba rɔ səa, D'a kar bee ləa tel to dɔdilaloo ləm, Dəwje d'a si keneɲ el ŋga ləm tɔ. Dəwje gə dajé d'aj d'aw.

- ⁴Njesigəneā pana: Mee ndəaje'g nee gə mee kàree'g nee lé Israëlje gə Judaje d'a tel ree nā'd, D'a njaa gə mán-nō kəm dee'g ləm, D'a saŋg Njesigəneā, Ala lə dee ləm tɔ.
- ⁵D'a dəji rəw gə aw gə Siq ləm, D'a tel kəm dee gə keneŋ ləm tɔ. Gə reeje ɔmje nā'd gə Njesigəneā Gə manrɔ gə to gə nō Gə mee dəw a kwəi dɔ'g ndā el.
- ⁶Koso-dəwje ləm tɔ koso-badje lé ndəm d'igi, Njékul deeje d'ar dee ndəm ləm, D'ar dee d'ila rima-rima Mbuna mbalje'g ləm tɔ. Deɛ d'ı dɔ mbalje'g d'aw dɔdərlooje'g D'ar mee dee wəi sel Dɔ loo-kaar deeje'g.
- ⁷Deɛ lai gə d'ingə dee Ndá d'usɔ dee rɔg-rɔg Ndá njébaŋje lə dee pana: Taree wa dɔ neeje el. Mbata deɛ ya ra kaiya D'ɔs ne ta lə Njesigəneā Gə to loo-gaŋg-rəwta Gə gə dɔ najee lé rəw ləm, D'ɔs Njesigəneā gə to nékunda-mee-yel lə bɔ deeje-je lé rəw ləm tɔ.
- ⁸Maji kar sí ije Babilɔn aije, Undaje loo mee bee gə Kalde teeje, Maji kar sí toje asəna gə bəl byaje Gə d'ɔr nō koso-nékulje bée.
- ⁹Mbata aa ooje, m'a kar ginkoji dəwje gə raŋg gə boo-boo ləm, Gə bula digi-digi ləm tɔ lé D'a kɪ bee gə dɔgel mba rɔ gə Babilɔnje. D'a tɔs rɔ dee gə mba kaw rɔ sə dee Ndá d'a dum dɔ dee, Kag bandəŋje lə dee to asəna gə kə njegər gosɔ rɔ Gə ı loo-rɔ'g tel gə jia kari el.
- ¹⁰Bee gə Kalde lé d'a kundá banrɔ, Deɛ lai gə d'a kodo néje gə keneŋ lé A kas dee nag-nag. Njesigəneā ba pa bée.
- ¹¹Oiyo, maji kar sí síje Dan rɔlel'g gə dan kalrɔ'g Seı gə undaje nédɔji ləm banrɔ. Oiyo, maji kar sí tilaje riŋga To gə mədə maŋgje Gə d'ar loo-kɔ-mu'g ləm, Maji kar sí nɔje to gə kundaje Gə gə siŋga dee bée ləm tɔ.
- ¹²Kɔ síje si dan boo-rɔkul'g, Yeɛ gə njekoji sí lé rɔkul wa kəmee, Aa ooje, yeɛ to rudu ginkoji dəwje ŋga. Yeɛ to dɔdilaloo ləm, Yeɛ to naŋg gə tudu kurum-kurum ləm, Yeɛ to ndag-loo ləm tɔ.
- ¹³Dəw kára kara a si keneŋ el Mbata oŋg lə Njesigəneā, Yee a to dɔ nduba. Nana kara gə a dəs mbɔr Babilɔn'g Ndá kaaree a kwá paı karee ra wah! Dɔ nékəmdooje'g lai gə tee dəa'g lé.
- ¹⁴Tɔsje rɔ sí guguje dɔ Babilɔn sub rɔje səa, Seı lai gə toje njéɔ bandəŋje lé! Maji kar sí rɔje bandəŋje lə sí gə keneŋ, Yaje kag bandəŋje ji sí'g el! Mbata yeɛ ra kaiya ɔs ne ta lə Njesigəneā rəw.
- ¹⁵ɔmje lul rɔ u-u-u gə looje bəd-bəd dəa'g! Yeɛ ula jia ndiŋ, Gin bee gə tum lé Gaj wəgələ-wəgələ ləm, Ndògo-bɔrɔje ləa təd kərm-kərm ləm tɔ, Mbata to dalbā lə Njesigəneā. Maji kar sí dalje bā lə sí dəa'g. Raje səa to gə yeɛ ra to!
- ¹⁶Maji kar sí tujije yeɛ gə njedubu né pugudu Mee bee gə Babilɔn ləm, Gə yeɛ gə njera gama kinja kó Gə marm naı kinja kó'g ləm tɔ! Maji kar nana kara Tel gə rɔ

koso-dəwje'g læa læm, Maji kar nana kara Aḷ gé mee bee'g læa læm tɔ Nɔ kiambas'g læ njetujiloo lé.

17 Israel lé to ŋgon badə gé ndəm Gé tobojje tuba géé, Mbai gé Asiri ba gé njesɔ dakasee kédé, yee gé rudu lé to Nebukadnesar, mbai gé Babilɔn ndá yee təd siŋga rém-rém.

18 Gelee gé nee ba Njesigəneḷ gé njeboo-néje gé to Ala læ Israelje lé pa ne togábè pana: Aa ooje, m'a kar bɔ néra mbai gé Babilɔn ɔs tɔa'g to gé m'ar bɔ néra mbai gé Asiri ɔs tɔa'g bèe tɔ.

19 M'a tel gə Israelje ree sə dee Loo-si dee'g gogo, D'a kiŋga loo-ko-mu læ dee Gé to Karmel gə Basan Ndá néɔ a kas dee nag-nag Dɔ mbal gé Eprayim læm, Gə mee bee gé Galaad læm tɔ.

20 Njesigəneḷ pana: Mee ndəaje gə mee kàree'g neelé D'a saŋg néramajel læ Israelje Ne d'a kiŋga el læm, D'a saŋg kaiya ra Judaje Ne d'a kiŋga kára kara el læm tɔ. Mbata m'a kar məəm oso lemsé Dɔ ges deeje gé m'a kyə dee lé.

21 Awje aw rɔje Gə bee gé Meratayiyim læm, Gə deḷ gé d'isi Pekod læm tɔ. Maji kar sí korə deeje tɔl deeje, Tuji deeje pugudu-pugudu. Njesigəneḷ ba pa bèe. Arje ndukunje læm aw léé'g béréré ya!

22 Kó-rɔ bar wəl-wəl mee bee'g, To tuji-boo gé to bəl kədm-kədm. Di togábè wa! Babilɔn gé to mɔ gé njetɔ naŋg nee lai

23 Deḷ guree rug-rug læm, D'iree njigi-njigi læm tɔ! Babilɔn lé tuji pugudu Mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g!

24 Seḷ njé gé Babilɔn lé M'iya gum nɔ sí'g m'ar sí osoje keneḷ Ne seḷ gərje el, M'tee dɔ sí'g wai m'uba sí m'wa sí Mbata seḷ ɔsje ta læ Njesigəneḷ rəw.

25 Njesigəneḷ ɔr takəi-ŋgəm-nérɔje læa, Yee teḷ gə nérɔje gé kə oŋg læa Gé to keneḷ, Mbata yee neelé to kula ra Mbaidəmbaije Njesigəneḷ gé njeboo-néje, Mee bee gé Kalde.

26 Maji kar sí ije gə looje lai

Ḍje mee bee gé Babilɔn, ɔsje ta damje læa ilaje læm, Waje kugu dɔ nɔ'd to gé kugu mu bèe Ndá tujeeje pugudu læm tɔ!

27 Maji kar sí tɔlje bɔ maŋje læ deḷ lai, Awje sə dee loo-tija-gwɔs dee'g. Meeko oso dɔ dee'g Mbata ndɔ læ dee teḷ mbə, To kàr kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g.

28 Ooje ndu kii læ njékaije, Deḷ gé d'ḷ Babilɔn d'ai lé D'aw d'ila mber dalbə Le Ala læ sí gé Njesigəneḷ Mee bee gé Siɔ, Dalbə gé wɔji dɔ kəi læa gé to gə kəmee lé,

29 Barje njérɔ bandəŋje Ar deeje d'aw rɔ gə Babilɔn, Seḷ lai gé toje njéra gama rɔ bandəŋje lé. Aije dəa sub arje dəw kára kara Tee aḷ el læm, Raje səa gə goo kula reaie læma, Raje səa areeje aw nɔ'd béréré Gə keḷ gé yee ra lé læm tɔ. Mbata beelé ḷ səa dɔ Njesigəneḷ'd Gé to Njerɔkunda læ Israelje lé.

- 30 Gelee gó nee ba basaje læa d'a kwæi ne mba-røwje'g læm, mee ndæa'g neelé njérøje læa lai d'a tuji pugudu læm tɔ. Njesigæneɔ ba pa bèe.
- 31 Aa oo, i gó njebeelé lé m'aw sæi gə ta! Mbata ndɔ læi teɔ mba, To kàr kar bɔ nérai ɔs tai'g, Mbaidɔmbaije gó Njesigæneɔ Le bao-røje ba pa bèe.
- 32 Njebeelé a kunda ndolé Ndá a kər koso, Dəw gó njekwá kundá tar a godo. M'a tula pər dɔ bæe-booje'g læa Ndá a roo looje lai gó gugu dɔ dee sub lé dula-dula.
- 33 Njesigæneɔ gó njeboo-néje lé pa togəbè pana: Israelje gə Judaje lé D'ula kəm dee ndòo nɔ'd, Dəwje lai gó njékwa dee kaw sə dee 'Bee-bər'gje lé d'wa dee gaa-gaa Bó ndigi kəm dee tar el.
- 34 Ne njekoga dɔ dee gó ria læ Njesigæneɔ gó njeboo-néje lé To njesiŋgamon, Yeɔ a kaj rɔ mbata læ dee Gə mba kar bæe to ne læm læm, Gə mba kəm ne bəl Dɔ deɔ gó d'isi Babilɔn læm tɔ.
- 35 Njesigæneɔ ba pana: Ɔrje kiambas wəjije ne Kaldeje læm, Wəjije ne njé gó Babilɔn gə ŋgan-mbaije læa Gə njékəmkərje læa læm tɔ.
- 36 Ɔrje kiambas wəjije ne njéteggintaje gó ŋgɔm! Ar deɔje tel to d'asəna gə mbəje! Ɔrje kiambas wəjije ne bao-røje! Arje bəl unda dee bad gaŋg dee!
- 37 Ɔrje kiambas wəji ne Kundaje læ dee gə pusu-røje læ dee! Wəjije ne dəwje gó gə gel dee gel dee Gə d'isi mbuna dee'g! Maji kar dee tel to d'asəna gə denéje! Ɔrje kiambas wəjije ne nébaoje læ dee! Maji kar dee d'odo dee mbad-mbad Gə nébanrɔ ya!
- 38 Maji kar loo gó tudu kurum-kurum Teɔ dɔ manje'g læa! Kar manje læa d'yi tə-tə! Mbata to bæe magə-poleje, Deɔ ra némbə mbata magəje gó wa meɔ dee.
- 39 Gelee gó nee ba Daje gó dɔdilaloo'g gə təlje D'a si keneŋ nɔ'd læm, Miruje d'a ra loo-kaar dee keneŋ læm tɔ, Dəw a si keneŋ el ŋga saar gə nɔ læm, Dəw a ra bæe keneŋ ndə el læm tɔ.
- 40 A to asəna gə Sɔdɔm gə Gɔmər Gə bæe-booje gó gugu dɔ dee sub Gə Ala tuji dee pugudu lé. Njesigæneɔ ba pa bèe. Dəw kára kara a si keneŋ Gɔgo el ŋga læm, Dəw a ra bæe keneŋ ndə el læm tɔ.
- 41 Aa ooje, koso-dəwje d'ɔ dɔgel D'aw gó nee læm, Ginkoji dəwje gó bula digi-digi Gə mbaije gó njésiŋgamonje D'uba naŋg d'ɔ rudu naŋg'd ree læm tɔ.
- 42 Deɔ d'odo bandaŋje Gə ŋgan niŋgaje, Deɔ to njémeemajelje læm, D'oo kəmtondoo el læm tɔ. Deɔ tuba kundaje, Deɔ d'isi pèrèrè gə mba rɔ To gó dəw gó kára ba bèe, D'a gə rɔ sə sí-sej gó Babilɔn Gə toje asəna gə ŋgoməðe!
- 43 Mbai gó Babilɔn oo soree Ndá jia unda ndolè læm, Yeɔ si gə meekaarkərm To gó dené gó ndóo rəa bèe læm tɔ.
- 44 Aa ooje, yeɔ ɔ ta koŋgo baa-boo Gə Jurde gó siŋ siŋ-siŋ Aw rɔ gə loo-kaar-kəgə rɔ Gə ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ To gó toboj bèe. Léegəneeya m'a kɔs dee naŋg rad Tuba dee

kar dee d'aj Ndá m'a kunda yeɛ gé ma nja m'oree toree'g. Mbata see na ba to tana sɛm wa. See na ba a kun ndukunje kam wa. See mbai gé ra ba askɛm kɔsm ngərɛn wa.

⁴⁵Gelee gé nee ba maji kar sí ooje Né gé Njesigəneɔ wɔji mba ra Gə bee gé Babilɔn ləm, Gə néje gé yeɛ wɔji méé'g Gə mba ra gə bee lə Kaldeje ləm tɔ. Tɔgərɔ d'a ndɔr dee to gé ngan badje Gé siŋga dee godo bèe ləm, Tɔgərɔ d'a tuji loo-si dee Pugudu-pugudu ləm tɔ.

⁴⁶Kaa taa gé deɛ taa Babilɔn lé Bar ar naŋ yə, Ndu kii bar birim-birim Mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g.

Jeremi 51

¹Njesigəneɔ pa togəbè pana: Aa ooje, ma m'ar lel gé njetujiloo Aw gé dɔ Babilɔn'g Gə dɔ dee gé d'isi Kalde.

²Ma m'ula njétoh koje gé dɔ Babilɔn'g Kar dee téé séréré ləm, Kar dee d'ar mee bee To kari péd-péd ləm tɔ, Mbata d'a kɪ gə looje bəd-bəd 'Bugu na dəa'g ndɔ nékəmnɔo'g.

³Maji kar dee d'ɔr bandəŋ léréré Wɔji ne dɔ njekɔr bandəŋ lé ləm. Gə yeɛ gé ti rəa dɔ kubu-rɔ'g ləa Gé ngira kiŋ-kiŋ lé ləm tɔ! Yaje basaje lə dee el ləm, Tujije njérɔje lə deɛ lai Pugudu-pugudu ya ləm tɔ.

⁴Maji kar dee doo gé as yoo Kar dee to ne naŋ rib-rib Mee bee'g lə Kaldeje ləm, Maji tɔs dee kib-kib kɔm dee naŋ Mbə-rəwje gé Babilɔn ləm tɔ!

⁵Mbata Ala gé to Njesigəneɔ gé njeboo-néje lé Uba Israelje gə Judaje ya dee el Néra gé kərm-kərm Taa mee bee gé Kalde pəl-pəl Ar dee d'ɔs ne Njerɔkunda lə Israelje rəw.

⁶Je Babilɔn aije ləm, Maji kar nana kara taa rəa ta yoo'g ləm tɔ Nà banelə seɪ a tujije səa nə'd! Mbata to kàr dalbɔ lə Njesigəneɔ, Yeɛ a ra səa né gə goo kula reaje.

⁷Kédé lé Babilɔn To gé bai-larlɔr ji Njesigəneɔ'g, Né gé mee bai'g neelé Ra dəwje lai dɔ naŋ nee, Ginkoji dəwje gə raŋg D'ai mán-nduú gé mɪ gé to méé'g lé. Gelee gé nee ba Ginkoji dəwje gə raŋg tel to ne mbəje.

⁸Kalaŋ bèe ya ndá Babilɔn oso guru rug-rug! Tumaje ngururu-ngururu gə mbəa, ɔmje nɔ-kag gé ra gə kumɔ ta doo'g ləa, Banelə yee a kər kəmsə.

⁹Jeɛ ndigi kar Babilɔn aji ne yeɛ aji el. Ar sí j'ubaje j'yaje ndá j'awje J'ar nana kara aw mee bee'g ləa-ləa, Mbata ta gé gaŋg dəa'g lé Aw njal teɛ mee dara'g ləm, Aw njal teɛ loo-pelé'g-lə-ndi ləm tɔ.

¹⁰Njesigəneɔ riba dɔ ta lə sí pərəg To gé to ta gé gə dɔ najee, Gé reeje Siɔ Ar sí j'ɔrje sor néra Ala lə sí gé Njesigəneɔ.

- 11** Olje ndo kag bandangje la sí ləm, Waje dərje la sí kègègè ləm tɔ! Njesigəneə ɔs kudu mbaije gə Médi bɔ̀-̀bɔ̀, Mbata yeə wɔ̀ji méé'g Gə mba tuji Babilɔ̀n, Mbata to dalbɔ̀ la Njesigəneə, To dalbɔ̀ gə wɔ̀ji dɔ̀ kəi læa Gə to gə kəmee.
- 12** Undaje nétoji la sí Wɔ̀jije ne dɔ̀ ndògo-bɔ̀rɔ̀ Gə Babilɔ̀n njorɔ̀. Ngəmje loo pèrèrè ləm, Undaje njéngəmlɔ̀je kenej læma, Gɔ̀lje loo-kumje ləm tɔ. Mbata né gə Njesigəneə wɔ̀ji njaɲg Gə mba ra lé ndá, Yeə aree aw léé'g béréré mbɔ̀. To né gə yeə pa wɔ̀ji ne dɔ̀ Deə gə d'isi Babilɔ̀n lé.
- 13** Seɲ gə síje mbɔ̀r baa-boo'g Gə nébaoje la sí taa loo pəl-pəl lé Rudu ndɔ̀ la sí lé teə mbɔ̀ ləm, Kəmkəɲ la sí rudee un díao ləm tɔ.
- 14** Njesigəneə gə njeboo-néje Maə rəa gə rəa-yeə nja pana: Tɔgəɔ, m'a kar dəwje Taa rɔ̀ sí pəl-pəl to gə beedéje bée Ndá deə d'a kur kó-rɔ̀ wəl-wəl dɔ̀ sí'g.
- 15** Njesigəneə unda naɲg Gə goo siɲgamoɲ læa ləm, Yeə tum gin naɲg nee Gə goo kəmkàr læa læma, Yeə naji dara gə goo gosonégər læa ləm tɔ.
- 16** Loo gə yeə pata ndá Kaa mán ɓar dará ləm, Yeə ar kil-lə-ndi ɲ rudu naɲg'd ləm, Yeə ar ndi təl ləm, gə ər læma, Yeə ar lel ɲ loo-ɲgəm'g ula ləm tɔ.
- 17** Dəw gə rara kara Néger læa aree tel mbə ləm, Jelè né gə rara kara rəa kul Mbata la né gə yeə ndaji ləm tɔ, Mbata magəje læa to néɲgəmje ləm, Kəmə godo mee dee'g ləm tɔ.
- 18** Deə to néje gə mɪdé ba ləm, To nésukəmlɔ̀ ləm tɔ. Loo gə bɔ̀ néra dee a kɔ̀s ta dee'g ndá D'a tuji pugudu-pugudu.
- 19** Ala gə to kɔ̀ Jakob lé To to gə deə bée el, Mbata yeə nja to njera néje lai ləm, Israelje to ginkoji gə to nédoji læa ləm tɔ. Njesigəneə gə njeboo-néje ɓa gə ria.
- 20** Kédé i to mɔ̀ ləm ləm, Gə nérɔ̀ ləm ləm tɔ. I ɓa ma m'uni m'tuji ne ginkoji dəwje gə raɲg ləm, I ɓa ma m'uni m'tuji ne beekɔ̀je ləm tɔ.
- 21** I ɓa m'uni m'tuji ne kunda gə njekuba nɔ̀'d ləm, I ɓa m'uni m'təd ne pusu-rɔ̀ Gə yeə gə si méé'g ləm tɔ.
- 22** I ɓa m'uni m'tuji ne diɲgam gə dené ləm, I ɓa m'uni m'tuji ne ɓuga gə ɲgon ləm, I ɓa m'uni m'tuji ne basa gə ɲgomɔ̀də ləm tɔ.
- 23** I ɓa m'uni m'tuji ne njekulbadje gə koso-nékulje læa ləm, I ɓa m'uni m'tuji ne njendo gə bɔ̀ maɲgje læa læma, I ɓa m'uni m'tuji ne njéguburuɓeeje gə mbaije ləm tɔ.
- 24** Babilɔ̀n gə dəwje lai gə d'isi Kalde lé M'a ra sə dee némajelje lai Gə deə ra gə Siɔ̀ lé kəm sí'g ya. Njesigəneə ɓa pa bée.
- 25** Njesigəneə ɓa pa togəbè, Aa ooje, m'aw səi gə ta, I to mbal gə kɔ̀ tuji loo ləm, I gə tuji naɲg nee lai lé ləm tɔ. M'a kula jim ndiɲ gə dɔ̀i'g ləm, M'a kəri dɔ̀ mbalje'g Kilai kari nduburi oso naɲg læma, M'a kari to mbal gə taa pər gəgəgə ləm tɔ.

²⁶Dəw a kiŋga mbalje gá ká dɔkum kai Esé mbalje gá ká tum gin kai rɔi'g el, Mbata i a tuji pugudu saar gə nɔ. Njesigəneɔ ɓa pa bɛe.

²⁷Undaje nétoji tar mee ɓee'g! Imje tɔtɔ mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g! Gɔlje ginkoji dəwje gə raŋg Gə mba rɔ ne sɛa ləm, ʔarje ɓeekoje gá Ararat, Gə Mini, gə Askenaj dɛa'g ləm tɔ! ʔarje mbaije gá dɛa'g mba rɔ ne sɛa! Arje kundaje d'aw gə rɛa'g Dɛm-dɛm to gá beedéje bɛe.

²⁸Maji kar sí waje dɔ gɔl ginkoji dəwje gə raŋg ləm, Gə mbaije gá Médi ləm, Gə njéguburubeeje lɛa ləm, Gə ŋgan-mbaije lɛa lai lɛma, Gə beeje lai gá deɛ to dəw dɔ deeye ləm tɔ, Gə mba kar dee d'aw rɔ sɛa.

²⁹Dɔ naŋg yə ɓugu-ɓugu ləm, Unda bala ləm tɔ, Mbata né gá Njesigəneɔ wɔji gə mba ra Gə Babilɔn lé aw lée'g béréré. Yee a kar ɓee gá Babilɔn Tel to dɔdilaloo Gá dəw kára kara godo keneɲ.

³⁰Bao-rɔje gá Babilɔn d'əw rɔ dee rɔ ləm, Deɛ d'isi mee kai-kaar-kɔgərɔje'g lɛma, Siŋga dee godo Ar dee to d'asəna gə denéje bɛe ləm tɔ. Deɛ tula pər dɔ kaije'g lə ɓee lé biriri-biriri ləm, Deɛ tɛd pəgərɔ tarəwje lɛa kərm-kərm ləm tɔ.

³¹Njékaije d'ai ŋgwɔd tila kəm nɔ ləm, Njékaijulaje taa nɔ rəw yo gá nee ləm tɔ. Mba kula mbai gá Babilɔn To gá ɓee-boo lɛa lé d'un lad-lad.

³²To gá taa kila-rəwje pəl-pəl. Pər roo dɔ dɔga loo-ndɔje rug-rug Ar dəwje gá njérɔje lé ɓəl unda dee badə gaŋg dee.

³³Mbata Njesigəneɔ gá njeboo-néje, Ala lə Israɛlje pa togəbɛ pana: Babilɔn gá to asəna gə ŋgomɔdɔ lé To asəna gə loo-kunda-kó Gá d'aw tuba mba karee asəna rai-rai bɛe: Nai lam ba bɛe ndá kàr kinja kó a tee dɛa'g.

Ala a gə dal ɓə lə koso-dəwje ləa
(*Tapɔ njé gá Jerusalem*)

³⁴Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn Sɔ sí rɔg-rɔg ləm, Tuji sí pugudu-pugudu ləm tɔ, Yee ar sí n'tel n'toje jo gá mée to wəl, Yee uru sí mée'g magə To gá da-kɔb uru ne né bɛe ləm, Yee ar néje lə sí gá mbərə mbə Rusu mée tub ləm tɔ, Yee tuba sí.

³⁵Deɛ gá d'isi Siɔ pa togəbɛ pana: Maji kar néra kərm-kərm Gá deɛ ra sɛ sí ləm, Gə darɔ sí gá ti mbidi-mbidi ləm tɔ lé Tel ra gə njé gá Babilɔn bɛe ya tɔ. Njé gá Jerusalem pa togəbɛ to pana: Maji kar məs síjeɛ ɔm dɔ dəwje Gá d'isi Kalde tɔ.

³⁶Gelee gá nee ɓa Njesigəneɔ pa ne ta togəbɛ pana: Aa ooje, m'a kai rɔ mbata lə sí ləm, M'a dal ɓə lə sí ləm tɔ! M'a kar baa-boo-kad gá Babilɔn Tudu kurum-kurum ləm, M'a kar ŋgira mán lɛa yi tɔ-tɔ ləm tɔ.

³⁷Babilɔn a to kugu néje gá tuji ləm, Gə loo-to təlje ləm tɔ. Yee a to nékwa dɔ jiim ləm, Gə nékula sul dɔ'g ləm tɔ, Dəw kára kara a si keneɲ el ŋga.

³⁸D'a kinja mij nɔ'd hər-hər to gá tobojje bɛe ləm, D'a ra né hər-hər to gá ŋgan tobojje bɛe ləm tɔ.

39Loo gá meɛ dee nuŋga kəd-kəd ndá M'a kar dee d'ai né ndá M'a karee ra dee kar dee D'ya rɔ dee yag dan rɔlel'g ləm, Kar dee d'oso gə bi gá to gə nɔ bó D'a ndel dɔ bi'g lé gogo el ŋga ləm tɔ. Njesigəneɔ ba pa bèe.

40M'a kar dee d'aw To gá ŋgan badje bèe loo-tɔl dee'g ləm, To gá bəl badje gə bəl byaje bèe ləm tɔ.

41Di togábè wa! Sesak lé taa mbə ya. Yee gá rɔnduba læa taa Dɔ naŋg nee lai pəl-pəl lé ya Dum dəa mbə ya. Di togábè wa! Babilɔn lé ya Tuji pugudu mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g.

42Baa-boo-kad i turu dɔ Babilɔn Ar paŋgəm manee Gá turu tumə-tumə lé turu dəa pubug.

43Bee-booje læa tuji pugudu-pugudu ləm, Naŋg tudu kurum-kurum to dɔdilaloo ləm tɔ. To bee gá dəw kára kara si keneŋ el ləm, Dəw kára kara dəs keneŋ el ləm tɔ.

44M'a kar bɔ néra mag-Bel ɔs təa'g mee bee gá Babilɔn ləm, M'a kwa né gá yee uru lé təa'g kɔr Ndá ginkoji dəwje gə raŋg D'a kaw budu-budu gá rəa'g el ŋga. Ndògo-bɔrɔ gá Babilɔn kara Təd oso ya tɔ.

45Sei koso-dəwje ləm, Undaje loo keneŋ teeje, Gə mba kar nana kara tee ne Ta oŋg-boo'g læ Njesigəneɔ aji ne rəa.

46Maji kar meɛ sí pélé wəs-wəs el ləm, bəlje gə mba kaa néje gá sei ooje mee bee'g el ləm tɔ, mbata læb neelé to læb koo sor ta néje ləm, læb gá njekorè géé lé sorta gá raŋg a bar ləm, néra kərm-kərm a taa loo mee bee'g pəl-pəl læma, njedumdɔloo a kɪ rɔ gə maree gá njedumdɔloo lé ləm tɔ.

47Gelee gá nee ba aa ooje, Ndɔje gá a gə ree lé M'a gaŋg rəwta dɔ magəje gá Babilɔn Ndá mee bee læa lai lé rɔkul a dəb dɔ'g. Nin dəwje læa a to naŋg rib-rib keneŋ.

48Baŋga rɔlel a kɪ mee dara'g Gə dɔ naŋg nee bar kiu-kiu dɔ Babilɔn'g Gə dɔ néje lai gá to keneŋ. Mbata njétujilooje d'a kɪ dɔgel Ree bugu nɔ dəa'g. Njesigəneɔ ba pa bèe.

(Tapa Njetegginta)

49Sei nin dəwje gá Israel lé Babilɔn a koso To gá yee ar nin dəwje Gá dɔ naŋg nee lai d'oso lé tɔ.

50Sei gá teeje ta yoo-kiambas'g lé Awje bó ɔsje gɔl sí naŋg gèŋ el! Loo gá sei síje dɔ naŋg gá əw lé Arje meɛ sí olé dɔ Njesigəneɔ'g ləm, Arje meɛ sí to dɔ Jerusalem'g bururu ləm tɔ.

(Tapa dəwje læ Ala)

51Rɔ sí kul loo gá j'oo ta tajikil ləm, Sɔɪ wa kəm sí Loo gá dəw-dɔ-beeje ree Mee loo'g læ Njesigəneɔ Gá to gá kəmee ləm tɔ.

(Tapa Njesigəneḗ)

52 Gelee gé nee ba aa ooje, Mee ndoje gé a gə ree lé M'a ganḡ rəwta dɔ magəje'g læa. Njesigəneḗ ba pa bèe, Ndá dan mee bəe'g læa lai lé Deḡ gé d'ingə doo lé D'a tumḡ ḡgururu-ḡgururu.

53 Léee Babilɔn aw saar teḡ dará læm, Léee kəi-kaar-kəgəroje læa to tar sab læm tɔ kara M'a kar njétujilooje ree rɔ səa. Njesigəneḗ ba pa bèe.

(Tapa njetegginta)

54 Ndu kii bar Babilɔn Ndá tuji-boo teḡ bəe læ Kaldeje.

55 Mbata Njesigəneḗ tuji Babilɔn pugudu, Yeḡ ar dee d'əw kur kii pénéné keneḡ, Kaa njétujilooje bar to gé kaa paḡḡm mán baa-booje Gé tuga poḡḡm-poḡḡm bèe.

56 Təgəro ya, njetujiloo Teḡ dɔ Babilɔn'g mba rɔ səa, D'wa bao-roje læa læm, Təd bandəḡje læ dee læm tɔ. Mbata Njesigəneḗ lé To njekoga nana kara Gə goo kula rəa-rəa læm, Yeḡ ar nana kara nékoga-dɔ-ji læa læm tɔ.

57 M'a kar nékai ra njékaa dɔ beekoje læa læm, gə njékəmkərje læa læm, gə njéguburuḡeeje læa læm, gə mbaije læa læma, gə bao-roje læa læm tɔ. D'a koso gə bi gé to gə nḡ pərəḡ bó d'a ndel dɔ bi'g neelé el ḡga. Mbai gé ria læ Njesigəneḗ gé njeboo-néje lé ba pa bèe.

58 Njesigəneḗ læ bao-roje lé Pa togəbè pana: Ndògo-bɔro gé Babilɔn gé tad rəḡ-rəḡ lé A təd kərm-kərm læm, Tarəwkəḡje læa gé ndəw lé Pər a roo dula-dula læm tɔ, Togəbè ba koso-dəwje D'ula ne rɔ dee ndubu kari ba læm, Ginkoji dəwje gə raḡḡ Dao ne dao-dao læm tɔ Ne pər ba roo kula ra dee.

Jeremi ar Seraja ila maktub mee baa gé Epratə'g

59 Ndukun gé Jeremi, njetegginta un ar Seraja, ḡgolə Nerija gé to ḡgolə Maseja, loo gé yeḡ aw ne Babilɔn gə Sedesias, mbai gé Juda, mee læb gé njekəm'g sɔ gé Sedesias ɔ ne bəe lé. Ne Seraja to gé dɔtar læ njékaa dɔ kəi-kwa-roje.

60 Némeekoje lai gé d'a gə ree dɔ Babilɔn'g læm, gə taje nee lai gé ndəḡ wəji dɔ Babilɔn læm tɔ lé Jeremi ndəḡ taree mee maktub'g.

61 Jeremi ula Seraja pana: Loo gé i a teḡ Babilɔn ndá taje lai neelé i a tɔs kəmi dɔ'g bao-bao mba tura ndá

62 i a pana: I Njesigəneḗ nja ba pa njaḡ pana: Léee neelé a tuji pugudu læm, dəwje əsé daje d'a si keneḡ gogo el ḡga læma, ne yee a tel to dɔdilaloo saar gə nḡ læm tɔ.

63 Loo gé i a tura maktub neelé tɔl bém ndá i a tɔ kəri mbal keneḡ kunda piriḡ kila dan baa gé Epratə,

64 ndá i a pa ne togəbè pana: Babilɔn a ndii mán togəbè læm, némeekonje gé Njesigəneḗ a kar dee ree dəa'g lé d'a kər dəa'g el læm tɔ, deḡ d'a koso naḡḡ kunda ndolé. Yee nee ba to rudu taje læ Jeremi.

Jeremi 52

Sedesias to rudu mbaije gá Juda

- ¹Sedesias lé ləbee as rɔ-joo-giree-kára ba yeɛ tel to mbai ndá yeɛ si Jerusalem ɔ ne bee as ləb dɔg-giree-kára. Keaje ria lə Hamutal, ɲgolə Jeremi gá to dəw gá Libna.
- ²Yeɛ ra né gá majel kəm Njesigəneɔ́ g aree aw nɔ́ d béréré gá kɔ́ Jojakim ya.
- ³Néje neelé teɛ mbata oɲg lə Njesigəneɔ́ ɔ́ sɛa pu dɔ Jerusalem'g gə Juda gá yeɛ ndigi kɔs dee rəw rəa'g. Yen ɲga Sedesias ɔ́ ɔs mbai gá Babilɔn rəw.
- ⁴Ləb kɔbɛe lə Sedesias gá njekɔm'g jinaikara mee ndɔ dɔg lə naɔ́ gá njekɔm'g dɔg lé Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn aw gə njérɔje ləa aw mba k'aw rɔ ne gə Jerusalem. Deɛ d'wa loo-si dee nɔ́ bee'g ndá deɛ d'uba dɔndalje gugu ne dɛa sub.
- ⁵D'aj dɔ bee-boo neelé sub gə rɔ saar ləb gá njekɔm'g dɔg-giree-kára gá Sedesias to ne mbai lé.
- ⁶Ndɔ gá njekɔm'g jinaikara mee naɔ́ gá njekɔm'g sɔ́ lé boo-boo taa mee bee-boo neelé pəl-pəl, ar nésɔ to keneɲ mbata koso-dəwje gá mee bee'g el.
- ⁷Yen ɲga njérɔje gá Babilɔn tɔs ndògo-bɔrɔ lə bee-boo mbudu. Ndá njérɔje lai d'unda loo mee bee-boo'g loondul'g teɛ d'aj gə tarəw gá to mbuna ndògo-bɔrɔje gá joo mbɔr loo-ndɔ'g lə mbai, loo gá Kaldeje d'aj dɔ bee-boo sub gə rɔ lé. Njékajje d'aj gə rəw gá aw ndag-loo'g.
- ⁸Ne njérɔje gá Kalde korə mbai Sedesias ndá d'ɲgá ndag-loo gá Jeriko, njérɔje ləa lai d'aj sané nɔ́ kad-kad d'yá.
- ⁹Deɛ d'wa mbai d'aw sɛa rɔ mbai gá Babilɔn'g mee bee-boo gá Ribla dɔ naɲg gá Amat ndá yeɛ gaɲgta dɛa'g.
- ¹⁰Mbai gá Babilɔn ar dee tija gwɔb ɲgalə Sedesias kəmee'g. Tɔbɛi yeɛ ar dee tija gwɔb mbaije gá Juda lai mee bee-boo gá Ribla tɔ.
- ¹¹Tɔbɛi yeɛ ar dee tɔs kəm Sedesias tɔ ba ar dee teá gə kúla larkas. Mbai gá Babilɔn aw sɛa Babilɔn aw ilá danɲai'g saar as ndɔ kwəi ləa.

D'wa dəwje gá beeko gá Juda d'aw sə dee bee-bər'g

- ¹²Ndɔ dɔg mee naɔ́ gá njekɔm'g mi lə ləb gá njekɔm'g dɔg-giree-jinaikara gá Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn ɔ ne bee lé Nebujaradan, mbai dɔ njəɲgəmlooje gá aw ra kula lə mbai gá Babilɔn lé ree Jerusalem.
- ¹³Yeɛ roo kəi lə Njesigəneɔ́ ləm, gə kəi lə mbai ləma, gə kəije lai gá Jerusalem ləm tɔ, tɔbɛi yeɛ tila pər dɔ kəije gá boo-boo'g lai tɔ.
- ¹⁴Njérɔje gá Kalde lai gá d'aw gə mbai dɔ njəɲgəmlooje lé təd ndògo-bɔrɔ gá gugu dɔ Jerusalem lé kərm-kərm.

- 15**Kudu dāwje gá to njéndooje d'unda mar deeje mbuna koso-dāwje'g ləm, ges koso-dāwje gá d'isi mee bee-boo'g lé ləm, deę gá d'ya rɔ dee d'ar mbai gá Babilɔn ləma, ges njégər goso kulaje gá nai ləm tɔ lé Nebujaradan, mbai dɔ njéngəmlooje wa dee aw sə dee bee-bər'g.
- 16**Ne Nebujaradan, mbai dɔ njéngəmlooje ya njé gá naje mbuna njéndooje gá mee bee'g mba kar dee to njémaa nduúje ləm, gá njédɔ-ndɔje ləm tɔ.
- 17**Kaldeje təd gaji kag larkasje gá gəd kai lə Njesigəneə ləm, gá nékunda geleje'g ləm, gá dura larkas ləm tɔ gá to mee kai'g lə Njesigəneə ndá d'odo larkas lai d'aw ne Babilɔn.
- 18**Deę d'odo bai-girje ləm, gá əb-kuba-pərje ləm, gá kiaje gá baije ləm, gá ka-larje ləma, gá nékulaje lai gá ra gá larkas gá d'aw ra ne kula ləm tɔ.
- 19**Tɔbəi mbai dɔ njéngəmlooje odo bai-gel gá ka togo rɔ ləm, gá əb-pərje ləm, gá ka-larje ləm, bai-girje ləm, gá kag pərndɔje ləm, gá kaje ləma, gá ŋgo-manje ləm tɔ, néje gá ra gá larlɔr ləm, gá néje gá ra gá larnda ləm tɔ lé yeę odo aw ne.
- 20**Gajije joo ləm, gá dura ləm, gá néndaji bɔ maŋje gá dɔg-gir-dee-joo gá ra dee gá larkas gá nékunda né dɔ'gje gá mbai Salomɔ ra dee unda dee kai lə Njesigəneə lé nékulaje nee lai gá ra gá larkas lé dāw gər kwɔi lə dee el.
- 21**Ŋgal lə gaji gá kára lé as kəmkil dāw dɔg-giree-jinaijoo ndá kúla as kəmkil dāw dɔg-giree-joo gugu giree sub. Mée to bolo tɔbəi dəree as ŋgan ji dāw sɔ tɔ.
- 22**Dɔkuree gá tar lé deę ra gá larkas ndá ŋgal lə dɔkuree kára as kəmkil dāw mi. Deę tuga kúla larkas nɔ'd to gá bədə bée ləm, deę léę larkas ndaji ne kuri-dije ləm tɔ gugu ne gir dɔkuree lé. Gaji gá njekəm'g joo lé kara ra togəbè gá larkas gá deę léę ndaji ne kuri-dije keneŋ bée tɔ.
- 23**Larkas gá deę léę ndaji ne kuri-dije as rɔ-jinaikara-giree-misə to dəb gaji'g kára-kára lai ləm, larkas gá ndaji ne kuri-dije gá gugu gir kúla lar gá tuga nɔ'd to gá bədə bée lé bula as tɔl (100) ləm tɔ.
- 24**Mbai dɔ njéngəmlooje wa Seraja, ŋgɔ-njekinjanéməs ləm, gá Soponi, njekinjanéməs gá njekəm'g joo ləma, gá njéngəm-tarəwkəije munda ləm tɔ.
- 25**Tɔbəi mee bee-boo'g neelé yeę wa njekɔbee kára gá to njekaa dɔ njérɔje ləm, gá dāwje siri gá to gá mbuna njékwojita-kəmkərje'g lə mbai gá yeę ŋga dee mee bee-boo'g neelé ləm, gá njendaji-maktub lə bée njérɔje gá d'ɔm kula ndaŋg ri dāw-mee-beeje jia'g ləma, gá dāw-mee-beeje rɔ-misə gá d'isi mee bee-boo'g neelé ləm tɔ.
- 26**Nebujaradan, bə-njéngəmlooje wa dee aw sə dee rɔ mbai'd gá Babilɔn mee bee gá Ribla ya.
- 27**Mbai gá Babilɔn ar dee kunda dee tɔl dee Ribla dɔ naŋg gá Amat tɔ. Bée ba d'aw ne gá Judaje bee-bər gá əw gá bee lə dee.

²⁸Aa ooje, koso-dəwje gá Nebukadnesar wa dee aw sə dee bee-bər'g lé ba nee: Jibje d'as tɔl-dɔg-loo-munda gə dɔ dee rɔ-joo-gir-dee-munda (3.023) mee ləb gá njeɔm'g siri.

²⁹Mee ləb kɔbee lə Nebukadnesar gá njeɔm'g dɔg-giree-jinaijoo lé yeɛ wa dəwje gá Jerusalem as tɔl jinaijoo gə dɔ dee rɔ-munda-gir-dee-joo (832) aw sə dee.

³⁰Ləb kɔbee lə Nebukadnesar gá njeɔm'g rɔ-joo-giree-munda lé Nebujaradan, mbai dɔ njéngəmlɔoje wa Jibje tɔl-siri gə dɔ dee rɔ-sɔ-gir-dee-mi (745) aw sə dee. Bula lə dəwje lai as tɔl-dɔg-loo-sɔ gə dɔ dee tɔl-misɔ (4.600).

Kila gá d'ila Jojakɪ tar lé

³¹Ləb gá njeɔm'g rɔ-munda-giree-siri gá Jojakɪ, mbai gá Juda si ne bee-bər'g lé nai gá njeɔm'g dɔg-giree-joo, ra ndɔ rɔ-joo-giree-mi ndá Ebil-Merodak, mbai gá Babilɔn ra meemaji gə Jojakɪ, mbai gá Juda ɔree kəi-dangai'g mee ləb kɔbee'g ləa gá dɔtar ilá tar.

³²Yeɛ ulá ta gə meemaji ləm, yeɛ ar kalimbai ləa ur dɔ kɔ mbaije gá d'isi səa Babilɔn ləm tɔ.

³³Yeɛ aree tɔr kubu-dangai rəa'g yɔ tula kubuje gá rang ndá Jojakɪ sɔ səa né ndɔje kára-kára lai mee ndɔje gá yeɛ si ne kəmba lé tɔ.

³⁴Mbai gá Babilɔn aree négəmrəa gə ndɔje kára-kára lai gá yeɛ si ne kəmba lé saar ndɔ kwəi'g ləa tɔ.

Nɔ-ndôo gá wɔji dɔ Jerusalem

Nɔ-ndôo gá wɔji dɔ Jerusalem 1

Nékəndoo gá teɛ dɔ Jerusalem'g

¹Di togábè wa. Bee-boo gá kédé dəwje taa loo keneɲ pəl-pəl lé Tel to dɔ nduba wa. Yee tel to asəna gə njekəisiŋga bèe! Kédé yee ur dɔ beeje lə ginkoji dəwje gə raŋg lai ləm, Ria ɓar yaɗ mbuna ɓeekoje'g lai ləm tɔ Ne yee tel to asəna gə njera kula kari ba ŋga!

²Yee nɔ loondul'g Ar mán-nɔ tɔ kəmee wə-wə, Ne mbuna deɛ gá ndigee'g kédé lé Dəw kára bèe gá njegɔl mée godo, Baokuraje ləa lai tel d'ubá d'yá Ndá deɛ tel to njéɓaje ləa.

³Judaje d'aw ɓee-ɓər'g Ar dee d'ula kəm dee ndòo ləm, D'om boo-kula ɓər dɔ dee'g ləm tɔ, Deɛ d'isi keneɲ mbuna ginkoji dəwje gá raŋg'g Ne deɛ d'ingə loo-si ləm el. Deɛ lai gá to njékula kəm dee ndooje lé D'uba dee naŋg bus gə boo-néurtije.

⁴Rəwje gá aw gá Siɔ lé Nɔ ndòo ɓa taa pəl-pəl ya Mbata dəw kára kara ila gɔlee loo-ra-naɪ'g el. Tarəwkɔgje ləa lai wa ŋɔ njag-njag ləm, Njékinjanéməsje ləa tumɔ ŋgururu-ŋgururu ləm, Ŋgamɔdje ləa lai d'isi dan ndòo'g ləma, Mee ɓee-boo lai adə mbag-mbag ləm tɔ.

⁵Njékula kəmee ndooje dum dəa ləm, Njéɓaje ləa d'isi gə meeləm ləm tɔ. Mbata Njesigəneɗ ula kəndoo dəa'g Mbata kaiyaje ləa gá bula yaɗ lé, Ŋganeeje lai lé njaa nɔ njekula kəm loo ndòo'g to gá ɓərje bèe ya.

⁶Rənduba lə ɓee-boo gá Siɔ godo, Mbaije ləa lé to d'asəna gə arkasje Gá d'ingə néso dee el bèe ləm, Deɛ d'aj lal siŋga dee Nɔ dəw gá aw tuba dee lé ləm tɔ.

⁷Loo gá njé gá Jerusalem D'aw d'ila mbir-mbir ləm, Gə d'isi dan kəmtondoo'g ləm tɔ lé Mee dee olé dɔ maji gá d'isi danee'g kédé gá ləw ʔa d'oso ji njékula kəm dee ndooje'g ɓəi Ar dəw kára bèe gá njela sə dee godo, Njéɓaje ləa dee d'oo dee ndá deɛ kogo dee Mbata néurti gá teɛ dɔ dee'g lé tɔ.

⁸Njé gá Jerusalem lé d'ar kaiya ra dee

ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé, Gelee gá nee ɓa deɛ tel to ne néje gá to keji ya. Deɛ lai gá to njékula rənduba dɔ dee'gje lé D'əji dee ɓəi-ɓəi loo gá deɛ d'oo dee Loo-kaw-kudu-dum'g lə dee. Ndá deɛ kara tumɔ ne ŋgururu-ŋgururu ləm, Tel ne kəm dee par gá raŋg ləm tɔ.

⁹Yiro wa kubu gá rɔ dee'g Aree minɔ jəmri-jəmri ləm, Deɛ d'əji dɔ né gá a teɛ dɔ dee'g el ləm, Koso gá deɛ d'oso lé Ar kaar dee wa dee ne paɪ ləm, Dəw kára kara gá njegɔl dee godo ləm tɔ. ʔi Njesigəneɗ, maji kari oo kəm sí loo to ndòo'g ya! Ti-rɔ lə njebɔ lé

ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé.

10Njékula kəm dee ndooje lé Saa némajije læ dee Gá to ngonkəm dee lé lai-lai ya, Dee d'oo ginkoji dəwje gə ranj Gá d'andə mee kəi'g læ dee gá to gə kəmee Ne deejee neelé kédé lé i un ndui ɔg dee ne loo kila gəl dee Loo mbɔ dɔ nɔ'd læi el lé.

11Koso-dəwje læ lai tumɔ ngururu-ngururu Loo-sanj-nésɔ'g læ dee, Dee d'odo nékingaje læ dee Gá bi-maji ba taa ne nésɔ Mba kul ne rɔ dee tɔ. Aa loo oo, Njesigəneɔ, tel kəmi oo sí Mbata jee n'tel n'toje nékula sul dɔ'gje ya.

Ndinga rɔ le bee-boo gá Jerusalem

12Sei lai gá dəsje rəw'g neelé Ma m'ndigi kula sí ta. Maji kar sí aaje loo ooje To gá némeekɔ gá ram lé garee godo læm To rɔ sí-seɛ el læm tɔ. Njesigəneɔ nja ba i səm Ula ne kəm ndò ndɔ gá onj-boo i səa lé!

13Yee ula gə pər gá i dara Aree sɔ siŋgam yɔm-yɔm Mbata yee nja to dəw dəa Yee ila bədə loo-kabm'g Ba wam ne am m'oso ne gaŋnda, Yee telm gə dəw gá gə miɔdé ba læm, Yee ar siŋgam yɔ ne gə ndɔje lai læm tɔ.

14Yee tɔs dɔ néramje gá majel lé nɔ'd lai Aree to gá nékodo gá wɔi dɔm'g, Yee ar siŋgam kara yɔ tɔ. Njesigəneɔ yɔ'm ji njébaje'g Gá m'askəm nar rɔm ji dee'g el.

15Bao-rɔje læm lai lé Mbaidɔmbaije tal dee ras-ras rɔm'g, Yee mbɔ kudu njérɔje dɔm'g Mba tuji ne basaje læm, Ma ngomɔdə gá to ngolə Juda lé Njesigəneɔ orəm njé-njé To gá Kandə-nduú bèe loo-mbula-'g.

16Néje neelé ba am m'no ne, Ar mán-no ndum ne kəm Mbata dəw gá njegɔl məəm læm, Gá to njekarm siŋgam læm tɔ lé Sa rəa rɔm'g rəw. Njanəmje lai d'isi dan no ndò'g Mbata njebɔ lé siŋgá dum dɔ loo.

17Siɔ lé ula jia ne dəw kára kara Gá njegɔl mée godo, Njesigəneɔ ar njébaje læ Jakob Gá gugu dəa sub lé d'i rɔ səa, Jerusalem tel to birbisi mbuna dee'g ya.

Kəm Jerusalem inja dɔ rəa'g

18Njesigəneɔ lé to njemeekarabasur ya, Ne to ma ya ba m'al dɔ ndukunje læa. Sei koso-dəwje lai lé urje mbi sí ooje ne ta læm læm, Teeje kəm sí ooje ne némeekɔ læm læm tɔ! Njanəmje gá mɔdə læm, gə deɛ gá basa læm tɔ lé D'wa dee bər d'aw səa dee ya.

19Ma m'bar baokuraje læm Ne deɛ d'ərm gá kər ba. Njékinjanéməsje læm gə ngatɔgje læm kara D'wəi mee bee-boo'g Loo gá d'aw sanj nésɔ mba kul ne rɔ dee.

20Njesigəneɔ, maji kari oo kəm loo to ndò'g! Njan siim mbirim mbɔ-mbɔ læm, Bəgərəm kara tuji pugudu məəm'g læm tɔ Mbata tɔgərɔ kalta ndá m'al ya. Loo gá raga lé kiambas tuji læm, Loo gá kəi lé yoo ba ula ngirá keneɛ læm tɔ.

21Deɛ d'oo ndum Loo gá m'tumɔ ngururu-ngururu lé Ne dəw kára kara ree rɔm'g mba gəl məəm el, Loo gá njébaje læm d'oo ta némeekɔ gá tee dɔm'g lé ndá Dee d'al rɔ dee Mbata né gá i aree tee dɔm'g lé, Ndɔ gá i wɔji mba kar dee To to gá ma bèe lé I a kar ndəa neelé tee læm, I a kila mberee læm tɔ.

²²Maji kar némeeyèrje læ deɛ lai To raga ndəgəsə nɔɔ'g, Ndá maji kari ra sə dee To gá i ra ne səm bèe Mbata kaltaje læm lai lé! Mbata ndu tumaje læm bula yaɔ læm, Bəgərəm kara ndiri njigi-njigi læm tɔ.

Nɔɔ-ndôo gá wɔɔi dɔ Jerusalem 2

Njesigəneɔ gangta dɔ njé gá Jerusalem'g

¹Di togəbè wa. Ba Njesigəneɔ ar ɔŋg i səa pu Ba dəb ne rigim dɔ ŋgomədə gá Siɔ'g lé wa. Boo-nérɔnduba læ Israel gá ndɔɔ wər-wər lé Yee i səa dara ɔsee piriŋ ilá naŋg! Yee ar mée wəi dɔ nétura-gɔl-kɔm'g læa Mee ndɔ ɔŋg'd læa lé tɔ.

²Mbaidɔmbaije tuji loo-sije læ Jakob lai-lai Lal koo kəmtondoo læa læm, Dan meeki jugugu'g læa lé Yee unda ne kəi-kaar-kɔgərɔje Lə ŋgolə Juda gá dené lé naŋg rab-rab læma, Yee ar dee tel gɔl ne naŋg læm tɔ, Tɔbəi yee ila ndɔl dɔ bəekɔ'g læm, Gə dɔ ŋgan-mbaije gá keneŋ læm tɔ.

³Dan boo-ɔŋg'g læa lé Yee təd siŋgamonɔ læ Israelje kərm-kərm, Yee ɔr jikɔlee rɔ dee'g Loo gá njébaje læ dee ree rɔ sə dee lé, Yee ila pər mbuna Jakobje'g Ar ndəɔ ɔ bilim-bilim læm, Aree roo looje gá gugu dɔ dee sub dula-dula læm tɔ.

⁴Yee wa bandəŋg læa to gá njebɔ bèe Ar jikɔlee ɔr léréré wɔɔi ne dɔ né dɔŋg To gá njeban læa bèe tɔ, Yee tuji néje lai gá mbərə mbə kəm dəwje'g læm, Yee bugu ɔŋg læa dɔ kəi-kubu'g Le ŋgomədə gá Siɔ to gá pər bèe læm tɔ.

⁵Mbaidɔmbaije lé tel to gá njebɔ bèe, Yee turu njé gá Israel mag-mag mée'g læm, Yee tuji kəi-mbaije læ dee læm, Yee jané kəi-kaar-kɔgərɔje læ dee læma, Yee ar tumɔ rɔ gə noje ba Taa mee ŋgomədə gá Juda lé pəl-pəl læm tɔ.

⁶Yee wa ndògo-bɔrɔ gá gugu dɔ bəe-boo læa Gə to gə kəmee unda naŋg rab-rab læm, Loo-kwa-dɔ-nɔ læa kara yee tuji pugudu-pugudu ya læm tɔ. Njesigəneɔ ar mee njé gá Siɔ wəi Dɔ ndɔ ra naije'g læm, Gə dɔ ndɔ-kwa-rɔje'g læm tɔ. Dan ɔŋg-boo'g læa lé Yee un kəmee rəw dɔ mba'g læm, Gə dɔ njekinjanéməs'g læm tɔ.

⁷Mbaidɔmbaije əɔi loo-nékinjaməs læa lé bəɔ-bəɔ læm Yee uba loo-siée gá to gə kəmee yɔ læm tɔ, Yee wa ndògo-bɔrɔje gá gugu dɔ kəi-mbaije gá Siɔ lé Bura ɔm dee ji njebɔ'g lé, Ndu dee bar u-u-u mee kəi'g læ Njesigəneɔ To gá ndɔ ra nai bèe.

⁸Njesigəneɔ wɔɔi mée'g Mba tuji ndògo-bɔrɔ læ ŋgomədə gá Siɔ, Yee wɔjee gə kúla Nɛ yee ɔr jia keneŋ el saar Aree tuji lai-lai ya, Kəi-kaar-kɔgərɔje gə ndògo-bɔrɔje kara Nɔ-yoo ba taa loo keneŋ pəl-pəl Ar deɛ gá d'isi keneŋ kara D'isi gə kəmndooyoo tɔ.

⁹Tarəwkɔgje læa lai təd kərm-kərm læm, Yee təd pəgərɔje læa jané dee kad-kad læm tɔ. Mba læa gə ŋgan-mbaije læa lé D'isi mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g, Godndu godo. Njéteggintaje kara Njesigəneɔ Riba sə dee dɔ némidiye kára kara el tɔ.

¹⁰Ngatɔgje læ ɲgomɔdɔ gɛ Siɔ lé D'isi dɔ mundu, Deɛ tuga kor d'ɔm dɔ dee'g læm, Deɛ d'ula kubu-kwa-ndòò ba rɔ dee'g læm tɔ, ɲgamɔdje gɛ Jerusalem lai lé D'ula dɔ dee naɲg.

Nɔ-ndòò le bee gɛ Jerusalem

¹¹Man-nɔ tɔ kɛm wɛ-wɛ læm, ɲgan siɲm mbirim mbɔ-mbɔ læma, Siɲgam tee rɔm'g wɔndɔ læm tɔ. Mbata tuji gɛ oso dɔ dɔwje'g læm læm, Gɛ mbata ɲganje gɛ ɲganje gɛ ta mbà'd Gɛ d'aw d'ila mbir-mbir mee bee'g lé læm tɔ.

¹²Deɛ d'un ta dɔji kɔ deeje pana: See loo gɛ ra ba j'a kiɲga néɔ gɛ mán-kai kenenɔ wa. Deɛ toso ne dan rɔwje'd gɛ mee bee-boo'g Asɛna gɛ dɔwje gɛ d'ɲga doo bèe. Tɔbɛi deɛ d'wɛi ne kaar kɔ deeje'g tɔ.

Ta dɔji nduje

¹³See ta dɛi ba m'a pa kari tɔbɛi wa. See dɛi ba m'a kwa kwɔjii ne wa, I ɲgomɔdɔ gɛ Jerusalem lé. See nɔ ba to asɛna sɛi wa. See ta dɛi ba m'a gɔl ne mɛɛi, I ɲgon dené gɛ Siɔ lé wa. Mbata doo læi lé to tad rɛg-rɛg Asɛna gɛ baa-boo-kad bèe: See nɔ ba a kaskɛm karee ɛr kɛmsɛ wa.

¹⁴Némɔdije gɛ njéteggintaje læi d'oo lé To néje gɛ kari ba læm, Gɛ néje gɛ ɲgom læm tɔ, Mbata deɛ teggin kaiya raije gɛ raga Mba kɔr ne ta bɔr dɔi'g el, Deɛ d'ula sí ta némɔdije gɛ ɲgom læm, Gɛ sukɛmloo læm tɔ.

¹⁵Dɔwje lai gɛ dɛs rɛbɛ lé D'unda ji dee dɔi'g læm, Deɛ d'ur kɔl læma, Deɛ tuɲga dɔ dee jɛgm-jɛgm Kogo ne Jerusalem læm tɔ Pa ne pana: See bee-boo gɛ kédé baree Yee gɛ mɔdɔ pɛd-pɛd Yee gɛ to nérɔlel læ dɔ naɲg lai lé ya nee wa.

¹⁶Njébɔje læi lai pata d'omɔ ne sɛi læm, Deɛ d'ur kɔl piu læma, D'usɔ ɲganɲ dee pɛgɛrɛ-pɛgɛrɛ dɔi'g læm tɔ. Deɛ pa ne pana: Jee n'tujeeje pugudu-pugudu mbɔ! Ndɔ gɛ jee j'isi ɲgina lé ree ndá Ndɔ lé ba nee ɲga.

¹⁷Njesigɛneɔ ra to gɛ yee wɔji mée'g kédé lé ya. Taje gɛ yee pa kédé gɛ læw lé kara Yee tɔl bém tɔ, Yee tuji loo lal koo ne kɛmtondoo læm, Yee teli gɛ nékalrɔ læ njebɔ læi læma, Yee ar siɲga njékula kɛmi ndooje lé

I dɔ maree'd gɛ kédé-kédé læm tɔ.

Yaje dɔbɛɲgɛrɛ sí arje Njesigɛneɔ

¹⁸Deɛ nɔ wɛl dɔbɛɲgɛrɛ dee'g par gɛ rɔ Njesigɛneɔ'g. I ndògo-bɔrɔ læ Siɔ lé Ar mán-nɔ gɛ kɛmi'g ruba to gɛ ɲgira-mán bèe dan kàrá gɛ loondul'g! Ɔw rɔi el læm, Ar gel mán-nɔ ganɲ kɛmi'g el læm tɔ.

¹⁹Ita gɛ gel-kàr Ar ndu tumɔ læi bar wɛl! Né gɛ to dɔ bɛɲgɛri'g lé Tee ne gɛ raga to gɛ mán bèe nɔ Njesigɛneɔ'g. Ula jii par gɛ rɛá'g Mba kar ɲganije gɛ d'isi d'wɛi yoo-boo gɛ kag-rɔwje lé D'isi ne kɛmba!

²⁰Njesigɛneɔ, aa loo oo, See nɔ ba i ra sɛa né togábè lé wa! See kɛm kar denéje d'usɔ ɲgan deeje Gɛ d'ɲ mee dee'g Gɛ d'unda dee dan kɛm dee'g lé wa. See kɛm

kar dee tɔl njékinjanéməsje gə njéteggintaje Mee kəi-si Njesigəneɔ gə to gə kəmee'g lé wa.

²¹Nɔŋanje gə bugaje lai ya rogo naŋg dan rəw'g, Nɔŋanəmje gə mədə gə basa lé d'wəi yoo-kiambas tɔ, Ndɔ ɔŋg'g ləi lé i tɔl dee ləm, I goré gwɔs dee lal koo ne kəmtondoo lə dee ləm tɔ.

²²I ar néje gə to bəl kədm-kədm D'ɔi gə looje bəd-bəd D'aj dɔm sub to gə ndɔ ra naj bèe. Ndɔ ɔŋg lə Njesigəneɔ lé Dəw kára kara teɛ el ləm, Si kəmba el ləm tɔ. Dee gə m'tɔs kəm dɔ dee'g bao-bao ləm, Gə m'odo dee ləm tɔ lé Njebɔ ləm tuji dee pugudu-pugudu ya.

Nɔ-ndôo gə wɔji dɔ Jerusalem 3

Dan néurti'g lé nékunda mee yel dɔ'd gə gəd to keneɔ

¹Ma lé m'to dəw gə m'oo kɔ-né Loo gə yeɛ undam gə ndəi-kɔb gə kɔ meeki pu ləa.

²Yeɛ ɔsm aw səm loo gə ndul njudu-njudu'g 'Bó yeɛ aw səm lookàr'g el.

³Tɔgəɔ ya. Ndɔje kára-kára lai lé Yeɛ kundam gə jia gə naŋg-naŋg ya.

⁴Yeɛ ar dakasrəm gə ndar rəm lé Ndòlé mbao-mbao ləm, Yeɛ guru siŋgarəmje lé kara Rug-rug ləm tɔ.

⁵Yeɛ ar kumɔ-yoo gə némeekonje D'aj dɔm sub to gə ndògo-bɔɔ bèe tɔ.

⁶Yeɛ am m'to mee bwa-dɔbar'g Asəna gə deɛ gə d'wəi ləw-ləw bèe.

⁷Yeɛ ila ndògo-bɔɔ aj ne dɔm sub ɔgm ne loo teɛ raga ləm, Yeɛ tɔm gə kúla lar gə wɔi yaɔ ləm tɔ.

⁸Ma m'ila boo-ndum naŋg M'no m'bar-bar Mba kar dee la səm nɛ pi ləm, Yeɛ un mbia rəw dɔ tamaji'g ləm ləm tɔ.

⁹Yeɛ gaŋg rəw-kabm gə kɔr mbalje ləm, Kila-rəwje ləm kara Yeɛ tuji pugudu-pugudu ləm tɔ.

¹⁰Yeɛ tel to asəna gə da-tɔg Gə si umum rəw Esé toboɔ gə si loo-kiya-rəa'g bèe.

¹¹Yeɛ ɔsm rəw-kabm'g ilam raŋg ləm, Yeɛ tim mbidi-mbidi ləma, Yeɛ ɔsm ilam dan nékəmnɔo'g ləm tɔ.

¹²Yeɛ undam gə né gə kandə bandəŋ ləa wɔji dəa dɔg bèe ləm, Yeɛ ɔr bandəŋ ləa léréré gə dɔm'g ləm tɔ.

¹³Yeɛ bugu Kandə bandəŋje ləa Gə mee kuée'g lé wɔɔɔg ya rɛgm'd.

¹⁴Ma m'tel m'to nékogo lə dəwje lai ləm, Ndɔje kára-kára lai lé M'to nékila pa lə dee ləm tɔ.

¹⁵Yeɛ ar meekad taa məəm pəl-pəl ləm, Yeɛ am m'ai ta-a M'aree tɔlm ləm tɔ.

¹⁶Yeɛ təd ŋgaŋgəm gə kɔri-ərje ləm, Yeɛ rogm dan bu'g ləm tɔ.

- 17I ɔr meekulɔm ləm ləm, I ar rɔlel ləm kara godo ləm tɔ.
- 18Tɔbɛi m'pana: Siŋgam godo ya, Meem to yel gá dɔ Njesigəneɔ'g el ŋga.
- 19Ar məəi olé dɔ kəməndoo'g ləm ləm, Gə dɔ kɔ-né gá m'oo'g ləm, Gə dɔ ta-a'g ləma, Gə dɔ kumə-yoo'g ləm tɔ lé
- 20Loo gá məəm olé dɔ'g ndá Siŋgam yɔ ne ya.
- 21Aa oo, ta gá m'əji məəm'g Mba kiŋga ne né gá m'aw ŋgina lé ba nee:
- 22Némeemajije lə Njesigəneɔ lé Rudu dee godo ləm, Némeekaw tai-taije ləa kara D'unda ŋgaŋ dee el ləm tɔ.
- 23Deɛ tel to sigi gə ndɔje kára-kára lai ya. Əi, i lé meekɔrjɔl ləi lé To né gá tad rəg-rəg ya.
- 24Ma m'pa məəm'g m'pana: Njesigəneɔ to nébao ləm, Gelee gá nee ba M'ar məəm to ne yel gá dəa'g tɔ.
- 25Meemaji lə Njesigəneɔ lé To mbata yeɛ gá unda mée yel dəa'g Yeɛ gá saŋgee gə ŋgaw mée bura.
- 26Maji kar dəw si ləm ya ŋgina Kaji gá i rɔ Njesigəneɔ'g lé.
- 27Maji yaɔ kar dəw ula dəa Odo ne néməmənə Loo gá yeɛ nai ne basa bəi lé.
- 28Yeɛ a kɔr rəa si dɔ mundu Loo gə Njesigəneɔ wɔjee né kəm ra lé.
- 29Maji karee labə ta wuree naŋg, Banelə a kiŋga nékunda-mee-yel dɔ'g bəi.
- 30Yeɛ a tel kwɔjee Mba kar dəw gá njekudá ləm, Ta rɔkul gá d'ɔm dəa'g lé Yeɛ a taa taree kɔm dəa'g ləm tɔ.
- 31Mbata Njesigəneɔ lé A kuba dəw kyá gə nɔ el.
- 32Lee yeɛ ar nékəməndoo Ra dəw kara Yeɛ tel ar mée aw tai-tai dəa'g Gə goo boo-meekɔrjɔl ləa.
- 33Mbata yeɛ ar dəwje d'oso kul Esé ula kəm dee ndò to gá mée ndigi kari ba el.
- 34Loo gá d'aw tuba bərje lai gá mee bee'd gə gɔl dee ləm,
- 35Loo gá deɛ gaŋgta dɔ dəw'd gə goo rəbee el kəm Njekurdɔloo'g ləma,
- 36Loo gá deɛ d'ila ta lə dəw gel gə mɔdé ba loo-gaŋg-rəwta'g ləm tɔ lé See Njesigəneɔ oo el wa.
- 37See nɔ ba a pata kar né teɛ Lal kar Njesigəneɔ un ndia dɔ'g wa.
- 38See gə goo godndu Njekurdɔloo ba néurtije əsé némaji teɛ ne el wa.
- 39See ban ba dəw gá si kəmba bəi lé a nɔ rəa wa. Maji kar nana kara nɔ nɔ kaiyaje ləa-yeɛ nja.

- 40 Ar sí n'tenje goo rəw-kaw síje lai ləm, Gə n'tən deeje so-so ləm tɔ ʔa n'telje gə rɔ Njesigəneə'g bəi.
- 41 Ar sí n'raje tamaji gə ŋgaw mee sí bura J'odoje ne ji sí par gə rɔ Ala gə si dara.
- 42 Jee lé n'toje njékaiyaje gə njékɔsta-rəwje! I lé i ar mæi oso lemsé dɔ sí'g el.
- 43 I dolè rɔi gə ŋg lai ba orè ne goo sí ndəŋ Saar tɔl sí ne lal koo kəmtondoo lə sí.
- 44 I ɔ rɔi gə mum Mba kar tamaji lə sí tee rɔi'g el tɔ.
- 45 I tel sí gə né gə to keji gə nérɔkul Mbuna koso-dəwje'd gə raŋg.
- 46 Deɛ lai gə to njébaje lə sí lé Tee ta dee ləgəgə-ləgəgə dɔ sí'g.
- 47 Bəl ləm, gə bwa-yoo ləm, Gə néurti ləma, gə tuji ləm tɔ ʔa to néje gə wɔji dɔ sí.
- 48 Man-nɔ ruba kəm'g pɔ-pɔ Mbata tuji gə tee dɔ dəwje'g ləm lé.
- 49 Man-nɔ gə ruba kəm'g neelé A gaŋg el ləm, a kəw el ləm tɔ
- 50 Saar kar Njesigəneə gə si sém loo gə tar ya Ila kəmee oo ba.
- 51 Né gə tee dɔ ŋgamədje'g lai Gé mee bəe-boo'g ləm gə m'oo lé Am m'isi ne dan némeekɔ'g.
- 52 Deɛ gə to njébaje ləm lal né gə bəe lé Deɛ d'aw ndɔm to gə d'aw ne ndɔ yelje bəe.
- 53 Deɛ d'ilam mee bwa-mán'g, Gə mba kam m'wəi ləm, Deɛ tila kəri mbalje dɔm'g ləm tɔ.
- 54 Man lé turu dɔm mbə, Ndá ma m'pana: Ma lé m'tuji ŋga!
- 55 ʔi Njesigəneə, m'nɔ bar rii Loo gə ma m'to mee bwa-wəl'g neelé.
- 56 I oo ndu nɔ ləm gə m'nɔ ne m'pana: Maji kari udu mbii dɔ ndu nɔ'g ləm Gé m'tumə ne ŋgururu-ŋgururu lé el.
- 57 Ndɔ gə ma m'nɔ m'bar ne rii lé I ree pər gə rɔm'g Ulam pana: Maji kam m'bəl el.
- 58 Mbaidɔmbaije, I lé ra rəwta ləm, Tɔbəi i uga dɔm tɔ.
- 59 Njesigəneə, i oo kəm gə d'ula ndò lé gao ya, Maji kari gaŋg rəwta ləm gə goo rəbee am.
- 60 I oo né dalbə gə deɛ ra səm ləm, Gə njumaje lai gə d'ula mee nɔ'd dɔm'g ləm tɔ.
- 61 Njesigəneə, ndɔl gə d'ila dɔm'g lé I oo gao lem, Njumaje lai gə d'ula mee nɔ'd dɔm'g lé kara I oo ya ləm tɔ.
- 62 Taje gə njébaje ləm pa dɔm'g ləm, Gə néje lə dee gə d'wɔji-kwɔji ra səm Gə ndɔje lai lé i oo ya ləm tɔ.
- 63 Maji kari oo kula ra dee lé, Ma ya ba m'to nékɔspa lə dee.

⁶⁴Ɖi Njesigəneḡ, uga dɔ ji dee Gə goo né gá ji dee ra ya.

⁶⁵Ar mee dee ndər siŋ-siŋ ləm, Ar ndɔl wa dɔ dee ləm tɔ.

⁶⁶Ar oŋg lai orè goo dee ndəŋ ləm, Tuji dee pugudu dɔ naŋg nee ləm tɔ.

Nḡ-ndôo gá wɔji dɔ Jerusalem 4

Néɓəl-boo gá teḡ mee bee-boo gá Jerusalem'g

¹See dī togábè wa. Larlɔr lé ndɔj læa tuji ŋga. Larlɔr gá àr ŋgad-ŋgad lé Tel mina ŋga! Kɔr mbalje gá mee kəi gá to gə kəmee lé kara Dee sané dee kad-kad tɔ-rəwje'g lai-lai ya tɔ.

²Ŋganje gá Siḡ gá maji péd-péd Gá gad dee asəna gə larlɔr gá àr ŋgad-ŋgad bèe lé Ai-i, d'oo dee asəna gə jo ɔji Gá njekuba jo ɓa uba dee bèe.

³Tálje kara d'ar ŋgan deeje d'il mbà dee Ne dəwje gá bee ləm lé Yee tel to njemeeyèr To gá miruje gá d'aw dɔdilaloo'g bèe.

⁴Ndɔ ŋgonkas lé al oso raga Mbata kɔdaman gá ɔree loi lé ləm, Ŋganje dəji néso ləm tɔ Ne dəw kára kara un néso ar dee el.

⁵Dəwje gá kédé to njékusɔ néje Gá maji-maji lé kara D'wəi mburug-mburug dan rəw'g ləm, Dee gá kédé to njékula kubu Gá bi-maji gá ndul piro-piroje lé kara Dee rogo naŋg dan siŋ néje'g ləm tɔ.

⁶Bɔ néra koso-dəwje ləm gá ɔs ta dee'g lé To ɓəl yaḡ unda né gá teḡ dɔ Sɔdɔm'd Gá tuji to gá kəm gá tuga jib bèe Lal kar dəw un jia naree ne.

⁷Kédé lé rɔ mbaije læa ndɔj unda kwɔji ləm, Nda læa dee kara ur dɔ mbà'g ləm tɔ, Rɔ dee kas pəl-pəl unda jər gá ɓaree korail ləm, Kəm deḡ lai lé to asəna gə jər Gá ɓaree sapir lé ləm tɔ.

⁸Basinè rɔndɔj læa dee tel ndul kəl-kəl Unda jo-kul ləm, Loo gá dee teḡ dan rəw'g kara Dəwje gər dee el ləm tɔ, Ndar rɔ dee lé tiḡ dɔ siŋga dee'g Aree tudu kurum-kurum to gá kir bèe ya.

⁹Dee gá d'wəi yoo-kiambas lé ndá Mee ti mbidi aree maji yaḡ Unda dee-dee gá d'wəi yoo-ɓoo ɓa Guru ne naŋg lal kiŋga néso dee.

¹⁰Denéje gá to njémeekawtaŋ-tajje ya Ndiri ŋgan deeje ɓa d'aree to néso dee Dan nékəmnɔo gá teḡ dɔ koso-dəwje'g lé ləm tɔ

¹¹Njesigəneḡ ɔr suna meeki jugugu læa, Yee ɓugu oŋg læa gá nuŋga kəd-kəd lé tɔ. Yee ula pər mee bee gá Siḡ'g Aree roo gin bee lé dula-dula.

¹²Mbaije əsé dəwje lai gá dɔ naŋg neelé D'a kəŋji to gá njero sə dee gá to njebḡ Gá a kandə tarəw bee gá Jerusalem gə dɔ rəa el.

¹³Gelee wɔji ne dɔ kaiya ra njéteggintaje læa ləm, Gə néra kori-kori læa njékinjanéməsje læa Gá d'ila məs njémeekarabasurje naŋg Kari ba lé ləm tɔ.

- 14**Dee d'ila mbir-mbir dan rəwje'g Asəna gə njékəmtəje bèe, Məs wa rə dee mbəgə-mbəgə. Dəw askəm kərə rə kubuje lə dee el.
- 15**Dəwje lai ya d'ula dee pana: Ɔdje gə ranḡ, Seḯ gə toje dəwje gə minḡ lé Ɔdje gə ranḡ bó ɔrɔje rə dee el. Dee d'ai d'aw gə yo gə nee. Ar dee pata mbuna ginkoji dəwje gə ranḡ'g pana: D'a kiḡa loo-si dee mbuna neeje'g el ḡa.
- 16**Njesigəneḡ nja ba sané dee kad-kad Yee un kəmee də dee'g rəw ləm tə. Dəw ila ribar də njékinjanéməsje'g el ləm, D'oo kəmtondoo lə ḡgatəgje el ləm tə.
- 17**Kəm sí lé wa kor kor-kor ya bəi Ar sí j'isi ḡginaje ne njela sə sí kərm Ne jee ḡginaje pi. Jee n'telje kəm sí lai gə meekundayel Par gə rə ginkoji dəwje gə ranḡ kára'g Ne dee ree taa də sí el tə.
- 18**Dee d'un godə ḡl sí Mba kəg sí loo kaw looje'g lə sí, Rudu ndə lə sí aw gə nee dəb ḡa Ar ndəje lə sí as lé mbə. Ar kə síjeé lé godo ḡa!
- 19**Njékula kəm sí ndooje lé Rə dee wəilə péle-péle unda niḡgatədeje Gə d'aw pə dara'g bèe, Dee korə sí də mbalje'g ləm, Dee d'um sí dədilaloo'g ləm tə.
- 20**Yee gə kəmə le sí to mee jia'g lé, Yee gə Njesigəneḡ wa dəa gə ubu lé Oso mee bwaje'g lə dee, Yee gə jee m'paje ta ləa m'pana: J'a síje kəmba ndilee'g Mbuna ginkoji dəwje gə ranḡ'g lé.
- 21**Maji kari al rəi gə meendakəḯ I ḡgomədə gə Edəm gə si mee bəe gə Uts lé Mbata bai-ḡḡ neelé a tee rəi'g ya, I a kai karee təli ndá i a kaw kudi dum tə.
- 22**Néra kori-kori lai lé d'ər dəi'g mbə, I bəe gə Siḡ lé, Dəw a kwai bər el ḡa, Ne i bəe gə Edəm lé Yee a kar bə néra kori-kori lai ɔs tai'g ləm, Yee a kila kaiyaje lai gə raga ləm tə.

Nḡ-ndôo gə wəji də Jerusalem 5

Tamaji lə koso-dəwje gə d'ula kəm dee ndòo

- 1**Njesigəneḡ, ar məəi olé də né gə tee də sí'g lé! Aa loo oo rəkul gə d'ila də sí'g lé!
- 2**Némajije lə sí lé tel to kə dəw-də-bəeje ləm, Kəije lə sí kara tel to kə dəwje gə jee n'ḡər deeje el ləm tə.
- 3**Jee n'tel toje ḡganalje gə n'lal bə síje ləm, Kə síje kara tel to asəna gə njékəisiḡaje bèe ləm tə.
- 4**Man-kai sí lé jee ndogoje gə lar ləm, Kir lə sí kara lar ya ba jee ndogoje ne ləm tə.
- 5**Njékula kəm sí ndooje lé D'al sí kunda ləm, Siḡa sí yə ləma, Loo-kwa-rə lə sí kara godo ləm tə.
- 6**Jee j'ulaje ji sí par gə Ejiptə gə Asiri Mba kiḡa néso karee as sí.
- 7**Bə síje-je ba ra kaiya Ndá dee godo mbə Ne jee ba j'isi j'oo kə-néra gə kori-koriye lə dee.

- ⁸Bərje ba d'ò bee dɔ sí'g Tɔ̀bəi dəw kára kara gé nje'kɔr sí ji dee'g godo.
- ⁹Jee j'yaje rɔ sí j'ar yoo mba saŋg ne nésɔ sí Nɔ njékiambasje gé dɔdilaloo'g.
- ¹⁰Bó gé ra sí yaa lé Ar ndar rɔ sí nədə To gé né gé d'ula pər bɔda'g bée.
- ¹¹Dee d'ula sul dɔ denéje gé Siɔ̀ ləm, Gə dɔ ŋgamɔdje gé mee bee-booje gé Juda ləm tɔ.
- ¹²Dee ya dər ŋgan-mbaije gé jidee ləm, D'ila koji dɔ ŋgatɔgje'g el ləm tɔ.
- ¹³Basaje ba to njékusu kó gé mbalje ləm, Ŋganje gé lam-lam kara Ləŋ gel kir gé wɔi gé d'odo ləm tɔ.
- ¹⁴Ŋgatɔgje lé d'aw D'isi tarəwkɔg'd el ŋga ləm, Basaje kara d'unda ŋgaŋ paje lə dee ləm tɔ.
- ¹⁵Rɔ̀lel godo mee sí'g ləm, Nɔ ndòo-yoo ya taa tor ndam lə sí ləm tɔ.
- ¹⁶Dəwje d'oo sí gé né kəm dee'g el ləm! Némee'kɔ gé ban ba bée wa! Mbata jee n'raje kaiya ya.
- ¹⁷Bó lé bəŋgərə sí ti dus ləm, Bó lé nɔ tɔ kəm sí wə-wə ləm tɔ ndá
- ¹⁸To mbata mbal gé Siɔ̀ lé tuji pugudu Ar təlje ba d'aw d'ila keneŋ.
- ¹⁹I Njesigəneə lé to mbai ya saar-saar gé nɔ ləm, Kalimbai ləi kara to gé ləbee-ləbee gé nɔ ləm tɔ.
- ²⁰See gelee ban ba i a kar məəi wəi dɔ sí'g ləm, A kuba sí kyə sí gé nɔ ləm tɔ wa.
- ²¹Ɔi Njesigəneə, tel wa sí gé rɔ̀i'g ya Ndá j'a kaw rɔ̀i'g ya tɔ! Ar sí ndɔje to gé njé gé kédé gé ləw lé ya!
- ²²See i a kuba sí bura ya kyə sí wa. See i a kar məəi ɔ̀ səi jugugu dɔ sí'g saar-saar bée ya wa.

Ejekel

Ejekel 1

Ejekel oo rɔnduba la Njesigonea

- ¹ Mee laɓ ga njekom'g ro-munda le ga ndo mi la naj ga njekom'g so le nda, loo ga m'isi mbuna berje'g mbor baa'd ga ria la Kebar le nda, kam dara tee am m'oo nemidije ga d'i ro Ala'g le.
- ² Loo ga naj ra ndo mi le, labee neele to laɓ ga njekom'g mi ga d'aw ne ga mbai Jojaki bee-ber'g le nda,
- ³ Njesigonea ula Ekiel, ngola Buji ga njejinjanemas le ta, mee bee'g la Kaldeje mbor Kebar'g. Lee ga neele ba ji Njesigonea to daa'g keneɗ ya.
- ⁴ Ma m'aa loo garera nda aa oo, lel i gigigi lam, ga kil-la-ndi ga i udu loo pe-pe lama, ga per ga to na ar ndogo laa or loo jol-jol lam to le i par ga dogel ree. Ngaw danee ndo to ga larkas ga d'usu d'aree ndo wer-wer ga i dan per'd bee.
- ⁵ Loo ga dana bab le nekundaje so ga d'aw kamba ga to tana ga dawje tee keneɗ.
- ⁶ Dee kara-kara lai le loo ga kam dee'g le to loo so-so lam, bag dee kara yee so-so lam to.
- ⁷ Gɔl dee aar dana dɔgi-dɔgi lam, dabra gɔl dee to asana ga ka ngon mang bee lama, dee ndo to ga larkas ga d'usu d'aree ndo wer-wer bee lam to.
- ⁸ Deb ro dee ga so-so le dee d'uba ji dee to ga ji daw bee gel bag dee'g bag dee'g keneɗ, dee so lai le kam dee ga bag dee to keneɗ-keneɗ to.
- ⁹ Bag dee wa na rib-rib, loo ga d'aw njaa le, dee turu ro dee el, ne nana kara njaa njoroɗ ga nea'g ya.
- ¹⁰ Dee lai le loo ga kam dee'g to tana ga kam daw bee lam, dee so lai le loo ga kam dee ga dokɔl to tana ga kam toboi bee lam, dee so lai le loo ga kam dee ga dogel to tana ga kam bo mang bee lama, dee so lai le loo ga kam dee ga kara to tana ga kam ningatada bee lam to.
- ¹¹ Loo ga kam dee'g ga loo tuga bag dee le pan-loo ga par ga tar to keneɗ, bag dee ga joo-joo wa na rib-rib lam, ne ga joo d'o ne ro dee lam to.
- ¹² Nana kara njaa dana njoroɗ ga nea'g-nea'g, dee d'aw loo ga ndil ba os dee ga keneɗ nda loo ga d'aw njaa le dee turu ro dee el.
- ¹³ Kunda ro la nekundaje neele to asana ga kor per ga taa gagaga bee lam, to asana ga perngelje bee lam to nda per neele aw mbuna nekundaje'd ga yo ga nee, ndogo laa tel werer-werer to.
- ¹⁴ Nekundaje le d'ai yo ga nee to ga ndi ga tel werer-werer bee.

- 15 Ma m'aa nékundaje neelé gərərə ndá aa oo, gəl pusuje to naŋg mbər nékundaje'g lé nɔ kəm deeje gə sɔ-sɔ'g lé.
- 16 Gəl pusuje neelé ndɔi læ dee to to gə kə jər gə baree krijolitə bèe læm, deɛ sɔ lai lé to d'asəna læma, loo kunda rɔ dee gə kuburu rɔ dee lé to asəna gə gəl pusu gə tula mee nɔ'd læm tɔ.
- 17 Loo gə d'ai tar ndá d'ai kəm dee gə kédé gə dəb deɛ gə sɔ lé lai bó turu rɔ dee el.
- 18 Gəl pusuje neelé kəm kəi dee gə ŋgal dee gə tar to bəl kədm-kədm læm, kəm kəi deɛ gə sɔ lé né gə asəna gə kəm dəw gə ndɔi bèe gugu sub-sub læm tɔ.
- 19 Loo gə nékundaje lé d'ɔd d'aw njaa tar ndá gəl pusuje lé nduburu mbər dee'g mbər dee'g tɔ, tɔbəi loo gə nékundaje lé d'uba naŋg d'i tar ndá gəl pusuje lé kara d'uba naŋg d'i sɔ dee tar nɔ'd tɔ.
- 20 Deɛ d'aw loo gə ndil ba ɔs dee ar dee d'aw keneɲ, ndá gəl pusuje lé d'aw sɔ dee nɔ'd mbata gəl pusuje lé d'aw gə goo ndil nékundaje neelé.
- 21 Loo gə d'aw njaa tar ndá gəl pusuje nduburu sɔ dee nɔ'd, loo gə d'ar naŋg ndá deɛ kara d'ar naŋg tɔ, loo gə d'uba naŋg d'i tar ndá gəl pusuje lé kara d'i sɔ dee tar nɔ'd tɔ, mbata gəl pusuje d'aw gə goo ndil nékundaje neelé.
- 22 Loo gə dɔ nékundaje'g neelé né gə to asəna gə dara gə ndɔi mbənənə-mbənənə to keneɲ asəna gə jər gə ria læ kristal bèe ndá un loo dɔ dee'g tar lad-lad.
- 23 Gin dara'g neelé bag dee to dana njoron-njoron wɔji dɔ nɔ-nɔ læm, deɛ kára-kára lai lé bag dee gə joo-joo ɔn dɔ dee læm, bag dee gə joo-joo lé ɔn dɔ rɔ dee læm tɔ.
- 24 Ma m'oo kaa bag dee gə bar loo gə d'aw njaa lé asəna gə kaa mán-kaw bèe əsé asəna gə ndu Bao-siŋgamoŋ gə bar, to ndu gə bar birim-birim to gə kaa njérɔje bèe, loo gə d'ar naŋg ndá deɛ rəm gə bag dee gə naŋg tɔ.
- 25 Loo gə deɛ d'ar naŋg læm, rəm gə bag dee gə naŋg læm tɔ ndá, kaa né gə bar i mee dara gə ɔn dɔ dee lad-lad.
- 26 Dɔ dara gə tar gə ɔn dɔ dee lé né kára to keneɲ tana gə mbal gə baree sapir gə ndajee gə kalimbai, tɔbəi dɔ né gə ndajee gə kalimbai lé né teɛ keneɲ asəna gə dəw gə d'unda dɔ'g tar ndoi bèe.
- 27 Tɔbəi ma m'oo né gə to asəna gə larkas gə d'usu d'aree ndɔi wər-wər to gə pər bèe ndá dəw neelé si dane'e'g aree ndogó gugu dəa sub, un kudee loo gə to asəna gə rɛgee bèe par gə tar læm, gə loo gə to asəna gə rɛgee bèe par gə naŋg lé ma m'oo né gə to asəna gə pər bèe læm, gə né gə ndogó ɔr jol-jol læm tɔ gugu dəa sub.
- 28 Né gə ndogó ɔr jol-jol gə gugu dəa sub lé kunda rɔ læa to asəna gə ŋgaoburandi gə teɛ dan kil-lə-ndi ndɔ kər'g læ ndi bèe, yee ba to né gə ndaji rɔnduba læ Njesigəneɔ. Loo gə m'oo né neelé ndá m'oso m'dəb kəm naŋg læm, m'oo ndu dəw gə pa ne ta læm tɔ.

Ejekel 2

Ala ula Ejekiel rɔ Israɛlje'g

- ¹Yee ulam pana: Ma ngon-dəw lé maji kam m'ar tar dɔ gɔlm'g ndá n'a gə kulam ta.
- ²Loo gé yee si ulam taje neelé bèe-bèe ndá léegəneeya ndil Ala andə məəm'g am m'i m'ar tar dɔ gɔlm'g, tɔbəi m'oo ndu gé njekulam ta lé.
- ³Yee ulam pana: Ma ngon-dəw lé nee n'ulam gé rɔ Israɛlje'g, rɔ koso-dəwje nee gé to njékɔsta-rəwje gé d'i d'ɔs ta lə nee rəw lé, dee ləm, gə bɔ deeje-je ləm tɔ lé ra kaiya d'ɔs ne ta lə nee rəw saar tee ne ndɔ gé j'ar keneɲ bogəne ya.
- ⁴Dee to nganje gé kəm dee to gəsəsə ləm, mee dee ndər ləm tɔ, nee n'ulam gé rɔ dee'g mba kam m'ula dee m'pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigəneə ba pa bèe.
- ⁵Lée d'oo ta tam'g əsé d'un mbi dee rəw dɔ'g kara, mbata dee to gel-bɔje gé to njékɔsta-rəwje lé, d'a gər to gé njetegginta kára si mbuna dee'g ya.
- ⁶Ne ma ngon-dəw lé lé kun pɔrɔrɔje gə kunje to mbɔrm'g ləm, m'isi gə mbai-yije nɔ'd ləm tɔ kara maji kam m'bəl dee el ləm, maji kam m'bəl tapa dee el ləm tɔ. Dee to gel-bɔje lə njékɔsta-rəwje ya ne lé bèe kara maji kam m'bəl tapa dee el ləm, m'bəl kəm dee el ləm tɔ.
- ⁷M'a kula dee taje lə nee, lé d'oo əsé d'un mbi dee rəw dɔ'g kara to mbata to gé dee to njékɔsta-rəwje lé ya.
- ⁸Ne ma ngon-dəw lé maji kam m'oo ta gé n'a gə kulam lé! Maji kam m'to njékɔsta-rəw to gé gel-bɔje lə njékɔsta-rəwje neelé el! Maji kam m'tee tam m'usɔ ne né gé n'a gə karm lé ya.
- ⁹Ma m'aa loo ndá aa oo dəw wa maktub gé kə nɔ'd jia'g ula ndiɲ gé dɔm'g.
- ¹⁰Yee tudu maktub nee nɔm'g ndá ta nɔje, gə ta kim rɔje, gə ta nɔ sii mbigi-mbigije ba ndaɲg mee'g tereɲ ləm, gə giree'g tereɲ ləm tɔ.

Ejekel 3

- ¹Yee ulam pana: Ma ngon-dəw lé maji kam m'usɔ né gé ma m'inga lé, m'usɔ maktub gé kə nɔ'd neelé ndá m'aw m'ula gel-bɔje lə Israɛl ta!
- ²M'tee tam ndá yee am m'usɔ maktub gé kə nɔ'd neelé.
- ³Yee ulam pana: Ma ngon-dəw lé maktub gé kə nɔ'd gé n'arm neelé maji kam m'ula məəm'g mér-mér m'ul ne rɔm. Ma m'usɔ ndá lel tam'g asəna gə ubu tɔji bèe.
- ⁴Yee ulam pana: Ma ngon-dəw lé maji kam m'aw rɔ gel-bɔje'g lə Israɛl ndá m'a kula dee taje lə nee.

- ⁵Mbata to koso-dəwje gá tapa dee kədərə ləm, gə dəw gər dɔ tapa dee el ləm tɔ ba neɛ n'ulam rɔ dee'g el ne to gel-bɔje lə Israel ba n'ulam rɔ dee'g ya.
- ⁶To koso-dəwje gá bula digi-digi gá tapa dee kədərə ləm, dəw gər dɔ tapa dee el ləma, ma kara m'gər taje lə dee el ləm tɔ ba neɛ n'ulam rɔ dee'g bèe el. Bó lé n'ulam rɔ dee-deɛ'g ndá d'a koo ta ləm ya.
- ⁷Ne gel-bɔje lə Israel lé d'a ndigi koo ta ləm el mbata deɛ ndigi koo ta lə neɛ el tɔ.
- ⁸Aa oo, n'a kar kəm to jəgəgə gə mba kam m'ɔs ne kəm jəgəgə lə dee rəw ləm, n'a kar dɔm kədərə kam m'ɔs ne dɔkədərə lə dee-deɛ rəw ləm tɔ.
- ⁹N'a kar ŋgo nɔm kədərə to gá jər gá baree diamɔ bèe ləm, kədərə unda kər mbal ləm tɔ. Lée deɛ to gel-bɔje gá njékɔsta-rəwje ya kara maji kam m'ɓəl dee el.
- ¹⁰Yee ulam pana: Ma ŋgon-dəw lé maji kam m'tuga mbim m'oo ne taje lai gá n'a gə kulam ləm, maji kam m'taa gə məəm ləm tɔ.
- ¹¹Maji kam m'aw rɔ deɛ gá d'wa dee bər gá to ŋgalə koso-dəwje ləm. M'a kula dee ta tɔbɔi lé deɛ d'oo əsé d'un mbi dee rəw dɔ'g kara m'a kula dee pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa togóbè.
- ¹²Yen ŋga ndil unɔ am m'oo kaa né gá ɓar dɔgi-dɔgi goom'g pana: Maji kar dɔ rɔnduba lə Njesigəneɔ ai səgərə loo-siée'g!
- ¹³Ma m'oo kaa bag nékundaje gá tuga nɔ'd gá ɓar kib-kib ləm, m'oo kaa gɔl pusuje gá ɓar mbɔr dee'g gururu-gururu ləma, gə kaa né gá ɓar dɔgi-dɔgi ləm tɔ.
- ¹⁴Ndil unɔ sèn aw səm. M'aw gə meekɔ gə meekɔ jugugu ndá Njesigəneɔ wam gə ji siŋgamoŋ ləa.
- ¹⁵Ma m'tee Tel-Abib rɔ deɛ gá d'wa dee gá bər d'aw sə dee d'ar dee d'isi mbɔr baa-boo gá Kebar'g ləm, gə loo gá deɛ d'isi keneŋ ləm tɔ. Ndá lée gá neelé m'isi dɔdiri mbuna dee'g as ndɔm siri.

Ejekiel a to njəŋgəmlɔo mbata Israelje

- ¹⁶Loo gá ndɔ siri dəs mbɔ ndá Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- ¹⁷Ma ŋgon-dəw lé n'undam gá njəŋgəmlɔo mbata gel-bɔje lə Israel. M'a koo ta gá tee ta neɛ'g ndá m'a kula dee mbata lə neɛ.
- ¹⁸Loo gá n'a kula njemeeyèr pana: Yee a kwəi! Bó lé m'a kulá taree el ləm, bó lé m'pata mba kar njemeeyèr lé uba goo rəw néra meeyèr ləa yɔ mba kaji ne el ləm tɔ ndá njemeeyèr neelé a kwəi dan néra kori-korije'g ləa ya ne ta məsee a kwa dɔm kar neɛ n'dəjim gée ya.
- ¹⁹Ne bó lé m'ula njemeeyèr ba yee uba goo meeyèr ləa gə goo rəw néra gá majel ləa yɔ el ndá yee a kwəi dan néra kori-korije'g ləa ya ne ma ba yè m'a taa rɔm.
- ²⁰Bó lé njera né gá gə dɔ najee yɔ goo nérea gá gə dɔ najee ra né gá majel ndá n'a kiya gum neɔ'g karee wəi ne, mbata m'ndəjee el ndá yee a kwəi dan kaiya'g ləa

tɔbɛi dɔw a pata gɛ wɔji dɔ nɛra gɛ gɛ dɔ najee gɛ yeɛ ra lɛ el nga ndá n'a dɔjim goo mɛsee.

²¹Nɛ bɔ lɛ ma m'ndɔji njera nɛ gɛ gɛ dɔ najee gɛ mba karee ra kaiya el ba yeɛ ra kaiya el ya tɔ ndá yeɛ a si kɛmba mbata yeɛ yɔ loo am m'ndɔjee, bɛe ba ma lɛ m'a taa ne rɔm ya.

Njesigɛneɔ ɔg Ejekiel loo pata

²²Lɛe neelɛ Njesigɛneɔ wam gɛ jia ya bɛi ndá yeɛ ulam pana: Maji kam m'uba nanɔ m'ita m'aw mee wɛl-loo'g ndá lɛ gɛ neelɛ n'a kulam ta keneɔ.

²³Ma m'ita m'aw mee wɛl-loo'g lɛ ndá aa oo, rɔnduba lɛ Njesigɛneɔ teɛ keneɔ to gɛ m'oo kɛdɛ mbɔr baa gɛ Kebar'g lɛ. Yen nga m'oso m'dɛb kɛm nanɔ.

²⁴Ndil andɛ mɛm'g am m'i m'ar tar dɔ gɔlm'g. Ndá Njesigɛneɔ ulam pana: Maji kam m'ɔd m'aw mee kɛi'g lɛm m'udu rɔw dɔm'g.

²⁵Ma ngon-dɔw lɛ aa oo, d'a kɔm kúla dɔm'g tɔm ne njir-njir gɛ mba kɔgm ne loo kaw mbuna dee'g.

²⁶N'a kar ndɔm tiɔ mee kilm'g gɛ mba kam m'tel m'to njegwɔbkudu mba karm m'askɛm ndanɔ dee el mbata deɛ to gel-bɔje gɛ njɛkɔsta-rɔwje.

²⁷Nɛ loo gɛ n'a kulam ta ndá n'a kar tam teɛ gɛ mba kam m'ula dee ne pana: Mbaidɔmbaije gɛ Njesigɛneɔ pa togábɛ pana: Dɔw gɛ ndigi koo ta lɛ ndá maji karee oo ya nɛ yeɛ gɛ ndigi koo ta el ndá maji karee oo el ya to mbata deɛ to gel-bɔje gɛ njɛkɔsta-rɔwje ya.

Ejekel 4

Ndɛrta gɛ wɔji dɔ kaj dɔ Jerusalem sub gɛ rɔ

¹Ma ngon-dɔw lɛ maji kam m'un dɛrɔngel kára m'ila nɔm'g ndá m'a ndaji bee-boo gɛ Jerusalem dɔ'g.

²Maji kam m'wɔji loo kaj dɛa sub gɛ rɔ keneɔ lɛm, m'ndaji kɛi-kumje lɛm, gɛ dɔndalje gɛ kɔ rɔ ne sɛa lɛm, gɛ loo-si njɛrɔje lɛma, gɛ pusu-rɔje gugu ne dɛa sub lɛm tɔ.

³Maji kam m'un ɛb-larndul m'ur tar asɛna gɛ ndɔgo-lar gɛ d'ila bɛe mbuna ma'g gɛ bee-boo lɛ, m'a tel kɛm njoroɔ ndá d'a kaj dɛa sub gɛ rɔ lɛm, ma kara m'a kaj dɛa sub gɛ rɔ lɛm tɔ. Maji kar nɛ neelɛ to nɛtɔji mbata gel-bɔje lɛ Israɛl.

⁴Tɔbɛi maji kam m'to nanɔ dɔ jigelm'g m'ɔm ne nɛra kori-koriye lɛ gel-bɔje lɛ Israɛl dɔm'g, bɛe ba m'a kodo ne nɛra kori-koriye lɛ dee gɛ ndɔje lai gɛ m'a to ne dɔ jim'g neelɛ.

⁵N'a tura bula lɛ ndɔje lɛm karee as gɛ bula lɛ lɛb nɛra kori-koriye lɛ dee, ndɔ tɔl-munda gɛ dɛa rɔ-jinaikara (390). Ndá m'a kodo ne nɛra kori-koriye lɛ gel-bɔje lɛ Israɛl togábɛ ya.

- ⁶Loo gé m'a tɔl ndɔje neelé bém ndá maji kam m'tel m'to dɔ jikɔlm'g, bèe ba m'a kodo ne néra kori-korije læ gel-bɔje læ Juda as ndɔm rɔ-sɔ. N'a tura ndɔ kára wɔji dɔ læb kára-kára.
- ⁷M'a tel kəm njoronɔ par gé dɔ Jerusalem gé d'ai dɛa sub gɛ rɔ lé læm, m'a kula kag jim gé to kari ba lé par gé dɛa'g læm tɔ ndá m'a teg ne ginta kwɔji ne dɛa.
- ⁸Bèe ba aa oo, n'a tɔm gɛ kúla mba karm m'oo loo turu rɔm yo gé nee el saar kar ndɔje gé wɔji dɔ kai dɔ bæe sub gɛ rɔ lé aw lée'g béréré ya.
- ⁹Maji kam m'di kó-wa læm, gɛ kó gé baree blé læm, gɛ miji-kag læm, gɛ miji-tɛni læm, gɛ mɔgɛra læma, gɛ tei-bi læm tɔ ndá m'ɔm dee mee jo gé kára ba ya m'koro gé muru m'wɔji ne dɔ ndɔje gé m'a gɛ to ne nanɔ dɔ jim'g lé, m'a kɔ as ndɔm tɔl-munda gɛ dɛa rɔ-jinaikara (390).
- ¹⁰Muru gé m'a kɔ lé ndɔ kára ndá kwɔi læa a kas nékwɔji kwɔi-lɔ-né kára gé kaiyee loo-sɔ kun tɛa kára ya, yee ba m'a sɔ ndɔje lai togébè gɛ ndɔje lai.
- ¹¹Man gé m'a kai lé a kas litɛr kára gɛ ndɔm-ndɔm.
- ¹²M'a sɔ mbɛə gé ra gɛ kó-blé gé m'a kila kəm dee'g dɔ pɛr gé m'ra gɛ siɔ dɛwje lé.
- ¹³Tɔbɛi Njesigəneɔ pana: Togébè ba Israɛlje d'a kɔ ne muru læ deɔ gé minɔ mbuna ginkoji dɛwje gɛ ranɔ gé n'a gɛ tuba dee kɔm dee keneɔ lé.
- ¹⁴Ma m'pana: Wai, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ, aa oo, m'ar rɔm minɔ gɔl kára el, un kudee gɛ basɛm ba ya saar basinè lé m'usɔ da gé wɛi gé kwɛi əsé gé maree wá el læm, dakas da gé minɔ gé rara kara ɔrɔ tam el læm tɔ.
- ¹⁵Yee tel ilam keneɔ pana: Aa oo, n'am siɔ manɔje tor siɔ dɛwje'g ndá m'a yel ne pɛr koro ne muru læm.
- ¹⁶Yee ulam tɔbɛi pana: Ma ngon-dɛw lé n'a gɛ tuji néɔje gé ngon mee bæe gé Jerusalem. D'a kwɔji muru gé kwɔji ba kɔ gɛ meekaarkɛrm læm, d'a kwɔji mán gé kwɔji ba kai gɛ kaar gɛd læm tɔ.
- ¹⁷Muru gɛ mán a lal dee læm, kaar dee a kwa dee pai-pai loo gé d'oo nɔ læma, d'a kunda mbɛbɛg mbata læ néra kori-korije læ dee læm tɔ.

Ejekel 5

Ala a kar bɔ néra Israɛlje ɔs ta dee'g

- ¹Ma ngon-dɛw lé maji kam m'un né gé adə làm-làm to gé yinga læ njɛdisa mbaita bèe, m'un m'ndisa ne dɔm gɛ mbaitam. Tɔbɛi maji kam m'un nékwɔji-kwɔi læ néje m'kai ne yinga lé loo munda.
- ²Yee gé loo kára lé m'a roo dan mee bæe-boo'g loo gé ndɔ kai dɛa sub gɛ rɔ lé aw lée'g béréré mbɔ, yee gé njekɔm'g loo joo lé m'a kodo kaw tija gɛ yinga gugu ne gir bæe-boo lé sub, tɔbɛi yee gé njekɔm'g loo munda lé m'a sané dan lel'g ndá n'a kɔr kiambas korè ne géé.

- ³M'a di yinga neelé lam-lam tɔ ta kubu'g ləm.
- ⁴Tɔbɔi yinga neelé m'a di tɛa lam gə mba kɔm dan pər'd mba roo. Pər a ki keneŋ mba roo gel-bɔje lə Israel lai ya.
- ⁵Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ pa togəbè pana: Yee ɓa to né gə a tee dɔ Jerusalem gə neɛ nja n'aree to mbuna ginkoji dəwje gə ranɔg'g gə beeje gə gugu dɛa lé.
- ⁶Njé gə Jerusalem d'al dɔ godnduje lə neɛ gə dɔ ndukunje lə neɛ d'ar ta gə wa dɔ dee lé ur dɔ kɔ ginkoji dəwje gə ranɔg'g gə beeje gə gugu dɔ dee. Mbata deɛ d'əji godnduje lə neɛ bəi-bəi ləm, deɛ njaa gə goo ndukunje lə neɛ el ləm tɔ.
- ⁷Gelee gə nee ɓa Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ pa ne ta togəbè pana: To gə seɪ alje ta areeje ur dɔ kɔ ginkoji dəwje gə ranɔg gə gugu dɔ sí sub lé ləm, to gə seɪ aaje dɔ ndukunje lə neɛ kər-kər el ləma, gə raje godnduje lə neɛ el ləm tɔ ne seɪ raje né gə goo godndu lə ginkoji dəwje gə ranɔg gə gugu dɔ sí sub lé
- ⁸ndá yee gə bèe ɓa Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ pa ne ta togəbè pana: Aa ooje, neɛ n'aw sə sí gə ta tɔbɔi n'a gə ganɔta dɔ sí'g kəm ginkoji dəwje gə ranɔg'g.
- ⁹N'a ra sə sí né gə n'ra kédé el ɓai ləm, gə n'a tel ra gogo ndɔ el ləm tɔ mbata néra síje lai gə minɔ lé.
- ¹⁰ Gelee gə nee ɓa bɔ ŋganje d'a sɔ ŋgan deeje mbuna sí'g ləm, ŋganje d'a sɔ bɔ deeje ləm tɔ, n'a ganɔta dɔ sí'g tɔbɔi n'a sané ne ges sí lai gə nai lé kad-kad dan lel'g.
- ¹¹Gelee gə nee ɓa Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ un ne ndia njanɔ pana: Neɛ lé n'to Njesikəmba! To gə seɪ arje magəje lə sí lai gə néje lə sí lai gə minɔ d'ar loo lə neɛ gə to gə kəmee lé minɔ ndá neɛ kara n'a kun kəm neɛ dɔ sí'g ləm, kəm neɛ a kas ŋɔgəɔ dɔ sí'g ləm tɔ ɓó n'a koo kəmtondoo lə sí ndɔ el.
- ¹²Dəwje lai gə kudu munda lé kudu deɛ gə kára d'a kwəi yoo-koso ləm, ɓoo-ɓoo a kula kəm dee ndò mbuna sí'g ləm tɔ, deɛ gə kudu kára d'a kwəi yoo-kiambas gugu gir sí sub, tɔbɔi deɛ gə kudu kára lé n'a sané dee dan lel'g ndá n'a kər kiambas kore ne goo dee tɔ.
- ¹³Bèe ɓa n'a kar oŋg lə neɛ aw lée'g béréré ləm, n'a dal ne ɓɔ gə ɓoo-oŋg lə neɛ dɔ dee'd gə kédé-kédé ləma, n'a kar mee neɛ oso ne nanɔ pɔ ləm tɔ. Yee ɓa d'a gər ne to gə neɛ Njesigəneɔ m'pata dan oŋg'd lə neɛ loo gə neɛ n'ɔm ɓoo-oŋg lə neɛ dɔ dee'g ya.
- ¹⁴N'a kar bee lə sí tel to dɔdilaloo ləm, gə néboo-rɔkul mbuna ginkoji dəwje gə ranɔg gə gugu dɛa sub lé gə kəm dee-deɛ lai gə dəs keneŋ ləm tɔ.
- ¹⁵Bee lé a to néboo-rɔkul, gə nékunda kogo ləm, a to nékwa kwəji ne maree gə nébəl ləm tɔ mbata ginkoji dəwje gə ranɔg gə gugu dɛa sub lé loo gə n'a ganɔ rəw-taje lə neɛ dɛa'g gə oŋg ləm, gə ɓoo-oŋg ləma, gə nékwəji kəmkàrje gə kəbərə-kəbərə ləm tɔ. Neɛ Njesigəneɔ nja ɓa m'pata nee ya.

¹⁶Loo gé n'a rɔ dee gə bɔndaŋgje læ ɓoo-ɓoo gé d'adə njel-njel gé wa dəw ndá wəi lé bɔndaŋgje neelé n'a rɔ gə mba tuji sí ne pugudu-pugudu mbata n'a kila ɓoo-ɓoo dɔ nékəmdooje'g læ sí, ndá n'a tuji nésoje læ sí gé ŋgəmje lé mɓad-mɓad.

¹⁷N'a kula gə ɓoo-ɓoo gə daje gé majel dɔ sí'g kar dee tuji ŋgan síje kyɔ sí kari ba, yoo-koso gə kəm məs d'a dəs mbuna sí'g, n'a kila rɔ dɔ sí'g tɔ. To neɛ Njesigəneɔ ɓa m'pata nee ya.

Ejekel 6

Ndərta gé wɔji dɔ njépole-magəje

¹Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²Ma ŋgon-dəw lé maji kam m'tel kəm par gé dɔ mbalje gé Israel'g ndá m'tegginta m'wɔji ne dɔ dee gé d'isi keneɲ!

³M'a pana: Seɲ gé síje dɔ mbalje gé Israel'g lé, ooje ta læ Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ! Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ Ala lé pata togəbè ar dee gé d'isi dɔ mbalje'g gə dɔdərlooje'g gə kəm kila-rəw-maje'g gə wəl-looje'g pana: Aa ooje, n'a gə kila rɔ dɔ sí'g ləm, n'a tuji dɔ looje læ sí gé ndəw ləm tɔ.

⁴D'a tuji loo-nékinjanéməsje læ sí pugudu-pugudu ləm, néndajije læ sí gé wɔji dɔ kàr lé d'a tɔ dee pɔs-pɔs ləm tɔ. Tɔɓəi n'a kar yoo-dəwje læ sí to naŋg rib-rib nɔ magəje'g læ sí.

⁵N'a kəm nin Israelje nɔ magəje'g læ dee ləm, n'a sané sigarɔ sí kad-kad gir loo-nékinjanéməsje'g læ sí ləm tɔ.

⁶Loo gé rara gé seɲ síje keneɲ lé d'a tuji ɓee-ɓooje læ sí ləm, looje læ sí gé ndəw lé d'a tuji pugudu-pugudu ləm tɔ. Loo-nékinjanéməsje læ sí lé d'a kuba dee kyɔ dee ləm, d'a təd magəje læ sí njigi-njigi kar dee godo ləm, néndajije læ sí gé wɔji dɔ kàr kara d'a tɔ dee pɔs-pɔs ləma, néje gé seɲ raje lé d'a tuji dee ləm tɔ.

⁷N'a kar yoo-dəwje to naŋg rib-rib dan sí'g ndá seɲ a gərje to gé neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

⁸Ne n'a kyɔ ges síje gé naje kar dee taa rɔ dee ta kiambas'g mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g loo gé seɲ a saneje nɔ gə mee ɓeeje ɓəd-ɓəd lé.

⁹Njé'g læ sí gé taa rɔ dee lé meɛ dee a kolé dɔ neɛ'g mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'd gé d'a kaw sə dee gé ɓərje mbuna dee'g lé mbata n'a tɔ meekədərə læ dee gé d'uba ne neɛ d'ya ne neɛ lé ləm, gə kəm dee gé ndolè ne goo magəje læ dee ləm tɔ, dee ya d'a keji rɔ dee ɓəɲ-ɓəɲ mbata læ néraje gé minɔ gé dee ra ləm, mbata néra ramje læ dee lai ləm tɔ.

¹⁰D'a gər to gé neɛ n'to Njesigəneɔ ləm, d'a gər to gé némajelje nee lai gé neɛ m'pa taree n'ar dee m'pana: A teɛ dɔ dee'g lé m'pa kari ba el ləm tɔ,

11Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Jəŋ jii ləm, tuba gəli nanɔ ləm tɔ ndá pa pana: Ai-i mbata néje gá minɔ lai gá to némeeyərje lə gel-bɔje lə Israel gá d'a gə kwəi ne yoo-kiambas ləm, gə yoo-boo-boo ləma, gə yoo-koso ləm tɔ.

12Yee gá si əw ndá a kwəi yoo-koso ləm, yee gá si dəb ndá a kwəi yoo-kiambas ləma, yee gá nai ba d'a kaj dəa sub gə rɔ ndá yee a kwəi yoo-boo-boo ləm tɔ. N'a kɔm boo-ɔŋg lə neɛ dɔ dee'g karee as lée'g béréré ya.

13Bèe ba seɪ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ loo gá nin dee a to rib-rib mbuna magəje'g lə dee gir loo-nékinjanéməsje'g lə dee ləm, gə dɔ dɔdərlooje'd gá ndəw lai ləm, gə dɔ sèm mbalje'g lai ləm, gə gel kagje gá təb lai ləma, gə gel kag-senəje'g lai gá siŋ siŋ-siŋ ləm tɔ. Lée neelé d'aw roo néje gá ədə sululu gá baiyee ədə lel keneŋ, d'ar magəje lə deɛ lai lé.

14N'a kula ji neɛ ndiŋ gá dɔ dee'g ndá n'a kar bée to kari ba péd-péd ləm, a tel to dɔ nduba unda dɔdilaloo gá Dibla ləm tɔ. Looje gá rara gá deɛ d'isi keneŋ lé a to bèe ya. Yee ba d'a gər ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

Ejekel 7

Njesigəneɔ pata tuji-boo gá rudu

1Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

2I ŋgon-dəw lé ta gá Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa wɔji ne dɔ dəwje gá Israel lé ba nee: Aa ooje, rudee un d'iao ŋga! Rudee si ree dɔ kum nanɔ gá sɔ'g lé ŋga!

3Basinè rudee tee dɔ sí'g ŋga. N'a gə kila ŋg lə neɛ dɔ sí'g ləm, n'a ganɔta dɔ sí'g gə goo rəw-kaw sí'g ləma, n'a kar ta néra síje lai gá minɔ lé wa dɔ sí ləm tɔ.

4Kəm neɛ a kas ŋgɔgəɔ dɔ sí'g ləm, n'a koo kəmtondoo lə sí el ləm tɔ. Ne n'a kar ta gá wɔji dɔ rəw-kaw sí wa dɔ sí ləm, néra sí gá minɔ lé a to mbuna sí'g ləm tɔ. Yee ba seɪ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

5Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Némeekɔ, némeekɔ gá garee godo! Aa ooje, yee lé si ree!

6Rudee sí aw gá nee ŋga, rudee sí aw gá nee ŋga! Yee ɪ mba koso dɔ sí'g! Aa ooje, yee sí ree ŋga!

7Seɪ dəw-mee-beeje lé kàree lə sí tee mba, ndəa si aw gá nee dəb, to ndɔ mee péle wəs-wəs ndá ndu rɔlelje godo dɔ mbalje'g ŋga.

8Basinè nai lam bèe n'a gə kila boo-ɔŋg lə neɛ dɔ sí'g ləm, n'a kar ŋg lə neɛ aw lée'g béréré dɔ sí'g ləm tɔ, n'a ganɔta dɔ sí'g gə goo rəw-kawje lə sí ləm, n'a kar ta néra síje lai gá minɔ lé wa dɔ sí ləm tɔ!

9Kəm neɛ a kas ŋgɔgəɔ dɔ sí'g ləm, n'a koo kəmtondoo lə sí ndə el ləm, n'a kar ta gá wɔji dɔ rəw-kaw síje wa dɔ sí ləma, néra síje gá minɔ a to mbuna sí'g ləm tɔ. Yee ba seɪ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ, yee gá njekunda sí lé.

10Aa ooje, ndɔ gaŋg rəwta lé ŋga! Aa ooje, ndəa neelé si ree! Kàree tee mba! Ndəi lé j ləm, beelé nduba rəa gə raga ləm tɔ!

11Néra kərm-kərm jta mba to ne ndəi meeyèr. Dəw kára kara mbuna koso-dəwje'g lə dee gə bula digi-digi gə d'aw dɔ nɔ'd pum-pum lé a nai el! D'a nɔ sii mbigi-mbigi dɔ dee'g el!

12Kàree si ree ləm, ndəa si aw gə nee dəb ləm tɔ! Maji kar njendogo né al rəa el ləm, maji kar kəm njerab-né to ndòo el ləm tɔ! Mbata oŋg lé nduba dɔ koso-dəwje'g lə deɛ lai gə bula digi-digi lé.

13Mbata njerab-né lé lé yeɛ si mbuna deɛ gə d'aw kəmba'g bəi kara a tel to gə njené gə yeɛ rab lé el ŋga, mbata némidi gə wɔji dɔ bula lə dee gə digi-digi neelé a tel bəd el ləm, mbata néra gə kori-kori ləa lé dəw kára kara a kər rəa keneɲ el ləm tɔ.

14D'im tɔtɔ, d'isi pèrèrè ne dəw kára kara aw rɔ el, mbata boo-oŋg lə neɛ nduba dɔ bula'g lə dee gə digi-digi neelé lai ya.

Dəw kára kara a kər rəa dan tuji'g neelé el

15Kiambas to raga ləm, yoo-koso gə boo-boo to mee bee'g ləm tɔ! Deɛ gə d'ar mee ndɔ'g ndá d'a kwəi yoo-kiambas ləm, deɛ gə d'ar mee bee-boo'g ndá d'a kwəi yoo-boo-boo gə yoo-koso ləm tɔ.

16Njékaï taa ne rɔ deeje, deɛ d'isi dɔ mbalje'g asəna gə dərndaje gə d'isi kəm wəl-looje'g bée. Deɛ lai nɔ tumɔ ŋgururu-ŋgururu, ar nana kara nɔ mbata néra kori-kori ləa-ləa.

17Ji deeje lai a kunda ndolé ləm, Kəji deeje kara a kunda bala ləm tɔ.

18D'a kula kubu-kwa-ndòo ləm, Bəl-boo a dəb dɔ dee'g ləm, Rɔkul a kwa kəm deɛ lai ləma, Dɔ deeje lai lé d'a ndisa ŋgori-ŋgori ləm tɔ.

19D'a sané larndaje lə dee mbə-rəwje'g ləm, Larlɔr lə dee a tel to né gə to keji kəm dee'g ləm tɔ. Larnda gə larlɔrje lə dee d'a kaskəm kaji dee Ndɔ boo-oŋg'd lə Njesigəneɔ lé el, D'a kaskəm kiŋga né karee as dee nag el ləm, D'a kas sɔ né kar meɛ dee ndan tub-tub el ləm tɔ, Mbata yee nee ba to né gə ar dee d'oso ne dan néraje gə kori-kori'g lə dee.

20Deɛ d'əsta dɔ nérab rɔje'g lə dee Gə mbərə mbə-mbə ləm, Deɛ ndaji néje lə dee gə minɔ jɔmri-jɔmri gə magə-poleje lə dee ləm tɔ. Gelee gə nee ba n'a karee tel to né gə to keji kəm dee'g,

21N'a kyɔ nébaoje neelé ji dəw-dɔ-beeje'g kar dee d'odo mbad-mbad ləm, N'a kar njémeeyèrje gə dɔ naŋg nee gə nébanrɔ ləm tɔ Mba kar dee d'ila ndɔl dɔ'g.

22N'a kun kəm neɛ dɔ dee'g ndá D'a kar loo lə neɛ gə to gə kəmee lé minɔ ləm, Gayim-dəwje d'a kandə keneɲ Kila ne ndɔl dɔ'g ləm tɔ.

²³Wa dɔ kúla larje! Mbata kila mäs taa mee bee pəl-pəl ləm, Néra kərm-kərm rusu mee bee-boo tub-tub ləm tɔ.

²⁴N'a kar koso-dəwje gá meeyèr lə dee ur dɔ kɔ mar deeje'g lé ree Mba taa kəije lə dee gá kɔ dee-dee, N'a kar beelé lə njésiŋgamonje udu guduru Ndá looje lə dee gá to gə kəmee lé D'a kila ndɔl dɔ'g ya.

²⁵Tuji si aw gá nee ŋga! Dee saŋg meelɔm nɛ meelɔm godo!

²⁶Meekɔ ree gá dɔ maree'g-maree'g ləm, Sor tuji teɛ orè goo nɔ-nɔ ləm tɔ, Dee dɔji njéteggintaje némidiye, Njékinjanéməsje gər godndu el ŋga ləm, Ta kwɔji kəmkàr godo rɔ ŋgatɔgje'g ləm tɔ.

²⁷Mbai wa ndòo yoo ləm, Bəl unda mbai gá njekaa dɔ dəb beekɔ badə gaŋgee ləma, Ji koso-dəw-mee-beeje unda bala tigi-tigi ləm tɔ. N'a ra sə dee gə goo rəw-kaw deeje ləm, N'a gaŋgta dɔ dee'g gə goo néra deeje ləm tɔ, Yee ba d'a gər ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

Ejekel 8

Némidi gá wɔji dɔ magə-poleje gá mee kəi Ala'd gá Jerusalem

¹Mee ləb gá njekɔm'g misɔ lé naj gá njekɔm'g misɔ ra ndɔ mi loo gá ma m'isi mee kəi'g ləm ləm, ŋgatɔgje gá Juda d'isi nɔm'g ləm tɔ ndá Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ila jia dɔm'g.

²Ma m'aa loo gərərə ndá aa oo, né teɛ asəna gə dəw bèe, un kudee rɛge'e'g saar teɛ naŋg lé to asəna gə pər ləm, un kudee rɛge'e'g saar teɛ tar to asəna gə né gá ndɔj wər-wər to gá larkas gá d'usu d'aree ndɔj bèe ləm tɔ.

³Yee ula né gá tana gə ji dəw bèe naŋg wa ne yinɔa dɔm. Ndil lé unm naŋg aw səm mbuna naŋg gə dara'g ndá yee unm dan némidiye gá j rɔ Ala'g lé aw səm Jerusalem, tarəw gá mee kəi gá to par gá kel dɔgel, loo gá magə-kəmkəj gá ɔs gel kəmkəj lə Njesigəneɔ lé to keneɲ.

⁴Aa oo, rɔnduba lə Ala lə Israelje teɛ lée'g neelé to gá m'oo dan némidi'g mee wəl-loo'g lé.

⁵Yee ulam pana: Ma ŋgon-dəw lé maji kam m'un kəm par gá dɔgel! Ma m'un kəm par gá dɔgel lé ya tɔ ndá aa oo, magə-kəmkəj neelé to par gá dɔgel mbɔr tarəwkəi'd gá aw par gá loo-nékinjaməs gá to loo-kandə-kəi'g.

⁶Ndá yee ulam pana: Ma ŋgon-dəw lé see m'oo né gá dee ra gá to boo-néje gá minɔ gá gel-bɔje lə Israel d'isi ra loo gá nee'g gə mba kar neɛ n'ya ne loo lə neɛ gá to gə kəmee neelé wa. Nɛ m'a koo boo-néraje gá minɔ gá raŋg ya tɔbəi.

⁷Yen ŋga yee ɔr nɔm aw səm tarəw kandə mee ndògo'd. Ma m'aa loo gərərə ndá aa oo, kaar ndògo-bɔrɔ mbudu.

⁸Ndá yee ulam pana: Ma ŋgon-dəw lé maji kam m'ɔs kəm ndògo-bɔrɔ mbudu. Ma m'ɔs kəm ndògo-bɔrɔ lé mbudu ya tɔ ndá aa oo, tarəwkəi to keneɲ.

⁹Yeë ulam pana: Maji kam m'andə kai m'oo némajelje læ dee gé to néje gé minə gé deë ra loo gé nee'g lé.

¹⁰Ma m'andə keneŋ m'aa loo gərərə ndá aa oo, m'oo néje lai gé ra ndaji ne ndil néje gé d'ag naŋg læm, gə dajə gé minə læma, gə magəje læ gel-bəje læ Israelje lai gé ndaji dee kaar ndògo-bərw'g gugu dəa sub.

¹¹Dəwje rw-siri mbuna ŋgatəgje'g læ gel-bəje læ Israel lé d'aar nɔ magəje'g neelé gə bai roo né gé ədə sululu lé ji dee'g ji dee'g ar Jaasania, ŋgolə Sapan aar dan dee'g ndá sa néje gé ədə sululu lé tuu udu loo lus-lus.

¹²Ndá yeë dəjim pana: Ma ŋgon-dəw lé see m'oo né gé ŋgatəgje læ gel-bəje læ Israel d'aw ra loondul'g, nana kara mee kai'g læa-ləa gé néndajije taa ne loo pəl-pəl lé wa. Mbata deë pana: Njesigəneə oo sí el, Njesigəneə uba bee lé yə gə kyə.

¹³Yeë ulam pana: M'a koo boo-néje gé raŋg gé minə jəmri-jəmri gé deë d'aw ra ya bæi.

¹⁴Yeë ɔr nɔm aw səm tarəw kandə mee kai'g læ Njesigəneə gé to par gé dɔgel. Ndá aa oo, denéje d'isi naŋg keneŋ d'aw nɔ yoo magə-Tamuj.

¹⁵Yeë dəjim pana: Ma ŋgon-dəw lé see m'oo ya wa. M'a koo néje gé minə gé raŋg gé boo ur dɔ njé gé nee gé deë ra ya bæi.

¹⁶Təbæi yeë ɔr nɔm aw səm mee gadloo'g mee kai'g læ Njesigəneə. Ndá aa oo, dəwje d'as rw-joo-gir-dee-mi d'aar tarəw kandə mee kai'g læ Njesigəneə mbuna gel jala'g gə loo-kijanéməs'g. Deë tel gir dee d'ila d'ar kai læ Njesigəneə ndá tel kəm dee par gé bər. Deë d'unda barmba par gé bər dəb kəm dee naŋg nɔ kàr'g.

¹⁷Yeë dəjim pana: Ma ŋgon-dəw lé see ma m'oo ya wa. Kar gel-bəje læ Juda ra néje gé minə togəbè loo gé nee'g lé see to né gé lam ba wa. See kəm kar dee ra néje gé kərm-kərm d'aree taa mee bee pəl-pəl læm, kar dee d'əw rw dee kar mee neë j ne sə neë jugugu læm tɔ el ya bæi wa. Aa oo, d'isi rəm gə barkəm kag lé gé əm dee'g.

¹⁸Neë kara n'a ra né gə goo boo-ɔŋg læm, kəm neë a kas ŋgɔgərw dɔ dee'g læma, n'a koo kəmtondoo læ dee ndə el læm tɔ. Loo gé d'a nɔ wəl mbi neë'g kara n'a kun mbi neë rəw dɔ'g ya tɔ.

Ejekel 9

Tuji a teë dɔ Jerusalem'g

¹Təbæi yeë ra né gə ndia gé boi wəl mbim'g pana: Sej gé a gə tujije bee-boo lé reeje pər gé nee, nana kara gə nétujiloo læa jia'g-jia'g ya.

²Yen ŋga aa oo, dəwje misə ree gə tarəwkəi gé dɔ maree'g par gé dɔgel lé, nana kara nétujiloo læa to jia'g-jia'g. Dəw kára mbuna dee'g ula kubu gé d'uji gə kúla palégal rəa'g læm, ula néndaŋ-maktub ndar'd gé tɔ ne bəree læm tɔ. Deë ree d'aar mbər loo-nékinjaməs'd gé ra gə larkas lé.

³Néronduba læ Ala læ Israélje ÿ dɔ Nékunda gé dara'g loo-kaaree gé kédé lé aw par gé tarəwkəi'g par gé naŋg, tɔbəi yeɛ bar dəw gé ula kubu gé d'uji gé kúla palégal rəa'g lé ləm, gé ula néndaŋ-maktub ndar'd gé tɔ ne bəree lé ləm tɔ.

⁴Njesigəneɔ ulá pana: Aw dan mee bée-boo'd gé Jerusalem, aw tɔs né ŋgonɔ dəwje gé mee dee tila ŋgajla-ŋgajla'g ar deɛ tumɔ ŋgururu-ŋgururu mbata néje gé minɔ lai gé ra mee bée-boo'g neelé.

⁵Yeɛ ula njé gé raŋg ta aree oso mbim'g pana: Awje géé'g mee bée-boo'g aw tɔlje dəwje ya. Arje kəm sí kas ŋgɔgəɔ dɔ dee'g bó ooje kəmtondoo læ dee el.

⁶Tɔlje bɔgaje, gé basaje, gé ŋgamɔdje, gé ŋganje, gé denéje ar deeje d'udu guduru. Ne maji kar sí tibije mbɔr nana kara gé d'ɔs né ŋgoneɔ'g el, unje kudee loo'g læ neɛ gé to gé kəmee lé. Deɛ d'un kudee dɔ ŋgatɔgje gé d'isi takəi'g lé.

⁷Yeɛ ula dee pana: Ilaje ndɔl dɔ kəi'g lé ləm, arje nin dəwje rusu gadlooje tub-tub ləm tɔ! Teeje raga! Deɛ d'unda loo tee d'aw ndá deɛ tɔl dəwje gé mee bée-boo'g lé tɔ.

⁸Ma m'nai gé karm ba loo gé d'aw tɔl dee lé ndá m'oso m'dəb kəm naŋg m'ra ne wəl m'pana: Wai Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ, see i a tuji ges Israélje lai gé nai kəm ne boo-ɔŋg læi dɔ Jerusalem'g wa.

⁹Yeɛ tel ilam keneŋ pana: Néra kori-kori læ gel-bɔje læ Israél gé Juda al dɔ loo sula. Kila məs taa mee bée pəl-pəl ləm, néra gé lal najee rusu bée-boo tub-tub ləm tɔ. Mbata deɛ pana: Njesigəneɔ uba bée ya ləm, Njesigəneɔ oo né kára kara keneŋ el ləm tɔ.

¹⁰Neɛ kara n'a kar kəm neɛ kas ŋgɔgəɔ dɔ dee'g ləm, n'a koo kəmtondoo læ dee el ləm tɔ, n'a kar ta néra dee tel wa dɔ dee.

¹¹Yeɛ ba aa oo, dəw gé ula kubu gé d'uji gé kúla palégal rəa'g ləm, gé ula néndaŋ-maktub ndar'd gé tɔ ne bəree ləm tɔ lé pata ne néje gé yeɛ ra lé pana: Né gé yeɛ ula neɛ lé neɛ n'ra ya.

Ejekel 10

Ala nduba rəa gé raga ar Ejekiel oo

¹Ma m'aa loo gərərə ndá aa oo, pən-loo gé tar gé to dɔ Nékundaje gé dara'g lé né gé to asəna gé mbal gé bəree sapir bée to keneŋ. Tɔbəi né gé to asəna gé kalimbai bée to dɔ dee'g tar.

²Njesigəneɔ ula dəw gé ula kubu gé d'uji gé kúla palégal rəa'g lé pana: Aw mbuna gɔl pusuje'd gé to gel Nékundaje gé dara'g lé ndá odo kɔr pərje gé taa gəgəgə gé to mbuna Nékundaje gé dara'g lé aree rusu jii joo bɔr ndá aw ɔm dɔ bée-boo'g lé! Yeɛ ɔd kəm'g nee ya aw keneŋ.

³Nékundaje gé dara lé to par gé dɔkɔl læ kəi loo gé dəw lé andə keneŋ ndá mum taa mee gadloo gé mee kəi'g lé pəl-pəl.

- ⁴Rɔnduba lə Njesigəneɔ̃ ɨ dɔ Nékundaje gə dara'g aw par gə tarəwkəi'g par gə naŋg. Mum taa mee kəi lé pəl-pəl ar rɔnduba lə Njesigəneɔ̃ ndogó ɔr loo jol-jol mee gadloo'g lé.
- ⁵Kaa bag Nékundaje gə dara bar saar teɛ mee gadloo gə raga asəna gə ndu Ala gə Bao-siŋgamonɔ̃ loo gə yeɛ pata bèe.
- ⁶Togəbè ba Njesigəneɔ̃ un ndukun nee ar dəw gə ula kubu gə d'uji gə kúla palégal rəa'g lé pana: Un pər gə to mbuna gəl pusuje'g mbuna Nékundaje gə dara'g! Ndá dəw neelé ɔd aw aar mbɔr gəl pusuje'g lé.
- ⁷Yen ŋga Nékunda gə dara kára ula jia ndiŋ mbuna Nékundaje gə dara'g par gə dɔ pər'd gə to mbuna Nékundaje gə dara'g lé. Yeɛ un pər ila ji dəw gə ula kubu gə d'uji gə kúla palégal rəa'g lé. Dəw neelé taa ndá unda loo teɛ aw tɔ.
- ⁸Gel bag Nékundaje gə dara'g lé d'oo né gə asəna gə ji dəw bèe teɛ keneŋ.
- ⁹Ma m'aa loo gərərə ndá aa oo, gəl pusuje sɔ to mbɔr Nékundaje gə dara'g lé: Nékunda gə dara gə rara kara gəl pusu to mbɔree'g-mbɔree'g ya, gəl pusuje neelé to asəna gə jər gə baree krijolitə bèe.
- ¹⁰Kunda rɔ lə gəl pusuje gə sɔ lai lé asəna béréré. Gəl pusu kára-kára lé to to gə né gə uba mee maree'g maree'g bèe.
- ¹¹Loo gə d'aw tar lé ndá d'askəm kai kəm deɛ gə kédé gə dəb dee gə sɔ lé lai ya, lal turu rɔ dee ya, nɛ deɛ d'ai loo gə dɔ dee to njoroŋ gə keneŋ bó turu rɔ dee loo gə deɛ d'aw d'ai tar lé el.
- ¹²Rɔ Nékundaje gə dara lai lé, bargir dee ləm, gə ji dee ləma, gə bag dee ləm tɔ lé kəm dee taa pəl-pəl asəna kára ba gə gəl pusuje gə sɔ gə kəm dee gugu sub-sub lé.
- ¹³M'oo to gə d'unda ri gəl pusuje neelé lə lel-mal.
- ¹⁴Nékundaje gə dara kára-kára lai lé kəm dee tɔ sɔ-sɔ, kəm deɛ gə dɔtar lé to kəm Nékunda gə dara ləm, kəm dee gə njekəm'g joo lé to kəm dəw ləm, kəm dee gə njekəm'g munda lé to kəm toboj ləma, kəm dee gə njekəm'g sɔ lé to kəm niŋgatədə ləm tɔ.
- ¹⁵Nékundaje gə dara lé d'uba naŋg d'ita. Deɛ to nékundaje gə d'aw kəmba gə m'oo dee kédé mbɔr baa gə Kebar'g lé.
- ¹⁶Loo gə Nékundaje gə dara lé d'aw njaa ndá gəl pusuje d'ai mbɔr dee'g mbɔr dee'g tɔ. Loo gə Nékundaje gə dara naji bag dee mba kuba naŋg kɪta ndá gəl pusuje lé d'ya dee el.
- ¹⁷Loo gə deɛ d'aar naŋg ndá deɛ kara d'aar naŋg ləm, loo gə deɛ d'ita ndá deɛ kara d'ita sə dee nɔ'd ləm tɔ mbata ndil nékundaje lé to mee gəl pusuje'g lé.

Nérɔnduba lə Njesigəneɔ̃ uba kəi Ala yaɔ̃

- ¹⁸Nérɔnduba lə Njesigəneɔ̃ ɨ tarəwkəi'g par gə naŋg aw aar dɔ Nékundaje gə dara'g lé.

- ¹⁹Nékundaje gó dara lé naji bag dee ndá d'uba nanḡ kəm'g ya d'ı d'aw gə ɔɔl pusuje nã'd. Dee d'aar nanḡ takəi'g lə Njesigəneə gó to par gó bər lé ndá nérɔnduba lə Ala lə Israelje aar dɔ dee'g tar.
- ²⁰Dee ba to nékundaje gó m'oo dee gel Ala'g lə Israelje mbɔr baa-boo gó Kebar'g ndá kəminja dɔ dee'g to gó dee to Nékundaje gó dara lé ya.
- ²¹Dee kára-kára lai lé kəm dee sɔ-sɔ ləm, bag dee sɔ-sɔ ləma, né gó to asəna gə ji dəw bəe to gel bag dee'g bag dee'g ləm tɔ.
- ²²Loo gó kəm dee'g to tana gə dee gó m'oo dee mbɔr baa gó Kebar'g lé ya, rɔ kunda lə dee to togəbè ya pai-pai ndá to dee ya. Nana kara njaa njoroŋ gó neə'g neə'g tɔ.

Ejekel 11

Ta gó Ala a gə ganḡ dɔ mbaije lə koso-dəwje gó Israel

- ¹Ndil lé unḡ aw səm tarəwkəi'g lə Njesigəneə gó to bər gó tel təa par gó bər. Ndá aa oo, dəwje rɔ-joo-gir-dee-mi d'isi tarəw gó loo-kandə-kəi'g, tɔbəi ma m'oo Jaasania, ŋgolə Ajur gə Pelatia, ŋgolə Benaja dee gó to mbaije lə koso-dəwje lé mbuna dee'g lé.
- ²Njesigəneə ulam pana: Ma ŋgon-dəw lé dəwje neelé to njélaji tor nérəje gó kori-kori meə deeje'g ləm, gə njékula taje gó majel meə dəwje gó mee bee-boo'g neelé ləm tɔ.
- ³Dee pana: Kàree tee el bəi! Ar sí n'raje kəije. Bee-boo to asəna gə ŋgoro-pər ndá jeə n'to j'asəna gə kɔr daje gó mée'g bəe.
- ⁴Gelee gó nee ba ma ŋgon-dəw lé maji kam m'tegginta m'wəji ne dɔ dee, maji kam m'tegginta ya.
- ⁵Yen ŋga ndil Njesigəneə dəb dɔm'g. Ndá yeə ulam pana: Maji kam m'ula dee m'pana: Njesigəneə pa togəbè pana: Seı gel-bɔje lə Israel, seı gó paje ta togəbè lé né gó ı dan takəji'g lə sí lé neə n'gər gao.
- ⁶Seı tɔlje dəwje gó kédé-kédé mee bee-boo'g neelé ləm, seı arje nin dəwje to gə mbə-rəwje rib-rib ləm tɔ.
- ⁷Gelee gó nee ba Mbaidɔmbaije gó Njesigəneə pa ne togəbè pana: Nin dəwje lə sí gó seı naji deeje mee bee-boo'g mbələŋ-mbələŋ lé dee ba to kɔr daje tɔbəi bee-boo ndá to ŋgoro-pər tɔ, ne seı ndá n'a tuba sí kar sí teeje raga.
- ⁸Seı bəlje rɔ. Ndá n'a kila rɔ dɔ sí'g, Mbaidɔmbaije gó Njesigəneə ba pa bəe!
- ⁹N'a kar sí undaje loo mee bee-boo'g neelé teeje ləm, n'a kuba sí kyə sí ji dəw-dɔ-beeje'g ləma, n'a ganḡta dɔ sí'g ləm tɔ.
- ¹⁰Seı a kwəije yoo-kiambas ləm, n'a ganḡta dɔ sí'g rəw-nim-bee gó Israel ləm tɔ ndá seı a gərje to gó neə n'to Njesigəneə ya.

11 Bee-boo a to kasəna gə ɲgoro-pər mbata lə sí el ləm, seɲ kara a toje kasəna gə da gə mee ɲgoro ɲgəm'g el ləm tɔ, par gə rəw-nim-bee gə Israel'g lai lé ba n'a gaŋgta dɔ sí'g keneɲ.

12 Bèe ba seɲ a gərje ne to gə neɛ n'to Njesigəneɛ gə seɲ unje goo ndukunje lə neɛ el ləm, seɲ raje godndu neɛje el ləm tɔ, ne seɲ raje né gə goo godndu lə ginkoji dəwje gə raŋg gə gugu dɔ sí sub lé.

13 Loo gə m'aw m'tegginta ndá Pelatia, ɲgolə Benaja oso vad wəi. Ma m'oso rəb m'dəb kəm naŋg tɔbəi m'ra né gə ndum wəl m'pana: Ai-i Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ see i a kar ges Israelje gə nai lé d'udu guduru bèe ya wa.

Ala a gə mbɔ koso-dəwje gə sané nɛ kad-kad lé dɔ nɛ'd

14 Bèe ba Njesigəneɛ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

15 Ma ɲgon-dəw lé deɛ to gə ɲgakɔmje ləm, deɛ to njénojije ləm ləma, gə njé gə gel-bɔje'g lə Israel lai ləm tɔ lé ba deɛ gə njébeeje gə Jerusalem d'ula deɛ pana: Maji kar deɛ d'isi əw gə Njesigəneɛ. Bee lé d'ar sí gə nékɔ síjeɛ ya.

16 Gelee gə nee ba m'a kula deɛ pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ pa togəbèe pana: Bó lé n'ar njé'g ləm nai əw mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm, bó lé neɛ n'sané deɛ gə mee beeje bəd-bəd ləm tɔ kara n'a to loo-kula-dɔ lə deɛ mee beeje gə d'aw keneɲ lé.

17 Gelee gə nee ba m'a kula deɛ pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ pa togəbèe pana: N'a kɪ sə sí mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g mbɔ sí dɔ nɛ'd ləm, n'a kar sí undaje loo mee beeje bəd-bəd gə neɛ n'sané sí keneɲ lé teeje reeje ləm tɔ ndá n'a kar sí dɔ naŋg gə Israel gə nékɔ sí ya.

18 Lée neelé ba d'a tel ree keneɲ ndá deɛ d'a kɔr magəje lai gə néje lai gə minɔ kar deɛ godo keneɲ.

19 N'a kar meɛ sí to asəna kára ba ləm, n'a kar ndil gə sigi to meɛ sí'g ləm tɔ. Dɔ bəŋgərə sí gə kədərə to gə mbal bèe lé n'a kɔr meɛ sí'g ndá n'a kar sí dɔbəŋgərə dəw.

20 Togəbèe seɲ a kunje goo ndukunje lə neɛ ləm, seɲ a kaaje dɔ godnduje lə neɛ kər-kər mba ra née ləm tɔ, bèe ba seɲ a toje koso-dəwje lə neɛ ləm, n'a to Ala lə sí ləm tɔ.

21 Ne deɛ gə meɛ deɛ lel deɛ dɔ magəje'g lə deɛ ləm, gə dɔ néra deɛje gə minɔ'g ləm tɔ lé n'a kar ta néra deɛje neelé tel oso dɔ deɛ'g, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ ba pa bèe.

Rənduba lə Ala uba Jerusalem yaɔ

22 Nékundaje gə dara naji bag deɛ ar gɔl pusuje d'aw sə deɛ nɛ'd ndá rənduba lə Ala lə Israelje aar dɔ deɛ'g tar.

²³Rønduba læ Njesigəneḡ i mee bee-boo'g aw aar dɔ mbal'd gə to par gə bər læ bee-boo lé.

²⁴Ndil lé unḡ aw səm Kalde rɔ deḡ gə d'isi bee-bər'g lé, ndil Ala ba unḡ asəna gə nēmidi bēe aw səm ndá nēmidi gə m'oo lé sané kad dɔm'g.

²⁵Ma m'ula deḡ gə d'wa dee bər lé taje lai gə Njesigəneḡ riba səm dəa lé ya.

Ejekel 12

Taje gə wɔji dɔ kwa gə d'a gə kwa njé gə Jerusalem kaw sə dee bee-bər'g lé

¹Njesigəneḡ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²Ma ḡgon-dəw lé m'isi mbuna dəwje gə to njékɔsta-rəwje gə kəm dee to keneḡ mba kar dee d'oo ne loo ya ne d'oo ne loo el ləm, mbi dee to keneḡ mba kar dee d'oo ne ta ya ne d'oo ne ta el ləm tɔ, mbata deḡ to gel-bɔje gə to njékɔsta-rəwje.

³Ma ḡgon-dəw lé maji kam m'wa dɔ gɔl nékawmbá ləm, m'unda loo m'teḡ m'aw kəm dee'g dan kàrá ya! M'i loo'g ləm gə m'isi keneḡ lé kəm dee'g ya m'aw loo gə ranḡ'd, banelə a kar dee gər to gə deḡ to dəwje gə to njékɔsta-rəwje ya.

⁴Maji kam m'teḡ gə néje ləm gə to nékawmbáje gə raga kəm dee'g dan kàrá ndá m'aw kəm dee'g ya kàrkemetag, m'aw to gə njékuba bee kyaje bēe.

⁵M'a kɔs kəm ndògo-bɔrɔ kəm dee'g ya mbudu teḡ ne gə néje ləm gə raga.

⁶M'a kun né kila dɔ bagm'g kəm dee'g ya teḡ ne raga gə loo gə to piro-piro ndá m'a kɔkəm gə né bó m'a koo nanḡ el, mbata neḡ ndigi kam m'to nétɔji mbata gel-bɔje læ Israel.

⁷Ma m'ra to gə yeḡ ulam lé ya, ma m'teḡ gə néje ləm gə to nékawmbáje dan kàrá lé tɔbəi kàrkemetag ndá m'ɔs kəm ndògo-bɔrɔ gə jim mbudu m'teḡ ne gə néje raga gə loo gə to piro-piro ndá m'un m'ila dɔ bagm'g kəm dee'g ya.

⁸Teḡ gə ndɔ lé Njesigəneḡ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

⁹Ma ḡgon-dəw lé gel-bɔje læ Israel gə to dəwje gə to njékɔsta-rəwje neelé see dee dəjim pana: Di ba m'aw m'ra nee wa, see dəjim bēe el wa.

¹⁰Maji kam m'ula dee m'pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneḡ pa togəbè pana: Ndərta neelé wɔji dɔ mbai gə njekaa dɔ dəb beekɔ gə si Jerusalem ləm, gə dɔ gel-bɔje læ Israel lai gə d'isi keneḡ ləm tɔ.

¹¹Maji kam m'ula dee m'pana: Ma m'to nétɔji mbata læ dee. Né gə ma m'ra lé to né gə d'a ra sə dee bēe tɔ, d'a kaw bər dɔ bee gə ranḡ'd.

¹²Mbai gə njekaa dɔ dəb beekɔ gə si dan dee'g lé a kila nékodo læa dɔ bagee'g gə loo gə to piro-piro ndá a kaw, d'a kɔs kəm ndògo-bɔrɔ mbudu mba karee teḡ raga aw, yeḡ a kɔ kəmee gə né mba kar kəmee oo nanḡ el.

13 N'a kila bādə gugu ne dəa sub ndá yeɛ a koso gum'g lə neɛ. N'a kaw səa Babilon mee bée'g lə Kaldeje ne yeɛ a koo bée neelé gə kəmee el ndá yeɛ a kwəi keneɲ.

14 Deɛ lai gə gugu dəa sub gə to njéla səaje lé ləm, gə kudu-njéroje ləa lai ləm tɔ lé n'a sané dee dɔ kum naɲg gə sɔ'g lé ndá n'a kɔr kiambas korè ne goo dee ndəɲ.

15 Bèe ba d'a gər ne to gə neɛ n'to Njesigəneɛ loo gə n'tuba dee n'ɔm dee mbuna ginkoji dəwje gə raɲg'g ləm, loo gə n'sané dee kad-kad gə dɔ béeje bəd-bəd ləm tɔ.

16 Nə n'a kyə dəwje gə naje mbuna dee'g kar dee taa rɔ dee ta kiambas'g ləm, gə ta boo-boo'g ləma, gə ta yoo-koso'g ləm tɔ mba kar dee d'ɔr sor néra deeje lai gə miɲá lé mbuna ginkoji dəwje gə raɲg gə d'a gə kaw keneɲ lé. Yee ba d'a gər ne to gə neɛ n'to Njesigəneɛ ya.

17 Njesigəneɛ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

18 Ma ɲgon-dəw lé m'a kɔ muru ləm gə kəm bəl ləm, m'a kai mán ləm gə kaar gəd gə meetila ɲgajla-ɲgajla ləm tɔ.

19 Tɔbəi maji kam m'ula koso-dəwje gə mee bée'g m'pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ pa togábè dɔ deɛ gə d'isi Jerusalem dɔ naɲg gə Israel'g pana: D'a kɔ muru lə dee gə méé tila ɲgajla-ɲgajla ləm, d'a kai mán lə dee gə meekaar kərm ləm tɔ, mbata néje lai gə to mee bée'g lə dee lé d'a kodo mbad-mbad gə mba néra kərm-kərm lə dəwje lai gə d'isi keneɲ lé.

20 Bée-booje gə dəwje taa loo keneɲ pəl-pəl lé d'a tuji pugudu-pugudu ləm, bée a tel to dɔ nduba ləm tɔ. Yee ba seɲ a gərje ne to gə neɛ n'to Njesigəneɛ lé.

Ta gə Njesigəneɛ pa lé a gə kaw lée'g béréré

21 Njesigəneɛ ulam ta gə rɔtaje nee pana

22 Ma ɲgon-dəw lé see gosota gə seɲ paje mee bée gə Israel pajena: Ndɔje dəs gə goo nɔ goo nɔ ne némɪdije lé né kára kara teɛ el lé see ban ba paje bée wa.

23 Gelee gə nee ba maji kam m'ula dee m'pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ pa togábè pana: N'a kar gel gosotaje lə dee neelé gaɲg ɲgəji, d'a pa taree mee bée gə Israel gogo el ɲga. Nə maji kam m'ula dee m'pana: Ndɔje d'isi d'aw gə nee dəb ndá némɪdije lai d'a kaw lée'g béréré.

24 Mbata némɪdije gə gə mɪdé ba d'a godo ləm, taje gə kɔ sukəmlɔoje d'a godo ləm tɔ mbuna gel-bɔje'g lə Israel.

25 Mbata neɛ Njesigəneɛ n'a pata ndá ta gə neɛ m'pa lé a kaw lée'g béréré bó kuree a kəw el. Tɔgəɔ ya mee ndɔje lə sí-seɲ gel-bɔje gə toje njékɔsta-rəwje lé n'a pata ndá n'a karee aw lée'g béréré ya, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ ba pa bée.

26 Njesigəneɛ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²⁷Ma ngon-dəw lé aa oo, gel-bɔje lə Israel pana: Némɪdije gá ma m'oo lé kàr kar dee d'aw lée'g béréré nai dəb el. Ma m'tegginta m'wɔji ne dɔ ndɔje gá nai əw bəi.

²⁸Gelee gá nee ba maji kam m'ula dee m'pana: Njesigəneə, Mbaidɔmbaije pa togábè pana: Kàr kar taje lə neɛ d'aw lée'g béréré lé kuree a kəw el nga, ta gá neɛ m'pa ndá a kaw lée'g béréré ya, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə ba pa bèe.

Ejekel 13

Ndarta gá wɔji dɔ njéteggintaje gá ngɔm lé

¹Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²Ma ngon-dəw lé maji kam m'tegginta m'wɔji ne dɔ njéteggintaje lə Israel gá d'aw tegginta lé ləm, m'ula dee-deɛ gá d'aw tegginta gá ɪ meɛ dee-deɛ'g ya ləm tɔ lé m'pana: Maji kar sí ooje ta lə Njesigəneə!

³Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə pa togábè pana: Meeko a koso dɔ njéteggintaje gá to mbəje, deɛ gá ndolè goo ta gá to meɛ dee-deɛ'g bó d'oo ne né kára kara el!

⁴Ɔi Israelje, njéteggintaje lə sí lé to d'asəna gə təlje gá d'isi dɔ nduba'g bèe.

⁵Seɪ aarje mba gɔl kəm ndògo-bɔrɔje gá tɔ lé el ləm, seɪ raje ndògo-bɔrɔ guguje ne dɔ gel-bɔje lə Israel mba kaar ne njaŋg loo-rɔ'g mee ndɔ'g lə Njesigəneə el ləm tɔ.

⁶Némɪdije lə dee to gá néje gá gə mɪdé ba ləm, ginta gá deɛ teg to gá taŋgɔm ləm tɔ, deɛ pana: Njesigəneə ba pa bèe. Ne Njesigəneə ba ula dee kula el! Deɛ d'ar dəwje d'unda meɛ dee yel to gá ta lə dee a kaw lée'g béréré.

⁷Némɪdije gá seɪ ooje lé see to gá néje gá gə mɪdé ba el wa. Gintaje gá seɪ tegje lé see to taŋgɔmje el wa. Seɪ pajena: Njesigəneə ba pa bèe-bèe. Ne neɛ m'pata kára kara el.

⁸Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə pa ne togábè pana: Aa ooje, neɛ n'aw sə sí gə ta mbata seɪ paje taje gá mɪdé-mɪdé ba ləm, némɪdije lə sí kara to gá néŋgɔmje ləm tɔ, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə ba pa bèe.

⁹N'a rɔ gə njéteggintaje gə ji neɛ, deɛ gá némɪdije lə dee to néje gá gə mɪdé-mɪdé ba ləm, ginta tegje lə dee to taŋgɔmje ləm tɔ, d'a godo loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g lə koso-dəwje lə neɛ ləm, d'a ndaŋg ri dee mee maktub'g lə gel-bɔje lə Israel el ləma, d'a kandə mee bəe gá Israel el ləm tɔ. Yee ba seɪ a gərje ne to gá neɛ n'to Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə lé.

¹⁰Néje neelé a teɛ mbata deɛ d'ar koso-dəwje lə neɛ ndəm. Loo gá meelɔm godo bəi kara deɛ pana: Meelɔm, meelɔm! Koso-dəwje lə neɛ d'ila ndògo-bɔrɔ ne deɛ lé rədə bɔrɔ gá majel keneŋ.

¹¹Maji kam m'ula njéréd bɔrɔ gá majel kenegje lé to gá ndògo-bɔrɔ lé a gə təd. Ndi bura-boo a tɔ kub kər bai-bai ndá, əi, seɪ kwɔjije a juraje naŋg ləm, lel-ndi a kula mbɪ-mbɪ ləm tɔ.

12Yee ba aa ooje, ndògo-bɔrɔ lé tɔd ya! See d'a dɔji sí pana: See bɔrɔ gá rɛdje keneɲ lé to ra wa, d'a dɔji sí bèe el wa.

13Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa ne togábè pana: N'a kar lel-ndi ula mbi-mbi dan boo-onɔg'd læ neɛ læm, ndi bura-boo a tɔ kub kər dan onɔg'd læ neɛ læm tɔ, tɔbɛi ndi kwɔji a jura naɲɲ wururu-wururu gə mba tuji loo pugudu-pugudu.

14N'a tɔ ndògo-bɔrɔ gá seɲ rɛdje bɔrɔ gá majel keneɲ læm, n'a karee unda naɲɲ rab-rab læma, gineje gá tum kara a to raga ndəgəsə-ndəgəsə læm tɔ, yee a tɔd dana guyum ndá seɲ kara a tujije keneɲ pugudu-pugudu tɔ. Yen ba seɲ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

15Togábè ba n'a kar boo-onɔg læ neɛ aw lée'g béréré dɔ ndògo-bɔrɔ'g læm, gə dɔ njérɛd bɔrɔ gá majel kenɛgje læm tɔ, ndá n'a kula sí pana: Ndògo-bɔrɔ lé godo ŋga! Deɛ gá njérɛd bɔrɔ gá majel kenɛgje

16gá to njéteggintaje gá Israël gá d'aw tegginta d'wɔji ne dɔ Jerusalem læm, deɛ gá d'oo némidiije gá kə meelɔm loo gá meelɔm godo lé kara d'a godo læm tɔ. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

Ndərta gá wɔji dɔ denéje gá njéra némbeɛje lé

17Ma ŋgon-dəw lé maji kam m'turu kəm par gá dɔ ŋganje gá dené'g læ koso-dəwje læm gá d'aw tegginta gá i meɛ dee-dee'g ya lé ndá m'tegginta m'wɔji ne dɔ dee.

18M'a pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Meekɔ a koso dɔ denéje gá njékɔs gajije kar dəwje lai nim dɔ kuru ji dee'gje læm, gə dɔ njékuji kubu gá wɔilɔje kar njé gá ŋgal əsé njé gá gwɔji d'ila dɔ dee'g mba karee to gum kwa dəwje lé læm tɔ! See seɲ əjije meɛ sí'g pajena: A kwaje koso-dəwje læ neɛ ŋga lal kwa sí-seɲ wa.

19Seɲ ulaje sul dɔ neɛ'g rɔ koso-dəwje'g læm, tɔlje ne dəwje gá kəm kar dee d'wəi el bəi læm, ne yaje dəwje gá kəm kar dee d'isi kəmba el lé kəmba læm tɔ mba kiŋga ne nduji kó-blé as ŋgo ji dəwje læm, gə goŋ muruje ba ya læm tɔ. Bèe ba seɲ ərje ne kəm koso-dəwje læ neɛ ar deeje tuga ne mbi dee gá dɔ taŋɔm'g.

20Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa ne togábè pana: Aa ooje, gumje læ sí gá seɲ aw waje ne dəwje to gá yelje bèe lé neɛ ndigi ra sə dee né ndá n'a ti dee dɔ ji síje'g mbidi-mbidi. Dəwje gá seɲ saŋgje mba kwa deeje to gá yelje bèe lé n'a taa dee kɔm dee tar.

21Kubu-kila-doje'g læ sí gá wɔilɔ lé n'a til ŋgərərə-ŋgərərə ndá n'a taa koso-dəwje læ neɛ ji sí'g kɔm dee tar. D'a tel to gá nékwa læ sí gogo el ŋga, bèe ba seɲ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

22Mbata seɲ arje mee njemeekarabasur pélé wəs-wəs gə taŋɔmje loo gá neɛ nja n'ula kəmee ndò el læm, mbata seɲ arje ji njemeeyèr bar mèr-mèr mba kɔgee ne loo kuba rəw néra læa gá majel kyə mba si ne kəmba læm tɔ.

²³Sei a kooje némidiye gó gə midé-midé lé el nga ləm, sei a paje ta néje gó to gə ndəree bæi lé el nga ləm tɔ, n'a taa koso-dəwje lə neɛ ji sí'g kóm dee tar. Bèe ba sei a gərje ne to gó neɛ n'to Njesigəneɛ ya.

Ejekel 14

Kəm kar Israelje d'ya goo magə-poleje lé

¹Ngatɔgje lə Israelje gó naje ree róm'g ree d'isi nanɔ nóm'g.

²Ndá Njesigəneɛ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

³Ma ngon-dəw lé dəwje neelé d'wa magəje lə dee meɛ dee'g ləm, d'orè kəm dee si dɔ né gó ar dee d'oso dan néra gó kori-kori'g lé ləm tɔ. See n'a kyə loo kar dee dəji neɛ ta wa.

⁴Gelee gó nee ba, maji kam m'pata m'ar dee m'ula dee ne m'pana: Mbaidɔmbaije gó Njesigəneɛ pa togábè pana: Dəw gó rara gó ginkoji'g lə Israel gó wa magə-poleje ləa méé'g ləm, gə orè kəmee si dɔ né gó aree oso ne dan néra gó kori-kori'g ləa ləm tɔ lé bó lé yeɛ ree rɔ njetegginta'g dəjee ta ndá lé magəje ləa bula digi-digi ya kara neɛ Njesigəneɛ nja n'a kilá keneɛ ya.

⁵Yeɛ gó bèe ba gel-bɔje lə Israel gó d'uba neɛ d'ya neɛ d'aw goo magə-poleje'g lə deɛ lai lé meɛ dee ba a kwa dee gə ta.

⁶Gelee gó nee ba maji kam m'ula gel-bɔje lə Israel lai m'pana: Mbaidɔmbaije gó Njesigəneɛ pa togábè pana: Gó telje, yaje goo magəje lə sí ləm, unje kəm sí rəw dɔ néje'g lə sí gó minə lai lé ləm tɔ.

⁷Mbata dəw gó rara gó mbuna gel-bɔje'g lə Israel əsé mbuna dəw-dɔ-beeje gó d'isi Israel gó uba neɛ ya neɛ aw wa magəje ləa méé'g ləm, gə orè kəmee si dɔ né gó aree oso ne dan néra gó kori-kori'g ləm tɔ lé, bó lé yeɛ ree rɔ njetegginta'g ulá gə mba karee dəji neɛ ta ndá neɛ Njesigəneɛ nja n'a kilá keneɛ ya.

⁸N'a tel kəm neɛ gó dɔ dəw'g neelé ndá n'a karee to nétɔji ləm, gə nékunda-kogo ləma, n'a karee udu bɔ mbuna koso-dəwje'g lə neɛ ləm tɔ. Yen ba sei a gərje ne to gó neɛ n'to Njesigəneɛ ya.

⁹Bó lé njetegginta ya loo ar dee su kəmee ba un ta pa ndá to neɛ Njesigəneɛ ya ba n'su kəm njetegginta neelé, n'a kula ji neɛ ndiɲ gó dəa'g ndá n'a tujee ne mbuna koso-dəwje'g lə neɛ gó Israel.

¹⁰Togábè ba néra gó kori-kori lə dee lé d'a kuba pəree, ta gó a kwa dɔ njetegginta lé a kaw nɔ'd béréré gə kə yeɛ gó njedəjee ta lé to

¹¹mba kar gel-bɔje lə Israel ndəm d'ya neɛ d'aw əw gogo el nga ləm, d'ar kaltaje lə deɛ lai lé ar rɔ dee minə ne gogo el nga ləm tɔ. Yen ba deɛ d'a to ne koso-dəwje lə neɛ ləm, neɛ nja n'a to ne Ala lə dee ləm tɔ, Mbaidɔmbaije gó Njesigəneɛ ba pa bèe.

Né kára kara a kɔg rəwta-ganɔ lə Njesigəneɛ el

12 Njesigəneə ulam ta gə rətaje nee pana:

13 Ma ŋgon-dəw lé bó lé dəwje gá mee bee gá kára ra kaiya d'os ne neə rəw mba kyə goo ndukunje lə neə ba n'ula ji neə ndiŋ gá dɔ dee'g ləm, bó lé n'tuji kó rɔ lə dee ləm, bó lé n'ula gə boo-boo dɔ dee'g ləma, bó lé n'tuji dəwje gə daje pugudu-pugudu ləm tɔ lé

14 ba dəwje gá munda nee: Noe, gə Daniel, gə Job d'isi mbuna dee'g kara, deə neelə meekarabasur lə dee ba d'a kaji ne rɔ dee, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə ba pa bəe.

15 Bó lé n'ar daje gá majel taa mee bee pəl-pəl mba tuji dəwje kar bula lə dee rəm ləm, bó lé bee neelə tel to dɔdilaloo ar dəw kára kara dəs keneŋ el mbata daje neelə ləm tɔ

16 ba dəwje gá munda neelə d'isi keneŋ ya kara neə Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə gá njesikamba neə m'pa njaŋg m'pana: Deə d'a kaji ŋgan deeje gá diŋgam əsé njé gá dené el ne darɔ dee-deə ya ba a kaji ndá, bee lé a tel to dɔdilaloo ya.

17 Esé bó lé neə n'ree gə kiambas n'wɔji ne dɔ bee neelə ləm, lé m'pana: Maji kar kiambas tɔ mbuna bee neelə ləma, bó lé neə n'tuji dəwje gə daje mee bee'g neelə pugudu-pugudu ləm tɔ

18 ba dəwje gá munda neelə d'isi mbuna dee'g kara neə Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə gá njesikamba m'pa njaŋg m'pana: Deə d'a kaji ŋgan deeje gá diŋgam əsé njé gá dené el ne darɔ dee-deə ya ba a kaji.

19 Esé bó lé n'ula gə yoo-koso dɔ bee'g neelə ləm, n'ɔm yoo ba dɔ dee'g gə goo boo-ong lə neə mba tuji ne dəwje gə daje pugudu-pugudu keneŋ ləm tɔ

20 ba Noe, gə Daniel, gə Job d'isi keneŋ kara neə Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə gá njesikamba m'pa njaŋg m'pana: Deə d'a kaji ŋgan deeje gá diŋgam əsé njé gá dené el ne meekarabasur lə dee ba d'a kaji ne ya.

21 Bəe ya Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə pa togábè pana: Lée n'ula gə nékwɔji-kəmkàrje lə neə gá sɔ gá to bəl kədm-kədm gá to kiambas ləm, gə boo-boo ləm, gə daje gá majel ləma, gə yoo-koso ləm tɔ lé mba kar bɔ néra njé gá Jerusalem ɔs ta dee'g mba tuji ne dəwje gə daje keneŋ pugudu-pugudu lé

22 lé bəe kara ges dee a nai kamba ləm, d'a kunda loo mee bee'g teə gə ŋgan deeje gá diŋgam gə njé gá dené ləm tɔ. Aa ooje deə d'a ree rɔ sí'g, seɪ a kooje panjaa deeje gə kula ra deeje ndá seɪ a karje meə sí to ləm mbata némeekɔ gá neə n'aree teə dɔ Jerusalem'g ləm, gə néje lai gá neə n'aree teə dəa'g ləm tɔ.

23 Deə d'a gɔl meə sí loo gá seɪ a kooje panjaa deeje ləm, gə kula ra deeje ləm tɔ ndá seɪ a gərje ne to gá néje lai gá neə n'ra lé n'ra gə mɪdé ba el, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə ba pa bəe.

Ejekel 15

Kag-nduú gá d'ula pər lé

¹Njesigəneḡ dəjim ta gə rətaje nee pana:

²Ma ḡgon-dəw lé nduú lé see kagee maji unda kagje gə ranḡ wa. See barkəmeeje maji d'unda kagje gə mee kag-kər'g lé wa.

³See dəw a tuga kagee ra ne kula wa. See dəw a tuga kagee təl təa kula kag-ndo naḡ né keneḡ wa.

⁴Aa oo, pər ba d'ilá keneḡ mba karee rée dula-dula, pər taa gelee'g ləm, gə do telee'g ləm tə ar ḡgawdanee ɔ pər, see a maji kəm ra ne né ya bəi wa.

⁵Aa oo, kédé gə to ne donḡo lé ya yè dəw ra ne né kára ḡga ba loo gə pər taa keneḡ rée dula-dula nee ba see d'a ra ne né wa.

⁶Gelee gə nee ba Mbaidəmbaije gə Njesigəneḡ pa ne togəbè pana: To gə kag-nduú gə to mbuna kagje'd gə mee kag-kər'g ba neḡ n'ilá pər'd n'aree roo dula-dula lé, togəbè ba n'a ra gə njé gə Jerusalem bèe ya tə.

⁷N'a tel gir neḡ kila k'ar dee, deḡ d'unda loo dan pər'd teḡ ne pər a roo dee dula-dula. Bèe ba seḡ a gərje ne to gə neḡ n'to Njesigəneḡ loo gə n'a tel gir neḡ kila k'ar dee lé.

⁸N'a kar bée tel to dədilaloo mbata deḡ d'uba ndukun læ neḡ d'ya, Mbaidəmbaije gə Njesigəneḡ ba pa bèe.

Ejekel 16

¹Njesigəneḡ ulam ta gə rətaje nee pana:

²Ma ḡgon-dəw lé maji kam m'ar bée gə Jerusalem gər néreaje gə minḡ jəmri-jəmri lé.

³M'a kulá pana: Mbaidəmbaije gə Njesigəneḡ pata togəbè ar Jerusalem pana: Bée gə unda geli gə bée-kojii lé to bée gə Kanḡ ya, bəbije to dəw gə Amər ləm, kəinje to gə ginkoji'g læ Het ləm tə.

⁴Ndo kojii'g lé d'inja kúla kumi el ləm, ndogi mán mba kar rəi àr el ləm, d'usi gə kad el læma, birii gə kubu el ləm tə.

⁵Dəw kára kara ila kəmee dci'g oo ne kəmtondoo læi mba ra ne səi né kára mbuna néje'g neelé el. Ne ndo kojii'g ya d'undai d'ilai wala mbata d'ooi gə né gə to keji.

⁶Neḡ n'dəs péd mbəri'g ndá n'ooi dan məsi'd gə wai mbəgə-mbəgə ndá n'ulai m'pana: Maji kari si kəmba dan məsi'g ya! N'ulai m'pana: Maji kari si kəmba dan məsi'g ya.

⁷Neḡ n'ar bula læi i do maree'd gə kédé-kédé to gə muje gə mee wala'g bèe. Ndá rəi oso do maree'd gə kédé-kédé ari ra ne təg ləm, gə tel maji péd-péd ləm tə, i uba mbà ləm, yinḡa dci ḡgal pə-pə ləm tə. Ne kudi to dum ba ləm, rəi to kari péd-péd ləm tə.

⁸Neɛ n'dəs mbɔri'g péd ndá neɛ n'aa loo n'ooi ne aa oo, kàree lai teɛ mba, to kàr taa ngaw lai nga. Neɛ n'teɛ ta kubu læ neɛ gé ngal yududu n'ila dɔi'g n'ɔ ne kudi gé to dum lé. Neɛ n'un ndu neɛ n'ari gé mba kɔm sɛi nɔ'd sad læm, neɛ manrɔ neɛ n'ari læm tɔ, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bèe ndá seɪ toje kɔ neɛje ya.

⁹Neɛ n'ulai dan mán'g n'tɔgi n'ar məs gé rɔi'g lé ɔr ndɔs-ndɔs læm, neɛ ndèmi ubu læm tɔ.

¹⁰Neɛ n'ari ula kubuje gé d'ɔs ndaji ta'g læm, n'ula négɔl ndar gé ndər gɔli'g læm tɔ, tɔbɛi neɛ n'tɔ bəri gé ta-kubu gé d'ɔji gé kúla palégal læm, n'ila kubu gé bi-maji dɔi'g læm tɔ.

¹¹Neɛ n'ɔm néndamje rɔi'g læm, n'ɔm niŋga jii'g læma, n'ila mər-mbai gwɔsi'g læm tɔ,

¹²n'ula ngama əmi'g læm, n'tula némbi mbii'g læma, n'ula dɔgugu gé maji dum dɔi'g læm tɔ.

¹³Togəbè ba deɛ dɔi rɔi gé larlɔr gé larnda læm, d'ula kubu gé d'ɔji gé kúla palégal rɔi'g læm, gé kubu gé bi-maji læma, gé kubuje gé d'ɔs ndaji ta'g læm tɔ. Nduji gé ndá léréré læm, gé ubu tɔji læma, gé ubu læm tɔ ba to gé néɔi. Mɔdə lai ɔr njal askəm kari to ne dené læ mbai ya.

¹⁴Rii oso gé loo mbidi-mbidi mbuna ginkoji dəwje gé ranɔ'g mbata mɔdə lai, mbata mɔdə lai ɔr njal gé mba némajije gé n'ɔm rɔi'g n'ari bəndərə ne tar bən lé. Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bèe.

Jerusalem uba goo ndukun læa yə asəna gé kaiya-dené bèe

¹⁵Ne i ɔm məəi dɔ mɔdə'g lai ndá ribar lai ari ra ne kaiya. I ar njédəstarje lai taa kaiya raije ndá i yə rɔi yag ar deɛ.

¹⁶I odo kubuje lai aw gɔl ne loo-pole-magje læm, i naji kubuje gé ndajeje bəd-bəd ndaŋ mər keneŋ læm tɔ ndá i ra kaiya keneŋ: né gé togəbè teɛ kédé gɔl kára el læm, a teɛ gogo ndə el læm tɔ.

¹⁷I odo nédɔi-rɔje gé maji dum lai gé ra gé larlɔr gé larnda gé neɛ n'ari lé ndá i ra ne néndajije gé tana gé diŋgamje tɔbɛi i yə ne rɔi yag dan kaiya'g sə deɛ.

¹⁸I odo kubuje lai gé d'ɔs ndaji ta'g lé ndá i tula rɔ deɛ'g læm, i un ubu læ neɛ gé né læ neɛ gé ədə sululu ar deɛ læm tɔ.

¹⁹Muru gé neɛ n'ari gé to nduji gé ndá léréré læm, gé ubu læma, gé ubu tɔji læm tɔ gé neɛ n'uli ne lé i un ar deɛ asəna gé né gé ədə lel. Aa oo, yee ba gé né gé i ra, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bèe.

²⁰Ŋganije gé diŋgam gé njé gé dené gé i oji deɛ am lé i tija deɛ gé məs ar magəje gé mba kar deɛ to néɔje læ deɛ. See kyə rɔi yag dan kaiya'g neelé asi el wa.

²¹I tija gwɔs ŋganəmje gé diŋgam ar deɛ læm, i roo deɛ læm tɔ ula ne rɔnduba dɔ deɛ'g.

- 22** Dan néraije gó to keji lai lé ləm, gə kaiya raije ləm tɔ lé i ar məəi olé dɔ ndəaje gó i nai ne ŋgon loo gó i to ne gə kudi dum ar rɔi to ne kari péd-péd ləm, loo gó i aw rogo dan məsi'g ləm tɔ lé el.
- 23** Gə goo néra meeyèrje lai lai lé meekɔ, meekɔ a koso dɔi'g, Mbaidɔmbaije gó Njesigəneə ba pa bəe.
- 24** I unda kəije gó kə ra kaiya keneŋ ləm, i ra looje gó ndəw gə looje lai ləm tɔ,
- 25** dɔ kila-rəwje kára-kára lai lé i ra looje gó ndəw keneŋ ləm, i ula sul dɔ mədə'g lai ləm, i yə ne rɔi ar deɛ lai gó to njédəstarje ləma, i ar kaiya raije i ne dɔ maree'd gó kédé-kédé ləm tɔ.
- 26** I yə rɔi dan kaiya'g gə Ejiptəje gó to njéboatabeeje lai gó d'uba rɔ dee moŋgoŋgo-moŋgoŋgo ndá i ar kaiya raije i dɔ maree'd gó kédé-kédé gə mba kar mee neɛ i sə neɛ jugugu.
- 27** Bəe ba aa oo, neɛ n'ula ji neɛ ndiŋ gó dɔi'g ndá né gó neɛ n'wɔji ne dɔi lé n'ɔr təa tɔbəi neɛ n'ubai n'yə'i ji njébəje'g lai gó to ŋgalə Pilistije gó dené gó d'isi gə rɔkul mbata lə panjaai gó to rɔkul lé mba kar dee ra səi né gó meɛ dee ndigi.
- 28** I yə rɔi dan kaiya'g gə Asirije mbata asi el, i yə rɔi dan kaiya'g sə dee bəe kara asi el ya bəi.
- 29** I ar kaiya raije gó i ra gə bəe gó Kanə saar teɛ Kalde lé i dɔ maree'd gó kédé-kédé nɛ lé bəe kara asi el ya bəi.
- 30** See məəi mbɔrè gó ban ba bəe ba ari ra ne néra kaiya-dené gó ra né gə kəm sɔi el bəe wa. Mbaidɔmbaije gó Njesigəneə ba pa bəe!
- 31** Loo gó i unda kəije gó kə ra kaiya keneŋ dɔ kila-rəwje kára-kára lai ləm, loo gó i ra looje gó ndəw gə looje lai-lai ləm tɔ lé i kara to asəna gə kaiya-dené gó njedəjilaree el bəe,
- 32** i to kaiya-dené gó njekwa diŋgamje gó raŋg kɔm dəa'g kyə ŋgabeeje.
- 33** Kaiya-denéje lai lé d'uga dɔ ji dee ji dee, nɛ i ba yè i un né ar njéto seije, i ar dee nénojije tel dee ne gó kəije mba ndɔr dee ne gə looje bəd-bəd dan kaiya raije'g.
- 34** I to bəd gə kaiya-denéje gó raŋg mbata dəw sɔgi ba igai el. Kar gó i ar dee né lal taa né ji dee'g lé yee ba i to ne bəd gə marije gó raŋg gə mbəa.
- 35** Gelee gó nee ba i Jerusalem gó to asəna gə kaiya-dené lé maji kari oo ta lə Njesigəneə.
- 36** Mbaidɔmbaije gó Njesigəneə pa togəbè pana: Mbata i sané nébaoje lai ləm, ar dee d'oo mee mbaai loo kaiya raije gó i ra gə njéto seije gə magəje lai lai gó miŋa jɔmri-jɔmri ləma, mbata məs ŋganije gó i ar dee ləm tɔ lé

³⁷aa oo, n'a mbɔ njéto seije lai gá i iŋga rɔlel rɔ dee'g lé deɛ lai gá i unda dee dan kámi'g ləm, gə deɛ lai gá i əji dee bæi-bəi ləm tɔ lé dɔ nɔ'd, n'a kar dee d'i gə looje bəd-bəd mbɔ nɔ dɔi'g ndá n'a najii kar dee d'oo mee mbaai raga ndəgəsə.

³⁸N'a gaŋgta dɔi'g to gá deɛ gaŋg ne ta dɔ denéje gá njémɔdkaiyaje'g ləm, gə deɛ gá njékila məsje ləm tɔ ndá, gə goo boo-ɔŋg gə dalbɔ kəmkəi lə neɛ lé n'a kar məs wai mbəgə-mbəgə ya.

³⁹N'a kilai ji dee'g ndá d'a təd kəije gá kɔ ra kaiya ləi rém-rém ləm, d'a tuji looje ləi gá ndəw ləm tɔ, deɛ d'a tɔr kubuje ləi rɔi'g ləm, d'a taa nédɔi-rɔ ləi gá maji dum kyɔ'i kari ba kari-kari kari sí gə kudi dum ba ləm tɔ.

⁴⁰D'a ree gə dəw-bulaje mba kiŋgai ne ləm, d'a tilai gə kɔri-ər ləma, d'a gəgi mbidi-mbidi gə kiambas ləm tɔ,

⁴¹d'a roo kəije ləi ləm, d'a gaŋgta dɔi'g kəm denéje gá bula digi-digi'g ləm tɔ. Togábè ba n'a kari ɔs bɔ kaiya raije ndá i a kar dəw nékoga-dɔ-jia gogo el ŋga.

⁴²N'a kar ɔŋg lə neɛ aw as lée'g béréré dɔi'g ndá i a to néra kəmkəi lə neɛ el ŋga, n'a kar mee neɛ to ləm ləm, n'a kar mee neɛ i sə neɛ jugugu el ŋga ləm tɔ.

⁴³Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa pana: Mbata i ar məəi olé dɔ ndɔje gá i nai ne ŋgon lé el ləm, mbata i ndɔ ta neɛ gə néje neelé lai ləm tɔ ndá aa oo, n'a kar bɔ panjaai ɔs tai'g, bèe ba i a ra kaiya korè ne dɔ néraije gá minɔ lé el ŋga.

Néra Jerusalem lé majel unda bəe-booje gá ranɔ

⁴⁴Aa ooje, deɛ gá njépa gosotaje lé d'a pa gosota nee kwɔji ne dɔi pana: Néra kɔ ŋgon to bèe lé ndá néra ŋgonee gá dené kara to togábè ya tɔ.

⁴⁵I to ŋgon mee kɔi gá njekɔs ŋgabeeje gə ŋganeeje rəw, i to ŋgokɔ ŋgakɔije gá dené gá d'ɔs ŋgaw deeje gə ŋgan deeje rəw tɔ. Kɔije to ginkoji lə Het ləm, bɔbije to dəw gá Amɔr ləm tɔ.

⁴⁶Ŋgokɔi gá dené gá tɔg gá si dɔ jigeli'g lé to Samari gə ŋganeeje gá dené, tɔbəi njegooi'd gá dené gá si dɔ jikɔli'g lé to Sɔdɔm gə ŋganeeje gá dené tɔ.

⁴⁷Rəw-kaw dee-deɛ ba ba i njaa keneŋ el ləm, néra deeje gá minɔ ba ba i ra el ləm tɔ mbata to gá lam ba bəi, ne i lé ar néraije to né gá ndum oso lud rəw-kabije'g lai ya.

⁴⁸Neɛ n'to njesikəmba! Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe, Sɔdɔm, ŋgokɔi gá dené deɛ gə ŋganeeje gá dené lé ra né gá i seɛ gə ŋganije gá dené raje el.

⁴⁹Aa ooje, kaiya ra Sɔdɔm, ŋgokɔi gá dené lé ba nee: Yeɛ to njeti rəa ləm, yeɛ gə ŋganeeje gá dené d'isi dan némajije'g bédèg ləm, d'isi gá majee lal kəji ta dɔ'g ləm tɔ ne deɛ gəd deɛ gá d'isi dan nékəmdoo'g gə njé gá né lal dee lé el.

⁵⁰Deɛ tel to njébeeje ndá deɛ ra né gá minɔ nɔ neɛ'g. Loo gá n'oo néra dee neelé ndá n'ar dee sané pá dɔ nanɔ nee.

- ⁵¹Ges kaiya raije lé Samari ra el, néraije gé minḡ lé bula d'ur do keaje'g ndá néraije gé minḡ lé ar néra ḡgakḡije gé dené tel to né gé kari ba mbor néraije'g.
- ⁵²I gé ila ta do ḡgakḡije gé dené'g lé, maji kari taa rokulee do'i'g mbata kaiya raije gé i ar ndolee wa ne do'i unda dee-dee ləm, ar néra dee tel to né gé kari ba mbor néraije'g ləm to, maji kari si gé kəm so'i ləm, taa rokulee do'i'g ləm to mbata i ar néra ḡgakḡije gé dené tel to né gé kari ba.
- ⁵³N'a tel gé njé'g lə dee gé d'aw sə dee bee-bər'g ree sə dee, njé'g lə Sɔdɔm gé kḡ ḡganeeje gé dené gé d'wa dee bər ləm, gé njé'g lə Samari gé kḡ ḡganeeje gé dené gé d'wa dee bər ləma, gé njé'g ləi gé d'wa dee bər ləm to,
- ⁵⁴gə mba kari taa rokulee do'i'g ləm, gə mba kar rokul wa ne kəmi do néje lai gé i ra ləm to, yee ba i a to ne négɔl mée mbata lə dee.
- ⁵⁵ḡgakḡije gé dené, Sɔdɔm gé ḡganeeje gé dené ləm, gé Samari gé ḡganeeje gé dené ləm to lé d'a tel to to gé kédé, tɔbəi i gé ḡganije gé dené kara a telje toje to gé kédé to.
- ⁵⁶See i pata ila do Sɔdɔm, ḡgokḡi gé dené'g mee ndəa gé i aw ti ne rɔi
- ⁵⁷kédé bad ba ar meeyèr ləi teḡ raga bəi lé loo gé ḡganje gé dené gé Siri gé looje gé gugu dəa lai ləm, gé ḡganje gé dené gé Pilisti gé njékejii bəi-bəije gé looje lai ləm to lé d'aw d'ila ndɔl do'i'g lé el wa.
- ⁵⁸Gelee gé nee ba ta kaiya raije gé néraije gé minḡ lé i uba pəree, Njesigəneḡ ba pa bəe.
- ⁵⁹Mbata Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ pa togəbè pana: N'a ra səi né to gé i ra lé, i gé əji ta rokubu bəi-bəi ganḡ ne kúla manro lé.
- ⁶⁰Ne n'a kar mee neḡ olé do manro'g lə neḡ gé neḡ man n'ari loo gé i nai ne gé maḡdi bəi ndá n'a manro neḡ kari gé manro gé a to gé no.
- ⁶¹Məəi a kolé do pajaaje'g ləi ndá rɔi a kul ne loo gé i a kiḡga ḡgakḡije gé dené, dee gé tɔg-tɔg gé deḡ gé gɔ-gɔ, n'a kari dee asəna gé ḡganije gé dené ne gé goo manro ləi lé ba el.
- ⁶²N'a manro neḡ kari ndá i a gər to gé neḡ n'to Njesigəneḡ
- ⁶³gə mba kar məəi olé ne do ndɔje gé dəs'g bó gé kar rokul wa ne kəmi ləm, gé mba kari oo loo teḡ tai ja pata el ḡga ləm to gé mba kar kəm so'i wa kəmi loo gé n'a kar mee neḡ oso lemsé do néje lai gé i ra lé, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ ba pa bəe.

Ejekel 17

Gosota gé wɔji do niḡgatədə gé kag-sədrə

- ¹Njesigəneḡ ulam ta gé rɔtaje nee pana:

- ²Ma ngon-dəw lé maji kam m'unda ta né gé to loo-kiya'g nɔ dee'g m'pa gosota m'ar gel-bɔje lə Israel!
- ³M'a pa pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togábè pana: Niɔgatədə gé boi gé bagee tad gəbəbə un loo lad-lad ar bèlee ɔm pɔ-pɔ gə ndaŋ rɔg-rɔg aw saar tee dɔ mbal gé Liba aw təd dɔ sém kag-sedrə.
- ⁴Yee təd barkəmee gé dəa ŋgal unda mareeje aw ne bee lə njételkəmlarje aw ila mee bee-boo'g lə njérab néndogoje.
- ⁵Tɔbəi yee ɔr kag gé uba ŋgira'g sigi gé mee bee gé Israel aw maɔ dɔ naŋ gé maji'g, yee ila mbɔr mán gé aɪ kuji-kuji'g ndá yee meɔ to gé ndé bèe.
- ⁶Kag neelé ra tɔg tel to kag-nduú gé alè nɛ ŋgal ba ŋgal el. Barkəmeeje tel gé rɔ niŋgatədə'g ndá ŋgiraje to gelee'g, tɔbəi yee tel to kag-nduú gé barkəmee tuba ar barkəmeeje tɔ yèŋgè-yèŋgè.
- ⁷Niŋgatədə gé boi gé raŋ bagee tad gəbəbə gə bèlee ɔm pɔ-pɔ to keneŋ. Aa ooje, nduú neelé ula ŋgira naŋ gé meɔ keneŋ mber-mber gé rɔ niŋgatədə'g neelé ar barkəmeeje alè gé rəa'g mba kiŋga né gé yee aw ndée.
- ⁸Dee meɔ naŋ gé maji'g mbɔr mán gé aɪ kuji-kuji'g gə mba kar barkəmeeje d'alé ləm, gə mba karee andə gə kədəe njim-njim ləma, gə tel to nduú gé maji dum ləm tɔ.
- ⁹Maji kam m'pa pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ dəji ta togábè pana: See a teəkɔr ya wa. See niŋgatədə gé dɔtar lé a tɔr ŋgiraje el wa. See a tɔr kədəe karee tudu ar kameje lai gé idi lé wa njɔm el wa. Siŋgamoŋ gé yaɔ əsé dəwje gé bula digi-digi ba gé kumɔ kɔree el.
- ¹⁰Aa ooje, dee meɔ mbɔ. See a teəkɔr ya wa. 'Bó lé lel gé ɪ bər ree ula dəa'g ndá see a tudu el wa. Yee a tudu dɔ naŋ gé yee uba keneŋ lé ya.
- ¹¹Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- ¹² Maji kam m'dəji gel-bɔje gé to njékɔsta-rəwje m'pana: See dee gər gel né neelé el wa. Maji kam m'ula dee m'pana: Aa ooje, mbai gé Babilɔn aw Jerusalem aw wa mbai ləm, gə ŋgan-mbaije ləa ləm tɔ aw sə dee Babilɔn.
- ¹³Yee ɔr dəw kára mbuna ginkoji'g lə mbai tɔbəi yee man rəa aree ləm, yee aree un ndia gə rɔkubu ləm tɔ ndá yee aw gə njé gé boo-boo gé mee bee'g lé
- ¹⁴gə mba kar beekɔ ula dəa aw ŋguna-ŋguna lal ti rəa ləm, gə mba karee aa ne dɔ manrɔ ləa ila ne koji dɔ'g ləm tɔ.
- ¹⁵Nɛ yee lé ɪ ɔsee rəw, ula njékaɪkulaje ləa Ejiptə mba kar dee d'aree kundaje ləm, gə boo-njérɔje ləm tɔ. See yee gé njera né togábè lé a teəkɔr ya wa. See yee a taa ne rəa ya wa. Yee gaŋg kúla manrɔ ndá see yee a taa rəa ya wa.

- 16** Neɛ n'to njesikamba! Mbaidɔmbaije gɔ Njesiganeɛ pa njanɔ pana: Mee bee la mbai gɔ aree o bee gɔ yee uba goo ta rɔkubu la ya lɛm, yee ganɔ kula manrɔ lɛm to nda yee a kwai keneɔ mbɔree'g mee bee gɔ Babilɔn.
- 17** Loo gɔ d'a kuba dɔndalje lɛm, d'a ra kai-kumje lɛm to mba kar dɔwje bula digi-digi d'udu ne guduru le nda Paraɔ a kaw gɔ boo-njerɔje la lɛm, gɔ koso-dɔwje la gɔ bula digi-digi lɛm to mba kar dee to dargelee loo-rɔ'g el.
- 18** Yee ɔji ta rɔkubu bai-bai lɛm, yee ganɔ kula manrɔ lɛma, yee ula jia ar dee man ne rɛa lɛm to ne yee ra neje nee lai, nda yee a taa rɛa el.
- 19** Gelee gɔ nee ba Mbaidɔmbaije gɔ Njesiganeɛ pa ne njanɔ togɔbɛ pana: Neɛ n'to njesikamba! To rɔkubu gɔ gɔ ri neɛ le ba yee ɔji bai-bai lɛm, to manrɔ la neɛ ba yee ganɔ kula lɛm to. N'a kar taree wa dɛa ya.
- 20** N'a kila baɔɔ kai ne dɛa nda yee a koso gum'g la neɛ. N'a kwa kaw sɛa Babilɔn nda le neele ba n'a ganɔta kuba goo ndukun la kyɔ le dɛa'g.
- 21** Dee lai gɔ d'a ki mbuna kudu-njerɔje'g la kai le d'a kwai yoo-kiambas lɛm, nje gɔ d'a nai le d'a sanɛ dee dan lel'g lɛm to. Bɛe ba seɔ a gɔrje ne to gɔ neɛ Njesiganeɛ ya m'pata.
- 22** Mbaidɔmbaije gɔ Njesiganeɛ pata togɔbɛ pana: Neɛ le n'a tɛd dɔ sɛm kag-sɛdrɔ gɔ ngal nda n'a kaw kila lee'g. N'a tɛd barkamee gɔ uba sigi dɔ barkameeje gɔ tar'g nda n'a kaw maɔ dɔ mbal gɔ ngal lenge-lenge'g.
- 23** N'a meɔ dɔ mbal gɔ ngal gɔ Israel. Yee a to barkameeje lɛm, a kandɔ njim-njim lɛma, a tel to kag-sɛdrɔ gɔ maji dum lɛm to. Yelje gɔ gɔ gel dee gel dee d'a kwa rɔ dee gelee'g lɛm, neje lai gɔ gɔ bag dee d'a kwa rɔ dee barkameeje'g lɛm to.
- 24** Yen ba kagje lai gɔ mee wala'g d'a gɔr ne to gɔ neɛ Njesiganeɛ le kag gɔ ngal bɛrenɔ le n'aree rɛm gwɔji lɛm, kag gɔ gwɔji le n'aree i ngal bɛrenɔ-bɛrenɔ lɛm to, kag gɔ idi pug-pug le n'aree tudu kurum-kurum lɛm, kag gɔ tudu kurum-kurum le n'aree idi pug-pug lɛm to. Neɛ Njesiganeɛ m'pata nda n'a ra nee ya.

Ejekel 18

Bɔ nera nana kara a kɔs tɛa'g gɔ goo nera-rɛa

- 1** Njesiganeɛ ulam ta gɔ rɔtaje nee pana:
- 2** See ban ba seɔ paje gosota nee mee bee gɔ Israel pajena: Bɔ-nganje d'uso besere nduú Nda tɔl njanɔ njanɔ wa.
- 3** Neɛ n'to njesikamba! Mbaidɔmbaije gɔ Njesiganeɛ pa njanɔ pana: Seɔ a kooje loo pa gosota nee mee bee gɔ Israel el nja.
- 4** Aa ooje, dɔwje lai to kamaje, ngon ɔsɛ bɔ ngon kara to kamaje joo bɔr, dɔw gɔ ra kaiya le ya ba a kwai.
- 5** Dɔw gɔ njera ne gɔ gɔ dɔ najee lɛm, gɔ ra ne gɔ danasur gɔ to gɔ goo rɛbee lɛm,

- 6**yeɛ sɔ né dɔ mbalje'g el ləm, yeɛ un kəmee aa ne magəje lə gel-bɔje lə Israel gərərə el ləm, yeɛ ula sul dɔ dené'g lə maree el ləm, yeɛ tibi mbər dené ndɔ kwɔməs'g ləa el ləm,
- 7**yeɛ buguru dəw kára kara el ləm, yeɛ tel gə nékɔsnaŋ ar njea ləm, yeɛ taa né gə bogo el ləm, yeɛ un muru ləa ar dəw gə bó tɔlee ləm, yeɛ ula kubu rɔ dəw gə aw kudee dum'g ləm,
- 8**yeɛ wɔji né dɔ maree'g ba ar dee tona gə mba kiŋga manee dɔ'g el ləm, yeɛ ɔg jia dɔ néra gə kori-kori'g ləm, yeɛ gaŋgta gə goo rəbee mbuna dəwje gə joo'g ləm,
- 9**yeɛ un godnduje lə neɛ lad-lad ləma, yeɛ aa dɔ ndukunje lə neɛ kər-kər ra née gə ŋgonkɔji ləm tɔ ndá debee neelé to njera né gə gə dɔ najee, yeɛ a si kəmba ya. Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɔ ba pa bèe.
- 10**Bó lé ŋgonee gə diŋgam to gə gayim-dəw gə njekila məs əsé ra né gə raŋg gə as bèe ləm,
- 11**bó lé ŋgon neelé ndaji néra bɔbeeje kára kara el ləm, bó lé yeɛ sɔ né dɔ mbal'g ləm, bó lé yeɛ ula sul dɔ dené'g lə maree ləm,
- 12**bó lé yeɛ buguru njenékəmnɔdoo gə njendoo ləm, bó lé yeɛ taa né gə bogo ləm, bó lé yeɛ tel gə nékɔsnaŋ ar njea el ləm, bó lé yeɛ un kəmee aa ne magəje gərərə ra ne néje gə minə jɔmri-jɔmri ləma,
- 13**bó lé yeɛ wɔji né dɔ maree'g ba ar dee tona mba kiŋga ne manee dɔ'g ləm tɔ ndá see ŋgon neelé a si kəmba ya wa. Yeɛ a si kəmba el, yeɛ ra néje nee lai gə minə ndá maji karee wəi! Maji kar ta məsee wa dəa-yeɛ ya.
- 14**Ne bó lé dəw oji ŋgon gə diŋgam ba ŋgon neelé oo kaiya lai gə bɔbeeje ra ne yeɛ unda rəa bad bó ra togábè el ləm,
- 15**bó lé yeɛ sɔ né dɔ mbalje'g el ləm, bó lé yeɛ un kəmee aa ne magəje lə gel-bɔje lə Israel el ləm, bó lé yeɛ ula sul dɔ dené'g lə maree el ləm,
- 16**bó lé yeɛ buguru dəw kára kara el ləm, bó lé yeɛ taa nékɔsnaŋ el ləm, bó lé yeɛ taa né gə bogo el ləm, bó lé dəw gə bó tɔlee lé yeɛ aree muru ləm, bó lé yeɛ ula kubu rɔ yeɛ gə aw gə kudee dum'g ləm,
- 17**bó lé yeɛ ɔg jia dɔ néra gə kori-kori'g ləm, bó lé yeɛ wɔji né dɔ maree'g ba ar dee tona mba kiŋga ne manee dɔ'g el ləm, bó lé yeɛ aa dɔ torndu neɛje kər-kər ləma, bó lé yeɛ un godndu neɛje lad-lad ləm tɔ ndá ŋgon neelé a kwəi mba kaiya ra bɔbeeje el, yeɛ a si kəmba ya.
- 18**Bɔbeeje nja ba to njekula kəm dəwje ndòo ləm, gə njetaa né lə njé gə raŋg gə bogo ləma, yeɛ nja ba gə nje néra gə majel mbuna koso-dəwje'g ləa ləm tɔ ndá yeɛ nja ba a kwəi yoo-kaiya ləa.

¹⁹Sej pajena: See gelee ban ba ta néra gó kori-kori læ bɔ ngonje lé ngon a kuba pæree el wa. To mbata ngon lé ra né gó danasur gó gə dɔ najee læm, mbata yeɛ aa dɔ tornduje læ neɛ lai ra née læm tɔ, yeɛ a si kamba ya.

²⁰Dəw gó ra kaiya ndá yeɛ nja ba a kwəi. Ta néra gó kori-kori læ bɔ ngonje lé ngon a kuba pæree el læm, ta néra gó kori-kori læ ngon lé bɔbeeje a kuba pæree el læm tɔ. Néra gó gə dɔ najee læ njera né gó gə dɔ najee lé a kwəji dəa-yeɛ nja læm, néra meeyèr læ njemeeyèr a kwəji dəa-yeɛ nja læm tɔ.

Tandəji dəw karee ra né gó maji

²¹Bó læ njemeeyèr uba goo kaiyaje lai gó yeɛ ra lé yɔ læm, bó lé yeɛ aa dɔ godnduje læ neɛ lai lé kər-kər mba ra ne né gó danasur gó gə dɔ najee læm tɔ ndá yeɛ a si kamba ya bó a kwəi el.

²²Nékaltaje lai gó yeɛ ra lé n'a kar mee neɛ wəi dɔ'g, yeɛ a si kamba mbata néra gó gə dɔ najee gó yeɛ ra lé.

²³Kar njemeeyèr wəi lé see to né gó wa mee neɛ wa. Mbaidɔmbaije gó Njesigəneɔ dəji bèe. See karee tel panjaa læa ranɔ si ne kamba ba gó né gó wa mee neɛ el wa.

²⁴Bó lé njera né gó gə dɔ najee uba néra gó gə dɔ najee læa yɔ ra né gó kori-kori læm, bó lé yeɛ ndaji néje gó minɔ lai gó njemeeyèr ra læm tɔ ndá see yeɛ a si kamba wa. Néraje gó gə dɔ najee lai lé mee neɛ a kwəi dɔ'g mbata yeɛ yɔ rəa dan néra gó kori-kori'g læm, gə dan kaiya'g læm tɔ, gelee gó nee ba yeɛ a kwəi ne gə mbəa ya.

²⁵Sej pajena: Rəw læ Mbaidɔmbaije to gə goo rəbee el. Sej gel-bɔje læ Israel lé maji kar sí ooje ta! See rəw læ neɛ ba to gə goo rəbee el wa. See to rəwje læ sí-sej ba to gə goo rəbee el lé el wa.

²⁶Bó lé njera né gó gə dɔ najee uba goo nérea gó gə dɔ najee yɔ ra né gó kori-kori ba wəi gə mbəa ndá yeɛ wəi mba néra gó kori-kori gó yeɛ ra lé ya.

²⁷Bó lé njemeeyèr yɔ goo meeyèr læa ra né gó danasur læm, gə né gó gə dɔ najee læm tɔ ndá yeɛ a si ne kamba ya.

²⁸Bó lé kəmeeinja dɔ rəa'g aree uba goo kaltaje læa lai gó yeɛ al lé yɔ ndá yeɛ a si kamba ya bó a kwəi el.

²⁹Gel-bɔje læ Israel pana: Rəw læ Mbaidɔmbaije to gə goo rəbee el. Sej gel-bɔje læ Israel, see rəw læ neɛ ba to gə goo rəbee el wa. See to rəwje læ sí-sej ba gó to gə goo rəbee el lé el wa.

³⁰Gelee gó nee ba sej gel-bɔje læ Israel lé nana kara n'a ganɔta dəa'g gə goo nérea-rəa ya. Mbaidɔmbaije gó Njesigəneɔ ba pa bèe. Ɔsje badm tel reeje, yaje goo kaltaje læ sí lai gə mba kar néra kori-korije læ sí tel to gel tuji læ sí el.

³¹Kaltaje læ sí lai gé seɿ raje ne kaiya lé ubaje yaje. Maji kar mee sí tel to sigi læm, kar takəjije læ sí tel to sigi læm tɔ. Seɿ gel-bɔje læ Israel lé see gelee ban ba seɿ ndigi kwəije wa.

³²Mbata yeɿ gé wəi lé neɿ n'wɔji-kwɔji karee wəi el, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɿ ba pa bèe. Maji kar sí ɔsje badm telje gə mba síje ne kəmba ya.

Ejekel 19

Pa nɔ ndòo mbaije gé njékaa dɔ dəb beekoje gé Israel

¹Ma lé maji kam m'ɔr ndum gé tar m'ɔs pa nɔ ndòo mbaije gé njékaa dɔ dəb beekoje gé Israel

²ndá m'a pana: See kɔɿ to gé dɪ wa. Yeɿ to kɔ toboɿ Gé to mbuna tobojje'g, Mbuna ŋgan tobojje'g lé ba Yeɿ ul ŋganeɿje keneɿ.

³Yeɿ ndoo yeɿ gé kára mbuna ŋganeɿje'g Aree tel to kura toboɿ Ndá yeɿ aree gər gaŋg nékwa læ, Yeɿ sɔ dəwje tɔ.

⁴Ginkoji dəwje gə raŋg d'oo ta læa Ndá d'wá mee bwa'g læ dee, Deɿ d'ula niŋga əmee'g D'aw ne səa bee gé Ejiptə.

⁵Loo gé keaje oo to gé yeɿ ŋginá pi læm, Oo to gé meekundayel læa tel to né gé kari ba læm tɔ ndá Yeɿ un ŋgonee gé raŋg kára mbuna ŋganeɿje'g Ndée aree tel to kura toboɿ.

⁶Yeɿ lé njaa mbuna tobojje'g læm, Yeɿ tel to kura toboɿ læm tɔ ndá Yeɿ gər gaŋg nékwa læ, Yeɿ sɔ dəwje tɔ.

⁷Yeɿ tuji kəi-mbaije læ dee gə siŋgamonɿ læm, Yeɿ tuji bee-booje læ dee læma, Bee gə néje lai gé to keneɿ lé Yeɿ tuji dee pugudu-pugudu Gə ndu ndaŋg rɔje læ læm tɔ.

⁸Ginkoji dəwje gə raŋg gə dəb beekoje gé gugu dəa sub lé D'ɔm nɔ'd térére gə mba rɔ səa, Deɿ d'ila bɔdɔje læ dee gugu ne dəa Ndá d'wá ne mee bwa'g læ dee.

⁹Deɿ d'ula niŋga əmee'g d'ilá mee sɔduk'g D'aw səa rɔ mbai gé Babilɔn'g, Tɔbəi deɿ d'aw səa gadloo-kaar-kɔgərɔ'g Mba kar dəw oo ndia dɔ mbalje'g læ Israel gogo el ŋga.

Pa nɔ ndòo kag-nduú

¹⁰Kɔjje to to gé i bèe, Yeɿ to tana gə nduú Gé meɿ mbɔr mán'g, Yeɿ andə wul barkəmeeje'g bɔ-bɔ Mbata læ mán gé to yaɿ.

¹¹Barkəmeeje gé maji dum lé Tel to kag-mbai læ mbaije, Gə goo ŋgal læa lé yee turu ne dɔ barkəmeeje Gé udu nɔ jigi-jigi lé, Kəm dəwje mbɔ nɔ dəa'g sɔmɔmɔ Mbata duu-dɔ-loo læ læm, Gə barkəmeeje gé tɔ yéŋgé-yéŋgé læm tɔ.

¹²Ne nduú neelé deɛ tɔree gə boo-ɔŋg d'ɔm naŋg, Lel gá ɪ bər ula keneɲ ar kaɗee tudu kurum-kurum, Barkəmeeje gá siɲ na'd siɲ-siɲ təd ləm, Tudu kurum-kurum ləma, Pər roo dee dula-dula ləm tɔ.

¹³Bèe ba basinè deɛ meaaɗ dɔdilaloo'g Dɔ naŋg gá tudu kurum-kurum'g Gá mán godo keneɲ.

¹⁴Pər ɪ barkəmeeje'g Roo kaɗee dula-dula, Barkəmeeje gá siɲ na'd siɲ-siɲ Gə mba tel to kag-mbai lə mbaije lé godo. Yee nee ba to pa nɔ ndò ndá Yee ba d'a nɔ ne ndò ya.

Ejekel 20

Lée Israeɓje to njékɔsta-rəwje kara Ala ɔr nɔ dee ya

¹Nɔɔ dɔg lə naɪ gá njekɔm'g mi mee ləb gá njekɔm'g siri'g lé ŋgatɔgje lə Israeɓje gá naje ree mba dəji Njesigəneɗ ta ndá d'isi naŋg nɔm'g.

²Njesigəneɗ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

³Ma ŋgon-dəw lé maji kam m'ula ŋgatɔgje lə Israeɓje m'pana: Njesigəneɗ pa togábè pana: See gə mba dəji neɛ ta ba seɪ reeje ne nee wa. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɗ ba pa bèe.

⁴Ma ŋgon-dəw lé see ma m'ndigi gaŋgta dɔ dee'g wa. See ma m'ndigi gaŋgta dɔ dee'g wa. Maji kam m'ar dee gər néraje gá minɗ gá bɔ deeje-je ra lé ba.

⁵M'a kula dee pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɗ pa togábè pana: Mee ndɔ gá neɛ mbər ne Israel lé neɛ manrɔ neɛ n'ula ne ji neɛ ndiɲ gá dɔ ginka'g lə gel-bɔje lə Jakob ndá neɛ n'ar dee gər neɛ mee bée gá Ejiptə. Neɛ manrɔ neɛ n'ula ji neɛ ndiɲ gá rɔ dee'g m'pana: Neɛ n'to Njesigəneɗ, Ala lə dee.

⁶Mee ndəa'g neelé neɛ manrɔ neɛ n'ula ne ji neɛ ndiɲ gá dɔ dee'g mba kar dee d'unda ne loo mee bée gá Ejiptə teɛ d'aw mee bée gá neɛ n'saŋg gə mbata lə dee lé, to bée gá mbà gə ubu tɔji to keneɲ ləm, to bée gá maji unda béeje lai ləm tɔ.

⁷Neɛ n'ula dee m'pana: Maji kar nana kara uba goo néje gá minɗ gá tel kəmee lé ya ləm, d'ar rɔ dee minɗ gə mbata magəje gá Ejiptə el ləm tɔ. Neɛ n'to Njesigəneɗ, Ala lə dee.

⁸Ne deɛ d'ɪ sə neɛ d'ɔs ta lə neɛ rəw bó deɛ ndigi koo ta lə neɛ el. Dəw kára kara ya goo néje gá minɗ gá tel kəmee lé el ləm, deɛ d'ya goo magəje gá Ejiptə lé el ləm tɔ. Ndá neɛ n'wɔji mba bɔgu boo-ɔŋg lə neɛ dɔ dee'g ləm, mba kar ɔŋg lə neɛ aw lée'g béréré dɔ dee'g mee bée gá Ejiptə ləm tɔ.

⁹Ne lé togábè kara neɛ n'ra né gə mbata lə ri neɛ gə mba kar ndɔl wa dɔ ri neɛ kəm ginkoji dəwje gə raŋg gá d'isi mbuna dee'g el ləm, gə kəm ginkoji dəwje gə raŋg gá neɛ n'ar dee gər neɛ gə mba kar dee d'unda loo mee bée gá Ejiptə teɛ lé ləm tɔ.

- 10** Yee ba nee n'ar dee d'unda loo mee bee gá Ejiptə teɛ ndá nee n'aw sə dee dɔdilaloo'g.
- 11** Nee n'ar dee godnduje læ nee læm, n'ar dee gər ndukunje læ nee læm tɔ gə mba kar dəw gá ra née ndá a si ne kəmba.
- 12** Ndo-kwa-rɔje kara n'ar dee gá nétɔji mbuna nee-nee'g sə deeje mba kar dee gər to gá nee n'to Njesigəneɛ gá n'unda dee gə kəmee.
- 13** Ne gel-bɔje læ Israel d'ɪ sə nee d'ɔs ta læ nee rəw dɔdilaloo'g. Dee d'un goo godnduje læ nee el læm, d'uba ndukunje læ nee gá dəw ra née ndá a si ne kəmba lé d'yɛ læma, dee d'ula sul dɔ ndo-kwa-rɔje'g læ nee læm tɔ. Bèe ba nee n'wɔji mba bugu boo-ɔng læ nee dɔ dee'g dɔdilaloo'g kar dee d'udu guduru tɔ.
- 14** Ne lé togəbè kara nee n'ra né gə mbata læ ri nee mba kar ndɔl wa ne dɔ ri nee kəm ginkoji dəwje gə ranɔ gá n'ar dee d'unda loo kəm dee'g mee bee gá Ejiptə teɛ lé el.
- 15** Dɔdilaloo'g lé nee manrɔ nee n'ula ji nee ndiɔ gá rɔ dee'g mba kər ne nɔ dee kaw sə dee bee gá nee n'wɔji ne dɔ dee lé el, to bee gə mbà gə ubu tɔji to keneɔ læm, to bee gá maji unda beeje lai læm tɔ
- 16** ndá n'ra togəbè mbata dee d'uba ndukunje læ nee d'yɛ læm, d'un goo godnduje læ nee el læma, mbata dee d'ila ndɔl dɔ ndo-kwa-rɔje'g læ nee læm tɔ mbata mee dee ɔr dɔ magəje'g læ dee el.
- 17** Ne nee n'oo kəmtondoo læ dee ndá n'tuji dee el læm, n'ar dee d'udu guduru dɔdilaloo'g el læm tɔ.

Israɛlje d'əw rɔ dee kal ta ta Ala'g lé el

- 18** Nee n'ula nɔgan deeje dɔdilaloo'g m'pana: Maji kar sí raje néra bɔ síje-je el læm, tɔsje kəm sí dɔ néjibee'g læ dee el læma, arje rɔ sí minɔ gə magəje læ dee el læm tɔ.
- 19** Nee n'to Njesigəneɛ, Ala læ sí. Maji kar sí unje goo godnduje læ nee lad-lad læm, aaje dɔ ndukunje læ nee kər-kər læma, raje née læm tɔ.
- 20** Maji kar sí undaje ndo-kwa-rɔje læ nee gə kəmee gə mba kar dee to mbuna nee sə síje'd gá nétɔji gə mba kar sí gərje ne to gá nee n'to Njesigəneɛ, Ala læ sí.
- 21** Ne nɔganje neelé d'ɪ sə nee d'ɔs ta læ nee rəw. Dee d'un goo godnduje læ nee lad-lad el læm, dee d'aa dɔ ndukunje læ nee ra née gá dəw ra ndá a si ne kəmba lé el læma, d'ila ndɔl ba dɔ ndo-kwa-rɔje'g læ nee læm tɔ. Ndá nee n'wɔji mba bugu boo-ɔng læ nee dɔ dee'g læm, kar ɔng læ nee aw léé'g béréré dɔ dee'g dɔdilaloo'g læm tɔ.
- 22** Léé togəbè kara nee n'rəm gə ji nee dɔ dee'g bó n'ra né gə mbata læ ri nee gə mba kar ndɔl wa dɔ ri nee kəm ginkoji dəwje gə ranɔ gá nee n'ar dee d'unda loo mee bee gá Ejiptə kəm dee'g teɛ lé el.

- 23**Loo gá dɔdilaloo'g lé ya neɛ manrɔ neɛ n'ula ji neɛ ndiŋ gá rɔ dee'g gə mba sané dee mbuna ginkoji dəwje gə ranɣ'g ləm, gə mba kəm dee mee beeje'g bəd-bəd ləm tɔ
- 24**mbata ndukunje lə neɛ lé deɛ ra née el ləm, deɛ d'ɔs godnduje lə neɛ rəw ləm, deɛ d'ila ndɔl dɔ ndɔ-kwa-rɔje'g lə neɛ ləma, deɛ tel kəm dee gá dɔ magə-poleje'g lə bɔ deeje-je ləm tɔ.
- 25**Neɛ n'ar dee godnduje gá to maji sur el ləm, gə ndukunje gá d'askəm si ne kəmba el ləm tɔ.
- 26**Neɛ n'ar dee minɔ gə nékarje lə dee loo gá deɛ roo ŋgandər deeje lai. Neɛ ndigi kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g togábè ləm, neɛ ndigi kar dee gər to gá neɛ n'to Njesigəneɔ ləm tɔ.
- 27**Gelee gá nee ba ma ŋgon-dəw lé maji kam m'pata m'ar gel-bɔje lə Israel ndá m'a kula dee pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Bɔ sije-je d'ila ndɔl dɔ neɛ'g ya loo gá d'uba ne goo ndukunje gá wɔji dɔ neɛ d'ya.
- 28**Neɛ n'ɔr nɔ dee n'aw sə dee mee bee gá neɛ manrɔ neɛ gə mba kar dee ndá d'ila kəm dee dɔ dɔdərlooje'g lai gá tar ləm, gə dɔ kagje'g lai gá to bigim ləm tɔ, ndá lée neelé deɛ d'inja nékinjanéməsje lə dee ləm, d'ar nékarje lə dee gá ar mee neɛ ɪ ne sə neɛ jugugu ləm, deɛ tuu né gá baiyee ədə sululu ləma, deɛ saga nékar lə dee gá to nékai lé nanɣ ləm tɔ.
- 29**Neɛ n'dəji dee pana: See dɔ looje gá ndəw neelé to loo dɪ ba awje keneŋ wa. Ri dɔ looje gá ndəw neelé ba bar dee bəe ya saar tee mee ndəa gən.
- 30**Gelee gá nee ba maji kam m'dəji gel-bɔje lə Israel m'pana: Mbaidɔmbaije pa togábè pana: See seɪ arje rɔ sí minɔ to gá kɔ bɔ sije-je lé el wa. See seɪ raje kaiya gə goo néraje lə dee gá minɔ lé el wa.
- 31**Loo gá seɪ unje nékarje lə sí ləm, seɪ rooje ŋgan sije ləm tɔ lé ndá seɪ arje rɔ sí minɔ gə magə-poleje lə sí lai bogənè ya bəi. Nɣa neɛ lé see n'a kyɔ loo kar gel-bɔje lə Israel dəji neɛ ta wa. Neɛ n'to njesikəmba! Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa njanɣ pana: N'a kyɔ loo kar sí dəjije neɛ ta ndɔ el.
- 32**Né gá seɪ əjije mee sí'g pajena: A kaw lée'g béréré lé seɪ a kooje pai godo. Seɪ pajena: Seɪ ndigi toje kasjena gə ginkoji dəwje gə ranɣ ləm, toje kasjena gə gel-bɔje lə beeje gá ranɣ ləma, seɪ ndigi poleje kag gə mbal ləm tɔ.
- 33**Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pana: Neɛ n'to njesikəmba! Kag ji neɛ gá bar mèr-mèr gá n'ula ndiŋ lé ba n'a kɔ ne bee dɔ sí'g ndá n'a bugu ne boo-ɔŋg lə neɛ dɔ sí'g tɔ.
- 34**N'a kar sí undaje loo mbuna koso-dəwje'g teeje ləm, n'a mbɔ sí dɔ nɔ'd mee beeje gá n'sané sí keneŋ ləm tɔ gə ji neɛ gá bar mèr-mèr ləm, gə kag ji neɛ gá n'ula ndiŋ ləma, gə boo-ɔŋg lə neɛ gá n'a bugu dɔ sí'g lé ləm tɔ.

35N'a kaw sə sí dɔdilaloo'g lə koso-dəwje ndá lé neelé ba n'a kaa kəm sí gang ne ta dɔ sí'g.

36To gá neɛ gə bɔ síje n'ɔrje kəmta lə nɔ dɔdilaloo'g mee bee gá Ejiptə lé neɛ sə síje n'a kɔrje kəm ta lə nɔ togábè tɔ, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

37N'a kar sí dəsje gel kag-tɔs'g ləm, n'a kar sí ulaje dɔ sí kúla manrɔ'g ləm tɔ.

38N'a kɔr njékɔsta-rəwje gə deɛ gá d'ila ŋgonkoji el mbuna sí'g kunda dee bəd, n'a kɔr dee mee bee gá deɛ to gá mbáje keneɲ lé ya ne d'a kaw mee bee gá Israel el. Bèe ba seɲ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ.

39Seɲ gel-bɔje lə Israel lé Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Awje, nana kara aw pole magəje ləa-ləa! Ne géé'g gogo ndá seɲ a kooje ta lə neɛ ləm, seɲ a kilaje ndɔl dɔ ri neɛ'd gá to gə kəmee gə nékarje lə sí gə magə-poleje lə sí el ŋga ləm tɔ.

40Mbata dɔ mbal lə neɛ gá to gə kəmee gá to mbal lə Israelje gá ŋgal lé lée neelé ba gel-bɔje lə Israel lai gá to deɛ lai gá d'isi mee bee'g neelé d'a kwa neɛ mee dee'g keneɲ, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe, lé neelé ba n'a kwa dee gá rɔ neɛ'd gá majee keneɲ ləm, n'a ndigi nékarje lə sí gá to kandə nénojije lə sí gá dɔŋgɔr ləm, gə néje lai gá seɲ a kundaje gə kəmee kar neɛje lé ləm tɔ.

41N'a kwa sí gá rɔ neɛ'g asəna gə né gá ədə sululu loo gá n'ar sí undaje loo mbuna koso-dəwje'g teeje ləm, n'ar sí ije mee beeje gá n'sané sí keneɲ mbɔ sí dɔ nɔ'd ləm tɔ. Bèe ba seɲ a kundaje ne neɛ gə kəmee kəm ginkoju dəwje gə ranj'g.

42Seɲ a gərje to gá neɛ n'to Njesigəneɔ loo gá n'a mbɔ sí mee bee'g lə Israelje, mee bee gá neɛ manrɔ neɛ mba kar bɔ síje-je lé.

43Lée neelé ba mee sí a kolé dɔ panjaa'g lə sí ləm, gə dɔ néje lai gá seɲ raje arje rɔ sí minɔ ne ləm tɔ. Seɲ nja kara a kooje rɔ sí gá né gá to keji mbata néje lai gá minɔ gá seɲ raje lé.

44Yen ba seɲ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ loo gá n'a ra sə sí né gə mba ri neɛ bó gə goo panjaa sí gá majel əsé néraje lə sí gá minɔ lé el, əi gel-bɔje lə Israel. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

Ejekel 21

Njesigəneɔ ila ta dɔ Israelje'g

1Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

2Ma ŋgon-dəw lé maji kam m'tel kəm gá dɔkɔl m'pata m'ila dɔ loo gá dɔkɔl'g! M'tegginta m'ila dɔ dəwje gá d'isi mee kag-kɔr gá to par gá dɔkɔl!

3M'a kula kag-kɔr gá dɔkɔl pana: Maji kari oo ta lə Njesigəneɔ! Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: N'a gə kila pər dɔi'g ndá a roo kagje lai gá to təb gə kagje lai gá tudu tɔ. Kuji pər gá tee bilim-bilim lé a kwəi ndɔ el ləm, kəm dee-dee lai gá dɔkɔl saar tee dɔgel lé a nəd kurum-kurum ləm tɔ.

⁴Yen nga dɔwje lai-lai d'a koo to gɔ neɛ Njesigoneɛ ba n'ula pɔr neelɛ nda pɔr lɛ a kwɛi nda el.

⁵Ma m'pana: Ɛi Mbaidɔmbaije gɔ Njesigoneɛ! Deɛ pata d'ila dɔm'g pana: See ma m'to njepa gosotaje lɛ el wa.

⁶Nda Njesigoneɛ ulam ta gɔ rɔtaje nee pana:

⁷I ngon-dɔw lɛ maji kari tel kɛmi par gɔ Jerusalem pata ila dɔ looje gɔ to gɔ kɛmee! Teg ginta ila dɔ bee gɔ Israel!

⁸A kula Israelje pana: Njesigoneɛ pata togɔbɛ pana: Aa ooje, n'aw sɛ sɪ gɔ ta, n'a kɔr kiambas lɛ neɛ sɔlee'g nda n'a kar njɛra nɛdanaje gɔ njɛmeeyɛrje d'udu guduru dan sɪ'g.

⁹To gɔ neɛ ndigi kar njɛra nɛdanaje gɔ njɛmeeyɛrje d'udu guduru mbuna sɪ'g nda n'a kɔr kiambas lɛ neɛ sɔlee'g mba tɔl ne dɔwje lai un kudee par gɔ dɔkɔl saar tee par gɔ dɔgel.

¹⁰Dɔwje lai-lai d'a gɔr to gɔ neɛ Njesigoneɛ n'ɔr kiambas lɛ neɛ sɔlee'g nda n'a tel kula keneɛ kari ba el.

¹¹I ngon-dɔw lɛ gɔ tumɔ ngururu-ngururu ya, ar bɛri tɔ kɔrɛm lɛm, tumɔ ngururu-ngururu kɛm dee'g gɔ meekad mbag-mbag lɛm tɔ.

¹²Bɔ lɛ d'a dɛji pana: See gelee ban ba i tumɔ ne ngururu-ngururu bɛe wa. Nda a kila dee keneɛ pana: Mbata oo sorta nɛ gɔ majel. Dɔ bɛngɛrɛ dɔwje lai a gang mɔn lɛm, ji dɔwje lai a kunda ndolɛ lɛm, ndil dɔwje lai a kunda bala lɛma, nɔ kɛji dɔwje lai a kunda ndolɛ lɛm tɔ. Aa ooje, ta nee si ree, yee ree mbɔ! Mbaidɔmbaije gɔ Njesigoneɛ ba pa bɛe.

Ndɛrta gɔ wɔji dɔ kiambas

¹³Njesigoneɛ ulam ta gɔ rɔtaje nee pana:

¹⁴I ngon-dɔw lɛ gɔ tegginta pana: Njesigoneɛ pa togɔbɛ pana: Kiambas! Kiambas! D'ɔl d'aree adɛ lɛm-lɛm lɛm, D'usu d'aree ndɔji lɛd-lɛd lɛm tɔ.

¹⁵D'ɔlee d'aree adɛ lɛm-lɛm Mba tɔl ne dɔwje mburug-mburug lɛm, D'usu mba karee ndɔji lɛd-lɛd lɛm tɔ. See jee j'a kalje ne rɔ sɪ wa. Kag-mbai lɛ ngon neɛ ɛji kagje gɔ rang lai bɛi-bɛi.

¹⁶Deɛ d'un d'aree Mba karee usu aree ndɔji Mba kar dɔw wa jia'g, Kiambas lɛ adɛ lɛm-lɛm lɛm, Ndoji lɛd-lɛd lɛm tɔ Gɛ mba kula ji njetɔl dɔwje mburug-mburug'd.

¹⁷I ngon-dɔw lɛ gɔ nɔ tumɔ ngururu-ngururu Mbata d'ɔr kiambas neelɛ Mba rɔ ne gɔ koso-dɔwje lɛ neɛ lɛm, Deɛ rɔ gɔ mbaije lai Gɔ njɛkɔ dɛb bɛekoje gɔ Israel lɛm tɔ, Deɛ d'ɔm dee ta kiambas'g Gɔ koso-dɔwje lɛ neɛ nɔ'd. Bɛe nda, unda dɔ bɛgi ndai-ndai!

¹⁸Mbata to nɛnaa gɔ kɛdɛrɛ yaɔ, Bɔ lɛ kag-mbai gɔ kɔ kɛji loo bɛi-bɛi godo nda See dɪ ba a tee wa. Mbaidɔmbaije gɔ Njesigoneɛ ba pa bɛe.

19I ngon-dəw lé, tegginta ləm, Kunda ji ləm tɔ! Maji kar kiambas tuga gɔl joo əsé gɔl munda! To kiambas gá kɔ tɔl dəwje bula ləm, To kiambas gá kɔ tɔl dəwje mburug-mburug ləm tɔ Ba a korè goo dee ndəŋ.

20Gə mba kula ne bəl mee dee'g ləm, Gə mba kar yoo dee i ne dɔ maree'd gá kédé-kédé ləm tɔ lé N'a toji dee kiambas gá to tarəwkəije'g lai. Deɛ d'usee gə mba karee ndɔi lèd-lèd ləm, D'ɔlee d'aree adə ləm-ləm Gə mba tɔl ne dəwje mburug-mburug ləm tɔ.

21Unda singai dɔ maree'g Tel rɔi par gá dɔkɔl! Aar njanɔ tel rɔi par gá dɔgel! Toji kiambas ləi gə looje lai Gá tel kəmi gá keneŋ.

22Neɛ kara n'a kunda ji neɛ tɔ, n'a kar boo-onɔ lə neɛ aw ne lée'g béréré, to neɛ Njesigəneɛ ba m'pata.

Kiambas lə mbai gá Babilɔn

23Njesigəneɛ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

24I ngon-dəw lé, ndaji rəwje joo mba kar mbai gá Babilɔn ree ne gə kiambas ləa, rəwje gá joo lé d'a kɔ bee gá kára ba ya. Maji kari ndaji nétoji kára dɔ tarəw gá aw teɛ mee bee-boo gá kára'g.

25A ndaji rəw kára gə mba kar kiambas teɛ ne Rabat, bee-boo'g lə Amɔje ləm, yee gá ranɔ karee teɛ Juda mee bee-boo gá Jerusalem gá d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dəa sub lé ləm tɔ.

26Mbata mbai gá Babilɔn aar tɔ-rəwje'g, ta tɔ-rəwje gá joo'g lé mba ra né gá wɔji dɔ ndɔ ər, yeɛ yəg bandanɔje ləm, yeɛ dɔji magəje ləma, yeɛ tən wur-ndul daje ləm tɔ.

27Né gá to asəna gə téɛ bèe gá to jikɔlee'g lé wɔji dɔ Jerusalem loo gá kəm ra njor ləm, kwɔji loo tɔl dəwje mburug-mburug ləma, gə kur kò-rɔ keneŋ ləm tɔ. D'a ra njor mba tɔs ne tarəwkɔje ləm, d'a ra kəi-kumje ləma, d'a kuba dɔndalje ləm tɔ.

28Deɛ d'oo né neelé gá nékooje gá kari ba, deɛ gá manrɔ dee mbɔ lé. Ne yeɛ lé yeɛ ar mée olé dɔ néra kori-korije'g lə dee ndá d'a kwa dee kaw sə dee bee-bər'g ya.

29Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɛ pa ne togábè pana: To gá seɛ arje mee sí olé dɔ néra kori-korije'g lə sí loo gá seɛ arje kaltaje lə sí to ne raga ndəgəsə ləm, seɛ arje néra síje lé riba ne dɔ kaiya ra síje pərəg ləm tɔ lé, to gá seɛ arje mee sí olé dɔ'g ndá yeɛ a kwa sí gə jia peb ya!

30Nga i njekaa dɔ dəb beekɔ gá Israəl gá to njekila ndɔl dɔ loo'g gə njemeeyèr lé kàree gá wɔji dɔi teɛ mbɔ kar rudu néra kori-kori ləi un díao nga!

31Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɛ pa togábè pana: D'a kər jɔg ləm, d'a kər dɔgugu ləm tɔ! Néje d'a tel to bəd. Yeɛ gá d'aree ula dəa lé d'a karee unda dəa tar ləm, yeɛ gá d'aree unda dəa tar lé d'a karee ula dəa ləm tɔ.

³²Né gá tuji, né gá tuji, n'a kar Jerusalem tel to né gá tuji! Ne néje neelé a teę el ya saar kar dæw gá ta sariya wɔji dæa lé a ree ndá n'a kɔm ta sariya dæa'g.

³³I ŋgon-dæw lé, tegginta pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè wɔji ne dɔ Amoje gá dɔ rɔkul-boo læ dee. A pana: Kiambas, kiambas gá d'ɔr sɔlee'g, d'usu mba tɔl ne dæwje mburug-mburug læm, gá mba karee usɔ dee læma, mba karee ndɔj lèd-lèd læm tɔ.

³⁴Mbuna némɔdije læ sí gá gá mɔdé ba læm, gá ndærtaje læ sí gá to taŋgɔm læm tɔ lé yeę a kar sí osoje ne mbuna nin njémeeyèrje'g, deę gá kàree gá wɔji dɔ dee teę mbá læm, rudu néra kori-korije læ dee un díao læm tɔ.

³⁵Telje gá kiambasje læ sí ulaje sɔl dee'g. N'a gá gaŋg ræwta dɔ sí'g loo gá seɔ jje keneŋ, mee bee-kɔji sí'g.

³⁶N'a bugu oŋg læ neę dɔ sí'g læm, n'a kila kəmə pugudu dɔ sí'g gá boo-oŋg gá to asəna gá pər bèe læma, n'a kuba sí kyá sí ji dæwje gá njétuji mar deeje gá tuji dæwje ba gá kula ra dee lé.

³⁷Pər a roo sí rug-rug læm, məs sí a kula dan mee bee'g læma, dæw a kar mée olé dɔ sí'g el ŋga læm tɔ. Mbata neę Njesigəneɔ ba m'pa bèe ya.

Ejekel 22

Kaiya ra njé gá Jerusalem

¹Njesigəneɔ ulam ta gá rɔtaje nee pana:

²I ŋgon-dæw lé see i a gaŋgta wa. See i a gaŋgta dɔ bee-boo gá njékilaməsje d'isi keneŋ lé wa. Maji kari ar dee gər néra deeje lai gá miná lé ba.

³A pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: I bee-boo gá d'ɔm məs naŋg keneŋ gá mba kar ndɔ læa teę ne læm, gá ra magə-poleje mba kari ar rɔi miná ne læm tɔ lé!

⁴Ta wa dɔi mbata njé'g læi d'ila məs læm, d'ar rɔ dee miná gá magəje gá deę ra dee læm tɔ. Nérai gá togábè ar ndɔje læi tel nai ne gwɔji. Gelee gá nee ba neę n'teli ne gá néboo-rɔkul læ ginkɔji dæwje gá raŋg læm, gá nékula sul dɔ'g læ beejje lai læm tɔ.

⁵Deę gá d'isi dæb əsé deę gá d'isi əw kara d'a kula sul dɔi'g mbata rii bar majel læm, néjɔgje taa rɔi pəl-pəl læm tɔ.

⁶Aa ooje, mbaije gá njékaa dɔ dæb beekɔ gá Israelje lai gá d'isi keneŋ lé d'wa siŋga dee kɔgəɔ mba kila məs.

⁷Loo gá mee bee-boo'g læi lé dæwje d'əji bɔ deeje gá kɔ deeje bæj-bæj læm, d'ula kəmə dæw-dɔ-bee ndɔo læma, deę buguru ŋgonal gá njekəisiŋga læm tɔ.

⁸D'əji looje læ neę gá to gá kəmee bæj-bæj læm, d'ila ndɔl dɔ ndɔ-kwa-rɔje'g læ neę læm tɔ.

⁹Mee bee-boo'g lai lé njékuda nanije kar dee d'ila ne mäs d'isi kenej ləm, njé'g lai d'uso né dɔ mbalje'g ləm tɔ, deɛ ra kaiya mee bee'g.

¹⁰Mee bee-boo'g lai lé njé gá naje to gə denéje lə bɔ deeje ləm, mee bee-boo'g neelé deɛ buguru dené ndɔ kwɔmäs'g læa ləm tɔ.

¹¹Mee bee-boo'g lai lé nana kara ra né gá minɔ gə dené lə maree ləm, nana kara ra nékɔb gə məmeeje gá dené ar rəa minɔ ne ləma, nana kara ila rɔkul dɔ ŋgokea gá dené gá to ŋgolə bɔbeeje ləm tɔ.

¹² Mee bee-boo'g lai lé deɛ taa néndogo-gel mba kila ne mäs. Deɛ d'ar dee tona dee né ndá d'wɔji maree dɔ'g ləm, taa manee dɔ'g ləm tɔ, deɛ buguru mar deeje mba taa né lə dee ləm, neɛ kara d'ar mee dee wəi dɔ neɛ'g ləm tɔ. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

¹³Aa ooje, neɛ n'unda ji neɛ kɔd-kɔd mbata nébuguru gá seɪ gá Jerusalem taaje ləm, gə mäs gá seɪ ilaje mee bee-boo'g neelé ləm tɔ.

¹⁴See seɪ a kwaje mee sí kɔgəɔ ləm, a karje ji sí bar mɛr-mɛr ləm tɔ mee ndɔje gá n'a gə ra sə sí né lé ya wa. Neɛ Njesigəneɔ ba m'pata ndá n'a ra née ya.

¹⁵N'a sané sí kad-kad mbuna ginkoji dəwje gə ranɔ'g ləm, n'a kar sí awje mee beeje'g bəd-bəd ləma, n'a kar néra sí gá minɔ godo mbuna sí'g ləm tɔ.

¹⁶Seɪ nja a kilaje ndɔl dɔ rɔ sí'g kəm ginkoji dəwje gə ranɔ'g ndá seɪ a gərje to gá neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

¹⁷Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

¹⁸I ŋgon-dəw lé gel-bɔje lə Israel lé tel to d'asəna gə siɪ lar kəm neɛ'g. Deɛ lai to gá larkas ləm, gə kulum ləm, gə larndul ləma, gə rɔm ləm tɔ gá to ta bɔgəɔ'g, deɛ to gá siɪ larnda ya.

¹⁹Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa ne togábè pana: To gá seɪ lai telje toje asəna gə siɪ lar ndá aa ooje, n'a mbɔ sí dɔ nɔ'd mee bee-boo gá Jerusalem.

²⁰To gá dəw mbɔ ne larnda, gə larkas, gə larndul gə rɔm, gə kulum ta bɔgəɔ'g ar dee d'ula ndubu kenej mba kar dee léɛ lé, togábè ba n'a mbɔ sí dan oŋg'd gə dan boo-oŋg'd lə neɛ ndá n'a kəm sí ta bɔgəɔ'g lə neɛ kar sí lèje sələlə bèe tɔ.

²¹N'a mbɔ sí dɔ nɔ'd ndá n'a tó boo-oŋg lə neɛ gá to asəna gə pər bèe dɔ sí'g kar sí lèje sələlə dan mee bee-boo gá Jerusalem tɔ.

²²To gá larnda léɛ ne sələlə ta bɔgəɔ'g bèe lé seɪje kara a lèje mee bee-boo'g lé togábè tɔ. Bèe ba seɪ a gərje to gá neɛ Njesigəneɔ ba n'to boo-oŋg lə neɛ dɔ sí'g.

²³Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²⁴I ŋgon-dəw lé, ula njé gá Jerusalem pana: Dɔ nanɔ lə dee to asəna gə dɔ nanɔ gá mán en kenej ləm, ndi ər kenej ndɔ oŋg'd el ləm tɔ.

²⁵Njéteggintaje læ dee d'ula njumã mee ñã'd dan mee bee-boo'g neelé. To gé toboi géinja ne miij hær-hær gang ne nékwa læa lé dee kara tɔl dæwje læm, taa nébaoje gé néje gé maji dum gé kã dee-dee læma, d'ar bula læ njékæisingaje i dɔ maree'd gé kédé-kédé dan mee bee-boo'g neelé læm tɔ.

²⁶Njékinjanémæsje læ dee d'al dɔ godnduje læ nee d'ila ne ndɔl dɔ looje'g læ nee gé to gé kãmee læm, dee d'ɔr kãm né gé to gé kãmee gé né gé ndɔl wa dæa bæd el læm, dee d'ar dæwje gær loo to bæd læ né gé minã gé né gé àr lé el læm, dee d'un kãm dee ræw dɔ ndɔ-kwa-rɔ'g læ nee læma, d'ar nee n'to né gé ndɔl wa dæa mbuna dee'g læm tɔ.

²⁷Ngan-mbaije læ dee gé mee bee-boo'g lé to d'asæna gé jagmjærje gé njétɔr-kwɔi-nékwaje læ dee, dee d'ɔm mæs nang læm, dee tɔl dæwje læm tɔ gé mba tɔl ne mal kiŋga né gé goo ræbee el gé ra dee ŋgwɔd-ŋgwɔd lé.

²⁸Njéteggintaje læ dee rɛdæ pɔrɔ gé majel keneŋ bèe gé némidiye læ dee gé gé mɔdè-mɔdè læm, gé boo-taŋgɔmje læ dee læm tɔ. Dee pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigæneã ba pa togábè! Nε Njesigæneã ula dee ta kára el.

²⁹Koso-dæwje gé mee bee'g d'ya rɔ dee yag dan néra gé kærm-kærm'g læm, dee bogo læm, dee d'oré dɔ njénékæmndooje gé njéndooje nang læma, dee buguru dæw-dɔ-beeje dɔ néje gé wɔji dɔ dee'g læm tɔ.

³⁰Nee n'saŋg dæw kára mbuna dee'g gé gɔl ndògo-bɔrɔ læm, gé aar loo-tã'g nɔ nee'g mbata maji læ bee læm tɔ gé mba kar nee n'tujee el, nε n'ingã dæw kára kara el.

³¹Yen ŋga n'a kɔm boo-ɔŋg læ nee dɔ dee'g læm, n'a roo dee dula-dula gé pær ɔŋg læ nee læma, n'a kar ta néra deeje tel wa dɔ dee læm tɔ. Mbaidɔmbaije gé Njesigæneã ba pa bèe.

Ejekel 23

Néra njé gé Samari gé njé gé Jerusalem to asæna gé néra kaiya-dené bèe.

¹Njesigæneã ulam ta gé rɔtaje nee pana:

²I ŋgon-dæw lé ŋgakɔ naje joo d'isi keneŋ gæn, to ŋgamɔdje gé kɔ deeje kára ba.

³Dee ra kaiya mee bee gé Ejiptæ, dee ra kaiya gé mɔdæ dee ba ya, lé neelé ba dæwje mam mbà dee keneŋ læm, mbudu dɔ kum dee keneŋ læm tɔ.

⁴Yee gé tɔg ria læ Ohola, yee gé ndɔi ria læ Oholiba, dee to gé kamaje ya ndá dee d'oji ŋganje gé diŋgam gé njé gé dené d'am ya. Ohola wɔji dɔ Samari, Oholiba wɔji dɔ Jerusalem tɔ.

⁵Ohola uba goo ndukun læa ya ar mal njéto sæaje gé to Asirije gé to njéboatabeeje læa ɔ mée lèm-lèm.

⁶Dee lé d'ula kubuje gé tila ndul piro-piro rɔ dee'g læm, dee to njéguburubeeje gé mbaije læm, dee lai to basaje gé kura yaã læma, gé njégær goso-kal-kundaje læm tɔ.

- ⁷Yeë ra sə dee kaiya, Asirije lai gá maji d'unda mar deeje lé, deë lai gá mée ɔ lè̀m-
lè̀m dɔ dee'g lé yeë ar rəa minə sə dee ləm, yeë ar rəa minə gə magəje lə deë lai
ləm tɔ.
- ⁸Yeë yə goo néra kaiya-dené gá yeë ɪ ne Ejiptə lé el, mbata deë to səa gə mədee ba
ləm, deë mbudu dɔ kumee ləma, deë ndɔree dan néra kaiya-déné'g lé ləm tɔ.
- ⁹Gelee gá nee ba neë n'ubá n'yá ne mee ji njéto səaje'g, mee ji Asirije'g deë gá yeë
ar mal dee ɔ mée lè̀m-lè̀m lé ya.
- ¹⁰Deë tɔr kubuje rəa'g lai d'yá kudee dum ləm, deë taa nganeeje gá dɪŋgam gə njé
gá dené ləma, deë tɔlee-yeë nja gə kiambas ləm tɔ. Ria bar ne mbuna denéje'g gə
goo rəwta-gaŋgje gá gaŋg dəa'g lé.
- ¹¹Ngokeə gá Oholiba lé oo bée ya ne lé bée kara yeë ar mal néje gá ula pər mée'g
to yaə ur dɔ keə'g, néra kaiya-dené ləa ur dɔ kə ngokeə'g.
- ¹²Mal Asirije ɔ mée lè̀m-lè̀m, deë to gá njéguburubeeje gə mbaije gá to
njéboatabeeje ləa gá d'ula kubu gá bɪ maji rɔ dee'g ləm, deë to njégər goso-kal-
kundaje ləma, gə basaje lai gá kura yaə ləm tɔ.
- ¹³Neë n'oo to gá yeë ar rəa minə ar deë joo bɔr d'un rəw néra gá kára ba ya.
- ¹⁴Oholiba ar néra kaiya-dené ləa ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé. Yeë oo néndaji-
dɪŋgamje gá tija kaar ndògo-bɔrɔje'g, to néndaji rɔ Kaldeje gá tija gə né gá kas bée
ləm,
- ¹⁵gə ndarje reŋ dee'g ləm, gə kubu gá ndaŋg mèr gá bɪri dɔ dee'g ləm, deë lai
d'unda rəkunda lə mbaije ləma, kəm dee to tana gə kəm Babilɔnje gá bée gá Kalde
to gá bée-kɔji dee lé ləm tɔ.
- ¹⁶Loo gá yeë un kəmee béd ila dɔ dee'g ndá mal dee ɔ mée lè̀m-lè̀m aree ula
njékaɪkulaje mee bée gá Kalde.
- ¹⁷Ndá Babilɔnje d'aw rəa'g gə mba korè səa nə dɔ tira-ndigi-ŋgawje'g ləa, deë d'ar
rəa minə gə néra kaiya-dené lə dee ləm, yeë ar rəa minə sə dee nɔ'd ləm tɔ ndá
gée gá gogo mee tel ndigi dee el.
- ¹⁸Néra kaiya-dené ləa lé to raga pai-pai, yeë yə kudee dum, bée ba mee neë tel
ndigee el to gá mee neë tel ndigi ne ngokeə gá dené el lé bée tɔ.
- ¹⁹Yeë ar néra kaiya-dené ləa ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé, yeë əji ne dɔ ndɔje gá yeë
nai ne gə mədee bəi loo gá yeë ra ne kaiya mee bée gá Ejiptə lé tɔ.
- ²⁰Malee ɔ mée lè̀m-lè̀m gá dɔ njéto səaje'g, deë gá barkəm rɔ dee to asəna gə kə
mulayəje-je bée ləm, d'ɔm ne mán dee to gá kə kundaje bée ləm tɔ.

Bɔ néra Jerusalem a kɔs təa'g

- ²¹I lé ar məəi olé dɔ kaiya raije'g gə mədi ba loo gá Ejiptəje mam mbàì gə mbata
dɔ kumi gá mbudu lé.

- 22** Gelee gé nee ba Oholiba, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: Aa oo, n'a gə kɔs kudu njéto seije kar dee d'ɔ sɛi, deɛ gé i tel ndigi dee el lé ndá n'a kar dee d'ɔ gə looje bəd-bəd ree rɔ sɛi,
- 23** Babilɔnje gə Kaldeje lai, gə Pekod, gə Soa, gə Kowa ləm, gə Asirije lai sə dee nɔ'd ləm tɔ, deɛ gé to basaje gé kura yaɔ ləm, to njéguburubeeje gə mbaije ləm, to mbaije gé njéribarje ləma, gə njégər goso kal kundaje ləm tɔ.
- 24** Deɛ d'a kɔr rɔ kaw rɔ sɛi gə nérɔje, gə pusu-rɔje, gə ŋgan pusuje ləm, gə koso-dəwje ləm tɔ, d'a kɔ gə looje bəd-bəd gə dərje gé boi-boi ləm, gə ŋgan dərje ləma, gə dɔgugu-rɔje ləm tɔ gə mba ree rɔ ne sɛi. N'a kɔm rəwta-gaŋg ji dee'g kar dee gaŋg rəwta dɔi'g gə goo godnduje lə dee.
- 25** N'a kɔm oŋg lə neɛ dɔi'g ndá d'a ra sɛi gə goo boo-oŋg ləm, d'a tija əmi gə mbiije ləma, ges njé'g ləi gé nai ndá d'a kwəi yoo-kiambas ləm tɔ, d'a taa ŋganije gé diŋgam gə njé gé dené ndá ges njé'g ləi gé nai lé d'a roo dee tɔ.
- 26** D'a tɔr kubuje ləi gé rɔi'g ləm, d'a tɔr némaɔje ləi gé i dɔi ne rɔi lé ləm tɔ.
- 27** N'a kari unda ŋgaŋ mɔdkaiya ləi gə kaiya raije gé i ra mee bəe gé Ejiptə'g, i a tel kila kəmi dɔ dee'g gogo el ŋga ləm, i a tel keji dɔ Ejiptə'g el ŋga ləm tɔ.
- 28** Mbata Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: Aa ooje, neɛ n'undai n'ilai mee ji deɛ gé i əji dee bəi-bəi'g ləm, mee ji dee gé i tel ndigi dee'g el ləm tɔ.
- 29** Deɛ d'a ra sɛi né gə goo keji gé d'əjii bəi-bəi ləm, d'a taa nébaoje ləi mbad-mbad ləma, d'a tɔr kubuje ləi kyɔ'i kudi dum dum-dum ləm tɔ, rɔkul néra kaiyaje ləi ləm, gə kaiyaje ləi ləma, gə mɔdkaiyaje ləi ləm tɔ d'a to raga pai-pai.
- 30** Néje nee a teɛ dɔi'g togəbè mbata i ra kaiya gə ginkoji dəwje gə raŋg ləm, mbata i ar rɔi minɔ gə magə-poleje lə dee ləm tɔ.
- 31** I un dɔ gɔl néra ŋgokɔi gé dené, bəe ba n'a kari ai né mee bai-oŋg'd lə neɛ to gé yeɛ bəe.
- 32** Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: I a kai né gé to mee bai'g lé To gé ŋgokɔi gé dené bəe ya, To bai gé mée tad ləm, ur ləm tɔ, I a tel to nékogo gə nédəjindu, Bai lé néje gé keneŋ to yaɔ.
- 33** I a kai karee tɔli to gé kido bəe ləm, Kar kəmi to ne ndòo ləm tɔ, To bai gé kɔ bəl ləm, gə kɔ tuji loo ləm tɔ, To bai gé wɔji dɔ Samari gé to ŋgokɔi gé dené lé.
- 34** I a kai ndá a kai kila ndad Ndá i a tɔ njigi-njigi ləm, I a tugu mbəi ridi-ridi ləm tɔ Mbata neɛ Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba m'pa togəbè.
- 35** Gelee gé nee ba Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa ne togəbè pana: To gé i ar məəi wəi dɔ neɛ'g ləm, to gé i uba neɛ ya neɛ gooi'g ləm tɔ lé ndá i kara maji kari uba pər kaiyaje ləi gə néra kaiyaje ləi lé togəbè tɔ.

Ala ila ta dɔ Samari'g gə Jerusalem'g

- 36 Njesigəneḡ dəjim pana: I ḡgon-dəw lé see i a gaḡḡta dɔ Ohola gə Oholiba'g wa. Maji kari ula dee ta néra deeje gə minḡ təsərə!
- 37 Dee d'ya rɔ dee yaḡ dan mɔdkaiya'g ləm, məs wa ji dee mbəgə-mbəgə ləm tɔ, dee ra kaiya gə magəje lə dee gə minḡ, ḡgan deeje gə d'oji d'ar neḡ lé kara dee roo dee mba kar dee to néso lə pər lé.
- 38 Aa ooje, né gə dee ra sə neḡ tɔbəi: Mee ndəa'g nee ya d'ar loo lə neḡ gə to gə kəmee lé minḡ ləm, dee d'ila ndɔl dɔ ndɔ-kwa-rɔje'g lə neḡ ləm tɔ.
- 39 Dee roo ḡgan deeje d'ar magəje lə dee, tɔbəi mee ndəa'g neelé ya dee d'aw mee loo'g lə neḡ gə to gə kəmee mba kila ndɔl d'g. Yee gə nee ba gə né gə dee ra mee kəi'g lə neḡ.
- 40 Tɔbəi dee d'ula kula bar diḡḡamje gə dɔ bee gə əw'g, d'ula njəkaiḡkulaje rɔ dee'g ndá aa ooje, dee d'ḡ d'ḡ kalaḡ ree tɔ. Gə mbata lə dee-dee ndá i ndogo mán ləm, i tɔs pɔrɔ kəmi'g ləma, i dɔi rɔi gə némaḡje lai ləm tɔ.
- 41 I si dɔ tira gə maji péd-péd'g nɔ loo gə tabul to keneḡ ndá dɔ tabul'g neelé i unda né lə neḡ gə ədə sululu gə ubu lə neḡ keneḡ.
- 42 Ndu koso-dəwje gə bula digi-digi bar gə rɔlel, mbuna koso-dəwje'g neelé dee d'ar Sabaje d'ḡ dɔdilaloo'g ree, to dee gə d'ula niḡḡaje ji ḡḡakɔ naje gə dené gə joo lé ləm, gə dɔḡugu gə maji dum dɔ dee'g ləm tɔ.
- 43 Yen ḡga neḡ n'dəji rɔ neḡ ta n'wɔji ne dɔ yeḡ gə kára gə buḡa dan mɔdkaiya'g lé m'pana: See basiné yeḡ a kaw gə kaiya reaje gə kédé-kédé kar dee ree rəa'g tɔbəi wa.
- 44 Dee d'aw rəa'g to gə d'aw ne rɔ kaiya-dené'g bəe. Togəbè ba d'aw ne rɔ Ohola gə Oholiba'g, denéje neelé gə to ram-denéje lé.
- 45 Ne diḡḡamje gə njéra né gə gə dɔ najee lé d'a gaḡḡta dɔ dee'g to gə gaḡḡ ne ta dɔ denéje gə njémɔdkaiyaje'g ləm, to gə dee gaḡḡta dɔ dee gə njékilaməsje'g ləm tɔ, mbata dee to denéje gə njémɔdkaiyaje ləm, məs wa ji dee mbəgə-mbəgə ləm tɔ.
- 46 Mbaidɔmbaije gə Njesigəneḡ pa togəbè pana: N'a mbɔ koso-dəwje gə bula digi-digi dɔ dee'g ləm, n'a kɔm bəl-boo dɔ dee'g kar dee tɔr néje gə rɔ dee'g mbad-mbad ləm tɔ.
- 47 Koso-dəwje neelé d'a tila dee gə kɔri-ər ləm, d'a ti dee mbidi-mbidi gə kiambas ləm tɔ, d'a tɔl ḡgan deeje gə diḡḡam gə njé gə dené ləm, d'a roo kəije lə dee ləm tɔ.
- 48 Togəbè ba n'a kar néra kaiyaje gə togəbè godoo mee bee'g, d'a ndoo denéje lai kar dee ndaji néra kaiya to gə kə sí gə seḡ raje lé el ḡga.
- 49 D'a kar ta néra kaiya lə sí tel wa dɔ sí ləm, néra kaiya lə magə-poleje lə sí lé seḡ a kubaje pəree ləm tɔ. Bəe ba seḡ a ḡrje ne to gə neḡ n'to Mbaidɔmbaije gə Njesigəneḡ lé.

Ejekel 24

Jerusalem to asəna gə jo-lar gə wəməs bəe

- ¹Mee ləb gə njekəm'g jinaikara lé naj gə njekəm'g dɔg ra ndɔ dɔg ndá Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- ²I ŋgon-dəw lé, ndaŋg ndɔ neelé mee maktub'g, to ndɔ gə bogənè lé ya! Mbai gə Babilɔn un kudu kaj dɔ Jerusalem sub gə rɔ ya.
- ³Maji kari un gosota pa ar gel-bɔje gə to njékɔsta-rəwje lé ula dee ne pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa togəbè pana: Wa dɔ gəl jo-lar unda dɔ pər'd ɔm mán keneŋ.
- ⁴ɔm kər da keneŋ, Kɔreje lai gə maji-maji gə to biŋgee gə kɔbee, Ndá ɔm siŋgaje gə maji-maji keneŋ aree rusu tub.
- ⁵Mbər ŋgon nékul gə maji wa, Tɔbəi tɔs kag gel jo'g, Aree ndiri bugu-bugu Ar siŋgaje gə mee jo'g lé kara iri yɔm-yɔm.
- ⁶Gelee gə nee ba Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa ne togəbè pana: Meekɔ a koso dɔ bee-boo gə njekilaməs'g! Yee to asəna gə jo-lar gə wəməs gə ɔr el lé bəe! Odo kər daje gə keneŋ lé kára-kára gə goo nɔ goo nɔ Bó ɔr kəm dee el.
- ⁷Mbata məs gə deɛ d'ila lé To mee bəe'g, Deɛ d'ɔm məs lé dɔ mbal gə raga ndəgəsə Bó d'ɔm dɔ naŋg'd ba D'a daa babur dɔ'g el.
- ⁸Gə mba tɔji dee boo-ɔŋg lə neɛ ləm, Gə mba dal ne ba lə neɛ ləm tɔ lé N'ɔm məs dee dɔ mbal gə raga ndəgəsə Gə mba kar né on dəa el.
- ⁹Gelee gə nee ba Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa ne togəbè pana: Meekɔ a koso dɔ bee gə njekilaməs'g! Neɛ kara n'a ra loo-roo-dəwje gə boo.
- ¹⁰Tuga kir dɔ nɔ'd ula pər keneŋ Ndiri ne da lé maji ləm, Dusu kad keneŋ ləma, Ar siŋgaje iri yɔm-yɔm ləm tɔ.
- ¹¹Unda jo-lar gə mée to kari lé dɔ pər'g Mba karee nuŋga kəd-kəd Kar larkas gə rəa'g lé Taa pər ləm-ləm ləm, Mba kar kwəməs ləa lé lée ɔ pər.
- ¹²Kula rɔ ndubu gə togəbè lé To né gə kari ba. Mée gə wəməs lé a kər el, Pər ya ba a kɔree.
- ¹³Kaiya ba to dan né gə minɔ jɔmri-jɔmri'g ləi mbata neɛ ndiŋga rɔ neɛ mba kər né gə minɔ jɔmri-jɔmri lé rɔi'g ne i tel àr ne el, i a kàr el ŋga saar n'a kar boo-ɔŋg lə neɛ aw ne lée'g béréré dɔi'g.
- ¹⁴Neɛ Njesigəneə m'pata ndá né neelé a teɛ ya, n'a ra née ləm, n'a kyɔ gée el ləma, n'a koo kəmtondoo əsé n'a tel gə ndu neɛ el ləm tɔ. D'a gaŋg rəwta dɔi'g gə goo panjaai ləm, gə nérai ləm tɔ. Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə ba pa bəe.

Kwəi lə dené lə Ejekiel

- ¹⁵Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:

- 16**I ngon-dəw lé aa oo, neɛ n'a gə kɔs né gə to ngonkəmi lé gə yoo gə ndəd ya rɔd kɔree. Ne i a kwa ndòo el ləm, a nɔ el ləma, mán kəmi a koso teŋ el ləm tɔ.
- 17**Maji kari tumə məəi'g bó wa ndòo yoo el ləm, ula jɔg dɔi'g ləm, ula né gɔli'g ləm, ɔ mbaitai gə né el ləma, ɔ muru lə njé gə ranɔ el ləm tɔ.
- 18**Ma m'pata m'ar koso-dəwje gə ndɔ ndá kàrkemetag dené ləm wəi. Bèlè lookàree gə ndɔ ndá ma m'ra né gə Njesigəneə un ndia dɔ'g am lé.
- 19**Koso-dəwje dəjim pana: Né gə m'ra lé see m'a kɔr ginee gə wɔji dɔ dee kar dee d'oo el wa.
- 20**Ma m'ila dee keneŋ m'pana: Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- 21**Maji kam m'ula gel-bɔje lə Israel m'pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa togábè pana: Aa ooje, n'a gə kila ndɔl dɔ loo lə neɛ gə to gə kəmee gə to néti-rɔ dɔ siŋgamɔŋ'd lə sí ləm, gə to ngonkəm sí ləma, gə né gə seɪ undaje dan kəm sí'g ləm tɔ. Nɔan síje gə diŋgam gə njé gə dené gə seɪ yə deeje lé d'a kwəi yoo-kiambas tɔ.
- 22**Seɪ a raje né to gə m'ra ya. Seɪ a kɔnje mbaita sí gə né el ləm, seɪ a kɔje muru lə njé gə ranɔ el ləm,
- 23**jɔg lə sí a to dɔ sí'g ya ləm, négɔlje lə sí a to gɔl sí'g ya ləm, seɪ a kwaje ndòo yoo el ləma, seɪ a nɔje el ləm tɔ. Ne seɪ a kundaje ndolè mbata néra majelje lə sí ləm, seɪ a tumaje ŋgururu-ŋgururu mbuna nɔ'g ləm tɔ.
- 24**Ejekiel a to gə nétɔji mbata lə sí. Seɪ a raje né kaareje asəna gə keə béréré. Loo gə néje nee a teɛ ndá seɪ a gərje to gə neɛ n'to Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə ya.
- 25**Ne ma ngon-dəw lé mee ndəa'g n'a tɔs nésiŋgamɔŋ lə dee ləm, gə nérɔlel lə dee ləm, gə nérɔnduba lə dee ləm, gə né gə taa kəm dee rəgm ləm, gə né gə deɛ d'unda dan kəm dee'g ləma, gə ŋgan deeje gə diŋgam gə njé gə dené ləm tɔ lé rɔd-rɔd tɔr dee lé
- 26**mee ndəa'g neelé ya dəw gə teɛ ta rɔ'g pəd-pəd kára a ree rɔm'g ree kila taree mbim'g.
- 27**Mee ndəa'g neelé tam a teɛ kam m'pata gə dəw neelé ndá m'a pata bó m'a si mundu el ŋga. M'a to nétɔji mbata lə dee ndá deɛ d'a gər to gə neɛ n'to Njesigəneə ya.

Ejekel 25

Ndərta gə ganɔ dɔ Amɔje'g

- 1** Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- 2** I ngon-dəw lé, tel kəmi gə dɔ Amɔje'g tegginta ila dɔ dee'g!
- 3** I a kula Amɔje pana: Maji kar dee d'oo ta lə Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə. Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa togábè pana: Mbata seɪ paje pana: Bèe ya ba! Bèe

ya ba dɔ loo'g læ neɛ gá to gə kəmee gá d'ula sul dɔ'g læm, gə dɔ naŋg læ Israel gá tel to dɔ nduba lé læma, gə dɔ gel-bɔje læ Juda gá d'wa dee bər lé læm tɔ

⁴ndá gelee gá nee ba n'a gə kuba sí kyɔ sí mee ji njé gá Bər'd gá né kɔ dee-dee. D'a la ndògoje læ dee mbuna sí'g læm, d'a ra kəije læ dee keneɲ læm, d'a sɔ kandə kagje læ sí læma, d'a kai mbàje læ sí læm tɔ.

⁵N'a kar bee-boo gá Raba to loo-kaar-jambalje læm, n'a kar bee læ Amoje to loo-to-badje læm tɔ. Bèe ba seɲ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ.

⁶Mbata Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbè pana: To gá seɲ kundaje ji sí læm, seɲ tubaje gɔl sí naŋg ndag-ndag læm, seɲ alje rɔ sí əjije ne dɔ naŋg gá Israel bæɲ-bəɲ gə ŋgaw-mee sí bura læm tɔ ndá

⁷aa ooje, n'a kula ji neɛ ndiɲ gá dɔ sí'g læm, n'a kar sí tel toje nékwaje læ ginkoji dəwje gə raŋg læm, n'a kar sí uduje bɔ mbuna koso-dəwje'g læm, n'a kar ri sí godo mbuna beeje'g læma, n'a tuji sí pugudu-pugudu læm tɔ. Bèe ba seɲ a gərje ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ.

Ndərta gá gaŋg dɔ Moabje'g

⁸Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbè pana: To gá Moabje gə Seirje pa pana: Gel-bɔje læ Juda to d'asəna gə ginkoji dəwje gə raŋg lai ya lé,

⁹gelee gá nee ba aa ooje, n'a kər rəw dɔ naŋg bee gá Moab'g un kudee par gá bee-booje'g læa, bee-booje gá to rəw-nimje'g læa læm, gə bee-booje gá to rənduba læ bee lé gá ri dee læ Bet-Jesimot læm, gə Baal-Meɔ læma, gə Kirjatayim læm tɔ lé

¹⁰n'a kər rəw læ dee kila tag kar njé gá Bər, dee gá d'aw mba rɔ gə Amoje ndá n'a kar dee gá né kɔ dee-dee gə mba kar Amoje lé d'a tura dee mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g el ŋga.

¹¹N'a gaŋg rəwta dɔ Moabje'g ndá d'a gər to gá neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

Ndərta gá gaŋg dɔ Edɔmje'g

¹²Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbè pana: Mbata né gá Edɔmje ra loo gá d'ula rɔ dee mbiriri loo-dalbɔ'g gə gel-bɔje læ Juda læm, mbata ta gá d'aree wa dɔ dee gə goo bɔ gá dee ra sə dee læm tɔ lé,

¹³gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbè pana: N'a kula ji neɛ ndiɲ dɔ bee gá Edɔm'g ndá n'a tuji ne dəwje gə daje pugudu-pugudu keneɲ læm, n'a karee to dɔdilaloo un kudee Teman saar teɛ Dedan læm tɔ, ndá d'a kwəi yoo-kiambas ya.

¹⁴N'a dal bɔ læ neɛ dɔ Edɔmje'g gə ji koso-dəwje læ neɛ gá Israel ndá d'a ra gə Edɔmje gə goo oŋg læ neɛ gə boo-oŋg læ neɛ, bèe ba d'a gər ne dalbɔ læ neɛ. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

Ndərta gá gaŋg dɔ Pilstije'g

15 Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbè pana: Mbata Pilistije d'ula rɔ dee mbiriri loo-dalbɔ'g ləm, mbata dee dal bɔ d'ɔji ne loo bɔi-bɔi gə ɲgaw mee dee bura saɲg ne loo tuji ne néje lai pugudu-pugudu gə goo keji loo bɔi-bɔi lə dee gá to gə nɔ ləm tɔ lé

16 gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa ne togəbè pana: Aa ooje, n'a kula ji nee ndiɲ dɔ Pilistije'g ndá n'a tuji Keretje ləm, ges dee gá nai ta baa-boo-kad'g lé kara n'a tuji dee pugudu ya ləm tɔ.

17 N'a dal bɔje gá to bəl dɔ dee'g kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g gə goo boo-ɔɲg. Loo gá n'a dal bɔ lə nee dɔ dee'g ndá d'a gər to gá nee n'to Njesigəneɔ ya.

Ejekel 26

Ndərta gá gang dɔ Tirje'g

1 Ndɔ nai gá dɔtar mee ləb gá njekɔm'g dɔg-giree-kára lé Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

2 I ɲgon-dəw lé to gá Tirje pata dɔ Jerusalem'g pana: Bèe ya ba! Bèe ya ba lé, bee gá to tarəwkəi lə koso-dəwje lé təd ar dəwje tel kəm dee gá dɔ síje'e'g. Yee ba j'a kar néje taa rɔ síje'e pəl-pəl mbata yee lé to dɔ nduba!

3 Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa ne togəbè pana: Aa oo, i bee gá Tir lé n'aw səi gə ta! N'a gə kar ginkoji dəwje gə raɲg gá bula digi-digi d'ɔ mba rɔ səi asəna gə baa-boo-kad gá ar paɲgəm manee ɔ ne bèe.

4 D'a tɔ ndògo-bɔrɔje gá Tir pɔs-pɔs ləm, d'a təd gadloo-kaar-kɔgərɔje ləa gá duu dɔ loo kərm-kərm ləm tɔ, n'a kwa lé rəw-rəw ləm, n'a karee tel to asəna gə mbal gá to kari péd-péd ləm tɔ.

5 Yee a tel to loo-naji-buraje, mbata nee nja m'pata, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe. Yee a tel to nékwa lə ginkoji dəwje gə raɲg ya.

6 D'a tɔl ɲganeeje gá dené gə kiambas dɔ naɲg'd ləa. Bèe ba d'a gər ne to gá nee n'to Njesigəneɔ ya.

7 Mbata Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbè pana: Aa ooje, nee n'a kar Nebukadnesar, mbai gá Babilɔn gá to mbai gá ur dɔ mbaije'g lé ɔ par gá dɔgel mba kaw rɔ gə Tirje gə kundaje, gə pusu-rɔje, gə njékal kundaje, gə koso-dəwje gá bula digi-digi.

8 Yee a tɔl ɲganije gá dené gə kiambas dɔ naɲg'd ləi, yee a ra kəi-kumje ləm, yee a kuba dɔndalje ləma, yee a kunda dərje mba rɔ ne səi ləm tɔ.

9 Yee a tɔs ndògo-bɔrɔje ləi gə njor ləa ləm, yee a tuga gadloo-kaar-kɔgərɔje ləi gá duu dɔ loo gə tinaje ləa ləm tɔ.

10 Kundaje ləa gá bula digi-digi lé d'a tur koor dɔi'g ləm, kaa gɔl njékalkudaje gá bar ləm, gə gɔl pusuje ləma, gə pusu-rɔje ləm tɔ lé a kar ndògo-bɔrɔje ləi lé yə loo

gá yee a kandə gə tarəwkəgje lai to gá d'andə ne mee bee-boo gá dum dəa gə rə bəe.

11 Yee a pugudu mbə-rəwje lai lai gə ŋgo gəl kundaje laa pugudu-pugudu ləm, yee a təl koso-dəwje lai gə kiambas ləm tə tɔbəi gəji-ŋgə-kag gá i ti ne rəi lé d'a toso naŋg.

12 D'a kodo nébaoje lai ləm, d'a kodo néndogoje lai ləm, d'a təd ndògo-bərwje lai ləm, d'a tə kəije lai gá maji pəd-pəd ləma, d'a kəm kəri-mbalje lai gə kagje lai gə nduji naŋgje lai dan manje'g ləm tə.

13 N'a kar ndu paje lə njé'g lai bar el ŋga ləm, d'a koo ndu kudu-kagje lai el ŋga ləm tə.

14 N'a kari to asəna gə mbal gá to kari pəd-pəd bəe, i a tel to loo-naji-buraje, d'a tel rai gogo el ŋga. Mbata nee Njesigəneə nja m'pata, Mbaidəmbaije gá Njesigəneə ba pa bəe.

15 Mbaidəmbaije gá Njesigəneə pata togábè ar bee gá Tir pana: Kaa koso lai gá bar loo gá yoo-dəwje to naŋg rib-rib mee bee'g lé a kar dee gá d'isi dɔgoré-looje'g lé ndəb-ndəb pəd-pəd.

16 Ŋgan-mbaije lai gá njékaa də dəb beekoje gá d'isi ta baa-boo-kad'g lé d'ɪ də kalimbaije'g lə dee d'ur naŋg. Dee tər kubuje lə dee gá boi yul-yul rə dee'g ləm, dee tər kubuje lə dee gá d'ɔs ndaji ta'g ləm tə. Dee biri rə dee gə bəl ndá rəm d'isi naŋg. Bəl-boo dəb də dee'g gə mee kərje lai ləm, bəl unda dee badə gaŋg dee mbata né gá yee aree tee dɔi'g ləm tə.

17 Dee d'un pa nɔ ndooi d'ulai ne pana: Di togábè wa! See gelee ban ba i tuji pugudu bəe wa. I gá njé gá d'aj gá yo gá nee də baa-boo-kad'g ree d'isi rəi'g ləm, I gá to bee-boo gá njeribar Gá njé gá d'isi keneŋ to dəwje gá njésingamonje də baa-boo-kad'g ləm tə. Bee neelé gə dəwje gá d'isi keneŋ Gá d'aw d'əm bəl də dəwje gá gugu də dee lai lé tuji pugudu.

18 Basinè dee gá d'isi dɔgoré-looje'g D'unda bala tigi-tigi ndə koso'g lai, Bəl-boo unda dee gá d'isi dɔgoré-looje gá dan baa-boo-kad'g badə gaŋg dee Mbata tuji gá tee dɔi'g.

19 Mbata Mbaidəmbaije gá Njesigəneə pa togábè pana: Loo gá n'a kari to bee-boo gá to nduba piu-piu asəna gə bee-booje gá dəwje godo keneŋ bəe lé, loo gá n'a kar bul mán ɪ turu dɔi kar manje gá boo-boo d'a turu dɔi yal-yal ndá

20 n'a kəsi pirin kilai gə dee gá dubu dee mee bwa'g rə koso-dəwje gá ləw'g. N'a kari aw si gin naŋg'd naŋg loo gá wa ŋgə njag-njag gə nɔ rə dee gá dubu dee mee bwa'g mba kar dəw kára kara si bee'g lai el ŋga, ndá n'a kunda rənduba kul mbata lə bee lə njésikəmbaje.

21 N'a kari tel to né gá kari ba ndá i a godo. D'a saŋi ne d'a kiŋgai gogo el ya saar gə nɔ, Mbaidəmbaije gá Njesigəneə ba pa bəe.

Ejekel 27

Pa nɔ ndòo tuji læ bee gá Tir

- ¹Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- ²I ŋgon-dəw lé, un pa nɔ ndòo bee gá Tir.
- ³A kula bee gá Tir pana: Ʒi, i gá to ta baa-boo-kad'g, i gá seɟ gə koso-dəwje gá bula gá d'isi dɔgoré-looje'g toje njéndogo gə nɔ néje lé Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə pa togábè pana: I bee gá Tir, i gá pana: I to maji péd-péd lé
- ⁴Dɔ naŋg læi to ŋgaw dan baa-boo-kadje'g, Njéraije lé rai d'ari maji péd-péd.
- ⁵Deɟ d'unda kag-siprəs gá Senir kaari'g tɔs dém-dém keneɟ læm, Deɟ tuga kag-sedrəje gá Libɔ ra gá kag ndóo d'ari læm tɔ,
- ⁶Deɟ ra haije læi gə kag-sənəje gá Basan læm, Deɟ ra bəgərəje læi gə ŋgaŋ-kər gá gaŋg mbuna kag-warəm Gá d'ɟ ne dɔgoré-looje gá Kitim læm tɔ.
- ⁷Kubu gá d'ɟji gə kúla palégal Gá d'ɔs ndaji keneɟ gá d'ɟ ne Ejiptə lé ba To kubu lel batoje læi læm, Gə nétɔji bee læi læm tɔ. Kubuje gá ndaŋg læ dee to bədələ Gə kubu gá ndiri ndul piro-piro Gá d'ɟ ne dɔgoré-looje gá Elisa lé D'ɔ ne dɔ nékodoje læi tɔ.
- ⁸Njébeeje gá Sidɔ gə Arbad To njélel batoje læi, Ʒi, Tir, bao-gosɔkulaje gá d'isi mee bee'g læi Ba to njékwa ŋgaw-batoje læi tɔ.
- ⁹Njé gá tɔgje gá Gebal gə njégər goso kulaje læa d'isi mee bee'g læi Mba gɔl kəm batoje læi. Batoje læi gá dan baa-boo-kad'g gə njérakula kenɛgje lé D'isi mee bee'g læi Gə mba ndogo səi néje.
- ¹⁰Persəje gə Ludje gə Putje Tel to mbuna njérɔje'g læi, Deɟ to bao-rɔje ya. Deɟ naɔ dərje læ dee Gə dɔgugu-rɔje læ dee mee bee'g læi D'ar rii ɓar ne.
- ¹¹Njé gá Arbad d'aar nɔ'd gə njérɔje læi dɔ ndògo-bɔrɔje'g læi gá njéŋgəmlɔoje læm, bao-rɔje d'aar mee gadloo-kaar-kəgərɔje'g læi gá duu dɔ loo læm tɔ. Deɟ naɔ dərje læ dee kaar ndògo-bɔrɔje'g læi d'ari maji ne péd-péd.

Tir to bee-boo rab néje

- ¹²Njé gá Tarsis lé seɟ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje mbata némajije lai gá i si danee'g bédèg. Deɟ to njé ree gə larndaje, gə larndulje, gə kulumje, gə rɔmje d'unda dee loo-rab-néje'g læi.
- ¹³Njé gá Jaban, gə njé gá Tubal, gə njé gá Mesek lé seɟ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje. Deɟ to njé ree gə ɓərje, gə nékulaje gá ra gə larkas ree mbél ne səi néndogoje læi.
- ¹⁴Njé gá to gel-bɔje læ Togarma, deɟ to njé ree gə kundaje, gə kunda-kaw-rɔje, gə kundaje-mulayèjeje d'unda dee loo-rab-néje'g læi.

- 15**Njé gá Dedan lé seɿ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje. Nédogoje læ dee gá d'isi dɔgoré-looje'g bula tee gə rəw gá rɔi'g ba d'aw, dee d'ugai gə kia-ŋgaŋ-kərje læm, gə kag-dəŋgərəje læm tɔ.
- 16**Aramje lé seɿ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje gə mbata boo-néje læi gá bula. Dee to njé ree gə jərje gá ri dee læ eskarbuklə læm, gə kubu gá ndiri ndul piro-piro læm, gə kubu gá d'ɔs ndaji tɛa'g læma, gə kubu gá d'uji gə kúla palégal læm, gə kag gə gel mán'd gá baree korai læm, gə jər gá kas gá baree rubis læm tɔ.
- 17**Judaje gə Israelje lé seɿ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje. Dee to njé ree gə kó-wa gá Minit læm, gə néso gá lel læm, gə ubu tɛji læm, gə ubu læma, gə nɔ kag læm tɔ mbél ne səi néndogaje læi.
- 18**Njé gá Damas lé seɿ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje gə mbata boo-néje læi gá bula læm, gə mbata némajije lai gá i si danee'g bédèg lé læm tɔ. Dee to njé ree gə mán-nduú gá Helbɔ læm, gə bɿ badje gá ndá læm tɔ.
- 19**Un kudee Ujal lé njé gá Bedan gə njé gá Jaban to njé ree gə néje gá d'ɔm loo-rab-néndogaje'g læi, larndul gá ndiri pəd læm, gə ŋgwɔi-kag gá ədɛ sululu læma, gə mu kwaa gá ədɛ sululu læm tɔ lé dee mbél ne səi néndogaje læi.
- 20**Njé gá Dedan lé ndogo səi néje gə kubuje gá kɔ kɔm gir kundaje'g si dɔ'g.
- 21**Arabi bura gə mbaije lai gá njékaa dɔ dɛb beekoje gá Kedar lé seɿ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje. Dee ndogo səi né gə ŋgan badje gə bəl badje, gə bəl byaje.
- 22**Njérab néndogaje gá Seba gə Raema lé seɿ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje. Dee to njé ree gə néje lai gá ədɛ sululu gá maji dum læm, gə jərje lai gá gad dee to yaɔ gə gel dee gel dee læma, gə larlɔr læm tɔ d'unda dee loo-rab néndogaje'g læi.
- 23**Njé gá Kharɔ, gə Kane, gə Edɛ gə njérab-néndogaje gá Seba gə Asiri gə Kilmad lé seɿ sə deeje toje njéndogo gə nɔ néje.
- 24**Dee ndogo səi néndogaje gá maji gá to kubuje gá boi yul-yul gá ndaŋgee to bədɛlə læm, gə kubuje gá d'ɔs ndaji ta'g læma, gə dɔ kubuje gá maji-maji gá d'ɔm mee sɔduk'dje gá ra gə kag-sɛdrɛ gə tɔ gə kulaje læm tɔ gá dee ree ne d'unda loo-rab-néndogaje'g læi.

Pa nɔ ndòo Tir ya bæi

- 25** Batoje gá Tarsis to njékodo nérabje læi, Nékingaje gə rɔnduba taa rɔi pəl-pəl Ŋgaw dan baa-boo-kadje'g.
- 26**Njélel batoje læi d'ari nun dɔ boo-manje'g, Lel ɿ bər tɛdi njigi-njigi ŋgaw dan baa-boo-kadje'g.
- 27**Nékingaje læi, gə loo-rab-néndogaje læi, gə nérabje, Gə njérakula mee batoje'g læi, gə njékwa ŋgabeeje læi, Gə njéɔl kəm batoje læi, Gə njérakula rab néje læi, Gə njéɔje læi lai gá d'isi mee bæe'g læi, Gə koso-dəwje lai gá bula digi-digi gá d'isi mee bæe'g læi lé D'wæi ŋgaw dan baa-boo-kadje'g ndɔ tuji'g læi.

- ²⁸Loo gé ndu nɔ̄ lə njékwa ɲgaw-batoje lai ɓar ndá Naɲgəra gé to ta baa-boo-kadje'g Gé gugu dɔi lé unda bala.
- ²⁹Deɛ lai gé d'isi lel batoje lai lé D'a kɪ mee batoje'g lə dee kuru naɲg. Njérakula mee batoje'g ləm, Gə njékwa ɲgabeeje dan baa-boo-kadje'g ləm tɔ lé D'a kaar naɲg.
- ³⁰D'a ra né wəl-wəl dɔi'g ləm, D'a ra né pénééné-pénééné ləm tɔ. D'a saa babur kɔm dɔ dee'g ləm, D'a nduburu gururu-gururu dan bu'g ləm tɔ,
- ³¹D'a ndisa dɔ dee ɲgori-ɲgori mbata lai ləm, D'a kula kubu-kwa-ndòo rɔ dee'g ləma, Mee dee gé adə dee mbag-mbag lé Deɛ d'a nɔ̄ ne gə meekɔ yoo ləm tɔ.
- ³²D'a kun pa nɔ̄ ndò nɔ̄ ne Dan nébəɲgərətɪ'g lə dee, D'a ndiɲga rɔ dee gə mbata lai pana: See ɓee gé ra ɓa to asəna gə Tir To asəna gə ɓee-boo nee gé tuji dan baa-boo-kad'g neelé wa.
- ³³Loo gé nérabje lai d'ɪ dan baa-boo-kadje'g tee raga Ndá i ar mee boo-koso-dəwje ndan tub-tub ləm, Némajije lai gə nérabje lai gé taa rɔi pəl-pəl lé ɓa I ar mbaije gé dɔ naɲg nee Tel to ne baoje ləm tɔ.
- ³⁴Loo gé baa-boo-kadje tədi njigi-njigi D'ari ndii manje'g igi pá lé Ndá nérabje lai gə koso-dəwje lai lai D'oso səi nɔ̄'d.
- ³⁵Dəwje lai gé dɔgoré-looje'g lé D'wa dɔ dee jiim mbata lai ləm, ʔəl-boo unda mbaije lə dee badə gaɲg dee ləma, Kəm dee tel wagəsa ləm tɔ.
- ³⁶Njérab néndogoje gé dan koso-dəwje'g lé D'ur kɔl piu mbata lai, I tel to nébəl ləm, Gə né gé tuji gə nɔ̄ ləm tɔ.

Ejekel 28

Ndərta gé gaɲg dɔ mbai gé Tir'g

- ¹Njesigəneɔ̄ ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- ²I ɲgon-dəw lé, ula mbai gé njekɔ dəb ɓeekɔ gé Tir pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ̄ pana: I beelé məəi'g pana: I to Ala. I si dɔ kalimbai'g lə Ala ɲgaw dan baa-boo-kadje'g! Nɛ i lé to dəw ɓó to Ala el. I un né gé məəi ndigi aree taa tor né gé mee Ala ndigi.
- ³Aa oo, i lé oo to gé kəmi àr yaɔ̄ unda Daniel ar né gé to loo-kiya'g kára kara iya rəa kəmi'g el.
- ⁴Gə goo kəmkàr gə gosonégər lai lé ɓa i iɲga ne nébaoje ləm, i mbɔ ne larlɔr gə larnda mee kəi-nébaoje'g lai ləm tɔ,
- ⁵Gə goo boo-kəmkàr lai gə tel kəm lar lai ɓa i ar nébaoje lai d'ɪ ne dɔ maree'd gé kédé-kédé tɔɓəi nébaoje lai lé d'ari beelé məəi'g.
- ⁶Gelee gé nee ɓa Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ̄ pa ne togəbè pana: To gé i un né gé məəi ndigi aree taa tor né gé mee Ala ndigi ndá,

⁷aa oo, n'a kòm dəw-də-beeje gə to bəl kədm-kədm unda dəwje gə ranɔ dɔi'g, deɛ d'a tɔr kiambas lə deɛ tuji ne maji kəmkàr ləi ləm, d'a tibi yiro dɔ maji pəd-pəd'g ləi ləm tɔ.

⁸D'a kɔsi kalaŋ kilai mee bwa'g ndá i a kwəi to gə deɛ gə tɔs deɛ pib-pib tɔl deɛ d'ɔm deɛ dan baa-boo-kadje'g bəe.

⁹Nɔ njetɔli'g lé see i a pana: I to Ala nja tɔbəi wa. I a to dəw bó a to Ala mee ji yee gə a tɔli'g lé el.

¹⁰I a kwəi yoo-kwəi lə njépole-magəje ji dəw-də-beeje'g mbata neɛ ba m'pata, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ ba pa bəe.

¹¹Njesigəneɛ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

¹²I ŋgon-dəw lé, un pa nɔ ndò mbai gə Tir! A kulá pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɛ pa togəbè pana: I ya gə nékwɔji maji kɔr njorɔŋ lə né ləm, kəmkàr taa rɔi pəl-pəl ləma, i maji pəd-pəd ləm tɔ.

¹³Kédé i to asəna gə loo-ndɔ lə Ala mee loo gə Ede, jərje gə gad deɛ ur kugu gə ri deɛ lə sarduanə, gə topajə, gə diamə, gə krijolitə, gə onikis, gə jaspə, gə sapir, gə eskarbuklə, gə emrodə, gə larlɔr taa rɔi pəl-pəl, dalèje gə buulaje to gə néra kulaje ləi gə deɛ gɔl deɛ d'unda deɛ pèrèrè d'wɔji ne ndɔ tum gini'g.

¹⁴Kédé i to Nékunda gə dara gə njekajɔ bada gə naji bagi, neɛ n'undai ndá n'ari to dɔ mbal'g lə Ala gə to gə kəmee, i njaa mbuna kɔr mbalje gə taa pər gəgəgə'g.

¹⁵I to njera né gə danasur rəw-kabije'g un kudée mee ndəa'd gə d'undai saar tee ne ndɔ gə d'ingə ne néra gə kori-kori rɔi'g lé.

¹⁶Gə goo boo tel kəm lar ləi lé néra gə kərm-kərm taa ne məəi pəl-pəl ari ra ne kaiya, i Nékunda gə dara gə njekajɔ bada lé neɛ n'ɔsi dɔ mbal'g lə Ala piriŋ n'ilai n'ari sané pá mbuna kɔr mbalje gə taa pər gəgəgə'g lé.

¹⁷I beelé məəi'g mbata maji pəd-pəd ləi ləm, ndubarɔ ləi lé ari tuji ne kəmkàr ləi ləm tɔ, neɛ n'ɔsi n'ilai nanɔ n'ari tel to né mbɔ kəm dɔ'g lə mbaije ya.

¹⁸Gə goo néra kori-korije ləi gə bula digi-digi ləm, gə tel kəm lar ləi gə gə goo rəbee el ləm tɔ lé i ila ne ndɔl dɔ looje ləi gə to gə kəmee'g, bəe ba neɛ n'ar pər i ne məəi'g rooi ne dula-dula ləm, neɛ n'ari tel ne bu dɔ nanɔ'd ləm tɔ kəm dəwje lai gə mbɔ nɔ dɔi'g sɔmɔmɔ lé.

¹⁹Dəwje lai gə gəri mbuna koso-dəwje'g lé d'wa dɔ deɛ jiim mbata ləi ləm, i tel to nébəl ləma, gə né gə tuji gə nɔ ləm tɔ.

Ndərta gə ganɔ dɔ bee gə Sidɔ'g

²⁰ Njesigəneɛ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²¹I ŋgon-dəw lé, tel kəmi par gə bee gə Sidɔ tegginta wɔji ne dəa!

22A pana: Mbaidɔmbaije gɔ Njesigəneɔ pa togəbè pana: I bee gɔ Sidɔ lé aa oo, nee n'aw səi gə ta! D'a kula rɔnduba dɔ nee'g mee bee'g lai ndá d'a gər to gɔ nee n'to Njesigəneɔ loo gɔ n'a gang rəw-taje læ nee dɔi'g læm, loo gɔ n'a riba dɔ meenda læ nee mee bee'g neelé læm tɔ.

23N'a kula gə yoo-koso mee bee'g læm, n'a kar məs ula nanɔ mbə-rəwje'g læa læm tɔ, d'a kɪ gə looje bəd-bəd ree gə kiambas tɔl dee ne kɔm dee nanɔ rib-rib mee bee'g, bəe ba d'a gər to gɔ nee n'to Njesigəneɔ ya.

Israɛlje d'a si dan meekulɔm'g

24Bèe ba yeɛ a to kun gɔ njekɔs gɔl loo el læm, a to nɔar mba tuga ne gel-bɔje læ Israɛl gogo el nɔa læm tɔ mbuna deɛ lai gɔ gugu dɔa sub gɔ d'əjee bəi-bəi lé. Ndá d'a gər to gɔ nee n'to Mbaidɔmbaije gɔ Njesigəneɔ ya.

25Mbaidɔmbaije gɔ Njesigəneɔ pa togəbè pana: Loo gɔ n'a kɪ gə gel-bɔje læ Israɛl mbuna koso-dəwje gɔ nee n'sané dee keneɔ lé mbɔ dee dɔ nɔ'd ndá n'a riba dɔ meenda læ nee kar ginkoji dəwje gə ranɔ d'oo, tɔbəi d'a si mee bee'g læ dee gɔ nee n'ar kura læ nee Jakob lé.

26D'a si keneɔ gə meekulɔm læm, d'a ra kəije læma, d'a ndɔ nduúje læm tɔ, d'a si keneɔ gə meelɔm loo gɔ n'a gang rəw-taje læ nee dɔ dəwje lai gɔ gugu dɔ deɛ gɔ d'əji dee bəi-bəi lé. Ndá d'a gər to gɔ nee n'to Njesigəneɔ, Ala læ dee ya.

Ejekel 29

Ndərta gɔ gang dɔ Ejiptəje'g

1Mee læb gɔ njekɔm'g dɔg lé nai gɔ njekɔm'g dɔg ra ndɔ dɔg-giree-joo ndá Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

2I nɔon-dəw lé tel kəmi par gɔ rɔ Paraɔ'g mbai gɔ Ejiptə tegginta wɔji ne dɔa læm, wɔji ne dɔ Ejiptəje lai læm tɔ.

3Maji kari pa pana: Mbaidɔmbaije gɔ Njesigəneɔ pa togəbè pana: Aa oo, i Paraɔ, mbai gɔ Ejiptə lé n'aw səi gə ta, i bəgərə-mar gɔ aw to mee baa-boo'g lai lé i pana: Baa-boo lai to kaj-i ya, i nja ba gɔ njerea lé!

4N'a tuga ki ka tai'g læm, n'a kar kajije gɔ baa-boo'g lai d'ul nɔ nɔgwɔii'g læm tɔ ndá n'a ndɔri dan baa-boo'g lai teɛ səi raga nɔ'd gə kajije gɔ keneɔ lai gɔ d'ul nɔ nɔgwɔii'g lé.

5N'a rɔgi piriɔ kilai dɔdilaloo'g, i gə kajije lai gɔ dan baa-boo'g lai. I a koso mee ndɔje'g ne dəw a kuni kundai tar el læm, a dubi el læm tɔ. N'a kari tel to néɔ læ daje gə yelje.

6Yen ba dəwje gɔ Ejiptə lai d'a gər ne to gɔ nee n'to Njesigəneɔ. Mbata deɛ to kaar kó-ab gəd rɔ læ gel-bɔje læ Israɛl.

7Loo gɔ d'uni ji dee'g ndá i təd ɔs dɔ tam dee riba bədədə-bədədə, loo gɔ deɛ gəd rɔ dee rɔi'g ndá i təd kəs-kəs ar bəd dee unda ndolé.

- ⁸Gelee gé nee ba Mbaidɔmbaije gé Njesigəneə pa ne togábè pana: Aa oo, n'a kar dee ree rɔ səi gé kiambas ndá n'a tuji ne dəwje gé daje gé mee bee'g lai lé pugudu-pugudu.
- ⁹Bee gé Ejiptə a tel to dɔdilaloo gé wa ηgɔ njag-njag ndá d'a gər to gé nee n'to Njesigəneə ya. Mbata yee pana: Baa-boo lé to kə nee, nee ba gé njerea.
- ¹⁰Gelee gé nee ba aa oo, nee n'aw səi-i gé baa-boo lai gé ta tɔbəi n'a kar bee gé Ejiptə tel to dɔdilaloo gé wa ηgɔ njag-njag un kudee Migdɔl saar tee Sienə ləm, gə saar tee rəw-nimje gé Etiopi ləm tɔ.
- ¹¹Dəw kára kara a kila gɔlee keneη el ləm, da kára kara a kila gɔlee keneη el ləm tɔ. A to bèe ya lal kar dəw si keneη as ləb rɔ-sɔ.
- ¹²N'a kar bee gé Ejiptə tel to dɔ nduba mbuna beeje gé tuji pugudu-pugudu'g ləm, bee-booje ləa d'a kwa ηgɔ njag-njag mbuna bee-booje gé wa ηgɔ njag-njag ləm tɔ as ləb rɔ-sɔ. N'a tila Ejiptəje mbuna ginkoji dəwje gé ranj'g ləm, n'a sané dee kadkad mee beeje'g bəd-bəd ləm tɔ.
- ¹³Mbaidɔmbaije gé Njesigəneə pa togábè pana: Loo gé ləb rɔ-sɔ a kun díao ndá n'a mbɔ Ejiptəje mbuna koso-dəwje-dəwje gé nee n'sané dee keneη lé dɔ nɔ'd.
- ¹⁴N'a tel gé Ejiptəje gé d'aw sə dee bee-bər'g lé ree sə dee ndá n'a ree sə dee mee bee gé Patros gé to bee gé gin dee i keneη tɔbəi lé neelé ba d'a tum gin beeko gé kul kwɔji-kwɔji keneη tɔ.
- ¹⁵Yee a to beeko gé əi el unda mareeje ndá yee a tel kur dɔ ginkoji dəwje gé ranj'g el ηga ləm, n'a rəm sə dee mba kar dee dum dɔ ginkoji dəwje gé ranj el ηga ləm tɔ.
- ¹⁶Beeko neelé a to nékunda-mee-yel lə gel-bɔje lə Israel el ηga, yee a kar mee dee olé dɔ néra kori-korije'g lə dee loo gé dee tel kəm dee gé rɔ Ejiptəje'g. Bèe ba d'a gər to gé nee n'to Mbaidɔmbaije gé Njesigəneə ya.
- ¹⁷Mee ləb gé njekɔm'g rɔ-joo-giree-siri lé to ndɔ kára mee naj gé dɔtar lé ndá Njesigəneə ulam ta gé rɔtaje nee pana:
- ¹⁸I ηgon-dəw lé Nebukadnesar, mbai gé Babilɔn ar njérɔje ləa ra kula gé kədərə gə mba rɔ ne gə bee gé Tir, dɔ dəwje lai rəd peni-peni ləm, dɔ tam dee mbɔr mbɔji-mbɔji ləm tɔ, ne yee əsé njérɔje ləa d'ingə né kára gé nédɔji dee mee bee gé Tir'g dɔ kula gé dee ra mba rɔ ne səa lé el.
- ¹⁹Gelee gé nee ba Mbaidɔmbaije gé Njesigəneə pa ne ta togábè pana: Aa oo, nee n'ar Nebukadnesar, mbai gé Babilɔn bee gé Ejiptə. Yee a taa nébaoje gé keneη ləm, yee a kunda dee banrɔ ləma, yee a kodo nébanrɔje gé keneη ləm tɔ, yee ba a to nékoga-dɔ-ji njérɔje ləa ya.
- ²⁰Nee n'aree bee gé Ejiptə gé nékoga-dɔ-jia mbata rɔ gé yee rɔ gə bee gé Tir, mbata dee ra kula d'am-ma. Mbaidɔmbaije gé Njesigəneə ba pa bèe.

²¹Mee ndəa'g neelé n'a kar siŋga gel-boje lə Israel i dɔ maree'g ləm, n'a kari tee tai pata dan dee'g ləm tɔ. Bèe ba d'a gər ne to gə nee n'to Njesigəneə lé ya.

Ejekel 30

Njesigəneə a riba dɔ oŋg ləa dɔ Ejiptəje'g

¹Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²I ŋgon-dəw lé, tegginta pana: Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa togəbè pana: Noje, siije ne mbigi-mbigi! ndɔ némeekɔ'g!

³Mbata ndɔ lé aw gə nee dəb, ndɔ lə Njesigəneə aw gə nee dəb ya, to ndɔ gə loo dəb rigim, a to kàree lə ginkoji dəwje gə raŋg ya.

⁴D'a ree gə kiambas rɔ ne gə Ejiptəje ndá bəl-boo a taa mee bee gə Etiopi pəl-pəl loo gə yoo-dəwje a to rib-rib mee bee gə Ejiptə'g ləm, loo gə d'a taa nébaoje ləa ləma, d'a kar gin bee neelé tuji pugudu-pugudu ləm tɔ.

⁵Etiopije gə Putje gə Ludje gə Arabi bura gə Kubje gə njébeeje gə manrɔ dee d'ar nɔ lé d'a kwəi yoo-kiambas sə dee nɔ'd.

⁶Njesigəneə pa togəbè pana: Njégəd bee gə Ejiptəje lé d'a kwəi ləm, siŋgamonjee gə yee aw beelé ne lé a tuji ləm tɔ, un kudee Migdɔl saar tee Siənə lé deɛ d'a kwəi yoo-kiambas, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə ba pa bèe.

⁷D'a tuji dee pugudu mbuna beeje gə tuji pugudu'g ləm, bee-booje ləa d'a kwa ŋgɔ njag-njag mbuna bee-booje gə d'wa ŋgɔ njag-njag'd lé ləm tɔ.

⁸Loo gə n'a kila pər mee bee gə Ejiptə'g kar njégədeje lai təd rém-rém ndá yee ba d'a gər ne to gə nee n'to Njesigəneə ya.

⁹Mee ndəa'g neelé njékaikulaje d'a kɪ rɔ nee'g kaw gə batoje kaw jɔg Etiopije loo-si-ləm'g lə dee, bəl-boo a to mbuna dee'g to gə mee ndɔ kɔ Ejiptə'g bèe mbata aa oo, néje neelé si aw gə nee dəb ŋga!

¹⁰Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa togəbè pana: Ji Nebukadnesar, mba gə Babilɔn lé ba n'a sané ne koso-dəwje gə Ejiptə gə bula digi-digi lé kad-kad.

¹¹Yee gə koso-dəwje ləa səa nɔ'd lé deɛ gə to njéra nékərm-kərmje ur dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g lé d'a kula dee kar dee d'aw mba tuji bee lé, deɛ d'a kɔr kiambasje lə dee rɔ ne gə Ejiptə kar yoo-dəwje taa mee bee pəl-pəl.

¹²N'a kar kəm-rəw-manje tudu kurum-kurum ləm, n'a kila bee mee ji njémeeyèrje'g ləm tɔ, n'a kar ji dəw-dɔ-beeje tuji bee gə néje gə to keneŋ pugudu-pugudu. Nee Njesigəneə ba m'pa bèe.

¹³Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa togəbè pana: N'a tuji magə-poleje ləm, n'a tər néndajije gə gə mɪdé ba mee bee gə Nɔp rɔd-rɔd ləm tɔ. Mba gə njekaa dɔ dəb beekɔ gə Ejiptə a godo ləm, n'a kɔm bəl-boo dɔ bee gə Ejiptə'g ləm tɔ.

14N'a kar Patros tel to dɔ nduba ləm, n'a kila pər dɔ Soa'g ləma, n'a gangta dɔ No'g ləm tɔ.

15N'a kɔm boo-onɔg lə neɛ dɔ Si gə to gadloo-kaar-kɔgərɔ lə Ejiptəje ləm, n'a kar koso-dəwje gə No gə bula digi-digi lé d'udu guduru ləm tɔ.

16N'a kila pər dɔ bee gə Ejiptə'g, nébəngərəti a ra njé gə Si ləm, kəm ndògo-bɔrɔ gə tɔ lé a kar No to raga ndəgəsə ləma, tɔbəi njébaɛje lə Nop lé d'a dum dəa dan kàrá ləm tɔ.

17Basaje gə Ɔn gə Pi-Béset lé d'a kwəi yoo-kiambas ləm, njé gə bee-booje'g neelé d'a kwa dee kaw sə dee bee-bər'g ləm tɔ.

18Loo gə n'a təd néməmənə lə Ejiptə kar siŋgamonɔ ləa gə yee aw beelé ne lé unda ŋganɔge ndá lookàr a tel loondul mee bee gə Tapanes'g. Mum a dəb dɔ Tapanes'g ləm, d'a kwa ŋganeeje gə dené kaw sə dee bee-bər'g ləm tɔ.

19N'a gang rəwta lə neɛ dɔ Ejiptəje'g ndá d'a gər to gə neɛ to Njesigəneə ya.

Mbai gə Babilɔn to nékula lə Njesigəneə

20Ndɔ gə njekɔm'g siri mee naj gə dɔtar mee ləb gə njekɔm'g dɔg-giree-kára lé Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:

21I ŋgon dəw lé, neɛ n'təd kag ji Paraɔ, mbai gə Ejiptə, ndá aa oo, dəw a tɔ mba karee ər kəmsə el ləm, d'a kwa gə sɛngəre mba karee asəna mba karee ŋgəŋ ne mba karee wa ne kiambas el ləm tɔ.

22Gelee gə nee ba Mbaidɔmbaije gə Njesigəneə pa ne togábè pana: Aa oo, neɛ n'aw gə Paraɔ, mbai gə Ejiptə gə ta ndá n'a təd kag jia gə to maji ləm, gə yee gə təd kédé lé ləm tɔ tɔbəi n'a kar kiambas gə jia'g oso naŋg.

23N'a kɔm Ejiptəje mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm, n'a sané dee gə dɔ beeje gə bəd-bəd ləm tɔ.

24N'a kar kag ji mbai gə Babilɔn bar mèr-mèr ləm, n'a kula kiambas lə neɛ jia'g ləm tɔ, n'a təd kag ji Paraɔ ndá yee a tumə ŋgururu-ŋgururu neə'g asəna gə dəw gə iŋga doo gə as yoo bèe.

25N'a kar kag ji mbai gə Babilɔn bar mèr-mèr ne kag ji Paraɔ a kunda ndolé. Bèe ba d'a gər ne to gə neɛ n'to Njesigəneə loo gə n'a kula kiambas lə neɛ ji mbai gə Babilɔn'g ba yee a kwa kwɔji ne dɔ bee gə Ejiptə njoron lé.

26N'a kɔm Ejiptəje mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm, n'a sané dee gə dɔ beeje bəd-bəd ləm tɔ. Bèe ba d'a gər ne to gə neɛ n'to Njesigəneə ya.

Ejekel 31

Mbai gə Ejiptə to asəna gə kag-sədrə bèe

1Mee ndɔ gə dɔtar gə mee naj gə njekɔm'g munda mee ləb gə njekɔm'g dɔg-giree-kára lé Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:

- ²I ngon-dəw lé, dəji Paraḡ, mbai gé Ejiptə gə koso-dəwje læa gé bula digi-digi lé pana: I lé see boo-ronduba læi to asəna gə kə nawa.
- ³Aa oo, Asiri to kag-sədrə gé Libā, Barkəmeeje kura yaḡ læm, Kameeje idi lub-lub læm, Kagee ḡgal læma, Semee teḡ tar dan barkəmeeje gé ndər siḡ-siḡ læm tɔ.
- ⁴Manje d'aree ra tɔḡ læm, 'Bul mán aree ḡgal pur-pur læm tɔ, Baa-boo ula gugu dəa loo gé meḡ keneḡ Ar kəm-rəw-manje d'ula D'ɔm gel kagje lai gé mee ndɔ'g.
- ⁵Gelee gé nee ba kagee ḡ ḡgal Ur ne dɔ kagje lai gé mee ndɔ'g læm, Barkəmeeje tɔ ne yéḡgé-yéḡgé d'alé D'un loo lad-lad læm tɔ, Manje gé taa loo pəl-pəl ba Aree tɔḡ ne,
- ⁶Yelje lai gé pə dara'g Ra kəije læ dee barkəmeeje'g læm, Gel barkəmeeje'g lé Daje lai gé mee wala'g d'oji ḡgan deeje keneḡ læma, Ginkoji dəwje gə raḡḡ gé bula digi-digi lai lé D'isi ndilee'g læm tɔ.
- ⁷Yee kura yaḡ mbata boi læa læm, Gə barkəmeeje gé d'alé lé læm tɔ. Mbata ḡgiráje andə dan mán'd gé to yaḡ lé.
- ⁸Kag-sədrəje gé mee ndɔ'g læ Ala maji d'undá el læm, Kag-sipresje d'as gə barkəmeeje el læma, Kag-platanəje kara to to gé barkəmeeje el læm tɔ, Kag kára kara gé mee ndɔ'g læ Ala gé kura as səa lé godo.
- ⁹Neḡ n'aree maji pəd-pəd Gə barkəmeeje gé tɔ yéḡgé-yéḡgé Ndá kagje lai gé Edə mee ndɔ'g læ Ala ra kəmkəḡ dəa'g.

Mbai gé Ejiptə a tuji to gé kag-sədrə gé təd kərm-kərm bəe

- ¹⁰Gelee gé nee ba Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ pa ne togábè pana: Mbata kagee ḡgal pur-pur læm, mbata sémee teḡ tar dan barkəmeeje gé ndər siḡ-siḡ læma, mbata ti gé yee ti rəa mbata ḡgal læa læm tɔ lé
- ¹¹ndá neḡ n'ilá ji bao-rɔje læ ginkoji dəwje gə raḡḡ'g mba kar dee ra səa gə goo meeyèr læa, neḡ lé n'tubá mbə.
- ¹²Dəw-dɔ-bəeje gé to njéra nékərm-kərmje kunda mar deeje mbuna ginkoji dəwje gə raḡḡ'g lé tugá jəḡ-jəḡ d'ubá wɔḡ d'yá. Barkəmeeje toso dɔ mbalje'g gə mee wəl-looje'g lai læm, barkəmeeje gé lam-lam lé təd d'ɔm kəm kila-rəw-majə'g lai gé mee bəe'g læm tɔ ndá koso-dəwje lai gé dɔ naḡḡ nee d'ɔr rɔ dee ndilee'g d'ubá d'yá.
- ¹³Yelje gé pə dara'g ree d'isi dɔ ḡḡbəeje'g læm, daje lai gé mee wala'g ra loo-to dee mbuna barkəmeeje gé lam-lam lé læm tɔ
- ¹⁴mba kar kagje lai gé d'aar ta manje'g lé d'a kar dee ḡgal pur-pur el ḡga læm, mba kar sém dee teḡ tar dan barkəm deeje gé ndər siḡ-siḡ'd lé el ḡga læma, mba kar kag-sənəje lai gé d'ai mán yaḡ lé ḡgal dee a to to gé kédé el ḡga læm tɔ. Mbata dee lai lé yoo ba wɔji dɔ dee kar dee d'aw gin naḡḡ'd bər mbuna dəwje lai gé dubu dee bwa-dɔbar'g nɔ'd.

¹⁵Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: ndɔ́ gá yee aw loo-si njé gá d'wəi'g lé nee n'ar kwa-ndòo-yoo taa loo pəl-pəl ləm, nee n'aiŋ ŋgaŋ bul mán gə mbata læa læma, n'ɔg ne baaje loo kula ləm tɔ. Manje gá boo-boo rəm d'ar naŋg ləm nee n'ar Liba si dan meeko'g gə mbata læa læma, kagje lai gá mee wala'g tudu kurum-kurum ləm tɔ.

¹⁶Kaa tuji læa gá bar lé nee n'ar ginkoji dəwje gə raŋg d'unda ne bala loo gá n'ɔsee n'ilá loo-si njé gá d'wəi'g gə njé gá dubu dee bwa-dɔbar'g nɔ'd lé, kagje lai gá Ede gə kura kagje læ Liba gá maji d'unda mar deeje gá d'ai mán yaɔ lé mee dee to ləm gin naŋg'd bər.

¹⁷Dee kara d'aw səa nɔ'd loo-si njé gá d'wəi'g rɔ njé gá d'wəi yoo-kiambas'g, kédé lé dee to njégədeeje ləm, dee d'isi ndilee'g mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm tɔ.

¹⁸See nɔ́ ba rɔnduba læa gə boo læa as səi mbuna kagje gá Ede wa. D'a kɔsi kalaŋ kilai kari aw gin naŋg'd bər gə kagje gá Ede nɔ'd ləm, i a to dan njépole-magəje'g gə dee gá d'wəi yoo-kiambas ləm tɔ. Yee ba gá né gá a tee dɔ Parao'g gə dɔ njé'g læa gá bula digi-digi lé! Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

Ejekel 32

Pa nɔ́ ndòo mbai gá Ejiptə

¹Ndɔ́ gá dɔtar gá mee nai gá njekəm'g dɔg-giree-joo mee læb gá njekəm'g dɔg-giree-joo lé Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²I ŋgon-dəw lé, un pa nɔ́ ndòo Parao, mbai gá Ejiptə! A kulá pana: I lé to tana gə ŋgon toboi mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g, I to tana gə mar dan baa-boo-kadje'g ləm, I al uru dan mán baa'g læi ləm, I bugulu manje gə gɔlije læma, I tuga paŋgəm maneje puguju-puguju ləm tɔ.

³Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: N'a kila bura læ nee kai ne dɔi mbuna koso-dəwje gá bula digi-digi gá mbɔ dɔ nɔ́ lé ndá d'a ndɔri gə bura læ nee kilai raga.

⁴N'a rɔgi kilai naŋg ləm, n'a kari to mee wala'g ləm tɔ, ndá n'a kar yelje lai gá pə dara'g ree mbɔ nɔ́ dɔi'g ləm, n'a kar daje lai gá dɔ naŋg nee d'usai d'ari as dee nag-nag ləm tɔ.

⁵N'a kila nini dɔ mbalje'g ndá n'a kar mbidai taa mee wəl-looje pəl-pəl,

⁶N'a kar məsi ula mee bee gá i aw alé keneŋ saar tee dɔ mbalje'g ndá i a taa loo kəm-rəw-manje'g pəl-pəl.

⁷Loo gá n'a kar néndogó læi wəi misi ndá n'a kila né kəm dara'g ndá n'a kar kérémeje gá keneŋ ndogó el ləm, n'a kar mum ɔ kəm kàr læma, nai a ndogó el ləm tɔ.

⁸N'a kar néndogóje gá mee dara'g tel ndogó el gə mbata læi, tɔbəi n'a kar loondul dəb dɔ bee'g læi rigim. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

⁹Loo gé n'a kila mber tuji lai kar ginkoji dɔwje gə ranɔ gé mee beeje'd gé i gər dee kédé el ndá n'a kar koso-dɔwje bula d'a si ne dan meekɔ'g.

¹⁰N'a kar koso-dɔwje bula d'wa dɔ dee jiim mbata lai ləm, bəl-boo a kunda mbaije lə dee badə ganɔ dee mbata lai ləm tɔ loo gé n'a tɔji dee kiambas lə neɛ, gə kàrje lai lé deɛ d'a kunda bala tigi-tigi keneɲ mbata kəmə lə dee, nana kara a kunda bala mbata kəmə læ-læ ndɔ tuji'g lai.

¹¹Mbata Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: Njérɔje lə mbai gé Babilɔn d'a bugu nɔ dɔi'g,

¹²n'a tuji njé'g lai gé bula digi-digi lé gə kiambas lə dɔwje gé to bao-rɔje, deɛ lai gé to njéra nékərm-kərmje kunda mar deeje mbuna koso-dɔwje-dɔwje'g. D'a kar beelé lə Ejiptə udu guduru ndá dɔwje læ lai gé bula digi-digi lé d'a tuji pugudu-pugudu ya.

¹³N'a kar nékulje læ lai gé d'aar ta manje gé boo-boo'g lé tuji pugudu-pugudu, gɔl dɔw əsé gɔl da a bugulu manje neelé el nɔga.

¹⁴Yen ba n'a kar dɔ maneje toso dɔɔ-dɔɔ ləm, n'a kar mán baaje læ ula to gé ubu bèe ləm tɔ. Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bèe.

¹⁵Loo gé n'a kar bee gé Ejiptə tel to dɔ nduba ləm, n'a kar dee d'odo nékinga lə bee mbad-mbad læma, n'a tuji njé gé d'isi keneɲ pugudu-pugudu ləm tɔ ndá d'a gər to gé neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

¹⁶Yee ba to pa nɔ ndòo gé d'a kɔs, nɔgalə ginkoji dɔwje gə ranɔ gé dené d'a kɔs pa nɔ ndòo neelé. D'a karee wɔji ne dɔ Ejiptə gə dɔ njé'g læ gé bula digi-digi lé. Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bèe.

Pa nɔ ndòo koso-dɔwje gé d'un banɔa dɔ dee'g

¹⁷Ləb gé njekɔm'g dɔg-giree-joo lé loo gé naj gé dɔg-giree-joo ra ndɔ dɔg-giree-mi ndá Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

¹⁸I nɔgon-dɔw lé, nɔ koso-dɔwje gé Ejiptə gé bula digi-digi lé sii ne mbigi-mbigi, ɔs Ejiptəje gə nɔgalə ginkoji dɔwje gə ranɔ gé dené gé to njésingamonje ɔm dee gin nanɔ'g gé bər gə njé gé dubu dee bwa-dɔbar'g nɔ'd.

¹⁹See nɔ ba maji pəd-pəd undai wa. Maji kari rəm aw to gə njépole-magəje nɔ'd!

²⁰D'a kwəi mbuna deɛ gé d'wəi yoo-kiambas'g. Kiambas lé d'ar dee mbɔ. Ndɔrje Ejiptə gé njé'g læ gé bula digi-digi awje sə dee!

²¹Loo-si njé gé d'wəi'g lé bao-rɔje gé to njésingamonje d'a kula yeɛ gə deɛ gé to njégədeje lé ta. Deɛ dubu dee d'ar dee to nanɔ nɔga, deɛ to njépole-magəje gé d'wəi yoo-kiambas lé.

²²Lée nee ba mbai gé Asiri to keneɲ gə njérɔje læ lai gé bula digi-digi ar dɔbar dee aɔ dɔa sub. Deɛ lai lé d'wəi yoo-kiambas ya.

23Dɔ́bar dee to godə loo'g nanɔ kɔ́rɔɔ ndá koso-njéɔje læa gá bula digi-digi lé kara dɔ́bar dee aɔ dɛa sub tɔ. Deɛ lai d'wəi yoo-kiambas ya. Deɛ gá to njékɔm bəl-boo mee bee'g læ njé gá d'isi kamba lé.

24Lée nee ba mbai gá Elam to keneɔ ar njé'g læa gá bula digi-digi gugu dɔ dɔbaree sub, deɛ lai lé d'wəi yoo-kiambas ya. Deɛ to njépole-magəje gá d'aw gin nanɔ'd gá bər lé deɛ gá to njékɔm bəl-boo mee bee'g læ njé gá d'isi kamba ndá deɛ d'aw gá rɔkul-boo læ dee rɔ njé gá dubu dee bwa-dɔ́bar'g.

25D'ar loo-tée-yee gə njé'g læa gá bula digi-digi lé to mbuna njé gá d'wəi'g læm, dɔ́bar dee gugu dɛa sub læm tɔ, to deɛ lai gá to njépole-magəje gá d'wəi yoo-kiambas, mbata deɛ to njékɔm bəl-boo mee bee'g læ njé gá d'isi kamba'g ndá d'aw gə rɔkul-boo læ dee rɔ deɛ gá dubu dee bwa-dɔ́bar'g, d'ar dee to mbuna njé gá d'wəi'g.

26Lée nee ba mbaije gá Mesek, gə Tubal, gə njé'g læ deɛ gá bula digi-digi to keneɔ ar dɔ́barje læ deɛ gugu dɔ dee sub. Njétar-Alaje neelé d'wəi yoo-kiambas mbata deɛ to njékɔm bəl-boo mee bee'g læ njé gá d'isi kamba lé.

27Njé gá tɔl dee mbuna njépole-magəje'g lé to nɔ'd gə bao-rɔje el, deɛ d'aw loo-si njé gá d'wəi'g gə néɔje læ dee nɔ'd læm, deɛ gəd dɔ dee gə kiambasje læ dee læma, ta néra kori-korije læ dee wa dɔ sigarɔ deeje. Mbata deɛ to nébəl-boo gá njeboonéje mee bee'g læ njé gá d'isi kamba lé.

28I ya kara a tuji mbuna njépole-magəje'g ndá i a to gə njé gá d'wəi yoo-kiambas lé nɔ'd.

29Lée gá neelé ba Edɔmje gə mbaije læ dee gə nɔgan-mbaije lai gá njékaa dɔ dɔb beekoje læ dee to keneɔ, deɛ neelé lé to njésingamonje kara d'ar dee to gə deɛ gá d'wəi yoo-kiambas nɔ'd ya, deɛ to gə njépole-magəje læm, gə deɛ gá dubu dee bwa-dɔ́bar'g læm tɔ.

30Lée gá nee ba nɔgan-mbaije lai gá njékaa dɔ dɔb beekoje gá kel dɔgel læm, gə njé gá Sidɔ lai læm tɔ to keneɔ, deɛ gá d'aw rɔ njé gá d'wəi'g lé, lé singamon læ dee ɔm bəl dɔ loo'g ya kara rɔkul dɔb dɔ dee'g, njépole-magəje neelé to gə njé gá d'wəi yoo-kiambas nɔ'd ndá d'aw gə rɔkul-boo læ dee rɔ njé gá dubu dee bwa-dɔ́bar'g.

31Paraɔ a koo dee ndá mee a kul læm mbata njé'g læa gá bula digi-digi lé læm, gə njé'g læa gá d'wəi yoo-kiambas læma, gə njéɔje læa lai læm tɔ. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bəe.

32Mbata n'a kɔm bəl-boo læ neɛ dɔ bee læ njé gá d'isi kamba'g ndá d'a to dan njépole-magəje'g nɔ'd gə deɛ gá d'wəi yoo-kiambas, yee ba gá Paraɔ gə njé'g læa gá bula digi-digi lé. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bəe.

Ejekel 33

Ala ar njetegginta lé to njengəmloo

1Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

²I ngon-dəw lé, pata ar ngalə koso-dəwje ləm ula dee pana: Loo gé m'ar dee ree gə kiambas dɔ bee gé kára'g nɛ koso-dəwje gé mee bee'g neelé d'ɔr dəw kára mbuna dee'g d'undá gé njeŋgəmloo ba

³Bó lé dəw neelé oo deɛ gé d'isi ree gə kiambas dɔ bee'g ba im tɔtɔ ndəji ne koso-dəwje,

⁴Bó lé dəw gé oo ndu tɔtɔ gé bar lé ba udu mbia dɔ'g ar dee d'ubá naŋg bus gə kiambas ndá ta məs dèbee neelé a kwa dəa-yeɛ nja.

⁵Yeɛ oo ndu tɔtɔ gé bar ya nɛ yeɛ udu mbia dɔ'g ndá ta masee a kwa dəa-yeɛ nja, bó lé yeɛ tuga mbia oo ne mbər ndəji lé ndá yeɛ a kaji rəa ya.

⁶Bó lé njeŋgəmloo oo to gé deɛ d'isi ree gə kiambas ba im tɔtɔ el ba koso-dəwje d'oo mbər ndəji lé el ar dee ree gə kiambas ree tɔl ne dəw kára ndá dèbee neelé a kudu mbata néra kori-kori læa ya nɛ n'a tel dəji njeŋgəmloo ta məs dəw neelé gé wa dəa lé.

⁷Ma ngon-dəw lé neɛ n'undam gé njeŋgəmloo mbata gel-bɔje læ Israel. M'a koo ta gé i ta neɛ'g ndá m'a ndəji dee kar neɛ.

⁸Loo gé n'ula njemeeyèr m'pana: I njemeeyèr lé i a kwəi! 'Bó læ ma m'pata mba kar njemeeyèr uba ne goo rəw néra meeyèr læa yə el ndá njemeeyèr neelé a kwəi dan néra kori-kori'g læa ya nɛ ta masee a kwa dɔm kar neɛ n'dəjim géé.

⁹Nɛ bó lé ma m'ula njemeeyèr mba karee uba goo rəw néra meeyèr læa yə ba yeɛ uba yə el ndá yeɛ a kwəi dan néra kori-kori'g læa ya nɛ ma ba yè m'a kaji rɔm ya.

Njemeeyèr gé ɔs badm tel gé rɔ Njesigəneɔ'g lé a kaji

¹⁰Ma ngon-dəw lé maji kam m'ula gel-bɔje læ Israel m'pana: Seɛ pajena: Kaltaje læ sí gə kaiya ra síje wa dɔ síjeɛ ya, gelee gé nee ba jeɛ j'undaje ne ndolè gə mbəa, see j'a kaskəm si kəmba to gé ban wa.

¹¹Maji kam m'ula dee m'pana: Neɛ n'to njesikəmba! Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bəe, né gé wa mee neɛ lé to mba kar njemeeyèr wəi ba el nɛ karee un panjaa gé sigi si ne kəmba ba wa mee neɛ. ɔsje badm telje, ubaje goo rəw néra gé majel læ sí yaje, see a kwəije mba dɪ tɔbəi wa, seɛ gel-bɔje læ Israel.

¹²Ma ngon-dəw lé maji kam m'ula ngalə koso-dəwje ləm m'pana: Néra gé gə dɔ najee læ njera né gé gə dɔ najee gé yeɛ ra kédé lé a kajee ndɔ kalta'g læa el, meeyèr læ njemeeyèr gé yeɛ ra kédé a karee tuga loo oso ndɔ kɔs badm tel'g læa el tɔ, togábè ba néra gé gə dɔ najee læ njera né gé gə dɔ najee gé yeɛ ra kédé lé a kaskəm karee si ne kəmba ndɔ kalta'g læa el tɔ.

¹³Loo gé neɛ m'pana: Njera né gé gə dɔnajee a si kəmba ba bó lé yeɛ ɔm méé dɔ néra gé gə dɔ najee'g læa tel ra né kori-kori ndá n'a kar mee neɛ wəi dɔ néra gé gə dɔ najee'g læa lé ndá yeɛ a kwəi mbata néra kori-kori gé yeɛ ra lé.

- 14**Loo gá nee n'ula njemeeyèr m'pana: I a kwèi! ba bó lé yeë uba goo kaiya læa ya ra ne né gá danasur læm, ra ne né gá gə dɔ najee læm tɔ,
- 15**bó lé yeë tel gə nékɔsnaŋ ar njea gá yeë tona né lé læm, tel gə né gá yeë bogo ar njea læma, bó lé yeë un goo ndukunje gá d'ar dɔw si ne kɔmba ra ne né gá kori-kori el læm tɔ ndá yeë a si kɔmba bó a kwèi el.
- 16**Kaiyaje lai gá yeë ra lé n'a kar mee nee wəi dɔ'g, yeë ra né gá danasur læm, gə né gá gə dɔ najee læm tɔ ndá yeë a si kɔmba.
- 17**Ŋgalə koso-dəwje læm pana: Rəw læ Mbaidɔmbaije to gə goo rəbee el. To deë ya ba rəw læ dee to gə goo rəbee el.
- 18**Bó lé njera né gá gə dɔ najee uba goo néra gá gə dɔ najee læa ya tel ra né gá kori-kori ndá yeë a kwèi gə mbəa ya.
- 19**Bó lé njemeeyèr uba goo meeyèr læa ya tel ra né gá danasur læm, gə né gá gə dɔ najee læm tɔ ndá yeë a si kɔmba gə mbəa ya tɔ.
- 20**Sej pajena: Rəw læ Mbaidɔmbaije to gə goo rəbee el. Sej gel-bɔje læ Israəl lé nana kara n'a gaŋg rəwta dəa'g gə goo panjaa læa ya.

Bee gá Israəl a to dɔ nduba piu-piu

- 21** Ləb gá njekɔm'g dɔg-giree-joo goo kwa gá d'wa sí d'aw sə sí bee-bər'g lé loo gá nai gá njekɔm'g dɔg ra ndɔ mi ndá dɔw kára gá i Jerusalem ai lé ree iŋgam ulam pana: Deë dum dɔ bee-boo lé mbə!
- 22**Bad ba kar njekai lé ree bəi ndá ji Njesigəneə to dɔm'g kàrkemetag, ndá Njesigəneə ar tam teë loo gá njekai lé ree teë rɔm'g gə ndɔ lé. Tam teë am m'pata bó m'isi mundu el ŋga.
- 23**Yen ŋga Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- 24**I ŋgon-dəw lé, deë gá d'isi dɔ nduba'g mee bee gá Israəl'g lé pana: Abrakam nai gə karee ba ne yeë iŋga bee lé gá né keə, jeë gá m'bula digi-digi lé d'ar sí bee lé gá né kə sí tɔ.
- 25**Gelee gá nee ba maji kari ula dee pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə pa togəbè pana: Sej sɔje dakasɔ da gə məsee nɔ'd læm, sej waje magəje læ sí meë sí'g læma, sej ilaje məs læm tɔ. Ŋga see bee lé a to kə sí ya wa.
- 26**Sej ɔmje meë sí dɔ kiambas'g læ sí raje ne néje gá minə jɔmri-jɔmri ar nana kara mbuna sí'g ula ne sul dɔ dené'g læ njeboatakəi læa. Ŋga see bee lé a to kə sí ya bəi wa.
- 27**Maji kari ula dee pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə pa togəbè pana: Neë n'to njesikəmba! Deë gá d'isi dɔ nduba'g lé d'a kwèi yoo-kiambas, deë gá d'isi wala'g lé n'a kar dee to néɔ læ daje, deë gá d'isi gadloo-kaar-kɔgəɔ'g əsé mee bolè mbalje'g lé d'a kwèi yoo-koso tɔ.

²⁸N'a kar bee tel to do nduba gé wa ngó njag-njag ləm, gé do dilaloo ləm to, singamonjee gé yee aw ti ne rəa a godo ləm, do mbalje gé Israël a to kari péd-péd kar dəw kára kara dəs keneŋ el ləm to.

²⁹Yee ba d'a gər ne to gé nee n'to Njesigəneə loo gé n'a kar bee tel to do nduba ləm, gé do dilaloo ləm to gé mbata néje lai gé minə gé dee ra lé.

³⁰I ngon-dəw lé ngalə koso-dəwje lai d'wəji nə ta kaar ndògo-bəw'g gé tarəwkəije'g d'wəji ne do, dee d'ula nə ta gé yo gé nee ar nana kara ula ngokeə pana: Gé reeje ooje ta gé to ta gé i ro Njesigəneə'g.

³¹Dee d'aw rəi'g bula ndá koso-dəwje lə nee d'isi nanŋ nəi'g, d'oo taje gé i tai'g ne dee ra née el mbata ta dee ba dee su ne kəm loo ləm, d'ya mee dee yag gé do mal néje'g gé goo rəbee el ləm to.

³²Aa oo, i to asəna gé pa gé lel ləm, gé bar maji ləma, gé pa gé d'əs gé goso-nékim ləm to kəm dee'g. Dee d'oo ta gé i tai'g ya ne dee ra née kára kara el.

³³Loo gé néje neelé d'a gé tee (ne aa ooje d'aw gé nee ya mbə) ndá dee d'a gər to gé njetegginta kára si mbuna dee'g ya.

Ejekel 34

Ta gé gang do mbaije gé Israël'g

¹Njesigəneə ulam ta gé rətaje nee pana:

²I ngon-dəw lé tegginta wəji ne do njékul Israëlje! Maji kari tegginta ula njékul deeje lé pana: Mbaidəmbaije gé Njesigəneə pa togəbè pana: Meekə a koso do njékul Israëlje gé d'ul ro dee-dee nja ba. See njékulbadje lé lé riri kara kəm kar dee d'ul badje el wa.

³Sei oje ubu dee ləm, sei ulaje kubu gé d'uji gé bi dee ro sí'g ləm, sei tölje yee gé ər ndəl-ndəl ləma, sei awje gé badje loo-kə-mu'g el ləm to.

⁴Dee gé singa dee godo lé sei raje né mba kar dee d'ingə ne singa dee el ləm, sei ajije dee gé d'oso gé rəkə el ləm, dee gé d'ingə doo lé sei taje ta doo lə dee el ləm to, yee gé ndəm lé sei aw oneeje reeje səa el ləm, yee gé igi lé kara sei səgeje el ləm to, ne sei on deeje gé néra sí gé kərm-kərm raje ne sə dee né gé kədərə to.

⁵Dee sanəna mbata njekul dee godo, dee tel to nékwa lə daje lai mee wala'g ləm, dee sanəna kad-kad ləm to.

⁶Koso-badje lə nee ndəm d'ila rima-rima do mbalje'g lai ləm, gé do dədarlooje gé i tar'g ləm to, koso-badje lə nee sanəna gé do beeje lai do nanŋ nee, dəw gé mee to do dee'g kára kara godo ləm, dəw gé njendolè dee kára kara godo ləm to.

⁷Gelee gé nee ba sei njékul dəwje lé, maji kar sí ooje ta lə Njesigəneə!

⁸Nee n'to njesikəmba! Mbaidəmbaije gé Njesigəneə pa togəbè pana: To gé badje lə nee to nékunda banro ləm, dee tel to nékwa lə daje lai gé mee wala'g ləm to

mbata njékul deeje gá godo ləm, mbata njékulbadje læ nee d'ar mee dee to dɔ badje'g læ nee el ləma, dee d'ul rɔ dee-dee ya yaɔ bó dee d'aw gə badje læ nee loo-kɔ-mu'g el ləm tɔ ndá

⁹gelee gá nee ba seɪ njékul dəwje lé maji kar sí ooje ta læ Njesigəneɔ!

¹⁰Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Aa ooje, n'aw gə njékul dəwje gə ta. N'a tel taa dəwje læ nee ji dee'g ləm, n'a kar dee d'ul dəwje læ nee el ŋga ləma, dee nja kara d'a kul rɔ dee-dee el ŋga ləm tɔ, n'a kɔr dəwje læ nee ta dee'g ndá d'a to nékwa læ dee el ŋga.

¹¹Mbata Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Aa ooje, nee nja n'a koo goo dəwje læ nee ləm, nee nja n'a tɔs kəm nee dɔ dee'g ləm tɔ.

¹²To gá njekulbadje tən ne badje læa soo-soo loo gá yee aar mbuna badje'g læa lé, togábè ba nee kara n'a tel tən dəwje læ nee gá sanéna ləm, n'a mbɔ dee gə looje lai gá dee sanéna keneŋ mee ndəa gá mum oso əsé loo dəb bigim lé ləm tɔ.

¹³N'a kar dee d'unda loo mbuna koso-dəwje'g tee ləm, n'a mbɔ dee mee beeje'g bəd-bəd ləma, n'a tel ree sə dee mee bee'g læ dee ləm tɔ, n'a kul dee dɔ mbalje'd gá Israel ləm, gə mbɔr manje'g ləma, gə mee looje lai gá dəwje d'isi keneŋ ləm tɔ.

¹⁴N'a kul dee loo-kɔ-mu gá maji'g ləm, loo-to dee a to dɔ mbalje gá Israel gá ndəw ləm tɔ, lé nee ba d'a kwa rɔ dee loo-kwa-rɔ dee gá maji'g ləm, d'a kiŋga loo-kɔ-mu læ dee gá idi lururu dɔ mbalje gá Israel ləm tɔ.

¹⁵Nee nja n'a kul dəwje læ nee ləm, nee nja n'a kar dee d'wa rɔ dee ləm tɔ, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

¹⁶Yee gá igi lé n'a sanjee ləm, yee gá ndəm lé kara n'a ndolee ree səa ləm, yee gá iŋga doo lé n'a tɔ ta doo læa ləma, yee gá rəa tee lé n'a kar siŋgá i dɔ maree'g ləm tɔ. Ne dee gá rɔ dee to ndəb-ndəb gá to njésiŋgaje lé n'a kar dee godo. Nee ndigi kul dee gə goo rəbee sur.

Ala to njela gə koso-dəwje læa

¹⁷Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Seɪ badje læ nee lé aa ooje, n'a gə gaŋg rəwta mbuna ŋgan badje'g gə ŋgan badje'g ləm, gə mbuna bəl badje gə bəl byaje'g ya ləm tɔ.

¹⁸See muje gá maji gá seɪ aw oje ba telje tubaje gesee gá nai gə gɔl sí lé to né gá lam ba kəm sí'g wa. See mán gá maji gá seɪ aw aiije ba telje buguluje yee gá nai gə gɔl sí lé to né gá lam ba kəm sí'g to wa.

¹⁹Ges badje læ nee gá nai d'ɔ mu gá seɪ tubaje naŋg gə gɔl sí lé ləm, d'ai mán gá seɪ buguluje gə gɔl sí ləm tɔ.

²⁰Gelee gá nee ba Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa ne togábè pana: Aa ooje, n'a gə gaŋg rəwta mbuna badə gá rəa to ndəb-ndəb gə badə gá əŋ kəŋ-kəŋ'd.

- 21** Mbata badje gá siŋga dee godo lé seɿ tila deeje gə gɔŋgəro kaar sí ləm, seɿ usu deeje wuduru-wuduru gə dɔ tam sí ləma, deɿ lai gá d'oso gə rɔkɔ lé seɿ tɔs deeje gə gaji sí saar jané deeje ne kad-kad ləm tɔ.
- 22** Bèe ndá n'a kɿ taa dɔ badje lə neɿ mba kar dee to nékunda banrɔ el ŋga ndá n'a gaŋg rəwta mbuna badje gə badje'g.
- 23** N'a kunda njekul dee kára ba dɔ dee'g karee ul dee, yee ba to kura lə neɿ Dabid, yee a kar dee d'ɔ mu ləm, yee a to njekul dee ləm tɔ.
- 24** Neɿ Njesigəneɿ lé n'a to Ala lə dee ndá kura lə neɿ Dabid ba a to mbai mbuna dee'g. Neɿ Njesigəneɿ ya m'pata nee.
- 25** N'a manrɔ neɿ mba kar dee d'isi ne gə meelɔm ləm, n'a kar daje gá majel godo mee bee'g neelé ləm tɔ. D'a si dɔdilaloo'd gá majee ləm, d'a tobi mee kag-kər'd gá majee ləm tɔ.
- 26** N'a kar dee-dee gə looje gá gugu dɔ mbal sub lé to nétɔrnduje, n'a kar ndi ər mee naiyee-naiyee'g ndá a to ndi gá kə ndutɔr.
- 27** Kagje gá mee ndɔ'g d'a kandə gə kandə dee njim-njim ləm, dɔ naŋg a tee gə kədee ləm tɔ. D'a si gə meelɔm mee bee'g lə dee ndá d'a gər to gá neɿ n'to Njesigəneɿ loo gá n'a ti kúla néməmənaje lə dee ləm, n'a kər dee ji deɿ gá d'ar dee ra kula bər d'ar dee ləm tɔ.
- 28** D'a to nékunda banrɔ mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g el ŋga ləm, daje gá mee wala'g d'a sɔ dee el ŋga ləm tɔ ndá d'a si gá majee bó dəw kára kara a kɔm bəl dɔ dee'g el ŋga.
- 29** N'a kar dee loo-ndɔ gá maji kó gá ria bar, boo a tɔl dee mee bee'g neelé el ŋga ləm, ginkoji dəwje gə raŋg gá raŋg d'a kɔm rɔkul-boo dɔ dee'g el ŋga ləm tɔ.
- 30** Ndá d'a gər to gá neɿ Njesigəneɿ, Ala lə dee nai sə dee ləm, deɿ to koso-dəwje lə neɿ, deɿ gá to gel-bɔje lə Israel lé ləm tɔ. Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɿ ba pa bèe.
- 31** Seɿ gá toje badje lə neɿ gá aarje loo-kɔ-mu'g lə neɿ lé seɿ toje dəwje, neɿ n'to Ala lə sí, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɿ ba pa bèe.

Ejekel 35

Ndərta gá gaŋg dɔ Edɔmje'g

- 1** Njesigəneɿ ulam ta gə rɔtaje nee pana:
- 2** I ŋgon-dəw lé tel kəmi par gá dɔ deɿ gá d'isi dɔ mbal gá Seir'g ndá tegginta wɔji ne dɔ dee!
- 3** A kula dee pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɿ pa togəbè pana: Aa ooje, seɿ gá síje dɔ mbal gá Seir'g lé n'aw sə sí gə ta! N'a gə kula ji neɿ ndiŋ gá dɔ sí'g ndá n'a kar sí telje toje dɔ nduba gá wa ŋgɔ njag-njag ləm, gə dɔdilaloo ləm tɔ.

⁴N'a kar bee-booje læ sí tuji pugudu-pugudu læm, bee læ sí a tel to dɔ nduba gé wa ηgɔ njag-njag læm tɔ ndá seɪ a gərje to gé neɛ n'to Njesigəneɔ.

⁵Mbata seɪ waje Israelje gə mee sí saar-saar læm, seɪ tɔsje Israelje gə kiambas bugu deeje mee ndɔ nékəmdoo'g læ dee, mee ndɔ kunda ηgaŋ néra kori-korije'g læ dee læm tɔ.

⁶Neɛ n'to njesikəmba! Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bèe. N'a kɔm sí dan məs'g ndá məs lé a ndolè goo sí, mbata seɪ əjije məs bæɪ-bəɪ el, bèe ba məs a ndolè goo sí ya.

⁷N'a kar dɔ mbal gé Seir to dɔ nduba gé wa ηgɔ njag-njag læm, gə dɔdilaloo læm tɔ ndá n'a tuji dee gé d'aw keneŋ gə dee gé d'ɪ keneŋ tel læm tɔ.

⁸N'a kar nin dəwje taa dɔ mbalje læi pəl-pəl, dɔdərlooje læi, gə wəl-looje læi, gə kəm-kila-manəje læi lai lé dee gé d'wəi yoo-kiambas lé d'a to keneŋ.

⁹N'a kari to dɔ nduba gé wa ηgɔ njag-njag gə nɔ læm, dəwje d'a si bee-booje'g læi el ηga læm tɔ, bèe ba seɪ a gərje ne to gé neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

¹⁰Mbata i pana: Ginkoji dəwje gə raŋg loo joo læm, beeje gé joo læm tɔ lé d'a to gé kə síjeɛ. Lée Njesigəneɔ si lée'g neelé kara jeɛ j'a kar dee to kə síjeɛ ya.

¹¹Neɛ n'to njesikəmba! Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bèe. N'a ra né gə goo oŋg gə boo-oŋg to gé i kara ra dan keɟi gé i əji dee bæɪ-bəɪ'g lé tɔ, ndá n'a riba dɔ ro neɛ kar dee gər neɛ mbuna dee'g loo gé n'a gaŋg rəwta dɔ sí'g lé.

¹²Seɪ a gərje to gé neɛ Njesigəneɔ lé n'oo ta ndɔlje læ sí gé seɪ paje ilaje dɔ dee gé d'isi dɔ mbalje gé Israel, loo gé seɪ paje ne pana: Dee tuji pugudu-pugudu mbə, d'ɔm dee ji sí'g asəna gə nékwa bèe.

¹³Seɪ ije ɔsje neɛ rəw gə tapa sí læm, seɪ ilaje ne taje bəd-bəd dɔ neɛ'g læm tɔ, neɛ n'oo bèe ya.

¹⁴Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: Loo gé beeje lai d'a si dan rələl'g kara seɪ ba yè n'a kar sí telje toje asəna gə dɔ nduba gé wa ηgɔ njag-njag ya.

¹⁵Rələl gé seɪ raje loo gé gel-bɔje læ Israel tuji pugudu-pugudu lé yee ba n'a ra sə sí togəbè ya tɔ, seɪ gé síje dɔ mbal gé Seir lé n'a kar sí tel toje dɔ nduba gé wa ηgɔ njag-njag, seɪ gə dəwje gé Edəm lai ya. Bèe ba d'a gər ne to gé neɛ n'to Njesigəneɔ ya.

Ejekel 36

Israelje d'a tel taa dɔ naŋg læ dee gogo

¹I ηgon-dəw lé, maji kari tegginta wɔji ne dɔ dee gé d'isi dɔ mbalje gé Israel pana: Seɪ gé síje dɔ mbalje gé Israel lé ooje ta læ Njesigəneɔ!

²Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: Mbata njebə pata dɔ sí'g pana: Bèe ya ba, bèe ya ba! Dɔdərlooje gé Israel gé læw lé tel to kə neeje!

³Maji kari tegginta pana: Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɔneɔ pa togɔbɛ pana: Bɛɛ ya, mbata deɛ gɔ d'isi gɔ looje lai lɛ ndigi tuji sɪ pugudu gɔ kuru dɔ sɪ'g mba kar sɪ toje gɔ nɛ kɔ ginkoji dɔwje gɔ raŋg lɛm, mbata seɪ toje gɔ gin tapaje gɔ nɛkwɔji lɛ koso-dɔwje lɛm tɔ

⁴ndá seɪ mbalje gɔ Israel lɛ ooje ta lɛ Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɔneɔ! Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɔneɔ pata togɔbɛ ar mbalje, gɔ dɔdɛrlooje, gɔ kɛm-rɛw-manje, gɔ wɛl-looje, gɔ looje gɔ tuji gɔ tel to dɔdilaloo, gɔ bee-booje gɔ d'uba dee d'ya dee gɔ tel to gɔ nɛkwa gɔ nɛkunda-kogo lɛ ginkoji dɔwje gɔ raŋg gɔ gugu dɔ dee lɛ.

⁵Gelee gɔ nee ba Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɔneɔ pa ne togɔbɛ pana: Tɔgɛrɔ ya, dan pɛr oŋg'g lɛ neɛ lɛ neɛ m'pata n'ila dɔ ginkoji dɔwje gɔ raŋg gɔ raŋg lɛm, gɔ dɔ Edɔmje'g lai lɛm tɔ, deɛ gɔ kai nɔ bee lɛ neɛ d'aree to gɔ nɛ kɔ dee-deɛ gɔ rɔlel gɔ taa mee dee pɛl-pɛl lɛm, gɔ keɪi loo bɛɪ-bɛɪ lɛ dee lɛm tɔ mba kodo ne nɛkiŋgaje lɛ dee gɔ nɛbanrɔ lɛ.

⁶Gelee gɔ nee ba maji kari tegginta wɔji ne dɔ bee gɔ Israel ar mbalje, gɔ dɔdɛrlooje, gɔ kɛm-rɛw-manje, gɔ wɛl-looje pana: Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɔneɔ pa togɔbɛ pana: aa ooje, neɛ m'pata gɔ kɛmkɔɪ gɔ boo-oŋg mbata ginkoji dɔwje gɔ raŋg d'ila rɔkul-boo dɔ sɪ'g.

⁷Gelee gɔ nee ba Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɔneɔ pa togɔbɛ pana: Neɛ n'un ji neɛ gɔ tar mán ne rɔ neɛ ndá ginkoji dɔwje gɔ raŋg gɔ gugu dɔ sɪ sub lɛ ba rɔkul-boo lɛ dee a dɛb dɔ dee-deɛ'g ya.

⁸Nɛ seɪ gɔ sɪje dɔ mbalje gɔ Israel lɛ barkɛm sɪje d'a tuba ndá seɪ a kɔdje gɔ kandɔ sɪ mbata koso-dɔwje lɛ neɛ gɔ Israel, mbata nɛje neelɛ kàr kar dee ree lɛ to dɛb ŋga.

⁹Aa ooje, mee neɛ a to dɔ sɪ'g lɛm, n'a tel rɔ neɛ gɔ rɔ sɪ'g lɛm tɔ ndá seɪ a toje gɔ loo-ndɔje gɔ dubu nɛje keneɲ.

¹⁰N'a kar dɔwje gɔ to gel-bɔje lɛ Israel bura lɛ d'ɪ dɔ maree'd gɔ kédɛ-kédɛ lɛm, d'a si mee bee-booje'g lɛma, loo gɔ tuji lɛ d'a tel gɔl gogo lɛm tɔ.

¹¹N'a kar bula lɛ dɔwje gɔ daje ɪ dɔ maree'd gɔ kédɛ-kédɛ, d'a bula gɔ kédɛ-kédɛ lɛm, d'a koji nɔ gɔ kédɛ-kédɛ lɛm tɔ, neɛ ndigi kar dɔwje d'isi mee bee'g neelɛ to gɔ d'isi keneɲ kédɛ ndá n'a ra sɛ sɪ meemaji unda nje gɔ kédɛ tɔ, bɛɛ ba seɪ a gɛrje ne to gɔ neɛ n'to Njesigɔneɔ ya.

¹²N'a kar koso-dɔwje lɛ neɛ gɔ Israel ree njaa mee bee'g neelɛ ndá d'a taa bee lɛ karee to nɛ kɔ dee-deɛ, bee lɛ a to gɔ nɛnduba lɛ dee lɛm, i a kar dee d'isi lal ŋganje el ŋga lɛm tɔ.

¹³Gelee gɔ nee ba Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɔneɔ pa ne togɔbɛ pana: Mbata deɛ d'ula sɪ pana: Bee lɛ to njerum dɔwje lɛm, yee tuji dɔwje gɔ keneɲ lɛm tɔ.

¹⁴Ndá gelee gɔ nee ba i a rum dɔwje el ŋga lɛm, i a kar dɔwje lɛi d'isi lal ŋganje el ŋga lɛm tɔ, Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɔneɔ ba pa bɛɛ.

15N'a kari oo ta rɔkulje gá ginkoji dɔwje gə ranj pa ne səi el ləm, koso-dɔwje d'a kila rɔkul-boo dɔ'g el ləm tɔ, i a tuji ginkoji dɔwje ləi el ŋga, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bɛe.

Njesigəneɔ a gə mbɔ Israelje dɔ nɔ'd

16Njesigəneɔ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

17I ŋgon-dɔw lé deɛ gá to gel-bɔje lə Israel lé loo gá d'isi mee bɛe'g lə dee ndá panjaa deeje gə néra deeje ar bɛe lə dee minɔ, panjaa dee to nɔm'g asəna gə minɔ lə dené gá ndɔ kwɔmɔs'g ləa bɛe.

18Yee ba neɛ n'ɔm ne boo-ɔŋg lə neɛ dɔ dee'g mbata mɔs gá deɛ d'ɔm nanj mee bɛe'g ləm, mbata magəje gá d'ar bɛe minɔ ne ləm tɔ.

19Neɛ n'ar dee sanɛnɔ mbuna ginkoji dɔwje gə ranj'g ndá d'isi mee bɛeje'g bəd-bəd, neɛ n'ganj rəwta dɔ dee'g gə goo panjaa lə dee ləm, gə goo kula ra dee ləm tɔ.

20Deɛ teɛ bɛe'g lə ginkoji dɔwje gə ranj gá deɛ d'aw gá keneɲ lé ndá deɛ d'ila ndɔl dɔ ri neɛ gá to gə kəmee'g ar dɔwje pata d'wɔji ne dɔ dee pana: To koso-dɔwje lə Njesigəneɔ, to bɛe ləa-yeɛ ba deɛ d'unda loo keneɲ teɛ.

21Ne neɛ ndigi kaj bada dɔ ri rɔnduba'g lə neɛ gá to gə kəmee gá gel-bɔje lə Israel d'ila ndɔl dɔ'g mbuna ginkoji dɔwje gə ranj gá deɛ d'aw keneɲ lé,

22gelee gá nee ba maji kari ula gel-bɔje lə Israel pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togəbɛ pana: Seɲ gel-bɔje lə Israel lé to mbata lə sí-seɲ ba neɛ n'ra ne né togəbɛ gə mbəa el, ne to mbata ri neɛ gá to gə kəmee gá seɲ ilaje ndɔl dɔ'g mbuna ginkoji dɔwje gə ranj gá seɲ awje keneɲ lé.

23Ri neɛ gá ur dɔ loo gá d'ila ndɔl dɔ'g mbuna ginkoji dɔwje gə ranj'g ləm, ri neɛ gá seɲ kara ilaje ndɔl dɔ'g mbuna dee'g ləm tɔ lé n'a gə kunda gə kəmee. Bɛe ba ginkoji dɔwje gə ranj d'a gər ne to gá neɛ n'to Njesigəneɔ loo gá seɲ ba a kundaje neɛ gə kəmee nɔ dee'g, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bɛe.

24N'a kɔr sí mbuna ginkoji dɔwje gə ranj'g ləm, n'a kɪ sə sí mee bɛeje'g lai mbɔ sí dɔ nɔ'd ləma, n'a tel ree sə sí mee bɛe'g lə sí gogo ləm tɔ.

25N'a saga mán gá àr yal-yal dɔ sí'g ndá seɲ a kàrje ne ŋgad-ŋgad. Rɔ minɔje lə sí lai gə magəje lə sí lai lé n'a kɔr dee rɔ sí'g kar sí àrje ne ŋgad-ŋgad.

26N'a kar sí bəŋgərə gá sigi ləm, n'a kar ndil gá sigi to mee sí'g ləm tɔ. Bəŋgərə sí gá to asəna gə mbal lé n'a kɔr mee sí'g ndá n'a kar sí bəŋgərə dɔw.

27N'a kar ndil neɛ to mee sí'g ndá n'a kar sí unje goo ndukunje'g lə neɛ ləm, seɲ a kaaje dɔ godnduje lə neɛ kər-kər raje née ləm tɔ.

28Seɲ a síje mee bɛe gá neɛ n'ar bɔ síje-je lé, seɲ a toje koso-dɔwje lə neɛ ndá neɛ n'a to Ala lə sí tɔ.

29N'a kɔr sí dan néje'g læ sí lai gé minḡ lé. N'a bar kó karee taa loo pəl-pəl, n'a kula gə boo-boo dɔ sí'g el ŋga.

30N'a kar kandə kagje gə kandə néndɔje læ sí ɪ dɔ maree'd gé kédé-kédé mba kar rɔkul-boo læ boo-boo tibi mbɔr sí mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g el ŋga.

31Yen ba mee sí a kolé ne dɔ panjaa sí'g gə néra síje gé majel'g. Seɪ a kooje rɔ sí gé né gé to keji kəm sí'g gə mbata néra síje gé kori-kori læm, gə néra síje gé minḡ jɔmri-jɔmri lé læm tɔ.

32Maji kar sí ooje maji, to mbata læ sí-seɪ ba neɛ n'ra ne né gé togábè gə mbəa el, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ ba pa bèe! Arje rɔkul ra sí læm, arje kəm sɔɪ wa kəm sí læm tɔ mbata læ panjaa sí, seɪ gel-bɔje læ Israel lé.

33Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ pa togábè pana: ndɔ gé n'a togo néra kori-korije læ sí kar sí àrje ŋgad-ŋgad ndá n'a kar dəwje taa mee bee-booje pəl-pəl læm, looje gé tuji lé d'a tel gɔl gogo læm tɔ,

34dɔ naŋg gé tuji pugudu aree to gé dɔdilaloo kəm njédəstarje'g lai lé d'a tel ndɔ-ndɔ keneɲ,

35ndá d'a pana: Dɔ naŋg nee gé tuji pugudu lé ya tel to asəna gə loo-ndɔ gé Ede, bee-booje nee gé tuji pugudu-pugudu læm, gə to dɔdilaloo læma, gə gé tɔ naŋg pɔs-pɔs læm tɔ lé tel d'ila ndògo-bɔrɔ gugu ne dɔ dee sub d'ar dəwje d'isi keneɲ læm tɔ.

36Ginkoji dəwje gə raŋg gé nai gugu dɔ sí sub lé d'a gər to gé neɛ Njesigəneḡ ya n'tel gə né gé təd kərm-kərm lé n'ra gogo læm, né gé n'tɔr lé n'tel meḡ gogo læm tɔ. Neɛ Njesigəneḡ m'pata ndá n'a ra née ya.

37Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ pa togábè pana: Aa ooje, né gé raŋg ya tɔbəi gé gel-bɔje læ Israel d'a saŋg ne neɛ mba kar neɛ n'ra n'ar dee ba to nee: N'a kar bula læ dəwje ɪ dɔ maree'd gé kédé-kédé to gé koso-nékulje bèe.

38Bee-booje gé tuji pugudu-pugudu lé koso-dəwje ya d'a taa loo keneɲ pəl-pəl asəna gə koso-nékulje gé d'unda dee gə kəmee læm, asəna gə koso-nékulje gé d'aw sə dee gé Jerusalem loo-ra-naije'g læa gé to gə kəmee doi læm tɔ. Bèe ba dee d'a gər ne to gé neɛ n'to Njesigəneḡ ya.

Ejekel 37

Némɪdije gé wɔji dɔ siŋga dəwje gé tudu ɔr ndá sál-sál

1Ji Njesigəneḡ to dɔm'g ndá Njesigəneḡ ar ndilee unḡ aw səm ilam mee wəl-loo'g loo gé siŋga dəwje to keneɲ njɔg-njɔg.

2Yeɛ am m'njaa mbɔr dee'g m'gugu dɔ dee, ndá aa oo, deɛ to njɔg-njɔg kəm wəl-loo'g tudu d'ɔr ndá sál-sál.

3Yeɛ dəjim pana: I ŋgon-dəw lé see siŋgaje neelé d'askəm tel si kəmba ya wa. Ma m'ilá keneɲ m'pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ, i nja gər gao.

⁴Yeë ulam pana: Maji kam m'tegginta m'wɔji ne dɔ siŋgaje neelé ndá m'a kula dee pana: Seɿ siŋgaje gá tuduje ndaje sál-sál lé ooje ta læ Njesigəneɿ!

⁵Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɿ ula siŋgaje neelé togábè pana: Aa ooje, n'a gə kula kəmə meɿ s'g kar sí tel síje kəmba.

⁶N'a gɔl ŋgira rɔ sí ləm, n'a kar dakasrɔ sí ɔs dɔ'g ləm, n'a kar ndar sí ɔn dɔ rɔ sí ləma, n'a kula kəmə meɿ s'g ləm tɔ ndá seɿ a síje kəmba. Bèe ba seɿ a gərje ne to gá neɿ n'to Njesigəneɿ.

⁷Ma m'tegginta gə goo ndukun gá yeë un am lé. Loo gá m'aar m'tegginta bèe-bèe ndá gir siŋgaje lé bar dɔ nɿ'd wuguru-wuguru ndá aa oo, siŋgaje ŋgəs gá rɔ nɿ'd-nɿ'd.

⁸Ma m'aa loo gərərə ndá aa oo, ŋgira rɔ deeje ree rɔ dee'g ləm, dakasrɔ dee ɔs dɔ'g ləma, ndar dee ɔn dɔ ŋgira rɔ deeje lé ləm tɔ, nɛ kəmə ba godo meɿ dee'g bæi.

⁹Yeë ulam pana: Ma ŋgon-dəw lé maji kam m'tegginta m'ar kəmə, maji kam m'tegginta m'ula kəmə lé m'pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɿ pa togábè pana: I kəmə lé maji kari ɿ dɔ kum naŋg gá sɔ'g lé ree ula kəmə meɿ dee gá tɔl dee lé ar dee tel d'isi kəmba gogo.

¹⁰Yen ŋga ma m'tegginta gə goo ndukun gá yeë un am lé ya tɔ. Bèe ba kəmə lé ree rɔ dee'g ar dee tel d'isi ne kəmba ndá d'uba naŋg d'ɿ d'aar tar, to njérɔje gá bula yaɿ, bula digi-digi ya.

¹¹Yeë ulam pana: I ŋgon-dəw lé siŋgaje neelé to gel-bɔje læ Israel bura. Aa oo, dee pana: Siŋga rɔ síje tudu ɔr ndá sál-sál ləm, nékunda-mee-yel dɔ'g læ sí tuji ləma, jeë kara n'tujije ləm tɔ.

¹²Bèe ba maji kari tegginta ula dee pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɿ pa togábè pana: Aa ooje, əi koso-dəwje læ neɿ, n'a gə kar ta dɔbarje læ sí teɿ kar sí undaje loo keneŋ teeje ləm, n'a tel ree sə sí mee bæe gá Israel gogo ləm tɔ.

¹³Yen ba əi koso-dəwje læ neɿ, seɿ a gərje ne to gá neɿ n'to Njesigəneɿ loo gá n'a kar ta dɔbarje læ sí teɿ kar sí undaje loo keneŋ teeje.

¹⁴N'a kula kəmə læ neɿ meɿ s'g ndá seɿ a síje kəmba. N'a tel kunda sí mee bæe'g læ sí gogo ndá seɿ a gərje to gá neɿ Njesigəneɿ m'pata ndá n'ra née tɔ, Njesigəneɿ ba pa bèe.

Judaje gə Israelje d'a tel to bæekɔ gá kára ba

¹⁵Njesigəneɿ ulam ta gə rɔtaje nee pana:

¹⁶I ŋgon-dəw lé maji kari un bəgərə kag ndaŋg ta nee dɔ'g pana: Wɔji dɔ Judaje gá Israelje d'ɔm sə dee nɿ'd. Tɔbəi a kun bəgərə kag gá raŋg ndá a ndaŋg ta dɔ'g pana: Wɔji dɔ Jisepje gá to gin Eprayimje gə gel-bɔje læ Israel gá d'ɔm sə dee nɿ'd tɔ.

- 17** Maji kari tɔs dee ta nɔ́'d kar dee tel to bɛgɛrɛ gɛ kára ba mba kar dee to gɛ kára ba jii'g.
- 18** Loo gɛ ngalɛ koso-dɔwje lai d'a dɔ́ji pana: See a kɔr gel né neelé kar sí el wa.
- 19** Ndá a kila dee keneɲ pana: Mbaidɔmbaije gɛ Njesigɛneɔ pa togɔ́bè pana: Aa ooje, n'a taa bɛgɛrɛ kag lɛ Jisepje gɛ to ji Eprayimje'g lɛm, gɛ ginkoji Israɛlje gɛ d'ɔm sɛ dee nɔ́'d lé lɛm tɔ ndá n'a korè dee gɛ bɛgɛrɛ kag lɛ Judaje nɔ́'d ndá n'a kar dee to bɛgɛrɛ kag gɛ kára ba d'a to bɛgɛrɛ kag gɛ kára ba ji neɛ'g.
- 20** Yee ulam pana: Bɛgɛrɛ kagje gɛ m'a ndaɲg ta dɔ́g lé d'a to jim'g kɛm dee'g ya.
- 21** M'a kula dee pana: Mbaidɔmbaije gɛ Njesigɛneɔ pa togɔ́bè pana: Aa ooje, n'a kɔr Israɛlje mbuna ginkoji dɔwje gɛ ranɲ gɛ deɛ d'aw keneɲ lɛm, n'a mbɔ dee dɔ nɔ́'d gɛ looje lai lɛma, n'a tel ree sɛ dee mee bee'g lɛ dee gogo lɛm tɔ.
- 22** N'a kar dee tel to ginkoji dɔwje gɛ kára ba mee bee'g dɔ mbalje gɛ Israɛl. Mbai lɛ dee a to gɛ kára ba ndá d'a to ginkojije gɛ bɛd-bɛd joo el nga lɛm, bee'g a kai rɛa loo joo el nga lɛm tɔ.
- 23** Magɔje lɛ dee, gɛ néje lɛ dee gɛ minɔ́ jɔmri-jɔmri, gɛ kaltaje lɛ dee lé d'a kar rɔ dee minɔ́ ne el nga. Looje lai gɛ d'isi ra kaiya keneɲ kédé lé n'a kɔr dee keneɲ tee sɛ dee ndá n'a togo dee kar dee d'ar ngad-ngad. D'a to koso-dɔwje lɛ neɛ lɛm, neɛ n'a to Ala lɛ dee lɛm tɔ.
- 24** Kura lɛ neɛ Dabid a to mbai lɛ dee ndá deɛ lai lé njekul dee a to gɛ kára ba. D'a ndolè goo ndukunje lɛ neɛ lɛm, d'a kaa dɔ godnduje lɛ neɛ kɛr-kɛr lɛma, d'a ra née lɛm tɔ.
- 25** D'a si mee bee gɛ n'ar kura lɛ neɛ Jakob gɛ bɔ síje-je d'isi keneɲ lé, deɛ gɛ ngan deeje-je gɛ ngan mee ngan deeje d'a si keneɲ saar-saar gɛ nɔ́, ndá kura lɛ neɛ Dabid a to mbai lɛ dee saar-saar gɛ nɔ́ tɔ.
- 26** N'a manrɔ́ neɛ gɛ manrɔ́ gɛ kɔ́ meelɔ́m kar dee ndá manrɔ́ gɛ to gɛ nɔ́ a to mbuna neɛ sɛ deeje'g. N'a kunda dee tor dee'g lɛm, n'a kar bula lɛ dee j dɔ maree'd gɛ kédé-kédé lɛma, n'a kar loo lɛ neɛ gɛ to gɛ kɛmee to dan dee'g saar gɛ nɔ́ lɛm tɔ.
- 27** Loo-si neɛ a to mbuna dee'g lɛm, n'a to Ala lɛ dee lɛma, deɛ d'a to koso-dɔwje lɛ neɛ lɛm tɔ.
- 28** Bèe ba ginkoji dɔwje gɛ ranɲ d'a gɛr ne to gɛ neɛ n'to Njesigɛneɔ gɛ n'unda Israɛl gɛ kɛmee loo gɛ loo lɛ neɛ gɛ to gɛ kɛmee a to dan dee'g saar gɛ nɔ́ lé.

Ejekel 38

Ndɛrta gɛ ganɲ dɔ Gɔ́g'd

- 1** Njesigɛneɔ ulam ta gɛ rɔtaje nee pana:

- ² I ngon-dəw lé maji kari tel kəmi par gé dɔ Gɔg'd mee bee gé Magɔg'd, yeɛ gé to mbai gé njekaa dɔ dəb beekɔ gé Ros, gə Mesek, gə Tubal ndá tegginta wɔji ne dəa!
- ³ I a pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: Aa oo, i Gɔg, mbai gé njekaa dɔ dəb beekɔje gé Ros, gə Mesek, gə Tubal lé n'aw səi gə ta.
- ⁴ N'a tuga ki ka tai'g ndɔri ne goo neɛ'g, n'a kari-i gə njérɔje lai teeje raga gə kundaje, gə njérɔ gə kundaje, deɛ lai gé d'ula kubu gé ndər pigiri-pigiri rɔ dee'g, deɛ gé to kudu-njérɔje gé bula digi-digi gé d'odo dərje gé boi-boi gə njé gé lam-lam ləm, deɛ lai gé gər rɔ gə kiambas maji ləm tɔ.
- ⁵ Njérɔje gé Persə, gə Etiopi, gə Put lé deɛ lai gé d'wa dərje ji dee'g ji dee'g ləm, gə d'ula dɔgugu-rɔ dɔ dee'g ləm tɔ lé sə dee nɔ'd.
- ⁶ Gomer, gə kudu-njérɔje ləa lai ləm, gə gel-bɔje lə Togarma gé d'isi gwɔi loo gé par gé dɔgel gə kudu-njérɔje lə deɛ lai ləm tɔ gé to koso-dəwje gé bula digi-digi gé d'isi səi nɔ'd lé.
- ⁷ Maji kari wa dɔ gɔl rɔi si pèrèrè, i gə koso-dəwje lai gé mbɔ dɔ nɔ gugu dɔi sub lé! Maji kari to mbai dɔ dee!
- ⁸ Ndɔje bula gogo ndá i a to njekɔrnɔ dee mee ləbje gé d'a gə ree lé ndá i a kandə mee bee'g loo gé dəwje gé tee ta kiambas'd gé d'i mbuna koso-dəwje'g bəd-bəd d'a mbɔ dɔ nɔ keneɲ dɔ mbal gé Israel gé dəwje d'uba d'yɔ ləw-ləw ba lé, kər gé d'ɔr dee mbuna koso-dəwje'g lé ba deɛ lai d'a si ne gé majee loo-si deeje'g.
- ⁹ I a kɪ kaw ndá i a tee asəna gə lel-boo ləm, i a to asəna gə mum gé a gə dəb dɔ bee'g bée ləm tɔ, i gə kudu-njérɔje lai lai ləm, gə koso-dəwje gé bula digi-digi gé d'isi səi lé ləm tɔ.
- ¹⁰ Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: Mee ndəa'g neelé takəjije d'a kɪ məəi'g ndá i a kwɔji néje gé majel məəi'g gə mba ra.
- ¹¹ I a pana: M'a kɪ kaw rɔ gə bee gé to kari ba, m'a kur dɔ dəwje gé d'isi gé majee ləm loo-si dee'g. Deɛ lai gé d'isi mee beeje gé ndògo-bɔrɔ godo keneɲ ləm, gə kɔgərɔ gə tarəwkɔg godo keneɲ ləm tɔ.
- ¹² M'a kaw kunda dee banrɔ kodo néje ləm, m'a kun jim ra né gə looje gé tuji gé dəwje tel d'isi keneɲ bəsinè gé to koso-dəwje gé d'ɔr rɔ dee mbuna ginkoji dəwje gə ran'g, deɛ gé nékulje lə dee gə dɔ nan'je lə dee to keneɲ ləm, d'isi ngaw dan beeje gé to nan'g nee ləm tɔ.
- ¹³ Njé gé Seba gə Dedan, gə njérab-néje gé Tarsis ləm, gə ngan toboije lə dee ləm tɔ lé d'a dəjii pana: See i ree gə mba kunda sí banrɔ wa. See i mbɔ bula dəwje lai mba kodo ne nébanrɔje ləm, gə mba kodo ne larnda gə lərlər ləma, gə mba kər ne koso-nékulje gə némajije ləm tɔ ba mba kaw ne gé nébanrɔ gé boo wa.
- ¹⁴ Gelee gé nee ba i ngon-dəw lé maji kari tegginta ula Gɔg pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ pa togəbè pana: Oiyɔ, ndɔ gé koso-dəwje lə neɛ gé Israel d'a si gé majee ndá i a koo ya.

- 15**Yen nga i a ki bee lai gé to gwai loo gé dɔgel, i gə koso-dəwje gé bula digi-digi səi nã'd, sei lai gé tubaje kundaje ləm, dəwje gé bula digi-digi gé to bao-rɔje gé siŋga dee to kɔgəɔ-kɔgəɔ ləm tɔ.
- 16**I a kɔr rɔ kaw rɔ gə koso-dəwje lə neɛ gé Israel asəna gə mum gé a gə dəb dɔ bee'g bəe. Ɔi Gɔg, mee ndəaje gé gogo lé n'a kari aw rɔ gə bee lə neɛ gə mba kar ginkoji dəwje gə raŋg gər ne neɛ loo gé i a kar neɛ n'to gə kəmee kəm dee'g raga lé!
- 17**Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɛ pa togəbè pana: See to i ya ba neɛ m'pata kédé gé ləw gə ndu kuraje lə neɛ gé to njéteggintaje gé Israel, deɛ gé tegginta as ləbje bula d'wɔji ne dɔi to gé n'a gə kari ree rɔ sə dee lé wa.
- 18**Mee ndəa'g neelé Gɔg a kaw rɔ gə dɔ naŋg bee gé Israel ndá Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɛ pana: Boo-ɔŋg a ki sə neɛ saar teɛ rəw əm neɛ'g.
- 19**Neɛ m'pa njaŋg dan kəmkəi'g lə neɛ gə dan pər ɔŋg'd lə neɛ tɔ ndá mee ndəa'g neelé naŋg a yə bugu-bugu mee bee gé Israel'g.
- 20**Kajije gé dan baa-boo-kad'g ləm, gə yelje gé pə dara'g ləm, gə daje gé wala ləm, gə néje lai gé d'ag naŋg gə ta mee dee ləma, gə dəwje lai gé dɔ naŋg nee ləm tɔ lé d'a kunda bala tigi-tigi nɔ neɛ'g. Mbalje d'a tɔr toso ləm, biri mbalje d'a jura naŋg ləma, ndògo-bɔrɔje lai d'a təd kərm-kərm ləm tɔ.
- 21**Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɛ ba pa pana: N'a bar rɔ gé dəa'g dɔ mbalje'g lə neɛ lai, bəe ba nana kara a tel ta kiambas gé dɔ ŋgokeɛ'g-ŋgokeɛ'g.
- 22**N'a gaŋg rəwta dəa'g gə yoo-koso ləm, gə məs ləm, gə ndi-bura-boo ləma, gə ndi kwɔjije ləm tɔ. N'a bugu pər gə kujji pər gé kas gé ɔ bilim-bilim dəa'g gə dɔ kudu-njérɔje'g ləa ləm, gə dɔ koso-dəwje gé bula digi-digi gé d'a kaw səa lé ləm tɔ.
- 23**N'a riba dɔ boo lə neɛ gə meenda lə neɛ gé raga ləm, n'a kar dee gər neɛ kəm ginkoji dəwje gə raŋg'd gé bula digi-digi lé ləm tɔ. Bəe ba deɛ d'a gər ne to gé neɛ n'to Njesigəneɛ ya.

Ejekel 39

Ndərta gé njekəm'g joo gé gaŋg dɔ Gɔg'd

- 1**I ŋgon-dəw lé maji kari tegginta wɔji ne dɔ Gɔg! A pana: Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɛ pa togəbè pana: Aa oo, i Gɔg, mbai gé njekaa dɔ dəb beekɔ gé Ros, gə Mesek, gə Tubal lé neɛ n'aw səi gə ta.
- 2**N'a ndɔri ləm, n'a kɔr nɔj ləm, n'a kari aw rudu loo gé dɔgel ləma, n'a kaw səi dɔ mbalje gé Israel'g ləm tɔ.
- 3**N'a təd kag bandəŋg lai gé jigeli'g ləm, n'a kar kandə bandəŋgje gé jikɔli'g gəj naŋg ləm tɔ.

- 4** I a kwæi dɔ mbalje gɔ Israel, i gɛ kudu-njɛrɔje lai lai lɛm, gɛ koso-dɔwje gɔ d'a kaw sɛi lɛ lɛm tɔ, n'a kari to nɛsɔ lɛ yɛlje gɔ njɛsɔ mar deejɛ lɛm, gɛ nɛje lai gɔ gɛ bag dee lɛma, gɛ daje gɔ wala lɛm tɔ.
- 5** I a kwæi mee wala'g mbata neɛ Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɛneɛ ba n'pa taree,
- 6** N'a kula pɛr mee bɛe gɔ Magɔg'd lɛm, gɛ mbuna deɛ gɔ d'isi gɔ majee dɔgorɛ-looje'g lɛm tɔ, bɛe ba deɛ d'a gɛr ne to gɔ neɛ n'to Njesigɛneɛ.
- 7** N'a kar dee gɛr ri neɛ gɔ to gɛ kɛmee mbuna koso-dɔwje'g lɛ neɛ gɔ Israel ndá n'a kyɔ loo kar dee d'ila ndɔl dɔ ri neɛ gɔ to gɛ kɛmee lɛ el ŋga. Bɛe ba ginkoji dɔwje gɛ ranɔg d'a gɛr ne to gɔ neɛ n'to Njesigɛneɛ, Njɛrɔkunda gɔ mee bɛe gɔ Israel.
- 8** Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɛneɛ ba pa bɛe pana: Aa oo, nɛje neelɛ si aw gɔ nee ya, to nɛje gɔ un kudu teɛ ya, to ndɛa gɔ neɛ n'pa taree lɛ ya.
- 9** Yen ŋga deɛ gɔ d'isi mee bɛe-booje gɔ Israel d'a teɛ raga lɛm, deɛ d'a roo nɛrɔje dula-dula, dɛr-gugujuje gɛ dɛrje gɔ lam-lam lɛm, gɛ kag bandanɔje gɛ kandɛ bandanɔje lɛma, kagje gɔ tɔl dɛa gɛ niŋga ndɛije lɛm tɔ, d'a ra ne pɛr as lɛb siri.
- 10** D'a kodo kirje gɔ mee wala'g el lɛm, d'a tuga kirje gɔ mee kag-kɔr'g el lɛm tɔ mbata nɛrɔje ba d'a ra ne pɛr. Deɛ gɔ d'unda dee banrɔ lɛ deɛ d'a kunda dee-deɛ nja kara banrɔ tɔ, deɛ gɔ d'odo nɛje lɛ dee lɛ deɛ d'a kodo nɛje lɛ dee-deɛ tɔ. Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɛneɛ ba pa bɛe.
- 11** Mee ndɛa'g neelɛ n'a kar Gɔg loo gɔ a to dɔbaree mee bɛe gɔ Israel, mee wɛl-loo lɛ njɛkaw mbáje gɔ to par gɔ bɛr lɛ baa-boo-kad lɛ, dɔbar neelɛ a kudu rɛw dɔ njɛkaw mbáje'g. Lɛe neelɛ ba d'a dubu Gɔg gɛ dɔw-bulaje lɛa lai keneɛ ndá wɛl-loo neelɛ d'a baree wɛl-loo lɛ koso-dɔwje lɛ Gɔg.
- 12** Gel-bɔje lɛ Israel lɛ d'a dubu dee mba kar nɛ gɔ minɔ godo mee bɛe'g ndá kur dubu dee a kɛw as nai siri.
- 13** Koso-dɔwje lai gɔ mee bɛe'g lɛ d'a dubu dee ndá ri dee a bar ne mee ndɛa gɔ d'a kula rɔnduba dɔ neɛ'g, Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɛneɛ ba pa bɛe.
- 14** D'a kɔr dɔwje kar dee d'aw gɔ yo gɔ nee mee bɛe'g ta-ta tɔbɛi njɛkaw mbáje d'a la sɛ dee kar dee dubu nin dɔwje gɔ nai raga. D'a kar bɛe lɛ àr ŋgad-ŋgad lɛm, d'a sanɔg dee togábɛ as nai siri ya donɔg lɛm tɔ.
- 15** D'a kaw gɔ yo gɔ nee mee bɛe'g, tɔbɛi loo gɔ dɔw kára mbuna dee'g a koo siŋga dɔw ndá yeɛ a kunda nɛtɔji mbɔree'g saar kar njɛkurubwaje ree dubee mee wɛl-loo'g lɛ koso-dɔwje lɛ Gɔg.
- 16** Bee-boo gɔ d'a baree Hamona a to keneɛ. Togábɛ ba d'a kar bɛe lɛ àr ne ŋgad-ŋgad.
- 17** I ŋgon-dɔw lɛ Mbaidɔmbaije gɔ Njesigɛneɛ pa togábɛ pana: Maji kari ula yɛlje gɛ nɛje lai gɔ gɛ bag dee lɛm, gɛ daje gɔ wala lai lɛm tɔ m'pana: Mboje dɔ nɔ reeje,

ije gə looje bəd-bəd ree ingaje n̄ mbata nékinjaməs gə nee nja n'inja mbata lə sí to nékinjaməs gə boo gə n'inja dɔ mbalje gə Israël! Seɿ a sɔje da ləm, seɿ a kaije məs ləm tɔ.

18Seɿ a sɔje dakasrɔ bao-rɔje ləm, seɿ a kaije məs mbaije gə njékaa dɔ dəb beekoje gə dɔ nan̄g nee ləm tɔ asəna gə k̄a bəl badje, gə ŋgan badje, gə bəl byaje, gə bɔ man̄gje gə Basan gə d'ər ndɔl-ndɔl bèe.

19Seɿ a sɔje ubu saar karee as sí nag-nag ləm, seɿ a kaije məs saar karee ra sí ləm tɔ, loo-muru-gad lə nékinjaməs'g lə nee gə n'a kinja kar sí lé.

20Ta ka nésɔ'g lə nee lé dakasrɔ kundaje gə dakasrɔ njékal deeje gə dakasrɔ bao-rɔje gə dakasrɔ njérɔje lai lé seɿ a sɔje kaareeje as sí nag-nag, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɿ ba pa bèe.

21N'a riba dɔ rɔnduba lə nee mbuna ginkoji dəwje gə ran̄g'g, tɔbəi ginkoji dəwje gə ran̄g lai d'a koo rəwta-gan̄gje lə nee gə n'a gə gan̄g ləm, gə bɔ néra dee gə n'a karee ɔs ta dee'g gə ji nee ləm tɔ.

22Gel-bɔje lə Israël d'a gər to gə nee n'to Njesigəneɿ, Ala lə dee un kudee mee ndəa'g neelé saar tee ne mee ndɔje gə d'a gə ree bəi.

Ta tɔl ŋgan taje lə Ejeziel

23Bèe ba ginkoji dəwje gə ran̄g d'a gər ne to gə néra kori-korije lə gel-bɔje lə Israël ba ar dee d'aw ne sə dee bée-bər'g gə mbəa ləm, to mbata koji gə dee d'ila dɔ nee'g el ləm tɔ, yee ba nee n'iyā ne sə dee kəm nee ləm, nee n'uba dee ne n'ya dee ne ji njébaje'g lə dee gə mba kar dee-dee lai d'wəi ne yoo-kiambas ləm tɔ.

24N'ra sə dee gə goo min̄a lə dee ləm, gə goo kaltaje lə dee ləm tɔ ndá nee n'iyā sə dee kəm nee ya.

25Gelee gə nee ba Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɿ pa ne togábè pana: 'Basinè n'a tel gə njé'g lə Jakob gə d'aw sə dee bée-bər'g lé ree sə dee ləm, n'a koo kəmtondoo lə gel-bɔje lə Israël lai ləma, n'a kaj bada dɔ ri nee gə to gə kəmee lé ləm tɔ.

26Yen ŋga mee dee a kwəi dɔ rɔkul-boo'g lə dee ləm, gə dɔ kaltaje lai gə dee d'al ta nee'g loo gə dee d'isi gə majee mee bée'g lə dee ar dəw kára kara jɔg dee keneɿ el lé ləm tɔ.

27Loo gə n'a k̄i sə dee mbuna koso-dəwje-dəwje'g ree sə dee ləm, loo gə n'a k̄i sə dee mee bée'g lə njébaje lə dee mbɔ dee dɔ n̄a'd ləm tɔ ndá dee ba d'a kunda nee gə kəmee kəm ginkoji dəwje gə ran̄g gə bula ya.

28Yee ba d'a gər ne to gə nee n'to Njesigəneɿ, Ala lə dee gə n'aw sə dee bée-bər'g mbuna ginkoji dəwje gə ran̄g'g ləm, gə n'tel mbɔ dee dɔ n̄a'd mee bée'g lə dee ləm tɔ, n'a kyā dəw lə dee kára kara mbuna ginkoji dəwje gə ran̄g'g el ləm,

29n'a kiya sə dee kəm nee el ŋga ləm tɔ. Mbata n'a kar ndil nee ɔm dɔ gel-bɔje'g lə Israël, Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɿ ba pa bèe.

Ejekel 40

NÉMIDI GƏ WƏJI DƏ JERUSALEM GƏ SIGI

Ta ndər mee

¹Mee ləb gə njekəm'g rə-joo-giree-mi goo kwa gə d'wa sí d'aw sə sí bee-bər'g, ndə dəg mee ləb gə sigi'g, to ləb dəg-giree-sə gə orè goo tuji gə Jerusalem tuji lé mee ndəa gən ya Njesigəneə ila jia dəm'g unm ne aw səm mee bee gə Israel.

²Yeə unm aw səm kenej dan némidije'g kə Ala ndá yeə undam də mbal gə ŋgal léŋgé-léŋgé'g loo gə néje to kenej par gə dəkəl asəna gə kəije gə to mee bee-boo'g bəe.

³Yeə ər nəm aw səm lée'g neelé ndá aa oo, dəw gə rəkunda læa to asəna gə larkas bəe aar kenej, kúla palégal gə kag-kwəji-né to jia'g təbəi yeə aar tarəwkəi'g.

⁴Dəw neelé ulam pana: I ŋgon-dəw lé maji kari aa loo gə kəmi ləm, tuga mbii oo ne ta ləm tə! I orè kəmi sɿ də néje lai gə m'a gə təjii'g mbata deə ree səi loo gə nee'g mba karm m'təjii néje neelé. Néje lai gə a gə koo lé maji kari tegginee ar gel-bəje læ Israel lai d'oo.

Gadloo gə tarəwje gə raga

⁵Aa oo, d'ila ndògo-bərə gugu ne də kəi sub. Kag-kwəji-né gə ŋgalee as kəmkil dəw misə to ji dəw'g lé, kəmkil dəw gə misə neelé d'ila tad ŋgan ji dəw sə də'g d'aree ŋgal unda kəmkil dəw gə d'wəji ne né kédé lé. Yeə wəji tad læ ndògo-bərə ndá to kag-kwəji-né kára təbəi dəree gə tar kara to kag-kwəji-né kára ya tə.

⁶Yeə aw tarəw gə to par gə bər ndá yeə tuga loo dəo-dəo aw tar. Yeə wəji tarəwkəi gə naŋg ndá tadee as kag-kwəji-né kára ləm, tarəwkəi gə naŋg gə raŋg kara tadee as kag-kwəji-né kára ləm tə.

⁷Ŋgan kəije kára-kára ndá ŋgal dee as kag-kwəji-né kára ləm, tad dee as kag-kwəji-né kára kára ləm tə. Ŋgan kəije neelé pən-loo gə mbuna dee'g tad as kəmkil dəw mi. Tarəwkəi gə naŋg gə to mbər loo-Kandə-mee-kəi'd gə to tarəwkəi'g kərəg lé as kag-kwəji-né kára tə.

⁸Yeə wəji loo-Kandə-tarəw'd gə mée'g ndá as kag-kwəji-né kára.

⁹Yeə wəji loo-Kandə-tarəw'g ndá as kəmkil dəw jinaijoo təbəi kag-tarəwje d'as kəmkil dəw joo, loo-Kandə-tarəw'g lé to par gə mee kəi'g.

¹⁰Tarəw gə to par gə bər lé ŋgan kəije læ njəŋgəmləoje to kenej munda dəb kára'g ləm, munda dəb kára'g ləm tə, deə gə munda lai neelé tad dee gə ŋgal dee d'asəna, kag-tarəwje gə mbəree gə kára gə mbəree gə raŋg lé d'asəna ya tə.

¹¹Yeə wəji tad læ tabidi-rəwkəi ndá as kəmkil dəw dəg təbəi dər tarəwkəi gə j gə tar as kəmkil dəw dəg-giree-munda.

12 Nɔ ɲan kɛije'g neelé pɛn-loo gɛ tad as kɛmkil dɛw kára to keneɲ gɛ mbɔree gɛ kára gɛ yee gɛ raɲg tɔ, mee ɲan kɛije kára-kára ndá debeeje tad as kɛmkil dɛw misa-misa.

13 Yee wɔji tarɔwje gɛ keneɲ i dun kɛi gɛ kára saar tee ne dun kɛi gɛ raɲg'd, ndá pɛn-loo gɛ mbuna tarɔwje gɛ to wɔji dɔ nɔ njoroɲ neelé tad as kɛmkil dɛw rɔ-joo-giree-mi.

14 Yee wɔji kag-tarɔwje ndá tad dee as kɛmkil dɛw rɔ-misa. Mbɔr kag-tarɔwje'g lé gadloo to keneɲ gugu dɔ tarɔwkɛi lé sub.

15 Pɛn-loo gɛ to mbuna tarɔw kandɛ mee kɛi'g gɛ loo-Kandɛ-tarɔw'g mee kɛi'g lé tadee as kɛmkil dɛw rɔ-mi.

16 ɲan kɛije gɛ wɔji dɔ njɛngɛmlɔoje lé gɛ kag-tarɔwje gɛ gugu dɔ tarɔwkɛi gɛ mee'g sub lé kɛmbolɛje gɛ ra gɛ bɔdɛ lar to keneɲ, loo-Kandɛ-tarɔw'gje kara kɛmbolɛje to kaar dee'g gugu dɔ dee sub tɔ, dee ndaji kam tumburje kaar kag-tarɔwje'g lé.

17 Yee ɔr nɔm aw sɛm mee gadloo'g raga loo gɛ ɲan kɛije to keneɲ lɛm, dɔndal gɛ gugu ne dɛa sub lɛm tɔ, dɔ dɔndalje neelé ɲan kɛije rɔ-munda to keneɲ.

18 Dɔndalje neelé to mbɔr tarɔwkɛije'g ar ɲgal dee asɛna gɛ kɔ tarɔwkɛije tɔ, yee ba to dɔndal gɛ par gɛ bɛr.

19 Yee wɔji tad lɛ loo gɛ un kudɛe tarɔwkɛi gɛ to bɛr saar tee ne loo gɛ raga'g lɛ gadloo gɛ mee kɛi'g lé, ndá loo gɛ bɛr lɛm, gɛ dɔgel lɛm tɔ lé tad dee as kɛmkil dɛw tɔl-tɔl (100).

20 Tarɔw kandɛ mee gadloo gɛ raga gɛ to par gɛ dɔgel lé yee wɔji ɲgalee lɛm, gɛ tadee lɛm tɔ.

21 ɲan kɛije munda gɛ keneɲ dɛb kára'g lɛm, munda debee gɛ raɲg'd lɛm, gɛ kag-tarɔbeeje lɛma, gɛ loo-Kandɛ-tarɔw'gje lɛm tɔ lé ɲgal dee gɛ tad dee asɛna gɛ tarɔwkɛi gɛ kédé lé, ɲgal dee as kɛmkil dɛw rɔ-mi lɛm, tad dee as kɛmkil dɛw rɔ-joo-giree-mi lɛm tɔ.

22 Kɛmbolɛje lɛm, gɛ loo-Kandɛ-tarɔw'gje lɛma, gɛ néndaji kam tumburje lɛm tɔ lé ɲgal dee gɛ tad dee as gɛ kɔ tarɔwkɛi gɛ to par gɛ bɛr lé. Loo-kuba-ɔao-ɔaoje to keneɲ as siri ndá loo-Kandɛ-tarɔw'g to nɔ dee'g tɔ.

23 Gadloo gɛ mee kɛi'g kɔrɔg lé tarɔw to keneɲ par gɛ dɔgel njoroɲ lɛm, tarɔw gɛ kára to par gɛ bɛr lɛm tɔ, pɛn-loo gɛ mbuna tarɔwje'g neelé tad as kɛmkil dɛw tɔl (100).

24 Yee ɔr nɔm aw sɛm dɛb loo gɛ dɔkɔl loo gɛ tarɔw gɛ dɔkɔl to keneɲ lé. Yee wɔji kag-tarɔbeeje lɛm, gɛ loo-Kandɛ-tarɔwje lɛm tɔ ndá ɲgal dee gɛ tad dee asɛna gɛ njé gɛ kédé lé.

²⁵Tarəw neelé ləm, gə loo-Kandə-tarəwje gə keneŋ ləm tɔ lé kəmbolèje gugu dɔ dee sub to gə kəmbolèje gə kédé lé ya to ar ŋgal dee as kəmkil dəw rɔ-mi ləm, tad dee as kəmkil dəw rɔ-joo-giree-mi ləm tɔ.

²⁶Loo-kuba-ɗao-ɗaoje to keneŋ as siri ləm, loo-Kandə-tarəw'g to nɔ dee'g ləm tɔ, deɛ ndaji kam tumbur kaar kag-tarəbeeje'g lé debeeje'g joo bɔr.

²⁷Gadloo gə mee kəi'g kɔrɔg lé tarəbeeje to kel dɔkɔl, yeɛ wɔji pən-loo mbuna tarəwje'd gə to par gə kel dɔkɔl lé ndá as kəmkil dəw tɔl (100) tɔ.

Gadloo gə tarəwje gə mee kəi'g kɔrɔg

²⁸Yeɛ ɔr nɔm gə tarəw gə to par gə dɔkɔl lé tee səm mee gadloo'g mee kəi'g kɔrɔg. Yeɛ wɔji tarəw gə kel dɔkɔl lé ndá ŋgalee gə tadee to to gə njé gə kédé lé ya tɔ.

²⁹Ŋgan kəije ləm, gə kag-tarəbeeje ləma, gə loo-Kandə-tarəw'gje ləm tɔ lé ŋgal dee gə tad dee asəna gə njé gə kédé lé tɔ. Tarəw neelé ləm, gə loo-Kandə-tarəwje gə keneŋ ləm tɔ lé kəmbolèje gugu dɔ dee sub ar ŋgal dee as kəmkil dəw rɔ-mi ləm, tad dee as kəmkil dəw rɔ-joo-giree-mi ləm tɔ.

³⁰Loo-Kandə-tarəwje lé ŋgal dee as kəmkil dəw rɔ-joo-giree-mi ləm, tad dee as kəmkil dəw mi ləm tɔ gugu dəa sub.

³¹Loo-Kandə-tarəwje lé aw saar tee gadloo gə raga, deɛ ndaji kam tumburje kag-tarəbeeje'g ləm, loo-kuba-ɗao-ɗao to keneŋ as jinaijoo ləm tɔ.

³²Yeɛ ɔr nɔm aw səm gə tarəw gə to par gə bər lé tee səm gadloo gə mee kəi'g kɔrɔg. Yeɛ wɔji tarəw lé ndá ŋgalee gə tadee to to gə njé gə kédé ya.

³³Ŋgan kəije ləm, gə kag-tarəbeeje ləma, gə loo-Kandə-tarəwje ləm tɔ lé ŋgal dee gə tad dee asəna gə njé gə kédé lé tɔ. Tarəw neelé ləm, gə loo-Kandə-tarəwje gə keneŋ ləm tɔ lé kəmbolèje gugu dɔ dee sub ar ŋgal dee as kəmkil dəw rɔ-mi ləm, tad dee as kəmkil dəw rɔ-joo-giree-mi ləm tɔ.

³⁴Loo-Kandə-tarəwje lé aw saar tee gadloo gə raga, deɛ ndaji kam tumburje kag-tarəbeeje'g kelee gə kára'g gə kelee gə ranɟ'd ləm, loo-kuba-ɗao-ɗao to keneŋ as jinaijoo ləm tɔ.

³⁵Yeɛ ɔr nɔm par gə tarəw gə kel dɔgel. Yeɛ wɔji ŋgalee gə tadee ndá to to gə njé gə kédé lé ya ləm,

³⁶Ŋgan kəije gə kag-tarəbeeje gə loo-Kandə-tarəwje gə keneŋ lé to togábè ya ləm tɔ, kəmbolèje gugu dɔ dee sub ndá ŋgal dee as kəmkil dəw rɔ-mi ləm, tad dee as kəmkil dəw rɔ-joo-giree-mi ləm tɔ.

³⁷Loo-Kandə-tarəwje lé aw saar tee gadloo gə raga, deɛ ndaji kam tumburje kag-tarəbeeje'g kelee gə kára'g gə kelee gə ranɟ'd ləm, loo-kuba-ɗao-ɗao to keneŋ as jinaijoo ləm tɔ.

³⁸Ŋgon kəi kára tɛa to wɔji dɔ kag-tabidi-rəwkəije, lé neelé ba to loo-togo nékinjanéməsje gə kə roo keneŋ.

³⁹Loo-Kandə-tarəwje lé tabulje joo to kelee gé kára'g ləm, joo to kelee gé ranğ'd ləm tɔ, dɔ tabul neelé ba to loo gé kəm kinja néməsje gé kə roo ləm, gə kə kuga dɔ kaiya ləma, gə kə kɔr ta kaiya dɔ'g keneɲ ləm tɔ.

⁴⁰Kelee gé par gé raga gé to mbɔr loo-kuba-ɗao-ɗao teɲ tarəw gé to par gé dɔgel lé tabulje joo to keneɲ, tɔbɛi tabulje gé ranğ joo to kelee gé kára gé to wɔji dɔ loo-Kandə-tarəw'g lé tɔ.

⁴¹Togábè ba tarəw neelé tabulje sɔ to kelee gé kára'g ləm, gə sɔ to kelee gé ranğ'd ləm tɔ, tabulje nee gé to loo gé kəm kinja néməs dɔ'g lé bula lə deɲ lai as jinaijoo.

⁴²Tɔbɛi tabulje sɔ gé to gé mbalje gé tɔl lé to keneɲ wɔji dɔ nékinjanéməsje gé kə roo, ɲgal dee as kəmkil dəw kára gə gesee ləm, tad dee as kəmkil dəw kára gə gesee ləma, dər dee gé tar as kəmkil dəw kára ləm tɔ, lé neelé kəm kunda ne nékulaje gé kə kinja néməsje gé kə roo ləm, gə nékinjanéməsje gé ranğ ləm tɔ dɔ'g.

⁴³Nénaaje gé ta dee tɔ sɔ-sɔ to kaar kəi'g gugu dəa sub, tɔbɛi d'ɔm dakas nékinjanéməsje dɔ tabulje'g.

⁴⁴Gir tarəw gé mee kəi'g kɔrɔg lé ɲgan kəije to keneɲ joo mee gadloo'g, yee gé kára to mbɔr tarəwkəi gé to kel dɔgel gé tɛa to gé dɔkɔl ləm, yee gé ranğ to mbɔr tarəwkəi gé to kel bər gé tɛa to gé dɔgel ləm tɔ.

⁴⁵Yee ulam pana: ɲgon kəi nee gé tɛa to par gé dɔkɔl lé to mbata njékinjanéməsje gé to njékaa dɔ kəije ləm,

⁴⁶tɔbɛi ɲgon kəi gé tɛa to par gé dɔgel lé to mbata njékinjanéməsje to gé to njékaa dɔ loo-nékinjanéməsje ləm tɔ. Deɲ neelé to ɲgaka Sadɔk mbuna ɲgaka Ləbije'g lé deɲ ba to njékaw pər gé rɔ Njesigəneɲ'g mba ra né kaareeje.

Kəi gé to gə kəmee doi lé

⁴⁷Yee wɔji gadloo ndá ɲgalee as kəmkil dəw tɔl (100) ləm, tadee as kəmkil dəw tɔl (100) ləm tɔ, debeeje lai asəna. Loo-nékinjaməs to takəi'g lé.

⁴⁸Yee ɔr nɔm aw səm mee loo-Kandə-tarəwkei'g neelé. Yee wɔji kag-tarəwje gé wɔji dɔ loo-Kandə-tarəw'g neelé ndá kelee kára tad as kəmkil dəw mi ləm, yee gé ranğ tad as kəmkil dəw mi ya ləm tɔ. Tarəw lé kelee gé kára tad as kəmkil dəw munda ləm, kelee gé ranğ tad as kəmkil dəw munda ləm tɔ.

⁴⁹Loo-kandə-tarəw lé ɲgalee as kəmkil dəw rɔ-joo ləm, tadee as kəmkil dəw dɔg-giree-kára ləm tɔ, loo-kuba-ɗao-ɗao ba to keneɲ. Gajije to mbɔr kag-tarəwje'g, yee gé kára to kelee gé kára'g ləm, yee gé ranğ to kelee gé ranğ'g ləm tɔ.

Ejekel 41

¹Yee ɔr nɔm aw səm mee kəi gé to gə kəmee doi'g. Tɔbɛi yee wɔji kag-tarəwje ndá debee kára tad as kəmkil dəw misɔ ləm, debee gé ranğ tad as kəmkil dəw misɔ ya ləm tɔ, yee ba to tadee lé.

²Tarəw lé tadee as kəmkil dəw dɔg, debee gé kára as kəmkil dəw mi ləm, yee gé raŋg as kəmkil dəw mi ləm tɔ. Yee wɔji kəi gé to gə kəmee doi lé ndá ŋgalee as kəmkil dəw rɔ-sɔ ləm, tadee as kəmkil dəw rɔ-joo ləm tɔ.

³Tɔbəi yee andə aw mee kəi'g kərcɔg. Yee wɔji kag-tarəwkəije lé ndá as kəmkil dəw joo, tɔbəi tarəw ndá as kəmkil dəw misa tɔ, tad lə tarəw neelé as kəmkil dəw siri.

⁴Yee wɔji duu kəi gé to gə kəmee ndá ŋgalee as kəmkil dəw rɔ-joo ləm, tadee as kəmkil dəw rɔ-joo ləm tɔ, tɔbəi yee ulam pana: Loo neelé ba to loo gé to gə kəmee doi ya.

Ŋgan kəije

⁵Yee wɔji kaar kəi gé to gə kəmee doi ndá as kəmkil dəw misa tɔbəi tad lə ŋgan kəije gé gugu dɔ kəi sub lé as kəmkil dəw sɔ-sɔ.

⁶Ŋgan kəije gé gugu dɔa sub lé tɔs dee dɔ nɔ'd ŋgen-ŋgen ar bula lə dee as rɔ-munda tɔbəi rɔd dɔ nɔ'd munda-munda tɔ, loo kandə mee ŋgan kəije'g neelé to par gé ndògo-bɔrɔ gé d'unda d'wɔji ne dɔ ŋgan kəije neelé gugu ne dɔ kəi gé to gə kəmee sub bó loo kar dəw i mee kəi gé to gə kəmee'g aw keneŋ lé godo.

⁷Ŋgan kəije neelé tad dee i dɔ maree'd gé kédé-kédé loo gé d'ɔs dɔ nɔ'g gé tar-tar, loo kaw keneŋ nduni koŋ-koŋ, mbata loo gé d'a gə kaw keneŋ ndá d'aw gə loo-kuba-ɗao-ɗao gé ɔr goŋ gir kəi'g. Bèe ba loo gé dɔ kəi'g tar lé tad yaɔ unda kəi gé to gə kəmee doi lé. Togábèe ba gə mba kɪ mee kəi gé naŋg'd kaw mee yee gé tar'g lé ndá d'i ne ta yee gé bər'g dəs dɔ yee gé dana'g ba d'aw ne mee yee gé tar'g bəi.

⁸Ma m'aa loo gərərə m'oo dər kəi gé i gé tar. Ŋgan kəije gé gugu dɔa sub lé gin dee tad as kag-kwɔji-né kára doŋgɔ, yee ba as kəmkil dəw misa.

⁹Ŋgan kəije neelé kaar deɛ gé par gé raga lé ndər as kəmkil dəw mi. Pən-loo gé mbuna ŋgan kəije gé gugu dɔ kəi gé to gə kəmee doi ləm,

¹⁰gə ŋgan kəije gé raŋg ləm tɔ lé tadee as kəmkil dəw rɔ-joo gugu dɔ kəi gé to gə kəmee doi.

¹¹Ŋgan kəije gé gugu dɔa sub lé tarəw kandə keneŋ tee pən-loo gé to kari ba'g, tarəw kára kel dɔgel ləm, kára kel dɔkɔl ləm tɔ. Ndá tad lə pən-loo gé to kari ba lé as kəmkil dəw mi gugu dɔ loo sub.

¹²Kəi gé to par gé dɔ-gó nɔ pən-loo gé kari ba'g lé tadee as kəmkil dəw rɔ-siri ləm, ndògo-bɔrɔ gé gugu dɔa lé ndəree as kəmkil dəw mi ləma, ŋgalee as kəmkil dəw rɔ-jinaikara ləm tɔ.

¹³Yee wɔji kəi gé to gə kəmee doi lé ndá ŋgalee as kəmkil dəw tɔl (100). Pən-loo gé to kari ba ləm, gə kəi neelé ləma, gə ndògo-bɔrɔ gé keneŋ ləm tɔ lé ŋgal dee as kəmkil dəw tɔl (100) ya.

14Tad læ loo gé nɔ kəi gé to gə kəmee doi ləm, gə pən-loo gé to kari ba gé to par gé bər ləm tɔ lé as kəmkil dəw tɔl (100).

15Yee wɔji ŋgal læ kəi gé to gir pən loo gé to kari ba'g ləm, gə loo njaa gir kəi gé raga kelee gé kára gə kelee gé raŋg ləm tɔ ndá as kəmkil dəw tɔl (100).

Mee kəi gé to gə kəmee doi

16Kəi gé to gə kəmee doi par gé mée'g ləm, gə loo-Kandə-tarəwje gé raga ləm, gə mbuna looje ləm, gə kəmbolèje gé d'ila bədə lar keneŋ ləma, gə loo njaaje gé gugu gir kəije gé rɔd dɔ nɔ loo munda gé to nɔ mbuna looje'g ləm tɔ lé d'ɔ gir deɛ lai gə kag. Un kudée naŋg saar teɛ kəmbolèje gé d'udu'g lé

17saar teɛ ne dɔ tarəw'g tar ləm, gə mee kəi gé to gə kəmee'g ləm, gə giree gé raga ləma, gə ndògo-bɔrɔ kelee gé mee kəi'g gə kelee gé par gé raga ləm tɔ lé aw lée'g gə goo kwɔjee gé d'wɔji ya.

18Tɔbəi deɛ ndaji Nékundaje gé dara gə kam tumburje keneŋ tɔ. Deɛ ndaji kam tumbur kára mbuna Nékundaje gé dara gé joo-joo. Nékunda gé dara kára ndá loo gé kəmee'g joo-joo,

19loo gé kəmee gé tel par gé kam tumbur'g lé to kəm dəw, tɔbəi loo gé kəmee gé tel par gé kam tumbur gé raŋg'd lé to kəm toboj tɔ, to togəbè ya gugu dɔ kəi sub.

20Un kudée naŋg saar teɛ tarəw gé tar lé deɛ ndaji Nékundaje gé dara gə kam tumburje keneŋ ləm, ndògo-bɔrɔ gé wɔji dɔ kəi gé to gə kəmee doi kara to togəbè ya ləm tɔ.

21Kəi gé to gə kəmee doi lé kag-tarəbeeje lé debéeje asəna-nɔ. Loo gé nɔ loo gé to gə kəmee doi kara to togəbè tɔ.

22Loo-nékinjaməs lé deɛ ra gə kag ndá dəree gé tar as kəmkil dəw munda ləm, ŋgalee as kəmkil dəw joo ləm tɔ. Kileje, gə gɔleeje, gə debéeje lé ra gə kag. Dəw neelé ulam pana: Né neelé to tabul gé to nɔ Njesigəneɛ'g.

23Kəi gé to gə kəmee gə loo gé to gə kəmee doi lé tarəwje joo to keneŋ.

24Tarəwje'g neelé ta bidije gé d'aw d'udu deɛ joo-joo to keneŋ, yee gé kára tabideeje joo ləm, yee gé raŋg lé kara ta bideje joo ləm tɔ.

25Tarəwje læ kəi gé to gə kəmee lé deɛ ndaji Nékundaje gé dara gə kam tumburje keneŋ to gé ra kaar ndògo-bɔrɔ'g lé tɔ. Deɛ ra gel jala gə kag nɔ loo-Kandə-tarəw gé to raga'g.

26Kəmbolèje gé d'udu to keneŋ ləm, deɛ ndaji kam tumburje kelee gé kára gə kelee gé raŋg ləm, gə mbɔr loo-Kandə-tarəw'gje ləm, gə ŋgan kəije gé gugu dɔ kəi gé to gə kəmee ləma, gə gel jalaje'g ləm tɔ.

Ejekel 42

Ŋgan kəije gé wɔji dɔ kəi gé to gə kəmee doi lé

- ¹Yee ɔr nɔm tee sɔm par gɛ gadloo gɛ raga gɛ to gɛ kel dɔgel ndá yee tee sɔm mee nɔan kɛije gɛ to wɔji dɔ pɛn-loo gɛ to kari ba njoronɔ'd lɛm, wɔji dɔ kɛi gɛ to kel dɔgel njoronɔ lɛm tɔ.
- ²Loo gɛ nɔ'd gɛ tarɛw gɛ to gɛ kel dɔgel to keneɔ lɛ ngalee as kɛmkil dɛw tɔl (100) lɛm, tadee as kɛmkil dɛw rɔ-mi lɛm tɔ.
- ³To wɔji dɔ gadloo gɛ mee kɛi'd gɛ as kɛmkil dɛw rɔ-joo lɛ njoronɔ lɛm, to wɔji dɔ pɛn-loo gɛ tɔs kɔr mbalje keneɔ ta gadloo'g lɛm tɔ, lɛe neelɛ ba loo gɛ kɛm njaa gir kɛije gɛ rɔd dee dɔ nɔ'd munda lɛ to keneɔ.
- ⁴Nɔan kɛije neelɛ loo njaa gɛ tad as kɛmkil dɛw dɔg to nɔ dee'g lɛm, nɔon rɛw gɛ as kɛmkil dɛw kára to keneɔ lɛm tɔ, tarɛwkɛije neelɛ d'ya par gɛ dɔgel.
- ⁵Nɔan kɛije gɛ dɔ maree'g tar lɛ tad lɛ dee as gɛ kɔ njɛ gɛ gelee'g gɛ njɛ gɛ dana lɛ el mbata loo njaaɛ ɔr kɛm dee hɔd.
- ⁶To kɛije gɛ rɔd dɔ nɔ'd munda ya nɛ gaji gɛd deeje gɛ to to gɛ gaji gɛd gadloo bɛe lɛ godo. Gelee gɛ nee ba nɔan kɛije gɛ rɔd dɔ maree'g tar lɛ tad lɛ njɛ gɛ gelee'g gɛ njɛ gɛ dana unda dee.
- ⁷Ndògo-bɔrɔ gɛ raga gɛ wa bua gɛ kaar nɔan kɛije par gɛ gadloo gɛ raga gɛ to nɔ nɔan kɛije'g lɛ ngalee as kɛmkil dɛw rɔ-mi,
- ⁸mbata nɔal lɛ nɔan kɛije gɛ to mbɔr gadloo gɛ raga lɛ to as kɛmkil dɛw rɔ-mi. Nɛ loo gɛ nɔ kɛi gɛ to gɛ kɛmee'g lɛ ngalee as kɛmkil dɛw tɔl (100).
- ⁹Gel nɔan kɛije'g neelɛ loo-kandɔ keneɔ to par gɛ bɛr loo gɛ dɛw i gadloo gɛ raga ndá aw gɛ keneɔ.
- ¹⁰Tad lɛ ndògo-bɔrɔ gɛ aɔ dɔ gadloo dɛb loo gɛ bɛr'g lɛ nɔan kɛije to keneɔ wɔji dɔ pɛn-loo gɛ to kari ba lɛ njoronɔ lɛm, gɛ wɔji dɔ kɛi lɛ njoronɔ lɛm tɔ.
- ¹¹Loo-njaa to nɔ dee'g to gɛ to nɔ nɔan kɛije gɛ to dɛb loo gɛ dɔgel lɛ tɔ. Nɔal dee gɛ tad dee asɛna gɛ njɛ gɛ ranɔ, loo kɔ keneɔ kunda loo tee lɛm, gɛ loo ra dee lɛma, gɛ tarɛbeeje lɛm tɔ lɛ d'asɛna.
- ¹²To togɛbɛ mbata lɛ tarɛwkɛije gɛ to par gɛ dɔkɔl lɛ tɔ. Tarɛw kára to rudu loo-njaa'g lɛ, loo-njaa neelɛ to dana njoronɔ wɔji dɔ ndògo-bɔrɔ par gɛ bɛr gɛ d'aw d'andɔ ne keneɔ.
- ¹³Yee ulam pana: Nɔan kɛije gɛ to par gɛ dɔgel lɛm, gɛ dɔkɔl lɛm tɔ gɛ to nɔ pɛn loo gɛ kari ba'g lɛ to nɔan kɛije gɛ to gɛ kɛmee gɛ njɛkinjanémɛsje gɛ d'aw rɔ Njesigɛnɛ'g d'a sɔ nɛje gɛ to gɛ kɛmee doi keneɔ, dee d'a kunda nɛje gɛ to gɛ kɛmee doi keneɔ: nékarje lɛm, nɛje gɛ d'inja dee gɛ mɛs kɔ kuga ne dɔ kaiya lɛm, gɛ kɔ kalta lɛm tɔ mbata lɛe neelɛ to loo gɛ to gɛ kɛmee doi ya.
- ¹⁴Loo gɛ njɛkinjanémɛsje d'a kandɔ keneɔ ndá dee d'a kɔ loo gɛ to gɛ kɛmee'g kunda loo tee kaw gadloo gɛ raga el nɛ lɛ nee ba d'a kɔm kubu-ra-kulaje lɛ dee

kenen mbata kubuje neelé to kubuje gé to gə kəmee, deę d'a tula kubuje gé ranę ba kaw ne rɔ koso-dəwje'g.

Ndògo-bɔrɔ gé to par gé raga lé

¹⁵Loo gé yeę wɔji loo gé mee kəi'g tɔl bém ndá yeę am m'teę raga gə tarəw gé par gé bər tɔbəi yeę wɔji looje lai gé gugu dɔ kəi lé sub.

¹⁶Yeę wɔji dəb loo gé bər gə kag-kwɔji-né lé ndá as kag-kwɔji-né tɔl mi (500).

¹⁷Yeę wɔji dəb loo gé par gé dɔgel gə kag-kwɔji-né ndá as kag-kwɔji-né tɔl mi (500) tɔ.

¹⁸Yeę wɔji dəb loo gé par gé dɔkɔl ndá as kag-kwɔji-né tɔl mi tɔ.

¹⁹Yeę turu rəa wɔji dəb loo gé par gé dɔ-gó gə kag-kwɔji-né ndá as kag-kwɔji-né tɔl mi (500) tɔ.

²⁰Yeę wɔji kil ndògo-bɔrɔ gé sɔ gé gugu gir kəi gé to gə kəmee lé ndá ngalee as kag-kwɔji-né tɔl mi (500) ləm, tadee as kag-kwɔji-né tɔl mi (500) ləm tɔ, ndògo-bɔrɔ neelé ba ganę mbuna loo gé to gə kəmee gə loo gé to kari lé.

Ejekel 43

Néronduba lə Njesigəneę tel ree mee kəi gé to gə kəmee doi'g lé

¹Yeę ɔr nɔm teę səm tarəw gé to par gé bər lé.

²Ndá aa oo, néronduba lə Ala lə Israelje j bər aw gé nee. Keaa bar asəna gə kaa mán bélm ləm, rɔnduba ləa ar nanę ndogó ne ɔr jol-jol ləm tɔ.

³Némidi neelé to asəna gə yeę gé m'oo loo gé Ala ree gə mba tuji bee-boo lé, tɔbəi némidije neelé to d'asəna gə njé gé m'oo ta baa gé Kebar'g tɔ. Bèe ba m'oso rəb m'dəb kəm nanę.

⁴Rɔnduba lə Njesigəneę andə mee kəi'g gə tarəw gé to par gé bər lé.

⁵Yen nęa ndil unm aw səm mee gadloo gé mee kəi'g kɔrɔg. Ndá aa oo, néronduba lə Njesigəneę taa mee kəi pəl-pəl.

⁶Ma m'oo ndu dəw gé bar mee kəi'g pa səm ta ndá dəw kára aar mbɔrm'g tɔ.

⁷Yeę ulam pana: Ma nęon-dəw lé loo gé neelé to loo kunda kalimbai lə neę keneę ləm, lée neelé n'a kila dɔbla gɔl neę keneę ləm tɔ, n'a si keneę mbuna Israelje'g saar-saar gə nɔ. Gel-bɔje lə Israel gə mbaije lə dee d'a kula sul dɔ ri neę gé to gə kəmee gə néra dee gé miną gə nin mbaije lə dee gé dubu dee dɔ looje gé ndəw'g el nęa.

⁸Deę d'ar loo gé tarəw'g lə dee to mbɔr kə neę'g ləm, d'ar kag-tarəwje lə dee to mbɔr kə neę'g ləm tɔ ndá ndògo-bɔrɔ ba ganę mbuna neę sə deeje, bèe ba deę d'ula ne sul dɔ ri neę gé to gə kəmee'g gə néraje gé miną gé deę ra, gelee gé nee ba neę n'roo dee ne dula-dula dan oņę'd lə neę gə mbəa.

⁹Basinè lé d'aw gə nékaiyaje læ dee gə nin mbaije læ dee əw sə neɛ ndá n'a si mbuna dee'g saar-saar gə nɔ ya.

¹⁰I ŋgon-dəw lé maji kari tɔji gel-bɔje læ Israel kəi gə to gə kəmee neelé, maji kar dee d'wɔji loo reaje læm, d'ar rɔkul wa ne kəm dee dɔ néra kori-korije'g læ dee læm tɔ.

¹¹Bó lé d'ar rɔ dee kul tɔgəɔ dɔ panjaa deeje'g lai ndá maji kari ar dee gər loo ra kəi neelé læm, gə loo gə a to keneɲ læm, gə loo kunda loo teɛ ragaje gə loo kandə kəije læm, gə rəw reaje læm, gə ndukunje gə wɔji dəa lai læm, gə rəw reaje læma, gə godnduje lai gə wɔji dəa lai læm tɔ, I a ndaɲ tareeje lai kəm dee'g mba kar dee d'aa dɔ rəw reaje lai læm, gə dɔ ndukunje lai gə wɔji dəa læma, kar dee ra né gə goo lé gə tɔji dee læm tɔ.

¹²Yee ba gə godndu gə wɔji dɔ kəi ya. Dɔ sém mbal'g lé gadloo lai gə gugu kəi neelé a to loo gə to gə kəmee doi. Yee ba gə godndu gə wɔji dɔ kəi lé ya.

Loo-nékinjaməs gə nékinjanéməsje

¹³Aa oo, loo-nékinjaməs lé d'wɔji ŋgalee gə tadee gə goo kəmkil dəw gə to kəmkil dəw gə ŋgal unda yee gə d'aw d'wɔji ne né kédé as tad ŋgan ji dəw sɔ. Gelee gə naɲg lé dəree gə j gə tar as kəmkil dəw kára læm, tadee as kəmkil dəw kára læm tɔ, mbiree gə tar gə gugu dəa sub lé tad as mbuna kɔ ji dəw gə ŋgon ji dəw gə rudu, yee ba gə négəd loo-nékinjaməs lé.

¹⁴Un kudée gelee'g naɲg saar teɛ ne gunee gə dɔtar lé dəree as kəmkil dəw joo læm, tadee as kəmkil dəw kára læm tɔ, tɔbəi un kudée dɔ gunee gə lam saar teɛ ne dɔ gunee gə boi'g lé dəree as kəmkil dəw sɔ læm, tadee as kəmkil dəw kára læm tɔ.

¹⁵Loo-nékinjaməs lé dəree as kəmkil dəw sɔ, tɔbəi deɛ ndaji gajije sɔ ar dee d'ɪta dɔ loo-nékinjaməs'g neelé.

¹⁶Loo-nékinjaməs lé ŋgalee as kəmkil dəw dɔg-giree-joo læm, tadee as kəmkil dəw dɔg-giree-joo læm tɔ ar tadee gə ŋgalee d'asəna.

¹⁷Gunee lé ŋgalee as kəmkil dəw dɔg-giree-sɔ læm, tadee as kəmkil dəw dɔg-giree-sɔ læm tɔ ar tadee gə ŋgalee d'asəna, mbiree gə gugu dəa lé as ges kəmkil dəw, tɔbəi gelee gə naɲg lé as kəmkil dəw kára gugu dəa sub ar loo-kuba-ɗao-ɗao læa to par gə bər.

¹⁸Yee ulam pana: I ŋgon-dəw lé Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɲ pa togəbè pana: Aa oo, godndu gə wɔji dɔ loo-nékinjaməs, gə ndɔ gə d'a ra ne gə mba kinja nékinjanéməsje gə roo keneɲ læm, gə mba saga məs keneɲ læm tɔ lé ba nee:

¹⁹I a kar njékinjanéməsje gə to Ləbije gə to gə ginka'g læ Sadɔk, deɛ gə d'aw rɔ neɛ'g ra né d'ar neɛ lé bɔ maɲg kára gə nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya. Mbaidɔmbaije gə Njesigəneɲ ba pa bèe.

²⁰I a taa məsee saga dɔ néndaji gaji daje gə sɔ gə to dɔ loo-nékinjaməs'g gə to dɔ kum gunee gə sɔ læm, gə dɔ mbiree gə gugu dəa'g lé læm tɔ, togəbè ba a kɔr ne

won loo-nékinjaməs karee àr ñgad-ñgad ləm, a kinja nékinjanéməsje gé kǎ kuga dɔ kaiya keneɲ ləm tɔ.

²¹A kwa bɔ maɲg gé kǎ kuga dɔ kaiya ndá d'a roo loo gé d'unda d'wɔji ne dɛa mee kǎi gé to gir loo gé to gə kəmee gé raga.

²²Ndɔ gé ñjekɔm'g joo lé a kinja bàl byɔ gé rɛa maji péd-péd gé nékinjaməs gé kǎ kuga dɔ kaiya, togábè ba d'a kɔr ne won loo-nékinjaməs to gé d'ɔr ne wonee gə bɔ maɲg kédé lé tɔ.

²³Loo gé a tɔl kula kɔr won lé bém mbɔ ndá a kinja bɔ maɲg kára gé rɛa maji péd-péd ləm, gə bàl byɔ kára gé rɛa maji péd-péd mbuna koso-nékulje'g ləm tɔ gé nékinjanéməsje.

²⁴A kinja dee nɔ Njesigəneɔ'g, ñjékinjanéməsje d'a dusu kad dɔ dee'g ndá d'a kinja dee gé nékinjanéməsje gé kǎ roo kar Njesigəneɔ.

²⁵I a kinja bàl byɔ gé nékinjaməs kǎ kuga dɔ kaiya gə ndɔje kára-kára lai as ndɔ siri, d'a kinja bɔ maɲg kára gə bàl badə kára gé rɔ dee maji péd-péd mbuna koso-nékulje'd gé nékinjanéməsje tɔ.

²⁶As ndɔ siri lé d'a kinja nékinjaməs gé kǎ kuga dɔ kaiya ləm, d'a kɔr won loo-nékinjaməs karee àr ñgad-ñgad ləma, d'a kunda gə kəmee ləm tɔ.

²⁷Loo gé ndɔje neelé d'a kas lée béréré mbɔ ndá un kudee ndɔ gé ñjekɔm'g jinaijoo saar gé kédé lé ndá ñjékinjanéməsje d'a kinja nékinjaməs gé kǎ roo ləm, gə nékinjanéməsje gé kǎ ra oiyo ləm tɔ dɔ loo-nékinjaməs'g lé. Bèe ba n'a ndigi sə sí, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bèe.

Ejekel 44

Godndu gé wɔji dɔ kǎi gé to gə kəmee doi gé ra sigi lé

¹Yee tel ree səm par gé tarəw kǎi gé to gə kəmee gé to raga dɛb loo gé par gé bər. Ne yee to gə loo-kudee.

²Ndá Njesigəneɔ ulam pana: Tarəwkǎi neelé a to gə loo-kudee bó d'a kɔr tɛa el ləm, dɛw kára kara a dəs keneɲ el ləm tɔ mbata Njesigəneɔ, Ala lə Israélje andə gə tarəw neelé. Yee a to gə loo-kudee bèe ya.

³Ne mbai gé njebee a kaskəm si lée'g nee kɔ muru nɔ Njesigəneɔ'g, yee a kandə gə loo-Kandə-tarəwkei'g ləm, a kunda loo tee raga gə rəw neelé ya ləm tɔ.

⁴Yee ɔr nɔm aw səm par gé tarəw gé to par gé dɔgel takǎi'g lé. Ma m'aa loo gərərə ndá aa oo, rɔnduba lə Njesigəneɔ taa mee kǎi lə Njesigəneɔ pəl-pəl. Ma m'oso rəb m'dəb kəm naɲg.

⁵Njesigəneɔ ulam pana: I ñgon-dəw lé maji kari aar gèɲ ndá aa loo gərərə! Tuga mbii oo ne taje lai gé m'a gə kulai kwɔji dɛa tɔ. Maji kari tɔs kəmi bao-bao dɔ godndu gé wɔji dɔ loo-Kandə-mee-kǎi'g ləm, gə dɔ loo-ki-mee-kǎi gé to gə kəmee'g tee raga ləm tɔ.

⁶I a kula gel-bɔje lə Israel gá to njékɔsta-rəwje pana: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Seɔ gel-bɔje lə Israel lé néraje lə sí lai gá minɔ lé areeje as bèe ŋga.

⁷Seɔ arje dəw-dɔ-beeje gá meɔ dee tɔ kujita el ləm, deɔ lal kinja tamɔd dee ləm tɔ lé d'andə mee kəi'g lə neɔ gá to gə kəmee d'ila ndɔl dɔ'g, tɔbəi seɔ unje muru lə neɔ gə ubu nékinjanéməsje gə məs to arje magəje lə sí lai gá minɔ jɔmri-jɔmri ləm, seɔ gaŋje ne kúla manɔ lə neɔ ləm tɔ.

⁸Seɔ raje kula mee kəi'g lə neɔ gá to gə kəmee el ne deɔ ba seɔ ar deeje taa tor sí ra kula mee kəi'g lə neɔ gá to gə kəmee.

⁹Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa togábè pana: Dəw-dɔ-bee gá rara kara gá mée tɔ kujita el ləm, gá lal kinja tamɔdee ləm tɔ lé a kandə mee kəi'g lə neɔ gá to gə kəmee lé el, dəw-dɔ-bee gá si mbuna Israelje'g lé a kandə keneɔ el tɔ.

Godndu gá wɔji dɔ Ləbije

¹⁰Tɔbəi Ləbije gá d'uba neɔ d'ya neɔ loo gá Israelje ndəm d'uba neɔ d'ya neɔ d'aw ndolè goo magəje lə dee lé ta néra kori-kori lə dee lé d'a kuba pəree ya.

¹¹D'a to gá kuraje ya ba mee kəi'g lə neɔ gá to gə kəmee lé d'a ŋgəm ne tarəwkəije ləm, d'a ra kula gá wɔji dɔ mee kəi lé ləm tɔ, d'a tija gwɔs nékinjanéməsje gá kə roo ləm, gə nékinjanéməsje gá raŋg ləm tɔ mbata lə koso-dəwje, tɔbəi d'a kaar nɔ dee'g mba ra kula kar dee ya.

¹²Mbata deɔ ra kula d'ar dee nɔ magəje'g lə dee ləm, d'ar gel-bɔje lə Israel d'oso ne dan kaiya'g ləm tɔ, gelee gá nee ba neɔ manɔ neɔ n'un ne ji neɔ gá tar dɔ dee'g, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pana: Ta néra kori-kori lə dee lé d'a kuba pəree ya.

¹³D'a tibi mbɔr neɔ gə mba ra kula loo-nékinjaməs'g lə neɔ el ləm, d'a tibi mbɔr looje lə neɔ gá to gə kəmee əsé gə looje lə neɔ gá to gə kəmee doi el ləm tɔ, nérɔkul gá boo gə néje gá minɔ gá deɔ ra lé d'a kuba pəree ya.

¹⁴N'a kar dee to njéŋgəm takəije ndá d'a ra kulaje lai gá keneɔ ləm, gə néje lai gá kəm ra keneɔ ləm tɔ.

Godndu gá wɔji dɔ njékinjanéməsje

¹⁵Ne njékinjanéməsje gá to ginka'g lə Ləbi gá gel bɔ'g lə Sadɔk gá ra kula mee kəi'g lə neɔ gá to gə kəmee loo gá Israelje ndəm d'aw əw sə neɔ lé deɔ neelə ba d'a rəm pər gá rɔ neɔ'g mba ra kula kar neɔ ləm, d'a kaar nɔ neɔ'g gə mba kun ubu nékinjanéməsje gə məs kar neɔ ləm tɔ, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

¹⁶D'a kandə mee kəi'g lə neɔ gá to gə kəmee ləm, d'a ŋgəs pər gá mbɔr tabul'g lə neɔ mba ra kula kar neɔ ləma, d'a to njéra kula kar neɔje ləm tɔ.

¹⁷Loo gá d'a kandə tarəwje gá mee gadloo gá kəi kɔrɔg lé ndá d'a kula kubu gá d'uji gə kúla palégál rɔ dee'g, loo gá d'a kaar loo-kula'g tarəwje gá mee gadloo gá

kai kɔrɔg ləm, gə mee kai'g ləm tɔ lé kubu gé d'uji gə bi badə kára kara a to rɔ dee'g el.

18 D'a kula jɔg gé d'uji gə kúla palégal dɔ dee'g ləm, d'a kula njalaŋ gé d'uji gə kúla palégal kudu dee'g ləm tɔ, d'a kula né gé a kar rɔ dee təd lé rɔ dee'g el.

19 Loo gé d'a kunda loo tee kaw gadloo gé raga rɔ koso-dəwje'g ndá d'a tɔr kubuje gé ra ne kula lé kɔm mee ŋgan kaije gé wɔji dɔ kai gé to gə kəmee lé, d'a kula kubuje gé raŋg bó gə mba kunda koso-dəwje gə kəmee gə kubuje lə dee el.

20 D'a ndisa dɔ dee ŋgori-ŋgori el ləm, d'a kyɔ yinŋa dɔ dee karee ŋgal pɔ-pɔ el ləm tɔ, ne d'a kinja yinŋa dɔ dee gé kinja.

21 Njekinjanéməs kára kara a kai mán-nduú gé mɪ loo gé yeɛ a kandə mee gadloo gé kai kɔrɔg lé el.

22 D'a taa gamla-dené əsé dené gé tubá gé dené el ne d'a taa ŋgamɔdje gé gər ŋgaw el gé ginkoji'g lə gel-bɔje lə Israel ba, gamla-dené gé to dené lə njekinjanéməs gé wəi ndá d'a kaskəm təa ya tɔ.

23 D'a ndoo koso-dəwje lə neɛ gə mba kar dee gər loo kɔr kəm né gé to gə kəmee gé né gé ndɔl wa dəa ləm, mba kar dee gər loo to bəd-bəd lə né gé minɔ gə né gé àr ŋgad-ŋgad ləm tɔ.

24 Loo-mai-ta lé dee ba d'a to njékɔrkəmtaje keneŋ ləm, d'a kɔr kəmta gə goo godnduje lə neɛ ləm tɔ. D'a kaa dɔ godnduje lə neɛ gə ndukunje lə neɛ loo-ra-naije'g lə neɛ lai ləm, d'a kunda ndɔ-kwa-rɔje lə neɛ gə kəmee ləm tɔ.

25 Njekinjanéməs a kwa nin dəw el nà rəa a minɔ ne ne bɔbeeje əsé keaje əsé ŋgonee gé diŋgam əsé yeɛ gé dené əsé ŋgokeɔ gé diŋgam əsé ŋgokeɔ gé dené gé lal taa ŋgaw ba yeɛ askəm kwa nin dee ya.

26 Loo gé yeɛ a kɔr won rəa mbɔ ndá d'a tura ndɔ siri karee bəi.

27 Ndɔ gé yeɛ a kandə mee loo gé to gə kəmee'g mee gadloo gé kai kɔrɔg gə mba ra kula keneŋ ndá yeɛ a kinja nékinjaməs gé wɔji dəa-yeɛ mba kuga ne dɔ kaiya, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bəe.

28 Aa oo, né kɔ dee-deɛ gé d'a gə kiŋga ba nee: To neɛ nja ba n'a to né gé wɔji dɔ dee. Seɪ a kar deeje loo gé wɔji dɔ dee mee bəe gé Israel el, neɛ ba n'a to né kɔ dee.

29 D'a kul rɔ dee gə nékarje gə nékinjanéməsje gé kɔ kuga dɔ kaiya ləm, gə kɔ kalta ləm tɔ, tɔbəi néje lai gé deɛ d'unda gə kəmee mbata lə neɛ mee bəe gé Israel ndá a to mbata lə dee-deɛ ya.

30 Kandə kagje lai gé doŋgɔr ləm, gə nékarje lai gé seɪ a kun deeje gé tar ləm tɔ lé d'a to kɔ njékinjanéməsje, seɪ a karje njékinjanéməsje nduji lə sí gé doŋgɔr gə mba kar ndutɔr to ne dɔ kaije'g lə sí.

31 Yel əsé da gé rara gé wəi gé kwəi əsé né wá tiee mbidi-mbidi lé njékinjanéməsje d'a sɔ el.

Ejekel 45

Kai gá kai nā bee lé

- ¹Loo gá seɿ a raje tɛ kaije ne nā bee karee to gá né ká sí ká sí lé ndá seɿ a kaije dɔb bee karje ɲgalee as kag-kwɔji-né tɔl-dɔg-loo rɔ joo giree-mi (25.000) ləm, tadee as kag-kwɔji-né tɔl-dɔg-loo dɔg (10.000) ləm tɔ, kundaje gá nékar gá to gá kəmee mbata lə Njesigəneɿ, loo neelé lai a to loo gá to gá kəmee.
- ²Loo neelé seɿ a gaŋgje mee karje ɲgalee as kag-kwɔji-né tɔl dɔg (1.000) ləm, tadee kara as bɛe ya ləm tɔ mbata lə loo gá to gá kəmee, tɔbɔi seɿ a kwɔjije loo gá gugu giree as kəmkil dəw rɔ-mi karee to pən-loo gá kari ba'g.
- ³Loo nee gá ɲgalee as kag-kwɔji-né tɔl-dɔg-loo rɔ joo giree-mi (25.000) gá tadee as kag-kwɔji-né tɔl-dɔg-loo dɔg (10.000) lé i a kwɔji loo ra kəi gá to gá kəmee gá loo gá to gá kəmee doi lé keneɲ.
- ⁴Dɔb bee neelé to loo gá to gá kəmee, yee a to ká njékinjanéməsje gá njéra kula loo gá to gá kəmee'gje lé deɿ gá njékaw pər gá rɔ Njesigəneɿ'g ra né kaareeje, lé neelé ba kəije lə dee a to keneɲ ləm, a to loo gá to gá kəmee mbata lə loo gá to gá kəmee doi lé ləm tɔ.
- ⁵Dɔb bee gá ɲgalee as kag-kwɔji-né tɔl-dɔg-loo rɔ joo giree-mi (25.000) ləm, gá tadee as kag-kwɔji-né tɔl-dɔg-loo dɔg (10.000) ləm tɔ lé a to ká Ləbije gá to njéra kula mee kəi'gje ləm, gá ɲgan kəije as rɔ-joo ləm tɔ.
- ⁶Seɿ a kwɔjije loo kar tadee as kag-kwɔji-né tɔl-dɔg-loo mi (5.000) ləm, ɲgalee as kag-kwɔji-né tɔl-dɔg-loo rɔ joo giree-mi (25.000) ləm tɔ karee to mbɔr dɔb bee gá d'unda gá kəmee lé yee ba a to mbata gel-bɔje lə Israəlje lai.
- ⁷Mbɔr loo gá to gá kəmee'g ləm, gá mbɔr loo gá ká bee-boo ləm tɔ lé seɿ a kyaje loo mbɔreje gá joo'g lé karee un ɲgal dɔb loo gá to gá kəmee lé ləm, gá un ɲgal dɔb loo lə bee-boo lé ləm tɔ, dɔb loo gá dɔ-gó ndá par gá dɔ-gó ya ləm, dɔb loo gá bər ndá par gá bər ya ləm tɔ kar ɲgalee aw nɔ'd gá dɔb looje gá joo gá un kudée dɔ-gó saar teɿ bər lé seɿ a kaareeje to wɔji dɔ mbai gá njebee.
- ⁸Yee ba a to dɔ naŋg ləa, a to keɿ-yeɿ mee bee gá Israəl, togəbɛ ba mbaije lə neɿ gá njébeeje d'a kula kəm koso-dəwje lə neɿ ndòo el ɲga nɛ d'a kyɿ bee kar gel-bɔje lə Israəl gá goo ginkoji lə dee lə dee.
- ⁹Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɿ pa togəbɛ pana: As ɲga, seɿ mbaije gá njébeeje gá Israəl! Əwje rɔ sí néra gá kərm-kərm ləm, gá taa né gá bogo ləm tɔ, raje né gá danasur gá né gá gá dɔ najee ləm, əwje rɔ sí taa néje lə koso-dəwje lə neɿ dɔ buguru'g ləm tɔ, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɿ ba pa bɛe.
- ¹⁰Arje nékwɔji-kwɔi lə néje lə sí lé to gá goo rəbee ləm, nékwɔji-néje lə sí to gá goo rəbee ləm tɔ.

- 11** Nékwoji kó gá ria lə épa ləm, gə nékwɔ̄ji ubu gá ria lə bat lé d'a kasəna: bat gə épa d'a kas gə nékwɔ̄ji-né gá ria lə homer kára gá kaiyee loo dɔg d'un tɛa kára, d'a kwɔ̄ji néje gə goo homer lé.
- 12** Ngon larnda gá baree sikle lé ndá a kas nghan larndaje gá ria lə gera rɔ̄-joo ndá gera rɔ̄-misɔ̄ a kas gə larnda gá ria lə minə kára tɔ.
- 13** Aa ooje, nékar gá seɪ a karje lé ba nee: Ko-wa gə kó-ɔ̄rj as mee nékwɔ̄ji-né kára gá kaiyee loo-rɔ̄-misɔ̄ kun tɛa kára-kára ləm,
- 14** gə ubu as mee nékwɔ̄ji-né kára gá kaiyee loo-tɔl (100) kun tɛa kára ləm tɔ. Ubu lé seɪ a kwɔ̄jeje gə nékwɔ̄ji-né gá ria lə bat gá to asəna gə nékwɔ̄ji-né gá ria lə homer gá kaiyee loo-dɔg kun tɛa kára ləm, to asəna gə mee nékwɔ̄ji-né gá ria lə kɔ̄r gá kaiyee loo-dɔg kun tɛa kára ləm tɔ.
- 15** Mbuna koso-badje tɔl-joo (200) gá d'aar loo-kɔ̄-mu gá idi lururu'g mee bee gá Israel lé seɪ a kwaje nghan badə keneɲ kára kar gá nékar ləm, gə nékinjaməs gá kɔ̄ roo ləma, gə nékinjaməs gá kɔ̄ ra oiyo ləm tɔ, gə mba karee to nékoga dɔ kaiya lə sí, Mbaidɔ̄mbaije gá Njesigəneɔ̄ ba pa bèe.
- 16** To kəm kar koso-dəwje lai gá mee bee'g d'un nékarje neelé mbata lə mbai gá njebee gá Israel.
- 17** Mbai gá njebee ba a kar dee nékinjanéməsje gá kɔ̄ roo ləm, gə nékarje ləma, gə nékarje gá kɔ̄ saga ləm tɔ loo ra naije'g ləm, gə naije gá tee sigi ləm, gə ndɔ-kwa-rɔ̄je ləma, gə ndɔ ra naije lai gá to gə kəmee gá to kɔ̄ Njesigəneɔ̄ gá gel-bɔ̄je lə Israel d'a ra ləm tɔ, yeɔ̄ a kar dee nékinjanéməsje gá kɔ̄ kuga dɔ kaiya ləm, gə nékar ləm, gə nékinjaməs gá kɔ̄ roo ləma, gə nékinjanéməsje gá kɔ̄ ra oiyo ləm tɔ mba kuga ne dɔ kaiya lə gel-bɔ̄je gá Israel.
- 18** Mbaidɔ̄mbaije gá Njesigəneɔ̄ ba pa togəbè pana: Nai gá dɔtar ra ndɔ kára ndá d'a kwa bɔ̄ maɲg gá rəa maji péd-péd ndá d'a kijá gá məs mba kɔ̄r ne won loo gá to gə kəmee.
- 19** Njekinjanéməs a taa məs nékinjaməs gá kɔ̄ kuga dɔ kaiya lé ndá a rad kag-tarəwkəije'g ləm, gə dɔ kum loo-nékinjaməs gá sɔ'g ləma, gə dɔ kag-tarəwkəije gá mee gadloo gá kəi kɔ̄rɔg lé ləm tɔ.
- 20** Ndɔ gá njekɔ̄m'g siri mee nai'g lé d'a ra togəbè ya to mbata deɔ̄ gá d'ɪ gə mee dee ba ra kaiya el əsé deɔ̄ gá lal kunda kəmkàr dɔ rɔ̄ deɔ̄'g ba ar dee ra kaiya, d'a ra togəbè mba kɔ̄r ne won kəi gá to gə kəmee.
- 21** Ndɔ gá njekɔ̄m'g dɔg-giree-sɔ̄ mee nai gá donɔ̄ɔ̄r lé seɪ a raje nai Pag. Loo ra nai neelé kuree a kəw as ndɔ siri, muru gá ém-ti-né godo keneɲ ba d'a kɔ̄.
- 22** Mee ndəa'g neelé mbai gá njebee a kar dee bɔ̄ maɲg gá nékinjaməs gá kɔ̄ kuga dɔ kaiya mbata ləa-yeɔ̄ ləm, mbata lə koso-dəwje lai gá mee bee'g ləm tɔ.
- 23** Mee ndɔ ra naije gá siri neelé yeɔ̄ a kinja bɔ̄ maɲgje siri gə bəl badje siri gá rɔ̄ dee maji péd-péd gə mee ndɔje gá siri'g nee lai gá nékinjaməs gá kɔ̄ roo kar

Njesigəneā ləm, gə bəl byā kára gə nékinjaməs gə kə kuga dɔ kaiya gə ndɔje kára-kára lai ləm tɔ.

²⁴Ko-wa as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda ləm, gə ubu as litər misā ləm tɔ lé yeē a korè gə nékar mbata lə bɔ maŋg kára-kára gə bəl badə kára-kára tɔ.

²⁵Ndɔ gə njekɔm'g dɔg-giree-mi mee naj gə njekɔm'g siri lé yeē a kinja nékinjanéməsje gə kə kuga dɔ kaiya gə nékinjanéməsje gə kə roo togəbè ləm, gə nékar gə to ubu togəbè ləm tɔ as ndɔ siri.

Ejekel 46

Godndu gə wɔji dɔ mbai gə njebee lé

¹Mbaidɔmbaije gə Njesigəneā pa togəbè pana: Tarəw kandə mee gadloo gə kai kɔrɔg gə to par gə bər lé a to gə loo kudee mee ndɔje gə misā gə to ndɔ ra kula lé, nɛ ndɔ-kwa-rɔ ndá tɛa a to tag ləm, ndɔ gə naj teē sigi kara tɛa a to tag ləm tɔ.

²Mbai gə njebee a kandə gə rəw gə loo-kandə-kai gə wɔji dɔ tarəw gə raga ndá yeē a kaar mbɔr kag-tarəwje'g dɔb, njékinjanéməsje d'a kinja nékinjaməs ləa gə kə roo ləm, gə nékinjanéməsje ləa gə kə ra oiyo ləm tɔ, yeē a kunda barmba nɔ tarəwkəi'g tɔbɛi yeē a teē raga ndá d'a kudu tarəw el saar kar kàr uru naŋg jigi.

³Koso-dəwje gə mee bee'g d'a kunda barmba nɔ Njesigəneā'g tarəwkəi'g neelé ndɔ-kwa-rɔje'g ləm, gə ndɔje gə naj teē sigi ləm tɔ.

⁴Nékinjaməs gə kə roo gə mbai gə njebee a kinja kar Njesigəneā ndɔ-kwa-rɔ'g lé a to ŋgan badje misā gə rɔ dee maji péd-péd ləm, gə bəl badə kára gə rəa maji péd-péd ləm tɔ,

⁵tɔbɛi nékarje ləa a to kó-wa as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda mbata lə bəl badə ləm, gə kó-wa to gə mée ndigi mbata lə ŋgan badje lé ləm tɔ gə ubu as litər misā nɔ'd gə goo kó-wa gə nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda-munda lé.

⁶Ndɔ gə naj teē sigi lé yeē a kinja bɔ maŋg gə rəa maji péd-péd kára ləm, gə ŋgan badje misā gə bəl badə kára gə rɔ dee maji péd-péd ləm tɔ,

⁷tɔbɛi yeē a kar nékar gə to kó-wa as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda mbata lə bɔ maŋg kára-kára gə bəl badə kára-kára lé ləm, gə kó-wa to gə mée ndigi mbata lə ŋgan badje lé ləm tɔ gə ubu as litər misā nɔ'd gə goo kó-wa gə nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda-munda lé.

⁸Loo gə mbai gə njebee a gə kandə kai ndá a kandə gə rəw gə loo-kandə-kai gə to tarəw'g ləm, yeē a kunda loo teē raga gə rəw neelé ləm tɔ.

⁹Nɛ loo gə koso-dəwje gə mee bee'g d'a gə ree kaar nɔ Njesigəneā'g ndɔ ra najje gə to gə kəmee gə to kə Njesigəneā ndá dəw gə a kandə kai gə tarəw gə to par gə dɔgel mba kunda barmba ndá a kunda loo teē raga gə tarəw gə par gə dɔkɔl, dəwje d'a tel teē raga gə rəw gə d'andə ne kai lé el nɛ tarəw gə to wɔji dɔ nɔ njoroŋ-njoroŋ ba d'a teē ne raga.

10Mbai gé njebee a kandə sə dee n̄'d loo gé d'a kandə kai ləm, yeɛ a kunda loo teɛ raga loo gé d'a teɛ raga ləm tɔ.

Godndu gé wɔji dɔ nékinjanéməsje bəd-bəd

11Loo ra najje gə loo ra najje gé to gə kəmee gé to kə Njesigəneɛ lé nékar gé to kó-wa a kas nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda mbata lə bɔ maŋg kára-kára gə bəl badə kára-kára ləm, gə kó-wa to gé mee dəw ndigi mbata lə ŋgan badje lé ləm tɔ gə ubu as litər misɔ n̄'d gə goo kó-wa gé nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda-munda lé.

12Bó lé mbai gé njebee i gə mée un nékinjaməs gé kə roo əsé i gə mée un nékinjaməs gé kə ra oiyo ar Njesigəneɛ ndá d'a kɔr tarəwkəi gé to par gé bər karee, bəe ba yeɛ a kun nékinjanéməsje ləa gé kə roo gə kə ra oiyo to gé yeɛ ra gə ndɔ-kwa-rɔ lé, tɔbəi yeɛ a kunda loo teɛ raga ndá d'a kudu tarəw géé'g loo gé yeɛ unda loo teɛ raga lé,

13Ndɔje kára-kára lai lé d'a kwa ŋgon badə gé ra ləb kára gé rəa maji pəd-pəd gé nékinjaməs gé kə roo kar Njesigəneɛ, d'a kinja gə ndɔ rad-rad.

14Nékar gé gə ndɔ rad-rad gé d'a korè n̄'d gə ŋgon badə lé a to kó-wa as nékwɔji kwɔi-lə-né mi gé d'a podé gə ubu as litər joo. Yeɛ ba to nékar mba kar Njesigəneɛ gé to godndu gé to njaŋg gə nɔ.

15Gə ndɔ rad-rad lai lé d'a kinja nékinjaməs gé kə roo gé to gə nɔ gé to ŋgon badə ləm, gə nékar gé to kó-wa gé podé gə ubu n̄'d ləm tɔ kar Njesigəneɛ ya.

Ta lə nénduba gé mbai gé njebee a kar ŋganeeje

16Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɛ pa togəbè pana: Bó lé mbai gé njebee un dəb loo nénduba ləa gé nékarnoji ar ŋgonee kára mbuna mareeje'g ndá loo neelé a to né kə ŋgan mee ŋgoneeje neelé ləm, a to nénduba lə dee gé to kə dee-deɛ ya ləm tɔ.

17Ne bó lé mbai gé njebee un dəb loo nénduba ləa gé nékarnoji ar bər ləa kára mbuna mareeje'g ndá loo neelé a to keɛ ya saar ləb kɔr bər dəa'g ba loo neelé a tel to kə mbai gé njebee ya gogo bəi, ŋganeeje ya gə kar dee ba ba né gé yeɛ ar dee gé nénduba lé a to kə dee.

18Mbai gé njebee a taa nénduba lə koso-dəwje kára kara el ləm, néje gé to né kə dee lé yeɛ a buguru dee dɔ'g el ləm tɔ, nénduba gé yeɛ a kai ŋganeeje lé a kɔ ne mbuna néje gé to keɛ ya bó a kɔs dəw kára kara mbuna koso-dəwje'g lə neɛ rəw dɔ né gé to né keɛ'g lé el.

Kəi-ndiri-né gé wɔji dɔ kai gé to gə kəmee

19Yeɛ aw səm par gé rəw kandə mee kai'd gé to mbɔr tarəw'g teɛ səm mee ŋgan kəije gé d'unda dee gə kəmee mbata lə njékinjanéməsje par gé dɔgel lé. Ndá aa oo, loo kára to duu-loo'g par gé dɔ-gó.

20Yeɛ ulam pana: Lée neelé ba njékinjanéməsje d'a kar dee ndiri dakas nékinjanéməsje gé kə kɔr ta kaiya gə kə kuga dɔ kaiya keneŋ ləm, lé neelé ba d'a

ndiri nékarje gé ká ndiri keneṅ ləm tɔ bó d'a kodo néje neelé kaw ne mee gadloo gé raga loo gé d'unda koso-dəwje gé kəmee keneṅ lé el.

²¹Yeṅ ɔr nɔm aw səm mee gadloo gé raga am m'njaa par gé dɔ kum looje gé sɔ lé. Ndá aa oo, dɔ kum looje neelé gadloo to keneṅ kára-kára lai.

²²Dɔ kum gadlooje gé sɔ neelé gadlooje gé wɔji dɔ deṅ gé ṅgal dee as kəmkil dəw rɔ-sɔ ləm, tad dee as kəmkil dəw rɔ-munda ləm tɔ to keneṅ, dee sɔ lai ṅgal dee gé tad dee d'asəna.

²³Ndògo-bɔrɔ gugu dɔ dee gé loo dee gé sɔ lai tɔbɔi dee ra kəi-ndiri-néje kaar ndògo-bɔrɔ'g lé gugu ne dəa sub tɔ.

²⁴Yeṅ ulam pana: To kəi-ndiri-néje gé kuraje gé njera kula mee kəi'gje lé d'a ndiri dakas nékinjanéməsje gé koso-dəwje d'ar dee keneṅ.

Ejekel 47

Kəm-rəw-mán gé j mee kəi gé to gé kəmee doi'g lé

¹Yeṅ tel ree səm par gé tarəw kəi gé to gé kəmee doi'g. Ndá aa oo, mán j gin tarəwkəi gé naṅg teṅ ula gé bər mbata kəi lé tɔa to par gé bər. Man lé ula par gé dɔkɔl lə kəi gé to gé kəmee ləm, gé dɔkɔl lə loo-nékinjaməs ləm tɔ.

²Yeṅ ɔr nɔm teṅ səm gé rəw gé tarəw gé dɔgel ndá yeṅ am m'gugu dɔ loo gé raga saar m'teṅ tarəwkəi gé raga gé to par gé bər lé. Aa oo, mán lé ula dɔb loo gé dɔkɔl.

³Loo gé dəw neelé aw par gé bər ndá kúla-kwɔji-né to jia'g ndá yeṅ wɔji ne loo as kəmkil dəw tɔl-dɔg (1.000), yeṅ am m'ur mán lé ndá mán lé aw saar wa ṅgərɔ-gɔlm.

⁴Yeṅ wɔji loo lé as kəmkil dəw tɔl-dɔg (1.000) ya tɔbɔi, yeṅ am m'ur mán lé ndá mán lé aw saar wa nɔ kəjim. Yeṅ wɔji loo as kəmkil dəw tɔl-dɔg (1.000) ya tɔbɔi, yeṅ am m'ur mán lé ndá mán lé aw saar wa bərm.

⁵Yeṅ wɔji mán lé as kəmkil dəw tɔl-dɔg (1.000) ya tɔbɔi ndá to kəm-rəw-mán gé ula mbiaɔ-mbiaɔ gé m'askəm kur teṅ el mbata mán lé uru yaṅ gé kalé ba gé kuma, to kəm-rəw-mán gé ula mbiaɔ-mbiaɔ gé dəw askəm kur teṅ el.

⁶Yeṅ dəjim pana: Ma ṅgon-dəw lé see kəm wəi dɔ'g sɔ ya wa. Tɔbɔi yeṅ tel ree səm dɔ kɔngo gé raga.

⁷Loo gé yeṅ tel ree səm dɔ kɔngo'g lé ndá aa oo, kagje bula to keje'g loo joo bər.

⁸Yeṅ ulam pana: Man neelé a kəi gé dɔb bee gé to par gé bər ndá a teṅ ndag-mbo'g kaw kur dan baa-boo-kad'g, loo gé yee a kur danee'g ndá mán baa-boo-kad lé a tel maji.

⁹Nékundaje lai gé d'aw kəmba lé d'a si kəmba looje lai gé kəm-rəw-mán a kula keneṅ lé, kəjije d'a bula keneṅ digi-digi tɔ, mbata loo gé mán neelé a kula keneṅ

ndá manje a tel to maji, bèe ba looje lai gé kəm-rəw-mán lé a kula keneḡ ndá néje lai d'a si kəm̄ba keneḡ.

¹⁰Njékɔs-kajije d'a kaar dɔ koḡgeeje'g, d'a naji buraje un kudee En-Gedi saar tee En-Eglayim, kajije gé gə gel dee gel dee d'a to keneḡ asəna gə kajije gé to baa-boo-kad gé boi bèe ndá d'a bula digi-digi.

¹¹Dɔ bɔreeje gə daḡgeeje d'a tel maji nda el nɛ d'a kyɔ dee karee to loo kad.

¹²Mbɔr kəm-rəw-mán'g lé kag sɔje gé gə gel dee gel dee d'a kuba dɔ koḡgeeje'g loo joo bɔr. Kagje neelé kam dee a ndòlé nda el ləm, kandə dee a godo nda el ləm tɔ. D'a kandə gə najje kára-kára lai mbata mán a kɪ mee loo gé to gə kəmee'g tee kula gel dee'g. Kandə dee a to nékul rɔ ləm, kam dee a to kumɔ-kaji-rɔ ləm tɔ.

Njesigəneḡ wɔji rəw-nim-bee gé Israeɪ

¹³Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ pa togábè pana: Aa ooje, rəw-nimje lə bee gé seɪ a kaije ginkoji Israeɪje gé dɔg-gir-dee-joo gé né kɔ dee lé ba nee: Kɔ Jisəb a to loo joo.

¹⁴Seɪ a taaje gé né kɔ sí kɔ sí karee as nɔ-nɔ, mbata neḡ n'un ji neḡ gé tar man ne rɔ neḡ gə mba kar bɔ síje-je. Bèe ba bee neelé seɪ a kiḡgaje gé né kɔ sí ya.

¹⁵Aa ooje, rəw-nimje lə bee lé ba nee: Kel loo gé dɔgel ndá un kudee baa-boo-kad gé boi'g a dəs gé rəw gé Hetlon saar tee Sedad,

¹⁶gə Amat, gə Berota, gə Sibrayim mbuna rəw-nim bee gé Damas ləm, gə rəw-nim bee gé Amat gə Hatjer-Hatikon par gé rəw-nim bee gé Habran ləm tɔ,

¹⁷bèe ba rəw-nim lé a kun kudee baa-boo gé Hasar-Enon ləm, gə rəw-nim bee gé Damas gə Sapɔ gé to dɔgel lé saar tee rəw-nim bee gé Amat ləm tɔ, yee neelé ba a to dəb loo gé dɔgel.

¹⁸Dəb loo gé bər a to baa gé Jurde mbuna Habran gə Damas gə Galaad ləm, gə bee lə Israeɪje ləm tɔ, seɪ a kwɔjije un kudee rəw-nim gé dɔgel saar tee baa-boo-kad gé to par gé bər, yee ba a to dəb loo gé bər.

¹⁹Dəb loo gé dɔkɔl gé to par gé dɔkɔl lé a kun kudee Tamar saar tee manje gé Meriba gé to Kades saar tee kəm-rəw-mán'g par gé baa-boo-kad gé boi'g lé, yee ba a to dəb loo gé dɔkɔl.

²⁰Dəb loo gé par gé dɔ-gó ndá a to baa-boo-kad gé boi, un kudee rəw-nim'g saar wɔji dɔ bee gé Amat njoroḡ, yee ba a to dəb loo gé dɔ-gó.

²¹Seɪ a kaije nɔ bee neelé gə goo ginkoji Israeɪje.

²²Né gé to asəna gə té bèe ba seɪ a kundaje ne kəmee lə sí-seɪ ləm, gə kɔ dəw-dɔ-beeje gé d'a si mbuna sí'd gé d'a koji ḡgan deeje mbuna sí'g ləm tɔ, seɪ a koo deeje gé kojibeje mbuna Israeɪje'g, né gé to asəna gə té bèe ba dee d'a taa ne loo sə sí mbuna ginkoji Israeɪje'g.

²³Sei a karje d̄aw-d̄o-b̄ee loo læ mbuna ginkoji d̄awje ḡe yee si keneŋ lé, Mbaid̄ombaije ḡe Njesiḡoneā ba pa b̄ee.

Ejekel 48

D̄eb looje læ ginkojije ḡe par ḡe d̄ogel lé

¹Aa oo, ri ginkojije lé ba nee: Ginkoji Danje d̄'a kiŋga d̄eb loo k̄ara un kud̄ee rudu loo ḡe d̄ogel ba d̄as ḡe r̄aw ḡe i Hetlon mba tee Amat ḡe Hasar-Enon læm, ḡe r̄aw-nim-b̄ee ḡe Damas ḡe to par ḡe d̄ogel læ Amat læm t̄o un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo læm t̄o.

²Ginkoji Aserje d̄'a kiŋga d̄eb loo k̄ara mb̄er r̄aw-nim'g læ Danje un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo.

³Ginkoji Neptaliye d̄'a kiŋga d̄eb loo k̄ara mb̄er r̄aw-nim'g læ Aserje un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo.

⁴Ginkoji Manas̄eje d̄'a kiŋga d̄eb loo k̄ara mb̄er r̄aw-nim'g læ Neptaliye un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo.

⁵Ginkoji Eprayimje d̄'a kiŋga d̄eb loo k̄ara mb̄er r̄aw-nim'g læ Manas̄eje un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo.

⁶Ginkoji Rubeje d̄'a kiŋga d̄eb loo k̄ara mb̄er r̄aw-nim'g læ Eprayimje un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo.

⁷Ginkoji Judaje d̄'a kiŋga d̄eb loo k̄ara mb̄er r̄aw-nim'g læ Rubeje un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo.

D̄eb loo ḡe k̄a Njesiḡoneā

⁸Mb̄er r̄aw-nim'g læ Judaje un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo lé a to loo ḡe sei a kyaje kar tadee as k̄amkil d̄aw t̄ol-d̄og-loo r̄o joo giree-mi (25.000) læm, ŋgalee a kas̄ona ḡe d̄eb loo ḡe k̄ara un kud̄ee b̄er saar tee d̄o-ḡo læm t̄o, nd̄a loo ḡe to ḡe k̄amee a to dana bab.

⁹D̄eb loo ḡe sei a kundaje ḡe k̄amee mbata læ Njesiḡoneā lé ŋgalee a k̄'as k̄amkil d̄aw t̄ol-d̄og-loo r̄o joo giree-mi (25.000) læm, tadee a k̄'as k̄amkil d̄aw t̄ol-d̄og-loo d̄og (10.000) læm t̄o.

¹⁰D̄eb loo ḡe to ḡe k̄amee neel̄e a to k̄a nj̄ekinjan̄em̄asje, debee ḡe d̄ogel as k̄amkil d̄aw t̄ol-d̄og-loo r̄o joo giree-mi (25.000) læm, tadee ḡe par ḡe d̄o-ḡo as k̄amkil d̄aw t̄ol-d̄og-loo d̄og (1.000) læm, tadee ḡe par ḡe b̄er as k̄amkil d̄aw t̄ol-d̄og-loo d̄og (10.000) læma, ŋgalee ḡe par ḡe d̄ok̄ol as k̄amkil d̄aw t̄ol-d̄og-loo r̄o joo giree-mi (25.000) læm t̄o, nd̄a loo læ Njesiḡoneā ḡe to loo ḡe to ḡe k̄amee lé a to dana bab.

¹¹D̄eb loo neel̄e a to k̄a nj̄ekinjan̄em̄asje ḡe d̄'unda dee ḡe k̄amee ḡe to gel-b̄oje læ Sad̄ok̄ ḡe d̄'ar njan̄g ra ne kula mee loo'g læ nee ḡe to ḡe k̄amee b̄o dee d̄'uba Ala d̄'ȳa mee nd̄ea ḡe Israelje d̄'ub̄a d̄'ȳa b̄ee lé el.

¹²Dəb bee neelé a to loo gé to gə kəmee doi gé gaŋg debee loo gé d'ar Ləbije ləm, a to mbər rəw-nim'g lə Ləbije ləm tə.

¹³Ləbije d'a kiŋga loo kə dee karee wa boa ta nə gə kə njékinjanéməsje ndá ŋgalee a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo rə joo giree-mi (25.000) ləm, tadee a kaskəm kəmkil dəw təl-dəg-loo dəg (10.000) ləm tə, ŋgalee lai a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo rə joo giree-mi (25.000) ləm, tadee a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo dəg (10.000) ləm tə.

¹⁴Dee d'a kaskəm ndogo el ləm, d'a mbél ne maree el ləma, kandə néje gé dɔtar gé mee bee'g neelé d'a kar njé gé raŋg el ləm tə mbata to néje gé d'unda gə kəmee d'ar Njesigəneə ya.

Dəb loo gé wəji dɔ bee-boo gə mbai gé njebee lé

¹⁵Ges loo gé a nai gé tadee as kəmkil dəw təl-dəg-loo-mi (5.000) ləm, ŋgalee a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo rə joo giree-mi (25.000) ləm tə lé d'a kyə karee wəji dɔ bee-boo mba ra kəije keneŋ ləm, karee to ŋgaŋ loo gé gugu dəa'g ləm tə, tɔbəi bee-boo a to dana bab.

¹⁶Aa oo, loo kwəjee ba nee: Dəb loo gé dɔgel a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo sɔ gə dəa təl-mi (4.500) ləm, dəb loo gé par gé dɔkɔl a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo sɔ gə dəa təl-mi (4.500) ləm, dəb loo gé bər a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo sɔ gə dəa təl-mi (4.500) ləma, dəb loo gé dɔ-gó a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo sɔ gə dəa təl-mi (4.500) ləm tə.

¹⁷Bee-boo lé loo gé ŋgaŋgee'g par gé dɔgel a k'as kəmkil dəw təl-joo gə dəa rə-mi (250) ləm, par gé dɔkɔl a k'as kəmkil dəw təl-joo gə dəa rə-mi (250) ləm, par gé bər a k'as kəmkil dəw təl-joo gə dəa rə-mi (250) ləma, par gé dɔ-gó a k'as kəmkil dəw təl-joo gə dəa rə-mi (250) ya ləm tə.

¹⁸Ges loo gé ŋgalee wa boa ta loo gé to gə kəmee gé as kəmkil dəw təl-dəg-loo dəg (10.000) par gé bər ləm, gə as kəmkil dəw təl-dəg-loo dəg (10.000) par gé dɔ-gó ləm tə lé a kwa boa ta loo gé to gə kəmee. Lée neelé ba a to loo kiŋga néɔ lə dee gé ra kula mee bee-boo'g lé.

¹⁹Dee lai gé ginkoji dee to Israelje gé d'a gə ra kula mee bee-boo'g lé ba d'a ndɔ-ndɔ keneŋ.

²⁰Dəb loo gé wəji dɔ Njesigəneə lé ŋgalee a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo rə joo giree-mi (25.000) ləm, tadee a k'as kəmkil dəw təl-dəg-loo rə joo giree-mi (25.000) ləm tə, seɪ a gaŋgje loo kar ŋgalee gə tadee asəna mba karee to wəji dɔ bee-boo.

²¹Dəb loo gé nai lé a to kə mbai gé njebee lé, debee gé joo mbər loo gé to gə kəmee'g ləm, gə loo gé wəji dɔ bee-boo ləm tə lé ŋgalee a kwa boa ta loo gé to gə kəmee un kudee rəw-nim gé bər saar teɛ rəw-nim gé dɔ-gó as kəmkil dəw təl-dəg-loo rə joo giree-mi (25.000) ləm, ŋgalee a kwa boa ta dəb looje par gé rəw-nim gé dɔ-gó as kəmkil dəw təl-dəg-loo rə joo giree-mi (25.000) ləm tə. Loo neelé

a to loo gé wɔ̄ji dɔ̄ mbai gé njebee, ndá dɔ̄b loo gé to gə kəmee ləm, gə loo gé to gə kəmee doi gé wɔ̄ji dɔ̄ kəi-Ala ləm tɔ̄ lé d'a to dana bab.

²²Togábè ba loo gé a to kɔ̄ mbai gé njebee lé a to loo gé un kudée dɔ̄ kɔ̄ Ləbije'g ləm, gə un kudée dɔ̄ loo gé to kɔ̄ bee-boo lé ləm tɔ̄, loo gé a to mbuna rəw-nim loo'g lə Judaje gə rəw-nim loo'g lə Bejamije lé a to kɔ̄ mbai gé njebee.

Dəb loo gé wɔ̄ji dɔ̄ ginkojije gé par gé dɔ̄kɔ̄l

²³Aa oo, ges ginkojije gé nai lé ba nee: Ginkoji Bejamije d'a kiŋga dɔ̄b loo kára un kudée bər saar teɛ dɔ̄-gó.

²⁴Ginkoji Simeoje d'a kiŋga dɔ̄b loo kára mbɔ̄r rəw-nim'g lə Bejamije un kudée bər saar teɛ dɔ̄-gó.

²⁵Ginkoji Isakarje d'a kiŋga dɔ̄b loo kára mbɔ̄r rəw-nim'g lə Simeoje un kudée bər saar teɛ dɔ̄-gó.

²⁶Ginkoji Jabiloje d'a kiŋga dɔ̄b loo kára mbɔ̄r rəw-nim'g lə Isakarje un kudée bər saar teɛ dɔ̄-gó.

²⁷Ginkoji Gadjje d'a kiŋga dɔ̄b loo kára mbɔ̄r rəw-nim'g lə Jabiloje un kudée bər saar teɛ dɔ̄-gó.

²⁸Mbɔ̄r rəw-nim'g lə Gadjje par gé bər saar dɔ̄kɔ̄l lé rəw-nim bee a kɔ̄ Tamar kaw saar teɛ manje gé Meriba gé to Kades ləm, saar teɛ kəm-rəw-mán gé to par gé baa-boo-kad'g lé ləm tɔ̄.

²⁹Yee ba to bee gé seɔ̄ a kaije gə goo nékwɔ̄ji léé gé to asəna gə téɛ bəe kar ginkoji Israelje gé né kɔ̄ dee-dee, looje neelé ba to debeeje gé wɔ̄ji dɔ̄ dee dɔ̄ dee, Mbaidɔ̄mbaije gé Njesigəneɔ̄ ba pa bəe.

Tarəwkɔ̄gje gé Jerusalem gé dɔ̄g-giree-joo

³⁰ Aa ooje, rəwje gé kɔ̄ kandə ne mee bee-boo'g lé ba nee: Dəb loo gé par gé dɔ̄gel gé as kəmkil dəw tɔ̄l-dɔ̄g-loo sɔ̄ gə dəa tɔ̄l-mi (4.500) lé

³¹tarəwkɔ̄gje lə bee gə goo ri ginkoji Israelje d'a to keneɲ ndá tarəwkɔ̄gje munda d'a to par gé dɔ̄gel: tarəwkɔ̄g gé to gə ri Rubə ləm, tarəwkɔ̄g gé to gə ri Juda ləma, tarəwkɔ̄g gé to gə ri Ləbi ləm tɔ̄.

³²Dəb loo gé par gé bər gé as kəmkil dəw tɔ̄l-dɔ̄g-loo sɔ̄ gə dəa tɔ̄l-mi (4.500) lé tarəwkɔ̄gje munda d'a to keneɲ: tarəwkɔ̄g gé to gə ri Jisəb ləm, tarəwkɔ̄g gé to gə ri Bejami ləma, gə tarəwkɔ̄g gé to gə ri Dan ləm tɔ̄.

³³Dəb loo gé par gé dɔ̄kɔ̄l gé as kəmkil dəw tɔ̄l-dɔ̄g-loo sɔ̄ gə dəa tɔ̄l-mi (4.500) lé tarəwkɔ̄gje munda d'a to keneɲ: tarəwkɔ̄g gé to gə ri Simeɔ̄ ləm, tarəwkɔ̄g gé to gə ri Isakar ləma, gə tarəwkɔ̄g gé to gə ri Jabulɔ̄ ləm tɔ̄.

³⁴Dəb loo gé par gé dɔ̄-gó gé as kəmkil dəw tɔ̄l-dɔ̄g-loo sɔ̄ gə dəa tɔ̄l-mi (4.500) lé tarəwkɔ̄gje munda d'a to keneɲ: tarəwkɔ̄g gé to gə ri Gad ləm, tarəwkɔ̄g gé to gə ri Aser ləma, gə tarəwkɔ̄g gé to gə ri Neptali ləm tɔ̄.

³⁵Loo gé gugu dæa as kəmkil dæw təl-dɔg-loo dɔg giree-jinaijoo (18000). Bèe ba un kudée mee ndæa'g neelé, bee-boo neelé d'a baree pana: Njesigəneə si loo gé nee ya.

Loo gé killa rea kəm Daniel'g

Loo gé killa rea kəm Daniel'g 1

Daniel deę ęə kuramareeje d'isi Babilon

- ¹ Ləb kɔbɛe lə Jojakim, mbai ęə Juda ęə njekəm'g munda lé Nebukadnesar, mbai ęə Babilon aɔ dɔ bee ęə Jerusalem sub ęə rɔ.
- ² Mbaidɔmbaije ya yɔ Jojakim, mbai ęə Juda lé jia'g ləm, yɔ ges nékulaje ęə to mee kəi-Ala'g jia'g ləm tɔ. Nebukadnesar odo nékulaje neelé aw ne mee bee ęə Sineyar mee kəi-magə'd ləa, tɔbɛi yeę ɔm dee mee kəi-nébaoje'g lə magə ləa tɔ.
- ³ Mbai lé ula Aspenaj ęə to njekaa dɔ néje ęə mee kəi'g ləa lé mba karee ree ęə Israelje ęə naje ęə gel deę ęə mbai əsé ęə to kojikəije:
- ⁴ basaje ęə dəb rɔ dee yɔ maree el ləm, kəm dee turu siɔ-siɔ ləm, to njékəmkàrje ęə njégozonégərje ləm, deę ęə ndoo né ęər yaɔ ləma, deę ęə d'askəm ra kula mee kəi-mbai'g lə mbai ləm tɔ ndá d'a ndoo dee gosonégər ęə takɔji lə Kaldeje.
- ⁵ Mbai lé wɔji rəw mba kai dee néso ęə to nésoa-yeę ləm, ęə mán-nduú ęə mɔ ęə yeę nja aw ai ləm tɔ ęə ndɔ dee ndɔ dee, mbata yeę wɔji-kwɔji kul dee togəbè as ləb munda ba a kəm kula lə mbai ji dee'g kar dee ra bəi.
- ⁶ Deę ęə to ginkoji Judaje mbuna deę ęə d'ɔr dee lé ri dee ba nee: Daniel ęə Hanania ęə Mikael ęə Ajaría.
- ⁷ Njekaa dɔ néje ęə mee kəi'g lə mbai lé unda ri dee togəbè: Daniel lé yeę unda ria lə Belsasar ləm, Hanania lé yeę unda ria lə Sadrak ləm, Mikael lé yeę unda ria lə Mesak ləma, Ajaría lé yeę unda ria lə Abed-Nego ləm tɔ.

Basaje neelé mbad so néso lə mbai lé

- ⁸ Daniel wɔji mée'g njanę ęə mba kar rəa minɔ mbata lə néso lə mbai el ləm, ęə mbata lə mán-nduú ęə mɔ ęə mbai aw ai lé el ləm tɔ ndá yeę ra ndɔo rɔ njekaa dɔ néje ęə mee kəi'g lə mbai ęə mba karee ɔsee bɔɔ-bɔɔ dɔ né ęə a kar rəa minɔ ne'g lé el.
- ⁹ Ala ar Daniel taa kəm njekaa dɔ néje ęə mee kəi'g lə mbai lé ləm, aree to majikoji kəmee'g ləm tɔ.
- ¹⁰ Njekaa dɔ néje ęə mee kəi'g lə mbai lé ula Daniel pana: Ma m'ɔəl mbai ləm ęə to dəw dɔm lé mbata yeę nja ba wɔji né ęə kəm kar sí sɔje ęə aije. See gelee ban ba seɔ ndigije kaareeje oo to ęə kwɔji sí tɔ kɔrəm-kɔrəm unda kɔ basa mar síje ęə ləb dee as sə sí lé bəi wa. Seɔ a karje taree oso dɔm-ma'g kəm mbai'g lé karee ęanę ne dɔm ya.
- ¹¹ Yen nęa Daniel ula kura lə njekaa dɔ néje ęə mee kəi'g lə mbai ęə yeę ɔm kula kaa dɔ Daniel ęə Hanania ęə Mikael ęə Ajaría jia'g lé pana:

- 12** Jee n'raje ndò ròi'g mba kari naa kuraje lai gə nésɔje gə to kamnajje gə mán gə kari ba ya as ndò dɔg oo.
- 13** Gée gə gogo i a tən kəm síjee gə kə basa mar síje gə d'usɔ nésɔ lə mbai bəi ndá i a ra gə kuraje lai gə goo né gə i a koo gə kəmi lé ya bəi.
- 14** Yee ndigi sə dee dɔ né gə deɛ dəjee'g lé ndá yee naa dee as ndò dɔg tɔ.
- 15** Loo gə ndò dɔg lé as mbə ndá kəm dee-deɛ turu siɔ-siɔ ləm, rɔ dee kara ər ndɔl-ndɔl ləm tɔ unda basa mar deeje lai gə d'usɔ nésɔ lə mbai lé ya.
- 16** Gelee gə nee ba kura gə njekaa dɔ dee lé yə goo nésɔ gə mán-nduú gə mɪ gə wɔji dɔ dee ndá yee ar dee kamnajje lé ya.
- 17** Basaje gə sɔ neelé Ala nja ar kəm dee inja dɔ négər'g ləm, ar dee to ne njégonégərje gə wɔji dɔ maktubje gə dɔ kəmkàr'g ləm tɔ, Daniel kara askəm gər gin némɪdije gə nénije lai tɔ.
- 18** Ndò gə mbai Nebukadnesar wɔji mba kar dee d'aw rəa'g gə basaje lai neelé as lé'e'g mbə ndá njekaa dɔ néje gə mee kəi'g lə mbai lé aw sə dee neɔ'd.
- 19** Mbai lé wɔji sə dee ta, ndá mbuna basaje'g lai neelé dəw kára kara gə to asəna gə Daniel, gə Hanania, gə Mikael, gə Ajaria lé godo. Togəbè ba deɛ d'andə ne loo kula'g lə mbai lé.
- 20** Né gə rara gə wɔji dɔ kəmkàr gə gosonégər gə mbai dəji dee ta d'g ndá yee oo to gə deɛ d'ur dɔ njéra némɔrije'g gə njétən kérémeje lai gə d'isi beekɔ'g ləa lé as gɔl dɔg ya.
- 21** Togəbè ba Daniel si ne keneɲ saar teɛ ne ləb kɔbee gə dɔtar lə mbai gə ria lə Sirius lé.

Loo gə killa rea kəm Daniel'g 2

Ni gə dɔtar lə Nebukadnesar

- 1** Ləb kɔbee lə Nebukadnesar gə njekəm'g joo lé yee ni nije. Mée tila ngaiɫa-ngaiɫa ar bi gə tɛ-tɛ bèe ya kara oso kəmee'g el.
- 2** Mbai lé ula kula bar njéra némɔrije ləm, gə njétən kérémeje ləm, gə njéndo-ərje ləma, gə Kaldeje ləm tɔ mba kar deɛ d'ulá gin ni ləa. Deɛ ree d'aar nɔ mbai'g lé.
- 3** Mbai lé ula dee pana: Ma m'ni ar məəm tila ngaiɫa-ngaiɫa tɔbəi ma m'ndigi gər ni gə m'ni lé ba.
- 4** Kaldeje d'ila mbai keneɲ gə takɔji Aramje pana: Ɔi mbai, maji kari sí gə ləbi-ləbi gə nɔj! Maji kari ula kuraje lai ta ni lai ba j'a kər ginee kari bəi.
- 5** Mbai lé un ta ula Kaldeje lé pana: Ni gə m'ni lé igim sel. Ɔó lé seɲ amje m'oo ni ləm gə ginee nɔ'd el ndá m'a kar dee ti sí mbidi-mbidi ləm, kəije lə sí kara d'a təd dee kar dee tel to biri-bisije ya ləm tɔ.

- ⁶Ne bó lé seɿ ulamje ni ləm gə ginee nɔ́'d ndá m'a kar sí nénojije gə nébaoje ləm, m'a kila ribarje gə boo dɔ́ sí'g ləm tɔ́. Bèe ndá ulamje ni ləm gə ginee nɔ́'d ba.
- ⁷Deɿ tel d'ílá keneɿ njekəm'g gɔ́l joo pana: Maji kar mbai ula kuraje læa ni læa lé ba jeɿ j'a kɔ́r ginee karee bæi.
- ⁸Mbai lé un ta tɔ́bæi pana: Tɔ́gərɔ́ ma m'oo gao, seɿ ndigije tila gə tila kar kuru sí əw ne mbata seɿ ooje to gə ni gə m'ni lé igim sel.
- ⁹Bó lé seɿ amje m'gər ni ləm el ndá rəwta-gaɿg gə kára ba a kwa dɔ́ sí lai. Seɿ ndigi kwaje dɔ́ gɔ́l rɔ́ sí mba kulamje taɿgɔ́mje ləm, gə taje gə to gə goo rəbee el ləm tɔ́ gə mba ɿgina ne kar takəji gə raɿg tee ba. Bèe ndá ulamje ni ləm ba m'a gər to gə seɿ asjekəm kɔ́rje ginee kamje bæi.
- ¹⁰Kaldeje tel d'íla mbai'g lé pana: Dəw kára kara dɔ́ naɿg nee askəm riba dɔ́ né gə mbai dəji neelé godo. Tɔ́bæi mbai gə rara gə to gə boo gə njesiɿgamoɿ kara dəji njéra némrɔ́rije əsé njétən kérémeje əsé Kaldeje gar ta né gə togəbè kédé el bæi tɔ́.
- ¹¹Né gə mbai dəji lé to kədərə ndam godo. Dəw kára kara askəm riba dɔ́ taree kar mbai lé el. Ne magəje gə loo-si dee godo mbuna dəwje'g ba.
- ¹²Yen ɿga mee mbai eɔ́ yaɔ́ ar oɿg ɿ səa pu. Yee un ndia mba kar dee tɔ́l njékəmkàrje gə Babilɔ́n lai d'ar dee d'udu guduru.
- ¹³Rəwta-gaɿg neelé d'íla mberee ndá d'aw gə mba tɔ́l bao-gosɔ́négərje. Deɿ saɿg Daniel gə kuramareeje gə mba kar dee-dee kara d'udu səa dee guduru tɔ́.

Ala riba gə Daniel dɔ́ ni læ mbai lé

- ¹⁴Yen ɿga Daniel un ta pa gə kəmkàree gə ndu gwɔ́see gə kul yururu nɔ́ Arjok gə to bé-njérɔ́je gə njəɿgəm mbai lé to yee gə tee aw mba tɔ́l njékəmkàrje gə Babilɔ́n lé.
- ¹⁵Yee un ta dəji Arjok gə to bé-njérɔ́je læ mbai lé pana: See gelee ban ba rəwta-gaɿg læ mbai lé kədərə yaɔ́ bèe wa. Arjok riba dɔ́ taree njai ar Daniel oo.
- ¹⁶Togəbè Daniel ɿ aw rɔ́ mbai'g lé ra ndòo rəa'g mba karee ila mée ɿgina waga ba n'a kɔ́r gin ni lé kar mbai lé oo bæi.
- ¹⁷Gée gə gogo, Daniel tel aw mee kəi'g læa ndá yee ɔ́r goo ta neelé ar kuramareeje gə ri dee læ Hanania gə Mikael gə Ajaría ar dee d'oo səa.
- ¹⁸Yee ar dee d'ɔ́m ta læ dee nɔ́'d mba ra ndòo kwɔ́i ne meekɔ́rjol læ Ala gə njesi mee dara'g gə mba karee yaɔ́ loo ar dee d'ar Daniel gə kuramareeje d'udu gə ges njékəmkàrje gə Babilɔ́n lé el.
- ¹⁹Yen ɿga mee til'g lé né gə mɿdi ba ar kəm Daniel inja ne dɔ́ né gə to loo-kiya'g ndá Daniel pidi Ala gə njesi mee dara'g.
- ²⁰Daniel un ta pa pana: Maji kar dɔ́ ri Ala gə njesi gə læbee-læbee saar-saar gə nɔ́ lé ai səgərə! Kəmkàr gə siɿgamoɿ to keɔ́ ya.

- 21** Yee nja ba ar ndoje gə néje gə d'a gə tee lé Tel to ne bəd ləm, Yee bugu mbaije nanḡ əsé unda dee tar ləma, Njékəmkàrje kara yee ar dee gər gin né ya ləm tɔ.
- 22** Ta gə ginee uru yaḡ gə né gə to loo-kiya'g lé Yee riba dəa gə raga ləm, Yee gər né gə loondul dəb dɔ'g ləma, Lookàr to rəa'g ləm tɔ.
- 23** Ala lə bəmje-je, M'ula rənduba dɔi'g, m'pidii ne Mbata i nja ba am kəmkàr gə siḡgamoḡ ləm, I am m'gər né gə jee n'kwəii ləma, I riba sə sí dɔ né gə to loo-kiya'g gə mbai lé ləm tɔ.
- 24** Gée gə gogo ndá Daniel tel aw rɔ Arjok'g, yee gə mbai un ndia aree gə mba karee ar njékəmkàrje gə Babilɔn d'udu guduru lé. Yee aw ulá pana: Maji kari ar njékəmkàrje gə Babilɔn d'udu el! Ɔr nɔm aw səm nɔ mbai'g lé ndá m'a kər gin ni lé kar mbai lé ya.
- 25** Bèe ba, Arjok ɔd kalaḡ ɔr nɔ Daniel aw səa nɔ mbai'g lé ulá pana: M'ingə dəw kára mbuna dee gə d'wa dee bee gə Juda ree sə dee lé, yee ba a kər gin ni lə mbai lé karee ya.

Néndaji gə siḡgə gɔlee godo

- 26** Mbai lé un ta dəji Daniel gə d'unda ria lə Belsasar lé pana: See i nja askəm karm m'gər ni gə m'ni lé gə ginee nḡ'd wa.
- 27** Daniel aar nɔ mbai'g lé ilá keneḡ pana: Né gə mbai dəji lé to né gə to loo-kiya'd gə njégosonégərje əsé njétən kérémeje, əsé njéra némɔrije, əsé njénékooje d'askəm riba dəa gə dɔrɔ dee kar mbai lé el.
- 28** Ne Ala gə si dan dara'g lé ba riba dɔ néje gə to loo-kiya'g ndá yee nja ba ari-i Nebukadnesar, mbai lé oo né gə a gə tee mee ndoje gə d'a gə ree bəi. Aa oo, ni ləi gə némɔrije gə i oo dee dɔ tira-toi'g lé ba nee:
- 29** Ɔi mbai, takəjije gə tee dɔi'g dɔ tira-toi'g lé wɔji dɔ néje gə d'a gə tee gogo ndá yee gə njeriba dɔ néje gə to loo-kiya'g lé ba ari oo néje gə d'a gə ree bəi lé.
- 30** Bó lé né gə to loo-kiya'g neelé inja kəm'g ndá to mbata kəmkàr ləm-ma uru dɔ kəmkàr lə dəwje lai gə d'isi kəmba lé el, ne to mba kari-i mbai oo ginee ləm, gə mba kari-i gər takəjije gə to məəi'g ləm tɔ.
- 31** Ɔi mbai, i aa loo ndá i oo néndaji gə boo, néndaji gə boo neelé boi yaḡ ləm, ndɔi ləd-ləd al dɔ loo sula ləm tɔ, yee aar tar nɔj'g ləm, to né gə to bəl kədm-kədm kəmi'g ləm tɔ.
- 32** Dɔ néndaji neelé to gə larlɔr gə àr ḡgad-ḡgad ləm, kaaree gə kag jiaje to gə larnda ləm, mee gə biḡgeeje to gə larkas ləm,
- 33** kag gɔleeje to gə larndul ləma, gɔlee lé debee gə kára to gə larndul ləm, debee gə kára to gə ɔji ləm tɔ.
- 34** I aa loo ndá i oo kər mbal ɔr kaar mbal'g gə dɔrea, lal kar ji dəw ba ɔrɔ ndá wa gɔl néndaji gə to larndul gə ɔji lé ar gɔleeje təd njigi-njigi.

- 35 Togábè ba larndul gə ɟi gə larkas gə larnda gə larlɔr təd nɔ́d njigi-njigi tel to tana gə tisa kó gə sané kad loo-kunda-kó'g nai kàrá bèe ndá lel ula sané dee kad-kad ar dəw oo dee gogo el nga. Nε kɔr mbal gə wa gɔl néndaji lé tel to mbal gə boo gə un dɔ naŋg lad-lad.
- 36 Yee ba to gə ni ləi lé. Jee j'a kɔrje gelee nɔ mbai'g lé ya tɔ.
- 37 Ɔi mbai, i nja to mbai gə ur dɔ mbaije lai mbata Ala gə njesi mee dara'g ari beeko ləm, gə siŋgamoŋ ləm, gə tɔgmbaŋ ləma, gə rɔnduba ləm tɔ.
- 38 Dəwje gə daje gə wala gə yelje lé loo gə rara gə d'aw keneŋ lé kara, Ala nja ba ɔm dee jii'g yəg ləm, yee ari ɔ bee dɔ dee'g lai ləm tɔ. Bèe ba, i nja to dɔ néndaji gə to gə larlɔr lé.
- 39 Beeko gə raŋg gə a ki gooi'g gogo lé siŋgá a kasəna gə kai el. Tɔbɔi beeko gə njekɔm'g munda gə a to gə larkas lé a kɔbee dɔ naŋg nee lai.
- 40 Beeko gə njekɔm'g sɔ gə siŋgá a kasəna gə larndul bèe lé a korè gée. To gə larndul lé təd néje lai njigi-njigi gə tɔ dee pɔs-pɔs lé beeko neelé kara a təd néje gə tɔ néje lai pɔs-pɔs togábè asəna gə larndul gə təd néje njigi-njigi lé bèe tɔ.
- 41 Tɔbɔi to gə i oo gɔleeje gə ŋgan gɔleeje lé dɔb dee gə kára to gə ɟi lə njekuba jo ləm, dɔb dee gə kára to gə larndul ləm tɔ ndá beeko neelé kara a kai rəa loo joo tɔ. Nε siŋgá a to keneŋ asəna gə larndul bèe mbata i oo larndul lé pélé gə ɟi nɔ́d.
- 42 Tɔbɔi to gə ŋgan gɔleeje lé dɔb dee gə kára to larndul ləm, dɔb dee gə kára to gə ɟi ləm tɔ ndá beeko neelé kara debee gə kára siŋgá a to keneŋ ləm, debee gə kára siŋgá a to sur el ləm tɔ.
- 43 I oo larndul gə pélé gə ɟi nɔ́d mbata d'a pélé mee nɔ gə manɔje gə wɔji dɔ darɔ dəwje. Nε d'a kɔm ne nɔ́d gəd-gəd el to gə larndul dee gə ɟi kara d'ɔm nɔ́d gəd-gəd el bèe lé tɔ.
- 44 Mee ndəaje'g lə mbaije neelé Ala gə njesi mee dara'g a tum gin beeko gə a tuji ndɔ el ləm, a koso ji dəwje gə raŋg'd kar dee d'on dəa el ləm tɔ. Beeko neelé a təd beekoje neelé lai kar dee d'udu guduru nε yee nja ba a nai gə ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ.
- 45 Yee ba to ginta lə kɔr mbal gə ɔr kaar mbal'g gə dɔrea lal lar ji dəw ɔɔ ləm, gə təd larndul gə larkas gə ɟi gə larnda gə larlɔr njigi-njigi ləm tɔ. Ala gə boo lé ar mbai oo ne néje gə d'a gə tee gogo. Ni lé to kankəm ni ləm, ginee kara to ginee gə gəd gə kəm kɔm məəi dɔ'g ya ləm tɔ.
- 46 Yen nga mbai Nebukadnesar lé unda barmba dɔb kəmee naŋg nɔ Daniel'g, tɔbɔi yee un ndia mba kar dee d'inja nékinjanéməsje ləm, kar dee tuu néje gə d'əda sululu ləm tɔ d'ar Daniel.
- 47 Mbai lé un ta ula Daniel pana: Tɔgəɔ ya, Ala lə sí to magə gə ur dɔ magəje lai ləm, yee to Mbai gə ur dɔ mbaije ləm tɔ. Yee to njeriba dɔ néje gə to loo-kiya'g mbata i nja ba riba dɔ né gə to loo-kiya'g neelé gə raga.

⁴⁸Gée gá gogo, mbai lé un Daniel lad undá ne danɗo ləm, ɔm nébaoje bula jia'g ləm, undá gá njekɔ do dɔb beekɔ gá Babilɔn bura ləma, aree to dɔw do njékəmkàrje gá Babilɔn lai ləm tɔ.

⁴⁹Daniel lé ra ndòo rɔ mbai'g mba karee ɔm kula kaa do dɔb beekɔ gá Babilɔn lé ji Sadrak, gə Mesak, gə Abed-Nego'g. Ne Daniel ndá nai gá njekwɔjimbai ta kəmkàr tɔ.

Loo gá killa rea kəm Daniel'g 3

D'ɔm kuramar Danielje dan pər'd

¹Mbai Nebukadnesar lé ar dee léé larlɔr gá néndaji ar ngalee as kəmkil dɔw rɔ-misɔ ləm, tadee kara as kəmkil dɔw misɔ ləm tɔ. Yeɛ uree tar wəl-loo gá ria lə Dura, dɔb beekɔ gá Babilɔn.

²Mbai Nebukadnesar lé ula kula ɓar njékaa do dɔb beekoje ləm, gə njékaa do néje ləm, gə njéguburuɓeeje ləm, gə ɓé-njégaŋ-rəwtaje ləm, gə njéŋgəmlarje ləm, gə njékɔwɔjtakəmkàrje ləm, gə njégaŋ-rəwtaje ləma, gə njékaa do ɓee-booje mee dɔb beekoje'g lai ləm tɔ gə mba kar dee ree loo kunda néndaji gá mbai Nebukadnesar uree tar lé gə kəmee.

³Togəbè ɓa njékaa do dɔb beekoje ləm, gə njékaa do néje ləm, gə njéguburuɓeeje ləm, gə ɓé-njégaŋ-rəwtaje ləm, gə njéŋgəmlarje ləm, gə njékɔwɔjtakəmkàrje ləm, gə njégaŋ-rəwtaje ləma, gə njékaa do ɓee-booje mee dɔb beekoje'g lai ləm tɔ lé mbɔ do nɔ loo kunda néndaji gá Nebukadnesar, mbai uree tar lé gá kəmee. Deɛ d'aar tar nɔ néndaji gá Nebukadnesar uree tar lé.

⁴Yen nga njekilamber ila boo-ndia naŋg wəl pana: Aa ooje, seɔ koso-dəwje ləm, gə ginkoji dəwje gə raŋg ləma, gə dəwje lai gá takɔji sí ɓəd-ɓəd ləm tɔ lé né gá d'un ndu dee do'g d'ar sí ɓa nee:

⁵Loo gá seɔ a kooje ndu tɔtɔ ləm, gə ndu buula ləm, gə kudu-kɔdè ləm, gə kudu-ka ləm, gə kudu-jaŋ ləm, gə nékɔspa ləma, gə nékimje ɓəd-ɓəd ləm tɔ ndá seɔ a kundaje barmba ləm, a kwaje néndaji gá ra gə larlɔr gá mbai Nebukadnesar uree tar lé mee sí'g ləm tɔ.

⁶Nana ɓa gá unda barmba mba kwá mée'g el ndá léegəneeya d'a kwá kilá mee bwa pər gá ɔ bilim-bilim'g.

⁷Togəbè ɓa loo gá dəwje lai d'oo ndu tɔtɔ ləm, gə ndu buula ləm, gə kudu-kɔdè ləm, gə kudu-ka ləm, gə kudu-jaŋ ləma, gə nékimje ɓəd-ɓəd ləm tɔ ndá koso-dəwje lai ləm, ginkoji dəwje gə raŋg ləma, deɛ gá takɔji dee ɓəd-ɓəd ləm tɔ lé d'unda barmba ləm, d'wa néndaji gá ra gə larlɔr gá mbai Nebukadnesar uree tar lé mee dee'g ləm tɔ.

⁸Goo néje neelé gá tee mee ndəaje gən lé Kaldeje gá naje ree d'un do Judaje.

⁹Deɛ d'un ta d'ula mbai Nebukadnesar lé pana: Əi mbai, maji kari si gə ləbi-ləbi gá nɔɔ ya!

10 Ndukun gá i nja un lé wáji mba kar deę lai gá d'a koo ndu tɔtɔ ləm, gə ndu buula ləm, gə kudu-kɔdè ləm, gə kudu-ka ləm, gə kudu-jaŋ ləm, gə nékɔspa ləma, gə nékimje bəd-bəd tɔ ndá d'a kunda barmba mba kwa néndaji gá ra gə larlɔr lé mee deę'g.

11 Tɔbɔi i wáji mba kar nana ba gá a kunda barmba gə mba kwá mée'g el ndá d'a kilá mee bwa pər gá ɔ bilim-bilim'g.

12 Nga Judaje gá naje gá i unda dee gə njékaa dɔ néje mee dəb beeko gá Babilɔn lé deę gá ri dee lə Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego lé, əi mbai, deęje neelé d'ooi gá né el. Deę ra né d'ar magəje ləi el ləm, d'wa néndaji gá ra gə larlɔr gá i uree tar lé mee deę'g el ləm tɔ.

13 Yen nga mee Nebukadnesar eą ar oŋg i səa pu ndá yeę un ndia mba kar dee ree gə Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego rəa'g. Ndá deę ree sə dee nɔ mbai'g ya tɔ.

14 Nebukadnesar un ta dəji dee pana: Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego, see seį mbadje raje né arje magəje ləm ləm, seį waje néndaji gá ra gə larlɔr gá m'uree tar lé mee sí'g el ləm tɔ tɔgəɔ ya wa.

15 Basinè lé, mee sí dɔ rɔ sí'g ar loo gá seį a kooje ndu tɔtɔ ləm, gə ndu buula ləm, gə kudu-kɔdè ləm, gə kudu-ka ləm, gə kudu-jaŋ ləm, gə nékɔspa ləma, gə nékimje bəd-bəd ləm tɔ ndá seį a kundaje barmba ləm, seį a kwaje néndaji gá m'ra lé mee sí'g ləm tɔ. Bó lé seį a kwáje mee sí'g el ndá léegəneeya d'a kwa sí kɔm sí mee bwa pər gá ɔ bilim-bilim'g. Nga see magə gá ra ba a kɔr sí jim'g kɔm sí tar wa.

16 Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego d'ila mbai Nebukadnesar'g lé pana: Ta né gá i wáji lé dɔ sí tɔ keneŋ kəw el.

17 Aa oo, Ala lə sí gá jeę n'to kuraje ləa lé askəm kɔr sí mee bwa pər gá ɔ bilim-bilim'g lé kɔm sí tar ya, tɔbɔi yeę a kɔr sí jii-i mbai'g lé ya tɔ.

18 Ne lé bèe el kara, əi mbai, maji kari gər gao, jeę lé j'a ra né kar magəje ləi el ləm, j'a kwa néndaji gá ra gə larlɔr gá i uree tar lé mee sí'g el ya ləm tɔ.

19 Yen nga boo-oŋg rusu mee Nebukadnesar tub-tub ar kəmee tel mas mbidi-mbidi dɔ Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego'g. Yeę un ta pa un ne ndia mba kar dee d'ɔm kir bwa pər'g d'aree ɔ bilim-bilim unda nje gá kédé as gɔl siri.

20 Tɔbɔi yeę un ndia ar njérɔje ləa gá naje gá siŋga dee to kɔgəɔ-kɔgəɔ ur dɔ njérɔ mar deęje'g gə mba kar dee d'wa Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego tɔ dee ləm, kar dee d'ɔm dee mee bwa pər gá ɔ bilim-bilim'g ləm tɔ.

21 Dəwje neelé d'aar gə kubuje gá gwáji gá gel maree'g rɔ deę'g ləm, gə kubuje lə dee gá ŋgal yududu ləm, gə kubuje lə deę gá raŋg ləm tɔ ba deę tɔ dee d'ɔm dee ne mee bwa pər gá ɔ bilim-bilim'g lé.

22 To gá ndukun lə mbai kədərə yaą ləm, pər gá ɔ mee bwa'g lé kara ɔ al dɔ loo sula ləm tɔ ndá ndɔ pər teę unda dəwje gá d'ɔm Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego keneŋ lé tɔl dee.

23Dəwje gá munda neelé Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego toso gə néje gá tɔ dee ne bura mee bwa pər gá ɔ bilim-bilim'g lé.

Basaje gá munda neelé d'aji kəbərə

24Yen nga, mbai Nebukadnesar lé kaaree wá paɪ aree ɪ rad gə tɔgee. Yee un ta dəji njékwɔɪtakəmkàrje læa pana: See dəwje gá jee n'tɔ deeje j'ɔm deeje dan pər'g lé see deɛ munda ba el wa. Deɛ d'ila mbai'g lé pana: Ʒi mbai, tɔgəɔ, bèe ya!

25Yee tel pa pana: Nga, ma lé m'oo dəwje sɔ gá né gá tɔ dee ne lé godo rɔ dee'g læm, deɛ njaa dan pər'g ne pər ra sə dee né el læm tɔ, tɔbəi njekɔm dee gá sɔ lé kəmee to tana gə kəm ngolə magəje bèe.

26Gée gá gogo Nebukadnesar rəm pər gá ta bwa pər gá ɔ bilim-bilim'g ndá yee pata pana: Sadrak, Mesak, gə Abed-Nego, seɪ kuraje læ Ala gá Njedumdɔloo lé undaje loo teeje gá raga nee! Ndá Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego d'unda loo dan pər'g lé teeje raga ya tɔ.

27Togábè ba njékaa dɔ dəb bəekoje læm, gə njékaa dɔ néje læm, gə njéguburubeeje læma, gə njékwɔɪtakəmkàrje læ mbai læm tɔ lé mbɔ dɔ nɔ loo kára. Deɛ d'oo to gá pər lé ra né kára kara rɔ dəwje'g neelé el læm, yɪnga dɔ dee kara pər unda aree godəɔ el læm, né kára kara ra kubuje læ dee gá rɔ dee'g el læma, baɪ pər ya kara ədə rɔ dee'g el læm tɔ.

28Nebukadnesar un ta pa pana: Maji kar dɔ ri Ala læ Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego ai səgərə. Yee nja ba ula kura læa gá dara mbuna dee'g læm, yee ɔr kuraje læa neelé ɔm dee tar læm tɔ. Mbata deɛ neelé d'ɔm mee dee dəa'g jəb-jəb læm, d'ɔs ne ta læm-ma gá m'to mbai lé rəw læma, d'yɔ rɔ dee yag læm tɔ, yee ba d'oo gá nékəmra gá maji unda ra né kar magə gá ranɟ gá rara kara əsé kwa magə gá ranɟ mee dee'g korè ne dɔ Ala læ dee.

29Aa ooje, basinè ndukun læm ba nee: Nana ba mbuna koso-dəwje'g əsé ginkoɪ dəwje gə ranɟ'g əsé deɛ gá takɔɪ dee bəd-bəd gá rara kara ba gá pata gá majel ila dɔ Ala'lə Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego ndá debee neelé d'a kwá tiee mbidi-mbidi læm, kəi læa kara d'a tɔ pɔs-pɔs karee to biri-bisi læm tɔ mbata magə gá rara kara gá askəm kɔr dəwje kɔm dee tar to gá yee bèe lé godo.

30Gée gá gogo ndá mbai lé ɔm kula gá boo dɔ maree'g ar Sadrak gə Mesak gə Abed-Nego mee dəb bəeko gá Babilɔn tɔ.

Nebukadnesar ni ndá oo kag gá ngal gá boi

31Ma mbai Nebukadnesar lé m'pata nee m'ar koso-dəwje lai læm, gə ginkoɪ dəwje gə ranɟ læma, gə deɛ gá takɔɪ dee bəd-bəd gá d'isi dɔ nanɟ nee lai læm tɔ. Maji kar sí síje dan meelɔm'g bədèg!

32Nétɔɪje gə nédumkooje gá Ala gá Njedumdɔloo ra wɔɪ ne dɔm lé ma m'oo gá né gá maji gá kəm kar dəwje gər.

³³Nétɔjije læa lé to néje gá boo ya! Nédumkooje læa kara to néje gá siŋga dee to ya to! Kɔbee læa to kɔbee gá to gə nɔ ləm, Dum dɔ loo læa kara a to saar-saar gə nɔ ləm tɔ.

Loo gá killa rea kəm Daniel'g 4

¹Ma Nebukadnesar m'isi ləm mee kəi-sim'g ləm, m'isi gə rələl mee kəi-mbai'g ləm ləm tɔ.

²Ma m'ni ndá ni gá m'ni lé ar məəm to kəgəgə. Takəjije gá jɔgm dɔ tira-tom'g ləm, gə nɛmɪdije gá m'oo ləm tɔ lé d'am m'ndəb ne pəd-pəd ya.

³M'un ndum mba kar dee d'ar njékəmkàrje gá Babilɔn lai ree nɔm'g mba kar dee d'ɔr gin ni lé d'am.

⁴Bèe ba njéra nɛmɔrije ləm, gə njétən kérémeje ləm, gə Kaldeje læma, gə njénékooje ləm tɔ lé ree ya. Ma m'ula dee ni ləm gá m'ni lé nɛ deɛ d'askəm kər ginee kam el.

⁵Yeɛ gá ree nɔm'g gogo lé to Daniel gá d'unda ria læ Belsasar gə goo ri magə ləm. Yeɛ neelé ba ndil magəje gá to gə kəmee sí mée'g. Ma m'ulá ni ləm gá m'ni lé m'pana:

⁶Belsasar, i mbai dɔ njéra nɛmɔrije lé ma m'gər gao, ndil magəje gá to gə kəmee si məəi'g ləm, né gá rara gá to loo-kiya'g dumi el ləm tɔ. Ndá maji kari ɔr gin nɛmɪdije gá m'ni ne lé am m'oo.

⁷Aa oo, nɛmɪdije gá m'oo Loo gá m'to dɔ tira-tom'g lé ba nee: Ma m'aa loo ndá aa oo, Kag gá ŋgal yaɔ aar dɔ naŋg'd Loo gá dana bab.

⁸Kag neelé tel teɛ boo ləm, Siŋgá to keneŋ læma, Semee aw njal mee dara'g ləm tɔ Ar deɛ gá d'isi rudu naŋg'd kara d'ée.

⁹Kamee maji yaɔ ləm, Kədee kara andə njim-njim ləm tɔ, Dəwje lai d'ingə nésɔ dee keneŋ, Daje gá wala d'wa rɔ dee ndilee'g ləm, Yelje gá dara kara ra kəi dee Mbuna barkəmeeje'g ləm tɔ, Néje lai gá d'aw kəmba lé D'ingə nésɔ dee rəa'g ya.

¹⁰Nɛmɪdije gá m'oo dɔ tira-tom'g lé ba ma m'aa loo ndá aa oo, kura gá dara i mee dara'g ur naŋg.

¹¹Yeɛ ɔr ndia gá tar wəl pana: Tugaje kag lé ləm, gaŋgje barkəmeeje ləm, Yəgje kameje yəg-yəg læma, Saneje kədee kad-kad ləm tɔ. Maji kar daje gá gelee'g d'ai sanéŋə ləm, Kar yelje gá mbuna barkəmeeje'g kara D'i sanéŋə ya ləm tɔ!

¹²Nɛ yaje jigee dɔ ŋgirá'g Ndá tɔje mbuna muje gá wala Gə kúla larje gá ra gə larndul gə larkas. Maji kar təl tən keneŋ ləm, Kar mu gá təb to gá nésəa To gá daje bèe ləm tɔ.

¹³Maji kar takəji gá mée'd Gá to kə dəw lé tel to bəd Ba ar takəji gá kə da ba taa toree Saar kar ləbje siri dəs dəa'g ba.

14Rəwta-gaŋ neelé to godndu kuraje gó dara. Né gó d'wəji-kwəji ra neelé to ndukun læ deę gó to gə kəmee mba kar dəwje gó d'isi kəmba lé gər ne to gó Njekurdɔloo ɔ bee dɔ kɔbee'g læ dəwje lai ləm, dəw gó yeę wəjee méé'g ba yeę aree beeko ləma, dəw gó oso kul unda mareeje lai kara lé yeę ɔree undá keneŋ ləm tɔ.

15Yeę ba gó ni gó ma mbai Nebukadnesar m'ni lé. I Belsasar, maji kari ɔr ginee am, mbata njékəmkərje lai gó mee beeko'g ləm d'askəm kər ginee kam el. Nə i lé as ya mbata ndil magəje gó to gə kəmee to məəi'g.

Daniel ɔr gin ni læ mbai lé

16Yen ŋga Daniel gó d'unda ria læ Belsasar lé aar jim gə kuree waga ləm, takəjije læ ar méé aar kərm ləm tɔ. Mbai lé un ta tɔbəi pana: Belsasar, maji kar ni gó m'ni gə ginee gó kər lé ar məəi aar ne kərm dɔ'g el! Belsasar ilá keneŋ pana: Mbai ləm, maji kar ni lé to mbata læ njébaje læi ləm, ginee gó kər kara to mbata læ njékaw komə seije ləm tɔ!

17Kag gó i oo gó tel teę boo ləm, siŋgá to keneŋ ləma, sémee aw njal teę mee dara'g ar deę gó d'isi rudu naŋg'd kara d'ée ləm tɔ lé

18kag neelé kamee maji yaḡ ləm, kədee andə njim-njim ləm, dəwje lai d'ingə néso dee keneŋ ləm, daje gó wala d'wa rɔ dee ndilee'g ləma, yelje gó dara kara ra kəi læ dee mbuna barkəmeeje'g ləm tɔ.

19Ɔi mbai, kag neelé to i nja gó teę boo ləm, siŋgai to keneŋ ləm tɔ, dɔmoŋ læi i dɔ maree'g aw njal teę mee dara'g ləm, dumɔloo læi kara aw njal ɔr rudu naŋg nee ləm tɔ.

20I mbai lé oo kura gó dara kára gó i mee dara'g uru naŋg pana: Tugaje kag neelé tujeeje. Nə yaje jigee dɔ ŋgira'g ləm, teaje mbuna muje gó wala gə kúla larje gó ra gə larndul gə larkas ləm tɔ. Maji kar təl tən keneŋ ləm, kar mu gó təb to gó nésəa to gó kə daje bèe ləm tɔ saar kar ləbje gó siri lé dəs dəa'g ba.

21Ɔi mbai, aa oo, ginee ba nee, aa oo, godndu Njekurdɔloo gó a gə kaw léé'g dɔi-i mbai'g lé ba nee to:

22D'a gə kɔsi mbuna dəwje'g tubai ləm, loo-sii a to mbuna daje gó wala ləma, i a so mu to gó bɔ maŋje bèe ləm tɔ. Man təl a teę rɔi'g ləm, ləbje siri d'a dəs dɔi'g ləm tɔ saar i a gər gao to gó Njekurdɔloo ɔ bee dɔ kɔbee'g læ dəwje lai ləm, dəw gó yeę wəjee méé'g ba yeę aree ɔ bee ləm tɔ.

23Ndukun gó wəji dɔ kar dee d'ya jigi kag dɔ ŋgira'g lé ginee wəji dɔ beeko læi gó a nai jii'g loo gó kəmi a kinja kari gər to gó yeę gó to Njedum dɔ loo lé sí dara.

24Gelee gó nee ba, əi mbai, ta gó m'a gə kwəjii lé maji karee leli ya! Maji kari unda ŋgaŋ kaiyaje læi mba ra né gó to gə dɔ najee ləm, unda ŋgaŋ néra kori-korije læi gə mba koo kəmtondoo læ njéndooje ləm tɔ. Bèe ba banelə ndɔ rɔlelje læi d'a kɔ ne dɔ maree'd gó kédé-kédé.

Ni lé aw lée'g béréré

- 25**Néje neelé lai d'aw lée'g béréré dɔ mbai'g Nebukadnesar lé.
- 26**Loo gá naj dɔg-giree-joo dəs mbɔ ndá yeɛ njaa mee kəi-mbai'g læa gá to Babilɔn,
- 27**ndá mbai lé un ta pa pana: Babilɔn gá boo gá to neelé see to ma nja gá m'unda gelee mba karee to bee-si mbai gə goo boo-siŋgamoŋ læm-ma læm, gə goo boo-ronduba læ dɔmoŋ læm-ma læm tɔ el wa.
- 28**Loo gá ta nai ta mbai'g ya bəi ndá ndu i dara ɓar pana: I mbai Nebukadnesar lé oo maji, d'a gə kɔr beekɔ lé jii'g.
- 29**D'a gə kɔsi mbuna dəwje'g tubai læm, loo-sii a to mbuna daje gá wala læma, i a so mu to gá bɔ maŋgje bèe læm tɔ. Ləbje siri d'a dəs dɔi'g saar i a gər gao to gá Njekurdɔloo ɔ bee dɔ kɔbee'g læ dəwje lai læm, dəw gá yeɛ wɔjee mée'g ɓa yeɛ aree ɔ bee læm tɔ.
- 30**Léegəneeya, ta gá pa dɔ Nebukadnesar'g lé aw lée'g béréré. Deɛ d'ɔsee mbuna dəwje'g tubá læm, yeɛ so mu to gá bɔ maŋgje bèe læma, mán təl tən rəa'g læm tɔ saar ar yingə dəa i ŋgal to gá bəl niŋgatədə læm, yel jiaje gə yel gɔleeje d'uba ŋgal to gá kə yelje bèe læm tɔ.

Tel si maji læ Nebukadnesar

- 31**Loo gá ləbje gá d'wɔji lé as lée'g mbɔ ndá ma Nebukadnesar m'un kəm par gá dara ndá kəm tel inja dɔ rɔm'g gogo. Ma m'unda nɔ dɔkaisəgərə læ Njekurdɔloo læm, ma m'pidee m'ula ne rɔnduba dɔ yeɛ gá sí gə ləbee-ləbee gə nɔ læma, dum dɔ loo læa kara to gá ləbee-ləbee saar gə nɔ læm tɔ.
- 32**Dəwje lai gá d'isi dɔ naŋg nee d'əi kəmee'g el. Boo-kuraje gá dara gə dəwje gá d'isi dɔ naŋg nee kara yeɛ ra sə dee to gá mée ndigi, tɔbəi dəw kára kara askəm kwa jia kɔgee dɔ né gá yeɛ wɔji-kwɔji ra lé el læm, əsé a dəjee pana: See dɔi ɓa i ra bèe wa, a dəjee bèe el læm tɔ.
- 33**Mee ndəa'g neelé kəm tel inja dɔ rɔm'g gogo ya. Rɔnduba læ beekɔ læm læm, gə ribar læm læma, gə néje læm gá bəɔdərə bə læm tɔ lé m'tel m'ingə dee gogo. Njémujitaje læm, gə dəwje gá boo-boo læm tɔ lé tel ɓarm gogo, deɛ tel d'undam dɔ beekɔ'g læm læm, siŋgamoŋ læm i dɔ maree'd gá kédé-kédé læm tɔ.
- 34**Basinè, ma Nebukadnesar, m'pidii, m'ɔs gajii, m'ula rɔnduba dɔ mbai dɔ dara'g. Kula reaje lai to gə goo rəbee ya læm, rəwje læa to danasur læma, deɛ gá njaa ti ne rɔ dee lé kara yeɛ askəm ɓugu dee naŋg læm tɔ.

Loo gá killa rea kəm Daniel'g 5

Muru-gad læ Belsasar

- 1**Mbai Belsasar ɓar dəwje læa gá boo-boo d'as tɔl-dɔg (1.000) loo muru-gad'g læa ndá yeɛ ai mán-nduú gá mɔ kəm dee'g.

- ²Belsasar lé loo gé yee naa mán-nduú gé m̄ lé bəl oo mb̄ ndá yee ar dee ree gə baije gé ra gə larlɔr gə larnda gé bɔbeeje Nebukadnesar odo mee kai-Ala gé boo gé to Jerusalem ree ne gə mba kar mbai gə dəwje læa gé boo-boo gə denéje læa gə gamla-denéje læa lé d'ai ne né.
- ³Togábè ba deɛ ree gə baije gé ra gə larlɔr gé deɛ d'odo mee kai-Ala gé boo gé to Jerusalem lé ree ne, tɔbɔi mbai gə dəwje læa gé boo-boo gə denéje læa gə gamla-denéje læa d'ai ne né tɔ.
- ⁴Deɛ d'ai mán-nduú gé m̄ ləm, deɛ pidi ne magəje gé ra dee gə larlɔr gə larnda gə larkas gə larndul gə kag gə mbal ləm tɔ.
- ⁵Mee kàree'g neelé ŋgan ji dəw tee kəm dee'g ndaŋ ta dɔ pɔrɔ gé ra kaar kai- mbai'g nɔ kag pərndɔ'g. Mbai lé oo dɔ tel ji dəw gé aw ndaŋ ne ta lé.
- ⁶Yen ŋga mbai lé kəmee tel to bəd ləm, takəjije læa ar méé tila ŋgajila-ŋgajila ləm tɔ. Bəgərəje tɔr ar kəjeje d'unda bala pad-pad.
- ⁷Mbai lé ɔr ndia tar gə nɔ wəl mba kar dee d'ar njétən kérémeje ləm, gə Kaldeje læma, gə njénékooje ləm tɔ lé ree rəa'g. Tɔbɔi mbai lé un ta ula njékəmkàrje gé Babilɔn pana: Nana ba gé a tura ta gé ndaŋ ləm, a kɔr gelee kam ləm tɔ ndá d'a kula kubu gé ndul piro-piro rəa'g ləm, d'a kila yengəre gé ra gə larlɔr gwɔbee'g læma, yee a kiŋga loo-siée gé njekəm'g munda loo-kɔbee'g ləm tɔ.
- ⁸Deɛ lai gé to njékəmkàrje læ mbai lé d'andə kai ne d'askəm tura ta gé ndaŋ əsé kɔr gelee kar mbai lé el.
- ⁹Yen ŋga mbai Belsasar lé bəl undá badə gaŋgee ləm, kəmee tel to bəd læma, dəwje læa gé boo-boo kara ndil dee tee ar dee d'aar d̄idiri-d̄idiri ləm tɔ.

Daniel riba dɔ gin ta gé ndaŋ kaar kai'g lé

- ¹⁰Dené læ mbai lé loo gé yee oo taje gé mbai gə dəwje læa gé boo-boo pa lé ndá yee andə mee kai-muru-gad'g un ta pa pana: Ɔi mbai, maji kari si gə læbi-læbi gə nɔi ya! Maji kar takəjije læi d'ar məəi tila ŋgajila-ŋgajila el ləm, ar kəmi tel to ne bəd el ləm tɔ!
- ¹¹Dəw kára gé ndil magəje gé to gə kəmee to méé'g lé si mee beekɔ'g læi. Mee ndəa'g læ bɔbije lé d'inga ta gé àr gə gosonégər rəa'g ləm, gə kəmkàr gé wa bua kəmkàr læ magəje ləm tɔ. Togábè ba mbai Nebukadnesar gé to bɔbije lé unee undá gé mbai dɔ njéra némɔrije ləm, gə njétən kérémeje ləm, gə dɔ Kaldeje læma, gə dɔ njénékooje ləm tɔ.
- ¹²Mbata debée nee gé ria læ Daniel lé ba mbai unda ria læ Belsasar ndá d'inga takəji kəmkàr gé doŋgɔ ləm, gə gosɔkəmkàr ləm, gə gosonégər ləm, gə goso riba dɔ ni ləm, gə goso riba dɔ ndá taje læma, gə goso riba dɔ taje gé kədərə gé to loo-kiya'g ləm tɔ lé rəa'g. Bèe ndá maji kar dee bər Daniel ba yee a kɔr gel né neelé kari ya.

- 13**Yen nga d'ar Daniel ree nõ mbai'g lé. Mbai lé un ta dæji Daniel pana: See i lé ba to Daniel mbuna deẽ gó d'wa dee Juda ba bõm gó to mbai lé ar dee d'ĩ sæi bæe gó Juda ree sæi lé wa.
- 14**M'oo ta gó wõji dõi to gó ndil magøje to mæøi'g læm, d'ingã ta gó àr læm, gø gosonégør læma, gø kækàr gó al dõ loo sula læm tõ rõi'g.
- 15**Basínè-basínè ya bæi deẽ ree gø njégosonégørje gø njétøn kérémeje røm'g mba kar dee tura ta nee gó ndaŋg lé læm, gø kør ginee kam læm tõ ne deẽ d'askøm kør gin rõtaje lé el.
- 16**Ma m'oo ta læi to gó i askøm kør gin taje læm, gø riba dõ taje gó kädärø gó to loo-kiya'g læm tõ. Basinè bõ lé i askøm tura ta nee gó ndaŋg læm, gø kør ginee læm tõ ndá d'a kula kubu gó ndul piro-piro rõi'g læm, d'a kila yeŋgøre gó ra gø larlør gwõbi'g læma, i a kiŋga loo-sii gó njekøm'g munda loo-kõbøe'g læm tõ.
- 17**Yen nga Daniel ula mbai lé ta kæmee'g tæsørø pana: Maji kari ñgøm nékarje læi rõi'g læm, nénojije læi kara maji kari ar dæw gó raŋg læm tõ. Ne ma ndá m'a tura ta nee gó ndaŋg kar mbai oo ya læm, m'a kør ginee karee ya læm tõ.
- 18**Æi mbai, Ala gó Njekurdõloo'g ar bõbije gó Nebukadnesar bæekõ gó tad ræg-ræg læm, aree to dæw gó boo læm, ula rõnduba dæa'g læma, ar boo-rõndubaje taa ræa pæl-pæl læm tõ lé.
- 19**To gó yeẽ aree to dæw gó boo lé ba koso-dæwje lai læm, gø ginkoji dæwje gø raŋg læma, gø dæwje gó takõji dee to gø ria-ria læm tõ lé deẽ bælee d'unda ne bala tigi-tigi neã'g ya. Deẽ gó mbai ndigi kar dee d'wæi ndá yeẽ ar dee d'wæi ya læm, deẽ gó yeẽ ndigi kar dee d'isi kæmba kara yeẽ yã loo ar dee d'isi kæmba ya læm tõ. Deẽ gó yeẽ ndigi kunda dee daŋdõ lé yeẽ unda dee daŋdõ læm, deẽ gó yeẽ ndigi kunda dee naŋg kara yeẽ unda dee naŋg ya læm tõ.
- 20**Ne loo gó yeẽ unda dæa tar ra ne dõkädärø beelé ne dõ néreaje'g ndá d'unee dõ kalimbai'g læa d'undá naŋg læm, d'ør rõnduba dæa'g læm tõ.
- 21**Deẽ d'õsee mbuna dæwje'g tubá læm, mée tel to asæna gø kã daje bæe læma, loo-siée to mbuna mulayèje-je gó wala læm tõ. Deẽ d'aree sã mu to gó bõ maŋgje læm, mán tål tøn ræa'g læm tõ saar ar kæmee inja aree oo to gó Ala gó Njekurdõloo lé ba to njekõbøe dõ bæekõje'g læ dæwje lai læm, dæw gó yeẽ wõjee mée'g ba yeẽ aree õ bæe læm tõ.
- 22**I Belsasar gó to ñgonee lé i gør néje neelé lai ya ne i ula dõi el.
- 23**I ã gø mbai dõ dara õsee ræw. Baije gó to mee kæi'g læa lé deẽ d'odo ree ne nõj'g ndá seĩ aije ne mán-nduú gó mi, i seĩ gø dæwje læi gó boo-boo gø denéje læi gø gamla-denéje læi tõ. I pidi ne magøje gó ra dee gø larnda gø larlør gø larkas gø larndul gø kag gø mbal tõ. Magøje neelé d'oo né gø kæm dee el læm, d'oo ta gø mbi dee el læma, deẽ gør né kára kara el læm tõ ndá Ala gó kæmø læi gø ræw-kabije lai to jia'g lé i ula rõnduba dæa'g el.

- ²⁴Gelee gé nee ba yeë ula ngan ji dɔw lé aree ndaŋ ta neelé.
- ²⁵Aa oo, ta gé ndaŋ lé ba nee: MENE, MENE, TEKEL, PARSIN.
- ²⁶Aa oo, gel rɔtaje lé ba nee: MENE: Ala tura ləb kɔbee ləi ndá unda nganɔee nga.
- ²⁷TEKEL: Yeë wɔji kwɔi ləi dɔ nékwɔji kwɔi lə né'g ndá oo to gé i wɔilɔ pélé-pélé.
- ²⁸PARSIN: D'a kunda kəm beekɔ ləi dana kai kar Medəje gə Persəje.
- ²⁹Léegəneeya Belsasar un ndia ar dee d'ula kubu gé ndul piro-piro rɔ Daniel'g ləm, ar dee d'ila yeŋgəre gé ra gə larlor gwɔbee'g ləma, ar dee d'ila mber ta gé wɔji dəa to gé loo-siée a to loo-si gé njekəm'g munda loo kɔbee'g lé ləm tɔ.
- ³⁰Mee til'g neelé nja deë tɔl Belsasar, mbai lə Kaldeje lé tɔ.

Loo gé killa rea kəm Daniel'g 6

- ¹Darius, dɔw gé Medə gé ləb kojee aɔ rɔ-misɔ-giree-joo lé ba taa beekɔ lé ɔ.

D'ila Daniel mee bwa'g dan toboije'g

- ²Darius oo to gé kɔr njékaa dɔ dɔb beekoje as tɔl dɔ dee rɔ-joo (120) kunda dee dɔ beekɔ'g lai lé ba gé né gé maji kəm ra ya.
- ³Tɔbɔi yeë ɔr mbaije munda gé njékaa dɔ dee-deje ar Daniel to yeë gé kára mbuna dee'g mba kar njékaa dɔ dɔb beekoje neelé tura goo kula ra dee kar dee ləm, mba kar né lə mbai kára kara tuji el ləm tɔ.
- ⁴Daniel lé ur dɔ dee-deë mbaije'g neelé gə njékaa dɔ dɔb beekoje lé to mbata takəji kəmkàr gé doŋgɔ to mée'g. Bèe ba mbai wɔji mba kɔree ne kundá gé dɔw dɔ beekɔ bura.
- ⁵Togəbè ba mbaije neelé gə njékaa dɔ dɔb beekoje lé saŋg loo mba kun ta néje gé wɔji dɔ beekɔ gə mba kila taree dɔ Daniel'g. Nɛ d'ingə lé kára kara el ləm, d'ingə né kára kara mba ndaŋee ne el ləm tɔ, mbata yeë to majikoji ndá d'oo ta kára kara gé wa dəa el ləm, d'oo né gé majel kára kara rəa'g el ləm tɔ.
- ⁶Dəwje neelé pana: J'a kiŋga ta kára kara mba kila dɔ Daniel'g neelé el nɛ banelə ta gé wɔji dɔ godndu magə ləa ba.
- ⁷Togəbè ba mbaije neelé gə njékaa dɔ dɔb beekoje lé mbɔ dɔ nɔ rɔ mbai'g d'ar ndu dee ɓar birim-birim, tɔbɔi d'ulá ta togəbè pana: Mbai Darius, maji kari si gə ləbi-ləbi gə nɔj!
- ⁸Mbai dɔ beekoje lai ləm, gə njékaa dɔ néje ləm, gə njékaa dɔ dɔb beekoje ləm, gə njékwɔitakəmkàrje ləma, gə njéguburubeeje ləm tɔ lé d'ɔm ta lə dee nɔ'd mba kar dee d'ila mber torndu gé kɔ mbai gé kɔ kɔg loo ra né rədədə, bèe ba as ndɔ rɔ-munda lé nana ba gé a ra tamaji ta magə gé rara'g əsé ta dɔw gé rara'g ba bó a ra tai-i mbai'g lé el ndá d'a kila debee neelé mee bwa'g dan toboije'g ya.

⁹Ɔi mbai, basinè, maji kari ndigi sə sí dɔ né kɔg loo ra né'g lé ləm, ndaŋg godndu lə Medəje gə Persəje gə dəw askəm telee bəd nda el lé ləm tɔ.

¹⁰Yen nga mbai Darius lé ndaŋg godndu nee ləm gə né kɔg loo ra né rədədə ləm tɔ.

¹¹Loo gə Daniel oo to gə ndaŋg godndu lé mbə ndá yeɛ ɔd aw mee kəi'g ləa loo gə ŋgon kəi gə dɔ maree'g lé kəmbolèje to tag wɔji dɔ Jerusalem nɔron. Mee ndɔje kára-kára ya yeɛ ɔs kəjee naŋg gɔl munda-munda ra ne tamaji gə ndəa-ndəa pidi ne Ala ləa to gə yeɛ ra kédé lé ya.

¹²Yen nga diŋgamje neelé d'andə keneŋ d'ar ndu dee ɓar birim-birim ndá d'ingə Daniel gə si ra tamaji ləm, gə ra ndòo rɔ Ala'g lé ləa ləm tɔ.

¹³Tɔbəi d'ɔ d'aw nɔ mbai'g dəjee ta gə wɔji dɔ né kɔg loo ra né gə kə mbai lé pana: See i ndaŋg né kɔg loo ra né rədədə mba kar mee ndɔje gə rɔ-munda lé nana ɓa gə a ra tamaji ta magə gə rara'g əsé ta dəw gə rara'g bó a ra tai-i mbai'g lé el ndá debee neelé d'a kilá mee bwa'g dan tobojje'g ya, see i pa bèe el wa. Mbai lé ila dee keneŋ pana: Ta neelé to tɔgəɔ ya gə goo godndu Medəje gə Persəje gə dəw askəm telee bəd nda el lé.

¹⁴Deɛ d'un ta tɔbəi d'ula mbai lé pana: Daniel, yeɛ gə kára mbuna deɛ gə d'wa dee ɓee gə Juda ree sə dee lé əi mbai, yeɛ ooi gə né el ləm, né kɔg loo ra né gə i ndaŋg kara yeɛ oo gə né el ləm tɔ ndá yeɛ ra tamaji ləa as gɔl munda gə ndɔje kára-kára lai ya.

¹⁵Loo gə mbai oo ta neelé ndá mée aw ɓiriri-ɓiriri. Yeɛ wa mée kɔgəɔ mba kɔr ta dɔ Daniel'g ləm, yeɛ ula rəa ndubu saar ar kàr andə gə mba kajee ləm tɔ.

¹⁶Ne diŋgamje neelé d'ɔs mbai lé ɓɔi-ɓɔi d'ulá pana: Ɔi mbai, maji kari oo gao, godndu lə Medəje gə Persəje wɔji mba kar né kɔg loo ra né gə rara əsé godndu gə rara gə mbai unda jia keneŋ lé ndá to njaŋg ya bó loo telee raŋg godo.

¹⁷Yen nga, mbai lé un ndia mba kar dee d'aw ree gə Daniel ləm, gə mba kar dee d'ilá mee bwa'g dan tobojje'g ləm tɔ. Mbai lé un ta ula Daniel pana: Maji kar Ala ləi gə i ra né aree gə meekai sam-sam lé ɔri ilai tar ya.

¹⁸Deɛ d'un biri mbal d'udu ne ta bwa lé, tɔbəi mbai lé ɔs nétorjia gə to ŋgama'g ləa ləm, gə kə dəwje ləa gə boo-boo ləm tɔ lé keneŋ mba kar ta kára kara gə wɔji dɔ Daniel lé dəw a telee bəd nda el.

¹⁹Gée gə gogo ndá mbai lé tel aw mee kəi-gad'g ləa. Mee til'g neelé yeɛ ɔg mée ɓoo ləm, yeɛ ar dee ree gə négɔl mée rəa'g el ləma, ɓi kara oso kəmee'g el ləm tɔ.

D'ɔr Daniel mee bwa tobojje'g lé

²⁰Ta lookàr gə loo to gido-gido ɓəi ndá mbai ɔ aw gə tɔgee ta bwa tobojje'g lé.

- ²¹Loo gé mbai lé ree pər gé ta bwa'g lé ndá yee bar Daniel gə ndu gwɔb nɔ dəjee pana: Daniel, kura lə Ala gé Njesikamba lé see Ala ləi gé i ra né aree gə meekai sam-sam lé taai ta tobojje'g wa.
- ²²Daniel ila mbai'g lé pana: Əi mbai, maji kari si gə ləbi-ləbi gə nɔi ya!
- ²³Ala ləm ula kura ləa gə dara aree ndém ta tobojje sud-sud mba kar dee ra səm némajel kára kara el mbata ta kára kara wa dɔm nea'g el. Əi mbai, nɔi-i'g ya kara m'ra né gé majel kára kara el tɔ.
- ²⁴Yen nga, rɔ mbai lé lelee yaa aree un ndia mba kar dee d'ɔr Daniel mee bwa'd lé tee səa raga. Daniel lé d'oree mee bwa'g tee səa raga ya ndá d'inga doo kára kara rəa'g el mbata yee ɔm méé dɔ Ala'g lé ləa jəb-jəb.
- ²⁵Mbai lé un ndia mba kar dee ree gə diŋgamje gé d'un dɔ Daniel lé ar dee d'ɔm dee mee bwa'g dan tobojje'g, deɛ ləm, gə ngan deeje ləma, gə denéje lə dee ləm tɔ. Kédé ba mba kar dee d'oso gel bwa'g bəi lé ndá tobojje lé lá dee sagm-sagm tɔ siŋga deɛ lai rɔb-rɔb tɔ.
- ²⁶Gée gé gogo ndá mbai Darius lé ndaŋg ta ar koso-dəwje lai ləm, gə ginkoji dəwje gə ranɔ ləma, gə dəwje gé takɔji dee to gə ria-ria ləm tɔ gé d'isi dɔ naŋg nee pana: Maji kar sí sije dan meelɔm'g bédèg ya!
- ²⁷Ma m'un ndum mba kar goo beekɔ ləm lai lé dəwje bəl Ala lə Daniel ləm, ndəb pəd-pəd nea'g ləm tɔ. Mbata yee nja ba to Ala gé Njesikamba ləm, Gə Njesigənea ləm tɔ, Beekɔ ləa lé a tuji nda el ləm, Dum dɔ loo ləa kara A to saar-saar gə nɔ ləm tɔ.
- ²⁸Yee nja ba ɔr dəwje Dan tuji'g aji dee ləm, Yee ar nétɔjije gə nédumkooje To dan dara'g gə dɔ naŋg nee ləm tɔ. Yee nja ba taa Daniel Ji siŋgamoŋ'd lə tobojje lé tɔ.
- ²⁹Mee ləb kɔbee gé lə Darius ləm, gə kə Sirus gé to dəw gé Persə ləm tɔ lé Daniel iŋga mbai kula dɔ maree'g keneŋ ya.

Loo gé killa rea kəm Daniel'g 7

Némidi gé dɔtar gé Daniel oo wɔji ne dɔ daje sɔ lé

- ¹Mee ləb kɔbee'g dɔtar lə mbai Belsasar gé Babilɔn lé Daniel ni ar ndilee oo ne némidije loo gé yee to dɔ tira-tée'g. Gée gé gogo, yee ndaŋg ta ni lé ləm, ndaji kona tareeje ləm tɔ.
- ²Daniel un ta pa pana: Loo gé né ram gé mɔdi loondul'g lé m'aa loo gərərə ndá aa oo, lelje gé dara sɔ d'i d'ula mbi-mbi dɔ baa-boo-kad'g.
- ³Daje gé boo-boo gé to bəd-bəd sɔ d'unda loo mee baa-boo-kad'g lé tee raga.
- ⁴Yee gé dɔtar lé to tana gə toboi ne bagee to keneŋ asəna gə kə niŋgatədə bèe. Ma m'ea gərərə saar loo gé deɛ tɔr bageeje ndá, d'unee naŋg d'uree tar gə gɔlee asəna gə dəw bèe ndá d'ar méé tel to asəna gə mee dəw bèe tɔ.

⁵Aa oo, da gé njeḱm'g joo lé to tana gə da-urs ləm, yee ɿ tar dɔ gɔlee gé gogo ləm tɔ. Yee tɔ siŋga seŋgəre kaar da munda tɔa'g ndá d'ulá pana: ɿta usɔ dakasɔ da neelé aree asi nag.

⁶Gée gé gogo, m'aa loo ndá aa oo, yee gé raŋg gé to tana gə kàg ne né asəna gə bag yel sɔ to bargiree'g. Da neelé dɔa sɔ ləm, d'aree dum dɔ loo ləm tɔ.

⁷Gée gé gogo loo gé né ram gé mɿdi loondul'g lé m'aa loo ndá aa oo, da gé njeḱm'g sɔ lé to bəl yaɔ ləm, to bəl kədm-kədm ləma, siŋgakuba ləa al dɔ loo sula ləm tɔ. Nŋaŋgeeje gé boi-boi lé to gé larndul ləm, yee sɔ ne né ləm, təd ne né ləma, ges né gé nai lé yee tuba naŋg mbajila-mbajila ləm tɔ. Yee to bəd bɔ to asəna gə dajə lai gé kédé lé el, tɔbɔi yee uba gajeeje dɔg tɔ.

⁸Ma m'orè kəm si dɔ gajeeje'g ndá aa oo, gajee gé lam bèe gé raŋg uba mbuna dee'g, tɔbɔi gajeeje gé munda gé kédé lé tɔr gə ŋgira dee rɔd-rɔd nɔ gajee'g neelé. Aa oo, gajee neelé kəmee to keneŋ to gé kəm dəw bèe ləm, tɔa kara pa ne ta beelé ləm tɔ.

Rəwta-gaŋg lə Ala

⁹Loo gé m'aw m'aa loo bɔi ndá, m'oo kalimbaije gə léé-léé ndá d'ar Dəw gé buga yaɔ si dɔ'g. Kubu ləa tɔ ndá kələw-kələw asəna gə kəwje ləm, yiŋga dɔa to asəna gə bɿ badə gé àr ŋgad-ŋgad ləm tɔ. Kalimbai ləa to asəna gə ndɔ pərje ləm, gɔl kalimbaije gé to asəna gə gɔl pusu lé ɔ bilim-bilim to gé pər bèe ləm tɔ.

¹⁰Pər gé un loo lad-lad to gé mán-baa bèe lé unda loo neɔ'g tee. Dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl-dɔg (1.000.000) ra né d'aree ləm, dəwje tɔl-dɔg-loo-tɔl-dɔg as loo dɔg (10.000.000) kara d'aar neɔ'g ləm tɔ. Njégaŋ-rəwtaje d'isi naŋg ndá d'ɔr maktubje tɔ.

¹¹Ma m'aa loo tɔbɔi mbata lə ta beeléje gé gaji da pa lé. Tɔbɔi loo gé m'isi m'aa loo ya bɔi ndá deɔ tɔl da neelé ləm, tuji darəa d'ila pər'd gə mba karee roo dula-dula ləm tɔ.

¹²Dajə gé raŋg lé d'ɔr siŋgamonɔ lə dee rɔ dee'g, ne ləb kaw kəmba lə dee ba d'ila dɔ maree'g saar kar kur dee əw ne waga.

¹³Loo gé né ram gé mɿdi loondul'g lé ma m'aa loo ndá aa oo, dəw kára gé to tana gə ŋgon dəw bèe ree dan loo-kil'g lə ndi. Yee aw pər gé rɔ Dəw gé buga yaɔ'g lé ndá d'aree ree mbɔree'g dəb ya.

¹⁴Deɔ d'aree dum dɔ loo ləm, d'aree ɔ bée ləma, d'ula rɔnduba dɔa'g ləm tɔ. Koso-dəwje lai ləm, gə ginkoji dəwje gə raŋg ləma, gə dəwje gé takɔji dee gə riar-ria ləm tɔ lé ra kula d'aree. Dum dɔ loo ləa to dum dɔ loo gé to gə nɔ gé rudee a kun dɿao el ləm, kɔbée ləa kara a tuji ndɔ el ləm tɔ.

Kɔr gel némɿdi gé dɔtar lé

¹⁵Ma Daniel, məəm to kəgəgə ləm, némɿdije gé m'oo kara am m'unda bala ləm tɔ.

16 M'rəm pər gə rɔ yeɛ gə kára mbuna deɛ gə d'ar keneɲ ndá m'dəjee gə mba koo ta gə gəd gə wɔji dɔ néje neelé lai. Tɔbɛi yeɛ ulam taree ləm, ɔr ginee am ləm tɔ pana:

17 Daje gə boo-boo gə sɔ neelé wɔji dɔ mbaije sɔ gə d'a gə kɪ dɔ naɲg nee.

18 Nɛ njémeendaje lə Njekurdɔloo ba d'a taa beekɔ ləm, beekɔ lé a to kɔ dee-dee ya saar-saar gə kédé-kédé gə nɔ ləm tɔ.

19 Géé gə gogo m'ndiɲga rɔm mba koo ta gə gəd gə wɔji dɔ da gə njekɔm'g sɔ lé gə to bəd bɔ tana gə njé gə raɲg el lé. Yee to bəl kədm-kədm ləm, ɲgaɲgee to gə larndul ləm, ɲgo gɔleeje to gə larkas ləm, yee sɔ ne né ləm, təd ne né ləma, ges né gə nai kara yee tuba naɲg gə gɔlee ləm tɔ,

20 gə mba koo ta gə gəd gə wɔji dɔ gajeeje gə dɔg gə tuba dɛa'g ləm, gə yee gə raɲg gə uba ar njé gə munda tɔr toso naɲg nea'g ləm tɔ lé: Gaji da neelé kəmee to keneɲ ləm, tɛa pata beelé ləma, boi kəm'g unda njé gə raɲg lé ləm tɔ.

21 Ma m'oo gaji da neelé rɔ gə njémeendaje ndá dum dɔ dee

22 saar loo gə Dəw gə buga yaɔ lé ree un ndia ar njémeendaje lə Njekurdɔloo lé mba gaɲg rəwta ləm, ar ndɛa teɛ kar njémeendaje taa beekɔ lé gə kɔ dee ləm tɔ.

23 Yeɛ ulam ta togábè pana: Da gə njekɔm'g sɔ lé wɔji dɔ beekɔ gə njekɔm'g sɔ gə a gə ree dɔ naɲg nee. Yee a to bəd bɔ a to kasəna gə beekoje gə raɲg lai el ləm, yee a tuji dɔ naɲg lai pugudu-pugudu ləm, a tubá naɲg mbajila-mbajila ləma, a tədee rém-rém ləm tɔ.

24 Gajeje gə dɔg lé wɔji dɔ mbaije dɔg gə d'a gə kɪ mee beekɔ'g neelé. Yee gə raɲg a kɪ goo dee'g ləm, yee a to bəd bɔ a kasəna gə njé gə kédé lé el ləm tɔ, tɔbɛi yee a dum dɔ mbaije gə munda lé.

25 Yee a pata kila ne ndɔl dɔ Njekurdɔloo'g ləm, yeɛ a kula kəm njémeendaje lə Njekurdɔloo ndò ləma, yeɛ a ndiɲga rɛa mba kar ndɔje gə godndu tel to bəd ləm tɔ. D'a kɔm njémeendaje jia'g as dɔkurloo kára ləm, gə dɔkurlooje joo ləma, gə ges dɔkurlooje ləm tɔ.

26 Bèe ba ndɔ gaɲg rəwta a teɛ ndá d'a kɔr dum dɔ loo ləa karee tuji pugudu ləm, karee godo saar gə nɔ ləm tɔ.

27 Kɔbèe ləm, gə dum dɔ loo ləma, gə boo-ronduba lə beekoje gə dɔ naɲg neelé ləm tɔ lé d'a kar koso-dəwje gə to njémeendaje lə Njekurdɔloo lé tɔ. Kɔbèe ləa to kɔbèe gə to gə nɔ ləm, njédumdɔlooje lai d'a ra né karee ləma, d'a kila ne ɲgonkoji dɛa'g ləm tɔ.

28 Gintaje gə d'ulam lé ɲgaɲgee ba nee. Ma Daniel, takɔjije ləm al dɔm sula am m'bəl m'ndəb ne pəd-pəd ləm, kəm tel ne wagəsa ləm tɔ ndá m'wa taje neelé lai məəm'g bururu ya.

Loo gə killa rea kəm Daniel'g 8

Némidi gá njekóm'g joo gá wɔji dɔ bàl badə gə bàl bya lé

- ¹Mee ləb kɔbee'g lə mbai Belsasar gá njekóm'g munda lé ma Daniel, né ram gá mɔdi orè ne goo némidi gá m'oo kédé lé ya bəi.
- ²Loo gá né ram gá mɔdi lé m'oo to gá m'isi Susə, bee-boo gá to mee dəb beeko gá Elam. Loo gá né si ram gá mɔdi lé ndá m'aar ta baa gá ria lə Ulai.
- ³M'un kəm gá tar m'aa ne loo ndá aa oo, m'oo bàl badə gá uba gajeeje joo gá aar ta baa'g. Gajeje neelé ŋgal ya ne yee gá kára ŋgal unda maree, tɔbəi yee neelé to yee gá uba gogo goo maree'g.
- ⁴Ma m'oo bàl badə lé tuga loo gə gajeeje par gá dɔ-gó ləm, gə dɔgel ləma, gə dɔkɔl ləm tɔ. Da kára kara gá askəm kaar nea'g komɔ səa godo ləm, daje gá yee wa dee kara dəw kára kara gá a taa dee kəm dee tar godo ləm tɔ. Yee ra né to gá mée ndigi ndá siŋgamonɔ ləa i dɔ maree'd gá kédé-kédé.
- ⁵To gá ma m'aa loo gərərə ndá, m'oo bàl bya i par gá dɔ-gó. Yee aɪŋgwɔd wa loo wɔr-wɔr dɔ naŋ'd lai, lal kar gɔlee ɔrɔ rɔ naŋ. Bàl bya neelé gajee gá boi kára ba uba mbur-mbur mbuna kəmeeje'g.
- ⁶Yee aɪ njal tee rɔ bàl badə gá gajee to keneŋ gá m'ée kédé loo gá yee aar ta baa'g lé ndá yee aɪ wɔji dɔa njoroŋ gə boo-onɔ gá ti mée paŋ-paŋ.
- ⁷Ma m'ée loo gá yee aɪ njal tee rɔ bàl badə'g lé ndá mée i səa pu dɔa'g. Yee tuga bàl badə neelé təd gajeeje joo bɔr ne siŋga bàl badə gá kəm komɔ ne səa lé godo. Yee ɔsee ilá naŋ tubá mbajila-mbajila ndá dəw kára kara gá njetaa dɔ bàl badə lé godo.
- ⁸Bàl bya lé siŋgá tel to yaa, ne loo gá siŋgá to yaa ndá gajee gá ŋgal lé təd. Gajeje gá boi-boi sɔ d'uba toree'g aree wɔji dɔ kum naŋ gá sɔ.
- ⁹Gaji da gá lam ba uba gel yee gá kára'g ndá yee uba ŋgal gá kédé-kédé par gá dɔkɔl ləm, par gá bər ləma, par gá bee gá maji ur dɔ mareeje'g lai ləm tɔ.
- ¹⁰Gaji da neelé i ŋgal saar tee rɔ boo-kuraje gá dara ndá yee ar ges boo-kuraje gá dara neelé gə kérémeje toso naŋ ləm, tuba dee naŋ mbajila-mbajila ləm tɔ.
- ¹¹Yee aw njal mba rɔ gə mbai dɔ boo-kuraje gá dara ləm, ɔgee dɔ nékinjaməs gá d'aw ra ta-ta gá kédé-kédé ləma, yee ila ndɔl dɔ loo ləa gá to gə kəmee doi lé ləm tɔ.
- ¹²Boo-kuraje gá dara lé d'oso jia'g na'd gə nékinjaməs gá d'aw ra ta-ta gá kédé-kédé gə mbata lə kaiya. Gaji da lé ɔs kankəmta ila naŋ ləm, kula reaje lai tee mbi tee boo ləm tɔ.
- ¹³M'oo ndu njemeenda kára gá pata. Ndá njemeenda gá raŋg dɔji maree gá njepata kédé lé pana: See ndɔ gá ra ba némidi gá wɔji dɔ nékinjaməs gá d'aw ra ta-ta gá kédé-kédé ləm, gə kaiya gá kɔ tuji loo pugudu ləm tɔ lé a kaw lée'g béréré

bəi wa. See kəi gə to gə kəmee ləm, gə boo-kuraje gə dara ləm tɔ lé d'a tuba dee nanɔ mbajila-mbajila saar kunda nɔnɔn gə ra wa.

14Yeɛ tel ilam'g pana: As kàrkemetag gə ndɔje tɔl-dɔg-loo-joo gə dəa tɔl-munda (2.300) ba gée gə gogo kəi gə to gə kəmee lé a tel kàr nɔnɔn-gə gogo bəi.

Kɔr gel nɛmɔdi gə njekɔm'g joo

15Ma Daniel, loo gə né lé si ram gə mɔdi neelé ba ma m'sanɔ loo mba gər ginee bəi ndá aa oo, m'oo né asəna gə diɔgam gə ree aar tar nɔm'g.

16Ma m'oo ndu dəw gə bar dan baa'd gə Ulai lé, ndia bar wəl pana: Gabriel, maji kari ɔr gel nɛmɔdi lé aree oo.

17Togábè ba yeɛ ree pər gə loo gə m'ar keneɔ lé. Ree gə yeɛ ree pər lé ar bəl undam badə ganɔm ndá m'oso nanɔ bəbərə m'dəb kəm nanɔ. Yeɛ ulam pana: Ma nɔnɔn-dəw lé maji kam m'tuga mbim maji, mbata nɛmɔdi lé wɔji dɔ loo gə rudu ndɔje d'a gə kun dɔiao.

18Loo gə yeɛ si wɔji səm ta ndá m'isi dɔdiri, siɔgasa wam am m'oo loo kɔr dɔm tar el. Yeɛ ɔrɔ rɔm am m'i m'ar tar loo-kaarm'g.

19Tɔbəi yeɛ ulam pana: M'a tɔji kari gər né gə a gə teɛ rudu ndɔ nɔnɔn'd lé mbata d'wɔji ndəa gə kàree gə a gə teɛ lé mbə ya.

20Bəl badə gə ma m'ée gə gajeeje joo lé yee ba wɔji dɔ mbaije lə Medəje gə Persəje.

21Bəl byə lé wɔji dɔ mbai lə Grekje. Gajee gə boi gə uba mbuna kəmeeje'g lé yee ba wɔji dɔ mbai gə dɔtar.

22Ta lə gajeeje gə sɔ gə d'uba taa tor gajeeje gə təd neelé yee ba wɔji dɔ beekoje gə sɔ gə d'a kɔ mbuna ginkoji dəwje'g neelé nɛ siɔga dee a kasəna gə keɔ el.

23Loo gə rudu dum dɔ loo lə dee a kun dɔiao ləm, loo gə njékaiyaje d'a kar kaiya ra dee al dɔ loo sula ləm tɔ ndá mbai gə a to njekəmkədərə gə njegosoyèr a kɔ keneɔ.

24Siɔgamonɔ ləa a kɔ dɔ maree'd gə kédé-kédé, nɛ gə goo siɔgamonɔ gə i rəa'g el. Yeɛ a kar tujije gə dumkoo d'oso dɔ loo'g ləm, kula reaje lai a teɛ mbi teɛ boo ləma, yeɛ a tuji njésiɔgamonɔje gə koso-dəwje gə to gə kəmee ləm tɔ.

25Gə goo nékiɔgaje ləa gə d'a to yaɔ ləm, gə teɛkɔr lə gosɔyèrje ləa ləm tɔ lé yeɛ a beelé nɛ dɔ rəa'g ləm, yeɛ a tuji nɛ dəwje bula gə d'isi dan meelɔm'g ləma, tɔbəi yeɛ a kɔ gə Mbaidɔmbaije kɔsee rəw ləm tɔ. Nɛ d'a tədəe rém-rém lal kar ji dəw kára kara ɔrɔ rəa.

26Nɛmɔdi gə wɔji dɔ kàrkemetagje gə ndɔje gə m'oo lé to kankəmta ya. Ma lé maji kam m'ngəm ta nɛmɔdi neelé məəm'g mbata to ta gə wɔji dɔ né gə ndəa nai əw bəi.

²⁷Ma Daniel, singam godo am m'to rɔkɔ as ndɔ bula bəl. Ndá gée gá gogo ba m'íta m'ra kula læ mbai lé bəi. Némidi gá m'oo lé ar kaarm wam paj tɔbəi dəw kára kara gər gelee el tɔ.

Loo gá killa rea kəm Daniel'g 9

Tamaji læ Daniel

¹Mee læb kɔbee'g dɔtar læ Darius, ngolə Asuerus, gá ginkojee to Medə, yeɛ gá tel to mbai læ bɛekɔ læ Kaldeje lé

²læb kɔbee læa gá dɔtar lé ma Daniel, m'oo gə goo maktubje gá m'tura to gá læbje d'a dəs rɔ-siri dɔ tujije læ bɛe gá Jerusalem gə goo bula læ læbje gá Njesigəneɔ pa taree ar Jeremi, njetegginta lé.

³Ma m'tel kəm par gá rɔ Mbaidɔmbaije Ala'g lé læm, m'ra tamaji læm, m'ra ndòo rəa'g læm, m'ɔg məəm bɔ læma, m'ula kubu-kwa-ndòo rɔm'g m'isi ne dan bu'g læm tɔ.

⁴Ma m'ra tamaji ta Njesigəneɔ Ala'g læm, tɔbəi m'tɔr ndum m'aree togəbè m'pana: Əi Mbaidɔmbaije, Ala gá boo gá to bəl kədm-kədm lé, i gá aa dɔ manrɔ læi kər-kər læm, oo ne kəmtondoo læ deɛ gá d'undai dan kəm dee'g d'aa ne dɔ godnduije kər-kər læm tɔ!

⁵Jee n'raje kaiya læm, jee n'raje néraje gá kori-kori læm, jee n'toje njémeeyərje gə njékaltaje læma, godnduije gə tornduije lé j'uba dee j'ya dee læm tɔ.

⁶Ta gá kuraje læi gá to njéteggintaje pa gə rii d'ar mbaije læ sí læm, gə ngan-mbaije læ sí læm, gə bɔ síje-je læma, gə koso-dəwje lai mee bɛe'g læm tɔ lé jee j'unje mbi sí dɔ'g rəw.

⁷Əi Mbaidɔmbaije, néra gá to gə dɔ najee to kai ya, jee ba rɔkul wa kəm sí mee ndəa'g nee ya, jee dəwje gá Juda læm, gə deɛ gá d'isi Jerusalem læma, gə Israelje lai læm tɔ, deɛ gá d'isi dəb əsé deɛ gá d'isi ngərəŋ mee bɛeje lai gá i tuba dee keneŋ mbata kalta gá d'al tai'g d'ar taree wa dɔ dee kəmi'g lé.

⁸Əi Mbaidɔmbaije, rɔkul wa kəm síjee ya, gə kəm mbaije læ sí læm, gə kəm ngan-mbaije læ sí læma, gə kəm bɔ síje-je læm tɔ mbata jee n'raje kaiya j'ɔsje ne ta læi rəw ya.

⁹Meekərjɔl gə meekoso lemsé d'ɔ rɔ Mbaidɔmbaije Ala'g læ sí ya ne jee lé j'ije səa j'ɔsje ta læa rəw tɔ.

¹⁰Ndu Njesigəneɔ, Ala læ sí gá wɔji dɔ kar sí ndolè goo godndiaje gá yeɛ unda dee nɔ sí'g gə rəw gá rɔ kuraje'g læa gá to njéteggintaje lé jee j'un mbi sí dɔ'g rəw.

¹¹Israelje lai d'al ta ta godnduije'g læm, deɛ d'uba rəw læi d'ya d'oo ne ndui el læm tɔ. Togəbè ba ta ndɔlje gə ndu manje gá ndaŋg taree mee maktub godndu Moyis'g, kura læ Ala wa ne dɔ sí gə mbəa, mbata jee n'raje kaiya, j'ɔsje ne ta læ Ala rəw.

- 12**Taje gé yee ganḡ dɔ sí'g gə dɔ mbaije'g lə sí gé d'ɔ dɔ sí lé yee ar dee d'aw léé'g bérére tɔbəi yee ar tuji-boo tee dɔ sí'g tɔ. Tuji-boo gé tee dɔ Jerusalem'g lé d'oo garee togábè dɔ nanḡ nee kédé el.
- 13**Tuji-boo neelé tee dɔ sí'g gə goo taree gé ndanḡ mee maktub godndu Moyis'g ya. Ne jee n'toje ta Njesigəneə, Ala'g lə sí pəgə-pəgə el ləm, j'ubaje goo néra kori-korije lə sí j'ya el ləma, jee n'tugaje mbi sí mba koo ne kankəmta ləi el ləm tɔ.
- 14**Njesigəneə aa dɔ tuji-boo neelé aree tee dɔ sí'g ya. Mbata Njesigəneə, Ala lə sí lé néreaje lai gé yee ra lé to gə dɔ najee ya ne jee lé j'un mbi sí rəw dɔ ta'g ləa.
- 15**Basinè, Mbaidɔmbaije Ala lə sí, i gé ar dəwje ləi d'unda loo mee bee gé Ejiptə tee gə ji siḡamonḡ ləi gé bar mərə-mərə ləm, i gé iḡga ne riḡar saar tee bogənè ləm tɔ lé jee ba jee n'raje kaiya ləm, jee n'raje néraje gé kori-kori ləm tɔ.
- 16**Ɛi Mbaidɔmbaije, gə goo boo-meekoso lemsé ləi lé maji kari un oḡ ləi gə meeki jugugu ləi dɔ bee-boo'g ləi gé Jerusalem gə dɔ mbalje'g ləi gé to gə kəmee lé gé ranḡ. Mbata kaiya ra síje gə néra kori-korije lə bɔ síje-je lé yee ba ar Jerusalem gə koso-dəwje ləi tel to ne nérɔkul kəm dəwje lai gé gugu dɔ sí sub lé.
- 17**Ɛi Ala lə sí, basinè lé maji kari oo tamaji lə kura ləi gə ndò gé yee ra rɔi'g ndá ar kəmi gé to jè ndogó dɔ loo ləi gé to gə kəmee gé tuji lé gə mbata lə meenoji ləi-i Mbaidɔmbaije lé ya.
- 18**Ɛi Ala ləm, maji kari tuga mbii oo! Maji kari tee kəmi aa ne loo oo nétujije lə sí ləm, aa loo oo bee-boo gé bar rii keneḡ ləm tɔ! To mbata lə meekarabasur lə sí ba jee n'raje ne ndò rɔi'g gə mbəa el ne to mbata lə boo-meekaw taj-taj ləi-i ba.
- 19**Ɛi Mbaidɔmbaije, maji kari oo ya! Ɛi Mbaidɔmbaije, maji kari ar məəi ti mbidi! Ɛi Mbaidɔmbaije, ur mbii gənḡ! Ra né bó, tila gə tila el mbata meenoji ləi-i ya, əi Ala ləm! Mbata rii bar dɔ bee-boo'g lé ləm, bar dɔ koso-dəwje'g ləi ləm tɔ.

Ndərta gé wɔji dɔ mee ndəaje gé rɔ siri-siri lé

- 20**Loo gé m'isi m'pata ya bəi ləm, m'ra tamaji ləm, m'teggin kaiya ləm gə kaiya lə dəwje ləm gé Israel ləma, m'ra ndò rɔ Njesigəneə Ala'g ləma, m'wɔji ne dɔ mbal lə Ala ləm gé to gə kəmee ləm tɔ,
- 21** ma m'pata m'ra ne tamaji bəi ndá kura gé dara gé ria lə Gabriel gé m'ée kédé loo gé né ram gé mɔdi lé naar ree rɔm'g gə tɔgee mee kàree gé wɔji dɔ nékar gé wɔji dɔ kàrkemetag lé.
- 22**Yee ndoom né wɔji səm ta, ulam pana: Daniel i lé ma m'ree basinè mba kar kəmi inja dɔ gosonégər'g.
- 23**Loo gé i un kudu ra tamaji ta Ala'g lé ndá godndu i rɔ Ala'g lé tee, yee ba ma m'ree ne gə mba riba səi dəa mbata i lé d'undai dan kəm dee'g dana dənḡərə. Bèe ndá maji kari ur mbii oo ne ta ləm, oo ne gin nəmɔdi gé i oo lé ləm tɔ!

²⁴Dee d'wɔ̄ji mee ndəaje gá siri-siri Gɔl rɔ-siri dɔ koso-dəwje'g ləm, Gə dɔ bee-boo'g ləm gá to gə kəmee ləm tɔ Mba kar dee d'əw rɔ dee kalta ta godndu'g Gə kunda ŋgaŋ kaiya ra dee ləm, Gə mba ra né kɔr ne ta dɔ néra kori-kori'g Kar néra gá gə dɔ najee gá to gə nɔ lé ree ləm, Gə mba kar némɔ̄di gə ndərta d'aw ne lée'g béréré ləma, Gə mba tər ubu dɔ Njemeenda lə njémeendaje'g lé ləm tɔ.

²⁵Bèe ndá i lé maji kari oo ta nee maji ləm, oo ginee njai ləm tɔ! Un kudee mee ndəa gá d'ila mber ta gá wɔ̄ji dɔ Jerusalem to gá d'a gə gɔlee gogo saar tee ne ndəa'g lə yee gá dee tər ubu dəa'g gá to Njékɔrnɔ dee lé, mee ndəaje gá siri-siri d'a kas siri. Mee ndəaje gá siri-siri gɔl rɔ-misɔ̄-giree-joo lé d'a gɔl ndaa-looje gə bwaje gogo ne loo a moŋg kaŋ.

²⁶Loo gá mee ndəaje gá siri-siri gɔl rɔ-misɔ̄-giree-joo godo mbə ndá yee gá dee tər ubu dəa'g lé d'a tɔlee, tɔbəi njetaa toree a godo. Dəwje lə mbai gá kára d'a ree mba tuji bee-boo ləm, gə loo gá to gə kəmee ləm tɔ. Rudu tuji a to kasəna gə mɔ̄-bélm bèe, tɔbəi tujije d'a to keneŋ saar d'a təd ne rɔ.

²⁷Yee a man rəa njəŋg mba kəm nɔ̄'d gə njé gá naje mee ndəaje gá siri as gɔl kára. Ne mee ges ndəaje gá siri lé yee a kɔg dee loo kinja néməs ləm, gə kun né kar Ala ləm tɔ. Njetujiloo lé a ra néje gá minɔ̄ gá d'al dɔ loo sula saar gə mba kar tuji gə néje gá d'wɔ̄ji gə mba ra lé bɔgu dɔ njetujiloo'g lé.

Loo gá killa rea kəm Daniel'g 10

Némɔ̄di gá njekəm'g munda lé wɔ̄ji dɔ néje gá rudu

¹Mee ləb kɔ̄bee'g lə Sirus, mbai gá Persə gá njekəm'g munda lé kəm Daniel gá d'unda ria lə Belsasar inja dɔ ta né gá to loo-kiya'g. Ta neelé to kankəmta gá wɔ̄ji dɔ boo-némeekɔ̄ gá a gə ree lé. Yee laji taree mée'g ndá yee oo gin némɔ̄di lé njai-njai tɔ.

²Mee ndəaje gən lé ma Daniel m'isi gə kəmnɔ̄ooyoo as mee ndəaje gá siri-siri gɔl munda.

³Ma m'usɔ̄ néɔ̄ gá lel kára kara el ləm, da əsé mán-nduú gá mɔ̄ uba tam el ləma, m'wa rɔm gə ubu el ləm tɔ saar mee ndəaje gá siri-siri gɔl munda lé as lée'g ba.

⁴Ndɔ rɔ-joo-giree-sɔ̄ mee naji gá dɔtar ndá m'ar ta baa gá boi gá ria lə Hidekel.

⁵M'un kəm gá tar m'aa ne loo ndá, m'oo dəw kára gá ula kubu gá d'ɔ̄ji gə kúla palégal rəa'g ləm, wa rɛgeee gə ndar gá ra gə larlɔr gá d'ɔ̄ ne Upaj ləm tɔ.

⁶Darea to asəna gə jər gá baree krijolitə ləm, ŋgo neɔ̄ gə kwɔ̄ji kəmee ndɔ̄j asəna gə ndi gá tel ləm, kəmee to asəna gə pərnɔ̄gelje ləm, kag jiaje gə gɔleeje to d'asəna gə larkas gá d'usu d'aree ndɔ̄j ləma, ndia gá bar lé to asəna gə ndu koso-dəwje gá bar bèe ləm tɔ.

⁷Ma Daniel ya gə karm ba ba m'oo némɔ̄di neelé bɔ dəwje gá d'ar səm nɔ̄'d lé d'oo némɔ̄di neelé el ne bəl unda dee badə gaŋg dee ar dee d'aj d'iya rɔ dee.

- ⁸Bèe ba m'nai gə karm ba ndá ma m'oo ném̃idi gə boo neelé. Singam godo ləm, kəm tel wagəsa gə to gə̀dərə ləma, m'unda ndolè ləm tɔ.
- ⁹M'oo ndu tapeaje. Tɔ̀bəi loo gə m'oo ndu tapeaje ndá m'oso rug m'dəb kəm naŋg.
- ¹⁰Aa oo, ji dəw ɔ̀ɔ rɔ̀m am m'ɔ̀ m'tɔs kəjim gə m'orè dabra jim naŋg ləm, m'unda bala tigi-tigi ləm tɔ.
- ¹¹Yen ŋga yeɛ ulam pana: I Daniel gə Ala undai dan kəmee'g lé maji kari ur mbii gèŋ dɔ taje gə m'a gə kulai'g, tɔ̀bəi maji kari aar tar gə ŋgali loo gə oso keneŋ mbata yeɛ ulam rɔ̀i'g basinè-basinè ya. Loo gə yeɛ ulam ta togábè ndá m'aar tar nɛ m'unda bala tigi-tigi ya bəi.
- ¹²Yeɛ ulam pana: I Daniel lé, maji kari bəl el. Mbata un kudee mee ndɔ gə dɔtar gə i wa məəi kəgərɔ mba koo gin ta ləm, gə mba koso kul nɔ Ala'g lé ləi ləm tɔ ndá Ala oo ne taje ləi ya. Yee ba ma m'ree ne gə mbata taje ləi ya.
- ¹³Mbai dɔ bəekɔ gə Persə om̃ə səm as ndɔ rɔ̀-juo-giree-kára. Nɛ aa oo, Mikael, yeɛ gə kára mbuna mbaije gə boo'g lé ree mba la səm tɔ̀bəi ma m'nai lée'g neelé rɔ̀ mbaije gə Persə tɔ.
- ¹⁴Ma m'ree basinè mba kari gər néje gə d'a gə teɛ dɔ dəwje'g ləi mee ndəaje gə d'a gə ree bəi. Mbata ném̃idi neelé wɔ̀ji dɔ ndəaje neelé ya.
- ¹⁵Loo gə yeɛ sí ulam taje neelé bèe-bèe ndá ma m'tuga kəm naŋg m'isi mundu.
- ¹⁶Aa oo, nékunda gə to tana gə dəw bèe ree ɔ̀ɔ tam. Togábè ba ma m'teɛ tam m'pa ne ta m'ula ne yeɛ gə aar tar nɔm'g lé m'pana: Əi mbai ləm, ném̃idi gə m'oo lé ar bəl undam badə gaŋgm ləm, am m'unda ndolè ləm tɔ.
- ¹⁷See ma gə m'to kura lə mbai ləm lé m'a kaskəm kwɔ̀ji ta gə mbai ləm tɔ gə ban wa. Basinè siŋgam godo ləm, m'oo loo kila kəmə naŋg el ləm tɔ.
- ¹⁸Yen ŋga nékunda gə to tana gə dəw lé tel ɔ̀ɔ rɔ̀m gɔ̀l kára tɔ̀bəi ba am siŋgam bəi.
- ¹⁹Tɔ̀bəi yeɛ ulam pana: I gə Ala undai dan kəmee'g lé maji kari bəl el ləm, si gə meelɔ̀m ləma, wa rɔ̀i kəgərɔ wa diŋgam məəi'g ləm tɔ! Loo gə yeɛ si ulam ta bèe-bèe ndá siŋgam tel ree rɔ̀m'g am m'pana: Maji kar mbai ləm pata ya mbata i am siŋgam mbə ya.
- ²⁰Yeɛ dəjim pana: Ree gə ma m'ree rɔ̀i'g lé see i gər ginee wa. Basinè m'a gə tel kaw rɔ̀ gə mbai gə Persə lé. Loo gə m'a kaw ndá aa oo, mbai lə Grekje a ree tɔ.
- ²¹Nɛ ma m'ndigi kar kəmi inja dɔ taje gə ndaŋg mee maktub gə kə kankəm'ta'g. Dəw kára kara la səm mba kom̃ə ne sə dee-deɛ neelé el nɛ Mikael, mbai lə sí lé ba.

Loo gə killa rea kəm Daniel'g 11

- ¹Mee ləb kɔ̀bɛe gə dɔtar lə Darius gə to Medə lé ma ya m'nai rəa'g mba la səa ləm, mba gədee ləm tɔ.

²Basinè m'a gə kar kəmi inja dɔ kankəmta'g ya.

Rɔ gə a to mbuna mbaije gə dɔgel gə dɔkɔl'g lé

Aa oo, mbaije gə Persə munda d'a kɪ taa tor nɔ munda ya bəi. Yeɛ gə njekəm dee'g sɔ lé a mbɔ nébaoje kar dee d'ur dɔ kɔ dee-deɛ lai. Loo gə mbɔl dɔ nébaoje læa lé siŋgá a to ne yaɔ ndá yeɛ a sula deɛ lai kar dee d'ɔm sɛa nɔ'd mba rɔ ne gə beekɔ læ Grekje.

³Nɛ mbai gə to njesiŋgamonɔ a kɪ ndá yeɛ a dum dɔ loo gə boo-siŋgamonɔ læm, yeɛ a ra né to gə mée ndigi læm tɔ.

⁴Loo gə yeɛ a kɪ mbɔ ndá d'a tɛd siŋga beekɔ læa rém-rém kunda kəmee dana kai kwɔji ne dɔ dɔkum naŋg gə sɔ. D'a kaiyeɛ kar ŋgakeaje el læm, siŋgá a kas gə yeɛ gə kédé lé el læm tɔ. Mbata d'a kunda kəm beekɔ læa dana gaŋg ndá yeɛ a tel to kɔ njé gə raŋg bó kɔ dee-deɛ el.

⁵Mbai gə par gə dɔkɔl lé a tel to njesiŋgamonɔ. Nɛ siŋga dɛw kára mbuna ŋgan-mbaije'g læa a kur dɔ keɔ-yeɛ'g ndá yeɛ a dum dɔ loo. Dum dɔ loo læa lé siŋgá a to yaɔ.

⁶Loo gə læbje gə nɔje dɛs mbɔ ndá d'a kɔm nɔ'd tɔbɛi ŋgon gə dené læ mbai gə dɔkɔl a ree rɔ mbai gə dɔgel'g gə mba tel kɔm ta læ dee nɔ'd. Nɛ siŋgamonɔ læ jia lé a rəm ndá mbai lé a kaar njaŋg el læm, siŋgá kara a rəm læm tɔ. ŋgon gə dené lé d'a kyɔ gée nɔ'd gə deɛ gə ree sɛa læm, gə bɔbeeje læma, gə yeɛ gə njegədee mee ndəaje'g neelé læm tɔ.

⁷Kag gə uba dɔ ŋgira'd gə idi lé a taa toree. Yeɛ a kɔr rɔ ree rɔ gə bao-rɔje læm, yeɛ a kandə mee kəi-kaar-kɔgərɔje'g læ mbai gə dɔgel læm tɔ ndá yeɛ a rɔ sɛa dee to gə mée ndigi dum dee ne.

⁸Yeɛ a kodo magəje læ dee læm, gə néndajije læ dee gə léɛ gə larndul læma, gə némajije læ dee gə ra gə larnda gə larlɔr læm tɔ ndá a kaw ne sɛa dee Ejiptə gə nébanrɔ. Tɔbɛi mee læbje gə nɔje yeɛ a si əw gə mbai gə dɔgel lé.

⁹Mbai neelé a kɔr rɔ kaw rɔ gə beekɔ læ mbai gə dɔkɔl ndá yeɛ a tel ree mee bee'g læa gogo.

¹⁰Ŋganeeje d'a kwa dɔ gɔl rɔ læm, d'a mbɔ koso-njérɔje bula læm tɔ. Yeɛ gə kára mbuna dee'g a kaw kəmee gə kédé taa loo asəna gə kəm-rəw-mán gə ula taa loo pəl-pəl bèe læm, a ruba pɔ-pɔ læma, a tel rəm læm tɔ. D'a rɔ kəm dee gə kédé-kédé saar tee ne kəi-kaar-kɔgərɔje'g læ mbai gə dɔkɔl.

¹¹Mee mbai gə dɔkɔl a kɪ sɛa pu læm, yeɛ a tee kaw rɔ gə mbai gə dɔgel lé læm tɔ. Yeɛ a kula ta mee koso-njérɔje'g ndá kudu-njérɔje læ mbai gə dɔgel lé d'a koso jia'g.

¹²Koso-njérɔje neelé d'a ti rɔ dee ndá mbai lé a kəsta ti ne rəa tɔ. Yeɛ a kar koso-dəwje gə dum tura lé d'wəi ne ya nɛ yeɛ a kun baŋga el.

- 13**Mbata mbai gá dɔgel a kɪ tel mbɔ koso-njérɔje bula unda njé gá kédé, tɔbɛi loo gá ndɔje gá naje gá lɛbje gá naje dəs mbɔ ndá yeɛ a kɔr rɔ kaw gá boo-njérɔje neelé ləm, gá boo-nébaɔje ləm tɔ mba kaw rɔ ne.
- 14**Mee ndəa'g neelé njé gá naje bula d'a kɪ rɔ gá mbai gá dɔkɔl. Tɔbɛi dəwje gá njéra né kərm-kərmje mbuna dəwje'g ləi d'a kɪ kɔs ta rəw mba kar ta némɪdi lé aw ne lée'g béréré nɛ d'a tɛɛ ne kɔr el.
- 15**Mbai gá dɔgel lé a kaw kəmee gá kédé ləm, yeɛ a kuba dɔndalje ləma, bɛe-booje gá gá sɪŋga dee kara yeɛ a taa dee ləm tɔ. Kudu njérɔje gá dɔkɔl gá bao-rɔje lə mbai lé d'a kaar kɔgərɔ komɔ ne səa el ləm, sɪŋga dee a kaskəm kar dee d'aar gəs neɔ'g el ləm tɔ.
- 16**Yeɛ gá a kɔr rɔ kaw rɔ səa lé a ra to gá mee ndigi ya ndá dəw kára kara sɪŋgá a kas mba kaar gəs neɔ'g el. Yeɛ a kaar nanɔ mee bɛe gá maji dum bɛeje gá ranɔ ndá né gá rara gá a koso jia'g lé yeɛ a tujee pugudu ya.
- 17**Yeɛ a kwɔji mba ree gá nésɪŋgamonɔ lə bɛekɔ ləa lai ləm, gá mba gɔl ta kɔm nɔ'd kisi ne gá meeləm gá mbai gá dɔkɔl ləm tɔ. Tɔbɛi yeɛ a karee ɲgonee gá dené gá dené ləa mba kar tuji-boo oso ne dəa'g. Nɛ né neelé a to el ləm, a tɛɛkɔr el ləm tɔ.
- 18**Yeɛ a tel kəmee par gá dɔgoré-looje'g ləm, a taa dee bula ləm tɔ. Nɛ mbai kára a kunda ɲganɔ rɔkul gá yeɛ wɔji-kwɔji kila dəa'g lé ndá a karee tel oso dəa-yeɛ'g ya.
- 19**Gée gá gogo, yeɛ a tel kəmee par gá kəi-kaar-kɔgərɔje gá mee bɛe'g ləa. Gɔlee a kunda ndolé karee oso ndá dəw a kɪŋgá gogo el ɲga.
- 20**Yeɛ gá a taa toree a kar njetaa négədbɛe kára aw mee dəb bɛekɔ gá maji dum mareeje'g, nɛ mee ndɔje gá bula lam ba ya mbai neelé a kɪŋga tuji ndá tuji neelé gelee a to ɔŋg el ləm, əsé rɔ el ləm tɔ.
- 21**Dəw gá gá mɪdɛ ba ya a kɪ taa toree lal kar dee d'ula mbai dəa'g. Yeɛ a tɛɛ kəm dee dan meeləm'g ndá ta gá rii gá təa'g lé yeɛ a taa ne bɛekɔ ya.
- 22**Kudu-njérɔje gá d'a taa loo asəna gá kəm-rəw-mán bèe lé d'a kigi yɔm neɔ'g ləm, d'a tuji pugudu gá mbai gá njegel manrɔ lə dee lé kara nɔ'd ləm tɔ.
- 23**Loo gá d'a kɔm səa nɔ'd sad mbɔ ndá gée gá gogo yeɛ a su kəm dee su-su. Yeɛ a kɔr rɔ kaw rɔ səa dee ndá yeɛ a dum ne dɔ dee gá dəwje gá jɛbərə ba ya.
- 24**Ndɔ gá d'isi dan meeləm'g lé yeɛ a kaw dɔ nanɔ looje'd gá maji dum mar deɛje mee dəb bɛekɔ'g. Yeɛ a ra né gá bɔbɛeje-je ra el ləm, keaje-je kara ra kédé el ləm tɔ. Yeɛ a kai dəwje nébanrɔje ləm, gá néje gá yeɛ taa gá sɪŋgamonɔ ləma, gá nébaɔje ləm tɔ. Tɔbɛi yeɛ a kwɔji mba taa kəi-kaar-kɔgərɔje ndá kuree a kəw waga ba ya.
- 25**Yeɛ a kɔr nɔ bao-rɔje gá sɪŋgamonɔ gá kwa mee kɔgərɔ mba rɔ ne gá mbai gá dɔkɔl. Mbai gá dɔkɔl lé a kaw gá bao-rɔje ləa gá bula digi-digi ləm, sɪŋga dee to kɔgərɔ-kɔgərɔ ləm tɔ mba rɔ ne səa nɛ yeɛ a kaar neɔ'g gəs el mbata d'a laji tor gosɔyèr mee'g dəa'g.

- 26 Gel tuji læa lé a kɪ rɔ deɛ gá d'usɔ sɛa né nɔ́'d ta ka-nésɔ́'g læa. Njérɔje læa lé d'a sanéna kad-kad tɔ́bɛi yoo-dəwje a to nanɔg rib-rib.
- 27 Mbaije gá joo lé d'a laji tor rəw né gá majel meɛ deɛ'g mba ra gə nɔ́, tɔ́bɛi ta ka-nésɔ́'d gá kára ba ya d'a pa tanɔm keneɲ kar nɔ́. Ne né neelé a teɛkɔr el mbata rudee a kun el saar ndəa gá d'wɔji ba.
- 28 Yeɛ a tel kaw mee beɛ'g læa gə nébaɔje gá ur kugu. Mée a mbad manrɔ́ gá to gə kəmee ndá yeɛ a komɔ́ ne sɛa ba a tel kaw mee beɛ'g læa bɛi.
- 29 Ndəa gá d'wɔji lé as lée'g mbɔ́ ndá yeɛ a tel kɔr rɔ́ kaw rɔ́ gə beɛ gá dɔ́kɔl. Ne telee gá gogo neelé néje a teɛ to gá kédé lé el.
- 30 Njé gá Kitim d'a ree gə bato-rɔje mba rɔ́ ne sɛa ndá mée a kila kas karee rəm gə gé. Tɔ́bɛi mée a kɪ sɛa pu dɔ́ manrɔ́ gá to gə kəmee'g ndá yeɛ a tel rɔ́ sɛa gogo bɛi. Tel læa gá gogo lé yeɛ a kɔm nɔ́'d sad gə deɛ gá d'uba manrɔ́ gá to gə kəmee d'ya lé.
- 31 Kudu-njérɔje gá yeɛ a kula dee lé d'a kula sul dɔ́ loo gá to gə kəmee'g ləm, gə dɔ́ kəi-kaar-kɔgəɔ'g ləm tɔ́. D'a kɔg dee dɔ́ nékinjanéməsje gá ra ta-ta ləm, d'a kunda né gá minɔ́ gá kɔ́ tuji ne loo lé tar ləm tɔ́.
- 32 Deɛ gá ra né gá yèr d'uba ne goo manrɔ́ d'ya lé yeɛ a su kəm dee gə ta gá rii. Ne dəwje gá gər ndaa Ala læ dee lé d'a kaar ne dɔ́ gɔl dee'g njanɔg ləm,
- 33 deɛ gá kəmkàr læ dee ur dɔ́ kɔ́ mar deɛje lé kara d'a ndoo koso-dəwje ta kəmkàrje ləm tɔ́. Ne njé gá nɔ́je d'a kwəi yoo-kiambas ləm, gə yoo-ndɔ́ pər ləm, d'a kwa dee bər kaw sə dee ranɔg ləma, d'a taa néje læ dee kɔg ləm tɔ́.
- 34 Mee ndəaje gá d'a gə kwəi bèe neelé d'a la sə dee lam ba, tɔ́bɛi njé gá nɔ́je bula bəl d'a kɔm sə dee nɔ́'d gə ta gá ta dee'g ba.
- 35 Njékəmkàrje gá nɔ́je d'a koso ne gə mba naa ne meɛ dee ləm, kar dee d'ar ne nɔg-ad-nɔg-ad ləma, kar meɛ dee ndá ne londonɔ́ ləm tɔ́ saar ndəa gá rudee a kun dɛiao mbata né neelé a teɛ mee ndəa gá d'wɔji lé ba.
- 36 Mbai lé a ra né to gá mée ndigi. Yeɛ a ti rəa ləm, a kɔs gajɪ rəa koo ne rəa gá njekur dɔ́ magəje lai ləm tɔ́ ndá yeɛ a pata néje gá dum kəm loo kɔs ne ta læ Ala gá njekur dɔ́ magəje lé rəw. Néreaɛje gá togóbè lé a teɛ ne kɔr saar kar onɔge wəi bəm, saar kar né gá d'wɔji-kwɔ́ji ra lé a kaw ne lée'g béréré ya.
- 37 Yeɛ a ndəb gə mbata læ magəje læ bɔ́beeje-je el ləm, əsé gə mbata læ magəpole gá lel denéje el ləm tɔ́. Yeɛ a ndəb gə mbata læ magə kára kara el mbata yeɛ a kɔs gajɪ rəa koo ne rəa gá njekur dɔ́ dee'g lai ya.
- 38 Ne lé bèe kara yeɛ a kila rɪbar dɔ́ magə'd gá njekaa dɔ́ kəi-kaar-kɔgəɔje gá d'uree tar dɔ́ né'g lé. Ala neelé gá bɔ́beeje-je gər el lé yeɛ a polé gə larlɔr gə larnda gə jərje gə néje gá gad dee to yaɔ́ tɔ́.

³⁹Yeε a bar ri magə gə dɔ bee gə ranɔ ba mba kɔr ne rɔ kaw rɔ ne gə kəi-kaar-kɔgərɔje. Deε gə ndigi sɛa lé yeε a kila ribarje bəd-bəd dɔ dee'g ləm, yeε a kar dee d'ɔ bee dɔ dəwje'g bula ləma, yeε a kai dee dɔ nanɔje gə nédɔji lə dee ləm tɔ.

⁴⁰Ndɛa gə rudee a kun díao lé mbai gə dɔkɔl a kubá nanɔ bus rɔ sɛa. Tɔbɛi mbai gə dɔgel a bugu dɛa'g asəna gə lel-boo gə pusu-rɔje gə njérɔ gə kundaje ləm, gə bato-rɔje bula ləm tɔ. Yeε a kaw kəmee gə kédé-kédé asəna gə kəm-rəw-mán gə ruba pɔ-pɔ bèe.

⁴¹Yeε a kandə mee bee gə maji dum mareeje'g ndá njé gə naje bula d'a tuji. Ne Edómje gə Moabje gə deε gə to Amɔje gə naje gə d'ur dɔ mar deeje lé d'a kunda jia ti.

⁴²Yeε a kula jia ndiɔ dum ne dɔ beeje bəd-bəd ndá bee gə Ejiptə a teε ta'g el tɔ.

⁴³Yeε a taa nébaoje gə ra gə larlɔr gə larnda ləm, gə néje lai gə gad dee to yaɔ gə to bee gə Ejiptə ləm tɔ kar dee to keɔ-yeε. Libije gə Etiopije d'a ndóm nɔ gée'g tɔ.

⁴⁴Ne taje gə d'ɪ ne bər gə dɔgel lé a koso mbia'g karee bəl yaɔ ndá oɔg a kɪ sɛa pu karee ɪ aw gə mba tuji koso-dəwje kar dee d'udu guduru.

⁴⁵Yeε a la kəi-kubuje gə kɔ kəi-mbai ləa mbuna baa-booje'g par gə mbɔr mbal gə to gə kəmee gə maji dum lé. Togábè ba yeε a teε ne rudu ndɔ'g ləa kar dəw kára kara la sɛa el tɔ.

Loo gə killa rea kəm Daniel'g 12

Taje gə wɔji dɔ ndəaje gə rudu lé

¹Mee ndɛa'g neelé Mikael, mbai gə boi gə to njetaa dɔ dəwje ləi a kɪ tar. A to ndɔ nébənɔgərəti ya. Un kudee mee ndɔ tum ginkoji dəwje gə ranɔ'g saar ndɛa'g neelé dəw oo gar nébənɔgərəti gə togábè lé el. Mee ndɛa'g neelé dəwje ləi gə ndanɔ ri dee mee maktub'g ba d'a kaji ya.

²Njé gə naje bula gə d'wəi tel nduji nanɔ lé d'a tel kisi kəmba gə nɔ ne njé gə ranɔ bula d'a kila rɔkul dɔ dee'g kar rɔkul wa dɔ dee gə nɔ tɔ.

³Deε gə to njégonégərje lé d'a ndɔɪ wər-wər asəna gə rɔndɔɪ lə dara ləm, deε gə ndoo koso-dəwje ta meekarabasur lé d'a ndogó wər-wər asəna gə kérémeje bèe gə kédé-kédé saar gə nɔ ləm tɔ.

⁴Ne i Daniel lé, taje neelé maji kari ɔgəm taree məəi'g ləm, rɛdə ta maktubee mbiaɔ saar teε ne ndɛa gə rudee a gə kun lé ləm tɔ. Bèe ba dəwje bula d'a tura taree ləm, négər lə dee a kɪ ne dɔ maree'd gə kédé-kédé ləm tɔ.

Kàr ndɔ gə rudu lé to loo-kiya'g bəi

⁵Togábè, ma Daniel, m'aa loo ndá m'oo diɔgamje joo gə ranɔ gə d'aar tar, yeε gə kára aar tar ta baa'g kelee gə nee ləm, yeε gə kára aar tar ta baa'g kelee gə turá nu ləm tɔ.

⁶Dəw kára mbuna dee'g dəji dəw gé ula kubu gé d'uji gə kúla palégal rəa'd gé aar tar dɔ mán baa'g lé pana: See ndɔ gé ra ba rudu nádumkooje neelé a kun díao wa.

⁷Ndá ma m'oo ndu dəw gé ula kubu gé d'uji gə kúla palégal rəa'd gé aar tar dɔ mán baa'g lé. Yee odo jia bɔr par gé dara ndá yee man rəa gə ri yee gé njesi gə ləbee-ləbee gə neɔ gə mba kar né neelé a to dɔkurloo kára ləm, gə dɔkurlooje ləma, gə ges dɔkurloo ləm tɔ. Loo gé siŋga dəwje gé to gə kəmee lé a gur rug-rug mbɔ ba néje neelé d'a godo bəi.

⁸Ma m'oo ya ne m'gər ginee el. Ndá m'pana: Mbai ləm, see néje neelé d'a tel to to gé ban wa.

⁹Yee tel ilam keneɲ pana: Daniel, maji kari ɔd aw mbata taje neelé d'a to loo-kiya'g ləm, d'a rɛdɔ ta dee mbiaɔ ləm tɔ saar tee ne ndɔ gé rudu'g lé ba.

¹⁰Dəwje bula d'a kar dee d'ar ŋgad-ŋgad ləm, kar mee dee ndá london ləma, d'a naa mee dee ləm tɔ. Ne njémeeyèrje d'a ra majel ləm, dəw kára kara mbuna dee-dee njémeeyèrje'g lé a gər ginee el ləm tɔ. Ne dee gé d'a to njégonégərje ba d'a gər ginee ya.

¹¹Un kudee mee ndəa gé d'a kɔg dee dɔ nékinjaməs gé d'aw ra ta-ta gé kédé-kédé lé saar mee ndəa gé né gé minɔ lə njetujiloo lé d'a kundá tar ndá ndɔje lai d'a kaj tɔl-dɔg gə dəa tɔl-joo gir-dee rɔ-jinaikara (1.290).

¹²Rɔlel a nai gə yee gé a ŋgina pèrèrè tee ne mee ndəa gé tɔl-dɔg gə dəa gé tɔl-munda gə rɔ-munda-giree-mi (1.335) lé.

¹³Ne i ba yè, maji kari aw kəmi gé kédé saar tee ne mee rudu ndɔ'g ləi. I a kwa rɔi ləm, a kaar tar mba taa nádɔji ləi mee rudu ndɔje'g lé ləm tɔ.

Ojee

Ojee 1

¹ Ta gá Njesigəneḗ ula Ojee, ngolə Beerī, mee ləb kəbee'g lə Ojias, gə Jotam, gə Ahas, gə Ejevias, mbaije gə Juda ləm, gə Jeroboam, ngolə Joas, mbai gə Israel lé ləm tɔ.

Dené lə Ojee gə nganeeje

² Taje gə dɔtar gə Njesigəneḗ un kudu pa gə ndu Ojee kar koso-dəwje ləa lé ba nee. Yeeḗ ula Ojee pana: Maji kari aw taa kaiya-dené gə dené lai Oji ne nganje gə to ngan kaiyaje, Mbata néra dəw-mee-ḃeeje neelé To asəna gə néra kaiya-dené gə uba ngabeeje yá bəe Mbata deḗ d'uba Njesigəneḗ d'yá tɔ.

³ Togəbè ba Ojee aw taa ne Gomer, ngolə Diblayim gə dené gə dené ləa. Yeeḗ taa kəm ndá oji səa ngon gə diḅgam.

⁴ Ndá Njesigəneḗ ulá pana: Maji kari unda ri ngon neelé lə Jisreel, Mbata waga ndá məs gə Jehu ila mee ḃee gə Jisreel lé M'a kar beḗ ɔs ta gel-bɔje'g lə Jehu. Tɔbəi m'a kar rudu ḃeeḗ lə Israel un dɔiao tɔ.

⁵ Mee ndəa'g neelé m'a gur bəndaḅje lə Israelje mee wəl-loo gə Jisreel.

⁶ Gomer tel taa kəm tɔbəi ndá oji ngon gə dené ndá Njesigəneḗ ula Ojee pana: Maji kari unda ria lə Lo-Ruhama (kɔr gelee pana: Yeeḗ gə d'oo kəmtondoo ləa el) Mbata m'a koo kəmtondoo lə koso-dəwje gə Israel el nga ləm, M'a kar məəm ti mbidi dɔ dee'g el nga ləm tɔ.

⁷ Ne m'a kar məəm ti mbidi dɔ koso-dəwje gə Juda ya, bəndaḅ, əsé kiambas, əsé nérɔ, əsé njérɔ gə kundaje ba m'a kaji dee ne el ne jim-ma Njesigəneḗ, Ala lə dee ba m'a kaji dee ne ya.

⁸ Loo gə Gomer ɔg Lo-Ruhama mbà mbà ndá Gomer tel taa kəm ndá oji ngon gə diḅgam ya bəi.

⁹ Njesigəneḗ ula Ojee pana: Maji kari unda ria lə Lo-Ami (kɔr gelee pana: To koso-dəwje ləm el) Mbata seḗ toje koso-dəwje ləm-ma el ləm, Ma kara m'to Ala lə sí el ləm tɔ.

Ojee 2

Ndɔ gə boo lə Jisreel

¹ Ne lé togəbè kara bula lə Israelje A to kasəna gə nagəra gə ta baa-boo-kad'd Gə dəw askəm kwɔji əsé tura el. Loo gə Ala ula dee keneḅ kédé pana: Seḗ toje koso-dəwje ləm el lé Ndá a tel kula dee pana: Seḗ toje ngan-Alaje gə Njesikəmba lé!

² Yen nga Judaje gə Israelje lé D'a tel mbɔ dɔ nà kɔr dəw kára kundá gə mbai dɔ dee'g Ndá d'a kunda loo mee ḃee'g neelé teḗ: Mbata ndɔ lə Jisreel a to ndɔ gə boo.

³Maji kar sí ulaje ngako síje pajena: Ami! (kɔr gelee pana: Koso-dəwje ləm) Tɔbɛi a barje kɔnan sí pajena: Ruhama! (kɔr gelee pana: Yee gá d'oo kəmtondoo ləa)

Israelje to d'asəna gə dené gá uba ngabeeje yá bèe

⁴Njesigəneə pana: Maji kar sí noje ilaje ne ta dɔ kɔ síje'g Mbata yee to dené lə nee el nga ləm, Nee kara n'to ngabeeje el nga ləm tɔ! Maji karee tuji ndaji néra kaiya-dené gá to kəmee'g ləm, Gə tuji ndaji némɔdkaiyaje gá Karee'g lé ləm tɔ.

⁵Bó lé bèe el ndá n'a tɔr kubu rəa'g, Kyán kudee dum to gá ndɔ kojee'g bèe ləm, N'a karee to asəna gə dɔdilaloo gá tudu kurum-kurum bèe ləma, N'a karee wəi yoo-kunda-mán ləm tɔ.

⁶N'a koo kəmtondoo lə nganeeje lé el Mbata deɛ to nganeeje gá to ngan kaiyaje

⁷Kɔ deeje ra néra kaiya-dené, Yee gá əskəm dee lé ula ne sul dɔ rəa'g Mbata yee pana: N'a kaw goo njéto sə neeje'd Gá d'ar neɛ muru gə mán-kai ləm, Gə kubu gá bɪ-maji gə kubu gá d'uji gə kúla palégal ləma, Gə ubu gá kə ndəm gə nékai ləm tɔ.

⁸Gelee gá nee ba aa oo, Nee Njesigəneə lé N'a kudu rəw-kabee gə kunje ləm, N'a kunda ndògo-bɔrɔ gaŋgee ne ləm tɔ Gə mba karee iŋga kila-rəwje ləa el nga.

⁹Yee a ndoné goo njéto səaje'g Ne yee a kiŋga dee el, Yee a saŋg dee ne a kiŋga dee el tɔ. Tɔbɛi yee a pana: N'a tel kaw rɔ ngaw neeje'd gá dɔtar, Mbata rɔlel gá n'iŋga kédé lé Ur dɔ yee gá n'isi ne basinè.

¹⁰Yee gər to gá nee ba n'aree kó gə mán-nduú gə ubu bèe el ləm, Larnda gə larlɔr gá nee n'aree lé kara Deɛ d'un d'ar magə-Baal lé ləm tɔ.

¹¹Gelee gá nee ba n'a tel taa kó lə nee mee ndɔ kijá'g ləm, Gə mán-nduú mee naiyee'g ləma, N'a kɔr kubu lə nee gá bɪ-maji Gə kubu gá d'uji gə kúla palégal Gá yee ɔ ne kudee lé rəa'g ləm tɔ.

¹²Bèe ba basinè n'a kɔr kubu kudee'g kəm njéto səaje'g Ndá dəw kára kara a kɔree ji nee'g el.

¹³Nérɔlelje ləa lai ləm, gə ra naije ləa ləm, Gə naije ləa gá tee sigi ləm Gə ndɔ-kwarɔje ləa ləma, Gə néje ləa lai gá gə nduree-nduree ləm tɔ lé N'a kar dee godo.

¹⁴N'a tuji kag-nduúje ləa gə kag-kodéje ləa gá yee pa ne pana: To né gá njéto sə neeje d'ar nee Gá nékoga dɔ ji nee lé! N'a kar dee tel to kag-kɔr Kar daje gá wala d'a sɔ lai-lai tɔ.

¹⁵N'a kar bɔ nérea ɔs təa'g Mbata lə ndɔje gá yee aw roo né gá ədə sululu nɔ magə-Baal'gje lé ləm, Gə loo gá yee ɔm ne ngamaje gə mərje rəa'g ləma, Gə mbata kaw gá yee aw goo njéto səa'gje Ar mée wəi ne dɔ nee'g ləm tɔ, Njesigəneə ba pa bèe.

¹⁶Gelee gá nee ba, aa oo, N'a kəree kɔree kaw səa dɔdilaloo'g Gə mba gɔl mée gə ta gá kul.

¹⁷ Lée gá neelé ba n'a karee kag-nduúje læa læm, Gə kəm wəl-loo gá ria læ Akər lé N'a karee tel to tarəw kunda mee yel læm tɔ. Lée neelé ba yeɛ a kɔs pa keneɲ Asəna gə loo gá yeɛ nai ne gə mɔdee bæi lé læm, Esé asəna gə ndɔ gá yeɛ unda ne loo mee bæe gá Ejiptə teɛ lé læm tɔ.

Nɔɔ tel kɔm nɔ'd lé

¹⁸ Njesigəneɛ pana: Mee ndəa'g neelé Yeɛ a barm ɲgabeeje 'Bó yeɛ a bar rəa bər læm el ɲga!

¹⁹ M'a kər ri magə-Baalje təa'g Mba kar ri dee bar təa'g gogo el ɲga.

²⁰ Mee ndəa'g neelé m'a kar manrɔ læm tɔ mbuna dee-deɛ'g Gə daje gá wala læm, gə yelje gá pɔ dara'g læma, Gə néje gá d'ag naɲg gə ta mee dee læm tɔ. M'a kar bəndaɲje, gə kiambasje, gə nércje godo mee bæe'g Gə mba kar dəwje d'wa rɔ dee d'isi gə meekulɔm.

²¹ Israel, m'a to njemɔr læi gá gəd gá gə nɔ læm, M'a to njemɔr læi gá gəd gə goo meekarabasur læm, Gə goo néra gá gə dɔ najee læm, Gə goo meenoji læma, gə goo meekərjɔl læm tɔ.

²² M'a to njemɔr læi gá gəd gə goo ɲgonkoji, Yeɛ ba i a gərm ne gá Njesigəneɛ ya.

²³ Njesigəneɛ pa togəbè pana: Mee ndəa'g neelé m'a to Ala gá njekoo ta kila'g, M'a koo ndukwɔi læ dara ndá Dara a koo ndukwɔi læ naɲg nee tɔ,

²⁴ Naɲg nee a koo ndukwɔi læ kó læm, Gə mán-nduú læma, gə ubu læm tɔ, Ndá deɛ lé d'a koo ndukwɔi læ Jisjreel tɔ.

²⁵ M'a mɔa Lo-Ruhama mee bæe'g mbata læm ma Ndá m'a ra səa gə goo meekərjɔl, M'a kula Lo-Ami pana: I to gin koso-dəwje læm, Ndá yeɛ a kilam keneɲ pana: I to Ala læm!

Ojee 3

Ojee tel ɔm nɔ'd gə dené læa gogo

¹ Njesigəneɛ ulam pana: Dené neelé gá njeto səa gá raɲg si gən læm, gá to njemɔdkaiya læm tɔ lé maji kam m'tel m'undá dan kəm'g gogo. Maji kam m'ndigee to gá Njesigəneɛ ndigi ne Israelje gá tel kəm dee gá rɔ magəje'g d'unda mbəje gá ra dee gə kandə nduú gá tudu lé dan kəm dee'g bèe lé.

² Yen ɲga ma m'tel m'uga dəa gə ɲgan larnda as dɔg-giree-mi læm, gə kó-ɔrj as bɔl misɔ læm tɔ.

³ Ma m'ulá m'pana: Maji kari si səm gə kuri ɲga bó i a ra rɔi gá kaiya-dené el læm, a to kɔ diɲgam gá raɲg el læm tɔ ndá ma kara m'a ra səi togəbè ya tɔ.

⁴ Mbata Israelje lé d'a gə si kur dee əw lal mbai læm, lal dəw dɔ dee læm, lal nékinjanéməsje gə néndajije læma, lal ɲgɔ-ɲjekinjanéməs gə nékoo-ndukunje læ Ala læm tɔ.

⁵Gée gá gogo ndá Israelje d'a tel ree rɔ Njesigəneə'g tɔbəi d'a ndolè goo Ala lə dee ləm, gə Dabid gá to mbai lə dee ləm tɔ. Mee ndɔje gá aw ree'g lé, deɛ d'a rəm pər gá rɔ Njesigəneə'g ləm gə rɔ némeemajije'g ləa ləm tɔ gə kàr gəd ya.

Ojee 4

Ta gá Njesigəneə a gə gang dɔ koso-dəwje'g ləa lé

¹Sej Israelje lé maji kar sí ooje ta lə Njesigəneə! Mbata Njesigəneə aw gə ta mba kila dɔ dəw-mee-beeje'g neelé Mbata kankəmta godo mee bee'g neelé ləm, Meekərjɔl godo keneɲ ləma, Gər Ala kara godo keneɲ ləm tɔ.

²Kubu rɔ gə taŋgɔmje ləm, gə tɔl nɔ ləm, Gə bogo ləma, gə ndal nɔ gə mɔdkaiya ləm tɔ ba to keneɲ, Deɛ ra gayim dɔ nɔ'd d'ɔm ne məs nɔ naŋ gə kédé-kédé.

³Gelee gá nee ba bee a si ne dan kəmndooyoo'g. Dəwje lai gá d'isi keneɲ lé Rɔ dee a kwəi ne sululu-sululu nɔ'd gə daje gá wala Gə yelje gá d'aw pə dara'g tɔ. Kajije lai gá dan baa-boo-kad'g kara d'a sané pa.

Kaiya ra njékinjanéməsje

⁴Yen! maji kar dəw kára kara majta el ləm, Tila ŋgisa dɔ maree'g el ləm tɔ Mbata koso-dəwje lə sí to d'asəna Gə deɛ gá kɔl gə njékinjanéməsje bəe ya.

⁵Sej a kosoje dan kàrá ya ləm, Njetegginta a koso sə sí nɔ'd loondul'g ya ləma, M'a tuji kɔ síje pugudu ya ləm tɔ.

⁶Koso-dəwje ləm tuji Mbata deɛ gərm el. To gá sej mbad gərmje ne lé Ndá ma kara m'a mbad sí Kɔr sí ne loo-kula gá wɔji dɔm'g tɔ, To gá sej arje meɛ sí wəi dɔ godndu Ala'g lə sí Ndá ma kara m'a kar məəm wəi dɔ ŋgan síje'g ya tɔ.

⁷Loo gá deɛ bula d'ɔs goo nɔ gá kédé-kédé ndá Deɛ ra kaiya gá kédé-kédé D'ɔsm ne rəw tɔ. Bəe ba m'a kar rɔnduba lə dee Tel to rɔkul dɔ dee'g.

⁸Kaiya ra koso-dəwje ləm lé Deɛ telee gá néso lə dee ləm, Deɛ d'ar mal néra gá kori-kori lə koso-dəwje ləm lé Ra dee-deɛ ya ləm tɔ.

⁹Né gá ra njékinjanéməsje lé A ra koso-dəwje togábè ya tɔ. M'a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g Gə goo panjaa dee ləm, M'a kuga dee Gə goo kula ra dee ra dee ya ləm tɔ.

¹⁰D'a sɔ né ya Nɛ meɛ dee a ndan el ləm, D'a ndal nɔ gə mɔdkaiya yaɔ ya Nɛ d'a kiŋga ne ŋganje el ləm tɔ, Mbata deɛ d'uba Njesigəneə d'yá ləm, Deɛ d'uba godndiaje d'yá ləm tɔ.

¹¹Mɔdkaiya, gə mán-nduú gá mɪ gə mán-nduú gá sigi lé Ar dɔ dəw tel wagəsa.

¹²Koso-dəwje ləm dəji magəje lə dee Gá to kagje ba ba ta, Tɔbəi d'ar kag tɔs lə dee ba ula dee ta tɔ. Mbata takəji kuba Ala kyá ba ar dee ndəm Ndá deɛ d'uba ne Ala lə dee d'yá əw.

¹³Deɛ d'inja néməsje dɔ sém mbalje'g tar ləm, Deɛ roo néje gá ədə sululu dɔ dɔdərlooje'g Gel kagje gá bar dee sənəje gə pəplierje gə térébɪtəje Gá ndil dee to

maji ya ləm tɔ. Gelee gá nee ba ŋgan síje gá dené D'ya rɔ dee dan mɔdkaiya'g ləm, Məm síje-je gá dené kara Tel to ne kaiya-denéje ləm tɔ.

¹⁴M'a kar bɔ néra ŋgan síje gá dené ɔs ta dee'g Mbata mɔdkaiya læ dee el ləm, Esé mæm síje-je gá dené gá ra kaiya lé el ləm tɔ. Mbata seɪ nja kara awje nɔ'd əw gə njémɔdkaiyaje ləm, Seɪ injaje néməsje nɔ'd gə kaiya-denéje ləm tɔ. Koso-dəwje gá to njégərnéelje lé d'ai gá loo-tuji'g ba.

¹⁵Ɔi seɪ Israélje, bó lé seɪ ubaje Ala læ sí yáje ndá Maji kar Judaje d'ar taree wa dɔ dee-dee el. Maji kar sí awje loo gá to gə kəmee'd gá to Gilgal el ləm, Awje Bet-Aben el ləma, Ubuje rɔ sí pajena: Njesigəneɔ si kəmba bəe el ləm tɔ.

¹⁶Mbata Israélje d'al ta to gá kɔ maŋg gá ndigi kar dee d'ila néməmənɔ gwɔbee'g el bəe. Basinè lé see Njesigəneɔ a kar dee d'ulee to gá ŋgon badə gá d'ulee ndag-loo kɔ mu'g bəe wa.

¹⁷Eprayimje lé to njéré dɔ magə-poleje'g ré-ré, ndá maji kar sí uba deeje ya deeje.

¹⁸D'ai né d'aree oso kəm dee'g ndá léegəneeya d'i d'aw d'ya rɔ dee dan néra kaiya'g. Mbaije læ dee ya kara mal nérɔkul ra dee ŋgwɔd-ŋgwɔd tɔ.

¹⁹Lel a biri dee kaw sə dee. Bəe ba rɔkul a dəb dɔ dee'g mbata nékinjanéməsje læ dee ya.

Ojee 5

Ta gá Njesigəneɔ gang dɔ njéndoo Israélje ta'g lé

¹Seɪ njékinjanéməsje, ooje ta neelé! Seɪ njékɔrnɔ Israélje, síje gəŋ! Seɪ gel-bɔje læ mbai, Tugaje mbi sí ooje ne ta! Mbata seɪ ba rəwta-gang neelé wɔji dɔ sí Mbata seɪ toje gá gum gá mee bəe gá Mispa ləm, Seɪ toje gá badə gá d'ila dɔ mbal gá Tabɔr'g ləm tɔ.

²Gə goo nékinjanéməsje læ dee lé Njékaltaje d'ur dan néra majel'g læ dee Nə ma m'a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g lai ya.

³Eprayimje lé ma m'gər dee gao ləm, Israélje kara d'askəm kiya rɔ dee kəm'g el ləm tɔ. Mbata basinè seɪ Eprayimje Seɪ ubaje Ala yáje ləm, Israélje lé d'ar rɔ dee minɔ ne jɔmri-jɔmri ləm tɔ.

⁴Néra deeje ɔg dee loo tel ree rɔ Ala'g læ dee Mbata takəji kuba Ala kyá to mbuna dee'g ləm, Mbata dee gər Njesigəneɔ el ləm tɔ.

⁵Beelé læ Israélje lé ba ila ta dɔ dee'g, Néra kori-koriye læ Israélje gə Eprayimje lé Yee ba a kar dee d'oso ne, Judaje kara d'a koso ne sə dee nɔ'd tɔ.

⁶D'a kaw gə badje gə maŋgje læ dee Gə mba ndolè ne goo Njesigəneɔ, Nə d'a kiŋgá el, Mbata yeɔ sa rəa rəw mbuna dee'g.

⁷D'ila ŋgonkoji dɔ Njesigəneɔ'g el Mbata dee d'oji ŋganje gá to baukoréje, Basinè lé naj gá kára ba ya a kas Kar dee tuji gə némajije læ dee nɔ'd.

Rɔ to mbuna Eprayimje gə Judaje

- ⁸Imje tɔtɔ mee bɛe gə Gibealəm, Imje tɔtɔ mee bɛe gə Rama ləm tɔ! Urje kò-rɔ mee bɛe gə Bet-Aben'g! Seɪ Bejamije, tenje goo sí ooje!
- ⁹Nɔɔ gə m'a kar bɔ nɛra dee ɔs ta dee'g Ndá Eprayimje d'a godo péd-péd, Ma m'ula ginkoji Israɛlje né gə a teɛ tɔgəɔ ya.
- ¹⁰Mbaije gə Juda lé to d'asəna Gə dəwje gə ɲgəs kag-rəw-nim gə kédé bɛe. M'a kəm oŋg ləm dɔ dee'g Karee to asəna gə mán gə nɔ tar mbiaɔ-mbiaɔ bɛe.
- ¹¹Ta gə gaŋg dɔ Eprayimje'g lé Ula busu dɔ dee'g təd dee ne rém-rém Mbata dee ndolè goo tornduje gə lel dee ba.
- ¹²Eprayimje lé m'a ra sə dee to gə diriye Gə d'unda né tunɟu-tunɟu bɛe ləm, M'a to kasəna gə kuru gə ndusu né mbata lə Judaje ləm tɔ.
- ¹³Eprayimje d'oo rɔkɔ gə ra dee ləm, Judaje kara d'oo to gə dooje to rɔ dee'g ləm tɔ, Ndá Eprayimje d'ula kula Asiri Rɔ mbai Jareb'g mba karee ree la sə dee, Ne mbai neelə a kaskəm kɔr rɔkɔ lə sí el ləm, A kaskəm kar ta doo lə sí ɛr kəmsə el ləm tɔ.
- ¹⁴Eprayimje lé m'a ra sə dee né Asəna gə toboɪ bɛe ləm, Judaje kara m'a ra sə dee né Asəna gə kura toboɪ ləm tɔ. M'a ti dee mbidi-mbidi ba m'a kɔd kaw bəi. M'a kodo dee kaw ne Ndá dəw kára kara a taa dee jim'g el.
- ¹⁵M'a kɔd kaw ləm, m'a tel ree si loo-sim'g ləm tɔ Saar kar dee d'wa ndoo rɔ dee dɔ ta gə wa dɔ dee'g ləm D'a tel saŋgəm mba koo kəm-ma ba ləm tɔ. Loo gə d'a si dan néurti'g ndá D'a kɔs badm tel ree rɔm-ma'g ya.

Ojee 6

Kwa ndòo rɔ lə Israɛlje gə gəd el lé

- ¹Yen ɲga seɪ pajena: Gə reeje ar sí n'telje gə rɔ Njesigəneɔ'g! Mbata yeɛ nja ar sí doo, Ne yeɛ nja a karee ɛr kəmsə bəi. Yeɛ nja unda sí, Ne yeɛ nja a tɔ ta dooje lə sí bəi tɔ.
- ²As ndɔ joo ba ya Yeɛ a kar sí n'tel j'isije kəmba, Ndɔ gə njekəm'g munda ndá Yeɛ a k'un sí kur sí tar, Bɛe ba j'a si ne kəmba neɔ'g ya.
- ³Ar sí n'gərje Njesigəneɔ ndolèje gée, Ree ləa lé to tɔgəɔ to gə kàr gə uba kuji'g bɛe. Yeɛ a ree asəna gə mán ndi bɛe mbata lə sí ləm, Asəna gə ndi gə doŋgɔr gə yɔm dɔ naŋg bɛe ləm tɔ.
- ⁴Ɔi seɪje gə Eprayim, See dɪ ba m'a ra sə sí wa. Ɔi seɪje gə Juda, See dɪ m'a ra sə sí wa. Kundam dan kəm sí'g lé To asəna gə mum gə oso gə ndɔ bɛe ləm, To asəna gə mán təl gə wa ba gəɪ gə ndɔ bɛe ləm tɔ.

⁵Gelee gá nee ba Gə ta gá teɛ ta njéteggintaje'g lé M'a m'kunda dee ne ləm, Gə ta gá teɛ tam'g lé M'a m'təl dee ne ləm tɔ. Rəwta gaŋgje ləm d'a nduba rɔ dee to gá loo gá àr bèe.

⁶Mbata meekərjɔl ba taa kəm bó nékinjanéməsje ba el. Gər ndaa Ala kara maji unda nékinjanéməsje gá roo lé tɔ.

Néje gá to keji mee bee gá Israel lé

⁷Deɛ d'ya goo ta manrɔ lə dee To gá dəwje gá kari ba bèe, Yee gá bèe ba deɛ d'ubam d'ya'm ne.

⁸Galaad to bee-boo lə njéra némajelje ləm, Tor məs lé to keneɲ ləm tɔ.

⁹Kudu njékinjanéməsje to d'asəna gə gayim-dəwje gá d'um loo Gə mba təl dəwje gá d'aw gə rəw gá aw gá Sikem, Mbata deɛ d'ula ne rɔ dee mbiriri dan néra gá majel'g.

¹⁰Mee bee gá Israel lé Ma m'oo néje gá to keji kəm koo el keneɲ, Lée neelé Eprayimje d'ula rɔ dee mbiriri dan kaiya'g ləm, Israelje kara minɔ ne jəmri-jəmri ləm tɔ.

¹¹Seɛ gá Juda kara ma m'wa dɔ gɔl né Gá seɛ dubuje lé gə mba kinja mbɔ Loo gá m'a gə tel gə koso-dəwje ləm Gá loo si dee gá kédé'g lé.

Ojee 7

¹Loo gá ma m'wɔji-kwɔji kaji Israel ndá Néra kori-korije lə Eprayimje Gə némeeyərje lə Samarije teɛ to raga pai-pai Mbata deɛ ra néngɔmje ləm, Njéɓogoje d'andə mee kəije'g ləma, Gayim-ɓogoje taa loo gir loo gá raga pəl-pəl ləm tɔ.

²Deɛ d'əji meɛ deɛ'g pana: Yen nà məəm olé dɔ némeeyərje'g lə deɛ lai gá ra lé el. Basinè lé néra dee gá majel aɪ dɔ dee sub Ndá to raga pai-pai kəm'g ya.

³Gə goo némeeyərje lə dee lé Deɛ su ne kəm mbai d'ar rəa lelee ne ləm, Gə goo taŋgɔmje lə dee lé Deɛ su ne kəm ŋgan-mbaije lə dee D'ar rɔ dee lel dee ne ləm tɔ.

⁴Deɛ lai to njémɔdkaiyaje, To d'asəna gə bwa-bɔda Gá njekula-bɔda ula pər keneɲ Aree nuŋga kəd-kəd bèe ba Yee əw rəa kɔs gel pər ɓəi Saar kar bina gá loɪ lé

ɪ ti ne dor-dor ba.

⁵Ndɔ ra naj lə mbai lé Ŋgan-mbaije d'oso gə rɔkɔ Mbata mán-nduú gá mɪ gá d'ai yaɔ lé. Mbai ɔm nɔ'd gə njékula sul dɔ loo'gje.

⁶Deɛ d'ɔ njumɔ nɔ D'ar meɛ deɛ nuŋga to gá bwa-bɔda bèe. Oŋg lə dee tofi loondul'g saar ndá Teɛ gə ndɔ rad lé yé saar mbudu bib ɔ tɔ.

⁷Deɛ lai meɛ deɛ taa pər to gá bwa-bɔda bèe, Deɛ rum njégaŋ-rəwtaje lə dee rum-rum, Mbaije lə deɛ lai d'wəi gə goo nɔ goo nɔ: Dəw kára kara mbuna deɛ'g ɓarm gə mba karm m'la səa el.

⁸Eprayimje pélé n̄ Gə ginkoji d̄awje gá ran̄g ləm, Eprayimje tel to d'asəna gə bina gá d'ila Lal tel gelee bèe ləm t̄.

⁹Dəw-d̄-beeje d'ɔr siŋga dee h̄ɔd, Nɛ deɛ gər el ləm, Buga si taa dee loo Nɛ deɛ gər el ləm t̄.

¹⁰Beelé lə Israɛlje ɔr ta ila d̄o dee'g ya, Nɛ lé bèe kara Deɛ tel ree r̄o Njesigəneɛ, Ala'g lə dee el ləm, Deɛ tel ndolè géee bèe el ləm t̄.

¹¹Eprayimje to d'asəna gə dərnda Gá kəmee àr d̄o rəa'g el bèe, Deɛ n̄o bar Ejiptəje ləm, Deɛ d'j̄ d'aw Asiri ləm t̄.

¹²Bó lé d'j̄ d'aw kara M'a kila jám ləm n̄o dee'g ləm, M'a kunda dee nan̄g rib To gá yelje gá p̄ə dara'g bèe ləma, M'a kar b̄o néra dee ɔs ta dee'g Gə goo ta gá ma m'ndəji dee ne kédé Loo-mb̄o-d̄o-n̄a'g lə dee lé ləm t̄.

¹³Meek̄o a koso d̄o dee'g Mbata deɛ d'ai'm! Tuji a koso d̄o dee'g Mbata deɛ d'ila ŋgonkoi d̄om'g el! Ma m'ndiŋga r̄om mba kaji dee ya, Nɛ deɛ pata ŋgɔmje ba d̄om'g d'ɔsm ne rəw.

¹⁴Deɛ n̄o barm gə meendakaj̄ el, Nɛ deɛ n̄o sii mbigi-mbigi loo-to dee'g ba, Deɛ mb̄o d̄o n̄a gə mba kiŋga kó ləm, Gə mán-nduú gá sigi ləm t̄ Ndá deɛ d'unda ne r̄o dee bad r̄om'g.

¹⁵Ma m'ndoo dee m'ar ji dee bar m̄er-m̄er, Nɛ lé bèe kara deɛ laji tor majel mee dee'g d̄om'g.

¹⁶Deɛ d'ɔs badm tel gá r̄o Njekurd̄o'g el, Deɛ to d'asəna gə kag bandan̄g gá nduni koŋ-koŋ. Mbaije lə dee d'a toso ta kiambas'g Mbata kəsta gá rusu ta dee tub-tub lé. Yee ba a kar dee tel to ne nékogo mee bee gá Ejiptə'g.

Ojee 8

Njesigəneɛ ɔm ta d̄o Israɛlje'g mbata deɛ pole magəje

¹Unje t̄ɔt̄o undaje ta sí'g! Njeb̄a lé nar kalaŋ Gá d̄o kəi'g lə Njesigəneɛ to gá niŋgat̄ədə bèe. Mbata deɛ d'uba ta manr̄o ləm d'ȳa ləm, Deɛ d'al ne d̄o godndum ləm t̄.

²Deɛ ra né wəl gá r̄om'g pana: Jee Israɛlje lé I to Ala lə sí gá jee n'gərije ya!

³Israɛlje lé d'uba né gá maji d'ȳa nai njè, Bèe ba njeb̄a lə dee a tuba dee ne.

⁴Deɛ d'unda mbaije lə dee Gə goo ndukun ləm el ləm, Deɛ d'unda ŋgan-mbaije lə dee Lal karm m'oo sə dee ləm t̄. Larnda gə larl̄or lə dee lé Deɛ léɛ dee gá magəje, Gelee gá nee ba d'a tuji ne pugudu ya.

⁵Seije gá Samari lé, Njesigəneɛ əji néndaji ŋgon maŋg lə sí Gá seɛ lèje lé b̄əi-b̄əi. Oŋg ləm j̄ s̄əm pu d̄o dee'g. See nd̄o gá ra ba a kəwje r̄o sí K̄ɔs meenda rəw wa.

⁶Njek̄or gá j̄ Israel ba gá njelè néndaji ŋgon maŋg lé 'Bó yee to gá Ala el, Gelee gá nee ba néndaji ŋgon maŋg gá Samari neelé D'a t̄ədee njigi-njigi.

⁷Mbata deɛ dubu lel Ndá lel-boo ba d'a kinja. D'a kinja do kó nda el, Ko gé uba aar jəm lé D'a kinga ndujee el to, Esé bó lé to keneɲ ndá kara Dəw-do-beeje ba d'a so ya.

⁸Israëlje d'udu guduru! Basinè deɛ d'isi mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g Asəna gə jo-har bèe.

⁹Mbata deɛ d'ɪ d'aw Asiri To gé mburje gé unda rəa ŋgərəŋ bèe, Eprayimje lèbè kəm deɛ gə nékar Mba kwa ne sə deɛ baokura.

¹⁰Lée deɛ lèbè kəm ginkoji dəwje gə raŋg gə nékarje kara Basinè m'a mbɔ deɛ do na'd. Waga ndá d'a si dan némeekɔ'g gin nékodo gé wɔi'g Gé mbai do njékaa do dɛb beekoje D'a gə kunda do deɛ'g.

¹¹Eprayimje d'unda loo-nékinjanéməsje Mba ra ne kaiya gé kédé-kédé Nε loo-nékinjanéməsje neelé Tel sula deɛ sɔɔ dan kaiya'g ba.

¹²Lée ma m'ndaŋg tornduje ləm lai Gé wɔji do godndum kara Deɛ d'oo gé né el.

¹³Néje gé deɛ d'inja deɛ gé məs d'arm ma lé Deɛ nja d'uso dakas deɛ ya. Néje neelé taa kəm Njesigəneɔ el, Basinè Njesigəneɔ ar mée olé do néra kori-koriye'g la deɛ Ndá yeɛ a kar bɔ néra deɛ ɔs ta deɛ'g bɔsɔɔ: Deɛ d'a tel kaw Ejiptə ya gogo.

¹⁴Israëlje d'ar mee deɛ wəi do yeɛ gé njekunda deɛ'g Ndá deɛ d'unda kəi-mbaije ləm, Judaje kara d'ar bee-booje gé gə siŋga deɛ lé D'ɪ do maree'd gé kédé-kédé ləm to. Nε m'a kar pər roo bee-booje la deɛ ləm, A roo kəi-mbaije la deɛ ləm to.

Ojee 9

Bɔ néra Israëlje a kɔs ta deɛ'g

¹Seɪ Israëlje lé, maji kar sí raje rɔlel əsé alje rɔ sí To gé ginkoji dəwje gé raŋg bèe el, Mbata kuba gé seɪ ubaje Njesigəneɔ la sí yáje Asəna gə kaiya-dené bèe ləm, Mbata loo-kunda-koje lai-lai Gé seɪ ndigi taaje nékoga do ji sí gé minɔ keneɲ ləm to!

²Nésɔ gé ɪ loo-kunda-kó'g ləm, Gə nékai gé ɪ loo-mbula-Kandə-nduú'g ləm to lé A to kɔ deɛ el ləm, Man-nduú gé sigi a na deɛ tas ləm to.

³D'a si mee beekɔ'g la Njesigəneɔ el, Eprayimje d'a tel kisi mee bee gé Ejiptə ləm, Nésɔje gé minɔ ba d'a so mee bee gé Asiri ləm to.

⁴Deɛ d'a kun nékar gé to mán-nduú Gé kɔ tər naŋg kar Njesigəneɔ el ləm, Néje neelé a taa kəmee el ləm to. Nékinjaməsje la deɛ lé A to kasəna gə muru kwa ndòo yoo bèe. Deɛ lai gé d'a kɔ muree neelé d'a tel minɔ ne Mbata muru la deɛ lé a to mbata la deɛ-deɛ ya ba Bó d'a kandə ne mee kəi'g la Njesigəneɔ el.

⁵See di ba seɪ a raje mee ndɔje gé boo gé to gə kəmee Gə ndɔ ra najje la Njesigəneɔ lé wa.

⁶Mbata aa ooje, deɛ d'aj mbata tuji-boo gá oso do deɛ'g. Ejiptaje d'a kwa deɛ gá ro deɛ'g ləm, Mopje d'a kar deɛ bwa-dobarje ləm to, Néje lə deɛ gá gad deɛ to yaa ləm, Gə larndaje lə deɛ ləm to lé Kun-pərɔrɔje d'a turu do deɛ pubug ləm, Kunje d'a kuba mee kəi-kubuje'g lə deɛ ləm to.

⁷Ndoje gá kə kar bɔ néra deɛ ɔs ta deɛ'g lé Tee mbə ləm, Ndoje gá kə kuga do ji deɛ lé Tee mbə ləm to. Israɛlje d'a koo keə gao ya! Néra kori-korije lə sí gə kaltaje lə sí gá al do loo sula lé ba Ar sí ooje ne njetegginta gá mbə-dəw ləm, Dəw gá ndil Ala dəb dəa'g lé Seɛ éeje ne gá dəw gá dəa tel wagəsa ləm to.

⁸Yee gá to njeŋgəmloo mbata lə Eprayimje lé To njetegginta gá nai gə Ala. Ne deɛ d'iya gum neə'g gə looje lai mee beɛ'g lə Ala ləa ləm, Deɛ d'ɔsee rəw gə looje lai ləm to.

⁹Deɛ d'ur dan néra gá majel'g mbidi To gá deɛ ra ne mee ndəa gá mee beɛ gá Gibeə'g bəe. Njesigəneə a kar mée olé do néra kori-korije'g lə deɛ ləm, Yee a kar bɔ néra kaiyaje lə deɛ ɔs ta deɛ'g ləm to.

Némeeɔ lə Njesigəneə

¹⁰Ma m'ingə Israɛlje asəna gə kandə nduúje gá do dilaloo'g bəe ləm, Ma m'oo bɔ síje-je asəna gə kandə kodé gá doŋɔr bəe ləm to. Ne deɛ d'aw ndolè goo magə-Baal-Peɔr, Deɛ d'un ro deɛ d'unda gə kəmee d'ar magə gá yèr lé Ndá deɛ kara tel to ne né gá minə Asəna gə magə neelé gá deɛ d'undá dan kəm deɛ'g bəe to.

¹¹Rənduba lə Eprayimje a kɪ kaw to gá yel bəe, Denéje d'a koji ŋganje el ləm, D'a kaw gə kəm gá tɔg el ləma, D'a keskəm el ləm to.

¹²Bó lé d'odo ŋgan deɛje kara M'a taa deɛ ji deɛ'g kédé bó d'a tɔg el, Meekɔ a koso do deɛ'g loo gá m'a kuba deɛ kyə deɛ lé.

¹³Loo gá m'un kəm m'oo loo gá əw par gá Tir ndá M'oo Eprayimje gá d'isi loo gá maji dum'g, Ne Eprayimje d'a kaw gə ŋgan deɛje par gá ro njetɔl deɛ'g.

¹⁴Ei Njesigəneə! Maji kari ra sə deɛ né. See dɪ ba kəm kari ra sə deɛ wa. Maji kari ar mee denéje lə deɛ to gá mee tɔr ŋganje ləm, Ar mbà deɛ kara yi tə-tə ləm to!...

¹⁵Mee beɛ gá Gilgal lé Néra gá yèr lə deɛ to raga pai-pai ya, Lée neelé ba ma m'əji deɛ ne bəi-bəi. Gə goo néra gá yèr lə deɛ lé Ndá m'a tuba deɛ mee kəi'g ləm ləm, M'a kunda deɛ dan kəm'g el ŋga ləm to. Mbaije lə deɛ lai to njékaltaje.

¹⁶D'unda Eprayimje d'ar ŋgira deɛ tudu kurum, D'a kandə ndə el, Bó lé denéje d'oji ŋganje kara Né gá to ŋgonkəm deɛ lé M'a karee udu bɔ.

¹⁷Ala ləm a kunda deɛ bad, Mbata deɛ d'udu mbi deɛ do ta'g ləa, Bəe ba d'a kila ne mbir-mbir mbuna ginkoji dəwje gə ranj'g ya.

Ojee 10

Tuji loo-pole-magje ləm, gə beekɔ lə Israɛlje ləm to

¹Israëlje to d'asəna gə kag-nduú gə andə ul bɔ-bɔ bèe. Loo gə andə njim-njim ndá Deɛ ra loo-pole-magje ur dɔ njé gə kédé'g, Loo gə bee læ dee si dan némajije'g bèdèg ndá Deɛ ra néndajije gə to kɔr mbalje gə d'unda dee tar lé D'ar dee ndolé lèd-lèd D'ar dee maji d'unda njé gə kédé.

²Meɛ dee tɔ joo ndá d'a koo keɔ ya. Njesigəneɔ a gə tɔs loo-pole-magje læ dee tila ləm, A gə tuji néndajije læ dee gə to kɔr mbalje lé ləm tɔ.

³Waga ndá d'a kula nɔ pana: Mbai læ sí godo, Mbata jeɛ m'ɓəl Njesigəneɔ el, Nga mbai lé see dɪ ɓa a kaskəm ra kar sí wa.

⁴Deɛ lé pa taje budu-budu ləm, D'ubu rɔ dee gə taŋɔm Loo gə deɛ man ne rɔ dee d'ar nɔ ləm tɔ. Togəbè ɓa bɔ néra dee kara A kuba dee naŋ bus to gə kag-táaje Gə d'uba dɔ baije gə mee ndɔ'g bèe.

⁵Dəw-mee-beeje gə Samari lé Meɛ dee a pélé wəs-wəs dɔ néndaji ŋgan maŋje-je gə léɛ Bet-Aben'g, Koso-dəwje d'a kwa ndò yoo magəpole lé ləm, Njékinjanéməsje læ d'a ndəb pəd-pəd gə mbata læ ləma, Gə mbata læ rənduba læ gə a gə sané pa mbuna dee'g lé ləm tɔ.

⁶Ala neelé d'a kunee kaw səa Asiri Gə mba kar mbai Jareb gə nénoji. Kəm sɔɔ a kwa kəm Eprayimje ləm, Israëlje kara d'a si dan rɔkul'g Mbata né gə deɛ d'wɔji-kwɔji ra lé ləm tɔ.

⁷Samarije gə mbai læ dee d'a sané pa Asəna gə ŋgəw kag gə mán ɔr aw ne bèe.

⁸Dɔ looje gə ndəw gə Bet-Aben Loo gə Israëlje ra kaiya keneŋ lé D'a tuji pugudu, Kunje gə kun-pɔrɔrɔje D'a kuba loo-pole-magje'g læ dee. D'a kula mbalje pana: Juraje dɔ sí'g! D'a kula dɔdərlooje pana: ʔuguje dɔ sí'g!

Israëlje d'a kinja dɔ né gə deɛ dubu ya

⁹Ɔi Israëlje, un kudee mee ndəa gə Gibeə'g saar ɓasinè lé Seɔ raje kaiya. Lée neelé deɛ d'aar dɔ gɔl dee'g njaŋg Nga see ra rɔ tuji ne njémeeyèrje gə Gibeə lé See a to nékəmra el wa.

¹⁰M'a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g to gə məəm ndigi Ndá koso-dəwje d'a kɪ mbɔ dɔ nɔ rɔ sə dee Loo gə d'a tɔ dee gə kúla lar Mbata néra kori-korije læ dee gə gɔl joo lé.

¹¹Eprayimje to d'asəna gə ŋgon maŋ Gə ndigi njaa dɔ kó'g mba tal kədee bèe. Nə m'a rəm pər gə gina gwɔsee'g, M'a kila néməmənɔ gwɔs Eprayimje'g ləm, Judaje d'a ndɔ-ndɔ ndá Njé'g læ Jakob d'a gɔl dɔ naŋee ləm tɔ.

¹²Maji kar sí dubuje né gə goo meekarabasur Ndá a kinjaje né gə goo meekərjɔl tɔ, Tugaje loo-ndɔ gə sigi. To kàr kar sí saŋje Njesigəneɔ Saar gə mba karee ree ɔm meekarabasur dɔ sí'g.

¹³Sei ndoje kandə néra gé majel ləm, Sei injaje néra gé kori-korije ləma, Sei sɔje kandə néngɔmje ləm tɔ. Mbata sei ɔmje mee sí dɔ rəw-kaw síje'g ləm, Gə dɔ baorɔje'g lə sí gé bula digi-digi ləm tɔ.

¹⁴Koso-dəwje lə sí d'a kaw dɔ nɔ'd pum-pum, Tɔbɔi kəi-kaar-kɔgərɔje lə sí lai d'a tuji To gé tuji ne Salman-Bet-Arbel ndɔ rɔ'g Loo gé deɛ kunda ne kɔ ŋganje Gə ŋgan deɛje vaga-vaga tɔl deɛ ne bèe.

¹⁵Aa ooje, sei gé Betel lé D'a ra sə sí togábè ya Mbata némeeyèrje lə sí al dɔ loo sula. Loo gé kàr uba kuji'g lé Ndá mbai gé Israel a tuji pugudu ŋga.

Ojee 11

Meenoji lə Ala gé ra gə koso-dəwje ləa gé d'undá bad lé

¹Njesigəneɔ pana: Loo gé Israelje nai ne ŋganje bəi lé Neɛ n'unda deɛ dan kəm neɛ'g, Neɛ m'bar deɛ ŋgan neɛje N'ar deɛ d'unda ne loo mee bée gé Ejiptə teɛ.

²Ne deɛ d'unda rɔ deɛ ŋgərəŋ Rɔ deɛ gé bar deɛ'g lé, Deɛ d'inja nékinjanéməsje d'ar magə-Baalje ləm, Deɛ roo néje gé ɛdə sululu D'ula ne rɔnduba dɔ magəje gé deɛ tɔl deɛ ləm tɔ.

³Neɛ nja n'to njədɔr Eprayimje Loo-njaa'g lə deɛ gé dɔtar ləm, Neɛ n'wa ji deɛ n'gəd deɛ ne, Ne deɛ gər to gé neɛ ba n'to njekaji deɛ el.

⁴Kula meenoji ba neɛ ndɔr deɛ ne ləm, Gə kúla kunda deɛ dan kəm neɛ'g ləm tɔ. Neɛ n'ra sə deɛ asəna gə yeɛ gé ɔr néməmənɔ gwɔb nékulje'g bèe Tɔbɔi n'ar deɛ néso deɛ bəi tɔ.

⁵D'a tel kaw mee bée gé Ejiptə el, Ne dəw gé Asiri ba a to mbai lə deɛ Mbata deɛ mbad kɔs badm tel ree rɔ neɛ'g.

⁶Gelee gé nee ba rɔ a tuji ne bée-booje lə deɛ ləm, A tuji loo gé deɛ gəd rɔ deɛ dɔ'g pugudu ləm tɔ Mbata némajelje lə deɛ gé deɛ d'wɔji-kwɔji ra lé.

⁷Koso-dəwje lə neɛ d'unda rɔ deɛ bad rɔ neɛ'g ta-ta. Deɛ bar deɛ gé rɔ Njekurdɔloo'g Ne dəw kára kara ila ribar dəa'g el.

⁸See dɔi ba m'a ra sə sí-sei Eprayimje wa. Ɔi Israelje! See m'a kuba sí kyɔ sí ji deɛ'g wa. See m'a ra sə sí to gé m'ra ne gə deɛ gé d'isi mee bée gé Adma wa. See m'a kar sí toje asjena gə bée gé Seboyim wa. Meem tila ŋgaila-ŋgaila ləm, Meem aw tai-tai ləm tɔ.

⁹M'a ra né gə goo oŋg ləm gə i səm pu lé el, M'a kyɔ goo tuji gé m'wɔji mba tuji ne Eprayimje lé. Mbata ma m'to Ala bó m'to dəw el, Ma m'to Njerɔkunda gé m'si mbuna sí'g, M'a tel ree ra né gə goo oŋg ləm el.

¹⁰D'a njaa goo Njesigəneɔ'd Gé ndia bar to gé ndu nɔ lə toboi bèe lé, Mbata ndia a bar wəl ndá ŋganeeje d'a kɔ kel tura-baa-boo'd gé nu kai ree ne.

¹¹D'a kɪ Ejiptə kalaŋ to gá yel bèe ləm, D'a kɪ bɛe gá Asiri to gá dərnda bèe ləm tɔ. Yen ŋga m'a kar dee d'isi mee kəije'g lə dee bəi. Njesigəneə ba pa bèe tɔ.

Ojee 12

Kaiya ra Israɛlje lé

¹Eprayimje d'ai dɔm gə taŋɔm ləm, Ta sukəmlɔo ba ginkoji Israɛlje d'ai ne dɔm bèe ləm tɔ, Nɛ Judaje lé mee dee to dɔ Ala'g lé Gá to Njemeenda londonj lé.

²Lel ba gá néso lə Eprayimje ləm, Deɛ d'ai goo lel gá ɪ bər'g ləm tɔ, Gə ndɔ dee ndɔ dee lé deɛ d'ar taŋɔm Gə néra gá kərm-kərm ba d'ɪ dɔ maree'd gá kédé-kédé. Deɛ d'ɔm nɔ'd gə Asirije ləm, Deɛ d'odo ubu d'aw ne Ejiptə ləm tɔ.

³Njesigəneə aw gə Judaje gə ta Ndá yeɛ a kar bɔ néra njé gá lə Jakob ɔs ta dee'g Mbata lə panjaa dee ləm, Yeɛ a kuga dee gə goo néra dee ləm tɔ.

⁴Loo gá Jakob nai mee keaje'g bəi lé Yeɛ wa gel gəl ŋgokeə ləm, Loo gá yeɛ tel to diŋgam ndá Yeɛ uba mula gə Ala ləm tɔ.

⁵Yeɛ uba mula gə kura lə Ala gá dara Ndá yeɛ dumee, Yeɛ nɔ gə mán-nɔ kəmee'g Ra ne ndò rəa'g. Betel gá Jakob iŋga Ala keneŋ kédé lé, Lée neelé ba Ala ula sí ta keneŋ.

⁶Njesigəneə to Ala gá njeboo-néje, Ria to Njesigəneə ya.

⁷I lé maji kari tel ree rɔ Ala'g lé lai, Né gá to gá négɔkɔji ləm, Gə néra gá gə goo rəbee ləm tɔ lé Maji kari aar dɔ'g njaŋg Unda ne məai yel dɔ Ala'g lé lai ta-ta.

⁸Eprayimje to njételkəmlarje Gá nékwɔji kwɔi lə né gá gə goo rəbee el ba to ji dee'g, Su kəm loo ba deɛ ndigi

⁹Eprayimje d'ɔs gaji rɔ dee pana: Tɔgərɔ neɛ n'ingaje ne nébaoje N'areeje taa rɔ neɛje pəl-pəl ləm, Neɛ n'ingaje némajije gá al dɔ loo sula ləm tɔ, Nɛ néje lai lé to kula gá neɛ n'raje gə ji neɛje ya, Dəw a kiŋga néra gá kori-kori Esé nékaiya kára kara mee kəije'g lə neɛje el.

¹⁰Nɛ ma nja m'to Ala lə sí gá Njesigəneə, Un kudee mee bɛe gá Ejiptə'g, M'a kar sí síje mee kəi-kubuɛ'g To gá mee ndɔ ra najje'g bèe.

¹¹Ma m'ula njéteggintaje taje ləm ləm, M'ar némɪdije d'ɔs goo nɔ goo nɔ ləma, M'ula dee gosotaje gə ndu njéteggintaje ləm tɔ.

¹²Bó lé Galaadje to néje gá kari ba ndá D'a tuji pugudu tɔgərɔ ya. Deɛ d'inja bɔ maŋje gá məs mee bɛe gá Gilgal, Togábè ba loo-nékinjanéməsje lə dee D'a to kasəna gə kəri-mbalje Gá daa dee kugu mee ndɔ'g bèe.

¹³Jakob ai aw bɛe gá Aram ləm, Israɛl ra kula mba taa ne dené Gə mba taa ne dené lé ba Yeɛ ul ne koso-nékulje.

¹⁴Gə rəw gá rɔ njetegginta'g ba Njesigəneə ar Israɛlje D'unda ne loo mee bɛe gá Ejiptə tee ləm, Gə rəw gá rɔ njetegginta'g ba Yeɛ aa ne dɔ Israɛlje ləm tɔ.

¹⁵Eprayimje d'ar mee Njesigəneḡ i səa jugugu: Məs gə deḡ d'ila lé Mbaidɔmbaije lə dee a kar taree wa dɔ dee ləm, Yee a kar rɔkul néra lə dee tel oso dɔ dee-deḡg ya ləm tɔ.

Ojee 13

Kwəi lə koso-dəwje gə njékɔs Ala rəwje

¹Loo gə Eprayimje d'isi pata ndá To né gə to bəl kədm-kədm: Deḡ d'ar ri dee oso gə loo mbidi-mbidi mee bée gə Israel. Ne d'ar ta wa dɔ dee mbata lə magə-Baal ndá d'wəi ne.

²Basinè lé d'aar njaṅg dɔ kaiya ra dee'g ləm, Deḡ léḡ larnda lə dee gə néndajije Ar dee to magəje lə dee gə goo takəjije lə dee ləm tɔ. Néje lai neelé to kula ra njégər goso kulaje. Dəwje pata d'wəji ne dɔ dee pana: Maji kar deḡ gə d'inja néməs d'ar dee lé Ton néndaji ṅgan maṅje gə ndɔ dee.

³Gelee gə nee ba d'a to ne kasəna Gə mum gə oso tee gə ndɔ ləm, D'a to ne kasəna Gə mán təl gə wa waga ba gəi bəi ləm, D'a to ne kasəna Gə tisa kó gə lel sané kad loo-kunda-kó'g bée ləma, D'a to ne kasəna Gə sa pər gə tee kəmbolè'g bée ləm tɔ.

⁴Ma Njesigəneḡ ma m'to Ala lə sí Un kudée mee ndəa gə seḡ undaje ne loo mee bée gə Ejiptə teeje lé. Ma Ala lə sí gə kára ba ba Seḡ a koomje gə Ala lə sí ya 'Bó yee gə raṅg godo. Njekaji gə raṅg to gə ma bée lé godo.

⁵Dɔdilaloo gə tudu kurum-kurum lé Ma m'gər sí keneṅ təsərə.

⁶Deḡ d'isi dan nékul rɔ dee'g D'ar mee dee ndan ne, Ne loo gə mee dee ndan ndá Deḡ ti ne rɔ dee. Gelee gə nee ba d'ar mee dee wəi ne dɔm'g.

⁷M'a to kasəna gə toboḡ bée mbata lə dee ləm, M'a kum dee rəw'g asəna gə da-kàg Gə um loo bée ləm tɔ.

⁸M'a kur dɔ dee'g asəna gə kɔ da-urs Gə d'odo ṅganee bée Ndá m'a kwa dee riba mee dee ṅgərərə-ṅgərərə ləm, M'a rum dee to gə kɔ toboḡ gə rum ne né bée ləm tɔ, Daje gə wala ba d'a ti dee mbidi-mbidi.

⁹Ɔi Israelje, né gə ar sí tujije lé To mbata yee gə askəm la sə sí lé Seḡ ije səa ɔseeje rəw.

¹⁰See mbai lə sí lé si loo gə ra'g bəi wa. Maji karee taa dɔ sí mee bée-booje'g lə sí lai! See njégaṅ-rəwtaje lə sí gə seḡ ula deeje pajena: Ar síje mbai gə ṅgan-mbaije lé d'əd ra bəi wa.

¹¹Oṅg ba i səm arm m'ar sí ne mbaije ləm, Gə goo meeki jugugu ba m'a kər dee ne ləm tɔ.

¹²Néra kori-korije lə Eprayimje lé Deḡ ṅgəm taree ləm, Kaiya ra deeje kara D'unda kul mbata lə dee ləm tɔ.

¹³Meeko a ra dee asəna gə ndoo Gá teɛ dɔ dené'g wai bèe, To ngon gá dum Gá ndo kojee as ya Ne yee unda loo mee keaje'g teɛ el bèe.

¹⁴See m'a kuga dɔ dee kɔr dee ne ji singamonɔ lə bee lə njé gá d'wəi'g Esé m'a kɔr dee ji yoo'g wa. Ɔi yoo, see nékad ləi to ra wa. Ɔi bee lə njé gá d'wəi see nétujiloo ləi to ra wa. Ne koo kəmtondoo lé iya rəa kəm'g bəi.

¹⁵Lée nékingaje lə Eprayimje to yaɔ mbuna ngako deeje'g kara Lel gá a kɪ bər lé a kula dɔ dee'g ləm, Lel lə Njesigəneɔ a kɪ dɔdilaloo'g kula ləm tɔ Ndá kəm-rəw-manje lə dee d'a tudu kurum-kurum ləm, Manje lə dee gá d'ai kuji-kuji kara d'a kyi tə-tə ləma, Kəi-nəbaoje gá néje gá to ngonkəm dee to keneɔ lé D'a kunda dee lai gá nébanrɔ kaw ne ləm tɔ.

Ojee 14

¹Bɔ néra Samarije a kɔs ta dee'g Mbata deɛ d'ɪ d'ɔs ta lə Ala lə dee rəw. D'a kwəi yoo-kiambas ləm, D'a twa ngan deeje kunda dee nanɔ vaga-vaga tɔl dee ləma, Denéje lə dee gá d'aw gə kəm lé D'a riba mee dee ngərərə-ngərərə ləm tɔ.

Ojee bar Israɛlje mba kar dee d'ɔs badm tel gá rɔ Njesigəneɔ'g

²Ɔi Israɛlje! ɔsje badm telje gá rɔ Njesigəneɔ Ala'g lə sí Mbata néra gá kori-korije lə sí ba Seɪ tugaje ne loo osoje ne.

³Gá telje gá rɔ Njesigəneɔ'g Tɔrje ndu sí areeje Uláje pajena: Maji kari ar məəi ti mbidi dɔ néra kori-korije'g lə sí lai Wa sí gá rɔi'g bó ɔs sí rəw el! J'a kula rɔnduba dɔi'g gə ta gá teɛ ta sí'g Yee ba maji unda kar sí j'injaje bɔ manɔje ba gá nékinjaməs j'arije ya.

⁴Asirije d'a kaji sí el ləm, Kunda-kaw-rɔje lé j'a kuba dee el ləma, Néje gá jee n'raje gə ji sí lé kara J'a kula dee pana: Deɛ to gá Ala lə sí bèe el ləm tɔ. Mbata I ba to gá njekookəmtɔdoo lə ngonal ya.

⁵Njesigəneɔ pa togəbè pana: M'a gɔl dee dɔ rəmje'g lə dee ləm, M'a kunda dee dan kəm'g Gə meenda kɔr jol-jol ləm tɔ, Mbata onɔ ləm gá ɪ səm pu dɔ dee'g lé Wəi bəm mba.

⁶M'a to kasəna gə mán-təl bèe Mbata lə bee gá Israɛl ləm, Yee a nduba rəa to gá pudu nduja bèe ləma, Yee a kula ngirá nanɔ to gá kagje gá Liba bèe ləm tɔ.

⁷Barkəmeeje d'a tɔ kalè, Boo-rɔnduba ləa a to kasəna gə boo-rɔnduba lə kag-koiyo ləm, Baiyee a kəɔd sululu asəna gə kagje gá Liba bèe ləm tɔ.

⁸Dəwje gá d'isi ndilee'g lé D'a tel ree ləm, D'a ndo kó yaɔ ləm, D'a kidi pug-pug to gá nduú bèe ləma, Ribar lə dee a to kasəna gə ribar lə mán-nduú gá Liba bèe ləm tɔ.

⁹Seɪ Eprayimje, see dɪ ba a raje gə magə-poleje tɔbəi wa. Ma nja m'a koo tamaji lə Eprayimje ləm, M'a kaa dɔ dee ləm tɔ, M'a to kasəna gə kag-siprəs gá kamee ndòlé el mbata lə dee bèe. Seɪ a kingaje kandə sí rəm ma'g ya.

10Yee gá to nje kàm kàr lé Ndá maji karee unda kàm kàr dɔ rəa'g dɔ néje'g neelé ləm, Yee gá to nje gosonégər lé Ndá maji karee gər ginee ləm tɔ! Mbata kila-rəwje lə Njesigəneɔ lé To kila-rəwje gá danasur ya, Njémee karabasurje d'a njaa keneɔ, Ne njékaltaje ba d'a tuga loo koso keneɔ.

Joel

Joel 1

¹Ta gá Njesigəneā ula Joel, ngolə Petuel.

Teē lə beedéje gə loo-tudu

²Sei bugaje lé urje mbi sí ooje ne ta neelé Sei dəw-mee-beeje lé oreeye mbi sí ndəŋ dɔ ta'g neelé to! Né gá togəbè lé see teē mee ndəa gá sei síje keneŋ lé Esé mee ndəa'g lə bɔ síje-je ya wa.

³Ɔrje soree arje ŋgan síje ləm, Arje ŋgan sí-seije kara d'ɔr soree D'ar ŋgan dee-deeje ləma, Mba kar ŋgan deeje kara d'ɔr soree D'ar njéboakojije lə nā gá d'orè goo dee ləm tɔ.

⁴Né gá beedé-mādanje d'ya ndá Beedé-booje d'ɔ lai, Né gá beedé-booje d'ya ndá Baigəje d'ɔ lai, Né gá baigəje d'ya ndá Lámje tɔ lém-lém tɔ.

⁵Sei njéra bər lə kidoje lé Teeje kəm sí noje gə mán-nɔ kəm sí'g! Sei bao-kaikidoje gá mi lé Noje pénéné-pénéné Mbata mán-nduú gá kul lé lal ta sí mbā!

⁶Mbata ginkoji dəwje ree buŋga nā dɔ bee'g ləm. Deē to njésingamonje gá dum tura ya. Ŋgaŋ deē to tana gə ŋgaŋ toboi bè ləm, Ka ta deeje kara to asəna gə ka ta kɔ toboi bè ləm tɔ.

⁷Deē tuji kag-nduúje ləm ləm, Deē guru kag-kodé ləm rug-rug ləm, Deē tusu ŋgɔyee ŋgəu-ŋgəu d'ɔm naŋ ləma, Barkəm nduúje tel ndá pal-pal ləm tɔ.

⁸Maji kar sí noje to gá ŋgomədə gá ula kubu-kwa-ndò rəa'g Nɔ ne mbata lə ŋgawkasee gá wəi kalaŋ ba!

⁹Nékarje gá to nduji gá ndá léréré ləm, Gə nékarje gá kə tər naŋ ləm tɔ lé Godo mee kəi'g lə Njesigəneā, Njékinjanéməsje gá to kuraje lə Njesigəneā lé D'isi dan kəmndooyoo'g.

¹⁰Mee ndɔje wa ŋgɔ njag-njag ləm, Kəm dɔ naŋ to ndò ləm tɔ, Mbata kó tuji ləm, Man-nduú gá kul yi tə-tə ləma, Ubu kara godo ləm tɔ.

¹¹Njédɔje lé ta igi dee sel ləm, Deē gá ndɔ nduú kara Tumā ŋgururu-ŋgururu ləm tɔ Mbata kó-blé gə kó-ɔrj tuji ləm, Mbata koje lə dee gá kəm kinja kara tuji ləm tɔ.

¹²Kag-nduú tudu ləm, Kag-kodé unda kuji ləma, Kag-dj gə kag-tumbur gə kag-pəmə Kag-sɔje lai gá to mee ndɔje'g ndòlé ləm tɔ. Rɔlel godo mbuna dəwje'g!

Ɔar-Ɔar kwa ndò rɔ tɔ.

¹³Sei njékinjanéməsje, Ɔmje kubu-kwa-ndò rɔ sí'g noje ne! Sei gá raje kula loo-nékinjaməs'g lé Maji kar sí tumaje ŋgururu-ŋgururu to! Gá reeje, sei kuraje lə Ala ləm, Ulaje kubu-kwa-ndò rɔ sí'g Toje ne loondul'g saar arje loo àr ləm tɔ! Mbata nékarje gá to nduji ləm, Gə nékarje gá kə tər naŋ ləm tɔ lé Godo mee kəi'g lə Ala lə sí.

¹⁴Ilaje mbær kɔg-mee-boo ləm, Gə kwa-dɔ-nɔ gə to gə kəmee ləm tɔ! Mboje bugaje gə dəwje lai gə mee bee'g Mee kəi'g lə Ala lə sí gə Njesigəneɔ Ndá raje né wəl arje Njesigəneɔ!

Nɔ ra oŋg lə Njesigəneɔ lé

¹⁵Ai, nɔ nee a to nɔ gə ban wa! Mbata nɔ lə Njesigəneɔ nai dəb ba. Yee a ree asəna gə nétuji gə ɔ rɔ Bao-siŋgamon'ɔ.

¹⁶Nésɔje ba tuji kəm sí'g nee ləm, Rɔlel gə kalrɔ sané pá mee kəi'g lə Ala lə sí ləm tɔ.

¹⁷Kandə koje tudu naŋg kurum-kurum ləm, Mee damje to wəl ləm, Kəi-ŋgəm-néje tuji pugudu-pugudu ləma, Ko gə lam bèe kara godo ləm tɔ.

¹⁸Nékulje d'ula hè-hè ləm, Maŋg-kosoje d'ila mbir-mbir ləm tɔ Mbata mu sɔ dee godo. Badə-kosoje kara kəm dee to ndò yaɔ tɔ.

Tamaji lə njetegginta lé

¹⁹Ɔi Njesigəneɔ! I ba m'no wəl gə rɔi'g, Mbata pər roo ndag-looje gə dɔdilaloo'g dula-dula ləm, Ndɔ pər roo kagje lai gə mee ndɔ'g ləm tɔ.

²⁰Daje gə wala kara nɔ wəl-wəl gə rɔi'g Mbata kəm-rəw-manje d'yi tə-tə ləm, Pər roo ndag-looje gə dɔdilaloo'g dula-dula ləm tɔ.

Joel 2

Nɔ ree lə Njesigəneɔ nai dəb

¹Imje tɔtɔ mee bee gə Siɔ'g! Arje ndia bar ɔr loo lɔi-lɔi Dɔ mbal'g ləm gə to gə kəmee! Maji kar dəw-mee-beeje lai d'unda bala tigi-tigi! Mbata nɔ lə Njesigəneɔ si ree, Yee nai dəb ba ŋga.

²To nɔ kɔ loo gə ndul njudu-njudu Gə loo gə dəb bigim ləm, To nɔ gə mum a koso ləm Ndi a kɔ loj-loj ləm tɔ. Yee ree asəna gə kər gə uba kuji'd Gə ar loo àr dɔ mbalje'g bèe. Aa ooje, ginkoji dəwje gə bula digi-digi Gə to njésingamonje Gə dəw oo gar dee kédé el ləm, D'a koo gar dee gə togábè gogo ndɔ el ləm tɔ.

³Loo gə to nɔ dee'g lé To asəna gə pər gə roo loo dula-dula bèe ləm, Loo gə goo dee'g lé To asəna gə ndɔ pər gə ɔ loo rug-rug bèe ləm tɔ, Dɔ naŋg gə nɔ dee'g kédé lé To asəna gə loo-ndɔ gə Edɔ bèe, Nɛ goo dee'g gogo ndá Loo tel to dɔdilaloo gə majel, Né kára kara nai keneɔ el.

⁴Deɔ to tana gə kundaje bèe ləm, Deɔ d'aiŋgwɔd kalaŋ to gə njékal kundaje bèe ləm tɔ.

⁵Kaa dee gə bar lé To asəna gə kaa pusu-rɔje Gə tal dɔ sém mbalje'g tar bèe ləm, To asəna gə ndɔ pər gə ɔ ndɔb rududu-rududu Gə aw tɔ ləm muje bèe ləma, To asəna gə kudu njérɔje gə siŋga dee to yaɔ Gə d'wa dɔ gɔl rɔ dee gə mba kaw rɔ bèe ləm tɔ.

⁶Koso-dəwje bəl d'unda bala tigi-tigi nɔ̄ dee'g. Dəwje lai lé kəm dee tel wagəsa gə kəm bəl.

⁷Deɛ d'unda n̄a gə kudu dee kudu dee to gə bao-rɔ̄je bēe ləm, Deɛ tal dɔ̄ ndògo-bɔ̄rɔ̄ to gə njérɔ̄je bēe ləm tɔ̄, Nana kara aw gə rəw ləa-ləa Ar dəw kára kara ndəm rəw-kabee'g el.

⁸Deɛ d'usu n̄a wuduru-wuduru el, Nana kara njaa gə kíla rəw ləa-ləa, Deɛ dəs kalaŋ mbuna ndɔ̄ nékadje'g Lal kaar naŋg.

⁹Deɛ yal n̄a pə mee bēe-boo'g ləm, D'aiŋgwɔ̄d dɔ̄ ndògo-bɔ̄rɔ̄je'g ləm, Tuba dɔ̄ kəije ləma, Tɔ̄d kəmbolèje'g to gə njébogoje bēe ləm tɔ̄.

¹⁰Naŋg yə bugu-bugu nɔ̄ dee'g ləm, Dara kara yə ləm, Kàr gə naj tel ndul njudu-njudu ləma, Kéréméje kara rɔ̄ndɔ̄j lə dee godo ləm tɔ̄.

¹¹Njesigəneɔ̄ pata ar dee d'oo ndia nɔ̄ bao-rɔ̄je'g ləa, Mbata loo-siée un loo lad-lad, Njekar ta ləa aw lée'g béréré lé To Njesiŋgamon, Mbata ndɔ̄ lə Njesigəneɔ̄ lé To ndɔ̄ gə boo ləm, to bəl kədm-kədm ləm tɔ̄, See n̄a ba a kaskəm kaar dɔ̄ gɔ̄lee'g njaŋg wa.

Kàr tel ree rɔ̄ Njesigəneɔ̄'g teɛ mba

¹²Njesigəneɔ̄ pa tɔ̄bəi pana: Basinè lé, gə telje reeje rɔ̄m'g gə ŋgaw mee sí bura ləm, Gə kɔ̄g-mee-boo ləm, gə nɔ̄ ləma, Gə nɔ̄ sii mbigi-mbigi ləm tɔ̄.

¹³Arje bəŋgərə sí ba ti dus Bó tilje kubuje lə sí ba ba el, ɔ̄sje badm telje gə rɔ̄ Njesigəneɔ̄, Ala'g lə sí, Mbata yeɛ to njemeekaw tai-tai ləm, Gə njemeekərjɔ̄l ləm, Oŋg j̄ səa kalaŋ el ləma, Yeɛ to bao-meemaji ləm tɔ̄ Ndá yeɛ rəm gə ndia dɔ̄ némajelje'd Gə yeɛ wɔ̄ji mba ra lé.

¹⁴See n̄a gər wa. Banelə yeɛ a tel ree gə mba tel gə ndia Kar mée oso lemsé dɔ̄ sí'g Tɔ̄r ne ndia dɔ̄ sí'g Esé a kyə ne loo kar sí areeje ne nékar gə to nduji Esé nékar gə kə tər naŋg kar Ala lə sí gə Njesigəneɔ̄ lé.

Kàr kɔ̄g-mee-boo gə kàr ra ndòo rɔ̄ Ala'g lé

¹⁵Imje tɔ̄tɔ̄ mee bēe gə Siɔ̄'g! Ilaje mbər kɔ̄g-mee-boo ləm, Gə kwa-dɔ̄-n̄a gə to gə kəmee ləm tɔ̄.

¹⁶Mboje koso-dəwje ar deeje d'wa dɔ̄ n̄a Mee loo'd gə to gə kəmee! Mboje bugaje ləm, Mboje ŋganje Deɛ gə ta mbà'g ya kara ləm tɔ̄! Maji kar njedené-sigi gə njəŋgao-sigi D'unda loo mee kəi-si dee'g teɛ tɔ̄.

¹⁷Maji kar njékinjanéməsje Gə to kuraje lə Njesigəneɔ̄ lé D'aar mbuna loo-nékinjaməs gə gel jala'g lé Ra tamaji nɔ̄ gə mán-nɔ̄ kəm dee'g pana: Ɔ̄i Njesigəneɔ̄, maji kari aji koso-dəwje ləi! Maji kari yə né gə to nédɔ̄ji ləi aree tel to nérɔ̄kul Gə nékunda-kogo lə ginkoji dəwje gə raŋg el. Maji kari yə loo mba kar gel beeje lə dəwje-dəwje lé D'a pa ne pana: Ala lə dee lé see si ra bəi wa bēe el.

Njesigəneɔ̄ ila koso-dəwje ləa ta'g

- 18**Kəm Njesigəneḗ əj dɔ bee'g læa Ar méé aw tai-tai, Bèe ba yeḗ oo ne kəmtondoo læ koso-dəwje læa.
- 19**Njesigəneḗ ila koso-dəwje'g læa pana: M'a kula gə kó gə mán-nduú gə kul gə ubu Gə mba karee as sí nag ya. Tɔbəi m'a kyə loo kar ginkoji dəwje gə raṅg D'ila rɔkul dɔ sí'g bèe el ŋga.
- 20**M'a kɔs njébaje læ sí gə par gə dɔgel lé rəw nɔ sí'g ləm, M'a tuba dee par gə dɔdilaloo'd Gə tudu kurum-kurum ləm Kar deḗ gə njékɔrɔg deeje D'oso dan baa-boo-kad'g par gə bər læma, Kar njékaa goo deeje D'a koso dan baa-boo-kad'g par gə dɔ-gó ləm tɔ. D'a ndum kar nin dee ədə mbɔ ləm, Ndum dee a kɪ kaar tar dan lel'g ləm tɔ Mbata deḗ ra sə sí némajelje gə boo.
- 21**I dɔ naṅg lé, maji kari gə bəl el Nə maji kari al rɔi ləm, ra rɔlel ləm tɔ Mbata Njesigəneḗ ra néje gə boo.
- 22**Sej daje gə wala lé bəlje el Mbata ndag-looje gə dɔdilaloo'g lé D'a tel kidi gogo ləm, Kagje d'a kandə gə kandə dee njim-njim læma, Kag-kodé gə kag-nduú d'a kar sí nébaoje læ dee ləm tɔ.
- 23**Sej dəwje gə Siḡ lé Maji kar sí alje rɔ sí ləm, raje rɔlel Gin Njesigəneḗ, Ala'g læ sí ləm tɔ. Mbata yeḗ a gə kar sí mán ndi Gə naiyee-naiyee ləm, Yeḗ a kar sí ndi gə dɔṅgɔr Gə yeḗ gə gogo ləm tɔ To gə yeḗ ra kédé gə ləw lé tɔ.
- 24**Ko a taa loo-kundaje pəl-pəl ləm, Man-nduú gə kul gə ubu d'a rusu dura mbula Kandə-nduúje rédég-rédég ləm tɔ.
- 25**Tɔgəɔ ya, néje gə beedéje Gə baigoje gə lámje gə maḗaṅje Gə to bao-rɔje ləm tuji mee ləbje gə kédé lé M'a tel ne kar sí gogo.
- 26**Sej a sɔje né kaareje as sí nag-nag ləm, Sej a kulaje ne rɔnduba dɔ ri Njesigəneḗ Ala'g læ sí ləm tɔ Mbata néje gə dum koo gə yeḗ ra ar sí, Bèe ba rɔkul a dəb dɔ dəwje'g ləm ndə el ŋga.
- 27**Togábè ba sej a gərje gao To gə ma m'isi mbuna Israəlje'g ya, Ma m'to Ala læ sí gə Njesigəneḗ, Bó yeḗ gə raṅg godo, Bèe ba rɔkul a dəb dɔ dəwje'g ləm ndə el ŋga.

Joel 3

- 1**Gée'g gogo ndá m'a kəm Ndiləm dɔ dəwje'g lai gə loo-loo, Nḡan síje gə diṅgam gə njé gə dené D'a to njéteggintaje ləm, Bugaje læ sí d'a koo né gə nije læma, Basaje læ sí d'a koo né gə némɪdije ləm tɔ.
- 2**Tɔgəɔ ya, mee ndəaje'g neelé Kuraje gə diṅgam gə njé gə dené kara M'a kəm Ndiləm dɔ dee'g tɔ.
- 3**M'a kar néje gə dumkoo teḗ mee dara'g gə dɔ naṅg'd nee Məs ləm, gə pər læma, sa pər gə uba ŋgɔg-ŋgɔg ləm tɔ.

⁴ Kàr a tel ndul njudu-njudu ləm, Naj a tel kas to gé mäs bèe ləm tɔ Bad ba kar ndɔ lə Mbaidɔmbaije a tee bəi, A to ndɔ gé boo ləm, gə ndɔ nduba rɔ ləm tɔ.

⁵ Yen ŋga nana ba gé a bar ri Njesigəneə ndá a kaji, Kaji lé a to dɔ mbal gé Siɔ.

Joel 4

Njesigəneə a gaŋg rəwta dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g

¹ Mbata aa ooje, mee ndəaje'g neelé Dəwje ləm gé Juda gə Jerusalem gé d'wa dee bər lé M'a tel ree sə dee bée gogo.

² M'a mbɔ ginkoji dəwje gə raŋg dɔ nɔ'd Mba kar dee ree kəm wəl-loo gé ria lə Josapat, Lée neelé m'a gaŋg rəwta dɔ dee'g Gə mbata lə dəwje ləm gé Israel gé to nédɔjim Gə mbata sané gé deɛ sané dee mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm, Gə mbata lə bee ləm gé deɛ kai nɔ ləm tɔ.

³ Deɛ ra né asəna gə téɛ bèe Kai ne nɔ dəwje ləm ləm, D'wa ŋgon gé diŋgam taa ne tor kaiya-dené ləma, D'wa ŋgomɔdə ndogo ne mán-nduú gé mɪ d'ai ləm tɔ.

⁴ Seɪ njé gé Tir gə Sidɔ, Gə seɪ lai gé síje dəb beekoje'g lə Pilistije lé See dɪ ba seɪ ndigije rəm'g wa. See seɪ ndigije dal bɔ lə sí wa. Bó lé seɪ ndigi dalje bɔ lə sí ndá M'a kɪ kalaŋ kar bɔ lé Tel oso dɔ sí-seɪ'g ya.

⁵ Seɪ taaje larnda gə larlər ləm ləm, Nébaoje ləm gé gad dee ur kugu gé kura yaɔ lé Seɪ odoje awje ne mee kəi-magəje'g lə sí.

⁶ Seɪ waje dəwje gé Juda gə Jerusalem Arje Jaban ndogo dee sə sí Gə mba kar dee d'ya dɔ naŋg lə dee d'aw loo gé əw'g.

⁷ Aa ooje, m'a kar dee d'ɪ loo gé seɪ ndogo deɛje keneŋ lé ree ləm, M'a kar dal bɔ lé tel oso dɔ sí-seɪ'g ya ləm tɔ.

⁸ M'a kwa ŋgan síje gé diŋgam gə njé gé dené Ndogo dee gə Judaje, Tɔbəi deɛ d'a ndogo dee gə Saba Gé to ginkoji dəwje gé əw, Ma Njesigəneə ba m'pa bèe.

⁹ Maji kar sí ilaje mbər néje neelé Mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g! Waje dɔ gɔl rɔ sí gə mba kaw rɔ! Ndelje bao-rɔje dɔ bi'g lə dee! Maji kar dee ree gə mba kaw, Deɛ lai gé to njérɔje lé!

¹⁰ Odoje kwɔs-paŋgmje lə sí Arje njekər ra dee gé kiambasje ləm, Odoje marmje lə sí Arje njekər ra dee gé niŋgaje ləm tɔ! Maji kar njerəm pana: Neɛ n'to njesiŋamoŋ ya!

¹¹ Ɔsje rɔ sí bad gé reɛje, Seɪ ginkoji dəwje gə raŋg lai gé guguje dɔ loo lé Mbɔje dɔ nɔ! Ɔi Njesigəneə, lé neelé ar bao-rɔje ləi ree keneŋ.

¹² Maji kar ginkoji dəwje gə raŋg Gé d'isi kəmba d'ɪ d'aw Wəl-loo gé ria lə Josapat! Mbata lé neelé ba m'a si keneŋ Mba gaŋg rəwta dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g lai gé gugu dɔ loo neelé.

- 13** Maji kar sí ilaje marm læ sí gə mbɔree Mbata kó lé ər kəm kinja mbə! Gə reeje mbulaje kandə nduú Mbata kandə nduú rusu loo-mbula-nduú lé læm, Duraje kara rusu ruba nanɔ pɔ-pɔ læm tɔ! Meeyèr læ dee lé al dɔ loo sula mbə.
- 14** Koso-dəwje gə bula digi-digi D'aar kəm wəl-loo ganɔ rəwta'g, Mbata ndɔ læ Njesigəneə Gə mba karee riba dɔ oŋg læa mee wəl-loo'g Gaŋ ne rəwta lé nai dɔb ba ŋga.
- 15** Kàr gə naj tel ndul njudu-njudu læm, Rəndɔj læ kérémeje kara godo læm tɔ.
- 16** Njesigəneə ndanɔ rəa Siɔ'g, Yee ila boo-ndia nanɔ Jerusalem'g Aree bar ɔr loo lɔi-lɔi ya tɔ, Dara gə nanɔ yə bugu-bugu Ne Njesigəneə ba to njɔloo-kula-rɔ læ koso-dəwje læa lé Yee to loo-kən-rɔ læ Israelje ya tɔ.
- 17** Bèe ba seɣ a gərje gao To gə ma m'to Ala læ sí gə Njesigəneə ya, Siɔ to loo-sim, Yee to dɔ mbal læm gə to gə kəmee. Jerusalem a to gə kəmee to Ndá dəw-dɔ-beeje d'a dəs keneŋ el ŋga.
- 18** Mee ndəaje'g neelé mán-nduú gə kul a kɣ dɔ mbalje'g kaj Tee kuji-kuji læm, Mbà kara a kɣ dɔdərlooje kaj dɔ looje'g læma, Man a rusu kəm-rəw-manje lai gə Juda læm tɔ, Nɔgira mán a kɣ mee kəi'g læ Njesigəneə kuba tir-tir Gə mba taa kəm wəl-loo gə Sitim yal-yal.
- 19** Ejiptə a tel to dɔnduba læm, Edəm kara a tel to dɔdilaloo læm tɔ, Mbata deɣ ra gayim dɔ Judaje'g D'ila ne məs njegelgodo mee bee'g læ dee.
- 20** Ne dəwje d'a si bee gə Juda saar-saar ya læm, Jerusalem a to loo-si ginkoji dəwje gə kédé-kédé ya læm tɔ.
- 21** M'a dal bə məs deɣ gə m'dal el bəi lé Ndá Njesigəneə lé a si mee bee gə Siɔ'g ya.

Amos

Amos 1

1 Taje læ Amos gá to yeę gá kára mbuna njékulbadje'd gá Tekoa lé. Némıdije gá yeę oo wõji dɔ Israel mee ndæa gá Ojias to ne mbai gá Juda læm, Jeroboam, ngolæ Joas to ne mbai gá Israel læm tɔ lé læb joo bad ba kar nanğ yæ bæi lé.

2 Amos pana: Ndu Njesigæneę bar asæna gæ ndu nɔ læ toboı bæe mee Siq'g læm, Ndia gá bar Jerusalem kara Yeę ar dee d'oo læm tɔ. Bæe ba mu kɔ badje gá njékul deeje d'ar keneņ lé To dan nékæmndoo'g læm, Dɔ sém mbal gá Karmel kara Tudu kurum-kurum læm tɔ.

Ta gá Njesigæneę ganğ dɔ Israelje'g gæ dæwje gá d'isi gugu dɔ dee lé
(Aramje)

3 Njesigæneę ba pa togábè pana: Gæ mbata kaiya ra Damasje gá aw gá kédé-kédé lé Ndá n'a tel gæ ndu neę ndą el, Mbata deę tal Galaadje ras-ras gel kag-lar'g To gá d'unda ne kó bæe.

4 N'a kula gæ pær karee oso dɔ kæi'g læ Ajael Karee roo kæi-mbaije læ Ben-Adad dula-dula ya tɔ.

5 N'a tæd pægæræ-larje taræw bæe-boo gá Damas læm, N'a tuji njébeeje gá Bikat-Aben pugudu-pugudu læma, Gæ yeę gá wa kag-mbai jia'g mee bæe gá Bet-Edę læm tɔ. D'a kwa dæwje gá Siri gá bærje Kaw sæ dee mee bæe gá Kir, Njesigæneę ba pa bæe.

(Pilistije)

6 Njesigæneę pa togábè pana: Gæ mbata kaiya ra Gajaje gá aw gá kédé-kédé lé ndá N'a tel gæ ndu neę ndą el, Mbata deę d'wa koso-dæwje bula Gá bærje d'om dee ji Edomje'g.

7 N'a kula gæ pær dɔ ndògo-bɔrɔ gá Gaja Karee roo kæi-mbaije lé dula-dula.

8 N'a tuji njébeeje gá Asdod pugudu-pugudu læm, Gæ yeę gá wa kag-mbai jia'g mee bæe gá Askalɔ læm tɔ. N'a tel gæ ji neę kɔs ne Ekroje læm, Pilistije gá nai lé kara d'a tuji læm tɔ. Mbaidɔmbaije gá Njesigæneę ba pa bæe.

(Tirje)

9 Njesigæneę ba pa togábè pana: Gæ mbata kaiya ra Tirje gá aw gá kédé-kédé lé Ndá n'a tel gæ ndu neę ndą el, Mbata deę d'om koso-dæwje bula ji Edomje'd gá bærje Lal kar mee dee olé dɔ manrɔ'g læ ngakɔ deeje Gá deę man ne rɔ dee d'ar dee lé.

10 N'a kula gæ pær dɔ ndògo-bɔrɔ gá Tir Karee roo kæi-mbaije dula-dula ya.

(Edomje)

11 Njesigæneę ba pa togábè pana: Gæ mbata kaiya ra Edomje gá aw gá kédé-kédé lé Ndá n'a tel gæ ndu neę ndą el, Mbata deę d'un kiambas tuba ne ngakɔ deeje Bó

d'oo kəmtondoo lə Israelje gá né el. Mbata oŋg lə dee al dɔ dee sula gə ndɔ dee ndɔ dee ləm, Deɛ d'ar oŋg lə dee ɔs kɔr mee dee'g saar gə nɔ ləm tɔ.

¹²N'a kula gə pər dɔ Temanje'g Karee roo kəi-mbaije gá Bosra dula-dula ya.

(Amoje)

¹³Njesigəneɛ ɓa pa togábè pana: Gə mbata kaiya ra Amoje gá aw gá kédé-kédé lé Ndá n'a tel gə ndu neɛ ndɔ el, Mbata deɛ tɔ mee denéje gá Galaad gá d'aw gə kəm Gə mba kar tad dɔ naŋg lə dee-deɛ ɔ dɔ ne maree'g ɓəi.

¹⁴Mee kàree gá lul njérɔje ɓar loo-rɔ'g ləm, Dan lel-mal gá ɔ mee ndəa gən ɓir lé bèe ləm tɔ lé N'a kula gə pər dɔ ndògo-bɔrɔ'd gá Raba Karee roo kəi-mbaije dula-dula.

¹⁵Ndá d'a kwa mbai lə dee gá ɓər Yee gə ŋgan-mbaije ləa nɔ'd tɔ, Njesigəneɛ ɓa pa bèe.

Amɔs 2

(Moabje)

¹Njesigəneɛ ɓa pa togábè pana: Gə mbata kaiya ra Moabje gá aw gá kédé-kédé lé Ndá n'a tel gə ndu neɛ ndɔ el, Mbata deɛ roo siŋga mbai gá Edɔm Ar buée ndá to gá pɔrɔ bèe.

²N'a kula gə pər mee ɓee gá Moab Karee roo kəi-mbaije gá to Kerijot, Moabje lé d'a kwəi loo gá d'a kaw dɔ nɔ'd pum-pum ləm, Gə dan lul'g lə njérɔje ləma, Gə dan ndu tɔtɔje gá ɓar lé ləm tɔ.

³N'a tuji mbai lə dee mbuna dee'g ləm, N'a tɔl ŋgan-mbaije lə deɛ lai səa nɔ'd ləm tɔ, Njesigəneɛ ɓa pa bèe.

(Judaje)

⁴Njesigəneɛ ɓa pa togábè pana: Gə mbata kaiya ra Judaje gá aw gá kédé-kédé lé Ndá n'a tel gə ndu neɛ ndɔ el, Mbata deɛ d'əji godndu Njesigəneɛ ɓəɔ-ɓəɔ ləm, Deɛ d'aa dɔ torndiaje kər-kər el ləm tɔ, Mbata magəje gá ŋɔm ɓa ar dee ndəm ya, To magəje gá ɓɔ deeje-je kara ndolè goo dee ya tɔ.

⁵N'a kula gə pər mee ɓee gá Juda'g Karee roo kəi-mbaije gá Jerusalem dula-dula ya.

(Israelje)

⁶Njesigəneɛ ɓa pa togábè pana: Gə mbata kaiya ra Israel gá aw gá kédé-kédé lé Ndá n'a tel gə ndu neɛ ndɔ el, Mbata deɛ ndogo njemeekarabasur gə lar ləm, Deɛ ndogo njendoo gə négɔl ləm tɔ.

⁷Deɛ ndiŋga rɔ dee mba njaa dɔ njéndooje'g asəna gə ɓabur bèe ləm, Njénékəmndooje lé kara d'ɔg dee né gá kəm kar dee d'iŋga ləm tɔ. Ŋgon gá diŋgam deɛ gə ɓɔbeeje d'orè nɔ dɔ ŋgomɔdə gá kára ba ya D'ula ne sul dɔ ri neɛ-neɛ gá to gə kəmee doi lé.

⁸Kubuje gá tona dee ne néje lé Deę lab naŋg to keneŋ Mbər loo-nékinjanéməsje'g kára-kára lai ləm, Mee kəi-magəje'g læ dee-deę ya Deę d'ai mán-nduú læ deę gá deę gaŋgta dɔ dee'g ləm tɔ.

⁹Ne kédé lé neę n'tuji Amərje nɔ dee'g ya, Deę gá kagrɔ dee ŋgal to gá kag-sədrə bèe ləm, Siŋga dee kara to asəna gə kag-sənə bèe ləm tɔ, Neę n'tuji kandə dee gá tar ləm Gə ŋgira dee gá naŋg ləm tɔ.

¹⁰Ne neę lé kédé neę n'ar sí undaje loo mee bee gá Ejiptə teeje ləm, N'ɔr nɔ sí dɔdilaloo'g as læb rɔ-sɔ Gə mba kar sí taaje dɔ naŋg bee læ Amərje gá né kə sí-sej ləm tɔ.

¹¹Neę mbər ŋgan síje gá diŋgam gá naje N'ar dee to Njéteggintaje ləm, Ŋgan basaje læ sí gá naje kara Neę mbər deę gá njésaŋ rɔ deeje ləm tɔ. Israelje, see to togábè el wa. Njesigəneę ba pa bèe.

¹²Ne sej lé sej arje deę gá saŋg rɔ dee D'unda rɔ dee gə kəmee lé D'ai mán-nduú gá mi ləm, Sej unje ndu sí arje njéteggintaje pajena: Sej a tegje ginta el ləm tɔ!

¹³Aa ooje, n'a mbɔj sí naŋg mbajila-mbajila To gá pusu gá d'odo ne dɔmaj-kó lé mbɔj ne naŋg bèe.

¹⁴Dəw gá njerɔkwɔilɔ lé a kaskəm kaj el ləm, Dəw gá njesiga lé a kaskəm ra né gə siŋgá el ləma, Yeę gá to bao-rɔ kara a kaj rəa el ləm tɔ.

¹⁵Dəw gá njeturu bəndaŋg lé a kaar gəs el ləm, Dəw gá gɔlee wɔilɔ pélé-pélé lé a kaj tee ta'g el ləma, Yeę gá njekalkuda kara lé a kaj rəa el ləm tɔ.

¹⁶Yeę gá to kankəm bao-rɔ gá ur dɔ njéroje'g lé kara A kaj gə kudee dum mee ndəa'g neelé ya, Njesigəneę ba pa bèe.

Amɔs 3

Ala a dəji koso-dəwje læa goo néra deeje

¹Sej Israelje gá m'ar sí undaje loo teeje mee bee gá Ejiptə lé maji kar sí ooje ta nee gá Njesigəneę pa sə sí lé!

²Ma mbər sí-sej ya kára ba Mbuna ginkoji dəwje'g lai-lai gá dɔ naŋg nee: Gelee gá nee ba m'a kar bɔ néra majel læ sí lai ɔs ta sí'g ya.

Ala pata ndá njetegginta a si dɔ mundu el

³Dəwje joo lé see d'a njaa nɔ'd. Lal kəm ta læ dee nɔ'd sad kédé wa.

⁴See toboj a kinja miŋ mee kər'g Lal kwa né wa. Esé see ŋgon toboj lé A nɔ duu-loo tee'g Lal né gá wà wa.

⁵See yel lé a kuba gum gá to naŋg Lal kar dee d'iya gum lé wa. See gum gá d'iya lé a kila Lal karee wa né wa.

⁶See d'a kim tɔtɔ karee ɓar mee ɓee-boo'g Lal kar dɔwje d'unda bala wa. See nɛkɛmndoo a tee dɔ ɓee-boo'g Lal kar Njesigəneɔ to njegelee wa.

⁷Mbata Mbaidɔmbaije gɔ Njesigəneɔ lɛ ra nɛ kára kara lal teggin nérea gɔ to loo-kiya'g lɛ kédé kar kuraje læa gɔ to njéteggintaje lɛ el.

⁸Toboɔ nɔ ndá see nɔ ɓa a ɓɛl el wa. Mbaidɔmbaije gɔ Njesigəneɔ ɓa pata Ndá see nɔ ɓa a lal tegginee wa.

Ta gɔ gaŋg dɔ ɓee gɔ Samari'g

⁹Ɔrje ndu sí gɔ tar wɛl mee kɛi-mbaije gɔ Asdod lɛm, Gə mee kɛi-mbaije gɔ mee ɓee gɔ Ejiptə lɛm tɔ. Seɔ a pajena: Maji kar sí mboje dɔ nɔ dɔ mbal'g Samari Ooje kaw dɔ nɔ'd pum-pum mee ɓee'g neelɛ lɛm, Gə néraje gɔ kərm-kərm gɔ deɔ ra keneɔ lɛ lɛm tɔ.

¹⁰Njesigəneɔ ɓa pa togəbè pana: Deɔ gər loo ra nɛ gɔ danasur el lɛm, Deɔ taa néje læ mar deɔje gə siŋgamoŋ læ deɔ dɔ buguru'g Daa ne néje neelɛ mee kɛi-mbaije'g læ deɔ lɛm tɔ.

¹¹Gelee gɔ nee ɓa Mbaidɔmbaije gɔ Njesigəneɔ ɓa pa ne togəbè pana: Njéɓaje d'a kai dɔ ɓee neelɛ sub Ndá d'a tɛd siŋga sí lɛm, D'a kunda sí banrɔ Kodo néje gɔ mee kɛi-mbaije'g læ sí lɛm tɔ.

¹²Njesigəneɔ ɓa pa togəbè pana: Loo gɔ toboɔ wa nɛkul ndá Njékulbadje tɔr gɔl nɛkul gɔ joo Esé dɔ mbia gɔ kára ta toboɔ'g bèe lɛ Togəbè Israelje gɔ d'isi Samari Gɔ to dɔ tira'g əsé d'isi dɔ kubu kila naŋg'd gɔ Damas lɛ kara Njesigəneɔ a kaji deɔ togəbè ya tɔ.

Tandəji kər

¹³Urje mbi sí ooje ndá Ɔrje goo ta nee arje ŋgaka Jakob, Mbaidɔmbaije gɔ Njesigəneɔ Ala gɔ njeboo-néje ɓa pa bèe.

¹⁴Mee ndəa gɔ n'a kar ɓɔ néra gɔ majel læ Israelje ɔs ta deɔ'g lɛ Ndá n'a tɛd loo-nékinjanéməsje gɔ Betel. Dɔ kum loo-nékinjanéməsje gɔ ɔta neelɛ D'a tɛd njigi-njigi kɔm naŋg ya.

¹⁵Kəije gɔ nai kuli gə kəije gɔ nai kàrá kara N'a kunda deɔ naŋg rab-rab, Kəi-mbaije gɔ ra gə ŋgaŋ kər lɛ d'a tuji lɛm, Boo-kəije gɔ boi-boi kara d'a sané kadkad ya tɔ. Njesigəneɔ ɓa pa bèe.

Amɔs 4

¹Urje mbi sí ooje ta neelɛ, Seɔ denéje gɔ Samari gɔ toje ɓaoje Gɔ toje asəna gə kɔ maŋgje gɔ Basan lɛ Seɔ gɔ ulaje njéndooje ndubu lɛm, Seɔ tubaje deɔ gɔ néje bula lal deɔ Naŋg mbajila-mbajila lɛm tɔ lɛ Tɔɓəi seɔ ulaje ŋgaw síje pajena: Reeje gə nékai ar sí j'aije.

²Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ man rəa Gə goo meenda læa gá to gə kəmee doi lé pana: Aa ooje, mee ndəaje gá a gə tee dɔ sí'g lé D'a kwa sí asəna gə kajije Gá d'wa dee gə kije gá boi bèe ləm, D'a kwa ŋgaka síje kara gə ŋgan kije ləm tɔ.

³Nana kara a tee gá kəm ndògo-bɔɔ gá tɔ lé kəmee gá kédé ya, Ndá d'a kəm sí mee kəi-kaar-kɔgəɔje'g. Njesigəneɔ ba pa bèe.

Kwa Ala mée'd gá gə mɔdé ba lé

⁴Awje Betel ndá raje kaiya baà, Awje Gilgal kara raje kaiya unda njé gá kédé bæi baà, Reeje gə nékinjanéməsje læ sí gə ndɔ rad Gə ndɔje kára-kára lai ləm, Ta néje læ sí gá dɔg gá unje kára lé kara Ndɔ munda ndá reeje ne gɔl kára kára ya ləm tɔ.

⁵Ijaje nékinjanéməsje læ sí gá kɔ ra oiyo Gá əm-tiné to keneɲ ləm, Ilaje mbər nékinjanéməsje gá seɲ ije ne gə mee sí Raje arje ndiil bar dɔ'g lé ləm tɔ Mbata yee ba gá né gá seɲ ndigije ya, Seɲ gá Israəlje lé, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ ba pa bèe.

⁶Neɔ lé n'ar boo-boo oso dɔ bee-booje'g læ sí lai ləm, N'ar nəsɔ lal sí loo-si síje'g lai ləm tɔ. Ne lé to togábè kara Seɲ tel reeje rɔ neɔ'g el. Njesigəneɔ ba pa bèe.

⁷Neɔ lé n'ɔg sí mán ndi Loo gá nai nai munda ba mba tee nai kinja kó'g bæi, Neɔ n'ar ndi ər dɔ bee-boo gá kára Ndá yee gá raɲg lé n'ar ndi ər keneɲ el, Loo-ndɔ gá kára iɲga ma-ndi, Ne yee gá raɲg lé ndi oso keneɲ teɲ el Aree tudu kurum-kurum tɔ.

⁸Dəwje gá mee beeje'g joo əsé munda lé D'aw dɔ bee gá raɲg'd Gə mba kiɲga mán keneɲ kai, D'ai ya ne d'ai d'aree oso loo kunda'g læ dee el. Ne lé togábè kara seɲ tel reeje rɔ neɔ'g el. Njesigəneɔ ba pa bèe.

⁹Neɔ n'ar néje læ sí wɔməs Gə wa moro dɔgugu-dɔgugu ləm, N'kunda sí gə yoo-koso gá nuɲga kəd-kəd ləm tɔ. Boo loo-kamnaije læ sí, gə nduúje læ sí, Gə kodéje læ sí, gə koiyoje læ sí lé Beedéje d'ɔ mbad-mbad. Ne lé togábè kara seɲ tel reeje rɔ neɔ'g el. Njesigəneɔ ba pa bèe.

¹⁰Neɔ n'ula gə yoo-ndag, Karee yee gá tuji bee gá Ejiptə kédé dɔ bee'g læ sí, Neɔ n'tɔl ŋgan síje gá basa gə kiambas ləm N'ar dee t'wa kundaje læ sí ləm tɔ. Neɔ n'ar bai néje gá ndum loo-si sí'g lé Uru rəw əm sí'g ya. Ne lé togábè kara seɲ tel reeje rɔ neɔ'g el. Njesigəneɔ ba pa bèe.

¹¹Neɔ m'bugu sí naɲg To gá neɔ tuji ne Sɔdɔm gə Gəwɔr kédé bèe tɔ, Seɲ toje asjena gə dɔdum kag gá d'ɔree ta pər'd bèe. Ne lé togábè kara seɲ tel reeje rɔ neɔ'g el. Njesigəneɔ ba pa bèe.

¹²Gelee gá nee ba, seɲ Israəlje lé, N'a gə ra sə sí né gá bèe ya, Bèe ndá bó lé n'a gə ra sə sí né gá bèe Ndá əi Israəlje, maji kar sí waje dɔ gɔl rɔ sí, Gə mba teeje kaarje nɔ Ala'g læ sí ya.

¹³Mbata aa ooje, yee gá to njera mbalje ləm, Gə njekunda lel ləm, Yee gá riba dɔ takəji læa ar dəw gər ləm, Yee gá ar loo gá kàr uba lé Tel to loondul læma, Yee gá

njaa sém looje'd gé tar læ nanḡ nee læm tɔ lé Ria ba to Njesigəneḡ, Ala gé njeboonéje ya.

Amos 5

Pa nḡ ndòo yoo Israélje

- ¹Seḡ gel-bɔje læ Israél lé urje mbi sí ooje ne ta nee gé ma m'nḡ ne gə meekoyoo mbata læ sí lé.
- ²Israél gé to asəna gə ḡgoməðə lé wəi mbə Ndá yeḡ a tel kḡta gogo el. Yeḡ to nanḡ Ndá dəw kára kara gé njekunee kuree tar godo.
- ³Mbata Mbaidɔmbaije gé Njesigəneḡ lé Pa togəbè pana: Bee-boo gé njérɔje d'ḡ keneḡ Tɔl-dɔḡ-loo-kára (1.000) d'aw loo-rɔ'g lé D'a nai tɔl kára (100) ba læm, Bee gé njérɔje d'ḡ keneḡ Tɔl kára (100) d'aw loo-rɔ'g lé kara D'a nai as dɔḡ ba læm tɔ mbata ginkoji Israélje.
- ⁴Mbata Njesigəneḡ ula ginkoji Israélje togəbè pana: Maji kar sí sanḡmje ndá Seḡ a síje ne kəmba ya.
- ⁵Maji kar sí sanḡmje Betel el læm, Awje Gilgal el læma, Dəsje awje Beer-Seba el læm tɔ. Mbata njé gé Gilgal lé d'a kwa dee bər læm, Betel kara a tuji pugudu-pugudu læm tɔ.
- ⁶Sanḡje Njesigəneḡ ndá Seḡ a síje ne kəmba ya. Bəlje nà banelə yeḡ a roo ḡgaka Jisəb to gé pər bèe, To gé pər gé roo ar dəw nai Betel Kára kara gə mba tɔlee el.
- ⁷Seḡ gé arje ta gé gə dɔ najee Tel to né gé adə mbag-mbag læm, Né gé dana sur lé kara seḡ mbɔije nanḡ læm tɔ!
- ⁸Yeḡ lé ra kérémeje Gé bar dee ḡgaməðje-gə-siri gə Bisi-tɔb-talje læm, Yeḡ ar loo gé ndul njudu-njudu lé Tel to loo gé a gə kàr læm, Yeḡ ar lookàr lé kara tel to loondul læma, Yeḡ bar manje mee baa-boo-kad'g Ar dee d'ər dɔ nanḡ nee læm tɔ lé Ria læ Njesigəneḡ ya.
- ⁹Yeḡ ar tuji ḡ oso dɔ njésḡgamonje'g læm, Yeḡ ar tuji oso dɔ kəi-kaar-kɔḡərɔje'g læm tɔ.
- ¹⁰Dəw gé ndanḡ dee tarəwkɔḡ'd lé D'wá gə mee dee læm, Yeḡ gé ɔr ta gé tɔḡərɔ kara Dee d'əjee bəj-bəj læm tɔ.
- ¹¹Bèe ndá to gé seḡ tubaje njéndooje nanḡ læm, Seḡ waje koje læ dee taaje læma, Seḡ undaje kəije gə mbalje gé tɔl dee læm tɔ Ne seḡ a síje keneḡ el, Seḡ waje ndɔ-nduúje gé maji yaḡ Ne seḡ a kaije mán dee el tɔ.
- ¹²Mbata neḡ n'gər gao, Kaiyaje læ sí bula yaḡ læm, Néra majelje læ sí kara ḡ dɔ maree'g læm, Seḡ ulaje njéra nédanaje ndubu læm, Seḡ taaje néndogo-gel dəwje læma, Seḡ ɔḡje njéndooje né Gé kəm kar dee d'ḡḡa lé læm tɔ.

- 13** Yee gá bèe ba, mee ndəaje gá togábè lé Njekəmkàr a si gə təa mundu Mbata mee ndəje'g neelé loo a ndəji keneŋ pəɔɔɔ.
- 14** Maji kar sí saŋgje né gá maji bó né gá majel el, Yee ba seɿ a síje ne kəmba ya. Bèe ba Njesigəneə, Ala gá njeboo-néje lé a nai sə sí To gá seɿ paje ne lé tɔ.
- 15** Maji kar sí əjije néra gá majel bəɿ-bəɿ, Ne undaje néra gá maji ba dan kəm sí'g, Maji kar sí gaŋgje rəwta gá gə dɔ najee tarəwkɔg'd lé ba, Banelə Njesigəneə, Ala gá njeboo-néje lé A koo kəmtondoo lə ges ŋgaka Jisəb gá nai lé bəi.
- 16** Gelee gá nee ba, Njesigəneə Ala gá njeboo-néje, Mbaidɔmbaije ba pa togábè pana: D'a nɔ yoo gə mee looje lai gèr-gèr Sii ne mbigi-mbigi ya, Gə kila-rəwje lai lé kara d'a pa pana: Kwii-kwii, dɪ ba to togábè wa. D'a bar njendɔ gə mba karee ree loo-yoo'g ləm, D'a bar deɛ gá gər pa nɔ yoo Kar dee ree nɔ ne yoo ləm tɔ.
- 17** Loo-ndɔ-nduúje lai lé D'a nɔ yoo keneŋ Loo gá n'a gə dəs mbuna sí'g ya, Njesigəneə ba pa bèe.

Ndɔ gá Njesigəneə a ra né keneŋ lé

- 18** Meekɔ a koso dɔ deɛ gá ndiŋga ndɔ lə Njesigəneə. See dɪ ba mee sí to yel gə mba kiŋga mee ndɔ'g lə Njesigəneə lé wa. Ndɔ neelé loo a ndul kəl-kəl keneŋ bó lookàr a to el.
- 19** Seɿ a toje asəna gə dəw gá aɿ nɔ toboɿ'g bèe Ndá da-urs ba iŋgá, Esé yeɛ andə mee kəi'g ləa Ndá ila jia kaar bɔrɔ'g ar li teɿ lé tɔ.
- 20** Ndɔ lə Njesigəneə lé See loo a ndul el wa! Lookàr a godo ya. See to loo gá to pi ar néndogó gá téɛ bèe kara Godo keneŋ el wa.
- 21** Loo najje lə sí lé neɛ n'wa gə mee neɛ, N'əji dee bəɿ-bəɿ ləm, Loo-mbɔ-dɔ-naje lə sí lé kara n'askəm taa baiyee el ləm tɔ.
- 22** Loo gá seɿ injaje nékinjanéməsje lə sí Gá kə roo arje neɛ Esé reeje gə nékar lə sí Gá to gá nduji kó bèe lé Rɔ neɛ lel neɛ dɔ'g el ləm, Bɔ maŋgje lə sí gá rɔ dee to ndəb-ndəb Gá seɿinja deeje gá məs Gá wəji dɔ kɔm nɔ'd lé kara Neɛ n'un kəm neɛ dɔ'g rəw ya ləm tɔ.
- 23** Ndu paje lə sí lé ɔdje ne rɔ neɛ'g gá raŋg ləm, Kɔduje lə sí gá bar lé kara Nee n'un mbi neɛ dɔ'g ndogo ne lel ləm tɔ.
- 24** Ne maji kar néra gá danasur to asəna gə kəm-rəw-mán bèe ləm, Arje néra gá gə dɔ najee kara to asəna gə mán gá kəm-rəw-mán gá yi tə el ləm tɔ.
- 25** Seɿ Israelje lé loo gá seɿ njaaɛ dɔdilaloo'g as ləb sí rɔ-sɔ lé see seɿ injaje nékinjanéməsje əsé reeje gə nékarje lə sí amje wa.
- 26** Bèe ndá odoje kəi-kubu pole né lə Molok, mbai lə sí ləm, gə nɔ ŋgɔ magəje lə sí ləma, gə kérémeje gá kə magəpole lə sí gá seɿ nja ndajije gá magəpole lé ləm tɔ!
- 27** Bèe ndá n'a kwa sí kɔm sí bee-bər'g gir loo gá Damas, Njesigəneə ba pa bèe, Yeɛ gá ria lə Ala gá njeboo-néje lé ya.

Amos 6

Meeko a koso do Israelje'g

¹Meeko a koso do deɛ gá d'isi lom mee bee'g Siɔ lom, Gə deɛ gá d'isi gá majee do mbal'g Samari Lal bəl lom tɔ. Mbata deɛ gá to mbaije gá boo lə ginkoji dəwje Gá d'uru do mar deeje'g lé 'Ba Israelje d'aw rɔ dee'g!

²Dəsje awje bee gá Kalne ooje lom,

Ije keneɲ awje saar teeje Amat Gá to bee-boo lə Pilistije ləma, Awje Gat, bee lə Pilistije lom tɔ. See bee-booje gá neelé To maji d'ur do beekoje'g lə sí gá joo nee wa. Esé see do naɲ lə dee tad yaɔ unda kə sí-sej wa.

³Sej əjije mee sí'g Mba kɔs ndo némeeko neelé Karee nai gə kuree bəi lom, Sej arje néra gá kərm-kərm taa sí loo lom tɔ.

⁴Deɛ d'wa rɔ dee do tiraje'g Gá ra gə ɲgaɲ kər lom, Deɛ naji rɔ dee loo-to dee'g lom tɔ, Deɛ d'usɔ ɲgan badje mbuna koso-badje'g lom, Gə bɔ maɲje gá d'ar kəi-kul dee'g lom tɔ.

⁵Deɛ d'ɔs pa gə miɔé ba gə kudu-kɔdè lom, Deɛ d'oo rɔ dee gá njégoso nékimje to gá Dabid bèe lom tɔ.

⁶Deɛ d'ai mán-nduú mee baije gá boi-boi lom, Deɛ d'wa rɔ dee gə ubu Gá maji ur do mareje'g lom tɔ Ne mee dee ɔ dee Do tuji gá oso do ginkoji'g lə Jisəb lé el.

⁷Gelee gá nee ba, d'a kwa dee gá bər Kaw sə dee kédé nɔ mar deeje'g Ndá deɛ gá d'ya rɔ dee yaɲ dan mal néje gá kə darɔ'g lé Ndu kii rɔlɔl lə dee a gaɲɲ ɲgəji.

⁸Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ lé Maɔ rəa gə ria-yeɛ nja, Njesigəneɔ, Ala gá njeboo-néje lé ba pa bèe pana: Beelé lə Jakob lé to keji kəm nee'g lom, Kəi-mbaije ləa kara nee n'əji bəj-bəj lom tɔ, Togəbè ba n'a kila bee neelé Gə néje lai gá to keneɲ lé ji njəbaje'g lə dee tɔ.

⁹Bèe ba bó lé dəwje dɔg nai mee kəi gá kára ndá d'a kwəi ya.

¹⁰Loo gá ɲgokɔ dəw un ninee mba roo ba yeɛ teɛ gə siɲgaje gá raga ndá yeɛ a dəji dəw gá sí duu-loo'g mee kəi'g lé pana: See dəw kára nai səi bəi wa. Ndá yeɛ a kilá keneɲ pana: Wah, dəw godo... Tɔbəi yeɛ a pa pana: Wa tai. Basinè lé to kəm kar sí m'bar ri Njesigəneɔ el.

¹¹Mbata aa ooje, né gá Njesigəneɔ un ndia dɔ'g lé ba nee: Yeɛ a kar kəi gá boo lé təd kuyum-kuyum lom, ɲgon kəi gá lam kara a kiri budu-budu lom tɔ.

¹²See kundaje d'aiɲgwɔd do biri mbal'g wa. Esé see deɛ ndo-ndo keneɲ gə bɔ maɲje 'Ba sej telje néra gá danasur areeje to gá kumɔ yoo lom, Kandə meekarabasur lé Sej teleeje gá kandə né gá adə lom tɔ lé wa.

¹³Sej raje rɔlɔl do né gá to gá né el ar sí pajena: See to mbɔl do siɲga sí-sej ba sej iɲgaje ne siɲgamoɲ lé el wa.

¹⁴Gelee gó nee ba, aa ooje, Njesigəneḗ, Ala gó njeboo-néje lé pa bèe pana: Seḗ gel-bɔje læ Israel lé n'a kar ginkoji dəwje gó kára d'ḗ d'omḗ sə sí un kudee Lebo-Amat saar teḗ ne kəm-rəw-mán gó Araba.

Amos 7

Némidi gó Amos oo lé

¹Némidi gó Mbaidɔmbaije gó Njesigəneḗ tɔjim am m'oo ba nee: Aa ooje, yeḗ ra beedéje gó bula dèm-dèm loo gó barkəmko uba gogo sigi lé, to da-kó gó uba goo kó gó d'inja d'ar mbai kédé lé.

²Loo gó deḗ d'ɔ muje gó dɔ naŋg'd nee lai-lai lé ma m'pa pana: Mbaidɔmbaije gó Njesigəneḗ, m'ra ndòo rɔi'g, ar məəi oso lemsé bòo ŋgaka Jakobje d'a si kəmba to gó ban wa. Mbata siŋga dee as el.

³Njesigəneḗ tel gə ndia pana: Né neelé a teḗ el ŋga.

⁴Némidi gó raŋg gó Mbaidɔmbaije gó Njesigəneḗ tɔjim am m'oo ba nee. Aa ooje, Mbaidɔmbaije gó Njesigəneḗ ila mber ta læ pər gó a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g lé. Pər neelé roo bwa-wəl mán ləm, gə dɔ naŋg ləm tɔ.

⁵Ma m'pa pana: Mbaidɔmbaije gó Njesigəneḗ m'ra ndòo rɔi'g, əw rɔi kəgəɔ ya. See ŋgaka Jakobje d'a si kəmba to gó ban wa. Mbata siŋga dee as el.

⁶Njesigəneḗ tel gə ndia dɔ néra gó togábè'g lé. Ndá Njesigəneḗ pana: Né neelé kara a teḗ el ŋga tɔ.

⁷Némidi gó raŋg gó yeḗ tɔjim am m'oo ba nee: Aa ooje, Mbaidɔmbaije aar tar dɔ ndògo-bɔɔ'd gó d'wɔjee gə kúla ndá né-kwɔji-né to jia'g.

⁸Njesigəneḗ dəjim pana: Amos, see dī ba i oo wa. Ma m'ilá'g m'pana: To kúla-kwɔji-né. Mbaidɔmbaije pana: N'a kila kúla-kwɔji-né dan dəwje'g læ neḗ gó Israel ndá n'a kar mee neḗ oso lemsé dɔ dee'g el ŋga.

⁹Dɔ looje læ ŋgaka Isaakje gó ndəw lé D'a tɔs tila ləm, Kəi gó to gə kəmee læ Israelje lé kara D'a tuji pugudu-pugudu ləm tɔ Ndá n'a kḗ kur dɔ beekɔ'g læ Jeroboam gə kiambas tɔ.

Tuba Amos Betel

¹⁰Yen ŋga Amasia, njekinjanéməs gó Betel lé ar dee d'ula Jeroboam, mbai gó Israel lé pana: Amos lé ula njumḗ meeḗ gel-bɔje'g læ Israel gə goo ŋgəḗ gə mba kɔsi ne rəw. Bèe neelé askəm taa taje lai neelé el.

¹¹Mbata aa ooje, ta gó Amos pa ba nee: Jeroboam lé a kwəi yoo-kiambas ləm, D'a kwa Israelje dɔ naŋg'd læ dee kaw sə dee gó bər Dɔ bèe gó raŋg gó əw ya ləm tɔ.

¹²Tɔbəi Amasia ula Amos pana: I njekoo né gó mḗdi lé uba naŋg ḗ aḗ aw bèe læ Juda. Lée neelé ba i a sɔ né keneḗ ləm, i a tegginta keneḗ ya ləm tɔ.

- ¹³Nε maji kari tegginta Betel el nga mbata to kai gé to gə kəmee lə mbai ləm, to kai-mbai lə mbai ləm tɔ.
- ¹⁴Amɔs lé ila Amasia'g pana: Ma lé m'to njetegginta el ləm, m'to ngolə njetegginta el ləm tɔ. Nε ma m'to njekulbadje ləm, ma m'to njekija kandə bɔlje ləm tɔ.
- ¹⁵Njesigəneɔ ba unɔ loo gé m'ar goo badə-kosoje'g ndá yeɔ ulam pana: M'aw m'tegginta m'ar koso-dəwje lə neɔ gé to Israɛlje lé ya.
- ¹⁶Basinè, maji kari oo ta lə Njesigəneɔ, i Amasia gé pa pana: M'tegginta m'ila dɔ Israɛlje'g el ləm, m'pata m'ila dɔ gel-bɔje'g lə Isaak el ləm tɔ lé.
- ¹⁷Gelee gé nee ba, aa oo, ta gé Njesigəneɔ pa ba nee: Dené lai a tel to gé kaiya-dené mee bee'g ləm, Nɔganije gé diŋgam gə njé gé dené lé D'a kwəi yoo-kiambas ləma, D'a kai ndɔ lai gə kúla-kwɔji-né Kar njé gé raŋg ləm tɔ. I ya kara a kwəi dɔ raŋg gé miŋ'g Ndá d'a kwa Israɛlje dɔ raŋg'd lə dee Kaw sə dee gé bər Dɔ bee gé raŋg'd gé əw ya tɔ.

Amɔs 8

Némidi je gé wɔji dɔ karè gé kandə kagje to keneŋ lé

- ¹Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ tɔjim némidi gé nee am m'oo ya tɔbəi. Aa oo, karè gé kandə kagje gé ərə to keneŋ.
- ²Yeɔ dəjim pana: Amɔs, see di ba i oo wa. Ma m'pana: To karè gé kandə kagje gé ərə to keneŋ. Ndá Njesigəneɔ ulam pana: Ndəa lə koso-dəwje lə neɔ gé Israɛl lé rudee un dɔiao mbə. N'a kar mee neɔ oso lemsé dɔ dee'g el.
- ³Mee ndəa gé neelé ndu pa gé mee kai'g lə mbai lé A tel to gé ndu nɔ gə kii, Mbaidɔmbaije gé Njesigəneɔ ba pa bəe, D'a kodo nin dəwje bula yaɔ Kəm gə looje lai, Kar kaa mbi loo pa doi-doi.
- ⁴Ooje ta nee, seɔ gé njerum njéndooje ləm, Gə tujije njénékəmdooje ləm tɔ lé,
- ⁵Seɔ pajena: See ndɔ gé ra ba nai gé sigi a dəs Mba kar sí ndogoje kó lé wa. See ndɔ siri lé a godo kər gé ban ba Mba kar sí j'ɔr kó dàmá Mba kaw ndogo wa. J'a rəmje gə nékwɔji-né ləm, Laree kara j'a karee ɔ dɔ maree'g ləma, J'a kərje kəm dee gə nékwɔji-né gé ngɔm ləm tɔ,
- ⁶Tɔbəi j'a ndogoje njénékəmdooje gə lar ləm, Njendoo kara j'a ndogoje ne négl ləma, J'a ndogoje bina kó ləm tɔ.
- ⁷Njesigəneɔ man rəa gə goo rənduba lə Jakob pana: Tɔgəɔ ya, n'a kar mee neɔ wəi dɔ néra deeje gé kára kara el.
- ⁸See gelee gé nee ba, dɔ raŋg neelé a yə ne el wa. See njébeeje d'a si ne dan kəmdooyoo'g el wa. Raŋg neelé bura a kɔ asəna gə baa bəe ləm, Yee a kɔ ləm, a rəm ləm tɔ Asəna gə baa gé Ejiptə bəe.

⁹Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa pana: Mee ndəa'g neelé n'a kar kàr Gé aar danɔ bəe ya andə ləm, Dan kàrá kara n'a kar dɔ naŋ ndul ndiŋ-ndiŋ ləm tɔ.

¹⁰N'a kar loo-ra-naije lə sí tel to gá loo-yoo ləm, Pakɔsje lə sí lai a tel to gá nɔ yoo ləm, N'a kar sí ulaje kubu-kwa-ndòo reŋ sí'g lai ləma, N'a kar dɔ sí lai àr ŋgori-ŋgori ləm tɔ. N'a kar bəe neelé wa ndòo To gá d'wa ne ndòo lə ŋgon kára lə kea bəe Ndá rudee a to kasəna gə ndɔ meekad mbag-mbag bəe.

¹¹Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ pa pana: Aa ooje, mee ndəaje gá d'a gə teɔ lé N'a kar boo-boo gá a koso dɔ naŋ'g lé A to bó gá wɔji dɔ muru əsé kunda Gé wɔji dɔ mán gá godó lé el Nə bó gə kunda neelé a to wɔji dɔ Mal koo ta lə Njesigəneɔ ya goo kára ba.

¹²D'a kila tar mbir-mbir Kɪ ta baa-boo gá kára aw saar teɔ yee gá raŋ'd ləm, D'a kɪ par gá dɔgel kaw saar bər ləma, D'a kaw yo gá nee mba saŋ ta lə Njesigəneɔ ləm tɔ, Nə d'a kiŋga el.

¹³Mee ndəa'g neelé ŋgamɔdje gá maji péd-péd ləm, gə basaje ləm tɔ lé D'a kwəi yoo-kunda mán ya.

¹⁴Deɔ gá d'ubu rɔ dee dɔ kaiya'g lə Samari lé, Deɔ gá pana: Dan, maji kar magə ləi si gə ləbee-ləbee gə nɔ, Maji kar rəw lə Beer-Seba to gə nɔ lé D'a t'oso nə d'a kɪ tar el tɔ.

Amɔs 9

Némɔdi gá rudu

¹Ma m'oo Mbaidɔmbaije gá aar tar mbɔr loo-nékinjaməs'g. Yee pana: Maji kar dee kunda mburu dɔ gajɪ kagje gá tar kar nɔ tarəwkəije yə ləm, Maji kar dee təd dee dɔ dəwje'g lai ləm tɔ. N'a tuji ges deɔ gá nai gə kiambas. Dəw kára kara mbuna dee'g a kaskəm kajɪ kajɪ rəa el ləm, Dəw kára kara mbuna dee'g a teɔ kajɪ taa rəa el ləm tɔ.

²Bó lé d'aw njal teɔ ne loo gá lə njé gá d'wəi'g ndá Ji neɔ a kwa dee wɔgəɔ kɔr dee ya ləm, Bó lé d'ɪ d'aw mee dara'g kara N'a kar dee rəm d'uru naŋ ya ləm tɔ.

³Bó lé d'iya rɔ dee dɔ sém mbal gá Karmel ndá N'a saŋ dee keneŋ kwa dee ya ləm, Lé d'aj d'iya rɔ dee kəm neɔ'g gin baa-boo-kad'g kara Lée neelé ba n'a kun ndu neɔ kar li tɔ dee keneŋ ya ləm tɔ.

⁴Bó lé d'aw gá bərje bəe lə njébaje lə dee lé Ndá lé neelé ba n'a kun ndu neɔ Kar kiambas tɔl dee keneŋ ləm, N'a kun kəm neɔ dɔ dee'g rəw Mba ra sə dee né gá majel bó né gá maji ba el ləm tɔ.

⁵Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ gá njeboo-néje lé Ɔrɔ dɔ naŋ aree yə bugu-bugu ləm, Dəwje lai-lai gá d'isi keneŋ lé D'isi dan kəmndooyoo'g ya ləm tɔ. Naŋ ɪ bura asəna gə baa bəe ləm, Yee rəm asəna gə baa gá Ejiptə bəe ləm tɔ.

⁶Yee ra loo-siée mee dara'g ndá Yee tum ginee aree ree njal uru nanḡ jigi, Yee bar manje mee baa-boo-kad'g Ar dee d'ər dɔ nanḡ nee ya tɔ. Njesigəneḡ ba gá ria.

Ta gá gang dɔ dee gá ta wa dɔ dee'g

⁷Njesigəneḡ pa togébè pana: Seḡ Israelje lé See seḡ toje asjena gə Etiopije mbata lə neḡ el wa. See neḡ ba n'ar Israelje d'unda loo mee bee gá Ejiptə teḡ el wa To gá neḡ ba n'ar Pilstije d'unda loo mee bee gá Kaptɔr teḡ ləm, N'ar Aramje d'unda loo mee bee gá Kir teḡ ləm tɔ el wa.

⁸Aa ooje, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneḡ lé Kəmee to dɔ beeko gá ta wa dəa'g. N'a gə tujee pugudu Karee godo dɔ nanḡ nee péd-péd ya, Nε lé bèe kara n'a tuji gel-bɔje lə Jakob bura el, Njesigəneḡ ba pa bèe.

⁹Mbata aa ooje, n'a kun ndu neḡ ndá D'a yə gel-bɔje lə Israel mbuna ginkoji dəwje gə ranḡ'g lai, To gá dee gɔl ne né gə san bèe Lal kar guburee kára kara oso nanḡ.

¹⁰Njékaiyaje lai mbuna koso-dəwje'g lə neḡ lé D'a kwəi yoo-kiambas, Dee gá pa pana: Némajel a tibi mbɔr neeje el ləm, A teḡ dɔ neeje'g el ləm tɔ lé.

Ndukun gá wɔji dɔ tel gɔl Israelje gogo lé

¹¹Mee ndəa'g neelé n'a kun beeko lə Dabid Gá to asəna gə kai gá oso lé Kuree tar lée'g gogo ləm, N'a gɔl kəmee gá tɔ ləm, N'a gɔl néje gá tuji keneḡ Kunda dee tar lée'g dāḡ ləma, N'a rəa sigi to gá to ne keneḡ ləw lé ləm tɔ.

¹²Mba kar dee dum dɔ ges Edɔmje gá nai ləm, Gə dɔ ginkoji dəwje gə ranḡ lai Gá bar ri neḡ dɔ dee'g ləm tɔ lé Njesigəneḡ gá a gə kar néje neelé aw lée'g béréré ba pa bèe.

¹³Njesigəneḡ pa pana: Aa ooje, mee ndəaje gá a gə teḡ lé Njendɔ lé a korè goo njekinjako dəb ləm, Yee gá njembula kandə nduú A korè goo njedubu né ləma, Man-nduú gá ɨ əməmə lé A kɨ dɔ sém mbalje gá tar ləḡgé-ləḡgé'g Kula dɔdərlooje'g lai ləm tɔ.

¹⁴N'a tel gə koso-dəwje lə neḡ gá Israel Gá d'wa dee gá bərje lé ree sə dee bée ləm, Beeje lə dee gá tuji ləw lé D'a tel ra gogo mba kisi keneḡ ləm, D'a mɔa nduúje ndá d'a kai mán dee ləma, D'a ra loo-kamnaije ndá d'a sɔ kandə dee ləm tɔ.

¹⁵N'a mɔa dee mee bee'g lə dee ndá Dəw a kɔr dee mee bee gá neḡ nja n'ar dee Mba kaw sə dee ranḡ el ḡa, Njesigəneḡ, Ala ba pa bèe.

Abdias

Abdias 1

Ta tuji gá a koso dɔ Edɔm'g lé

- ¹ Némɔ̃di gá Abdias oo lé ba nee: Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɔ̃ pata togábè wɔ̃ji ne dɔ Edɔm pana: Jee j'oo ta gá ɔ̃ rɔ̃ Njesigəneɔ̃'g ləm, D'ula njekaĩkula mbuna ginkoji dəwje gə ran̄g'g ləm tɔ̃ Pana: Ubaje nan̄g ije tar, Ar sí j'aw j'ingaje Edɔm gə mba rɔ̃ sɔ̃a.
- ² Aa ooje, ma nja m'a rəm səi Kari tel to gá lam ba bèe mbuna ginkoji dəwje gə ran̄g'g ləm, I a to keji karee al dɔ loo ləm tɔ̃.
- ³ Ti gá i ti rɔ̃i lé ba ari rəm ne ya, I gá ra bee mee bolè mbalje'g, I gá loo-sii to dɔ looje gá tar, I gá ula rɔ̃i pana: See n̄a ba a kɔ̃si kalān kilai nan̄g wa lé,
- ⁴ Bó lé i ula kəi-sii tar to gá k̄a nīngatə̄də bèe Esé ula kəi ləi mbuna kérémeje'g kara M'a kɔ̃si kalān kilai nan̄g ya, Njesigəneɔ̃ ba pa bèe.
- ⁵ Bó lé njébogoje əsé gayim-bogoje ree kəi ləi loondul'g ndá D'a tujii pugudu! Ne see d'a kodo néje karee as dee ba el wa. Bó lé njétija nduúje ree rɔ̃i'g ndá See yee gá k̄a buru ba ya ba d'a kȳa el wa.
- ⁶ Ai-i, sēi ngaka Esawuje lé deɔ̄ jagla mee kəije lə sí jagla-jagla ləm, Nébaoje lə sí gá to loo-kiya'g kara Deɔ̄ teɔ̄ dɔ'g ya ləm tɔ̃.
- ⁷ Deɔ̄ lai gá d'ɔ̃m sə sí n̄d' lé Deɔ̄ korə sí njal Teɔ̄ sə sí rəw-nim-bee'g ləm, Baokuraje lə sí kara Su kəm sí dum ne dɔ sí ləma, Deɔ̄ gá d'ɔ̄ muru lə sí kara D'iya gumje nɔ̄ sí'g ləm tɔ̃ Ne kəm sí inja dɔ'g ar sí gərje el ya saar.
- ⁸ Njesigəneɔ̃ pa pana: Mee ndəa'g neelə see n'a tuji njékəmkàrje gá Edɔm ləm, Gə njégosonégərje gá dɔ̄ mbal'g lə Esawu ləm tɔ̃ el wa.
- ⁹ Ɛi Teman, njérɔ̄je ləi lé bəl a kunda dee badə gan̄g dee Mbata deɔ̄ lai gá dɔ̄ mbal'g lə Edɔm lé D'a kwəi yoo-məs ya mburug-mburug.
- ¹⁰ Gayim gá sēi raje gə ngokɔ̄ sí Jakob lé Rɔ̄kul a dəb ne dɔ sí'g gə mbəa ləm, Sēi a kuduje ne bɔ̄ ləm tɔ̃.
- ¹¹ Mee ndəa gá sēi aarje neɔ̄'g lé Mee ndəa gá dəwje gá to dəw-dɔ̄-beeje D'wa baorɔ̄je lə dee bər ləm, Dəw-dɔ̄-beeje d'andə tarəwbee'g lə dee ləma, D'un Jerusalem D'ɔ̄s ne n̄a mbarè dɔ'g ləm tɔ̃ lé Sēi kara raje to gá deɔ̄ ra sə dee bèe ya tɔ̃.
- ¹² Mee kàree gá némeekɔ̄ ra ngokɔ̄ sí lé Kəm kar sí ooje gá nérɔ̄lel el ləm, Kəm kar sí alje rɔ̄ sí dɔ̄ ngaka Judaje'g ndɔ̄ tuji'g lə dee el ləma, Ndɔ̄ gá néurti teɔ̄ lé Kəm kar sí teeje ta sí Ulaje ne sul dɔ̄ dee'g el ləm tɔ̃.
- ¹³ Ndɔ̄ gá koso-dəwje ləm tuji pugudu lé Kəm kar sí ɔ̄dje tarəwbee'g lə dee el ləm, Ndɔ̄ gá deɔ̄ d'isi dan tuji'g lé Kəm kar sí ooje gá nérɔ̄lel el ləm tɔ̃.

14Ndo gá deę d'isi dan néurti'g lé Kəm kar sí ɔrɔje rɔ nébaoje læ dee gə ji sí el ləm, Kəm kar sí aarje tɔ-rəwje'g Gə mba tɔl njékaije el ləma, Njé'g læ dee gá teę ta yoo'g pəd-pəd lé kara Kəm kar sí ɔm deeje ji dee'g ndo néurti'g el ləm tɔ.

15Mbata ndo læ Mbaidɔmbaije lé nai dəb mbata ginkoji dəwje gə ranj lai, Ndá gə goo néra sí lé ɓa D'a tel ra ne sə sí-sej bèe ya tɔ. Bèe ndá bɔ néra síje d'a kɔs ta sí'g bɔsɔrɔ. Israəlje d'a dal bɔ dɔ Edɔmje'g.

16Mbata kai gá sej aije né dɔ mbal'g ləm Gá to gə kəmee lé Ginkoji dəwje lai kara d'a kai né togəbè saar-saar ya tɔ, D'a kai ləm, d'a turu mee dee'g ləm tɔ ndá D'a godo asəna gə deę gá d'isi kəmba kédé el,

17Nɛ kaji a to dɔ mbal gá Siɔ'd Gá a to gə kəmee ləm, Ginkoji Jakobje lé D'a tel taa nénduba læ dee gogo ya ləm tɔ.

18Ginkoji Jakobje d'a to asəna gə pər bèe ləm, Gel-bɔje læ Jisəb d'a to asəna gə ndo pər bèe ləm tɔ, Nɛ ginkoji Esawuje d'a to asəna gə ləm-mu Gá d'a kila pər keneŋ karee ɔ haɔ bèe, Ndá ginkoji Esawuje d'a nai kára kara el Mbata Njesigəneɔ ɓa pa bèe.

19Deę gá d'isi par gá dɔkɔl lé d'a taa dɔ mbalje læ Esawu gá né kɔ dee-deę. Deę gá d'isi mee ndag-loo'g lé d'a taa ɓee læ Pilstije tɔ. D'a taa dɔ nanj læ Eprayim ləm, gə kɔ Samari ləm tɔ, tɔbɔi Bejamije d'a taa Galaad tɔ.

20Deę gá d'wa dee mbuna bao-rɔje'g læ Israəlje lé d'a taa dɔ nanj gá Kanaje d'isi keneŋ njal teę ɓee gá Sarepta ləm, deę gá Jerusalem gá d'wa dee ɓər gá d'isi Separad lé kara d'a taa ɓee-booje gá par gá dɔkɔl ləm tɔ.

21Njétaa dee kɔm dee tarje lé d'a tuga loo kaw dɔ mbal gá Siɔ gə mba ganj rəwta dɔ mbal'g læ Esawu. Ndá loo kɔbɛe lé a to kɔ Njesigəneɔ ya.

Junas

Junas 1

Junas al ta ta Njesigəneə'g

- ¹ Njesigəneə ula Junas, ngolə Amitai pana:
- ² Maji kari ĩta, aw Ninibə bee-boo'g neelé aw ila mber ndaŋg dee ne mbata néra deeje gə yèr lé aw njal tee rəm'g ya.
- ³ Nε Junas lé uba naŋg ĩ gə mba kai kaw Tarsis gə mba kisi əw kar kəm Njesigəneə oso dəa'g el. Yeə aw Japo ndá yeə iŋga bato gə aw gə Tarsis. Yeə uga bato neelé gə lar ba uru méé'g gə mba kaw gə dee gə d'odo dee d'aw sə dee gə Tarsis gə mba kisi ne əw kar kəm Njesigəneə oso dəa'g el tɔ.
- ⁴ Nε Njesigəneə ar lel-boo ĩ gigigi dɔ baa-boo'g ndá lel-boo neelé ula mbi-mbi tɔ. Nai lam bèe mba kar bato lé tuji mán ya.
- ⁵ Njébatoje neelé bəl yaə ar nana kara nɔ bar magə læ-læ ya, tɔbəi dee d'odo néje gə mee bato'g lé d'om dan mán baa-boo'g ba gə mba kyə bato lé karee wɔilɔ pélé. Nε Junas lé uru mee bato gə bər to keneŋ ar bi tɔlee pərəg tɔ.
- ⁶ Njekwa-ŋgao bato lé ree pər gə rəa'g dəjee pana: See ban ba i tobi bèe wa. Uba naŋg ĩ tar bar magə læi oo ba banelə yeə əji dɔ sí'g ndá j'a kudu ne el.
- ⁷ Dee kára-kára lai d'ula nɔ ta gə yo gə nee pana: Gə reeje, ar sí n'raje né asəna gə tee bèe gə mba koo see nɔ ba ar tuji neelé oso dɔ sí'g wa. Dee ra né neelé ndá oso dɔ Junas'g ya dəgərə.
- ⁸ Yen ŋga dee d'ulá pana: Ula sí ar sí j'ooje see nɔ ba ar tuji neelé oso dɔ sí'g bèe wa. See kula raije to gə dɪ wa əsé i ĩ ra wa. Bee læi ra wa. See ginkoji gə ra ba i ĩ keneŋ wa.
- ⁹ Yeə ila dee keneŋ pana: Ma lé m'to gə Ĕbrə, ma m'bəl Njesigəneə, Ala gə si mee dara'g, yeə gə ma m'polee lé, yeə gə ra baa-boo kad gə dɔ naŋg nee lé tɔ.
- ¹⁰ Dəwje neelé bəl unda dee badə gaŋg dee ndá dee dəjee pana: See ban ba i ra togəbè wa. Dəwje neelé gər to gə yeə aĭ aw əw gə Njesigəneə mbata yeə riba sə dee dɔ nérea kédé ya.
- ¹¹ Dee dəjee pana: See dɪ ba j'a ra səi ba mba kar baa-boo to ne ndiŋ wa. Mbata paŋgəm-mán baa-boo lé ĩ dɔ maree'g gə kédé-kédé.
- ¹² Yeə ila dee keneŋ pana: Unmje, ilamje dan baa-boo'g. Togəbè ba baa-boo a kwa rəa to ndiŋ mbata ma m'gər gao to ma ya ba lel-boo neelé tee ne dɔ sí'g gə mbəa.
- ¹³ Dəwje neelé d'wa hai kəgərə gə mba tee kaar koŋgo'd ne d'omə pi mbata baa-boo lé ĩ dɔ maree'd gə kédé-kédé ya.

¹⁴Yen nga deɛ nɔ ɓar Njesigəneɛ pana: Ɔi, Njesigəneɛ, ya sɪ ar sɪ n'tujije mbata lə dəw gə neelé el ləm, ar məs njegelgodo neelé nai dɔ sɪjeɛ'g el ləm tɔ. Mbata i, Njesigəneɛ lé i ya ra né to gə məəi ndigi.

¹⁵Bèe ɓa deɛ d'un Junas d'ilá dan baa-boo'g. Ndá mán baa-boo lé tel to ndiɲ tɔ.

¹⁶Dəwje neelé kaar dee wa dee paɲ ar dee ɓəl Njesigəneɛ, tɔɓəi deɛ d'inja nékinjaməs d'ar Njesigəneɛ ləm, d'un ndu dee d'aree ləm tɔ.

Junas 2

Tamaji ra lə Junas

¹Njesigəneɛ ar kaɲi-boo ree uru Junas mée'g mag ar Junas to mee kaɲi-boo'g neelé ndəa munda dan kàrá gə loondul'g tɔ.

²Junas gə to mee kaɲi'g neelé ra tamaji ta Njesigəneɛ, Ala'g ləa.

³Yeɛ pana: Dan néurti'g ɓa ma m'nɔ m'ɓari-i, Njesigəneɛ Ndá i oo ndum ya. Dan loo'g lə njé gə d'wəi'g lé Ma m'nɔ m'ɓari Ndá i oo ndum ya tɔ.

⁴I undam ilam dan ɓul mán baa-boo gə uru yaɲ'g, Tur lə mán gə tur tumɔ-tumɔ lé Aɲ dɔm sub ləm, Paɲgəm-manje gə mán bèlmje ləi lai dəs dɔm'g ləm tɔ.

⁵Ma m'pana: I tubam ɔsm nɔɲ'g rəw gə raɲg! Nɛ lé bèe kara m'a koo kəi ləi Gə to gə kəmee lé ndɔ gə raɲg ɓəi.

⁶Manje neelé tur dɔm pubug Gə mba kar kəmə ləm godo, Nguru mán neelé tula dɔm yal ləm, Mu manje kara ɓindi nɔ dɔm'g ləm tɔ.

⁷Ma lé m'ndii mán M'aw saar ɲgira mbalje gə naɲg Ar pəgərə tarəwbeeje lə njé gə d'wəi'g lé D'udu dɔm'g saar gə nɔ, Lé bèe kara i Njesigəneɛ Ala ləm lé I am m'unda loo mee bwa'g m'teɛ kəmɓa ya.

⁸Loo gə ndiləm teɛ pərəɲ ndá M'ar məəm olé dɔi-i Njesigəneɛ'g, Tamaji ləm kara aw njal teɛ rɔi'g Mee kəi'g ləi gə to gə kəmee doi lé tɔ.

⁹Deɛ gə d'unda rɔ dee mbɔ-mbɔ rɔ magə-poleje'd gə kari ba lé D'ɔs meekoso lemsé rɔ dee'g rəw.

¹⁰Ma lé m'a kinja nékinjanéməsje ləm, M'a kɔs pa rai ne oiyo ləma, M'a tɔl ta ndukunje ləm gə m'un m'ari lé bém ya ləm tɔ, Mbata Njesigəneɛ ɓa ajim ya.

¹¹Njesigəneɛ ula kaɲi lé ta ndá yeɛ tɔmé Junas ilá dɔ naɲg gə tudu'g tɔ.

Junas 3

Junas ila mber mee ɓee-boo gə Ninibə

¹Njesigəneɛ ula Junas ta gə njekɔm'g gɔl joo pana:

²I ta, aw Ninibə, ɓee-boo gə neelé ndá ula dee taje gə ma m'un ne ndum m'ari lé ya.

- ³Yen nga Junas ìta aw Ninibə gə goo ta gé Njesigəneə pa lé. Ninibə lé to bee-boo gé boi yaə, dəw askəm njaa keneŋ ndo munda ba a teə nganŋee'g bəi.
- ⁴Junas aw mee bee-boo'g neelé njaa keneŋ as ndo kára ndá yeə ɔr ndia gé tar wəl ula dee pana: Nai ndo rɔ-sɔ ba gə mba kar Ninibə tuji pugudu ya.
- ⁵Koso-dəwje gé Ninibə lé d'ɔm mee dee do Ala'g lé ndá deə d'ila mber ta kɔg mee dee boo ləm, deə d'ula kubu-kwa-ndòo rɔ dee'g ləm tɔ, un kudee do dəwje gé tɔg'd saar teə ne do nŋanje gé gɔ gɔ'g tɔ.
- ⁶Ta neelé aw saar oso mbi mbai gé Ninibə'g pad ndá yeə ì do kalimbai'g ləa, ɔr kubu ləa gé boi yul lé rəa'g yə ula kubu-kwa-ndòo rəa'g rəm si ne dan bu'g gə kəmndoo.
- ⁷Yeə ar dee d'ila mber gə torndu mbai ləm, gə kə nŋatɔgje ləa ləm tɔ pana: Maji kar dəw əsé nékul gé to gé maŋg əsé badə kara d'a tɔ né ta dee'g njagm el ləm, d'a kyə dee kar dee d'usɔ né el ləma, d'a kai mán el ləm tɔ.
- ⁸Ne maji kar dee d'ula kubu-kwa-ndòo rɔ dee'g, dəwje ləm, gə daje ləm tɔ kar dee d'ɔr ndu dee gé tar wəl nɔ ne gə kaar gəd rɔ Ala'g lé. Maji kar dəwje kára-kára lai lé d'uba goo néra deeje gé majel ləm, gə goo néra gé kərm-kərm gé ji dee ba ra lé ləm tɔ d'yə.
- ⁹See nə ba gər wa. Banelə Ala a tel gə ndia kar goo takəji ləa yɔr ləm, a kuba oŋg ləa kyə lal kar sí n'tujije ne ləm tɔ.
- ¹⁰Ala oo to gé deə ra togábè ləm, deə tel d'yə goo rəw néra gé majel lə dee ləm tɔ. Togábè ba Ala tel ne gə ndia ar goo takəji gé wɔji do né gé majel gé yeə wɔji-kwɔji ra sə dee lé yɔr ne ləm, yeə ra ne née el ləm tɔ.

Junas 4

- ¹Né neelé taa kəm Junas el ya saar ndá ar oŋg ì səa pu.
- ²Yeə ra tamaji ta Njesigəneə'g nɔ ne təa'g pana: Əi Njesigəneə, see ta neelé to ta gé ma m'pa loo gé ma m'nai ne bee-sim'g bəi el wa. Gelee gé nee ba ma m'ì ne kalaŋ gə mba kaj kaw ne Tarsis gə mbəa. Mbata ma m'gər gao to gé i to Ala gé njekookəmtɔdoo ləm, gə njemeekərjɔl ləm tɔ. I lé oŋg ì səi kalaŋ el ləm, i to baomeemaji ləm tɔ ba i ar takəji ləi gé wɔji do néraje gé majel lé yɔr ne.
- ³Basinè lé aa oo Njesigəneə, m'ra ndòo rɔi'g kari am m'wəi mbata ma lé kwəi ba ma m'ndigi yaə unda kisi kəmba ya.
- ⁴Njesigəneə dəjee pana: Oŋg ra ləi lé see to né gé maji ya wa.
- ⁵Ndá Junas unda loo mee bee-boo'g neelé teə aw si gir bee-boo'g par gé kel bər bèe. Yeə ra kəi-surum sí ndilee'g saar gə mba koo ne né gé a gə teə do bee-boo'g neelé ya tɔ.

⁶Njesigəneḡ Ala ar roḡ uba ḡ ra ndil dɔ Junas'g mba karee si ndilee'g ləm, gə mba kər ne meekɔ mee'g ləm tɔ. Junas ra rɔlel yaḡ mbata lə roḡ neelé tɔ.

⁷Ne bèlè lookàree teḡ gə ndɔ rad lé Ala ar kuru kára ree sɔ ḡgira roḡ neelé aree ndòlé.

⁸Loo gə kàr uba mbḡ ndá Ala ar lel gə nuḡga pid-pid ḡ bər ula ləm, ar kàr kara nuḡga dɔ Junas'g ləm tɔ ndá yeḡ guru naḡ rug. Yeḡ ndiḡga rəa gə yoo pana: Ma lé kwəi ba ma m'ndigi yaḡ unda kisi kəmba tɔ.

⁹Ala dəji Junas pana: See oḡg gə i ra wɔji ne dɔ roḡ neelé i oo gə né gə maji ya wa. Yeḡ tel ilá keneḡ pana: Oḡg gə m'ra lé m'ra gə goo rəbee ya saar a kas yoom.

¹⁰Njesigəneḡ pana: I lé oo kəmtondoo lə roḡ neelé gə i ra kula mbata ləa el ləm, i ba aree tɔg el ləm tɔ. To né gə uba mee til gə kára ba ya ləm, gə wəi mee til gə kára ba ya ləm tɔ.

¹¹Nga ma lé see m'a koo kəmtondoo lə Ninibə, bee-boo gə neelé el wa. Mbata koso-dəwje gə d'isi keneḡ lé d'a dum tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔ dee rɔ-joo (120.000) gə gər dɔ jikɔl dee əsé dɔ jigel dee el ləm, nékulje gə keneḡ kara dum tura ləm tɔ.

Misee

Misee 1

¹Njesigəneə ula Mise, dəw gə Moreset ta mee ndəaje gə Jotam gə Ahas gə Ejekias, to ne mbaije gə Juda lé. To ta gə wəji dɔ Samari gə Jerusalem gə yeə oo gə némɪdi lé.

Njesigəneə gangta dɔ Israəlje'g gə Judaje'g

²Sej koso-dəwje lai lé ooje ta nee! Nanɔ gə dəwje lai gə d'isi keneɔ lé Urje mbi sí gèɔ! Maji kar Njesigəneə Mbaidɔmbaije ɔr ta ila dɔ sí'g Mbaidɔmbaije, yeə gə si mee kəi-mbai'g læa Gə to gə kəmee lé!

³Mbata aa ooje, Njesigəneə ɪ loo-siée'g to tar sab lé Ree njaa séɔ looje gə tar'g læ dɔ nanɔ nee.

⁴Mbalje léə gel gɔlee'g sələlə-sələlə To gə yə-teji léə ne ta pər'g bəe læm, Kəm wəl-looje tə To gə mán ula ne loo gə suru dɔm'g bəe læm tɔ.

⁵Néje lai neelé teə mbata takalje læ Jakobje læm, Gə mbata kaiya ra Israəlje læm tɔ! See dɪ ba gə majel læ Jakobje lé wa. See to Samari el wa. See dɪ ba to dɔ looje gə ndəw læ Judaje lé wa. See to Jerusalem el wa.

⁶M'a kar Samari tel to kɔr mbalje Gə d'wa kugu loo-ndɔ'g bəe læm, M'a karee tel to gə loo-məa-nduú læm tɔ, M'a jura kɔr mbalje læa kəm wəl-loo'g læm, M'a kar gelee gə tum lé to raga ndəgəsə læm tɔ.

⁷Néndajije læa lai gə tɔl dee lé D'a təd dee njigi-njigi læm, Néɔjije læa lai gə minə lé d'a roo læma, M'a tuji magə-poleje læa lai læm tɔ, Néje lai neelé deə mbɔ deə nə'd gə lar kaiya Ndá d'a tel to nékoga-dɔ-ji kaiyaje gə ranɔ ya tɔ.

Nɔ læ njetegginta mbata Jerusalem

⁸Gelee gə nee ba ma Mise M'a nɔ ne gə mán-nɔ kəm'g læm, M'a sii ne mbigi-mbigi læm, M'a njaa ne gɔlm kari ba læm, M'a kɔr ne ndum wəl nɔ ne to gə təl bəe læma, M'a tumə ne ɔgururu-ɔgururu to gə yel miru bəe læm tɔ.

⁹Mbata doo læa lé to doo gə too yaə Aw gə kédé-kédé saar teə Juda læm, Aw saar teə tarəwkɔ'g d læ koso-dəwje læm læma, Aw saar teə Jerusalem læm tɔ.

¹⁰Maji kar sí ilaje mberee mee bəe gə Gat'g el læm, Nɔje mee bəe gə Ako'g el læm tɔ! Maji kar sí síje dan babur'g mee bəe gə Bet-Leapra'g.

¹¹Sej dəw-mee-bəeje gə Sapir lé Maji kar sí dəsje awje kudu sí dum gə rɔkul! Sej gə síje Saanan lé Sej asjekəm kundaje loo teəje el læm, Kəɔndooyoo gə Bet-Hæsel lé ɔg sí loo-kula-dɔ sí keneɔ læm tɔ.

¹²Dəw-mee-bəeje gə Marot'g lé D'unda bala tigi-tigi mba taa ne rɔ deə Mbata némeekɔ gə ɪ rɔ Njesigəneə'g lé Ree saar tarəwkɔ'g d gə Jerusalem.

¹³Sei dāw-mee-beeje gá Lakis lé Maji kar sí taje kundaje gá ngwōd nō pusu-rōje'g lə sí. Sei nja gá njedōr Jerusalem dan kaiya'g dōtar Mbata nēmajel lə Israelje lé D'inga rō sí-sei'g ya.

¹⁴Gelee gá nee ba sei a tije gə njé gá mee bee gá Moreset-Gat ləm, Bee gá Akjib a to nésukəmloo Mbata lə mbaije gá Israel ləm tō.

¹⁵Sei dāw-mee-beeje gá Maresa lé M'a kar sí njedum dō sí gá sigi ləm, Rōnduba lə Israelje a kī kaw saar tee mbuna mbalje gá Adulam'g ləm tō.

¹⁶Maji kar sí ndisaje dō sí ngori-ngori. Mbata lə ngan síje gá sei unda deeje dan kəm sí'g! Ndisaje dō sí ngori-ngori Areeje to asəna gá dō malje bēe Mbata d'isi d'aw sə dee gá bee-bər'd gá əw.

Misee 2

Dəmoŋ kōbee gá ra karee al dō loo lé

¹Meekō a koso dō deē gá laji tor néra gá kori-kori mee dee'g D'wa dō gōlee jəb dō tira-to dee'g! Loo gá loo àr yərərə ndá d'aw ra nēe Loo gá d'om siŋgamoŋ rəa lé ji dee'g tō.

²Deē ra kəmkəi dō ndōje'g ndá Deē taa dō buguru'g ləm, Gə dō kəije'g ndá D'odo néje gá keneŋ dō buguru'g ləm tō. Deē ra né gá kərm-kərm gə dāw gə njemeekəije ləa ləm, Buguree gə nénduba ləa nā'd ləm tō.

³Gelee gá nee ba Njesigəneə pa ne togábè pana: Aa ooje, neē n'laŋi mee neē'g Gə mba kar meekō oso dō ginkoji dāwje'g neelé. Sei a kasje kəm kərje gwōs sí keneŋ el ləm, Sei a kasje kəm kundaje dō sí tar keneŋ el ləm tō Mbata ndəaje neelé a to ndō némeekō ya.

⁴Mee ndəaje'g neelé d'a pata gə goso taji sí ne ləm, D'a kər ndu dee gá tar wəl nō ne sii ne mbigi-mbigi ləm tō. D'a pana: Jeē lai n'tujije pugudu ya! Yeē kai né lə koso-dāwje lə neē ar njé gá raŋg! Di togábè wa. Yeē ɔr né neelé ji neē'g. Yeē kai loo-ndōje lə sí ar njeba lé.

⁵Gelee gá nee ba dāw kára kara gá Mbuna koso-dāwje'g lə Njesigəneə lé A kwōji dō naŋg lé gə kúla el.

⁶Deē pana: A tegginta el. Maji kam m'tegginta mwōji ne dō néje gá bēe lé el! Ta rōkul gá m'pa lé a tee dō neeje'g el!

⁷Sei ngaka Jakob, See sei a paje ta gá togábè wa. See Njesigəneə to njekī kalaŋ Kar mée i səa jugugu wa. See yee gá bēe ba gá nérea wa. See taje ləm lé maji lə dee to keneŋ Mbata lə yeē gá njaa danasur el wa.

⁸Mee ndōje gá kédé lé Sei telje rō sí gá njébaje lə koso-dāwje lə neē bēe: Sei ɔrje kubu gá boi yul gá dō maree'g Rō deē gá d'i loo-rō'g ree dəs gə meekulōm lé.

⁹Sei tubaje denéje lə dāwje lə neē Gá n'unda dee dan kəm neē'g mee kəije'g lə dee ləm, Sei ɔrje rōnduba lə neē Gá to gə nō gá n'ula dō ngan deeje'g lé ləm tō.

- 10**Ije tar awje! Mbata loo neelé ba to gá loo-kwa-rɔ el. Mbata miná læ loo lé Seɿ a kiŋgaje némeekonje keneŋ, To némeekonje gá kədərə yaɿ tɔ.
- 11**ʔó lé dəw aiŋwɔd goo lel'g læm, Un kudu pa taŋgɔmje læm tɔ pana: Neɿ ndigi tegginta gá wɔji dɔ mán-nduú læm, Gə nékaije gá mi yaɿ læm tɔ! Ndá koso-dəwje d'a koo debee neelé gá njetegginta ya.
- 12**Ɔi Jakobje! M'a mbɔ sí dɔ nɔ'd gə gin sí lai ya. M'a mbɔ ges Israelje dɔ nɔ'd To gá mbɔ ne badje loo-kaar dee'g bɛe læm, To gá koso-nékulje loo-kɔ-mu'g læ dee bɛe læm tɔ, Bɛe ba ndu dəwje a ɓar wəl-wəl keneŋ.
- 13**Yeɿ gá a kɔs kəm loo mbudu teɿ lé A kaw nɔ dee'g. D'a kɔs kəm loo mbudu læm, D'a dəs tarəwkɔg'd læma, D'a teɿ kaw læm tɔ. Mbai læ dee a njaa nɔ dee'g læm, Njesigəneɿ a to njekɔrnɔ dee ya læm tɔ.

Misee 3

Ta gá wa dɔ njékɔrnɔ Israelje

- 1**Ma m'pana: Ooje ta nee, seɿ mbai dɔ ŋgaka Jakobje lé Seɿ njékɔbeeje gá Israel! See to ta læ sí-seɿ ya Gə mba kar sí gərje né gá gə dɔ najee lé el wa.
- 2**Seɿ əjije néra gá maji lé bəɿ-bəɿ Ndá né gá majel ɓa seɿ ndigije, Seɿ tusuje ndar dəwje læm, Seɿ tɔrje dakasrɔ dee dɔ siŋga dee'g læm tɔ.
- 3**Deɿ d'usɔ dakasrɔ koso-dəwje læm læm, Deɿ tusu ndar dee læm, Deɿ təd siŋga dee læma, Deɿ gaŋg dee dana dɔguru-dɔguru To gá nai gá ndiri mee ŋgoro'g bɛe læm To gá da gá d'ɔb gə əb bɛe læm tɔ.
- 4**Yen ŋga d'a nɔ wəl gá rɔ Njesigəneɿ'g, Ne yeɿ a kila dee keneŋ el. Mee ndəa'g neelé yeɿ a kiya rəa kəm dee'g Mbata néraje læ dee gá to keɿi lé.

Kaiya ra njéteggintaje

- 5**Ta gá Njesigəneɿ pa Dɔ njéteggintaje gá d'ar koso-dəwje læ neɿ ndəm lé ɓa nee: Loo gá nésɔ to ŋgaŋ dee'g mba kar deɿ tɔ ndá D'ila mber meekulɔm Ne loo gá nésɔ godo ta dee'g ndá Mber rɔ ɓa d'ila tɔ.
- 6**Gelee gá nee ɓa seɿ a síje ne dan loondul'g ʔó a kooje némidiye el! Seɿ a síje dan loondul gá ndul njudu-njudu'g ʔó a kooje ndərtaje gá wɔji dɔ Njesigəneɿ el! Lookàr a tel to loondul dɔ njéteggintaje'g neelé Asəna gə kàr gá ur naŋg bɛe.
- 7**Rɔkul a dəb dɔ njénékooje'g gə dɔ njésaŋ ndilje'g læm, Deɿ lai d'a si gogəro gə rɔkul læm tɔ Mbata Ala a gə kila dee ta'g el.
- 8**Ne ma lé gə goo ndil Njesigəneɿ ndá Siŋgam to kɔgəɔ-kɔgəɔ, Néra gá gə dɔ najee gə siŋgamon taa rɔm pəl-pəl Gə mba karm m'riba ne dɔ néramajel læ Jakobje læm, Gə kaiya ra Israelje læm tɔ.

Mise pata tuji gá a gə teɿ dɔ Jerusalem'g lé

⁹Ooje ta nee ba, Seï mbai do ñgaka Jakobje ləm, Seï njékoḅeeje gá Israel ləm to lé Seï gá əjije néra gá gá do najee bəi-bəi ləm, Gə arje né gá danasur tel to né gá ndoḅi pɔɔɔɔ ləm to.

¹⁰Seï gá tumje gin bee gá Siḡ gə məs ləm, Gə Jerusalem gə néra gá kori-kori ləm to!

¹¹Njégaḅ-rəwtaje lə dee gaḅ rəwta Mbata lə néndogo-gel ləm, Njékinjanéməsje lə dee ndoo dəwje né Mbata ne k'uga do ji dee ləma, Njéteggintaje lə dee pata néje gá d'a gə ree Taa ne lar ləm to. Deḡ nduna ro dee ro Njesigəneḡ g pa ne pana: See Njesigəneḡ si mbuna neḡje'g el wa. Némeeko kára kara a tibi mbor neḡje el.

¹²Gelee gá nee ba gə mbata lə sí-seï lé ba Siḡ a tel to gá loo-ndo Gá ndo bur-bur ləm, Jerusalem a tel to kər mbalje Gá tos do ḅa'd ləma, Do mbal gá wəji do kəi gá to gə kəmee lé Semee a tel to ne mee kag-kər ləm to.

Misee 4

Beeko lə Njesigəneḡ

¹Mee ndoḅje gá aw ree'g lé. Ndá do mbal gá wəji do kəi lə Njesigəneḡ lé D'a tum ginee do sém mbalje'g, Yee a kḷ dəs dɔdərloo gá tar Ndá koso-dəwje d'a kaḷ kaw keneḅ.

²Ginkoji dəwje gə raḅ bula d'a kaw keneḅ ndá d'a pana: Gá reeje ar sí j'awje do mbal'g lə Njesigəneḡ ləm, Gə j'awje mee kəi'g lə Ala lə Jakob ləm to Gə mba karee ndoo sí kar sí njaaje kila-rəwje'g ləa. Mbata godndu a kḷ Siḡ ləm, Ta lə Njesigəneḡ a kḷ Jerusalem ləm to.

³Yee a to njegaḅ-rəwta do ginkoji dəwje gə raḅ'g ləm, Yee a to nje gaḅ-rəwta mbuna ginkoji dəwje gə raḅ'd Gá to njésiḅgaḅḅje gá d'isi əw ləm to. Kiambasje lə dee lé ba d'a tel kila gá kwɔs-paḅgmje ləm, Niḅga-ndəije lə dee ba d'a tel ra gá marmje ləm to. Ginkoji dəwje gá gel kára d'a kun kiambas Ro ne gə ginkoji gá raḅ el ḅga ləm, D'a ndoo loo-ro gə ḅa el ḅga ləm to.

⁴Deḡ kára-kára lai lé nana kara a si gel kag-nduú'g ləa gə gel kag-kodé'g ləa-ləa ləm, Dəw kára kara gá a kəm bəl do dee'g a godo ləm to, Mbata Njesigəneḡ gá njeboo-néje ba pa bəe.

⁵To gá koso-dəwje lé nana kara ila ḅgonkoloji do magəje ləa-ləa lé Jee ndá j'a kila ḅgonkoloji do Njesigəneḡ, Ala'g lə sí ya Gə ndo sí ndo sí saar-saar gə ḅo.

⁶Njesigəneḡ pana: Mee ndəa'g neelé N'a mbḡ njémədje gá ro neḡ'g ləm, N'a mbḡ deḡ gá n'tuba dee kédé N'ula ne kəm dee ndo lé ləm to.

⁷Njémədje lé n'a kar dee tel to ges deḡ gá nai ləm, Deḡ gá n'tuba dee lé n'a tel dee gá ginkoji dəwje gá njésiḅgaḅḅje ləm to, Njesigəneḡ a koḅee do dee'g do mbal gá Siḡ Un kudee mee ndəa'g neelé saar gə ḅo.

⁸Bèe ba i dɔɔɔi ngam koso-nékulje ləm, Gə dɔɔɔerloo lə bee-boo gə Jerusalem ləm tɔ lé Kɔbee lai gə ləw lé a tel gə rɔi'g, To beeko lə bee-boo gə Jerusalem tɔ.

⁹See gelee ban ba basinè seɔ ɔrje ndu sí gə tar wəl nɔje ne wa. See mbai lə sí əsé njekwɔji sí takəmkàrje godo ba Seɔ tumaje ne rɔ sí asəna gə dené gə ndoo tée bèe wa.

¹⁰Seɔ gə Jerusalem, maji kar sí ooje kɔ né ləm, Gə tumaje ngururu-ngururu To gə dené gə ndoo tée bèe ləm tɔ! Mbata basinè lé seɔ a kundaje loo mee bee-boo'g teeje Ndá a kaw síje wala, Tɔbɔi seɔ a kawje saar teeje Babilɔn. Lée neelé ba d'a kɔr sí kila sí tar keneɔ ləm, Lée neelé ba Njesigəneɔ a kɔr sí ji njébaɔje'g lə sí kɔm sí tar ləm tɔ.

¹¹Basinè lé ginkoji dəwje gə ranɔ Mbɔ nɔ gə mba rɔ sə sí mbɔ. Deɔ pana: Maji kar dee d'ula sul dɔ sí'g ləm, Maji kar kəm neɔje oo tuji lə Jerusalem ləm tɔ!

¹²Ne deɔ gər takɔji lə Njesigəneɔ el ləm, Deɔ gər néje gə yee wɔji mée'g el ləma, Deɔ gər to gə yee ba mbɔ dee dɔ nɔ'd Asəna gə kó gə to loo-kundá'g bèe el ləm tɔ.

¹³Seɔje gə Jerusalem lé, jje ta tuba deeje nanɔ! N'a ra gajɔ sí gə larndul ləm, Gə nɔgo gɔl sí gə larkas ləm tɔ. Ndá seɔ a rəɔje dɔ ginkoji dəwje gə ranɔ nanɔ. Seɔ a kundaje némajije lə dee gə kəmee Kar Njesigəneɔ ləm, Gə nébaɔje lə dee gə nébanrɔ Kar Mbai dɔ nanɔ bura ya ləm tɔ.

¹⁴Basinè, seɔje gə Jerusalem, mbɔje njérɔje lə sí dɔ nɔ'd Mbata d'ajɔ dɔ sí sub gə rɔ mbɔ, Deɔ kunda kwɔji njegaɔ-rəwta lə Israelje gə kag-tɔs tɔ.

Misee 5

Betlehem, bee-koji mbai gə njekaji dəwje lé

¹I Betlehem, Eprata, I to ngon bee gə lam ba mbuna ngan-beeje gə Juda ya, Ne yee gə a kɔ dəwje ləm gə Israel lé A kɔ rɔi'g ya. Gin koji ləa to gə kédé par-par ləm, To gə mee ndəaje gə kédé gə dɔtar ləm tɔ.

²Gelee gə nee ba yee a kuba dee ne kyɔ dee Saar kar yee gə a gə koji ngon lé A kojee ya ləm, Saar kar ges ngakeaje gə nai lé D'a tel ree kinga ne Israelje ləm tɔ.

³Yee a kɔ ta ndá A kul badə-kosoje ləa gə siɔgamɔɔ lə Njesigəneɔ ləm, Gə rɔnduba lə ri Njesigəneɔ, Ala ləa ləm tɔ! D'a kinga loo-si dee gə d'a si ne gə meekulɔm, Mbata d'a kula rɔnduba dəa'g saar kɔr rudu nanɔ nee njal.

⁴To yee nja ba a ree gə meekulɔm. Loo gə dəw gə Asiri a ree mee bee'g lə sí ləm, A kandə mee kəi-mbaije'g lə sí ləm tɔ ndá J'a rɔ səa gə njékulbadje siri ləm, Gə njékaa dɔ koso-dəwje jinaijoo ləm tɔ.

⁵Deeje neelé d'a kɔ guburu bee gə Asiri Gə bee gə Nimrɔd gə kiambas. Togəbè ba yee a taa sí ne ji dəw gə Asiri, Loo gə yee a ree mee bee'g lə sí ləm, A kila gɔlee dɔ nanɔ'd lə sí ləm tɔ.

⁶Ges Jakobje d'a nai mbuna koso-dəwje gá bula digi-digi'g To gá mán-tàl gá ì rɔ Njesigəneə'g ləm, To gá mán-tàl gá wa dɔ muje'g bèe ləm tɔ, Gá gelee ì rɔ dəwje'g el ləm, Gá gəd rəa dɔ dəwje'g el ləm tɔ.

⁷Ges Jakobje d'a nai mbuna ginkoji dəwje gá bula digi-digi'g Asəna gə toboj gá aar mbuna daje gá mee kag-kər'g bèe ləm, Asəna gə ŋgon toboj gá aar mbuna koso-ŋgan badje'g bèe ləm tɔ. Loo gá yee dəs mba kaw ndá Yee tuba dee naŋg ləm, Yee ti dee mbidi-mbidi ləm tɔ Ar dəw gá njetaa dɔ dee godo.

⁸Maji kari un jii rɔ ne gə njékomə seije ləm, Maji kar deɛ lai gá to njébaje lai d'udu guduru ləm tɔ.

⁹Njesigəneə pana: Mee ndəa'g neelé N'a kar kundaje læ sí d'udu guduru ləm, N'a tuji pusu-rɔje læ sí ləm tɔ.

¹⁰N'a kar bee-booje Gá to mee bee'g læ sí tuji pugudu ləm, N'a tɔs kəi-kaar-kəgərɔje læ sí lai tila ləm tɔ.

¹¹N'a kar nésukəmlooje gá to ji sí'g tuji ləm, Njətən kérémeje kara d'a godo ləm tɔ.

¹²N'a kar magəje gə néndajije Godo mbuna sí'g ləm, Sej a kundaje barmba nɔ né'd Gá sej raje gə ji sí lé el ŋga ləm tɔ,

¹³N'a kar magə-Astartéje godo mbuna sí'g ləm, N'a tuji bee-booje læ sí ləm tɔ.

¹⁴N'a dal bə læ neɛ gə oŋg gə meekj jugugu Dɔ ginkoji dəwje gə raŋg gá to mbim-oo-ta-elje lé.

Misee 6

Njesigəneə ila ta dɔ koso-dəwje'g læa

¹Ooje ta gá Njesigəneə pa ba nee: Maji kam m'ita, M'aw m'ɔr ta nɔ mbalje'g ləm, M'ar dɔdərlooje d'oo ndum ləm tɔ!

²Sej mbalje ləm gə gin naŋgje gá ŋgəŋgje ŋgəŋ-ŋgəŋ lé Maji kar sí ooje ta gá Njesigəneə pa. Mbata Njesigəneə aw gə koso-dəwje læa gə ta ləm, Yee ndigi dəji Israelje gel néra dee ləm tɔ.

³Yee pana: Sej koso-dəwje ləm lé, See di ba m'ra sə sí wa. See né gá m'ar sí daoje ne to di wa. Ilamje keneŋ ba!

⁴See to mbata kar gá m'ar sí undaje loo mee bee gá Ejiptə teeje lé wa. See to mbata kər gá m'ɔr sí bee-bər'g m'ɔm sí tar ləm Gə kula gá m'ula Moyis gə Aarɔ gə Mari M'ar dee d'aw nɔ sí'g lé wa.

⁵Ɔi sej dəwje ləm, arje mee sí olé dɔ né gá Balak, Mbai gá Moab wɔji gə mba ra ləm, Gə ta gá Balaam, ŋgolə Beɔr ilá keneŋ ləm tɔ. Arje mee sí olé dɔ né gá tee dɔ sí'g Un kudee bee gá Sitim saar tee ne Gilgal Gə mba kar sí gərje ne némajije gá Njesigəneə ra lé.

Né gá Njesigəneə ndigi kiŋga rɔ dəwje'g lé

⁶See di ba m'a ra mba kaar ne no Njesigonea'g lam, Ga mba kula ne dom nang no Ala ga Njekurdooloo'g le lam to wa. See m'a kaw kaar nea'g Ga nekinjanemasje ga ka roo lam, Ga ngan mangje ga ra lab dee kara-kara lam to wa.

⁷See bal badje ga bula digi-digi lam, Ga ubu ga ula kengon-kengon lam to le A taa kam Njesigonea wa. See m'a kun ngondorm kuga ne do kal ga m'al do godnduje lam, Ga ngan meemje kuga ne do kaiya lam lam to wa.

⁸I daw le d'ulai ne ga maji ga waji doi Ga ne ga Njesigonea ndigi kinga roi'g to: To mba kari ra ne ga to ga do najee lam, Ga unda meekorjol dan kami'g lama, Ga njaa ga Ala lai ga ngonkoji lam to.

Njesigonea ar bo nengom ga nera ga karm-karm as ta debee'g

⁹Ndu Njesigonea bar dan bee-boo'g, Ye ga to njekamkar nda a bal ria. Maji kar si ooje ta la ndai lam, ga ye ga njekunda si lam to.

¹⁰See nebaoje ga to keji lam, Ga nekwaji-ne ga as el Ga a kar nendol oso do loo'g lam to le To mee kai'g la njemeeyer ya bai wa.

¹¹Nekwaji-kwai la ne ga ga goo rabee el lam, Ga kwai la ne ga ga ngom ga to mee bol'g lam to le See taree a lal kwa do njea wa.

¹²Baoje ga mee bee'g neele nera ga karm-karm ba taa roo dee pal-pal lam, Daw-mee-beeje le tangom ba oji na ta dee'g lama, Ndu dee tee ga ta sukamloo lam to.

¹³Gelee ga nee ba n'a kunda si ne ga nekamndoo lam, N'a tuji si ne mbata la kaiyaje la si lam to.

¹⁴Sei a soje ne ya ne a ndanje el, Nda bo a tol si ya mee si'g ya tba. Sei a ngamje ne ya ne a kajije ne el, Ne ga sei a ga kajije ne ro si le N'a taa ga kiambas.

¹⁵Sei a dubuje ko ya Ne a kinjaje daa el lam, Sei a kasje ubu kandə koiyo ya Ne a ndemje ubee el lama, Sei a mbulaje kandə nduu ya Ne a kaije manee el lam to.

¹⁶Sei ndolje goo nejibeje la Omri lam, Ga neraje la njemeekaije la Akab lama, Sei njaaje goo ta kwaji kamkarje'g la dee lam to. Gelee ga nee ba m'a kya si ne dan tuji'g lam, M'a kar daw-mee-beeje la si Tel to ne nekogo la dawje lam to.

Misee 7

Ta no la njetegginta

¹Meeko oso dom'g! Mbata ma m'to m'asena ga daw Ga aw mba kinja kandə kag najkuli bee lam, M'to m'asena ga njekaw buru tor kandə nduu'g bee lam to: Neburu ga ka so le godo lam, Kandə kode ga dongor ga meem ndigi le godo lam to.

²Daw ga njemeemaji godo mee bee'g lam, Daw ga njera nedanasur godo mbuna dawje'g lam to, Dee lai d'um loo ga mba kila mas, Ar nana kara iya gum ga mba kwa ne ngoke.

- ³Ji dee adə lam-lam gə mba ra ne némajel, Mbaije gə njégaŋ-rəwtaje dəji néndogo-gel Ba gə mba ra ne né gə maji ləm, Dəwje gə boi lé riba də mal nékiŋga Gə ra dee ŋgwɔd-ŋgwɔd ləm tɔ, Yee ba d'om ne ŋa'd térééré də néra dee'g.
- ⁴Dəw gə maji ur də dee'g mbuna dee'g lé To asəna gə kun pɔrɔɔ bée ləm, Dəw gə danasur ur də dee'g lé Majel ur də kun'g ləm tɔ. Ndɔ gə bɔ néra sí a kɔs ta sí'g Gə njéteggintaje lə sí d'ila mberee lé nai dəb ba ŋga. Yee gə bée ba seɪ lai mee sí to ne kəgəgə mbə.
- ⁵Maji kar sí omje mee sí də baokuraje'g lə sí el ləm, Ɔsjeta də njékɔda sí dan kəm dee'gje el ləm tɔ. Dee gə seɪ sə deeje toje mee kəi'g lé Maji kar sí ŋgəmje ta sí nɔ dee'g.
- ⁶Mbata ŋgon gə diŋgam ula sul də bɔbeeje'g ləm, Ŋgon gə dené ɔs ta lə keaje rəw ləm, Njeməm gə dené ɔs ta lə məmeeje gə dené rəw ləma, Njémeekeɪje kara to njébjaje lə njekəi ləm tɔ.
- ⁷Ma ndá m'a tel kəm par gə rɔ Njesigəneə'g ləm, M'a kunda məəm yel gə də Ala gə to njekajim ləm tɔ, Ala ləm a koo ndum ya.

Meekundayel gə tamaji lə koso-dəwje

- ⁸Seɪ njébjaje lə sí lé, maji kar sí alje rɔ sí Wɔjije ne də síjeɛ el Mbata jee j'oso ya Ne j'a kije ta bəi. Bó lé j'isi dan loondul'g kara Njesigəneə a to lookàr lə sí bəi.
- ⁹Jee j'waje mee sí mbidi n'tije də oŋg'd lə Njesigəneə Mbata jee n'raje kaiya j'ɔsje ne ta ləa rəw ya, Saar loo gə yee a koso gel sí'g Kɔr ne ta lə sí gə goo rəbee lé Yee a kɔr nɔ sí tee sə sí dan lookàr'g ləa Ndá j'a kooje néra gə gə də najee ləa.
- ¹⁰Njébjaje lə sí lé d'a kée ndá Rɔkul a dəb də dee'g, Dee gə dəji sí pana: See Ala lə sí gə Njesigəneə lé si ra bəi wa lé, Loo gə d'a mbula dee naŋg gə gɔl dee to gə bɔrɔ gə kila-rəwje'g bée ndá Kəm sí a koo dee gə rɔlel ba.
- ¹¹Ndɔ gə d'a tel kunda ndògo-bɔrɔje lə sí gogo ndá Mee ndəa'g neelé d'a kila kəm-rəw-nimje lə sí də maree'g.
- ¹²Mee ndəa'g neelé ŋgakɔ síje d'a tel ree rɔ sí'g, D'a kɪ Asiri gə bee-booje gə Ejiptə ləm, Un kudée Ejiptə saar tee ne ta baa'g ləm, Un kudée ta baa-boo gə kára saar tee ne baa-boo gə raŋg'd ləma, Un kudée də mbal gə kára saar tee ne də mbal'd gə raŋg'd ləm tɔ.
- ¹³Ges bee gə nai lé a tel to dɔdilaloo Mbata dəwje gə d'isi keneŋ Mbata lə kandə néra gə yèr lə dee lé.
- ¹⁴Maji kari ul koso-dəwje ləi gə kag gə dɔgu ləi, Dee gə to koso-nékulje gə to nékaj lé Dee gə d'isi gə kar dee ba dan mee kag-kɔr gə Karmel! Maji kar dee tel d'ɔ mu gə Basan gə Galaad To gə d'ɔ ne kédé bée ya.
- ¹⁵N'a kar sí ooje némɔrije To gə mee ndəa gə kédé gə seɪ undaje ne loo mee bee gə Ejiptə teeje lé.

16Ginkoji dɔwje gɛ raŋg d'a koo ndá Rɔkul a dɔb dɔ dee'g Gɛ dɔ nésiŋgamonje'g lɛ deɛ lai, D'a kwa ta dee sud si ta dee mundu lɛm, Mbi dee a kudu jig-jig lɛm tɔ.

17D'a munu nduji naŋg to gɛ li bèe lɛm, To gɛ néje gɛ d'ag naŋg gɛ ta mee dee bèe lɛm tɔ: D'a kɪ kɛi-kaar-kɔgɔrɔje'g lɛ dee Kunda loo teɛ gɛ kɛm bɛl lɛm tɔ, D'a bɛl kunda bala tigi-tigi nɔ Njesigəneɛ, Ala'g lɛ sí lɛm, D'a bɛl sí lɛm tɔ.

18See Ala gɛ raŋg gɛ njekar mée oso lemsé dɔ néra gɛ kori-kori'g lɛm, Gɛ njekar mée wɛi dɔ kaiyaje'g Le ges dɔwje gɛ to nékeɛje lɛm tɔ lé ba ra wa. Yeɛ ŋgɛm oŋg lɛa saar-saar gɛ nɔ el Mbata meekoso lemsé ba taa kəmee ya.

19Mée a kaw taj-taj gɛ mbata lɛ sí ya bɛi lɛm, Yeɛ a tuba néra kori-korije lɛ sí gɛ gɔlee lɛm tɔ. I a kɔm kaiyaje lɛ sí lai gel baa-boo-kad'g.

20I a riba dɔ meenda londonɔ lɛi kar Jakob lɛm Gɛ dɔ meenoji lɛi kar Abrakam lɛm tɔ To gɛ i man ne rɔi ar bɔ síje-je kédé gɛ lɛw lé ya tɔ.

Nahum

Nahum 1

Ong læ Njesigəneə to do bee gá Ninibə

- ¹ Maktub ném̄idi gá to ndərta gá wəji do bee gá Ninibə gá Nahum, dəw gá Elkos oo lé.
- ² Njesigəneə to Ala gá kəmee ə̄i do dəwje'g læa læm, Yee to njedalbə læm tɔ, Njesigəneə to njedalbə, Ong taa mée pəl-pəl, Njesigəneə dal bə gə njékomə səaje læm, Yee ar mée aw biri-biri do njébjəje'g læa læm tɔ.
- ³ Njesigəneə lé to njekar ong ɿ səa kalaŋ el, Yee to Bao-siŋgamon: Dəw gá njera némajel lé Yee a lal kar bə nérea ɔs təa'g el. Njesigəneə njaa dan kə ndi'g læm, Gə dan lel-mal'g læm tɔ. Ndije gá pélé dara lé to kor gá ɿ tor gɔlee'g.
- ⁴ Yee ɿ gə baa-boo-kad aree tudu kurum-kurum læm, Yee ar mán baaje lai d'yi tə-tə læm tɔ. Do mbalje gá Basan gə Karmel lé d'wəi mbugu-mbugu læm, Puduje gá Libə gə ɿ læm tɔ.
- ⁵ Mbalje yə bugu-bugu neə'g læm, Dɔdərlooje læng təji-təji læm tɔ: Nanɣ kara ula déréré-dèrèrè neə'g læm, Do nanɣ gə dəwje lai gá d'isi keneŋ læm tɔ.
- ⁶ See nə ba a kaar gəs nɔ ong'd læa wa. See nə ba a kaar tar nɔ ong'd læa gá nunɣa kəd-kəd'g lé wa. Ong læa ɔm do loo'g to gá pər bəe. Yee ba ar biri mbalje d'yiri njigi-njigi neə'g.
- ⁷ Njesigəneə to njemaji dum. Yee to loo-kiya-rɔ pé ndɔ néurti'g. Deɣ gá d'ɔm mee dee dəa'g lé yee aa do dee kər-kər.
- ⁸ Ne paŋgəm mán gá turu tumə-tumə lé ba Yee a tuji ne loo neelé pugudu. Tɔbəi yee a tuba njébjəje læa Saar kəm dee dan loo gá ndul njudu-njudu'g.
- ⁹ See ta dī ba seɿ læjije mee sí'g Mba kɔs ne Njesigəneə rəw wa. To yee nja tuji loo pugudu-pugudu. Néurti lé a tee gɔl joo el.
- ¹⁰ Mbata deɣ to d'asəna gə kunje gá d'ula nə'd siŋ-siŋ læm, To d'asəna gə dəwje gá kido tɔl dee læm tɔ Ndá pər a roo dee dula-dula To gá mu gá tudu kurum-kurum bəe.
- ¹¹ Yee gá læji tor né gá majel Mba kɔs ne Njesigəneə rəw læm, Yee gá wəji némeeyərje mée'g gə mba ra læm tɔ lé
- ɿ rɔi'g ya.
- ¹² Njesigəneə pa togəbè pana: Bó lé siŋga dee to yaə læm, Bula læ dee as lée'g béréré læm tɔ kara D'a kwa dee rəw-rəw kar dee sané pá. Ma m'ula kəm sí-seɿ ndòo ya ba Ne m'a kula kəm sí ndòo gogo el ŋga.
- ¹³ Basinè m'a tuji néməmənə læa gá to gwɔs sí'g læm, M'a gaŋɣ kulaje gá tɔ sí ne mbidi-mbidi læm tɔ.

14 Aa ooje, né gá Njesigəneḡ un ne ndia wəji ne dɔ sí-sej gá Ninibə ba nee: Sej a kingaje ḡgaka síje gá ri sí a ɓar ne dɔ dee'g nda el, N'a tər néndajije gá sej tɔl deeje ləm, gə lèje ləm tɔ Mee kəi-magə'd lə sí, N'a gəl bwa-dubu sí mbata sej toje dəwje gá gə mɪdɛ ba.

Nahum 2

Némɪdi gá wəji dɔ tuji lə bee gá Ninibə lé

1 Aa ooje, njekaiḡkula gá ila mber meeləm lé ba Kaa gɔlee ɓar dɔ mbal'g kən! Sej gá Juda lé maji kar sí raje najje lə sí ləm, Tɔlje ne ta ndukunje lə sí bém ləm tɔ! Mbata njemeeyèr a dəs mbuna sí'g el ḡga. Yeḡ udu guduru ya.

2 Njetujiloo aw gə mba komḡ sə sí. Maji kar sí aaje dɔ kəi-kaar-kəgəɔ lə sí kər-kər! ɔmje minḡ wur sí'g goje ne loo soo-soo ooje! Waje rɔ sí kəgəɔ.

3 Mbata Njesigəneḡ tel gə rənduba ula dɔ ḡgaka Jakobje'g gogo ləm, Yeḡ tel gə rənduba ula dɔ ḡgaka Israelje'g ləm tɔ. Mbata gayim-dəwje d'unda dee banrɔ ləm, Tuji kag-nduúje lə dee ləm tɔ.

4 Dərje gá njeboo-néje lə dee lé kas ləm, Njérɔje d'ula kubu gá kas njir-njir rɔ dee'g ləm tɔ. Pusu-rɔje gá ra gə larndul lé ndɔj lɛd-lɛd Mee ndɔ gá yeḡ wəji njang gə mba rɔ ne ləm, Deḡ d'wa niḡga-ndəije tar ləm tɔ.

5 Deḡ d'ai gə pusu-rɔje lé gə rəwje ləm, D'aw yo gá nee ndaa-looje'g ləm tɔ, Loo gá oo dee ndá a pana: To pərnḡelje, Deḡ d'ai to gá ndi gá tel bée.

6 Yeḡ ar méé olé dɔ bao-siḡgamonje'g ləa Nɛ deḡ d'unda ndolè rəw-kaw dee'g, Deḡ d'ɔs rɔ dee ɓad gá kaar ndògo-bɔrɔ'g ləm, Deḡ d'wa dɔ gəl rɔ dee mba kai ne bada dɔ bee'g ləm tɔ.

7 Léegəneeya d'ɔs tarəwje gá aw gá baa-booje'g lé təd Ar dee to tag ləm, Kəi-mbai kara jura naḡ ləm tɔ.

8 Deḡ ra né mbḡ, Deḡ tər né rəa'g d'yḡ kudee dum d'wa d'aw səa ləm, Kuraje ləa gá dené tumḡ ḡgururu-ḡgururu to gá dərje bée ləma Kunda ne kaar dee ləm tɔ.

9 Ninibə lé kédé to asəna gə duu-mán gá mán aar keneḡ bée Nɛ aa oo, manje d'yi tə-tə. Deḡ pana: Aarje naḡ, aarje naḡ!... Nɛ dəw kára kara ɔm rəd el.

10 Maji kar sí undaje larnda gə larlɔr gá nébanrɔ! Mbata nébaoje gá ɔs dɔ maree-maree to keneḡ ləm, Nébaoje gá ra gə néje gá gad dee to yaḡ Gə gel dee gel dee lé to keneḡ ləm tɔ.

11 D'unda nébanrɔ ləm, deḡ tuji néje pugudu ləma, d'wa rəw-rəw ləm tɔ. Meḡ dəwje ila kas bilim ləm, Nḡ kəji dee unda ndolé ləm, Deḡ d'unda bala tig-tig ləma, Kəm dee tel wagəsa gə kəm ɓəl ləm tɔ.

Ninibə to asəna gə toboj gá dum dəa bée

¹²Bee-boo gá to asəna gə loo-to toboj to ra wa, Gə loo-sə-né lə ŋgan tobojje ləma, Gə loo gá toboj, gə kə toboj, gə ŋganeje d'aw keneŋ Gə ar dəw kára kara gá njekar dee bəl godo ləm tɔ lé See to ra wa.

¹³Toboj lé tɔ da tɔlee gaŋgee mbidi-mbidi mbata lə ŋganeje ləm, Gə mbata lə kə tobojje ləm tɔ. Yee ɔm nékwaje ləa duu loo-tée'g aree rusu tub-tub tɔ.

¹⁴Njesigəneə gá njeboo-néje lé pana: Aa ooje, neə n'aw sə sí gə ta, N'a roo pusu-rɔje lə sí kar sa dee uba ŋgɔg-ŋgɔg ləm, N'a kar kiambas gaŋg ŋgan tobojje lə sí ləm, N'a kər nékwaje lə sí gá to mee bee'g lé ləma, D'a koo ndu njékaɪkulaje lə sí gogo el ŋga ləm tɔ.

Nahum 3

Tuji-boo a koso dɔ bee-boo gá Ninibə'g

¹Meekɔ a koso dɔ bee-boo gá njékila məsje d'isi keneŋ ləm, Gə njétəŋgɔmje gə njéra né kərm-kərmje taa loo keneŋ pəl-pəl ləma, Gə deə gá d'ya goo gayim lə dee el ləm tɔ.

²Aa ooje, kaa ndəi gə kaa gəl pusu-rɔje gə kaa gəl kundaje Bar keneŋ ləm, Kaa pusu-rɔje gá nduburu lé kara bar keneŋ ləm tɔ.

³Njérɔ gə kundaje d'aw kalaŋ ləm, Kiambasje lə dee kel pəji-pəji ləma, Niŋga-ndəije lə dee ndɔj pəl-pəl ləm tɔ. Koso-njérɔje gá bula digi-digi d'ingə doo ləm, Nin dee to naŋg rib-rib ləm, D'wəi gá kédé-kédé ləma, Deə toso dɔ yoo nə'g ləm tɔ.

Rɔkul dɔb dɔ Ninibə'g

⁴To mbata boo-nérəje lə Ninibəje Gá to asəna gə néra kaiya-denéje Gá ra rɔ dee mədə ləm, ra goso su ne kəm loo ləm, Gá ndogo ne ginkoji dəwje gə raŋg gə nérakaiyaje lə dee ləma, Ndogo koso-dəwje gə nésukəmlɔje lə dee ləm tɔ.

⁵Njesigəneə gá njeboo-néje lé pana: Aa ooje, neə n'aw sə sí gə ta. N'a tusu kubuje lə sí rɔ sí'g saar teə ne kəm sí gá tar ləm, N'a kar ginkoji dəwje gə raŋg d'oo meembaa sí ləma, N'a kar beekoje d'oo rɔkul lə sí ləm tɔ.

⁶N'a kəm néje gá minə dɔ sí'g Mba kar sí tel toje ne né gá to keji ləm, N'a kar sí tel toje némbɔ kəm sɔmɔmɔ dɔ'g ləm tɔ.

⁷Deə lai gá d'a koo sí lé D'a kaɪ kunda rɔ dee ŋgərəŋ pana: Ninibə lé tuji pugudu mbə! See nə ba a nɔ neə wa. See loo gá ra ba n'a saŋg njégɔl meə síje keneŋ wa.

Né gá teə dɔ bee gá No-Amɔ lé a teə dɔ bee gá Ninibə'g tɔ

⁸I bee gá Ninibə lé see i to maji ur dɔ bee gá No-Amɔ Gá to mbuna baa-booje'g dana bab ləm, Ar manje d'aj dəa sub ləma, Ar baa-boo-kad ba gá loo-kɔn-rɔ ləa gə ndògo ləa ləm tɔ lé wa.

⁹Etiopije gə Ejiptəje gá bula digi-digi ba to gá gin siŋgá ləm, Putje gə Libije to gá njéla səaje ləm tɔ.

10Lée togábè kara dāw-mee-beeje gá keneṅ d'aw sà dee bee-bər'g ləm, Nganeeje kara kunda dee vaga-vaga təl dee tɔ-rəwje'g lai ləm, Deḡ ra né asəna gə tée dɔ dəwje gá boo'd ge keneṅ ləma, Mbaije lə dee kara deḡ tɔ dee gə kúla larje ləm tɔ.

11Sej gá Ninibə ya kara némeekɔ a ra sí to gá kido bèe Kar sí iyaje ne rɔ sí ləm, Sej ya kara a saṅje njɔloo kula dɔ sí keneṅ Taaje ne rɔ sí ji njébaje'g lə sí ləm tɔ.

Ninibəje d'askəm kaar gəs el

12Kəi-kaar-kɔgərɔje lə sí lai To d'asəna gə kag-kodéje gá kandə dee gá dɔtar kas bèe, Loo gá yə dee ndá Kandə dee gəj wududu ta dəw gá ndigi sɔ dee'g.

13Aa ooje, koso-dəwje lə sí to d'asəna gə denéje gá mee bee'g lə sí ləm, Tarəwkɔgje lə bee lə sí teḡ to tag bədəṅ nɔ njébaje'g lə sí ləma, Pər roo pəgərə tarəwje lə sí ləm tɔ.

14Sej Ninibəje lé maji kar sí toje mán mbata d'a gə gugu dɔ sí sub gə rɔ! Waje dɔ gəl kəi-kaar-kɔgərɔje lə sí ləm, Urje bɔrɔ, mbɔjje ɔji ləma, Nɔgaje dərɔgelje ləm tɔ!

15Nɛ lé neelé ba pər a roo sí keneṅ ləm, Kiambas a tuji sí pugudu ləma, A tuji sí to gá beedéje bèe ləm tɔ. Maji kar sí toje dɔ nɔ'd rib-rib to gá ndirikərje bèe ləm, Toje dɔ nɔ'd rib-rib to gá beedéje bèe ləm tɔ!

16Njérab-néndogoje lə sí bula d'unda kérémeje bèe ləm, Deḡ to d'asəna gə beedéje gá nar bag d'j d'aw bèe ləm tɔ.

17Dəwje lə sí gá boo to d'asəna gə beedéje bèe ləm, Mbaije lə sí kara to d'asəna gə beedéje gá bula digi-digi Gá to dɔ ṅgalaṅje'g loo gá kul ɔ bèe ləm tɔ. Loo gá kàr teḡ ndá deḡ d'j d'aw Nɛ dəw oo loo gá d'j d'aw gá keneṅ el.

Tuji-boo gá loo gɔlee godo

18I mbai gá Asiri, njékul dəwje ləi lé tobi, Bao-rɔje ləi d'wa rɔ dee, Koso-dəwje ləi sané nɔ dɔ mbalje'g Ndá dəw kára kara gá njembɔ dee dɔ nɔ'd godo.

19Kumɔ gá a kar ta doo ləi ər kəmsə lé godo, Doo ləi to doo gá as yoo. Deḡ lai gá d'a koo ta ləi D'a kunda ji dee rag-rag dɔi'g, Mbata see nɔ ba némeeyèr ləi lal kɔrɔ rəa wa.

Habakuk

Habakuk 1

¹Ndërta gé Njesigəneə riba dəa ar Habakuk, njetegginta oo lé.

Habakuk nɔ mbata dəwje gé d'ɔr kəm ta gə goo rəbee el lé

²Ɔi Njesigəneə, see ndɔ gé ra ba a koo ta ləm wa. M'ra ne wəl gé rɔi'g Nε i oo ta ləm el. M'ra né wəl mbata néraje gé kərm-kərm gé m'isi danee'g Nε i la səm el.

³See gelee ban ba i am m'oo néra kori-kori ləm, I kara aa né gé gə dɔ najee el lé gé kaa ya bèe wa. See gelee ban ba kula kəm loo ndòo Gə néra gé kərm-kərm ba to nɔm'g bèe wa. Ta kəl nɔ gə ta tɔ-nɔ ba to keneɲ.

⁴Bèe ba godndu lé siŋgá godo ne ləm, Rəwta-gaŋg kara kul ne kwɔji-kwɔji ləm tɔ, Mbata njemeeyèr lé dum dɔ njera nédana ləm, Njégaŋ-rəwtaje gaŋg ne ta gə goo rəbee el ləm tɔ.

Ta kila'g lə Njesigəneə

⁵Maji kar sí ilaje kəm sí dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g oo deeje, Arje kaar sí wa sí paj ləm, arje bəl unda sí badə gaŋg sí ləm tɔ! Mbata mee ndɔje gé sije kəmba'g lé né gé to bəl a dəs ya. Bó lé dəw ɔr gée ar sí kara seɔ a kəmje mee sí dɔ'g el.

⁶Aa ooje, n'a gə kɔs Kaldeje bɔɔ-bɔɔ Deɛ lé to koso-dəwje gé to njéogje gə njémeeki juguguje ləm, Deɛ d'unda tad bee gə dɔ naŋg dana gaŋg Gə mba kaw taa loo-sije gé to kə dee-dee el lé ləm tɔ.

⁷Deɛ to bəl kədm-kədm ar dəwje bəl dee ne ləm, Deɛ ti rɔ dee d'wɔji ne dɔ né gé kəm kar dee ra ləma, D'wɔji ne loo-boo lə dee ləm tɔ.

⁸Kundaje lə dee d'aiŋgwɔd kalaŋ d'unda daje gé tana gə da-kàgje bèe ləm, Deɛ d'ila riŋga d'unda jagmjərje gé kàrkemetag bèe ləma, Njérɔ gə kundaje lə dee ti rɔ dee D'aw ne kəm dee gé kédé-kédé ləm tɔ. Njérɔ gə kundaje lə dee lé d'ɔw ba ree ləm, Deɛ d'aw gə tɔg dee to gé niŋgatədə Gə nar gə bagee dəb dɔ nékwa'g ləa bèe ləm tɔ.

⁹Bao-rɔje neelé ree mba kula rɔ dee mbiriri loo kodo nébanrɔ'g, Kəm dee ɔs loo pal-pal gé kédé ləm, Deɛ d'wa bərje bula Mbɔ dee dɔ nɔ'd to gé nagəra bèe ləm tɔ.

¹⁰Deɛ d'ula sul dɔ mbaije'g ləm, D'oo dəwje gé boo lé gé nékogo ləm tɔ, Deɛ kogo dɔ kəi-kaar-kɔgərɔje'g lai lé D'oo gé né el ləm, Deɛ d'uba dɔndalje taa dee ne ləm tɔ,

¹¹Deɛ dəs kalaŋ to gé lel-mal bèe ləm, Deɛ njaa kəm dee gé kédé d'ar ta wa dɔ dee ləm tɔ. Deɛ d'oo Siŋgamoŋ lə dee-dee nja ba gé magə lə dee ya.

Habakuk nɔ rɔ Njesigəneə'g ya bəi

¹²Njesigəneə, Ala ləm, i njerɔkunda ləm, See i ba sí keneɲ kédé par-par lé el wa. Jee j'a kwəi el! Ɔi Njesigəneə, i ba unda koso-dəwje neelé Mba kar dee to njégaŋ-

rəwtaje lai, Ɔi i kər mbal ləm lé, i ɔs kudu dee Mba kar d'ar bɔ néra dəwje ɔs ta dee'g.

¹³Kəmi àr ɲgad-ɲgad kəm kila dɔ né gá majel'g el ləm, I un kəmi rəw dɔ néra gá kori-kori'g lé ləm tɔ. See gelee ban ba i aa njéndɔji pɔdɔdɔje gərərə Ndá ila tai maree'g ndag Loo gá njemeeyèr aar busu yeɛ gá nérea to gá dɔ najee undá-yeɛ lé bəi wa.

¹⁴See dəw lé i a ra səa to gá kajije gá dan baa-boo-kad'g ləm, Gə ɲgan néje gá d'ag ɲaŋg gá ta meeɛ dee gá bée deeje godo bée ləm tɔ wa.

¹⁵Kaldeje lé d'wa dəwje lai gá kii teɛ sə dee raga ləm, Deɛ ndər dee bul bura'g lə dee teɛ sə dee ləma, Deɛ kiri dee gá bura-masaŋ lə dee ləm tɔ, Yee ba deɛ d'isi ne dan rələl'g d'al ne rɔ dee.

¹⁶Gelee gá nee ba deɛ d'inja ne nékinjaməs d'ar buraje lə dee ləm, Deɛ roo ne néje gá ədə sululu d'ar bura-masaŋ lə dee ləm tɔ. Mbata mbəl dɔ dee ba kər ɲaj ubu lə dee to ne keneɲ ləm, Néso lə dee gá lel ta'g lé Taa ne rɔ dee pəl-pəl ləm tɔ.

¹⁷See d'a tər néje mee bura'g lə dee gá kédé-kédé wa. See d'a tija gwɔs ginkoji dəwje gá ɲaŋg gá kédé-kédé lal koo ne kəmtondoo lə dee wa.

Habakuk 2

¹Ma lé m'isi loo-kula-ɲgəm-loo'g ləm, Ma m'aar dɔ kəi gá ɲgal gá duu dɔ loo. Ma m'isi kəmba mba koo né gá Njesigəneɛ a gá kulam ləm, Gə ta gá m'a gá kilá keneɲ dɔ né gá m'dəjee'g lé ləm tɔ.

Ta kila'g lə Njesigəneɛ

²Njesigəneɛ ulam ta pana: Maji kam m'ndaŋg gin ndərta gá m'oo lé, Maji kam m'tija dɔ bəgərə ndaŋg maktub'g Mba kar dee tura d'oo ɲjai-ɲjai.

³Mbata ndərta neelé ta gá wɔji ndəa to ɲaŋg mbɔ. Ta neelé aw gá loo tɔl ɲaŋgee'g ya ndá Taŋgɔm a godo keneɲ, Bó lé yee tila gá tila bəi kara maji kam ɲgina ya Mbata yee a kaw lée'g ya, A kaw lée'g béréré tɔgərɔ ya.

⁴Aa ooje, dəw neelé ti rəa Ar ta néra gá danasur godo mée'g, Nɛ njemeekarabasur lé meekun ləa ba yeɛ a si ne kəmba.

⁵Njebeelé lé to asəna gá dəw gá kido tɔlee aree ti ne rəa Ndá yeɛ si ləm el, Yeɛ teɛ təa to gá bwa-dɔbar bée ləm, Yeɛ to asəna gá yoo gá né asee el bée ləm tɔ, Yeɛ ndər ginkoji dəwje gá ɲaŋg lai gá rəa'g ləm, Yeɛ mbɔ koso-dəwje lai gá rəa'g ləm tɔ.

⁶Débee neelé see a kar dəwje lai d'oo ta ləa gá suta ləm, Gə nékogo ləma, gá né kər su ləm tɔ el wa.

Ta ndɔlje gá mi

D'a pa pana: Meekɔ a koso dɔ sí-sej gá mbɔje néje Gá to né kɔ sí el dɔ ɲa'd! See saar ndɔ gá ra wa... Meekɔ a koso dɔ sí-sej gá Undaje baŋg dɔ sí'g gá kédé-kédé!

- ⁷Njékuda ɓaŋg do sí'gje lé See d'a kuba loo kalaŋ kɪ sɛ sí el wa. Njékula kɛm sí ndooje lé See d'a kɪ rad kuba sí kwa sí el wa. Bèe ɓa seɪ a tel toje ne nékwaje la dee.
- ⁸To gá seɪ taaje néje la ginkoji dɔwje gɛ raŋg bula lé Ndá koso-dɔwje gá nai lé d'a taa néje la sí-seɪ tɔ, Mbata seɪ ɔmje mɛs dɔwje naŋg lɛm, Seɪ raje néje gá kɛrm-kɛrm mee ɓee'g lɛma, Seɪ ɔsje ɓee-boo gɛ dɔwje lai gá d'isi keneŋ rɔw lɛm tɔ.
- ⁹Meekɔ a koso do sí-seɪ'd Gá mboje nékiŋgaje gá gɛ goo rɔbee el Oreeje mee kɔije'g la sí Gɛ mba kar kɛi-si sí to ne tar sab lɛm, Gɛ mba kɔg ne némeekɔ loo teɛ do sí'g lɛm tɔ!
- ¹⁰Yee ɓa to rɔkul gá seɪ wɔjije njaŋg Mba karee oso do njémee kɔije'g la sí Loo gá seɪ tujije koso-dɔwje bula lɛm, To kaiya gá seɪ raje ilaje do sí-seɪ'g ya lɛm tɔ.
- ¹¹Mbata kɔr mbal gá mee ndògo-bɔrɔ'g ra né wɛl lɛm, Kagje gá tɔ ne kag do kɔi'g na'd kara d'ilá ta'g lɛm tɔ.
- ¹²Meekɔ a koso do yee gá unda gin ɓee gɛ mɛs lɛm, Gɛ tum gin ɓee-boo gɛ néra gá kori-kori lɛm tɔ!
- ¹³Aa ooje, loo gá Njesigəneɔ gá njeboo-néje wɔji-kwɔji né mée'g ndá Koso-dɔwje ra kula ne pɛr ɓa tujee lɛm, Ginkoji dɔwje gɛ raŋg ra kula ne dao ne kari ba lɛm tɔ.
- ¹⁴Mbata gɛr gá dɔwje gɛr rɔnduba la Njesigəneɔ lé A taa naŋg nee pɛl-pɛl Asəna gɛ mán gá ɔn do ŋguru baa-boo-kad gá bɛr bèe.
- ¹⁵Meekɔ a koso do sí-seɪ'd Gá arje mar síje nékai gá mɪ d'ai lé Seɪ gá mbélje né gá mee ku'g la sí do maree'g Ar deeje d'ai aree oso kɛm dee'g Gɛ mba kar sí ooje ne meembaa dee lé.
- ¹⁶Seɪ nja arje rɔkul boo tur do sí pubug, Seɪ nja kara aiye ndá ribaje ne do nérɔkul la sí gá raga ya to! Njesigəneɔ a kar sí aiye bai-ɔŋg laa sɔd ya Ndá nérɔkul lé a kar rɔnduba la sí tel to né gá minɔ.
- ¹⁷Mbata néraje gá kɛrm-kɛrm gá seɪ raje mee ɓee gá Libɔ lé D'a tel koso do sí'g lɛm, Tuji gá seɪ tujije dakulje lé Dakulje kara d'a kɔm ɓɛl do sí'g lɛm tɔ. Mbata seɪ ɔmje mɛs dɔwje naŋg lɛm, Seɪ raje né gá kɛrm-kɛrm mee ɓee'g Omaje ne gɛ ɓee-boo gɛ dɔwje lai gá d'isi keneŋ lɛm tɔ.
- ¹⁸Néndaji gá tɔl lé see majee to dɪ mbata la njetɔlee wa. Néndaji gá léɛ gá ndoo ne né gɛ ŋgɔm Gɛ mba kar njerea unda tar ɔm mée do'g Loo gá yee si ra magəje gá ta mundu lé kara see majee to dɪ wa.
- ¹⁹Meekɔ a koso do sí-seɪ'd gá ulaje kag pana: Ita! Gɛ ulaje kɔr mbal gá ta mundu pana: si kɛmba! See d'askɛm kar kɛm síinja do né'g wa. Aa ooje, d'ɔr giree gɛ larnda gɛ larlɔr Ne kɛmɛ gá téɛ bèe godo mée'g.

²⁰Njesigəneḡ si mee kəi'g ləa gə to gə kəmee lé. Maji kar dəwje lai gə dɔ naŋg nee D'isi gə ta dee gə mundu neḡ'g ya!

Habakuk 3

Tamaji ra lə Habakuk

¹Tamaji gə Habakuk, njetegginta ra asəna gə pa nɔ ndòo bèe.

²Njesigəneḡ, ma m'oo ta gə i pa lé Ndá bəl undam badə gaŋgm. Ɔi Njesigəneḡ! ar kula raije d'aw lée'g béréré gə ləb dee ləb dee, Gə ləbje ləbje lé ar dee gər kula raije tɔ. Ne dan oŋg'd ləi lé ar məəi olé dɔ meekoso lemsé'g ləi to!

³Ala i bee gə Teman aw ree, Njerɔkunda i dɔ mbal gə Paran. Boo-ronduba ləa tur dɔ dara pubug ləm, Rənduba ləa taa loo dɔ naŋg nee pəl-pəl ləm tɔ.

⁴To asəna gə lookàr gə ndogó wərərə bèe, Kujee kara i mee jia'g, Lée neelé ba siŋgamoŋ ləa i keneŋ.

⁵Loo gə neḡ'g lé yoo-koso ba tee keneŋ ləm, Tor gəleeje'g lé rɔkɔ rənuŋga ba tee keneŋ ləm tɔ.

⁶Yee aar naŋg ndá yee wɔji loo gə dɔ naŋg nee gə kəmee, Yee aa loo gərərə ndá ar ginkoji dəwje gə raŋg d'unda bala, Dɔ mbalje gə to gə ləb dee ləb dee gə nɔ lé Tɔ pɔs-pɔs ləm, Dɔdərlooje gə ləw lé Rəm gə naŋg ləm tɔ, Dee ba gə kila-rəwje gə yee njaa keneŋ kédé lé.

⁷Ma m'oo kəi-kubuje lə Etiopije lé Tel to né gə kari ba ləm, Dee gə d'isi mee kəi-kubuje'g bee gə Madian kara Bəl unda dee badə gaŋg dee ləm tɔ.

⁸See Njesigəneḡ ar mée i səa pu dɔ baa-booje'g wa See to baa-booje ba oŋg ləi i səi dɔ dee'g to gə pər bèe ləm, Meeki pu ləi lé i ɔm ne boo-oŋg dɔ baa-boo-kad'g Ba gə mba kari uba ne kundaje ləi Gə pusu-rɔ ləi gə kə kun baŋga ləm tɔ lé wa.

⁹I wa bandəŋg ləi raga kègègè. Nédɔlje ba to asəna gə kandə bandəŋgje gə tee tai'g. I tɔ kəm naŋg mba kar mán baaje d'ula keneŋ.

¹⁰Dɔ mbalje d'ooi ndá d'unda bala, Kɔ ndi mbél manee naŋg, Bul mán ar ndia bar wəl ləm, Ar paŋgəm manje d'i gə tar ləm tɔ.

¹¹Kàr gə naj d'aar loo-kaar dee'g régégé Gə goo ndɔi lə bandəŋgje ləi gə tee lé ləm, Gə goo ndɔi lə niŋga-ndəije ləi gə ndogó ləm tɔ.

¹²I gugu dɔ naŋg nee gə boo-oŋg ləi ləm, I rəd dɔ ginkoji dəwje gə raŋg naŋg mbəji-mbəji gə meeki pu ləi ləm tɔ.

¹³I unda loo tee mba kɔr koso-dəwje ləi kəm dee tar ləm, Gə mba kaji yee gə I wa dəa gə ubu ləm tɔ. I tɔr mburu dɔ kəije lə njemeeyèr ləm, I tuji gel kəi saar tee ne dɔ kəi'g tar ləm tɔ.

14 I tɔs dɔ mbaije lə dee lé gə kandə bandanɲje lə dee-dee ya mbudu Dee gə d'ɨ kalaŋ gə mba sané sí kad to gə lel-mal bɛe ləm, Dee gə ra né gə ndu dee wəl gə rɔlel Asəna gə dee gə tuji njenékəmdooje duu-looje'g lə dee mbə bɛe ləm tɔ.

15 I tuba baa-boo-kad gə gɔl kundaje lai Ar manee tal bam-bam.

16 Ma m'oo bɛe... ndá kaarm bar dɨgi-dɨgi. Gə goo ndu gə bar neelé tam bar bəg-bəg ləm, M'unda ndolè ləma, Ar nɔ kəjimje kara d'unda ne bala ləm tɔ: M'isi mundu m'ɲgina ne ndɔ néurti, Ndɔ gə njekula kəm loo ndò a njaa kaw rɔ gə koso-dəwje.

17 Mbata kag-kodé a pudu el ləm, Kag-nduú kara kadee a godo ləm, Kandə kag-koiyo a godo ləma, D'a kiŋga néɔje gə mee ndɔje'g el ləm tɔ. Badje d'a godo loo-kaar dee'g ləm, Manɲje kara a koo dee loo-sɔ-né'g lə dee el ləm tɔ.

18 Lée togəbè kara ma m'ndigi kal rɔm nɔ Njesigəneə'g, Ma m'ndigi kal rɔm nɔ Ala gə njekajim'g ya.

19 Njesigəneə, Mbaidɔmbaije to siŋgam, Yee ar gɔlm wɔilɔ pélé-pélé to gə ka arkasje bɛe ləm, Yee am m'njaa dɔ looje'g ləm gə to tar sab ləm tɔ. Pa neelé to mee maktub pa'g lə bao-pa. Dee d'ɔs gə kudu-kodè ya.

Soponi

Soponi 1

¹ Ta gá Njesigəneə ula Soponi, ngolə Kusi, gá to ngolə Gedalia, gá to ngolə Amaria, gá to ngolə Ejekias, mee ləb gá Jojias, ngolə Amo to ne mbai gá Juda lé.

Tandəji gá wəji dɔ tujije gá d'a gə ree lé

² Njesigəneə pana: N'a gə tuji néje lai gá to dɔ nanɔ nee lé.

³ N'a tuji dəwje gə daje ləm, Gə yelje gə kəjije gá dan baa-boo-kad'g ləma, Gə nérɔkulje gə njémeeyərje sə dee nə'd ləm tɔ. N'a kar dəwje gá d'isi dɔ nanɔ nee d'udu guduru ya, Njesigəneə ba pa bəe.

Tuji gá a koso dɔ Judaje'g lé

⁴ N'a tuji Judaje Gə dəwje lai gá d'isi Jerusalem gə ji nee, N'a tuji ges magə-Baal gá nai lé'e g neelé pugudu-pugudu ləm, Gə ri njékulaje ləa gə njékinjanéməsje ləa sə dee nə'd ləm tɔ.

⁵ N'a tuji deɛ gá d'unda barmba dɔ kəije'd gá tar nɔ boo-néje gá dara'g ləm, Gə deɛ gá d'unda barmba d'ubu ne rɔ dee gə ri Njesigəneə Esé gə ri mbai lə dee ləm tɔ lé

⁶ Deɛ gá tel gir dee d'ar Njesigəneə ləm, Gə deɛ gá ndolè Njesigəneə el ləma, Gə dəjee ta el ləm tɔ.

⁷ Maji kar sí sije gə ta sí gá mundu nɔ Mbaidɔmbaije gá Njesigəneə'g! Mbata ndɔ lə Njesigəneə nai dəb ba nga ləm, Mbata Njesigəneə wa dɔ gəl nékinjaməs ləma, Yee mbər njé gá yee a gə bar dee lé ləm tɔ.

⁸ Ndɔ kinja néməs kar Njesigəneə lé N'a kar bɔ néra dəwje gá boo Gə ngalə mbaije ɔs ta dee'g ləm, Gə deɛ lai gá d'ula kubu kula dəw-dɔ-beeje rɔ dee'g ləm tɔ.

⁹ Mee ndəa'g neelé n'a kar bɔ néra deɛ lai gá tal dɔ loo-kandə-kəi'g asəna gə njépole-magəje bəe ləm, Gə deɛ lai gá d'ar néra gá kərm-kərm Gə nésukəmlloo taa mee kəi lə bəe deɛje pəl-pəl ləm tɔ lé ɔs ta dee'g.

¹⁰ Njesigəneə pana: Mee ndəa'g neelé D'a koo ndu kii tarəwkəi gá baree Tarəw-kəjije ləm, Gə nɔ sii mbigi-mbigi mee dəb loo gá mee bəe-boo'g ləma, Gə tuji-boo gá oso dɔdərlooje'g ləm tɔ.

¹¹ Seɪ dəwje gá síje Maktes lé Gá noje tumaje ngururu-ngururu ya! Mbata deɛ lai gá to njérab-néndogoje lé D'wəi mbə ləm, Deɛ lai gá to njételkəmlarje lé D'udu guduru mbə ləm tɔ.

¹² Mee ndəa'g neelé n'a tən loo mee bəe gá Jerusalem soo-soo gə pərndɔje lə nee ləm, Dəwje gá d'isi ləm to gá bi mán-nduú gá oso gelee'g bəe Gá pa mee deɛ'g pana: Njesigəneə lé ra né gá maji əsé né gá majel bəe el lé N'a kar bɔ néra dee ɔs ta dee'g ləm tɔ.

¹³Némajije læ dee d'a to nékunda banrɔ læm, Kəije læ dee kara d'a tuji pugudu-pugudu læm tɔ. Deɛ ra kəije ya Nɛ d'a si keneŋ gogo el læm, Deɛ mãa kag-nduúje ya Nɛ d'a kai manee el ŋga læm tɔ.

Nɔɔ læ Mbaidɔmbaije lé

¹⁴Nɔɔ gá boo læ Mbaidɔmbaije to dəb, To dəb ya, a teɛ kalaŋ ba ya, Ndu gá wɔji dɔ nɔɔ læ Njesigəneɔ lé bar Ndá bao-rɔje kara nɔ wəl gə kəm bəl.

¹⁵Nɔɔ neelé a to nɔɔ oŋg-boo læm, Gə nɔɔ nékəmdoo gə nébəŋgərəti læm, Gə nɔɔ tuji-boo gə nɔɔ néurti læm, Gə nɔɔ gá loo a ndul njudu-njudu gə loo a dəb rigim læma, Gə nɔɔ gá ndi pélé dara gə mumje læm tɔ.

¹⁶A to nɔɔ gá bao-rɔje d'a kim tɔtɔ læm, D'a kur kò-rɔ læm tɔ Gə mba rɔ ne gə bee-booje gá siŋga dee to læm, Gə kəi-kaar-kɔgərɔje gá duu dɔ loo læm tɔ.

¹⁷N'a kɔm dəwje dan nébəŋgərətije'g læm, N'a kar dee njaa asəna gə njékəmtɔje bèe læm tɔ Mbata deɛ ra kaiya d'ɔs ne ta læ Njesigəneɔ rəw, N'a saga məs dee naŋg to gá babur bèe læm, N'a kɔm dakasrɔ dee dɔ biri-bisi'g læm tɔ.

¹⁸Larnda læ dee əsé larlɔr læ dee kara D'a kaskəm taa ne dɔ rɔ dee mee nɔɔ oŋg-boo'g læ Njesigəneɔ lé el, Pər boo-oŋg læa a roo beeje lai dula-dula, Mbata yeɛ a tuji dəwje lai Gá d'isi mee bee'g neelé pugudu-pugudu gá léegəneeya.

Soponi 2

Njesigəneɔ bar njékula dɔ deeje

¹Sej ginkoji dəwje gá rɔ sí kul el lé Maji kar sí əjije ta mee sí'g læm, Teje mee sí læm tɔ

²Kédé ba gə mba kar godndu gá wɔji dɔ sí aw léé'g béréré bəi læm Kar ndəa neelé dəs to gá tisa kó gá dəs bəi læm, Kédé ba kar oŋg læ Njesigəneɔ gá to asəna gə kər pər bèe lé ɔm dɔ sí'g bəi læma, Kédé ba gə mba kar nɔɔ oŋg læ Njesigəneɔ lé teɛ dɔ sí'g bəi læm tɔ.

³Sej njékula dɔ síje lai gá dɔ naŋg neelé Maji kar sí saŋgje Njesigəneɔ, Sej lai gá raje né gá ndukunje læa wɔji lé! Maji kar sí ndolèje goo meekarabasur læm, Gə saŋgje loo kula dɔ sí læm tɔ. Banelə Njesigəneɔ a kyə sí nɔɔ oŋg'd læa.

Njesigəneɔ tɔji jia ar ginkoji dəwje gə raŋg

⁴Mbata Gajaje lé d'a kuba dee kyə dee læm, Bee gá Askalɔ a tel to dɔdilaloo læm, Asdodje lé d'a tuba dee loo gá kàr aar daŋdɔ ya læma, Ekroje kara d'a tɔs dee bɔgəɔ bɔgəɔ tɔr dee læm tɔ.

⁵Meekɔ a koso dɔ dəwje lai gá d'isi ta baa-boo-kad'g Gá to ginkojije gá Keret. Sej Kanaje gá dɔ naŋg gá Pilisti lé Njesigəneɔ pata ɔs sí ne rəw! Yeɛ pana: N'a tuji sí pugudu kar dəwje godo mee bee'g neelé.

⁶Ta baa-boo-kadje lai lé d'a tel to loo-kɔ-mu læm, Gə loo-si njékulbadje læma, Gə loo-kaar koso-nékulje læm tɔ.

⁷Ta baa-boo-kadje neelé d'a to mbata ges gel-bɔje lə Juda gá nai, Lée neelé ba d'a kul rɔ dee keneɲ: Loondul ndá d'a kwa rɔ dee mee kəije'g lə Askalo: Mbata Njesigəneɔ, Ala lə dee lé Mée a kwəi dɔ dee'g el Ndá yeɛ a kɔr dee bee-bər'g lə dee tel ree sə dee.

⁸Neɛ n'oo ta tajkilje lə Moabje ləm, Gə nérɔkulje lə Amɔje ləm tɔ Loo gá dee d'ula ne sul dɔ koso-dəwje'g lə neɛ ləm, D'unda ne dɔ dee tar gə kəsta Naji ne sə dee rəw-nimje ləm tɔ.

⁹Gelee gá nee ba Njesigəneɔ gá njeboo-néje, Ala lə Israelje lé pa ne bée pana: Neɛ n'to njesikəmba ya! Moab a tel to kasəna gə Sɔdɔm ləm, Amɔje kara d'a tel to kasəna gə Gómɔr ləm tɔ. D'a to loo gá kun-pɔrɔrɔje d'a taa loo keneɲ pəl-pəl ləm, D'a to kasəna gə puna kad ləma, D'a to dɔdilaloo ya saar gə nɔ ləm tɔ. Ges koso-dəwje lə neɛ D'a taa néje lə dee ləm, Ges ginkoji dəwje lə neɛ kara D'a kinga bee lə dee gá né kə dee-deɛ ya ləm tɔ.

¹⁰Néje neelé a teɛ dɔ dee'g Mbata beelé lə dee, Mbata dee d'ula sul dɔ koso-dəwje'g lə Njesigəneɔ gá njeboo-néje lé D'unda ne dɔ dee tar.

¹¹Njesigəneɔ a to bəl kədm-kədm kəm dee'g Mbata yeɛ a tuji magəje lai gá dɔ naɲg nee pugudu-pugudu ya, Yee ba nana kara a kunda barmba neɔ'g mee bee'g ləa ləm, Gə dɔgoré-looje'g lə ginkoji dəwje gə raɲg ləm tɔ.

¹²Seɪ Etiopije kara N'a kar sí wəije yoo-kiambas tɔ.

¹³Yeɛ a kula jia par gá dɔgel ndá Yeɛ a tuji Asirije ləm, Yeɛ a kar bee gá Ninibə tel to nduba piu-piu ləma, Naɲg ləa a tudu kurum-kurum asəna gə dɔdilaloo bée ləm tɔ.

¹⁴Koso-nékulje d'a to keneɲ gə dajə lai gá gə gel dee gel dee, Dogoro dee gə nduru d'a si mbuna mburu gajə kagje gá tar, Ndu nɔ lə dee a bar kəmbolèje'g, Nétujiloo a to loo-kandə-kəi'g Mbata kag-Sədrə gá d'ɔ ne kaar kəije lə dee lé D'a tusu ɲgəw-ɲgəw.

¹⁵Aa ooje, yee ba gá bee-boo gá dəwje gá keneɲ d'isi dan rɔlél'g Nda ne meɛ dee kaj dɔ rɔ dee'g Ra né meɛ dee'g pana: Neɛ ya bó né gá raɲg godo, to neɛ ya! Di togábè wa. Yee tuji pugudu ɲga. Yee tel to loo-to dajə gá wala! Deɛ lai gá dəs mbɔree'g lé D'a kur kəl piu jəɲ ne ji dee.

Soponi 3

Ta gá gaɲg dɔ Jerusalem'g

¹Meekɔ a koso dɔ Jerusalem'g, Bee-boo gá to njékalta gə njera né gá minɔ ləm, Bee-boo gá njekula kəm dəwje ndòo ləm tɔ!

²Yeɛ oo ta lə dəw kára kara el ləm, Oo takwɔji-kəmkàr gá né el ləm, ɔm mée dɔ Njesigəneɔ'g el ləma, Yeɛ rəm pər gá rɔ Ala'g ləa el ləm tɔ.

³Mbaije gá d'isi keneṅ lé To d'asəna gə toboije gá d'inja miṅ hər-hər bèe, Njégaṅ-rəwtaje læa to d'asəna gə jagmjərje gá kàrkemetag Gá d'ya né d'ar loo àr d'g el bèe læm tɔ.

⁴Njéteggintaje læa to njéhulaije gə njésukəmlooje læm, Njékinjanéməsje læa kara d'ula sul dɔ néje gá to gə kəmee'g D'al ne dɔ godndu læm tɔ.

⁵Njesigəneṅ to njera né gə dɔ najee mbuna dee'g Bó yeṅ ra né gá majel kára kara el. Teṅ gə ndɔ gə ndɔje kára-kára lai lé Yeṅ riba dɔ rəwta læa ar dee d'oo Bó lal gəl kára el. Ne njémeeyərje lé rɔkul ra dee el!

⁶Ma m'tuji ginkoji dəwje gə raṅg M'ar dee d'udu guduru læm, Kəi-kaar-kəgərɔje læa dee kara Ma m'tuji læm tɔ, M'ar mbə-rəwje læa dee tuji pugudu læm, Njedəs keneṅ kara godo læm tɔ! Bəe-booje læa dee tuji pugudu læm, Dəwje gá d'isi keneṅ kara godo læm tɔ.

⁷Ma m'pana: Bó lé seṅ ndigije ndá a bəlmje ba A taaje takwɔji-kəmkàr Ndá loo-si sí a tuji el læm, Némajelje lai gá m'wɔji mba ra sə sí lé D'a teṅ dɔ sí'g el læm tɔ. Ne dee d'ɔs rɔ dee bad Mba kar néra dee majel gá kédé-kédé.

⁸Njesigəneṅ pa togəbèe pana: Maji kar sí ṅginaje neṅ saar Ndɔ gá n'a kɪ taa nébanrɔ ba, Mbata neṅ n'wɔji mee neṅ'g njəṅg Gə mba mbɔ ginkoji dəwje gə raṅg læm, Gə beekɔje læm tɔ Gə mba kəm oṅg læa neṅ lé dɔ dee'g Boo-oṅg læa neṅ gá to asəna gə pər bèe Mbata pər boo-oṅg læa neṅ a roo naṅg nee lai dula-dula ya.

Njesigəneṅ a tel gə ges Israelje gá nai lé bəd

⁹Yen ṅga n'a togo ta koso-dəwje karee àr ṅgad-ṅgad Gə mba kar dee-deṅ lai bar ne ri Njesigəneṅ læm, Gə mba kar dee d'ɔm nɔ'd təréré D'wa ne neṅ mee dee'g læm tɔ.

¹⁰Njékwa neṅ mee dee'gje Gá to koso-dəwje læa neṅ gá sanéna lé D'a kɪ kel tura-baa gá Etiopi'g nu lé Ree gə nékarje kar neṅ.

¹¹Mee ndəa'g neelé seṅ a raje kəmkul dɔ néje lai gá seṅ raje Loo gá seṅ raje kaiya ɔsje ne ta læa neṅ rəw lé el, Mbata n'a tər njékun baṅga kunda ne dɔ dee tarje lé mbuna sí'g læm, Seṅ a tije rɔ sí dɔ mbal'g læa neṅ gá to gə kəmee lé el ṅga læm tɔ.

¹²N'a kyə koso-dəwje gá d'ula dɔ dee læm, Gə njénəkəmnɔooje læm tɔ mbuna sí'g, Deṅ gá d'a saṅg njɔloo kula dɔ læa dee gin ri Njesigəneṅ'g lé.

¹³Ges Israelje gá nai lé D'a ra né gá kori-kori el ṅga læm, D'a pata ṅɔm el læma, Dəw a kiṅga ta sukəmloo ta dee'g el læm tɔ, Ne d'a kul rɔ dee læm, d'a kwa rɔ dee læm tɔ Ndá dəw kára kara a kəm bəl dɔ dee'g el.

Pa rɔlel

¹⁴Seṅ gá síje bəe-boo gá Siɔ lé, Maji kar sí ɔsje pa gə rɔlel! Seṅ Israelje, Maji kar sí ɔsje pa gə rɔkal! Seṅ gá síje Jerusalem lé Maji kar sí alje rɔ sí Unje ne baṅga gə ṅgaw mee sí bura,

15Njesigəneə yə goo bə néra sí Gá yeə wəji mba karee əs ta sí'g ləm, Yeə əs njebə lə sí rə sí'g rəw gə raŋg ləm tə, Mbai gə Israel gə to Njesigəneə lé Si mbuna sí'g ya, Seǐ a bəlje némeekə gə a teə də sí'g ndə el.

16Mee ndəa'g neelé d'a kula Jerusalemje pana: Bəlje el! Seǐje gə Siə, Maji kar ji sí unda ndolè el!

17Njesigəneə, Ala lə sí si mbuna sí'g Yeə to bao-rə gə to njekaji sí, Yeə a kar sí toje nérələl ləa gə boo, Yeə a kila təa maree'g gə goo meenoji ləa, Yeə a kal rəa gə boorəkəl mbata lə sí tə.

18N'a mbə dee-dee lai gə kəməndoo ra dee Gá d'isi əw loo-ra-naije gə to gə kəmee lé Dee gə d'ǐ mbuna sí-seǐ'g ya, Rəkul ba wəi də dee'g.

19Aa ooje, mee ndəa'g neelé N'a kar bə néra njékula kəm loo ndooje əs ta dee'g, N'a taa də njémədje ləm, Dee gə tuba dee lé N'a kwa dee gə rə neə'g ləma, N'a kar dee tel to népidi gə nékula rənduba Mee bəeje lai gə d'isi gə rəkul keneŋ lé ləm tə lé.

20Mee ndəa'g neelé n'a tel ree sə sí, Mee ndəa'g neelé n'a mbə sí də nə'd, Mbata n'a kar sí tel toje gə nékula rənduba gə népidi Mbuna koso-dəwje lai gə də naŋg nee Loo gə n'a kǐ gə njé'g lə sí gə d'wa dee gə bər Tel sə dee kəm sí'g ya, Njesigəneə ba pa bəe.

Ajee

Ajee 1

Tel kunda kai gá to gə kamee Jerusalem lé

- ¹ Mee ləb gá njeƙɔm'g joo gá Darius to ne mbai, mee ndɔ gá dɔtar'g lə nai gá njeƙɔm'g misa lé ba Njesigəneɔ ula Aje, njetegginta ta nee aree un aw ula Jorobabel, ŋgolə Səaltiel, gá to njeƙuburuɓee gá Juda ləm, gə Juje, ŋgolə Josadak, ŋɔɔ-njeƙinjanéməs ləm tɔ pana:
- ² Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa togábè pana: Koso-dəwje neelé pana: ndɔ kunda kai lə Njesigəneɔ lé teɛ el bəi.
- ³ Gelee gá nee ba Njesigəneɔ ula dee ne ta nee gə ndu Aje, njetegginta lé pana:
- ⁴ See basinè lé to kàr kar sí-sej sije mee kaije'g lə sí gá maji gá tɔs kagje gá maji kaar dee'g loo gá kai gá to gə kamee lé tuji lé wa.
- ⁵ Basinè Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa togábè pana: Maji kar sí sije gèŋ əjije ta dɔ néje gá sí ra sí lé ooje.
- ⁶ Sej dubuje kó gə tadee rəg-rəg ya ne sej injaje lam ba bəe. Sej sɔje né yaɔ ya ne ndanje ndanee el. Sej aije né yaɔ ya ne tɔlje ne kunda lə sí el. Sej ulaje kubu ya ne rɔ sí nuŋga ne so el tɔ. Néɔji lə yeɛ gá ra kula ar maree godo kalaŋ asəna gə né gá ɔm mee bɔl gá kamee mbudu'g bəe.
- ⁷ Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa togábè pana: Maji kar sí sije gèŋ əjije ta dɔ néje gá sí ra sí lé ooje.
- ⁸ Ubaje dɔ mbal tugaje kagje gə mba raje ne kai. Bèe ba n'a kiŋga rɔlel gə rɔnduba keneŋ, Njesigəneɔ ba pa bəe.
- ⁹ Sej undaje meɛ sí yel gə mba kinja kó yaɔ ya ne aa ooje, sej injaje lam ba bəe. Sej tel reeje ne mee kaije'g lə sí ya ne neɛ n'tó lel pu-u dɔ'g n'sané ne. See gelee ban ba bəe wa. Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba pa togábè pana: Gelee wɔji dɔ kai lə neɛ gá tuji ne sej lé sej ɔsje rɔ sí bad arje nana kara ula rəa ndubu mbata kai ləa-yeɛ ba.
- ¹⁰ Gelee gá nee ba dara ɔg sí ne mán ndi ləm, naŋg kara ɔg sí ne kandə néje ləa ləm tɔ.
- ¹¹ Neɛ n'ila loo-tudu dɔ bee'g gə dɔ mbalje'g ləm, gə dɔ kó'g gə mán-nduú'g, gə ubu'g ləm, gə dɔ né gá naŋg a kaskəm kar sí'g ləm, gə dɔ dəwje'g gə dɔ daje'g ləma, gə dɔ kulaje lai gá ji dəwje ra ləm tɔ.
- ¹² Jorobabel, ŋgolə Səaltiel ləm, gə Juje, ŋgolə Josadak, ŋɔɔ-njeƙinjanéməs ləma, gə ges koso-dəwje lai gá nai ləm tɔ d'oo ndu Njesigəneɔ, Ala lə dee gə goo ta gá Aje, njetegginta pa taree gə goo kula gá Njesigəneɔ Ala lə dee ɔm jia'g lé. Bèe ba bɔl unda koso-dəwje badə gaŋg dee nɔ Njesigəneɔ'g.

13Tɔ̀bɛi Aje, njekaikula lɛ Njesigɛnɛɛ ula koso-dɛwje gɛ goo ndukun lɛ Njesigɛnɛɛ pana: Nɛɛ nja n'a nai sɛ sɪ ya, Njesigɛnɛɛ ba pa bɛɛ.

14Njesigɛnɛɛ ɔs Jorobabel, ngolɛ Sɛaltiel, njeguburuɓɛɛ gɛ Juda bɔɪ-bɔɪ lɛm, ɔs Juje, ngolɛ Josadak, ngɔ-njekinjanɛmɛs bɔɪ-bɔɪ lɛma, ɔs ges koso-dɛwje lai gɛ nai lɛm tɔ. Dɛɛ ree d'un kudu ra kula kɛi lɛ Njesigɛnɛɛ gɛ njeboo-nɛje gɛ to Ala lɛ dee lɛ

15mɛɛ ndɛa gɛ njekɔm'g rɔ-joo-giree-sɔ, mɛɛ naj gɛ njekɔm'g misɔ mɛɛ lɛb kɔɓɛɛ'g lɛ Darius, mbai gɛ njekɔm'g joo lɛ.

Ajee 2

Rɔnduba gɛ wɔɪi dɔ kɛi gɛ to gɛ kɛmɛɛ gɛ njekɔm'g joo lɛ

1Nɔ rɔ-joo-giree-kɛra lɛ naj gɛ njekɔm'g siri lɛ mɛɛ lɛb gɛ njekɔm'g joo gɛ Darius ɔ ne bɛɛ lɛ ba Njesigɛnɛɛ riba dɔ ta lɛa gɛ ndu Aje, njetegginta lɛ gɛ rɔtaje nɛɛ pana:

2Maji kari ula kula dɛɪi Jorobabel, ngolɛ Sɛaltiel, njeguburuɓɛɛ gɛ Juda lɛm, gɛ Juje, ngolɛ Josadak, ngɔ-njekinjanɛmɛs lɛma, gɛ ges koso-dɛwje gɛ nai lɛm tɔ lɛ pana:

3See dɛw gɛ oo kɛi neelɛ gɛ rɔnduba lɛa gɛ kɛdɛ lɛ nai mbuna sɪ'g bɛi wa. Nga basinɛ gɛ seɪ ɛɛje lɛ see to to gɛ ban wa. See to asɛna gɛ nɛ gɛ ɛɪ kɛm sɪ'g el ɛsɛ ban wa.

4Njesigɛnɛɛ pana: Basinɛ, i Jorobabel, wa rɔi kɔgɛrɔ! I Juje, ngolɛ Josadak, ngɔ-njekinjanɛmɛs lɛ wa rɔi kɔgɛrɔ! Seɪ koso-dɛwje lai gɛ mɛɛ bɛɛ'g lɛ waje rɔ sɪ kɔgɛrɔ! Njesigɛnɛɛ ba pa bɛɛ. Tɔ̀bɛi raje kula! Mbata nɛɛ nja nai sɛ sɪ ya. Njesigɛnɛɛ gɛ njeboo-nɛje ba pa bɛɛ.

5Nɛɛ n'ar dɔ manrɔ'g lɛ nɛɛ gɛ nɛɛ man ne rɔ nɛɛ n'ar sɪ loo gɛ seɪ undaje ne loo mɛɛ bɛɛ gɛ Ejiptɛ teeje lɛ ya mbata Ndil nɛɛ nai mbuna sɪ'g ya. Maji kar sɪ gɛ bɛlje el!

6Mbata Njesigɛnɛɛ gɛ njeboo-nɛje ba pa togɛbɛ pana: Nai lam ba bɛɛ ndɛ n'a gɛ yɛ dara gɛ naɲg nɛɛ lɛm, gɛ baa-booje gɛ loo-gɛ-tudu bura lɛm tɔ.

7N'a yɛ ginkoji dɛwje gɛ raɲg lai. Nɛbaɔje lɛ ginkoji dɛwje gɛ raɲg lai lɛ d'a ree ne ndɛ n'a kar rɔnduba taa mɛɛ kɛi neelɛ pɛl-pɛl. Njesigɛnɛɛ gɛ njeboo-nɛje ba pa bɛɛ.

8Larnda gɛ larlɔr to kɔ nɛɛ, Njesigɛnɛɛ gɛ njeboo-nɛje ba pa bɛɛ.

9Rɔnduba lɛ kɛi gɛ gogo neelɛ a boi yaɔ kur dɔ yɛɛ gɛ kɛdɛ'g lɛ. Njesigɛnɛɛ gɛ njeboo-nɛje ba pa bɛɛ. Lɛɛ neelɛ ba n'a kar dee meekulɔm keneɲ. Njesigɛnɛɛ gɛ njeboo-nɛje ba pa bɛɛ.

Njetegginta dɛɪi njekinjanɛmɛsje ta

10 Ndo gé njeƙom'g rɔ-joo-giree-sɔ læ nai gé njeƙom'g jinaikara mee læb kɔbee'g læ Darius gé njeƙom'g joo lé Njesigəneɔ riba dɔ ta læa gə ndu Aje, njetegginta lé gə ɔtaje nee pana:

11 Njesigəneɔ gé njeboo-néje pa togəbè pana: Maji kam m'unda ta dɔji gé wɔji dɔ godndu neelé nɔ njékinjanéməsje'g m'pana:

12 Bó lé dəw tɔ mbida ta da gé d'unda gə kəmee gə ta kubu læa ba kubu læa neelé ɔɔ rɔ muru əsé nésɔje əsé mán-nduú əsé ubu əsé nésɔ gé rara kara ndá see néje neelé d'a tel to gə kəmee to wa. Njékinjanéməsje d'ilam keneɲ pana: Wah!

13 Bèe ba Aje dɔji dee pana: Bó lé dəw kára gé rəa minɔ mbata kwa gé wa nin ba ɔɔ ne rɔ néje nee ndá see néje neelé d'a minɔ ne wa. Njékinjanéməsje tel d'ilam keneɲ pana: D'a minɔ ne ya.

14 Yen nga Aje tel un ta pa pana: To togəbè gə koso-dəwje gé nee læm, gə ginkoji dəwje gé d'aar nɔ neɛ'g læma, gə néje lai gé dee ra gə ji dee læm tɔ. Njesigəneɔ ba pa bèe. Néje gé dee d'un d'am dɔ loo nékinjaməs'g neelé to néje gé minɔ.

15 Maji kar sí sije gèɲ əjije ooje ne né gé dəs læw ba saar mee ndəa gən, kédé ba d'un ne mbal d'unda dɔ maree'g maree'g d'unda ne kəi læ Njesigəneɔ lé bəi lé!

16 Mee ndəa'g neelé bó lé dəw aw loo gé d'ɔm kó dɔ nɔ'd as kəm nékwɔjee rɔ-joo ndá kó neelé nai keneɲ mee né dɔg ba. Bó lé dəw aw ta dura gé d'ɔm mán-nduú keneɲ mba kɔr kulum rɔ-mi ndá nai keneɲ as rɔ-joo ba ya.

17 Neɛ n'ar rɔkɔ rɔ-kwa-moro dɔgugu-dɔgugu læm, gə miɔje læma, gə ndi-kwɔji læm tɔ tuji kó læ sí. Neɛ n'tuji kulaje lai gé seɲ raje gə ji sí tɔ. Nɛ lé bèe kara seɲ tel reeje rɔ neɛ Njesigəneɔ'g el ya bəi.

18 Maji kar sí síje gèɲ əjije ooje néje gé dəs mee ndəa gən saar mee ndɔ gé njeƙom'g rɔ-joo-giree-sɔ'g læ nai gé njeƙom'g jinaikara, un kudee mee ndəa gé deɔ tum ne gel kəi læ Njesigəneɔ lé síje gèɲ əjije ooje ba!

19 See néje gé kɔ dubu nai mee damje'g ya bəi wa. Kag-nduúje əsé kag-kodéje əsé kag-dije əsé kag-koiyoje kara d'andə el. Nɛ un kudee mee ndəaje gé nee lé n'a tel tɔr ndu neɛ dɔ sí'g ya.

Ndukun gé wɔji dɔ Jorobabel, kura læ Njesigəneɔ lé

20 Ndo gé njeƙom'g rɔ-joo-giree-sɔ læ nai gé neelé Njesigəneɔ ula Aje ta gé njeƙom'g gɔl joo gə ɔtaje neelé pana:

21 Maji kari ula Jorobabel, njeguburubee gé Juda togəbè pana: N'a gə yə dara gə naɲg nee.

22 N'a tɔs kalimbai beekoje tila læm, n'a tuji siɲgamoɲ læ beekoje læ ginkoji dəwje gə raɲg læm, n'a tɔs pusu-rɔje gə dee gé d'isi dɔ'g tila dee læma, kundaje gə njékaw rɔ gə kundaje lé d'a tɔl nɔ læm tɔ.

²³Njesigəneḗ gá njeboo-néje lé pana: Mee ndəa'g neelé n'a kuni-i Jorobabel, kura lə neḗ gá to ḡgolə Səaltiel. Njesigəneḗ ba pa bəe. N'a ḡgəmi asəna gə nétorji neḗ mbata neḗ nja n'kədi n'ɔri. Njesigəneḗ gá njeboo-néje ba pa bəe ya.

Jakari

Jakari 1

NÉMIDIJE GƏ JAKARI OO Njesigəneə bar Israēlje gé rəa'g

- ¹ Mee naj gé njeƙəm'g jinaijoo'g, mee ləb ƙoƙbee'g lə Darius gé njeƙəm'g joo lé Njesigəneə ula Jakari ŋgolə Berekia, ŋgoka Ido, njetegginta lé ta gə rətaje neelé pana:
- ² Mee Njesigəneə i səa pu dɔ bɔ síje-je'g.
- ³ Yee pana: Ula dee pana: Njesigəneə gé njeboo-néje pa togábè pana: Gé tel reeje rɔ nee'g, Njesigəneə gé njeboo-néje ba pa bèe.
- ⁴ Maji kar sí toje asjena gə ka síje-je gé njéteggintaje gé dɔtar d'ula dee ta pana: Njesigəneə gé njeboo-néje pa togábè pana: Maji kar sí ubaje goo panjaa sí gə néra sí gé majel lé yaje. Ne dee d'oo el ləm, dee d'ur mbi dee gé dɔ ta'g lə nee el ləm tɔ. Njesigəneə ba pa bèe.
- ⁵ See ka síje-je lé d'əd ra bəi wa. See njéteggintaje d'askəm si kəmba saar gə nɔ wa.
- ⁶ Lée togábè kara taje lə nee gə tornduje lə nee gé n'ar kuraje lə nee gé njéteggintaje lé see wa dɔ ka síje-je el wa. Dee d'ɔs badm tel ndá dee pana: Njesigəneə gé njeboo-néje ra sə sí to gé yee wɔji gə goo panjaa sí gə néra síje lé ya.

Némidi gé dɔtar gé wɔji dɔ kundaje lé

- ⁷ Ndɔ gé njeƙəm'g rɔ-joo-giree-sɔ lə naj gé njeƙəm'g dɔg-giree-kára gé to naj Sebat, mee ləb ƙoƙbee'g lə Darius gé njeƙəm'g joo lé Njesigəneə ula Jakari ŋgolə Berekia, ŋgolə Ido, njetegginta lé ta gə rətaje neelé pana:
- ⁸ Ma m'aa loo gərərə loondul'g ndá aa oo, dəw kára uba kunda-ndai ndá yee aar mbuna bəmèje gé wəl-loo'g. Loo gé goo njeƙunda-ndai'g lé ndá kunda-ndaije gə kunda-ndulije d'aar keneɲ tɔ.
- ⁹ Ma m'dəjee m'pana: Mbai ləm, see kundaje neelé wɔji dɔ dī wa. Kura gé dara lé ulam pana: N'a tɔjim karm m'oo gin né gé wɔji dɔ kundaje neelé ya.
- ¹⁰ Dəw gé aar mbuna bəmèje'g lé un ta pa pana: Ginee wɔji dɔ dee gé Njesigəneə ula dee mba kar dee d'aw gə looje lai-lai dɔ naɲg nee.
- ¹¹ Dee d'ula kura lə Njesigəneə gé aar mbuna bəmèje'g lé pana: Aa oo, jee j'awje gə looje lai dɔ naɲg nee ndá naɲg to ləm ləm, to gé majee ləm tɔ.
- ¹² Yen ŋga kura lə Njesigəneə lé un ta dəji pana: Njesigəneə gé njeboo-néje, see saar ndɔ gé ra ba i a lal koo kəmtondoo lə njé gé Jerusalem gə bee-booje gé Juda, dee gé i ar məəi i səi jugugu dɔ dee'g as ləb rɔ-siri mbə lé wa.

¹³Njesigəneḡ tel gə taje gə maji gə to ta gəl mee ula kura gə dara gə njekwəji səm ta lé.

Njesigəneḡ a tel ra meemaji gə njé gə Jerusalem gogo

¹⁴Kura gə dara gə njekwəji səm ta lé ulam pana: Maji kam m'ra né wəl m'pana: Njesigəneḡ gə njeboo-néje pa bèe pana: Mee neḡ aw taj-taj gə boo-kəmkəji Gə mbata lə Jerusalem gə Siḡ.

¹⁵Neḡ lé oḡ ḡ sə neḡ al dɔ neḡ sula Dɔ ginkoji dəwje gə ranḡ'd gə to njébeeje, Mbata kédé lé n'ar oḡ ḡ sə neḡ lam ba ya, Ne dee lé d'ar némeekonje lə dee ḡ dɔ maree'd gə kédé-kédé.

¹⁶Gelee gə nee ba Njesigəneḡ pa ne togábè pana: N'a gə tel ree Jerusalem gə meemaji Ndá d'a tel kunda kəi lə neḡ gogo ləm, D'a kwəji Jerusalem gə kúla ləm tɔ.

¹⁷Maji kam m'ra né wəl ya tɔbəi m'pana: Njesigəneḡ gə njeboo-néje pa togábè pana: Bee-booje lə neḡ d'a tel kiḡa némajije Gə a taa rɔ dee pəl-pəl ya bəi, Njesigəneḡ a gəl mee Siḡ ya bəi ləm, A tel kər kəm bee gə Jerusalem gə nékeḡ bəi ləm tɔ.

Jakari 2

Némidi gə njekəm'g joo gə wəji dɔ gəji da gə sɔ lé

¹Ma m'un kəm gə tar ndá aa oo, ma m'oo gəji daje sɔ.

²Ma m'dəji kura gə dara gə njekwəji səm ta lé m'pana: Gəji daje neelé see wəji dɔ dɪ wa. Ndá yeḡ ulam pana: Dee to gəji daje gə sané ne Judaje gə Israélje gə njé gə Jerusalem lé.

³Njesigəneḡ am m'oo njékərje sɔ.

⁴M'dəjee m'pana: See dee ree gə mba ra dɪ wa. Ndá yeḡ ilam keneḡ pana: Dee to gəji daje gə sané ne Judaje saar d'ar dəw kára kara ɔr dəa tar el lé. Njékərje neelé ree mba kəm bəl dɔ dee'g ləm, gə mba təd gəji ginkoji dəwje gə ranḡ gə rɔ ne gə Judaje gə gəji dee ləm, gə mba sané ne dəwje gə mee bee'g lé kad-kad ləm tɔ.

Némidi gə njekəm'g munda gə wəji dɔ kúla-kwəji-né lé

⁵M'un kəm gə tar m'aa loo gərərə ndá aa oo, dəw kára aar gə kúla-kwəji-né jia'g.

⁶Ma m'dəjee m'pana: See aw gə ra wa. Ndá yeḡ ilam keneḡ pana: M'a gə kaw kwəji Jerusalem gə mba koo tadee ləm, gə ḡgalee ləm tɔ.

⁷Aa oo, kura gə dara gə njekwəji səm ta lé aw lam gə kédé ndá kura gə dara gə ranḡ ree iḡgá.

⁸Yeḡ ulá pana: Aḡ aw ula basa neelé pana: Jerusalem lé a to bee-boo gə to raga ndəgsə lal ndògo-bɔrɔ gə mbata dəwje gə bula digi-digi gə d'isi keneḡ ləm, gə nékulje gə dum tura gə d'a kaar keneḡ ləm tɔ.

- ⁹Njesigəneə pa pana: Ma nja m'a to asəna gə ndògo lə pər gə gugu dəa sub ləm, m'a riba dɔ rənduba ləm keneŋ ləm tɔ.
- ¹⁰Njesigəneə pana: Seɿ gə ma m'sané sí dɔkum looje gə sɔ lé Maji kar sí ije bee gə dɔgel aije. Njesigəneə pa bèe.
- ¹¹Seɿ njé gə Siɔ, Seɿ gə síje bee-bər gə Babilɔn lé Maji kar sí aije ajije rɔ sí.
- ¹²Mbata Njesigəneə gə njeboo-néje pa togábè pana: Goo néje gə neelé ba rənduba a ree bəi. Yee ulam rɔ ginkoji dəwje gə njékuda sí banrɔje lé: Mbata nana ba gə ɔrɔ rɔ sí ndá ɔrɔ rɔ ŋgonkəm nee-nee nja.
- ¹³Aa ooje, nee n'tɔji dee ji nee Ndá deɿ d'a tel to nékunda-bərɔ lə bərje lə dee gə ra kula d'ar dee kédé lé. Bèe ba seɿ a gərje ne gao to gə Njesigəneə gə njeboo-néje ba ulam ya.
- ¹⁴Maji kar sí raje né wəl gə boo-rɔkal Alje ne rɔ sí, Seɿ gə síje Jerusalem lé Mbata aa ooje, M'isi m'ree ndá m'a si mbuna sí'g, Njesigəneə ba pa bèe.
- ¹⁵Mee ndəa'g neelé ginkoji dəwje gə ranɔ bula D'a ree kɔm gə Njesigəneə nɔ'd Ndá d'a tel to dəwje ləm, Ndá m'a si mbuna sí'g, Bèe ba seɿ a gərje gao to gə Njesigəneə gə njeboo-néje ba ulam rɔ sí'g ya.
- ¹⁶Njesigəneə a kiŋga Judaje Kar dee to nékeaje Dɔ nanɔ'd gə to gə kəmee, Tɔbəi yee a kɔr Jerusalem kundá gə kəmee ya bəi tɔ.
- ¹⁷Maji kar dəw-kundaje lai d'isi ta dee mundu nɔ Njesigəneə'g. Mbata yee unda loo mee loo-siée'd gə to gə kəmee tee ya.

Jakari 3

Némidi gə njekɔm'g sɔ gə wɔji dɔ Jujee, ŋɔɔ-njekinjanéməs lé

- ¹Yee am m'oo Jujee ŋɔɔ-njekinjanéməs gə aar tar nɔ kura'g lə Njesigəneə ndá Njekurai aar dɔ jikɔlee'g gə mba kila ta dəa'g.
- ²Njesigəneə ula Njekurai pana: Njekurai, maji kar Njesigəneə ila ta dɔi'g. Maji kar Njesigəneə yee gə njekɔr Jerusalem kundá gə kəmee lé ila ta dɔi'g ya. See dəw neelé to asəna gə dɔdum kag gə d'ɔree ta pər'g el wa.
- ³Nɛ Jujee lé ula kubu gə minɔ rəa'g ba aar ne nɔ kura gə dara'g.
- ⁴Kura gə dara un ta ula deɿ gə d'ar neə'g lé pana: Tɔrje kubuje ləa gə minɔ rəa'g. Tɔbəi yee ulá pana: Aa oo, ma m'ɔr néra kori-korije ləi rɔi'g ndá ma kula kubu ra naj ba rɔi'g.
- ⁵Tɔbəi ma m'pana: Maji kar dee d'ula jɔg gə àr ŋgad-ŋgad dəa'g. Bèe ba deɿ d'ula jɔg gə àr ŋgad-ŋgad lé ya dəa'g ləm, d'ula kubuje rəa'g ləm tɔ. Kura lə Njesigəneə aar léé'g neelé.
- ⁶Kura lə Njesigəneə pata neelé gə ndia njanɔ ar Jujee pana:

⁷Njesigəneə gá njeboo-néje pa togábè pana: Bó lé i njaa gə goo rəwje lə neə ləm, Bó lé i aa dɔ tornduje lə neə ləm tɔ ndá I a to njegaŋ-rəwta mee kəi'g lə neə ləm, I a kaa dɔ gad ndògo lə neə ləma, N'a kari askəm kandə mbuna dee-dee gá d'isi nee lé ləm tɔ.

⁸Bèe ndá i Jujee ŋgɔ-njekinjanéməs, Maji kari oo ta, I seɔ gə njéboalookawje ləi gá d'isi nɔɔ'g Mbata dəwje neelé d'a to gá nétɔji, Aa oo, n'a kar kura lə neə gá ria lə Barkəm-kag-gá-uba lé unda loo teə.

⁹Mbata aa oo, n'unda kɔr mbal lé nɔ Jujee'g, Kɔr mbal gá kára neelé kəmeeje siri to keneŋ, Aa oo, neə nja n'a tija né gá kəm tija keneŋ, Njesigəneə gá njeboo-néje ba pa bèe. Tɔbəi n'a tɔr ta néra gá kori-kori dɔ bee'g neelé Mee ndɔ gá kára ba ya.

¹⁰Njesigəneə gá njeboo-néje ba pa togábè pana: Mee ndəa'g neelé seɔ a barje nɔ gel kag nduu'g ləm gə gel kag kɔdə'g ləm tɔ.

Jakari 4

Némɔdi gá njekɔm'g mi gá wɔji dɔ kag-pərndɔje gə kag-koiyoje lé

¹Kura gá dara gá njekwɔji səm ta lé tel ree ndá yeə ndelm to gá dəw gá ndelee dɔ bi'g bèe.

²Yeə dəjim pana: See dɔ ba m'oo wa. Ma m'ilá keneŋ pana: M'aa loo m'oo ndá aa oo, kag pərndɔ gá ra gə larlɔr ya lai gá kuée to dɔ'g ar pərndɔje siri to keneŋ ləm, kulaje gá kɔ kunda pər ta'd gá aw un ubu gá wɔji dɔ pərndɔje lé as siri to dɔ kagee gá tar ləm tɔ.

³Tɔbəi kag-koiyoje joo to mbɔree'g, yeə gá kára to dɔkɔl lə kuée ləm, yeə gá ranɔ to dɔgelee'g ləm tɔ.

⁴M'tel m'dəji kura gá dara gá njekulam ta lé m'pana: Mbai ləm, see néje neelé wɔji dɔ dɔ wa.

⁵Kura gá dara gá njekwɔji səm ta lé tel dəjim pana: See néje neelé m'gər gin dee el bəi wa. Ma m'pana: Wah, mbai ləm, m'gər el.

⁶Tɔbəi yeə tel ilam'g pana: Yee neelé to ta gá Njesigəneə ula Jorobabel pana: To gə goo né gá wɔji dɔ siŋgamoŋ lə njérɔje gá d'aw rɔ ne el ləm, Esé gə goo siŋgamoŋ lə dəw el ləm tɔ, Nε gə goo Ndil neə-neə nja kára ba, Njesigəneə gá njeboo-néje lé ba pa bèe.

⁷I mbal gá boi lé see i to gá dɔ ba nɔ Jorobabel'g wa. Jorobabel a kari asəna rai-rai. Yeə a kɔr ne rudu kɔr mbal kunda ne sém kəi gá tar Dan ndu dəwje gá bar wəl-wəl'd gá pana: Maji péd-péd! Maji péd-péd!

⁸Njesigəneə ulam ta gə rɔtaje nee pana:

⁹Ji Jorobabel ba tum ne gel kəi neelé ləm, Jia-yeə nja a kunda ne tɔl ləm tɔ. Bèe ba seɔ a gərje ne gao to gá Njesigəneə gá njeboo-néje ba ulam rɔ sí'g ya.

¹⁰ Mbata deɛ gé d'əji ndɔ́ gé d'un kudu né lam ba bèe gé keji lé D'a ra rɔ́lɛl loo gé d'oo kúla-kwɔ́ji-né ji Jorobabel'g ya. Pərndoje gé siri neelé ɔ́r gel kəm Njesigəneɛ gé un naŋg nee lad tɔ́.

¹¹ Ma m'un ta m'dəjee m'pana: See dī ba gé gin kag-koiyoje gé joo gé kára to dɔ́kɔ́l lə kag pərndɔ́ ləm, kára to dɔ́gelee'g ləm tɔ́ lé wa.

¹² Ma m'un ta gé njekɔ́m'g joo m'dəjee tɔ́bəi m'pana: See dī ba gé gin barkəm kag-koiyoje gé joo gé to mbɔ́r kulaje gé kɔ́ kunda pər ta'd gé aw un ubu gé joo gé ubu gé to tana gə larlɔ́r ɔ́ keneɲ lé wa.

¹³ Yeeɛ dəjim pana: See né neelé m'gər gelee el wa. Ndá m'ilá keneɲ m'pana: Wah, mbai ləm, m'gər el.

¹⁴ Yeeɛ pana: To dəwje joo gé d'wa dɔ́ dee gə ubu mba kar dee d'aar nɔ́ yeeɛ gé to mbai dɔ́ naŋg nee lai lé.

Jakari 5

Némɔ́di gé njekɔ́m'g misɔ́ gé wɔ́ji dɔ́ maktub kila ndɔ́l lé

¹ Ma m'un kəm gé tar gɔ́l kára ya tɔ́bəi m'aa loo ndá aa oo, maktub gé kə nɔ́'d mber-mber gé ɔ́tar nar jərəɲ.

² Kura gé dara dəjim pana: See dī ba m'oo wa. Ma m'ilá keneɲ pana: Ma m'oo maktub gé kə nɔ́'d mber-mber gé ɔ́tar nar jərəɲ, ɲgalee as kəmkil dəw rɔ́-joo ləm, tadee as kəmkil dəw dɔ́g ləm tɔ́.

³ Yen ɲga yeeɛ ulam pana: Yee ba to ta ndɔ́l gé a gə kwa dɔ́ béeje lai. Mbata gə goo taree lé d'a tuba ne njébojoje lai gé d'isi loo gé nee'g ləm, gə goo taree lé d'a tuba ne deɛ lai gé njékubu rɔ́ dee gə taŋgɔ́mje gé d'isi loo gé nee'g ləm tɔ́.

⁴ Njesigəneɛ gé njeboo-néje lé pana: Neɛ n'ilá mba karee andə mee kəije'g lə njébojoje ləm, gə kəije'g lə deɛ gé bar ri neɛ d'ubu ne rɔ́ dee gə taŋgɔ́m ləm tɔ́ gə mba karee ra loo-siée mee kəije'g lə dee mba tuji dee nɔ́'d pugudu gə kag gə kɔ́ri-mbalje.

Némɔ́di gé njekɔ́m'g siri gé wɔ́ji dɔ́ dené lé

⁵ Kura gé dara gé njekwɔ́ji səm ta lé aw gé kédé ndá yeeɛ ulam pana: Maji kam m'un kəm gé tar m'oo né gé tee kən.

⁶ Ma m'tel m'dəjee m'pana: See to gé dī wa. Ndá yeeɛ pana: To karè ba tee. Yeeɛ ilam'g bəi pana: To wɔ́ji dɔ́ néra gé kori-kori lə dəwje lai gé mee bée'g neelé.

⁷ Aa oo, rɔ́m gé ra gə kidata karè lé ɔ́r gə dɔ́rea ndá dené kára si mee karè'g lé.

⁸ Kura gé dara lé pana: To wɔ́ji dɔ́ néra gé kori-kori. Yen ɲga yeeɛ ɔ́s dené lé aree oso mee karè'd lé gogo. Tɔ́bəi yeeɛ dəb rɔ́m gé ra gé kidata né neelé təa'g.

⁹Ma m'un kəm m'aa loo ndá aa oo, denéje joo d'unda loo tee. Lel ula bag dee'g, bag dee to keneṅ to gá k̄a ndilili-woj b̄èe. Deḡ d'un karè lé d'aw ne mbuna dara'g gə naṅg'd nee.

¹⁰M'dəji kura gá dara gá njekw̄oji s̄əm ta lé m'pana: See d'un karè lé d'aw ne gá ra wa.

¹¹Yee tel ilam keneṅ pana: Deḡ d'aw mba ra k̄ai mbata læa mee bee gá Sineyar. B̄èe ba loo gá kula k̄ai lé a godo mb̄a ndá d'a kun karè neelé kunda d̄o loo'g læa t̄o.

Jakari 6

Ném̄idi gá njek̄m'g jinaijoo gá w̄oji d̄o pusu-r̄oje lé

¹Ma m'un kəm gá tar ḡol kára ya t̄ɔb̄ai m'aa loo ndá aa oo, pusu-r̄oje s̄o tee mbuna mbalje gá ṅgal léṅgé-léṅgé'g joo, ne mbalje neelé to gá mbalje gá to gá larkas.

²Pusu-r̄o gá d̄otar lé kunda-margw̄oije ba nd̄or læm, pusu-r̄o gá njek̄m'g joo lé kundaje gá ndul ba nd̄or læm,

³pusu-r̄o gá njek̄m'g munda lé kunda-ndulije ba nd̄or læma, pusu-r̄o gá njek̄m'g s̄o lé kunda-mw̄oije ba nd̄or læm t̄o.

⁴M'un ta m'dəji kura gá dara gá njekw̄oji s̄əm ta lé m'pana: Mbai læm, see né neelé w̄oji d̄o d̄i wa.

⁵Kura gá dara lé tel ilam keneṅ pana: Deḡ to lelje gá d'̄i d̄okum looje gá s̄o gá d'̄i loo-kaar dee'g ṅo mbai gá to mbai d̄o naṅg nee lai.

⁶Kundaje gá ndul gá nd̄or pusu-r̄o gá kára mbuna mareeje'g lé d'aw par gá bee gá to d̄ogel læm, deḡ gá to kunda-ndulije d'aw goo dee'g læm t̄o. Deḡ gá to kunda-mw̄oije d'aw par gá bee gá d̄ok̄ol t̄o.

⁷kunda-margw̄oije d'unda loo tee ndá deḡ dəji gə mba kaw gugu d̄o naṅg nee. Ndá Kura gá dara lé ula dee pana: Awje aw guguje d̄o naṅg ya. B̄èe ba deḡ d'̄i d'aw gugu d̄o naṅg nee lé t̄o.

⁸Yee barm ndá ulam pana: Aa oo, deḡ gá d'aw gá par gá bee gá d̄ogel lé d'ar oṅg læ neḡ oso d̄o bee gá d̄ogel'g.

D'ula d̄ogugu kijanémes d̄o Jujee'g

⁹Njesiḡoneḡ ulam ta gə r̄otaje nee pana:

¹⁰Maji kam m'taa nénojije gá Heldai, gə Tobija, gə Jedaaja, deḡ gá to b̄arje gá ree neelé ndá ma nja m'a kaw ne gə r̄om mee nd̄əa'g neelé, m'a kaw ne mee k̄ai'g læ Jojias, ṅgolə Soponi, loo gá deḡ gá d'̄i Babilon ree lé d'aw keneṅ t̄o.

¹¹Maji kam m'taa larnda gə larl̄or ndá m'a ra gá d̄oguguje mba kula d̄o Jujee, ṅgolə Josadak'g, yee gá to ṅḡo-njekinjaném̄əs lé.

¹² Maji kam m'ulá m'pana: Njesigəneā gá njeboo-néje pa togábè pana: Aa oo, dəw kára gá ria lə Barkəm-kag-gá-uba lé A kuba loo'g ləa tee bər ndá Yee a tel kunda kəi lə Njesigəneā gá to gə kəmee.

¹³ Yee a tel kunda kəi lə Njesigəneā gá to gə kəmee ya. Təbəi yee a kəm nétojiije gá wəji də rənduba lé rəa'g, Yee a si də kalimbai'g ləa gə mba kəbee ləm, Yee a to njekinjanéməs də kalimbai'g ləma, Kankəm kəm nə'd gá maji ɔr njoroŋ A to mbuna dee-dee'g joo bər ləm tə.

¹⁴ Dəguguje d'a to mbata lə Helem gə Tobija gə Jedaeja ləm, mbata lə He, ŋgolə Soponi ləm tə asəna gə nékolé-mee də'g mee kəi'g lə Njesigəneā.

¹⁵ Dee gá d'ɔr rə dee d'aw əw lé d'a tel ree ləm, d'a ra kula gəl kəi lə Njesigəneā gá to gə kəmee gogo ləm tə. Ndá seɿ a gərje gao to gá Njesigəneā gá njeboo-néje ba ulam rə sí'g. Bó lé seɿ ilaje ŋgonkoji də ndukun'g lə Njesigəneā gá to Ala lə sí lé ndá né neelé a kaw léé'g béréré ya.

Jakari 7

Kəg mee boo gə ndutɔr

¹ Ləb gá njekəm'g sɔ gá mbai ɔ ne bee lé Njesigəneā ula Jakari ta mee ndə gá njekəm'g sɔ lə naj gá njekəm'g jinaikara gá to naj Kislə lé.

² Njé gá Betel d'ula Sareser gə Régem-Melek gə dəwje lə dee mba kar dee d'aw ra ndò rə Njesigəneā'g ləm,

³ gə mba kula njékinjanéməsje gá mee kəi'g lə Njesigəneā gá njeboo-néje, gə njéteggintaje ləm tə pana: See to maji kəm kar sí nje mee naj gá njekəm'g mi ləm, gə jəgje mee sí bó ləm tə to gá jee n'raje mee ləbje bula gá kédé lé wa.

⁴ Njesigəneā gá njeboo-néje ulam ta gə rətaje nee togábè pana:

⁵ Maji kam m'ula koso-dəwje gə njékinjanéməsje lai gá mee bee'g lé m'pana: Loo gá seɿ ɔgje mee sí bó ləm, gə nje ləm tə Mee naj gá njekəm'g mi gə njekəm'g siri ləm tə As ləbje rə-siri lé See to mbata lə nee-nee nja ba Seɿ ɔgje ne mee sí bó gə mbəa lé wa.

⁶ Təbəi loo gá seɿ sɔje gə aije lé See to seɿ ya ba sɔje gə aije el wa.

⁷ See seɿ gərje ta néje gá Njesigəneā pa gə ndu njéteggintaje gá dɔtar loo gá dəwje d'isi gə meekuləm mee bee gá Jerusalem ləm, gə mee beeje gá gugu dəa sub ləm, gə loo gá par gá dəkəl ləma, gə ndag-loo'g ləm tə lé el wa.

⁸ Njesigəneā ula Jakari ta gə rətaje nee pana:

⁹ Njesigəneā gá njeboo-néje pa togábè pana: Gaŋje rəwta gá gə də najee ləm, Raje gə nə meemaji ooje ne kəmtondoo lə nə ləm tə.

¹⁰ Ulaje kəm njékəisiŋgaje gə ŋganalje Esé njəndooje əsé mbáje ndò el ləm, Wəjiije-kwəji ra gə nə majel el ləm tə.

¹¹Ne deę ndigi koo ta el ləm, deę d'os bag dee gá tar gə kəsta ləma, d'os mbi dee jigi d'udu nà d'a koo ne ləm tɔ.

¹²Deę d'ar meę dee kədərə to gá jər gá baree diamā ləm, deę mbad koo godndu gə taje lə Njesigəneę gá njeboo-néje gá yeę ula dee gə ndilee gə ndu njéteggintaje ləa gá dɔtar lé ləm tɔ. Gelee gá nee ba Njesigəneę gá njeboo-néje ar oŋg-boo i ne səa pu.

¹³Yen ŋga Njesigəneę gá njeboo-néje pa ne njaŋg pana: Loo gá neę m'bar dee ndá Deę mbad koo ta lə neę. Togábè ba loo gá deę bar neę ndá Neę kara neę mbad koo ta lə dee tɔ.

¹⁴Neę n'sané dee mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'd Gá deę gər dee el ləm, Bee lə dee tel to dɔnduba tor dee'g Ar dəw kára kara dəs keneŋ aw Esé tel keneŋ el ləm tɔ. Bee gá maji dum lé deę d'aree tel to dɔdilaloo ya.

Jakari 8

Ndukun gá wɔji dɔ bee gá Jerusalem lé

¹Njesigəneę gá njeboo-néje riba dɔ rəa gə rɔtaje nee pana:

²Njesigəneę gá njeboo-néje pa togábè pana: Mee neę aw tai-tai gə boo-kəmkəi mbata lə Siɔ ləm, Oŋg-boo i sə neę dəa'g ləm tɔ.

³Njesigəneę pa togábè pana: Neę n'tel n'ree Siɔ, Neę ndigi si dan njé gá Jerusalem'g. D'a bar Jerusalem lé bee-boo gá njekila koji ləm, Mbal lə Njesigəneę gá njeboo-néje lé D'a baree mbal gá to gə kəmee ləm tɔ.

⁴Njesigəneę gá njeboo-néje pa togábè pana: Bugaje gá diŋgam gə njé gá dené d'a si gə mbə-rəwje gá Jerusalem ya tɔbəi, Nana kara gə kag-tɔs jia'g-jia'g Mbata lə ləb dee gá bula lé.

⁵Basaje gə ŋgamədje bula d'a taa loo keneŋ pəl-pəl Gə mba ndam mbə-rəwje gá mee bee-boo'g lé.

⁶Njesigəneę gá njeboo-néje pa togábè pana: Bó lé néje neelé to gá nékɔb Kəm ges koso-dəwje gá nai mee ndəa gən lé See a to gá nékɔb kəm neę Njesigəneę'd gá njeboo-néje lé to wa.

⁷Njesigəneę gá njeboo-néje lé pa togábè pana: Aa ooje, neę n'or koso-dəwje lə neę mee bee'g par gá bər ləm, Gə loo gá kər ur naŋg keneŋ ləm tɔ n'aji dee.

⁸N'a ree sə dee ndá d'a si Jerusalem, D'a to koso-dəwje lə neę ləm, N'a to Ala lə dee Gə goo kankəmta gə néra gá danasur ləm tɔ.

⁹Njesigəneę gá njeboo-néje lé pa togábè pana: Sej gá bogənè ooje taje nee ta njéteggintaje'g Gá teę mee ndəa gá deę tum ne gin kai lə Njesigəneę gá njeboo-néje lé Loo gá d'a gə kunda ne kai gá to gə kəmee lé Arje ji sí bar mər-mər.

10Mbata mee ndæa gá kédé lé Dəw ra kula ndá iŋga nédɔjiá el ləm, Nékulje kara d'ingá né gá wɔji dɔ dee el ləm tɔ. Meekulɔm gá téɛ bèe kara godo Mbata læ deɛ gá d'andə kəi əsé deɛ gá teɛ raga Mbata læ njébaɛ lé, Bèe ba neɛ n'ya dəwje lai N'ar dee d'omɔ ne gə nɔ gə mbəa.

11Nɛ basinè n'a ra gə ges koso-dəwje gá nai neelé To gá neɛ n'ra ne mee ndæa gá kédé'g lé el, Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba pa bèe.

12Mbata kandə néje gá deɛ dubu lé A teɛkɔr ləm, Nduú a kul bɔ-bɔ gə kɔdee ləm, Naŋg a kar dee néso dee ləma, Dara a kar dee mán-təl ləm tɔ, Bèe ba n'a kar ges koso-dəwje gá nai neelé D'al rɔ dee wɔji dɔ néje'g neelé lai ya.

13Seɪ ginkoji Judaje gə ginkoji Israelje lé Kédé seɪ toje koso-dəwje Gá ndɔl wa dɔ dee mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g Nɛ basinè n'a kaji sí ləm, Seɪ a toje nétɔrɔndu mbuna dee'g ləm tɔ, Bèe ndá gá bəlje el, arje ji sí bar mèr-mèr.

14Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa togəbè pana: To gá kédé neɛ n'wɔji gə mba ra sə sí né gá majel Loo gá bɔ síje-je d'ar mee neɛ ɪ ne sə neɛ pu lé Neɛ n'uba gée n'ya el, Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba pa bèe.

15Nɛ basinè mee ndɔje'g neelé Neɛ n'tel n'wɔji njaŋg gə mba ra meemaji gə njé gá Jerusalem Gə dəwje gá Juda bèe-bèe ya. Bèe ndá maji kar sí bəlje el.

16Aa ooje, né gá kəm kar sí raje ba nee: Ulaje nɔ kankəmta mbuna nɔ'd ləm, Ganje rəwta tarəwkɔgje'g læ sí gə goo rəbee Mba si ne gə meekulɔm ləm tɔ.

17Maji kar dəw kara mbuna sí'g Wɔji mée'g gə mba ra majel gə maree el ləm, Ubuje rɔ sí gə taŋgɔm el ləm tɔ, Mbata néje lai neelé neɛ n'əji dee bəɪ-bəɪ, Njesigəneɔ ba pa bèe.

Ndɔ kɔg mee boo a tel to ndɔ ra nai

18Njesigəneɔ gá njeboo-néje ulam ta gə rɔtaje nee pana:

19Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa togəbè pana: Kɔg mee boo gá mee nai gá njekɔm'g sɔ ləm, gə nai gá njekɔm'g mi ləm, gə nai gá njekɔm'g siri ləma, gə nai gá njekɔm'g dɔg ləm tɔ lé a tel to ndɔ kalrɔ gə ndɔ rɔlel gə nai gá kɔ ra rɔlel mbata læ koso-dəwje gá Juda. Nɛ maji kar sí undaje kankəmta gə meekulɔm ba dan kəm sí'g.

20Njesigəneɔ gá njeboo-néje ba pa togəbè pana: Koso-dəwje bəd-bəd ləm, Gə dəwje gá d'isi mee bee-boo'g ləm tɔ, d'a ree ya bəi.

21Dəwje gá mee bee gá kára d'a kaw mee yee gá raŋg'd pana: Ar sí j'aw n'raje ndòo rɔ Njesigəneɔ'g ləm, Gə n'saŋgje Njesigəneɔ gá njeboo-néje ləm tɔ. Jeɛ kara j'a kawje ya tɔ.

22Bèe ba koso-dəwje bula ləm, Gə ginkoji dəwje bula ləm tɔ D'a ree saŋg Njesigəneɔ gá njeboo-néje Gə mba ra ndòo rəa'g mee bee gá Jerusalem.

23Njesigəneɔ gá njeboo-néje pa togəbè pana: Mee ndəaje'g neelé diŋgamje dɔg gá takɔji dee bəd-bəd mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g lé D'a kwa ta kubu læ dəw kára

gá to gá Jip pa ne pana: N'a kawje sə sí mbata neɛ n'gərje gao to gá Ala nai sə sí-sej ya.

Jakari 9

ISRAELJE GƏ BEEKOJE GƏ RAĞ

Njesigəneɛ dum dɔ beekoje

¹ Ndərta gá Njesigəneɛ pa wɔji ne dɔ bee gá Hadrak ləm, Ta neelé wɔji dɔ bee-boo gá Damas ləm tɔ. Mbata kəm Njesigəneɛ to dɔ dəwje gá raŋg'd To gá to dɔ ginkoji Israəlje'g bəe tɔ,

² Ta neelé wɔji dɔ Amat Gá to rəw-nim-bee gá Damas ləma, Gə dɔ Tir gə Sidɔ Gá gosɔkəmkàr lə dee to yaɔ lé ləm tɔ.

³ Njé gá Tir d'unda kəi-kaar-kɔgərɔ lə dee, Deɛ daa larnda dɔ nɔ'd to gá babur bəe ləm, Gə larlɔr asəna gə bɔrɔ gá mbə-rəwje'g bəe ləm tɔ.

⁴ Aa ooje, Mbaidɔmbaije a dum dɔ dee ləm, A bugu siŋgamoŋ lə dee dan baa-boo'g ləma, A roo bee lé dula-dula ləm tɔ.

⁵ Njé gá Askalɔ d'a kée ndá d'a si dan bəl'g, Njé gá Gaja kara d'a bəl kunda bala tigi-tigi ləma, Njé gá Ekrɔ kara d'a bəl ləm tɔ, Mbata meekundayel lə dee tel to nérɔkul. Mbai gá Gaja a sané pá ləm, Bee gá Askalɔ kara dəwje d'a godo keneŋ ləm tɔ.

⁶ Dəwje gá d'ula ginkoji dee nɔ'd ba d'a ra bee Asdod. Ndá n'a kunda néti-rɔ lə Pilistije lé naŋg rab-rab.

⁷ N'a kɔr da məs gá to ta dee'g ləm, Gə néje gá minɔ gá to pə ŋgaŋ dee'g ləm tɔ, Njé'g lə dee gá nai lé kara d'a tel to gá kə Ala lə sí, D'a to kasəna gə mbaije gá Juda ləm, Njé gá Ekrɔ d'a tel to kasəna gə Yebusje bəe ləm tɔ.

⁸ N'a kaj dɔ kəi lə neɛ sub gə mba kɔs njérɔje rəw Komɔ ne gə deɛ gá d'a gə dəs kaw əsé deɛ gá d'a gə tel, Bəe ba njekula kəm loo ndò a dəs mbɔr dee'g dəb el, Mbata basinə n'orè kəm neɛ dɔ dee'g sɪ.

Mbai gá a kar loo to ləm

⁹ Sej gá Siɔ lé alje rɔ sí! Sej gá Jerusalem kara ɔsje pa rələl to! Aa ooje, mbai lə sí si aw gá dɔ sí'g nee, Yee to njemeekarabasur ləm, Gə njedumdɔloo ləm tɔ, Yee to dəw gá kul yururu gá uba dɔ mulayèje gao sí'g, To ŋgon mulayèje gá aɪ goo keaje'g ba yee ubá.

¹⁰ N'a tuji pusu-rɔje lə Eprayimje ləm, Gə kundaje gá Jerusalem ləm tɔ, Bəndaŋ-rɔje lé d'a tuji. Yee a kila mber meekulɔm Kar ginkoji dəwje gə raŋg ləm, Yee a kɔbee un kudee dɔ baa-boo-kad'd gá kára saar tee ne yee gá raŋg'd ya Un kudee dɔ mán baa-boo'g saar kɔr rudu naŋg njal ləm tɔ.

Kɔr bər dɔ bərje'g

- 11** Seï lé ndá mból dɔ manrɔ́ gá neɛ man ne rɔ́ neɛ n'ar sí lé ba N'a kɔr ne bərje læ sí Mee bwa gá mán godo keneɲ kɔm dee tar.
- 12** Seï bərje gá undaje mee sí yel lé Maji kar sí telje awje kəi-kaar-kɔgərɔ́'g! 'Bogənè neɛ m'pa njaɲg ya tɔbəi, N'a tel kar sí némaji dɔ maree'd gɔl joo.
- 13** N'a ká Judaje to gá ká ne bandanɲ mber-mber bèe læm, N'a kar Eprayimje to nérɔ́ læ neɛ Gá asəna gə bandanɲ bèe læma, Ɔi Siɔ, n'a kar ŋganije d'uba loo d'ɪ tar Mba rɔ́ gə ŋgalə Jaban læm tɔ. N'a kari tel to asəna gə kiambas læ bao-rɔ́ bèe.
- 14** Njesigəneɛ a nduba rəa dɔ dee'g tar Ndá kandə bandanɲ læa a tee to gá tel læ ndi bèe, Mbaidɔmbaije gá Njesigəneɛ a kar tɔtɔ læa bar, Yee a kaw kəmee gá kédé dan lel-boo gá dɔkɔl.
- 15** Njesigəneɛ gá njeboo-néje a kaa dɔ dee, D'a tuji loo pugudu læm, D'a dum dɔ kəri-ər yɔrɔɲ-dooje læ njébaje læ dee læm tɔ, D'a kai né læm, D'a kunda bula to gá njékai mán-nduú gá mijje bèe læm tɔ, Nékaï a rusu mee dee to gá mán gá rusu ŋgo-dɔ-mán bèe læm, To gá məs gá aɪ dɔkum loo-nékinjaməs'g bèe læm tɔ.
- 16** Njesigəneɛ, Ala læ dee a kaji dee mee ndəa'g neelé To gá koso-nékulje læ koso-dəwje læa bèe, Mbata dee to d'asəna gə jərje gá ndɔɪ mee dɔgugu'd Gá d'a ndogó mee bee'g læa bèe.
- 17** Ɔi, boo-némeemaji læa mbata læ dee to yaɔ læm, kura yaɔ læm tɔ. Ko gá sigi gə mán-nduú gá kul lé A kar siɲga basaje gə ŋgamɔdje to ne kɔgərɔ́-kɔgərɔ́ tɔ.

Jakari 10

Raje tamaji ta Ala'g lé bó ta magəje'g el

- 1** Maji kar sí dəjije Njesigəneɛ mə-ndi Gá to mə-ndi dɔ-nai! Njesigəneɛ a karee tel læm, Yee a kar sí mə-ndi Gá ər bai-bai læma, Yee a kar koje uba lub-lub mee ndɔ'g læ nana kara læm tɔ.
- 2** Mbata magəje lé pa taje gá kari ba læm, Njénékooje lé teggin taɲgɔm læma, Nije gá d'ɔr géé lé to néje gá ŋgɔm Gá gɔl ne mee dəwje gə ta gá kari ba læm tɔ. Gelee gá nee ba d'ila ne mbir-mbir to gá koso-badje bèe læm, D'isi ne dan nékəmdoo'g Mbata njekul dee godo læm tɔ.

Ndukun gá wɔji dɔ kɔr dee kɔm dee tar lé

- 3** Oɲg ɪ sə neɛ pu dɔ dee gá to njékulbadje'g, N'a kar bɔ́ néra bəl byaje lé ɔs ta dee'g, Mbata Njesigəneɛ gá njeboo-néje aw tən koso-nékulje læa Gá to gel-bɔ́je læ Juda lé, Ndá yee a riɲga dee asəna gə kunda rɔ́nduba læa loo-rɔ́'g bèe.
- 4** Mbal kunda dɔkum kəi a kɪ rəa'g læm, Ŋgawlar bər né kara a kɪ rəa'g læma, Bandanɲ rɔ́ kara a kɪ rəa'g læm tɔ. Mbaije lai kara d'a kɪ rəa'g nɔ́'d tɔ.
- 5** D'a to kasəna gə bao-rɔ́je Gá tuba bɔ́rɔ́ gá mbə-rəwje loo-rɔ́'g bèe, D'a rɔ́ rɔ́ ya mbata Njesigəneɛ a nai sə dee, Ndá dee gá njérɔ́ gə kundaje lé Rɔ́kul a dəb dɔ dee'g.

⁶N'a kar siŋga Judaje i do maree'd gá kédé-kédé ləm, N'a taa do njé'g lə Jisəb ləm tɔ, N'a tel ree sə dee Mbata mee neɛ aw tai-tai mbata lə dee, Ndá d'a to kasəna gə dəwje gə n'uba dee n'ya dee kédé el lé bèe, Mbata neɛ n'to Njesigəneɛ, Ala lə dee Ndá n'a koo ta lə dee ya.

⁷Eprayimje d'a to kasəna gə bao-rɔje, Meɛ dee a lel dee asəna gə dəw gə ai mán-nduú bèe, Nŋan deeje d'a koo ndá d'a kal rɔ dee ləm, Meɛ dee a lel dee do Njesigəneɛ'g ləm tɔ.

⁸N'a bar dee gə kəl ndá d'a mbɔ do nɔ Mbata neɛ n'uga do dee, Ndá bula lə dee a kɪ do maree'd gə kédé-kédé to gə kédé ya.

⁹N'a sané dee mbuna koso-dəwje'g Ndá loo gə d'isi əw lé meɛ dee a kolé do neɛ'g, D'a si kəmba gə nŋan deeje nɔ'd ndá d'a tel ree.

¹⁰N'a kar dee d'i Ejiptə tel ree ləm, N'a mbɔ dee mee bəe gə Asiri ləm tɔ, N'a kar dee ree bəe gə Galaad gə Libɔ Ndá loo a kas dee el.

¹¹D'a gaŋg baa-boo-kad gə to kɔ néurti Ndá neɛ Njesigəneɛ n'a kunda paŋgəm mán baa-boo-kad ləm, Bul mɔ-booje d'a kyi tə-tə ləm tɔ, Ti-rɔ lə Asirije a tuji ləm, Kag-mbai beekɔ lə Ejiptəje kara a sané pá ləm tɔ.

¹²Mbɔl do Njesigəneɛ lé N'a kar siŋga dee i ne do maree'g ləm, D'a kaw ne kəm dee gə kédé-kédé gə ria-yeɛ ləm tɔ, Njesigəneɛ ba pa bèe.

Jakari 11

Njesiŋgamonje tuji pugudu-pugudu

¹I bəe gə Libɔ, maji kari teɛ tarəwkɔgje ləi Gə mba kar pər roo kag-sədrəje ləi dula-dula.

²Seɪ kag-sipresje, maji kar sí nɔje siije mbigi-mbigi Mbata kag-sədrəje lé toso ləm, Kagje gə ŋgal pur-pur lé tuji mbɔ ləm tɔ. Seɪ kag-sənəje gə Basan lé Maji kar sí nɔje siije mbigi-mbigi Mbata kag-kɔrje gə dəw askəm kandə keneɛ el lé Tuji mbad-mbad.

³Njékulbadje d'ɔr ndu dee wəl nɔ ne sii mbigi-mbigi Mbata boo-ronduba lə dee tuji mbɔ, Nŋan toboije d'inja miɪ hər-hər Mbata néti-rɔ lə Jurɔ lé unda naŋg ndəs.

Njékulbadje gə joo

⁴Njesigəneɛ Ala ləm pa togábè pana: Maji kam m'ul badje gə twa dee d'aw sə dee gə loo-tija-gwɔs dee'g lé.

⁵Deɛ gə ndogo dee lé tija gwɔs dee lal né gə bèe. Yeɛ gə rab dee lé pana: Maji kar do ri Njesigəneɛ ai səgərə mbata ma m'tel ne bao. Ne njékulbadje d'oo kəmtondoo lə dee el.

- ⁶Mbata n'a koo kəmtondoo lə dəwje gə mee bee'g neelé el nga, Njesigəneə ba pa bəe. Ne aa ooje, n'a kyə dee ji nā'd gə yo gə nee ləm, n'a kyə nā nā kara ji mbai'g ləa-ləa ləm tɔ. D'a tuji bee neelé ne n'a taa dəw kára kara ji dee'g el.
- ⁷Yen nga ma m'un ne kudu kul badje gə twa dee d'aw sə dee gə loo-tija-gwɔs dee'g lé, to dee gə to majel d'unda mar deeje tɔgəro ya. Ma m'wa kag gə dugu joo jim'g. M'unda ri yee gə kára lə Noji ləm, m'unda ri yee gə ranj lə Kɔm-nā'd ləm tɔ. Yee ba m'ul ne badje lé ya.
- ⁸Ma m'tɔb njékulbadje munda mee nai gə kára ba ya. Rɔm asm dɔ dee'g ləm, deɛ ya kara d'ejim bæj-bəj ləm tɔ.
- ⁹Bèe ba m'pana: M'a kul sí el nga. Maji kar yee gə a gə kwəi ndá wəi ya ləm, yee gə a gə kudu ndá udu ya ləma, deɛ gə nai ndá d'uso nā yo gə nee ya ləm tɔ.
- ¹⁰Ma m'un kag gə dugu ləm gə ria lə Noji lé ndá m'təd gə mba tuji ne manro gə ma man ne rɔm m'ar koso-dəwje lai lé.
- ¹¹Manro neelé tuji mee ndəa'g neelé ndá badje gə kəm dee to ndò gə d'unda mee deɛ yel dɔm'g lé deɛ gər gao to gə to ta lə Njesigəneə ya.
- ¹²Ma m'ula dee m'pana: Bó lé seji ooje gə nékəmra ndá amje nékoga-dɔ-jim, bó lé bəe el tɔ ndá to ta lə sí ya. Togəbè ba deɛ d'wɔji nékoga-dɔ-jim as larnda rɔ-munda.
- ¹³Njesigəneə ulam pana: Maji kam m'odo lar gə to yaə neelé m'ar njekubajo, to lar gə ra ne gadm ya. Bèe ba ma m'odo larnda gə rɔ-munda lé m'aw m'ɔm mee kəi'g lə Njesigəneə mbata lə njekubajo lé.
- ¹⁴Tɔbəi m'təd kag gə dugu ləm gə njekɔm'g joo gə ria lə Kɔm-nā'd lé gə mba tuji ne kɔm nā'd sad lə ngakɔ naje gə to mbuna Judaje gə Israélje'g.
- ¹⁵Njesigəneə ulam pana: Maji kam m'taa nékulaje lə njekulbadje gə to mbə lé ya bəi.
- ¹⁶Mbata aa oo, n'a kar njekulbadje gə ranj kára i mee bee'g neelé gə mée a to dɔ badje gə d'isi tuji lé el. Yee a kaw sanj ngan badje el ləm, yee a tɔ ta doo lə deɛ gə d'inga lé el ləm, yee a kaa dɔ deɛ gə rɔ dee to kari el ləm tɔ. Ne yee a sɔ deɛ gə d'ər ndəb-ndəb ləm, yee a sɔ deɛ gə d'ər ndəb-ndəb saar tee ne mèr gɔl dee gə nanj ləm tɔ.
- ¹⁷Meekɔ a koso dɔ njekulbadje gə gə mɪdé ba Gə tusu badje ləa ya dee. Maji kar kiambas tuji kag jia gə kəmee gə dɔkɔl! Maji kar kag jia tudu kurum ləm, Kar kəmee gə dɔkɔl tɔ kab ya ləm tɔ.

Jakari 12

Ala a taa dɔ Jerusalem gogo

- ¹Ndərta gə Njesigəneə pa wɔji ne dɔ Israél. Njesigəneə gə to njenaji dara ləm, Gə njetum gel nanj nee ləma, Gə njera ndil dəw gə to mée'g ləm tɔ lé pa togəbè pana:

²Aa ooje, n'a kar Jerusalem tel to ngo kai onj læ nee ndá koso-dəwje lai gé gugu giree læm, gə Judaje læm tɔ lé d'a kai karee ila kəm dee kar dee d'aw jogè-jogè loo gé d'a kaj dɔ Jerusalem sub gə rɔ lé.

³Mee ndəa'g neelé n'a kar Jerusalem to asəna gə biri mbal gé wɔi yaɔ mbata læ koso-dəwje lai. Dee lai gé ndigi karee jta gogo lé d'a kiŋga doo keneŋ ndá ginkoji dəwje gə raŋg lai gé dɔ naŋg nee d'a kəm nɔ'd mba rɔ səa.

⁴Njesigəneɔ pa njaŋg pana: Mee ndəa'g neelé n'a kəm bəl dɔ kunda-kaw-rɔje'g lai læm, dee gé njérɔ gə kundaje lé kara bəl a kunda dee badə gaŋg dee læm tɔ. Nə n'a kila kəm nee dɔ ginkoji Judaje'g loo gé n'a kila kəm tɔ dɔ kundaje lai gé to kɔ koso-dəwje lé.

⁵Mbaije gé Juda d'a pa mee dee'g pana: Njébeeje gé Jerusalem lé siŋga dee j rɔ Njesigəneɔ gé njeboo-néje gé to Ala læ dee lé.

⁶Mee ndəa'g neelé n'a kar mbaije gé Juda to d'asəna gə kir gé pər ɔ keneŋ bilim-bilim mee pil'g læm, d'a to kasəna gə pərŋgel gé ɔ ləm-ləm mee wala'g bəe læm tɔ. D'a tuji koso-dəwje lai gé gugu gir dee par gé dɔkɔl gə dɔgel ndá Jerusalem ba a nai toree'd gé Jerusalem ya.

⁷Njesigəneɔ a kaji njérɔje gé Juda kédé ba gə mba kar rɔnduba læ gel-bɔje læ Dabid læm, gə rɔnduba læ njé gé Jerusalem læm tɔ lé ur dɔ kɔ Judaje'g el.

⁸Mee ndəa'g neelé Njesigəneɔ a kaj bada dɔ njé gé Jerusalem'g ndá njerəm gé dan dee'g mee ndəa'g neelé siŋgá a kasəna gə kɔ Dabid bəe læm, gel-bɔje læ Dabid d'a to kəm dee'g asəna gə Ala bəe læma, d'a to kasəna gə kura læ Njesigəneɔ gé dara nɔ dee'g bəe læm tɔ.

Kwa-ndòo-yoo mee bee'g lai

⁹Mee ndəa'g neelé n'a kula rɔ nee ndubu gə mba tuji ginkoji dəwje gə raŋg lai gé d'a gə ree rɔ gə Jerusalem lé.

¹⁰Tɔ bəi n'a kar ndil gé kɔ noji læm, gé kɔ ra ndòo læm tɔ ɔm dɔ gel-bɔje'g læ Dabid læm, gə dɔ njé gé Jerusalem'g læm tɔ. Ndá d'a tel kəm dee gé rɔ nee-nee'd gé d'ɔs nee gə niŋga lé. D'a nɔ nɔ nee'g to gé nɔ ne ŋgon kára læ keɔ bəe læm, d'a nɔ sii mbigi-mbigi to gé nɔ ne ŋgondər bəe læm tɔ.

¹¹Mee ndəa'g neelé ndòo yoo a to yaɔ Jerusalem asəna gə kəmndooyoo gé Hadadrimɔ kəm wəl-loo gé Megido bəe.

¹²Dəw-mee-beeje lai d'a si dan kəmndooyoo'g, gel-bɔje kára-kára lai d'a si bəd-bəd: gel-bɔje læ Dabid d'a si bəd læm, denéje lé d'a si bəd læm tɔ: gel-bɔje læ Natan d'a si bəd læm, denéje d'a si bəd læm tɔ:

¹³gel-bɔje læ Ləbi d'a si bəd læm, denéje d'a si bəd læm tɔ: gel-bɔje læ Simeï d'a si bəd læm, denéje d'a si bəd læm tɔ.

¹⁴Gel deeje gé raŋg kára-kára lai lé d'a si bəd-bəd læm, denéje d'a si bəd ya læm tɔ.

Jakari 13

¹Mee ndəa'g neelé kəm-rəw-mán a to tag mba togo ne kaiya gə né gə minə lə gel-bɔje lə Dabid ləm, gə kə njé gə Jerusalem ləm tɔ.

Ala a tuji magə-poleje gə njéteggintaje gə ɲgɔm

²Njesigəneə gə njeboo-néje lé pa pana: Mee ndəa'g neelé n'a tuji ri magəje gə mee bee'g lé kar mee dəw a kolé dɔ dee'g gogo el ɲga. N'a tɔb njéteggintaje gə ɲgɔm ləm, gə mal pole magəje ləm tɔ mee bee'g neelé ya.

³Bó lé dəw tegginta ya bəi ndá bɔbeeje gə keaje gə d'ojee lé d'a kulá pana: I a si kamba el mbata i pa taɲgɔm gə ri Njesigəneə. Bèe ba bɔbeeje gə keaje gə d'ojee lé d'a kundá tɔlee loo gə yeɛ aar gə mba tegginta lé.

⁴Mee ndəa'g neelé rɔ njéteggintaje a kul mbata lə némɔdije lə dee gə d'oo loo gə d'a gə tegginee el ləm, d'a kula kubu gə boi yul gə d'uji gə bɪ daje rɔ dee'g gə mba pa ne taɲgɔmje el ɲga ləm tɔ.

⁵Nana kara mbuna dee'g a pana: Neɛ n'to njetegginta el, neɛ n'to njendɔ-ndɔ mbata neɛ ndogo ndɔ lə neɛ gə kas neɛ ba.

⁶Bó lé dəw dəjee pana: Doo gə i ɲga jii'g lé ɪ ne ra wa. Ndá yeɛ a tel kilá keneɲ pana: m'ɲga doo neelé mee kəi'g lə deɛ gə d'undam dan kəm dee'g lé.

D'a gər Njesigəneə gə Ala ya

⁷Njesigəneə gə njeboo-néje ba pa togəbèe pana: Kiambas, maji kari ɪta rɔ gə njekulbadje ləm ləm Gə yeɛ gə to njeboalookaw ləm ləm tɔ. Maji kari tɔl njekulbadje ar badje d'ai sané nə kad-kad. Bèe ba n'a tel gə ji neɛ par gə rɔ dee gə siɲga dee godo'g lé.

⁸Njesigəneə pana: Mee bee'g bura lé debee gə joo mbuna njé gə munda'g lé d'a tuji pugudu-pugudu ləm, d'a kudu bɔ ləm tɔ, ne dəb bee gə kára ba a nai.

⁹N'a kəm debee gə nai neelé dan pər'd ndá n'a ndiree to gə deɛ ndiri ne larnda gə mba kar siyyee teɛ ləm, n'a naa dee to gə deɛ naa ne larlɔr bèe ləm tɔ. Deɛ d'a bar ri neɛ ndá n'a koo ta lə dee. N'a pana: To koso-dəwje lə neɛ. Ndá d'a pana: Njesigəneə to Ala lə síjeɛ tɔ.

Jakari 14

Ndɔ lə Njesigəneə lé

¹Aa ooje, ndɔ oɲg lə Njesigəneə si aw gə nee dəb ɲga Ndá d'a kunda sí banrɔ kai nə némajije lə sí kəm sí'g ya.

²Ma mbɔ ginkoji dəwje gə raɲg lai Gə mba kar dee rɔ gə Jerusalem, D'a taa bee-boo ləm, d'a buu mee kəije buu-buu ləm, D'a kur dɔ denéje'g ləm tɔ, Ges dəwje gə mee bee-boo'g lé D'a kaw bər, Ne ges koso-dəwje gə nai lé D'a tuji deɛ lai mee bee-boo'g el.

- ³Njesigəneə a teɛ ndá A rɔ gə ginkoji dəwje gə ranɟ neelé To gə yeɛ rɔ ne ndɔ rɔ gə kédé lé tɔ.
- ⁴Mee ndəa'g neelé yeɛ a kila gɔlee dɔ mbal gə ria lə Mbal-Koiyoje Gə wɔji dɔ Jerusalem njoroŋ mbɔr loo gə bər'g, Mbal gə ria lə Mbal-Koiyoje lé A tɔ dana par gə bər ləm, gə dɔ-gó ləm tɔ Ndá a tel to wəl-loo gə boo tɔ. Ges mbal lé a rəm gə géé par gə dɔgel ləm, Gesee a rəm gə géé par gə dɔkɔl ləm tɔ.
- ⁵Togábè ba seɪ a kajje kawje kəm wəl mbalje'g, Mbata wəl mbalje neelé d'a kaw njal teɛ Asel ya. Seɪ a kajje to gə seɪ aije ne nɔ nanɟ gə yə'g Mee ləbee gə Ojias to ne mbai gə Juda lé bèe. Ndá Njesigəneə, Ala ləm, a ree gə njémeendaje ləa lai nɔ'd.
- ⁶Mee ndəa'g neelé loo a ndogó el ləm, Kul gə kwɔji ba a to ləm tɔ.
- ⁷A to ndɔ gə kára ba gə Njesigəneə ba gər Gə a to lookàr el ləm, gə loondul el ləm tɔ, Nɛ loo gə kàrkemetag ndá lookàr ba a teɛ wai.
- ⁸Mee ndəa'g neelé manje gə d'ai teɛ kuji-kuji d'a kɪ Jerusalem Kar gesee a kula par gə baa-boo-kad gə par gə bər ləm, Kar Gesee gə ranɟ a kula par gə baa-boo-kad gə dɔ-gó ləm tɔ. A to togábè gə naj kàr ləm, gə naj bar ləm tɔ.
- ⁹Njesigəneə ya kára ba a to mbai dɔ nanɟ nee lai, Mee ndəa'g neelé Njesigəneə ya kára ba kiao a to Njesigəneə Ndá ria-yeɛ nja a to ri gə kára ba kiao tɔ.
- ¹⁰Bee bura a tel to kasəna gə ndag-loo gə un gelee Geba saar teɛ Rimɔ, Par gə dɔkɔl lə Jerusalem, Ndá Jerusalem lé d'a kuneé gə tar karee to lée'g ya Un gelee tarəwkɔg'd lə Bejami ya Saar teɛ ne loo gə tarəw gə dɔtar ləm, Saar teɛ ne tarəw gə to dɔkum kəije'g ləm tɔ, Un kudee kəi-kaar-kɔgərw'g lə Hananeel Saar teɛ ne godə loo-mbula-Kandə-nduú'g lə mbai ləm tɔ.
- ¹¹Dəwje d'a si keneŋ ndá Né gə a gə tuji dee a godo. Njé gə Jerusalem d'a si dan meekulɔm'g.
- ¹²Aa ooje, yoo-koso gə Njesigəneə a kunda ne koso-dəwje lai Gə d'a kɪ rɔ gə Jerusalem ba nee: Darɔ dee a ndum koso ludu Loo gə d'a kaar tar gə gɔl dee ya bəi ləm, Kəm dee a ndum koso ndərəg mee toree'g ləma, Ndɔ dee kara a ndum koso ludu mee kil dee'g ləm tɔ.
- ¹³Mee ndəa'g neelé Njesigəneə a kar nébəl gə to bəl kədm-kədm teɛ mbuna dee'g, Dəw a kwa ji maree kègègè Ndá d'a kwa ji nɔ rɔ gə nɔ.
- ¹⁴Judaje kara d'a rɔ mee bee gə Jerusalem to Ndá d'a kodo nébaoje lə ginkoji dəwje gə ranɟ lai gə gugu dəa, Larlɔr gə larnda gə kubuje gə bula, to rib-rib tɔ.
- ¹⁵Yoo-koso a koso dɔ kundaje'g ləm, Dɔ kundaje-mulayèjeje'g ləm, Gə dɔ jambalje'g ləm, gə dɔ mulayèje-je'g ləma, Gə dɔ daje lai gə d'aar loo-kaar dee'g neelé ləm tɔ. Yoo-koso neelé a to kasəna gə yeɛ gə kédé lé ya.

16 Dee lai gé nai mbuna ginkoji dɔwje gɛ ranɔ'd Gé ree rɔ gɛ Jerusalem lé D'a ree gɛ lɛb dee lɛb dee Gɛ mba kunda barmba dɛb kɛm dee nanɔ Nɔ Mbai gé to Njesigəneɔ gé njeboo-néje'g lɛm, Gɛ mba ra nai gé wɔji dɔ kɛi-surumje lɛm tɔ.

17 Bó lé ginkoji dɔwje gé kára gé dɔ nanɔ nee a lal kaw Jerusalem Gɛ mba kunda barmba dɛb kɛmee nanɔ Nɔ Mbai gé to Njesigəneɔ gé njeboo-néje ndá Ndi a koso dɛa'g ten el.

18 Bó lé ginkoji dɔwje gé Ejiptə d'i ree el ndá Ndi a koso dɛa'g ten el, Yoo-koso a koso dɛa'g gé to Njesigəneɔ unda ne ginkoji dɔwje gɛ ranɔ Gé lal kaw gɛ mba ra nai gé wɔji dɔ kɛi-surumje lé bèe tɔ.

19 Yee ba a to bɔ néra Ejiptəje gé a kɔs ta dee'g lɛm, Gɛ bɔ néra ginkoji dɔwje gɛ ranɔ lai Gé lal kaw ra nai gé wɔji dɔ kɛi-surumje Gé a kɔs ta dee'g lé lɛm tɔ.

20 Mee ndɛa'g neelé d'a ndanɔ taree dɔ mɔdje gé gwɔs kundaje'g Pana: TO GƐ KƐMEE BƐD KAR NJESIGƏNEƐ. Tɔbɛi ŋgoroje gé mee kɛi'g lɛ Njesigəneɔ lé D'a to kasəna gɛ baije gé to nɔ loo-nékinjaməs'g bèe.

21 Ŋgoroje lai gé to Jerusalem gɛ Juda lé D'a to gɛ kɛmee mbata lɛ Njesigəneɔ gé njeboo-néje, Dee lai gé d'a gɛ kinja nékinjanéməsje lé d'a ree Ndá d'a ndiri ne daje. Bèe ba njételkəmlarje d'a godo mee kɛi'g lɛ Njesigəneɔ gé njeboo-néje, mee ndɛa'g neelé.

Malasi

Malasi 1

Njesigəneḡ unda Jakob dan kəmee'g

- ¹Ndərta gá Njesigəneḡ pa ar Israēlje gə ndu Malasi.
- ²Njesigəneḡ pana: Ma m'unda sí dan kəm'g. Ne seḡ pajena: See ma m'unda sí dan kəm'g to gá ban wa. Njesigəneḡ pana: Esawu lé see yeḡ to ḡgokḡ Jakob el wa. Ne lé bèe kara ma m'unda Jakob dan kəm'g ne ma m'əji Esawu bəi-bəi.
- ³Ma m'ar dɔ mbalje læa to dɔnduba piu-piu læm, m'ya nénduba læa m'ar təlje gá wala læm tɔ.
- ⁴ʔó lé Edəmje pana: Jeḡ lé beeje læ sí tuji mbə ne j'a tel gɔl dee gogo bəi. Ndá Njesigəneḡ gá njeboo-néje lé pa togábè pana: ʔó lé deḡ tel gɔl kara m'a kunda naḡ rab-rab ya. Ndá d'a bar dee dɔ naḡ gá némeeyərje taa loo keneḡ pəl-pəl læm, gə koso-dəwje gá mee Njesigəneḡ i səa pu dɔ dee'g gə nḡ læm tɔ.
- ⁵Seḡ a kooje gə kəm sí ndá seḡ a pajena: Siḡamonḡ læ Njesigəneḡ al dɔ rəw-nim-beeje læ Israēlje ya!

Kwa Ala mée'g gə goo rəbee el

- ⁶Ḥgon lé ila koji dɔ bɔbeeje'g læm, ḡgonjelookisi kara ila koji dɔ béeje'g læm tɔ. ʔó lé ma m'to gá bɔ dəwje ndá see koji gá wɔji dɔ'm lé to ra wa. ʔó lé ma m'to gá bée deeje ndá see loo gá ra ba deḡ bəlm keneḡ wa. Njesigəneḡ gá njeboo-néje lé pa bèe ar sí-seḡ njékinjanéməsje, seḡ gá əjije rim bəi-bəi lé. Tɔbəi seḡ pajena: See loo gá ra ba seḡ əjije rim bəi-bəi keneḡ wa.
- ⁷Seḡ reeje gə nésoje gá minḡ loo-nékinjaməs'g læm ndá seḡ pajena: See seḡ ulaje ne sul dɔm'g to gá ban wa. To loo gá seḡ pajena: Loo nékinjaməs læ Njesigəneḡ lé to né gá to keji.
- ⁸Loo gá seḡ waje nékul gá kəmee tɔ gá nékinjaməs lé see to né gá majel el wa. Loo gá seḡ waje nékul gá oso məd əsé yee gá rəa tée kara see to né gá majel el wa. Waje nékul gá bèe arje njeguburubee læ sí ooje. See yeḡ a taa ji sí'g gə rɔlel ya wa. See yeḡ a kwa sí gá rəa'g gá majee wa. Njesigəneḡ gá njeboo-néje lé ba dəji sí togábè.
- ⁹Basinè lé maji kar sí raje tamaji ta Ala'g lé mba karee oo kəm sí lootondoo'g ya! To seḡ ya ba né gá togábè lé i rɔ sí'g. See yeḡ a kwa sí gá rəa'g gə meendakaj wa. Njesigəneḡ gá njeboo-néje lé ba dəji sí togábè.
- ¹⁰See nḡ ba mbuna sí'g a kudu tarəwje mba kɔg sí kar sí yelje pər loo-nékinjaməs'g læm wa. Ma m'ḡḡa rɔlel kára kara rɔ sí'g el, Njesigəneḡ gá njeboo-néje lé pa bèe. Nékarje gá to ji sí'g kara taa kəm el ḡga.
- ¹¹Un kudee loo kuba'g læ kər saar teḡ ne loo kuru naḡ'd læa jig ya rim bar mi mbuna ginkoji dəwje gə raḡ'g. Gə looje lai-lai lé deḡ roo né gá ədə sululu keneḡ

d'unda ne nõ rim ya læm, deẽ d'odo nékarje gá àr ñgad-ñgad læm tɔ, mbata rim gá bar mi mbuna ginkoji dæwje gæ ranj'g lé ya. Njesigæneã gá njeboo-néje lé ba pa bèe.

¹²Nε seĩ lé seĩ ulaje sul dɔ rim'g pajena: Loo-nékinjaməs læ Njesigæneã to né gá minã læm, néje gá to dɔ'g lé to nésɔje gá to keji læm tɔ.

¹³Seĩ pajena: Seĩ daoje ne yaã! Tɔbæi seĩ unje kəm sí dæa'g ræw, Njesigæneã gá njeboo-néje lé ba pa bèe. Nε lé bèe kara seĩ reeje gæ daje gá seĩ bogoje læm, əsé gá d'oso mæd læma, əsé gá rɔ dee to dee læm tɔ, yee ba gá nékinjanéməsje gá seĩ reeje ne! See m'askəm taa ji sí'g wa. Njesigæneã gá njeboo-néje lé ba dæji sí togábè.

¹⁴Njesukəmloo gá bàl nékul læa aar mbuna mareeje'g nε yee yá un nékul gá unda ndolè ba ar Mbaidɔmbaije ndá ndɔl yoo a nai dæa'g ya. Mbata ma lé m'to gá mbai gá boo. Njesigæneã gá njeboo-néje lé ba pa bèe. Rim to bæl yaã mbuna ginkoji dæwje gæ ranj'g ya.

Malasi 2

Ta gá ndæji njékinjanéməsje lé

¹Basinè seĩ njékinjanéməsje lé ta ndæji kɔr neelé wɔji dɔ sí-seĩ ya.

²Njesigæneã gá njeboo-néje lé pana: Bó lé seĩ ooje ta el læm, əsé arje ta kula rɔnduba dɔ rim'g lé wa dɔbɛngərə sí el læm tɔ ndá m'a kar ndɔl oso mbuna sí'g læm, m'a kila ndɔl dɔ nétɔrnduje'g læ sí læm tɔ. Oiyɔ, m'a kila ndɔl dɔ'g ya mbata seĩ arje taree wa dɔbɛngərə sí el.

³Aa ooje, m'a tuji ñgaka síje læm, m'a bugu siĩ kəm sí'g læm tɔ, to siĩ nékulje gá seĩ inja deeje gá məs lé ya ndá d'a kodo sí-seĩ sə deeje nã'd kɔm sí kɔrɔ.

⁴Yen ñga seĩ a gərje to gá ma nja m'un ndum m'ar sí gæ mba kar manrɔ gá ma man ne rɔm m'ar Læbi lé to saar gæ nõ ya. Njesigæneã gá njeboo-néje lé pa bèe.

⁵Manrɔ gá ma man rɔm m'aree lé to manrɔ gá kã kəmæ læm, gæ kã meekulɔm læm tɔ gá ma m'aree gæ mba karee bæl̄m ne ndá yee bæl̄m ne ya læm, yee unda ne bala nõ rim'g ya læm tɔ.

⁶Godndu gá kã kankəm̄ta ba to tæa'g læm, dæw oo ta gá kori-kori tæa'g ndã el læm tɔ. Yee njaa sëm nã'd dan meelɔm'g læm, gæ dan néra gá danasur'g læm tɔ. Yee ar dæwje bula d'uba ne goo néra gá majelje læ dee d'ya.

⁷Mbata njékinjanéməs ba gá njɛngəm ta gosonégər tæa'g læm, d'a dæji gin godndu tæa-yee'g nja læm tɔ mbata yee lé to njekaīkula læ Njesigæneã gá njeboo-néje lé.

⁸Nε seĩ lé seĩ ubaje ræbee yaje læm, seĩ arje godndu lé tel to nétuga gɔl læ dæwje bula kar dee d'oso læma, seĩ tujije manrɔ kã Læbi læm tɔ. Njesigæneã gá njeboo-néje lé pa bèe.

⁹Bèe ndá ma lé m'a kar sí tel toje dəwje gá to keji ləm, gə dəwje gá əj el ləm to kəm dəwje'g lai mbata seɿ njaaje gə goo rəwje ləm el ləm, loo gá seɿ tegje gin godndu lé ndá seɿ ɔrje ne kəm dəwje keneɿ ləm to.

Njesigəneɿ ndaŋg Israeɿje dɔ taa naɿ'g lə dee

¹⁰Jee lai lé see bɔ síje to gá kára ba kiao el wa. See Ala ya kára ba kiao ba to gá njekunda sí el wa. Nga see gelee ban ba jee j'ərje kəm nɿ j'ulaje ne sul dɔ manrɔ'g lə bɔ síje-je lé bəi wa.

¹¹Judaje lé d'uba goo manrɔ lə dee d'ya ya. Dee ra néraje gá ram Jerusalem ləm gə mee bee gá Israeɿ lai ləm to. Mbata né gá d'unda gə kəmee d'ar Njesigəneɿ gá yee nja unda dan kəmee'g lé Judaje d'ila ndɔl dɔ'g. Dee taa denéje gá to njépole-magəje.

¹²Dəw gá ra né gá togábè lé maji kar Njesigəneɿ ɔree gá raga. Maji kar Njesigəneɿ ɔree-yee gə njé'g læa lai mee kəi-kubuɿe'g lə Jakob ya karee un nékarnoji ar Njesigəneɿ gá njeboo-néje lé el.

¹³Aa ooje, né gá ranɿ gá seɿ raje bəi ba to nee: Seɿ arje mán kəm sí tula dɔ loo-nékinjaməs lə Njesigəneɿ yal-yal ləm, seɿ noje tumaje ne ŋgururu-ŋgururu ləm to saar areeje un ne kəmee rəw dɔ nékarje'g lə sí gá yee askəm taa ji sí'g el lé.

¹⁴Tɔbəi seɿ pajena: See ban wa. Mbata Njesigəneɿ lé to njekoo goo ta mbuna sí-seɿ'g gə dené ji síje gá seɿ taa deeje gə basa sí ba lé. Dee lé to gá njela sə síje ləm, to denéje gá seɿ manje rɔ sí ar deeje ləm to ne seɿ telje uba deeje ya deeje ya.

¹⁵See Ala tel dee gá darɔ sí gá kára ba gə ndil sí gá kára ba lé el wa. See mbata dɿ ba yee ra bèe wa. To mbata yee sanɿ ne ŋgaka síje gá Ala un ndia gə mba kar sí lé. Bèe ndá arje ndil sí ndəb jèr keneɿ bó gə mba kar dəw kára kara uba dené jia gá yee təa gə basee lé yá el.

¹⁶Njesigəneɿ Ala lə Israeɿje lé pana: Tɿ gá dəw tɿ gə dené læa ləm, gə yee gá ar ta néra gá kərm-kərm wa dəa ləm to lé to keji kəm neɿ'g. Njesigəneɿ gá njeboo-néje lé ba pa bèe. Bèe ndá arje ndil sí dəb jèr keneɿ bó uba deeje ya deeje el.

Ndɔ ganɿ rəwta lé nai dəb

¹⁷Tapa sí lé ar Njesigəneɿ dao ne, ne seɿ pajena: See seɿ areeje dao ne to gá ban wa. To loo gá seɿ pajena: Nana ba gá ra né gá majel lé yee to dəw gá maji kəm Njesigəneɿ'g, yee nja ba méee lelee dəa'g. Esé see Ala gá njeganɿgta gə goo rəbee lé si ra wa.

Malasi 3

¹Aa ooje, m'a kula njekaiɿkula ləm ndá yee ba a gɔl rəw nɔm'g ndá Mbaidɔmbaije gá seɿ saɿeeje lé a tee wai kandə kəi-siée'g. Aa ooje, njekaiɿkula gá kɿ manrɔ gá seɿ ndiŋgaje lé yee si ree ya. Njesigəneɿ gá njeboo-néje lé ba pa bèe.

² See n̄a ba a kaskəm kisi kamba ndɔ ree'g læa wa. See n̄a ba a kaar tar ndɔ gé yee a tee lé wa. Mbata yee a to kasəna gə pər læ njelè lar læm, a kasəna gə yə-kià læ njétogo kubuje kar dee ndá bèe læm tɔ.

³ Yee a si nan̄g ndá a léé larnda gə mba kar siyee tee. Yee a togo ngaka Ləbije kər ne néje gé min̄a gé mee dee'g ndɔs-ndɔs to gé dee togo ne larlɔr gə larnda bèe tɔ. Bèe ba d'a kun nékarje kar Njesigəneə gə goo rəbee bəi.

⁴ Bèe ba nékarje læ Judaje gə njé gé Jerusalem lé d'a taa kəm Njesigəneə rəgm to gé mee ndəaje gé læw lé læm, to gé mee ləbje gé dəs mbə lé læm tɔ.

⁵ M'a rəm pər gé rɔ sí'g gə mba gan̄g rəwta læm, m'a kɔs rəm bad gə mba kər ta kila dɔ njəsukəmlɔoje'g læm, gə dɔ njémɔdkaiyaje'g læm, gə dɔ dee gé d'ubu rɔ dee gə tan̄gɔm læm, gə dɔ dee gé d'uga dɔ ji njékulaje læ dee gə goo rəbee el læm, gə dɔ dee gé buguru njékəisiŋgaje gə nganalje læma, gə dɔ dee gé ra majel gə dəw-dɔ-beeje bəlm ne el læm tɔ. Njesigəneə gé njeboo-néje lé pa bèe.

Maji kar dəw bogo Ala el

⁶ Ma kara m'a tel ree mbata ma lé m'to Njesigəneə bó m'tel rəm bəd el. Bèe ba sei ngaka Jakob lé sei tujije ne el.

⁷ Un kudee mee ndəa'g læ bɔ síje-je lé sei undaje rɔ sí ngərən̄ dɔ tornduje'g læm bó sei ilaje koji dɔ dee'g ndə el. Gé telje reeje rəm'g ndá ma kara m'a tel ree rɔ sí'g ya tɔ. Njesigəneə gé njeboo-néje lé ba pa bèe. Ne sei pajena: See kəm kar sí n'telje n'reeje to gé ban wa.

⁸ See dəw a su kəm Ala wa. Mbata sei suje kəm ya. Ne sei pajena: See loo gé ra ba sei suje kəm keneŋ wa. To loo gé néje læ sí dɔg ba kəm kar sí unje təa kára arje Ala læm, gə loo kar nékarje læm tɔ.

⁹ Ndɔl wa dɔ sí mbə mbata sei lé gə ginkoji læ sí mbad ya sei suje kəm ya.

¹⁰ Njesigəneə gé njeboo-néje lé pana: Reeje gə néje læ sí dɔg kun təa kára-kára lai kəi-ngəm'g mba kar néɔ to mee kəi'g læm. See m'a kar kəm dara ɔr wuyum dɔ sí'g el wa. See m'a kar nétərndu taa rɔ sí pəl-pəl el wa.

¹¹ Néje gé d'a gə tuji kó læ sí lé m'a ndan̄g dee mbata læ sí ndá d'a tuji dɔ kó læ sí gé a gə tee mbi lé el læm, nduú gé mee ndɔje'g læ sí kara d'a lal kandə el læm tɔ. Njesigəneə gé njeboo-néje lé ba pa bèe.

¹² Ginkoji dəwje gə ran̄g lai lé d'a pa pana: Rɔlel nai sə sí ya. Mbata dɔ nan̄g læ sí a to bee rɔlel. Njesigəneə gé njeboo-néje lé ba pa bèe.

Ndutɔrje gé wɔji dɔ dee gé ra né d'ar Njesigəneə lé

¹³ Tapa sí gé kədərə ba sei ilaje ne ta dɔm'g. Njesigəneə pa bèe. Ne sei pajena: See ta dɔ ba sei ilaje dɔm'g wa.

- 14**Tapa sí ba nee: Ra kula kar Ala to né gá kari ba. Koji gá seɿ ilaje dɔ torndumje'g lé əsé njaa gá seɿ njaaɟe gə kəməndoo mbata lə Njesigəneɿ gá njeboo-néje lé see di ba seɿ ɿŋgaje keneŋ wa.
- 15**Basinè lé seɿ əjije mee sɿ'g pajena: Njébeeje ba to gá njérɔleje ya. Tɔgəɔ, njémeeyèrje lé deɿ teɿkɔɔ tɔ. Tɔgəɔ deɿ d'aj mee Ala lal karee gaŋgta dɔ deɿ'g ya.
- 16**Gelee gá ne ba deɿ gá bəl Njesigəneɿ lé d'ula nɔ ta gá yo gá nee. Njesigəneɿ lé tuga mbia oo ne ta lə deɿ ndá deɿ ndaŋg maktub gá kɔ kolé mee Njesigəneɿ neɿ'g mbata lə deɿ gá bəl Njesigəneɿ ləm, d'ila rɪbar dɔ ria'g ləm tɔ.
- 17**Njesigəneɿ gá njeboo-néje lé pana: D'a to koso-dəwje gá to kɔ ma ya mee ndəa gá m'wa dɔ gɔlee'g lé. M'a koo kəmtondoo lə deɿ to gá dəw oo ne kəmtondoo lə ŋgonee gá ra né aree bəe.
- 18**Ndá seɿ a tel kooje loo to bəd lə njemeekarabasur gə njemeeyèr ləm, gə loo to bəd lə dəw gá njera né kar Ala gə yeɿ gá ra né aree el ləm tɔ.

Nɔ lə Njesigəneɿ lé

- 19**Mbata aa ooje, nɔ gá kàree a teɿ lé loo a nuŋga kəd-kəd asəna gə loo-kula-bɔda bəe ndá njébeeje lai ləm, gə njémeeyèrje lai ləm tɔ d'a to kasəna gə ləm mu bəe. Njesigəneɿ gá njeboo-néje lé pana: Ndəa gá a gə teɿ lé a roo deɿ dula-dula kar ŋgira deɿ əsé barkəm deɿ kara nai el.
- 20**Ne seɿ gá bəlje ri neɿ lé kàr gá gə dɔ najee ba a kuba dɔ sɿ'g. Siŋgamoŋ kɔ kɔɔ rɔkɔ a kɪ rəa'g. Seɿ a teeje raga ndá a talje jagəra-jagəra asəna gə ŋgan maŋgje gá d'aar loo-kɔ-mu'g lə deɿ bəe.
- 21**Njémeeyèrje lé seɿ a tuba deeje naŋg gə gɔl sí mbata d'a to kasəna gə bu pər gel dabla gɔl sɿ'g mee ndəa gá ma m'wa dɔ gɔlee lé. Njesigəneɿ gá njeboo-néje lé ba pa bəe.
- 22**Arje mee sí olé dɔ godndu'g lə Moyis, kura ləm lé. Yeɿ lé m'un godnduje gə tornduje ləm m'aree mbata lə Israelje lai dɔ mbal gá Oreb.
- 23**Aa ooje, n'a kula Eli, njetegginta lé rɔ sɿ'g kédé ba gə mba kar nɔ lə Njesigəneɿ lé teɿ bəi. Ndəa neelé a to nɔ gá boo ləm, a to bəl kədm-kədm ləm tɔ.
- 24**Yeɿ a ree gɔl mee bɔ ŋganje-je kar deɿ tel d'wa ŋgan deeje gá rɔ deɿ'g ləm, a gɔl mee ŋganje kar deɿ tel d'ɔm nɔ'd gə bɔ deeje-je ləm tɔ ndá m'a ree tuji dɔ naŋg bəe lə sí.

Ngambay - All Bible

Matiyo

Matiyo 1

Ginka Jeju Kristi lé

- ¹Ginka Jeju Kristi, yee gé to ngoka Dabid ləm, gə ngoka Abrakam ləm tɔ.
- ²Abrakam to bɔ Isaak, Isaak to bɔ Jakob, Jakob to bɔ Juda deɛ gə ngakeaje.
- ³Juda to bɔ Pares gə Jara gé yee oji dee gə Tamar, Pares to bɔ Esrɔm, Esrɔm to bɔ Aram,
- ⁴Aram to bɔ Aminadab, Aminadab to bɔ Naasɔ, Naasɔ to bɔ Salmɔ,
- ⁵Salmɔ to bɔ Boaj gé yee ojee gə Rahab, Boaj to bɔ Obed gé yee ojee gə Rudu,
- ⁶Obed to bɔ Isai, Isai to bɔ Dabid gé to mbai lé. Dabid lé to bɔ Salomɔ gé yee ojee gə dené lə Uri,
- ⁷Salomɔ to bɔ Roboam, Roboam to bɔ Abia, Abia to bɔ Asa,
- ⁸Asa to bɔ Josapat, Josapat to bɔ Joram, Joram to bɔ Ojias,
- ⁹Ojias to bɔ Joatam, Joatam to bɔ Ahas, Ahas to bɔ Ejekias,
- ¹⁰Ejekias to bɔ Manasə, Manasə to bɔ Amɔ, Amɔ to bɔ Josias,
- ¹¹Josias to bɔ Jekonias gə ngakeaje mee ndəa gé d'wa dee d'aw sə dee Babilɔn lé.
- ¹²Loo gé d'wa dee d'aw sə dee Babilɔn'g mbɔ ndá Jekonias oji Salatiel, Salatiel oji Jorobabel,
- ¹³Jorobabel oji Abiud, Abiud oji Eliakim, Eliakim oji Ajor,
- ¹⁴Ajor oji Sadɔk, Sadɔk oji Asim, Asim oji Eliud,
- ¹⁵Eliud oji Eləajar, Eləajar oji Matan, Matan oji Jakob,
- ¹⁶Jakob lé oji Jisəb gé to ngaw Mari gé oji Jeju gé deɛ baree Kristi lé tɔ.
- ¹⁷Bèe ndá un kudee mee ndəa'g lə Abrakam saar tee ne ndɔ kɔ Dabid'g lé ngakadɔgeeje lé d'as dɔg-gir-dee-sɔ ləm, un kudee mee ndəa'g lə Dabid saar tee ne ndəa gé d'wa dee keneɲ d'aw ne sə dee Babilɔn'g lé ngakadɔgeeje d'as dɔg-gir-dee-sɔ ləma, un kudee mee ndəa gé d'wa dee d'aw dee Babilɔn'g saar ndɔ koji Kristi lé ngakadɔgeeje d'as dɔg-gir-dee-sɔ ləm tɔ.

Ndɔ koji Jeju Kristi

- ¹⁸Koji Jeju Kristi lé to togábè: Mari gá keaje lé to njemɔr lə Jisəb, deɛ sɛa taa nɔ el bəi ne yeɛ aw gə kəm mée'g: kəm lé to gə goo siŋgamɔŋ lə Ndilmeenda.
- ¹⁹Jisəb gá to gá ŋgabeeje gá to njera né gə dɔ najee lé wɔji-kwɔji tubá gə goo ŋgəi bó yeɛ ndigi teɛ sɛa raga kila ne rɔkul dɛa'g el.
- ²⁰Loo gá yeɛ si ɛji taree mée'g bée bəi ndá né gá mɔdi ba kura lə Mbaidɔmbaije gá dara teɛ ne dɛa'g ulá ne pana: Jisəb, ŋgon Dabid, maji kari bəl mba taa Mari gá dené lai el mbata kəm gá to mée'g lé to kɔ Ndilmeenda ya. Yeɛ a koji ŋgon gá diŋgam ndá i a kunda ria lə Jeju.
- ²¹Yeɛ nja a kaji dɔwje ləa kɔr dee ne dan kaiyaje'g lə dee.
- ²²Né neelé teɛ togábè mba kar ta lə Mbaidɔmbaije gá yeɛ pa gə ndu njetegginta lé aw lée'g béréré ya:
- ²³Aa oo, ŋgomɔdɔ a taa kəm ndá a koji ŋgon gá diŋgam, D'a kunda ria lə Emanuel (tel ta koji sí, Ala nai sɛ síjeɛ).
- ²⁴Jisəb teɛ kəmee dɔ bi'g yərərə, aw ra to gá kura lə Mbaidɔmbaije gá dara wɔjee lé ndá yeɛ wa dené ləa gá rəa'g.
- ²⁵Ne deɛ gər nɔ el saar yeɛ oji ŋgon gá diŋgam ndá yeɛ unda ria lə Jeju.

Matiyo 2

Bao-gosɔnégarje ree Betlehem

- ¹Jeju lé d'ojee mee bee gá Betlehem loo gá mbai Herɔdɔ to ne njekoɔbee gá Jude lé. Aa ooje bao-gosɔnégarje d'ɔ bər ree Jerusalem.
- ²Deɛ dɔji pana: Mbai lə Jibje gá d'ojee lé see to loo gá ra wa. Mbata jee j'oo kéréme ləa bər ndá jee n'ree mba kwá mee sí'g.
- ³Loo gá mbai Herɔdɔ oo ta neelé ndá yeɛ bəl mée'g, njé gá Jerusalem lai kara meeɛ dee to kəgəgə tɔ.
- ⁴Léegəneeya, Herɔdɔ lé mbɔ mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje lə dɔw-mee-beeje neelé dɔji dee loo gá d'a gə koji Kristi keneɛ.
- ⁵Deɛ d'ilá keneɛ pana: D'a kojee Betlehem beeko gá Jude mbata aa oo ta gá njetegginta ndaŋ mee maktub'g, wɔji ne dɛa lé pana:
- ⁶I Betlehem dɔ naŋ lə Juda lé Bee-booje gá to beeko gá Juda lé d'ur dɔi'g el, Mbata mbai gá a kul dɔwje ləm gə Israel lé a kɔ keneɛ.
- ⁷Yen ŋga Herɔdɔ ula kula bar bao-gosɔnégarje gə goo ŋgəi ba, tal sɛa dee ta, dɔji dee mba koo ndəa gá kéréme lé un kudu ndɔi dara lé gəd.
- ⁸Yeɛ ula dee pana: Maji kar sí awje Betlehem, aw dɔjije loo gá ŋgonkas neelé to keneɛ gəd ooje. Loo gá seɔ igáje mbɔ ndá ree ulamje taree mbata ma kara m'ndigi kaw kwá məəm'g tɔ.

⁹Loo gá deɛ d'oo ta gá yeɛ ula dee lé ndá deɛ d'ɔd d'aw. Kérémé gá d'ée bər lé ɔr nɔ dee saar teɛ sə dee dɔ kəi gá ŋgonkas neelé to keneɲ ndá yeɛ rəm aar keneɲ.

¹⁰Loo gá deɛ d'oo kéréme neelé ndá rɔ dee lel dee ar dee d'al rɔ dee.

¹¹Deɛ d'andə mee kəi'g ndá d'oo ŋgonkas gə keaje gá Mari lé. Deɛ d'unda barmba dəb kəm dee naɲg nea'g. Tɔbəi deɛ teɛ gə nébaoje lə dee d'wa ne səa noji, d'aree larlor ləm, gə nɔ kag gá ədə sululu ləma, gə timbá ləm tɔ.

¹²Tɔbəi deɛ d'ɪ d'un rəw gá raɲg d'unda gaɲg bee lə dee mbata deɛ ni, d'oo to gá Ala ndəji dee, ɔg dee tel kaw gə rəw gá bee lə Herɔdə ya.

Deɛ d'aj d'aw Ejiptə

¹³Loo gá deɛ d'ɪ d'ɔd d'aw mbə ndá né gá mɪdi ba kura lə Mbaidɔmbaije gá dara ur ne dɔ Jisəb'g ulá ne pana: Maji kari uba naɲg ɪta un ŋgonkas gə keaje lé aj sə dee aw sə dee Ejiptə saar ma nja m'a kulai né gá i a ra bəi. Mbata Herɔdə lé a gə saɲg loo mba tɔl ŋgonkas neelé ya.

¹⁴Jisəb uba naɲg ɪta dan loo'g, un ŋgonkas gə keaje lé sa sə dee rəa aw sə dee Ejiptə.

¹⁵Yeɛ si keneɲ saar Herɔdə wəi tɔ. Togəbè ba ta gá Mbaidɔmbaije ar njetegginta pa gə ndia lé aw ne lée'g béréré pana: M'tel m'ula m'bar ŋgonəm m'aree unda loo mee gá Ejiptə teɛ lé.

¹⁶Loo gá Herɔdə oo to gá bao-gosɔnégərje d'əree togəbè ndá mée ɪ səa pu aree ula kula Betlehem gə loo-loo beeko'g ləa mba kar dee tɔl ŋganje gá kas, deɛ gá ra ləb joo-joo ləm, gə deɛ gá ra ləb joo-joo el bəi ləm tɔ wəji ne dɔ ndɔ teɛ lə kéréme gá gəd gá bao-gosɔnégərje d'ulá lé tɔ.

¹⁷Ndəa neelé ta gá Jeremi gá njetegginta pa lé aw lée'g béréré ya.

¹⁸Ndu nɔ gə kii bar gèr-gèr mee bee gá Rama, Dəwje nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g d'isi ne ndan ndòo-yoo'g. Rassel nɔ nɔ ŋganeeje, Yeɛ ɔs dee-deɛ gá d'aw gə mba gəlee lé rəw Mbata ŋganeeje lé godo mbad-mbad ya.

Deɛ d'ɪ Ejiptə tel d'aw beeko gá Israel gogo

¹⁹Loo gá Herɔdə wəi mbə ndá né gá mɪdi ba kura lə Mbaidɔmbaije lé teɛ ne dɔ Jisəb'g mee bee gá Ejiptə'g ulá ne pana:

²⁰Maji kari uba naɲg ɪta, un ŋgonkas gə keaje lé tel aw sə dee beeko gá Israel, mbata deɛ gá ndigi kar ŋgonkas neelé udu lé d'wəi mbə ya.

²¹Jisəb uba naɲg ɪta un ŋgonkas gə keaje lé tel aw sə dee beeko gá Israel lé tɔ.

²²Loo gá yeɛ oo to gá Arkelawus ɔ bee gá Jude tor bəbeeje Herɔdə'g ndá yeɛ bəl kaw keneɲ. Néni ba Ala ulá ne aree sa rəa aw beeko gá Galile.

²³Yeɛ aw si bee gá deɛ baree Najaret mba kar ta gə njéteggintaje pa kédé lé aw ne lée'g béréré mbata deɛ pana: Yeɛ neelé d'a baree dəw gá Najaret.

Matiyo 3

Mber kila læ Jǎ Njera-batɛm

Mar 1.1-8, Lug 3.1-18, Jǎ 1.19-28

- 1 Mee ndǎa'g neelé Jǎ Njera-batɛm unda loo tee ɪla mber dǎdilaloo gǎ Jude lé pana:
- 2 Maji kar sí waje ndòo rɔ sí dɔ kaiya'g læ sí mbata beekɔ gǎ dara lé nai dǎb ba ŋga.
- 3 Jǎ lé to yee gǎ Esai, njetegginta ɔr ta læa loo gǎ yee pa ne pana: To ndu yee gǎ njekilamber gǎ dǎdilaloo lé pana: Gɔlje rǎw læ Mbaidɔmbaije lé Gɔlje kila rǎwje læa ar deeje d'ar dana njoron.
- 4 Jǎ ula kubu gǎ d'uji gǎ bi jambal rǎa'g, wa mée gǎ ndar. Gabǎraje ba gǎ nésǎa læm, ubu tǎjiije gǎ walá ba gǎ nékɔ læa læm tɔ.
- 5 Njé gǎ Jerusalem gǎ njé gǎ Jude gǎ dee lai gǎ d'isi gugu dɔ Jurde lé d'aw pǎr gǎ rǎa'g, teggin kaiya læ dee gǎ raga.
- 6 D'aree ra dee batɛm dan baa gǎ Jurde'g.
- 7 Loo gǎ yee oo Parisieje gǎ Saduseeje bula ree rǎa'g mba karee ra dee batɛm lé ndá yee ula dee pana: Sei ŋgan li-meewaije, see nǎ ba ndoo sí mba kar sí aije onj gǎ a gǎ ree lé wa.
- 8 Maji kar sí arje néra sí wa bua tapa sí loo gǎ sei waje ndòo rɔ sí dɔ kaiya'g læ sí
- 9 bó ulaje rɔ sí pajena: Jee lé Abrakam ba to gǎ bɔ síjee, maji kar sí paje togóbè el! Mbata ma m'ula sí tǎsǎrǎ, Ala askǎm tel kǎr mbalje gǎ to neelé gǎ ŋganje kar Abrakam ya.
- 10 Tina to ŋgira kagje'g béréré-béréré mbǎ. Kag gǎ rara ba gǎ andǎ gǎ kǎdee gǎ maji el ndá d'a tuga badǎ ganj kila pǎr'd.
- 11 Ma m'ra sí batɛm gǎ mǎn gǎ mba kar sí waje ne ndòo rɔ sí dɔ kaiya'g læ sí ne yee gǎ si ree goom'g lé siŋgá ur dǎm'g, m'askǎm kodo markob læa lé kaw kǎm el. Yee nja ba a ra sí batɛm gǎ Ndilmeenda gǎ pǎr tɔ.
- 12 Nékwaiŋga dɔ kó læa to jia'g. Yee a kwa ne yiŋga dɔ kó loo-kunda-kó'g læa ne yee a mbɔ kandǎ kó læa kǎm dǎmá ndá yee a roo yiŋga dǎa gǎ pǎr gǎ a kwǎi ndǎ el lé tɔ.

Batɛm læ Jeju Kristi

Mar 1.9-11, Lug 3.21-22

- 13 Yen ŋga Jeju ɪ Galile tee dɔ Jǎ'g ta baa gǎ Jurde'g mba karee rǎa batɛm keneŋ,
- 14 Ne Jǎ ɔsee ŋgǎrǎŋ pana: Ma m'aw ndooi gǎ mba kari ba ram batɛm. See ban ba ɪ ɔd aɪ ree rǎm'g tǎbǎi wa.
- 15 Jeju tel ilá keneŋ pana: Yǎ am m'ra togóbè ya mba kar sí n'tɔl ne ta né gǎ to gǎ dɔ najee lé bém. Yen ŋga Jǎ yǎ aree rǎa togóbè ya.

¹⁶Loo gé J̄a r̄ea batem mb̄a ndá Jeju i mán unda loo teɛ. Aa oo, k̄em dara teɛ ndá yeɛ oo Ndil Ala i keneɲ nar as̄ena ḡe d̄ərnda ree si d̄eá'g.

¹⁷Tɔ̄b̄ai aa oo, ndu d̄əw ɓar mee dara'g w̄əl pana: Yeɛ neel̄é to ŋgonəm ḡé ḡəd-ḡəd ḡé m'undá dan k̄əm'g, yeɛ taa k̄əm r̄əgm ya.

Matiyo 4

Njekurai āi mee Jeju Kristi

Mar 1.12-13

¹Yen ŋga Ndil ɔs Jeju ɓɔ̄i-ɓɔ̄i aree ur d̄ədilaloo'g mba kar njekurai āi m̄ée.

²As ndɔ rɔ-sɔ, dan k̄àrá ḡe loondul'g, Jeju ɔg m̄ée ɓoo ndá lab ɔree.

³Léeḡaneeya, njek̄ər d̄əwje ree p̄ər ḡé r̄eá'g ulá pana: Ɔ́ó lé i to Ŋgon-Ala ḡé ḡəd ya ndá un ndui ar k̄ər mbalje neel̄é tel muru k̄o lé.

⁴Jeju tel ilá keneɲ pana: Deɛ ndaɲg mee maktub'g pana: Muru nja k̄ára ba ɓa d̄əw a si ne k̄amba lé el n̄e taje k̄ára-k̄ára lai ḡé teɛ ta Ala'g lé ɓa yeɛ a si ne k̄amba lé ɓai.

⁵Léeḡaneeya njekurai lé undá aw s̄ea mee ɓee ḡé to ḡe k̄amee, uba s̄ea dɔ k̄ai-Ala ulá pana:

⁶Ɔ́ó lé i to Ŋgon-Ala ḡé ḡəd ndá al ur naɲg mbata deɛ ndaɲg mee maktub'g pana: Yeɛ a kun ndia kar kuraje læa ḡé dara kw̄oji ne d̄ɔi, D'a kuni ḡe ji dee Nà banel̄ə i a tuga ḡɔli dɔ k̄ər mbal'g.

⁷Jeju tel ilá keneɲ pana: Deɛ ndaɲg mee maktub'g tɔ̄b̄ai pana: Mbaidɔmbaije, Ala læi lé i a kaj m̄ée nd̄a el.

⁸Njekurai lé undá aw s̄ea dɔ mbal ḡé ŋgal l̄énḡé-l̄énḡé'g. Yeɛ t̄ojee ɓee k̄oje ḡé naɲg nee lai-lai ḡe n̄érɔdubaje læ dee tɔ ndá yeɛ ulá pana:

⁹Ɔ́ó lé i a kunda barmba d̄əb k̄əmi naɲg n̄əm'g ndá néje lai ḡé i oo ḡe k̄əmi neel̄é m'a kari ḡé kaj ya.

¹⁰Yen ŋga Jeju ulá pana: Njekurai, ɔd tam'g ḡe gogo mbata deɛ ndaɲg mee maktub'g pana: Mbaidɔmbaije Ala læi lé yeɛ ya k̄ára ba ɓa i a kunda barmba nea'g læm, yeɛ nja k̄ára ba k̄iao ɓa i a ra né karee læm tɔ.

¹¹Yen ŋga njekurai lé ubá yá. Aa ooje kuraje læ Ala ḡé dara ɓa ree p̄ər ḡé rɔ Jeju'g ra néje d'aree tɔ.

Jeju un kudu kula læa mee ɓee ḡé Galile

Mar 1.14-15, Lug 4.14-15

¹²Loo gé Jeju oo ta læ J̄a ḡé d'ilá daɲgai'g lé ndá yeɛ sa r̄ea aw Galile.

¹³Yeɛ i Najaret aw si Kapernawum mb̄ər baa-boo'g d̄əb, mee ɓee k̄o ḡé Jabulo ḡe Neptali

¹⁴mba kar ta ḡé Esai, njetegginta pa læw lé aw ne l̄éé'g b̄éréré pana:

¹⁵Njé gá Jabulɔ gə Neptali Gá d'isi rəw gá aw gá baa-boo gá gir Jurde'g ləm, Gə deɛ gá d'isi Galile, bee lə njépole-magəje ləm tɔ lé

¹⁶Dəwje neelé gá d'isi dan loondul'g lé Deɛ nja d'oo loo gá ndogó wər-wər ləm, Deɛ neelé gá ndil yoo dəb dɔ deɛ'g bigim lé Loo un kudu ndogó dɔ deɛ'g ləm tɔ.

¹⁷Mee ndəa'g neelé Jezu un kudu kila mber pana: Maji kar sí waje ndòo rɔ sí dɔ kaiya'g lə sí mbata beekɔ gá dara lé nai dəb ya.

Jeju bar njékwakiláje gá sɔ

Mar 1.16-20, Lug 5.1-11

¹⁸Loo gá yeɛ njaa dɔ koŋgo baa-boo gá Galile'g ndá yeɛ oo diŋgamje joo gá to gá ŋgakɔ naje, Simɔ gá deɛ baree Pierə, deɛ gə ŋgokeɔ Andre, d'aar d'ɔs bura lə deɛ mán mbata deɛ to gá njékawndɔ kajije. Yeɛ ula deɛ pana:

¹⁹Maji kar sí unje goom ndá ma nja m'a ndoo sí kar sí gərje rəw ndɔ dəwje.

²⁰Léegəneeya, deɛ d'yɔ buraje lə deɛ d'om nɔ gée'g.

²¹Yeɛ ɔd mbɔr gá kédé bəi ndá yeɛ oo dəwje joo gá ranj gá to gá ŋgakɔ naje, Jak, ŋgolə Jebede, deɛ gə ŋgokeɔ Jɔ d'isi mee to'g, d'isi gə bɔ deɛje gá Jebede, d'isi ra kəm buraje lə deɛ.

²²Yeɛ bar deɛ ndá léegəneeya d'uba bɔ deɛje d'yɔ gə to ba d'ɔd d'om nɔ gée'g tɔ.

²³Jezu gugu mee beekɔ gá Galile ndá yeɛ ɔr goo tagəmaji gá wɔji ne dɔ beekɔ lé ndoo deɛ ne mee kəi-kwa-dɔ-naje'g lə deɛ ləm, rɔkɔ gá rara gə néyooje gá rara gá ra dəwje lé kara yeɛ ɔr rɔ deɛ'g ləm tɔ.

²⁴Neɔ oso loo mbidi-mbidi beekɔ gá Siri. Deɛ d'odo njérɔkoje, gə deɛ gá d'isi gə meekɔ gá gə ria-ria ləm, gə deɛ gá ndilje gá majel to meɛ deɛ'g d'ula kəm deɛ ndòo ləm, gə deɛ gá kɔr ra deɛ ləma, gə deɛ gá yoo-ndag unda deɛ ləm tɔ, d'odo deɛ lai-lai ree sə deɛ rəa'g ndá yeɛ aji deɛ ya.

²⁵Boo-dəwje gá Galile gə Dekapol gə Jerusalem gə Jude lé deɛ ndolè gée. Deɛ gá d'isi dɔ nanj'd gá gir baa gá Jurde'g kara ndolè gée tɔ.

Matiyo 5

Ta gá Jezu ndoo koso-dəwje dɔ mbal'g lé

¹Loo gá koso-dəwje gá bula digi-digi d'isi d'aw gá rəa'g ndá yeɛ uba dɔ mbal aw tar. Loo gá yeɛ si nanj mbɔ ndá njékwakiláje ree pər gá rəa'g tɔ.

²Yeɛ teɛ təa ŋgo un ta ndoo deɛ ne né pana:

Rɔlel gá to gə nɔ lé

Lug 6.20-23

³Deɛ gá d'ula dɔ deɛ lé rɔ deɛ lel deɛ, Mbata beekɔ gá dara to kɔ deɛ-deɛ ya.

⁴Deɛ gá d'isi dan kəmndooyoo'g lé rɔ deɛ lel deɛ, Mbata d'a gɔl meɛ deɛ bəi.

- ⁵Dee gá d'aw yururu lé rɔ dee lel dee, Mbata d'a kinga dɔ nanɔ gá nékwanduba læ dee ya.
- ⁶Dee gá mal ra né gá gá dɔ najee ra dee asəna gá kuɔdaman gá tɔl dee əsé boo gá ra dee lé rɔ dee lel dee, Mbata mee dee a ndan tub-tub bæi.
- ⁷Dee gá d'oo kəmtondoo læ mar deeje lé rɔ dee lel dee, Mbata d'a koo kəmtondoo læ dee-dee tɔ.
- ⁸Dee gá mee dee àr ranɔ-ranɔ lé rɔ dee lel dee, Mbata d'a koo Ala gá kəm dee nda-nda ya.
- ⁹Dee gá gɔl mar deeje d'ɔm dee nɔ'd lé rɔ dee lel dee, Mbata d'a bar dee ŋgan-Alaje.
- ¹⁰Dee gá mar deeje d'ula kəm dee ndoo mbata néra dee gá to gá dɔ najee lé rɔ dee lel dee, Mbata beeko gá dara to ka dee-dee ya.
- ¹¹Seije kara loo gá d'a ra sə sí néurti læm, d'a kula kəm sí ndoo læma, d'a ganɔtaje gá gá ria-ria kəm ta sí'g læm tɔ gá mbam-ma lé ndá arje rɔ sí lel sí ya.
- ¹²Ndaje mee sí kai-kai læm, alje rɔ sí læm tɔ mbata seɔ a kingaje némeekila læ sí gá to dara bæi. Mbata njéteggintaje lé d'ula kəm dee ndoo bèe ya ba seɔ oreje goo dee bæi.

Seɔ toje kad gá nɔng nee

Mar 9.50, Lug 14.34-35

- ¹³Seɔ toje kad gá dɔ nanɔ nee. Ne bó lé kad gá rii lé tel rii el ndá see dɔ ba d'a ra ne karee tel rii gogo bæi wa. Yee neelé maji sané kɔ kar dəwje njaa d'g bó kəm ra ne né el ŋga.
- ¹⁴Seɔ toje néndogó gá dɔ nanɔ nee. Bee-boo gá to dɔ mbal'g lé see loo-kiya-rəa to ra wa.
- ¹⁵Néndogó kara d'ɔs pər keneɔ mba dəb ŋgo d'g el ne d'ula kagee'g tar d'aree ndogó ne mee kai'g jol-jol mba kar dəwje lai d'oo ne loo.
- ¹⁶Maji kar néndogó læ sí kara ndogó kəm dəwje'g jol-jol. Bèe ba d'a koo néra maji læ sí ndá d'a kula ne rɔnduba dɔ Bɔ síje gá si dara lé ya.

Ta ndoo gá wɔji dɔ godndu

- ¹⁷See seɔ əjije mee sí'g pajena: Ma m'ree gá mba kudu dɔ godndu əsé gá dɔ ta læ njéteggintaje lé maji kar sí əjije togábè el. Ma lé m'ree mba ra karee aw léé'g béréré ba.
- ¹⁸Ma m'ula sí təsərə, dara gá nanɔ nee d'a dəs wuduru mba ba godndu lé a kudu bæi, néje gá tɛ-tɛ gá tɔs dɔ kandə ta gá tija keneɔ lé a tuji gá miɔdé el saar kar dəa ɔr njal.
- ¹⁹Yee gá al dɔ godndu gá tɛ-tɛ bèe, əsé ndoo mareeje gá mba ra togábè kara debbe neelé d'a kée gá dəw gá əɔ el beeko gá dara ya. Ne dəw gá aa dɔ godndu

neelé kər-kər ləm, gə ndoo mareeje gə mba kar dee ra togəbè ləm tɔ ndá debee neelé d'a riba dəa təsərə gə dəw gə boo beeko gə dara lé tɔ.

²⁰Ma m'ula sí təsərə, bó lé meekarabasur lə sí a kunda kə njéndaji-maktubje gə kə Parisieje el ndá seɿ a kulaje dɔ sí beeko gə dara lé wɔr el.

Ta ndoo gə wɔji dɔ oŋg

²¹Seɿ ooje ta gə d'ula ka síje gə ləw pana: I a tɔl dəw el. Yeɿ gə tɔl dəw ndá d'a koso səa loo-gaŋg-rəwta'g.

²²Ne ma nja m'ula sí wɔj, nana ba gə ra meeko dɔ ŋgokeɿ'g ndá d'a koso səa loo-gaŋg-rəwta'g ya. Yeɿ gə taji ŋgokeɿ baree mbə lé ndá d'a koso səa loo-gaŋg-rəwta lə Jibje. Yeɿ gə bar ŋgokeɿ kɔr ndá pər gehene'g ba gə bɔ nérea gə a kɔs təa'g.

²³Bèe ndá loo gə i ree gə nékar-Ala ləi nɔ loo-nékinjaməs'g ba i laɿi ta teɿ ne dɔ né gə ŋgokɔɿ aw ne səi gə ta

²⁴ndá maji kari yɿ nékar-Ala ləi nɔ loo-nékinjaməs'g dɔ aw iŋga ŋgokɔɿ bó gə ɔmje səa nɿ'd yəg ba tel ree un nékar-Ala ləi lé ar Ala bəi.

²⁵Maji kari ɔs rɔi bad mba kaw kar sí-seɿ gə njeta ləi ɔmje nɿ'd yəg ba nà loo gə seɿ səa naije rəbə bəi lé banelə yeɿ a koso səi ta njegaŋ-rəwta'g ləm, njegaŋ-rəwta a koso səi ta njekaa dɔ daŋgai'g ləma, d'a kilai daŋgai'g ndəd ləm tɔ.

²⁶Ma m'ulai təsərə, lée neelé i a nai keneŋ saar njena a kuga gira baŋgee ŋgər-ŋgər karee godo.

Ta ndoo gə wɔji dɔ mɔdkaiya

²⁷Seɿ ooje ta gə deɿ pa kédé pana: I a ndal mɔdkaiya el.

²⁸Ne ma nja m'ula sí, nana ba gə aa dené gə kəmnda ilá pad ndá mée ndalee jəgm mbə.

²⁹Bó lé kəmi gə dɔkɔl a gə kɔdi loo-kaiya'g ndá ɔs wɔgə dɔ ɔr unda piriŋ ilá kə mbata kar dəb rɔi tuji kára, maji yaɿ unda kar dee d'uri gehene'g tumɿ gə kubururɔi bura.

³⁰Bó lé jikɔli a kɔdi loo-kaiya'g ndá inja gaŋg unda piriŋ ila kə mbata kar dəb rɔi tuji kára, maji yaɿ unda kar dee d'uri gehene gə kubururɔi bura.

³¹Ləw ba d'ula sí pana: 'Bó lé dəw tuba dené ləa ndá maji karee ar dené ləa lé maktub tɿ-nɿ ba yeɿ a kaw bəi.

³²Ne ma nja m'ula sí, nana ba gə mbad dené ləa gə to kaiya-dené el bəi ndá yeɿ nja ɔdee loo-kaiya'g. Tɔbəi diŋgam gə taa dené gə maree mbadee lé kara ta mɔdkaiya wa dəa tɔ.

Ta ndoo gə wɔji dɔ ndu manɔ gə rɔkubu

Mat 19.9, Mar 10.11-12, Lug 16.18

33Tɔ̀bɛi seɿ ooje ta gɛ deɛ ndoo sɪ lɛw pana: Seɿ a kubuje rɔ sɪ gɛ sɪ el ne manrɔ gɛ i a man ne rɔi kar Mbaidɔmbaije lɛ ndá i a karee ya.

34Ne ma nja m'ula sɪ, maji kar dɛw ubu rɛa pai el. I a kubu rɔi gɛ dara el mbata dara lɛ to kalimbai lɛ Ala ya.

35I a kubu rɔi gɛ dɔ naŋg nee el mbata dɔ naŋg neelɛ to nɛtura-gɔl-kɔm lɛ Ala tɔ. I a kubu rɔi gɛ ri Jerusalem el, mbata Jerusalem lɛ to bee-boo lɛ mbai gɛ boi.

36Maji kari wa dɔi ubu ne rɔi el mbata i askɛm kar yɪŋga dɔi kára tel ndul ɛsɛ gɛ ndá gɛ dɔrɔi el tɔ.

37Maji kar i pata: Tɔgɛrɔ ndá tɔgɛrɔ ya, bó wah! ndá wah! ya tɔ. Bó lɛ ta gɛ raŋg gɛ i a kila keneŋ ndá a to ta gɛ ɿ ta njekɛrgoso'g.

Néndoo gɛ wɔji dɔ dalbɔ

Lug 6.29-30

38Lɛw ba deɛ ndoo sɪ pana: Kɛm ndá tor kɛm'g lɛm, ŋgaŋ ndá tor ŋgaŋ lɛm tɔ.

39Ne ma nja m'ula sɪ, ɔsje njemeeyɛr rɛw el. Ta gɛ kɔl ba nee: Bó lɛ mari unda mbɔri gɛ dɔkɔl ndá tel mbɔri gɛ dɔgel ila aree unda tɔ.

40Bó lɛ dɛw aw sɛgi mba taa kubu gɛ kaari'g ndá un kubu lɛi gɛ boi yul unda dɔ'g aree tɔ.

41Bó lɛ dɛw buguri gɛ mba kari aw sɛa kuruloo kára ndá i a kaw sɛa kuruloo joo.

42Yeɛ gɛ kwɔii né ndá aree bó ɔgee el. Yeɛ gɛ ndigi tonai lar ɛsɛ ndimai né lɛi kara tel giri ila aree el tɔ.

Undaje njɛbɔje lɛ sɪ dan kɛm sɪ'g

Lug 6.27-28,32-36

43Seɿ ooje ta gɛ deɛ pa lɛw pana: Seɿ a kundaje marije dan kɛm sɪ'g ne njɛbɔje lɛ sɪ lɛ seɿ a kwa deeje gɛ meɛ sɪ.

44Ne ma nja m'ula sɪ, undaje njɛbɔje lɛ sɪ dan kɛm sɪ'g lɛm, tɔrje ndu sɪ dɔ deɛ gɛ d'ɔr sɛ sɪ lɛm, raje meemaji gɛ deɛ gɛ d'wa sɪ gɛ meɛ dee lɛma, raje tamaji mbata lɛ deɛ gɛ d'ula kɛm sɪ ndò lɛm tɔ.

45Yen ba seɿ a toje ne ŋgan Bɔ sɪje gɛ si dara lɛ, mbata yeɛ ar kàr lɛa uba dɔ njɛmeeyɛrje'g gɛ dɔ njɛmeemajije'g lɛm, yeɛ ar ndi ɛr dɔ njɛra né gɛ gɛ dɔ najeeje gɛ dɔ njɛra né gɛ gɛ dɔ najee-elje lɛm tɔ.

46Bó lɛ deɛ gɛ d'unda sɪ dan kɛm dee'g ba seɿ unda deeje dan kɛm sɪ'g ndá seɿ undaje rɔ sɪ keneŋ gɛ kunda bó to néra gɛ gɛd el. See njɛtaa négɛdɛje lɛ d'unda dɛwje dan kɛm dee'g togɛbè el wa.

47Bó lɛ ŋgakɔ sɪje ya gɛ kar dee ba ba seɿ ra deeje lapia ndá see to néra gɛ al dɔ loo mbɔ ba nee wa. See njɛpole-magɛje kara ra togɛbè el wa.

⁴⁸Maji kar sí toje njémaji kørnjoronje to gé Bɔ síje gé si tar to ne njemaji kørnjoronje bèe tɔ.

Matiyo 6

Ta ndoo gé wɔji dɔ kun nénoji kar njéndoosje

¹Yen, mee sí dɔ rɔ sí'g nà a kundaje néra meekarabasur læ sí kəm dəwje'g. Bó lé seɣ undaje néra meekarabasur læ sí kəm dəwje'g togábè ndá a kiŋgaje née ji Bɔ síje gé si dara lé nda el.

²Bèe ndá loo gé i un né mba kar njéndoosje ndá ar ndiil bar dɔ'g el mbata njéhulaije ba ra togábè d'unda ne rɔ dee kəm dəwje kəi-kwa-dɔ-naje'g læm, gə tɔ-rəwje'g læm tɔ mba kiŋga ne riɓar. Ma nja m'ula sí wɔj, bai née ya d'ingə kən mba.

³Nɛ loo gé i un né læi ar njéndoosje ndá ar jigeli gər né gé jikɔli ra lé el.

⁴Bèe ba nojikwa læi lé a to né gé gə goo ŋgəɣ bɔ a to kəm dəwje'g el. Yen ba Bɔbiye gé njekoo né gé to loo-ŋgəɣ'g lé a kari née bæi.

Ndukwɔi gé gəd lé

Lug 11.2-4

⁵Loo gé seɣ raje tamaji ndá raje to gé njéhulaije bèe el. Dee nja ndigi kunda rɔ dee kəm dəwje'g kəi-kwa-dɔ-naje'g læm, gə tɔ-rəwje læm tɔ gə mba kar dee d'oo ne tamaji gé dee ra lé, ma nja m'ula sí wɔj, bai née ya d'ingə kən mba.

⁶Nɛ i lé maji kari-i nja gə kari ba andə mee kəi'g læi udu takəi dɔi'g ra tamaji ta Bɔbiye gé njesi loo-ŋgəɣ'g lé yen ba Bɔbiye gé njekoo né gé to loo-ŋgəɣ'g lé a kari née bæi.

⁷Loo gé seɣ raje tamaji ndá paje ta budu-budu el mbata njépole-magəje ba ra togábè pana: N'a jaɡeeje ba n'a kiŋgaje née bæi.

⁸Asəna'd ar sí el mbata loo gé dɔ ta nai mee sí'g bæi kara Bɔ síje lé gər né gé seɣ awje ndée gao.

⁹Seɣje lé maji kar ndukwɔi læ sí ba to nee: Bɔ síjeɛ, i gé sí rudu dara'g, Maji kar rii to gə kəmee bəd læm,

¹⁰Maji kar bæekɔ læi taa naŋg nee pəl-pəl læma, Maji kar dee gé dɔ naŋg nee ra torndui d'aree ɔr rɔd to gé dee ra dara læm tɔ.

¹¹Ar síjeɛ muru læ sí gé bogəne aree as lée béréré ya,

¹²Ar məəi ti mbidi dɔ meekəsgel'g læ sí To gé jeɛ kara j'ar mee sí ti mbidi dɔ ka dee-dee gé mee dee ɔs sə sí gel.

¹³Loo gé j'a gə ndəm lé ndá taa sí ji njekurai'g Bó ya sí dan nékər'g el. Loo-kɔbeɛ læm, gə siŋgamonə læma, gə doŋgɔr rɔnduba læm tɔ, Dee to kaj gə læbi-læbi saar-saar gə nɔj. Amen.

14 Bó lé meɛ sí ti mbidi dɔ meekɔsgel'g lə mar síje lé ndá Bɔ síje gá si dara lé a kar méé ti mbidi dɔ ká sí-sej'g tɔ.

15 Bó lé meɛ sí ti mbidi dɔ meekɔsgel'g lə mar síje el ndá Bɔ síje gá sí dara lé kara a kar méé ti mbidi dɔ ká sí-sej'g el tɔ.

Ta ndoo gá wɔji dɔ kɔg-mee-boo

16 Loo gá sej ɔgje meɛ sí boo lé ndá arje kəm sí mas mbidi-mbidi dɔ'g to gá ká njéhulaije lé bèe el. Deɛ nja d'ula kəm dee nɔ'd sir-sir gə mba kar dəwje d'oo dee to gá d'ɔg meɛ dee boo. Ma nja m'ula sí wɔj, bai née ya d'ingə kən mba.

17 Ne i lé loo gá i ɔg məəi boo lé ndá togo kəmi ləm, ndəm ubu dɔi'g ləm tɔ

18 gə mba kar kɔg gá i ɔg məəi boo lé i a kunda ne rɔi kəm Bɔbije gá njesi loo-ɲgəj'g bó kəm dəwje'g el. Bèe ba Bɔbije gá njekoo né gá to loo-ɲgəj'g lé a kari né gá i aw ndée bəi.

Nébaoje gá to dara lé

Lug 12.33-34

19 Waje nébaoje gá dɔ naɲg nee ləm-ləm el, to loo gá diriye d'unda né keneɲ tunɟu-tunɟu ləm, né wɔməs keneɲ ləma, njéboɟoje kɔdé loo boɟo keneɲ ləm tɔ.

20 Ne maji kar sí waje nébaoje lə sí gá dara ba ləm-ləm, loo gá diriye d'unda né keneɲ el ləm, né wɔməs keneɲ el ləma, njéboɟoje kɔdé loo boɟo keneɲ el ləm tɔ.

21 Mbata loo gá nébao ləi to keneɲ ndá lée neelé məəi a to gá keneɲ kərm tɔ.

Néndogó lə darɔ

Lug 11.34-36

22 Kəmi ba to néndogó gá darɔi àr ne ɲgad-ɲgad, bó lé kəmi àr ɲgad-ɲgad ndá darɔi bura kara a sa rəw tɔ.

23 Ne bó lé kəmi to bibli ndá darɔi bura kara si dan loondul'g tɔ. Bó lé lookàr gá ar darɔi sa rəw lé tel to bigim ndá i si dan loondul'g gá ndul kəl-kəl'g tɔ.

Ala əsé nébao wa

Lug 16.13

24 Dəw kára askəm ra kula kar béeje joo el, nà banelə a kwa gə yeɛ gá kára méé'g ne a kunda yeɛ gá kára ba dan kəmee'g tɔ, əsé yeɛ a ki rəa kər-kər gá rɔ yeɛ gá kára'g ne a baar yeɛ gá kára tɔ. Sej asjekəm kundaje-kunda Ala lé ləm, gə kundaje-kunda néhulaije gá dɔ naɲg nee ləm tɔ ba korèje ne nɔ el.

Ɔmje meɛ sí dɔ Ala'g

Lug 12.22-31

25 Bèe ba ma m'ula sí, arje meɛ sí pélé wəs-wəs dɔ rɔ sí'g el ləm, gə dɔ néso sí əsé dɔ nékɔ rɔ sí'g el ləm tɔ. See si kəmba lə sí ur dɔ nékusɔ'g el wa. See darɔ sí ur dɔ kubu-kula-rɔ sí'g el wa.

- ²⁶Oreeje kəm sí dɔ yelje gá d'aw tar oo deeje. Deɓ lé dubu né el ləm, d'inja kó d'ɔm dàmá læ dee el ləm tɔ nɛ Bɔ síje gá njesi dara ba ul dee lé. See oo sí gá nékundaje læa gá majije unda deeje el wa.
- ²⁷See nɔ ba mbuna sí'g ba lé mée pélé wəs-wəs dɔ rəa'g ndá a kar læb siée i ŋgal ne gə kuree deɓe bəi wa.
- ²⁸Bèe ŋga see ban ba arje mee sí pélé wəs-wəs dɔ kubu-kula-rɔ sí'g bəi wa. Oreeje kəm sí sɪ dɔ pudu ndujaje gá mee ndɔ'g ooje, puduje neelé ra kula el ləm, sorè kúla yereŋ el ləm tɔ.
- ²⁹Nɛ ma nja m'ula sí, loo ndubarɔ læ Salomɔ gə kubu gá rəa'g kara ur ne dɔ pudu ndujaje'g neelé el.
- ³⁰Bó lé Ala ar muje d'i mɔdə nɛ mu gá i mɔdə ndɔ kára ba d'inja yel ne pər mee pil'g nɛ bəd ba see Ala a lal kar sí kubu-kula-rɔ sí'g wa, seɪ njémeekunje gá əɪ el.
- ³¹Seɪ arje mee sí pélé wəs-wəs dɔ rɔ sí'g ar sí pajena: See dɪ ba j'a sɔ wa, əsé dɪ ba j'a kai wa, əsé see kubu dɪ ba j'a kula rɔ sí'g wa, maji kar sí paje togəbè el.
- ³²Mbata néje gá togəbè lé njépole-magəje ba gá njésan geeje ya. Nɛ Bɔ síje gá si dara lé gər né gá seɪ awje ndée gao.
- ³³Sanje beekɔ læ Ala gə meekarabasur læa kédé ba néje lai neelé yeɓ a kar sí dɔ'g bəi.
- ³⁴Arje mee sí to kəgəgə dɔ lookər gá bèlè'g el mbata bèlè lé nja ba gá njegər nérea ya. Maji kar meekɔ gá gə ndɔ-ndɔ lé udu gá mee ndəa'g ya bɔ-bɔ.

Matiyo 7

Maji kar sí ganɓje ta dɔ mar síje'g el

Lug 6.37-38,41-42

- ¹Maji kar sí ganɓje ta dɔ mar síje'g el, gə mba kar Ala ganɓta dɔ sí'g el tɔ.
- ²Mbata ta gá seɪ ganɓje lé nja tɔ d'a ganɓ ne ta dɔ sí'g ləm, nékwɔji né gá seɪ wɔjije ne né lé nja tɔ d'a kwɔji ne né kar sí tɔ.
- ³See ban ba i oré kəmi dɔ ŋgwɔi né gá to kəm ŋgokɔɪ'g ŋga see guburu-kag gá to kəmi'g lé see i oo ba el wa.
- ⁴Yen ŋga see guburu-kag gá to kəmi'g lé see ban ba i ula ŋgokɔɪ pana: Am m'ɔr ŋgwɔi né gá to kəmi'g bəi wa.
- ⁵Njehulai, ɔr guburu-kag gá to kəmi'g lé kédé ba i a koo loo mba kɔr ne ŋgwɔi né gá to kəm ŋgokɔɪ'g lé bəi.
- ⁶Néje gá d'unda gə kəmee lé maji kun kar bisije el ləm, əsé ɔmje mərkwɔjije læ sí nanɓ nɔ bərje'g el ləm tɔ, nà banelə d'a mbɔɪ nanɓ gə ɔl dee ləm, d'a kɪ keneŋ gə mba ti sí mbidi-mbidi ləm tɔ.

Dəji né ləm, sanɓ né læma, unda tabidi rəw-kəi ləm tɔ

Lug 11.9-13

⁷Kwɔi deeje né ndá d'a kar sí bəi, saŋgje né ndá a kɔsje dɔ sí keneŋ bəi, undaje tabidi rəw-kəi ndá d'a kɔr kar sí bəi tɔ.

⁸Mbata nana ba gə kwɔi dee né ndá d'a karee ya ləm, yeɛ gə saŋg né ndá a kɔs dəa keneŋ bəi ləma, yeɛ gə unda tabidi rəw-kəi ndá d'a kɔr karee ya ləm tɔ.

⁹See nɔ ba mbuna sí'g ba bɔ lé ŋgonee a kwɔiyee muru ndá a kun kɔr mbal ba karee wa.

¹⁰Esé lé see yeɛ kwɔiyee kaji ndá a kun li ba karee wa.

¹¹Togábè seɪ gə njémeeyərje bəi gə seɪ gərje loo kar ŋgan síje né gə maji gə dee kwɔi sí ne bəd ba see Bɔ síje gə si dara lé a lal kar dee gə kwɔiyee né gə maji lé bəi wa.

¹²Néje lai gə seɪ wɔjije mba kar mar síje ra d'ar sí lé ndá maji kar sí-seɪ nja raje sə dee kédé, yee ba gə gin godndu kɔ Ala lé ləm, gə gin ta lə njéteggintaje ləm tɔ.

Adje gə tarəw gə njo ba

Lug 13.24

¹³Tarəw gə njo ba adje keneŋ. Mbata rəw gə aɪ gə loo-tuji'g lé tad yaɔ ləm, tarəw kara to tag bədəŋ ləm tɔ ar dəwje bula d'aw keneŋ budu-budu.

¹⁴Rəw gə aɪ par gə loo gə dee d'a si kəmba keneŋ lé rəbee njo-njo ar təa kara uba dee tususu. Togábè ba dəwje jebəre ba ba to njeaje-je.

Kandə kag ba d'a gər ne kag

Lug 6.43-44

¹⁵Maji kar sí aaje rɔ sí dɔ njéteggintaje gə ŋgɔm gə d'a kɪ mbuna sí'g nee ya tel rɔ dee asəna gə badje ne meɛ dee gə kəi to asəna gə jagmjarje gə njétɔ kó dəwje.

¹⁶Néra dee ba seɪ a gər deeje ne ya. See dəwje tija kandə nduú dɔ ŋgar'g wa. See tija kandə kodé dɔ kun pɔrɔrɔ'g wa.

¹⁷Togábè ba kag gə rara gə maji ndá andə gə kɔdee gə maji ya ne kag gə rara gə majel ndá andə gə kɔdee gə majel ya tɔ.

¹⁸Kag gə maji lé askəm kandə majel gə dɔrea el ləm, kag gə majel kara askəm kandə gə kɔdee gə maji gə dɔrea el ləm tɔ.

¹⁹Kag gə rara gə andə gə kɔdee gə maji el ndá d'a tuga badə gaŋg kila pər'd.

²⁰Bèe ndá kandə deeje ba seɪ a gər deeje ne ya.

Kankəm njékwakiláje

Lug 13.25-27

²¹Dəwje gə bar rim pana: Mbai, Mbai lé d'a teɛ beekɔ gə dara lai el. Ne yeɛ gə ra torndu Bɔm gə sí dara aree ɔr rɔd ndá yeɛ nja ba a teɛ keneŋ.

²²Ndæa neelé dæwje bula d'a døjim pana: Mbai, Mbai, see jee riba dɔ ta læi gə rii el wa. See jee m'bar rii n'tuba ne ndilje gə kurai mee dæwje'g el wa.

²³Yen nga m'a kula dee kəm dæwje'g tæsərə pana: Ddje tam'g gə ranj, sei lai gə toje njera nɛmajelje lé, kəm kara m'ila dɔ s'g ndɔ kára bɛe el.

Kəije gə joo

Lug 6.47-49

²⁴Bɛe ndá nana ba oo tapam, ra née ndá m'a kée gə dæw gə inja paw gə tum gin kai læa dɔ mbal'g.

²⁵Ndi ər bai-bai ar manee ula kəngəŋ-kəngəŋ gin kai'g læm, lel ula mbi-mbi ar kai yə læm tɔ, nɛ yee oso el mbata ginee to gə mbal.

²⁶Nɛ nana ba oo tapam, ra née el ndá m'a kée asəna gə mbə-dæw gə tum gin kai læa dɔ nagəra'g.

²⁷Ndi ər bai-bai ar manee ula kəngəŋ-kəngəŋ gin kai'g læm, lel ula mbi-mbi dɔ kai'g aree oso nanj rəb læm tɔ. Koso gə yee oso neelé to bəl ya.

Dɔmoŋ lə Jeju

²⁸Loo gə ta lə Jeju as lée'g mbə ndá ta gə yee ndoo dee lé dum dɔ dee təs,

²⁹mbata yee ndoo dee as gə njedɔmoŋ bó as gə njéndaji-maktubje el.

Matiyo 8

Jeju aji njebaji

Mar 1.40-45, Lug 5.12-16

¹Loo gə Jeju i dɔ mbal'g risi gə nanj ndá koso-dæwje ndɔm nɛ gée'g.

²Aa ooje njebaji kára ree pər gə rəa'g unda barmba nanj nea'g pana: Mbai, bó lé i ndigi ndá i kaskəm kar rɔm ɔr bədərə-bədərə ya.

³Jeju ula jia paar ɔrɔ ne rəa pana: Ma m'ndigi səi ya, maji kar rɔi ɔr bədərə-bədərə ya. Léegəneeya baji ɔr rəa'g bədərə-bədərə ya tɔ.

⁴Tɔbɛi Jeju ulá pana: Maji kari udu taree məəi'g ar dæw oo səi el bɛi, nɛ aw rɔ njekinjanéməs'g tɔjee rɔi bó gə un nékar-Ala aree gə goo godndu Moyis gə mba karee to ne nékɔrkəmta læi kəm dæwje'g ba.

Jeju aji ŋgonjelookisi lə bé-njérɔje

Lug 7.1-10

⁵Loo gə Jeju unda dɔ Kapernawum dɛb ndá bé-njérɔje rəm pər gə rəa'g to tɛa'g pəgə-pəgə ulá pana:

⁶Mbai, kura læm lé yoo-ndag undá, yee to kai'n ar rəa adee mbag-mbag.

⁷Jeju ilá keneŋ pana: M'a kaw kai læi kajee kari ya.

⁸Nε bé-njérɔje lé tel ulá pana: Mbai, m'askəm kari andə gel jala'g ləm el. Maji kari pata gə tai ya kára ba ndá rɔ kura ləm a to kari péd-péd.

⁹Mbata ma lé m'ula dɔm m'ar njékurdɔm'gje lé ləm, ma m'to bé-njérɔje gá d'ula dɔ dee d'am ləm tɔ. Bó lé m'ula yee gá kára m'pana: Ree ndá yee ree ya, əsé lé m'ula yee gá ranɔ m'pana: Dd aw ndá yee dɔ aw ya tɔ, əsé lé m'ula kura ləm m'pana: Ra né gá nee ba ndá yee ra ya tɔ.

¹⁰Loo gá Jeju oo tapea ndá kaaree wá paj aree ula deɛ gá ndɔm nɔ gée'g lé pana: Ma m'ula sí təsərə, mee bee gá Israel'g ya kara ma m'ingə boo-meekun gá togəbè kəm kára el bəi.

¹¹Bèe ba ma m'ula sí təsərə, njé gá naje bula d'a kɪ bər ləm, gə dɔ-gó ləm tɔ ndá d'a si nɔ'd ta ka-nésɔ'g beekɔ gá dara nɔ'd gə Abrakam, gə Isaak, gə Jakob tɔ.

¹²Nε kojikəije lə beekɔ lé d'a kɔm dee raga gir loo gá ndul njudu-njudu'g ləm, d'a nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g sɔ ne nɔnɔ dee pəgərə-pəgərə ləm tɔ.

¹³Tɔbəi Jeju ula bé-njérɔje lé pana: Dd aw loo laɪ, némeekun laɪ lé i a kiŋga bəi. Mee kàree'g neelé rɔkɔ ɪ rɔ kura'g ləa kəgeŋ ya.

Jeju aji njérɔkoje bula

Mar 1.29-34, Lug 4.38-41

¹⁴Jeju dɔ aw mee kəi'g lə Pierə, ɔs dəa rɔ məəm Pierəje gá to dɔ tira rɔkɔ'g, rəa taa pər bilim-bilim.

¹⁵Jeju wa jia ndá léegəneeya rɔkɔ lé ɪ dəa'g kəgeŋ aree uba nanɔ ɪ tar unda-kunda nésɔ dee.

¹⁶Loo gá kàr aar dɔ kam'g ler ndá deɛ d'odo njé gá ndilje gá majel ra dee d'uba sə dee yao-yao. Jeju pata gə ndia ya tuba ne ndilje gá majel mee'g ləm, yee aji njérɔkoje lai ləm tɔ.

¹⁷Togəbè ba ta gá njetegginta Esai pa ləw lé aw lée'g béréré mbata yee pana: Yee nja ba odo rɔ yooje lə sí bugu dəa'g ləm, yee ɔr rɔkoje lə sí ɔm dəa'g ləm tɔ.

See kun dɔ gɔl Jeju lé to to gá banwa

Lug 9.57-62

¹⁸Jeju oo koso-dəwje kiri nɔ dəa'g yir ndá yee un ndia mba kar dee ganɔee d'aw səa kel tura.

¹⁹Yen nɔnɔ njendaji-maktub kára bèe ree pər gá rəa'g ulá pana: Mbai, looje lai gá i sí aw gá keneŋ lé m'a kun gooi lad-lad ya.

²⁰Jeju ilá keneŋ pana: Bolé to njaaje to gən gɔ ləm, kəi to yelje kara to gən gɔ ləm tɔ. Nε Nɔnɔ-dəw lé oo loo gá mba kula dəa keneŋ taa kəmə el.

²¹Dəw gá ranɔ kára bèe gá to njekwakilá tɔ dəjee pana: Yə'm boŋ am m'aw m'dubu bɔm ba m'a tel ree gooi'g bəi.

²²Jeju ilá keneŋ pana: Kəmi gá goom'g nee, yə yoo-dəwje ar dee dubu yoo nɔ.

Lel-boo gaṅṅ ṅgaji ar loo to ndiṅ

Mar 4.35-41, Lug 8.22-25

- ²³Jeju ɔd uru mee to'g ndá njékwakiláje d'ɔd ndom na gée'g.
- ²⁴Yen nga, lel-boo i dan baa-boo'g ula gigigi bugu do dee'g ar paṅgəm mán uru mee to'g pujuju-pujuju ne yeɛ lé to tobi.
- ²⁵Njékwakiláje ṅgəs pər gé rəa'g ndelee pana, Mbai, taa sí aji sí nà j'a kudu.
- ²⁶Yeɛ dəji dee pana: See ban ba bəlje wa, seɪ njémeekunje gé əi el. Yen nga yeɛ uba naṅṅ ita ndaṅṅ lel ləm, gə mán baa-boo ləm tɔ ar loo to ndiṅ.
- ²⁷Deɛ d'aa loo jè pana: Dəw neelé to dəw gé ban ba mán gə lel ya kara ra torndia wa.

Njéndilje gé yèr joo d'aji

Mar 5.1-20, Lug 8.26-39

- ²⁸Loo gé yeɛ teɛ gir baa gé kel tura do naṅṅ'd lə njé gé Gadara ndá dəwje joo gé ndilje gé yèr ra dee lé teɛ doɓar gé to mbuna mbalje'g tila kəmee. Lée neelé dəwje bəl teɛ keneṅ mbata njéndilje gé yèr lé ndaṅṅ rɔ dee paɪ-paɪ.
- ²⁹Deɛ ra né bəgəgə-bəgəgə pana: I Ngon-Ala lé see dī ləi ba to rɔ sí'g wa. See i ree mba kula kəm sí ndòo kédé yal ba kar ndəa teɛ bəi wa.
- ³⁰Bər-kosoje d'aar ṅgərəṅ d'aar d'ɔ mu.
- ³¹Ndilje lé ra ndòo rɔ Jeju'g pana: Bó lé i a gə tuba sí ndá ula sí ar sí n'teɛ j'om mee bərje'g neelé.
- ³²Yeɛ ula dee pana, Teeje awje! Ndilje gé majel neelé d'unda loo teɛ d'uru mee bərje'g. Aa oo, bərje neelé lai d'i loo-kɔ-mu'g d'ai yi-i-i d'aw do koṅgo baa-boo'g ndá deɛ ndida koṅgo, bugu mán wɔlɔg nai keneṅ wɔd.
- ³³Yen nga njékul deeje buṅga na d'ai d'aw bée d'ɔr gin né gé teɛ do dee'g ləm, gə né gé wɔji do njé gé ndilje gé majel ra dee lé ləm tɔ.
- ³⁴Léegəneeya njébeeje teɛ digi-digi d'aw nɔ Jeju'g ra ndòo rəa'g mba karee ya bəe lə dee.

Matiyo 9

Jeju ɔr rɔkɔ rɔ dəw gé dəb rəa wəi wɔ'g

Mar 2.1-12, Lug 5.17-26

- ¹Jeju uru mee to'g ndá yeɛ gaṅṅ mán teɛ mee bəe-boo'g ləa.
- ²Aa ooje, deɛ ree gə njerɔkɔ rəa'g, to diṅgam gé dəb rəa wəi wɔ, ar dee d'unee gə twa-rɔkɔ ləa bura. Loo gé Jeju oo meekun lə dee ndá yeɛ ula dəw gé dəb rəa wəi lé pana: Ngonəm, nda məəi kai-kai, kaiya ləi ɔr dɔi'g.
- ³Yen ba njéndaji-maktubje gé naje pata mee dee'g pana: Diṅgam neelé ila ndɔl do loo'g.

⁴Jeju gər takəji læ dee gao ndá yeę dəji dee pana: See ban ba seı ɛjiije ta gə yèr mee s'g, ɔmje dɔm'g wa.

⁵See ri ba a moŋg dum pa wa. Kaiya læi ɔr dɔi'g, əsé ɪta njaa wa.

⁶Bèe ndá m'a kar sí ooje, Ngon-dəw lé siŋgamoŋ læa as kər kaiya dɔ dəwje gə dɔ naŋg nee. Tɔbɛi yeę tel ula dəw gə dəb rəa wəi lé pana: ɪta un twa læi aw bée.

⁷Diŋgam lé ɪta ɔd aw kəi læa.

⁸Loo gə koso-dəwje d'oo ndá deę bəl, d'ula ne rɔnduba dɔ Ala gə njekar rɔ dəwje ŋgəŋ togəbè lé.

Jeju bar Matyo

Mar 2.13-17, Lug 5.27-32

⁹Jeju ɪ keneŋ aw gə kuree waga, yeę oo diŋgam gə si takəi taa lar-gədbəe'g ria læ Matiyo. Jeju ulá pana: Maji kari ree goom'g. Léegəneeya, diŋgam neelé ɪta ɔd aw géé'g tɔ.

¹⁰Loo gə Jeju si ta ka-nésɔ'g gə mee kəi'g ndá njétaa lar-gədbəeje deę gə kaiya-dəwje gə naje d'aw d'isi səa ta ka-nésɔ'g nɔ'd gə njékwakiláje.

¹¹Parisieje d'oo ndá deę dəji njékwakiláje pana: See gə mba dɪ ba mbai læ sí lé si gə njétaa lar-gədbəeje gə kaiya-dəwje lé sɔ sə dee né wa.

¹²Jeju oo ta læ dee ila dee keneŋ pana: Deę gə rɔ dee to kari lé d'aw ndòo njekuma el, njérɔkoje ba d'aw ndée.

¹³Awje ndooje ginta nee: Meekərjɔl ba taa kəm bó nékinjaməs el. Togəbè ba m'ree m'bar kaiya-dəwje bó njémeekarabasurje el.

Jeju teggɪn ta kɔg-mee-boo

Mar 2.18-22, Lug 5.33-39

¹⁴Yen ba njekwakila Jasee ree rəa'g dəjee pana: See gə mba dɪ ba jeę gə Parisieje j'ɔg mee sí boo nɛ njékwakilaije d'ɔg mee dee boo el wa.

¹⁵Jeju ila dee keneŋ pana: Baokuraje læ njedené-sigi lé see d'a kula rɔ dee ndòo loo gə njedené-sigi nai sə dee bəi wa. Ndəa gə kàree a teę lé d'a kər njedené-sigi mbuna dee'g ndá d'a kɔg mee dee boo bəi.

¹⁶Tɔbɛi dəw kára kara a kun ta kubu gə sigi gə mba kər ne kəm ŋgisi kubu el nà banelə ta kubu gə sigi lé a kunda nje gə læw bəreŋ-bəreŋ til.

¹⁷Dəwje d'ɔm mán-nduú gə sigi mee bɔl-ndar gə læw'g el mbata bɔl-ndar lé a kinja bim ndá mán-nduú gə sigi a kəm naŋg læm, bɔl-ndar a tuji læm tɔ. Man-nduú gə sigi lé d'ɔm mee bɔl-ndar gə sigi'g tɔ ndá mán-nduú læm, gə bɔl-ndar læm tɔ lé d'a kwa naŋg jəb ya.

Ŋgolə Jayirus aji kəbərə

Mar 5.21-43, Lug 8.40-56

¹⁸Loo gé yee si pa taje neelé bèe-bèe ndá mbai gé nje kai-kwa-dɔ-ɔ́ ná kára ree rəm yəm ɔs kəjee nanj nea'g pana: Ngonəm gé dené wəi bəsinè ya bəi. Ne gé ree, ila jii dəa'g ndá a si kəmba ya.

¹⁹Jeju gé njékwakiláje d'íta d'orè səa rəw na'd kára ba.

²⁰D'isi d'aw ndá dené gé rɔkɔ-məs rəa as ləb dɔg-giree-joo uru mbuna dee'g ɔrɔ ta kubu ləa.

²¹Mbata yee əji ta mée'g pana: Bó lé n'a kɔrɔ ta kubu ləa ya ndá n'a kaji.

²²Jeju ɔm rəd ndá ulá pana: Ngonəm, ndá məəi kaj, meekun ləi taa né ari aji ne ya. Léegəneeya, rɔ dené lé to kari péd-péd.

²³Loo gé Jeju ree kai lə mbai lé ndá yee oo njékimtébéje na'd gé koso-dəwje gé ra né birim-birim.

²⁴Yee ula dee pana: Ɔdje gé gogo, ŋgon gé dené neelé wəi el bəi ne yee tobi gé to ba. Deɛ kɔgee.

²⁵Loo gé koso-dəwje d'ɔr rɔ dee mbə ndá yee andə mee kai'g wa ji ŋgon lé ndá yee ita.

²⁶Taree oso gé mee loo mbidi-mbidi.

Jeju ar kəm njékəmtɔje jooinja

²⁷Jeju i keneŋ ndá njékəmtɔje joo d'oré géé, deɛ ra né gé ndu dee gé boi wəl pana: Ngon Dabid, oo kəmtondoo lə sí ya kari.

²⁸Loo gé yee ree kai mbə ndá njékəmtɔje rəm pər gé rəa'g. Jeju dəji dee pana: See gé mee sí'g pana: M'askəm ra togábè wa. Deɛ tel d'ilá keneŋ pana: Oiyoy, Mbaidəmbaije, i askəm ra togábè ya.

²⁹Yen ba yee ɔrɔ kəm dee pana: Meekun lə sí ba a taa né gé seɪ awje ndée lé kar sí ya.

³⁰Léegəneeya kəm dee teɛ. Jeju ndəji dee pana: Yen, maji kar dəw kára kara oo né neelé el.

³¹Loo gé deɛ teɛ raga mbə ndá d'ila rɪbar dəa'g d'ula ne loo wɔr-wɔr mee beekɔ'g neelé.

Jeju ar njegwɔskudu pata

³²Loo gé d'isi d'aw bəi ndá dəwje ree gé njegwɔskudu kára rəa'g. Loo gé Jeju tuba ndil gé majel mée'g ndá njegwɔskudu lé pata.

³³Koso-dəwje lé kaar dee wa dee paj ar dee pana: Wah, jeɛ j'oo né gé togábè lé bəe lə Israeɪje gɔl kára el nja bəi.

³⁴Ne Parisieje pana: Mbɔl dɔ mbai lə ndilje gé majel ba Jeju tuba ne ndilje gé majel mee dəwje'g.

Jeju oo kəmtondoo lə koso-dəwje

³⁵Jeju aw gə dɔbee-dɔbee, mee bee-booje gə ŋgan-beeje ndoo dee ta mee kəi-kwa-dɔ-nə'g lə dee. Yee tɔji dee ta gə wɔji dɔ beeko lə Ala lé ləm, rɔko gə rara kara yee aree i rɔ dee'g kəgeŋ ləm tɔ.

³⁶Loo gə yee oo koso-dəwje ndá mee aw taj-taj mbata yee oo dee asəna gə ŋgan badje gə lab ɔr dee ləm, njekul dee kara godo ləm tɔ.

³⁷Yee ula njékwakiláje pana: Ko gə kəm kinja to yaḡ ne njékijaje ti el.

³⁸Bèe ndá raje tamaji mba kar njeko lé ula njékijaje loo-kó'g ləa ya.

Matiyo 10

Njékwakila Jejuje gə dɔg-gir-dee-joo

Mar 3.13-19, Lug 6.12-16

¹Yee bar njékwakiláje gə dɔg-gir-dee-joo lé gə rəa'g ndá yee un ndia ar dee gə mba kar dee dum dɔ ndilje gə yèr ləm, gə dɔ rɔko gə rara kara ləm tɔ.

²Ri njékaikulaaje gə dɔg-gir-dee-joo lé ba nee: Simo, gə yee baree Piere, deɛ gə Andre, ŋgokeḡ ləm, Jak, ŋgolə Jebede, deɛ gə Ja, ŋgokeḡ ləm,

³Pilibə deɛ gə Bartelemi ləm, Tomas deɛ gə Matiyo gə njetaa lar-gədbee ləm, Jak ŋgolə Alpe, deɛ gə Tade ləma,

⁴Simo dəw gə Kanḡ gə Judas Iskariot gə ndogo Jeju ləm tɔ.

Jeju ula deɛ gə dɔg-gir-dee-joo lé

Mar 6.7-13, Lug 9.1-6

⁵To deɛ gə dɔg-gir-dee-joo gə Jeju ula dee, loo gə yee tɔji dee pana: Maji kar sí awje mbuna njépole-magəje el ləm, seḡ a teeje mee beeje'g lə Samarije kára kara el ləm tɔ.

⁶Ne awje rɔ ŋgan badje lə Israəlje gə ndəm ba.

⁷Awje ilaje mbər pajena: Beeko gə dara lé nai dəb ba ŋga.

⁸Arje rɔko i dɔ njérɔkoje'g ləm, deɛ gə d'wəi lé ar deeje d'unda loo tee ləm, ɔrje baji rɔ njébajije'g ləma, tubaje ndilje gə yèr mee dəwje'g ləm tɔ. Né gə seḡ ŋgaje lé to gə nénoji ya ndá né gə seḡ a karje kara a to gə nénoji ya ləm tɔ.

⁹Unje né kára kara mba kaw ne rəbə el, larlor əsé larnda əsé lar gə rara kara mee bɔl-ndar'g el ləm,

¹⁰əsé bɔl-mbá el ləm, əsé gə kubu-kula-rɔ sí'g joo el ləm, əsé markob mbata gɔl sí el ləma, əsé nékad gə rara kara el ləm tɔ, mbata njekula lé askəm kiŋga nəsəa ya.

¹¹Bee-boo əsé bee-kogo gə rara gə seḡ a teeje keneŋ lé ndá dəji deeje dəw gə to gə gar sí. Bó lé si keneŋ ndá sije səa saar a kije kawje ne.

¹²Loo gə seḡ ḡdje kəi neelé reaje lapia. Bó lé kəi taa kəm sí ndá tərje ndu sí dəa'g,

¹³Bó lé njékaije d'wa sí gá rɔ dee'g ndá tɔrje ndu sí dɔ dee'g, ne bó lé d'wa sí gá rɔ dee'g el ndá arje ndutɔr lə sí tel to mee sí'g tɔ.

¹⁴Loo gá d'a kwa sí gá rɔ dee'g el əsé d'a koo ta lə sí el ndá teeje mee kai'g neelé əsé mee bee'g neelé gá ɗaga ndá kundaje kor gɔl sí'g ya.

¹⁵Ma nja m'ula sí təsərə, ndɔ gaŋg-rəwta lé rəwta gá d'a gaŋg dɔ bee'g neelé a kur dɔ kə Sɔdɔm gə Gɔmɔr tɔ.

D'a ra sə dee néurti

Mar 13.9-13, Lug 21.12-17

¹⁶Aa ooje, m'ula sí asəna gə badje bəe mbuna jagmjərje'g. Bəe ndá awje yururu asəna gə lije bəe ləm, awje ləm to gá dərndaje bəe ləm tɔ.

¹⁷Yen, mee sí dɔ rɔ sí'g mbata dəwje lé d'a kwa sí kɔm sí ji njégaŋ-rəwtaje'g ləm, d'a kunda sí mee kai-kwa-dɔ-naje'g lə dee ləm tɔ.

¹⁸D'a ndɔr sí kɔm sí ji njéguburubeeje'g ləm, gə ji mbaije ləm tɔ gə mba kar sí ɔrje ginta ləm kəm dee'g ləm, gə kəm njépole-magəje'g ləm tɔ.

¹⁹Loo gá d'a kaw sə sí loo-gaŋg-rəwta'g ndá arje mee sí péle wəs-wəs dɔ ta gá seɟ a kərje'g el ləm, əsé ta gá seɟ a paje keneɟ el ləm tɔ. Ta gá seɟ a paje lé seɟ a kiŋgaje gá léegəneeya.

²⁰Ta gá seɟ a gə kərje lé Ndil Bɔ síje ɓa a kar taree kinja nɔ mee sí'g budu-budu ya.

²¹Noji naje gá diŋgam d'a tuji nɔ gə yoo ləm, bɔ ŋgon deɟ gə ŋgonee d'a ra bəe ləma, ŋganje kara d'a kɪ dɔ njékoji deeje'g gə mba tɔl dee ləm tɔ.

²²Dəwje lai d'a koo sí gə kəm dɔbee gə mbata lə rim ya, ne yeɟ gá a kai mée sam-sam ndá ndəa lé a kaji ne ya.

²³Loo gá d'a kula kəm sí ndò bee gá kára'g ndá aije awje mee bee gá raŋg'd. Ma m'ula sí təsərə, beeje lə Israəlje kara seɟ a kuruje denje el nja ɓəi ndá Ŋgon-dəw a tee.

²⁴Njekwakila mbai a kur dɔ njetoje'g el ləm, ŋgonjelookisi lə njekəi a kur dɔ ɓéeje'g el ləm tɔ.

²⁵Né gá deɟ ra gə mbai lé d'a ra gə njekwakilá ləm, né gá deɟ ra njekəi lé kara d'a ra gə ŋgonjelookisi ləa ləm tɔ. Njekəi ya ɓəi deɟ ɓaree Beeljebul ŋga see d'a ɓar njémeeekaije ləa yèr-dəwje kundá yeɟ el wa.

Yeɟ gá kəm ɓəlee

Lug 12.2-7

²⁶Bəe ndá arje dɔ sí tɔ keneɟ kəw el, mbata né gá to loo-kiya'g gá a lal kila rəa gá raga lé godo ləm, ta gá to loo-ŋgəɟ'g gá d'a tegginee gá raga el lé kara godo ləm tɔ.

²⁷Ta gá m'ula sí dan loo'g ndá paje dan kàrá, ta gá m'pa wédé-wédé mbi sí'g ndá ubaje ne dɔ kaije ilaje ne mber.

28Dee gá tɔl darɔ sí bó d'askəm tɔl kankəmɾɔ sí el lé bəl deeje el. Yee gá askəm tuji kankəmɾɔ sí gə darɔ sí nɔ́'d dan pər'g ba bəleeje.

29See dee ndogo tɪtije joo kəm sisi el wa. Bó lé bɔ síje lé mée ndigi el ndá tɪtɪ kára kara a koso naŋg el.

30Yiŋga dɔ sí kara dee tura dém-dém ya.

31Bèe ndá bəlje el, seɪ lé gad ndogo sí ur dɔ kɔ́ tɪtije bula.

Teɛ gə ri Jeju nɔ́ dəwje'g

Lug 12.8-9

32Togábè ba dəw gá rara gá a teɛ gə rim nɔ́ dəwje'g ndá ma nja kara m'a teɛ gə ria nɔ́ Bɔm gá si dan dara'g lé tɔ.

33Ne dəw gá rara ba gá lɔm dɔm kəm dəwje'g ndá ma nja kara m'a lɔm dəa kəm Bɔm gá si dara'g lé ya tɔ.

Rɔ ba bó meelɔm el

Lug 12.51-53, 14.26-27

34See mee sí ndaji ta pana: Ma m'ree gə mba kar naŋg nee to gə loo kulee lɔm wa. Wah, bèe el. Ne ma m'ree gə kiambas ya.

35Mbata ma m'ree gə mba kar ŋgon gá diŋgam dee gə bɔbeeje d'a tɪ-nɔ́ ləm, mba kar ŋgon gá dené dee gə keaje d'a tɪ-nɔ́ ləma, njéməmje kara d'a tɪ-nɔ́ ləm tɔ.

36Njémeekeaje kara d'a to njébaaje lə njekəi ya.

37Yee gá ndigi bɔbeeje əsé keaje undam-ma ndá ɪ bee ləm el ləm, yee gá ndigi ŋgonee gá diŋgam əsé ŋgonee gá dené undam-ma kara ɪ bee ləm el ləma,

38yee gá odo kag-dəs ləa mba kaw ne goom'g el ndá yee kara ɪ bee ləm el ləm tɔ.

39Yee gá tɔs kəmee dɔ rəa'g bao-bao ndá yee neelé rəa a kigi bəi. Yee gá yɔ́ rəa yag gá mbam ndá a lal kiŋgá el.

40Yee gá wa sí gá rəa'g ndá yee kara wam gá rəa'g ya ləm, yee gá njekwam gá rəa'g kara wa dəw gá njekulam gá rəa'g ya ləm tɔ.

Nékoga dɔ ji

Mar 9.41

41Yee gá wa njetegginta gá rəa'g ra səa gá njetegginta ndá a kiŋga noji gá wɔ́ji dɔ njetegginta ya ləm, yee gá wa njemeekarabasur gá rəa'g ra səa gá njemeekarabasur ya ndá yee a kinja noji gá wɔ́ji dɔ njera nédana ya ləm tɔ.

42Nana ba gá a kun ŋgo-kai-mán gá kul kar dəw kára mbuna ŋganəmje'g neelé mbata yee to njekwakilam ndá ma m'ula sí təsərə, debée neelé nékiŋga gá wɔ́ji dəa ndá a lal ndá bèe el.

Matiyo 11

Jɔ́ Njera-batɛm ula kula rɔ́ Jeju'g

Lug 7.18-35

¹Loo gá Jeju tɔji njékwakiláje gá dɔg-gir-dee-joo ta neelé lai mba ndá yee ì keneɲ aw mee bee-booje'g læ bee neelé mba ndoo dɔwje læm, gə ndəji dee læm tɔ.

²Jɔ gá si daŋgai'g lé loo gá yee oo ta néraje læ Kristi lé ndá yee ula njékwakiláje mba kar dee dəjee pana:

³See i to yee gá a gə ree lé nja, əsé jee j'a ŋgina dɔw gá raŋg bæi wa.

⁴Jeju ndigi ta dee'g pana: Maji kar sí awje ulaje Jɔ né gá seɲ ooje gə mbi sí gə kəm sí:

⁵njékəmtɔje d'oo loo læm, njémədje njaa læm, njébajije rɔ dee ɔr bədərə-bədərə læm, njégwɔskuduje d'oo ta læm, njé gá d'wəi d'unda loo tee læma, njéndooje kara d'oo tagəmajɪ lé ta njékilamberje læm tɔ.

⁶Rələl a nai gə yee gá oom gá dɔw gá njekun gɔlee karee oso el lé.

Dəw gá njekur dɔ Jɔ Njera-batəm'g lé godo

⁷Loo gá d'ì loo gá nee'g d'ɔd d'aw mba ndá Jeju dəji koso-dɔwje ta gá wɔji dɔ Jɔ lé pana: See dɪ ba seɲ awje dɔdilaloo'g gə mba kooje wa. See awje gə mba kooje mukwaa gá lel ula keneɲ aree yə lé wa.

⁸See né dɪ ba seɲ awje keneɲ gə mba kooje wa. See awje gə mba kooje diŋgam gá ula kubu gá kura rəa'g wa. Ne deɛ gá njékula kubuje gá kura rɔ dee'gje lé to deɛ gá d'isi mee kəije'g læ mbaije ya.

⁹See né dɪ ba seɲ awje keneɲ mba kooje wa. See awje mba kooje njetegginta wa. To togəbè ya, ma nja m'ula sí, yee lé ur dɔ njetegginta'g ya,

¹⁰Mbata to yee gá maktub pata wɔji ne dəa pana: Aa ooje, m'ula njekaiɲkula læm nɔj'g ndá yee a gɔl rəw læi nɔj'g ya.

¹¹Ta gá tɔgəɔ ba m'ula sí ya, dɔwje gá denéje d'oji dee lé dɔw kára kara gá njekur dɔ Jɔ Njera-batəm'g lé godo mbuna dee'g. Ne dɔw gá nai kas beekɔ gá dara lé yee nja kára ba ba ur dəa'g.

¹²Un kudee mee ndɔ'g læ Jɔ Njera-batəm saar basinè lé beekɔ gá dara lé d'aw səa kərm-kərm ar njéra-né-kərmje ba taa bee neelé ya.

¹³Mbata godndu læ njéteggintaje lé deɛ ba tee gə ginee saar ndəa'g læ Jɔ.

¹⁴Bó lé seɲ ndigi taaje ta neelé ndá yee nja to gá Eli gá a gə ree lé.

¹⁵Nana ba mbia to gən mba koo ne ta neelé ndá maji karee oo ne ya.

¹⁶See naje ba m'a kwa dee kwɔji ne dɔ ginka dɔwje gá nee wa. To d'asəna gə ŋganje gá d'isi loo-nada. Deɛ bar ŋgan mar deeje pana:

¹⁷Jee j'im tébé ne seɲ làje ne el læm, jee j'un pa yoo ne seɲ noje ne el læm tɔ.

18Mbata J̄a lé ree ndá yeḗ sɔ né njagm el ləm, ai né surum el ləm tɔ ndá deḗ pana: Ndil gé yèr to mée'g.

19Ngon-dəw lé ree, yeḗ sɔ né ləm, yeḗ aḷ né ləm tɔ ndá deḗ pana: Yeḗ to njembula né sɔ ləm yeḗ to njedi mán-nduú ləm tɔ. Yeḗ ɔr kura gé njétaa lar-gədbeeje ləm, kaiya-dəwje kara yeḗ ɔr sə deḗ kura ləm tɔ. Kəmkàr lé ḡganeje ba tegginee gé raga pai-pai.

Tuji a koso dɔ beeje gé reḗ dɔ néra gé majel'g lé

Lug 10.13-15

20Yen ba yeḗ un kudu ndaḡ beeje gé yeḗ ra némɔrije bula keneḡ ne d'wa ndò rɔ deḗ dɔ kaiya'g lə deḗ el.

21Ndɔl a koso dɔi'g, i bee gé Koraji! ndɔl a koso dɔi'g, i bee gé Besayida. Némɔrije gé deḗ ra mbuna sí'g lé bó lé deḗ ra mee beeje gé Tir gə Sidɔ togábè ndá d'a kwa ne ndò rɔ deḗ si gə kubu-kwa-ndò ba rɔ deḗ'g ləw ba ḡga ləm, kəm deḗ a kwa ne kor kor-kor ləm tɔ.

22Ma nja m'ula sí, ndɔ gaḡ-rəwta lé ta gé a kwa dɔ sí lé a kur dɔ kə Tir gə Sidɔ'g ya.

23I bee gé Kapernawum, see d'a kuni kundai tar dara wa. Wah! D'a rəm səi yəm saar gé bee lə yoo. Némɔrije gé deḗ ra mbuna sí'g, bó lé deḗ ra Sɔdɔm ndá saar bogənè kara Sɔdɔm a nai keneḡ bəi.

24Ma nja m'ula sí, ndɔ gaḡ-rəwta lé ta gé a kwa dɔi a kur dɔ kə Sɔdɔm'g.

Gé reeje rɔm'g mba kiḡa loo-kwa-rɔ sí

Lug 10.21-22

25Ndəa neelé J̄eju un ta pa pana: Bɔm, ma m'pidii, i gé to Mbai dɔ dara ləm, gə Mbai dɔ naḡ nee ləm tɔ mbata néje neelé i iya ne njékəmkàrje gə njégonégərje kág ne i tegginee ar deḗ gé nai gé ḡganje ba ba d'oo.

26Oiyo, Bɔm, ma m'pidii mbata i ndigi ra togábè ya.

27Néje lai lé i Bɔm ba ɔm jim'g. Dəw kára kara gé njegər Ngon lé gə dɔrea godo ne Bɔbee ba gəree. Dəw kára kara gé njegər Bɔbee lé gə dɔrea kara godo tɔ ne ḡgonee ba gəree ləm, dəw gé ḡgonee lé a ria səa dəa gé raga ba a gəree ləm tɔ.

28Reeje rɔm'g, seḷ gé nékodo gé wɔi to dɔ sí'g ar sí daoje ne ba m'a kun dɔ sí'g.

29Ulaje dɔ sí ləm, taaje néməməḡḡ ləm ləma, taaje ne ta ləm gé m'wɔji sí lé ndaḡje dɔbəḡgərə sí'g ləm tɔ mbata ma m'to dəw gé kul ləm, m'ula dɔm m'aw yururu ləm tɔ. Togábè ba seḷ a kiḡaje loo-kwa-rɔ sí keneḡ.

30Mbata néməməḡḡ ləm lé a kul gwɔb sí'g kwɔji-kwɔji ləm, nékodo ləm kara wɔilɔ pélé-pélé ləm tɔ.

Matiyo 12

Njékwakila J̄ejuje ria dɔ kó tem d'usɔ gə ndɔ-kwa-rɔ

Mar 2.23-28, Lug 6.1-5

- ¹Mee ndəa'g neelé Jeju unda mee ndo dana gang, to ndo-kwa-ro. Njékwakiláje lé boo ra dee, ar dee ria barkəmko tem d'uso.
- ²Parisiéje d'oo ndá d'ula pana: Aa oo, néra njékwakilaije lé to né gá kəm ra ndo-kwa-ro'g el.
- ³Jeju ila dee keneṅ pana: See seḷ turaje ta gá to mee maktub gá wəji do Dabid loo gá boo tólee gə deḷ gá d'aw səa lé el wa.
- ⁴Yee andə aw mee kəi-Ala'g o muru gá d'unda keneṅ. To muru gá to gə kəmee gá kəm karee-yee əsé deḷ gá d'aw səa lé d'o el ne to mba kar njékinjanéməsje ba d'o gə kar dee ba.
- ⁵Təbəi ndo-kwa-ro lé njékinjanéməsje ba buji ndo-kwa-ro mee kəi-Ala'g d'al ne ta ta godndu'g lal kar ta wa do dee. See seḷ turaje ta nee mee maktub Godndu'g lé el wa.
- ⁶Togəbè ba, ma nja m'ula sí, né gá boi ur do kəi-Ala'g to nee.
- ⁷Ta gá mee maktub'g lé pana: Meekərjol ba taa kəm bó nékinjanéməsje el. Bó lé seḷ gərje ginee ndá njéra né gə do najee-je lé seḷ a kilaje ta do dee'g el.
- ⁸Mbata Ngon-dəw lé yee ba gá mbai do ndo-kwa-ro ya.

Dəw gá jia wəi wə lé aji

Mar 3.1-6, Lug 6.6-11

- ⁹Loo gá d'i léé'g mbə ndá Jeju andə mee kəi-kwa-do-nə'g.
- ¹⁰Aa oo, diṅgam kára gá jia wəi wə lé si keneṅ. Deḷ dəji Jeju pana: See godndu lə sí wəji mba kar njerəko aji kəbərə ndo-kwa-ro'g lé wa. Yee ba, deḷ ndo ne təa togəbè gə mba kiṅga ne ta gá təa'g bó gə səgee ne.
- ¹¹Yee ila dee keneṅ pana: See nə ba mbuna sí'g bó lé badə ləa kára ba jia'g ba oso godə-bwa'g ndo-kwa-ro'g ndá see a kuneé gə mba kilá raga el wa.
- ¹²Dəw lé see gad laree ur do lar badje'g el wa. Bèe ndá godndu wəji mba ra maji ndo-kwa-ro'g lé ya.
- ¹³Təbəi yee ula diṅgam neelé pana: Ndəji jii rədan. Diṅgam neelé ndəji jia rədan ndá jia tel to kəgəro-kəgəro to gá maree ya.
- ¹⁴Parisiéje teḷ daga ndá deḷ d'wəji nə ta saṅ ne rəw gə mba tólee.

Jeju to kura lə Njesigəneə

- ¹⁵Jeju oo gao ndá yee i keneṅ aw gá ranḡ. Boo-dəwje ndolè géé. Yee aji njérəkoje lai ar ro dee to kari péd-péd
- ¹⁶ndá yee ndəji dee bər-bər pana: D'a pa taree kar dəw kára kara oo el,
- ¹⁷mba kar tapa Esai, njetegginta gá yee pa lé aw ne léé'g béréré pana:

- 18Aa oo, kura ləm nee gé m'oree kəm'g lé M'undá dan kəm'g m'ar mæm lelm dæa'g tɔ. M'a kəm ndiləm dæa'g yəm Ndá yeɛ a kila mber ta gé to gé dɔ najee lé kar ginkoji dæwje gə raŋg.
- 19Yeɛ a mai el ləm, ndia a bar wəl-wəl el ləma, Dəw kára kara a koo ndia mbə-rəwje'g el ləm tɔ.
- 20Ŋgawlal gé mbəl lé yeɛ a korè tɔ el ləm, Kúla pər gé ɔ jè lé kara yeɛ a kunda tɔl el ləm tɔ Saar mba kar ta gé to gé dɔ najee a dum ne dɔ loo dɔ naŋg nee ya.
- 21Ginkoji dæwje-dæwje gə raŋg lé meɛ dee a to yel dɔ ria'g.

See Njekurai tɪ gə rəa wa

Mar 3.22-30, Lug 11.14-23

- 22Deɛ d'aw gə dəw gé ndil gé majel rəa ar kəmee tɔ ləm, ar gwɔsee udu ləm tɔ lé rɔ Jeju'g. Ndá Jeju ajee aree pata ləm, aree oo loo ləm tɔ.
- 23Boo-dæwje lai neelé kaar dee wa dee paɪ ar dee pana: See yeɛ gé aar neelé see to gé ŋgon Dabid el wa.
- 24Parisieje lé d'oo ta gé deɛ pa lé ndá d'ila dee keneŋ pana: Mbəl dɔ Beeljebul, mbai lə ndilje gé majel lé ba diŋgam neelé tuba ne ndilje gé majel meɛ dæwje'g ya.
- 25Jeju gər takəji lə dee gé nai meɛ dee'g bəi lé ndá yeɛ ula dee pana: Beekɔ gé rara kara bó lé d'om meɛ dee nɔ'd el ndá d'a kɪ gə nɔ tuji nɔ. Bee-boo gé rara əsé kəi gé rara kara bó lé d'om meɛ dee nɔ'd el ndá d'a si el tɔ.
- 26Bó lé Njekurai ya tuba Njekurai ndá yeɛ nja tɪ gə rəa, bèe ŋga see beekɔ ləa a to loo gé ra gé bəi wa.
- 27Ma nja, bó lé ma m'tuba ndilje gé majel gə siŋgamonɔ lə Beeljebul ndá see siŋgamonɔ lə nɔ ba ŋgan síje lé tuba ne ndilje gé majel bəi wa. Togəbè ba deɛ nja d'a to njékərkəmtaje lə sí.
- 28Lé siŋgamonɔ lə Ndil Ala lé ba ma m'tuba ne ndilje gé majel ndá beekɔ lə Ala lé ula iŋga sí mbə ya.
- 29Esé bó lé dəw a tɔ njesiŋgamonɔ gə kúla njim-njim el ndá see a kandə kuru mee kəi'g ləa gə mba bogo néje ləa to gé banwa. A teá kédé ba a tɔ kée bəi.
- 30Yeɛ gé nai səm el ndá yeɛ to njetɔlm. Dəw gé mbɔ dee səm dɔ nɔ'd el ndá yeɛ to njejané dee.
- 31Gelee gé nee ba ma m'ula sí ya: Kaiya gé rara gé dæwje ra əsé ndɔl gé rara gé dæwje d'ila kara Ala a koo loo kar méé ti mbidi dɔ'g ya. Nɛ yeɛ gé a kila ndɔl dɔ Ndilmeenda'g ndá Ala a koo loo kar méé ti mbidi dɔ'g ndə bèe el.
- 32Nana ba gé ila ta dɔ Ŋgon-dəw'g lé ndá Ala a koo loo kar méé ti mbidi dɔ'g ya. Nɛ nana ba gé a kila ndɔl dɔ Ndilmeenda'g ndá Ala a koo loo kar méé ti mbidi dɔ'g wəl nee el ləm, əsé ləbje gé a gə teɛ el ləm tɔ.

Tapə dəw ba i a koo ne méé bəi

Lug 6.43-45

- 33** Bó lé kandə kag maji ndá seɲ pajena rɔ kag maji tɔ, əsé bó lé kandə kag majel ndá seɲ pajena rɔ kag majel tɔ. Mbata kandə kag ɓa deɛ gər ne rɔ kag ya.
- 34** Seɲ ŋgan li-meewaije, see loo gá ra ɓa seɲ a kooje loo kar ta néje gá maji a teɛ ta sí'g keneɲ wa seɲ gá toje njémeeyèrje. Né gá taa mee dəw yal-yal ɓa taree teɛ təa'g ɓəi.
- 35** Dəw gá maji gá si gə néje gá maji lé ndá a teg némajije læa gá raga. Dəw gá njemeeyèr gá si gə néyèrje læa ndá a teg néyèrje læa gá raga tɔ.
- 36** Ma m'ula sí təsərə, ndɔ gaŋg-rəwta lé tapa dəwje gá deɛ pa gá sin-sin lé d'a teg wad-wad.
- 37** Mbata tapai gá teɛ tai'g ɓa d'a kər ne ta dɔi'g əsé tapai gá teɛ tai'g ɓa d'a kila ne ta dɔi'g tɔ.

Jeju mbad ra némɔri kar Parisieje

Mar 8.11-12, Lug 11.29-32

- 38** Njéndaji-maktubje gá naje deɛ gə Parisieje d'ulá pana: Mbai, jeɛ ndigi kari ra némɔri ar sí j'oo.
- 39** Yeɛ ila deɛ keneɲ pana: Ginka dəwje gá to njémeeyèrje gə njékaiyaje lé deɛ dɔji némɔrije gá mba koo. Ne kə njetegginta Junas ɓa d'a koo bó d'a koo némɔri gá raŋg el ŋga.
- 40** To gá Junas to ne mee kaji-boo'g ndəa munda, dan kàrá gə loondul'g ndá Ŋgon-dəw lé a to mee bwa'g naŋg ndəa munda dan kàrá gə loondul'g togábè tɔ.
- 41** Njé gá Ninibə d'a kunda loo teɛ gə ginka dəwje gá nee nɔ'd ndɔ gaŋg-rəwta'g lé ndá d'a gaŋg-rəwta dɔ deɛ'g mbata takər læ Junas gá ar deɛ d'wa ne ndòo rɔ deɛ dɔ kaiya'g læ deɛ. Aa ooje, yeɛ gá aar neelé ur dɔ Junas'g.
- 42** Mbai gá dené gá si gá kel dɔkɔl a kunda loo teɛ gə ginka dəwje gá nee nɔ'd ndɔ gaŋg-rəwta'g lé ndá yeɛ a kila ta dɔ deɛ'g mbata yeɛ nja ɲ gwɔi naŋg'd mba koo ta kəmkàr læ Salomɔ. Aa ooje, yeɛ gá aar neelé ur dɔ Salomɔ'g.

Ndil gá yèr lé tel andə mee dəw'g ɓəi

Lug 11.24-26

- 43** Loo gá ndil gá yèr teɛ mee dəw'g ndá méé ɔsee ɓɔɲ-ɓɔɲ aree yeɛ uru mee loo gá tudu'g unda tar gaŋg ila mbir-mbir saŋg loo gə mba kula dəa keneɲ, ne saŋg pi.
- 44** Yen ɓa yeɛ pana: N'a tel kaw dɔ gɔl neɛ'g kəi gá n'ɲ keneɲ kédé lé. Ne loo gá yeɛ tel keneɲ tən mee kəi lé ndá yeɛ oo méé to wəl ləm, d'wa mee rəw-rəw ləma, ndaŋg néje keneɲ mèt ləm tɔ.
- 45** Togábè yeɛ ɔd aw ndá iŋga ndilje gá yèr gá d'ur dəa-yeɛ'g ya ɓəi siri, ɔm deɛ dəa'g. Deɛ d'andə mee kəi'g neelé ra ɓee keneɲ ndá diŋgam neelé méé majel unda nje gá kédé. Ginka dəwje gá nee gá to njémeeyèrje lé deɛ kara d'a to togábè tɔ.

Ko Jejuje dee ga ngakeaje

Mar 3.31-35, Lug 8.19-21

⁴⁶Loo gá Jeju si ula boo-dəwje ta ga kamee gá kédé-kédé bəi ndá keaje ga ngakeaje d'ar raga sanjee mba kwəji səa ta.

⁴⁷Dəw kára ulá pana: Kəi ga ngakəije d'ar raga d'ar dəjii.

⁴⁸Jeju ila dəw gá njekula'g neelé pana: See nə ba'd kəmje əsé see naje ba'd ngakəmje bəi wa.

⁴⁹Yen ba yeə ula jia ndiŋ gá də njékwakiláje'g pana: Aa ooje, kəmje ga ngakəmje ba d'ar nee.

⁵⁰Mbata nana ba gá ra torndu Bəm gá si dan dara'g dana bab ndá yeə ba gá ngokəm ləm, ga kənanəm ləma, ga kəmje ləm tə.

Matiyo 13

Gosota gé wəji də njekila kər

Mar 4.1-9, Lug 8.4-8

¹Mee ndəa'g neelé nja Jeju i mee kəi'g teə daga, aw si də koŋgo baa-boo'g.

²Dəw-bulaje mbə də nə rəa'g ndá yeə uru mee to'g rəm si keneŋ. Dəw-bulaje d'isi də koŋgo'g tə.

³Yeə ula dee ta ga gosota wəji ne də néje bula pana:

⁴Njendə aw ndə mba kila kər. Loo gá yeə aar ila kər lé ndá yee gá naje teə pə əm kag-rəw'g ar yelje ree keneŋ d'ə.

⁵Yee gá naje teə pə əm də mban-ər'g, loo gá nanŋ to keneŋ təgəsə bəe.

⁶Yee i wububu mbata nanŋ to keneŋ ngwəidə bəe, nə loo gá kər əs keneŋ ndá wa mənŋənŋə, ndólé mbata ngirá wa nanŋ el.

⁷Yee gá naje teə pə wa nanŋ mee kun'g, ar kun i dəb dəa'g aree kas ker-ker.

⁸Yee gá ranŋ teə pə əm də nanŋ gá maji kó'g ndá andə yaə, yee gá ná ndá andə təl, yee gá ná ndá andə rə-misə, yee gá ná ndá andə rə-munda tə.

⁹Yeə gá mbia to gən ndá maji karee oo ne ta gá m'pa nee ya.

See ban ba Jeju ula dee ta gé gosotaje wa

Mar 4.10-12, Lug 8.9-10

¹⁰Njékwakiláje rəm pər gá rəa'g dəjee pana: See ban ba i ula dee ta ga gosotaje bəe wa.

¹¹Jeju tel ila dee keneŋ pana: Sej nja, d'ar kəm sí inja mba kar sí gərje ne ta lə beekə gá dara gá to loo-kiya'g bəi, deə lé d'ar kəm dee inja də'g el bəi.

¹²Mbata dəw gá si ga né jia'g ba d'a kəm maree də'g mba karee si danee'g pubag. Nə dəw gá si ga né ba iŋga maree də'g el ndá d'a kwá taa yeə gá jia'g lé.

- 13**Togábè ba ma m'ula dee ta gə gosotaje mbata d'oo ya ne d'aa gə kaa mbə ləm, deɛ d'oo ya ne ɓar mbi dee'g gə ɓar koo ɓó gər ginee el ləm tɔ.
- 14**Ta gə Ala ula Esai aree pa lé ɔr gin kə dee njal pana: Seɪ a kooje gə mbi sí ya ne a ɓar gə koo mbi sí'g ləm, Seɪ a kooje gə kəm sí ya ne seɪ a kaaje gə kaa mbə ləm tɔ.
- 15**Mbata koso-dəwje neelé meɛ dee ndər ləm, Mbi dee udu ləma, Kəm dee libi ləm tɔ ʔa nà d'a koo gə kəm dee gə mbi dee ləm, D'a keɟi meɛ dee gər ginee ləma, D'a kɔs ne badm tel kam m'aji dee ne ləm tɔ.
- 16**Ne seɪ lé rɔ sí lel sí mbata seɪ ooje gə kəm sí mbə ləm, rɔ sí lel sí mbata seɪ ooje taree gə mbi sí mbə ləm tɔ.
- 17**Ma m'ula sí təsərə, njéteggintaje bula ləm, gə njémeekarabasurje kara bula ləm tɔ lé mal koo né gə seɪ ooje lé ra dee ne d'oo gə kəm dee el ləm, mal koo né gə seɪ ooje gə mbi sí lé ra dee ne oso mbi dee'g el ləm tɔ.

Jeju tegginta lə dəw gə njekila kər

Mar 4.13-20, Lug 8.11-15

- 18**Seɪje lé maji kar sí ooje gosota gə wɔɟi dɔ njekila kər lé.
- 19**Loo gə dəw oo ta lə beekɔ lé ne yeɛ gər ginee el ndá njegosoyèr ree ɔr kandə né gə oso mée'g hɔd ndá mee dəw neelé to asəna gə kag-rəw gə kandə kər lé wa nanɟ keneɟ.
- 20**Kandə kər gə oso dɔ mban-ər'g lé to asəna gə dəw gə oo ta lé ndá léegəneeya yeɛ taa gə rɔlel,
- 21**ne ɟgira ta neelé ɔm jamee mée'g el ndá dəw neelé si ne waga el mbata mée mbɔré dɔ'g. Loo gə nébəl əsé néurti teɛ dəa'g mbata lə ta neelé ndá yeɛ oso kas ila ne ta kɔrɔ yal.
- 22**Kandə kər gə oso mee kun'g lé to asəna gə dəw gə oo ta neelé ya ne tor ta gə wɔɟi dɔ nanɟ nee gə takəɟi gə wɔɟi dɔ nébaoje ɓa yeɛ laɟi mée'g aree tuɟi ta neelé ɔgee ne loo teɛkɔr ɟgiɔ ne ɟgɔsɔrɔ.
- 23**Kandə kər gə oso dɔ nanɟ gə maji kó'g lé to asəna gə dəw gə oo ta neelé ləm, gə gər ginee ləm tɔ. Dəw neelé nai gə kər gə andə tɔl əsé rɔ-misɔ əsé rɔ-munda tɔ.

Haowa gə kinja gə kó nɔ'd

- 24**Jeju ula dee gosota gə ranɟ pana: ʔeekɔ gə dara lé to asəna kára ba gə njekəi gə aw dubu né gə maji mee ndɔ'g ləa.
- 25**Loo gə dəwje d'ɔm ɓi yəm ndá njeɓə ləa aw ila haowa mée'g podé-podé ndá ɔd par aw.
- 26**Loo gə kó gə maji neelé uba lub-lub ndá haowa kara kinja səa nɔ'd ɓagəsa tɔ.
- 27**Kuraje lə njekəi lé d'aw rəa'g dəjee pana: Mbai, see kandə kó gə maji ɓa i dubu ndɔ ləi el wa. Bèe ɟga see loo gə ra ɓa haowa ɟ keneɟ wa.

28Yee tel ila dee keneɲ pana: Njeba lé nja ra né kən. Kuraje læa lé tel dæjee pana: Nga see i ndigi kar sí j'aw n'tɔr j'ɔmje kɔrɔ wa.

29Njekæi lé ila dee keneɲ pana: Wah, yaje boɲ ba na sei a tɔrje kó gə haowa na'd.

30Yaje ar deeje tɔg na'd saar ndɔ kinja kó lé ndá ma nja m'a kula njékinjakoje pana: Tɔrje haowa taje gə dæa-dæa oreje dɔ na'd més-més mba kula pər keneɲ, nɛ mboje kó gə maji ɔmje dàmá læm ya.

Gosota gə wɔji dɔ kandə né gə yəm-yəm

Mar 4.30-32, Lug 13.18-19

31Yee ula dee gosota gə raɲg pana: Beekɔ gə dara lé to asəna gə kandə kamnaɲ gə baree senebe gə dəw dubu mee ndɔ'g læa.

32Kadee lé to gə yəm-yəm bée ba ar kandə néje gə raɲg lai lé moɲg undá ya. Nɛ yee neelé loo gə uba ndá ɲ bar-kag unda kag kamnaɲje gə raɲg lai ar yelje ree d'wa barkəmee kɔ-kɔ ra kəi læ dee keneɲ.

Gosota gə wɔji dɔ né gə ar nduji ti

Lug 13.20-21

33Yee ula dee gosota gə raɲg ya tɔbæi pana: Beekɔ gə dara lé to asəna gə né gə ar nduji ti gə dené ɔm dan nduji as ɲgo munda'g guru ne saar aree ɲ dor-dor.

Gin-né gə ar Jeju ndoo dee ne ta gə gosotaje lé

Mar 4.33-34

34Taje nee lai lé Jeju ula koso-dəwje gə gosota bó ula dee ta gə lal gosee lé godo,

35gə mba tɔl ne ta gə njéteggintaje pa kédé lé pana: M'a tee tam mba pa ne gosotaje læm, M'a kila mber ta néje gə to loo-kiya'g Ndɔ tum gin naɲg nee saar basinè tɔ.

36Yee ya koso-dəwje ar dee d'aw ba yee ɔd aw kəi bæi. Njékwakiláje d'aw pər gə rəa'g dæjee pana: Teggin gosota læ haowa gə to mee ndɔ'g lé ar sí j'ooje.

37Yee ila dee keneɲ pana: Njedubu kandə kó gə maji lé yee ba to gə Ngon-dəw. Mee ndɔ lé yee ba to gə dɔ naɲg nee.

38Kandə kó gə maji lé to ɲganje gə beekɔ gə dara lé. Haowa lé to ɲganje læ njegosoyèr ya.

39Njeba gə njedubu haowa lé yee ba to gə Njekurai lé ya. Naɲ kinja kó lé yee ba to ndɔ gə rudu naɲg nee a kun dɛiao. Njékijakoje lé deɛ ba to kuraje gə dara tɔ.

40To gə deɛ tɔr haowa d'ɔm pər'd lé ndɔ gə rudu naɲg nee a kun dɛiao lé kara d'a ra togəbè tɔ.

41Ngon-dəw lé a kula kuraje læa gə dara mba kar dee ree tɔr né gə njetuga gɔl dee læm, gə deɛ gə njéra néje gə yèr lé læm tɔ, d'a tɔr dee bɔgəɔdɔ-bɔgəɔdɔ.

42D'a kɔm dee dan pər gə kujee tee gi-gi'g, to loo gə d'a nɔ kar mán kəm dee wa dee jiim-jiim keneɲ læm, d'a sɔ ɲgaɲ dee keneɲ pəgərə-pəgərə læm tɔ.

43Ndæa neelé rɔ njémeekarabasurje a nduba ranḡ-ranḡ beekɔ'g læ Bɔ deeje asæna gæ kàr gá nduba ræa ranḡ-ranḡ bèe tɔ. Yee gá mbia to gæn mba koo ne ndá maji karee oo ne ya.

Gosɔta gá wɔji dɔ mærkwɔji

44Beekɔ gá dara lé to asæna gæ nébao gá to loo-kiya'g mee ndɔ'g. Dæw teɛ keneɲ un iya kág gá léé'g ya. Rea lelee yaḡ aree aw ndogo néje læa mba kyḡ laree ndogo ne ndɔ neelé.

45Beekɔ gá dara lé to asæna gæ njetelkæmlar gá ndolè mærkwɔjije gá maji-maji.

46Loo gá yee iḡga mærkwɔji kára gá laree to bad-bad ndá yee aw ndogo néje læa lai ba yḡ laree aw ndogo ne mæree neelé.

Gosɔta gá wɔji dɔ bura

47Beekɔ gá dara lé to asæna gæ bura gá d'ɔs ne mán baa-boo d'wa ne kajije gá gæ ria-ria.

48Loo gá kajije rusu bura lé tub ndá njékɔs-kajije lé ndɔr bura lé d'ila dɔ koḡgo'g raga. D'isi keneɲ mbær njé gá maji-maji d'ɔm mee duguru'g ne njé gá majel ndá d'ɔm kɔrɔ.

49Ndɔ gá rudu nanḡ nee a kun díao lé ndá d'a ra togábè tɔ. Kuraje gá dara d'a ree mba kunda kæm njémeeyèrje bæd læm, gæ njémeekarabasurje bæd læm tɔ.

50D'a kɔm njémeeyèrje dan pær gá kujee teɛ bilim-bilim læm, d'a nɔ kar mán kæm dee wa dee jiim-jiim læma, d'a sɔ ḡgaḡ dee keneɲ pægærɔ-pægærɔ læm tɔ.

Nébaoje gá sigi gæ njé gá læw

51See seḡ gærje ta néje neelé lai ya wa. Dee tel d'ilá keneɲ pana: Oiyoy!

52Yee ula dee pana: Bèe ba njendaji-maktub gá rara kara gá ndoo néje gá wɔji dɔ beekɔ gá dara lé ndá yee to asæna gæ njekæi gá tɔr nébaoje læa gá sigi-sigi gæ njé gá læw-læw rab raga.

Njé gá Najaret d'ɔm mee dee dɔ Jeju'g el

Mar 6.1-6, Lug 4.16-30

53Loo gá Jeju ula dee gosotaje neelé lai mbḡ ndá yee ḡ keneɲ ɔd aw.

54Yee aw mee bee gá yee tɔḡ keneɲ ndoo dee né mee kæi-kwa-dɔ-nḡ'g læ dee. Dee gá d'oo ta gá yee ndoo dee lé kaar dee wa dee paj ar dee pana: Kæmkàr læa gæ siḡgamɔḡ gá yee ra ne némɔrije bèe lé see yee ḡ ne ra wa.

55See yee to ḡgolæ njekijakag lé el wa. See Mari ba to gá keaje el wa. See Jak gæ Jisæb gæ Simɔ gæ Jude lé to gá ḡgakeaje el wa.

56See kɔnaneeye lai d'isi mbuna sí'g nee ya el wa. Bèe ḡga see néreaaje neelé yee ḡ ne ra bæi wa.

⁵⁷Yee gá neelé to gá né kun gɔl dee kar dee d'oso ne ya. Ne Jeju ila dee keneɲ pana: Njetegginta lé d'a kejee bæj-bæj mee bee-kojee'g əsé mbuna njémeekaije'g læa ba.

⁵⁸Yee ra némɔrije bula bee læ dee el mbata d'un mbi dee ndogo ne lel dɔ ta'g læa.

Matiyo 14

Kwəi læ Jə Njera-batəm

Mar 6.14-29, Lug 9.7-9

¹Mee ndəa'g neelé Herɔdə, yee gá to njeguburuɓee lé oo nɔ Jeju lé ndá ula kuraje læa pana:

²To Jə Njera-batəm ba tee dan njé gá d'wəi'g, yee ba ra ne némɔrije ɓəd-ɓəd.

³Mbata Herɔdə lé taa ta læ Herodias, dené læ ŋgokeə Pilibə wa ne Jə teá ne ndər-ndər ilá ne danɣai'g duu-loo'g.

⁴Mbata Jə ula Herɔdə pana: To dené gá kəm karee-yee təa el.

⁵Herɔdə lé ndigi tɔl Jə gá tɔl ya ne yee ɓəl koso-dəwje gá d'ée gá njetegginta lé.

⁶Ne loo gá deɛ ra naj læb koji Herɔdə lé ndá ŋgon Herodias gá mɔdə uba là dan njéndamje'g aree uru mee Herɔdə'g ndá léegəneeya, yee ubu rəa aree pana:

⁷Né gá ban-ban ba lé dəji neɛ kara n'a karee ya.

⁸Ŋgomɔdə lé ulá gə goo ta sula læ keaje pana: Ar dee d'ila dɔ Jə Njera-batəm mee ka'g d'ari ree ne am.

⁹Mbai lé si yəgədə, rəa gaj ges, ne rəkubu læa gá yee ubu kəm njéndamje'g bura lé ba aree un ne ndia ar dee d'aree ne dɔ Jə ya.

¹⁰Yee ula dee kəi-danɣai'g ar dee ganɣ dɔ Jə Njera-batəm lé.

¹¹D'un d'ila mee ka'g d'ar ŋgomɔdə lé ndá yee un aw ne ar keaje tɔ.

¹²Njékwakila Jaje lé d'un yée d'aw dubu mbə ndá deɛ ree d'ula Jeju taree.

Jeju ar dəwje tɔl-mi nésɔ

Mar 6.30-44, Lug 9.10-17, Jə 6.1-14

¹³Loo gá Jeju oo taree ndá yee i uru mee to'g mba sa rəa kaw dɔdilaloo'g. Boo-dəwje lé d'oo soree ndá d'i gə bee-booje ndolè gée gə gɔl dee.

¹⁴Loo gá yee i mee to'g al uru nanɣ ndá yee oo boo-dəwje d'aar digi-digi. Yee oo kəmtondoo læ dee ndá ɔr ne rəkɔ rɔ njérəkɔje'g.

¹⁵Loo gá kər rəm ler ndá njékwakilaje d'aw pər gá rəa'g d'ulá pana: Loo gá neelé to dɔdilaloo'g gə mɔdɛ ba læm, kər kara godo læm tɔ. Bèe ndá ar boo-dəwje nee sanéna d'aw mee beeje'g mba ndogo nésɔ dee.

¹⁶Jeju ila dee keneɲ pana: Wah! kəm kar dee d'aw bèe el. Seɲ nja ar deeje nésɔ d'usɔ.

17Nε deę tel d'ilá keneņ pana, Pil muru mi gə kajije joo ba to ji sí'g nee.

18Yeę ula dee pana: Amje gó nee.

19Yeę ar boo-dəwje neelé d'unda naņg dɔ mu'g mburug ndá yeę odo pil muru gə mi ləm gə kajije joo ləm tɔ ba yeę un kəmee gó tar ra ne Ala lé oiyo. Géé gó gogo yeę odo pil muru təd dana ar njékwakiláje mba kar dee kai boo-dəwje neelé.

20Deę lai d'ɔ d'ar mee dee ndan tub-tub ndá d'ya gesee naņg d'ar dee mbɔ budu dɔg-giree-joo.

21Deę gó d'ɔ muru neelé d'ai dəwje tɔl-dɔg-loo-mi. Deę tura diņgamje ya donɔ, lal tura denéje gə ŋganje.

Jeju njaa dɔ mán baa-boo'g

Mar 6.45-52, Jə 6.15-21

22Léegəneeya yeę ula njékwakiláje ar dee d'i kédé d'ɔm nɔ mee to'g mba gaņg mán kaw turá. Yeę nai gogo mba kula boo-dəwje kar dee sanéna tel d'aw béeje lə dee.

23Loo gó yeę ɔm dee rəbə yəg mbɔ ndá yeę tuga dɔ mbal mba kaw ra tamaji lé gə karee ba. Kàr andə mbɔ nε yeę nja gə karee ba ba si.

24Njétoje tee dan baa-boo'g dana bab ndá paņgəm mán tuga ar to toso bigiri-bigiri ar lel ɔs dee rəw.

25Gel bagbee ndá Jeju i aw gó rɔ dee'g, yeę njaa dɔ mán baa-boo gó nɔ tar mbiaɔ-mbiaɔ lé.

26Loo gó njékwakiláje d'aa loo d'ée loo njaa dɔ mán'g ləa ndá deę diņa sə-sə pana: To njabaw-dəw. Deę d'uru kó dəa'g wəl-wəl mbata deę bəl yaɔ.

27Léegəneeya Jeju ula dee pana: Əwje rɔ sí bəlje, to ma nja. Bəlje el ŋga.

28Pierə ilá keneņ pana: Mbai, bó lé i nja ba njaa dɔ mán bəlm'g aw'n ndá un ndui am m'njaa dɔ mán'g m'aw gó rɔi'g tɔ.

29Jeju ilá keneņ pana: Ita, gó ree! Pierə al uru mán, si njaa gó rɔ Jeju'g lé.

30Nε loo gó yeę oo lel ula bar mi yaɔ ndá yeę ndəb un kudu ndusu mán tɔbəi yeę ula təa nɔ'g wəl pana: Mbai, ajim.

31Léegəneeya, Jeju duu wa jia unee dɔ mán'g njororo ndá ulá pana: I gó njemeembɔrè, see ban ba i mai gə rɔi wa.

32Deę d'ɔm nɔ mee to'g ndá lel gaņg ŋgaji.

33Deę gó d'isi mee to'g lé ree d'ɔm gɔl Jeju'g pana: Tɔgərɔ, i lé to Ŋgon-Ala gó gəd ya.

Jeju aji njérɔkoje bula

Mar 6.53-56

³⁴Dee gaṅg mán d'aw tee Genesaret.

³⁵Njébeeje gá keneṅ d'ée gá Jeju ndá d'ula kula gá bee-bee ndá dəwje ree gá njérɔkoje yao-yao gá rəa'g.

³⁶Dee ra ndòo rəa'g gá mba karee ar dee d'wa ta kubu læa ba. Dee lai gá d'wa ta kubu læa lé ndá d'aji ne kəbərə-kəbərə ya tɔ.

Matiyo 15

Né gá àr gá né gá minḡ

Mar 7.1-13

¹Parisieje dee gá njéndaji-maktubje d'ì Jerusalem ree rɔ Jeju'g dəjee pana:

²See gá mba dī ba njékwakilaije d'al dɔ néjibee læ ṅgatɔgje wa. Mbata loo gá d'a gá kɔ muru ndá togo ji dee el.

³Yee ila dee keneṅ pana: ṅga see ban ba seḷ raje néjibee læ sí alje ne dɔ godndu Ala lé bæi wa.

⁴Mbata Ala lé pana: Təd kag bɔbije gá kɔinje. Tɔbæi dəw gá a kɔr gá bɔbeeje əsé keaje ndá debee neelé kəm tɔlee gá tɔl ya.

⁵Nɛ seḷ lé seḷ pajena: Yee gá a kula bɔbeeje əsé keaje pana: Né gá i aw ndée ba m'a gá kari ya nɛ m'un gá kédé m'ar Ala lé mbḡ. ṅgon pa togábè lé seḷ ɔrje kəmee ɔgeeje kila ribar dɔ bɔbeeje'g gá keaje'g tɔ.

⁶Seḷ nja unje néjibee læ sí tujije ne ta læ Ala lé pugudu.

⁷Seḷ njétədtaje, ta gá Esai pa wɔji ne dɔ sí lé to lée'g ya mbata yee pana:

⁸Koso-dəwje neelé ta dee ba dee təd ne kagm, Nɛ mee dee nai səm əw.

⁹Dee tədkagm gá mǐdé-mǐdé ba Ndoo dee ne ndukunje gá to gá torndu dəwje ba.

Néje gá ar dəw minḡ ne lé

Mar 7.14-23

¹⁰Yen ba yee bar boo-dəwje gá rəa'g lé ula dee pana: Undaje mbi sí ooje ne ta nee bó gá gərje gosee.

¹¹Né gá ì mee dəw'g tee təa'g ba a karee minḡ ne bó né gá ì ta dəw'g aw mée'g ndá a karee minḡ ne el.

¹²Yen ṅga njékwakila Jejuje rəm pər gá rəa'g dəjee pana: Tapai gá togábè gá Parisieje d'oo lé ila dee kag nɛ see i gər el wa.

¹³Yee ila dee keneṅ pana: Néje gá mḡa lé yee gá ra ba Bɔm mḡa el kara d'a tɔr gá ṅgira bɔgəɔ-bɔgəɔ kəm kɔ ya.

¹⁴Maji kar sí yḡ deeje. Dee to njékəmtɔje gá d'ula kag ji nḡ'd. Bó lé njékəmtɔ a ndɔr njékəmtɔ maree ndá dee joo bɔr d'a koso godə-bwa'g ya.

¹⁵Pierə un ta ulá pana: Gosɔta neelé ria sə sí dəa ar sí j'oo ba.

- 16 Jeju ila dee keneṅ pana: See seije kara kəm sí inja el nja dɔrɔ bəi wa.
- 17 Né gá ɿ ta dəw'g aw mée'g lé tel né gá majel aree bugu loo-ṅgəɿ'g walá. See ooje njai el wa.
- 18 Ne né gá ɿ mee dəw'g teɛ təa gá raga lé yee ba ar dəw minə ne jɔmri-jɔmri.
- 19 Mbata takəɿi gá majel ləm, gə tɔl gá dəw tɔl maree ləm, gə mɔdkaiya ləm, gə kaw gá balgogé ləm, gə bogo ləm, gə ta gá kɔr gaṅg dəa badə-badə ləma, gə tɔr maji rɔ mari'g rɔd-rɔd ləm tɔ lé to néje d'ɿ mee dəw'g gá kəi.
- 20 Néje lai neelé ba gá néje gá ar dəw minə ne jɔmri-jɔmri bó sɔ né lal togo ji ba gá né gá ar dəw minə ne el.

Jeju aji ṅgolə dené gá Kanə

Mar 7.24-30

- 21 Jeju ɿ keneṅ aw kəmee gá Tir gə Sidɔ.
- 22 Dené gá ɿ bee gá Kanə lé dar Jeju bus ndá yee ra ne wəl pana: Mbaidɔmbaije, ṅgon Dabid, oo kəm lootondoo'g ya kari. ṅgonəm gá dené lé ndil gá yèr ula kəmee ndòo yaə.
- 23 Jeju teɛ təa ja el. Njékwakiláje rəm pər gá rəa'g d'ɔs kudée bɔɿ-bɔɿ pana: Tubá aree aw, mbata yee uru kii goo sí'g pénéne-pénéne boi.
- 24 Jeju ila dee keneṅ pana: D'ulam bee lə Israelje mbata ṅgan badje gá ndəm keneṅ ba.
- 25 Ne dené lé ṅgəs gá rəa'g unda barmba dəb kəmee naṅg neə'g pana: Mbaidɔmbaije, la səm ya kari.
- 26 Jeju ilá keneṅ pana: Maji kun tudu muru lə ṅganje kila naṅg kar ṅgan bisije el.
- 27 Dené lé tel ilá keneṅ pana: Oiyo, Mbaidɔmbaije, ne ṅgan bisije lé d'usɔ bum muru lə bée deeje gá ɔm naṅg gin ka nésɔ'g ba
- 28 Yen ṅga Jeju tel ila dené'g lé pana: Ah! dené, meekun ləi al dɔ loo sula, taa né gá i ndiṅga lé ari ya. Léegəneeya, rɔ ṅgonee lé tel to kari péd-péd tɔ.

Njérɔkɔje bula d'aji Galile

- 29 Jeju ɿ keneṅ aw gá kəmee gá par gá ta baa-boo gá Galile. Yee tuga dɔ mbal aw si keneṅ.
- 30 Yen baa boo-dəwje gá bula digi-digi rəm pər gá rəa'g. Dee ree gə njémədje ləm, gə njékəmtɔje ləm, gə njégwɔskuduje ləm, gə dee gá dəb rɔ dee wəi wɔ-wɔ ləma, gə njérɔkɔje gá gə ria-ria ləm tɔ. D'odo dee d'ɔm dee naṅg gɔl Jeju'g rib-rib ndá yee aji dee tɔ.
- 31 Boo-dəwje d'ila ji dee ta dee'g sud mbata dee d'oo njégwɔskuduje pata njai-njai ləm, dee gá dəb rɔ dee wəi wɔ-wɔ kara rɔ dee kila kɔd-kɔd ləm, njémədje kara

d'aw tar njam-njam ləma, njékəmtəje nja kara d'oo loo njai-njai ləm tɔ. Bèe ba boo-dəwje neelé d'ula ne rɔnduba dɔ Ala'g lə Israēlje lé tɔ.

Jeju ar muru i dɔ maree'g gé kédé-kédé

³²Jeju bar njékwakiláje ula dee pana: Meem tɔsəm gə nɔ mbigi-mbigi mbata lə boo-dəwje neelé. Mbata as ndɔ munda d'yá'm d'aw ranɔ el nja saar ndá nésɔ dee godo ŋga. Ma m'ndigi kyá dee kar dee d'aw meɛ dee boo el nà d'a guru rəbə.

³³Njékwakiláje dəjee pana, Ŋga loo gé neelé to dɔdilaloo'g gə mɪdé ba ne see loo gé ra ba j'a kɪnga muru gé kəm karee as boo-dəwje neelé keneɲ wa.

³⁴Jeju dəji dee pana: See pil muru kɔda ba to ji sí'g wa. D'ilá keneɲ pana: Yee siri gə ŋgan kɔjije gé naje ba to ji sí'g nee.

³⁵Yee ula boo-dəwje ar dee d'isi nanɔ.

³⁶Tɔbəi yee taa pil muru gé siri lé gə kɔjije lé tɔ. Loo gé yee ra Ala oiyo mbɔ ndá yee wa təd dana ar njékwakiláje gə mba kar dee kai boo-dəwje lé.

³⁷Deɛ lai d'ɔ d'ar meɛ dee ndan tub-tub ar gesee gé nai lé d'odo budu siri.

³⁸Deɛ gé d'ɔ muru neelé d'aj dəwje tɔl-dɔg-loo-sɔ, lal tura denéje gə ŋganje, dɪngamje ya lai ba tura dee togəbè.

³⁹Loo gé yee ula boo-dəwje lé ar dee sanéna tel d'aw béeje lə dee mbɔ ndá yee uru mee to'g aw gé kəmee gé Magada.

Matiyo 16

Parisieje gə Saduseeje dəji Jeju némɔri

Mar 8.11-13, Lug 12.54-56

¹Parisieje gə Saduseeje ree rɔ Jeju'g dəjee gə mba ndɔ ne təa kaj ne mée pana: Ar sí j'ooje némɔri gé i dara lé.

²Jeju ila dee keneɲ pana: Loo gé kàr andə mbɔ ndá seɪ pajena: Loo to maji mbata dara tel kas, bèlè ndá loo a sa rəw.

³Ne loo gé kàr uba gə ndɔ ba dara lé pélé nɔ kas gə ndul ndá seɪ pajena: 'Bogəné kɔ mán a kər. Dara ba seɪ gərje goje ne né gé to keneɲ ne néje gé a gə ree gé tɔji sí ndəa lé seɪ gərje goje el ya.

⁴Ginka dəwje gé njémeeɣərje gə njémɔdkaiyaje lé dəjim gə mba koo némɔri ne kɔ Junas ba d'a koo bó d'a koo némɔri gé ranɔ el. Tɔbəi yee uba dee yá dee, ɔd aw loo ləa.

Né gé ar nduji ti kɔ Parisieje gə Saduseeje lé

Mar 8.14-21

⁵Loo gé njékwakiláje teɛ turá mbɔ ndá meɛ dee olé dɔ pil muru gé d'yá nanɔ lé.

⁶Jeju ula dee pana: Aaje rɔ sí kər-kər dɔ né gé ar nduji ti kɔ Parisieje gə Saduseeje lé.

⁷Njékwakiláje d'ula na ta pana: Pil muru gá j'ya nanɔ lé un ba pa ne sə sí gə mbəa.

⁸Jeju gər takəji lə dee gao ndá ila dee keneɲ pana: Seɪ gá meekun lə sí əɪ el lé see ban ba əjije ta meɛ sí'g pajena: Pil muru gá seɪ yaje nanɔ ba m'pa ne sə sí wa.

⁹See kəm sí inja el nja dɔɔ bəi wa. Pil muru gá mi gá ma m'kai dəwje tɔl-dɔg-loo-mi lé see meɛ sí olé dɔ'g el wa. See odoje geseɛ gá nai as budu kɔda wa.

¹⁰Esé pil muru gá siri gá ma m'kai dəwje tɔl-dɔg-loo-sɔ lé see meɛ sí olé dɔ'g el wa. See geseɛ gá nai lé see odoje budu kɔda wa.

¹¹Ta gá m'ula sí lé wɔji dɔ pil muru el. See ban ba kəm sí inja dɔ'g el nja dɔɔ bəi wa. Aaje ɔ sí kər-kər dɔ né gá ar nduji ti gá kɔ Parisieje gə Saduseje lé.

¹²Togábè ba deɛ gər gao ta gá yeɛ pa lé wɔji dɔ ta gá Parisieje gə Saduseje ndoo dəwje bɔ wɔji dɔ né gá ar nduji ti lé el.

Jeju to Kristi Ngon-Ala ya

Mar 8.27-30, Lug 9.18-21

¹³Loo gá Jeju teɛ Sejure gá wɔji dɔ Pilibə ndá yeɛ dəji njékwakiláje pana: See ta dɪ ba dəwje pa dɔm'g wa. Ma gə m'to gá Ngon-dəw lé see deɛ d'oom gá dəw gá banwa.

¹⁴Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: Njé gá naje d'ooi gá Jɔ Njera-batəm, njé gá naje pana: I to Eli, ar njé gá naje kara pana: I to Jeremi əsé njetegginta lé ba.

¹⁵Jeju tel dəji dee pana: Nga see seɪ paje kɔ sí-seɪ banwa. See seɪ oomje gá dəw gá banwa.

¹⁶Simɔ Pierə ilá keneɲ pana: I to Kristi gá to Ngon-Ala gá Njesikəmba lé nja.

¹⁷Jeju ulá pana: Simɔ, ngon Junas, dɔi ai səgərə, mbata darɔ dəw əsé məs dəw ba ar kəmi inja dɔ né gá neelé el nɛ Bɔm gá si dara ba riba səi dəa bèe.

¹⁸Ma nja m'ulai təsərə: I to Pierə, dɔ mbal neelé m'a ɔd Eglisə ləm dɔ'g. Lé riri gá a gə teɛ gə tarəw gá bɛe lə yoo kara a komɔ səa pi ya.

¹⁹M'a kari nékɔr tarəw beekɔ gá dara. Néje lai gá i a kɔg dee dɔ'g dɔ nanɔ nee ndá a to né gá d'ɔg dee dɔ'g dara ya tɔ. Néje lai gá i a kun ndui kar dee ra dɔ nanɔ nee ndá a to né gá d'a kun ndu dee kar dee ra dara tɔ.

²⁰Yen ba yeɛ ndəji njékwakiláje bər-bər gə mba kar dee d'ula dəw kára kara pana: To Kristi lé ya bèe el.

Jeju pata kwəi læa gə ta teɛ dɔkumbwa'g læa

Mar 8.31–9.1, Lug 9.22-27

²¹Ndəa neelé Jeju un kudu tɔji njékwakiláje ta pana: Nɔgatɔgje ləm, gə mbai dɔ njékinjanéməsje-je læma, gə njéndaji-maktubje ləm tɔ lé d'a ra sə neɛ néurti kar neɛ n'wəi ndá ndɔ munda ba n'a kunda loo teɛ bəi. Yee gá bèe ba gá kumɔ gá n'a gə kɪ kaw ne Jerusalem ya.

- ²²Pierə ɔr Jeju njɔl aar sɛa ŋgərəŋ pa sɛa ta ɔgee dɔ'g pana: Né neelé a teɛ dɔi'g ra wa. Mbaidɔmbaije, maji kar Ala lé ɔgi dɔ'g ya.
- ²³Nɛ Jeju tel ila Pierə'g pana: Njekurai, ɔd gé gogo. Tapai a gɛ kilam kag, mbata takəji ləi to kə dəwje bɔ to kə Ala el.
- ²⁴Yen ŋga Jeju ula njékwakiláje pana: Nana ba gé ndigi kaw goom'g ndá maji karee yə rəa yag ləm, a kun kag-dəs ləa-yee nja kodo ləm tɔ ba a kaw ne goom'g bəi.
- ²⁵Yee gé ndigi kaji rəa ndá yee neelé rəa a kigi yɔm bəi nɛ yee gé yə rəa yag mbata ləm-ma ndá a lal kiŋga rəa el.
- ²⁶Lé dəw a kiŋga nékiŋgaje gé dɔ naŋg nee lai ya nɛ kankəmrea igi yɔm ndá see nékiŋga ba nee wa. Esé see dɪ ba dəw neelé a kun kuga ne kankəmrea taa wa.
- ²⁷Mbata Ŋgon-dəw lé a ree gə kuraje ləa gé dara nɔ'd gə rɔnduba gé bɔbeeje a kula dəa'g. Ndəa neelé yee a kuga nana kara gə goo kula rəa-rəa ya.
- ²⁸Ma m'ula sí təsərə, njé gé naje mbuna deɛ gé d'isi neelé d'a kwəi el nja bəi ba d'a koo Ŋgon-dəw ree asəna gə mbai bəe gə kəm dee.

Matiyo 17

Loo gé dɔ mbal'g lé rɔ Jeju tel ndɔi wər-wər

Mar 9.2-13, Lug 9.28-36

- ¹Ndɔ misə gogo, Jeju ɔr Pierə, gə Jak gə Jə gé to ŋgokeə njɔl sa sɛa dee rəa aw sɛa dee dɔ mbal gé ŋgal léŋgé-léŋgé'g.
- ²Rea tel ndɔi ar ŋgo neə gə kwɔji kəmee ndɔi wər-wər asəna gə kàr ləm, kubuje ləa kara tel ndá ɔr njɔl-njɔl ləm tɔ.
- ³Tɔbəi Moyis gə Eli teɛ kəm dee'g wai d'aar d'wɔji sɛa ta.
- ⁴Yen ŋga Pierə un ta ula Jeju pana: Mbai, maji kar sí j'isi loo gé nee'g, bɔ lé i ndigi ndá m'a la kəi-kubuje munda, kára a to kaj, kára a to kə Moyis, kára a to kə Eli tɔ.
- ⁵Ta gé pa nai təa'g bəi ndá mum ree liriri dəb dɔ dee'g rigim ar ndu dəw bar mee mum'g neelé wəl pana: Yee neelé to Ŋgonəm gé gəd-gəd gé m'undá dan kəm'g gé taa kəm rəgm ya. Taaje ta təa'g.
- ⁶Loo gé d'oo ndu dəw gé bar neelé ndá njékwakiláje d'unda naŋg mburug dəb kəm dee naŋg bəl ndəb ne pəd-pəd.
- ⁷Nɛ Jeju ree pər gé rɔ dee'g ula dee yəgə-yəgə pana: Bəlje el, ije ta.
- ⁸D'ɔr dɔ dee tar bad-bad ndá d'oo Jeju nja gə karee ba.
- ⁹Loo gé deɛ d'ɪ dɔ mbal'g risi d'uru naŋg ndá Jeju un ndia ar dee pana: Né gé seɪ ooje lé areeje teɛ ta sí'g jə ar dəw oo el saar kar ndɔ gé Ŋgon-dəw a kunda loo yoo teɛ.

¹⁰Njékwakiláje d'un ta nee dájee pana: See gə mba dí ba njéndaji-maktubje pana, Eli ba a ree kédé donḡor wa.

¹¹Yee tel ila dee keneḡ pana: Tḡḡəro ya, Eli a ree kédé gə mba ḡol néje lai karee to léé'g nja.

¹²Ne ma nja m'ula sí, Eli lé ree mba, ne deḡ ḡəree el ləm, deḡ ra səa né to ḡé meḡ dee ndigi ləm tḡ. Nḡon-dəw lé nja kara d'a ra səa néurti togábè tḡ.

¹³Yee ba njékwakiláje ḡər to ḡé pata neelé wḡji ne dḡ Jḡ Njera-batem.

Jeju aji ḡon ḡé ndil ḡé yèr to mée'g

Mar 9.14-29, Lug 9.37-43a

¹⁴Loo ḡé nai dəb mba kar dee teḡ mbər koso-dəwje'g ndá diḡgam kára ree unda bamba naḡ ḡo Jeju'g ulá pana:

¹⁵Mbai, oo kəm ḡonəm lootondoo'g ya kari, rḡḡo jimkil ulá ndubu aree ḡ toso pər'd ḡol bula-bula ləm, aree aḡ toso mán ḡol bula-bula ləm tḡ.

¹⁶M'ndḡree m'ree səa m'ar njékwakilaije ne loo kajee dum dee təs.

¹⁷Jeju ilá keneḡ pana, seḡ ḡinkoji dəwje ḡé njéndḡitaje ləm, ḡə mbim-oo-ta-elje ləm tḡ lé see m'a si sə sí ndḡm kḡda tḡbəi wa. Esé see ndḡ ḡé ra ba rḡm a kasm dḡ sí'g bəi wa. Ndḡreeje ḡé rḡm'g nee.

¹⁸Jeju wa ta ndil ḡé yèr neelé aree teḡ mee ḡon'g lé. Mee kàree'g neelé nja rḡ ḡon lé to kari péd-péd tḡ.

¹⁹Njékwakila Jejuje rəm pər ḡé rəa'g pata wédé-wédé dájee pana: See ban ba jeḡ j'askəm tuba ndil ḡé yèr neelé el wa.

²⁰Jeju ila dee keneḡ pana: To mbata meekun lə sí ḡé əḡ el lé ba seḡ asjekəm raje ne né ḡé togábè el. Ma m'ula sí təsərə, bó lé meekun lə sí to asəna ḡə kandə né ḡé yəm-yəm bèe ndá seḡ a kulaje mbal neelé pana: Un rḡi unda ḡé yo bèe ndá léegəneeya, yee a kun rəa kunda ḡé yo ya tḡ. Né kára kara a dum sí el.

²¹Ndil ḡé yèr ḡé togábè lé tamaji ḡé ra lé ḡə kḡḡ-mee-ḡoo ba a teḡ ne.

Jeju pata kwəi ləa ḡə kunda loo teḡ ləa

Mar 9.30-32, Lug 9.43b-45

²²Loo ḡé deḡ d'unda mee bəe ḡé Galile ḡaḡḡ ndá Jeju ula dee pana: Nḡon-dəw lé d'a kulá ji dəwje'g,

²³d'a tḡlee ne ndḡ munda ndá yee a kunda loo teḡ. Meekḡ lə dee al ne dḡ loo sula ya.

Jeju uga lar-ḡədbəe

²⁴Loo ḡé deḡ teḡ Kapernawum ndá deḡ ḡé taa lar-ḡədbəe ḡé kəm ḡgan larnda joo-joo lé dar Piərə bus dájee pana: See bəije a kuga lar-ḡədbəe ḡé kəm ḡgan larnda joo-joo lé el wa.

²⁵Pierə ilá keneṅ pana: Oiyó, a kuga ya. Loo gé d'andə kai ndá Jeju bar Pierə dəjee pana: Simo, see gé mæi'g banwa. See mbaije gé dɔ naŋg neelé see deḗ taa lar-gədbee əsé né dɔ naŋgje ji naje wa. See taa ji ŋgan meḗ deeje əsé ji njékwagirlooje'g wa.

²⁶Pierə ilá keneṅ pana: Deḗ gé to gé njékwagirlooje ba deḗ taa ji dee'g ya. Jeju ilá keneṅ pana: Bèe ndá ŋgan meḗ deeje lé d'ɔr kəm dee d'ya dee.

²⁷Ne gə mba kila dee kag el ndá ɔd aw ta baa-boo'g ila ki ba kaji gé un ki dɔtar ya ndá wá ndɔree ilá daga, njiḗ təa ndá a kiŋga lar gé nda keneṅ kára ndá un ar dee mbata ləm-ma ləm, gə mbata ləi ləm to joo bɔr ya.

Matiyo 18

See nā ba ur dɔ mareeje'g wa

Mar 9.33-37, Lug 9.46-48

¹Mee kàree'g neelé njékwakila Jejuje rəm wɔr gé rəa'g dəjee pana: See nā ba a to njekur dɔ maree'g mee beeko gé dara wa.

²Jeju bar ŋgon gé gɔ bèe aree aar tar dan dee'g

³ula dee ne pana: Ma m'ula sí təsərə, bó lé seḗ ɔsje badm telje el ləm, a kosoje kas asəna gə ŋganje gé gɔ el ləm to ndá seḗ a kulaje dɔ sí beeko gé dara lé wɔr el.

⁴Togəbè ba nana ba gé a kula dəa asəna gə ŋgon gé gɔ neelé ndá yeḗ neelé a to njekur dɔ maree'g mee beeko gé dara ya.

⁵Nana ba gé wa ŋgon gé gɔ gé togəbè gé rəa'g gə rim-ma ndá ma nja wam gé rəa'g kən.

Kaiya lé to ta gé boo

Mar 9.42-48, Lug 17.1-2

⁶Ne nana ba gé ər ŋgon gé gɔ gé mbuna mareeje gé d'ɔm meḗ dee dɔm'g neelé ilá dan kaiya'g ndá to biri mbal gwɔs debee gé neelé kunee kilá ŋgɔrəw-baa'g, maji unda karee si kəmba ya.

⁷Némeeko a ra dəwje dɔ naŋg nee mbata némeekoḡgelje lə dee. Lé riri kara némeekoḡgelje lé d'a to ya ne meeko a ndər di-di dɔ njekunda ginee'g.

⁸Bó lé jii əsé gɔli ba odi loo-kaiya'g kɔrəm ndá inja badə gaŋg unda piriŋ ila kɔ, aw gə jii dum əsé məd-dəw gé loo gé a si gə kəmə keneṅ lé maji unda kaw gə jii bɔr əsé gɔli bɔr kar dee d'wai d'ilai dan pər gé a kɔ bilim-bilim gə nɔ lé.

⁹Bó lé kəmi ba a kɔdi dan kaiya'g ndá ɔr unda piriŋ ila kɔ, aw gə kəmi kára ba gé loo gé a si gə kəmə keneṅ lé maji unda kar dee d'wai gə kəmi bɔr d'ilai ne dan pər gehene'g.

Gosɔta gé wɔji dɔ badə gé ndəm igi ne d'ingá

Lug 15.3-7

10 Meɛ sí dɔ rɔ sí'g nà seɪ a kulaje sul dɔ ŋgon kára gá mbuna mareeje'g neelé mbata ma m'ula sí təsərə, kuraje læ dee gá dara d'ar nderəm ta Bɔm gá si dara lé.

11 Mbata Ŋgon-dəw lé ree gə mba saŋg yeɛ gá ndəm igi mba karee aji.

12 Gá meɛ sí-seɪ'g banwa. Bó lé dəw to njebadje gá tɔl nɛ yeɛ gá kára ndəm igi lé see a kyɔ dee gá rɔ-jinaikara-gir-dee-jinaikara dɔ mbal'g mba kaw ndolè yeɛ gá ndəm igi lé el wa.

13 Ma m'ula sí təsərə, loo gá iŋgá mbɔ ndá a karee rɔlel yaɔ unda dee gá rɔ-jinaikara-gir-dee-jinaikara gá d'igi el lé.

14 Togábè ba Bɔ síje gá si dara lé wɔji-kwɔji kar ŋgon kára kara mbuna mareeje'g neelé ndəm igi el tɔ.

Gɔlje ta læ sí gə goo rəbee

15 Bó lé mari ra səi né gá majel ndá aw rəa'g ar sí-seɪ səa joo ba tɔjee goo némajel gá yeɛ ra səi. Bó lé yeɛ oo ta læi ndá i iŋga ŋgokɔɪ mbɔ.

16 Nɛ bó lé yeɛ oo ta læi el ndá maji kari ɔr dəwje joo əsé munda jén bó gə mba gɔl taree neelé kəm njékɔrgootaje gá joo əsé munda tɔ.

17 Bó lé yeɛ mbad koo ta læ dee ndá maji kari aw ula églisə taree. Bó lé yeɛ mbad koo ta læ églisə tɔbəi ndá maji kar dee d'ée gá njetar-Ala ləm, gə njetaa lar-gədbɛe ba ləm tɔ.

18 Ma m'ula sí təsərə, né gá rara ba gá seɪ a tɔje dɔ naŋg nee kara d'a tɔ dara ləm, né gá rara ba gá seɪ a tuduje dɔ naŋg nee ndá kara d'a tudu dara tɔ.

19 Ma m'ula sí tɔbəi, bó lé dəwje joo mbuna sí'g d'ɔm meɛ dee nɔ'd sad mba dəji Ala né gá ban-ban kara Bɔm gá si dara a kar dee ya.

20 Mbata loo gá dəwje joo əsé munda d'wa dɔ nɔ gə rim-ma ndá ma nja m'ar mbuna dee'g ya.

Gosɔta gá wɔji dɔ kura gá ar mée oso lemsé dɔ maree'g el lé

21 Yen ŋga Pierə rəm pər gá rəa'g dəjee pana: Mbaidɔmbaije, see loo gá ŋgokɔm ra səm majel ndá see gɔl kɔda ba m'a kar məəm oso lemsé dəa'g wa. See saar gɔl siri wa.

22 Jeju ilá keneŋ pana: Gɔl siri ba el, nɛ saar rɔ-siri-siri gɔl siri.

23 Gelee gá nee ba beekɔ gá dara to asəna gə mbai gá ndigi tura goo néje gá yeɛ ɔm ji kuraje'g læa.

24 Loo gá yeɛ un kudu tura goo néje neelé ndá dee ree gə kura læa gá kára gá baŋg lar læa to dəa'g ŋgan larlɔr tɔl-dɔg-loo-dɔg.

25 Nékoga baŋgee dəa'g godo ndá béeje un ndia ar dee gə mba kar dee d'wa darəa-yeɛ gə dené læa gə ŋganeje gə néje læa lɔd ndogo dee mba kyɔ laree kuga ne baŋgee.

- 26**Kura neelé oso nanɔ bəbərə dəb kəmee nanɔ neɔ'g ra ndò rəa'g pana: Mbai, ar məəi oso lemsé dɔm'g ndá m'a kuga baɔŋ ləi ŋgər-ŋgər bəi.
- 27**Yen ŋga mbai lə kura neelé mée tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi aree i ɔr ne baɔŋ neelé dəa'g gə kɔr, yá aree ɔd aw loo ləa.
- 28**Kura ləa neelé loo gə yeɛ teɛ daga ndá yeɛ dar baokura ləa kára gə baɔŋ ləa to dəa'g ŋgan lar gə ndá tɔl lé bus ndá ubá ndɔree wá kègègè ulá pana: Ugam baɔŋ ləm gə to dɔi'g lé.
- 29**Baokura ləa rəm bəbərə oso nanɔ gɔlee'g ra ndò rəa'g pana: Ar məəi oso lemsé dɔm'g ndá m'a kogai baɔŋ ləi ya bəi.
- 30**Ne yeɛ un kəmee rəw, wá aw səa ilá danɔgai'g saar mba karee uga baɔŋee ŋgər-ŋgər.
- 31**Kuramareeje d'oo né gə yeɛ ra neelé ndá meeko lə dee al dɔ dee sula, ar dee d'aw ndaji ta néje lai gə teɛ neelé d'ar bée deeje oo tɔ.
- 32**Yen ŋga mbai ləa bəree aree ree ulá pana: I to kura gə yèr. M'ɔr baɔŋ ləm dɔi'g gə lée ba moɔŋoɔŋɔ mbata i ra ndò rəm'g ba m'ra səi togəbè.
- 33**See i yè gər koo kəmtondoo lə mari to gə ma m'oo ne kəmtondoo kai bée lé el wa.
- 34**Mee béeje i səa jugugu, aree wá ulá ji njégaŋ-rəwtaje'g ar dee d'ilá danɔgai'g saar mba karee uga baɔŋ gə to dəa'g lé ŋgər-ŋgər ya tɔ.
- 35**Togəbè ba bó lé nana ba mbuna sí'g a kar mée oso lemsé gə meendakaj dɔ ŋgokeɔ'g el ndá Bɔm gə si dara lé a ra səa né togəbè tɔ.

Matiyo 19

Ta gə Jeju ndoo dee wɔji ne dɔ tɔ-ŋa lə diŋgam gə dené

Mar 10.1-2

- 1**Loo gə Jeju pata ləa ila nanɔ dɛgərə ndá yeɛ i Galile aw dɔ nanɔ bəe gə Jude gə gir Jurde gə kel tura'g.
- 2**Boo-dəwje gə bula digi-digi ndɔm nɔ gée'g ndá lée neelé yeɛ ɔr rɔkɔ rɔ njérɔkoje'g.
- 3**Parisieje gə naje rəm pər gə rəa'g gə mba ndɔ təa ndá deɛ dəjee pana: See diŋgam tuba dené ləa gə mba né lé see to né gə kəm ra wa.
- 4**Jeju ila dee keneŋ pana: Kédé gə dɔtar lé yeɛ gə njekunda gel dee unda diŋgam ləm, gə dené ləm tɔ lé see ta neelé seɔ turaje el bəi wa.
- 5**Gelee gə nee ba diŋgam a kyɔ bɔbeeje gə keaje gə mba kar dee-deɛ gə dené ləa d'ɔm nɔ'd sad ndá d'a tel to gə darɔ gə kára ba tɔ.
- 6**Gelee gə nee ba deɛ to darɔ gə kára ba bó deɛ to dəwje gə bəd-bəd joo el. Bèe ndá deɛ gə Ala tɔ dee nɔ'd lé maji kar dəw kára kara kai dee bəd-bəd el ŋga.

⁷Dee tel d'ilá keneḡ pana: Nga ban ba Moyis un ndia ar dee maktub t̄-n̄ mba kar dingam tuba ne dené b̄ai wa.

⁸Yee ila dee keneḡ pana: To mbata meend̄ar læ sí gá togábè ba Moyis un ne ndia ar sí tubaje ne denéje læ sí bó gelee gá un gá d̄otar lé to togábè el.

⁹Ma nja m'ula sí t̄s̄er̄, nana ba gá tuba dené læa gá ta kaiya wa d̄ea el b̄ai ba yá taa dené gá raḡ ndá yee ra kaiya.

¹⁰Njékwakiláje d'ilá keneḡ pana: Bó lé to togábè mbuna dingam gá dené læa ndá taa n̄ el nga ba maji.

¹¹Yee tel ila dee keneḡ pana: Ta gá ma m'pa neelé d̄awje lai d'ask̄em taa gá mee dee el ne dee gá lée dum dee el ndá d'a taa ya.

¹²Mbata njé gá n̄aje lé dee to njékujije mee k̄o deeje'g ya, ne njé gá n̄aje gá d'or dee kuji læm, njé gá n̄aje lé dee nja tel r̄o dee kuji mbata beek̄o gá dara læm t̄. Nana ba gá ask̄em taa ta neelé ndá maji karee taa ya.

Jeju wa ḡganje gá ḡo-ḡo gá r̄ea'g

Mar 10.13-16, Lug 18.15-17

¹³Mee k̄aree'g neelé dee ree gá ḡganje gá ḡo-ḡo gá r̄ea'g mba karee ila jia d̄o dee'g ra ne tamaji mbata læ dee t̄ ne njékwakiláje d'os dee r̄aw,

¹⁴Jeju ula dee pana: Yaje ḡganje neelé ar deeje ree r̄om'g bó oḡ deeje r̄aw el, mbata beek̄o gá dara lé to mbata læ dee gá to d'as̄ena s̄a dee b̄ee ya t̄.

¹⁵Yee ila jia d̄o dee'g mb̄a ba oḡ aw b̄ai.

Basa gá to bao

Mar 10.17-31, Lug 18.18-30

¹⁶Yen nga d̄aw k̄ara r̄em p̄er gá r̄o Jeju'g d̄ajee pana: Mbai, see né gá maji gá ban ba m'a ra gá mba si ne gá k̄em̄a gá gá n̄o lé wa.

¹⁷Yee tel ilá keneḡ pana: See ban ba i d̄ajim loo néra gá maji wa. D̄aw k̄ara ba ba to d̄aw gá maji. Bó lé i ndigi kula d̄oi gá loo gá a si gá k̄em̄a keneḡ lé ndá godnduje lé i a t̄s̄ k̄ami d̄o dee'g bao-bao ya.

¹⁸Basa neelé tel ilá keneḡ pana: See godnduje gá ban b̄ai wa. Jeju tel ulá pana: Dee ba to nee: I a t̄l d̄aw el læm, i a ndal m̄odkaiya el læm, i a b̄ogo el læm, i a t̄ed taḡom kunda ta mari'g el læm,

¹⁹i a t̄edkag b̄obije gá k̄oinje læma, i a kunda mari dan k̄ami'g to gá i ra ne gá dar̄oi b̄ee læm t̄.

²⁰Basa neelé tel ilá keneḡ pana: Néje nee lai lé ma m't̄s̄ k̄em d̄'g bao-bao ya. Yee gá ra t̄ob̄ai ba lalm b̄ai wa.

²¹Jeju ulá pana: Bó lé i ndigi to maji k̄or njoroḡ ndá oḡ aw odo néje læi lai ndogo, ȳa laree ar nj̄endooje ndá i a kiḡa ne nébao beek̄o gá dara b̄ai, t̄ob̄ai un r̄aw goom'g.

- ²²Loo gé basa lé oo ta neelé ndá yeę mi mbidi-mbidi ɔd mbiriŋ aw mbata yeę to njenébaoje gé dum dɔ loo.
- ²³Yen nga Jeju tel ula njékwakiláje pana: Ma m'ula sí təsərə, kar bao un gɔlee ila mee beekɔ gé dara pà lé kədərə ya.
- ²⁴Ma m'tel m'ula sí ya tɔbəi, kar bao un gɔlee ila mee beekɔ'g lə Ala pà lé kədərə unda kar jambal andə kəmbolè libiri'g teę raga ya.
- ²⁵Loo gé njékwakiláje d'oo ta neelé ndá kaar dee wa dee paɪ ar dee pana: Bèe nga see nɔ ba askəm kaji wa.
- ²⁶Jeju aa dee gərərə ula dee pana: Né neelé dəwje ba lée a dum dee təs nɛ Ala ba yè né gé njedumee godo.
- ²⁷Yen nga Pierə un ta dəjee pana: Aa oo, jeę lé j'uba néje lə sí lai j'ya j'un rəw gooi'g. See né kɔ síjeę gé jeę ŋgina lé see a to gé dī bəi wa.
- ²⁸Jeju tel ila dee keneŋ pana: Ma m'ula sí təsərə, ndɔ gé d'a gə kar néje lai tel to lée'g béréré lé ba Ŋgon-dəw a kuba dɔ kalimbai ndubarɔ ləa gao si'g ndá seɪ gé unje goom lad-lad lé seɪje kara a kubaje dɔ kalimbaije gé dɔg-giree-joo neelé gao si keneŋ mba gaŋgta dɔ ginkoji Israelje gé dɔg-giree-joo neelé tɔ.
- ²⁹Nana ba gé ya ŋgakeaje gə diŋgam əsé njé gé dené əsé bɔbeeje əsé keaje əsé dené ləa əsé ŋganeeje əsé loo-ndɔ ləa əsé kəije ləa gə mba rim-ma ndá a kiŋga dee gogo dɔ maree'g loo tɔl-tɔl ya bəi ləm, kəmə gé gə nɔ lé a kwa gé nékwanduba ləa ya ləm tɔ.
- ³⁰Njé gé naje gé goo loo gé gogo d'a kaw gé ŋgaw ta dee kédé, nɛ njé gé naje gé d'aw gé ŋgaw ta dee kédé lé d'a tel to njé gé goo loo gé gogo tɔ.

Matiyo 20

Gosɔta gé wɔji dɔ njéndo-nduúje

- ¹Beekɔ gé dara to asəna gə njekəi gé ɪta gə ndɔ rad aw iŋga njékulaje bar dee gə mba kəm dee loo-ndɔ-nduú'g ləa.
- ²Yeę wɔji sə dee gə mba kar dee ŋgon larnda kára-kára mbata ndɔje kára-kára ndá deę ndigi səa to ba yeę ula dee ar dee d'aw loo-ndɔ-nduú'g ləa bəi.
- ³Yeę si waga ar kàr ɪ dege ndá ɪ tel teę raga, iŋga njé gé raŋg gé d'ar kari ba loo-nada lal ra kula.
- ⁴Yeę ula dee pana: Seɪje kara ɔd awje loo-ndɔ-nduú'g ləm ndá m'a kuga sí gə né gé kəm kuga sí ne gə goo rəbee ya.
- ⁵Deę d'ɔd d'aw keneŋ ya tɔ. Loo gé kàr aar daŋdɔ ndá yeę unda loo teę tɔbəi, loo gé kàr tel rəa gə mbɔree lé kara yeę teę iŋga dəwje ula dee loo-ndɔ'g ləa to gé kédé lé tɔ.

- ⁶Loo gá kàr aar dɔ kam'g ler ndá yeɛ unda loo teɛ iŋga dɔwje gá d'ar loo-nada dɔji dee pana: See ban ba aarje loo gá nee'g gə ndɔ ba saar lal raje kula wa.
- ⁷Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: Dɔw kára kara bar sí gə mba kula sí el. Yeɛ ula dee pana: Bèe ndá seije kara ɔd awje loo-ndɔ-nduú'g ləm tɔ.
- ⁸Loo gá kàr andə mbɔ ndá njendɔ-nduú lé bar njekaa dɔ néje læa ulá pana: Bar njékulaje lé bó gə uga dee, un kudee dɔ deɛ gá ree gogo'g lé ba teɛ ne dɔ deɛ gá ree kédé'g bəi.
- ⁹Deɛ gá ree loo gá kàr aar dɔ kam'g ler lé d'iŋga ŋgon larnda kára-kára ya.
- ¹⁰Deɛ gá ree gə ndɔ rad ra kula lé meɛ dee to yel, ar dee d'ɔji ta meɛ dee'g pana: N'a kiŋgaje lar kunda mar neɛje ya, nɛ deɛ kara d'iŋga ŋgon larnda kára-kára ba ya tɔ.
- ¹¹Loo gá deɛ d'iŋga mbɔ ndá deɛ jém ta gə ŋgan gwɔs dee, ndɔl ne mbai gá njekəi lé
- ¹²d'ulá pana: Deɛ gá ree ra kula goo sí'g gə kuree waga ba ya bəi gá i ar dee lar askəm dee, nɛ ban ba see jeɛ gá n'ree gə ndɔ rad ya n'ra kula saar-saar n'dao ləm, kàr kara ula sí ndubu yaɔ nee ba ra sə sí bèe wa.
- ¹³Yeɛ tel ula dɔw kára gá mbuna dee'g pana: Kuramarm, ma lé m'buguri gá buguru el, see jeɛ səi j'wɔji nɔ laree kédé am m'pana: M'a kari ŋgon larnda kára ba ya el wa.
- ¹⁴Bèe ndá taa né læi jim'g ndá ɔd tam'g. Ma m'ndigi kar yeɛ gá ree gogo lé to gá m'ari-i bèe ya tɔ.
- ¹⁵See né gá m'wɔji məəm'g gə mba ra gə néje ləm lé see m'askəm ra el wa. See kəmi kas ŋgɔgəɔ dɔm'g mbata néram gá maji lé wa.
- ¹⁶Togábèe ba deɛ gá goo loo gá gogo lé d'a kaw gá ŋgaw ta dee kédé, tɔbəi deɛ gá d'aw gá ŋgaw ta dee kédé lé d'a tel to njé gá goo loo gá gogo tɔ.

Jeju pata kwəi læa gə teɛ dɔkumbwa'g læa kɔm gá gɔl munda

Mar 10.32-34, Lug 18.31-34

- ¹⁷Jeju si aw gá Jerusalem ndá yeɛ ɔr njékwakiláje gá dɔg-gir-dee-joo lé sa sə dee rəa rəw wɔji sə dee ta gə kag-rəw tar, ula dee pana:
- ¹⁸Aa ooje, kaw sí gá j'isi j'aw gá Jerusalem neelé d'a kwa Ŋgon-dəw kulá ji mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje'g. D'a kɔm ta yoo dəa'g
- ¹⁹ndá d'a kulá ji njépole-magəje'g gə mba kar dee d'ula sul dəa'g ləm, gə kundá gə ndəi-kɔb læma, gə dəree kaar kag'd ləm tɔ, nɛ ndɔ gá njekɔm'g munda læa ndá yeɛ a kunda loo teɛ ya.

Né gá kɔ Jakje gə Jaje kwəi Jeju lé

Mar 10.35-45

20Yen nga ko ngalə Jebede ree gə nganeeje pər gə rɔ Jeju'g unda barmba nea'g gə mba dəjee ta,

21Jeju tel dəjee pana: See di ba i ndigi wa. Dené lé ndigi tɛa'g pana: Aa oo, nganmje gə joo neelé nja ba ma m'ndigi kari ar yee gə kára si dɔ jikɔli'g ləm, kára si dɔ jigeli'g ləm tɔ mee beeko'g lai gə dara lé.

22Jeju tel ila dee keneɲ pana: Né gə seɲ dɔjimje lé seɲ gərje kilá el nja bəi. See seɲ asje kəm kaije né gə mee ngo-kai-mán gə m'a gə kai lé wa. Deɛ ndigi ta Jeju'g pana: Jee j'askəm kai ya.

23Jeju tel ila dee keneɲ pana: To tɔgərɔ ya, né gə mee ngo-kai-mán'g ləm lé seɲ a kaije ya ne kɔ si dɔ jikɔlm'g gə dɔ jigelm'g lé ma ba gə njekar dəw el. Deɛ gə Bɔm nja wa dɔ gɔlee ar dee ba d'a kiŋga bəi.

24Ges dee gə dɔg lé loo gə d'oo ta nee ndá mee dee i sɛ dee jugugu dɔ ngakɔ naje gə joo lé.

25Jeju bar dee ula dee pana: Seɲ gərje gao, njékɔbeeje lə ginkoji dəwje gə ranɲ lé d'ɔ dəwje d'ula ne kəm dee ndɔo ləm, dəwje gə boo kara to dəw dɔ mar deeje ləm tɔ.

26Ne seɲ nja maji kar sí raje togəbè mbuna na'd el. Nana ba mbuna sí'g ndigi kur dɔ sí'g lai ndá maji karee tel rəa gə ngonjelookisi lə sí ləm.

27Nana ba ndigi to ngaw ta sí kédé ndá maji karee ra rəa gə bər lə sí ləm tɔ.

28Yee gə bèe ba Ngon-dəw ree ne nanɲ nee mba ra ne né kar dəwje gə dɔ nanɲ nee bó gə mba kar dəwje gə dɔ nanɲ nee ba ra né d'aree el. Yee ree gə mba kila rəa kɔ gə nékoga dɔ dəwje bula ya.

Jeju ar njékəmtɔje joo d'oo loo

Mar 10.46-52, Lug 18.35-43

29Loo gə deɛ d'i Jeriko d'unda loo teɛ ndá boo-dəwje gə bula digi-digi ndɔm nɔ goo Jeju'g.

30Aa ooje, njékəmtɔje joo gə d'isi dɔ ji rəw'g lé loo gə d'oo Jeju a gə dəs ndá deɛ naa ndia wəl pana: Mbaidɔmbaije, ngon Dabid, oo kəm sí lootondoo'g ya kari.

31Boo-dəwje lé d'ɔm ta dee dɔ dee'g gə mba kar dee d'əw rɔ dee ne deɛ d'ila boondu dee nanɲ ra ne d'aree al dɔ loo sula, deɛ pana: Mbaidɔmbaije, ngon Dabid, oo kəm sí lootondoo'g ya kari.

32Jeju ɔs gɔlee gèɲ aar nanɲ bar dee dɔji dee pana: See di ba seɲ ndigije kam m'ra m'ar sí wa.

33Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: Mbaidɔmbaije, maji kari ar kəm síinja bərəɲ ya.

34Yen nga mee Jeju tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi aree ila jia kəm dee'g ndá léegəneeya, kəm deeinja bərəɲ ar dee d'oo ne loo ba d'ɔm nɔ gée'g d'aw bəi.

Matiyo 21

Jeju andə mee bee-boo gá Jerusalem

Mar 11.1-11, Lug 19.28-40, Jə 12.12-19

- 1**Loo gá deɛ d'unda dɔ Jerusalem dɔb ndá deɛ teɛ Betpage mbɔr mbal gá ria lə Koiyoje ndá Jeju ɔr njékwakiláje joo ula dee pana:
- 2**Maji kar sí ɔd awje bee gá to nɔ sí'g kédé lé ndá a kiŋgaje kɔ-mulayèje gá teá nanɔ nɛ ŋgonee aar gelee'g tɔ. Tudu deeje reeje sə dee amje.
- 3**Bó lé dəw a bəg sí gə mbəa ndá seɟ a kuláje pajena: Mbaidɔmbaije nja ba aw ndée ndá léegəneeya d'a kyə dee kar sí.
- 4**Ta neelé teɛ togábè mba kar ta gá njetegginta pa lé aw lée'g béréré mbata yee pana:
- 5**Maji kar sí ulaje koso-dəwje gá Siɔ pajena: Aa ooje, mbai lə sí si aw gá rɔ sí'g nee, Yee to dəw gá kul yururu, uba dɔ mulayèje gao sí'g. To ŋgon mulayèje gá aɟ goo keaje gá yee uba lé.
- 6**Njekwakila Jeju-je d'ɟ d'aw ra to gá Jeju un ndia ar dee lé.
- 7**Deɛ ree gə kɔ-mulayèje gə ŋgonee gelee'g ndá deɛ lab kubuje lə dee dɔ dee'g d'ar Jeju uba dəa ndoi si tar.
- 8**Njé gá naje bula mbuna boo-dəwje'g neelé mbalé kubuje lə dee nanɔ dɔ kag-rəw'g ləm, njé gá ranɔ ti mbi kamje lab nanɔ mbələŋ-mbələŋ rəbee ləm tɔ.
- 9**Deɛ gá njaa neɟ'g gə deɛ gá ndɔm géé'g lé ra né tar u-u-u pana: Hosana, arje ŋgon Dabid. Maji kar dɔkaisəgərə nai gə yee gá ree gə ri Mbaidɔmbaije lé. Hosana, arje deɛ gá d'isi mee loo gá to tar sab lé ləm tɔ.
- 10**Loo gá Jeju teɛ mee bee gá Jerusalem ndá koso-dəwje gá mee bee'g neelé d'aw dɔ nɟ'd pum-pum pana: See to gá nɟ ba aa'n wa.
- 11**Boo-dəwje tel d'ila dee keneɟ pana: To Jeju, njetegginta gá Najaret mee beeko gá Galile.

Jeju tuba njérab-néndogoje kəi-Ala'g

Mar 11.15-19, Lug 19.45-48, Jə 2.13-22

- 12**Jeju andə mee kəi-Ala'g. Yee tuba njérab-néndogoje gə njéndogo néje keneɟ ləm, yee tila tabulje lə njémbél larje gə kaliye lə njéndogo dərje ləm tɔ.
- 13**Yee ula dee pana: Deɛ ndanɔ mee maktub'g pana: Kəi ləm lé d'a baree kəi-ramamaji nɛ seɟ teleeje undaje gá duu-loo lə njéboogoje ya.
- 14**Yen ŋga, njékəmtɔje rəm pər gá rəa'g mee kəi-Ala'g ndá yee aji dee.
- 15**Loo gá mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje d'oo né gá maji gá yee ra ləm, gə ŋganje gá ra né u-u-u mee kəi-Ala'g pana: Hosana arje ŋgon Dabid lé ndá mee dee ɟ dəa'g pu.

16Dee daji Jeju pana: See mbii oo pa gé nganje d'os'n lé ya wa. Jeju tel ila dee keneṅ pana: M'oo ya. See seḷ turaje ta nee gé to mee maktub'g lé el wa. Ta lé pana: Ta gé teḷ ta nganje ləm, gə ta nganje gé nai ta mbà'g ləm tɔ lé i tum ne gin siṅgamoṅ ləi keneṅ.

17Tɔbəi yeḷ uba dee ya dee unda loo mee bee-boo'g teḷ raga aw Betani mba to keneṅ.

Jeju man kodé

Mar 11.12-14,20-24

18Teḷ gé ndɔ rad yeḷ tel ree mee bee-boo ndá bó tɔlee.

19Jeju aa loo oo kodé dɔ ji rəw gé wala bèe. Yeḷ aw pər gé keneṅ ndá kamee ba yeḷ oo. Yen ba yeḷ pana: I a kandə gogo el nja saar gə nɔ. Léegəneeya kodé lé wəi wuu, tudu kurum.

20Loo gé njékwakiláje d'aa loo d'oo bèe ndá kaar dee wa dee paj ar dee pana: See gelee ban ba kodé gé aar neelé wəi tar wuu gé léegəneeya bèe wa.

21Jeju ila dee keneṅ pana: Ma m'ula sí təsərə, bó lé seḷ awje gə meekun gé seḷ maije gə rɔ sí dɔ'g el ndá né gé ra gə kodé neelé gə karee ba ba seḷ a raje el, nɛ bó lé mbal gé boo nee nja ba a kulaje pajena: Ɔr rɔi gə ngirai oso dan baa-boo'g nee kara né neelé a to togəbè ya.

22Né gé rara ba seḷ a dajije gə meekun gə ndukwɔi lə sí ndá kara seḷ a kiṅgaje née ya.

Gin siṅgamoṅ lə Jeju

Mar 11.27-33, Lug 20.1-8

23Jeju andə mee kəi-Ala'g si ndoo dee ta ndá mbai dɔ njékinjanéməsje gə ngatɔg-dəwje ree pər gé rəa'g dajee pana: See néje gé i ra lé see nɔ ba un ndia ari gə mba kari ra togəbè wa.

24Jeju ila dee keneṅ pana: Ma kara m'a daji sí ta kára koo tɔ. Bó lé seḷ ulamje lée'g ya ndá ma kara m'a riba sə sí dɔ dəw gé njekarm m'ra néje neelé tɔ.

25See batəm lə Jɔ lé see to né gé ɪ dara əsé to kɔ dəwje wa. Dee d'ula ta dee d'ar nɔ d'isi daji nɔ ta pana: Bó lé j'a kilá keneṅ pana: To né gé ɪ dara ndá yeḷ a kila sí keneṅ pana: Bèe nga see ban ba j'ɔm mee sí dəa'g el wa.

26Bó lé j'a pana: To gé kɔ dəwje ndá kara jeḷ m'bəl mee sí'g pana: Dəwje d'a ndigi sə sí el mbata d'oo Jɔ gé njetegginta ya.

27Yen nga dee tel d'ila Jeju'g pana: Jeḷ n'gər el. Yeḷ tel ila dee'g gogo pana: Ma kara m'a kula sí ri dəw gé njekarm m'ra néje neelé el tɔ.

Gosɔta gé wɔji dɔ nganje joo

28See gé mee sí-seḷ gé banwa. Dəw kára to njenganje gé diṅgam joo. Yeḷ ula yeḷ gé tɔg pana: Nḡonəm, ɔd aw ra kula mee ndɔ-nduú'g.

29Yeḗ ilá keneḗ pana: Ma m'ndigi el. Géé gé gogo yeḗ laji toree méé'g ndá tel ɔd aw keneḗ.

30Tɔbɔi yeḗ tel ula yeḗ gé kára to gé maree lé tɔ. Yeḗ tel ilá keneḗ pana: Ma m'ndigi ya, Mbai. Ne yeḗ mbad kaw saar.

31Nga see yeḗ gé ra ba mbuna dee'g ba to njera torndu bɔbeeje lé wa. Deḗ tel ndigi tɔa'g pana: Yeḗ gé dɔa ɔs naḅ kédé lé nja. Jeju ila dee keneḗ pana: Ma m'ula sí tɔsɔrɔ, njétaa lar-gɔdbeeje lɔm, gɔ kaiya-denéje lɔm tɔ lé d'a teḗ beeko'g lɔ Ala lé gé ḡgaw ta sí kédé dɔjoḅ ya.

32Mbata Jɔ lé ree rɔ sí'g gɔ rɔw gé meekarabasur ne seḗ ɔmje meḗ sí dɔa'g el. Ne njétaa lar-gɔdbeeje lɔm, gɔ kaiya-denéje lɔm tɔ ba d'ɔm meḗ dee dɔa'g ya. Loo gé seḗ ooje bèe ndá seḗ waje ndòo rɔ sí dɔ kaiya'g lɔ sí mba kɔmje ne meḗ sí dɔa'g el.

Gosota gé wɔji dɔ njéndo-nduúje gé to njémeeyèrje

Mar 12.1-12, Lug 20.9-19

33Urje mbi sí ooje ne gosota gé raḅ tɔbɔi. Dɔw kára gé to njekɔi si gɔn wa ndɔ-nduú. Yeḗ ula ḡgalaḅ giree'g siḅ-siḅ lɔm, ra loo mbula mán-nduú lɔma, uru pal lɔm tɔ. Yeḗ wa ndɔ-nduú neelé ula ji njéndoaje'g ndá ɔd par aw dɔbee gé raḅ.

34Loo gé nai ra kandɔ nduú lé nai dɔb ndá yeḗ ula kuraje lɔa rɔ njéndo-nduúje'g lé gɔ mba kar dee tija kɔdee d'aree.

35Njéndo-nduúje neelé twa kuraje lɔa kunda yeḗ gé kára mbugu-mbugu lɔm, tɔl yeḗ gé kára mbi lɔma, tila yeḗ gé njekɔm dee gé munda gɔ kɔri-ɔrje lɔm tɔ.

36Yeḗ tel ula kuraje lɔa bula unda njé gé kédé ne njéndo-nduúje lé ra sɔ dee né to gé ra gɔ njé gé kédé lé ya tɔbɔi.

37Togábè yeḗ tel ula ḡgon méé ya pana: ḡgon neḗ ba yè, d'a bɔl kɔmee mbata yeḗ to ḡgon mee neḗ ya.

38Loo gé njéndo-nduúje neelé d'aa loo d'oo ḡgon lé ndá d'ula njumɔ meḗ nɔ'd pana: Aa ooje, ḡgon gé njekwa-nénduba lé ya ḡga sí aw gé nee to ḡga. Reeje bó gɔ ar sí n'toleeje, j'yaje loo n'taaje ne nénduba lɔa.

39Yen ḡga d'ubá d'wá ndɔree jol-jol d'aw sɔa ḡgaḅloo ndɔ-nduú'g lé tuga keneḗ jag-jag tɔlee.

40Basinè, loo gé mbai gé njéndo-nduú lé ree ndá see ri ba a ra gɔ njéndoaje neelé wa.

41Deḗ tel d'ilá keneḗ pana: Yeḗ a kun kɔmee rɔw mba tɔl njémeeyèrje neelé ya ndá a kar njé gé raḅ gé d'a gɔ leel kandɔ nduú nai kinja'g kaw ne karee lé ba a kunda dee ta ndɔ-nduú'g lɔa lé bɔi tɔ.

42Yen ba Jeju ula dee pana: See ta nee gé to mee maktub gé to gɔ kɔmee lé seḗ turaje el wa. Pil mbal gé njékudakɔije mbad d'ila kɔrɔ lé Yee nja tel to mbal kunda dɔ kum kɔi gé gɔd tɔ. Mbaidɔmbaije ba ra ar sí. To né gé dum kɔm sí ya tɔ.

⁴³Gelee gó nee ba ma m'ula sí ne m'pana: Beekɔ̀ lə Ala lé d'a taa ji sí'g kula ji ginkoji dəwje gó kudu kára gó néra dee wa bua beekɔ̀ lé.

⁴⁴Nana ba gó a koso dɔ mbal'g neelé ndá a təd rəa keneɲ njigi-njigi ya, ne dəw gó rara ba mbal neelé a koso dəa'g ndá a rədee naɲ mbəji-mbəji ya tɔ.

⁴⁵Loo gó mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə Parisieje d'oo gosotaje neelé ndá deɛ gər gao to gó yeɛ pata neelé wɔji ne dɔ dee-deɛ ya.

⁴⁶Deɛ saɲ rəw gə mba kwá gə ji dee peb ne deɛ bəl boo-dəwje mbata boo-dəwje neelé d'oo Jeju gó njetegginta gó gəd ya.

Matiyo 22

Gosota gó wɔji dɔ mbai gó ra muru gad kunda dené kai-ɲgaw'g

Lug 14.15-24

¹Jeju un ta gó raɲg ula dee gə gosota pana:

²Beekɔ̀ gó dara lé to asəna gə mbai gó ra muru gad kunda dené lə ɲgonee kai-ɲgaw'g.

³Yeɛ ula kuraje ləa mba kar dee d'aw bar kuramareeje ne deɛ ndigi ree el.

⁴Yeɛ ula kuraje ləa gó raɲg tɔbəi pana: Ulaje kuramarmje lé pajena: Ma m'wa dɔ gɔl né ra naɲ lé jəb mbə, maɲgje ləm, gə nékulje gó d'ər ndɔl-ndɔl ya ləm tɔ ndá m'tɔl dee m'wa dɔ gɔl néje lai jəb mbə tɔ. Gó reeje loo-naɲ'g lé ɲga.

⁵Ne kuramareeje neelé dɔ dee tɔ keneɲ kəw el ar dee d'ɔd d'aw, yeɛ gó nee ɔd aw loo-ndɔ'g ləa ləm, yeɛ gó kən ɔd aw loo-tel-kəm-larje'g ləa ləma,

⁶njé gó raɲg twa kuraje ləa neelé d'ula sul dɔ dee'g ləm, tɔl dee ləm tɔ.

⁷Mbai lé oo ndá méé ɲ səa pu aree ɔr njérɔje ləa ar dee d'aw mba kar njétɔl dəwje neelé d'udu ləm, gə roo bəe lə dee dula-dula ləm tɔ.

⁸Yen ba yeɛ ula kuraje ləa pana: M'wa dɔ gɔl né ra naɲ lé jəb mbə, ne deɛ gó m'bar dee kuramarmje lé néra dee wa bea el.

⁹Togábè ndá awje gə tɔ-rəwje mba bar deɛ lai gó seɲ a kiɲga deeje lé mba kar dee ree loo-naɲ'g neelé ya.

¹⁰Kuraje neelé taa kila-rəwje yéɲgé-yéɲgé mbɔ deɛ gó d'ɲga dee lé njé gó majel gə njé gó maji deɛ bula yaɔ, taa loo-naɲ lə mbai lé pəl-pəl tɔ.

¹¹Mbai lé andə aw kai mba koo deɛ gó d'isi ta ka-nésɔ'g lé ne yeɛ oo diɲgam kára si keneɲ gó yeɛ ula kubu-naɲ rəa'g el.

¹²Mbai lé dəjee pana: Kuramarm, see ban ba aw gó loo-naɲ'g nee ndá lal kula kubu-naɲ rəi'g wa. Diɲgam neelé ta igee sel aree si jim.

13Yen nga mbai lé ula kuraje læa pana: Wáje taje jia gə gəlee ɥdáje iláje raga dan loondul gé ndul njudu-njudu'g loo gé d'a nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g læm, d'a sɔ ngaŋ dee keneŋ pəgərə-pəgərə læm tɔ.

14Mbata d'a bar dee bula ne d'a taa dee jebəre bèe.

Né kə Ala lé aree ya

Mar 12.13-17, Lug 20.20-26

15Yen nga Parisieje d'ula njumə meeŋ nɔ'd gə mba kaw goso Jeju bó gə mba kiŋga ne ta gé gəd tɔa'g.

16Dee d'ula njékwakila deeje læm, gə herodieje læm tɔ rɔa'g d'ar dee d'ulá pana: Mbai, jeeŋ n'gər gao to gé i lé to kankəm dəw ya læm, i ndoo dəwje kankəmta læ Ala gə goo rəbee, bəl ne kəm dəw kára el læm tɔ mbata i lé rɔ dəwje gé raga ba kəmi wəi dɔ'g el.

17Ta gé to neelé maji kar i ula sí woŋ ya. See kuga lar-gədbee gə Sesar lé see to né gé kəm ra əsé to né gé kəm ra el wa.

18Jeju gər goso læ dee gao aree ila dee keneŋ pana: Seŋ njéhulaije, see ban ba seŋ sɔmje bèe wa.

19Tɔjimje lar gé seŋ ugaje ne lar-gədbee lé amje m'oo sə sí. Dee ree gə ŋgon larnda kára d'aree oo sə dee tɔ

20ndá yeŋ dəji dee pana: See dɔ nɔ əsé gə ri nɔ ba d'unda keneŋ nee bəi wa.

21Dee ndigi tɔa'g pana: To kə Sesar. Yen nga yeŋ ula dee pana: Né gé woŋi dɔ Sesar ndá arje Sesar bó né gé to kə Ala lé ndá arje Ala ya tɔ.

22Ta gé yeŋ ula dee lé ar kaar dee wa dee paŋ-paŋ ndá d'ubá d'yá d'ɔd gé kɔd yɔrɔŋ-yɔrɔŋ d'aw.

Ta gé woŋi dɔ tee loo-yoo

Mar 12.18-27, Lug 20.27-40

23Mee ndəa'g neelé Saduseeje gé njémaŋta tee dɔkumbwa'g læ dəwje, rəm wɔr gé rɔ Jeju'g dəjee pana:

24Mbai, Moyis ndaŋg ta nee ar sí pana: Bó lé dəw wəi ba lal ŋgon ndá maji kar ŋgokɔ dəw neelé taa dené-nduba læa oji ne ŋgon tor nojee'd gə mba kunda ne kó ŋgokeə lé.

25Ləw ba njégoo naje'g dee siri d'isi mbuna sí'g. Yeŋ gé donɔr taa dené, yeŋ wəi galao lal koji ne ŋgon, yeŋ yə dené neelé nduba ar njegée'g.

26Njekəm gé joo neelé ra togábè læm, njekəm'g munda kara ra togábè læm tɔ ar dee lai gé to dəwje siri ra togábè lal koji ne ŋgon nja lai.

27Gée gé gogo ndá dené lé kara wəi udu ta dee jigi ya læm tɔ.

28Togábè nga see ndo gá dɔwje d'a teɛ dɔkumbwa'g lé ndá see dené neelé a to gá dené lə nɔ nga ba mbuna deɛ gá siri'g neelé wa. Mbata deɛ gá siri nee lai lé tɔa gá dené lə deɛ.

29Jeju ila dee keneɲ pana: Takɔji lə sí lé ur sí wala mbata seɲ gərje gin maktub gá to gə kəmee lé el ləm, seɲ gərje siŋgamoŋ lə Ala lé el ləm tɔ.

30Mbata ndo teɛ dɔkumbwa'g lə dɔwje lé ndá diŋgamje d'a taa denéje el ləm, denéje d'a taa ŋgaw el ləm tɔ, ne dɔwje lai d'a si asəna gə kuraje lə Ala lé gá dara ya.

31Ta gá wɔji dɔ teɛ dɔkumbwa'g lə dɔwje lé see seɲ turaje ta nee gá Ala ula sí mee maktub'g lé el wa. Mbata yeɛ pana:

32Ma m'to Ala lé lə Abrakam ləm, gə Ala lé lə Isaak ləma, gə Ala lé lə Jakob ləm tɔ. Bèe ndá Ala lé to kɔ njé gá d'isi kəmba lé bó to kɔ njé gá d'wəi lé el.

33Ta gá Jeju ndoo dee lé bar mi yaɔ dum dɔ boo-dɔwje neelé təs.

Godndu gá ur dɔ mareeje

Mar 12.28-34, Lug 10.25-28

34Loo gá Parisieje d'oo to gá Jeju tɔ ta Saduseeje gə ta ká ndá deɛ d'ai ŋgaŋ nɔ gɔl rɔ dee yəg tɔ.

35Dəw kára mbuna dee'g to gá njeteggin godndu. Yeɛ ree pər gá rɔ Jeju'g un ta dəjee gə mba kaj ne mée pana:

36Mbai, see godndu gá ra ba to boi unda mareeje gá to mee maktub godndu'g lé wa.

37Jeju ilá keneɲ pana: Mbaidɔmbaije Ala lai lé i a kundá dan kəmi'g ndigee dɔbəŋgəri'g ləm, gə ŋgaw məəi bura ləma, gə takɔji lai bura ləm tɔ.

38Yee ba gá godndu gá doŋgɔr gá ur dɔ mareeje'g.

39Aa oo, yeɛ gá njekɔm'g joo lé as səa tɔ. I a kunda mari dan kəmi'g to gá i ra gə darɔi bèe tɔ.

40Dan godnduje gá joo neelé gin godnduje lai gə gin kɔ njéteggintaje lai ləm d'i keneɲ ləm tɔ.

Kristi, Ŋgon-Ala gə Dabid

Mar 12.35-37, Lug 20.41-44

41Loo gá Parisieje mbɔ dɔ nɔ ndá Jeju dəji dee pana: See dɔi ba seɲ əji je dɔ Kristi'g wa.

42See yeɛ lé to gá ŋgon nawa. Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: Yeɛ to ŋgon Dabid ya.

43Jeju tel dəji dee pana: Bèe nga see ban bəi ba Dabid baree Mbaidɔmbaije loo gá Ndil ula ta mée'g aree pana:

⁴⁴Mbaidɔmbaije lé ula Mbai ləm pana: Si dɔ jikɔlm'g saar Mba karm m'ar njéɓaje lai tel to nétura-gɔl-kɔm lai lé.

⁴⁵Bó lé Dabid baree Mbaidɔmbaije læ ndá nga see a to gó ngonee gó ban tɔbɔi wa.

⁴⁶Dəw kára kara as teɛ tɔa ja kila ta gó yeɛ dɔji dee neelé el nja saar. Un kudee mee ndəa'g neelé dəw kára kara ila dɔgi kaaree'g dɔjee ne ta el nga.

Matiyo 23

Parisieje to gó majikojije el

Mar 12.38-39, Lug 11.43,46, 20.45-46

¹Yen nga, Jeju pata ar boo-dəwje gó nai rəa'g ləm, gə njékwakiláje ləm to pana:

²Njéndaji-maktubje gə Parisieje d'isi loo-si Moyis gó to nɔ dee'g.

³Néje lai gó d'ula sí lé aaje kər-kər ləm, gə raje areeje ɔr rɔd ləm to nɛ ndajije néra dee el. Mbata deɛ pa taree ndá lal ra née.

⁴Deɛ tɔ nékodo gó wɔi d'unda dɔ tam dəwje'g nɛ ngaw ji dee kara d'ula keneɲ d'ɔrɔ ne kereɲ el.

⁵Deɛ ra né gə mba kəm dəwje ba. Yee gó bèe ba deɛ ndaɲg ji kubuje læ dee d'aree tad bəgə-bəgə ləm, deɛ tɔs kula ta kubuje'g d'aree ngal yao-yao ləm tɔ.

⁶Loo-ra-nai'g lé deɛ ndigi si gó ngaw ta dəwje kédé ləm, mee kəi-kwa-dɔ-naje'g kara deɛ ndigi si gó ngaw ta dəwje keneɲ kédé ləm tɔ.

⁷Deɛ ndigi kar dəwje ra dee lapia loo-suk'd bar dee ne pana: Mbai, mbai.

⁸Nɛ seije lé ar deeje bar sí Mbai, mbai el. Mbata Mbai læ sí to gó kára ba kiao ndá seɲ toje gó ngakɔ naje ba.

⁹Barje dəw kára kara gó dɔ naɲg nee bɔ síje el mbata Bɔ síje to gó kára ba, to yeɛ gó njesi dara lé tɔ.

¹⁰Seɲ a raje rɔ sí kar dee bar sí dəw dɔ dəwje el. Mbata dəw dɔ sí kára ba yeɛ ba gó Kristi.

¹¹Yeɛ gó ur dɔ sí'g lai lé maji karee tel rəa gó kura læ sí ya.

¹²Nana ba gó unda dɔa gó tar ndá d'a karee ula dɔa ya. Nɛ nana ba gó ula dɔa lé ndá d'a karee unda dɔa gó tar ya tɔ.

Jeju ila ta dɔ néhulai læ njéndaji-maktubje gə Parisieje

Mar 12.40, Lug 11.39-42,44,52, 20.47

¹³Seɲ njéndaji-maktubje gə Parisieje gó toje njéhulaije lé meekɔ a koso dɔ sí'g mbata seɲ uduje rəw bɛekɔ gó dara dɔ dəwje'g jigi. Seije nja seɲ adje keneɲ el ləm, dəwje gó ndigi kandə keneɲ kara seɲ ɔg deeje loo kandə keneɲ ləm tɔ.

- 14Sei njéndaji-maktubje gə Parisieje gá toje njéhulaije lé meeko a koso do sí'g mbata sei rumje néje lə njékəisingaje mbad-mbad ndá tel ləbje kəm dee gə ndukwəi lé gə ta gá pa kəm nā rib-rib, néra sí gá togábè lé taree a ndər do sí'g di-di ya.
- 15Sei njéndaji-maktubje gə Parisieje gá toje njéhulaije lé meeko a koso do sí'g mbata sei aije do baa-boo gə do naŋg nee ulaje nā'd sub-sub mba kiŋga dəw kára telee gá kə sí-sei, loo gá sei teleeje ndá sei teleeje gá ŋgon kə gehene gá ur do sí-sei'g ya.
- 16Sei njékəmtəje gá ɔrje nɔ njékəmtə mar síje lé meeko a koso do sí'g mbata sei pajena bó lé dəw ubu rəa gə ri kəi-Ala ndá to gá né el bəi, nɛ bó lé yeɛ ubu rəa gə larlɔr gá to kəi-Ala'g ndá yeɛ ba to gá kankəm né gá yeɛ tiə rəa do'g ya.
- 17Sei mbəje gá njékəmtəje, see di ba boi ur do maree'g wa. See to gá darɔ larlɔr əsé kəi-Ala gá tel larlɔr unda gə kəmee wa.
- 18Tɔbəi sei pajena bó lé dəw ubu rəa gə ri loo-nékinjaməs ndá to maji sur el bəi, nɛ bó lé yeɛ ubu rəa gə ri né gá to do loo-nékinjaməs'g ndá to gá kankəm naji ya kən.
- 19Njékəmtəje, see di ba to né gá boi ur do maree'g wa. See to gá nékinjaməs əsé loo-nékinjaməs gá tel nékinjaməs unda gə kəmee wa.
- 20Yeɛ gá ubu rəa gə ri loo-nékinjaməs ndá yeɛ ubu rəa gə ri loo-nékinjaməs ləm, gə néje lai to do'g lé ya ləm tɔ.
- 21Yeɛ gá ubu rəa gə ri kəi-Ala ndá yeɛ ubu rəa gə ri Ala lé gá njesi méé'g lé ya tɔ.
- 22Yeɛ gá ubu rəa gə ri dara ndá yeɛ ubu rəa gə ri kalimbai lə Ala lé ləm, gə ri njesi do'g lé ya ləm tɔ.
- 23Sei njéndaji-maktubje gə Parisieje gá toje njéhulaije lé meeko a koso do sí'g mbata kamnaije lə sí gá ri dee lə mantə gə anet gə kumin lé sei kaije loo-dɔg ba sei unje təa kára arje Ala lé nɛ kankəm ta godndu gá wəji do meekarabasur gə meekərjɔl gə meenda londonɔ gá d'ur do taje lai lé sei ubaje yaje. Néje neelé to néje gá kəm ra ya nɛ a kubaje néje gá raŋg neelé kyaje el tɔ.
- 24Sei njékərnɔ dəwje gá toje njékəmtəje lé sei ndəije manje lé nà banelə sei a kuruje girmisi, nɛ jambal ya ŋga sei uruje gá guburee ba magə meɛ sí'g.
- 25Sei njéndaji-maktubje gə Parisieje gá toje njéhulaije lé meeko a koso do sí'g mbata sei togoje gir ŋgo-kai-mán gə ka nɛ meɛ dee gá kəi ba néje gá sei iŋgaje loo-bogo əsé loo-nərnéje wa keneŋ gɔgɔgɔ-gɔgɔgɔ.
- 26I Parisie gá to njékəmtə lé togo mee ŋgo-kai-mán gə ka lé ar dee d'ar raŋg-raŋg ba gir dee gá raga a kàr raŋg-raŋg bəi.
- 27Sei njéndaji-maktubje gə Parisieje gá toje njéhulaije lé meeko a koso do sí'g mbata sei toje asəna gə dɔbarje gá ra né keneŋ d'ar dee nda kələw-kələw d'ar dee

to ne né gá maji bèlm'g raga, ne mee dee gá kai ndá siŋgaje gá néje gá ram ba rusu nji-nji.

²⁸Sei kara sei undaje ro sí raga asəna gá njémeekarabasurje ne mee sí gá kai lé hulai gá kaw kori-kori ba taa loo keneŋ pəl-pəl.

Jeju ula dee ta bo néra dee gá a kəs ta dee'g lé

Lug 11.47-51

²⁹Sei njéndaji-maktubje gá Parisieje gá toje njéhulaije lé meeko a koso do sí'g mbata sei raje doɓar njéteggintaje bur-bur ləm, doɓar njémeekarabasurje kara sei ndaŋje né keneŋ mēr-mēr ləm tɔ.

³⁰Sei pajena: 'Bó lé j'isi kamba mee ndəaje'g lə ka síjeé lé loo gá deé tɔl njéteggintaje lé ndá jeé lé j'a korè ro sí nɔ'd sə dee mba kula məs dee naŋ el.

³¹Sei orje ta ilaje do sí-sei'g ya, ar sí-sei lé ya toje ŋgan njé gá tɔl njéteggintaje lé ya.

³²Néra bo síje-je lé sei tɔlje bém ya!

³³Sei ŋgan li-meewaije lé gehene ba to gá loo gá bo néra sí a kəs ta sí'g keneŋ ya ne see dī ba sei a raje gá mba teeje ne ta'g wa.

³⁴Gelee gá nee ba ma m'ula ne njéteggintaje gá njégosokəmkàrje gá njéndaji-maktubje ro sí'g. Sei a tɔlje njé gá naje dár deeje kaar kag'd ləm, sei a kundaje njé gá raŋg gá ndəi-kɔb mee kai-ka-dɔ-naje'g lə sí ləma, sei a kulaje kəm dee ndòo gá bee-bee ləm tɔ,

³⁵mba kar məs njémeekarabasurje gá un kudee kə Abel'g saar tee ne kə Jakari gá to ŋgolə Baraki gá sei tɔleeje dan mee kai-Ala'g nɔ loo-nékinjaməs'g lé wa do sí ya.

³⁶Ma m'ula sí təsərə, ta néje neelé lai a kwa do ginka dəwje gá nee lé ya.

Bo néra njé gá Jerusalem a kəs ta dee'g

Lug 13.34-35

³⁷Sei njébeeje gá Jerusalem, sei njébeeje gá Jerusalem lé sei gá tɔlje njéteggintaje gá tilaje deé gá d'ula dee ro sí'g gá kəri-ərje lé see gɔl kɔda ba ma m'ndiŋga rɔm mba mbɔ sí gelm'g to gá kɔ kujja mbɔ ne ŋganee gel bagee'g bée ne sei udamje bad nee bəi wa.

³⁸Aa ooje, d'a kuba kai lə sí kya mée wəl kar sí.

³⁹Mbata ma m'ula sí təsərə, sei a koomje gogo ndə bée el saar njena sei a pajena: Maji kar dɔkaisəgərə nai gá yee gá ree gá ri Mbaidɔmbaije lé ya.

Matiyo 24

Jeju pata tuji lə kai-Ala gá Jerusalem

Mar 13.1-2, Lug 21.5-6

¹Loo gá Jeju unda loo tee mee kai-Ala'g ndá njékwakiláje rəm pər gá rəa'g mba tɔjee karee aa loo oo kai gá ra neelé.

²Ne yee tel ila dee keneɲ pana: Néje lai neelé see aaje lai ooje ya wa. Ma m'ula sí təsərə, mbal gá rara gá to dɔ nɔ'd gá a lal jura naɲg el lé kára kara godo.

Némeekeje gə nékəməndooje

Mar 13.3-13, Lug 21.7-19

³Loo gá yee rəm si naɲg dɔ mbal gá ria lə Koiyoje lé ndá njékwakiláje ya gə kar dee ba rəm pər gá rəa'g dəjee pana: Maji kari ula sí, see ndɔ gá ra ba a to ndɔ tee læa bəi wa. Esé see dī ba a tɔji sí ndɔ ree læi gə ndɔ rudu naɲg nee lé bəi wa.

⁴Jeju ila dee keneɲ pana: Mee sí dɔ rɔ sí'g mba kar dəw kára kara su kəm sí el.

⁵Mbata dəwje bula d'a ree gə rim, d'a pana: Nee n'toje gá Kristi. Ndá d'a su ne kəm dəwje bula ya.

⁶Sei a kooje ta rɔ nɔ lə dəwje ləm, sei a kooje sor rɔ gá d'a gə rɔ nɔ ləm tɔ ndá mee sí to dɔ rɔ sí'g mba kar mee sí péle wəs-wəs dɔ ta'g neelé el mbata lé riri kara néje gá togábè lé a tee ya. Ne a to ndɔ gá rudu lé el nja dɔrɔ bəi.

⁷Ginkoji dəwje gə raɲg d'a kɪ gə nɔ ləm, njébeekje kara d'a kɪ gə nɔ ləm tɔ. Loo gá naje bula boo-boo a koso dɔ dəwje'g ləm, naɲg kara a yə ləm tɔ.

⁸Néje lai neelé yee ba a to némeekonje gá donɲɔr bəi.

⁹Yen nga d'a kwa sí kula kəm sí ndɔo ləm, d'a kar sí uduje ne ləma, ginkoji dəwje gə raɲg lai d'a keji sí bəi-bəi gə mba rim-ma lé ləm tɔ.

¹⁰Yen nga mee ndəa'g neelé dəwje bula d'a tel gogo ndá d'a kun dɔ nɔ ləm, d'a keji nɔ bəi-bəi ləm tɔ.

¹¹Njétegginta gá ngɔmje d'a kuba naɲg kɪ su kəm dəwje bula.

¹²Néra dəwje gá kori-kori a kɪ dɔ maree'g gá kédé-kédé ndá yee ba a kar goo meenoji lə dəwje kul ne dəɲ-dəɲ.

¹³Ne yee gá ai mée sam-sam tee ne ndɔ gá rudu'g lé ndá yee a kaji ne ya.

¹⁴Ta gá maji nee gá wɔji dɔ beekɔ lé d'a kila ne mber gə loo mbidi-mbidi dɔ naɲg nee mba kar ginkoji dəwje gə raɲg lai d'oo ginee ba ndɔ gá rudu lé a tee bəi.

Né gá minɔ gá kɔ tuji ne loo

Mar 13.14-23, Lug 21.20-24

¹⁵Gelee gá nee ba loo gá sei a kooje né gá minɔ gá kɔ tuji ne loo gá d'ula ne sul dɔ loo gá to gə kəmee to gá njetegginta Daniel pa taree mee maktub'g lé (maji kar yee gá tura maktubee lé aa rəa dɔ'g kər-kər ya.)

¹⁶Yen nga maji kar dee gá d'isi Jude lé d'aj d'aw dɔ mbalje'g ləm,

¹⁷kar yee gá si dɔ kai'g tar lé rəm uru naɲg odo néje læa gá to mee kai'g el ləma,

- ¹⁸kar yeɛ gá sí mee ndɔ'g kara tel ree un kubu læa gá boi yul lé el læm tɔ.
- ¹⁹Denéje gá d'aw gə kəm mee ndəa'g neelé læm, gə deɛ gá ŋgan deeje d'aw d'il mbà dee'g læm tɔ lé meeko a koso dɔ dee'g ya.
- ²⁰Maji kar sí raje tamaji mba kar né gá seɪ aije kaiyeɛ lé teɛ dɔ sí'g nai kuli əsé gə ndɔ-kwa-rɔ'g el.
- ²¹Mbata ndəa neelé némeeko gá a gə ra sí lé a kal dɔ loo sula. D'oo garee togəbè ndɔ tum gin naŋg nee saar basinè lé el bəi læm, d'a koo garee gá togəbè gogo nda bèe el læm tɔ.
- ²²Bó lé kuree əw waga el ndá dəw-kunda læ Ala kára kara a kaji el, nɛ mbɔl dɔ deɛ gá d'ɔr dee d'unda dee gə kəmee lé kuree a kəw ne waga ya.
- ²³Bó lé dəw kára ula sí pana: Kristi lé aar nee əsé yeɛ aar yo kən kara ɔmje mee sí dɔ ta'g læa el.
- ²⁴Mbata njéndaji Kristije gə njétegginta gá ŋgɔmje d'a kuba nɔ kɪ gə mba ra nékɔbje gə némɔrije gə mba su ne kəm dəwje saar deɛ gá d'ɔr dee d'unda dee gə kəmee lé ya kara d'a koso keneɲ læm tɔ.
- ²⁵Aa ooje, ma nja m'ula sí kédé təsərə mbə.
- ²⁶Bó lé d'a kula sí pana: Aa ooje, yeɛ aar dɔdilaloo'g aa'n ndá ilaje gɔl sí keneɲ el. Esé bó lé d'a pana: Yeɛ si mee kəije'g si'n ndá kara ɔmje mee sí dɔ ta'g læa dee el tɔ.
- ²⁷Tɔgərɔ ya, to gá ndi ɪ bər tel wərərə njal teɛ ar njé gá dɔ-gó d'ée lé ndɔ ree læ Ŋgon-dəw lé kara a to togəbè nja tɔ.
- ²⁸Loo gá yoo-né to keneɲ ndá malje d'a tɔs dɔ nɔ keneɲ ya.

Nɔ tel ree læ Ŋgon-dəw lé

Mar 13.24-27, Lug 21.25-28

- ²⁹Waga gá a korè goo ndɔ némeeko lé ndá né a dəb kəm kàr'g rigim læm, naɪ a ndogó el læm, kérémeje d'a toso naŋg dib-dib læma, nésiŋgamonje læ dara kara d'a yə bura bugu-bugu læm tɔ.
- ³⁰Yen ŋga, nékwɔji loo ree læ Ŋgon-dəw lé a teɛ dara ndá ginkoji dəwje gə raŋg gá dɔ naŋg nee d'a kunda kaar dee nɔ gə kii gèr-gèr læm, d'a kaa loo koo Ŋgon-dəw gá a kɪ dara si ree dan loo-kil'g læ ndi gə siŋgamon gə boo-ronduba læm tɔ.
- ³¹Yeɛ a kula kuraje læa gá dara kar dee d'im tɔtɔ gá a bər kər loo lɔi-lɔi ndá yeɛ a mbɔ dəwje læa gá yeɛ unda dee gə kəmee doi bər gə dɔ-gó læm, dɔkɔl gə dɔgel læm tɔ mba mbɔ dee dɔ nɔ' d loo kára ba.

Néndoo gé wɔji dɔ kag-kodé

Mar 13.28-31, Lug 21.29-33

- ³²Maji kar sí ooje gosota néndoo gá wɔji dɔ kag-kodé lé. Loo gá kamee sí idi lururu ndá seɪ pajena ta ndi nai dəb ba ŋga.

33Seije lé loo gé seï ooje néje nee lai gé a teë togábè lé kara maji kar sí ooje gao to gé Ngon-dəw lé si aw gé nee dəb ya, yee aar takəi'g to.

34Ma m'ula sí təsərə, ngaka síje d'a nai nanğ nee gé kəm dee ya bəi ba né neelé a teë dɔ dəwje'g ya.

35Dara gé nanğ nee d'a dəs wuduru gé lèlé ba ne ta ləm a kudu nda bèe el.

Sije kamba

Mar 13.32-37, Lug 24.30,34-36

36Nɔ teë lə néje neelé dəw kára kara gər ndəa əsé kàree el. Kuraje gé dara lé gər el ləm, Ngon-dəw kara gər el ləm to ne Bɔbeeje nja gé karee ba ba gər.

37Nɔ ree lə Ngon-dəw lé a to asəna gé ndəa kə Noe gé né teë ne dɔ dəwje'g lé to.

38Mbata mee ndəaje gé kédé ba mán bélm taa ne loo bəi lé dəwje d'usɔ gé d'ai ləm, diŋgamje gé denéje taa nɔ ləma, ngan deeje kara taa nɔ ləm to saar Noe i ne kág uru ne mee bato'g,

39ar dəwje d'isi ne dɔ mbə'g jugum saar ar mán bélm i unda dee ne nanğ rədəŋ-rədəŋ taa dee ne loo yal-yal lé to. Pia gé kə Ngon-dəw gé a gé ree lé nja to kən.

40Ndəa neelé diŋgamje joo d'a kaar ra kula ndɔ lə dee ndá a kɔs yee gé kára kén kune kyə yee gé kára njèe to.

41Denéje joo d'a kaar kuru né biri ndá a kɔs yee gé kára kén kune kyə yee gé kára njèe to.

42Maji kar sí sije kamba mbata seï gərje ndɔ ree lə Mbaidəmbaije lə sí el.

43Ooje maji, bó lé njekəi gər loo gé njebogo a gé ree dəa'g loondul'g ndá yee a ra kəmee ra kaa mba kar njebogo andə mee kəi'g ləa el.

44Togábè ba seije kara waje dɔ gəl rɔ sí kir-kir to mbata Ngon-dəw lé a ree dɔ kàr gé seï əjije lé el.

Ngonjelookisi gé to majikoji gé yee gé to majikoji el

Lug 12.41-48

45See nɔ ba gé kura gé majikoji gé inja paw gé mbai ləa aree si dɔ kuramareeje'g gé mba kai dee nésɔ dee gé lée-lée lé wa.

46Kura neelé gé mbai ləa teë dəa'g iŋgá dɔ néra gé togábè'g ndá a si dan rɔlel'g ya.

47Ma m'ula sí təsərə, yee a kune kundá gé njekaa dɔ néje ləa lai ya.

48Ne bó lé kura neelé to njeyèr gé əji ta mée'g pana: Mbai lə nee a ree dəb el bəi,

49ba i bigim ur dɔ njéboakulaje'g ləa un kudu kunda dee ləm, sɔ né gé aɪ kido gé bao-kaiyeeje ləm to

50ndá mbai lə kura neelé a ree ndəa'g əsé kàree gé yee a gər'g lé el.

⁵¹Mbai lé a kɪ kuru dæa'g kundá gə ndəi gaŋg rəa təgərə-təgərə ləm, a korè gə njéhulaije nɔ'd məs ləm tɔ. Lée neelé to loo gé d'a nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g keneŋ ləm, gə d'a sɔ ŋgaŋ dee keneŋ pəgərə-pəgərə ləm tɔ.

Matiyo 25

Gosɔta gé wɔji dɔ ŋgamɔdje gé dɔg

¹Beekɔ gé dara lé to asəna kára ba gə ŋgamɔdje gé dɔg gé d'odo néndogóje lə dee teɛ d'aw gə mba tila kəm njedené-sigi.

²Njé gé mi gé dan dee'g to gé mbəje, njé gé mi gé dan dee'g to gé njékəmkàrje tɔ.

³Deɛ gé mán mbə nai kəm dee'g lé d'odo néndogóje lə dee lal kodo ubeeje ji dee'g.

⁴Deɛ gé njékəmkàrje neelé d'odo néndogóje lə dee ji dee'g gə ku-ubee nɔ'd kérég.

⁵Loo gé njedené-sigi lé ree dəb el bəi ndá deɛ ləŋg bi jogè-jogè saar tel tobi pərəg.

⁶Dan loo bab ndá ndu dəw bə wəl pana: Aa ooje, njedené-sigi lé si aw gé nee ŋga, j̄ tilaje kəmee.

⁷Yen ŋga deɛ ŋgamɔdje neelé d'ita gɔl néndogóje lə dee.

⁸Deɛ mbəje lé kwɔi deɛ gé njékəmkàrje lé pana: Ar síjeɛ ubu lə sí lé bəl sə sí mbata néndogóje lə sí d'a gə kwəi.

⁹Deɛ gé njékəmkàrje neelé d'ila dee keneŋ pana: Wah! Ubu lə síjeɛ askəm kar sí jeɛ sə síje n'kaije nɔ el. Bèe ndá dɔje awje bəe lə njérabeeje gə mba kíŋgaje kɔ sí seɛ ya.

¹⁰Loo gé deɛ d'ɔd d'aw nai bəe ndogee'g bəi ndá njedené-sigi lé teɛ wai. Deɛ gé d'wa dɔ gɔl rɔ dee jəb d'aar pèrèrè lé d'uru səa nɔ'd loo-nai'g ndá d'wa rəw yir d'udu dɔ dee'g.

¹¹Waga ndá deɛ ŋgamɔdje gé mi neelé ree bəree pana: Mbai, mbai, ɔr rəw ar sí.

¹²Yee tel ila dee keneŋ pana: Ma m'ula sí təsərə, ma m'gər sí el.

¹³Maji kar sí síje kəmba mbata seɛ gərje ndəa əsé kàree el.

Gosɔta gé wɔji dɔ kuraje gé munda

Lug 19.11-27

¹⁴Asəna kára ba gə diŋgam gé aw gé mbá'g, yee bə kuraje ləa ɔm néje ləa ji dee'g.

¹⁵Kura ləa gé kára lé yee aree ŋgan larlɔr mi, njekəm'g joo lé yee aree ŋgan larlɔr joo, njekəm'g munda lé yee aree ŋgon larlɔr kára tɔ, ar dee wɔji ne dɔ rɔ dee rɔ dee ba ɔd aw bəi.

¹⁶Léegəneeya kura ləa gé taa ŋgan larlɔr mi lé ɔd aw tel kəmee iŋga ne ŋgan larlɔr gé raŋg mi dɔ'g tɔ.

- 17**Yee gé njetaa n̄gan larlor joo lé kara ɔd aw tel kamee iŋga ne n̄gan larlor gé raŋg joo dɔ'g tɔ.
- 18**Yee gé njetaa n̄gon larlor gé kára lé ɔd aw uru bwa dubu ne lar læ béeje keneŋ jigi.
- 19**Kuree əw yaɔ mbɔ ndá mbai lé tel ree un kudu tura sə dee goo lar læa lé n̄ga.
- 20**Yee gé taa n̄gan larlor mi lé ula mbai læa pana: Mbai, i am n̄gan larlor mi. Aa oo, m'ingga manee dɔ'g mi tɔ.
- 21**Mbai læa tel ulá pana: Maji ya, i to kura gé gəd gé majikoji ya. Né gé lam ba ya gé to jii'g ne i ila ne koji dɔm'g ndá basinè m'a kɔm né yaɔ jii'g n̄ga. ɔd ree uru dan rɔlel'g læ béeje ya.
- 22**Yee gé taa n̄gan larlor joo lé ree ula mbai læa pana: Mbai, i am sag larlor joo, ma m'ingga manee dɔ'g joo tɔ.
- 23**Mbai læa tel ulá pana, Maji ya, i to kura gé gəd gé to majikoji ya. Né gé lam ba ya gé to jii'g ne i ila ne koji dɔm'g ndá basinè m'a kɔm né yaɔ jii'g n̄ga. ɔd ree uru dan rɔlel'g læ béeje ya.
- 24**Yee gé njetaa n̄gon larlor gé kára lé ree rɔ mbai'g læa ulá pana: Mbai, ma m'gəri gao gé dəw gé kədərə ya mbata i dubu kó ba ra el læm, i unda kó ba mbɔ el læm tɔ.
- 25**Ma m'bəli yaɔ ndá m'ɔd m'aw m'uru bwa m'dubu ne lar læi naŋg. Aa oo loo né læi ya kən, maji kari taa.
- 26**Béeje lé tel ilá keneŋ pana: I to kura gé yèr læm, gə njerɔkas gé majel læm tɔ. Bó lé i gərm gé dəw gé m'dubu kó ba m'inja el læm, gə m'unda kó ba mbɔ el læm tɔ
- 27**ndá see ban ba i un lar læm ar njételkameeje gə mba kar loo gé m'j loo-mbá'g m'tel m'ree lé m'ingga manee dɔ'g el wa.
- 28**Waje n̄gon larlor gé to jia'g lé taaje arje n̄egan larlor gé dɔg lé dɔ maree'g læa,
- 29**Mbata dəw gé né to jia'g ba d'a karee maree dɔ'g mba karee sí danee'g bæi, ne dəw gé né godo jia'g lé d'a taa né læa ya.
- 30**Kura gé njekɔg loo né teəkɔr lé wáje iláje raga dan loo gé ndul njudu-njudu'g, lé neelé d'a nɔ gə mán-nɔ kəm dee'g læm, d'a sɔ n̄gaŋ dee keneŋ pəgərə-pəgərə læm tɔ.

Sariya gé rudu lé

- 31**Loo gé N̄gon-dəw a gə ree dan rɔnduba'g læa gə kuraje gé dara lé ndá yee a kuba dɔ kalimbai rɔnduba'g læa lé ndoi si keneŋ.
- 32**Ginkoji dəwje gə raŋg d'a mbɔ n̄a neɔ'g ba yee nja a kɔr kəm dee to gé njekulbadje ɔr ne kəm badje læa gə byaje læa lé bée bæi tɔ.
- 33**Yee a kunda badje yəg kəm dee dɔ jikɔlee'g ndá yee a kəm byaje dɔ jigelee'g tɔ.

³⁴Yen nga, mbai a ree kula deɛ gé d'isi do jikolee'g lé pana: Seɛ gé Bɔm tɔr ndia do sí'g lé ree taaje bee oje, to beeko gé d'wa do golee d'wɔji ne do sí ndo gé d'un kudu tum ne gin nanɔ neelé ya.

³⁵Mbata loo gé bó tɔlm ndá seɛ amje nékusɔ m'usɔ, kɔdaman tɔlm ndá seɛ amje mán m'ai, ma m'to gé mbá ndá seɛ wamje gé rɔ sí'g,

³⁶m'aw kudum dum ndá seɛ amje kubu m'ula rɔm'g, m'oso gé rɔkɔ ndá seɛ reeje sije dɔm'g, ma m'isi danɔgai'g ndá seɛ reeje ilaje kəm sí dɔm'g tɔ.

³⁷Njémeekekarabasurje neelé d'a kilá keneɛ pana: Mbai, see jeɛ j'ooi loo-boo'g gé loo-kɔdaman'g loo gé ra'g ba j'ari né usɔ gé né ai keneɛ wa.

³⁸Esé loo gé ra ba jeɛ j'ooi keneɛ gé mbá ɛsé aw gé kudi dum ba j'wai gé rɔ sí'g ɛsé j'ila kəm sí dɔi'g keneɛ wa.

³⁹See loo gé ra ba jeɛ j'ooi loo koso gé rɔkɔ ɛsé loo-si danɔgai'g laɪ ba j'ila kəm sí dɔi'g keneɛ wa.

⁴⁰Mbai lé a tel kila dee keneɛ pana: Ma m'ula sí tɛsɛrɛ, loo gé rara gé seɛ raje néje gé togébè keneɛ gé dɛw kára gé nai gɔ mbuna nɔgakɔmje'g neelé ndá ma nja raje sɛm kɛn tɔ.

⁴¹Gée gé gogo yeɛ a kula deɛ gé d'isi do jigelee'g pana: Dje tam'g gé gogo, seɛ gé ndɔl wa do sí lé, dje gé dan pɛr gé si o bilim-bilim'g gé nɔ gé d'wa do golee d'wɔji ne do njekurai gé kuraje lae lé.

⁴²Mbata bó tɔlm né seɛ amje nékusɔ m'usɔ el, kunda tɔlm kara seɛ amje mán m'ai el,

⁴³m'to gé mbá ne seɛ wamje gé rɔ sí'g el, m'aw kudum dum ndá seɛ amje kubu m'ula rɔm'g el, m'oso gé rɔkɔ ɛsé m'isi kɛi danɔgai'g kara seɛ reeje gé mba koomje el tɔ.

⁴⁴Yen nga d'a tel kila mbai'g lé pana: Mbai, see loo gé ra ba jeɛ j'ooi loo-boo gé tɔli'g ɛsé loo-kɔdaman gé tɔli'g, ɛsé loo ree gé mbá'g laɪ, ɛsé loo kaw gé kudu dum'g laɪ, ɛsé loo-rɔkɔ gé rɔi'g, ɛsé loo-si kɛi-danɔgai'g laɪ ba jeɛ n'lal ra né j'ari wa.

⁴⁵Yeɛ a tel kila dee keneɛ pana: Ma m'ula sí tɛsɛrɛ, loo gé seɛ lal raje néje neelé gé yeɛ gé kára gé nai gɔ mbuna nɔgakɔmje'g neelé ndá to ma nja seɛ lalje raje sɛm kɛn tɔ.

⁴⁶Deeje neelé d'a kɔd kaw loo gé bɔ néra dee a kɔs ta dee'g keneɛ gé nɔ ne njémeekekarabasurje lé d'a kɔd kaw si loo-sikɛmba'g lae dee gé nɔ tɔ.

Matiyo 26

Deɛ d'o jumɔ mba tɔl Jeju lé

Mar 14.1-2, Lug 22.1-2, Ja 11.45-53

¹Loo gá Jeju ndoo dee ta neelé aree as lée'g béréré mba ndá yeę ula njékwakiláje pana:

²Sei gərje gao, nai ndo joo ba mba kar dee ra nai Pag, ndəa neelé d'a kula Ngon-dəw ji dee'g mba kar dee d'aree kaar kag'd.

³Yen nga mbai do njékinjanéməsje-je gə ngatəgje lə dəwje mbə do nā dan mee ndògo'd lə ngə-njékinjanéməs gə ria lə Kayipə.

⁴Dee d'ula njumə mee nā'd saŋg goso kwa Jeju karee udu bə.

⁵Ne dee pana: Maji ra ndo nai'g el, nà njé gə naje gə mbuna koso-dəwje'g d'a ki kuru kó goo neje'g wəl-wəl.

Dené tər ubu do Jeju'g

Mar 14.3-9, Jə 12.1-8

⁶Loo gá Jeju nai Betani kai lə Simo gə njebaji lé

⁷ndá dené kára bèe rəm pər gə rə Jeju'g gə ngoro-ubu gə ra gə jər gə ria lə albatrə lé jia'g, ubu neelé ədə sululu gadee al do loo sula. Loo gə dee d'isi ta ka-nəsə'g ndá yeę tər ubu lé do Jeju'g.

⁸Loo gə njékwakiláje d'oo ndá meę dee i sə dee pu ar dee pana: See dī ba ɔm ubu gə ədə sululu neelé kə gə mbəa bèe wa.

⁹Ubu gə ədə sululu neelé d'a kwəji gadee yaə gə mba ndogo kyə laree kar njéndooje ba maji.

¹⁰Jeju oo tapa dee lé ndá ila dee keneŋ pana: See ban ba sei aarje gə dené lé gad-gad bèe wa. Né gə yeę ra lé ma m'oo gə né gə maji kəm'g ya.

¹¹Mbata njéndooje lé dee nai sə sí gə ndo dee ndo dee, ne ma lé m'a si sə sí gə ndəm-ndəm el.

¹²Ubu gə yeę tər dəm'g lé tər dəm'g mba kar dee dubum ne.

¹³Ma m'ula sí təsərə, loo gə rara gə do naŋg nee gə d'a gə kila mber tagəmaji keneŋ lé ndá d'a kər sor né gə dené ra səm neelé mba kar meę dee olé ne dəa'g ya.

Judas ndigi kula Jeju ji mbai do njékinjanéməsje-je'g

Mar 14.10-11, Lug 22.3-6

¹⁴Yen nga, Judas Iskariot gə njekəm dee gə dɔg-gir-dee-joo lé aw rə mbai do njékinjanéməsje-je'g

¹⁵dəji dee pana: See dī ba sei a kamje mba karm m'ula ne Jeju ji sí'g wa. Ndá dee tura larnda as rə-munda d'ɔm jia'g.

¹⁶Yen nga, yeę un kudu saŋg loo mba kula ne Jeju ji dee'g.

Jeju so né Pag gə njékwakiláje

Mar 14.12-21, Lug 22.7-14,21-23, Jə 13.21-30

- ¹⁷Ndo gé donḡor gé deę ra nai d'woji ne do muru gé nétiee godu keneḡ ndá njékwakila Jejuje rəm wər gé rəa'g dəjee pana: See loo gé ra ba i ndigi kar sí n'gól néra Pag lé keneḡ wa.
- ¹⁸Yeę ila dee keneḡ pana: Dd awje mee bee-boo'g kai læ dəw kára bée, ulaje pajena: Mbai pana: ndo neę nai dəb ba nga, kai læi ba neę gə njékwakila neęje n'a raje Pag keneḡ.
- ¹⁹Njékwakila Jejuje ra to gé yeę un ne ndia ar dee lé ya to ndá deę gól do néra Pag lé gól-gól.
- ²⁰Loo gé kər andə mbə ndá yeę gə njékwakiláje gé dɔg-gir-dee-joo lé d'wa do na ta ka-nésɔ'g.
- ²¹Loo gé d'isi ta nésɔ'g ndá yeę un tapa pana: Ma m'ula sí təsərə, dəw kára mbuna sí'g a gə kun dəm.
- ²²Meę dee aw biriri-biriri ar nana kara i dəjee pana: Mbai, see'd ma ya wa.
- ²³Jeju ila dee keneḡ pana: Yeę gé ula jia səm mee ka-nésɔ'g lé yeę neelé nja ba gé njekun dəm ya.
- ²⁴Ngon-dəw lé a kɔd kuru kaw to gé deę ndaḡ ne taree mee maktub'g d'woji ne dəa lé ya. Ne meekɔ a nai do dəw gé njekun do Ngon-dəw'g lé. Dəw neelé d'ojee el kara maji ya.
- ²⁵Judas gé njekun dəa lé pana: Mbai, see to gé ma əsé nawa. Jeju tel ilá keneḡ pana: Yee nja pa tai gən ndá.

D'əm nɔ'd sad do muru'g læ Mbaidɔmbaije

Mar 14.22-26, Lug 22.15-20, 1Kɔr 11.23-25

- ²⁶Loo gé d'isi d'aw d'ɔ muru bée-bée ndá Jeju un pil muru, yeę ra Ala lé oiyo ba wa gaji dana ar njékwakiláje pana: Taaje, sɔje mbata yee neelé to gé darɔm.
- ²⁷Tɔbəi yeę un ngo-kai-mán gé mán-nduú keneḡ, yeę ra Ala oiyo ba yeę ar dee pana: Taaje umje surum-surum,
- ²⁸mbata yee neelé to məsm, yee to məs manrɔ gé ula do naḡ nee mbata læ dəwje bula-bula gə nékoga kaiyaje tɔ.
- ²⁹Ma m'ula sí njai, ma lé m'a kai mán-nduú neelé gogo el nga saar m'a kai nje gé sigi sə sí nɔ'd mee beekɔ'g læ Bɔm.
- ³⁰Loo gé d'ɔs pa pidi ne Ala lé mbə ndá d'unda loo teę d'isi d'aw gé do mbal gé ria læ Koiyoje.

Jeju pata maj gé Piɛrə a majta gər Jeju

Mar 14.27-31, Lug 22.31-34, Jə 13.36-38

- ³¹Yen nga Jeju ula dee pana: Mee til'g neelé né gé a gə ram lé a kila sí kag lai, to gé maktub lé pana: M'a kunda njekulbadje ndá badə-kosoje lai d'a kai sanéna kad-kad.

- 32** Ne loo gé gogo gé m'a kunda loo-yoo tee lé ndá m'a kínga sí Galile ya.
- 33** Pierə un ta ulá pana: Lé né gé a gə rai lé a kila dəwje lai kag kara ma lé a kilam kag ndə el.
- 34** Jeju tel ilá keneŋ pana: Ma m'ulai təsərə, mee til'g neelé ya, i a maj̄ dɔ rɔi dɔm'g gɔl munda ba kona a nɔ bəi.
- 35** Pierə ulá pana: Lé gé kwəi kara m'a kwəi səi n̄'d ya bó m'a maj̄ dɔ rɔm dɔi'g el. Njékwakiláje lai kara pa to gé yee pa lé tɔ.

Jeju ra tamaji loo gé Gesemane

Mar 14.32-42, Lug 22.39-46

- 36** Yen nga Jeju ɔr dee aw sə dee loo gé dee baree Gesemane ndá yee ula njékwakiláje lé pana: Loo gé m'a gə sa rɔm kaw ra tamaji ndá maji kar sí sije loo gé nee'g.
- 37** Yee ɔr Pierə gə ngalə Jebede gé joo lé njɔl ar dee d'aw səa. Meekɔ un kudu kɪ səa jugugu ləm, mée tɔsee mbigi-mbigi ləm tɔ.
- 38** Yee ula dee pana: Meem ɪ səm jugugu al dɔm sula saar a kas yoom. Sije loo gé nee'g kamba nginamje.
- 39** Loo gé yee ɔd aw gə kuree rəgəsə ndá yee oso nanɔg bəbərə dəb kəmee nanɔg ra ndòo ta Ala'g pana: Bɔm, bó lé to kəm ra ndá taa ngo-kai meekɔ neelé jim'g rəw gé ranɔg. Bó lé to gé ndigi el ndá kara ra né gé məəi-i nja wɔji bó to gé məəm-ma ba wɔji el.
- 40** Tɔbəi yee tel ree rɔ njékwakiláje'g ndá inɔga dee ne d'unda nanɔg gə bi ndələn, yee dəji Pierə pana: See seɪ asjekəm sije kamba nginamje waga ba el wa.
- 41** Sije kamba raje tamaji ta Ala'g lé gə mba kar sí osoje dan nékər'g el. Mee sí to kamba ne darɔ sí wəi wɔ-wɔ.
- 42** Yee sa rəa aw ɔm gé gɔl joo ndá yee ra ndòo ta Ala'g pana: Bɔm, bó lé to kəm kari taa ngo-kai meekɔ nee jim'g lal kam m'ai lé el ndá m'a ra torndui karee ɔr rɔd ya.
- 43** Yee tel ree tɔbəi ndá inɔga dee dɔ bi'g ya bəi mbata bi tɔ kəm dee jɔdɔrɔ-jɔdɔrɔ.
- 44** Yee yə dee sa rəa aw ra ndòo ta Ala'g gé njekɔm'g gɔl munda lé kara yee pa to gé yee pa kédé lé ya bəi.
- 45** Tɔbəi yee tel aw rɔ njékwakiláje'g ula dee gə nɔ pana: Tojebi, waje ne rɔ sí basinè. Aa ooje kàr kula Ngon-dəw ji njékaiyaje'g lé nai dəb ba nga.
- 46** Ije tar, ar sí j'awje. Aa ooje, yee gé a gə kulam ji dee'g lé si aw gé nee dəb ba nga.

Dee d'wa Jeju lé

Mar 14.43-50, Lug 22.47-53, Jə 18.3-12

47 Loo gá yee si pa taa'g bée-bée ndá Judas gá njekom dee'g dɔg-gir-dee-joo lé tee wai gá boo-dəwje budu-budu gá kiambas gá dɔguru-kagje ji dee'g kel-kel. Mbai dɔ njekinjanéməsje gá ngatɔgje lə dəwje ɓa gá njékula deeje lé.

48 Dəw gá njekun dɔ Jeju lé ɔr dee géé'g mbuu ndá wɔji dee gosee pana: Dəw gá m'a gá kil ɓolee yɔnd-yɔnd ndá to yee nja kən-ə ubáje, waje né lə sí nga.

49 Léegəneeya, yee ree ɔ Jeju'g jəgm mba, yee pana: Lapia boo, mbai!

50 Tɔɓəi yee ɔd il ɓolee. Jeju dəjee pana: Kuramarm, see né gá a gá ra lé ya ɓa ra nen wa.

51 Yen nga deɛ ɓugu nɔ dɔ Jeju'g d'wá. Aa ooje, yee gá kára mbuna deɛ gá d'ar gá Jeju lé ɔr kiambas ləa piaa tuga ne mbi kura lə ngɔ-njekinjanéməs lɔd ɔr.

52 Yen nga Jeju ulá pana: Tel gá kiambas ləi ula sɔlee gogo mbata dəwje lai gá d'aw gá kiambas lé d'a kwəi yoo-kiambas ya tɔ.

53 See i əji məəi'g pana: Lé m'a ɓar ɓom mba karee am kuraje gá dara kudu dɔg-giree-joo nga see a lal kam dee wa.

54 See nérea gá togábè ɓa a kar ta gá to mee maktub gá to gá kəmee lé aw ne lée'g béréré to gá banwa.

55 Yen nga Jeju ula boo-dəwje neelé pana: See teeje gá kiambasje gá dɔguru-kagje ji sí'g kel-kel mba kwamje ne asəna gá gayim-ɓogo bée wa. Gə ndɔm-ndɔm m'isi mbuna sí'g m'ndoo sí né mee kəi-Ala'g lə sí, ne seɓ wamje keneɓ peb el.

56 Ne né neelé tee togábè mba tɔl ne ta gá njéteggintaje ndaɓg mee maktub'g lé bém. Yen nga njékwakiláje lai d'ubá d'yá ɓuɓa nɔ d'aj d'aw.

Jeju aar nɔ Kayipə'd gá to ngɔ-njekinjanéməs lé

Mar 14.53-65, Lug 22.54-55,63-71, Jə 18.13-14,19-24

57 Deɛ gá d'wa Jeju lé deɛ ndɔree d'aw səa mee kəi'g lə Kayipə ngɔ-njekinjanéməs loo gá njéndaji-maktubje gá ngatɔgje d'wa dɔ nɔ keneɓ kɔ-kɔ.

58 Piɛrə dan géé jan-jan, kaw ɓa aw gá goo ngalee aw saar andə mee ndògo'g kəi lə ngɔ-njekinjanéməs. Yee ur mbuna kuraje'g pən mba koo gin né gá d'a gá ra lé.

59 Mbai dɔ njekinjanéməsje-je lé gá njégaɓ-rəwtaje lə Jibje lai d'inja kwəi Jeju mba kar rəwta gá gaɓg lé wa dəa ɓó gá mba karee udu ne.

60 Njégaɓgtaje ree bula ne deɛ d'inɓa ta kára dəa'g el. Géé gá gogo dəwje joo ɓa ree pana:

61 Dəw neelé ula dee pana: N'a tuji kəi-Ala pugudu ndá as ndɔ munda ba ya n'a tel karee to lée'g gogo.

62 Yen nga ngɔ-njekinjanéməs lé ita rad dəjee pana: Ta gá dəwje d'ɔm dɔi'g neelé see i a kila ta ləi keneɓ el nja saar wa.

⁶³Jeju ila t̄a maree'g ndag ya si. Nḡo-njekinjaném̄s lé un ta ulá pana: Ma mani ḡa ri Ala ḡo njesik̄amba, b̄o lé i to Kristi, Nḡon-Ala lé nja ndá ula sí woj̄.

⁶⁴Jeju tel ilá keneṅ pana: Yee nja i pa k̄an mb̄a. Ma m'ula sí t̄as̄er̄a ya, nd̄o ḡo ranḡ seṅ a kooje Nḡon-d̄aw ḡo si d̄o jik̄ol singamon'g l̄a Ala lé l̄am, ḡo loo k̄i ḡo a k̄i dara ree dan mum'g lé l̄am t̄o.

⁶⁵Yen nga nḡo-njekinjaném̄s lé wa kubu l̄a har-har til ula dee pana: Aa ooje, yee ila nd̄ol d̄o Ala'g mb̄a. See j'a d̄aji njék̄orgootaje ḡo ranḡ ḡo mba d̄i t̄ob̄ai wa.

⁶⁶Seṅ ooje ta nd̄ol ḡo yee ila d̄o Ala'g lé ḡo mbi sí ya. See ḡo mee sí-seṅ'g lé to ḡo ban b̄ai wa. Dee tel d'ilá keneṅ pana: Yee ra né ask̄em karee w̄ai ne ya.

⁶⁷Yee ḡo b̄e ba dee tibi yiro k̄amee'g l̄am, dee t̄os kw̄ojee l̄ama, dee kunda mb̄oree l̄am t̄o.

⁶⁸Dee pana: I Kristi, ḡer nje kundai lé ar sí j'oo s̄ai.

Pier̄a maj̄ d̄o Jeju ḡol munda

Mar 14.66-72, Lug 22.56-62, J̄a 18.15-18,25-27

⁶⁹Pier̄a lé sí dan loo ḡo raga. Nḡonjelookisi ḡo dené r̄am w̄or ḡo r̄ea'g pa s̄ea pana: I kara to njeboalookaw l̄a Jeju ḡo Galile lé t̄o.

⁷⁰Yee maj̄taree k̄em dee'g lai ulá pana: Ta ḡo i pa lé ma m'ḡer kilá el.

⁷¹Yee ṅ̄ nḡas par ḡo tar̄awk̄ai'g. Nḡonjelookisi ḡo dené ḡo ranḡ aa loo ée ndá ula dee ḡo d'ar keneṅ lé pana: D̄aw neelé aw ḡo Jeju ḡo Najaret lé n̄a'd ya.

⁷²Pier̄a tel maj̄ ḡo r̄okubu pana: D̄aw neelé k̄em nja kara oso d̄ea'g b̄e el nja b̄ai.

⁷³Waga ndá dee ḡo d'ar mb̄oree'g d̄ab lé pana: T̄oḡer̄o ya, i lé to k̄a dee-dee nja mbata tapai ba or gini ar sí n'ḡari ne t̄as̄er̄a ya.

⁷⁴Yen nga Pier̄a nd̄o naji ubu ne r̄ea pana: D̄aw neelé k̄em nja kara m'ila d̄ea'g b̄e el b̄ai.

⁷⁵Léeḡaneeya kona n̄o w̄el ndá mee Pier̄a aṅ har tee d̄o ta ḡo Jeju ulá kédé pana: Kona a n̄o el nja b̄ai ndá i a maj̄ d̄om'g ḡol munda ya. Yen nga, yee unda loo tee raga n̄o bugudu-bugudu.

Matiyo 27

Dee d'aw ḡo Jeju n̄o Pilat̄o'g

Mar 15.1, Lug 23.1-2, J̄a 18.28-32

¹Tee ḡo nd̄o rad ndá mbai d̄o njékinjaném̄sje-je ḡo nḡat̄oḡje l̄a d̄awje d'wa d̄o n̄a d'ula ta mee n̄a'd mba kar Jeju udu ne.

²Dee d'wá teá nd̄er-nd̄er, nd̄oree d'aw s̄ea r̄o Pilat̄o ḡo to njeguburubee lé.

Kw̄ai l̄a Judas lé

NNK 1.18-19

- ³Yen nga Judas, yee gá njekun dɔ Jeju lé yee oo to gá gangta dɔ Jeju'g mba ndá lé dumee tɔs aree tel gá larnda gá rɔ-munda lé aw ne ar mbai dɔ njékinjanéməsje-je gá ngatɔgje lé
- ⁴ula dee pana: Ma lé m'ra kaiya, ma m'ila ne mɔs njemeekarabasur naŋg. Dee tel d'ilá keneŋ pana: See ta ri læ síjeɛ bəi ba to keneŋ wa. To ta læi i nja nga.
- ⁵Yen nga Judas ula lar lé yag ɔm naŋg mee kəi-Ala'g, unda loo paar-paar tee aw ila kúla wəi.
- ⁶Mbai dɔ njékinjanéməsje-je d'odo lar neelé rəw ji dee'g ndá dee pana: Lar neelé godndu læ sí wɔji mba karee oso mee sɔduk lar gá to gá kəmee lé el mbata to lar mɔs.
- ⁷Loo gá dee d'ɔm ta læ dee nɔ'd ndá dee dɔ lar neelé ndogo ne dɔ naŋg læ njekubajo mba karee to gá loo-dubu mbáje.
- ⁸Yee gá bəe ba saar tee bogəné kara dee bar dɔ naŋg neelé ndɔ-mɔs.
- ⁹Togəbè ba ta gá Jeremi, njetegginta pa lé aw lée'g béréré mbata yee pana: Dee taa larnda rɔ-munda neelé to lar gá dee ra ne gad dəw gá ngan Israelje ra gadee lé.
- ¹⁰D'odo lar ndogo ne dɔ naŋg læ njekubajo gá goo ndukun gá Mbaidɔmbaije nja un am.

Pilatə dəji Jeju ta

Mar 15.2-5, Lug 23.3-5, Jə 18.33-38

- ¹¹Jeju aar nɔ njeguburuɓee'g. Njeguburuɓee neelé dəji Jeju pana: See i nja to mbai læ Jibje lé wa. Jeju ilá keneŋ pana: Yee nja pa tai gən mba.
- ¹²Ne loo gá mbai dɔ njékinjanéməsje-je gá ngatɔgje səgee lé yee tee təa jə ila dee'g el.
- ¹³Yen nga Pilatə dəjee pana: See boo-taje gá d'ɔm dɔi'g nee nja, see i oo el wa.
- ¹⁴Jeju tee təa jə ilá keneŋ el tɔ ar mee njeguburuɓee lé aar kərm.

Dee gangta yoo dɔ Jeju'g

Mar 15.6-15, Lug 23.13-25, Jə 18.39–19.16

- ¹⁵Gə ndɔ ra naj Pag-Pag lé njeguburuɓee ɔr danɔgai kára ilá tar-tar gá néjibee læa, yee gá boo-dəwje ba d'wɔji-kwɔji kilá tar.
- ¹⁶Togəbè danɔgai kára si keneŋ ria læ Barabas gá d'unda nɔ néra læa gá majel lé gə loo-loo.
- ¹⁷Pilatə dəji dəwje gá d'ar lée'g neelé pana: See yee gá rá ba seɔ ndigije kamje m'ilá tar m'ar sí lé wa. See Barabas əsé Jeju, yee gá dee baree Kristi lé wa.
- ¹⁸Mbata yee gər gao, kəmkəɔ ba d'ila ne Jeju jia'g.

¹⁹Loo gá Pilatə si dɔ kalimbai gaŋg-rəwta'g bəi ndá dené læa ula-kula ar dee d'ulá pana: Maji kari ar ta oso dɔ sí-sej̄ gə njemeekarabasur'g neelé el, mbata bogəné lé ni gá kurai ya m'ni dəa'g.

²⁰Mbai dɔ njékinjanéməsje gə ngatɔgje d'ula njum̄ meɛ boo-dəwje'g neelé mba kar dee dəjee Barabas, ne Jeju ba bó gə d'aree udu.

²¹Njeguburuḃee lé un ta dəji dee pana: Deɛ gá joo neelé see yeɛ gá rá ba seǎ ndigije kamje m'ilá tar m'ar sí lé wa. Deɛ d'ilá keneɲ pana: Barabas ba ilá tar ar sí.

²²Pilatə dəji dee pana: Nga see Jeju gá deɛ baree Kristi lé see ri ba m'a ra səa bəi wa. Deɛ lai d'unda ndu dee nə'd d'ilá keneɲ pana: Maji kar dee dəree kaar kag'd.

²³Njeguburuḃee lé tel dəji dee tɔbəi pana: See né majel gá yeɛ ra lé see to gá dɪ wa. Deɛ lai ra né u-u-u pana: Maji dəree kaar kag'd ya.

²⁴Loo gá Pilatə oo ndá lé dumee təs mbata dəwje d'unda bula yi-yi ndá yeɛ taa mán togo ne jia kəm boo-dəwje'g neelé tel ula dee pana: Məs njemeekarabasur neelé ma m'ɔr dɔm'g mbɔji mbə. To ta gá dɔ sí-sej̄'g ya nga.

²⁵Boo-dəwje lai lé d'ilá keneɲ pana: Maji kar məsee lé ɔm sí'g gə dɔ ngan meɛ síjeɛ'g lai ya tɔ.

²⁶Yen nga Pilatə ɔr Barabas ar dee ndá yeɛ ar dee d'unda Jeju gə ndəi-kɔb sab-sab, wá ulá ji dee'g mba kar dee dəree kaar kag'd.

Njérɔje d'ula sul dɔ Jeju'g

Mar 15.16-20, Jə 19.2-3

²⁷Njérɔje læ njeguburuḃee lé ndɔr Jeju d'aw səa kəi-mbai læ njeguburuḃee ndá kudu-njérɔje lai kiri nə dəa'g yir.

²⁸Deɛ tɔr kubu rəa'g d'ula kubu gá raŋg gá kas njir-njir rəa'g.

²⁹Deɛ pɛdé kun gá dɔgugu d'ula dəa'g læm, deɛ d'ula kag-kɔbə jikɔlee'g ba deɛ d'ɔs kəji dee naŋg neɔ'g d'ula sul dəa'g læm tɔ pana: Lapia bɔo, mbai læ Jibje.

³⁰Deɛ tibi yiro kəmee'g tiba-tiba læm, deɛ taa kag-kɔbə gá jia'g lé kunda ne dəa kəw-kəw læm tɔ.

³¹Loo gá deɛ kogee mbə ndá deɛ d'ɔr kubu gá boi yul gá rəa'g lé d'yə tel d'ula kubuje læa rəa'g ba tel d'aw səa gə mba dəree kaar kag'd lé bəi.

Deɛ dar Jeju lé

Mar 15.21-32, Luga 22.26-43, Jə 19.17-27

³²Loo gá deɛ d'unda loo teɛ ndá deɛ dar Simɔ, dəw gá Sirèn bus d'ɔsee d'aree un kag-dəs læ Jeju.

³³Tɔbəi deɛ teɛ loo gá baree Gɔlgota, tel ta koji sí pana: Loo ka dɔ dəw.

³⁴D'aree mán-nduú gə kum̄ gá adə gá pélé nə'd lé mba karee ai, ne loo gá Jeju um rub naa oo ndá yeɛ tel mbad kɔj̄ saar.

³⁵Loo gé deɛ ɗaree kaar kag'd mbɔ ndá deɛ kai nɔ kubuje læa lé rɔ ne mbarè mba kar ta gé njetegginta ɔr lé aw lée'g béréré pana: Deɛ kai nɔ kubuje læm, d'ɔs ne mbarè dɔ'g.

³⁶Yen ba d'isi naɗg ɗɔm tɔa.

³⁷Deɛ ndaɗg ta loo gé dɔa gé tar mba kɔr ne ta gé d'ila dɔa'g tɔlee ne lé pana: Aa ooje, yeɛ gé neelé to Jeju, mbai læ Jibje ɗga.

³⁸Mee kàree'g neelé deɛ ɗar gayim-ɓogoje joo sɔa nɔ'd, yeɛ gé kára dɔ jikɔlee'g læm, yeɛ gé kára dɔ jigee'g læm tɔ.

³⁹Deɛ gé dɔs lé deɛ tajee læm, tuga dɔ deɛ jɔgm-jɔgm læm tɔ,

⁴⁰Deɛ pana: I gé pana: I a tuji kɔi-Ala ndá ndɔ munda ba ya a tel ra karee to lée'g gogo lé bó lé i to gé ɗgon-Ala tɔgɔrɔ ndá aji rɔi-i nja bó gɔ wa rɔi kaar kag-dɔs'g ɔr ti uru naɗg ar sí j'oo sɔi.

⁴¹Mbai dɔ njékinjanémɔsje-je gɔ njéndaji-maktubje gɔ ɗgatɔgje nɔ'd lé deɛ kogee pana:

⁴²Yeɛ aji njé gé raɗg ne yeɛ askɔm kaji darɔa-yeɛ el. Bó lé yeɛ to mbai læ Israelje ndá maji karee wa rɔa kaar kag-dɔs'g ti uru naɗg ar sí j'oo ba j'a kɔm mee sí dɔa'g bɔi.

⁴³Yeɛ unda mée yel dɔ Ala'g lé, bó lé Ala ndigee ndá maji karee wá ɔree basinè. Mbata yeɛ pana: Neɛ n'to ɗgon-Ala ya.

⁴⁴Gayim-ɓogoje gé ɗar deɛ sɔa lé deɛ kara tajee sɔ deɛ nɔ'd mɔs tɔ.

Kwɔi læ Jeju lé

Mar 15.33-41, Lug 23.44-49, Jɔ 19.28-30

⁴⁵Kàr aar daɗdɔ ya ndá loondul bigim dɔ naɗg nee gɔ loo lai saar kàr tel rɔa gɔ mbɔree.

⁴⁶Loo gé kàr tel rɔa gɔ mbɔree ndá Jeju pata gɔ ndia gé boi wɔl pana: Eli, Eli, lama sabaktani, pa togɔbè pana: Ala læm, Ala læm, see ban ba i ubam ya'm wa.

⁴⁷Njé gé naje gé d'aar mbuna boo-dɔwje'g neelé loo gé d'oo ndia ndá deɛ pana: Aa ooje, yeɛ lé ɓar Eli.

⁴⁸Léegəneeya dɔw kára mbuna deɛ'g aɗ mbad aw taa ɓogbar en dan mán-nduú gé mas'g ula ta kag-kɔbɔ'g ree orè ta Jeju'g mba karee njibi.

⁴⁹Ne njé gé raɗg pana: Yɔ ɓoɗ ar sí j'oo, see Eli lé a ree tɔa kilá tar wa.

⁵⁰Jeju ila boo-ndia naɗg nɔ wɔl gɔl kára bɔi ba ar ndilee teɛ aw.

⁵¹Yen ɗga kubu gé gaɗg ne mee kɔi-Ala lé un tar til dana njal uru naɗg jig læm, naɗg yɔ læm, mbalje kara tɔ ɓɔgɔgɔ-ɓɔgɔgɔ læma,

52ta dɔ́barje tel to tag bə̀ndə̀ŋ-bə̀ndə̀ŋ ar njé gá naje gá to gə kə́mee gá d'wə̀i lə̀w lé d'unda loo teɛ ləm tɔ́.

53Deɛ d'unda loo teɛ dɔ́barje'g ndá loo gá Jeju teɛ dɔ́kumbwa'g lé deɛ d'aw mee bee-boo gá to gə kə́mee teɛ ne təsə̀rə-təsə̀rə kəm də̀wje'g bula-bula.

54Bé-njérɔ́je gə deɛ gá d'aar sə̀a mba ngəm ta Jeju lé loo gá deɛ d'oo nanɔ́ gá yə̀ ləm, gə néje lai gá teɛ togə̀bè ləm tɔ́ ndá bəl unda dee badə gaɔ́ng dee ar dee d'ula nɔ́ pana: Tɔ́gərɔ́, də̀w neelé to Ngon-Ala lé ya.

55Denéje bula d'aar keneɔ́ tɔ́, d'aar ngərə̀ŋ d'aar d'aa loo sɔ́mɔ́mɔ́, to deɛ gá d'í Galile dan goo Jeju mba ra né karee lé.

56Njé gá naje mbuna dee'g ba ri dee to nee, Mari gá Magdala ləm, gə Mari, kɔ́ Jak gə Jisə̀b lə̀ma, gə kɔ́ ngalə̀ Jebede ləm tɔ́.

Jisə̀b dubu Jeju lé

Mar 15.42-47, Lug 23.50-56, Jɔ́ 19.38-42

57Loo gá kà̀r andə̀ mbɔ́ ndá də̀w kára gá to bao gá ɔ́ Arimate gá ria lə̀ Jisə̀b lé ree, yeɛ lé to gá njekwakila Jeju ya tɔ́.

58Də̀w neelé aw ɔ́ Pilatə'g də́jee nin Jeju. Pilatə un ndia mba kar dee d'wa nin Jeju lé d'aree ya.

59Jisə̀b un nin Jeju lé ká gə kubu gá nda

60ndá yeɛ aw dubee mee bolè mbal gá to loo-dɔ́bar gá deɛ sɔ́i sigi gə mbata darə̀a-yeɛ nja. Tɔ́bə̀i yeɛ nduburu biri mbal gá boi udu ne ta bwa lé ba ɔ́d aw bə̀i.

61Mari gá Magdala gə Mari gá ranɔ́ lé deɛ d'isi d'orè kəm dee ta dɔ́bar'g lé sɔ́.

Njéngəmlooje d'aar mbɔ́r dɔ́bar'g də̀b

62Bèlè lookàree gá njekorè goo ndɔ́ kwa dɔ́ gɔ́l néje, mbai dɔ́ njékinjanéməsje-je gə Parisieje d'aw nɔ́'d bee lə̀ Pilatə.

63Deɛ d'ulá pana: Mbai, ta lə̀ njesu kəm də̀wje neelé to meɛ sí'g gu bə̀i mbata loo gá yeɛ si gə kə́mee bə̀i lé yeɛ pana: ndɔ́ gá njekɔ́m'g munda lə̀ neɛ ndá neɛ n'a kunda loo teɛ.

64Bèe ndá un ndui ar dee ngəm ta dɔ́bar lé pèrèrè saar ndɔ́ munda lé ba nà njékwakiláje d'a ree gə goo ngə̀i kər ninee tel kɔ́d kula də̀wje pana: Yeɛ nja unda loo teɛ dan njé gá d'wə̀i'g. Yen ba su kəm də̀wje gá gogo neelé a to bəl kunda yeɛ gá kédé nga.

65Pilatə ila dee keneɔ́ pana: Njéngəmlooje lə̀ sí d'isi gən ga, ɔ́d awje aw ngə́meeje to gá meɛ sí ndigi.

66Togə̀bè deɛ d'ɔ́d d'aw rə̀də̀ ta dɔ́bar lé mbiaɔ́-mbiaɔ́ ndá d'unda njéngəmlooje ta'g tɔ́.

Matiyo 28

Jeju tee dɔkumbwa'g

Mar 16.1-10, Lug 24.1-12, Jɔ 20.1-10

- ¹Ndɔ gá dɔtar gá njekorè goo ndɔ-kwa-rɔ lé loo to gɪdo-gɪdo bæi ndá Mari gá Magdala gə Mari gá ranɔ lé d'aw mba tən dɔbar koo.
- ²Aa ooje, dɔ nanɔ yə bugu-bugu mbata kura lə Mbaidɔmbaije ɪ dara nar uru nanɔ nduburu biri mbal gá boi uba dɛa gao si'g.
- ³Yee ndɔɔ wər-wər asəna gə ndi gá tel ləm, kubu ləa ndá kələw-kələw asəna gə kwɔɔji ləm tɔ.
- ⁴Njénɔmlooje bəl d'unda tigi-tigi d'unda nanɔ mburug d'asəna gə dəwje gá d'wəi bèe.
- ⁵Kura lə Ala lé gá dara un ta ula denéje neelé pana: Sej ba yè, bəlje ndɔ el mbata ma m'gər gao Jeju gá deɔ d'aree kaar kag'd lé ba sej ndoleeje ya.
- ⁶Yee to loo gá nee'g el nɔga, yee unda loo tee mbɔ, to gá yee ula sí kédé lé. Reeje ooje loo-tée.
- ⁷Ɔdje rad awje ulaje njékwakiláje pajena: Jeju lé unda loo tee dan njé gá d'wəi'g mbɔ. Aa ooje, yee aw nɔ sí'g gá Galile, sej a kéeje keneɔ. Yee ba ma m'ula sí gée ya.
- ⁸Denéje neelé sa rɔ dee gə nɔgwɔd gə kəm bəl ləm, gə rɔlel gá boo ləm tɔ ndá d'aj d'aw d'ula njékwakiláje taree.
- ⁹Yen nɔga Jeju dar dee bus pana: M'ra sí lapia bɔo. Deɔ ree wɔr gá rəa'g d'unda nanɔ gɔlee'g mburug, d'unda barmba nanɔ d'wá mee dee'g.
- ¹⁰Togábè Jeju ula dee pana: Bəlje el, aw ulaje nɔgakɔmje ar deeje d'aw Galile ba d'a kila kəm dee dɔm'g keneɔ bæi.
- ¹¹Loo gá deɔ d'ɔm nɔ rəbə d'isi d'aw ndá njénɔm ta dɔbarje gá naje d'ɔd d'aw mee bee'g d'ula mbai dɔ njékinjanéməsje-je ta néje lai gá tee lé.
- ¹²Deɔ neelé mbɔ dɔ nɔ gə nɔgatɔgje lə deɔ lai nɔ'd, d'ula ta mee nɔ'd nɔi-nɔi ndá d'odo lar bai-bai d'ar njérɔje neelé
- ¹³d'ula dee pana: Aw pajena: Njékwakiláje ba ree loondul'g loo gá jee n'tobi lé ya, d'ɔr ninee d'aw ne.
- ¹⁴Bó lé njeguburubee oo taree ndá j'a lèbè ne kəmee gə mba kɔr ne taree dɔ sí'g.
- ¹⁵Njérɔje taa lar neelé ndá ra to gá deɔ d'un ne ndu dee d'ar dee lé ya tɔ. Ta neelé d'aw gə taree wəg-wəg mbuna Jibje'g saar tee mee ndəa gən.

Jeju tee kəm njékwakiláje'g

Mar 16.14-18, Lug 24.36-49, Jɔ 20.19-23, NNk 1.6-8

- ¹⁶Njékwakila Jejuje gá dɔg-gir-dee-kára lé d'aw Galile dɔ mbal gá Jeju tɔɔi dee lé.
- ¹⁷Loo gá deɔ d'ée ndá deɔ d'unda nanɔ nea'g mburug. Ne njé gá naje mai gə rɔ dee dɛa'g.

18Jeju ree pər gə rɔ dee'g ula dee pana: Ma lé d'ula dɔmoŋ dɔm'g mba karm m'to dəw dɔ néje lai dara gə dɔ naŋg nee tɔ.

19Awje gə dɔ bee dɔ bee telje dəwje gə njékwakilamje, raje deeje batem gə ri Bɔ-dəwje ləm, gə ri Nɔgonee ləma, gə ri Ndilmeenda ləm tɔ.

20Ndoo deeje mba kar dee gər loo kaa dɔ néje lai gə m'un ndum m'ar sí lé. Aa ooje ma nja kara m'orè sə sí rəw nɔ'd més saar ndɔ gə rudu naŋg nee a kun díao.

Mark

Mark 1

Mber kila la J̄a Njera-batɛm

Mat 3.1-12, Lug 3.1-18, J̄a 1.19-28

- ¹Ta neelé to gin tagómaji la Jeju Kristi, Ngon-Ala lé.
- ²To gə goo ta gə deɛ ndaŋ mee maktub'g la Esai, njetegginta lé pana: Aa oo, ma m'ula njekaijula ləm nɔ̄'g Ndá yeɛ ba a gɔl rəw lai.
- ³To ndu yeɛ gə njekilamber gə dɔdilaloo lé pana: Gɔlje rəw la Mbaidɔmbaije lé Gɔlje ŋgan rəwje laa ar deeje d'asəna rai-rai.
- ⁴J̄a ba ree ra dəwje batɛm dɔdilaloo'g. Yeɛ ila mber ta gə wɔji dɔ batɛm k̄a kwa ndòo rɔ dɔ kaiya'g mba kar mee Ala lé ti mbidi dɔ'g.
- ⁵Ndəa neelé dəwje gə Jude ləm, gə njé gə Jerusalem ləm tɔ d'aw rəa'g riba dɔ kaiya ra dee təsərə gə raga ba yeɛ ra dee batɛm ta baa gə Jurdɛ'g bəi.
- ⁶J̄a lé ula kubu gə d'uj̄i gə b̄i jambal ba rəa'g ləm, yeɛ wa mée gə ndar ləm tɔ. Gabəraje gə ubu t̄ji ba gə nésəa tɔ.
- ⁷Yeɛ ila mber ula dəwje taje nee pana: Dəw gə a gə ree goom'g lé debee neelé siŋgá ur dɔm'g ləm, m'as kula dɔm naŋ tudu ndar markob laa gə dɔrɔm el ləm tɔ.
- ⁸Ma lé mán ba m'ra sí ne batɛm nɛ yeɛ lé Ndilmeenda ba yeɛ a ra sí ne batɛm.

J̄a ra Jeju batɛm

Mat 3.13-17, Lug 3.21-22

- ⁹Mee ndəa'g neelé Jeju i Najaret gə wɔji dɔ beeko gə Galile aw rɔ J̄a'g aree rəa batɛm mán baa gə Jurdɛ.
- ¹⁰Loo gə Jeju i mán unda loo teɛ raga ndá léegəneeya yeɛ oo kəm dara teɛ yərərə, ndá Ndilmeenda i dara nar asəna gə dərnda ree sí dəa'g.
- ¹¹Tɔbəi ndu bar dara wəl pana: I lé to ŋgonəm gə gəd-gəd gə m'undai dan kəm'g, i taa kəm rəgm ya.

Njekurai āj mee Jeju

Mat 4.1-11, Lug 4.1-13

- ¹²Léegəneeya Ndil ɔsee bɔ̄i-bɔ̄i aw səa dɔdilaloo'g.
- ¹³Yeɛ si keneŋ ndəa rɔ-sɔ ndá Njekurai aw rəa'g mba kaj mée. Yeɛ si dan daje gə yèr gə mee wala'g ndá kuraje la Ala gə dara ba ree rəa'g ra né d'aree.

Jeju bar njékwakiláje gə dɔtar sɔ

Mat 4.12-22, Lug 4.14-15, 5.1-11

- ¹⁴Loo gə d'wa J̄a d'ilá daŋgai'g mb̄a ndá Jeju aw Galile toji dee tagómaji la Ala lé.

15Yeë ula dee pana: Rudee un diao mbà ndá beeko læ Ala lé si aw gé nee dæb nga. Bèe ndá waje ndò rɔ sí dɔ kaiya'g læ sí bó gæ ɔmje mee sí dɔ tagámaji'g lé jæb-jæb tɔ.

16Jeju njaa dɔ konjo baa-boo gé Galile, tɔbæi yeë oo Simo gæ Andre, ngoko Simo lé d'aar d'ila bura mán baa'g neelé mbata deë lé to gé njékaw ndo kajije ya donjo doi.

17Jeju ula dee pana: Unje ræw goom'g ndá m'a tel sí gé njédɔ-dæwje.

18Léegæneeya deë d'ya buraje læ dee d'ɔm nã géé'g tɔ.

19Loo gé yeë ɔd gæ kuree dægæse ba ndá yeë oo Jak ngon Jebede, deë gé ngokeã gé Jã. D'isi mee to'g d'isi gɔl kæm buraje læ dee.

20Léegæneeya, yeë bar dee ndá deë d'ya bɔ deëje Jebede mee to'g gæ njéboakulaje lé ndá d'j d'aw géé'g tɔ.

Jeju tuba ndil gé yèr

Lug 4.31-37

21Deë d'ɔd d'aw bæe gé Kapernawum. Ndo-kwa-rɔ lé Jeju andæ aw mee kæi-kwa-dɔ-nã'g ndá yeë ndoo dæwje ta keneɲ.

22Loo gé d'oo ta læa gé yeë toji dee neelé ndá kaar dee wa dee paj mbata yeë ndoo dee asæna gæ njedɔmonj bó asæna gæ njéndaji-maktubje el.

23Dæw kára gé ndil gé yèr uru kæi mée'g lé si sæ dee nã'd mee kæi-kwa-dɔ-nã'g læ dee neelé tɔ ndá yeë pata gæ ndia gé boi wæl pana:

24Jeju gé Najaret, see ta læ síjeë sæi aw nã'd ra wa. See i ree mba tuji síjeë wa. Ma m'gæri gao, i lé to Njemeenda læ Ala ya.

25Jeju ndaɲ ndil gé yèr neelé bægægæ ulá pana: Wa tai! ndá teë mee dæw'g neelé gé raga.

26Ndil gé yèr lé teë mee dæw'g neelé ndá yeë oree læræ-ræ-læræ-ræ aree no wæl-wæl ba unda loo teë mée'g bæi.

27Deë gé d'aar keneɲ lé ta igi dee sel, d'aar jim. Tɔbæi d'ula ta dee dæji nã mbuna nã'd pana: See né neelé to gé ri bæ bèe wa. See to ta gé sigi wa. Yeë nja bæ wa ta ndilje gé yèr kara ar dee tel rɔ dee goo ta'g læa.

28Léegæneeya no néra Jeju oso gæ loo mbidi-mbidi dɔ naɲg beeko gé Galile lai.

Jeju aji njérɔkoje bula

Mat 8.14-17, Lug 4.38-41

29Loo gé deë d'unda loo mee kæi-kwa-dɔ-nã'd teë raga mbà ndá deë d'aw gæ Jak gæ Jã nã'd mee kæi'g læ Simo gæ Andre.

30Mæm Simoje gé dené to naɲg gæ rɔko rɔnuɲga kæd-kæd, ne waga bæ d'ula Jeju taree bæi.

- 31** Jeju rəm pər gá rəa'g ndá yeɛ wa jia unee ne uree tar ar rɔkɔ lé ɪ dəa'g kəgen ndá yeɛ ɪ ra né ar dee d'uso.
- 32** Loo gá kàr andə mbə ndá d'odo njérɔkoje gə deɛ gá ndilje gá yèr d'ula kəm dee ndòo ree sə dee rəa'g,
- 33** Dəwje gá mee bee-boo'g neelé bula d'wa dɔ nɔ kɔ-kɔ takəi'g.
- 34** Yen ba yeɛ ɔr rɔkɔ gá gə ria-ria rɔ dəwje'g bula ləm, ndilje gá yèr kara yeɛ tuba dee mee dəwje'g ləm tɔ ndá yeɛ un ndia ar ndilje gá yèr neelé ɔg dee dɔ pa taree mbata dee gəree gao.

Jeju aw ila mber gə loo-loo mee bee gá Galile

Lug 4.42-44

- 35** Taginloo gá loo àr el nja bəi ndá Jeju teɛ aw dɔdilaloo'g mba ra tamaji keneɲ.
- 36** Simɔ gə deɛ gá d'aar səa, d'ɔd d'aw ndolee.
- 37** Loo gá d'ingá mbə ndá d'ula pana: Aa oo, dəwje lai neelé d'aw ndoli.
- 38** Yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Reeje ar sí j'ije j'awje dəb loo gá wɔji dɔ beeje gá ranɔ mba karm m'ndoo dee ta keneɲ tɔ mbata yee ba ma m'ree nanɔ nee gə mbəa ya.
- 39** Togábè yeɛ ɔd aw mee kəi-kwa-dɔ-nɔ'dje lə deɛ gá wɔji dɔ beekɔ gá Galile bura. Yeɛ ndoo dee ta keneɲ ləm, yeɛ tuba ndilje gá yèr lé ləm tɔ.

Jeju aji njebaji

Mat 8.1-4, Lug 5.12-16

- 40** Dəw kára gá to njebaji aw rɔ Jeju'g, unda barmba nanɔ neɔ'g to ne təa'g pəgə-pəgə pana: Bó lé məəi ndigi ndá i askəm kar baji neelé godo rɔm'g pəd-pəd ya.
- 41** Mee Jeju aw tai-tai ndá yeɛ ula jia ɔrɔ ne rɔ dəw neelé pana: Ma m'ndigi səi ya, maji kar rɔi tel ɔr bəɔdərə-bəɔdərə ya.
- 42** Léegəneeya baji lé ɔr rɔ dəw'g lé bəɔdərə-bəɔdərə, ar rəa to kari pəd-pəd tɔ.
- 43** Léegəneeya Jeju ula dəw neelé aree ɔd aw ndá yeɛ ndəjee bər-bər pana:
- 44** Yen, i lé maji kari tɔs kəmi dɔ rɔi'g bó ar tai gá jɔ kara teɛ ar dəw oo el. Ne aw gə darɔi aw tɔji njekinjanéməs ndá un né gá godndu Moyis wɔji lé mba karee to ne nékɔrkəmta mbata lə dee.
- 45** Ne loo gá diŋgam neelé ɔd aw ndá yeɛ un kudu tɔs taree mbi dəwje'd gá kédé-kédé, ar Jeju oo loo kila rəa mee bee'g neelé el nja saar. Togábè ba yeɛ aw si dɔdilaloo'g walá ndá dəwje d'ɪ gə bee-bee ree rəa'g.

Mark 2

Jeju aji dəw gá dəb rəa wəi wɔ

Mat 9.1-8, Lug 5.17-26

- 1** Ndɔje dəs bula lam ndá Jeju tel aw Kapernawum. D'oo to gá yeɛ si mee kəi'g

- ²ndá boo-dəwje gá bula digi-digi d'wa dɔ nɔ gir-gir ar loo gá takəi'g na dee tas. Yee un kudu kula dee ta.
- ³Yen ba diŋgamje sɔ d'un dəw gá dəb rəa wəi wɔ ree səa rəa'g.
- ⁴Nɛ d'oo kəm loo mba kandə kaw ne səa rɔ Jeju'g el mbata dəwje rusu loo tub-tub. Togəbè ba deɛ d'al tar dɔ kəi'g, d'ɔr kəm loo gá wɔji dɔ loo gá Jeju si keneɲ lé. Loo gá deɛ wɔj kəm loo mbɔ ndá deɛ d'unee gə tira læa gá yee to keneɲ lé bura risi səa naŋg rɔ Jeju'g tɔ.
- ⁵Loo gá Jeju oo meekun læ dee al dɔ loo sula ndá yee ula njerɔkɔ lé pana: Ngonəm, kaiya læi ɔr dɔi'g mbɔ.
- ⁶Njéndaji-maktubje gá naje d'isi keneɲ ndá deɛ d'əji ta mee dee'g pana:
- ⁷See gə mba ri ba dəw neelé pa bèe gə mbəa wa. Yee ila ndɔl dɔ loo'g. See nɔ ba askəm kɔr kaiya dɔ dəw'g wa. See Ala nja kára ba ba askəm ra togəbè el wa.
- ⁸Léegəneeya ta gá deɛ d'isi pa mee dee'g lé Jeju gər mée'g gao ndá yee ila dee keneɲ pana: See ban ba seɪ əjije taje gá togəbè mee s'g wa.
- ⁹See ta gá ra ba gá ta gá kəm pa kula dəw gá dəb rəa wəi wɔ lé bəi wa. See kəm pa: Kaiya ɔr dɔi'g əsé ɪta un tira læi ɔd aw lé ba kəm pa bəi wa.
- ¹⁰Nɛ ma m'ndigi kar sí gərje gao to gá Ngon-dəw lé askəm kɔr kaiya dɔ dəwje gá dɔ naŋg nee ya.
- ¹¹Yen ba yee tel təa ula dəw gá dəb rəa wəi wɔ lé pana: Ma nja m'un ndum m'ari, ɪta bó gə un tira tooi ɔd aw ne kəi læi.
- ¹²Léegəneeya dəw neelé ɪta un nétée ɔd aw ne raga kəm dee'g təsərə ndá kaar dee wa dee paj ar dee tel pidi Ala pana: Jee j'ooje né gá togəbè kédé gɔl kára nda el bəi.

Jeju bar Ləbi

Mat 9.9-13, Lug 5.27-32

- ¹³Jeju tel aw ta koŋgo baa-boo'g ya tɔbəi. Boo-dəwje d'ɪ kəmlə-kəmlə d'aw rəa'g ndá yee ndoo dee ta.
- ¹⁴Ləbi, ŋgon Alpe si loo taa lar-gədbəe'g ndá Jeju ulá pana: Un rəw goom'g. Ləbi ɪ un rəw gé'e'g tɔ.
- ¹⁵Loo gá Jeju si ta ka-nésɔ'g mee kəi'g læ Ləbi ndá njétaa lar-gədbəeje gə kaiya-dəwje d'isi səa nɔ'd ta ka-nésɔ'g gə njékwakiláje to mbata deɛ bula ndolè gée.
- ¹⁶Njéndaji-maktubje gə Parisieje d'oo to gá Jeju si ta nésɔ'g gə njétaa lar-gədbəeje gə kaiya-dəwje ndá deɛ dəji njékwakiláje pana: See ban ba yee ɔ gə ai gə njétaa lar-gədbəeje gə njékaiyaje wa.
- ¹⁷Loo gá Jeju oo taree ndá yee ila dee keneɲ pana: Dəwje gá to njérɔkoje ba mee dee a ndiŋga njekumɔ bó dəwje gá rɔ dee to kɔgərɔ bəi lé ndá d'a ndiŋga njekumɔ

el tɔ. Ma lé m'ree gə mba ɓar njémeeekarabasurje ɓa el, nɛ m'ree gə mba ɓar kaiya-dəwje ɓa.

Ta dɔji gé wɔji dɔ kɔg-mee-boo

Mat 9.14-17, Lug 5.33-39

18Nɔɔ kára bèe njékwakila Jaje gə kɔ Parisieje d'ɔg mee dee boo. Yen ɓa deɛ ree rɔ Jeju'g dɔjee pana: See gelee ban ɓa njékwakila Jaje gə Parisieje d'ɔg mee dee boo ŋga njé'g ləi lé see d'ɔg mee dee boo el gə mba dɪ wa.

19Jeju ila dee keneŋ pana: See loo gé njedené-sigi nja si gə kuramareeje nɔ'd ɓəi lé see d'a kun kəm dee rəw dɔ néso'g wa. Wah! d'a kun kəm dee rəw dɔ'g el mbata yeɛ nja si sə dee nɔ'd ɓəi.

20Nɔɔ gé d'a kɔr njedené-sigi mbuna dee'g kigi səa ndá ndəa neelé ɓa gé nɔɔ gé d'a gə kɔg mee dee boo keneŋ ɓəi tɔ.

21Dəw kára kara a kun mbida ta kubu gé sigi kɔr ne kəm ŋgisi kubu el, mbata yee gé sigi neelé siŋga a kur dɔ nje gé ləw gé neelé ndá a kunda bərəŋ-bərəŋ til karee dum nje gé kédé ŋga.

22Dəw kára kara a kɔm mán-nduú gé sigi mee ɓɔl-ndar gé ləw'g el mbata loo gé mán-nduú neelé a kɪ njem-njem ndá a kar ɓɔl-ndar gé ləw lé inja uguju kar mán-nduú lé ən naŋg səd ləm, ɓɔl-ndar kara a tuji ləm tɔ. Bèe ndá maji kar dee d'ɔm mán-nduú gé sigi mee ɓɔl-ndar gé sigi.

Ta gé wɔji dɔ ndɔ-kwa-rɔ lé

Mat 12.1-8, Lug 6.1-5

23Nɔɔ kára bèe gé to ndɔ-kwa-rɔ lé Jeju tal mee ndɔ'g ndá njékwakiláje riba barkəm kó rii gə ji dee d'usɔ.

24Parisieje d'oo bèe ndá d'ulá pana: Aa loo oo, see ban ɓa deɛ ra né gé d'ɔg dee dɔ'g gə ndɔ-kwa-rɔ lé wa.

25Jeju tel ila dee keneŋ pana: See seɪ turaje maktub sorta néraje lə Dabid ooje el nja ɓəi wa. To nɔɔ gé Abiatar to ne ŋgɔ-njekinjanéməs lé ndá Dabid gə deɛ gé d'aw səa lé lab ɔr dee.

26Yen ɓa d'andə mee kəi-Ala'g ndá muru gé d'unda gə kəmee doi d'wɔji ne dɔ njékinjanéməsje ya gə kar dee ba lé Dabid aw un ɔ ɓa yɔ ar deɛ gé d'aw səa lé kara d'ɔ tɔ.

27Tɔɓəi Jeju ula dee pana: D'unda ndɔ-kwa-rɔ mbata lə dəw bó d'unda dəw mbata lə ndɔ-kwa-rɔ ɓa el.

28Gelee gé nee ɓa Ŋgon-dəw lé to mbai dɔ ndɔ-kwa-rɔ lé tɔ.

Mark 3

Dəw gé jia wəi wɔ lé

Mat 12.9-14, Lug 6.6-11

¹Jeju tel andə aw mee kəi-kwa-də-nə'd lə dee ndá iŋga diŋgam kára keneŋ gə jia wəi kaaree'g wə.

²Dee d'unda kəm dee lér-lér gé'e'g gə mba koo see Jeju a kər rəkɔ rəa'g gə ndə-kwa-rə wa. Dee ra togábè gə mba kiŋga ne loo səgee ne.

³Jeju ula dəw gə jia wəi wə neelé pana: Uba nanŋ iŋta aar tar dan sí'g nee.

⁴Təbəi yee dəji dee pana: Ndə-kwa-rə lé see godndu lə sí wəji mba ra né gə maji əsé mba ra né gə majel wa. Esé gə mba kaji ne rə dəw əsé gə mba kyə ne karee udu gə kudu wa. Dee d'isi də nə'd jim-jim.

⁵Yen ŋga Jeju aa kəm dee njal ɔr, nɛ mée i səa pu mbata meendər lə dee tə ndá yee ula dəw gə jia wəi wə neelé pana: Ndəji jii rədaŋ.

⁶Loo gə Parisieje tee raga ndá dee gə njé'g lə Herədə d'əm mee dee nə'd térééré d'ə njumə Jeju saŋg loo mba təlee tə.

Boo-dəwje ree rə Jeju'g

⁷Jeju gə njékwakiláje d'əs badm tel gə par gə ta baa-boo'g ndá boo-dəwje gə bula digi-digi d'i Galile tuga nə kəmlə-kəmlə ndolè gé'e,

⁸gə dee gə d'i Jude ləm, gə dee gə Jerusalem ləm, gə dee gə d'i Idume ləm, gə dee gə d'i tura kel Jurde'g ləma, gə dee gə d'i Tir gə Sidɔ ləm tə. Loo gə dee d'oo nɔ nérea lai-lai gə yee ra lé ndá dee lai ree rəa'g tə.

⁹Togábè ba yee ula njékwakiláje gə mba kar dee d'wa ŋgaw to ŋginá ne pèrèrè nà banelə boo-dəwje neelé d'a kəs nee bèsèsè-bèsèsè.

¹⁰Mbata loo gə yee ɔr rəkɔ rə dəwje bula ndá dee lai gə to njérəkɔje lé buŋga nə dəa'g gə mba kwa rəa gə ji dee ya peb-peb karee aji dee.

¹¹Loo gə ndilje gə yèr d'aa loo béd d'ée ndá d'unda barmba dəb kəm dee nanŋ ne'g ra né pénéné-pénéné pana: I lé to Ŋgon-Ala gə gəd nja.

¹²Nɛ Jeju tə ta dee ká ɔg dee pata gər gə dee gəree.

Jeju mbər njékwakiláje dɔg-gir-dee-joo

Mat 10.1-4, Lug 6.12-16

¹³Təbəi Jeju ɔd aw də mbal'g tar ndá yee bar njékwakiláje gə naje gə yee mbər dee lé ar dee ree rəa'g.

¹⁴Yee mbər dee dɔg-gir-dee-joo unda dee gə njékwakiláje mba kar dee nai səa ləm,

¹⁵gə mba kar dee d'aw d'ɔr goo ta læa gə siŋgamoŋ gə kə tuba ne ndilje gə yèr lé ləm tə.

¹⁶Dee gə yee ɔr dee dɔg-gir-dee-joo lé ba nee: Simɔ gə Jeju baree Pierə,

¹⁷gə Jak, ŋgolə Jebede, gə Jə, ŋgokɔ Jak, dee neelé yee bar dee Boanerges, tel ta koji sí pana: Ŋgan lə ndi-gə-ndaŋ:

¹⁸gə Andre, gə Pilibə, gə Bartelemi, gə Matiyo, gə Tomas, gə Jak, ngolə Alpe, gə Tade, gə Simo dəw gə Kanə,

¹⁹gə Judas Iskariot, dəw gə njekun do Jeju lé to.

²⁰Jeju gə njékwakiláje tel ree kai ndá boo-dəwje d'í kəmlə-kəmlə ar dee d'oo loo so né el.

²¹Loo gə njénojije læa d'oo ndá deɛ ree gə mba koree kaw səa, mbata deɛ pana: Yee lé dəa tel wagəsa nga.

Jeju ila dee ta do ta'd gə deɛ səgee ne

Mat 12.22-32, Lug 11.14-23, 12.10

²²Njéndaji-maktubje gə d'í Jerusalem'g ree lé deɛ pana: Ndil Beeljebul taa mée, ar mbol dəa ba yee tuba ne ndilje gə yèr neelé.

²³Togábè ba Jeju bar dee daji dee gə gosota pana: See Njekurai a tuba Njekurai to gə banwa.

²⁴Bó lé dəwje gə mee beeko gə kára d'í kai nə loo joo ro nə ndá beeko neelé a to el,

²⁵əsé bó lé dəwje gə d'isi mee kai gə kára ba d'a ki gə nə ndá njémeekeije neelé d'a si el to.

²⁶Bó lé Njekurai nja i kai rəa bəd ndá yee a teɛkor ndə bèe el nga ləm, keɛ kara a godo ləm to.

²⁷Dəw kára a kaskəm kandə ugugu kaw mee kai læ njesiŋgamoŋ gə mba kodo némajije læa el. Bó lé yee a gə kaw kai læ njesiŋgamoŋ neelé ndá a kwá kubá gə kúla njim-njim kédé mbə ba a kodo némajije læa lé bəi.

²⁸Təgərɔ ma m'ula sí təsərə, kaiya gə rara gə dəwje ra əsé ndol gə rara gə dəwje d'ila do loo'g kara Ala a koo loo kar mée ti mbidi do'g bəi.

²⁹Ne dəw gə rara ba ila ndol do Ndilmeenda'g ndá Ala a koo loo kar mée ti mbidi do'g tel el. Njea neelé kaiya a kwa dəa, reɛ keneŋ saar gə no ya.

³⁰Jeju pa bèe mbata deɛ nja pata pana: Ndil gə yèr lé to mée'g.

Ko Jeju gə ngakeaje

Mat 12.46-50, Lug 8.19-21

³¹Ko Jeju gə ngakeaje d'aar takəi gə raga, d'ula kula baree.

³²Koso-dəwje gə d'isi mboree'g dəb lé d'ulá pana: Aa oo, koinje gə ngakɔije d'aar takəi'g d'aar dajii.

³³Yee tel ila dee keneŋ pana: See naje ba gə kəmje gə ngakəmje wa.

³⁴Təbəi yee aa kəm deɛ gə d'isi mboree'g dəb lé njal ɔr ula dee pana: Aa ooje, kəmje gə ngakəmje ba nee.

³⁵Mbata dəw gé rara ba ra torndu Ala lé aree ɔr rɔd ndá yeɛ ba gé ɲgokɔm gé dingam əsé kɔnanəm gé dené əsé kɔmje gé njekojim tɔ.

Mark 4

Gosota gé wɔji dɔ njekilakər lé

Mat 13.1-9, Lug 8.4-8

¹Jeju un kudu ndoo dee ta dɔ kɔŋgo baa-boo'g. Boo-dəwje gé bula digi-digi ree d'wa dɔ nɔ rəa'g gugu dəa sub bad ba yeɛ uru mee to'g aw rəm si keneɲ. Koso-dəwje d'isi dɔ kɔŋgo baa-boo'g rib-rib.

²Yeɛ ndoo dee néje gé bəd-bəd gé gosota ula dee pana:

³Aa oo, njendɔ aw mba kila kər.

⁴Loo gé yeɛ aar gé mba kila lé ndá njé gé naje teɛ jia'g wa naŋg kag-rəw'g: yelje ree keneɲ d'ɔ.

⁵Njé gé naje teɛ wa naŋg dɔ mbɔ ər'g loo gé naŋg to keneɲ təgəsə bèe ndá ɲ wububu mbata andə naŋg sur el.

⁶Waga ba ya, loo gé kər ɔs ndá kər ɔsee aree tudu wa gɔgɔgɔ mbata ɲgira aw naŋg yaɔ el.

⁷Njé gé naje teɛ wa naŋg mee kuje'g ndá kuje d'ɲ tur dəa d'udee lusu aree andə el tɔ.

⁸Njé gé naje teɛ pə ɔm dɔ naŋg gé maji'g lé ndá yeɛ gé nà ndá andə rɔ-munda, yeɛ gé nà ndá andə rɔ-misɔ, yeɛ gé nà ndá andə tɔl ləm tɔ.

⁹Tɔbəi Jeju ula dee pana: Nana ba gé mbia to gən mba koo ndá maji karee oo ne ya.

Gin-né gé ar Jeju ndoo dee gé gosotaje lé

Mat 13.10-17, Lug 8.9-10

¹⁰Loo gé yeɛ nai gé karee ndá deɛ gé d'isi mbɔree'g dəb gé deɛ gé dɔg-gir-dee-joo neelé ree rəa'g dəjee gin gosota neelé.

¹¹Yeɛ ula dee pana: Seɲ nja Ala ar kəm síinja gé mba kar sí gərje ne ta lə beekɔ lə Ala gé to loo-kiya'g bəi, nɛ deɛ gé raŋg lé d'oo taje lai gé gosotaje ba.

¹²Mba kar dee d'oo gé kəm dee ya nɛ d'aa gé kaa mbə ləm, Deɛ d'oo gé mbi dee ya nɛ bar mbi dee'g gé bar bó gər ginee el ləm tɔ, Ba nà d'a kɔs ne badm tel kar mee Ala oso lemsé dɔ dee'g.

Jeju ɔr gin gosota neelé

Mat 13.18-23, Lug 8.11-15

¹³Tɔbəi Jeju dəji dee pana: Nga see gosota gé nee ya bəi seɲ gərje el wa. Nga see gosotaje gé raŋg lai ndá see seɲ a gərje to gé ban bəi wa.

¹⁴Njekilakər lé kandə né gé yeɛ ila lé yee ba gé ta gé yeɛ ndoo dee.

¹⁵Loo gé dəwje d'oo ta lé gər ginee el ndá Njekurai ree ɔr kandə ta nee gé oso mee dee'g lé hɔd ndá dəwje neelé to d'asəna gə kag-rəw gé kandə kər lé wa naŋg keneŋ.

¹⁶Kandə kər gé oso naŋg dɔ mbə ər'g lé to asəna gə deɛ gé d'oo ta ndá taa gə ŋgaŋ-kogo,

¹⁷ne ŋgira ta neelé ɔm jamee mee dee'g el ndá d'aw ne waga el mbata mee dee mbɔrè. Loo gé néurti əsé nébəl teɛ dɔ dee'g mbata ta neelé gé deɛ taa ndá d'oso kas d'ila ta kɔrɔ yal mbə.

¹⁸Kandə kər gé oso mee kun'g lé to asəna gə deɛ gé d'oo ta neelé

¹⁹ne tor ta gé dɔ naŋg nee ba deɛ laji ləm, tor nébaoje gé dɔ naŋg nee ba deɛ laji ləma, mal néje gé bəd-bəd ba wa mee dee ləm tɔ ndá d'ula ne sul dɔ ta'g neelé d'ɔgee ne loo teɛkɔr, ŋgina ne ŋgɔsɔrɔ.

²⁰Kandə kər gé oso dɔ naŋg gé maji kó'g lé to asəna gə deɛ gé d'oo ta neelé ləm, deɛ taa gə mee dee ləm tɔ. Kandə ta neelé gé oso mee dee'g lé andə, yee gé nà ndá andə rɔ-munda ləm, yee gé nà ndá andə rɔ-misə ləma, yee gé nà ndá andə tɔl ləm tɔ.

Gosɔta gé wɔji dɔ néndogó

Lug 8.16-18

²¹Yen ba Jeju ula dee tɔbəi pana: See néndogó to né dəw dəb ŋgo dɔ'g əsé ula gin tira'g wa. See to né gə mba kunda dɔ kagee'g tar el wa.

²²Né gé rara gé to loo-kiya'g lé d'a tegginee gé raga ləm, né gé rara gé to loo-ŋgəj'g kara d'a teɛ ne gé raga ləm tɔ.

²³Lé nana ba mbia to keneŋ gə mba koo ne ta ndá maji karee oo ne ta neelé ya.

²⁴Tɔbəi yee ula dee pana: Aarje kɔgəɔ dɔ ta gé seɲ ooje lé. Mbata d'a kar sí né gə goo lé gé seɲ nja wɔjije ne ləm, d'a kɔm maree dɔ'g kar sí ləm tɔ.

²⁵Mbata dəw gé né to jia'g ba d'a karee maree dɔ'g, ne yee gé né teɛkɔr jia'g el ndá d'a taa yee gé nai jia'g tɔ.

Gosɔta gé wɔji dɔ kó gé uba gə dɔrea lé

²⁶Yee ula dee tɔbəi pana: Beekɔ lə Ala lé to asəna gə dəw kára gé dubu kó mee ndɔ'g ləa ndá ɔd par aw.

²⁷Lé yee tobi əsé sí kəmba, loondul'g əsé dan kàrá kara kó lé ɲ tɔg gé kédé-kédé ar njea lé laji toree pi tɔ.

²⁸Togəbè naŋg nja ar kó lé uba ləm, kamee teɛ bad ba dəa orè gée bəi ləma, teɛ mbi əsé teɛ boo ləm tɔ.

²⁹Loo gé kəm kó lé ər mbə ndá debee neelé ila marm ləa gə mbɔree mbata kó lé ər kəm kinja mbə.

Gosota gé wɔji dɔ kandə né gé ria lə senebe

Mat 13.31-32,34, Lug 13.18-19

³⁰Jeju ula dee tɔbɛi pana: See ta dɛ ba j'a pa kwɔji dɔ beekɔ lə Ala lé əsé see gosota gé ban ba j'a pa kɔr ne ginee wa.

³¹Yee to asəna gə kandə né gé ria lə senebe, loo gé dəw dubee naŋg lé kɔdee to gé yəm-yəm bɛe ar kandə néje gé raŋg lai moŋg unda.

³²Loo gé dəw dubee mbɔ ndá yee uba naŋg ɪ bar-kag unda kamnaŋje gé raŋg lai ar yelje ree d'wa barkəmee kɔ-kɔ ra kɛi lə dee ndilee'g tɔ.

³³Togábè yee ndoo dee ta gə gosotaje gé togábè gé d'askəm koo.

³⁴Bó ula dee ta gé lal gosee el, nɛ loo gé yee si gə njékwakiláje gə kar dee ba ndá yee teg gintaje lai ar dee d'oo njai.

Jeju ar lel-boo əw rəa kula

Mat 8.23-27, Lug 8.22-25

³⁵Mee ndəa neelé ya loo gé kàrkemetag ndá Jeju ula njékwakiláje pana: Gé reeje ar sí n'dəsje j'awje par gé kel tura-baa'g nu bɛe ba.

³⁶Loo gé d'yə goo boo-dəwje lé ndá d'aw gə Jeju mee to gé yee si keneŋ lé, ndá njétoje gé raŋg kara dan gee tɔ.

³⁷Aa ooje, lel-boo gə paŋgəm mán d'ɪ bigim d'ur dɔ dee'g tila to poŋgm-poŋgm, ar mán wa mee to'g jiim.

³⁸Jeju tobi boŋ-to'g, gəd dəa gə kali. Deɛ ndelee d'ulá yəgə-yəgə pana: Mbai, j'a gə kudu, nɛ see ta yoo sí a kɔɪ el ba i to rɔ sí'g bɛe-bɛe nee wa.

³⁹Yee ɪ dɔ bɪ'g ndá ɪ gə lel ndaŋgee ləm, yee pa gə paŋgəm mán baa-boo ləm tɔ pana, Mbim udu, ar loo to mundu ləm tɔ! Léegəneeya lel lé əw rəa kula ləm, dɔ mán toso dɛɪ-dɛɪ ləm tɔ.

⁴⁰Tɔbɛi yee tel dɛɪ njékwakiláje pana: See gelee ban ba seɪ bəlje ne bɛe wa. See ban ba meekun godo mee sí'g togábè wa.

⁴¹Bəl unda dee badə gaŋg dee, ar dee d'ula nɔ ta wédé-wédé pana: See dəw neelé to nɔ ba ar lel gə mán baa-boo ya kara d'oo ta tɛa'g togábè wa.

Mark 5

Jeju ar ndilje gé yèr teɛ mee dəw'g d'aw mee bərje'g

Mat 8.28-34, Lug 8.26-39

¹Deɛ teɛ kel tura beekɔ'g lə Gadaraje.

²Loo gé Jeju ɪ mee to'g teɛ raga ndá léegəneeya dəw kára gé ndil gé yèr to mée'g unda loo bwa-dobarje'g teɛ tila kəm Jeju.

³Dəw neelé ra bɛe mbuna bwa-dobarje'g ar dəw kára kara askəm kilá kag teá el ləm, kúla lar kara d'askəm kwá ne el ləm tɔ.

- ⁴As gɔl bula deɛ d'ílá kag ləm, d'wá teá gə kúla lar ləm tɔ ne yeɛ gaŋg kúla lar lé mbidi-mbidi ləm, yeɛ təd kag gə d'ila ne lé kərm-kərm ləm tɔ. Dəw kára kara askəm taa siŋga el.
- ⁵Dan kàrá gə loondul lé yeɛ si mbuna bwa-dobarje'g gə dɔ mbalje'g ləm, yeɛ ra né wəl-wəl usu ne rəa kaar mbalje'g aree tija pədərə-pədərə ləm tɔ.
- ⁶Loo gə yeɛ aa loo béd oo Jeju ŋgərəŋ ndá yeɛ i aiŋgwəd aw oso naŋg nea'g bəbərə unda barmba nea'g ra né gə ndia gə boi wəl-wəl ulá pana:
- ⁷I Jeju, Ŋgon-Ala lé gə Njesisémdara'g lé see dī lai to ŋga ba to rɔm'g wa. Ma m'ra ndòo rɔi'g gə ri Ala mba kari ula kəm ndòo el nja kari.
- ⁸Mbata Jeju ulá pana: I ndil gə yèr lé teɛ mee dəw'g nee gə raga.
- ⁹Jeju dəjee pana: See rii lə nawa. Yeɛ tel ilá keneŋ pana: Rim lə Bula digi-digi. Mbata jeɛ m'bula yaɔ.
- ¹⁰Yeɛ to ta Jeju'g pəgə-pəgə ra ndòo rəa'g mba karee tubá mee bée'g neelé ilá walá el.
- ¹¹Lée neelé loo gə par gə kel mbɔr mbal'g bée lé bər-kosoje d'aar d'ɔ mu keneŋ.
- ¹²Ndilje gə yèr lé to ta Jeju'g pəgə-pəgə d'ulá pana: Ula sí ar sí j'aw n'to mee dee-dee bər-kosoje'g neelé bó gə j'uru mee dee'g mbidi.
- ¹³Jeju ndigi sə dee dəgm. Yen ŋga ndilje gə yèr lé d'unda loo mee dəw'g neelé teɛ d'ai d'aw d'ɔm mee bər-kosoje'g d'ar bər-kosoje lé buŋga nɔ d'ai ndida koŋgo puduru-puduru bugu mán wɔlɔg, bər-kosoje neelé d'as tɔl-dɔg-loo-joo nai dan baa-boo'g hɔd.
- ¹⁴Deɛ njékul deeje lé təd nɔ d'ai gə taree d'aree oso gə loo mbidi-mbidi mee bée-booje'g ləm, gə mee ŋgan-béeje gə walá ləm tɔ. Yen ŋga koso-dəwje teɛ budu-budu mba kaw koo né gə teɛ togábè lé.
- ¹⁵Loo gə deɛ teɛ rɔ Jeju'g lé ndá d'aa loo d'oo dəw gə ndilje gə yèr gə bula digi-digi taa mee pəl-pəl kédé lé ne yeɛ ula kubu rəa'g si ne ləm, gə si maji ar rəa tija pəd-pəd ləm tɔ ndá bəl unda dee badə gaŋg dee.
- ¹⁶Deɛ gə d'oo né gə teɛ lé d'ɔr sor né gə ra njendilje gə yèr lé ləm, gə ra bər-kosoje lé ləm tɔ.
- ¹⁷Yen ŋga deɛ to ta Jeju'g pəgə-pəgə ra ndòo rəa'g mba karee sa rəa gə gogo, ya bée lə dee.
- ¹⁸To gə Jeju si al gə mee to'g ndá njendil gə yèr lé dəjee bó gə mba karee yá aree nai səa.
- ¹⁹Jeju ɔm səa keneŋ el ne tel ulá pana: Ɔd aw kəi lai rɔ njé'g lai bó gə ɔr sor néje lai gə Mbaidɔmbaije ra səi ləm, gə kəmtondoo lai gə yeɛ oo lé ləm tɔ.

²⁰Bèe ba yee ɔd aw ɔr sor né gé Jeju ra sɛa ila mberee gɛ loo-loo beekɔ gɛ Dekapol. Kaar dɛwje lai-lai wa dee paj-paj dɔ'g.

Jeju aji ngolɛ Jayirus gɛ dené gɛ ɔrɔ ta kubu lɛa lé

Mat 9.18-26, Lug 8.40-56

²¹Jeju uru mee to'g gang mán tee kel tura ndá boo-dɛwje d'ɪ kɛmlɛ-kɛmlɛ ree mbɔ dɔ nɛ rɛa'g. Yee si dɔ konɔ baa-boo'g.

²²Yen nga dɛw kára gɛ to mbai gɛ njekɛi-kwa-dɔ-nɛ, gɛ ria lɛ Jayirus, aa loo oo Jeju ndá ti oso nang gɔlee'g,

²³to tɛa'g pɛgɛ-pɛgɛ oso ne ndòo neɔ'g ulá pana: Ngonɛm gɛ dené to nang gɛ yée ya. Gɛ ree ila jii dɛa'g mba karee aji si kɛmba am.

²⁴Jeju ɔd aw sɛa ndá boo-dɛwje lé buɔga nɛ gée'g njaa kaaree'g puduru-puduru.

²⁵Dené kára bèe aw sɛa dee nɛ d'ɔ, to dené gɛ mɛs tal rɛa'g saar-saar as lɛbee dɔg-giree-joo ya nga.

²⁶Yee bɛg rɛa rɔ njékumaje'g loo bula, sané ne néje lɛa kɔ lai, nɛ rɔkɔ gɛ rɛa lé rɛa kɛmee gɛ kédé-kédé bɔ ɪ dɛa'g pélé kara bèe el.

²⁷Loo gɛ yee oo sor néra Jeju lé ndá yee tel rɛa goo boo-dɛwje'g neelé andɛ mbuna dee'g wɔi aw ula jia ɔrɔ ne ta kubu lɛa Jeju.

²⁸Mbata yee ɔji mée'g pana: Bó lé ta kubu lɛa nja ba n'a kwa gɛ ji neɛ kara rɔ neɛ a to kari péd-péd ya.

²⁹Léegɛneeya mɛs gɛ tal rɛa'g lé ginee gang ngaji aree gɛr gao rɔkɔ gɛ rɛa lé godo rɛa'g péd-péd aree aji mbɔ.

³⁰Léegɛneeya Jeju gɛr gao to gɛ siɔgá tee rɛa'g bɛl. Yee turu kɛmee wagɛsa gɛ dɔ boo-dɛwje'g neelé dɛji dee pana: See nɛ ba wa ta kubu lɛm wa.

³¹Njékwaláje d'ilá keneɔ pana: See i oo boo-dɛwje gɛ d'usi wuduru-wuduru nee el bɛi ba i dɛji dɛw gɛ njekwa ta kubu lɛi bɛi wa.

³²Yee aa boo-dɛwje neelé njal ɔr gɛ mba koo dɛw gɛ njekwa ta kubu lɛa lé.

³³Dené neelé bɛl unda badɛ gangɛe aree unda bala tigi-tigi mbata yee gɛr né gɛ tee neelé gao, to gɛ wɔji dɛa-yee nja ndá yee ti oso nang gɔlee'g teggin néje lai neelé wad-wad.

³⁴Jeju ulá pana: Ngonɛm gɛ dené, meekun lɛi taa né ari aji ne ya, ɔd aw loo lɛi gɛ meekulɔm lɛm, maji kar rɔkɔ lɛi lé ɔr rɔi'g gɛ nɔ péd-péd lɛm tɔ.

³⁵Loo gɛ yee si pata bèe-bèe bɛi ndá dɛwje d'ɪ kɛi lɛ ngatɔg gɛ mee kɛi-kwa-dɔ-nɛ'g lé ree d'ula Jayirus pana: Ngoni gɛ dené lé wɛi mbɔ, nɛ see dɪ bɛi ba i ɔs ne mbai lé tar bɔi-bɔi gɛ mbɛa tɔbɛi wa.

³⁶Nɛ Jeju un mbia dɔ ta'g lɛa dee rɛw, ula ngatɔg dee gɛ kɛi-kwa-dɔ-nɛ'g neelé pana: Ila mɛɛi dɔ maree'g bɔ bɛl el.

- ³⁷Yee yā rəw ar dəw gá raŋg kára kara aw səa el ne ar Pierə gə Jak gə Jā, ŋgokɔ Jak ba d'aw səa.
- ³⁸Loo gá deɛ teɛ kəi lə ŋgatɔg dee-deɛ gá kəi-kwa-dɔ-nɔ'g lé ndá Jeju oo boo-dəwje gá ra ne birim-birim ləm, gə njé gá naje nɔ gə kii wəl-wəl ləm tɔ.
- ³⁹Ndá yee andə mee kəi'g ula dee pana: See ban ba seɪ raje né birim-birim bée wa. See dī ba seɪ noje ne wa. Ŋgon lé wəi el ne to bi ba yee to ya.
- ⁴⁰Deɛ kɔgee dɔ ŋgaŋ dee'g ŋgwɔi-ŋgwɔi. Yen ŋga, yee ar dəwje lai d'unda loo tee raga ne yee ar bɔ ŋgonje gə kɔ ŋgonje ləm, gə deɛ gá d'aw səa ləm tɔ lé d'andə d'aw loo gá ŋgon lé to keneɲ.
- ⁴¹Yee un ji ŋgon lé wa ulá pana: Talita kumi (tel takɔji sí pana: Ŋgon dené, ma nja m'ulai, uba naŋg ɪta).
- ⁴²Léegəneeya ŋgon gá dené lé uba naŋg ɪta, ɔs njaa, njaa bad-bad mbata ləb ŋgon gá dené neelé to dɔg-giree-joo ŋga. Kaar dəwje lai wa dee paj-paj dɔ'g.
- ⁴³Jeju ndəji dee bər-bər gə mba kar dee pa taree d'ar dəw kára kara oo el, tɔbəi yee ula dee gə mba kar dee d'ar ŋgon gá dené lé néso usɔ.

Mark 6

Njé gá Najaret maj gə rɔ dee dɔ Jeju'g

Mat 13.53-58, Lug 4.16-30

- ¹Jeju ɪ léé'g neelé ɔd aw gá bee-kojee'g. Njékwakiláje d'ɔm nɔ gée'g d'aw səa tɔ.
- ²Yee aw kəi-kwa-dɔ-nɔ'g gə ndɔ-kwa-rɔ gə mba ndoo dee ta. Dəwje bula gá d'oo ta ləa lé kaar dee wa dee paj-paj ar dee dəji nɔ ta wédé-wédé pana, see ta néje gá yee pa lé see ɪ ne ra wa. See kəmkàr ləa neelé ɪ ne rɔ nɔ'g wa. See némɔrije gá yee ra gə jia neelé ginee to gá banwa.
- ³See yee lé to njera-kula-kagje gá to ŋgolə Mari ləm, gə ŋgokɔ Jak gə Joses gə Juda gə Simɔ ləm tɔ lé el wa. See kɔnaneeye d'isi mbuna sí'g nee el wa. Yee tel to né gá bəg dee ya.
- ⁴Yen ŋga Jeju ula dee pana: Njetegginta lé njé gá bee-kojee'g ləm, gə njénojije ləa ləma, gə njé gá mee kəije ləm tɔ ba d'a kejee bəɪ-bəɪ ya.
- ⁵Togábè yee oo loo ra némɔri kára kara bee lə dee el, ne jia ba ila dɔ njérɔkoje gá naje aji dee ne.
- ⁶Kaaree wá paj mbata meendər lə dee.

Jeju ula njékwakiláje ar dee d'aw d'ila mber tagémaji

Mat 10.5-15, Lug 9.1-6

Jeju aw gə dɔbee-dɔbee gá gugu dɔ bee ləa lé ndoo dee ta keneɲ.

- ⁷Yen ŋga Jeju bar deɛ gá dɔg-gir-dee-joo lé ndá yee wa dee joo-joo ula dee, un ndia ar dee gə mba kar dee dum ne dɔ ndilje gá yèr.

⁸Yee un ndia gə mba kar dee d'un kag tɔs ya ba ji dee'g bó d'a kun né gə ranɟ el ləm, d'a kun muru əsé bɔl-mbá əsé lar mee ndar-kwa-dɔ-kubuje'g lə dee el ləm tɔ.

⁹Négɔl ya ba d'a kula gɔl dee'g ləm, d'a kaw gə kubu-kaar gə boi yul lə dee joo-joo el ləm tɔ.

¹⁰Tɔbɔi yee ula dee pana: Kəi gə rara ba gə seɹ a kɔdɟe keneɹ lé ndá maji kar si siɟe keneɹ ya saar a kiɟe kawɟe ne bee gə ranɟ.

¹¹Bó lé loo gə rara ba gə seɹ a teeɟe keneɹ ba dee ndigi kwa sí gə rɔ dee'g el ləm, dee ndigi koo ta lə sí el ləm tɔ ndá ɹ saaje rɔ sí keneɹ gə gogo ləm, kundaje kor gə gɔl sí'g kɔd-kɔd dɔ bee'g neelé ləm tɔ mba karee to gə nékɔrkəmta gə a kwa dɔ dee lé kɔmɟe dɔ dee'g.

¹²Togábè ba dee d'ɔd d'aw d'ila mber ta kwa ndòo rɔ dɔ kaiya'g lé d'ar dəwɟe.

¹³Dee tuba ndilɟe gə yèr bula mee dəwɟe'g ləm, dee ndəm ubu dɔ njérɔkɔɟe'g bula ar dee d'aji ne ləm tɔ.

Kwəi lə Jə Njɛra-batəm

Mat 14.1-12, Lug 9.7-9

¹⁴Ri Jeju gə bar lé oso mbi Herɔdə'g, mbai lé ndá yee pana: To Jə Njɛra-batəm gə unda loo tee dan njé gə d'wəi'g, yee ba yee ra ne némɔriɟe togábè gə mbəa.

¹⁵Njé gə ranɟ pana: To Eli. Ar njé gə ranɟ ya pana: To njetegginta asəna gə njéteggintaje gə ranɟ tɔ.

¹⁶Loo gə Herɔdə oo ta neelé ndá yee pana: To Jə Njɛra-batəm gə ma m'tuga dəa m'ganɟ lé ba unda loo tee dan njé gə d'wəi'g ya.

¹⁷Mbata kédé lé Herɔdə ar dee d'wa Jə teá d'ilá danɟai'g. Mbata Herɔdə lé taa Herodias, dené lə ɲgokeɔ Pilibə gə dené ləa

¹⁸ndá Jə ɔgee dɔ'g ulá pana: Taa dené lə ɲgokɔɹ lé yee ba to né gə kəm ra el.

¹⁹Herodias lé ra meekɔ dɔ Jə'g, ndigi mba tɔlee.

²⁰Ne yee askəm tɔlee el mbata Herɔdə lé bəl Jə ləm, yee gəree gə dəw gə njemeekarabasur gə njemeenda ləm tɔ. Yee aɹ bada dəa'g tɔbɔi loo gə yee baree gə mba koo ta ləa lé ndá ta ləa lelee ya ne yee maji gə rəa dəa'g ta-ta tɔ.

²¹Ne ndɔ kára bèe dee d'oo loo gə kəm tɔlee keneɹ gəd ya loo gə Herɔdə ra naji gə wɔɹi dɔ ndɔ kojee, yee bar ɲgatɔɟe ləa keneɹ ləm, gə bé-njérɔɟe-je ləma, gə dəwɟe gə boo-boo mee bee gə Galile lé ləm tɔ.

²²Ŋgon Herodias gə mədə lé ur dɔ dee'g mee kəi-ra-nai'g lé ndá yee là aree taa kəm Herɔdə ləm, gə kəm njéboanésɔɟe ləa ləm tɔ. Mbai lé ula ɲgomədə lé pana: Lé riri ba lé i a kwɔim ndá kara m'a kari née ya.

²³Yee pa man ne rəa bər-bər pana: Lé riri gə i a kwɔim lé ndá m'a kari ya. Lé gə dəb beekɔ ləm ya ba lé dəjim kara m'a kwa kari ya bó m'a kɔɹi el.

- ²⁴Ngomɔdɔ lé unda loo teɛ aw rɔ keaje'g aw dɔjee pana: See dɪ-dɪ ba m'a dɔjee wa. Keaje lé ilá keneɲ pana: Maji kari dɔjee dɔ Jɔ Njera-batɛm ya.
- ²⁵Yen nga yeɛ ɔs tel gá ngwɔd aw rɔ mbai'g ulá pana: Ma m'ndigi kari gang dɔ Jɔ Njera-batɛm ya ila mee ka'g am sɔi.
- ²⁶Mbai lé wa ndòo rɛa dɔ ta'g neelé, nɛ rɛa gá yeɛ man bɛr-bɛr lɛm, gɔ njéboanésɔje lɛa gá d'isi keneɲ lɛm tɔ lé yee ba aree oo ne loo kɔgee ne el.
- ²⁷Léegəneeya, yeɛ un ndia ar njero kára gá njɛngəmlɔo lé aree aw gə tɔgee mba ree gə dɔ Jɔ Njera-batɛm lé.
- ²⁸Njero neelé ɔd aw mee kəi-dangai'g aw tuga dɔ Jɔ gang, un ila mee ka'g. Yeɛ aw ne aw ar ngomɔdɔ ndá ngomɔdɔ neelé aw ar keaje tɔ.
- ²⁹Loo gá njékwakila Jaje d'oo taree ndá deɛ d'aw d'un ninee d'aw dubu mee dɔbar'g.

Jeju ar boo-dəwje tɔl-dɔg-loo-mi muru d'ɔ

Mat 14.13-21, Lug 9.10-17, Jɔ 6.1-14

- ³⁰Njékaɪkulaje lé tel ree mbɔ dɔ nɔ rɛa'g d'ɔr sor néje lai gá deɛ ra lɛm, gɔ taje lai gá deɛ ndoo dəwje lé lɛm tɔ.
- ³¹Jeju ula dee pana: Reeje ar sí n'saaje rɔ sí j'awje dɔ loo'g mba kwa rɔ sí keneɲ waga ba. Mbata dəwje d'aw dɔ nɔ d'yo gá nee ar loo mba sɔ né godo.
- ³²Deɛ d'ɔd d'aw d'uru mee to'g, gang mán mba sa rɔ dee kaw dɔdilaloo gá dəw godo keneɲ.
- ³³Dəwje bula d'oo dee loo gá d'isi d'aw lé ndá deɛ gər dee gao ndá d'ɪ mee bee'g teɛ gə ngwɔd yao-yao nɔ dee'g kédé njal loo gá d'a gə kaw kwa rɔ dee keneɲ lé.
- ³⁴Loo gá Jeju unda loo mee to'g teɛ aa loo oo boo-dəwje gá bula digi-digi lé ndá mée tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi dɔ dee'g mbata yeɛ oo dee asəna gə badje gá njekul dee godo. Bèe ba yeɛ un kudu ndoo dee ne néje bəd-bəd loo bula tɔ.
- ³⁵Loo gá kàr si godo ndá njékwakiláje rəm pər gá rɛa'g d'ulá pana: Loo neelé to gá dɔdilaloo lɛm, kàr kara godo lɛm tɔ.
- ³⁶Maji kari ula dee mba kar dee d'aw ngan-beeje gá walá mba ndogo nésɔ d'usɔ.
- ³⁷Jeju tel ila dee keneɲ pana: Seɲje nja ar deeje nésɔ d'usɔ. Nɛ deɛ tel d'ilá keneɲ pana: See j'a kaw ndogo muru kəm ngan lar gá ndá tɔl-joo mba kar dee lé see a kas dee ya wa.
- ³⁸Yeɛ tel dəji dee pana: See muru lə sí to keneɲ gən kɔda wa. ɔdje aw ooje ba. Deɛ d'ɔd d'aw d'oo ndá tel d'ulá pana: Pil muru mi gə kɔjije joo to nee.
- ³⁹Yen nga yeɛ un ndia mba kar dee d'ar dəwje lai d'isi nanɲ gə kudu dee kudu dee dɔ mu gá idi lururu'g
- ⁴⁰ndá deɛ d'isi gə kudu dee kudu dee as tɔl-tɔl lɛm, gə rɔ-mi rɔ-mi lɛm tɔ.

41 Tɔ̀bɛi yee ɔdo pil muru gɛ mi gɛ kɛjije gɛ joo lɛ aa ne loo gɛ dara ba ra oiyo dɔ'g. Tɔ̀bɛi yee wa muru gaji dana ar njɛkwakilɛje mba kar dee d'ar boo-dɔ̀wje lɛ. Yee kai dee kɛjije gɛ joo neelɛ mbuna dee'g lai tɔ.

42 Dɔ̀wje lai d'ɔ d'ar mee dee ndan tub-tub.

43 D'odo goɲ muruje gɛ nai gɛ mbida kɛjije gɛ nai lɛ rusu budu dɔg-giree-joo.

44 Dɔ̀wje gɛ d'ɔ muru lɛ d'as dɪŋgamje tɔl-dɔg-loo-mi.

Jeju njaa dɔ mán'g

Mat 14.22-33, Jɔ 6.15-21

45 Waga ndá yee ar njɛkwakilɛje d'uru mee to'g mba gaɲg mán kaw kel tura par gɛ Besayida, ne darɛa-yee nja nga ba nai gɛ boo-dɔ̀wje gogo gɛ mba kula dee kar dee d'ɪ d'aw bee.

46 Loo gɛ yee ula dee ar dee d'ɪ d'aw mbɔ ndá yee ɔd tuga loo aw dɔ mbal'g mba ra tamaji ta Ala'g.

47 Kàr godo mbɔ, ar to sí aw dan baa-boo'g ndá Jeju nja gɛ karee ba nai naɲg gogo.

48 Yee oo dee d'omɔ tasɛra mbata lel ɔs dee gɛ gogo-gogo. Gel bagbé ndá yee njaa dɔ mán'g si aw gɛ rɔ dee'g, un kɛmee rɔw unda gɛ raɲg mba kuru dee dɛs.

49 Loo gɛ deɛ d'ée loo njaa gɛ yee si njaa dɔ mán'g lɛ ndá d'ée asɛna gɛ njabaw-dɔ̀w bɛe, ar dee d'ɪ ra ne wɛl-wɛl

50 mbata deɛ lai d'ée gɛ kɛm dee ar mee dee to kɛgɛgɛ. Léegɛneeya, Jeju un ta ula dee pana: Arje mee sí oso naɲg pɔ, to ma nja bɔ bɔlje el.

51 Yen nga yee al uru mee to'g ndá lel gaɲg ngaji. Kaar dee wa dee paɪ ar dee d'isi dɪdiri-dɪdiri,

52 mbata némɔri gɛ ra gɛ muru lɛ kɛm dee inja dɔ'g el bɛi, mee dee ndɛr siɲ-siɲ ya bɛi.

Jeju aji njérɔkoje bula mee bee gɛ Jenesaret

Mat 14.34-36

53 Loo gɛ deɛ gaɲg baa-boo lɛ mbɔ ndá deɛ ree mee bee gɛ Jenesaret ba deɛ d'wa to naɲg keneɲ.

54 Deɛ d'ɪ mee to'g d'unda loo teɛ raga ndá dɔ̀wje d'oo Jeju gɛree,

55 ndá d'ai d'aw gɛ looje lai gɛ gugu dɔ loo neelɛ d'odo njérɔkoje dɔ tira-rɔkɔ'g lɛ dee ree sɛ dee rɛa'g gɛ loo lai gɛ d'oo to gɛ yee si keneɲ.

56 Loo gɛ rara gɛ yee teɛ keneɲ lɛ lɛ to gɛ bee-kogo ɛsɛ bee-boo ɛsɛ bee gɛ mee kɔr'g kara deɛ d'odo njérɔkoje d'om dee loo-nada rib-rib ndá deɛ ra ndò rɛa'g mba karee ya loo ar dee d'ɔrɔ ta kubu læa. Deɛ lai gɛ d'ɔrɔ ta kubu læa lɛ ndá d'aji ne kɛbɛrɛ-kɛbɛrɛ ya tɔ.

Mark 7

Néjibee la dɔwje gá lɔw

Mat 15.1-9

- ¹Parisieje gə njɛndaji-maktubje gá nɔje gá d'ɪ Jerusalem lé ree mbɔ dɔ nɔ rɔ Jeju'g.
- ²Deɛ d'oo njɛkwakila Jejuje gá nɔje d'ɔ né lal togo ji dee.
- ³Parisieje gə Jibje lai lé togo ji dee sugu-sugu gə goo néjibee la ka deeje lé ba d'ɔ ne né bəi.
- ⁴Loo gá d'ɪ loo-nada tel ree kəi kara deɛ d'ɔr won rɔ dee ndɔs bəd ba d'usɔ ne né bəi. Deɛ ra néjibeje la dee gá raŋg bəd-bəd loo bula, d'wɔji ne dɔ kaje ləm, gə kujɔje ləma, gə jo larje ləm tɔ.
- ⁵Parisieje gə njɛndaji-maktubje lé dɔji Jeju pana: Gelee ban ba njɛkwakilaije ndolè goo néjibee la ka deeje el ba d'usɔ né lal togo ji dee wa.
- ⁶Jeju ila dee keneŋ pana: Seɪ njéhulaije, Esai lé teggin ta gá gəd wɔji ne dɔ sí ya mbata yeɛ ndaŋg mee maktub'g pana: Koso-dɔwje neelɛ taje gá teɛ ta dee'g ba deɛ d'ila ne ribar dɔm'g Ne mee dee nai səm əw.
- ⁷Deɛ d'wam mee dee gə mɪdɛ-mɪdɛ ba ləm, Deɛ ndoo dee torndu dɔwje ba ləm tɔ.
- ⁸Seɪ ubaje godndu Ala yaje, gə mba tɔsje kəm sí dɔ néjibee'g la dɔwje ba.
- ⁹Yeɛ ula dee tɔbəi pana: Seɪ aaje dɔ néjibee la sí kər-kər gə mba tuji ne godndu Ala lé pugudu ya.
- ¹⁰Mbata Moyis pana: Təd kag bɔbije gə kɔinje, dɔw gá ɔr gə bɔbeeje əsɛ keaje ndá d'a tɔlee gá tɔl ya.
- ¹¹Ne seɪ lé seɪ pajena: Bó lé dɔw ula bɔbeeje əsɛ gə keaje pana: Né gá m'a gə kari la ne səi lé to gá Kɔrban,
- ¹²ndá seɪ yaje areeje aw gə mba ra né la ne gə bɔbeeje əsɛ gə keaje lé bɛe el.
- ¹³Togábè ba néjibee la sí gá seɪ nja undaje ginee lé seɪ tujije ne ta la Ala lé pugudu. Seɪ raje néje gá raŋg togábè loo bula bəi tɔ.

Né gá ar mee dɔw minɔ ne jɔmri-jɔmri lé

Mat 15.10-20

- ¹⁴Gée gá gogo yeɛ tel bar boo-dɔwje gá rəa'g ula dee pana: Maji kar sí-seɪje lai ooje ta ləm bó gə gərje ginee.
- ¹⁵Né kára kara gá ɪ raga oso mee dɔw'g lé a kar mee dɔw minɔ ne jɔmri-jɔmri el, ne né gá ɪ mee dɔw'g teɛ raga lé yee ba ar dɔw minɔ ne ya.
- ¹⁶Bó lé nana ba gá mbia to gən ndá maji karee unda mbia oo ne ta neelɛ ya.
- ¹⁷Loo gá yeɛ yə boo-dɔwje neelɛ gə kuree əw ree andə mee kəi'g ndá njɛkwakiláje dɔjee goo ta nee gá yeɛ ula dee gə gosota raga lé.

18Yeε ula dee pana: See seije kara kəm sí inja el nja bæi wa. See seije gərje né el bæi wa. Né kára kara gó ì raga oso mee dəw'g lé as mba kar mée minə ne jəmri-jəmri el.

19Mbata né neelé oso kəi-bəgəree'g el, ne oso jəbəlee'g ba aw saar oso looje gó to loo-kiya'g, loo gó won nésəje ɔr keneɲ ndəs-ndəs lé bæi.

20Yeε ula dee tɔbæi pana: Né gó ì mee dəw'g ba to né gó ar mée minə ne ya.

21Mbata né gó ì mee dəw'g lé ì dɔbəngəree'g ba teε raga bæi, néeje lé ba to nee, takəji gó yèr ləm, gə mɔdkaiya ləm, gə kaw gó balgogé ləm, gə tɔl dəw ləm,

22gə bogo ləm, gə kəmkəi ləm, gə meeyèr ləm, gə néra gó ngɔm ləm, gə kaw kori-kori ləm, gə kaa loo gə kəm dɔbee ləm, gə kunda ta ta mari'g ləm, gə kəsta ləma, gə néra gó bɔsɔsɔ ləm tɔ.

23Néje nee lai lé to né gó ì mee dəw'g ba teε raga ba ar dəw minə ne ya.

Dené gó Kanə ɔm mée dɔ Jeju'g

Mat 15.21-28

24Jeju ì keneɲ ɔd aw gó beekɔ gó Tir gə Sidɔ. Yeε andə mee kəi'g kára bèe gə ngəi ba mbata yeε ndigi kar dəw kára kara gər loo-siée el, ne loo-kiya-rəa godo.

25Dené kára bèe gó ndil gó yèr to mee ngonee gó dené'g lé oo soree ndá yeε ree ti oso nanɲ gɔlee'g.

26Dené neelé ginkojee to gó Grek, ne d'ojee bee gó Siro-Pénisi. Yeε ra ndòo rəa'g gə mba karee tuba ndil gó yèr mee ngonee gó dené'g lé. Jeju ulá pana:

27Yə nganje gó kəi ar dee d'usɔ né d'ar meε dee ndan ya, mbata kodo muru lə nganje kəm nanɲ kar ngan bisije ba to né gó kəm ra el.

28Dené lé tel ilá keneɲ pana: Oiyɔ, Mbaidɔmbaije, ne ngan bisije lé to gel tabul'g mba sɔ bum muru gó ì ta nganje'g ya.

29Yen nga Jeju ulá pana: ɔd aw mbata tapai lé ar ndil gó yèr unda ne loo mee ngoni gó dené'g teε mbə ya.

30Loo gó dené lé tel aw kəi ndá yeε inɲa ngonee lé dɔ tira-tée'g ne ndil gó yèr lé teε mée'g mbə tɔ.

Mbigi gó njegwɔskudu lé pata yororo-yororo ya

31Jeju uba nanɲ ì beekɔ gó Tir taa rəw gó wɔji dɔ Sidɔ par gó kel baa-boo gó Galilé'g bèe, yeε dəs unda mee bee gó Dekapol tar ganɲ.

32Deε ree gə njegwɔskudu gó omə gə ta pi rɔ Jeju'g ndá deε ra ndòo rəa'g mba karee ila jia dəa'g.

33Jeju ɔree mbuna boo-dəwje'g neelé njɔl, sa səa rəa rɔ dee'g ndá yeε ula ngaw jia mbia'g ləm, tɔbæi ra mán təa ɔrɔ ne ndəə ləm tɔ.

34Tɔbæi yeε tel kəmee gó dara lé ila mée pugudu pana: Epata, (tel takəji sí teε tai).

³⁵Léegəneeya rəw mbia lé inja bərəŋ ləm, ndəŋ dila wərəərə ləm tɔ aree pata yororo-yororo.

³⁶Jeju ndəji dee bər-bər mba kar dee pa taree d'ar dəw oo el, yeɛ ɔg dee dɔ'g tasəra, nɛ deɛ d'ila mberee gá kédé-kédé.

³⁷Kaar dee wa dee paj-paj ar dee pana: Néje lai gá yeɛ ra lé yeɛ ra aree maji ɔr njoroŋ ya: Yeɛ ar mbi njémbikuduje mbudu ləm, deɛ gá gwɔs dee tɔ kərəm-kərəm kara yeɛ ar dee pata njai-njai ləm tɔ.

Mark 8

Jeju ar koso-dəwje tɔl-dɔg-loo-sɔ muru d'ɔ

Mat 15.32-39

¹Mee ndəaje'g neelé boo-dəwje mbɔ dɔ nɔ kəmlə-kəmlə rəa'g tɔbəi, nɛ d'oo néso dee el, ndá Jeju ɓar njékwakiláje ula dee pana:

²Meem tɔsəm mbigi-mbigi gə nɔ mbata boo-dəwje nee gá d'wa dɔ nɔ rəm'g as ndɔ dee munda, nɛ d'ingə néso gá gə mba sɔ el.

³Bó lé m'a kyə dee bèe mba kar dee d'aw lal kar dee d'ingə néso ndá siŋga dee a godo rəbə mbata njé gá naje d'ɪ əw yaɔ tɔ.

⁴Njékwakiláje tel d'ilá keneŋ pana: Loo gá nee to dɔdilaloo'g ŋga see n'a kiŋgaje néso loo gá ra'g ɓa mba k'ar dee d'usɔ d'ar meɛ dee ndan wa.

⁵Jeju tel dəji dee pana: See pil muru kɔda ɓa to ji sí gən ɓəi wa. Deɛ ndigi təa'g pana: Yè siri ba.

⁶Yen ŋga yeɛ ar boo-dəwje lé rəm d'isi naŋg tɔbəi yeɛ odo pil muru gá siri lé ra ne oiyo mbə ɓa wa gaji daná ar njékwakiláje mba kar dee kai koso-dəwje neelé ndá deɛ kai dee ya tɔ.

⁷Ŋgan kajije gá naje to keneŋ bəl tɔ, loo gá Jeju ra oiyo dɔ'g ndá yeɛ odo ar dee kai dee tɔ.

⁸Deɛ lai neelé d'ɔ d'ar meɛ dee ndan tub-tub ndá goŋ muru gá nai gə mbida kajije lé d'odo rusu buduje siri.

⁹Deɛ gá d'ɔ lé d'as dəwje tɔl-dɔg-loo-sɔ. Yen ɓa Jeju ya dee ar dee tel d'aw bée ɓəi.

¹⁰Léegəneeya yeɛ gə njékwakiláje d'uru mee to'g d'aw bee gá Dalmanuta.

Parisieje dəji Jeju némɔri

Mat 16.1-4

¹¹Parisieje ree rɔ Jeju'g ndá d'un ta d'isi mai səa d'ai ne mée pana: Ar sí j'ooje némɔri gá a kɪ dara lé ŋga.

¹²Jeju ila mée pugudu ɓa ɪ ila dee keneŋ pana: See ban ɓa ginka dəwje gá nee lé dəji loo koo némɔri wa. Ma m'ula sí təsərə, d'a kar ginka dəwje gá nee lé d'oo némɔri el.

13Tɔ̀bɛi yee ɔ̀ uba dee ya dee mba gaŋg mán kaw gé kel turá.

Né gé ar nduji ti ka Parisieje ga ka Herɔ̀dɛ lé

Mat 16.5-12

14Njékwakiláje d'ar mee dee wɛi dɔ̀ kodo muru'g, ne pil muru kára ba ba d'isi ne ji dee'g mee to'g tɔ̀.

15Jeju ndɛji dee bɛr-bɛr pana: Aaje rɔ̀ sí kɛr-kɛr mba kar né gé ar nduji ti gé ka Parisieje ga ka Herɔ̀dɛ lé tibi mbɔr sí el.

16Njékwakiláje d'ula nɔ̀ ta ga ŋgan gwɔs dee njigi-njigi pana: Yee pa togábè mbata muru gé godo ji sí'g ya.

17Jeju oo ndá yee ila dee keneŋ pana: See ban ba ulaje nɔ̀ ta ga ŋgan gwɔs sí njigi-njigi pajena: M'pata m'wɔji ne dɔ̀ muru gé godo ji sí'g wa. See kɛm sí inja el nja dɔ̀rɔ̀ bɛi wa. See seɔ̀ gɛrje ginee njai el nja bɛi wa.

18See mee sí to ga ndɛree siŋ-siŋ ya dɔ̀rɔ̀ bɛi wa. Kɛm sí to gɛn ne see ooje ne loo el wa. Mbi sí to gɛn ne see seɔ̀ ooje ne ta el wa. See mee sí tɔ̀ kujita dɔ̀ néje'g el wa.

19Loo gé m'odo pil muru gé mi m'tɛd dana m'ar sí kaije koso-dɛwje gé tɔ̀l-dɔ̀g-loo-mi lé see seɔ̀ odoje gɔ̀ŋgee rusu budu je kɔ̀da wa. Deɔ̀ tel ndigi tɛa'g pana: Yè dɔ̀g-giree-joo.

20Loo gé m'odo pil muru gé siri m'tɛd dana m'ar sí kaije koso-dɛwje gé tɔ̀l-dɔ̀g-loo-sɔ̀ lé see seɔ̀ odoje gɔ̀ŋgee gé nai rusu budu je kɔ̀da wa. Deɔ̀ tel d'ilá keneŋ pana: Yè siri.

21Yee tel dɛji dee pana: Gé kɛn lé see seɔ̀ gɛrje el nja dɔ̀rɔ̀ bɛi wa.

Jeju ar njekɛmtɔ̀ gé Besayida oo loo

22Deɔ̀ d'ɔ̀ keneŋ d'aw Besayida ndá dɛwje ree ga njekɛmtɔ̀ rɔ̀ Jeju'g, ra ne ndòo rɛa'g mba karee ar kɛmee tee.

23Yen ŋga yee wa ji njekɛmtɔ̀ lé ɔ̀ree njɔ̀l aw sɛa ŋganlooo gé raga, tɔ̀bɛi yee ra mán tɛa ɔ̀rɔ̀ ne kɛmee, ba yá ila jia dɛa'g, dɛjee pana: See i aa loo oo né wa.

24Njekɛmtɔ̀ lé aa loo gɛrɛrɛ ndá pana: Ma m'oo dɛwje ya ne m'oo dee asɛna ga kagje gé dɛs pid-pid bèe.

25Jeju tel ila jia kɛmee'g gɔ̀l kára tɔ̀bɛi, loo gé njekɛmtɔ̀ lé aa loo gɛrɛrɛ ndá kɛmee inja njai-njai aree oo ne néje lai-lai tɔ̀.

26Yen ŋga Jeju yá aree tel aw mee kɛi'g læ gogo ndá ulá pana: Maji kari tel aw mee bee'g el.

Piɛrɛ pa njanŋ pana: Jeju to Kristi nja

Mat 16.13-20, Lug 9.18-21

27Jeju gé njékwakiláje d'isi d'aw gé ŋgan-beeje gé wɔ̀ji dɔ̀ Sejare ka Pilibɛ. Loo gé d'isi d'aw rɛbɛ lé Jeju dɛji njékwakiláje pana: See dɛwje pa ban dɔ̀m'g wa. See pana ma lé m'to gé nawa.

²⁸Dee tel ndigi taa'g pana: Nje'g naje pana: i to ge'g Ja Njera-batem lam, nje'g ranj pana: I to Eli lama, ge'g nje'g naje pana: I to njetegginta ge'g kara be'g lam to.

²⁹Jeju tel daji dee-dee nja pana: Nga see sei ye'g sei paje ka'g si-sei ban dom'g to wa. See ma m'to ge'g na bai wa. Piera ila kenej pana: I le'g to Kristi ya.

³⁰Jeju ndaji dee ber-ber ge'g mba kar dee pa taree d'ar daw kara kara oo el.

Jeju teggin ne'g a ge'g raa le'

Mat 16.21-28, Lug 9.22-27

³¹Yen nga ye'g un kudu ndoo dee ta ne'g a ge'g tee'g daa'g neele'g pana: Ngon-daw le'g le'g riri kara neurti a raa ya'g lam, nje'g ge'g taje ge'g mba'g do nje'g kinjanemaje-je ge'g nje'g ndaji-maktube d'a kasee raw nda d'a tolee to, ne'g ndo munda gogo nda ye'g a kunda loo tee'g dan nje'g ge'g d'wai'g ya.

³²Ye'g ula dee ta neele'g raga taser'a ya. Piera oree njol sa saa raa ro'g dee'g aw aar pa saa do'g.

³³Ne'g Jeju tel kamee bir-bir ge'g ro'g nje'g kwakilaje'g ndanj Piera ula pana: Njekurai, od tam'g ge'g gogo! Takaji lai wa bua ka'g dawje ba bo'g wa bua ka'g ne'g le'g Ala ba el.

³⁴Tobai ye'g bar boo-dawje ge'g nje'g kwakilaje'g na'd ula dee pana: Bo'g le'g nana ba ndigi kun raw goom'g nda maji karee mba'g raa-ye'g nja piri'g ila ko'g nda un ne'g kag-das laa mba kun ne'g raw goom'g ya.

³⁵Nana ba ge'g ndigi kaji raa nda a kila raa ko'g bai, ne'g ye'g ge'g ila raa ko'g ge'g mbam lam, ge'g mba tagemaji le'g lam to nda a kaji raa ya bai to.

³⁶Daw ge'g inga ne'g ge'g do'g nanj nee lai ne'g ye'g ila raa ko'g yododo nda see to ge'g ne'g kinga ba nee wa.

³⁷See di'g ba daw a kun, taa ne'g tor raa wa.

³⁸Mbata nana ba ge'g ra kamkul dom'g ge'g do'g ta'g lam mbuna ginka dawje ge'g nee ge'g to nje'g modkaiyaje lam, ge'g nje'g kaiyaje lam to le'g nda Ngon-daw a ra rokul daa'g loo ge'g ye'g a ree dan roudaba'g le'g bobeeje le'g ge'g kuraje laa ge'g dara ge'g to nje'g meendaje le'g na'd.

Mark 9

¹Ye'g ula dee tobai pana: Ma m'ula si'g taser'a, nje'g ge'g naje ge'g d'ar neele'g d'a kwai el nja saar njena d'a koo beeko le'g Ala ge'g a ree ge'g singamon le'g ge'g kam dee ya.

Ro'g Jeju tel bad do'g mba'g

Mat 17.1-13, Lug 9.28-36

²Ndo misa gogo, Jeju ro'g Piera ge'g Jak ge'g Ja njol sa saa dee raa aw saa dee do'g mba'g ge'g ngal le'ngge-le'ngge'g. Rea tel to bad kam dee'g.

³Kubu laa tel nda ndogo jol-jol bo'g njerakubu karee nda ge'g rara kara do'g nanj nee a ra karee nda oso gee'g godo.

- ⁴Eli gə Moyis teɛ kəm dee'g wai-wai d'aar d'wɔji ta gə Jeju.
- ⁵Pierə un ta ula Jeju pana: Mbai, loo gé nee maji kar sí j'isi keneɲ bəi, ar sí n'la kəi-kubuje munda j'wa kára gé kaj, kára gé kə Moyis, kára gé kə Eli tɔ.
- ⁶Tɔgərɔ ya, yeɛ gər ta gé kəm pa lé el mbata bəl unda dee badə gaŋg dee.
- ⁷Yen nga mum ree liriri dəb dɔ dee'g rigim, tɔbəi ndu dəw bər mee mum'g wəl pana: Yeɛ gé aar neelé to gé ŋgonəm gé m'undá dan kəm'g ya. Maji kar sí ooje ta təa'g ya.
- ⁸Léegəneeya njékwakiláje lé d'aa loo kori-kori, nɛ Jeju nja gə karee ba aar ba d'ée bó d'oo dəw gé raŋg səa el.
- ⁹Loo gé d'ɪ dɔ mbal'g d'isi risi gé naŋg ndá Jeju ndəji dee bər-bər mba kar né gé deɛ d'oo lé d'a kula dəw gé raŋg taree kára kara el saar as kar Ŋgon-dəw a kunda ne loo teɛ ne dan njé gé d'wəi'g.
- ¹⁰D'wa ta neelé meɛ dee'g bururu, dəji nɔ pana: See kunda loo teɛ dan njé gé d'wəi'g lé see to gé ta dɪ ba bəe wa.
- ¹¹Njékwakiláje dəjee pana: Gelee ban ba njéndaji-maktubje pana: Eli ba a ree kédé lé wa.
- ¹²Yeɛ ila dee keneɲ pana: Eli a ree kédé ya ndá yeɛ a gɔl néje lai kunda dee gə léé-lée. Nga see gelee ban ba deɛ ndaŋg ta mee maktub'g d'wɔji ne dɔ Ŋgon-dəw pana: Lé riri kara néurti a rəa yaɔ ləm, d'a kejee ne bəi-bəi ləm tɔ wa.
- ¹³Ma m'ula sí təsərə, Eli lé ree mbə ya, nɛ deɛ ra səa né to gé meɛ dee ndigi gə goo ta gé ndaŋg mee maktub'g d'wɔji ne dəa lé tɔ.

Jeju aji ŋgon gé ndil gé yèr ula kəmee ndòo

Mat 17.14-21, Lug 9.37-43a

- ¹⁴Loo gé deɛ tel ree rɔ njékwakiláje'g lé ndá deɛ d'oo boo-dəwje gé bula digi-digi gugu dɔ dee sub ləm, njéndaji-maktubje d'aar keneɲ maji sə dee ta ləm tɔ.
- ¹⁵Boo-dəwje neelé d'un kəm dee bəd d'ila dɔ Jeju'g ndá kaar dee wa dee pai-pai, ar dee buŋga nɔ gé rəa'g gə mba rəa lapia.
- ¹⁶Yeɛ dəji dee pana: See ta dɪ ba aarje majje sə dee wa.
- ¹⁷Dəw kára mbuna boo-dəwje'g neelé ndigi təa'g pana: Mbai, ma m'ree gə ŋgonəm rɔi'g mbata ndil gé njegwɔskudu gə njembikudu rəa yaɔ.
- ¹⁸Loo gé rara gé ndil gé yèr lé wá ilá keneɲ kara aree sɔ ŋgaŋgee pəgərə-pəgərə ləm, ar əm uba təa'g ndugu-ndugu ləma, ar darəa tudu mədərə-mədərə ləm tɔ. Bəe ba m'ra ndòo rɔ njékwakiláje'g gə mba kar dee tuba ndil gé yèr neelé ndá léé dum dee təs.

- 19**Yen nga Jeju tel ila dee keneŋ pana: Seɿ ginkoji dɔwje gá njéndoɿitaje, see m'a nai sɔ sí ndɔm kɔda tɔbɔi wa. See ndɔ gá ra ba m'a kɔw rɔm kila mɔəm dɔ sí'g bɔi wa. Waje ŋgon lé gá rɔm'g nee.
- 20**D'wa ŋgon lé gá rɔa'g tɔ. Léegəneeya gá ŋgon lé un kəmee oo Jeju ndá ndil gá yèr lé wá ilá naŋg birig aree nduburu naŋg gururu-gururu ləm, ar əm uba tɔa'g ndugu-ndugu ləm tɔ.
- 21**Jeju dɔji bɔ ŋgonje lé pana: See né gá rɔa neelé see rɔa as ndɔ kɔda basinè wa. Bɔ ŋgonje lé tel ilá keneŋ pana: Un kudee loo gá yeɿ nai ne ŋgon ya bɔi rɔa saar teɿ basinè.
- 22**Ndil gá yèr lé unee ilá per'd ləm, gə dan mán'g gə mba karee udu ləm tɔ, as gɔl bula ya basinè nga. Nɛ bó lé i askəm ra né ndá ra né la ne sɔ sí oo ne kəm to ndòo lə sí ya kɔgəɔ kari.
- 23**Jeju ilá keneŋ pana: I pana: See m'askəm ra wa pa bèe. Yeɿ gá rara ba gá ɔm mée dɔm'g jəb-jəb ndá né gá njedumee godo.
- 24**Léegəneeya bɔ ŋgonje lé ula tɔa nɔ'g wəl pana: M'ɔm meeɿ dɔi'g ya! Ree la səm gə mba mee-mbɔrè ləm ya kari.
- 25**Loo gá Jeju oo boo-dɔwje gá d'ula ménéné gá dɔa'g neelé ndá yeɿ ndaŋg ndil gá yèr neelé paj, ulá pana: I ndil gá yèr gá njegwɔskudu ləm, gə njembikudu ləm tɔ lé ma nja m'pa gə ndum m'ulai, teɿ mee ŋgon'g gá raga ndá i a tel kandə mée'g gogo el saar ya.
- 26**Yen nga ndil gá yèr neelé wa ŋgon lé mbiree mbɔ-mbɔ, ra né wəl ba unda loo teɿ mée'g bɔi. Ŋgon lé to sel asəna gə dɔw gá wəi bèe, ar njé gá naje pana: Yeɿ wəi mbɔ.
- 27**Nɛ Jeju un jia sèn, unee uree tar, aree aar tar njoroŋ.
- 28**Loo gá Jeju rəm aw kəi ndá njékwakiláje nja donɔɔ doi d'un ta dɔjee pana: See gelee ban ba jeɿ j'askəm tuba ndil gá yèr neelé el wa.
- 29**Jeju tel ila dee keneŋ pana: Tamaji gá ra ba ndil gá yèr gá togábè lé a kunda ne loo mee dɔw'g teɿ ya.

Jeju pata kwəi læa gə ta kunda loo teɿ loo-yoo'g læa bɔi

Mat 17.22-23, Lug 9.43b-45

- 30**Deɿ d'ɿ keneŋ d'unda mee bɛe gá Galile dana gaŋg. Jeju ndigi kar dɔw kára kara gər loo-kabee el.
- 31**Mbata yeɿ ndoo njékwakiláje lé ula dee pana: D'a kwa Ŋgon-dɔw lé kulá ji dɔwje'g, d'a tɔlee ya ndá ndɔ munda gogo lé yeɿ a kunda loo teɿ dan njé gá d'wəi'g.
- 32**Nɛ njékwakiláje gər ta gá yeɿ pa lé el tɔbɔi deɿ bəl, d'oo loo kila dɿgi kaaree'g dɔjee taree el tɔ.

See nā ba to d̄aw ḡe boi ur d̄o mareeje'g wa

Mat 18.1-5, Lug 9.46-48

33Loo ḡe deē teē Kapernawum lé d'and̄e d'aw mee kai'g mb̄a nd̄a Jeju d̄aji dee pana: See ri ba sēi majje ne nā ta r̄abee lé wa.

34Ne d'isi d̄o nā'g jim-jim mbata loo ḡe d'isi d'aw r̄ab̄e lé deē maj̄ nā ta d̄o d̄aw ḡe a to boi kur d̄o dee'g lai.

35Yen nga, yeē r̄em si nāng bar deē ḡe d̄og-gir-dee-joo lé ḡe r̄ea'g, ula dee pana: B̄o lé d̄aw ndigi to ngaw ta dee k̄édé nd̄a yeē a to ḡe rudu l̄e deē lai l̄em, a tel r̄ea ḡe kura l̄e deē lai l̄em t̄o.

36T̄ob̄ai yeē un ngon ḡe nai ḡo b̄al b̄èe, uree tar dan dee'g, unee uree kag jia'g ula dee ne pana:

37Nana ba ḡe wa ngon ḡe nai ḡo ḡe toḡébè ḡe r̄ea'g ḡe rim-ma nd̄a ma nja kara wam ḡe r̄ea'g k̄en t̄o. T̄ob̄ai nana ba ḡe wam ḡe r̄ea'g nd̄a to ma ba wam ḡe r̄ea'g k̄en el ne to yeē ḡe njekulam lé ya ba wá ḡe r̄ea'g k̄en mb̄a t̄o.

Yeē ḡe ɔs sí r̄aw el nd̄a yeē to k̄a sí ya

Lug 9.49-50

38Ja ulá pana: Mbai, jee j'oo d̄aw k̄ara ḡe bar rii ba tuba ne ndilje ḡe ȳer, nd̄a jee j'ogee d̄o'g mbata yeē un r̄aw goo síjee'g el.

39Jeju tel ilá kenēn pana: Maji kar sí ɔgeeje d̄o nérea'g lé el, mbata d̄aw ḡe rara ba ra né n̄em̄ori ḡe rim nd̄a yeē a kask̄em k̄i ḡe l̄ee'g bar rim ȳer b̄èe el.

40D̄aw ḡe ɔs sí r̄aw el nd̄a to ḡe k̄a síjee ya k̄en.

41T̄oḡer̄o ya, nana ba ḡe ar sí mán mee ngo-d̄o-mán ḡe rim mbata sēi toje k̄a Kristi lé nd̄a n̄jea neelé a lal n̄ekoga-d̄o-jia pai godo.

Kaiya to né ḡe to b̄al ya

Mat 18.6-9, Lug 17.1-2

42Ne nana ba ḡe sula ngon ḡe nai ḡo mbuna ngan mareeje ḡe d'om mee dee d̄om'g neelé aree oso dan kaiya'g nd̄a kun biri mbal t̄o gw̄osee'g kund̄a ne kilá dan baa-boo-kad'g ba a to maji unda karee aw kari ba.

43B̄o lé jii to né ḡe ɔsi ilai dan kaiya'g nd̄a tuga bad̄e ganḡ.

44Kaw ḡe jii ḡe dum loo-si k̄amba'g lé maji unda kari aw gehene loo ḡe p̄er a kw̄ai kenēn nd̄a el lé ḡe jii ḡe joo b̄or.

45B̄o lé ḡoli to né ḡe aw s̄ai ilai dan kaiya'g nd̄a maji kari tuga bad̄e ganḡ.

46Kaw ḡe ḡoli ḡe m̄ed loo-si k̄amba'g lé maji unda kar dee d'ilai gehene'g ḡe ḡoli joo-b̄or, loo ḡe p̄er a kw̄ai kenēn nd̄a el lé.

47B̄o lé k̄ami to né ḡe nd̄ori ilai dan kaiya'g nd̄a k̄odee ɔree mbata kaw beek̄o'g l̄e Ala ḡe k̄ami ḡe k̄ara lé maji unda kar dee d'wai ḡe k̄ami joo b̄or d'ilai gehene'g,

⁴⁸to loo gé kuru gé njesɔ dee a kwæi nda el ləm, pər a kwæi keneŋ nda el ləm tɔ.

⁴⁹Mbata dəwje lai lé pər a kɔb dee kág kərm-kərm keneŋ ya.

⁵⁰Kad lé to né gé maji ya, ne bó lé kad gé rii tel rii el ndá see dí ba seɪ a raje ne mba karee rii gogo bəi wa. Maji kar darɔ sí-seɪ nja to gé kad bó gé ɔmje ne mee sí nɔ'd sad.

Mark 10

Ta gé Jeju ndoo dee wɔji dɔ tɪ-nɔ lə diŋgam gə dené

Mat 19.1-12, Lug 16.18

¹Jeju ɪ loo gé nee'g aw dɔ naŋg gé Jude gir baa gé Jurde. Boo-dəwje mbɔ dɔ nɔ rəa'g tɔbəi ndá yeɛ un kudu ndoo dee ta, to gé nérea gé yeɛ ra ta-ta ya.

²Parisieje rəm pər gé rəa'g dəjee ta gə mba kaɪ ne mée pana: See kar diŋgam tuba dené ləa see to né gé kəm ra wa.

³Yeɛ tel ila dee keneŋ pana: See godndu Moyis gé yeɛ un ar sí lé yeɛ pa banwa.

⁴Deɛ tel ndigi təa'g pana: Moyis lé un ndia ar dee mba kar dee ndaŋg maktub tɪ-nɔ tuba ne dené.

⁵Jeju ila dee keneŋ pana: Meendər lə sí ba Moyis ndaŋg ne godndu neelé ar sí mba kar sí raje ne togábè.

⁶Ne loo gé Ala unda naŋg nee kédé gé dɔtar lé yeɛ unda diŋgam ləm, gə dené ləm tɔ.

⁷Gelee gé nee ba diŋgam a kyɔ bɔbeeje gə keaje mba kar dee-deɛ gə dené ləa d'ɔm nɔ'd sad.

⁸Bèe ba deɛ joo bɔr d'a tel to dara gé kára ba bó d'a to gé joo el.

⁹Né gé Ala tɔ nɔ'd lé maji kar dəw tɪ dee el ŋga.

¹⁰Loo gé deɛ tel d'aw kəi mbɔ ndá njékwakiláje dəjee ta dɔ ta gé yeɛ ula dee'g lé.

¹¹Jeju ula dee pana: Yeɛ gé tuba dené ləa taa yeɛ gé raŋg ndá yeɛ ndal mɔdkaiya, to majel gé yeɛ ra gə dené ləa gé yeɛ tubá lé ya,

¹²əsé bó lé dené uba ŋgabeeje yá aw taa ŋgaw gé raŋg ndá yeɛ kara ndal mɔdkaiya tɔ.

Jeju tɔr ndia dɔ ŋganje'g

Mat 19.13-15, Lug 18.15-17

¹³Deɛ ree gə ŋganje rɔ Jeju'g gə mba karee ila jia dɔ dee'g. Ne njékwakiláje d'ɪ gə deɛ gé ree gə ŋganje neelé.

¹⁴Loo gé Jeju oo togábè ndá yeɛ oso gə oŋg biriŋ, tɔbəi ula dee pana: Yaje rəw arje ŋganje ree rɔm'g bó tuba deeje el, mbata beekɔ lə Ala lé to mba deɛ gé to tana sə dee bèe ya.

15Ma m'ula sí tæsərə, nana ba gé mée taa beekɔ̄ lə Ala asəna gə mee ŋgon gé gə bèe el ndá yee a kula dəa keneŋ wər ndə bèe el.

16Yen ba yee odo dee turu dee kag jia'g ila ne jia dɔ dee'g tər ne ndia dɔ dee'g.

Basa gé to gé bao

Mat 19.16-30, Lug 18.18-30

17To gé Jeju oso rəbə si aw ndá dəw kára aingwɔd aw iŋgá rəm ɔs nɔ kəjee nanŋ neŋ'g dəjee pana: Mbai gé maji, see dí ba m'a ra mba si ne gə kəmə gé gə nɔ lé wa.

18Jeju ilá keneŋ pana: See ban ba i barm dəw gé maji wa. Ala kára ba kiao ba to dəw gé maji ya.

19I gər ta godnduje lai gé pana: I a ndal mɔdkaiya el ləm, i a tɔl dəw el ləm, i a bogo el ləm, i a təd taŋgɔm kunda ta mari'g el ləma, i a buguru mari el ləm tɔ, tədjekag bɔbije gə kɔinje.

20Dəw neelé tel ilá keneŋ pana: Mbai, loo gé ma m'nai basa bəi lé ya, m'tɔs kəm goo néje gé neelé m'ra saar basinè.

21Jeju aa kəmee gərərə undá dan kəmee'g ndá ulá pana: Né kára lali bəi. Dɔ aw ndogo néje lai lai yə laree ar njéndooje ba i a kiŋga nébao lai bee gé dara bəi. Tɔbəi ɔd ree goom'g.

22Loo gé dəw neelé oo ta neelé ndá yee mi mbidi-mbidi, ɔd mbiriŋ, mbata yee to gé njenəbaoje gé tur dɔ loo.

23Jeju aa kəm dee njal ɔr ndá ula njékwakiláje pana: Kar baoje d'aw mee beekɔ̄'g lə Ala lé a to né gé lé a kuba mu el!

24Njékwakiláje lé kaar dee wa dee paj̄ dɔ ta gé Jeju pa togəbè. Yee un ta ula dee tɔbəi pana: Ŋganəmje, deŋ gé d'om mee dee dɔ nébaoje'g lə dee lé kaw beekɔ̄'g lə Ala lé lée a kuba mu dɔ dee'g el!

25Kar jambal andə kəmbolè libiri'g tee raga lé to né gé kədərə el bəi, ne kar bao andə aw mee beekɔ̄'g lə Ala lé lée a to kədərə gé ndam godo.

26Kaar njékwakiláje lé wa dee paj̄-paj̄ unda njé gé kédé ndá deŋ dəji n̄a ta wédé-wédé pana: Bèe ŋga see n̄a ba askəm kaji wa.

27Jeju aa kəm dee gərərə ndá ula dee pana: Né gé bèe lé dəwje ba a dum dee bó a dum Ala ndə bèe el, mbata Ala lé né kára gé njedumee godo.

28Pierə un ta ulá pana: Aa oo, jee lé j'uba néje lə sí lai j'yə, j'un rəw gooi'g.

29Jeju ilá keneŋ pana: Ma m'ula sí tæsərə, nana ba gé uba kəi ləa əsé ŋgakeaje əsé kɔnaneje əsé keaje əsé gə bɔbeeje əsé ŋganeeje əsé dɔdubaje ləa yə dee gə mbam ləm, gə mba tagəmaji ləm tɔ

30 ndá a kiŋga dee tɔl-tɔl gogo wɛl nee lɛm, a kiŋga kɛije gɛ ŋgakeaje gɛ kɔnaneeje gɛ keaje gɛ ŋganeeje gɛ dɔdubaje lɛa tɔ, nɛ a kiŋga nɛurti keneŋ ya. Nɛ lɛbje gɛ raŋg gɛ d'a gɛ ree lɛ yee a si gɛ kɛmɛgɛ gɛ nɔ.

31 Deɛ gɛ bula gɛ to gɛ ŋgaw ta dee kɛdɛ lɛ d'a tel nai gɛ rudu deeje lɛm, deɛ gɛ bula gɛ nai gɛ rudu deeje lɛ d'a tel to gɛ ŋgaw ta deeje kɛdɛ lɛm tɔ.

Jeju pata kwɛi lɛa gɛ ta kunda loo teɛ lɛa

Mat 20.17-19, Lug 18.31-34

32 D'un rɛw d'isi d'aw gɛ Jerusalem, Jeju ba njaa nɔ dee gɛ kɛdɛ. Njɛkwakilaje lɛ mee dee to kɛrm ar dee d'orɛ gɛe gɛ bɛl. Jeju ɔr dee dɔg-gir-dee-joo njɔl tɔbɛi aw un ta ula dee ne loo nɛ gɛ a teɛ dɛa'g lɛ pana:

33 Aa ooje, j'isi j'aw gɛ Jerusalem ŋga ndá d'a gɛ kula Ŋgon-dɛw lɛ ji mbai dɔ njɛkinjanɛmɛsje-je'g gɛ ji njɛndaji-maktubje'g tɔ. D'a kɔr ta yoo kɛm dɛa'g ndá d'a kulá ji njɛpole-magɛje'g tɔ.

34 Deɛje neelɛ d'a ndaji ndia kogo ne lɛm, d'a tibi yiro kɛmee'g lɛm, d'a kundá gɛ ndɛi-kɔb lɛma, d'a tɔlee karee wɛi lɛm tɔ. Nɛ ndɔ gɛ njekɔm'g munda lɛa lɛ ndá yee a kunda loo teɛ dan njɛ gɛ d'wɛi'g ya.

Ŋgalɛ Jebede kwɛi Jeju loo-si dee

Mat 20.20-28

35 Yen ŋga, Jak gɛ Jɔ gɛ to ŋgalɛ Jebede lɛ rɛm pɛr gɛ rɔ Jeju'g d'ulá pana: Mbai, nɛ gɛ j'a gɛ kwɛii neelɛ jeɛ ndigi kari ar sí nɛe ya.

36 Jeju tel dɛji dee pana: See dɛ ba seɛ ndigije karmje m'ra m'ar sí wa.

37 Deɛ tel ndigi tɛa'g pana: Loo gɛ i a si loo-ronduba'g lɛi lɛ ndá ar sí j'isi sɛi keneŋ tɔ, dɛw kára a si dɔ jikɔli'g lɛm, dɛw kára a sí dɔ jigeli'g lɛm tɔ.

38 Jeju tel ila dee keneŋ pana: Nɛ gɛ seɛ kwɛimje lɛ seɛ gɛrje rɛbee el. See ŋgo-kai-mán gɛ m'a gɛ kai lɛ see seɛ asjekɛm kaije wa. Esɛ see batɛm gɛ d'a gɛ ram lɛ see seɛ asjekɛm kar dee ra sí ya to wa.

39 Deɛ atel d'ilá keneŋ pana: Jeɛ j'askɛm ra togɛbɛ ya. Jeju tel ula dee pana: Tɔgɛrɔ ya, nɛ gɛ mee ŋgo-kai-mán gɛ m'a gɛ kai lɛ seɛ a kaije lɛm, batɛm gɛ d'a gɛ ram lɛ kara d'a ra sí ya lɛm tɔ.

40 Nɛ kɔ si dɔ jikɔlm'g gɛ dɔ jigelm'g ba yɛ, ma ba gɛ njekwɛji rɛbee el. Loo neelɛ d'unda gɛ kɛmee d'wɛji ne dɔ deɛ gɛ d'a gɛ kiŋga lɛ ya.

41 Mar deeje gɛ dɔg lɛ loo gɛ deɛ d'oo ta lɛ Jak gɛ Jɔ gɛ dɛjee lɛ ndá mee dee j̄ sɛ dee pu dɔ dee'g.

42 Jeju bar dee ula dee pana: Seɛ ooje gao, deɛ gɛ d'oo dee gɛ mbai dɔ ginkoji dɛwje gɛ raŋg lɛ d'ɔ dɛwje lɛ dee d'ula ne kɛm dee ndɔ lɛm, dɛwje gɛ boi lɛ dee kara to gɛ dɛw dɔ deeje lɛm tɔ.

⁴³Sei lé maji kar sí raje togábè mbuna na'd el. Ne nana ba mbuna sí'g gé wa ræa gæ dæw gé boo læ sí ndá maji karee tel ræa gé kura læ sí ba.

⁴⁴Tɔbæi nana ba gé ndigi to gé ngaw ta sí kédé lé ndá maji karee ra ræa gé bær læ sí læm tɔ.

⁴⁵Mbata Ngon-dæw lé ree gæ mba kar dæwje ba ra né d'aree el ne yeë ree gæ mba ra né kar dee læm, gæ mba kyä ræa karee to gé nékoga-dɔ-dæwje bula læm tɔ.

Jeju aji njekæmtɔ gé ria læ Bartime

Mat 20.29-34, Lug 18.35-43

⁴⁶Deë teë Jeriko. Loo gé Jeju unda loo mee bee gé Jeriko teë gæ njékwakiláje gæ boo-dæwje gé bula lam gé d'ɔm na géé'g na'd lé ndá njekæmtɔ gé to ngolæ Time gé ria læ Bartime lé si naŋg mbær ræbæ sí kwɔi dæwje né gæ kæmndoo.

⁴⁷Loo gé yeë oo to gé Jeju gé Najaret ba si dæs ndá yeë ila boo-ndia naŋg ra ne né wæl pana: Jeju, Ngon Dabid, oo kæm lootondoo'g ya kari.

⁴⁸Njé gé naje bula d'ï sæa gæ mba karee wa tæa. Ne yeë ila boo-ndia naŋg ra ne né wæl unda njé gé kédé pana: Ngon Dabid, oo kæm lootondoo'g ya kari.

⁴⁹Jeju ræm aar naŋg ula dee pana, Maji kar sí bareeje. Yen nga, deë bar njekæmtɔ lé d'ulá pana: Ar mææi oso naŋg pɔ ndá uba naŋg ïta aw ingá mbata yeë nja bari.

⁵⁰Njekæmtɔ lé ɔr kubu læa gé boi yul lé ila naŋg ndá uba naŋg jagjan ïta aw rɔ Jeju'g.

⁵¹Jeju un ta dæjee pana: See dï ba i ndigi karm m'ra m'ari wa. Njekæmtɔ lé tel ndigi tæa'g pana: Mbai, m'ndinga ræm gæ mba tel koo loo ya.

⁵²Jeju ilá keneŋ pana: Dɔ aw mbata meekun læi ba taa né ari aji ne ya. Léegæneeya, yeë oo loo ndá yeë un ræw si njaa goo Jeju'g.

Mark 11

Jeju andæ mee bee gé Jerusalem

Mat 21.1-11, Lug 19.28-40, Jə 12.12-19

¹Loo gé deë d'unda dɔ Jerusalem dæb ndá deë teë mbær Betpage gæ Betani gé to mbær mbal gé ria læ Koiyoje ndá Jeju ɔr njékwakiláje joo ula dee pana:

²Dɔ awje mee bee gé to nɔ sí'g kédé lé. Loo gé sei uruje keneŋ mbæ ndá sei a teeje dɔ ngon mulayèje gé teá naŋg gé dæw uba giree dáb kæm kára el bæi lé, tudeeje reeje sæa amje.

³Bó lé dæw a dæji sí pana: See ban ba sei raje bèe wa ndá sei a kuláje pajena: Mbaidɔmbaije ba aw ndée ndá léegæneeya d'a kyä kar sí reeje sæa ya.

⁴Deë d'ɔd d'aw ndá d'inga ngon mulayèje gé teá naŋg takæi'g raga mbær ræbæ ndá deë tudee.

- ⁵Njé gá naje gá d'ar keneṅ lé daji dee pana: See di ba seṅ raje bée wa. See tuduje ṅgon mulayèje lé gə mba riwa.
- ⁶Dee d'ila dee keneṅ to gá Jeju ula dee lé ndá d'ya d'ar dee d'aw səa ya tɔ.
- ⁷Dee ree gə ṅgon mulayèje lé d'ar Jeju ndá dee d'om kubuje lə dee giree'g d'ar Jeju uba dəa d'ao si keneṅ.
- ⁸Dəwje bula mbalé kubuje lə dee naṅ rəbə ləm, njé gá raṅg ti kam kagje gá mee ndɔ'g lab naṅ nea'g ləm tɔ.
- ⁹Dee gá d'aw nea'g kédé gə dee gá d'aw géé'g gogo lé dee ra né tar u-u-u pana: Hosana! Maji kar dɔkaisəgərə nai gə yeṅ gá ree gə ri Mbaidombaije lé.
- ¹⁰Maji kar ndutɔr nai gə beekɔ gá si ree, to beekɔ lə ka síjeṅ Dabid. Hosana par gá sém looje gá tar lé tɔ.
- ¹¹Loo gá Jeju teṅ Jerusalem mba ndá yeṅ andə mee kəi-Ala'g. Loo gá Yeṅ tən néje lai gá to keneṅ njal ɔr ndá yeṅ ɔd gə njékwakiláje gá dɔg-gir-dee-joo lé na'd aw sə dee Betani mbata kàr godo ṅga.

Jeju man kodé

Mat 21.18-19

- ¹²Bèlè lookàree d'ṅ Betani d'isi d'aw rəbee ndá bó tɔl Jeju.
- ¹³Yeṅ aa loo oo kodé gá kamee idi keneṅ nu bée ndá yeṅ ɔd aw keneṅ mba koo bó banelə kiṅga né keneṅ, loo gá yeṅ ree pər gá gelee'g ndá yeṅ oo kamee ba mbata to naj kandə lə kodé el bəi.
- ¹⁴Yen ṅga, yeṅ un ta pa gə kodé lé pana: Maji kar dəw kára kara sɔ kadi gogo pai godo. Njékwakiláje d'oo ta gá yeṅ pa lé tɔ.

Jeju tuba njérab-njérəkoje mee kəi-Ala'g

Mat 21.12-17, Lug 19.45-48, Jə 2.13-22

- ¹⁵Loo gá dee teṅ Jerusalem mba ndá Jeju andə mee kəi-Ala'g. Yeṅ un kudu tuba dee gá d'isi rab néje lə dee mee kəi-Ala'g ləm, gə dee gá ndogo sə dee ləm tɔ. Yeṅ tila tabulje lə njémbél-larje ləm, gə tila nési lə njérab-dərje bigiri-bigiri ləm tɔ.
- ¹⁶Yeṅ ya rəw ar dəw kára kara odo né dəs ne mee kəi-Ala'g el.
- ¹⁷Yeṅ ndoo dee ula dee pana: See dee ndaṅg ta mee maktub'g pana: Kəi ləm lé d'a bəree kəi ra tamaji keneṅ mbata lə ginkoji dəwje gə raṅg lai lé, see dee ndaṅg taree togəbè el wa. Ne seṅ ba seṅ telee undaje gá duu-loo lə njébogoje.
- ¹⁸Mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje lé loo gá dee d'oo ta ləa lé ndá dee saṅg rəw gə mba karee udu, mbata ta gá yeṅ ndoo dee lé ar kaar dəwje lai wa dee pai.
- ¹⁹Loo gá kàr andə mba ndá Jeju dee gə njékwakiláje d'unda loo mee bee-boo'g neelé teṅ d'aw.

Kodé gá tudu lé

Mat 21.20-22

20 Bèlè gə ndɔ, loo gə deɛ gə njékwakiláje dəs ndá d'oo kodé lé ndòlé njal ɔr ngira'g nanɔ njɔd.

21 Yen nga mee Pierə olé teɛ dɔ ta gə Jeju pa tagónè lé aree ula Jeju pana: Mbai, aa loo oo kodé gə i manee lé tudu wa mènɔgènɔgè kən.

22 Jeju un ta ula dee pana: Maji kar sí ɔmje mee sí dɔ Ala'g ba.

23 Ma m'ula sí təsərə, bó lé nana ba ula mbal neelé pana: Ɔr rɔi loo gə nee'g al uru dan baa-boo'g, ba yeɛ ɔm méé dɔ'g jəb-jəb pana: A to bèe ya to bó maji gə rəa dɔ'g el ndá yeɛ a koo née gə a to torndia'g lé gə kankəmee ya tɔ.

24 Gelee gə nee ba ma m'ula sí, loo gə seɛ raje tamaji ndá né lai gə seɛ kwɔije lé ɔmje mee sí dɔ'g to gə seɛ toje njékiŋgaje mbɔ ndá a kooje née lé gə kəm sí ya tɔ.

25 Loo gə seɛ aarje tar gə mba ra tamaji ba ooje to gə seɛ gə mari awje gə nɔ gə ta ndá arje mee sí oso lemsé dɔ'g mba kar Bɔ síje gə si dara lé a kar méé oso lemsé dɔ meekɔsgel'g lə sí-seɛ lé tɔ.

26 Nɛ bó lé seɛ arje mee sí oso lemsé dɔ'g el ndá Bɔ síje gə sí dara lé kara a kar méé oso lemsé dɔ kɔ sí-seɛ'g lé el tɔ.

Singamonɔ lə Jeju lé

Mat 21.23-27, Lug 20.1-8

27 Deɛ d'ɔs tel gɔl joo d'aw Jerusalem, nɛ loo gə Jeju njaa mee kəi-Ala'g ndá mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje gə njé gə tɔgje to lé rəm pər gə rəa'g

28 ndá deɛ dɔjee pana: See torndu nɔ ba i ra ne néje togábè wa. See singamonɔ lə nɔ ba i ra ne néje togábè wa.

29 Jeju ila dee keneɔ pana: Ma kara m'a dɔji sí ta kára koo tɔ. Bó lé seɛ ndigije tam'g ndá ma kara m'a kula sí yeɛ gə njekun ndia karm m'ra ne néje togábè lé ya tɔ.

30 Batəm lə Jɔ lé see ɔ dara əsé ɔ rɔ dəwje'g wa. Ilamje'g ba.

31 Nɛ deɛ jém ta gə nɔ pana: Bó lé j'a kulá pana: Batəm gə Jɔ ra dəwje lé ɔ dara ndá yeɛ a tel kila sí keneɔ pana: Bèe nga see ban ba jeɛ j'ɔm mee sí dɔa'g el wa.

32 Tɔbəi bó lé j'a kilá keneɔ pana: Batəm gə Jɔ ra dəwje lé ɔ rɔ dəwje'g ndá kara... Deɛ bəl dəwje mbata dəwje lai d'oo Jɔ gə njetegginta gə gəd ya ləm.

33 Yen nga deɛ d'ila Jeju'g pana: Jeɛ n'gər el. Ndá Jeju tel ila dee keneɔ pana: Ma kara m'a kula sí dəw gə njekun ndia karm m'ra ne néje neelé el tɔ.

Mark 12

Gosɔta gə wɔji dɔ meeyèr lə njéndo-nduúje

Mat 21.33-46, Lug 20.9-19

- ¹Jeju un ta si ndoo dee gə gosotaje pana: Dəw kára bèe wa ndɔ, mɔa nduú keneɲ ndá yeɛ ula ngalaŋ gugu ne dɛa ləm, yeɛ uru bwa keneɲ gə kɔ mbula mán-nduú ləma, yeɛ uru pal ləm tɔ, tɔbɛi yeɛ wa ndɔ-nduú lé ula ji njéndəaje'g ba ɔd par aw mbá dɔ bee gə raŋg.
- ²Nai ra kandə nduú lé ndá yeɛ ula kura ləa rɔ njéndɔ-nduúje'g mba karee taa kandə nduú keɔ gə d'a gə karee lé.
- ³Deɛ d'i d'ur dɔ kura'g lé kundá tubá d'aree rəm gə jia kari ba.
- ⁴Yen nga yeɛ ula kura ləa gə raŋg rɔ dee'g tɔbɛi, ne deɛ kunda dɛa d'ula ne sul dɔ rəa'g.
- ⁵Tɔbɛi yeɛ ula kura ləa gə raŋg rɔ dee'g ɔm gə gɔl munda, ne deɛ tɔlee, tɔbɛi yeɛ ula njé gə raŋg tɔbɛi tɔ, ne deɛ kunda dee ləm, tɔl dee ləm tɔ.
- ⁶Ngonee gə yeɛ undá dan kəmee'g ya nga nai, yeɛ ulá rɔ dee'g gə rudee. Yeɛ ɔji mee'g pana: D'a bəl kəm ngon mee neɛ.
- ⁷Ne njéndɔ-nduúje lé d'ula nɔ ta pana: Aa ooje, ngon gə njekwa nénduba lé si aw gə nee nga, reeje ar sí n'tɔleeje, j'yaje ne nénduba ləa gə kɔ síjeɛ.
- ⁸Deɛ d'ubá d'wá tɔlee d'unee d'undá d'ilá ngaŋloo ndɔ-nduú'g raga nu.
- ⁹Togábè nga, see basinè mbai gə njendɔ-nduú lé a ra ban nga wa. Yeɛ a ree kwa njéndəaje lé tɔl dee kar dee d'udu guduru ndá yeɛ a taa ndɔ-nduú ləa lé kar njé gə raŋg tɔ.
- ¹⁰Ta nee gə to mee maktub gə to gə kəmee lé see seɲ turaje el bɛi wa. Pil mbal gə njékɔdakəije mbad d'ila kɔrɔ lé Yee nja tel to mbal kunda dɔ kum kəi gə gə d tɔ.
- ¹¹Né neelé Mbaidɔmbaije ba ra, Ndá to né gə dum kəm sí ya tɔ.
- ¹²Deɛ saŋg rəw kwá mbata deɛ gər gao, ta gə Jeju pa lé wɔji dɔ dee-deɛ ya, ne deɛ bəl boo-dəwje gə d'aar keneɲ. Togábè deɛ d'ubá d'yá d'ɔd d'aw.

Lar-gədbɛe gə to kɔ Sesar gə né kɔ Ala lé

Mat 22.15-22, Lug 20.20-26

- ¹³Waga ndá d'ula Parisieje gə Herodieje gə naje rəa'g mba kar dee ndɔ tɛa.
- ¹⁴Deɛ ree rəa'g d'un ta dɛje pana: Mbai, jee n'gər gao i lé to kankəm dəw gə gə d ya, i to gə njebel kəm dəw kára kara el ləm, i to gə njekɔr kəm dəw kára kara el ləma, I ndoo dee rəw lə Ala lé gə goo rəbee ya ləm tɔ. Bèe nga see kuga lar-gədbɛe lə Sesar lé see to né gə kəm ra əsé to né gə kəm ra el wa. See j'a kuga səa əsé j'a kuga səa el wa.
- ¹⁵Jeju gər ta-hulai lə dee gao aree ila dee keneɲ pana: Gelee ban ba seɲ aije məəm bèe wa. Unje ngon lar gə ndá kára gə nee amje m'oo.

16Dee d'un ngon lar gé ndá kára d'aree tɔ ndá Jeju dɔ́ji dee pana: Dɔ́ dɔ́w gé to keneɲ gé né gé dee ndaɲg keneɲ neelé see wɔ́ji dɔ́ nɔ́ bɔ́i wa. Dee ndigi tɔ́a'g pana: To kɔ́ Sesar.

17Yen nga yeɛ ila dee'g pana: Né gé to kɔ́ Sesar ndá arje Sesar ya, né gé to kɔ́ Ala ndá arje Ala ya tɔ́. Tɔ́bɔ́i kaar dee wa dee paɪ dɔ́ tapea'g lé tɔ́.

Ta gé wɔ́ji dɔ́ kunda loo teɛ dan njé gé d'wɔ́i'g lé

Mat 22.23-33, Lug 20.27-40

18Saduseɛje gé pana: Dɔ́wje gé d'wɔ́i d'a teɛ dan njé gé d'wɔ́i'g pai godo lé ree rɔ́a'g dɔ́jee pana:

19Mbai, aa oo godndu Moyis gé yeɛ un ar sí lé yeɛ pana: 'Bó lé ngokɔ́ dɔ́w wɔ́i ya dené læa nduba lal koji ne nɲanɲe lé ndá maji kar dɔ́w neelé taa dené-nduba læ ngokeɔ́ lé mba kunda ne kó ngokeɔ́.

20Togábè ngakɔ́ nɲaje dee siri. Yeɛ gé kédé gé tɔ́g taa dené ne wɔ́i lal koji ne ngon kunda ne kée.

21Njekɔ́ree géee taa dené-nduba læa lé ne yeɛ wɔ́i lal koji ne ngon kunda ne kée tɔ́. Njekɔ́m gé munda læ dee lé kara ra togábè tɔ́,

22ar dee gé siri lé d'wɔ́i lɔ́d lal koji ne ngon kunda ne kó dee. Géee gé gogo dené lé kara wɔ́i udu goo dee més tɔ́.

23Bèe nga see ndɔ́ gé dɔ́wje d'a gɔ́ teɛ dan njé gé d'wɔ́i'g lé see dené neelé a to dené læ nɔ́ nga ba mbuna dee'g wa. Mbata dee siri lai tɔ́a gé dené læ dee ya.

24Jeju ila dee keneɲ pana: Tapa sí ur sí walá mbata seɲ gɔ́rje ta gé to mee maktub gé to gɔ́ kɔ́mee lé el læm, seɲ gɔ́rje siɲgamoɲ læ Ala lé el læm tɔ́.

25Mbata loo gé dɔ́wje d'a kunda loo teɛ dan nje gé d'wɔ́i'g lé diɲgamje d'a taa denéje el læm, denéje kara d'a taa nɲaw el læm tɔ́. D'a sí kasɔ́na gɔ́ kuraje gé dara bèe ya.

26Ta gé wɔ́ji dɔ́ dee gé d'a teɛ dan njé gé d'wɔ́i'g lé see seɲ turaje ta gé Moyis ndaɲg loo gé Ala lé teɛ dɔ́a'g mbɔ́r ngon kag'd lé el wa. Mbata yeɛ ulá pana: Ma m'to Ala lé læ Abrakam læm, gɔ́ Ala lé læ Isaak læma, gɔ́ Ala lé læ Jakob læm tɔ́.

27Ala lé to kɔ́ dee gé d'aw kɔ́mba bó to kɔ́ njé gé d'wɔ́i ba el. Takɔ́ji læ sí uru sí dan wala'g sula ya.

Godndu gé ur dɔ́ mareɛje lai lé

Mat 22.34-40, Lug 10.25-28

28Njendaji-maktub kára bèe gé aar loo-mai-ta'g læ dee lé gɔ́r to gé Jeju ila Saduseɛje keneɲ maji ya ndá yeɛ aw pɔ́r gé rɔ́ Jeju'g dɔ́jee pana: See dɪ ba gé godndu gé doɲgɔ́r gé ur dɔ́ godnduje'g lai wa.

29Jeju ilá keneɲ pana: Aa oo, godndu gé doɲgɔ́r ba to nee: Seɲ Israelje urje mbi sí ooje ta nee: Mbaidɔ́mbaije, Ala læ sí lé to gé Mbaidɔ́mbaije gé kára ba kiao.

³⁰Sei a kundaje Mbaidɔmbaije, Ala lə sí dan kəm sí'g ndigeeje dɔbɛngərə sí'g ləm, gə ɲgaw mee sí bura ləm, gə takəji lai bura ləma, gə sɪgarɔ sí bura ləm tɔ.

³¹Aa oo, yee gə ɲjekəm'g joo ba to nee: Sei a kundaje mar síje dan kəm sí'g to gə sei raje gə rɔ sí bèe ya tɔ. Godndu gə boi gə uru dɔ ɲé gə joo neelé godo ɲga.

³²Njendaji-maktub lé ilá keneɲ pana: Mbai, i pa lée'g ya, i pana: Ala lé kára ba kiao bó garee gə raɲg godo.

³³Dəw gə undá dan kəmee'g ndigee dɔbɛngəree'g ləm, gə takəji ləa bura ləm, gə ɲgaw mée bura ləm, gə siɲgarea bura ləma, gə unda maree dan kəmee'g to gə yeɛ ra gə rəa bèe ləm tɔ ndá debee neelé ra né gə ur dɔ nékinjanéməsje lai gə roo ləm, gə nékinjanéməsje gə raɲg lai ləm tɔ.

³⁴Loo gə Jeju oo to gə yeɛ ndigi təa'g gə kəmkàree ndá yeɛ tel ulá pana: Beeko lə Ala lé nai əw səi el ɲga. Loo gə yeɛ pa togábè lé ndá dəw kára kara oo loo kila dɪgi kaaree'g dəjee ne ta el ɲga.

Kristi, ɲgon-Ala lé to Mbaidɔmbaije lə Dabid

Mat 22.41-46, Lug 20.41-44

³⁵Jeju un ta si ndoo dee mee kəi-Ala'g kəmee gə kédé-kédé ndá yeɛ dəji dee pana: See gelee ban ba ɲjendaji-maktubje pana: Kristi lé to ɲgon Dabid wa.

³⁶Dabid nja kara Ndilmeenda taa mée aree pana: Mbaidɔmbaije lé ula Mbai ləm pana: Sí dɔ jikɔlm'g saar Mba karm m'ar ɲjéɓaje lai tel to nétura-gɔl-kɔm lai lé.

³⁷Dabid nja kara baree Mbaidɔmbaije tɔ. Bèe ndá see yeɛ a to gə ɲgonee loo gə ra'g bəi wa. Ta gə yeɛ ndoo boo-dəwje neelé lel dee yaɔ tɔ.

Jeju ndəji boo-dəwje dɔ néra ɲjendaji-maktubje'g lé

Mat 23.1-36, Lug 20.45-47

³⁸Loo gə yeɛ si ndoo dee lé yeɛ ula dee pana: Mee sí dɔ rɔ sí'g mbata lə ɲjendaji-maktubje lé, deɛ ndigi njaa gə kubu gə ɲgal yududu rɔ dee'g ləm, kar dəwje ra dee ne lapia loo-nadaje'g ləma,

³⁹deɛ saɲg loo-si ɲgaw ta dəwje kédé mee kəi-kwa-dɔ-ɲaje'g gə loo-ɲaije'g ləm tɔ.

⁴⁰Deɛ to ɲjérum né mee kəi'g lə ɲjékəisiɲgaje rum-rum ləm, deɛ ra tamaji kuree əw rab ne rɔ dee kəm dəwje'g ləm tɔ. Deɛje neelé ta gə d'a gə kɔr kila dɔ dee'g lé a kal dɔ loo sula.

Nékar lə ɲjékəisiɲga lé

Lug 21.1-4

⁴¹Jeju sí wɔji dɔ sɔduk-lar ɲjoroɲ, aa loo oo boo-dəwje gə d'ɔm lar keneɲ. Baoje gə ɲaje bula d'ɔm kɔ dee-deɛ keneɲ yaɔ-yaɔ.

⁴²ɲjékəisiɲga gə ɲjendoo kára bèe ree tɔ ndá yeɛ ɔm ɲgan lar gə ɲjigi-ɲjigi bèe keneɲ joo tɔ.

⁴³Yen nga Jeju bar njékwakiláje ula dee pana: Ma m'ula sí tæsərə, njekəisinga gə njendoo lé né gə yee ar lé ur dɔ kə dee-dee lai gə d'ɔm néje lə dee mee sɔduk lar'g neelé.

⁴⁴Mbata dee lai neelé dɪ ta néje lə dee gə as dee nag ba dɪ d'ɔm keneŋ bəi, ne yee neelé bai nékiŋga gə a gə ŋgəm ne rəa nja odo lɔd ɔm kən ndá.

Mark 13

Jeju ila mber ta tuji lə Jerusalem lé

Mat 24.1-2, Lug 21.5-6

¹Loo gə Jeju ɪ mee kəi-Ala'g unda loo tee daga ndá njekwakilá kára mbuna mareeje'g ulá pana: Bə! Mbai, aa loo oo mbalje gə kən gə kəije gə kən!

²Jeju ilá keneŋ pana: See kəije gə boo-boo neelé i oo nja wa. Mbal kára kara gə d'unda dɔ maree'g gə a lal jura naŋg lé godo.

Némeekoje gə nékəmdooje

Mat 24.3-14, Lug 21.7-19

³Yee rəm si dɔ mbal gə ria lə Koiyoje gə wəji dɔ kəi-Ala njoroŋ. Pierə gə Jak gə Ja gə Andre dee ya d'isi rəa'g ndá dee dəjee ta lé gə goo ŋgəɪ pana:

⁴Maji kari ula sí, see ndɔ gə ra ba néje neelé a tee bəi wa, əsé see loo gə a gə tee lé see dɪ ba d'a kwəji dee ne lée wa.

⁵Jeju un ta ula dee pana: Mee sí dɔ rɔ sí'g mba kar dəw kára kara su kəm sí el.

⁶Njé gə naje bula d'a kun rim ree ne ndá d'a pana: To ma nja. D'a su ne kəm dəwje bula tɔ.

⁷Loo gə seɪ ooje ta rɔ gə dəwje rɔ nɔ ləm, gə sor rɔ gə d'a kɔr ləm tɔ lé ndá maji kar sí bəlje gə mbəa el mbata lé riri kara néje neelé d'a tee ya. Ne ndɔ gə rudu lé nai ya dɔrɔ bəi.

⁸Ginkoji dəwje gə dəb kára d'a kɪ gə ginkoji dəwje gə loo gə raŋg'd ləm, beeko gə dəb kára a kɪ gə beeko gə loo gə raŋg'd ləm, naŋg a yə gə loo-loo ləma, boo-boo a koso gə loo-loo ləm tɔ. Yee ba gə némeeko gə un kudée gə kun bəi.

⁹Mee sí dɔ rɔ sí'g. D'a tee sə sí loo-gaŋg-rəwtaje'g ləm, d'a kunda sí gə ndəi-kəb mee kəi-kwa-dɔ-naje'g ləm tɔ. D'a kaw sə sí nɔ njéguburubeeje'g gə nɔ mbaije'g gə mbəm mba kar sí ɔrje ne goo ta ləm ar deeje tɔ.

¹⁰Lé riri kara tagəmajɪ lé d'a kila mberee gə mba karee oso gə loo-loo rɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g lai kédé ba néje neelé a tee bəi.

¹¹Loo gə d'a ndɔr sí kaw sə sí loo-gaŋg-rəwtaje'g ndá arje mee sí pélé wəs-wəs dɔ ta gə seɪ a kila deeje keneŋ el, ne ta gə d'a kula ta sí'g mee kàree'g neelé ba gə paje ya. Mbata to seɪ nja ba a kije gə ta neelé paje gə dɔrɔ sí el ne Ndilmeenda ba a kula ta ta sí'g ya.

¹²Dəw nja a kɪ kwa ŋgokeɔ kulá loo-yoo'g ləm, bɔ ŋgon a ra gə ŋgonee togábè ləma, ŋganje d'a kɪ kula njékoji deeje loo-yoo'g ləm tɔ.

¹³Dəwje lai d'a keji sí bəɪ-bəɪ gə mbata lə rim, ne yeɛ gə ai mée sam-sam saar mba kar nérea ɔr dɔ njal teɛ ne ndɔ gə rudu'g lé ndá a kaji ya.

Néurti gə boo a gə ra njé gə Jerusalem lé

Mat 24.15-28, Lug 21.20-24

¹⁴Loo gə seɪ a kooje né gə minɔ gə kɔ tuji ne loo gə kəm karee teɛ keneɲ el lé (maji kar yeɛ gə tura ta neelé ndá ra kəmee ra kaa keneɲ ya) yen ndá maji kar deɛ gə d'isi Jude lé d'aj d'aw dɔ mbalje'g ləm,

¹⁵yeɛ gə si dɔ kəi'g tar lé maji karee uru naɲ gə mba kodo né gə to mee kəi'g el ləma,

¹⁶yeɛ gə si mee ndɔ'g ləa ndá maji karee ɪ tel aw bée gə mba kun kubu ləa gə boi yul el ləm tɔ.

¹⁷Mee ndəa'g neelé denéje gə d'aw gə kəm, gə deɛ gə d'ar ŋgan deeje d'aw d'il mbà lé némeeko a ra dee ya.

¹⁸Maji kar sí raje tamaji ta Ala'g gə mba kar néje neelé teɛ gə nai kul el.

¹⁹Nébəɲgərəti gə a gə ra dəwje mee ndəaje'g neelé un kudee ndɔ gə Ala tum ne gin naɲ nee saar basinè lé dəw oo garee gə togábè kédé ndɔ el ləm, a koo togábè gogo ndɔ bée el ya ləm tɔ.

²⁰Ndəaje neelé bó lé Mbaidɔmbaije a rəm ne karee nai gwɔji el ndá dəw-kunda lə Ala gə kára kara a kaji el, ne yeɛ rəm gə ndəaje neelé yɔ aree nai gwɔji ya mbata lə deɛ gə yeɛ mbər dee unda dee gə kəmee lé tɔ.

²¹Bó lé dəw a kula sí pana: Kristi aar nee əsé yeɛ aar yo bée kara maji kar sí ɔmje mee sí dɔ ta'g ləa el.

²²Mbata njéndaji kəm Kristije gə ŋgɔm ləm, gə njétakorije ləm tɔ lé d'a kɪ gə mba ra nékɔbje gə némɔrije mba su ne kəm loo, banelə d'a su ne kəm deɛ gə to gə kəmee ya tɔ.

²³Seɪ ba yè, maji kar sí sije kəmba dɔ kəji sí'g kəgəgə. Ma m'ula sí taree kédé mbad-mbad ya.

Ndɔ ree lə Ŋgon-dəw lé

Mat 24.29-31, Lug 21.25-28

²⁴Mee ndəaje'g neelé loo gə nébəɲgərəti godo mbɔ ndá kàr a tel ndul njudu-njudu ləm, naj a ndogó el ləm,

²⁵kérémeje d'a kɪ dara toso ləma, nésiga ŋgəɲje lə dara d'a yə bugu-bugu ləm tɔ.

²⁶Yen ŋga d'a koo Ŋgon-dəw gə a kɪ dara teɛ dan loo-kil'g lə ndi ndá yeɛ a ree gə siŋgamɔɲ ləm, gə doɲgɔr-ronduba ləm tɔ.

²⁷Tɔ̀bɛi yee a kula kuraje læa gá dara mba kar dee mbɔ̀ dɔ̀wje gá yee ɔ̀r dee unda dee gá kɛmee, dee gá d'isi bɛr gá dɔ̀-gó læm, dɔ̀kɔ̀l gá dɔ̀gel læma, gá rudu nanɔ̀g'd gá dara læm tɔ̀.

Ta ndoo gá wɔ̀ji dɔ̀ kodé gá idi lé

Mat 24.32-35, Lug 21.29-33

²⁸Aaje loo ooje kodé lé gá mba gɛr ne lé maji. Loo gá barkɛmee un kudu tuba gá mba kidi lé ndá seɓ̀ gɛrje gao to gá nai ndi nai dɛb ba nga.

²⁹Togábè loo gá seɓ̀ a kooje néje lai gá ma m'pa neelé tee ndá seɓ̀ a gɛrje gao to gá Ngon-dɔ̀w lé ree aar takɛi'g mbɔ̀ tɔ̀.

³⁰Ma m'ula sí tɛsɛrɛ, ginka dɔ̀wje gá nee lé gin dee a kɔ̀s bɔ̀ el nja bɛi ba néje neelé a tee ya.

³¹Dara gá nanɔ̀g nee d'a dɛs wuduru gá lèlé ba, ne ta læm a kudu ndɔ̀ el.

Ndɔ̀ gá rudu lé Ala nja kára ba ba gɛr

Mat 24.36-44

³²Ne ta gá wɔ̀ji dɔ̀ ndɛa ɛsɛ́ dɔ̀ kàree lé dɔ̀w kára kara gɛr el bɛi, dɔ̀wje gá dara gɛr el læm, Ngon kara gɛr el læm tɔ̀, ne Bɔ̀-dɔ̀wje nja kára ba kiao ba gɛr ya.

³³Maji kar mee sí dɔ̀ rɔ̀ sí'g læm, síje dɔ̀ kɛji sí'g kɛgɛgɛ raje tamaji lé læm tɔ̀, mbata seɓ̀ gɛrje kàree gá né neelé a tee keneɓ̀ el.

³⁴To kára ba asɛna gá dɔ̀w gá uba kɛi læa yɔ̀ sí aw gá mbá'g. Yee un ndia ar kuraje læa læm, yee wɔ̀ji dee kula gá léé-léé læma, yee un ndia ar njɛngɛm takɛi mba karee sí dɔ̀kɛje'g kɛgɛgɛ tɔ̀.

³⁵Bèe ndá maji kar sí síje dɔ̀kɛji sí'g kɛgɛgɛ mbata seɓ̀ gɛrje ndɔ̀ ree læ mbai gá njekɛi lé el. Kàrkemetag ɛsɛ́ dan loo bab ɛsɛ́ gá kona gá nɔ̀, ɛsɛ́ tee gá ndɔ̀ rad kara seɓ̀ gɛrje el.

³⁶Bɛlje nà banelə loo gá yee a tee dɔ̀ sí'g wai ndá a kiŋga sí dɔ̀ bi'g.

³⁷Né gá ma m'ula sí lé ma m'ula dɔ̀wje lai to: síje dɔ̀kɛji sí'g kɛgɛgɛ ya.

Mark 14

Mbai dɔ̀ njékinjanéməsje-je d'ɔ̀m nɔ̀'d térére mba kar Jeju udu

Mat 26.1-5, Lug 22.1-2, Jɔ̀ 11.45-53

¹Nai ndɔ̀ joo mba kar dee ra nai Pag gá muru gá nétiee godo keneɓ̀ lé. Mbai dɔ̀ njékinjanéməsje-je gá njéndaji-maktubje sanɔ̀ goso né gá mba kwa ne Jeju bó gá karee wɛi ne.

²Mbata dee pana: Maji ra bèe ndɔ̀ nai'g el, nà banelə boo-dɔ̀wje d'a ki ra né dɔ̀ neje'g wɛl-wɛl.

Dené tɛr ubu dɔ̀ Jeju'g

Mat 26.6-13, Jɔ̀ 12.1-8

³Loo gá Jeju si Betani kai læ Simo gá njeɓaji lé d'isi ta ka-nésɔ'g d'isi d'uso né ndá dené kára bèe andə aw dɔ dee'g kai ta ka-nésɔ'g lé. Yee wa ŋgoro-ubu gá ra gə jər gá ria læ albatrə lé jia'g, ubu gá ədə sululu gá gadee al dɔ loo to keneŋ, yee wa ta ŋgoro lé pəgədə təd, tər ubu lé dɔ Jeju'g.

⁴Njé gá naje lé mee dee i sə dee pu dəa'g ar dee jém ta pana: See yee ɔm ubu gá ədə sululu neelé kɔ bèe gə mba ra ne ban nga nee wa.

⁵Bó lé ndogo gá ndogo ndá laree a kai ŋgan larnda tɔl munda jén gə mba kar njéndooge. Mee dee i sə dee pu dəa'g ya.

⁶Ne Jeju ila dee keneŋ pana: Yáje areeje aar. See gelee ban ba seɣ aarje ne səa gad-gad bèe wa. Né gá maji ba yee ra səm ya,

⁷mbata njéndooge lé d'isi sə sí gə ndɔ dee ndɔ dee ya, bó lé seɣ ndigi raje sə dee meemaji ndá seɣ a raje sə dee ya tɔ, ne ma lé m'a gə si sə sí gə ndɔm-ndɔm el.

⁸Né gá yee askəm ra ba yee ra ya, yee ndəm ubu dɔm'g kédé ba gə mba kar dee dubum bəi.

⁹Ma m'ula sí təsərə, loo gá rara gá dɔ naŋg nee gá d'a gə kila mber tagəmaji lé keneŋ ndá d'a kər sor dené neelé mba kar mee dee olé ne dɔ né gá yee ra'g lé ya tɔ.

Judas saŋg loo kula Jeju ji dee'g

Mat 26.14-16, Lug 22.3-6

¹⁰Judas Iskariot, yee gá njekɔm dee'g dɔg-gir-dee-joo lé aw rɔ mbai dɔ njékinjanéməsje-je'g gə mba kula Jeju ji dee'g.

¹¹Loo gá deɣ d'oo bèe ndá deɣ ra rɔlel d'un ndu dee gə mba karee lar ya. Ndá Judas saŋg loo gá kəm kula ne Jeju ji dee'g.

Jeju gə njékwakiláje d'ɔ muru na'd ndɔ Pag'g

Mat 26.17-25, Lug 22.7-14,21-23, Jə 13.21-30

¹²Ndɔ gá dɔtar gá d'ɔ muru gá nétiee godo keneŋ lé to ndɔ gá d'a gə tɔl badə Pag lé keneŋ ndá njékwakila Jejuje dəjee pana: See loo gá ra ba i ndigi kar sí j'aw j'wa dɔ gɔl néra Pag keneŋ j'ari wa.

¹³Yen nga, yee ɔr njékwakiláje joo ula dee pana: Ɔd awje mee bée-boo'g, seɣ a kiŋgaje diŋgam gá odo kulum mán ndá awje géé'g.

¹⁴Kai gá yee andə aw keneŋ lé ndá maji kar sí dəjije njekai lé pajena: Mbai pana: See loo gá ra ba neɣ gə njékwakila neeje n'a sɔje né Pag keneŋ wa.

¹⁵Ndá yee a tɔji sí kai gá boi gá dɔ maree'g tar, gə néje lai to keneŋ jəb-jəb mbə. Lée neelé ba seɣ a kwaje dɔ gɔl né gə mba kar sí n'raje ne Pag keneŋ ya.

¹⁶Njékwakiláje lé d'ɔd d'aw teɣ mee bée'g ndá d'ingə néje to gá yee ula dee lé ndá d'wa dɔ gɔl néra Pag lé keneŋ.

¹⁷Kər uru naŋg mbə ndá yee ree keneŋ gə deɣ gá dɔg-gir-dee-joo lé nga.

¹⁸Loo gé d'isi ta ka-nésɔ'g d'isi d'uso lé ndá Jeju ula dee pana: Ma m'ula sí tæsərə, dəw kára mbuna sí'g gé sɔ səm né lé a gə kun dɔm.

¹⁹Deɛ d'un kudu kwa ndòo rɔ dee, d'un ta dəjee kára-kára lai pana: See'd ma əsé nawa.

²⁰Yee tel ila dee keneɲ pana: Yee gé kára gé mbuna sí-sej gé dɔg-gir-sí-joo gé a gə kula jia mee ka-nésɔ'g səm nɔ'd lé nja.

²¹Ŋgon-dəw lé kɔd kuru kaw to gé ndaɲg taree wɔji ne dəa. Ne meeko a nai dɔ dəw gé njekun dɔ Ŋgon-dəw'g lé. Débee neelé d'ojee el kara maji tɔ.

D'ɔm nɔ sad dɔ muru'g lə Mbaidɔmbaije

Mat 26.26-30, Lug 22.15-20, 1Kɔr 11.23-25

²²Loo gé d'isi d'uso né mbɔ Jeju un pil muru kára ra ne Ala oiyo ba wa gaji dana ar dee pana: Taaje, yee gé neelé to gé darɔm ya.

²³Tɔbɔi yee un ŋgo-kai-né gé mán-nduú to keneɲ ra ne Ala oiyo ba ula ar dee bəi ndá deɛ lai d'ai.

²⁴Yee ula dee pana: Yee neelé to gé məsm, yee ba to məs manrɔ gé ula dɔ naɲg nee mbata lə dəwje bula.

²⁵Ma m'ula sí tæsərə, m'a kai sə sí nduú gé togəbè lé gogo pai el saar njena m'a kai sə sí nje gé sigi mee beeko'g lə Ala lé.

²⁶Loo gé d'ɔs pa mbɔ ndá deɛ d'i d'aw dɔ mbal gé ria lə Koiyoje.

Jeju pata maj gé Piərə a gə majta gəree lé

Mat 26.31-35, Lug 22.31-34, Jɔ 13.36-38

²⁷Jeju ula dee pana: Seije lé seɪ a kubamje kyɔ'mje lai ya to gé deɛ ndaɲg mee maktub'g pana: M'a kunda njekulbadje ndá badje lai d'a kaj sanéna kad-kad.

²⁸Ne loo gé m'a kunda loo tee dan njé gé d'wəi'g mbɔ ndá m'a kaw nɔ sí'g Galile.

²⁹Piərə ilá keneɲ pana: Lée dəwje lai d'a kubai kyɔ'i kara ma ba yè m'a kubai kyɔ'i pai godo.

³⁰Yen ba Jeju tel ilá keneɲ pana: Ma m'ulai tæsərə, mee til'g neelé ya kona a nɔ ndia joo el ŋga ndá i a maj dɔ rɔi dɔm'g gɔl munda.

³¹Ne Piərə tel pa kədərə unda nje gé kédé pana: Lé gé kwəi nja kara m'a kwəi səi nɔ'd ya, bó m'a maj dɔ rɔm dɔi'g el. Deɛ lai pa togəbè gé géé'g ya tɔ.

Jeju ra tamaji loo gé Gesemane

Mat 26.36-46, Lug 22.39-46

³²Deɛ d'ɔd keneɲ d'aw loo gé kára bée gé deɛ baree Gesemane. Jeju ula njékwakiláje pana: sije loo gé nee'g loo gé m'a gə kaw ra tamaji.

³³Yee ɔr Piərə gə Jak gə Jɔ njɔl aw sə dee ndá meeko un kudu kɪ səa jugugu ləm, méé tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi ləm tɔ.

- ³⁴Yeë ula dee pana: Meem i sëm jugugu al döm sula saar a kas yoom, maji kar sí sije dökäji sí'g kægəgə loo gé nee.
- ³⁵Təbəi yeë ɔd aw gə kuree rəgəsə ndá yeë oso naŋg bəbərə dəb kəmee naŋg ra tamaji mba kar bó lé to kəm ra ndá kar kàr né gé a gə teë dəa'g lé sa rəa rəw gé raŋg.
- ³⁶Jeju pana: Aba, Bəm, né gé njedumi godo. Maji kari ɔs ŋgo-kai némeeko neelə rəm'g rəw gé raŋg. Lé riri kara né gé məəi wəji ba m'a ra bó m'a ra né gé məəm ma ba wəji el.
- ³⁷Yeë rəm ree rɔ njékwakiláje'g ndá iŋga dee dɔ bi'g. Yeë ula Pierə pana: Simɔ, see i lé aw tobi gé to ba nee wa! See i askəm si kəmba dökur-kàr kára el wa!
- ³⁸Sije dɔ kəji sí'g kægəgə raje tamaji mba kar sí osoje ne dan nékərje'g el. Mee sí to kəmba ya nɛ darɔ sí ba wəi wɔ-wɔ.
- ³⁹Yeë sa rəa aw ra tamaji to gé kédé lé bəi.
- ⁴⁰Yeë ɔs tel ree iŋga dee dɔ bi'g ya təbəi, mbata bi uba kəm dee'g bɔ-bɔ. Deë d'oo ta gə mba kilá keneŋ el.
- ⁴¹Yeë ɔs tel ree rɔ dee'g ɔm'g gɔl munda ndá ula dee pana: As ŋga! Tojebi basinè aw waje ne rɔ sí. Aa ooje, kàr kula Ŋgon-dəw ji njékaiyaje'g lé teë mbə.
- ⁴²Ubaje naŋg ije tar ar sí j'awje. Aa ooje, yeë gé a gə kulam ji dee'g lé si aw gé nee dəb ŋga.

Kwa gé d'wa Jeju lé

Mat 26.47-56, Lug 22.47-53, Jə 18.3-12

- ⁴³Léegəneeya, loo gé ta nai gé təa'g bəi ndá Judas gé njekəm dee'g dɔg-gir-dee-joo lé tɔ gə boo-dəwje dəa'g pɔs-pɔs gə nékadje gə dɔguru-kagje ji dee'g kel-kel, mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje gə ŋgatɔgje lə dee ba d'ula dee.
- ⁴⁴Yeë gé njekun dəa lé tɔji dee nda né gé d'a gə gəree ne ula dee pana: Yeë gé m'a gə kil bɔlee njɔd-njɔd ndá to yeë nja kən-ə, ubáje wáje kègègè awje səa né lə sí.
- ⁴⁵Loo gé Judas teë keneŋ ndá yeë rəm pər gé rɔ Jeju'g ulá pana: Mbai! Ba yeë ɔd il bɔlee bəi.
- ⁴⁶Yen ŋga dəwje neelə d'ɔd d'ur dɔ Jeju'g d'ubá d'wá ya tɔ.
- ⁴⁷Dəw kára mbuna deë gé d'aar keneŋ lé wa kiambas lə haar ɔr, tuga ne mbi kura lə ŋgɔ-njekinjanéməs lé lɔd ɔr.
- ⁴⁸Jeju un ta ula dee pana: Seɹ reeje gə nékadje gə dɔguru-kagje ji sí'g kel-kel gə mba kwamje ne asəna gə gayim-bogo bèe.
- ⁴⁹M'isi sə sí gə ndɔm-ndɔm m'ndoo sí né mee kəi-Ala'g nɛ seɹ wamje gə ji sí peb ndɔ kára bèe el. Yee gé nee ba to mba kar ta gé to mee maktub gé to gə kəmee lé aw ne lée'g béréré ya.

50Yen nga deę lai d'ubá d'yá bunęa ną d'ai.

51Basa kára un rəw gée'g ne yeę tɔ kubu gá bərərə ya kára ba rəa'g. Deę d'al d'ubá d'wá,

52ne yeę sɔd rəa teę yą kubu ləa lé ji deę'g teę aɪ kudee dum ba aw.

Jeju aar nɔ njégaŋ-rəwtaje'g

53Deę ndr Jeju d'aw səa kəi lə ŋɔ-njekinjanéməs, loo gá mbai dɔ njékinjanéməsje-je ləm, gə njé gá tɔgje ləma, gə njéndaji-maktubje ləm tɔ mbɔ dɔ ną keneŋ.

54Pierə dan gée jan-jan saar uru səa gadloo'g lə ŋɔ-njekinjanéməs. Yeę si gə kuraje ta pər'd si ndibi pər.

55Mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njégaŋ-rəwtaje lə Jibje saŋg ta mba kila dɔ Jeju'g gə mba karee udu ne, ne d'ingə ta kára kara el.

56Mbata njé gá naje d'ɪ gaŋg taŋgɔm badə-badə d'ɔm dəa'g ne ta lə deę ɔm deę'g el.

57Njé naje d'uba naŋg d'ɪ tar gaŋg taŋgɔm d'unda təa'g pana:

58Jeę j'oo ta təa'g pana: Neę n'a tuji kəi-Ala nee gá dəwje ra gə ji deę ndá ndɔ neę munda ba ya n'a kunda maree gá raŋg gá ji dəw ba a ra el toree'g.

59Ne ta gá d'ɔr neelé kara ɔm deę'g el nja dɔrɔ bəi.

60Yen nga ŋɔ-njekinjanéməs uba naŋg ɪta kəm deę gá d'wa dɔ ną'g neelé dəji Jeju pana: See i a teę tai kila sí ta'g el nja saar wa. See dɪ ba dəwje neelé d'ɔm ne ta dɔi'g bəe bəi wa.

61Jeju ila təa maree'g ndaŋg si, ar təa teę ɲa el. Ŋɔ-njekinjanéməs tel dəjee tɔbəi pana: See i to Kristi, Ŋgon-Ala gá kəm pidee lé wa.

62Jeju ilá keneŋ pana: Ma m'to yeę nja m'isi'n. Ndá seɪ a kooje Ŋgon-dəw gá si dɔ jikɔl siŋgamoŋ lə Ala lé ləm, seɪ a kooje loo kɪ gá yeę a kɪ dara teę dan loo-kil'g lə ndi lé ləm tɔ.

63Yen nga ŋɔ-njekinjanéməs lé wa kubu gá rəa'g haɔ-haɔ til ula deę pana: See dɪ tɔbəi ba j'a dəji ne njékɔrgootareeje gá raŋg gə mbəa tɔbəi wa.

64Seɪ ooje ta ndɔl gá teę təa'g neelé gə mbi sí mbə. See meę sí-seɪ'g ban bəi wa. Deę lai gá d'isi keneŋ lé pana: Yeę ba yeę ra né as yoo ya.

65Njé gá naje d'un kudu tibi yiro kəmee'g ləm, deę ndəm kəmee gə kubu tɔsee gə ji deę dul-dul ləm tɔ pana: Gər yeę gá njekundai ar sí j'oo səi. Njéŋgəmlooje gá d'aa dəa lé kara kunda kwɔjee ka-ka tɔ.

Pierə maɪta gər Jeju lé

Mat 26.69-75, Lug 22.56-62, Jə 18.15-18,25-27

- ⁶⁶Loo gá Pierə si gin dee'g naŋg gadloo'g lé ndá ŋgonjelookisi gá dené lə ŋgɔ-njekinjanéməs lé ree rəa'g.
- ⁶⁷Yee aa loo oo Pierə gá si ndibi pər ndá yee aa kəmee gərərə ulá pana: I kara i to gá njeboalookaw lə Jeju gá Najaret lé ya tɔ.
- ⁶⁸Yee maj̄ dɔ rəa'g pana: Ta gá i pa neelé ma m'gər gelee el. Tɔbəi yee uba naŋg i mba kaw loo-Kandə-tarəw'g lé ndá kona nɔ wəl.
- ⁶⁹Ŋgonjelookisi gá dené lé loo gá yee aa loo ée tɔbəi ndá ula deɛ gá d'aar keneŋ lé tɔbəi pana: Yee gá aa'n lé to dəw lə dəwje neelé ya tɔ. Pierə lé tel maj̄ dɔ rəa'g nja tɔbəi.
- ⁷⁰Waga ndá deɛ gá d'aar keneŋ lé tel d'ula Pierə pana: Tɔgərɔ, i lé to gá kɔ deedeɛ ya mbata i to gá dəw gá Galile.
- ⁷¹Yen ŋga yee un kudu ndɔ naji ubu ne rəa ula dee ne pana: Dəw gá seɛ pajə ta ləa neelé ma m'gəree godo.
- ⁷²Léegəneeya kona nɔ wəl ɔm gá gɔl joo ndá mee Pierə olé teɛ dɔ ta gá Jeju ulá kédé'g pana: Kona a nɔ ndia joo el nja ndá i a maj̄ dɔ rɔi dɔm'g gɔl munda. Loo gá yee si əji taree bəe-bəe ndá nɔ wá jiim.

Mark 15

Jeju aar nɔ Pilatə'g

Mat 27.1-2,11-14, Lug 23.1-5, Jɔ 18.28-38

- ¹Teɛ gə ndɔ rad, mbai dɔ njékinjanéməsje-je d'wa dɔ nɔ gə njé gá tɔgje ləm, gə njéndaji-maktubje ləma, gə njégaŋ-rəwtaje lə Jibje ləm tɔ mba kwɔji loo né gá d'a gə ra. Yen ŋga deɛ d'uba Jeju gə kúla njim-njim ndɔree d'aw d'ulá ji Pilatə'g.
- ²Pilatə dəji Jeju pana: See i lé to gá mbai lə Jibje lé wa. Jeju ila dee keneŋ pana: Yee nja i pa tai gəŋ mbɔ.
- ³Mbai dɔ njékinjanéməsje-je d'ɔm taje bula dəa'g səgee ne.
- ⁴Ndá Pilatə tel dəjee tɔbəi pana: See i a teɛ tai kila dee ta'g el nja saar wa. See boo-taje gá d'ɔm dɔi'g səgi ne neelé see i oo el wa.
- ⁵Jeju teɛ təa jɔ ila ta kára kara keneŋ el ar kaar Pilatə lé wá paj̄.

Deɛ gaŋta yoo dɔ Jeju'g njaŋg

Mat 27.15-26, Lug 23.13-25, Jɔ 18.39–19.16

- ⁶Gə ndɔ Pag-Pag lé daŋgai gá boo-dəwje dəjee ndá Pilatə ilá tar ar dee ar dee.
- ⁷Daŋgai kára ria lə Barabas si gə njéboakaiya mareeje nɔ'd kəi-daŋgai'g mbata tɔl gá deɛ tɔl dəw loo gá d'i gə mba tuji njékɔbeeje.
- ⁸Boo-dəwje d'i d'uba jugugu-jugugu gə keneŋ gə mba dəjee né gá yee aw ra ta-ta ar dee lé.

⁹Pilatə dəji dee pana: See seɿ ndigije karmje m'ɔr mbai lə Jibje lé m'ilá tar m'ar sí wa.

¹⁰Mbata yeɿ gər gao, kəmkəɿ ɓa mbai dɔ njékinjanéməsje-je d'wa ne Jeju d'ulá ne jia'g.

¹¹Nɛ Mbai dɔ njékinjanéməsje-je lé d'ula njumɔ mee boo-dəwje'g neelé mba kar dee d'ula Pilatə d'aree ɔr Barabas ɓa ilá tar ar dee.

¹²Pilatə un ta dəji dee tɔbəi pana: Nɣa see di ɓa seɿ ndigije karmje m'ra gə yeɿ gə seɿ ɓareeje mbai lə Jibje lé ɓəi wa.

¹³Deɿ ra né u-u-u pana: Daree gə ɗar ya.

¹⁴Pilatə tel dəji dee pana: Né majel gə yeɿ ra lé see to gə di wa. Nɛ deɿ ra né u-u-u unda nje gə kédé pana: Daree gə ɗar ya.

¹⁵Pilatə ndigi kar rɔ boo-dəwje lé lel dee dəa'g ndá yeɿ ila Barabas tar ar dee, tɔbəi yeɿ ar dee kunda Jeju gə ndəi-kɔb ɓa yeɿ wá ulá ji dee'g gə mba kar dee d'aw ɗaree.

Njérɔje d'ula sul dɔ Jeju'g

Mat 27.27-31, Jə 19.2-3

¹⁶Njérɔje ndɔree d'aw səa gadloo gə mee ndògo'g lə mbai gə njeguburuɓee ndá d'ar njérɔje lai mbɔ dɔ nɔ keneɿ.

¹⁷Deɿ d'ula kubu gə boi yul gə ndul piro-piro rəa'g ləm, deɿ pɛdɛ kun gə dɔgugu d'ulá dəa'g ləm tɔ.

¹⁸Tɔbəi deɿ d'un kudu rəa lapia pa ne pana: Lapia ɓòo, mbai lə Jibje!

¹⁹Deɿ kunda dəa gə kag-kɔbə ləm, deɿ tibi yiroy kəmee'g ləma, deɿ rəm gə kəji dee yəm-yəm dəb ne kəm dee nanɣ neɿ'g ləm tɔ.

²⁰Loo gə deɿ d'ula sul dəa'g togəbè mbɔ ndá deɿ d'ɔr kubu gə boi yul gə ndul piro-piro lé rəa'g, rəm d'ula ɗarɔ kubu ləa-yeɿ nja rəa'g gogo, ɓa d'ɔd ndɔree d'aw səa gə mba ɗaree ɓəi tɔ.

Deɿ ɗar Jeju

Mat 27.32-44, Lug 23.26-43, Jə 19.17-27

²¹Dəw kára gə ɓee ləa Sirèn, ria lə Simɔ, ɓɔ Alejadrə gə Rupusje lé ɿ ndɔ si dəs ndá d'wá d'ɔsee ɓɔɿ-ɓɔɿ d'aree un kag-dəs lə Jeju.

²²Deɿ ndɔr Jeju d'aw səa dəb loo gə kára bèe gə ria lə Gəlgota, tel ta koji sí ndá pana: Loo-ka-dɔ-dəw.

²³Deɿ d'un mán-nduú podé gə ubu timbá d'aree gə mba karee ai nɛ yeɿ mbad saar.

²⁴Deɿ ɗaree mbɔ ndá deɿ kai nɔ kubuje ləa d'ɔs ne mbarè gə mba koo see nɔ ɓa a kwa maree wa.

- ²⁵Loo gá deę ɗaree lé to kàr jinaikara gá gə ndo nga.
- ²⁶Deę ndaŋ maktub loo gá dəa'g tar pa ne ta gá d'ila dəa'g lé pana: Mbai læ Jibje!
- ²⁷Deę ɗar gayim-bogoje joo na'd səa to, kára do jikɔlee'g ləm, kára do jigelee'g ləm to.
- ²⁸Togábè ba ta gá to mee maktub gá to gə kəmee lé aw ne lée'g béréré ya mbata yee pana: Deę d'orè na'd més gə njéramajelje.
- ²⁹Deę gá d'isi dəs gə rəw tar lé tajee ləm, gə tuga do dee jəgm-jəgm ləm to, deę pana: Wah! i ə nà a tuji kəi-Ala ndá ndo munda ba ya a tel karee to lée'g gogo wa lé
- ³⁰wa rəi kaar kag-dəs'g ɔr, aji rəi ar sí j'oo səi nà.
- ³¹Mbai do njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje kogo mbuna na'd d'ula ne sul dəa'g pana: Yee aji njé gá raŋg nga see yee askəm kaji darəa-yee gə dɔrea el wa.
- ³²Maji kar Kristi, mbai læ Israelje lé wa rəa kaar kag-dəs'g ɔr ti uru naŋg basinè ba bó gə ar sí j'om ne mee sí dəa'g bəi to. Deę gá ɗar dee səa na'd lé deę tajee to.

Kwəi læ Jeju lé

Mat 27.45-56, Lug 23.44-49, Jə 19.28-30

- ³³Loo gá kàr aar daŋdo ya bəi ndá loondul dəb do naŋg nee rigim saar ar kàr tel ra gə mbɔree.
- ³⁴Kàr tel rəa gá mbɔree lé Jeju no gə ndia gá boi wəl pana: Eloi, Eloi, lama sabaktani, tel ta koji sí pana: Ala ləm, Ala ləm, see ban ba i ubam ya'm wa.
- ³⁵Njé gá naje gá d'ar keneŋ lé loo gá deę d'oo ndá deę pana: Aa ooje, yee lé ɓar Eli.
- ³⁶Dəw kára mbuna dee'g aji mbad aw un ɓogbar ən dan mán-nduú gá mas'g, ula ta kag-kəbə'g, wa woree təa'g gə mba karee njibi, ɔd ula dee pana: Yaje ɓoŋ ar sí j'ooje, see Eli lé a ree kɔree kilá tar wa.
- ³⁷Nə Jeju no gə ndia gá boi wəl ndá təa udu na rub.
- ³⁸Yen nga kubu gá boi gá gaŋg ne mee kəi-Ala dana lé un tar til njal ur naŋg jig.
- ³⁹Bé-njérɔje gá aar wɔji do Jeju njoroŋ lé loo gá yee oo to gá təa udu na rub lé ndá yee pana: Tɔgəɔ ya, dəw neelé to Ngon-Ala lé ya.
- ⁴⁰Denéje gá naje kara d'ar ngərəŋ d'ar d'aa loo gá keneŋ sɔmɔmɔ to. Mari gá Magdala ləm, gə Mari, kə Jak gá ndɔj gə Joses ləma, gə Salome ləm to lé d'ar mbuna dené mar deeje'g neelé to.
- ⁴¹Deeje neelé to gá njékun gee ra né kareeje loo gá yee nai ne Galile ləm, njé gá raŋg bula d'aw səa na'd Jerusalem ləm to.

Deę dubu nin Jeju lé

Mat 27.57-61, Lug 23.50-56, Jə 19.38-42

- ⁴²Loo gé kàr uru naŋg jig mbà ndá a to ndɔ ɔɔl dɔ néra naɔ ndɔ-kwa-ɔ lé.
- ⁴³Yen nga Jisəb gé Arimate, yeɛ to barkəm ngatɔɔje lə deɛ gé ur dɔ mareeje'g ləm, yeɛ to gé njengina beekɔ lə Ala lé ya ləm tɔ. Jisəb lé ndəd rəa el ne yeɛ ɔ aw ɔ Pilatə'g aw dəjee nin Jeju.
- ⁴⁴Kaar Pilatə wá paɔ loo gé yeɛ oo to gé Jeju wəi yal mbà ndá yeɛ bar bé-njérɔje dəjee mba koo see Jeju lé wəi kuree əw ya nga wa.
- ⁴⁵Loo gé bé-njérɔje ulá to gé yeɛ wəi tɔgərɔ ndá yeɛ un ndia mba kar dee d'ar Jisəb nin lé tɔ.
- ⁴⁶Jisəb lé ɔr nin Jeju kaar kag'd kəee gə kubu-dubu-yoo gé ndogo lé ba unee ulá mee bolè mbal gé deɛ sɔi kaar mbal'g lé. Tɔbəi yeɛ nduburu biri mbal udu ne ta bwa lé tɔ.
- ⁴⁷Mari gé Magdala ləm, gə Mari gé kɔ Joses ləm tɔ lé deɛ d'aa loo d'oo loo gé deɛ dubee keneɲ lé gao tɔ.

Mark 16

Teɛ loo-yoo lə Jeju lé

Mat 28.1-8, Lug 24.1-12, Jə 20.1-10

- ¹Loo gé ndɔ-kwa-ɔ lé dəs mbà ndá Mari gé Magdala ləm, gə Mari gé kɔ Jak ləma, gə Salome ləm tɔ lé ndogo ubu gé ədə sululu d'aw mba kəm dɔ Jeju'g.
- ²Ndɔ gé doŋgɔr gé njekorè goo ndɔ-kwa-ɔ lé deɛ teɛ gé ndɔ rad d'aw dɔbar'g, teɛ keneɲ loo gé kàr si uba gé kuba bəi.
- ³Deɛ d'ula nɔ ta pana: See nɔ ba a nduburu biri mbal gé to ta dɔbar'g lé kilá raŋg kyɔ loo kar sí wa.
- ⁴D'ɔr dɔ dee gé tar bad ndá d'aa loo d'oo biri mbal gé boi lé nduburu oso raŋg.
- ⁵Deɛ d'andə mee bwa-dɔbar'g lé ndá deɛ d'oo basa gé ula kubu gé nda rəa'g sí gə kel dɔ jikɔlee'g bəe ndá bəl unda dee badə gaŋg dee.
- ⁶Yeɛ ula dee pana: Bəlje el bòo, seɔ saŋgje Jeju gé Najaret gé deɛ daree lé, ne yeɛ unda loo teɛ mbà bó yeɛ to loo gé nee'g el nga: aaje loo ooje loo gé d'ilá keneɲ lé tɔ.
- ⁷Ne ɔd aw ulaje njékwakiláje ləm, gə Pierə ləm tɔ to gé Jeju lé ɔd nɔ sí'g sí aw gé Galile mbà, lé neelé ba seɔ a kéeje keneɲ nu to gé yeɛ ula sí lé ya tɔ.
- ⁸Deɛ d'ɔ dɔbar'g d'ɔd d'aj. Bəl unda dee badə gaŋg dee ar dee d'unda bala tigi-tigi. Deɛ d'ula dəw kára kara taree el mbata deɛ bəl ɔ dee tɔ.

Jeju teɛ wai kəm Mari gé Magdala'g lé

Mat 28.9-10, Jə 20.11-18

- ⁹Jeju unda loo teɛ gə ndɔ gé doŋgɔr gé orè goo ndɔ-kwa-ɔ lé ndá yeɛ teɛ dɔ Mari gé Magdala gé yeɛ tuba ndilje gé yèr mée'g siri kédé lé.

10Yee un taree aw pa ar deɛ gá d'isi sɛa kédé lé gá d'isi nɔ d'wa ne ndò rɔ dee lé.

11Loo gá deɛ d'oo to gá yee si kamba ləm, d'oo to gá Mari lé ée ləm tɔ ndá deɛ d'ɔm mee dee dɔ'g el.

Jeju tee dɔ njékwakiláje gá joo'g lé

Lug 24.13-35

12Gée'g gogo ndá yee tee gá rəw gá ranɔ kəm njé'g ləa gá joo gá d'isi d'aw gá kɔrɔ lé.

13Deeje neelé tel d'aw d'ula mar deeje gá ranɔ, ne deɛ mbad kəm mee dee dɔ ta'g lə dee lé saar nja tɔbɛi.

Jeju tee dɔ njékwakiláje gá dɔg-gir-dee-kára'g lé

Mat 28.16-20, Lug 24.36-49, Jɔ 20.19-23, NNk 1.6-8

14Waga tɔbɛi ndá Jeju tee kəm deɛ gá dɔg-gir-dee-kára gá d'isi ta ka-nésɔ'g lé, yee ndanɔ dee dɔ meendər'g lə dee ləm, gá dɔ kɔstarəw'g lə dee ləm tɔ, mbata d'ɔm mee dee dɔ ta'g lə deɛ gá d'ée loo gá yee unda loo tee dan njé gá d'wəi'g lé el.

15Tɔbɛi yee ula dee pana, awje gá loo-loo dɔ nanɔ nee ilaje mber tagəmaji lé arje dəw-kundaje lə Ala lé lai.

16Yee gá a kəm mée dɔ'g kar dee rəa batəm lé a kaji ne ya, ne yee gá a kəm mée dɔ'g el ndá taree a kwa dəa ya tɔ.

17Aa ooje, némɔrije gá a korè rəw gá deɛ gá d'a kəm mee dee dɔ'g lé ba nee: Mbɔl dɔ rim ba d'a tuba ne ndilje gá yèr ləm, d'a pa ne tapa dəwje gá bəd-bəd ləma,

18d'a kwa ne lije gá ji dee peb-peb ləm, lé d'ai kumɔ yoo lé a ra dee majel el ləma, d'a kila ji dee dɔ njérɔkoje'g ndá njérɔkoje lé d'a kaji kəbərə-kəbərə ya ləm tɔ.

Jeju tel aw rɔ Ala'g

Lug 24.50-53, NNk 1.9-11

19Mbaidɔmbaije lé loo gá yee ɔr ta neelé ula dee togábè mbɔ ndá né unee mbuna dee'g igi sɛa dara kag aree si dɔ jikɔl Ala'g tɔ.

20Deɛ d'ɔ d'aw gá loo lai d'ila mber tagəmaji lé ya. Mbaidɔmbaije orè dee més loo kula ra dee'g ya ndá yee ar dee ra némɔrije d'orè ne kaar ta ləa gá deɛ d'ɔr lé aree to gá kankəmta ya.

Lugu

Lugu 1

- ¹Njé gé naje bula saɲg loo ndaɲg maktub d'ɔr ne ta né gé tee bee læ sí læw ya.
- ²Dee d'ɔr goo taree d'ar sí gé goo tapa dee gé njékoo tareeje gé kəm dee, un kudee ndəa gé dɔtar'g lé læm, d'ɔm taree ta dee'g mba kar dee d'ɔr gée læm tɔ.
- ³Gelee gé nee ba loo gé ma kara m'tel rɔm goo néje'g neelé lai un kudee læw-ləw ba gé dɔtar am m'oo njai-njai ndá m'ra taree m'aree orè goo nɔ-nɔ gé mba kari-i Teopil, i gé njemaji dum lé
- ⁴gə mba kari gər gao, néje neelé gé dee tɔjii lé to tɔgərɔ bɔ loo majyeé godo ɲga.

Kura gé dara wɔji ndɔ koji Jɔ Njera-batəm

- ⁵Ləb kɔbee læ Herɔdə, yeɛ gé to mbai gé bee gé Jude ndá njekinjanéməs ria læ Jakari gé si gin njé'g læ Abia'g lé si keneɲ. Dené læa to ɲgoka Aarɔ ria læ Elijabed.
- ⁶Dee neelé to njémeekarabasurje nɔ Ala'g lé ya ndá d'un godndu Mbaidɔmbaije gé ndukunje læa gé wɔji-kwɔji kar dee ra lé lad-lad tɔ.
- ⁷Dee lé d'oji ɲgon el mbata Elijabed lé aw kad. Dee joo bɔr d'aw gé buga jɔgmje ɲga bɔ d'askəm koji ɲgon el ɲga.
- ⁸Ndɔ kára bèe Jakari si ra kula nékinjaməs nɔ Ala'g lé, ra ne né gé wɔji dɔ kudu-dəwje'g læa keneɲ.
- ⁹Dee ra né asəna gé téɛ d'wɔji ne dɔ kula kijjanémes mba karee andə ne mee kəi gé wɔji dɔ Mbaidɔmbaije, mba tuu gé né gé ədə sululu.
- ¹⁰Kər kaw tuu né gé ədə sululu mee kəi lé ndá dəw-bulaje lai d'wa dɔ nɔ raga d'isi ra tamaji lé tɔ.
- ¹¹Yen ɲga kura læ Mbaidɔmbaije gé dara tee dɔ Jakari'g wai ndá aar tar gé ɲgalee gé kel dɔ kum loo tuu né gé ədə sululu'g lé par gé dɔkɔl.
- ¹²Jakari lé aa loo bəd ée ndá bəl undá badə gaɲgee.
- ¹³Ne kura gé dara lé ulá pana: Jakari, bəl el bɔ, mbata tamaji læi gé i ra lé oso mbi Ala'g pad ya. Elijabed, dené læi lé a koji səi ɲgon gé diɲgam ndá i a kunda ria læ Jɔ.
- ¹⁴Yeɛ a to gé nércɔlel læi læm, gé nékalrɔ læi læm tɔ. Tɔbəi dəwje bula d'a kal rɔ dee gé mba koji gé seɪ a kojije ɲgon lé tɔ.
- ¹⁵Mbata yeɛ a to dəw gé boo kəm Mbaidɔmbaije'g lé. Yeɛ a kai mán-nduú gé mɪ el læm, nékai gé mɪ kára kara a kɔs təa'g el læm tɔ. Ndilmeenda ba a rusu méé nji-nji loo gé yeɛ a nai ne mee keaje'g ya bəi tɔ.
- ¹⁶Yeɛ a kar Israelje bula d'ɔs badm tel gé rɔ Mbaidɔmbaije'g Ala læ dee ya.

17 Yee a kaw nõ Ala'g gə goo ndil gə siŋgamon gə kə Eli mba gəl ne mee bə ŋganje kar dee d'wa ne ŋgan deeje gə rə dee'g ləm, mba gəl ne mee njékaltaje kar dee taa ne kəmkàr lə njémeekarabasurje lé ləm tə. Togábè ba, yee a gəl dəwje gə mba kar dee to majikojije kar Mbaidəmbaije ya.

18 Jakari dəji kura gə dara neelé pana: See né neelé a to to gə ban ba bèe wa. Mbata ma jee gə dené ləm ba yè jee m'bugaje mba.

19 Kura gə dara lé tel ilá keneŋ pana: Ma lé m'to Gabriel gə njekaar nõ Ala'g lé. Yee nja ba ulam gə mba karm m'ulai tagəmaji neelé ləm, gə m'unda neə m'ari oo ləm tə.

20 Aa oo, basinè lé gwəsi a kudu mbərag bó i a kaskəm pata el saar néje neelé d'a ra kàree a kwəi ndəg ba mbata i əm məəi də ta gə m'ulai'g gə d'a gə kaw lée'g béréré lé el.

21 Koso-dəwje neelé d'isi ŋgina Jakari, kaar dee wa dee paj mbata kaw gə yee aw mee kəi-Ala'g lé yee uru keneŋ mbidi tee dəb el.

22 Loo gə Jakari lé unda loo tee rə dee'g raga ndá yee oo loo pata el ndá dee gər gao né gə m̄idi tee dəa'g mee kəi-Ala'g, yee jeŋ jia gə jeŋ ba si gə njegwəskudu ŋga.

23 Loo gə ndə ra néje læ lé godo mba ndá yee rəm aw mee kəi'g læ.

24 Ndə āj bula el nja bəi ndá Elijabed gə dené læ lé taa kəm rad-rad. Yee iya ne rəa as nāj mi pa ne pana:

25 Yee gə nee ba to noji gə Mbaidəmbaije wa səm, ba ila ne kəmee dəm'g mba kər né rəkul dəm'g mbuna dəwje'g.

Gabriel wəji ndə koji Jeju lé

26 Nāj gə njekəm'g misə lé Ala ula kura læ gə dara gə ria lə Gabriel lé mee bee gə Galile gə ria lə Najaret

27 aree aw rə ŋgomədə to gə njemər lə Jisəb gə to ŋgoka Dabid. Ŋgomədə neelé ria lə Mari.

28 Kura gə dara neelé andə aw loo gə Mari sí keneŋ ndá ulá pana: Lapia bəo, i gə si dan noji'g bədèg: Mbaidəmbaije lé jia nai rəi'g bəi.

29 Ta neelé Mari bəl də'g kədm-kədm, yee dəji rəa pana: Lapia gə ban ba bèe wa.

30 Yen ba kura gə dara lé ulá pana: Mari, bəl el mbata Ala ila kəmi toro'g.

31 Aa oo, i a taa kəm, a koji ŋgon gə diŋgam ndá a kunda ria lə Jeju.

32 Yee a to dəw gə boo gə d'a baree ŋgon Njekurdəloo'g ndá Mbaidəmbaije Ala lé a karee si kalimbai gə kə keaje Dabid.

33 Yee a kəbee də gel-bəje'g lə Jakob saar-saar gə nõ ndá beekə læ lé rudee a godo.

- 34Mari lé ula kura gó dara lé pana: See né neelé a to to gó ban ba bèe wa. Mbata ma m'gər ngaw el bəi tɔ.
- 35Kura gó dara lé ilá keneɲ pana: Ndilmeenda a ree kɔm dɔi'g, tɔbəi siŋgamonɲ lə Njekurdɔloo a dɛb dɔi'g rigim gə ndil. Togábè ba ŋgon gó to gə kəmee gó i a kojee lé d'a baree Ngon-Ala ya.
- 36Tɔbəi, aa oo Elijabed gó njenoji ləi gó to buga gó deɛ baree kawkad lé yee əskəm as naj misə mbə.
- 37Mbata Ala lé né kára gó njedumee godo.
- 38Mari tel ilá keneɲ pana: M'aar nee nja, ma lé m'to gó kura lə Mbaidɔmbaije ya. Maji karee ra səm to gó i pa tai'g ya. Yen ba kura gó dara lé yá ɔd aw bəi tɔ.

Mari aw ɔ Elijabed'g

- 39Mee ndəa'g neelé Mari ɲ kalaŋ aw gə tɔgee par gó dɔ mbal'g mee bee-boo'g lə Juda.
- 40Yee andə mee kəi'g lə Jakari, ra Elijabed lapia.
- 41Loo gó Elijabed oo ndu lapia lə Mari mbə ndá ŋgon gó mée'g lé un kudu kɪ bururu-bururu. Ndilmeenda taa mee Elijabed pəl-pəl.
- 42Yee pata gə ndəa gó boi bəgəgə pana: Maji kar dɔ rii ai səgərə mbuna dené marije'g lé, kəm gó to məəi'g lé kara dɔ ria a kai səgərə tɔ.
- 43Nojikwa gó togábè a kɪ ra ba ree dɔm'g ba kɔ Mbaidɔmbaije ləm ree gə mba koom ne ba pa taree nee wa.
- 44Mbata lapia gó i ram lé ndui gó oso mbim'g gó koso ya bəi ndá ŋgon gó məəm'g lé rəa lelee aree ɲ məəm'g bururu-bururu.
- 45Rɔlel nai gə yee gó unda mée dɔ né'g neelé mbata ta gó Mbaidɔmbaije ar dee d'ulá lé a ra née karee aw lée'g béréré ya.

Pakɔs lə Mari lé

- 46Mari pana: M'ɔs gaji Mbaidɔmbaije gə ŋgaw məəm bura.
- 47Ndiləm ra rɔlel dɔ Ala lé gó njekajim'g.
- 48Mbata ma gó m'to kura ləa gó dené ba lé yee nja ila kəm toro'g. Aa ooje, un kudee basinè lé ŋgaka dəwje-dəwje lai-lai lé d'a barm njegɔ-ronduba,
- 49Mbata Bao-siŋgamonɲ lé boo-meemaji ba yee ra səm. Ria-yee nja to gə kəmee bəd.
- 50Meekɔrjol ləa to gə ləbee-ləbee gó kédé-kédé mbata lə deɛ gó to njébəleeje ya.
- 51Jia bar mər-mər, Yee jané njébeeje dɔ kəstaje'g lə dee kad-kad.

52 Yee wa deɛ gá ti rɔ deɛ dɔ kalimbaije'g læ deɛ, bugu deɛ naŋg. Ne yee wa dɔwje gá d'ula dɔ deɛ, ar deɛ d'unda dɔ deɛ gá tar.

53 Yee ar njébooje kila kɔd-kɔd loo boo'g læ deɛ. Ne yee un baoje tuba deɛ ji deɛ kari kari-kari.

54 Kura læ Israel lé yee ree tɛa puduru ilá tar. Mbata yee ar mée olé dɔ meekɔrjol'g læ To gá yee pa taree ar ka síje-je lé

55 To némeemaji gá yee ra gə Abrakam deɛ gə ɲgakeaje saar gə ɲɔ.

56 Mari lé si gə Elijabed as naɲ munda ba yee tel aw bée læ gogo bəi.

Ndɔ koji Jɔ Njera-batɛm lé

57 Loo gá ndɔ koji ɲgon læ Elijabed as mbɔ ndá yee oji ɲgon gá dingam ilá naŋg.

58 Njéboatakəije læ læm, gə njénojije læ læm tɔ lé d'oo to gá Mbaidɔmbaije ra sɛa boo-meemaji ndá deɛ ra rɔlel sɛa ɲɔ'd tɔ.

59 Ndɔ gá njekɔm'g jinaijoo læ ndá deɛ d'aw gə ɲgon lé mba kinja tamɔdee. Deɛ ndigi kunda ri bɔbee yee ɲgonje gá Jakari lé ba dɛa'g baree ne.

60 Ne keɔ yee ɲgonje lé pana: Wah! d'a kunda ria læ Jɔ ba.

61 Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: Njenoji læ gá kára kara gá ria togábè mbuna sí'g nee el bəi.

62 Deɛ tel ta deɛ dɔji bɔ ɲgonje gə mba koo ri gá yee nja ndigi kunda dɔ ɲgon'g lé gəd.

63 Jakari lé dɔji deɛ bəgərə ndaŋg maktub ndá deɛ d'un d'aree, yee ndaŋg ri ɲgon lé keneɲ pana: Jɔ ba gá ria. Deɛ lai lé kaar deɛ wa deɛ paɲ-paɲ tɔ.

64 Léegəneeya gwɔs Jakariinja bərəŋ ar ndəɔ tudu wərəərə aree pata yororo pidi ne Ala ya.

65 Njéboatakəije læ deɛ lai lé bəl ra deɛ kədm-kədm, d'aw gə ta néje neelé ta deɛ'g wəg-wəg d'aree taa loo pəl-pəl ɔr beeje gá dɔ mbal gá Jude'g lé tɔ.

66 Deɛ lai gá d'oo taree togábè lé ɲgəm meɛ deɛ'g pana: See ɲgon gá neelé a to tana ban wa. Tɔbəi ji Mbaidɔmbaije lé to dɛa'g ya.

67 Ndilmeenda taa mee bɔbeeje gá Jakari lé pəl-pəl aree tegginta togábè pana:

68 Maji kar dɔ ri Mbaidɔmbaije Ala læ Israelje lé ai səgərə Mbata yee ila kəmee dɔ koso-dɔwje'g læ ɔr deɛ ne ɔm deɛ tar.

69 Yee nja ɔr njekaji sí gá njesiŋgamonɲ Mbuna ɲgaka Dabid gá to kura læ lé ar sí,

70 To gá yee ar taree teɛ ta njéteggintaje'g læ gá yee unda deɛ gə kəmee un kudee læw-ləw lé.

- ⁷¹To kaji gá yee a kór sí ji njébjaje'g læ sí læm, Gə ji deɛ lai gá d'wa sí gə mee dee læm tɔ.
- ⁷²Togábè ba yee teggin némeekərjɔl læa gá yee ra ar ka síjeɛ lé læm, Yee ar méé olé dɔ manrɔ'g læa gá to gə kəmee læm tɔ.
- ⁷³Gá to man gá yee man ne rəa ar Abrakam, bɔ síje
- ⁷⁴Mba kar loo gá yee wa sí wɔgəɔ kór sí ne ji njébjaje'g læ síje Ndá j'a kwa neɛ mee sí'g gə kaar gəd el ŋga læm,
- ⁷⁵J'a njaa nea'g gá njémeendaje gə njémeekarabasurje Ndɔ sí ndɔ sí gá j'a si gə kəmə læ sí lé læm tɔ.
- ⁷⁶Ne i ŋgonkas lé d'a bari njetegginta læ Njekurdɔloo'g Mbata i a njaa nɔ Mbaidɔmbaije'g mba gɔl ne rəw kabee læm,
- ⁷⁷Mba kar koso-dəwje læa gər ne gin kaji gá yee a kaji dee Kór ne bəŋg kaiyaje læ dee læm tɔ.
- ⁷⁸Mbɔl dɔ boo-meekərjɔl læ Ala læ sí lé ba Ar lookàr ì dara ndogó ne dɔ sí'g to gá kàr gá uba bər bèe,
- ⁷⁹Mba ndogó dɔ dəwje gá d'isi loo gá ndul njudu-njudu'g Gə d'isi loo gá ndil yoo dəb dɔ dee'g bigim læm, Mba kar sí j'oo loo kila gɔl sí rəw meekulɔm'g lé læm tɔ.
- ⁸⁰Ŋgon neelé ra tɔg pir-pir ar rəa to kəmba ŋgəŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ læ ndil tɔ. Tɔbəi yee si dɔdilaloo'g saar tee ne ndɔ gá yee nduba ne rəa gá raga kəm Israɛlje'g lé.

Lugu 2

Koji Jeju Kristi lé

- ¹Mee ndəaje'g neelé Sesar Auguste un ndia mba kar dee tura dəwje lai-lai dɔ nanɔ nee kunda ne ri dee mee maktub-tura-dəwje'g.
- ²Kunda ri dəwje mee maktub'g neelé to yee gá dɔtar mee læb gá Kirinius to ne njeɔuburubee gá Siri.
- ³Togábè dəwje kára-kára lai d'aw d'ar dee d'unda ri dee mee maktub'g gə goo bee læ dee læ dee.
- ⁴Jisəb kara ì Galile mee bee gá ria læ Najaret mba kaw Jude mee bee-boo'g læ Dabid gá bəree Betlehem, mbata yee to ŋgoka Dabid gá koji kəi kɔl ba yee si aw ne gə mbəa
- ⁵gə mba kar dee d'unda ne ri dee-dee gə Mari goo dee'g tɔ, mbata yee wɔji-kwɔji təa ne yee aw gə kəm méé'g lieu-liew tɔ.
- ⁶Loo gá d'isi léé'g ndá ndɔ koji ŋgon læ Mari lé tee keneŋ wai tɔ,
- ⁷aree oji ŋgondəree gá diŋgam keneŋ. Yee biree gə kubu ilá mee bəgərə sɔ né'g læ manɔje mbata loo-to as dee Kəi-to-mbàje'g el.

Kura gá dara teɛ do njéngambadje'g

⁸Njéngambadje d'isi wala dɛb loo gá kára bèe d'isi ngám koso-badje læ dee keneɲ, to dan loo'g.

⁹Aa ooje kura læ Mbaidɔmbaije ì dara teɛ do dee'g tɛsɛrɛ ar rɔnduba læ Mbaidɔmbaije ndogó gugu do dee sub. Bɛl unda dee badɛ gang dee ar dee d'unda bala tigi-tigi tɔ.

¹⁰Ne kura gá dara lé ula dee pana: Bɛlje el bòo! Mbata ta gá maji ba ma m'ula sí ya, taree lé a to gin kalrɔ gá boo mbata læ dɛwje mbad-mbad ya.

¹¹Kàr gá bogənè ba d'oji njekaji sí mee bɛe-boo'g læ Dabid d'ar sí, yeɛ to Kristi, Mbaidɔmbaije lé.

¹²Ngonkas neelé deɛ bɛree gá kubu d'ilá mee bɛgɛrɛ sɔ né'g læ maɲgje, seɲ a kéeje keneɲ ya, yee ba seɲ a gɛreeje ne ya tɔ.

¹³Léegəneeya boo-dɛwje gá dara teɛ digi-digi gá kura gá dara neelé. Deɛ pidi Ala lé yaɔ d'ɔs ne pa pana:

¹⁴Ulaje rɔnduba do Ala'g lé, seɲ gá síje mee dara'g lé Deɛ gá do naɲg nee gá taa kəmee rəgm lé d'a sí ne dan meekulɔm'g tɔ.

Njéngambadje d'aw Betlehem

¹⁵Loo gá kuraje gá dara lé d'ya dee tel gá do gɔl dee'g dara mbɔ ndá njéngambadje neelé d'ula ta dee pa gə nɔ ta gá yo gá nee pana: Ar sí j'awje njal Betlehem j'aw j'ooje né gá Mbaidɔmbaije tɔji sí lé j'ooje.

¹⁶Deɛ d'ɔs rɔ dee bad d'ɔm nɔ rəbee d'aw ndá d'inga Mari ləm, gə Jisəb ləma, ngonkas lé kara to mee bɛgɛrɛ sɔ né'g læ maɲgje'g ya ləm tɔ.

¹⁷Loo gá deɛ d'ée mbɔ ndá deɛ d'ɔr soree gá kura gá dara pa taree ar dee wɔji do ngonkas neelé.

¹⁸Deɛ lai gá d'oo ta gá njékulbadje d'ula dee lé kaar dee wa dee paj.

¹⁹Ne Mari wa ta neelé mée'g bururu, aree to mée'g dɛɲ tɔ.

²⁰Njéngambadje lé d'isi tel gá loo'g læ dee ndá d'ula rɔnduba do Ala'g ləm, deɛ pidee ne ta-ta ləm tɔ, ba d'aw bəi mbata néje lai gá deɛ d'oo taree gə mbi dee ləm, gə d'oo gə kəm dee ləm tɔ, to gá d'ula dee lé ya.

²¹Loo gá ndɔ aɲ jinaijoo ndá deɛ d'inja tamɔd ngon neelé keneɲ ba d'unda ria bəi, ria gá d'unda gá Jezu lé to ri gá kura gá dara unda dɛa'g kédé ba keaje əskəmee bəi tɔ.

D'un Jezu d'aw sɛa mee kəi-Ala'g

²²Loo gá ndɔ teɛ ngon as mbɔ, to gá godndu Moyis wɔji lé ndá Jisəb gə Mari d'ì gə ngonkas lé d'aw sɛa Jerusalem mba kundá gə kəmee kar Mbaidɔmbaije,

²³gə goo ta gé ndaŋ mee maktub godndu'g lə Mbaidɔmbaije lé pana: Ngandərje gé diŋgam kára-kára lai lé d'a kər dee kunda dee gə kəmee doi mbata lə Mbaidɔmbaije.

²⁴Dee d'un nékinjaməs d'ar Ala, dərkuļje joo əsé dərndaje joo to gé ndaŋ taree mee maktub godndu'g lə Mbaidɔmbaije lé tɔ,

²⁵Dəw kára si Jerusalem ria lə Simeo. Yee to dəw gé njemeekarabasur ləm, gə njekwa Ala lé mée'g ləm tɔ. Yee ŋgina né gé a kar mee Israelje to ləm lé ləm, Ndilmeenda dəb dəa'g bigim ləm tɔ.

²⁶Ndilmeenda lé riba səa dəa kédé pana: A kwəi el saar a koo Kristi lə Mbaidɔmbaije gə kəmee ya ba.

²⁷Ndilmeenda ɔsee bɔj-bɔj aw səa mee kəi-Ala'g. Njékoji Jejuje kara d'unee ree səa mba ra səa to gé ndaŋ ne taree mee maktub godndu'g lé

²⁸ndá Simeo unee bəgəgə odee gə kag jia pidi ne Ala lé pana:

²⁹Basinè lé Mbaidɔmbaije, yə kura ləi Aree aw gə mée gé kuləm ŋga, gə goo tapai gé i pa lé ŋga.

³⁰Mbata m'oo kaji ləi gə kəm mbə

³¹To kaji gé i nja wa dɔ gɔlee kəm koso-dəwje mbad-mbad lé tɔ.

³²Yee neelé to lookər gé a ndogó jol-jol dɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm, A kula rɔnduba dɔ koso-dəwje ləi gé Israel lé ləm tɔ.

Ndərta gé Simeo pa lé

³³Ta gé Simeo pa ar ta igi bɔ ŋgonje gə keaje sel dɔ ta néje lai gé yee pa wɔji ne dɔ ŋgon neelé.

³⁴Simeo tɔr ne ndia dɔ dee'g, ula Mari gé kɔ ŋgonje lé pana: Aa oo, ŋgon neelé d'unda nɔ dee'g dāŋg gə né kər koso gə nékuba loo kɪ lə dəwje bula gé Israel ləm, gə nétɔji gé a kar dee d'aw ne gə nɔ puduru-puduru ya ləm tɔ.

³⁵Togəbè i nja kara kiambas a riba bəŋgəri bó gə mba kar takəjije lə dəwje bula kinja ne gé raga.

Njetegginta gé dené ria lə An

³⁶Njetegginta gé dené ria lə An, to ŋgolə Panuel gé ginkoji lə Aser. Yee buga mbə. Yee si gə mədee kəi lə ŋgabeeje as ləbee siri ba ŋgabeeje wəi.

³⁷Yee si gé njekəisiŋga bəi ar ləbee aɪ rɔ-jinaijoo-giree-ɔ ndá yee yə mee kəi-Ala un gɔlee unda raŋg ndɔ kára el. Yee wa Ala mée'g loondul'g gə dan kàrá ləm, ɔg ne mée boo ta-ta ra ne tamaji təa'g ləm tɔ.

³⁸Kàree neelé yee kara ree iŋga dee keneŋ tɔ ndá yee pidi Ala lé yaɔ tɔ. Yee pata lə ŋgonkas neelé ar dəwje lai gé d'isi kərm ŋgina njetaa dɔ dee gé si Jerusalem lé.

Tel kaw Najaret gogo lé

- 39 Loo gá deɛ ɔl ta néje gá godndu læ Mbaidɔmbaije wɔji bém mbɔ ndá Jisəb gə Mari tel d'aw Galile mee beɛ læ deɛ gá Najaret.
- 40 Ngon neelé ra tɔg pir-pir læm, rəa to kəmba ŋgəŋ-ŋgəŋ læm ɔ. Kəmkàr rusu méɛ nji-nji læm, noji læ Ala nai səa ya læm ɔ.
- 41 Njékoji Jejuje d'aw Jerusalem gə læb deɛ læb deɛ ra nai Pag keneŋ.
- 42 Loo gá læbee ai dɔg-giree-joo ndá deɛ tuga loo d'aw səa keneŋ loo-nai'g to gá néjibee læ deɛ.
- 43 Tɔbəi loo gá rudu nai lé un dɪao ar deɛ d'i gə mba tel kaw beɛ læ deɛ gogo ndá Jeju gá ŋgon deɛ lé nai Jerusalem yag, ar njékojeeje lé gər loo nai læa gá yeɛ nai gogo lé el.
- 44 Deɛ lé d'əji ta meɛ deɛ'g pana: Yeɛ wa gaŋg goo njéboalookawje'g læ neɛje gá raŋg ar deɛ ra ndɔ kára rəbə ba deɛ ndolee mbuna njénojije'g læ deɛ læm, gə mbuna deɛ gá to gá baokuraje'g læ deɛ læm ɔ.
- 45 D'wa ta kàr d'ula naŋg mɔrɔg ndá deɛ tel tuga ta deɛ naŋg njag d'aw tor deɛ'g Jerusalem mba saŋgee keneŋ.
- 46 Ndɔ munda læ deɛ ba d'ingá mee kəi-Ala'g, yeɛ tɔ pə njégərgosɔ godnduje si dan deɛ'g si oo tapa deɛ læm, yeɛ kara dəji deɛ ta læm ɔ.
- 47 Deɛ lai gá d'oo tapea lé kaar deɛ wa deɛ pai dɔ ta kəmkàr gá teɛ təa'g læm, gə ta gá tel ila'g læm ɔ.
- 48 Loo gá njékojeeje lé teɛ dəa'g təsərə-təsərə ndá kaar deɛ wa deɛ pai ar deɛ d'ila ji deɛ ta deɛ'g sud ba, keaje dəjee pana: Ngonəm, see ban ba ra sə sí nje gá tal nee wa. Aa oo, jeɛ gə bɔbije j'unda-kundai n'sagi jəmə-jəmə.
- 49 Yeɛ tel ila deɛ keneŋ pana: See saŋgmje gə mba dɪ wa. See seɪ gərje to gá néje læ Bɔm lé ndəa teɛ mbɔ gə mba karm m'ula gɔŋgm keneŋ el wa.
- 50 Nɛ ta gá yeɛ ula deɛ lé deɛ gər rəbee el.
- 51 Yen ba, yeɛ tɔdkag deɛ uba naŋg i aw sə deɛ beɛ læ deɛ gá Najaret lé bəi. Ta neelé keaje wa méɛ'g bururu ɔ.
- 52 Jeju lé ra tɔg ar kəmee àr raŋg raŋg læm, ra tɔg gá darɔ'g læma, yeɛ taa kəm Ala gə kəm dəwje læm ɔ.

Lugu 3

Mber kila læ Jə Njera-batəm

Mat 3.1-12, Mar 1.1-8, Jə 1.19-28

- 1 Mee læb kɔbeɛ læ Tiber Sesar gá ai dɔg-giree-mi lé to mee læb gá Pɔsə Pilatə to ne njeguburuɔbeɛ gá Jude læm, Herɔdə to ne njeguburu dəb beɛ gá Galile læm, ŋgokeɔ Pilibə kara to ne njeguburu dəb beɛ gá Ituree gə dɔ naŋg gá gugu dɔ Trakonitə læma, Lisantias to ne njeguburu dəb beɛ gá Abilene læm ɔ.

- ²To mee ləb gá An gə Kayipə to ne ɲɔ-ɲékinjanéməsje ndá mee ləb'g neelé ba ta lə Ala oso mbi Ja, ɲgolə Jakari dɔdilaloo'g.
- ³Ja lé aw gə dɔbee-dɔbee gá gugu dɔ Jurɔ lé ila mber ta ra batem ar dəwje d'wa ndòo rɔ dee dɔ kaiya'g lə dee mba kər ne baɲg kaiya dɔ dee'g.
- ⁴To gə goo ta gá deɛ ndaɲg mee maktub'g lə Esai njetegginta lé pana: To ndu yeɛ gá ɲjekilamber gə dɔdilaloo lé pana: Gɔlje rəw lə Mbaidɔmbaije lé Gɔlje ɲgan rəwje ləa ar deeje dana ɲjoroɲ.
- ⁵Kəm godə wəlje lai lé d'a tula ləm, Dɔ mbalje gə dɔdərlooje kara d'a pugudu naɲg pugudu-pugudu ləm tɔ. Kila rəwje gá nduni koɲ-koɲ lé d'a kar dee d'ar dana ɲjoroɲ-ɲjoroɲ ləm, Rəwje gá to guduru-guduru lé kara d'a gɔl dee yəg-yəg kar dee d'asəna rai-rai ləm tɔ.
- ⁶Dəw-kundaje lə Ala lai gá dɔ naɲg nee d'a koo kaji lə Ala lé gə kəm dee nda-nda ya.
- ⁷Yeɛ ula dəwje gá bula digi-digi gá ree rəa'g mba karee ra dee batem lé pana: Seɲ ɲgan li-meewaije lé see ɲa ba wɔji sí loo kaj ɔɲg gá a ree lé wa.
- ⁸Bó lé seɲ waje ndòo rɔ sí dɔ kaiya'g lə sí ndá teeje gə kée gá raga bó pajena Abrakam ba gə bɔ síje, paje bèe el! mbata ma m'ula sí təsərə ya, kər mbalje gá nee ya Ala lé askəm tel dee gá ɲganje kar Abrakam ya.
- ⁹Tina to ɲgira kagje'g béréré-béréré mbə. Kag gá rara ba gá andə gə kadee gá maji el ndá d'a tuga badə gaɲg kila pər'd.
- ¹⁰Boo-dəwje neelé dəjee pana: Bèe ɲga, see j'a ra ba ɲga gə rɔ sí wa.
- ¹¹Yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Nana ba gá kubu kula rəa'g joo ba ka ɲgokeə gá dəw godo ndá maji karee un kára bəl aree. Nana ba gá to ɲjekɲga nésɔ kara maji karee ra togábè ya tɔ.
- ¹²Deɛ ɲjétaa lar-gəɔbeeje to ɲga ree rəa'g mba karee ra dee batem ya tɔ ndá deɛ dəjee pana: Mbai, see jeɛ yè j'a ra ba to ɲga gə rɔ sí wa.
- ¹³Yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Né gá d'ula sí kula lé seɲ a təɔje maree kilaje dɔ'g kára bèe godo.
- ¹⁴Deɛ gá ɲjérɔje tɔ ɲga dəjee pana: ɲga jeɛ lé see j'a ra ba to wa. Yeɛ ila dee keneɲ pana: Maji kar sí taaje lar lə dəw kára kara dɔ buguru el ləm, seɲ a kilaje taɲgɔm dɔ dəw'g el ləm tɔ. Nékoɲa-dɔ-ji sí lé ba seɲ a kundaje meɛ sí dɔ'g ya.
- ¹⁵Boo-dəwje lai lé meɛ dee to kəgəgə dɔ Ja'g ar dee maɲta meɛ dee'g pana: See Ja lé to gá Kristi lé el wa.
- ¹⁶Ja un ta ula dee pana: Ma lé mán ba wɔji dɔm gə mba karm m'ra sí ne batem ne yeɛ gá a gə ree lé siɲgá ur dɔm'g pubug. Ma m'askəm tudu kúla négɔlje ləa wad lé gə dɔrɔm el. Yeɛ ɲja ba a ra sí batem gə Ndilmeenda gə pər tɔ.

¹⁷Nékwayiṅga dɔ́ kó læa to jia'g, yeɛ a kwa ne yiṅga dɔ́ kó loo-kunda-kó'g læa ndá yeɛ a mbo kandə kó læa kəm dà má nɛ yeɛ a roo yiṅga dɛa dan pər gé a kwəi nda el.

¹⁸Togábè ba J̄a t̄oji dee goo néje gé raṅg bəd-bəd loo bula bəi, unda ne nɔ tagémaji lé ar dee d'oo.

¹⁹Nɛ Herɔdə gé to njeguburu dəb bee lé J̄a ndaṅgee mbata Herodias gé to dené læ ngokeɔ́ gé yeɛ t̄əa ləm, gə dɔ́ néje bəd-bəd gé ra majel'g lé ləm tɔ́.

²⁰Ndá Herɔdə lé ɔ́ ra né gé majel gé raṅg ila dɔ́ maree'g ya bəi, ar dee d'wa J̄a d'ilá daṅgai'g.

J̄a ra Jeju batəm

Mat 3.13-17, Mar 1.9-11

²¹Boo-dəwje lai lé d'ar J̄a ra dee batəm mbad-mbad ləm, ra Jeju nja batəm ləm tɔ́. Loo gé Jeju aar ra tamaji lé ndá kəm dara tee wərərə

²²ar Ndilmeenda nar asəna gə dərnda ree si d̄əa'g. Ndu dəw bar gé par gé dara wəl pana: I lé to Ngonəm gé gəd-gəd gé m'undai dan kəm'g, i taa kəm rəgm ya.

Ginka Jeju Kristi lé

Mat 1.1-17

²³Loo gé ləb koji Jeju aɔ́ rɔ́-munda jén mb̄a ba yeɛ un kudu ra kula gé wɔ́ji d̄əa lé bəi ndá koso-dəwje d'əji ta d̄əa'g d'ée gé ṅgolə Jisəb, gé to ṅgolə Heli

²⁴ṅgolə Matat, gé to ṅgolə Lébi, gé to ṅgolə Melsi, gé to ṅgolə Janai, gé to ṅgolə Jisəb,

²⁵gé to ṅgolə Matatias, gé to ṅgolə Amɔs, gé to ṅgolə Nahum, gé to ṅgolə Esli, gé to ṅgolə Naggai,

²⁶gé to ṅgolə Maat, gé to ṅgolə Matatias, gé to ṅgolə Semei, gé to ṅgolə Joses, gé to ṅgolə Joda,

²⁷gé to ṅgolə Joanan, gé to ṅgolə Resa, gé to ṅgolə Jorobabel, gé to ṅgolə Salatiel, gé to ṅgolə Neri,

²⁸gé to ṅgolə Melsi, gé to ṅgolə Adi, gé to ṅgolə Kosam, gé to ṅgolə k̄a Elmadam, gé to ṅgolə Er,

²⁹gé to ṅgolə Jeju, gé to ṅgolə Eliéjer, gé to ṅgolə Jorim, gé to ṅgolə Matat, gé to ṅgolə Lébi,

³⁰gé to ṅgolə Simeɔ́, gé to ṅgolə Juda, gé to ṅgolə Jisəb, gé to ṅgolə Jonam, gé to ṅgolə Eliakim,

³¹gé to ṅgolə Meləa, gé to ṅgolə Mena, gé to ṅgolə Matata, gé to ṅgolə Natan, gé to ṅgolə Dabid,

- ³²gá to ngolə Isai, gá to ngolə Jobed, gá to ngolə Boo, gá to ngolə Salmɔ, gá to ngolə Naaso,
- ³³gá to ngolə Aminadab, gá to ngolə Admin, gá to ngolə Arni, gá to ngolə Esrom, gá to ngolə Pares, gá to ngolə Juda,
- ³⁴gá to ngolə Jakob, gá to ngolə Isaak, gá to ngolə Abrakam, gá to ngolə Tara, gá to ngolə Nakɔr,
- ³⁵gá to ngolə Seruk, gá to ngolə Rago, gá to ngolə Palek, gá to ngolə Eber, gá to ngolə Sala,
- ³⁶gá to ngolə Kayinam, gá to ngolə Arpajad, gá to ngolə Sem, gá to ngolə Noe, gá to ngolə Lamek,
- ³⁷gá to ngolə Matusala, gá to ngolə Enɔk, gá to ngolə Jared, gá to ngolə Malélél, gá to ngolə Kayina,
- ³⁸gá to ngolə Enɔs, gá to ngolə Set, gá to ngolə Adam, gá to ngolə Ala lé.

Lugu 4

Njekurai aɪ mee Jeju Kristi lé

Mat 4.1-11, Mar 1.12-13

- ¹Ndilmenda taa mee Jeju pəl-pəl loo gá yee ɪ ta baa gá Jurde tel ree lé ndá Ndil lé ɔsee aw səa dɔdilaloo'g
- ²ar njekurai aɪ mée keneɲ ndəa rɔ-sɔ. Mee ndəaje'g neelé yee sɔ né keneɲ njagm el ndá loo gá rudu ndəa gá rɔ-sɔ lé un diao ndá lab ɔree hægəm,
- ³Yen nga njekurai lé ulá pana: Bó lé i to ngon-Ala ndá un ndui ar kɔr mbal neelé tel muru kɔ.
- ⁴Jeju tel ilá keneɲ pana: Deɛ ndaɲg taree mee maktub'g pana: Muru nja kára ba ba dəw a si ne kamba el.
- ⁵Njekurai lé aw səa tɔjee beekoje gá dɔ naɲg nee njal aree oo gá léegəneeya asəna gə néje gá tee goo nɔ'g dɛɲ-dɛɲ
- ⁶ndá ulá pana: M'a kari siɲgamoɲ neelé lai ləm, gə rɔnduba lə beekoje lé ləm tɔ, mbata d'arm gá kama ya ndá dəw gá rara ba ma m'ndigi karee ndá m'a karee to gá məəm-ma ya ndigi.
- ⁷Bó lé i a kunda barmba dəb kəmi naɲg nɔm'g ndá néje neelé lai d'a to gá kaj nja bura.
- ⁸Jeju tel ilá keneɲ pana: Deɛ ndaɲg mee maktub'g pana: Mbaidɔmbaije Ala lai lé yee ya kára ba ba i a kunda barmba neɔ'g ləm, gə yee nja kára ba kiao ba i a ra né karee ləm tɔ.

⁹Tɔ̀bɛi njekurai lé ɔ̀ree aw sɛa Jerusalem dɔ̀ kɛi-Ala'g tar ndá ulá pana: ʔó lé i to Ngon-Ala ya ndá mbad rɔ̀i piriŋ al oso naŋg ar sí j'oo: mbata deɛ ndaŋg mee maktub'g pana:

¹⁰Yeɛ a kun ndia kar kuraje læa gá dara kwɔ̀ji ne dɔ̀i gə mba kar dee tɔ̀s kəm dee dɔ̀i'g,

¹¹tɔ̀bɛi d'a kuni gə ji dee nà banelə i a tuga gəli dɔ̀ kɔ̀r mbal'g.

¹²Jeju tel ilá keneŋ pana: Deɛ ndaŋg mee maktub'g pana: Mbaidɔ̀mbaije, Ala læi lé i a kaj mée nda el.

¹³Loo gá njekurai lé aji mée gə goso néje bəd-bəd togábè ndá yeɛ ubá yá sa rɛa aw saar mba kinŋa loo gá kəm kaj mée bɛi tɔ̀.

Jeju un kudu ra kula læa Galile

Mat 4.12-17, Mar 1.14-15

¹⁴Singamonɔ̀ læ Ndil lé dɛb dɔ̀ Jeju'g rigim aree ɔ̀s badm tel aw Galile, neɔ̀ oso gə loo-loo mee bɛeje gá gugu dɛa lé tɔ̀.

¹⁵Yeɛ ndoo dee né mee kɛi-kwa-dɔ̀-naɛ'g ndá deɛ lai d'ula rɔ̀nduba dɛa'g tɔ̀.

D'ɔ̀s Jeju rəw mee bɛe gá Najaret

Mat 13.53-58

¹⁶Jeju i keneŋ aw Najaret, bɛe gá yeɛ tɔ̀g keneŋ ndá yeɛ andə aw mee kɛi-kwa-dɔ̀-naɛ'g gə ndɔ̀-kwa-rɔ̀ gə goo nérea gá yeɛ ra ta-ta. Yeɛ uba naŋg ita gə mba tura maktub

¹⁷ndá deɛ d'un maktub læ Esai, njetegginta ba d'aree. Loo gá yeɛ tudu wərərɛ ndá yeɛ teɛ dɔ̀ ta gá deɛ ndaŋg keneŋ loo kára pana:

¹⁸Ndil Mbaidɔ̀mbaije dɛb dɔ̀m'g Mbata yeɛ nja wa dɔ̀m gə ubu Mba karm m'ila mber tagémaji lé m'ar njéndooje ya. Yeɛ ulam gə mba karm m'ila mber ta kɔ̀r bər dɔ̀ deɛ gá d'wa dee bər læm, Mba karm m'ula njékəmtɔ̀je ta kəm deɛ gá a gə kinja kar dee d'oo ne loo læm, Mba kar deɛ gá d'udu dee kɛi lé d'a kila rɔ̀ dee læma,

¹⁹Mba kila mber læb noji læ Mbaidɔ̀mbaije lé læm tɔ̀.

²⁰Tɔ̀bɛi yeɛ tel ká maktub lé na'd gogo, rəm ne ar njɛŋgəm kɛi-kwa-dɔ̀-naɛ lé ndá tel sí naŋg. Deɛ lai gá d'isi mee kɛi-kwa-dɔ̀-naɛ'g lé mbɔ̀ kəm dee dɛa'g sɔ̀mɔ̀mɔ̀.

²¹Yen ŋga yeɛ un ta ula dee pana: ʔogənè ba ta gá to mee maktub gá to gə kəmee gá seɛ ooje lé née teɛ kəm sí'g təsərɛ mbɔ̀.

²²Deɛ lai d'ɔ̀r ta læa maji, boo-ta gá kul yururu gá kinja tɛa'g lé ar kaar dee wa dee dɔ̀'g paɛ-paɛ ar dee d'ula na ta d'wɔ̀ji ne dɛa pana: See yeɛ neelə to gá ŋgolə Jisəb el wa.

²³Jeju ila dee keneŋ pana: Seɛ a kawje saar a kɔ̀rje gosota nee gá pana: I njekuma-kaji lé aji darɔ̀i-i nja ar sí j'oo səi. Seɛ a kɔ̀rje kwɔ̀jije ne dɔ̀m paɛe ne səm pana:

Néje lai gé m'ra Kapernawum gé seḷ ooje taree lé maji karm m'ra mee bee-kojim'g nee m'ar sí ooje sɛm tɔ.

²⁴Ma nja m'ula sí tɛsɛrɛ, njetegginta gé rara kara d'a kée gé dɛw mee bee-kojee'g el.

²⁵Ma m'ula sí tɛsɛrɛ, njékəisiŋgaje bula bəl jərərɛ d'isi Israel'g mee ləb gé Eli si ne kəmba bəi loo gé ta dara udu jigi ar ndi ər el as ləb munda gə naj misa ar boo-boo oso bib ɔn dɔ naŋg lai.

²⁶Lé bèe kara Ala ula Eli rɔ dee'g el nɛ njekəisiŋga kára gé si Sarepta dɔ naŋg gé Sidɔ lé ba yeɛ ulá Eli rɛa'g.

²⁷Njébajije bula bəl jərərɛ d'isi Israel'g, ləbee gé Elije, njetegginta si ne kəmba bəi nɛ baji ɔr rɔ dɛw kára kara mbuna dee'g el nɛ Naaman, dɛw gé Siri nja gə karee ba ba baji ɔr rɛa'g ndɔs-ndɔs ya.

²⁸Deɛ lai gé d'isi mee kəi-kwa-dɔ-nɔ'g lé loo gé deɛ d'oo taje neelé ndá mee deɛ i sɛ deɛ pu.

²⁹Deɛ d'uba naŋg d'i sɛa tubá mee bee'g d'aw sɛa saar d'uba sɛa dɔ sém mbal gé bee lə deɛ to kaaree'g lé gə mba kɔsee kilá godə mbal gé naŋg.

³⁰Nɛ Jeju sa rɛa tɔ mbuna dee uru teɛ aw.

Dəw gé ndil gé yèr ula kəmee ndòo lé

Mar 1.21-28

³¹Yeɛ ɔd keneɲ aw Kapernawum dɔ naŋg gé Galile ndoo dee ta keneɲ gə ndɔ-kwa-rɔ.

³²Ta gé yeɛ ndoo dee lé dum dɔ dee tɛs, mbata yeɛ ndoo dee asəna gə njedɔmɔŋ.

³³Dəw kára gé ndil gé yèr to mée'g lé si kəi-kwa-dɔ-nɔ'g ndá yeɛ pata bəgəgə pana:

³⁴Wai, Jeju gé Najaret! See dī ləi to rɔ sí'g wa. See i ree rɔ sí'g mba tuji sí kɔ to ŋga wa. Ma m'gər gao, i to Njemeenda kə Ala lé nja.

³⁵Jeju ɔs tɛa'g rəw pana: Wa tai gé raŋg ndá unda loo bad ya teɛ mee dəw'g neelé gé gogo. Ndil gé yèr lé biri dəw neelé widi ilá naŋg dan koso-dəwje gé d'wa dɔ nɔ lé ba unda loo teɛ mée'g bəi bó ra sɛa né gé majel kára kara el.

³⁶Deɛ lai gé d'ar keneɲ lé ta igi dee sel ar dee d'ula nɔ pana: See ta neelé to ban ba bèe wa. Yeɛ wa ta ndilje gé yèr dan'd ndá deɛ d'unda loo teɛ ya tɔ.

³⁷Nɔ Jeju oso gə loo mbidi-mbidi gə mee beeje gé gugu dɔ bee neelé sub tɔ.

Jeju aji njérɔkoje bula

Mat 8.14-17, Mar 1.29-34

³⁸Loo gé yee ì kài-kwa-dɔ-nɔ́'g lé unda loo tee ndá yee ɔd keneɲ aw kài lə Simɔ. Məm Simoje gé dené oso gə rɔkɔ boo ar rəa taa pər lam-lam, deɛ ra mbai ta Jeju'g mbata ləa.

³⁹Jeju aar dəa'g, rugu naɲg ndaɲg rɔkɔ neelé ndá rɔkɔ lé ì dəa'g kəgeɲ. Léegəneeya məəm Simoje gé dené lé uba naɲg ìta ndá ra né ar dee d'uso.

⁴⁰Loo gé kàr uru naɲg sɔrɔg mbə ndá deɛ lai gé njé'g lə dee d'oso gə rɔkoje gé ban-ban kara d'odo dee dɔga-dɔga ree sə dee rəa'g. Yee ila jia dɔ dee'g kára-kára lai aji dee ne.

⁴¹Ndilje gé yèr d'unda loo tee mee dəwje'g bula gə kii ta dee'g wəl-wəl pana: I to Ngon-Ala lé nja. Ne yee ɔs ta dee'g rəw, ɔg dee loo pea'g mbata deɛ gər gao yee to Kristi lé nja.

Jeju aw ila mber tagəmaji lé

Mar 1.35-39

⁴²Loo gé loo àr yərərə mbə ndá yee unda loo tee aw dɔdilaloo'g. Boo-dəwje d'un loo yéngé-yéngé ndolee, d'aw saar tee rəa'g, deɛ ndigi kwá naɲg bó gə mba karee ya dee el nga.

⁴³Ne yee ula dee pana: Wai, lé riri kara dɔ beeje gé raɲg lé m'a kila mber tagəmaji gé wɔji dɔ beeko lə Ala keneɲ ya tɔ, mbata yee nee nja ba d'ulam ne gə mbəa.

⁴⁴Togábè ba yee ɔr ne goo ta mee kài-kwa-dɔ-nɔ́je gé to Galile lé ya.

Lugu 5

Jeju bar njékwakilaje gé dɔtar lé

Mat 4.18-22, Mar 1.16-20

¹Loo gé Jeju aar ta mán baa-boo gé ria lə Genesaret ar boo-dəwje d'aw dɔ nɔ́d wur-wur rəa'g mba koo ta lə Ala lé

²ndá yee aa loo oo toje joo gé d'ar ta koɲgo ne njeaje-je d'ɔd d'aw gə mba sugu buraje lə dee.

³Yee ɔd al uru mee to'g kára gé to gé kɔ Simɔ ulá gə mba karee ɔs to bəl gé kédé gə mba kyɔ ta koɲgo. Yee təd loo-si keneɲ si ndoo koso-dəwje neelé ta.

⁴Loo gé gin ta ləa gaɲg ngaji ndá yee ula Simɔ pana: ɔs to wɔr gé ta nguru mán'g ulaje buraje lə sí mán ɔsje ne mán ooje.

⁵Simɔ tel ilá keneɲ pana: Mbai, jeɛ lé j'ɔs kaji loondul'g ya saar j'ar loo àr dɔ sí'g təsərə, j'wa kaji gé rɛdeɲ el, ne bó lé i nja ulam bèe ndá m'a kula bura mán pá koo ya.

⁶Loo gé deɛ d'ila bura mán mbə ndá kajije rusu bura lə dee nji-nji ar bura lə dee til.

⁷Yen nga deɛ kəb ji deɛ ɓar ne njéboandoje læ deɛ gá d'aw gə to gá ranɗ mba kar deɛ ree la sə deɛ tɔ. Deɛje neelɛ ree d'inga deɛ ndá d'odo kajije rusu toje lé joo ɓɔr ar ta toje kai mán pɔ-pɔ.

⁸Loo gá Simɔ Pierə oo togábè ndá yeɛ rəm bəbərə oso nanɗ nɔ Jeju'g ulá pana: Mbaidɔmbaije, ɔr rɔi rɔm'g gá gogo mbata ma m'to njekaiya.

⁹Yeɛ gə deɛ lai gá d'ar səa lé ɓəl unda deɛ badə ganɗ deɛ mbata bura gə d'ila mán-njum nja ɓəi ndá teɛ ne gə kajije ɓagəsa lé tɔ.

¹⁰Jak gə Ja, ngalə Jebede gá to njéboandoje læ Simɔ lé kara né neelɛ dum dɔ deɛ təs tɔ. Yen nga Jeju ula Simɔ pana: ɔl el, un ginee ɓogənè lé i a to njendɔ-dəwje to nga.

¹¹Togábè loo gá deɛ ndɔr toje lé d'unda deɛ tudu ndá deɛ tal turu raga d'ya néje læ deɛ bura d'ɔm nɔ gée'g tɔ.

Jeju aji njebaji

Mat 8.1-4, Mar 1.40-45

¹²Loo gá Jeju sí mee ɓee-boo gá kára bèe ndá diŋgam kára gá bajji ila bina rəa'g mbəgərə-mbəgərə aa loo ée ndá rəm oso nanɗ bəbərə dəb kəmee nanɗ nea'g, un ta ulá oso ne ndoo pana: Mbaidɔmbaije, ɓó lé məəi ndigi ndá i askəm kar rɔm ɔr ɓədərə-ɓədərə ya.

¹³Jeju ula jia par wa ne rəa pɛb ulá pana: Ma m'ndigi bèe ya, maji kar bajji ɔr rɔi'g ndɔs-ndɔs. Léegəneeya bajji lé ɔr rəa'g ndɔs-ndɔs ya tɔ.

¹⁴Jeju tɔ təa ká mba kar taree teɛ təa'g ar dəw oo el ɓəi. Ne yeɛ ulá pana: Maji kari ɔd aw ɓee læ njekinjanéməs aw unda rɔi aree oo ndá un nékinjaməs gá godndu Moyis wɔji mba kər won rɔi lé mba karee to gá nékərəkəmta læi kəm dəwje'g.

¹⁵Nɔ néra læ Jeju lé taree oso gə loo mbidi-mbidi ar koso-dəwje bula digi-digi buŋga nɔ bura ree mba koo ta læa læm, gə mba kar rɔkɔ læ deɛ i dɔ deɛ'g kəgen læm tɔ.

¹⁶Ne yeɛ i sa rəa ur dɔdilaloo'g aw gə mba ra tamaji lé.

Jeju aji dəw gá dəb rəa wəi wɔ

Mat 9.1-8, Mar 2.1-12

¹⁷Ndɔ kára bèe Jeju si ndoo deɛ ta ndá Parisieje gə njéteggin godnduje gá d'i nɗan-ɓeeje gá Galile læm, gə Jude læma, gə Jerusalem læm tɔ lé d'isi keneɗ tɔ. Siŋgamoŋ læ Mbaidɔmbaije nai səa aree ɔr rɔkɔ gá rɔ njérɔkɔje'g.

¹⁸Aa ooje, dəwje d'un dəw kára gá dəb rəa wəi wɔ gə tira-tée bura ɓəgəgə sanɗ ne loo mba kandə səa kaw kundá nɔ Jeju'g.

¹⁹Ne deɛ d'oo kəm loo gá kára bèe gə mba kandə kaw səa kaw teɛ ne rɔ Jeju'g lé el mbata boo-dəwje rusu loo tub-tub ndá d'unee bura d'al səa dɔ kəi'g tar, d'ɔr kəm loo d'ulá keneɗ gə tira læa bura risi səa d'unda nanɗ nɔ Jeju'g mbuna koso-dəwje'g neelɛ.

- ²⁰Loo gá Jeju oo meekun læ dee al dɔ loo ndá yeɛ pana: Kuramarm, kaiya læi ɔr dɔi'g mba.
- ²¹Njéndaji-maktubje gə Parisieje d'un kudu keji ta mee dee'g pana: See dəw neelé to gá nɔ ba yeɛ ila ndɔl dɔ loo'g togábè wa. See nɔ ba askəm kɔr kaiya dɔ dəwje'g wa. See Ala lé nja kára ba el wa.
- ²²Jeju gər takəji læ dee gá mee dee'g gao, bèe ba yeɛ un ta ula dee ne pana: See ta dɪ ba seɪ əjije mee s'g nɛ wa.
- ²³See yeɛ gá ra ba a to kəm pa bæi wa, kaiya læi ɔr dɔi'g əsé ɪta njaa ba kəm pa bæi wa.
- ²⁴Nɛ gə mba kar sí gərje gao, Ngon-dəw lé siŋgamoŋ læa askəm kɔr kaiya dɔ dəwje gá dɔ naŋg nee ya ndá yeɛ tel tɛa ula dəw gá dɛb rɛa wəi wɔ lé pana: Ma nja m'un ndum m'ari, uba naŋg ɪta, un nétoi ɔd aw ne kəi læi.
- ²⁵Léegəneeya, yeɛ uba naŋg ɪta kəm dee'g nee ya un tira-tée gá yeɛ to keneŋ kédé lé ɔd aw ne kəi læa ləm, yeɛ ula ne rɔnduba dɔ Ala'g ləm tɔ.
- ²⁶Deɛ lai gá d'aar keneŋ lé kaar dee wa dee paɪ-paɪ ar dee pidi Ala lé tɔ. Bəl unda dee badə gaŋg dee ar dee pana: Bəgənè lé jeɛ j'oo né gá dum loo gá doŋgɔ ya to ŋga.

Jeju bar Lébi

Mat 9.9-13, Mar 2.13-17

- ²⁷Gée gá gogo Jeju teɛ raga ndá aa loo oo dəw kára gá ria læ Lébi gá njetaa lar-gədbɛe. Yeɛ ulá pana: Gá ree un rəw goom'g.
- ²⁸Lébi uba néje læa bura ya, un rəw gée'g ya tɔ.
- ²⁹Lébi ra naɪ gá boo mee kəi'g læa mbata læ Jeju ndá njetaa lar-gədbɛeje gə dəwje gá raŋg bula d'isi sə dee keneŋ nɔ'd ta néso'g.
- ³⁰Parisieje gə njéndaji-maktubje jém ta gə ŋgan gwɔs dee dəji ne njékwakila Jejuje pana: See ban ba seɪ sɔje gə aiye né gə njetaa lar-gədbɛe gə kaiya-dəwje togábè wa.
- ³¹Jeju un ta ula dee pana: Njé gá rɔ dee to kari lé deɛ ndiŋga njekumɔ el nɛ njérɔkoje ba d'a ndiŋga njekumɔ ya.
- ³²Ma m'ree gə mba bar njékaiyaje gə mba kar dee d'wa ndò rɔ dee dɔ kaiya'g læ dee bó gə mba bar njémeeekarabasurje ba el.

Jeju teggin kɔg-mee-boo

Mat 9.14-17, Mar 2.18-22

- ³³Deɛ d'ulá pana: Njékwakila Jaje gə kɔ Parisieje lé d'ɔg mee dee boo ta-ta ba d'oso ne ndò nɛ njékaije lé d'usɔ né gá sɔ ləm, d'ai né gá kai ləm tɔ.
- ³⁴Jeju tel ila dee keneŋ pana: Baokuraje læ njedené-sigi lé loo gá yeɛ si sə dee nɔ'd bæi lé see seɪ a kasjekəm kar deeje d'ɔg mee dee boo wa.

³⁵Ndo gá kàree a gə tee gá d'a gə kər njedené-sigi lé mbuna dee'g ndá yen ba dee d'a kɔg mee dee boo keneŋ bəi.

³⁶Yee ula dee ta kára gə gosota pana: Dəw a kwa ta kubu-kula-rəa'g sigi ba til kya kila ne kəm ŋgisi kubu el, bó lé yee ra togábè ndá kubu gá sigi gá yee goré kəmee ɔr lé a tuji ləm, ta kubu gá sigi gá yee uru ne kəm ŋgisi kubu lé ndaji dee a kaw nǎ'd el ləm tɔ.

³⁷Dəw kára kara a kəm mán-nduú gá sigi mee bɔl-ndarje gá ləw el, bó lé a ra togábè ndá mán-nduú gá sigi lé a kɪ kar barbɔlje lé ndubu kum kar mán-nduú gá sigi lé ula naŋg kəŋgəŋ-kəŋgəŋ ləm, bɔl-ndarje lé kara d'a tuji ləm tɔ.

³⁸Ne mán-nduú gá sigi bəi lé maji kəm mee bɔl-ndarje gá sigi'g ya tɔ.

³⁹Dəw gá to njekai mán-nduú gá kal ba aw ai bəi ndá yee a dəji goo yee gá sigi el ŋga mbata yee lé pana: Yee gá kal lé ba maji.

Lugu 6

Njékwakila Jejuje riba barkəmko gə ndɔ-kwa-rɔ'g lé

Mat 12.1-8, Mar 2.23-28

¹Ndo kára bèe gá to ndɔ-kwa-rɔ lé Jeju tal mee ndɔ gá kó unda kəm keneŋ. Njékwakiláje riba barkəmko rii gə ji dee d'uso.

²Parisiėje gá naje dəji dee pana: Gelee ban ba raje né gá kəm ra ndɔ-kwa-rɔ'g el lé wa.

³Jeju ila dee keneŋ pana: Né gá ra Dabid gə deę gá d'aw səa loo gá lab ɔr dee neelé see seɪ turaje taree mee maktub'g el wa.

⁴Yee uru mee kəi-Ala'g un muru gá deę d'unda gə kəmee keneŋ lé ɔ ya ar deę gá d'aw səa lé d'ɔ tɔ, ne muru neelé d'unda gə kəmee gə mba kar njékinjanéməsje ba d'ɔ gə kar dee ba lé see seɪ ooje togábè el wa.

⁵Tɔbəi yee ula dee pana: Ngon-dəw lé nja ba to gá mbai dɔ ndɔ-kwa-rɔ lé tɔ.

Jeju aji dəw gá jia wəi wɔ

Mat 12.9-14, Mar 3.1-6

⁶Ndɔ-kwa-rɔ gá raŋg, Jeju andə aw mee kəi-kwa-dɔ-nǎ'g si ndoo dee ta keneŋ. Diŋgam kára gá jikɔlee wəi wɔ si keneŋ tɔ.

⁷Njéndaji-maktubje gə Parisiėje d'unda kəm dee lér-lér d'oo ne Jeju, see yee a kajee gə ndɔ-kwa-rɔ nee wa, bó gə kiŋga ne loo kila ta dəa'g.

⁸Ne yee gər takəji gá mee dee'g gao ndá yee ula dəw gá jia wəi wɔ neelé pana: Uba naŋg ɪ aar tar gə ŋgali par dan sí'g nee ya. Togábè yee neelé uba naŋg ɪ aar tar dan dee'g ya tɔ.

⁹Jeju ula dee pana: M'a dəji sí koo, see ndɔ-kwa-rɔ lé see to ndɔ gə mba ra né gá maji əsé to ndɔ gə mba ra né gá majel ba keneŋ wa. See to ndɔ gə mba kaji dəw əsé to ndɔ gə mba tɔl dəw ba keneŋ wa.

10Yen nga Jeju aa kəm dee njal ɔr ndá ula dəw neelé pana: Ndɔji jii rɔdaŋ. Dəw neelé ra togábè ya tɔ ndá jia lé tel to kari ba péd-péd tɔ.

11Oŋg ti mee dee paŋ-paŋ ar dee maj nɔ ta dɔ né gá d'a ra gə Jeju lé nga.

Jeju ɔr njékaikulaje dɔg-gir-dee-joo

Mat 10.1-4, Mar 3.13-19

12Mee ndəa'g neelé Jeju ɔd aw dɔ mbal'g gə mba ra tamaji ta Ala'g ndá yee ar keneŋ saar ar loo àr dəa'g təsərə.

13Loo gá loo àr mbɔ ndá yee bar njékwakiláje gá rəa'g mbər dee dɔg-gir-dee-joo unda dee gá njékaikulaje as bèe:

14Simɔ gá yee unda ria lə Pierə gə ŋgokeɔ Andre, gə Jak gə Jɔ gə Pilibə gə Bartelemi

15gə Matiyo gə Tomas gə Jak, ŋgolə Alpe, gə Simɔ gá deɔ baree Jelote,

16gə Jude, ŋgolə Jak, gə Judas Iskariot gá tel to njekun dəa lé tɔ.

Jeju ndoo boo-dəwje ta ləm, aji njérɔkoje ləm tɔ

Mat 4.23-25

17Yee risi sə dee gá bər loo gá loo asəna rai-rai keneŋ, lée neelé d'ingə boo-njékwakiláje keneŋ gə dəwje bula digi-digi gá d'ɔ Jude ləm, gə Jerusalem ləma, gə Tir gə Sidɔ gá to ta mán'g ləm tɔ. Deɔ ree keneŋ gə mba koo ta təa'g ləm, gə mba kar ɔkoje lə dee kara ɔr ɔ dee'g ləm tɔ.

18Deɔ gá ndilje gá yèr d'ula kəm dee ndòo lé kara d'aji kəbərə-kəbərə ya.

19Boo-dəwje lai-lai lé saŋg loo gə mba kəɔ rəa gá ji dee peb-peb ya mbata siŋgamoŋ teɔ rəa'g uru ɔr dee'g ndá aji dee lai-lai ya tɔ.

Rɔlel əsé némeekɔ lé

Mat 5.1-12

20Yen nga Jeju ɔr dəa gá tar bad gá ɔr njékwakiláje'g ula dee pana: Seɔ njéndooje lé ɔr sí lel sí Mbata beekɔ lə Ala lé to kɔ sí-seɔ ya!

21Seɔ gá bó tɔl sí basinè lé Rɔ sí lel sí mbata mee sí a ndan tub-tub bəi! Seɔ gá noje jəm-jəm basinè lé Rɔ sí lel sí mbata seɔ a ndubaje ɔr sí raŋg-raŋg bəi to!

22Loo gá dəwje d'a keji sí bəi-bəi ləm, loo gá d'a kun sí tuba sí ra sə sí néurti ləma, loo gá d'a mbad sí kunda sí gá ram-dəwje ləm tɔ gə mba Ŋgon-dəw lé ndá ɔr sí a lel sí bəi.

23Mee ndəa'g neelé ndaje mee sí kai, alje ne ɔr sí mbata seɔ a kiŋgaje némeekila lə sí gá boo dara bəi, mbata ka deeje kara d'ula kəm njéteggintaje ndòo togábè ya tɔ.

24Seɔ bao-nékiŋgaje lé meekɔ a koso dɔ sí'g, Mbata seɔ iŋgaje néɔlel gá kɔ sí-seɔ lé mbɔ.

25Sei gá meɛ sí ndan tub-tub lé meeko a koso do sí'g Mbata sei a kwaije yoo-boo bəi. Sei gá síje gə ngaŋ-kogo basinè lé meeko a koso do sí'g Mbata sei a kwaje ndòo ro sí loo-yoo'g ləm, A síje dan mán-nɔ'g bəi ləm tɔ.

26Sei gá dəwje lai d'or ta lə sí maji lé meeko a koso do sí'g mbata ka deeje lé to gá njéra né togəbèje gə njéteggintaje gá ngom lé bèe tɔ.

Meenoji gá ka ndigi njébaje lə sí

Mat 5.38-48, 7.12a

27Ne sei gá ooje ta ləm lé ma m'ula sí təsərə, undaje njébaje lə sí dan kəm sí'g ləm, raje maji gə deɛ gá d'əji sí bəi-bəi ləm,

28tərje ndu sí do deɛ gá d'or sə sí ləma, raje tamaji ta Ala'g mbata lə deɛ gá d'ula kəm sí ndòo ləm tɔ.

29Bó lé dəw unda mbəri gá kel kára ndá tel nje gá kel kára ila aree unda tɔ. Bó lé dəw a kər kubu ləi gá boi yul rəi'g ndá tel aree kubu-kaar ləi gá raŋg do'g bəi tɔ.

30Nana ba gá kwəii né ndá aree nja, yeɛ gá rara ba gá wai né ləi taai ndá ya gée jia'g aree né ləa.

31Né gá rara gá sei ndigije kar dəwje gá raŋg ra d'ar sí ndá maji kar sí-sei nja raje ar deeje togəbè.

32Bó lé deɛ gá d'unda sí dan kəm dee'g ba sei undaje deeje dan kəm sí'g ndá see to ndigi nɔ nga ba nee wa. Njékaiyaje kara deɛ gá d'unda dee dan kəm dee'g ba deɛ d'unda dee dan kəm dee'g bəi tɔ.

33Bó lé sei raje maji gə deɛ gá ra sə sí maji ya to nga see to gá nojikwa nga ba nee wa. Mbata njékaiyaje lé kara deɛ ra togəbè ya tɔ.

34Bó lé dəwje gá d'a gə wər sí né ne sei ar deeje mbata meɛ sí to yel do dee'g to gá a kiŋgaje né ji dee'g ya bəi ndá see to néwor ndá nga ba nee wa. Mbata njékaiyaje lé kara wər nɔ né gə mba tel kiŋga né ji nɔ'd gogo bèe ya tɔ.

35Ne sei lé undaje njébaje lə sí dan kəm sí'g ləm, waje sə dee noji ləma, ar deeje wər sí né ba undaje bala təa el ləm tɔ. Togəbè ba nékiŋgaje lə sí a kal do loo bəi ləm, sei a toje ngaŋ Njekurdɔloo'g ləm tɔ mbata yeɛ ra meemaji gə njéra nédɔkuduje ləm, gə njémeeyərje ləm tɔ.

36Arje meɛ sí oso lemsé do mar síje'g to gá bɔ síje ar mée oso lemsé do sí-sei'g nja tɔ.

Ganje ta do mar síje'g el

Mat 7.1-5

37Ganje ta do mar síje'g el ndá Ala kara a gaŋgta do sí'g el tɔ, ilaje ta do mar síje'g el ndá Ala a kila ta do sí'g el tɔ, orje ta do mar síje'g ndá Ala a kər ta do sí'g tɔ.

38Maji kar mar síje né gá kar ndá d'a kar sí né gə kar tɔ, d'a kar sí gá kar bó d'a kwəji el, d'a kəm né mee né'g lə sí, d'a yəg yəg-yəg ləm, d'a mbusu jigi-jigi ləma,

d'a kòm keneṅ karee rusu ruba naṅ pɔ-pɔ ləm tɔ, mbata d'a kwɔji né kar sí kwɔji ne bua kɔ́ sí gá seṅ wɔ́jije ne lé ya tɔ.

³⁹Yee ula dee gosota gá raṅg tɔbɛi pana: See njekəmtɔ a kaskəm kula kag ji njekəmtɔ maree'g wa. See deḗ joo bɔr d'a koso bwa'g el wa.

⁴⁰Njekwakila mbai a kur dɔ béeje'g el, njekwakila mbai gá gɔl ta néreaḗe gɔl-gɔl ndá yee a to kasəna gə béeje ya tɔ.

⁴¹See ban ba i unda kəmi dɔ njawala gá to kəm ṅgokɔ́'g ṅga see guburu kag gá ɔ kəmi mbèd kən lé see i oo el wa.

⁴²Esé see i a kula ṅgokɔ́ pana: Ngokòm, am m'ɔr njawala gá to kəmi'g kən m'ari ṅga see guburu kag gá ɔ kəmi mbèd kən lé see i oo el wa. Njehulai, ɔr guburu kag gá ɔ kəmi mbèd kən lé kédé bad ba i a koo loo gə mba kɔr ne njawala gá to kəm ṅgokɔ́'g lé bəi.

Kandə kag lé ba a gər ne kag lé bəi

Mat 7.16-20, 12.33-35

⁴³Kag gá tɔg bɔdu-bɔdu lé a kandə majel ndə el ləm, kag gá ṅgon ṅgɔsɔrɔ-ṅgɔsɔrɔ lé a kandə maji ndə el ləm tɔ.

⁴⁴Mbata kag gá rara kara lé kɔdee ya ba d'a gəree ne. Dəw a kinja kandə kodé dɔ kag-kun'g el ləm, dəw a kinja kandə nduú dɔ kun ṅgar'g el ləm tɔ.

⁴⁵Dəw gá maji lé né gá maji gá to dɔbəṅgəree'g ba a teḗ gá raga bəi, ne dəw gá njemeeyèr lé né gá majel gá to dɔbəṅgəree'g ba a teḗ gá raga bəi tɔ, mbata né gá ɔs kɔr mee dəw'g lé ba a teḗ tɔa'g karee pa bəi tɔ.

Gosota gá wɔ́ji dɔ kəije joo lé

Mat 7.24-27

⁴⁶See ban ba seṅ barmje Mbaidɔmbaije, Mbaidɔmbaije ndá seṅ mbad raje né gá ma m'ula sí lé bəi wa.

⁴⁷M'a kwɔji sí né gá wa bua kɔ́ dəw gá rara gá ree rɔm'g oo ta ləm gá ra née lé tɔ.

⁴⁸Yee to asəna kára ba gə dəw gá tum gin kəi ne yee uru bwa ila naṅ ndad-ndad gá teḗ dɔ mbal'g tum gin kəi dɔ'g tɔ. Loo gá mán bəlm aw ula unda kaar kəi pəji-pəji ndá kəi lé yə rəa yəgə el mbata njekunda kəi lé unda maji péd-péd ya.

⁴⁹Ne yee gá oo tapam ba ra née el ndá yee to asəna kára ba gə dəw gá unda kəi læa dɔ naṅ'd lal kuru bwa ba tum ne ginee. Loo gá mán bəlm aw ula unda kaar kəi pəji-pəji ndá léegəneeya kəi lé təd kuyum oso naṅ tɔ ndá tuji gá oso dɔ kəi'g neelé to tuji gá boo ya.

Lugu 7

Jeju aji kura læ bə-njérɔje lé

Mat 8.5-13

- ¹Loo gá gin taje nee lai gá Jeju ndoo koso-dəwje neelé ganḡ ḡgaji mba ndá yeḡ ɔd aw Kapernawum.
- ²Kura læ bé-njérɔje gá kára bèe gá yeḡ ndigee yaḡ lé oso gə rɔkɔ ar ta yée nai tebdé bèe ba.
- ³Yeḡ oo sor Jeju ndá yeḡ ula ḡgatɔgje læ Jibje gá naje gə mba kar dee d'aw ra ndòo rɔ Jeju'g mba karee ree aji kura læa lé aree.
- ⁴Loo gá deḡ ree rɔ Jeju'g ndá deḡ to tɔa'g pəgə-pəgə pana: Yeḡ neelé to kəm kar i ra né neelé aree ya,
- ⁵mbata yeḡ unda ginkoji læ sí dan kəmee'g ləm, yeḡ nja ba unda kəi-kwa-dɔ-nɔ læ sí ar sí ləm tɔ.
- ⁶Jeju ɔd aw sə dee ya to nee loo gá d'unda dɔ kəi lé dəb ndá bé-njérɔje lé ula baokuraje læa ar dee ree d'ula Jeju pana: Mbai, jɔg rɔi gə mɪdé el, mbata ma lé m'askəm mba kari ula dɔi mee kəi'g ləm el.
- ⁷Yeḡ gá bèe ba m'oo ne rɔm gá dəw gá askəm kaw njal teḡ rɔi'g el. Nee maji kari pata gə tai kára ba nja ndá kura ləm a kaji ne ya.
- ⁸Mbata ma lé m'to gá njera torndu dəw dɔmje ləm, njérɔje kara d'isi gelm'g d'isi ra torndum ləm tɔ. Bó lé m'ula yeḡ gá kára m'pana: Aw! ndá yeḡ ɔd aw ya tɔ. Bó lé m'ula yeḡ gá ranḡ m'pana: Gá ree! ndá yeḡ ɔd ree ya tɔ, əsé m'ula kura ləm m'pana: Ra né gá nee! ndá yeḡ ra nja tɔ.
- ⁹Loo gá Jeju oo ta læ bé-njérɔje lé kaaree wa paj ndá yeḡ tel tɔa gá rɔ boo-dəwje gá ndɔm nɔ gée'g lé pana: Ma m'ula sí təsəra, mee bee gá Israel ya kara ma m'oo gar boo-meekun gá togəbè keneḡ kəm kára el bəi.
- ¹⁰Loo gá njəkaiikulaje læ bé-njérɔje lé tel d'aw kəi ndá dee d'ḡga kura læa gá njérɔkɔ lé rəa to kari pəd-pəd.

ḡgon læ njəkəisiḡga gá diḡgam lé tel si kəmba

- ¹¹Bèlè lookàree Jeju aw mee bee'g kára bèe ria læ Naj, njəkwalilaje gə boo-dəwje gá bula digi-digi d'orè səa rəw nɔ'd tɔ.
- ¹²Loo gá deḡ d'unda dɔ bee dəb ndá d'aa loo d'oo dəwje d'un nin gá to ḡgon kára læ kɔ gá keaje to gá njəkəisiḡga lé bəgəgə, d'aw səa gə mba dubee, koso-dəwje gá mee bee'g neelé d'aw gə kɔ ḡgonje lé nɔ'd tɔ.
- ¹³Loo gá Mbaidɔmbaije aa loo oo kɔ ḡgonje lé ndá mée tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi dɔa'g aree ulá pana: Əw rɔi nɔ!
- ¹⁴Yeḡ ree pər gá ta tira-yoo'g lé ɔrɔ gə jia. Deḡ gá njəkəideje lé rəm d'ɔs gɔl dee d'aar nanḡ tɔ. Yen ḡga, Jeju pana: ḡgon basa, ma nja m'un ndum m'ari, uba nanḡ jta ya!
- ¹⁵Yeḡ gá wəi lé uba nanḡ j si pata. Yen ḡga Jeju wá ulá ji keaje'g.

16Koso-dəwje lai neelé bəl unda dee badə ɣaŋg dee ar dee pidi Ala pana: Nɣɔ-njetegginta gá dum ya to nɣa, unda loo teɛ mbuna sí'g. To Ala nja ba ila ne kəm koso-dəwje læa toro'g.

17Taree oso gə loo mbidi-mbidi gə mee beeje gá Jude gə beeje lai gá aɪ dɔ dee ula kudu naŋg mbugu lé tɔ.

Jɔ Njera-batɛm lé ula kula rɔ Jeju'g

Mat 11.2-19

18Njékwakila Jaje d'ɔr sor néje neelé lai d'aree oo tɔ.

19Jɔ bar dee joo ula dee rɔ Jeju'g mba dəjee koo, see yeɛ to yeɛ gá a gə ree lé əsé j'a gə nɣina yeɛ gá raŋg bəi wa.

20Loo gá deɛ teɛ rɔ Jeju'g mba ndá deɛ d'ulá pana: Jɔ Njera-batɛm ba ula sí rɔi'g mba kar sí n'dəjii j'oo see i to yeɛ gá a gə ree lé nja əsé j'a gə nɣina yeɛ gá raŋg bəi wa.

21Mee kàree'g neelé Jeju aji njérɔkoje keneɲ bula ləm, gə yɔ-dəwje ləm, gə deɛ gá ndilje gá yèr ra dee ləma, yeɛ ar njékəmtɔje bula kara d'oo loo ləm tɔ.

22Yen nɣa yeɛ tel ila njékwakila Jaje'g lé pana: Tel aw ɲɣaje Jɔ lé uláje ta néje gá seɪ ooje gə kəm sí nee ləm, gə ooje gə mbi sí lé ləm tɔ: Kəm njékəmtɔje inja ləm, njémədje d'aw tar njam-njam ləm, njébajije baji ɔr rɔ dee'g ndɔs-ndɔs ləm, njémbikuduje lé mbi dee inja bərəŋ-bərəŋ ləm, njé gá d'wəi lé teɛ loo-yoo'g ləma, njéndooje lé d'ila mber tagəmajɪ d'ar dee ya ləm tɔ.

23Dəw gá ma m'nai gá né gá njekun gɔlee karee oso el lé ndá rəa a lelee ya.

Dəw gá njekur dɔ Jɔ Njera-batɛm lé godo

24Loo gá njékaɪkulaje læ Jɔ lé d'ɔd d'aw mba ndá Jeju un ta gá wɔji dɔ Jɔ lé ula boodəwje lé pana: See dɪ ba seɪ undaje tar gə dɔdilaloo'g gə mba kooje wa. See awje gə mba kooje lel gá ula ar dɔ mu-kwaa biri rəa wédé-wédé lé wa.

25Nɛ see dɪ ba seɪ awje gə mba kooje wa. See gə mba koo dəw gá njekula kubu gá bɪ maji rəa'g wa. Aa ooje, deɛ gá njekula kubuje gá rɔndɔɪ rɔ dee'g gá d'isi dan némajije'g lé deɛ to mee kəi-mbaije'g læ mbaije ba.

26Nɣa see dɪ ba seɪ awje gə mba kooje bəi wa. See awje gə mba kooje njetegginta wa. Oiyɔ, ma m'ula sí, yeɛ lé ur dɔ njetegginta'g pubug ya.

27Yeɛ lé nja ba ndaŋg ta d'wɔji ne dəa mee maktub'g pana: Aa oo, ma m'ula njékaɪkula ləm nɔɪ'g, Yeɛ a gɔl rəw læi nɔɪ'g ya tɔ.

28Ma m'ula sí təsərə, deɛ gá denéje d'oji dee lé dəw kára gá njekur dɔ Jɔ'g lé godo. Nɛ lé bèe kara yeɛ gá to gá nɣon gá gɔ beekɔ'g læ Ala lé yeɛ nja ba ur dəa'g tɔ.

29Koso-dəwje lai gá d'oo ta læa ləm, gə njétaa lar-gədbeeje gá d'aar keneɲ ləm tɔ lé d'oo Ala lé gá njemeekarabasur ndá d'ar Jɔ ra dee ne batɛm tɔ.

- 30** Ne Parisieje gə njéteggin godnduje lé mbad karee ra dee batem, d'ɔg ne loo né gə Ala wɔji gə mba kar dee lé saar tɔ.
- 31** See dī ba m'a kwa kwɔji ne ginka dəwje gə nee lé wa. Esé see nɔ ba deɛ to tana sɛa wa.
- 32** Deɛ to d'asəna gə njanje gə mbɔ dɔ nɔ d'isi loo-nada gə d'ula nɔ ta mbuna nɔ'd pana: Jee j'im tébé roŋ ndam ne ne seɛ ree làje ne el ləm, jee j'un pa nɔ ndòo ne seɛ noje ne el ləm tɔ.
- 33** Mbata Jɔ Njera-batem lé ree, ne yeɛ ɔ muru el ləm, gə aɪ mán-nduú gə mɪ el ləm tɔ ndá seɛ pajena: Yeɛ lé ndil gə yèr uru kəi mée'g.
- 34** Ngon-dəw lé ree ne yeɛ sɔ gə ai to nɔ ndá seɛ pajena: Yeɛ to gə dəw néso gə dəw nékai ləm, yeɛ to njekɔrkura gə njétaa lar-gədbeeje gə kaiya-dəwje ləm tɔ.
- 35** Kəmkàr lé nɔganeeje lai ba tegginee gə raga pai-pai.

Jeju ɔr kaiya dɔ kaiya-dené'g lé

- 36** Parisie kára bèe ra ndòo rɔ Jeju mba karee aw sɔ sɛa né. Jeju aw kəi lə Parisie lé aw si sɛa ta ka-nésɔ'g.
- 37** Dené kára gə to gə kaiya-dené gə si mee bee'g neelé oo to gə Jeju si ta ka-nésɔ'g mee kəi'g lə Parisie neelé ndá yeɛ un ubu gə ədə sululu aree rusu nɔgoro gə ra gə jər gə baree albatrə lé ree ne,
- 38** yeɛ aar ne gir Jeju'g par gə gin gɔlee'g gogo. Yeɛ nɔ, ne waga ndá mán kəmee lé ndəi dɔ gɔl Jeju'g ndá yeɛ tel bɔr gɔl Jeju lé gə yinɔgə dɛa, tɔ gɔlee, tel wá gə ubu gə ədə sululu tɔ.
- 39** Parisie gə bar Jeju lé loo gə yeɛ oo togábè yeɛ əji ta mée'g pana: Bó lé dəw neelé to gə njetegginta ndá a gər néra dené gə njekɔrɔ rɛa neelé a gəree gə kaiya-dené gao ya.
- 40** Jeju un ta ulá pana: Simɔ, m'a gə kulai ta kára kari oo. Simɔ ilá keneɲ pana: Mbai, pa am m'oo ya.
- 41** Jeju pana: Dəw kára lé njébanje ləa joo, yeɛ gə kára lé banɔg ləa to dɛa'g lar gə ndá tɔl-mi, yeɛ gə ranɔg lé banɔg ləa to dɛa'g rɔ-mi tɔ.
- 42** Ne né kára kara gə mba kuga ne banɔgee lé godo ji dee'g ndá yeɛ ɔr banɔg dɔ dee'g joo bɔr gə kɔr ya. Ne see yeɛ gə ra ba a kundá dan kəmee'g unda maree wa.
- 43** Simɔ ndigi tɛa'g pana: Yeɛ gə banɔg to dɛa'g yaɔ ba d'ɔr dɛa'g lé ba ma m'əji m'pana: Yeɛ ba a kundá dan kəmee'g yaɔ kunda maree. Jeju ulá pana: I ganɔg rəbee maji ya.
- 44** Tɔbəi yeɛ tur kəmee gə rɔ dené'g lé ndá ula Simɔ pana, see i oo dené neelé ya wa. Ma m'ree mee kəi'g ləi ne i am mán gə mba togo ne gɔlm el, ne dené neelé mán-nɔ gə kəmee'g ba yeɛ togo ne gɔlm, tɔbəi yeɛ tel bɔr gə yinɔgə dɛa pɛd-pɛd tɔ.

- ⁴⁵I tɔnəm el, nɛ dené neelé loo gé m'andə kai pət ya bæi ndá yeɛ tɔ gɔlm saar basinè bó yeɛ əw rəa el nja bæi tɔ.
- ⁴⁶I lé ndèm ubu dɔm'g el nɛ dené neelé yeɛ ndèm ubu gé ədə sululu ya gɔlm'g.
- ⁴⁷Gelee gé nee ba ma m'ulai ne təsərə, kaiya reaje gé to tap-tap lé ɔr dəa'g mbə, mbata yeɛ undam dan kəmee'g yaə. Nɛ dəw gé kaiya dɔ dəa'g bəl ba ba ma m'ɔr dəa'g ndá yeɛ a ndigim bəl ba bèe ya tɔ.
- ⁴⁸Yen nga yeɛ tel ula dené lé pana: Kaiyaje lai ɔr dɔi'g mbə.
- ⁴⁹Deɛ gé d'isi səa ta ka-nésɔ'g lé d'un kudu pata mee dee'g pana: See dəw neelé to gé nɔ to nga ba pana: Kaiyaje ya kara n'ɔr dɔ dəw'g to nga wa.
- ⁵⁰Nɛ Jɛju ula dené lé pana: Meekun lai taa né ari aji ne mbə, ɔd aw loo lai gé meekulɔm nga.

Lugu 8

Denéje gé d'aw goo Jɛju'g ra né d'aree lé

- ¹Gée'g gogo Jɛju ɔd keneɲ aw gé bæe boo-boo gé nɲan bæe-bæe ila ne mber tagámaji gé wɔji dɔ bæeko lə Ala lé tegginɛ ar dee.
- ²Njékwakiláje gé dɔg-gir-dee-joo lé d'aw səa ləm, denéje gé nɲaje gé Jɛju tuba ndilje gé yèr mee dee'g ləm, gé ɔr rɔkoje gé bəd-bəd rɔ dee'g tɔ lé deɛ nja kara d'aw səa dee nɔ'd ya tɔ. Deɛje lé nja ba ri dee to nee: Mari gé ɲ Magdala gé ndilje gé yèr siri teɛ mée'g lé ləm,
- ³gə Jan dené lə Suja gé njekaa dɔ kai lə Herɔdə ləm, gé Sujan ləma, gé njé gé raɲg gé d'aw la səa dee gé nékiɲgaje lə dee ləm tɔ.

Gosota gé wɔji dɔ njekila kər lé

Mat 13.1-9, Mar 4.1-9

- ⁴Boo-dəwje gé bula digi-digi d'ɲ gé bæe-bæe mbɔ dɔ nɔ kəmlə-kəmlə rɔ Jɛju'g ndá yeɛ un ta ula dee gé gosota pana:
- ⁵Njendɔ teɛ aw ndɔ gé mba kila kər. Loo gé yeɛ aar gé mba kila lé ndá njé gé nɲaje teɛ jia'g wa naɲg kag-rəw'g ar dəwje mbɔɲ naɲg gé gɔl dee ləm, yelje kara ree d'ɔ tɔ.
- ⁶Njé gé nɲaje teɛ wa naɲg dɔ mban-ər'g, loo gé uba ndá yeɛ tudu wa gɔgɔgɔ mbata naɲg gé to təb nɲɔl godo keneɲ.
- ⁷Njé gé nɲaje teɛ wa naɲg mee kuje'g, ar kuje d'ɲ turu dəa d'udee lusu.
- ⁸Nɛ njé gé nɲaje teɛ wa naɲg dɔ naɲg gé maji'g, loo gé yeɛ ɲ ndá andə tɔl-tɔl. Loo gé Jɛju pata neelé togəbè mbə ndá yeɛ ila boo-ndia naɲg pana: Nana ba gé mbia to gən gé mba karee oo ne ta ndá maji karee oo ne ya.

Gelee gé ar Jɛju ndoo dee ne ta gé gosota lé

Mat 13.10-17, Mar 4.10-12

⁹Njékwakiláje dájee gin gosota neelé gə mba koo tɔ.

¹⁰Yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Seije lé d'ar kəm sí inja mba kar sí gərje ne ta beeko lə Ala gə to loo-kiya'g ya. Ne njé gə ranɲ lé d'ula dee gə gosota ba mbata d'oo gə kəm dee ya ne d'aa gə kaa mbə ləm, d'oo gə mbi dee ne bar mbi dee'g gə bar bó gər ginee el ləm tɔ.

Jeju ɔr gin gosota lé

Mat 13.18-23, Mar 4.13-20

¹¹Aa ooje, né gə gosota wɔji dɛa lé ba to nee: Kandə kər lé wɔji dɔ ta lə Ala ya.

¹²Njé gə teɛ ɔm nanɲ kag-rəw'g lé wɔji dɔ deɛ gə d'oo ta gə mbi dee, ne léegəneeya njekurai lé ree, ɔr ta lé meɛ dee'g hɔd, nə banelə d'a kɔm meɛ dee dɔ'g kaji ne.

¹³Njé gə teɛ ɔm dɔ mban-ər'g lé wɔji dɔ deɛ gə d'oo ta lé gə mbi dee ndá deɛ taa gə rɔlel tɔ, ne ɲgira ɲgəɲ lə dee godo ar dee d'ɔm meɛ dee dɔ'g waga ba ndá loo gə né teɛ dɔ dee'g aɪ meɛ dee ndá d'ɔr ne moɲɲo d'oso yal mbə.

¹⁴Njé gə teɛ ɔm nanɲ mee kunje'g lé wɔji dɔ deɛ gə d'oo ta lé ndá d'ɔd par d'aw d'ar mal néje gə bəd-bəd ləm, gə nébaoje gə dɔ nanɲ ləma, gə rɔlelje gə dɔ nanɲ nee ləm tɔ lé d'udu dɔ ta neelé lusu d'aree to asəna gə kandə né gə andə gə kuree bèe ya.

¹⁵Njé gə teɛ ɔm dɔ nanɲ gə maji'g lé wɔji dɔ deɛ gə d'oo ta gə meendakaj ləm, gə meemaji ləm tɔ ndá d'wa meɛ dee dɔ'g bururu ləm, d'ai meɛ dee dɔ'g sam-sam ləm tɔ ndá d'andə gə kandə dee njim-njim.

Gosota gə wɔji dɔ néndogó

Mar 4.21-25

¹⁶Dəw gə rara gə ɔs pər néndogó'g ndá a kɪ dəb dɛa gə jo əsé a kula gin tira'g el, ne yeɛ a kula kagee'g tar mba kar deɛ gə d'andə mee kəi'g lé d'oo ne loo njai-njai ya.

¹⁷Mbata né gə rara gə a kiya rəa kar dee lal tegginee gə raga lé godo ləm, əsé né gə rara gə d iya gə ɲgəɪ gə d'a lal gəree əsé teɛ ne gə raga lé godo ləm tɔ.

¹⁸Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g loo koo ta'g lé mbata yeɛ gə si gə né jia'g ndá d'a karee maree dɔ'g ya, ne yeɛ gə si gə né ba ɲga maree dɔ'g el ndá d'a kwá taa jia'g tɔ.

Kɔ Jejuje gə ɲgakeaje d'aw rəa'g

Mat 12.46-50, Mar 3.31-35

¹⁹Kɔ Jejuje gə ɲgakeaje ree gə mba kiɲgá, ne d'oo loo kaw pər gə rəa'g el mbata boo-dəwje rusu loo rəa'g tub-tub.

²⁰D'ulá pana: Kɔjje gə ɲgakɔjje d'aar raga ndá deɛ ndigi kooi.

²¹Ne yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Deɛ gə d'oo ta lə Ala ra née lé deɛ nja ba gə kɔmje-je gə ɲgakɔmje-je.

Jeju ar lel-boo əw rəa kula

Mat 8.23-27, Mar 4.35-41

22 Ndo kára bèe, Jeju gə njékwakiláje d'uru mee to'g. Yeɛ ula dee pana: Ar sí n'dəsje j'awje kel tura nu bèe ba. Togəbè d'ɔd d'aw.

23 Loo gə d'isi nun to ndá Jeju oso gə bi pərəg. Lel-boo ula mbi-mbi ar paŋgəm mán tuga ndá mán rusu to lə dee ar ta yoo dee nai ndé bèe.

24 Deɛ rəm pər gə rəa'g ndelee d'ulá pana: Mbai, mbai, jee lé n'sai mba. Yeɛ tee kəmee yərərə ndá i gə lel ndaŋgee ləm, yeɛ pa gə paŋgəm mán lé ləm tɔ. Léegəneeya lel lé əw rəa kula ləm, dɔ mán kara toso dɔi-dɔi ləm tɔ.

25 Tɔbəi yeɛ ula dee pana: Meekun lə sí ba gə ra wa. Yen nga kaar dee wa dee pai ar bəl unda dee badə gaŋg dee ar dee dəji nɔ ta gə ngaŋ gwɔs dee pana: See dəw neelé to gə nɔ ba wa ta lel gə mán baa-boo daŋ'd ar dee d'oo ta təa'g togəbè wa.

Jeju aji dəw gə ndilje gə yèr to mée'g lé

Mat 8.28-34, Mar 5.1-20

26 Deɛ tee kel tura beekɔ gə lə Gerasaje gə wəji dɔ Galile njoroŋ lé.

27 Loo gə Jeju unda loo mee to'g tee raga ndá dəw kára gə mee bee'g neelé gə ndilje gə yèr to mée'g lé tee tila kəmee. Dəw neelé ləw-ləw ba saar lé yeɛ ula kubu rəa'g ndo kára el ləm, yeɛ oso mee kəi'g mbɔg kara to keneŋ ndo kára el ləm tɔ, nɛ dɔbar ba to gə loo gə yeɛ ra bee keneŋ ya.

28 Loo gə yeɛ un kəmee bèd ila dɔ Jeju'g ndá yeɛ uru kii pénéné, rəm bəbərə oso naŋg gɔl Jeju'g, pata gə ndia gə boi wəl pana: Ngon-Ala gə Njekurdɔloo'g, see dɔ ləi nga to rəm'g wa. Ma m'ra ndòo rɔi'g, maji kar i ra səm nébəŋgərəti el nja kari.

29 Mbata Jeju un ndia mba kar ndil gə yèr gə to mee dəw'g neelé ləw ba lé tee mée'g gə raga. Deɛ d'wa dəw lé d'ilá kag ləm, teá gə kúla lar ləm tɔ nɛ yeɛ twa kúla lar neelé gaŋg mbidi-mbidi ndá ndil gə yèr lé ɔsee aree aw gə dɔdilaloo'g tɔ.

30 Jeju dəjee pana: See rii lə nawa. Yeɛ ndigi təa'g pana: Rim to Bula-dig. Mbata ndilje gə yèr bula to mée'g.

31 Deɛ neelé to ta Jeju'g pəgə-pəgə ra ndòo rəa'g mba karee tuba dee ɔm dee mee bwa-wəl gə suna godo'g lé el.

32 Lée neelé loo gə par gə kel mbɔr mbal'g lé bər-kosoje d'aar d'ɔ mu keneŋ. Ndilje gə yèr neelé to ta Jeju'g pəgə-pəgə mba karee un ndia ar dee, bɔ gə kar dee tee d'aw d'ɔm mee bər-kosoje'g neelé. Jeju ndigi sə dee dɛgm.

33 Yen nga ndilje gə yèr neelé d'unda loo mee dəw'g tee d'ai d'aw d'ɔm mee bər-kosoje'g ndá bər-kosoje lé buŋga nɔ d'ai ndida koŋgo puduru-puduru bugu mán wɔlɔg nai dan baa-boo'g hɔd.

34 Deɛ gə njékul deeje lé təd nɔ d'ai d'aw gə taree d'aree oso gə loo mbidi-mbidi mee bee-boo'g ləm, gə mee ngaŋ-beeje gə walá ləm tɔ.

³⁵Yen nga koso-dəwje teɛ budu-budu d'aw gə mba koo né gá teɛ togábè lé. Loo gá deɛ teɛ rɔ Jeju'g lé ndá d'aa loo d'oo dəw gá ndilje gá yèr teɛ mée'g lé ula kubu rəa'g si ne gɔl Jeju'g ləm, si maji ar rəa tija pəd-pəd ləm tɔ ndá bəl unda dee badə gaŋg dee.

³⁶Deɛ gá d'oo né gá teɛ lé d'ɔr sor né gá ar njendil gá yèr lé aji ne lé tɔ.

³⁷Yen nga njé gá mee bee gá Gerasaje lé lai to ta Jeju'g pəgə-pəgə, ra ndòo rəa'g gə mba karee sa rəa rɔ dee'g rəw gá raŋg mbata deɛ bəl kədm-kədm. Jeju uru mee to'g ɔs tel aw tɔ.

³⁸Dəw gá ndilje gá yèr teɛ mée'g lé dəjee bó gə mba karee yá aree nai səa. Nɛ Jeju ulá pana,

³⁹Maji kari tel aw kəi ləi ya, bó gá ɔr sor néje lai gá Ala ra səi lé ar dee d'oo səi tɔ. Yee ɔd aw ndá yee ila mber ta néje lai gá Jeju ra səa lé mee bee-boo'g bura ya.

Ngolə Jayirus ləm, gə dené gá ɔrɔ ta kubu lə Jeju ləm tɔ lé

Mat 9.18-26, Mar 5.21-43

⁴⁰Loo gá Jeju tel ree mbə ndá boo-dəwje lai d'wá gá rɔ dee'g mbata deɛ lai d'isi ŋginá.

⁴¹Yen nga dəw kára gá to gá mbai gá njekəi-kwa-dɔ-nə gá ria lə Jayirus lé ree ti oso naŋg gɔlee'g to ne təa'g pəgə-pəgə ra ndòo rəa'g mba karee aw kəi ləa,

⁴²mbata ŋgonee gá dené gá to ŋgon kára gá jia'g gá ləb kojee aɪ dɔg-giree-joo lé a gə kwəi. Loo gá Jeju si aw gá keneŋ ndá boo-dəwje buŋga nə géé'g d'ai kaaree'g yəg-yəg.

⁴³Dené kára bèe aw sə dee nə'd, to dené gá məs tal rəa'g saar-saar as ləbee dɔg-giree-joo nga. Yee jɔg rəa rɔ njékumaje'g loo bula, sané némajije ləa kɔ lai, nɛ njekumə gá kára kara askəm kajee el.

⁴⁴Yee teɛ gir Jeju'g ula jia ɔrɔ ne ta kubu ləa ndá léegəneeya məs gá tal rəa'g lé ginee gaŋg ŋgaji.

⁴⁵Yen nga Jeju dəji dee pana: See nə ba ɔrɔ ta kubu ləm nee wa. Deɛ lai maj, nɛ Piərə gə deɛ gá d'aar səa lé pana: Mbai, i oo boo-dəwje gá d'usi wuduru-wuduru nee el bəi ba see i dəji dəw gá njekɔrɔ rɔi tɔbəi wa.

⁴⁶Nɛ Jeju ila dee keneŋ pana: Dəw kára ɔrɔ rɔm ya mbata ma m'gər to gá siŋgam teɛ bəl.

⁴⁷Dené neelé loo gá yee oo to gá né gá yee ra gə ŋgəi lé to raga təsərə ndá bəl undá badə gaŋgee aree unda bala tigi-tigi. Yee ti oso naŋg gɔlee'g, teggin kɔrɔ gá yee ɔrɔ ne rəa kəm koso-dəwje'g neelé ləm, ulá ne loo kaji gá yee aji lé gá léegəneeya ləm tɔ.

⁴⁸Jeju ilá keneŋ pana: Ŋgonəm gá dené, meekun ləi taa né ari aji ne ya. ɔd aw loo ləi gə meekulɔm tɔ.

⁴⁹Loo gé yee si pata bèe-bèe bəi ndá dəw ɿ kəi lə ɲgatɔg gé mee kəi-kwa-dɔ-ɲá'g lé ree ula Jayirus pana: ɲgoni gé dené lé wəi mbə bɔ ɔs mbai lé tar bɔɿ-bɔɿ el ɲga.

⁵⁰Loo gé Jeju oo ta lə dee lé ndá yee ula ɲgatɔg dee gé kəi-kwa-dɔ-ɲá'g neelé pana: Maji kari ila məəi dɔ maree'g bɔ bəl el ndá ɲgoni lé a kaji ya bəi.

⁵¹Loo gé dee ree kəi mbə ndá Jeju un ndia ar Pierə gə Jə gə Jak ləm, gə bɔ ɲgonje gə kɔ ɲgonje ləm tɔ ba d'aw səa kəi.

⁵²Dəwje lai ɲɔ ra né birim-birim mbata lə ɲgon gé wəi lé. Jeju ula dee pana: Əwje rɔ sí ɲɔje, ɲgon lé wəi el, nə tobi ba yee to ya.

⁵³Dee kogee dɔ ɲgaɲ dee'g ɲgwɔi-ɲgwɔi mbata dee gər gao ɲgon lé wəi jib mbə.

⁵⁴Nə Jeju wa jia ulá ne gé ndia gé boi wəl pana: ɲgonəm ɿta.

⁵⁵Yen ɲga ndil ɲgon lé tel ree rəa'g ndá léegəneeya yee uba ɲaɲg ɿta. Tɔbəi Jeju un ndia ar dee gé mba kar dee d'aree néso usɔ.

⁵⁶Njékoji ɲgonje neelé kaar dee wa dee paj-paj, nə Jeju ndəji dee bər-bər gə mba kar dee pa taree d'ar dəw kára kara oo el tɔ.

Lugu 9

Jeju ula njékwakiláje dɔg-gir-dee-joo lé

Mat 10.5-15, Mar 6.7-13

¹Jeju bar dee gé dɔg-gir-dee-joo lé rəa'g ndá ar dee ndukun gə siɲgamoɲ gə mba dum ne dɔ ndilje gé yèr lai ləm, ar dee siɲgamoɲ gə mba kər ne rɔkɔ rɔ njérɔkoje'g ləm tɔ.

²Yee ula dee gə mba kar dee d'aw d'ɔr goo ta beekɔ lə Ala ləm, gə mba kər rɔkɔ rɔ njérɔkoje'g ləm tɔ.

³Yee ula dee pana: Loo gé a gə kunje rəw lé ndá unje né kára kara ji sí'g el, unje kag tɔs əsé bɔl əsé muru əsé lar el ləm, kubu kara kawje ne gin joo-joo el ləm tɔ.

⁴Kəi gé rara ba gé seɿ a kɔdje keneɲ lé ndá sije keneɲ saar gə mba kije ne kawje ne bee gé raɲg.

⁵Bɔ lé njébeeje lé d'wa sí gé rɔ dee'g el ndá undaje loo teeje mee bee'g neelé ba kundaje kor gé gɔl sí'g kɔd-kɔd undaje ne naji lə sí ɔmje dɔ dee'g.

⁶Dee d'ɔd d'aw gə kudu bee kudu bee d'ila mber tagəmajɿ lé keneɲ ləm, d'ɔr rɔkɔ rɔ njérɔkoje'g ləm tɔ.

Mee Herɔdə to kəgəgə

Mat 14.1-12, Mar 6.14-29

⁷Herɔdə gé njeguburu dəb bee lé loo gé yee oo sor néje lai gé tee neelé ndá yee oo ta gé kəm keji dɔ'g el. Mbata njé gé ɲaje pana: To Jə ba unda loo tee dan njé gé d'wəi'g.

⁸Njé gé rang pana: To Eli ba unda loo teɛ. Njé gé naje pana: Yeɛ gé kára mbuna njéteggintaje gé ləw lé ba unda loo teɛ.

⁹Nɛ Herɔdɔ pana: Jɔ lé ma m'wá m'tuga dɛa m'gang mba. Nga see nɔ tɔbɛi ba ma m'oo sor néraje ləa togábè tɔbɛi wa. Togábè yeɛ ɔd ndolee gé mba kila kamee dɛa'g kée ne tɔ.

Muru gé j̄ dɔ maree'g gé kédé-kédé

Mat 14.13-21, Mar 6.30-44, Jɔ 6.1-14

¹⁰Njékaiikulaje lé tel d'ula Jeju goo néje lai gé deɛ ra lé. Ndá yeɛ ɔr dee ɔm dee géé'g ar dee sa rɔ dee d'aw par gé bee gé ria lə Besayida.

¹¹Loo gé boo-dəwje d'oo neɔ lé ndá deɛ d'ɔr nɔ ndolè géé. Jeju wa dee gé rɛa'g ndoo dee ta gé wɔji dɔ beekɔ lə Ala ləm, yeɛ ɔr rɔkɔ rɔ deɛ gé d'aw ndòo njekaji dee lé ləm tɔ.

¹²Loo gé kàr rəm ler gé nanɔ ndá deɛ gé dɔg-gir-dee-joo lé rəm pər gé rɛa'g d'ulá pana: Maji kari yɔ boo-dəwje neelé ar dee tel d'aw mee beeje'g ləm, gé dɔ kɔr ndɔje gé gugu dɔ loo neelé ləm tɔ gé mba kar dee d'ingɔ loo-to keneɔ ləm, gé mba kingɔ néso keneɔ sɔ ləm tɔ. Mbata loo gé j'isi keneɔ basinè lé to dɔdilaloo'g gé mɔdɛ ba.

¹³Jeju ila dee keneɔ pana: Seɔ nja ar deeje néso d'usɔ. Deɛ tel d'ilá keneɔ pana, Pil muru mi gé kajije joo ba to nee. Nɛ see jeɛ nja j'a kaw ndogo néso gé kəm karee as koso-dəwje lai neelé nja wa.

¹⁴Dingamje gé d'ar keneɔ lé d'as tɔl-dɔg-loo-mi. Jeju ula njékwakiláje pana: Ar deeje d'isi gé kudu dee kudu dee rɔ-mi rɔ-mi.

¹⁵Deɛ d'ar dee d'isi nanɔ togábè lai ya tɔ.

¹⁶Jeju odo pil muru gé mi gé kajije gé joo neelé un ne kamee aa ne loo gé dara tar tɔr ne ndia dɔ'g. Tɔbɛi yeɛ wa gaji, tula ji njékwakiláje'g gé mba kar dee kai boo-dəwje neelé tɔ.

¹⁷Dəwje lai d'ɔ d'ar mee dee ndan tub-tub ndá d'odo ges muru gé nai ba rusu budu dɔg-giree-joo.

Piɛrɔ pa njanɔ pana: Jeju to Kristi ya

Mat 16.13-19, Mar 8.27-29

¹⁸Ndɔ kára bèe Jeju ɔr njékwakiláje ɔm dee géé'g sa sɔ dee rɛa aw gé mba ra tamaji ta Ala'g. Ndá yeɛ un ta dɛji dee pana: Ma lé see dəwje pata dɔ ba dɔm'g wa. See deɛ pana: Ma m'to gé dəw gé banwa.

¹⁹Deɛ d'ilá keneɔ pana: I to Jɔ Njera-batɛm. Njé gé rang pana: I to Eli. Njé gé rang pana: I to gé njetegginta gé kára gé mbuna mareeje gé ləw lé ba unda loo teɛ dan njé gé d'wɛi'g.

²⁰Yen nga yeɛ tel dɛji dee-deɛ nja pana, nga see seɔ yè pajena ma m'to gé nɔ tɔ nga wa. Piɛrɔ j̄ ilá keneɔ pana: I to Kristi kɔ Ala lé nja.

Jeju pata kwæi læa gə teɛ loo-yoo'g læa

Mat 16.20-28, Mar 8.30–9.1

- 21**Jeju tɔ ta dee ká gə mba kar taree teɛ ta dee'g jɔ́ kara ar dəw oo el.
- 22**Tɔ́bɔi Jeju ila ta dɔ'g pana: Ngon-dəw lé lé riri kara néurti a rəa yaɔ́ ləm, nɔ́gatɔ́gje gə mbai dɔ́ njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje d'a kɔ́see rəw ləma, d'a tɔ́lee ləm tɔ́ nɛ ndɔ́ munda gogo ndá yeɛ a kunda loo teɛ loo-yoo'g.
- 23**Tɔ́bɔi yeɛ ula dee gə gel dee bɔ́gəɔ́ɔ́ pana: Bó lé nana ba gə ndigi kun rəw goom'g ndá maji karee mbad rəa-yeɛ nja piriŋ un ne kag-dəs læa gə ndəa-ndəa, bó gə un ne rəw goom'g.
- 24**Nana ba gə ndigi kaji rəa ndá a kila rəa kɔ́ bɔi, nɛ yeɛ gə ila rəa kɔ́ gə mbám ndá a kaji rəa ya bɔi.
- 25**Bó lé dəw to gə njénékiŋgaje lai gə dɔ́ naŋg nee nɛ yeɛ ila kankəmrea kɔ́ yɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ ndá see to gə nékiŋga mbɔ́ ba nee wa.
- 26**Mbata nana ba gə ra rɔ́kul dɔ́m-ma'g gə dɔ́ taje'g ləm ndá Ngon-dəw a ra rɔ́kul dɔ́a'g loo gə yeɛ a ree dan rɔ́nduba'g læa ləm, gə kɔ́ Bɔ́beeje'g ləma, gə kɔ́ kuraje gə dara gə to njémeendaje'g lé ləm tɔ́.
- 27**Ma m'ula sí təsərə, njé gə naje gə d'ar neelé d'a kwæi el nja saar njena d'a koo bɛekɔ́ lə Ala lé gə kəm dee ndɔ́-ndɔ́ bɛe ya.

Dɔ́ mbal'g lé rɔ́ Jeju tel wagəsa

Mat 17.1-8, Mar 9.2-8

- 28**Ndɔ́ aɔ́ jinaijoo gogo ndá Jeju ɔ́r Piérə gə Jɔ́ gə Jak njɔ́l sa sə dee rəa aw sə dee dɔ́ mbal'g gə mba ra tamaji.
- 29**Loo gə yeɛ si ra tamaji lé ndá kəmee tel bəd ləm, kubu læa tel ndá ndogó jol-jol ləm tɔ́.
- 30**Aa ooje, dəwje joo d'ar səa d'ar d'wɔ́ji səa ta, to Moyis gə Eli,
- 31**gə teɛ gə rɔ́nduba lə dee ndá deɛ d'ɔ́r sor kabee gə yeɛ a gə kaw Jerusalem gə mba kɔ́s biɔ́ keneŋ lé.
- 32**Piérə gə njékaw səaje lé bi tɔ́ kəm dee jɔ́ɔ́ɔ́ɔ́-jɔ́ɔ́ɔ́ɔ́, nɛ deɛ d'wa kəm dee keneŋ ti, d'oo ne rɔ́nduba lə Jeju gə dəwje gə joo gə d'ar səa lé tɔ́.
- 33**Loo gə dəwje joo neelé sa rɔ́ dee rɔ́ Jeju'g d'ɔ́d d'aw mbɔ́ ndá Piérə ula Jeju pana: Mbai, loo gə neelé maji kar sí j'isije keneŋ ya, ar sí n'laaje kəi-kubuje munda, j'wa kára gə kaj ləm, kára gə kɔ́ Moyis ləma, gə kára gə kɔ́ Eli ləm tɔ́. Ta gə yeɛ pa lé yeɛ gər rəbee el.
- 34**Loo gə yeɛ si pata néje neelé tɔ́a'g bɛe-bɛe bɔi ndá mum ree liriri dəb dɔ́ dee'g rigim, loo gə njékwakiláje d'oo mum gə dəb dɔ́ dee'g rigim lé ndá bəl unda dee badə gaŋg dee.

35Tɔ̀bɛi ndu dɛw ɓar mee mum'g neelé pana: Yee neelé to ŋgonɛm gá m'ɔree m'undá gə kəmee nja, taaje ta tɛa'g.

36Loo gá ndu neelé ɓar oso mbi dee'g ar dee d'oo mbɔ ndá Jeju nja gə karee ba kiao ɓa aar. Njékwakiláje d'ila ta dee maree'g ndag d'ar ta né gá deɛ d'oo lé tee ta dee'g ja ar dɛw oo el tɔ.

Jeju aji ŋgon gá ndil gá yèr ula kəmee ndòo

Mat 17.14-18, Mar 9.14-27

37Bèlè lookàree d'j dɔ mbal'g rəm d'uru naŋg ndá boo-dəwje gá bula digi-digi tee yao-yao d'aw mba tila kəm Jeju.

38Aa ooje, diŋgam kára mbuna boo-dəwje'g ra ne wəl pana: Mbai, ma m'ra ndòo rɔi'g mba kari ila kəmi dɔ ŋgonɛm'g nee, am m'oo mbata to ŋgon gá kára ba ya jim'g.

39Ndil gá yèr lé uba ŋgon pé wá mbiree mbɔ-mbɔ ləm, ar əm uba tɛa'g mbugu-mbugu ləma, aree ra né pénéné aw sɛa saar tɛdee rug-rug ləm tɔ ɓa ubá wɔg yá ɓɛi.

40Ma m'ra ndòo rɔ njékwakilaije'g gə mba kar dee tuba ndil gá yèr neelé ndá lé dum dee tɛs.

41Jeju tel ilá keneŋ pana: Seɪ ginkoji dəwje gá njéndɔjitaje ləm, gə mbim-oo-ta-elje ləm tɔ lé see m'a nai sɛ sí ndɔm kɔda tɔbɛi wa. See ndɔ gá ra ɓa m'a kəw rɔm meekila ləm gá dɔ sí'g wa. Wa ŋgoni lé gá rɔm'g nee.

42Loo gá ŋgon lé unda dɔ Jeju dɛb ndá ndil gá yèr lé wá ilá naŋg birig, mbiree mbɔ-mbɔ. Ne Jeju ndaŋg ndil gá yèr neelé paɪ ndá aji ne ŋgon lé ɓa wá ulá ji ɓɔbeeje'g ɓɛi.

43Néra gá boo lə Ala lé dum dɔ dəwje lai gá d'aar keneŋ neelé tɛs.

Jeju pata kwəi ləa ya tɔbɛi

Mat 17.22-23, Mar 9.30-32

To gá néra Jeju lai lé ar kaar nana kara wá paɪ-paɪ ndá yee tel ula njékwakiláje pana:

44Seɪje ɓa yè, né gá m'a gə kula sí taree neelé maji kar sí ooje maji. Ŋgon-dəw lé d'a gə kulá ji dəwje'g.

45Ne njékwakiláje gər rəw ta neelé sur el, to ta gá to loo-ŋgəi'g mbata lə dee ɓɛi, nà banelə d'a kɪ gər rəbee. Tɔ̀bɛi deɛ ɓəl kila dɪgi kaaree'g dəjee ne taree tɔ.

See nɔ ɓa a to dəw gá boo ur dɔ mareeje'g wa

Mat 18.1-5, Mar 9.33-37

46Yen ɓa deɛ d'un tamaj bib d'ila mbuna dee'g tal ne nɔ ta mba gər ne dɛw gá a kur dɔ dee mbuna dee'g.

47Jeju gər takəji lə dee gá mee dee'g gao ndá yee j un ŋgon gá nai gɔ bèe, uree tar mbɔree'g

⁴⁸ula dee ne pana: Nana ba gé wa ngon gé nai gɔ bèe lé gé rəa'g gə rim ndá nai gé darɔm-ma nja wam gé rəa'g kən, tɔbɔi nana ba gé wam-ma nee nja gé rəa'g ndá nai gé dəw gé njekulam lé nja wá gé rəa'g kən tɔ. Mbata nana ba gé wa rəa'g gé dəw gé əj el mbuna sí'g ndá njea neelé ba to dəw gé boo mbə ya.

Yeɛ gé ɔs sí rəw el ndá to kə sí ya

Mar 9.38-40

⁴⁹Jə un ta ulá pana: Mbai, jeɛ j'oo dəw kára gé bar rii ba tuba ne ndilje gé yèr, ne jeɛ j'ɔgee dɔ'g ya mbata yeɛ to gé njeboalookaw lə síjeɛ el.

⁵⁰Nɛ Jeju ilá keneɲ pana: Ɔgeeje dɔ néreaje'g lé el, mbata nana ba gé ɔs sí rəw el ndá yeɛ to kə sí ya bəi.

Njé gé mee ngon bee gé Samari d'wa Jeju gé rɔ dee'g el

⁵¹Ndɔ gé Jeju a gə sa rəa mbuna dəwje gé dɔ ranɲ nee gə mba kɪ kaw dara nai dəb, ar ta kaw gé Jerusalem ɔ Jeju yaə.

⁵²Yeɛ ula njékaɪkulaje joo neə'g ndá deɛ d'un rəw d'aw teɛ mee ngon bee lə njé gé Samari, gə mba gɔl loo-tée keneɲ.

⁵³Nɛ deɛ lé d'wá gé rɔ dee'g el mbata dəa to tar wɔji dɔ Jerusalem ba.

⁵⁴Jak gə Jə gé to gé njékwakiláje lé d'oo bèe ndá deɛ dəjee pana: Mbaidɔmbaije, see i ndigi kar sí j'un ndu sí mba kar pər j̄ dara ree roo dee wa.

⁵⁵Jeju j̄ ur dɔ dee'g pa sə dee pana: Ndil gé ula ta mee sí'g lé seɪ gəreeje el.

⁵⁶Mbata Ngon-dəw lé ree gə mba kaji dəwje bó gə mba kar dee d'udu ba el. Tɔbɔi deɛ d'ɔd d'aw bee gé ranɲ.

Deɛ gé ndigi kun dɔ gɔl Jeju

Mat 8.19-22

⁵⁷Loo gé d'isi d'aw rəbə ndá dəw kára bèe ulá pana: Mbai, loo lai gé i si aw gé keneɲ lé m'a kun gooi lad-lad ya.

⁵⁸Jeju ilá keneɲ pana: Bolé to njaaje to gən gə ləm, kəi-to yelje kara to gən gə ləm tɔ, nɛ Ngon-dəw lé oo loo gə mba kula dəa keneɲ taa kəmə el.

⁵⁹Yeɛ ula dəw gé ranɲ pana: Un rəw goom'g. Nɛ yeɛ neelé ilá keneɲ pana: Mbai, yə'm bɔɲ am m'aw m'dubu bɔm kédé ba m'a tel ree gooi'g bəi.

⁶⁰Jeju tel ilá keneɲ pana: Yə yoo-dəwje ar dee dubu nə. Nɛ i lé ɔd aw ila mber ta beekɔ lə Ala.

⁶¹Dəw gé ranɲ kára bèe ulá pana: Mbai, ma lé m'a gə kun rəw gooi'g ya, nɛ maji kari yə loo am m'aw m'ra njénojiije ləm lapia kédé ba.

⁶²Jeju tel ilá keneɲ pana: Nana ba gé un kwɔs paɲgəm gə mba kaw ne ndɔ ba gɔ loo gé géé'g ndá beekɔ lə Ala lé to keə el.

Lugu 10

Jeju ula njékwakiláje rɔ-siri loo kila mber'g

- ¹Gée gá gogo Jeju ɔr njékwakiláje gá ranɔ rɔ-siri, wa dee joo-joo ula dee ar dee d'aw nea'g kédé mee bee-booje lai-lai ləm, gə mee looje lai-lai gá yeɛ nja a gə kaw keneɲ lé ləm tɔ.
- ²Yeɛ ula dee pana: Dɔ kó gá kɔ kinja lé to yaɔ, ne njékijaje bula lam ba bée. Bèe ndá raje tamaji ta mbai gá njeko'g lé gə mba karee ula njékijaje bula loo-kinja-kó'g læ.
- ³Awje ya, aa ooje, ma m'ula sí keneɲ asəna gə ŋan badje gá bugu dee dan jagmjərje'g bée.
- ⁴Maji kar sí unje bɔl-lar əsé bɔl-mbá ji sí'g el ləm, əsé markob kula gɔl sí'g el ləm tɔ. Maji kar sí raje dəw kára kara lapia gə kag-rəw el.
- ⁵Kəi gá rara gá a gə kawje keneɲ ndá tərje ndu sí dɔ'g pajena: Maji kar meeləm nai gə kəi neelé ba.
- ⁶Lé dəw gá njemeelom sí keneɲ ndá meeləm læ sí a kɔm dəa'g, bó lé bée el ndá ndutɔr læ sí a tel gá rɔ sí'g tɔ.
- ⁷Maji kar sí sije mee kəi'g neelé nja sɔje gá aije né gá d'a kar sí keneɲ lé tɔ, mbata njekula lé askəm kiŋga nékoga-dɔ-jia ya.
- ⁸Bee-boo gá rara ba gá seɲ a teeje keneɲ ba njébeeje gá keneɲ d'wa sí gá rɔ dee'g d'ar sí néso ndá maji kar sí sɔje néso gá d'ar sí ləm,
- ⁹ɔrje rɔkɔ rɔ njérɔkoje gá d'isi keneɲ ləm tɔ. Tɔbəi ula dee pajena: Bèekɔ læ Ala lé si aw gá rɔ sí'g nee dəb.
- ¹⁰Ne bee-boo gá rara gá seɲ a teeje keneɲ ba njébeeje neelé d'wa sí gá rɔ dee'g el ndá ɔd awje gə mbɔ-rəwje'g læ dee pajena:
- ¹¹Jeɛ n'kunda kor gá bee læ sí gá wa gɔl sí lé kɔd-kɔd j'ɔm dɔ sí-seɲ'g ya. Ne lé bée kara maji kar sí ooje gao, bèekɔ læ Ala lé si aw gá nee dəb ŋga.
- ¹²Ma m'ula sí təsərə, rəwta gá d'a gə ganɔ dɔ bee-boo'g neelé a kal dɔ ta gá ganɔ dɔ Sɔdɔm'g lé sula ya.

Bee-booje gá d'ɔs ta læ rəw

Mat 11.20-24

- ¹³Nékəmnɔdoo a rai, i bee gá Korajji! Nékəmnɔdoo a rai, i bee gá Besayida! mbata bó lé némɔrije gá deɛ ra mbuna sí'g lé deɛ ra togábè mee bee gá Tir gə Sidɔ tɔ ndá d'a si gə kubu-kwa-ndòo ba rɔ dee'g kwa ne ndòo rɔ dee dɔ kaiya'g læ dee læw ba ŋga.
- ¹⁴Gelee gá nee ba ta gá a kwa dɔ sí ndɔ ganɔ-rəwta'g lé a kur dɔ kɔ Tir gə Sidɔ'g ya.
- ¹⁵I bee gá Kapernawum gá d'uni gá tar saar gá dara lé d'a rəm səi gá nanɔ saar gá bee læ yoo ya.

¹⁶Yee gá oo ta læ sí ndá yee oo ta læm-ma ya tɔbɛi yee gá ɔs sí-sej rəw lé ndá yee ɔsm-ma rəw ya tɔ. Dəw gá ɔsm-ma rəw lé ndá yee ɔs dəw gá njekulam lé rəw ya tɔ.

Tel læ njé gá rɔ-siri lé

¹⁷Dee gá rɔ-siri lé tel ree rəa'g gá rɔlel d'ulá pana, Mbaidɔmbaije, aa oo, mbɔl dɔ rii nja ba ar ndilje gá yèr lé d'oso ne kul nɔ sí'g ya.

¹⁸Jeju ila dee keneɲ pana: M'aa loo m'oo Njekurai i dara oso naɲg to gá ndi gá tel bèe.

¹⁹Aa ooje, ma m'ar sí siɲgamonɲ gá mba kar sí tubaje ne dɔ lije læm, gá dɔ mbai-yije læma, gá dɔ siɲgamonɲ læ njeɓa bura læm tɔ. Né kára kara a ra sí karee al dɔ siɲga sí el.

²⁰Lé bèe kara raje rɔlel gá mba ndilje gá yèr gá d'oso kul nɔ sí'g lé el, ne raje rɔlel mbata ri sí gá dee ndaɲg mee bee gá dara lé ba.

Jeju ra rɔlel

Mat 11.25-27, 13.16-17

²¹Mee kàree'g neelé nja rɔ Jeju lelee aree al ne rəa gá goo Ndilmeenda pana: Bɔm, i gá to mbai dɔ dara læm, gá mbai dɔ naɲg nee læm lé ma m'pidii mbata néje gá i ar kəm njékəmkàrje gá kəm njégosonégərje tɔ dɔ'g sum-sum lé i riba dɛa ar ɲganje gá kari ba lé d'oo. Oiyoo Bɔm, ma m'pidii mbata yee nja ba i oo gá né gá kəm ra ya.

²²Néje lai lé Bɔm ya ɔm dee jim'g yəg ndá dəw kára kara gərm gá Ngon gá bèe lé el ne Bɔ-dəwje lé nja kára ba kiao ba gərm ya. Dəw kára kara gər Bɔ-dəwje lé gá Bɔ-dəwje gá bèe lé el to ne Ngon lé nja kára ba kiao ba gəree læm, dəw gá rara gá Ngon lé ndigi riba sɛa dɛa ba a gəree bəi læm tɔ.

²³Tɔbɛi yee turu rəa gá rɔ njékwakiláje'g ula dee ta gá wɔji dɔ dee-dee nja pana: Dee gá kəm dee oo né gá seɲ ooje ndá rɔ dee lel dee ya.

²⁴Mbata ma m'ula sí woj, né gá seɲ ooje gá kəm sí lé njéteggintaje bula læm, gá mbaije bula læm tɔ lé dee mal malee gá mba koo, ne kəm dee kara d'ila dɔ'g bèe el læm, mbi dee kara oso'g bèe el læm tɔ.

Gosɔta gá wɔji dɔ dəw gá Samari

²⁵Yen ɲga dəw kára gá to gá njeteffin godndu uba naɲg iɲta dɛji Jeju ta gá mba kaj ne mée pana: Mbai, see m'a ra dɛi gá mba kisi gá kəməgá gá nɔ lé wa.

²⁶Jeju tel dɛjee pana: See ta dɛi ba dee ndaɲg mee maktub godndu'g lé wa. See ta dɛi ba i tura keneɲ wa.

²⁷Yee tel ilá keneɲ pana: Mbaidɔmbaije, Ala læi lé i a kundá dan kəmi'g ndigee dɔbəɲgəri'g læm, gá ɲgaw məəi bura læm, gá sigarɔi bura læma, gá takəji læi bura læm tɔ, tɔbɛi i a kunda mari dan kəmi'g to gá i ra ne gá darɔi bèe tɔ.

28Jeju tel ilá keneṅ pana: I ilam keneṅ maji ya, ra togábè ndá i a kisi ne gə kəmə lé ya.

29Ne dəw neelé tel dəji Jeju gə mba kər ne rəkul ta neelé dəa'g pana: See n̄a ba gə njemarm wa.

30Jeju un ta ulá pana: Dəw kára i Jerusalem si aw gə Jeriko ndá yeṅ uru dan gayim-bogoje ar dee d'ubá d'wá kundá mbugu-mbugu tər néje rəa'g mbad-mbad d'ubá wəg d'yá nanḡ gə yée d'əd par-par d'aw.

31Njekinjanéməs gə kára bée gə aw gə rəw neelé gə kaw lé loo gə yeṅ ree əs dəa rə dəw'g neelé ndá yeṅ gə gə ṅgəṅgərə rəw unda loo ləa tar ganḡ aw.

32Dəw gə to Lébi kára bée gə aw gə rəw neelé loo gə yeṅ aa loo ée ndá yeṅ kara ga gə ṅgəṅgərə rəw unda loo ləa tar ganḡ aw tə.

33Ne dəw gə Samari kára bée gə si aw gə mbá'g lé loo gə yeṅ ree keneṅ aa loo ée ndá mée təsee gə n̄o mbigi-mbigi.

34Yeṅ rəm pər gə rəa'g, podé ubu gə mán-nduú gə m̄i n̄a'd tər kəm doo'g lé tel tə mbərərə, təbəi yeṅ unee undá də mulayèje'g ləa aw səa Kəi-to-mbàje'g, rəa gə majee bur-bur keneṅ.

35Bèlè lookàree yeṅ tər lar gə ndá joo ar njəṅgəm kəi-mbá lé pana: Taa bó gə ṅgəm ne maji am səi, təbəi néje lai gə i a tuji dəa'g gə al də kama gə m'ari neelé ndá ndə gə m'tel ba m'a kari lai bəi tə.

36Gə məəi'g lé see yeṅ gə ra ba mbuna deḡ gə munda neelé i a kée gə kuramar dəw gə njekoso ji gayim-bogoje'g neelé wa.

37Dəw gə njetegginta godndu lé tel ilá keneṅ pana: To yeṅ gə njekoo kəmtondoo lə dəw neelé ya. Jeju tel ilá keneṅ pana: Əd aw ndá i nja kara aw ra togábè tə.

Jeju aw kəi lə Martə gə Mari

38Loo gə Jeju gə njékwakiláje d'isi d'aw rəbə lé deḡ teḡ mee bée gə kára bée ndá dené kára bée gə ria lə Martə wá gə rəa'g mee kəi'g ləa, rəa mbá.

39Ṅgokeḡ gə dené kára ria lə Mari si nanḡ ṅgira gəl Mbaidəmbaije'g si oo ta ləa.

40Martə lé jəg rəa unda kunda nésə mba ra karee ndá yeṅ əd ree də Jeju'g ulá pana: Mbaidəmbaije, ṅgokəm gə dené gə uba kula nee gə m'ar m'ra gə mba kar sí neelé yə dəm'g lé see i oo gə né el wa. Ulá aree i ree la səm ba.

41Mbaidəmbaije tel ilá keneṅ pana: Martə, Martə, i ar məəi pélé wəs-wəs ləm, jəg rəi yaḡ ləm gə mba néje bula ya.

42Né kára ba gə ndée to lé yee ba gə né gə maji gə Mari orè kəmee də'g nja, to né gə dəw a kwa rəa'g kər pai godo.

Lugu 11

Jeju ndoo dee ta gé wɔ̄ji dɔ tamaji

Mat 6.9-13, 7.7-11

- ¹Ndɔ kára bèe Jeju ra tamaji dɔb loo gé kára. Loo gé yeɛ əw rɛa ndá njekwakilá gé kára mbuna mareeje'g ulá pana: Mbaidɔmbaije, maji kari ndoo sí loo ra tamaji lé to gé J̄a ndoo ne njékeaje bèe tɔ.
- ²Yeɛ tel ula dee pana: Loo gé seɪ a gə raje tamaji lé ndá pajena: Bɔ síje, maji kar rii to gə kəmee bəd ləm, Maji kar beekɔ̄ ləi ree taa loo ləm tɔ.
- ³Ar sí muru j'ɔ̄ as mee sí béréré gə ndɔ sí ndɔ sí ləm,
- ⁴Ar mǣi oso lemsé dɔ kaiya'g lə sí Mbata jeɛ kara j'ar mee sí oso lemsé dɔ nana ba gé mée ɔs sə sí gel lé tɔ, Uba sí yag ȳa sí dan nékər'g el.
- ⁵Tɔbɔi yeɛ tel tɛa ula dee pana: Bó lé dɔw kára mbuna sí'g lé kuramaree si gən ba yeɛ j̄ dan loo'g aw bee læa gə mba dɔjee pana: Kuramarm, am m'wəri pil muru munda
- ⁶mbata baokura ləm kára j̄ mbá'g teɛ dɔm'g nɛ m'oo né jim'g gə mba karee el.
- ⁷Bó lé dɔw gé to naɲg kəi ya ula tɛa aree pana: Jɔgm el ɲga mbata m'udu rəw-kəi ləm dɔm'g ar sí jeɛ gə ɲganəmje n'toje loo-to sí'g naɲg kɔl-kɔl bó m'oo loo k̄i tar kari muru lé el.
- ⁸Ma m'ula sí təsərə, lé dɔw neelé a k̄i ta kun né karee mbata to gé yeɛ to ne baokura læa lé el nɛ mbata to gé yeɛ to tɛa'g pəgə-pəgə lé ba yeɛ a k̄i kun ne né gé rara gé ndée rɛa lé karee gə mbəa ya.
- ⁹Ma nja m'ula sí, kwɔi deeje né ndá d'a kar sí bəi, saɲgje né ndá a kɔsje dɔ sí keneɲ bəi, undaje tabidi rəw-kəi ndá d'a kɔr kar sí ya tɔ.
- ¹⁰Mbata nana ba gé kwɔi dee né ndá d'a karee ya ləm, yeɛ gé saɲg né ndá a kɔs dɛa keneɲ bəi læma, yeɛ gé unda tabidi rəw-kəi ndá d'a kɔr karee ya ləm tɔ.
- ¹¹See bɔ ɲgon gé ra ba mbuna sí'g lé bó lé ɲgonee a kwɔiyee muru ndá a kun pil mbal ba karee wa. Esé see lé yeɛ a kwɔiyee k̄aji ndá a kun li ba karee tor k̄aji'g wa.
- ¹²Esé lé a kwɔiyee kawkuja ndá a kun mbai-ȳi ba kula jia'g wa.
- ¹³Seɪ gé toje njémeeyèrje bəi-ə lé gərje loo karje ɲgan síje né gé maji gé deɛ kwɔi sí nɛ bəd ba see Bɔ síje gé si dara lé a lal kar deɛ gé kwɔiyee Ndilmeenda lé bəi wa.

Ta gé Jeju tel ila njébaje'g læa

Mat 12.22-30, Mar 3.22-27

- ¹⁴Jeju tuba ndil gé yèr mee dɔw gé gwɔsee udu lé. Loo gé ndil gé yèr lé unda loo teɛ ȳa aree pata njai-njai ndá boo-dəwje gé d'aar keneɲ neelé kaar dee wa dee pai-pai.

- 15 Nε njé gá naje mbuna dee'g pana: Mbɔl dɔ Beeljebul, mbai læ ndilje gá majel lé ba yeɛ tuba ne ndilje gá majel lé mee dɔwje'g.
- 16 Njé gá ranɔ gá ndigi kai mee lé dɔjee gá mba karee ra némɔri gá a ki dara lé kar dee d'oo.
- 17 Nε Jeju gər takəji læ dee gao ndá yeɛ ula dee pana: Beekɔ gá rara gá a ki kai rəa loo joo ndá lé a to nduba piu-piu kar kəije təd d'ɔm dɔ nɔ'd mbələn-mbələn.
- 18 Bó lé Njekurai a ki gə mba kunda kəm rəa loo joo ndá see beekɔ læ a to loo gá ra'g wa, mbata seɛ pajena: Mbɔl dɔ Beeljebul ba m'tuba ne ndilje gá yèr lé.
- 19 Ma lé bó lé mbɔl dɔ Beeljebul ba m'tuba ne ndilje gá majel bèe nɔa see mbɔl dɔ nɔ ba nɔan síje tuba ne ndilje gá majel bəi wa. Gelee gá nee ba deɛ nja d'a to gá njékɔrkəmtaje læ sí ya.
- 20 Nε bó lé nɔaw ji Ala ba m'tuba ne ndilje gá majel ndá beekɔ læ Ala lé ula nɔa sí mbə ya.
- 21 Loo gá dɔw gá njesiŋamonɔ gá to gá bao-rɔ lé ganɔ tarəwkəi læa béréré aar keneɔ gá nérɔje læa lé ndá nékingaje læa a to gá lé dɔnɔ kɔmɔmɔ ya.
- 22 Nε bó lé dɔw gá njesiŋamonɔ gá ur dəa-yeɛ'g lé ree teɛ dəa'g tədəe rém-rém dumee ndá a kiri nérɔje læa gá yeɛ ɔm mee dɔ dee'g rigim læm, tɔbəi néje gá maree unda banrɔ neelé a kai dɔwje pə-pə læm tɔ.
- 23 Yeɛ gá nai səm el ndá yeɛ nja gá njetɔlm ya tɔbəi yeɛ gá kəw dee səm dɔ nɔ'd el ndá yeɛ nja gá njejané dee rɔm'g ya tɔ.

Ndil gá majel gá tel ree si mee dɔw'g

Mat 12.43-45

- 24 Loo gá ndil gá majel teɛ mee dɔw gá kára bèe ndá yeɛ uru aw gá dɔ looje gá tudu kurum-kurum'g ndolè loo gá mba kwa rəa keneɔ. Nε yeɛ nɔa el ndá yeɛ pana: N'a tel kaw loo gá neɛ n'ɔ keneɔ n'unda loo teɛ lé ba.
- 25 Loo gá yeɛ tel ree keneɔ ndá to gá kwa rəw-rəw læm, ndanɔ néje keneɔ bəndərə læm tɔ.
- 26 Yen nɔa yeɛ ɔd aw ndá ɔr mareeje gá ranɔ gá mee dee yèr undá-yeɛ ya tɔbəi siri ɔm dee dəa'g ar dee ree d'uru mee kəi'g neelé ra bee keneɔ ndá d'ar mee dɔw neelé majel unda nje gá kédé.

Rɔlel gá gəð

- 27 Loo gá Jeju si pata néje neelé təa'g bèe-bèe ndá dené kára bèe aar mbuna boo-dɔwje'g neelé pata wəl pana: Yeɛ gá odi gá gel kumee læm, gá ari mbà il læm tɔ lé rɔlel nai səa ya!
- 28 Nε Jeju tel ilá keneɔ pana: Deɛ gá d'oo ta læ Ala gá d'aa dəa kər-kər lé ba rɔlel læ dee a kal dɔ yeɛ gá nee bəi.

Jeju mbad ra némɔri

Mat 12.38-42

²⁹Loo gá koso-dəwje mbɔ n̄a kəmlə-kəmlə rəa'g ndá Jeju un tapa pana: Ginka dəwje gá nee lé to gá njémeeyèrje ya, deɛ dəji némɔri gə mba koo nɛ némɔri gá kə Junas lé nja d'a koo bó némɔri gá ranɟ el.

³⁰To gá Junas to gá némɔri ar njé gá Ninibə d'oo lé Ngon-dəw ya kara a to gá némɔri gə mba kar ginka dəwje gá nee d'oo ya tɔ.

³¹Mbai gá dené gá si gá kel dɔkɔl lé a kɪ ta gə ginka dəwje gá nee n̄a'd ndɔ ganɟ-rəwta'g lé ndá yeɛ a kila ta dɔ dee'g mbata yeɛ nja ɪ gwɔi nanɟ'd gə mba koo ta kəmkàr lə Salomɔ. Nɛ aa ooje, yeɛ gá aar neelé ur dɔ Salomɔ'g bəi.

³²Njé gá Ninibə d'a kɪ ta gə ginka dəwje gá nee lé n̄a'd ndɔ ganɟta'g lé d'a ganɟta dɔ dee'g mbata ta kɔr lə Junas lé ar dee d'wa ndòo rɔ dee dɔ kaiya'g lə dee, nɛ aa ooje, yeɛ gá aar neelé ur dɔ Junas'g bəi.

Néndogó lə darɔ

Mat 5.15, 6.22-23

³³Dəw kára kara a kɔs pər néndogó'g gə mba kwa kula duu-loo'g el ləm, əsé a dəb dəa gə né el ləm tɔ, nɛ a kunda dɔ kag-kundá'g tar d̄anɟ mba kar deɛ gá d'a gə kandə mee kəi'g lé d'a koo ne loo njai-njai ya.

³⁴Kəmi ba to néndogó gá ar loo àr məəi'g. Bó lé kəmi àr n̄gad-n̄gad ndá darɔi bura a sa rəw ya. Nɛ bó lé kəmi to bigim ndá məəi a to bigim ya tɔ.

³⁵Bèe ndá məəi dɔ rɔi'g nà banelə lookàr gá àr məəi'g lé a tel to bigim bəi.

³⁶Bó lé darɔi bura to dan lookàr'g ar yérkér rɔi gá ranɟ kára kara nai loondul'g el ndá darɔi bura a ndogó jol-jol asəna gə néndogó gá ndɔɪ wər-wər ar rɔi sa ne rəw lé tɔ.

Jeju ila ta dɔ Parisieje gə njéndaji-maktubje'g

³⁷Parisieje kára bèe ra ndòo rəa'g gə mba karee aw səa kəi ləa aw sɔ səa né.

³⁸Loo gá Parisieje lé oo to gá yeɛ togo rəa kédé el ndá kaaree wá paj dɔ'g.

³⁹Nɛ Mbaidɔmbaije lé ulá pana: Seɪ Parisieje lé seɪ togoje gir n̄go-kai-manje ləm gə gir kaje ləm tɔ ar deeje d'ar ranɟ-ranɟ, nɛ mee sí gá kəi lé meeyèr gə kəmkəɪ wa keneɲ ɟɔɟɔɟɔ-ɟɔɟɔɟɔ.

⁴⁰Seɪ mbə-dəwje! dəw gá njera gir né gá raga lé see to njera mée gá kəi el wa.

⁴¹Néje gá to n̄gaw mee sí'g ba waje arje njénékəmtondooje ba néje lai a to néje gá àr mbata lə sí bəi tɔ.

⁴²Nɛ seɪ Parisieje lé meekɔ a koso dɔ sí'g. Mbata seɪ kaije ta kamnaije lə sí gá ri dee lə mantə gə ruə gə kamnaije gá gə ria-ria lé loo dɔɟ ndá unje təa kára-kára arje Ala, nɛ meekarabasur gə meenoji gá kə Ala lé seɪ ubaje yaje. Néje neelé ba kəm kar sí oreje kəm sí keneɲ sɪ raje bó a lal kyə ne néje gá ranɟ lé el tɔ.

- ⁴³Sei Parisieje lé meeko a koso do sí'g. Mbata sei ndigi sije kédé d'ang mee kai-kwa-do-naje'g ləm, sei ndigi karje dəwje ra sí lapia loo nada lé ləm tɔ.
- ⁴⁴Meeko a koso do sí'g. Mbata sei toje asəna gə dɔbar gə naŋg gɔl dəa ar dəwje d'oo el, ar dee njaa d'g lé.
- ⁴⁵Yen nga njeteggin godndu kára bəe mbuna mareeje'g un ta ulá pana: Mbai, tapai gə i pa neelé unda sí ne nɔ'd bura ya ndɔl sí ne jee sə deeje nɔ'd ya tɔ.
- ⁴⁶Jeju tel ilá keneŋ pana: Sei njéteggin godnduje lé meeko a koso do sí'g ya tɔ. Mbata sei odoje nékodoje gə wɔi gə dum do loo ya undaje do dəwje'g ne ngaw ji sí kára kara ɔɔje ne keneŋ bəe el.
- ⁴⁷Meeko a koso do sí'g. Mbata sei raje dɔbar njéteggintaje gə ka síje tɔl dee lé bur-bur tɔ.
- ⁴⁸Sei raje né ɔrje ne goo néra ka síje lé ndigije ne sə dee rəgm ya. Mbata dee nja tɔl njéteggintaje neelé ya ne sei nja sei raje dɔbar dee lé bur-bur.
- ⁴⁹Gelee gə nee ba Ala pa ne ta kəmkàr læa pana: N'a kula njéteggintaje gə njékaikulaje rɔ dee'g ndá d'a tɔl njé gə naje ləm, d'a kula kəm njé gə naje ndòo ləm tɔ.
- ⁵⁰Bəe ba məs njéteggintaje lai gə ula do naŋg nee un kudee ndɔ tum gin naŋg nee ləm,
- ⁵¹un kudee kə Abel'g saar tee ne kə Jakari'g gə dee tɔlee dan mee kai-Ala'g ləm tɔ lé taree wa do ginka dəwje gə nee ya. Oiyɔ, ma m'ula sí təsərə, ta məs dee a kwa do ginka dəwje gə nee ya.
- ⁵²Sei njéteggin godnduje lé meeko a koso do sí'g. Mbata sei unje nékɔr takəi gosonégər ji sí'g, sei nja sei ɔdje keneŋ el ləm, dəwje gə ndigi kandə keneŋ kara sei ɔg deeje loo kandə'g ləm tɔ.
- ⁵³Loo gə Jeju i léé'g neelé unda loo tee ndá njéndaji-maktubje gə Parisieje d'ɔm nɔ dəa'g d'ar səa gə tar jələ-jələ dəjee ta do néje gə bəd-bəd bula.
- ⁵⁴Dee ndɔ ne tɔa gə ta gə mba koo ne ta gə to léé'g el tɔa'g.

Lugu 12

Jeju ndəji njékwakiláje mbata njéhulaije

Mat 10.26-27

- ¹Mee ndəaje'g neelé koso-dəwje bula digi-digi mbɔ nɔ rəa'g d'uba nɔ tususu ndá Jeju un kudu kula njékwakiláje pana: Aaje rɔ sí kər-kər do né gə ar nduji ti'g gə kə Parisieje gə to gə néhulai lé.
- ²Né gə rara gə d'udu dəa gə d'a lal tee gə raga lé kára kara godo ləm, né gə rara gə iya rəa gə d'a lal gəree lé kára kara godo ləm tɔ.

³Gelee gé nee ba né gé rara ba gé seɿ a paje taree dan loo'g kara d'a koo dan kàrá pai-pai ləm, né gé rara ba gé seɿ a wédéje taree mbi nà'g duu-loo'g mee kəi'g kara d'a kuba ne dɔ kəi gé tar kila ne mber bəgəgə-bəgəgə ləm tɔ.

Yeɿ gé kəm bəlee lé

Mat 10.28-31

⁴Seɿ gé toje baokuraje ləm lé ma m'ula sí təsərə: Deɿ gé d'askəm tɔl darɔ sí nɛ géé'g gogo ndá d'askəm ra né gé ranɣ el lé maji kar sí bəl deeje el.

⁵M'a tɔji sí yeɿ gé kəm kar sí bəleeje ya. Yeɿ gé tɔl sí ba siŋga as mba kəm sí dan pər gehene'g lé bəi maji kar sí bəleeje ya. Oiyɔ, ma m'ula sí təsərə, yeɿ nja ba kəm kar sí bəleeje ya.

⁶See tɿtɿje mi lé deɿ ndogo dee gə ŋgan larje joo el wa. Nɛ lé bèe kara mee Ala lé unda pudum dɔ yeɿ gé kára kara mbuna dee'g el.

⁷Seɿje lé yɿŋga dɔ sí ya kara yeɿ tura dee dém-dém tɔ. Bèe ndá bəlje pai godo, mbata gad sí-seɿ lé to bai-bai unda kə tɿtɿje gé bula lé.

Teɿ gə ri Jeju, gə ləm dɔ Jeju

Mat 10.32-33, 12.32, 10.19-20

⁸Ma m'ula sí təsərə, dəw gé rara ba gé a teɿ gə rim nɔ dəwje'g ndá Ŋgon-dəw lé a teɿ gə ria-yeɿ nɔ kuraje'g lə Ala gé dara ya tɔ.

⁹Nɛ yeɿ gé rara ba gé ləm dɔm kəm dəwje'g ndá d'a ləm dəa kəm kuraje'g lə Ala gé dara ya tɔ.

¹⁰Nana ba gé ila ta dɔ Ŋgon-dəw'g lé ndá yeɿ a kar mée ti mbidi dɔ'g bəi, nɛ nana ba gé ila ndɔl dɔ Ndilmeenda'g lé ndá yeɿ a kar mée ti mbidi dɔ'g pai godo.

¹¹Loo gé d'a ndɔr sí kaw sə sí mee kəi-kwa-dɔ-naje'g ləm, əsé nɔ mbai dɔ njégaŋgtaje'g ləma, əsé nɔ njékɔbeeje'g ləm tɔ ndá maji kar sí arje mee sí péle wəs-wəs dɔ ta gé seɿ a gə kɔrje mba taaje ne dɔ sí el ləm, əsé ta gé seɿ a paje keneɿ el ləm tɔ,

¹²mbata Ndilmeenda lé nja a ndoo sí ta gé kəm pa lé kar sí paje gé léegəneeya.

Gosota gé wɔji dɔ bao gé to mbə

¹³Dəw kára gé mbuna boo-dəwje'g neelé un ta ula Jeju pana: Mbai, ula ŋgokɔm aree unda kəm nénduba lə sí dana ar sí n'kai nà.

¹⁴Jeju tel ila dəw gé neelé pana: I dəw nee, see nà ba ɔrm undam gé njera rəwta lə sí əsé njekunda kəm né lə sí dana kai sí wa.

¹⁵Tɔbəi yeɿ tel təa ula dee pana: Undaje rɔ sí bad dɔ nékəmkəɿ gé rara kara, mbata nékiŋga gé dəw sí danee'g bédèg ba gé kumə karee si ne gə kəmə lé el.

¹⁶Tɔbəi Jeju ula dee gé gosota nee pana: Mee ndɔ lə dəw kára gé to gé bao lé koje gé keneɿ unda yaɿ.

17Yee ɛ̃ji ta mée'g pana: See n'a ra ba nga wa. Mbata nee n'oo loo as ga mba mbula kó la nee keneɲ el.

18Tɔbɛi yee ula rɛa pana: Yee gó nee ba n'a ga ra, n'a jané damje la nee ndá n'a ga njé gó boi unda njé gó kédé, tɔbɛi n'a kɔm koje la nee ga némajije la nee lai keneɲ tɔ,

19ndá n'a kula rɔ nee pana: Rɔm, nékingai to yaa, a ra sɛi lɛb bula yaa. Bèe ndá maji kari taa kɛmɔ bó ga sɔ ga ai ra ne rɔlel tɔ.

20Nɛ Ala ulá pana: I mbə-dəw, mee til'g nee ya d'a ree kuba kankəmrci kwa, nga néje lai lai gó i wa dɔ gɔl dee jəb-jəb mbɔ lé see d'a tel to ka nawa.

21A to togábè ga dəw gó mbɔ nékingaje laa wɔji ne dɔ rɛa-yee nja bó to baonékinga mbata la Ala el.

Ɔmje mee sí dɔ Ala'g lé

Mat 6.25-34

22Tɔbɛi yee un ta ula njékwakiláje pana: Gelee gó nee ba ma m'ula sí ne tɛsərə: Arje mee sí pélé wəs-wəs dɔ rɔ sí'g el wɔji ne dɔ néso sí'g ɛsɛ dɔ né kɔ rɔ sí'g el.

23Mbata si kɛmba la sí ur dɔ nékusɔ'g ləm, darɔ sí kara uru dɔ nékɔ rɔ sí'g ləm tɔ.

24Oreeje kəm sí sɔ dɔ ga-gaje'g oo deeje. Dee lé dubu né el ləm, d'inja kó el ləm, dee d'uru bwa ba d'ɔm né keneɲ el ləma, dee d'ur dam ba d'ɔm né keneɲ el ləm tɔ, nɛ Ala nja gó njekul dee ya. See gad sí-sej lé ur dɔ ka yelje gó d'aw tar lé bai-bai el wa.

25See na ba mbuna sí'g bó lé mée pélé wəs-wəs dɔ rɛa'g ndá askəm kar ləb-siée i ngal ne ga kuree dɛgəse gó kédé bɛi wa.

26Bèe ndá bó lé sej asjekəm raje né gó tɛ bɛe ga dɔrɔ sí el ndá nga see ban ba sej arje mee sí pélé wəs-wəs dɔ ges néje gó ranɲ'd bɛi wa.

27Oreeje kəm sí sɔ dɔ pudu ndujaje'g gó mee ndɔ'd ooje, puduje neelé ra kula el ləm, sorè kula yereɲ el ləm tɔ. Nɛ lé bèe kara ma nja m'ula sí tɛsərə, loo ndubarɔ la Salomɔ ga kubu gó rɛa'g kara ur dɔ pudu ndujaje'g neelé el.

28Bó lé Ala lé gó njekar muje d'i mədə nɛ mu gó i mədə ndɔ kára ba ba bèlè d'inja yel ne pər mee pil'g bɛi nɛ bəd ba see yee a lal kar sí nékula rɔ sí'g wa, sej njémeekunje gó ɛ̃i el.

29Bèe ndá sej lé arje mee sí pélé wəs-wəs dɔ rɔ sí'g ar sí pajena: See dɛi ba j'a sɔ wa, ɛsɛ see dɛi ba j'a kai wa lé maji kar sí paje bèe el.

30Mbata néje lai gó togábè lé njépole-magəje gó dɔ nanɲ nee ba gó njésan geeje ya. Nɛ Bɔ síje lé gər né gó sej awje ndée lé gao.

31Nɛ sanɲje beekɔ la Ala kédé ba néje lai neelé a kar sí dɔ'g bɛi.

Waje dɔ gɔl nébaoje gó to dara

Mat 6.19-21

³²Sej koso-nékulje ləm, bəlje el, mbata Bɔ síje lé wɔji-kwɔji kar sí beekɔ lé gə meendakaj ya.

³³Ndogoje néje lə sí yaje laree gə nékoo kəmtondoo lə njéndooye. Raje bɔl-larje gə a ŋgisi el, yee ba gə nébao lə sí gə a kaj gə mán-ŋgur dara to loo gə njébooye kɔdee loo bogo keneŋ el ləm, diriye d'unda né keneŋ el ləm tɔ.

³⁴Mbata loo gə nébao lə sí to keneŋ ndá lé neelé mee sí a to gə keneŋ kərm tɔ.

Ŋginaje pèrèrè

³⁵Maji kar sí waje bər sí gə ndar njim-njim, arje néndogoye lə sí ndogó wər-wər tɔ.

³⁶Sejje lé maji kar toje asəna gə kuraje gə d'isi ŋgina bée deeje gə a kɪ loo ra naj kunda dené kəi-ŋgaw'g lé bó gə mba kər takəi karee loo gə yeɛ a ree kunda tabidi rəw-kəi lé tɔ.

³⁷Kuraje gə bée deeje ree iŋga dee loo-kisi gə d'isi dɔkəji dee'g pèrèrè ndá rɔ dee a lel dee ya. Ma m'ula sí təsərə, yeɛ nja ba a tɔ kubu ləa njim-njim ləm, a kar dee d'wa nɔ ta ka-nésɔ'g kɔ-kɔ ləma, a ree pər gə rɔ dee'g mba kar dee né d'usɔ ləm tɔ.

³⁸Lé yeɛ a tel dan loo bab əsé jidɔbee'g ba lé iŋga dee loo-si gə d'isi dɔkəji dee'g pèrèrè kara deɛ kuraje neelé rɔ dee a lel dee ya.

³⁹Ooye maji, bó lé njekəi gər kər gə njébooye a gə ree ne kəi ləa ndá a si dɔkəjee'g kəgəgə bó a kyɔ rəw gə mba kar njébooye tila kəi ləa mbudu el.

⁴⁰Sejje kara waje dɔ gɔl rɔ sí síje ne dɔkəji sí'g kəgəgə tɔ, mbata Ŋgon-dəw lé a ree dɔ kər gə sej si goje lé el.

Majikoji əsé njerɔkas

Mat 24.45-51

⁴¹Pierə dəjee pana: Mbaidɔmbaije, see gosota neelé ula síjeɛ ba əsé ula dəwje gə raŋg bura to wa.

⁴²Mbaidɔmbaije ilá keneŋ pana: See nɔ ba gə kura gə to majikoji gə inja paw gə mbai ləa aree si gə njekaa dɔ kuraje'g ləa gə raŋg gə mba kai dee nésɔ dee gə léelée lé wa.

⁴³Kura neelé gə mbai ləa tee dəa'g iŋgá loo néra gə togəbè'g ndá yeɛ a kisi dan rɔlel'g ya.

⁴⁴Ma m'ula sí təsərə, yeɛ a kuneɛ kundá gə njekaa dɔ néje ləa lai ya.

⁴⁵Ne bó lé kura neelé əji ta mée'g pana, Mbai ləa neɛ a ree dəb el bəi, bó lé yeɛ i bigim ur dɔ kuraje gə diŋgam gə njé gə dené ba un kudu kunda dee ləm, sɔ né gə ai kido aree tɔlee ləm tɔ

⁴⁶ndá mbai ləa kura neelé a ree mee ndəa əsé gə kàree gə yeɛ si gɔ lé el ndá a kur dəa'g kundá gə ndəi gaŋg rəa təgərə-təgərə ləm, a karee si gə njékaltaje nɔ'd ləm tɔ.

47Kura gé gər godndu mbai læa ne yeɛ wa dɔ ɔɔl rəa el ləm, ra torndia el ləm tɔ ndá d'a kundá yaɔ kar rəa ila biriri-biriri.

48Ne yeɛ gé gər torndu béeje el, ne yeɛ ra né gé kəm kar beɔ ɔs təa'g ndá kara d'a kundá ji dee bula el. Nana ba gé d'ɔm né jia'g yaɔ ndá d'a dəjee gée yaɔ bæi ləm, nana ba gé d'ɔm né jia'g ɔs dɔ maree yaɔ bæi ndá d'a tel taa jia'g bad-bad bæi ləm tɔ.

Jeju to gin ti-nə læ dəwje

Mat 10.34-36

49Ma m'ree gə mba kila pər dɔ naŋg nee, ne bó lé yel pər keneŋ d'aree taa mbaŋ nga see di ba m'a ndiŋga ne rɔm bæi wa.

50Batəm to keneŋ mba kar dee ram bæi, ta kar dee ra tɔl bém ba wa məəm ya.

51See mee sí ndaji ta pana: Ma m'ree gə mba kar naŋg nee to gə loo-kulee ləm wa. Wah! bée el bæi, ne ma m'ree gə mba kar ta ti-nə ba oso ya.

52Mbata un gelee basinè lé loo gé dəwje dee mi d'isi mee kəi gé kára'g ndá d'a kər kəm nə ya, njé gé munda d'a ti gə njé gé joo ləm, njé gé joo d'a ti gə njé gé munda ləm tɔ.

53Bɔ ŋgon a ki ti gə ŋgonee gé diŋgam ləm, ŋgon gé diŋgam a ki ti gə bɔbeeje ləm tɔ, kɔ ŋgon a ki ti gə ŋgonee gé dené ləm, ŋgon gé dené a ki ti gə keaje ləm tɔ, njeməm gé dené a ki ti gə məmeeje gé dené ləm, məmeeje gé dené a ki ti səa-yeɛ ləm tɔ.

Néje gé wɔji dɔ ndəa lé

Mat 16.2-3

54Yeɛ tel ula boo-dəwje neelé pana: Loo gé seɔ ooje ndi pélé mee dara'g gé kel dɔ-gó lé ndá léegəneeya seɔ pajena: Ndi si ree ŋga. Ndá ndi lé ree ya tɔ.

55Loo gé seɔ ooje lel i gé kel dɔkɔl bée sí ula ndá seɔ pajena: Loo a gə nuŋga. Ndá loo lé nuŋga ya tɔ.

56Seɔ njéhulaije! Dara gə naŋg nee ba seɔ gərje loo kundaje kəm néje gé keneŋ, ŋga see ban ba néje gé a gə ree gé tɔji sí ndəa lé seɔ gərje loo goje el bæi wa.

ɔmje nɔ'd gə njébaje læ sí

Mat 5.25-26

57See gelee ban ba seɔ goje loo ooje ne né gé to gə goo rəbee lé el wa.

58Loo gé i aw gə njeba læi nɔ njekoɔbee'g ndá ɔs rɔi bad gə mba kar sí-seɔ gə njetar læi lé ɔmje nɔ'd rəbə yəg ba nà banelə yeɛ a ndɔri kaw səi nɔ njegaŋ-rəwta'g ləm, kar njegaŋ-rəwta lé taai ulai ji njekaa dɔ danɔgai'g ləma, karee-yeɛ nja ilai danɔgai'g ndəd ya ləm tɔ.

59Ma m'ulai təsərə, lée gé neelé i a nai keneŋ saar njena a kuga gira baŋgee ŋgər-ŋgər tɔ.

Lugu 13

Ɔsje badm telje

¹Mee ndəa'g neelé njé gá naje gá d'ar keneŋ, d'ɔr sor né gá teɛ dɔ njé gá Galile'g lé d'ar Jeju oo, to né gá Pilatə ra loo gá yeɛ podé məs dəwje neelé gə məs néje gá d'inja gá məs lé nɔ'd.

²Jeju ila dee keneŋ pana: See mee sí ndaji ta pana: Njé gá Galile'g lé to njékaiyaje d'ur dɔ njé gá Galile gá ranɔ lai ba ar né gá togábè teɛ ne dɔ dee'g gə mbəa wa.

³Wah! bèe el. Ne ma nja m'ula sí təsərə ya, bó lé seɲ waje ndò rɔ sí dɔ kaiya'g lə sí el ndá seɲe lai lé seɲ a kuduje bèe ya tɔ.

⁴Esé deɛ gá dɔg-gir-dee-jinaijoo gá kəi gá Siloe gá ŋgal gá duu dɔ loo lé təd unda dee tɔl dee lé see deɛ ba gá dəwje gá ta wa dɔ dee ur dɔ njébeeje gá Jerusalem gá ranɔ wa.

⁵Wah! bèe el. Ne bó lé seɲ waje ndò rɔ sí dɔ kaiya'g lə sí el ndá seɲ a kuduje to gá deɛ bèe ya tɔ.

Gosota gá wɔji dɔ kodé gá kadee godo lé

⁶Jeju un ta ula dee gə gosota pana: Diŋgam kára mɔa kodé mee ndɔ-nduú'g ləa. Yeɛ ree gə mba sanɔ kadee keneŋ ne yeɛ iŋga kára kara el.

⁷Yen ba yeɛ ula njɛŋgəm ndɔ-nduú lé pana: Aa oo, as ləb munda ma m'ree keneŋ ta-ta gə mba sanɔ kandə kodé lé ne m'iŋga kadee keneŋ kára kara el nja saar. Bèe ndá tuga ganɔ mən, gelee ban ba aree to bə dɔ nanɔ kari ba togábè wa.

⁸Njɛŋgəm ndɔ-nduú lé ilá keneŋ pana: Mbai, maji kari yɔ wəl nee boŋ am m'ndɔ nanɔ m'gugu ne dəa ləm, gə m'odo biri-bisi m'ɔm keneŋ ləm tɔ am m'oo ba.

⁹Banelə ləb gá gogo yeɛ a kandə gá kandə ya, bó lé bèe el ndá m'a tuga badə ganɔ bəi.

Jeju ɔr rɔkɔ rɔ dené ndɔ-kwa-rɔ'g

¹⁰Jeju ndoo dee ta gə ndɔ-kwa-rɔ mee kəi-kwa-dɔ-nɔ gá kára bèe.

¹¹Aa ooje, dené kára bèe gá ndil gá yèr to mée'g aree to gá yɔ-dəw as ləbee dɔg-giree-jinaijoo ləm, wá rugee koŋgoŋ aree oo loo kɔr rəa gá tar el ləm tɔ lé si keneŋ.

¹²Loo gá Jeju aa loo ée ndá yeɛ baree ulá pana: Dené, ji rəm ləi ɔr rɔi'g mba.

¹³Yeɛ ila jia dəa'g. Léegəneeya yeɛ i ndɔji rəa rɔdan gá tar ndá yeɛ pidi ne Ala tɔ.

¹⁴Yen ŋga mbai gá njekəi-kwa-dɔ-nɔ lé mée i səa jugugu mbata Jeju ɔr rɔkɔ rɔ dəw'g gə ndɔ-kwa-rɔ. Yeɛ ula boo-dəwje neelé pana: Ndɔje gá misɔ to keneŋ mba ra kula. Bèe ndá reeje gə ndəaje neelé ba gə mba kar dee d'ɔr rɔkɔ rɔ sí'g bó reeje gə ndɔ-kwa-rɔ el.

15Mbaidɔmbaije ilá keneɲ pana, Njéhulaije, see seije kára kára lai lé seɲ tuduje bo maɲg læ sí əsé mulayèje læ sí kəi-kulee'g ndɔreje awje səa mán gə mba karee ai mán gə ndɔ-kwa-rɔ'g el wa.

16Nɛ dené nee gá to gá ŋgon Abrakam gá Njekurai teá naɲg jɔdɔrɔ as læbee dɔg-giree-jinaijoo lé see tudu kúla lar rəa'g gə ndɔ-kwa-rɔ lé see to né gá kəm ra el wa.

17Loo gá yeɛ pa togábè ndá njéɓaje læa lai rɔkul ra dee, nɛ boo-dəwje lai lé d'al rɔ dee wɔji dɔ néje lai gá maji dum gá yeɛ ra lé tɔ.

Gosɔta gá wɔji dɔ kə kamnaɲ gá ɓaree senebe

Mat 13.31-32, Mar 4.30-32

18Jeju ula dee tɔɓəi pana: See ɓeekɔ læ Ala lé to tana dɪ wa. See dɪ ɓa m'a kwa kwɔjee ne wa.

19Yee to asəna gə kandə né gá ɓaree senebe gá dəw un dubu mee kamnaɲ'g læa, yeɛ uba ndá ɲ ɓar-kag ar yelje gá tar ree d'wa nɔ barkəmee'g kɔ-kɔ ra kəi læ dee keneɲ.

Gosɔta gá wɔji dɔ né gá ar nduji ti lé

Mat 13.33

20Yeɛ ula dee tɔɓəi pana: See dɪ ɓa m'a kwa kwɔji ne ɓeekɔ læ Ala lé wa.

21Yee lé to asəna gə né gá ar nduji ti gá dené un wɔji nduji ŋgo munda ɔm danee'g gur ne aree ɲ dor-dor tɔ.

Tarəw gá njo lé

Mat 7.13-14,21-23

22Jeju unda mee ɓee-booje gə ɓee-kogoje dana gaɲg aw ndoo ta keneɲ kəmee gá Jerusalem.

23Dəw kára un ta dəjee pana, Mbai, see dəwje gá d'a gə kaji lé d'a bula ɓəl ba ɓèe wa. Jeju tel ilá keneɲ pana:

24Ɔsje rɔ sí ɓad mba kandə gə tarəw gá njo ɓa. Mbata ma m'ula sí təsərə, njé gá naje bula d'a saɲg loo gə mba kandə keneɲ nɛ d'a kas el.

25Loo gá njekəi lé a kuba naɲg kɲ tar gə mba kudu takəi ɓa seɲ a naije raga ndá a kunje kudu kundaje tabidi rəw-kəi, a pajena: Mbai, mbai, ɔr rəw ar sí. Nɛ yeɛ a kila sí keneɲ pana: Ma m'gər loo gá seɲ ɲje keneɲ el.

26Yen ŋga seɲ a kəmje dɔ ta'g pajena: Jeɛ n'toje gá njésɔ seɲje gə njékai seɲje nɔ'd ya læm, i ndoo sí ta gə mbɔ-rəwje gá læ sí ya læm tɔ.

27Yeɛ a kila sí keneɲ pana, ma m'ula sí təsərə, ma m'gər loo gá ɲje keneɲ el. Seɲ njéra némajelje lai lé ɔdje ne tam'g gá gogo.

²⁸Lée neelé a to loo nõ gə mán-nõ kəm'g ləm, gə loo sɔ ŋgaŋ pəgərə-pəgərə ləm to loo gé seɿ a kooje Abrakam gə Isaak gə Jakob gə njéteggintaje lai mee beeko'g lə Ala lé ya nɛ seɿje lé d'a kəm sí gir loo'g raga tɔ.

²⁹Koso-dəwje d'a kɿ bər gə dɔ-gó ləm, d'a kɿ dɔkɔl gə dɔgel ləm tɔ, d'a kwa nɔ kisi ta néso'g mee beeko'g lə Ala ya.

³⁰Tɔbɛi aa ooje, deɿ gé to gé rudu dee gogo lé d'a tel to gé ŋgaw ta dee kédé, tɔbɛi deɿ gé to gé ŋgaw ta dee kédé lé d'a tel to gé rudu dee gogo tɔ.

Jeju njaa kəmee gé Jerusalem

Mat 23.37-39

³¹Mee ndəa neelé nja Parisieje gé nɔje ree rəa'g d'ulá pana: Ɖd loo gé nee'g aw mbata Herɔdə saŋg rəw gə mba tɔli.

³²Jeju ila dee keneŋ pana: Ɖd aw ulaje pajena: Aa oo, bogəné gə bèlè m'isi m'tuba ndilje gé yèr mee dəwje'g ləm, ma m'ɔr rɔkɔ rɔ dee'g ləm tɔ, nɛ nona ba m'a kun rudee dɛiao bɛi.

³³Nɛ lé riri kara m'a njaa kəm gé kédé-kédé bogəné ləm, gə bèlè ləma, gə nona ləm tɔ, mbata kar njetegginta udu raga gir bee gé Jerusalem ba to né gé lée'g el.

³⁴Jerusalem, Jerusalem, i gé tila njéteggintaje gé d'ula dee rɔi'g gə kɔri-ər tɔl dee lé see gɔl kɔda ba ma m'ndiŋga rɔm gə mba mbɔ ŋgani gelm'g to gé kɔ kujə mbɔ ne ŋganee gel bagee'd bée nɛ seɿ ndigije el nee wa.

³⁵Aa ooje, d'a kuba kəi lə sí kyɔ mée wəl kar sí ya, nɛ ma m'ula sí təsərə, seɿ a koomje gogo el saar njena seɿ a pajena: Maji kar dɔkaisəgərə nai gə yeɿ gé ree gə ri Mbaidɔmbaije lé tɔ.

Lugu 14

Jeju aji njerɔkɔ gə ndɔ-kwa-rɔ

¹Jeju andə aw mee kəi lə mbai lə Parisieje kára bée gə ndɔ-kwa-rɔ mba sɔ səa né ndá Parisieje d'unda kəm dee lér-lér géé'g.

²Aa oo, dəw kára gé rɔkɔ mee-ti rəa lé si naŋg neɔ'g.

³Jeju un ta dəji njéteggin godnduje gə Parisieje pana: See kɔr rɔkɔ rɔ dəwje'g gə ndɔ-kwa-rɔ lé see to né gé kəm ra əsé to né gé kəm ra el wa.

⁴Deɿ d'aar dɔ nɔ'd gə ta dee mudu. Yen ŋga Jeju ula jia ɔrɔ ne rɔ njerɔkɔ ar rəa to kari ba ulá aree ɔd aw bɛi.

⁵Tɔbɛi yeɿ ula dee pana: See nɔ ba mbuna sí'g, bó lé ŋgonee əsé bɔ maŋg ləa oso bwa-mán'g ndá see yeɿ a kɔree gé lé gən ya gə ndɔ-kwa-rɔ el wa.

⁶Deɿ d'oo loo teɿ ta dee kila keneŋ el nja saar.

Nédooje gé wɔji dɔ koso kul lé

- ⁷Yee un gosota nee ula deɛ gá bar dee bar néso mbata yee oo to gá deɛ nar loo-si gə mba sí keneɲ kédé lé pana:
- ⁸Loo gá bari bar néso loo naj kunda dené kai-ɲgaw'g ndá wa loo-si loo gá kédé el nà banelə dəw kára mbuna deɛ gá bar dee bar néso lé yee gá ur dɔi'g aw keneɲ,
- ⁹ba yee gá njebar sí bar néso lé a ree keneɲ ndá a kulai pana: Yə loo gá nee ar dəw gá nee. Bèe ba i a kɪ gə rɔkul kaw loo-si gá gir dee'g gogo.
- ¹⁰Ne loo gá bari bar néso ndá wa loo-si rudu loo'g. Bèe ba loo gá yee gá njebari bar néso lé ree ndá a kulai pana: Kuramarm, al gá kédé nee. Yee ba to kula gá yee ula rɔnduba dɔi'g nɔ deɛ lai gá d'isi səi loo-néso'g lé ya.
- ¹¹Mbata nana ba gá unda dəa gá tar ndá d'a karee ula dəa ya, ne nana ba gá ula dəa lé ndá d'a karee unda dəa gá tar tɔ.
- ¹²Tɔbɛi Jeju ula yee gá njebaree bar néso lé pana: Loo gá i bar-bar néso dan kàrá əsé gə loondul'g lé ndá maji kari bar baokuraje lai el ləm, əsé ɲgakɔije el ləm, əsé ɲjénoije lai el ləma, əsé ɲjé gá to bao marije el ləm tɔ, nà banelə d'a tel bari bar néso godə maree'g lai ya bɛi tɔ.
- ¹³Ne loo gá i ra naj lé ndá maji kari bar ɲjéndoije ləm, gə ɲjé gá dəb rɔ dee wəi wɔ-wɔ ləm, gə ɲjémədje ləma, gə ɲjékəmtɔje ləm tɔ.
- ¹⁴Yen ba rɔi a leli ne bɛi mbata deɛje neelé d'askəm kwa səi noji godə maree'g el, ne ndɔ gá ɲjémekarabasurje d'a tee bwa-yoo'g ba d'a kwa səi noji godə maree'g bɛi.

Gosota gá wɔji dɔ muru-gad lé

Mat 22.1-10

- ¹⁵Dəw kára mbuna deɛ gá d'isi səa ta néso'g lé loo gá yee oo tapa Jeju lé ndá ulá pana: Yee gá si ta ka-néso mee beekɔ'g lə Ala lé ndá rəa a lelee yaɔ.
- ¹⁶Jeju tel ilá keneɲ pana: Dəw kára bèe bar dee bar néso gá loondul'g, bar dəwje bula.
- ¹⁷Loo gá kàree as mbə ndá yee ula kura ləa mba karee aw bar dee ula dee pana: Reeje mbata néso to naɲg jəb-jəb mbə,
- ¹⁸Ne deɛ lai tɔ ta lə dee nəg-nəg. Yee gá kára pana: Ma m'ndogo loo-ndɔ ndá m'isi m'aw tar gá keneɲ gə mba koo, bèe ndá ila məəi dɔm'g pɔ ba.
- ¹⁹Tɔbɛi yee gá raɲg pana: Ma m'ndogo bɔ maɲgje joo-joo loo mi ndá m'isi m'aw gə mba naa dee koo, bèe ndá ila məəi dɔm'g pɔ ba.
- ²⁰Yee gá raɲg pana: M'taa dené sigi bɛi ndá ma m'askəm kaw ne el gə mbəa.
- ²¹Kura lé tel ndaji taree lai ar béeje. Yen ɲga mee ɲjekəi lé ɲ səa pu aree ula kura ləa lé pana: Dɔ rad gə tɔgi aw ndaa-looje'g gə mbə-rəwje gá mee bee'g, bar ɲjéndoije ləm, gə ɲjé gá dəb rɔ dee wəi wɔ-wɔ lé ləm, gə ɲjékəmtɔje ləma, gə ɲjémədje ləm tɔ, ree sə dee rɔm'g nee.

22Kura lé ula béeje pana: Mbai, né gá i un ne ndui am lé m'ra mba, ne ges loo nai bura bəi.

23Yen nga mbai lé ula kura læa lé pana: Aw gə rəw gə mee kag'dje læm, gə kila-rəwje gə teɛ mee ndoje'g lé læm tɔ ndá deɛ lai gə i a kiŋga dee keneɲ lé ɔs dee ree sə dee gə mba kar dee rusu mee kəi læm nji-nji ba.

24Mbata ma m'ula sí təsərə, deɛ gə m'bar dee bar nésɔ kédé gə mbad lé dəw kára kara mbuna dee'g a naa nésɔ neelé təa'g njagm el nja saar.

Néje gə kəm ra mba to ne njekwakila Jeju lé

Mat 10.37-38

25Boo-dəwje bula digi-digi d'orè rəw gə Jeju nɔ'd. Ndá yeɛ kel gée ula dee pana:

26Bó lé nana ba gə ree rɔm'g ba yeɛ oo bɔbeeje gə keɛje gə dené læa gə nganeeje gə ngakeɛje gə diŋgam gə njé gə dené gə rəa-yeɛ nja kara oo dee gə né gə to keji el ndá yeɛ a kaskəm to njekwakilam el tɔ.

27Tɔbəi nana ba gə un kag-dəs læa un ne rəw goom'g el ndá yeɛ askəm to njekwakilam el tɔ.

28See nɔ ba mbuna sí'g loo gə a gə ra kəi gə duu dɔ loo ndá see a rəm si naŋg gə mba tura goo laree gə a kudu keneɲ koo see a kaskəm rəa tɔlee bém ya wa,

29nà banelə loo gə yeɛ tum gin kəi gə mba ra mba ba lar rəa na tas aree oo loo rəa tɔlee bém el ndá dəwje d'a kogee pana:

30Dəw neelé tum gin kəi gə mba ra, ne lé dume təs.

31Esé see mbai gə ra ba bó lé yeɛ a gə tuga rɔ gə mba kaw rɔ gə mbai maree ndá see yeɛ a rəm si naŋg gə mba kwa dɔ gɔl rəa koo, see yeɛ a kaskəm kaw gə njérɔje tɔl-dɔg-loo-dɔg ba mba rɔ ne gə maree gə si ree gə njérɔje gə d'as tɔl-dɔg-loo-rɔ-joo lé el wa.

32Bó lé yeɛ as el ndá loo gə mbai maree nai əw bəi lé ndá yeɛ a kula njékaɪkulaje rəa'g mba kar dee d'ɔm ta læ dee nɔ'd.

33Togábè ba nana ba mbuna sí'g gə uba néje læa lai yɔ el ndá yeɛ askəm to njekwakilam el tɔ.

Kad gə rii el lé

Mat 5.13, Mar 9.50

34Kad lé to né gə maji ya, ne bó lé kad lé tel to dədələ ndá nga see dɪ ba d'a ra ne karee tel rii gogo bəi wa.

35Lée d'ɔm dɔ naŋg'd loo kára ba ndá naŋgee a majel læm, əsé dɔ bɪri-bisi'g kara majel læm tɔ, ne d'a kunda gə mee loo pə-pə ba. Nana ba gə mbia to gən ndá maji karee ur mbia oo ne ta nee ya.

Lugu 15

Gosota gé waji dɔ badə gé ndəm igi ne dee tel d'ingá lé

Mat 18.12-14

- ¹Njétaa lar-gədbeeje lai ləm gə kaiya-dəwje ləm tɔ kiri nɔ dɔ Jezu'g mba koo ta læa.
- ²Parisieje gə njéndaji-maktubje wédé nɔ ta pana: Dəw neelé wa kaiya-dəwje gé rəa'g sɔ sə dee né.
- ³Ne yeɛ un gosota nee ula dee ne pana:
- ⁴See dəw gé ra ba mbuna sí'g ba bó lé badje læa tɔl ba yee gé kára ndəm igi ndá see yeɛ a kuba njé gé rɔ-jinaikara-gir-dee-jinaikara kyɔ dee dɔdilaloo'g mba kɔd kaw saɲ yee gé kára gé ndəm igi neelé saar kiɲgá ba el wa.
- ⁵Loo gé yeɛ ingá mbɔ ndá yeɛ a kunee kɔdee dɔ tamee'g gə meendakaj ya.
- ⁶Loo gé yeɛ tel ree kəi mbɔ ndá yeɛ a bar baokuraje læa gə njéboatakəije læa ndá a kula dee pana: Raje səm rɔlel mbata badə ləm gé ndəm igi lé ma m'ingá mbɔ ya.
- ⁷Togábè ba ma m'ula sí təsərə, dəw gé njekaiya kára ba kiao gé wa ndòo rəa dɔ kaiya'g læa lé ndá d'a ra rɔlel dəa'g dara yaɔ unda rɔlel gé d'a ra dɔ njémeeekarabasurje gé rɔ-jinaikara-gir-dee-jinaikara gé d'oo néra dee gé kəm kwa ndòo rɔ dee dɔ'g godo lé tɔ.

Dgon lar gé igi lé njea inga

- ⁸Ɔsé dené gé ra ba bó lé nɲan lar gé ndá to jia'g dɔg ne yeɛ gé kára oso igi ndá see yeɛ a kɔs néndogó'g kwa ne loo mee kəi'g, ndolee kwa loo wɔr-wɔr saar kiɲgá el wa.
- ⁹Loo gé yeɛ inga mbɔ ndá yeɛ a bar baokuraje læa gə njéboatakəije læa ndá a kula dee pana: Raje səm rɔlel mbata lar ləm gé ndá gé kára gé igi lé ma m'ingá mbɔ ya.
- ¹⁰Togábè ba ma m'ula sí təsərə, kaiya-dəw kára ba kiao gé wa ndòo rəa dɔ kaiya'g læa lé ndá d'a ra rɔlel yaɔ dəa'g nɔ kuraje læa Ala gé dara lé tɔ.

Dgon gé ndəm igi lé d'ingá mbɔ

- ¹¹Yeɛ ula dee ta gé raɲg tɔbəi pana: Dəw kára bèe nɲanee gé diɲgam deɛ joo.
- ¹²Yeɛ gé ndɔj lé ula bɔbeeje pana: Bɔm, unda kəm né gé waji dɔm gé kama lé am. Ndá bɔbeeje lé unda kəmee kai dee ya tɔ.
- ¹³Ndɔje aɪ bula bəl ndá nɲon gé ndɔj lé ɪ kiri néje læa rigim sa ne rəa aw ne bee gé əw, aw sané néje læa kɔ loo-kaiya'g.
- ¹⁴Loo gé yeɛ tuji lar læa lai ndá boo-boo oso bib mee bee'g neelé aree ndòo yaɔ tɔ.
- ¹⁵Yen nɲa yeɛ aw təd magə kəi læ dəw kára gé njebee ndá dəw nee aree aw ndɔ læa gé mba nɲəm bər-kosoje læa keneɲ.
- ¹⁶Kandə moɲg gé bərje d'usɔ lé yeɛ ndiɲga rəa yaɔ gə mba kula mée'g mér-mér sə dee tɔ, ne dəw un kára kara gə mba karee tɔ mbaɲg el.

- 17 Loo gá kəmee inja dɔ rəa'g ndá yeɛ jém ta pana: See njékulaje lə bɔm káda ba d'usɔ né d'isi danee'g bédèg-bédèg ba ma lé m'isi m'wəi yoo-boo bèe wa.
- 18 M'a kuba naɲg kɪ kaw rɔ bɔm'g ndá m'a kulá pana: Bɔm, ma m'ra kaiya m'ula ne sul dɔ dara'g ləm, gə dɔi-i'g ləm tɔ.
- 19 Ma m'askəm kari barm ŋgoni gogo el ŋga, ne maji kari ra səm to gá i ra gə njékulaje ləi bèe ya ŋga.
- 20 Yeɛ uba naɲg ɪ mba kaw bee lə bɔbeeje lé. Ne loo gá yeɛ nai əw ya bəi ndá bɔbeeje aa loo ée ŋga mee bɔbeeje tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi aree aɲgwɔd aw tée tub wá kaaree'g sud.
- 21 Ŋgon lé ula bɔbeeje pana: Bɔm, m'ra kaiya, m'ula ne sul dɔ dara'g ləm, gə dɔi-i'g ləm tɔ bɔ m'askəm kari barm ŋgoni gogo el ŋga
- 22 Ne bɔbeeje ula kuraje ləa pana: Ɖdje kalaɲ unje kubu gá ŋgal yududu gá bɪ maji ur dɔ mareeje'g lai ree ulaje rəa'g, reeje gə ŋgama ulaje ŋgon jia'g ləm, reeje gə markob ulaje gɔlee'g ləm tɔ.
- 23 Maji kar sí ɔd aw reeje gə ŋgon maɲg gá ər ndɔl-ndɔl ree tɔleeje. Ar sí j'usɔje j'alje ne rɔ sí.
- 24 Mbata ŋgonəm nee gá wəi lé yeɛ tel si kəmba ləm, yeɛ ndəm igi né jeɛ j'ɲgá mbə ləm tɔ. Yen ŋga deɛ d'un kudu kal rɔ deɛ ŋga.
- 25 Ne ŋgondər lé nai loo-ndɔ'g walá bəi. Loo gá yeɛ ɪ ndɔ'g lé unda dɔ kəi dəb ndá yeɛ oo ndu nékimje ləm, gə ndu dəwje gá njéndamje ləm tɔ.
- 26 Yeɛ bar kura kára dəjee ginee.
- 27 Kura lé ulá pana: Ŋgokɔɪ lé ba ree ndá bɔbije tɔl ŋgon maɲg gá ər ndɔl-ndɔl mbata yeɛ ɲgá gá majee ya.
- 28 Ŋgondər neelé oso gə oɲg birɲ, ndigi kaw kəi el. Ndá bɔbeeje unda loo tee, ree ra ndɔo rəa'g gə mba karee andə aw kəi.
- 29 Ne yeɛ ila bɔbeeje'g pana: Aa oo, ma lé m'isi səi ləbm bula-bula m'ra kula m'ari ləm, ndɔ kára kara m'al ta tai'g bèe el ləm tɔ. Ne ŋgon byə kára kara i am gə mba kar baokuraje ləm ra ne səm rɔlel bèe el.
- 30 Ne loo gá ŋgoni gá njetuji néje ləi kɔ dɔ kaiya-denéje'g ree mbə ndá i wa ŋgon maɲg gá ər ndɔl-ndɔl tɔl aree.
- 31 Bɔbeeje tel ulá pana: Ŋgonəm, i si səm saar basinè ya ar néje ləm lai to gá kaj ya,
- 32 ne ra rɔlel gə kalrɔ lə sí lé j'al lée'g ya mbata ŋgokɔɪ nee gá wəi lé yeɛ tel sí kəmba ləm, yeɛ ndəm igi ne j'ɲgá mbə ləm tɔ.

Lugu 16

Gosota gá wɔji dɔ njekaa dɔ néje gá ra goso lé

- ¹Jeju ula njékwakiláje pana: Dəw kára gá to bao lé njekaa dɔ néje læ si gən, ne deɛ sɛg njekaa dɔ néje læ neelé rəa'g mbata néje læ béeje gá yeɛ sané yaɔ lé.
- ²Yeɛ baree dəjee pana: See ta di ba pa dɔi'g ba m'oo nee wa. Tura goo néje læm gá m'ɔm jii'g lé am m'oo mbata i askəm to njekaa dɔ néje læm gogo el ŋga.
- ³Njekaa dɔ néje neelé pata mée'g pana: See m'a ra ban ŋga wa mbata bémje ɔr kula kaa dɔ néje læ jim'g mba. Ndɔ lé kara ma m'askəm to gá njɛdɛa el læm, né gá kwɔi gá kəmdoo lé kara to rɔkul am-ma yaɔ læm tɔ.
- ⁴Né gá m'a gə ra mba kar dəwje d'wam ne gá rɔ deɛ'g mee kəije'g læ dee loo gá d'ɔrm kula'g lé ma m'gər basinè ya.
- ⁵Togábè yeɛ bar njébanje læ mbai læ kára-kára lai rəa'g dəji yeɛ gá kára pana: See banj læ mbai læm tɔ dɔi'g kɔda wa.
- ⁶Dəw neelé ndigi tɛa'g pana: Ku-ubu tɔl. Yeɛ tel ula njeban neelé pana: Un maktub nétona læi rəm sí ne naŋ kalaŋ tel ndaŋ rɔ-mi ba keneŋ.
- ⁷Tɔbɛi yeɛ dəji njeban gá raŋ pana: See kaj kɔda ba to dɔi'g to wa. Njeban neelé tel ulá pana: Ko as budu tɔl. Tɔbɛi yeɛ tel ula njeban lé pana: Un maktub nétona læi tel ndaŋ rɔ-jinaijoo ba keneŋ.
- ⁸Loo gá béeje oo goso læ njekaa dɔ néje læ gá to majikoji el lé yeɛ ɔree ndəŋ ɔs ne gajee. Mbata ŋganje gá basinè lé goso læ dee gá deɛ ra wɔji ne dɔ mar deeje lé dum kɔ ŋgan lookàrje ya.
- ⁹Ma nja m'ula sí təsərə, odoje nékingaje læ sí gá dɔ naŋ nee lé waje ne baokura gə dəwje, mba kar loo gá nékingaje lé d'a godo ji sí'g ndá deɛ neelé d'a kwa sí gá rɔ deɛ'g mee kəije gá to gə nɔ lé bəi.
- ¹⁰Nana ba gá to majikoji dɔ néje gá tɛ-tɛ ndá yeɛ a to majikoji dɔ néje gá boi-boi ya tɔ, ne nana ba gá to dəw gá kori-kori dɔ néje gá tɛ-tɛ ndá yeɛ a to gá dəw gá kori-kori dɔ néje gá boi-boi ya tɔ.
- ¹¹Bó lé seɔ toje majikoji dɔ nékingaje gá dɔ naŋ nee el ndá see nɔ ba a kɔm kankəm néje ji sí'g wa.
- ¹²Ne bó lé seɔ toje gá majikoji dɔ néje gá læ mar síje el ndá see nɔ ba a kar sí né gá kɔ sí-seɔ gá a kɔs dɔ sí wa.
- ¹³Dəw kára as ra kula kar béeje joo el. Mbata yeɛ a kaw gə yeɛ gá kára mée'g, ne a kunda yeɛ gá kára dan kəmee'g tɔ, əsé yeɛ a kii rəa kər-kər gá rɔ nje gá kára'g ne a bar yeɛ gá kára tɔ. Seɔ asjekəm raje né kar Ala læm, gə raje néhulaije gá dɔ naŋ nee læm tɔ, korè dee nɔ'd el.

Tandooje læ Jeju lé

Mat 11.12-13, 5.31-32, Mar 10.11-12

- ¹⁴Parisieje gá to njékoɔlarje d'aar keneŋ d'oo ta læ lai neelé ndá deɛ kogo ne.

- 15**Jeju ula dee pana: Seɿ lé seɿ rabje rɔ sí kəm dəwje'g mba kar dee d'oo sí gá njémeekarabasurje ne Ala gər meɿ sí gao ya. Mbata né gá rab rəa kəm dəwje'g raga lé Ala lé oo gá ram né ya.
- 16**Godndu ləm, gə njéteggintaje ləm tɔ lé deɿ to keneɿ saar ndəa'g lə Jɔ, ne un ginee ndɔ gá lə Jɔ lé deɿ d'ɔr goo ta beeko lə Ala, ar dəwje nar ne nɔ loo gə mba kandə kaw keneɿ.
- 17**Dara gə naɳg nee d'a dəs wuduru gə lèlé ba, ne néje gá tɛ-tɛ gá tɔs dɔ kandə ta'g lé loo karee udu yɔm a kuba mu el.
- 18**Nana ba gá tuba dené ləa gə mba taa dené gá raɳg ndá ta mɔdkaiya wa dəa ya. Tɔbəi nana ba gá taa dené gá ɳgabeeje tubá lé ndá ta mɔdkaiya wa dəa ya tɔ.

Bao gá oo kəmdoo lə Lajarə el

- 19**Dəw kára gá to bao lé ula kubu gá ndul piro-piro gá bɿ maji rəa'g ləm, si dan maji'g gə dan rɔlel'g gə ndəa-ndəa ləm tɔ.
- 20**Njendoo kára gá ria lə Lajarə lé bairaɳ to rəa'g mbərərə to takəi'g lə bao lé.
- 21**Njendoo lé ndiɳga rəa gə mba sɔ bum muru lə bao gá ɔm naɳg gel tabul'g. Ndá bisije ba ree tɔ ta doo bairaɳ ləa.
- 22**Njendoo lé wəi ndá kuraje lə Ala gá dara ree d'unee d'aw d'unda mbər Abrakam'g. Bao lé kara wəi tɔ ndá deɿ dubee tɔ.
- 23**Yeɿ si loo-si njé gá d'wəi'g ndá dan néurti gá rəa lé yeɿ un kəmee gá tar aa ne loo oo Abrakam si ɳgərəɳ ndá yeɿ oo Lajarə si mbɔree'g tɔ.
- 24**Yeɿ ula təa nɔ'g wəl pana: Bɔm Abrakam, oo kəmtondoo ləm ya kari ndá ula Lajarə aree ula ɳgaw jia mán'g ree ɔs ndɔm'g aree kul ne bəl ləm, mbata pər ulam ndubu yaɔ.
- 25**Abrakam ilá keneɿ pana: ɳgonəm, ar məəi olé dɔ némajije'g ləi loo gá i si ne gə kəmi danee'g lé ne Lajarə lé loo gá yeɿ si gə kəmee bəi lé yeɿ si dan némeeko'g ya, bəsinè ndá yeɿ si dan meekulɔm'g ɳga, ne i ba yɛ i si dan néurti'g gá si ya to ɳga.
- 26**Tɔbəi boo-wəl gá uru yaɔ to dan sí'g dana, togábè ba loo kɿ rɔ síjeɿ'g kaw rɔ sí-seɿ'g godo ləm, loo kɿ rɔ sí-seɿ'g ree rɔ síjeɿ'g kara godo ləm tɔ.
- 27**Bao lé tel ulá pana: Bɔm Abrakam, ma m'ra ndò rɔi'g kɔgərɔ kari, gə mba kari ula Lajarə aree aw kəi lə bɔm mbata ɳgakɔmje gá diɳgam deɿ mi d'isi keneɿ,
- 28**mba karee ɔr gin néje neelé ar dee d'oo gə mba kar dee ree d'isi dan néurti'g neelé el.
- 29**Abrakam tel ilá keneɿ pana: Deɿ d'isi gə ta lə Moyis gə njéteggintaje mbɔ, maji kar dee d'oo ta lə dee ya.
- 30**Yeɿ tel ulá pana: Wah! bɔm Abrakam, bɔ lé dəw kára a kunda loo-yoo teɿ kaw rɔ dee'g ndá d'a kwa ndò rɔ dee dɔ kaiya'g lə dee ya.

³¹Nε Abrakam tel ulá pana: Bó lé d'oo ta læ Moyis gə njéteggintaje el ndá lé dəw a kunda loo teɛ loo-yoo'g lé kara a koo loo kula ta mee dee'g el tɔ.

Lugu 17

Kaiya gə némeekosolemsé

Mat 18.6-7,21-22, Mar 9.42

¹Yeɛ ula njékwakiláje pana: Lé riri kara némeekɔsgelje lé d'a ree ya bó d'a lal ree el, nε meekeɔ a ndər di-di dɔ njékɔda gin dee'g lé ya!

²Kun biri mbal tɔ gwɔsee'g kundá ne kilá dan baa-boo'g ba to maji unda karee sula ŋgon gə nai gɔ mbuna mareeje'g karee oso dan kaiya'g lé tɔ.

³Mee sí dɔ rɔ sí'g. Bó lé ŋgokɔi ra kaiya ndá i sɛa dɔ'g, nε bó lé yeɛ wa ndòo rɛa dɔ'g ndá ar mæi oso lemsé dɛa'g.

⁴Bó lé yeɛ ra kaiya ɔsi ne gel gɔl siri mee ndɔ gə kára'g ya ba tel ree rɔi'g gɔl siri ya to pana: N'wa ndòo rɔ neɛ dɔ'g ya tɔ ndá i a kar mæi oso lemsé dɛa'g ya tɔ.

Meekun lé

⁵Njékaikula je lé d'ula Mbaidɔmbaije pana: Ar meekun læ sí i dɔ maree'g gə kédé-kédé ya.

⁶Mbaidɔmbaije ula dee pana: Bó lé meekun læ sí to asəna gə kandə kamnaɪ gə baree senebe ndá seɪ a kulaje kag-bɔl neelé pana: Ɔr rɔi gə ŋgirai bura njɔd aw maɔa dan mán baa-boo'g ndá a ra torndu sí bèe ya tɔ.

⁷See nɔ ba mbuna sí'g ba bó lé kuraje læa ndɔ ndɔ əsé on nékulje læa ba i keneɲ ree ndá see a kulá pana: Ɔd kalaɲ gə rɔm'g nee si ta ka-nésɔ'g lé see a pa bèe wa.

⁸Wah! a pa bèe el nε a kulá pana: Wa dɔ gɔl nésɔm, tɔ kubu læi reɲgi'd njim-njim ra ne né am saar m'a sɔ gə kai ba i a kɔd kaw sɔ gə kai kai bæi.

⁹See loo gə kura læa ra né gə yeɛ un ndia gə mba karee ra lé ndá see to né gə kəm rɛa ne oiyo ya wa.

¹⁰Seɪje kara loo gə seɪ raje néje lai gə d'un ndu dee gə mba kar sí raje lé ndá maji kar sí pajena: Jeɛ n'to kuraje gə kari ba, né gə jeɛ n'ra lé to né gə wɔji dɔ sí ba.

Jeju aji njébajije gə dɔg lé

¹¹Jeju si aw gə Jerusalem ndá yeɛ unda mbuna loo gə Samari gə Galile dana gaɲg.

¹²Yeɛ teɛ bæe gə kára bèe ndá njébaje dɔg d'i tila kəmee. Deɛ d'aar ŋgərəɲ d'ila boo-ndu dee naɲg pana:

¹³Mbai, Jeju, oo kəmtondoo læ sí ya kari!

¹⁴Loo gə yeɛ oo dee ndá yeɛ ula dee pana: Awje aw undaje rɔ sí arje njékinjanéməsje d'oo. Nε loo gə d'ɔd d'isi d'aw lé ndá baji ɔr rɔ dee'g ndɔs-ndɔs.

15Yee gá kára mbuna dee'g loo gá yee oo to gá baji or ræa'g ndá yee tel do gølee'g pidi ne Ala gø ndia gá boi wæl.

16Yee ti oso nanḡ bəbərə nḡ Jeju'g dəb kəmee nanḡ ræa ne oiyo tɔ. Dəw neelé to dəw gá Samari.

17Jeju un ta dəjee pana: See baji or rɔ dee'g gə loo gá deḡ gá dɔḡ lai el wa. See njé gá jinaikara d'əd ra bəi wa.

18See dəw gá dɔbee'g nee gə karee ba ba ree mba kula rɔnduba do Ala'g bó dəw gá ranḡ el wa.

19Tɔbəi Jeju tel ulá pana: Uba nanḡ ʒta ɔd aw loo ləi mbata meekun ləi taa né ari aji ne mbə.

Beeko lə Ala lé to dan sí'g

Mat 24.23-28,37-41

20Parisiyeje dəji Jeju pana: See ndɔ gá ra ba beeko lə Ala lé a ree bəi wa. Ne yee tel ndigi ta dee'g pana: Beeko lə Ala lé a ree gá nérab rɔ kəm dəwje'g el.

21D'a pana: Yee teḡ nu əsé yee teḡ nee lé d'a pa bəe pai godo. Mbata aa ooje, beeko lə Ala lé to dan sí'g mbə.

22Yee ula njékwakiláje pana: Ndəaje a gə teḡ loo gá seḷ a ndiḡaje rɔ sí gə mba kooje ndəa gá kə Nḡon-dəw lé ne seḷ a kooje pai godo.

23D'a kula sí pana: Yee teḡ nee əsé yee teḡ nu ndá ɔd awje keneḡ el ləm, aijḡwɔd goo'g el ləm tɔ.

24Mbata to gá ndi gá tel lé ʒ bər ndogó wərərə or ne dɔ-gó njal lé ndɔ kə Nḡon-dəw lé kara a to togəbè nja tɔ.

25Ne lé riri kara néurti a rəa yaḡ kédé ləm, ginka dəwje gá nee d'a mbadee ləm tɔ.

26Né gá teḡ mee ndəa gá kə Noe lé a teḡ togəbè ndəa gá kə Nḡon-dəw'g lé nja tɔ.

27Dəwje d'usɔ gə d'ai ləm, diḡgam gə denéje taa nḡ tɔbəi d'ar ḡgan deeye kara taa nḡ ləm tɔ saar Noe ʒ kág uru mee kəi-kag'd ndá mán bélm ʒ unda dee ne nanḡ rədəḡ-rədəḡ ar dee d'udu ne bḡ.

28Né gá teḡ mee ndəa gá kə Lɔt lé a teḡ togəbè tɔ. Dəwje d'usɔ gə d'ai ləm, deḡ ndogo néje gə rab néje lə dee ləm, deḡ dubu néje ləma, deḡ ra kəije lə dee ləm tɔ.

29Ne ndəa gá Lɔt unda loo Sɔdɔm'g teḡ ndá kuji pər gá ɔ bilim-bilim, gə sa pər gá uba ḡɔḡ-ḡɔḡ ʒ dara ur do dee'g ar dee d'udu ne bḡ.

30Ndɔ kunda loo teḡ lə Nḡon-dəw lé kara a to togəbè ya tɔ.

31Mee ndəa'g neelé yee gá si do kəi'g tar ne néje ləa nai kəi'g bəi lé maji karee uru nanḡ gə mba kaw kodo ndə bəe el ləm, əsé yee gá sí mee ndɔ'g kara maji karee tel rəm kaw kəi ləa el tɔ.

³²Arje mee sí olé dɔ dené'g lə Lot.

³³Yeɛ gə a saŋg loo mba kaji rəa ndá a kila rəa kɔ tɔbɛi yeɛ gə ila rəa kɔ ndá a tel kiŋga gogo bɛi tɔ.

³⁴Ma m'ula sí təsərə, mee tilee gən lé dəwje joo d'a to nɔ'd dɔ tira-bi'g kára ndá a kɔs yeɛ gə kára rɔd kun ndá a kyɔ yeɛ gə kára nje.

³⁵Denéje joo d'a kaar kuru ne biri ndá a kɔs yeɛ gə kára rɔd kun kyɔ yeɛ gə kára jen tɔ.

³⁶Diŋgamje joo d'a kaar ra kula ndɔ lə deɛ ndá a kɔs yeɛ gə kára rɔd kun kyɔ yeɛ gə kára jen ləm tɔ.

³⁷Njékwakiláje dəjee pana: Mbai, see loo gə ra ba né neelé a tee keneɲ togábè bɛi wa. Yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Loo gə nin a to keneɲ ndá lé neelé malje d'a mbɔ dɔ mbɔ keneɲ ya.

Lugu 18

Gosota gə wɔji dɔ njekəisiŋga gə njegaŋ-rəwta lé

¹Jeju un ta ula dee gə gosota tɔji dee gə mba kar dee d'oo, lé riri kara d'a ra tamaji ta Ala'g ta-ta bó d'a kar rɔ dee wəi dɔ'g sululu pai godo.

²Yeɛ ula dee pana: Mee bee-boo gə kára bèe lé njegaŋ-rəwta gə si keneɲ bəl Ala el ləm, yeɛ ndəb gə mba kəm dəw kára kara el ləm tɔ.

³Mee bee'g neelé njekəisiŋga kára gə si keneɲ ree rəa'g ulá pana: Ra rəwta ləm ɔs ne njekəmta ləm dɔm'g am.

⁴Nɛ yeɛ mbad ra rəwta lə saar ar kuree əw kəŋ. Nɛ yeɛ nja i tel əji ta mée'g gə dɔrea pana: Lée m' bəl Ala el ləm, m'ndəb gə mba kəm dəw kára kara el ləm kara

⁵m'a ra rəwta lə njekəisiŋga neelé karee mbata yeɛ jɔgm yaɔ boi, togábè ba yeɛ a ree rɔm'g ta-ta gə mba kar dɔm riba ne el ŋga.

⁶Mbaidɔmbaije ila ta keneɲ pana: Maji koo ta gə njegaŋ-rəwta gə njekwa gam rəa pa lé ya.

⁷See Ala lé a ra rəwta lə dəwje ləa gə yeɛ ɔr dee unda dee gə kəmee gə to təa'g pəgə-pəgə dan kərə gə loondul'g lé bel wa. See yeɛ a tila gə tila dɔ dee'g wa.

⁸Ma m'ula sí təsərə yeɛ a ki kalaŋ ra rəwta lə dee gə tɔgee ya. Nɛ see loo gə Ngon-dəw a gə ree lé see a kiŋga njémeekunje gə dɔ naŋg neelé nja to wa.

Gosota gə wɔji dɔ Parisiɛ gə njetaa lar-gədbee

⁹Yeɛ un gosota pa dɔ njé gə naje gə d'wa rɔ dee gə njémeekarabasurje nɛ d'oo mar deeje gə dəwje gə gə miɔdé ba lé tɔ.

¹⁰Dəwje joo d'aw kəi-Ala'g gə mba ra tamaji ta Ala'g. Yeɛ gə kára to Parisiɛ ləm, yeɛ gə raŋg to njetaa lar-gədbee ləm tɔ.

11 Parisië lé ì aar tar gə ɲgalee dana dɪgi-dɪgi, pata gə mée pana: Oiyó Ala, ma m'rai oiyó mbata ma m'to asəna gə gar dəwje gə raŋg el. Deeje neelé to gə ɲjéto kó mar deeje ləm, gə ɲjéra né gə gə goo rəbee elje ləm, gə ɲjéndał mɔdkaiyaje ləma, əsé m'to asəna gə ɲjétaa lar-gədbee neelé el ləm tɔ.

12 Mee ndɔje gə siri-siri lé ma m'ɔg məəm bó keneɲ as gɔl joo-joo ləm, nékiŋgamje lai lé ma m'kai kəmee loo dɔg ndá m'un yee gə kára m'ari-i Ala lé ya ləm tɔ.

13 Ne ɲjétaa lar-gədbee lé unda rəa ɲgərəɲ, yee bəl koo loo kun kəmee tar gə dara ne yee unda kaaree gə jia rii pana: Wai Ala, ma gə m'to gə ɲjekaiya lé ar məəi oso lemsé dəm'g ya kari.

14 Ma m'ula sí təsərə, ɲjétaa lar-gədbee neelé aw gə kəi ləa ndá ta godo dəa'g, ne yee gə raŋg lé ta nai dəa'g bəi. Mbata nana ba gə unda dəa gə tar ndá d'a karee ula dəa ya, ne nana ba gə ula dəa ndá d'a karee unda dəa gə tar tɔ.

Ŋganje gə nai gɔ-gɔ

Mat 19.13-15, Mar 10.13-16

15 Dee d'isi ree gə ɲganje gə nai gɔ-gɔ rəa'g gə mba karee ila jia dɔ dee'g. Loo gə ɲjékwakila Jejuje d'oo togəbè ndá deɛ d'ì gə deɛ gə d'isi ree gə ɲganje gə rəa'g lé.

16 Ne Jeju bar dee ula dee pana: Yaje ɲganje ar deeje ree rɔm'g bó ɔg deeje rəw el. Mbata beekɔ gə dara lé to mbata deɛ gə to d'asəna sə dee bèe tɔ.

17 Ma m'ula sí təsərə, nana ba gə taa beekɔ lə Ala lé gə mée asəna gə ɲgon gə gɔ lé el ndá yee a kula dəa keneɲ pai godo.

Dəw gə to bao lé

Mat 19.16-30, Mar 10.17-31

18 Mbai kára bèe dəji Jeju pana: Mbai gə maji, see m'a ra ba gə mba si ne gə kəmə gə gə ɲɔ lé wa.

19 Jeju tel ilá keneɲ pana: See ban ba i barm dəw gə maji wa. Ala kára ba kiao ba gə dəw gə maji ya.

20 I gər ta godnduje maji ya. Mbata godndu lé pana: I a ndal mɔdkaiya el ləm, i a tɔl dəw el ləm, i a bogoje el ləm, i a təd ta kundaje ta mari'g el ləma, i a tədjekag bɔbije gə koinje ləm tɔ.

21 Dəw neelé tel ilá keneɲ pana: Loo gə m'nai basa bəi ya, ma m'təs kəm goo néje gə nee lai m'ra saar basinè.

22 Loo gə Jeju oo ta ləa togəbè ndá yee ulá pana: I lal ra né kára bəi. Ɔd aw ndogo néje ləi, yə laree kai ɲjéndooje, ba i a kiŋga nébao ləi lé mee bee gə dara bəi. Tɔbəi ɔd ree goom'g tɔ.

23 Loo gə dəw neelé oo ta nee ndá yee mii mbidi, mbata yee to ɲjenəbaoje gə tur dɔ loo.

- ²⁴Jeju aa kamee gərərə ulá pana: Kar baoje d'aw mee beeko'g lə Ala lé to né gá a kuba mu el.
- ²⁵Kar jambal andə kəmbolè libiri'g tee raga lé lée moŋg el bəi, ne kar bao ula dəa mee beeko'g lə Ala lé lée a to kədərə ya.
- ²⁶Dee gá d'oo ta ləa lé pana: Bèe nga see n̄a nga ba a kiŋga kaji wa.
- ²⁷Jeju ila dee keneŋ pana: Dəwje ba loo né dum dee təs bó Ala ba yè, né gá njedumee godo.
- ²⁸Yen nga Pierə un ta ulá pana: Aa oo, jeɛ ba yè j'uba néje lə sí lai j'ya j'un rəw gooi'g ya.
- ²⁹Jeju ila dee keneŋ pana: Ma m'ula sí təsərə, nana ba gá uba kəi ləa əsé dené ləa əsé ŋgakeaje əsé njékojeeje əsé ŋganeje ya dee gə mba beeko lə Ala
- ³⁰ndá d'a dəaa gə néje neelé rib-rib wəl nee ləm, mee ləb gá raŋg gá a ree lé ndá a si gə kəməgá gə n̄o lé ləm t̄o.

Jeju pata kwəi gə ta tee loo-yoo'g ləa gə njekəm'g gəl munda

Mat 20.17-19, Mar 10.32-34

- ³¹Jeju wa dee gá d̄ɔg-gir-dee-joo lé gá rəa'g ula dee pana: Kaw sí gá j'isi j'aw gá Jerusalem lé néje lai gá njéteggintaje ndaŋg taree mee maktub'g d'w̄oji ne d̄o Ŋgon-dəw lé d'a ra gə mba karee aw lée'g béréré ya.
- ³²D'a kulá ji njépole-magəje'g ləm, d'a kula sul dəa'g ləm, d'a kundá ləma, d'a tibi yiro kamee'g ləm t̄o.
- ³³Təbəi loo gá d'a kundá gə ndəi-kəb mb̄a ndá d'a t̄olee ya t̄o, ne nd̄o gá njekəm'g munda ləa ndá yeɛ a kunda loo tee loo-yoo'g.
- ³⁴Ne ta neelé dee gər ginee el. To ta gá to loo-kiya'g kəm dee'g ar dee d'oo rəbee gər gəd el nja saar lé.

Jeju ar njekəmt̄o oo loo

Mat 20.29-34, Mar 10.46-52

- ³⁵Loo gá Jeju unda d̄o Jeriko dəb ndá njekəmt̄o kára b̄e si d̄o ji rəw'g si kw̄oi dəwje né gə kəmndoo.
- ³⁶Loo gá yeɛ oo baŋga boo-dəwje gá d'isi dəs ndá yeɛ d̄əji dee gin baŋga lə dee lé.
- ³⁷Dee d'ulá pana: Jeju gá Najaret ba si dəs ya.
- ³⁸Loo gá yeɛ oo ndá yeɛ ɔr ndia gá tar wəl pana: Jeju, ŋgon Dabid, oo kəm lootondoo'g ya kari.
- ³⁹Dee gá d'un rəw kédé lé d'j̄ gə njekəmt̄o lé mba karee wa t̄ə, ne yeɛ ila boo-ndia naŋg ra né aree al d̄o loo sula pana: Ŋgon Dabid, oo kəm lootondoo'g ya kari.
- ⁴⁰Jeju rəm aar naŋg ndá un ndia ar dee ree səa rəa'g. Loo gá njekəmt̄o lé ree pər gá r̄o Jeju'g

⁴¹ndá Jeju dajee pana: See di ba i ndigi karm m'ra m'ari wa. Njekamto lé ndigi tǎa'g pana: Mbaidǎmbaije, m'ndinga rǎm gǎ mba koo loo ya.

⁴²Jeju tel ilá keneŋ pana: Kǎmi inja ari oo loo basinè, meekun lai taa né ari aji ne ya.

⁴³Léegǎneeya yeŋ oo loo ndá yeŋ un rǎw si njaa goo Jeju'g lǎm, yeŋ pidi Ala lǎm tǎ. Koso-dǎwje lai neelé loo gǎ deŋ d'oo ndá deŋ pidi ne Ala tǎ.

Lugu 19

Jasee wa Jeju gǎ rǎa'g

¹Jeju uru mee bee gǎ Jeriko unda dana gaŋg.

²Aa ooje, dǎw kǎra gǎ to bao ria lǎ Jasee gǎ to mbai dǎ njǎtaa lar-gǎdbeeje lé ndinga rǎa mba kila kǎmee dǎ Jeju'g kǎe ne see yeŋ to gǎ dǎw gǎ banwa koo,

³ne yeŋ duu dǎ loo tasǎra mbata boo-dǎwje d'ǎ loo mbèd mbata yeŋ to dǎw gǎ gwǎji dǎgusu bèe ba.

⁴Togǎbè yeŋ teŋ aǐ aw gaŋg loo nǎ deŋ'g kédé al sí dǎ kag-bǎl gǎ to mbǎr rǎbǎ mba koo Jeju gǎ a gǎ dǎs gǎ rǎw gǎ gelee'g lé.

⁵Loo gǎ Jeju teŋ lǎe'g neelé ndá yeŋ un kǎmee gǎ tar bǎree ulá pana: Jasee, risi gǎ tǎgi uru naŋg, mbata lé riri kara bogǎnè m'a ra bee mee kǎi lai ya.

⁶Jasee ǎs rǎa bad risi uru naŋg, wa Jeju gǎ rǎa'g gǎ rǎlel tǎ.

⁷Loo gǎ koso-dǎwje d'oo togǎbè ndá deŋ jém ta gǎ ngan gwǎs deŋ pana: Yeŋ aw uru kǎi lǎ njekaiya mbidi.

⁸Jasee aar nǎ Mbaidǎmbaije'g ulá pana: Mbaidǎmbaije, aa oo, nékingamje lé m'unda mée dana loo joo m'un loo kǎra m'ar njéndooje, bǎ lé m'tuji né lǎ dǎw ndá m'a karee maree toree'g sǎ ya tǎ.

⁹Jeju tel ilá keneŋ pana: Bogǎnè ya kaji uru mee kǎi'g nee mbata yeŋ neelé to gǎ ngoka Abrakam ya tǎ.

¹⁰Mbata Ngon-dǎw lé ree gǎ mba ndolè yeŋ gǎ ndǎm igi gǎ mba karee aji ya.

Gosota gǎ wǎji dǎ ngan larlar

Mat 25.14-30

¹¹D'isi d'oo taje neelé ndá Jeju ila gosota gǎ raŋg keneŋ tǎbǎi mbata yeŋ si mbǎr Jerusalem'g dǎb, ne deŋ laji ta mee deŋ'g pana: Beekǎ lǎ Ala lé a teŋ wai nga.

¹²Yeŋ ula deŋ pana: Dǎw kǎra gǎ gelee gǎ mbai lé i aw bee gǎ ǎw gǎ mba kar deŋ d'ula mbai dǎa'g d'aree un ne kula kǎbee ba gǎ mba tel ree bǎi.

¹³Yeŋ bar kuraje lǎa dǎg, ar deŋ ngon lar kǎra-kǎra ula deŋ ne pana: Telje kǎmee saar m'a tel ree bǎi.

- 14 Nε njébeeje læa d'əjee bæj-bəj ndá d'ula njékaikulaaje géé'g mba kar dee pana: Jee ndigi kar dəw neelé ɔ bee dɔ sí'g el.
- 15 Loo gé d'ula mbai dəa'g mbə ba yeɛ tel ree bée bæi ndá yeɛ ula kula bar kuraje læa gé yeɛ ar dee lar lé mba koo loo lar gé deɛ tel kəmee lé nga.
- 16 Yeɛ gé dɔtar lé ree ulá pana: Mbai, ngon lar læi gé kára lé oji maree aree aɪ dɔg.
- 17 Mbai lé tel ilá keneɲ pana: A! i to kura gé maji ya, mbata né gé tɛ ba bée ya i to ngonkoji dɔ'g bée ndá aa oo, ma m'un ndum m'ari ɔn dɔ bee-booje'g dɔg tɔ.
- 18 Yeɛ gé njekɔm'g joo ree ulá pana: Mbai ngon lar læi gé kára lé oji maree aree aɪ mi.
- 19 Mbai ila keneɲ pana: I kara m'ari ɔn dɔ bee-booje'g mi ya tɔ.
- 20 Yeɛ gé rang ree ulá pana: Mbai, aa oo, ngon lar læi gé kára gé i am lé ma m'ngəm mbida ta kubu'g,
- 21 mbata ma m'bəli mbata i to dəw gé kədərə yaa, i unda né ba un el læm, i dubu kó ba ra el læm tɔ.
- 22 Mbai tel ilá keneɲ pana: Ta gé teɛ tai'g ba m'ila ne ta dɔi'g ya, i kura gé njemeeyèr. I gər gao to gé ma m'to gé dəw gé kədərə gé m'unda né ba m'un el læm, m'dubu kó ba m'ra el læm tɔ
- 23 ndá nga see ban ba i un lar læm ar njétekkəmeeje gə mba kar ndɔ telm ndá m'taa manee dɔ'g ji dee'g el wa.
- 24 Tɔbæi yeɛ tel ula deɛ gé d'aar keneɲ neelé pana: Wáje ngon lar gé jia'g lé taaje arje yeɛ gé njelarlɔr gé dɔg lé.
- 25 Deɛ d'ulá pana: Mbai, yeɛ lé si gə larlɔr jia'g dɔg mbə.
- 26 Nε mbai lé ula dee pana: Ma m'ula sí təsərə, yeɛ gé si gə né jia'g ndá d'a karee maree dɔ'g ya, nε yeɛ gé si gə né ba iŋga maree dɔ'g el ndá d'a kwa taa jia'g tɔ.
- 27 Ges ta gé nai ba nee: Njébaje læm gé ndigi karm m'ɔ bee dɔ dee'g el lé wa deeje gé nee amje ndá tɔl deeje kəm'g nee ya.
- 28 Loo gé Jeju pa togəbè mbə ndá yeɛ ɔd nɔ boo-dəwje'g kédé gé Jerusalem tɔ.

Jeju andə mee bee gé Jerusalem

Mat 21.1-11, Mar 11.1-11, Jə 12.12-19

- 29 Loo gé d'unda dɔ Betpage gə Betani gé wɔji dɔ mbal gé ria læ Koiyoje dəb ndá Jeju ɔr njékwakiláje joo ula dee pana:
- 30 ɔd awje bee gé to nɔ sí'g kédé lé. Loo gé seɪ a teɛje keneɲ ndá a kiŋgaje ngon mulayɛje gé teá nanɔ gé dəw kára kara uba giree dáb el bæi, tudeeje reeje səa amje.

- 31** Bó lé dəw a bəg sí gə mbəa pana: See ban ba seɿ tudeeje wa. Ndá seɿ a kuláje pajena: Mbaidɔmbaije ba aw ndée ya.
- 32** Deɛ gə yeɛ ula dee lé d'ɔd d'aw ndá d'ɪŋga to gə yeɛ ula dee lé ya tɔ.
- 33** Loo gə d'isi tudu ŋgon mulayɛje lé bèe-bèe ndá njeaje-je dɔji dee pana: See ban ba seɿ tuduje ŋgon mulayɛje lé wa.
- 34** Deɛ tel d'ila dee keneɲ pana: Mbaidɔmbaije ba aw ndée ya.
- 35** Deɛ ree gə ŋgon mulayɛje lé rɔ Jeju'g ndá d'ɔm kubuje læ dee giree'g d'ar Jeju uba dəa ɖab si keneɲ.
- 36** Loo gə d'isi d'aw lé ndá dəwje mbalé kubuje læ dee naɲg rəbə.
- 37** Tɔbəi loo gə d'unda dɔ Jerusalem dəb par gə loo gə wɔji dɔ wəl mbal gə ria læ Koiyoje lé ndá boo-njékwakiláje d'al rɔ dee, pidi ne Ala gə ndu dee gə boi wəl-wəl mbata némɔrije lai gə deɛ d'oo gə kəm dee lé.
- 38** Deɛ pana: Maji kar dɔkaisəgərə nai gə mbai gə ree gə ri Mbaidɔmbaije. Maji kar meekulɔm nai gə deɛ gə d'isi mee dara'g ləm, maji kula rɔnduba dɔ Ala'g ləm tɔ.
- 39** Parisieje gə naje gə d'ar mbuna boo-dəwje'g neelé d'ula Jeju pana: Mbai, maji kari ɿ gə njékwakilaije lé ndaɲg dee ba.
- 40** Ne yeɛ tel ila dee keneɲ pana: Ma m'ula sí təsərə, bó lé deɛ ba d'wa ta dee d'isi mundu ndá kɔr mbalje ba d'a ra né wəl-wəl ya!

Jeju nɔ mbata Jerusalem

- 41** Loo gə nai tɛ bèe gə mba kar dee teɛ mee bee'g lé ndá Jeju ila kəmee dɔ bee-boo'g neelé ndá nɔ gə mán kəmee dəa'g pana:
- 42** Bó lé bogənè gə to ndɔ kai lé ba kəmi-i nja inja dɔ néje gə wɔji dɔ meekulɔm læi bèe lé ba a maji yaɔ. Ne basinè lé néje neelé d'iya rɔ dee kəmi'g pɛ-pɛ nja bəi.
- 43** Mbata ndɔje gə njébaje læi d'a teɛ dɔi'g kuru bwa gugu ne dɔi sub ləm, d'a gugu giri sub ləma, d'a kudu dɔi jigi-jigi ləm tɔ lé kàree a teɛ ndá d'a tujii pugudu gə ŋganije gə d'isi səi lé nɔ'd.
- 44** D'a kyɔ mbal kára dɔ maree'g gə mba kari el mbata ree gə deɛ ree d'ooi ndəa gən lé i gər dee keneɲ el lé.

Jeju tuba njérab-néje mee kəi-Ala'g

Mat 21.12-17, Mar 11.15-19, Jɔ 2.13-22

- 45** Yeɛ andə aw mee kəi-Ala'g ndá yeɛ un kudu tuba deɛ gə d'isi rab néje læ dee keneɲ ləm, gə deɛ gə ndogo sə dee ləm tɔ,
- 46** ula dee pana: Deɛ ndaɲg mee maktub'g pana: Kəi ləm a to kəi-ra-tamaji keneɲ. Ne seɿ ba seɿ teleeje undaje gə duu-loo læ njéboje ya.

⁴⁷Yee ndoo dee ta mee kai-Ala'g ga ndaa-ndaa. Ne mbai do njekinjanemasje-je lam, ga njendaji-maktubje lama, ga ngatogje la dawje lam to le sang loo ga mba karee udu ne bo.

⁴⁸Ne dee d'oo loo ga mba kwa el mbata ta ga yee ndoo dee le ar kaar boo-dawje lai wa dee paj.

Lugu 20

Gin singamon la Jeju le

Mat 21.23-27, Mar 11.27-33

¹Ndo kara bee loo ga Jeju si ndoo koso-dawje ta mee kai-Ala'g lam, yee or goo tagomaji ar dee lam to nda mbai do njekinjanemasje-je lam, ga njendaji-maktubje lama, ga ngatogje lam to le ram par ga raa'g

²nda dee dajee pana: Ula si ar si j'oo sai, see torndu na ba i ra ne neje ga togabe wa. Ese see na ba un ndia ari ga mba kari ra ne neje ga togabe le wa.

³Yee tel ila dee kenej pana: Ma kara m'a daji si ta kara koo to.

⁴Batem la Ja le see i dara ese i ro dawje'g wa. Ilamje'g amje m'oo ba.

⁵Dee jem ta ga na pana: Bo le j'a kila kenej pana: I dara nda yee a kila si'g pana: Bee nga see ban ba jee j'om mee si daa'g el wa.

⁶Ne bo le j'a kila kenej pana: Batem la Ja le i ro dawje'g nda kara koso-dawje lai neele d'a tila si ga kari-er mbata dee le d'oo Ja ga njetegginta ga gad ya.

⁷Yen nga dee d'ila Jeju'g pana: Jee n'gar loo ga batem la Ja le i kenej el.

⁸Togabe Jeju tel ila dee kenej pana: Ma kara m'a kula si ri yee ga njekun ndia karm m'ra ne neje neele el to.

Gosota la njendo-nduje ga mee dee yer le

Mat 21.33-46, Mar 12.1-12

⁹Jeju un gosota nee si ndoo koso-dawje pana: Daw kara bee wa ndo ma nduu kenej, ba yee wa ndo-nduu le ula ji njendaje'g, od par aw uru bee ga rang'd si kenej kuree aw.

¹⁰Nai ra kandu nduu le nda yee ula kura la ro njendo-nduje'g ga mba karee taa kandu nduu ke ga d'a ga karee le. Njendo-nduje le d'i d'ur do kura'g le kunda d'aree ram ga jia kari ba.

¹¹Tobei yee ula kura la ga rang ro dee'g, ne dee kunda d'ula ne sul daa'g d'aree ram jia kari ba ya aw to.

¹²Tobei yee ula kura la ga rang ro dee'g om ga gal munda, ne dee kunda d'aree doo d'une tuba d'aree aw.

¹³Mbai ga njendo-nduu le pana: See m'a ra banwa. Ngon maem ga m'ndigee m'unda dan kam'g le ya m'a kula ro dee'g, banelo d'a bal kamee ya.

- 14** Ne loo gé njéndo-nduúje lé d'aa loo d'oo ngon lé ndá d'ula njumá mee ná'd pana: Aa ooje, ngon gé njekwa-nénduba lé nga si aw gé nee aw'n. Ar sí n'toleeje j'yaje loo n'taaje ne nénduba læa nga.
- 15** Yen nga d'ubá d'wá ndoree jol-jol d'uru sɛa ngaŋloo ndo-nduú'g tugá keneŋ jag-jag tolee. Basinè lé see mbai gé njéndo-nduú lé see ri ba a ra sɛa dee bæi wa.
- 16** Yee a kɪ ree kar njéndəaje lé d'udu guduru ndá a kwa ndo-nduú lé gə mba kar njé gé raŋg ndo keneŋ. Loo gé deɛ d'oo ta neelé mba ndá deɛ pana: Maji kar Ala ar né gé togəbè lé teɛ el nja.
- 17** Ne Jeju aa kəm dee njal ɔr ula dee pana: See ta gé deɛ ndaŋ mee maktub'g lé see ginee to gé ban bæi wa. Pil mbal gé njékudakəije mbad d'ila kɔrɔ lé Yee nja tel to mbal kunda do kum kəi gé gəd tɔ.
- 18** Nana ba gé a koso do pil mbal'g neelé ndá a təd njigi-njigi, ne dəw gé rara ba gé pil mbal neelé oso dəa'g ndá a rədee naŋ mbəji-mbəji ya.

Nékar Ala gə né gé kəm kar njékɔbeeje

Mat 22.15-22, Mar 12.13-17

- 19** Mee kàree'g neelé mbai do njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje ndinga ro dee gə mba kwá gə ji dee peb ne deɛ bəl koso-dəwje. Mbata deɛ gər gao, Jeju pa gosota neelé wɔji ne do dee-deɛ ya.
- 20** Deɛ d'unda kəm dee goo Jeju'g lér-lér, d'ula dəwje rəa'g gə mba kar dee su kəmee asəna gə njémeekarabasurje bèe, ra ne goso bó gə koo ne ta gé gəd təa'g mba kubá ne kwá kulá ne ji mbai do njégaŋ-rəwtaje'g ləm, gə njeguburuɓee'g ləm tɔ.
- 21** Dəwje neelé d'un ta dəji Jeju pana: Mbai, jeɛ n'gər gao tapai gə ta gé i ndoo dee lé to danasur ya, i ɔr kankəmta ya ndoo dee ne rəw læ Ala bó ɔr kəm dəw kára el.
- 22** See kar sí j'ugaje lar-gəɗɓee gə Sesar lé see to né gé kəm ra əsé to né gé kəm ra el wa.
- 23** Jeju gər goso læ dee gao ndá yee ila dee keneŋ pana: Tɔjimje lar gé seɪ ugaje ne lar-gəɗɓee lé amje m'oo sə sí.
- 24** See do nə əsé ri nə ba d'unda keneŋ nee bæi wa. Deɛ ndigi təa'g pana: To kə Sesar.
- 25** Yen nga yee ila dee keneŋ pana: Né gé wɔji do Sesar ndá arje Sesar ya, bó yee gé to kə Ala ndá arje Ala tɔ.
- 26** Deɛ d'oo ta kára kara gə mba kɪ ne sɛa nɔ koso-dəwje'g neelé el, ne ta gé yee ila dee keneŋ lé ar kaar dee wa dee paj ar dee d'isi ne gə ta dee mundu guu.

Tadəji gé wɔji do teɛ loo-yoo lé

Mat 22.23-33, Mar 12.18-27

- ²⁷Saduseeje gá naje gá to njémaɪta teɛ loo-yoo'g læ dæwje lé rəm wər gá rɔ Jeju'g dæjee pana:
- ²⁸Mbai, Moyis ndaŋg ta nee ar sí pana: Bó lé ngokɔ dæw wəi ba yɔ dené læa lal koji ne ngon ndá maji kar ngokɔ debee neelé taa dené-nduba læa oji ne ngon tor nojee'g lé mba kunda ne kó ngokeɔ.
- ²⁹Njé goo naje'g deɛ siri d'isi gən. Yee gá dɔtar taa dené, ne yee wəi galao lal koji ne ngon.
- ³⁰Njekɔm gá joo gə njekɔm'g munda kara taa dené læ ngokɔ deɛ ba d'wəi bəi tɔ.
- ³¹Ar deɛ lai to dæwje siri ra togábè lal koji ne ngon ya lai.
- ³²Gée gá gogo ndá dené lé oso wəi tɔ.
- ³³Togábè nga see ndɔ gá dæwje d'a gə teɛ loo-yoo'g lé ndá see dené neelé a to kɔ nɔ nga ba mbuna deɛ gá siri'g neelé wa. Mbata deɛ siri lai lé tɔa gá dené læ deɛ ya.
- ³⁴Jeju ila deɛ keneɲ pana: Dæwje gá d'isi dɔ naŋg nee basinè lé deɛ taa denéje ləm, deɛ denéje kara taa ngaw ləm tɔ,
- ³⁵ne deɛ gá d'oo deɛ gá d'askəm kiŋga loo mee læb gá a gə ree gá d'a teɛ loo-yoo'g lé ndá d'a taa denéje el ləm, denéje kara d'a taa ngaw el ləm tɔ.
- ³⁶Yoo a bar ri deɛ el nga mbata d'a to kasəna gə kuraje gá dara ləm, d'a to ngan-Alaje mbata to gá deɛ to ne ngan njéteɛ loo-yoo'gje ləm tɔ.
- ³⁷Ta gá wɔji dɔ kunda gá njé gá d'wəi d'a kunda loo teɛ loo-yoo'g lé Moyis ba gá njeriba dɔa loo gá Ala teɛ ne dɔa'g mbɔr ngon kag'd lé ndá yee bar Mbaidɔmbaije lé Ala læ Abrakam ləm, gə Ala læ Isaak ləma, gə Ala læ Jakob ləm tɔ.
- ³⁸Bèe ndá Ala lé to kɔ njé gá d'aw kəmba bó to kɔ njé gá d'wəi ba el, mbata yee oo dæwje lai gá njé gá d'isi kəmba ya.
- ³⁹Njéndaji-maktubje gá naje d'un ta d'ulá pana: Mbai, i pata maji boi.
- ⁴⁰Ndá dæw kára kara oo loo gə mba kila dɪgi kaaree'g dæjee ne ta gogo el nga.

See Kristi to ngon Dabid wa

Mat 22.41-46, Mar 12.35-37

- ⁴¹Jeju dæji deɛ pana: See ban ba deɛ pana: Kristi to gá ngon Dabid wa.
- ⁴²Dabid nja pata mee maktub Pakɔs'g pana: Mbaidɔmbaije lé ula Mbai ləm pana: Si dɔ jikɔlm'g
- ⁴³Saar mba karm m'ar njébaje læi Tel to nétura-gɔl-kɔm læi lé.
- ⁴⁴Loo gá Dabid baree Mbaidɔmbaije læa ndá nga see a to gá ngonee gá ban tɔbəi wa.

Mee sí dɔ rɔ sí'g mbata læ njéndaji-maktubje lé

Mat 23.1-36, Mar 12.38-40

⁴⁵Loo gé koso-dəwje lai d'isi d'oo ta gé yeɛ ndoo dee lé ndá yeɛ tel ula njékwakiláje pana:

⁴⁶Mee sí dɔ rɔ sí'g mbata njéndaji-maktubje gé ndigi njaa gə kubu gé ngal yududu rɔ dee'g ləm, gə mba kar dəwje ra dee ne lapia loo-nadaje'g ləm tɔ, deɛ ndigi loo gé kédé gə mba si keneɲ mee kəi-kwa-dɔ-nə'gje ləm, gə loo najje'g ləm tɔ,

⁴⁷deɛ to gé njerum né kəi lə njékəisiŋgaje rum-rum ləm, deɛ ra tamaji lé kur dee əw rab ne rɔ dee kəm dəwje'g ləm tɔ. Deɛje neelé ta gé d'a kɔr kila dɔ dee'g lé a kur dɔ kə mar deɛje'g sula.

Lugu 21

Nékar Ala lə njékəisiŋga lé

Mat 12.41-44

¹Jeju un kəmee gé tar aa ne loo oo baoje gé d'ɔm nékar-Alaje lə dee mee sɔduk-kɔm-lar'g lé.

²Yeɛ oo njékəisiŋga gé njendoo kára gé ree ɔm ngan lar gé njigi-njigi bèe keneɲ joo tɔ.

³Yen ba yeɛ pana: Ma m'ula sí təsərə, njékəisiŋga gé njendoo lé né gé yeɛ ila lé ur dɔ né kə dee-deɛ lai gé d'ɔm mee sɔduk-lar'g neelé,

⁴mbata deɛ lai neelé ta néje lə dee gé as dee nag ba d'ɪ d'ɔm kən bəi, ne yeɛ neelé bai nékiŋga gé a gə ngəm ne rəa ya odo lɔd ɔm kən mbə.

Jeju pata lə kəi-Ala gé Jerusalem gé a gə tuji lé

Mat 24.1-2, Mar 13.1-2

⁵To gé njé gé naje pata d'wɔji ne dɔ kɔr mbalje gé kura yaɔ ləm, gə nékarnoji gé dəwje d'unda kəi-Ala'g gə mba karee ndaŋg ne mɛr lé ndá Jeju ila dee keneɲ pana:

⁶Néje nee gé seɲ ooje lé loo gé ndəa a gə teɛ lé ndá mbal kára gé to dɔ maree'g gé a lal jura naŋg el lé godo.

Kula kəm loo ndòo gə némeekonje lé

Mat 24.3-14, Mar 13.3-13

⁷Yen nga deɛ dəjee pana: Mbai, ula sí, see ndɔ gé ra ba néje neelé a teɛ bəi wa. Esé see loo gé a gə teɛ lé see dɪ ba d'a kwɔji dee ne lée wa.

⁸Jeju un ta ula dee pana: Mee sí dɔ rɔ sí'g mba kar dəw kára kara su kəm sí el. Njé gé naje d'a kun rim ree ne d'a pana: To ma nja ndá ndəa nai dəb ya. Ne ndolèje goo dee el.

⁹Loo gé seɲ a kooje ta rɔ gé dəwje d'a gə rɔ nə ləm, gə kɪ gé d'a gə kɪ gə nə ləm tɔ ndá undaje bala gə mbəa el, mbata lé riri kara néje neelé a teɛ kédé ya. Ne ndɔ gé rudu lé nai nja dɔrɔ bəi.

- 10**Yeɛ ula dee tɔbɛi pana: Ginkoji dɔwje gɛ kára d'a kɪ gɛ ginkoji dɔwje gɛ loo gɛ ranɔg'd lɛm, beeko gɛ kára a kɪ gɛ beeko gɛ loo gɛ ranɔg'd lɛm tɔ.
- 11**Nanɔ a yɛ gɛ loo bugu-bugu lɛm, yoo-ndag a koso dɔ dɔwje'g gɛ bee-bee lɛm, boo-boo a koso gɛ loo-loo lɛm tɔ. Néje gɛ to bɛl kɛdm-kɛdm a teɛ lɛm, gɛ nétojije gɛ boo a teɛ dara lɛm tɔ.
- 12**D'a bugu ji dee dɔ sí'g lɛm, d'a kula kɛm sí ndòo lɛm, d'a kwa sí kaw sɛ sí kɛi-kwa-dɔ-naje'g lɛm, d'a bugu sí danɔgai'g lɛma, d'a kon sí kaw sɛ sí nɔ mbai-beeje'g gɛ nɔ njéguburubeeje'g lɛm tɔ gɛ mba rim, kédé bad ba néje nee gɛ ma m'ula sí lé a teɛ bɛi.
- 13**Néje neelé d'a ra sɛ sí mba kar sí ɔrje ne goo ta lɛm ya.
- 14**Ta gɛ seɪ a gɛ kɔrje mba taa ne dɔ sí lé maji kar sí wɔjije rɛbee mee sí'g kédé el.
- 15**Mbata ma nja m'a kula ta ta sí'g lɛm, m'a kula kɛmkàr mee sí'g bɛi lɛm tɔ ndá njébaje lɛ sí d'a koo loo kɔs ta sí'g rɛw el lɛm, d'a dum sí gɛ tamaɪ el lɛm tɔ.
- 16**Njékoji síje lɛm, gɛ ngakɔ síje lɛm, gɛ njénojije lɛ sí lɛma, gɛ baokuraje lɛ sí lɛm tɔ lé d'a kun dɔ sí, tɔl ne njé gɛ naje bula mbuna sí'g.
- 17**Dɔwje lai d'a keɪi sí bɛɪ-bɛɪ gɛ mbata lɛ rim ya.
- 18**Ne yɪnga dɔ sí kára kara a ti kigi el.
- 19**Meekai sam-sam lɛ sí ba seɪ a kajije ne ya.

Jeju pata tuji gɛ Jerusalem a gɛ tuji lé

Mat 24.15-21, Mar 13.14-19

- 20**Loo gɛ seɪ a kooje boo-njéɔje d'a taa Jerusalem pɛl-pɛl ndá seɪ a gɛrje gao to gɛ ta tuji lɛ Jerusalem nai dɛb ba nga.
- 21**Yen nga, maji kar deɛ gɛ d'isi Jude lé d'ai d'aw dɔ mbalje'g lɛm, deɛ gɛ d'isi dan Jerusalem'g kara maji kar dee d'unda loo teɛ gɛ raga lɛma, deɛ gɛ d'isi mee ndɔje'g lɛ dee ndá maji kar dee tel d'ila gɔl dee mee bee-boo'g el lɛm tɔ.
- 22**Mbata ndəaje neelé a to ndɔ dal bɔ mba kar ta gɛ ndanɔ mee maktub'g lé aw ne léé'g béréré ya.
- 23**Mee ndəaje'g neelé denéje gɛ d'aw gɛ kɛm gɛ deɛ gɛ d'ar nɔgan deeje d'aw d'il mbà dee lé némeeko a ra dee ya. Mbata nébɔngərəti a koso dɔ beé'g neelé lɛm, oɔg lɛ Ala a nai dɔ koso-dɔwje'g lɛm tɔ.
- 24**D'a ganɔg dee gɛ ta kiambas kɔm dee nanɔg lɛm, d'a kwa dee bɛr kaw sɛ dee mbuna ginkoji dɔwje gɛ ranɔg'g lai lɛma, tɔbɛi ginkoji dɔwje d'a tuba Jerusalem gɛ gɔl dee mbajila-mbajila lɛm tɔ saar kar ndəa kɔ ginkoji dɔwje gɛ ranɔg a kun diao.

Ndɔ ree lɛ Dɔgon-dɔw lé

Mat 24.29-31, Mar 13.24-27

25Néje a teɛ dan kəm kàr'g ləm, gə dan kəm nai'g ləma, gə dan kérémeje'g ləm tɔ. Dɔ naŋg neelé nébəŋgərəti a ra ginkoji dəwje gə raŋg loo gə baa-boo gə paŋgəm mán d'a nɔ mbiaɔ-mbiaɔ ndá deɛ lé d'a gər né gə kəm ra lé el.

26Dəwje d'a kwəi yoo-bəl loo gə deɛ d'isi ŋgina ne néje gə a gə teɛ dɔ naŋg neelé, mbata nésigangəgje lə dara d'a yə bugu-bugu tɔ.

27Yen ŋga d'a koo Ŋgon-dəw gə a teɛ dan loo-kil'g lə ndi gə siŋgamoŋ ləm, gə rɔnduba ləm tɔ.

28Loo gə néje neelé d'a gə kun kudu teɛ ndá ndɔjije rɔ sí ɔrje dɔ sí gə tar mbata ndɔ kar sí a gə kɔrje dɔ sí kúla lé sí ree dəb ŋga.

Néndoo gə wɔji dɔ kag-kodé

Mat 24.32-35, Mar 13.28-31

29Yeɛ un goso né kára pa wɔji dee ne pana: Aaje kodé gə aaje kagje gə raŋg lai ooje.

30Loo gə d'idi mbə ba seɪ ooje ndá seɪ nja gə dɔrɔ sí seɪ gərje gao pajena: Nai bar to dəb ŋga.

31Asəna kára ba tɔ, loo gə seɪ a kooje néje gə a teɛ togábè lé tɔ ndá seɪ a kooje to gə beekɔ lə Ala lé nai dəb ba ya tɔ.

32Ma m'ula sí təsərə, ginka dəwje neelé gin dee a kɔs bɔ el nja bəi néje neelé lai a teɛ ya.

33Dara gə naŋg nee d'a dəs wuduru gə lèlè ba, nɛ ta ləm a kudu ndə el.

Mee sí dɔ rɔ sí'g

34Mee sí dɔ rɔ sí'g nà banelə mee sí a to dɔ nésɔ'g gə dɔ nékai'g ya ba bururu ləm, gə dɔ néje lai gə dɔ naŋg nee gə njékar mee sí pélé wəs-wəsje ləm tɔ ba ndəa neelé a kuba sí naŋg bus.

35Mbata ndəa neelé a kiri dɔ dəwje lai gə d'isi dɔ naŋg neelé rigim asəna gə bədə bè.

36Sije dɔkəji sí'g kəgəgə, raje tamaji lé ta-ta togábè ba loo gə néje neelé a teɛ ndá siŋga sí a kas gə mba kɔrje dɔ sí keneŋ ləm, seɪ a teɛ kaarje ne tar nɔ Ŋgon-dəw'g lé ləm tɔ.

37Dan kàrá ndá Jeju ndoo dee ta mee kəi-Ala'g, nɛ loo gə loondul mbə ndá yeɛ tel aw to dɔ mbal gə ria lə Koiyoje lé.

38Loo gə teɛ gə ndɔ rad lé ndá koso-dəwje mbɔ dɔ nə kəmlə-kəmlə ree rəa gə mba koo ta təa'g mee kəi-Ala'g.

Lugu 22

Deɛ d'ɔm mee dee nɔ'd mba kar Jeju udu

Mat 26.1-5, Mar 14.1-2, Jə 11.45-53

¹Nɔɔ ra naj Pag gá muru gá nétiee godo keneɲ lé nai dɔb.

²Mbai dɔ njékinjanéməsje-je gá njéndaji-maktubje saɲg goso né gá mba tɔl ne Jeju, mbata dee bəl kəm dəwje.

Judas un dɔ Jeju

Mat 26.14-16, Mar 14.10-11

³Yen nga Njekurai andə mee Judas Iskariot gá njekɔm dee gá dɔg-gir-dee-joo lé.

⁴Judas ɔd aw iɲga mbai dɔ njékinjanéməsje-je, gá mbai dɔ njéɲgəmlɔoje-je mba kwɔji sə dee rəw kula Jeju ji dee'g.

⁵Rɔ dee lel dee yaɔ ndá dee d'wɔji səa lar gá d'a gá karee lé tɔ.

⁶Loo gá Judas ndigi sə dee rəgm ndá yeɛ saɲg loo gá kəm kula ne Jeju ji dee, iya ne koso-dəwje lal kar dee d'oo.

Jeju ar dee d'wa dɔ gɔl néra naj Pag

Mat 26.17-25, Mar 14.12-21, Jɔ 13.21-30

⁷Nɔɔ gá wɔji dɔ muru gá nétiee godo keneɲ gá to nɔɔ gá kəm tɔl ne badə ra naj Pag lé tee mbɔ.

⁸Jeju ula Pierə gá Jɔ pana: Maji kar sí awje aw waje dɔ gɔl néra naj Pag lə sí mba kar sí j'usɔje.

⁹Deɛ tel dɔjee pana: See loo gá ra ba i ndigi kar sí j'wa dɔ gɔl néra naj Pag lé keneɲ wa.

¹⁰Yeɛ ila dee keneɲ pana: Ɔd awje ndá loo gá seɲ a kɔdje mee bee-boo'g ndá seɲ a kiɲgaje diɲgam kára gá odo kulum mán. Awje géé'g mee kəi gá yeɛ a kandə keneɲ

¹¹ndá seɲ a kulaje njekəi lé pajena: Mbai ulai pana: See loo gá ra ba neɛ gá njekwakila neɛje n'a sɔje né Pag lé keneɲ wa.

¹²Yeɛ a tɔji sí kəi gá boi gá dɔ maree'g tar gá néje lai to keneɲ jəb-jəb mbɔ. Lée neelé ba seɲ a kwaje dɔ gɔl néra Pag lé keneɲ ya.

¹³Deɛ d'ɔd d'aw ndá d'iɲga néje to gá yeɛ ula dee lé ya tɔ ndá d'wa dɔ gɔl néra Pag lé keneɲ.

D'isi ta ka-nésɔ'g lə Mbaidɔmbaije lé

Mat 26.26-30, Mar 14.22-26, 1Kɔr 11.23-25

¹⁴Kàree tee mbɔ ndá yeɛ si ta ka-nésɔ'g ar njékaiɲkulaje d'isi səa keneɲ nɔ'd.

¹⁵Yeɛ ula dee pana: Ma m'ndiɲga rɔm gá mba sɔ sə sí né Pag neelé kédé bad ba gá mba kar némeekɔ ram bəi.

¹⁶Mbata ma m'ula sí təsərə, m'a sɔ né sə sí gogo el nga saar d'a tɔl taree mee beekɔ'g lə Ala bém.

¹⁷Tɔbəi yeɛ un ngo-kai-né gá mán-nduú to keneɲ ra ne Ala oiyo ba ula ar dee pana: Taaje tɔsje ta nɔ'g,

18mbata ma m'ula sí təsərə, m'a kai mán-nduú gá togábè gogo el nja saar mba kar ðeekɔ lə Ala ree ne.

19Tɔ̀bəi Jeju un pil muru kára bèe ra oiyo dɔ́g ba wa gaji dana ar dee ula dee pana: Yee gá neelé to gá darɔm gá m'ya m'ar sí, raje togábè mba kar mee sí olé ne dɔm'g.

20Loo gá deɛ d'ɔ muru mbə ndá yee un ngo-kai-né gá mán-nduú to keneɲ togábè tɔ, ula ar dee pana: Ngo-kai-né neelé to gá némanrɔ gá sigi gá ma man ne rɔm gə məsm m'aree ula dɔ nanɲ nee mbata lə sí+.

21Nɛ aa ooje, dəw gá njekun dɔm lé yee ula jia səm nɔ́d mee ka-nésɔ́g nee ya.

22Ngon-dəw a kɔd kuru kaw gə goo taree gá deɛ pa kédé lé ya. Nɛ meekɔ a nai dɔ dəw gá njekun dəa'g lé.

23Yen nga deɛ d'un kudu dɔ́ji nɔ́-nɔ́, see nɔ́ ba mbuna neeje'g ba a ra né togábè ya.

See nɔ́ ba ur dɔ dee'g wa

24Tamaj oso bib mbuna njékaikulaje'g ar dee pana: See nɔ́ ba a to dəw gá njekur dɔ mareeje'g mbuna neeje'g wa.

25Jeju ula dee pana: Mbaije gá njégelbeeje lə ginkoji dəwje gə ranɲ lé d'ɔ dəwje lə dee ləm, deɛ gá to dəw dɔ mar deeje lé bar dee njéramajije ləm tɔ.

26Nɛ seɲ lé maji kar sí raje togábè mbuna nɔ́g el. Nana ba gá ur dɔ sí'g ndá maji karee oso kas ləm, yee gá to gá dəw dɔ sí lé maji karee wa rəa gá dəw gá njera né kar mareeje ba.

27Mbata see nɔ́ ba ur dɔ mareeje wa. See yee gá sí ta nésɔ́g lé el wa. Nɛ ma lé m'isi mbuna sí'g asəna gə njéra kar sí ba.

28Seɲ lé seɲ aije mee sí sam-sam səm dan néje gá naam'g,

29gelee gá nee ba ma m'wa ne ðeekɔ lé m'unda m'ar sí, to gá Bɔm wa unda am-ma lé bèe tɔ,

30mba kar sí sije ta nésɔ́g sɔ́je gə ta nékai'g aije mee ðeekɔ'g ləm ləm, gə mba kar sí sije dɔ kalimbaije'g gə mba ganɲje rəwta lə ginka Israelje gá dɔg-gir-dee-joo lé ləm tɔ.

Jeju pata maj gá Piɛrə a gə maj gə rəa dɔ gəree'g lé

Mat 26.31-35, Mar 14.27-31, Jə 13.36-38

31Mbaidɔmbaije pana: Simɔ, Simɔ, Njekurai dɔ́ji loo gə mba dɔ́gi sí to gá dɔ́gi ne kó bèe.

32Nɛ ma lé ma m'ra tamaji mbata ləi mba kar kúla meekun ləi ganɲ el. Bèe ndá loo gá i a kun kəmi rəw dɔ rəm'g ləi ndá maji kari ula dɔ́ngam mee ngakɔ́jje'g ya.

33Piɛrə ilá keneɲ pana: Mbaidɔmbaije, m'isi pèrèrè gə mba kaw səi danɲai'g nɔ́d ləm, lé'd kwəi kara m'a kwəi səi nɔ́d ya ləm tɔ.

³⁴Jeju tel ilá keneṅ pana: Pierə, ma m'ulai təsərə, bogənè lé kona a nṅ el nja bəi ndá i a maji dɔ rɔi dɔ loo gərm'g ləi el as gɔl munda.

Ɓɔl-lar gə Ɓɔl-kawmbá gə kiambas lé

³⁵Yeṅ ula dee tɔbəi pana: Loo gé ma m'ula sí m'ar sí awje lal Ɓɔl-lar gə Ɓɔl-kawmbá gə markob gé gɔl sí'g lé see seṅ lalje né keneṅ wa. Deṅ d'ilá keneṅ pana: Jeṅ n'lal né kára kara el.

³⁶Yeṅ tel ula dee pana: Ne ɓasinè lé yeṅ gé Ɓɔl-lar ləa to keneṅ gən ndá maji karee un jia'g ləm, yeṅ gé Ɓɔl-kawmbá ləa to keneṅ gən ndá maji karee un jia'g ləma, yeṅ gé kiambas ləa godo lé ndá maji karee un kubu ləa gé boi yul ndogo yə laree ndogo ne kiambas ləm tɔ.

³⁷Mbata ma m'ula sí təsərə, lé riri kara ta gé deṅ ndaṅg mee maktub'g pana: Yeṅ neelé deṅ turá nɔ'd gə njéramajelje lé d'a tɔl taree dɔm'g bém ya. Tɔgəɔ ya né gé wɔji dɔm lé nai tebdé bəe ba gə mba karee teṅ ŋga.

³⁸Deṅ d'ulá pana: Mbaidɔmbaije, aa oo kiambasje joo to nee. Yeṅ tel ula dee pana: Yeṅ ɓa as ya.

Jeju ra tamaji loo gé Gesemane

Mat 26.36-46, Mar 14.32-42

³⁹Loo gé yeṅ teṅ raga mbə ndá yeṅ ɔd aw dɔ mbal gé ria lə Koiyoje gə goo néra gé yeṅ ra ləw-ləw lé ndá njékwakiláje d'un rəw d'aw géé'g tɔ.

⁴⁰Loo gé yeṅ teṅ lée'g neelé ndá yeṅ ula dee pana: Maji kar sí raje tamaji mba kar sí osoje ne dan nékər'g el.

⁴¹Tɔbəi yeṅ sa rəa rɔ dee'g ɔd aw gə kuree rəgəsə asəna gə kɔri-ər gé kun kila piriri bəe ndá yeṅ rəm ɔs nṅ kəjee naṅg ra tamaji pana:

⁴²Ɓɔm, ɓó lé to gé məəi ndigi ndá ɔs ŋgo-kai-né lé rɔm'g rəw gé raṅg! Ne ra né gé məəi-i nja ɓa wɔji ɓó to gé məəm-ma ɓa wɔji el.

⁴³Yen ŋga kura gé dara teṅ dəa'g təsərə gə mba gədee ne.

⁴⁴Loo gé yeṅ to ndur rəa ndá yeṅ to ta Ala'g pəgə-pəgə, ar mán təd gé rəa'g teṅ kas asəna gə məs gé ndəi dəṅ-dəṅ bəe.

⁴⁵Loo gé yeṅ ra tamaji lé mbə ndá yeṅ uba naṅg ita tel aw rɔ njékwakiláje'g ndá iṅga dee dɔ ɓi'g mbata kəmnɔo tɔl dee gə ɓi pərəg.

⁴⁶Yeṅ dəji dee pana: See ban ɓa seṅ tojebi wa. Ubaje naṅg ije tar raje tamaji mba kar sí osoje ne dan nékər'g el.

Kwa gé d'wa Jeju lé

Mat 26.47-56, Mar 14.43-50, Jə 18.3-11

⁴⁷Loo gé yeṅ si ula dee ta bəe-bəe ɓəi ndá boo-dəwje teṅ tɔ pɔs-pɔs, ndá yeṅ gé ria lə Judas gé njekɔm dee gé dɔg-gir-dee-joo lé njaa nṅ dee'g. Yeṅ ree pər gé rɔ Jeju'g gə mba kil ɓɔlee.

- 48 Jeju ulá pana: Judas, see bɔl-kil lé ba i a kula ne Ngon-dəw ji dee'g nga wa.
- 49 Deɛ gá d'ar gə Jeju lé d'oo né gá si ree togábè lé ndá d'ulá pana: Mbaidɔmbaije, see j'a gaŋg dee gə kiambas wa.
- 50 Dəw kára mbuna dee'g tuga mbi gá dɔkɔl lə kura lə ŋgɔ-njekinjanéməs lé lɔd ɔr.
- 51 Nə Jeju un ta ula dee pana: Ɔwje rɔ sí aarje naŋg! Ndá yee ɔrɔ mbi dəw neelé aree tel to kari.
- 52 Tɔbɔi Jeju un ta ula mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə mbai dɔ njéŋgəm kəi-Alaje gə ŋgatɔgje gá ree gə mba kwá lé pana: Seɪ teeje gə kiambasje gə dʉguru-kagje ji sí'g kel-kel gə mba kwamje ne asəna gə gayim-bogo bèe.
- 53 Gə ndɔm-ndɔm m'isi sə sí mee kəi-Ala'g nə seɪ wamje gə ji sí keneŋ peb el. Nə basinè lé to kàree kə sí gə siŋgamoŋ lə loondul ba.

Tamaj lə Pierə lé

Mat 26.57-58,69-75, Mar 14.53-54,66-72, Jə 18.25-27

- 54 Loo gá deɛ d'wa Jeju mbə ndá deɛ ndɔree d'aw səa kəi lə ŋgɔ-njekinjanéməs. Pierə ŋgəɪ goo dee'g gə goo ŋgalee.
- 55 Deɛ yel pər dan loo'g lə mbai ndá d'isi keneŋ d'isi ndibi. Pierə si sə dee keneŋ nɔ'd tɔ.
- 56 Kura gá dené aa loo ée ta pər'd lé ndá orè kəmee dəa'g si pana: Dəw neelé to gá njekaw səa nɔ'd ya tɔ.
- 57 Nə yee maɪtaree pana: Dené, ma m'gəree el.
- 58 Waga ndá dəw lə dee gá raŋg kára bèe aa loo ée pana: I lé i to kə dəwje neelé ya tɔ. Nə Pierə tel ilá keneŋ pana: Diŋgam, ma m'to gá kə dee el.
- 59 D'ar gə kur dee waga ndá yee gá raŋg kára bèe pata wa ne kɔgəɔ-kɔgəɔ togábè pana: Tɔgəɔ ya, dəw neelé to njeboalookaw ləa ya mbata yee to gá dəw gá Galile.
- 60 Pierə tel ilá keneŋ pana: Diŋgam, tapai lé ma m'gər kila el nja saar.
- 61 Léegəneeya loo gá ta nai gá təa'g bəi ndá kona nɔ wəl. Mbaidɔmbaije tel kəmee wagəsa ila dɔ Pierə'g. Yen nga mee Pierə aɪ haar tee dɔ ta gá Mbaidɔmbaije pa ne səa kédé pana: Ɔogənè lé kona a nɔ el nja bəi i a maɪ dɔ rɔi dɔm'g gɔl munda.
- 62 Togábè yee unda loo tee raga nɔ bugudu-bugudu.

Deɛ kunda Jeju loo-gaŋg-rəwta'g d'ula ne sul dəa'g

Mat 26.67-68, Mar 14.65

- 63 Deɛ gá ŋgəm Jeju lé kogee d'ula sul dəa'g ləm, deɛ kundá ləm tɔ.
- 64 Deɛ tɔ kəmee gə kubu ba dəjee pana: Gər dəw gá njekundai lé ar sí j'oo səi.
- 65 Deɛ pa səa taje gá hərm bəd-bəd bula tɔ.

⁶⁶Loo gé loo inja mbà ndá ngatɔgje læ dæwje læm, gə mbai dɔ njékinjanéməsje-je læma, gə njéndaji-maktubje læm tɔ lé deɛ mbɔ dɔ nɔ loo kára tɔbɛi d'ar dee ree gə Jeju nɔ njégaŋ-rəwtaje'g læ Jibje.

⁶⁷Deɛ pana: Bó lé i to gé Kristi nja ndá ula sí təsərə. Jeju tel ila dee keneŋ pana: Bó lé m'ula sí kara seɲ a taaje ta læm el,

⁶⁸tɔbɛi bó lé ma m'dəji sí ta dɔ'g kara seɲ a kilamje keneŋ el læm tɔ.

⁶⁹Un gelee bogənè lé Ngon-dəw a si dɔ jikɔl singamon'g læ Ala ya!

⁷⁰Deɛ lai dəjee pana: See i to Ngon-Ala ya wa. Yee tel ila dee keneŋ pana: Yee nja pa ta sí gən mbà, ma m'to yee lé nja.

⁷¹Yen nga dee pana: See di tɔbɛi ba j'a dəji ne njékərgootaje gé raŋg-raŋg gə mbəa bəi wa. Jee nja j'oo ta lé təa'g gə mbi sí mbà.

Lugu 23

Jeju aar nɔ Pilatə'g

Mat 27.1-2,11-14, Mar 15.1-5, Jə 18.28-38

¹D'uba naŋg lai d'ɲ ndɔr Jeju d'aw səa nɔ Pilatə'g.

²Deɛ d'un ta səgee ne pana: Jee j'ingə dəw neelé loo sula gé yee si sula njé'g læ sí gə mba kar dee d'ɲ gə njekɔbee, ɔg dee dɔ kuga lar-gədbee gə Sesar læm, yee pana: Neɛ nja n'to Kristi gé n'to mbai gé boi lé læm tɔ.

³Pilatə un ta dəji Jeju pana: See i nja to mbai læ Jibje lé wa. Jeju ndigi təa'g pana: Yee nja pa tai gən mbà.

⁴Pilatə ula mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə boo-dəwje lé pana: Ma m'oo ta kára kara gé wa dɔ dəw neelé el.

⁵Ne deɛ d'wa ta dee kɔgərɔ pana: Yee ndoo dəwje ta sula dee ne dɔ naŋg gé Jude lai, un kudée Galile saar tee ne loo gé nee'g.

Jeju aar nɔ Herɔdə'g

⁶Loo gé Pilatə oo ta gé deɛ pa bar ne ri Galile lé ndá yee dəji dee gə mba koo see yee to dəw gé Galile wa.

⁷Ndá loo gé yee gəree gé kə Herɔdə ndá yee ar dee d'ɲ d'aw səa rɔ Herɔdə'g mbata ndəa neelé Herɔdə ree Jerusalem tɔ.

⁸Loo gé Herɔdə oo Jeju ndá rəa lelee yaɔ, mbata læw ba yee ndinga rəa gə mba koo Jeju mbata yee oo ta néje bəd-bəd gé pa d'wɔji ne dəa loo bula ndá yee unda méé yel gə mba koo ne némɔrije gé naje gé a gə ra tɔ.

⁹Yee odo taje gé bəd-bəd dəji Jeju ne Jeju tee təa jə ilá keneŋ el.

¹⁰Mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njéndaji-maktubje d'ar keneŋ ndá deɛ d'odo taje bəd-bəd səgee ne d'aw ne təa'g gaba-gaba.

11Yen nga Herɔdɔ gɛ njɛngɛmlɔɔje lɛa d'ɛe gɛ dɔw el, tɔbɛi lɔɔ gɛ d'ula sul dɛa'g lɛm, d'ula kubu gɛ ndoolɛ yɛd-yɛd rɛa'g lɛm tɔ ndɔ d'ar dee tel d'aw sɛa rɔ Pilatɔ'g.

12Mee ndɛa'g neelɛ nja ba Pilatɔ gɛ Herɔdɔ d'ar bɔ ta lɛ deɛ gɛ lɔw lɛ udu ar dee tel to ne kuramar naje keneɲ bɛi.

Deɛ gaŋgta yoo dɔ Jeju'g lɛ

Mat 27.15-26, Mar 15.6-15, Jɔ 18.39-19.16

13Tɔbɛi Pilatɔ mbɔ mbai dɔ njɛkinjanɛmɛsje-je lɛm, gɛ mbaije gɛ njɛgaŋ-rɔwtaje lɛma, gɛ koso-dɔwje lɛm tɔ mbɔ dee dɔ nɔ'd ula dee pana:

14Seɪ reeje gɛ dɔw neelɛ rɔm'g asɛna gɛ dɔw gɛ sula koso-dɔwje ar dee d'ɪ kiu-kiu. Nɛ aa ooje ma m'dɔjee ta kɛm s'g, nɛ taje lai gɛ seɪ sɛgeeeje ne lɛ ma m'oo ta kɔra kara gɛ wa dɛa el.

15Herɔdɔ kara oo ta kɔra kara gɛ wa dɛa el lɛm tɔ, mbata yeɛ ar dee tel ree sɛa rɔ s'g gogo, aa ooje, dɔw neelɛ ra nɛ kɔra kara gɛ as yɛe el.

16Togɔbɛ ndɔ m'a kar dee kundɔ gɛ ndɛi-kɔb ba m'a kundɔ kilɔ tar bɛi.

17Gɛ ndɔ naɪ-naɪ lɛ Pilatɔ ɔr daŋgai kɔra ilɔ tar ar dee wɔji ne dɔ ndia gɛ yeɛ un ar dee lɛ ya tɔ+.

18Yen nga deɛ lai d'unda ndu dee nɔ'd ra ne nɛ u-u-u pana: Dɔw gɛ aa'n lɛ aree udu nɛ ɔr Barabas ba ilɔ tar ar sɪ.

19Barabas neelɛ d'ilɔ daŋgai'g mbata sula gɛ yeɛ sula dɔwje gɛ mee bɛe'g ar dee d'ɪ gɛ njɛkɔbeeje lɛm, gɛ mbata tɔl gɛ yeɛ tɔl dɔw lɛm tɔ.

20Pilatɔ wɔji-kwɔji kila Jeju tar, bɛe ba yeɛ tel ula dee ne ta bɛi.

21Nɛ deɛ ra nɛ u-u-u pana: Daree kaar kag'd gɛ dar ya, daree kaar kag'd gɛ dar ya.

22Pilatɔ tel dɔji dee ɔm gɛ gɔl munda pana: See nɛ gɛ majel gɛ yeɛ ra lɛ gɛ dɪ wa. Ma m'ɪŋga ta gɛ wa dɛa gɛ as yɛe kɔra bɛe el. Bɛe ndɔ m'a kundɔ gɛ ndɛi-kɔb ndɔ m'a kundɔ kilɔ tar.

23Nɛ deɛ d'wa ta dee kɔgɛrɔ-kɔgɛrɔ pata wɛl-wɛl gɛ mba karee daree. Ta dee wɔ aree dum kila'g.

24Togɔbɛ ba Pilatɔ un ndia ar dee ra sɛa to gɛ deɛ dɔjee lɛ ya.

25Pilatɔ ɔr yeɛ gɛ d'ilɔ daŋgai'g mbata sula gɛ yeɛ sula dɔwje gɛ mee bɛe'g ar dee d'ɪ gɛ njɛkɔbeeje lɛm, gɛ mbata tɔl gɛ yeɛ tɔl dɔw lɛm tɔ lɛ ilɔ tar ar dee to gɛ deɛ dɔjee, nɛ yeɛ ula Jeju ji dee'g mba kar dee ra sɛa nɛ to gɛ mee dee ndigi.

Deɛ dar Jeju kaar kag'd

Mat 27.32-44, Mar 15.21-32, Jɔ 19.17-27

26Loo gɛ d'isi d'aw sɛa ndɔ deɛ dar Simɔ, dɔw gɛ Sirɛn bus, gɛ ɪ ndɔ, deɛ d'ɔsee d'aree un kag-dɛs lɛ Jeju orɛ ne gɛe.

- 27** Koso-dəwje gá bula digi-digi d'óm nā goo Jeju'g ləm, denéje kara ndolè géé kunda ne kaar dee nō ne nō Jeju wəl-wəl ləm tɔ.
- 28** Jeju tel kəmee wagəsa gá rɔ dee'g ula dee pana: Ngamədje gá dené gá Jerusalem, nōje nō'm el, nē nōje nō rɔ sí-sej ya ləm, nōje nō nğan síje ləm tɔ.
- 29** Mbata aa ooje, mee ndəaje d'a gə teɛ lé d'a pana: Rɔlel nai gə kawkadje ləm, rɔlel nai gə deɛ gá d'oji ngon kəm kára el gə deɛ gá d'ar nğanje d'il mbà dee kəm kára el ləm tɔ.
- 30** Yen nğa d'a kula mbalje pana: Juraje dɔ sí'g ləm, d'a kula dɔdərlooje pana: Dəbje dɔ sí'g ləm tɔ!
- 31** Mbata bó lé deɛ ra néje gá togəbè gə kag gá təb nğa see dɪ ba d'a ra gə kag gá tudu lé wa.
- 32** Mee kàree'g neelé nja deɛ d'aw gə dəwje gá njéra némajelje joo gə mba tɔl dee gə Jeju nā'd.
- 33** Loo gá deɛ teɛ loo gá deɛ baree Loo-ka-dɔ-dəw lé ndá deɛ dəree keneɲ gə dəwje gá njéra némajelje joo lé nā'd ar yeɛ gá kára to gá dɔ jikɔlee'g ləm, yeɛ gá kára to gə dɔ jigelee'g ləm tɔ.
- 34** Jeju pana: Bɔm, ar məəi oso lemsé dɔ dee'g mbata né gá deɛ ra lé deɛ gər rəbee el. Tɔbəi deɛ kai nā kubuje læa d'ɔs ne mbarè.
- 35** Koso-dəwje d'aar d'aa loo gá keneɲ sɔmɔmɔ. Mbai dɔ njégaɲ-rəwtaje-je d'ula sul dɔ Jeju'g pana: Yeɛ aji njé gá raɲg, bó lé yeɛ to Kristi gá Ala ɔree undá gə kəmee ndá maji karee aji rəa-yeɛ ya tɔ.
- 36** Njérɔje kara d'ula sul dəa'g tɔ, deɛ rəm pər gá rəa'g d'ula mán-nduú gá mas təa'g,
- 37** ndá deɛ pana: Bó lé i to gá mbai læ Jibje lé ndá aji darɔi-i nja ar sí j'oo səi.
- 38** Deɛ ndaɲg maktub loo gá dəa'g tar pana: Yeɛ neelé to gá mbai læ Jibje.
- 39** Njera némajel kára gá deɛ dəree səa neelé pa səa ta gá hərm pana: See i lé to gá Kristi lé el tɔbəi wa. Aji rɔi yə aji sí səi nà.
- 40** Nē yeɛ gá kára ɔsee gə ta bawn pana: See Ala lé ya kara i bəlee el ya wa. Ta gá gaɲg dɔi'g lé kara to to gá keə-yeɛ tɔ.
- 41** Jeɛ səi lé ta gá deɛ gaɲg dɔ sí'g lé deɛ gaɲg lée'g ya mbata néra sí ba gaɲgta ɔm dɔ sí'g ya, nē yeɛ neelé ra né gá majel kára kara el.
- 42** Tɔbəi yeɛ tel təa ula Jeju pana: Loo gá i a gə teɛ mee beekɔ'g læi ndá ar məəi olé dɔm'g ya kari.
- 43** Jeju ndigi təa'g pana: Ma m'ulai kankəmta təsərə ya, bogəné ba i a si səm nā'd paradis ya.

Kwəi læ Jeju lé

Mat 27.45-56, Mar 15.33-41, Jā 19.28-30

⁴⁴Kàr aar danɗo bèe ya ndá loondul dɔb rigim dɔ nanɗ nee gə loo njal-njal saar ar kàr tel ne rəa gə mbɔree.

⁴⁵Kàr ndul njudu-njudu ləm, kubu gə ganɗ ne mee kəi-Ala lé kara riba dana njal teɛ ləm tɔ.

⁴⁶Yen nga Jeju ila boo-ndia nanɗ ra né wəl pana: Bɔm, m'ya ndiləm meeɛ jii'g ya. Loo gə yee pa bèe ndá tɛa udu rub ya tɔ.

⁴⁷Loo gə bé-njérɔje oo né gə teɛ togábè lé ndá yee pidi Ala pana: Tɔgərɔ ya, dɔw neelé to gə njemeekarabasur ya.

⁴⁸Dɔw-bulaje gə d'ar keneɗ mba koo gə koo lé loo gə deɛ d'oo né gə teɛ lé ndá deɛ tel d'aw gə bée ndá kunda kaar dee ta-ta.

⁴⁹Deɛ lai gə gər Jeju ləm, gə denéje gə d'ı sɛa Galile dan gée ləm tɔ lé d'ar nɗərən d'ar d'aa loo sɔmɔmɔ d'oo ne loo gə teɛ neelé tɔ.

Jisəb dubu Jeju lé

Mat 27.57-61, Mar 15.42-47, Jā 19.38-42

⁵⁰Dɔw kára bèe gə ria lə Jisəb to dɔw gə njemeemaji gə njemeekarabasur, yee to gə bee lə njégaɗ-rəwtaje lə Jibje lé

⁵¹ne loo gə d'wɔji rəw né lə dee gə ra lé yee ɔm dee'g el, yee to dɔw gə Arimate bee lə Jibje tɔbɛi yee si nɗina beekɔ lə Ala lé pèrèrè tɔ.

⁵²Yee neelé ɔd aw rɔ Pilatə'g dɔjee nin Jeju.

⁵³Yee wa ninee kaar kag'd ɔr kə gə kubu-dubu-yoo lé aw ulá mee bolè mbal gə sɔi sigi'g, to loo gə d'ula nin dɔw kára kara keneɗ kédé el.

⁵⁴Ndɛa neelé to ndɔ kwa dɔ gɔl néje, kàr nai bəl bèe mba karee to ndɔ-kwa-rɔ tɔ.

⁵⁵Denéje gə d'ı gə Jeju Galile dan gée lé d'aw gə Jisəb nɔ'd d'oo bolè mbal lé ləm, gə d'oo loo kula gə deɛ d'ula nin Jeju keneɗ lé ləm tɔ

⁵⁶ndá deɛ d'ɔs tel d'aw bée, d'aw d'uru kumɔ gə ubu gə ɛdɛ sululu lé nɔ'd podé ne. Tɔbɛi deɛ rəm d'isi d'wa rɔ dee gə ndɔ-kwa-rɔ gə goo godndu lé tɔ.

Lugu 24

Jeju teɛ loo-yoo'g

Mat 28.1-10, Mar 16.1-8, Jā 20.1-10

¹Ndɔ gə donɗɔr gə njekorè goo ndɔ-kwa-rɔ lé denéje d'odo kumɔ gə ɛdɛ sululu gə deɛ podé nɔ'd lé teɛ ne gə ndɔ rad d'aw ne dɔbar'g.

²Deɛ d'oo biri mbal gə to ta bolè mbal'g lé nduburu oso ranɗ.

³Deɛ d'andɛ d'aw keneɗ ne deɛ d'ingɔ nin Jeju Mbaidɔmbaije lé el.

⁴To gá deɛ d'əji bea pi d'ar jim ndá aa oo, dəwje joo gá d'ula kubu gá ndoolé yɛd-yɛd rɔ deɛ'g lé teɛ kəm deɛ'g təsərə-təsərə.

⁵Bəl unda dee badə gaŋg dee ar dee dəb kəm dee naŋg, nɛ dəwje gá joo neelé d'ula dee pana: See ban ba seɪ ndolɛje njesikamba lé mbuna njé gá d'wəi'g wa.

⁶Yeɛ godo loo gá nee'g nɛ yeɛ unda loo teɛ loo-yoo'g mba. Arje mee sí olé teɛ dɔ ta gá yeɛ ula sí kédé loo gá yeɛ nai ne Galile bəi lé

⁷yeɛ pana: Lé riri kara d'a kula Ngon-dəw ji njékaiyaje'g ləm, d'a ɔfaree ləma, tɔbəi ndəa munda ndá yeɛ a kunda loo teɛ loo-yoo'g ləm tɔ.

⁸Yen nga mee denéje lé olé teɛ dɔ ta gá Jeju ula dee kédé lé tɔ.

⁹Loo gá deɛ d'ɪ dɔbar'g d'ɔs tel lé ndá deɛ d'ɔr sor néje neelé lai d'ula dee-deɛ gá dɔg-gir-dee-kára lé ləm, d'ula dəwje gá raŋg lai ləm tɔ.

¹⁰Denéje gá d'ɔr sor néje nee d'ar njékaiikulaje lé ri dee lə Mari gá Magdala ləm, gə Jan ləm, gə Mari kɔ Jak ləma, gə denéje gá raŋg gá nai sə dee lé ləm tɔ.

¹¹Deɛ d'oo sor kɔr lə denéje neelé gá ta ni bó d'ɔm mee dee dɔ'g el.

¹²Nɛ Pierə uba naŋg ɪta aɪŋgwɔd aw dɔbar'g. Yeɛ ula dəa naŋg tən loo oo ne kubu-dubu-yoo gá to naŋg kari ba. Tɔbəi yeɛ ɔd aw gá kəmee gá kəi ləa ndá kaaree wá paɪ dɔ néje gá teɛ'g lé.

Kaw rəw gá Emawus'g

Mat 16.12-13

¹³Aa ooje, mee ndəa'g neelé nja njékwakila Jejuje joo d'isi d'aw gá bɛe kára gá ria lə Emawus. Kɪ Jerusalem kaw keneɲ lé əw as kuru loo dɔg-giree-kára bɛe.

¹⁴Ndá deɛ d'isi d'aw d'wɔji nɔ ta dɔ néje lai gá teɛ'g lé.

¹⁵Loo gá d'aw d'wɔji nɔ taree ləm, gə maɪ nɔ taree ləm tɔ ndá Jeju teɛ sə dee wai orè sə dee rəw nɔ'd.

¹⁶Nɛ kəm dee tɔ dəa'g sum-sum ar dee d'ée gəree el saar.

¹⁷Yeɛ dəji dee pana: See ta dɪ ba seɪ aw wɔjije nɔ ba arje kəm sí to ne ndòo bɛe wa.

¹⁸Yeɛ gá kára gá ria lə Kleopas ndigi tɛa'g pana: See i nja gə kari ba to gá mbá gá mee bɛe-boo gá Jerusalem gá gər né gá teɛ mee ndɔje'g neelé el wa. Yeɛ dəji dee pana: See gá né dɪje wa.

¹⁹Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: To né gá teɛ wɔji dɔ Jeju gá Najaret gá to njetegginta gə njesiŋgamɔɲ dɔ kula reaje'g gə dɔ tapeaje'g nɔ Ala'g lé ləm, gə nɔ koso-dəwje'g lai ləm tɔ.

²⁰Mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njégaŋ-rəwtaje lə sí lé d'wá d'ilá ta yoo dəa'g ɔfaree ne kar kag'd tɔ.

- 21** Jee lé j'unda mee sí yel gá dǎa'g n'pana: Yee nja nga a kǎr kúla dǎ Israelje'g kǎm dee tar, ne aa oo néje lai neelé tee as gǎ ndǎ munda bogǎnè ya.
- 22** To tǎgǎrǎ ya, denéje gá nǎje mbuna sí'g d'ula sí ta néje gá ar kaar sí wa sí ne paj-paj, deejee neelé tee gǎ ndǎ rad d'aw dǎbar'g,
- 23** ne loo gá deej d'oo ninee lé el ndá deej tel d'ula sí pana: Kuraje gá dara ba tee dǎ neejje'g d'ula neejje pana: Jezu lé si kǎmba ya.
- 24** Njé gá nǎje mbuna deej gá d'aar sǎ sí lé d'ǎd d'aw dǎbar'g ndá d'ingǎ néje to gá denéje pa lé nja tǎ ne kǎm dee oso dǎa-yeje'g bǎe el.
- 25** Yen nga Jezu ula dee pana: Wah! seǐ dǎwje gá kǎmkǎr na mee sí tas lǎm, mee sí tǎ kujita dǎ ta'g lǎ njéteggintaje el lǎm tǎ lé.
- 26** See Kristi lé néurti a rǎa togǎbè ba mba karee andǎ ne loo-ronduba'g lǎa lé el wa.
- 27** Tǎbǎi un ginee bee lǎ Moyis gǎ bee lǎ njéteggintaje lai lé yee ǎr sǎ dee gintaje lai gá to mee maktub gá to gǎ kǎmee gá pata wǎji ne dǎa-yeje lé ar dee ya.
- 28** Loo gá deej d'unda dǎ bee gá d'isi d'aw gá keneǐ lé dǎb ndá yee ra to gá lǎ yee a gǎ dǎs tar bǎe sǎm.
- 29** Ne deej to tǎa'g pǎgǎ-pǎgǎ d'ǎgee naǐg pana: Maji kari sí sǎ sí mbata kǎr a gǎ godo basinè gǎ mba kar loondul nga. Yee andǎ aw sǎ dee kǎi gǎ mba si sǎ dee ya tǎ.
- 30** Loo gá yee si sǎ dee ta néǎ'g ndá yee un muru ra oiyo ba ya gǎji dana ar dee.
- 31** Yen nga kǎm dee inja dǎa'g yǎrǎrǎ ar dee gǎree ne, ne yee ǐ sané pá kǎm dee'g.
- 32** Deej d'ula nǎ pana: Loo gá yee tee dǎ sí'g rǎbǎ wǎji sǎ sí ta ǎr ne gin maktub gá to gǎ kǎmee ar sí lé see j'isi dan rǎlelee'g el wa.
- 33** Mee kǎree'g neelé nja deej d'ǐ d'ǎs tel d'aw Jerusalem. Deej d'ingǎ deej gá dǎg-gir-dee-kǎra gǎ deej gá nai sǎ dee gá mbǎ sǎ dee dǎ nǎ
- 34** gá d'isi pana: Mbaidǎmbaije lé unda loo tee tǎgǎrǎ ya. Yee tee kǎm Simǎ'g ya.
- 35** Deej kara d'ǎr sor né gá tee dǎ dee'g rǎbǎ gǎ kǎm dee gá inja dǎa'g loo gá yee wa muru gǎji dana ar dee lé tǎ.

Jezu tee dǎ njékwakiláje'g wai

Mat 28.16-20, Mar 16.14-18, Jǎ 20.19-23, NNk 1.6-8

- 36** Loo gá d'isi pata néje neelé bǎe-bǎe ndá yee nja tee dan dee'g wai ula dee pana: Sije gǎ meekulǎm.
- 37** Bǎl unda dee badǎ ganǐg dee ar dee d'unda bala tigi-tigi, mee dee ndaji ta pana: To gá ndil dǎw ba.
- 38** Ne yee dǎji dee pana: See ban ba takǎji gá togǎbè kinja nǎ mee sí'g bǎe wa.

³⁹Aaje loo ooje jim gə gəlm, ooje to gə darəm-ma nja, ɔɔje rəm ooje, ndil dəw lé darəa gə siŋgarea to keneŋ to gə seɪ oomje nee bèe lé el.

⁴⁰Loo gə yeɛ pa togəbè mbə ndá yeɛ tɔji dee jia gə gəlee tɔ.

⁴¹Loo gə rɔlel gə to mee dee'g gə kaar dee gə wa dee paj-paj lé ɔg dee kəm mee dee dəa'g bəi ndá Jeju dəji dee pana: See né gə kəm sɔ godo rɔ sí'g nee wa.

⁴²Ndá dee d'un kəji gə kɔb gə mban təji d'aree tɔ.

⁴³Yeɛ taa sɔ kəm dee'g tɔ.

⁴⁴Tɔbəi yeɛ ula dee pana: Ta né gə teɛ lé to ta gə ma m'ula sí loo gə ma m'nai sə sí bəi lé ya, mba kar lé riri kara taje lai gə dee ndaŋ mee maktub godndu Moyis'g ləm, gə kə njéteggintaje ləma, gə yeɛ gə ndaŋ mee maktub Pakɔs'g ləm tɔ d'wəji ne dəm lé a kaw léé'g béréré togəbè ya.

⁴⁵Yen ŋga yeɛ ar mee dee tɔ kujita gə mba kar dee gər ne gin ta gə mee maktub gə to gə kəmee lé tɔ.

⁴⁶Yeɛ ula dee pana: Togəbè dee ndaŋ taree mee maktub'g pana: Kristi lé néurti a rəa ləm, ndɔ munda ndá yeɛ a kunda loo teɛ dan njé gə d'wəi'g ləm,

⁴⁷d'a kila mber ta kwa ndò rɔ dɔ kaiya'g gə ta kər kaiya dɔ dəwje'g ləm tɔ gə ria-yeɛ kar ginkoji dəwje gə raŋ ya ndá d'a kun kudee Jerusalem ya.

⁴⁸Seɪ lé seɪ toje njékərgoota néje neelé ya.

⁴⁹Aa ooje, né gə Bɔm un ndia gə mba kar sí lé m'a kula ne kar sí ya, ne seɛje lé sije dan mee bee-boo'g lé saar kar siŋgamoŋ gə a kɪ sém loo gə tar lé ree dəb dɔ sí'g ba.

Jeju tel aw dara

Mar 16.19-20, NNk 1.9-11

⁵⁰Yeɛ ɔr nɔ dee njal kəmee gə Betani, tɔbəi yeɛ odo jia gə tar tɔr ne ndia dɔ dee'g.

⁵¹Loo gə yeɛ aar tɔr ndia dɔ dee'g bèe-bèe ndá yeɛ ɔd sa rəa igi dara kag.

⁵²Deeje neelé loo gə dee d'wá mee dee'g mbə ndá dee d'ɔs tel gə boo-rɔlel mee dee'g d'aw Jerusalem.

⁵³Dee d'wa dɔ nə mee kəi-Ala'g ta-ta pidi ne Ala ləm, d'ɔs ne gajee ləm tɔ.

Jà

Jà 1

Jà lé to njekɔrgoo néra Jeju lé

- ¹Kédé gá dɔtar TA si keneɲ. TA neelé si gə Ala ləm, TA neelé to Ala ləm tɔ.
- ²Yee nja si gə Ala kédé gá dɔtar.
- ³Yee ba unda néje lai-lai, né gá rara kara yee ba to njerea.
- ⁴Kəmə lé ɿ rəa'g tɔbɛi kəmə lé to lookàr gá àr dɔ dəwje'g.
- ⁵Lookàr neelé inja loondul'g njai-njai, loondul lé omɔ sɛa nɛ omɔ sɛa pi.
- ⁶Diŋgam kára gá Ala ula lé ria lə Jà.
- ⁷Yee ree gə mba to njekɔrgoo néra lə lookàr lé mba kar dəwje lai d'ɔm nɛ mee dee dɛa'g.
- ⁸Jà lé to lookàr lé el nɛ yee ree gə mba kɔr goo lookàr neelé.
- ⁹Lookàr lé ba to lookàr gá gəd gá ar loo inja nɛ kəm dəw gá rara gá d'ojee dɔ naŋg nɛe.
- ¹⁰Yee neelé si naŋg nɛe ləm, yee unda naŋg nɛe gə néje lai gá to keneɲ ləm tɔ nɛ kəm dəwje gá dɔ naŋg nɛe inja dɛa'g bɛe el.
- ¹¹Yee ree rɔ dəwje ləa gá gəd-gəd ya nɛ dee d'wá gá rɔ dee'g el.
- ¹²Nɛ dəwje gá rara ba gá d'wá gá rɔ dee'g d'unda mee dee dɔ ria'g ndá yee nja ar dee siŋgá gə mba kar dee tel to nɛ ŋgan-Alaje.
- ¹³Gin koji lə debeeje neelé ɿ mɛs dəw əsé malee gá rəa el nɛ gin koji dee lé to kɔ Ala nja.
- ¹⁴TA lé tel to darɔ dəw ndá yee ree si mbuna sí'g. Noji gə kankəmta taa rəa pəl-pəl. Jee lé j'oo rɔnduba ləa gá kɔ ŋgon gá gəd-gəd gá to darɔ Bɔbee lé ya.
- ¹⁵Jà lé ɔr ginta ləa gə ndia gá boi wəl pana: Dəw neelé to yee gá ma m'ula sí ta ləa kédé m'pana: Yee gá ree goom'g lé undam yiu-yiu mbata yee nja to gá kédé gá dɔtar ba ma m'oré gée bɛi.
- ¹⁶Jeeje lai lé n'taaje meemaji ləa gá taa rəa pəl-pəl ləm, gə noji gá orè dɔ maree-maree ləm tɔ.
- ¹⁷Mbata ləw lé Moyis ree gə godndu ar sí nɛ noji gə kankəmta lé Jeju Kristi ba ree nɛ.
- ¹⁸Dəw kára kara ila kəmee dɔ Ala'g ndɔ el bɛi. Nɛ ŋgon gá kára ba gá to ŋgon mee Bɔbee lé ba ar kəm dee ti dɛa'g təsərə ya.

Jà Njera-batɛm riba dɔ Jeju lé

Mat 3.1-12, Mar 1.1-8, Lug 3.1-18

- ¹⁹Aa ooje, taje gá J̄a ula njékinjanéməsje gə Lebije gá Jibje gá d'isi Jerusalem d'ula dee rəa'g gə mba kar dee dəjee pana: See i to nawa.
- ²⁰Yeę ula dee njai bó kusu dɔ rəa el ləm, yeę ɔr taree woj ləm tɔ pana: Ma lé m'to Kristi el nja.
- ²¹Deę dəjee tɔbəi pana: Bèe nga see i to gá dəw gá banwa. See i ba to gá Eli lé wa. Yeę pana: Ma m'to yeę el. Deę dəjee pana: See i to gá njetegginta lé wa. Yeę ila dee keneŋ tɔbəi pana: Ma m'to yeę el tɔ.
- ²²Deę dəjee tɔbəi pana: Bèe nga, see i lé to gá n̄ bəi wa. Jeę lé jeę ndigije kooje gə mba tel kaw kulaje ne deę gá d'ula sí lé. See gá ndui-i'g lé i a pa banwa.
- ²³Yeę ula dee pana: Ma nja m'to ndu yeę gá njekilamber gá dɔdilaloo'g pana: Gɔlje rəw lə Mbaidɔmbaije lé areeje aar dana njoron. (Njetegginta gá ria lə Esai lé pa bèe.)
- ²⁴Deę gá d'ula dee rəa'g neelé to gá Parisieje.
- ²⁵Deę dəjee ta kára nja tɔbəi pana: Nga i lé to gá Kristi el ləm, Eli el ləma, njetegginta el ləm tɔ, nga see ban bəi ba i ra dəwje batem bəi wa.
- ²⁶J̄a ila dee keneŋ pana: Ma lé mán ba m'ra ne dəwje batem, ne dəw kára aar mbuna sí'g ne seɲ gəreeje el.
- ²⁷Yeę nja ba ree goom'g ne ma m'as tudu markob ləa el.
- ²⁸Néje lai neelé teę mee bee gá Betani kel gir baa gá Jurdɛ loo gá J̄a ra dee batem keneŋ lé.

Jeju to Ngon badə lə Ala lé

- ²⁹Bèlè lookàree J̄a oo Jeju si aw gá rəa'g ndá yeę pana: Aa ooje, Ngon badə lə Ala gá a gə kɔr kaiya naŋg neelé.
- ³⁰Yeę nja ba ma m'ula sí ta ləa kédé m'pana: Dəw kára gá ree goom'g lé undam yiu-yiu mbata yeę nja to gá kédé ba ma m'oré géé bəi.
- ³¹Ma lé m'gəree el ne ma m'ree m'ra dəwje batem gə mán mba riba ne dəa kar Israelje gəree ne.
- ³²J̄a ɔr ginta nee pana: Ma m'oo Ndil i dara nar asəna gə dərnda ree si dəa'g.
- ³³Ma lé m'gəree el ne yeę gá ulam mba ra dəwje batem lé yeę nja ulam pana: Dəw gá m'a koo Ndil wa naŋg dəa'g si ndá to yeę gá a ra dee batem gə Ndilmeenda lé nja kən.
- ³⁴Ma lé m'ée bèe ndá m'ɔr ginta neelé m'pana: Yeę to Ngon-Ala lé nja.

Njékwakila Jejuje gá dɔtar lé

- ³⁵Bèlè lookàree, J̄a gə njékwakilaje joo d'aar.

- ³⁶Loo gé yee un kamee tar oo Jeju a gə dəs ndá yee pana: Aa ooje, Ngon bad læ Ala lé aw'n.
- ³⁷Njékwakila Jaje gé joo d'oo ta nee gé yee ula dee lé ndá d'i d'aw goo Jeju'g.
- ³⁸Jeju kel gee oo dee d'orè gee ndá yee daji dee pana: Sej lé see sangje na bæi wa. Deɛ d'ilá keneɛ pana: Rabi, (tel ta koji sí pana: Mbai), see loo-sii ba ra wa.
- ³⁹Yee ula dee pana: Gé reeje ndá sei a kooje bæi. Deɛ d'aw d'oo loo-siée ndá nai sɛa keneɛ mbata ndɛa neelé kàr aar dɔ kam'g ler.
- ⁴⁰Andre, ngokɔ Simɔ Pierə, to yee gé kára mbuna dee'g joo gé d'oo ta læ Ja ba d'i d'aw goo Jeju'g bæi.
- ⁴¹Yee dar ngokeɛ Simɔ Pierə bus ulá pana: Jee j'inga Mesi (gé baree Kristi lé) mbɔ.
- ⁴²Yen ba yee ɔr neɛ aw sɛa rɔ Jeju'g. Jeju un kamee ée ndá pana: I lé to Simɔ, ngon Junas. D'a bari Képas (tel ta koji sí ndá to kɔr mbal.)
- ⁴³Bèlè lookàree Jeju ndigi kaw Galile ndá yee inga Pilibə ulá pana: Gé ree goom'g.
- ⁴⁴Pilibə lé to gé Besayida, bee læ dee-dee gə Andre gə Pierə to gé nɔ'd.
- ⁴⁵Pilibə lé inga Natanael ndá ulá pana: Jee lé j'inga yee gé Moyis ndang ta læa mee maktub godndu'g ləm, njéteggintaje d'ɔr ta læa ləm tɔ, to Jeju gé Najaret, ngolə Jisəb lé nja.
- ⁴⁶Natanael ulá pana: Najaret lé see né gé maji a kɪ keneɛ wa. Pilibə ulá pana: Nga ree oo ba nà.
- ⁴⁷Jeju oo Natanael gé si aw gé rəa'g ndá yee pata gé wɔji dɛa pana: Aa ooje, yee lé to kankəm dɛw gé Israel gé nésukəmloo kára kara godo rəa'g.
- ⁴⁸Natanael dɛjee pana: See loo gé ra ba i gərm keneɛ kédé wa. Jeju tel ilá keneɛ pana, Loo gé i si gel kodé'g, Pilibə bari el nja bæi ma m'ooi.
- ⁴⁹Natanael tel ilá keneɛ pana: Rabi, i lé to Ngon-Ala nja, i to mbai læ Israelje nja tɔ.
- ⁵⁰Jeju tel ulá pana: See i ar məəi to dɔm'g mbata kula gé ma m'ulai m'pana: Ma m'ooi gel kodé'g lé nja wa. I a koo néje gé boi ur dɔ néje'g neelé bæi.
- ⁵¹Yee ulá tɔbæi pana: Ma m'ula sí təsərə, ndɔ gé rang ndá sei a kooje kəm dara gé tee ar kuraje læ Ala gé dara d'al d'aw tar gə risi d'ur nang d'wa ne dɔ Ngon dɛw lé.

Ja 2

Némɔri gé Jeju ra loo-naj taa nɔ mee bee gé Kana lé

- ¹Ndɔ munda gogo to ndɔ ra naj taa nɔ mee bee gé Kana dɔ nang gé Galile. Kɔ Jejuje si keneɛ ləm,
- ²tɔbæi deɛ bar Jeju gə njékwakiláje nɔ'd loo naj taa nɔ'g neelé ləm tɔ.

- ³Loo gá mán-nduú na dɔ dee ndá kɔ Jeju lé ulá pana: Man-nduú lé na dɔ dee tas.
- ⁴Jeju tel ilá keneɲ pana: Dené see ta dɪ ba i ɛji dɔm'g wa. Kàree ləm nai bəi bó tee el bəi.
- ⁵Keaje ula kuraje lé pana: Néje lai gá yee a gə kula sí lé maji kar sí raje ya.
- ⁶Jo-andje misa to keneɲ gə mba togo ne néje gə goo néjibee læ Jibje. Jo kára-kára lé banelə a kas litər tɔl-tɔl tɔ.
- ⁷Jeju ula dee pana: Ɔrje mán areeje rusu jo aɗje lé léréré-léréré. Ndá deɛ to mán lé d'aree rusu télélé-télélé ya tɔ.
- ⁸Yen ba yee ula dee pana: Basinè ɔrje awje ne rɔ mbai gá njenai'g lé. Ndá deɛ d'ɔr d'aw ne rəa'g ya tɔ.
- ⁹Mbai gá njenai lé naa mán gá telee gá mán-nduú lé. Yee gər loo gá d'ɪ ne keneɲ el ne kuraje gá to njétho-maneeje lé gər gao. Yen ba mbai gá njenai lé bar njedené-sigi lé
- ¹⁰ulá pana: Dəw gá rara kara ar dəwje mán-nduú gá maji ar dee d'ai kédé ba yee gá maji ler bəe ar dee d'ai dɔ'd bəi. Ne i lé ya yee gá maji ur dɔ maree'g lé saar basinè.
- ¹¹Yee gá nee ba to némɔri gá dɔtar gá Jeju ra mee bee gá Kana dɔ naɲg gá Galile. Yee riba ne rɔ rɔnduba læa gá raga ndá njékwakiláje d'ɔm ne mee dee dəa'g.
- ¹²Gée gá gogo yee ɪ keneɲ aw Kapernawum gə keaje gə ŋgakeaje gə njékwakiláje na'd ndá d'isi keneɲ ndɔ dee ai bula bəl ya.

Jeju tuba njérab-néje mee kəi-Ala'g

Mat 21.12-13, Mar 11.15-17, Lug 19.45-46

- ¹³Ndɔ ra nai Pag læ Jibje nai dəb ndá Jeju ɪ aw Jerusalem.
- ¹⁴Yee andə aw mee kəi-Ala'g ndá yee iŋga njérab-néndogoje gá d'isi keneɲ ndogo bɔ maɲje gə badje gə dərje ləm, gə njémbél-larje gá d'isi keneɲ ləm tɔ.
- ¹⁵Yee ra ndəi-kúla tuba dee ne mee kəi-Ala'g gə bɔ maɲje gə badje læ dee lai tɔ. Yee tila tabulje læ njémbél-larje sané larje læ dee kad-kad tɔ.
- ¹⁶Tɔbəi yee ula njérab-dərje neelé pana: Odoje néje neelé ɔdje ne gá raɲg bó arje kəi læ Bɔm to gá kəi rab néje el.
- ¹⁷Yen ŋga mee njékwakiláje olé dɔ ta gá ndaɲg mee maktub'g pana: Ŋgur kəi læi ram ŋgwɔd-ŋgwɔd ya.
- ¹⁸Jibje d'un ta dəjee pana: See némɔri gá ban ba i ra gə mba kar sí j'oo to gá i askəm ra ne néje gá togəbè lé wa.
- ¹⁹Jeju ila dee keneɲ pana: Tujije kəi-Ala gá neelé ndá ndɔ munda ba ya m'a ra karee to lée'g gogo gɔl-gɔl.

²⁰Jibje tel d'ilá keneṅ pana: Kəi-Ala neelé deḡ ra kula keneṅ as ləb rɔ-sɔ-giree-misá ɓa deḡ tɔlee ɓəi, ne i nja see i a ra ndɔi munda ba ya karee to lée'g gogo wa.

²¹Ne yeḡ pata lə kəi-Ala neelé wɔji ne dɔ rəa-yeḡ nja.

²²Gelee gá nee ɓa loo gá yeḡ unda loo teḡ dan njé gá d'wəi'g lé mbá ndá mee njékwakiláje aḷ ne haar teḡ ne dɔ ta gá yeḡ pa'g lé ar dee d'ɔm ne mee dee dɔ maktub gá to gə kəmee'g lé ləm, gə dɔ ta gá Jeju pa'g lé ləm tɔ.

Jeju gər néje lai gá to mee dəw'g lé

²³Loo gá Jeju si Jerusalem ra sə dee nai Pag keneṅ lé ndá dəwje bula d'ɔm mee dee dɔ ria'g mbata némɔrije gá yeḡ ra ar dee d'oo lé.

²⁴Ne Jeju ɔm dee'g el mbata yeḡ gər dee lai ya.

²⁵Yeḡ aw ndòo njekərgoota lə dəw kára kara el, mbata yeḡ nja gər né gá to mee dəwje'g gao.

Ja 3

Nikodem aw rɔ Jeju'g lé

¹Dəw kára mbuna Parisieje ria lə Nikodem lé to mbai lə Jibje.

²Yeḡ aw rɔ Jeju loondul'g ulá pana: Mbai, jeḡ n'gər gao i lé to gá dəw gá njendoo dəwje né gá i rɔ Ala'g, mbata némɔrije gá i ra lé bó lé dəw gá Ala nai səa el ndá a kaskəm ra to gá i ra el.

³Jeju tel ilá keneṅ pana: Ma m'ulai təsərə, bó lé dəw a tel kar dee d'ojee gogo sigi el ndá yeḡ a koo ɓeekɔ lə Ala lé gə kəmee el.

⁴Nikodem tel dəjee pana: See dəw ɓuga mbá ndá d'a tel kojee gogo sigi to gá ban tɔɓəi wa. See yeḡ a kaskəm tel kuru mee keaje'g karee ojee gogo ɓəi wa.

⁵Jeju tel ilá keneṅ pana: Ma m'ulai təsərə ya, bó lé mán gə ndil to gá gin koji dəw el ndá yeḡ a kaskəm kula dəa ɓeekɔ'g lə Ala wɔr el.

⁶Né gá darɔ oji lé to gá darɔ ya, ne né gá ndil oji lé to ndil ya tɔ.

⁷Bèe ndá ar kaari ndəb dɔ né gá ma m'ulai'g lé el, mbata ma m'ulai m'pana: Lé riri kara koji gá sigi ɓa gə kumá kandə bee lə Ala ya.

⁸Lel ula gə loo-loo to gá mee wɔji ndá keaa gá ɓar ɓa i oo, ne i gər loo kiyee əsé loo-kabee el. Dəw gá ndil ojee lé kara kea to togábè tɔ.

⁹Nikodem tel dəjee pana: Né neelé loo rəa a to gá ban ɓa bèe wa.

¹⁰Jeju tel ilá keneṅ pana: See i gá njendoo Israelje né lé ya, see ta nee dumi ari gər ginee el wa.

¹¹Ma m'ulai təsərə, jeḡ j'ɔr gin né gá jeḡ j'oo njai ləm, jeḡ j'ɔr goo né gá jeḡ j'oo gə kəm sí ləm tɔ, ne seḷ taaje ta lə sí el.

12Bó lé ma m'ula sí ta néje gó dɔ naŋg nee, ne seɪ taaje ta ləm el ndá ŋga see loo gó m'a pata néje gó dara lé see a taaje ta ləm loo gó ra'g bəi wa.

13Dəw kára ɪ naŋg nee aw dara el bəi, ne yeɛ gó ɪ dara ree dɔ naŋg neelé to Ŋgon-dəw gó si dara ya.

14To gó Moyis léɛ lar gó kas ndaji ne li bəree tar dɔdilaloo'g, togəbè ba lé riri kara d'a bər Ŋgon-dəw tar

15gə mba kar nana ba gó ɔm mée dəa'g ndá a si ne gə kəməgə gə nɔ lé.

16Ala ndigi dəwje lai-lai dɔ naŋg nee, unda dee dan kəmee'g ba un Ŋgonee gó gəd-gəd kára ba ulá ar dee mba kar nana ba gó ɔm mée dəa'g ndá a si gə kəməgə gə nɔ lé bó a kudu nda el.

17Tɔgəɔ ya, Ala ula Ŋgonee dɔ naŋg nee gə mba karee ɔr kəm ta lə dəwje el ne yeɛ ulá mba kar mbəl dəa ba d'aji ne.

18Dəw gó rara ba gó unda mée dəa'g ndá ta wa dəa el, ne nana ba gó ɔm mée dəa'g el ndá ta wa dəa mbə mbata yeɛ unda mée dɔ ri Ŋgon-Ala gó gəd-gəd gó kára ba kiao lé el.

19Ta gó wa dɔ dəwje lé ba nee: mbata lookàr ree naŋg nee mbə ne deɛ ndigi loondul unda lookàr mbata néra dee to majel.

20Mbata nana ba gó ra majel ndá yeɛ to njekeji lookàr gó keji ya, yeɛ mbad ree lookàr'g lé saar, nà banelə nérea a kinja gó raga.

21Ne yeɛ gó nérea wa bua kankəmta lé ndá yeɛ ree lookàr'g ya mba kar nérea kinja gó raga mba kar dee d'oo mbata yeɛ ra né gə goo siŋgamoŋ lə Ala ya.

Ta gó wəji dɔ Jə Njera-batəm deɛ gə Jeju lé

22Gée gó gogo, Jeju gə njékwakiláje d'aw dɔ naŋg gó Jude. Yeɛ si sə dee keneŋ ra dəwje batəm.

23Jə kara si ra dəwje batəm Enɔ mbər Salim'g tɔ mbata lée neelé mán to keneŋ ya. Yeɛ ba dəwje d'aw keneŋ gə mba karee ra dee batəm.

24Mbata d'wa Jə danɔgai el bəi.

25Yen ŋga njékwakila Jaje maj gə Jib kára bèe dɔ ta togo won néje'g.

26Deɛ ree d'ingə Jə d'ulá pana: Mbai, dəw gó si səi tura gir baa gó Jurde'g gó i ɔr ta ləa kédé lé aa oo, yeɛ ra dəwje batəm ar dəwje lai d'aw rəa'g.

27Jə ila dee keneŋ pana: Né gó dara ya ar dəw ba a kiŋga bó dəw a kiŋga né gə dɔrea el.

28Seɪ nja seɪ ooje goo ta ləm loo gó m'pana: Ma m'to Kristi el ne d'ulam nea'g gə kula lé.

²⁹Dəw gá njedené-sigi, deɛ gə dené læa d'wa boa gə nɔ, nɛ baokura læ njedené-sigi gá aar keneɲ oo ndu sor læa ndá rəa lelee yaɔ mbata ndu sor gá yeɛ oo lé. Togábè rɔlɛl læm-ma kara ɔr jol-jol tɔ.

³⁰Karee-yeɛ nja kila rəa kɔd lé gá kumá nɛ ma ba m'a koso kas.

³¹Yeɛ gá ɿ tar ree lé ur dɔ dəwje'g lai ya, yeɛ gá dɔ naɲg nee lé to kɔ naɲg nee læm, yeɛ pata néje gá wɔɟi dɔ naɲg nee læm tɔ. Nɛ yeɛ gá ɿ dara ree lé ur dɔ dee'g lai ya.

³²Yeɛ ɔr goo né gá yeɛ oo gə kəmee gə mbia nɛ dəw kára kara taa ta læa el.

³³Yeɛ gá taa ta læa mbɔ ndá yeɛ ɔr goo taree gəd pana: Ala lé pa kankəmta ya,

³⁴mbata yeɛ gá Ala ulá lé tapa Ala lé ba yeɛ pa mbata Ala lé aree Ndilee gá kar bó wɔɟi el.

³⁵Bɔ-dəwje lé unda Ngonee dan kəmee'g ba mbɔ nɛ néje lai ɔm jia'g.

³⁶Yeɛ gá ɔm méé dɔ Ngonee'g lé si gə kəmégə gə nɔ lé mbɔ, yeɛ gá mbad kɔm méé dɔ Ngonee'g saar lé a koo loo gá a kisi gə kəmə lé gə kəmee el nɛ oɲg læ Ala nai dɛa'g ya.

Jɔ 4

Dené gá Samari

¹Jeju gər ta gá Parisieje pa pana: Jeju ra njékwakiláje batəm bula unda Jɔ.

²Nɛ njékwakila Jejuje ba ra dee batəm bó to Jeju ba ra dee el.

³Yen ɲga yeɛ ɿ Jude mba tel kaw Galile.

⁴Karee unda mee bee gá Samari dana gaɲg lé ba gə kumá.

⁵Yeɛ teɛ bee-boo gá Samari gá ria læ Sishar gá to mbɔr loo-ndɔ gá Jakob ar ɲgonee Jisəb kédé gá læw.

⁶Bwa-mán læ Jakob to keneɲ. Jeju dao yaɔ mbata rəw əbee ndá yeɛ si dɔ mbal gá d'unda gugu nɛ ta bwa-mán. Kàr ar danɔ.

⁷Dené gá Samari kára ɿ bee ree gə mba to mán. Jeju kwɔiyee mán pana: Am mán bəl m'ai.

⁸Mbata njékwakiláje d'aw mee bee'g mba ndogo néɔ.

⁹Dené gá Samari lé tel ilá keneɲ pana: I gá to Jib lé see ban ba i kwɔim-ma gá m'to gá dené gá Samari lé mán-kai wa.

(Yeɛ pa bèe mbata Jibje gə Samarije lé d'oo kəm nɔ el.)

¹⁰Jeju ilá keneɲ pana: Bó lé i gər nojikwa gá Ala lé a kwa gə dəwje ba gər yeɛ gá kwɔii mán pana: Ar neɛ mán n'ai ndá i nja a kɿ kédé kwɔiyee mán-kai, bèe lé yeɛ kara a kari mán gá àr yal-yal gá aɿ teɛ kuji-kuji tɔ.

- 11**Dené lé tel dǎjee pana: Mbai, i aar gǎ nékǎrman el nǎ bwa-mán lé uru yaǎ. See i a kǐ gǎ mán gǎ aǐ teǎ kuji-kuji lé ra wa.
- 12**See siŋgamoŋ lǎi unda kǎ ka síjeǎ gǎ Jakob wa. Yeǎ nja uru bwa-mán neelé ar sí lǎm, yeǎ ai manee kédé ba ya ar ŋganee gǎ nékulje lǎa kara d'ai ya lǎm tǎ.
- 13**Jeju ilá keneŋ pana: Dǎw gǎ rara ba gǎ ai mán gǎ mee bwa-mán'g neelé ndá kǎdaman a tǎlee gogo ya bǎi.
- 14**Nǎ nana ba a kai mán gǎ m'a karee neelé ndá kunda a tǎlee gogo el ŋga. Man gǎ m'a karee lé a tel to ŋgira mán méé'g gǎ a kai teǎ kuji-kuji ndá yeǎ a si gǎ kǎmǎ gǎ gǎ nǎ lé méé'g.
- 15**Dené lé ra ndò rǎ Jeju'g pana: Mbai, am mán neelé gǎ mba kar kǎdaman tǎlm gogo el lǎm, mba karm m'ŋgǎŋ ta bwa-mán'g neelé gogo el ŋga lǎm tǎ.
- 16**Jeju ilá keneŋ pana: Aw bǎr ŋgabije ree sǎa rǎm'g nee ba.
- 17**Dené ilá keneŋ pana: Ŋgamje godo. Jeju tel ulá pana: Bǎe ya, tapai to tǎgǎrǎ ya mbata i pana: Ŋgabije godo.
- 18**Mbata kédé lé i taa ŋgawje bǎe mi tǎbǎi yeǎ gǎ sí sǎi bǎsinè to gǎ ŋgabije el tǎ. Tapai to gǎ kǎkǎmta ya mbata i pana: Ŋgabije godo.
- 19**Dené lé tel ulá pana: Mbai, kǎm inja dǎi'g am m'ooi gǎ njetegginta nja.
- 20**Bǎ síje-je lé d'wa Ala meǎ dee'g dǎ mbal'g neelé nǎ seǐ nja seǐ pajena: Jerusalem ba to loo gǎ kǎm kwa Ala meǎ sí'g.
- 21**Jeju ula dené lé pana: Dené, ǎm mǎeǎi dǎ ta'g lǎm gǎ m'a gǎ kulai. Ndǎ gǎ a gǎ ree lé seǐ a kwaje Bǎ-dǎwje meǎ sí dǎ mbal'g nee el lǎm, ǎsé Jerusalem el lǎm tǎ.
- 22**Seǐ lé né gǎ seǐ gǎrje ginee el lé ba seǐ waje meǎ sí'g, nǎ jeǎ lé né gǎ jeǎ n'gǎr ginee njai-njai ba j'wá meǎ sí'g mbata kaji lé ǐ bǎe lǎ Jibje.
- 23**Nǎ kǎree sí ree ba ree mbǎ ya ndá njékwa Ala lé meǎ dee'gje gǎ gǎd-gǎd lé d'a kwa Bǎ-dǎwje meǎ dee'g gǎ ndil lǎm, gǎ kǎkǎmta lǎm tǎ, mbata yee ba gǎ né gǎ Bǎ-dǎwje ndigi ya.
- 24**Ala to Ndil, bǎe ba deǎ gǎ ndigi kwá meǎ dee'g lé maji kar dee d'wá meǎ dee'g gǎ Ndil lǎm, gǎ kǎkǎmta lǎm tǎ.
- 25**Dené lé tel ulá pana: Ma m'gǎr gao Mesi a gǎ ree ya (yeǎ gǎ bǎree Kristi lé) loo gǎ yeǎ a ree ndá yeǎ nja a kǎr gin néje lai tǎsǎrǎ kar sí.
- 26**Jeju ilá keneŋ pana: Ma gǎ m'aar nǎi'g m'wǎji sǎi ta neelé ma m'to gǎ yeǎ lé nja.
- 27**Yen ŋga njékwakiláje teǎ wai ndá kaar dee wa dee paj mbata yeǎ si wǎji ta gǎ dené gǎ Samari lé. Nǎ dǎw kǎra kara mbuna dee'g dǎjee pana: See ta dǐ ba i dǎjee wa. Esé see ta dǐ ba i wǎji sǎa bǎe wa dǎw dǎjee togǎbè el.

28Dené neelé yā ku-jo læa naŋg ɔd aw mee bee-boo'g ula dāwje gá mee bee'g neelé pana:

29Gá reeje ooje dāw kára gá teggín néram gá m'ra læw saar basinè lé. See yeę a to gá Kristi lé el wa.

30Dāwje d'j mee bee'g ree yao-yao gá rɔ Jeju'g lé.

31Mee kàree'g neelé njékwakiláje jaŋgee pana: Mbai, sɔ né ba.

32Ne yeę ila dee keneŋ pana: Nésɔm-ma to keneŋ gən gə mba karm m'usɔ ya, ne sej ba gərje el.

33Njékwakiláje d'ula ta dee naŋg dāji nā ta wédé-wédé pana: See dāw ree gə né aree gə mba karee sɔ wa.

34Jeju ula dee pana: Ra torndu yeę gá njekulam gə kɔr suna kula lé yee ba gá nésɔm ya.

35Sej pajena: Nai sɔ ba a to nai kinja kó lé bəi see sej paje bèe el wa. Aa ooje, ma m'ula sí, unje kəm sí gá tar ooje kó gá ɛrkəm gəsəsə gá to kəm kinja kən.

36Yeę gá inja lé iŋga dɔ jia ya ndá yeę mbɔ kɔdee ɔm gə mba si gə kəməgá gə nɔ lé mba kar dāw gá njedubu né gə dāw gá njekija né d'a kal ne rɔ dee nā'd ya.

37Mbata ta nee gá deę pa lé to gá kankəmta ya: Dāw kára to gá njedubu né ne yeę gá raŋg to gá njekija né tɔ.

38Ma m'ula sí gə mba kar sí injaje kó, ne to kó gá sej ba raje kula keneŋ el, dāwje gá raŋg ba ra kula keneŋ ba sej reeje oreje sə dee nā keneŋ bəi.

39Samarije gá naje mee bee-boo'g neelé d'ɔm mee dee dɔ Jeju'g mbata ta gá dené pa lé pana: Yeę teggín néje lai gá neę n'ra.

40Tɔbəi loo gá Samarije ree d'iŋgá ndá deę ra ndòo rəa'g gə mba karee si sə dee. Ndá yeę aw si sə dee as ndɔ joo tɔ.

41Ta læa lé ar njé gá naje bula yaą unda njé gá kédé d'ɔm mee dee dəa'g.

42Deę d'ula dené lé pana: Jeę j'ɔm mee sí dəa'g gə mba tapai ba goo kára ba el, mbata jeę nja jeę j'oo ta læa gə mbi sí, yee ba jeę n'gər gao, yeę to Njekaji dāwje gá dɔ naŋg nee lai-lai ya.

Jeju aji ŋgolə bé-njéɔje gá mee kəi-mbai'g

43Loo gá yeę ra sə dee ndɔ joo lé mbā ndá yeę j keneŋ mba kaw Galile,

44mbata yeę nja pa gə təa woj pana: Njetegginta gá rara kara d'a kila ribar dəa'g bee-kojee'g el.

45Loo gá yeę teę Galile mbā ndá njé gá Galile gá d'oo néje lai gá yeę ra loo-nai gá Jerusalem lé d'wá gá rɔ dee'g lɔm mbata deę kara d'aw loo-nai'g lé tɔ.

- ⁴⁶Togábè ba yeë tel aw ne Kana dɔ naŋ gá Galile loo gá yeë ar mán tel to ne mán-nduú keneŋ lé. Bé-njéɔje gá kára bèe si Kapernawum ne ŋgonee gá diŋgam oso gə ɔkɔ.
- ⁴⁷Loo gá yeë oo nɔ Jeju gá i Jude ree dɔ naŋ gá Galile mba ndá yeë aw rəa'g aw ra ndòo rəa'g mba karee aw səa aw aji ŋgonee gá diŋgam gá to ta yoo'g lé.
- ⁴⁸Jeju ulá pana: Bó lé seɪ ooje némɔrije gə né gá dumkooje gə kəm sí bèe el ndá seɪ ooje loo gə mba kəmje mee sí dɔm'g el.
- ⁴⁹Bé-njéɔje lé tel ulá pana: Mbaidɔmbaije, i jagjaŋ ba nà ŋgonəm lé a gə kwəi.
- ⁵⁰Jeju ilá keneŋ pana: Maji kari ɔd aw, ŋgoni lé aji mba. Dəw neelé ɔm mée dɔ ta gá Jeju ulá'g lé tɔ ndá ɔd aw ya.
- ⁵¹Loo gá yeë tel si aw ndá kuraje læa ree d'ingá d'ulá pana: Ŋgoni lé aji kəbərə ŋga.
- ⁵²Yeë dəji dee pana: See kàr gá ban ba ɔkɔ lé i dəa'g keneŋ wa. Deɛ d'ilá keneŋ pana: Tagəné kàr tel rəa gə mbɔree lam ya ɔkɔ lé i dəa'g.
- ⁵³Bəbeeje lé gər gao, to kàr gá Jeju ulá ne pana: Ŋgoni aji mba lé. Togábè yeë gə njémeekeɔje læa lai d'ɔm mee dee dɔ Jeju'g.
- ⁵⁴Yeë ba to némɔri gá njekəm'g joo gá Jeju ra loo gá yeë i Jude ree Galile lé.

Ja 5

Jeju ɔr ɔkɔ ɔr njerɔkɔ gá si ta duu-mán'g lé

- ¹Gée gá gogo to ndɔ ra nai læ Jibje ndá Jeju i keneŋ aw Jerusalem.
- ²Mee bee gá Jerusalem lé duu-mán gá to mbɔr rəw-kaw badje'g to keneŋ dəb, duu-mán neelé deɛ baree gə ta Əbrə, Betesda tɔbəi deɛ la ndil ta rəbee'g loo mi.
- ³Gin ndil gá la neelé njéɔkɔje to keneŋ rib-rib: njékəmtɔje læm, gə njémədje læma, gə deɛ gá dəb ɔr dee wəi wɔ-wɔ læm tɔ ba to keneŋ ŋgina mán gá a gə bir.
- ⁴Mbata kura gá dara ree duu-mán'g neelé teg-teg aree læŋg təji-təji, njerɔkɔ gá rara ba lé risi ur mán kédé aree læŋg ɔm dəa'g ndá lé to ɔkɔ gá ban-ban kara rəa tel to kari péd-péd ya+.
- ⁵Njerɔkɔ kára gá si keneŋ lé læb ɔkɔ læa ai ɔr-munda-giree-jinaijoo.
- ⁶Jeju aa loo ée loo-tée gá yeë to keneŋ læm, gər to gá yeë to ɔkɔ kuree əw læm tɔ ndá dəjee pana: See i ndigi kar ɔi to kari wa.
- ⁷Njerɔkɔ lé tel ilá keneŋ pana: Mbai, ma lé dəw kára gá njesi səm bó loo gá mán læŋg ndá a kunm kilam keneŋ ya godo, ar loo gá m'isi m'aw gá keneŋ ndá dəw gá raŋg ba teɛ nɔm'g kəŋgəŋ-kəŋgəŋ.
- ⁸Jeju ulá pana: Uba naŋ i ta, un nétoi njaa.

- ⁹Léegəneeya dəw neelé aji kəbərə. Yeɛ ɿ un nétiee ɔs njaa aw.
- ¹⁰Ndəa neelé to ndɔ-kwa-rɔ. Jibje d'ula dəw gə rɔkɔ ɿ dəa'g neelé pana: To ndɔ-kwa-rɔ bɔ to ndɔ gə mba kari un nétoi keneɲ el.
- ¹¹Yeɛ ila dee keneɲ pana: Yeɛ gə njekər rɔkɔ rɔm'g lé nja ulam pana: M'un nétom m'ɔd m'aw.
- ¹²Deɛ dəjee pana: See nɔ ba gə njekulai pana: Un nétoi ɔd aw lé bəi wa.
- ¹³Nɛ njerɔkɔ lé gər dəw gə njekar rɔkɔ ɿ dəa'g lé el, mbata Jeju igi mbuna boodəwje gə d'aar keneɲ neelé kág.
- ¹⁴Gée gə gogo Jeju iŋga njerɔkɔ neelé mee kəi-Ala'g ndá ulá pana: Aa oo, i lé aji kəbərə mbə, bəe ndá tibi mbər kaiya gogo el ŋga, nà banelə némeeyèr gə al dɔ yee gə neelé a teɛ dɔi'g gogo bəi.
- ¹⁵Dəw neelé ɔd aw ula Jibje pana: To Jeju nja ba ajim ya.
- ¹⁶Gelee gə nee ba Jibje d'unda ne kəm dee goo Jeju'g mbata néje gə togəbè gə yee ra ndɔ-kwa-rɔ'g lé.
- ¹⁷Nɛ Jeju ila dee keneɲ pana: Bɔm si ra kula dəa gə kédé bəi, bəe ndá ma kara m'isi m'ra kula dɔm gə kédé bəi tɔ.
- ¹⁸Gelee gə nee ba ar Jibje saŋg ne kəmee yaɔ unda nje gə kédé mba karee udu ne. Deɛ d'aw səa gə mba ndɔ-kwa-rɔ ba goo kára ba el nɛ mbata bər gə yeɛ bər Ala bɔbeeje wa ne rəa gə darɔ Ala lé tɔ.

Dɔmoŋ lə Ŋgon-Ala lé

- ¹⁹Jeju un ta ula dee pana: Ma m'ula sí təsərə, Ŋgon lé yeɛ nja askəm ra né kára kara gə dɔrea el, néra Bɔbeeje gə yeɛ oo lé ba yeɛ kara ra ndaji ne kəm Bɔbeeje tɔ. Néje lai gə Bɔbeeje ra lé Ŋgon kara ra aree wa bua keɔ ya tɔ.
- ²⁰Mbata Bɔbeeje lé unda Ŋgonee dan kəmee'g ba tɔjee ne néje lai gə yeɛ ra ləm, yeɛ a tɔjee goo kula raje gə ur dɔ njé gə nee'g ləm tɔ gə mba kar sí ndəbje dɔ'g yèr bəi.
- ²¹To gə Bɔ-dəwje lé ar njé gə d'wəi d'unda loo teɛ d'isi ne kəmba lé Ŋgon nja kara a kar nana kara si gə kəmə lé to gə yeɛ wɔji mée'g lé ya tɔ.
- ²²Bɔ-dəwje lé gaŋgta dɔ dəw kára kara el, nɛ yeɛ mbɔ taree lai ɔm ji Ŋgon'g lé mbə
- ²³mba kar dəwje lai d'ila ribar dɔ Ŋgon'g to gə deɛ d'ila dɔ Bɔbeeje'g bəe lé ya tɔ. Dəw gə rara ba gə ila ribar dɔ Ŋgon'g neelé el ndá yeɛ ila ribar dɔ Bɔbeeje gə njekulá'g el tɔ.
- ²⁴Ma m'ula sí təsərə, nana ba gə oo tapam unda ne mée dɔ yeɛ gə njekulam'g ndá yeɛ si gə kəməgə gə nɔ lé mbə, yeɛ a tibi mbər rəwta-gaŋg el nɛ yeɛ unda loo-yoo gaŋg uru loo gə si gə kəmə lé mbə.

- 25 Ma m'ula sí tæsərə, kàr kar njé gá d'wəi d'oo ndu Ngon-Ala lé a gə teɛ ləm, teɛ mbə ləm tɔ. Ndá deɛ gá d'oo lé d'a si gə kəmə lé ya.
- 26 Mbata to gá Bɔ-dəwje si gə kəmə lé mée'g ndá yeɛ ar Ngon kara si gə kəmə lé mée'g togábè ya tɔ.
- 27 Yeɛ un ndia aree gə mba karee gaŋg rəwta mbata yeɛ lé to gá Ngon-dəw ya.
- 28 Arje kaar sí ndəb dɔ ta'g neelé el, mbata kàr kar dəwje lai gá to bwa-dɔbar'g lé d'oo ndia ba d'a teɛ bəi lé kàree si ree ləm, ree mbə ləm tɔ.
- 29 Deɛ gá to njéra néje gá maji lé d'a teɛ gə mba kisi gə kəmə gá gə nɔ ya ne deɛ gá njéra néje gá majel lé d'a teɛ gə mba kar dee gaŋg rəwta dɔ dee'g tɔ.
- 30 Ma m'askəm ra né kára kara gə dɔrɔm el, ne torndu né gá ma m'oo gə mbim ba m'gaŋg ne rəwta bəi. Rəwta gá ma m'gaŋg lé to gə dɔ najee ya mbata né gá mee njekulam wɔji ba ma m'ra bó ma m'ra né gá məəm-ma ba wɔji el.
- 31 Bó lé ma nja m'ɔr ta ləm maji ndá ta ləm gá m'ɔr lé to kəm taa el.
- 32 Dəw gá raŋg ba ɔr kəm ta ləm ya, yeɛ ba ma m'gər gao, ta ləm gá yeɛ ɔr lé to kəm taa ya.
- 33 Seɛ ulaje kula rɔ Jə'g ndá yeɛ riba sə sí dɔ kankəmta tæsərə ya.
- 34 Ma ba yè, gin takɔr ləm lé m'ɔ ne rɔ dəw'g el. Ne ma m'pata neelé togábè gə mba kar sí ajije ne.
- 35 Jə lé to gá néndogó gá ɔ ndogó bən ndá si gá seɛ sije waga kəm pər'd læa gá ndogó lé lel sí ya.
- 36 Ne ma lé njekɔrginta ləm gá ur dɔ kə Jə'g si gən, mbata néraje gá Bɔm am m'ra lé néraje neelé ɔr ta ləm to gá Bɔm ya ulam.
- 37 Bɔm gá njekulam lé yeɛ nja ba ɔr ta ləm ya. Ne seɛ ooje ndia gə mbi sí ndə el ləm, kəm sí kara seɛ ilaje dəa'g ndə el læma,
- 38 ta læa kara uru kəi mee sí'g el ləm tɔ, mbata yeɛ gá yeɛ ulá lé seɛ ɔmje mee sí dəa'g el.
- 39 Seɛ wɔije mee maktubje gá to gə kəmee mbata seɛ əjije mee sí'g pajena: Yeɛ gá bèe ba seɛ a si ne gə kəmə gá gə nɔ lé. Ne maktubje neelé nja d'ɔr goo ta ləm maji ya.
- 40 Seɛ ndigije reeje rɔm'g gə mba kisi ne gə kəmə lé el.
- 41 Ma lé ma m'saŋg rɔnduba gá ɔ rɔ dəwje'g el.
- 42 Ne ma m'gər gao meenoji gá kə Ala lé godo mee sí'g.
- 43 Ma m'ree gə ri Bɔm ne seɛ wamje gá rɔ sí'g el, bó lé dəw gá raŋg ba ree gə ria-yeɛ ndá seɛ a teaje sagm ya.

⁴⁴Sei gá saŋje rɔnduba gá i rɔ na'g bó saŋje rɔnduba gá i rɔ Ala'g ba el lé see sei a kɔmje mee sí dɔm'g to gá banwa.

⁴⁵Ɔjije mee sí'g pajena: Ma ba m'a sɔg sí rɔ Bɔm'g ba ɔjije bèe el, yee gá njesɔg sí lé to Moyis gá sei undaje mee sí yel gá dɔa'g lé.

⁴⁶Mbata bó lé sei ɔmje mee sí dɔ Moyis'g ndá sei a kɔmje mee sí dɔm-ma'g ya tɔ mbata yee ndaŋg ta wɔji ne dɔm-ma ya.

⁴⁷Ne bó lé sei ɔmje mee sí dɔ ta'g læa gá yee ndaŋg lé el ndá nga, see sei a kɔmje mee sí dɔ ta'g læm to gá ban bæi wa.

Ja 6

Jeju ar dɔwje tɔl-dɔg-loo-mi muru d'ɔ

Mat 14.13-21, Mar 6.30-44, Lug 9.10-17

¹Gée gá gogo Jeju ɔd aw kel tura gir baa-boo gá Galile gá dee baree Tiberiad.

²Boo-dɔwje gá bula digi-digi ndɔm na gée'g mbata d'oo némɔrije gá yee ra rɔ njérɔkoje'g.

³Jeju tuga dɔ mbal aw si keneŋ gá njékwakiláje.

⁴Ndɔ ra nai Pag læ Jibje nai dɔb.

⁵Yee un kɔmee gá tar aa loo oo boo-dɔwje gá d'isi ree gá rɔa'g ndá yee dɔji Pilibɔ pana: See loo gá ra ba j'a ndogoje muru keneŋ mba kar koso-dɔwje neelé d'ɔ wa.

⁶Yee pa togábè gá mba kai ne mee Pilibɔ mbata yee gɔr né gá yee a gá ra lé gao.

⁷Pilibɔ ilá keneŋ pana: Bó lé d'a kiŋga muru kɔm ngaŋ lar tɔl-joo ba lé gá mba kai dee mbida-mbida bèe ya kara a na dee tas.

⁸Njekwakilá kára ria læ Andre, ngokɔ Simɔ Pierɔ ulá pana:

⁹Basa kára si nee gá pil muru ɔrj mi gá kajije joo jia'g, ne yee gá nee kara see to gá né kar koso-dɔwje gá to bɔl bèe loo gá ra'g wa.

¹⁰Jeju pana: Ar koso-dɔwje lé rɔm d'isi naŋg. Lée neelé to loo gá mu idi keneŋ lururu. Dɔwje gá d'isi naŋg lé d'as dɔwje tɔl-dɔg-loo-mi.

¹¹Jeju un muru, ra Ala lé oiyo ba tɔd kai dee gá d'isi keneŋ tɔbɔi yee kai dee kajije lé kara togábè ya tɔ, aree as loo boo læ dee béréré.

¹²Loo gá mee dee ndan mbɔ ndá yee ula njékwakiláje pana: Gɔŋ muru gá nai lé tɔsje ndɔ-ndɔ gá mba kar mbida gá tɔ bèe ya kara oso kɔ el.

¹³Loo gá dee lai d'ɔ mbɔ ndá dee mbɔ gɔŋ muru gá nai lé ndá gɔŋ muru ɔrj mi gá nai lé rusu budu dɔg-giree-joo.

¹⁴Loo gá koso-dɔwje neelé d'oo némɔri gá Jeju ra lé ndá dee pana: Tɔgɔrɔ ya, yee neelé to gá njetegginta gá a gá ree naŋg neelé ya.

¹⁵Jeju oo to gé d'a gə koree bó gə kula mbai dəa'g ndá yeɛ sa rəa tel aw dɔ mbal'g gə karee ba bəi.

Jeju njaa dɔ mán'g

Mat 14.22-33, Mar 6.45-52

¹⁶Loo gé kàr uru naŋ sɔrɔg mbə ndá njékwakiláje d'aw ta mán baa-boo'g.

¹⁷Deɛ d'uru mee to'g mba gaŋg mán kaw gé Kapernawum. Loondul mbə, ne Jeju ree iŋga dee el nja dɔrɔ bəi.

¹⁸Lel ɿ gigigi ar paŋgəm mán tuga poŋgm-poŋgm.

¹⁹Deɛ lel to d'aw gə kuru loo as gé né gé rɔ-joo-giree-mi əsé rɔ-munda jén nja ŋga ndá d'aa loo d'oo Jeju gé si njaa dɔ mán'g gé rɔ dee'g ta to'g ndá deɛ bəl.

²⁰Ne Jeju ula dee pana: To ma nja bó bəlje el.

²¹Yen ŋga deɛ ndigi kwa Jeju gé rɔ dee'g mee to'g ndá léegəneeya to teɛ kaar koŋgo gé d'isi d'aw gé keneɲ lé njal.

Muru gé kə si gə kəmə lé

²²Boo-dəwje gé nai kel tura-baa gé nee lé d'oo gao to gé to to keneɲ kára ba ne Jeju uru mee to'g gə njékwakiláje nɔ'd el, to deɛ nja ba d'aw gə kar dee ba.

²³Bèlè lookàree toje gé raŋg d'ɿ Tiberiad mbɔr loo gé Mbaidɔmbaije ra Ala oiyo keneɲ ar dee d'ɔ ne muru lé.

²⁴Loo gé boo-dəwje neelé d'oo to gé Jeju godo ləm, njékwakiláje kara godo ləm to ndá deɛ d'uru mee toje'g neelé gaŋg mán d'aw Kapernawum gə mba saŋg Jeju.

Jeju to muru kəmə

²⁵Deɛ d'iŋgá kel turá nu ndá dəjee pana: Mbai see i teɛ loo gé nee'g kàr ban wa.

²⁶Jeju tel ila dee keneɲ pana: Ma m'ula sí təsərə, muru gé seɿ oje arje mee sí ndan lé ba seɿ saŋgmje ne gə mbəa bó gə mba némɔrije gé seɿ ooje lé ba el.

²⁷Maji kar sí raje kula mba nésɔ gé a sané darɔ sí'g kari ba el. Ne raje kula mbata nésɔ gé a nai sə sí saar-saar gé a kar sí sije ne gə kəməgə gə nɔ lé gé Ŋgon-dəw a kar sí lé ya. Mbata yeɛ nja ba Ala Bɔ-dəwje lé ɔree unda gə kəmee gə dɔ jia.

²⁸Deɛ dəjee pana: See j'a ra ban gə mba ra ne kula lə Ala lé wa.

²⁹Jeju ila dee keneɲ pana: Kula lə Ala lé ba to mba kar sí ɔmje mee sí dɔ yeɛ gé Ala ulá'g lé ba.

³⁰Deɛ tel dəjee pana: See némɔri dī ba i ra mba kar sí j'ooje bó gə j'ɔmje ne mee sí dɔi'g wa. See nérai gé dī to wa.

³¹Ka síjeɛ d'ɔ muru gé ɿ dara dɔdilaloo'g to gé ndaŋg ne taree mee maktub'g pana: Yeɛ ar dee muru gé ɿ dara gə mba kar dee d'ɔ.

32Jeju ila dee keneɲ pana: Ma m'ula sí tæsərə, muru gə ɲ dara lé to Moyis ba ar sí el ne to Bɔm ba ar sí kankəm muru gə ɲ dara ya.

33Mbata muru gə ɲ rɔ Ala'g lé to yee gə ɲ dara ree naɲg nee ar dəwje gə dɔ naɲg nee d'isi ne gə kəmə lé.

34Dee d'ulá pana: Mbaidɔmbaije, maji kari ar sí muru neelé ta teg-teg ya.

35Jeju ila dee keneɲ pana: Ma m'to muru kɔ gə dəw a si ne gə kəmə lé. Nana ba gə ree rɔm'g ndá ɓoo a tibi mbɔree pai el ləm, nana ba gə ɔm mée dɔm'g ndá kɔdaman a tibi mbɔree pai el ləm tɔ.

36Ne ma m'ula sí tæsərə, seɲ oomje gə kəm sí ya ne seɲ ɔmje mee sí dɔm'g el.

37Néje lai gə Bɔm am lé ndá a teɲ rɔm'g ya ndá yee gə ree rɔm'g lé m'a kyá raga ndá el.

38Mbata ma m'ɲ dara m'ree naɲg nee gə mba ra né gə njekulam ba wɔji mée'g ɓó né gə məəm-ma ba wɔji el.

39Né gə njekulam wɔji lé ba nee: Néje lai gə yee am ndá m'a kar né kára kara udu pai el ne m'a karee unda loo teɲ ndɔ gə rudu gə gogo lé ya.

40Tɔgərɔ ya, né gə mee Bɔm wɔji lé ba to nee: Nana ba gə oo Ngon lé ba ɔm mée dəa'g ndá a si gə kəməgə gə nɔ lé ləm, m'a karee unda loo teɲ loo-yoo'g ndɔ gə rudu'g lé ləm tɔ.

41Jibje d'ula ta dee naɲg njum-njum d'imée mbata yee pana: Neɲ n'to muru gə ɲ dara gə n'ree dɔ naɲg nee.

42Tɔɓəi dee tel pana: See yee to Jeju, ɲgolə Jisəb lé el wa. See to yee gə jee n'gər ɓɔbeeje gə keaje gao lé el wa. Bèe ɲga see ban ba yee pana: Neɲ lé n'ɲ dara ba n'ree naɲg bèe ɓəi wa.

43Jeju tel ila dee keneɲ pana: Ɔwje rɔ sí kulaje ta sí naɲg njum-njum.

44Dəw gə rara ba lé Bɔm nja ɔree el kara a ree rɔm'g gə dɔrea el, ne yee gə ree rɔm'g lé m'a karee unda loo teɲ loo-yoo'g ndɔ gə rudu'g lé ya.

45To gə dee ndaɲg taree mee maktub gə lə njéteggintaje'g lé pana: Ala ba a ndoo dee né. Togəbè ndá dəw gə rara ba gə oo ta lə Bɔ-dəwje ba taa ta ləa rəgm ndá a ree rɔm'g nja.

46Dəw kára kara oo Bɔ-dəwje lé bèe el ne yee gə ɲ rɔ Ala'g lé ba, yee nja ba oo Bɔ-dəwje lé nja.

47Ma m'ula sí tæsərə, yee gə ɔm mée dɔm'g jəb-jəb ndá yee si gə kəmə gə gə nɔ lé mba.

48Ma m'to muru kɔ gə dəw a si ne gə kəmə lé ya.

49Ka síje d'ɔ muru gə ɲ dara dɔdilaloo'g ne dee lé d'wəi mba.

- 50Muru gá ÿ dara lé ba to nee: Gə mba kar nana ba gá ɔ muree neelé a kwəi ndə el.
- 51Ma lé m'to muru kɔ gá dəw a si ne gə kəmə gá ÿ dara lé. Bó lé nana ba ɔ muree neelé ndá a si ne kəmba gə nɔ ya ndá muru gá m'a karee lé to gá darɔm gá m'a kar njé gá naŋg nee d'isi ne gə kəmə lé ya.
- 52Yen ŋga Jibje maj̄ n̄a ta dɔ'g pana: See yeɛ a kaskəm kar sí darəa j'usɔ to gá banwa.
- 53Jezu ila dee keneŋ pana: Ma m'ula sí təsərə, bó lé seɿ sɔje darɔ Ŋgon-dəw el ləm, gə aije məsee el ləm tɔ ndá kəmə lé a godo meɛ sí'g.
- 54Yeɛ gá sɔ darɔm ləm, gə ai məsm lé ləm tɔ ndá yeɛ si gə kəməgá gə nɔ lé mbə, m'a karee unda loo teɛ loo-yoo'g ndɔ gá rudu'g lé ya.
- 55Mbata darɔm lé to kankəm néɔ ya ləm, gə məsm lé kara to kankəm nékai ya ləm tɔ.
- 56Yeɛ gá sɔ darɔm ləm, gə ai məsm lé ləm tɔ ndá yeɛ uru məəm'g ləm, ma kara m'uru mée'g ləm tɔ.
- 57To gá Bɔ-dəwje gá ulam lé si kəmba ləm, ma kara mbɔl dəa ba m'isi ne kəmba ləm tɔ lé togábè ba yeɛ gá sɔm ndá mbɔl dɔm-ma lé yeɛ a si ne kəmba tɔ.
- 58Yee ba gá muru gá ÿ dara ree naŋg nee. Yee to asəna gə muru gá ka síje d'ɔ lé el mbata kə dee-deɛ lé d'ɔ, ne d'wəi ya bəi. Muru gá ma m'pa lé nana ba gá ɔ ndá a si ne kəmba gə nɔ ya.
- 59Yee ba to ta gá Jezu ula dee loo gá yeɛ si mee kəi-kwa-dɔ-nə gá Kapernawum ndoo dee ne né lé.

Ta gá kə si gə kəməgá gə nɔ lé

- 60Njékwakiláje gá naje lé loo gá deɛ d'oo ta læa gá yeɛ pa lé ndá deɛ pana: Ta neelé to kədərə yaɔ, see n̄a ba askəm taa gə dɔrea wa.
- 61Ta dee gá d'ula naŋg njum-njum d'isi d'imée ne lé Jezu gər meɛ dee gao ba yeɛ ila dee ne keneŋ pana: See ta neelé ila sí kag wa.
- 62Ŋga bó lé seɿ ooje Ŋgon-dəw gá a kɿ kaw par gá loo-siée gá kédé'g ndá see a to banwa.
- 63Ndil ba gá njekula kəmə meɛ dəwje'g bó dakasrɔ lé askəm ra né el. Taje gá ma m'ula sí lé to ta gá kə ndil lé ləm, gə kə kəmə lé ləm tɔ.
- 64Ne njé gá naje mbuna sí'g lé seɿ ɔmje meɛ sí dɔ'g el. Mbata kédé gá dɔtar lé Jezu gər deɛ gá d'ɔm meɛ dee dəa'g el lé gao ləm, gə yeɛ gá a gə kun dəa lé yeɛ gəree kédé gao ləm tɔ.
- 65Tɔbəi yeɛ pata gá raŋg keneŋ bəi pana: Gelee gá nee ba ma m'ula sí ne təsərə m'pana: Dəw gá rara ba bó lé Bɔm ɔree el ndá yeɛ askəm ree rɔm'g el lé.

- ⁶⁶Un kudee mee ndəa'g neelé njékwakiláje gó naje sa rɔ dee rəa'g ndá tibi ne mbɔree gogo el ŋga.
- ⁶⁷Yen ba Jeju ɔd dəji deɛ gó dɔg-gir-dee-joo lé pana: See seije kara sei ndigi kawje to gó deɛ bée ya to wa.
- ⁶⁸Simɔ Pierə ilá keneŋ pana: Mbaidɔmbaije, see jeɛ j'a kawje gó rɔ nɔ'g to wa. I nja si gə ta gó ar sí j'isi ne gə kəmɛgə gə nɔ lé.
- ⁶⁹Jeɛ j'ɔmje mee sí dɔi'g ləm, jeɛ n'gərje gao to gó i lé to Kristi, Njemeenda gó i rɔ Ala'g lé ləm tɔ.
- ⁷⁰Jeju ila dee keneŋ pana: See to ma nja ba m'ɔr sí dɔg-gir-sí-joo lé el wa. Ne yeɛ gó kára mbuna sí'g lé to gó njendil gó yèr.
- ⁷¹Yeɛ pata neelé wɔji ne dɔ Judas Iskariot, ŋgolə Simɔ, mbata yeɛ nja to gó njekɔm dee'g dɔg-gir-dee-joo gó a gə kun dəa lé.

Ja 7

Ŋgako Jejuje d'ɔm mee dee dəa'g el

- ¹Gée gó gogo Jeju aw gə loo-loo dɔ naŋ gó Galile, yeɛ ndigi si Jude el mbata Jibje saŋ loo gə mba tɔlee.
- ²Ndɔ ra nai lə Jibje gó wɔji dɔ kəi-kubuje lé nai dəb.
- ³Ndá ŋgakeaje d'ulá pana: Maji kari uba naŋ i aw Jude mba kar njékwakilaije d'oo nérai gó i ra lé tɔ.
- ⁴Dəw gó ndigi kila rəa kəm dəwje'g lai lé ndá yeɛ a ra nérea gə goo ŋgəi el. Bó lé nérai to gə kankəm né ndá maji kari aw kila rɔi gə raga kəm dəwje'g lai ya.
- ⁵Mbata ŋgakeaje neelé d'ɔm mee dee dəa'g el.
- ⁶Jeju ila dee keneŋ pana: Ndəa kama lé teɛ el bəi, ne ndəa kə sí-sei lé to pèrèrè ya ta-ta.
- ⁷Njé gó dɔ naŋ nee d'əji sí bəi-bəi el, ne ma lé deɛ d'əjim mbata ma lé m'to gó njekɔrgoo néra gó majel lə dee gó deɛ ra lé gó raga.
- ⁸Sei lé unje rəw awje loo-nai'g lə sí, ne ma ba yè m'a kaw loo-nai'g neelé el mbata ndəa kama lé teɛ el bəi.
- ⁹Loo gó yeɛ ula dee ta neelé mbə ndá yeɛ tel nai Galile tɔ.

Jeju si ndoo dee né mee kəi-Ala'g

- ¹⁰Loo gó ŋgakeaje d'un rəw d'aw gó loo-nai'g mbə ndá yeɛ kara ɔd aw tɔ ne yeɛ aw gə goo ŋgəi bó ar kəm dəwje oso dəa'g el.
- ¹¹Jibje saŋgee loo-nai'g pana: See yeɛ aar loo gó ra'g wa.

- 12** Boo-dəwje lai pata læa wæg-wæg. Njé gá naje pana: Yee to dəw-noji ya. Ne njé gá naje pana: Wah! yee sula dəwje ar dee ndəm yaa boi.
- 13** Ne dəw kára kara pa njai wɔ̄ji ne dɛa kəm mareeje'g el mbata deɛ bəl Jibje.
- 14** Deɛ ra naj d'unda dana bab ndá Jeju ɔd keneɲ aw kəi-Ala'g si ndoo dee né keneɲ.
- 15** Kaar Jibje wa dee paj ar dee pana: See loo gá ra ba dəw neelé gər maktub gá to gə kəmee yaa bɛe keneɲ wa. Mbata yee aw loo-ndoo-né'g ndɔ kára el.
- 16** Jeju ila dee keneɲ pana: Ta gá ma m'ndoo sí lé to kama el ne to kə yee gá njekulam lé ba.
- 17** Dəw gá rara ba lé wa mée kɔgəɾɔ gə mba ra torndia lé ndá ta kər ləm gá m'ɔr lé m'ɔr gə kə Ala əsé m'ɔr gá kama kara yee a gər gao ya.
- 18** Yee gá pata gə mbaiyee-keɔ ndá saɲg rɔnduba gá wɔ̄ji dɛa-yee nja gə dɔrea. Ne yee gá saɲg rɔnduba gá wɔ̄ji dɔ dəw gá njekulá lé ndá yee to kankəm dəw ya, néra gá gə goo rəbee el kára kara godo mée'g.
- 19** Godndu lé see Moyis ar sí el wa. Ne dəw kára kara mbuna sí'g aa dɔ godndu neelé lé kər-kər el. See ban ba seɲ saɲgje rəw gə mba tɔlmje wa.
- 20** Boo-dəwje d'ilá keneɲ pana: Ndil gá yèr to məəi'g. See nɔ̄ ba saɲg rəw gə mba tɔli wa.
- 21** Jeju ila dee keneɲ pana: M'ra némɔri kára ba ndá kaar sí wa sí ne paj ya.
- 22** Moyis wɔ̄ji sí loo kinja tamɔd sí ne ginee ɲ rɔ ka síje'g bó ɲ rəa-yee'g el. Ndá seɲ injaje tamɔd dəw gə ndɔ-kwa-rɔ.
- 23** Bó lé dəw ar dee d'inja tamɔdee gə ndɔ-kwa-rɔ gə mba kal ne dɔ godndu Moyis lé el ndá ŋga see ban bəi ba seɲ arje mee sí ɲ pu dɔm'g gə mba dəw gá m'aree aji kəbərə ar darəa to kari péd-péd gə ndɔ-kwa-rɔ lé bəi wa.
- 24** Né gá ooje puduru ba lé maji kar sí gaɲgje rəwta dɔ'g el ne gaɲgje rəwta gə dɔ najee ba.

See Jeju lé to Kristi wa

- 25** Dəwje gá naje gá Jerusalem pana: See yee neelé to yee gá gə mba tɔlee lé el wa.
- 26** Aa ooje, yee aar pata yororo-yororo ne deɛ d'ilá keneɲ el. See mbaije læ sí lé gəree gá Kristi tɔgəɾɔ ya wa.
- 27** Yee gá aar neelé jee n'gər loo gá yee ɲ keneɲ ya, ne Kristi lé loo gá yee a gə ree lé dəw kára kara a gər loo gá yee ɲ keneɲ el.
- 28** Loo gá Jeju aar ndoo dee né mee kəi-Ala'g lé ndá yee tee tɛa wəl pana: Seɲ gərmje gao ləm, loo gá m'ɲ keneɲ kara seɲ gərje gao ləm tɔ. To ma ba m'ree gə dɔrɔm el. Yee gá njekulam lé to kankəm dəw ya, ne seɲ gəreeje el.

²⁹Ma lé m'garee gao, mbata ma m'ï rəa'g ləm, yeë nja ba gé njekulam ya ləm tɔ.

³⁰Deë saŋg rəw gə mba kwá, ne dəw kára kara wá gə jia peb el mbata kàree læa nai bæi.

³¹Njé gé naje mbuna boo-dəwje'g lé d'ɔm meë dee dəa'g ar dee pana: Loo gé Kristi a teë lé see yeë a ra némərije kur dɔ yeë gé aar nee'g bæi wa.

D'ula njérɔje kar dee d'aw d'wa Jeju lé

³²Parisieje d'oo ta gé boo-dəwje pa d'wɔji ne dəa ndá deë wédé ta wédé-wédé d'wɔji ne dəa. Yen nga mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə Parisieje d'ula njékaa dɔ looje gə mba kar dee d'wá.

³³Jeju pana: M'a nai sə sí gə kurm waga ba ba m'a tel kaw rɔ yeë gé njekulam'g bæi.

³⁴Seï a saŋgmje ne seï a darmje el ləm, loo-sim kara seï a kasje teëje keneŋ el ləm tɔ.

³⁵Yen nga Jibje d'ula nɔ ta pana: See yeë a gə kaw gé ra ba j'a kiŋgá el wa. See yeë a kɔd kaw rɔ deë gé sanéna d'isi mbuna Grekje'g bó gə ndoo dee-deë nga ba ta wa.

³⁶See ta gé yeë pa lé ginee to to gé banwa mbata yeë pana: Jeë j'a saŋg neë ne j'a kiŋga neë el ləm, loo gé neë n'isi keneŋ kara j'a kaskəm kisi keneŋ el ləm tɔ.

Man kəmə gé aï teë kuji-kuji lé

³⁷Ndɔ gé rudu nai a gə kun dɪao gé to ndɔ gé boo lé Jeju ï aar tar dan dee'g ila boondia naŋg bəgəgə pana: Lé nana ba kɔdaman tɔlee ndá maji karee ree rɔm'g gə mba kai.

³⁸Yeë gé ɔm méé dɔm'g ndá mán a teë méé'g kai kuji-kuji kula kasəna gə mán baa bèe, to gé pa taree mee maktub'g gé to gə kəmee lé tɔ.

³⁹Yeë pa togábè wɔji ne dɔ Ndil gé a taa meë deë gé d'a kɔm meë dee dəa'g lé tɔ. Mbata Ndil lé ree el bæi mbata d'ula rɔnduba dɔ Jeju'g el bæi tɔ.

Mbai dɔ Jibje d'ɔm meë dee dɔ Jeju'g lé el

⁴⁰Dəw-bulaje neelé loo gé d'oo ta gé yeë pa neelé ndá deë pana: Yeë neelé to gé njetegginta gé tɔgəɔ ya.

⁴¹Njé gé raŋg pana: Yeë to Kristi ya. Njé gé raŋg pana: See Galile ya Kristi a ki keneŋ wa.

⁴²Maktub gé to gə kəmee lé see pana: Kristi lé a ki ginka'g læ Dabid'g ləm, gə ŋgon bæe gé Betlehem gé to bæe-si Dabid ləm tɔ lé see pa bèe el wa.

⁴³Togábè ba ar boo-dəwje d'unda ne kəm nɔ bəd-bəd gə mbəa.

⁴⁴Njé gé naje ndigi kwá ne dəw kára kara wá gə jia peb el.

- ⁴⁵Yen nga njékaa dɔ looje lé tel d'aw rɔ mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə Parisieje'g. Deɛ neelé dɔji dee pana: See ban ba seɪ reeje səa ji s'g el wa.
- ⁴⁶Njékaa dɔ looje lé tel d'ila dee keneɲ pana: Dəw gə njepata to gə dəw neelé kára kara godo.
- ⁴⁷Parisieje lé tel dɔji dee tɔbɔi pana: See seɪje nja kara areeje su kəm sí to wa.
- ⁴⁸See seɪ ooje dəw gə ra ba mbuna mbaije'g əsé mbuna Parisieje'g gə ɔm méé dɔa'g wa.
- ⁴⁹Nɛ boo-dəwje neelé gə gər gel godndu lé el ba kɔbee a nai dɔ dee'g ya.
- ⁵⁰Nikodem gə njekaw rɔ Jeju'g loondul'g lé si sə dee keneɲ tɔ ndá yee ula dee pana:
- ⁵¹Godndu lə sí lé see a kila ta dɔ dəw'g lal koo ne né gə debee neelé ra wa.
- ⁵²Deɛ tel d'ilá keneɲ pana: See i to gə dəw gə Galile'g tɔ nga wa. Woɪ mee maktub oo mbata njetegginta kára kara a kɪ Galile el.
- ⁵³Yen nga nana kara uba naɲg ɪ kəmee gə kəi ləa-ləa.

Ja 8

Dené gə d'wá dɔ diɲgam'g lé

- ¹Jeju tuga loo aw dɔ mbal gə ria lə Koiyoje.
- ²Nɛ tee gə ndɔ rad lé yee tel aw mee kəi-Ala'g ndá boo-dəwje mbɔ nɔ kəmlə-kəmlə ree rəa'g. Yee təd loo si naɲg un kudu ndoo dee ta.
- ³Yen ba njéndaji-maktubje gə Parisieje ndɔr dené kára bəe gə deɛ gə diɲgam to gə nɔ lé ree səa rəa'g.
- ⁴D'aree ɪ tar dan koso-dəwje'g neelé ndá d'ula Jeju pana: Mbai, dené gə aar neelé to dené gə d'wa dee gə diɲgam dɔ nɔ'g.
- ⁵Moyis lé un godndu ar sí gə mba kar sí n'tila denéje gə togəbè lé gə kɔri-ər mbugu-mbugu. Nɛ see i yè a pa kaj ban dɔ'g wa.
- ⁶Deɛ pata neelé togəbè gə mba kaj ne méé, bɔ gə mba kiɲga ne ta gə d'a kaskəm səgee ne ya. Nɛ Jeju lé ula dɔa naɲg si tɪja naɲg gə ɲgaw jia bəe-bəe.
- ⁷Loo gə deɛ dɔjee ta togəbè kəgəgə-kəgəgə bəi ndá yee ɔr dɔa gə tar bad ɔs dee ne bawn pana: Dəw gə rara ba mbuna sí'g nee gə lal ra kaiya ndá maji karee un kɔri-ər unda ilá ne ar sí j'oo nà.
- ⁸Tɔbɔi yee tel ula dɔa naɲg to tɪja naɲg ləa gogo.
- ⁹Loo gə d'oo ta ləa gə pa togəbè lé ndá ta gə mee dee'g ba ila ta dɔ dee'g, ar dee d'ɪ yunɔ rɔ dee yɔrɔɲ-yɔrɔɲ d'igi kág, njé gə tɔg ya d'ɪ kédé ba njé gə raɲg d'ɪ goo

dee'g bəi. Ndá Jeju nja gə karee ba deę gə dené nai ta n̄'d bəgə mbuna koso-dəwje'g neelé.

¹⁰Yen nga Jeju j̄ta oo to gə dené aar gə karee ba ndá dəjee pana: Dené see njésəgije lé d'əd ra kág wa. See dəw kára kara ɔr ta rad wai ne el nja saar wa.

¹¹Dené lé tel ilá keneŋ pana: Mbai, m'oo dəw kára el. Jeju tel ulá pana: Ma nja kara m'ɔr ta m'wai ne el tɔ. Ɔd aw loo ləi, nga kaiya ngá bó gə tibi mboree el nga.

Jeju lé to lookàr lə njé gə nanŋ nee

¹²Jeju un ta gə ranŋ ula dee pana: Ma m'to lookàr lə njé gə nanŋ nee. Yeę gə un rəw goom'g ndá a njaa loondul'g el ne yeę a nai dan lookàr'g gə k̄a si ne gə kəmə lé.

¹³Yen nga Parisieje d'ilá keneŋ pana: I nja ɔr ta ləa maji gə dɔrɔi. Bèe ndá ta kɔr ləi lé kəm taa el.

¹⁴Jeju tel ila dee'g pana: Lé ma nja m'ɔr goo ta ləm gə dɔrɔm ndá ta ləm tɔ kəm taa ya, mbata ma m'gər loo gə m'j̄ keneŋ ləm, gə loo gə m'a gə kaw keneŋ ləm tɔ. Ne sej̄ lé sej̄ gərje loo-kim el ləm, gə loo-kabm el ləm tɔ.

¹⁵Sej̄ ganŋje rəwta wɔjije ne dɔ darɔ ne ma lé m'ganŋ rəwta dɔ dəw gə kára kara el.

¹⁶Bó lé ma m'ganŋ rəwta ndá kara ta ləm a to gə dɔ najee ya mbata ma m'isi gə karm el, ne Bɔ-dəwje gə njekulam lé si səm n̄'d ya.

¹⁷To gə deę ndanŋ ta mee maktub godndu'g lə sí lé pana: Goo takɔr lə dəwje joo gə aw n̄'d lé ndá to kəm taa ya.

¹⁸Ma nja m'ɔr goo ta ləm gə dɔrɔm ləm, Bɔ-dəwje gə njekulam lé kara ɔr goo ta ləm tɔgəbè ya ləm tɔ.

¹⁹Deę dəjee pana: Bɔbije lé see si ra bəi wa. Jeju tel ila dee keneŋ pana: Sej̄ gərmje ma el ləm, Bɔm lé kara sej̄ gəreeje el ləm tɔ. Bó lé sej̄ gərmje ndá sej̄ a gərje Bɔm lé nja tɔ.

²⁰Jeju pata neelé ndoo dee ne mee kəi-Ala'g gə deę baree kəi-ŋgəm-lar lé, ne dəw kára kara wá gə jia peb el mbata kàree ləa teę el bəi.

Sej̄ asjekəm kawje loo gə m'isi m'aw gə keneŋ lé el

²¹Jeju ula dee tɔbəi pana: M'a gə kɔd kaw ndá sej̄ a sanŋmje ne sej̄ a kwəije dan kaiya'g lə sí ya. Loo gə m'isi m'aw gə keneŋ lé sej̄ a kasjekəm kilaje gɔl sí keneŋ el.

²²Yen nga Jibje pa pana: See yeę nja a gə tɔl rəa wa. Mbata yeę pana: Jee j'askəm kila gɔl sí loo gə n'isi n'aw gə keneŋ lé el.

²³Ndá yeę ila dee keneŋ pana: Sej̄je lé sej̄ toje dəwje gə nanŋ nee, ne ma lé m'to gə tar. Sej̄ toje dəwje gə k̄a nanŋ nee, ne ma lé m'to gə dɔ nanŋ nee el.

- 24 Gelee gó nee ba ma m'ula sí ne m'pana: Seï a kwøije dan kaiyaje'g læ sí. Mbata bó lé seï òmje mee sí òm'g to gó ma lé m'to gó dæw gó bèe lé el ndá seï a kwøije dan kaiyaje'g læ sí ya.
- 25 Yen nga deë dæje pana: See i to gó nawa. Jezu tel ila dee keneñ pana: Ma m'ula sí taree kédé par-par mba.
- 26 M'aw gø ta néje yaä gø mba kula sí læm, gø mba kør kila ò sí'g læm tó. Ne yeë gó njekulam lé to gó kankəm dæw ya tóbøi ta gó m'oo tæa'g ba m'riba dæa m'ar njé gó ò nañg neelé ya tó.
- 27 Ta gó yeë pa wøji ne ò Bò-dæwje lé deë gær bèe el.
- 28 Yen ba Jezu ula dee pana: Loo gó seï a kunje Ngon-dæw gó tar lé mba ndá seï a gærmje gó dæw gó bèe lé gao ya læm, a gærje to gó ma m'ra né kára kara gø døròm el læm tó, ne ta gó Bòm ndoom lé ba m'pa taree m'ar sí.
- 29 Yeë gó njekulam lé yeë nai sëm na'd ya bó yeë ya'm gø karm el, mbata ndòm-ndòm ma m'ra né gó taa kəmee ræg m ya.
- 30 To gó Jezu aar ula dee ta bèe lé ndá njé gó naje d'òm mee dee dæa'g.
- 31 Yeë ula Jibje gó d'òm mee dee dæa'g lé pana: Bó lé seï naije dan ta'g læm lé ndá seï toje njékwakilamje gó gæd tögærø ya.
- 32 Seï a gærje kankəmta ndá kankəmta lé a bør kúla ò sí'g mbøji ya.
- 33 Jibje tel d'ilá keneñ pana: Jeë lé n'toje gó ngaka Abrakam'g bó jeë n'ra bær læ dæw kára kara bèe el. Bèe nga see ban ba i pana: A bør kúla ò sí'g mbøji wa.
- 34 Jezu tel ila dee keneñ pana: Ma m'ula sí tæsærø, nana ba gó ula ræa dan kaiya'g mbiriri ndá yeë to bær læ kaiya ya.
- 35 Ne bær lé a si kæi saar-saar gø nø el, ne ngon gó njekæi lé dæa a kwa kæi gø nø ya.
- 36 Bèe ndá bó lé Ngon lé ba bør kúla ò sí'g mbøji ndá kúla a bar ri sí gogo el nga.
- 37 Ma m'gær gao seï toje gó ngaka Abrakam ya, ne seï sañgmje gø mba karm m'udu mbata ta læm uru kæi mee sí'g el.
- 38 Ma m'ula sí né gó m'oo bæe læ Bòm lé ne seï lé seï raje né gó seï ooje ta bø sí-sejje'g ya tó.
- 39 Deë tel d'ilá'g pana: Bø síjeë lé to Abrakam ya. Jezu tel ula dee pana: Bó lé seï toje ngaka Abrakam ndá néra sí a kwa bua kà Abrakam tó.
- 40 Ma m'ula sí kankəmta gó ma m'oo ta Ala'g lé ne seï sañgmje basinè gø mba karm m'udu. Abrakam lé ra né gó togóbè el.
- 41 Néra bø síje ba seï raje ya. Deë d'ilá keneñ pana: Jeë lé jeë n'to gó ngan bø korèje el, bø síjeë nja kára ba to gó Ala ya.

42Jeju tel ila dee'g pana: Bó lé Ala to gá Bɔ síje ndá seɿ a kɔdamje dan kəm sí'g tɔ, mbata ma m'to Ngon mee Ala gá m'ɿ rəa'g ba m'ree. Ma lé m'ɿ m'ree gə dərɔm el, nɛ yeɿ nja ba ulam ya.

43Tapam gá m'pa m'ar sí lé see ban ba seɿ gərje el wa. Mbata seɿ ooje loo korèje mbi sí dɔ ta'g ləm ndəŋ el.

44Bausi-seije lé nja gá njekurai lé ndá né gá bɔ síje wɔji ba seɿ ndigi raje tɔlje bém. Yeɿ to njetɔ-kó-dəwje kédé gá dɔtar saar bó yeɿ wa ne bua gə kankəmta el mbata kankəmta gá tɛ-tɛ bèe kara godo mée'g. Loo gá yeɿ pa taŋgɔm lé yeɿ pata gá wɔji dəa-yeɿ mbata taŋgɔm ba gá né gelee ya. Yeɿ to njepa taŋgɔm ləm, yeɿ to darɔ bɔ njéŋgɔmje lé ləm tɔ.

45Ma lé kankəmta gá m'ula sí ba seɿ ɔmje ne mee sí dɔm'g el gə mbəa.

46See nɔ lə sí ba a tura səm goo kaiya ram wa. Bó lé kankəmta ba ma m'pa ndá ŋga, see ban ba seɿ ɔmje mee sí dɔm'g el wa.

47Yeɿ gá to kɔ Ala lé ndá a taa taje lə Ala ya. Nɛ seɿ taaje taje lə Ala el mbata seɿ toje kɔ Ala el tɔ.

48Jibje tel dəjee pana: See ta gá jeɿ m'pa kédé m'pana: I to gá dəw gá Samari gá ndil gá yèr to məəi'g lé see jeɿ m'pa rəbee'g el wa.

49Jeju tel ila dee keneŋ pana: Ndil gá yèr godo məəm'g, ma lé m'ula rɔnduba dɔ Bɔm'g nɛ seɿ ba seɿ ulaje sul dɔm'g ya.

50Ma m'saŋg rɔnduba m'wɔji ne dɔ rɔm el, nɛ dəw kára si keneŋ gən ba saŋg rɔnduba wɔji ne dɔm, yeɿ nja ba gá njegaŋ-rəbee ya.

51Ma m'ula sí təsərə, nana ba gá aa dɔ ta ləm kər-kər ndá yoo a bar ria el.

52Jibje d'ilá keneŋ pana: Basinè jeɿ n'gər gao, ndil gá yèr ba to məəi'g ya. Abrakam lé wəi mbɔ ləm, njéteggintaje kara d'wəi mbɔ ləm tɔ. Nɛ i pana: Dəw gá rara ba lé a kaa dɔ ta ləi kər-kər ndá kara yoo a bar ria el.

53See i lé to dəw gá boo ur dɔ bɔ síje Abrakam gá wəi lé wa. Njéteggintaje kara d'wəi tɔ. See i oo rɔi gá dəw gá banwa.

54Jeju tel ila dee keneŋ pana: Bó lé m'ula rɔnduba dɔ rɔm'g ndá ndubarɔ ləm lé to gá né el ya. Baumje gá seɿ pajena to gá Ala lə sí lé nja ba ula rɔnduba dɔm'g,

55nɛ seɿ lé seɿ gəreeje el. Ma lé ma m'gəree gao, bó lé ma m'pana: Ma m'gəree el ndá m'a to gá njəŋgɔm to gá seɿ bèe tɔ. Nɛ ma m'gəree gao ləm, m'aa dɔ ta ləa kər-kər ləm tɔ.

56Bɔ síje gá Abrakam lé yeɿ al rəa mbata a gə koo ndɔ ree ləm-ma, yeɿ oo mbɔ ar rəa lelee ne tɔ.

57Jibje tel d'ilá keneŋ pana: Ləbi aɿ rɔ-mi el bəi lé nja see i oo Abrakam mbɔ wa.

⁵⁸Jeju tel ula dee pana: Ma m'ula sí tāsərə, ma m'to gá kédé par-par ba Abrakam bəi.

⁵⁹Yen nga Jibje d'odo kəri-ər gə mba tilá ne. Ne Jeju sa rəa i mee kəi-Ala'g unda loo teɛ raga.

Ja 9

Jeju aji dəw gá d'ojee gá njekəmtə

¹Jeju si dəs tar, ne aa loo oo dəw kára gá d'ojee gá njekəmtə.

²Njékwakiláje dəjee pana: Mbai, see n̄ ba ra kaiya wa. See dəw neelé əsé njékojeeje ba ra kaiya ba d'ojee ne gá njekəmtə bəe wa.

³Jeju tel ila dee'g pana: To gá yeɛ ba ra kaiya el ləm, to njékojeeje ba ra kaiya el ləm tə. Ne né neelé to togábè mba kar néraje lə Ala lé kinja ne gá raga dəa'g ya.

⁴Lé riri kara maji karm m'ra néje lə yeɛ gá njekulam lé gə goo kàr, mbata loo a gə ndul ndá dəw kára kara a koo loo ra kula el nga.

⁵Loo gá ma m'nai dɔ naŋg nee bəi lé ma m'to lookàr lə dəwje gá dɔ naŋg nee ya.

⁶Loo gá yeɛ pa togábè mb̄ ndá yeɛ tibi yiro naŋg loj ne bɔrɔ. Tɔbəi yeɛ rədə bɔrɔ kəm njekəmtə'g

⁷ba ulá pana: Dd aw togo kəmi duu-mán gá Siloe, (ri neelé tel ta koji sí pana: ulá). Yeɛ dɔ aw togo kəmee keneŋ njen tel ndá oo loo njai-njai.

⁸Njéboatakəije ləa gə deɛ gá gəree ləw gá njekwəi né lé pana: See to yeɛ gá njekwəi né lé el wa.

⁹Njé gá n̄je d'ila dee keneŋ pana: To yeɛ nja. Njé gá raŋg pana: Wah! to gá njetana səa gá ta ba. Ne yeɛ lé pana: To ma nja.

¹⁰Yen nga deɛ lé dəjee pana: See kəmi lé teɛ to gá ban ba ari oo ne loo wa.

¹¹Yeɛ tel ila dee'g pana: Dəw kára gá deɛ baree Jeju lé ba loj bɔrɔ rədə kəm'g, ulam pana: M'ɔd m'aw duu-mán gá Siloe, m'aw m'togo kəm keneŋ. M'ɔd m'aw m'togo kəm keneŋ ya tə ndá kəm inja am m'oo loo njai-njai ya.

¹²Deɛ tel dəjee pana: See debee lé ba aar ra bəi wa. Yeɛ tel ila dee'g pana: Ma m'gər loo-kabee el.

Parisieje saŋg gel loo koo lə njekəmtə lé

¹³Deɛ d'aw gə dəw gá kédé to njekəmtə lé rɔ Parisieje'g.

¹⁴Ndɔ gá Jeju loj bɔrɔ ar kəmee inja ne lé to gá ndɔ-kwa-rɔ.

¹⁵Parisieje tɔ nga tel dəjee goo né gá njekar kəmee inja lé. Yeɛ ula dee pana: Dəw neelé rədə bɔrɔ kəm'g ba m'togo ndá m'oo loo tɔ.

- 16Yen nga Parisieje gá naje pana: Dəw neelé i ro Ala'g lé pai bèe godo, mbata yee oo ndo-kwa-ro lé gá ndo gá to gə kəmee el. Ne njé gá naje pana: See dəw gá njekaiya lé see a kaskəm ra némərije togábè ya wa.
- 17Yee ba ar ta ti-na oso ne mbuna dee'g. Təbəi deę tel dəji ne yee gá kédé to njekəmtə lé pana: See i lé pa kai ba do yee gá njekekar kəmi tee'g lé wa. Yee ila dee'g pana: Yee to gá njetegginta lé ya.
- 18Jibje lé d'ée asəna gə dəw gá kəmee to ba inja gogo el saar ba deę bar njékojeeje d'ar dee ree keneņ.
- 19Deę dəji dee pana: See yee lé to gá ŋgon sí gá seį pajena ojeje gá njekəmtə lé ya wa. See yee oo loo basinè to gá ban bəi wa.
- 20Njékojeeje ndigi ta dee'g pana: Jeę n'gər gao, to gá yee to ŋgon sí gá j'ojee gá njekəmtə lé nja.
- 21Ne né gá aree oo loo ləm, əsé gə yee gá ar kəmee inja aree oo ne loo ləm to lé nga ba jeę kara n'gərje el to. Maji kar sí dəjeje yee nja ooje, yee nja tɔg kaŋ-kaŋ a pata né gá wəji dəa kar sí ooje səa.
- 22Njékojeeje lé pa togábè mbata deę bəl Jibje. Mbata Jibje d'om ta lə dee nā'd gə mba kar bó lé dəw gá rara ba gá təa a tee ja pana: Jezu to Kristi lé ndá d'a kər njea neelé mee kai-kwa-do-nā'g ya.
- 23Gelee gá nee ba njékojeeje lé pa ne pana: Yee nja tɔg kaŋ-kaŋ ndá maji kar dee dəjee d'oo ba.
- 24Parisieje tel bar yee gá kédé to njekəmtə neelé gəl joo d'ulá pana: Maji kari ula rənduba do Ala'g, jeę n'gər gao dəw neelé to gá njekaiya ya.
- 25Yee tel ila dee'g pana: Bó lé yee to njekaiya kara ma m'gər el. Ne né kára ba gá m'gər lé, kédé lé m'to njekəmtə ne basinè lé kəm inja am m'oo ne loo njai-njai ya.
- 26Deę tel dəjee təbəi pana: See di ba yee lé ra səi wa. See yee ar kəmi lé inja to gá banwa.
- 27Yee tel ndigi ta dee'g pana: Ma m'ula sí woi ya mba, ne seį unje mbi sí do'g rəw. Bèe nga see ban təbəi ba seį ndigi kooje bəi wa. See seį ndigi telje ro sí gá njékwakiláje bəi wa.
- 28Deę tel tajeje pana: I nja ba to gá njékwakilá, ne jeę lé jeę n'to gá njékwakila Moyisje.
- 29Jeę n'gər gao Moyis lé Ala wəji səa ta gə təa ya, ne dəw neelé jeę n'gər loo-kiyee el.
- 30Njekəmtə lé tel ila dee'g pana: Wai, yee nja ba ar kəm inja, ne see seį gərje loo-kiyee el gá banwa, to bəl boi.

- ³¹Jeε n'gær gao, Ala udu mbia dɔ tamaji læ njékaiyaje ya, ne nana ba bó lé yeε ila ne ribar dæa'g læm, ra torndia læm tɔ ndá yeε taa ta læa ræg̃m ya.
- ³²Læw-læw saar nee nja njen, dæw oo ta læ dæw gá d'ojee gá njekæmtɔ ba dæw ar kæmeeinja aree oo ne loo el nja bæi.
- ³³Bó lé dæw neelé i rɔ Ala'g lé el ndá yeε a kaskæm ra né kára gæ dɔrea el.
- ³⁴Deε tel d'ilá keneɲ pana: Deε d'ojii dan kaiya'g dana bab ne see i a ndoo sí ta tɔbæi wa. Yen nga deε d'unee tubá tɔ.
- ³⁵Loo gá Jeju oo to gá deε d'unee tubá ndá yeε iŋgá ba dæjee pana: See i ɔm mæi dɔ Ngon-Ala'g lé ya wa.
- ³⁶Yeε ndigi tæa'g pana: See yeε lé to gá nɔ ba m'a kɔm mæm dæa'g wa.
- ³⁷Jeju ilá keneɲ pana: I ée mbɔ læm, yeε gá aar wɔji sæi ta neelé to gá yeε nja læm tɔ.
- ³⁸Njekæmtɔ lé ula Jeju pana: Mbaidɔmbaije, m'ɔm mæm dɔi'g ya. Yen nga yeε ræm bæbæræ oso nea'g dæb kæmee naŋg.
- ³⁹Yen nga Jeju ulá pana: Ma lé m'ree naŋg nee mba gaŋg ræwta loo kára ba sur mba kar njé gá d'oo loo el d'oo loo læm, mba kar deε gá d'oo loo lé tel to njékæmtɔje læm tɔ.
- ⁴⁰Parisieje gá naje gá d'aar ræa'g lé loo gá deε d'oo ta neelé ndá deε dæjee pana: See jeε kara jeε n'to njékæmtɔje nja tɔ wa.
- ⁴¹Jeju ila dee'g pana: Bó lé seɪ toje njékæmtɔje ndá kaiya a godo dɔ sí'g. Ne basinè to gá seɪ pajena seɪ ooje loo. Yee ba ta kaiya wa dɔ sí njaŋg ya bæi.

Ja 10

Gosota gá wɔji dɔ njekulbadje gá gæd lé

- ¹Tɔgærɔ, tɔgærɔ, ma m'ula sí tæsæræ, yeε gá rara ba gá taa ræw gá gæd mba kandæ ne loo-kaar-badje'g el ne yeε saŋg ræw gá raŋg gæ mba kal kaw keneɲ ndá yeε nja ba to gá njebogo læm, to gá gayim-bogo læm tɔ,
- ²Ne yeε gá andæ gæ taræwkæi lé yeε nja ba to gá njekulbadje lé ya.
- ³Njeŋgæm takæi lé ɔr aree, tɔbæi badje lé d'oo ndia tɔ. Yeε bar badje gá to keaje lé gæ ri dee ri dee ndá yeε teε sæ gá raga.
- ⁴Loo gá yeε ar badje gá to kea-yeε nja lé teε raga ndá yeε ɔr nɔ dee, badje lé d'ɔm nɔ gée'g mbata deε gær ndia gao.
- ⁵Dæw gá i raŋg lé d'a kɔm nɔ gée'g el, ne d'a kaiyee kunda rɔ dee bad mbata deε gær ndu dæw gá njekɪ raŋg lé el.
- ⁶Jeju ula dee ta neelé gæ gosoto ne deε gær gin gosota gá yeε ula dee lé el.

Jeju ba to njekulbadje gá gəd

- ⁷Jeju ula dee tɔbɛi pana: Ma m'ula sí tɛsɛrɛ, ma lé m'to gá tarɛwkɛi lɛ badje.
- ⁸Deɛ lai gá to gá njékul dee kédéje lé deɛ to gá njébogoje lɛm, gə gayim-bogoje lɛm tɔ, nɛ badje lé mbad koo ndu dee.
- ⁹Ma lé m'to gá tarɛwkɛi, bó lé nana ba gá taa rɛw gá par gá rɔm'g ndá a kaji ya, yeɛ a kandə kaw mee kɛi'g lɛm, a teɛ raga lɛm tɔ ndá yeɛ a kiŋga nékulrea keneɲ.
- ¹⁰Yeɛ gá njebogo lé yeɛ ree mba bogo dee lɛm, mba tija gwɔs dee lɛma, mba busu dee lɛm tɔ. Ma lé m'ree mba kar badje d'isi gə kəmɛ lé lɛm, kar dee d'isi dan nékulɔ dee'g lɛm tɔ.
- ¹¹Ma m'to njekulbadje gá gəd. Njekulbadje gá gəd lé yɔ rɛa yag mbata lɛ badje lɛa.
- ¹²Nɛ dɛw gá ul badje gə mba kiŋga ne lar ba bó badje to keɔ el lé loo gá yeɛ oo jagmjɛr gá ree ndá yeɛ tusu badje yɔ dee aɪ kág aw, ar jagmjɛr lé ur dɔ badje'g wa dee jané dee kad-kad
- ¹³Débee neelé yɔ dee aɪ kág mbata yeɛ to gá njekul dee mba kiŋga ne lar ba bó yeɛ ar méé to dɔ badje'g lé el. Ma lé m'to gá njekulbadje gá gəd.
- ¹⁴Ma m'gər badje lɛm, dee kara dee gərm gao lɛm tɔ.
- ¹⁵To gá Bɔm gərm-ma lé ma kara ma m'gər Bɔm gao tɔ. Tɔbɛi ma m'yɔ ne rɔm yag gə mbata lɛ badje lɛm lé tɔ.
- ¹⁶Badje lɛm gá ranɔ d'isi gən nɛ d'aar gə koso-badje'g neelé el. Lé riri kara m'a sanɔ dee ree sɛ dee bɛi, d'a koo ndum ndá m'a kɔm dee nɔ'd sad kar dee tel to koso-badje gá kára ba lɛm, njekul dee kara a to gá kára ba ya lɛm tɔ.
- ¹⁷Gelee gá nee ba Bɔm undam ne dan kəmee'g mbata m'yɔ rɔm m'ar yoo ba gə mba teɛ kəmee'g njoroŋ bɛi.
- ¹⁸Dɛw kára kara arm m'wɛi el nɛ ma nja m'yɔ rɔm m'ar yoo gə dɔrɔm. Ma m'askəm kyɔ rɔm kar yoo lɛm, m'askəm teɛ kəmee'd lɛm tɔ. Yee ba gá ndukun gá Bɔm un am gə mba ra ya.
- ¹⁹Ta lɛa neelé ar ta tɪ-nɔ oso ne mbuna Jibje'g tɔbɛi.
- ²⁰Njé gá naje mbuna dee'g bula pana: Ndil gá yèr to méé'g lɛm, kɔr rɛa lɛm tɔ. See ban ba seɪ tugaje mbi sí dɔ ta'g lɛa wa.
- ²¹Njé gá ranɔ pana: Ta lɛa lé to gá tapa njendil gá yèr godo. See ndil gá yèr lé askəm kar kəm njekəmtɔinja loo gá ra'g wa.

Jibje d'ɔs Jeju rɛw

- ²²Mee bɛe gá Jerusalem lé deɛ ra naj gá wɔji dɔ Kɛi-Ala gá kɔr kunda gə kəmee. To gá nai kuli.
- ²³Jeju ila goŋ gá mee kɛi-Ala'g gel pala gá lɛ Salomɔ.

24Jibje kiri na dɛa'g yir dɛjee pana: See ndɔ gɛ ra ba i a kar meɛ sɪ oso nanɔ pɔ bɛi ba ar meɛ sɪ to kɛgɛgɛ bɛe wa. Bɔ lɛ i to gɛ Kristi lɛ nja ndá ula sɪ tɛsɛrɛ ar sɪ j'oo sɛi nà.

25Jeju ila dee'g pana: Ma m'ula sɪ woɔ mbɔ nɛ seɔ taaje ta lɛm el. Kula gɛ ma m'ra gɛ ri Bɔm lɛ ɔr goo ta lɛm maji ya tɔ.

26Nɛ seɔ ɔmje meɛ sɪ dɔm'g el mbata seɔ toje badje lɛm el.

27Badje lɛm lɛ d'oo ndum ya. Ma m'gɛr dee gao lɛm, dee kara d'ɔm na goom'g ya lɛm tɔ.

28M'ar dee d'isi gɛ kɛmɛ nɔ lɛ ndá d'a kudu ndɔ el lɛm, dɛw kára kara as nar dee jim'g el lɛm tɔ.

29Bɔm gɛ njekarm dee lɛ ur dɔ dɛwje'g lai-lai ya ndá dɛw kára kara askɛm nar dee ji Bɔm'g el.

30Ma jee gɛ Bɔm lɛ jee n'to gɛ kára ba bɛe.

31Yen nga Jibje d'odo kɔri-ɛr gɛ mba tilá ne tɔbɛi.

32Jeju dɛji dee pana: Ma m'ra nɛraje gɛ maji gɛ j rɔ Bɔm'g bula m'ar sɪ ooje. See nɛra gɛ ba bɛi ba seɔ a gɛ tilamje ne gɛ kɔri-ɛr gɛ mbɛa wa.

33Jibje d'ilá keneɔ pana: Jee j'a gɛ tilai gɛ kɔri-ɛr mbata nɛra gɛ maji lɛ godo, nɛ mbata ndɔl gɛ i ila dɔ loo'g mbata i gɛ to gɛ dɛw ba ya, nɛ i ra rɔi gɛ Ala, yee ba j'a tilai ne gɛ kɔri-ɛr gɛ mbɛa.

34Jeju ila dee'g pana: See ta neelɛ deɛ ndanɔ mee maktub godndu'g lɛ sɪ el wa. Ma m'pana: Seɔ toje gɛ gar-Alaje.

35Bɔ lɛ godndu lɛ bar deɛ gɛ ta lɛ Ala lɛ oso mbi dee'g gar-Alaje lɛm, bɔ lɛ godndu lɛ ta kára kara gɛ to keneɔ a kudu el lɛm tɔ

36ndá see ban bɛi ba yee gɛ Bɔ-dɛwje ya ɔree undá gɛ kɛmee ulá nanɔ nee ba seɔ paje sɛa pajena: Tapea to gɛ ta ndɔl wa. Seɔ paje bɛe mbata pa gɛ ma m'pana: Ma m'to gɛ Ngon-Ala lɛ.

37Bɔ lɛ m'ra nɛraje gɛ maji lɛ Bɔm lɛ el ndá ɔmje meɛ sɪ dɔm'g el tɔ.

38Nɛ bɔ lɛ ma m'ra dee ba seɔ ooje loo kɔmje meɛ sɪ dɔm'g el kara ɔmje meɛ sɪ dɔ nɛraje gɛ maji gɛ ma m'ra lɛ mba kar sɪ gɛrje gao to gɛ Bɔ-dɛwje lɛ sɪ mɛɛm'g lɛm, ma kara m'to mɛe'g lɛm tɔ.

39Yen nga deɛ sanɔ loo gɛ mba kwá, nɛ yee unda ji dee ganɔ tee njal.

40Jeju ɔd aw tel ganɔ baa gɛ Jurɔ aw si tor loo gɛ Jɔ ra dɛwje batɛm keneɔ kɛdɛ lɛ.

41Koso-dɛwje bula d'aw rɛa'g d'ulá pana: Jɔ lɛ ra nɛmɔri kára el, nɛ taje lai gɛ yee pa wɔji ne dɔ dɛw neelɛ to kankɛmta ya.

⁴²Lée neelé njé gá naje bula d'óm meę dee dæa'g keneņ tɔ.

Ja 11

Kwæi læ Lajarə mee bœe gá Betani lé

¹Dæw kára ria læ Lajarə oso gá rɔkɔ mee bœe gá Betani, to bœe læ Mari gá ŋgokeą Martə lé tɔ.

²Mari neelé to yeę gá njetər ubu gá ədə sululu dɔ Mbaidɔmbaije'g tel bɔr gɔlee gá iŋga dæa lé. Lajarə gá oso gá rɔkɔ lé to gá ną ŋganeeje.

³Konan Lajarəje neelé d'ula kula goo Jeju'g pana: Mbaidɔmbaije, yeę gá i undá dan kəmi'g lé oso gá rɔkɔ.

⁴Loo gá Jeju oo ta neelé ndá yeę tel pana: Rɔkɔ neelé to rɔkɔ yoo el, nɛ to mba kula ne rɔnduba dɔ Ala'g lé læm, mba kar Ŋgon-Ala lé kara iŋga ne rɔnduba keneņ læm tɔ.

⁵Jeju lé unda Martə deę gá ŋgokeą gá Lajarə lé dan kəmee'g ya.

⁶Loo gá yeę oo ta rɔkɔ læ Lajarə ndá yeę nai loo gá yeę si keneņ neelé as ndɔ joo bəi.

⁷Tɔbəi yeę ula njékwakiláje pana: Ar sí n'telje j'awje Jude.

⁸Njékwakiláje tel d'ilá keneņ pana: Mbai, basinè-basinè ya bəi gá Jibje sɔgi gá mba tilai gá kɔri-ər neelé nja see i a tel kaw Jude tɔbəi wa.

⁹Jeju tel ila dee keneņ pana: See mee ndɔ gá kára lé a kai ŋgan kàr dɔg-giree-joo el wa. Dæw gá rara ba lé njaa dan kàr-boo'g ndá né a kun gɔlee karee lam rəa el mbata yeę oo lookàr læ naŋg nee njai-njai ya.

¹⁰Nɛ dæw gá rara ba lé njaa dan loondul'g ndá né a kun gɔlee karee lam ra ya mbata lookàr inja kəmee'g el.

¹¹Loo gá yeę pata neelé mbą ndá yeę ula dee pana: Baokura læ sí gá Lajarə lé tobi. Nɛ m'a kaw gá mba ndelee.

¹²Njékwakiláje d'ilá keneņ pana: Mbaidɔmbaije, bó lé yeę tobi ndá a kaji bəi.

¹³Jeju pata kwæi læ Lajarə, nɛ dee d'əji pana: Yeę pata wɔji ne dɔ bi gá wa kəmee.

¹⁴Yen ŋga Jeju riba dæa pərəg ar dee pana: Lajarə lé wəi.

¹⁵Ma m'ra rɔlel yaą gá mbata læ sí mbata ma m'godo keneņ bəi, né neelé a kar sí ɔmje ne meę sí dɔm'g jəb-jəb ya. Nɛ ar sí j'awje gá keneņ.

¹⁶Yen ŋga Tomas gá dee baree Didim ula mareeje gá njékwakila Jejuje lé pana: Ar sí j'awje səa bó gá j'wəije səa ną'd.

Jeju to njekar dæwje teę dɔkumbwa'g læm, to njekula kəmə meę dee'g læm tɔ

- 17**Loo gá Jeju teɛ keneɲ mbɔ ndá yeɛ oo to gá deɛ dubu Lajarə bwa-dɔɓar'g as ndo so ŋga.
- 18**To gá Betani to mbɔr Jerusalem'g as kuru loo dɔg-giree-mi bèe,
- 19**ndá Jibje bula ree ne rɔ Martə gə Mari mba gɔl dee mbata nan-ŋgan deeje gá wəi lé.
- 20**Loo gá Martə oo to gá Jeju ree mbɔ ndá yeɛ aw ɔr neɔ ne Mari ba sí naɲg kəi.
- 21**Martə ula Jeju pana: Mbaidɔmbaije, bó lé i sí keneɲ nee ndá nan ŋganm lé a kwəi bèe el.
- 22**Ne basinè ya kara né gá rara ba gá i a dəji Ala lé ndá Ala a kari ya.
- 23**Jeju ilá keneɲ pana: Nan ŋganije lé a kunda loo teɛ loo-yoo'g ya.
- 24**Martə tel ilá keneɲ pana: Ma m'gər gao yeɛ a kunda loo teɛ loo-yoo'g ndo gá rudu gá d'a gə teɛ dɔkumbwa'g lé ya.
- 25**Jeju ulá pana: Ma lé m'to njekar dəwje teɛ dɔkumbwa'g ləm, ma m'to gá njekula kəmə lé meɛ dee'g ləm tɔ. Nana ba gá ɔm mée dɔm'g lé wəi gá kwəi kara a tel si kəmba ya.
- 26**Dəw gá rara ba si kəmba unda mée dɔm'g ndá kara yoo a bar ria nda el. See i ɔm məi dɔ ta'g neelé wa.
- 27**Martə tel ndigi təa'g pana: Oiyo Mbaidɔmbaije, ma m'ɔm məəm dɔi'g to gá i to Kristi, Ŋgon-Ala lé gá a gə ree dɔ naɲg neelé nja.

Jeju nɔ

- 28**Loo gá Martə pata neelé mbɔ ndá yeɛ ɔd. Tɔɓəi yeɛ bar ŋgokeɔ goo ŋgəi ulá pana: Mba lé ree mbɔ ndá yeɛ bari tɔ.
- 29**Loo gá Mari oo ta neelé mbɔ ndá yeɛ uba naɲg rad i aw rəa'g.
- 30**Mbata Jeju teɛ mee bee'g el bəi, ne yeɛ aar loo gá Martə iɲgá keneɲ ya bəi.
- 31**Jibje gá d'isi gə Mari kəi gə mba gɔl mée lé loo gá deɛ d'oo Mari uba naɲg rad i ta lé ndá deɛ d'aw gé'e'g d'əji meɛ dee'g pana: Yeɛ si aw gá dɔɓar'g gə mba nɔ.
- 32**Loo gá Mari ree loo gá Jeju aar keneɲ lé ndá yeɛ aa loo ée ndá rəm bəbərə oso naɲg ŋgira gɔlee'g ulá pana: Mbaidɔmbaije, bó lé i nja si loo gá nee'g ndá nan ŋganəmje a kwəi bèe el.
- 33**Jeju aa loo oo Mari gə Jibje gá d'aw səa lé d'ar nɔ ndá mée tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi.
- 34**Yeɛ dəji dee pana: See loo gá ra ba dubeeje keneɲ wa. Deɛ ndigi təa'g pana: Mbaidɔmbaije, gá ree oo lé.
- 35**Jeju oso gə nɔ birin.

³⁶Yen nga Jibje pana: Aa ooje, yeɛ lé ndigee gə mee kər jol-jol ya.

³⁷Njé gə naje mbuna dee'g pana, Yeɛ gə ar kəm njékəmtɔjeinja lé see yeɛ askəm ra né gə mba kar dəw neelé wəi el to el wa.

Jeju ar Lajarə tel si kamba

³⁸Jeju tel udu nɔ mée'g ba ɔd aw dɔbar'g. To bolè mbal gə d'udu tɛa gə biri mbal.

³⁹Jeju pana: Nduburuje biri mbal gə gogo. Martə kɔnan yeɛ gə wəi lé ulá pana: Mbaidɔmbaije, ninee ɛdə mbə, mbata ndəa aɪ sɔ nga.

⁴⁰Jeju ilá keneɲ pana: See ma m'ulai el wa, ma m'ulai m'pana: Bó lé i ɔm məəi dɔm'g ndá i a koo rɔnduba lə Ala lé gə kəmi bəe ya.

⁴¹Yen nga deɛ nduburu biri mbal lé. Jeju ila kəmee gə tar pana: Bɔm, m'rai oiyo mbata tamaji gə m'ra lé taa né jii'g am ya.

⁴²Ma lé ma m'gər gao i am né gə ma m'kwəii lé ta-ta ya, nɛ ta gə ma m'pa lé m'pa mbata boo-dəwje gə gugu dɔm bəsinè gə mba kar dee gər gao to gə i nja to gə njekulam.

⁴³Loo gə yeɛ pata neelé mbə ndá yeɛ pata gə ndia gə boi wəl pana: Lajarə, unda loo teɛ raga!

⁴⁴Yeɛ gə wəi lé unda loo teɛ gə kubu gə deɛ kə ne gɔlee gə jia gə yeɛ gə d'ɔ ne kəmeeje lé bura moŋgoŋgo tɔ. Jeju ula dee pana: Tudeje yáje areeje ɔd aw.

Jibje d'ɔ njumə kwa Jeju lé

⁴⁵Jibje gə naje gə ree rɔ Mari'g lé loo gə deɛ d'oo né gə Jeju ra lé ndá d'ɔm mee dee dɛa'g.

⁴⁶Nɛ njé gə naje mbuna dee'g d'ɪ keneɲ d'aw d'ingə Parisieje d'ula dee né gə Jeju ra lé tɔ.

⁴⁷Yen nga mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə Parisieje lé mbɔ njégaɲ-rəwtaje dɔ nɔ'd dɔji dee pana: See dɪ ba j'a ra wa. Mbata dəw neelé ra némɔrije bəd-bəd bula yaɔ.

⁴⁸Bó lé jeɛ j'yá gə kyá mba karee ra saar-saar ndá dəwje lai d'a kəm mee dee dɛa'g. Tɔbəi njé gə Rɔm d'a ree tuji bəe-boo lə sí ləm, d'a tuji gin bəe lə síjeɛ bura ləm tɔ.

⁴⁹Yeɛ gə kára mbuna dee'g ria lə Kayipə gə to ŋɔ-njékinjanéməs mee ləb'g neelé un ta ula dee pana: Seɪ gərje gin né el.

⁵⁰Ta neelé seɪ ləjije gərje rəbee el mbata a tel to maji lə sí-seɪ ya mba kar dəw kára ba wəi mbata lə koso-dəwje bɔ mba kar gin bəe lə sí bura udu ne el.

⁵¹Yeɛ pata neelé gə dɔrea-yeɛ ba el, nɛ mbata to gə yeɛ to ŋɔ-njékinjanéməs mee ləb'g neelé ba yeɛ teg ne gin ta wɔji ne dɔ Jeju gə a gə kwəi mbata lə gin bəe lə dee lé.

⁵²Nε to mbata gin bee lə dee ba gə karee el, nε yeε a kwəi gə mba mbɔ ɲgan-Alaje gə sanéna kad-kad lé mba kar dee to darɔ gə kára ba.

⁵³Un kudee mee ndəa'g neelé deε d'wɔji-kwɔji tɔlee rədədə.

⁵⁴Gelee gə nee ba Jeju ndəm ne rəa mbad kaw ne mbuna Jibje'g. Nε yeε sa rəa aw dəb loo gə kára bée gə to mbɔr dɔdilaloo'g aw mee bee-boo gə kára ria lə Eprayim. Ndá yeε aw si gə njékwakiláje keneɲ.

⁵⁵Ndɔ nai Pag lə Jibje nai dəb. Koso-dəwje bula d'ɪ bee-booje lə dee d'aw Jerusalem gə mba kɔr won kaiya lə dee kédé ba mba kar ndɔ nai Pag lé tee bəi.

⁵⁶Deε d'unda kəm dee lér-lér saɲg ne Jeju tɔbəi deε dəji nɔ mee kəi-Ala'g pana: See gə mee sí-seɪ'g banwa. See yeε a ree loo-nai'g neelé el wa.

⁵⁷Yen ba mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə Parisieje d'un ndu dee d'ar koso-dəwje pana: Bó lé nana ba gər loo gə yeε aar keneɲ ndá maji karee nani dəa gə raga bó gə mba kar dee d'ubá d'wá.

Ja 12

Mari tər ubu gə ədə sululu gɔl Jeju'g

Mat 26.6-13, Mar 14.3-9

¹Nai ndɔ misa ba mba tee ndɔ nai Pag bəi ndá Jeju tee Betani, bee lə Lajarə gə yeε aree tee dɔkumbwa'g lé.

²Lée neelé deε ra nésɔ keneɲ d'aree, Martə ba gə njekun nésɔ lé kar dee ndá Lajarə ba si mbuna deε gə d'isi səa ta ka-nésɔ'g lé.

³Yen ɲga Mari un ubu gə ədə sululu gə gadee al dɔ loo lé as gə ges litər kára ndá yeε wa ne gɔl Jeju rugu-rugu ba tel bɔr gɔlee gə yɲga dəa bəi ar bai ubu neelé taa mee kəi birim-birim.

⁴Njekwakila Jeju gə kára ria lə Judas Iskariot, ɲgolə Simɔ, to yeε gə a gə kun dəa lé pana:

⁵See ban ba ndogo ubu gə ədə sululu neelé kəm ɲgan lar gə ndá tɔl munda mba kyɔ laree kar njéndooje el wa.

⁶Yeε pa togəbè mbata mée gə to dɔ njéndooje'g lé el nε mbata yeε to njebogo tɔbəi to gə yeε ɲgəm bɔl-lar ndá yeε ɔr ta lar gə d'ɔm keneɲ lé gə bogo bəl-bəl.

⁷Jeju ilá keneɲ pana: Maji kari yá aree ɲgəm ubu gə ədə sululu neelé mbata ndɔ gə d'a gə dubum dɔbar'g lé.

⁸Njéndooje lé deε nai sə sí gə ndɔ dee ndɔ dee nε ma lé m'a si sə sí gə ndɔm-ndɔm el.

Njékinjanéməsje d'ɔ njumə tɔl Lajarə

⁹Jibje bula digi-digi d'oo to gá Jeju sí Betani ndá deę ree gə mba kée, deę ree gə mba kée-yeę ba gə karee el, ne deę ree gə mba koo Lajarə gá yeę aree unda loo teę dan njé gá d'wəi'g lé tɔ.

¹⁰Mbai dɔ njékinjanéməsje-je d'wɔji-kwɔji tɔl Lajarə tɔ,

¹¹mbata ta lə Lajarə neelé ar Jibje bula d'ɔr ne rɔ dee rɔ dee'g mba kɔm ne mee deę dɔ Jeju'g.

Jeju andə mee bee'd gá Jerusalem

Mat 21.1-11, Mar 11.1-11, Lug 19.28-40

¹²Bèlè lookàree ndá boo-dəwje gá ree loo-naı'g loo gá deę d'oo to gá Jeju sí ree gá Jerusalem

¹³ndá deę ti kam marje ji dee'g d'ɔr ne neę. Deę ra né u-u-u pana: Hosana! Maji kar dɔkaisəgərə nai gə yeę gá ree gə ri Mbaidɔmbaije gá to mbai dɔ Israelje lé.

¹⁴Jeju iŋga ŋgon mulayèje uba dəa gao si'g gə goo taree gá deę ndaŋ mee maktub'g pana:

¹⁵Seı gá sije Siɔ lé bəlje el, Aa ooje, mbai lə sí si aw gá nee. Yeę uba dɔ ŋgon mulayèje gao si'g.

¹⁶Njékwakiláje gər gin néje neelé kédé sur el bəi. Ne loo gá d'ula rɔnduba Jeju'g mbə ndá mee deę olé dɔ ta gá ndaŋ mee maktub'g d'wɔji ne dəa ləm, gə d'aw ne léé'g béréré dəa'g ləm tɔ.

¹⁷Deę lai gá d'ar gə Jeju loo gá yeę bar Lajarə loo gá yeę to mee bwa-yoo'g ba aree unda loo teę dan njé gá d'wəi'g bəi lé deę d'ɔr ta ləa maji.

¹⁸Yee ba ar boo-dəwje d'ɔr ne neę mbata deę d'oo némɔri neelé gá yeę ra lé.

¹⁹Parisieje d'ula nə pana: Lée kə sí-seı godo ŋga, mbata aa ooje, koso-dəwje lai d'ɔm nə géé'g tururu mbə.

Grekje gá naje saŋg loo koo Jeju

²⁰Grekje gá naje mbuna deę gá d'aw gá loo-naı'g mba kwa Ala mee deę'g lé

²¹deę ree rɔ Pilibə'g, dəw gá Besayida gá to dɔ naŋg gá Galile lé jaŋgee d'ulá pana: Mbai, jeę ndiŋga rɔ sí gə mba koo Jeju.

²²Pilibə ɔd aw ula Andre, ar Andre deę gə Pilibə d'ɔd nə'd d'aw d'ula Jeju.

²³Jeju ila dee keneŋ pana: Kàr kar dee d'ula rɔnduba dɔ ŋgon-dəw'g lé teę mbə.

²⁴Ma m'ula sí təsərə, kandə kó gá oso naŋg lé bó lé wəi el ndá a to kára ba kiao ya, ne bó lé wəi ndá a koji maree gá kédé-kédé.

²⁵Yeę gá ndigi kaji rəa ndá a kila rəa kɔ bəi. Ne yeę gá ɔji rəa bəi-bəi dɔ naŋg nee ndá yeę a si gə kəməgá gə nɔ lé bəi.

26Dəw gə rara ba bó lé ndigi ra né kam ndá maji karee un rəw goom'g, bəe ba loo gə m'a si keneŋ ndá lé neelé kura ləm a si səm keneŋ tɔ. Dəw gə rara ba bó lé ra né am ndá Bɔm a kila ribar dəa'g ya.

Jeju pata gə wɔji dɔ kwəi ləa

27Basinè məəm to kəgəgə. See m'a pa ban karee wa tam wa. See m'a pana: Bɔm, ɔrm dan né gə a gə ram'g basinè lé teɛ səm bəi əsé ban wa. Nɛ né gə a gə ram togəbè lé yee ba ma m'ree ne saar m'teɛ ne mee kàree'g neelé gə mbəa ya.

28Bɔm, ar rii oso gə loo mbidi-mbidi ya! Yen ŋga ndu bar dara pana: Rim oso gə loo mbidi-mbidi mbə, nɛ m'a kar rim oso gə loo-loo ya tɔbəi.

29Boo-dəwje gə d'aar keneŋ d'oo lé pa pana: To gə ndi gə ndaŋg. Njé gə raŋg pana: Kura gə dara ba wɔji səa ta.

30Jeju pana: Ndu gə bar neelé bar gə mbata ləm-ma el, nɛ bar gə mbata lə sí-sej ba.

31Basinè rəwta gə d'a gə gaŋg dɔ dəwje dɔ naŋg neelé kàree teɛ mbə ya. Basinè d'a kwa mbai gə njekɔ naŋg neelé kilá raga ya tɔ.

32Nɛ ma lé loo gə d'a kunm kundam gə tar ndá m'a kɔr dəwje lai ree sə dee rɔm'g ya.

33Yee pa togəbè wɔji ne dɔ kwəi ləa gə yee a gə kwəi lé ya.

34Boo-dəwje d'ilá keneŋ pana: Godndu lé ndoo sí ar sí j'oo to gə Kristi lé a si gə nɔ ya. See ban ba i pana: Lé riri kara d'a kun Ŋgon-dəw kundá tar bəi wa. See Ŋgon-dəw neelé to gə nɔ bəi wa.

35Jeju ila dee keneŋ pana: Lookàr lé nai sə sí waga bəl bəi. Njaaje awje gə goo kàr gə mba kar loondul dəb dɔ sí'g gə rəw el. Dəw gə njaa dan loondul gə ndul njudu-njudu'g lé yee gər loo gə yee si aw gə keneŋ el.

36Loo gə sej naije dan lookàr'g lé bəi ndá ɔmje mee sí dɔ lookàr'g lé togəbè ba sej a toje ne ŋgan lookàrje lé ya. Loo gə Jeju pata néje neelé mbə ndá yee ɔd sa rəa rɔ dee'g rəw aw.

37Lé némɔrije gə rara kara ba lé Jeju ra kəm dee'g kara deɛ d'ɔm ne mee dee dəa'g el

38mba kar ta gə Esai njetegginta pa lé aw lée'g béréré, mbata yee pana: Mbaidɔmbaije, see nɔ ba ɔm mee dɔ ta gə jeɛ j'ɔr j'ula dee lé wa. See nɔ ba oo ji Mbaidɔmbaije keneŋ wa.

39Togəbè ba d'oo loo gə mba kəm mee dee dəa'g el, mbata Esai pata loo gə raŋg'g pana:

40Yee ar kəm dee tɔ sum-sum ləm, Yee ɔm meendər dɔ dee'g ləm tɔ, Ba nà d'a koo gə kəm dee ləm, D'a keji mee dee'g gər ginee ləma, D'a kɔs badm tel kam m'aji dee ləm tɔ.

⁴¹Esai pata néje neelé loo gé yeę oo rɔnduba læa gə kəmee lé ba aree pa ne ta gé wɔji dæa ya.

⁴²Lé bèe kara njé gé naje mbuna mbaije'g kara d'ɔm mee dee dæa'g. Ne d'ar taree teę ta dee'g el mbata deę bəl Parisieje gé d'a gə tuba dee mee kəi-kwa-dɔ-nɔ'g lé.

⁴³Rɔnduba gé ɔ rɔ dæwje'g ba deę ndigi unda rɔnduba gé ɔ rɔ Ala'g lé.

Ta wa dɔ dee gə goo ta gé Jeju pa

⁴⁴Yen nga Jeju pata gə ndia gé boi wəl pana: Yeę gé ɔm mée dɔm'g lé ndá ɔm mée dɔ yeę gé njekulam'g to bó ɔm mée dɔm-ma'g goo kára ba el.

⁴⁵Yeę gé kəmee ti dɔm'g ndá kəmee ti dɔ yeę gé njekulam'g tɔ.

⁴⁶M'ree dɔ naŋg nee asəna gə lookàr mba kar nana ba gé ɔm mée dɔm'g ndá a nai dan loondul'g el.

⁴⁷Bó lé nana ba gé oo tapam, ne aa dæa kər-kər el ndá ma ba m'a to gé njegaŋ-rəwta dæa'g el, mbata ma lé m'ree gə mba kaji dæwje gé dɔ naŋg nee bó gə mba gaŋg rəwta dɔ dee'g el.

⁴⁸Yeę gé mbadm saar lal taa ta ləm ndá njegaŋ-rəwta dæa'g si gən ya. Ta gé ma m'ɔr lé nja ba a gaŋg rəbee dæa'g ndɔ gé rudu'g lé ya.

⁴⁹Ma ba m'ɔ gə dɔrɔm m'pata neelé el, ne Bɔm gé njekulam lé nja ba un ndia gə mba karm m'pa taree ləm, gə m'ɔr goo taree togábè ləm tɔ.

⁵⁰Ma m'gər gao torndia lé ba a kar dæw si ne gə kəmégé gə nɔ lé. Gelee gé nee ba ta néje gé ma m'pa lé ma m'pa gə torndu Bɔm gé yeę un am nja.

Ja 13

Jeju togo gɔl njékwakiláje

¹Kédé ba gə mba kar ndɔ ra nai Pag teę bəi lé Jeju gər gao, kàr kyɔ naŋg nee karee tel aw rɔ Bɔbee'g teę mbɔ ləm, yeę unda njékeaje gé dɔ naŋg nee dan kəmee'g ləm tɔ ndá, yeę ra ne né gé dɔŋgɔ ar dee mba kar dɔ meenoji læa mbata læ dee lé ɔr ne njal.

²Loo gé d'isi ta ka-nésɔ'g lé njekurai ula njumɔ mee Judas Iskariot gé to ŋgolə Simɔ lé mbɔ gə mba karee un ne dɔ Jeju lé nga.

³Jeju gər gao to gé Bɔ-dæwje mbɔ néje lai ɔm jia'g ləm, gə kɔ gé yeę ɔ rɔ Ala'g ləm, gə tel gé yeę a gə tel gé rɔ Ala'g ləm lé yeę gər mbɔ ləm tɔ

⁴ndá yeę uba naŋg ɔta ta ka-nésɔ'g ɔr kubu læa yɔ un kubu-bɔr-ji tɔ ne regee.

⁵Yen nga yeę mbél mán mee ka'g si togo ne gɔl njékwakiláje, tɔbəi yeę bɔr gɔl dee gə ta kubu-bɔr-ji gé yeę tɔ ne regee lé tɔ.

⁶Loo gé yeę ree rɔ Simɔ Pierə'g ndá Pierə ulá pana: I Mbaidɔmbaije yè i a togo gɔlm loo gé ra'g wa.

- ⁷Jeju ilá keneṅ pana: Né gé ma m'isi m'ra lé i gər ginee basinè el ne waga ba bèe ndá i a gər ginee njai-njai bəi.
- ⁸Pierə ulá pana: Wah! i a togo gɔlm pai godo. Jeju ilá keneṅ pana: Bó lé ma M'tɔgi el ndá i a to kama nda el.
- ⁹Simɔ Pierə tel ilá keneṅ pana: Bèe ndá Mbaidɔmbaije, maji kari togo gɔlm ba goo kára ba el, ne togo jim gə dɔm bura ya.
- ¹⁰Jeju ulá pana: Yee gé ndogo mán sugu-sugu mbə ndá a togo gɔlee nga mba kar rəa lai àr ngad-ngad tɔ. Seḷ àrje ngad-ngad ya ne seḷ àrje lai el.
- ¹¹Mbata yee gé a gə kun dəa lé yee gəree gao, gelee gé nee ba aree pa ne pana: Seḷ àrje, ne seḷ àrje lai el.
- ¹²Loo gé yee togo gɔl dee mbə ndá yee tel ula kubu læa rəa'g rəm aw si ta kanésɔ'g, un ta dəji dee pana: Né gé ma m'ra sə sí lé see seḷ gərje ya wa.
- ¹³Seḷ barmje Mbai ləm, gə Mbaidɔmbaije ləm tɔ, seḷ barmje lée'g ya mbata ma m'to yee lé nja tɔ.
- ¹⁴Bó lé ma gé m'to Mbai læ sí ləm, gə Mbaidɔmbaije ləm tɔ ba ma m'togo gɔl sí lé ndá maji kar sí-seḷ kara togoje gɔl nə togəbè tɔ.
- ¹⁵Ma nja m'wɔji lé m'ar sí gə mba kar néra sí wa bua kama ya.
- ¹⁶Ma m'ula sí təsərə, kura lé a kur dɔ mbai'g læa el ləm, njekaiḱula kara a kur dɔ njekulá'g el ləm tɔ.
- ¹⁷Bó lé seḷ gərje néje neelé raje ndá rɔ sí a sa ne rəw.
- ¹⁸Ta gé m'pa neelé m'pa m'wɔji ne dɔ sí lai el, deḷ gé ma m'ɔr dee lé m'gər dee gao. Ne lé riri kara maji kar ta nee gé to mee maktub gé to gə kəmee lé aw lée'g béréré ya gə goo taree gé pana: Yee gé njekɔ səm muru lé ya ba tel ɔr gɔlee ubam ne kən
- ¹⁹Un kudee basinè ya ma m'ula sí taree bad ba gə mba kar née tee bəi, mba kar loo gé née tee ndá seḷ a kəmje ne mee sí dɔm'g to gé ma m'to yee lé nja.
- ²⁰Ma m'ula sí təsərə, yee gé wa dəw gé ma m'ulá lé gé rəa'g ndá nai gé ma nja wam gé rəa'g kən tɔbəi yee gé wam gé rəa'g ndá nai gé njekulam ya wá gə rəa'g kən tɔ.

Jeju ula dee ta læ dəw gé a gə kun dəa lé

Mat 26.20-25, Mar 14.17-21, Lug 22.21-23

- ²¹Loo gé Jeju pa togəbè mbə ndá mée tɔsee gə nɔ mbigi-mbigi aree ula dee pana: Ma m'ula sí təsərə, dəw kára mbuna sí'g a gə kun dɔm.
- ²²Njékwakiláje d'aa nə kɔbərɔ-kɔbərɔ mbata ta gé yee pa mæg neelé deḷ gər debee gé yee pa wɔji ne dəa lé el.

- 23** Njekwakila Jeju gé kára gé yee undá dan kámee'g lé yee si ta ka-nésó'g mbóree'g, nduna ræa kaaree'g.
- 24** Simo Pieræ tuga kámee jib-jib aree gæ mba karee dæji Jeju debee lé oo.
- 25** Njekwakila Jeju neelé wa tæa gé rɔ Jeju'g dæjee pana: Mbaidɔmbaije, see to nawa.
- 26** Jeju ilá keneŋ pana: To yee gé m'a gæ tæd muru kɔs ne mán-nai karee lé ndá to gé yee nja. Loo gé yee tæd muru ɔs ne mán-nai lé ndá yee ar Judas Iskariot, ŋgolɔ Simo lé.
- 27** Loo gé yee ula jia'g aree mbæ ndá Njekurai andæ mee Judas'g. Jeju ulá pana: Né gé i a gæ ra lé maji kari ra gæ tɔgi ya.
- 28** Ne dæw kára kara mbuna dee gé d'isi ta ka-nésó'g lé gær gin né gé yee ulá taree lé el,
- 29** ar njé naje d'æji to gé Judas lé to njeŋgæm bɔl-lar ndá banelæ Jeju ulá gæ mba karee aw ndogo né gé lal dee gæ mba kar dee ra ne nai, æsé ulá gæ mba karee un né gé ban un bó gæ ar njéndooje ba.
- 30** Togábè loo gé Judas ula jia taa ne gæji muru lé mbæ ndá yee unda loo rad tee. To loondul tɔ.

Godndu gé sigi lé

- 31** Loo gé Judas tee raga mbæ ndá Jeju pana: Basinè d'ula rɔnduba dɔ Ŋgon-dæw'g lé mbæ læm, Ala kara iŋga rɔnduba ræa'g læm tɔ.
- 32** Bó lé Ala iŋga rɔnduba ræa-yee'g ndá Ala kara a kula rɔnduba keæ-yee dæa'g tɔ, waga ba bèe ndá yee a kula rɔnduba dæa'g ŋga.
- 33** Ŋganæmje, m'a nai sè sí kurm æw bæl ya bæi. Sej a saŋgmje pir-pir ne to gé ma m'ula Jibje lé pana: D'a kaskæm kila gɔl dee loo gé m'a gæ kaw keneŋ el lé el, yee ba ma m'ula sí basinè tɔ.
- 34** Godndu gé sigi ba m'pa m'ar sí nee: Undaje næ dan kæm næ'd, to gé ma m'unda sí dan kæm'g lé maji kar sí-sej kara undaje næ dan kæm næ'd togábè tɔ.
- 35** Bó lé sej undaje næ dan kæm næ'd ndá dæwje lai d'a gær sí gé njékwakilamje ya.

Jeju pata læ Pieræ gé a gæ maji dɔ ræa dæa'g lé

Mat 26.31-35, Mar 14.27-31, Lug 22.31-34

- 36** Simo Pieræ dæjee pana: Mbaidɔmbaije, see i si aw gé ra wa. Jeju ilá keneŋ pana: Loo gé ma m'isi m'aw gé keneŋ lé i askæm kila gɔli goom'g keneŋ basinè el. Ne ndɔ gé raŋg ba i a korè goom kaw keneŋ bæi.
- 37** Pieræ tel dæjee pana: See m'a kila gɔlm gooi'g basinè el gæ mba dī wa. M'a kyæ rɔm kar yoo gæ mbata læi ya.

³⁸Jeju tel ilá'g pana: See i a kyā rōi kar yoo gə mbata ləm ya wa. Ma m'ulai təsərə, i a maji dō rōi dōm'g gəl munda ba kona a nō bəi.

Ja 14

Jeju to rəw gé aw gé rō Bəbee'g lé

¹Maji kar mee sí pélé wəs-wəs dō rō sí'g el. Ōmje mee sí dō Ala'g lé ləm, ōmje mee sí dōm-ma'g ləm tō.

²Mee kəi lə Bōm lé loo-sije to keneŋ rəg-rəg. Bó lé to togábè el ndá m'a kula sí kédé woŋ ya. Ma m'isi m'aw gə mba gəl loo mbata lə sí ya.

³Təbəi loo gé m'aw gə m'gəl loo lə sí lé mbā ndá m'a tel ree gə mba kodo sí kém'g mba kar loo gé m'a si keneŋ lé seije kara a sije səm keneŋ nā'd tō.

⁴Loo gé m'isi m'aw gé keneŋ lé seŋ gərje lé gao ləm, seŋ gərje rəbee gao ləm tō.

⁵Tomas dəjee pana: Mbaidōmbaije, loo gé i si aw gé keneŋ lé jeŋ n'gər lée el, see j'a kaskəm gər rəbee to gé banwa.

⁶Jeju ilá'g pana: Ma nja m'to gé rəw lé ləm, gə kankəmta lé ləma, gə kəmə lé ləm tō. Lé dəw gé rara ba ree gə rəw gé rōm'g el kara yeŋ a teŋ rō Bōm'g el tō.

⁷Bó lé seŋ gərmje ndá seŋ a gərje Bōm nja tō. Un kudee bəsinè lé seŋ gəreeje mbā ləm, seŋ éeje mbā ləm tō.

⁸Pilibə ulá pana: Mbaidōmbaije, tōji sí Bō-dəwje lé ar sí j'ée, bée ba mee sí a koso ne naŋg pō.

⁹Jeju ilá keneŋ pana: Ma m'isi sə sí ləw-ləw ba nee ya Pilibə, see i gərm el wa. Yeŋ gé oom-ma ndá oo Bōm ya tō, ne see ban ba i ulam pana: M'tōji sí Bō-dəwje lé bəi wa.

¹⁰Ta gé ma m'pa m'pana: Ma lé m'to gé Ngon mee Bō-dəwje ya ar Bō-dəwje lé kara to məəm'g to lé see i ōm məəi dō'g el wa. Ta gé ma m'ulá sí lé m'j ne məəm'g el. Bō-dəwje gé si məəm'g lé nja ba gé njera néeje.

¹¹Maji kar sí ōmje mee sí dō ta'g ləm, ma m'to gé Ngon mee Bō-dəwje ləm, Bō-dəwje lé kara si məəm'g ya ləm tō, lé riri kara ōmje mee sí dōm'g gə mba néramje gé seŋ ooje lé ya.

¹²Ma m'ula sí təsərə, yeŋ gé ōm mée dōm'g ndá néraje gé m'ra lé yeŋ a ra nja tō. Néraje gé ur dō njé gé nee kara yeŋ a ra ya tō mbata m'isi m'aw gé rō Bō-dəwje'g lé.

¹³Né gé rara gé seŋ a kwəiyeeje gə rim ndá m'a ra née ya mba kar Bō-dəwje lé iŋga ne rōnduba rō Ngon'g.

¹⁴Né gé ban-ban ba lé seŋ kwəiyeeje gə rim ndá kara m'a ra née ya.

Ndukun gé wəji dō ree lə Ndilmeenda lé

- 15 Bó lé seɿ ɯdamje dan kəm sí'g ndá aaje dɔ godndum kər-kər ba.
- 16 Ma lé m'a ra tamaji ta Bɔ-dəwje'g mba karee ar sí njenai sə sí gé ranɟ mba karee orè sí més gə nɔ.
- 17 Yeɿ nja ba to Ndil gé gəd gé dəwje gé dɔ nanɟ nee d'askəm kwá meɿ dee'g el mbata deɿ d'ée el ləm, garee el ləm tɔ. Ne seɿ lé seɿ gareeje mbata yeɿ orè sí més ləm, yeɿ a to meɿ sí'g ləm tɔ.
- 18 M'a kyɑ sí to gé ŋganalje bèe el, ne m'a tel ree rɔ sí'g bæi.
- 19 Waga ba bèe ndá dəwje gé dɔ nanɟ nee d'a koom el ŋga, ne seɿ lé seɿ a koomje ya mbata m'isi kəmba ndá seɿ kara a sije kəmba ya tɔ.
- 20 Mee ndəa'g neelé seɿ a gərje to gé ma m'to Ngon mee Bɔm ləm, seɿ kara seɿ toje məəm'g ləma, ma kara m'to meɿ sí'g ləm tɔ.
- 21 Yeɿ gé si gə godndumje ba aa dɔ dee kər-kər lé ndá yeɿ to gé njekɯdam dan kəmee'g ya, yeɿ gé to gé njekɯdam dan kəmee'g lé Bɔm a kundá dan kəmee'g ya ləm, ma kara m'a kundá dan kəm'g ya ləm tɔ ndá m'a riba səa dɔ rɔm təsərə ya.
- 22 Jude, bó to Iskariot el lé dəji Jeju pana: Mbaidɔmbaije, see gelee ban ba i a riba dɔ rɔi kar síjeɿ ba j'oo, ŋga njé gé nanɟ neelé ndá i a riba dɔ rɔi kar dee el lé wa.
- 23 Jeju ilá keneɿ pana: Dəw gé rara ba gé undam dan kəmee'g lé a kaa dɔ ta ləm kər-kər ya ndá Bɔm a kundá dan kəmee'g kar síjeɿ səa n'ree rəa'g j'uru kəi méé'g tɔ.
- 24 Yeɿ gé undam dan kəmee'g el ndá yeɿ to gé njekaa dɔ ta ləm kər-kər el. Ta nee gé seɿ ooje lé to gé kama el, ne to gé kɑ Bɔ-dəwje gé njekulam lé nja.
- 25 Ta néje neelé ma m'ula sí loo gé ma m'nai ne sə sí nee bæi.
- 26 Ne Ndilmeenda gé njenai sə sí gé Bɔ-dəwje a kulá karee ree rɔ sí'g gə rim lé yeɿ nja ba a ndoo sí néje lai ləm, taje lai gé ma m'ula sí lé yeɿ a kolé meɿ sí dɔ'g ləm tɔ.
- 27 Ma m'ya sí gə meekulɔm, ne meekulɔm ləm ya m'ar sí. Ma lé m'ar sí to gé nanɟ nee ba ar sí lé el. Maji karje meɿ sí pélé wəs-wəs el ləm, gə bəlje el ləm tɔ.
- 28 Ta gé m'ula sí lé seɿ ooje to gé ma m'pana: M'isi m'aw, ne m'a tel ree rɔ sí'g bæi. Bó lé seɿ ɯdamje dan kəm sí'g ndá seɿ a kalje rɔ sí mbata m'isi m'aw gé rɔ Bɔm'g, mbata Bɔm lé yeɿ ur dɔm'g ya.
- 29 Ne basinè lé ma m'ula sí ta néje neelé kédé ba mba kar néje neelé teɿ bæi, mba kar loo gé néje neelé d'a gə teɿ ndá seɿ a kəmje ne meɿ sí dɔ ta'g ləm ya.
- 30 M'a koo loo kula sí ta yaɿ el ŋga, mbata mbai gé nanɟ neelé si aw gé nee. Ne yeɿ askəm ra səm né kára el.
- 31 To mba kar dəwje gé dɔ nanɟ nee d'oo gao, to gé ma m'unda Bɔ-dəwje lé dan kəm'g ya ləm, ma m'ree gə goo ndukun gé Bɔ-dəwje un am lé ləm tɔ. Ubaje nanɟ ar sí j'ije loo gé nee j'awje ba.

Ja 15

Jeju to gé rɔ nduú gé gəd ya

- 1**Ma m'to gé rɔ nduú gé gəd ndá Bɔm ba to gé njendɔ nduú tɔ.
- 2**Barkəm nduú gé rara gé uba kaarm'g ba andə el ndá yeɛ tuga badə-badə gang, ne barkəm gé rara ba gé andə ndá yeɛ rəa bur-bur gə mba karee andə unda njé gé kédé.
- 3**Ta ləm gé ma m'ɔr m'ula sí lé seɪ àrje ne ranɔ-ranɔ mba.
- 4**Namje kaarm'g ndá ma kara m'a nai sə sí tɔ. To gé barkəm nduú gé nam kaar nduú'g el lé askəm kandə gə dɔrea el lé togəbè ba seɪje kara bó lé seɪ namje kaarm'g el ndá seɪ asje kəm kəɟje gə dɔrɔ sí el tɔ.
- 5**Ma m'to rɔ nduú, ne seɪ toje gé barkəmje. Yeɛ gé rara ba gé nam kaarm'g am m'nai səa ndá yeɛ andə yaɔ, mbata bó lé ma m'godo rɔ sí'g ndá seɪ a kasje kəm raje né kára kara gə dɔrɔ sí el.
- 6**Nana ba gé nam kaarm'g el ndá d'a kilá kɔrɔ asəna gə barkəm nduú ndá yeɛ a tudu kurum-kurum. Təbəi d'odo barkəm nduúje gé tudu lé d'ɔm dee dɔ nɔ'd roo dee dula-dula tɔ.
- 7**Bó lé seɪ namje kaarm'g ləm, ar ta ləm nai meɛ sí'g ləm tɔ ndá né gé rara ba gé seɪ a kwɔije lé d'a kar sí ya.
- 8**Bó lé seɪ ɟɟje gə kandə sí njim-njim ndá yeɛ ba seɪ a kulaje ne rɔnduba dɔ Bɔm'g ləm, seɪ a toje njékwakilamje ləm tɔ.
- 9**To gé Bɔ-dəwje undam dan kəmeɛ'g lé ma kara ma m'unda sí dan kəm'g togəbè tɔ. Kunda gé m'unda sí dan kəm'g lé maji kar sí naije keneɟ ya.
- 10**Bó lé seɪ aaje dɔ godndum kər-kər ndá seɪ a naije dan kəm'g ya to gé ma kara m'aa dɔ godndu Bɔm kər-kər ba m'nai ne dan kəmeɛ'g bèe tɔ.
- 11**Ma m'ula sí ta néje neelé gə mba kar rɔlel ləm nai ne meɛ sí'g bó gə kar dɔ rɔlel lə sí ɔr ne njal tɔ.
- 12**Godndum lé ba to nee: Undaje nɔ dan kəm nɔ'd to gé ma m'unda sí dan kəm'g tɔ.
- 13**Kila rəa da mbata baokuraje læa lé meenoji gé togəbè lé garee godo.
- 14**Torndum gé ma m'un m'ar sí lé bó lé seɪ raje areeje ɔr rɔd ndá seɪ toje gé baokuraje ləm ya.
- 15**Ma m'bar sí kuraje ləm el mbata kura lé gər néra béeje el. Ne ma m'bar sí baokuraje ləm mbata néje lai gé ma m'oo rɔ Bɔm'g lé ma m'riba dəa pərəg m'ar sí ya.
- 16**To seɪ ba kɔdmje el, ne ma nja m'kɔd sí m'unda sí gə kəmeɛ doi mba kar loo gé seɪ a kawje keneɟ ndá seɪ a kəɟje gə kandə sí njim-njim ləm, kó sí kara a nai

kenen̄ ya bó a kudu el ləm tɔ, togábè ba né gá rara gá sē a kwɔije Bɔ-dəwje lé gá rim ndá yee a kar sí née ya.

¹⁷Torndum gá ma m'un m'ar sí lé ba nee: Undaje n̄ dan kəm n̄'d ya.

Keji bæi-bæi læ njé gá dɔ naŋg nee lé

¹⁸Bó lé njé gá dɔ naŋg nee d'wa sí gá mē dee ndá maji kar sí gərje gao to gá d'wam gá mē dee kédé ba d'wa sí gá mē dee kən bæi.

¹⁹Bó lé sē toje gá naŋg nee ndá naŋg neelé né kē ba a ndigi ya, ne sē toje gá naŋg nee el mbata ma nja ma m'kɔd sí mbuna njé gá naŋg nee'g, yee ba njé gá naŋg nee d'wa sí gá mē dee gá mbəa.

²⁰Arje mē sí olé dɔ ta gá ma m'ula sí'g lé: Kura lé a kur dɔ béeje'g el. Bó lé dē d'ula kəm-ma ndò ndá d'a kula kəm sí-sē ndò tɔ, bó lé d'aa dɔ ta ləm kər-kər ndá d'a kaa dɔ ta læ sí-sē kər-kər tɔ.

²¹Ne d'a ra sə sí néje lai togábè mbata læ rim-ma lé nja mbata dē gər yee gá njekulam lé el.

²²Bó lé ma m'ree el ləm, gá m'ula dee ta el ləm tɔ ndá d'a koo loo kaiya læ dee gá ra lé el, ne basiné lé loo pəa godo ŋga.

²³Yee gá wam gá mée lé yee nja wa Bɔm gá mée tɔ.

²⁴Kula ramje gá dəw kára kara askəm ra el gá m'ra lé bó lé m'ra mbuna dee'g el ndá d'a koo loo kaiya læ dee gá dē ra lé el, ne dē d'wam gá mē dee ləm, Bɔm kara d'wá gá mē dee togábè ləm tɔ.

²⁵Ne yee gá neelé tē togábè gá mba kar ta gá ndaŋg mee maktub godndu'g læ dee lé aw ne lée'g béréré ya, mbata ndaŋg pana: Dē d'əjim bæi-bæi lal né gá bèe tɔ.

²⁶Loo gá njenai sə sí gá to Ndil gá gəd gá m'a kulá karee ɿ rɔ Bɔ-dəwje'g ree lé ndá yee ba a to njekɔrgoota ləm gá maji ya.

²⁷Sē nja sē a kərje goo ta ləm tɔ mbata sē sije səm kédé par-par mb̄a tɔ.

Jɔ 16

¹Ma m'ula sí ta néje neelé gá mba karee tel to né kər koso læ sí el.

²D'a kun sí tɔb sí mee kəi-kwa-dɔ-n̄je'g, nana ba gá tɔl sí kara mee ndəa gá a gá ree lé a keji mée'g pana: Nē n'ra né n'ar Ala ya.

³D'a ra togábè mbata dē gər Bɔ-dəwje lé el ləm, dē gərm-ma lé el ləm tɔ.

⁴Ta néje neelé ma m'ula sí mba kar loo gá kàree a gá tē ndá mē sí a kolé ne dɔ ta gá ma m'ula sí'g lé ya.

Kula ra Ndilmeenda lé

Ta gá ma m'ula sí basiné lé ma m'ula sí kédé gá læw el mbata ma m'nai sə sí bæi.

- ⁵Basinè m'isi m'tel gó rɔ njekulam'g, ne dəw kára kara dəjim pana: See m'isi m'aw gó ra wa kara bèe el.
- ⁶Ne ta néje nee gó ma m'ula sí lé ar meekɔ taa mee sí pəl-pəl.
- ⁷Ne ta gó ma m'ula sí lé to gó kankəmta ya, kaw gó m'a gə kaw lé a tel to maji dɔ sí'g bəi. Mbata bó lé m'a kaw el ndá njenai sə sí a ree rɔ sí'g el, ne bó lé m'a kaw ndá m'a kulá karee ree rɔ sí'g ya.
- ⁸Loo gó yeɛ lé a ree ndá a kar kəm dəwje gó dɔ nanɔ nee inja dɔ kaiya'g ləm, gə dɔ meekarabasur ləma, gə dɔ rəwta gó d'a ganɔ dɔ dəwje'g ləm tɔ.
- ⁹Yeɛ a kar kəm dee inja dɔ kaiya'g lé mbata deɛ d'ɔm mee dee dɔm'g el.
- ¹⁰Yeɛ a kar kəm dee inja dɔ meekarabasur'g lé mbata m'isi m'aw gó rɔ Bɔ-dəwje'g lé nɔga ndá seɛ a koomje gogo el nɔga.
- ¹¹Yeɛ a kar kəm dee inja dɔ rəwta gó d'a ganɔ lé mbata mbai gó nanɔ neelé ta gó ganɔ lé wa dəa mbə ya.
- ¹²Ta ləm gó kəm kula sí to yaɔ ya, ne seɛ lé asjekəm taaje basinè el.
- ¹³Loo gó njenai sə sí, yeɛ gó to Ndil gó gəd lé a ree ndá yeɛ a kɔr nɔ sí dan kankəmta'g, mbata yeɛ a kula sí ta gó mbaiye keɔ el, ne taje lai gó yeɛ oo lé ba yeɛ a kula sí ləm, yeɛ a riba sə sí dɔ néje gó d'a gə ree lé ləm tɔ.
- ¹⁴Yeɛ a kula rɔnduba dɔm'g mbata né kama lé ba yeɛ a kun taree pa kar sí ya.
- ¹⁵Né gó kɔ Bɔ-dəwje lai-lai lé to gó kama ya, gelee gó nee ba ma m'ula sí ne m'pana: Né kamaje lé yeɛ a kun taree pa kar sí ya.

Nékəmndoo a tel to rɔlel bəi

- ¹⁶Waga ba bèe ndá seɛ a koomje el nɔga, tɔbəi mbɔr bəl bəi ndá seɛ a tel koomje bəi mbata m'isi m'aw gó rɔ Bɔ-dəwje'g lé.
- ¹⁷Yen nɔga njékwakiláje gó naje d'ula nɔ pana: See ta dɛ ba yeɛ pa bèe wa. Yeɛ pana: Waga ba bèe ndá j'a kée el nɔga, tɔbəi yeɛ pana: Mbɔr bəl bəi nɔga ndá j'a kée bəi mbata yeɛ si aw gó rɔ Bɔ-dəwje'g lé.
- ¹⁸Deɛ dəji nɔ pana: Ta gó yeɛ pa pana: Waga ba lé see ginee to gó banwa. Ta gó yeɛ pa lé jeɛ n'gər ginee el nja bəi.
- ¹⁹Jeju oo to gó deɛ ndigi dəjee ta ndá yeɛ ula dee pana: Seɛ dəjije nɔ ta gó yo gə nee dɔ ta gó ma m'ula sí'g m'pana: Waga ba ndá seɛ a koomje el nɔga, tɔbəi m'tel m'pana: Mbɔr bəl bəi ndá seɛ a koomje bəi.
- ²⁰Ma m'ula sí təsərə, seɛ a nɔje gə mán-nɔ kəm sí'g ləm, seɛ a nɔje gə kii wəl-wəl ləm tɔ ndá njé gó nanɔ nee d'a si kal rɔ dee, seɛ lé a sije dan némeekɔ'g ne meekɔ lə sí lé a tel to rɔlel bəi.

²¹Loo gé ndóo to dené lé yeé si dan némeekó'g mbata kàree teé dæa'g, ne loo gé yeé oji ngon mbà ndá ræa lelee ar mée wæi dɔ ndóo'g sel mbata ngon gé yeé ojee ilá nanɔ lé.

²²Sei kara basinè lé sei síje dan némeekó'g, ne loo gé m'a tel koo sí ndá rɔ sí a lel sí tɔbæi dæw kára kara a kɔr rɔlel læ sí el tɔ.

²³Mee ndæa'g neelé sei a dæjimje goo né kára kara el nga. Ma m'ula sí tæsæræ, né gé rara ba gé sei a kwɔije Bɔ-dæwje lé ndá yeé a kar sí gæ rim-ma nja.

²⁴Saar basinè lé sei kwɔiyeeje né kára kara gæ rim el. Kwɔiyeeje ndá yeé a kar sí mba kar dɔ rɔlel læ sí ɔr ne njal.

Jeju to njedum dɔ loo gé nanɔ nee

²⁵Ta néje neelé ma m'ula sí gæ gosota. Ne ndɔ gé m'a kula sí gé gosota el lé kàree a teé ndá ndæa neelé m'a riba sæ sí dɔ Bɔ-dæwje lé pæræg ya.

²⁶Mee ndæa'g neelé sei a kwɔiyeeje né gæ rim ne ma m'ula sí m'pana: M'a ra tamaji ta Bɔ-dæwje'g mbata læ sí lé m'pa bèe el.

²⁷Mbata Bɔ-dæwje lé nja unda sí dan kæmee'g ya mbata sei lé ɔdamje dan kæm sí'g læm, ta kɔ gé m'ɔ rɔ Ala'g lé sei ɔmje mee sí dɔ'g læm tɔ.

²⁸Ma m'ɔ rɔ Bɔ-dæwje'g m'ree nanɔ nee ya, ne basinè m'ya nanɔ nee m'tel m'isi m'aw gé rɔ Bɔ-dæwje'g lé gogo.

²⁹Njékwakiláje d'ilá keneɔ pana: Basinè tapai to raga tæsæræ ya bó i ula sí ta gæ goso el nga.

³⁰Basinè jeé n'gær gao, i gær néje lai bó loo kun ta dæjii goo kára kara godo nga, gelee gé nee ba jeé j'ɔm mee sí dɔi'g to gé i ɔ rɔ Ala'g lé nja.

³¹Jeju tel dæji dee pana: See basinè ya sei ɔmje mee sí dɔm'g nga wa.

³²Aa ooje, loo gé d'a gæ sané sí gæ loo bæd-bæd lé kàree sí teé læm, teé mbà læm tɔ ndá sei a kubamje kyá'mje gæ karm ba, ne ma lé m'a sí gæ karm el mbata Bɔ-dæwje nai sæm ya.

³³Ma m'ula sí ta néje neelé mba kar mee sí gé sei ɔmje sæm nã'd sad lé sei a sije ne gæ meekulɔm ya. Nékamndoo a ra sí dɔ nanɔ nee ya, ne waje rɔ sí kɔgærɔ mbata ma m'dum dɔ loo gé nanɔ nee mbà tɔ.

Jà 17

Tamaji gé Jeju ra mbata læ njékwakiláje lé

¹Loo gé Jeju pa togábè mbà ndá yeé un kæmee gé dara pana: Bɔm, kàree teé mbà ya. Maji kari ula rɔnduba dɔ Ngoni'g mba kar Ngoni kara ula ne rɔnduba dɔi'g tɔ.

²Gæ goo dɔmoɔ gé i ula dɔ Ngoni'g aree to ne dæw dɔ dæwje lai-lai lé togábè ba dee lai gé i ɔm dee jia'g lé yeé a kar dee d'isi gæ kæmægé gæ nɔ lé tɔ.

- ³Gər ndaai-i Ala gə gəd kára ba kiao ləm, gə gər ndaa Jeju Kristi gə i ulá lé yee ba gə kəmə gə gə nɔ lé ya.
- ⁴Ma m'ula rɔnduba dɔi'g dɔ naŋg nee ləm, kula gə i am mba karm m'ra dɔ naŋg neelé ma m'ra m'tolee bém mbə ləm tɔ.
- ⁵Basinè Bɔm, maji kari ula rɔnduba dɔm'g gə rɔi pər ya, to rɔnduba gə to gə kama rɔi'g kédé par-par bad ba naŋg nee to bəi lé ya.
- ⁶Dəwje gə i ɔr dee dan njé gə naŋg nee am dee lé ma m'riba sə dee dɔ rii m'ar dee ya. Deɛ to gə kajje nja ba i am dee ndá deɛ d'aa dɔ ta ləi kər-kər tɔ.
- ⁷Basinè deɛ gər gao, néje lai gə i am lé ɔ rɔi'g ya,
- ⁸Mbata ta gə i ulam lé ma m'un m'ar dee. Deɛ kara taa ya ndá kɪ gə m'ɔ rɔi'g lé deɛ gər gao ləm, kula gə i ulam lé kara d'ɔm meɛ dee d'ɔg ya ləm tɔ.
- ⁹Ma m'ra tamaji tai'g mbata lə dee-deɛ nja. Ma m'ra tamaji mbata lə njé gə naŋg nee el nɛ mbata deɛ gə i am dee lé mbata deɛ lé to kaj ya, deɛ to kajje nja tɔ.
- ¹⁰Néje lai gə to kama lé to gə kaj nja ləm, néje lai gə to kaj lé to gə kama nja ləm tɔ, ndá meɛ dee gə ɔm səm nɔ'd sad lé d'ula ne rɔnduba dɔm'g ya.
- ¹¹Basinè ma m'nai naŋg nee el ŋga nɛ deɛ lé deɛ nai naŋg nee bəi, ma lé m'isi m'aw gə rɔi'g. Bɔm gə njemeenda london, deɛ gə i am dee lé maji kari ŋgəm dee gə rii nja am mba kar dee to gə nɔ'd kára ba to gə ma jeɛ səi bəe tɔ.
- ¹²Loo gə ma m'nai sə dee dɔ naŋg nee bəi lé ma m'ŋgəm dee gə rii nja. Deɛ gə i am dee lé ma m'ŋgəm dee m'ar dəw kára kara ndəm igi el nɛ ŋgon lə njetuji ba igi gə mba kar ta gə ndaŋg mee maktub gə to gə kəmee lé aw ne lée'g béréré ya.
- ¹³Nɛ basinè lé m'isi m'aw gə rɔi'g ya ndá m'pata néje neelé dɔ naŋg nee mba kar dɔ rɔlel ləm gə ɔr njal lé to ne meɛ dee'g.
- ¹⁴Ma m'un ta ləi m'ar dee, ndá njé gə dɔ naŋg nee d'wa dee gə meɛ dee mbata deɛ to gə kɔ naŋg nee el, to gə ma kara m'to gə naŋg nee el lé tɔ.
- ¹⁵Ma m'ra tamaji tai'g mba kari ɔr dee naŋg nee el nɛ mba kari taa dee ji Njeyèr'g lé.
- ¹⁶Deɛ to kɔ naŋg nee el to gə ma kara m'to kɔ naŋg nee el tɔ.
- ¹⁷Maji kari ula kankəmta meɛ dee'g ɔr dee ne unda dee gə kəmee doi, ta ləi to kankəmta ya.
- ¹⁸To gə i unɔ ulam naŋg neelé ndá ma kara m'odo dee m'ula dee naŋg nee togábè tɔ.
- ¹⁹Ma lé m'ɔr rɔm m'unda gə kəmee mbata lə dee mba kar kankəmta gə to meɛ dee'g lé a kər dee kunda dee-deɛ nja gə kəmee bəe ya tɔ.

- ²⁰Ma m'ra tamaji tai'g mbata læ dee-dee ba gə kar dee el ne m'ra tamaji mbata læ dee gé d'a koo ta læ dee ba d'a kɔm ne mee dee dɔm'g bæi lé tɔ,
- ²¹mba kar dee d'ɔm ne mee dee nɔ'd sad to gé jeɛ səi-i Bɔm j'ɔm ne mee sí nɔ'd sad bèe tɔ, togábè ba dee kara d'a kɔm ne mee dee nɔ'd sad sə sí mba kar dɔwje gé dɔ naŋ nee d'ɔm mee dee dɔm'g to gé i nja gé njekulam lé ya.
- ²²Rɔnduba gé i ula dɔm'g lé ma m'ula dɔ dee'g mba kar dee d'ɔm mee dee nɔ'd sad to gé ma jeɛ səi bèe lé tɔ.
- ²³Ma lé m'isi mee dee'g læm, i kara si mæm'g læm tɔ, yee ba d'a kɔm nɔ'd kára ba téréré ya ndá njé gé naŋ nee lé d'a gər gao to gé i ba gé njekulam læm, i unda dee dan kəmi'g to gé i undam-ma dan kəmi'g bèe ya læm tɔ.
- ²⁴Bɔm, loo gé m'a si keneŋ lé ma m'ndigi kar dee gé i am dee lé d'isi sɔm keneŋ to mba kar dee d'oo ne rɔnduba læm, to rɔnduba gé i ula dɔm'g mbata i undam dan kəmi'g kédé par-par ba i tum gin naŋ nee bæi.
- ²⁵Bɔm gé njemeekarabasur, njé gé naŋ neelé dee gəri el, ne ma ba m'gəri gao ya, tɔbæi deeje neelé dee gər gao to gé i ba gé njekulam lé nja.
- ²⁶Ma m'riba sə dee dɔ rii mbɔ, ne m'a tel riba sə dee ya bæi to mba kar meenoji gé i undam ne dan kəmi'g lé a to mee dee'g læm, ma kara m'a kɔm sə dee nɔ'd téréré ya læm tɔ.

Ja 18

Kwa gé d'wa Jeju lé

Mat 26.47-56, Mar 14.43-50, Lug 22.47-53

- ¹Loo gé Jeju pata néje nee mbɔ ndá yee ɔr njékwakiláje gaŋg sə dee niɔ gé ria læ Sedro tee sə dee loo gé dee mɔa kagje keneŋ lé, dee gə njékwakiláje d'aw mee kagje'g neelé.
- ²Judas gé a gə kun dɔa lé gər loo neelé gao mbata Jeju gə njékwakiláje d'wa dɔ nɔ keneŋ ta-ta.
- ³Yen nga Judas ɔr nɔ kudu-njéɔje gə njékaa dɔ looje gé mbai dɔ njékinjanéməsjeje gə Parisieje d'ula dee lé dee tee dɔ dee'g gə néndogóje læm, gə pərŋgelje læma, gə nékadje ji dee'g læm tɔ.
- ⁴Jeju gər néje lai gé a gə tee dɔa'g lé gao ndá yee ɔd tila kəm dee dɔji dee pana: See seɔ saŋgje nawa.
- ⁵Dee d'ilá keneŋ pana: Jeɛ n'saŋg Jeju gé Najaret. Jeju tel ula dee pana: To ma nja m'aar nee. Judas gé njekun dɔa lé aar sə dee nɔ'd tɔ.
- ⁶Loo gé Jeju ula dee pana: To neɛ nja lé ndá dee d'ɔr kudu dee gé gogo d'unda naŋ mburug.

⁷Yee tel daji dee gal kára tobai pana: See na ba sei sageeje wa. Dee d'ilá keneɲ pana: Jee n'saɲg Jeju gá Najaret.

⁸Jeju ila dee keneɲ pana: Ma m'ula sí to gá ma nja m'ar nee. Bó lé to ma nja ba sei saɲgmje ndá yaje njé gá neelé ar deeje d'aw loo læ dee.

⁹Yee pa togábè mba kar ta gá yee pa kédé lé aw ne lée'g bérééré mbata yee pana: Dee gá i am dee lé m'ar dæw kára kara mbuna dee'g igi el.

¹⁰Yen nga Simo Pierə gá aar gə kiambas lé wa haar ɔr tuga ne mbi gá dɔkɔl læ kura læ ngɔ-njekinjanéməs lé lɔd ɔr. Kura neelé ria læ Malkus.

¹¹Jeju ula Pierə pana: Tel gə kiambas læi ulá sɔlee'g gogo. Né gá mee ngɔ-kai-né gá Bɔm am mba karm m'ai lé see m'a mbad wa.

Jeju aar nɔ An'g

¹²Kudu-njérɔje gə bé-njérɔje gə njékaa dɔ looje læ Jibje lé d'uba Jeju d'wá gə kúla.

¹³Dee ndɔree d'aw sɔa rɔ An'g kédé, mbata An lé to mæm Kayipəje gá to ngɔ-njekinjanéməs mee læbee'g neelé.

¹⁴Kayipə neelé to yee gá njekula ta mee Jibje'g kédé pana: Kar dæw kára ba wəi mbata læ koso-dæwje lé to né gá maji yaɔ ya.

Pierə maj gə rɔa dɔ Jeju'g

Mat 26.69-70, Mar 14.66-68, Lug 22.55-57

¹⁵Simo Pierə gə njekwakila Jeju gá raɲg ngəi jan-jan goo Jeju'g. Njekwakila Jeju gá raɲg neelé ngɔ-njekinjanéməs gəree, yee ba yee andə ne gə Jeju gadloo'g læ ngɔ-njekinjanéməs lé gə mbəa.

¹⁶Ne Pierə aar takəi'g raga tebdé. Njekwakila Jeju gá raɲg gá ngɔ-njekinjanéməs gəree lé unda loo tee takəi'g raga ula njɛngəm takəi lé ta ba ar Pierə andə mee kəi'g bəi.

¹⁷Yen nga ngonjelookisi gá dené gá to njɛngəm takəi lé daji Pierə pana: See i lé to gá njekwakila dæw neelé tɔ el wa. Yee tel ilá keneɲ pana: Ma m'to debée el.

¹⁸Kuraje gə njékaa dɔ looje gá d'ar keneɲ lé d'unda yel pər d'isi ndibi mbata kul o. Pierə kara si sɔ dee keneɲ si ndibi tɔ.

Ngɔ-njekinjanéməs daji Jeju ta

Mat 26.59-66, Mar 14.55-64, Lug 22.66-71

¹⁹Ngɔ-njekinjanéməs lé daji Jeju goo njékwakiláje læm, dəjee goo ta gá yee ndoo dæwje læm tɔ.

²⁰Jeju ilá keneɲ pana: Tapam to kəm dæwje'g raga pai-pai. Ma m'ndoo dee ta mee kəi-kwa-dɔ-naje'g gə mee kəi-Ala'g loo gá Jibje lai mbɔ dɔ na keneɲ bó m'ula dee ta gə goo ngəi kára kara el.

²¹See gelee ban ba i dajim né togábè wa. Maji daji dee gá d'oo ta læm lé ba gə mba koo ya, deeje neelé gər ta gá ma m'ndoo dee lé gao ya.

²²Loo gé Jeju ilá keneṅ togábè lé ndá njekaa do loo kára gé aar keneṅ lé unda t̄a gə jia pai pana: See i ndigi ta ngɔ-njekinjanéməs'g lé togábè wa.

²³Jeju ilá keneṅ pana: 'Bó lé m'pata gé majel ndá am m'oo loo ta gé majel gé m'pa lé ya ba. Ne bó lé m'pata maji ndá nga, see gelee ban ba i undam ne b̄e wa.

²⁴Yen nga An ar dee tel s̄a gə kúla r̄a'g b̄e ya, d'aw s̄a r̄o Kayip̄ə'g ngɔ-njekinjanéməs'g lé.

Pier̄ə maj̄ do r̄a do Jeju'g njek̄m'g ḡol joo lé

Mat 26.71-75, Mar 14.69-72, Lug 22.58-62

²⁵Sim̄o Pier̄ə aar s̄a dee keneṅ aar ndibi p̄ər. Deḡ d̄əjee pana: I lé see i to njekwakilá ya to el wa. Ne yee maj̄ do r̄a'g pana: Ma m'to debee el.

²⁶Ngonjelookisi læ ngɔ-njekinjanéməs gə kára b̄e to gé ngok̄o d̄əw gé Pier̄ə tuga mbia ɔr lé d̄əji Pier̄ə pana: See to i nja sí'n ba m'ooi s̄a n̄'d loo gé m̄a kagje keneṅ lé el wa.

²⁷Pier̄ə maj̄ do r̄a'g ḡol kára t̄əb̄əi ndá léeḡəneeya kona n̄o w̄əl.

Jeju aar n̄o Pilat̄ə'g

Mat 27.1-2, 11-14, Mar 15.1-5, Lug 23.1-5

²⁸Deḡ d'̄i gə Jeju b̄e læ Kayip̄ə d'aw s̄a k̄əi-mbai læ njeguburuḃee teḡ gə nd̄o rad ya. Deḡ d'ila ḡol dee k̄əi-mbai læ njeguburuḃee lé el n̄a r̄o dee a min̄a ne ba a k̄og dee ne loo s̄o né Pag ya.

²⁹Togábè ba Pilat̄ə unda loo teḡ aw r̄o dee'g d̄əji dee pana: See ta d̄i ba seḡ s̄əgje ne d̄əw neel̄é wa.

³⁰Deḡ tel d'ila keneṅ pana: 'Bó lé yee to gé njera némajel el ndá j'a kulá jii'g el t̄o.

³¹Pilat̄ə ila dee'g pana: Maji kari sí-seḡ nja teaaje awje s̄a aw gangje ta d̄əa'g gə goo godndu læ sí. Jibje tel d'ila keneṅ pana: Godndu læ sí lé w̄oji loo kar sí j'ila ta yoo do d̄əw kára el.

³²Yee ba ar ta gé Jeju pa kédé w̄oji ne do kw̄əi læa lé aw lée'g b̄éréré ya.

³³Yen nga Pilat̄ə ɔs tel aw k̄əi-mbai'g. Yee bar Jeju d̄əjee pana: See i nja to gé mbai læ Jibje lé wa.

³⁴Jeju tel ilá keneṅ pana: Ta neel̄é see i nja ̄i ne m̄əəi'g ba pa, əsé njé gé ranḡ ba d'ulai ne d̄əm'g wa.

³⁵Pilat̄ə ilá keneṅ pana: Ma lé see m'to gé Jib wa. Njé gé gin b̄e læi gə mbai do njékinjanéməsje-je ba deḡ nja d'ulai jim'g. Ne see d̄i ba i ra b̄əi wa.

³⁶Jeju ilá keneṅ pana: Ma lé beek̄o læm t̄o gé nanḡ nee el. 'Bó lé beek̄o læm t̄o gé nanḡ nee ndá njénḡəml̄ooje læm d'a kaj̄ r̄o d̄əm'g mba karm m'oso ji Jibje'g b̄e el, ne beek̄o læm-ma lé to gé nanḡ nee basin̄è el.

³⁷Pilatə tel dəjee pana: See i to gé mbai ya wa. Jeju tel ilá keneṅ pana: Yee nja pa tai gən mbā, ma m'to gé mbai ya. Dee d'ojim d'arm m'ree naṅg nee gə mba karm m'or goo kankəmta lé. Nana ba gé to kə kankəmta lé ndá a koo ndum ya.

³⁸Pilatə tel dəjee pana: See kankəmta ba to gé ta dī wa.

Dee gangta yoo do Jeju'g

Mat 27.15-31, Mar 15.6-20, Lug 23.13-25

Loo gé yee pa togébè mbā ndá yee unda loo teṅ tel aw rə Jibje'g ula dee pana: Ma m'oo ta kára kara gé wa dəa el.

³⁹Ne to gé néjibee læ sí mbata læb kára-kára ndá m'or daṅgai kára m'ilá tar keneṅ gə nai Pag-Pag m'ar sí, ndá see seṅ ndigije karmje m'or mbai læ Jibje lé ba keneṅ m'ar sí wa.

⁴⁰Yen nga dee tel ra ne u-u-u gəl kára tɔbɔi pana: Wah! Yee el, ne Barabas ba. Ne Barabas neelé to gé gayim-ɔgo.

Ja 19

Pilatə ula Jeju ji Jibje'g

¹Yen nga Pilatə un ndia ar dee kundá Jeju gə ndəi sab-sab.

²Tɔbɔi njérɔje pɛdé kun gé dɔgugu d'ula dəa'g læm, d'ula kubu gé boi yul gé ndul piro-piro rəa'g læm tɔ.

³Tɔbɔi dee rəm pər gé rəa'g d'ulá pana: Lapia boo, mbai læ Jibje. Ndá dee d'od d'undá gə ji dee paj-paj.

⁴Tɔbɔi Pilatə tel unda loo teṅ aw ula Jibje pana: Aa ooje, ma m'ree səa rə sí'g raga nee mba kar sí gərje gao to gé ma m'oo ta kára kara gé wa dəa el.

⁵Togébè Jeju unda loo teṅ raga gə dɔgugu kun gé pɛdé d'ula dəa'g læm, gə kubu gé boi yul gé ndul piro-piro gé d'ula rəa'g lé læm tɔ. Ndá Pilatə ula dee pana: Unje kəm sí ooje dəw lé nga.

⁶Loo gé mbai dɔ njékinjanéməsje-je gə njékaa dɔ looje d'aa loo béd d'ée ndá dee ra né u-u-u pana: Daree kaar kag'd gé dar ya. Daree kaar kag'd gé dar ya. Pilatə tel ula dee pana: Seṅ nja teaaje aw dāreeje, mbata ma lé m'oo ta kára kara gé wa dəa lé el.

⁷Jibje tel d'ilá keneṅ pana: Godndu læ sí kára to gən, godndu neelé wɔji dəa gə mba karee wəi ya, mbata yee nja wa rəa gə Ngon-Ala ya.

⁸Loo gé Pilatə oo ta neelé ndá bəl undá badə gaṅgee.

⁹Yee tel aw kəi-mbai'g ndá dəji Jeju pana: See i to gé nawa. Ne Jeju teṅ təa ilá keneṅ el.

¹⁰Pilatə tel dəjee pana: See ma lé nja i a kulam ta kára el nja saar wa. Dɔmonṅ gé d'ula dɔm'g lé askəm dari læm əsé askəm kilai tar læm tɔ ne see i gər el wa.

- 11**Jeju ilá keneṅ pana: Bó lé d'í gə dɔmɔŋ loo gé tar'g d'ula dɔi'g el ndá i a kaskəm ra səm né kára kara gə dɔrɔi el tɔ. Gelee gé nee ba yeɛ gé ulam jii'g lé kaiya læa ur dɔ kai'g bæi.
- 12**Un gelee keneṅ nee ya Pilatə saŋg rəw gə mba kundá kilá tar. Nɛ Jibje ra né u-u-u pana: Bó lé i unda dəw neelé ilá tar ndá i a to baokura læ Sesar el ya. Nana ba gé wa rəa gé mbai lé ndá yeɛ to njebə læ Sesar ya.
- 13**Loo gé Pilatə oo ta neelé ndá yeɛ unda loo gə Jeju teɛ səa raga, yeɛ rəm si dɔ kalimbai gaŋg-rəwta'g, lé neelé baree Pabe, baree gə ta Əbrə Gabata.
- 14**Ndəa neelé to ndɔ kwa dɔ gɔl néra Pag, kàr aar daŋdɔ. Pilatə ula Jibje pana: Unje kəm sí ooje mbai læ sí lé.
- 15**Nɛ deɛ ra né u-u-u pana: Dɔ səa aw d'aree gé d'ar ya! Pilatə d'əji dee pana: See mbai læ sí lé nja m'a d'aree wa. Mbai dɔ njékinjanéməsje-je d'ilá keneṅ pana: Sesar ya gé mbai læ sí bó mbai læ sí gé gé raŋg godɔ nɛga.
- 16**Yen nɛga yeɛ ula Jeju ji dee'g gə mba kar dee d'aw d'aree. Deɛ d'uba Jeju d'wá ndɔree d'aw səa.

Jeju lé d'aree dɔ kag dəs'g

Mat 27.32-44, Mar 15.21-32, Lug 23.26-43

- 17**Jeju un kag-dəs læa odo teɛ ne nɛgaŋloo gé raga gé baree Loo-ka-dɔ-dəw, nɛ gə ta Əbrə ba to Gɔlgota.
- 18**Lée nee ba deɛ d'aree kaar kag-dəs'g gə dəwje joo səa n'ɔ'd, yeɛ gé kára to mbɔree'g kel kára læm, maree gé kára to mbɔree'g kel kára læm tɔ ar Jeju to dan dee'g dana bab.
- 19**Pilatə ar dee ndaŋg ta d'unda dɔ kag-dəs'g neelé tar pana: Jeju gé Najaret, mbai læ Jibje.
- 20**Jibje bula tura ta neelé mbata loo gé d'ar Jeju keneṅ lé to mbɔr bee'g d'əb ya. Ta neelé deɛ ndaŋg gə ta Əbrə læm, gə ta Grek læma, gə ta Latɪ læm tɔ.
- 21**Mbai dɔ njékinjanéməsje-je læ Jibje d'ula Pilatə pana: Maji kari ndaŋg maktub baree mbai læ Jibje keneṅ el. Nɛ ndaŋg maktub lé pana: Yeɛ nja wa rəa gé mbai læ Jibje.
- 22**Pilatə ila dee keneṅ pana: Ta gé ma m'ndaŋg lé m'ndaŋg mbə ya!
- 23**Loo gé njérɔje d'ar Jeju lé mbə ndá deɛ d'odo kubuje læa kunda mée dana kai nɛ loo sɔ, d'ar njérɔje sɔ taa kə dee kára-kára sɔ lɔd. Deɛ d'un kubu-kaar læa gé boi yul gé kəm kuree godɔ, to gé kára ba ya i tar njal uru naŋg jigi.
- 24**Deɛ d'ula nɛ pana: Ar sí n'tilje el, nɛ ar sí n'ɔ ne mbarè j'ooje see nɛ ba a to gé njekigá wa. Ta neelé taree teɛ togábè mba kar ta gé to mee maktub gé to gə kəmee lé aw ne lée'g béréré mbata pana: Deɛ kai nɛ kubuje læm, Nɛ kubu læm gé nɛgal yududu lé d'ɔs nɛ mbarè d'ɔ'g. Yee ba to néra njérɔje gé ra ya.

25 Kò Jeju gə njegoo keaje gə ria lə Mari gə dené lə Klopas gə Mari gə Magdala, deɛ ba d'ar mbər kag-dəs'g lé dəb.

26 Loo gə Jeju oo keaje gə njekwakilá kára gə yee undá dan kəmee'g gə aar səa nǎ'd lé yee tel ula keaje pana: Dené aa loo oo ηgoni.

27 Təbəi yee tel ula njekwakilá lé pana: Aa loo oo kəinje lé tɔ. Un kudee keneη neelé njekwakilá lé unda kò Jeju-je lé ilá neǎ'g aw səa kəi ləa.

Kwəi lə Jeju lé

Mat 27.45-56, Mar 15.33-41, Lug 23.44-49

28 Gée gə gogo Jeju gər gao to gə néje lai lé rudee un diao mbə ndá mba kar ta gə to mee maktub gə to gə kəmee aw ne lée'g béréré lé yee nɔ wəl pana: Kɔdaman tɔlm.

29 Man-nduú gə mas gə rusu bai kára tub to keneη nee. Deɛ d'un bɔgbar d'en dan mán-nduú gə mas'g lé ndá deɛ d'un ηgəw kag gərgənd məmə ne d'un d'ula gə təa'g.

30 Loo gə Jeju njibi mán-nduú gə mas neelé mbə ndá yee pana: Rudee un diao mbə. Təbəi yee tel tuga dəa naηg ar ndilee teɛ aw.

Njerc kára ɔs ηgel mee Jeju gə niηga

31 Ndəa neelé to ndɔ kwa dɔ gəl néje, to ndɔ-kwa-rɔ gə boo. Jibje bəl gə mba kar nin dee to kaar kag-dəs'g gə ndɔ-kwa-rɔ lé. Togəbè Jibje dəji Pilatə gə mba kar dee təd gəl deɛ gə d'ar dee kaar kag-dəs'g lé ba bó gə kər nin dee bəi.

32 Yen ηga njercje ree keneη təd gəl yee gə kára gə d'aree gə Jeju lé ba d'al d'aw təd gəl yee gə ranη lé bəi tɔ.

33 Ne loo gə deɛ tel ree rɔ Jeju'g d'oo to gə yee wəi mbə ndá deɛ təd gəlee el,

34 ne njerc kára ɔs ηgel mée gə niηga ndá léegəneeya məs gə mán teɛ uba tiriri ɔm naηg.

35 Yee gə oo né neelé gə kəmee lé ɔr goo taree ar takər ləa to gə kankəmta ya, yee gər gao to gə yee pa kankəmta ya gə mba kar sí ɔmje mee sí dɔ'g tɔ.

36 Néje neelé taree teɛ togəbè mba kar ta gə to mee maktub gə to gə kəmee lé aw ne lée'g béréré ya, mbata yee pana: Siηga rəa kára kara d'a təd pal el.

37 Təbəi maktub gə to gə kəmee lé ɔr ta gə ranη wəji ne dəa to pana: D'a kila kəm dee gə rɔ yee gə d'ɔsee gə niηga lé ya.

Deɛ d'un nin Jeju d'ula mee bwa-dəbar'g

Mat 27.57-61, Mar 15.42-47, Lug 23.50-56

38 Gée gə gogo ndá Jisəb gə bəe ləa Arimate gə to njekwakila Jeju ne gə goo ηgəj mbata yee bəl Jibje lé yee aw dəji Pilatə gə mba karee un ndia ar dee d'ɔr ne nin Jeju d'aree. Pilatə un ndia aree ya tɔ. Ba yee ree ɔr ne nin Jeju lé.

³⁹Nikodem gá aw rɔ Jeju'g loondul'g kédé lé yee kara ree keneɲ tɔ. Yee ree gə ubu timbá gə kɔ-nduja gə podé nɔ'd ra ne kumɔ gə ədə sululu gə kwɔi læa as nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-munda bée.

⁴⁰Dee d'un nin Jeju lé kəee gə kubu ndal-ndal ba ndèmee kumɔ gə ədə sululu gə goo néjibee læ Jibje gə wɔji dɔ dubu dəw lé.

⁴¹Loo gə dee dar Jeju keneɲ lé to mbɔr loo gə dee maa kagje keneɲ tɔbɔi lée neelé dee sɔi bolè mbal gə sigi keneɲ, ne dubu dəw kára kara el bɔi.

⁴²Bolé mbal neelé dee d'ula nin Jeju keneɲ, mbata kàr kwa dɔ gɔl néje læ Jibje lé tee mba læm, bolè mbal neelé to mbɔr loo gə dee dar Jeju keneɲ dɔb lé læm tɔ.

Ja 20

Kunda loo tee loo-yoo'g læ Jeju Kristi lé

Mat 28.1-8, Mar 16.1-8, Lug 24.1-12

¹Ndɔ gə donɔr mee ndɔje gə siri'g neelé Mari gə Magdala tee gə loo gə to gidɔ-gidɔ aw dɔbar'g, yee oo to gə biri mbal gə to ta dɔbar'g lé nduburu oso ranɔ mba.

²Yee aɪ aw rɔ Simɔ Pierə'g gə rɔ njekwakila gə ranɔ gə Jeju undá dan kəmee'g lé ula dee pana: Dee d'ɔr Mbaidɔmbaije lé mee bolè mbal'g sèn, ne jee j'oo loo gə d'ilá keneɲ el.

³Yen nɔga, Pierə dee gə njekwakila Jeju gə ranɔ lé tee raga d'aɪ d'aw dɔbar'g.

⁴Dee joo bɔr d'aiɔgwɔd nɔ'd. Ne njekwakila Jeju gə ranɔ lé aɪ unda Pierə aw tee dɔbar'g kédé,

⁵Yee rəm gə nanɔ ndá yee oo kubu gə kəee lé to nanɔ ne yee andə aw keneɲ el.

⁶Simɔ Pierə gə ree gee'g lé ree tar andə aw mee bolè mbal'g ndá yee oo kubu gə kəee lé to nanɔ,

⁷tɔbɔi kubu gə d'ula dɔ Jeju'g lé tɔd gɔ-gɔ kɔm bɔd bɔ to gə kubu gə kəee lé nɔ'd lé el.

⁸Yen ba njekwakila gə ranɔ gə tee dɔbar'g kédé lé andə aw keneɲ bɔi, yee oo gə kəmee ndá yee ɔm mee dɔ'g tɔ.

⁹Mbata ta gə to mee maktub gə to gə kəmee gə pana: Jeju a kunda loo tee dan njé gə d'wəi'g lé dee d'oo gər sur el bɔi.

¹⁰Yen ba njekwakiláje lé d'ɔs tel d'aw bee.

Jeju tee kəm Mari gə Magdala'g

Mat 28.9-10, Mar 16.9-11

¹¹Ne Mari lé nai lée'g ta bolè mbal'g lé aar nɔ. Loo gə yee aar nɔ lé ndá yee ula dɔa nanɔ gɔ bolè mbal,

¹²ndá yee oo kuraje gə dara joo gə kubu gə nda to rɔ dee'g, gə d'isi loo gə nin Jeju to keneɲ kédé ar kára si gə loo gə dɔa'g læm, kára si gə loo gə gɔlee'g læm tɔ.

13Dee dajee pana: Dené, gelee ban ba i nõ ne wa. Yeẽ tel ila dee keneñ pana: Mbata d'or Mbaidombaije læm ne ma m'gær loo gé dee d'ilá keneñ el.

14Loo gé yeẽ pa togábè mbà ndá yeẽ kel géee oo Jeju gé aar keneñ ne yeẽ garee gé Jeju el.

15Jeju dajee pana: Dené, gelee ban ba i nõ ne wa. See nõ ba i sanjee wa. Mee Mari ndaji ta pana: Yen nà to gé njendo loo maa kagje neelé aree ulá pana: Mbai, bó lé to gé i nja ba unee aw sœa rañg ndá kara tøjim loo gé ilá keneñ lé am m'aw m'unee nà.

16Jeju baree pana: Mari! Yeẽ tel kamee wuri, baree gæ ta Ebræ pana: Rabuni, (tel ta koji sí ndá pana: Mbai læm!)

17Jeju tel ilá keneñ pana: Orõ rãm el, mbata m'i m'aw rõ Bõm'g el bæi. Ne õd aw iñga ñgabõmje ula dee: M'isi m'aw gé rõ Bõm gé to Bõ síje lé læm, m'isi m'aw gé rõ Ala'g lé læm gé to Ala lé læ sí læm tõ.

18Mari gé Magdala lé õs tel aw ula njékwakila Jejuje lé pana: Ma lé m'oo Mbaidombaije lé mbà. Tõbæi yeẽ ula dee ta néje lai gé yeẽ ulá lé tõ.

Jeju tee dõ njékwakiláje'g wai

Mat 28.16-20, Mar 16.14-18, Lug 24.36-49

19Mee ndœa'g neelé gé to ndõ gé doñgõr mee ndõje gé siri lé kàrkemetag loo gé loo to pi-i ndá njékwakila Jejuje d'isi kæi d'udu takæije dõ dee'g mbata dee bæl Jibje ndá Jeju tee dõ dee'g mee kæi'g tæsæræ ula dee pana: Maji kar sí sije gæ meekulõm.

20Loo gé yeẽ ula dee togábè mbà ndá yeẽ tõi dee jia gæ ñgel mée. Loo gé njékwakiláje d'oo to gé yeẽ to gé Mbaidombaije ya ndá dee ra rølel.

21Jeju ula dee gõl kára tõbæi pana: Maji kar sí sije gæ meekulõm. To gé Bõm ulam-ma lé ma kara m'ula sí-sej togábè tõ.

22Loo gé yeẽ pa togábè mbà ndá yeẽ ila kãmæ dõ dee'g pugudu ula dee pana: Maji lar sí taaje Ndilmeenda gæ mee sí ræg̃m.

23Njé gé rara ba gé sej a kørje kaiya dõ dee'g dõ nañg nee ndá ta kaiya læ dee a kwa dõ dee ndà el. Njé gé rara ba gé sej a kyaje ta kaiya læ dee dõ dee'g ndá kara kaiya læ dee a nai dõ dee'g tõ.

Jeju gæ Tomas

24Tomas gé dee baree Didim gé njekõm dee'g dõg-gir-dee-joo lé loo gé Jeju ree ndá yeẽ si sœa dee keneñ el.

25Njékwakila Jejuje gé rañg d'ulá pana: Jee j'oo Mbaidombaije lé mbà. Ne yeẽ ila dee keneñ pana: Bó lé ma m'oo tor ñgawlar gé jia'g el læm, œsé m'ula ñgaw jim ta doo ñgawlar'g el læma, œsé m'ula jim ta doo niñga gé ñgel mée'g el læm tõ ndá m'aa ta læ sí ndà bæe el.

²⁶Ndo jinaijoo gogo lé njékwakila Jejuje tel d'wa do na mee kai'g gól kára tóbai ne Tomas lé si sè dee na'd nga. D'udu takaije do dee'g ya ne Jeju tee do dee'g tæsərə ula dee pana: Maji kar sí sije gə meekulom.

²⁷Tóbai yee tel ula Tomas pana: Maji kari ula ngaw jii gá kédé oo ne jim ləm, ula ngaw jii gá kédé gá ngel məəm'g oo ne ləm tɔ, bó gə əw ne rɔi majta ləi ɔm ne məəi do'g.

²⁸Tomas ilá keneɲ pana: Mbaidɔmbaije ləm! Ala ləm!

²⁹Jeju ulá pana: I lé ɔm məəi dɔm'g basinè mbata koo gá i oom nga. Dee gá d'oom el ba d'ɔm mee dee dɔm'g lé rɔ dee a lel dee ya.

Ta gə kə tɔl ngangee

³⁰Jeju ra némɔrije bula kəm njékwakiláje'g ya, ne taree ba ndaɲ mee maktub'g nee el.

³¹Ne ta néje neelé dee ndaɲ keneɲ gə mba kar sí ɔmje ne mee sí do Jeju'g to gá yee to Kristi, Ngon-Ala lé tɔ. Bó lé seɲ ɔmje mee sí dɔa'g ndá mbɔl do ria ba seɲ a sije ne gə kəmə lé tɔ.

Ja 21

Jeju tee do dee'g ta baa-boo gá ria lə Tiberiad'g lé

¹Gée gá gogo ndá Jeju tee kəm njékwakiláje'g gól kára tóbai ta mán baa-boo gá ria lə Tiberiad. Aa ooje, loo tee gá yee tee kəm dee'g lé nga.

²Simɔ Pierə ləm, gə Tomas gá dee baree Didim ləm, gə Natanael gá Kana do naɲ gá Galile ləm, gə ngalə Jebede ləma, gə njékwakila Jejuje gá raɲ gá joo lé ləm tɔ lé dee lai mbɔ do na loo kára.

³Simɔ Pierə ula dee pana: M'a kaw kəs kaji. Dee d'ilá keneɲ pana: Jee kara j'a kaw səi na'd tɔ. Dee d'unda loo tee d'aw d'uru mee to'g ne mee tilee'g neelé dee d'wa kaji gá rɛdeɲ kára kara bée el.

⁴Loo gá loo àr yərərə ndá Jeju aar ta koɲgo'g. Ne njékwakiláje lé dee gəree gá Jeju lé el.

⁵Jeju daji dee pana: Nganje, see né gá kəm sɔ godo ji sí'g wa. Dee ndigi tɔa'g pana: Godo.

⁶Yee ula dee pana: Ulaje bura lə sí gá kel dɔkɔl bée ndá a kiɲgaje né keneɲ ya. Dee d'ila bura lə dee mán togábè ndá d'oo loo kune gá tar el mbata kajije rusu bura lé nji-nji.

⁷Yen nga njekwakilá gá Jeju undá dan kəmee'g lé ula Pierə pana: To Mbaidɔmbaije ya. Loo gá Simɔ Pierə oo to gá to gá Mbaidɔmbaije ya ndá yee ula kubu rəa'g wa dɔa gə ndar mbata yee si kudee dum ba, tóbai yee ɔd al uru mán.

⁸Njékwakila Jejuje gá nai mee to'g lé d'os to ndor ne bura gá kajije rusu nji-nji lé goo dee'g, mbata to mbor kaar konjo'g dáb as kámkil dāw tál-joo bèe.

⁹Loo gá deę teę dō konjo raga ndá d'oo kōr pēr taa gāgāgā ar kajije to dō'g lām, d'oo pil muru lām tō.

¹⁰Jeju ula dee pana: Odoje kajije gá seį wa deeje lé gá nee.

¹¹Simō Pierē al uru mee to'g, ndor bura gá kajije rusu nji-nji lé ila dō konjo raga. Deę tura kajije gá boi-boi keneņ tōl gā dāa rō-mi-giree-munda, lé bula keneņ togóbè ya kara kām bura til gá tē bèe kara til el.

¹²Jeju ula dee pana: Ree oje né. Njekwakilá kára kara oo loo gā mba kila dīgi kaaree'g dājee, see i to gá nawa kara bèe el saar, mbata deę gāree gao yeę to gá Mbaidōmbaije lé ya.

¹³Jeju rām pēr gá rō dee'g ndá un pil muru ar dee lām, un kaji kara ar dee togóbè lām tō.

¹⁴To gōl munda lāa gá yeę teę kām njékwakiláje'g un ne kudee ndō gá yeę unda loo teę dan njé gá d'wāi'g lé.

Jeju gā Pierē

¹⁵Loo gá d'ō né mbā ndá Jeju dāji Simō Pierē pana: Simō, ŋgon Junas, see i undam dan kāmī'g unda deę gá d'aar nee wa. Simō ndigi tēa'g pana: Oiyo, Mbaidōmbaije, i gār gao, ma lé m'ndigi ya. Jeju tel ilá keneņ pana: Bèe ndá ul ŋgan badje lām am.

¹⁶Jeju tel dājee gōl joo pana: Simō, ŋgon Junas, see i undam dan kāmī'g ya wa. Pierē ndigi tēa'g pana: Oiyo, Mbaidōmbaije, i gār gao ma lé m'ndigii ya. Jeju tel ilá keneņ pana: Bèe ndá maji kari ula badje lām am.

¹⁷Jeju tel dājee tōbāi om'g gōl munda lé pana: Simō, ŋgon Junas, see i ndigim tōgērō ya wa. Pierē lé mēe eā mbata dāji gá Jeju dājee gōl munda pana: See yeę undá dan kāmēe'g wa. Ndá yeę tel ndigi tēa'g pana: Mbaidōmbaije, i gār néje lai, i gār gao to gá ma m'ndigii ya. Jeju ilá keneņ pana: Bèe ndá maji kari ul badje lām am.

¹⁸Ma m'ulai tēsērē, loo gá i nai basa bāi lé i wa dō kubu lāi gā ndar aw ne loo to gá mēai ndigi. Nē loo gá i a buga mbā ndá i a tura jii par ndá dāw gá raņg bā a kwa ndar dō kubu lāi tō ndá a kōd kundai kaw sēi loo gá mēai ndigi'g el ŋga.

¹⁹Jeju pa togóbè wōji ne dō kwāi gá Pierē a kwāi kula ne rōnduba dō Ala'g lé. Loo gá yeę pa bèe mbā ndá yeę ulá pana: Dd gá goom'g nee.

Jeju gā njekwakilá gá yeę undá dan kāmēe'g lé

²⁰Pierē kel gēe ndá aa loo oo njekwakilá gá Jeju undá dan kāmēe'g lé si ree gá goo dee'g, to yeę gá loo gá d'isi ta ka-nēsō'g d'isi d'uso né ndá ula tēa gá rō Jeju'g dājee pana: Mbaidōmbaije, see nā bā a kun dōi wa lé.

21Loo gá Piērə ée ndá yeę dąji Jeju pana: Mbaidɔmbaije, yeę neelé see dı ba a rəa wa.

22Jeju ilá keneŋ pana: ʔó lé ma m'ndigi karee si bəe saar mba karm m'tel m'ingá kara see ta dı ləi ba to keneŋ wa. I nja ɔd gá goom'g nee.

23Yen ŋga taree oso gə loo mbidi-mbidi mbuna ŋgakɔ deeje'g ar dee pana: Njekwakila Jeju neelé a kwəi pai godo. Ne ta kwəi gá yeę a kwəi pai godo lé ba Jeju pa bəe el, ne ta gá yeę ula Piērə lé ba nee: ʔó lé neę ndigi karee si bəe saar mba kar neę n'tel n'ree n'ingá lé see ta dı ləa ba to keneŋ wa.

24To njekwakila Jeju neelé nja ba ɔr goo ta néje neelé ndaŋg taree mee maktub'g tɔ. Ndá jeę n'gər gao, takɔr ləa to gá kankəmta ya.

25Jeju lé ra néje gá raŋg bula yaą bəi, ʔó lé néje neelé deę ndaŋg taree goo ną goo ną mee maktub'g lé ndá məəm ndaji ta pana: Maktubeeje lai gá d'a ndaŋg lé loo gá dɔ naŋg nee bura kara a kas mba kəm dee keneŋ lé godo.

Néra Njékaikulaje

Néra Njékaikulaje 1

Ndukun gá wɔji dɔ ree lə Ndilmeenda lé

- ¹Ɔi, Teopil, ta gá ma m'ulai mee maktub ləm gá kédé lé m'wɔji ne dɔ né gá Jeju un kudu ra ləm, gə dɔ né gá yeɛ ndoo dee ləm tɔ un kudée ndɔ gá dɔtar
- ²saar ndɔ gá d'unee d'aw ne sɛa dara. Ndɛa neelé yeɛ un ndia gə goo siŋgamonɔ lə Ndilmeenda ar njékaikulaje ləa gá yeɛ ɔr dee unda dee gə kəmee lé d'oo né gá yeɛ ndigi kar dee ra.
- ³Loo gá yeɛ ula rɛa ndubu saar yeɛ wəi ne ndá yeɛ tel teɛ kəm dee'g wai kəmba tɔbəi yeɛ nai sɛa dee ndɛa rɔ-sɔ riba sɛa dee dɔ rɛa'g gɔl bula ar loo maiyee godo ləm, tɔji dee ta néje gá wɔji dɔ beekɔ lə Ala lé ləm tɔ.
- ⁴Loo gá yeɛ wa sɛa dee dɔ nɔ lé ndá yeɛ un ndia ar dee gə mba kar dee d'uba Jerusalem d'ya el ne d'a si keneɔ ŋgina ne né gá Bɔ neɛ un ne ndia ar dee kédé gá to né gá neɛ kara m'pa taree n'ar dee kédé mbɔ lé to:
- ⁵mbata Jɔ lé ra dəwje batɛm gə mán ne ndɔ nai bula bəl ndá d'a ra sí batɛm gə Ndilmeenda ya.

Kɪ kaw dara lə Jeju lé

- ⁶Yen ŋga njékaikulaje mbɔ nɔ rɛa'g dɛjee pana: Mbaidɔmbaije, see ndɛa neelé nja ba i a kar beekɔ lə Israel lé tel to lée'g gogo wa.
- ⁷Yeɛ tel ila dee keneɔ pana: Bɔm nja wɔji ndɛa gə kàree to gá mée ndigi bó to ta lə sí-sej ba gə mba gər ndɛa əsé kàree el.
- ⁸Ne sej a kiŋgaje siŋgamonɔ loo gá Ndilmeenda a dɛb dɔ sí'g ndá sej a toje ne njékɔrgootaje ləm mee bee gá Jerusalem ləm, gə beeje lai gá wɔji dɔ Jude ləm, gə Samari ləma, gə kɔr ne rudu naŋ nee njal ləm tɔ.
- ⁹Loo gá yeɛ pata neelé mbɔ ndá né unee dan dee'g ar dee d'ée njal mum on dɛa ar dee d'ée el saar.
- ¹⁰Loo gá d'aar d'aa géé gá dara sɔmɔmɔ ndá dəwje joo gá d'ula kubu gá nda rɔ dee'g d'uba dee naŋ bus
- ¹¹ndá dɛji dee pana: Sej dəwje gá Galile, see ban ba aar aaje loo gá dara sɔmɔmɔ bèe wa. Jeju lé gá d'unee dan sí'g d'aw sɛa dara gá sej éeje lé pia gá a gə kɪ dara tel ree nja to kən.
- ¹²Yen ŋga deɛ d'ɪ dɔ mbal gá d'aar keneɔ ria lə Koioje lé d'ɔs tel d'aw Jerusalem, gə kuree rəgəsə ba bèe d'wɔji ne boa-loo-kaw gá ndɔ-kwa-rɔ'g.
- ¹³Loo gá deɛ teɛ bée ndá deɛ d'al d'aw mee kəi gá tar gá rɔd dɔ maree'g loo gá d'wa dɔ nɔ keneɔ ta-ta, deɛje neelé to Pierə, gə Jɔ, gə Jak, gə Andre, gə Pilibə, gə

Tomas, gə Bartelemi, gə Matiyo, gə Jak ngolə Alpe, gə Simo gə to Jelotə, gə Jude ngolə Jak tɔ.

¹⁴Dee lai neelé d'om mee dee nɔ'd sad ləm, d'ai mee dee sam-sam gə mba ra tamaji ləm tɔ ar denéje gə naje ləm, gə Mari, kɔ Jejuje ləma, gə ngakɔ Jejuje ləm tɔ lé d'isi sə dee nɔ'd tɔ.

Dee d'or Matias mba karee taa tor Judas

¹⁵Mee ndəa'g neelé ngakɔ naje gə mbɔ dɔ nɔ lé d'ai tɔl gə dɔ dee rɔ-joo. Pierə uba nanɔ ɪta dan dee'g ula dee pana:

¹⁶Ngakɔmje gə dəwje, ta gə Dabid pa gə torndu Ndilmeenda mee maktub gə to gə kəmee gə wɔji dɔ Judas, yeɛ gə njekɔrnɔ dee gə d'wa Jeju lé taree aw léé'g bérére ya.

¹⁷Yeɛ neelé dee turá sə sí nɔ'd ləm, yeɛ si sə sí nɔ'd loo kula ra sí'g ləm tɔ.

¹⁸(Dingam neelé odo lar-kaiya ləa ndogo ne ndɔ ndá yeɛ ɔd oso unda siŋga dunee nanɔ təd ar méeinja wuguju ar ngan siyee ɔm nanɔ tɔ.

¹⁹Taree neelé oso mbi dəwje lai gə d'isi Jerusalem ar dee d'unda ri loo neelé gə ta koji dee Hakeldama, tel ta koji sí lé ndá pana: Ndɔ məs.)

²⁰Ne ta gə dee ndanɔ mee maktub Pakɔs'g lé pa pana: Maji kar bee ləa to nduba piu-piu ləm, Maji kar dəw kára kara ra bee keneɲ el ləm tɔ. Tɔbəi pa tɔbəi pana: Maji kar dəw gə ranɔ taa toree loo-kula'g ləa.

²¹Bèe ndá ar sí j'ɔrje dəw kára mbuna dee gə to njéboalookawje lə síjeɛ loo gə Mbaidɔmbaije Jeju nai ne sə sí gə kəmee bəi lé

²²un kudee batəm'g lə Jɔ saar teɛ ne ndɔ gə d'unee ne dan sí'g, maji kar sí j'undá debee neelé sə sí nɔ'd mba karee to njekɔrgoota teɛ dɔkumbwa'g lə Jeju to gə jeɛ bée tɔ.

²³Dee d'or dəwje joo d'unda dee nɔ dee'g, yeɛ gə kára ria lə Jisəb gə d'unda ria lə Barsabas gə dee baree Justus ləm, yeɛ gə kára ria lə Matias ləm tɔ.

²⁴Tɔbəi dee ra tamaji pana: Mbaidɔmbaije, i gə gər mee dəwje lai lé maji kari tɔji sí yeɛ gə i nja ɔree mbuna dəwje joo'g neelé

²⁵gə mba karee to gə njeboakula ləi sə sí ləm, gə mba karee to sə sí njekaikula ləi ləm tɔ mbata Judas lé uba sí yɔ sí ɔd aw loo ləa mbə.

²⁶Dee ra né asəna gə téen bèe dɔ dee'g ndá téen lé oso dɔ Matias'g ndá Matias lé ba d'ulá mbuna njekaikulaje gə dɔg-gir-dee-kára'g lé tɔ.

Néra Njekaikulaje 2

Ndɔ ree lə Ndilmeenda lé

¹Loo gə kàr ndɔ Pɔdekɔt teɛ mbə ndá dee lai d'wa dɔ nɔ loo kára ba.

²Léegəneeya né ì dara keaa bar asəna gə lel-boo taa mee kəi gə d'isi keneɲ lé pəl-pəl.

³Yen nga ndo néje asəna gə ndo pər tee kəm dee'g təsərə-təsərə kai nā d'aar do dee'g kára-kára lai.

⁴Ndilmenda taa mee dee pəl-pəl ar dee pa tapa dəwje gə raŋg bəd-bəd to gə Ndil ba ar dee pa ya.

⁵Jibje gə to mbáje gə d'ì ginkoji dəwje gə raŋg gə do naŋg nee, d'isi Jerusalem, dee to majikojije ya.

⁶Loo gə dee d'oo kaa né gə bar lé ndá boo-dəwje d'ai yi-i-ree keneɲ, ne d'aar do nā'd jim mbata nana kara ta oso mbia'g gə ta kojee-kojee.

⁷Kaar dee wa dee paj-paj ar bəl ra dee kədm-kədm ndá d'ula nā pana: Aa ooje, dəwje nee gə pata lé see dee lai to gə njé gə Galile el wa.

⁸See to gə ban ba jee j'oo ta ta dee'g gə ta koji sí koji sí bée wa.

⁹Jee n'toje Partəje gə Medəje gə Elamje ləm, gə dee gə d'ì Mesopotami gə Jude gə Kapadocs gə Pqt gə Asi

¹⁰gə Prigi gə Pampili gə Ejiptə ləm, gə njé gə do naŋg gə Libi gə to mbər Sirèn'g ləma, gə njé gə Rəm kara d'aar sə sí nā'd ləm to lé Jibje ləm, gə dee gə tel rə dee gə Jibje ləm,

¹¹gə Kretəje ləma, gə Arabəje ləm to lé see j'aar nā'd j'oo ndu dəwje neelé d'or gin néra Ala gə maji dum gə ta koji sí koji sí to gə ban ba bée wa.

¹²Kaar dee wa dee paj ar takəji dum do dee ndá dee d'ula nā pana: See gelee ban ba togábè wa.

¹³Ne njé gə raŋg kogo dee pana: Kido gə m̀ ba rusu mee dee.

Mber kila lə Piərə

¹⁴Yen nga Piərə gə dee gə dɔg-gir-dee-kára lé d'or rə dee d'aar ndá Piərə ila boo-ndia naŋg pata pana: Seì Jibje gə seije lai gə sije Jerusalem lé maji kar sí gərje gao ləm, undaje mbi sí maji ooje ne ta ləm ləm to!

¹⁵Dəwje neelé to kido ba ra dee to gə seì lajije taree mee sí'g togábè lé el mbata kàr sí tuga dara gə tar bəi.

¹⁶Ne né gə ra dee lé njetegginta gə ria lə Joel pa taree kédé pana:

¹⁷Ala pana: ndo gə rudu ndəa a gə kun d'iao lé M'a kəm Ndilm do dəwje'g lai gə loo-loo. Ndá ngan sije gə diŋgam gə njé gə dené d'a tegginta ləm, Basaje lə sí d'a koo né gə némidije lé ləma, Bugaje lə sí d'a koo né gə nije ləm to.

¹⁸Təgərɔ ya, mee ndəa'g neelé, m'a kəm Ndilm do kuraje'g ləm gə diŋgam, gə njé gə dené, Ndá d'a tegginta to.

- 19M'a kar néje gá dumkoo teɛ mee dara gá tar ləm, Nétɔjije d'a teɛ dɔ naŋg nee ləm tɔ: Məs ləm, gə pər ləma, gə sa pər gá uba ŋɔɔg-ŋɔɔg ləm tɔ.
- 20Kàr a tel ndul njudu-njudu ləm, Naj a tel kas to gá məs bèe ləm tɔ 'Bad ba kar ndɔ lə Mbaidɔmbaije a teɛ bæi, A to ndɔ gá boo ləm, gə ndɔ nduba rɔ ləm tɔ.
- 21Yen ŋga nana ba gá a bar ri Mbaidɔmbaije ndá a kaji.
- 22Sej Israelje, ooje ta neelé maji. Jeju gá Najaret, dəw nee gá Ala ɔr goo ta læa kəm sí'g aree ra ne némɔrije ləm, gə nédumkooje ləma, gə nékunda rɔ læa gá yee unda ne kəm sí'g ləm tɔ lé to néje gá sej nja gərje gao ya.
- 23Dəw neelé sej uláje ji njémeeyèrje'g, d'areeje ne kaar kag'd, gə goo rəw gá Ala nja wɔji méé'g kédé gá dɔtar.
- 24Nɛ Ala nja aree unda loo teɛ dan njé gá d'wəi'g, aree ti kúla læ yoo rəa'g mbata yoo lé askəm kwá gɔ-gɔ gə dɔrea el.
- 25Mbata Dabid pata wɔji ne dəa pana: Neɛ lé n'orè kəm neɛ sɪ dɔ Mbaidɔmbaije'g ta-ta Mbata yee aar dɔ jikɔl neɛ'g mba kar né kára kara yə ŋgira neɛ el.
- 26Gelee gá nee ba n'isi ne dan rɔlel'g ləm, Ndɔ neɛ si ne dan boo-rɔkal'g ləma, Darɔ neɛ kara a si ne ləm, kar neɛ n'unda mee neɛ yel gá dɔi'g ya ləm tɔ.
- 27Mbata i a kyá neɛ bæe læ njé gá d'wəi'g lé el ləm, Njemeenda læi lé i a kyá karee unda naŋg ndəs el ləm tɔ.
- 28I ar neɛ n'gər kila-rəwje gá kɔ kisi ne kəmba lé gao ləm, Koo gá n'ooi nɔ neɛ'g lé kara a kar neɛ nda ne mee neɛ kaj ya ləm tɔ.
- 29Ŋgakɔmje gá dəwje, maji kam m'ula sí wɔj, ta gá wɔji dɔ ka síjeɛ Dabid lé yee wəi ləm, deɛ dubee ləma, ar dɔbaree to mbuna sí'g nee ya saar teɛ bogənè bæi ləm tɔ.
- 30Yee lé to gá njetegginta ləm, yee gər gao, Ala nja man rəa aree mba kar ŋgokea kára mbuna ŋgakeaje'g si kalimba'g læa tar gao ya.
- 31Teɛ dɔkumbwa'g læ Kristi lé Dabid oo pa taree kédé pana: D'a kuba kankəmrea kyá bæe læ yoo el ləm, Darea kara a kunda naŋg ndəs el ləm tɔ.
- 32Yee ba to Jeju neelé gá Ala aree unda loo teɛ loo-yoo'g lé, jeɛ lai n'to gá njékɔrgootareeje ya.
- 33Ala unee gə jikɔlee aree iŋga Ndilmeenda gə goo ndukun gá Bɔ-dəwje un ne ndia aree ləm, yee ar Ndilmeenda lé ree taa mee dəwje pəl-pəl to gá sej ooje ne gə kəm sí gə mbi sí ləm tɔ.
- 34Mbata Dabid kara i aw dara el ya bæi nɛ yee nja pa taree gə təa pana: Mbaidɔmbaije lé ula Mba ləm pana: Si dɔ jikɔlm'g
- 35Saar mba karm m'ar njébaje læi Tel to nétura-gɔl-kɔm læi lé.

³⁶Bèe ndá maji kar ngaka Israélje lai lé gər gao, to gé Jeju nee gé seɿ ɖareeje lé Ala nja undá gé Mbaidɔmbaije ləm, gə Kristi lé ləm tɔ.

Njémeekunje gé ɖɔtar

³⁷Loo gé deɿ d'oo ta neelé ndá bəngərə dee ti dus ar dee ɖəji Pierə gə njékaɿkulaje gé ranɯ pana: Ngako síjeɿ gé ɖəwje see j'a ra banwa.

³⁸Pierə ila dee keneɯ pana: Waje ndòo rɔ sí ɖɔ kaiya'g lə sí ləm, ar deeje ra sí batəm gə ri Jeju Kristi ləm tɔ mba kar mée ti mbidi ɖɔ kaiyaje'g lə sí. Bèe ba seɿ a kingaje ne Ndilmeenda gé d'wɔji-kwɔji kar sí gé kar lé ya.

³⁹Mbata ndukun lé wɔji ɖɔ sí-seɿ ləm, gə ɖɔ nɯan síje ləma, gə ɖɔ deɿ lai gé d'isi nɯərən, deɿ lai gé Ala lə sí a gə bar dee gə mbəa lé ləm tɔ.

⁴⁰Pierə pa taje gé ranɯ bula ɔm ɖɔ'g bəi ndəji dee ne ləm, man dee ne ləm tɔ pana: Saaje rɔ sí rɔ ginkoji ɖəwje gé ɖɔ nanɯ nee gé njéra néje gé yèr neelé bó gə ajije ne ya.

⁴¹Deɿ gé taa ta ləa lé d'aree ra dee batəm. Ndá mee ndəa'g neelé bula lə njémeekunje ɿ ɖɔ maree'g as tɔl-ɖɔg-loo-munda d'ɔm ɖɔ mar deeje'g.

⁴²Deɿ d'wa mee dee kɔgərə ɖɔ ta gé njékaɿkulaje ndoo dee lé, d'wa sə dee ɖɔ nɯ ləm, deɿ d'ɔ sə dee muru ləma, deɿ ra sə dee tamaji nɯ'd ləm tɔ.

⁴³Deɿ kára-kára lai mee dee to kərm ndá njékaɿkulaje ra néje gé dum kəm ɖəwje ləm, gə némɔrije ləm tɔ.

⁴⁴Deɿ lai gé d'un mee dee lé deɿ ra bəe loo kára ba ləm, d'ɔm néje lə dee nɯ'd loo kára ba ləm tɔ.

⁴⁵Deɿ ndogo ɖɔ nanɯje lə dee ləm, gə némajije lə dee ləm tɔ ba deɿ lai kai nɯ laree gə mba kar nana kara iŋga né gé yeɿ aw ndée.

⁴⁶Nɖɔje kára-kára lai lé deɿ d'aw nɯ'd kəi-Ala'g ta teg-teg ləm, d'aw kəi lə nɯ d'ɔ muru nɯ'd gə rɔlel gə meendakaj ləm tɔ.

⁴⁷Deɿ pidi ne Ala ləm, deɿ taa kəm ɖəwje rəgm ləm tɔ. Ndá deɿ gé d'aji lé Mbaidɔmbaije orè ne mareeje gé Eglisə'g gə ndəa-ndəa.

Néra Njékaɿkulaje 3

Kɔr rɔkɔ rɔ njemədə'g

¹Pierə gə Jɔ d'isi d'aw nɯ'd mee kəi-Ala'g, to kàr ra tamaji gé kàr tel rəa gə mbɔree lé.

²Deɿ d'iŋga diŋgam kára gé d'ojee gé gudugur. Gə nɖɔje kára-kára lai lé d'unee d'undá ta kəi-Ala'g, to takəi gé d'unda ria lə Kura Yaɔ gə mba karee kwɔi né deɿ gé d'isi d'andə kəi-Ala'g gə kəmnɔo.

³Dəw neelé aa loo oo Pierə gə Ja gə d'isi d'andə mee kəi'g neelé ndá yeɛ kwɔi dee né gə kəməndoo.

⁴Pierə gə Ja d'ée ndá d'ula pana: Oré kəmi dɔ s'íg ndəŋ.

⁵Yeɛ oré kəmee dɔ dee'g ndəŋ mbata yeɛ əji ta mée'g pana: D'a kar neɛ né.

⁶Yen ŋga Pierə ulá pana: Ma lé larnda əsé larlor godo jim'g ne né gə to jim'g lé to né gə m'a gə kari ya. Ma m'ulai gə ri Jeju Kristi gə Najaret, uba naŋg ɔta njaa!

⁷Yen ŋga Pierə wa jikɔlee unee uree tar. Léegəneeya gɔl diŋgam neelé gə kwojɔgon gɔlee ŋgəŋ.

⁸Yeɛ uba naŋg jaŋjaŋ ɔta ndá yeɛ ɔd ɔs njaa. Yeɛ andə sə dee nɔ'd mee kəi-Ala'g ləm, yeɛ njaa ləm, yeɛ tal jagəra-jagəra ləma, yeɛ pidi Ala ləm tɔ.

⁹Dəwje lai d'ée loo njaa'g ləa ləm, gə loo pidi Ala'g ləa ləm tɔ.

¹⁰Deɛ gəree gə yeɛ gə si ta kəi-Ala'g gə d'unda ria lə Kura Yaɔ kwɔi dəwje né gə kəməndoo lé ndá kaar dee wa dee paɔ ar ta igi dee sel dɔ né gə teɛ dəa'g neelé.

Mber gə Pierə ila nɔ boo-dəwje'g

¹¹Loo gə yeɛ ya goo Pierə gə Ja el ndá kaar dəwje lai lé wa dee paɔ-paɔ ar dee d'ai yi-i-i gə gel jala'g lə Salomɔ.

¹²Pierə oo togəbè ndá yeɛ ula koso-dəwje neelé pana: Seɔ dəwje gə Israəl, see gelee ban ba kaar sí wa sí paɔ dɔ né gə teɛ togəbè'g lé wa. See gelee ban ba seɔ oreɛje kəm sí dɔ síjeɛ'g ya ndəŋ, to gə lə ne gə jeɛ nja n'ra gə siŋgamonɔ lə sí əsé meenda lə sí ba j'ar dəw neelé njaa ne bèe wa.

¹³Ala lə Abrakam gə Isaak gə Jakob, Ala lə ka síjeɛ lé ba ula rənduba dɔ kura'g ləa Jeju, yeɛ gə seɔ uláje ji Pilatə'g ləm, seɔ mbadeɛje ləm tɔ ne yeɛ lé wɔji-kwɔji kilá tar.

¹⁴Seɔ nja seɔ mbadje yeɛ gə to Njemeenda ləm, gə Njemeekarabatur ləm tɔ ne seɔ dəjije njetɔl dəw mareɛje ba gə mba kar dee d'ilá tar d'ar sí.

¹⁵Seɔ tɔlje Mbai gə njekar dəwje d'isi gə kəmə lé yeɛ gə Ala aree unda loo teɛ dan njé gə d'wəi'g, jeɛ lai n'toje njékoogootareɛje ya.

¹⁶Dəw neelé gə seɔ éeje ləm, gə seɔ gəreeje ləm tɔ lé ri Jeju gə yeɛ ɔm mée dɔ'g lé ba gɔlee ŋgəŋ ne, meekun gə yeɛ un ar Jeju lé rəa to ne kari ba pəd-pəd kəm s'íg lai.

¹⁷Ŋgakəmje, basinè ma m'gər gao, né gə seɔ raje lé seɔ raje dɔ mbə'g ləm, mbaije lə sí kara deɛ ra dɔ mbə'g ya ləm tɔ.

¹⁸Ne yeɛ ba Ala nja ar ta gə njéteggintaje lai pa kédé pana: Némeeɔ a gə ndər dɔ Kristi'g lə neɛ lé aw ne lée'g bérére ya.

¹⁹Bèe ndá waje ndò rɔ sí dɔ kaiya'g lə sí ɔsje badm telje mba kar kaiya lə sí ɔr ndɔs-ndɔs ləm,

- ²⁰mba kar sí sije ne dan loo gó kul'g gó ì rɔ Mbaidɔmbaije'g ləma, mba karee ula Jeju Kristi yeɛ gó yeɛ ulá wɔji ne dɔ sí lé rɔ sí'g ləm tɔ.
- ²¹Yeɛ neelé a ra bee dara saar ndɔ gó d'a tel gɔl néje lai lée'g gogo gə goo ta gó Ala ula ta njéteggintaje'g ləa gó to gə kəmee lé.
- ²²Moyis pana: Mbaidɔmbaije Ala lə sí lé a kɔr njetegginta ləa to gó ma bée mbuna ngakɔ sije'g. Seɪ a kooje taje lai gó yeɛ a kula sí gə mba raje née ya.
- ²³Ndá nana ba gó a koo ta ta njetegginta'g neelé el ndá d'a kɔree mbuna koso-dəwje'g lé ya.
- ²⁴Ta neelé njéteggintaje lai gó d'orè nɔ goo Samel'g lé deɛ pa taree d'ila ne mber ta lə ndɔje neelé tɔ.
- ²⁵Seɪ lé seɪ toje ngalə njéteggintaje gə manrɔ gó Ala man ne rəa ar ka síjeɛ lé wɔji dɔ sí tɔ, to gó yeɛ ula Abrakam pana: Ngaka dəwje lai dɔ nanɔ lé d'a kɪnga dɔkaisəgərə rɔ ngakaije'g ya.
- ²⁶Ala ɔr kura ləa aree aw rɔ sí-seɪ'g ya dɔtar mba karee tɔr ndia dɔ sí'g mba kar nana kara mbuna sí'g sa rəa dɔ néra gó ndɔji pɔdɔdɔ'g ya.

Néra Njékajkulaje 4

Pierə gə Jɔ d'ar nɔ njékaa dɔ beeje'g

- ¹Loo gó Pierə gə Jɔ d'isi d'ula dəwje ta bée-bée ndá njékinjanéməsje gə njɛngəm kəi-Ala gə Saduseeje ree d'ɪnga dee dɔ'g.
- ²Meɛ dee ɔ dee dɔ né gó deɛ ndoo koso-dəwje'g neelé mbata deɛ d'ula dee pana: Mbɔl dɔ Jeju ba dəwje d'a kunda ne loo tee dan njé gó d'wəi'g.
- ³D'ur dɔ dee'g d'wa dee bugu dee danɔgai'g saar bèlè mbata kàr godo nga.
- ⁴Nɛ njé gó naje bula gó d'oo ta lə dee lé d'ɔm meɛ dee dɔ'g ar bula lə dɪngamje aɪ tɔl-dɔg-loo-mi.
- ⁵Bèlè lookàree mbaije lə dəwje ləm, gə ngatɔg dəwje ləma, gə njéndaji-maktubje ləm tɔ lé mbɔ nɔ kəmlə-kəmlə Jerusalem
- ⁶ar An gó to gó ngɔ-njékinjanéməs gə Kayipə gə Jɔ gə Alejadrə gə deɛ lai gó to gó bee lə mbai dɔ njékinjanéməsje-je lé d'isi keneɲ ya tɔ.
- ⁷Deɛ d'ar Pierə gə Jɔ d'ɪ d'ar dan dee'g, tɔbəi deɛ dəji dee ta pana: See siŋgamɔŋ gó ban əsé see ri nɔ ba seɪ raje ne né togábè wa.
- ⁸Yen nga Ndilmeenda rusu mee Pierə nji-nji aree ula dee pana: Seɪ mbai-beeje gə ngatɔg Israəlje lé
- ⁹to gó bɔgənè seɪ dəji síje ta dɔ noji gó jeɛ j'wa gə njerɔkɔ mba kar sí j'ula sí né gó ar rəa to ne kari lé

¹⁰maji kar sí-sej lai gərje gao ləm, kar koso-dəwje gá Israel lai kara gər gao ləm tɔ. Jeju Kristi gá Najaret gá sej ɗareeje ɓa Ala aree unda loo teɛ dan njé gá d'wəi'g ɓai lé mbɔl ɗɔ ria-yee nja ɓa rɔ dəw neelé tel to ne kari péd-péd kəm sí'g.

¹¹Jeju neelé to gá Pil mbal gá sej njékɔdakəije mbadeeje iláje ne kɔrɔ lé. Nε yee nja tel to mbal kunda ɗɔ kum kai gá gəd tɔ.

¹²Dəw gá raŋg rara kara gá kaji a ki rəa'g lé godo. Ɔó lé sej a kawje rara gin dara gə ɗɔ naŋg nee mbuna dəwje'g kara sej a kooje ri dəw gá raŋg gə mba kun kaji ne lé el.

¹³Loo gá deɛ d'oo Piərə gə Jə pata gá gəd ya ndá kaar dee-deɛ dəwje neelé wa dee pai mbata deɛ d'oo dee gá dəwje gá miɗé ba gá d'aw loo-ndoo-né'g el, nε deɛ tel gər dee gá njéboalookawje lə Jeju tɔ.

¹⁴Nε loo gá deɛ d'oo njerɔkɔ gá rəa tel to kari péd-péd aar sə dee nə'd lée'g neelé ndá deɛ d'oo loo kila ta'g el.

¹⁵Deɛ d'un ndu dee gə mba kar dee d'unda loo teɛ loo-gaŋg-rəwta'g lə Jibje ndá deɛ ɗəji nə ta ɗɔ dee'g pana: See ɗi ɓa j'a ra gə dəwje neelé wa.

¹⁶Mbata némɔri gá boo gá deɛ ra lé to raga ndəgəsə kəm njé gá Jerusalem'g lai ɓó jeɛ j'a kaskəm maj el.

¹⁷Nε mba kar néra dee lé neɔ oso gə loo mbidi-mbidi mbuna koso-dəwje'g el ndá maji kar sí j'ɔg dee rədəɗə kar dee pata gə ri dəw neelé d'ar nana kara gogo el ŋga.

¹⁸Deɛ tel ɓar dee gogo ndá d'ɔg dee loo pata gə loo ndoo dəwje ta gá ri Jeju rədəɗə ya.

¹⁹Piərə gə Jə tel d'ila dee keneŋ pana: Ɔjije maji ooje nɔ Ala'g ɓasinè ɓa, see ra torndu sí-sej ŋga ɓa maji unda ra kə Ala wa.

²⁰Mbata jeɛ lé j'askəm kəw rɔ sí ɗɔ pata né gá jeɛ j'oo gə kəm sí gə mbi sí lé el.

²¹Deɛ d'i d'ɔg dee rədəɗə ɗɔ'g gəl kára ɓai ɓa tel d'ɔm dee tar, deɛ d'oo loo ra sə dee né el mbata koso-dəwje lai d'ula rɔnduba ɗɔ Ala'g wɔji ɗɔ né gá teɛ togəbè'g lé.

²²Mbata dəw gá d'ɔr rɔkɔ rəa'g gə mɔri neelé ləb kojee dum rɔ-sɔ ya.

Tamaji lə njétaamee-Kristije

²³Loo gá d'ɔm dee tar mbə ndá d'ɔd d'aw rɔ njé'g lə dee, deɛ d'ɔr sor néje lai gá mbai ɗɔ njékinjanéməsje-je gə ŋgatɔgje d'ula dee lé.

²⁴Loo gá d'oo bèe ndá d'unda ndu dee nə'd bura d'ar Ala pana: Mbaidɔmbaije, i nja unda dara gə naŋg nee gə baa-boo-kad gə néje lai gá to keneŋ ləm,

²⁵i nja ba pata gə goo Ndilmeenda ula ta bɔ sɪjeɛ Dabid gá to kura laɪ ləm tɔ pana: See ban ba ginkoji dəwje gə ranɔ ra né birim-birim D'ar kəsta ba wa mee koso-dəwje bèe wa.

²⁶Mbaije gá dɔ nanɔ nee d'wa dɔ ɔɔl rɔ dee ləm, Njékoɔbeeje kara d'ɔm sə dee nɔ'd ləm tɔ D'i ne gə Mbaidɔmbaije gə yeɛ gá wa dɛa gə ubu lé.

²⁷Tɔgəro ya Herɔdə gə Pɔsə Pilatə d'ɔm nɔ'd tɛrɛrɛ gə ginkoji dəwje gə ranɔ gə Israɛlje gá mee bɛe'g neelé mba kɪ gə kura laɪ Jeju gá i wa dɛa gə ubu ɔree unda ne gə kəmee doi lé ya

²⁸mba kar néje lai gá i wɔji gə jii gə tai kédé par-par lé deɛ ra nja.

²⁹Basinè lé Mbaidɔmbaije, aa oo, loo kɔg gá d'ɔg sí rədədə lé ndá ar kuraje laɪ d'ɔr ta laɪ gə kəm ŋgon diŋgam ya ləm,

³⁰ula jii ndiŋ ar dee gə mba kar dee d'ɔr ne rɔkoje ləm, gə ra ne némɔrije ləma, gə ra ne néje gá dumkoo ləm tɔ gə ri Jeju, kura laɪ gá i undá gə kəmee lé ya.

³¹Loo gá deɛ ra tamaji neelé mba ndá kai yə ula déréré-dèrèrè. Ndilmeenda taa mee dee pəl-pəl, ar dee d'ɔr ta lə Ala gə kəm ŋgon diŋgam tɔ.

Kɔm nɔ'd, gə nojikwa lə njémeendaje

³²Koso-dəwje gá d'un mee dee neelé d'ɔm mee dee nɔ'd sad d'isi d'asəna gə dəw gá kára ba bèe. Dəw kára kara mbuna dee'g oo néje ləa gá né keɔ-yeɛ nja gə karee el, nɛ deɛ lai d'oo néje lə dee gá kɔ nɔ ya.

³³Njékaɪkulaje lé d'ɔr goo ta teɛ dɔkumbwa'g lə Mbaidɔmbaije Jeju d'aree bar mi yaɔ. Deɛ lai d'isi dan boo-meekulɔm'g.

³⁴Dəw kára kara né lalee mbuna dee'g el, deɛ lai gá ndɔje lə dee gə kaije lə dee to keneŋ lé ndogo

³⁵d'ya d'odo laree d'aw d'ɔm nɔ njékaɪkulaje'g d'ar dee kai dee kára-kára lai d'wɔji ne dɔ né gá d'aw ndée lé.

³⁶Jisəb, yeɛ gá njékaɪkulaje d'unda ria lə Barnabas (tel ta koji sí pana: Ŋgon lə njekula diŋgam mee dee'g lé) yeɛ to dəw gá Lébi gá bɛe-kojee to gá Siprə lé

³⁷yeɛ ndogo ndɔ ləa ya laree odo ree ɔm nɔ njékaɪkulaje'g tɔ.

Néra Njékaɪkulaje 5

Ananias gə Sapira

¹Nɛ dəw kára ria lə Ananias gə dené ləa Sapira ndogo loo-ndɔ ləa

²ndá kai tɛa wəs ba ba ree nee, dené ləa oo səa nɔ'd, tɔbɛi yeɛ i ne aw ɔm nɔ njékaɪkulaje'g.

³Yen ŋga Pierə dəjee pana: Gelee ban ba Njekurai taa məəi pəl-pəl ari ula ne Ndilmeenda tanɔm, ari kai ne ta lar ndɔ laɪ wəs ba ba ree ne bèe wa.

- ⁴Bó lé i ndogo el lé see a to gá kaj ya el wa. Esé lé i ndogo kara see laree a to gá kaj kari ra ne né gá mæi wɔji el wa. Ala lé ba i ulá tangɔm bó to gá dæwje el.
- ⁵Loo gá ta neelé oso mbi Ananias'g ndá yeɛ oso naŋg vad wæi. Bæl unda deɛ lai gá d'oo né neelé badə gaŋg dee.
- ⁶Basaje d'uba naŋg d'i, kæee gə kubu ndal-ndal, d'unee d'aw dubee.
- ⁷Gə kuree waga as kàr munda ndá dené læa ree andə mee kəi'g ne yeɛ oo taree bèd bèe kara oo el.
- ⁸Pierə un ta dəjee pana: See lar ndɔ gá seɪ ndogoje lé bea ya kən wa. Ulam am m'oo. Dené tel ilá keneŋ pana: Oiyɔ, bai laree ya kən.
- ⁹Yen nga Pierə tel dəjee pana: See gelee ban ba seɪ ɔmje mee sí nɔ'd sad ərje ne kəm Ndil Mbaidɔmbaije wa. Aa oo, deɛ gá dubu ngabije lé kaa gɔl dee to far gá raga'n gá nee ndá d'a kuni-i ya tɔ.
- ¹⁰Léegəneeya, yeɛ oso gɔl njékaɪkulaje'g naŋg vad wæi. Basaje lé d'andə mee kəi'g d'ɔs dɔ dee dɔ yé'e'g ndá d'unee d'aw dubee mbɔr ngabeeje'g.
- ¹¹Deɛ lai gá mbɔ dɔ nɔ keneŋ læm, gə deɛ gá d'oo taree læm tɔ lé bæl unda dee badə gaŋg dee.

Njékaɪkulaje ra némɔrije bula

- ¹²Njékaɪkulaje ra némɔrije gə néje gá dumkoo læm gə ji dee mbuna koso-dæwje'g neelé. Deɛ lai mbɔ dɔ nɔ gel jala'g læ Salomɔ.
- ¹³Dæwje gá raŋg bæl kuru mbuna dee'g ne koso-dæwje pidi dee tar wəg-wəg.
- ¹⁴Bula læ deɛ gá d'un mee dee d'ar Mbaidɔmbaije lé diŋgamje gə denéje, i dɔ maree'g gá kédé-kédé.
- ¹⁵Tɔbæi d'odo njérɔkoje gə néto dee d'unda dee gə mban-rəw ngen-ngen mba kar loo gá Pierə a gə dəs ndá ndilee a kɔm dɔ njé gá naje mbuna dee'g.
- ¹⁶Koso-dæwje d'i gə bee-bee gá mbɔr Jerusalem'g, d'unda kunda njérɔkoje gə deɛ gá ndilje gá yèr d'ula kəm dee ndò pir-pir d'odo dee ree sə dee ndá d'aji mbad-mbad ya tɔ.

D'ula kəm njékaɪkulaje ndò

- ¹⁷Ne nɔɔ-njekinjanéməs gə deɛ lai gá d'isi səa gá to gá bee læ Saduseeje lé kəmkəɪ rusu mee dee nji-nji.
- ¹⁸Deɛ d'uba naŋg d'i d'ɔm nɔ dɔ njékaɪkulaje'g twa dee bugu dee daŋgai'g dan mee bee'g.
- ¹⁹Ne kura læ Mbaidɔmbaije gá dara ɔr tarəwkəi loondul'g, ar dee d'unda loo tee raga ndá ula dee pana:

20Ɖdje awje mee kai-Ala'g aw ɔrje goo ta læ si kamba neelé arje koso-dəwje neelé d'oo sə sí.

21Loo gá deɛ d'oo ta neelé ndá d'ɔd d'aw mee kai-Ala'g gə ndɔ rad, d'un ta d'isi ndoo dee. Nɔɔ-njekinjanéməs gə deɛ gá d'isi səa lé tel ree ndá deɛ bar njégaŋ-rəwtaje læ Jibje gə ŋgatɔgje læ Israelje lai dɔ nɔ'd tɔbɔi d'ula kula bar njékaɪkulaje kai-danɔai'g.

22Njékaa dɔ looje d'aw kai-danɔai'g nɛ d'ɪŋga dee keneŋ el. Deɛ d'ɔs tel dɔ gɔl dee'g d'aw d'ula dee taree

23pana: Jee n'tee takai danɔai ndá takai lé to gə loo kudee jigi-jigi læm, njéŋgəmlɔoje kara d'isi takai'g lé ya læm tɔ, nɛ loo gá jee j'ɔs takai bɔgədɔ j'ɔr ndá j'wa loo wodolo mee kai'g bɔ j'ɪŋga dəw kára kara keneŋ el.

24Loo gá njékaa dɔ kai-Ala gə mbai dɔ njékinjanéməsje-je d'oo ta neelé ndá d'əji ta dɔ njékaɪkulaje'g læm, gə néje gá a gə tee gogo læm tɔ lé d'əji bia pi.

25Yen ŋga dəw kára tee dɔ dee'g ula dee pana: Aa ooje, dəwje gá seɪ ɔm deeje danɔai'g lé yè d'isi kai-Ala'g d'isi ndoo koso-dəwje ta keneŋ d'isi'n.

26Yen ŋga bé-njérɔje lé ɔr njéŋgəmlɔoje ɔm dee dəa'g aw wa dee tel ree sə dee nɛ gə siŋgamonɔ el mbata deɛ bəl nà banelə koso-dəwje d'a kɪ tila dee gə kɔri-ər.

27Loo gá deɛ ree sə dee nɔ njégaŋ-rəwtaje'g læ Jibje ndá ŋɔɔ-njekinjanéməs un ta dəji dee pana:

28See kédé lé j'ɔg sí dɔ ndoo dəwje ta gə ri dəw neelé rədədə el wa. Aa ooje, ta læ sí gá seɪ ndooje dəwje lé taa Jerusalem pəl-pəl. See seɪ raje togəbè mba kar ta məs dəw neelé wa dɔ síjeɛ nja ŋga wa.

29Pierə gə njékaɪkulaje d'ila dee keneŋ pana: Lé riri kara kila koji dɔ Ala'g lé ba maji ur dɔ kə dəwje'g.

30Jeju gá seɪ dəreeje kaar kag'd tɔleeje lé Ala læ ka síjeɛ aree unda loo tee dan njé gá d'wəi'g.

31Ala lé unee gə jikɔlee undá tar aree to gá Mbai læm, gə Njekaji dəwje læm tɔ, gə mba kar Israelje d'wa ne ndò rɔ dee dɔ kaiya'g læ dee kar méé ti ne mbidi dɔ'g.

32Yee ba jee n'to ne njékɔrgoo néje neelé læm, to gá Ndilmeenda gá Ala ar deɛ gá ra torndia lé to ne njékɔrgoo taree læm tɔ.

33Loo gá ta neelé oso mbi dee'g ndá ŋg ɪ mee dee'g pu, ar dee d'wɔji-kwɔji tɔl dee.

34Nɛ dəw kára mbuna dee'g ria læ Gamaliel, yee to Parisie gá njeteggin godndu læm, koso-dəwje lai d'ɔr ta læa maji læm tɔ. Yee ɪta loo-gaŋg-rəwta'g læ Jibje un ndia gə mba kar dee d'ar njékaɪkulaje lé d'unda loo tee raga bəl ba.

- 35** Tɔ̀bɛi yee ula dee pana: Seɪ dɔ̀wje gɔ̀ Israel, arje mee sí dɔ̀ rɔ̀ sí'g dɔ̀ né gɔ̀ seɪ a gɔ̀ raje gɔ̀ dɔ̀wje neelɛ́.
- 36** Mbata basinè-basinè ya bɛi Tudas unda loo tee pana: Neɛ nja gɔ̀ dɔ̀w gɔ̀ boo tɔ̀ nga ndá yee ɔ̀r dɔ̀wje tɔ̀l-sɔ̀ ɔ̀m dee gee'g. Neɛ deɛ tɔ̀lee galao ar deɛ lai gɔ̀ ndolè gee lé buɛga nɔ̀ d'aj sanéna kad-kad aree tel to né gɔ̀ kari ba ya.
- 37** Gee gɔ̀ gogo ar Judas dɔ̀w gɔ̀ Galile unda loo tee mee ndɛa gɔ̀ d'isi d'aw d'unda ne ri dɔ̀wje mee maktub'g lé ndá yee kara ɔ̀r koso-dɔ̀wje mbu ɔ̀m dee gee'g aw sɔ̀ dee tɔ̀. Yee kara wɛi tɔ̀ ndá deɛ lai gɔ̀ ndolè gee neelɛ́ d'aj sané ne nɔ̀ kad-kad tɔ̀.
- 38** Bèe ndá basinè ma m'ula sí tɛsɛrɛ, maji kar sí jɔ̀gje rɔ̀ sí rɔ̀ dɔ̀wje'g neelɛ́ el ne yɔ̀ deeje ar deeje d'ɔ̀d d'aw. Bó lé néra dee gɔ̀ kula ra dee neelɛ́ i rɔ̀ dɔ̀wje'g ba ndá a kudu ya.
- 39** Ne bó lé néra dee lé i rɔ̀ Ala'g ndá loo tujee a dum sí tɛs ya. Aije kai komɔ̀ gɔ̀ Ala el nà a kooje keɔ̀.
- 40** Yen nga deɛ lai taa ta læa rɛgm. Togábè deɛ bar njékaikulaɛ lé kunda dee gɔ̀ ndɛi, d'ɔ̀g dee pata gɔ̀ ri Jeju gɔ̀ nɔ̀ dee rɔ̀dɔ̀dɔ̀ ba d'uba dee d'yɔ̀ dee bɛi.
- 41** Njékaikulaɛ lé d'i loo-gaɛg-rɛwta'g læ Jibje sa rɔ̀ dee rɛw. Deɛ ra rɔ̀lel mbata d'oo rɔ̀ dee askɛm kar dee d'ila ndɔ̀l dɔ̀ dee'g gɔ̀ ri Jeju lé ya.
- 42** Mee kai-Ala'g læm, gɔ̀ mee kaije'g læ dɔ̀wje læm tɔ̀ lé gɔ̀ ndɔ̀ dee ndɔ̀ dee, d'aw rɔ̀ dee ndoo dɔ̀wje ta ɛsé kula dɔ̀wje tagɔ̀maji læ Jeju Kristi keneɛ el.

Néra Njékaikulaɛ 6

Deɛ d'ɔ̀r dɔ̀wje siri mba kar dee la gɔ̀ njékaikulaɛ

- 1** Mee ndɛa gɛn lé bula læ njétaamee-Kristije i dɔ̀ maree'g gɔ̀ kédé-kédé ar Helenje d'im Ebrɛje mbata loo gɔ̀ deɛ kai dee néso gɔ̀ ndɔ̀ dee ndɔ̀ dee ndá d'ar mee dee wɛi dɔ̀ njékɛisingaje'g læ Helenje lé.
- 2** Njékaikulaɛ gɔ̀ dɔ̀g-gir-dee-joo lé bar boo-njétaamee-Kristije dɔ̀ nɔ̀d d'ula dee pana: Kar sí j'yɔ̀ ta læ Ala gɔ̀ mba to gɔ̀ njékai-nésɔ̀je togábè ba to né gɔ̀ kɛm ra el.
- 3** Bèe ndá ngakɔ̀ síje, maji kar sí ɔ̀rje diɛgamje siri mbuna sí'g, deɛ gɔ̀ dɔ̀wje d'ɔ̀r ta læ dee maji læm, gɔ̀ Ndilmeenda taa mee dee pɛl-pɛl læma, gɔ̀ to gɔ̀ njékɛmkàrje læm tɔ̀ lé mba kar sí j'ɔ̀m kula neelɛ́ ji dee'g.
- 4** Jee ba yè ar sí j'oreeje kɛm sí ndɛɛ dɔ̀ tamaji gɔ̀ ra læm, gɔ̀ dɔ̀ kɔ̀rgoota gɔ̀ lé læm tɔ̀.
- 5** Ta neelɛ́ lel dɔ̀wje lai gɔ̀ mbɔ̀ dɔ̀ nɔ̀ neelɛ́ ya. Togábè deɛ d'ɔ̀r ne Etien, yee gɔ̀ meekun læa dum dɔ̀ loo læm, gɔ̀ Ndilmeenda taa mee pɛl-pɛl læm tɔ̀. D'ɔ̀r Pilibɛ gɔ̀ Prokɔ̀r gɔ̀ Nikanɔ̀r gɔ̀ Timɔ̀ gɔ̀ Parmenas gɔ̀ Nikola, dɔ̀w gɔ̀ Antioɔ̀s gɔ̀ tel rɛa gɔ̀ Jib lé tɔ̀.

⁶Dee d'unda dee nõ njékaikulaḡe'g tɔbɛi loo gá dee ra tamaji ta Ala'g lé ndá d'ila ne ji dee dɔ dee'g.

Dee d'wa Etien lé

⁷Ta læ Ala lé oso gə loo mbidi-mbidi ar bula læ njétaamee-Kristije i dɔ maree'g gə kédé-kédé mee gə Jerusalem læm, boo-njékinjanéməsje kara d'ila ne koji dɔ meekun'g lé læm tɔ.

⁸Etien lé meenoji gə siŋgamoŋ rusu mée nji-nji aree ra ne néje gə dumkoo læm, gə boo-némɔrije læm tɔ mbuna koso-dəwje'g lé.

⁹Njé gə naje gə to barkəm njékwa dɔ naje gə dee bar dee Ngankojije læm, gə mbuna barkəm njékwa dɔ naje gə Sirèn'g gə Alejadra læma, gə Jibje gə Silisi gə Asi læm tɔ lé d'unda nɔ'd bura maɪta gə Etien.

¹⁰Ne kəmkàr læa gə ta gə Ndil ula mée'g aree pa ne ta lé d'omɔ ne sɛa pi.

¹¹Yen nga dee lébè kəm dəwje gə né gə mba kar dee pana: Jee j'oo ta ndɔl gə yee pa ila dɔ Moyis'g gə dɔ Ala'g lé tɛa'g ya.

¹²Ta gə pa lé dee pələ ne mee koso-dəwje læm, gə mee ŋgatɔgje læma, gə mee njéndaji-maktubje læm tɔ, ar dee bugu nɔ dəa'g d'wá d'aw ne sɛa loo-gaŋg-rəwta'g læ Jibje.

¹³Dee d'ɔr njégaŋgtaje d'ar dee pana: Dəw neelé pata ila ne ndɔl dɔ loo gə to gə kəmee doi lé læm gə dɔ godndu'g læm tɔ bó ila tɛa naŋg el,

¹⁴mbata jee j'oo ta gə tɛa'g gə pana: Jeju gə Najaret a gə tuji loo neelé pugudu læm, néjibee gə Moyis ar sí kara a tel kunda bəd læm tɔ.

¹⁵Dəwje lai gə d'isi loo-gaŋg-rəwta'g læ Jibje lé loo gə d'orè kəm dee dɔ Etien'g si ndá d'oo kəmee to jəgəgə to gə kɔ dəw gə dara bée.

Néra Njékaikulaḡe 7

Etien ɔr gin néra læ Ala lé

¹Ngɔ-njékinjanéməs dəjee pana: See néje neelé togábè ya wa.

²Etien tel ilá keneŋ pana: Ngakəmje-je gə bɔmje-je, ooje ta læm maji. Ala gə njerɔduba lé tee kəm bɔ síjee Abrakam'g təsərə, loo gə yee si Mesɔpotami kédé ba yee aw si Sara bɛi, yee ulá pana:

³Uba naŋg i mee bee-kojii'g gə mbuna njénojije'g læi yɔ dee ɔd aw mee bee'd gə m'a gə tɔjii lé.

⁴Yen nga yee uba naŋg i, yɔ bee læ Kaldeje, aw ra bee Sara. Tɔbɛi loo gə bɔbeeje wəi mbɔ ndá Ala aree i keneŋ aw tee bee gə seɪ sije keneŋ basinè lé tɔ.

- ⁵Yeę aree loo mee bee'g neelé gá nékeę el ləm, loo gá kəm kila gølee keneņ nja kara aree el ləm tɔ. Ne yeę un ndia aree pana: N'a karee loo gá neelé gá nékeę gá ká ŋgakeaje gá d'a gə korè gée ne yeę oji ŋgon el bæi.
- ⁶Ala lé pa togóbè pana: Ngakeaje lé d'a si dɔbee'g lə dəwje gá raņg. Njébeeje neelé d'a ra dee bər ləm, d'a kula kəm dee ndòo ləb dee tɔl-sɔ ləm tɔ.
- ⁷Ne ginkoji dəwje gá d'a gə ra dee bər lé Ala pana: Neę nja n'a gaņgta dɔ dee'g. Gée gá gogo d'a kunda loo teę raga ndá d'a kwa neę mee dee'g lée gá neelé ya.
- ⁸Tɔbæi Ala ar Abrakam ta manrɔ gá wɔji dɔ kinja tamɔd ŋganje gá diņgam. Bèe ba loo gá Abrakam oji Isaak ndá ndəa aḷ jinaijoo ba yeę inja tamɔdee ləm, Isaak oji Jakob ba inja tamɔdee ləma, Jakob oji ŋganee dɔg-gir-dee-joo gá to gá gin ka síjeę lé ba inja tamɔd dee ləm tɔ.
- ⁹Deę gin ka síje lé kəm dee əḷ dɔ Jisəb'g ar dee d'wá ndogee gə mba kar dee d'aw səa Ejiptə,
- ¹⁰Ne Ala nai səa ɔree ne dan némeekonje'g ləa lai. Yeę ar kəmee àr ləm, ar néreaje lai taa kəm Paraɔ, mbai gá Ejiptə'g ləm tɔ ndá Paraɔ lé undá gá njeguburubee gá Ejiptə'g ləm, gə njekaa dɔ kəi'g ləa ləm tɔ.
- ¹¹Boo-boo oso mee bee gá Ejiptə gə loo rima-rima ləm, gə mee bee gá Kanə ləm tɔ. Nébəņgərəti lé to yaḷ ndá bɔ síjeę d'iņga néso gə mba ləm ne rɔ dee el.
- ¹²Jakob lé oo sor kó gá to Ejiptə ndá yeę ula bɔ síjeę-je keneņ gɔl kára.
- ¹³Yeę gá njekɔm'g gɔl joo gá yeę ula dee ndá kəm ŋgakɔ Jisəb inja dəa'g ar dee gəree ne, ar Paraɔ kara gər ne njénojije lə Jisəb ləm tɔ.
- ¹⁴Yen ŋga Jisəb ula kula dɔ bɔbeeje gá Jakob lé aree ree gə njénojije ləa lai gá d'as dəwje rɔ-siri-gir-dee-mi.
- ¹⁵Jakob ḷ aw Ejiptə ba wəi keneņ, bɔ síjeę-je kara d'wəi keneņ ya tɔ.
- ¹⁶Deę d'odo yoo dee d'aw ne Sikem ndá dubu dee dɔbar gá Abrakam ndogo gə ŋgan Hemɔr gá to bɔ Sikemje gə lar.
- ¹⁷Ndukun gá Ala un ar Abrakam kédé lé ndɔ karee aw ne lée'g béréré nai dəb ndá koso-dəwje neelé d'oji nḷ d'ɔs ne goo nḷ gá kédé-kédé mee bee gá Ejiptə
- ¹⁸saar mbai gá raņg gá gər Jisəb el lé ḷ ɔ ne bee.
- ¹⁹Mbai neelé ra gosɔyèr gə ginkoji sí ləm, ra ne bɔ síjeę majel ləm tɔ saar ar dee d'ɔm ŋgan deeje ta yoo'g gə mba kar dɔ kal dee nai el.
- ²⁰Mee ndəaje'g neelé d'oji Moyis, yeę gá to gá njetaa kəm Ala rəgm lé. Deę d'odee nai munda ya mee kəi'g lə bɔbeeje,
- ²¹tɔbæi loo gá d'ubá d'yḷ ndá ŋgolə Paraɔ gá dené lé wá gá rəa'g aw odee asəna gə ŋgonee bèe.

- 22Dee ndoo Moyis gosokamkàr lə njé gá Ejiptə lai, aree monɔŋ dɔ ta'g ləm, gə dɔ néra'g ləm tɔ.
- 23Loo gá ləbee aɪ rɔ-sɔ ba yeɛ wɔji-kwɔji kaw koo ŋgakeaje gá to Israɛlje lé.
- 24Yeɛ oo dəw gá Ejiptə gá ra kədərə gə dəw gá Israɛl ndá yeɛ ɔd aw taa dəa tɔl ne dəw gá Ejiptə, dal ne bə lə maree gá rəa majel lé.
- 25Yeɛ əji ta méé'g pana: Ŋgakɔ neɛ d'a gər gao to gá Ala a gə kəm dee tar gə ji neɛ, ne deɛ gər bəe el.
- 26Bèlè lookàree yeɛ teɛ dɔ dəwje joo gá d'aar kunda nɔ. Yeɛ naa dee gə ta gá kul, ula dee pana: Dəwje, seɪ toje ŋgakɔ naje, see ban ba seɪ aar raje nɔ majel togóbè wa.
- 27Ne yeɛ gá aar ra maree majel lé un ta ɔs ne Moyis rəw pana: See nɔ ba undai gá mbai gá njegaŋ-rəwta lə sí wa.
- 28See i ndigi tɔlm to gá i tɔl ne dəw gá Ejiptə tagónè bəe wa.
- 29Loo gá Moyis oo ta neelé ndá yeɛ sa rəa aɪ aw mee bəe gá Madian'g aw si keneɛ. Lée neelé yeɛ oji ŋganje gá diŋgam keneɛ joo.
- 30Ləb rɔ-sɔ gogo ndá kura gá dara teɛ kəmee'g dɔdilaloo'g mbɔr mbal gá ria lə Sinai dan ndɔ pər gá taa ŋgon kag'd lé.
- 31Loo gá Moyis un kəmee bəd oo né neelé ndá karee wá paj. Yeɛ rəm wɔr gá mbɔr ŋgon kag'd lé gə mba tən koo ndá yeɛ oo ndu Mbaidɔmbaije gá ulá ta pana:
- 32Neɛ n'to Ala lə bɔbeeje-je, Ala lə Abrakam gə Isaak, gə Jakob. Moyis unda bala tigi-tigi, oo loo kaa loo gá keneɛ el.
- 33Mbaidɔmbaije ulá pana: Tɔr Néɔɔl ɔli'g mbata loo gá i aar keneɛ neelé to dɔ naŋg gá to gə kəmee.
- 34Neɛ n'oo kəmtondoo lə koso-dəwje lə neɛ gá d'isi Ejiptə ləm, n'oo ndu noje lə dee ləm tɔ ndá neɛ n'ree gə mba kəm dee tar. Basinè aw n'a gə kulai Ejiptə'g ya.
- 35Moyis neelé gá deɛ d'ɔsee rəw pana: See nɔ ba undá gá mbai gá njegaŋ-rəwta'g lə dee wa lé yeɛ nja Ala lé ulá gá mbai ləm, gə njekəm dee tar ləm tɔ ar kura ləa gá dara gá teɛ kəmee'g dan ŋgon kag'd lé aw la səa tɔ.
- 36Yeɛ nja ba ar dee d'unda loo mee bəe gá Ejiptə teɛ loo gá yeɛ ra nédumkooje gə némɔrije mee bəe gá Ejiptə ləm, dan baa-boo-kad gá ria lə Baa-Kas ləma, gə dɔdilaloo'g ləm tɔ saar as ləb rɔ-sɔ.
- 37To Moyis neelé nja ba ula Israɛlje pana: Ala a kar njetegginta gá as səm-ma bəe ya ɪ mbuna ŋgakɔ síje'g mbata lə sí.
- 38To Moyis neelé nja ba gá nai sə dee loo-mbɔ-dɔ-nɔ'g lə deɛ gá dɔdilaloo'g ləm, yeɛ aw iŋga kura lə Ala gá dara aree wɔji səa ta dɔ mbal gá ria lə Sinai ləma, yeɛ

nai gə bɔ sɪjɛɛ-je ləm tɔ ba yeɛ ɪŋga ne ta godndu gə to kəmba ŋgəd-ŋgəd gə mba kar sí lé.

³⁹Bɔ sɪjɛ-je ndigi kila ŋgonkoji dɛa'g el ləm, deɛ d'ɔsee rəw ləma, d'ar mee dee tel to par gə Ejiptə'g ləm tɔ

⁴⁰ar dee d'ula Aarɔ pana: Maji karee ra magə-poleje gə d'a njaa nɔ neɛje'g, mbata Moyis nee gə ar neɛ n'undaje loo mee bee gə Ejiptə teɛ lé neɛ n'gərje né gə teɛ dɛa'g el.

⁴¹Mee ndɛa'g neelé deɛ léɛ né ndaji ne ŋgon maŋg ndá d'inja néməs d'ar magə lé ləm, d'al rɔ dee wɔji dɔ né gə deɛ ra gə ji dee lé ya ləm tɔ.

⁴²Yen ŋga mee Ala tel sə dee gel aree sula dee ne sɔgɔ dan népole gə wɔji dɔ boonéje gə dara, to gə deɛ ndaŋg ne taree mee maktub'g lə njéteggintaje'g pana: Seɪ ŋgaka Israelje gə kojikəi lé Loo gə seɪ awje dɔdilaloo'g as ləb sí rɔ-sɔ lé See seɪ injaje nékulje gə nékinjanéməsje amje wa.

⁴³Seɪ odoje kəi-kubu je pole né lə Molok ləm, Seɪ odoje néndaji kéréme gə kə magə Rempan ləm tɔ. Yee ba gə ndil néje gə seɪ ndajije gə magə-poleje lə sí ya. Togábè ndá n'a kodo sí kɔm sí gir bee gə Babilɔn.

⁴⁴Bɔ sɪjɛ-je lé loo gə deɛ d'aw dɔdilaloo'g ndá kəi-surum gə kə kər ginta lé to dan dee'g. To yeɛ gə Ala lé un ndia ar Moyis ra gə goo lé gə yeɛ oo lé.

⁴⁵Kəi-kubu neelé bɔ sɪjɛɛ-je d'ɪŋga d'aw ne saar loo gə Juje ɔr nɔ dee ar dee d'aw ne mee beeje'g lə ginkoji dəwje gə raŋg gə Ala tuba dee nɔ dee'g ndá kəi-kubu neelé to keneŋ saar teɛ ne mee ndɛa'g lə Dabid tɔ.

⁴⁶Dabid lé taa kəm Ala rəgm ndá yeɛ dəjee gə mba kunda kəi mbata Ala lə Jakob lé.

⁴⁷Nɛ Salomɔ ba ra kəiee neelé aree tɔ.

⁴⁸Nɛ Njesisém dara'g lé si mee kəi gə dəwje d'unda gə ji dee lé el to gə njete gginta pa ne pana:

⁴⁹Mbaidɔmbaije pa togábè pana: Dara to kalimbai ləm ləm, Dɔ naŋg nee to nétura-gɔl-kɔm ləm ləm tɔ. See kəi gə ban ba seɪ a kasjekəm raje kamje wa. See loo gə ra ba a kamje m'wa rɔm keneŋ wa.

⁵⁰See ji neɛ nja ba ra néje neelé lai el wa.

⁵¹Seɪ dəwje gə njégwɔbkelkwɔije ləm, gə njémeetɔ kujita elje ləma, gə mbim-oo-ta-elje ləm tɔ lé ta-ta seɪ ɔsje Ndilmeenda rəw. Seɪ toje asəna gə bɔ sɪjɛ lé bèe tɔ.

⁵²See njéteggintaje gə ra ba bɔ sɪjɛ lé lal kula kəm dee ndòo wa. Deɛ tɔl deɛ gə d'ila mber ta ree lə Njemeekarabasur kédé lé yeɛ gə seɪ nja wáje uláje ji dee'g basinè ləm, seɪ nja toje gə njétɔleeje ləm tɔ.

⁵³Seɪ lé seɪ ɪŋgaje godndu gə deɛ taa ji kuraje gə dara, nɛ seɪ aaje dɛa el!

Kwəi lə Etien lé

⁵⁴Loo gá d'oo ta nee ndá onḡ i mee dee'g jugugu, ar dee d'uso ngaṅ dee dɔ Etien'g pəgərə-pəgərə.

⁵⁵Nε Ndilmeenda taa mee Etien pəl-pəl aree aa dara gərərə oo rɔnduba lə Ala ləm, gə oo Jeju gá aar tar dɔ jikɔl Ala'g ləm tɔ.

⁵⁶Yee pana: Aa ooje, m'oo kəm dara tee, am m'oo Nḡon-dəw gá aar tar dɔ jikɔl Ala'g lé.

⁵⁷Yen nga deḡ lulee u-u-u, d'udu mbi dee gə ngaw ji dee, d'aj yi-i-i bugu nḡ dəa'g wɔlɔg.

⁵⁸Deḡ d'wá ndɔree d'ilá ngaṅ loo gir bee gá raga ndá deḡ tilá gə kəri-ər. Njékoogoo tɔleeje lé tɔr kubuje lə dee d'om naṅ gɔl basa kára gá ria lə Sool lé.

⁵⁹Loo gá d'ar tilá gə kəri-ər lé ndá Etien ra tamaji pana: Mbaidɔmbaije, Jeju taa ndiləm gá rɔi'g.

⁶⁰Tɔbɔi yee ɔs kəjee naṅ pata gə ndia gá boi wəl pana: Mbaidɔmbaije, maji kari ila ta kaiya neelé dɔ dee'g el. Loo gá yee pata togábè mbḡ ndá yee təd sərɛg ya.

Néra Njékaɪkulaje 8

¹Sool ndigi sə dee rəgm gə mba kar dee tɔl Etien.

Sool ula kəm églisə ndòo

Mee ndəa'g neelé nja d'i d'om nḡ dɔ Eglisə gá Jerusalem'g. Deḡ lai sanéna dɔ beeje gá Jude gə Samari ləm tɔ, nε njékaɪkulaje ba nai.

²Njémeendaje gá naje ba dubu Etien. Ndoos Etien wa dee ar dee nḡ gèr-gèr ya.

³Nε Sool lé sané Eglisə kad-kad. Yee tḡd mee kəije lə dee pé-pé tɔr diṅgamje gə denéje ndad-ndad, aw bugu dee danḡai'g.

Pilibə ila mber tagémaji mee bee gá Samari

⁴Deḡ gá sanéna lé d'aw gə loo-loo d'ila mber tagémaji lé keneṅ ya.

⁵Pilibə aw bee-boo kára gá to dɔ naṅ gá Samari ula dee ta lə Kristi keneṅ.

⁶Dəw-bulaje lai neelé loo gá deḡ d'oo ta gá Pilibə pa ləm, gə némɔrije gá yee ra ləma, gə ta gá yee ula dee lé ləm tɔ ndá d'uru mbi dee gèṅ gá dəa'g tɔ.

⁷Mbata ndilje gá yèr tee mee dəwje gá naje'g bula gə rɔdan lə dee ləm, deḡ bula gá dɔb rɔ dee wəi wɔ-wɔ gə deḡ gá to gá njémədje lé rɔ dee tel to kari péd-péd ləm tɔ.

⁸Boo-rɔlel taa loo mee bee-boo'g neelé pəl-pəl ya.

Simɔ gá to njembeḡ lé

- ⁹Dəw kára bɛ̀e si mee bɛe gá neelé ria lə Simɔ̄ oo rəa gá dəw gá donɔ̄ɔ ya tɔ, kédé lé yɛɛ to gá njembeɛ ar koso-dəwje gá bɛekɔ̄ gá Samari bəlee ndəb ne pəd-pəd.
- ¹⁰Koso-dəwje lai d'ur mbi dee gɛ̀n gá dɛə'g, deɛ gá nai ŋganje ləm, gə deɛ gá to gá bugaje ləm tɔ lé ar dee pana: Yɛɛ neelé to gá siŋgamonɔ̄ lə Ala gá deɛ baree siŋgamonɔ̄ gá boo lé.
- ¹¹Deɛ d'ur mbi dee gɛ̀n gá dɛə'g mbata ləw ba yɛɛ ar kaar dee wa dee paɪ dɔ nɛmbeɛje'g ləa.
- ¹²Nɛ loo gá deɛ d'ɔm meɛ dee dɔ Pilibə'g mbata tagəmaji gá yɛɛ ndoo dee gá wɔ̄ji ne dɔ bɛekɔ̄ lə Ala ləm, gə ri Jeju Kristi lé ləm tɔ ndá deɛ ra dee ne batɛm, diŋgamje ləm, gə denéje ləm tɔ.
- ¹³Simɔ̄ lé kara ɔm méé d'g tɔ ndá loo gá deɛ rəa batɛm mbə ndá yɛɛ réɛ goo Pilibə'g ré-ré. Néje gá dumkoo gə boo-némɔ̄rije gá Pilibə ra lé yɛɛ oo ar kaaree wá ne paɪ.
- ¹⁴Njékwakiláje gá d'isi Jerusalem lé loo gá d'oo to gá njé gá Samari taa ta lə Ala lé ndá d'ɔr Piɛrə gə Jə d'ula dee keneɲ.
- ¹⁵Deɛje neelé loo gá deɛ teɛ bɛe lə njé gá Samari mbə ndá deɛ ra tamaji gə mba kar Ndilmeenda taa meɛ njétaamee-Kristije gá sigi neelé.
- ¹⁶Mbata Ndilmeenda dəb dɔ dəw kára kara mbuna dee'g el bəi, deɛ ra batɛm gə ri Mbaidɔmbaije Jeju ya.
- ¹⁷Yen ŋga Piɛrə gə Jə d'ila ji dee dɔ dee'g d'ar dee taa Ndilmeenda gə meɛ dee.
- ¹⁸Loo gá Simɔ̄ oo to gá dəwje d'ingə Ndilmeenda gə mba ji njékaɪkulaje gá d'ila dɔ dee'g lé ndá yɛɛ dɪ lar ar dee
- ¹⁹pana: Siŋgamonɔ̄ neelé amje gə mba kar nana ba gá m'a kila jim dɛə'g ndá a kiŋga Ndilmeenda bɛ̀e tɔ.
- ²⁰Nɛ Piɛrə ilá keneɲ pana: Udu gə lar ləi bura ya, mbata i ə̄ji məəi'g pana: Nénoji lə Ala lé to gá né gá kə ndogo gə lar.
- ²¹Siŋgamonɔ̄ neelé yɛɛ gá tɛ́-tɛ́ bɛ̀e ya a kuba jii ndag el, mbata i nda məəi gə Ala el.
- ²²Wa ndòo rɔi dɔ némeeyèr'g ləi, ra ndòo rɔ Mbaidɔmbaije'g ba dɔmaji-nà méé a ti mbidi dɔ takə̄ji'g ləi bəi,
- ²³mbata ma m'ooi to gá ŋgira meekad rusu məəi ləm, néra gá kori-kori kara tɔi jɔdɔrɔ ləm tɔ.
- ²⁴Simɔ̄ tel ila dee keneɲ pana: Raje ndòo rɔ Mbaidɔmbaije'g mbata ləm mba kar ta gá seɪ paje səm neelé a teɛ dɔm'g togə̀bè el.
- ²⁵Loo gá Piɛrə gə Jə d'ɔr goo ta lə Mbaidɔmbaije ləm, gə ndə̄ji dee ləm tɔ ndá deɛ tel d'aw gá Jerusalem ndá d'ila mber tagəmaji gə mee bɛe-bɛe lə njé gá Samari.

Pilibə lé ɔd aw iŋga dəw gé Etiopi

- ²⁶Kura læ Mbaidɔmbaije gé dara teɛ ɔd Pilibə'g wai ulá pana: Uba naŋg ʒta ɔd aw par gé ɔkɔl, taa rəw gé ʒ Jerusalem aw Gaja gé to ɔɔdilaloo lé.
- ²⁷Pilibə ɔd aw ndá aa oo dəw gé Etiopi gé to njekuji yee to njekoʒbee læ Kɔdasə, mbai gé dené gé to mbai ɔd Etiopi læm, yee to njekaa ɔd nébaoje læa lai læm tɔ. Yee neelé aw Jerusalem gé mba kwa Ala mée'g
- ²⁸ba si tel gé bée. Yee si mee pusu'g læa si tura ta mee maktub'g læ Esai njetegginta lé.
- ²⁹Ndilmeenda lé ula Pilibə pana: Aw kəmi gé kédé pər gé rɔ pusu'g neelé.
- ³⁰Pilibə aingwɔd kəmee gé kédé ndá yee oo ndu dəw gé Etiopi gé si tura ne maktub læ Esai njetegginta lé ndá yee ɔjee pana: Né gé i tura lé see i gər ginee ya wa.
- ³¹Yee tel ilá keneɲ pana: Bó lé dəw tɔjim el ndá see m'a gər ginee to gé banwa. Ndá yee tel ula Pilibə aree al si səa nɔ'd mee pusu'g lé.
- ³²Ta gé yee tura mee maktub gé to gé kəmee lé ba to nee: Deɛ ndɔree asəna gə kɔ badə gé d'isi d'aw səa gé loo tɔlee'g bée, Asəna gə ŋgon badə gé təa to gé loo ndəmee nɔ deɛ gé d'inja biyee lé Yee teɛ təa ʒa el.
- ³³Dəa gé yee ula lé d'ila ne ta dəa'g lal kər kəmee. Nə see nɔ ba a kər sor njéboakojije læa wa. Mbata d'aar dəa udu ɔd naŋg nee.
- ³⁴Njekuji lé ɔji Pilibə pana: M'ra ndò rɔi'g gə mba kari ulam see njetegginta lé pata nee wɔji ne ɔd nawa. See yee pa wɔji ne ɔd rəa-yee əsé ɔd dəw gé raŋg wa.
- ³⁵Yen ŋga Pilibə teɛ təa un ta mee maktub'g neelé tɔjee ne goo tagəmajɪ læ Jeju lé.
- ³⁶To gé d'isi d'aw rəbee bée-bée ndá deɛ teɛ ɔd mán'g təsərə ar njekuji ɔjee pana: Aa oo mán ya to nee, ŋga see dɪ ba a kɔgi ram batəm bəi wa.
- ³⁷Pilibə ilá keneɲ pana: Bó lé i ɔm məəi ɔ'g ʒəb-ʒəb ndá né gé njekɔgi godo. Njekuji tel ulá pana: Ma m'ɔm məəm ɔ'g ʒəb-ʒəb to gé Jeju Kristi to Ŋgon-Ala ya+.
- ³⁸Njekuji un ndia ar dee d'ɔs pusu naŋg, Pilibə deɛ gə njekuji lé d'al d'uru naŋg d'aw mán joo bər, ar Pilibə ra njekuji lé batəm.
- ³⁹Loo gé d'unda loo mán teɛ mbɔ ndá Ndil Mbaidɔmbaije un Pilibə sən, igi səa kág ar njekuji ée gogo el nja saar. Nə njekuji lé un rəw læa gə rɔlel mée'g.
- ⁴⁰Pilibə lé kubà ndá uba Ajot, ʒ keneɲ aw Sejare. Bəeje lai gé yee dəs keneɲ lé yee ila mber tagəmajɪ lé keneɲ.

Néra Njékaɪkulaje 9

Kun mee læ Sool
NNk 22.6-16, 26.12-18

- ¹Ne Sool lé rɔ gə njékwakila lə Mbaidɔmbaije lé əmə tar biriri-biriri ndəji dee kɔr.
- ²Yeɛ aɪ haar aw rɔ ŋɔ-njekinjanéməs'g dəjee maktub gə mba kaw ne kəi-kiŋga-naje'g gə to Damas, bɛe ba bó lé yeɛ a kiŋga diŋgamje əsé denéje gə d'un rəw goo Mbaidɔmbaije'g ndá yeɛ a twa dee tɔ dee gə kúla kaw sə dee Jerusalem.
- ³Loo gə yeɛ nai rəbə gə unda dɔ Damas dəb ya bəi ndá léegəneeya loo ɪ dara ndogó gugu dɛa sub.
- ⁴Yeɛ guru naŋg rug ndá yeɛ oo ndu dəw ɓar dɛa'g wəl-wəl pana: Sool, Sool, see ban ba i ula kəm ndòo bɛe wa.
- ⁵Yeɛ tel ilá keneŋ pana: Mbaidɔmbaije, see i to gə nɔ wa. Mbaidɔmbaije tel ilá keneŋ pana: Ma m'to gə Jeju gə i ula kəm ndòo lé ya. Nékad gə d'ɔs ne kudi ɓèsèsè-ɓèsèsè lé bó gad kudi gə gogo ndá a koso rɔi'g pal ya.
- ⁶Sool unda bala tigi-tigi ɓəl undá badə gaŋgee, aree pana: Mbaidɔmbaije, see dɪ ɓa i ndigi kam m'ra wa. Tɔbəi Mbaidɔmbaije ulá pana: Uba naŋg ɪta aw uru mee ɓee'g ndá d'a kulai né gə kəm kari ra bəi.
- ⁷Dəwje gə njédaneeje lé d'aar dɔ nɔ'd jim. D'oo ndu dəw gə ɓar lé ne d'oo darɔ debee lé el.
- ⁸Sool uba naŋg ɪta, teɛ kəmee ɓəsəsə ne yeɛ oo loo el. Deɛ d'wa jia ndɔree d'aw səa Damas.
- ⁹Yeɛ si keneŋ ndəa munda oo loo bɛe el ləm, sɔ né el ləma, ai mán el ləm tɔ.
- ¹⁰Njékwakila kára bɛe si Damas ria lə Ananias. Mbaidɔmbaije teɛ dɛa'g gə némɪdi ɓaree pana: Ananias. Yeɛ ndigi tɛa'g pana: Mbaidɔmbaije, yɛ m'aar nee.
- ¹¹Mbaidɔmbaije tel ulá pana: Uba naŋg ɪta aw gə mban-rəw gə deɛ ɓaree Rəw gə danasur, saŋg dəw kára gə ɪ Tarsə gə ria lə Sool gə si kəi lə Judas.
- ¹²Mbata yeɛ si ra tamaji lé ndá yeɛ oo né teɛ dɛa'g gə némɪdi aree oo dəw gə ria lə Ananias gə andə kəi ila jia dɛa'g bó gə mba kar kəmee inja ɓərəŋ aree oo ne loo.
- ¹³Ananias ilá keneŋ pana: Mbaidɔmbaije, m'oo ta néra gə majel gə dəw neelé ra gə njémeendaje gə Jerusalem lé ta dəwje wəg-wəg.
- ¹⁴Tɔbəi ree gə yeɛ ree neelé mbai dɔ njékinjanéməsje-je ɓa d'un ndu dee d'aree gə mba karee ree twa deɛ gə ɓar rii lé.
- ¹⁵Ne Mbaidɔmbaije ilá keneŋ pana: Maji kari ɔd aw ya mbata ma nja m'ɔree kəm'g gə mba karee un rim as ne loo nɔ ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm, gə nɔ mbaije'g ləma, gə nɔ Israelje'g ləm tɔ.
- ¹⁶Tɔbəi ma nja m'a tɔjee loo némeekɔ gə a kiŋgá gə mbata lə nɔ'm gə yeɛ a kunda lé karee oo gao ya bəi.
- ¹⁷Ananias unda loo teɛ aw. Loo gə yeɛ andə mee kəi'g neelé ndá yeɛ ila jia dɔ Sool'g ulá pana: Ngokəm Sool, Mbaidɔmbaije Jeju gə teɛ dɔi'g rəbee loo gə i si aw

ne gá nee lé yee nja ulam gə mba kar kəmiinja ari oo ne loo ləm, gə mba kar Ndilmeenda taa məəi yal-yal ləm tɔ.

¹⁸Léegəneeya né teɛ kəmee'g to gá ngwɔi né bèe, tɔr pərəŋ-pərəŋ ɔm naŋg, aree oo loo njai-njai. Yee uba naŋg ɪta ar dee rəa batəm.

¹⁹Loo gá yee lam néso sɔ ndá siŋgá uru nɔ'd sigi.

Sool ila mber mee bee gá Damas

Sool nai gə njékwakiláje gá d'isi Damas'g lé ndəa aɪ bula bəl ya.

²⁰Yen nga waga ndá yee un kudu kɔr gin ta mee kəi-kiŋga-naje'g pana: Jezu to gá Ngon-Ala gá gəd lé ya.

²¹Deɛ lai gá d'oo ta læ lé kaar dee wa dee paɪ ar dee pana: See yee gá aa'n lé to gá yee gá tuji njé gá Jerusalem gá d'un ri neelé ula ne kəm dee ndòo el wa. See ree gá yee ree neelé see yee ree gə mba twa dee kaw sə dee nɔ mbaɪ dɔ njékinjanéməsje-je'g el wa.

²²Ne siŋga Sool ɪ dɔ maree'g gá kédé-kédé ar ta kɔr læ gá ɔr ar dee d'oo to gá Jezu to Kristi lé dum dɔ Jibje gá d'isi Damas'g lé təs.

²³Gée gá gogo ndá Jibje d'ɔm nɔ'd térééré gə mba tɔlee.

²⁴Ne Sool oo nɔ dee kédé. Deɛ ngəm tarəw beeje dan kàrá gə loondul'g gə mba karee udu.

²⁵Ne ndɔ kára bèe loondul'g lé njékwakiláje d'ilá mee karè'g d'al səa dɔ ndògo-bɔrɔ d'aree uru naŋg gir ndògo'g.

Sool aw Jerusalem

²⁶Loo gá Sool teɛ Jerusalem mba ndá yee naa loo gə mba nam sə dee, ne deɛ lai bəl giree d'əji pana: Yee to gá njékwakila el bəi.

²⁷Yen nga Barnabas undá aw səa nɔ njékaɪkulaje'g, ɔr sor loo teɛ gá Mbaidɔmbaije teɛ dɔ Sool'g rəbə ləm, gə ta gá yee ulá læma, gə loo ta gá yee ɔr gə ri Jezu ar deɛ gá Damas gə kəm ngon diŋgam lé ləm tɔ.

²⁸Yee wa sə dee boa néra dee Jerusalem, ɔr ta gə ri Mbaidɔmbaije bɔ bəl ne kəm dəw el.

²⁹Yee pata ləm, gə maɪta gə Helenje ləm tɔ, ne deɛje neelé saŋg rəw gə mba karee udu tɔ.

³⁰Loo gá ngakɔ naje d'oo ndá deɛ d'undá d'aw səa Sejare d'aree aw njal teɛ Tarsə.

³¹Togábè ba Eglisə si ne gə loo kulee ləm dɔ naŋg gá Jude ləm, gə Galile læma, gə Samari ləm tɔ. Deɛ d'ula diŋgam mee nɔ'd ləm, deɛ njaa nɔ'd bəl ne Ndil Mbaidɔmbaije ləm tɔ ndá deɛ ra tɔg gá kédé-kédé mbata Ndilmeenda to gá dərgel dee tɔ.

Picrə ɔr rɔkɔ rɔ Enée'g

32To gá Pierə aw gə mba koo deɛ gá to gə kəmee lai lé ndá yeɛ teɛ rɔ deɛ gá d'isi Lidə tɔ.

33Yeɛ iŋga diŋgam kára keneɲ gá ria lə Enée, dəb rəa wəi wɔ aree to dɔ tira-rɔkɔ'g ya ləbee jinaijoo.

34Pierə ulá pana: Enée, Jeju Kristi ajii mbə, uba naŋg ɪta wa dɔ gɔl nétoi. Léegəneeya yeɛ uba naŋg ɪta ya tɔ.

35Dəw-mee-beeje gá Lidə gə deɛ gá Saron lai d'ée ndá d'un meeɛ dee d'ar Mbaidɔmbaije lé tɔ.

Tabida lé tel si kəmba

36Dené kára bée mbuna njékwakilaje gá d'isi Jope lé ria lə Tabida ne gin ria lə Dɔrkas, yeɛ to gá dəw-noji gá wa noji gə njéndooje yaɔ.

37Mee ndəa'g neelé yeɛ oso gə rɔkɔ keneɲ ndá wəi. Loo gá deɛ ndogee mán mbə ndá d'unee d'aw d'unda dɔ kəi gá to dɔ maree'g tar.

38To gá Lidə to mbɔr Jope'g dəb lé ndá njékwakiláje d'oo sor Pierə gá si keneɲ ndá d'ula dəwje joo rəa'g mba kar dee ra ndòo rəa'g gə mba karee ɪ sə dee ree sə dee bó a tila gá tila el.

39Pierə uba naŋg ɪta aw gə dəwje neelé nɔ'd tɔ. Loo gá yeɛ teɛ keneɲ mbə ndá d'ɔr neɔ d'aw səa mee kəi gá dɔ maree'g tar lé tɔ. Njékəisiŋgaje lai gá d'ar keneɲ lé kiri dəa yir tɔjee kubu kur Dɔrkas loo gá yeɛ si ne sə dee gə kəmee bəi lé.

40Pierə ar dəwje lai teɛ ɔaga budu-budu ndá yeɛ ɔs kəjee naŋg ra ndòo rɔ Ala'g. Tɔbəi yeɛ tel rəa gá dɔ nin'g ulá pana: Tabida, uba naŋg ɪta! Ndá yeɛ teɛ kəmee yərərə dɔ Pierə'g orè twa ɪ si tar.

41Pierə ula jia wá ne aree ɪta. Tɔbəi yeɛ bar njémeendaje gə njékəisiŋgaje lé ulá ji dee'g kəmba.

42Ta neelé oso mbi dəwje lai gá d'isi Jope, ar dəwje bula d'un ne meeɛ dee d'ar Mbaidɔmbaije.

43Pierə nai Jope kəi lə Simɔ gá njekɔr-girŋgira lé ndəa aɪ bula bəl ya.

Néra Njékəiikulaje 10

Pierə aw kəi lə Kɔrnəi, bə-njérɔje lé

1Dəw kára bée si Sejare ria lə Kɔrnəi, yeɛ to bée boo-njérɔje gá d'aj tɔl gá deɛ bar dee Itali.

2Dəw neelé tədkag Ala ləm, bəlee ləm tɔ, yeɛ gə njénojije ləa lai ya.

3Ndɔ kára bée loo gá kər tel rəa gə mbɔree ndá né rəa gá mɪdi aree oo kura lə Ala gá dara pai-pai gá andə kəi ləa baree pana: Kɔrnəi!

- ⁴Yee aa kəm dəw gé dara neelé gəl-gəl ləm, bəl undá badə ganjee ləm tɔ aree tel pana: Mbaidɔmbaije ban ŋga nee wa. Kura lə Ala gé dara tel ilá keneŋ pana: Tamaji gé i ra ləm, gə nojikwa ləi ləm tɔ uru loo tee nɔ Ala'g, yee ba ar mée olé ne dɔi'g gə mbəa ya.
- ⁵Basinè maji kari ula dəwje ar dee d'aw Jope d'aw ree gə Simɔ gé d'unda ria lə Pierə.
- ⁶Yee si kəi lə dəw kára bée gé ria lə Simɔ gé njekɔr-girŋgira lé, kəi ləa to ta baa-boo-kad'g tebdé lé tɔ.
- ⁷Loo gé kura gé dara gé njepa səa ta lé ɔd aw ndá Kɔrnəi bar kuraje ləa joo gə njero kára gé njetədkag Ala lé mbuna mareeje'g gé d'ar d'aa dəa lé.
- ⁸Loo gé yee ɔr soree ar dee d'oo lai mbə ndá yee ula dee ar dee d'aw Jope.
- ⁹Bèlè lookàree loo gé d'isi d'aw rəbee bəi ar dee d'unda dɔ bee dəb ndá Pierə al dɔ kəi gé tar gə mba ra tamaji loo gé kàr aar daŋdɔ bée.
- ¹⁰Lab ɔree ar mal néɔ rəa yaɔ. Loo gé d'isi d'aw ra né gə mba karee sɔ ndá né rəa gé mɔdi
- ¹¹aree oo kəm dara tee ndá né asəna gə kubu gé tad bərərə gé tɔ kúla dɔ kumee'g sɔ, ɔ dara ree njal ur naŋg jig.
- ¹²Daje gé gɔl dee sɔ-sɔ lai ləm, gə daje gé d'ag naŋg gə ta mee dee ləma, gə yelje gé dara ləm tɔ ba to mee kubu'g lé.
- ¹³Yen ŋga ndu dəw bar ulá pana: Pierə, uba naŋg ɔta bó gə tɔl dee sɔ.
- ¹⁴Ne Pierə ilá keneŋ pana: Wah! Mbaidɔmbaije, mbata néje gé ram gə néje gé to keji togəbè lé uba tam ndag ndə el.
- ¹⁵Ndu dəw bar aree oo ɔm gé gɔl joo pana: Né gé Ala baree né gé àr ŋgad-ŋgad lé maji kari baree né gé ram el.
- ¹⁶Né neelé ree togəbè as gɔl munda, ndá léegəneeya rəm ne kəgeŋ d'aw ne dara gogo.
- ¹⁷Loo gé Pierə si yəŋ gə mba koo gin né gé rəa gé mɔdi neelé bəi ndá aa ooje, dəwje gé Kɔrnəi ula dee lé d'ar takəi'g lə Simɔ lé yéŋgé-yéŋgé.
- ¹⁸Dee dəji ta gə ndu dee gé boi wəl gə mba koo see Simɔ gé d'unda ria lə Pierə lé si keneŋ wa.
- ¹⁹Loo gé Pierə si əji ta némɔdi neelé bée-bée ndá Ndil ulá pana: Aa oo, dəwje munda d'ar dəjii.
- ²⁰Maji kari uba naŋg ɔta risi uru naŋg, aw sə dee bó ŋgira kudi el mbata to gé ma nja ba m'ula dee.

- 21**Yen nga Pierə risi uru nanḡ ula dee-dee dəwje neelé pana: Aa ooje, ma m'to yeḡ gé seḡ saḡeeje lé ya. See dī ba seḡ reeje gə mbəa wa.
- 22**Dee d'ilá keneḡ pana: Kərnəi, bée boo-njérɔje gé təl lé yeḡ to gé njemeekarabasur ləm, yeḡ tədkag Ala lé ləm tɔ, ar Jibje lai gə gel dee gel dee d'ɔr goo ta læa maji. Ala ar kura læa gé dara gé undá gə kəmee lé teḡ dəa'g ulá gə mba karee ula-kula bari kəi læa gə mba koo taje tai'g.
- 23**Yen nga Pierə ar dee d'andə d'aw kəi, d'aree ra dee mbá. Bèlè lookàree yeḡ uba nanḡ ḡ aw sə dee. Nḡakɔ naje gé naje gé d'isi Jope lé danee d'aw səa nḡ'd tɔ.
- 24**Ndɔ gé njekorè géé lé deḡ teḡ Sejare. Kərnəi lé bəar njénojije læa ləm, gə baokuraje læa gé gəd-gəd ləm tɔ ar dee ḡgina ne Pierə.
- 25**Loo gé Pierə si andə kəi ndá Kərnəi tila kəmee oso nanḡ bəbərə ula dəa nanḡ neḡ'g.
- 26**Nə Pierə unee uree tar jigiri ulá pana: Aar tar gə ḡgali, ma kara m'to dəw to gé i bée ya tɔ.
- 27**Yeḡ ɔr səa sor andə aw səa mee kəi'g ndá ḡnga dəwje bula gé d'wa dɔ nḡ keneḡ.
- 28**Yeḡ ula dee pana: Seḡ gərje gao, d'ɔg Jib gé rara kara loo karee wa kura gə dəw gé dɔ bee'd gé ranḡ ləm, d'ɔgee loo kila gɔlee mee kəi'g læa ləm tɔ. Nə Ala am m'oo to gé dəw gé rara kara m'a bəree né gé minḡ əsé né ram el.
- 29**Gelee gé nee ba ma m'oo né gé a kəgm ree kəi læa sí el mbata seḡ ulaje kula barmje lé. Ma m'dəji sí gə mba koo né gé seḡ ulaje ne kula barmje ne gə mbəa lé.
- 30**Kərnəi ilá keneḡ pana: As ndɔ sɔ bɔgənè ya kàr to gé maree bée ya tɔ ba ma m'isi m'ra tamaji mee kəi'g ləm, kàr tel rəa gə mbɔree togábè ya, ndá aa oo, dḡngam kára bée gé ula kubu gé ndoolé yeḡ-yeḡ rəa'g teḡ təsərə aar nɔm'g ulam pana:
- 31**Kərnəi, tamaji gé ma m'ra lé taa né am ya ar mee Ala to dɔ nojikwam'g bururu.
- 32**Maji kam m'ula kula Jope m'bar Simɔ gé d'unda ria læa Pierə ar dee ree səa, yeḡ si kəi læa Simɔ gé to njekɔr-girḡgira gé to ta baa'g tebdé lé.
- 33**Léegəneeya ma m'ula-kula m'bari ndá i ra maji ɔd ree tɔ. Basinè lé jeḡ lai j'isi nḡ Ala'g gə mba koo né gé Mbaidɔmbaije un ndia ari gə mba kari ula sí lé ḡga.

Pierə ɔr gin ta læ Mbaidɔmbaije ar dee

- 34**Yen nga Pierə teḡ təa pata pana: Tɔgəɔ ya, ma m'oo to gé Ala lé ɔr kəm dəw kára kara el.
- 35**Nə gə ginkoji dəwje gə ranḡ lé nana ba gé bəlee ra ne né gé to gə dɔ najee ndá to gé njetaakəmee rəgm ya.
- 36**Ta neelé yeḡ unda ne kula ar Israəlje gə mba kar dee gər gao gin Jeju Kristi lé ba d'a kiḡga meekulɔm keneḡ mbata yeḡ to Mbaidɔmbaije læ dəwje lai-lai ya.

- ³⁷Seɿ gærje né gá teɿ dɔ naŋg gá Jude un kudee Galile orè ne goo batem ra læ Ja læm, gə ta kila mber læa læm tɔ.
- ³⁸Seɿ gærje gao, Ala lé ar siŋgamonɿ læ Ndilmeenda ɔm dɔ Jeju gá Najaret'g lé aree aw gə loo-loo ra ne néje gá maji læm, aree aji ne deɿ lai gá d'isi gin bee'g læ njekurai'g lé læm tɔ mbata Ala lé nai sɛa ya.
- ³⁹Jee n'to gá njekɔrgoo néje lai gá yee ra bee læ Jibje læm, gə Jerusalem læm tɔ. Deɿ ɔaree kaar kag'd tɔlee d'aree wəi.
- ⁴⁰Ne ndɔ gá njekɔm'g munda læa ndá Ala aree unda loo teɿ dan njé gá d'wəi'g aree teɿ kəm koso-dəwje'g lai el,
- ⁴¹ne aree teɿ kəm deɿ gá to gá njékɔrgootaje læa gá Ala ɔr dee kédé ba, to jee gá j'usɔ sɛa gə j'ai sɛa loo gá yee unda loo teɿ ne dan njé gá d'wəi'g lé.
- ⁴²Tɔbəi Jeju lé un ndia ar sí gə mba kar sí j'ila ne mber j'ar koso-dəwje gə mba kar dee d'oo gao, to gá yee nja ba Ala ɔree undá gá njegaŋ-rəwta læ dəwje gá d'aw kəmba læm, gə njé gá d'wəi lé læm tɔ.
- ⁴³Njéteggintaje lai d'ɔr goo ta læa pana: Nana ba gá ɔm mée dəa'g ndá mbɔl dɔ ria-yee nja ba baŋg kaiya a kɔr ne dɔ njea'g neelé bəi.

Ndilmeenda ɔm dɔ deɿ gá Piɛrə aar ula dee ta lé

- ⁴⁴To gá Piɛrə aar pata lé tɛa'g bɛe-bɛe ndá Ndilmeenda ree ɔm dɔ dəwje lai gá d'aar d'oo ta lé.
- ⁴⁵Ar ŋgankojije lai gá to njékija tamɔd deeje gá ree gə Piɛrə lé kaar dee wa dee pai mbata Ndilmeenda taa mee njépole-magəje pəl-pəl ya tɔ.
- ⁴⁶Mbata deɿ d'oo dee to gá d'aar d'ubu ta pur-pur gə ta koji dəwje gá bəd-bəd d'ula ne rɔnduba dɔ Ala'g lé.
- ⁴⁷Yen ŋga Piɛrə un ta pa pana: Deɿ gá d'ingə Ndilmeenda to gá jee bɛe lé see nɔ ba askəm kɔg dee loo gə mba kar dee ra dee batem bəi wa.
- ⁴⁸Yee un ndia ar dee gə mba kar dee ra dee batem gə ri Mbaidɔmbaije. Yen ŋga deɿ ra ndò rɛa'g gə mba karee nai sɛa dee ndəa aɿ bula bəl bəi tɔ.

Néra Njékaijulaje 11

Piɛrə ɔr gin kula rɛa nɔ Eglisə'd gá Jerusalem

- ¹Njékaijulaje læm, gə ŋgakɔ naje gá d'isi dɔ naŋg gá Jude læm tɔ lé d'oo to gá njépole-magəje kara taa ta læ Ala lé ya tɔ.
- ²Loo gá Piɛrə tel ree Jerusalem mbɔ ndá ŋgankojije gá to gá njékija tamɔd deeje lé d'un ta pa sɛa pana:
- ³I andə kəi læ njé gá lal kinja tamɔd dee læm, i sɔ sɛa dee né læm tɔ.
- ⁴Yen ŋga Piɛrə teggin né gá teɿ lé gə ŋgaŋgee béréré-béréré ar dee d'oo.

- ⁵Yee ula dee pana: Ma m'isi mee bee gé Jope ndá loo gé m'isi m'ra tamaji lé ndá m'oso nanḡ rəb, né tee dóm'g gé némidi bée, to né gé to asəna gə kubu gé tad bərərə gé to kúla dɔ kumeeje'g sɔ gé ɪ dara ree jururu njal tee róm'g.
- ⁶Kəm wəi dɔ kubu gé neelé sɪ am m'tən néje gé to keneḡ soo-soo ndá m'oo daje gé dɔ nanḡ nee gé gɔl dee sɔ-sɔ ləm, gə daje gé wala ləm, gə néje gé d'ag nanḡ ləma, gə yelje gé d'aw dara ləm tɔ.
- ⁷Tɔbəi m'oo ndu dəw gé bar róm'g pana: Pierə, maji kam m'uba nanḡ m'ita m'tɔl dee m'usɔ.
- ⁸Nɛ ma m'ilá keneḡ m'pana: Wah! Mbaidɔmbaije, néje gé ram gə néje gé to keji togəbè lé uba tam ndag ndə el.
- ⁹Ndu dəw ɪ bar dara ɔm gé gɔl joo am m'oo pana: Né gé Ala bəree né gé àr ḡgad-ḡgad lé maji kam m'baree né gé ram el.
- ¹⁰Né neelé ree togəbè as gɔl munda ndá rəm ne kəgeḡ d'aw ne dara gogo.
- ¹¹Aa ooje, léegəneeya dəwje munda gé d'ula dee róm'g lé d'ɪ Sejarə ree tɔ, d'aar takəi gé m'isi keneḡ lé.
- ¹²Yen ḡga Ndil ba ulam gə mba karm m'aw sə dee bó m'tila gə tila el. Dəwje gé misə gé to gé njéndamje lé ba d'aar nee, ndá jee j'andə nɔ'd j'aw mee kəi'g lə Kərnəi.
- ¹³Dəw neelé teggin né gé yee oo mee kəi'g ləa ar sí, to gé dəw gé dara tee dəa'g təsərə ulá pana: Maji karee ula kula Jope bar Simɔ gé deɛ d'unda ria lə Pierə ar dee ree səa.
- ¹⁴Yee nja ba a kulá néje lai gé yee a kaji ne, gə njémeeekəije ləi nɔ'd tɔ.
- ¹⁵Loo gé m'un kudu pata ndá Ndilmeenda ree ɔm dɔ dee'g to gé yee ɔm ne dɔ síjeɛ'g dɔtar lé bée tɔ.
- ¹⁶Yen ḡga məəm aɪ haar tee dɔ ta gé Mbaidɔmbaije pa pana: Jɔ ba ra dəwje batəm gə mán, nɛ seɪ lé d'a ra sí batəm gə Ndilmeenda.
- ¹⁷Bée ndá to gé Ala wa sə dee noji gé to asəna kára ba gə noji gé yee wa sə síjeɛ gé j'ɔm mee sí dɔ Mbaidɔmbaije Jeju Kristi lé bée ndá ḡga, see ma m'askəm kɔs Ala lé rəw to gé banwa.
- ¹⁸Loo gé d'oo ta neelé mbə ndá mee dee oso nanḡ pɔ ar dee d'ula rɔnduba dɔ Ala'g pana: Ala lé ya ar njétareeje d'wa ndò rɔ dee dɔ kaiya'g lə dee gə mba kar dee-dee nja kara d'a si ne gə kəmə lé tɔ.

Deɛ tum gin Eglisə mee bee gé Antics

- ¹⁹Deɛ gé d'aɪ sanéna gə mbata kəm dee gé d'ula ndò ndɔ kwəi'g lə Etien lé d'aɪ saar tee Penisɪ ləm, d'aw dɔgoré-loo gé Sɪprə ləma, d'aw Antics ləm tɔ. Jibje ya gə kar dee ba ba d'aw d'ila mber tagəmaji lé d'ar dee.

- ²⁰Ne dāwje gá naje mbuna deę gá d'ı Sıprə gə Sirèn lé deę ree Antıos ndá d'aw rə Grekje'g d'ula dee tagəmajı lə Mbaidəmbaije Jeju.
- ²¹Jı Mbaidəmbaije nai də deę'g ar dāwje bula d'əm meę dee də ta'g lə dee ləm, d'un meę dee d'ar Mbaidəmbaije ləm tə.
- ²²Soree oso mbi barkəm Eglısəje gá Jerusalem ar dee d'ər Barnabas d'aree aw saar teę Antıos.
- ²³Loo gá yeę teę keneę aa loo oo noji gá Ala wa sə dee lé ndá yeę ra rəlel, təbəi yeę ndəji dee bər-bər mba kar kəm meę lə dee gá d'əm də Mbaidəmbaije'g lé d'a reé keneę ré-ré ya.
- ²⁴Mbata Barnabas lé to majıkoji ləm, Ndılmeenda taa mée pəl-pəl ləma, yeę to njemeekun gá dum də loo ləm tə. Togəbè ba boo-dāwje bula nam ne kaar Mbaidəmbaije'g lé.
- ²⁵Barnabas əd aw Tarsə gə mba saņg Sool keneę.
- ²⁶Loo gá yeę ıņgá mbə ndá yeę ərəe ree səa Antıos. As ləb kára donęə lé deę d'wa də nə gə Eglısəje loo-kwa-də-naje'g lə dee ndá deę ndoo dāwje bula né keneę. Bee gá Antıos lé to loo gá dətar gá deę d'unda ri njékwakılaje bar dee ne njétaamee-Kristije.
- ²⁷Mee ləb'g neelé njéteggıntaje d'ı Jerusalem ree Antıos.
- ²⁸Dəw kára mbuna deę'g ria lə Agabus uba naņg ıta pata gá Ndıl ba aree pa pana: Boo-boo a koso də naņg nee gə loo lai ya. Təgərə boo-boo neelé oso mee ləb gá Klodə to ne njekəbee lé.
- ²⁹Njékwakılaje d'unda kudu dee nə'd mba kula gə néje lə dee gə goo nékıņgaje lə dee lə dee mba la ne gə ıņgako deęje gá d'ısi Jude lé.
- ³⁰D'əm néje lə dee jı Barnabas gə Sool'g d'ar dee d'aw ne d'ar ıņgatəje lé tə.

Néra Njékaıkulaje 12

Herədə təl Jak ləm, ıla Pıerə danęai'g ləm tə

- ¹Mee ləb'g neelé Herədə, mbai lé ı ıla kəm barkəm Eglısəje gá naje ndò.
- ²Yeę ar dee təl Jak, ıņgokə Jaje gə kiambas.
- ³Təbəi loo gá yeę oo to gá né neelé taa kəm Jıbjə rəgm ndá yeę ar dee d'wa Pıerə. To ndə nai gá wəji də muru gá nétıee godo keneę lé.
- ⁴Loo gá yeę wá mbə ndá yeę ulá danęai'g ar kudu-njérəje sə-sə gá wəji də njérəje sə-sə lé ıņgəm təa. Yeę wəji gə mba kar nai Pag godo mbə ba a teę səa kəm koso-dāwje'g bəi.
- ⁵Pıerə lé ıņgəmee danęai'g ya pèrèrè ne Eglısəje d'wa tamaji lə dee kəgərə mbata ləa bó d'yə gée yəgə el.

Kura la Mbaidombaije gá dara or Pierə kai-dangai'g

- ⁶Mee til gá bèlè d'a gə teɛ sɛa raga kəm koso-dəwje'g lé Pierə to dan njérɔje gá joo gá tɔ kúla gá rəa'g rɔ dee'g lé ndá yeɛ tobi. Njérɔje joo d'aar takəi'g raga d'aar ɲgəm takəi dangai lé tɔ.
- ⁷Aa oo, kura la Mbaidombaije gá dara teɛ təsərə ar loo ndogó jol-jol mee kai-dangai'g. Kura gá dara lé ndel Pierə ulá yəgə-yəgə pana: Uba naɲg rad ɪta! Yen ɲga kúla larje gá tɔ ne jia lé jura naɲg wururu.
- ⁸Kura gá dara lé ulá pana: Tɔ ta ndar lai maji, tɔbəi ula Néɲɔl gɔli'g tɔ. Ndá Pierə lé ra togəbè tɔ. Kura gá dara lé tel ulá pana: Un kubu lai gá boi yul dəb rɔi'g ndá ɔd gá goom'g nee.
- ⁹Yen ɲga Pierə unda loo teɛ un rəw géé'g tɔ. Né gá kura gá dara ra sɛa lé yeɛ oo gá némidi bó inja kəmee'g aree oo gá né gá gəd el.
- ¹⁰Loo gá d'uru njero gá njəngəmloo gá dɔtar lé teɛ, tɔbəi d'uru yeɛ gá njekəm'g joo lé teɛ ree tarəw kai-kɔg gá d'udu gə lar gá aw par gá rəw gá mee bee'g ndá tarəw kai-kɔg neelé teɛ tɛa gə dɔrea nja nɔ dee'g yɔ rəw ar dee teɛ ndá dee taa mban-rəw. Léegəneeya kura gá dara lé uba Pierə yá ɲga.
- ¹¹Loo gá kəm Pierə inja dɔ rəa'g ndá yeɛ pana: Basinè ma m'gər gao, Mbaidombaije ya ula kura laa gá dara aree ɔrm ji Herɔdə'g ləm, gə ji Jibje gá d'isi to yoom ləm lé tɔ.
- ¹²Yeɛ tel aar gəɲ əji ta mée'g ba ɔd si aw kai la Mari, kɔ Jaje gá d'unda ria la Mark lé to loo gá dəwje bula d'wa dɔ nɔ keneɲ d'isi ra tamaji.
- ¹³Yeɛ unda tabidi-rəwkəi gá to ta maree'g lé ndá kura gá dené gá ria la Rodə ree pər gá keneɲ mba koo.
- ¹⁴Yeɛ gər ndu Pierə lé ndá rəa lelee yaɔ aree yɔ rəw gá a gə kər lé ɔd aɪ aw ula dee pana: Pierə aar takəi'g raga'n.
- ¹⁵Deɛ d'ulá pana: See kər rai wa. Ne yeɛ tel ula dee pana: To darəa-yeɛ nja. Ne d'ilá keneɲ pana: Bèe ndá to ndilee.
- ¹⁶Ne Pierə lé unda takəi gá kédé-kédé. D'or takəi d'aa loo bəd d'ée ndá kaar dee wa dee paj.
- ¹⁷Pierə yə jia ta dee gə mba kar dee d'əw rɔ dee pata ndá yeɛ or sor né gá Mbaidombaije ra ɔree ne dangai'g lé ar dee d'oo. Yeɛ ula dee pana: Orje soree arje Jak gə ɲgakɔ síjeɛ lé ar deeje d'oo tɔ. Tɔbəi yeɛ unda loo teɛ ɔd aw loo gá raɲg.
- ¹⁸Loo gá loo àr ndá njérɔje d'aw dɔ nɔ'g wur-wur gə mba koo loo gá Pierə unda dɔ naɲg igi keneɲ.
- ¹⁹Herɔdə kara saɲgee tasəra, ɲgá el ndá yeɛ dəji njérɔje gá njəngəmlooje géé ba yeɛ un ndia gə mba kar dee d'ula kəm njəngəmlooje lé ndòo bəi. Géé gá gogo yeɛ ɪ Jude aw Sejure gə mba si keneɲ bəl ba.

Kwæi læ Herodæ

- ²⁰Herodæ ar mée adee dɔ njé gá Tir gə Sidɔ'g. Nε deɛ lé tɔs dɔ nɔ ndɔ-ndɔ ree gə mba kiŋgá, d'aw d'iŋga Blastə gá to njeŋgəm kəi-to læa lé dəjee gə mba karee ra rəw kɔm nɔ'd læ dee mbata bée læ mbai Herodæ lé to bée kuba maji læ dee.
- ²¹Herodæ wɔji ndɔ kiŋga nɔ læ dee ndá yeɛ ula kubu kɔ mbai rəa'g si ne dɔ kalimbai'g læa, si ndəji dee ne bər-bər.
- ²²Yen ŋga koso-dəwje neelé d'unda ndu dee nɔ'd bɔrɔm pana: To ndu magə bó to ndu dəw gá kari el.
- ²³Léegəneeya kura læ Mbaidɔmbaije gá dara daree bus mbata yeɛ ula rɔnduba dɔ Ala'g el. Ndá kuruje d'ɔ ne mée aree oso ne gəgərə wəi.
- ²⁴Lé bée kara ta læ Ala taa ne loo yal-yal ar bula læ njétaamee-Kristije j dɔ maree'g gá kédé-kédé.
- ²⁵Barnabas gə Sool lé loo gá kula gá deɛ d'ula dee gə mbəa lé godo mbɔ ndá deɛ d'j Jerusalem d'ɔs tel d'aw Antios. Deɛ d'ɔr Jɔ gá d'unda ria læ Mark lé d'aree aw sə dee nɔ'd tɔ.

Néra Njékaɪkulaje 13

Eglisə ɔr Barnabas gə Sool ula dee loo-kila-mber'g

- ¹Mee Eglisə gá Antios lé njéteggintaje gə njéndoo né dəwje d'isi keneɲ, ri dee ba nee: Barnabas, gə Simeɔ gá deɛ baree Niger læm, gə Lusius, dəw gá Sirèn'g læm, gə Manahen gá d'odee gə Herodæ gá to njeguburuɔbee lé nɔ'd læma, gə Sool læm tɔ.
- ²Loo gá d'wa dɔ nɔ gə mba kwa Mbaidɔmbaije meɛ deɛ'g, d'ɔg ne meɛ deɛ boo keneɲ ndá Ndilmeenda ula dee pana: Maji kar sí ɔrje Barnabas gə Sool unda deɛje gə kəmee loo kula gá m'bar dee keneɲ lé.
- ³Yen ŋga loo gá deɛ ra tamaji ba d'ɔg ne meɛ deɛ boo keneɲ ndá d'ila ji dee dɔ deɛ'g ba d'yɔ deɛ d'ar dee d'aw bəi.

Barnabas gə Sool d'aw Siprə

- ⁴Barnabas gə Sool gá Ndilmeenda ula dee lé d'ar dee taa rəw gá aw gá Selusi, lée neelé deɛ d'uru mee bato'g keneɲ mba kaw dɔgoré-loo gá Siprə.
- ⁵Loo gá deɛ teɛ Salaminə ndá d'ila mber ta læ Ala mee kəi-kwa-dɔ-naje'g læ Jibje. Jɔ nai sə deɛ gá njela sə deɛ tɔ.
- ⁶Loo gá deɛ d'unda mee dɔgoré-loo gaŋg saar teɛ Papos ndá d'iŋga njembeɛ kára to Jib gá njétegginta gá ŋgɔm gá ria læ Bar-Jeju.
- ⁷Yeɛ nai gə Sergius Poolus gá to njekəmkàr læm si njeguburuɔbee læm tɔ lé. Yeɛ bar Barnabas gə Sool mbata mal koo ta læ Ala rəa yaɔ.
- ⁸Nε Elymas gá njembeɛ lé (mbata yee ba to gá gin ria ya), yeɛ unda dee bad mbata yeɛ saŋg rəw gə mba bəg njeguburuɔbee dɔ meekun'g læa.

⁹Yen nga Sool gá deę baree Pool lé Ndilmeenda taa mée pəl-pəl aree ée gərərə ndá ulá pana:

¹⁰Yen i dəw gá gosɔyèr gə njumɔ rusu məəi nji-nji ləm, i ŋgon lə njekurai gá njekunda bɔ, tuji ne gel néraje lai-lai gá ra gə dɔ najee ləm tɔ lé rəw lə Mbaidɔmbaije gá to danasur gá i wa dɔgu koŋ-koŋ lé see ndɔ gá ra ba i a kəw rɔi ra togábè bəi wa.

¹¹Aa oo, basinè, ji Mbaidɔmbaije a dar dɔi ndá i a to njekəmto kuree əw waga bó a koo kàr el. Léegəneeya loondul dəb dəa'g bigim aree mam loo bab-bab mba saŋg dəwje kar dee ndɔree.

¹²Yen nga, loo gá njenai gá njeguburuḃee neelé oo né gá teę dɔ Elymas'g lé ndá kaaree wá paɔ dɔ ta'g lə Mbaidɔmbaije aree un ne mée tɔ.

Deę teę mee bəe gá Antios dɔ naŋg gá Pisidi

¹³Pool gə njéboalookawje ləa d'uru mee bato'g Papos d'isi d'aw gá Perjə gá to dɔ naŋg gá Pampili. Ne Jɔ uba dee yɔ dee ɔs tel gá Jerusalem.

¹⁴D'ɔ Perjə d'aw kəm dee gá kédé saar teę Antios dɔ naŋg gá Pisidi. D'andə d'aw mee kəi-kwa-dɔ-nɔ'g gə ndɔ-kwa-rɔ d'isi keneŋ.

¹⁵Loo gá deę tura ta godndu gə ta lə njéteggintaje mee maktub'g mbɔ ndá mbaije gá njékaa dɔ kəi-kwa-dɔ-nɔje neelé d'ula kula d'ar dee pana: Ŋgakɔ síje gá dəwje, bó lé seɔ ooje ta gə mba ndəji ne koso-dəwje neelé ndá paje basinè.

¹⁶Yen nga Pool uba naŋg ɔta ula jia paar pana: Seɔ dəwje gá Israel, gə seɔ gá bəlje Ala lé ooje maji.

¹⁷Ala lə koso-dəwje gá Israel neelé ba mbər ka síjeę ya. Yeę ila ribar dɔ dee'g loo gá deę nai ne Ejiptə'g bəi tɔbəi yeę ɔr dee keneŋ gə jia gə bar mər-mər.

¹⁸Yeę ul dee dɔdilaloo'g as ləb dee rɔ-sɔ.

¹⁹Loo gá yeę tuji ginkoji dəwje gə raŋg gá siri gá d'isi Kanɔ ndá yeę yɔ lée ar Israelje gá dɔ naŋg lə dee.

²⁰Gée gá gogo d'isi as ləb dee tɔl-sɔ-dəa-rɔ-mi jén bèe ndá yeę ar dee njéra-rəwtaje lə dee saar ba teę ne dɔ Samel gá njetegginta'g bəi.

²¹Yen nga deę dəji mbai lə dee. Ndá Ala ar dee Sawul, ŋgolə Kis, gá to gá ginkoji Bəjami'g lé aree ɔr dee ləbee rɔ-sɔ.

²²Tɔbəi loo gá yeę uba Sawul yɔ ndá yeę tel ɔr Dabid gá mbai lə dee aree ɔr goo taree pana: Neę n'ɔnga Dabid, ŋgolə Isai dəw gá ɔ mee neę'g gá a ra torndu neę karee ɔr rɔd.

²³Ŋgoka Dabid lé ba Ala ɔr njekaji keneŋ ar Israel, yeę ba gá Jeju gə goo ndukun gá yeę un ne ndia ar dee lé.

- 24 Kédé gá Jeju ree el bəi lé Jā ɪla mber batem gá wɔji dɔ kwa ndò rɔ dɔ kaiya'g ar koso-dəwje gá Israel lai lé.
- 25 Tɔbəi loo gá Jā ɔr suna kula læa ndá yee ula dee pana: Neɛ n'to gá yee gá seɪ ləjije mee s'g lé el, ne aa ooje yee gá si ree gá goo nee'g neelé n'askəm tudu markob læa el.
- 26 Ngakɔmje gá dəwje gá toje ngaka Abrakam ləm, gə seɪ gá bəlje Ala lé ləm tɔ lé ta kaji neelé d'ula ne d'ar sí-seɪ ya.
- 27 Mbata njébeeje gá Jerusalem gə mbaije læ dee-dee lé gər Jeju sur el ndá d'ila ne ta dəa'g d'ar ta gá njéteggintaje tura kəm s'g gə ndɔ-kwa-rɔ kwa-rɔ lé aw ne lée'g béréré.
- 28 Dee d'ingə ta kára kara dəa'g gá as yée el, ne lé bée kara dee dəji Pilatə gə mba karee udu ya.
- 29 Loo gá dee ra səa néje gə goo taje lai gá ndaŋ mee maktub'g d'wɔji ne dəa lé ndá dee d'oree kaar kag-dəs'g d'aw d'ulá bwa-dɔbar'g.
- 30 Ne Ala aree unda loo tee dan njé gá d'wəi'g.
- 31 Yee tee kəm dee-dee gá d'ɪ səa Galile d'aw səa Jerusalem lé ndɔ bula. Deeje neelé basinè to gá njékɔrgootaje læa nɔ koso-dəwje'g ya.
- 32 Tɔbəi jee nja jee j'ula sí tagəmaji neelé, ndukun gá Ala un ar ka síjee lé
- 33 yee tɔl təa bém ar síjee gá to ngan deeje loo gá yee ar Jeju lé unda ne loo tee dan njé gá d'wəi'g gə goo ta gá dee ndaŋ mee maktub Pakɔs'g gá joo'g pana: I to Ngonəm, Bogənè ba m'ojii.
- 34 Tee gá yee aree tee dan njé gá d'wəi'g lé a tel kunda naŋ ndəs el nga to gá yee pa ne taree təsərə pana: N'a kar sí néje læ Dabid gá to gə kəmee ləm, gə nətɔrnduje gá to njaŋg ya ləm tɔ.
- 35 Gelee gá nee ba yee pa ne ta loo gá raŋg'd mee Pakɔs'g pana: Njemeenda læi lé i a kyá karee unda naŋg ndəs el.
- 36 Dabid lé loo gá si gə kəmee ba un rudu kula læa to gá mee Ala wɔji bəi ndá yee wəi ar dee dubee dɔbar keaje-je'g, ar darəa unda naŋg ndəs keneɲ ya.
- 37 Ne yee gá Ala aree unda loo tee dan njé gá d'wəi'g lé darəa unda naŋg ndəs el.
- 38 Ngakɔmje gá dəwje, ooje maji, mbɔl dəa-yee ba d'ula sí ne ta kɔr baŋg kaiya dɔ s'g.
- 39 Mbɔl dəa ba nana ba gá ɔm mée dəa'g ndá ta kaiya gá godndu Moyis askəm kɔr ne dɔ s'g el lé yee ba ɔr dəa'g ya.
- 40 Bée ndá arje mee sí to dɔ rɔ s'g mba kar néje gá njéteggintaje pa taree d'ar sí lé tee dɔ s'g el mbata dee pana:

- ⁴¹Sei njékimlooje, aaje loo ooje, Arje meɛ sí ndəb pəd-pəd bó gə uduje ne, Mbata né gə n'a gə ra bó lé d'or soree d'ar sí kédé kara sei a taaje gə meɛ sí el, Ne n'a ra né mee ndəa gə sei a síje keneɲ gə kəmə sí bəi ya.
- ⁴²Loo gə deɛ d'unda loo teɛ raga mbə ndá deɛ ra ndò rə deɛ'g mba kar dee tel ndə-kwa-rə gə gogo gə mba kər goo tareeje neelé kar dee ya bəi.
- ⁴³Təbəi loo gə dəwje d'isi sanéna ndá Jibje bula gə deɛ gə tel rə deɛ gə Jibje gə d'wa Ala meɛ deɛ'g lé ndəm nə goo Pool gə Barnabas'g. Deɛ d'wəji sə deɛ ta ləm, ndəji deɛ ne gə mba kar dee d'om meɛ deɛ də nojikwa'g lə Ala lé reɛ keneɲ ré-ré ya ləm tə.
- ⁴⁴Ndə-kwa-rə gə gogo koso-dəwje d'ɪ mee bee-boo'g mbə də nə gə mba koo ta lə Ala lé, lé nai bəi kara d'a nai jebəre ba bəe.
- ⁴⁵Loo gə Jibje d'oo boo-dəwje neelé ndá kəmkəɪ rusu meɛ deɛ nji-nji ar deɛ d'oma gə Pool gə tamaɪ ləm, gə tajikil ləm tə.
- ⁴⁶Yen nga Pool gə Barnabas d'ula deɛ ta gə kəm ngon diŋgam pana: Ala wəji mée'g gə mba kar sí-seɪ nja ooje ta ləa kédé par-par, ne to gə sei ɔseeje rəw, ooje ne rə sí gə dəwje gə d'askəm kisi gə kəmə gə gə nɔ lé el ndá aa ooje, jeɛ j'ɔs n'tel gə bee lə njépole-magəje.
- ⁴⁷Mbata Mbaidəmbaije un ndia ar sí togəbè pana: Neɛ n'undai gə lookàr lə ginkoji dəwje gə ranɲ Mba kari un ta kaji lé aw ne saar teɛ ne gwəi nanɲ'd.
- ⁴⁸Loo gə njépole-magəje d'oo ta neelé ndá deɛ ra rələl d'ula ne rənduba də ta'g lə Mbaidəmbaije. Deɛ lai gə d'wa kəmə gə gə nɔ d'wəji ne də deɛ lé d'un meɛ deɛ tə.
- ⁴⁹Ta lə Mbaidəmbaije oso gə loo mbidi-mbidi mee beeje gə də nanɲ nee.
- ⁵⁰Denéje gə naje gə d'wa Ala meɛ deɛ'g gə to kankəm denéje mee bee'g ləm, gə dəwje gə boo mee bee'g ləm tə lé Jibje pélé meɛ deɛ wəs-wəs də Pool gə Barnabas'g. Deɛ d'ɔs deɛ mba kar dee d'ula kəm Barnabas gə Sool ndò ndá deɛ tuba deɛ də nanɲ'g lə deɛ.
- ⁵¹Pool gə Barnabas kunda kor gə gəl deɛ'g kəd-kəd də deɛ'g ndá d'ɔd d'aw Ikənə.
- ⁵²Ne njékwakiláje gə Antɔs lé deɛ ra rələl ləm, Ndilmeenda taa meɛ deɛ yal-yal ləm tə.

Néra Njékaɪkulaje 14

Pool gə Barnabas d'ila mber tagəmaji Ikənə

- ¹Mee bee gə Ikənə lé Pool gə Barnabas d'ɔd nə'd d'aw kəi-kwa-də-nə'g lə Jibje ndá deɛ d'or ta lə deɛ d'aree bar mɪ yaɔ, bəe ba Jibje gə Grekje bula yaɔ d'un ne meɛ deɛ.
- ²Ne Jibje gə d'om meɛ deɛ də ta'g lə deɛ el lé pélé meɛ njépole-magəje d'ar meɛ deɛ adə deɛ də Pool gə Barnabas'g.

- ³Lé bée kara deɛ nai Ikwɔnɔ ndɔ deɛ bula bɛl ya bɛi. Deɛ d'ɔr ne ta gɛ kɛm ngondingam nduna rɔ deɛ rɔ Mbaidɔmbaije'g. Yeɛ nja ba ɔr ne goo ta noji'g lɛa ar deɛ ra ne nɛmɔrije gɛ nɛje gɛ dumkoo gɛ ji deɛ.
- ⁴Dɛw-mee-bee-booje lé d'ɔr kɛm nɔ ar njé gɛ nɔje to gɛ kɔ Jibje lɛm, njé gɛ nɔje to gɛ kɔ njékaɪkulaje lɛm tɔ.
- ⁵Njɛtar-Alaje gɛ Jibje d'ɔm nɔ'd gɛ mbaije lɛ deɛ mba ra sɛ deɛ majel tila deɛ gɛ kɔri-ɛr.
- ⁶Loo gɛ Pool gɛ Barnabas d'oo nɔ deɛ kédé ndá d'ɪ d'uru njɔloo'g mee beɛje gɛ Likaoni lɛm, gɛ Listrɛ lɛm, gɛ Derbɛ lɛma, gɛ beɛje gɛ gugu dɔ deɛ lɛm tɔ.
- ⁷Lée neelé deɛ d'ila mber tagɛmaji keneɲ.

Pool gɛ Barnabas d'aw Listrɛ

- ⁸Dɛw kára gɛ gɔlee unda ndolé mee keɔje'g ba d'ojee bɛi aree oo loo kuba naɲg kɪ njaa ndɔ kára el lé si Listrɛ.
- ⁹Yeɛ si naɲg ur mbia oo ne ta gɛ Pool pa. Pool lé ar kɛmee wɛi dɛa'g sɪ ée ne gɛ dɛw gɛ mée to yel gɛ dɔ kaji'g,
- ¹⁰ndá yeɛ pata gɛ ndia gɛ boi wɛl pana: Uba naɲg ɪ aar tar dɔ gɔli'g paar. Léegɛneeya dɛw neelé uba naɲg jɔgjaɲ ɪ tar ɔs njaa bad-bad.
- ¹¹Loo gɛ boo-dɛwje d'oo né gɛ Pool ra lé ndá deɛ pata gɛ ndu deɛ gɛ tɔg pir gɛ takɔji lɛ njé gɛ Likaoni pana: To magɛje ba d'ɪ tar tel rɔ deɛ gɛ dɛwje ree rɔ sí'g nee ya.
- ¹²Deɛ bar Barnabas Jɛwus tɔbɛi Pool ba deɛ baree Hermɛs+mbata yeɛ ba gɛ njekun ta pa.
- ¹³Njekinjanémɛs lɛ magɛ Jɛwus lé ɪ kɛi-magɛ gɛ to loo kandɛ mee beɛ'g ree gɛ bɔ maɲgje gɛ pɛdé puduje d'ɔm gwɔs deɛ'g tarɛwbee'g, mbata yeɛ gɛ koso-dɛwje neelé ndigi kinja bɔ maɲgje lé gɛ mɛs mba pole ne Pool gɛ Barnabas gɛ magɛje.
- ¹⁴Pool gɛ Barnabas gɛ to njékaɪkulaje lɛ Jeju lé loo gɛ deɛ d'oo bée ndá d'wa kubu gɛ rɔ deɛ'g haɔ-haɔ til ba deɛ tɛɛ pɛd-pɛd d'uru mbuna koso-dɛwje'g neelé.
- ¹⁵Deɛ pata tɔg pir pana: Seɪ dɛwje lé see ban ba seɪ raje ne né bée wa. Jeɛ lé jeɛ n'to gɛ dɛwje to gɛ seɪ nja tɔ. Jeɛ j'ula sí tagɛmaji gɛ mba kar sí yaje ne goo magɛje gɛ gɛ mɪdé ba nee mba telje rɔ sí goo Ala gɛ njesikɛmba'g lé. Yeɛ nja ba gɛ njekunda dara gɛ naɲg nee gɛ baa-boo-kad gɛ nɛje lai gɛ to keneɲ.
- ¹⁶Mee lɛbje gɛ lɛw gɛ dɛs mbɔ lé yeɛ ar ginkoji dɛwje gɛ raɲg d'aw gɛ loo kaw deɛ kaw deɛ to gɛ meɛ deɛ ndigi.
- ¹⁷Ne yeɛ ɔr gin rɛa gɛ kédé-kédé gɛ némeemajije lɛa bó yeɛ ɛw el. Yeɛ ar sí mán ndi gɛ dara lɛm, yeɛ ar naɪ kàr gɛ bar taa tor nɔ lɛma, yeɛ ar kó lɛ sí unda gɛ mba kar sí síje ne dan nésɔ'g bédèg kar meɛ sí ndá ne kaɪ lɛm tɔ.

¹⁸Ta neelé ar dee d'əw rɔ dee kinja néməs pole dee ya nɛ meɛ dee to kamba dɔ'g bəi bɔ meɛ dee ɔr dɔ'g el.

¹⁹Yen ba Jibje gá d'ɪ Antios gə Ikɔnə ree d'ɪŋga dee keneɲ ndá d'ula meɛ koso-dəwje nɔ'd, d'ar dee tila Pool gə kəri-ər, deɛ ndɔree d'ilá ŋgaŋloo'g d'əji ta meɛ dee'g pana: Yeɛ wəi mbə.

²⁰Nɛ njékwakiláje d'ai nɔ dəa'g yir ndá yeɛ uba naŋ ɪta ɔd uru mee bee'g. Bèlè lookàree yeɛ ɪ gə Barnabas nɔ'd mba kaw Derbə.

Deɛ tel d'aw Antios gogo

²¹Loo gá d'ila mber tagómaji mee bee'g neelé d'ɪŋga njékwakiláje keneɲ bula bəl ya ndá d'ɔs tel d'aw Listrə ləm, gə Ikɔnə ləma, gə Antios ləm tɔ.

²²Deɛ d'ula diŋgam meɛ njékwakiláje'g ndəji dee gə mba kar dee d'ai meɛ dee sam-sam dɔ meekun'g lə dee pana: Némeekoje gá gə ria-ria ba gá kumɔ kar sí j'andə ne mee beeko'g lə Ala lé.

²³Deɛ d'ɔr ŋgatɔgje mee Eglisəje gə loo kára-kára lai tɔbəi loo gá deɛ ra tamaji ba d'ɔg meɛ dee boo bəi ndá d'ɔm dee ne ji Mbaidɔmbaije'g yeɛ gá d'un meɛ dee d'aree lé.

²⁴Yen ŋga deɛ d'unda mee bee gá Pisidi gaŋg d'aw Pampili ləm,

²⁵d'ula dee ta mee bee gá Perjə ba d'ɔd d'aw Atali bəi ləm tɔ.

²⁶Lée neelé d'uru mee bato'g keneɲ gə mba tel kaw gá Antios. To bee gá d'ɔr dee keneɲ d'ɔm dee ji noji lə Ala'g mba kar dee d'aw ra kula nee gá deɛ tɔl ne təa bém basinè lé.

²⁷Loo gá deɛ teɛ Antios mbə ndá deɛ d'ula kula bar Eglisəje d'ar dee d'wa dɔ nɔ, tɔbəi deɛ d'ɔr gin néje lai gá Ala ra sə dee d'ar dee d'oo ləm, d'ula dee ta loo rəw gá yeɛ ɔr ar njépole-magəje d'un ne meɛ dee ləm tɔ.

²⁸Deɛ ra bee gə njékwakiláje kur dee əw bəl ya.

Néra Njékaɪkulaje 15

Pool gə Barnabas d'aw loo-mbɔ-dɔ-nɔ'd gá Jerusalem

¹Dəwje gá naje d'ɪ Jude ree ndoo ŋgakɔ deeje d'ula dee pana: Bó lé seɪ injaje tamɔd sí gə goo godndu Moyis el ndá seɪ asjekəm kiŋga kaji el.

²Pool gə Barnabas d'ɪ maj sə dee rədədə ba d'ɔr Pool gə Barnabas gə njé gá raŋg d'ɔm dee dɔ dee'g, d'ar dee d'aw Jerusalem rɔ njékaɪkulaje'g gə ŋgatɔgje'g gə mba gɔl taree.

³Togábè Eglisə dan dee unda dee rəbə ndá d'aw kəm dee gá kédé d'unda mee bee gá Penisi gə Samari gaŋg, d'aw d'ɔr sor meekun lə njépole-magəje, d'ar meɛ ŋgakɔ deeje lel dee ne yaɔ.

- ⁴Loo gá deę tee Jerusalem mba ndá Eglisə ləm, gə njékaikulaaje ləma, gə ɲgatɔgje ləm tɔ lé d'wa dee gá rɔ dee'g ba, d'ɔr sor néje lai gá Ala ra sə dee d'ar dee d'oo.
- ⁵Yen ɲga njé gá ɲaje gá d'ɪ bee lə Parisiɛje gá d'un mee dee lé d'uba naɲg d'ɪta pana: Kar njépole-magəje d'inja tamɔd dee ləm, kar dee d'aa dɔ godndu Moyis kər-kər ləm tɔ lé yee ba gá né gá kəm ra ya.
- ⁶Njékaikulaaje gə ɲgatɔgje d'wa dɔ ɲa gə mba kəd gel ta neelé koo.
- ⁷Tamaj gá boo oso mbuna dee'g ar Piere uba naɲg ɪta ula dee pana: ɲgakɔmje gá dəwje, seɪ gərje gao to gá kédé gá dɔtar lé Ala ɔrm dan s'g gə mba kar njépole-magəje d'oo tagəmajɪ tam'g bó gə kar dee d'un ne mee dee.
- ⁸Tɔbəi Ala gá ɲjegər mee dəwje lé yee ɲja ɔr ta lə dee majɪ ar dee ne Ndilmeenda to gá ar sɪjeɛ bəe tɔ.
- ⁹Yee ɔr kəm sɪjeɛ bəd el ləm, yee ɔr kəm dee-dee bəd el ləm tɔ. Meekun lə dee ba yee ɔr ne won kaiya mee dee'g.
- ¹⁰Bèe ndá see ban ba seɪ aɲje mee Ala basinè ulaje ne nékodo gá wɔi gá dum dɔ ka sɪje gá dɔ sɪjeɛ'g lé gwɔb njékwakiláje'g bèe bəi wa.
- ¹¹Jee n'gər gao to gá mbɔl dɔ meenoji lə Mbaidɔmbaije Jeju lé ba jee j'ɲga ne kaji to gá deę bèe lé tɔ.
- ¹²Dəwje lai gá mbɔ dɔ ɲa lé d'isi ndiɲ d'ur mbi dee d'oo ne ta gá Barnabas gə Pool d'ula dee, d'wɔji ne dɔ némɔrije lai gə nédumkooje gá Ala ar dee ra mbuna njétareeje'g lé.
- ¹³Loo gá d'əw rɔ dee pata ndá Jak ɪ un ta pa pana:
- ¹⁴ɲgakɔmje gá dəwje, ooje ta ləm ba. Simɔ ɔr sor loo né gá Ala ra dɔtar ila ne kəmee dɔ ginkoji dəwje gə raɲg'g mba kər koso-dəwje mbuna dee'g mba kar dee d'un ne ria.
- ¹⁵Ta gá njéteggintaje ndaɲg mee maktub'g lé aw ɲa'd kára ba gə ta neelé to mbata deę pana:
- ¹⁶Gée gá gogo ndá n'a tel ree Ndá n'a kun kəi-kubu lə Dabid gá oso lé kuree tar lée gogo. N'a gɔl dɔ loo-tuji ləa kun kunda tar lée'g dɔɲg,
- ¹⁷Mba kar kawal-dəwje gá nai gogo lé D'a ndolè ne goo Mbaidɔmbaije ləm Ginkoji dəwje gá raɲg gá d'unda rim dɔ dee'g lé kara D'a ndolè goom ləm tɔ Njesigəneɲ gá a gə kar néje neelé aw lée'g béréré lé ba pa bèe.
- ¹⁸Mbaidɔmbaije gá ɲjegɔl néje neelé Gá yee riba dɔ dee kédé par-par lé yee ɲja ba pa bèe.
- ¹⁹Gelee gá nee ba ma lé m'əji m'pana: Njétar-Alaje gá d'unda mee dee dɔ Ala'g lé majɪ kar sí n'ra né j'ɔg dee ne lé el.

20 Nε maji ndaᅅg maktub kar dee mba kar dee d'ɔg rɔ dee dɔ néso gé minᅅ gé to nékar magəje ləm, gə dɔ mɔdkaiya'g ləm, gə dɔ nékulje gé mbiri gwɔs dee ləma, gə dɔ məs'g ləm tɔ.

21 Mbata un kudée kédé gé ləw lé ba njékɔrgootaje lə Moyis gé d'isi mee bee-booje'g kára-kára lai lé deᅅ d'ɔr géé ləm, deᅅ tura maktub ləa gə ndɔ-kwa-rɔje lai mee kəi-kwa-dɔ-naje'g ləm tɔ.

Maktub gé d'ula d'ar ᅅgakɔ deeje gé d'isi Antios lé

22 Yen ᅅga njékaikulaᅅe ləm, gə ᅅgatɔgje ləma, gə Eglisəje lai ləm tɔ lé d'ɔm nᅅ'd mba kɔr dəwje mbuna dee'g kar dee d'aw gə Barnabas gə Pool nᅅ'd Antios. Deᅅ d'ɔr Jude gé deᅅ baree Barsabas ləm, gə Silas ləm tɔ. Deᅅ to dəwje gé ri dee bar mbuna ᅅgakɔ naje'g.

23 Deᅅ ndaᅅg maktub d'ula ji dee'g d'ar dee d'aw ne, deᅅ pata mee maktub'g neelé pana: Jeᅅ njékaikulaᅅe ləm, gə ᅅgatɔgje ləma, gə ᅅgakɔ naje ləm tɔ lé jeᅅ ndaᅅg maktub nee j'ar sí-seᅅ ᅅgakɔ naje gé mbuna njépole-magəje gé sije Antios gə Siri gə Silisi tɔ. Jeᅅ n'ra sí lapia gé boo.

24 Jeᅅ lé j'oo to gé dəwje gé naje gé d'i bee lə sí nee nε j'un ndu sí j'ar dee el lé deᅅ d'aw d'ula sí nᅅ'd gə ta lə dee, pélé ne mee sí dɔ kankəmro sí'g.

25 Gelee gé nee ba loo gé jeᅅ lai mbɔ dɔ nᅅ j'ɔm ta lə sí nᅅ'd ndá jeᅅ j'ɔr dəwje gé naje mba kar dee d'aw rɔ sí'g nᅅ'd gə Barnabas gə Pool gé j'unda dee dan kəm sí'g ləm,

26 to deᅅ gé d'ya rɔ dee d'ar yoo mba kar ri Mbaidɔmbaije Jeju Kristi bar ne ləm tɔ.

27 Yee ba j'ɔr ne Jude gə Silas j'ula dee ne rɔ sí'g ndá deᅅ nja d'a kula sí ta néje neelé gə ta dee togébè tɔ.

28 Mbata jeᅅ ləm, gə Ndilmeenda ləm tɔ lé j'ɔm nᅅ'd gə mba kula sí né gé kəm ra bó j'ila ta né gé raᅅg dɔ'g gə mba karee wɔi sí el.

29 Né gé kəm ra gé j'ula sí lé ba nee: ɔgje rɔ sí dɔ da gé deᅅ pole ne magəje ləm, gə dɔ məs'g ləm, gə dɔ nékulje gé mbiri gwɔs dee'g ləma, gə dɔ mɔdkaiya'g ləm tɔ. Néje neelé ba maji kar sí ɔgje rɔ sí dɔ'g ya. J'ɔm sí ji Ala'g.

30 Deᅅ neelé ra Eglisəje lapia ba d'ɔd d'aw Antios ba gə maktub d'ar boo-dəwje gé mbɔ dɔ nᅅ keneᅅ lé.

31 Loo gé deᅅ tura maktub lé mbᅅ ndá ᅅgakɔ naje ra rɔlel mbata diᅅgam gé d'ula mee dee'g lé.

32 Jude gé Silas gé to gé njéteggintaje lé deᅅ ndəji ᅅgakɔ naje gɔl bula ləm, d'ula ne diᅅgam mee dee'g ləm tɔ.

33 Waga ndá ᅅgakɔ naje d'ya dee d'ar dee tel d'aw gə meelɔm rɔ deᅅ gé njékula deeje'g lé.

34 +Nε Silas wa rəa nai lée'g neelé.

³⁵Pool gə Barnabas ra bee Antios ndoo dee ta keneŋ ləm, d'unda kudu dee nɔ'd gə njé gə naje gə mba kila mber tagémaji læ Mbaidɔmbaije keneŋ ləm tɔ.

Pool gə Silas d'aw gə mba koo Eglisəje gə Asi lé

³⁶Nɔɔ dee aɔ bula bəl ndá Pool ula Barnabas pana: Ar sí n'tel j'aw j'ooje ŋgakɔ sɔje gə dɔbee-dɔbee loo gə jeɛ ndoo dee ta læ Mbaidɔmbaije keneŋ kédé lé j'aw j'oo dee see d'isi banwa.

³⁷Barnabas ndigi kar Jɔ gə d'unda ria læ Mark lé aw sə dee tɔ.

³⁸Nɛ Pool ndigi karee aw sə dee el mbata kédé lé yeɛ uba dee yɔ dee Pampili ləm, yeɛ mbad nai sə dee loo-kula'g læ dee ləm tɔ.

³⁹Togábè ba deɛ maj nɔ ta dɔ'g hɛr-hɛr tɔ ne nɔ. Barnabas wa Mark ilá gée'g ar dee d'uru mee bato'g gə mba kaw dɔgoré-loo gə Sivrə.

⁴⁰Pool ɔr Silas ilá gée'g ɔd aw ndá ŋgakɔ deeje d'ɔm dee ji Mbaidɔmbaije'g gə mba karee ra sə dee némeemaji.

⁴¹Yeɛ aw gə loo-loo Siri gə Silisi ula diŋgam mee Eglisəje'g.

Néra Njékaɔkulaje 16

Timote aw gə Pool gə Silas nɔ'd

¹Gée gə gogo yeɛ teɛ Derbə gə Listrə. Aa ooje, njekwakila kára si keneŋ gən ria læ Timote. Yeɛ to ŋgon læ Jib gə un mée nɛ bɔbeeje to Grek.

²Ŋgakɔ naje gə d'isi Listrə gə Ikɔnə d'ɔr ta læa maji.

³Pool ndigi koree karee aw səa. Bèe ba yeɛ ɔree aw inja ta mɔdee gə mbata Jibje gə d'isi mee beeje'g neelé, mbata dɔwje lai gər to gə bɔbeeje to gə Grek.

⁴Loo gə d'isi dəs gə bee-bee lé d'un ndu dee d'ar ŋgakɔ naje gə mba kar dee d'aa dɔ torndu njékaɔkulaje gə ŋgatɔje gə Jerusalem'g lé.

⁵Togábè Eglisəje ra tɔg dɔ meekun'g læ dee gə kédé-kédé, d'ɔs ne goo nɔ gə ndɔ dee ndɔ dee.

Némɔdi teɛ dɔ Pool'g mee bee gə Troas

⁶Ndilmenda ɔg dee loo kila mber ta mee dɔb beekɔ gə Asi. Togábè ba deɛ d'unda mee bee gə Prigi gə Galati gaŋg.

⁷Loo gə deɛ ree mbɔr bee gə Misi'g dɔb ndá deɛ saŋg loo gə mba kuru kaw gə dɔb beekɔ gə Bityni. Nɛ Ndil Jeju yɔ loo ar dee el.

⁸Togábè ba deɛ d'unda mee bee gə Misi ta badə gaŋg teɛ d'aw Troas.

⁹Mee tilee'g neelé némɔdi teɛ dɔ Pool'g aree oo dɔw gə Masedoinə gə teɛ dɔa'g tɔsərə ra ndò rɛa'g togábè pana: Maji kari ɔd gə Masedoinə'g nee la sə sí.

¹⁰Gée gá gogo gá Pool oo némidi neelé ndá léegáneeya jee n'sañg rəw gə mba kaw Masedoinə mbata jee n'laji mee sí'g to gá Mbaidəmbaije ɓar sí mba kar sí j'aw j'ila mber tagəmajj keneɲ.

Lydi un mée ar Mbaidəmbaije mee bee gá Pilibə

¹¹Ki sí gá j'i Troas lé j'uru mee bato'g j'aw njoroɲ j'wəji dɔ Samotrasə sur. Bèlè ndá j'wa naɲg Neapolis.

¹²Jee j'i keneɲ j'aw Pilibə gá to kɔɓee lə dəb loo gá Masedoinə ləm, to loo-taa gə dɔ lə njé gá Rɔm ləm lé.

¹³Ndɔ-kwa-rɔ lé j'aw ɲgaɲloo'g raga par gá ta niə'g, to loo gá jee j'əji mee sí'g m'pana: To loo ra tamaji keneɲ. J'isi naɲg j'ɔr sor gə denéje gá d'wa dɔ nɔ lé.

¹⁴Dené kára mbuna dee'g ria lə Lidi, yee to njerab-kubu gá ndiri ndul piro-piro ndogo gá bee-kojee to Tiatirə. Yee to dené gá ɓəl Ala ləm, yee ur mbia gèɲ dɔ ta'g lə sí ləm tɔ. Mbaidəmbaije aree ur mbia gèɲ unda ne mée yel dɔ ta gá Pool ndoo dee lé taa ne gə mée rəgm tɔ.

¹⁵Loo gá yee gə njénojije ləa ra batəm mbə ndá yee un ta nee dəji sí pana: Bó lé seɲ oomje gá dəw gá ila koji dɔ Mbaidəmbaije'g lé ndá maji kar sí reeje kəi ləm gə mba sí keneɲ. Yee omə sə sí gə nɔ, ar sí j'aw səa.

Pool gə Silas d'isi danɲai'g mee bee gá Pilibə

¹⁶Loo gá j'isi j'aw gá loo-ra-tamaji ndá ɲgonjelookisi gá dené gá ndil li-mam to mée'g tee dar sí bus, yee to njenəkoo gá iɲga ne lar ɓai-ɓai ar ɓéeje-je.

¹⁷Yee oso goo síjee gá Pool'g ra né tar wəl-wəl pana: Dəwje neelé to kuraje lə Ala gá Njekurdɔloo'g gá d'ula sí ne ta lə rəw-kaji.

¹⁸Yee ra togəbè as ndɔ bula ndá mee Pool eɔ yaɔ aree pa gə ndil lé pana: M'un ndum m'ari gə ri Jeju Kristi mba kari unda loo mée'g tee. Léegáneeya yee unda loo mée'g tee tɔ.

¹⁹Loo gá ɓé-ɲgon-ɲjelookisije neelé d'oo to gá dɔ nékiɲga lə dee a gə kɔs bɔ ndá d'uba Pool gə Silas d'wa dee ndɔr dee d'aw sə dee loo-nada nɔ njégaɲ-rəwtaje'g.

²⁰Dee d'unda dee nɔ njégaɲ-rəwtaje'g d'un ta lə dee pa pana: Dəwje neelé ɓəg loo mee bee'g lə sí yaɔ.

²¹Dee to gá Jibje gá d'ila mber ta né gá wəji dɔ néjiɓeje gá to né gá kəm kar síjee gá n'to dəwje gá Rɔm lé j'oso goo'g n'ra el.

²²Koso-dəwje kara d'i ɓugu nɔ dɔ dee'g tɔ ndá njégaɲ-rəwtaje twa kubuje lə dee rɔ dee'g haɔ-haɔ til, tɔɓəi d'un ndu dee gə mba kar dee kunda dee gə ndəi-kɔɓ.

²³Loo gá dee kunda dee gaɲg rɔ dee təgərə-təgərə mbə ndá d'aw d'ɔm dee danɲai'g. D'un ndu dee d'ar njeɲgəm kəi-danɲai mba karee ɲgəm dee pèrère.

- 24 Loo gé njeṅgəm kəi-danṅai oo ndu deḡ gé d'un d'aree lé taa rəgm ndá yee ɔm dee duu-loo'g ila kag gɔl dee'g.
- 25 Loo gé dan loo bab ndá Pool gə Silas d'isi ra tamaji ləm, d'ɔs pa d'ula ne rɔnduba dɔ Ala'g ləm tɔ tɔbəi danṅai mar deeje d'oo ndu dee tɔ.
- 26 Léegəneeya dɔ naṅg yə bugu-bugu, gin kəi-danṅai yə gé léegəneeya ar takəije lai teḡ bələṅ-bələṅ. Kula gé gɔl danṅaije'g lé jura naṅg wururu-wururu.
- 27 Njeṅgəm kəi-danṅai lé ndel dɔ bi'g. Loo gé oo takəi-danṅai to tag ndá yee ɔr kiambas læa gə mba tɔl ne rəa mbata əji mée'g pana: Danṅaije d'ai sanéna pə mba.
- 28 Ne Pool ila boo-ndia naṅg wəl pana: Tuji rɔi kari ba el, jeḡ lai j'ar keneṅ nee ya bəi.
- 29 Yen nga njeṅgəm kəi-danṅai lé bar-bar pər gə mba koo ne loo ndá ɔd uru kəi gə kaa kəmee bura, oso naṅg rəb gɔl Pool gə Silas'g unda bala tigi-tigi.
- 30 Yee ar dee d'unda loo teḡ raga dəji dee pana: Mbaije ləm, see m'a ra ban-ban nga gə mba kiṅga ne kaji bəi wa.
- 31 Pool gə Silas d'ilá keneṅ pana: ɔm məəi dɔ Mbaidɔmbaije Jeju'g lé ndá i a kaji ne, i gə njémeekəije læi bura ya.
- 32 Yen nga deḡ d'ɔr goo ta læ Mbaidɔmbaije d'ulá ləm, gə d'ula deḡ lai gé d'isi mee kəi'g læa lé ləm tɔ.
- 33 Mee tilee'g neelé yee ɔr dee aw sə dee aw togo ta dooje gé rɔ dee'g. Léegəneeya deḡ rəa-yee gə njémeekəije læa lai batəm.
- 34 Yen ba yee ɔr nɔ dee aw sə dee kəi læa ndá yee ar dee néso d'uso ləm, yee ra rɔlel gə njémeekəije læa lai dɔ kɔm gé d'ɔm meḡ dee dɔ Ala'g lé ləm tɔ.
- 35 Loo gé loo àr ndá njégaṅ-rəwtaje d'ula njékulaje læ dee rɔ njeṅgəm kəi-danṅai'g mba kulá pana: ɔm dəwje neelé tar ar dee d'aw.
- 36 Njeṅgəm kəi-danṅai lé ula Pool pana: Njégaṅ-rəwtaje d'un ndu dee mba kam m'ɔm sí tar. Bèe ndá basinè undaje loo teḡje awje gə meelɔm.
- 37 Ne Pool ula njékulaje neelé pana: Jeḡ gé n'to gé njé gé Rɔm gé kojikəi ya, deḡ d'unda sí gə ndəi-kɔb kəm dəwje bura lal gaṅgta gé bəe ya, d'ɔm sí ne danṅai'g d'ar sí j'isi ne bam bəi ndá see ban ba deḡ ndigi kɔr sí gə goo ṅgəi ba bəi wa. Bèe el bəi. Maji kar dee-deḡ nja ree gə rɔ dee ba d'ɔm sí tar bəi.
- 38 Njékulaje neelé d'un taree d'aw d'ula njégaṅ-rəwtaje taree. Loo gé d'oo to gé deḡ to gé njé gé Rɔm lé ndá deḡ d'unda bala tigi-tigi.
- 39 Deḡ ree gɔl meḡ dee ba d'ɔm dee ne tar bəi tɔbəi deḡ ra ndò rɔ dee'g mba kar dee d'ɔd d'aw d'ya bəe læ dee.
- 40 Loo gé d'unda loo kəi-danṅai'g teḡ lé ndá d'ɔd d'aw kəi læ Lidi. Loo gé d'oo ṅgakɔ naje, ndəji dee mba ndá d'uba naṅg d'i d'aw bəi tɔ.

Néra Njékaikulaje 17

Pool deɛ gə Silas d'aw Tesalonik

¹Pool gə Silas dəs gə rəw gə Ampipolis gə Apoloni d'aw saar teɛ Tesalonik, loo gə kəi-kwa-dɔ-nɔ lə Jibje to keneɲ.

²Pool andə aw keneɲ mbata to nérea. Yee wɔji sə dee ta as ndɔ-kwa-rɔ munda, ɔr ne goo ta gə to mee maktub'g gə to gə kəmee.

³Yee ɔr ginta wɔji dee rəbee to gə némeekɔ gə ra Kristi ləm, gə loo gə yee unda ne loo teɛ dan njé gə d'wəi'g ləm tɔ lé to gə goo rəw gə maktub nee pa lé ya. Yee ula dee pana: Jezu neelé gə m'ula sí ta ləa lé yee nja to gə Kristi lé ya.

⁴Njé gə naje mbuna dee'g taa ta ləa ndá d'ɔm gə Pool gə Silas nɔ'd yəg. Grekje bula yaɔ gə d'wa Ala mee dee'g ləm, gə denéje gə naje gə to gə kankəm denéje mee bee'g ləm tɔ lé d'ɔm sə dee nɔ'd tɔ.

⁵Nɛ Jibje lé kəmkəi rusu mee dee nji-nji ar dee d'ɔr njémeeyèrje gə naje mbuna dalm-dəwje'g d'ɔm dee goo dee'g gə mba kar dee pələ mee dəwje d'ar dee d'aw dɔ nɔ'd pum-pum bó gə kar bee ləng ne. Deɛ saɲg Pool gə Silas saar d'aw bee lə Jasɔ mba kɔr dee kaw sə dee nɔ koso-dəwje'g.

⁶Loo gə d'ingə dee el ndá d'wa Jasɔ gə ngakɔ naje ndɔr dee d'aw sə dee nɔ njégaɲ-rəwtaje'g gə mee bee'g, ra né wəl d'ula dee pana: Dəwje neelé gə to njéturu dɔ dəwje lé deɛ ree loo gə nee'g ndá Jasɔ wa dee gə rəa'g.

⁷Deɛ lai ra né d'al ne ta ta godndu Sesar'g pana: Mbai gə raɲg gə ria lə Jezu sí keneɲ.

⁸Ta gə deɛ pa lé ar mee koso-dəwje ləm, gə mee njégaɲ-rəwtaje ləm tɔ lé péle ne wəs-wəs,

⁹ndá deɛ d'ar Jasɔ gə mareeje d'uga baɲg kédé ba d'ya dee d'ar dee d'aw bəi.

Pool deɛ gə Silas d'aw Bere

¹⁰Léegəneeya ngakɔ naje d'ar Pool gə Silas d'ɔ loondul'g mba kaw Bere. Loo gə deɛ teɛ keneɲ mbɔ ndá d'aw mee kəi-kwa-dɔ-nɔ'g lə Jibje.

¹¹Jibje neelé takəji lə dee inja paw unda kɔ njé gə Tesalonik, deɛ taa kankəmta lé rəgm gə ndɔ dee ndɔ dee. Deɛ tura maktub gə to gə kəmee tɔs kəm dee d'ɔ'g bao-bao gə mba koo see ta gə d'ula dee lé see to gə goo rəbee ya wa.

¹²Njé gə naje bula mbuna dee'g d'un ne mee dee, deɛ denéje gə Grekje gə to gə kankəm denéje gə mee bee'g bula ləm, diɲgamje kara bula ləm tɔ.

¹³Nɛ loo gə Jibje gə Tesalonik d'oo to gə Pool ula njé gə Bere'g ta lə Ala lé ndá deɛ ree bəg boo-dəwje keneɲ ya tɔbəi.

¹⁴Yen nga ngakɔ naje d'ar Pool ɔ gə tɔgee aw par gə gə loo gə baa-boo'g, nɛ Silas gə Timote ba nai Bere.

15Dee gá dan Pool lé d'aw sɛa d'unda Aten. Yen ba dee tel d'aw Bere bæi nɛ Pool un ndia ar dee gə mba kar dee d'ula Silas gə Timote kar dee d'aw d'ingá.

Pool aw Aten

16To gá Pool si Aten ngina dee lé ndá mée aw biriri-biriri mbata yeɛ oo magə-poleje taa loo mee bɛe-boo'g neelé pəl-pəl.

17Yen ba yeɛ aw gə Jibje nɔ'd mee kəi-kwa-dɔ-nɔ'g lə dee wɔji sɛa dee ta ləm, yeɛ wɔji ta gə dee gá bəl Ala lé ləm tɔ. Ndəa-ndəa yeɛ aw loo-nada wɔji ta gə dəwje gá yeɛ inga dee keneɲ tɔ.

18Njégər gintaje gá naje gá to Epikurieje gə Stoisieje lé d'un kudu kwɔji sɛa ta. Njé gá naje mbuna dee'g dɛji nɔ pana: See ta dɪ ba njetakwɔji neelé wɔji bɛe wa. Njé gá ranɲ d'oo ri Jeju gá yeɛ pa ləm, gə ta teɛ dɔkumbwa'g lé ləm tɔ ndá dee tar taree pana: To asəna gə yeɛ pata gá wɔji ne dɔ magəje gá dɔ bɛe gá ranɲ'd.

19Yen nga dee d'ɔree d'aw sɛa dɔdərloo gá ria lə Areopajə, tɔbæi dee dɛje pana: Ta gá sigi gá i ndoo dee lé see j'a kaskəm koo gəd tai'g ya wa.

20Mbata jeɛ j'oo ta néje gá donɲɔ tai'g. Jeɛ ndigi koo gel née gəd.

21(Njé gá Aten lai gə dəwje gá d'ɪ dɔ bɛeje gá ranɲ gá d'isi keneɲ lé ta gá kwɔji ləm, gə ta gá koo ləm tɔ ba gá néra dee bó né gá ranɲ gá néra dee el.)

22Pool aar tar dan dee'g dɔdərloo gá ria lə Areopajə ula dee pana: Seɪ njé gá Aten lé ma m'oo to gá seɪ lé ooje ndòo gə mba magəje lə sí gá gə mɪdɛ-mɪdɛ boi.

23Mbata loo gá ma m'gugu mee bɛe'g lə sí ma m'tən magəje lə sí bəd-bəd lé ndá m'ingá loo-nékinjaməs gá kára gá dee ndanɲ ta kaaree'g pana: Wɔji dɔ magə gá dəw gəree el. Né gá seɪ poleje lal gəree lé yee ba ma m'ree gə mba riba dɛa kar sí ya.

24Ala gá njekunda nanɲ nee gə néje lai gá to keneɲ lé yeɛ to Mbai dɔ dara gə dɔ nanɲ nee tɔ. Bɛe ndá yeɛ si mee kəi gá ji dəw ba ra el.

25Ji dəw a koo loo ra né karee el mbata yeɛ aw ndòo né kára kara el tɔ. Yeɛ nja ba ar dəwje lai d'aw kəmba ləm, ar dee d'əmə ləma, ar dee néje lai gá dee d'aw ndòo dee ləm tɔ.

26Məs dəw kára ba ya yeɛ unda ne ginka dəwje gá loo-loo ləm, yeɛ wɔji ne loo-si dee si dee dɔ nanɲ nee ləm tɔ. Yeɛ wɔji ləb si dee si dee ləm, gə rəw-nim bɛeje lə dee ləm tɔ.

27Yeɛ ndigi kar dee ndolè Mbaidɔmbaije lé mamee maji d'ingá, mbata yeɛ si əw el, nɛ si mbɔr síjeɛ kára-kára lai dəb ya.

28Mbata mbɔl dɛa-yeɛ nja ba j'isi ne kəmba ləm, j'aw ne njam-njam ləma, j'isi gən ləm tɔ. Njénɔpaje lə sí gá naje kara pa bɛe to pana: Tɔgərɔ, jeɛ lé n'to gá nganeeje ya.

²⁹Bèe ndá to gé jee n'to ngan-Alaje lé ndá maji kar sí j'əji mee sí'g m'pana: Ala to asəna gə magə gé deę ra gə larlor əsé gə larnda gé deę léę əsé gə mbal gé deę tɔl ndaji ne né gə goo takəji əsé gosó lə dəwje lé maji kar sí j'əji bèe el.

³⁰Ndɔ gé dəwje d'isi dɔ mbə'g lé Ala un kəmee dɔ'g rəw. Ne basinə yeę ila mber ar dəwje lai-lai gé d'isi gə loo gé rara kara mba kar dee d'wa ndòo rɔ dee dɔ kaiya'g,

³¹mbata yeę unda ndɔ gé yeę a gə gaŋg rəwta dɔ dəwje gé dɔ naŋg neelé gə goo rəbee ləm, dəw gé a gə gaŋg rəwta neelé kara yeę unda doi ləm tɔ. Yeę ar dəwje lai d'oo ta neelé gao loo gé yeę ar debee neelé unda loo teę dan njé gé d'wəi'g.

³²Loo gé deę d'oo ta teę gé dəwje d'a gə teę dɔkumbwa'g lé ndá njé gé naje kəgee ləm, njé gé raŋg pana: J'a koo səa taree ndɔ gé raŋg bəi ləm tɔ.

³³Yen nga Pool i mbuna dee'g sa rəa aw.

³⁴Lé bèe kara njé gé naje dii ne rɔ dee gə rəa'g d'un ne mee dee asəna gə Deni gé to barkəm njégaŋ-rəwtaje gé d'isi dɔdərloo gé ria lə Areopajə ləm, gə dené kára ria lə Damaris ləma, gə njé gé raŋg sə dee ləm tɔ.

Néra Njékajkulaje 18

Pool aw Korjɛtə

¹Gée gé gogo Pool i Aten ɔd aw Korjɛtə.

²Yeę inga Jib kára keneŋ ria Akila gé bée-kojee to gé Pɔt. Yeę gə dené ləa Prisil d'j Itali ree pəd ya bəi mbata Klodə un ndia ar Jibje lai gə mba kar dee sa rɔ dee Rəm'g. Yeę aw rɔ dee'g

³ndá to gé kula ləa wa bua kə dee-dee ndá yeę si kəi lə dee ra sə dee kula nɔ'd keneŋ mbata deę to gé njéra kəi-kubuje.

⁴Gə ndɔ-kwa-rɔ kára-kára lai lé Pool ɔr ginta kəi-kwa-dɔ-nɔ'g lə dee omɔ ne gə Jibje gə Grekje.

⁵Ne loo gé Silas gə Timote d'j Masedoinə ree ndá Pool orè kəmee dɔ ginta gé kər'g ya goo kára ba, ar Jibje d'oo gəd to gé Jeju to Kristi ya.

⁶Ne Jibje d'ɔsee ngərəŋ tajee tila yoo dəa'g. Yen nga Pool sugu kubu ləa bugu-bugu ula dee pana: Maji kar məs sí ɔm dɔ sí-sej'g ya. Ma ba yè ta ləm godo ya nga. Un kudée basinə lé m'a kɔ kaw gé rɔ njépole-magəje'g nga.

⁷Yeę i keneŋ aw si gə Justus gé to dəw gé bəl Ala lé ləm, kəi ləa to boa ta kəi-kwa-dɔ-nɔ'd ləm tɔ.

⁸Ne Krispus gé to mbai gé njekaa dɔ kəi-kwa-dɔ-nɔ gə njémeekəije ləa lai lé d'un mee dee d'ar Mbaidɔmbaije. Njé gé Korjɛtə gé naje bula gé d'oo ta lə Pool lé d'un mee dee ləm, deę ra batem ləm tɔ,

⁹Mee tilee gé kára lé Mbaidɔmbaije teę dɔ Pool'g gə némjidi ulá pana: Maji kari bəl pai godo, ne pata kəmi gé kédé-kédé bó ar tai wəi el

¹⁰mbata ma nja m'nai səi ya. Dəw kára kara a kərə rəi ra səi majel el mbata koso-dəwje gə bula digi-digi mee bee-boo'g neelé to gə kama ya.

¹¹Yee si keneŋ as ləb kára gə nai misa ndoo dəwje gə Korintə ta lə Ala.

D'wa Pool d'aw səa loo-gaŋg-rəwta'g

¹²Mee ləb gə Galiq to ne njeguburubee gə Akai lé Jibje d'ı d'om na'd térére d'ı gə Pool d'wá d'aw səa loo-gaŋg-rəwta'g

¹³pana: Dəw neelé sula dəwje mba kar dee d'wa Ala mee dee'g gə goo rəw gə aw na'd gə ka godndu lé el.

¹⁴Pool a gə teŋ təa kila dee'g loo gə Galiq ya ula Jibje pana: Ɔi seı Jibje, bó lé to né gə to gə dɔ najee el əsé to néra gə yèr ndá m'a koo rəbee ya

¹⁵ne bó lé to gə tamaı gə wɔji dɔ ta əsé dɔ ri néje əsé gə dɔ ta godndu lə sí ndá to ta gə wɔji dɔ sí-seı ya bó ma m'ndigi gaŋgta dɔ néje gə togábè'g el.

¹⁶Togábè ba yee tuba dee ne loo-gaŋg-rəwta'g.

¹⁷Yen nga dee lai d'ı bugu na dɔ Sostənə, mbai gə njekaa dɔ kəi-kwa-dɔ-na'g lé d'wá kundá nɔ loo-gaŋg-rəwta'g ne dɔ Galiq tɔ keneŋ kəw el.

Pool tel aw Antios gogo

¹⁸Pool nai Korintə ndəa bula bəl. Gée gə gogo yee ra ngakɔ naje lapia ba uru mee bato'g gə mba kaw Siri gə Prisil gə Akilas na'd. Kédé ba karee uru mee bato'g bəi yee ndisa dəa mee bee gə Səkre mbata ndukun gə yee un lé.

¹⁹Loo gə dee teŋ Epesə mbə ndá Pool uba njéboalookawje ləa ya dee keneŋ. Yee andə aw mee kəi-kwa-dɔ-na'g wɔji ta gə Jibje.

²⁰Dee neelé ra ndòo rəa'g gə mba karee nai sə dee ndəa bula bəl tɔ.

²¹Ne yee ndigi sə dee el. Yee ra dee lapia pana: Lé riri kara m'a kaw ra nai gə gogo mee bee gə Jerusalem ya. Bó lé mee Ala ndigi ndá m'a tel kiŋga sí bəi. Yee ı Epesə uru mee bato'g dɔ aw.

²²Loo gə yee uru naŋg Sejure ndá yee ı keneŋ dɔ aw Jerusalem mba ra Eglisə lapia ba yee ı keneŋ aw Antios bəi.

²³Loo gə Pool si Antios waga ndá yee un rəw aw gə loo-loo dəb beekɔ gə Galati ləm, gə Prigi ləm tɔ ula ne diŋgam mee njékwakiláje'g lai-lai ya.

²⁴Jib kára ria lə Apolɔs gə bee-kojee to gə Alejadri lé ree si Epesə. Yee to dəw gə tapea inja paw ləm, Yee gər ta gə to mee maktub gə to gə kəmee lé gəd ləm,

²⁵Yee to dəw gə kəmee inja dɔ rəw'g lə Mbaidɔmbaije ləm, ndilee ɔs pər keneŋ jəgəgə ləma, yee ula dəwje ta gə wɔji dɔ Jeju ndoo dee gə goo rəbee loo kára ba sur ləm tɔ. Ne batem ra lə Ja ya kára ba sur ba gər.

²⁶Yeë un ta pa yororo-yororo mee kai-kwa-dɔ-na'g. Akilas gə Prisil d'ur mbi dee d'oo ne ta læa ndá d'wá gə rɔ dee'g ndá d'ɔr ginta rəw læ Ala gə gəd d'aree oo.

²⁷To gə yeë wɔji-kwɔji kaw gə Akai ndá ngakɔ naje d'ula dingam mée'g tɔbɛi dee ndaŋg maktub d'aree gə mba karee aw ne ar njékwakiláje bó gə kar dee d'wá ne gə rɔ dee'g. Loo gə yeë teë keneŋ ndá yeë la sə dee-dee gə mbɔl dɔ noji gə Ala wa sə dee lé d'un ne meë dee.

²⁸Mbata yeë maɪta gə Jibje kəm dəwje'g təsərə tɔji dee gə goo ta gə to mee maktub gə to gə kəmee lé ar dee d'oo to gə Jeju lé to gə Kristi ya.

Néra Njékaɪkulaje 19

Pool aw Epesə

¹Loo gə Apolɔs nai Kɔrɪtə bɛi ndá Pool aw gə loo-loo gə kəmee gə kédé beekɔ gə Asi saar teë Epesə. Yeë iŋga njékwakiláje gə naje keneŋ dɔji dee pana:

²Loo gə seɪ unje meë sí lé see seɪ taaje Ndilmeenda gə meë sí ya wa. Deë tel d'ilá keneŋ pana: Ta læ Ndilmeenda ya kara oso mbi sí'g to gə yeë si loo gə bée'g el ya bɛi.

³Yeë tel dɔji dee pana: See batəm gə ra ba deë ra sí ne bɛi wa. Deë tel d'ilá keneŋ pana: Batəm gə kə Jə.

⁴Yen nga Pool ula dee pana: Batəm gə wɔji dɔ kwa ndòo rɔ dɔ kaiya'g ba Jə ra dəwje ula ne koso-dəwje gə mba kar dee d'om meë dee dɔ yeë gə si ree géé'g, yeë ba gə Jeju.

⁵Loo gə deë d'oo taje neelé ndá deë ra dee batəm gə ri Mbaidɔmbaije Jeju.

⁶Pool ila jia dɔ dee'g ndá Ndilmeenda ree ɔm dɔ dee'g ar dee d'ubu ta pur-pur gə takɔji dəwje gə raŋg teg ne gintaŋe.

⁷Deë lai neelé d'a kai dəwje dɔg-gir-dee-joo jén bée.

Deë tum gin Eglisə gə Epesə lé

⁸Gée gə gogo Pool andə aw mee kai-kwa-dɔ-na'g ndá yeë aar keneŋ pata yororo-yororo. As nai munda yeë ɔr goo ta néje gə wɔji dɔ beekɔ læ Ala ula ne rəa ndubu gə mba kar deë gə d'oo ta læa lé taa ta gə yeë ula dee lé rəgm.

⁹Nɛ njé gə naje gə to gə njédumje lé d'un mbi dee ndogo ne lel dɔ ta'g læa. Loo gə yeë oo to gə deë pata gə yèr dɔ rəw'g læ Mbaidɔmbaije nɔ dəw-bulaje'g lé ndá yeë sa rəa rɔ dee'g unda kəm njékwakiláje bəd ndoo dee ne né gə ndəa-ndəa loo-ndoo-né'g læ dəw gə ria læ Tiranus.

¹⁰Yeë ra togábè læbee joo, ar deë lai gə d'isi dəb beekɔ gə Asi gə to Jibje gə Grekje lé d'oo ne ta læ Mbaidɔmbaije.

Ta læ ngalə Seba

¹¹Ala unda némɔrije gə donɔo ji Pool'g aree ra,

- 12**ar njé gá naje d'odo kubuje gá léd-léd əsé kubu-bɔr-rɔje d'ɔrɔ ne rɔ Pool d'ya d'ila dɔ njérɔkoje'g ndá rɔ dee ɪ ne kəgeŋ ləm, ndilje gá yèr kara teɛ meɛ dee'g ləm tɔ.
- 13**Jibje gá njékaslooje gá to njétɔb ndilje lé deɛ naa loo gə mba tuba ndilje gá yèr meɛ dəwje'g gə ri Mbaidɔmbaije Jeju, deɛ pana: M'wa ta sí gə ri Jeju, yeɛ gá Pool to njekɔr ta læa lé.
- 14**Deɛ gá njéra néje neelé to diŋgamje siri gá to ŋgalə Seba gá to Jib gá to mbai dɔ njékinjanéməsje-je.
- 15**Ndil gá yèr lé ila dee keneŋ pana: Ma m'gər Jeju gao ləm, Pool lé kara ma m'gəree gao ləm tɔ, nɛ seɪ lé see toje gá dəw dije wa.
- 16**Dəw gá ndil gá yèr to mée'g lé yeɛ ɪ al uba deɛ gá joo lé rəm oso sə dee naŋg taa dee loo pəl-pəl ra dee majel ar dee d'unda loo kəi neelé teɛ gə kudu dee dum ləm, ar dee d'ingə ne doo ləm tɔ.
- 17**Jibje gə Grekje lai gá d'isi Epesə lé d'aw gə taree ta dee'g wəg-wəg, ar bəl unda deɛ lai gaŋg dee, nɛ ri Mbaidɔmbaije Jeju oso gə loo mbidi-mbidi.
- 18**Njé gá naje bula mbuna deɛ gá d'un meɛ dee lé deɛ ree teggin néra dee təsərə.
- 19**Njé gá naje bula lam mbuna deɛ gá to njéra mbeeje'g lé d'odo maktubje læ dee roo biriri-biriri kəm dəwje'g bura. Maktubje neelé to gá ndogee ba ndogo gá ndogo ndá laree a kaj larnda tɔl-dɔg-loo-rɔ-mi jén ya.
- 20**Togábè ba ta læ Mbaidɔmbaije teɛ ne boo bar ne mi ya.

Rəw kaw Pool lé ɔ ya

- 21**Gée gá gogo ndá Pool wɔji-kwɔji kunda mee dəb beekɔ gá Masedoinə gə Akai gaŋg kaw Jerusalem. Yeɛ pa mée'g pana: Loo gá ma m'teɛ keneŋ ndá lé riri kara m'a kaw gə nɔm kaw Rɔm ya.
- 22**Yeɛ ula njéla səaje joo, Timote gə Erastə ar dee d'aw Masedoinə, nɛ yeɛ nja nai Asi ndəa bula bəl bəi.
- 23**Mee ləbee'g neelé ta gá boo oso wɔji dɔ rəw læ Mbaidɔmbaije.
- 24**Dəw kára ria læ Demetriyus gá to gá njelè né lé léɛ lar gá nda ndaji ne kəi-boo-magə Dianəje ar njéra səa kulaje d'ingə ne né ya.
- 25**Yeɛ mbɔ dee gə deɛ gá njélè néje gá raŋg dɔ nɔ'd loo kára ula dee pana: Əi dəwje, seɪ gərje gao mbɔl dɔ kula neelé ba to gá né ti læ sí ya.
- 26**Seɪ ooje gao to gá Pool lé ula ta meɛ dəwje gá Epesə gə kar dee el nɛ nai lam ba karee tel meɛ boo-dəwje gá d'isi beekɔ gá Asi gə loo-loo kara togábè ya tɔ. Yeɛ ula dee pana: Magəje gá dəwje ra gə ji dee lé to gá kankəm né el.

- 27 Tuji gá boo gá oso géé lé a koso dɔ kula'g læ sí ba gə karee el, ne kəi-si magə gá boo gá ria læ Dianə lé a tel to né gá gə mɪdɛ ba læm, boo-ronduba gá d'ula dəa'g mee beekɔ gá Asi gə loo lai-lai gá dɔ naŋg neelé kara a kɔs bɔ bɔsɔrɔ ya læm tɔ.
- 28 Loo gá deɛ d'oo taje neelé ndá mee dee ɿ pu ar dee ra né wəl-wəl pana: Dianə læ njé gá Epesə lé to gá boo yaɿ!
- 29 Dəwje lai gá mee bee'g neelé d'aw dɔ nɔ'g pum-pum. D'ai yao-yao ree mbɔ dɔ nɔ kəi-koo-néndajije gá boo'g lé ndɔr Gayus gə Arisitarəkə gá to njé gá Masedoinə gá to njéboalookawje læ Pool lé keneŋ sə dee nɔ'd.
- 30 Pool ndigi kaw kaar nɔ koso-dəwje'g nee ya ne njékwakiláje ba d'ɔgee dɔ'g.
- 31 Njékoʒbeeje gá Asi gá nɔje gá to baokuraje læa kara d'ula kula bee læa gə mba karee un gɔlee ila mee kəi-koo-néndajije gá boo neelé el.
- 32 Dəw-bulaje lul bəd-bəd d'aw ne dɔ nɔ'g pum-pum mbata deɛ bula mbuna dee'g gər gin né gá d'wa dɔ nɔ gə mbəa lé el.
- 33 Yen nga deɛ d'ɔr Alejadrə mbuna boo-dəwje'g neelé, yeɛ to dəw gá Jibje ya d'ɔsee bɔɿ-bɔɿ gá kédé. Alejadrə lé yə jia ta dee'g ar dee d'oo to gá yeɛ ndigi kula koso-dəwje neelé ta.
- 34 Ne loo gá deɛ d'ée to gá yeɛ to gá Jib ndá deɛ d'unda ndu dee nɔ'd bɔrɔm ra ne né u-u-u d'ar kuree əw as kàr joo pana: Dianə læ njé gá Epesə lé to gá boo yaɿ!
- 35 Yen nga dəw gá to gá njendaŋ-maktub gá mee bee'g neelé ar koso-dəwje neelé d'aar ndiŋ ba ula dee pana: Seɿ dəwje gá Epesə lé dəwje lai-lai gər gao to gá bee læ sí gá Epesə lé to njekaa dɔ kəi-si magə gá boo gá ria læ Dianə læm, gə néndaji læa gá ɿ dara oso naŋg lé læm tɔ. See nɔ ba gər bée el wa.
- 36 To gá né neelé loo majyee godo ndá maji kar sí sije læm bó raje né pəd-pəd togábè el.
- 37 Mbata dəwje nee gá seɿ ndɔr deeje reeje sə dee lé deɛ ra kəi-si Dianə lé yèr el læm, d'ila ndɔl dɔ Dianə'g læ sí lé el læm tɔ.
- 38 Bèe ndá bó lé Demetriyus gə njékulaje læa ndigi sɛg dəw ndá ndɔ gaŋg rəw-taje to gən læm, njégaŋ-rəwtaje kara d'isi gən ya læm tɔ, bèe ndá maji kar dee bar nɔ d'aw loo-gaŋg-rəwta'g.
- 39 Bó lé seɿ awje gə taje gá raŋg mba gɔl bəi kara d'a gɔl loo-gaŋg-rəwta'g gə goo rəbee.
- 40 Tɔgəɔrɔ ya, né gá jeɛ n'ra bogənè lé askəm kar dee gaŋgta dɔ sí'g d'wa sí ne gá njéki gə njékoʒbeeje ya mbata ta gá j'ila loo'g bogənè lé ginee godo. Loo gá yeɛ pa togébè mbɔ nda yeɛ jané koso-dəwje tɔ.

Néra Njékaɿkulaje 20

Pool aw Masedoinə gə Grɛs

¹Loo gá taree wəi bəm mbą ndá Pool mbọ njékwakiláje dɔ ną'd. Loo gá yeę ndəji dee ndá yeę ra dee ne lapia ba ɪ mba kaw dəb beekọ gá Masedoinə bəi.

²Yeę aw gə loo-loo dɔ naŋg neelə ula ne njékwakiláje ta ndəji dee ne bər-bər loo bula ba yeę ɔd keneŋ aw Gres.

³Yeę si keneŋ nai munda. Nai lam bəe yeę a gə kuru mee bato'g gə mba kaw Siri ndá yeę oo nọ Jibje gá d'umee rəw. Togábè yeę ɔs tel taa rəw gá Masedoinə.

⁴Deę gá d'aw səa saar teę Asi lé ri dee ba to nee: Sopater, dəw gá Bere, ŋgolə Pirus ləm, gə Arisitarekə gə Səkund njé gá Tesalonik ləm, gə Gayus, dəw gá Derbə ləma, gə Timote gə Tisik gə Tropim gá to dəwje gá Asi lé ləm tɔ.

⁵Deę neelə d'aw nọ sí'g kédé ŋgina sí Troas.

⁶Jeę lé loo gá deę ra nai gá wəji dɔ muru gá nétiee godo keneŋ lé ndá jeę j'ɪ j'uru mee bato'g Pilibə, j'aw saar as gə ndɔ sí mi ba j'ingə dee Troas bəi. Lée neelə j'isi sə dee keneŋ as gə ndɔ sí siri tɔ.

Pool si Troas

⁷Ndɔ gá donɔr gá njekorè goo ndɔ-kwa-rɔ lé jeę j'wa dɔ ną gə mba gaji muru kar ną. Pool gá bəlè a gə kɪ lé yeę ɔr ginta ar njékwakiláje ula dee ta yaą saar ar dan loo bab.

⁸Kəi gá dɔ maree'g gá j'wa dɔ ną keneŋ lé néndogóje bula ndogó keneŋ bən.

⁹Basa kára ria lə Etykus si ta kəmbolè'g tebdé bəe, ne bi oso kəmee'g pərəg mbata Pool ɔr ginta ar kuree əw yaą. Yeę lé suru gə bi jogè-jogè aree ɪ dɔ kəi gá to dɔ ną'd munda lé oso naŋg parag ar dee ndɔree gá yée ya d'aw səa.

¹⁰Nə Pool lé risi uru naŋg rəm ree səa naŋg rəw wá kaaree'g sud ula dee pana: Arje kaar sí ndəb el mbata ndilee nai rəa'g bəi.

¹¹Tɔbəi yeę tel tuga loo gá kəmee gá tar ndá yeę təd muru ɔ ba yeę wəji sə dee ta kuree əw ya saar ar loo àr bəi. Géé gá gogo yeę uba naŋg ɪ aw bəi.

¹²Basa neelə deę ndɔree d'aw səa bəe kəmba ya. Yeę ba mee dəwje lai neelə oso ne naŋg pọ bəi.

Pool ɪ Troas aw Milet

¹³Nə jeę lé j'uru mee bato'g j'aw kédé nọ Pool'g mba kaw Asos loo gá jeę j'wəji-kwəji kiŋga Pool keneŋ mbata yeę ndigi kun rəw lé gə gɔlee.

¹⁴Loo gá yeę iŋga sí Asos mbą ndá j'aree uru sə sí mee bato'g ar sí j'awje Mitilenə.

¹⁵Tɔbəi j'ɪ keneŋ j'aw dan baa-boo'g saar bəlè lookàree ndá j'oo dɔ bəe gá Sics nọ sí'g dil. Ndɔ gá njekorè géé gá raŋg jeę n'teę Milet.

¹⁶Pool wəji-kwəji gə mba dəs Epesə tar lal kwa naŋg keneŋ mbata yeę ndigi kaw go-go beekọ gá Asi el. Yeę ɔs rəa bad gə mba kaw, bó lé banelə teę Jerusalem'g mbą ba bó gə kar ndɔ Pədəkɔt teę bəi.

Pool ula ngatɔgje gá Epesə ta

- 17 Loo gá j'isi Milet lé Pool ula kula bar ngatɔgje gá Eglisə gá Epesə.
- 18 Loo gá deɛ teɛ rəa'g mbə ndá yeɛ ula dee pana: ndɔ gá dɔtar gá m'ila gɔlm Asi pà lé saar basinè seɛ gərje néram gá m'ra ta-ta mbuna sí'g gao ya.
- 19 M'ula dɔm m'ra ne né m'ar Mbaidɔmbaije ləm, m'isi gə mán-nɔ kəm'g dan né gá naam'g loo kumum rəw'g lə Jibje ləm tɔ.
- 20 Seɛ gərje gao ma m'lɔm sə sí dɔ né gá njekorè sí més loo-kula'g lé el ləm, ma m'ból ndəji sí əsé ndoo sí né raga kəm dəwje'g əsé mee kəije'g el ləm tɔ.
- 21 Ma m'ula ne Jibje gə Grekje ta kwa ndò rɔ dɔ kaiya'g lə dee rɔ Ala'g lé bó gə kar dee d'un ne meɛ dee d'ar Mbaidɔmbaije Jeju Kristi.
- 22 Aa ooje, basinè Ndil ba ndɔrm aw səm Jerusalem, né gá a gə teɛ dɔm'g keneɲ lé ma m'gər el tɔ.
- 23 Ne gə bee-bee lai lé Ndilmeenda ulam keneɲ təsərə pana: Kula tɔm ləm, gə nékəmndoo gá a gə ram lé to ɲginam ya.
- 24 M'ra né kára kara gə mba taa ne rɔm el ləm, m'oo rɔm gá né gəd kəm dɔ'g el ləm tɔ. Né gá wa məəm lé kər suna rəw ləm gə meendakaj ləm, gə tɔl ta kula gá Mbaidɔmbaije Jeju ɔm jim'g, am m'ula dee ne tagəmaji gá wɔji dɔ noji lə Ala lé ləm tɔ lé yee ba gá né gá wa məəm ya.
- 25 Aa ooje, seɛ lai gá m'aw mbuna sí'g m'ula sí ta lə beekɔ lə Ala lé basinè ma m'gər gao to gá seɛ a kilaje kəm sí dɔm'g gogo el ɲga.
- 26 Gelee gá nee ba ma m'ula sí ne təsərə bogəne ya, bó lé dəw kára mbuna sí'g tuji ndá ta məsee wa dɔm el.
- 27 Mbata torndu Ala lai lé ma m'wɔji sí bó m'kusu dəa kára kara bèe el.
- 28 Bèe ndá arje meɛ sí dɔ rɔ sí'g ləm, aaje dɔ badə-kosoje gá Ndilmeenda unda sí gá njékaa dɔ deeje lé gə mba kar sí ulje Eglisə lə Mbaidɔmbaije gá yeɛ uga gə məsee-yeɛ nja ləm tɔ.
- 29 Ma m'gər gao loo gá m'a kuba naɲg kɪ kyɔ sí lé ndá jagmjerje gá njetɔr kwɔi néje d'a kuru mbuna sí'g ndá d'a busu badə-kosoje busu-busu ləm,
- 30 njé gá naje mbuna sí-seɛ'g ya d'a kɪ gaɲgta badə-badə ndoo dəwje bó gə kər ne njékwakiláje kəm dee ne goo dee'g ləm tɔ.
- 31 Yen ɲga sije kəmba jəgəgə, arje meɛ sí olé dɔ ta gá ma m'ndəji sí kára-kára lai gə mán-nɔ kəm'g as ləb munda, dan kàrá gə loondul'g m'ar tam wəi el.
- 32 Basinè lé m'ɔm sí ji Ala'g ləm, gə m'ɔm sí ta noji ləa gá askəm rɔd sí mba kar sí ɲgaje nénoji lə sí gə njémeendaje ɲə'd lai.
- 33 Ma lé larnda əsé larlɔr əsé kubu lə dəw kára kara malee ram el.

- ³⁴Seije lé sei gərje gao jim-ma ya ba m'ra ne kula m'ingga ne né gé lalm ləm, gə lal deę gé d'isi səm lé ləm tɔ.
- ³⁵M'ra né bəd-bəd m'tɔji sí né gə mba kar kula raje gé togábè ba sei a kodoje ne yɔ-dəwje ləm, mee sí a kolé ne dɔ Mbaidɔmbaije Jeju gé yeę nja pana: Kun né kar lé to rɔlel unda taa né!
- ³⁶Loo gé yeę pata nee ar dee mbɔ ndá yeę ɔs kəjee naŋg ra sə deę lai tamaji.
- ³⁷Deę lai neelé kəm dee təd gə mán-nɔ, ar dee nim nɔ dɔ tamee'g njururu.
- ³⁸Kəm dee to ndò mbata ta gé yeę ula dee pana: D'a koo kəmee gogo el lé ya. Yen ba deę danee saar d'aw səa ta bato'g.

Néra Njékaɔkulaje 21

Deę tel d'aw Jerusalem gogo

- ¹Loo gé jeę j'ya dee mbɔ ndá jeę j'uru mee bato'g j'aw sur n'teę Kos. Bèlè ndá j'aw Rodə ba j'i keneŋ j'aw Patara.
- ²J'ingga bato keneŋ gé si gaŋg mán kəmee gé Penisi ndá j'uru mée'g j'aw.
- ³Loo gé j'un kəm sí j'oo dɔgoré-loo gé Siprə ndá j'ya gé dɔgel bèe ba j'un rəw kəm sí gé par gé Siri ndá j'wa naŋg Tir, mbata lée neelé ba d'a gə kɔr néje gé mee bato'g lé kəm keneŋ.
- ⁴J'ingga njékwakiláje keneŋ ndá j'isi sə dee ndɔ sí siri. Ndilmeenda ɔs njékwakiláje budu ar dee d'ula Pool gə mba karee aw Jerusalem el.
- ⁵Nɛ Loo gé ndɔ sí aɔ siri mbɔ ndá j'i j'ɔm nɔ rəbə gə mba kaw ndá deę lai gə denéje lə dee gə ŋgan deeje dan sí saar d'unda sí gir bee gé raga. Jeę j'ɔs kəji sí naŋg dɔ koŋgo, jeę n'ra tamaji lé nɔ'd.
- ⁶Yen ba j'i n'ra nɔ lapia kára-kára lai ndá j'i j'uru mee bato'g ləm, deę kara deę tel gé bée lə dee ləm tɔ.

Agabus teggin né gé a gə ra Pool lé

- ⁷Loo gé jeę j'ya rəw gé mán gə mba taa rəw gé raga ndá j'i Tir j'aw Tolemays. Lée neelé jeę n'ra ŋgako naje lapia keneŋ ləm, j'isi sə dee nɔ'd ndɔ kára ba ləm tɔ.
- ⁸Bèlè lookàree j'i keneŋ j'aw saar n'teę Sejure. Jeę j'aw kəi lə Pilibə gé to gé njekaw gə loo-loo kila mber tagəmajji lé. Yeę lé to njekəm dee gé siri gé d'ɔr dee gé njékaa dɔ néje mee Eglisə gé Jerusalem lé ndá jeę n'to kəi ləa.
- ⁹Ŋganee gé mədə deę sɔ gé lal taa ŋgaw, deę nja to gé njéteggintaje.
- ¹⁰J'isi keneŋ ndɔ sí aɔ bula bəl ya ndá njetegginta kára ria lə Agabus j' Jude tee keneŋ.

11Yee ree ro sí'g ndá un ndar læ Pool to ne golee gə jia-yee ya ba tel pana: Aa ooje, ta gə Ndilmeenda riba dæa lé ba nee: Dəw gə njendar neelé Jibje d'a teá ne togábè Jerusalem'g bó gə kulá ne ji njépole-magəje'g ya.

12Loo gə jee j'oo ta nee ndá jee gə dee gə d'isi lée'g lé n'ra ndòo ro Pool'g gə mba karee aw Jerusalem el.

13Yen nga Pool tel ila dee keneŋ pana: See ban ba sei noje arje bəŋgərəm a gə ti ne dus nee wa. Lée kwa əsé kwəi Jerusalem'g kara m'isi dɔ gɔlm'g kəgəgə gə mba kaw keneŋ mbata læ ri Mbaidɔmbaije Jeju Kristi lé ya.

14Loo gə yee ya rəw ar sí j'ula ta mée'g el lé ndá jee j'yá to, m'pa ne pana: Maji karee to gə goo rəw gə Mbaidɔmbaije wəji mée'g ya.

15Gée gə gogo lé jee j'wa dɔ gɔl néje læ sí gɔl-gɔl j'i j'aw Jerusalem.

16Njékwakiláje gə naje gə Sejare lé dee d'aw sə sí nɔ'd d'unda sí kəi læ Mnasɔ gə to gə dəw gə dɔgoré-loo gə Siprə. To njekwakila gə læw, kəi læa ba j'a gə to keneŋ.

Pool si Jerusalem

17Loo gə jee n'tee Jerusalem mbə ndá ŋgakɔ naje d'wa sí gə ro dee'g gə meendakaj.

18Bèlè lookàree Pool aw sə sí kəi læ Jak ndá ŋgatɔgje lai d'wa dɔ nɔ keneŋ.

19Yee ra dee lapia mbə ba yee ɔr sor néje lai-lai gə Ala ra mbuna njétareeje'g gə goo kula'g læa lé.

20Loo gə dee d'oo taree lé ndá dee d'ula rɔnduba dɔ Ala'g. Tɔbəi dee d'ulá pana: Ŋgokɔm oo, Jibje bula-bula gə d'un mee dee lé ro dee wɔilo pélé-pélé dɔ godndu'g.

21Dee neelé d'oo taree pana: I lé ndoo Jibje lai gə d'isi mbuna njépole-magəje'g ar dee mbad Moyis læm, ula dee ar dee d'inja tamɔd ŋgan deeje el læma, ar dee ndolè goo néjibee læ dee el læm to.

22Ŋga see j'a ra banwa. Dəw-bulaje d'a gə mbɔ dɔ nɔ mbata d'a koo ta ree læi mbə bó loo maiyee godo.

23Gelee gə nee ba maji kari ra né gə j'a gə kulai lé. Dəwje sɔ mbuna sí'g nee to gə njekun ndu deeje.

24Maji kari ɔr néminɔ rɔi'g sə dee nɔ'd ndá i nja a ndogo né kar dee ndisa ne dɔ dee mbɔji. Togábè dəwje lai d'a kooi gə njekaa dɔ godndu lé kər-kər ndá d'a koo ta gə dəwje təd d'ɔm tai'g lé gə taŋgɔm ya.

25Ta gə wəji dɔ njépole-magəje gə d'un mee dee lé j'ɔm nɔ'd gə mba ndaŋg maktub kar dee mba kar dee d'ɔg ro dee dɔ da gə dee d'inja ne məs pole ne magəje læm, gə dɔ məs'g læm, gə dɔ nékulje gə mbiri gwɔs dee læma, gə dɔ mɔdkaiya'g læm to.

26Yen nga Pool ɔr dɔwje neelé ɔr néminɔ rɛa'g sɛ dee nɔ'd. Tɔbɛi bèlè lookàree yee aw sɛ dee mee kɛi-Ala'g wɔji ne rudu ndɔ kɔr néminɔ rɔ dee'g ba d'a gɛ ree gɛ nékinjanéməsje gɛ wɔji dɔ dee kára-kára lai bɛi.

D'wa Pool mee kɛi-Ala'g

27Ndɔ siri læa nai dɔb ndá Jibje gɛ d'ɔ Asi d'oo Pool mee kɛi-Ala'g ndá d'ɔs kudu boo-dɔwje lai bɔɔ-bɔɔ d'ar dee bɔgu nɔ dɛa'g d'wá

28ra né wɛl-wɛl pana: Dɔwje gɛ Israel, ree laje sɛ sí! Aa ooje dɔw gɛ ɔr goo ta gɛ loo-loo ar dɔwje lai ila ne ta dɔ dɔwje gɛ Israel læm, gɛ dɔ godndu'g læma, gɛ dɔ loo'g neelé læm tɔ. Basinè yee ar Grekje kara d'andɛ mee kɛi-Ala'g ila ne ndɔl dɔ loo gɛ to gɛ kɛmee neelé tɔ.

29Dee pa togábè mbata kédé lé d'oo Tropim, dɔw gɛ Epesə sɛa nɔ'd mee bee'g, yee ba mee dee ndaji ta pana: Pool aree andɛ mee kɛi-Ala'g ya.

30Kaar dɔwje lai mee bee'g wa dee paj, ar dee d'ɔ gɛ loo lai d'aj yao-yao. D'ur dɔ Pool'g d'ubá d'wá d'ɔ sɛa mee kɛi-Ala'g ndɔree tee sɛa raga ndá léegəneeya d'udu takɛi bugum.

31To gɛ dee sanɔ loo gɛ mba tɔlee lé taree oso mbi bé-njérɔje ar dee d'ulá pana: Dɔwje lai-lai gɛ mee bee gɛ Jerusalem d'aw dɔ nɔ'd pum-pum.

32Léegəneeya yee ɔr njérɔje gɛ njékɔrnɔ njérɔje gɛ tɔl-tɔl lé ɔm dee dɛa'g aj aw inɔa dee ne. Loo gɛ d'oo bé-njérɔje gɛ njérɔje gɛ d'aw sɛa lé ndá d'aw rɔ dee kunda Pool.

33Yen nga bé-njérɔje ree pɛr gɛ rɛa'g ubá wá ar dee teá gɛ kúla lar gun joo. Tɔbɛi yee dɔji pana: See yee to gɛ nawa əsé kula rɛa to dɔ wa.

34Nɛ mbuna boo-dɔwje'g lé njé gɛ naje pata u-u-u d'oo ne kɔ nɔ el aree askəm koo ginee gɛd el mbata d'aw dɔ nɔ'd pum-pum ndá yee un ndia ar dee gɛ mba kar dee d'aw sɛa gadloo'g læ dee.

35Loo gɛ Pool tee Pool loo-tuga-kaw-tar gɛ wɔji dɔ gadloo'g lé ndá njérɔje d'unee mbata koso-dɔwje d'usu nɔgwɔi dee rɔ nɔ'd wur-wur.

36Mbata dɔw-bulaje gɛ d'ɔm nɔ goo dee'g lé ra né wɛl-wɛl pana: Areeje udu gɛ kudu ya.

Pool teggin meekun læa ar dee gɛ d'wá lé

37Nai lam bèe kar dee d'uru sɛa gadloo'g lé ndá Pool dɔji bé-njérɔje pana: See i a kyɔ'm karm m'pata læm m'ari oo el wa. Bé-njérɔje ilá keneɔ pana: See i gɛr ta Grek wa.

38See i to dɔw gɛ Ejiptə gɛ njekɔ gɛ njékɔbeeje gogo nee kɔr gayim-dɔwje tɔl-dɔg-loo-sɔ kaw sɛa dee gɛ dɔdilaloo'g lé el wa.

³⁹Pool tel ilá keneṅ pana: Ma m'to Jib, dəw gá Tarsə dəb beekɔ gá Silisi. M'to gá njebee gá kojikəi ya bó ri bee ləm iya el. Ma m'ra ndòo rɔi'g gə mba kari yə rəw am m'ula koso-dəwje neelé ta ya.

⁴⁰Bé-njérɔje un ndia aree ndá Pool aar tar dɔ loo-tuga-kaw-tar gá wɔji dɔ gadloo'g lé ba yə jia ta koso-dəwje'g neelé. Loo to ndiṅ ndá paul un ta pa gə ta Əbrə pana:

Néra Njékaɪkulaje 22

¹Ngakɔmje gə bɔmje gá dəwje, ooje ta ləm gá m'a gə pa basinè gə mba taa ne dɔm lé.

²Loo gá deɛ d'oo to gá yeɛ pata gə ta Əbrə ndá kaa-mbi-loo-pa-doi. Pool ula dee pana:

³Ma m'to Jib gá d'ojim Tarsə dɔ naŋg gá Silisi nɛ kodo ba deɛ d'odəm mee bee'g neelé ləm, m'isi naŋg gɔl Gamaliel'g m'ndoo ne né m'un ne gel négər gá wɔji dɔ godndu kə bɔ sije-je lé lad ləma, m'tədkag loo gə mbata lə Ala lé to gá seije bəe bogənè ya ləm tɔ.

⁴Deɛ gá taa ta neelé m'ula kəm dee ndòo m'ar dee d'wəi ne ləm, m'wa diŋgamje gə denéje m'to dee m'ɔm dee danɣai'g ləm tɔ.

⁵Ngɔ-njekinjanéməs gə ngatɔgje lə Jibje lai lé to njékɔrgoo néramje neelé ya. M'taa maktub ji dee'g gə mba kaw ne kar ngakɔ deeje gá Damas loo gá m'isi m'aw keneṅ gə mba kwa deɛ gá keneṅ neelé gə kúla lar ree sə dee Jerusalem gə mba kar beɔ ɔs ta dee'g.

Pool ɔr gin meekun ləa

NNk 9.1-19, 26.12-18

⁶To gá m'isi m'aw rəbee bəi lé m'unda dɔ Damas dəb ndá kàr aar danɔ bəe ya ba loo ɪ dara ndogó gugu dɔm sub.

⁷Ma m'guru naŋg rug ndá m'oo ndu bar dɔm'g wəl-wəl pana: Sool, Sool, see ban ba i ula kəm ndòo bəe wa.

⁸Ma m'tel m'dəjee m'pana: Mbaidɔmbaije, see i to gá nawa. Yeɛ ulam pana: Ma m'to gá Jeju gá Najaret gá i ula kəm ndòo lé ya.

⁹Deɛ gá d'aar səm lé d'oo loo gá ndogó lé ya, nɛ ndu dəw gá njepata neelé ba oso mbi dee'g el.

¹⁰Yen nga m'dəjee m'pana: Mbaidɔmbaije, see m'a ra ban nga nee wa. Ndá Mbaidɔmbaije ilam keneṅ pana: Uba naŋg ɪta aw Damas ndá d'a kulai né gá kəm kari ra lé bəi.

¹¹To gá m'oo loo el gə mbata loo gá ndogó wərərə kəm'g lé ndá deɛ gá njékaw səmje lé ndɔrm gə ji dee ba m'teɛ Damas bəi.

¹²Dəw kára si Damas ria lə Ananias, yeɛ to njemeenda gé un godndu lad ləm, Jibje lai gé d'isi Damas lé d'or goo ta læa maji ləm tɔ.

¹³Yeɛ ree aar nɔm'g ulam pana: Ngokɔm Sool, teɛ kəmi bəsəsə oo ne loo. Léegəneeya m'teɛ kəm bəsəsə m'oo ne loo ndá m'ea gərərə.

¹⁴Yeɛ ulam pana: Ala lə ka síjeɛ ɔri undai gé kəmee gé mba kari gər torndia ləm, gé mba kari oo Njemeekarabasur lé læma, gé mba kari oo ta gé tɛa'g ləm tɔ.

¹⁵Mbata i a to gé njekərgoota læa dɔ néje lai gé i oo gé kəmi gé oo gé mbii lé kar dəwje lai-lai d'oo səi ya.

¹⁶Bèe ndá basinè see i si ngina dɪ bəi wa. Uba naŋg ɷta bar ri Mbaidɔmbaije ba ar dee rai ne batəm togo ne kaiya məəi'g.

Pool ɔr goo bar gé Ala baree ulá bee lə njépole-magəje

¹⁷Ma m'tel m'aw Jerusalem ndá loo gé m'isi m'ra tamaji kəi-Ala'g ndá né mɷdi teɛ dɔm'g

¹⁸am m'oo Mbaidɔmbaije aree ulam pana: Maji kam m'ɔs rɔm bad m'unda loo m'teɛ Jerusalem kalaŋ mbata ta gé m'or m'wɔji ne dɔ neɛ'g lé d'a taa el.

¹⁹Ma m'ilá keneŋ m'pana: Mbaidɔmbaije, deɛ nja gər gao, to gé ma lé m'to gé njekwa deɛ gé d'ɔm meɛ dee dɔi'g kəi-kwa-dɔ-naje'g læ dee, m'ɔm dee danɣai'g ləm, m'kunda dee gé ndəi ləm tɔ.

²⁰Tɔbəi loo gé d'ɔm məs Etien gé njekərgoota læi naŋg lé ndá ma m'ar sə dee ta pəree'g nɔ'd ləm, m'ndigi sə dee rəgm ya læma, ma nja m'to gé njɛŋgəm ta kubu læ deɛ gé to gé njétɔleeje lé ləm tɔ.

²¹Yen ŋga Mbaidɔmbaije ulam pana: Maji kam m'ɔd m'aw ndá neɛ nja n'a gé kulam kam m'aw əw par gé rɔ ginkoji dəwje gé raŋg gé to njépole-magəje ya.

Pool pa təsərə pana: Neɛ n'to dəw gé Rɔm ya

²²D'ur mbi dee dɔ ta'g læa lé gèŋ saar ta neelé teɛ tɛa'g. Yen ŋga d'ila boo-ndu dee naŋg pana: Dəw gé togəbè lé maji karee godo naŋg nee. Nérea wa bua kaw kəmba el.

²³Deɛ ndaŋg rɔ dee paɷ-paɷ ləm, tɔr kubu rɔ dee'g wɔgəɔɔ-wɔgəɔɔ d'ɔm naŋg læma, saa naŋg d'ɔm dɔ dee'g ta-ta ləm tɔ.

²⁴Bé-njérɔje lé un ndia ar dee d'aw gé Pool gadloo'g kɔrɔg mba dəjee ta gé ndəi ba gé mba koo gin né gé deɛ ndaŋg ne rɔ dee d'wɔji ne dɛa lé.

²⁵Loo gé d'or ndəi piao ndá Pool dəji njekərnɔ njérɔje gé tɔl-tɔl gé aar keneŋ lé pana: See d'un ndu dee d'ar sí gé mba kar sí kundaje dəw gé Rɔm gé ta wa dɛa el bəi lé gé ndəi wa.

²⁶Loo gá njekɔrnɔ-njérɔje gá tɔl-tɔl lé oo ta neelé ndá yee aw rɔ bé-njérɔje'g gá mba kulá karee oo pana: See i a ra ban nga gá rɔi wa. Mbata dɔw neelé to dɔw gá Rɔm.

²⁷Bé-njérɔje ree rɔ Pool'g dɔjee pana: Ulam gád, see i lé to njebee gá Rɔm ya wa. Pool ilá keneɲ pana: Oiyɔ, bèe ya.

²⁸Bé-njérɔje tel ulá pana: Ma lé m'ar dee lar yaɔ gá mba tel ne rɔm gá njebee gá Rɔm. Pool pana: Ma lé m'to gá njebee gá Rɔm gá kojikækɔl ya.

²⁹Léegáneeya deɛ gá d'a gá kundá ba dɔjee ne ta lé bəi deɛ sa rɔ dee d'ɪ ɲgəndəɲ-ɲgəndəɲ dɔa'g, ne bé-njérɔje lé loo gá yee oo to gá Pool to gá njebee gá Rɔm ndá yee bəl mbata yee un ndia ar dee teá.

Pool aar nɔ njégaɲ-rəwtaje'g

³⁰Bèlè lookàree bé-njérɔje ndigi koo ta né gá Jibje səgee ne lé gád ndá yee ar dee tudu kúla rəa'g un ndia ar mbai dɔ njékinjanéməsje-je gá njégaɲ-rəwtaje lə Jibje ar dee mbɔ dɔ nɔ. Tɔbəi yee ar Pool uru naɲg aree aar dan dee'g dana.

Néra Njékaɲkulaje 23

¹Pool aa kəm njégaɲ-rəwtaje lə Jibje lé njal ɔr ndá yee ula dee pana: ɲgakɔmje gá dɔwje, saar bogənè m'aw nɔ Ala'g gá meekwəitar el ya bəi.

²Ananias, ɲgɔ-njékinjanéməs lé un ndia ar deɛ gá d'isi mbɔree'g dɔb lé gá mba kar dee d'unda tɔa.

³Yen nga Pool ulá pana: Ala a kundai-i, i gá to ndògo gá ndá lé. I si keneɲ gá mba ra ta ləm gá goo godndu, ne i orè ta godndu lé naɲg més ba un ndui ar dee gá mba kar dee d'undam.

⁴Deɛ gá d'isi mbɔr Pool'g dɔb lé d'ilá keneɲ pana: Yee gá to gá ɲgɔ-njékinjanéməs lə Ala ya, see i ila ndɔl dɔa'g wa.

⁵Pool tel pana: ɲgakɔmje, ma m'gəree gá ɲgɔ-njékinjanéməs el mbata deɛ ndaɲg mee maktub'g pana: Seɪ a paje ta gá majel dɔ mbai lə koso-dɔwje'g lə sí el.

⁶Pool gər gao to gá deɛ gá mbɔ dɔ nɔ lé njé gá naje to gá Saduseɛje ləm, njé gá naje to gá Parisieje ləm tɔ ndá yee ila boo-ndia naɲg nɔ njégaɲ-rəwtaje'g lə Jibje pana: ɲgakɔmje gá dɔwje, ma m'to gá Parisieje, ɲgolə Parisieje ya. Ta teɛ dɔkumbwa'g lə njé gá d'wəi'g gá m'unda məəm yel gá dɔ'g lé yee ba d'am m'ar ne loo-gaɲg-rəwta'g basinè gá mbəa ya.

⁷Loo gá yee pata neelé mbɔ ndá Saduseɛje gá Parisieje d'un kudu maj nɔ ta d'ɔr ne kəm nɔ.

⁸Mbata Saduseɛje pana: Dɔwje d'a teɛ dɔkumbwa'g pai godo ləm, kuraje gá dara əsé ndilje kara godo ləm tɔ. Ne Parisieje d'ɔm mee deɛ dɔ taje'g neelé joo bɔr.

⁹Yen nga d'unda bula yi-yi d'ar njéndaji-maktubje gá naje gó d'í bee læ Parisieje d'uba nanḡ d'í d'os gin tamai gá kédé-kédé pana: Dəw neelé jeḡ j'oo ta gá majel kára kara dəa'g bée el. Banelə ndil əsé kura gá dara ba ulá ta ya.

¹⁰To gá tamai læ dee oso mbo-boo bée nga bé-njérɔje lé bəl pana: Dəwje neelé d'a kɪ kwa Pool tiee mbidi-mbidi ndá yeḡ un ndia ar njérɔje ree d'ɔree dan dee'g gə mba kaw səa gadloo'g læ dee.

¹¹Mee tilee gá njekorè gée lé Mbaidɔmbaije teḡ dɔ Pool'g təsərə ulá pana: Wa rɔi kɔgərə! Mbata goo ta ləm gá i ɔr Jerusalem neelé lé riri kara i a kɔr Rɔm togábè ya tɔ.

D'wɔji-kwɔji tɔl Pool

¹²Loo gá loo àr ndá Jibje tɔs dɔ nɔ dér-dér manrɔ dee bər-bər pana: N'a sɔje né el ləm, n'a kaije né el ləm tɔ saar n'a tɔlje Pool ya ba.

¹³Deḡ gá tɔs dɔ nɔ dér-dér lé bula dum rɔ-sɔ.

¹⁴Ndá deḡ d'aw rɔ mbai dɔ njékinjanéməsje'g gə ngatɔgje'g d'ula dee pana: Jeḡ manrɔ sí bər-bər gə mba sɔ né el saar j'a tɔl Pool ya ba.

¹⁵Sejje lé basinè maji kar sí aw inḡaje njégaḡ-rəwtaje læ Jibje awje səa dee rɔ bé-njérɔje'g gə mba karee ree gə Pool nɔ sí'g bó gá kar sí raje to gá læ né gá seḡ ndigije kəndje gel ta gə mba koo gəd bée səm. Jeḡ lé loo gá sí ree ndá j'a sí pèrèrè gə mba kɪ tɔlee gá tɔl ya.

¹⁶Ne ngonan Pool oo ta kum gá d'a gə kumee rəw lé ndá yeḡ ɔd aw gadloo'g læ njérɔje aw ula Pool taree.

¹⁷Yen nga Pool bar njekɔrnɔ njérɔje gá tɔl-tɔl lé kára ulá pana: Aw gə basa neelé rɔ bé-njérɔje'g mbata yeḡ aw gə ta gə mba kulá.

¹⁸Njékɔrnɔ njérɔje gá tɔl-tɔl neelé ɔd gə basa neelé ɔr neḡ aw səa rɔ bé-njérɔje'g ulá pana: Pool gá danḡai lé barm ra ndòo rɔm'g gə mba karm m'ree gə basa neelé rɔi'g mbata yeḡ aw gə ta gə mba kulai.

¹⁹Bé-njérɔje lé wa ji basa neelé njɔl sa səa rəa aw dəjee pana: See né dɪ ba a gə kulam taree wa.

²⁰Yeḡ ilá keneḡ pana: Jibje d'ɔm kudu nɔ'd gə mba ra ndòo rɔi'g bó gə kar bèlè ndá i a ree gə Pool nɔ njégaḡ-rəwtaje'g læ Jibje to gá læ né gá i a gə dəjee gin ta læa gəd koo bée səm.

²¹Maji kari taa ta læ dee el mbata deḡ bula dum rɔ-sɔ tɔs dɔ nɔ der-der gə mba kumee rəw, deḡ manrɔ dee bər-bər pana: N'a sɔje né el ləm, n'a kaije né el ləm tɔ saar n'a tɔlje darɔ Pool ya ndəd ba. Basinè ya deḡ d'isi pèrèrè ḡgina kari ndigi səa dee ya.

²²Bad ba kar bé-njérɔje ar basa lé ɔd aw bəi ndá yeḡ ndəjee bər-bər mba karee ula dəw kára kara ta neelé el.

D'ula Pool rɔ Pelis gá njeguburuḃee lé

- ²³Gée gá gogo yee bar njékɔrnɔ njérɔje gá tɔl-tɔl joo lé ula dee pana: Waje dɔ gɔl rɔ sí mbata loo gá loondul gá d'a gá kɔm bi yəm ndá a kawje gá njérɔje tɔl-joo ləm, gá njékundaje rɔ-siri ləma, gá njébandanje tɔl-joo ləm tɔ, mba kaw sə dee Sejare.
- ²⁴Maji kar dee d'ar Pool kundaje kea-yee tɔ bɔ gá mba kar dee d'aw ne səa gá loo-kulee yururu tee ne səa rɔ Pelis gá njeguburuḃee'g lé.
- ²⁵Yee ndaŋ maktub togábè ar Pelis pana:
- ²⁶Ma Klodə Lisias m'ndaŋ maktub nee m'ari-i Pelis, njeguburuḃee gá maji dum, m'rai lapia boo.
- ²⁷Dəw neelé Jibje d'wá gá dɔ dee nja d'a gá tɔlee gá dɔrɔ dee ba m'tee dɔ dee'g wai gá njérɔje ndá m'wá wɔgəɔdɔ m'ɔree ji dee'g, ne ma m'oo to gá yee to gá njeḃee gá Rɔm.
- ²⁸Ma m'ndigi gər gin né gá deɛ səgee ne ba m'aw səa nɔ njégaŋ-rəwtaje'g lə Jibje lə dee.
- ²⁹Ma m'oo to gá tamaɲ gá wɔji dɔ godndu lə dee-deɛ ba deɛ səgee ne ne m'oo to gá yee ra gá as yée əsé kwa danɲai el.
- ³⁰Ma m'oo to gá Jibje d'wɔji mba kumee rəw, yee ba m'ulá ne rɔi'g ləm, m'ula njésəgeeje gá mba kar dee d'aw nɔi'g mba kar dee-deɛ nja d'ɔr taree d'ari oo ləm tɔ. Lapia.
- ³¹Togábè njérɔje d'aw gá Pool lé loondul'g gá goo torndu bée deeje d'aw səa saar tee səa Antipatris.
- ³²Bèlè lookàree d'ar njékundaje ba dan gée d'aw səa ŋga ba deɛ d'ɔs tel ree gadloo'g lə dee gogo.
- ³³Loo gá deɛ tee Sejare mbɔ ndá njékundaje lé d'ula maktub ji njeguburuḃee'g tɔbəi d'unda Pool nea'g tɔ.
- ³⁴Loo gá mbai gá njeguburuḃee lé tura maktub lé mbɔ ndá yee dəji dee pana: See Pool lé to dəw gá dɔ naŋ gá ra wa.
- ³⁵Loo gá yee gər to gá yee to gá dəb beeko gá Silisi ndá yee ulá pana: M'a ŋgina njésəgije njen ree ba m'a koo ta ləi bəi. Yee un ndia ar dee gá mba kar dee ŋgəmee kəi-gad'g lə Herɔdə.

Néra Njékajikulaje 24

Pool aar nɔ Pelis gá njeguburuḃee lé

- ¹Ndɔ mi gogo lé ŋgɔ-njekinjanéməs gá ria lə Ananias, deɛ gá ŋgatɔgje lə dee gá naje gá njetagərii kára ria lə Tertul lé deɛ tee Sesare. Deɛ səg Pool rɔ njeguburuḃee'g.

²Dee d'ula-kula bar Pool d'aree ree mba ndá Tertul un kudu kər ta gə mba kila dɔ Pool'g, yeɛ pana:

³Pelis, i gə maji dum lé i nja ar loo kul dɔ sí'g yururu, ar sí jeɛ ndá ne mee sí kaj tɔ. I nja to gə njegɔl beekɔ lə dəwje neelé karee sa rəw mbata i aa dɔ dee kər-kər ya. Néraiye lai gə i ra lé loo lai gə ndɔ dee ndɔ dee, dee d'ɔs ne rii ta dee'g gə pa tébé-tébé bée.

⁴Jeɛ ndigi bæi nanɔ el, ne ta lə sí to keneɔ ba jeɛ ndigi kər bəl kari-i gə njemeemaji lé ndá maji kari ila məəi pɔ bɔ gə oo ne ta lə sí ya.

⁵Jeɛ j'ingə dəw neelé gə to asəna gə yoo-ndag gə oso bee'g ləm, yeɛ pələ mee Jibje ar dee tɔ ne nɔ gə loo lai-lai ləma, yeɛ to mbai dɔ kudu dəwje gə to Najareeje+ ləm tɔ.

⁶Yeɛ naa loo saar gə mba kaw kula sul dɔ kəi-Ala'g lə sí, ne jeɛ j'ubá keneɔ j'wá. Jeɛ ndigi ganɔta dəa'g gə goo godndu lə síjeɛ ya,

⁷ne Lysias, bé-njérɔje lé ba teɛ dɔ sí'g wai, wá ji sí'g wɔgə dɔ ɔree teɛ səa,

⁸ba ula njəsəgeeje pana: D'a ree gə taree nɔj'g+. I nja loo gə i a dəjee gə tai ndá a koo ta néje lai gə jeɛ n'səgee ne lé ya.

⁹Jibje kara d'ɔm ta lə dee keneɔ bura pana: Yeɛ ra togábè ya.

Pool ɔr ta ləa nɔ Pelis'g mba taa ne dɔ rəa

¹⁰Loo gə njeguburubee lé kəb jia ar Pool gə mba karee ɔr ta ləa ndá Pool ilá keneɔ pana: Ma m'gər gao, as ləb bula i to gə njegaɔ-rəwta lə ginkoji dəwje neelé, yeɛ ba m'ar ne nɔj'g gə meekai sam-sam gə mba kər ta taa ne dɔ rəm ya.

¹¹To tamaj el, i a dəji géee koo gəd ya, as ndɔ dɔg-giree-joo gə kédé lé ba ma m'j m'aw Jerusalem'g gə mba kwa Ala məəm'g ya.

¹²Ma lé dee d'ingam mee kəi-Ala'g əsé mee kəi-kwa-dɔ-naje'g əsé gə mee bee-boo'g ba ma m'ar maɔta gə dəw kára kara keneɔ el ləm, ma mbɔ boo-dəwje dɔ nɔ'd m'sula dee ne el ləm tɔ.

¹³D'a təd ta kiɔga ne rəw ta gə dee səgm ne basinè lé ndɔ bée el.

¹⁴M'ɔr ta nee m'wəji ne dɔm-ma ya, m'wa Ala lə bəmje-je məəm'g gə goo rəw gə dee ba baree rəw gə to lée'g el. M'ɔm məəm dɔ taje lai gə dee ndaɔg mee maktub godndu'g ləm, gə kɔ njéteggintaje ləm tɔ.

¹⁵M'unda məəm yel dɔ Ala'g lé to gə dee bée ya m'oo to gə Ala lé a kar njémeekarabasurje ləm, gə njéra nékori-korije ləm tɔ lé d'a teɛ dɔkumbwa'g gə kəm dee kəm dee.

¹⁶Gelee gə nee ba m'ɔs ne rəm bad gə mba kaar nɔ Ala'g gə nɔ dəwje'g gə meenda kər jol-jol.

- 17**Ma lé m'godo bee ləm as ləb bula ba m'tel m'ree gə mba kun né kwa ne noji gə njéndooje gə mee bee'g ləm ləm, gə mba kun né kar Ala ləm tɔ.
- 18**Yee gə bée ba Jibje gə naje gə Asi d'ingam ne mee kəi-Ala'g gə rəm gə ɔr bəɗərə-bəɗərə ya, bó teɛ yao-yao əsé kaw dɔ nɔ'd pum-pum lé to gə néram'g lé el.
- 19**Bó lé deɛ gə d'ingam keneɲ lé d'oo ta dɔm'g ndá to ta lə dee-deɛ ba mba kar dee ree səgm ne rɔi'g ya.
- 20**Esé bó lé loo gə m'ar nɔ njégaɲ-rəwtaje'g lə Jibje ba deɛ d'oo ta né gə majel gə wa dɔm'g ndá kara maji kar dee tegginee gə raga tɔ.
- 21**Né kára ba gə ma m'ra lé to boo-ndum gə m'ila naɲg bəgəgə dan dee'g m'pana: Ta gə wɔji dɔ teɛ dɔkumbwa'g lə dəwje gə d'wəi lé nja d'am m'ar ne nɔ s'g loo-gaɲg-rəwtaje'g bəgənè gə mbəa.
- 22**Takɔr gə Pool ɔr lé Pelis gər ginee gao ya ne yeɛ ar dee rəm d'aw pana: Loo gə Lisias, bə-njérɔje lé a ree ndá m'a kəɗ ginta lə sí koo bəi.
- 23**Yen ba yeɛ un ndia ar njekɔrnɔ njérɔje gə tɔl-tɔl lé gə mba karee ɲəm Pool ne kəmee ba a kunda géé'g bó a kɔg njé'g ləa gə d'a gə ree gə mba ra né la ne səa lé el.

Pool aar nɔ Pelis deɛ gə Drusil'g

- 24**Ndɔ aɲ bula bəl gogo Pelis ree gə dené ləa gə ria lə Drusil gə to gə Jib. Yeɛ ula kula bar Pool ndá yeɛ oo ta gə Pool pa wɔji ne dɔ meekun gə un ar Kristi lé.
- 25**Ne loo gə Pool pata wɔji ne dɔ meekarabasur ləm, gə kunda kəmkàr dɔ rɔ'g ləma, gə rəwta-gaɲg gə a gə ree ləm tɔ ndá Pelis bəl ulá pana: Sa rɔi basinè aw. Loo gə m'a kiɲga loo ba m'a kula-kula bari bəi.
- 26**Yeɛ unda mée yel dɔ Pool'g pana: A tɔs ta neɛ gə lar bəi. Togábè ba yeɛ ula ne kula bar ne Pool ta teg-teg gə mba kwɔji ne səa ta.
- 27**Loo gə ləb joo dəs ndá d'ar Porsius Pestus taa tor Pelis. Pelis yɔ Pool danɲai'g gə mba karee lel Jibje.

Néra Njékaɲkulaje 25

Pool aar nɔ Pestus'g

- 1**Loo gə Pestus andə dəb beeko'g neelé ndá yeɛ ra ndɔ munda ba ɲ Sejure ɔd aw Jerusalem bəi.
- 2**Ngɔ-njékinjanéməsje gə ɲgatɔg Jibje d'aw səg Pool rəa'g. Deɛ d'ɔs Pestus bɔɲ-bɔɲ
- 3**mba karee ndigi sə dee bó mba karee ar Pool ree Jerusalem. Ne deɛ lé d'wa rɔ dee kir-kir gə mba kumee rəw bó gə tɔlee.
- 4**Pestus ila dee keneɲ pana: Pool lé deɛ ɲgəmee Sejure nu, tɔbəi ma kara m'a gə tel kaw keneɲ basinè ya tɔ.

⁵Maji kar mbaije læ sí d'aw sɛm nɔ́'d ndá bó lé dɛw neelé ra né gá askɛm kar taree wa dɛa ndá d'a sɛge ne ya.

⁶Pestus ra ndɛa jinaijoo ɛsé dɔg jén ba tel aw Sejare bɛi. Bèlè lookàree yee unda loo tee si loo-gaŋg-rɛwta'g læa ndá un ndia ar dee gá mba kar dee ree gá Pool.

⁷Loo gá yee ree mbɔ́ ndá Jibje gá d'ì Jerusalem lé kiri nɔ́ dɛa'g yir d'odo boo-taje gá bɛd-bɛd bula sɛge ne ne to taje gá lal najee ya bura.

⁸Pool un tapa gá mba taa ne dɔ rɛa ndá yee pana: M'ra né kára gá kɛm kar taree wa ne dɔm el bó m'ra né m'orè ne godndu læ Jibje naŋg el læm, m'ila ndɔl dɔ kɛi-Ala'g el læma, ɛsé gá dɔ Sesar'g el læm tɔ.

⁹Pestus ndigi ra né gá a lel kɛm Jibje ndá yee dɛji Pool pana: See i ndigi kaw Jerusalem mba kar dee gaŋg rɛwta néje neelé dɔi'g nɔm'g keneŋ wa.

¹⁰Pool ilá keneŋ pana: Loo-gaŋg-rɛwta læ Sesar ba m'a kaar keneŋ læm, lée nee ba d'a kɔr kɛm ta læm keneŋ. Ma m'ra né gá lée'g el kára kara gá Jibje el, i kara i gɛr gao ya.

¹¹Bó lé m'ra né gá to gá dɔ najee el ɛsé m'ra né gá yèr gá as yoom ɛsé as daŋgai ndá m'a kaj ndil yoo el. Ne bó lé néje gá deɛ sɛgm ne to gá taŋgɔm ndá dɛw kára kara askɛm kwam kilam ji dee'g el tɔ. Ta læm lé m'a ra bee læ Sesar ya.

¹²Yen nga loo gá Pestus gá njékoo sɛa goo taje lé dɛji ne nɔ́ ta mbuna nɔ́'g ndá yee tel ila Pool keneŋ pana: I pana: I a ra kaj bee læ Sesar ndá i a kaw nɔ́ Sesar'g ya tɔ.

Pool aar nɔ́ Agripa gá Berenisɛ'g

¹³Ndɔ́ aɔ́ bula bɛl gogo, mbai Agripa deɛ gá Berenisɛ ree Sejare gá mba ra Pestus lapia.

¹⁴To gá d'isi keneŋ ndɔ́ dee aɔ́ bula lé ndá Pestus ɔ́r ta læ Pool ar mbai lé ulá ne pana: Pelis ula dɛw kára daŋgai'g yá keneŋ.

¹⁵Loo gá m'aw Jerusalem ndá mbai dɔ njékinjanémɛsje-je gá ngatɔgje læ Jibje d'un ta gá sɛge ne dɛjim gá mba kam m'ila ta dɛa'g.

¹⁶M'ila dee keneŋ m'pana: Gin njé gá Rɔm lé deɛ ra né gá togábè el. Dɛw gá rara ba lé ta oso dɛa'g kara d'a kaw sɛa kɛm njésɛgeje mba karee ɔ́r ta læa gá mba taa ne rɛa bɛd ba bó d'a kila ta dɛa'g gá mɔ́dɛ el bɛi.

¹⁷Yen ba deɛ ree loo gá nee'g ndá ma m'tila el tɔ. Bèlè lookàree ndá ma m'tee m'isi loo-gaŋg-rɛwta'g læm, tɔbɛi m'un ndum m'ar dee gá mba kar dee ree gá dɛw neelé tɔ.

¹⁸Njésɛgeje lé ree keneŋ ne deɛ sɛge gá mba né gá majel kára kara gá m'laji mɛm'g el.

¹⁹Ta læ dee lé to tamaj gá deɛ maj d'wɔ́ji ne dɔ rɛw kwa Ala mee'g gá wɔ́ji dɔ dee-deɛ læm, gá dɔ dɛw kára gá ria læ Jezu gá wɛi ne Pool pana: Tel si kɛmba lé læm tɔ.

²⁰Tamaj læ dee lé ma m'gær loo mba dæji ginee el ndá ma m'dæji Pool m'pana: See yeë a ndigi kaw Jerusalem gæ mba kar dee ra ta læa keneŋ wa.

²¹Ne to gé Pool lé ɓar ri mbai gæ mba karee-yeë nja ɓa gaŋg ræwta læa ndá yee ɓa m'un ne ndum gæ mba kar dee ŋgæm saar m'a koo loo kulá bee læ Sesar lé.

²²Agripa ula Pestus pana: Ma kara ma m'ndigi koo ta læ dæw neelé tɔ. Pestus ilá keneŋ pana: Bèlè ɓa i a koo ta læa ɓæi.

²³Bèlè lookàree ndá Agripa gæ Berenisə gæ ɓé-njérɔje-je gæ dæwje gé boo-boo gé mee bee'g lé d'ɔr nɔ mbuu njaa gæs-gæs teë kæi-gaŋg-ræwta'g. Pestus un ndia ar dee d'ɔr Pool ree sɛa.

²⁴Yen ŋga Pestus pana: Mbai Agripa gæ seije lai gé síje sɛ sí loo gé nee'g lé ooje dæw neelé gé boo-Jipje lai deë d'isi Jerusalem læm, gæ njé gé loo gé nee'g læm tɔ lé d'ila boo-ndu dee naŋg d'ulam ne ta læa pana: Nérea wa bua kaw kəmɛ el.

²⁵Ma lé m'oo né kára gé yeë ra gé as yée el tɔɓæi to gé yeë nja kara ɓar mbai ndá ma m'wɔji-kwɔji gæ mba karee aw iŋgá ya tɔ.

²⁶Ma m'oo ta kára kara gé to kəm karm m'ndaŋg ne maktub m'wɔji ne dæa m'ar mbai lé el. Gelee gé nee ɓa ma m'baree ne nɔ sí-sej'g læm, gæ nɔi-i mbai Agripa'g læm tɔ ɓó gæ mba kar loo gé d'a dæjee ta mbɔ ndá m'a koo ne né gé kəm ndaŋg mee maktub'g lé.

²⁷Mbata ma m'oo to gé kar dee d'aw gæ daŋgai lal ndaŋg ta gé deë sægee ne mee maktub'g lé to gé némbə gé kari ba ya.

Néra Njékaɔkulaje 26

Takɔr læ Pool nɔ mbai Agripa'g

¹Agripa ula Pool pana: M'ya loo m'ari gæ mba kari ɔr ta læi gæ mba taa ne dɔi ŋga. Yen ɓa Pool ula jia paar un kudu kula dee ta gæ mba taa ne ræa pana:

²Mbai, Agripa, mæəm lelm yaɔ gæ mbata kaar gé m'aar nɔi'g ɓogənè gæ mba kɔr goo ta néje lai gé Jibje sægm ne lé,

³mbata néjibeeje læ dee lé i gær gæd-gæd ya læm, tamajje læ dee kara i gær gao læm tɔ. Ma m'ra ndò rɔi'g gæ mba kari ila kaari mès oo ne ta læm ya.

⁴Ma lé néramje lai un kudee loo gé m'nai basa ɓæi lé Jibje lai d'oo gao ya, mbata m'isi dan gin kamje'g Jerusalem'g ya.

⁵Deë gær gao, ɓó lé deë ndigi kulai kara deë ya d'a kulai to m'wa gel bee læ Parisieje gé kwa, deë gé to kudu-dæwje gé njédɔmɔŋgje dɔ ræw kwa Ala'g læ sí mee deë'g d'unda mar deeje gé raŋg lai lé.

⁶Basinè deë teë səm loo-gaŋg-ræwta'g mbata kunda gé m'unda mæəm yel dɔ ndukun gé Ala un ar ka síje lé gæ mba karee aw lée'g béréré.

⁷Ndukun neelé ginkoji síjee gé aǐ dɔg-giree-joo lé kara ndinga ne rɔ dee ləm, d'wa ne Ala lé mee dee'g ta-ta dan kàrà gé loondul'g ləm tɔ. Wah mbai, ta lə kɔdameeyel neelé nja ba Jibje səgm ne gé mbəa.

⁸Kwii, see kunda gé Ala a kar dəwje d'unda loo tee loo-yoo'g lé see ooje né gé kəm kunda mee yel dɔ'g el wa.

⁹Ma lé kédé m'ula rɔm ndubu gé mba kar ri Jeju gé Najaret neelé udu bɔ, yee ba ma m'oo gé né gé kəm ra.

¹⁰Yee ba gé néram gé m'ra mee bee gé Jerusalem'g ya. Mbai dɔ njékinjanéməsje-je d'un ndu dee d'am ndá m'wa dee gé to gé kəmee lé bula m'bugu dee dan'gai'g ləm, loo gé dee tɔl dee kara m'ɔm nɔ'd térééré gé njétɔl deeje lé ləm tɔ.

¹¹Gɔl bula ya m'un goo dee kəi-kwa-dɔ-naje'g lə dee lai m'ra sə dee né gé kədərə ləm, m'ɔs dee m'ar dee d'ila ndɔl dɔ Ala'g ləm tɔ. Oŋg ləm gé nuŋga kəd-kəd dɔ dee'g lé am m'aw m'ula kəm dee ndò saar dɔ beeje'g rang'd tɔ.

Pool ɔr gin meekun læ

NNk 9.1-19, 22.6-16

¹²Yen ŋga ma m'isi m'aw ne gé Damas gé torndu mbai dɔ njékinjanéməsje-je gé d'un ne ndu dee d'am lé gé mba ra né gé togəbè ya.

¹³Wah! Mbai, loo gé m'isi m'aw gé rəbee bèe ya ba kàr aar danɔ bèe ya ndá m'oo loo ɔ dara ndogó gugu dɔm gé dɔ dee gé d'aw səm lé sub, ar loo neelé ndogó wərərə unda kə kàr ya.

¹⁴Jee lai n'guru nan'g rug ndá m'oo ndu dəw bar gé ta Əbrə gé ulam pana: Sool, Sool, see ban ba i ula kəm ndò bèe wa. Nékad gé d'ɔs ne kudi bèsèsè-bèsèsè lé bó lé gad kudi gé gogo ndá a koso rɔi'g pal ya.

¹⁵Ma m'dəjee m'pana: Mbai, see i to nawa. Yee ilam keneŋ pana: Ma m'to Jeju gé i ula kəm ndò lé ya.

¹⁶Nɛ uba nan'g ɔ aar tar paar mbata ma m'tee dɔi'g, mbata ma m'tee dɔi'g m'ɔri gé mba kundai gé njekula ləm ləm, gé njekɔrgoota néje gé i oo mbə læma, gé néje gé m'a tee ne dɔi'g bəi ləm tɔ.

¹⁷Ma m'kɔdi dan koso-dəwje'g neelé ləm, gé dan njépole-magəje gé m'a gé kulai par gé rɔ dee'g lé ləm tɔ,

¹⁸mba kari ar kəm dee inja, kar dee d'ɔ ne dan loondul'g tee ne dan kàrà ləm, mba kar dee d'unda rɔ dee ji siŋgamon'g lə Njekurai ti d'ɔm ne ji Ala'g lé læma, mba kar dee d'ɔm mee dee dɔm'g mba kar məəm ti mbidi dɔ kaiya'g lə dee bó gé kar dee d'isi gé dee gé to gé kəmee lé d'inga sə dee nénoji lé tɔ.

Pool ɔr goo kula rəa

¹⁹Mbai Agripa, yee gé bèe ba né gé ɔ dara gé ram gé mɔdi lé m'ɔs rəw el.

- ²⁰M'aw Damas kédé ba m'aw Jerusalem ləm, gə beeje lai gé to beekɔ́ gé Jude ləma, gə goo beeje lə njépole-magəje lé ləm tɔ́ lé m'ula dee ta kwa ndò rɔ́ dɔ́ kaiya'g lə dee ləm, gə kɔ́s badm tel gé rɔ́ Ala'g ləma, gə néra gé a kwa bua kwa ndò rɔ́ dɔ́ kaiya'g ləm tɔ́.
- ²¹Gelee gé nee ba Jibje d'wam ne mee kəi-Ala saŋg rəw gə mba kam m'udu ne bɔ́ gə mbəa ya.
- ²²Nɛ mbɔ́l dɔ́ la gé Ala lé la səm lé m'isi ne saar m'teɛ bogənè m'ɔ́r ne goo ta ləa nɔ́ mbaije'g ləm, gə nɔ́ dəwje gé kari ləm tɔ́. Ta néje gé njéteggintaje ləm gə Moyis pa ləm pana: A gə ree lé yee ba m'ar dɔ́'g bɔ́ m'ya rəbee bèe el.
- ²³Deeje neelé pana: Kristi lé némeekɔ́ a gə rəa ləm, yee nja a to dəw gé dɔŋgɔ́r gé a teɛ dan njé gé d'wəi'g ləma, yee nja a kila mber ta lə lookàr lé kar koso-dəwje ləm, ginkoji dəwje gə raŋg ləm tɔ́.
- ²⁴To gé yee aar pata bèe-bèe gə mba taa ne rəa lé ndá Pestus pata wəl pana: Pool, kɔ́r oso dɔ́i'g! Boo-négərje ləi ɔ́m kɔ́r dɔ́i'g ya.
- ²⁵Pool ilá keneɲ pana: Pestus, i gé maji dum lé to kɔ́r ba ram el bɔ́o. Nɛ ta néje lai gé m'pa lé to gé kankəmta ləm, to ta gé to gə goo rəbee ya ləm tɔ́.
- ²⁶Kəm mbai inja dɔ́ taje'g neelé yee ba m'wɔ́ji ne səa ta yororo-yororo, ma m'gər gao, ta néje neelé kára kara a lal mbia el, mbata néje gé m'wɔ́ji sí lé taree teɛ kəm dəwje'g lai bɔ́ to né gé ra loo-kiya'g el.
- ²⁷Mbai Agripa, see i ɔ́m məəi dɔ́ njéteggintaje'g wa. Ma m'gər gao, i ɔ́m məəi dɔ́ dee'g ya.
- ²⁸Agripa ula Pool pana: Nai lam bèe gə mba kari ula ta məəm'g telm ne gé njetaamee-Kristi to ŋga.
- ²⁹Pool tel ilá keneɲ pana: Nai lam bèe əsé kuree a kəw waga bəi kara ma m'ra ndò rɔ́ Ala'g gə mba karee teli to gé ma bèe ya, i ba gə kari el nɛ deɛ lai gé d'isi d'oo ta ləm bogənè lé tɔ́, nɛ kúla lar gé wam lé ba maji karee tibi mbɔ́ri sí el.
- ³⁰Yen ŋga mbai ləm, gə njeguburubee ləm, gə Berenisə ləma, gə deɛ lai gé d'isi sə dee keneɲ ləm tɔ́ lé d'uba naŋg kiu d'íta.
- ³¹Loo gé deɛ d'isi sa rɔ́ dee ŋgədəŋ ndá deɛ d'ula nɔ́ pana: Dəw neelé ra né gé as yoo əsé danɲai el.
- ³²Agripa ula Pestus pana: Dəw neelé bɔ́ lé bar ri Sesar el ndá to kəm kila tar ya.

Néra Njékaɲkulaje 27

D'ar Pool aw Rɔ́m

- ¹Loo gé d'wɔ́ji-kwɔ́ji gə mba kar sí j'uru mee bato'g gə mba kaw Itali ndá d'ila Pool gə danɲai mareeje gé naje ji Julius'g gé to njekɔ́rnɔ́ njérɔ́je gé tɔ́l gé bar dee kɔ́ Augustə.

²Jeɛ j'uru mee bato gá ì Adramitə gá a gə kaw gə kaar koŋgo-koŋgo beeko gá Asi lé j'ɔd j'aw, Arisitarekə, dəw gá Masedoinə gá bee-kojee to gá Tesalonik aw sə sí nɔ'd tɔ.

³Ndɔ gá njekorè géé, j'wa naŋg Sidɔ, Julius gá njera meemaji gə Pool lé un ndia aree gə mba karee aw kəi lə baokuraje ləa gə mba kiŋga né gá ban-un jén kara ji dee'g.

⁴J'ì keneŋ j'aw gə kaar koŋgo dɔgoré-loo gá Siprə, mbata lel ɔs sí rəw-rəw ya.

⁵Loo gá jeɛ gaŋg baa-boo-kad gá unda kaar koŋgo gá Silisi gə Pampili pəji-pəji lé ndá jeɛ n'teɛ Myra gá to dɔ naŋg gá Lisi.

⁶Lée neelé njekɔrnɔ njérɔje gá tɔl-tɔl lé iŋga bato gá ì Alejɔdri gá si aw gá Itali ar sí j'ɔm nɔ mée'g.

⁷Ndɔ sí bula j'aw mán jan-jan saar n'tuga loo teɛ, j'oo dɔ Nidə nɔ sí'g dil, nɛ j'oo loo kwa naŋg keneŋ el mbata lel ɔs sí rəw. Jeɛ n'dəs dɔgoré-loo lə Krètə, par gá bee lə Salmɔnə.

⁸J'inja təd bur gə kaar koŋgo ba jeɛ n'teɛ ne loo gá kára gá deɛ baree Kəmkaije gá Maji, to mbɔr bee gá Lasée'g dəb.

⁹Kaw gá j'aw bèe lé kur sí əw keneŋ ar kaw rəw gá mán lé to yoo mbata naj kɔg-mee-boo lé kara dəs mbə.

¹⁰Gelee gá nee ba Pool ndəji dee ne pana: Wah! dəwje m'oo to gá kaw gə rəw gá mán neelé a gə to tuji lə bato gə nékodoje ba goo kára ba el, nɛ a to yoo síjeɛ dəwje ya tɔ.

¹¹Njekɔrnɔ njérɔje gá tɔl-tɔl lé oo ta lə njebato gə njekwa ŋgabee bó oo ta lə Pool gá né el.

¹²Tɔbəi to gá kəmkai neelé to maji kəm si keneŋ naj kuli el ndá deɛ gá d'wɔji mba kɪ kwa rɔ dee kɔgəɔ kaw teɛ Penis, kəmkai gá Krètə gá to par gá dɔkɔl gá par gá dɔ-gó ləm, gə par gá dɔgel gá par gá bər ləm tɔ mba ra naj kul keneŋ lé deɛ bula d'unda mar deeje.

Lel-boo ula dɔ baa-boo'g

¹³Lel ì gá dɔgel bèe dan pə-pə ar dee d'əji mee dee'g pana: Né gá n'wɔji je lé ɔm neeje keneŋ ya ndá d'ɔr riŋgi-kwa-bato d'ila mée'g d'aw gə kaar koŋgo gá dɔgoré-loo gá Krètə.

¹⁴Nɛ waga ndá lel-boo gá deɛ baree Erakilɔ ì gigigi ula bir dɔgoré-loo'g.

¹⁵Lel lé un ta bato ɔsee mari gá raŋg. Bato omə tasəra ndá jeɛ j'yá j'aree aw sə sí gə kaw.

¹⁶Jeɛ n'dəs kaar dɔgoré-loo gá lam gá ria lə Klauda ba j'inja təd bur gə mba kwa to gá tɔ kudu bato'g.

- 17**Loo gé d'un d'unda tar mb̄a ndá d'unda kaar bato gə kúla njim-njim tɔ̀b̄ai deę d'wa kubu-lel-bato ké mbir-mbir nà banelə bato lé a gə dar mbal gé ria lə Sirte. Togábè d'ya d'ar lel ba aw sə sí gé kaw.
- 18**To gé lel-boo tila bato bigiri-bigiri ndá bèlè lookàree deę d'odo nékodoje gé mee bato'g tila dan baa-boo'g.
- 19**Ndɔ munda læa ndá jeę n'tɔr néje gé mee bato'g gə ji sí ya n'tila piriŋ-piriŋ kɔ.
- 20**Ndɔ aɪ bula lé j'oo kəm kàr əsé gə kérémeje el tɔ̀b̄ai lel-boo ula kəmee gé kédé-kédé, ar mee sí pélé dɔ rɔ sí'g wəs-wəs m'pana: J'a kudu bó j'a kaji el.
- 21**D'usɔ né el læw ba. Yen nga Pool ɪta dan dee'g ula dee pana: Wah dəwje, to kəm kar sí ooje ta læm loo gé m'pana: A kije Krètə el b̄ai, bèe ba gə mba kar tuji oso dɔ sí'g el læm gə dɔ néje gé læ sí el læm tɔ.
- 22**Basinè ma m'ndəji sí gə mba kar sí waje rɔ sí kɔgəɔ mbata dəw kára kara mbuna sí'g a kudu el, nɛ bato ba a tuji.
- 23**Kura læ Ala gé dara gé ma m'to gé keɔ læm, m'wá məəm'g læm tɔ lé teę dɔm'g təsərə loondul gé nee
- 24**ndá yeę ulam pana: Pool, maji kam m'bəl el, lé riri kara m'a gə kaar nɔ Sesar'g ya tɔ̀b̄ai aa oo, deę lai gé d'aw səm mee bato'g lé kara Ala ɔm dee jim'g yəg ya.
- 25**Wah dəwje, gelee gé nee ba maji kar sí ilaje kaar sí mės, mbata ma m'unda məəm yel dɔ Ala'g m'oo gao ta gé yeę ulam lé a kaw lée'g béréré ya.
- 26**Nɛ jeę lé lé riri kara bato a kunda tudu a kəm sí dɔgoré-loo'g ya.
- 27**Ndɔ dɔg-giree-sɔ læ sí loondul'g loo gé lel-boo bəg sí dan baa-boo gé ria lə Adriatikə neelé ndá njékula-batoje lé dɔ dee tɔ kəw ar dee pana: N'a gə kundaje tudu.
- 28**D'ila kúla mán naa ne kuru læ mán lé ndá d'ɔr kúla kwa dɔ ji dee rɔ-joo, d'aw waga gé kédé d'ila naa ne tɔ̀b̄ai ndá d'wa dɔ ji dee dɔg-giree-mi.
- 29**Yen nga deę bəl nà bato a gə dar mbalje gé mán turu dɔ dee ndá deę d'odo riŋgi-kwa-batoje gé bɔge'e'g sɔ d'ɔm mán, d'isi keneŋ ndiŋga lookàr.
- 30**Nɛ njékula-batoje ra gosoto gé læ né gé d'a gə kodo riŋgi-kwa-batoje gé əmee'g kəm mán bèe səm, bó nà gə kun to kila mán kaar bato'g, bó gə kaj ne kyə bato.
- 31**Pool oo ndá ula njekɔrnɔ njérɔje gé tɔl-tɔl gə njérɔje læa pana: Bó lé dəwje neelé nai mee bato'g el ndá seɪ a teeje dəw el.
- 32**Togábè njérɔje d'inja kúla to lé gaŋg d'aree oso mán.
- 33**Kédé ba kar loo àr b̄ai ndá Pool ndəji deę lai gə mba kar dee d'usɔ né pana: Bogənè to ndɔ dɔg-giree-sɔ læ sí gé seɪ sije dɔkəji sí'g kəgəgə, unje kəm sí dɔ nésɔ'g rəw, lal sɔje.

³⁴M'tog sí kar sí soje né, mbata yee ba gé kuma kar sí aji je ne ləm, yinga do daw ya kára kara mbuna sí'g a kigi gə mǐdé el ləm tɔ.

³⁵Loo gé yee pa togábè ndá yee un muru ra Ala oiyo kəm dee'g lai ba yee wa gajee ula tɔa'g aar sɔ.

³⁶Dee lai lé mee dee oso nanɔ pɔ ar dee lai d'un kudu sɔ né tɔ.

³⁷Jee lai gé j'isi mee bato'g lé j'as dawje tɔl-joo do sí rɔ-siri-gir-sí-misa.

³⁸Loo gé d'uso d'aree as mee dee nag mbɔ ndá d'odo kó d'om dan mán'g gə mba kar bato wɔilɔ ne bəl pélé.

Bato tuji mán

³⁹Loo gé loo àr mbɔ ndá d'oo nanɔ ne gər el. Loo gé d'oo kəmkai gé nagəra to ta'g ndá dee d'wɔji-kwɔji kɔs bato gé keneɔ naa ne koo.

⁴⁰Dee tudu riŋgi-kwa-batoje lé d'ya gé mán ləm, kúla gé d'wa ne ŋaw bato lé kara dee tudu ləm tɔ. Tɔbɛi dee tudu kubu-lel-bato gé lam gé to gogo d'os jururu gé kaar koŋgo'g.

⁴¹Ne d'unda tudu do nagəra'g ndəs loo gé bato wa keneɔ, əm bato to gé tar jururu ne bɔgee ba paŋgəm mán tuga keneɔ pum-pum aree təd kərm-kərm.

⁴²Yen ŋa njérɔje d'wɔji-kwɔji gə mba tɔl danɔaije nà banelə njé gé naje d'a ki kalè mán kai.

⁴³Ne njekərɔ njérɔje gé tɔl-tɔl lé ndigi kaji Pool ndá yee ɔg dee do né gé d'wɔji-kwɔji ra'g lé tɔ. Yee un ndia ar dee gé gər kalé mán ndá d'a kəm mán kalè tee raga kédé ba

⁴⁴njé gé nai lé yee ar dee d'odo kagje gé tɔl dee gə bəgərə néje gé to mee bato'g gə mba nun ne tɔ. Togábè ba dee lai tee raga njoro-njoro gə majee ya.

Néra Njékaɔkulaje 28

Pool si dɔgoré-loo'd gé Malte

¹Loo gé jee n'tee ta yoo'g mbɔ ndá kəm sí inja do dɔgoré-loo'g neelé ar sí n'gər to gé ria lə Malte.

²Njébeeje neelé ra sə sí meemaji d'wa sə sí noji meenda. Dee tuga pər do nɔ'g d'ar sí lai ndibije mbata ndi ər ar kul ɔ ndiɔ-ndiɔ.

³Pool sa ŋgəw kagje ɔm pəd, ne kuji pər uru rɔ li-meewai'g aree tee reé ji Pool'g tiɔ keneɔ dɔgi-dɔgi.

⁴Loo gé njébeeje d'oo li-meewai gé nà jia'g jərəɔ lé ndá d'ula nɔ wédé-wédé pana: Tɔgərɔ ya, daw neelé to gé njetɔl daw ya, mbata yee tee ta yoo gé mán, ne naji teá el nja bəi.

⁵Pool biri li undá ilá dan pər'g bib, ne rɔ Pool tɔ njaam el.

⁶Dəwje neelé ηgina waga pana: Banelə jia a gə ti əsé a koso vad kwəi. Ne loo gé d'isi kərm waga, d'oo né kára kara rəa bèe el ndá deę tel ndu dee pana: Yeę neelé to gé magə gé doŋgɔ ya to ηga.

⁷Lée neelé to mbər ndɔ'g lə mbai-bee kára gé ria lə Publius'g dəb. Yeę neelé wa sí gé rəa'g ra sí mbá bur-bur as ndɔ munda.

⁸Bɔ Publiusje to dɔ tira-rɔkɔ'g, rəa taa pər ləm-ləm aree ndəŋ məs. Pool aw dəa'g ra tamaji ta Ala'g ba ila jia dəa'g aree aji.

⁹Yen ηga njérɔkɔje lai gé d'isi dɔgoré-loo'g neelé ree rəa'g ndá d'aji tɔ.

¹⁰D'ula rənduba dɔ s'g, tɔbəi loo gé j'a gə kɪ kyɔ dee ndá deę d'ar sí né gé lal sí tɔ.

Pool tee Rɔm

¹¹J'isi bee lə dee naj sí munda ba j'uru mee bato gé ɪ Alejɔdri gé ree ra naj kuli dɔgoré-loo'g, bato neelé deę tɔ néndaji gé nékər gin ria gé wɔji dɔ Nduŋgaje gé to ηgakɔ naje keneŋ.

¹²Jeę j'wa naŋg Sirakusə j'isi keneŋ ndɔ sí munda.

¹³J'ɪ keneŋ j'aw gə kaar koŋgo'g saar n'teę Reggio, bèlè lookàree lel ɪ gé dɔkɔl bèe dan pə-pə ar sí j'aw maji as ndɔ sí joo ba n'teę Pujɔl,

¹⁴ba j'aw j'ingə ηgakɔ síjeę keneŋ. Deę ra ndò rɔ s'g mba kar sí j'isi sə dee as ndɔ sí siri. Bèe ba j'ɪ j'aw saar n'teę Rɔm bəi.

¹⁵Ŋgakɔ síjeę gé d'oo nɔ sí lé d'ɪ Rɔm ree tila kəm sí saar d'ingə sí loo-suk gé ria lə Apius ləm, gə Kəi-to-mbàje gé Munda lé ləm tɔ. Loo gé Pool aa loo oo dee ndá yeę ra Ala oiyo wa rəa kɔgəɔ tɔ.

Pool ila mber tagəmaji Rɔm

¹⁶Loo gé jeę n'teę Rɔm mbɔ ndá d'un ndu dee d'ar Pool gə mba karee wa kəi sí keneŋ, ne njerɔ kára sí səa gə mba kaa dəa tɔ.

¹⁷Ndɔ gé njekəm'g munda lé Pool bər ηgatɔgje lə Jibje lé rəa'g. Loo gé d'wa dɔ nɔ ndá yeę ula dee pana: Ŋgakəmje gé dəwje, ma lé m'ila ndɔl dɔ dəwje'g el ləm, gə dɔ néjibee'g lə ka síjeę el ləm tɔ ne deę d'wam d'ilam danɔgai bee gé Jerusalem ləm, d'ulam ne ji njé gé Rɔm'g ləm tɔ.

¹⁸Njé gé Rɔm lé loo gé deę dəji gin néram ndá deę ndigi kilam tar mbata d'ingə né kára rɔm gé as yoo el.

¹⁹Ne Jibje d'ɔs dee rəw, d'ɔsm bɔɪ-bɔɪ d'arm m'bar ri Sesar bɔ ma m'wɔji-kwɔji səg ginkoji ləm el.

²⁰Gelee gé nee ba ma m'bar sí ne gə mba koo sí ne ləm, gə mba kula sí ne taree ləm tɔ. Ndukun gé Ala un ar Israelje gé m'unda məəm yel dɔ'g lé ya ba m'isi ne gə kúla lar gwɔsm'g gə mbəa.

- 21**Dee d'ílá keneḡ pana: Jee j'ingá maktub kára kara gá i Jude gá wɔji dɔi bèe el ləm, əsé gə ŋgokɔ sí kára kara gá ree rɔ sí'g ɔr sor nérai gá majel əsé bar rii gá ta gá majel bèe el ləm tɔ.
- 22**Jee lé ta gá i əji məəi'g lé ba jee ndigi koo tai'g ya, mbata jee n'gər gao, looje lai gá njékɔrkəm rɔ deeje neelé d'isi keneḡ ndá d'ɔs dee rəw-rəw ya.
- 23**D'wɔji ndɔ dee d'aree ba njé gá naje bula ree d'ingá kəi gá yee si keneḡ lé. Pool ɔr ta riba ne dɔ beekɔ lə Ala, ɔr ne ginta godndu Moyis gá kə njéteggintaje gá wɔji dɔ Jeju ula ne ta mee dee'g. D'wɔji nɔ ta dɔ'g gə ndɔ ya saar d'ar kàrkemetag dɔ dee'g.
- 24**Ta gá yee ula dee lé njé gá naje taa rəgm ya, ne njé gá naje d'ɔm mee dee dɔ'g el tɔ.
- 25**Loo gá dee d'i sa rɔ dee mbata d'ɔr kəm nɔ lé ndá Pool ila ta nee keneḡ kára pana: Ta gá Ndilmeenda ula ka síje gə ndu Esai njetegginta lé pa lée'g ya mbata yee pana:
- 26**Aw rɔ koso-dəwje'g neelé ula dee pana: Seɟ a kooje gə mbi sí ne a bar mbi sí gá bar bó a gərje ginee el ləm, Seɟ a kooje gə kəm sí ne a kaaje gá kaa mbə ləm tɔ.
- 27**Mbata koso-dəwje lé mee dee ndər ləm, Mbi dee udu ləma, kəm dee libi ləm tɔ, Ba nà d'a koo gə kəm dee gə mbi dee ləm, D'a keji mee dee'g gər ne ginee ləma, D'a kɔs badm tel kar neɟ n'aji dee ləm tɔ.
- 28**Bèe ndá maji kar sí ooje to gá ta kaji lə Ala lé d'ula njétareeje ndá dee d'a taa ya.
- 29**Loo gá yee pa togəbè mbə ndá Jibje d'ɔd d'aw dɔ nɔ'd gə tamaj+.
- 30**Pool si kəi-kwa'g lé as ləb joo ya donɟɔ bugum. Dee lai gá ree gə mba kée lé yee wa dee gá rəa'g tɔ.
- 31**Yee ula dee ta gá wɔji dɔ beekɔ lə Ala lé ləm, yee ndoo dee ta gá wɔji dɔ Mbaidəmbaije Jeju Kristi lé ləm tɔ, ar né ilá kag keneḡ el ləm, dəw kára ɔgee dɔ'g el ləm tɔ.

Njé gá Rómə

Njé gá Rómə 1

Lapia gá ra dee

- ¹Ma Pool, kura læ Jeju Kristi, gá Ala barm undam gá njekaikula ləm, yeę ɔrm undam gə kəmee mba karm m'aw m'ila mber Tagəmajɪ læ Ala lé ləm tɔ.
- ²Tagəmajɪ neelé Ala ba un ne ndia ar dee kédé gá ləw ar njéteggintaje læa ndaŋg taree mee maktub gá d'unda gə kəmee.
- ³To ta læ Ngonee gá gəd-gəd gá d'ojee ginka Dabid'g, yeę ba wɔji dɔ darəa,
- ⁴ne teę gá yeę teę dɔkumbwa'g lé yee ba riba dəa to gá yeę to Ngon-Ala gá njesiŋgamoŋ gə goo Ndilmeenda.
- ⁵Yee ba gá Jeju Kristi Mbaidɔmbaije læ síjeę. Mbɔl dəa-yeę nja ba j'isi ne dan noji'g ləm, j'ingə ne kula ra njekaikulaje lé ləm tɔ mba kɔr ne ginkoji dəwje gə raŋg gá njépole-magəje ree ne sə dee kar dee d'un ne meę dee d'ila ne ngonkoji dəa'g mba kar ria bar ne.
- ⁶Seije kara sej sije mbuna dee'g, sej gá Jeju Kristi bar sí lé.
- ⁷Seije lai gá sije Róm, sej gá Ala bar sí unda sí dan kəmee'g gə mba kunda sí gə kəmee lé maji kar noji gə meeləm læ Ala Bɔ síje ləm, gə kə Mbaidɔmbaije Jeju Kristi ləm tɔ lé nai sə sí.

Tamaji gá yeę ra lé

- ⁸Kédé gá dɔtar ba ma m'ra Ala ləm oiyo gə ri Jeju Kristi mbata læ sí lai mbata ta meekun læ sí lé neę oso gə loo mbidi-mbidi ya.
- ⁹Ala gá m'wa məəm'g gə ndiləm bura lé m'ila ne mber Tagəmajɪ læ Ngonee lé yeę nja to gá njekɔrkəmta ləm gá gəd mbata yeę oom to gá m'bar ri sí loo gá m'ra tamaji ləm ta-ta ləm,
- ¹⁰m'ndəjee ta-ta gə mba karee ɔr rəw am m'aw bee læ sí to gá mée-yeę nja wɔji ləm tɔ.
- ¹¹Mbata mal koo kəm sí ram ŋgwɔd-ŋgwɔd gə mba kwa sə sí noji gá wɔji dɔ ndil sí lé kar sí ŋgəŋje ne ŋgəŋ-ŋgəŋ,
- ¹²əsé mba kar loo gá m'isi mbuna sí'g lé ndá j'a kula dɪŋgam meę nɔ'd gə goo meekun læ sí-sej gə kama lé tɔ.
- ¹³Ŋgakəmje, ma m'ndigi kyɔ sí mæg el, gɔl bula m'wɔji məəm'g gə mba kaw rɔ sí'g mba kiŋga kó kula gá naje gá a teɛkɔr mbuna sí'g, to gá ma m'ingə mbuna ginkoji dəwje gá raŋg'd tɔ, ne rəbee udu dɔm'g saar basinè bəi.
- ¹⁴Ma m'to njebaŋ læ Grekje gə deę gá to Grekje el ləm, ma m'to njebaŋ læ njégosokəmkàrje gə kə mbəje ləm tɔ.

15 Gelee gó nee ba mal kaw kila mber Tagémaji kar sí-sej gó síje bee gó Róm'g lé ram ngwɔd-ngwɔd ya.

Singamonɔ lə Tagémaji lé

16 Mbata m'ra kəmkul dɔ Tagémaji'g lé el: yee to singamonɔ lə Ala gə mba kaji nana ba gó ɔm méé dɔ'g lé Jibje kédé ba Grekje keneɲ bəi.

17 Tɔgəɔ ya Tagémaji lé riba dɔ meekarabasur lə Ala lé təsərə gə goo meekun ləm, mbata meekun lé ləm tɔ to gó ndaɲ mee maktub'g pana: Njemeekekarabasur lé meekun ba yee a si ne kamba ya.

Ta wa dɔ dəwje lé

18 Ala riba dɔ oɲg ləa gó i dara ɔm dɔ ndɔlje lai gó dəwje ndɔlee ne ləm, gə dɔ néra majelje lai gó dəwje ra d'wa ne dɔ kankəmta d'orè gó naɲg lé ləm tɔ.

19 Ala lé ndiaa gó kəm gər to raga pai-pai kəm dəwje'g mbata Ala lé nja tegginee ar dee d'oo.

20 Ne néje gó maji kər njoronɔ lə Ala gó dumkoo ləm, gə singamonɔ ləa gó to gə nɔ ləma, gə rəkunda ləa gó yee unda ləm tɔ léinja kəm dəwje'g təsərə, ndɔ tum gel naɲg saar basinè, mbata néreaje lai ɔr ginee njai ar dee d'oo. Bèe ndá loo kunda goso lə dəwje godo ɲga,

21 Mbata deɛ gər Ala lé gao ya ne rənduba gó wɔji dəa lé d'ula dəa'g el ləm, deɛ rəa oiyo el ləm tɔ. Takəji lə deɛ gó gə miɔdé ba lé uru dee wala ləm, kəmkər gó godo meɛ deɛ'g lé ar meɛ dee ndul ne njudu-njudu ləm tɔ.

22 Deɛ bar rɔ dee njékəmkərje ne deɛ tel to mbə-dəwje.

23 Rənduba lə Ala gó minɔ el lé deɛ telee d'unda gó magə ndaji ne dəwje gó minɔ ləm, gə yelje ləm, gə daje gó gɔl dee sɔ-sɔ ləma, gə néje gó d'ag naɲg gə ta meɛ dee ləm tɔ.

24 Gelee gó nee ba Ala sula dee ne sɔgɔ dan yèr'g lə dee gə goo malee gó ra dee lé ar dee d'ila ne ndɔl dɔ darɔ deɛ'g mbuna nɔ'g ləm tɔ.

25 Deɛ lé tel kankəmta lə Ala lé gó taɲgɔm ləm, d'wa nékunda lə Ala meɛ deɛ'g d'ula ne rɔ dee ndò d'aree ur dɔ Njekunda néje lai gó si gə dɔkaisəgərə gə ləbee-ləbee saar gə nɔ lé ləm tɔ. Amen.

26 Gelee gó nee ba Ala sula dee ne sɔgɔ dan nérɔkulje gó d'ula pər meɛ deɛ'g lé, mbata denéje lə dee kara tel rɔ dee gó ram-denéje nai ne dɔ nɔ'g ləm,

27 diɲgamje kara d'yɔ goo denéje lə dee ndá tel nai ne dɔ nɔ'g ar mal né gó deɛ ra gə nɔ lé ɔ meɛ dee ləm-ləm, ar dee ra gə nɔ nérɔkul gó to kəm koo el ləm, ar ndəm gó deɛ ndəm neelé d'ɲga ne lar-kaiya lə dee, d'uga gə rɔ dee ya ləm tɔ.

28 To gó deɛ d'un ne kəm dee rəw dɔ gər Ala'g lé ndá yee nja sula dee ne sɔgɔ dan néraje'g lə dee gó kərm-kərm'g gə mba kar dee ra néra gó ram lé ya.

²⁹Dee d'ar néra gə dɔ najee el ləm, gə néra majelje bəd-bəd ləm, gə néra gə yèr ləma, gə meeyèr ləm tɔ lé taa mee dee pəl-pəl. Kəmkəɪ ləm, gə tɔl dəw ləm, gə kɔl nɔ ləm, gə kərgoso ləma, gə kəm ŋgununu ləm tɔ lé rusu mee dee tɔ.

³⁰Dee to njéndo-gwɔs dəwje ləm, gə njétədtaje ləm, gə njékɔs Ala rəwje ləm, gə njékəmtɔgje ləm, gə njébeeje ləm, gə njéti rɔ deeje ləm, gə njétum gel néyèrje gə sigi ləm, gə njékɔs ta lə njekoji deeje rəw ləma, kəmkàr godo rɔ dee'g ləm tɔ.

³¹Ŋgonkoji to rɔ dee'g ndɔ bèe el ləm, d'unda nɔ dan kəm nɔ'd el ləma, d'oo kəmtondoo lə mar deeje el ləm tɔ.

³²Godndu Ala gə pana: Nana ba gə ra néje gə togábè lé a kas yée ya lé dee gər gao ya ne dee nja ra née ləm, mar deeje gə ra néje neelé kara dee ndigi sə dee ya ləm tɔ.

Njé gə Rɔmɔ 2

Gaŋ rəwta dɔ mari'g ila ta dɔ rɔi'g

¹I dəw gə ban-ban kara gə wa rɔi gə njegaŋ-rəwta dɔ marije'g lé loo kari taa ne dɔi godo. Mbata loo gə i gaŋg rəwta dɔ dee'g lé i nja kara ila ne ta dɔ rɔi'g ya to mbata i gə njegaŋ-rəwta dɔ dee'g lé i nja kara to gə njera néje neelé to gə dee bèe tɔ.

²Tɔgəɔ ya jee n'gər gao ta gə Ala a gaŋg dɔ dee gə njera néje gə togábè lé a to gə goo kənkəmta ya.

³I dəw gə njegaŋ-rəwta dɔ dee gə njera néje gə togábè ne i nja kara ra née to lé see i əji məəi'g pana: Ta gə Ala a gə gaŋg dɔ dee'g lé see a lali wa.

⁴See bao-noji lə Ala ləm, gə meekila lə ləma, gə meekai sam-sam lə ləm tɔ lé i əji bəɪ-bəɪ wa. See meemaji lə Ala gə ɔsi bɔɪ-bɔɪ gə mba kari wa ndòo rɔi dɔ kaiya'g ləi lé see i gər el wa.

⁵Dɔkədərə ləi gə meendər dɔ kaiya'g ləi yee ba ar Ala turu ne ŋg ləa mée'g saar ndɔ kinja gin ŋg lé gə Ala a gaŋg ne ta dɔi'g gə goo rəbee.

⁶Mee ndəa'g neelé Ala a kuga nana kara gə goo kula rəa-rəa ya.

⁷Dee gə d'ai mee dee sam-sam dɔ néra deeje gə maji'g saŋg ne ribar gə rɔnduba gə dɔkəisəgərə lé dee nja yee a kar dee d'isi gə kəmə gə gə nɔ ya.

⁸Ne dee gə majta gə gə mɪdɛ ba d'ɔs ne ta gə tɔgəɔ rəw ləm, tel rɔ dee goo né gə dɔ najee el ləm tɔ lé ŋg gə meekɔ a koso dɔ dee'g.

⁹Némeekɔ gə néurti a kwa dɔ dəw gə rara ba gə njera némajel lé, a kwa dɔ Jibje kédé ba a kwa dɔ Grekje bəi.

¹⁰Dee gə ra némaji lé d'a si dan rɔnduba'g gə dan ribar'g gə dan meekulɔm'g ləm tɔ, Jibje kédé ba Grekje bəi!

¹¹Mbata nɔ Ala'g lé d'a kər kəm dəw kára kara keneŋ el.

12Dee lai gé ra kaiya ne dee lal koo godndu Moyis ndá d'a kudu lal godndu ya ləm, dee lai gé ra kaiya gin godndu'g lé ndá godndu lé ba a gang rəwta dɔ dee'g ləm tɔ.

13Tɔgərɔ ya, dee gé d'oo ta godndu gə mbi dee lé ba to njémee karabasurje nɔ Ala'g el, ne dee gé ra née ba Ala ɔr ne ta dɔ dee'g.

14Loo gé njépole-magəje gé lal koo godndu Moyis lé d'ɔ gə mee dee ra né gé godndu wɔji ndá dee gé godndu lal dee bəi lé d'ar sí j'oo to gé godndu to mee dee'g ya.

15Néra dee tɔji sí to gé néra gé godndu wɔji lé to mee dee'g ya. Ta gé mee dee'g ba ɔr gé ləm, takəjije gé mee dee'g lé ila ta dɔ dee'g əsé ɔr ta dɔ dee'g ləm tɔ.

16Yee ba a to raga pai-pai loo gé Ala nja a kar Jeju Kristi gang rəwta dɔ dəwje dɔ néra goo ngəɔ'g lə dee mee ndəa gé yeɔ wɔji gə goo Tagəməji gé m'ula sí lé.

Jibje gé Godndu Moyis'g

17I gé bar rɔi Jib, i nduna rɔi kaar Godndu'g ləm, i ti rɔi dɔ Ala'g ləm tɔ,

18i gər torndia ləm, godndu lé tɔji ari gər loo kər kəm néje bəd-bəd ləm tɔ.

19I gé ti rɔi pana: I to gé njekərɔ njékəmtɔje ləm, gə lookər lə dee lai gé d'isi loondul'g ləm,

20gə njetɔji mbə-dəwje kəmkər ləma, gə njendoo nganje ləm tɔ. Mbata godndu lé ari sí ne gə darɔ gosonégər gə kankəmta.

21I gé njendoo marije nga, see i a ndoo rɔi el wa. I gé ila mber bogo pana: Maji kar dəw bogo el ndá i tel bogo.

22I gé pana: Maji kar dəw ndal mɔdkaiya el ndá i tel ndal mɔdkaiya. I gé oo magə népoleje gé né gé to kəji kəmi'g ndá i tel uru keneɲ mbidi.

23I gé ti rɔi dɔ godndu'g lé nga, see ban ba i al dɔ godndu ɔr ne ribar dɔ Ala'g bəi wa.

24Mbata dee ndəng taree mee maktub gé to gə kəmee pana: Ndɔl bar ri Ala mbuna njépole-magəje'g mbata lə sí-sej ya.

25Bó lé i unda godndu dan kəmi'g ndá kinja tamɔd ləi to gé né ya, ne bó lé i al ta ta godndu'g ndá kinja tamɔd ləi lé to né gé gə mɔdɔ ba ya tɔ.

26Bèe ndá bó lé dəw gé to gé njekija tamɔd el lé taa godndu lé ra née ndá see d'a kée gé njekija tamɔd el wa.

27I gé sí gə maktub gé ɔr gin godndu ba i inja tamɔdi ne i al ta ta godndu'g lé see dəw gé njekija tamɔdee el gé taa ta godndu ra née ɔm ne mée dɔ'g jəb-jəb lé see yeɔ a kər ta kwai ne el wa.

28Dəw gé to Jib gé raga puduru ba bó to Jib gé kojikəi el. Kinja tamɔd lé to yee gé darɔ'g kə kar dee d'oo gə kəm dee bèe el tɔ.

²⁹Jib gé kojikæi ba gé Jib gé gæd ya. Kinja tamôd gé kojikæi ba gé kinja tamôd gé gæd ya tɔ. To né gé wɔji dɔ meɛ dæw bó wɔji dɔ daræa gé raga puduru el. Ribar læ Jib neelé ÿ rɔ Ala'g bó ÿ rɔ dæwje'g el.

Njé gé Rɔmɔ 3

Meekarabasur læ Ala lé

¹See ri ba ar Jibje d'ur ne dɔ dæwje gé ranɟ wa. Esé see kinja tamôd lé majee to né gé banwa.

²Gelee bula ya, ne gelee gé kára gé ur dɔ dee'g lai lé yee ba gé godndu Ala gé yee ɔm ji dee-dee'g ya.

³Bó lé njé gé naje mbuna dee'g d'ɔm meɛ dee dɔ'g el ndá see meembɔrè læ dee a tuji meenda londonɟ læ Ala wa.

⁴Wah! bèe el. Maji kar dee d'oo Ala gé njekankæmta ndá dæwje lai ba d'a koo dee gé njénɟɔmje gæ goo ta gé ndanɟ mee maktub'g pana: Maji kar tapai ba d'a kooi ne gé njemeekarabasur læm, Loo gé d'a kærkæmta læi ndá i a taa ne rɔi puduru læm tɔ.

⁵Ne bó lé néra sí gé gæ dɔ najee el lé a kila meekarabasur læ Ala lé kɔd ndá see ta dɪ ba j'a pa wa. Ala lé loo gé yee kila onɟ læa gé raga ndá see a to njera né gé to gæ dɔ najee el wa. (Ma m'pa gæ goso tapa læ dæwje ya.)

⁶Wah! bèe el. Nɟa see Ala a koo loo ganɟta dɔ dæwje'g to gé ban bæi wa.

⁷Bó lé tanɟɔm læm kila kankæmta læ Ala kɔd ula ne rɔnduba dæa'g ndá nɟa see ban ba dee ganɟ tanɟɔm dɔm'g d'oom ne gé njekaiya tɔbæi wa.

⁸Nɟa see j'a ra né gé majel mba kar né gé maji kila ne ræa kɔd wa. Yee ba njé gé naje d'unda ta ta sí'g pana: Jee ndoo sí togábè. Dæwje neelé nja ba kæm ganɟ ræwta dɔ dee'g gæd ya.

Dæwje lai-lai to njékaiyaje ya

⁹Sæm! See jee maji j'unda dee wa. Bèe el bɔo. Mbata jee j'ɔr ginta læ Jibje gæ Grekje j'ar sí ooje gao to gé dee lai d'isi gin kaiya'g,

¹⁰to gé ndanɟ taree mee maktub'g pana: Dæw gé njemeekarabasur kára kara godo læm,

¹¹Njekæmkàr kára kara godo læma, Dæw gé sanɟ Ala kára kara godo læm tɔ. Dee lai ndæm d'ila rima-rima ya.

¹²Dæw kára gé njera maji gé kára bèe kara godo, Kára bèe ya kara godo ya.

¹³Ræw gwɔs dee to gé bwa-dɔbar gé to tag læm, D'ula ndɔ dee gæ kær dæwje læma, Gel ndɔ dee to asæna gæ mas pir læm tɔ.

¹⁴Tajikil gæ ta meekad rusu ta dee tub-tub.

- 15 Gəl dee un dee pélé-pélé ar dee d'aw d'ila mäs.
- 16 Tuji gə meekɔ taa rəw-kaw dee pəl-pəl ya.
- 17 Rəw meeləm lé kəm dee tɔ dɔ'g sum-sum.
- 18 Bəl Ala lé deɛ d'oo gə né kəm dee'g el.
- 19 Jee n'gər gao taje lai gə godndu wɔji lé wɔji ar deɛ gə d'isi gel godndu'g lé mba kar nana kara tɔa to gə loo ndèmee sem-sem ləm, gə mba kar dəwje lai-lai d'isi gə ta dɔ dee'g nɔ Ala'g lé ləm tɔ.
- 20 Mbata godndu lé dəw kára kara a kɔr ne ta dɔa'g nɔ Ala'g el, mbata mbɔl dɔ godndu lé ba kəm dəwjeinja ne dɔ kaiya'g.

Meekun ba dəw aji ne ya

- 21 Basinè meekarabasur lə Ala to raga dɔng bó nam kaar godndu'g el, ne godndu lé ləm, gə njéteggintaje ləm tɔ d'ɔr taree d'aree to raga təsərə ya.
- 22 Meekarabasur lə Ala lé to kɔ dee-deɛ gə d'ɔm meeɛ dee dɔ Jeju Kristi'g. Dəw a kɔr kəm maree el.
- 23 Mbata deɛ lai ra kaiya, deɛ lal kiŋga rɔnduba gə Ala wɔji mba kula dɔ dee'g.
- 24 Kuga gə Jeju Kristi uga dɔ dee lé yee ba gə noji lə Ala gə yee wa sə dee ɔr ne ta dɔ dee'g gə kɔr.
- 25 Jeju Kristi lé nja Ala ɔree undá ne gə nékinjaməs gə mba kuga ne dɔ kaiya lə deɛ gə d'ɔm meeɛ dee dɔa'g. Yee ba Ala ar meekarabasur ləa kila ne kɔd mbata kédé lé yee un kəmee rəw dɔ kaiya'g lə dəwje gə ra loo kila méé'g ləa.
- 26 Yee ba ma m'ula sí, Ala ra togábè mba tɔji ne dəwje meekarabasur ləa təsərə basinè, mba kar dee d'oo gao, yee to njemeekarabasur ləm, deɛ lai gə d'ɔm meeɛ dee dɔ Jeju Kristi'g kara yee ɔr ne ta dɔ dee'g ləm tɔ.
- 27 Nga see loo ti rɔ sí to ra bəi wa. Lée godo ya. Nga see lée godo wɔji dɔ godndu gə ra wa. See godndu gə wɔji dɔ néra dəwje wa. Wah! ne to gə goo meekun lə dəwje ba.
- 28 Mbata jee j'ɔji meeɛ sí'g m'pana: Meekun ba Ala ɔr ne ta dɔ dəw'g bó to gə goo néraje gə wɔji dɔ godndu lé el.
- 29 Esé Ala lé see yee to Ala lə Jibje nja gə kar dee ba wa. See yee to kɔ njétareeje to el wa. Bèe ya, yee to kɔ njétareeje ya tɔ.
- 30 Mbata Ala kára ba kiao. Meekun ba yee a kɔr ne ta dɔ njékija tamɔd deeje ləm, meekun lé ba yee a kɔr ne ta dɔ njétareeje kara bèe ya ləm tɔ.
- 31 Bèe ndá see meekun ba jee n'tuji ne godndu wa. Wah! bèe el. Meekun ba jee gəd ne godndu lé j'aree to njaŋg, yee ba to ta gə kɔl.

Njé gə Rɔmɔ 4

Abrakam to gé nétɔji læ sí

- ¹See j'a pa ban dɔ Abrakam gé to ka síjeɛ gé wɔji dɔ darɔ sí lé wa. See dɪ ba yeɛ iŋga wa.
- ²Bó lé nérea ba yeɛ to ne njemeekarabasur ndá yeɛ a koo loo ti ne rɛa, ne nɔ Ala'g lé loo ti rɛa godo.
- ³See maktub gé to gɛ kɛmee doi lé see pa banwa. Taree pa pana: Abrakam ɔm méé dɔ Ala'g jɛb-jɛb, yeɛ ba Ala tura gé darɔ meekarabasur læa.
- ⁴Yeɛ gé ra kula iŋga dɔ jia, yeɛ ba gé gira baŋg læa gé nai bó to gé nénoji el.
- ⁵Yeɛ gé ra né el ne yeɛ ɔm méé dɔ yeɛ gé ɔr kaiya dɔ njekɔs Ala rɛw'g ndá meekun læa lé Ala lé tura gé darɔ meekarabasur læa ya.
- ⁶Togábè ba, Dabid kara pata rɔlel læ dɛw gé Ala ée gé njemeekarabasur lal tura néra gé maji læa pana:
- ⁷Deɛ gé d'ɔr ta kalta dɔ dee'g læm, D'ɔm kam dɔ kaiyaje'g læ dee læm tɔ Ndá rɔlel nai sɛ dee ya.
- ⁸Dɛw gé Mbaidɔmbaije tura goo kaiya læa ɔm dɛa'g el lé Ndá yeɛ si dan rɔlel'g ya.
- ⁹Rɔlel neelé see to mbata njékija tamɔd deeje gɛ kar dee ba wa. Esé to kɔ deɛ gé lal kinja tamɔd dee to wa. Mbata jeɛ m'pana: Meekun læ Abrakam ba Ala tura gé némeekarabasur læa.
- ¹⁰See ndɔ gé ra ba Ala tura gé némeekarabasur læa wa. See loo gé yeɛ to ne njekija tamɔdee lé ɛsé to ne njekija tamɔdee el bɛi wa. To gé kédé par-par ba inja tamɔdee bɛi.
- ¹¹Abrakam un méé kédé ar Ala tɔr ndia dɛa'g ba inja tamɔdee bɛi. Kinja tamɔd lé to ne nétɔji gé wɔji dɔ meekun læa gé Ala tura gé némeekarabasur læa loo gé yeɛ inja tamɔdee el bɛi. Togábè ba Abrakam lé to ne bɔ deɛ lai gé d'ɔm meɛ dee dɔ Ala'g aree tura meekun læ dee gé darɔ meekarabasur læ deɛ gé lal kinja tamɔd dee lé.
- ¹²Tɔbɛi yeɛ to bɔ njékija tamɔd deeje, deɛ gé d'inja tamɔd deeje goo kára ba el ne d'un dɔ gɔl ka síjeɛ Abrakam lad-lad, taa ne meekun læa gé un loo gé yeɛ lal kinja tamɔdee bɛi lé ya tɔ.

Meekun læ Abrakam

- ¹³Tɔgɛrɔ ya, ndukun gé Ala un ar Abrakam gɛ ŋgakeaje lai gɛ mba kar dee dɔ naŋg nee gé kɔ dee-deɛ lé yeɛ ar dee mbata meekarabasur læ dee gé d'inja gɛ goo meekun læ dee bó gɛ goo godndu lé el.
- ¹⁴Mbata lé mbɔl dɔ godndu ba dɛwje to ne njékinga nédɔji læ dee bɛi ndá meekun neelé a to gé né gé kari ba læm, ndukun kara a tel to né gé a tuji pugudu læm tɔ.

- 15**Mbata godndu lé ɔs gel onɔ lə Ala, tɔbɛi loo gé godndu godo keneɲ ndá kalta kara godo keneɲ tɔ.
- 16**Togábè ba meekun ba dəwje d'a to ne njékiŋga nédɔjije bəi mba karee to gé nénoji lə Ala ya. Yee ba gə mba kar ndukun lé to ne njanɔ mbata lə ŋgaka Abrakamje lai bó a kwɔji dɔ deɛ gé to gé ŋgakeaje gin godndu'g goo kára ba el ne a kwɔji dɔ deɛ gé d'ɔm mee deɛ dɔ Ala'g to gé Abrakam yee gé to bɔ síjeɛ lai bèe tɔ, to gé deɛ ndanɔ mee maktub gé to gə kəmee pana:
- 17**Ma m'undai gé bɔ ginka dəwje bula-bula. Yee to ne bɔ síjeɛ nɔ yee gé yee ɔm mée dəa'g, Ala lé gé njekula kəmə mee deɛ gé d'wəi ləm, néje gé to gé né el bəi kara yee ar dee tel to gé né ləm tɔ.
- 18**Abrakam lé nékunda mee yel dɔ'g lé godo ne yee unda mée yel ləm, ɔm mée dɔ'g ləm tɔ. Yee ba yee tel to ne bɔ ginkoji dəwje bula-bula to gé deɛ d'ulá kédé pana: Ŋgakeaje d'a bula togábè ya.
- 19**Goo meekun ləa yɔr el ləm, nai lam ba kar ləb kojee aɲ tɔl ar Sara kara buga yaa gé kəm koji ŋgon el ŋga ləm tɔ ne yee wa rəa gé buga el.
- 20**Mée bəgəree aree maj gə rəa dɔ ndukun'g lə Ala el. Ne meekun ləa ɔs dɔ maree'g gé kédé-kédé aree ula ne rɔnduba dɔ Ala'g ləm,
- 21**yee ɔm mée jəb-jəb dɔ Ala'g oo gao to gé né gé Ala un ndia gə mba karee lé yee askəm ra née ya ləm tɔ.
- 22**Yee ba Ala tura meekun ləa gé darɔ meekarabasur ləa ya.
- 23**Taree gé deɛ ndanɔ mee maktub gé to gə kəmee gé pa pana: Yee tura meekun ləa gé darɔ meekarabasur ləa lé deɛ ndanɔ mbata ləa-yee gə karee el
- 24**ne to mbata lə síjeɛ nja tɔ. Jee gé j'ɔm mee sí dɔ yee gé ar Jeju Mbaidɔmbaije lə sí unda loo tee dan njé gé d'wəi'g lé Ala a tura meekun lə sí kara gé darɔ meekarabasur lə sí ya tɔ.
- 25**Jeju lé deɛ d'wá tɔlee gə mbata kaltaje lə sí ne yee unda loo tee dan njé gé d'wəi'g gə mba kar sí n'toje njémeekarabasurje ya.

Njé gé Rɔmɔ 5

Kwəi lə Kristi ba gé gin meekun bəi

- 1**Jee lé mbɔl dɔ meekun lə sí ba Ala ɔr ne ta dɔ sí'g yee ba Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé ar sí j'ɔm nɔ'd yəg gə Ala tɔ.
- 2**Jeju lé ba gé njekar sí noji neelé gé jee nai danee'g njanɔ gə goo meekun lə sí. J'isi keneɲ gə meendakaj j'unda mee sí yel gə mba koo ne rɔnduba lə Ala lé ya.
- 3**Tɔbɛi j'isi gə meendakaj dan némeeko'g mbata jee n'gər gao némeeko lé tel meekila ləm,
- 4**meekila lé tel meekai ləma, meekai lé gé kumɔ meekundayel ləm tɔ.

- ⁵Meekundayel lé a kɔd sí rɔm el mbata mbɔl dɔ Ndilmeenda gé Ala ar sí lé meenoji lɔ Ala rusu mee sí nji-nji.
- ⁶Tɔgərɔ ya, loo gé siŋga sí yɔ bɛi lé Kristi ba wɛi gɛ mbata njékɔs Ala rəwje mee ndəa gé Ala ba wɔji.
- ⁷Dɔmaji-nà dəw a kwɛi gɛ mbata lɔ maree gé njemeekarabasur əsé dəw gé maji ba maree a kwa dɛa jim nja a kwɛi yoo ləa bɛi.
- ⁸Nɛ Ala nja kila meenoji ləa kɔd gé rɔ sí'g mbata loo gé jee nai gé njékaiyaje bɛi lé Kristi wɛi gɛ mbata lɔ sí.
- ⁹Ŋga to gé basinè lé məsee ɔr ne ta dɔ sí'g mbɔ ndá yee a kɔr sí dan oŋg'g kar sí j'aji ne bɛi tɔ.
- ¹⁰Loo gé jee nai gé njébaje ləa bɛi lé kwɛi lɔ Ŋgonee ba gɔl sí ɔm sí nɔ'd yəg gɛ Ala lé nɛ bəd ba see kəmɔ gé yee tel si kəmba lé see jee gé j'ɔm nɔ'd gɛ Ala lé see j'a kaji ne el wa.
- ¹¹To yee gé nee ba el, nɛ mbɔl dɔ Mbaidɔmbaije Jeju Kristi gé njekɔm sí nɔ'd yəg lé ba jee ndá ne mee sí kai dɔ Ala'g tɔ.

Adam gə Kristi

- ¹²Gelee gé nee ba to gé dəw kára ba ɔr rəw ar kaiya oso dɔ njé gé nanɔ nee, bad ba ar yoo orè géé oso ne dɔ dəwje gé dɔ nanɔ nee lai bɛi mbata dəwje lai ra kaiya ar kal dee kára kara nai el.
- ¹³Mbata kaiya to kédé bad ba godndu Moyis kinja bɛi. Nɛ loo gé godndu Moyis godo ndá Ala tura kaiya rɔga el.
- ¹⁴Nɛ yoo ba ɔ bee dɔ dəwje'g un kudée ndəa'g lɔ Adam ya tee ne ndəa gé kɔ Moyis'g. Dee gé kaiya ra dee wa bea gɛ kɔ Adam el kara yoo ɔ bee dɔ dee'g tɔ. Adam lé to njekɔr rɔ yee gé a gɛ ree lé bɛi.
- ¹⁵Nojikwa lé dum dɔ kalta, mbata to kalta lɔ dəw kára ba dəwje bula d'wɛi ne lé nɛ bəd ba see noji lɔ Al, gɛ noji gé yee ar Kristi wa gɛ dəwje lé see a kal dɔ loo sula el wa.
- ¹⁶Noji neelé yee udu ne bwa kaiya jigi, mbata kalta lɔ dəw kára ba ba ar ta wa ne dɔ dəw bɛi. Nɛ loo gé kalta oso gɛ loo mbidi-mbidi ndá noji neelé ree ɔr taree dɔ loo'd.
- ¹⁷Tɔgərɔ ya, to gé kalta lɔ dəw kára ba ar yoo ɔ ne bee dɔ dəwje'g lai, nɛ bəd ba see dee gé d'isi dan boo-noji'g lɔ Ala ləm, d'isi ne gé njemeekarabasurje gɛ goo noji gé yee wa sə dee ləm tɔ lé see deje neelé mbɔl dɔ Jeju Kristi nja kára ba lé d'a kɔbee loo sikəmba'g lé el wa.
- ¹⁸Bèe ndá to gé kalta gé loo kára ba ya ta wa ne dɔ dəwje lai unda dee ne nanɔ rədɔŋ-rədɔŋ ndá néra gé gɛ dɔ najee lɔ dəw kára ba ya, ta ɔr ne dɔ dəwje'g lai ar dee d'isi ne gɛ kəmɔ lé tɔ.

¹⁹Mbata to gé ndɔjita læ dɔw kára ba ba ar dɔwje bula tel to ne njékaiyaje bɛi lé togábè ba ngonkoji læ dɔw kára ba ya a kar dɔwje bula tel to ne njémeeekarabasurje bɛi tɔ.

²⁰Godndu Moyis lé ree gə mba kila kalta gé raga kɔd, nɛ loo gé kaiya kila rəa keneŋ ndá noji ba turu dɛa pubug

²¹mba kar loo gé kaiya ɔ bee dɔ dɔwje'g lai ar dee d'wəi ne ndá noji gé ar dee d'isi ne gé njémeeekarabasurje lé a taa bee rima-rima tɔ, kar dee d'isi ne gé kəmə gé gə nɔ lé gin Jeju Kristi, Mbaidɔmbaije'g læ sí lé tɔ.

Njé gé Rɔmɔ 6

Batɛm lé wɔji dɔ panjaa sí gé sigi lé

¹See j'a pa bɔ dɔ ta'g nee wa. See j'a nai gin kaiya'g ba gə mba kar noji i ne dɔ maree'g gé kédé-kédé wa.

²Wah! bèe el. Jee gé j'wa rɔ sí gé yoo-dɔwje dɔ kaiya'g n'sa rɔ sí keneŋ rəw mbɔ lé see j'a tel si keneŋ gə mba kula rɔ sí danee'g loo gé ra tɔbɛi wa.

³See seɔ gərje el wa, jee lai gé deɔ ra sí batɛm gin Jeju Kristi'g lé deɔ ra sí gin yée'g tɔ.

⁴Togábè ba batɛm gé deɔ ra sí gin yoo Jeju Kristi'g lé deɔ dubu sí sɛa nɔ'd mba kar to gé rɔnduba læ Bɔ-dɔwje ar Kristi unda loo tee dan njé gé d'wəi'g lé jee kara n'tel j'isi ne gé kəmə gé sigi lé njaa ne gé panjaa gé sigi tɔ.

⁵Tɔgərɔ ya, bó lé j'ɔm sɛa nɔ'd yəg loo-kwəi'g læ ndá j'a kɔm sɛa nɔ'd yəg loo-tee dɔkumbwa'g læ læm tɔ.

⁶Jee n'gər gao dɔw gé læw gé wɔji dɔ darɔ sí lé d'aree sɛa nɔ'd kaar kag-dəs'g mba kar darɔ sí gé to bər læ kaiya lé tuji ne bó gə mba kar sí n'toje ne bərje læ kaiya lé gogo el ŋga.

⁷Mbata yee gé wəi mbɔ lé ta kaiya udu dɛa'g bɔ mbɔ tɔ.

⁸Bó lé j'wəi gə Kristi nɔ'd ndá jee j'ɔm mee sí dɛa'g j'oo to gé j'a si sɛa kəmba gə nɔ tɔ,

⁹mbata jee n'gər gao Kristi gé tee dan dɔwje gé d'wəi'g lé a tel kwəi gogo el læm, yoo kara a bar ria gogo el ŋga læm tɔ.

¹⁰Mbata kwəi gé yee wəi lé yee udu ne bwa-kaiya ya gɔl kára ba kiao gé ŋgaŋgee, nɛ tel gé yee tel si kəmba lé yee si kəmba mbata læ Ala.

¹¹Togábè ba seɔje kara maji kar sí waje rɔ sí gé yoo-dɔwje dɔ kaiya'g læm, a kooje rɔ sí gé njésikəmbaje gin Jeju Kristi'g mbata læ Ala læm tɔ.

¹²Maji kar kaiya uba dɔ sí si tar el læm, telje rɔ sí goo malee gé ra sí'g el læm tɔ.

13Yaje dɔb rɔ sɪ arje kaiya gɛ mba kar dee tel to gel nɛkulaje lɛ nɛra gɛ ndɔji pɔdɔdɔ el. Seɪ gɛ wɔije nɛ seɪ tel sije kɛmba gogo lɛ unje rɔ sɪ bura arje Ala mba kar dɔb rɔ sɪ to ne gel nɛkulaje gɛ kɔ meekarabasur lɛ.

14Mbata kaiya a kuba dɔ sɪ si tar el ŋga mbata seɪ sɪje gin noji'g lɛ bɔ gin godndu'g el ŋga.

Ɓɔrje gɛ kɔ meekarabasur

15See dɪ tɔbɛi wa. See j'a ra kaiya mbata kisi gɛ j'isi gin godndu'g el nɛ j'isi gin noji'g lɛ wa. Wah! bɛɛ el.

16See seɪ gɔrje el wa, yeɛ gɛ seɪ ɔmje rɔ sɪ jia'g mba kila ne ŋgonkoji dɛa'g lɛ ndɔ seɪ naije gɛ ɔrje lɛa nja. Lɛ kaiya gɛ ɔ sɪ ɔm sɪ ta yoo'g ɛsɛ ŋgonkoji gɛ ɔ sɪ ɔm sɪ dɔ meekarabasur'g, yeɛ gɛ seɪ ɔmje rɔ sɪ jia'g lɛ ndɔ seɪ toje ɔrje lɛa ya.

17Maji kar dɔkaisɛgɛrɛ nai gɛ Ala ya mbata kɛdɛ seɪ toje ɔrje lɛ kaiya nɛ basinɛ seɪ ije gɛ meɛ sɪ ilaje ne ŋgonkoji dɔ ta gɛ d'ar sɪ gɛ nɛ ndɔji sɪ dana par-par.

18Seɪ ɔrje dɔ sɪ ɔr'g lɛ kaiya, nɛ seɪ ulaje rɔ sɪ ɔr'g lɛ meekarabasur mbiriri.

19Tapa dɔwje ba m'un gosee m'ula sɪ ne mbata kunda ndolɛ lɛ darɔ sɪ lɛ. To gɛ seɪ waje dɔb rɔ sɪ gɛ ɔr lɛ ram-nɛ gɛ nɛra gɛ kori-kori mba kuru ne dan nɛra gɛ kori-kori'g ndɔ basinɛ lɛ maji kar sɪ waje rɔ sɪ gɛ ɔr lɛ meekarabasur gɛ mba teɛ ne gɛ dɔwje gɛ to gɛ kɛmee lɛ.

20Mbata loo gɛ seɪ naije gɛ ɔrje lɛ kaiya lɛ ndɔ ta gɛ wɔji dɔ meekarabasur wa dɔ sɪ el.

21See kɔ sɪ to kɔ gɛ banwa. Ko sɪ neelɛ rɔ sɪ kul ne basinɛ. Mbata loo kɔs bɔ lɛ nɛje neelɛ to yoo ya.

22Nɛ basinɛ kaiya ɔr dɔ sɪ'g mbɔ ar sɪ telje ne ɔrje gɛ kɔ Ala ndɔ kɔ sɪ to nɛ gɛ kɔ kunda gɛ kɛmee mba kar sɪ urje ne loo gɛ seɪ a sɪje keneŋ gɛ kɛmɛ gɛ gɛ nɔ lɛ tɔ.

23Mbata nɛkoga dɔ ji kaiya lɛ to yoo, nɛ nojikwa lɛ Ala gɛ yeɛ wa sɛ sɪ lɛ to kɛmɛ gɛ gɛ nɔ lɛ gɛ j'a kiŋga loo kɔm nɔ'd gɛ Jeju Kristi Mbaidɔmbaije lɛ sɪjeɛ lɛ.

Nje gɛ Rɔmɛ 7

J'ɔr dɔ sɪ gin godndu'g gɛ mba kɔm nɔ'd gɛ Kristi ya

1Ŋgakɔmje, see lɛɛ igi sɪ wa. Mbata ma m'pata gɛ dɔwje gɛ gɛr gin godndu ya. Godndu lɛ dɔw gɛ si kɛmba ya wɔji dɛa.

2Togɛbɛ ba denɛ gɛ rara ba gɛ ŋgabeeje si kɛmba ɔi ndɔ godndu lɛ tɔ dee nɔ'd nɔji ɔi, nɛ bɔ lɛ ŋgabeeje wɛi ndɔ godndu gɛ teɔ gɛ ŋgabee nɔ'd lɛ ɔr dɛa'g ŋga.

3Bɛɛ ndɔ denɛ gɛ ŋgabeeje si kɛmba ɔi ba yeɛ taa diŋgam gɛ raŋg ndɔ d'a baree kaiya-denɛ. Nɛ bɔ lɛ ŋgabeeje wɛi ba yeɛ taa ŋgaw gɛ raŋg ndɔ ta kaiya wa dɛa el mbata kwɛi lɛ ŋgabeeje lɛ ar ta godndu ɔr ne dɛa'g lɛm tɔ.

⁴Togábè, ngakɔmje, kwæi gé sei wæije gə Kristi na'd lé ta godndu ɔr dɔ sí'g mba kar sí sije ne kamba mbata læ dæw gé ranɔ, yee gé tee dan njé gé d'wæi'g, bó gə mba kar sí j'andə ne gə kandə sí gé maji mbata læ Ala ya.

⁵Tɔgəɔ ya, loo gé jee nai gin darɔ'g bæi lé ndá mal ra kaiya gé godndu kila gel dee lé taa rɔ sí yéngé-yéngé ar sí j'andə ne gə kandə sí gé kə yoo ya tɔ.

⁶Basinè, jee gé j'oo rɔ sí gé yoo-dæwje gin godndu gé ila sí kag lé ndá j'ɔr dɔ sí keneɔ gə mba ra né gə goo ræw gé sigi gé to kə ndil lé bó gə goo ræw gé læw gé kə maktub gé ngisi lé ba el.

Godndu lé as kɔr ta kaiya el

⁷See j'a pa ban tɔbæi wa. See godndu lé to kaiya wa. Wah! bèe el. Né bó lé godndu godo ndá kəm a kinja dɔ kaiya'g el. Mbata bó lé godndu pana: I a ra kəmkəɔ dɔ né'g læ mari el, ndá m'a koo loo gər nékəmkəɔ el tɔ.

⁸Godndu lé nja ba ar kaiya wa ne loo to mæm'g, ar mal néje gé bəd-bəd ram ne, mbata bó lé godndu godo ndá kaiya a to né gé wæi.

⁹Ma nja læw lé m'isi m'lal godndu lé kara m'isi kamba ya tɔ. Ne loo gé godndu lé tee mbə ndá kaiya lé tel si kamba nɔga, ma lé ba m'tel m'wæi ne tɔ.

¹⁰Togábè ba godndu gé a gə kar dæw ur loo gé a gə si gə kəmə lé keneɔ ndá ɔrm ilam ta yoo'g ba.

¹¹Mbata mbɔl dɔ godndu lé kaiya iŋga ne loo mba kərm ne ndá godndu lé am m'wæi ne tɔ.

¹²Togábè ba godndu lé to né gé to gə kəmee læm, ta godnduje lé kara to né gé to gə kəmee gə to gə dɔ najee gə to maji ɔr njoroŋ læm tɔ.

¹³Né gé maji lé see tel to gé né yoom wa. Wah! bèe el. Ne kaiya ba un né gé maji telee gé né yoom mba riba ne dɔ kaiya pərəg. Yee ba mbɔl dɔ godndu lé ba kaiya tel to gé né gé dum ya.

¹⁴Jee n'gər gao, godndu lé to né gé kə ndil ya. Ne ma nja m'to né gé kə darɔ gé taam ilam gé bər gin kaiya'g.

¹⁵Mbata né gé m'ra lé m'gər kəmee el, né gé m'wɔji-kwɔji ra lé m'ra el ne né gé m'ɔji bæj-bæj ba m'tel m'ra.

¹⁶Bó lé né gé m'wɔji-kwɔji ra el lé ba m'ra ndá yee ba am m'gər gao to gé godndu lé to maji ɔr njoroŋ ya.

¹⁷Bèe ndá to ma ba m'j gə dɔrɔm m'ra né neelé el ne kaiya gé ra bee mæm'g lé ba gé njerea ya.

¹⁸Ma m'gər gao, né gé maji kára kara to mæm'g el, yee ba wɔji dɔ darɔm, mbata m'oo loo gə mba kwɔji né gé maji mæm'g gə mba ra ne tɔg ræa læm godo.

- ¹⁹Mbata né gé maji gé ma m'wɔji-kwɔji ra lé m'ra el, né gé majel gé ma m'wɔji-kwɔji ra el lé ba m'ra tɔ.
- ²⁰Bó lé ma m'ra né gé m'wɔji-kwɔji rɛa el lé ndá to ma ba m'ɔ́ gɛ dɔrɔm m'ra el, nɛ kaiya gé to mɛəm'g lé ba gé njerea ya.
- ²¹Bèe ndá ma m'ɔ́nga godndu nee mɛəm'g: loo gé m'wɔji-kwɔji ra maji ndá majel lé ula rɛa rɔm'g mbiriri.
- ²²Mbata mɛəm gé kɛi lé m'ra rɔlel dɔ godndu Ala'g ya
- ²³nɛ ma m'oo godndu gé ranɔ́ gé ra kula dɛb rɔm'g ɔs kaar godndu gé takɔ́ji lɛm ndigi lé lɛm, wam ne bɛr ilam ne rɛw'g lɛ kaiya gé ɔ́ kwɔim'g ne nja lɛm tɔ.
- ²⁴Ma lé m'to dɛw gé dan'd nɔ́ga! See nɔ́ ba a kwa yoo gé rɔm'g neelé kɔree kam wa.
- ²⁵Maji kar dɔkaisɛgɛrɛ nai gé Ala, mbɔl dɔ Jeju Kristi Mbaidɔmbaije lɛ sí ba to njekwayoo neelé rɔm'g kɔree karm ya! Togábè ba gé goo gosonégɛr lɛm lé m'to ne gé bɛr gin godndu Ala'g nɛ gé goo darɔ lé m'to gé bɛr gin godndu kɔ́ kaiya ya! Togábè ba gé goo gosonégɛr lɛm lé m'to ne gé bɛr gin godndu Ala'g nɛ gé goo darɔ lé m'to gé bɛr gin godndu'g kɔ́ kaiya ya.

Njé gé Rɔmɔ 8

Ndilmeenda ba to siŋga sí ya

- ¹Bèe ndá deɛ gé d'ɔm nɔ́d gɛ Jeju Kristi lé ta kára kara wa dɔ deɛ basinè el.
- ²Tɔgɛrɔ ya, godndu kɔ́ Ndil gé kɔ́ kisi kɛmba gin Jeju Kristi lé ɔr ta godndu gé kɔ́ kaiya gé kɔ́ yoo lé dɔm'g.
- ³Né gé dum godndu lé mbata darɔ dɛw ba as ra torndia el lé Ala nja ra ar ta wa ne dɔ kaiya lɛ darɔ loo gé yeɛ ula ne Nɔ́gonee gé gɛd-gɛd gé to tana gɛ darɔ síjeɛ njékaiyaje mba kɔr ne ta kaiya meɛ dɛwje'g lɛm,
- ⁴mba kar meekarabasur gé godndu wɔ́ji lé j'a ra née karee maji ɔr njorɔn mbata jeɛ lé jeɛ njaa gɛ goo né gé Ndil ba wɔ́ji bó jeɛ njaa gɛ goo né gé darɔ ba wɔ́ji el.
- ⁵Tɔgɛrɔ ya, deɛ gé njaa gɛ goo né gé darɔ wɔ́ji lé d'ula rɔ deɛ keneɛ mbiriri ya nɛ deɛ gé njaa gɛ goo né gé Ndil wɔ́ji lé d'ula rɔ deɛ keneɛ mbiriri nja tɔ.
- ⁶Takɔ́ji gé ɔ́ darɔ'g lé yel kó yoo, nɛ takɔ́ji gé kɔ́ Ndil lé yel kó kɛmɛ lé lɛm, gɛ kó meelɔm lɛm tɔ.
- ⁷Yeɛ gé wa goo rɛa dɔ darɔ'g ndá yeɛ wa bɔ́ gɛ Ala, mbata darɔ lé oso kul dɔ godndu Ala'g lé el mbata asɛnɔ́d aree el.
- ⁸Bèe ba deɛ gé d'wa goo rɔ deɛ dɔ darɔ'g ndá loo taa kɛm Ala asɛnɔ́d ar deɛ el nɔ́ga.
- ⁹Nɛ seɔ́ lé bó lé Ndil Ala to meɛ sí'g tɔgɛrɔ ndá seɔ́ waje goo rɔ sí dɔ Ndil'g bó dɔ kɔ́ darɔ'g ba el. Bó lé nana ba nai gɛ Ndil Kristi el ndá njea neelé to kɔ́ Kristi el tɔ.

10 Bó lé Kristi to meɛ sí'g ndá darɔ sí yè a kwæi gə mba kaiya ya, nɛ ndil sí ba si gə kəmə lé gə mba meekarabasur lé tɔ.

11 Bó lé Ndil yee gə njeteɛ gə Jeju Kristi dan njé gə d'wæi'g lé to meɛ sí'g ndá yee gə njeteɛ gə Jeju Kristi dan njé gə d'wæi'g lé a kaji darɔ sí gə njekunda nanɔ lé gə goo Ndilee gə ra bɛe meɛ sí'g ya.

12 Togábè ba, ngakɔmje, jee lé banɔ né lə sí to ji darɔ'g mba kar sí ndolè ne gée el.

13 Tɔgərɔ ya, bó lé sei sije kəmba gə mba darɔ ndá sei a kwæije ne. Nɛ bó lé sei ndolèje goo Ndil, tɔlje ne néra lə darɔ ndá sei a sije ne gə kəmə lé ya.

14 Dəwje lai gə Ndil Ala ɔr nɔ dee ndá deɛ to ngan-Alaje ya.

15 Sei taaje ndil kə bər gə mba si ne dan bəl'g el, nɛ sei taaje Ndil gə kə ngon-baa, yee ba jee j'ila ne ndu sí nanɔ wəl m'pana: Aba! Bai!

16 Ndil ba oso gin ndil sí'g pana: Jee n'to ngan-Alaje ya.

17 Bó lé jee n'to nganeeje ndá jee n'to njékiŋga nédɔji síje lé. Bó lé jee j'ula rɔ sí ndubu gə Kristi nɔ'd gə mba kiŋga səa rɔnduba nɔ'd ndá j'a to njékiŋga nédɔjije lə Ala nɔ'd gə Kristi tɔ.

Rɔnduba gə a gə ree lé

18 Ma lé m'laji məəm'g m'pana: Némeeɔ gə ra sí basinè lé to né gə ngwɔi ba bèe, nɛ rɔ sí gə j'a gə nduba gə raga ndɔ gə gogo lé a tur dɔ loo pubug.

19 Yee ba nékundaje lə Ala lai ngina ndɔ kila rɔ lə ngan-Alaje lé kərm.

20 Mbata nékundaje lə Ala lai-lai lé d'ɔm gin néje gə gə mɔdé ba gə kɔm. Yee gə ɔs dee ɔm dee keneɔ lé nja ba to ta ləa bó deɛ ba ra gə dɔrɔ dee el.

21 Deɛ d'unda meɛ dee yel ngina ne ndɔ gə d'a kɔr dɔ dee kúla ji bər gə kó dee tɔ ne ká-ká lé mba nduba ne rɔ dee ranɔ-ranɔ gə ngan-Alaje nɔ'd.

22 Jee n'gər gao, nékundaje lə Ala lé saar basinè deɛ tumɔ rɔ dee ngururu-ngururu asəna gə dené gə ndóo tée bèe.

23 Deɛ neelé ba gə kar dee el, nɛ jee gə j'isi gə Ndil gə tɔl meɛ sí bujuru lé kara jee m'tumɔ ngururu-ngururu səa dee nɔ'd, ngina ne ndɔ gə Ala a kuga dɔ darɔ sí tel sí ne gə ngan baaje ləa.

24 Mbata meekundayel lé ba jee j'aji ne. Né gə dəw oo gə kəmee ba unda mée yel gə dɔ'g bəi ndá to meekundayel gə gəd el. Né gə dəw oo gə kəmee lé see a kunda mée yel dɔ'g ra wa.

25 Nɛ bó lé jee j'unda meɛ sí yel gə dɔ né gə jee j'oo el bəi ndá j'ila ne meɛ sí pɔ-pɔ ngina ne ya.

26 Togábè ba Ndilmeenda ba ree la səa sí loo rəm'g lə sí ya mbata loo ra tamaji'g lə sí lé jee n'gər né gə kəm kwɔiyee el. Nɛ Ndil nja ba ra rəwta lə sí gə ta gə dum pa ar sí.

27Yeɛ gá njenaa meekuru læ dæwje lé gær takəji læ Ndil ya mbata yeɛ ra ræwta læ deɛ gá to gæ kəmee lé gæ goo ræw gá Ala nja wɔji.

28Gelee gá nee ba, jeɛ n'gær gao, dæwje gá d'unda Ala dan kəm dee'g, deɛ gá Ala bar dee gæ goo né gá yeɛ nja wɔji méé'g lé ndá néje lai gá ra dee lé d'a mbɔ nɔ kiŋga nɔ gæ majee dɔ dee'g ya.

29Mbata deɛ gá yeɛ ɔr dee unda dee gæ kəmee kédé lé yeɛ nja wɔji dee méé'g tɔ gæ mba kar dee d'ɔr ne rɔ Ngonée pai-pai, bó gæ mba kar Ngonée lé to gá ngondəree mbuna ngakɔ nɔje'g bula.

30Deɛ gá yeɛ wɔji dee méé'g kédé lé yeɛ bar dee læm, deɛ gá yeɛ bar dee lé yeɛ ɔr ta dɔ dee'g læma, deɛ gá yeɛ ɔr ta dɔ dee'g lé yeɛ ula rɔnduba dɔ dee'g læm tɔ.

Boo-meenoji læ Ala lé

31See j'a pa ban dɔ ta'g neelé bæi wa. Bó lé Ala nai sɔ sí ndá see nɔ ba a komɔ sɔ sí gæ dɔrea wa.

32Ngon méé kara yeɛ yá ar sí bó ngəmee ræa'g el, nɛ bæd ba see néje gá raŋg lai-lai lé see a kɔg sí tɔbæi wa.

33See nɔ ba gá njenani dɔ deɛ gá Ala nja ɔr dee gæ kəmee lé bæi wa. Ala nja ɔr ta dɔ dee'g mbɔ.

34See nɔ ba gá njekila ta dɔ dee'g tɔbæi wa. Jeju Kristi gá wæi lé yeɛ teɛ dan njé gá d'wæi'g mbɔ ndá yeɛ aw si dɔ jikɔl Ala'g lé ra ræwta læ sí rɔ Ala'g lé tɔ.

35Meenoji læ Kristi gá kúla kum sí sɔa nɔ'd lé see nɔ ba gá njegagee wa. See némeekɔ, əsé néurti, əsé nékəmnɔo, əsé boo, əsé kaw kudu dum, əsé néyooje gá d'aj dɔ sí sub, əsé kiambas, see néje gá togábè ba d'askəm gaŋg kúla meenoji lé wa.

36To gá deɛ ndaŋg mee maktub'g pana: To mbata læi-i nja ba deɛ goré gwɔb sí dɔbæe'g saar kær ur naŋg jig læm, D'oo sí asəna gæ badje gá twa dee d'aw sɔ dee gá loo-kinja-gwɔs dee'g bèe læm tɔ.

37Nɛ mbɔl dɔ yeɛ gá njekunda sí dan kəmee'g lé néje neelé lai gá ra sí lé gæ ges néje gá raŋg bæi kara jeɛ dum dee ne gæ lèlé ba.

38Mbata ma m'gær gao, kwæi əsé kisi gæ kəmə əsé kuraje gá dara, əsé dæw-dɔ-looje, əsé gæ néje gá to keneŋ basinè, əsé gæ néje gá d'a gæ ree,

39əsé gæ njédumdɔlooje, əsé deɛ gá d'isi sém dara'g, əsé deɛ gá d'isi bwa-wəl gá suna godo, əsé nékunda gá rara gá dɔ naŋg nee, kara meenoji læ Ala gá kúla kum sí sɔa nɔ'd gæ Jeju Kristi Mbaidɔmbaije læ sí tegginee ar sí lé né kára kara as gag kúla neelé pai godo.

Njé gá Rɔmɔ 9

Ala gá njedum dɔ néje lai lé

- ¹Ma gé m'to kà Kristi lé kankəmta ba m'ula sí bó gé tanɔm ba m'ula sí el. Ndilmeenda ba oso gelm'g am m'oo ne tapam gé ta gé tɔgəɔ ya.
- ²M'isi gə meɛdul kəl-kəl ar meekɔ ɔsm ne ta-ta.
- ³Ma m'ndigi kar dɔm udu ləm, ma m'ndigi kar Kristi ya'm gə nɔ ləm tɔ gə mba ɲgakəmje gə ɲjənojije ləm gé gin darɔ'g,
- ⁴deɛ gé to Israelje lé. Ala nja tel dee gé ɲganeeje ləm, ula rɔnduba dɔ dee'g ləm, man rəa ar dee ləm, ar dee godndiaje ləm, ar dee kəi-siée ləm,
- ⁵gə ndukunje ləa ləm, ginka deɛ gé to gə kəmee ləma, Kristi gé to gé dəw dɔ néje lai kara darəa i rɔ dee'g ləm tɔ. Maji kar Ala tɔr ndia dəa'g gə mba kar dəa ai sɛgərə saar-saar gə nɔ. Amen.
- ⁶Ta lə Ala lé ra née nja bó təa wa ɲɔ el. Mbata deɛ lai gé to gé ɲgaka Israelje lé to Israelje gé kojikəi ba lai el.
- ⁷Deɛ lai gé to gé ɲgaka Abrakam kara to ɲganeeje gé gəd ba lai el tɔ. To gé ndaɲ mee maktub'g lé pana: Deɛ gé to gin Isaak'g ba d'a to ɲgakaije gé rii a bar ne.
- ⁸Yee ba, m'pa ne m'pana: ɲganje gé kà darɔ ba to ɲgan-Alaje el, ne deɛ gé ndukun wɔji dɔ dee ba to ɲgaka Abrakam gé gəd ya.
- ⁹Aa ooje, ta neelé to ndukun gé Ala un aree lé pana: Naj gé togábè ya, n'a ree keneɲ ndá Sara a kisi gə ɲgon gé diɲgam.
- ¹⁰Tɔbəi Rebeka kara deɛ pata d'wɔji ne dəa loo gé yeɛ taa kəm nduɲgaje gə bɔ síje gé Isaak lé tɔ.
- ¹¹Tɔgəɔ ya, loo gé deɛ d'oji ɲganje lé el bəi ne ɲganje neelé d'a gə ra né gé maji əsé né gé majel kara deɛ gər el bəi tɔ. Ne Ala pata nee wɔji ne dɔ dee gə goo né gé yeɛ wa dɔ gɔlee mée'g mba karee to gə goo rəbee gé yeɛ nja bar dee ne bó gə goo néra dəwje el.
- ¹²Yeɛ ula kɔ deeje gé Rebeka pana: ɲgondər a koso kul nɔ ɲgon rudu'g.
- ¹³Ta gé ndaɲ mee maktub gé to gə kəmee kara pa togábè to pana: Neɛ n'unda Jakob dan kəm neɛ'g, Ne n'əji Esawu bəi-bəi.
- ¹⁴See j'a pa ban ba dɔ ta'g neelé bəi wa. See Ala lé to gé ɲjekɪbal ba ra né gé lal najee wa. Wah! togábè el.
- ¹⁵Mbata yeɛ ula Moyis pana: Yeɛ gé neɛ ndigi kwa səa noji lé ndá n'a kwa səa noji ləm, yeɛ gé neɛ ndigi koo kəmtondoo ləa ndá n'a koo kəmtondoo ləa nja ləm tɔ.
- ¹⁶Togábè ba to né gé dəw wɔji mée'g el ləm, to né gé dəw ai ɲgwɔdee el ləm tɔ ne to né gé kà Ala gé ɲjemeekɔrjɔl lé ya.
- ¹⁷Maktub gé to gə kəmee lé kara pata ar Paraɔ pana: Aa oo, neɛ n'ɔri gə mba kar dee d'oo loo siɲgamɔɲ lə neɛ rɔi'g ləm, mba kar ri neɛ oso gə loo mbidi-mbidi ləm tɔ.

- 18Togábè ba, yeë wa noji gə yeë gə yeë ndigi kwa səa noji ləm, dəw gə yeë ndigi kar mée ndər ba yeë ar mée ndər to gə mée-yeë nja ndigi ləm tɔ.
- 19I a kulam pana: See ban ba yeë ila ta loo'g tɔbəi wa. See n̄a ba gə njekɔsee dɔ né gə yeë əji mée'g gə mba ra wa.
- 20Ei i yè to dəw dī to ŋga ba mba kom̄a gə Ala wa. See jo ban a dəji njekubá pana: See ban ba i ubam togábè wa. See a dəji njekubá togábè ya wa.
- 21Njekubajo lé see to dəw dɔ əji el wa. Loo gə əji to loo-mboiyee'g loo kára ba lé see njekuba né a kuba gə joo gɔrje gə jo baŋgaje bəd-bəd el wa.
- 22Bó lé Ala ndigi tɔji oŋg ləa gə kar dee gər ne siŋgamoŋ ləa lé ba yeë ila ne mée dɔ bai-oŋg'd ləa dɔ joje gə tuji wɔji dee lé
- 23əsé bó lé yeë ndigi kar dee gər boo-ronduba ləa mbata lə joje gə nojikwa wɔji dɔ deë gə yeë nja wa dɔ gɔl dee gə mba kar dee d'ingga ne rɔnduba lé see ta dī ləi to keneŋ wa.
- 24Togábè ba jeë n'to mbuna deë gə yeë bar dee ɔr dee dan Jibje'g goo kára ba el ne dan njépole-magəje'g tɔ
- 25to gə yeë pa mee maktub'g lə Ojee lé pana: Deë gə to gə dəwje lə neë el lé N'a bar dee dəwje lə neë ya ləm, Deë gə neë n'unda dee dan kəm neë'g el lé Basinè n'a bar dee dəwje gə n'unda dee dan kəm neë'g ya ləm tɔ.
- 26Loo gə deë d'ula dee pana: Seɿ neelè toje dəwje lə neë el lé Ndá lée neelè nja a tel to loo bar dee ŋgan Ala gə njesikamba lé tɔ.
- 27Esai kara loo gə yeë pata wɔji ne dɔ Israel lé yeë pata gə ndia gə tɔg pir ya pana: Lé Israelje d'a bula kasəna gə nagəra gə ta baa'g kara kawal dee ba a kaji ya.
- 28Mbata ta gə Mbaidɔmbaije pa wɔji ne dɔ naŋg neelè yeë a ra tɔl bém ya.
- 29To gə Esai pa taree kédé pana: Bó lé Mbaidɔmbaije gə njeboo-néje gə dara ya kó ginka sí gə nai jebəre el Ndá kàr bèe n̄e lé jeë n'tel j'asəna gə njé gə Sɔdɔm ləm, Jeë n'tel n'to tana gə njé gə Gɔmɔr ləm tɔ.
- 30See j'a pa ban dɔ ta'g neelè bəi wa. Njétar-Alaje gə ndolè goo meekarabasur el lé deë nja d'ingga meekarabasur neelè gə goo meekun lə dee ya,
- 31ne Israelje gə ndolè goo godndu gə mba kiŋga meekarabasur neelè deë d'wa godee wodolo.
- 32See d'wa godee ban bəi wa. Mbata Israelje ndolè géé gə néra dee bó gə goo meekun el. Deë tuga pil mbal d'oso ne
- 33to gə maktub gə to gə kəmee pa lé: Aa ooje, m'unda pil mbal mee bée gə Siq, To mbal gə a tuga gɔl dee kar dee d'oso ne Ndá yeë gə ɔm mée dəa'g ndá rɔkul a dəb dəa'g el.

Njé gá Rómə 10

- ¹Ngakəmjə, kar Israelje d'aji lé yee ba to né gá wa məəm gá m'ra ndòo rə Ala'g mbata lə dee.
- ²Mal kwa Ala meə dee'g ra dee ngwəd-ngwəd, yee ba ma m'oo ginee gao, nə deə ra gə kəmkàree el.
- ³Deə gər meekarabasur lə Ala el ndá deə saŋg meekarabasur gá kə dee-deə ya gə dərə dee bó deə ndəd kə Ala lé el.
- ⁴Kristi ba gá rudu godndu mba kər ne ta də deə gá d'əm meə dee dəa'g ya.
- Kaji lé to mbata lə dəwje lai-lai ya**
- ⁵Təgəro ya Moyis ər gin meekarabasur gá godndu wəji lé pana: Dəw gá ra née ndá a si ne kəmba ya.
- ⁶Nə meekarabasur gá meekun wəji lé aa ooje ta gá deə pa d'wəji ne dəa lé pana: Maji kari pa məəi'g pana: See nə ba a kɪ kaw dara wa, pa bəe el. Mbata pea gá bəe ba wəji də kɪ kaw kun Kristi kuree naŋg ya.
- ⁷Esé see nə ba a kaw mee bwa-wəl gá suna godo'g lé wa, pa bəe el mbata pea gá togábè ba wəji də kar Kristi teə dan njé gá d'wəi'g.
- ⁸Ta gá wəji də meekun lé see pa ban wa. Kankəmta lé to rəi'g dəb ya. To tai'g ləm, to məəi'g ləm tə. Yee ba to ta meekun gá jeə j'ila ne mber lé.
- ⁹Bó lé tai teə ari unda ne nə Mbaidəmbaije ləm, gə teə gá Ala teə səa dan njé gá d'wəi'g lé i taa gə məəi ndá i a kaji ne ya.
- ¹⁰Mbata meekun gá gəd ba dəw a to ne njemeekarabasur ləm, ta meekun neelé gá teə təa'g lé yeə a kiŋga ne kaji ləm tə gə goo ta gá to maktub gá to gə kəmee lé pana:
- ¹¹Nana ba gá əm mée dəa'g ndá a ra kəmkul el.
- ¹²Jib gə Grek to gá bəd-bəd el mbata Mbaidəmbaije lə dee to gá kára ba kiao. Yeə lé to bao-noji mbata lə deə lai gá to njebar riaje lé.
- ¹³Mbata nana ba gá a bar ri Mbaidəmbaije ndá a kaji ne ya.
- ¹⁴Bó lé deə d'əm meə dee dəa'g el ndá see d'a bar ria to gá banwa. Bó lé deə d'oo ta ləa el ndá see d'a kəm meə dee dəa'g loo gá ra wa. Bó lé njekərgoota neelé kar dee godo ndá see d'a koo ta ləa loo gá ra wa.
- ¹⁵Bó lé d'a kər dəw gə mba karee ula dee taree el ndá see dəw a kula dee wa. To gə goo ta gá deə ndaŋg mee maktub gá to gə kəmee lé pana: Deə gá njəkaw kula mar deeje ta gá maji lé gəl dee to njam-njam.
- ¹⁶Nə deə lai d'ila ngonkoji də ta gá maji'g lé el. Bəe ba Esai pa ne togábè pana: Mbaidəmbaije, ta gá j'ər j'ula dee lé see nə ba əm mée də'g wa.

- ¹⁷Togábè ba korè mbi dɔ ta'g ba gá kumɔ kar dɔw un ne mée ləm, kɔr goo ta lə Kristi ba gá kumɔ kar dɔw orè ne mbia dɔ'g lé ləm tɔ.
- ¹⁸Ne ma m'pana: See Israelje d'oo ta neelé el wa. Deɛ d'oo ya. Ndu dee bar ɔr rudu nanɔ nee rɔd ya ləm, Ta lə dee ɔr gwɔi nanɔ nee njal ləm tɔ.
- ¹⁹Ma m'pa tɔbɔi pana: See Israel gər ginta neelé el wa. Moyis pa kédé par-par pana: M'a kɔs gin sí kar kəmkəi lə sí i Dɔ koso-dəwje'g gá gin dee to gá nɔ'd el lé, M'a kula sí nɔ'd kar oŋg i sɔ sí Dɔ ginkoji dəwje gá gər né el tɔ.
- ²⁰Esai kara dɔa tɔ keneɔ kəw el aree pana: Deɛ gá sanɔ neɛ el ne deɛ d'ingɔ neɛ ləm, Deɛ gá dɔji neɛ el lé neɛ n'ɔr gin rɔ neɛ n'ar dee ləm tɔ.
- ²¹Ne yeɛ pata wɔji ne dɔ Israelje pana: Neɛ n'duu ji neɛ par gá rɔ koso-dəwje Gá to njékaltaje gə gəŋgə-majtaje Dɔbee'g saar kàr ur nanɔ jigi.

Njé gá Rɔmɔ 11

Ala lé ɔs Israelje rəw el

- ¹Bèe ndá ma m'pana: See Ala unda dəwje ləa bəd wa. Wah! bèe el! Mbata ma nja kara m'to gá Israel ləm, m'to gá ŋgoka Abrakam ləma, m'to gá ginkoji lə Bejami ləm tɔ.
- ²Dəwje ləa gá yeɛ gər dee kédé lé Ala unda dee bəd el. See seɔ gərje el wa. Maktub gá to gə kəmee ɔr sor Eli loo gá yeɛ nɔ nɔ nee dɔ Israelje'g pana:
- ³Mbaidɔmbaije, aa oo, deɛ tɔl njéteggintaje ləi ləm, deɛ tɔs loo-nékinjanéməsje ləi tila ləm tɔ. Ma nja gá karm ba ba m'nai ndá deɛ sanɔm gə mba karm m'udu tɔ.
- ⁴Ne see ta dɔi ba Ala ilá keneɔ wa. Ma m'aa dɔ dəwje ləm gá tɔl-dɔg-loo-siri lé kər-kər m'ar dɔw kára kara ɔs kəjee nanɔ nɔ magə Baal'g el.
- ⁵Basinè kara kawal dee nai bɔi tɔ gə goo nojikwa ləa gá yeɛ ɔr dee ne lé.
- ⁶Bèe ndá bó lé yeɛ ɔr dee gə goo nojikwa ləa ndá to gə goo kula ra dee el. Bó lé bèe el ndá to nojikwa gá gəd el. Tɔbɔi bó lé yeɛ ɔr dee gə goo kula ra dee ndá to gá nojikwa el tɔ. Bó lé bèe el ndá to gá kula ra gá gəd el tɔ.
- ⁷See dɔi tɔbɔi wa. Né gá Israelje ndolè lé d'ingá el ne deɛ gá yeɛ ɔr dee unda dee gə kəmee lé ba d'ingá ne njé gá ranɔ lé deɛ to gá njédɔkədərəje
- ⁸tɔ gə goo ta gá ndanɔ mee maktub gá to gə kəmee lé pana: Ala ar ndil dee ndəb keneɔ jèr el ləm, ar kəm dee oo loo el ləma ar, mbi dee kara oo el ləm tɔ saar basinè.
- ⁹Dabid kara pata wɔji ne dɔ dee pana: Maji kar bar gá bar dee gə nésɔ lé tel to gum kwa dee ləm, Gə bədə gá to né kər koso lə dee ləma, Gə bɔ néra dee gá a kɔs ta dee'g ləm tɔ.
- ¹⁰Maji kar kəm dee ndul ndiɔ-ndiɔ mba koo ne loo bèe el ŋga ləm, Maji kar dun dee kara rugu koŋgoɔ gá kédé-kédé ləm tɔ.

Kaji læ njépole-magəje

- 11**Ma m'pa tɔbəi m'pana: See tuga gá Israēlje tuga gɔl dee lé to gə mba kar dee d'oso ya wa. Wah! bèe el! Nə koso læ dee ba ar kaji teɛ ne rɔ njépole-magəje'g bó gə mba kɔs ne gel kəmkəj'g læ dee.
- 12**Bèe ndá bó lé koso læ dee tel to nébao læ naŋg nee læm, rəm læ dee tel to nébao læ njépole-magəje læm tɔ ndá see lam gá d'a gə lam rɔ dee tel kaar tar jigiri lé see a to né gə maji dum unda nje gá kédé el wa.
- 13**Sej njépole-magəje lé ma m'ula sí ta nee ya, ma gə m'to gá njekaikula gá rɔ njépole-magəje'g lé ma m'ti rɔm dɔ kula'g læm ya.
- 14**Ma m'wa sí mba kɔs ne gel kəmkəj læ ŋgakamje gə mba kar bó lé lé to keneŋ ndá njé gə naje d'aji ne.
- 15**Mbata bó lé kɔs gá Ala ɔs dee ŋgərəŋ lé tel to né gə ɔm dəwje lai dɔ naŋg nee nɔ'd gə Ala ndá see tel gə yeɛ a tel kwa dee gá rəa'g lé see a to to gə ban wa. See a to kunda loo teɛ mbuna njé gá d'wəi'g mba si kəmba lé el wa.
- 16**Bó lé kó néje gá dɔtar ya to maji péd-péd ndá geseje gá raŋg kara d'a to maji togəbè tɔ. Bó lé ŋgira kag to bɔdu-bɔdu ndá barkəmeeje lai kara d'a kuba pur-pur tɔ.
- 17**Kag-koiyo lé bó lé deɛ tuga barkəmeeje gá naje nə i gá to gá koiyo gá mee kɔr'g lé deɛ d'ijai ree kɔdé kəm kagbee d'ulai tor barkəmeeje gá tuga lé mba kari orè nɔ gə kagbee dɔ ŋgira'g læm, gə dɔ bodee'g læm tɔ
- 18**ndá maji kari ti ne rɔi əji ne barkəm kagje gá kédé lé el. Bó lé i ti ne rɔi ndá maji kari gər gao, ŋgirai ba to gá siŋgamonɔgi bó i ba to gá siŋgamonɔ ŋgirai el.
- 19**I a pana: Deɛ tuga barkəm kagje mba kɔdé kəm kagbee kulai keneŋ.
- 20**Yee neelé to lée'g ya, deɛ tuga kəmkagje neelé mbata deɛ to njémeekɔs ŋgwɔije nə i lé mbɔl dɔ meekun læi ba i nai ne keneŋ bəi. Ar məəi tɔ kəgəgə dɔ rɔi'g bó beelé ne dɔ meekun'g læi el.
- 21**Mbata bó lé Ala tuga barkəm kagbeeje bó ɔr kəmee goo dee'g el, nə bəd ba i gá to kag mee kɔr lé see a lal tugai loo gá ra'g wa.
- 22**Meemaji læ Ala læm, gə néra gá kədərə gá dum maree gá yeɛ ra læm tɔ lé maji kari laji toree məəi'g: néra gá kədərə gá dum maree gá yeɛ a ra gə deɛ gá d'oso nə meemaji læa gá yeɛ ra səi-i bó lé i aar dɔ gɔli'g njaŋg gin meemaji læa'g ya. Bó lé i aar dɔ gɔli'g njaŋg keneŋ el ndá yeɛ a tugai tɔ.
- 23**Deɛ gá yeɛ tuga dee lé kara bó lé deɛ d'wa gam rɔ dee dɔ meekɔsŋgwɔj'g læ dee el ndá Ala a tel sə dee kɔdé kəm kagbee kula dee keneŋ bəi. Mbata siŋgamonɔ læ Ala lé askəm kula dee keneŋ gogo bəi ya.

- 24**I gá deę tugai dɔ kag koiyo'g gá mee kɔr'g, kɔdé kəm kagbee gá to gá dɔ nanɣi el d'ulai keneɲ, ne bəd ba see deę gá to gá barkəm kagbeeje lé see d'a kɔdé kəm kagbee mar deeje kula dee keneɲ el wa.
- 25**Tɔgərw ya, ɲgakɔmje, ta gá to loo-kiya'g lé ma m'ndigi kar sí sije keneɲ dɔ mbə'g el nà banelə seɲ a beeléje dɔ kəmkàr'g lə sí. Ta neelé wɔji dɔ dəb Israeɲje gá naje gá tel to gá njédɔkədərəje saar mba kar koso-dəwje gá njépole-magəje bura d'uru sə dee keneɲ tɔ.
- 26**Togábè ba ginkoji Israeɲje bura d'a kaji ne, to gə goo ta gá ndaɲg mee maktub gá to gə kəmee lé pana: Njetaa dɔ dee a kɪ Siɔ. Ndá yeę a kar ɲgaka Jakobje d'uba goo kila ndɔl dɔ Ala'g lə dee d'ya.
- 27**Yeę ba a to manrw gá n'a mán ne rw neę kar dee, Loo gá n'a kɔr kaiya lə dee ndɔs-ndɔs.
- 28**Tagəmajɪ neelé deę to njékɔsee rəwje gə mbata lə sí-seije ya. Ne kɔr gá yeę ɔr ka deeje kédé lé yeę ba yeę ndigi dee ne unda dee dan kəmee'g bəi.
- 29**Mbata nénojije gá Ala wɔji gə mba kwa gə dəwje ləm, gə kɔr gá yeę ɔr dee unda dee gə kəmee ləm tɔ lé yeę a tel ne ndia el.
- 30**To gá kédé lé seɲ nja alje ta ta Ala'g ba mbɔl dɔ kalta lə Israeɲje lé basinè seɲ ɲgaje ne meekɔrjɔl lə Ala lé bəi,
- 31**togábè Israeɲje kara basinè d'al ta təa'g gə mba kar mbɔl dɔ meekɔrjɔl gá seɲ ɲgaje lé deę kara d'a kiɲga sə sí nɔ'd ya tɔ.
- 32**Mbata Ala lé mbɔ dəwje lai gin kalta'g ba gə mba mbɔ deę lai gin meekɔrjɔl'g ləa bəi.

Boo-meenoji lə Ala lé

- 33**Ala lé boo-nébaɔje ləa ləm, kəmkàr ləa ləma, négərje ləa ləm tɔ lé to boo-néje gá al dɔ loo sula ya. Rəwta-gaɲg ləa dum gər ləm, dɔ rəwje ləa kara dum gər ləm tɔ.
- 34**See nɔ ba gá njegər takəji lə Mbaidɔmbaije wa. Esé see nɔ ba gá njekwɔjee loo ra né wa.
- 35**See nɔ ba un né aree kédé Gə mba tel kiɲga maree godə'g gogo bəi wa.
- 36**Yeę nja ba néje lai ɲ rəa'g ləm, mbɔl dəa ba néje lai to gən ləma, néje lai to gə mba kila ribar dəa'g ləm tɔ. Majɪ kula rɔnduba dəa'g gə ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ. Amen!

Njé gá Rɔmə 12

Panja gá sigi rəw'g lə Ala lé

- 1**ɲgakɔmje, m'ndəji sí bər-bər gə mba kar sí unje rw sí arje Ala, asəna gə nékinjaməs gá to kəmba ləm, gə to gə kəmee doi ləma, gə a taa kəm Ala rəgm ləm tɔ. Yeę ba gə loo kwá meę sí'g gá kəm ra ya.

- ²Ndaji kəm dəwje gá d'isi dɔ naŋg nee basinè el, ne maji kar sí tel toje dəwje gá sigi gə goo takəji gá sigi gá to mee sí'g, bó gə mba sí kar goje ne né gá mee Ala wɔji gá to maji gə mba ra ləm, gə a ta kəmee ləma, gə a to maji kɔr njal ləm tɔ.
- ³Mbɔl dɔ noji gá Ala wa səm lé m'ndəji sí mba kar dəw kára kara mbuna sí'g to gá njekəsta kwɔji dɔ rəa-yeɛ el, ne maji kar sí-sei lai əjije goo kula ra sí gə takəjije gá as lée ba gə goo meekun lə sí gá Ala wɔji ar sí lé.
- ⁴Mbata to gá darɔ sí kára ba ya ne barkəmeeje ba tɔ bəd-bəd bula ləm, kula ra barkəmɔ síje lai lé to gá bəd-bəd bó to gá kára ba el ləm tɔ
- ⁵ndá jeɛ gá n'toje bula togəbè kara jeɛ n'to darɔ gá kára ba gin Kristi'g ləm, jeɛ lai n'toje ne barkəmɔ nɔ ləm tɔ.
- ⁶To gá j'isi gə nénojije bəd-bəd gá Ala wa ne sə sí noji ndá maji kar yeɛ gá si gə nénoji gá kɔ tegginta lé loo gá meekun ləa as lée ndá maji karee tegginta lə Ala lé tɔ.
- ⁷Yeɛ gá Ala baree gá njera né kar dəwje lé ndá maji karee ula rəa keneɲ mbiriri ya. Yeɛ gá to gá njendoo mareeje né ndá maji karee tuga rəa sib gá kédé gá ta néndoo'g ləa.
- ⁸Yeɛ gá to njekolé mee mareeje dɔ né'g ndá maji karee olé mee dee ya. Yeɛ gá to gá njekun né kwa nénoji gə njéndooje lé maji karee ra gə meenda bó a tura sə dee gee el, yeɛ gá to njekɔrnɔ dəwje loo-kwa-dɔ-nɔ'g lé ndá maji karee gəd kəmee dɔ'g gəd-gəd. Yeɛ gá to gá njekwa yɔ-dəwje bur-bur ndá maji karee ra gə rɔlel bó a ra gə rɔkim el.
- ⁹Maji kar meenoji lə sí to meenoji gá gəd ya. Undaje né gá majel bad gá raŋg ne réje dɔ néra gá maji'g ré-ré.
- ¹⁰Undaje nɔ dan kəm nɔ'd dana gəd-gəd ləm, ulaje rɔ sí ndubu gə mba kila ribar dɔ nɔ'g ləm tɔ.
- ¹¹Raje kula lə sí gə rɔ sí bura bó raje dab dɔ'g el. Arje ndil sí ɔs pər keneɲ jəgəgə ya. Raje né arje Mbaidɔmbaije.
- ¹²Né gá sei undaje mee sí yel gá dɔ'g lé raje rɔlel keneɲ. Aije mee sí sam-sam dan némeekɔ'g ləm, yaje goo tamaji lə sí yɔgɔ el ləm tɔ.
- ¹³Laje gə deɛ gá to gə kəmee dɔ néje gá deɛ d'aw ndòo dee ləm, waje dəwje mbá bur-bur ləm tɔ.
- ¹⁴Deɛ gá d'ula kəm sí ndòo lé tɔrje ndu sí dɔ dee'g gá tɔr bó ɔrje sə dee el.
- ¹⁵Raje rɔlel gə deɛ gá d'isi dan rɔlel'g ləm, noje gə deɛ gá d'isi dan nɔ'g ləm tɔ.
- ¹⁶Arje takəji lə sí aw nɔ'd kára ba dɔ nɔ'g. Jɔgje rɔ sí mba néje gá boi-boi el ne ar néje gá wɔji dɔ kosokul lé ba wa mee sí. Pidije rɔ sí dɔ kəmkàr'g lə sí el.

¹⁷Dee gá ra sə sí né gá majel lé tel raje sə dee majel kəm maree'g el. Sanje rəw né gá maji gə mba ra nɔ dəwje'g lai.

¹⁸Bó lé ooje léé gá kəm ra ndá sije ləm mbuna dəwje'g lai.

¹⁹Sej gá ma m'unda sí dan kəm'g lé maji kar sí tel dalje ba né gá ra sí el ne yaje rəw arje oŋg lə Ala ya doŋgɔ doi. Mbata dee ndaŋ mee maktub'g pana: Dalba néra lé wɔji dɔ nee nja, Nee nja ba n'a kar bea ɔs ta loo'g. Mbaidɔmbaije lé pa bèe.

²⁰Taree pa ya tɔbɔi pana: Bó lé ɔoo tɔl njeba lai ndá aree néso sɔ ləm, Lé kunda tɔlee kara aree mán ai ləm tɔ, Mbata loo gá i ra togábè lé to asəna gə kɔr pər gá i uba ɔm dəa'g tɔ.

²¹Ar majel dumi el ne maji kari dum majel gə néra gá maji gá i ra ya.

Njé gá Rómɔ 13

Tədkag njékɔbeeje

¹Maji kar dəwje kára-kára lai d'oso kul nɔ njékɔbeeje'g ya, mbata gin kɔbee gá rara kara gá a lal kɪ rɔ Ala'g lé godo ləm, dee gá d'isi gá njékɔbeeje lé kara Ala nja gá njekunda dee keneŋ ləm tɔ.

²Gelee gá nee ba yeɛ gá ɔs njékɔbeeje rəw ndá rəw kɔbee gá Ala wɔji lé ɔsee rəw ləm, dee gá njékɔs dee rəwje neelé d'a kɔr ta kila dɔ dee-dee'g ya ləm tɔ.

³Tɔgəɔ ya, mbaije lé to bəl mbata lə njéra némajelje bó mbata lə njéra némajije ba el. See i ndigi kar ndili ndəb jər nɔ njékɔbeeje'g el wa. Bèe ndá maji kari ra né gá maji ba yeɛ a pidii ne bəi.

⁴Mbata njékɔbee lé to kura lə Ala mba kari si ne dan maji'g. Ne bó lé i ra majel ndá ar ndili ndəb jər dɔ'g ya, mbata yeɛ aw gə kiambas gá sɪ el, yeɛ to kura lə Ala gə mba riba dɔ dalba læa ləm, gə mba kar bɔ néra majel lə njeramajel lé ɔs tɔa'g ləm tɔ.

⁵Bèe ndá koso kul nea'g ba to né gá kəm ra, sej a raje togábè mbata mee sí gá ula sí ba bó sej a bəlje gə mba bɔ néra sí gá a kɔs ta sí'g lé el.

⁶Yee gá bèe ba sej ugaje ne négədbee gə mbəa tɔ. Mbata njékɔbeeje lé loo gá dee ra kula lə dee d'aree ɔr rɔd ndá dee to kuraje lə Ala ya.

⁷Nana kara areeje né gá wɔji dəa ya: dəw gá to njetaa négədbee ndá areeje négədbee ləm, Njétaa nédɔnaŋje ndá ar deeje nédɔnaŋje lə dee ləm, dee gá kəm koso kul nɔ dee'g ndá osoje kul nɔ dee'g ləma, dee gá kəm kila ribar dɔ dee'g ndá maji kila ribar dɔ dee'g ya ləm tɔ.

Kunda mari dan kəmi'g

⁸Arje baŋg lə dəw kára kara to dɔ sí'g el ne baŋg nojikwa ba areeje to dɔ sí'g ya, mbata yeɛ gá unda mareeje dan kəmee'g lé ndá yeɛ ra godndu lé tɔl bém ya.

⁹Tɔgərɔ ya, godndu gá pana: I a ndal mɔdkaiya el ləm, i a tɔl dɔw el ləm, i a bogo el ləma, i a raje kəmkəi el ləm tɔ lé godnduje neelé ləm, gə ges dee gá nai ləm tɔ lé deɛ mbɔ nɔ́'d loo kára ba pana: I a kunda mari dan kəmi'g to gá i ra ne gə rɔi bèe tɔ.

¹⁰Dəw gá njemeenoji lé a tel ra majel gə maree el, bèe ndá meenoji lé ba dəw a ra ne godndu lé karee ɔr rɔd ya.

¹¹Maji kar sí raje togábè mbata seɪ gərje mee ndəa gá j'isi keneɲ neelé gao: kàr kar sí ndelje dɔ bi'g lé teɛ mbɔ mbata basinè j'unda dɔ kaji dɔb unda nje gá kédé ndɔ kun mee sí lé.

¹²Loondul si sané ar ta lookàr nai dɔb ŋga. Bèe ndá ar sí n'juraje néraje lə loondul lé rɔ sí'g gá gogo, j'yaje j'odoje néraje lə lookàr j'ɔmje rɔ sí'g tɔ.

¹³Ar sí njaaje danasur asəna gə dəw gá njaa dan kàrá. Bər lə kido ləm, gə néraje gá ndəl-ndəl ləm, gə kəmnda ləm, gə mɔdkaiya ləm, gə kɔl nɔ́ ləma, gə kəmkəi ləm tɔ, néje neelé saaje rɔ sí keneɲ rəw.

¹⁴Nɛ Mbaidɔmbaije Jeju Kristi ba ulaje rɔ sí'g. Tɔsje kəm sí dɔ darɔ sí'g bao-bao mba kar mal néje gá bəd-bəd gá ra sí lé ula sí nɔ́'d el.

Njé gá Rɔmɔ 14

Deɛ gá ra tɔg dɔ meekun'g gə deɛ gá d'unda ndolé

¹Yeɛ gá ra tɔg dɔ meekun'g ləa el ndá waje gá rɔ sí'g bó majje nɔ́ ta dəa'g tareeje ne el.

²Dəw kára oo rəa askəm sɔ néje lai nɛ dəw gá ranɲ gá tɔg el bəi lé mbi kam ba yeɛ sɔ ya.

³Maji kar yeɛ gá sɔ néje lai-lai lé ndɔl yeɛ gá ɔr kəm nésɔje lé el ləm, əsé yeɛ gá ɔr kəm nésɔje lé maji karee im yeɛ gá sɔ néje lai-lai el lé taree ne el ləm tɔ, mbata Ala nja wá gá rəa'g.

⁴See i to nɔ́ ba gə mba ganɲ rəwta dɔ kura'g lə mari wa. Lé yeɛ Aar tar əsé yeɛ oso kara to ta lə béeje ba. Nɛ yeɛ a kaar tar jigiri ya mbata siŋgamɔŋ lə Mbaidɔmbaije ba a kar ŋgirá ŋgəŋ tɔ.

⁵Dəw kára əji mée'g pana: ndɔ gá bèe ba maji unda ndɔ gá nɛ, nɛ dəw gá ranɲ əji mée'g pana: Ndɔje lai d'asəna ya bura. Maji kar nana kara aar njanɲ dɔ takəji'g ləa-yeɛ nja.

⁶Yeɛ ɔr kəm ndɔje lé ɔr kəm dee togábè mbata lə Mbaidɔmbaije ya. Yeɛ gá sɔ né lé yeɛ sɔ mbata lə Mbaidɔmbaije mbata yeɛ ra ne Ala lé oiyo ləm, yeɛ gá ɔr kəm nésɔje lé yeɛ ra mbata lə Mbaidɔmbaije ya to mbata yeɛ ra ne Ala oiyo ləm tɔ.

⁷Tɔgərɔ ya, dəw kára kara mbuna sí'g si kəmba wɔji ne dɔ rəa-yeɛ nja gə karee ba el ləm, dəw kára kara wəi wɔji ne dɔ rəa-yeɛ nja gə karee ba el ləm tɔ.

⁸Mbata bó lé j'isi kamba ndá j'isi kamba mbata læ Mbaidombaije ya, əsé lé j'wəi kara j'wəi mbata læ Mbaidombaije læm tɔ Bèe ndá lé j'wəi əsé j'isi kamba kara n'to gé kɔ Mbaidombaije ya.

⁹Mbata Kristi wəi læm, yeɛ tel si kamba læm tɔ gə mba to ne mbai dɔ dəwje gé d'wəi læm, gə deɛ gé d'aw kamba læm tɔ.

¹⁰Bèe nga, see ban ba i gaŋg rəwta dɔ ŋgokɔj'g wa. Esé i gé ne lé tɔ, see dɪ to ba i əji ne ŋgokɔj bəj-bəj gə mbəa wa. Mbata jeɛ kára-kára lai j'a tɔs dɔ nɔ loo-gaŋg-rəwta'g læ Ala ya.

¹¹To gé ndaŋg mee maktub gé to gə kəmee lé pana: Neɛ lé n'to njesikamba, Mbaidombaije pa bèe, Ndá nana kara a kɔs nɔ kəjee naŋg nɔ neɛ'g læm, Ta dəw gé rara kara a teɛ kula rənduba dɔ Ala'g læm tɔ.

¹²Togəbè ba nana kara mbuna sí'g a kaar nɔ Ala'g gə mba kula goo néje gé yeɛ ra lé tɔ.

¹³Togəbè ba maji kar síjeɛ n'gaŋgta dɔ nɔ'd el. Ne maji kar sí wəjije mee sí'g gə mba ra né kára kara gé a kila mar síje kag el læm, əsé gé a kar deɛ tuga gɔl deɛ koso ne el læm tɔ.

¹⁴Né kára kara to né gé minɔ gə dɔrea el, ne dəw gé əji ta mée'g oo to gé to né gé minɔ ndá to né gé minɔ gə mbata læa-yeɛ nja. Ta neelé ma m'gər gao læm, Mbaidombaije Jeju kara oso gelm'g keneŋ ya.

¹⁵Ne bó lé nésɔi gé i usɔ lé i ar mee ŋgokɔj eɔ ndá meenoji godo məəi'g. Mari gé Kristi wəi gə mbata læa lé maji kar nésɔi tel to nétujeɛ el.

¹⁶Bèe ndá né gé i oo gé né gé maji kəm ra lé aree tel to né d'ila ne ndɔl dɔ'g el.

¹⁷Mbata beekɔ læ Ala lé wəji dɔ nésɔ əsé nékai ba el, ne wəji dɔ meekarabasur gə meelɔm gə rɔlel gé Ndilmeenda ar sí.

¹⁸Yeɛ gé ra né ar Kristi togəbè ndá yeɛ taa kəm Ala læm, a kuru mee dəwje'g njɔd læm tɔ.

¹⁹Yen nga ar sí n'saŋgje loo gə mba kəm nɔ'd læm, gə mba kar rɔ sí ɔs nɔ'd læm tɔ.

²⁰Ar sí n'tujije kula læ Ala gə mba nésɔ ba el. Tɔgəɔ ya, nésɔje lai lé àr ya, ne loo gé dəw sɔ né ba yeɛ ila maree kag ndá to né gé majel ya.

²¹Né gé maji kəm ra lé, kɔg rɔi dɔ sɔ da'g læm, gə dɔ kai mán-nduú'g læma, gə dɔ né gé rara gé a kila mari kag karee oso lé læm tɔ.

²²Ta gé i wəji məəi'g njaŋg dɔ né gé maji kəm ra lé ila məəi'g nɔ Ala'g ya. Dəw gé wəji né gə mba ra ba mée ila ta dəa'g keneŋ el ndá rəa a lelee ya.

²³Ne yeɛ gé maj gə rəa dɔ nésɔ gé d'ɔr kəmee'g ba sɔ ndá yeɛ ila ta dɔ rəa'g, mbata yeɛ ra gə goo meekun el. Mbata néje lai gé ra, d'wəji ne goo meekun el ndá yeɛ ba gé kaiya ya.

Njé gá Rómə 15

Laje gə njémeembɔréje lé

- ¹Jeɛ gá siŋga sí to kɔgəɔ bəi lé maji kar sí n'laje gə njémeembɔréje loo rəm'g lə dee bó n'saŋje rɔlel gá wɔji dɔ sí gə kar sí el.
- ²Maji kar nana kara mbuna sí'g saŋg néra gá a kar mee maree nda ne kaj gə mba rodee ne.
- ³Mbata Kristi kara saŋg rɔlel gá wɔji dɛa gə karee el nɛ to gə goo ta gá ndaŋg mee maktub'g pana: Deɛ gá d'ula sul dɔi'g lé ta ndɔlje lə dee lé kara oso dɔm'g ya ləm tɔ.
- ⁴Mbata taje lai gá deɛ ndaŋg mee maktub'g kédé lé deɛ ndaŋg gə mba ndoo sí ne mba kar mbɔl dɔ meekila gə ta gɔl mee gá maktub gá to gə kəmee ar sí lé jeɛ j'unda ne mee sí yel ya.
- ⁵Maji kar Ala gá njemeekila ləm, gə njégɔl mee dəwje ləm tɔ lé ar takəji lə sí aw nɔ'd kára ba gin Jeju Kristi'g
- ⁶mba kar sí lai lé a kundaje ne ndu sí nɔ'd kára ba mba kula ne rɔnduba dɔ Ala lé gá to Bɔ Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé.
- ⁷Togəbè ba maji kar sí waje nɔ gá rɔ nɔ'g to gá Kristi kara wa sí ne gá rəa'g ula ne rɔnduba dɔ Ala'g lé tɔ.
- ⁸Tɔgəɔ ya, ma m'ula sí m'pana: Jeju Kristi lé to kura lə njékija tamɔd deeje mba kar kankəmta lə Ala to ne raga pai-pai loo gá yeɛ ar ndukun gá yeɛ un ar ka síje lé aw ne lée'g béréré.
- ⁹Nɛ njépole-magəje d'ula rɔnduba dɔ Ala'g gə mba meekɔrjɔl ləa gə goo ta gá ndaŋg mee maktub'g pana: Gelee gá nee ba m'a pidii mbuna ginkoji dəwje gə raŋg'g ləm, M'a kɔs pa kula ne rɔnduba rɔ rii'g ləm tɔ.
- ¹⁰Ta gá raŋg bəi pana: Seɪ ginkoji dəwje gə raŋg lé alje rɔ sí gə koso-dəwje ləa nɔ'd.
- ¹¹Ta gá raŋg ya tɔbəi pana: Seɪ ginkoji dəwje gə raŋg lai lé pidije Mbaidɔmbaije lə ya ləm, Maji kar dəwje lai kara d'ila riɓar dɛa'g ya ləm tɔ.
- ¹²Esai kara pa togəbè tɔ pana: Barkəmɔ Isai a kɪ Ndá yeɛ a kɪ mba kɔbee dɔ ginkoji dəwje gə raŋg ya. Bèe ba ginkoji dəwje gə raŋg lé d'a kunda mee dee yel gá dɛa'g.
- ¹³Maji kar Ala gá njemeekɔdayel lé ar nérɔlel'g gə ria-ria ləm, gə némeelɔm'g gə ria-ria ləm tɔ lé taa mee sí pəl-pəl gə goo meekun'g lə sí, gə mba kar mbɔl dɔ siŋgamɔŋ lə Ndilmeenda ba meekundayel lə sí a kɔs ne dɔ maree'g gá kédé-kédé.
- ¹⁴Ngakɔmje, ta gá wɔji dɔ sí-seɪ lé ma m'gər gao, meemaji taa mee sí yal-yal ləm, gosonégər lə sí ɔr dɔ njal ləma, seɪ asjekəm ndooje ne nɔ ya ləm tɔ.

15 Bó lé m'ndaŋg maktub m'ar sí ba m'pata keneŋ nuŋga so ndá ma m'ra mba kolé ne mee sí dɔ noji gó Ala wa sɛm

16 ɔrm ne am m'to ne kura lə Jeju Kristi mbuna njépole-magəje'g. Kula gó wɔji dɔ Tagómaji lə Ala lé m'ra gə mba kun ne njépole-magəje gó Ndilmeenda ɔr dee unda dee gə kəmee mba kar dee to nékar Ala gó a taa kəmee rəgm.

17 Kula gó ma m'ra gə mbata lə Ala lé yee ba m'oo ne loo ti ne rɔm gin Jeju Kristi'g ya.

18 Tapam gə néram gó Kristi ba am siŋgam mba kam m'ra gə mba kɔr ne njépole-magəje kar dee d'ila ŋgonkoji dɔ Ala'g lé yee ba ma m'pa bó né gó raŋg el.

19 Yee nja ba am siŋgamoŋ mba ra ne némɔrije gə né gó dum ra ləm, yee ar siŋgamoŋ lə Ndil Ala nai sɛm ləm tɔ. Yee ba m'ila ne mber tagómaji lə Kristi m'aree taa ne loo pəl-pəl un kudee Jerusalem saar tee Ilyri.

20 Loo gó ri Kristi bar keneŋ el bəi lé yee ba ma m'wɔji məəm'g mba kaw kila mber tagómaji keneŋ bó gə mba rɔd ne kəi dɔ gin kəi gó dəw gó raŋg tum lé el, to gə goo ta gó ndaŋg mee maktub'g pana:

21 Deɛ gó mbər taree oso mbi dee'g el bəi lé d'a kée ləm, Deɛ gó d'oo neɔ el bəi lé kara d'a gəree ləm tɔ.

Pool ndiŋga rəa gə mba kaw Rɔm

22 Yee ba gó né gó ɔgm loo kaw koo sí gɔl bula.

23 Ne basinè lé né kára kara tɔm gaa-gaa loo gó nee el ləm, mal kaw gó par gó rɔ sí'g ram yaɔ ləbm bula ləm tɔ.

24 Yee ba ma m'wɔji məəm'g gə mba koo sí loo gó m'a gə dəs tar kaw Espagnə lé mba kar loo gó m'iŋga rɔlel mbata tee gó m'tee bee lə sí mbɔ lé ndá seɟ a danmje gə mba karm m'aw keneŋ ya tɔ.

25 Basínè-basínè lé m'isi m'aw gó Jerusalem gə mba ra né kar dee gó to gə kəmee lé.

26 Mbata njé gó Masedoinə gə njé gó Akai lé deɛ d'i gə mee dee mbɔ ta néje lə dee nɔ'd mba kar njéndooje mbuna deɛ gó to gə kəmee gó d'isi Jerusalem lé.

27 Deɛ d'i gə mee dee ndá d'a ra bée ya ne to né gó kəm ra ya tɔ, mbata bó lé njépole-magəje d'orè sə dee nɔ dɔ né gó wɔji dɔ ndil dee ndá to kəm kar dee-dee kara d'orè sə dee nɔ dɔ né gó wɔji dɔ darɔ dee'g tɔ.

28 Togábè ba, loo gó m'tɔl ta kula nee bém ba m'ɔm nénojikwaje neelé ji dee'g bəi ndá m'a kɪ kaw rɔ sí'g mba dəs kaw Espagnə.

29 Ma m'gər gao loo gó m'a kaw bee lə sí ndá Kristi a tɔr ndia dɔm'g korè sɛm rəw nɔ'd més karm m'tee ne bee lə sí gó majee.

³⁰Ngakɔmje, ma m'ra ndòo rɔ s'g gə ri Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi ləm, gə goo Ndil gə yel kó meenoji neelé mee s'g ləm tɔ lé mba kar sí orəmje ne més loo-rɔ'g ləm, raje ne tamaji ta Ala'g mbata ləm

³¹gə mba karee ɔrm ji njémeetɔ kujitaelje'g gə d'isi Jude ləm, gə mba kar nénojikwaje gə m'ɔd m'aw ne Jerusalem lé a taa kəm deɛ gə to gə kəmee rəgm ləm tɔ.

³²Bèe ba bó lé mee Ala ndigi ndá m'a teɛ rɔ s'g gə rɔlel ləm, m'wa ne rɔm mbuna s'g lam ləm tɔ.

³³Maji kar Ala gə njeyelko meelɔm lé nai sə sí kára-kára lai tɔ. Amen!

Njé gə Rɔmɔ 16

Lapia ra lə Pool

¹Ma m'ndəji sí mba kar sí tɔsje kəm sí dɔ Poebé, kɔnan sí gə dené gə to kura lə Eglisə gə Səkre,

²mba kar sí wáje gə rɔ s'g gə ri Mbaidɔmbaije lə sí lé raje né areeje wa bua kə deɛ gə to kəmee ləm, laje səa dɔ né gə yeɛ aw ndée'g ləm tɔ, mbata yeɛ to njela gə dəwje bula ləm, ma nja kara yeɛ la səm-ma ya ləm tɔ.

³Raje Priska gə Akilas gə to njéboakulaje ləm gin Jeju Kristi'g lé lapia amje.

⁴Deɛ lé d'ɔs dɔ dee yoo'g gə mba kajim ne. Ma m'ra dee oiyo gə karm el ne Eglisəje lai gə to bee lə njépole-magəje kara ra dee oiyo ya tɔ.

⁵Raje Eglisə gə mbɔ dɔ nə kəi lə dee lé lapia amje. Epayinètə gə m'undá dan kəm'g gə to njetaamee-Kristi gə doŋgɔr beekɔ gə Asi lé reaje lapia amje.

⁶Raje Mari gə ula rəa ndubu yaɔ gə mbata lə sí lé lapia amje.

⁷Raje Andronikus gə Junias gə to njénojije ləm ləm, gə njéboadagajije ləm tɔ lé lapia amje. Deɛ gə to gə nɔm'g gin Kristi'g kédé ləm, njékaɪkulaje lai d'oo dee gə majikojije lé ləm tɔ.

⁸Raje Amplias gə m'undá dan kəm'g gin Mbaidɔmbaije'g lé lapia amje.

⁹Raje Urben gə to njeboakula lə sí gin Kristi'g, gə Stakys gə m'undá dan kəm'g lé lapia amje tɔ.

¹⁰Raje Apeles gə unda rɔ meekun læa gə gin Kristi'g kəm s'g lai lé lapia amje. Raje kojikəije gə bee lə Aristobul lapia amje.

¹¹Raje Herodiɔ gə to njenoji ləm lé lapia amje. Raje njémeekəije gə bee lə Narsisə gə to kə Mbaidɔmbaije lé lapia amje tɔ.

¹²Raje Tripènə gə Triposə gə ra kula lə Mbaidɔmbaije lé lapia amje. Raje Persidə gə m'undá dan kəm'g gə ula rəa ndubu ra ne kula lə Mbaidɔmbaije lé lapia amje.

- 13 Raje Rupus gá Mbaidɔmbaije ɔree undá gá kámeé lé lapia ləm, raje keaje gá to gá kóm to lé lapia amje ləm tɔ.
- 14 Raje Asynkritə gá Plego gá Hermes gá Patrobas gá Hermas gá ngakɔ síje lai gá d'isi sə dee nɔ'd lé lapia amje tɔ.
- 15 Raje Pilologə gá Juli gá Nere gá kɔnaneé gá dené gá Olimpə gá njémeendaje lai gá d'isi sə dee nɔ'd lé lapia amje.
- 16 Waje nɔ kaar nɔ gá sud tɔnje ne bɔl nɔ gá meenda. Eglisəje lə Kristi lai ra sí lapia.
- 17 Ngakómje, ma m'ndəji sí bər-bər gá mba kar sí tɔsje kəm sí goo njétɔs əm dəwje nɔ'd lé gá deɛ gá néra dee ila dəwje kag bó ta lə dee aw nɔ'd gá ta gá seɪ ɪngaje mbɔ lé el. Undaje rɔ sí rɔ dee'g bad gá ranɔ.
- 18 Mbata dəwje neelé ra kula gá wɔji dɔ meɛ dee-deɛ bó deɛ ra kula gá mba kar Mbaidɔmbaije lə sí lé el. Ta gá rii ləm gá ta lèbè ne kəm dəwje ləm tɔ ba deɛ pəl ne meɛ njémeekwɔilɔje.
- 19 Ngonkoji lə sí-seɪ lé dəwje lai d'oo neɔ mbɔ am m'ra ne rɔlel tɔ. Ma m'ndigi kar sí toje njékəmkàrje dɔ néje lai gá maji'g ne saaje rɔ sí rəw dɔ néra gá majel'g.
- 20 Ala gá njeyelko meelóm lé waga ba ya a gá rəd Njekurai lé gel gɔl sí'g mbəji-mbəji tɔ. Maji kar sí sije dan noji'g lə Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé tɔ. Amen.
- 21 Timote, njeboakula ləm, deɛ gá Lusius, gá Jasɔ gá Sosipater, njénojije ləm lé ra sí lapia.
- 22 Ma Tertius gá njendaɔ maktub neelé m'ra sí lapia gá ri Mbaidɔmbaije tɔ.
- 23 Gayus, gá njekwam gá rəa'g lé ləm, gá ar Eglisəje lai mbɔ dɔ nɔ kəi-mbá'g lə ləm tɔ lé ra sí lapia. Erastə gá njɛngəm lar gá mee beé'g neelé, deɛ gá Kartus, ngokɔ sí lé deɛ ra sí lapia tɔ.
- 24 Maji kar sí-seɪ lai sije dan noji'g lə Mbaidɔmbaije lə síjeɛ Jeju Kristi+. Amen!
- 25 Yee gá askəm mɔa gɔl sí nanɔ gá goo Tagəmaji'g ləm gá ta lə Jeju Kristi gá m'ila mberee lé gá aw nɔ'd kára ba gá tandər gá deɛ riba dəa ne to loo-kiya'g kédé gá dɔtar saar lé
- 26 ne basinè ta gá njéteggintaje ndaɔng lé riba dəa təsərə gá goo ndukun lə Ala gá njesikəmba lé ləm, ar ginkoji dəwje gá ranɔ lai-lai d'oo mba kar dee d'un ne meɛ dee d'ila ne ngonkoji dəa'g ləm tɔ lé
- 27 yee nja ba gá Ala lé gá njékəmkàr kára ba kiao ndá maji kula rɔnduba dəa'g gá ri Jeju Kristi gá ləbee-ləbee saar-saar gá nɔ. Amen!

1 Njé gá Kɔrītə

1 Njé gá Kɔrītə 1

Lapia gá ra dee

- ¹Ma Pool, njekaikula lə Jeju Kristi gá Ala ɔree kəmee'g to gá mée wɔji lé jee gá ɲgokɔ sí Sostənə lé
- ²jee ndaŋg maktub nee j'ar Eglisə lə Ala gá to Kɔrītə, dee gá Jeju Kristi ɔr dee unda dee gá kəmee mba kar dee to njémeendaje lé dee gá gá loo lai bar ri Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi, yee gá to Mbaidɔmbaije lə dee ləm, gá ká síjee ləm tɔ lé keneɲ.
- ³Maji kar noji gá meeləm lə Ala lé Bɔ síje ləm, gá ká Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi ləm tɔ lé nai sə sí.
- ⁴M'ra Ala ləm oiyo ta-ta gá mbata lə sí mbata seɲ ɔmje nɔ'd gá Jeju Kristi síje ne dan noji'g lə Ala.
- ⁵Yee nja ba wa sə sí noji gá nébaoje gá ɔs dɔ maree-maree, noji gá wɔji dɔ tapa sí ləm, gá gosonégər ləm tɔ.
- ⁶Yee ba, ginta lə Kristi gá m'ɔr m'ar sí lé to ne njaŋg mbuna sí'g.
- ⁷Togábè ba, loo gá seɲ síje pèrèrè ɲginaje ndɔ rɔnduba lə Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé ndá nénoji gá wɔji dɔ sí kára kara lal sí el.
- ⁸Yee nja a gɔl sí kar sí ɲgəŋje ne, saar ndɔ gá rudee a kun dɔiao, mba kar ndɔ ree lə Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé ta kára kara a kwa dɔ sí ndɔ el.
- ⁹Ala to njemeenda londonɲ ya, yee nja ba bar sí ɔm sí nɔ'd sad gá Jeju Kristi ɲgonee gá to Mbaidɔmbaije lə síjee ya.
- ¹⁰ɲgakɔmje, ma m'ndəji sí gá ri Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi mba kar tapa sí aw nɔ'd kára ba bɔ kar ta tɔ-nɔ oso mbuna sí'g el. Maji kar sí ndaje mee sí ká gá nɔ mba kar takəji lə sí aw nɔ'd kára ba ya.
- ¹¹Tɔgəɔ, ɲgakɔmje, dee gá d'isi kai lə Kloe lé d'ulam pana: Ta tɔ-nɔ oso mbuna sí'g.
- ¹²Ma nja m'a gá tegginee kar sí, seɲ ulaje nɔ pajena: Neɲ n'to ká Pool bɔo əsé neɲ n'to ká Apolɔs bɔo əsé neɲ n'to ká Képas bɔo əsé neɲ n'to ká Kristi bɔo.
- ¹³See Kristi lé kai rəa dana wa. See dee dər Pool kaar kag'd gá mbata lə sí əsé dee ra sí batəm gá ri Pool wa.
- ¹⁴Ma m'ra Ala oiyo mbata ma m'ra dəw batəm kára kara mbuna sí'g el ne Krispus gá Gayus ba.
- ¹⁵Nà banelə dəw gá nɔ a pana: Dee ra sí batəm gá rim-ma.

¹⁶Njénojije læ Stepanas kara ma m'ra dee batem tɔ bó m'oo dæw gé ranɣ gé ma m'ra batem el bæi.

¹⁷Kula gé Kristi ulam mba ra lé to mba karm m'ra dæw batem el, ne kila mber tagémaji lé ba, yeɛ ulam gə mbəa, m'a gə kila mberee gə ta gé rii ta'g el nà banelə kag-dəs læ Kristi a tel to né gé gə mɪdɛ ba.

Kəmkàr gé dɔ nanɣ nee gə kəmkàr gé kə Ala lé

¹⁸Mbata kila mber ta kag-dəs lé njétujije d'oo gé ta mbə ne jeɛ gé j'inga ne kaji lé jeɛ nja j'oo gé siŋgamonɔ læ Ala lé.

¹⁹To gé ndanɣ mee maktub'g pana: N'a tuji kəmkàr læ njékəmkàrje læm, N'a sané gosonégər læ njégosonégərje læm tɔ.

²⁰See njékəmkàr ba ra wa. See njendaji-maktub ba ra wa. See gəngé-majta gé dɔ nanɣ nee basinè lé ba ra wa. See kəmkàr gé dɔ nanɣ neelə Ala telee gé némbə el bæi wa.

²¹Mbata to gé njé gé dɔ nanɣ neelə kəmkàr læ dee lé d'askəm gər ne Ala el læm, əsé gə kəmkàr læa el læm tɔ ndá Ala lé nja əji méé'g gə mba kaji deɛ gé d'ɔm mee dee dɔ ta kila mber'g læ sí gé dee nja d'oo gé ta mbə lé.

²²Jibje dəji némɔrije læm, Grekje sanɣ gosəkəmkàr læm tɔ.

²³Ne jeɛ lé jeɛ j'ila mber ta læ Kristi gé deɛ d'aree kaar kag'd ba. Yee ba gé né gé tuga gɔl Jibje bigidi-bigidi læm, to gé némbə kəm njépole-magəje'g læm tɔ.

²⁴Ne deɛ gé Ala lé bar dee lé Jibje əsé Grekje kara ta læ Kristi gé deɛ d'aree kaar kag'd lé deɛ d'oo gé siŋgamonɔ læ Ala lé læm, gə kəmkàr læa læm tɔ.

²⁵Mbata mbə læ Ala lé to kəmkàr gé ur dɔ kəmkàr læ dæwje læm, rəm læ Ala lé kara to siŋgamonɔ gé ur dɔ siŋgamonɔ læ dæwje læm tɔ.

²⁶Ngakəmje, tenje ooje, mbuna sí-sej gé yeɛ bar sí neelə njékəmkàrje gé wəji dɔ kəmkàr læ dæwje lé el læm, njésiŋgamonɔje kara bula el læma, dæwje gé boo-boo kara bula el læm tɔ.

²⁷Ala mbər néje gé gə mɪdɛ ba gé dɔ nanɣ nee mba yə ne njékəmkàrje læm, Ala mbər néje gé d'unda ndolè dɔ nanɣ nee mba yə ne njésiŋgamonɔje læm tɔ.

²⁸Ala mbər néje gé sɪ gé dæwje d'oo gé né el mba roo ne néje gé deɛ d'oo gé né tɔ

²⁹mba kar dæw kára kara ti ne rəa nɔ Ala'g lé el.

³⁰Togəbè ba Ala nja ɔm sí nɔ'd gə Jezu Kristi, yeɛ gé Ala nja undá gé kəmkàr læ sí læm, gə njekɔr ta dɔ sí nɔ Ala'g lé læm, gə nékunda sí gə kəmee læ sí læma, gə nékoga dɔ sí læm tɔ,

³¹bó gə mba kar ta gé ndanɣ mee maktub'g lé to ne lee'g béréré pana: Nana ba gé ti rəa ndá maji karee ti rəa gə ri Mbaidəmbaije ba.

1 Njé gá Kɔritə 2

Kila mber kwəi lə Kristi

- ¹Ngakɔmje, loo gá m'aw bee lə sí lé ma m'aw m'ila mber ginta lə Ala lé gə ta gɔŋgé-négər gə kəmkàr ɓa el.
- ²Ta kára ba m'əji məəm'g bó m'əji ta gá raŋg el. Jeju Kristi gá deɛ ɗaree kaar kag-dəs'g ɓa m'pa taree mbuna sí'g.
- ³Ma nja m'ar nɔ sí'g kédé asəna gə yɔ-dəw ləm, gə njebel ləma, gə njekunda bala ləm tɔ.
- ⁴Ta gá m'ndoo sí lé m'goso sí ne gá goso el ləm, ta gá inja paw kara m'pa el ləm tɔ. Ta gá nuŋga so lé Ndil ɓa am m'pa taree gə siŋgamoŋ
- ⁵mba kar meekun lə sí lé nduna ne rəa kaar siŋgamoŋ'g lə Ala bó kaar kəmkàr'g lə dəwje el.
- ⁶Ta gá jeɛ ndoo dəwje gá tɔg gá d'as ne loo lé to gá ta kəmkàr ya, ne to kəmkàr gá kɔ dəwje gá dɔ naŋg nee əsé kɔ mbaije gá dɔ naŋg nee ɓasinè el mbata deɛje neelé d'a kudu ɓɔ.
- ⁷Kəmkàr lə Ala gá to loo-kiya'g kɔrɔg ɓa jeɛ ndoo sí. Kəmkàr neelé Ala nja wɔji kédé par-par ɓad ɓa d'un kudu tura ləb dee ɓəi gə mba kula ne rənduba dɔ sí'g ya.
- ⁸Kəmkàr neelé dəw kára kara mbuna mbaije gá dɔ naŋg nee ɓasinè lé kəmee inja dɔ'g ɓərəŋ el mbata bó lé kəm dee inja dɔ'g ndá d'a ɗar Mbaidɔmbaije gá njerɔduba togəbè el.
- ⁹Ne to gá ndaŋg taree mee maktub gá to gə kəmee ɓəd lé pana: To néje gá kəm dəw oo el ləm, Mbi dəw oo el ləma, Dəw lɔji toree mée'g el ləm tɔ, Ne Ala nja wa dɔ gɔl néje neelé mba kar deɛ gá d'undá dan kəm dee'g.
- ¹⁰Ndil ɓa Ala ar kəm sí inja ne dɔ néje'g neelé. Mbata Ndil neelé teg néje lai wɔgəɗɔ-wɔgəɗɔ, meekuru lə Ala gá suna godo nja kara yeɛ teg ləm tɔ.
- ¹¹Dəw lé gər néje gá wɔji dɔ dəwje mbata ndil dəw gá to mée'g. Togəbè ɓa dəw kára kara gər néje gá wɔji dɔ Ala el ne Ndil Ala kára ba gər ya.
- ¹²Jeɛ lé ndil gá ɔ rɔ dəwje gá dɔ naŋg nee ɓa j'ingə el, ne Ndil gá ɔ rɔ Ala'g ɓa j'ingə bó gə mba kar sí n'gər ne gin néje gá Ala ar sí wa ne sə sí noji lé.
- ¹³Yee ɓa jeɛ lé m'pa ne taree gə goo ta gá Ndil ɓa ndoo sí bó gə goo ta gosɔkəmkàr lə dəwje el. Ta kɔ Ndil lé jeɛ m'pa j'ɔr ne néje gá wɔji dɔ ndil tɔ.
- ¹⁴Dəw gá əji néje gá kɔ dakasrɔ mée'g ndá a taa néje gá kɔ Ndil Ala lé el, to némbə kəmee'g. Yeɛ askəm gər el mbata dəw gá Ndil Ala to mée'g ɓa askəm gər gelee ɓəi.
- ¹⁵Ne dəw gá gər ndaa né gá wɔji dɔ Ndil lé yeɛ nja teggin néje wad-wad bó dəw kára kara askəm maj səa el.

¹⁶Mbata See na ba gar takəji la Mbaidɔmbaije Mba ndée ne né wa. Ne jeɛ lé takəji la Kristi ba nai mee sí'g.

1 Njé gó Kɔritə 3

Kula gó wɔji dɔ kuraje la Ala lé

- ¹Ngakɔmje, ta gó kəm kula dəwje gó gar ndaa Ndil lé m'askəm kula sí el mbata m'oo sí gó dəwje gó ka darɔ ba, seɔ toje asəna gə ŋganje gó kas gin Kristi'g.
- ²Mbà ba m'ar sí bəi bó muru gó kədərə gəw-gəw el mbata a kwa sí bəi. Saar basinə kara wa sí ya bəi mbata néra sí wɔji dɔ darɔ bəi.
- ³Tɔgəɔ ya, kəmkəɔ gə ta tɔ-nə to mbuna sí'g lé ndá see néra sí wɔji dɔ darɔ el wa. See panjaa sí to gó panjaa dəwje gó kari ba bəi el wa.
- ⁴Loo gó dəw gó na pana: Neɛ n'to gó ka Pool. Dəw gó na pana: Neɛ n'to ka Apolɔs. Nga see seɔ toje gó dəwje el wa.
- ⁵See Apolɔs ba gó na bəi wa. Esé see Pool ba gó na bəi wa. Deɛ joo bɔr to kuraje la Mbaidɔmbaije gə goo rəw gó yeɛ nja ɔr dee ne. Mbɔl dɔ dee-deɛ nja ba seɔ ɔmje ne mee sí dəa'g.
- ⁶Ma ba gó njedubu né ndá Apolɔs to gó njesaa mán dɔ'g tɔ, né Ala ba gó njekaree teɛ mbi gə teɛ boo.
- ⁷Bèe ndá dəw gó njedubu né to gó njea el ləm, dəw gó njesaa mán dɔ'g kara to gó njea el ləm tɔ. Ne Ala gó njekaree teɛ mbi gə teɛ boo lé ba to gó njeaje.
- ⁸Yeɛ gó njedubu né əsé yeɛ gó njesaa mán dɔ'g kara d'asəna joo bɔr, nana kara a kiŋga dɔ jia gó wɔji dɔ kula rəa-rəa.
- ⁹Mbata jeɛ lé n'to njéboakulaje la Ala lé. Seɔ toje ndɔ la Ala ləm, seɔ toje kəi ra Ala ləm tɔ.
- ¹⁰Mbɔl dɔ noji gó Ala wa səm ba ma m'tum ne gin kəi asəna gə gɔŋgé-tum-gin-kəi ba dəw gó raŋg rɔd maree dɔ'g bəi. Ne maji kar nana kara tɔs kəmee dɔ kəi gó rɔd dɔ maree'g tar.
- ¹¹Mbata gin kəi gó gəd gó deɛ tum lé to Jezu Kristi bó dəw kára kara askəm tum gin kəi gó raŋg el.
- ¹²Bèe ndá bó lé dəw unda kəi dɔ ginee'g neelé ne ra kəi gə larlɔr əsé larnda, əsé mbalje gó gad dee dum ndogo, əsé kag əsé ləm mu, əsé mu gó ŋgal pɔ-pɔ ndá nana kara kula rəa a nduba rəa gó raga.
- ¹³Mbata ndəa neelé gin kula ra dee a kinja gó raga wagəsa dan pər'g mbata pər a naa kula ra nana kara mba koo see to kula gó ban wa.
- ¹⁴Bó lé kula ra dəw kára gó yeɛ rɔd dɔ kəi gó tum ginee lé to njaŋg ndá a kiŋga dɔ jia ya.

- ¹⁵Lée pər ɔ kula ra dəw neelé ndá nai nje, darəa ba a kaji ya ne d'a kée asəna gə dəw gə teɛ kəm pər'g pəd-pəd bée.
- ¹⁶Sej toje kəi-Ala, Ndil Ala si mee sí'g tɔ. See sej gərje bée el wa.
- ¹⁷Bó lé dəw tuji kəi-Ala ndá Ala kara a tujee nja tɔ, mbata kəi-Ala lé to kəi gə d'unda gə kəmee ləm, seije kara sej toje kəi-Ala ya ləm tɔ.
- ¹⁸Maji kar nana kara əsta dɔ rəa'g el. Bó lé dəw kára əji ta mée'g pana: Neɛ n'to gə njekəmkàr gə goo kəmkàr lə dəwje gə dɔ naŋg nee basinè ndá maji kar njea tel mbə ba gə mba tel njekəmkàr gə gəd bəi.
- ¹⁹Mbata kəmkàr gə dɔ naŋg nee to gə némbə kəm Ala'g lé to gə ndaŋg taree mee maktub'g pana: Yeɛ wa ta njékəmkàrje dɔ goso'g lə dee.
- ²⁰Tɔbəi deɛ pa taree loo gə raŋg'g pana: Mbaidəmbaije gər takəji lə njékəmkàrje gao, Oo to gə to ta gə mɪdé ba.
- ²¹Maji kar dəw kára kara ti rəa dɔ dəwje'g el mbata néje lai to gə kə sí ya:
- ²²lé Pool əsé Apolɔs əsé Képas, əsé naŋg nee, əsé kisi gə kəmə, əsé kwəi əsé néje gə to gən, əsé néje gə d'a gə ree.
- ²³Néje lai to gə kə sí ləm, sej toje kə Kristi ləma, Kristi kara to gə kə Ala ləm tɔ.

1 Njé gə Kɔrɪtə 4

Kəm nɔ'd gin Kristi ba to nékəmra ya

- ¹Togəbè ba maji kar dee d'oo sí gə kuraje lə Kristi ləm, gə njékaa dɔ kankəmtaje lə Ala gə to loo-kiya'g lé ləm tɔ.
- ²Kar njékaa dɔ néje lé to majikoji, yee ba gə kumə karee taa kəm njekəi.
- ³Sej lé əsé njéra-rəwtaje gə to dəwje ba, bó lé unmje dɔ néram'g ndá ɔsm-ma né el. Ma kara m'gaŋg rəwta dɔ rəm'g el tɔ mbata məəm ba m'oo ta kára kara gə wa dəm el,
- ⁴ne yee gə nee ba ɔr ta dəm'g el tɔ. Mbaidəmbaije ba gə njekərkəmta ləm.
- ⁵Togəbè ba maji kar sí gaŋgje ta dɔ mar síje'g kédé el. Nginaje saar ndɔ ree lə Mbaidəmbaije, yeɛ gə a riba dɔ néje lai gə loondul dəb dɔ'g bigim lé ləm, a kila takəji lə dəwje kɔd-kɔd gə raga ləm tɔ. Ndəa neelé nana kara a kiŋga pidi gə goso dəa gə a kɪ rɔ Ala'g ya.
- ⁶Ngakəmje, to mbata lə sí-sej ba ma m'pata neelé m'wɔji ne dəm-ma gə dɔ Apolɔs mba kar sí alje ne dɔ ta gə ndaŋg mee maktub'g lé el ləm, mba kar sí tije rɔ sí ɔmje ne gin njé gə naje gə mba kunda ne mar síje gə raŋg bad el ləm tɔ.
- ⁷See nɔ ba ooi bəd wa. See to né gə aɪ ɪgai naŋg gə kiŋga el wa. Bó lé to né gə aɪ ɪgai naŋg gə kiŋga ndá see ban ba i ti ne rɔi unda ne dəŋgərə wa.

⁸Meɛ sí nda yal mba ləm, seɪ toje baoje yal mba ləm tɔ. Lé jeɛ n'godo kara seɪ undaje rɔ sí gá njékɔbeeje tɔ. Maji kar sí oje bee tɔgəɔ ya mba kar síjeɛ kara j'ɔ sá sí bee na'd to ŋga.

⁹Mbata məəm ndaji ta m'pana: Jeɛ njékaɪkulaje lé Ala unda sí gá né kudu kula læ ləm, gə dəwje gá ta yoo wa dɔ dee ləm tɔ mbata jeɛ n'tel n'to gá né mbɔ kəm dɔ'g sɔmɔmɔ læ dəwje gá naŋg nee bura ya, ka kuraje læ Ala gá dara ləm, gə dəwje lé ləm tɔ.

¹⁰Jeɛ n'to gá njénégərelje mbata læ Kristi, seɪ lé seɪ toje njékəmkàrje gin Kristi'g. Jeɛ lé n'toje yɔ-dəwje, ne seɪ toje njésɪŋgamonje. Seɪ lé d'ila ribar dɔ sí'g ya ne jeɛ lé d'əji sí gə keji!

¹¹Jeɛ lé saar basinè kara boo biri sí ləm, gə kɔdaman ula kəm sí ndò ləma, j'aw gə kudu sí dum ləm tɔ: deɛ kunda kwɔji sí ləm, j'ila tar mbir-mbir gá yo gə nee ləm tɔ.

¹²Jeɛ n'ra kula gə ji sí n'dao ne dao-dao, deɛ taji sí ne jeɛ tɔr ndu sí dɔ dee'g ləm, deɛ d'ula kəm sí ndò ne j'isi ne ləm ləma,

¹³deɛ d'unda ta ta sí'g ne jeɛ j'ula dee ta gə meɛ sí gá maji ləm tɔ. Jeɛ n'tel n'to gá biri-bisi læ njé gá naŋg nee ləm, gə ya-néje lai gá dəwje saa d'ɔm kɔɔ ləm tɔ.

¹⁴Ta neelé ma m'ndaŋg gə mba kila ne rɔkul dɔ sí'g el: ne ma m'oo sí gá ŋganəmje gá m'unda sí dan kəm'g ba m'ndəji sí ne mbee-mbee gə mbəa.

¹⁵Mbata bó lé bée síje-je gin Kristi d'a kaɪ tɔl-dɔg-loo-dɔg ndá bɔ síje-je d'a kaɪ bula el mbata ma nja Tagəmaji ba m'oji sí ne gin Jeju Kristi'g.

¹⁶Yee ba ma m'ndəji sí ne mbee-mbee gə mba kar sí ndajije ne kəm.

¹⁷Gelee gá nee ba ma m'ula ne Timote rɔ sí'g, yeɛ to ŋgonəm gá to gá ŋgonkəm, yeɛ to gá majikoji nɔ Mbaidɔmbaije'g lé tɔ. Yee nja ba a nja gin néram gá wɔji dɔ Jeju Kristi gá ma m'ndoo dee taree mee Eglisəje gə loo kára-kára lai lé.

¹⁸Njé gá naje beelé ti ne rɔ dee mugugu-mugugu d'əji mee dee'g pana: Yen nà ma m'a kila gɔlm rɔ sí'g el.

¹⁹Bó lé mee Mbaidɔmbaije ndigi ndá mbɔr ba m'a kila gɔlm bee læ sí. Bèe ba m'a gər ne siŋga læ njéti rɔ deeje koo bó m'a gər tapa dee goo kára ba el.

²⁰Mbata beekɔ læ Ala lé to ta gá ka korè gá kən el ne to nésiŋgamonje gá gəd ya.

²¹See ri ba seɪ ndigije wa. See m'a kaw rɔ sí'g gə ndəi əsé m'a kaw rɔ sí'g gə meenoji ləm, gə ndu noji ləm tɔ wa.

1 Njé gá Kɔrɪtə 5

Néra gá kori-kori taa mee Eglise

- ¹Dəwje d'or soree d'aw ne wəg-wəg pana: Ta kaiya to mbuna sí'g, ne gar kaiya neelé dəw a kiŋga bèe bee læ njépole-magəje el. Diŋgam kára taa dené læ bəbeeje si səa mbuna sí'g nee.
- ²Təbəi seɿ lé seɿ beelé tije ne rɔ sí mugugu-mugugu, bó seɿ nɔje ne gə meekoyoo ɔsje ne debee neelé mbuna sí'g ŋgərəŋ el.
- ³Ma lé darɔm godo rɔ sí'g, ne ndiləm nai sə sí ya. Bèe ba m'ila ne ta dɔ diŋgam gə njera né togábè'g lé to gó læ ma m'isi mbuna sí'g ya.
- ⁴Loo gə seɿ waje dɔ nɔ ar ndiləm nai sə sí nɔ'd ləm, ar siŋgamonɔ læ Mbaidɔmbaije læ sí Jeju nai sə sí nɔ'd ləm tɔ
- ⁵ndá seɿ a kərje diŋgam neelé gə ri Mbaidɔmbaije Jeju kiláje ji Njekurai'g mba kar darəa tuji ne bó gə kar kankəmrea gə kɔ ndil lé aji ne ndɔ ree læ Mbaidɔmbaije bəi tɔ.
- ⁶Təgərɔ ya, ti gə seɿ tije ne rɔ sí lé to lée'g el. See seɿ gərje el wa, né gə ar nduji ti gə lam ba ne loo gə d'ila nduji'g loɿ ne ndá aree ɿ dor-dor. See seɿ gərje bèe el wa.
- ⁷Né gə ar nduji ti gə læw lé unje mbélje kɔ bó gə mba kar sí tel toje ne muru gə sigi mbata né gə ar nduji ti lé godo rɔ sí'g ŋga, mbata Kristi lé to asəna gə ŋgonbad ra Pag læ sí lé deɿ tɔlee mba.
- ⁸Bèe ndá ar sí n'raje nai læ sí gə muru gə kɔ meenda gə kankəmta bó n'ra gə né gə ar nduji ti gə kɔ meeyèr gə meekad lé el.
- ⁹M'ndaŋ ta mee maktub'g ləm gə kédé m'ula sí m'pana: Ɔrje kura gə kaiya-dəwje el.
- ¹⁰Yee ba m'pa m'wɔji ne dɔ kaiya-dəwje lai gə dɔ naŋg nee əsé njékəmdaje ləm, əsé gɔŋgé-bogoje əsé njépole-magəje lé m'pa m'wɔji ne dɔ dee-deɿ lai el, mbata bó lé seɿ a gə tije sə dee ndá a kubaje naŋg nee kyəje.
- ¹¹Basinè ba m'ndaŋ ta neelé mee maktub'g m'ar sí m'pana: Dəw gə wa rəa gə ŋgokɔ sí ne yee to kaiya-dəw əsé njekəmda əsé njepolemagje əsé njetajikil əsé njera bər læ kido əsé gɔŋgé-bogo lé dəw gə togábè ba m'ula sí m'pana: Ɔrje səa kura el ləm, ji sí kara a kulaje mee ka nésɔ'g læa el ləm tɔ.
- ¹²See to ta ləm gə mba gaŋg rəwta dɔ deɿ gə nai gir loo gə raga wa. Deɿ gə d'isi kəi ba to ta læ sí mba gaŋg rəwta dɔ dee'g el wa.
- ¹³Deɿ gə d'isi gir loo gə raga lé Ala ba a gaŋg rəwta dɔ dee'g ya. Ram-dəw gə si mbuna sí'g lé oreje wɔgəɔ gə raga ba.

1 Njé gə Kɔrɿtə 6

- ¹Loo gə dəwje joo ta oso mbuna dee'g ndá see ban ba yee gə kára aw gə maree gə njetaamee-Kristi neelé nɔ njépole-magəje'g ba gə mba ra taree bó nɔ deɿ gə to gə kəmee'g el wa.

- ²See seɿ gərje to gá deɿ gá to gə kəmee ba d'a gə gaŋg rəwta dɔ nje gá dɔ naŋg neelé el wa. Bó lé seɿ a gə gaŋgje rəwta dɔ njépole-magəje'g ndá see seɿ asjekəm gɔlje ŋgan taje gá togábè mbuna sí'g el wa.
- ³See seɿ gərje to gá j'a gaŋg rəwta dɔ kuraje gá dara lé el wa. Ne bəd ba see j'a gɔl ta gá wɔji dɔ néje gá dɔ naŋg neelé el bəi wa.
- ⁴Bèè ndá lé ta to keneŋ ŋga, see ban ba seɿ awje gə mba raje taree nɔ deɿ gá Eglisə oo deɿ gá dəwje gá gə mɪdé ba lé bəi wa.
- ⁵M'pa bèè mba kar sí naije ne gə rɔkulee ya. See njekəmkàr gá askəm gaŋg rəwta dɔ maree'g kára kara godo mbuna sí'g ya saar wa.
- ⁶See yee gá bèè ba dəw aw ne gə maree gá njetaamee-Kristi nɔ njépole-magəje'g mba kar deɿ gaŋg ne ta dəa'g gə mbəa wa.
- ⁷Tɔgəɔ ya kaw gə ta lə sí loo-gaŋg-rəwta'g lé to néra gá to lée'g el, yee ba loo maiyee godo ya. See ban ba seɿ ilaje mee sí pɔ dɔ ta gá deɿ gaŋg dɔ sí'g gə goo rəbee el lé wa. See ban ba seɿ yə deeje ar deeje d'uba sí néje lə sí taa sí mbad el wa.
- ⁸Seɿ nja seɿ raje né gá to gə goo rəbee el ləm, seɿ nja seɿ uba deeje néje lə dee taaje ləm tɔ. Deɿ gá to gá ŋgakɔ síje gá njétaamee-Kristije nja seɿ raje sə deɿ togábè tɔ!
- ⁹See seɿ gərje el wa, njéra nékori-korije lé d'a kwa beekɔ lə Ala gá nédɔji lə deɿ el. Ɔrje rɔ sí el: njékaiyaje əsé njépole-magəje əsé gə njéndal mɔdkaiyaje
- ¹⁰əsé njételɔ deɿ gá denéje əsé ram-dəwje əsé njébojoje əsé njékəmnɔdaje əsé njékɔlaolarje əsé njéra bər lə kidoje əsé njétajikilje əsé gayim-dəwje lé deɿje neelé d'a kiŋga nédɔji lə deɿ beekɔ'g lə Ala pai godo.
- ¹¹Yee nja ba gá néra sí-seɿ gá naje mbuna sí'g. Ne basinè Ndil Ala ɔr won kaiya lə sí ndɔs-ndɔs mbə ləm, ɔr sí ne unda sí gə kəmee ləma, ɔr ta dɔ sí'g gə ri Mbaidəmbaije Jezu Kristi lé ləm tɔ.
- ¹²Néje lai lé d'ɔgm loo rəa el ne néje gá naje to kəm ra el tɔ. Néje lai lé d'ɔgm loo rəa el ne ma lé m'a kar né kára kara wam bər el tɔ.
- ¹³Nésɔje gá gə ria-ria kara to mbata lə mee dəw ləm, mee dəw kara to mbata lə nésɔje ləm tɔ. Ndá Ala a gə tuji yee gá nee gə yee gá ne, joo bər. Darɔ dəw lé to mba mɔdkaiya el, ne to mba ra kula lə Mbaidəmbaije ba Mbaidəmbaije kara to dəw dɔ darɔ tɔ.
- ¹⁴Ala gá njekar Mbaidəmbaije unda loo teɿ dan njé gá d'wəi'g lé ba a kar síjeɿ kara j'unda ne loo teɿ bèè to gə goo siŋgamonə ləa.
- ¹⁵See seɿ gərje to gá darɔ sí lé to barkəm Kristi el wa. Bèè ŋga see m'a kwa dəb rɔ Kristi kára lé telee gá barkəm rɔ kaiya-dené bəi wa. Maji kar Ala ɔgm lée ya!

¹⁶See seɿ gərje el wa, yeɿ gé unda rəa n̄'d mbo-mbo gə kaiya-dené ndá yeɿ tel to gé darɔ́ gé kára ba səa n̄'d tɔ. See seɿ gərje bèe el wa. Mbata deɿ pa mee maktub'g pana: Deɿ joo bɔr d'a tel to darɔ́ gé kára ba.

¹⁷Ne yeɿ gé ɔm n̄'d sad gə Mbaidɔmbaije ndá deɿ joo bɔr ndil dee a to gé kára ba tɔ.

¹⁸Undaje rɔ́ sí bad dɔ́ mɔdkaiya'g. Kaiya gé rara gé dəw ra lé to gé rəa'g raga bəi. Ne yeɿ gé yā rəa yag dɔ́ mɔdkaiya'g ndá yeɿ nja ula sul dɔ́ rəa-yeɿ'g.

¹⁹See seɿ gərje to gé darɔ́ sí to kəi-si Ndilmeenda gé Ala nja aree ree sí keneɿ mee sí'g el wa. Bèe ndá seɿ toje dəw dɔ́ rɔ́ sí el.

²⁰Mbata Ala uga sí gə né gé gadee dum ndogo. Bèe ndá maji kar sí unje rɔ́ sí gə ndil bura ulaje ne rɔ́nduba dɔ́ Ala'g.

1 Njé gé Kɔrɪtə 7

Ta gé wɔji dɔ́ taa n̄ læ dɪŋgam gə dené lé

¹Ta gé seɿ dəjimje mee maktub'g læ sí lé m'a tel kila sí keneɿ nga. M'łaji məəm'g m'pana: Maji kar dɪŋgam ɔrɔ́ rɔ́ dené el.

²Ne maji kar dɪŋgam gé rara kara taa dené gé ɔs dəa-yeɿ nja ləm, dené gé rara kara taa ŋgaw gé ɔs dəa-yeɿ nja ləm tɔ, yen ba mɔdkaiya gé rara kara seɿ a kundaje ne rɔ́ sí keneɿ el.

³Maji kar dɪŋgam taa dené gé dené təa ləm, dené gé rara kara taa ŋgaw gé ŋgaw təa ləm tɔ.

⁴Dené lé to dəw dɔ́ rəa el ne ŋgabeeje ba to dəw dəa, dɪŋgam kara to dəw dɔ́ rəa el ne dené læa ba to dəw dəa tɔ.

⁵ɔgje n̄ rɔ́ sí el. Bó lé seɿ gaŋgje rɔ́ sí ŋgəji ndá kara arje mee sí asəna keneɿ mba ra tamaji n̄'d waga ba a tel kiŋgaje n̄ bəi nà banelə malee gé ra sí lé Njekurai a kər sí ne.

⁶Kwɔji ba m'wɔji sí gé kwɔji bó to ndukun ba m'un m'ar sí el.

⁷Ma m'ndigi kar dəwje lai ra to gé ma bèe, ne nana kara iŋga nénoji gé goso dəa ya ji Ala'g lé. Nana kara iŋga yeɿ gé yo gə yeɿ gé nee tɔ.

⁸Ma m'ula deɿ gé to gé ŋgaw-buaje gə njékəisiŋgaje m'pana: Maji kar dee d'isi boa to gé ma bèe tɔ.

⁹Ne bó lé d'askəm si boa el ndá maji kar dee taa n̄ ya mbata taa dené gə taa ŋgaw lé maji yaɿ unda kaw kari ba kula rɔ́i pər.

¹⁰Deɿ gé taa n̄ mb̄a lé torndu Mbaidɔmbaije ba m'ula dee bó to torndum el. Maji kar dené t̄i gə ŋgabeeje el.

- 11 Bó lé yeē t̄i s̄ea ndá maji karee tel iṅga ṅgabeeje gogo, bó lé b̄ēe el ndá maji karee si boa. Maji kar diṅgam kara tuba dené læa el t̄o.
- 12 Sēi ges njé gó ṅaje lé ma nja m'ula sí ta nee bó Mbaidɔmbaije el. Bó lé ṅgokɔ sí kára si ḡa dené gó un mée el ne dené lé ndigi s̄ea ndá maji karee mbadee el.
- 13 Dené kara bó lé yeē si ḡa ṅgabeeje gó un mée el ba yeē ndigi s̄ea ndá maji karee mbadee el t̄o.
- 14 Diṅgam gó un mée el b̄ai lé mbɔl d̄o dené ba yeē tel ne d̄aw gó to ḡa k̄amee, dené gó un mée el b̄ai kara mbɔl d̄o ṅgabeeje ba yeē tel ne d̄aw gó to ḡa k̄amee to. Bó lé sēi raje togábè ndá ṅgan síje d'a kàr raṅg-raṅg ne bó lé sēi raje togábè el ndá ṅgan síje d'a kàr el t̄o.
- 15 Bó lé yeē gó un mée el ba ndigi teē ndá maji karee teē ya. Bèe ba yeē gó diṅgam əsé yeē gó dené kara d'a t̄o n̄a naṅg ḡa-ḡa el. Ala bar sí mba kar sí j'isi dan nékulɔ sí'g ḡo meekulɔm.
- 16 I dené lé lé i a kar ṅgabi aji kara i ḡar el. Esé i diṅgam lé lé i a kar dené læi aji kara i ḡar el t̄o.
- 17 Ne maji kar nana kara njaa ḡa panjaa læa gó Mbaidɔmbaije t̄jee loo gó Ala baree keneṅ. Yee gó b̄ēe ba m'un ndum m'ar Eglis̄aje gó loo lai.
- 18 See d̄aw kára to gó njekija tamɔdee mb̄a ba baree wa. Bèe ndá maji karee si ḡa njekija tamɔd ya. See d̄aw kára lal kinja tamɔdee ba baree wa. Bèe ndá maji karee si lal kinja tamɔdee ya t̄o.
- 19 Tamɔd̄ə gó kinja kara to né el l̄əm, kinja tamɔd el kara to né el l̄əm t̄o. Ra torndu Ala ba to gó né gó ḡəd ya.
- 20 Maji kar nana kara sí loo-siée gó Ala lé baree keneṅ.
- 21 See i to b̄ar ba Ala bari lé wa. Bèe ndá j̄og r̄oi el, bó lé d'w̄ri d'ilai tar ndá ɔd aw loo læi.
- 22 Mbata b̄ar gó Mbaidɔmbaije baree lé yeē tel to ṅgonkoji læ Mbaidɔmbaije, ne ṅgonkoji gó yeē baree lé tel to b̄ar læ Kristi t̄o ṅga.
- 23 Yeē uga sí ḡa né gó gadee dum ndogo. Bèe ndá tel ulaje r̄o sí b̄ar'g læ d̄awje el ṅga.
- 24 ṅgakɔmje, maji kar nana kara si loo-siée n̄o Ala'g loo gó yeē baree keneṅ.
- 25 Deē gó d'aw boa lé diṅgam əsé dené kara m'oo ndu Mbaidɔmbaije gó teē w̄oji d̄o dee el. Ta gó m'a ḡa kula sí lé k̄əm taa ya mbata ḡo goo tak̄əji læ d̄aw lé meek̄ərjɔl læ Mbaidɔmbaije ba m'iṅga ḡo goo ṅgonkoji læm ya.
- 26 Ma m'əji məəm'g m'pana: Maji kar diṅgam si loo-siée'g ya mbata kàr néurti nai d̄əb ba.

- 27** See i taa dené mba wa. Ndá gə tɪ səa el. See i taa dené el bəi wa. Ndá saŋg dené el tɔ.
- 28** Bó lé i taa dené ndá i ra gə né kaiya el. Ngomɔdə gə taa ŋgaw kara yeɛ ra gə kaiya el tɔ. Nɛ deɛ gə taa nɔ lé d'a kiŋga némeekɔ dɔ naŋg nee. Yee ba, ma m'pa m'gaŋg ne rəbee gə mbata lə sí ya.
- 29** Ngakɔmje, aa ooje, ta gə ma m'ula sí ba nee: Ndəa lé nai dəb ba ŋga. Bèe ndá un kudee basinè lé maji kar deɛ gə to gə njédenéje lé d'isi d'asəna gə ŋgaw-buaje ləm,
- 30** deɛ gə nɔ lé maji kar dee d'isi d'asəna gə dəwje gə nɔ el ləm, deɛ gə d'al rɔ dee lé maji kar dee d'isi d'asəna gə dəwje gə d'al rɔ dee el ləm, deɛ gə njéndogo néje lé maji kar dee d'isi d'asəna gə dəwje gə né lal dee ləma,
- 31** deɛ gə d'un néje gə dɔ naŋg ra ne kula lé maji kar dee d'isi d'asəna gə dəwje gə d'ar néje gə dɔ naŋg nee wa mee dee yaɔ el ləm tɔ. Mbata dɔ naŋg neelə a gə tel wagəsa bəi.
- 32** Néje gə naŋg nee gə tɔ sí gag-gag lé ma m'ndigi bɔr dɔ sí'g gə gogo. Yee gə taa dené el lé né lə Mbaidɔmbaije ba wa mée ləm, yeɛ saŋg loo gə mba taa kəmee ləm tɔ.
- 33** Yeɛ gə taa dené mba lé néje gə dɔ naŋg nee ba wa mée ləm, Yeɛ saŋg loo gə mba kar mee dené lə lelee ləm tɔ.
- 34** Yee ba mée to ne joo ya. Ka dené gə taa ŋgaw gə ŋgomɔdə gə taa ŋgaw el bəi lé kara to bəd-bəd togəbè ya tɔ. Yeɛ gə taa ŋgaw el lé néje lə Mbaidɔmbaije ba wa mée. Yee ba gə néje lə Mbaidɔmbaije gə a kar darəa gə ndilee àr ne raŋg-raŋg ya. Yeɛ gə taa ŋgaw lé néje gə dɔ naŋg nee ba wa mée mbata yeɛ saŋg loo mba kar mee ŋgabeeje lelee tɔ.
- 35** Ma m'ula sí ta neelə gə mba kaa ne dɔ sí bó mba kiya sí ne gum el. Ma m'ndigi kɔr sí kɔm sí dan né gə maji'g gə mba kar sí tiaje rɔ Mbaidɔmbaije'g dɪgi-dɪgi bó kar né jɔg sí keneŋ el.
- 36** Lé nana ba oo ləb taa ŋgaw lə ŋgonee gə mɔdə dən mba ba əji ta mée'g pana: Maji karee taa ŋgaw ndá yeɛ askəm ra né gə mée wɔji ya bó to kaiya gə yeɛ ra el. Maji karee ya ŋgonee aree taa ŋgaw né ləa.
- 37** Nɛ yeɛ gə əji ta mée'g pana: N'a ŋgəm ŋgon neɛ gə mɔdə karee taa ŋgaw el, bó lé yeɛ nja wɔji mée'g njaŋg bó to tapa dəwje ba taa el nɛ to né gə yeɛ nja ndigi ndá to né gə maji gə yeɛ ra lé tɔ.
- 38** Bèe ndá yeɛ gə ar ŋgonee gə mɔdə taa ŋgaw lé ra maji ya, nɛ yeɛ gə ar ŋgonee gə mɔdə taa ŋgaw el lé keɔ-yeɛ to maji undá tɔ.
- 39** Dené gə rara ba gə ŋgabeeje si kəmba bəi ndá godndu lé tɔ dee nɔ'd nəji bəi. Nɛ bó lé ŋgabeeje wəi ndá yeɛ aw kari ba gə mba taa ŋgaw to gə mée wɔji. Nɛ maji karee ra gə goo torndu Mbaidɔmbaije ba.

⁴⁰Gá mæm-ma'g lé m'pana: Bó lé yee si gá njekæisinga lé to rølel unda taa ngao gá rag. Ma lé m'oo to gá m'pa gá goo ka Ndil Ala ya.

1 Njé gá Kɔrɪtə 8

Ala kára ba kiao

¹Ta læ nékulje gá deɛ d'inja gá mæs d'ar magəje ba d'ya dakasee lé kəm síjeɛ lai inja dɔ'g ar sí n'gær gosee gao. Gosɔnégær lé ar dæwje ti ne rɔ dee ya ne meenoji ba dæw a rɔd ne maree.

²Bó lé dæw kára pidi ræa pana: Né neelé neɛ n'gær kəmee maji ndá né gá kəm gær lé yee gær ginee njai el bæi.

³Ne bó lé dæw kára unda Ala dan kəmee'g ndá Ala gær ndiaa tɔ.

⁴Togábè ba, ta sɔ da nékulje gá d'inja gá mæs d'ar magəje lé jeɛ n'gær gao magəje gá dɔ naŋg neelé to gá né el. Ala lé yee nja kára ba kiao ba si gən.

⁵Tɔgærɔ ya, njé gá naje laji tor ta meɛ dee'g pana: Gar Alaje d'isi keneɲ pə dara'g læm, gá dɔ naŋg nee læm tɔ. Tɔgærɔ ya, deɛ d'wa dee meɛ dee'g gá gar Alaje læm, gá dæw dɔ deeje læm tɔ.

⁶Ndá jeɛ lé Ala lé Bɔ síje lé to kára ba kiao. Néje lai i ræa'g læm, jeɛ lé j'isi gá keɔ-yeɛ nja læm tɔ. Mbaidɔmbaije læ sí Jeju Kristi lé to gá kára ba kiao tɔ. Mbɔl dæa-yeɛ nja ba néje lai to ne keneɲ læm, jeɛje kara j'isi ne keneɲ gá mbæa-yeɛ nja læm tɔ.

⁷Ne négær neelé to bæe læ dæwje lai el. Njé gá naje lé d'oo magəje lé gá kankæmné ya ba d'usɔ da nékulje gá d'inja gá mæs d'ar magəje tɔ ndá meɛ dee gá mbɔré lé ar dee tel minɔ ne ya.

⁸Nésɔ ba a kar sí rəm pær gá rɔ Ala'g el. Bó lé j'usɔ æsé j'usɔ el kara j'a tel ne né gá raŋg el tɔ.

⁹Bèe ndá undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g nà si gá seɪ sije gá dɔrɔ sí ar sí sɔje né to gá meɛ sí ndigi lé tel to né gá ila ne mar síje gá meekun læ dee tɔg el bæi lé kag.

¹⁰Mbata bó lé i gá to gá njenégær lé ba dæw ooi to gá i si ta ka nésɔ'g mee kài-magə'd ndá see dæw neelé gá meekun læa tɔg el bæi lé see nérai a kɔree karee sɔ da nékulje gá d'inja gá mæs d'ar magəje lé el wa.

¹¹Togábè ba négær læi lé a tel tuji ne ŋgokɔɪ gá meekun læa tɔg el bæi gá Kristi wæi mbata læa lé.

¹²Bó lé kaiya ra sí gá togábè lé meɛ sí ɔs ŋgwɔɪ gá ŋgakɔ síje ar dee d'ɔd ne rɔ dee kɔrəm ndá meɛ sí ɔs ŋgwɔɪ gá Kristi nja tɔ.

¹³Gelee gá nee ba, bó lé nésɔ gá togábè a gá kila ŋgokɔm kag ndá m'a sɔ da gá rara kara el ŋga, nà m'a kila ŋgokɔm kag.

1 Njé gá Kɔrɪtə 9

Njekaijkula uba né gá wɔ̄ji dɛ̄a yá

- ¹See ma m'to ngonkoji el wa. See ma m'to gá njekaijkula el wa. See ma m'oo Jeju Mbaidɔmbaije læ sí el wa. See sēj toje kula ramje gin Mbaidɔmbaije'g el wa.
- ²Bó lé ma m'to gá njekaijkula kɛ̄m njé gá rāng el kara kɛ̄m sí-sēj'g lé ma m'to gá njea ya. Mbata sēj nja toje gá njékɔ̄rgin kula ramje gá m'to ne njekaijkula gin Mbaidɔmbaije'g lé ya.
- ³Yee ba gá né kɔ̄r ta dɔ̄m'g nɔ̄ dēe gá njésəgmje'g.
- ⁴See j'askɛ̄m sɔ̄ né gə kai né el wa.
- ⁵See j'askɛ̄m kɔ̄r kɔ̄nan sí gá dené mba karee to njekaw sə sí gə looje lai gá j'a kaw kenēɲ to gá njékaijkulaje gá rāng læm, gə ɲgakɔ̄ Mbaidɔmbaije læma, gə Képas læm tɔ̄ ra lé el wa.
- ⁶Esé see jēe gə Barnabas gə kar sí ba ba j'askɛ̄m lal ra kula el wa.
- ⁷See njerō gá ra ba si aw gá rɔ̄'g ɲga a kun lar læa-yēe nja tɔ̄bɛ̄i gə mba tel kuga né dɔ̄ jia wa. See nɔ̄ ba mɔ̄a nduú ɲga a lal sɔ̄ kɔ̄dee wa. Esé see nɔ̄ ba ul nékulje ɲga a lal kai mbà dee wa.
- ⁸See ta gá m'pa lé to gá tapa dəwje ba bó godndu Moyis pa taree tɔ̄ el wa.
- ⁹Mbata dēe ndāng ta mee maktub godndu Moyis'g pana: Bɔ̄ māng gá i ilá dɔ̄ kó'g karee tuba ar kɔ̄dee tal lé i a tɔ̄ tɛ̄a el ɲga. See Ala pa wɔ̄ji ne dɔ̄ māngje gə kar dee ba wa.
- ¹⁰Esé see ta gá pa lé pa mbata læ síjēe to wa. Oiyɔ̄, pa mbata læ síjēe ya pana: Yee gá ndɔ̄-ndɔ̄ lé a kunda mée yel gə mba kīnga dɔ̄ kée ya læm, yēe gá unda kó lé kara a kunda mée yel gə mba kīnga kandə kó kēa ya læm tɔ̄.
- ¹¹Bó lé jēe n'dubu né gá maji gá wɔ̄ji dɔ̄ ndil sí mbuna sí'g ndá see to kɛ̄m kar sí j'ɲga né gá wɔ̄ji dɔ̄ darɔ̄ síjēe ji sí'g el wa.
- ¹²Bó lé njé gá rāng d'isi gə torndu gə mba kīnga ne ji sí'g bɛ̄e lé ne bə̄d ba see jēe lé j'a kunda dee gə lèlé ba el wa. Ne torndu gá togábè lé j'isi ne el, jēe j'ula rɔ̄ sí ndubu dɔ̄ néje'g lai bó gə mba kar né kára kara ɔ̄g rəw tagəmajɪ læ Kristi el.
- ¹³See sēj gərje el wa, dēe gá ra kula kəi-Ala'g lé d'usɔ̄ né gá d'unda gə kəmee d'ar Ala mee kəi'g læa læm, dēe gá ra kula loo-nékinjaməs'g lé kara d'ɲga né gá dɔ̄ tabul'g gá wɔ̄ji dɔ̄ dee kenēɲ læm tɔ̄.
- ¹⁴Togábè ba Mbaidɔmbaije un ndia mba kar dēe gá d'ila mber Tagəmajɪ lé d'ɲga nékodo rɔ̄ dee gin Tagəmajɪ'g lé tɔ̄.
- ¹⁵Ma nja m'taa torndumje neelé kára kara m'ar dee d'wɔ̄ji dɔ̄m el læm, maktub nee gá m'ndāng kara m'ndāng mba kar dee d'am ne né el læm tɔ̄. Kam m'wəi gá kwəi lé ba maji unda kar dee d'a kɔ̄gm dɔ̄ ta nee gá kɔ̄ ti rɔ̄m lé.

- 16** Tagémaji gé m'ila mberee lé ma m'oo loo ti ne róm el. Tɔgəɔ ya, to né gé unmlad ilam keneɲ ya. Bó lé m'ila mber Tagémaji lé el ndá némeeko a nai dóm'g.
- 17** Bó ma m'ra gə məəm gé maji ndá meemaji ba gé nékoga dɔ jim ya. Ne bó lé to né gé unmlad ilam keneɲ ba m'ra kara to kula gé d'óm jim'g ya.
- 18** See dī ba gé nékoga dɔ jim wa. Tagémaji gé m'ila mberee m'ar dee gé kar bó m'ra m'taa ne torndu gé wɔji dɔ njekilamber Tagémaji'g el lé yee ba gé nékoga dɔ jim ya.
- 19** Mbata bó lə dəw dóm kára kara godo kara ma nja m'wa róm gé bər lə dəwje lai bó gə mba kiŋga ne dəwje unda nje gé kédé.
- 20** Mbuna Jibje lé ma m'tel róm gé Jib bó gə mba kiŋga ne Jibje. Mbuna deɛ gé d'isi gin godndu Moyis'g lé ma gé m'to gé gin godndu'g neelé el lé m'tel m'oso gin godndu'g bó gə mba kiŋga ne deɛ gé d'isi gin godndu'g lé tɔ.
- 21** Mbuna deɛ gé lal godndu lé m'tel róm asəna gə dəw gé lal godndu tɔ, bó gə mba kiŋga ne deɛ gé lal godndu lé tɔ, ne ma lé m'lal godndu gé kə Ala el mbata ma m'isi gin godndu gé kə Kristi'g.
- 22** M'tel m'to gé yɔ-dəw gə deɛ gé to gé yɔ-dəwje lé gə mba kiŋga ne deɛ gé to gé yɔ-dəwje lé tɔ. M'tel róm gé gar dəwje lai m'saŋg ne néje bəd-bəd bó gə mba kaji ne njé gé naje ya.
- 23** Néje lai gé m'ra lé m'ra mbata Tagémaji lé bó gə mba kiŋga ne né gé wɔji dóm-ma nja keneɲ tɔ.
- 24** See seɲ gərje el wa. Deɛ gé ndum nɔ gə ŋgwɔd loo-naɲ'g lé d'aiŋgwɔd lai ya ne dəw gé dum mareeje ba a kiŋga née, see gərje bèe el wa. Bèe ndá maji kar sí aɲjɛgwɔd gə mba kiŋga ne néngwɔd lə sí.
- 25** Deɛ lai gé ndum nɔ lé d'ɔg rɔ dee dɔ néje'g bəd-bəd ti meɛ dee mbidi gə mba kiŋga ne dɔgugu gé a gə ŋgisi ya. Ne jeɛ lé n'ra gə mba kiŋga ne dɔgugu gé ŋgira kiŋ-kiŋ gé a gə ŋgisi el lé.
- 26** Togábè ba ma m'aiŋgwɔd bó m'ai m'ila ne birkodé mbir-mbir el, m'un jim ndá m'unda ne né bó m'ər ne né el tɔ.
- 27** Ma lé m'ɔb róm kag m'wa róm gé bər, nà banelə loo gé m'ila mber m'ar dəwje gé raŋg ba dee lé d'a kundam bad.

1 Njé gé Kɔrɪtə 10

Néra Israelje lé to gé nétɔji lə sí ya

- 1** Ŋgakɔmje, tɔgəɔ ya, ta neelé ma m'ndigi kar sí síje keneɲ dɔ mbə'g el: ka síje lai lé d'isi gin mum gé wa kəm kàr'g ləm, deɛ lai d'unda baa-boo-kad dana gaŋg ləm,
- 2** mum gé dəb dɔ dee'g gə baa-boo-kad gé deɛ gaŋg lé deɛ ra dee ne batəm gin Moyis'g ləm,

- ³deę lai d'uso nésɔ gá ká Ndil lé.
- ⁴Deę lai d'ai nékai gá ká Ndil lé yee ba to mán gá uba kaar mbal'g tir-tir gá ndolè goo dee. Mbal neelé m'wa m'wɔji ne Kristi.
- ⁵Ne njé gá naje bula mbuna dee'g taa kəm Ala el mbata deę d'udu ne dɔdilaloo'g.
- ⁶Néje nee lai teę dɔ dee'g togábè mba to ne nétɔji mbata læ sí bó gá mba kar sí n'tusu rɔ sí j'ya dan mal néje gá majel gá ra sí to gá ra dee kédé lé el.
- ⁷Maji kar sí toje njépole-magəje to gá njé gá naje gá mbuna dee'g lé el. To gá deę ndaŋ mee maktub'g pana: Koso-dəwje d'isi naŋg gá mba sɔ gá kai ba gá mba kuba loo kɔ ndam bæi.
- ⁸Maji kar sí n'tusu rɔ sí j'ya dan mɔdkaiya'g to gá njé gá naje gá mbuna dee'g ra lé el, deę ra togábè ya ne mee ndəa gá kára ba ya d'wəi keneŋ d'as tɔl-dɔg-loo 23.
- ⁹Ar sí naaje meekuru læ Mbaidɔmbaije to gá njé gá naje mbuna dee'g nɔ lé el, deę ra togábè ya ne li tɔ deę tɔl deę ar deę d'udu guduru.
- ¹⁰Imje nɔ to gá njé gá naje mbuna dee'g d'im ne nɔ lé el, deę lé deę ra togábè ne njetuji dəwje ndum dee ne mburug-mburug.
- ¹¹Néje lai gá teę dɔ dee'g lé to nétɔji sí ya. Deę ndaŋ taree d'ar sí mba ndəji sí ne, jeę gá rudu ndəa a gá kun dɔ sí'g lé.
- ¹²Togábè ba maji kar yee gá əji ta mée'g pana: Neę n'aar tar lé tɔs kəmee dɔ rəa'g, nà a kɔd koso.
- ¹³Né gá rara ba gá naa sí lé naa gar síje togábè tɔ, bó al dɔ siŋga dee el. Ala lé to njemeenda londonɔ ndá yee a kyɔ né gá naa sí karee al dɔ siŋga sí el ne yee nja a kar sí siŋga sí læm, yee a ra rəw kar sí dumje ne dɔ né gá naa sí lé tɔ.
- ¹⁴Yee gá bèe ba, ma m'ula sí ne, seɔ gá ma m'unda sí dan kəm'g lé mba kar sí saaje rɔ sí rɔ magə-poleje'g.
- ¹⁵Ma m'oo sí gá njékəmkərje ba ma m'wɔji ne sə sí taje neelé tɔ. Naaje ta gá ma m'pa lé ooje tɔ.
- ¹⁶Ngo-kai-né gá Ala tɔr ne ndia dɔ sí'g gá jeę n'tɔr ne ndu sí dɔ'g lé see to né gá ɔm mee sí nɔ'd sad gá məs Kristi lé el wa. Muru gá jeę j'wa n'gaji lé see to né gá ɔm sí nɔ'd gá darɔ Kristi lé el wa.
- ¹⁷To gá muru lé to gá kára ba ya ndá jeę gá n'to dəwje bula kara n'toje ne darɔ gá kára ba to: mbata jeę lai jeę mɔɔ nɔ dɔ muru gá kára'g lé ya mba kiŋgaje gajee gá wɔji dɔ sí dɔ sí.
- ¹⁸Aa ooje, ta gá wɔji dɔ deę gá to Israelje gá goo darɔ dee lé: deę gá d'uso da nékulje gá d'inja gá məs lé see deę d'ɔm mee dee nɔ'd sad gá loo-nékinjaməs lé el wa.

¹⁹See ma m'pa banwa. Da nékulje gó deę tól dee pole ne magəje əsé darɔ magəje lé see ma m'pana: To gó kankəmné wa. Wah! ma m'pa bèe el.

²⁰Ma m'pana: Né gó njépole-magəje pole ne magəje lé deę d'inja gó məs d'ar ndilje gó yèr lé bó d'ar Ala el. Togábè ba, ma m'ndigi kar sí ɔmje meę sí nɔ'd sad gə ndilje gó yèr lé el.

²¹Sej asjekəm kaije né gó mee ŋgo-kai-né'g lə Mbaidɔmbaije gə korè gə kɔ ndilje gó yèr nɔ'd el ləm, sej asjekəm sije ta ka néso'g lə Mbaidɔmbaije gə korè gə kɔ ndilje gó yèr lé el ləm tɔ.

²²See j'a kɔs gel kəmkəj lə Mbaidɔmbaije wa. See siŋga sí ur dɔ keɔ'g wa.

²³Néje lai lé d'ɔg loo ra el, ne néje gó naje lé to kəm ra el tɔ. Néje lai lé d'ɔg loo ra el, ne néje gó naje a kar sí undaje siŋga sí dɔ maree'g el tɔ.

²⁴Maji kar dəw kára kara saŋg né gó wɔji dɔ maji læa-yee gə karee el ne maji kar nana kara saŋg né gó wɔji dɔ maji læ maree ya.

²⁵Dakas daje lai gó ndogo loo-ndogo-da'g lé maji kar sí soje gó so bó dəjije gelee gə meekaar el.

²⁶Mbata naŋg neelé gə néje lai gó to keneŋ lé to gó kɔ Mbaidɔmbaije ya.

²⁷Bó lé dəw gó un mee el lé bar sí bar néso ba ndigi kawje səa kai læa ndá néje lai gó d'un d'ar sí lé maji kar sí soje gó so ŋga bó dəjije gelee gə meekaar el ŋga.

²⁸Ne bó lé dəw ula sí pana: Né gó neelé d'inja gó məs pole ne né ndá maji kar sí soje el gə mbəa-yee gó njekula sí taree ləm, gə mba meę sí gó to kərm ləm tɔ.

²⁹Ma m'pata nee gə mba meę sí-sej el ne ma m'pa gə mba mee yee gó raŋg. See ban ba né gó ma m'oo gó né gó m'askəm ra lé m'a kar meekaar læ marm ɔgm dɔ'g wa.

³⁰Bó lé m'uso né ba m'ra Ala oiyo dɔ'g ŋga see ndɔlee a kwa dɔm gə mba ri bæi wa.

³¹Bèe ndá lé né gó soje əsé né gó aije əsé né gó rara gó sej raje kara maji kula ne rɔnduba dɔ Ala'g lé.

³²Maji kar sí ilaje Jibje əsé Grekje əsé Eglisə læ Ala kag el,

³³raje to gó ma kara m'ula rɔm ndubu gə mba ra dɔ néje'g lai gə mba taa ne kəm dəwje lai bó m'saŋg né gó wɔji dɔ maji ləm-ma gə karm el. M'saŋg né gó wɔji dɔ maji læ koso-dəwje bura mba kar dee d'aji ne.

1 Njé gó Kɔritə 11

¹Ndajije kəm to gó ma kara ma m'ndaji ne kəm Kristi bèe tɔ.

Néje gó kəm ra loo-kwa-dɔ-nɔ'g

- ²Ma m'pidi sí mbata mee sí to kamba dóm-ma'g ta-ta ləm, taje gé ma m'ndoo sí kara seɿ waje dɔbɛŋgɛrɛ sí'g sud ləm tɔ.
- ³Nɛ lé bèe kara ma m'ndigi kar sí gərje gao to gé Kristi lé to dɔw dɔ diŋgam gé rara kara ləm, ar diŋgam kara to dɔw dɔ dené ləma, ar Ala to dɔw dɔ Kristi ləm tɔ.
- ⁴Diŋgam gé rara kara gé ra tamaji əsé ɔr goo ta lə Ala bó lé ula né dɛa'g ndá yeɿ ila ndɔl dɔ dɔw dɛa'g.
- ⁵Dené gé rara gé ra tamaji əsé ɔr goo ta lə Ala lal kɔ dɛa gə né ndá yeɿ ila ndɔl dɔ dɔw dɛa'g ləm, dɛa lé kara to asəna kára ba gə ndisa gé yeɿ ndisa ŋgori-ŋgori ləm tɔ.
- ⁶Bó lé dené lal kon dɛa gé né ndá maji kareeinja dɛa. Bó lé yeɿ oo gé nérɔkul gə mba kinja dɛa əsé ndisa ndá maji karee on dɛa gə né.
- ⁷Diŋgam lé a kon dɛa gə né el mbata yeɿ ɔr rɔ Ala ləm, yeɿ to njekula rɔnduba dɛa'g ləm tɔ. Dené lé yeɿ to gé njekula rɔnduba dɔ diŋgam'g.
- ⁸Mbata deɿ d'ɔr diŋgam rɔ dené'g el nɛ dené ba d'ɔree rɔ diŋgam'g.
- ⁹Tɔbɛi Ala unda diŋgam mbata lə dené el nɛ yeɿ unda dené mbata lə diŋgam.
- ¹⁰Gelee gé nee ba, dené a kaar gə né dɛa'g kwɔji ne dɔ dɔw dɛa, yeɿ a ra bèe mbata lə kuraje gé dara.
- ¹¹Yen ba, dené gə diŋgam d'a to gé nɔ'd kára ba nɔ Mbaidɔmbaije'g.
- ¹²To gé deɿ d'ɔr dené rɔ diŋgam'g lé dené kara unda ne kó diŋgam tɔ tɔbɛi néje lai ɿ rɔ Ala'g lé.
- ¹³Maji kar sí əjije mee sí'g ooje ba, see dené gé aar ra tamaji nɔ Ala'g lal kon dɛa gə né lé see to né gé kəm ra wa.
- ¹⁴See néje gé nanɣ nee tɔji sí rəbee el wa. Diŋgam gé ul yɿŋga dɛa aree ŋgal pɔ-pɔ ndá see to rɔkul el wa.
- ¹⁵Né gé kɔl ba nee: dené gé ul yɿŋga dɛa aree ɔm pɔ-pɔ ndá to rɔnduba ləa gé Ala ba aree gə mba kon ne dɛa.
- ¹⁶Nɛ bó lé nana ba maj dɔ ta'g neelé ndá jeɿ lé jeɿ n'ra togábè el ləm, Eglisə lə Ala kara ra togábè el ləm tɔ.

Néje kəm ra ta ka néso'g lə Mbaidɔmbaije

- ¹⁷Ta neelé ma m'pa m'ndəji sí ne bó ma m'pidi sí ne el, mbata loo gé seɿ waje dɔ nɔ lé seɿ tel toje ne majel ur dɔ nje gé kédé bó seɿ tel toje ne maji dum el.
- ¹⁸Né gé dɔtar lé deɿ d'ulam d'am m'oo pana: Loo gé seɿ waje dɔ nɔ ndá seɿ ɔrje kəm nɔ gə mba tije ne nɔ. Ta neelé m'tɔr kona ba m'taa.
- ¹⁹Tɔgəro ya, si gé seɿ sije gə kudu sí kudu sí lé ba gé kumɔ koo ne deɿ gé to gé majikojije gəd-gəd mbuna sí'g.

- 20**Loo gé seɿ waje dɔ nɔ̄ keneɲ loo kára lé to mba sɔ né lə Mbaidɔmbaije el,
- 21**mbata loo gé seɿ sije ta ka néso'g mba sɔ né lé ndá nana kara ɔs rəa bád mba sɔ né karee oso loo-boo'g læa-yeɿ, yee ba njé gé naje lé boo tɔl dee ne ləm, njé gé raŋg lé d'ai né d'aree al dɔ dee ləm tɔ.
- 22**See kəi lə sí gə mba sɔ né gə kai né keneɲ lé godo wa. Esé see seɿ ndigije kila ndɔl dɔ Eglisə'g lə Ala lé ba seɿ ilaje ne rɔkul dɔ dee gé lal kiŋga né lé wa. See m'a pa ban kar sí bəi wa. See m'a pidi sí gé pidi wa. Wah! Né neelé m'a pidi sí dɔ'g el.
- 23**Né gé ma m'ndoo sí lé m'taa rɔ Mbaidɔmbaije'g ya: Jeju Mbaidɔmbaije, mee tilee gé deɿ ndogee'g lé yeɿ un pil muru
- 24**tɔbəi loo gé yeɿ ra Ala lé oiyo ndá yeɿ wa gaji dana bəi pana: Yee gé nee to gé darɔm gé m'ya m'ar sí. Raje togábè gə mba kar mee sí olé ne dɔm'g.
- 25**Loo gé d'ɔ̄ muru mbə ndá yeɿ un ŋgo-kai-né togábè tɔ pana: Ŋgo-kai-né neelé to manrɔ gé sigi gé ma man ne rɔm gə məsm m'ar sí. Loo gé rara ba gé seɿ a kaije ndá arje mee sí olé ne dɔm'g.
- 26**Tɔgəɔ̄ ya, loo gé rara gé seɿ ɔ̄ muru neelé ləm, gə aije ne mee ŋgo-kai-né'g neelé ləm tɔ ndá seɿ ilaje ne mber kwəi lə Mbaidɔmbaije saar areeje ree ne ya.
- 27**Gelee gé nee ba yeɿ gé a kɔ̄ muru neelé əsé a kai né mee ŋgo-kai-né'g lə Mbaidɔmbaije gə goo rəbee el ndá némajel gé yeɿ ra ila ne ndɔl dɔ darɔ Mbaidɔmbaije'g ləm gə dɔ məsee'g ləm tɔ lé a kwa dəa-yeɿ ya.
- 28**Bèe ndá maji kar dəwje kára-kára lai tən mee dee kédé ba d'a kɔ̄ muru ləm, gə d'a kai né mee ŋgo-kai-né'g bəi ləm tɔ,
- 29**mbata yeɿ gé ɔ̄ gə ai ba bó oo rɔ Mbaidɔmbaije keneɲ el ndá yeɿ ɔ̄ gə ai ila ne ta dɔ rəa-yeɿ'g ya.
- 30**Togábè ba dəwje bula mbuna sí'g to ne yɔ̄-dəwje ləm, gə njérɔkoje ləma, dəwje gé naje d'wəi ne ləm tɔ.
- 31**Bó lé jeɿ nani dɔ néra sí j'udu ne dəa ndá d'a kila ta dɔ sí'g el.
- 32**Loo gé Mbaidɔmbaije gaŋgta dɔ sí'g ndá yeɿ ra gə mba kula sí ne kəmkàr bó mba kar tuji gé wa dɔ naŋg neelé wa dɔ sí el.
- 33**Bèe ndá ŋgakɔmje, loo gé seɿ waje dɔ naŋg gə mba sɔ né ndá maji kar sí ŋginaje nɔ̄.
- 34**Bó lé nana ba mbuna sí'g ba boo tɔlee ndá maji karee sɔ né kəi læa-yeɿ, yee ba maji unda kar sí waje dɔ nɔ̄ ilaje ne ta dɔ sí'g. Ges taje gé nai lé m'a gɔl kar sí loo gé m'a teɿ rɔ sí'g lé bəi.

1 Njé gé Kɔrɪtə 12

Nénojje gé kə Ndil lé

- ¹Ngakɔmje, noji gá Ala wa sə sí gá wɔji dɔ ndil lé ma m'ndigi kar sí sije keneɲ dɔ mbə'g el.
- ²Seɪ gərje gao, loo gá seɪ naije gá njépole-magəje bəi lé ndá seɪ yaje loo ar dee ndɔr sí d'ɔm sí rɔ magəje gá ta mundu'g lé.
- ³Gelee gá nee ba, ma m'ula sí təsərə ya, dəw gá rara gá Ndil Ala a karee pata lé a pa pana: Maji kar dɔ Jeju udu guduru lé a pa bəe godo. Dəw gá rara gá pana: Jeju to Mbaidɔmbaije lé bó lé Ndil Ala ula njea lé el ndá yeɛ askəm pa bəe el tɔ.
- ⁴Nénoji gá Ala wa gə dəwje lé to bəd-bəd ya nɛ Ndil gá njekunda gelee lé to gá kára ba kiao.
- ⁵Kula ra dəwje to gə kəmee-kəmee, nɛ Mbai dɔ dee gá deɛ ra kula d'aree lé to gá kára ba kiao.
- ⁶Gosɔkulaje to gə kəmee-kəmee, nɛ Ala nja kára ba kiao ba to njegin gosɔkulaje gá bəd-bəd neelé lai tɔ.
- ⁷Ndil ba to meɛ dəwje'g kára-kára lai kinja gə kula ra dee bəd-bəd mba kar dee d'unda ne nɔ maji'g.
- ⁸Tɔgərɔ ya, Ndil ba ar kəmkàr rusu mee dəw kára nji-nji. Ndil nja ba ar dəw gá raɲg pata gosonégər tɔ.
- ⁹Ndil neelé ba ar dəw si ne gə njemeekun ləm, Ndil neelé ba ar dəw gá raɲg nénoji gá wɔji dɔ kɔr rɔkɔ rɔ dəwje'g ləm tɔ.
- ¹⁰Ndil neelé ba ar dəw kára siɲga gə mba ra ne némɔrije ləm, ar dəw gá raɲg to ne njetegginta ləm, ar dəw gá raɲg oo ne ndaa ndilje bəd-bəd unda dee ne gə kəmee-kəmee ləm, ar dəw pata gə takɔji dəwje gá raɲg bəd-bəd ləma, gə ar dəw gá raɲg to ne njekɔr ne gin takɔjije lé ləm tɔ.
- ¹¹Néje lai neelé to kula ra Ndil gá kára ba kiao neelé ya. Nénojije lé yeɛ kai ar nana kara aree to gá mée-yeɛ ndigi.
- ¹²Tɔgərɔ ya, to gá darɔ dəw lé barkəmeeje bula nɛ barkəmreaje lé bula kara to gá darɔ gá kára ba ndá Kristi kara to togəbè tɔ.
- ¹³Jeɛ lai gá to gá Jibje əsé Grekje, əsé bərje, əsé ɲgankojije kara deɛ ra sí batem d'ɔm sí ne nɔ'd kára ba gin Ndil gá kára ba ləm, Ndil gá kára ba ya to meɛ sí'g lai ləm tɔ.
- ¹⁴Togəbè kagrɔ dəw to gá kára ba el, nɛ barkəmeeje bəd-bəd bula ba rɛdə nɔ'd.
- ¹⁵Bó lé gɔl dəw a pana: Neɛ n'to gá jia el, bəe ndá neɛ n'to gá darəa el lé see tapea gá togəbè lé a karee tel to ne barkəmee el wa.
- ¹⁶Esé bó lé mbi dəw a pana: Neɛ n'to kəmee el, bəe ndá neɛ n'to gá darəa el lé see tapea gá togəbè a karee tel to gá barkəmee el wa.

- 17 Bó lé kagrɔ dɔw a to gɛ kɛmee nja bura ndá see loo koo ta læa a to ra wa. Bó lé kagrɔ dɔw a to gɛ loo koo ta ya bura ŋga, see loo gɛ ra ba a to gɛ loo taa bai né keneŋ wa.
- 18 Basinè Ala nja unda barkəmɔ dɔwje kára-kára lai gɛ léé-lée gɛ goo rɛbee gɛ maji gɛ yeɛ wɔji méé'g.
- 19 Bó lé barkəmɔje lai d'a to né gɛ kára ba ŋga, see darɔ a to ra wa.
- 20 Basinè kara kagrɔ to gɛ kára ba ne barkəmeeje bula tɔ keneŋ dèm-dèm tɔ.
- 21 Kəm dɔw a kas kula ji dɔw pana: M'aw ndooi el, a pa bèe el ləm, dɔ dɔw a kula gɔl dɔw pana: M'aw ndooi el, a pa bèe el ləm tɔ.
- 22 Ne barkəmɔ dɔw gɛ yeɛ oo gɛ né gɛ əj el lé yee ba to né gɛ əj ya.
- 23 Barkəmɔ sí gɛ əj kəm sí'g el lé jeɛ j'ula mbai dɛa'g. Togábè barkəmɔ sí gɛ kəm rabee raga el lé jeɛ n'rabee raga ndɛgəsə ya
- 24 ne barkəmɔ sí gɛ kəm rab raga lé deɛ nja to raga pai-pai mbɔ tɔ. Ala nja unda kagrɔ dɔw mba kar barkəmeeje gɛ lal keɛ kəm sí'g lé ndá a keɛ kəm sí'g ya.
- 25 Bèe ba mba kar ta tɔ-nɔ oso mbuna dee'g el ne deɛ kul gɛ nɔ yururu.
- 26 Bó lé né ra barkəmɔ dɔw gɛ kára ndá barkəmreaje lai lé rɔ dee adə dee mbag-mbag. Bó lé barkəmɔ dɔw gɛ kára nduba rɛa ndá barkəmreaje lai nduba rɔ dee sɛa nɔ'd bura tɔ.
- 27 Seɛ lé toje kagrɔ Kristi ləm, seɛje lai toje barkəmreaje gɛ bəd-bəd gɛ raje kula gɛ wɔji dɔ sí dɔ sí ya ləm tɔ.
- 28 Yee ba Ala unda ne gin Eglisə, ar deɛ gɛ dɔtar lé to njékaɪkulaje ləm, njékɔm dee'g jooje to njéteggintaje læma, njékɔm dee'g mɔdaje to njéggɔ-négərje ləm tɔ, njékorè goo deeje gɛ raŋg lé to njéra némɔrije ləm, gɛ deɛ gɛ d'ɪŋga nénoji mba kida ne rɔkɔ rɔ dɔwje'g ləm, gɛ njéla gɛ mar deeje gɛ d'odo nékodoje gɛ wɔi dee ləm, gɛ deɛ gɛ d'askəm kɔr nɔ mar deeje læma, gɛ deɛ gɛ gər pa takɔji dɔwje gɛ bəd-bəd ləm tɔ.
- 29 See deɛ to njékaɪkulaje ya bura wa. See deɛ to gɛ njéteggintaje ya bura wa. See to gɛ njéggɔ-négərje ya bura wa. See deɛ lai d'askəm ra némɔrije ya bura wa.
- 30 See deɛ lai d'ɪŋga nénoji gɛ mba kida ne rɔkɔ rɔ dɔwje'g ya bura wa. See deɛ lai d'askəm pa takɔji dɔwje gɛ bəd-bəd wa. See deɛ lai d'askəm kɔr ginta gɛ takɔji dɔwje-dɔwje wa.
- 31 Narje rɔ sí gɛ mba kunje ne nénojije gɛ maji dum mareeje gɛ Ala ar sí. Ne basinè lé m'a gɛ tɔji sí né kára gɛ maji dum lé.

1 Njé gɛ Kɔrɪtə 13

Meenoji lé

¹Bó lé m'pa tapa dəwje gə naŋg nee əsé njé gə dara ne meenoji godo məəm'g ndá ma m'to asəna gə mədə gə ɓar bərəŋ-bərəŋ əsé lar gə kas gə ɓar kèŋ-kèŋ tɔ.

²Bó lé m'to gə njetegginta m'ɔr ne gin néje lai gə to loo-kiya'g ləm, əsé m'to baogosonégər gə m'ɔr ne gin gosonégərje lai ləma, əsé ma m'to gə njeboo-meekun m'as kɔr ne mbal gə ŋgira kunda raŋg ləm tɔ ɓa bó lé meenoji godo məəm'g ndá ma m'to né gə əj el.

³Bó lé m'kai nékiŋgaje ləm lai m'ar njéndooje d'usɔ əsé m'ya rɔm yag m'ar dee roo, ne meenoji godo məəm'g ndá m'a teɛ ne dəw el.

⁴Meenoji lé ai mée sam-sam ləm, yee to bao-meemaji ləm tɔ. Meenoji lé kəmee əj el ləm, yee rab rəa kəm dəwje'g el ləma, yee ti rəa mugugu-mugugu el ləm tɔ.

⁵Meenoji lé ra né gə ɓɔsɔsɔ el ləm, né gə wɔji dəa kara yee j bigim kuru keneŋ gə miɗé ra el ləm, mée j pu el ləma, yee tar maree gə tar el ləm tɔ.

⁶Yee al rəa dɔ ta gə to gə dɔ najee'g bó yee al rəa dɔ ta gə to dɔ buguru'g el.

⁷Yee ar mée oso lemsé dɔ néje'g lai ləm, yee unda mée yel dɔ néje'g lai ləm, yee si kərm dɔ néje'g lai ləma, lé riri kara tɔ mée gag-gag dɔ'g ləm tɔ.

⁸Meenoji a kudu ndaŋg el. Ta gə to loo-kiya'g gə d'a tegginee lé rudee a kun diao ləm, tapa dəwje a kwəi bém ləma, gosonégər lə dəwje a kɔs ɓɔ-ɓɔ ləm tɔ.

⁹Mbata gosonégər lé jee n'gər gə gesee ba ləm, ta gə jee n'tegginee kara jee j'oo gə gesee ba ləm tɔ.

¹⁰Loo gə né gə maji ɔr njoroŋ lé a teɛ ndá né gə maji puduru neelé a kɔs ɓɔ-ɓɔ.

¹¹Loo gə ma m'nai gə ŋgon ɓəi lé tapa ŋgon ɓa m'pa ləm, gə takəji ŋgon ɓa m'əji ləma, gə ta laji ŋgon ɓa m'laji məəm'g ləm tɔ. Loo gə m'as dəw ndá néra ŋgon lé m'njané kɔ.

¹²Bogəɓè lé jee j'oo loo puduru asəna gə dəw gə oo kəmee tatarə'g ɓəi, ne ndɔ gə raŋg j'a koo loo njai-njai ya. Bogəɓè ma m'gər né m'aw dɔ'g puduru-puduru, ne ndɔ gə raŋg ndá m'a gər né təsərə to gə deɛ gərm ma lé tɔ.

¹³Basinè lé néje nai munda ba: Meekun ləm, gə meekundayel ləma, gə meenoji ləm tɔ: ne meenoji ɓa ur dɔ deɛ lai gə ŋgaŋgee.

1 Njé gə Kɔrɪtə 14

Nénoji gə Ndilmeenda ar Eglise lé

¹Maji kar sí ndolèje goo meenoji. Narje rɔ sí gə mba kiŋga nénoji gə wɔji dɔ ndil sí tɔ ne kɔ tegginta ɓa areeje ur dɔ dee'g lai.

²Tɔgərɔ ya, dəw gə pa takəji dəwje-dəwje gə ubu pur-pur lé yee pata ar Ala bó ar dəwje el mbata dəw kára kara oo ginee el ləm, Ndil ɓa aree pata wɔji ne dɔ né gə to loo-kiya'g ɓəi ləm tɔ.

- ³Ne yeḡ gé tegginta lé yeḡ pata ar dᵛwje gᵛ mba kar dee d'unda siᅅga dee dᵛ maree'g lᵛm, gᵛ mba ndᵛji dee ne lᵛma, gᵛ mba gᵛl dee ne lᵛm tᵛ.
- ⁴Yeḡ gé pa takᵛji dᵛwje-dᵛwje ubu pur-pur lé pa un ne rᵛa-yeḡ nja ar siᅅgá i ne dᵛ maree'g ne yeḡ gé tegginta lé ᵛr ta ar siᅅga Eglisᵛ i dᵛ maree'g tᵛ.
- ⁵Ma m'ndigi kar sí-seᅅ lai paje takᵛji dᵛwje-dᵛwje ubuje pur-pur ya ne tegginta ba ma m'ndigi unda kubu ta pur-pur. Bó lé dᵛw pata koji dᵛwje ubu pur-pur ba ria dᵛa ndᵛgᵛsᵛ ar Eglisᵛ ᅅgᵛᅅ ne el ndá njetegginta ba uru dᵛa'g.
- ⁶Tᵛgᵛrᵛ ya, ᅅgakᵛmje, bó lé ma m'ree mbuna sí'g m'pa takᵛji dᵛwje-dᵛwje m'ubu ta gé kubu pur-pur m'lal riba dᵛ né kára kara kar sí lᵛm, m'tᵛji sí gosonégᵛr kára kara el lᵛm, m'ᵛr ginta kára kara el lᵛma, gᵛ m'ndoo sí né kára kara el lᵛm tᵛ ndá see m'tᵛ gé njekorè sí méᅛ loo gé ra'g wa.
- ⁷To kára ba asᵛna gᵛ néje gé kanee keneᅅ gé bar asᵛna gᵛ tébé ᵛsé gé kᵛdu gé bar rima-rima ndá see dᵛw a gᵛr pa kimee loo gé ra wa.
- ⁸Bó lé tᵛtᵛ bar maji sur el ndá see nᵛ ba a gᵛl dᵛ rᵛa gᵛ mba kaw rᵛ'g wa.
- ⁹Seᅅje kara bó lé seᅅ paje ta budu-budu ndá see nᵛ ba a gᵛr tapa sí gé seᅅ paje lé wa. Mbata tapa sí lé lel ba ula ne.
- ¹⁰Tapa dᵛwje bᵛd-bᵛd bula dᵛ nanᅅ nee ya ne yeḡ gé lal ginee lé godo.
- ¹¹Bèe ndá bó lé ma m'gᵛr tapa lᵛ dᵛw el ndá ma m'tᵛ gé dᵛw-dᵛ-bee kᵛmee'g lᵛm, yeḡ gé njepata lé kara to gé dᵛw gé dᵛw-dᵛ-bee kᵛm-ma'g lᵛm tᵛ.
- ¹²To gé seᅅ narje rᵛ sí gᵛ mba kiᅅga ne nénoji gé wᵛji dᵛ ndil sí lé ndá narje rᵛ sí gᵛ mba kiᅅga ne yeḡ gé a kunda siᅅga Eglisᵛ dᵛ maree'g tᵛ.
- ¹³Togábè ba, yeḡ gé pa takᵛji dᵛwje-dᵛwje ubu pur-pur lé maji karee ra tamaji ta Ala'g mba kiᅅga nénoji gé kᵛ kᵛr ne ginee kar dee.
- ¹⁴Mbata bó lé m'ra tamaji lé m'pata koji dᵛwje-dᵛwje m'ubu pur-pur ndá ndilᵛm ba ra tamaji ya ne dᵛm tᵛ keneᅅ kᵛw el.
- ¹⁵See m'a ra ban bᵛi wa. M'a ra tamaji gᵛ ndilᵛm bura ya ne m'a ra gᵛ kᵛmkàree tᵛ. M'a kᵛs pa gᵛ ndilᵛm bura ya ne m'a kᵛs pa gᵛ kᵛmkàree tᵛ.
- ¹⁶Tᵛgᵛrᵛ ya, bó lé i ra Ala oiyo gᵛ ndili ndá see deᅅ gé d'isi gᵛ mba koo ta lé see d'a koo loo ndigi ta lai gᵛ Amen loo gé ra'g wa. Mbata deᅅ gᵛr ta gé i pa lé el.
- ¹⁷Oiyo gé i ra Ala lé to maji yaᅅ ya ne i unda ne siᅅga marije dᵛ maree'g el.
- ¹⁸Ma m'ra Ala oiyo mbata yeḡ am m'pa takᵛji dᵛwje-dᵛwje m'ubu pur-pur yaᅅ unda sí lai ya.
- ¹⁹Nᵛ Eglisᵛ'g lé m'aw gᵛ ta gel mi gᵛ mba ndoo dee gᵛ kᵛmkàree, yee ba ma m'ndigi unda pa takᵛji dᵛwje-dᵛwje kubu pur-pur gé tᵛl-dᵛg-loo-dᵛg gᵛ miᅅé ba.

- 20 Ngakɔmje, ta gé wɔji dɔ kɔr kɔm ta lé maji kar sí tɔgje dɔ'g kaŋ-kaŋ bó telje ŋganje keneŋ el. Ta gé yèr ba maji kar sí toje ŋganje gé kas dɔ'g.
- 21 To gé deɛ ndaŋ mee maktub godndu'g lé pana: Takɔji dɔwje gé raŋg lɔm, gə tapa njékwagirlooje lɔm tɔ, Yee ba m'a pa ne ta kar dɔwje neelé ya Ne lé riri kara d'a taa el. Mbaidɔmbaije ba pa bèe.
- 22 Togábè ba, takɔji dɔwje-dɔwje gé d'ubu pur-pur lé to nétɔji mbata lə njépole-magəje ba bó mbata lə njétaamee-Kristije ba el. Ne tegginta lé to mbata njétaamee-Kristije bó mbata njépole-magəje ba el.
- 23 Bó lé njé gé Eglisə'g lai d'wa dɔ nɔ ar deɛ lai pa takɔji dɔwje bəd-bəd d'ubu pur-pur ba dɔwje gé nɔje gé d'un mee deɛ el lé d'andə mbuna dee'g lé ndá see d'a pana: Deɛ to gé mbəje, see d'a pa bèe el wa.
- 24 Bó lé deɛ lai gé d'isi keneŋ tegginta ba njetar-Ala əsé dɔw gé ɔ raŋg andə mbuna dee'g ndá ta gé d'ɔr lé a kun dəa lɔm, a kwá ləma
- 25 ta gé mée'g a kinja gé raga lɔm tɔ. Yen ba yeɛ a kunda barmba dəb kəmee naŋg gə mba kwa ne Ala mée'g lɔm, yeɛ a kɔ kaw kila ne mbər pana: Ala lé sí mbuna sí'g tɔgəɔ ya lɔm tɔ.
- 26 Ngakɔmje, see ta dɔ tɔbɔi ba j'a pa wa. Loo gé seɔ waje dɔ nɔ, bó lé dɔw kára mbuna sí'g un pa gə mba kɔs lɔm, əsé dɔwje gé raŋg d'un ta gə mba ndoo sí lɔm, əsé gə mba riba dɔ ta gé kəm dee inja dɔ'g lɔm, əsé gə mba pa takɔji dɔwje-dɔwje kubu pur-pur ləma, əsé gə mba kɔr ginee kar sí lɔm tɔ ndá maji kar dee ra néje lai neelé mba kar siŋga Eglisə ɔ ne dɔ maree'g ya.
- 27 Bó lé dɔwje pa takɔji dɔwje-dɔwje d'ubu pur-pur ndá maji kar dɔwje jooje munda jen pata bó d'a kal ne dɔ dɔwje munda el. Maji kar dee pa d'orè ne goo nɔ nɔ lɔm, maji kar dɔw kára tel ta lə dee ar Eglisə lɔm tɔ.
- 28 Bó lé njetelta lə dee godo ndá maji kar dee d'isi gə ta dee mundu dan Eglisə'g ba d'ula rɔ dee-deɛ ya ta lɔm, d'a kula Ala lɔm tɔ.
- 29 Maji kar njéteggintaje kara deɛ jooje munda jen ba d'a pata ne njé gé raŋg lai d'a si gə mba keji gin taree mee deɛ'g.
- 30 Bó lé dɔw gé raŋg gé si keneŋ lé Ala riba sə dɔ ta kára ndá maji kar yeɛ gé njepata kédé lé ila təa maree'g ndag.
- 31 Mbata seɔ lai seɔ asjekəm kɔr ginta korèje ne goo nɔ goo nɔ gə mba kar dɔwje lai d'a ndoo ne né lɔm, d'a ndəji dee ne lɔm tɔ.
- 32 Kankəm njéteggintaje lé d'ula dɔ dee nɔ njétegginta mar deeje'g.
- 33 Tɔgəɔ ya, Ala lé to njekar néje d'aw nɔ d béréré-béréré bó to njekula ne nɔ d wɔr-wɔr el. To gé m'pa mee Eglisəje lai lé
- 34 maji kar denéje d'isi gə ta dee mundu loo-kwa-dɔ-nɔ'g lé mbata loo pata lə dee godo keneŋ. Maji kar dee d'oso kul to gé godndu lé pa tɔ.

³⁵Bó lé denéje ndigi koo ginta gé dāw kára pa gé d'oo ginee sur el lé ndá maji kar dee dāji ngaw deeje mee kǎi'g, mbata kar dené pata togábè dan Eglisə'g ba to gé goo rābee el.

³⁶See ta lə Ala lé ǐ rə sí-seǐ'g nja ba wa. Esé see teɛ rə sí-seǐ'g nja gə kar sí ba wa.

³⁷Bó lé dāw kára laji mée'g pana: Neɛ n'to njetegginta əsé neɛ n'to gé dāw gé Ndil ula ta mee neɛ'g ndá maji karee gər gao to gé ta gé ma m'ndaŋg m'ar sí lé to torndu Mbaidɔmbaije ya.

³⁸Bó lé dāw kára un kəmee dɔ'g rəw ndá maji kar sí unje kəm sí dəa'g rəw tɔ.

³⁹Togábè ba, ngakɔmje, narje rə sí mba kiŋga nénoji gé wɔji dɔ tegginta lé ne a kɔg deeje dɔ pa takɔji dəwje-dəwje d'ubu pur-pur'g lé el.

⁴⁰Maji kar néra sí lai wa bea ləm, gə aw nǎ'd béréré ləm tɔ.

1 Njé gé Kɔritə 15

Teɛ dɔkumbwa'g lə Jeju Kristi lé

¹Ngakɔmje, Tagəmajj gé ma m'ula sí gé seǐ taaje gə mee sí ləm, gə seǐ naije keneŋ njanŋ ləm tɔ lé yee ba ma m'teg mee sí dɔ'g ya.

²Bó lé seǐ undaje mee sí dɔ taree'g bururu to gé ma m'ndoo sí lé ndá mbɔl dəa ba seǐ a kajije ne ya. Bó lé bée el ndá meekun lə sí a to né gé gə mǐdé ba ya.

³Aa ooje, ta gé ma m'ndoo sí lé m'aree ur dɔ taje'g lai, ma nja kara m'taa gə məəm tɔ. Taree ba to nee: Kristi lé wəi mbata kaiya lə sí gə goo ta gé mee maktub gé to gə kəmee pa ləm,

⁴deɛ dubee ne ndəa munda ndá yeɛ unda loo teɛ mbuna njé gé d'wəi'g gə goo ta gé mee maktub'g lé ləma,

⁵yeɛ teɛ kəm Képas kédé, ba teɛ kəm deɛ gé dɔg-gir-dee-joo'g lé kara ləm tɔ.

⁶Ndɔ gé ranŋ yeɛ teɛ kəm njétaamee-Kristije gé d'as tɔl-mi gé d'wa dɔ nǎ loo kára tɔ, deɛ gé d'ée neelé kudu dee gé kára ba d'wəi ne ndər dee nai gə kəmə lə dee bura bəi.

⁷Ndɔ gé ranŋ yeɛ teɛ kəm Jak ləm, yeɛ teɛ kəm njékaɪkulaje lai kara ləm tɔ.

⁸Ma gé m'to asəna gə ngon gé d'ɔree gé kɔr gé m'to gé rudu dee lé kara yeɛ teɛ kəm tɔ.

⁹Ma lé m'to rudu njékaɪkulaje gé ma m'as kar dee barm njekajkula el mbata ma m'ula kəm Eglisə lə Ala ndòo boi.

¹⁰Ne noji lə Ala ba m'to ne dāw gé togábè, noji gé yeɛ wa səm lé tel to né gé gə mǐdé rɔm'g el. Ta gé kɔl ba nee: Ma m'ra kula m'unda deɛ lai ya, ne noji lə Ala gé to məəm'g bó to ma ba gə dɔrɔm el.

11 Bèe ndá lé ma əsé deę kara taree ba jeę j'ila ne mberee ləm, taree lé seį nja kara seį ɔmje ne meę sí d'g ya ləm tɔ.

Ta teę dɔkumbwa'g lə síjeęje lé

12 Bó lé deę d'ila mber pana: Kristi teę mbuna njé gá d'wəi'g ndá ŋga, see ban ba njé gá naje mbuna sí'g pana: Njé gá d'wəi lé d'a teę dɔkumbwa'g nda el wa.

13 Bó lé dəwje gá d'wəi lé d'a teę dɔkumbwa'g el ndá Kristi kara teę dɔkumbwa'g el tɔ.

14 Bó lé Kristi teę dɔkumbwa'g el ndá mber kila lə sí lé to né gá gə mɪdé ba ləm, meekun lə sí kara to ne né gá gə mɪdé ba ləm tɔ.

15 Bó lé to tɔgəɔ to gá nje gá d'wəi lé d'a kunda loo teę el ndá jeę n'toje gá njétəɔta kunda ta Ala'gje, mbata jeę m'pana: Ala lé ar Kristi teę dan njé gá d'wəi'g.

16 Mbata bó lé njé gá d'wəi lé teę el ndá Kristi kara unda loo teę el tɔ.

17 Bó lé Kristi teę el ndá meekun lə sí to gá mɪdé ba ləm, seije naije dan kaiya'g lə sí bəi ləm tɔ.

18 Tɔbəi deę gá d'wəi gin Kristi'g lé kara deę d'udu guduru mbə tɔ.

19 Bó lé loo gá j'isi gə kəmə dɔ naŋg nee goo kára ba ba jeę j'unda meę sí yel dɔ Kristi'g ndá kəm sí wa kor kor-kor unda dəwje gá raŋg lai.

20 Ne basinè lé Kristi teę mbuna njé gá d'wəi'g ya, yeę to ne dəw gá doŋgɔr lə deę gá d'wəi.

21 Mbata to gá néra dəw gá kára ba ya, yoo ɔ ne bee dɔ naŋg nee ndá togəbè ba néra dəw gá kára ba ya dəwje d'a teę ne dɔkumbwa'g tɔ.

22 To gá dəwje lai d'wəi gin Adam'g lé deę lai gá d'ɔm nɔ'd gə Kristi lé d'a tel si gə kəmə lé tɔ.

23 Kristi to gá doŋgɔr lə dee, ne deę gá to kə Kristi mee ndəa gá yeę a gə ree lé d'a teę korè goo nɔ goo nɔ tɔ.

24 Yen ba rudu ndəa a kun d'iao loo gá yeę a tuji mɔbeeje lai ləm, gə njédɔmɔŋje lai ləma, gə njésɪŋgamonje gá rara kara ləm tɔ ndá yeę a rəm gə beekɔ lé kəm ji Ala gá to Bɔ-dəwje'g.

25 Mbata lé riri kara yeę a to mbai dɔ dəwje lai-lai saar yeę a dum ne dɔ njébajje'g ləa lai kuba dee ne gin gɔlee'g més ya.

26 Njebə gá yeę a tuji gá rudu dee lé ba to yoo.

27 Tɔgəɔ ya, Ala ɔm néje lai gin gɔl Kristi'g. Ne loo gá yeę pana: Neę n'ɔm néje lai gin gɔlee'g ndá yeę gá njekɔm néje lai gin gɔlee'g lé ba nai, yee ba to ta gá to raga təsəɔ ya.

- 28 Tɔ̀bɛi loo gá yee ɔm néje lai gin gɔlee'g ndá yen nga Ngon lé kara a koso kul nɔ yee gá njekɔm néje lai gin gɔlee'g lé bó gə mba kar Ala a to ne dəw dɔ dee lai-lai ya.
- 29 Bó lé to togábè el ndá see deɛ gá ra dee batɛm gə mba mar deeje gá d'wəi lé see gel né gá deɛ ra lé to to gá banwa. Bó lé njé gá d'wəi lé d'a kunda loo teɛ el ndá see ban bəi ba deɛ ra dee batɛm gə mbata lə dee bəi wa.
- 30 Jee kara see ban ba j'isi ta yoo'g ta-ta bəi wa.
- 31 Tɔ̀gərwə ya, ngakɔmje, gə ndɔje kára-kára lai m'isi ta yoo'g ya, yee ba m'ula sí ne taree m'ti ne rɔm dɔ sí'g gin Jeju Kristi Mbaidɔmbaije'g lə sí lé tɔ.
- 32 Bó lé m'rwə gə da-ngaŋkasje gá Epesə to gá dəwje gá dɔ naŋg nee rwə lé ndá see dɪ ba m'a kiŋga keneŋ wa. Bó lé njé gá d'wəi lé d'a gə kunda loo teɛ el Ndá ar sí j'usɔje gə j'aije Mbata bèlè ndá j'a gə kwəije.
- 33 Ɔrje rwə sí el: kɔr kura gə dəwje gá majel lé ba néra sí gá maji a tuji ne ya.
- 34 Gá telje sije kəmba dɔ néra gá gə dɔ najee bó əwje kaiya lə sí, yee ba gá né gá kəm ra, mbata njé gá naje gər ndaa Ala el, yee ba m'pa m'ila ne rɔkul dɔ sí'g ya.
- 35 Ne dəw kára a dəji pana: See njé gá d'wəi lé d'a kunda loo teɛ dɔkumbwa'g to gá banwa. See rwə dee neelé a to né gá banwa.
- 36 Mbə, né gá i dubu lé lé toree wəi el ndá kankəmrea a teɛ el tɔ.
- 37 Guburu né gá i dubu lé to gá kandə kó əsé kandə né gá raŋg kara to gá ŋgerəŋ ba bó to gá kankəmee el.
- 38 Ala ba gá njekaree kubururea to gá mée wɔji ya, kandə néje gá gə ria-ria lé yee nja ba gá njekar dee kubururɔ dee gá wɔji dɔ dee dɔ dee tɔ.
- 39 Darɔ néje asəna lai el, darɔ dəwje to gə kəmee ləm, kə daje to gə kəmee ləm, kə yelje to gə kəmee ləma, kə kajije kara to gə kəmee ləm tɔ.
- 40 Dara kara mban rəa to gən ləm, kə naŋg kara to gən ləm tɔ. Rəndɔj lə néje gá dara to gə kəmee ləm, rəndɔj lə néje gá naŋg nee kara to gə kəmee ləm tɔ.
- 41 Rəndɔj lə kàr to bəd ləm, rəndɔj lə naj to bəd ləma, rəndɔj lə kérémeje kara to bəd ləm tɔ. Kérémeje lé rəndɔj lə dee to bəd-bəd bó d'asəna lai el tɔ.
- 42 To kára ba asəna gə deɛ gá d'a gə teɛ dan njé gá d'wəi'g, darɔ dee gá dubu lé to né gá a gə kunda naŋg ndəs, ne teɛ gá d'a gə d'a kunda loo teɛ lé d'a teɛ gə rwə dee gá a gə kunda naŋg ndəs el ŋga.
- 43 Darɔ dəw gá dubu lé deɛ d'oo gá né gá to keji ne loo gá yee teɛ ndá yee a kunda loo teɛ gə rəa gá nduba raŋg-raŋg. Deɛ dubee gá né gá a gə ndusu bur-bur, ne yee a kunda loo teɛ gə rəa gá a moŋg kaŋ-kaŋ.
- 44 Dakasrwə dəw ba deɛ dubu, ne yee a kunda loo teɛ gə kankəmrea gá kə ndil lé. Bó lé dakasrwə dəw to keneŋ ndá kankəmrwə dəw gá kə ndil to keneŋ gən ya tɔ.

- ⁴⁵Gelee gé nee ba deɛ ndaŋ mee maktub'g pana: Adam, dɔw gé donɔr lé tel to dɔw gé si kɛmba. Adam gé rudu lé tel to ndil gé njekula kɛmɛ meɛ dɔwje'g.
- ⁴⁶Kɔkɛmrɔ dɔw gé kɔ ndil to gé dɔtar el ne dakasrɔ dɔw to kédé ba kɔ ndil orè géé bɛi.
- ⁴⁷Dɔw gé dɔtar lé d'oree naŋg nee ya, yee ba yeɛ to ne dɔw gé dɔ naŋg nee ya: ne dɔw gé rudu lé i dara ba.
- ⁴⁸To gé dɔw lé to gé naŋg ndá njé gé naŋg neelé kara to gé naŋg nee to gé yeɛ nja bèe tɔ. To gé yeɛ gé dara to gé dara lé ndá njé gé dara kara to gé dara to gé yeɛ nja bèe tɔ.
- ⁴⁹To gé kédé lé jeɛ kara j'unda rɔ dɔw gé naŋg neelé ndá j'a kunda rɔ dɔw gé dara lé nja togébè ya tɔ.
- ⁵⁰Ngakɛmje, ta gé m'pa lé ba to nee: Dakasrɔ gɛ mɛs lé d'askɛm kisi beekɔ'g lɛ Ala el lɛm, né gé a gɛ yɔlé gɛ né gé a gɛ yɔlé el lé d'a korè nɔ el lɛm tɔ.
- ⁵¹Aa ooje, ma m'ria sɛ sí dɔ né gé to loo-kiya'g gé raga: j'a kwɛi lai el, ne j'a kun rɔ sí gé lɛw mbél ne yeɛ gé sigi
- ⁵²léeganeeya to gé kɛm gé tuga jib bèe ndɔ gé tɔtɔ gé rudu a bar lé. Mbata tɔtɔ a bar ya ndá njé gé d'wɛi lé d'a kunda loo teɛ gɛ rɔ dee gé a gɛ yɔlé el nga ndá jeɛ kara j'a kun rɔ sí gé lɛw mbél ne nje gé sigi tɔ.
- ⁵³Mbata lé riri kara rɔ sí gé yɔlé lé a kun yeɛ gé a gɛ yɔlé el kula rɛa'g yul lɛm, rɔ sí gé kɔ naŋg neelé a kun yeɛ gé a gɛ kwɛi el kula rɛa'g yul lɛm tɔ.
- ⁵⁴Loo gé rɔ sí gé yɔlé a kun yeɛ gé a gɛ yɔlé el kula rɛa'g lɛm, rɔ sí gé kɔ naŋg nee a kun yeɛ gé a kwɛi el kula rɛa'g lɛm tɔ ndá ta gé to mee maktub gé to gɛ kɛmee neelé a kaw lée'g béréré ya: Singamonɔ tur dɔ yoo pubug mbɔ.
- ⁵⁵Wah! yoo, see loo kun baŋga lɛi to ra wa. Wah! yoo, see nékadje lɛi to ra wa.
- ⁵⁶Nékad lɛ yoo lé yee ba to kaiya, singamonɔ lɛ kaiya lé yee ba to gé godndu tɔ.
- ⁵⁷Ne Ala lé gé njekar sí j'un baŋga gɛ ri Mbaidɔmbaije lɛ sí Jeju Kristi lé maji kar dɔ ria ai sɛgɛrɛ ya.
- ⁵⁸Togébè ba, ngakɛmje gé m'unda sí dan kɛm'g lé aarje kenɛg njaŋg bó lɛnɛje el. Raje kula lɛ Mbaidɔmbaije gɛ ngaŋgee béréré-béréré mbata seɔ gɛrɛje gao, kula gé seɔ raje ulaje rɔ sí ndubu keneɔ arje Mbaidɔmbaije lé a tel to né gé gɛ mɛdɛ el.

1 Njé gé Kɔrɪtɔ 16

Rɛw kun ta néje lɛ sí kunda gɛ kɛmee lé

- ¹Ta gé wɔji dɔ nénoji gé seɔ mboje mbata njémeendaje lé maji kar sí-seɔ kara raje gɛ goo rɛbee gé ma m'tɔji Eglisɔje gé dɛb beekɔ gé Galati tɔ.

- ²Ndo gá dɔtar mee ndoje gá siri-siri lé maji kar nana kara un ta né læa unda gá kamee-kamee gá goo nékingaje gá yee inga ya, bó nginaje ndo ree læm ba gá mba mboje nékinga sí bæi el.
- ³Loo gá m'a tee mbã ndá m'a kinga dæwje gá seɪ ɔr deeje lé m'a kula dee gá maktub ji dee'g mba kar dee d'odo nénojije læ sí lé d'aw ne Jerusalem.
- ⁴Bó lé to kəm karm-ma nja m'aw gá rɔm ndá deɛ nja kara d'a danm kaw səm nã'd tɔ.
- ⁵Loo gá m'a kunda mee bæe gá Masedoinə gaŋ mbã ba m'a kaw rɔ sí'g bæi, mbata m'a gá kunda loo dəs mee dəb beeko gá Masedoinə ya.
- ⁶Banelə m'a sí sə sí waga əsé m'a ra sə sí bæe gá nai kul mba kar loo gá m'a gá ki kaw lé seɪ a danmje kawje səm nã'd bæi.
- ⁷Ndæa neelé ma m'ndigi koo sí gá koo ba dəs kaw bæi lé el. Ne bó lé Mbaidɔmbaije ndigi ndá m'unda mæm yel gá mba si sə sí waga nja bæi ya.
- ⁸Lé riri kara m'a nai Epesə saar tee ndo Paðekɔt ya,
- ⁹mbata rəw to tag bərəŋ mba karm m'aw m'ra kula keneŋ ya, njébaje kara taa loo keneŋ pəl-pəl.
- ¹⁰Bó lé Timote aw tee rɔ sí'g gá mba koo sí ndá wáje mbá bur-bur mba karee si sə sí gá kaar gəd el, mbata yee nja kara ra kula læ Mbaidɔmbaije to gá ma bæe ya tɔ.
- ¹¹Maji kar dæw kára kara əjee bæi-bæi el, daneeje gá meekulɔm gá mba karee tel ree ingam mbata m'isi m'nginá læm, ngako síje gá raŋg kara d'isi nginá ya læm tɔ.
- ¹²Ta gá wɔji dɔ ngokɔ sí gá Apolɔs lé ma m'ɔsee bɔi-bɔi mba karee aw gá ngako síjeɛ rɔ sí'g, ne yee ndigi kaw basinè el bæi. Ndo gá yee inga loo kaw ndá a kaw gá mba koo sí ya.
- ¹³Sije kəmba arje kəm sí ɔs loo pal-pal læm, aarje dɔ meekun'g læ sí njaŋg læm, waje rɔ gá diŋgam læma, aarje kɔgəɔ læm tɔ.
- ¹⁴Né gá rara ba gá seɪ raje kara raje gá meenoji ya.
- ¹⁵Ngakɔmje, ma m'ndigi ndəji sí bər-bər dɔ ta gá raŋg'd ya tɔbæi. Seɪ gərje gao kojikəije læ Stepanas lé deɛ nja to kó njétaamee-Kristije gá Akai gá d'ula goŋ dee kula'g mbata læ deɛ gá to gá kamee lé.
- ¹⁶Dæwje gá ra togábè lé maji kila koji dɔ dee'g læm, gá dɔ deɛ lai gá to njéboakulaje læ dee kara læm tɔ.
- ¹⁷Ree læ Stepanas gá Pɔrtunatus gá Akaikus gá ree rɔm'g lé ar rɔm lelm yaɔ, deɛ nja nai tor sí'g loo gá seɪ reeje el lé,
- ¹⁸mbata deɛ nja d'ar ndiləm wa girm læm, gá kã sí-seɪ læm tɔ. Maji koo dæwje gá togábè lé gá kankəm dæwje ya.

¹⁹Eglisəje gə Asi ra sí lapia ləm, Akilas gə Prisil gə Eglisə gə d'wa dɔ nɔ kəi lə dee lé ra sí lapia yaɔ gə ri Mbaidɔmbaije ləm tɔ.

²⁰Njétaamee-Kristije lai ra sí lapia. Waje nɔ kaar nɔ'g sud tɔnje ne bɔl nɔ gə meenda.

²¹Ma Pool m'ra sí lapia gə jim-ma ya tɔ.

²²Nana ba gə ndigi Mbaidɔmbaije gə meekɔr jol-jol el ndá maji kar ndɔl nai dɛa'g ya. Mbaidɔmbaije si ree!

²³Maji kar sí síje dan noji'g lə Mbaidɔmbaije Jeju Kristi!

²⁴Sej lai gə ɔmje nɔ'd gə Jeju Kristi lé m'unda sí dan kəm'g ya. Bèe ya!

2 Njé gá Kɔrĩtə

2 Njé gá Kɔrĩtə 1

Lapia gá ra dee

¹Ma Pool, njekaikula lə Jeju Kristi gá Ala ɔree kəmee'g to gá mée wɔji, jee gá Timote, ngokɔ sí lé jee ndaŋg maktub nee j'ar Eglisə lə Ala gá to Korintə ləm, j'ar deɛ gá to gá kəmee lai gá d'isi Akai ləm tɔ.

²Maji kar noji gá meelɔm lə Ala Bɔ síje ləm, gá kə Mbaidɔmbaije Jeju Kristi ləm tɔ lé nai sə sí.

Pool ra Ala oiyo

³Maji kar dɔ ri Ala lé ai səgərə, yee gá to Bɔ Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi ləm, gá bao-meekɔrjɔl ləma, gá Ala gá bao-njegɔl mee dəwje ləm tɔ.

⁴Yee nja ba gá njegɔl sí dan némeekɔ gá rara gá j'isi danee'g gá mba kar mbɔl dɔ gɔl gá yee gɔl mee sí lé jee kara j'askəm gɔl ne mee mar síje gá d'isi dan némeekɔ'g gá rara kara gá ra dee lé tɔ.

⁵To gá némeekɔ lə Kristi taa rɔ sí pəl-pəl lé né gá kə gɔl mee sí kara ɔ rɔ Kristi'g gá mba gɔl sí ne tɔ.

⁶Bó lé j'isi dan némeekɔ'g ndá to gá mba gɔl ne mee sí-sej ləm, mba kar sí ɲgaje ne kaji ləm tɔ. Esé lé deɛ gɔl mee sí d'ar sí j'isi dan meelɔm'g kara yee ba to gá mba gɔl ne mee sí-sej kar mee sí to ne ləm loo gá sej ilaje mee sí pɔ-pɔ dan némeekɔ'g gá to asəna gá kə síjee lé tɔ.

⁷Mee sí gá to yel gá dɔ sí'g lé to ne njaŋg ya mbata jee n'gər gao bó lé sej ɔmje sə sí nɔ'd yəg dan némeekɔ'g ndá sej a kɔmje sə sí nɔ'd yəg dan négɔl mee sí'g tɔ.

⁸Tɔgərɔ ngakɔ síje, jee ndigi kyə sí mæg el. Néurti gá tee dɔ sí'g Asi lé guru sí rug-rug al dɔ siŋga sí ya ar sí j'əji mee sí'g m'pana: J'a tee dəw el.

⁹Mee síjee'g lé j'oo rɔ sí gá kə yoo ya donɔɔ. Ne j'ɔm mee sí dɔ Ala'g yee gá njekar dəwje d'unda loo tee loo-yoo'g lé bó j'ɔm mee sí dɔ rɔ sí'g el.

¹⁰Yee nja ba ɔr sí ta yoo gá togəbè ya ləm, j'unda mee sí yel dəa'g mba karee tee sə sí ta yoo'g ndɔ gá raŋg'd bəi tɔ.

¹¹Sej nja kara maji kar sí laje sə sí gá tamaji ra lə sí mba kar nojikwa neelé gá Ala wa sə sí goo tamaji gá dəwje bula ra neelé dəwje bula d'a ra ne Ala oiyo tɔ.

¹²Mbata né gá jee n'ti ne rɔ sí dɔ'g lé ba to nee: Jee lé ta gá mee sí ula sí ba ar sí j'oo gao kaw gá jee j'aw dɔ naŋg nee ləm, gá né gá jee n'ra gá mbata lə sí ləm tɔ lé jee n'ra gá meenda gá meemaji nɔ Ala'g ya: jee n'ra gá goo noji lə Ala ya bó jee n'ra gá goo kəmkàr gá kə naŋg nee el.

¹³Ta gá jee ndaŋg gá sej turaje lé yee ba gá ta gá jee j'ula sí bó ta gá raŋg to keneŋ el. Meem to yel gá dɔ sí'g mba kar sí gərje taree ɔrje suná rɔd.

- 14**Sei ooje loo mba kar kəm sí tudu kurm dɔ síjeɛ'g, to gé jeɛ kara kəm sí a tudu kurm dɔ sí sei'g ndɔ kɔ Mbaidɔmbaije Jeju lé. Yee ba sei gərje gao mba.
- 15**Meem gé to yel gé dɔ sí'g lé yee ba ma m'ndiŋga ne rɔm mba kaw rɔ sí'g kar sí iŋgaje ne nénoji gé a kɔs dɔ maree'g.
- 16**M'wɔji gə mba tee gə rəw gé bee lə sí ba kaw Masedoinə, tɔbəi m'a gə kɔ Masedoinə ba tel gə rəw gé rɔ sí'g mba kar sí danmje ɔdamje Jude bəi.
- 17**Né gé m'ndiŋga rɔm gə mba ra lé see m'ndiŋga ne rɔm gə miɔdé ba wa. Esé see loo gé ma m'wɔji rəw-kabm lé see m'pa gé naŋg'n to gé dəwje gé dɔ naŋg nee to wa.
- 18**To gé Ala lé to mbai-dəw tɔgəɔ ya bó loo maiyee godo lé ta gé jeɛ j'ula sí kara to gé ta kula sí nɔ'd el.
- 19**Mbata Jeju Kristi, Ŋgon-Ala gé jeɛ gə Silbɛ gə Timote j'ila mber ta ləa mbuna sí'g lé yee ba to ta gé ula sí nɔ'd el ne ta ləa to njaŋg.
- 20**Mbata ndukunje lə Ala lai lé to ne njaŋg tɔ. Gelee gé nee ba jeɛ m'pa gə ria-yee m'pana: Amen, j'ula ne rɔnduba dɔ Ala'g lé.
- 21**Ala nja ba ar sí ŋgəŋ sə sí nɔ'd ar sí j'ɔm nɔ'd gin Kristi'g ləm, yee nja ba ɔr sí unda sí gə kəmee ləm tɔ.
- 22**Yee ɔr sí unda sí gə dɔ jia ar sí ndilee gé nétorjia tɔl ne mee sí bém.
- 23**Ala nja gé m'wa məəm'g to njekoogoo ta ləm ya: kaw gé m'aw Korintə el bəi lé to gə mba m'sa rɔm rəw ndɔr sí ne jan-jan bəi.
- 24**Jeɛ lé n'ra sə sí rɔlel dɔ meekun'g lə sí gé sei aarje keneŋ njaŋg bó jeɛ saŋg gə mba jaŋ sí dɔ'g el.

2 Njé gé Kɔrɔtə 2

Yaje loo arje Njekurai tur dɔ sí el

- 1**Togəbè ba ma m'wɔji məəm'g njaŋg gə mba tel kaw bee lə sí kaw kula kəm sí ndò el ŋga.
- 2**Bó lé m'ula kəm sí ndò ndá see nɔ ba askəm kam rɔlel wa. See to yee gé m'ula kəmee ndò lé el wa.
- 3**Ma m'ndaŋg maktub m'ar sí togəbè mba kar ndɔ gé m'a tee dɔ sí'g lé dee gé m'ŋgina rɔlel rɔ dee'g lé d'a kam rɔlel ya bó kəmindoo el. Mbata ma m'gər gao, rɔlel lə sí wɔji dɔ kama ya.
- 4**Tɔgəɔ ya, ma m'isi dan boo-némeekɔ'g ləm, kaarm to ne kəgəgə ləma, kəm təd ne mán-nɔ mbiriri ləm tɔ, yee ba ma m'ndaŋg ne maktub m'ar sí mba kar sí gərje gao ma m'ndigi sí gə məəm gé ɔr jol-jol ya bó gə mba ra sə sí nékəmindoo el.

⁵Bó lé dəw kára mbuna sí'g ula kəm mareeje ndò ndá yee ula kəm-ma ya ndò gə karm el, ne seije kara yee ula kəm sí-sej ndò ya tɔ. M'pa bèe m'wɔji ne dɔ njé gə naje ba, bó lé m'wɔji ne dɔ sí lai ndá a to kəsta.

⁶Boo-ta gə seije bula ɔmje ne dəa'g lé yee ba as ŋga.

⁷Bèe ndá basinè lé maji kar sí arje mee sí oso lemsé dəa'g ləm, gəlje méee ləm tɔ gə mba kar nékəmdoo lé turu dəa el.

⁸Ma m'ra ndò rɔ sí'g mba kar sí tel wáje gə rɔ sí'g ya.

⁹Mbata ma m'ndaŋg maktub m'ar sí mba kuru ne mee sí koo see sej a toje ŋgankojije dɔ néje'g lai wa.

¹⁰Bèe ba dəw gə rara ba gə sej arje mee sí oso lemsé dəa'g ndá ma kara m'ar məəm oso lemsé dəa'g ya tɔ. Tɔbəi dəw gə m'ar məəm oso lemsé dəa'g lé bó lé m'ar məəm oso lemsé dəa'g kara ma m'ra mbata lə sí-sej ba nɔ Kristi'g,

¹¹mba kyə ne loo kar Njekurai tel ne dɔ sí wagəsa el mbata yee lé jee n'gər goso ləa gao ya.

¹²Loo gə m'tee Troas mba kər gin Tagəmajj keneŋ lé Mbaidɔmbaije ar rəw to tag ya, ne m'oo loo kila rəm pɔ keneŋ el mbata ma m'ingə ŋgokəm Titə keneŋ el.

¹³Gelee gə nee ba m'ula dee gə lapia ba m'ya dee mba kaw Masedoinə bəi.

¹⁴Maji ra Ala oiyo mbata mbəl dɔ Kristi lé ba yee ar sí n'dum ne loo ta-ta ləm, yee ar sí j'unda ne baj gər ndiaa gə loo-loo ləm tɔ.

¹⁵Jee lé j'isi mbuna njé gə d'aji'g ləm, gə mbuna dee gə d'a gə saij'g ləm tɔ, ne jee j'ədə baj Kristi ba nɔ Ala'g lé.

¹⁶Njé gə naje lé baj neelé to baj kə yoo gə wɔji dɔ yoo dee ya ne njé gə raŋg lé to baj kə kəmə gə a kar dee d'isi ne kəmba tɔ. See nə ba askəm ra kula gə togəbè wa.

¹⁷Mbata jee lé jee n'tel ta lə Ala j'ila gel asəna gə kə dəwje gə raŋg gə ra togəbè lé el. Ne jee ndá ne mee sí kaj m'pa ne ta mbata lə Ala ləm, jee j'ɔm nɔ'd gə Kristi m'pa ne ta nɔ Ala'g ləm tɔ.

2 Njé gə Kɔritə 3

Manrɔ gə sigi ula kəmə mee sí'g

¹See jee j'a tel pidi rɔ sí tɔbəi wa. Esé see jee j'aw ndò maktub kərginrɔ sí ba mba kaw ne rɔ sí-sej'g bəi əsé mba kɔ ne rɔ sí-sej'g kaw ne raŋg bəi to gə njé gə raŋg bèe wa.

²Seije nja sej toje asəna gə maktub kərginrɔ sí gə ndaŋg dɔbəŋgərə sí'g gə dəwje lai tura ləm, gər ya ləm tɔ.

³Tɔgərɔ ya, sej toje asəna gə maktub kərginrɔ sí gə j rɔ Kristi'g gə goo kula gə jee n'ra mbuna sí'g. Ta gə ndaŋg keneŋ lé jee ndaŋg gə manee kari ba el ne Ndil Ala

gá njesikamba lé yee nja ba gá njedagee ləm, to ta gá ndaŋ bəgərə mbal'g el, ne seɪ dəwje lé dɔbəŋgərə sí ba gá loo ndaŋgee ya ləm tɔ.

⁴Kristi ba ar sí j'om mee sí dɔ sí'g nɔ Ala'g togábè ya.

⁵Jeɛ lé j'askəm kwɔji né kára kara gə dɔrɔ sí el ne né gá rara gá to rɔ sí'g lé ɪ rɔ Ala'g ya.

⁶Yee nja ar sí siŋga sí tel sí ne gá njékɔrgoo manrɔ gá sigije lé yee gá to kɔ Ndil bó yee gá deɛ ndaŋ gá ndaŋ el. Mbata yee gá ndaŋ gá ndaŋ lé ba gá yoo, ne yee gá kɔ Ndil ba gá njekula kəmə mee sí'g.

⁷Bó lé kula gá kɔ yoo gá Ala ndaŋ dɔ bəgərə mbalje'g lé tee dan rɔnduba'g ar Israelje d'askəm kun kəm dee kila dɔ Moyis'g el mbata rɔnduba gá ar dɔ kəmee ndogó wər-wər lé ne rɔnduba neelé tel sané pa bəi

⁸bèe ŋga see yee gá kɔ Ndil lé see rɔnduba gá wɔji dɔa lé a kur dɔ yee gá kédé'g el wa.

⁹Bó lé kula gá wɔji dɔ kila ta dɔ dee'g tee dan rɔnduba'g ndá see kula gá wɔji dɔ kɔr ta dɔ dee'g lé rɔnduba gá wɔji dɔa lé a dum dɔ yee gá kédé lé el wa.

¹⁰Togábè ba yee gá dɔtar gá tee dan rɔnduba'g ne waga ndá sané pa lé to gá né el mbata rɔnduba neelé dum dɔa.

¹¹Tɔgərə ya, bó lé yee gá nai waga ba ba sané pa bəi tee dan rɔnduba'g ne bəd ba see yee gá to njaŋ gə nɔ lé rɔnduba gá wɔji dɔa lé a kur dɔa'g el wa.

¹²Mee sí gá j'unda yel dɔa'g lé jeɛ n'ti ne rɔ sí guu, jeɛ n'riba ne dɔa wagəsa gə raga gə meendakaj.

¹³Moyis lé on kəmee gə kubu ɔg ne Israelje kun kəm dee kila dɔ kəmee gá ndogó wər-wər gá a gə sané pa bəi, ne jeɛ ba n'ra togábè el.

¹⁴Ne kəmkàr lə dee tel loondul kəm dee'g kɔl-kɔl ya. Mbata saar bogənè kara loo gá deɛ tura maktub Manrɔ gá Ləw lé kubu neelé dəb kəm dee'g bigim bó ɪ kəm dee'g bəl el bəi mbata Kristi ba askəm kɔr kubu neelé kila kɔrɔ.

¹⁵Saar bogənè kara loo gá deɛ tura maktub lə Moyis lé kubu neelé ɪ dəb mee dee'g bigim tɔ.

¹⁶Ne loo gá d'ɔs badm tel gá rɔ Mbaidɔmbaije'g ndá kubu nee ɪ bəl oso gá raŋg tɔ.

¹⁷Mbaidɔmbaije lé to gá Ndil, ne loo gá Ndil Mbaidɔmbaije si keneŋ ndá lé neelé to loo ti rɔ guu lə dəwje tɔ.

¹⁸Jeɛ lai gá kəm sí to jəgəgə ar sí n'tən ne rɔnduba lə Mbaidɔmbaije asəna gə dəw gá oo kəmee tatarə'g bèe lé jeɛ n'tel n'tanaje ne səa pai-pai, n'təb ne goo rɔnduba ləa, yee ba, to né gá Mbaidɔmbaije gá to Ndil lé ra mee sí'g tɔb ne goo rɔnduba ləa, yee ba, to né gá Mbaidɔmbaije gá to Ndil lé ra mee sí'g ya.

2 Njé gá Kɔrɪtə 4

Nébao gé j'odo gə jo-ban lé

- ¹Gelee gé neelé ba, jeë gé Ala ɔm kula neelé ji sí'g gə goo meekɔrjol læa lé meë sí ila ne kas el.
- ²Nérɔkulje lai gé dəwje ra loo-ɲgəi lé jeë j'unda dee bad læm, jeë n'ra goso el læma, ta læ Ala kara jeë n'telee ranɲ el læm tɔ. Ne jeë n'riba dɔ kankəmta j'wɔji ne dɔ rɔ sí, j'ula taree meë dəwje'g kəm Ala'g.
- ³Bó lé né on kəm dee dɔ Tagémaji'g læ sí ndá to né gé on kəm dee-deë gé d'a gə saɲ lé.
- ⁴Deë gé meë dee ndər dɔ kɔs Ala rəw'g lé njetaa loo-kɔg gé dɔ nanɲ nee basinè lé yeë nja tɔ kəm dee wə-wə nà Tagémaji gé wɔji dɔ rɔnduba læ Kristi gé njekɔr rɔ Ala pai-pai lé a ndogó nɔ dee'g.
- ⁵Jeë lé j'ɔr ta gé wɔji dɔ rɔ síjeë ba el, ne jeë j'ɔr ta gé wɔji dɔ Jeju Kristi, Mbaidɔmbaije lé læm, j'wa rɔ sí gé kuraje læ sí-seɲ gə mbata læ Jeju lé læm tɔ.
- ⁶Mbata Ala nja gé pa pana: Maji kar lookàr tɲ loondul kad lé yeë nja ar lookàr tɲ loondul meë sí'g kad mba kar sí n'gər ne rɔnduba læ Ala gé ndogó kəm Jeju Kristi'g lé.
- ⁷Nébao neelé jeë j'odo gé jo-ban mba kar dee gər gao siŋamonɲ neelé to gé kə Ala bó to gé kə síjeë el.
- ⁸Néje bəd-bəd gé ra sí lé un kəi sí lad ya ne rəd ba rəd sí el, d'ar sí j'isi dan néurti'g ne meë sí ila kas bilim el,
- ⁹d'ula kəm sí ndò ne yeë uba sí yə sí pelm el, deë kunda sí tila sí ne jeë n'tuji ne el tɔ.
- ¹⁰Né yoo Jeju lé jeë n'taa rɔ sí'g bura gə ndɔ sí ndɔ sí mba kar darɔ sí ba riba ne dɔ kaw kəmba læ Jeju təsərə.
- ¹¹Jeë gé j'isi kəmba lé d'ɔm sí ta yoo'g ta-ta mbata læ Jeju, darɔ sí gé njekunda nanɲ lé ba kaw kəmba læ Jeju a to ne raga ndəgəsə.
- ¹²Togábè ba yoo ba uru kəi meë síjeë'g ne seɲ lé kəmə lé ba uru kəi meë sí-seɲ'g.
- ¹³To gé meekun læ sí to gə goo kə yeë gé ndanɲ taree mee maktub gé to gə kəmee'g pana: M'ɔm məəm dɔi'g, yee ba m'pa ne gə mbəa. Jeë kara j'ɔm meë sí dəa'g, yee ba jeë m'pa ne gə mbəa tɔ.
- ¹⁴Jeë n'gər gao, yeë gé ar Mbaidɔmbaije Jeju unda loo teë dan njé gé d'wəi'g lé a kar sí n'teë gə Jeju nɔ'd ya læm, yeë a kar síjeë sə sí n'teeje j'arje nɔ'd neɔ'g ya læm tɔ.
- ¹⁵Mbata néje lai neelé teë mbata læ sí-seɲ ya bó gə mba kar loo gé noji lé a taa ne loo yéŋgé-yéŋgé ndá ta ra oiyo gé a koji ne nɔ ta dəwje'g bula unda njé gé kédé lé a kula ne rɔnduba dɔ Ala'g ya.

Kəi-si sí gə kiŋ kiŋ-kiŋ

¹⁶Gelee gə nee ba mee sí ila ne kas el. Bó lé dakasrɔ sí gə raga ya maree yag-yag ndá kara rɔ sí gə kəi lé ɔs udu kəm rɔ sí'g red-red gə ndəa-ndəa.

¹⁷Némeekɔ gə ra sí waga gə jeɛ j'oo gə né gə ə̃ el lé a to kó rɔnduba gə d'a kula dɔ sí'g saar-saar gə nɔ, gə lal kwɔji ləm, gə lal kunda ŋgəŋgee ləm tɔ.

¹⁸Mbata jeɛ j'ila kəm sí dɔ néje gə dum koo'g bó dɔ néje gə kəm koo'g lé el: mbata néje gə kəm koo lé waga ba ndá d'a sané kad ne néje gə kəm koo el lé d'a to gə nɔ.

2 Njé gə Kɔrɪtə 5

¹Tɔgərɔ ya, jeɛ n'gər gao, bó lé kəi-surum gə j'isi keneŋ dɔ naŋg nee a kunda naŋg ndá kəi-si sí gə kiŋ kiŋ-kiŋ to dara, to kəi gə a to gə nɔ gə Ala ba gə njerea, bó ji dəw ba ra el.

²Togəbè ba kəi-surum neelé jeɛ j'wa mɪ n'tumɔ keneŋ ŋgururu-ŋgururu, ne mal kəi-si sí gə dara lé ra sí ŋgwɔd-ŋgwɔd

³mba kar sí j'ula rɔ sí keneŋ lumɔ bó mba kar sí j'isi raga ndəgəsə el.

⁴Mbata loo gə jeɛ naije kəi-surum'g bəi lé jeɛ j'wa mɪ n'tumɔ keneŋ ŋgururu-ŋgururu asəna gə dəw gə odo nékodo gə wɔi bèe, mbata jeɛ ndiŋga rɔ sí mba bɔr dɔ sí yeɛ gə ləw'g mbɔji el ne mba kiŋga yeɛ gə sigi. Bèe ba rɔ sí gə a gə kunda naŋg lé kəmə gə sigi a kɔ biɔ dɔ'g réd kudu.

⁵Yeɛ gə unda sí mba kar sí né neelé to Ala nja gə ar sí Ndilee unda sí ne gə jia.

⁶Bèe ndá j'wa diŋgam mee sí'g kɔgərɔ. Jeɛ n'gər gao, loo gə jeɛ nai gə darɔ sí bura bəi lé loo-si sí to ŋgərəŋ bó to mbɔr Mbaidɔmbaije'g dəb el.

⁷Jeɛ lé meekun ba jeɛ njaa ne bó kəm sí ba oo loo el.

⁸Jeɛ lé j'wa diŋgam mee sí'g kɔgərɔ ləm, kuba rɔ sí kyɔ mba kaw kisi gə Mbaidɔmbaije lé to né gə wa mee sí yaɔ ləm tɔ.

⁹Togəbè ba jeɛ j'wa rɔ sí kɔgərɔ dɔ sí gə kédé mbata taa ne kəmee loo gə jeɛ nai gə darɔ sí bəi əsé loo gə jeɛ j'a kuba darɔ sí kyɔ.

¹⁰Mbata lé riri kara jeɛ lai j'a kaarje loo gəŋg-rəwta'g lə Kristi, bó gə mba kar nana kara a kiŋga né gə wɔji dɔ maji əsé gə majel gə yeɛ ra loo gə yeɛ nai ne gə darəa bəi lé.

Kristi ba ɔm sí nɔ'd gə Ala lé

¹¹Jeɛ gə n'gər loo bəl Mbaidɔmbaije lé jeɛ j'omɔ gə dəwje mba kar dee d'un ne mee dee. Ala gər ndaa sí gao ləm, məəm to yel gə dɔ sí'g m'pana: Seɪ nja kara ta gə mee sí'g ba ar sí gərje ne ndaa síjeɛ gao ləm tɔ.

- 12**Jeɛ lé jeɛ m'pidi rɔ sí rɔ sí-sej'g gɔl kára tɔbɔi el ne j'ya loo j'ar sí gə mba kar sí tije rɔ sí dɔ sí'g. Bèe ba deɛ gá nduba rɔ deɛ d'wɔji ne dɔ néje gá to darɔ dəw gá raga bó néje gá to mee dəw gá kəi'g lé el ndá seɛ a kasjekəm kila deɛje keneɲ ya.
- 13**Tɔgərɔ ya, bó lé dɔm tel wagəsa ndá Ala ba m'ra gə mbəa. Bó lé dɔm tel to lɔm ndá to lɔm mbata lə sí tɔ.
- 14**Mbata meenoji lə Kristi gá to mee sí'g ba ndɔr sí mbata jeɛ j'əji mee sí'g m'pana: Bó lé dəw kára wəi mbata mareeje lai ndá to yoo gá a gə tɔl dee mbad ya.
- 15**Yeɛ wəi mbata lə deɛ lai mba kar deɛ gá d'isi kəmba lé d'isi kəmba mbata ləa-yeɛ gá wəi mbata lə dee ləm, unda loo teɛ dan njé gá d'wəi'g mbata lə dee ləm tɔ bó mbata lə dee-deɛ el.
- 16**Togábè ba un ginee basinè lé jeɛ n'gər dəw kára kara gə goo darəa el. Kristi kara bó lé jeɛ n'gəree gə goo darəa kédé lé ndá basinè j'a gəree togábè el tɔ.
- 17**Bó lé dəw ɔm nɔ'd gə Kristi ndá yeɛ to dəw-kunda lə Ala gá sigi ya. Buga néje gá ləw lé sané kad mba, aa ooje, néje lai tel to néje gá sigi ya.
- 18**Néje lai neelé j rɔ Ala'g ya. Mbɔl dɔ Kristi ba Ala lé ɔm sí ne səa nɔ'd ləm, yeɛ ɔm ne kula kɔm dəwje nɔ'd yəg gə Ala ji sí'g ləm tɔ.
- 19**Mbata Ala ba to dərgel Kristi ba ɔm ne dəwje gá dɔ naɲg nee səa-yeɛ nɔ'd bó tura ne səa dee goo meekɔsgel lə dee el. Ta kɔm dəwje nɔ'd gə Ala yəg lé ba yeɛ ɔm ji sí'g mba kar sí j'ɔr gé.
- 20**Bèe ndá jeɛ lé n'to njenai gə dəwje mba Kristi, jeɛ n'taa ndu Ala m'pa ne ta j'ar dee pana: Jeɛ n'ra ndò rɔ sí'g gə ri Kristi, maji kar sí ɔmje nɔ'd yəg gə Ala ya.
- 21**Yeɛ gá kaiya bar ria el lé Ala telee gá darɔ kaiya gá donɲɔ mbata lə sí bó gə mba tel síjeɛ gá j'ɔm səa nɔ'd lé kar sí n'to ne darɔ meekarabasur gá donɲɔ gá kɔ Ala lé.

2 Njé gá Kɔrɪtə 6

Jeɛ n'toje kəi-Ala

- 1**To gá jeɛ n'ra kula nɔ'd gə Ala lé jeɛ ndəji sí mba kar noji lə Ala gá seɛ ɲgaje lé a teleeje gá né gá gə mɪdé ba el.
- 2**Mbata yeɛ pana: Ndɔ noji'g ba ma m'oo ndu sí ləm, Ndɔ kaji'g lé ma m'la səa sí ya ləm tɔ. Aa ooje, basinè lé to ndɔ noji lé ya ɲga. Aa ooje basinè lé to ndɔ kaji lé ya tɔ.
- 3**Jeɛ n'ra né kára kara gá mba kila ne dəw kag el gə mba kar ta wa ne dɔ kula ra sí el.
- 4**Ne jeɛ n'ra néje bəd-bəd gə mba kar dəwje gər sí ne gá kuraje lə Ala. J'ila mee sí pɔ-pɔ dan némeekɔ'g ləm, gə dan né gá riɲga sí'g ləma, gə dan néurti'g ləm tɔ.
- 5**Deɛ kunda sí ləm, d'ɔm sí danɲgai keneɲ ləm, koso-dəwje d'j səa sí ləm, j'ula rɔ sí ndubu loo-kulaje'g ləm, j'ɔg rɔ sí dɔ bi'g ləma, néso lal sí ləm tɔ.

⁶Néra sí riba dɔ sí ar dee d'oo sí gá kuraje læ Ala n'to ne dɔwje gá àr læm, jeɛ j'inja paw læm, j'ila mee sí dɔ maree'g pɔ-pɔ læm, jeɛ n'to njémeemajije læm, Ndilmeenda to mee sí'g læm, jeɛ j'unda dɔwje dan kəm sí'g læm,

⁷J'ila mber kankəmta læm, siŋgamonɔ læ sí j rɔ Ala'g læma, meekarabasur lé to gá néroje gá kɔ rɔ ne, gə kɔ kɔ ne rɔ sí læm tɔ.

⁸Jeɛ nduba rɔ sí kà əsé jeɛ ndəm rɔ sí səm læm, dee bar ri sí gá majee əsé majel læm tɔ. Jeɛ n'to kankəm dɔwje ya ne dee d'oo sí gá njéŋgɔmje læm,

⁹ri sí bar yaɔ ne dee gər sí gá dɔwje el læm, j'aw kɔgərɔ-kɔgərɔ ne d'oo sí gá yɔ-dɔwje læm, dee d'oo sí gá dɔwje gá ta yoo wa dɔ dee ne jeɛ j'wəi ne el bæi læm,

¹⁰jeɛ lé mee sí lel sí ta-ta ne dee d'oo sí gá dɔwje gá d'isi dan némeeko'g læm, jeɛ n'to gá njékɔda dɔwje bula maji'gje ne dee d'oo sí gá njéndooje læma, jeɛ j'isi gə néje lai ji sí'g ne dee d'oo sí gá dɔwje gá né godo ji dee'g læm tɔ.

¹¹Ɔi, seɪ dɔwje gá Kɔrɪtə, jeɛ n'ləm sə sí dɔ ta el læm, j'ɔr taje lai gá to mee sí'g j'ula sí læm tɔ.

¹²Jeɛ lé mee sí to tag gə mba kwa sí gá rɔ sí'g ne seɪ lé mee sí-seɪ ba udu dɔ síjeɛ'g.

¹³Ma m'ula sí ta asəna gə ŋganəmje bèe. Maji kar sí raje sə sí né godə maree'g arje mee sí to ne tag gə mba síjeɛ gá rɔ sí'g ya.

¹⁴Yije rɔ sí kər-kər gá rɔ njépole-magəje'g el. See meekarabasur a kər kura gə nékalta wa. See lookàr a kwa boa gə loondul ra wa.

¹⁵See Kristi a kəm nɔ'd gə Belial'g loo gá ra wa. Majikojije gə dee gá to gá majikojije el lé see né læ dee a to gá nɔ'd loo gá ra wa.

¹⁶See kəi-Ala gə kɔ magə-poleje yè, d'a kula dee nɔ'd loo gá ra wa. Mbata jeɛ lé n'to kəi-Ala gá njesikəmba to gá Ala nja pa pana: N'a sí keneɔ læm, n'a njaa mbuna dee'g læm tɔ, N'a to Ala læ dee læm, dee nja kara d'a to koso-dɔwje læ neɛ læm tɔ.

¹⁷Yee gá bèe ba Mbaidɔmbaije pana: Undaje loo mbuna dee'g teeje, Saaje rɔ sí rɔ dee'g gá gogo, Bó tibije mbɔr né gá minɔ lé el.

¹⁸N'a kwa sí gá rɔ neɛ'g, n'a to bɔ síje læm, Seɪ a toje ŋgan neɛje gá diŋgam gə njé gá dené læm tɔ Mbaidɔmbaije gá njesiŋgamonɔ ba pa bèe.

2 Njé gá Kɔrɪtə 7

¹Seɪ gá m'unda sí dan kəm'g lé to gá ndukunje nee gá yee un ar sí to togábè ndá ar sí n'togoje néje gá minɔ gá gə ria-ria gá tiɔ darɔ sí'g gə ndil sí'g læm, ar sí m'ɔlje Ala mba kar meenda læ sí maji ɔr njoroɔ læm tɔ.

²Seɪ lé arje mee sí to tag mbata læ síjeɛ ya. Jeɛ j'ra majel gə dɔw kára kara el læm, j'ula sul dɔ dɔw kára kara el læma, jeɛ j'unda kəm dɔw kára kara jibi n'taa ne né læa el læm tɔ.

- ³Ma m'pa togébè mba kila ne ta dɔ s'g el, mbata ma m'ula sí mba, meɛ sí to na'd kára ba loo kaw kamba'g ləm, gə loo kwəi'g ləm tɔ.
- ⁴Ma m'ɔm məəm dɔ s'g jəb-jəb m'ti ne rɔm guu dɔ s'g. M'isi gə meekulɔm ləm, m'isi gə meendakaj dan némeekonje'g lai ləm tɔ.
- ⁵Tɔgəɔ ya, un kudee mee ndəa gə jee n'tee Masedoinə lé j'oo loo kwa rɔ sí ndɔ kára kara el. Néje bəd-bəd ɔs kaar sí: rɔ to né gə raga ləm, bəl to né gə meɛ sí'g ləm tɔ.
- ⁶Nɛ Ala gə njegɔl meɛ deɛ gə rɔ dee wəi njururu lé yee nja ba ar Titə tee dɔ s'g gɔl ne meɛ sí,
- ⁷mba tee læa gə yee tee dɔ s'g ba goo kára ba el, nɛ ta meekulɔm gə yee iŋga rɔ sí'g gə tee təa'g lé yee ba gɔl meɛ sí. Yee ula sí ta mal koo kəm síjee gə ra sí ŋgwɔd-ŋgwɔd lé ləm, gə nɔ gə seɛ nɔje gə mán kəm sí læma, gə kagm gə seɛ tədje ləm tɔ, yen ba, m'isi ne dan rɔlel'g unda nje gə kédé.
- ⁸Lé maktub gə m'ula ne m'ar sí lé ar meɛ sí ɔ sí kara m'aar dɔ'g njanɔ ya bəi. Bó lé m'aar dɔ'g njanɔ el mbata m'oo to gə maktub neelé ar meɛ sí ɔ sí waga ba kara
- ⁹basinè m'ra rɔlel nɛ ma m'ra mbata kəm sí gə m'ula ndòo el nɛ ma m'ra rɔlel mbata kəmtondoo læ sí lé ar sí waje ndòo rɔ sí dɔ kaiya'g læ sí. Mbata kəm sí gə j'ula ndòo lé to gə goo rəw gə Ala wɔji ya bó to gə jee ba n'ra né gə mba busu sí ne el.
- ¹⁰Tɔgəɔ ya, nékəmnɔoo gə Ala nja wɔji ba ar dəw wa ne ndòo rəa dɔ kaiya'g læ mba tee ne rəw-kaji'g, bó a tel kəm rəd gogo el. Nɛ nékəmnɔoo gə kə nanɔ nee ba oji yoo.
- ¹¹Aa ooje, nékəmnɔoo nee gə gə goo rəw gə Ala wɔji lé see ar sí ɔsje ne rɔ sí bad el wa. Seɛ ɔsje rɔ sí bad gə mba kɔr ne naji dɔ s'g ləm, seɛ osoje gə oŋg birin ləm, seɛ síje gə meekaarkərm ləm, mal koo kəm ra sí ŋgwɔd-ŋgwɔd ləm, seɛ ula rɔ sí ndubu mba gɔl ta læma, seɛ arje bɔ néra dəw lé ɔs təa'g ləm tɔ. Seɛ amje m'oo to gə ta neelé né kára kara taŋ sí keneɔ el.
- ¹²Bèe ndá bó lé ma m'ndaŋ ta mee maktub'g m'ar sí ndá ma m'ra mbata læ yee gə njetɔsta el ləm, əsé mbata læ yee gə yee ɔs səa ta el ləm tɔ. Ma m'ra mba kar kag sí gə seɛ tədje lé to raga pai-pai mbuna sí'g nɔ Ala'g ya.
- ¹³Gelee gə nee ba meɛ sí to ne ləm. Ta nee gɔl meɛ sí goo kára ba el nɛ loo gə jee j'oo rɔlel læ Titə mbata seɛ arje ndilee ree rəa'g ndá rɔlel læ sí to yaɔ unda nje gə kédé ya.
- ¹⁴Bó lé m'ti rɔm lam dɔ s'g nea'g ndá m'tel m'ra kəm kul dɔ'g el, mbata to gə ta gə jee j'ula sí ta-ta to kankəmta lé ta gə jee n'ti ne rɔ sí dɔ s'g kəm Titə'g kara to gə kankəmta tɔ.
- ¹⁵Loo gə mée olé dɔ ŋgonkoji gə seɛ lai ilaje dəa'g ləm, gə kwa gə seɛ wáje gə rɔ sí'g gə bəl gə kaar gəd ləm tɔ ndá ndigi gə yee ndigi sí lé ɔs né dɔ nan-nan tɔ.

¹⁶Ma m'ra rɔlel mbata m'oo loo kɔm mɛəm dɔ s'g mbata néje lai ya.

2 Njé gá Kɔritə 8

Kar nénoji gá meendakaj

¹Ngakɔ s'jeɛ, jeɛ ndigi kar sí ooje ta noji gá Ala wa gá Eglisəje gá Masedoinə.

²Nékəmnɔooje bəd-bəd naa dee ya nɛ rɔlel lə dee al dɔ loo sula ləm, deɛ ndòo kul ne kwɔji-kwɔji ləm tɔ ar dee d'orè dɛa nanɔ mès d'wa ne noji pə-pə.

³Tɔgəɔ ya, deɛ nja d'ɔ gá meɛ dee d'wa noji gá goo nékingaje lə dee ləm, d'aree al dɔ rɔ dee ləm tɔ, am ma nja m'to gá njekɔrgootaree tɔ.

⁴Deɛ nja to ta s'g pəgə-pəgə mba kar sí j'ya rəw j'ar dee d'ɔm nɔ'd gá njé gá ranɔ gá d'a gá kwa noji gá deɛ gá to gá kəmee gá ndòo oso dɔ dee'g.

⁵Deɛ ra d'al ne dɔ lée gá jeɛ j'wɔji meɛ s'g nɛ deɛ d'wa rɔ dee-deɛ nja d'ar Mbaidɔmbaije kédé ba d'ar s'jeɛ bəi gá goo né gá mee Ala wɔji lé tɔ.

⁶Yee ba jeɛ n'ra ndòo rɔ Titə'g mba karee aw rɔ s'g mba tɔl ne kula noji gá yee un kudee lé tɔ.

⁷Bèe ndá to néramaji lə sí lai ur dɔ kɔ mar s'je'g lé meekun ləm, gá tapaje ləm, gá gosonégər ləm, gá rɔkwɔilɔ gá wɔji dɔ néje gá gá ria-ria lai ləma, gá kunda gá seɔ unda s'jeɛ dan kəm s'g ləm tɔ ndá kar sí raje kula noji neelé kara areeje urje ne dɔ kɔ dee-deɛ'g ya tɔ.

⁸Ma m'pa m'wɔji sí ne gá kwɔji bɔ ma m'pa gá ndukun el mba kar rɔkwɔilɔ lə sí mbata lə mar s'je lé ba ma m'naa ne meenoji lə sí m'oo see to nojimeenda tɔgəɔ ya wa.

⁹Mbata seɔ gərje noji lə Mbaidɔmbaije lə sí Jezu Kristi, yee gá to bao ya nɛ yee tel to njendoo gá mbata lə s'je lé gá mba kar mbɔl dɔ ndookoo ləa lé ba seɔ telje ne baoje.

¹⁰Togábè ba, ma m'pa m'wɔji sí ne gá kwɔji ya. To kula gá kəm kar sí raje ya mbata mee ləb gá dəs lé seɔ nja ije gá meɛ sí gá mba ra kula noji neelé ndá maji kar sí raje kəm sí gá kédé ya.

¹¹Kula noji neelé basinè maji kar sí-seɔ tɔleeje bém. Togábè ba né gá seɔ ije gá meɛ sí wɔji-je-kwɔji ra gá meendakaj lé seɔ a raje karee oso kəmee'g pad gá goo né gá to ji s'g lé ya tɔ.

¹²Loo gá dəw ɔ gá mée mba kwa noji gá maree ba né to jia'g mba karee ra né bèe lé yee ba gá né gá taa kəm Ala bɔ loo gá né godo jia'g lé el.

¹³Ma m'pa bèe mba kar sí ooje ndòo tor mar s'je'g goo kára ba el nɛ ma m'ndigi kar sí s'je asəna kára ba mbuna nɔ'd tɔ. Bèe ba néje gá seɔ s'je dan dee'g bédèg basinè lé a laje ne gá deɛ gá ndòo ra dee ləm,

¹⁴néje gá dee kara d'a si dan dee'g bèdèg lé d'a la ne sə sí dɔ néje gá seɿ awje ndòo dee ləm tɔ. Yee ba mba kar sí sije asəna kára ba mbuna nɔ'd.

¹⁵To gá deɿ ndaŋ mee maktub'g pana: Yee gá daa néso odo yaɿ lé al dɛa el ləm, Yee gá daa néso odo lam ba kara nea el ləm tɔ.

¹⁶To kəm ra Ala oiyo mbata yee nja ba ar Titə tɛdkag sí to gá jeɿ bèe lé

¹⁷mbata yee taa ta ndòo ra lə sí ndá yee ɿ gə mée aw gə mba koo sí gə rɔkwɔilɔ ləa.

¹⁸Ngokɔ sí kára gá ria bar gə Eglisəje lai mba né gá yee ra mbata lə Tagómaji lé jeɿ j'ulá j'aree aw gə Titə nɔ'd.

¹⁹Eglisəje ba d'oree mba karee to gá njeboalookaw lə sí, mba kar kula noji neelé ɔr njal mba kula ne rɔnduba dɔ Mbaidɔmbaije'g ləm, gə mba tɔji sí-seɿ lé meemaji lə síjeɿ lé ləm tɔ.

²⁰Jeɿ n'ra né togábè gə mba kar dəw kára kara oo loo kəm ta dɔ sí'g kwɔji ne dɔ nénoji neelé gá to yaɿ gá jeɿ n'tɔs kəm sí dɔ'g lé.

²¹Mbata jeɿ n'saŋ loo gə mba ra né gá to gə goo rəbee kəm Mbaidɔmbaije'g ba gə karee el ne kəm dəwje'g lé tɔ.

²²Ngokɔ sí gá raŋg kára gá jeɿ j'ai mée gɔl bula j'oo ne loo kag sí gá yee tɛd lé j'ulá sə dee nɔ'd tɔ, basinè yee a tɛdkag loo yaɿ kunda nje gá kédé mbata yee ɔm mée dɔ sí'g jəb-jəb.

²³Togábè ba, ta gá wɔji dɔ Titə lé yee to njeboalookaw lə sí ləm, gə njeboakula lə sí gá nai gá darɔm-ma nja rɔ sí'g ləm tɔ. Ta gá wɔji dɔ ŋgakɔ síje lé deɿ to njékaɿkulaje lə Eglisəje gá to rɔnduba lə Kristi.

²⁴Bèe ndá undaje rɔ nojikwa lə sí lé kəm Eglisəje'g ar deeje d'oo ləm, tɔji deeje ar deeje d'oo pidi gá boo gá jeɿ m'pidi sí lé aw lée'g ya ləm tɔ.

2 Njé gá Kɔrɿtə 9

Taaje mee nɔ loo nojikwa'g lé

¹Ta gá wɔji dɔ nojikwa gá j'a la ne gə deɿ gá to gə kəmee lé seɿ gərje mbɔ bó loo ndaŋ taree kar sí godo ŋga.

²Tɔgəro ya, kɿ gá seɿ ije gá mee sí waje ne noji lé ma m'gər gao, yee ba ma m'ti ne rɔm m'wɔji ne dɔ sí'g rɔ njé gá Masedoinə'g m'ula dee ne m'pana: Njé gá Akai deɿ gɔl dɔ kɔ dee yəg kal ba mbɔ: rɔkwɔilɔ lə sí lé yel kó noji lə dəwje gá raŋg bula tɔ.

³Yee ba ma m'ula ne ŋgakɔ síje rɔ sí'g mba koo, see seɿ waje dɔ gɔl néje lə sí jəb-jəb mbɔ wa bó gə mba kar pidi gá ma m'pidi sí lé tel to taŋɔm el.

⁴Ma m'bəl məəm'g mbata bó lé njé gá Masedoinə d'aw səm nɔ'd ba d'oo to gá seɿ waje dɔ gɔl néje lə sí el ndá a tel to rɔkul dɔ síjeɿ'g ləm, gə dɔ sí-seɿ'g ləm tɔ.

⁵Kar ngakɔ sije d'aw d'inga sí kédé ba, j'a korè goo dee bæi lé yee ba ma m'oo gé né gé kəm ra ya mba kar dee d'oo sə sí goo nojikwa gé seɪ unje ndu sí gé mba kwa gé deɛ gé to gé kəmee lé bèe ba gé mba kar sí waje dɔ gɔlee jəb-jəb ləm, mba karee to nojimeenda gé gəd bó dəw a bəg sí dɔ'g el ləm tɔ.

⁶Ooje maji ba, yee gé dubu kó gururu bèe ndá a kiŋga lam ba bèe, ne yee gé dubu kó gé tadee rəg-rəg ndá a kinja kuru ndil-ndil tɔ.

⁷Bèe ndá maji kar dəwje kára-kára lai d'ar nénoji to gé mee dee wɔji njaŋg bó d'a sula kar gé meeko el ləm, dəw a bəg dee dɔ'g el ləm tɔ, mbata dəw gé njekar gé meendakaj lé Ala undá dan kəmee'g ya.

⁸Ala askəm kar nékiŋga gé ria-ria taa rɔ sí pəl-pəl, mba kar sí sije gé né gé lal sí ləm, gé mba kar gesee gé nai rɔ sí'g pajag-pajag lé a kwaje ne noji gé lée-lée

⁹to gé deɛ ndaŋ mee maktub'g pana: Yee ya mee jia tag wa ne noji gé njéndooje pə-pə ləm, Meekarabasur læ a to saar gé nɔ.

¹⁰Yee gé njekun kó né kar njedubee ləm, aree nésəa ləm tɔ lé yee nja a kar sí né gé seɪ awje ndée ləm, a kar kó né lə sí ɔs dɔ maree-maree læma, yee a kar kandə meekarabasur læ sí lé ɪ dɔ maree'g maree'g ləm tɔ.

¹¹Togábè ba nénoji gé seɪ a kwaje pə-pə gé rəw gé rɔ síjeɛ lé a tel to nébaoje bəd-bəd dɔ sí'g ləm, a kar dee ra ne Ala oiyo ləm tɔ.

¹²Mbata nénoji neelé gé d'a la ne gé deɛ gé to gé kəmee lé a kar njéndooje né gé deɛ d'aw ndée goo kára ba el ne a to gin ra Ala oiyo gé a kɔs goo nɔ goo nɔ tɔ.

¹³Togábè ba, seɪ undaje rɔ nojikwa læ sí lé ya, Tagəmajj læ Kristi gé seɪ taaje gé mee sí ilaje ne ŋgonkoji dɔ'g ləm, gé nojikwa læ sí gé seɪ waje sə dee-deɛ gé dəwje lai bó turaje sə dee gée el ləm tɔ lé yee ba deɛ d'ula ne rənduba dɔ Ala'g ya.

¹⁴Deɛ ra tamaji mbata læ sí ləm, deɛ d'unda sí dan kəm dee'g mbata boo-noji læ Ala lé gé taa mee sí pəl-pəl lé ləm tɔ.

¹⁵Maji ra Ala lé oiyo mbata nénoji læ gé maji dum gé yee ar sí lé tɔ.

2 Njé gé Kɔritə 10

Pool aj bada dɔ kula'g læ

¹Ma Pool lé ma m'ra ndòo rɔ sí'g gé goo kaw yururu gé meemaji læ Kristi lé, ma lé loo gé m'isi mbuna sí'g ndá m'əɪ kəm sí'g el ne loo gé m'isi ŋgərəŋ ndá m'tɔg sí pir.

²Ma m'ra ndòo rɔ sí'g mba kar loo gé m'a gé kisi mbuna sí'g lé seɪ a kilaje meeko dəm'g karm m'tɔg sí ne pir el. Yee ba, ma m'wɔji gé mba ra gé dəwje gé naje gé d'əɪji ta mee dee'g pana: Né gé jeɛ n'ra lé to gé goo kɔ njé gé dɔ naŋg nee.

³Jeɛ j'isi mbuna njé gé dɔ naŋg nee ya ne rɔ gé jeɛ n'ra lé to gé goo kɔ njé gé dɔ naŋg nee el.

- ⁴Tɔgərɔ ya, nérɔje lə síjeɛ lé to gá ká njé gá nanɔ nee el ne nérɔje lə sí lé Ala nja ar dee to nérɔje gá gə sɪŋga dee mba kunda kəi-kaar-kɔgərɔje lə dee nanɔ rədəŋ-rədəŋ.
- ⁵Nérɔje lə sí lé jeɛ j'unda ne tamajje gə nébeeléje lə dəwje gá j udu rəw ɔg dee gər ta lə Ala j'unda dee ne nanɔ rədəŋ-rədəŋ ləm, takəji lə dəwje lai lé jeɛ n'kiri dee j'wa dee j'ar dee d'oso kul nɔ Kristi'g ləm tɔ.
- ⁶Jeɛ j'ar dɔ gɔl sí'g kəgəgə mba kar bɔ kalta lə sí gá rara kara ɔs ta sí'g bɔsɔrɔ loo gá dɔ ŋgonkoji lə sí ɔr ne njal lé.
- ⁷Gir né gá raga gá seɪ ooje puduru ba lé see to né mbə wa. Bó lé dəw kára əji ta mée'g pana: Neɛ n'to ká Kristi ndá maji karee oo gao to gá jeɛ kara jeɛ n'to ká Kristi tɔ.
- ⁸Bó lé m'ti rɔm bəl dɔ ndu gá Mbaidɔmbaije un am mba kar rɔ sí ɔs ne ar sí undaje ne sɪŋga sí dɔ maree'g bó mba tuji sí ne el ndá m'a ra né kəmkul el.
- ⁹Ma m'ndigi kar sí əjije to gá maktub gá m'unda m'ar sí lé ma m'ra mba kar sí ndəbje ne pəd-pəd el.
- ¹⁰Mbata njé gá naje pana: Maktubje ləm lé ta gá nuŋga so ba to keneŋ, ne loo gá ma m'ar gə darɔm kəm sí'g ndá ma m'ar asəna gə yɔ-dəw ləm, tapam kara kul kwɔji-kwɔji ləm tɔ.
- ¹¹Maji kar yeɛ gá pa togəbè lé əji ta mée'g oo to gá tapa sí gá jeɛ m'pa mee maktub'g gá jeɛ ndaŋg loo gá jeɛ n'godo rɔ sí'g lé yee ba to gá néra sí loo gá jeɛ j'isi sə sí nɔ'd tɔ.
- ¹²Tɔgərɔ ya, njé gá naje mbuna deɛ gá pidi rɔ dee mbuna sí'g lé jeɛ j'as koo rɔ sí as gə ká dee-deɛ el ləm, j'as kwa néra sí kwɔji ne néra dee el ləm tɔ. Bó lé deɛ nja d'wa rɔ dee d'wɔji ne nɔ ndá kəmkàr na mee deɛ tas.
- ¹³Ne jeɛ lé jeɛ ndigi ti rɔ sí karee al dɔ loo el. Jeɛ lé loo kula gá Ala unda kəmee ar sí j'aw ne saar n'teɛ ne rɔ sí'g lé yee ba, jeɛ j'a ti ne rɔ sí dɔ'g ya.
- ¹⁴Tɔgərɔ ya, jeɛ lé j'a kar ti rɔ lə sí lé al dɔ loo to gá lə j'aw njal n'teɛ rɔ sí'g el, mbata jeɛ j'aw njal n'teɛ rɔ sí'g gə Tagəmajji lə Kristi ya.
- ¹⁵Né gá jeɛ n'ti ne rɔ sí dɔ'g lé to né gá al dɔ loo el ləm, to ti rɔ dɔ kula'g lə dəw gá ranɔ el ləm tɔ. Ne mee sí yel tɔ mba kar bó lé meekun lə sí a kɪ ne dɔ maree'g gá kédé-kédé ndá j'a kar kula ra sí mbuna sí'g ila ne gadee gá kédé gə goo kəm rəw nimee gá yeɛ wɔji ar sí lé ləm,
- ¹⁶kar sí j'aw j'ila mber Tagəmajji lé njal gá mee beeje gá to gir bee'g lə sí lé ləm tɔ, bó j'a kunda rɔ sí dɔ kula'g lə mar síje ti ne rɔ sí el.
- ¹⁷Togəbè ba yeɛ gá a gə ti rəa ndá maji karee ti rəa gə ri Mbaidɔmbaije ba.
- ¹⁸Mbata yeɛ gá ɔs gaji kula rəa gə dɔrea lé d'a kée gá majikoji lé el, ne yeɛ gá Mbaidɔmbaije ba ɔs gaji kula rəa ba d'a kée gá majikoji ya.

2 Njé gá Kǎritǎ 11

Pool ula rǎa ndubu mbata lǎ Mbaidǎmbaije

- ¹Oiyo, ta gá m'a gǎ pa lé lé seǐ ooje gá ta mbǎ lam kara ma m'ndigi kar sí taaje ya. Ma m'gǎr gao seǐ a taaje ya.
- ²Mbata kǎm ǎǐ dǎ sí'g gǎ kǎmkǎǐ kǎ Ala. Ma m'ar sí taaje Kristi gá ngaw-kar gǎ mba kam m'teǐ sǎ sí rǎ Kristi asǎna gǎ ngomǎdǎ gá rǎa ǎr ngad-ngad gá gǎr ngaw el bǎi.
- ³Nǎ lé bǎe kara ma m'bǎl nǎ banelǎ to gá li ra gosǎyǎr su ne kǎm Ebe su-su lé takǎjije lǎ sí kara a kar sí ndǎmje ne kar sí ubaje ne ta lǎ Kristi gá seǐ ndaje mee sí kǎǐ dǎa'g lé kyǎje.
- ⁴Bó lé dǎw ree ila mber ta lǎ Jeju gá raŋg ar sí bó yee gá jeǐ nja j'ila mber ta lǎa j'ar sí lé el lǎm, ǎsǎ bó lé seǐ taaje Ndil gá raŋg bó yee gá seǐ taaje mbǎ lé el lǎma, ǎsǎ d'ula sí Tagǎmaji gá raŋg bó yee gá seǐ ǎmje mee sí dǎ'g lé el lǎm tǎ ndǎ seǐ a ndigije sǎa ya.
- ⁵Njǎkǎǐkulaje neelé gá to dǎwje gá boo lé ma m'oo to gá deǐ dum-ma gǎ né kǎra kara el.
- ⁶Bó lé tapam lé to tapa dǎw gá kari ba ndǎ kara né gá wǎǐ dǎ gosonégǎr lé ma m'to gá babee tǎ, yee ba, ma m'tǎǐ sí ne ta-ta m'ar sí ooje gao ya loo gá ma m'nai ne mbuna sí'g lé.
- ⁷Loo gá ma m'ula sí Tagǎmaji lǎ Ala ba ma m'tǎǐ sí kari kari-kari lǎm, ma nja m'oso ne kul gǎ mba kun sí kunda sí ne gá tar lǎm tǎ lé see to né gá to lǎe'g el ba ma m'ra wa.
- ⁸Kula gá m'ra mbuna sí'g lé Eglisǎje gá raŋg ba busu néje lǎ dee d'uga ne dǎ jim. Loo gá ma m'isi mbuna sí'g ba ndǎo né ram ndǎ m'aw kabee ji dǎw kǎra kara el tǎ,
- ⁹mbata ngakǎ síje gá d'ǐ Masedoinǎ ba d'am né gá m'aw ndée. Lé riri gá lalm kara ma m'ǎg rǎm kaw kabee ji sí'g tǎbǎi m'a kǎg rǎm dǎ'g bǎe ya saar-saar ya tǎ.
- ¹⁰Ta neelé gá ma m'ti ne rǎm dǎ'g lé dǎw kǎra kara mee dǎb bǎekǎ gá Akai lé a kǎgm dǎ'g el, yee ba to ta gá m'ula sí gǎ goo kǎnkǎmta lǎ Kristi gá to mǎm'g lé.
- ¹¹See ban ba m'pa bǎe wa. See mba kunda gá m'unda sí dan kǎm'g el ba m'pa ne bǎe wa. Wah! Ala gǎr gao!
- ¹²Nǎ né gá m'ra lé m'a ra kǎm gá kédé ya bǎi mba kǎg ne deǐ gá saŋg loo mba tǎǐ rǎ dee lé mba kar néje gá deǐ ti ne rǎ dee dǎ'g lé a to asǎna gǎ kǎ síjeǐ bǎe tǎ.
- ¹³Dǎwje neelé to njǎkǎǐkulaje gá ngǎm gǎ njǎkulaje gá d'ǎr kǎm dǎwje gá tel rǎ dee asǎna gǎ njǎkǎǐkulaje lǎ Kristi.
- ¹⁴Né gá deǐ ra lé to kǎm kar dǎw ndǎb ne gǎ mbǎa el mbata Njekurai nja kara tel rǎa asǎna gǎ kura gá dara gá kǎ lookǎr tǎ.

15Bèe ndá loo gé kuraje læa tel turu rɔ dee gé kuraje gé kɔ meekarabasur ndá to né gé kəm kaar dɔw ndəb dɔ'g el. Bɔ néra dee gé a kɔs ta dee'g lé a to gé goo kula ra dee ya.

Nékəməndooje bəd-bəd gé ra Pool lé

16Ma m'pa gɔl kára tɔbɔi, maji kar dɔw kára kara oom gé mbə-dəw el. Esé maji kar sí wamje gé rɔ sí'g asəna gé mbə-dəw mba karm-ma nja m'ti rɔm bəl tɔ ŋga ba.

17Loo gé ma m'pata gé nuŋga so m'ti ne rɔm lé to tapa dɔw gé ndilee igee bó to gé goo torndu Mbaidɔmbaije el.

18To gé dɔwje gé nɔje bula ti rɔ dee dɔ néje gé naŋg neelé ma kara m'a ti ne rɔm togábè tɔ.

19Mbata seɪ gé toje njékəmkàrje lé seɪ ije rad ndigije ta læ mbəje gé ndigi par.

20Bó lé deɛ d'wa sí bər əsé deɛ rum sí əsé deɛ bogo sí əsé deɛ d'uba dɔ sí d'isi tar əsé deɛ kunda kwɔji sí kara yee ba seɪ ndigije ya.

21Ta nee ba ma m'pa m'ila ne rɔkul dɔ síjeɛ'g ya mbata jeɛ lé nai gé njérəmje mbuna sí'g. Ne lé bèe kara bó lé dɔw kára aw gé né gé mba ti rəa dɔ'g ndá ma kara m'aw gé né mba ti ne rɔm dɔ'g tɔ. (Ta neelé m'pa asəna gé dɔw gé ndilee igee lé tɔ).

22See deɛ to Ɛbrəje wa. Ma kara ma m'to Ɛbrə ya tɔ. See deɛ to Israelje wa. Ma kara m'to Israel nja tɔ. See deɛ to ŋgaka Abrakam lé wa. Ma kara m'to ŋgoka Abrakam ya tɔ.

23See deɛ to kuraje læ Kristi wa. (Ma m'pata asəna gé dɔw gé ndilee igee.) Ma lé m'to kura læ Kristi gé ur dɔ bəi gé goo kula ramje gé to yaɔ unda kɔ dee-deɛ læm, gé goo kunda gé deɛ kundam yaɔ unda dee-deɛ læma, gé goo kisi gé m'isi danɣai'g gɔl bula unda dee læm tɔ. Ta-ta m'isi ta yoo'g læm,

24gɔl mi lé Jibje kundam gé ndəi ji dee rɔ-sɔ-sɔ, ne d'ɔr təa kára-kára læm,

25deɛ kundam gé kag kɔb-kɔb gɔl munda læm, deɛ tilam gé kɔri-ər gɔl kára læm, to ndii dɔm'g gɔl munda læma, m'to dan mán bélm'g m'ar loondul dɔm'g jib ba loo àr dɔm'g yərərə bəi læm tɔ.

26Loo mbá gé m'aw bula lé m'uru ta yoo'g dan baa'g læm, m'uru ta yoo'g dan gayim-bogoje'g læm, m'uru ta yoo'g dan njékama'g ya læm, m'uru ta yoo'g mbuna njépole-magəje'g læm, m'uru ta yoo'g dan bəe-booje'g læm, m'uru ta yoo'g dɔdilaloo'g læm, m'uru ta yoo'g dan mán bélm'g læma, m'uru ta yoo'g mbuna njétakorije'g gé turu rɔ dee gé njénojije læm lé læm tɔ.

27M'ula rɔm ndubu m'ra ne kula gé kədərə læm, gɔl bula bi wa kəm loondul'g el læm, m'wəi yoo-boo gé yoo-kunda-mán læm, m'ɔg məəm boo gɔl bula læm, m'wəi yoo-kul læma, nékɔn-rɔ læm godo læm tɔ.

- ²⁸Ges néje gé kəm pa el nai bura bəi tɔ. Tɔbəi gə ndɔm-ndɔm məəm to kərm dɔ Eglisəje'g lai ya.
- ²⁹See nɔ̄ ba to gé yɔ-dəw lé ba a kulm gé mán wa. See nɔ̄ ba oso gé koso ba məəm a kɔm gə mbəa el wa.
- ³⁰Bó lé m'a gə ti rɔm ndá m'a ti rɔm dɔ nérəmje'g ləm ya.
- ³¹Ala gé to Bɔ Mbaidɔmbaije Jeju ləm, gé to njedɔkaisəgərə gə ləbee-ləbee gə nɔ̄ ləm tɔ lé yee nja gər gao to gé ma m'pata ɲɔm el.
- ³²Mee bee gé Damas lé njeguburubee gé ta tor mbai Aretas lé ar dee ɲɔm tarəw bee-boo gé Damas mba kwam.
- ³³Nɛ dee d'ilam mee karè'g tuga kúla ta'g d'unm d'ulam kəmbolè'g d'arm m'risi m'uru naɲg gir ndògo ba m'taa ne rɔm jia'g.

2 Njé gé Kɔritə 12

Némɔdije gé Mbaidɔmbaije riba dɛa ar Pool lé

- ¹To kəm kam m'ti rɔm yaɔ ya. Yee ba to né gé to sur el. Nɛ lé bɛe kara m'a tee ne dɔ némɔdije gə néje gé to loo-kiya'g gé Mbaidɔmbaije riba dɔ dee am m'oo lé.
- ²Ma m'gər diɲgam kára gé ɔm nɔ̄'d gə Kristi lé ndá mee ləb dɔg-giree-sɔ gé dəs lé né unee ɲɔgdərə uru sɛa mee dara gé njekɔm'g munda lé. Bó lé gə darəa bura əsé darəa nai naɲg ɲga ndilee ba tee aw bəi, yee ba, ma m'gər bɛe el, Ala nja ba gər.
- ³Diɲgam neelé né unee gə darəa bura əsé darəa nai naɲg ɲga ba ndilee tee aw bəi kara ma m'gər el, Ala ba gər.
- ⁴Ma nja m'gər gao, né unee ɲɔgdərə saar aw uru sɛa paradis ndá yee oo ta gé dumkoo keneɲ gé dəw askəm pa taree el lé.
- ⁵M'a ti rɔm dɔ diɲgam neelé tɔgərɔ ya nɛ ma lé gə dɔrɔm ndá m'a ti ne rɔm el nɛ nérəmje ba m'a ti ne rɔm dɔ dee'g ba.
- ⁶Bó lé ma m'ndigi ti rɔm ndá m'a to asəna gə dəw gé ndilee igee lé el mbata m'a pa kankəmta. Nɛ ma m'ɔg rɔm d'g mba kar dəw kára kara oom gé dəw gé boo ur dɔ né gé yee oo rɔm'g əsé ta gé yee oo wɔji ne dɔm'g lé el.
- ⁷Tɔbəi gə mba kam m'beelé m'ti ne rɔm mbata lə néje gé dumkoo gé to loo-kiya'g gé dee riba dɔ dee'g d'am m'oo lé el ndá d'ar kun ɔs ne dakasrɔm, yee ba to njekula lə Njekurai gə a gə kɔsm ta-ta mba kɔgm ne loo ti ne rɔm mugugu-mugugu ya.
- ⁸As gɔl munda, ma m'ra ndò rɔ Mbaidɔmbaije'g mba karee ɔs kun neelé rɔm'g ɔr unda ila kərɔ nu ya.
- ⁹Ndá yee ilam keneɲ pana: Meenoji ləa a kasm nag ya, mbata siɲgamoɲ ləa a kər dɔ loo rəm'g ləm njal ya. Yen ba m'a kɪ gé rɔm ti ne rɔm dɔ nérəmje'g ləm mba kar siɲgamoɲ lə Kristi nai ne rɔm'g.

- 10** Gelee gé nee ba, m'isi gə məəm gé kulɔm dan rəm'g lé ləm, gə dan tajikil gé deɛ tajim ləm, gə dan némeekɔ gé ram'g lé ləm, gə dan kəm gé deɛ d'ula ndò'g ləma, gə dan néyooje gé d'aj dɔm sub ləm tɔ, yee ba to néram gə mba Kristi, mbata loo gé m'isi loo rəm'g lé kara yen ba, ma m'tel m'to ne njesiŋgamoŋ ya.
- 11** Ma m'pa tapa dəw gé ndilee igee. Ne to sei nja gé ɔsmje bɔi-bɔi mba karm m'ra togəbè. To ta lə sí gə mba pidim ya mbata bó lé ma m'to gé né el kara deɛ njékaikulaje gé to dəwje gé boo lé deɛ dum ma gə né kára kara el.
- 12** Néramje gé d'ɔr gin rɔm to gé ma m'to njekaikula gé gəd lé nduba rɔ deɛ gé raga kəm sí'g d'ar sí ooje loo gé m'ai məəm sam-sam dan né gé rara gé naam lé ləm, m'ra nédumkooje gə nésiŋgamoŋje, gə némɔrije ləm tɔ.
- 13** See ri ba ma m'ra gə Eglisəje gé raŋg maji unda sí-sei lé wa. Ndoó né gé ram ba m'aw kabee ji deɛ'g ne m'aw kabee ji sí-sei'g el. Bó lé sei ooje gé né gé dana el gé m'ra sə sí ndá maji kar sí arje meɛ sí ti mbidi dɔm'g.
- 14** Aa ooje, as gɔl munda basinè, ma m'wa dɔ gɔl rɔm gə mba kaw rɔ sí'g ndá ndò né gé ram lé ba m'a gə kaw kabee ji sí'g el, mbata darɔ sí ba m'aw kabee bó gə mba nékiŋga lə sí ba el. Tɔgəɔ ya, to ta lə ŋganje ba gə mba mbɔ nébaoje kar njékoji deɛje el, ne to ta lə njékoji deɛje ba gə mba mbɔ nébaoje gə mba kar ŋgan deɛje.
- 15** Ma lé m'a kɔ gə məəm mba tuji néje ləm gə mbata lə sí ləm, darɔm ya kara m'a tujee gə mbata lə kankəmɔ sí ləm tɔ. Bó lé ma m'unda sí dan kəm'g yaɔ bèe lé see yee nja a kar goo ndigi gé sei ndigimje lé a yɔr ne wa.
- 16** Oiyó, ndòó né gé ram lé m'aw kabee ji sí'g el, ne ma dəw gé njegosó lé gosó ləm ba ma m'taa sí ne!...
- 17** Deɛ gé ma m'ula deɛ rɔ sí'g lé see yee ba ma m'taa ne né ba ji sí'g wa.
- 18** Ma m'ra ndòó rɔ Titə'g gə ŋgokɔ sí kára gé m'ulá səa nɔ'd mba kar deɛ d'aw d'oo sí lé. See Titə taa né lə sí ji sí'g wa. See jeɛ səa gé n'to njéboalookawje gé nɔ'd lé see meɛ síjeɛ səa as nɔ el wa. See jeɛ səa j'un dɔ gɔl nɔ lad-lad el wa.
- 19** Ləw ba saar basinè, sei əjije meɛ sí'g pajena: Jeɛ lé n'saŋg loo gə mba taa rɔ sí ba ji sí-sei'g. Jeɛ lé j'ɔm nɔ'd gə Kristi ba jeɛ m'pata nee nɔ Ala'g ba. Sei gé m'unda sí dan kəm'g lé jeɛ m'pata néje neelé mba kunda ne siŋga sí dɔ maree'g.
- 20** Mbata məəm to kərm mbata m'əji məəm'g m'pana: Loo gé m'a gə teɛ dɔ sí'g ndá m'a kiŋga sí to gé məəm wɔji lé el ləm, sei je kara sei a kiŋgamje to gé meɛ sí-sei wɔji lé el ləm tɔ. Meem to kərm nà banelə m'a kiŋga takɔl ləm, gə kəmkəi ləm, gə bɔ ta ləm, gə ta tɔ-nɔ ləm, gə kunda nani ləm, gə kunda ta ta nɔ'g ləm, gə kəsta ləma, gə panjaa gé kori-kori gé bəd-bəd ləm tɔ lé mbuna sí'g.
- 21** Meem to kərm nà loo gé m'a teɛ dɔ sí'g lé Ala a kila rɔkul dɔm'g gə mbata lə sí ya tɔbəi ləm, m'a gə nɔ-nɔ njé gé naje gé d'oso dan kaiya'g ba d'wa ne ndòó rɔ deɛ

dɔ mɔdkaiya'g gə kəmənda gə nɛraje gə kori-kori gə d'ula rɔ dee keneŋ lé el bəi ləm tɔ.

2 Njé gə Kɔrɪtə 13

Ta gə ndəji deɛ gə d'isi Korintə lé

¹Kaw gə m'isi m'aw gə rɔ s'g basinè lé to gɔl munda læa ŋga. Ta gə rara gə to keneŋ ba njékoogootareje jooje əsé munda jén d'ɔr taree təsərə ndá taree a kwa dɔ njea bəi ya.

²Loo gə m'aw gə rɔ s'g kédé njekəm'g gɔl joo ləm lé ma m'ula sí taree mbə ya nɛ bogənè gə ma m'godo mbuna s'g kara ma m'ula deɛ lai gə ra kaiya kédé ləm, gə deɛ gə raŋg lai ləm tɔ lé bó lé m'a tel mbuna s'g ndá né gə m'a gə ra lé m'a ra njaŋg bó m'a kər ne kəm dəw el.

³Mbata ta læ Kristi gə yeɛ ula tam'g am m'pa ne sə sí lé yeɛ ba seɪ ndigije kooje gəd, mbata Kristi lé yeɛ nai mbuna s'g gə siŋgamoŋ læa bó yeɛ kul dɔ s'g kwɔji-kwɔji el.

⁴Mbata deɛ d'aree kaar kag'd loo rəm'g læa ya nɛ mbɔl dɔ siŋgamoŋ læ Ala lé yeɛ si ne kəmba basinè tɔ. Jeɛ gə j'ɔm səa nɔ'd lé kara j'isi loo rəm'g to nɛ mbɔl dɔ siŋgamoŋ læ Ala lé ba j'a si ne səa kəmba gə mba ra ne kula læa mbuna s'g tɔ.

⁵Tenje meɛ sí-seɪ nja gə mba koo, see seɪ síje gə meekun nja bəi wa. Urje meɛ sí seɪ nja ooje. See seɪ ooje to gə Jeju Kristi to meɛ s'g lé el wa. Nà mbata banelə kur gə seɪ urje meɛ sí lé a tel kila ne boo-rɔkul dɔ s'g.

⁶Nɛ ma m'unda məəm yel mba kar sí gərje gao to gə kur gə jeɛ nja j'ur meɛ síjeɛ lé jeɛ j'ila ne boo-rɔkulee dɔ s'g el.

⁷Jeɛ lé jeɛ n'kwɔi Ala mba kar sí raje né gə majel el. Yeɛ ba gə mba kar kur gə seɪ urje meɛ sí lé tel to né pidi síjeɛ lé el nɛ mba kar lé d'oo sí gə dəwje gə rɔkulee wa dɔ s'g kara seɪ ya seɪ raje ne né gə to gə goo rəbee ya.

⁸Mbata siŋga síjeɛ askəm tuji kankəmta el, nɛ siŋga sí to gən gə mba gəd ne kankəmta ya.

⁹Loo gə kul læ sí gə jeɛ n'kul lé siŋga sí-seɪ to ne ndá yeɛ ba jeɛ ndá ne meɛ sí kai ya. Né gə jeɛ n'kwɔi Ala loo ra tamaji'g læ sí lé to mba kar sí toje dəwje gə maji kər njoroŋ.

¹⁰Gelee gə nee ba, ma gə m'godo mbuna s'g basinè lé ma m'ndaŋg maktub nee m'ar sí mba kar loo gə m'a teɛ mbuna s'g ndá m'a koo loo mba ra sə sí kədərə el, ndukun gə Mbaidəmbaije un am lé to gə mba rɔd sí ne bó gə mba tuji sí ne el.

¹¹Ŋgakəmje, ges ta gə nai lé maji kar sí ndaje meɛ sí kai ləm, saŋgje loo gə mba toje dəwje gə maji ɔr njoroŋ ləm, gɔlje meɛ nɔ ləm, ɔmje meɛ sí nɔ'd sad læma, sije gə meekulɔm mbuna nɔ'd ləm tɔ, bɛɛ ba, Ala gə njeyelko meenoji gə meekulɔm lé a nai sə sí bəi.

12 Raje na lapia tonje ne bol na ga meenda. Njemeendaje lai le ra si lapia to.

13 Maji kar noji le Mbaidombaije Jezu Kristi lam ga meenoji le Ala lama ga kom na'd ge i ro Ndilmeenda'g lam to le nai sa si ya.

Njé gá Galati

Njé gá Galati 1

Lapia gá ra dee

¹Ma Pool, njekaikula gá ì rɔ dɔwje'g el lɛm, dɔw kára kara ɔrm undam el lɛm tɔ ne Jeju Kristi lɛm, gɛ Ala, Bɔ-dɔwje gá njekaree unda loo tee dan njé gá d'wɛi'g lɛm tɔ lé dee nja ba d'ɔrm d'undam gá njekaikula ya.

²Ngakɔmje lai gá d'isi sɛm nɔ'd lé jee sɔ deeje ndaŋg maktub nee j'ar Eglisɛje gá dɛb beeko gá Galati.

³Maji kar noji gɛ meelɔm gá ì rɔ Ala Bɔ síjee gɛ rɔ Mbaidɔmbaije lɛ sí Jeju Kristi lé nai sɛ sí ya.

⁴Yee nja yɔ rɛa ar yoo mbata kaiya lɛ sí, mba kwa sí wɔgɛdɔ kɔr sí dan néra gá majel gá dɔ naŋg nee mee lɛb gá basinè'g to gá mee Ala Bɔ síjee wɔji lé tɔ.

⁵Maji kula rɔnduba dɛa'g gɛ lɛbee-lɛbee saar-saar gɛ nɔ. Amen!

Kankɛm Tagɛmaji lé

⁶Kaarm wam paj mbata seɪ tɔje pum yal, yaje goo yee gá njebar sí gɛ goo noji gá Kristi wa sɛ sí lé mba kun rɛw Tagɛmaji gá raŋg lé.

⁷Tagɛmaji gá raŋg godo, ne njé gá naje tuji sí mba tel ne Tagɛmaji lɛ Kristi dɛb naŋg.

⁸Ne bó lé jee ɛsé kura lɛ Ala gá dara kara ree ɔr goo Tagɛmaji gá raŋg maj ne Tagɛmaji gá jee j'ula sí lé ndá maji kar ndɔl lɛ Ala nai dɛa'g ya.

⁹Jee j'ula sí taree kédé mba, ne ma m'tel m'ula sí basinè ya to: bó lé dɔw kára ula sí Tagɛmaji gá raŋg maj ne ta gá seɪ taaje mba lé ndá maji kar ndɔl lɛ Ala nai dɛa'g ya.

¹⁰Basinè lé see dɔwje ba ma m'saŋg loo mba kar dee d'ɔr ta lɛm maji ɛsé Ala wa. See ma m'saŋg loo mba taa kɛm dɔwje wa. Bó lé m'ra né mba taa ne kɛm dɔwje bɛi ndá m'a to kura lɛ Kristi el.

Rɛw gá Pool tel to ne njekaikula lé

¹¹Ngakɔmje, ma m'ula sí tɛsɛrɛ, tagɛmaji gá ma m'ɔr géé lé ì rɔ dɔw'g el.

¹²Ma m'taa taree ji dɔw'g el lɛm, ma m'ndoo taree rɔ dɔw'g el lɛm tɔ, ne Jeju Kristi nja ba riba dɛa am ya.

¹³Néram gá kédé loo gá ma m'nai ne gin Jibje'g bɛi lé seɪ gɛrje gao ya, seɪ ooje to gá ma m'ula kɛm Eglisɛ lɛ Ala ndò m'ra sɛ dee néurti lɛm, m'sané dee kad-kad lɛm tɔ.

¹⁴Tɔbɛi néra Jibje lé ma m'gɛr ur dɔ dɔwje bula gá lɛb koji dee sɛm nɔ'd lɛm, gɛ dee gá to gá ginkojije lé lɛm tɔ mbata néjibee lɛ bɔmje-je lé ɔs mɛɛm ta bɔɪ-bɔɪ ya.

- ¹⁵Ne Ala gó njekɔrm ɔrm undam gə kəmee loo gó ma m'nai ne mee kɔmje'g bəi lé wa səm noji barm ne
- ¹⁶gə mba riba ne dɔ Njgonee gə darɔm-ma ya gə mba kam m'aw m'ɔr taree mbuna njépole-magəje'g ndá léegəneeya, ma m'ı̄ m'aw bó m'dəji ne gin dakasrɔ dəw əsé məs ba el ləm,
- ¹⁷ma m'ı̄ m'aw Jerusalem rɔ deɛ gó to njékaikulaje gó kédé nɔm'g el ləm tɔ ne m'ı̄ m'aw beekɔ gó Arabi. Tɔbəi m'tel gogo m'ree bee gó Damas tɔ.
- ¹⁸Ləb munda gogo ba m'ı̄ m'aw Jerusalem mba koo kəm Képas gəree ne ndá m'isi səa keneɲ ndɔm dɔg-giree-mi.
- ¹⁹Ne ma m'oo njekaikula gó ranɲ kára kara el, ne Jak ɲgokɔ Mbaidɔmbaije ba m'ée keneɲ ya.
- ²⁰Ta nee gó ma m'ndanɲ m'ar sí lé kəm Ala'g lé ma m'pa gó tanɲɔm el.
- ²¹Gée gó gogo ma m'ı̄ m'aw beekɔ gó Siri gə Silisi tɔ.
- ²²Eglisəje gó beekɔ gó Jude gó d'isi gin Kristi'g lé deɛ gər kəm el.
- ²³Ne ta ləm ba d'oo ta dəwje'g pana: Aa ooje, yee neelé gó ula kəm sí ndòo kédé lé basinè yee ıla mber ta meekun gó kédé yee orè mée més-més mba karee tuji lé.
- ²⁴Yen ɲga deɛ d'ula rɔnduba dɔ Ala'g gə mbəm tɔ.

Njé gó Galati 2

Pool inɲa njékaikulaje Jerusalem

- ¹Ləb dɔg-giree-sɔ gogo ndá m'tel gə Barnabas nɔ'd m'aw səa Jerusalem, m'ɔr Titə m'aree aw səm nɔ'd tɔ.
- ²Ta gó kəm inja dɔ'g lé ba ma m'aw ne gə mbəa ya. Ma m'ɔr gin Tagəmajı̄ gó ma m'ıla mberee mbuna njépole-magəje'g m'ar dee d'oo ya ne m'ɔr ginee m'ar deɛ gó to gó njékɔrnɔ deɛje loo gó d'isi gə kar dee ba gə mba kar ɲgwɔdkaī ləm gó m'ajı̄ lé a tel to né gó gə mɔ'dé ba el.
- ³Ne Titə gó to njeboalookaw ləm gó to Grek lé d'ɔsee mba karee inja tamɔdee lé el.
- ⁴Ta neelé oso mbata lə njé gó naje gó d'wa rɔ dee gó ɲgakɔ síje ne deɛ to gó njéhulaije gó d'andə mbuna sí'g gə ɲgəjı̄ ba, mba ɲgəjı̄ sí koo ɲgonkoji gó Jeju ɔm sí ne ta lé, yee ba deɛ ra gə mba kwa sí ne gó bər gogo bəi tɔ.
- ⁵Jee j'ya loo gó bəl bèe kára kara j'ar dee el bó gə mba kar Tagəmajı̄ gó to kankəmta lé to ne njanɲ mbuna sí'g ya.
- ⁶Deɛ gó to gó njékɔrnɔ deɛje lé lé deɛ to gó ban-ban kédé lé ma m'ɔr ne kəm dee el: mbata Ala lé ɔr kəm dəw kára kara el tɔ, deɛ gó to gó njékɔrnɔ deɛje lé kara d'ıla ta kára gó ranɲ dɔm'g gə mbəa el tɔ.

- ⁷Ta gá kɔl ba nee ya: loo gá deɛ d'oo to gá d'ɔm Tagémaji lé jim'g mbata læ deɛ gá to gá njékija tamɔd deeje el to gá d'ɔm taree ji Pierə'g mbata læ deɛ gá d'inja tamɔd deeje mbɔ lé
- ⁸mbata yee gá ɔr Pierə undá gá njekaiɔkula læ njékija tamɔd deeje lé yee nja ba ɔrm-ma undam gá njekaiɔkula læ njépole-magəje tɔ.
- ⁹Bèe ba loo gá deɛ d'oo noji gá d'wa sɔm lé ndá Jak gə Képas gə Ja d'oo dee gá ɲgaw dan Eglisə lé d'wa jikɔl síjeɛ gə Barnabas d'ɔm sí ne sə dee ɲɔ'd mba kar síjeɛ j'aw gá bɛe læ njépole-magəje nɛ deɛ lé d'a kaw gá bɛe læ njékija tamɔd deeje tɔ.
- ¹⁰Ta kára ba gá d'ula sí lé to mba kar sí j'ar mee sí olé dɔ njéndooje'g j'oo ne kəmtondoo læ dee, yee ba m'ɔs rɔm bad gə mba ra ya.
- ¹¹Loo gá Képas ree Antioɔs ndá ma m'aw səa gə ta m'pa ne səa kəmee'g ya mbata né gá yee ra lé kəm ra el ya.
- ¹²Tɔgəɔ ya, loo gá dəwje gá Jak ula dee lé ree el bəi ndá Képas si ta nésɔ'g gə njépole-magəje ɲɔ'd, nɛ loo gá deɛ ree mbɔ ndá yee sa rəa rəw mbata yee bəl kəm njékija tamɔd deeje lé.
- ¹³Jibje gá ranɔg kara deɛ d'ɔm səa ɲɔ'd sanɔg rəw gə mba pəl mee dəwje gə ta hulaije læ dee saar ar Barnabas kara tel rəa sə dee ɲɔ'd tɔ.
- ¹⁴Loo gá ma m'oo to gá deɛ njaa dana gə goo kankəmta læ Tagémaji lé el ndá ma m'ula Képas kəm dee'g lai m'pana: 'Bó lé i to gá Jib ba nérai to gə goo kə njépole-magəje bó to gə goo kə Jibje el ndá ɲga, see gelee ban ba i ɔs njépole-magəje mba kar dee tel rɔ dee gá Jib tɔbəi wa.
- ¹⁵Jeɛ lé jeɛ n'to Jibje gá kojikəikɔl ya bó jeɛ n'to gá njékaiyaje ba mbuna njépole-magəje'g el.
- ¹⁶Nɛ jeɛ n'gər gao, meekun gá dəw a kɔm ne mée dɔ Jeju Kristi'g lé ba yee a tel ne njemeekarabasur bó to néra gá dəw a ra gin godndu'g lé el. Jeɛ kara jeɛ j'ɔm mee sí dɔ Jeju Kristi'g mba kar mbɔl dɔ meekun gá jeɛ j'ɔm ne mee sí dɔ gə Jeju Kristi'g lé ba j'a to ne njemeekarabasurje ya tɔ bó gə goo néra gá gin godndu lé el, mbata néra gá gin godndu'g lé a kar dəw kára kara to ne njemeekarabasur pai godo.
- ¹⁷Nɛ loo gá jeɛ n'sanɔg loo mba kar Kristi ba tel sí gá njemeekarabasurje lé bó lé deɛ d'ɲga sí gá njékaiyaje tɔ ndá ɲga see Kristi lé a to ne njekilamber ta kaiya wa. Wah! bèe el.
- ¹⁸Mbata bó lé ma m'tel m'gɔl néje gá ma m'tuji dee kédé lé ndá ma m'wa rɔm gá njekalta ya,
- ¹⁹mbata mbɔl dɔ godndu lé ba m'to ne yoo-dəw ginee'g mba karm m'tel m'isi kəmba mbata læ Ala lé.

²⁰Ma m'ɗar rɔm gə Kristi na'd, bó lé m'isi kamba ndá kara to ma el ŋga, ne Kristi ba si kamba mæm'g, bó lé m'isi kamba gə darɔm basinè ndá kara meekun gə m'un m'ar Ŋgon-Ala lé ba m'isi ne kamba. Yee nja ba undam dan kamee'g, ya rəa ar yoo mbata ləm tɔ.

²¹Noji lə Ala lé ma m'ɔs rəw el mbata bó lé mbɔl dɔ godndu lé ba dəw a to gə njemeekarabasur ndá kwəi gə Kristi wəi lé to né gə mɪdɛ ba ya.

Njé gə Galati 3

Godndu gə meekun lé

¹Ɔi Galadje, seɲ gə kəmkàr na meɲ sí tas lé see na ba tel kəm sí wa. Seɲ gə deɲ ria sə sí dɔ ɗar gə deɲ ɗar Kristi kaar kag'd lé d'aree to raga kəm sí'g pai-pai ya.

²Aa ooje ma m'ndigi dəji sí ta kára ba mba koo ta sí'g. See néra sí gə seɲ raje gin godndu'g lé ba, seɲ ŋgaje ne Ndil əsé ta meekun gə d'ila mberee d'ar sí gə seɲ taaje lé see yee ba seɲ ŋgaje ne Ndil wa.

³See kəmkàr na meɲ sí tas gə na ya wa. Seɲ unje kudee gə goo Ndil Ala lé, ne see basinè seɲ a kundaje ne ŋganɲee gə darɔ sí wa.

⁴See néurti gə ra sí lé ra sí gə mɪdɛ ba wa. Bó lé a gə to gə mɪdɛ bəi lé.

⁵Yee gə ar sí Ndil ləm, ra ne némɔrije mbuna sí'g ləm tɔ lé see yee ra togəbè gə goo néra gə ka godndu əsé gə goo ta meekun gə d'ila ne mberee wa.

⁶To gə Abrakam ɔm mée dɔ Ala'g lé yee ba Ala tura ne gə némeekarabasur ləa ya

⁷ndá maji kar sí gərje gao deɲ gə d'isi gə meekun lé deɲ nja to ŋgaka Abrakam gə gəd ya.

⁸Tɔbəi maktub gə to gə kamee lé wəji lée kédé oo to gə Ala a gə kar njétareeje tel to gə njémeekarabasurje gə goo meekun ndá ɔr ne goo tagəmajɪ neelé ar Abrakam kédé pana: Ginkoji dəwje gə ranɲ lai d'a kiŋga dɔkaisəgərə ginee'g ya.

⁹Bèe ba deɲ gə d'un meɲ dee lé dɔ dee ai səgərə gə Abrakam gə njemeekun lé na'd tɔ.

¹⁰Deɲ lai gə d'ula rɔ dee loo néra godndu'g lé ndɔl yoo nai dɔ dee'g ya, mbata deɲ ndaŋ taree pana: Nana ba gə aa dɔ néje lai gə deɲ ndaŋ mee maktub godndu'g lé kər-kər el ləm, lal ra née ləm tɔ ndá ndɔl yoo nai dəa'g ya.

¹¹Godndu lé a kar dəw kára kara to ne njemeekarabasur nɔ Ala'g el, yee ba to raga pai-pai ya, mbata deɲ pa taree pana: Njemeekarabasur lé meekun ba yee a si ne kamba.

¹²Godndu lé gə meekun d'aw na'd el, mbata godndu lé pana: Néje neelé dəw gə ra née ndá a si ne kamba.

13Kristi uga sí ɔr ndɔl godndu dɔ sí'g mbata yeɛ tel to dɔw gé ndɔl wa dɔa mbata lə sí, mbata deɛ ndaŋg ta mee maktub'g pana: Nana ba gé deɛ d'aree kaar kag'd lé ndá ndɔl yoo nai dɔa'g ya.

14Bèe ba gə mba kar dɔkaisəgərə gé Ala un ne ndia ar Abrakam lé njépole-magəje d'ingə gin Jeju Kristi'g lé ləm, jeɛ kara mbɔl dɔ meekun lé ba j'ingə ne Ndil gé Ala un ne ndia mba kar sí lé ləm tɔ.

Godndu gə ndukun

15Ngakɔmje, (né gé kə dɔwje ba ma m'un m'wɔji ne lé bèe): ndukun lə dɔw gé yeɛ unda mee maktub'g mba karee to njaŋg lé loo gé yeɛ ra gə goo rəbee ndá dɔw kára kara askəm tuji ta gé to keneɲ el ləm, əsé a kila ta gé raŋg keneɲ el ləm tɔ.

16Bèe ndá ndukunje lé Ala un ar Abrakam ləm, ar ŋgakeaje ləm tɔ. Ta gé maktub pa lé wɔji dɔ ŋgakeaje gin bula el, ne wɔji dɔ ŋgakeaje gé gin kára ba ya. Maktub pana: Ngokai lé yee ba wɔji dɔ Kristi ya.

17Aa ooje, ta gé ma m'pa ba nee: Ndukun gé Ala un kédé ba gée gé gogo aree to njaŋg bəi lé loo karee udu ba godo ŋga. Tɔbəi godndu gé i gogo as ləb tɔl-sɔ-dəa-rɔ-munda lé kara askəm kar ndukun gé to njaŋg kédé lé tel to né gé mɪdé el tɔ.

18Mbata bó lé d'a gə kiŋga nédɔji deɛ gə goo godndu lé ndá d'a kiŋga gə goo ndukun el. Ne ndukun gé Ala un ar Abrakam lé yee ba to noji gé yeɛ wa ne səa ya.

19Bèe ndá see godndu lé ginee to gé banwa. Deɛ d'unda godndu lé gogo mbata kalta lə dɔwje ya d'aree to keneɲ saar ŋgoka gé ndukun wɔji dɔa lé teɛ lé ya. Godndu lé kuraje gé dara ba d'ula ji dɔw gé to njekaar ŋgaw dan loo'g lé.

20Ne njekaar ŋgaw dan loo lé yeɛ to njekaar ŋgaw dan loo mbata lə dɔw kára ba el ne Ala lé yeɛ nja to kára ba kiao ya.

21See godndu lé to gə mba kɔs ne ndukun lə Ala rəw wa. Wah! bèe el. Bó lé godndu kára to gən gé askəm kula kəmə mee dɔwje'g ndá dɔwje lé d'a si gé njémeekarabasurje gin godndu'g lé ya.

22Ne maktub gé to gə kəmee lé mbɔ néje lai gin kaiya'g mba kar deɛ gé d'un mee deɛ d'ar Jeju Kristi lé meekun lə deɛ ba d'a kiŋga ne né gé ndukun wɔji mba kar deɛ lé tɔ.

23Loo gé ta meekun teɛ el bəi lé jeɛ lai nai gin godndu gé aɪ ŋgaŋ sí'g, ŋgina ne ta meekun gé d'a gə riba dɔa kar sí lé.

24Togábèe ba godndu lé to asəna gə njekɔrnɔ sí mba teɛ sə sí rɔ Kristi'g mba kar meekun lə sí lé ba j'isi ne gé njémeekarabasurje ya.

25Loo gé meekun teɛ mbə lé j'isi gin njekɔrnɔ sí'g neelé el ŋga.

26Mbata meekun gé seɪ unje arje Jeju Kristi lé ba seɪ lai toje ne ŋgan-Alaje ya.

27Seɪ lai gé deɛ ra sí batəm d'ɔm sí ne gə Jeju Kristi nɔ'd lé Kristi ba seɪ uneeje debeeje rɔ sí'g ya.

²⁸Bèe ndá Jib əsé Grek godo ləm, bər əsé ngonkoji godo ləma, diŋgam əsé dené kara godo ləm tɔ, mbata seɿ lai seɿ toje gá nã'd kára ba kiao gin Kristi'g ya.

²⁹Bó lé seɿ toje gá kã Kristi ndá seɿ toje ŋgaka Abrakam ləm, seɿ a toje njékiŋga nédɔjije gá goo ndukun gá un aree lé ləm tɔ.

Njé gá Galati 4

¹Togábè yee gá njekwa nénduba lé loo gá nai ŋgon gá gɔ bəi, lé yee to ne gá njenéje lai kara yee nai asəna gə bər bəi.

²Ne yee ula dəa ar njékoddeje gə njékaa dɔ néje ləa lé saar ndəa gá bɔbeeje wɔji lé as lée'g béréré ya.

³Togábè ba jee kara loo gá jee nai ŋganje gá gɔ bəi lé j'isi gá bərje gin néje gá əɿ el gá dɔ naŋ neelé tɔ.

⁴Ne loo gá ndəa gá Ala wɔji lé aw lée'g béréré ndá yee ula Ŋgonee ar dené ojee gin godndu'g,

⁵gə mba kuga dɔ deɿ gá d'isi gin godndu'g lé ləm, gə mba kar síjeɿ kara n'to ne ŋganbaaje ləa ləm tɔ.

⁶Ala nja ula Ndil Ŋgonee mee sí'g mbata jee n'to ŋganeeje, yee ba yee pa gə ndia wəl pana: Aba! Bɔm.

⁷Togábè ba i to bər el ŋga, ne i to ŋgon mée ya, mbata bó lé i to ŋgon mée lé ndá mbɔl dɔ noji lə Ala lé i a to ne njekiŋga nékwanduba lé tɔ.

Mee Pool to kəgəgə mbata lə njé gá Galati

⁸Ləw lé loo gá seɿ gərje Ala el bəi ndá seɿ toje bərje lə magəje gá to gá kankəm néje el.

⁹Ne basinè to gá seɿ gərje Ala mbã, əsé to gá yee nja ba gər sí lé ŋga see ban ba seɿ telje gá dan néje gá gə mɿdé ba gá dɔtar mba kwaje ne rɔ sí bərje keneŋ tɔbəi wa.

¹⁰Seɿ tɔsje kəm sí bao-bao dɔ ndɔje'g ləm, gə dɔ najje'g ləm, gə dɔ ndɔ ra najje'g ləma, gə dɔ ləbje'g ləm tɔ.

¹¹Ma m'bəl nà banelə kula gá m'ra mbata lə sí lé ma m'bəg rɔm keneŋ gə mɿdé ba.

¹²Ŋgakəmje, ma m'ra ndò rɔ sí'g, maji kar sí toje to gá ma bèe mbata ma kara m'to to gá seɿ lé nja tɔ.

¹³Seɿ raje səm majel kára kara el. Seɿ gərje gao to gá rɔkɔ gá oso dɔm'g kédé, yee ba gá gin kaw gá m'aw ne rɔ sí'g dɔtar m'ɔr ne goo Tagəmajì lé m'ar sí ya.

¹⁴Rɔkɔ gá oso dɔm'g lé ba gá né gá naa sí ya ne seɿ imje rɔ sí dɔm'g el ləm, seɿ oomje gá né gá to keji el ləm tɔ. Seɿ wamje gá rɔ sí'g asəna gə kura lə Ala gá dara ləm, asəna gə Jeju Kristi ləm tɔ.

15Nga see rɔlel læ sí lé to ra bæi wa. Ma m'ula sí kankəmta təsərə ya, ndəa neelé bó lé to né gá askəm ra ndá seɿ a gə kərje guburu kəm sí kulaje kə ma'g karmje ya.

16Kankəmta gá ma m'ula sí lé see yee ba m'tel m'to ne njebə læ sí wa.

17Kag sí gá deɿ təd lé deɿ ra gə meenda el nɛ deɿ ndigi kər sí rɔ síjeɿ'g mba kar sí tədje kag deɿ-deɿ ya.

18Tədkag loo mbata læ né gá maji lé to né gá kəm ra ta-ta bó to mba ra loo gá ma m'isi mbuna sí'g lé ba el.

19Nganəmje, koji gá ma m'oji sí lé ndée ulam ndubu gəl kára tɔbəi, a kulam ndubu saar Kristi a kula rəa meɿ sí'g ya.

20Ma m'ndiŋga rɔm mba si mbuna sí'g basinè bó gə tel gə ndum lemsé mbata kaarm to kəgəgə mbata læ sí ya.

Ta gá wɔji dɔ Agar gə Sara

21Seɿ gá ndiŋgaje rɔ sí mba sije gin godndu'g lé ulamje, see seɿ gərje ginta godndu gá to keneɿ lé el wa.

22Mbata deɿ ndaŋg ta keneɿ pana: Abrakam si gə ŋganeeje gá diŋgam deɿ joo, yeɿ gá kára keaje to bər, yeɿ gá raŋg keaje to ŋgonkoji.

23Nɔgələ yeɿ gá to gá bər lé d'ojee gin darɔ'g ba, yeɿ gá to ŋgolə ŋgonkoji lé d'ojee gin ndukun'g.

24Ta néje neelé to gá gosota ya, mbata denéje gá joo neelé to d'asəna gə manrɔje gá joo tɔ. Yeɿ gá kára wɔji dɔ mbal gá Sinai, yeɿ ba to Agar gá njekoji ŋganje gá d'a to gá gin bər'g lé.

25Mbata Agar lé to asəna gə mbal gá Sinai mee beeko gá Arabi, yeɿ ba wɔji dɔ Jerusalem gá basinè gá si gin bər'g gə ŋganeeje nɔ'd lé.

26Nɛ Jerusalem gá i sém loo gá tar lé yee ba gá ŋgonkoji gá to gə kɔ síjeɿ lé.

27Mbata deɿ ndaŋg taree mee maktub'g pana: Al rɔi, i kaw kad gá oji ŋgon el lé! Ɔr ndui gá tar wəl, i gá ndò ulai ndubu kəm kára el bæi lé! Mbata dené gá deɿ d'ubá d'yá lé Nɔganeeje d'a bula kunda kə dené gá njəŋgao ya.

28Seɿ ŋgakəmje ba yeɿ, seɿ toje ŋgan ndukunje asəna gə Isaak bèe tɔ.

29To gá kédé lé ŋgon gá d'ojee gin darɔ'g lé ula kəm yeɿ gá d'ojee gin Ndil'g lé ndò ndá basinè kara to togəbè ya tɔ.

30Nɛ see maktub gá to gə kəmee lé see pa ban bæi wa. Yeɿ pana: Tuba bər lé gə ŋgonee nɔ'd mbata ŋgon læ bər lé a kwa nénduba gə ŋgonkoji nɔ'd el.

31Nɔgakəmje, gelee gá nee ba jeɿ n'toje ne ŋganje læ bər el nɛ jeɿ n'to ŋganje læ dené gá to gá ŋgonkoji ya.

Njé gá Galati 5

Ngonkoji ba to kankəm né

- ¹Kristi ɔr sí dan bər'g mba kar sí j'isi gá ngankojije ya. Bèe ndá sije keneɲ njaɲg bó ar deeje tel d'ila sí pəgərə gin bər'g lé el nga.
- ²Aa ooje, ma Pool ma m'ula sí təsərə, bó lé seɲ a kar deeje d'inja tamɔd sí ndá Kristi a kaskəm ra né kára kara kar sí el nga.
- ³Ma m'ula sí təsərə gɔl kára ya tɔbəi, dəw gá rara ba gá ar dee d'inja tamɔdee ndá yeɛ ula rəa keneɲ mba kun dɔ gɔl godndu lad-lad ra née ya.
- ⁴Seɲ gá seɲ saɲgje loo mba toje njémeekekarabasurje gin godndu'g lé seɲ toje njétɪ gə Kristije nja, seɲ ɔrje rɔ sí loo noji'g naije gogo njè mbə tɔ.
- ⁵Jeɛ ba yè, mbɔl dɔ Ndil ba j'un ne meɛ sí j'unda ne meɛ sí yel, ngina ne loo meekarabasur lé ya.
- ⁶Mbata deɛ gá d'ɔm gə Kristi nɔ'd yəg lé kinja tamɔd əsé kinja tamɔd el kara to né el, nɛ meekun lé gá meenoji ɔs ginee bɔɪ-bɔɪ lé yee ba gá kankəm né ya.
- ⁷Seɲ aɲjengwɔd maji ya. See nɔ ba gá njegaɲ sí rəw ɔg sí loo kila ngonkoji dɔ kankəmta'g lé wa.
- ⁸Yeɛ gá bar sí lé yeɛ ba gá njekula ta meɛ sí'g bəg sí ne togábè el.
- ⁹Né gá ar nduji ti lé to gá lam ba bèe nɛ ar nduji gá loɲ yaɔ lé ɪ ti ne bura dor-dor.
- ¹⁰Ma lé m'ɔm məəm dɔ sí'g gin Mbaidɔmbaije'g m'oo to gá takəjije lə sí a to ne bəd el. Nɛ dəw gá njebəg sí lé bó lé to gá nana kara bɔ nérea a kɔs tɔa'g bɔsɔrɔ ya.
- ¹¹Ngakɔmje, ma ba yè, bó lé ma m'to gá njekilamber ta kinja tamɔd lé tɔbəi ndá nga, see gelee ban ba deɛ ra səm néurti lé bəi wa. Ta lə kag-dəs gá tel to né gá ila dəwje kag lé see udu mbə wa.
- ¹²Deɛ gá njébəglooje mbuna sí'g lé ma m'ndiɲga rɔm mba kar dee tɔs dee tɔr dee ya.
- ¹³Ngakɔmje, deɛ bar sí loo ngonkoji'g, nɛ loo ngonkoji gá seɲ sije keneɲ lé maji kar sí raje goso keneɲ mba ra né gá kɔ darɔ ba el. Nɛ waje noji gə nɔ mba toje ne kuraje lə nɔ.
- ¹⁴Mbata ta godndu lé deɛ mbɔ lai d'ɔm gin ta gá kára ba'g ya, yee ba nee: Seɲ a kundaje mar síje dan kəm sí'g to gá seɲ raje gə darɔ sí bèe tɔ.
- ¹⁵Nɛ bó lé seɲ toje nɔ gə arje nɔ doo ba undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g el ndá seɲ a tujije nɔ ya.

Njaaje gə goo rəw gá Ndil ba tɔji sí

- ¹⁶Ta gá ma m'pa ba nee ya: Njaaje gə goo rəw gá Ndil ba tɔji sí, togábè ba mal né gá wɔji dɔ kɔ darɔ lé seɲ a raje el tɔ.

¹⁷Mbata mal né gé wɔ̄ji dɔ̄ kɔ̄ darɔ̄ lé to né gé ɔs mal néra gé kɔ̄ Ndil lé rəw, ar mal né gé wɔ̄ji dɔ̄ Ndil lé ɔs mal né gé wɔ̄ji dɔ̄ kɔ̄ darɔ̄ lé rəw tɔ, mal néje gé togábè lé d'ɔs nɔ̄ rəw mba kar sí raje né gé seɪ wɔ̄jije-kwɔ̄ji raje lé el.

¹⁸Bó lé Ndil ba gé njekɔ̄rnɔ̄ sí lé ndá seɪ sije gin godndu'g el ɲga.

¹⁹Néraje gé kɔ̄ darɔ̄ lé to raga pai-pai ya, deeje ba to nee ya: Mɔ̄dkaiya ləm, gə kəmnda ləm, gə kaw kori-kori ləm,

²⁰gə pole magəje ləm, ra mbeɛ ləm, gə tɔs ta ləm, gə kɔl nɔ̄ ləm, gə ra ni ləm, gə kwa bɔ̄ ta ləm, gə kɔs ta ta nɔ̄'d rəw ləm, gə tɪ nɔ̄ noji ləm, gə kwa rɔ̄ mbidi gang ləm,

²¹gə kəmkəɪ ləm, gə kaw gé dəw-kido ləm, gə néra gé ndəl-ndəl ləma, gə néje gé rang gé as sə dee togábè lé ləm tɔ. Ma m'ula sí təsərə to gé ma m'ula sí kédé tɔbəi tɔ, dəwje gé ra néje gé togábè lé d'a kila gɔl dee beekɔ̄'g lə Ala kiŋga nédɔ̄jije keneɲ pai godo.

²²Ne kandə né gé kɔ̄ Ndil lé ba to nee ya: Meenoji ləm, gə rɔ̄lel ləm, gə meekulɔm ləm, gə meekai sam-sam ləm, gə to gé dəw-noji ləm, gə meemaji ləm, gə to gé ɲgonkoji ləm, gə kaw yururu ləma, gə kunda-kəmkàr-dɔ̄-rɔ̄'g ləm tɔ lé

²³godndu lé a kɔs néje neelé rəw ndɔ̄ bèe el.

²⁴Deɛ gé to gé kɔ̄ Jeju Kristi lé d'wa darɔ̄ dee gə mal né gé ula pər meɛ dee'g ləm, gə né gé meɛ dee ndigi ləm tɔ lé d'wa bura ɗar kaar kag'd ya.

²⁵Bó lé Ndil ba j'isi ne kəmba lé ndá maji kar sí njaaje goo rəw gé Ndil tɔji sí lé ya.

²⁶Maji kar sí n'sangje ribar gé to gə mɪdɛ ba narje ne nɔ̄ loo keneɲ el ləm, gə n'raje kəmkəɪ dɔ̄ nɔ̄'d keneɲ el ləm tɔ.

Njé gé Galati 6

Taaje nékodo gé wɔ̄i dɔ̄ nɔ̄'g

¹Ŋgakɔ̄mje, bó lé dəw kára oso dan néra gé to gə goo rəbee el ndá seɪ gé toje kɔ̄ Ndil lé maji kar sí gɔleeje gə ta gé kul yururu ya. Məəi dɔ̄ rɔ̄i'g nà banelə i kara a koso dan nékər'g tɔ.

²Taaje nékodo gé wɔ̄i dɔ̄ nɔ̄'g, bèe ba seɪ a kunje ne godndu Kristi lé lad ya.

³Bó lé dəw ə̄ji ta mée'g pana: Neɛ n'to gé dəw, ne yeɛ to gé dəw gé ə̄j el ndá yeɛ nja kogo rəa ya.

⁴Maji kar nana kara tən kula rəa-yeɛ nja maji oo ba, yeɛ a koo loo mba pidi ne rəa gə karee ba, bó a pidi rəa kim ne maree el tɔ.

⁵Mbata nana kara a kun nékodo gé wɔ̄i gé wɔ̄ji dəa-dəa ya.

⁶Maji kar yeɛ gé d'aw ndée Tagəmajɪ lé un ta némajije ləa mba kar yeɛ gé njendée né lé tɔ.

- ⁷Suje kəm rɔ sí el, dəw kára kara a kən gə Ala el. Né gə dəw dubu lé a kiŋga née ya.
- ⁸Dəw gə dubu né gə wɔji dɔ darɔ ndá né gə wɔji dɔ darɔ gə a kunda naŋg lé ba yeɛ a kiŋga ya, nɛ yeɛ gə dubu né gə wɔji dɔ Ndil lé ndá ndil lé ba yeɛ a kisi ne gə kəmə gə gə nɔ lé tɔ.
- ⁹Ar sí j'arje rɔ sí wɔi sí ndiŋ-ndiŋ dɔ néra gə maji'g lé el mbata bó lé meɛ sí a kila kas dɔ'g el ndá naiyeɛ ndá j'a kiŋga née ya.
- ¹⁰Togábè ba loo gə j'iŋga loo mba ra ndá maji kar sí j'wa noji gə dəwje lai ya nɛ noji gə j'a kwa gə ŋgakɔ síjeɛ gin meekun'g lé ar sí j'aree ur dɔ kɔ njé gə raŋg'd tɔ.
- ¹¹Aa ooje, kandə ta gə moŋg gə ma m'ndaŋg ne maktub m'ar sí neelé ma nja m'ndaŋg gə darɔ jim-ma ya.
- ¹²Deɛ lai gə ndigi kar néra dee gə wɔji dɔ darɔ taa kəm dəwje lé deɛ bəg sí mba kar sí injaje tamɔd sí mbata né kára ba ba gə mba kar néurti teɛ dɔ dee'g mbata kag-dəs lə Kristi el.
- ¹³Mbata njékija tamɔd deeje neelé deɛ d'aa dɔ godndu lé ra née el, nɛ deɛ ndigi kar sí injaje tamɔd sí bó gə kar dee ti ne rɔ dee dɔ né gə kɔ darɔ sí-sej'g lé ya.
- ¹⁴Né gə wɔji dɔm ma lé kag-dəs lə Jeju Kristi Mbaidəmbaije lə sí lé yee ba ma m'ti ne rɔm dɔ'g bó ma m'a ti rɔm dɔ né gə raŋg kára kara pai godo. Gin Jeju Kristi lé m'wa naŋg nee bura m'dar kaar kag'd mbata ləm ləm, ma m'wa rɔm m'dar kar kag'd mbata lə naŋg neelé ləm tɔ.
- ¹⁵Kinja tamɔd əsé kinja tamɔd el kara to gə né el, tel to dəw gə sigi ba to né gə gəd ya.
- ¹⁶Maji kar meekulɔm gə meekərjɔl ɔm dɔ njékun rəwje gə nee lai ləm, gə dɔ Israelje gə kɔ Ala ləm tɔ.
- ¹⁷Un ginee basinè lé maji kar dəw kára kara ula kəm-ma ndò el ŋga mbata tor nduna doo lə Jeju lé to rɔm'g mbə.
- ¹⁸Ŋgakəmje, maji kar noji lə Mbaidəmbaije lə sí Jeju Kristi nai gə ndil sí tɔ! Amen!

Njé gó Epesə

Njé gó Epesə 1

Lapia gó ra dee

¹Ma Pool, njekaikula lə Jeju Kristi gó Ala ɔrm kəmee'g to gó mée wɔji lé m'ndaŋ maktub nee m'ar deɛ gó to gə kəmee Epesə ləm, m'ar majikojije gó gin Jeju Kristi ləm tɔ.

²Maji kar noji gə meelɔm lə Ala Bɔ síje ləm, gə kə Mbaidɔmbaije Jeju Kristi ləm tɔ lé nai sə sí.

Nénojije bəd-bəd gó kə Ndil lé

³Maji kar dɔ Ala Bɔ Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé ai səgərə, mbɔl dɔ Kristi ba yeɛ tɔr ne ndia dɔ sí'g ar sí j'isi ne gə nénojije bəd-bəd gó kə Ndil lé mee dara'g.

⁴Mbɔl dɔ Kristi lé ba Ala ɔr sí ne unda sí ne gə kəmee kédé gó dɔtar, loo gó yeɛ tum ne gin naŋg nee el bəi, mba kar sí j'isi ne gə kəmee nea'g ləm, kar gel sí godo ləm tɔ.

⁵Yeɛ kuma sí ne mée'g gə goo kunda gó yeɛ unda sí dan kəmee'g lé mba kar sí n'toje ne ŋganbaaje ləa gin Jeju Kristi to gó mée ba wɔji lé.

⁶Maji kar noji gó yeɛ wa sə sí gin yeɛ gó to ŋgonkəmee lé a nduba ne rəa gó raga kar dee pidee ne.

⁷Mbɔl dɔ məsee-yeɛ nja ba jeɛ j'ingə ne nékoga dɔ sí gó ɔr kaiya dɔ sí'g gə goo boo-noji ləa

⁸gó Ala ɔm ne dɔ sí'g yɔl-yɔl gə goo kəmkàr gə gosonégər bəd-bəd gó yeɛ ar sí lé.

⁹Yeɛ ar sí n'gər ne né gó mée wɔji gó to loo-kiya'g gə goo némeemaji gó yeɛ nja wɔji-kwɔji mba ra lé ba

¹⁰mba kar loo gó ndɔ gó wɔji dəa a kaw léé'g béréré ndá yeɛ a mbɔ néje lai na'd gin Kristi'g ya, néje gó dara ləm, gə néje gó naŋg nee ləm tɔ,

¹¹Mbɔl dɔ Kristi lé ba jeɛ n'tel n'to ne nédɔji ləa gə goo kuma gó yeɛ nja kuma sí mée'g kédé gó dɔtar, yeɛ nja ba unda ne néje lai gə goo nduree-nduree to gó mée wɔji

¹²mba kar síjeɛ gó j'unda mee sí yel dɔ Jeju Kristi'g kédé lé jeɛ n'to ne nékila ribar dɔ rɔnduba'g ləa ya.

¹³Seije kara loo gó seɛ ooje ta gó tɔgərɔ lé to Tagómaji gó seɛ ajije ne, seɛ ɔmje ne mee sí dəa'g ndá yeɛ ar sí Ndilmeenda gó Ala un ndia gə mba kar sí lé unda sí ne gə dɔ jia.

¹⁴Ndilmeenda lé to ta nédɔji lə sí gó jeɛ n'taa dɔtar gó wɔji dɔ kuga gó Ala uga ne dɔ deɛ gó yeɛ wa dee gó keɛ lé gə mba pidi ne rɔnduba ləa.

Tamaji læ Pool lé

- 15** Gelee gá nee ba ma nja kara loo gá m'oo ta meekun læ sí gá seɿ unje arje Mbaidɔmbaije Jeju lé læm, gə nojikwa gá seɿ waje gə deɿ lai gá to gə kəmee læm tɔ
- 16** ndá loo gá ma m'bar ri sí loo ra tamaji læm lé m'lal ra oiyo mbata læ sí el.
- 17** Ma m'ra tamaji mba kar Ala læ Jeju Kristi, Mbaidɔmbaije læ sí gá to Bɔ rɔnduba lé a kar sí ndil gá kɔ kəmkàr læm, a kar kəm sí inja kar sí gərje ne ndiaa təsərə læm tɔ.
- 18** Ma m'kwɔiyee mba kar kəmkàr gá àr raŋg-raŋg to ne mee sí mba kar sí gərje ne némeekundayel gá wɔji dɔ bar gá yeɿ bar sí ne læm, gə boo-ronduba læ nédɔji gá yeɿ unda gə kəmee mbata læ deɿ gá to gə kəmee læma,
- 19** gə boo-siŋgamoŋ læa gá wɔji dɔ síjeɿ gá j'ɔm mee sí dəa'g læm tɔ. Yee ba to siŋgamoŋ gá dum dɔ loo ya.
- 20** Kristi lé kila siŋgamoŋ læ Ala neelé gá raga loo gá Ala aree unda loo teɿ dan njé gá d'wəi'g læm, aree sí dɔ jikɔlee'g dara
- 21** aree dum ne dɔ dəw-dɔ-looje gə ri dee ri dee lai læm, gə dɔ kɔbɛe gə ri dee ri deɿ lai læm, gə dɔ siŋgamoŋje gə ri dee ri dee lai læm, gə dɔ mɔbɛe gá rara kara læma, gə dɔ ri dəw gá rara gá d'askəm bar mbuna deɿ gá d'isi gən wəl neelé gə kar dee el ne mbuna deɿ gá d'a gə ree bæi læm tɔ.
- 22** Yee orè néje lai gə gin gɔlee mès læm, aree to dəw dɔ Eglisə læm tɔ.
- 23** Eglisə gá to darəa-yeɿ nja lé un kubururɔ yeɿ gá njekun loo lad-lad lé lad ya.

Njé gá Epesə 2

Noji ba j'ajije ne

- 1** Seɿ wəije yoo-kalta læ sí læm gə yoo-kaiyaje
- 2** gá seɿ yaje rɔ sí keneŋ yag kédé loo gá seɿ taaje kila gəl dəwje gá dɔ naŋg nee, ndolèje ne goo mbai gá njekɔbɛe gá pən dara gá to ndil gá ra kula basinè mee njékaltaje'g lé læm tɔ.
- 3** Jeɿ lai kara j'ɔm sə dee nɔ'd tɔ ndá kédé lé jeɿ n'tɔlje ne mal né gá ra darɔ sí bém læm, n'raje ne né gá darɔ sí gə mee sí ba wɔji læma, n'toje ne ŋganje gá oŋg ba wɔji dɔ sí to gá njé gá raŋg lé læm tɔ.
- 4** Ne Ala gá to bao-meekɔrjol lé boo-meenoji læa aree unda sí ne dan kəmee'g
- 5** ba loo gá jeɿ j'wəi yoo-kalta læ sí lé bæi ndá yeɿ ar sí n'tel j'isi kəmba gə Kristi nɔ'd (noji ba seɿ ajije ne.)
- 6** Mbɔl dɔ Kristi lé yeɿ ar sí j'unda loo teɿ loo-yoo'g nɔ'd ar sí j'isi ne səa nɔ'd loo gá dara.

⁷Meemaji gá yee ra sə síjee gá j'om na'd gə Jeju Kristi lé yee nduba ne noji læa gá dum dɔ loo gá raga, gə ləbee-ləbee saar gə nɔ.

⁸Tɔgəɔ ya, noji ba seɪ ajije ne goo meekun'g læ sí. To né gá Ala ba ar sí bó to né gá ɪ rɔ sí-seɪ'g el.

⁹To kula ra dəw ba el, bɛe ndá dəw kára kara a nduba ne rəa el.

¹⁰Mbata jee gá j'om na'd gə Kristi lé jee n'toje nékundaje læ Ala gá yee unda sí mba kar sí n'ra ne néraje gá maji gá Ala nja wa dəa gɔl-gɔl kédé mba kar sí n'raje.

Kag-dəs lé ɔm Jibje gə njépole-magəje na'd

¹¹Bɛe ndá arje mee sí olé dɔ ta nee: Seɪ gá kédé toje njépole-magəje gə goo darɔ sí ar deɛ gá d'inja tamɔd dee lé bar sí njélal kinja tamɔd deeje mbata ji dəw ba goré tamɔd dee-deɛ lé

¹²mee ndəaje'g neelé seɪ lalje Kristi læm, d'ɔg sí loo ra bee mee bee gá Israel læm, ndukun gá Ala ar dee lé seɪ toje njékwagireeje læm, nékunda-mee-yel d'ɔg læ sí godo læma, Ala kara seɪ toje njékwagireeje ya læm tɔ.

¹³Nɛ mbɔl dɔ Jeju Kristi ba seɪ gá læw lé seɪ sije ne ngərəŋ lé basinè məs Jeju Kristi ba rəm sə sí wər gá rəa'g.

¹⁴Mbata yee nja gá njegɔl sí kɔm sí na'd, yee nja ba wa sí joo bɔr orè sí na'd læm, ndògo gá kai sí dana lé yee unda naŋg rab, udu ne kəm bɔ læ sí lé læm tɔ.

¹⁵Dakasrea-yee ba yee wa gaŋg ne rəw godndu gá ndukunje gə tornduje tɔ keneŋ mba kunda ne koso-dəwje gá kudu joo lé kar dee d'ɔm na'd to ne gin dəw gá sigi kára ba ginee-yee'g ya.

¹⁶Kag-dəs læa ba yee orè dee ne na'd joo bɔr ar dee to ne dəwje gá gin kára ba gá d'ɔm na'd gə Ala lé læm, yee udu ne kəm bɔ læ dee jigi læm tɔ.

¹⁷Yee ree ila mber ta gá wɔji dɔ kɔm na'd yəg ar sí-seɪ gá sije ngərəŋ læm, gə deɛ gá d'isi dəb lé læm tɔ.

¹⁸Mbata mbɔl dəa ba jee joo bɔr jee j'oo ne loo kaw pər gá rɔ Bɔ síje'g gin Ndil'g loo kára ba tɔ.

¹⁹Bɛe ndá seɪ toje njékwagirlooje el nga læm, seɪ toje gá raga gəɔdərə el læm tɔ. Nɛ seɪ toje gá kojikəije gə njémeendaje na'd læm, seɪ toje kojikəije læ Ala læm tɔ.

²⁰Seɪ toje kai gá deɛ rɔd dɔ njékaikulaje gə njéteggintaje gá to gin kai læm, Jeju Kristi lé to mbal gá moŋg kai gá d'unda ne dɔ kum kai lé læm tɔ.

²¹Mbɔl dəa ba kai gá rɔd ta na'd to ne tar gəd-gəd mba to ne kai-si Ala gá to gə kəmee gin Mbaidɔmbaije'g lé.

²²Seije kara yee rɔd sí ta na'd ar sí toje ne tar gəd-gəd mba kar sí toje kai gá Ndil Ala a si keneŋ tɔ.

Njé gá Epesə 3

Kula ra Pool gá wɔji dɔ njépole-magəje

- 1** Gelee gá nee ba, ma Pool m'to ne danɗai la Kristi mbata la sí-sej njépole-magəje lé...
- 2** Ma m'gər gao, sej ooje to gá Ala ɔm ta noji la jim'g mbata la sí lé. Yee ba yee ɔrm ne gə mbəa.
- 3** Yee riba dəa ar kəm inja ne dɔ ta gá to loo-kiya'g bəi gá ma m'kai təa bəl m'ar sí mbə.
- 4** Loo gá sej turaje taje neelé ndá a kasjekəm gərje gin gosonégər ləm gá wɔji dɔ né kə Kristi gá to loo-kiya'g bəi lé ya.
- 5** Né gá to loo-kiya'g neelé dəw riba dəa ar ginka dəwje gá ləw d'oo el bəi. Ne basinè lé Ndil ba riba dəa wagəsa ar njékaikulaje gə njéteggintaje gá to njémeendaje la.
- 6** Ta gá to loo-kiya'g lé ba to nee: Njétar-Alaje lé d'orè sə sí kaar nédɔji la sí ləm, jee sə deeje n'toje gá nɔ'd kára ba ləma, d'orè sə sí nɔ dɔ ndukun gá Ala ar sí gin Jezu Kristi'g gə goo Tagəmajɔ lé ləm tɔ.
- 7** Yee ɔm kula neelé jim'g gə goo noji gá Ala wa səm lé ba am m'tel m'to ne njekɔrgoo Tagəmajɔ lé gə goo siŋgamonj la gá ɔm dɔm'g lé ya.
- 8** Oiyɔ, ma gá m'nai ŋgon mbuna deɛ gá to gə kəmee lai lé yee wa ne səm noji ba ɔrm ne gə mba karm m'ila mber ta nébaoje la Kristi gá dum gər, m'ar njépole-magəje ləm,
- 9** mba kar kəm dee inja dɔ ta gá to loo-kiya'g rɔ Ala gá njekunda néje lai kédé gá dɔtar saar basinè ləm tɔ.
- 10** Mba kar mbəl dɔ Eglisə lé dəw-dɔ-looje ləm, gə njékɔbeeje gá dara gá tar ləm tɔ lé basinè d'a gər ne kəmkàr la Ala lé gə lée-lée
- 11** gə goo né gá yee wɔji mée'g kédé gá dɔtar ba ar Jezu Kristi Mbaidɔmbaije la sí ba gɔl dəa yəg bəi.
- 12** Mbəl dɔ meekun gá jee j'un j'ar Jezu Kristi lé j'ɔr ne dɔ sí kúla'g mba kaw ne pər gá rɔ Ala'g lé gə meendakaj.
- 13** Togəbè ba, ma m'dəji sí mba kar sí arje némeeko gá m'ai məəm danee'g sam-sam mbata la sí lé ar rɔ sí wəi ne kenej sululu el, némeekonje neelé d'a tel to nérɔnduba la sí ya.
- 14** Gelee gá nee ba, m'rəm ne gə kəjim gá naŋg yəm gá nɔ Bɔ síje'g
- 15** yee gá gel-bɔje lai gá dan dara'g gə njé gá dɔ naŋg nee d'un ri dee rəa'g
- 16** mba kar Ndilee ar mee sí gá kəi to kəgərɔ-kəgərɔ gə goo boo-ronduba la gá tur dɔ loo ləm,

¹⁷gə mba kar Kristi uru kai meɛ sɪ'g gə goo meekun læ sɪ læm tɔ. Bèe ba seɪ a kɔmje jam sɪ dan meenojɪ'g

¹⁸ba seɪ gə deɛ gá to gə kəmee nɔ'd lé a kasjekəm gərje loo tadee læm, gə loo ŋgalee læm, gə loo kuree gá naŋg læma, gə loo dəree gá ɪ gá tar læm tɔ.

¹⁹Ndá seɪ a gərje ne meenojɪ læ Kristi gá dum gər lé ndá Ala nja a taa meɛ sɪ gə rɔ sɪ bura pəl-pəl tɔ.

²⁰Yeɛ gá askəm ra néje lai kar sɪ, karee dum dɔ né gá jeɛ n'dəjee əsé gá jeɛ n'lajɪ toree meɛ sɪ'g gə goo siŋgamoŋ gá yeɛ ula meɛ sɪ'g lé

²¹maji kula rɔnduba dəa'g mee Eglisə'g læm, gə rɔ Jeju Kristi'g læm tɔ ar ŋgaka dəwje-dəwje gə læbee-læbee saar-saar gə nɔ. Amen.

Njé gá Epesə 4

Ala kára ba kiao ya

¹Ma gá m'isi danɔgai'g mbata Mbaidɔmbaije lé ma m'ndəjɪ sɪ bər-bər mba kar néra sɪ wa bua kula gá yeɛ bar sɪ keneŋ.

²A kosoje kul keneŋ læm, a kawje yururu keneŋ læm, a raje gə meekai sam-sam læma, a gədje ne nɔ dan nojɪ'g læm tɔ.

³Ulaje rɔ sɪ ndubu mba kar kúla nojɪ gá tɔ sɪ nɔ'd nəjɪ lé gaŋg el.

⁴Darɔ to gá kára ba læm, Ndil kara to gá kára ba læma, seɪje kara deɛ bar sɪ mba kar sɪ undaje meɛ sɪ yel dɔ né gá kára ba kiao'g læm tɔ.

⁵Mbaidɔmbaije kára ba kiao læm, meekun to gá kára ba læma, batəm kara to gá kára ba læm tɔ.

⁶Ala kára ba kiao nja to gá Bɔ-dəwje lai. Yeɛ to dəw dɔ dəwje gə néje lai læm, yeɛ taa loo mbuna dəwje gə néje lai læma, yeɛ taa meɛ deɛ lai læm tɔ.

⁷Ne gosonégər gá Ala wa ne sə sɪ nojɪ lé jeɛ kára-kára lai j'ɪŋga gə loo kwɔjee gá Kristi ba wɔjɪ ar sɪ.

⁸Gelee gá nee ba, deɛ ndaŋg taree pana: Loo gá yeɛ al dəree si tar ndoi Ndá yeɛ nja taa deɛ gá d'wa deɛ gá bər lé læm, Yeɛ kai dəwje nénojɪje pə-pə læm tɔ.

⁹Togábè ŋga, see ta kal dəree si tar ndoi lé see wɔjɪ dɔ dɪ wa. Yeɛ wɔjɪ dɔ kuru gá yeɛ uru gin naŋg'd ya.

¹⁰Yeɛ gá uru gin naŋg neelé to yeɛ nja gá uba naŋg ɪ aw dɔ dara gá tar gə mba kun ne looje lad-lad ya.

¹¹Yeɛ nja ba ar njé gá naje to gá njékaɪkulaje læm, ar njé gá raŋg to gá njéteggintaje læm, ar njé gá raŋg to gá njékilamber tagəmajije læma, ar njé gá raŋg ya bæi to gá njékul dəwje gə njékɔrgootaje læm tɔ,

- 12gə mba kar deɛ gá to gə kəmee lé maji d'ɔr ne njoroŋ mba ra ne kulaje lé ləm, mba kar siŋga darɔ Kristi ɿ ne dɔ maree'g gá kédé-kédé ləm tɔ
- 13saar jeɛ lai j'a kɔm ne nɔ'd sad gin meekun'g ləm, j'a gər ne ndaa Ngon-Ala lé ləm tɔ. Togábè ba j'a to ne dəwje gá maji ɔr njoroŋ kunda ne rɔkunda lə Kristi.
- 14Yee ba j'a to ne asəna gə ŋganje el ŋga, mbata ŋganje lé d'aw yo-yo nee-nee ləm, leltaje biri dee ləma, sutaje gə ta korije lə dəwje lé tel ne kəm dee ləm tɔ.
- 15Ne kankəmta gá pa gə meenoji lé ba j'a kaar keneŋ njanɔ ndá j'a tɔg ne dɔ néje'g lai tel ne tana gə Kristi tɔnɔŋ, yeɛ gá to dəw dɔ sí lé.
- 16Mbɔl dəa-yeɛ nja ba kagrɔ sí unda ne gə kəmee-kəmee, tɔ ne barkəmɔ sí nɔ'd nəji-nəji, ar barkəmɔ sí gá kára-kára lai ra ne kula gá wɔji dəa-dəa. Yee ba kagrɔ sí tɔg ne dan meenoji'g.
- 17Ooje ta gá ma m'ula sí ləm, ta gá m'pa njanɔ gə ri Mbaidɔmbaije ləm tɔ lé maji kar sí njaaje asəna gə njépole-magəje el ŋga mbata deɛ nja ndolè goo takəji lə deɛ gá gə mɿdé-mɿdé ba.
- 18Kəmkàr lə dee lé loondul dəb dɔ'g rigim ləm, kəmə gá kɔ Ala lé deɛ gər ndiaa el ləm tɔ mbata d'wa meɛ dee kədərə dɔ mbə gá nai meɛ dee'g bəi.
- 19Néra dee lé deɛ ra gə kəm sɔɿ el ləm, d'uba rɔ dee d'yɔ dan néra gá kori-kori'g mba ra kəmnda gá kédé-kédé ar loo kwa ŋgaŋ rɔ dee dɔ'g godo ləm tɔ.
- 20Seɿ lé deɛ ndoo sí ndaa Kristi mba kar sí raje togábè el,
- 21mbata seɿ ooje ta ləa mbɔ ləm, deɛ ndoo sí kankəmta gá ɿ rɔ Jeju'g mbɔ ləm tɔ
- 22mba kar sí bɔrje dɔ sí mbɔji, ɔrje rɔ dəw gá ləw gə ndum néreaje lai gá su ne kəm sí lé
- 23bó gə mba kar takəji gá meɛ sí'g lé tel to ne sigi ləm,
- 24mba kar dəw gá sigi gá ɔr rɔ Ala ba seɿ ulaje rɔ sí'g ləm tɔ, yee ba wɔji dɔ meekarabasur gə meenda gá kankəmta ba oji dee.
- 25Gelee gá nee ba, maji kar sí ɔgje ta sí dɔ taŋgɔm'g. Ne kankəmta ba, maji kar nana kara aree teɛ təa'g ar maree, mbata jeɛ lai jeɛ n'toje barkəmɔ nɔ.
- 26Bó lé oŋg ɿ sə sí ndá raje ne kaiya el ləm, arje kàr andə sí dɔ oŋg'g lə sí el ləm tɔ.
- 27Arje njekurai oo loo kuba rɔ sí ndag el.
- 28Yeɛ gá to gá njebogo kédé lé maji karee to gá njebogo el ŋga, ne maji karee uru kula gá maji'g mbidi ra gə jia ya ndá yeɛ a koo loo gə mba la gə maree gá ranɔ gá aw ndòo né lé tɔ.
- 29Maji kar ta gá ərm teɛ ta sí'g kára kara el, ta gá maji gá kəm pa gá a rɔd mari kar mée nda ne kai ba maji karee teɛ ta sí'g ar deɛ gá d'oo lé ya tɔ.

³⁰Ndilmenda læ Ala gá ɔr sí unda sí gá kamee gá dɔ jia saar kar ndɔ kuga sí a tee lé ulaje kamee ndòo el.

³¹Meekad læm, gá bɔ́ gá gá ria-ria læm, gá oŋg læm, gá kɔl nɔ́ gá oŋg læm, gá tajikil læma, gá meeyèr gá gá ria-ria læm tɔ lé saneeje dan sí'g kɔ ya.

³²Raje meemaji gá nɔ́ læm, ooje kəmtondoo læ nɔ́ læm tɔ. Maji kar sí arje mee sí oso lemsé dɔ nɔ́'g to gá Ala kara ar méé oso lemsé dɔ sí-sej gá ɔmje nɔ́'d gin Kristi'g lé tɔ.

Njé gá Epesə 5

Ar sí njaaje to gá ŋgan lookàrje bèe

¹Telje rɔ́ sí ndajije ne kəm Ala raje to gá ŋganeeje gá yeɛ unda dee dan kamee'g.

²Ɔsje rɔ́ sí bad gá kédé-kédé dɔ meenoji'g, ndajije ne kəm Kristi, yeɛ gá unda sí dan kamee'g læm, yɔ́ ne rəa ar Ala mbata læ sí læm tɔ. Yee ba yeɛ to ne nékar gá nékinjaməs gá baiyee ədə lel Ala ya.

³Mɔdkaiya læm, gá kəmnɔ́da gá rara kara læma, gá kwəi-yoo-lar læm tɔ lé maji kar ri dee bar sə sí el. Yee ba gá né gá kəm ra læ deɛ gá to gá kamee lé.

⁴Ta rɔ́kul læm, gá sor mbə læma, gá kəsta kula sul dɔ nɔ́'g læm tɔ lé néje gá minɔ́ togábè lé to kəm tɔ́ tamee pai el, nɛ ta ra Ala oiyo ba areeje tee ta sí'g.

⁵Maji kar sí gərje gao, dəw gá rara gá to njemɔdkaiya læm, əsé njekəmnɔ́da læma, əsé njekwəi-yoo-lar gá oo lar asəna gá magəpole læm tɔ lé deɛje neelə d'askəm kila gɔ́l dee beekɔ́'g læ Kristi gá Ala el.

⁶Arje dəwje su kəm sí gá sutaje el, mbata néje gá togábè ba to kaiya gá ɔs oŋg læ Ala ɔm dɔ njékaltaje'g.

⁷Bèe ndá ɔmje sə dee nɔ́'d yəg dɔ néraje gá togábè lé el.

⁸Kédé lé sej toje gá kɔ́ loondul, nɛ basinè sej ɔmje nɔ́'d gá Mbaidɔmbaije toje ne kɔ́ lookàr ya. Bèe ndá njaaje asəna gá ŋgan lookàrje.

⁹Mbata meemaji gá gá ria-ria læm, gá meekarabasur læma, gá kankəmta læm tɔ lé yee ba gá kandə lookàr ya.

¹⁰Tenje néje lai gá mba koo njé gá taa kəm Mbaidɔmbaije.

¹¹Kula ra ŋgan loondulje lé to kula gá dəa ɔs bɔ́-bɔ́, bèe ndá toje kée gá raga bó ɔmje nɔ́'d sə dee keneɲ yəg el.

¹²Né gá debeeje nee ra gá goo ŋgəj lé to rɔ́kul bó to kəm pata néra dee el.

¹³Nɛ néje nee lai lé lookàr ba a teggin dee gá raga mbata né gá to raga ndəgəsə lé to gá lookàr tɔ.

¹⁴Gelee gá nee ba, yeɛ pa ne pana: I gá tobi lé tee kəmi, Unda loo tee dan njé gá d'wəi'g Ndá Kristi a ndogó nɔ́'g.

15 Bèe ndá undaje kámkàr dɔ panjaa sí'g, njaaje asəna gə njékámkàrje bó asəna gə mbəje el.

16 Ɔsje rɔ sí bad mbata mee ndɔje neelé loo a ndɔji keneŋ pɔdɔdɔ.

17 Gelee gə nee ba maji kar kámkàr lal sí el, ne né gə mee Mbaidɔmbaije ndigi lé maji kar sí gərje rəbee.

18 Arje mán-nduú tɔs sí naŋg el mbata yee ba siŋga sí a yɔ ne. Ne maji kar Ndil ba taa mee sí yal-yal.

19 Pakɔsje ləm, gə pa kula rɔnduba dɔ Ala'g ləma, pa gə wɔji dɔ né gə kɔ ndil lé ləm tɔ lé yee ba ɔsje pea gədjɛ ne nɔ ləm, ɔsje ne gaji Mbaidɔmbaije, ilaje ne ribar dɛa'g gə mee sí bura ləm tɔ.

20 Nénojije lai gə seɔ iŋgaje lé raje ne oiyo gə mbəa arje Ala Bɔ síje gə ri Jeju Kristi Mbaidɔmbaije lə sí lé.

21 Tədjekag nɔ bəlje ne Kristi.

Nékəmra lə njétaamee-Kristije mee kəi'g lə dee

22 Denéje, tədjekag ŋgaw síje to gə seɔ tədje ne kag Mbaidɔmbaije bèe tɔ,

23 mbata ŋgaw dené to dəw dɔ dené ləa to gə Kristi kara to ne dəw dɔ Eglisə gə to darəa-yee ləm, yee nja gə njekajee ləm tɔ.

24 Bèe ba, to gə Eglisə təd ne kag Kristi lé maji kar denéje kara tədkag ŋgaw deeje dɔ néje'g lai bèe tɔ.

25 Diŋgamje, undaje denéje lə sí dan kəm sí'g, to gə Kristi kara unda ne Eglisə dan kəmee'g, ila ne rəa da gə mbata ləa bèe tɔ.

26 Man ləm, gə kankəmta ləm tɔ lé ba yee ɔr ne won kaiya rəa'g unda ne gə kəmee

27 mba kar Eglisə lé nduba ne rəa ne'g, kar rəa ila bal el ləm, ɔm kúla el ləma, a kyɔ maree el ləm tɔ, ne yee a kàr raŋg-raŋg ləm, né gə tɛ-tɛ bèe kara a kuba rəa təb el ləm tɔ.

28 Togábè ba, maji kar diŋgamje d'unda denéje lə dee dan kəm dee'g to gə deɛ ra gə darɔ dee bèe tɔ. Yee gə unda dené ləa dan kəmee'g ndá darəa-yee ya unda dan kəmee'g kən tɔ.

29 Tɔgərɔ ya, dəw gə rara kara a mbad rəa ndɔ el, ne yee ul rəa ləm, yee tɔs kəmee dɔ'g bao-bao ləm tɔ, to gə Kristi ra ne gə Eglisə bèe lé tɔ,

30 mbata jee lé n'to barkəmrea ya.

31 Gelee gə nee ba, diŋgam a kyɔ bəbeeje gə keaje ndá deɛ gə dené ləa d'a kəm nɔ'd yəg kar deɛ joo bɔr d'a tel to ne darɔ gə kára ba.

32 Ta neelé to gə ndəree bəi, yee ba ma m'pa m'wɔji ne dɔ Kristi gə dɔ Eglisə tɔ.

³³Togábè ba, maji kar nana kara mbuna sí'g unda dené læa dan kamee'g to gé yee ra ne gə darəa-yee nja bée læm, dené kara maji karee təkag ɲgabeeje tɔ.

Njé gé Epesə 6

¹Ŋganje, ilaje ɲgonkoji dɔ ɲjékoji síje'g gə goo rəw gé Mbaidɔmbaije ba wɔji mbata yee ba to né gé to gə goo rəbee.

²Təd kag bɔbije gə kɔinje. Yee ba to godndu gé dɔtar gé yee un ndia dɔ'g mba kar dee d'ɲga ne né pana:

³Yen ba dɔ naɲg nee gé seɲ sije keneɲ lé kur sí a kəw keneɲ waga læm, rɔ sí a lel sí ne yaɲ læm tɔ.

⁴Seɲ, bɔ ɲganje lé undaje ndu dɔ ɲgan síje'g el ne odo deeje ndəji deeje læm, ndoo deeje ta læ Mbaidɔmbaije læm tɔ.

⁵Seɲ kuraje lé ilaje ɲgonkoji dɔ bée síje'g gé dɔ naɲg nee gə meendakaj, bəlje ne kəm dee læm, osoje ne kul nɔ dee'g læm tɔ, to gé seɲ bəlje ne Kristi.

⁶Raje togábè loo gé d'oo sí gə kəm dee əsé gə mba taa ne kəm dəwje goo kára ba el ne raje to gé kuraje læ Kristi gé ra torndu Ala lé gə meendakaj.

⁷Raje kula ar deeje gə meɲ sí gé kára ba to gé seɲ raje arje Mbaidɔmbaije bɔ arje dəwje ba el,

⁸mbata seɲ gərje gao, nana kara lé yee to gé bər əsé to gé ɲgonkoji kara a kiɲga dɔjia ji Mbaidɔmbaije'g gə goo néra maji gé yee ra lé.

⁹Seɲ bée deeje kara raje sə dee gə goo rəbee togábè to bɔ ɔgje rɔ sí paje sə dee ta rədədə mbata seɲ gərje gao bée deeje to gé bée sí-seɲje sí dara læm, tɔbəi nɔ Ala'g lé d'a kər kəm dəw kára kara keneɲ el læm tɔ.

Odoje nérɔje læ Ala bura

¹⁰Ŋgakəmje, namje kaar Mbaidɔmbaije'g læ sí taaje ne siɲgamoɲ læa gé dum dɔ loo oreje ne maree læ sí.

¹¹Odoje nérɔje læ Ala bura ɔmje rɔ sí'g gə mba komɔ ne gə njekurai dum ne négosɔje læa.

¹²Mbata darɔ dəw əsé məsee ba jee j'omɔ səa el, ne dəw-dɔ-looje læm, gə ɲjékɔbeeje læm, gə mbai dɔ naɲg gé kɔ loondul'gje læma, gə ndilje gé majel gé d'aw pən dara'g læm tɔ lé deɲ ba jee j'omɔ səa dee ya.

¹³Gelee gé nee ba, odoje nérɔje læ Ala bura, ɔmje rɔ sí'g mba kaar ne njaɲg ndɔ gé lookàr gé majel a kàr dɔ sí'g læm, loo gé seɲ dumje dɔ majelje lai mbɔ ndá a kaarje ne dɔ gɔl sí'g njaɲg ya læm tɔ.

¹⁴Bée ndá aarje dɔ gɔl sí'g njaɲg, waje ta meɲ sí gə ndar, yee ba gé kankəmta gé wa meɲ sí. Ulaje kubu-rɔ gé ɲgira kiɲ-kiɲ lé kaar sí'g, yee ba wɔji dɔ meekarabasur lé.

- 15Ulaje markob-ro gɔl sí'g, yee ba gé Tagémaji gé seɿ a njaaje ne gə rɔkwɔilɔ lə sí gə mba kɔm ne dəwje nɔ'd gə Ala lé.
- 16Odoje dərje lə sí ta-ta ɔnje ne rɔ sí bura, yee ba gé meekun lə sí gé seɿ a kasjekəm kunda ne ndɔ niŋga pərje lə njekurai bad tɔlje ne pəree.
- 17Tulaje dɔgugu-kaji dɔ sí'g ləm, gə odoje niŋga lə Ndil gé to ta gé ɿ ta Ala'g lé ləm tɔ.
- 18Kàr gé rara kara raje tamaji dɔ néje'g lai ləm, raje ne mbai ta Ala'g gə goo Ndil gé to meɿ sí'g lé ləm tɔ. Sije dɔ kəji sí'g kəgəgə aije ne meɿ sí sam-sam raje mbai ta Ala'g mbata lə deɿ gé to gə kəmee lai ya.
- 19Raje tamaji mbata ləm-ma tɔ gə mba kar loo gé m'a teɿ tam mba teg ne gin Tagémaji gé to loo-kiya'g lé m'a pata gə kəm ŋgondɔŋgam gə tam gé wɔilɔ pélé-pélé,
- 20Yee ba ma m'to ne njenai gə dəwje mba Kristi ne m'isi gə kúla lar gwɔsm'g. Bèe ndá raje tamaji mba karm m'pa ne ta gé dum maj gə to kəm karm m'pa taree lé ya.
- 21Tisik, ŋgokɔ sí gé jeɿ j'undá dan kəm sí'g ləm, gé to majikula lə Mbaidɔmbaije ləm tɔ lé yeɿ nja ba a kula sí taje lai gé wɔji dɔm ləm, gə né gé ma m'isi m'ra ləm tɔ.
- 22Yee ba ma m'ulá rɔ sí'g gə mbəa mba kar sí ooje ne ta lə sí ləm, gə mba karee gɔl meɿ sí kar meɿ sí oso ne nanɣ pɔ ləm tɔ.
- 23Maji kar meelɔm, gə meenoji gé aw gə meekun gé ɿ rɔ Ala Bɔ síjeɿ ləm, gə rɔ Mbaidɔmbaije Jeju Kristi ləm tɔ lé nai gə ŋgakɔ síjeɿ lai!
- 24Maji kar noji lé nai gə deɿ lai gé d'unda Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi dan kəm deɿ'g gə meenda kaj ya!

Njé gá Pilibə

Njé gá Pilibə 1

Lapia gá ra dee

¹Ma Pool, jeɛ gá Timote, kuraje lə Jeju Kristi lé jeɛ ndaŋg maktub neelé j'ar sí-sej gá toje gə kəmee gá ɔmje nɔ́d gə Jeju Kristi gá sije Pilibə ləm, j'ar njékaa dɔ Eglisəje gə njékaa dɔ néje lə Eglisəje ləm tɔ.

²Maji kar noji gə meelɔm gá ɔ rɔ Ala Bɔ síjeɛ'g ləm, gə rɔ Mbaidɔmbaije'g lə sí Jeju Kristi ləm tɔ lé nai sə sí.

Tamaji gá Pool ra mbata lə dee lé

³Ma m'ra Ala ləm oiyo ta-ta loo gá məəm olé dɔ sí'g,

⁴loo gá rara gá ma m'ra tamaji kenej mbata lə sí lé ma m'ra gə meendakaj,

⁵mbata né gá seɔ raje mba kar Tagəməji lé aw ne gá kédé-kédé un kudée mee ndəa gá dɔtar'g saar basinè lé tɔ.

⁶Ma m'gər gao yeɛ gá un kudu ra kula gá maji neelé meɛ sí'g lé a ra saar kar dəa ɔr njal ndəa gá kɔ Jeju Kristi ya.

⁷Keji gá m'əji dɔ sí'g togəbè lé to lée'g ya mbata lé m'isi danɣai'g əsé m'aw mba kaj ŋgaŋ Tagəməji karee to njaŋg lé seɔ lai gá ŋgaje noji to gá ma bè lé m'wa sí ne məəm'g sud ya.

⁸M'unda sí dan kəm'g to gá Jeju Kristi unda síjeɛ dan kəmee'g dəŋgərə, yee ba, Ala to ne dərgelm kenej ya.

⁹Aa ooje, né gá ma m'kwɔi Ala loo ra tamaji'g ləm ba to nee: Maji kar meenoji lə sí ɔ dɔ maree'g gá kédé-kédé gə goo négər ləm, gə goo gosonégər ləm tɔ

¹⁰mba kar sí gərje ne loo kɔr kəm néje gá maji ɔr njoroŋ ya. Yee ba seɔ a toje ne dəwje gá àr ŋgad-ŋgad gá ta kára kara wa dɔ sí el ndəa gá kɔ Kristi lé.

¹¹Togəbè ba, kandə meekarabasur gá ɔ rɔ Jeju Kristi'g a daa nɔ́ rɔ sí'g, yee ba seɔ a kulaje ne rɔnduba dɔ Ala'g ləm, ria a bar ne ləm tɔ.

Kwa gá d'wa Pool lé ar Tagəməji aw ne gá kédé-kédé

¹²Ŋgakɔmje, ma m'ndigi kar sí gərje gao, né gá teɛ dɔm'g lé un Tagəməji unda gá kédé bɔ ɔg rəbee el.

¹³Tɔgərɔ ya, mee gadloo-si njérɔje ləm, gə looje gá raŋg'd lai ləm tɔ lé deɛ d'oo gao to gá m'isi danɣai'g mbata lə Kristi ya.

¹⁴Kúla gá deɛ tɔm ne neelé ula diŋgam meɛ kawal ŋgakɔmje gá kɔ Mbaidɔmbaije lé ar dee d'ila ne mber ta lə Ala gə kəm ŋgon diŋgam unda nje gá kédé bɔ d'ar kaar dee ndəb dɔ'g el.

- 15 Tɔ̀gə̀rɔ̀, njé gá naje lé kə̀mkə̀j gə̀ maɪ̀ta ba ar dee d'ila ne mber ta læ Kristi ya ne njé gá ranj lé d'orè mber kila læ dee gə̀ meemaji tɔ̀.
- 16 Dee neelé ra gə̀ meenoji mbata dee gər gao m'isi gá njekaj bada dɔ̀ Tagə̀maji'g lé.
- 17 Njé gá naje d'ila mber ta læ Kristi gə̀ meendakaj el ne dee d'ila gə̀ takə̀ji gá ka nin, dee d'ə̀ji meɛ dee'g mba kula kə̀m ndò dɔ̀ maree'g loo gá m'isi gə̀ kúla lar gwə̀sm'g.
- 18 Osəm dɪ to wa! Lé d'ə̀rgosɔ̀ ə̀sé meɛ dee ɔ̀r jol-jol kara mber kila læ Kristi aw gá kédé-kédé bó gée kul el, yee ba, rɔ̀m lelm ne, ne m'a ra ne rɔ̀lel ya tɔ̀bə̀i tɔ̀.
- 19 Mbata ma m'gər gao mbɔ̀l dɔ̀ tamaji gá seɪ raje læm, gə̀ dɔ̀ Ndil læ Jeju Kristi gá la səm lé læm tɔ̀ lé ba né neelé a tel ne kajim ya.
- 20 Tɔ̀gə̀rɔ̀ ya ma m'wa mə̀əm kɔ̀gə̀rɔ̀ m'unda mə̀əm yel mba kar néje gá ram lé a kam m'ra ne rɔ̀kul el. M'wa dɪŋgam mə̀əm'g basinè to gá kédé mba kar darɔ̀m gá kə̀m ə̀sé yee gá yoo kara m'a kula ne rɔ̀nduba dɔ̀ Kristi'g.
- 21 Mbata Kristi ba gá kə̀mə̀ læm-ma ya, lé m'ɔ̀s yoo m'wə̀i kara m'a si maji unda nje gá kédé.
- 22 Bó lé kisi kə̀mba ba gə̀ kumə̀ mba tɔ̀l ne kula ram lé bə̀i ndá né gá ma m'ndigi ra lé m'oo loo pea el.
- 23 Néje joo ɔ̀s kaarm: mal kuba loo kɪ kaw si gə̀ Kristi lé ram yaə̀ læm, yee ba, maji dum ya læm tɔ̀.
- 24 Ne kisi gá m'a si gə̀ darɔ̀m bura bə̀i lé yee ba maji unda mbata læ sí-seɪ.
- 25 Ma m'gər gao læm, mə̀əm ba ulam læm tɔ̀, to gá m'a si gə̀ darɔ̀m læm, m'a nai sə̀ sí lai læm tɔ̀ mba la ne sə̀ sí kar sí awje kə̀m sí gá kédé-kédé læm, kar rɔ̀ sí lel sí dan meekun'g læ sí læm tɔ̀.
- 26 Togə̀bè ba, telm gá m'a gə̀ tel kaw rɔ̀ sí'g lé yee ba a to né gá a kar sí tije ne rɔ̀ sí gin Jeju Kristi'g ya.
- 27 Yee nja m'ula sí kə̀n, arje néra sí wa bua Tagə̀maji læ Kristi, togə̀bè ba, lé m'a kaw koo sí ə̀sé lé m'a godo mbuna sí'g ndá kara m'a koo to gá seɪ aarje dɔ̀ gɔ̀l sí'g njanɔ̀ loo kára ba læm, seɪ undaje siŋga sí nɔ̀'d mba komə̀ gə̀ né gá a tuji meekun gá wɔ̀ji dɔ̀ Tagə̀maji lé læm tɔ̀,
- 28 bó gə̀ mba kar njébaɪe læ sí d'ɔ̀m bəl dɔ̀ sí'g el. Néra dee lé ɔ̀r gin dee wɔ̀j to gá dee to gá də̀wje gá tuji ne ka sí-seɪ to gá kaji mbata læ sí ya.
- 29 Kaji neelé j rɔ̀ Ala'g ya, yee nja ba wa sə̀ sí noji gə̀ mba kar sí ɔ̀mje meɛ sí dɔ̀ Kristi'g ba goo kára ba el, ne mba kar sí ulaje rɔ̀ sí ndò gə̀ mbata læa tɔ̀.
- 30 Yee ba seɪje rɔ̀je səm nɔ̀'d loo-rɔ̀ gá seɪ oomje ne keneɟ kédé læm, seɪ ooje taree basinè to gá ma m'isi m'ɔ̀ ne ya bə̀i læm tɔ̀.

Njé gá Pilibə 2

Ala nja un Kristi lad unda ne danɗo

¹Bó lé kəm gá jee j'om nɔ́d gə Kristi askəm gəl sí ləm, əsé kunda gá jee j'unda sí dan kəm sí'g ar mee sí to ne ləm ləma, əsé Ndil gá ɔm dɔ sí'g to gá kankəm né ləm tɔ, bó lé koo kəmtondoo gə meekɔrjɔl to bee lə sí

²ndá maji kar sí oreje nɔ́ mɛs rəw-kaw sí'g ləm, undaje nɔ́ dan kəm nɔ́d ləm, ɔmje mee sí nɔ́d térére ləma, arje takəji lə sí to gə goo kára ba ləm tɔ, gə mba kar rɔlel ləm ɔr ne dɔ jnja.

³Raje né kára kara mbata bɔ́ ta gá wa mee sí el ləm, əsé gə mba kunda ne rɔ sí kəm dəwje'g el ləm tɔ ne maji kar sí osoje kul tɔdje ne kag nɔ́.

⁴Maji kar nana kara mbuna sí'g əji dɔ néje'g ləa goo kára ba el ne maji karee əji dɔ kɔ́ mareeje'g tɔ.

⁵Maji kar takəji lə sí to gə goo kɔ́ Jeju Kristi ya kára ba:

⁶Yee gá njekɔr rɔ Ala ya pai-pai ne yee naji mbai gə Ala el.

⁷Yee ɔr mbai dɔ rəa'g, ra rəa gá kura, tel rəa tana gə dəwje tee ne kəm dee'g ɔm ne sə dee nɔ́d sad. Yee tee kəm dee'g to gá gar dee gá dəw bəe,

⁸ba yee nja j gə mée ula dəa to ne ŋgonkoji saar wəi ne uru ne loo-yoo'g kaar kag-dəs'g.

⁹Gelee gá nee ba, Ala unee ne lad, undá ne danɗo, unda ria gá ur dɔ riye'g lai.

¹⁰Ri Jeju lé dəwje gá d'isi mee dara'g ləm, gə dee gá d'isi dɔ nanɗ nee ləma, gə dee gá d'isi gin nanɗ'd ləm tɔ lé d'a rəm gə nɔ́ kəji dee nanɗ nea'g ya.

¹¹Ta dəw gá rara kara a tee bar ne ri Jeju Kristi Mbaidɔmbaije mba kula ne rɔnduba dɔ Ala Bɔ-dəwje'g lé tɔ.

Maji kar sí ndogóje dɔ nanɗ nee

¹²Togəbè ba, seɲ gá m'unda sí dan kəm'g lé to gá seɲ raje torndum ta-ta ndá raje kula gá wɔji dɔ kaji lə sí gə kaar gəd ləm, ndəbje ndəbee mba karee to lée'g ləm tɔ, raje mbata kəm-ma ba el, ne basinè loo gá ma m'godo mbuna sí'g kara raje maji unda nje gá kédé tɔ.

¹³Mbata to Ala nja ra kula mee sí'g ar sí ndigije raje togəbè ləm, yee ar rɔ sí wɔilo keneɲ gə mba ra tɔl bém bó gə taa ne kəmee ləm tɔ.

¹⁴Raje néje lai gə rɔkim el ləm, gə majje gə rɔ sí dɔ'g el ləm tɔ.

¹⁵Togəbè ba seɲ a sije gə ta kára kara dɔ sí'g el ləm, mee sí a kila bal el ləm tɔ. Yee ba seɲ a toje ŋgan-Alaje gá njémeekarabasurje mbuna ginkoiji dəwje gá to njékaw kori-korije gə njéndɔji pɔdɔdɔje ləm, seɲ a ndoije dan dee'g asəna gə pərɲgel gá ndogó loondul'g ləma,

16ta gé wɔ̄ji dɔ̄ kisi gé kəmə lé kara sēj a kwaje dan dee'g kɔ̄gəɔ̄ ləm tɔ̄. Bó lé sēj a raje togábè ndá ndɔ̄ kɔ̄ Kristi lé m'a koo loo gé mba ti ne rɔ̄m mbata ɲgwɔ̄d gé m'aj lé m'aj gé mɪdɛ̄ el ləm, kula kara m'ra gé ɲgar el ləm tɔ̄.

17Bó lé məsm a kaj kula naɲg ndá m'a koo gé nékinjaməs gé nékarnoji gé m'ar sí mba gɔ̄l ne meekun lə sí, yee ba ma m'ra ne rɔ̄lel m'al ne rɔ̄m sə sí ɲa'd.

18Seije kara maji kar sí raje ne rɔ̄lel alje ne rɔ̄ sí səm ɲa'd togábè tɔ̄.

Timote gé Epaproditə

19Togábè ba, m'unda məəm yel dɔ̄ Mbaidɔ̄mbaije Jeju'g mba kar waga ba m'a koo loo kula Timote rɔ̄ sí'g mba koo ne ta lə sí gé a kula diɲgam məəm'g.

20Mbata ma m'oo dəw gé raɲg gé ə̄ji dɔ̄ sí'g koso géé'g to gé ma bèe lé el.

21Tɔ̄gəɔ̄ ya, deɛ̄ lai d'ə̄ji dɔ̄ né gé wɔ̄ji dɔ̄ rɔ̄ dee-deɛ̄ bó d'ə̄ji dɔ̄ né gé wɔ̄ji dɔ̄ Jeju Kristi el.

22Sēj gərje gao to gé Timote lé to ne majikoji ya, yeɛ̄ orəm mės loo kula gé wɔ̄ji dɔ̄ Tagəmajɪ lé to gé ɲgon gé la gé bɔ̄beeje bèe.

23Yee ba, ma m'unda məəm yel gé mba kula Timote rɔ̄ sí'g loo gé m'a koo né gé d'a gé ra səm.

24Ma m'ɔ̄m məəm dɔ̄ Mbaidɔ̄mbaije'g mba karee ra rəw am mba kar nai lam bèe ndá ma nja kara m'a kaw rɔ̄ sí'g gé rɔ̄m tɔ̄.

25Ma m'ə̄ji məəm'g mba kula Epaproditə, ɲgokɔ̄m gé njeboakula ləm, gé njeboarɔ̄ ləm rɔ̄ sí'g, yee ba m'oo gé né kəm ra. Yeɛ̄ lé sēj nja ɔ̄reeje areeje ree rɔ̄m'g mba karm né gé m'aw ndée.

26Mbata mal koo sí rəa ɲgwɔ̄d-ɲgwɔ̄d ne ta rɔ̄kɔ̄ ləa gé oso mbi sí'g lé rəa lelee ne el saar.

27Tɔ̄gəɔ̄ ya, rɔ̄kɔ̄ oso dəa'g ar ta yée nai tebdé bèe, ne Ala oo kəmtondoo ləa gé karee el, yeɛ̄ oo kama ya tɔ̄, mba kar némeekɔ̄ gé ram lé a kɔ̄s dɔ̄ maree-maree el.

28Togábè ba, ma m'ɪ rad m'ulá gé tɔ̄gəm mba kar meɛ̄ sí lel sí loo gé sēj ooje kəmee ləm, mba kar meekɔ̄ ləm-ma kara a kwəi ne bəl bəm ləm tɔ̄.

29Bèe ndá wáje gé rɔ̄ sí'g gé ri Mbaidɔ̄mbaije, ndaje ne meɛ̄ sí kaj tɔ̄, dəwje gé togábè lé ilaje ribar dɔ̄ dee'g ya.

30Mbata kula lə Kristi ba ta yée nai ne tebdé bèe gé mbəa, yeɛ̄ yə rəa ar yoo mba nai ne gé darɔ̄ sí-sēj rɔ̄m'g, tɔ̄l ne ta kula lə sí gé sēj ooje loo rəa el lé tɔ̄.

Njé gé Pilibə 3

Kankəm rəw-kaji lé

- ¹Ngakɔmje, ges taje gá nai ba nee: Ndaje mee sí kai dɔ Mbaidɔmbaije'g. Ta néje neelé gá ma m'tel m'ndaŋg m'ar sí lé m'ar mæm ila kas dɔ'g el mbata ta neelé a kunda sí rəw gá maji'g.
- ²Aaje rɔ sí dɔ bisije'g ləm, aaje rɔ sí dɔ njékulaje gá majel'g ləma, aaje rɔ sí dɔ njékija tamɔd deeje gá ŋɔm lé ləm tɔ.
- ³Mbata jee nja jee n'to kankəm njékija tamɔd deeje lé jee gá j'wa Ala mee sí'g gə goo Ndil Ala lé, j'ula ne rɔnduba dɔ Jeju Kristi'g bó j'ɔm mee sí dɔ dakasrɔ sí'g el.
- ⁴Nε ma lé m'a kaskəm kɔm mæm dɔ dakasrɔm'g ya. Bó lé dəw gá raŋg oo loo mba kɔm mée dɔ dakasrea'g ndá ma kara m'oo loo mba kɔm mæm dɔ dakasrɔm'g unda kea-yee bəi.
- ⁵Ma lé m'ra ndɔ jinaijoo ba d'inja tamɔdəm bəi ləm, ma m'to Israel gá kojikəi ləm, ma m'to ginkoji Bejami ləm, m'to ŋgonkoloji Əbrəje ləma, ta gá wɔji dɔ godndu lé m'to ne Parisie ya ləm tɔ.
- ⁶Ma lé m'tədkag loo m'to ne njekula ne kəm Eglisə ndòo tɔ. Meekarabasur gá wɔji dɔ godndu lé d'oo ta kára kara mba kila dɔm'g kwɔji ne dəa el.
- ⁷Nε néje nee lai gá ma m'wa dee gá nékiŋgamje lé basinè ma m'oo dee gá néje gá tuji mbata lə Kristi.
- ⁸Tɔgərɔ ya, néje lai kara ma m'oo dee gá néje gá tuji mbata gər ndaa Mbaidɔmbaije Jeju Kristi lé yee ba ma m'oo gá né gá maji dum ya ndá m'uba néje lai m'yə dee m'oo dee ne gá néje gá sa d'ɔm dɔ biri-bisi'g, mba kiŋga Kristi ləm,
- ⁹gə mba kɔm ne səa nɔ'd sad ləm tɔ. Meekarabasur gá to kə godndu lé ba m'nai ne gelee'g el nε meekarabasur gá to kə meekun gin Kristi gá i rɔ Ala'g lé yee ba ma m'isi ne gelee'g.
- ¹⁰Tɔgərɔ ma m'ndiŋga rɔm gə mba gər ndəaa ləm, gə mba gər siŋgamonɔ gá yee teɔ ne dɔkumbwa'g ləma, gə mba gər kula rɔ ndòo ləa lé m'ɔm səa nɔ'd keneŋ sad ləma, m'ɔm səa nɔ'd sad loo kwəi'g ləa ləm tɔ
- ¹¹bèe ba mæm to yel mba kunda loo teɔ səa dan njé gá d'wəi'g bəi tɔ.
- ¹²Né gá m'aigwɔdee lé m'taa el bəi ləm, m'to maji m'ɔr njoronɔ el bəi ləm tɔ, nε m'aigwɔd m'nar rɔm mba kwa né gá m'aigwɔdee lé gə jim peb ya mbata ma lé Jeju Kristi wam gə jia peb mbə.
- ¹³Ngakɔmje, ma lé m'oo rɔm to gá m'tee lee'g el bəi: né kára ba gá m'isi m'ra lé m'wa mæm mbidi m'ti dɔ né gá m'yə goom'g gogo,
- ¹⁴nε ma mbudu ŋgwɔd m'ai m'wɔji dɔ né gá to nɔm'g kédé mba taa nékiŋga gá Ala lé wɔji mba kar deɔ gá d'isi gin Jeju Kristi'g tel ne rɔ dee par gá dara lé.
- ¹⁵Jee lai gá n'tɔg j'as lé mbə lé maji kar sí j'əji ta mee sí'g togəbè tɔ, bó lé takəji gá raŋg wa mee sí ndá Ala a kar kəm sí inja dɔ'g bəi.

- 16** Ne ooje maji, lé gé jee n'teeje keneṅ mba ndá ar sí j'omje na'd yag kam sí gé kédé ya.
- 17** Ngakomje, ndajije kam-ma ya oreeje kam sí ndəṅ do dee gé njaa gə goo rəw gé jee n'toji sí.
- 18** Mbata ma m'ula sí gəl bula, ne m'a kula sí gəl kára gə mán-ṅo kam'g bəi tɔ, njé gé naje d'aw gé njébaṅe lə kag-dəs lə Kristi.
- 19** Bɔ néra dee gé a kɔs ta dee'g lé yee ba to tuji gé d'a tuji ne gə ṅo ya. Golé mee dee ba gé Ala lə dee ləm, nérɔkul gé dee ra lé dee beelé do'g ləma, néje gé do naṅg ya kára ba ba wa mee dee ləm tɔ.
- 20** Ne jee lé jee n'to gé kojikəi gé dara, yee nja ba Mbaikaji lə sí Mbaidombaije Jeju Kristi gé jee ṅiná lé a kɪ keneṅ ree lé.
- 21** Rɔ sí gé wa kor kor-kor lé yee nja ba a telee karee nduba raṅg-raṅg asəna gə keṅ-yee gə goo siṅgamoṅ ləa gé yee dum ne do néje lai lé ya.

Njé gé Pilibə 4

Tandəji gé Pool ndəji ne njéboakulaje ləa lé

- 1** Gelee gé nee ba, ṅgakomje gé m'unda sí dan kam'g, seṅ gé m'oo sí gé né gé to gé ṅgonkam ləm, seṅ gé toje rɔlel ləm ləma, gə doṅugu ləm ləm tɔ lé maji kar sí-seṅ gé m'unda sí dan kam'g lé aarje njaṅ gin Mbaidombaije'g ya.
- 2** Ma m'ndəji Ebodi gə Sītisə mba kar takəji lə dee aw na'd kára ba gin Mbaidombaije'g.
- 3** I majikoji gé to gé njeboakula ləm lé kara ma m'ra ndò rɔi'g mba kari la gə denéje neelé do né gé ndée ra dee, mbata loo-rɔ gé ma m'rɔ mba kar Tagəmajī aw ne gé kédé-kédé lé dee nja d'orəm-ma gə Klemə gə njéboakulaje ləm gé raṅg gé ri dee to mee maktub gé ka sí gə kəmə lé mės ya.
- 4** Alje rɔ sí ta-ta gin Mbaidombaije'g. Ma m'tel gə mba pa ya tɔbəi, alje rɔ sí ya.
- 5** Maji kar dəwje lai gər sí loo kaw yururu'g lə sí gao ya. Mbaidombaije si aw gé nee dəb ṅga.
- 6** Arje mee sí péle wəs-wəs do né gé kára kara el, ne né gé rara kara maji kar sí dəjije Ala gə tamaji lə sí ləm, gə ndò gé seṅ raje ndò rəa'g ləma, gə ta oiyo gé seṅ reaje ləm tɔ.
- 7** Bèe ndá meekulɔm lə Ala gé dum keṅi lé a kaṅ ṅgaṅ takəji gé mee sí-seṅ gé omje na'd gin Jeju Kristi lé.
- 8** Ngakomje, ges ta gé nai lé ba nee: Ta gé rara gé to gé kankəmta ləm, əsé ribar gé maji gé rara ləm, əsé né gé rara gé to gə do najee ləm, əsé né gé rara gé àr ṅgad-ṅgad ləm, əsé né gé rara gé taa kam dəwje ləm, əsé né gé rara gé kam ndigi sə dee

dɔ'g ləma, əsé néje lai gé maji dum gé kəm kinga pidi ləm tɔ lé maji kar sí waje mee sí dɔ'g bururu ya.

⁹Né gé ma m'ndoo sí ləm, gé ma m'ar sí ləm, gé seɪ ooje tam'g ləma, gé seɪ ooje rɔm'g ləm tɔ lé maji kar sí raje née ya. Bèe ba Ala gé njeyelko meelɔm lé a nai sə sí ya.

Pool ra njé gé Pilibə oiyo

¹⁰Ma m'al rɔm m'ndá məəm kai-kai gin Mbaidɔmbaije'g mbata seɪ ɪngaje loo mba kar takəji lə sí gé seɪ əjije dɔm'g lé oji maree. Mee sí olé dɔm'g ya nɛ loo kar sí tee ne rɔm'g ba godo.

¹¹Ta neelé ma m'pa mbata né gé m'aw ndée el mbata loo gé rara gé m'isi keneɲ ndá kəminja am m'gər loo kisi keneɲ gə meekulɔm ya.

¹²Loo si dan ndò'g m'gər gao ləm, loo si dan bao'g kara m'gər gao ləm tɔ. Loo gé rara kara gé m'isi gə mée ndan lé m'gər gao ləm, si gə mée boo lé kara m'gər gao ləm tɔ. Tɔgəɔ ya, m'gər loo si dan nékinga'g gao ləm, m'gər loo si loo gé né lalm'g gao ləm tɔ.

¹³Mbɔl dɔ yeɛ gé orəm més lé lé riri kara m'askəm ra ya.

¹⁴Nɛ la gé seɪ laje səm dan néurti'g ləm lé yee ba maji ya.

¹⁵Seɪ njé gé Pilibə lé seɪ gərje gao, kédé gé dɔtar loo gé m'ɪ Masedoinə, m'un kudu kila mber Tagəmajɪ lé Eglisə lə sí ya kára ba ba j'ɔr nɔ kura j'ar nɔ nénoji gé yo gé nee bó Eglisə gé ranɲ kára kara el.

¹⁶Loo gé m'isi Tesalonik kara seɪ ulaje gə néje gé m'aw ndòo dee as gɔl joo amje.

¹⁷To nénoji ba ma m'sanɲ rɔ sí'g el, nɛ kó noji lə sí ba ma m'sanɲ mba karee tel taa rɔ sí pəl-pəl.

¹⁸Ma m'ɪnga néje lai m'isi danee bèdèg ya. Némajije gé seɪ ulaje ne Eaproditə areeje am lé m'ɪnga dee m'ar dee taa rɔm pəl-pəl ya. Néje neelé to asəna gə né gé ədə sululu ləm, asəna gə nékinjaməs gé baiyee ədə lel Ala lé gé taa ne kəmee rəgm tɔ.

¹⁹Mbɔl dɔ boo-nəbaoje gé nduba rɔ dee rəa'g gin Jeju Kristi'g lé Ala ləm a kar sí néje lai gé seɪ awje ndòo dee ya.

²⁰Maji kula rɔnduba dɔ Ala Bɔ síjeɛ lé gé ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ. Amen!

²¹Raje deɛ lai gé to gə kəmee gé d'ɔm nɔ'd gin Kristi lé lapia amje. Nɲakɔ síje gé d'isi rɔm'g lé deɛ ra sí lapia tɔ.

²²Deɛ lai gé to gə kəmee lé ra sí lapia tɔ, nɛ deɛ gé d'isi kəi lə Sesar ba ra sí lapia d'aree ur dɔ deɛ'g lai ya.

²³Maji kar noji lə Mbaidɔmbaije Jeju Kristi nai gə ndil sí.

Njé gé Kolosə

Njé gé Kolosə 1

Lapia gé ra dee

- ¹Ma Pool, njekaikula lə Jeju Kristi, to gé mee Ala ba wɔji lé jee gə ɲgokɔ sí Timote
- ²jee ndaŋg maktub nee j'ar ɲgakɔ sije gé to majikoji je gé to gə kəmee gé d'om na'd gin Kristi gé d'isi Kolosə lé. Maji kar noji gə meelom gé ɲ ro Ala Bɔ sije lé nai sə sí ya.
- ³Jee n'ra Ala gé to Bɔ Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé oiyo ta-ta mbata lə sí ləm, jee n'ra tamaji mbata lə sí ləm tɔ
- ⁴mbata d'ula sí d'ar sí j'oo ta meekun lə sí gé seɲ unje arje Jeju Kristi ləm, gə sor nojikwa gé seɲ waje gə deɲ gé to gə kəmee lai ləm tɔ.
- ⁵Yee neelé seɲ raje mbata seɲ undaje mee sí yel dɔ né gé d'unda gə kəmee mbata lə sí mee bee gé dara ləm, mbata lə kankəmta gé to Tagəmaji gé d'ar kəm sí inja dɔ'g kédé lé ləm tɔ.
- ⁶Tagəmaji lé to mbuna sí'g ləm, to mbuna dəwje lai-lai gé dɔ naŋg neelé ləm tɔ, yee teɛkɔr aw gé kédé-kédé to gé yee ra mbuna sí'g un kudee mee ndəa gé kəm sí inja dɔ noji'g lə Ala gé aw na'd gə kankəmta lé.
- ⁷Epapras, njeboakula lə sí gé j'undá dan kəm sí'g lé ndoo sí kankəmta neelé. Yee lé to njenai gé darɔ Kristi mbuna sí'g gé to majikoji ləm,
- ⁸yee ɔr sor nojikwa lə sí gé Ndilmeenda ɔs sí bɔɲ-bɔɲ dɔ'g ar sí j'oo ləm tɔ.

Pool ra tamaji mbata njé gé Kolosə

- ⁹Gelee nee ba, jee kara un kudee mee ndəa gé taree oso mbi sí'g lé jee n'lal ra tamaji ta Ala'g lé mbata lə sí el. Jee n'kwɔiee mba kar sí gərje né gé mee ba wɔji lé kərje ne suna njal gə goo kəmkàr gə gosonégər gé kɔ ndil gé rusu mee sí nji-nji lé.
- ¹⁰Togəbè ba, seɲ a njaaje mba kar néra sí wa bua kɔ Mbaidɔmbaije taa ne kəmee rəgm ləm, mba kar néra maji lə sí gé gə ria-ria oji maree gé kédé-kédé ləma, mba kar négər gé wɔji dɔ ndaa Ala kara a kɔs dɔ maree'g gé kédé-kédé mee sí'g ləm tɔ.
- ¹¹Togəbè ba, mbɔl dɔ boo-siŋgamonɔ ləa gé maji dum gé yee ula mee sí'g lé seɲ a ɲgəŋje ne dɔ néje'g lai ndá seɲ a sije gə meendakaj, a kilaje mee sí pɔ kaije mee sí sam-sam dɔ néje gé lai gé ra sí lé tɔ.
- ¹²Bɔ sije gé gɔl sí mba kar sí ɲgaje nédɔji lə sí na'd gə deɲ gé to gə kəmee gé d'isi dan lookàr'g lé maji kar sí reaje oiyo.
- ¹³Yee nja wa sí wɔgəɔɔ ɔr sí ji siŋgamonɔ kɔ loondul gé ndul njudu-njudu ləm, yee odo sí ɔm sí beekɔ'g lə ɲgonee gé to ɲgonkəmee lé ləm tɔ.
- ¹⁴Mbɔl dəa ba j'ɲga ne nékoga dɔ sí gé ɔr ta kaiya dɔ sí'g.

Kristi ur do dee'g lai

15 Yee ɔr rɔ Ala gá njedumkoo lé kamba, yee nja to gá doŋɔr ba nékundaje la Ala lai to keneɲ bəi.

16 Mbɔl dɛa ba Ala unda ne boo-néje lai gá dara gə naŋg nee lé néje gá askəm koo gə néje gá dumkoo ləm, kalimbaije ləm, gə mɔbeje ləm, gə dəw-do-looje ləma, gə njékɔbeeje ləm tɔ. Yee nja ba gá njekunda deɛ lai gə mba kar dee to keɛ yee nja doŋɔ do.

17 Yee to gá doŋɔr ba néje lai to keneɲ bəi ləm, mbɔl dɛa ba néje lai d'wa ne na kɔ-kɔ bəi.

18 Yee to gá dəw do Eglisə, yee to doŋɔr ləm, yee to dəw gá doŋɔr gá unda loo tee mbuna njé gá d'wəi'g ləm tɔ mba karee to gá doŋɔr la néje lai-lai.

19 Mbata Ala wɔji mba kɔm sɛa nɔ'd yəg.

20 Yee wɔji mba kar mbɔl dɛa ba néje gá do naŋg nee gə néje gá dara kara d'ɔm gə Ala nɔ'd sad. Məsee gá kaar kag-dəs'g ləa ba yee gɔl dee ne yəg ɔm dee ne nɔ'd gə Ala ya.

21 Seije gá kédé seɲ undaje rɔ sí bad rɔ Ala'g ləm, takəji la sí gə néra gá majel la sí lé seɲ toje ne njébaje ləa ləm tɔ lé basinè mbɔl do kwəi gá ŋgonee oso vad wəi gə darəa lé ba yee udu ne kəm bə la sí jigi,

22 mba kar sí teeje aarje neɔ'g gá njémeendaje ləm, mba mee sí ila bal el ləma, mba kar ta kára kara wa do sí'g el ləm tɔ.

23 Ne kar sí-seɲ naije dan meekun'g la sí njaŋg, la yəje rɔ sí keneɲ ləm, meekundayel gá wɔji do Tagəmajɪ gá seɲ ooje mbə lé seɲ a toje pum kubaje kyaje el ləm tɔ lé yee ba gá kumə. Tagəmajɪ neelé d'ila mberee d'ar nékundaje la Ala lai gá d'isi gin dara'g d'oo ya ləm, ma Pool kara d'undam gá njekɔrgoo gée ya ləm tɔ.

Kula ra Pool gə nékəmdoo gá rəa lé

24 Basinè m'al rɔm wɔji do nékəmdoo gá ram mbata la sí. Néurti gá ra Kristi lé dogeɛ gá nai ba m'taa m'ɔm dɔm'g mbata la Eglisə gá nai gá darɔ Kristi lé.

25 Ma m'tel m'to kura la Eglisə neelé gə goo kɔm gá Ala nja ɔm kula neelé jim'g gə mba kam m'ɔr ne ta la Ala ndəgəsə gá raga m'ar sí.

26 Ta neelé to loo-kiya'g ləw-ləw ba gə ginka dəwje-dəwje, ne basinè inja kəm deɛ gá to gə kəmee təsərə.

27 Ndərta nee gá to loo-kiya'g gá to ta gá maji dum gá Ala nja ndigi kar njépole-magəje d'oo lé ba nee: Kristi gá to mee sí'g lé yee nja gá njegin rɔnduba gá seɲ undaje mee sí yel gá do'g.

28 Yee nja ba j'ula sí ta ləa ləm, jeɛ n'tɔg ne dəwje lai ləma, jeɛ ndoo ne dəwje lai gə kəmkàree ləm tɔ gə mba kar deɛ lai tel ne maji d'ɔr njoroŋ gin Kristi'g ba j'aw ne sə dee nɔ Ala'g bəi.

²⁹Yee ba, m'ra ne kula m'təd ne loo, gə goo siŋgamoŋ læa gé yee ula mæm'g ɔsm ne bɔ̃i-bɔ̃i.

Njé gé Kolosə 2

¹Tɔgəɔ ya, ma m'ndigi kar sí gərje gao, ma lé m'təd loo rém-rém mbata læ sí-sej læm, gə deɛ lai gé d'isi Laodise læma, gə deɛ gé kəm dee oso dɔm'g el bæi kara læm tɔ

²mba kar meɛ dee a koso ne naŋ pɔ læm, mba kar meenoji a kəm dee nɔ'd sad læma, mba kar kəmkàr a rusu ne meɛ dee nji-nji kar kəm deeinja ne dɔ ta læ Ala gé wɔ̃ji dɔ Kristi gé to gə ndəree læm tɔ.

³Kristi lé ndur kəmkàr læm, gə gosɔnégərje gé gə ria-ria læm tɔ lé d'ula rɔ dee rəa'g pé.

Tandəji læ Pool lé

⁴Ma m'pata neelé gə mba kar dəw kára kara lèbè kəm sí gə sutaje el.

⁵Mbata bó lé darɔm godo rɔ sí'g kara ndiləm nai sə sí ya, am m'oo néje lai gé sej raje mbuna nɔ'd to gə goo rəbee læm, sej aarje njaŋ dan meekun'g læ sí gin Kristi'g lé læm tɔ ba m'ra ne rɔlel ya.

⁶Bèe ndá to gé sej taaje Jeju Kristi Mbaidɔmbaije gə meɛ sí ndá maji kar sí ɔmje səa nɔ'd sad ya.

⁷Ulaje ŋgira sí naŋ rəa'g kiŋ-kiŋ, ba meekun læ sí a bəbərə ne dɔ'g kaw-kaw bæi gə goo ta gé deɛ ndoo sí læm, arje ta ra Ala oiyo oji ne nɔ ta sí'g dègè-dègè læm tɔ.

⁸Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g mba kar dee busu sí gə sutaje el əsé gə kəsta gé gə mɔ̀dè-mɔ̀dè ba el. Taje neelé deɛ dum gin dee dɔ néjibee'g læ dəwje læm, gə dɔ négər gé dɔtar gé kɔ naŋ nee gé tar néje gé tar bæi læm tɔ bó tum gin dee dɔ Kristi'g el.

⁹Mbata Kristi lé un kubururɔ Ala ya lad-lad.

¹⁰Mbɔl dɔ Kristi, yee gé to mbai dɔ dəw-dɔ-looje lai læm, gə mbai dɔ njésiŋgamoŋje lai læm tɔ lé sej nja unje ne néje lai gé wɔ̃ji dɔ sí lad ya.

¹¹Sej gé ɔmje nɔ'd gə Kristi lé kinja tamɔd gé wɔ̃ji dɔ sí lé to yee gé ji dəw ba ra el, ne to kɔ Kristi gé wɔ̃ji dɔ goré ne néra sí gə dakasrɔ sí bura, ɔr unda ila kɔ.

¹²Batəm gé deɛ ra sí lé deɛ dubu sí ne səa nɔ'd ndá sej teeje səa nɔ'd to gə goo kəm gé sej ɔmje ne meɛ sí dɔ siŋgamoŋ læ Ala, yee gé njekar Kristi unda ne loo tee dan njé gé d'wəi'g lé.

¹³Sej lé sej wəije yoo-kalta læ sí lé læm, gə yoo-néra sí gé wɔ̃ji dɔ goré gé deɛ goré ne dakasrɔ sí el læm tɔ ne Ala nja ar sí tel sije kəmba gə Kristi nɔ'd loo gé yee ar mée oso lemsé dɔ kaltaje'g læ sí.

- 14**Yeē b̄or godndu gé ıla ta d̄o sí'g gé om̄a s̄e sí lé p̄əd-p̄əd l̄əm, yeē b̄oree kaar kag-d̄əs'g tujee ne pugudu ya l̄əm t̄o.
- 15**Yeē tusu d̄əw-d̄o-looje ḡə njésingamonje ɲḡəw-ɲḡəw l̄əm, yeē rab dee raga k̄əm d̄əwje'g nd̄əḡəs̄ə loo gé yeē dum d̄o dee ḡə kag-d̄əs l̄əa l̄əm t̄o.
- 16**B̄èe nd̄a arje d̄əw k̄ara kara ıla ta d̄o sí'g w̄oji ne d̄o n̄és̄o sí ̄əs̄é d̄o n̄ékai sí el l̄əm, ̄əs̄é w̄oji d̄o n̄ai gé raje el l̄əm, ̄əs̄é w̄oji d̄o n̄ai gé teē sigi'g el l̄əma, ̄əs̄é w̄oji d̄o nd̄o-kwa-r̄oje'g lé el l̄əm t̄o.
- 17**Néje lai neelé to gé ndil néje gé ḡəd gé d'a ḡə ree b̄əi ne Kristi ba to gé dar̄o né gé ḡəd ya.
- 18**Maji kar d̄əwje gé d'wa nd̄o r̄o dee pole ne kuraje gé k̄ara lé su k̄əm sí nar s̄e sí n̄éngw̄od l̄ə sí d'wa d'or̄ ji sí'g el. Débeeje neelé d'ya r̄o dee dan n̄ém̄idije'g l̄ə dee l̄əm, dēe ti ne r̄o dee h̄ər-h̄ər ḡə goo tak̄əjije l̄ə dee gé k̄a dar̄o lé l̄əm t̄o.
- 19**Dēe d'om̄ n̄a'd ḡə d̄o d̄əw lé el. Mb̄ol d̄o d̄o d̄əw lé ba d̄o-kuru-r̄əa kuna ne ḡə dar̄əa n̄a'd, ar dar̄əa ɲ̄ ne d̄o maree'g gé k̄édé-k̄édé ḡə goo r̄əw gé Ala ba w̄oji.
- 20**B̄ó lé sēj w̄əije ḡə Kristi n̄a'd d̄o n̄éḡər gé d̄otar gé k̄a n̄əŋ nee nd̄a see ban ba sēj tel osoje gel ta ndooje'g neelé b̄əi wa.
- 21**Undaje ji sí taaje né el l̄əm, naaje ḡə ta sí el l̄əma, ɔ̄r̄oje r̄əa ḡə ji sí peb el l̄əm t̄o.
- 22**Ta ndooje neelé b̄ó lé taaje r̄əgm̄ raje n̄ée nd̄a a tujije ne. See tum gin dee d̄o ne tornduje ḡə ta ndooje gé k̄a d̄əwje ba el wa.
- 23**Ta ndooje neelé to gir k̄əmk̄ar gé raga ba mbata dēe t̄oji ne r̄əw kwa Ala m̄ée'g gé d̄əw ɲ̄ ḡə m̄ée ra l̄əm, ḡə loo koso kul l̄əma, ḡə kēji dar̄o b̄əj̄-b̄əj̄ l̄əm t̄o ne dēe to néje ḡə m̄id̄é ba gé d'ar d̄əw beelé d̄o n̄éra gé k̄a dar̄əa'g lé.

Njé gé Kolos̄ə 3

K̄om̄ n̄a'd ḡə Kristi ba gé kank̄əm né

- 1**B̄èe nd̄a b̄ó lé sēj undaje loo teēje dan njé gé d'w̄əi'g ḡə Kristi n̄a'd nd̄a san̄gje néje gé w̄oji d̄o b̄ee gé tar loo gé Kristi sí kenēŋ d̄o jik̄ol Ala'g lé.
- 2**Néje gé w̄oji d̄o b̄ee gé tar ba ulaje r̄o sí kenēŋ mbiriri b̄ó néje gé n̄əŋ nee ba a kulaje r̄o sí kenēŋ mbiriri el.
- 3**Mbata sēj w̄əije mb̄a nd̄a k̄om̄ gé sēj ɔ̄m̄je n̄a'd ḡə Kristi lé sēj ulaje k̄əm̄ə l̄ə sí r̄o Ala'g pé.
- 4**Loo gé Kristi gé to gé k̄əm̄ə l̄ə sí a kila r̄əa nd̄a sēj a kilaje r̄o sí s̄əa n̄a'd dan r̄onduba'g l̄əa t̄o.
- 5**B̄èe nd̄a arje mal néje gé ra sí gé w̄oji d̄o n̄əŋ neelé w̄əi mburug r̄o sí'g, yeē ba to m̄odkaiya l̄əm, ḡə k̄əm̄nda l̄əm, ḡə mal néje gé ula p̄ər meē sí'g l̄əma, ḡə mw̄əiyoolar gé to gé maḡəpole l̄ə d̄əwje lé l̄əm t̄o.

- ⁶Néje nee ba gó né gó teggin oṅg gó Ala ɔm do njékaltaje'g lé tɔ.
- ⁷Kédé lé seije kara seǐ njaaǐe mbuna deejje'g neelé loo gó seǐ síje ne dan kaiyaje'g neelé bəi.
- ⁸Ne basinè lé maji kar sí undaje néje lai neelé bad: Oṅg ləm, gə bə ta ləm, gə meeyèr ləm, gə ndá ta gó təd ləma, gə ta gó ərm gó rara kara gó askəm tee ta sí'g ləm tɔ.
- ⁹Ulaje nǎ taṅgɔm mbuna sí'g el mbata dəw gó ləw gə néreaǐe lé seǐ ɔrje joǐee ubaje yǎǐe mbǎ,
- ¹⁰ndá dəw gó sigi ba seǐ ulaje rɔ sí'g ya. Dəw gó sigi lé négər læa ǐ mbai-mbai gó kédé-kédé aree tel to tana gə njekudá.
- ¹¹Greǐ əsé Jib godo nee ləm, njekija tamɔd əsé yee gó lal kinja godo ləm, dəw-də-bee əsé dəw walá godo ləma, bər əsé ŋgonkoǐi godo ləm tɔ, ne Kristi ba gó dəw kára ba dan dee'g lai.
- ¹²Bèe ndá to gó seǐ toje dəwje gó to gə kəmee gó m'unda sí dan kəm'g ləm, Ala lé nja ɔr sí gə kəmee ləm tɔ ndá maji kar sí arje meekoso lemsé ləm, gə meemaji ləm, gə kosokul ləm, gə kaw yururu ləma, gə meekila ləm tɔ lé to ne néje gó seǐ dolèje ne rɔ sí yul-yul ya.
- ¹³Ilaje mee sí pɔ do nǎ'g tɔbəi bó lé ta oso mbuna sí'g ndá arje mee sí ti mbidi do nǎ'g tɔ. To gó Kristi ar mee ti mbidi do sí'g lé seije kara raje gə nǎ togábè tɔ.
- ¹⁴Né gó ur do néje'g lai lé ulaje rɔ sí dan meenoǐi'g, yee ba to kúla gó tuga sí nǎ'd keg-keg.
- ¹⁵Maji kar meelɔm læ Kristi taa mee sí pəl-pəl, yee ba yee bər sí ne mba kar sí toje kubururɔ dəw gó kára ba. Maji ra Ala oiyo tɔ.
- ¹⁶Maji kar ta læ Kristi gó to boo-nébao lé uru kəi mee sí'g. Ndooje nǎ ləm, ndəǐje nǎ ləm tɔ gə kəmkàree lé gə pakɔsje ləm, gə pa pidije ləma, gə pa kula rənduba gó wɔǐi do ndil sí ləm tɔ. Ɔsje pa gə mee sí bura arje Ala reaǐe ne oiyo mbata noǐi læa gó rusu mee sí nǐ-nǐ lé tɔ.
- ¹⁷Né gó rara gó seǐ raje lé tapa sí əsé néra sí kara raje gə ri Mbaidɔmbaije Jeju, raje ne Ala Bɔ-dəwje oiyo gə mbəa-yee nja tɔ.

Nékəmra mbuna nǎ'd lé

- ¹⁸Denéje, osoje kul rɔ ŋgaw síje'g, yee ba gó nékəmra gin Mbaidɔmbaije'g ya.
- ¹⁹Diŋgamje, undaje denéje læ sí dan kəm sí'g bó arje kəm sí mas mbidi-mbidi do dee'g el.
- ²⁰Ŋganje, né gó rara kara ilaje ne ŋgonkoǐi do njékoǐi síje'g mbata yee ba gó né gó taa kəm Mbaidɔmbaije ya.
- ²¹Bɔ-ŋganje, aaje kəm ŋgan síje gə ta el nà mee dee a kila ne kas bilim.

²²Sei kuraje lé né gé rara kara ilaje ngonkoji do bée síje gé do nanj nee, sei a raje togábè gə mba kəm dee goo kára ba əsé gə mba taa ne kəm dəwje el ne sei a raje gə meenda bəlje ne Mbaidəmbaije ya.

²³Kula gé rara gé sei raje lé raje gə meə sí gé maji mbata lə Mbaidəmbaije bó gə mba kar dəwje gə kar dee el,

²⁴mbata sei gərje gao, sei a kiŋgaje nénduba ji Mbaidəmbaije'g gé nékoga do ji sí lé. Raje né arje Kristi Mbaidəmbaije lé tɔ.

²⁵Mbata yeə gé ra né gé lal najee ndá beə a kɔs təa'g bɔsɔɔ, bó d'a kɔr ne kəm dəw kára el!

Njé gé Kolosə 4

Tandəji gé Pool ndəji dee ne lé

¹Sei bé-njékulaje, maji kar sí ugaje do ji njékulaje lə sí gə goo rəbee mbata sei gərje gao, bée sí-seije kara si dara tɔ.

²Aije meə sí sam-sam do tamaji gé sei raje lé sije kəmba keneŋ, raje ne Ala oiyo.

³Raje tamaji mbata lə síje tɔ, dəjije Ala mba karee ɔr tarəw kila mber lə sí ilá tag, mba karm m'ɔr ne goo ta lə Kristi gé to loo-kiya'g bəi gé ma m'isi ne gə kúla lar rɔm'g gə mbəa lé tɔ.

⁴Bèe ndá m'a koo loo riba ne dəa gé raga ləm, m'a koo ta gé kəm pa lé ləm tɔ.

⁵Njaaje gə kəmkàree nɔ dee'g raga pai-pai, ɔsje rɔ sí bad nà kàree a dən.

⁶Arje tapa sí teə gə ndu gwɔs noji gə ndɔ sí ndɔ sí, dusuje kad gé rii do'g tɔ, bée ba sei a kooje loo kila nana kara ta gé kəm kilá keneŋ.

Lapia gé ra dee

⁷Tisik, ngokɔ sí gé j'undá dan kəm sí'g gé to majikula ləm, gə njeboakula ləm gin Mbaidəmbaije'g ləm tɔ lé a kula sí ta néje lai gé wɔji dɔm ya.

⁸Yee ba ma m'ulá ne rɔ sí'g gə mbəa mba kar sí gərje ne né gé ra sí ləm, gə mba karee gɔl ne meə sí ləm tɔ.

⁹Ma m'aree aw nɔ'd gə Onesimə, yeə gé to ngokɔ sí gé majikoji gé j'undá dan kəm sí'g lé. Onesimə lé sei səaje toje kojibee gé nɔ'd. Deə nja d'a kɔr goo néje lai gé teə do sí'g loo gé nee'g kar sí.

¹⁰Arisitarekə, njeboadaŋgai ləm ra sí lapia. Mark, ngolə bɔ Barnabas gé ma m'ula sí ta gé wɔji dəa kédé lé yeə kara ra sí lapia tɔ. Bó lé yeə a kaw bee lə sí ndá maji kar sí wáje gé rɔ sí'g.

¹¹Jeju gé deə baree Justus lé ra sí lapia tɔ. Deə nja to mbuna njékija tamɔd deeje ləm, deə nja gə kar dee ba ba ra səm kula nɔ'd mbata beekɔ lə Ala ləm tɔ, deə to gé njekar məəm oso nanj ləmséje lé tɔ.

12 Epapras, ngokɔ sí gá kojikəi lé ra sí lapia tɔ. Yeɛ to kura lə Jeju Kristi gá rɔ gə tamaji-ra ləa ta-ta mbata lə sí bó əw rəa el mba kar sí telje ne dəwje gá maji ɔrje njoroŋ ləm, gə mba kar sí aarje dɔ gəl sí'g njaŋg mba ra ne torndu Ala karee ɔr rɔd ləm tɔ.

13 Ma nja m'ɔr goo ta ləa m'ar sí ooje to gá yeɛ ula rəa ndubu mbata lə sí ləm, gə mbata lə njé gá Laodise ləma, gə mbata lə njé gá Hierapolis ləm tɔ.

14 Lugu gá njekumə-kaji gá jee j'undá dan kəm sí'g deɛ gə Demas lé deɛ ra sí lapia tɔ.

15 Ngakɔ síje gá d'isi Laodise, gə Nymphas, gə Eglisəje gá d'wa dɔ nɔ kəi ləa lé ra deeje lapia ar síje.

16 Loo gá seɪ turaje maktub neelé mbuna sí'g mbə ndá ar dee d'aw tura taree mee Eglisə gá Laodise'g ləm, seɪ kara maji kar sí turaje maktub gá a kɪ Laodise ree rɔ sí'g togəbè ya ləm tɔ.

17 Tɔbəi ulaje Arsipə mba karee unda kəmkàr dɔ rəa'g dɔ kula gá d'ɔm jia'g gə ri Mbaidəmbaije lé mba ra karee ɔr rɔd ya.

18 Ma Pool m'ra sí lapia neelé gə jim-ma ya. Arje mee sí olé dɔ kúla gá deɛ tɔm ne. Maji kar sí sije dan noji'g ya!

1 Njé gá Tesalonikə

1 Njé gá Tesalonikə 1

Lapia gá ra dee

¹Ma Pool gə Silbɛ gə Timote, jee ndaŋg maktub nee j'ar Eglisə gá Tesalonik, seɿ gá ɔmje na'd gə Ala Bɔ síje ləm, gə Jezu Kristi Mbaidɔmbaije lé ləm tɔ. Maji kar noji gə meelɔm nai sə sí ya!

Meekun lə njé gá Tesalonik

²Jee n'ra Ala oiyo ta-ta mbata lə sí lai, loo gá jee m'bar ne ri sí loo-ra-tamaji lə sí lé.

³Tɔgəɔ ya, mee sí olé dɔ sí'g ta-ta nɔ Ala Bɔ síje'g loo gá j'əji dɔ meekun lə sí gá ra née ləm, gə nojimeenda gá seɿ waje gə mar síje ləma, gə kaar gá seɿ aarje njaŋg undaje ne mee sí yel gá dɔ Mbaidɔmbaije'g lə sí Jezu Kristi lé ləm tɔ.

⁴Jee n'gər gao, seɿ ŋgakɔ síje gá Ala unda sí dan kəmee'g lé yee nja ɔr sí ne unda sí ne gə kəmee ya.

⁵Mbata tagəmaji lə sí lé j'ila mberee j'ar sí gə ta gá tee ta sí'g gə karee el ne Ndilmeenda ba nai sə sí keneɲ ar sí j'ula ta mee sí'g gə siŋgamon ləa-yeɛ ləm, ar sí gərje ta lə sí gá kankəmta ləm tɔ. Tɔgəɔ ya seɿ ooje né gá jee n'ra mbuna sí'g lé to togábè mbata lə sí ya.

⁶Seɿ nja kara seɿ toje njendaji kəm síjee-je gə kə Mbaidɔmbaije to loo gá seɿ taaje ta lé rəgm dan nékəmdooje bula ləm, Ndilmeenda ba gá njegin rɔlel lə sí keneɲ ləm tɔ.

⁷Gelee gá nee ba, seɿ telje toje néndajikəm lə njétaamee-Kristije lai gá d'isi Masedoinə ləm, gə Akai ləm tɔ.

⁸Tɔgəɔ ya, ta lə Mbaidɔmbaije lé ɿ rɔ sí'g oso beekɔ gá Masedoinə ləm gə Akai ləm gə karee el ne kəm gá seɿ ɔmje mee sí dɔ Ala'g lé neɔ oso gə loo mbidi-mbidi ar dəwje lai d'oo mbə bó loo tɔ tamee godo ŋga.

⁹Kwa gá seɿ wa síje gá rɔ sí'g ləm, gə meekun lə sí gá seɿ unje arje Ala ləma, gə kyə gá seɿ yaje goo magəje lə sí mba kwa Ala gá tɔgəɔ gá njesikəmba mee sí'g ləm tɔ lé yee ba dəwje lai d'ɔr soree ya.

¹⁰Yee ba, seɿ ŋginaje ne Ŋgonee gá a gə kɿ dara lé yee ba to Jezu gá Ala aree unda loo tee dan njé gá d'wəi'g ləm, yee gá ɔr sí dan oŋg gá a gə ree lé ləm tɔ.

1 Njé gá Tesalonikə 2

Kula ra Pool mbuna njé gá Tesalonik'g

¹Ŋgakɔmje, seɿ gərje gao, kaw gá jee j'aw rɔ sí'g lé j'aw gá ŋgar el.

- ²Sei gərje gao, to gé d'ila rɔkul dɔ sí'g d'ar rɔ sí ndiri ne njigi-njigi mee bee gé Pilibə ne jee j'om mee sí dɔ Ala'g, j'wa ne diŋgam mee sí'g mba kula sí ne tagəmaji lə Ala gé kəm ŋgon diŋgam dan néje gé d'ɔs kaar sí'g.
- ³Mber kila lə sí lé wɔji dɔ ta gé to bam el ləm, əsé dɔ meeyèr el ləma, əsé dɔ ta su ne kəm dəwje su-su el ləm tɔ.
- ⁴Ne to gé Ala nja oo sí gé dəwje gé kəm kila mber Tagəmaji lé ba ɔm kula neelé ji sí'g bəi ndá jee j'ɔr taree mba n'taa ne kəm Ala ya, yee gé njenaa meekuru lə sí bɔ mba taa ne kəm dəwje ba el.
- ⁵Sei gərje gao, jee lé ndɔ kára kara jee lèbè kəm dəw el ləm, j'unda mee sí dɔ né'g lə dəw el ləm tɔ. Ala ba oo géé gao ya.
- ⁶Jee lé n'saŋg rɔnduba gé j rɔ dəwje'g el ləm, əsé gə rɔ sí-sei'g el ləma, əsé gə rɔ dəwje gé raŋg'g el ləm tɔ. Jee gé n'to njékaɪkulaje lə Kristi lé j'askəm kɔ dɔ sí ya ne jee j'ɔ el.
- ⁷J'aw mbuna sí'g lɔm asəna gə kɔ ŋganje gé odo ŋgantədje ləa bèe.
- ⁸Kunda gé j'unda sí dan kəm sí'g dana dəŋgərə lé ba ar sí j'wɔji mba kar sí Tagəmaji lə Ala lé gə karee el ne j'wa rɔ sí bura j'ar sí mbata jee sə síje lé n'tel n'to j'asəna gə darɔ gé kára ba tɔ.
- ⁹Ŋgakɔ síje, kula ra sí gé jee j'ula ne rɔ sí ndubu dɔda'd gə dan kàrá mba kar sí j'wɔi ne dəw kára kara mbuna sí'g el lé mee sí a kolé dɔ'g ya, togábè ba, j'ɔr ne gin Tagəmaji lə Ala lé j'ar sí.
- ¹⁰Sei toje njékoogineje ləm, Ala kara oo ləm tɔ. Néra gé jee n'ra sə sí-sei njémee kunje lé to né gé àr ləm, to né gé to gə dɔ najee ləma, to néra njemee karabasur ləm tɔ.
- ¹¹Sei ooje gao, jee n'ra sə sí to gé bɔ ŋgon ra gə ŋgan mééje lé ya.
- ¹²Jee ndəji sí ləm, jee n'gɔl sí ləma, jee j'ɔs sí bɔj-bɔj mba kar néra sí aw gə goo ka Ala, yee gé njebər sí mba kar sí síje beekɔ'g ləa gə dan rɔnduba'g ləa lé ləm tɔ.
- ¹³Gelee gé nee ba, jee n'ra ne Ala oiyo bɔ j'əw ne rɔ sí el mbata loo gé sei taaje ta lə Ala gé jee j'ula sí lé sei taaje gə mee sí, ooje gé kankəmta lə Ala gé ra kula mee sí-sei gé ɔmje mee sí dəa'g bɔ sei ooje gé tapa dəwje gé kari ba el.
- ¹⁴Tɔgərw ya, ŋgakɔmje, sei telje ndajije kəm Eglisəje lə Ala gé d'ɔm nɔ'd gin Jeju Kristi mee beekɔ gé Jude lé mbata sei je kara njé gé goo bee'g lə sí-sei ba d'ula kəm sí ndò to gé Jibje kara d'ula kəm dee-dee ndò bèe ya tɔ.
- ¹⁵Jibje neelé dee tɔl Mbaidɔmbaije Jeju Kristi gə njéteggintaje ləm, dee d'ula kəm síjee ndò ləm tɔ. Dee taa kəm Ala el ləm, dee to njébaje lə dəwje lai ləm tɔ.
- ¹⁶Dee d'ɔg sí loo kula njépole-magəje ta mba kar dee d'ingə ne kaji, yee ba kaiya lə dee uba ne dɔ nɔ bul-bul rusu loo ya. Ne oŋg lə Ala lé uba dee naŋg bus wa dee mbə.

¹⁷Ngakɔ sije, jeɛ lé darɔ sí ba ya sí waga ne mee sí ba yè ya sí el, yee ba ar mal koo kəm sí ra sí ne ngwɔd-ngwɔd.

¹⁸Jeɛ lé j'əji mee sí'g mba kaw koo sí gɔl kára əsé joo jén nja ləm, ar darɔm-ma Pool nja kara m'ndigi mba kaw ya ne Njekurai ba ɔg sí rəbee ya.

¹⁹See n̄ə bəi ba gá nékunda-mee-yel dɔ'g lə sí əsé nérɔlel lə sí əsé dɔgugu gá j'a kal ne rɔ sí wa. See a to seɪ nja nɔ Mbaidɔmbaije'g lə sí Jeju ndɔ ree'g ləa el wa.

²⁰Bèe ya, seɪ toje néndubarɔ lə sí ləm, gə nérɔlel lə síjeɛ ləm tɔ.

1 Njé gá Tesalonikə 3

Pool ula Timote rɔ dee'g

¹Togábè ba, loo gá j'oo loo mba kila mee sí pɔ el nga ba jeɛ j'wɔji mba nai gə kar sí ba Aten bəi

²ndá jeɛ j'ula Timote rɔ sí'g. Yee lé to ngokɔ sí gá to kura lə Ala loo kər goo Tagəmajɪ lə Kristi ndá jeɛ j'ulá mba karee ndəji sí kar sí ngənjje ne dan meekun'g lə sí ləm,

³mba kar nékəmndoo gá seɪ sije keneɲ basinè lé a kar dəw kára kara yə ne el ləm tɔ. Mbata seɪ gərje gao, to né gá goso dɔ sí ya.

⁴Loo gá jeɛ nai rɔ sí'g bəi lé jeɛ j'ula sí kédé təsərə m'pana: Némeekɔ a kula kəm sí ndò ya, née ba teɛ ne dɔ sí'g tɔ ndá seɪ ooje gao ya.

⁵Togábè ba, loo gá m'oo loo mba kila məəm pɔ el nga ndá m'ula kula goo sí'g mba koo see meekun lə sí to ban wa. Ma m'bəl nà banelə njesula dəwje lé a sula sí ba a kar kula ra sí lé tel to né gá gə mɪdé ba.

⁶Ne basinè Timote ɪ rɔ sí'g tel ree ɪnga sí ndá yee ula sí ta gá maji gá wɔji dɔ meekun lə sí ləm, gə meenoji lə sí ləm tɔ. Yee ula sí pana: Kaw gá j'aw rɔ sí'g kédé lé seɪ lajije toree mee sí'g ta-ta gə meendakaj ar mal koo síjeɛ ra sí-seɪ ngwɔd-ngwɔd to gá jeɛ kara mal koo sí-seɪ ra síjeɛ ngwɔd-ngwɔd togábè ya tɔ.

⁷Togábè ba, ngakɔ sije, lé j'isi dan néurtije'g gə dan némeekonje'g kara ta meekun lə sí gá j'oo taree lé ba gɔl mee sí ar sí j'isi ne keneɲ gə meekulɔm.

⁸Basinè rɔ sí ɪ kəgeɲ mbata seɪ aarje njanɲ gin Mbaidɔmbaije'g.

⁹See riri nga ba j'a ra mba ra ne Ala oiyo mbata rɔlel gá seɪ ar sí j'isije danee'g nɔ Ala'g lə sí nɛ lé wa.

¹⁰Dan kàrá gə loondul'g lé jeɛ n'ra ndò rɔ Ala'g lə sí gə tamaji gá nuɲga so mba karee ɔr rəw ar sí j'aw j'oo sí mba gɔl meekun lə sí karee maji ɔr njoroɲ tɔ.

¹¹Maji kar Ala Bɔ síjeɛ ləm, gə Mbaidɔmbaije lə sí Jeju ləm tɔ lé gɔl rəw nɔ sí gá par gá rɔ sí'g.

¹²Maji kar Mbaidɔmbaije ar noji gá seɪ waje gə n̄ ləm, gə seɪ waje gə dəwje lai ləm tɔ lé ɪ dɔ maree'g gá kédé-kédé aree to asəna gə k̄a síjeɛ mbata lə sí-seɪ bèe tɔ.

¹³Maji karee ar mee sí to kɔgəɔ mba kar sí toje dəwje gá to gə kəmee gá ta kára kara wa dɔ sí n̄ Ala Bɔ síje'g el mee ndəa gá Jeju Mbaidɔmbaije a ree gə dəwje ləa lai gá to gə kəmee lé.

1 Njé gá Tesalonikə 4

Nékəmra gá taa kəm Ala lé

¹Ngakɔmje, ta gá ran̄g ya to nga. Né gá kəm ra karee taa kəm Ala lé seɪ ooje rɔ sí'g mb̄a ləm, seɪ raje née ləm tɔ ndá jeɛ n'tɔg sí j'wa ta sí gə ri Mbaidɔmbaije Jeju Kristi mba kar sí awje ne kəm sí gá kédé-kédé ya.

²Tɔgəɔ ya, ta ndooje gá jeɛ m'pa j'ar sí gə ri Mbaidɔmbaije Jeju lé seɪ gərje gao ya.

³Né gá mee Ala ndigi lé to mba kar sí toje dəwje gá mee sí àr ngad-ngad ləm, to mba kar sí ɔgje rɔ sí dɔ mɔdkaiya'g ləm tɔ,

⁴to mba kar nana kara gər loo kisi gə dené ləa gá to gá darəa lé gə meenda ləm, gə goo rəbee ləm tɔ

⁵bó a ra gə goo malee gá ula n̄'d el mbata yee ba gá néra njépole-magəje lé.

⁶Maji kar dəw kára kara unda kəm maree jibi taa ne né ləa el ləm, ar kəmee əɪ dɔ né'g lə maree gá rara kara el ləm tɔ, mbata Mbaidɔmbaije ba gá njedalb̄a néje neelé lai to gá jeɛ j'ula sí taree ndəji sí ne kédé ya.

⁷Mbata Ala bar sí mba kar sí j'isi gə kəmee bó gə mba kar sí toje gá njémeeminaje el.

⁸Gelee gá nee ba, yeɛ gá ɔs ta ndoo neelé rəw ndá Ala gá njekar Ndil gá to gə kəmee to mee sí'g ba yeɛ ɔsee rəw kən bó dəw gá kari ba el.

⁹Ta gá wɔji dɔ kunda ngakɔ síje dan kəm sí'g lé to né gá seɪ awje ndòo maktubee el, mbata Ala nja ndoo sí ar sí gərje loo kunda n̄ dan kəm n̄'d mb̄a ya.

¹⁰Yee ba seɪ raje gə ngakɔ síje lai gá d'isi gə dɔbee dɔbee gá Masedoinə ya. Ne seɪ ngakɔ síje lé jeɛ n'tɔg sí mba kar nojimeenda lə sí lé ɔs dɔ maree'g gá kédé-kédé ləm,

¹¹gə mba kar sí naaje loo mba kisi ləm ləm, mba ra kula gá wɔji dɔ sí dɔ sí ləma, gə mba ra kula gə ji sí ləm tɔ, to gá jeɛ ndoo sí taree kédé lé.

¹²Togábè ba, néraje gá to gə goo rəbee gá seɪ a raje gə njé gá raga lé d'a kila ne ribar dɔ sí'g ləm, seɪ a kawje ne ndòo né lə dəw kára kara el ləm tɔ.

Ta tel ree lə Mbaidɔmbaije lé

¹³Ngakɔ sije, ta gé wɔji dɔ dɔwje gé tobi lé jee ndigi kar sí sije keneɲ dɔ mbə'g el, nà seɲ a kulaje ne rɔ sí ndòo gé dɔwje gé ranɲ nɔ'd gé nékunda-mee-yel dɔ'g lə dee godo.

¹⁴Mbata bó lé j'ɔm mee sí dɔ kwəi gé Jeju wəi'g ləm, gə dɔ tee gé yee unda loo tee dan njé gé d'wəi'g ləm tɔ ndá maji kar sí j'ɔm mee sí dɔ tel gé Ala a kar dee gé d'wəi gin Kristi'g lé d'a tel ree gə Jeju nɔ'd tɔ.

¹⁵Tɔgəɔ ya, aa ooje, ta lə Mbaidɔmbaije gé j'ula sí təsərə ba nee: jee gé j'a si kəmba saar ndɔ tel lə Mbaidɔmbaije lé dee gé d'wəi mbə lé j'a kun gɔl sí kila nɔ dee'g gə dɔɔ sí el.

¹⁶Mbata Mbaidɔmbaije nja ba a kwɔji lé ndá ndu kə mbai lə kuraje gé dara a bar wəl ləm, ndu tɔtɔ lə Ala a bar kɔr loo loi-loi ləm tɔ ndá yee a kɪ dara gə mba ree nɲa. Dee gé d'wəi gin Kristi'g lé d'a kunda loo tee kédé.

¹⁷Gée gé gogo jee gé j'aw kəmba dɔ nanɲ nee bəi lé jee sə deeje j'a kɪ nɔ'd kuru dan loo-kil'g lə ndi'g dəs tar mba tila kəm Mbaidɔmbaije par gé dara lé. Bèe ba j'a nai gə Mbaidɔmbaije gə nɔ ya.

¹⁸Maji kar sí gɔlje mee nɔ gə taje neelé.

1 Njé gé Tesalonikə 5

Ŋginaje pèrèrè

¹Ngakɔ sije, ta gé wɔji dɔ ndəa gə kàree lé seɲ awje ndòo maktubee el.

²Mbata seɲ lé seɲ gərje gao, ndɔ lə Mbaidɔmbaije lé a kuba sí nanɲ bus asəna gə njebogo gé ree loondul'g bèe.

³Loo gé dɔwje d'a si pana: Kari ba, loo to maji ləm bəi!... Ndá léegəneeya tuji a kuba dee nanɲ bus asəna gə ndòo gé ɔs dené bɔɲ ba loo kaj a godo.

⁴Seɲ ngakɔ sije gé sije dan loondul'g el lé ndəa neelé a tee dɔ sí'g asəna gə njebogo el.

⁵Seɲ lai toje nɲan lookàrje ləm, gə nɲan dan kàrje ləm tɔ. Dɔda a bar ri sí el ləm, loo gé ndul njudu-njudu lé kara a tibi mbɔr sí el ləm tɔ.

⁶Bèe ndá ar sí n'toje bi asəna gə kə dɔwje gé ranɲ el, nɛ ar sí j'isije kəmba ləm, j'undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g ləm tɔ.

⁷Mbata dee gé njétobije lé tobi loondul'g ləm, dee gé kido tɔs dee nanɲ lé tɔs dee nanɲ loondul'g tɔ.

⁸Nɛ jee gé n'toje nɲan lookàr lé ar sí j'undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g j'ar meekun lə sí gə meenoji lə sí lé to kubu-rɔ gé nɲira kiɲ-kiɲ gé j'ula rɔ sí'g ləm, j'ar mee sí gé to yel dɔ kaj'g lé to dɔgugu gé j'ula dɔ sí'g ləm tɔ.

⁹Tɔgəɔ ya, Ala bar sí mba kar oɲɲ ləa ɔm dɔ sí'g el nɛ yee bar sí mba kar sí j'ɲga kaj'g gin Mbaidɔmbaije'g lə sí Jeju Kristi,

¹⁰Yee gá wəi mbata lə sí mba kar bó lé j'isi kəmba əsé n'tobi kara j'a si səa nə'd ya.

¹¹Gelee gá nee ba maji kar sí ndəjije nə gə meendakaj ləm, undaje siŋga sí nə'd ləm tɔ, to gá seɪ raje mbə ya.

Rudu ta ndəjije lé

¹²Ngakɔ síje, jee n'ra ndòo rɔ sí'g mba kar sí ilaje ŋgonkoji dɔ deɛ gá ra kula mbuna sí'g d'ɔr ne nɔ sí gin Mbaidɔmbaije'g, deɛ gá ndəji sí bər-bər lé.

¹³Unda deeye dan kəm sí'g dana dəŋgərə mbata kula ra dee lé. Ɖmje nə'd sad ya.

¹⁴Ngakɔ síje, jee n'ra ndòo rɔ sí'g bəi: maji kar sí ndəjije deɛ gá d'aw kori-kori ləm, ulaje diŋgam mee deɛ gá mee dee təd mán ləm, gədje njémeembərèje ləma, ilaje mee sí pɔ dɔ dəwje'g lai ləm tɔ.

¹⁵Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g mba kar dəw kára kara tel ra majel gə maree godə maree'g el ne saŋje rəw né gá maji mba ra ta-ta mbuna sí-seɪ'g ləm, gə dəwje gá raŋg lai ləm tɔ.

¹⁶Raje rɔlel gə ndɔ sí ndɔ sí ləm,

¹⁷raje tamaji ta-ta ləma,

¹⁸raje oiyo dɔ néje'g lai mbata yee ba Ala wəji kar sí-seɪ gá síje gin Kristi'g lé raje.

¹⁹Ndil gá to mee sí'g lé udeeye kəmə el.

²⁰Ta gá njéteggintaje d'ɔr d'ar sí lé taaje ta dee'g ya bó ubaje yaje el.

²¹Ne tenje néje lai, waje mee sí ndər dɔ néje gá maji'g.

²²Saaje rɔ sí rəw dɔ né gá majel gá gə ria-ria.

Lapia gá ra dee

²³Maji kar Ala nja gá njeyelko meeləm lé ɔr sí unda sí gə kəmee ləm, maji karee ŋgəm sí bura, ndil sí ləm, gə kankəmrɔ sí ləma, gə darɔ sí ləm tɔ, mba kar ndɔ gá Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi a tel ree lé ndá ta kára kara a kwa dɔ sí el.

²⁴Yee gá bar sí lé to njemeenda londonɔ, yee nja ba a ra née ya.

²⁵Ngakɔ síje, raje tamaji mbata lə sí.

²⁶Raje ŋgakɔ síje lai lapia ar sí tɔnje ne bɔl dee gə meendakaj.

²⁷Ma man sí gə ri Mbaidɔmbaije mba kar sí turaje maktub neelé arje ŋgakɔ síje lai d'oo taree ya.

²⁸Maji kar noji lə Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé nai sə sí lai ya.

2 Njé gá Tesalonikə

2 Njé gá Tesalonikə 1

Lapia gá ra dee

¹Ma Pool, jeɛ gə Silbɛ gə Timote lé jeɛ ndaŋg maktub nee j'ar Eglisə gá Tesalonik, deɛ gá d'om nɔ́d gə Ala Bɔ síjeɛ ləm, gə Jeju Kristi Mbaidɔmbaije ləm tɔ.

²Maji kar noji gə meelom gá ɔ rɔ Ala Bausijeɛ'g ləm, gə rɔ Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi'g ləm tɔ lé nai sə sí.

Ta ra oiyo ləm, tamaji ləm tɔ

³Ŋgakɔ síje, jeɛ j'oo loo gə mba ra Ala oiyo ta-ta mbata lə sí, yee ba to lée'g ya, mbata meekun lə sí teɛ boo, ɔ ne dɔ maree'g gá kédé-kédé ya ləm, seije kára kara lai seɔ undaje nɔ́ dan kəm nɔ́d waje ne noji gá kédé-kédé ləm tɔ.

⁴Gelee gá nee ba, jeɛ n'ti ne rɔ sí dɔ sí'g j'wa sí ne j'wɔji ne Eglisəje lə Ala mbata meekun lə sí gá seɔ síje ne gə meekai sam-sam dan nékəmdooje gə némeekonje gá ra sí lé.

⁵Né neelé ba Ala unda ne rɔ rəwta-gaŋg ləa gá to gə dɔ najee ar sí, gə mba kar sí asjekəm kwa beekɔ lə Ala gá deɛ d'ula kəm sí ndòo gə mbəa lé gá nénduba lə sí.

⁶Mbata Ala a ra né gá to gə dɔ najee ya, bəe ba deɛ gá d'ula kəm sí ndòo lé yee a tel kula kəm dee-dee ya ndòo bəe ləm,

⁷a kar sí-seɔ gá d'ula kəm sí ndòo lé a kwaje rɔ sí sə sí nɔ́d loo gá Mbaidɔmbaije Jeju a kɔ́ dara ree gə kuraje ləa gá njésingamonje lé ləm tɔ.

⁸Yee a teɛ dan ndɔ pər gá ɔ bilim-bilim mba kar deɛ gá gər Ala el ləm, gə deɛ gá taa tagəmaji lə Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi el ləm tɔ lé beɔ a kɔs ta dee'g bɔsɔrɔ.

⁹Bɔ néra dee a kɔs ta dee'g loo gá d'a tuji keneɛ gə nɔ́ ləm, d'a si ŋgərəɛ bó d'a si nɔ́ Mbaidɔmbaije'g dəb el ləma, siŋgamonje ləa a nduba dɔ dee'g el ləm tɔ.

¹⁰Loo gá yee a ree mee ndəa'g neelé ndá dəwje ləa gá to gə kəmee lé d'a kula rɔnduba dəa'g ləm, deɛ lai gá d'om mee dee dəa'g lé kaar dee a kwa dee paɔ ləm tɔ. Ta nee wɔji dɔ sí-seɔ to mbata seɔ taaje gin ta gá j'ɔr j'ar sí lé.

¹¹Gelee gá nee ba, jeɛ n'ra ne tamaji ta-ta mbata lə sí mba kar Ala lə sí ar néra sí wa bua bar gá yee bar sí ləm, mba kar mbɔl dɔ siŋgamonje ləa ba némeemajije ləa lai gá yee wɔji-kwɔji ra lé a kɔr dɔ njal ləma, meekun lə sí a ra née karee ɔr ne njal ləm tɔ.

¹²Togəbè ba, seɔ a kulaje ne rɔnduba dɔ ri Mbaidɔmbaije Jeju'g ləm, yee kara a kula ne rɔnduba dɔ sí'g ləm tɔ, gə goo noji gá Ala gə Mbaidɔmbaije Jeju Kristi d'wa sə sí lé tɔ.

2 Njé gá Tesalonikə 2

Néje gá a ree kédé ba Mbaidɔmbaije a ree bɛi lé

- ¹Ngakɔ sije, ta gá wɔji dɔ ndɔ tel læ Mbaidɔmbaije læ sí Jeju Kristi lé læm, gə loo kiŋga gá j'a tel kiŋga sɛa nɔ'd læm tɔ lé jee n'ra ne ndòo rɔ s'g
- ²mba kar sí arje mee sí pélé wəs-wəs dɔ'g el læm, arje kaar sí ndəb dɔ ta gá deɛ tar gá tar lé el læm, əsé dɔ tapa'g, əsé maktub gá deɛ pana: I rɔ síjee'g ba j'wɔji ne dɔ ndɔ ree læ Mbaidɔmbaije gá kàree tee mbɔ lé el læm tɔ.
- ³Maji kar dəw kára kara su kəm sí gə ta gá rara kara el, mbata lé riri kara loo rəm gogo a tee kédé læm, diŋgam gá njeyèr gá to ŋgon læ njetuji lé a kunda loo tee kédé læm tɔ.
- ⁴Diŋgam gá njeyèr lé yee nja ba gá njebɔ gá a kuba loo ki naji loo gə Ala læm, gə né gá rara gá dəwje d'wa mee dee'g læma, a ra saar kuru ne mee kəi-Ala'g ba a tar rəa pana: Nee nja gá Ala læm tɔ.
- ⁵Loo gá ma m'nai sə sí bɛi lé ma m'tɔji sí néje neelé ya, see mee sí olé dɔ'g el wa.
- ⁶Né gá ɔgee loo mba karee tee mee ndəa gá wɔji dəa lé basinə seɛ gərje gao ya.
- ⁷Né gá yèr gá to loo-kiya'g lé un kudu yɔm loo mbɔ. Ne yee gá ɔgee rəw lé a sa rəa kédé mbɔ ba, né gá yèr lé a kila rəa bɛi.
- ⁸Ndəa neelé, yee gá njekɔs Ala rəw lé a nduba rəa gá raga, ne lel ta Mbaidɔmbaije gá a tó dəa'g pu lé a tujee ne læm, rɔnduba gá wɔji dɔ ndɔ ree læa lé a guree naŋg rug-rug læm tɔ.
- ⁹Njekɔs Ala rəw lé a kunda loo tee gə goo siŋgamoŋ læ Njekurai ndá yee a ra nékɔbje bəd-bəd læm, gə nétɔjije læm, gə nédumkooje gá ŋgɔm læma,
- ¹⁰gə nésukəmlooje gá yèr læm tɔ mbata læ deɛ gá njétujije lé mbata kankəmta gá d'a gə kaji ne lé deɛ mbad bɔ deɛ taa gə mee dee d'unda dan kəm dee'g el.
- ¹¹Togábè ba Ala sula dee ne sɔgɔ dan néŋgɔmjé'g gá deɛ d'ɔm mee dee dɔ'g ndəm ne lé
- ¹²mba kar deɛ lai gá d'ɔm mee dee dɔ kankəmta'g el ne deɛ ra rɔlel dɔ né gá lal najee lé ndá rəwta-gaŋg læa a kwa dɔ dee ya.

Ala lé ɔr sí mba kar sí ajije ne

- ¹³Ngakɔ sije, seɛ gá Mbaidɔmbaije unda sí dan kəmee'g lé jee n'ra Ala oiyo ta-ta mbata læ sí mbata yee nja mbər sí kédé gá dɔtar gə mba kar sí iŋgaje kaji gə goo kɔr gá Ndilee ɔr sí unda sí gə kəmee læm, gə goo meekun læ sí gá seɛ ɔmje ne mee sí dɔ kankəmta'g læm tɔ.
- ¹⁴Yee ba yee bar sí ne gə mbəa gə goo Tagəmajji gá jee j'ula sí lé mba kar rɔnduba gá d'ula dɔ Mbaidɔmbaije Jeju Kristi'g lé d'ula dɔ sí-seɛ'g lé tɔ.
- ¹⁵Bèe ndá, ŋgakɔ sije, aarje dɔ gɔl s'g njaŋg læm, waje mee sí kɔgəɔ dɔ ta gá jee ndòo s'g, yee gá jee m'pa gə ta sí gə yee gá ndaŋg gə maktub ba j'ar sí lé læm tɔ.

¹⁶Maji kar Jeju Kristi Mbaidɔmbaije lə sí nja ləm, gə Ala Bɔ síje gə unda sí dan kəmee'g ləm tɔ lé d'wa sə sí noji d'ar sí j'isi ne dan meeləm'g gə to gə nɔ ləm, d'ar mee sí to ne yel ləm tɔ lé

¹⁷maji kar dee-dee ya gɔl mee sí d'ar sí aarje njaŋg dɔ néra gə maji gə rara kara ləm, gə dɔ tapa gə maji gə rara kara ləm tɔ.

2 Njé gə Tesalonikə 3

Raje tamaji

¹Ngakɔmje, ges ta gə nai lé ba nee: Raje tamaji mbata lə sí mba kar ta lə Mbaidɔmbaije oso ne gə loo mbidi-mbidi nduba ne rəa gə raga, to gə yee ra bee lə sí bəe

²gə mba kar sí n'kida rɔ sí n'sa ne rɔ sí ji njémeeyərje'g gə njéjumaje'g, mbata dee lai to njémeekunje el.

³Nɛ Mbaidɔmbaije lé to njemeenda londonɔ ya ndá yee a kar sí ngəŋje ne ləm, yee a kaa dɔ sí mba kar njetakori tibi mbɔr sí el ləm tɔ.

⁴Mbaidɔmbaije ba ar mee sí oso naŋg pɔ dɔ sí'g ar sí n'gər gao, ta gə jeɛ ndəji sí lé seɪ raje mbə ləm, seɪ a raje kəm sí gə kédé bəi ləm tɔ.

⁵Maji kar Mbaidɔmbaije ɔr nɔ sí dan meenoji'g lə Ala ləm, ar meekai sam-sam lə Kristi taa mee sí pəl-pəl ləm tɔ.

Raje kula gə meendakaj

⁶Ngakɔ síje, jeɛ ndəji sí gə ri Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi mba kar sí saaje rɔ sí rɔ ngokɔ sí gə rara kara gə gər kwa dɔ gɔl rəa el lé ləm, əsé gə njaa goo ta gə jeɛ ndoo sí lé el ləm tɔ.

⁷Seɪ nja seɪ gərje né gə seɪ a raje ndajije ne kəm síjeɛ lé gao, mbata kisi gə jeɛ j'isi mbuna sí'g lé jeɛ j'wa dɔ gɔl rɔ sí jəb-jəb ya.

⁸Jeɛ j'usɔ né lə dəw kára kara kari ba el, nɛ jeɛ n'ra kula dan kàrá gə loondul'g, j'ula ne rɔ sí ndubu keneɲ n'dao ne mba kar dəw kára kara oo ne ndòo mbata lə sí el.

⁹J'askəm dəji sí né ya, nɛ jeɛ j'ɔg rɔ sí dɔ'g mba kar sí ndajije ne kəm síjeɛ tɔ.

¹⁰Mbata loo gə jeɛ nai rɔ sí'g bəi lé jeɛ j'ula sí təsərə m'pana: Lé nana ba mbuna sí'g ndigi ra kula el ndá nésɔ a kuba təa ndag el.

¹¹Nɛ jeɛ j'oo to gə njé gə naje mbuna sí'g d'wa dɔ gɔl rɔ dee el ləm, ra kula el ləm tɔ nɛ né gə wɔji dɔ dee el ba d'ɪ bəl d'uru keneɲ.

¹²Deeje neelé, jeɛ m'bar dee ndəji dee gə ri Mbaidɔmbaije Jeju Kristi mba kar dee d'wa kula lə dee peb ra bó gə d'usɔ kée.

13Ngako síje, néra maji læ sí gá seɣ raje lé raje kəm sí gá kédé bó arje mee sí ila kas dɔ'g el.

14Bó lé nana ba ra torndu sí gá jeɣ j'ula sí taree mee maktub'g neelé el ndá maji kar sí oreeje kəm sí dæ'g ndəŋ, saaje rɔ sí ræa'g mba kar ræa kul ne.

15Ndəjeeje to gá ŋgokɔ sí bèe bó éeje gá njebɔ læ sí el.

Lapia gá ra dee

16Maji kar Mbaidɔmbaije gá njeyelko meelɔm lé yel kó meelɔm mee sí'g gá lée-lée læm, gá kəmee-kəmee læm tɔ. Maji kar Mbaidɔmbaije nai sə sí lai-lai tɔ.

17Ma Pool lé lapia gá m'ra sí lé m'ra sí gá jim ya. To tor jim-ma ya gá ma m'ndang mee maktubje'g læm lai, tor jim-ma lé to togébè ya.

18Maji kar noji læ Mbaidɔmbaije Jeju Kristi nai sə sí lai ya.

1 Timote

1 Timote 1

Lapia læa

¹Ma Pool, njekaiḱkula læ Jeju Kristi gə goo torndu Ala Mbaikaji læ sí læm, gə torndu Jeju Kristi, yee gə j'unda mee sí yel gə dəa'g læm tɔ lé

²m'ndaḅ maktub nee m'ar Timote, ḅgonəm gə gəd-gəd gin meekun'g. Maji kar noji, gə meekərjol, gə meeləm gə i rɔ Ala Bɔ síje'g læm, gə rɔ Jeju Kristi Mbaidɔmbaije'g læ sí læm tɔ lé nai səi.

Ta ndooje gə ḅgɔm læm, gə Tagəmajɔ læm tɔ

³Ma m'olé məəi dɔ ta gə ma m'ndəjii loo gə m'ḱ rɔi'g mba kaw Masedoinə ba m'ɔgi naḅg Epesə mba kari ndəji njé gə naje kar dee d'un ta ndooje gə raḅg ndoo ne mar deeje el ḅga læm,

⁴mba kar dee reé dɔ suta'g gə miḱé ba əsé dɔ ri ka dəwje gə gin dee tɔ dèm-dèm el læm tɔ, mbata taje neelé ar tamai oso mbuna dee'g bó ar kula læ Ala gə wɔji dɔ meekun lé ra tɔg gə kédé-kédé el.

⁵Gin ndukun læm lé to mba kar nojimeenda i dɔ maree'g gə goo takəji gə maji gə i mee dee'g læm, gə goo meekun gə gəd læm tɔ.

⁶Njé gə naje lal ra néje neelé ndá deḅ ndəm ne dɔ tamaije gə gə miḱé ba.

⁷Deḅ ndigi to njétegginta godnduje kar mar deeje ya ne deḅ gər gin ta gə deḅ pa lé el læm, ta gə deḅ pa kəgəgə-kəgəgə kara deḅ gər ginee el læm tɔ.

⁸Jee n'gər gao, godndu lé to maji mbata læ dəw gə ra née gə goo rəbee.

⁹Mbata jee n'gər gao d'unda godndu lé mbata læ njera né gə gə dɔ najee el ne deḅ d'unda mbata læ njémeeyərje læm, gə njékɔsta-rəwje læm, gə njékaiyaje læm, gə njékɔs Ala rəwje læm, gə njétɔl bɔ deeje gə kɔ deeje læma, gə njétɔl mar deeje læm tɔ,

¹⁰gə mba kar néra dee gə to njékəmdaje læm, əsé ram-dəwje læm, əsé njéndogo dəwje læm, əsé gə njéḅgɔmje læm, gə njékusu dɔ rɔ deeje læma, əsé gə dəw gə rara ba ɔs kankəmta rəw læm tɔ lé a to raga pai-pai ya.

¹¹Ta neelé aw na'd gə Tagəmajɔ læ Ala gə njegɔ-ronduba gə njemeemajɔ læm, yee ba to Tagəmajɔ gə yee ɔm jim'g mba karm m'ndoo dəwje læm tɔ.

¹²Jeju Kristi, Mbaidɔmbaije læ sí gə am siḅgam lé m'raə oiyo mbata yee oom gə majikoji ba undam gə njekula læa.

¹³Ma lé kédé m'to gə njekila ndɔl dəa'g læm, gə njekula kəmee ndò læma, gə njera né gə gəgmad læm tɔ. Ne yee ar mée oso lemsé dɔm'g mbata né gə ma m'ra lé m'ra dɔ mbə'g loo gə ma m'nai gə njetaree gə tar bæi.

- 14**Noji læ Mbaidɔmbaije læ sí tur dɔ loo mbata læm-ma ar meekun gə meenoji gə j̄ rɔ Jeju Kristi'g lé taa ne rɔm pəl-pəl tɔ.
- 15**Ta neelé to ta gə gəd ya læm, to ta gə kəm kar nana kara taa ɔm mée dɔ'g jəb-jəb læm tɔ: Jeju Kristi ree nanɔg nee mba kaji njékaiyaje, ne ma nja m'to gə doŋɔr læ dee.
- 16**Ne yeɛ ar mée oso lemsé dɔm'g gə mba kar Jeju Kristi riba ne dɔ meekila læa gə yeɛ ila dɔm-ma gə m'to gə doŋɔr læ dee pərəg læm, mba kwam gə nétɔji læ dee gə d'a gə kɔm meeɛ dee dɔa'g mba kisi gə kəməgə gə nɔ lé læm tɔ.
- 17**Yeɛ gə to Mbaidɔmbaije gə læw-ləw læm, gə njesi gə ləbee-ləbee gə neɔ læma, gə yeɛ gə dumkoo læm tɔ, yeɛ ba to Ala kára ba kiao lé, maji kila ribar dɔa'g læm, gə kula rɔnduba dɔa'g læm tɔ gə ləbee-ləbee saar gə nɔ. Amen!
- 18**Nɔgonəm Timote, ta gə m'tɔgi ne neelé to gə goo ta gə deɛ tegginee d'wɔji ne dɔi kédé lé to mba kar ta nee to kag gədi kari to ne bao-rɔ gə gəd ya læm,
- 19**kari aar dɔ meekun'g njanɔg gə goo takəji gə maji gə to məəi'g læm tɔ. Njé gə naje meeɛ dee unda pudum dɔ takəji gə maji'g neelé ar meekun læ dee ndii ne mán.
- 20**Imene gə Alejadrə gə to mbuna dee'g lé ma m'ɔm dee ji Njekurai'g gə mba kar dee ndoo ne loo kila ndɔl el nɔga.

1 Timote 2

Ra tamaji mbata dəwje lai

- 1**Né gə kédé gə ma m'tɔgi dɔ'g lé maji ra tamaji ta Ala'g læm, ra ndòo rəa'g læm, to ne təa'g pəgə-pəgə læma, rəa oiyo læm tɔ mbata læ dəwje lai læm,
- 2**mbata mbaije læma, mbata deɛ gə d'isi gə dəw dɔ mar deeje'g lé læm tɔ mba kar sí j'isi ne dan maji'g gə dan meekulɔm'g læm, kar sí j'wa Ala meeɛ sí'g gə meendakaj̄ læm tɔ
- 3**Yeɛ ba gə né gə maji gə taa kəm Ala gə njekaji sí lé rəgm ya.
- 4**Yeɛ nja ba ndigi kar dəwje lai d'aji kəbərə læm, yeɛ ndigi kar kəm dee inja dɔ kankəmta'g læm tɔ.
- 5**Tɔgərɔ ya, Ala lé kára ba kiao læm, gə njekaar dana kára ba kiao læm tɔ, yeɛ nja ba aar nɔgaw dan Ala lé gə dəwje lé,
- 6**Jeju Kristi, yeɛ gə yɔ rəa ar yoo gə nékoga dɔ dəwje lai lé. Yeɛ ba to ta gə d'ɔr taree meeɛ ndəa gə to ndɔ keɔ-yeɛ lé nja læm,
- 7**d'ɔrm d'undam gə njekilamber taree læm, gə njekaj̄kula læma, gə njendoo njépole-magəje ta gə wɔji dɔ meekun gə kankəmta lé læm tɔ. Kankəmta ba ma m'pa, bɔ m'pa tanɔm el.
- 8**Yeɛ ba, ma m'ndigi kar dəwje ra tamaji gə loo lai, bɔ gə d'odo ne ji dee gə àr nɔgad-nɔgad par gə dara, lal nɔg læm, gə lal kɔl læm tɔ.

⁹Denéje kara ma m'ndigi kar dee d'ula kubu gé ká kon rɔ dee bó gə ká tər kəm loo el ləm, əsé gə tula dɔ dee d'aree yen pə gə larlɔr el ləm, əsé gə mərje el ləma, əsé gə kubuje gé ndoolé yɛd-yɛd gé lar dee uru kugu ndor-ndor el ləm tɔ.

¹⁰Nɛ néraje gé maji ba d'a kula rɔ dee'g gé kubu lə dee, yee ba gé né kəm ra lə denéje gé d'oo rɔ dee gé njékwa Ala mee deeje'g lé ya.

¹¹Maji kar dené sí gə tɛa mundu loo gé deɛ d'isi ndée ta ləm, a koso ne kul ləm tɔ.

¹²Ma m'un ndum m'ar dené mba karee ndoo dee né el ləm, a si gé dɛw dɔ dɪŋgam el ləm tɔ, nɛ yee a si gə tɛa gé mundu ya.

¹³Mbata Ala unda Adam kédé ba unda Ebə orè ne gée bəi.

¹⁴Tɔbəi Adam ba taa ta kər neelé kédé el nɛ dené ba d'aree d'aree taa ta sula neelé ar kalta wa ne dɛa.

¹⁵Lé kalta nai dɛa'g bəi kara bó lé yee aw yururu ai mée sam-sam dɔ meekun'g ləm, gə dɔ meenoji'g ləma, gə dɔ meenda'g lé ləm tɔ ndá a kaji ne loo koji ŋganeeje'g ya.

1 Timote 3

Njekaa dɔ Eglisə lé

¹Ta neelé to kankəmta ya: bó lé nana ba ndiŋga rɛa gə mba to njekaa dɔ Eglisə ndá mbai-kula ba yee ndiŋga ya.

²Njekaa dɔ Eglisə lé maji karee to njegelgodo ləm, gə njedené kára ba ləma, gə njera kəmee rakaa ləm tɔ, yee a to njemeendər ləm, yee a kaw yururu ləm, yee a kwa mbá bur-bur ləma, yee a kaskəm ndoo dɛwje né gé kəm ndoo dee ləm tɔ.

³Maji karee to gé bər lə kido el ləm, gə njera né kərm-kərm el ləm tɔ. Nɛ yee a to njemeekila ləm, a to njetar el ləma, yee a to njekəmkəj el ləm tɔ.

⁴Yee a kaa dɔ kəi ləa kər-kər ləm, a kai ŋgaŋ ŋganee kər-kər mba kar dee d'ɔm na gée'g yəg kar dee to gé majikojije ləm tɔ.

⁵Mbata bó lé dɛw gər kaa dɔ kəi ləa-yee el ndá see yee a gər kaa dɔ Eglisə lə Ala loo gé ra gé wa.

⁶Njekaa dɔ Eglisə lé maji karee to njemeekun gé sigi el nà banelə a kɪ ti rɛa koso ne gin ta gé deɛ d'ila dɔ njekurai'g lé.

⁷Maji kar dɛwje gé to njétaamee-Kristije el kara d'ɔr ta ləa maji ba, nà banelə d'a kila rɔkul dɛa'g karee oso ne dan gumje'g lə njekurai lé.

Njékaa dɔ néje lə Eglisəje lé

⁸Njékaa dɔ néje lə Eglisəje kara maji kar dee to njémeekaraje ləm, d'a pata gə ndu gwɔb dee gé joo el ləm, d'a ra bər lə kido el ləma, d'a kɔlaolar el ləm tɔ.

⁹Maji kar dee d'wa goo ta meekun gé to loo-kiya'g gə mee kára ba bərəŋ tɔ.

- ¹⁰Maji kaj meɛ dee kédé ba, bó lé deɛ to gá njélgodoje ndá yen ba, d'a taa ne kula kaa dɔ néje lə Eglisə lé bəi tɔ.
- ¹¹Maji kar denéje lə dee kara to gá njémeekaraje ləm, gə njékaw yururuje ləma, d'a to ŋgonkoji dɔ néje'g lai ləm tɔ bó d'a to njékɔs dɔ dəw gə tarje el.
- ¹²Maji kar njékaa dɔ néje lə Eglisəje lé to njédenéje gá kára-kára ba ləm, d'a kaj ŋgan ŋgan deeje kər-kər ləma, d'a kaa dɔ kəi lə dee-deɛ ya kər-kər ləm tɔ.
- ¹³Mbata deɛ gá ra kula ra dee gə goo rəbee-rəbee lé d'a kiŋga ne ribar ləm, d'a pata gá wɔji dɔ meekun lə dee gin Jeju Kristi'g lé gə kəm ŋgon diŋgam ləm tɔ.
- ¹⁴Meem to yel dɔ kaw gá m'a gə kaw rɔi'g kaw kooi ya bəi, yee ba ma m'ndaŋg ne ta nee m'ari
- ¹⁵ba bó lé gɔlm nai ti bəi ndá i a gər ne néje gá kəm ra mee kəi'g lə Ala gá to Eglisə lə Ala gá njesikamba lé ləm, gá to gaji ŋgɔ-kag gá gəd kankəmta lé ləm tɔ.
- ¹⁶Rəw kwa Ala mée'g gá gəd lé to ndərta gá dumkoo bó loo-maiyee godo. Yee neelé darəa to raga ndəgəsə ləm, Ndil ba ɔr gelee ləm, Kuraje gá dara d'ée ləm, Deɛ d'ɔr goo ta ləa d'ar njépole-magəje ləm, Nje gá dɔ naŋg nee d'ɔm meɛ dee dəa'g ləm d'unee d'unda loo ronduba'g ləa ləm tɔ.

1 Timote 4

Məəi dɔ rɔi'g nà njétakorije d'a taa loo

- ¹Ndil ba riba dəa təsərə pana: Ndəaje gá rudée a gə kun díao lé njé gá naje d'a tusu meekun lə dee kyə mba kwa goo ndilje gá njésutaje ləm, mba kula rɔ dee mbiriri dɔ ta'g lə ndilje gá yèr ləm tɔ.
- ²Nehulai lə njétakorije ba ar dee ndəm ne ləm, meeyèr ula pər meɛ njétakorije'g lé ɔb ne meɛ dee kág ləm tɔ.
- ³D'ɔg dəwje loo taa nə ləm, nésɔ gá Ala ra gə mba kar ŋgankojije gá kəm deeinja dɔ kankəmta'g lé d'usɔ rəa ne oiyo lé d'ɔg dee d'ɔg ləm tɔ.
- ⁴Tɔgəɔ ya, néje lai gá Ala unda dee lé to néje gá maji ya. Né gá rara gá i oo loo mba ra Ala oiyo d'ɔg ndá maji kunda né neelé bad el,
- ⁵mbata néje nee lai lé ta lə Ala ləm, gə tamaji ləm tɔ lé unda dee gə kəmee ya.

Njekərgoota lə Jeju Kristi gá maji

- ⁶Bó lé i ɔr ginta neelé ar marije gin Kristi'g lé ndá i a to njekərgoota lə Jeju Kristi gá maji ya. Ta meekun ləm, gə gin kankəmta gá i ula rɔi keneŋ ləm tɔ lé yee ba gá nésɔi ya.
- ⁷Sutaje gá gə mɪdé ba gá kɔ denéje pa lé unda bad.
- ⁸Kwa Ala məəi'g gə goo rəbee lé ba maji kari aar keneŋ jigiri, mbata ndɔji ŋgira rɔi lé to gá né ya, nɛ maji ɔr njal el, kwa Ala məəi'g gə goo rəbee gá i aar keneŋ

jigiri ra lé maji or njal ya. Yee ba wɔji dɔ kɛmɛ gɔ j'isi ne kɛmba basinè lɛm, gɛ yee gɔ a gɛ tee lɛm tɔ.

⁹Ta neelé to kankɛmta gɔ kɛm taa kɔm mɛɛi dɔ'g jɛb-jɛb ya.

¹⁰Jee j'omɔ gɛ kula gɔ jee n'raje lé mbata jee j'unda mee sí yel gɔ dɔ Ala gɔ njesikɛmba gɔ to njekaji dɛwje lai ne to kɔ deɛ gɔ d'ɔm mee deɛ dɛa'g goo kára ba sur lé tɔ.

¹¹Yee ba gɔ taje gɔ kɛm ndɛji deɛ lɛm, ndoo deɛ lɛm tɔ.

¹²Maji kar dɛw kára kara ndɔli dɔ basa'g lai el, ne maji kar tapai lɛm, gɛ nérai lɛm, gɛ nojikwa lai lɛm, gɛ meekun lai lɛma, gɛ meenda lai lɛm tɔ lé to néndaji gɔ majikojije d'a ndaji ne kɛmi ya.

¹³Tura maktub gɔ to gɛ kɛmee lɛm, gɛ dɛji deɛ gee lɛma, gɛ ndoo deɛ lɛm tɔ lé yee ba maji kula rɔi keneɲ mbiriri saar m'a tee kingai keneɲ.

¹⁴Nénoji gɔ i inɲa gɛ goo tapa njéteggintaje loo gɔ ngatɔgje mbɔ dɔ nɔ tɔr ne ndu deɛ d'ila ne ji deɛ dɔi'g lé maji kari ndoo bao dɔ'g el.

¹⁵Ɔm mɛɛi dɔ néje'g neelé lɛm, ula rɔi keneɲ mbiriri lɛm tɔ mba kar dɛwje lai d'oo ne loo néraje lai gɔ aw ne kɛmi gɔ kédé-kédé lé tɔ.

¹⁶Unda kɛmkàr dɔ rɔi'g lɛm, gɛ dɔ ta gɔ i ndoo deɛ'g lɛm tɔ. Ai mɛɛi sam-sam dɔ'g mbata loo gɔ i ra togɛbè ndá i a kaji ne rɔi lɛm, gɛ deɛ gɔ taa taree tai'g lɛm tɔ.

1 Timote 5

Aa dɔ ngankojije lé kɛr-kɛr

¹Maji kari pa gɛ dɛw gɔ tɔg ta gɔ ɛrm el ne ndɛjee asɛna gɛ bɔbije bèe ya, deɛ basaje lé ndɛji deɛ bɛr-bɛr to gɔ ngakɔije lɛm,

²deɛ denéje gɔ tɔg kara ndɛji deɛ to gɔ kɔinje-je lɛma, ngamɔdje kara ndɛji deɛ to gɔ kɔ nanije ba ti mɛɛi dɔ deɛ'g mbidi ya lɛm tɔ.

³Maji kari naa ndu deɛ gɔ to gɔ njékɛisingaje gɔ gɛd lé ta-ta ya.

⁴Bó lé njékɛisinga si gɛ nganee ɛsé ngakeaje ndá maji kar deɛ neelé ndoo loo mba kwa noji gɛ njékoji deɛje godɛ maree'g. Yee ba gɔ néndoo lɛ deɛ gɔ dɔtar gɔ taa kɛm Ala lé tɔ.

⁵Dené gɔ to njékɛisinga tɔgɛrɔ gɔ si gɛ karee ba lé yee unda mée yel dɔ Ala'g lɛm, yee ra ne tamaji oso ne ndoo rɛa'g ai ne mée sam-sam loondul'g gɛ dan kàrá lɛm tɔ.

⁶Ne yee gɔ si mbata rɔlel gɔ kɔ darɛa-yee nja lé yee si kɛmba kara nai gɔ né gɔ wɛi mbɔ tɔ.

⁷Maji kari ar mee deɛ olé dɔ taje'g neelé mba kar deɛ d'isi gɔ ta kára dɔ deɛ'g el tɔ.

- ⁸Bó lé nana ba tɔs kɔmee dɔ njénojije'g læa gə dɔ njékojeeje'g el ndá debee neelé uba meekun læa yɔ mbɔ læm, yee neelé majel ur dɔ dɔw gə njetar-Ala'g gə tar bəi læm tɔ.
- ⁹Dené gə njɛngao gə kára ba ya saar ba tel to njékəisinga gə læb kojee aɪ rɔ-misɔ ndá yee ba gə dɔw gə d'a ndaŋg ria mee maktub'g læ njékəisingaje, yee gə læbee aɪ rɔ-misɔ el bəi ndá yee as el bəi tɔ.
- ¹⁰Néra majije læa ba d'a kɔr gin rəa ya, bó lé yee aa dɔ ŋganeeje kər-kər læm, wa mbá bur-bur læm, gə togo gɔl deɛ gə to gə kɔmee læm, gə la gə njéndooje læma, gə ra kula nojije gə gə ria-ria læm tɔ ndá maji ndaŋg ria mee maktub'g ya.
- ¹¹Ne ɔs njékəisingaje gə nai mɔdə lé rəw mbata deɛ lé loo gə malee ra dee ar dee ndigi kuba Kristi kyá ndá ndigi taa ŋgaw gə raŋg.
- ¹²Yee ba deɛ d'uba goo manrɔ læ deɛ gə doŋgɔr d'ya, d'ɔr ne ta d'ila dɔ dee-dee'g ya.
- ¹³Kila tar ba gə néra dee gə karee el, ne deɛ to njékwɔjitaje læm, gə njékun dɔ mar deɛje gə loo-loo pa ne ta gə kəm pa el læm tɔ.
- ¹⁴Bèe ndá njékəisingaje gə nai mɔdə bəi lé ma m'ndigi kar dee taa ŋgaw koji ne ŋganje læm, kar dee d'oo goo loo gə mee kəije'g læ dee læm tɔ, mba kar njebɔ lé oo ne loo kila ne ta dɔ s'g el.
- ¹⁵Mbata njé gə naje d'ɔs ne badm tel taa ne goo Njekurai mbɔ tɔ.
- ¹⁶Bó lé majikoji gə rara ba njékəisingaje d'isi kəi læa ndá maji karee la sə dee bó a kyɔ dee dɔ Eglisə'g el, togəbè ba Eglisə a koo loo gə mba la gə njékəisingaje gə gə d'isi gə kar dee ba lé.
- ¹⁷Ŋgatɔgje gə d'ɔr nɔ Eglisə maji ra ne kula kərgoota læm, gə ndoo mar deɛje læm tɔ lé maji kar dee d'inga riɔar gə ɔs dɔ maree ya.
- ¹⁸Mbata maktub gə to gə kɔmee lé pana: Bɔ maŋg gə i ila dɔ kó'g mba karee tal kɔdee lé i a tɔ təa el. Njekula lé a kaskəm kiŋga dɔ jia ya.
- ¹⁹Ta gə d'ila dɔ ŋgatɔg lé bó lé njékootaje jooje munda jen godo keneŋ ndá taa taree el.
- ²⁰Deɛ gə d'wa gam rɔ dee dɔ kaiya'g læ dee ndá al gin dee gə raga gə mba kar mar deɛje bəl ne.
- ²¹Ma m'tɔgi nɔ Ala'g læm, gə nɔ Jeju Kristi'g læma, gə nɔ kuraje læ Ala gə dara gə d'ɔr dee gə kɔmee læm tɔ mba kari aa dɔ ta ndooje neelé kər-kər gə mba ra gə ŋgaŋgee béréré-béréré bó a kɔr ne kəm dɔw el.
- ²²Maji kari i rad ila jii dɔ dɔw'g el læm, ɔm məəi gə mari nɔ'd sad loo-kaiya'g læa el læm tɔ, i lé tɔs kəmi dɔ rɔi'g mba kar məəi àr ŋgad-ŋgad.

²³Ai mán gá kuu kari ba kəmi gá kédé-kédé el, ne maji kai mán-nduú bəl bée ba mbata dɔ wuri ləm, gə mbata rəkoje gá jɔgi ta-ta ləm tɔ.

²⁴Kaiya ra dəwje gá naje to raga pai-pai mbə ba ar ta gá gaŋg wa ne dɔ dee bəi, ne bee lə dəwje gá raŋg lé deɛ ləm d'g waga ba gin kaiya ra dee lé teɛ ne raga bəi.

²⁵Néraje gá maji lé kara to raga pai-pai togəbè ya to tɔbəi njé gá to maji el lé loo ləm rɔ dɔ dee'g nɔ lé godo ŋga.

1 Timote 6

Nébao gá a kiriŋ kiriŋ-kiriŋ

¹Deɛ lai gá d'isi bee bər'g lé maji kar dee tɔdkag bée deeje mba kar dəwje d'oo ne loo kila ne ndɔl dɔ Ala el ləm, gə dɔ ta ndoo'g lə sí el ləm tɔ.

²Deɛ gá bée deeje to gá njétaamee-Kristije lé maji kar dee d'oo bée deeje gá ŋgakɔ deeje gá kari lal tɔd ne kag dee el. Ne maji kar dee ra kula lə dee maji unda nje gá kédé mbata bée deeje gá deɛ ra kula maji d'ar dee lé deɛ to ŋgakɔ deeje gá njétaamee-Kristije ya. Maji kari ndoo dee taje neelé ləm, ndəji dee ne ləm tɔ.

³Bó lé nana ba ndoo dee ta gá to bəd bó reɛ dɔ kankəmta'g lə Jeju Kristi Mbaidɔmbaije lé el ləm, əsé dɔ kwa Ala mée'g gə goo rəbee el ləm tɔ

⁴ndá yeɛ to njeti rəa mugugu-mugugu ləm, yeɛ gər né el ləm tɔ. Yoo-dəji ta gə yoo-maɪta ba malee rəa. Taje neelé ba oji kəmkəɪ ləm, gə kɔl ləm, gə tɔd ta kɔm ta nɔ'g ləm, gə kwa nɔ gə meɛ ləma,

⁵gə maɪta gá gə mɪdé-mɪdé ləm tɔ. Deɛ gá ra togəbè lé ndum ta ba wa meɛ dee, ar kankəmta kára kara uba meɛ dee tɔb el tɔ, dee tel ta kwa Ala mée'g gə goo rəbee lé tel to gá rəw nékiŋga ba.

⁶Oiyo, rəwta lə Ala lé loo gá mee dəw to ləm keneŋ ndá to rəw nékiŋga gá boo ya.

⁷Mbata loo gá jeɛ n'ree naŋg neelé jeɛ n'ree gə né kára kara ji sí'g el ləm, loo gá j'a kyɔ naŋg nee tel ndá kara j'a tel gə né kára kara ji sí'g el ləm tɔ.

⁸Bèe ndá bó lé j'isi gə nésɔ gə kubu kula rɔ sí'g ndá meɛ sí a koso ne naŋg pɔ ya.

⁹Ne deɛ gá ndigi tel baoje lé d'oso ne dan nékər'g ləm, gə dan gum'g ləm tɔ, mal némbəje gə néyərje gá bugu dəwje dan tuji'g ar dee tuji ne pugudu lé ra dee tɔ.

¹⁰Mbata mwəiyoolar ba gá ŋgira néraje gá majel lai. Njé gá naje gá malee ra dee togəbè lé d'uba ne goo meekun lə dee d'ya ndá deɛ nja d'wa ne nékəmnɔdooje bula bugu dɔ dee'g d'ar bəŋgərə dee gaŋg ne.

Tandəji gá Pool ndəji ne Timote

¹¹I dəw lə Ala lé sa rɔi dɔ mal néje neelé gá ra dee ya ne ndolè goo meekarabasur ləm, gə rəw kwa Ala məəi'g gə goo rəbee ləm, gə meekun ləm, gə meenoji ləm, gə meekila ləma, gə kaw yururu ləm tɔ.

12 Ai rɔ dɔ meekun'g lai ləm, kəmə gá gə nɔ gá deɛ bari keneɲ lé wa kɔgərɔ gə goo ta meekun gá inja bao gá i ɔr ne géé kəm njékɔrgootareeje'g bula lé ləm tɔ.

13 Ma m'ndəjii kəm Ala gá njekula kəmə mee nékundaje'g ləa lai ləm, gə kəm Jeju Kristi gá tapea inja paw nɔ Pɔsə Pilatə'g lé ləm tɔ

14 mba kari aar njaɲg dɔ godndu'g ləm, gə mba kar məəi ila ne bal el ləma, mba kar ta kára kara wa ne dɔi el ləm tɔ, saar ndɔ ree lə Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi lé.

15 Mee ndəa gá wɔji dəa lé Ala gá dəa ai səgərə gá to Bao-siɲgamoɲ kára ba kiao ləm, gə to Mbai dɔ mbaije ləma, gə to Mbaidɔmbaije ləm tɔ lé a rab Kristi lé gá raga.

16 Yeɛ nja kára ba kiao ba to Njesigəneɲ ləm, yeɛ si dan lookàr gá ɔs kəm loo ɲgərəɲ ləma, dəw kára kara ila kəmee dəa'g əsé askəm kée el ləm tɔ lé maji kila ribar dəa'g ləm, maji karee dum dɔ loo gə ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ ləm tɔ. Amen!

17 Ndəji baoje gá dɔ naɲg nee bəsinè lé mba kar dee beelé dɔ rɔ dee'g el ləm, gə mba kar dee d'unda meɛ dee yel gá dɔ nébaoje gá a gə to njaɲg el lé el ləm tɔ. Ne maji kar dee d'unda meɛ dee yel gá dɔ Ala lé gá njedaa sí gə néje rib-rib mba kar sí ndá ne meɛ sí kaj.

18 Ndəji dee mba kar dee ra né gá maji ləm, mba kar dee to bao-njémeemajije ləm, mba kar dee d'wa ne noji pə-pə ləma, mba kar dee d'ɲ jajaɲ d'un ne ta néje lə dee d'ar deɛ gá né lal dee lé tɔ.

19 Togábè ba, d'a mbɔ nébaoje gá maji gá a kirinɲ kirinɲ-kirinɲ mee ndɔ gá a gə teɛ lé, bée ba, d'a si gə kəməgə gə nɔ lé gá to kankəm né ya tɔ.

20 Yen Timote, tɔs kəmi dɔ nébao gá d'ɔm jii'g lé, ta gá gə mɪdɛ ba ləm, gə ta gá aw gə goo kə Ala lé el lé sa rɔi keneɲ.

21 Tamajje lə dee gá deɛ bəree gosonégər, ne to ta gá lée'g el lé sa rɔi keneɲ. Njé gá naje gá taa ta goso neelé d'uba ne meekun lə dee d'ya. Maji kar sí sije dan noji'g!

2 Timote

2 Timote 1

Lapia gé Pool ræa lé

¹Ma Pool, njekaijkula læ Jeju Kristi gæ goo torndu Ala, mba kam m'ila mber ndukun gé wɔ̄ji dɔ̄ kisi gé dæwje d'a si ne kamba loo gé d'ɔ̄m nɔ̄'d gæ Jeju Kristi lé

²ma m'unda maktub nee m'ar Timote, ngonəm gé m'undá dan kəm'g. Maji kar noji gæ meekɔ̄rjol gæ meelɔ̄m gé ɔ̄ rɔ Ala Bɔ sije'g ləm, gæ rɔ Jeju Kristi Mbaidɔ̄mbaije'g læ sí ləm tɔ̄ lé nai səi ya!

³Ala gé kamje-je ra kula d'aree ləm, ma kara m'ra kula gæ meekara m'aree ləm tɔ̄ lé m'ræa oiyo mbata mæəm olé dɔ̄i'g am m'bar rii ta-ta loo ra tamaji'g ləm, loondul'g ləm, gæ dan kàrá ləm tɔ̄.

⁴Meem to kamba dɔ̄ mán-nɔ̄ gé kəmi'g ndá ma m'ndiŋga rɔ̄m mba koo kəmi mba kar dɔ̄ rɔ̄lel ləm ɔ̄r ne njal.

⁵Meem to kamba dɔ̄ meekun'g læi gé i wa mæəi dɔ̄'g bɔ̄ri to gé kɔ̄ kaije Loyis gæ kɔ̄inje Enisə lé tɔ̄. Ma m'gær gao meekun læi aw gæ kɔ̄ dee-dee nɔ̄'d ya.

⁶Gelee gé nee ba ma m'olé ne mæəi mba kari yel ne gel nénoji læ Ala gé i iŋga loo gé ma m'ila ne jim dɔ̄i'g.

⁷Mbata ndil gé Ala ar sí lé to kɔ̄ siŋgamonj ləm, to kɔ̄ meenoji læma, to kɔ̄ kəmkàr ləm tɔ̄ bɔ̄ to kɔ̄ bəl el.

⁸Bèe ndá maji kari ra kəmkul dɔ̄ kɔ̄r goo ta læ Mbaidɔ̄mbaije læ sí el ləm, ma gé m'isi danɔ̄gai'g gæ mbəa kara ra rɔ̄kul gæ mbəm el ləm tɔ̄. Nə maji kula rɔ̄i ndubu səm nɔ̄'d mbata Tagəmajj lé gæ goo siŋgamonj læ Ala ya.

⁹Yeə nja aji sí ləm, yeə bar sí ləm tɔ̄ mba kar sí n'ra kula gé to gæ kəmee bəd. Néra sí ba, yeə ɔ̄r sí ne gæ mbəa el nə to gæ goo né gé yeə nja wɔ̄ji-kwɔ̄ji mée'g ləm, to gæ goo noji gé yeə wa sə sí gin Jeju Kristi bad ba yeə tum ne gin nanɔ̄g nee bəi ləm tɔ̄.

¹⁰Nə yeə riba dɔ̄ noji neelé basinè ar sí loo gé yeə ar Jeju Kristi Mbaikaji læ sí ree ləm, aree ila ne tuji dɔ̄ yoo'g læma, ar kəm dæwje inja dɔ̄ kəmə'g gæ dɔ̄ kankəmrɔ̄ dee gé a to gæ nɔ̄ gæ goo Tagəmajj ləm tɔ̄.

¹¹Tagəmajj neelé ba d'undam ne gé njeriba sə dee dæa ləm, gæ njekaijkula læma, gæ njendoo njəpole-magəje ginee ləm tɔ̄.

¹²Yeə ba, m'isi ne dan némeekɔ̄'g gæ mbəa. Nə ma m'ra kəmkul dɔ̄'g el mbata yeə gé m'ɔ̄m mæəm dæa'g lé ma m'gəree gao ləm, m'unda ne mæəm yel gé dæa'g mbata yeə askəm nɔ̄gəm né gé m'ya jia'g lé saar ndɔ̄ gé boo'g lé ləm tɔ̄.

¹³Tɔ̄s kəmi dɔ̄ kankəmta gé i oo tam'g, ra née gæ meekun ləm, gæ meenoji gé ɔ̄ rɔ̄ Jeju Kristi'g ləm tɔ̄.

¹⁴Né gé maji gé d'ɔm jii'g gə mba kari aa dəa lé ndém ji dɔ'g més gə goo siŋgamonɔ lə Ndilmeenda gé to mee sí'g.

¹⁵I gər gao, deɛ lai gé d'isi Asi lé d'ubam d'ya'm ar Pigelə gə Hermogenə to mbuna dee'g.

¹⁶Maji kar Mbaidɔmbaije ra meemaji gə Onesipɔrə gə njénojije læa mbata yeɛ nja ba gɔl məəm gɔl bula læm, yeɛ ra kəmkul dɔ kúla lar gé deɛ tɔm ne el læm tɔ.

¹⁷Ne loo gé yeɛ teɛ Rɔm kara yeɛ saŋgəm pir-pir saar iŋgam.

¹⁸Maji kar Mbaidɔmbaije nja ar mée oso lemsé dəa'g mee ndɔ gé boo'g lé. Néje lai gé yeɛ ra am Epesə lé i gər maji unda dəwje gé raŋg lai.

2 Timote 2

Kankəm njerɔ lə Jeju Kristi

¹Ngonəm, i kara wa rɔi kɔgərɔ gə goo noji gé Jeju Kristi wa səi lé.

²Né gé oo tam'g nɔ dəwje gé njékootaje bula lé ndá ɔm taree ta diŋgamje gé to majikojije gé d'askəm ndoo mar deeje togábè tɔ.

³Ula rɔi ndubu səm nɔ'd asəna gə njerɔ lə Jeju Kristi gé maji ya.

⁴Bó lé dəw aw gé loo rɔ'g ndá yeɛ a jɔg rəa gə mba néje gé yeɛ ya gogo el ŋga, yen ba yeɛ a taa kəm yeɛ gé njekila géé'g bəi.

⁵Yeɛ gé uba mula gə maree, bó lé yeɛ ra lée'g el ndá d'a kula dɔgugu dəa'g el.

⁶Njendɔ lé ula rəa ndubu loo ndɔ'g læa kédé ba yeɛ ra kée bəi.

⁷Ji goo taje lai gé ma m'ulai lé ndá Mbaidɔmbaije a kar kəmi inja dɔ néje'g lai.

⁸Ar məəi olé dɔ Jeju Kristi yeɛ gé i ginka'g lə Dabid læm, yeɛ unda loo teɛ dan njé gé d'wəi'g gə goo tagəmajji gé to gé kama lé læm tɔ.

⁹Yeɛ ba, deɛ tɔm ne, d'am m'isi ne dan némeekɔ'g asəna gə njera néje gé majel bée. Ne ta lə Ala lé ndá təa el.

¹⁰Gelee gé nee ba, m'wa ne siŋgam kɔgərɔ dɔ néje'g lai mbata lə deɛ gé yeɛ mbər dee lé gə mba kar dee-deɛ nja kara d'iŋga kaji gin Jeju Kristi lé nɔ'd gə rɔnduba gé to gə nɔ lé tɔ.

¹¹Ta neelé to kankəmta ya: 'Bó lé j'wəi səa ndá j'a si kəmba səa nɔ'd tɔ,

¹²'Bó lé jeɛ j'ai mee sí sam-sam Ndá j'a si səa nɔ'd loo-kɔbee'g læa tɔ. Ne bó lé j'ɔr rɔ sí gelee'g Ndá yeɛ kara a kər rəa rɔ sí'g tɔ.

¹³'Bó lé jeɛ n'tel n'to gé majikojije el Ndá yeɛ lé to njemeenda londonɔ njanɔg gə nɔ 'Bó yeɛ askəm tel rəa raŋg el.

Njekula lə Kristi gé maji péd-péd lé

- 14Maji kolé meɛ dee dɔ taje'g neelé, tɔg dee ne nɔ Ala'g mba kar dee d'əw rɔ dee maji nɔ ta dɔ tapa dee'g, mbata majta gá togábè to gá né el ne yee tuji dee gá d'oo taree gə mbi dee.
- 15Un rɔi bɔdi mba kar Ala ooi gá njekula gá maji pɛd-pɛd gá ra kəmkul el ləm, gá ɔr goo kankəmta gə goo rəbee sur ləm tɔ.
- 16Maji kari uba ta gá gə mɪdé ba ləm, gə ta gá kori-kori ləm tɔ yɔ mbata deɛ gá njépa taje gá togábè lé d'a kɔs ne Ala rəw kəm dee gá kédé-kédé ləm,
- 17ta lə dee lé a yɔlé gá kédé-kédé asəna gə bairaŋ-boo ləm tɔ. Yee ba gá néra Imene gə Piletə.
- 18Deɛ lé d'uba kankəmta d'yɔ d'ula dəwje pana: Kàr kar dəwje teɛ dɔkumbwa'g lé teɛ mbɔ. Yee ba d'unda ne meekun lə njé gá naje naŋg rədəŋ-rədəŋ.
- 19Ne ta gá Ala tum ginee lé kiriŋ naŋg kiriŋ-kiriŋ. Tor jia ba to ta nee gá deɛ ndaŋg kédé lé pana: Mbaidəmbaije gər dee gá to keaje gao. Tɔbəi pa ya bəi pana: Maji kar nana ba gá bar ri Mbaidəmbaije ndá unda rəa bad dɔ néje gá ndɔji pɔdɔdɔ'g.
- 20Mee kəi gá boo lé jo larlɔr ləm, gə jo hand ləm tɔ ba to keneŋ goo kára el, ne kə kag gə kə aji to keneŋ tɔ, deɛ gá kédé lé d'wɔji ne dɔ mbai-kula, deɛ gá raŋg lé d'wɔji ne dɔ néje gá gə mɪdé-mɪdé ba.
- 21Bèe ndá bó lé dəw kára aa dɔ rəa kər-kər ləm, sa rəa rəw dɔ né gá minɔ'g ləm tɔ ndá yeɛ a to asəna gə jo ra mbai-kula gá d'unda gə kəmee doi ləm, yeɛ a to gel néra kula lə béeje gá yeɛ a kaskəm ra ne kula gá maji gá rara kara gə léé-léé ləm tɔ.
- 22Sa rɔi rəw dɔ mal néje gá ra basaje ndá tel ndolè goo meekarabasur ləm, gə meekun ləm, gə meenoji ləma, gə meeləm ləm tɔ, ɔm ne nɔ'd gə deɛ gá bar ri Mbaidəmbaije gə meenda kər jol-jol.
- 23Ta dəji mbə gá gə mɪdé ba lé ɔs rəw gá raŋg mbata i gər gao ta dəji gá togábè ba oji kɔl ya.
- 24Tɔgərɔ ya, kura lə Mbaidəmbaije a to gá njegər ginta el, ne yeɛ a kwa noji gə dəwje lai ləm, a kaskəm ndoo dee né ləma, a to njemeekila ləm tɔ.
- 25Deɛ gá d'omɔ səa kara yeɛ a gɔl dee gə ndu noji ya mba kar Ala ar dee d'un ne kəm dee rəw dɔ kaiya'g lə dee mba kar kəm deeinja dɔ kankəmta'g tɔ.
- 26Yen ba gum lə njekurai gá yeɛ uba dee naŋg bus kiri dee dɔ nɔ'd mba kar dee ra né gá méé wɔji lé d'a teɛ sɔd ne rɔ dee danee'g.

2 Timote 3

Ndəa gá rudee a kun dɪao

- 1Maji kari oo gao, ndəa gá rudee a kun dɪao neelé a to ndɔ gá loo a moŋg kaŋ.

²Mbata dɔwje d'a to kɛmkɛjimje'g lɛm, gɛ bɔrje lɛ lar lɛm, gɛ njɛbeeje lɛm, gɛ njɛti rɔ deeje lɛma, gɛ njɛkilandɔl dɔ loo'gje lɛm, gɛ njɛkɔs ta lɛ njɛkoji deeje rɔw lɛm, gɛ njɛnɛrnɛje lɛma, gɛ njɛkila ndɔl dɔ nɛje gɔ to gɛ kɛmee lɛm tɔ.

³D'a to njɛmeekɛdɛrɛje lɛm, gɛ njɛlal koo kɛmtondoo lɛ mar deeje lɛm, gɛ njɛtɛdtaŋgɔm kunda ta mar deeje'g lɛm, gɛ njɛkwaŋgaŋ rɔ deeje el lɛm, gɛ njɛra nɛkɛrm-kɛrmje lɛma, gɛ njɛbɔje lɛ dɔwje gɔ njɛra nɛje gɔ maji lɛm tɔ.

⁴D'a to njɛkɔ jumɔje lɛm, gɛ njɛra nɛ gɔ gasɛraje lɛm, gɛ njɛti-rɔ dee mugugu-muguguje lɛma, d'a ndigi mal nɛje lɛ dee-dee unda Ala lɛm tɔ.

⁵D'a ndaji nɛra gɔ kɔ kwa Ala mɛe'g lɛ sɪ nɛ d'a kɔm mɛe dee dɔ siŋgamoŋ lɛ nɛraje neelɛ el.

⁶Njɛ gɔ nɔje mbuna dee'g lɛ tɔd kudu nɔ'g mɛe kɛije'g lɛ dɔwje ndɔ mbɛ-denɛje gɔ takɛjije lɛ dee ɔr el lɛm, to gɔ njɛkaiyaje gɔ mal nɛje gɔ bɛd-bɛd wa mɛe dee lɛm tɔ lɛ d'wa dee gɔ bɛr.

⁷Denɛje neelɛ tuga mbi dee gɛ mba ndoo ne ta gɔ rara kara nɛ d'askɛm kɔr kankɛmta danee'g ndɔ el.

⁸To gɔ Janes gɛ Jambres d'ɔs ta lɛ Moyis rɔw lɛ dee kara d'ɔs kankɛmta rɔw d'aar ne ŋgɛd-ŋgɛd tɔ. Takɛji lɛ dee to ta gɔ yɛr lɛm, meekun lɛ dee ba lɛ naa kara a kwa loo wodolo lɛm tɔ.

⁹Nɛ nɛ gɔ dee d'isi ra lɛ a tɛkɔr el, mbata mbɛ lɛ dee a kinja kɛm dɔwje'g bɛrɛŋ to gɔ kɔ dɔwje gɔ joo neelɛ bɛe.

Rudu ta ndɛji lɛ Pool lɛ

¹⁰Nɛ i lɛ i gɛrm gao ari oo ta gɔ ma m'ndooi lɛm, gɛ panjaam lɛm, gɛ nɛ gɔ m'wɔji-kwɔji ra lɛm, gɛ meekun lɛm, gɛ kaw yururu lɛm, gɛ meenoji lɛm, gɛ meekai Sam lɛma,

¹¹gɛ nɛkɛmndooje gɛ nɛmeekonje gɔ tɛe dɔm'g lɛm tɔ. Nɛmeekoje gɔ tɛe dɔm'g Antioɔs, gɛ Ikɔnɛ, gɛ Listrɛ lɛm, gɛ nɛkɛmndooje gɔ ram yaɔ lɛm tɔ lɛ i gɛr gao ya tɔ. Nɛ Mbaidɔmbaije taa dɔm ya.

¹²Tɔgɛrɔ ya, dɔwje lai gɔ ndigi ra bɛe gin Kristi'g tɛd ne kag Ala ndɔ d'a kula kɛm dee ndoo ya.

¹³Nɛ dɔwje gɔ njɛmeeyɛrje lɛm, gɛ njɛkɛstaje lɛm tɔ lɛ nɛra dee gɔ majel a kal dɔ loo gɔ kɛdɛ-kɛdɛ. D'a sula ne mar deeje kar dee ndɛm ne lɛm, darɔ dee-dee nja kara d'a kigi ne pɔ lɛm tɔ.

¹⁴I lɛ ta gɔ i ndoo, taa gɛ mɛɛi lɛ maji kari aar keneŋ njɛŋ mbata dɔw gɔ njɛndooi nɛje neelɛ i gɛree gao.

¹⁵Maktub gɔ to gɛ kɛmee lɛ i ndoo gɛ ka sɪ ba, maktub neelɛ askɛm kar kɛmi inja dɔ kaji'g gɛ goo meekun lɛi gin Jeju Kristi'g.

¹⁶Taje lai gé to mee maktub'g neelé to ta gé i ta Ala'g ya, maji mba ndoo dee ne ləm, mba ndaŋg dee ne ləm, mba gɔl dee ne ləma, mba tɔji dee ne né gé to gə dɔ najee ləm tɔ

¹⁷mba kar dəw lə Ala a maji ne kɔr njoroŋ ləm karee ra ne néraje gé maji gé gə ria-ria lé tɔ.

2 Timote 4

Pool ɔr suna rəw ləa ya

¹Ma m'tɔgi nɔ Ala'g ləm, gə nɔ Jeju Kristi'g gé a gə gaŋg rəwta dɔ deɛ gé d'isi kəmba gə deɛ gé d'wəi'g ləma, gə ri yeɛ gé a gə tel ree gə beeko ləa ləm tɔ,

²Ila mbər Tagəmajɪ lé ula ne ta meɛ deɛ'g loo gé kul'g ləm, gə loo gé nuŋga'g ləm tɔ, ndaŋg dee ləm, gə ndəji dee ləma, gə gɔl dee gə ndu noji ndoo dee ne ləm tɔ bó yə gé lal ra ndɔ kára el.

³Mbata ndəa gé kàree a gə teɛ lé dəwje d'a taa ta ndoo gé gəd lé el. Ne mbi dee a ndɔ dee səgə-səgə mba koo ne ta gé rii ndá d'a mbɔ ne njéndoo dee néje gé d'a bula yaɔ dɔ deɛ'g to gé meɛ deɛ-deɛ nja wɔji.

⁴D'a kun mbi dee rəw dɔ kankəmta'g, ne d'a kur mbi dee njor gé dɔ sutaje'g.

⁵Ne i lé unda kəmkàr dɔ rɔi'g gə mba néje lai ləm, ai məəi sam-sam dan némeekonje'g ləm, ra kula gé wɔji dɔ kila mber Tagəmajɪ lé ləma, ɔr suna kula ləi lai lé ləm tɔ.

⁶Ma lé m'to asəna gə nékai gé kə tər naŋg mbə ar ndɔ kaw ləm nai dəb ba ŋga.

⁷Ma m'ɔ rɔ maji ləm, ma m'ɔr suna rəw ləm njal ləma, m'aar dɔ meekun'g kɔgəɔ ləm tɔ.

⁸Un gelee bogəné saar lé dɔgugu kə meekarabasur gə mba kam to gən ya. Mbaidɔmbaije gé njegaŋgta gə goo rəbee lé yeɛ nja ba a karm mee ndəa'g neelé, a karm-ma ba gə karm el ne a kar deɛ lai gé to yée d'unda meɛ deɛ dɔ ndɔ ree'g ləa pèrère lé tɔ.

Rudu taje

⁹Ɔs rɔi bad ree iŋgam nà,

¹⁰Demas lé ubam yə'm mbə mbata néje gé naŋg nee ba wa mée aree i əd Tesalonik mbə. Kresens əd Galati ləm, Titə kara əd Dalmati sèn ləm tɔ.

¹¹Lugu nja gə karee ba ba nai səm. Bèe ndá ɔr Mark aree ree səi nɔ'd mbata yeɛ ba orəm més loo-kula'g ləm.

¹²M'a m'ula Tisik m'aree aw Epesə.

¹³Loo gé i a gə ree ndá un kubu kul ləm gé m'yə Troas bee lə Karpus ləm, odo maktubje ləm ləma, gə ndarje gé kə ndaŋg maktub dɔ'g kara ləm tɔ.

14 Alejadrə gé to gé njekər lé ra səm majel yaa. Mbaidɔmbaije a kogá gə goo nérea ya.

15 I nja kara unda kəmkàr dɔ rɔi'g mbata læa, yeɛ to njekəs kaar sí dɔ taje'g læ sí.

16 Loo-gaŋg-rəwta gé m'aar m'ɔr ta keneɲ dɔtar mba taa ne dɔm lé dəw kára gé njekoso ginm'g godo. Deɛ lai d'ubam d'ya'm keneɲ ya. Maji kar taree neelé wa dɔ dee el.

17 Mbaidɔmbaije nja la səm ləm, yeɛ to dərgelm ləm tɔ mba kar tagémaji lé ɓar ne mɪ tam'g ləm, mba kar njépole-magəje lai d'oo taree ləm tɔ. Yeɛ am m'wa dɔm ta toboɪ'g m'ɔr.

18 Mbaidɔmbaije ɓa a kɔrm dan néje gé majel gé gə ria-ria lai ləm, a kajim mba karm m'isi ne mee ɓeekɔ'g læa gé dara ləm tɔ. Yeɛ nja ɓa maji kula rɔnduba dəa'g gə læbee-læbee saar-saar gə nɔ. Amen!

Lapia gé rudu

19 Ra Priska gə Akilas gə njémeekeɲje læ Onesipɔrə lapia am.

20 Erastə lé nai Korintə ləm, m'ya Tropim Milet mbata yeɛ oso gə rɔkɔ keneɲ ləm tɔ.

21 Ɔs rɔi ɓad mba ree kingam ɓad ɓa kar nai kul tee ɓai. Eubulus, gə Pudens, gə Linus gə Klodia gə ŋgakɔ síje lai rai lapia.

22 Maji kar Mbaidɔmbaije nai gə ndili. Maji kar sí sije dan noji'g bèdèg.

Titə

Titə 1

Lapia gə ra dee

¹Ma Pool, kura lə Ala ləm, gə njekajkula lə Jeju Kristi ləm tə gə mba kar meekun lə dee gə Ala ɔr dee ra ne tɔg ləm, mba kar dee gər kankəmta gə goo rəw tədkag Ala lé ləm tə.

²Dee neelé d'ar meɛ dee to ne yel dɔ kəmə gə gə nɔ gə Ala gə njepa tanɔm el lé un ne ndia mba kar dee par-par bad ba d'un kudu tura ləb dee bəi.

³Yee nja ba riba dɔ ta ləa gə raga mee ndəa gə yee wɔji gə goo kula kɔr gin ta gə yee ɔm jim'g gə goo torndu Ala gə njekaji sí lé.

⁴Ma m'ndaɔg maktub nee m'ari-i Titə, ŋgonəm gə gəd-gəd gin meekun'g gə to né gin sí lé. Maji kar noji gə meeləm gə j rɔ Ala Bɔ síje ləm, gə rɔ Jeju Kristi njekaji sí ləm tə lé nai səi.

Kula gə Titə ra dɔgoré-loo gə Krètə

⁵Yee ba ma m'ya'i ne Krètə mba kari gɔl néje lai gə lal gɔl gə to gə goo rəbee el bəi ləm, mba kunda ŋgatɔgje gə bee kára-kára lai gə goo rəw gə ma m'wɔji lé ləm tə.

⁶Ŋgatɔg lé maji karee to njegelgodo ləm, gə njedené kára ba ləma, kar ŋganeeje kara to gə majikojije gə dəw askəm kila ta gə wɔji dɔ kaw kori-kori əsé kɔs ta rəw dɔ dee'g el ləm tə.

⁷Mbata kisi gə dəw gə njegelgodo ba gə kumɔ karee to ne njekaa dɔ kula lə Ala lé. Maji karee to njekəsta el ləm, əsé njera oŋg kalaŋ el ləm, əsé a to bər lə kido el ləm, əsé a ra né kərm-kərm el ləma, əsé a to njekɔlaolar el ləm tə.

⁸Ne maji karee to njekwambá bur-bur ləm, gə njekɔrkura gə njéra némajije ləm, gə njemeendər ləm, gə njera né gə gə goo rəbee ləm, gə a to dəw gə to gə kəmee ləma, əsé gə njekwarea səm kaw ləm tə.

⁹Kankəmta gə dee ndée ba maji karee wa mée dɔ'g, yee ba yee a kaskəm ndəji dee ne ta ndoo gə àr lé ləm, a kal ne gin njémaɔtaje ləm tə.

¹⁰Tɔgərɔ ya, mbuna njékija tamɔd deeje lé njékaltaje bula ləm, gə njépa taje gə gə mɔdɛ-mɔdɛ ba ləma, gə njésukəmlooje ləm tə lé d'isi keneɔ.

¹¹Deeje neelé maji kwa ta dee daŋ'd ya. Mbata dee ndɔm noji naje naŋg gololo ləm, ta gə kəm ndoo dee el lé dee ndoo dee mba taa ne né gə gə goo rəbee el ləm tə.

¹²Njekɔrginta lə dee-dee kara pata wɔji ne dɔ dee pana: Njé gə Krètə, njétədnataje ləm, njékuba meejoŋgje ləma, gə njé gə dab uru kəi meɛ dee'g ləm tə.

¹³Ta nee gé yee ɔr lé to gé kankəmta ya. Bèe ndá maji kari pa sə dee ta gé nuŋga so mba kar meekun læ dee inja ne paw ləm,

¹⁴mba kar dee nai dɔ sutaje'g læ Jibje əsé dɔ torndu dəwje gé d'uba kankəmta d'ya lé el ləm tɔ.

¹⁵Dee gé d'ar lé d'oo néje gé d'ar gé looje lai. Dee gé minə lé d'os kankəmta rəw tɔ ndá néje gé minə ba d'oo gé looje lai tɔ. Kəmkàr læ dee ləm, gə ta gé mee dee'g ləm tɔ lé minə ya.

¹⁶Dee pa gə ta dee pana: Nee n'gərje Ala, ne néra dee ba dee d'unda ne wal gaŋg. Dee to né gé to keji ləm, gə njékɔs ta rəwje ləma, néra gé maji kára kara d'askəm ra el ləm tɔ.

Titə 2

Néra sí ba seɣ ulaje ne mbai dɔ Ala'g lé

¹I lé maji kari ula dee ta néje gé d'aw nɔ'd gə ta ndoo gé gəd lé.

²Maji kar tɔg-dəwje d'isi ləm ləm, d'ai mee dee sam-sam ləma, d'a tɔ mee dee ga-gə ləm tɔ. Maji kar dee to bao-meekunje ləm, gə bao-meenojije ləma, gə bao-meekilaje ləm tɔ.

³Maji kula denéje gé tɔg lé mba kar néra dee inja paw gə meenda ləm, kar dee d'unda nani el ləm, kar dee d'wa rɔ dee gé bərje læ kido el ləma, kar dee ndoo ne dəwje ta gé maji ləm tɔ.

⁴Yee ba d'a ndoo ne njəŋgao-sigije kar dee d'unda ŋgaw deeje gə ŋgan deeje dan kəm dee'g ləm,

⁵mba kar dee məəm rɔ dee ləm, mba kar dee ləm rɔ dee ləm, mba kar dee ra kəi læ dee bur-bur ləm, mba kar dee to gé njémeemajije ləma, gə mba kar dee d'oso kul rɔ ŋgaw deeje'g ləm tɔ. Togəbè ba dəw kára kara a koo loo bar ne ta læ Ala el.

⁶Basaje kara maji kari tɔg dee to mba kar dee d'aa rɔ dee kər-kər.

⁷Nérai gé maji ba i a tɔji dee ne loo néraje gé maji gé gə ria-ria ləm, ar ta ndoo læi lé to ta gé ar ŋgad-ŋgad gé kəm kar dee taa ləma,

⁸to kankəmta gé loo-maiyee godo ləm tɔ. Bèe ba njebɔ læ sí a si ne gu mbata yee a koo loo mba kila ta né gé yèr kára kara dɔ sí'g el.

⁹Tɔg bərje mba kar dee d'oso kul nɔ bée deeje'g ləm, mba kar kula ra dee lai taa kəm dee ləm, mba kar dee d'os ta læ dee ŋgərəŋ el ləma,

¹⁰mba kar dee bogo bəd-bəd el ləm tɔ. Ne maji kar dee d'ila ŋgonkoji mba to ne majikulaje gé gəd mba kula ne mbai dɔ ta ndoo'g læ Ala njekaji læ síjeé lé tɔ.

¹¹Tɔgərɔ ya, noji læ Ala lé kila rəa gé raga ndəgəsə mba kar dəwje lai d'aji ne kədərə.

¹²Noji neelé ndo sí mba kar sí mbad néje gé aw gə goo kə meenda lə Ala lé el ləm, gə mbad mal néje gé ra dəwje ləm tɔ. Yee ndoo sí mba kar sí j'isi mbuna dəwje gé do naŋg nee basinè lé j'unda ne kəmkər do rɔ sí'g ləm, n'ra ne né gé to gə do najee ləma, gə n'ra ne né gé to gə goo kə meenda lə Ala lé ləm tɔ.

¹³Yee ba mee sí lel sí ar sí j'unda ne mee sí yel ŋgina ne ndo ndubarɔ lə Ala gé boo gə kə Jeju Kristi, njekaji sí lé tɔ.

¹⁴Yee neelé yə rəa ar yoo mbata lə sí mba kuga ne néra sí gé yèr gé rara kara ləm, gə mba togo ne won sí kər bədərə-bədərə ləma, mba kunda sí ne gé koso-dəwje ləa-yee nja doŋgɔ doi gə mba kar sí j'ɔs ne rɔ sí bad-bad do néraje gé maji'g ləm tɔ.

¹⁵I ba yè, maji kari ndoo dee taje neelé ləm, tɔg dee ne ləm, ndəji dee to gé njeŋgɔ-bee bèe ləm tɔ. Maji kar dəw kára kara ndɔli ne el.

Titə 3

Néra majikojié lé

¹Tel ula dee mba kar dee d'oso kul nɔ dəw-do-looje gə njékoʒbeeje'g ləm, kar dee d'ila ŋgonkoji do dee'g ləma, kar dee d'wa do gɔl rɔ dee do kula raje gé maji gé rara kara ləm tɔ.

²D'a kɔs do dəw gé ta el ləm, d'a saŋg rəw mba kəm dəwje nɔ'd ləm, d'a kaw yururu ləma, d'a kula do dee nɔ dəwje'g lai ləm tɔ.

³Mbata kédé lé jee kara jee n'to mbəje ləm, gə njékaltaje ləma, gə njédəmje ləm tɔ. Jee n'to bərje lə mal néje gé bəd-bəd gə kaiyaje bəd-bəd ləm, néra gé yèr gé kəmkəi ba j'isi danee'g ləm, mar síje d'wa sí gə mee dee ləma, jee kara j'wa dee gə mee sí ləm tɔ.

⁴Nɛ loo gé meemaji gə meenoji lə Ala njekaji sí mbata lə dəwje kila rəa gé raga

⁵ndá yee aji sí ya, meekərjɔl ləa lé gə batəm gé yee sugu sí ne ba yee oji sí ne sigi gə goo siŋgamɔŋ lə Ndilmeenda

⁶gé yee aree taa ne mee sí yal-yal gin Jeju Kristi njekaji sí'g bó to kula ra sí gé maji ba el,

⁷mba kar mbɔl do noji ləa gé yee ɔr ne ta do sí'g lé jee n'tel to ne njékwa səa nédojié lé nɔ'd j'ingə ne kəmə gé gə nɔ gé j'unda ne mee sí yel do'g lé.

⁸Ta neelé to kankəmta ya. Ma m'ndigi kari ula dee taree rədədə ya mba kar dee gé d'ɔm mee dee do Ala'g lé néraje gé maji ba d'a kwəi keneŋ dīgi-dīgi. Yee ba to né gé maji ləm, to gé gel né gé a la gə dəwje lai ləm tɔ.

⁹Nɛ ta dəji mbə gé dəji ləm, gə ta gé wɔji do ginka dəwje ləm, gə takɔl ləma, gə tamaj gé wɔji do godndu lé ləm tɔ, ɔs dee rəw, mbata dee to gé taje gé to gé né el ləm, to gə mɪdé ba ləm tɔ.

¹⁰Dəw gə njekula dəwje nə'd lé ndəjee gəl karaje joo jén ndá ɔsee rəw rɔi'g gə gogo,

¹¹mbata i gər gao, dəw gə togəbè lé to dəw gə ndəm rəw ləm, ta kaiya gə yeɛ ra lé nja tegginee ɔm dəa'g ləm tɔ.

Rudu taje

¹²Loo gə m'a kula Artemas əsé Tisik gə rɔi'g ndá maji kari ɔs rɔi bad ree iŋgam Nikopolis. Mbata ma m'wɔji mba si keneŋ naj kuli lé.

¹³Maji kar məəi to dɔ Jénas, njeteggin godndu deɛ gə Apolɔs mba kari la sə dee loo gə d'a gə kɪ mba kaw raŋg mba kar né kára kara lal dee el.

¹⁴Maji kar njé'g lə sí kara ndoo kula noji mba kar mar deeje d'iŋga ne né gə d'aw ndée taajina'd nee ya, bɔ mba kar dɔ kó noji lə dee udu el tɔ.

¹⁵Deɛ lai gə d'isi səm lé rai lapia. Ra gar síje gə d'unda sí dan kəm dee gin meekun'g lé lapia ar sí. Maji kar sí-seɪ lai sije dan noji'g bédèg.

Piləmɔ

Piləmɔ 1

Lapia gé ra dee

¹Ma Pool, dɔw daŋgai lə Jeju Kristi, jee gə ŋgokɔ sí Timote lé jee ndaŋg maktub j'ari-i Piləmɔ, njeboakula lə sí gé jee j'undai dan kəm sí'g ləm,

²J'ar Apia kɔnan sí gé dené ləm, gə j'ar Arsipə njeboarɔ lə sí ləma, j'ar Eglisə gé mbɔ dɔ nɔ mee kəi'g ləi ləm tɔ.

³Maji kar noji gə meelɔm gé j rɔ Ala Bɔ síje'g ləm, gə rɔ Mbaidɔmbaije lə sí Jeju Kristi'g ləm tɔ lé nai sɛ sí.

Meenoji gə meekun lə Piləmɔ

⁴Ma m'ra Ala oiyo ta-ta m'bar ne rii loo ra tamaji'g ləm,

⁵mbata ma m'oo ta meekun ləi gé i un ar Mbaidɔmbaije Jeju ləm, gə nojikwa gé i wa gə njémeendaje lai ləm tɔ.

⁶Ma m'dəjee mba kar meekun gé jee n'tɔs dɔ nɔ keneŋ lé bar mɔ mba kar kəmiinja ne dɔ némeemajije bəd-bəd gé jee j'inga gin Kristi'g lé.

⁷Tɔgərɔ ya, nojikwa ləi ar məəm lelm yaɔ ar məəm oso ne naŋg pɔ ya, mbata mbɔl dɔi-i ŋgokɔm lé ba mee deɔ gé to gə kəmee lé oso ne naŋg pɔ tɔ.

Pool ra ndòo rɔ Piləmɔ'g

⁸Gelee gé nee ba gin Kristi'g ba ma m'askəm kwɔjii ne né gé kəm ra ya

⁹ne ma Pool gé m'to buga dɔw ləm, saar bɔgənè kara m'isi daŋgai'g mbata lə Jeju Kristi ləm tɔ lé ma m'ra ne ndòo rɔi'g gə goo meenoji ba.

¹⁰Ma m'randoo rɔi'g mbata lə ŋgonəm Onesimə gé ma m'ojee loo gé m'isi gə kúla lar bura bəi.

¹¹Kédé yee to kura ləi gé gə mɔdɛ ba ne basinè yee to kura ləi gé gəd ya ləm, to kama gé gəd ya ləm tɔ.

¹²Ma m'ulá m'aree tel rɔi'g gogo asəna gə dɔb rɔm kára gé m'ɔr m'ulá rɔi'g.

¹³Ma m'ndigi ŋgəmee rɔm'g mba karee ra né am tori'g, loo gé ma m'isi gə kúla gwɔsm'g mbata lə Tagəmajɔ lé.

¹⁴Ne ma m'ndigi koo gé ndui'g ba bó m'a ra né gə dɔrɔm el bəi, mba kar maji gé i a gə ra lé i a ra gə məəi bó dɔw a jaŋgi dɔ'g el.

¹⁵Banelə yee ya'i waga ba gə mba kari tel iŋgá gogo gə nɔ bəi əsé banwa.

¹⁶Ndá i a kée gé bər el ŋga ne i a kée gé ŋgokɔj gé i ndigee gə meekɔr jol-jol bəi. Ma lé m'undá dan kəm'g ya ne i lé a kundá dan kəmi'g unda kama bəi mbata to gé yee to kura ləi ləm, mbata kɔm gé yee ɔm səi nɔ'd gin Mbaidɔmbaije'g lé ləm tɔ.

17Bèe ndá bó lé i oom gé baokura lai ndá maji kari wá gé rói'g to gé wam ne ma bèe nja tɔ.

18Bó lé yee ra sai né gé majel əsé baŋg lai to dəa'g ndá tura gée ɔm dɔm'g tɔ.

19Ma Pool lé ma m'ndaŋg maktub neelé gé jim-ma ya: Ma ya m'a kogai baŋgee ya. Ne i lé ar məəi olé dɔ baŋg ləm gé to dɔi'g gé to darɔi-i lé nja.

20Oiyo, ŋgokɔm, am m'inga rɔlel neelé rói'g ya mbata kɔm gé jee sai j'ɔm nɔ'd gin Mbaidɔmbaije'g, ar məəm oso naŋg pɔ gin Kristi'g lé.

21Ma m'ndaŋg maktub nee m'ari mbata ma m'gər gao i a kila ŋgonkoji dɔm'g. Ma m'gər gao i a ra né kur dɔ né gé m'wɔji'g ya!

22Ndəa neelé nja wa dɔ gɔl loo-toom mba kwam mbá keneŋ mbata mbɔl dɔ tamaji lə sí gé seɔ raje ba m'a tee ne rɔ sí'g bəi, yee ba m'unda məəm yel dɔ'g.

Lapia gé ra dee

23Epapras, gé to njeboadaŋgai ləm gin Jeju Kristi'g lé rai lapia ləm,

24Mark gé Arisitarekə gé Demas gé Lugu gé to njéboakulaje ləm lé rai lapia tɔ.

25Maji kar noji lə Mbaidɔmbaije Jeju Kristi nai gé ndili tɔ.

Ɛbrøje

Ɛbrøje 1

Ala lé pata gə rəw gə rɔ Ŋgonee'g

¹Ləw ləw ba Ala pata gə tapea ləm, gə néreaaje bəd-bəd gə d'ɔs goo nɔ goo nɔ ar ka síje d'oo ar njéteggintaje ba ria ne sə dee dəa ya.

²Nɛ ndəa gə gogo nee, yeɛ pata ar sí ne Ŋgonee ba ria ne sə sí dəa. Yeɛ nja ba Ala unda ne naŋg nee ləm, yeɛ aree to njenéje lai ləm tɔ.

³Yeɛ to bao-ronduba lə Ala ləm, gə njekɔr rəa ləm tɔ. Tapea gə bar mɪ lé yeɛ gəd ne nékundaje ləa gəd-gəd. Loo gə yeɛ ɔr won kaiya gə wa naŋg nee mbɔ ndá yeɛ ɔd si dɔ jikɔl Njeboo-ronduba gə si sém dara'g.

Ŋgon-Ala lé ur dɔ kuraje gə dara lai

⁴Togəbè ba yeɛ ur dɔ dəwje gə dara ləm, ria gə yeɛ iŋga gə nédɔji kara ur dɔ ri dee-deɛ'g nja ləm tɔ.

⁵See nɔ ba mbuna dəwje gə dara lé Ala ulá ta nee pana: I to Ŋgonəm, ʔogənè ba m'ojii ya. See yeɛ pa bèe wa. Esé see yeɛ pa pana: M'a to Bɔbeeje ləm, Yeɛ a to Ŋgonəm ləm tɔ See yeɛ pa bèe wa.

⁶Nɛ loo gə yeɛ ar ŋgondəree ree naŋg nee ndá yeɛ pana: Maji kar kuraje lə Ala gə dara lai d'wá meɛ dee'g.

⁷Nɛ aa ooje, ta gə yeɛ pa wɔji ne dɔ kuraje gə dara ba to nee: Kuraje ləa gə dara lé yeɛ tel dee gə lel ləm, Kuraje ləa kara yeɛ tel dee gə ndɔ pər ləm tɔ.

⁸Nɛ aa ooje, ta gə yeɛ ula Ŋgonee lé ba nee: Ɛi Ala, kalimbai ləi to saar gə nɔ. Kag-mbai gə kɔ kɔbee ləi lé ba to kag-mbai gə kɔ meekarabasur.

⁹I lé unda meekarabasur dan kəmi'g nɛ néra gə yèr lé i ɔji bəj-bəj, Gelee gə nee ba, ɔi Ala, gə to Ala ləi lé Wa ne dɔi gə ubu gə kɔ rɔlel Undai ne gə kəmee unda kuramarije.

¹⁰Yeɛ pa tɔbəi pana: I Mbaidɔmbaije lé kédé gə dɔtar i nja tum gin naŋg nee ləm, Dara kara to né gə jii nja ba ra ləm tɔ.

¹¹D'a tuji pugudu, nɛ i a nai, Deɛ lai d'a ŋgisi to gə kubu bèe.

¹²I a ké dee to gə kubu gə ŋgal yududu bèe Ndá d'a tel to ne bəd ya. Nɛ i nja a si to gə kédé ləm, Ləb sii kara rudee a kun el ləm tɔ.

¹³See kura gə dara gə ra ba yeɛ ulá pana: Si dɔ jikɔlm'g Saar mba karm m'ar njébaje ləi tel to nétura-gɔl-kɔm ləi lé wa.

¹⁴See kuraje lə Ala gə dara lé to ndilje gə njéra né kar Ala gə yeɛ ula dee mba kar dee ra kula la ne gə deɛ gə d'a gə kiŋga kaji lé el wa.

Ɛbrøje 2

Ar sí j'undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g

- ¹Gelee gá nee ba ta néje gá jeɛ j'oo lé maji kar sí n'reé keneɲ ré-ré nà j'a ndəm kigi loo gá əw'g.
- ²Mbata bó lé ta gá kuraje gá dara pa taree lé ra née ləm, bó lé nana ba gá ɔs ta nee rəw əsé al ta tɔə'g ba d'ar bɔ nérea ɔs tɔə'g ləm tɔ
- ³ndá bó lé jeɛ ndoo bao dɔ boo-kaji gá Mbaidɔmbaije ila mberee kédé ləm, deɛ gá d'oo ta læa tɔə'g d'ɔr ginee d'ar sí j'oo ləm tɔ ndá see j'a kiya rɔ sí ra ba mba kar ta wa dɔ sí el wa.
- ⁴Ala kara ɔr goo ta læ dee aree to ne njaɲg gə nédumkooje gə némɔrije bəd-bəd ləm, gə nénojije gá Ndilmeenda kai dee to gá mée ndigi ləm tɔ.
- ⁵Tɔgəɔ ya beekɔ gá a gə ree gá jeɛ m'pa taree j'ar sí lé Ala ar kuraje gá dara to gá dəw dəaje el.
- ⁶To gá deɛ ndaɲg mee maktub'g d'ɔr ginta nee pana: See dəw to gá dɪ ba i ar məəi olé dɔə'g bée wa. See ŋgon dəw lé to gá dɪ ba i tɔs kəmi bao-bao dɔə'g bée wa.
- ⁷I undá aree nai lam bée ndá a kas gə kuraje gá dara ləm, I ula dɔgugu rənduba dɔə'g ila ne rɪbar ne dɔə'g ləm tɔ.
- ⁸I ɔm néje lai-lai gin gɔlee'g ya. Tɔgəɔ ya, to gá Ala aree ɔ bee dɔ néje'g lai ndá yeɛ yɔ né kára kara gá lal kɔm gin gɔlee'g el ne bəsinè lé jeɛ j'oo néje lai gin gɔlee'g el bəi.
- ⁹Nɛ jeɛ j'oo Jeju, yeɛ gá Ala undá aree nai lam bée a kas kuraje gá dara. Jeju lé yɔ rəa ar yoo mba kar mbɔl dɔ noji læ Ala lé ba yeɛ wəi ne ila ne dɪgi kaar yoo'g mbata læ dəwje lai. Nɛ bəsinè d'ula dɔgugu rənduba dɔə'g ləm, d'ila ne rɪbar dɔə'g ləm tɔ.
- ¹⁰Tɔgəɔ ya, Ala gá unda néje lai ləm, nékundaje lai to keɔ-yeɛ ləm tɔ lé yeɛ nja ra gə goo rəbee loo gá yeɛ ar njeɲin bəgərə kaji læ ŋganee bula uru dan néurti'g, mba karee to ne dəw gá maji dum ləm, mba karee ɔr nɔ dee ula ne rənduba dɔ dee'g ləm tɔ.
- ¹¹Mbata yeɛ gá ɔr dee unda dee gə kəmee ləm, gə deɛ gá yeɛ ɔr dee gə kəmee ləm tɔ lé to kojikəi kára ba. Gelee gá nee ba yeɛ bar dee ne ŋgabɔbeeje ndá rəa kul ne dɔ dee'g el.
- ¹²Yeɛ pana: M'a teɛ gə rii mbuna ŋgakɔmje'g ləm, M'a pidii loo-kwa-dɔ-nɔ'g læ koso-dəwje ləm tɔ.
- ¹³Tɔbəi yeɛ pa pana: M'a kɔm məəm dɔə'g. Yeɛ pa tɔbəi pana: Aa oo, ma gə ŋganəmje gá Ala ba am dee.
- ¹⁴Bée ndá to gá ŋganje gá d'oji dee to məs gə dakasɔ gá ɪ rɔ njékoji deeje'g ndá yeɛ kara un rəa-yeɛ togəbè tɔ mba kar kwəi gá yeɛ wəi ne ba yeɛ a tuji ne njekurai gá to njesiŋgamɔŋ læ yoo ləm,

- ¹⁵mba kar deɛ gá bəl d'oo ndòo gin yoo'g lé yeɛ a kar dee taa rɔ dee jia'g.
- ¹⁶Mbata né gá yeɛ ra lé wɔji dɔ ɲgaka Abrakam bó wɔji dɔ kuraje gá dara el.
- ¹⁷Togábè ba, rəa gá yeɛ tel tana gə ɲgabɔbeeje, tana sə dee pai-pai lé gá kuma mba karee to ne ɲgɔ-ɲjekinjanéməs gá njemeekɔrjol ləm, gə njemeenda london mba ra kula nɔ Ala'g ləm tɔ mba kuga ne kaiya lə dəwje lé.
- ¹⁸Mbata yeɛ gá dum dɔ nékər gá əree dan néurti'g lé yeɛ nja ba askəm la gə deɛ gá nai dan nékər'g bəi.

Ɛbrəje 3

Jeju ur dɔ Moyis'g

- ¹Togábè ɲgakɔmje gá njémeendaje, né gá deɛ bar sí nɔ'd gə mbəa lé ɪ dara bèe ndá maji kar sí əjije tor Jeju mee sí'g, yeɛ gá to njekai'kula gá gəd ləm, gə ɲgɔ-ɲjekinjanéməs gá jee j'un mee sí j'aree ləm tɔ.
- ²Jeju lé ila ɲgonkoji dɔ yeɛ gá ɔree undá lé to gá Moyis kara njaa gə ɲgonkoji mee kəi'g lə Ala, wa loo wɔr-wɔr.
- ³Mbata rɔnduba gá d'ula dɔ Jeju'g lé ur dɔ kɔ Moyis'g, to gá rɔnduba gá d'ula dɔ njekunda kəi'g lé ur dɔ kɔ kəi nee gá yeɛ unda lé bèe.
- ⁴Kəi gá rara kara njekunda sí gən ya, ne yeɛ gá unda néje lai yeɛ nja gá Ala ya.
- ⁵Moyis lé njaa gə ɲgonkoji mee kəi'g lə Ala wa loo wɔr-wɔr asəna gə kura ba gə mba kɔr gin né gá d'a gə pa bəi.
- ⁶Nɛ Kristi gá njaa gə ɲgonkoji mee kəi'g lə Ala lé to gá ɲgonee. Ndá jee nja n'to gá kəi ləa-yeɛ lé loo gá j'ar njaɲg dɔ né gá j'ɔm mee sí dɔ'g ləm, gə dɔ némeekundayel gá jee n'ti ne rɔ sí dɔ'g ləm tɔ.
- ⁷Gelee gá nee ba, goo ta gá Ndilmeenda pa lé: Ɔogənè lé bó lé seɪ ooje ndia
- ⁸Ndá arje mee sí ndər to gá deɛ ra ndɔ kalta'g loo gá m'ai ne mee dee dɔdilaloo'g lé el,
- ⁹Lée neelé ya ba bɔ síje-je d'ai məəm keneɲ mba naa ne meekuru ləm, Deɛ d'oo ne kula ram ləb dee rɔ-sɔ.
- ¹⁰Yen ba məəm ɪ səm jugugu dɔ gin kadɔg síje'g lé am m'pa ne m'pana: Ta-ta mee dee bəgərə dee ar dee ndəm ne, Deɛ gər ne goo rəwje ləm el.
- ¹¹Meem ɪ səm jugugu am m'pa gə ndum njaɲg m'pana: D'a kaw loo-kwa-rɔ'g ləm lé nda el.
- ¹²Yen, ɲgakɔmje, maji kar dəw kára kara si mbuna sí'g gə meeyèr əsé gə meetɔg mba kar mée tel ne gir gə Ala gá njesikəmba lé el.
- ¹³Nɛ ndəjije nɔ gə ndɔ sí ndɔ sí saar ndəa gá baree ɔogənè bəi, mba kar kaiya ər kəm dəw kára kara mbuna sí'g el ləm, mba karee aar ne gə meetɔg el ləm tɔ.

¹⁴Tɔgəɾɔ ya bó lé j'aar njaŋ dɔ meekun'g lə sí gá j'un kédé lé saar ndɔ rudu ndá jeɛ j'ɔm nɔ'd gə Kristi ya.

¹⁵To gá ndaŋ mee maktub'g pana: ʔogə̀nè bó lé seɿ ooje ndia Ndá arje mee sí ndər to gá deɛ ra ndɔ kalta'g lé el.

¹⁶See naje ɓa to njékaltaje loo gá deɛ d'oo ndia mbɔ lé wa. See to deɛ gá d'ɿ Ejipta gá Moyis ɔr nɔ deɛ lé el wa.

¹⁷See mee Ala ɿ səa jugugu as ləb ɾɔ-sɔ dɔ naje'g wa. See to deɛ gá ra kaiya lé el wa. See to deɛ gá nin dee to gə loo-loo dɔdilaloo'g lé el wa.

¹⁸See njé gá ra ɓa Ala un ne ndia njaŋ gə ɾɔkubu pana: D'a kaw loo-kwa-ɾɔ'g lə neɛ el lé wa. See to deɛ gá d'ɔs ta təa'g ɾəw lé el wa.

¹⁹Yee ɓa jeɛ j'oo gao, d'askəm kila gɔl dee keneɲ el, mbata meekun lə dee godo.

Ɛbrəje 4

Deɛ gá d'a kaw loo-kwa-ɾɔ'g

¹Ndukun gá d'un d'ar sí pana: J'a kaw loo-kwa-ɾɔ'g lé to njaŋ ɓəi. Bèe ndá maji kar sí ɓəlje ne mba kar dəw kára mbuna sí'g a kwa toree el.

²Mbata Tagə́maji gá d'ula sí lé d'ula dee-deɛ tɔ, nɛ deɛ lé ta gá d'ula dee tel to gá sin mbata deɛ d'oo ya, nɛ d'ɔm mee deɛ dɔ'g el.

³Jeɛ gá j'ɔm mee sí dɔ Jeju'g lé jeɛ j'a kaw loo-kwa-ɾɔ'g lé. To gá yee pa lé pana: Mee neɛ ɿ sə neɛ jugugu ar neɛ n'un ne ndu neɛ njaŋ gə ɾɔkubu pana: D'a kaw loo-kwa-ɾɔ'g lə neɛ ndɔ el. Yee pa bèe ya nɛ kula ɾəa lé yee tɔlee bém un kudée mee ndəa gá yee tum ne gin naŋ neelé.

⁴Mbata loo kára yee pata keneɲ wɔji ne dɔ ndɔ gá siri lé pana: Ndɔ gá njekɔm'g siri neelé Ala wa ɾəa dɔ kula ɾeaje lai gá yee ra lé.

⁵Tɔɓəi loo gá ɾaŋg pa pana: D'a kaw loo-kwa-ɾɔ'g lə neɛ ndɔ el.

⁶Togə̀bè to gá njé gá naje d'a gə kandə keneɲ ya nɛ deɛ gá yee un ndia ar dee kédé lé d'andə keneɲ el mbata kalta lə dee.

⁷Ndá Ala wɔji ndɔ gá ɾaŋg gá ɓaree ɓogə̀nè goo ta gá Dabid pa mee ləbje bula yaa gá gogo lé pana: ʔogə̀nè lé bó lé seɿ ooje ndia Ndá arje mee sí ndər dɔ'g el.

⁸Tɔgəɾɔ ya bó lé Juje ar dee loo-kwa-ɾɔ lə dee ndá Ala a pa kwɔji ne ndɔ gá ɾaŋg el ŋga.

⁹Bèe ndá kankəm loo-kwa-ɾɔ lə dəwje lə Ala gá gəɗ gá as ndɔ gá njekɔm'g siri lé to gən ya.

¹⁰Mbata yee gá andə loo-kwa-ɾɔ'g lə Ala lé yee wa ɾəa dɔ kula'g ləa to gá Ala kara wa ne ɾəa dɔ keɔ-yee'g bèe tɔ.

¹¹Bèe ndá ar sí j'wa rɔ sí kɔgərɔ mba kandə ne loo-kwa-rɔ'g læa-yeɛ mba kar dəw kára kara oso to gə njékaltaje gə kédé lé el.

¹²Mbata ta læ Ala lé to ta gə kəmba gə ɓar mɪ yaɔ, adə yaɔ unda kiambas gə rara gə ŋgaŋgee joo ndá yee tɔ mbuna kankəmɾɔ gə ndil læm, mbuna siŋga gə ubee mée'g læm tɔ, yee teg takəji læ dəw gə mée'g tɔ.

¹³Nékunda læa gə rara kara a kiya rəa neɔ'g el, ne néje lai to raga ndəgəsə kəm yeɛ gə j'a kaar neɔ'g mba tura goo néra sí karee.

Jeju lé ur dɔ ŋɔɔ-njékinjanéməsje gə kédé lé

¹⁴Bèe ndá Jeju, Ŋgon-Ala lé to ŋɔɔ-njékinjanéməs læ sí gə andə mee dara'g mbɔ ndá maji kar sí j'ar njaŋg dɔ meekun'g læ sí gə j'un j'aree.

¹⁵Mbata ŋɔɔ-njékinjanéməs læ sí lé askəm gər gin rəm læ sí gao ya mbata yeɛ si dan nékərje gə gə ria-ria to gə ra sí lé ne yeɛ tibi ne mbɔr kaiya el.

¹⁶Bèe ndá maji kar sí n'ges pər gə mbɔr kalimbai noji'g læa gə meendakaj mba kar mée oso lemsé dɔ sí'g læm, karee wa sə sí noji la ne sə sí dɔ né gə ndée ra sí læm tɔ.

Ɛbrəje 5

Jeju lé to njekaar dana gə gəð

¹Tɔgərɔ ya, ŋɔɔ-njékinjanéməs gə rara kara deɛ d'ɔree mbuna dəwje'g mba karee nai gə dəwje rɔ Ala'g, mba karee mbɔ nénojije gə nékoga-kaiyaje kar Ala.

²Yeɛ oo loo mba gaŋg nɔ kəm deɛ gə to njérəmje læm, gə deɛ gə ndəm læm tɔ mbata yeɛ kara sí loo rəm'g tɔ.

³Rəm læa-yeɛ ɓa aree un ne nékoga kaiyaje ar Ala mbata kaiya læa-yeɛ læm, gə kɔ koso-dəwje lé læm tɔ.

⁴Dəw kára kara as kila riɓar gə togəbè dəa'g gə dɔrea el. Ne Ala nja ɓaree ila riɓar dəa'g to gə ila ne dɔ Aarɔ'g kédé tɔ.

⁵Togəbè ɓa rɔnduba gə wɔji dɔ ŋɔɔ-njékinjanéməs lé Kristi kara ula dəa'g gə dɔrea el tɔ. Ne yeɛ iŋga rɔ yeɛ gə pana: I to Ŋgonəm, ɓogənè ɓa m'ojii.

⁶Loo gə raŋg yeɛ pa to pana: I to njékinjanéməs gə nɔ, Gə goo kɔ Melkisedek.

⁷Jeju lé loo gə yeɛ nai gə darəa ɓəi lé, yeɛ ra ndòo gə ndia gə boi wəl gə mán-nɔ kəmee'g læm, yeɛ ra tamaji ta yeɛ gə askəm teá ta yoo'g læm tɔ. Ndá Ala ndigi səa rəgm mbata Jeju nda mée gə ɓɔbee.

⁸Yeɛ to ŋgon mee ɓɔbee ya ne yeɛ kara némeekɔ gə rəa ɓa yeɛ ndoo ne loo kila ne ŋgonkoji dɔ ɓɔbeeje'g.

⁹Yeɛ ɓa, loo gə yeɛ to ne dəw gə maji ɔr njoron ɓəi ndá yeɛ tel tum ne gin kaji gə a to gə nɔ mbata læ deɛ lai gə d'ila ŋgonkoji dəa'g lé.

¹⁰Ala nja ɓaree ne ŋɔɔ-njékinjanéməs gə goo kɔ Melkisedek.

¹¹J'isi gə ta yaḡ gé wɔ̄ji dɔ ta neelé, to kədərə mba ndoo sí mbata kəm sí kara inja dɔ'g njaŋg el.

¹²Sēj gé sije keneŋ kàr bèe nɛ sēj asjekəm ndooje mar síje né ləw ba mbə, nɛ basinè dəw gé njetum sə sí kudu né lə Ala gé dɔtar ba sēj awje ndée nja tɔbəi. Mbà kil ba sēj tel awje ndée bó muru gé kədərə kaw-kaw el.

¹³Tɔgərɔ ya nana ba gé il mbà bəi ndá yeɛ gər gin ta gé wɔ̄ji dɔ meekarabasur el bəi mbata yeɛ to gé ŋgonkas gé ta mbà'g bəi.

¹⁴Muru lé wɔ̄ji dɔ njé gé tɔg gé takə̄ji lə dee inja pao gé d'askəm kər kəmta gé wɔ̄ji dɔ né gé maji gə né gé majel lé.

Ɛbrəje 6

Jeju lé to gé njekinjanéməs gé gə̄d

¹Gelee gé nee ba ar sí j'ya néndoo gé dɔtar gé wɔ̄ji dɔ ta lə Kristi ba j'aw ne gé kédé-kédé dɔ néndoo gé ɔr ne dɔ njorɔŋ bəi bó ar sí n'tum gin ta néje neelé gogo el: yee ba to ta gé wɔ̄ji dɔ kyə goo néra sí gé ləw gé unda naŋg ndəs ləm,

²gə dɔ meekun gé jeɛ j'un j'ar Ala ləm, gə dɔ néndoo gé wɔ̄ji dɔ ta bapteməje bəd-bəd ləm, gə dɔ kila ji dɔ dəwje'g ləm, gə dɔ teɛ dɔkumbwa'g lə dəwje ləma, gə dɔ rəwta gé gaŋg dɔ dəwje'g gə nɔ ləm tɔ.

³Bó lé Ala ya rəw ar sí ndá yee ba j'a ra bèe ya.

⁴Deɛ gé kəm dee inja ləm, deɛ naa nénoji gé ɔ̄ dara ləm, deɛ d'ɔm nɔ'd gə Ndilmeenda ləm,

⁵deɛ naa ta lə Ala d'oo majee ləma, ləb gé si ree lé deɛ naa siŋgamɔŋgee ləm tɔ lé

⁶bó lé deɛ neelé mbad d'unda piriŋ d'ila ndá d'a koo loo mba tel kwa ndòo rɔ dee dɔ kaiya'g lə dee el mbata deɛ nja deɛ ɗar Ŋgon-Ala kaar kag'd d'ula ne sul dəa'g tɔ.

⁷Loo gé ndi ər ta-ta ar manee tən naŋg ləm, ar lée neelé kinja gə koje mba kaji dee gə ndɔ-ndɔ keneŋ ləm tɔ ndá dɔ naŋg neelé taa kəm Ala aree tɔr ne ndia dɔ'g tɔ.

⁸Nɛ bó lé naŋg a kinja gə kun əsé kiro ndá yeɛ a rəm gə ndia dəa'g mba manee ne ləm, a to gé né gé kə roo ləm tɔ.

⁹Sēj gé j'unda sí dan kəm sí'g lé bó lé jeɛ m'pa togə̀bè kara mee sí to dɔ sí-sēj'g bəi, jeɛ n'gər gao, néje gé maji unda gé d'a kəm sí rəw-kaji'g ba wɔ̄ji dɔ sí.

¹⁰Mbata Ala lé to njera né gé lal najee el, méee a kwəi dɔ kula ra sí gé sēj raje areeje lé el ləm, gə dɔ bar gé sēj arje ria bar ne wəl-wəl el ləma, gə dɔ nojimeenda gé sēj waje gə deɛ gé to gə kəmee bur-bur kédé lé saar basinè el ləm tɔ.

¹¹Jeɛ ndigi kar sí-sēj kára-kára lai lé ulaje rɔ sí ndubu togə̀bè saar mba kar ndəa gé rudu lé a kiŋgaje ne né gé sēj undaje mee sí yel dɔ'g.

¹²Bèe ba seɿ a kyaje gee yɔɔ el ləm, seɿ a ndajije kəm deɛ gé mbɔl dɔ meekun gə meekai sam-sam ba taa ne né gé ndukun ba wɔji gə mba kar dee lé ləm tɔ.

Ndukun læ Ala lé to njaɲg ya

¹³Loo gé Ala un ndia ar Abrakam ndá yeɛ man rəa gə ria-yeɛ nja mbata dəw gé njekur dəa'g godo

¹⁴pana: Tɔgəɔ ya, n'a tɔr ndu neɛ dɔi'g ləm, n'a kar ŋgakaije d'ɔs goo nɔ́ gé kédé-kédé ləm tɔ.

¹⁵Bèe ba Abrakam ai ne mée sam-sam ba iɲga ne né gé wɔji dəa bəi.

¹⁶Mbata dəwje manɔ́ dee gə ri njekur dɔ dee'g ndá manɔ́ lé to né gé tɔl ne tamaj læ dee bém.

¹⁷Gelee gé nee ba loo gé Ala ndigi kar deɛ gé d'a gə kiɲga né gé wɔji dɔ dee lé d'oo gao to gé yeɛ wɔji njaɲg bó a tel gə ndia el ndá yeɛ man ne rəa

¹⁸mba kar mbɔl dɔ ndu gé gel joo gé to njaɲg gé Ala a koo loo mba pəl ta dɔ'g el lé ba jeɛ nja j'iɲga ta gé ula diɲgam mee sí'g jugugu-jugugu ləm, jeɛ n'taa ta neelé sagm j'unda ne mee sí yel dɔ'g ləm tɔ ndá j'uru ne njɔloo'g pé tɔ.

¹⁹Ta neelé gé j'unda mee sí yel gé dɔ'g lé to asəna gə riɲgi-to gé kədərə kaw-kaw gé jeɛ n'reé keneɲ ré-ré, yee ba jeɛ woɿ ne mbuna kubu gé a tee sə sí njal mee kəi gé to gə kəmee'g

²⁰loo gé Jezu lé aw gé ŋgaw ta sí keneɲ mbata yeɛ nja d'aree to gé ŋgɔ-njekinjanéməs saar-saar gé nɔ́, gə goo kɔ́ Melkisedek ya.

Ɛbrəje 7

Néra Melkisedek lé teggin kula ra Jezu

¹Melkisedek neelé to mbai dɔ Salem ləm, yeɛ to njekinjanéməs læ Ala gé Njesisémdara'g ləm tɔ. Loo gé Abrakam i loo dum gé yeɛ dum ne mbaije'g ndá Melkisedek tila kəmee ləm, yeɛ tɔr ndia dəa'g ləm tɔ.

²Abrakam lé kai nébanɔ́je lé kudu dɔg ba un təa kára ar Melkisedek. Melkisedek lé to mbai gé kɔ́ meekarabasur gə goo gin ria-yeɛ nja ləm, yeɛ to mbai gé Salem, yee ba wɔji dɔ mbai gé njekar dəwje d'isi gə meekulɔm ləm tɔ.

³Yeɛ neelé bɔbeeje godo ləm, keaje kara godo ləma, gin ka-dɔgeje godo ləm tɔ. Dəw oo ndɔ kojee əsé ndɔ gé kəmə læa godo lé el tɔ. Ne deɛ d'ée gé dəw gé tel to asəna gə Ŋgon-Ala ya. Melkisedek neelé sí gé njekinjanéməs ya saar-saar gə nɔ́.

⁴Jije ooje to gé Melkisedek lé ur dɔ ka síjeɛ mbata Abrakam kai ta nébanɔ́je loo dɔg ba un təa kára aree.

⁵Ŋgalə Lébi gé to njékinjanéməsje lé maktub godndu wɔji mba kar dee taa ta néje læ dəwje gé to ŋgakɔ́ deeje ne deɛ lé to gé ŋgan Abrakam ya.

- ⁶Ne Melkisedek gá to ginkoji dee el lé taa ta néje ji Abrakam'g ba tɔr ne ndia do yee gá Ala tɔr ndia dɔa'g lé bɔi.
- ⁷Tɔgɔrɔ ya, yee gá tɔr ndia do maree'g lé ur do maree'g ya, loo maiyee godo.
- ⁸Loo kára neelé deɛ gá taa nékar gá kaiee loo doɔg ba un tɔa kára-kára lé to gá dɔwje ba ne loo kára gá ranɔg lé njetaa nékar neelé to yee gá to njesikamba to gá maktub pa taree lé.
- ⁹Tɔbɔi Lébi gá taa nékar gá kaiee loo doɔg ba un tɔa kára-kára ji dɔwje'g lé yee nja ba uga tɔa kára bèe gá ji bɔbeeje Abrakam
- ¹⁰mbata yee nai mee bɔbeeje'g ba Melkisedek ree tila kɔm Abrakam bɔi.
- ¹¹Kula ra kɔ Lebije gá to kula ra njékinjanéməsje lé ginee i maktub godndu gá d'ar dɔwje. Bó lé kula ra dee to né gá maji ɔr njoroŋ ndá see ban ba njekinjanéməs gá ranɔg gá goo kɔ Melkisedek bó gá goo kɔ Aarɔ el lé see a kɔ keneŋ wa.
- ¹²Mbata loo gá kula kinja néməs tel to bɔd ndá godndu kara d'a telee bɔd tɔ.
- ¹³Tɔgɔrɔ ya, yee gá ta neelé wɔji dɔa lé ginkojee to gá bɔd, dɔw læa gá kára kara ra kula loo-nékinjaməs'g gɔl kára el.
- ¹⁴Jee n'gɔr gao, Mbaidɔmbaije læ sí lé i ginkoji Juda'g, ginkoji dɔwje neelé Moyis pata læ njekinjanéməs gá a kɔ keneŋ ree lé bèe el.
- ¹⁵Yee gá neelé to raga ndəgəsə ya. Tɔbɔi njekinjanéməs gá ranɔg asəna gá Melkisedek ba i tum ginee gá ranɔg.
- ¹⁶Yee neelé d'undá gá goo godndu gá wɔji do darɔ dɔw ba el, ne d'undá gá goo siŋgamon gá i rɔ dɔw gá a si kamba gá nɔ.
- ¹⁷Mbata d'ɔr taree d'wɔji ne dɔa pana: I to njekinjanéməs gá nɔ, Gá goo kɔ Melkisedek.
- ¹⁸Tɔgɔrɔ ya, godndu gá læw lé d'ya mbata yee kul dɔŋ-dɔŋ bó gao el.
- ¹⁹Mbata godndu gá læw lé ar dɔw kára kara maji ne ɔr njoroŋ el. Ne nékunda mee yel do'g gá maji undá ba teɛ, yee ba j'oo loo mba rəm ne pər gá rɔ Ala'g.
- ²⁰Né neelé teɛ lal kar dee manrɔ dee do'g el.
- ²¹Mbata Lebije lé loo gá deɛ tel to njékinjanéməsje ndá deɛ manrɔ dee do dee'g el. Ne Jeju lé tel to njekinjanéməs gá goo ta manrɔ læ yee gá ulá ta pana: Mbaidɔmbaije un ndia njanɔg gá rɔkubu bó a pəl ta el. I to njekinjanéməs gá nɔ, gá goo kɔ Melkisedek.
- ²²Gelee gá nee ba Jeju ila ne dər gin manrɔ gá to maji ɔr njoroŋ lé ya.
- ²³Tɔbɔi, njékinjanéməsje lé deɛ bula d'ɔs goo nɔ goo nɔ mbata kwəi læ dee o el ba ɔg dee si njanɔg gá nɔ.

- 24** Ne yee nja gé si kamba gə nɔ ba si gə kula kinja néməs gé to né kyə gogo kar dəw gé ranɔ el.
- 25** Yee gé bɛe ba, yee askəm kaji ne deɛ gé mbɔl dɛa ba rəm pər gé rɔ Ala'g lé, a kaji dee ne kər njal mbata yee to njesikamba saar-saar gə nɔ mba ra rəwta lə dee-deɛ kar dee ya.
- 26** Tɔgərɔ ya, ɲgɔ-njekinjanéməs to gé yee bɛe ba jee j'aw ndée ya, yee gé to gə kəmee ləm, gelee godo ləm, won né kára kara wa mée el ləm, yee ɔm nɔ'd sad gə njékaiyaje el ləma, yee ur dɔ dara'g pubug ləm tɔ.
- 27** ɲgɔ-njékinjanéməsje gé neen lé ndɔ dee ndɔ dee d'inja nékinjanéməsje mba kuga ne kaiya lə dee-deɛ nja kédé ba kɔ koso-dəwje lé bəi. Ne keɔ-yee lé to togábè el. Mbata yee yɔ rəa ar yoo tel ne nékoga-kaiya lə dəwje gɔl kára ba kiao gé ɲganɔee.
- 28** Tɔgərɔ ya, godndu lé ɔr dəwje gé to gé njérəmje ba unda dee gə ɲgɔ-njékinjanéməsje, ne ta manrɔ gé orè goo godndu lé yee ba ɔr ɲgon gé maji péd-péd lé undá gé njekinjanéməs saar-saar gə nɔ.

Ɛbrəje 8

Manrɔ kɔ Jeju lé to manrɔ gé ur dɔ nje gé kédé

- 1** ɲgaw dan ta gé jee m'pa lé ba nee: ɲgɔ-njekinjanéməs lə sí lé si gən, yee si dɔ jikɔl Bao gé njesisémdara gé si kalimbai'g dan dara'g dana bab.
- 2** Yee ra kula mee kəi-Ala gé to gə kəmee gé to kəi-kiŋga-nɔ gé gəd gé Mbaidɔmbaije ba unda bó ji dəw ba ra el.
- 3** ɲgɔ-njekinjanéməs gé rara kara d'undá mba karee un nénojije gə nékoga-kaiyaje ar Ala, ne né keɔ-yee kara yee a kun kar Ala ya tɔ.
- 4** Bó lé yee nai dɔ nanɔ nee ndá yee a to njekinjanéməs el mbata lé neelé deɛ d'un né d'ar Ala gé goo godndu lé ba.
- 5** Deɛ gé ra kula kwa Ala mee dee'g lé d'wa néje gé nanɔ nee tɔji dee ne néje gé dara, gə goo né gé Ala tɔji Moyis loo gé yee a gə la kəi-kubu-kiŋga-nɔ lé pana: Ra lɔr-lɔr to gé nékwɔji maree gé ma m'tɔjii dɔ mbal'g lé.
- 6** Ne basinè lé Kristi iŋga mbai-kula gé ur dɔ yee gé kédé mbata yee to njekaar dana loo manrɔ gé maji ur dɔ nje gé kédé ləm, manrɔ neelé tum gelee dɔ ndukun gé maji undá ləm tɔ.
- 7** Tɔgərɔ ya, bó lé manrɔ gé dɔtar to puduru el ndá d'a sanɔ njetaa toree el.
- 8** Mbata Mbaidɔmbaije oo Israélje gé njétareeje ba yee ula dee pana: Aa ooje, mee ndəa gé karee a gə teɛ lé M'a man rəm sigi kar bee lə Israél gə bee lə Juda lé Mbaidɔmbaije ba pa bɛe.

⁹Manrɔ́ gɛ́ sigi lé a to kasəna gə yeɛ́ gɛ́ ləw gɛ́ ma man ne rɔ́m m'ar bɔ́ deeje el. To ndɔ́ gɛ́ m'wa ji dee wɔ́gəɔ́ m'ɔ́r dee Ejiptə́g m'teɛ́ sə dee Mbata deɛ́ d'ai meɛ́ dee sam-sam ɔ́ manrɔ́'g ləm el, Bèe ba ma kara ɔ́m tɔ́ ne kəw el. Mbaidɔ́mbaije ba pa bèe.

¹⁰Aa ooje, man gɛ́ m'a man rɔ́m kar gel-bɔ́je lə Israelje Loo gɛ́ ndɔ́je neelé dəs mbɔ́ ba nee: M'a kula godndumje meɛ́ dee'g ləm, M'a ndaŋg dee ɔ́bəŋgərə dee'g ləm tɔ́. Mbaidɔ́mbaije ba pa bèe. N'a to Ala lə dee ləm, Deɛ́ kara d'a to koso-dəwje neɛ́ ləm tɔ́.

¹¹Dəw kára kara a ndoo maree əsé ŋgokeɔ́ pana: Maji kar sí gərje Mbaidɔ́mbaije, a pa bèe el ŋga, Mbata deɛ́ lai d'a gərm təsərə, Un kudee ɔ́ dəwje gɛ́ gɔ́-gɔ́ saar teɛ́ ne ɔ́ deɛ́ gɛ́ boo-boo mbuna dee'g ya.

¹²Mbata məəm a koso lemsé ɔ́ néra dee gɛ́ ndɔ́ji pɔ́ɔ́ɔ́'g ləm, M'a kar məəm olé ɔ́ kaiyaje'g lə dee ndɔ́ el ləm tɔ́.

¹³Loo gɛ́ yeɛ́ pana: Manrɔ́ gɛ́ sigi lé yeɛ́ ar yeɛ́ gɛ́ ɔ́tar lé to né gɛ́ ləw. Tɔ́bəi né gɛ́ ləw gɛ́ a gə ŋgisi lé nai lam ba a sané pá. Tɔ́bəi né gɛ́ ləw gɛ́ a gə ŋgisi lé nai lam ba a sané pá.

Ɛbrəje 9

Kəi-si-Ala gɛ́ sigi ləm, gə manrɔ́ gɛ́ sigi ləm tɔ́

¹Manrɔ́ gɛ́ ɔ́tar lé ndukun ləa gɛ́ wɔ́ji ɔ́ kwa Ala meɛ́ dee'g to keneŋ ləm, kəi ləa gɛ́ to gə kəmee to keneŋ ləm tɔ́.

²Deɛ́ la kəi-kubu mee ndògo'g. Mee ŋgon kəi gɛ́ ɔ́tar gɛ́ deɛ́ baree loo gɛ́ to gə kəmee lé kag pərndɔ́ to keneŋ ləm, tabul to keneŋ ləma, pil muru gɛ́ to gə kəmee to keneŋ ləm tɔ́.

³Nɔ́ kubu-gaŋg-mee-kəi gɛ́ njekɔ́m'g joo lé dəb kəi-kubu-kiŋga-nɔ́ gɛ́ baree kəi gɛ́ to gə kəmee doi lé to keneŋ

⁴ndá loo-tuu-né gɛ́ ra gə larlɔ́r mba tuu ne néje gɛ́ ədə sululu ɔ́'g to keneŋ ləm, sɔ́duk-manrɔ́ gɛ́ d'ɔ́r giree lai gə larlɔ́r to keneŋ ləm tɔ́. Jo gɛ́ léɛ́ gə larlɔ́r gɛ́ d'ɔ́m muru gɛ́ j̄ dara méé'g lé to mee sɔ́duk'g ləm, kag-tɔ́s lə Aarɔ́ gɛ́ idi to keneŋ ləma, bəgərə mbalje gɛ́ ndaŋg ta manrɔ́ ɔ́'g to keneŋ ləm tɔ́.

⁵Néndaji Nékundaje gɛ́ dara gɛ́ wɔ́ji ɔ́ rɔ́nduba lə Ala to ɔ́ sɔ́duk'g ndá deɛ́ naji bag dee ɔ́ kidata sɔ́duk gɛ́ kɔ́ meekoso lemsé'g lé. Ne basinè to kəm kɔ́r goo ta néje neelé lai gɛ́ léé-léé el.

⁶Loo gɛ́ deɛ́ gɔ́l ɔ́ néje neelé lai d'ar dee to léé'g mbɔ́ ndá njékinjanéməsje gɛ́ ra kula lé d'aw mee kəi-kubu gɛ́ to par gɛ́ kédé lé ta-ta ya.

⁷Ne ŋgon kəi gɛ́ nɔ́ maree'g lé ŋgɔ́-njekinjanéməs nja kára ba kiao ba andə keneŋ gɔ́l kára mee ləb kára-kára lé. Yeɛ́ aw gə məs mba kuga ne kaiya ləa-yeɛ́ ləm, gə kɔ́ koso-dəwje ləm tɔ́. Bó lé məs godo ndá yeɛ́ a kaw keneŋ el.

- ⁸Yee ba Ndilmeenda tɔji sí ar sí j'oo gao, loo gé kái-kubu gé dɔtar nai keneŋ bəi ndá rəw-kaw mee kái gé to gé kəmee doi lé to ne tag el bəi.
- ⁹Yee ba to ban né gé wɔji dɔ ndɔ gé basinè loo gé dəw gé wa Ala mée'g ndá yee un nénojije aree ləm, yee inja nékinjanéməsje aree ləm tɔ ne néje neelé d'askəm kar mée to ne maji ɔr njoroŋ el ləm, mée aar kərm bəi ləm tɔ.
- ¹⁰Mbata né gé yee ra gé wɔji dɔ néɔɔje gə nékaije gə togo won néje gé bəd-bəd lé yee ba to ndukunje gé kɔ darɔ gé d'ar sí n'ra ŋgina ne ndɔ gé d'a gé telee bəd bəi.
- ¹¹Ne Kristi ba ree asəna gə ŋɔ-ŋjekinjanéməs gé wɔji dɔ néje gé d'a gé ree bəi. Yee gaŋg mee kái-kubu gé boi unda ləm, gé maji ur dɔ maree ləma, gé ji dəw ba ra el ləm tɔ yee ba to né gé kɔ dɔ naŋg nee el.
- ¹²Ndá yee andə mee loo gé to gé kəmee doi lé gɔl kára ba kiao gé ŋgaŋgee, yee andə keneŋ gə məs bəl byaje gə ŋgan maŋgje ba el ne darɔ məsee-yee nja ba yee aw ne keneŋ. Togəbè ba yee uga ne dɔ sí gé nɔ ya.
- ¹³Mbata bó lé məs bɔ maŋgje gə məs bəl byaje gə bu pər kɔ maŋg gé roo ba saga dɔ njəwon-kaiyaje'g bəi ar dee tel to njémeendaje ləm, ar darɔ dee ɔr ne bədərə-bədərə ləm tɔ,
- ¹⁴ne bəd ba see Kristi gé rəa ila bal el ne yee nja i gə mée ya rəa ar Ala gə goo rəw gé Ndil gé Njesigəneɔ tɔjee lé see məsee a kɔr won néra sí gé gə mɔdè mee sí'g mba kar sí waje Ala gé njesikəmba lé mee sí'g el wa.
- ¹⁵Togəbè ba, yee to ne njekaar dana gə goo manrɔ gé sigi lé mba kar deɔ gé deɔ bar dee lé d'a kwa səa nénduba gé to gé nɔ gə goo ndukun gé Ala un ar dee. Mbata kwəi gé yee wəi lé yee udu ne kəm kalta lə dee gé d'al ne dɔ manrɔ gé dɔtar lé.
- ¹⁶Mbata loo gé maktub nénduba lé to keneŋ ndá kwəi lə njera maktub neelé gé d'oo gəd ba gé kumɔ karee to lée'g bəi.
- ¹⁷Tɔgərɔ ya, maktub nénduba lé loo gé debee wəi ba to gé né bəi mbata loo gé debee si kəmba bəi ndá maktub neelé to kɔ nénduba el bəi.
- ¹⁸Gelee gé nee ba aa ooje manrɔ gé dɔtar kara məs ba deɔ d'unda ne ginee.
- ¹⁹Moyis lé loo gə yee ɔr godnduje neelé gə ria-ria nɔ koso-dəwje'g ndá yee taa məs ŋgan maŋgje ləm, gə bəl byaje ləma, gə mán ləm tɔ. Məs ŋgan maŋgje gə bəl byaje lé d'orè gə mán ləm, gə bɔ badə gé kas ləma, gə gərgənd ləm tɔ ndá yee saga məs gə mán neelé dɔ maktub'g ləm, gə dɔ dəwje'g lai ləm tɔ pana:
- ²⁰Yee gé neelé to məs manrɔ gé Ala un ne ndia man sí ne.
- ²¹Moyis lé saga məs togəbè dɔ kái-kubu-kiŋga-nɔ'g ləm, gə dɔ nékulaje lai gé deɔ ra ne kula keneŋ ləm tɔ.
- ²²Məs ba ɔr won néje lé to gé godndu lé wɔji, bó lé məs oso naŋg teŋ el ndá loo kɔr kaiya mee dəwje'g a godo tɔ.

- ²³To gé mäs ba gé kumä mba togo ne ndil néje gé to dara togábè lé ndá néje gé dara gé gäd kara deę togo dee gə nékinjanéməsje gé maji ur dɔ njé gé kédé lé.
- ²⁴Mbata Kristi lé ula dəa mee kəi gé to gə kəmee gé ji dəw ra ndaji ne kankəmee lé el. Ne yeę andə dara nja mba kaar ne nɔ Ala'g mbata lə síjeę.
- ²⁵Ngɔ-njekinjanéməs lé andə mee kəi gé to gə kəmee lé gə mäs néje gé ranğ gəl kára gə ləb kára-kára lé ne Kristi ba andə dara, yə rəa ar Ala gəl bula togábè el.
- ²⁶Bó lé to togábè ndá nékəmdoo a ra Kristi gəl bula ndɔ tum gel nanğ nee saar, ne basinè loo gé rudu nanğ nee nai dəb ndá yeę unda loo teę mba tuji ne kó kaiya gə nékinjaməs gé to gé darəa-yeę ya.
- ²⁷Tɔbəi to gé dəwje d'wəi gəl kára ba ba ndɔ ganğ-rəwta teę dɔ dee'g bəi gə goo rəw gé Ala ba wɔji,
- ²⁸togábè ba Kristi kara wəi gəl kára ba kiao gé nganğee to mba kodo ne kaiyaje lə dəwje bula. Loo ree ləa gé gəl joo lé yeę a ree mba kaji deę gé nginá pèrèrè lé bó mba taa kaiya le dee el nğa.

Əbrəje 10

Məs Jeju ar loo gé to gə kəmee to tag

- ¹Tɔgəɔ ya godndu lé gé wa ndil néje gé wɔji dɔ darɔ néje gé a gə ree lé to mbɔree'g bó to as səa béréré-béréré el. Togábè ba nékinjanéməsje gé deę d'inja d'ɔs ne goo nɔ goo nɔ gə ləb dee ləb dee lé d'askəm kar njeaje-je to ne maji d'ɔr njorɔɔ el.
- ²Bó lé to togábè el ndá d'a kəw rɔ dee kun nékoga-kaiyaje kar Ala. Mbata njeaje-je lé gé d'wa Ala mee deę'g lé loo gé deę togo won kaiya lə dee gəl kára mbə ndá mee dee a kaar kərm dɔ kaiya'g lə dee el nğa.
- ³Ne nékinjanéməsje gé deę d'inja gə ləb dee ləb dee lé teg ne gel kaiya lə dee wad-wad.
- ⁴Mbata mäs bɔ manğje əsé bəl byaje askəm kər kaiya mee dəwje'g el.
- ⁵Gelee gé nee ba, loo gé Kristi ree nanğ nee yeę pana: I ndinğa nékinjaməs gə nékar lé el, Ne i gəl kubururɔm am,
- ⁶Nékinjaməs gé roo gə nékoga-kaiyaje lé taa kəmi el.
- ⁷Yen ba ma m'pana: Aa oo, m'isi m'ree.
- (Deę ndanğ ta ləm mee maktub gé ká nɔ'd mber-mber) Əi Ala lé, mba ra torndui karee ɔr rɔd ya.
- ⁸Sej ooje gao, loo gé pa mbə pana: Nékulje gé d'inja gé mäs ləm, gə nékarnojije ləm, gə nékulje gé roo dee ləma, gə nékoga-kaiyaje ləm tɔ lé i ndigi dee el (ne to né gé deę ra gə goo godndu lé).

⁹Tɔ̀bɛi yee tel pa maree tɔ̀bɛi pana: Aa oo, m'isi m'ree mba ra torndui karee ɔ̀r rɔ̀d ya. Yee ba yee tuji yee gɛ́ kédé pugudu mba tel ra yee gɛ́ njekɔ̀m'g joo lé.

¹⁰Mbɔ̀l dɔ̀ torndu neelé ba yee ɔ̀r sí unda sí ne gɛ́ kámeé gɛ́ darɔ̀ Jeju Kristi gɛ́ yee yɔ̀ ar Ala lé gɔ̀l kára ba kiao gɛ́ ngaŋgee.

¹¹To gɛ́ njékinjanéməsje kára-kára lai d'aar keneŋ ndəgərə tɔ̀l nékulje gɛ́ d'asəna kára ba ta-ta mba kuga ne kaiya ba kaiya ɔ̀r el lé

¹²Kristi lé un nékòga kaiya ar Ala gɔ̀l kára ba kiao gɛ́ ngaŋgee ba yee rəm sí dɔ̀ jikɔ̀l Ala'g gə̀ nɔ̀.

¹³Yee si ngina ne ndɔ̀ gɛ́ njébaje læa d'a tel to nétura-gɔ̀l-kɔ̀m læa.

¹⁴Mbata mbɔ̀l dɔ̀ nékar Ala kára ba kiao gɛ́ yee un aree lé ba yee ar deɛ́ gɛ́ to gə́ kámeé tel to ne maji d'ɔ̀r njoroŋ.

¹⁵Yee ba gɛ́ ta gɛ́ Ndilmeenda kara ɔ̀r ginee ar sí tɔ̀, mbata loo gɛ́ yee kédé pana:

¹⁶Aa ooje, manɔ̀ gɛ́ m'a man ne rɔ̀m kar dee Loo gɛ́ ndəaje neelé a dəs mbɔ̀ ndá M'a kula godndumje mee deé'g læm, M'a ndaŋg dee dɔ̀bəŋgərə deé'g læm tɔ̀. Mbaidɔ̀mbaije ba pa bèe: Tɔ̀bɛi yee ila maree dɔ̀'g pana:

¹⁷Meem a kolé dɔ̀ kaiya'g læ deé əsé néra gɛ́ kori-korije'g læ deé gogo ndɔ̀ el.

¹⁸Kaiyaje gɛ́ Ala ar mée oso lemsé dɔ̀ deé'g mbɔ̀ ndá d'a kinja néməs mba kuga ne dɔ̀ deé'g gogo el nga.

Ar sí n'rəmje pər gɛ́ rɔ̀ Ala'g lé

¹⁹Ngakɔ̀mje, məs Jeju ba ar rəw-kaw mee loo gɛ́ to gə́ kámeé to ne tag ar sí j'askəm kandə keneŋ gə́ meendakaj.

²⁰Jeju lé woɔ̀ kəm kubu ar sí j'andə ne rəw gɛ́ sigi gɛ́ to kor-kor. Nə kubee lé to gɛ́ darəa-yee.

²¹Yee ba jee j'ingə ne ngɔ̀-njekinjanéməs gɛ́ to mbai dɔ̀ kəi-Ala

²²ndá ar sí n'rəm pər gɛ́ rəa'g gə́ mee sí gɛ́ kára ba bərəŋ læm, gə́ meekun gɛ́ dɔ̀ŋgɔ̀ læm, ar sí j'ar né gɛ́ yèr gɛ́ rara kara godo mee sí'g mba kar sí j'aar ne gə́ meekaar kərm el læma, ar sí n'togo rɔ̀ sí gə́ mán gɛ́ àr yal-yal læm tɔ̀.

²³Mee sí gɛ́ j'unda yel gɛ́ dəa'g lé ar sí j'aarje keneŋ njaŋg bó j'awje ne yo-yo nee-nee el mbata yee gɛ́ un ndia ar sí lé to gɛ́ njemeenda londonŋ ya.

²⁴Tɔ̀bɛi ar sí j'əji tor nɔ̀ gə́ mba kɔ̀s kudu nɔ̀ dɔ̀ nojikwa'g læm, gə́ dɔ̀ kula ra gɛ́ maji'g læm tɔ̀.

²⁵Njé gɛ́ naje lal kwa dɔ̀ nɔ̀, nə maji kar sí n'raje to gɛ́ deɛ́ ra el. Nə maji kar sí j'ulaje diŋgam mee nɔ̀'d unda nje gɛ́ kédé mbata seɔ̀ ooje ndɔ̀ gɛ́ boo lé si aw gɛ́ nee dəb ya.

- ²⁶Jeɛ gá kəm sí inja dɔ kankəmta'g mba, bó lé jeɛ n'sula rɔ sí sɔgɔ dan kaiya'g lə sí gogo ndá nékinjaməs gá ranɔ gá kɔ kuga kaiya lé godo.
- ²⁷Ne néngina gá to bəl kədm-kədm gá to rəwta-ganɔ lé ləm, gə pər gá ɔ bilim-bilim gá a gə kuba njékaltaje nanɔ bus roo dee ne ləm tɔ.
- ²⁸Yeɛ gá al dɔ godndu Moyis lé ta wa dɛa gə goo ta gá njékɔrgootaje jooje munda jén d'ɔm dɛa'g ndá d'a kun kəm dee tim-tim karee uga ne gə rɛa.
- ²⁹Ne bəd ba see yeɛ gá njaa dɔ Ngon-Ala'g lé ləm, oo məs manrɔ gá aree to ne dɛw gá to gə kəmee lé oo gá né el ləma, ila ndɔl dɔ Ndil gá njenoji'g ləm tɔ ndá yeɛ gá ra togábè lé see tuji gá a koso dɛa'g lé a kur dɔ maree'g nee el wa.
- ³⁰Mbata yeɛ gá pana: Dal ba to kama, ma ba m'a dal beɔ lé jeɛ n'gəree gao ya. Tɔbɛi yeɛ pana: Mbaidɔmbaije a ganɔ-rəwta dɔ koso-dəwje'g ləa.
- ³¹Koso gá dɛw a koso ji Ala gá njesikəmba'g lé a to né gá to bəl kədm-kədm.
- ³²Arje meɛ sí olé dɔ ndɔ gá dɔtar loo gá kəm sí inja mba ndá seɔ ulaje rɔ sí ndubu dan nékəmndooje'g.
- ³³Loo gá naje deɛ d'ila rɔkul dɔ sí'g kəm dəwje'g d'ar sí sije ne dan némeekonje'g ləm, loo gá naje loo gá deɛ ra togábè gə mar sije ndá seɔ oreje rɔ sí sə dee nɔ'd mɛs ləm tɔ.
- ³⁴Tɔgərɔ ya seɔ ooje kəmtondoo lə danɔgaije ləm, loo gá deɛ tuji néje lə sí ndá seɔ raje rɔlel dɔ'g ləm tɔ mbata seɔ gərje gao, nébaoje lə sí gá maji unda gá to gə nɔ lé to gən.
- ³⁵Bèe ndá né gá seɔ ndaje meɛ sí kai dɔ'g lé yaje gée yɔgɔ el, yee neelé to né gá gadee dum loo ya.
- ³⁶Mbata kai meɛ sí sam-sam ba gá kumɔ mba kar loo gá seɔ raje torndu Ala areeje ɔr rɔd mba ba seɔ a kiŋgaje ne né gá yeɛ un ndia mba kar sí lé bɛi.
- ³⁷Waga, waga ndá yeɛ gá a gə ree lé a ree ya 'Bó a ŋgira kudée el.
- ³⁸Meekun ba njemeekarabasur ləm a si ne kəmba lé Ne bó lé yeɛ sa rɛa rəw ndá məəm a ndá dɛa'g el.
- ³⁹Jeɛ lé jeɛ n'to dəwje gá njésa rɔ deeje gə mba tuji ne el. Ne jeɛ n'to dəwje gá j'ar dɔ meekun'g lə sí njanɔ mba kaji ne ya.

Ɛbrəje 11

Meekun lé ba

- ¹Meekun lé see to dī wa. Néje gá meɛ sí to yel dɔ'g ba j'wa peb el bɛi ne meɛ sí ba to dɔ'g bururu ya. J'oo gə kəm sí el bɛi ne meɛ sí ba oo mba tɔ.
- ²Dəwje gá ləw lé meekun lə dee ba Ala oo dee ne gá dəwje gá maji.

- ³Meekun lé ba jeɛ j'oo to gá tapa Ala ba yeɛ unda ne naɲg nee ar néje gá jeɛ j'oo gə kəm sí el lé Ala mbɔ dee unda ne néje gá jeɛ j'oo gə kəm sí.
- ⁴Meekun lé ba Abel inja nékinjaməs gá ur dɔ kɔ Kaj'g ar Ala. Meekun lé Ala ée ne gá njemeekarabasur mbata né gá yeɛ un ar Ala lé taa ne kəmee rəgm. Abel lé wəi mbɔ ne mbɔl dɔ meekun læa lé yeɛ pata ar sí bəi.
- ⁵Meekun lé ba Enək sané ne pá mba kar yoo bar ria el ləm, kar dəw ée el ɲga ləm tɔ mbata Ala nja unee gá kun, mbata kédé d'ɔr goo ta læa pana: Nérea lé taa kəm Ala rəgm.
- ⁶Tɔgəɔ ya, bó lé meekun godo ndá dəw kára kara askəm taa kəm Ala el. Mbata kəm mee dɔ Ala'g kée to gá yeɛ si gən ləm, kée gá yeɛ gá a kar nana gá ndolè uba maji ləm tɔ lé yee ba gá kumɔ kar dəw rəm ne pər gá rɔ Ala'g ya.
- ⁷Meekun lé ba Noe ra ne bato aji ne njémeekəije læa. Ala aree oo néje gá dəwje d'oo el bəi, taa ne tapea wá méé'g sud. Togəbè meekun lé ba yeɛ ila ne ta dɔ dəwje gá dɔ naɲg nee, tel ne ɲgon nduba ɲga ne meekarabasur gá dəw ɲga gə goo meekun lé.
- ⁸Meekun lé ba Abrakam ila ne ɲgonkoji dɔ Ala'g. Loo gá yeɛ baree ne mba karee aw si dɔ naɲg gá yeɛ a gə kiɲga gá dɔ nduba læa ndá yeɛ ɲ aw ne, ne yeɛ gər loo kabee el.
- ⁹Meekun lé ba yeɛ aw ra ne bée gá Ala un ndia gə mba karee. Yeɛ si keneɲ asəna gə njekwagirloo. Kəi-surumje gá la gə kubu ba yeɛ si keneɲ ar Isaak, deɛ gə Jakob gá to njékwa-néndubaje səa nɔ'd lé kara d'isi səa keneɲ gá njekwagirlooje tɔ.
- ¹⁰Mbata Abrakam lé ɲgina bée gá ɲgira ɲgəɲ, yee ba gá bée gá Ala nja gá njekwəji lé ləm, gə njekudá ləm tɔ.
- ¹¹Meekun lé ba Sara gá to gá buga dené kara ɲga siɲga oji ne ɲgon aree oji ne ɲgakeaje mbata yeɛ ɔm méé dɔ njemeenda londonɲ gá un ndia aree.
- ¹²Yee gá bée ba yeɛ gá to dəw gá unda naɲg mbɔ lé oji ne ɲgon aree oji ne ɲgakeaje gá bula digi-digi to gá kérémeje gá dara ləm, gə nagəra gá ta baa-boo'g gá dəw askəm tura el ləm tɔ.
- ¹³Deɛ neelé lai d'wəi dɔ meekun'g læ dee, lal kiɲga ne néje gá Ala un ndia gə mba kar dee. Ne d'oo néje neelé gə goo ɲgalee d'orè meɛ dee dɔ'g més, deɛ pana: Neɛ n'toje gá mbáje ləm, gə njekwagirlooje gá dɔ naɲg nee ləm tɔ.
- ¹⁴Deɛ gá pa togəbè lé d'ar sí j'oo gao to gá deɛ to dəwje gá saɲg bée-ra dee gá gəɔd ya.
- ¹⁵Bó lé d'əji bée-koji dee gá d'ɲ keneɲ ndá kər bée ne d'ɲga loo tel keneɲ læw ba mbɔ.

- 16 Ne basinè lé deɛ ndinga bee gé maji ur do nje gé kédé'g, yee ba gé bee gé dara. Gelee gé nee ba ro Ala kul ne el, ar dee baree ne Ala la dee mbata yee gal bee-boo ar dee mba.
- 17 Meekun lé ba Abrakam un ne Isaak ar Ala loo gé Ala ai ne mee lé. Ngonee gé kára ba jia'g, ne yee un aree. To ngon gé ndukun la Ala ba d'ojee ne lam,
- 18 Ala kara ulá ta waji ne da lam to pana: Gin Isaak ba i a kinga ne ngakaije gé rii a bar do dee'g lé.
- 19 Abrakam lé aji to gé Ala to njesingamoné gé askam kar dawje d'unda loo tee dan njé gé d'wai'g. Yee ba yee inga ne Isaak gogo asana gé daw gé tee loo-yoo'g to.
- 20 Meekun lé ba Isaak tor ne ndia do Jakob gé Esawu'g, waji ne do néje gé a gé ree.
- 21 Meekun lé ba loo gé Jakob a gé kwai nda yee tor ne ndia do ngan Jisab'g kára-kára lai. Yee gad ra do kag-tos'g la wa ne Ala mee'g.
- 22 Meekun lé ba loo gé Jisab gé a gé kwai nda yee pata gé waji ne do Israelje gé d'a gé kunda loo mee bee gé Ejipté tee lam, yee un ndia ar dee waji ne do sigareaje lam to.
- 23 Meekun lé ba njékoji Moyisje d'unee ne ndo kojee'g d'iya ne as nai munda mbata deɛ d'ée gé ngon gé maji péd-péd lam, deɛ bal godndu mbai el lam to.
- 24 Meekun lé ba loo gé Moyis tog kan-kan nda yee mbad kar dee baree ngola ngon Parao gé dené.
- 25 Karee nai gé ngan-Alaje dan nékamndoo'g la dee lé yee ba yee oo gé né gé maji unda kisi dan kaiya'g waga.
- 26 Yee oo rokul la Kristi lé gé nébao gé ur do nébaoje gé Ejipté'g lai mbata yee ore kamee ndan do nékoga-do-jia'g lé.
- 27 Meekun lé ba yee ya ne Ejipté, da to ne kaw do ong'g la mbai el, yee wa mee kogaro mbata yee oo yee gé dumkoo.
- 28 Meekun lé ba yee ra nai Pag saga ne mas takai'g, mba kar njetuji dawje ro ne ro ngandar Israelje el.
- 29 Meekun lé ba deɛ d'unda ne dan baa-boo gé kas dana gang asana gé loo gé tudu kurum-kurum bee. Nje gé Ejipté gé naa man mba kuru tee goo dee'g ya ne deɛ nai keneɛ wɔd.
- 30 Meekun lé ba ndogo-boro gé d'ilá gugu ne do Jeriko unda ne nang loo gé deɛ njaa gugu ne da as ndo siri lé.
- 31 Meekun lé ba Rahab gé to kaiya-dené tuji ne na'd gé njékaltaje el, mbata yee ra njéngamlooje mbá bur-bur.

- ³²See ta dī ba m'a pa tɔbɛi wa, Gedeɔ ləm, gə Barak ləm, gə Samsɔ ləm, gə Jepte ləm, gə Dabid ləm gə Samel ləma, gə njéteggintaje ləm tɔ lé m'oo loo pata kwɔji ne dɔ dee el.
- ³³Meekun lé ba deɛ neelé d'un ne baŋga dɔ beekoje'g ləm, d'ɔr ne kəmta lə koso-dəwje ləm, d'ingga ne ndukun gə wɔji dɔ dee ləma, ndèm ne ta tobojje sud-sud ləm tɔ.
- ³⁴Deɛ neelé tɔl pər gə ɔ bilim-bilim misi ləm, deɛ teɛ ta kiambas gə adə ləm-ləm'g ləm, lé d'oso gə rɔkɔ pid-pid kara d'aji ne kədərə ləma, d'wa rɔ dee kɔgərə loo-rɔ'g ləma, tuba ne njéboo-rɔje gə dɔ beeje gə raŋg lé ləm tɔ.
- ³⁵Denéje d'ingga ŋgaw deeje gə ŋgan deeje gə teɛ ta yoo'g gogo. Njé gə raŋg lé ra sə dee néurtije gə tɔ bəl nɛ dee d'ɔr rɔ dee keneŋ el mbata deɛ ndigi kiŋga loo-teɛ-dɔkumbwa gə maji gə ur dɔ maree'g.
- ³⁶Njé gə raŋg lé deɛ ndaji ndu dee ləm, kunda dee gə ndəi ləma, d'wa dee daŋgai gə kúla lar ləm tɔ.
- ³⁷Deɛ tila dee gə kɔri-ər ləm, gaŋg dee dana gə kiambas ləma, ra sə dee néurti ləm tɔ. Njé gə raŋg d'wəi yoo-kiambas ləm, d'ai wur-wur d'ula ndar badje gə ndar byaje rɔ dee'g ləm, néje lə deɛ lai tuji pugudu-pugudu ləma, d'ula pər kudu dee'g ra sə dee kədərə yaɔ ləm tɔ.
- ³⁸Njé gə naŋg nee d'askəm kas sə dee el, deɛ lé d'aw wur-wur ndag-looje'g ləm, gə dɔ mbalje'g ləm, gə mee bolè mbalje'g ləma, gə kəm godə wəlje'g gə dɔ naŋg nee ləm tɔ.
- ³⁹Deɛ lai neelé ri meekun lə dee ɓar mi, nɛ ndukun gə Ala un ar dee lé d'ingga née el ɓəi.
- ⁴⁰Ala nja wɔji-kwɔji kar sí né gə maji unda nje gə kédé mba kar jee sə deeje na'd ɓa j'a tel to ne dəwje gə maji j'ɔr njoroŋ ɓəi.

Ɛbrəje 12

- ¹Jee kara njékoo sə sí géeeje gə d'ai dɔ sí sub lé d'isi dəŋ-dəŋ. Bèe ndá né gə ar rɔ sí wɔi ndiŋ-ndiŋ ləm, gə kaiya gə biri sí ləm tɔ lé ar sí j'ɔmje kɔrɔ ləm, ar sí j'ajje gə meekai sam-sam gə kankəm rəw gə to tag nɔ sí'g ləm tɔ.
- ²Ar sí j'oreeje kəm sí ndəŋ dɔ Jeju'g, yee gə to njekunda gin meekun lə sí ləm, gə njetɔl ta meekun lə sí bém ləm tɔ. Jeju lé ula rəa ndubu kaar kag-dəs'g oo rɔkulee gə né el mbata yee oo nérɔlel gə to neɔ'g kédé, tɔbɛi yee aw sí par gə dɔkɔl lə kalimbai lə Ala.
- ³Lajije dɔ Jeju'g, yee gə si dan njékaiyaje'g gə d'ɔsee ɓɔj-ɓɔj, togəbè ɓa seɔ a daoje ne el ləm, mee sí a kila ne kas el ləm tɔ.
- ⁴Seɔ ɔsje kaiya rəw, nɛ yee ar sí doo el ɓəi.

⁵Sei arje meɛ sí wɛi dɔ ta gé deɛ ndɔji sí bɛr-bɛr to gé ɲgankojije bèe pana: ɲgonɛm, loo gé Mbaidɔmbaije ulai kɛmkàr dɔ nérai'g ndá ula ne sul dɛa'g el lɛm, Loo gé yeɛ ndɔjii bɛr-bɛr ndá ar mɛai ila kas bilim el lɛm tɔ.

⁶Mbata dɛw gé Mbaidɔmbaije undá dan kɛmee'g ba yeɛ wɔjee kɛmkàr lɛm, ɲganeeje lai gé taa kɛmee lé kara yeɛ unda dee gɔ kag-kɔbɛ lɛm tɔ.

⁷Loo gé d'a kwɔji sí kɛmkàr dɔ néra sí'g ndá waje rɔ sí kɔgɛrɔ mbata Ala ra sɛ sí né gé wɔji dɔ ɲganeeje. See ɲgon gé ra ba bɔbeeje a kwɔjee kɛmkàr el wa.

⁸Ne bó lé d'ɔr kɛm sí d'wɔji sí kɛmkàr el ndá sei toje baukoréje bó sei toje ɲgan meɛ deeje el.

⁹Tɔbɛi, to gé bɔ síje gé d'oji darɔ sí lé d'wɔji sí kɛmkàr ba j'ila ne ɲgonkoji dɔ dee'g, ne bɛd ba see j'a koso kul nɔ Bɔ ndil sí'g mba si ne kɛmba el wa.

¹⁰Bɔ síje lé d'wɔji sí kɛmkàr dɔ néra sí'g waga ba, to gé meɛ dee wɔji. Ne Ala lé wɔji sí kɛmkàr dɔ néra sí'g mba kar sí j'isi ne gɔ majee ba meɛ sí a ndá to gé mée-yeɛ ndá tɔ.

¹¹Tɔgɛrɔ ya, né gé rara gé deɛ ra mba kwɔji sí ne kɛmkàr lé kédé to kɛmndoo ya bó rɔlel el, ne géé gé gogo ndá deɛ gé deɛ ra sɛ dee né togábè lé d'a si ne gɔ meekarabasur gé meɛ dee a kul ne tɔ.

Ta ndɔjije

¹²Gelee gé nee ba ji sí gé unda ndolè lé ar deeje bar mɛr-mɛr lɛm, kɔji sí gé unda bala kara aarje ne tar jigiri lɛm tɔ.

¹³ɔmje gɔl sí rɛwje gé dana'g mba kar yeɛ gé to njemɛdɛ lé gɔlee a kɔs ne rɛw lal el, ne gɔlee a ɲgɛɲ ne ɲgɛɲ-ɲgɛɲ ba.

¹⁴Sanje rɛw gɔ mba sije gɔ meelɔm mbuna dɛwje'g lai lɛm, sanje gɔ mba to dɛwje gé to gɔ kɛmee lɛm tɔ. Bó lé sei raje togábè el ndá dɛw kára kara a koo Mbaidɔmbaije el tɔ.

¹⁵Undaje kɛmkàr dɔ rɔ sí'g mba kar dɛw kára kara mbuna sí'g lal kiŋga noji lɛ Ala el, mba kar ɲgira meekad uba meɛ sí'g jugugu-jugugu el tɔ, nà dɛwje d'a kaw ne pum-pum kunda ne mar deeje bula rɛw tuji'g.

¹⁶Undaje kɛmkàr dɔ rɔ sí'g mba kar balgogé godo mbuna sí'g lɛm, mba kar dɛw néɔ gé asɛna gɔ Esawu sí mbuna sí'g el lɛm tɔ, mbata Esawu to gé ɲgondɛr ya, ne wa ɲgondɛr lé ndogo ne lɔ-miji.

¹⁷Sei gɛrje gao, waga ba loo gé yeɛ ra ndòo rɔ bɔbee'g gɔ mán-nɔ kɛmee'g, mba karee tɔr ne ndia dɛa'g ndá bɔbee undá bɛd mbata loo gé yeɛ ndigi kwa ndòo rɛa dɔ kaiya'g lɛa ndá lé godo ɲga.

¹⁸Sei lé sei rɛmje pɛr gé mbal gé d'askɛm kwa pɛb gé taa pɛr gɛgɛgɛ lé el lɛm, ɛsé gé ndi gé j goj-goj el lɛm, ɛsé gé loo gé ndul njudu-njudu el lɛma, ɛsé gé lel-boo gé ula mbj-mbj el lɛm tɔ.

- ¹⁹Sei ooje ndu tɔtɔ gɛ ɓar pɔ-pɔ el lɛm, ɛsɛ ndu dɛwje gɛ ɓar yi-yi el lɛm tɔ. Dee gɛ d'oo ta nɛje neelɛ dɛji dee mba kar dee d'ula dee ta gɛ ranɓ kára kara el.
- ²⁰Mbata ta gɛ d'ula dee pana: Lé nékul kara tibi mbɔr mbal neelɛ ndá d'a tilá gɛ kɔri-ɛr lé ar d'isi kɛgɛgɛ dɔ ɓɛl'g.
- ²¹Moyis kara loo gɛ yee oo nékɔb gɛ togábè lé ndá yee pana: M'ndɛb pɛd-pɛd m'unda ne bala tigi-tigi tɔ.
- ²²Ne sei lé sei rɛmje pɛr gɛ mbɔr mbal gɛ Siɔ, ɓee-si Ala gɛ Njesikɛmba gɛ to Jerusalem gɛ dara lɛm, gɛ loo gɛ dɛwje gɛ dara d'isi keneɓ tap-tap nduba rɔ dee lɛm,
- ²³gɛ loo-mbɔ-dɔ-nɔ lɛ ngandɛrje gɛ ndaɓɓ ri dee goo nɔ'g dɛɓ-dɛɓ mee ɓee gɛ dara lɛm, gɛ rɔ njegaɓ-rɛwta gɛ to Ala lɛ dɛwje lai lɛm, gɛ rɔ ndil njémee karabasurje gɛ tee dɛwje gɛ maji d'ɔr njoroɓ lɛm,
- ²⁴gɛ rɔ Jeju gɛ to njekaar dana loo manrɔ gɛ sigi'g lé lɛma, gɛ rɔ mɛs gɛ saga gɛ ɓar yaɔ unda kɔ Abel'g lé lɛm tɔ.
- ²⁵Mee sí dɔ rɔ sí'g! Yee gɛ ula sí ta lé uduje mbi sí dɔ ta'g lɛa el. Mbata dee gɛ d'udu mbi dee dɔ ta'g lɛ yee gɛ ndɛji dee dɔ naɓɓ neelɛ dee tee ne ta yoo'g el, ne ɓɛd ɓa see jee gɛ j'udu mbi sí dɔ ta'g lɛ yee gɛ si dara lé see j'a tee ta yoo'g loo gɛ ra wa.
- ²⁶Ndɛa neelɛ ndia ɓar ar naɓɓ yɛ ne ɓugu-ɓugu, ne ɓasinè yee un ndia ar sí pana: Gɔl kára tɔɓɛi m'a yɛ dara ɓugu-ɓugu nga ɓó m'a yɛ naɓɓ ɓa gɛ karee el.
- ²⁷Ta gɛ yee pa pana: Gɔl kára tɔɓɛi lé wɔji dɔ ndɔ gɛ yee a kɔr nɛje gɛ unda dee gɛ yɛ lé ndá a kar nɛje lai gɛ lal yɛ lé nai keneɓ.
- ²⁸Gelee gɛ nee ɓa jee gɛ j'inga ɓee kɔ gɛ a yɛ el lé ar sí j'ar ta ra oiyo neelɛ ɔr wur sí'g el, ar sí j'ar rɛw kwa Ala mee sí'g lé to ne gɛ taa kɛmee rɛgm lɛm, ar sí n'ra gɛ meenda londonɓ gɛ kaar gɛd lɛm tɔ,
- ²⁹mbata Ala lɛ sí lé to pɛr gɛ roo loo ya.

Ɛbrɔje 13

Tɔdɛjije gɛ ɓɛd-ɓɛd

- ¹Aije mee sí sam-sam waje gɛ nɔ noji.
- ²Arje mee sí wɛi dɔ kwa nɔ mbá'g pɛ-pɛ el, mbata njé gɛ naje d'wa mar deeje mbá ɓa d'ɔs ne dɔ dee rɔ kuraje gɛ dara'g ɓɛi.
- ³Arje mee sí olé dɔ danɓaije'g, to gɛ lɛ seije kara sei sije sɛ dee danɓai'g bèe tɔ. Arje mee sí olé dɔ dee gɛ mar deeje d'ula kɛm dee ndòo to gɛ seije kara d'ula kɛm sí ndòo bèe tɔ.

⁴Maji kar sí-sej lai ooje taa n̄a lə diŋgam gə dené lé gə né gə kəm pidi ləm, a kooje tira-to taa n̄a lé kara gə né gə to mbɔ el ləm tɔ. Mbata deɛ gə d'aw gə balgogé əsé ndal mɔdkaiya ndá Ala a gaŋg rəwta dɔ deɛ'g ya.

⁵Lar gə sej ndigije lé raje bəree el, arje meɛ sí oso lemsé dɔ né gə to ji sí'g mbata Ala nja pana: M'a kuba sí kya sí nda el ləm, m'a kya goo sí yɔgɔ el ləm tɔ.

⁶Togəbè ba j'askəm pa rədədə pana: Mbaidɔmbaije to gə njela səm, M'a bəl né kára kara el. See di ba dəw askəm ra səm bəi wa.

⁷Arje meɛ sí olé dɔ njékɔrnɔ síje gə tɔji sí ta lə Ala, lajije dɔ ndɔ kwəi'g lə dee ləm, ndajije ne meekun lə dee ləm tɔ.

⁸Jeju Kristi lé loo rəa gə tagəné ya ləm, to bèe bɔgəné ləma, to bèe ya saar-saar gə nɔ ləm tɔ.

⁹Arje taje bəd-bəd gə d'i ne raŋg lé wa meɛ sí el, maji kar noji lə Ala lé ba wa meɛ sí biri bó nésɔje gə d'ɔr kəm dee gə miɔdé ba el.

¹⁰Loo-nékinjaməs lə sí to keneŋ ne deɛ gə ra kula kəi-kubu-kinga-n̄a'g lé d'askəm sɔ né lée'g el.

¹¹Məs nékulje lé ŋgɔ-njekinjanéməs aw ne mee kəi gə to gə kəmee mba kuga dɔ kaiya'g ya ne dakasɔrɔ dee lé yeɛ aw ne gir loo-si dee gə raga gə mba roo.

¹²Gelee gə togəbè ba Jeju kara wəi ne gir tarəw bée gə raga gə mba kunda ne dəwje ləa gə kəmee gə darɔ məsee-yeɛ nja tɔ.

¹³Ar sí n'teeje j'awje rəa'g gir loo gə raga n'taaje ne rɔkul ləa j'odoje.

¹⁴Mbata dɔ naŋg neelé bée-si sí gə to gə nɔ lé godo keneŋ, ne jeɛ n'saŋg yeɛ gə a gə ree ba.

¹⁵Bèe ndá maji kar ta sí oji ta pidi Ala ta-ta, yeɛ ba gə nékinjaməs gə j'un j'ar Ala mba kar ria bar ne.

¹⁶Maji kar sí lal ra meemaji gə mar síje el ləm, lal kwa sə dee noji el ləm tɔ, mbata nékinjaməs lə sí gə togəbè ba taa kəm Ala ya.

¹⁷Ilaje ŋgonkoji dɔ njékɔrnɔ síje'g gə d'ai bada dɔ sí'g, ije kalaŋ-kalaŋ nɔ dee'g, mbata loo gə d'a kula njea taree ndá d'a kulá gə ŋgaŋ kogo. Bó lé d'a kulá taree gə rɔkim ndá lé a maji dɔ sí'g el.

¹⁸Raje tamaji mbata lə sí, ta gə meɛ sí lé ar meɛ sí oso naŋg pɔ, mbata jeɛ ndiŋga rɔ sí mba ra néje lai gə goo rəbee.

¹⁹Yeɛ ba m'wa ta sí mba kar sí raje togəbè mba kar nai lam ba d'ya loo d'am m'aw rɔ sí'g bəi.

Tamaji

²⁰Ala gə njeyelko meelɔm ləm, yeɛ gə tee gə Mbaidɔmbaije Jeju, bé-njekulbadje mbuna njé gə d'wəi'g gə goo məs manrɔ gə to njaŋg gə nɔ ləm tɔ lé

²¹maji karee gɔl sí gə mba kar sí asjekəm ra né gə maji gə gə ria-ria mba tɔl ne ta torndia bém ləm, maji karee ra kula meɛ sí'g to gə méé ndigi gin Jeju Kristi ləm tɔ ndá maji kula rɔnduba dɛa'g gə ləbee-ləbee saar gə nɔ. Amen!

²²Ngakɔmje, ma m'ra ndòo rɔ sí'g mba kar sí taaje ta gə ma m'ndəji sí lé mbata maktub gə m'ndaŋg lé m'kai tɛa wès ba bèe ba m'ar sí.

²³Ngokɔ sí Timote lé d'ilá tar mbə, yee ba m'ula sí taree. Bó lé yeɛ teɛ loo gə nee kalaŋ ndá ma kara m'a kaw sɛa nɔ'd mba koo sí ne tɔ.

²⁴Raje njekɔrnɔ síje lapia amje ləm, raje deɛ gə to gə kəmee lai lapia amje ləm tɔ. Deɛ gə d'isi Itali lé pana: M'ra sí lapia m'ar neeje tɔ.

²⁵Maji kar sí-sej lai sije dan noji'g. Amen!

Jak

Jak 1

Lapia gó ra dee

¹Ma Jak, kura læ Ala læm, gə kə Mbaidɔmbaije Jeju Kristi læm tɔ, m'ula gə maktub nee m'ar gin beeje læ Israel dɔg-gir-dee-joo gə sanéna. M'ra sí lapia!

Meekun gə kəmkàr

²Ngakɔmje, néje gə kədərə bəd-bəd gə naa sí lé maji koo deeje gə nérɔlel ya,

³mbata seɹ gərje gao, né gə naa meekun læ sí lé ar meekila læ sí ɹ ne dɔ maree'g gə kédé-kédé.

⁴Né lé riri kara maji kar meekila læ sí ɔr njal, mba kar sí toje ne dəwje gə maji ɔr njoroŋ, né gə kəm ra kara seɹ a lalje raje kára el.

⁵Lé nana ba mbuna sí'g kəmeeinja njai el bəi ndá maji karee dəji Ala kəmkàr, yeɹ gə nana kara aree né gə kar bó yeɹ tura géé el, yeɹ a karee kəmkàr ya.

⁶Né maji karee dəjee gə meekun læa ba bó a maji gə rəa el, mbata yeɹ gə maji gə rəa lé to asəna gə paŋgəm mán baa-boo, lel ula aree aw yo-yo nee-nee.

⁷Maji kar dəw gə méé joo bèè lé əji méé'g to gə a gə kiŋga né ji Mbaidɔmbaije'g lé el.

⁸Mbata yeɹ to dəw gə njemeebəŋgərə ya, lé rəw gə rara gə a kaw keneŋ ndá méé a bəŋgəree kunda kə gə nɔ ya.

Njéndoo gə njenébao

⁹Ngokɔ sí gə njéndoo lé maji karee nda méé kaj mbata d'unee d'unda daŋdɔ.

¹⁰Ngokɔ sí gə to gə bao lé maji karee-yeɹ nja nda méé kaj dɔ koso kul'g læa, mbata yeɹ a dəs pèd asəna gə pudu muje bèè.

¹¹Kàr uba dor ɔs keɹ-keɹ ar mu ndòlé læm, ar puduje gəɹ læma, ar majee gə bədərə bə lé sané kad læm tɔ. Togəbè ba, bao kara a dəs koso kas loo-kula'g læa bèè tɔ.

Nénaaje gə nékərje

¹²Dəw gə wa méé mbidi ti dɔ nékər gə a gə neán ndá rəa a lelee, mbata loo gə yeɹ dum dɔ nékər mbə ndá yeɹ a kiŋga dɔgugu gə kə kəmə gə Mbaidɔmbaije un ndia mba kar deɹ gə d'undá dan kəm dee'g lé.

¹³Bó lé dəw oso dan nékər'g ndá maji karee pa pana: Ala ba ər neɹ mbata né gə majel kar kara a kər Ala el læm, Ala kara a kər dəw el læm tɔ.

¹⁴Mal né gə ra darɔ dəw ba ilá ŋgərəŋ əree.

¹⁵Tɔbəi malee lé a keskəm ba a koji kaiya bəi. Kaiya lé loo gə tɔg as léé mbə ndá oji yoo tɔ.

¹⁶Ngakɔmje gá m'unda sí dan kám'g, maji kar sí ɛrje kám rɔ sí el.

¹⁷Nénoji gá maji dum gá rara ləm, gə nékarnojo gá rara gá to maji ɔr njoroŋ ləm tɔ lé d'ɪ rɔ Bɔ lookàrje gá dara, yeɛ gá rəa yə maree el ləm, loo gá ndul dɪg godo rəa'g ləm tɔ.

¹⁸Yeɛ nja oji sí to gá mée ndigi, kankəmta ba yeɛ ɔr sí ne mba kar sí n'toje ne kó dəwje ləa.

Koo ta ləm, ra née ləm tɔ

¹⁹Ngakɔmje gá m'unda sí dan kám'g, maji kar sí gərje ta nee gao ya. Tɔbəi maji kar dəw gá rara kara orè mbia ndəŋ dɔ ta gá yeɛ oo bó ɪ rad mba pata pəd el ləm, əsé ar oŋg ɪ səa jugugu el ləm tɔ,

²⁰mbata oŋg lə dəw a kar dɔ meekarabasur lə Ala ɔr ne njal el.

²¹Gelee gá nee ba maji kar sí mbadje né gá ram gá rara kara ləm, gə né gá yèr gá rara kara ləm tɔ. Ta gá deɛ dubu mee sí'g lé ndá taaje gə meekul, yeɛ ba seɪ a kajije ne ya.

²²Kankəmta gá seɪ ooje lé raje née bó taaje gá sin kari el ləm, ɛrje kám rɔ sí gá takəji gá gə goo rəbee el ləm tɔ.

²³Mbata bó lé dəw oo kankəmta ba lal ra née ndá yeɛ to asəna gə dəw gá oo kəmee tatarə'g,

²⁴yeɛ tən kəmee keneŋ tɔbəi yeɛ ɔd aw ndá léee igee el.

²⁵Nə nana ba gá tən ta godndu gá maji ɔr njoroŋ gá ɔr ne bər dəa'g, bó lé yeɛ ai mée sam-sam bó un kəmee dɔ'g el ləm, ra née ləm tɔ ndá né gá yeɛ ra lé a kər dɔ ya.

²⁶Bó lé dəw gá rara ba, əji mée'g pana: Nee n'to dəw gá tədkag Ala, nə yeɛ ar təa to kwɔji el ndá yeɛ ɛr kəm rəa, kag Ala gá yeɛ pana: Nee təd lé to né gá sɪ bəi tɔ.

²⁷Tədkag Ala gá to kankəm né gá taa kəm Ala Bɔsɪje lé yeɛ ba nee: Aw la gə ŋganalje gə njékəisiŋgaje dan némeekɔ'g lə dee ləm, ar majel gá dɔ naŋg nee tibi mbɔri el ləm tɔ.

Jak 2

Ɔrje kəm dəwje el

¹Ngakɔmje, seɪ gá unje mee sí arje Jeju Kristi Mbaidɔmbaije lə sí gá d'ula rɔnduba dəa'g mbə lé maji kar sí ɔrje kəm dəw kára kara el.

²Jije ta nee ooje: Dəwje joo ree mee kəi-kwa-dɔ-nə'g lə sí ar yeɛ gá kára lé ŋgama larlɔr to jia'g ləm, kubu gá bɪ maji to rəa'g ləm tɔ. Yeɛ gá njekəm'g joo lé to gá njendoo, kubu gá ŋgisi beji-beji ba to rəa'g yeɛ ree tɔ.

- ³Sei ɔrje kəm yeɛ gá to njekubu gá bi maji lé sei uláje pana: I lé ree s do kag sí mbaí gá nee, ne sei ulaje njendoo lé pana: Aar tar nu, əsé ree si gin kali gá m'tura gɔlm m'om keneɲ.
- ⁴Bó lé sei raje togábè mbuna sí'g ndá see sei ɔrje kəm dəwje el wa. See sei raje gə goo takəji lə sí gá to majel el wa.
- ⁵Ooje ta nee maji, ngakɔmje gá m'unda sí dan kəm'g: See Ala ɔr kəm deɛ gá to gá njéndooje kəm dəwje gá naɲg nee mba kar dee to bao-meekunje ləm, mba kar beeko gá yeɛ un ndia mba kar deɛ gá d'undá dan kəm dee'g lé d'a to njeaje ya ləm tɔ lé el wa.
- ⁶Sei nja, sei ilaje rɔkul do njendoo'g. See baoje lé d'ula busu do sí'g el wa. See to deɛ nja ba ndɔr sí d'om sí loo-gaɲg-rəwtaje'g lé el wa.
- ⁷See dee d'ila ndɔl do ri gá maji lə yeɛ gá sei toje keɔ lé el wa.
- ⁸Bó lé, sei raje torndu gá maji dum areeje ɔr rɔd gə goo ta gá to mee maktub'g pana: Sei a kundaje mar síje dan kəm sí'g to gá sei ra gə rɔ sí bèe lé ndá sei raje maji ya.
- ⁹Ne bó lé sei ɔrje kəm dəwje ndá sei raje kaiya tɔbəi godndu lé ila ta do sí-sei gá alje ta təa'g tɔ.
- ¹⁰Mbata nana ba gá aa do godnduje lai ne lal ra née kára ndá d'ila kəm maree'g pad ya.
- ¹¹Tɔgəɔ ya, yeɛ gá pana: Ndalje mɔdkaiya el lé yeɛ kara tel pa tɔbəi pana: Maji kar sí tɔlje dəw el tɔ. Bèe ndá bó lé sei ndalje mɔdkaiya el ne sei tɔlje dəw ndá sei alje ta ta godndu'g lé ya.
- ¹²Lé riri gá sei paje əsé sei raje lé ndá əjije ooje godndu gá wɔji do ngankojije ba a gaɲg rəwta do sí'g.
- ¹³Yeɛ gá meekɔrjol ləa godo ndá loo-gaɲg-rəwta lé meekɔrjol ləa a godo keneɲ tɔ. Ne meekɔrjol lé rəwta-gaɲg a kudu ne tɔ.

Meekun gə néra

- ¹⁴Ngakɔmje, yeɛ gá pana: Neɛ n'to gá njemeekun, ne nérea gá maji gá wɔji do meekun ləa godo ndá see meekun ləa to né gá banwa. See meekun neelé askəm kajee wa.
- ¹⁵Bó lé ngokɔ sí gá diɲgam əsé yeɛ gá dené d'aw gə kudu dee dum əsé néso lal dee gə ndo dee ndo dee
- ¹⁶ba dəw kára mbuna sí'g ula dee pana: Awje gə meeləm arje rɔ sí gao ləm, arje meɛ sí ndə ləm tɔ, ne bó lé sei ar deeje né gá d'aw ndée mbata lə darɔ dee el ndá see majee a to né gá banwa.
- ¹⁷Meekun lé kara to togábè tɔ. Bó lé néra gá maji ləa godo ndá meekun lé to ndiɲ tɔ.

¹⁸Ne dāw kára a pa pana: I nja to gá njemeekun, ne ma lé m'to gá njera née. Tɔjim meekun lai gá lal ra né dɔ'g, ne ma lé néram gá maji ba m'a kwa kwɔji ne gin meekun ləm.

¹⁹I əji məəi'g pana: Ala kára ba kiao, yee ba i ra maji, ne ndilje gá majel kara d'əji mee dee'g togábè tɔ ndá dee ndəb ne pəd-pəd.

²⁰Ɔi, i dāw gá gə mɪdé ba lé see kəmiinja dɔ'g bəɾəŋ el bəi wa. Meekun gá lal ra née ndá to gə mɪdé ba tɔ.

²¹Abraham, bɔ sɪje lé loo gá yeɛ un ŋgonee Isaac yɔ gée dɔ loo-nékinjaməs'g ar Ala lé yee ba deɛ d'ée né gá dāw gá njemeekarabasur bəi. See to togábè el wa.

²²I oo gao, meekun læ orè nɔ'd mės gə né gá yeɛ ra ndá goo nérea ba meekun læ ɔɾ ne dɔ njal ya.

²³Yee ba ta gá ndaŋg mee maktub'g lé tɔl ne ŋgaŋgee bém pana: Abraham ɔm mée dɔ Ala'g, meekun lé Ala ée ne sur gá dāw gá njemeekarabasur, yee ba deɛ baree ne kuramar Ala ya.

²⁴Seɪ ooje gao, néra dāw ba, d'a kée ne gá dāw gá njemeekarabasur bó mbata meekun læ gá karee el.

²⁵Rahab, kaiya-dené lé kara loo gá yeɛ wa njékaɪkulaje gá rəa'g ar dee taa rəw gá raŋg lé see nérea neelé ba deɛ d'ée ne gá dāw gá njemeekarabasur tɔ el wa.

²⁶To gá darɔ gá kankəmrɔ godo keneŋ wəi mbɔ ndá meekun gá lal ra née kara to né gá wəi mbɔ tɔ.

Jak 3

Ndɔ sí ula pər mee sɪ'g

¹Ŋgakəmje, maji kar dāwje bula d'ɪ mbuna sɪ'g gə dɔɾɔ dee tel to njendoo mar deeje né el mbata seɪ gərje gao, jeɛ gá n'to njendoo mar sɪje neelé ta gá d'a gaŋg dɔ sɪ'g a kal dɔ kɔ dee-deɛ bəŋ-bəŋ.

²Néra gá to lée'g el tuga sɪ gá jigi biɣidi-biɣidi. Bó lé tapa dāw kára tugá gá jigi el ndá yeɛ to dāw gá maji ɔɾ njoroŋ, yeɛ askəm kwa rəa kir-kir.

³Loo gá jeɛ j'ula aljem ta kundaje'g gə mba kar dee ndən sí ndá jeɛ n'turu dee ne gə rɔ dee bura.

⁴Aa ooje, batoje gá boi yul-yul kara lel-boo ula mbɪ-mbɪ ɔs dee jururu ne boŋ dee gá reaɔ ba njekwa boŋ dee tel dee ne to gá mée ndigi.

⁵Ndɔ sí kara to barkəmrɔ sɪ gá reaɔ ba to ne yeɛ əsta gá dum. Aa ooje, to gá kər pər to gá jè ba ɔ loo mbudu ɔ mbo-boo.

⁶Ndɔ sí kara to pər tɔ. Yee to njekul kó néra gá kori-kori. Ndɔ sí uba mbuna barkəmrɔ sɪ'g ar yiro uba barkəmrɔ sɪ'g bɔ-bɔ ləm, ula pər mee sɪ'g biriri-biriri ləm tɔ. Pər gá yee ula mee sɪ'g lé ɪ gehene.

- ⁷Daje gə yelje gə néje gá d'ag nanɔ gə daje gá mán gá gə ri dee ri dee lé dəwje ba d'wa ta dee ləm, d'ul dee gá kédé-kédé ləm tɔ.
- ⁸Ne ndɔ dəw lé dəw kára kara a kaskəm kwa təa el, to né gá majel gá aw tar léngé-léngé, dəw kára kara a kɔgee el tɔ. Masee gá majel gá tɔl dəwje lé rusu mée tub.
- ⁹Ndɔ sí ba jee m'pidi ne Mbaidɔmbaije Bɔ síje'g ləm, ndɔ sí ba jee j'ɔr ne gə dəwje gá to nékundaje lə Ala lé gá tana səa pai-pai lé ləm tɔ.
- ¹⁰Ta sí kára ba ya tee gə ndu tɔr ləm, gə yoo-kɔr ləm tɔ. Nɔgakɔmje, maji karee to togábè el.
- ¹¹Bwa-mán lé see kəm rəbee a tee gə mán gá kul ləm, gə mán gá adə ləm tɔ wa.
- ¹²Nɔgakɔmje, see kodé a kandə gə kandə koiyo wa. Esé nduú a kandə gə kodé wa. Man gá kul gə mán gá adə d'askəm kaj nɔ'd kəm rəw gá kára ba el tɔ.

Kəmkàr gá j̄ dara

- ¹³See nɔ ba mbuna sí'g to njekəmkàr ləm, gə njegosonégər ləm tɔ wa. Maji kar panjaa ləa gə tapea gá kul yururu lé ɔr gin kəmkàr ləa gá raga ya.
- ¹⁴Ne bó lé kəmkəj̄ gə kəm nɔgununu taa mee sí ndá beeléje dɔ'g el ləm, paje tanɔm ula ne sul dɔ kənkəmta'g el ləm tɔ.
- ¹⁵Kəmkàr gá togábè lé to kəmkàr gá j̄ dara el. Yee to gá dɔ nanɔ nee ləm, yee wɔji dɔ darɔ sí ləma, yee j̄ rɔ njekurai'g ləm tɔ.
- ¹⁶Mbata loo gá rara ba lé kəmkəj̄ gə kəm nɔgununu to keneɔ ndá dəwje d'aw ndəl-ndəl ləm, néra dee gá gə léé-léé kara to majel ləm tɔ.
- ¹⁷Kəmkàr gá j̄ dara lé njea a to dəw gá àr ləm, mée a kul ləm ləm, yee a kaw yururu ləm, a kəm nɔ'd gə mareeje ləm, meemaji a taa mée pəl-pəl ləma, a kinja gə kɔdee gá maji gá raga ləm tɔ. Mée a tɔ joo el ləm, a to gá njehulai el ləm tɔ.
- ¹⁸Dee gá sanɔ rəw mba kəm dəwje nɔ'd gə meeləm lé meekarabasur ba dee yel kée ya.

Jak 4

Omaje gə nɔ el

- ¹See rɔ gá dəwje rɔ nɔ lé see ginee j̄ ra wa. Gin kəm nɔgununu gá to mbuna sí'g lé see j̄ ra bəi wa. Mal néje gá ula pər mee sí'g lé see yee ba gá gin komɔ gá barkəm rɔ síje d'omɔ gə nɔ el wa.
- ²Sej̄ ndingaje né, ne né uba ji sí ndag el. Sej̄ toje gá njétɔl dəwje ləm, gə njékəmkəj̄je ləm tɔ, ne sej̄ asjekəm kinga né gá sej̄ ndingaje el. Sej̄ kɔlje nɔ ləm, sej̄ omaje gá nɔ ləm tɔ, ne né uba ji sí ndag el mbata sej̄ kwɔiyeeje el.

- ³Sei kwɔiyeeje ne sei ɪŋgaje el mbata sei kwɔiyeeje kamee'g el, sei kwɔiyeeje gə mba tɔl ne malee gə ra sí ba.
- ⁴Sei ram-dəwje, see sei gərje el wa. Yee gə unda naŋg nee dan kamee'g ndá yee wa bə gə Ala. Bèe ndá yee gə ndigi kər kura gə naŋg nee ndá yee nja tel to njekwabə gə Ala tɔ.
- ⁵See sei əjije mee sí'g to gə maktub gə to gə kamee lé pa gə midé ba wa. Maktub neelé pana: Ala aɪ bada dɔ Ndil gə yee ula mee sí'g.
- ⁶Ne Ala lé wa sə sí noji gə maji unda nje gə kédé, gelee gə nee ba maktub gə to gə kamee lé pa ya tɔbəi pana: Ala ɔs njébeeje rəw ne yee wa noji gə njékula dɔ deeje.
- ⁷Bèe ndá ɔmje rɔ sí ji Ala'g. Ɔsje Njekurai rəw ba yee a kaj sí bəi.
- ⁸Rəmje pər gə rɔ Ala'g ndá yee a rəm pər gə rɔ sí'g tɔ. Sei kaiya-dəwje, togoje ji sí, sei gə mee sí bəŋgərə sí lé ɔrje won kaiya mee sí'g tɔ.
- ⁹Waje ndò rɔ sí, síje gə kəmndooyoo ləm, gə mán-nɔ kəm sí'g ləm tɔ. Nŋaŋ kogo lə sí lé mbélje ne kəmndooyoo ləm, rɔlel lə sí lé kara mbélje ne nékəmndoo ləm tɔ.
- ¹⁰Osoje kul nɔ Mbaidɔmbaije'g ndá yee nja a kun sí kuru sí tar jigiri bəi.
- ¹¹Ngakəmje, paje gə nə ta gə majel el. Yee gə pata gə majel ila dɔ ŋgokeə'g əsé un dəa dɔ nérea'g ndá yee pata gə majel ila dɔ godndu'g lé ləm, yee to njegaŋ-rəwta dəa'g ləm tɔ. Bó lé i gaŋg rəwta dɔ godndu'g ndá i to njera née el ne i to njegaŋ-rəwta dəa'g.
- ¹²Dəw kára ba gə njegel godndu ləm, gə njegaŋ-rəwtaree ləm tɔ. Yee nja ba askəm kajii əsé tujii. Nŋa see i to dəw dɪ ba un mari dɔ nérea'g wa.
- ¹³Basinè ooje ta nee: Sei gə paje pana: 'Bogənè əsé bèlè ba, j'a kaw mee bee gə bée ləm, j'a si keneŋ ləb sí kára jén ləma, j'a ra né lə sí tel kamee kiŋga ne lar ba ləm tɔ.
- ¹⁴Né gə a tee dɔ sí'g bèlè lé sei gərje el! Mbata see dɪ ba gə kəmə lə sí wa. Sei toje asəna gə kujji mán gə tee sa gi-gi, ne waga ba ndá tel sané kad bée tɔ.
- ¹⁵Ta gə kəm kar sí paje lé ba nee: Bó lé mee Ala ndigi ndá j'a si kəmba ləm, j'a ra né gə yo əsé né gə nee ləm tɔ.
- ¹⁶Ne basinè lé sei tije ne rɔ sí əsje ne ta. Kesta gə togábè ba majel.
- ¹⁷Yee gə gər ra né gə maji ba ra el ndá yee ra kaiya ya.

Jak 5

Ɔmje mee sí dɔ nébaoje'g lə sí el

- ¹Basinè ooje ta nee seɓ bao-nékingaje: Noje gə mán-nɔ kəm sí'g ləm, tumaje ngururu-ngururu ləm tɔ mbata némeekonje gə d'a gə tee dɔ sí'g lé.
- ²Nébaoje lə sí moré dúgugu-dúgugu ləm, kəm-mbə-nda ɔ kubuje lə sí ləm tɔ.
- ³Larlɔr lə sí gə larnda lə sí d'wɔmɔs, mɔs gə wɔ néje lə sí lé a kɪ kila ta dɔ sí'g ləm, a bɔr darɔ sí mbuji-mbujɪ asəna gə doo-pər bɛe ləm tɔ. Seɓ mbɔje nébaoje lə sí mee ndɔje gə tɔ ndɔje gə rudu lé.
- ⁴Aa ooje, njékulaje gə d'inja kó mee ndɔje'g lə sí gə seɓ bəngərə deeje ne lar kuga ji dee lé baŋgee bar yor-yor, ndu kii nɔ lə njékulaje kara oso mbi Mbaidɔmbaije gə njeboo-néje gə dara lé tɔ.
- ⁵Seɓ sije gɔdan dɔ naŋ nee dan néɔlel gə wɔji dɔ darɔ sí-seɓ ləm, seɓ sije gə meendan ndɔ ndum mburug-mburug lə dəwje ya ləm tɔ.
- ⁶Seɓ gə ilaje ta dɔ njemeekarabasur tɔleeje ne, ne yeɛ aar keneɓ kərərə-kərərə bɔ ɔs sí rəw el.

Meekila ləm, gə tamaji ləm tɔ

- ⁷Ngakɔmje, ilaje mee sí dɔ maree'g saar ndɔ ree lə Mbaidɔmbaije. Aa ooje, njendo ndɔ lé ila mée pɔ ngina ne ndi gə donɔr ləm, gə ngaŋ ndi gə gogo ləm tɔ ba mba kinga ne dɔ kó gə maji gə a tee mbi bəi.
- ⁸Seɓ nja kara ilaje mee sí dɔ maree'g ləm, aije mee sí sam-sam mbata ndɔ ree lə Mbaidɔmbaije nai ngwɔi bɛe.
- ⁹Ngakɔmje, imje nɔ el mba kar dəw gaŋgta dɔ sí-seɓ'g el tɔ. Aa ooje, njegaŋ-rəwta aar takəi'g pèrèrè mba.
- ¹⁰Ngakɔmje, njéteggintaje gə pa gə ri Mbaidɔmbaije ləm, d'ai mee dee sam-sam dan némeeko gə ra dee'g ləm tɔ lé maji kar sí wa deeje wɔjije ne mareeje lə sí.
- ¹¹Aa ooje, jeɛ m'pana: Dee gə d'ai mee dee sam-sam dan némeeko'g lé a maji dɔ dee'g. Seɓ ooje ta meekai sam-sam lə Job ləm, tɔbəi seɓ ooje né gə Mbaidɔmbaije aree ndɔ gə rudee un'g lé ləm tɔ mbata Mbaidɔmbaije lé koo kəmtondoo gə meekɔrjɔl taa rəa pəl-pəl ya.
- ¹²Ngakɔmje, ta gə m'pa neelé dum mareeje gə kédé: Ubuje rɔ sí gə ri dara el ləm, əsé gə dɔ naŋ nee el ləma, əsé gə né gə rara kara el ləm tɔ. Ne maji kar sí pajena: Tɔgəɔ ndá tɔgəɔ ya, əsé a paje: Wah! ndá wah tɔ. Togəbè ba seɓ a kosoje ne dan ta'g el.
- ¹³See dəw kára mbuna sí'g sí dan némeeko'g wa. Maji karee ra tamaji ta Ala'g. See dəw kára mbuna sí'g sí gə rɔlel wa. Maji karee ɔs pa kula rɔnduba dɔ Ala'g lé.
- ¹⁴See dəw kára mbuna sí'g oso gə rɔkɔ wa. Maji karee bar ngatɔje gə d'aa dɔ Eglisə mba kar dee ra tamaji dəa'g ləm, kar dee ndəm ubu dəa'g gə ri Mbaidɔmbaije ləm tɔ.

15 Ndá tamaji gé d'a ra gə meekun lé njerokɔ a kaji ne ɓa Mbaidɔmbaije a kundá kuree tar, ɓó lé yeɛ ra nékaiyaje ndá a kiŋga mee-ti-mbidi lé tɔ.

16 Tegje gin kaiya lə sí gé raga arje nɔ ləm, raje tamaji mbata lə nɔ ləm tɔ mba kar kəm sí tuga ne sib. Tamaji gé rara gé njemeekarabasur ra gé ɓar mɔ ndá to tamaji gé mɔ ya.

17 Eli to gar síje gé naŋ nee nja tɔ, yeɛ ra mbai ta Ala'g mba kar ndi ər el ndá ndi oso naŋ teŋ el as ləb munda gə naɔ misa.

18 Tɔɓɔi yeɛ tel ra tamaji ta Ala'g gɔl kára tɔɓɔi ndá mán ndi ɔ dara ər dɔ naŋ nee ləm, ar naŋ kinja ne gə kandə néje ləm tɔ.

19 Ngakɔmje, ɓó lé dəw kára mbuna sí'g ɔs rəw kankəmta pad lal ndəm igi wɔrɔg ɓa maree ndolee iŋgá rəm səa lée'g gogo

20 yeɛ kara maji karee gər gao, yeɛ gé njekɔr njekaiya rəw ndəm'g lé to njetaa maree ta yoo'g ɔ ne dɔ kaiyaje bula ləm tɔ.

1 Piērə

1 Piērə 1

Lapia gə ra dee

¹Ma Piērə, njekaikula lə Jeju Kristi lé m'ndaŋ maktub m'ula ne m'ar deę gə to gə mbáje gə dɔ naŋg nee gə sanéna d'aj d'wa gel dəb beeko gə Pɔt, gə Galati, gə Kapadɔs, gə Asi, gə Bityni lé

²deę gə Ala Bɔ síje kuma dee mée'g mbər dee ləm, gə Ndil kara ɔr dee kəmee'g, mbər dee ne ləm tɔ, mba kar dee d'ila ŋgonkoji dɔ Jeju Kristi'g mba kar məsee gə saa dɔ naŋg neelé wɔji dɔ dee-deę ya. Maji kar noji gə meeləm uru nɔ gə gɔlee gə dɔ sí'g dɔ sí'g.

³Maji kar dɔ ri Ala Bɔ Jeju Kristi Mbaidɔmbaije lə sí lé ai səgərə. Yeę ar mée oso lemsé dɔ sí'g oji sí ne sigi, tɔbɛi teę gə yeę ar Jeju Kristi teę dan njé gə d'wəi'g lé ar meekundayel lə sí to ne kəmba tɔ.

⁴Yeę ba j'ingə ne nénoji gə a kunda naŋg el ləm, a minɔ el ləma, a ndòlé el ləm tɔ gə yeę unda kul dara

⁵gə mba kar sí-sej gə siŋgamon lə Ala aj ŋgaŋ sí gə goo meekun lə sí lé mbata kaji gə a gə nduba rəa gə raga ndəa gə rudee a kun diao lé.

⁶Yeę ba bó lé néje bəd-bəd naa sí basinè ar meę sí ɔ sí waga kara rɔ sí lel sí ne

⁷mba kar né gə naa sí waga lé unda ne rɔ meekun lə sí ar dee d'oo. Meekun lə sí gə gadee ur dɔ ka larlɔr gə naa dan pər'd ne a kunda naŋg bəi lé ndɔ gə Jeju Kristi a kunda loo teę ndá a tel to népidi sí ləm, gə né kula rɔnduba dɔ sí'g ləma, gə né kila ribar dɔ sí'g ləm tɔ.

⁸Jeju lé kəm sí kara sej ilaje dəa'g bəe el bəi, ne sej ɔdaje dan kəm sí'g mba, sej ooje rəa el bəi ne sej ɔmje meę sí dəa'g jəb-jəb. Yeę ba sej ndaje ne meę sí kaj gə rɔlel gə dum pa ləm, gə dəa ɔr jol-jol ləm tɔ.

⁹Kaji gə d'a kaji sí lé yeę ba gə néngwɔd gə sej aje gə meekun lə sí gə mba kiŋgá ya.

¹⁰Kaji lé njéteggintaje gə d'ɔr ta noji gə Ala a gə kwa sə sí lé deę nja saŋg gelee d'inja ne təd bur-bur.

¹¹Deę d'ula rɔ dee ndubu gə goo Ndil Kristi gə to meę dee'g mba gər ne ndɔ gə Ndil lé pa taree kédé wɔji ne dɔ néurti gə a gə ra Kristi gə rɔnduba gə a gə koré géé lé ləm, gə mba gər rəbee ləm tɔ.

¹²Ala ba riba sə dee dəa ar dee gər gao, néje neelé to mbata lə dee-deę el ne to mbata lə sí-sej ba deę nja to gə njékɔrgoo tareeje ya. Basinè deę gə Ndilmeenda gə i dara ɔs dee bɔj-bɔj ba d'ɔr géé d'ila ne mber Tagəmajj d'ar sí. Kuraje gə dara kara ndiŋga rɔ dee gə mba koo néje neelé tɔ.

Arje néra sí to gə kəmee

- 13** Gelee gá nee ba maji kar sí ɔmje minḡ wur sí'g goje ne loo soo-soo undaje mee sí yel ŋginaje ne noji gá d'a gə kwa sə sí ndɔ gá Jeju Kristi a kila rəa gá raga.
- 14** Raje to gá ŋganje gá njékilakojije bó arje mal néje gá ra sí kédé loo gá seɿ naije ne dan mbə'g lé areeje ra sí el ŋga.
- 15** Ne to gá yeɿ gá bar sí lé to njemeenda ndá maji kar sí-seɿ kara a karje néra sí gá gə léé-léé to gə kəmee bèe tɔ,
- 16** mbata deɿ ndaŋg ta mee maktub'g pana: Seɿ a toje gə kəmee doi mbata ma m'to gə kəmee doi ya.
- 17** Yeɿ gá ɔr kəm ta lə nana kara gə goo kula rəa bó ɔr kəm dəw el lé bó lé seɿ bareeje Bɔ síje ndá njaaje gə meekaarkərm loo gá seɿ naije gə mbáje dɔ naŋg nee bəi.
- 18** Mbata seɿ gərje gao, néje gá a gə tuji asəna gə larnda əsé larlɔr, yee ba gá né gá uga sí ne ɔr sí ne dan néra gá gə mɿdé ba gá ka síje d'ya sí keneŋ lé el.
- 19** Ne məs Kristi gá gadee dum ndogo ba yeɿ uga sí ne. Kristi lé to asəna gə ŋgon badə gá rəa minḡ el ləm, rəa ila bal el ləm tɔ,
- 20** Ala nja ɔree ar sí mbə ba yeɿ tum gin naŋg nee bəi ləm, ndɔ gá rudu neelé yeɿ riba dəa mbata lə sí ləm tɔ.
- 21** Mbɔl dəa-yeɿ nja seɿ ɔmje ne mee sí dɔ Ala gá njeteɿ səa dan njé gá d'wəi'g ula ne rɔnduba dəa'g. Yee ba seɿ unje ne mee sí arje Ala ləm, mee sí to ne yel gá dəa'g ləm tɔ.
- 22** Togəbè ba, seɿ gá ilaje koji dɔ kankəmta'g lé rɔ sí àr ne raŋg-raŋg, bèe ndá maji kar sí undaje nḡ dan kəm nḡ'd ndigije nḡ gə meekɔr jol-jol.
- 23** Ko gá a kunda naŋg el lé ba yeɿ oji sí ne sigi bó kó gá a kunda naŋg dəs lé el. Yee ba to ta lə Ala gá to ta gá kəmba gə nḡ lé.
- 24** Mbata Dəwje lai lé to d'asəna gə mu ləm, Rɔnduba lə dee kara to asəna gə pudu néje ləm tɔ, Mu ndòlé ləm, pudu gəɿ ləm tɔ,
- 25** Ne ta lə Mbaidɔmbaije a to saar-saar gə nḡ. Ta neelé to Tagəmaji gá deɿ d'ula sí mbə ya.

1 Piɛrə 2

Mbal kunda dɔ kum kəi lé

- 1** Bèe ndá meeyèrje gá bəd-bəd ləm, gə gosɔyèr gá bəd-bəd ləm, gə meekas gá riarria ləm, gə kəmkəɿ ləma, gə ta gá tədje ləm tɔ lé uba deeje ya deeje.
- 2** To gá ŋgur kil mbà ra ŋganje gá kas ŋgwɔd-ŋgwɔd lé maji kar ŋgur kankəmta ra sí togəbè tɔ, mba kar sí raje ne tɔg gá kédé-kédé dɔ kaji'g,

- ³Mbata seɿ naaje meemaji læ Mbaidɔmbaije, ooje majee mbɔ ya.
- ⁴Yee gá to mbal gá to kɔmba lé awje pər gá rɛa'g, dɔwje mbadee ya ne Ala ɔree ée gá né gá to gá ŋgonkɔmee.
- ⁵Seɿje kara toje asəna gə mbalje gá to kɔmba gá d'odo sí rɔd sí dɔ nɔ'g mba ra ne kankəm kəi gá kɔ Ndil lé ləm, kar sí toje njékinjanéməsje gá d'unda sí gə kɔmee mba kar sí unje nékinjaməs gá kɔ ndil lé gə ri Jeju Kristi gá a taa kəm Ala rəgm lé ləm tɔ.
- ⁶Mbata maktub gá to gə kɔmee lé kara pa pana: Aa ooje, ma m'unda mbal mee bɛe gá Siɔ, To mbal kunda dɔ kum kəi m'ɔr m'unda gə kɔmee ləm, Gadee to yaɔ ləm tɔ. Nana ba gá ɔm mée dɛa'g ndá a ra kəmkul el.
- ⁷Seɿ gá ɔmje mee sí dɛa'g lé ndá rɔ sí lel sí mbata yee to gá né gá to gá ŋgonkəm sí ya. Ne deɿ gá d'ɔm mee deɿ dɛa'g el ndá Pil mbal gá njékɔdakəije mbad d'ila kɔrɔ lé Yee nja tel to mbal kunda dɔ kum kəi gá gəd ləm, Gə nétuga gɔl deɿ ləma, Gə né gá a kar deɿ d'oso ne nja ləm tɔ.
- ⁸Deɿ daree, d'oso ne mbata d'ila koji dɔ kankəmta'g el, yee gá bɛe ba né gá ɔs deɿ ra deɿ ne.
- ⁹Ne seɿ lé seɿ toje ginkoji dɔwje gá Ala mbər sí ləm, seɿje toje njékinjanéməsje gá gin sí to gá mbai ləm, seɿ toje ginkoji dɔwje gá toje gə kɔmee bəd ləma, seɿ toje kɔ Ala nja dɔŋgɔ doi ləm tɔ mba kar sí ilaje ne ribar dɔ yee gá ɔr sí dan loondul gá ndul njudu-njudu'g unda sí dan lookàr'g læa gá àr raŋg-raŋg lé.
- ¹⁰Seɿ lé kédé seɿ toje dɔwje el, ne basinè seɿ toje dɔwje læ Ala lé. Kédé lé seɿ gərje meekɔrjɔl læ Ala el ne basinè mée oso lemsé dɔ sí'g ya.

Néra kɔ njétaamee-Kristije

- ¹¹Seɿ gá ma m'unda sí dan kəm'g gá awje dɔ naŋg nee asəna gə mbáje ləm, gə njédɛtarje ləm tɔ lé ma m'ndəji sí mba kar sí ɔgje rɔ sí dɔ mal né gá kɔ darɔ gá rɔ gə mee sí lé.
- ¹²Njaae gá majee dan njépole-magəje'g mba kar deɿ gá d'oo sí gá njéra majelje d'im sí ne lé ndá d'a koo néra maji læ sí ba d'a kula ne rɔnduba dɔ Ala'g mee ndəa gá yee a teɿ dɔ sí'g bəi.
- ¹³Njékɔbeeje gá rara kara osoje kul nɔ deɿ'g mbata læ Mbaidɔmbaije ya, lé yee to mbai gá ɔ bɛe dɔ sí'g
- ¹⁴əsé deɿ to njéguburubeeje gá mbai ula deɿ mba kar bɔ néra njéra majelje ɔs ta deɿ'g ləm, mba kar majikulaje d'uba maji néra deɿ ləm tɔ kara maji kila koji dɔ deɿ'g ya.
- ¹⁵Raje maji ba gə mba kudu ne ta gá sin læ mbəje, yee ba mee Ala ndigi togábè ya.
- ¹⁶Seɿ gá toje ŋgankojije lé arje ŋgonkɔji læ sí to kubu kon dɔ némeeyèr el ne arje néra sí wa bua kuraje læ Ala ya.

- 17** Maji koo dɔwje lai gɔ dɔwje lɛm, undaje ŋgakɔ sije dan kɛm s'g lɛm, bɛlje Ala lɛma, gɔ ulaje mbai dɔ mbai'g lɛm tɔ.
- 18** Ŋganjɛlookisije, osoje kul nɔ bɛe sije'g, tɔdjekag dee, njɛmeemajije gɔ njɛmeekulɔmje ba a tɔdjekag dee gɔ kar dee el, nɛ a raje mbata lɛ njɛrɔkadje tɔ.
- 19** Mbata dɔw gɔ nɛ rɛa dɔ buguru'g, nɛ yeɛ ai mɛe keneŋ sam-sam mbata mɛe ba ulɔ aree ila ne ŋgonkoji dɔ Ala'g lɛ ndɔ yeɛ ba gɔ noji ya.
- 20** Tɔgɛrɔ ya, dɔw gɔ deɛ d'undɔ mbata nɛra majel lɛa nɛ yeɛ ai mɛe sam-sam dɔ'g lɛ see yeɛ ba to nɛpidee ne loo gɔ ra wa. Nɛ bɔ lɛ nɛmeekɔ ra s'ɔ dɔ nɛra s'ɔ gɔ maji'g ba seɔ aije meɛ s'ɔ sam-sam dɔ'g ndɔ yeɛ ba gɔ nɛpidi s'ɔ kɛm Ala'g ya.
- 21** Yeɛ ba deɛ bar s'ɔ ne gɔ mbɛa mbata Kristi lɛ ai mɛe sam-sam dan nɛmeekɔ'g gɔ rɛa mbata lɛ s'ɔ mba kar nɛra s'ɔ wa bua keɔ-yeɛ nja tɔ.
- 22** Yeɛ lɛ ra nɛkaiya kɔra el lɛm, ta sukɛmloo kɔra kara dɔw oo tɛa'g el lɛm tɔ.
- 23** Deɛ tajee nɛ yeɛ tel taji dee gogo el lɛm, deɛ rɛa meeyɛr nɛ yeɛ tel gɔ ta gɔ yɛr ila dee keneŋ el lɛm tɔ. Nɛ yeɛ yɔ rɛa ar yeɛ gɔ njekɔrkɛmta gɔ goo rɛbee lɛ.
- 24** Yeɛ nja ba odo kaiyaje lɛ s'ɔ ɔm dɛa'g aw ne kaar kag'd mba kar s'ɔ j'oo rɔ s'ɔ gɔ yoo-dɔwje dɔ kaiya'g lɛ s'ɔ ba j'isi ne kɛmba dɔ nɛra gɔ kɔ meekarabasur lɛ. Dooje gɔ yeɛ iŋga lɛ gɔ kumɔ kar ta doo lɛ s'ɔ ɛr ne kɛmsɔ.
- 25** Kɛdɛ lɛ seɔ toje asɛna gɔ badje gɔ d'aw kori-kori bɛe, nɛ basinɛ seɔ telje gɔ rɔ njekul s'g lɛm, gɔ rɔ njekaa dɔ s'g lɛm tɔ.

1 Piɛrɔ 3

Nɛkɛmra lɛ denɛ gɔ diŋgam gɔ taa nɔ lɛ

- 1** Seɔ denɛje lɛ maji kar s'ɔ tɔdjekag ŋgaw sije mba kar bɔ lɛ njɛ gɔ nɛje d'ila koji dɔ kankɛmta'g neelɛ ndɔ nɛra gɔ maji lɛ denɛje lɛ dee ba a kar dee d'ila ne koji dɔ'g ya. Bɔ lɛ seɔ a kula deeje ta gɔ raŋg kɔra el kara
- 2** kag dee gɔ seɔ a tɔdje lɛm, gɔ meɛ s'ɔ gɔ nda dɔ dee'g kai lɛm tɔ lɛ ba seɔ a kiŋga deeje ne ya.
- 3** Nɛ rab rɔ s'ɔ gɔ raga gɔ wɔji dɔ dɔ s'ɔ gɔ kwa lɛm, gɔ nɛra mɔdɔ gɔ ra gɔ larlɔr lɛma, gɔ kubuje gɔ bi maji lɛm tɔ lɛ maji kar s'ɔ saŋgje el,
- 4** nɛ saŋgje nɛ gɔ kɔ mɔdɔ gɔ meɛ s'g gɔ ula rɛa meɛ s'g kɛi njumɔ gɔ wɔji dɔ meenda kɔr jol-jol lɛm, gɔ kaw yururu lɛm tɔ yeɛ ba gɔ nɛ gɔ gadɛe dum ndogo nɔ Ala'g ya.
- 5** Tɔgɛrɔ ya, yeɛ ba gɔ nɛra mɔdɔ gɔ denɛje gɔ to njɛmeendaje gɔ lɛw ra d'unda ne meɛ dee yel dɔ Ala'g, tɔd ne kag ŋgaw deeje.
- 6** Togɛbɛ ba, Sara lɛ ila ne koji dɔ Abrakam'g baree ne mbai lɛa. Yeɛ ba seɔ tel toje ŋgan Sara gɔ denɛ loo gɔ seɔ raje nɛ gɔ maji ba arje meɛ s'ɔ pɛlɛ wɛs-wɛs dɔ nɛbɛl'g kɔra kara el lɛ.

⁷Sei dingamje kara maji kar sí sije gə denéje læ sí gə majee mbata sei gərje gao deɛ to denéje ba, siŋga dee as gə kə sí el. Maji kar sí tədjekag dee mbata deɛ d'a kiŋga sə sí kəmə lé gə Ala wa ne sə sí noji, bèe ba oo deeje gə kankəm néje kəm sí'g mba kar né kára kara ɔg rəw tamaji læ sí el.

Nékəmra læ ŋgakɔ naje

⁸Tɔbəi seije lai lé ɔmje meɛ sí nɔ'd sad læm, ooje kəmtondoo læ nɔ læm, waje nɔ gə rɔ nɔ'd wɔji ne kag noji læm, arje meɛ sí oso lemsé dɔ nɔ'g læma, kulje gə nɔ yururu læm tɔ.

⁹Bó lé mar síje ra sə sí majel ndá tel raje sə dee majel godə maree'g el læm, bó lé deɛ taji sí kara taji deeje godə maree'g el læm tɔ. Néra gə kɔl ba nee: Tɔrje ndu sí dɔ deɛ gə ra sə sí majel mbata yee gə bèe ba, Ala bar sí ne gə mbəa mba kar sí iŋgaje ndu tɔr gə yeɛ a tɔr ne ndia dɔ sí'g kar dɔ sí ai ne səgərə.

¹⁰Tɔgərə ya. Yeɛ gə ndigi si gə kəmə lé 'Bó gə si ne rɔlel gə ndəa-ndəa Ndá maji karee ɔg ndəɔ dɔ ta gə majel'g læm, A kɔg təa dɔ taje gə kə sukəmloo'g lé læm tɔ.

¹¹Maji karee unda rəa bad dɔ néra gə majel'g Ndá ra né gə maji læm, Maji karee saŋg meelɔm ba ai ne méee keneŋ sam-sam læm tɔ.

¹²Mbata kəm Mbaidɔmbaije lé to dɔ njémeekarabasurje'g ya, Mbia kara to tag gə mba koo ne tamaji gə deɛ ra ya tɔ. Ne Mbaidɔmbaije lé kəmee tel wagəsa dɔ njéramajelje'g.

¹³Bó lé rɔ sí wɔilɔ péle-péle dɔ néra gə maji'g ndá see nɔ ba a ra sə sí né gə majel gə mbəa wa.

¹⁴Loo gə sei sije dan némeekɔ'g mbata sei raje né gə goo rəbee kara rɔ sí a lel sí ne. Bəlje né gə dəwje ba bəl bèe el læm, arje meɛ sí péle wəs-wəs el læm tɔ.

¹⁵Ne waje Kristi dɔbəŋgərə sí'g gə kəmee, éeje ne gə Mbaidɔmbaije tɔ. Waje dɔ gɔl rɔ sí mba kar nana ba gə a dəji sí ta dɔ né gə sei undaje meɛ sí yel dɔ'g ndá sei a kila deeje keneŋ gə kəmkàree læm, gə ndu gwɔs sí gə kul yururu læm tɔ.

¹⁶Raje néje lai gə a kar meɛ sí oso naŋg lemsé gə majee dɔ rɔ sí'g mba kar deɛ gə səg sí, taji sí dɔ néra gə maji gə sei raje gin Kristi'g lé rɔ dee a kul ne.

¹⁷Kai meɛ sí sam-sam dan némeekɔ gə wɔji dɔ néra maji læ sí, bó lé to né gə mee Ala wɔji ndá maji unda kai meɛ sí sam-sam dan némeekɔ gə wɔji dɔ néra gə majel læ sí lé.

¹⁸Tɔgərə ya, Kristi, njémeekarabasur lé wəi gɔl kára ba kiao gə ŋgaŋgee mbata læ njéra né kori-korije gə mba kɔr sí ne kaw sə sí kar Ala ya, darəa ba deɛ tɔl ne Ndil ba tel ula kəmə méee'g gogo bəi.

¹⁹Mbəl dɔ Ndil neelé ba, yeɛ aw ila ne mber ar deɛ gə ndilje d'ila dee kag gin bər'g lé.

²⁰Dee gá læw lé to njékaltaje mee ndæa gá Ala ila ne mée dɔ maree ar Noe ra ne bato, ne dæwje jebære ba d'as dæwje jinaijoo d'ingã kaji keneɲ dan mán bélm'g.

²¹Man neelé wɔji dɔ batem gá seɲ ajije ne basinè. Batem neelé ɔr né gá minã rɔ sí'g el ne to né gá ar mee sí oso naɲg lemsé gá majee dɔ rɔ sí'g nɔ Ala'g, gæ goo tee gá Jeju Kristi unda loo tee dan njé gá d'wæi'g lé.

²²Yee lé i aw dara ba yee si dɔ jikɔl Ala'g ndá kuraje gá dara læm gæ njékoɓeeje læma gæ njésiŋgamonje læm tɔ lé d'ula dɔ dee d'aree ya.

1 Piɛrɔ 4

Sije kɔmba mbata læ Ala lé

¹Togábè to gá némeeko ra Kristi loo gá yee nai gæ daræa bura bæi ndá maji kar sí-seije kara arje takæji gá togábè lé wa nã mee sí'g tɔ gæ mba kaa ne dɔ rɔ sí. Mbata dæw gá némeeko ræa loo gá yee nai gæ daræa bura bæi lé yee unda ræa gaɲg dan kaiya'g,

²gæ mba kar loo gá yee nai ne gæ kæmee bæi lé yee a si kɔmba mba ra ne né gá mee Ala wɔji bó gæ mba tɔl ne mal néje gá ra dæwje gá dɔ naɲg nee el.

³Tɔgæɔ ya, læw ba seɲ nja raje né gá mee njépole-magæje ba wɔji, seɲ yaje rɔ sí arje kaiya gá ula pær mee sí'g læm, gæ kæmkæɲ læm, gæ kaw gá dæw-kido læm, gæ néso gá mbula mee sí'g læm, gæ nékai gá aije areeje al dɔ sí læma, gæ magæje gá ram læm tɔ. Néje nee gá seɲ raje lé as lée'g mbã.

⁴Loo gá dee d'oo to gá seɲ ulaje rɔ sí mbiriri sæ dee nã'd dan kaiya gá al dɔ loo sula lé el ndá dee d'oo gá né gá dum gá doɲgɔ ya tɔbæi dee ndɔl sí ne tɔ.

⁵Dee nja d'a teggin néra dee kar yee gá si pèrèrè mba gaɲg ræwta dɔ dee gá d'isi kɔmba lé læm, gæ dee gá d'wæi'g lé læm tɔ.

⁶Tagémaji lé d'ila mberee d'ar dee gá d'wæi ya gæ mba kar dee neelé gá gaɲgta dɔ dee'g gæ goo darɔ dæwje lé ndá d'a tel si kɔmba gæ goo Ndil Ala ya.

⁷Ndɔ kun rudu néje lai nai dæb ba. Bèe ndá undaje kæmkàr dɔ sí'g sije ne kɔmba loo ra tamaji'g læ sí.

⁸Ta gá ur dɔ taje lai lé: Undaje nã dan kæm nã'd gæ meenda londonɲ mbata meenoji lé ɔn dɔ kaiyaje bula.

⁹Waje nã mbá gá majee bur-bur bó imje rɔ sí dɔ'g el.

¹⁰Nana ba gá Ala aree nénoji lé ndá maji karee ar mareeje mbɔ sæa nã dɔ'g. Togábè ba seɲ a toje ne kankæm njékaa dɔ nénojije læ Ala gá bæd-bæd lé ya.

¹¹Lé nana ba gá pata ndá maji karee pa kankæmta læ Ala ya. Lé nana ba gá ra kula ra Ala ndá maji karee ra gæ goo siŋgamonɲ gá Ala a karee ya, togábè ba néje lai gá seɲ a raje lé Jeju Kristi a koo loo kula ne rɔnduba dɔ Ala'g tɔ. Rɔnduba læm, gæ siŋgamonɲ læm tɔ lé to keã-yee gæ læbee-læbee saar-saar gæ nɔ ya. Amen.

Némeeko gó ra njétaamee-Kristije

- ¹²Sei gó m'unda sí dan kám'g lé némeeko gó to asəna gə pər gó ɔ bilim-bilim gó a gə naa sí lé maji kar sí éeje asəna gə nékɔb gó a teɛ dɔ sí'g wai el.
- ¹³Bó lé sei ɔmje mee sí nɔ'd sad gə Kristi loo meeko'g læ ndá raje rɔlel mba kar loo gó yeɛ a nduba rəa gó raga lé dɔ rɔlel læ sí a kɔr ne njal læm, sei a kalje ne rɔ sí səa nɔ'd læm tɔ.
- ¹⁴Bó lé d'a taji sí mbata ri Kristi gó sei unje ndá sei sije dan rɔlel'g ya, mbata Ndil Ala gó njedubarɔ lé nai sə sí ya.
- ¹⁵Maji kar dəw kára kara mbuna sí'g si dan némeeko'g mbata to gó yeɛ to njetɔl dəw el læm, əsé gó njebogo el læm, əsé gó njera majel el læma, əsé gó njekɪ bal kur dɔ né læ mareeje'g el læm tɔ.
- ¹⁶Bó lé nana ba si dan némeeko'g mbata yeɛ to njetaamee-Kristi ndá maji karee ula ne rɔnduba dɔ Ala'g bó ra ne kəmkul el, mbata yeɛ askəm kunda ri njetaamee-Kristi neelé dəa'g ya.
- ¹⁷Rəwta-gaŋg lé ndəa teɛ mbɔ ndá d'a kun kudee mee kəi'g læ Ala ya. Ne bó lé d'un kudee bee læ síjeɛ ŋga, see deɛ gó d'ila koji dɔ Tagəmají'g læ Ala el lé see ndo gó rudu læ dee-deɛ lé a to né gó ban dɔ dee'g wa.
- ¹⁸Bó lé loo kiŋga kaji læ njemeekarabasur uba mu el ndá see yeɛ gó njekɔs-ala-rəw læm, gə njekaiya læm tɔ yè, see di ba d'a ra gə rɔ dee wa.
- ¹⁹Bèe ndá deɛ gó d'isi dan némeeko'g gə goo rəw gó Ala wɔji lé ndá maji kar dee ra né gó maji, bó gə d'ɔm ne rɔ dee ji njekunda dee'g gó Njemeenda londonɔ lé.

1 Piərə 5

Tɔsje kəm sí dɔ kula gó Ala ɔm ji sí'g lé

- ¹Ooje ta gó ma m'gɔl ne ŋgatɔgje mbuna sí'g lé ma kara m'to gó ŋgatɔg mar dee ya læm, némeeko gó ra Kristi lé ma m'oo gə kəm ya læma, ndo gó yeɛ a nduba rəa gó raga lé ma kara m'a si səa nɔ'd ya læm tɔ.
- ²Ulje badə-kosoje læ Ala gó yeɛ ɔm dee ji sí'g, ije gə mee sí raje to gó mee Ala wɔji lé bó arje dəw njanɔg sí keneŋ el, raje gə meenda bó raje gə meekas gə mba kiŋga ne né ji dəwje'g korè gə ji meeyèr el.
- ³Aarje nɔ badə-kosoje'g asəna gə nétɔji læ dee gó maji bó ɔ deeje asəna gə mbaije gó njeni nɔ dɔ dəwje'g el.
- ⁴Loo gó mbai gó njekulbadje lé a kunda loo teɛ ndá sei a kiŋgaje dɔgugu gó a gɔdərɔ el gó yeɛ a kula ne rɔnduba dɔ sí'g.
- ⁵Sei basaje kara osoje kul nɔ ŋgatɔgje'g læ sí. Sei lai lé ulaje dɔ sí arje nɔ, mbata Ala lé ɔs njébeeje rəw, Ne yeɛ wa noji gə njekula dɔ deeje.
- ⁶Ulaje dɔ sí mee ji siŋgamon'd læ Ala mba karee un sí ur sí tar mee ndəa'g neelé.

⁷Néje lai gé pélé mee sí wəs-wəs lé odoje buguje dəa'g mbata yeę nja to njekaa dɔ sí kər-kər.

⁸Undaje kəmkàr dɔ rɔ sí'g, raje kəm sí ra ka. Mbata njekurai gé to njebɔ̀ lə sí lé aɔ̀ dɔ sí kər-kər asəna gə toboɔ̀ gé aɔ̀ dɔ loo mba kuba né kwa kinja miɔ̀ dɔ'g hər-hər lé tɔ.

⁹Oseeje rəw, aarje dɔ gɔl sí'g njaŋg dɔ meekun'g lə sí mbata seɔ̀ gərje gao, némeekɔ̀ gé ra sí lé ra ŋgakɔ̀ síje gé sané nɔ̀ dɔ naŋg neelé togə̀bè ya tɔ.

¹⁰Ala gé njeboo-nojije lai gé ɓar sí gin Jeju Kristi'g mba kar sí sije səa dan rɔnduba'g ləa gə nɔ̀ lé loo gé némeekɔ̀ a ra sí waga ba ndá yeę nja a tel kunda sí maji'g gogo ləm, a kar sí ŋgəŋje keneŋ ŋgəŋ-ŋgəŋ ləma, a kar siŋga sí ɔ̀ dɔ maree'g kar né kára kara askəm yə sí el ləm tɔ.

¹¹Maji karee dum dɔ loo gə siŋgamonɔ̀ ləa gə ləbee-ləbee gə nɔ̀. Amen!

Lapia gé ra dee lé

¹²M'ar Silbɛ, ŋgokɔ̀ sí gé majikoji lé ndaŋg maktub nee gə jia ɓəl ar sí, gə mba ndəji sí ne ləm, gə mba kər ne goo ta noji lə Ala gé seɔ̀ réje keneŋ lé kar sí gərje gao to gé kankəm noji lə Ala ləm tɔ.

¹³Eglisə gé Babilɔn gé Ala mbər dee sə sí lé deę ra sí lapia ləm, Mark gé ŋgonəm lé kara ra sí lapia ləm tɔ.

¹⁴Raje nɔ̀ lapia ilje ne ɓəl nɔ̀ wɔ̀jije ne bao-noji tɔ. Seɔ̀ lai gé ɔ̀mje nɔ̀'d gə Kristi lé maji kar sí sije dan meekulɔ̀m'g.

2 Piere

2 Piere 1

Lapia gə ra dee

¹Ma Simo Piere, kura la Jeju Kristi lam, ga njekajikula laa lam to. Ma m'ndang maktub nee m'ar deɛ ga mbol do meekarabasur la Ala la si ga ka Mbaikaji Jeju Kristi le to ne njeboameekunje la si ya.

²Maji kar noji ga meelom d'ur na ga gol dee do si'g ga goo gar ga sei garje ndaa Ala ga Jeju Kristi Mbaidombaije la si le.

Bar ga Ala bar si le

³Loo ga j'a garee maji nda mbol do singamon laa ga ka Ala le nja j'a kinga ne neje lai ga j'aw ndo dee ga mba kisi ne ga kamə lam, ga mee si ga nda london lam to. Yee ba yee or si om si ne gee'g ga mba kar ronduba laa ga meemaji laa om do si'g.

⁴Tobai ndukunje laa ga to ne ngonkam si lam, ga maji dum lam to uru mee si'g njod, yee ba sei aije neje ga minə ga do nang ga malee ra si lam, sei taaje ne mee Ala lam to.

⁵Gelee ga nee ba undaje singa si do maree'g mba kar meemaji ore goo meekun la si lam, mba kar gosonegar ore goo meemaji lam,

⁶mba kar kunda kamkar-do-ro'g ore goo gosonegar lam, mba kar meekai sam-sam ore goo kunda-kamkar-do-ro'g lam, mba kar nera ga aw ga goo ka Ala ore goo meekai sam-sam lam,

⁷mba kar kunda na dan kam na'd ore goo nera ga aw ga goo ka Ala lama, mba kar meenoji ore goo kunda na dan kam na'd lam to.

⁸Mbata bo le neje neele a taa mee si pel-pel nda dab gar ndaa Mbaidombaije la si Jeju Kristi le a ra si el lam, sei a sije keneɛ ga midé ba el lam to.

⁹Ne yee ga lal neje neele nda yee to daw ga mee wai do rea'g sel lam, kamee to sum-sum lam to, tobai won kaiya ga d'or mee'g kedé le mee wai do'g sel to.

¹⁰Gelee ga be ba ngakomje, maji kar si oreje mee si mes-mes do bar ga deɛ bar si'g lam, ga do mber ga deɛ mber si'g lam to, mbata bo le sei a raje togobe nda ne a kun gol si kar si lamje ne ro si el.

¹¹Togobe ba, raw-kaw ga beeko ga Mbaidombaije Njekaji si Jeju Kristi ga to ga no le rabee a to ne tag bedəɛ kam kar si adje keneɛ ya.

¹²Gelee ga nee ba, aa ooje, ma m'ole ne mee si do neje'g neele lai ga sei garje mba lam, sei mjaaje gol si do kankamta ga nee ya lam to ne le riri kara m'a kole mee si ta-ta keneɛ ya bo m'a kaw el.

¹³Ma m'ndaji si m'os si ta-ta mba kar si tojebi do'g el, yee ba, ma m'oo ga ne ga kam ra loo ga ma m'nai mee kai-surum'g neele bai.

¹⁴Mbata ma m'gər gao, nai dəb ba gə mba karm m'j m'uba kai-surum neelé m'ya gə goo ta gə Jezu Kristi Mbaidombaije riba səm dəa lé.

¹⁵Ne m'ila rəm pɔ m'ndoo sí ne né neelé mba kar loo gə m'a kɪ kyɑ sí ndá seɪ a kooje loo kar meɛ sí olé dɔ néje lai gə m'ula sí taree lé ya tɔ.

Deɛ gə d'oo rənduba lə Kristi lé

¹⁶Tɔgərɔ ya, boo-rənduba lə Mbaidombaije lə sí Jezu Kristi gə jeɛ j'oo gə kəm sí lé yee ba jeɛ j'ɔr ne ginta siŋgamoŋ ləa ləm, gə ndɔ tel ree ləa ləm tɔ j'ar sí bó to sutaje gə gə miɖé ba jeɛ j'ɔr j'ula sí el.

¹⁷Mbata Ala Bɔbeeje lé ula mbai dəa'g ləm, gə ula rənduba dəa'g ləm tɔ loo gə ndu njedogɔr-rənduba lé bar ne pana: Yee neelé to ŋgonəm gə m'undá dan kəm'g, yee taa kəm rəgm ya.

¹⁸Jeɛ nja j'oo ndu gə jɪ dara bar loo gə jeɛ nai səa dɔ mbal gə to gə kəmee lé.

¹⁹Yee ba, jeɛ j'oo ne ta lə njéteggintaje gə pa kédé lé to ne lée'g njaŋg ya. Seije kara maji kar sí waje ta neelé dɔbəŋgərə sí'g bururu ya mbata ta neelé to asəna gə pəŋgel gə ndogó loondul'g saar ar loo àr bó gə kar duje lookàr inja ne dɔbəŋgərə sí'g.

²⁰Taje lai neelé maji kar ta gə neelé oreeje kəm sí dɔ'g ndəŋ ya, torndu Ala gə njéteggintaje ləa ndaŋ mee maktub'g lé dəw kára kara askəm kɔr ginee gə dɔrea el,

²¹mbata ta gə pa lé jɪ mee dəw'g tel el. Ndilmeenda ba uru meɛ dəwje'g ar dee pa ne tapa Ala lé ya.

2 Piərə 2

Ta gə wɔji dɔ njétakorije

¹To gə ləw ba, njéteggintaje gə ŋgɔm d'isi mbuna dəwje'g lé togábè ba njékɔrginta gə ŋgɔmje d'a kandə mbuna sí-seɪ'g bèe tɔ. D'a kun ta gə goo ŋgəɪ ndoo sí ne taje gə kori-kori gə a gə tuji sí ləm, deɛ nja d'a mbad mbai gə njekoga dɔ dee lé bar ne tuji dɔ dee'g karee uba dee naŋg bus ləm tɔ.

²Njé gə naje bula d'a ndolè goo néra gə kori-korije lə dee ləm, néra dee a kar dəwje d'ila ne ndɔl dɔ kankəm rəw'g lé ləm tɔ.

³Meeyèr gə meɛ dee'g lé ndam godo, yee ba, d'a sɔ sí ne gə taŋgɔmje lə dee ya. Deɛ lé gaŋg rəwta dɔ dee'g ləw ba lé to dɔ dee'g keg bəi ar tuji yɔ dee ne gə goo ŋgalee el nja saar.

⁴Mbata bó lé kuraje gə dara gə ra kaiya lé Ala ɔm dee'g el, ne yee wa dee bugu dee mee bwa-wəl gə ndul ndiŋ-ndiŋ gə suna godo'g ŋgina ne ndɔ gaŋg rəwta gə d'a gə gaŋg dɔ dee'g lé,

- ⁵Ɔ́bó lé dǎwje gá lǎw gá dǎ naŋg nee gá ra majel lé Ala ɔm dee'g el ne yeɛ aji Noe, njekilamber meekarabasur lé gá njé'g lǎa gá siri loo gá mán bélm taa naŋg nee yəŋgəm-yəŋgəm tuji ne dǎwje gá néra dee to gá goo kǎ Ala el lé,
- ⁶Ɔ́bó lé Ala ila tuji dǎ Sɔdɔm gá Gɔmɔr ar dee tel ne bu pǎr gá nétɔji dǎwje gá néra dee a kaw gá goo kǎ Ala el,
- ⁷Ɔ́bó lé yeɛ ɔr Lot, njemeekarabasur gá méee eǎ yaǎ gá mba néra dee gá kori-kori lǎ dǎwje neelé gá d'ula rǎ dee keneŋ mbiriri lé,
- ⁸(mbata njemeekarabasur neelé gá si mbuna dee'g lé im ne rǎa jim-jim wa ne ndòo rǎa gá ndǎa-ndǎa mbata né gá yeɛ oo gá kǎmee lǎm, gá néra yèr gá yeɛ oo taree lǎm tǎ,)
- ⁹Ɔ́bó lé to togábè ndá Mbaidɔmbaije gǎr loo kǎr dǎwje gá néra dee aw gá goo kǎ Ala dan né gá naa dee lǎm, yeɛ gǎr loo kunda njéra nékori-koriye kul mba ŋgina ne ndǎa gá yeɛ a gaŋg rǎwta dǎ dee'g kar bǔ néra ɔs ta dee'g lé lǎm tǎ.
- ¹⁰Deɛ gá d'ya rǎ dee d'ar mal néje gá yèr gá ula pǎr mee dee'g lǎm, gá d'ila ndɔl dǎ dǎw dǎ deeje'g lǎm tǎ lé bǔ néra dee a kǎs ta dee'g kunda njé gá raŋg lai. Deje neelé to njédumje lǎm, gá njébeeje lǎm tǎ ndá deɛ taji njérɔndubaje gá taji bó deɛ ndǎd kǎm dee el.
- ¹¹Kuraje gá dara gá siŋga dee gá dǎmoŋ lǎ dee ur dǎ kǎ dee-dee'g kara d'un dǎ dee gá ta gá ǎrm nǔ Mbaidɔmbaije'g el.
- ¹²Deje neelé dǎ dee godo to gá daje gá wala bèe, d'oji dee gá né-kwa-tǎlje ya, né gá deɛ gǎr ginee el kara pata gá yèr dǎ'g gá pa, d'a tuji to gá daje bèe tǎ.
- ¹³Mbata bǔ néra gá yèr lǎ dee a kǎs ta dee'g. Deɛ d'ur dǎ kaiya-dǎ-kudu'g ra dan kǎrá kǎm dǎwje'g lai ndá deɛ d'oo gá nércǎlel lǎ dee ya, deɛ to dǎwje gá minǎ gá tila bal mbuna sí'g loo-nésɔje'g lǎ sí, deɛ d'ilaria dǎ néra dee gá ram'g, ar mal rǎa gá kédé-kédé ra dee ya.
- ¹⁴Mɔdkaiya ula pǎr mee dee'g biriri-biriri, ŋgur kaiya gá ra dee lé ɔr mee dee'g el, dǎwje gá gǎl dee wa naŋg el lé deɛ su kǎm dee ndɔr dee ne goo dee'g, deɛ to njékwǎyoolarje, deɛ to ŋgan njékilandɔl dǎ loo'gje tǎ.
- ¹⁵Deɛ d'uba kankǎm rǎw d'ya ba d'un rǎw goo Balaam, ŋgolǎ Bosɔr'g gá ndigi ta lar-kaiya gá deɛ tǎs ne tǎa lé ndá deɛ ndǎm ne.
- ¹⁶Ne Ala ndaŋg Balaam dǎ kalta'g lǎa, ar kǔ-mulayèje gá tǎa mundu lé ulá ta gá ndu gwɔs dǎw, ɔg njetegginta neelé dǎ néra mbǎ'g lǎa.
- ¹⁷Dǎwje neelé to d'asǎna gá kǎm-rǎw-mán gá mán yi keneŋ tǎ lǎm, deɛ to gá ndi gá lel-boo ɔree aree unda dǎ lǎm tǎ, duu-loo gá ndul njudu-njudu lé to wǎji dǎ dee-deɛ ya.
- ¹⁸Deɛ d'un ta beelèje pa ne ta gá goo kaiya ra dee gá ula pǎr mee dee'g ba su ne kǎm deɛ gá d'unda loo rad dan dǎwje gá d'isi ndǎm lé teɛ ya.

¹⁹Dee d'un ndu dee d'ar dee pana: N'a kar deeje d'or do dee kúla'g, ne dee nja nai dan bər'g læ kaiya-do-kudu'g, mbata dəw lé né gé dum dəa ba yeə nai gé bər læa ya.

²⁰Təgəro ya, dee gé gər Mbaidəmbaije læ sí Jeju Kristi, yeə gé Njekaji sí ba d'ı ne dan néje gé minə gé do naŋg nee d'unda ne loo teə lé bó lé dee tel d'unda ro dee keneŋ d'aree dum dee təbəi ndá tel do néra dee gé gogo lé a ree majel do dee'g unda nje gé kédé ŋga.

²¹Kar dee d'isi gé mbəje do rəw meekarabatur'g maji unda kar dee gər rəbee ba d'un kəm dee goo godndu gé to gə kəmee d'ubá ne d'yá lé tə.

²²Néra dee lé gosota or taree aree to njai ya pana: Bisi lé tel o təmé læa gogo lé læm, kə bər kara ndogo mán sugu-sugu mbə ba tel aw ula rəa dan bəro mán'g gé ı njem-njem'g rogo rəa keneŋ bəi læm tə.

2 Piərə 3

Ta gé wəji do tel læ Mbaidəmbaije lé

¹Sej gé m'unda sí dan kəm'g lé aa ooje maktub njekəm'g joo gé ma m'ndaŋg m'ar sí lé. Yeə gé kédé læm, gə yeə gé basinə læm tə lé ma m'saŋg ne loo mba kəs kudu sí yel ne gin kəmkər læ sí

²mba kar sí arje meə sí olé ne do ta gé njéteggintaje gé to njémeendaje lé pa kédé læm, gə do godndu Mbaidəmbaije gé Njekaji sí gé njékaikulaŋe læ sí ndoo sí lé læm tə.

³Kona ta gé kəm gər kédé lé ba to nee: Ndəa gé rudee a gə kun dıao lé ndá njédəjinduje d'a kı gə ta dəjinduje læ dee lé dee gé d'a gə ra né gə goo malee gé ra dee-dee lé

⁴pana: Ndia gé yeə un gé pana: N'a ree ne lé see to banwa, kwəi gé ka síje d'wəi læw ba saar lé néje lai to gə loo téé gé tum ne gin naŋg nee læw ba saar basinə.

⁵Təgəro ya, læw ba ta gé Ala pa gə təa ya ar dara to ne læm, naŋg kara ı ne dan mán'g gə aar dan mán'g læma,

⁶ta gé ı ta Ala'g ba ar mán bélm taa ne loo yəŋgəm-yəŋgəm tuji ne do naŋg gé læw lé læm tə. Ta neelé dee gər gao ya ne d'orè dəa naŋg mès tə.

⁷Təbəi ta gé teə ta Ala'g lé ba dara gə naŋg gé basinə lé d'wa ne ro dee ŋgina ne pər gé a kə dee ndo gaŋg rəwta'g, ndo gé dəwje gé néra dee to gə goo kə Ala el lé d'a tuji ne ya.

⁸Sej gé ma m'unda sí dan kəm'g lé ta kára nee ba ma m'ndigi kar meə sí wəi do'g el: Nə Mbaidəmbaije'g lé ndo gé kára ba lé to asəna gə læb gé təl-dəg kəmee'g læm, læb gé təl-dəg lé to asəna gə ndo gé kára ba kəmee'g læm tə.

- ⁹Mbaidɔmbaije lé to njekuba goo ndukun læa kyá el. Njé gá naje ba laji mee dee'g pana: Yee uba yá gá kyá nga ne yee ila méé dɔ sí'g pɔ mbata yee ndigi kar dɔw kára kara tuji el, ne yee ndigi kar sí-sej lai unje kəm sí dɔ kaiya'g læ sí rəw ya.
- ¹⁰Ndɔ læ Mbaidɔmbaije lé a tee asəna gə njebogo, ndəa lé néje gá pən dara'g d'a kaw dɔ nɔ'g wur-wur ləm, néje gá keneɲ d'a ndiri bura ya njigi-njigi kar pər ɔ dee lai læma, naɲg nee gə kula reaje lai gá to keneɲ lé kara d'a roo dula-dula ləm tɔ.
- ¹¹To gá néje lai neelé d'a gə roo dula-dula togábè ne bəd ba see sej a toje dəwje gá to gə kəmee gə goo panjaa sí ləm, gə néra sí gá aw gə goo kə Ala ləm tɔ lé el wa.
- ¹²Maji kar sí nginaje ndɔ kə Ala lé ndiɲgaje ne rɔ sí karee tee kalaɲ ya. Ndəa neelé pər a roo ne néje gá pən dara'g dula-dula kar dee ndiri njigi-njigi léé lé.
- ¹³Ne jee lé jee ngina dara gá sigi ləm, gə naɲg gá sigi gá meekarabasur a kur kəi keneɲ, jee ngina gə goo ndukun læa gá yee un ar sí lé.
- ¹⁴Gelee gá nee ba, sej gá m'unda sí dan kəm'g lé to gá sej nginaje néje neelé ndá oreje mee sí mēs-mēs mba karee iɲga sí dan meelɔm'g loo gá mee sí a kila bal el ləm, ta a kwa dɔ sí el ləm tɔ.
- ¹⁵Maji kar sí gərje gao, boo-meekila læ Mbaidɔmbaije lé tel to kaji læ sí ya, to gá ngokɔ sí gá Pool gá jee j'undá dan kəm sí'g lé yee kara ndaɲg taree ar sí gə goo kəmkàr gá Ala aree lé tɔ.
- ¹⁶Yee ba gá ta gá yee ndaɲg mee maktubje lai loo gá yee ɔr goo ta neelé keneɲ ya. Ta gá naje gá yee ndaɲg lé to kədərə gə mba gər ginee ndá mbəje gə dee gá gɔl dee wa naɲg el lé dee turu ta læa d'ila gel to gá dee ra gə ta gá raɲg gá mee maktub gá to gə kəmee lé ne d'a gə tuji ne ya.
- ¹⁷Sej gá m'unda sí dan kəm'g lé kəm sí inja dɔ ta'g neelé mbə ndá maji kar sí tɔsje kəm sí dɔ rɔ sí'g bao-bao nà banelə njémeeyèrje neelé d'a yə sí dɔ loo-kaar-njaɲg'g læ sí, kar sí taaje goo dee ndəmje ne sə dee.
- ¹⁸Ne maji kar sí tɔgje dɔ noji'g læ Mbaidɔmbaije Jezu Kristi, Njekaji sí ləm, gə dɔ gər ndiaa'g ləm tɔ. Maji kula rənduba dəa'g basinè ləm gə saar gá læbee-læbee gə nɔ ləm tɔ. Amen!

1 Ja

1 Ja 1

Ta gé tel to gé kəmə

¹Né gé to keneṅ gən kédé gé dɔtar saar lé né gé jee j'oo taree gə mbi sí ləm, né gé jee j'oo gə kəm sí ləm, né gé kəm sí wəi dɔ'g sɪ ləma, né gé j'wa gə ji sí peb ləm to gé wɔji dɔ Ta kəmə lé

²(mbata kəmə lé to raga pai-pai ndá jee j'ée gə kəm sí ləm, jee j'ɔr goo taree ləma, j'ɔr ta kəmə gé gə nɔ lé j'ar sí ləm tɔ. Yee neelé sí rɔ Bɔbee'g pər ya ne yee rab rəa kəm sí'g raga).

³Né gé jee j'oo gə mbi sí gə kəm sí lé ba jee j'ɔr géé j'ar sí-sej ya mba kar sí-sej kara a kəmje ne mee sí nɔ'd sad sə sí to gé jee j'ɔm mee sí nɔ'd sad gə Bɔ-dəwje ləm, gə Ngonee Jeju Kristi ləm tɔ.

⁴Jee ndaṅ taje neelé j'ar sí mba kar dɔ rɔlel lə sí ɔr ne njal.

Njaaje dan lookàr'g

⁵Aa ooje, ta gé jee j'oo təa'g ba, jee j'ɔr géé j'ar sí lé ba nee: Ala nja to gé lookàr bó loo gé ndul dɪgi godo rəa'g.

⁶Bó lé jee m'pana: Jee j'ɔm mee sí səa nɔ'd sad ba jee njaa dan loondul'g bəi ndá taṅgɔm ba gé tapa sí bó jee n'ra kankəm né el.

⁷Ne bó lé jee njaa dan kàrá to gé yee nja nai dan kàrá lé ndá jee j'ɔm mee sí nɔ'd sad ya, bəe ba məs Jeju Ngonee ɔr ne won kaiyaje lə sí bəɔdərə-bəɔdərə tɔ.

⁸Bó lé jee m'pana: Kaiya kára kara godo mee sí'g ndá jee j'ər kəm rɔ sí, ar kankəmta kára kara uba mee sí ndag bəe el.

⁹Bó lé jee n'teggin kaiya lə sí gé raga ndá yee to njemeenda londonṅ gə njemeekarabasur mba kar mée ti mbidi dɔ'g ləm, mba kər won néra gé kori-kori lə sí bəɔdərə-bəɔdərə ləm tɔ.

¹⁰Bó lé jee m'pana: Jee n'ra kaiya el ndá jee j'undá gə njengɔm bó ta ləa kára kara uba mee sí ndag el tɔ.

1 Ja 2

Aaje dɔ torndu Ala lé kər-kər

¹Nṅanəmje, ma m'ndaṅ maktub nee m'ar sí mba kar sí ɔrɔje ne rɔ kaiya kára kara el. Bó lé dəw kára ra kaiya ndá njera rəwta lə sí si rɔ Bɔ-dəwje'g béréré mba, yee nja ba to Jeju Kristi gé njemeekarabasur lé.

²Yee nja d'inja gé məs, d'udu ne bwa-kaiya lə sí lé, bwa-kaiya lə síjee ba gə kar sí el, ne kə dəwje lai-lai dɔ naṅ neelé nja tɔ.

³Bó lé j'aa dɔ torndia kər-kər ndá yee ba jee j'oo gao, to gé jee n'gəree ya.

⁴Yee gá pana: Neɛ n'goree, ne yee aa do torndia kər-kər el ndá yee to gá njeŋgɔm, kankəmta gá tɛ-tɛ bèe kara uba mée tɔb el.

⁵Ne yee gá njekaa do ta læa kər-kər lé ba meenoji læ Ala ɔr njal mée'g, tɔgəro ya. Yee ba jee n'gər gao jee nai səa ya.

⁶Yee gá pana: Neɛ nai səa ndá maji karee un panjaa læa-yee lé lad tɔ.

Kunda nɔ dan kəm nɔ'd

⁷Sei gá m'unda sí dan kəm'g lé godndu gá m'ndaŋ m'ar sí lé to yee gá læw bó to yee gá sigi ba el. To godndu gá læw gá sei taaje gá doɗar læm, to ta gá sei ooje mbɔ læm tɔ.

⁸Ne godndu gá sigi gá ma m'ndaŋ m'ar sí lé to yee gá sigi ya bæi, to tɔgəro mée-yee'g læm, gə mee sí-sei'g læm tɔ, mbata loondul sané kad ar lookər gá gədinja bərəŋ mbɔ.

⁹Yee gá pana: Neɛ n'isi dan kàrá, ne yee wa ŋgokeɔ gə mée ndá yee nai dan loondul'g bæi.

¹⁰Yee gá unda ŋgokeɔ dan kəmee'g ndá yee nai dan kàrá ya ndá né kára gá a kun gɔlee karee lam rəa lé godo.

¹¹Ne yee gá wa ŋgokeɔ gə mée ndá yee nai dan loondul'g bæi læm, yee njaa keneŋ bæi læm tɔ. Yee gər loo-kabee el mbata loondul dɔb kəmee rigim.

¹²Ŋganəmje, ma m'ndaŋ maktub nee m'ar sí mbata mbɔl do ria-yee nja kaiyaje læ sí ɔr do sí'g mbɔ.

¹³Bɔ-ŋganje, ma m'ndaŋ maktub nee m'ar sí mbata sei gərje yee gá si kédé gá doɗar lé saar ya. Basaje, ma m'ndaŋ maktub nee m'ar sí mbata njekurai lé sei dumeje mbɔ. Ŋganəmje, ma m'ndaŋ maktub nee m'ar sí mbɔ mbata sei gərje Bɔ-dəwje lé mbɔ tɔ.

¹⁴Bɔ-ŋganje, ma m'ndaŋ maktub nee m'ar sí mbɔ mbata sei gərje yee gá si kédé gá doɗar lé saar ya. Basaje, ma m'ndaŋ maktub nee m'ar sí mbata siŋga sí to kɔgəro læm, ta læ Ala uru kai mee sí'g læma, njekurai lé kara sei dumeje mbɔ læm tɔ.

¹⁵Naŋg neelé ɔdaje dan kəm sí'g el læm, néje gá to keneŋ kara unda deeje dan kəm sí'g el læm tɔ. Bó lé nana ba lé unda naŋg nee dan kəmee'g mbɔ ndá meenoji læ Bɔ-dəwje godo mée'g.

¹⁶Mbata néje lai gá do naŋg neelé mbɔ nɔ gin munda: kəmnda læm, kəmkəi læma, gə kəsta gá dəwje ti ne ro dee læm tɔ, néje neelé d'i do naŋg nee bó d'i ro Bɔ-dəwje'g el.

¹⁷Naŋg neelé gə malee lé a dəs gə lèlé ba, ne yee gá ra torndu Ala aree ɔr rɔd ba a si gə læbee-læbee gə nɔ.

Undaje njendaji kəm Kristi bad

- ¹⁸Nganəmje, basinè lé to ndɔ́ gá rudee a gə kun díao nga ndá njendaji kəm Kristi gá a gə ree lé seɲ ooje taree mba, basinè njéndaji Kristije lé deɛ bula nga. Yee ba jeɛ n'gər gao, ndɔ́ gá rudee a gə kun díao lé nai dəb ba nga.
- ¹⁹Deɛ d'ɪ mbuna sí'g teɛ mba, nɛ deɛ to gá kə síjeɛ el, mbata bó lé deɛ to gá kə síjeɛ ndá d'a nai sə sí. Né neelé teɛ dɔ́ sí'g mba kar sí n'gər deɛ gá to gá kə síjeɛ el təsərə.
- ²⁰Seɲ ba yè, yee gá to Njemeenda lé ɔ́r sí unda sí gə kəmee ndá seɲ lai lé seɲ gərje kankəmta gao tɔ.
- ²¹Ma m'ndaɲg maktub nee m'ar sí mbata kankəmta gá seɲ lalje gərje lé el nɛ m'ndaɲg m'ar sí mbata seɲ gərje kankəmta mba ləm, mbata taɲgɔm kára kara a kɪ dan kankəmta'g ndá el ləm tɔ.
- ²²See nɔ́ ba gá njengɔm wa, to yee gá ɔ́s Jeju rəw pana: Yee to Kristi ra wa. Yee gá ɔ́s Bɔ-dəwje rəw ləm, gə ɔ́s Ngonee rəw ləm tɔ ndá yee nja ba gá Njendaji Kristi lé.
- ²³Nana ba gá ɔ́s Ngon lé rəw ndá Bɔ-dəwje nai səa el. Nana ba gá tɛa teɛ pana: Ngon lé to ngon Bɔ-dəwje ndá Bɔ-dəwje nai səa ya.
- ²⁴Seɲ lé ta gá seɲ ooje kédé gá dɔ́tar saar lé maji karee uru kəi mee sí'g ya bəi. Bó lé ta gá seɲ ooje kédé gá dɔ́tar lé uru kəi mee sí'g saar bəi ndá seɲ a kəmje nɔ́'d sad gə Ngon lé ləm, gə Bɔ-dəwje lé ləm tɔ.
- ²⁵Ndukun gá yee un ar sí lé yee ba gá kəmə gá gə nɔ́ lé.
- ²⁶M'ndaɲg néje neelé m'ar sí m'wɔ́ji ne dɔ́ deɛ gá d'ula sí nɔ́'d lé ya.
- ²⁷Kɔ́r gá yee ɔ́r sí unda sí gə kəmee lé nai sə sí bəi, yee ba seɲ awje ne ndòo njendoo sí né dɔ́ maree'g el nga, nɛ to gá ndia gá yee tɔ́r dɔ́ sí'g lé to né gá tɔgəro bó to né gá ngɔm el, yee nja ba a ndoo sí néje lai lé ndá maji kar sí naije səa gə goo ta gá seɲ taaje mba lé tɔ.

Jeɛ n'toje ngan-Alaje

- ²⁸Basinè lé nganəmje, maji kar sí naije səa ya mba kar loo gá yee a teɛ təsərə ndá j'a kaarje neɔ́'g gə meendakaj bó rɔ́ sí a kul el ləm, mba kar loo gá yee a ree lé yee a kuba sí kyɔ́ sí gə goo ngalee el ləm tɔ.
- ²⁹Bó lé seɲ gəreeje gá njemeekarabasur gao ndá maji kar sí gərje gao nana ba gá ra né gá to gə dɔ́ najee ndá Bɔ-dəwje nja ba gá njekoje.

1 Ja 3

- ¹Aa ooje, Bɔ-dəwje lé ndigi sí gə mée gá ɔ́r jol-jol ba gə mba kar dee bar sí ne ngan-Alaje. Tɔgəro jeɛ n'to gá nganeeje ya. Bó lé dəwje gá dɔ́ naɲg nee gər sí gá nganeeje el ndá to mbata deɛ gəree-yee el tɔ.

- ²Seɿ gé m'unda sí dan kəm'g lé jeɿ sə síje n'toje ŋgan-Alaje basinè ya. See rɔ sí a tel to gé banwa. Yee ba to raga pai-pai el bəi, ne jeɿ n'gər gao loo gé yeɿ a teɿ wai ndá j'a to tana səa pai-pai ya mbata j'a kée gé dəw gé bée lé ya.
- ³Nana ba gé mée to yel gé dɔ ta'g neelé ndá a kər won kaiya mée'g kar mée àr ne ŋgad-ŋgad to gé yeɿ bée tɔ.
- ⁴Nana ba gé ra kaiya ndá al ta ta godndu'g lé, mbata kaiya lé gé kalta ya.
- ⁵Seɿ gərje gao, Jeju lé ree mba kər kaiya lə dəwje kəm kərɔ ne kaiya kára kara uba rəa təb el.
- ⁶Nana ba gé nai səa ndá yeɿ ra kaiya el. Nana ba gé ra kaiya ndá yeɿ ée el ləm, yeɿ gəree el ləm tɔ.
- ⁷Ŋganəmje, maji kar dəw kára kara su kəm sí el. Yeɿ gé ra né gé gə goo rəbee ndá yeɿ to njemeekarabasur to gé Kristi to gé njemeekarabasur bée tɔ.
- ⁸Yeɿ gé ra kaiya ndá yeɿ to gé kə njekurai mbata njekurai lé un kudu ra kaiya kédé gé dɔtar saar basinè. Ne Ŋgon-Ala lé unda loo teɿ gə mba tuji néraje lə njekurai lé.
- ⁹Nana ba gé Ala ojee ndá a ra kaiya ndá el mbata kó Ala nai mée'g, yeɿ a kaskəm ra kaiya el mbata Ala ba ojee ya.
- ¹⁰Yee neelé ba d'a gər ne ŋgan-Alaje gə kə njekurai lé tɔ. Nana ba gé ra né gé lal najee ndá yeɿ to gé kə Ala el, yeɿ gé lal kunda ŋgokeɿ dan kəmee'g ndá kara yeɿ to gé kə Ala el tɔ.

Undaje nɿ dan kəm nɿ'd

- ¹¹Tɔgərɔ ya, ta gé deɿ d'unda kunda d'ar sí kédé gé dɔtar saar basinè gé seɿ ooje taree mbɿ lé to mba kar sí j'undaje nɿ dan kəm nɿ'd.
- ¹²Maji kar sí n'to tana gə Kaj el mbata yeɿ to kə njegosoyèr gé tɔl ŋgokeɿ. See gelee ban ba yeɿ tɔlee ne wa. Mbata kula reaje majel ne kə ŋgokeɿ lé ba to gə goo rəbee.
- ¹³Ŋgakəmje, bó lé njé gé nanɿ nee d'wa sí gə meɿ dee kara arje kaar sí ndəb ne el.
- ¹⁴Jeɿ lé jeɿ n'gər gao, j'unda loo-yoo ŋanɿ j'uru loo kəmə'g lé mbɿ mbata jeɿ j'unda ŋgakɔ síje dan kəm sí'g. Yeɿ gé unda ŋgokeɿ dan kəmee'g el ndá yeɿ nai dan loo-yoo'g bəi.
- ¹⁵Nana ba gé wa ŋgokeɿ gə mée ndá yeɿ to gé njetɔl dəw, tɔbəi seɿ gərje gao, njetɔl dəw gé rara kara lé kəmə gé to gə nɔ lé uru kəi mée'g el.
- ¹⁶Kristi lé yɿ rəa ar yoo mbata lə sí, yee ba jeɿ n'gər ne meenoji gé gəd ya, maji kar síjeɿ kara j'yɿ rɔ sí j'ar yoo mbata lə ŋgakɔ síje bée tɔ.
- ¹⁷Bó lé dəw to gé njenékiŋga ba oo ŋgokeɿ gé aw ndò né ba un kəmee dəa'g rəw lal karee né ndá see meenoji lə Ala to mée'g loo gé ra'g wa.

¹⁸Nganəmje, ar sí ndigije nā gə nojikwa gə ta sí'g kari ba el ne kankəm noji gə j'wa gə nā lé yee ba j'unda ne nā dan kəm nā'd ya.

¹⁹Yee ba j'a gər gao, jee n'toje gə kə kankəmta ya ləm, mee sí a koso lemsé nea'g ləm tɔ,

²⁰mbata bó lé mee sí ila ta dɔ sí'g ndá Ala boo unda mee sí tɔbɛi yee to gə njegər néje lai tɔ.

²¹Sej gə m'unda sí dan kəm'g, bó lé mee sí ila ta dɔ sí'g el ndá j'a koo loo gə mba rəm pər gə rɔ Ala'g lé gə meendakaj.

²²Né gə rara ba gə jee dajee kara jee n'taa jia'g ya mbata jee j'aa dɔ godndia kər-kər ləm, jee n'ra né gə taa kəmee rəgm ləm tɔ.

²³Godndia gə yee un ar sí ba nee: To mba kar sí j'ɔm mee sí dɔ ri Ngonee Jeju Kristi'g ləm, kar sí j'unda nā dan kəm nā'd gə goo godndu gə yee un ar sí lé ləm tɔ.

²⁴Yee gə aa dɔ godndiaje kər-kər ndá yee naj gin Ala'g ləm, ala kara naj mée'g ləm tɔ. Ndil gə yee aree to mee sí'g lé ar sí n'gər gao to gə yee naj mee sí'g ya.

1 Ja 4

Njétkorije

¹Sej gə m'unda sí dan kəm'g lé ɔmje mee sí dɔ ndilje'g lai el, ne aije mee ndilje gə mba koo see d'ɪ rɔ Ala'g ya wa. Mbata njéteggintaje gə ɲgɔm bula d'unda loo tee mbuna dəwje'g dɔ naɲg nee.

²Aa ooje, né gə sej a gərje ne Ndil Ala lé ba nee: Ndil gə rara ba gə pana: Jeju Kristi ree gə darəa lé yee gə pa togábè lé to gə kə Ala ya.

³Ndil gə rara ba gə pata wɔji ne dɔ Jeju togábè el ndá yee to gə kə Ala el ləm, yee to kə Njendaji Kristi, yee gə sej ooje ta ree læa mbə ba ar basinè kara yee si naɲg nee mbə ləm tɔ.

⁴Nganəmje, sej lé sej toje kə Ala ləm, sej dumje njéteggintaje gə ɲgɔm neelé ləm tɔ mbata yee gə to mee sí'g lé ur dɔ yee gə sí mee dəwje gə dɔ naɲg nee.

⁵Dee to gə dɔ naɲg nee ya, gelee gə nee ba, dee pa ne tapa njé gə dɔ naɲg nee ndá njé gə dɔ naɲg nee kara taa ne ta læ dee tɔ.

⁶Jee lé jee n'to gə kə Ala, yee gə gər Ala lé ndá yee taa ta læ sí ya, ne yee gə to gə kə Ala el ndá yee taa ta læ sí el tɔ. Yee gə bèe ba jee n'gər ne ndil gə kə kankəmta ləm, gə ndil gə kə kəsta ləm tɔ.

Ala lé to gə darɔ meenoji

⁷Sej gə m'unda sí dan kəm'g lé ar sí j'undaje nā dan kəm nā'd mbata meenoji ɪ rɔ Ala'g ya. Nana ba gə unda maree dan kəmee'g lé ndá Ala nja ojee ləm, yee kara gər Ala ləm tɔ.

- ⁸Bó lé meenoji godo mee sí'g ndá Ala lé kara godo mee sí'g to mbata Ala to gá darɔ meenoji ya.
- ⁹Ala ula Ngonee gá gəd-gəd kára ba aree ree nanɔ nee mba kar sí j'isi ne kamba, yee ba meenoji la Ala gá mbata la sí lé to ne raga pai-pai ya.
- ¹⁰Aa ooje, rəw meenoji la Ala lé ba nee: Jee ba j'unda Ala dan kəm sí'g kédé el ne yee nja ba unda sí dan kəmee'g ba ula Ngonee gá gəd-gəd aree ree tel nékinjaməs mbata kaiya la sí ya.
- ¹¹Sej gá m'unda sí dan kəm'g lé bó lé Ala unda sí dan kəmee'g togábè ndá ar sí j'undaje nɔ dan kəm nɔ'd togábè tɔ.
- ¹²Dəw kára kara oo Ala nda bée el, bó lé jee j'unda nɔ dan kəm nɔ'd ndá Ala kara nai mee sí'g ləm, meenoji laa kara ɔr dɔ mee sí'g ləm tɔ.
- ¹³Jee n'gər to gá jee nai mée'g ləm, yee kara nai mee sí'g ləm tɔ mbata yee ar sí Ndilee.
- ¹⁴Bɔ-dəwje lé ula Ngonee gá gəd-gəd mba karee to gá Njekaji dəwje dɔ nanɔ nee, yee ba to né gá jee j'oo gá kəm sí ləm, jee j'ɔr taree j'ar sí ləm tɔ.
- ¹⁵Yee gá tɔa tee pana: Jee to Ngon-Ala lé ndá Ala nai mée'g ləm, yee kara nai mee Ala'g ləm tɔ.
- ¹⁶Meenoji la Ala gá yee unda sí ne dan kəmee'g lé jee n'gər gao j'ɔm mee sí dɔ'g tɔ. Ala to darɔ meenoji ya, dəw gá meenoji uru kai mée'g ndá yee si mee Ala'g ar Ala kara si mée'g tɔ.
- ¹⁷To gá yee to dəw gá bée lé ndá maji kar síjee kara n'toje gá dəwje gá bée dɔ nanɔ neelɔ tɔ, yee ba meenoji lé a kɔr ne dɔ mee sí'g mba kar sí j'aar ne neɔ'g ndo ganɔ-rəwta'g lé gá meendakaj bó gá kaar gəd el.
- ¹⁸Meenoji lé bəl godo lée'g ne meenoji gá ɔr dɔ lé sané bəl kad. Mbata bɔ néra dəw gá a gá kɔs tɔa'g lé ba aree bəl ne ndá yee gá bəl lé to mbata meenoji ɔr dɔ mée'g el.
- ¹⁹Jee lé j'unda Ala dan kəm sí'g mbata yee nja unda sí dan kəmee'g kédé gá dɔtar.
- ²⁰Bó lé dəw kára pana: Nee n'unda Ala dan kəm nee'g, ne yee wa ngokeɔ gá mée ndá yee to gá njeɔɔm. Mbata ngokeɔ gá yee ée gá kəmee ba yee unda dan kəmee'g el, ne bəd ba see Ala gá yee ée gá kəmee el ba a kundá dan kəmee'g loo gá ra'g wa.
- ²¹Godndu gá yee nja un ar sí ba nee: Yee gá unda Ala dan kəmee'g lé maji karee unda ngokeɔ dan kəmee'g nja tɔ.

1 Ja 5

Meekun ba j'a kun ne banɔa dɔ nanɔ nee lé

- ¹Nana ba gé ɔm méé dɔ Jeju'g ée ne gé Kristi ndá debee neelé Ala nja ojee. Tɔbɛi nana ba gé unda ngon neelé dan kámee'g ndá yee unda njekoji ngon lé dan kámee'g tɔ.
- ²Jee n'gər gao to gé jee j'unda ngan-Alaje dan kəm sí'g loo gé jee j'unda Ala dan kəm sí'g ləm. Jee j'aa dɔ godndiaje kər-kər ləm tɔ
- ³Kaa dɔ godndia kər-kər lé yee ba gé meenoji gé kɔ Ala ya. Godndiaje lé to né gé a ndɔji el
- ⁴mbata yee gé rara gé Ala ojee lé ndá a dum dɔ loo gé naŋ nee, meekun læ sí ba j'a dum ne loo gé naŋ nee, kun ne baŋga.
- ⁵See nɔ ba gé njedum dɔ loo gé naŋ nee wa. Yee gé ɔm méé dɔ Jeju'g ée ne gé Ngon-Ala lé yee nja ba gé njedum dɔ loo gé naŋ nee ya.
- ⁶Yee nja ba to Jeju Kristi gé ree lé, yee ree gə mán ləm, gə məs ləm tɔ. Yee ree gə mán ba goo kára ba el, ne yee ree gə mán gə məs nɔ'd ya. Ndil ba ɔr goo ta neelé ar sí mbata Ndil lé to darɔ kankəmta.
- ⁷Mbata néje munda to gé njékɔrgoo tareeje:
- ⁸Ndil ləm, gə mán ləma, gə məs ləm tɔ. Ta læ dee gé munda lé to gé nɔ'd kára ba ya.
- ⁹Bó lé jee n'taa ta læ dəwje gé d'ɔr géé lé ndá ta læ Ala gé ɔr géé lé ur dɔ kɔ dee-dee'g bɛi, mbata goo ta gé Ala ɔr lé yee teg ne gin Ngonee ar dee ya.
- ¹⁰Yee gé ɔm méé dɔ Ngon-Ala'g ndá ta gé Ala teg ne gin Ngonee lé to méé'g ya. Yee gé ɔm méé dɔ Ala'g el ndá yee unda Ala gé njeŋgɔm mbata yee ɔm méé dɔ ta gé Ala teggin Ngonee lé el tɔ.
- ¹¹Aa ooje, ta gé yee tegginee lé ba to nee ya: Ala nja ar sí kəmə gé gə nɔ lé. Kəmə gé gə nɔ lé to gé bee læ Ngonee ya.
- ¹²Yee gé nai gə Ngon lé ndá yee si gə kəmə lé ya. Yee gé nai gə Ngon-Ala el ndá yee si gə kəmə lé el tɔ.

Kəmə gé gə nɔ lé

- ¹³Ma m'ndaŋ ta néje neelé m'ar sí-sej gé ɔmje mee sí dɔ Ngon-Ala'g mba kar sí gərje gao, kəmə gé gə nɔ lé seɔ toje njeaje-je mbɔ ya.
- ¹⁴Bó lé jee n'kwɔiyeeje né gé méé wɔji lé ndá jee ndá ne mee sí kɔ dɛa'g ya mbata jee n'gər gao yee oo ndu sí.
- ¹⁵Tɔbɛi bó lé jee n'gər gao to gé yee oo ndu sí dɔ né gé jee n'kwɔiyee'g lé ndá jee n'gər gao to gé jee j'ingə né gé jee dɛjee lé mbɔ tɔ.
- ¹⁶Bó lé dəw kára oo ŋgokeɔ ra kaiya gé a gə kɔdee loo-yoo'g el bɛi ndá maji karee ra tamaji ba Ala a kar ŋgokeɔ kəmə lé ya. Dee gé ra kaiya gé ɔd dee loo-yoo'g el

ɓəi lé Ala a kar dee kəmə lé ya. Kaiya gá ɔd debee gá njerea loo-yoo'g lé to keneŋ ya, nɛ ma m'ula sí mba kar sí raje tamaji mbata kaiyaje gá togábè lé el.

¹⁷Néra kori-kori gá rara kara to gá kaiya ya, nɛ kaiya gá njekɔd debee loo-yoo'g el lé to keneŋ.

¹⁸Jeɛ n'gər gao, nana ɓa gá Ala ojee lé ra kaiya el, nɛ yeɛ gá Ala ojee lé aa rəa kər-kər ndá njetakori lé a koo loo gə mba kwá ne peb el tɔ.

¹⁹Jeɛ n'gər gao, jeɛ lé n'to gá kɔ Ala ləm, loo gá naŋg nee bura nai gel siŋgamoŋ lə njetakori'g ləm tɔ.

²⁰Jeɛ n'gər gao, Ngon-Ala ree mbɔ ndá yeɛ ar sí kəmkàr gə mba gər ne yeɛ gá to gá Kankəm dəw lé. Jeɛ j'ɔm nɔ'd gə Kankəm dəw lé ləm, j'ɔm nɔ'd gə Ngonee gá Jeju Kristi lé ləm tɔ. Yeɛ nja ɓa gá darɔ Ala ləm, gə kəmə gá to gə nɔ lé ləm tɔ.

²¹Nganəmje, undaje rɔ sí ɓad rɔ magə-poleje'g lé.

2 J̄a

2 J̄a 1

Lapia gá ra dee

¹Ma ngatɔg lé m'ndaŋ maktub nee m'ar Kyria, dɔw gá to gá kamee, deɛ gá nganee gá m'unda dee dan kəm'g gá goo kankəmta lé, ma gá karm el, ne deɛ lai gá gər kankəmta lé d'unda dee dan kəm dee'g to

²mbata kankəmta gá uru kəi meɛ sí'g lé a to meɛ sí'g gá nɔ ya.

³Maji kar meemaji, gá meekərjɔl, gá meelɔm lə Ala Bɔ-dəwje ləm, gá k̄a Jeju Kristi Ngon Bɔ-dəwje ləm tɔ lé nai sə sí-sej̄ nja gá goo kankəmta gá meenoji lé.

Kankəmta gá meenoji lé

⁴Loo gá ma m'inḡa ngani gá n̄aje gá njaa dan kankəmta'g, gá goo godndu gá j'inḡa rɔ Bɔ-dəwje'g lé ndá rɔm sa ne rəw gá meendakaj̄ ya.

⁵Basinè Kyria, né gá ma m'dəj̄i lé ba nee: To mba kar sí j'undaje n̄a dan kəm n̄a'd. Ta neelé to godndu gá jeɛ n'taa kédé gá dɔtar lé bó to godndu gá sigi el.

⁶Meenoji gá gəd lé yee ba wɔji dɔ ndolè goo godnduje lə Ala lé. Yee nja ba gá godndu gá sej̄ taaje kédé gá dɔtar gá mba njaa danee'g ya.

⁷Mbata njésukəmlooje bula taa loo dɔ naŋg nee pəl-pəl. Deeje neelé ta dee tee pana: Jeju Kristi lé ree naŋg nee gá darəa, deɛ pa bèe el. Dəw gá ra togábè lé to njesukəmloo ləm, yeɛ to Njendaji Kristi lé ləm tɔ.

⁸Aaje rɔ sí kər-kər mba kar kó kula lə sí tuji el bó gá mba kiŋgaje ne nédɔji lə sí dɔŋgɔ mɔŋgɔŋgɔ ya.

⁹Nana ba gá aw dəa gá kédé bó ai mée sam-sam dɔ kankəmta'g lə Kristi el ndá Ala nai səa el. Yeɛ gá ai mée sam-sam dɔ tandoo'g neelé ndá Bɔ-dəwje nai səa ləm, Ngon kara nai səa ləm tɔ.

¹⁰Bó lé dəw kára aw rɔ sí'g ba, un ta neelé ula sí el ndá wáje gá rɔ sí'g mee kəi'g lə sí el ləm, reaje lapia wɔjije ne kag noji el ləm tɔ.

¹¹Nana ba gá rəa lapia wɔji ne kag noji ndá yeɛ oso gelee'g dɔ néreaje'g gá majel lé tɔ.

Rudu taje

¹²Ma m'aw gá taje gá raŋg bula gá mba kula sí bəi ne ma m'ndigi kula sí gá maktub əsé gá mán ndaŋgee ba el. Meem to yel gá mba kaw koo sí bó gá kula sí ta gá tam j̄a-j̄a ya mba kar rɔlel lə sí ɔr ne njal ya.

¹³Ngalə kɔnani gá dené gá to dəw gá to gá kamee lé rai lapia tɔ.

3 J̄a

3 J̄a 1

Lapia gá ra dee

- ¹Ma ngatɔg lé m'ndaŋ maktub nee m'ar Gayus gá m'undá dan kəm'g gə goo kankəmta lé.
- ²I gá m'undai dan kəm'g lé ma m'ndiŋga rɔm mba kar i si gá majee dɔ néje'g lai ləm, mba kar darɔi to maji pɛd-pɛd to gá kankəmɔi bɛe lé ləm tɔ.
- ³Tɔgəɔ ya, loo gá ngakɔ sije gá d'ula dee lé tel ree rɔ sí'g d'ɔr goo ta lai d'ar sí j'oo to gá i tiɔ dɔ kankəmta'g lé d̄igi-d̄igi ləm, d'ɔr goo panjaa gá i njaa keneŋ gə rɔkwɔilo pélé-pélé ləm tɔ ndá yee ba ar rɔm sa ne rəw am m'ndá ne məəm kaj.
- ⁴Koo ta lə nganəmje gá njaa dan kankəmta'g lé ar rɔm lelm ur dɔ rɔlelje'g lai ya.

Ŋgonkoji lə Gayus

- ⁵I gá m'undai dan kəm'g lé néje lai gá i ra mbata lə ngakɔ sije ləm, gə mbata dee gá to ngakɔ sije gá dɔ bɛe'g ləm tɔ lé i ra gə majikoji ya.
- ⁶Nojikwa gá i wa sə dee lé dee d'ɔr taree nɔ Eglisə'g. Mbá gá d'a gə k̄i kaw basinè lé maji kari ar dee né gá lal dee, ra sə dee mba karee wa bea gá k̄a Ala tɔ.
- ⁷Mbata mbá gá d'̄i mba kaw neelé d'aw mbata lə ri Jeju Kristi bó d'ingá né ji njépole-magəje'g el.
- ⁸Togábè ba, maji kar sí j'waje dəwje gá togábè lé gá rɔ sí'g mba kɔm ne sə dee n̄'d sad dɔ kula kankəmta'g neelé bəi.

Ta lə Diotrepə gə Demetriyus

- ⁹Ma m'ndaŋ maktub nee bəl m'ar Eglisə, nɛ Diotrepə gá ndigi kaar gá ngaw-ta dee kédé lé ɔs sí rəw.
- ¹⁰Gelee gá nee ba, bó lé m'a kaw ndá m'a kulá ne néreaje gá majel lé təsərə karee oo mbata ta meeyèr gá yeɛ ɔr ila dɔ sí'g lé. Yee gá nee ba gə karee el nɛ yeɛ ɔs ngakɔ sije gá ranɔ ngərən ləm, dee gá ndigi kwa dee gá rɔ dee'g lé yeɛ ɔg dee loo ra ləma, yeɛ tuba dee mee Eglisə'g ləm tɔ.
- ¹¹I gá m'undai dan kəm'g lé néra gá maji ba maji kari ndoo ra bó i a ndoo néra gá majel el. Mbata yeɛ gá ra maji lé yeɛ to k̄a Ala ya. Nɛ yeɛ gá njeramajel lé oo Ala nda el bəi tɔ.
- ¹²Dəwje lai d'ɔr goo ta lə Demetriyus maji ləm, néreaje lai gá wa bua kankəmta lé ɔr ta ləa maji ləm tɔ. Jee kara jee j'ɔr goo ta ləa gá majee ya ndá i gər gao takɔr lə sí lé to kankəmta ya.
- ¹³Ma m'oo ta néje gá kəm kulai to bula bəi, nɛ ma m'ndigi ra taree gə mán ndaŋ maktub əsé kag ndaŋgee ba kulai ne taree el.

14M'unda mæm yel gə mba kar nai lam ba m'a kaw kooi bó gə kar sí j'wɔji nɔ ta gə ta sí ja-ja ya ba.

15Maji kari si dan meelɔm'g ya. Baokuraje ləi rai lapia. Ra baokuraje ləm lapia gə ɲaŋɲee-ɲaŋɲee am səi tɔ.

Jude

Jude 1

Lapia gé ra dee

¹Ma Jude, kura læ Jeju Kristi læm, gə ɲgokɔ Jak læm tɔ lé m'ndaŋg maktub nee m'ar dee-dee gé Ala Bɔ-dəwje ɓar dee læm, unda dee dan kəmee'g læma, aɪ bada dɔ dee'g mba kar Jeju Kristi lé læm tɔ.

²Maji kar meekɔrjol læm gə meelɔm læma, gə meenoji læm tɔ, uru nɔ gə gɔlee gé dɔ sí'g.

Néndoo gé ɲgɔm

³Seɪ gé m'unda sí dan kəm'g lé məəm ɔsm ɓɔɪ-ɓɔɪ gə mba karm m'ndaŋg maktub m'ar sí m'wɔji ne dɔ kaji læ sí gé jee j'ɔm nɔ keneɲ sad lé. Bèe ɓa m'isi dɔ gɔlm'g kəgəgə gə mba ndəji sí kar sí badara ne rɔ sí dɔ ta meekun gé d'ula ji dee gé to gə kəmee gɔl kára ba kiao gé ɲgaŋgee lé tɔ.

⁴Mbata dəwje gé naje d'andə mbuna sí'g wai-wai, ne ta gé a gə kwa dɔ dee lé dee ndaŋg læw ba. Dee neelé dee to njéndɔl-Alaje ɓa dee d'un noji læ Ala læ sí telee gé né læm dɔ néra gé kori-kori læ dee læm, Mbaidɔmbaije Jeju Kristi gé to bée síje kára ba kiao lé dee mbadee saar læm tɔ.

⁵Taje neelé lai seɪ gərje mbɔ ya ne ma m'ndigi kolé mee sí dɔ'g ɓəi. Loo gé Mbaidɔmbaije ɔr dəwje læa Ejiptə'g aji dee lé mbɔ ndá gée gé gogo yee tel tuji dee-dee gé njékɔs kankəmta rəwje lé tɔ.

⁶Tɔɓəi kuraje gé dara gé d'ar néra dee wa bua kula læ dee el ne d'uba loo-si dee d'ya lé yee unda dee kul ɲgina ne ndɔ gaŋg rəwta gé to ndɔ gé boo gé yee a tɔ dee gə kúla lar jɔdɔrɔ kɔm dee dan loo gé ndul njudu-njudu'g gə nɔ lé tɔ.

⁷Tɔɓəi Sɔdɔm gə Gɔmɔr gə ɓeeje gé gugu dɔ dee gé d'ula rɔ dee dan kaiya'g d'ar mal néje gé minɔ ula pər mee dee'g lé deeje neelé ɓɔ néra dee ɔs ta dee'g dan pər gé ɔ bilim-bilim gé to gə nɔ. Ala unda dee nɔ sí'g unda rɔ dee ar sí j'oo, wɔji ne pia gé a gə ra sə sí lé ya tɔ kən.

⁸Ne lé bèe kara dəwje neelé dee ni niée ta-ta d'ar rɔ dee minɔ ne jɔmri-jɔmri læm, dee d'ila ndɔl dɔ dəw dɔ deeje'g læma, dee taji njérɔndubaje læm tɔ.

⁹Ne Misel, mbai dɔ kuraje læ Ala gé dara lé loo gé yee omɔ gə njekurai maji ne səa ta dɔ darɔ Moyis'g lé yee oo loo kila ta tajikil dəa'g el, ne ɓai ta gé pa ɓa nee: Maji kar Mbaidɔmbaije ila ta dɔi'g ya.

¹⁰Dəwje neelé né gé dee d'oo gəd el kara d'ila ndɔl dɔ'g læm, d'aw gé sin asəna gə daje gé d'aw gé kaw ɓó d'əji ta mee dee'g el ɓa dee tuji ne bèe.

¹¹Maji kar meekɔ ra dee! Mbata dee tuga rəw goo Kai'g læm, dee d'al d'uru loo-kwəi-yoo-lar'g ndəm ne ndəm læ Balaam læma, d'al ta kal læ Koré læm tɔ.

¹²Dəwje neelé rɔ dee tila bal mbuna sí'g loo-nésɔ-noji'g læ sí læm, né gá rii ta'g ba deę d'əji gée gə mba mbula mee deę'g læm tɔ. Deę to ndi gá lel biree aree unda-dɔ læm, deę to kagje gá rɔ dee ndólé naj kàrá gá kandə dee godo keneŋ gá d'wəi gɔl joo ba lel ɔr dee gə ŋgira dee bura moŋgoŋgo ila dee naŋg bæi læm tɔ.

¹³Deęje neelé néra gá minɔ læ dee lé uba ndugu-ndugu asəna gə paŋgəm mán baa-boo-kad gá tuga ar əmee ɔ̀ bée. Deę to d'asəna gə niŋga-ndɔ gá teę igi kág gá loo gá ndul njudu-njudu ba wɔji dɔ dee gə nɔ.

¹⁴Enɔk, yeę gá to ŋgokadɔg Adam gá njekəm'g siri lé yeę tegginta gá wɔji dɔ dəwje neelé pana: Aa ooje, Mbaidɔmbaije a ree gə njémeendaje læa gá dum tura gá dɔ dee a kwa mènɔgèŋgè

¹⁵gə mba gaŋg rəwta dɔ dəwje'g lai ya læm, mba kar bɔ néra gá yèr lai gə tapa gá yèr lai gá njékaiyaje gá to njéndɔl-Alaje gá d'isi mbuna dee'g d'ila dəa'g lé ɔs ne ta dee'g læm tɔ.

¹⁶Deęje neelé deę to njémeekadje gá d'unda ndu d'im ne rɔ dee jim-jim læm, d'ar mal néje gá ra dee ula pər mee deę'g læm, kəsta ba ubu nɔ ta dee'g pur-pur læma, deę to njélèbè kəm mar deęje gə nojimeekas læm tɔ.

Ta ndəjije

¹⁷Nɛ seɔ gá m'unda sí dan kəm'g lé arje mee sí olé dɔ néje gá njékaɔkulaje læ Mbaidɔmbaije Jeju Kristi pa taree d'ula sí kédé lé.

¹⁸Deę d'ula sí pana: ndɔ gá rudu lé njédəjinduje d'a si keneŋ ya, d'a ra gə goo mal néje gá yèr gá ra dee lé.

¹⁹Deę nja ba d'ula sí nɔ'd d'ar ta tɔ-nɔ oso ne læm, deę ndolè goo néra gá kɔ darɔ bɔ Ndil godo mee deę'g læm tɔ.

²⁰Seɔ gá m'unda sí dan kəm'g lé undaje siŋga sí dɔ maree'g dɔ meekun'g læ sí gá to né gá to gə kəmee doi læm, raje ne tamaji gə goo Ndilmeenda gá taa mee sí lé læma,

²¹meenoji læ Ala gá seɔ sije keneŋ lé réje keneŋ ré-ré ŋginaje ne kəmə gá gə nɔ gá Mbaidɔmbaije Jeju Kristi a kar sí sije ne gə goo meekɔrjɔl læa lé læm tɔ.

²²Ndanje njé gá naje gá d'isi maj gə rɔ dee bæi læm,

²³njé gá raŋg lé wa deęje dan pər'g wɔgəɔ aji deęje læma, deę gá raŋg ya bæi kara maji koo kəmtondoo læ dee ya læm tɔ nɛ arje mee sí aar dɔ dee'g kərm bæi, won kaiya gá nai kubu'g læ dee lé kara əjije bæi-bəi ya.

Rudu ta pidi

²⁴Yeę gá askəm lam sí loo-koso gá rara kara læm, gá askəm teę sə sí gə rɔ sí gá àr ŋgad-ŋgad kar sí aarje ne gə rɔlel dan rɔnduba'g læa læm tɔ lé

²⁵yeę nja ba gá Ala kára ba kiao, gá j'aji ne gin Jeju Kristi Mbaidɔmbaije læ sí lé maji kula rɔnduba dəa'g læm, gə maji karee ur dɔ dəwje'g lai læm, maji karee dum

dɔ loo gə siŋgamoŋ ləa kédé par-par gə ɓasinè ləma, gə saar-saar gə nɔ ləm tɔ.
Amen!

Loo gó killa rea kəm Jǎ'g

Loo gó killa rea kəm Jǎ'g 1

Ta dɔr mee

- ¹Jeju Kristi kila rɛa gó raga. Yee ɓa Ala ra mba kar kuraje læa d'oo ne néje gó a gó teɛ dɔb. Yee ula kura læa gó dara mba kar kəm Jǎ gó to kura læa inja dɔ'g.
- ²Yee neelé ɔr goo néje lai gó yee oo gó ta læ Ala læm, gó ta læ Jeju Kristi læm tɔ ɓa yee pa taree gó goo rɛbee ya.
- ³Yee gó tura maktub lé læm, gó deɛ gó d'oo ta gó tegginee læma, gó deɛ gó tɔs ne kəm dee dɔ néje lai gó ndaɲg mee maktub'g neelé læm tɔ ndá deɛ nja ɓa rɔlel nai sɛ dee. Mbata néje neelé ndɛa to dɔb ya.
- ⁴Ma Jǎ m'ula gó maktub m'ar Eglisaje gó siri gó to Asi. Maji kar meemaji gó meelɔm nai sɛ sí ya, kǎ yee gó si gɛn, gó si dɔtar lé, si ree læm, kǎ ndilje gó siri gó d'aar nɔ kalimbai'g læa læma,
- ⁵gó kǎ Jeju Kristi Njekɔrgoota gó to Majikoji gó unda loo teɛ dan njé gó d'wɛi'g dɔɲgɔr lé yee to Mbai dɔ mbaije gó dɔ naɲg nee læm tɔ. Yee nja unda sí dan kɛmee'g, togo ne kaiya læ sí gó mɛsee læm,
- ⁶yee unda sí gó gin ɓeekɔ gó kára ba ar sí n'tojee njékinjanéməsje gó kǎ ɓɔbeeje Ala læm tɔ. Maji karee yee nja to Bao-ronduba gó Njedum dɔ loo gó læbee-læbee gó nɔ. Amen.
- ⁷Aa ooje, yee a gó ree dan loo-kil'g læ ndi. Kəm dɔwje lai a mbɔ nǎ dɛa'g ndá deɛ gó d'ɔsee gó niɲga kara d'a kée tɔ. Gin koji dɔwje-dɔwje lai dɔ naɲg nee d'a nɔ sii mbig-mbig gó mbɛa. Bèe ya.
- ⁸Ma m'to Alpa læm, gó Omega læm tɔ, Ala Mbaidɔmbaije ɓa pa bèe. Ma m'to yee gó si gɛn gó si dɔtar lé læm gó si ree læm tɔ. Ma m'to Bao-siɲgamoɲ ya.

Némɪdi gó Jǎ oo lé

- ⁹Ma, ɲgokɔ si gó Jǎ m'to gó njeboaloo-si læ si dan néurti'd gó ra si læm, m'ai mɛəm sam-sam m'ɲgina sɛ sí ɓeekɔ lé gin Jeju'g læm tɔ. Ma nja m'isi gó karm ba dɔgoré-loo gó ria læa læ Patmos. Ta læ Ala gó m'ula dee læm, gó ginta læ Jeju gó m'ɔr læm tɔ lé yee ɓa m'isi ne gó mbɛa.
- ¹⁰Ndɔ læ Mbaidɔmbaije lé Ndil taa mɛəm yal-yal ndá m'oo ndu dɔw ɓar girm'g wɛl asɛna gó ndu tɔtɔ gó ɓar bèe,
- ¹¹pana: Né gó ma m'oo lé maji kam ndaɲg maktub'g m'ula ne m'ar Eglisaje gó siri gó to Epesə læm, gó Smirnə læm, gó Pergamə læm, gó Tiatirə læm, gó Sardes læm, gó Piladelpi læma, gó laodise læm tɔ.
- ¹²M'ɔm rɛd gó girm'g gó mba koo dɔw gó njepa sɛm ta lé ndá m'oo kag pɛr-ndɔ gó ra gó larlɔr gó tɔ siri,

¹³Dəw gá to tana gə ŋgon-dəw bəe aar dan kag pər-ndɔje'd gá siri lé. Yeɛ ula kubu gá ŋgal dururu njal teɛ gɔlee'g naŋg ləm, wa kaaree gə ndar gá ra gə larlɔr ləm tɔ.

¹⁴Dəa gə yɪŋga dəa lé nda kələw-kələw asəna gə bɪ-kubu gá d'aree ɪ pu-pu ləm, asəna gə kɔji ləm tɔ. Kəmee ndɔɪ to gá ndɔ-pər gá teɛ bilim-bilim bəe.

¹⁵Gɔlee to asəna gə larkas gá léɛ sələlə-sələlə mee ku-bɔrɔ'g bəe ləm, ndia bar asəna gə mán-béləm gá ula ujuju-ujuju ləm tɔ.

¹⁶Kéréméje siri to jikɔlee'g. Kiambas gá ŋgaŋgee joo gá adə ləm-ləm teɛ tɔa'g. Kwɔjee ndɔɪ wər-wər asəna gə kàr gá ɔs kɔɪ-kɔɪ bəe.

¹⁷Loo gá ma m'ée ndá m'oso naŋg gɔlee'g asəna gə dəw gá wəi bəe. yeɛ ila jikɔlee dɔm'g pana: Maji kam m'ból el.

¹⁸Neɛ n'to gá dɔtar ləm, n'to gá rudu ləma, n'to Njesikamba ləm tɔ. Neɛ n'wəi kédé mbɔ, nɛ aa oo, n'isi kamba gə ləb neɛ-ləb neɛ gə nɔ. Nékɔrtarəw lə yoo gə bəe lə njé gá d'wəi lé n'wa ji neɛ'g.

¹⁹Bəe ndá né gá ma m'oo lé gə néje gá to gən, gə néje gá a ree goo dee'g ləm tɔ lé maji kam ndaŋg taree mee maktub'g ya.

²⁰Ta lə kérémeje gá siri gá ma m'oo jikɔl neɛ'g gə ta lə kag pər-ndɔje gá siri gá ra gə larlɔr lé to gə ndəree bəi. Kérémeje gá siri lé to kuraje lə Ala gá wɔji dɔ Eglisəje gá siri ləm, kag pər-ndɔje gá siri lé to Eglisəje gá siri ləm tɔ.

Loo gá killa rea kəm Jɔ'g 2

Ta gá kəm kula Eglisə gá to Epesə

¹Maji kam m'ndaŋg maktub nee m'ar kura lə Ala gá wɔji dɔ Eglisə gá to Epesə pana: Aa oo, yeɛ gá kérémeje gá siri to jikɔlee'g lé yeɛ gá njaa dan kag pərndɔje gá siri gá ra gə larlɔr neelé yeɛ nja ba pana:

²Ma m'oo nérai ləm, gə kula rai ləma, gə meekai sam-sam ləi ləm tɔ. Ma m'gər gao i oo loo gə mba kwa njémeeyərje gá rɔi'g el ləm, deɛ gá bar rɔ dee njékaɪkulaje nɛ d'unda rɔ dee keneɲ gá kunda lé i naa dee oo dee gá njéŋgɔmje ləm tɔ.

³Meekai sam-sam ləi lé i yɔ gée el. I wa rɔi kɔgərɔ mbata rim bó ar məəi ila kas el.

⁴Nɛ né kára gá to gə goo rəbee el lé yee ba ma m'ndaŋgi dɔ'g. Kédé lé i undam dan kəmi'g nɛ basinè i yɔ goom yɔgɔ.

⁵Bəe ndá maji kari ar məəi olé dɔ loo gá i ɪ keneɲ oso lé ba ɔs badm tel dɔ nérai gá kédé lé, bó lé bəe el ndá m'a ree kiŋgai kɔr ne kag pərndɔ ləi gá gogo. Bó lé i a kəw el ndá m'a ra bəe ya.

⁶Nérai kára gá taa kəm lé wɔji dɔ néra Nikolaitəje gá i oo dee gá né gá ram, ma kara m'oo dee gá né gá ram tɔ.

⁷Yeɛ gá mbia to gən ndá maji karee oo ne ta gá Ndil nja ba ula Eglisəje. Dəw gá a kun baŋga ndá m'a karee sɔ kandə kag kəmə gá to mee paradis'g lə Ala lé ya.

Ta gé kəm kula Eglisə gé to Smirnə

⁸I ndaŋg maktub nee ar kura lə Eglisə gé to Smirnə pana: Aa oo, yeɛ gé si dɔtar ləm, gə yeɛ gé rudu ləma, gə yeɛ gé wəi nɛ yeɛ tel si kəm̄ba gogo bəi ləm tɔ lé yeɛ nja pana:

⁹Ma m'oo néurti gé rai ləm, gə ndòo gé teɛ dɔi'g ləm tɔ, nɛ i to gé bao bəi. Deɛ gé gaŋgta d'ɔm tai'g ləm, gə deɛ gé bar rɔ dee Jibje ba deɛ to gé Jibje el nɛ deɛ nja to gé kəi-kwa-dɔ-nɔ lə Njekurai ləm to lé ma m'oo dee gao ya tɔ.

¹⁰Bəl nékəmndoo gé gə a rai el. Aa oo, njekurai lé a kwa njé gé nɔje mbuna sí'g a kila dɔa gɔl sí'g mba kaj ne meɛ sí ləm, néurti a ra sí ndɔ dɔg ləm tɔ. Ila ŋgonkoji dɔ Ala'g saar wəi ne, ba m'a kari dɔgugu kəm̄ə lé.

¹¹Yeɛ gé mbia to gən ndá maji karee oo ne ta gé Ndil ba ula Eglisəje: Nana ba gé un baŋga ndá yoo gé joo a kula kəm̄ee ndòo el ŋga.

Ta kəm kula Eglisə gé to Pergamə

¹²Maji kam m'ndaŋg maktub nee m'ar kura lə Ala gé wɔji dɔ Eglisə gé to Pergamə pana: Aa oo, yeɛ gé aar gə kiambas gé ŋgaŋgee joo gé adə ləm-ləm lé yeɛ nja pana:

¹³Ma m'oo loo-sii ləm, ma m'gər gao kalimbai lə Njekurai to keneɲ ləm tɔ. I wa rim kɔgərɔ ləm, ndɔ tɔl Antipas, njekərginta ləm gé to majikoji gé deɛ tɔlee bɛe lə sí loo gé loo-si Njekurai to keneɲ kara i yɔ goo meekun ləi el ləm tɔ.

¹⁴Nɛ né kára gé to gə goo rəbee el lé ma m'ndaŋgi dɔ'g, njé gé nɔje gé bɛe ləi gé d'wa gin Balaam lé taa ta ləa gé yeɛ sula ne Balak, aree ila ne Israelje kag ar dee d'usɔ nékulje gé deɛ d'inja dee gé məs d'ar magəje ləm, ar dee ndal mɔdkaiya ləm tɔ.

¹⁵I kara njé gé nɔje gé bɛe ləi ra togəbè tɔ, d'wa gin dəwje lə Nikolaitəje taa ne tandooje lə dee ləm tɔ.

¹⁶Bèe ndá wa ndòo rɔi dɔ kaiya'g ləi, bó lé bèe el ndá waga ba m'a kaw rɔi'g ndá m'a rɔ sə dee gə kiambas gé teɛ tam'g.

¹⁷Nana ba gé mbia to gən ndá maji karee oo ta gé Ndil ba ula Eglisəje: Yeɛ gé a kun baŋga ndá m'a karee muru gé i dara gé to loo-kiya'g bəi ləm, m'a karee j'ər gé nda ləm tɔ. Dɔ jər gé nda lé d'a ndaŋg ria gé sigi gé dəw kára kara gər el lé keneɲ, yeɛ gé njekiŋga ri lé ba a gər.

Ta gé kəm kula Eglisə gé to Tiatirə

¹⁸Maji kam m'ndaŋg maktub nee m'ar kura lə Ala gé wɔji dɔ Eglisə gé to Tiatirə pana: Aa oo, ta gé Ŋgon-Ala pa lé yeɛ gé kəm̄ee ndɔi asəna gə ndɔ pər ləm, gɔlee to asəna gə larkas ləm tɔ lé yeɛ nja pana:

¹⁹Ma m'oo nérai ləm, gə meenoji ləi ləm, gə meekun ləi ləm, gə ŋgonkoji ləi ləm, gə meekai sam-sam ləi ləma, gə kula rai gé i ra gogo bula unda njé gé kédé ləm tɔ.

²⁰Ne né kára gé bee lai gé taa kəm el lé m'ila taree dɔi'g, i ar Jejabel nai rɔi'g bəi, to dené gé bar ria gé njekɔrgoota lé, i yá keneŋ aree ndoo kuraje ləm ləm, aree sula dee ləm tɔ, ar dee d'ya rɔ dee d'ar mɔdkaiya ləm, ar dee d'usɔ da gé d'inja gé məs d'ar magəje ləm tɔ.

²¹M'ila məəm dəa'g mba karee wa ndòo rəa dɔ kaiya'g ləa ne yeɛ ndigi kyə goo mɔdkaiya ləa el.

²²Aa oo, m'a gé kwá kilá dɔ tira'g ndá deɛ gé ndalee gé mɔdkaiya lé bó lé d'wa ndòo rɔ dee dɔ néra gé yèr'g lə dee el ndá m'a kar néurti ra dee yaɔ.

²³M'a kar ŋganee d'wəi mburug, ndá Eglisəje lai d'a koo to gé ma m'to nje naa meekuru lə dəwje ləm, ma m'to njena takəji gé mee dee'g ləm tɔ ndá ma nja m'a kuga sí kára-kára lai gé goo néra sí ya.

²⁴Seɪ dəwje gé ranɟ gé sije Tiatirə lé seɪ gé taaje tandoo neelé el ləm, seɪ gé naaje meekuru lə Njekurai gé goo ta gé deɛ nja pa el ləm tɔ lé ma nja m'ula sí təsərə m'pana: M'a kunda nékodo gé wɔi gé ranɟ dɔ sí'g el.

²⁵Ne dɔgeɔ gé nai gé seɪ ŋgaje lé waje kɔgəɔ saar m'a ree keneŋ bəi.

²⁶Yeɛ gé a kun baŋga ləm, gé un néram gé maji ra saar rudu ndəa ləm tɔ lé ndá m'a kun dum karee to dəw dɔ ginkoji dəwje gé ranɟ ya.

²⁷Yeɛ a kon dee gé kag-lar to gé dəw tɔ ne jo ɔjiɛ pɔs-pɔs bèe to gé ma kara Bɔm un ndia am gé mba ra togəbè ya tɔ.

²⁸Débee neelé m'a karee duje lookàr ya.

²⁹Nana ba gé mbia to gən ndá maji karee oo ne ta gé Ndil ba ula Eglisəje.

Loo gé killa rea kəm Jɔ'g 3

Ta gé kəm kula Eglisə gé to Sardes

¹Maji kam m'ndaŋg maktub nee m'ar kura lə Ala gé wɔji dɔ Eglisə gé to Sardes pana: Aa oo, yeɛ gé ndilje lə Ala gé siri gé kéréméje gé siri to jia'g lé yeɛ nja pana: Ma m'gər nérai ya. Deɛ d'ooi gé dəw gé si kəmba, ne ma m'gər gao i to gé nin dəw.

²Teɛ kəmi ndá deɛ gé ta yoo dee nai tebdé bèe lé maji kari to gé kag gəd dee, mbata nérai lé m'oo gé né gé maji ɔr njoroŋ nɔ Ala'g el.

³Ar məəi olé dɔ ta gé i ndoo'g taa gé məəi ləm, reɛ keneŋ ré-ré ləm tɔ ndá wa ndòo rɔi dɔ kaiya'g lai tɔ. Bó lé i teɛ kəmi el ndá m'a teɛ dɔi'g asəna gé njebogo bèe ne i a gər kàree gé m'a gé teɛ ne dɔi'g el.

⁴Ne dəwje gé naje gé d'isi səi Sardes lé d'ar yiro wa kubu lə dee el. Deɛ nja d'a njaa səm gé kubu gé nda kələw-kələw mbata d'askəm njaa səm ya.

⁵Yeɛ gé a kun baŋga ndá m'a kula kubu gé nda rəa'g. M'a tuji ria mee maktub kəmə'g lé ndə el ləm, m'a teɛ gé ria gé raga nɔ Bɔm'g gé nɔ kuraje ləa gé dara ləm tɔ.

⁶Nana ba gé mbia to gən ndá maji karee oo ta gé Ndil ba ula Eglisəje.

Ta gé kəm kula Eglisə gé to Piladelpi

⁷Maji kam m'ndaŋg maktub nee m'ar kura læ Ala gé wɔji dɔ Eglisə gé to Piladelpi pana: Aa oo, Njemeenda gé to Njekankəmta gé nékɔr takəi læ Dabid to jia'g læm, yeɛ gé ɔr tarəw ndá dəw kára kara a kudu el læm, yeɛ udu tarəw ndá dəw kára kara a kɔr el læm tɔ lé yeɛ nja pa togəbè pana:

⁸Ma m'gər kula rai. Aa oo, siŋgai to yɔgɔ bəi læm, i ra torndum læma, i mbad rim el læm tɔ. Bèe ndá m'ra rəw nɔj'g m'aree to tag bəɔdəŋ ndá dəw kára kara a kudu el tɔ.

⁹Aa oo, deɛ gé d'isi kəi-kwa-dɔ-nɔ'g læ Njekurai gə deɛ gé tar rɔ deɛ gé Jibje nɛ deɛ to Jibje el nɛ deɛ gaŋgta gé gaŋg lé ma nja m'a kodo deɛ kari ya. Aa oo, m'a kar deɛ ree d'ula dɔ deɛ naŋg gɔli'g læm, m'a kar deɛ gəri gé dəw gé m'undai dan kəm'g læm tɔ.

¹⁰Ngəm gé i ngəm ta læm ar məəi ai sam-sam dɔ'g lé bèe ba loo gé nékəmndoo a ki taa naŋg nee pəl-pəl mba naa ne dəwje dɔ naŋg nee ndá m'a to dərgeli ya.

¹¹Waga ba m'a ree bəi. Wa néje gé to jii'g lé kəgəgə mba kar dəw kára kara taa dɔgugu læi el.

¹²Yeɛ gé a kun baŋga ndá m'a karee to gaji ngɔ-kag gəd kəi-Ala læm læm, m'a karee nai keneŋ gə nɔ bó a teɛ kaw raga el læm tɔ. M'a ndaŋg ri Ala læm rəa'g læm, gə ri bɛe læ Ala gé to Jerusalem gé sigi gé i dara bɛe læ Bɔm ba ree naŋg nee rəa'g læma, gə rim-ma gé sigi rəa'g læm tɔ.

¹³Nana ba gé mbia to gən ndá maji karee oo ne ta gé Ndil ba ula Eglisəje.

Ta gé kəm kula Eglisə gé to Laodise

¹⁴Maji kam m'ndaŋg maktub nee m'ar kura læ Eglisə gé Laodise pana: Aa oo, yeɛ gé njepa ta Amen gé to njekərgoota gé to majikoji gə njepa kankəmta lé læm, yeɛ gé to gé njegin nékundaje læ Ala læm tɔ lé yeɛ nja pana:

¹⁵Ma m'gər néraije ya. Ma m'gər gao i lé to mán gé kul el læm, i to mán gé wolé el læm tɔ. Gé kul ba maji læm, gə wolé ba maji læm tɔ.

¹⁶Bèe ndá to gé i to mán gé to dujuru ba bó i kul el læm, i wolé el læm tɔ ndá m'a tɔmi naŋg.

¹⁷Mbata i əji ta məəi'g pana: I to gé bao læm, i ar nébaoje taa rɔi pəl-pəl læma, i aw ndòo né kára kara el læm tɔ. Nɛ némeekɔ rai læm, kəmi to ndòo læm, i si dan ndòo'g læm, i to gé njekəmto læma, i aw gə kudi dum læm tɔ nɛ i gər bèe el.

¹⁸Ma m'ndəjii mba kari ndogo səm larlɔr gé deɛ neán pərə mba kar siyee teɛ mée'g mba tel to ne bao læm, mba kari ndogo səm kubu gé nda mba kula rɔi'g kar kudi gé to dum lé rɔkulee a godo læm, mba kari ndogo səm kumɔ rii ne kəmi bó gə oo ne loo læm tɔ.

- ¹⁹Ma lé dəwje gé m'unda dee dan kəm'g ndá m'wəji dee kəmkàr ləm tɔ. Bèe ndá j̄ gə rɔi rad, wa ndòo rɔi dɔ kaiya'g ləi.
- ²⁰Aa oo, m'ar takəi'g m'unda ta bidi. Bó lé nana ba gé oo ndum ɔr takəi am ndá m'a kandə kəi ləa-yeɛ ləm, m'a kɔ səa muru ləma, yeɛ kara a kɔ səm muru ləm tɔ.
- ²¹Yeɛ gé a kun baŋga lé m'a karee si səm kalimbai'g ləm, to gé ma nja m'un baŋga m'isi ne gə Bəm kalimbai'g ləa-yeɛ lé tɔ.
- ²²Nana ba gé mbia to gən ndá maji karee oo ne ta gé Ndil ula Eglisəje ya.

Loo gé killa rea kəm J̄'g 4

Kalimbai siŋgamonɔ gé dara

- ¹Tɔbəi m'aa loo gé tar gərərə ndá m'oo rəw-kəi gé dara tee. Ndu dəw gé m'oo kédé lé ndia gé bar asəna gə tɔtɔ bèe lé tɔ ne səm tam pana: Al gé tar nee m'a kari oo né gé a tee ndɔ gé a ree lé.
- ²Léegəneeya Ndil taa məəm yal-yal. Aa ooje, kalimbai to dara ndá dəw kára si keneɲ.
- ³Yeɛ gé si kalimbai'g lé rəa ndɔj̄ ŋgəl-ŋgəl asəna gə jərje gé bar dee jaspə gə sardoinə. Kalimbai lé ŋgaoburandi gé àr wəjəjə asəna gə jər gé baree emerodə ila gugu dəa sub.
- ⁴Kalimbai lé mareeje rɔ-joo-giree-sɔ gugu dəa sub ndá ŋgatɔgje rɔ-joo-giree-sɔ d'isi dɔ kalimbai'g lé. Deɛ d'ula kubu gé nda rɔ dee'g ləm, dɔgugu larlɔr to dɔ dee'g ləm tɔ.
- ⁵Ndi gé tel ləm, gə ndaŋg ləma, gə ndu dəwje gé bar ləm tɔ lé tee dan kalimbai'g lé. Néje d'asəna gə pərŋgelje siri ndɔj̄ nɔ kalimbai'g lé ndɔj̄ wər-wər, deɛ nja to ndilje lə Ala gé siri lé.
- ⁶Loo gé nɔ kalimbai'g lé asəna gə tɔnɔnɔ ləm, tad rəg-rəg ləma, ndɔj̄ mbənənə-mbənənə asəna gə jər gé baree Kristal bèe ləm tɔ. Loo gé dan kalimbai'g ləm, gə gir kalimbai'g ləm tɔ lé nékundaje lə Ala sɔ gé d'aw kəmba ləm, kəm dee bula taa rɔ dee par gé gogo gə par gé nɔ dee'g ləm tɔ lé d'ar keneɲ.
- ⁷Nékunda lə Ala gé dɔtar lé to tana gə toboj̄ ləm, yeɛ gé njekəm'g joo to tana gə ŋgon maŋg ləm, yeɛ gé njekəm'g munda lé to tana gə kəm dəw, yeɛ gé njekəm'g sɔ lé to tana gə yel magəra gé nar bibibi ləm tɔ.
- ⁸Nékundaje gé d'aw kəmba sɔ lé deɛ kára-kára lai lé bag dee misə-misə ləm, kəm dee taa rɔ dee gə meɛ dee pəl-pəl ləm tɔ. Deɛ pata nee dan kàrá gə loondul'g bó d'əw rɔ dee el pana: Mbaidɔmbaije Ala gé Njedumnéje lai, Njerɔkunda, Njerɔkunda, Njerɔkunda, yeɛ gé si dɔtar lé yeɛ si gən, yeɛ si ree tɔ.
- ⁹Nékundaje gé d'aw kəmba lé loo gé deɛ d'ila ribar dɔ yeɛ gé si kalimbai'g gé sí gə ləbee-ləbee gə neɔ lé ba d'ula ne rɔnduba dəa'g ləm, deɛ rəa oiyo ləm tɔ

¹⁰Ndá ngatɔgje gɛ rɔ-joo-gir-dee-sɔ lé d'unda barmba dɛb kɛm dee naŋg nɔ yee gɛ si kalimbai'g lé gɛ si gɛ lɛbee-lɛbee gɛ neɔ d'wá ne mee dee'g lɛm, dee tɔr ne dɔgugu lɛ dee d'ɔm nɔ kalimbai'g lé lɛm tɔ pana:

¹¹Mbaidɔmbaije, Ala lɛ sí, I nja askɛm kiŋga rɔnduba lɛm, gɛ riɓar lɛma, Gɛ siŋgamonɔ gɛ tɔgmbaŋ lɛm tɔ, Mbata i nja unda néje lai lɛm, Rɛw gɛ i nja wɔji ba dee d'isi ne lɛma, I ra dee ne lɛm tɔ.

Loo gɛ killa rea kɛm Jɔ'g 5

Maktub gɛ rɛdɛ tɛa loo-siri lé

¹Tɔbɛi ma m'oo maktub jikɔl yee gɛ si dɔ kalimbai'g gɛ ndaŋg ta mée'g toronɔ lɛm, gɛ giree'g toronɔ lɛm tɔ. Maktub lé rɛdɛ tɛa loo-siri.

²Tɔbɛi ma m'oo kura gɛ dara gɛ njesiŋgamonɔ gɛ ila mber gɛ ndia gɛ boi wɛl pana: See nɔ ba askɛm kɔr néredɛ ta maktub gɛ siri lé gɛ mba tudu mée koo taree wa.

³Dɛw gɛ rara gɛ dara ɛsé dɔ naŋg nee ɛsé gin naŋg'd kara askɛm tɔr néredɛ ta maktub neelé gɛ mba tudu mée koo taree el.

⁴Nɔ wam jiim mbata dɛw kára kara askɛm tɔr néredɛ ta maktub gɛ mba tudu mée koo taree el.

⁵Dɛw kára gɛ si mbuna ngatɔgje'g ulam pana: Ɛw rɔi nɔ. Aa oo, toboj gɛ i ginka Juda, gɛ to barkɛm Dabid lé yee ba dum dɔ loo as kɔr néredɛ ta maktub gɛ siri neelé ya.

⁶M'aa loo ndá loo gɛ dan kalimbai'g lɛm, gɛ mbuna nékundaje lɛ Ala sɔ gɛ d'aw kɛmba lɛma, gɛ mbuna ngatɔgje'g lɛm tɔ lé m'oo Ngonbad gɛ to asɛna gɛ ngonbad gɛ d'inja gɛ mɛs ya aar keneŋ. Ngonbad neelé lé gajee siri lɛm, kɛmee siri lɛm tɔ. Dee ba gɛ ndilje lɛ Ala gɛ siri gɛ yee ula dee gɛ d'un loo lad-lad dɔ naŋg nee.

⁷Ngonbad lé ree taa maktub jikɔl yee gɛ si kalimbai'g.

⁸Loo gɛ yee taa maktub lé mbɔ ndá nékundaje lɛ Ala sɔ gɛ d'aw kɛmba lɛm, gɛ ngatɔgje rɔ-joo-gir-dee-sɔ lɛm tɔ d'unda barmba d'ula dɔ dee naŋg nɔ Ngonbad'g lé. Dee kára-kára lai d'isi gɛ kɔdu-kagje lɛm, bai-larlɔrje gɛ né ɛdɛ sululu rusu mee dee tub-tub to ji dee'g kára-kára lai lɛm tɔ. Yee ba gɛ tamaji ra lɛ dee gɛ to gɛ kɛmee.

⁹Dee d'ɔs pa gɛ sigi pana: I nja askɛm taa maktub gɛ mba tɔr néredɛ tɛa mbata dee d'ijai gɛ mɛs, i uga ne dɛwje gɛ mɛsi ar Ala ɔr dee ne gɛ gelɓee dɛwje-dɛwje lɛm, gɛ dɛwje gɛ tapa dee gɛ ria-ria lɛma, gɛ ginkoji dɛwje gɛ raŋg lɛm tɔ.

¹⁰I gɔl dee mbɔ dee nɔ'd gin beekɔ gɛ kára ba lɛm, ar dee to ne njékinjanémɛsje gɛ kɔ Ala lɛm tɔ ndá d'a kɔbee dɔ naŋg ne.

¹¹M'aa loo ndá m'oo ndu kuraje læ Ala gé dara bula gé gugu dɔ kalimbai gə dɔ nékundaje læ Ala gé d'aw kəmba gə dɔ ŋgatɔgje lé sub lé ɓar. Dee bula digi-digi dum tura ya.

¹²Dee pata gə ndu dee gé boi wəl pana: Ŋgonbad gé d'inja gé məs lé yeɛ nja askəm kiŋga dɔmoŋ ləm, gə bao-nékiŋga ləm, gə bao-kəmkàr ləm, gə siŋgamoŋ gə tɔgmbaŋ ləm, gə riɓar ləm, gə rɔnduba ləma, gə tapidi ləm tɔ.

¹³Nékundaje læ Ala gé gə ri dee ri dee mbuna dara'g ləm, gə dɔ naŋg nee ləm, gə gin naŋg'd ləm, gə dan baa-boo-kad'g ləma, gə néje gé gə ria-ria gé to keneŋ ləm tɔ lé ma m'oo ndu dee ɓar pana: Yeɛ gé si kalimbai'g ləm, Gə Ŋgonbad ləm tɔ lé Maji kar dɔ ri dee ai səgərə-səgərə ləm, Maji kar ta pidi gə riɓar gə rɔnduba gə siŋgamoŋ To kə dee gé ləb dee ləb dee saar gə nɔ.

¹⁴Nékundaje læ Ala gé sɔ gé d'aw kəmba lé pana: Amen! Ndá ŋgatɔgje lé d'unda bamba d'ula dɔ dee naŋg d'wa ŋgon badə lé meɛ dee'g sudu.

Loo gé killa rea kəm Jə'g 6

Ŋgonbad tɔr néreɗə ta maktub misə

¹M'aa loo gərərə m'oo Ŋgonbad tɔr néreɗə ta maktub gé kára, nékundaje læ Ala gé sɔ lé m'oo ndu gar dee gé kára mbuna dee'g pata gə ndia gé boi wəl asəna gə ndi gé ndaŋg pana: Maji kari gé ree!

²M'aa loo gərərə ndá m'oo kunda-dɔmal i keneŋ. Njekubá si gə ɓandaŋg jia'g. D'ula dɔgugu dəa'g ndá yeɛ teɛ dɔ aw gé loo-rɔ'g mba dum dɔ loo.

³Loo gé Ŋgonbad lé tɔr néreɗə gé njekəm'g joo lé ndá m'oo ndu nékunda læ Ala gé njekəm'g joo lé pana: Maji kari gé ree.

⁴Ndá kunda-ndai teɛ raga. Njekubá lé d'un ndu dee d'aree gə mba karee ar meelɔm gé dɔ naŋg neelé udu bɔ ləm, gə mba kar koso-dəwje gaŋg gwɔs nɔ ləm tɔ. D'aree kiambas gé boi pəmə tɔ.

⁵Loo gé Ŋgonbad lé tɔr néreɗə gé njekəm'g munda ndá m'oo ndu nékunda læ Ala gé njekəm'g munda lé pana: Maji kari gé ree. M'aa loo gərərə ndá m'oo kunda-nduli. Njekubá lé nékwɔji kwɔi læ néje to jia'g.

⁶Ma m'oo ndu ɓar mbuna nékundaje læ Ala gé sɔ lé pana: Ko-wa mee ŋgo kára, lar gé nda kára ləm, kó-ɔrj mee ŋgo munda ya lar gé nda kára ləm tɔ, ne ubu gə mán-nduú lé d'ɔrɔ yèree el lé godo.

⁷Ŋgonbad lé tɔr néreɗə ta maktub gé njekəm'g sɔ lé ndá m'oo ndu nékunda læ Ala gé njekəm'g sɔ lé pana: Maji kari gé ree.

⁸M'aa loo gərərə ndá m'oo kunda-mwɔji i keneŋ. Njekubá lé ria læ yoo tɔɓəi bee læ njé gé d'wəi lé aw səa nɔ'd. D'un ndu dee d'ar dee gə mba tɔl dəwje gé dɔ naŋg nee gé dəb kára ne debbe nai munda, mba tuji ne dəwje gə kiambas ləm, gə ɓoo-boo ləm, gə rɔkɔ ləma, gə da-ŋgaŋkasje gé dɔ naŋg nee ləm tɔ.

- ⁹Loo gá Ngonbad lé ɔr néreɗə ta maktub gá njekɔm'g mi lé ndá ma m'oo kankəmrɔ dəwje gá tɔl dee mbata lə Ala ləm, gə mbata ginta gá deɛ d'ɔr d'ar dəwje d'oo ləm tɔ d'isi ne ta loo-nékinjaməs'g.
- ¹⁰Deɛ nɔ gə ndu dee gá boi wəl pana: Mbai, i gá njemeenda gə njekankəmta lé see ban ba i bə rɔi lal gaŋg rəwta lé bəi wa. See ban ba i dal ba məs sí gá ɔm dɔ dəwje gá dɔ naŋg nee el bəi wa.
- ¹¹D'ar dee kubu gá nda gá ŋgal yududu-yududu kára-kára lai ndá yeɛ ula dee mba kar dee d'isi d'wa rɔ dee waga saar kar dɔkal deeje gá nai d'a ree kiŋga dee bəi, yeɛ ba wɔji dɔ njéboakulaje lə dee ləm, gə ŋgakɔ deeje gá d'a kɔs yoo kwəi to gá deɛ bəe ləm tɔ.
- ¹²M'aa loo gərərə ndá loo gá Ngonbad lé ɔr néreɗə ta maktub gá njekɔm'g misa. Naŋg yə bugu-bugu ləm, kàr tel ndul asəna gə wul-kunda gá d'uji gá bɔl ləma, nai gə kuburee kara tel məs ləm tɔ.
- ¹³Kérémeje toso naŋg asəna gə kodé gá lel-boo biree widi-widi ar bəsəree gəi naŋg bəe səm.
- ¹⁴Dara ké dɔ nɔ'd mber-mber to gá maktub gá ké nɔ'd mber-mber bəe tɔbəi mbalje gə dɔgoré-looje lé dee ŋgəs d'ya loo-to dee gá kédé.
- ¹⁵Mbaije gá dɔ naŋg nee ləm, gə dəwje gá boo ləm, gə bə-njérɔje ləm, gə baoje ləm, gə njésingamonje ləm, gə bərje lai ləma, gə ŋgankojije bura ləm tɔ lé deɛ dɔb rɔ dee bolè mbalje'g gə mbuna mbalje'g.
- ¹⁶Deɛ ra ndòo rɔ mbalje'g gə pil mbalje'g pana: Juraje, juraje dɔ sí'g, mba kar kəm yeɛ gá si kalimbai'g lé oo sí el ləm, mba kar oŋg gá i gə Ngonbad lé wa dɔ sí el ləm tɔ.
- ¹⁷Mbata boo-oŋg lé kàree teɛ mbə ndá see nɔ ba askəm kaar dɔ gɔlee'g njəŋg wa.

Loo gá killa rea kəm Jə'g 7

Kuraje lə Ala lé d'a kudu el

- ¹Gée gá gogo, m'oo kuraje lə Ala gá dara sɔ gá d'ar tar dɔ kum naŋg gá sɔ'g lé d'wa lel gá tel kəmee ula bəd-bəd loo-sɔ dɔ naŋg nee gə mba karee ula dɔ naŋg nee el ləm, əsé gə dɔ baa-boo-kad'g el ləma, əsé gə dɔ kagje gá rara kara el ləm tɔ.
- ²Tɔbəi ma m'oo kura gá dara gá raŋg gá i bər loo-kuba'g lə kàr, nétorji Ala gá njesikəmba to jia'g. Yeɛ pata gə ndia gá boi wəl ula kuraje lə Ala gá dara gá sɔ lé deɛ gá yeɛ un ndia ar dee kédé gə mba kar dee ra né g majel gə naŋg nee gə baa-boo-kad lé. Yeɛ ula dee pana:
- ³Naŋg əsé baa-boo-kad əsé kagje lé raje sə dee né gá majel kára kara el saar j'a tɔs né ŋgonɔ kuraje'g lə Ala lə sí gə nétorjia ba.
- ⁴Ma m'oo bula lə dee gá deɛ tɔs né ŋgo nɔ dee'g lé d'ai tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔ dee 44 gá to ginkoji Israelje lai as bəe:

⁵gin Judaje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12, gin Rubeje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12, gin Gadje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12,

⁶gin Aserje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12, gin Neptaliye lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12, gin Manasəje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12,

⁷gin Simeoje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12, gin Lebije lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12, gin Isakarje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12,

⁸gin Jabiloje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12, gin Jisepje lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12, gin Bejamije lé d'aj̄ tɔl-dɔg-loo 12 tɔ.

⁹Gée gá gogo m'aa loo gərərə ndá m'oo koso-dəwje bula dum tura gá d'j̄ d'j̄ mbuna ginkoji dəwje gə rəŋg'g lai ləm, gə mbuna gelbee dəwje-dəwje'g lai ləm, gə mbuna koso-dəwje lai ləma, gə mbuna deɛ lai gá takɔji dee gá gə ria-ria ləm tɔ. Deɛ d'ar nɔ kalimbai'g ləm, gə nɔ Ngonbad'g ləm tɔ gə kubu gá nda gá ŋgal yududu rɔ dee'g tɔbɛi kam kiangar to ji dee'g tɔ.

¹⁰Deɛ pata gə ndu dee gá boi wəl pana: Kaji lé to kɔ Ala lə sí gá si kalimbai'g lé ləm, to kɔ Ngonbad lé ləm tɔ.

¹¹Kuraje lə Ala gá dara lai gugu dɔ kalimbai lé sub ləm, gə dɔ ŋgatɔgje lé ləma, gə dɔ nékundaje lə Ala gá sɔ gá d'aw kəmba lé ləm tɔ. Deɛ d'unda barmba d'ula dɔ dee nɔŋ nɔ kalimbai'g, d'wa Ala mee dee'g

¹²pana: Amen! maji kar pa pidi ləm, gə rɔnduba ləm, gə kəmkàr ləm, gə ta ra oiyo ləm, gə rɪbar ləm, gə siŋgamoŋ ləma, gə dɔmoŋ ləm tɔ lé d'ula dɔ Ala lə sí gá ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ. Amen!

¹³Yeɛ gá kára mbuna ŋgatɔgje'g un ta dəjim pana: Deɛ gá d'ula kubu gá nda gá boi yul-yul rɔ dee'g lé see to gá naje wa. See d'j̄ ra wa.

¹⁴Ma m'ula m'pana: Mbai ləm, i gər gao ya. Yeɛ ilam keneŋ pana: Deɛ lé d'j̄ dan némeekɔ gá boo ya, deɛ togo kubuje lə dee ndá məs Ngonbad ɓa d'ar kubuje lə dee àr ne rəŋg-rəŋg.

¹⁵Gelee gá nee ɓa d'ar ne nɔ kalimbai'g lə Ala, deɛ d'wa ne səa bua kula dan kàrá gə loondul'g mee kəi-siée'g ya. Yeɛ gá si kalimbai'g lé a la kəi-kubu ləa dɔ dee'g.

¹⁶Bó a tɔl dee ndɔ bɛe el ləm, kɔdaman a tɔl dee ndɔ el ləm, kàr a kɔs dee ndɔ el ləma, né gá nuŋga kəd-kəd gá rara kara a nuŋga dee el ləm tɔ.

¹⁷Mbata Ngonbad gá si dan kalimbai'g lé a kɔ dee, a kɔr nɔ dee kaw sə dee kəm-rəw-mán gá ula tar yal-yal. Ala a bi mán-nɔ kəm dee'g pəd-pəd tɔ.

Loo gá killa rea kəm J̄a'g 8

Néréd ta maktub gá njekòm'g siri lé

¹Loo gá Ngonbad lé ɔr nérédə ta maktub gá njekòm'g siri lé ndá kaa mbi loo gá dara pa doi gə kuree dɛgəse ya.

²Ndá ma m'oo kuraje læ Ala gé dara siri gé d'ar nõ Ala'g læm, gə tɔtɔ siri gé d'ar dee læm tɔ.

³Kura gé dara gé ranɔ ree aar nõ loo-nékinjaməs'g gə bai-larlɔr jia'g. Dee d'aree néje gé ədə sululu bəd-bəd gə mba karee tuu dee ne nɔ'd gə tamajije læ dəwje lai gé to gə kəmee loo-tuu-né gé ra gə larlɔr gé to nõ kalimbai'g.

⁴Kuji néje gé ədə sululu i gə tamajije læ dee gé to gə kəmee nɔ'd, i ji kura gé dara lé nõ Ala'g.

⁵Kura gé dara lé un bai-larlɔr, odo ne yel pər gé to dɔ loo-nékinjaməs'g ɔm mée'g aree rusu ba unda ilá dɔ nanɔ nee. Ndu dəwje bər yi-yi læm, ndi tel læm, ndi ndanɔ læma, nanɔ yə læm tɔ.

Tɔtɔje

⁶Kuraje gé dara siri gé d'ar gə tɔtɔje siri ji dee'g lé tɔs rɔ dee nɔ'd ngen-ngen gə mba kim.

⁷Kura gé dɔtar im tɔtɔ læa ndá ndi ər gə kwɔji læm, pər gé pələ nɔ'd gə məs ɔm dɔ nanɔ nee læm tɔ. Pər ɔ dəb nanɔ kára ne debée nai joo bəi læm, kagje gé dɔ nanɔ nee d'ɔ pər dəb kára ne dəb dee nai joo bəi læma, muje gé təb lé pər ɔ dee kənənə-kənənə læm tɔ.

⁸Kura gé dara gé njekɔm dee'g joo lé im tɔtɔ læa ndá né gé to asəna gə mbal gé boo lé taa pər gəgəgə ar dee d'ɔs d'ila dan baa-boo-kad'g, dəb baa-boo-kad gé kára tel məs ne debée nai joo bəi.

⁹Nékundaje læ Ala gé d'aw kəmba dan baa-boo-kad'g lé dəb dee kára d'wəi mburug ne dəb dee nai joo bəi læm, dəb batoje gé kel kára tuji ne ar dəb dee gé kel kára nai joo bəi læm tɔ.

¹⁰Kura gé dara gé njekɔm dee'g munda im tɔtɔ læa ndá kéréme gé boi gé ndɔi wər-wər asəna gə pərɔngel bée oso dɔ baa-booje'g gə nɔgira manje gé dəb kára ne dəb loo nai joo bəi.

¹¹Kéréme lé ria læ Né gé adə mbag-mbag. Dəb manje gé loo kára lé tel to gé né gé adə mbag-mbag læm, dəwje bula d'wəi yoo-mán neelé læm tɔ mbata mán neelé tel to gé mán gé adə.

¹²Kura læ Ala gé dara gé njekɔm dee'g sɔ im tɔtɔ læa ndá kàr læm, gə nai læma, gə kérémeje læm tɔ lé né unda dee, tuji ne dəb ndɔi læ dee kára-kára ne debéeje nai joo-joo bəi mba kar dəb loo kára-kára dan kàrá gə loondul'g lé loo dəb rigim ne dəb loo nai joo-joo bəi.

¹³Ma m'aa loo gərərə ndá m'oo gir bag magəra gé nar tar lé bər kib-kib, yee pata gə ndia gé boi wəl pana: Meeko, meeko, meeko a koso dɔ dəwje gé d'isi dɔ nanɔ nee gə goo ndu tɔtɔje gé ranɔ munda gé kuraje læ Ala gé dara d'a gə kar dee bər bəi lé.

Loo gá killa rea kəm Jà'g 9

- ¹Kura gá dara gá njekòm'g mi lé im tɔtɔ ndá m'oo kéréme gá ì dara oso nanɔ. D'aree nékɔr tarəw gá wɔji dɔ bwa-wəl gá ɔr duu kei-kei ar suna godo
- ²ndá yeɛ ɔr ta bwa-wəl neelé. Sa uba keneɲ ɲɔɔg-ɲɔɔg asəna gə sa pər mbo-boo bèe ndá sa gá ì bwa-wəl'g neelé udu kəm kàr rəd-rəd ar loondul ndiɲ-ndiɲ.
- ³Beedéje teɛ kəm sa'g neelé digi-digi ndá d'aw dɔ nanɔ nee dèm-dèm. D'ar dee siɲga dee asəna gə kɔ siɲga mbai-yije gá nanɔ nee bèe.
- ⁴D'ula beedéje neelé mba kar dee ra majel gə muje el ləm, əsé gə pudu néje el ləma, əsé gə kagje kara el ləm tɔ ne dəwje gá tɔs né ɲgonɔ dee'g gə nétorji Ala el lé ba d'a ra dee meeyèr ya.
- ⁵D'un ndu dee mba kar beedéje d'ula kəm dee ndòo gá kula as nai mi ne tɔl ba d'a tɔl darɔ dee el. Nékamndoo gá d'a kula ne kəm dee ndòo lé a to asəna gə kəmndoo mbai-yi gá aw unda dəw lé.
- ⁶Mee ndəaje'g neelé dəwje d'a sanɔ yoo ne d'a kiɲga el, d'a ndəi rɔ dee kar yoo gə mba karee tɔl dee ne yoo lé a kaj dee kunda rəa ɲɔrəɲ.
- ⁷Beedéje neelé to tana gə kunda-kaw-rɔje bèe. Dɔgugu gá asəna gə larlɔr to dɔ dee'g ləm, kəm dee to tana gə kəm dəwje ləm tɔ.
- ⁸Yiɲga dɔ dee ɔm pɔ-pɔ asəna gə yiɲga dɔ denéje bèe ləm, ɲgaɲ dee to asəna gə ɲgaɲ toboije bèe ləm tɔ.
- ⁹Kubu-rɔ gá ɲgira kiɲ-kiɲ asəna gə lar to rɔ dee'g ləm, gir bag dee bar bir-bir asəna gə gɔl pusu-rɔje gá kundaje bula ndɔr dee d'ai ne ɲgwɔd gá loo-rɔ'g bèe ləm tɔ.
- ¹⁰Bonɔ dee to asəna gə kɔ mbai-yije gá kun dee to keneɲ bèe ləm, bonɔ dee ba to siɲgamonɔ to keneɲ mba ra ne dəwje meeyèr asəna gə nai mi ləm tɔ.
- ¹¹Mbai dɔ dee to kura gá njebwa-wəl gá suna godo gá d'unda ria gá ta Əbrə pana: Abadon tɔbəi d'unda ria gə ta Grek pana: Apolyo.
- ¹²Némeekeɔ gá dɔtar dəs mbɔ. Aa ooje, némeekeɔ gá ranɔ nai joo bəi d'a ree korè géé.
- ¹³Kura gá dara gá njekòm dee'g misɔ im tɔtɔ ba m'oo ndu dəw bar gá par gá gaji gá to loo sɔ kum loo-nékinjaməs larlɔr gá to nɔ Ala'g.
- ¹⁴Ndu neelé ula kura gá dara gá njekòm dee'g misɔ lé pana: Tudu kuraje gá dara sɔ gá tɔ dee dɔ baa-boo'd gá bəree Epratə lé.
- ¹⁵Kuraje gá dara sɔ neelé gá d'wa dɔ gɔl rɔ dee ɲgina ne kàree ləm, gə ndəa ləm, gə naiyee ləma, gə ləbee ləm tɔ lé deɛ tudu dee mba kar dee tɔl dəb dəwje gá loo kára, ne dəb dee nai loo joo.

16Njékũda-kaw-rɔje gá m'oo dee lé tura deɛ ndá dɔ dee a kwa mènɔ̀ngèngè dum tura.

17Togábè ba m'oo kunda-kaw-rɔje lé gá némɔ̀di, m'oo njékuba gir deeje tɔ. Njékũdaje neelé kubu-lar gá ngira kiɲ-kiɲ gá to rɔ dee'g lé kas asəna gə pər bèe ləm, gə ndul asəna gə jər gá baree hyasintə ləma, gə kas asəna gə kuji pər bèe ləm tɔ. Dɔ kundaje lé to asəna gə dɔ tobojje. Pər teɛ ta dee'g gə sia ləm, gə kujee ləm tɔ.

18Dəb dəwje gá bee kára d'wəi yoo-boo-ɔng wɔji dɔ pər ləm, gə sia ləma, gə kujee gá uba ta kundaje'g ngɔɔg-ngɔɔg ləm tɔ.

19Mbata kundaje neelé ta dee gə bɔɲ dee ba gá siɲgamɔ̀ɲ dee. Bɔɲ kundaje lé to asəna gə kɔ̀ lije gá dɔ dee to keneɲ, yee ba deɛ ra ne dəwje meeyèr.

20Dəb dəwje gá loo-joo gá nai gá d'wəi yoo-boo-ɔng gá kudu munda nee el lé d'ya goo néra dee gá deɛ ra gə ji dee el. Deɛ d'əw rɔ dee kwa ndilje gá majel meɛ dee'g el ləm, d'əw rɔ dee kunda barmba nɔ̀ magəje gá deɛ ra gə larlɔ̀r gə larnda gə larkas gə mbal el ləm tɔ ne magəje neelé d'askəm koo loo gə kəm dee el ləm, d'askəm koo ta gə mbi dee el ləma, loo njaa lə dee kara godo ləm tɔ.

21Dəb dəwje gá loo-joo lé d'əw rɔ dee tɔl mar deeje el ləm, əsé gə su kəm mar deeje su-su el ləma, mɔ̀dkaiya lə dee gə bogo lə dee kara d'əw el ləm tɔ.

Loo gá killa rea kəm Jɔ̀'g 10

Kura gá dara gə ngon maktub lé

1Ma m'oo kura gá dara gá njesiɲgamɔ̀ɲ ɔ̀ dara uru naɲg, ne ndi il dəb dəa'g rigim, ngaoburandi ila gugu dəa ləm, kəmee to asəna gə kàr ləma, gɔ̀lee to asəna gə ndo pər ləm tɔ.

2Yeɛ aar gə ngon maktub gá lam jia'g wa teɛ. Yeɛ ila gɔ̀lee gá kɔ̀l dɔ baa-boo-kad'g ləm, yeɛ ila gɔ̀lee gá gel dɔ naɲg nee ləm tɔ

3ndá yeɛ pata gə ndia gá boi wəl asəna gə ndu nɔ̀ lə toboj bèe. Loo gá yeɛ pata mbɔ̀ ndá ndi ndaɲg asəna gə gɔ̀l siri.

4Loo gá ndi ndaɲg gɔ̀l siri mbɔ̀ ndá m'a gə ndaɲg mee maktub'g, ne m'oo ndu dəw gá ɔ̀ dara pana: Ta lə ndi gá ndaɲg gɔ̀l siri lé rɛdə ta maktub bɔ̀ ndaɲg taree mée'g el bəi.

5Kura gá m'ée lé tad galee ila gɔ̀lee dɔ baa-boo-kad'g ləm, gə dɔ naɲg nee ləm tɔ ndá yeɛ ula jikɔ̀lee ndiɲ par gá dara

6ndá yeɛ ubu rəa gə ri yeɛ gá si kəmba gə ləbee-ləbee saar-saar gə nɔ̀ lé yeɛ gá unda dara gə néje lai gá to keneɲ ləm, gə unda naɲg nee gə néje lai gá to keneɲ ləma, gə unda baa-boo-kad gə néje lai gá to keneɲ ləm tɔ pana: Lée godo nga.

⁷Ne mee ndəa gé ndu kura gé dara gé njekòm dee'g siri a bar lé ndo gé yeę a kim toto læa ndá ta læ Ala gé to gə ndəree lé a teę gé raga gé goo ta gé yeę ula kuraje læa gé njéteggintaje lé.

⁸Ndu dəw gé bar dara gé m'oo lé ulam ta gé ranj pana: Aw taa ngon maktub gé tēa to tag gé to ji kura gé tad galee do baa-boo-kad'g lé ləm, gə do nanj neelé ləm to.

⁹M'aw ro kura gé dara lé m'ulá m'pana: Am ngon maktub lé. Yeę ilam kenej pana: Maji kam m'taa maktub lé m'uru ndá a lel tam'g asəna gə ubu taji ne a kad məəm'g mbag-mbag.

¹⁰M'taa ngon maktub lé ji kura gé dara lé m'uru ndá lel tam'g asəna gə ubu taji, ne loo gé m'uru mbə ndá loo gé məəm'g adə mbag-mbag.

¹¹Təbəi d'ulam pana: Or gin né gé a gə teę do koso-dəwje'g bəi ləm, gə do ginka dəwje'g ləm, gə do tapa dəwje-dəwje'g ləma, gə do mbaije'g ləm to.

Loo gé killa rea kəm Ja'g 11

Njékərgootaje joo lé

¹Deę d'am ngawlal kára asəna gə kag-kwəji-né bēe pana: Maji kam m'ita m'wəji ne kəi-Ala ləm, m'wəji loo-nékinjaməs ləma, m'tura deę gé d'isi kenej gə mba kwa Ala meę dee'g ləm to.

²Ne maji kam m'ya dan mee ndogo gé raga bó m'wəjee el, mbata to loo-kaar læ ginkoji dəwje gə ranj ndá bēe gé to gə kəmee doi lé d'a gə tuba nanj mbaji-mbaji as naj ro-sə-giree-joo.

³M'a kun ndum kar njékərgootaje ləm gé joo lé siŋga dee mba kər ne goo ta kar ndo dee təl-dəg-giree-joo gə dəa ro-misa, d'a kaar gə kubu-kwa-ndò ro dee'g.

⁴Deę neelé to gé kag koiyoje gé joo ləm, gə kag pərndəje gé joo ləm to gé d'ar tar nq Mbai do nanj nee.

⁵Bó lé nana ba ndigi ra sə dee némeeyèr ndá pər a teę ta dee'g roo ne njébaie læ dee. Bó lé nana ba gé ndigi ra sə dee némeeyèr ndá yoo-pər neelé ba gé kumə yoo dee ya.

⁶Siŋga dee as kudu loo-kil-lə-ndi kar ndi ər el ndəa gé d'or ne goo ta lé saar ləm, mba kar manje tel məs ləma, gə kunda nanj nee kar rəkoje gé gə ria-ria oso do dəwje'g to gé meę dee wəji lé ləm to.

⁷Loo gé d'a təl njanj kər goo ta læ dee bém mbə ndá da gé i mee bwa-wəl gé or duu'g lé a ro sə dee ləm, a dum dee ləma, a təl dee ləm to.

⁸Yoo dee a to nanj njanj nada mee bēe-boo'g gé d'unda ria gə goso d'wəji ne do Sədom gə Ejiptə ləm, gə bēe gé dar Mbaidəmbaije læ dee kaar kag'd kenej ləm to.

- ⁹Koso-dəwje ləm, gə gelbee dəwje-dəwje ləm, gə ginkoji dəwje gə ranj ləma, gə deɛ gə tapa dee to gə ria-ria ləm tɔ, deɛ nja d'a koo yoo njékərgootaje lé ndɔ dee munda gə geseɛ, deɛ gə yoo dee a to tar lal dubu lé.
- ¹⁰Dəw-mee-beeje gə dɔ nanj nee rɔ dee a lel dee ləm, d'a kal ne rɔ dee kar ne na nénoji yo gə nee ləm tɔ mbata njékərgootaje gə joo lé to njébé gə dəw-mee-beeje gə d'isi dɔ nanj nee.
- ¹¹Loo gə ndɔ munda gə geseɛ dəs mbə ndá kəmə ɪ rɔ Ala'g uru meɛ dee'g ba d'ɪ tar bəi. Deɛ gə d'oo dee lé bəl dəb dɔ dee'g rigim.
- ¹²Deɛ d'oo ndu dəw bar dara pana: Alje gə rəm'g nee. Ndá deɛ d'ɪ d'uru dan mum'g loo-kil-lə-ndi, ar njébéje lə dee d'oo dee gə kəm dee ya.
- ¹³Mee kàree'g neelé nanj yə bugu-bugu ndá dəb bee-boo lé tuji loo-kára ndá debeeje nai jinaikara. Dəwje tɔl-dɔg-loo-siri d'wəi keneɲ ndá dɔkal deeje gə nai lé bəl yaɔ ləm, d'ula ne rɔnduba dɔ Ala'g gə si dara lé ləm tɔ.
- ¹⁴Némeekɔ gə njekəm'g joo lé godo mbə. Aa oo, waga ba némeekɔ gə njekəm'g munda lé a teɛ bəi.

Tɔtɔ gə njekəm'g siri lé

- ¹⁵Kura gə dara gə njekəm dee'g siri lé im tɔtɔ ndá ndu dəwje bar dara doo-doo pana: Beekɔ gə nanj neelé tel to kə Mbaidɔmbaije lə sí gə kə Kristi ləa ndá yeɛ a kuba dɔ dee gao sí tar gə ləbee-ləbee gə nɔ ya.
- ¹⁶Ngatɔgje gə rɔ-joo-gir-dee-sɔ gə d'isi nɔ Ala'g dɔ kalimbaije'g lə dee lé deɛ d'unda barmba dəb kəm dee nanj d'wa ne Ala meɛ dee'g.
- ¹⁷Deɛ pana: Mbaidɔmbaije Ala gə njesingamon, i gə si keneɲ kédé gə dɔtar lé jee n'rai oiyo yaɔ mbata i ɪ gə boo-singamon ləi taa ne beekɔ ləi ɔ ya.
- ¹⁸Ginkoji dəwje gə ranj ra onj, ne onj-boo ləi taa dee rəw, kàr ganj-rəwta dɔ njé gə d'wəi'g lé kàree teɛ mbə, kàr kuga dɔ ji kuraje ləi gə njéteggintaje ləm, gə dɔ ji deɛ gə to gə kəmee ləma, gə dɔ ji njébel riije gə to dəwje gə boo-boo əsé to dəwje gə gɔ-gɔ kara kàree teɛ mbə ya ləm tɔ. Kàr tuji deɛ gə tuji nanj nee kara teɛ mbə ya.
- ¹⁹Kəi-Ala gə to dara lé təa ɔr to tag, ar sɔduk-manrɔ gə yeɛ man ne rəa lé to raga ndəgəsə. Ndi tel ləm, dəwje d'unda bula ləm, ndi ndanj ləm, nanj yə bugu-bugu ləma, ndi kwɔji kara ər bəi-bəi ləm tɔ.

Loo gə killa rea kəm Jə'g 12

Dené gə dakɔb lé

- ¹Né gə to bəl kədm-kədm teɛ dara: Kàr dəb dɔ dené'g aree ɔm gɔlee dɔ naj'g ləm, ar kérémeje dɔg-gir-dee-joo to dɔgugu kula dəa'g ləm tɔ.
- ²Yeɛ əskəm, ne kəm ulá ndubu aree nɔ gə mba ndoo gə tée.

- ³Nébéł gé ranḡ teḡ dara to: Aa ooje, to dakɔb gé kas gé dɛa siri lɛm, gajee dɔḡ lɛma, dɔḡugu to dɛa'g kára-kára siri lɛm tɔ.
- ⁴Bonḡee ɔr dɛb kérémeje as loo kára ɔm dee nanḡ ne dɛb dee nai loo-joo bɛi. Dakɔb lé aar nɔ dené gé a gɛ koji nḡon bó loo gé ojee mbɔ ndá a seá rɔḡ-rɔḡ.
- ⁵Yee oji nḡon gé diḡgam gé a kɔ ginkoji dɛwje gɛ ranḡ lai gé kag-lar. Nḡonee lé d'undá d'unee d'aw sɛa par gé rɔ Ala'g lɛm, gɛ nɔ kalimbai'g læa lɛm tɔ.
- ⁶Dené lé aḡ aw dɔdilaloo'g par gé loo gé Ala gɔl loo keneḡ mbɔ, mba karee si keneḡ mba kulee keneḡ ndɛa tɔl-dɔḡ-giree-joo gɛ dɛa rɔ-misɔ.
- ⁷Loo gé mbuna dara'g lé tel to gé loo-rɔ. Misel gɛ kuraje læa deḡ rɔ gɛ dakɔb lé. Ndá dakɔb gɛ kuraje læa rɔ sɛa dee tɔ,
- ⁸ne siḡga dee as el ndá loo læa dee gé dara godo nḡa.
- ⁹Deḡ tuba dakɔb gé ria læ li-gé-lɛw gɛ Njekurai, yee gé su kɛm dɛwje lai dɔ nanḡ nee su-su lé deḡ d'wá d'ilá dɔ nanḡ nee nḡ'd gɛ kuraje læa tɔ.
- ¹⁰Ma m'oo ndu dɛw gé ḡ dara bar ɔr loo lɔi-lɔi pana: Kaji lé basinè kàree teḡ mbɔ ndá siḡgamoḡ gɛ tɔḡmbanḡ lɛm, gɛ kɔbee læ Ala læ sí læma, gɛ dɔmoḡ læ Kristi læa lɛm tɔ lé ndɛa teḡ mbɔ tɔ. Mbata yee wa njegangta gé gangta badɛ-badɛ ɔm ta nḡakɔ síje nɔ Ala'g læ sí gɛ ndɛa-ndɛa dan kàrá lɛm gɛ loondul'g lɛm tɔ lé yee wá ilá nanḡ nee ya.
- ¹¹Mɛs Nḡonbad lé ba deḡ dumee ne lɛm, ginta gé deḡ d'ɔr njai ba deḡ dumee ne lɛm tɔ ndá deḡ d'ya rɔ dee yag d'ar yoo bó deḡ bɛl el.
- ¹²Gelee gé nee ba dara, maji kari al rɔi lɛm, seḡ gé síje keneḡ lé maji kar sí alje rɔ sí tɔ. Némeekɔ a nai dɔ nanḡ nee lɛm, gɛ dɔ baa-boo'g lɛm tɔ mbata njekurai lé risi uru nanḡ rɔ sí'g mbɔ ndá méé ḡ jugugu mbata yee gɛr gao, ndɛa nai dɛb ba nḡa.
- ¹³Loo gé dakɔb lé oo to gé deḡ d'ilá nanḡ nee ndá yee ndolè goo dené gé oji nḡon gé diḡgam lé.
- ¹⁴Deḡ d'ar dené lé bag magɛra gé joo gɛ mba karee ḡ aw ne dɔdilaloo'g par gé loo'g læa ndá deḡ nḡɛm keneḡ as mbuna-loo kára, gɛ mbuna-looje gé ranḡ, gɛ ges mbuna-loo kára tɔ. Dené lé a si nḡɛrɛḡ bó gɛ mba kar kɛm li lé oso dɛa'g el.
- ¹⁵Li lé ubu masee njiriri-njiriri aree ula asɛna gɛ mán-baa goo dené'g gɛ mba kar manee unee aw sɛa.
- ¹⁶Dɔ nanḡ teḡ tɛa ar mán ndɔm keneḡ sɔd la ne gɛ dené.
- ¹⁷Dakɔb lé méé ḡ pu dɔ dené'g ndá yee aw rɔ gɛ nḡaka dené lé, deḡ gé ra torndu Ala d'aree ɔr rɔd lé lɛm, gɛ deḡ d'ɔr goo ta læ Jeju lé lɛm tɔ.
- ¹⁸Tɔbɛi yee aar tar dɔ nagɛra gé ta baa-boo-kad'g.

Loo gé killa rea kɛm Jɔ'g 13

Dakɔb unda loo teeɗ dan baa-boo-kad'g

- ¹Tɔɓɓai ma m'oo da gá gajeeje dɔg ləm, dɔaje siri ləm tɔ lé ɿ dan baa-boo-kad'g. Dɔgugu kára-kára dɔg to dɔ gajeeje'g neelé ləm, deɗ ndaɗg ri ndɔl dɔaje'g kára-kára siri ləm tɔ.
- ²Da gá ma m'ée lé to tana gə kàg. Gɔlee to tana gə gɔl da-urs ne tɔa to asəna gə ta toboɿ. Dakɔb lé ar kàg siɗgamoɗ ləa-yeɗ ləm, aree kalimbai ləa-yeɗ ləma, aree si gá dəw dɔ dee ləm tɔ.
- ³Ma m'oo dɔa gá kára lé iɗga doo-yoo keneɗ ne doo-yoo lé ər kəmsə. Dəwje lai gá dɔ naɗg nee d'ɔm goo da'g lé gə kəm dee gá bəɗərə bə.
- ⁴Deɗ d'wa dakɔb lé meɗ dee'g mbata yeɗ ar da lé siɗgamoɗ, tɔɓɓai d'wa da lé meɗ dee'g pana: See nɗ ba as gə da lé wa. See dəw gá ra ba askəm rɔ sɔa wa.
- ⁵D'ula ta beelé gə ta ndɔlje tɔa'g ləm, d'un ndu dee d'aree mba karee ra ne né as nɗ rɔ-sɔ-giree-joo ləm tɔ.
- ⁶Tea tee gə ta ndɔlje ɔm dɔ Ala'g ləm, gə dɔ ri Ala'g ləm, gə dɔ kəi'g ləa ləma, gə dɔ deɗ gá d'isi dara lé ləm tɔ.
- ⁷D'aree siɗga mba rɔ gə deɗ gá to gə kəmee mba dum dee ne tɔ. D'aree siɗga mba sí gá dəw dɔ gelbee-gelbee ləm, gə dɔ ginkoji dəwje gə raɗg ləm, gə dɔ deɗ gá tapa dee to gə ria-ria ləma, gə dɔ ginka dəwje-dəwje ləm tɔ.
- ⁸Dəwje lai gá d'isi dɔ naɗg nee lé deɗ gá ri dee godo mee maktub kəmə'g lə Ngonbad gá d'inja gá məs un kudee mee ndɔa gá Ala tum ne gin naɗg nee lé ndá d'a kwá meɗ dee'g sud.
- ⁹Bó lé nana ba gá mbia to gən ndá maji karee oo ne ta nee lé ya
- ¹⁰Bó lé dəw wa maree bər ndá yeɗ kara a to bər ya tɔ, bó lé dəw tɔl maree gə kiambas ndá yeɗ kara a kəi yoo-kiambas ya tɔ. Yee ba gá gin meekai sam-sam gə gin meekun lə deɗ gá to gə kəmee.

Da gá unda loo teeɗ dɔ naɗg nee lé

- ¹¹Tɔɓɓai ma m'oo da gá raɗg gá ɿ dɔ naɗg neelé, gajeeje joo to tana gə kɗa ɗgon badə bèe ləm, tapea to asəna gə tapa dakɔb bèe ləm tɔ.
- ¹²Yeɗ to dəw dɔ dəwje asəna gə da gá kédé loo gá da gá kédé lé si keneɗ ləm, yeɗ ar naɗg nee gə dəwje lai gá d'isi keneɗ lé d'wa da gá kédé gá doo-yoo ər rəa'g kəmsə lé meɗ dee'g ləm tɔ.
- ¹³Yeɗ ra boo-nékɔbje saar ar pər ɿ dara ree sur-sur dɔ naɗg nee kəm dəwje'g.
- ¹⁴Nékɔbje gá d'un ndu dee d'aree mba ra lé yeɗ su ne kəm dəwje gá dɔ naɗg nee su-su ləm, yeɗ ula dəwje gá dɔ naɗg nee mba kar dee ndaji rɔ da gá kédé gá iɗga doo-kiambas neelé ba aw kəmba bèe ləm tɔ.

¹⁵Yee iṅga siṅga gə mba kar néndaji da neelé tel si kəmba mba kar néndaji da neelé pata ləm, yee ra né mba kar deɛ lai gə d'wa néndaji da neelé mee deɛ'g el lé d'a tɔl dee ləm tɔ.

¹⁶Tɔbɔi yee un ndia mba kar dəwje lai, njé gə gɔ-gɔ gə njé gə boo-boo ləm, baoje gə njéndooje ləma, ṅgankojije gə bərje ləm tɔ lé d'inja ndaji jikɔl dee'g əsé ṅgo nɔ deɛ'g.

¹⁷Nana ba gə si gə ri da neelé əsé nétura néndaji ria lé el ndá a koo loo mba ndogo né gə dəwje el.

¹⁸Yee neelé ba gə kəmkàr. Nana ba gə si gə gosonégər ndá maji karee tura nétura gə wɔji dɔ da lé. Mbata to nétura lə dəw ya ndá nétura ləa lé to tɔl-misɔ-dəa-rɔ-misɔ-giree-misɔ ya.

Loo gə killa rea kəm Jɔ'g 14

ṅgonbad gə deɛ gə yee uga dɔ dee lé

¹Ma m'aa loo gərərə m'oo ṅgonbad gə aar dɔ mbal gə Siɔ'g, deɛ gə d'aar səa lé d'as tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔ dee 44, ri ṅgonbad gə ri Bɔbeeje lé to ṅgo nɔ deɛ'g.

²Ma m'oo ndu dəw bar dara asəna gə mán gə ula u-u-u ləm, asəna gə ndi gə ndaṅg ləm tɔ. Ndu dəw gə m'oo lé bar asəna gə kyudu-kagje gə njékimeeje d'im bèe.

³Deɛ d'ɔs pa gə sigi nɔ kalimbai'g ləm, gə nɔ nékundaje gə d'aw kəmba sɔ lé ləma, gə nɔ ṅgatɔgje'g lé ləm tɔ. Dəw kára kara askəm ndoo pa neelé el, ne deɛ gə tɔl-dɔg-loo-tɔl gə dɔ dee 44 lé deɛ gə dɔ naṅg nee gə d'uga dɔ dee ba d'askəm ndoo pa nee ya.

⁴Deɛ neelé ra kaiya gə denéje d'ar rɔ dee minɔ ne el mbata deɛ to gə ṅgaw-buaje. Deɛ nja to gə njéboalookawje lə ṅgonbad ləm, deɛ to njé gə d'uga dɔ dee mbuna dəwje gə dɔ naṅg nee asəna gə né gə doṅgɔr mba kar Ala ləm, gə mba kar ṅgonbad lé ləm tɔ.

⁵D'oo taṅgɔm kára kara ta dee'g el mbata deɛ to dəwje gə ta kára kara wa dɔ dee el.

Kuraje gə dara d'ila mber gaṅg-rəwta lə Ala lé

⁶Ma m'oo kura gə dara gə raṅg gə nar bibibi dan dara'g. Yee ba aw gə Tagəmajɔ gə to gə nɔ lé mba kila mbere kar dəwje gə dɔ naṅg nee, kar ginkoji dəwje gə raṅg lai ləm, gə gelbée dəwje-dəwje lai ləm, gə dəwje lai gə tapa dee to gə ria-ria ləma, gə koso-dəwje lai ləm tɔ.

⁷Yee pata gə ndia gə boi wəl pana: Bəlje Ala, ulaje rənduba dəa'g mbata kàr gaṅgta ləa teɛ mba. Yee gə unda dara gə naṅg nee ləm, gə baa-boo-kad gə ṅgira manje lai ləm tɔ lé maji kar sí wáje mee sí'g ya.

⁸Kura gá dara gá ranḡ gá njekòm dee'g joo lé tee goo yee gá kédé'g lé pana: Babilòn gá boo lé oso, yee oso ya! Yee gá mɔdkaiya læa ula pər meeḡ ginkoji dəwje gə ranḡ'g lai asəna gə kido gá ra dəw bèe lé yee nja oso ya.

⁹Kura gá dara gá ranḡ gá njekòm dee'g munda lé tee goo dee'g ba pata gə ndia gá boi wəl pana: Bó lé nana ba gá wa darɔ da neelé gə néndaji da lé mée'g ləm, ar dee d'inja ndaji ḡgo neḡ'g əsé jia'g ləm tɔ

¹⁰ndá yee kara boo-ɔḡg læ Ala a rəa to gá dəw gá ai kido bèe, a to kido gá m̄i yaḡ gá d'a ndusu mee bai'g gə goo kára ba ya. Yee neelé a si dan néurti dan pər'g ləm, gə dan kuji pər gá tee sa gi-gi'g ləm tɔ kəm kuraje gá dara gá to gə kəmee ləm, gə kəm Ngonbad'g lé ləm tɔ.

¹¹Sa néurti gá ra dee lé tuu uba ḡɔg-ḡɔg gə læbee-læbee saar-saar gə nḡ ləm, deeḡ gá d'wa darɔ da neelé gə néndaji da lé meeḡ dee'g gə nana ba gá ar dee d'inja ndaji ria ḡgo neḡ'g lé loo-kwa-rɔ dee dan kàrà gə loondul'g godo ləm tɔ.

¹²Yee neelé to meekai sam-sam læ dee gá to gə kəmee gá d'aa dɔ godnduje læ Ala kər-kər ləm, d'aar njaḡg dɔ meekun gá deeḡ d'un d'ar Jeju ləm tɔ.

¹³Ma m'oo ndu dəw bar dara pana: Maji kam m'ndaḡ ta nee mee maktub'g pana: Un kudee basinè lé deeḡ gá d'wəi gel Mbaidɔmbaije'g ndá rɔ dee a lel dee ya. Ndil lé pa bèe to pana: Oiyo, mba kar dee d'wa rɔ dee ta kula'g læ dee mbata kula ra dee gá maji lé orè goo dee ndəḡ.

Kinja dɔ kó gə kandə nduú lé

¹⁴Ma m'aa loo ndá aa ooje ndi pélé dara ndá dəw gá si keneḡ lé to asəna gə Ngon-dəw, dɔgugu larlɔr to dəa'g ləm, marm gá adə làm-làm to jia'g tɔ.

¹⁵Kura gá dara gá ranḡ unda loo mee kəi-Ala'g teeḡ raga ndá yee pata gə ndia gá boi wəl ula yeeḡ gá si dɔ ndi gá pélé dara'g lé pana: Ila marm læi gə mbɔree inja ne kó mbata naj kinja kó lé teeḡ mbḡ ləm, kó gá dɔ naḡg nee ərkəm gəsəsə mbḡ ya ləm tɔ.

¹⁶Yeeḡ gá si dɔ ndi gá pélé dara'g lé ila marm læa gə mbɔree ler dɔ naḡg nee inja ne koje.

¹⁷Kura gá dara gá ranḡ unda loo mee kəi-Ala'g teeḡ raga ndá yee kara aar gə marm gá adə làm-làm jia'g tɔ.

¹⁸Kura gá dara gá ranḡ ya bəi, yeeḡ gá to njepər lé i loo-nékinjaməs'g teeḡ raga ndá yeeḡ ula yeeḡ gá aar gə marm gá adə làm-làm jia'g neelé pana: Ila marm læi gá adə làm-làm lé gə mbɔree ler inja ne kandə nduú gá dɔ naḡg neelé gə kulee bura gaḡg, mbata kandə nduúje gá dɔ naḡg neelé kas mbḡ ya.

¹⁹Kura gá dara lé ila marm læa gə mbɔree dɔ naḡg nee. Yeeḡ tija ne kul nduúje lai ɔm mee loo-mbula-Kandə-nduú'g gá to loo-ɔḡg læ Ala.

²⁰Dee mbula kandə nduú neelé gaŋg bee-boo'g raga ndá mäs ba ula yaä, wa ta kundaje loo-to-kegälé'g mbiriri saar ar kuruloo täl-dög gə dəa täl-misä.

Loo gá killa rea kəm Jä'g 15

Bai-ong njekəm'g siri lé

¹Təbəi ma m'oo boo-nétəji gə raŋg dara gə to bəl kədm-kədm bəe: Kuraje gə dara siri d'isi gə tuji-boo gə siri, tuji neelé to rudu tuji ba mba kar ong lə Ala wəi ne bém.

²Təbəi ma m'oo né asəna gə tad-mán gə dəa ndusu oso dəi-dəi bəe ar manee lé pélé gə pər ləm, dee gə dum da gə néndaji ria gə nétura gə kə ria lé dee d'aar də tad-mán'g neelé kudu-ködè to ji dee'g ləm tə.

³Dee d'əs pa lə Moyis, yeə gə to kura lə Ala ləm, gə pa lə Ngonbad lé ləm tə pana: Mbaidəmbaije Ala, i gə to Bao-siŋgamoŋ lé Néraije to gə boo ləm, to bəl kədm-kədm ləm tə. I gə to mbai də ginkoji dəwje gə raŋg lé Né gə i wəji-kwəji ra lé to gə də najee ləm, Ta ləi to gə kankəmta ləm tə,

⁴Mbaidəmbaije, see nə ba a bəli kula ne rənduba də rii'g el wa. Mbata i nja kára ba kiao to njerəkunda. Ginkoji dəwje gə raŋg lai d'a ree d'a kunda barmba nɔj'g, Mbata rəwta-gaŋg ləi léinja kəm dəwje'g ya.

⁵Gée gə gogo m'aa loo gərərə ndá m'oo ta kəi-Ala gə wəji də dəb kəi gə to gə kəmee gə kə kər goo ta lé tee to tag.

⁶Kuraje gə dara gə siri gə d'isi gə tuji-boo gə siri lé d'unda loo mee kəi-Ala'g tee raga. Kubu gə d'uji gə kúla palégal gə àr ŋgad-ŋgad ləm, ndəi yaä ləm tə lé to rə dee'g ndá d'wa kaar dee gə ndar gə ra gə larlər tə.

⁷Yeə gə kára mbuna nékundaje'g lə Ala gə d'aw kəmba sə lé odo bai-larlərje siri gə ong lə Ala gə njesikəmba gə ləbee-ləbee gə nɔ lé rusu tub-tub ndá yeə ar kuraje gə dara kára-kára siri lé.

⁸Sa pər gə kə rənduba lə Ala gə siŋgamoŋ ləa to lé taa mee kəi-Ala lé pəl-pəl. Dəw kára kara askəm kandə mee kəi-Ala'g el saar kar rudu tuji-boo gə siri lə kuraje gə dara neelé un diao.

Loo gá killa rea kəm Jä'g 16

Bai-ong lə Ala lé

¹Ma m'oo ndu dəw bar dara wəl ula kuraje gə dara gə siri lé pana: Awje gə baije gə ong lə Ala to mee dee'g lé əmje də naŋg nee.

²Kura gə dara gə dətar aw əm ong gə to mee bai'g ləa də naŋg nee. Ndá bairəŋ-boo gə tər rə dee wuyum-wuyum sə dəwje gə ri da lé to ŋgo nɔ dee'g gə pole néndajirea tə.

- ³Kura gé dara gé njeƙòm dee'g joo lé aw ɔm oŋg gé to mee bai'g læa dɔ baa-boo-kad'g ndá baa-boo-kad lé tel mæs asəna gə mæs nin dəw. Néje lai gé d'aw kamba keneŋ lé d'wəi mbad-mbad.
- ⁴Kura gé dara gé njeƙòm dee'g munda lé aw ɔm oŋg gé to mee bai'g læa dɔ mán-baaje'g læm, gə dɔ kəm-rəw-manje'g læm tɔ ndá ŋgira manje lai-lai tel mæs.
- ⁵M'oo kura gé dara gé to njeƙaa dɔ mán lé ndá yee pana: Rəwta-gaŋg læi to gə dɔ najee, i to gə kəmee, i gé si gən læm, i si kédé gé dɔtar læm tɔ.
- ⁶Mbata deɛ tɔl njémeendaje gə njéteggintaje ndá basinè i ar dee d'ai mæs dee. Deɛ nai keneŋ hɔd ya.
- ⁷M'oo ndu dəw ɓar loo-nékinjaməs'g pana: Oiyó bó Ala, Mbaidɔmbaije, Bao-siŋgaŋgé lé ta gé i ɔr ɔm dɔ dee'g lé to gə dɔ najee ya.
- ⁸Kura gé dara gé njeƙòm dee'g sɔ lé aw ɔm oŋg gé to mee bai'g læa dɔ kàr'g aree ɔs yaɔ ar pər-boo ɔ dəwje,
- ⁹pər-boo lé ɔ dəwje ya ndá d'ila ndɔl dɔ ri Ala gé njedum dɔ tuji-booje'g neelé. Nε deɛ d'ɔs badm tel dɔ néra deeje gé majel mba kula rɔnduba dəa'g el.
- ¹⁰Kura gé dara gé njeƙòm dee'g mi lé aw ɔm oŋg gé to mee bai'g læa dɔ kalimbai'g læ dakɔb lé ndá loondul dəb dɔ beekɔ'g læa. Dəwje tɔ ndɔ dee mbata né gé too ra dee.
- ¹¹Deɛ pata d'ila ne ndɔl dɔ Ala gé njesidará lé mbata nékəmdoo gé ra dee læm, mbata bairəŋ-boo gé sɔ dee læm tɔ. Nε deɛ d'ɔs badm tel dɔ néra deeje gé majel'g lé el.
- ¹²Kura gé dara gé njeƙòm dee'g misə aw ɔm oŋg gé to mee bai'g læa dɔ baa-boo gé ria læ Epratə ndá manee yi tə-tə gə mba gɔl ne rəw læ mbaije gé d'a gə kɪ bər lé.
- ¹³Ma m'oo ndilje gé yèr munda gé to d'asəna gə kurkuduje bèe lé teɛ ta dakɔb'g læm, gə ta da'g læma, gə ta njetegginta gé ŋɔm lé læm tɔ.
- ¹⁴Deɛ gé ndilje gé yèr, deɛ ra nékɔbje d'aw rɔ mbaije gé dɔ naŋg nee'g lai mbɔ dee mba kəm dee loo-rɔ'g ndɔ boo-oŋg læ Ala yee gé njedum dɔ néje lai lé.
- ¹⁵Aa ooje, m'a gə teɛ dɔ sí'g asəna gə njebogo gé teɛ wai bèe. Yee gé si kamba gə si gə kubu rəa'g bó aw gə kudée dum ba ar dee d'oo rɔkul læa el ndá rəa a lelee yaɔ.
- ¹⁶Deɛ mbɔ dee dɔ nɔ'g loo gé deɛ ɓaree gə ta Ɛbrə Harmagedɔ.
- ¹⁷Kura gé dara gé njeƙòm dee'g siri lé aw ɔm oŋg gé to mee bai'g læa loo gé pən dara'g gə naŋg'g ndá ndu mbər ɓar wəl mee kəi-Ala'g loo kalimbai'g pana: 'Bea ya kən.
- ¹⁸Ndá ndi tel læm, ndu dəwje ɓar læm, ndi ndaŋg paj-paj læma, naŋg yə bugu-bugu læm tɔ, ndɔ kunda dəwje gé dɔ naŋg neelé saar basinè dəw oo naŋg gé yə bugu-bugu togəbè el ɓəi.

¹⁹Bee-boo lé kai rəa loo munda tɔbɛi bee-booje lə ginkoji dəwje gə ranɟ tuji tɔ ndá mee Ala olé dɔ Babilɔn'g, bee-boo lé mba kar dee d'ai mán-nduú ɔnɟ-boo ləa gə to mee nɟo-kai-mán'g lé kar dee d'ai sɔd.

²⁰Dɔgoré-looje lai kara tula yal-yal ləm, dɔ mbalje kara d'igi pa-pa.

²¹Ndi kwɔji gə ər bai-bai kara ɿ dara toso dɔ dəwje'g. Kwɔji kára ndá wɔi asəna gə nékwɔji kwɔi-lə-né rɔ-sɔ-sɔ, ar dəwje d'ila ne ndɔl dɔ Ala'g mbata ndi kwɔji neelé gə to tuji-boo lé.

Loo gə killa rea kəm Jɔ'g 17

Tuji lə Babilɔn lé

¹Tɔbɛi kura gə dara kára mbuna deɛ gə siri gə d'aar gə bai gə siri ji dee'g lé ulam ta pana: Maji kari gə ree, m'a kari oo rəwta-ganɟ gə d'a gə ganɟ dɔ kaiya-dené'g yeɛ gə nérea to bəl kədm-kədm gə si dɔ mán baa-boo'g lé.

²Yeɛ nja ba mbaije gə dɔ nanɟ nee ra səa kaiya ndá dəwje dɔ nanɟ nee d'ai mán-nduú gə wɔji dɔ kaiya rəa aree tɔl dee ne tɔ.

³Ndil unm aw səm dɔdilaloo'g. M'oo dené si gir da-kas'g, da lé ri néndɔlje taa rəa pəl-pəl. Dəa siri ləm, gajee dɔg ləm tɔ.

⁴Dené lé ula kubu gə ndul piro-piro gə kas njir-njir rəa'g ləm, yeɛ dɔi rəa gə larlɔr gə jərje gə gad dee to yaɔ gə mərkwɔjije ləm tɔ. Bai gə ra gə larlɔr to jia'g ndá néndɔlje ləm, gə ram néje gə nanɟ nee gə minɔ jɔmri-jɔmri gə wɔji dɔ mɔdkaiya ləa ləm tɔ lé rusu bai lé nji-nji.

⁵Ria gə to gə ndəree lé deɛ ndanɟ nɟo neɔ'g pana: Babilɔn, bee-boo, kɔ njémɔdkaiyaje gə néndɔlje gə dɔ nanɟ nee.

⁶Ma m'oo dené lé, məs deɛ gə to gə kəmee ləm, gə kɔ njékɔrgootaje lə Jeju gə d'wəi mbata ləa ləm tɔ tɔl dené lé asəna gə mán-nduú gə mɿ gə ai.

⁷Ndá kura gə dara ulam pana: See ban ba kaarm wam paj wa. N'a kulam ginta lə dené gə to gə ndəree ləm, gə kɔ da gə unee gə dəaje siri gə gajeeje dɔg lé ləm tɔ.

⁸Da gə m'ée kédé lé basinè yeɛ godo mbɔ. Yeɛ a gə kɿ bwa gə suna godo ndá a kaw gə loo gə tuji pugudu'g. Dəwje gə dɔ nanɟ nee gə ndanɟ ri dee mee maktub kəmə'g un kudée mee ndəa gə tum ne gin nanɟ saar lé el ndá kaar dee a kwa dee paj loo gə deɛ d'oo da lé mbata yeɛ si gən nɛ yeɛ sané pa tɔbɛi nai dəb ndá a tel ree bəi.

⁹Yee neelé ba gə gosonégər gə wɔji dɔ kəmkàr. Dəa gə siri lé to mbalje gə siri gə to loo-si dené lé.

¹⁰Dəaje gə siri lé wɔji dɔ mbaije gə siri tɔ. Deɛ gə mi ba tuji mbɔ nɛ ləm, njekɔm dee gə misɔ si gən bəi ləma, njekɔm dee gə siri lé ree el bəi ləm tɔ nɛ loo gə a ree ndá a si kuree əw el.

- 11**Da gé kédé si gən nɛ basinè godo lé yee nja ba to mbai gé njeɔm dee'g jinaijoo ləm, yee to mbuna njé gé siri ləma, yee si aw loo gé a gé tuji pugudu'g ləm tɔ.
- 12**Gajeje gé dɔg gé ma m'oo lé to mbaije gé dɔg gé d'inga beeko læ dee el bæi, nɛ d'un ndu dee gé mba kar dee d'isi gé mbaije nɔ'd gé da lé waga ba.
- 13**Dee d'ɔm mee dee nɔ'd sad ndá dee to dɔrgel da lé tɔ.
- 14**D'a rɔ gé Ngonbad lé nɛ Ngonbad lé a dum dee mbata yee to Mbaidɔmbaije ləm, yee to Mbai gé ur dɔ mbai mareeje'g ləm tɔ ndá dee gé yee bar dee ləm, yee ɔr dee unda dee gé kəmee ləma, dee to ngankojije gé nai sɛa ləm tɔ lé dee nja d'a dum dee ya tɔ.
- 15**Yee ulam pana: Man baa-boo gé kaiya-dené si dɔ'g gé i oo lé yee nja to koso-dəwje ləm, gé ginka dəwje-dəwje ləma, gé dəwje gé tapa dee gé ria-ria ləm tɔ.
- 16**Gajee dɔg gé i oo lé dee gé da lé dee nja d'a keji kaiya-dené lé bæi-bæi ləm, d'a ti ne kubu rəa'g mbidi-mbidi karee aw gé kudee dum ba ləm, d'a sɔ darəa ləma, d'a rée dula-dula ləm tɔ.
- 17**Mbata Ala sula dee dan né gé yee ba wɔji mba kar né gé yee nja wɔji lé aw nɔ'd kára ba gé kɔ dee-dee ləm, mba kar da lé ɔ bee ləm tɔ saar kar ta gé Ala pa lé aw lé'e'g béréré ya.
- 18**Dené gé ma m'ée lé to bee-boo gé ɔ mbaije gé dɔ naŋg nee ya.

Loo gé killa rea kəm Jɔ'g 18

Tuji oso dɔ Babilɔn'g

- 1**Gée gé gogo ma m'oo kura gé dara gé raŋg i dara ree naŋg nee ndá yee to njesiŋgamoŋ gé tɔgmbaŋ. Rɔnduba læa ndogó wɛr-wɛr naŋg nee.
- 2**Yee pata gé ndia gé boi wəl pana: Babilɔn, bee-boo lé tuji oso dəa'g aree tuji pugudu ya. Yee nja tel to loo-si ndilje gé majel ləm, gé ndilje gé minɔ jɔmri-jɔmri gé rara kara ləma, yelje gé rara gé to ramielje gé to keji kara dee ra bee keneŋ ləm tɔ.
- 3**Mbata ginkoji dəwje gé raŋg lai d'ai oŋg-boo, yee ba gé mɔdkaiya læa gé mbaije gé dɔ naŋg nee ra sɛa lé tɔ. Njételkəmlarje kara nébaoje læ dee ur dɔ maree'g gé kédé-kédé gé goo nébao læ kaiya-dené gé turu dɔ loo lé.
- 4**M'oo ndu dəw gé raŋg bar dara pana: Koso-dəwje ləm, ije rəa'g teeje raga mba ra sɛa kaiya lé nɔ'd el ləm, mba kar boo-tujije gé wɔji dəa lé tee dɔ sí'g el ləm tɔ.
- 5**Mbata kaiyaje læa lé rɔd dɔ nɔ neg-neg saar tee dara ndá mee Ala olé dɔ néra majelje'g læa.
- 6**Raje sɛa né godə maree gé yee nja ra sɛ sí-sei ləm, telje gé maree as gɔl joo ba areeje gé goo kula reaje ləm tɔ. Nékaia gé yee nja ndusu mee ŋgo-kai-né'g lé telje ndusuje maree as gɔl joo lé mee ŋgo-kai-né'g læa-yee lé tɔ.

⁷Kos gé yee os gaji ræa ba uru ne dan némajije gé d'al do loo sula bæi lé areeje uga gé néurti gé kəmndooyoo togábè tɔ. Mbata yee əji ta mée'g pana: N'isi n'to mbai gé dené ləm, nee n'to gé dené nduba el ləm, kəmndooyoo a tee do nee'g el nga ləm tɔ.

⁸Gelee gé nee ba tuji-booje d'a koso ne dæa'g mee ndo gé kára ba'g ya as bée: yoo ləm, gé kəmndooyoo ləma, gé yoo-boo ləm tɔ ndá pær ba d'a rée ne. Mbata Mbaidɔmbaije Ala gé njesingamonj lé gang rəwta dæa'g ya.

⁹Mbaije gé do nang nee lai gé ndal sœa mɔdkaiya ləm, d'uru sœa nɔ'd dan némajije gé d'al do loo sula ləm tɔ lé d'a nɔ gé mán-nɔ kəm dee'g sii ne mbigi-mbigi mbata læa loo gé d'a koo sa pær gé rée lé.

¹⁰D'a kunda rɔ dee ngærəŋ mbata d'a bæl néurti gé ræa lé ndá d'a pana: Nékɔb gé ban ba to bæl bée wa! Nékɔb gé ban ba to bæl bée wa! Babilɔn, bæe-boo gé njesingamonj lé nja! Mee kàree gé kára ba ya nétuji gé wɔji do teɛ do'g ya.

¹¹Dəwje gé njételkəmlarje gé do nang neelé dee nɔ d'isi ne gé kəmndooyoo mbata dəw kára kara ndogo néje læ dee el nga.

¹²Larlɔr ləm, gé larnda ləm, gé mærkwɔjije gé tila kas gé dum ndogo ləma, gé mærmbaije ləm tɔ, kubu gé d'uji gé kúla palégal ləm, gé kubu gé ndul piro-piro ləm, gé kubu gé bɔ-maji ləm, gé kubu gé kas njir-njir ləm, gé kagje gé gæ ria-ria gé ədæ sululu ləm, gé néje gé gæ ria-ria gé dee tɔl gé ngaŋ kærje ləm, gé néje gé gæ ria-ria gé dee tɔl gé kagje gé gad dee to yaɔ ləm, gé néje gé dee léé gé larkas gé larndul ləma, gé tɔl gé kɔri mbal gé tila kas ləm tɔ,

¹³gé gobo ləm, gé kandæ kamnaɔ gé ədæ lel ləm, gé né gé ədæ sululu ləm, gé timbá ləm, gé nɔ kag gé ədæ sululu ləm, gé mán-nduú ləm, gé ubu ləm, gé nduji gé ndá léréré ləm, gé koje ləm, gé bɔ maŋgje ləm, gé badje ləm, gé kundaje ləm, gé pusuje ləma, gé bærje gé dəwje bura ləm tɔ.

¹⁴Néje gé malee rai lé d'unda rɔ dee ngærəŋ. Néje lai gé maji d'al do loo sula ləm, gé to boo-nébaoje ləm tɔ lé d'igi rɔi'g pa ndá i a kiŋga dee gogo el nga.

¹⁵Njételkəmlarje gé ndogo néje neelé tel ne baoje ndá d'a kunda rɔ dee ngærəŋ mbata d'a bæl néurti gé ræa lé. D'a nɔ ləm, d'a sí gé kəmndooyoo ləm tɔ

¹⁶ndá d'a pana: Nékɔb gé ban ba to bæl bée wa! Nékɔb gé ban ba to bæl bée wa! Bæe-boo gé garee godo gé d'ula kubu gé d'uji gé kúla palégal gé kubu gé ndul piro-piro gé kubu gé kas njir-njir ræa'g ləm, gé do ræa gé larlɔr ləm, gé jærje gé gad dee to yaɔ ləma, gé mærkwɔji ləm tɔ. Mee kàree gé kára ba ya nébaoje gé tur do loo lé tuji keneŋ pugudu.

¹⁷Njékwa ngaw-batoje lai ləm, gé dee lai gé d'aw gé rəw gé mán gé par gé nee, gé njébatoye ləma, gé dee gé saŋg nékiŋgaje dan baa-boo-kad'g neelé ləm tɔ lé dee d'unda rɔ dee ngærəŋ,

¹⁸ndá loo gé deę d'oo sa pər gé rée ne ndá deę nɔ̄ u-u-u pana: Bee-boo lé see garee gé tana səa to ra wa.

¹⁹Deę sa babur d'ɔ̄m dɔ̄ dee'g ləm, deę nɔ̄ gə mán-nɔ̄ kəm dee'g ləm, d'wa ndòo-yoo ləma, deę nɔ̄ pana: Nékwɔ̄b gé ban ɓa to ɓəl bèe wa! Nékwɔ̄b gé ban ɓa to ɓəl bèe wa! Bee-boo gé garee godo gé njébatɔ̄je lai d'ingga ne boo-nébaɔ̄je lə dee keneɲ lé mee kàree gé kára ba ya tuji teę dəa'g.

²⁰Sej gé dara lé raje rɔ̄lel dəa'g! Sej gé njémeendaje gə njékaɲkulaje gə njéteggintaje lé alje rɔ̄ sí to! Mbata Ala ila ta dəa'g ra ne ta lə sí gə goo rəbee mbə.

²¹Yen nga kura gé dara gé to njesingamonɲ lé un kɔ̄r mbal gé to asəna gə mbal gé d'usu ne kó bèe ndá yeę unda piriɲ ila dan baa-boo-kad'g pana: Togóbè ya ɓa, d'a kun ne Babilɔ̄n, bee-boo gé garee godo neelé kila ne mán pɔ̄ngm bèe ya tɔ̄. D'a kiŋgá gogo el nga.

²²D'a koo ndu kɔ̄du-kɔ̄déje gə ndu njépaje gə ndu tébéje gə ndu tɔ̄tɔ̄ lé mee bee'g lai gogo el nga ləm, d'a kiŋga njégosokulaje gé rara kara bee lai gogo el nga ləma, gir mbal kusu kó kara a ɓar bee lai el nga ləm tɔ̄.

²³Pərndɔ̄ a ndogó bee lai el nga ləm, ndu njédené sigije gə denéje lə dee a ɓar bee'g lai gogo el nga ləm tɔ̄, mbata njétekkəmlarje lai to dəwje gé boo dɔ̄ naŋg nee ləm, mbata nésukəmlɔ̄je lai lé i su ne kəm ginkoji dəwje gə raŋg lai su-su ləma,

²⁴mbata d'ingga məs deę gé to gə kəmee gə kə njéteggintaje gə kə deę gé i goré gwɔ̄s dee dɔ̄ naŋg neelé lé mee bee'g lai ləm tɔ̄.

Loo gé killa rea kəm Jə'g 19

¹Gée gé gogo m'oo ndu boo-dəwje gé bula digi-digi gé ɓar dara pana: Aleluia! Kaji, ləm gə rɔ̄nduba ləma, gə siŋgamonɲ ləm tɔ̄ lé to kə Ala lə sí ya,

²mbata rəwta-gaŋg ləa to gəd ləm, to gə dɔ̄ najee ləm tɔ̄. Yeę gaŋg rəwta ila dɔ̄ kaiya-dené gé njeminə naŋg nee gə mɔ̄dkaiya ləa, yeę dal ɓə məs kuraje ləa gə darɔ̄ məsee-yeę nja.

³Deę pa gé gɔ̄l joo ɓəi pana: Aleluia! Ndá sa pər ləa tuu gə ləbee-ləbee saar gə nɔ̄.

⁴Ngatɔ̄gje rɔ̄-joo-gir-dee-sɔ̄ gə nékundaje lə Ala gé d'aw kəmba sɔ̄ lé d'ula dɔ̄ dee naŋg d'wa Ala gé si kalimbai'g lé mee deę'g, deę pana: Amen! Aleluia!

⁵Ndu dəw ɓar gé par gé rɔ̄ kalimbai'g lé pana: Ɔsje gaji Ala lə sí, sej kuraje ləa lai ləm, sej gé ɓəleeje gé toje dəwje gé gɔ̄-gɔ̄ gə dəwje gé boo lé ya ləm tɔ̄.

⁶Tɔ̄ɓəi ma m'oo ndu ɓar asəna gə ndu boo-dəwje gé bula digi-digi gé ɓar asəna gə mán gé ula u-u-u bèe ləm, asəna gə ndi gé ndaŋg paɲ-paɲ bèe ləm tɔ̄ pana: Aleluia! Mbata Mbaidɔ̄mbaije Ala lə sí gé to Bao-siŋgamonɲ lé yeę nja ɔ̄ bee mbə.

⁷Ar sí n'raje rɔlel, ar sí j'alje ne rɔ sí lɔma, ar sí j'ulaje rɔnduba dɛa'g lɛm tɔ, mbata ndɔ ra naɪ taa dené lɛ Ngonbad lé kàree teɛ mbɔ ndá dené lɛa wa dɔ gɔl rɛa mbata ndɔ-naɪ lé mbɔ tɔ.

⁸D'un ndu dee gɛ mba karee ula kubu gɛ d'ɥji gɛ kúla palégal gɛ ndɔɪ lɛd-lɛd lɛm, gɛ ndá kɛlɛw-kɛlɛw lɛm tɔ lé rɛa'g. Mbata kubu gɛ d'ɥji gɛ kúla palégal lé yee ba wɔɟi dɔ néra gɛ gɛ dɔ najee lɛ dee gɛ to gɛ kɛmee.

⁹Kura gɛ dara lé ulam pana: Ndaɲ maktub ula dee ne pana: Dee gɛ d'a bar dee loo naɪ taa na'g lɛ Ngonbad lé rɔ dee a lel dee. Yee ulam tɔbɛi pana: Ta neelé to gɛ kankɛmta lɛ Ala ya.

¹⁰Yen nga, m'oso naɲg rɛb gel gɔlee'g mba kwá mɛəm'g ndá yee ulam pana: Ɔw rɔi! Ma m'to njeboakula lɛi gɛ njeboakula lɛ ngakɔɟje gɛ d'ɔr goo ta lɛ Jeju lé. Ala nja ba maji kari wá mɛəi'g. Mbata goo ta lɛ Jeju to kankɛmta gɛ ɪ rɔ Ala'g nja.

Ta tel ree lɛ Kristi lé

¹¹Tɔbɛi ma m'oo kɛm dara teɛ ndá aa ooje, kunda-dɔmal teɛ keneɲ. Yee gɛ njekubá lé ria lɛ Ngonkoɟi lɛm, gɛ Kankɛmta lɛm tɔ ndá rɛwta gɛ yee gang lɛm, gɛ rɔ gɛ yee rɔ lɛm tɔ lé to gɛ dɔ najee ya.

¹²Kɛmee ndɔɪ asɛna gɛ ndɔ pɛr bɛe lɛm, dɔguguje bula to dɛa'g lɛm tɔ. Ri kára gɛ d'unda dɛa'g lé dɛw kára kara gɛr el, nɛ yee nja ba gɛr.

¹³Kubu gɛ mɛs wa keneɲ mbɛgɛ-mbɛgɛ lé yee ula rɛa'g. Ria gɛ dee bɛree ne lé lɛ Ta lɛ Ala.

¹⁴Njéboo-rɔje gɛ dara lé d'al kunda-ndulije ndolè ne gée lɛm, kubu gɛ d'ɥji gɛ kúla palégal gɛ ndá kɛlɛw-kɛlɛw gɛ àr ngad-ngad lé to rɔ dee'g lɛm tɔ.

¹⁵Kiambas gɛ adɛ lɛm-lɛm teɛ tɛa'g mba kunda ne ginkoɟi dɛwje gɛ raɲg. Yee a kɔ dee gɛ kag-larndul lɛm, yee a mbula kandɛ nduú, yee ba to gɛ boo-ɔɲg lɛ Ala gɛ Bao-siɲgamonɲ lɛm tɔ.

¹⁶Ri dɛw ba ndaɲg kubu'g lɛa lɛm, gɛ biɲgee'g lɛm tɔ pana: Mbai gɛ ur dɔ mbai mareeje'g lɛm, gɛ Mbaidɔmbaije ya lɛm tɔ.

¹⁷Ma m'oo kura gɛ dara gɛ aar dan kàr'g. Yee pata gɛ ndia gɛ boi wɛl ula ne yelje lai gɛ d'aw pɛ dara'g lé pana: Gɛ reeje mboje dɔ na bɔ gɛ raje naɪ lɛ Ala gɛ boi,

¹⁸bɔ gɛ mba sɔ dakasɔ mbaije lɛm, gɛ dakasɔ bɛ-njérɔje gɛ dɔ naɲg nee lɛm, gɛ dakasɔ njésiɲgamonɲje lɛm, gɛ dakasɔ kundaje gɛ njékuba deeje lɛm, gɛ dakasɔ dɛwje lai gɛ to gɛ ngankɔɟije gɛ bɛrje lɛma, gɛ dakasɔ dɛwje gɛ gɔ-gɔ gɛ njé gɛ boo-boo lé lɛm tɔ.

¹⁹Ma m'oo da gɛ mbaije gɛ dɔ naɲg nee gɛ njérɔje lɛ dee tɔ. Dee mbɔ dɔ na gɛ mba rɔ gɛ yee gɛ si gir kunda'g lé gɛ njérɔje lɛa tɔ.

²⁰Dee d'wa da lé gɛ njéteggintaje gɛ ngɔm lé na'd, dee gɛ ra nékɔɟje nea'g su ne kɛm dɛwje gɛ dee tɔs nétorɟi lɛ da lé ngɔ nɔ dee'g lɛm, dee pole ne néndajirea lé

lɛm tɔ. Deɛ joo bɔr lɛ d'ɔm deɛ dan pɛr gɛ tad rɛg-rɛg gɛ ɔ bilim-bilim gɛ kujee teɛ kas njir-njir.

²¹Nɛ dɔkal deɛ gɛ nai lɛ kiambas gɛ teɛ ta yee gɛ sɪ gir kunda lɛ tɔl deɛ. Yelje lai ree d'usɔ dakasrɔ deɛ d'ar mee deɛ ndan tub-tub tɔ.

Loo gɛ killa rea kɛm Jɔ'g 20

Lɛb gɛ tɔl-dɔg lɛ

¹Tɔbɛi ma m'oo kura gɛ dara ɪ dara ree naɲg nee. Nɛkɔr tarɛw bwa-wɛl gɛ ɔr duu to jia'g lɛm, kula lar gɛ boo to jia'g lɛm tɔ.

²Yee wa dakɔb gɛ to li gɛ lɛw gɛ ria lɛ njekurai lɛm, gɛ Njeyɛr lɛm to lɛ ndá yee teá ilá as lɛbee tɔl-dɔg.

³Yee ilá mee bwa-wɛl gɛ ɔr duu'g lɛ udu tɛa rɛdɛ mbiaɔ bɔ gɛ mba karee su kɛm ginkoji dɛwje gɛ raɲg gogo el ɲga saar lɛb tɔl-dɔg neelɛ rudee a kun dɪao. Gɛe gɛ gogo ndá tudee kilá ne tar waga ba ba gɛ kumɔ.

⁴Ma m'oo kalimbaije lɛ, deɛ gɛ d'isi keneɲ lɛ d'un ndu deɛ d'ar deɛ gɛ mba gaɲg rɛwta. M'oo ndu dɛwje gɛ goré gwɔb deɛ mbata goo ta lɛ Jeju gɛ goo ta lɛ Ala gɛ d'ɔr lɛ tɔ. D'wa néndaji rɔ da lɛ mee deɛ'g el lɛm, d'ɲga nétorji ɲgo nɔ deɛ'g ɛsé ji deɛ'g el lɛm tɔ. Deɛ tel d'isi kɛmba gogo ndá d'ɔ bee gɛ Kristi nɔ'd lɛb deɛ tɔl-dɔg.

⁵(Njé gɛ raɲg gɛ d'wɛi lɛ teɛ dɔkumbwa'g gogo el saar lɛb tɔl-dɔg dɛn.) Yee ba to teɛ gɛ d'a teɛ dɔkumbwa gɛ dɔtar lɛ.

⁶Deɛ gɛ d'a teɛ dɔkumbwa gɛ dɔtar lɛ rɔ deɛ a lel deɛ lɛm, d'a to dɛwje to gɛ gɛ kɛmee lɛm tɔ. Yoo gɛ joo a bar ri deɛ el ɲga, nɛ d'a to njékinjanémɛsje lɛ Ala gɛ ka Kristi tɔ ndá d'a kɔ sɛa bee nɔ'd as lɛb deɛ tɔl-dɔg.

⁷Loo gɛ lɛb tɔl-dɔg lɛ rudee a kun dɪao ndá d'a tudu Njekurai loo daɲgai'g lɛa kilá tar bɛi.

⁸Yee a teɛ gɛ mba su kɛm ginkoji dɛwje gɛ raɲg gɛ d'isi dɔ kum naɲg gɛ sɔ'g lɛ lɛm, Gɔg gɛ Magɔg lɛm tɔ gɛ mba mbɔ deɛ ne loo-rɔ'g. Deɛ bula d'asɛna gɛ nagɛra gɛ ta baa-boo-kad'g bèe.

⁹Deɛ d'aw taa loo dɔ naɲg nee pɛl-pɛl lɛm, deɛ gugu gir loo-si lɛ deɛ gɛ to gɛ kɛmee gɛ bee-boo gɛ d'unda dan kɛm deɛ'g lɛm tɔ. Nɛ pɛr ɪ dara oso dɔ deɛ'g roo deɛ dula-dula.

¹⁰Njekurai gɛ su kɛm deɛ lɛ d'wá d'ilá dan pɛr gɛ tad rɛg-rɛg gɛ ɔ bilim-bilim gɛ kujee teɛ kas njir-njir lɛ loo gɛ da gɛ njéteggintaje gɛ ɲgɔm d'isi keneɲ. Ndá néurti a kula kɛm deɛ ndò dan kàrá gɛ loondul'g gɛ lɛb deɛ lɛb deɛ saar-saar gɛ nɔ.

Rɛwta-gaɲg gɛ rudu lɛ

¹¹Tɔbɛi ma m'oo kalimbai gɛ nda gɛ boi gɛ yee gɛ si keneɲ lɛ. Naɲg gɛ dara d'aj tar neɔ'g ndá dɛw oo deɛ gogo el ɲga.

12M'oo njé gá d'wài gá to dəwje gá boo-boo gə njé gá gə-gə gá d'ar nɔ kalimbai'g lé. Yee woi mee maktubje, tɔbəi yee woi mee maktub gá ranj'd, yee gá to maktub kəmə lé. Ndá deɛ ganj rəwta dɔ njé gá d'wài'g lé gə goo ta gá ndanj mee maktubje'g neelé.

13Baa-boo-kad un deɛ gá d'wài keneɲ lad-lad ree sə dee ləm, yoo gə bee lə yoo lé d'un deɛ gá d'wài keneɲ lad-lad ree sə dee ləm tɔ. Deɛ ganjta dɔ deɛ'g kára-kára lai gə goo néra dee.

14Deɛ d'ɔm yoo gə loo lə njé gá d'wài lé dan pər gá tad rəg-rəg. Pər gá tad rəg-rəg lé yee ba to yoo gá njekəm'g joo lé.

15Nana ba gá ria godo mee maktub kəmə'g neelé ndá d'ilá dan pər gá tad rəg-rəg'd neelé tɔ.

Loo gá killa rea kəm Jə'g 21

Dara gá sigi gə nanj gá sigi

1Tɔbəi ma m'oo dara gá sigi ləm, gə nanj gá sigi ləm tɔ, mbata dara gá dɔtar gə nanj gá dɔtar lé deɛ godo ləm, baa-boo-kad kara godo ləm tɔ.

2Tɔbəi ma m'oo bee-boo gá d'unda gə kəmee gá to Jerusalem gá sigi gá jɪ dara rɔ Ala'g nar jərəɲ ree nanj neelé. Yee ndɔj yaɔ asəna gə dené gá ra rəa mɔdə mba taa ne kəm ɲgabeeje ndɔ taa nɔ'g lə dee bəe.

3Ma m'oo ndu dəw bar boi wəl gá par gá loo kalimbai'g lé pana: Aa ooje, kəi-Ala lé to mbuna dəwje ləa. Yee a sí sə dee ləm, deɛ kara d'a to dəwje ləa ləma, yee kara a to Ala lə dee ləm tɔ.

4Yee a bər mán-nɔ kəm deɛ'g ləm, yoo a bar ri dee gogo el ləm, kəmnɔooyoo kara a godo ləm, nɔ yoo a godo ləma, meekɔ kara a godo ləm tɔ mbata néje gá dɔtar lé sané pá mbə.

5Yee gá si kalimbai'g lé pana: Aa ooje, neɛ n'tum gin néje lai sigi. Tɔbəi yee ulam pana: Maji kam m'ndanj ta neelé mee maktub'g mbata ta neelé to kankəmta gá to njanj.

6Tɔbəi yee ulam pana: Neɛ n'tɔlee bém. Neɛ n'to Alpa gə Omega, yee gá dɔtar gə yee gá rudu tɔ. Yee gá kɔdaman tɔlee ndá n'a karee mán kəmə gá aɪ kəm-rəw-mán gá teɛ kuji-kuji lé ai, n'a karee gá kar bó yee a ndogo el.

7Yee gá a kun banja ndá a kiŋga néje neelé: n'a to gá Ala ləa ləm, yee a to gá ɲgon neɛ ləm tɔ.

8Ne njérəmje ləm, gə njépole-magəje ləm, gə ram-dəwje ləm, gə njetɔl dəwje ləm, gə njémɔdkaiyaje ləm, gə njékərgosoje ləm, gə njépole-magəje ləma, gə njéɲgɔmje lai ləm tɔ lé deɛ nja d'a kiŋga loo lə dee dan pər gá tad rəg-rəg gá ɔ bilim-bilim gá kujee teɛ kas njir-njir lé yee ba to gá yoo gá joo lé ya.

Jerusalem gá sigi

- ⁹Tɔ̀bɛi kura gɛ́ dara gɛ́ mbuna mareeje gɛ́ siri gɛ́ d'aar gɛ́ baije gɛ́ siri gɛ́ rudu boo-onɔ́ to keneɲ lé ulam ta pana: Maji kari gɛ́ ree, m'a kari oo nɛɲgao-sigi, yee gɛ́ to dené lə Ngonbad lé.
- ¹⁰Ndil taa məəm yal-yal ndá unm aw səm dɔ́ mbal gɛ́ boi gɛ́ ɲgal léɲgɛ́-léɲgɛ́'g. Yee am m'oo bee-boo gɛ́ to gə kəmee, Jerusalem gɛ́ ɪ dara rɔ́ Ala'g lé ree naɲg nee.
- ¹¹Rənduba lə Ala dəb dəa'g ləm, yee ndɔ́ wər-wər asəna gə jər gɛ́ gadee dum ndogo ləm, asəna gə jər gɛ́ bəree jaspə gɛ́ ndɔ́ mbənənə-mbənənə to gɛ́ jər gɛ́ bəree Kristal bəe ləm tɔ́.
- ¹²Ndògo gɛ́ dəree ɲgal lé gugu dɔ́ bee-boo lé sub. Tarəbeeje dɔ́g-giree-joo to keneɲ ləm, kuraje gɛ́ dara dɔ́g-gir-dee-joo d'isi tarəbeeje'g ləm tɔ́. Deɛ ndaɲg ri ginkoji Israelje dɔ́g-gir-dee-joo tarəbee kára-kára dɔ́g-giree-joo ya tɔ́.
- ¹³Tarəbeeje gɛ́ kel bər munda ləm, tarəbeeje gɛ́ kel dɔ́-gó munda ləm, gə kel dɔ́kɔ́l munda ləma, gə gɛ́ kel dɔ́gel munda ləm tɔ́.
- ¹⁴Ndògo gɛ́ gugu dɔ́ bee-boo lé deɛ tum gelee dɔ́g-giree-joo ya ndá deɛ ndaɲg ri njékaikulaje lə Ngonbad gɛ́ dɔ́g-gir-dee-joo lé keneɲ.
- ¹⁵Yee gɛ́ ulam ta lé aw gə kag-kwɔ́ji-né gɛ́ ra gə larlɔ́r mba kwɔ́ji ne bee-boo lé ləm, gə tarəbeeje ləma, gə ndògo gɛ́ gugu dəa lé ləm tɔ́.
- ¹⁶Bee-boo neelé to dɔ́mbul ar ɲgalee gə tadee d'asəna ya. Yee wɔ́ji bee-boo neelé gə kag-kwɔ́ji-né ndá ɲgalee as kuruloo tɔ́l-dɔ́g-loo dɔ́g-giree-joo. ɲgalee ləm, gə tadee ləma, gə dəree gɛ́ tar ləm tɔ́ lé d'asəna.
- ¹⁷Yee wɔ́ji ɲgal ndògo ləa ndá as kəmkil dəw tɔ́l-dəa-rɔ́-sɔ́-giree-sɔ́, to rəw gɛ́ dəw bə wɔ́ji gɛ́ to kə kura gɛ́ dara lé.
- ¹⁸Ndògo neelé deɛ d'ila gə biri mbalje gɛ́ tila kas gɛ́ bər dee jaspə. Mee bee gɛ́ gəd lé to larlɔ́r gɛ́ àr ɲgad-ɲgad asəna gə mán gɛ́ ndusu dɔ́j-dɔ́j bəe.
- ¹⁹Gel ndògo gɛ́ wɔ́ji dɔ́ bee-boo lé deɛ tila jərje gɛ́ gad dee to yaɔ́ gɛ́ gə ria-ria keneɲ: gel ndògo gɛ́ dɔ́tar lé deɛ tila jərje gɛ́ ri dee lə jaspə keneɲ ləm, njekəm'g joo to sapir ləm, njekəm'g munda to Kalsedoin ləm, njekəm'g sɔ́ to emerodə ləm,
- ²⁰njekəm'g mi to sardonikis ləm, njekəm'g misə to sardoinə ləm, njekəm'g siri to Krijɔ́litə ləm, njekəm'g jinaijoo to beryl ləm, njekəm'g jinaikara to topajə ləm, njekəm'g dɔ́g to Krisɔ́prasə ləm, njekəm'g dɔ́g-giree-kára to hyasintə ləma, njekəm'g dɔ́g-giree-joo lé to ametistə ləm tɔ́.
- ²¹Tarəwkəije gɛ́ dɔ́g-giree-joo neelé to mərkwɔ́jije ya. Tarəwkəije kára-kára lai lé to gɛ́ mərkwɔ́ji ya dɔ́ɲgɔ́ kára-kára. Tɔ̀bɛi ndag-loo gɛ́ dan mee bee'g lé to gɛ́ larlɔ́r gɛ́ gəd ya, yee ndɔ́ asəna gə mán gɛ́ ndusu dɔ́j-dɔ́j bəe tɔ́.
- ²²M'oo kəi-Ala mee bee-boo'g neelé el, mbata Ala gɛ́ to Mbaidɔ́mbaije gɛ́ Bao-siɲgamoɲ deɛ gə Ngonbad lé deɛ nja to gɛ́ kəiyee.

²³Bee-boo neelé aw ndòo kàr əsé naj̄ mba kar dee ndogó keneŋ el, mbata rɔnduba læ Ala ba ndogó keneŋ læm, Ngonbad lé to gé pərŋgel læa læm tɔ.

²⁴Ginkoji dəwje gə raŋg dɔ naŋg nee d'a njaa dan lookàr'g læa tɔbəi mbaije gé dɔ naŋg nee d'a kɪ gə rɔnduba læ dee koso ne gelee'g tɔ.

²⁵D'a kudu tarəwje neelé el mbata loo gé ndul dɪgi godo keneŋ.

²⁶Ginka dəwje-dəwje d'a kɪ gə rɔnduba læ dee gə ribar læ dee koso ne gelee'g ya.

²⁷Né gé rara gé to né gé min̄ əsé ram-dəw gé ula rəa dan néndɔlje'g əsé dan néŋgɔmje'g lé d'a kandə mee bee'g neelé el. Deɛ gé ri dee to mee maktub kəmə'g læ Ngonbad lé ba d'a kandə keneŋ ya.

Loo gé killa rea kəm J̄a'g 22

¹Yeɛ am m'oo baa gé ɪ gin kalimbai'g læ Ala gə k̄a Ngonbad'g lé tɔ. To mán kəmə gé ndul konono asəna gə mán gé ndil ku'g bəe.

²Dan mee bee-boo gé dana bab læm, gə dɔ koŋgo baa-boo'g loo joo bɔr ya læm tɔ lé kag kəmə to keneŋ. Kag kəmə neelé andə gə k̄adee gə léé-léé gə naj̄ kára-kára naj̄ dɔg-giree-joo læm, kamee ba to gé kum̄ kaji ginkoji dəwje gə raŋg dɔ naŋg nee læm tɔ.

³Ndɔl yoo a godo mee bee'g neelé. Kalimbai læ Ala gə k̄a Ngonbad a to keneŋ ya. Kuraje læa d'a kaar gə kula ra dee yéŋgé-yéŋgé gə mba karee læm, d'a koo kəmee læma,

⁴tɔbəi ria a to ŋgo nɔ dee'g læm tɔ.

⁵Loondul a godo keneŋ læm, pərndɔ əsé néndogó kára kara d'a kaw ndée keneŋ el ŋga læm tɔ mbata Ala gé to gé Mbaidɔmbaije lé ba a ndogó rəw nɔ dee'g. D'a kɔbɛe gə læb dee læb dee saar-saar gə nɔ.

Rudu taje

⁶Yeɛ ulam pana: Ta neelé to kankəmta gé a to njaŋg gə nɔ. Mbaidɔmbaije Ala gé njekula ta mee njéteggintaje'g lé yeɛ nja ba ula kura læa gé dara gə mba kar kuraje læa gé dɔ naŋg nee d'oo néje gé nai lam ba d'a gə teɛ bəi lé

⁷Aa oo, waga ba, n'a ree bəi, yeɛ gé taa ta gé to mee maktub'g neelé gé wɔji dɔ né gé ma gə ra lé ŋgəm dɔbəŋgərəe'g ndá rəa a lelee ne ya.

⁸Ma J̄a nja, m'oo ta neelé gə mbim, m'oo néje neelé gə kəm tɔ ndá m'oso gel gɔl kura gé dara gé am m'oo néje neelé m'oso naŋg rəb mba kwá məəm'g.

⁹Nɛ yeɛ ulam pana: Ra togábè el! Ma m'to gé njeboakula mari læm, gə k̄a ŋgakɔije gé njékɔrgootaje læma, gə k̄a dee-dee gé ŋgəm ta gé to mee maktub'g neelé dɔbəŋgərəe dee'g lé læm tɔ. Ala ba maji kari wá məəi'g ya.

¹⁰Yeɛ ulam pana: Ta néje gé a gə ree gé maktub neelé tegginee lé maji kam m'rɛdə təa el. Mbata kàree nai dəb ba ŋga.

- 11**Dəw gə nérea to kori-kori ndá maji kar nérea to kori-kori bæi. Dəw gə nérea to né gə minə ndá maji kar nérea to né gə minə ya bæi tɔ. Dəw gə njemeekarabasur lé maji kar nérea to gə dɔ najee bæi ləm, dəw gə njemeenda lé maji karee unda rəa gə kəmee ya bæi ləm tɔ.
- 12**Aa ooje, waga ba m'a ree bæi ndá m'a ree gə né mba kuga ne dɔ ji dəwje kára-kára lai gə goo néra dee ra dee lé.
- 13**Ma m'to Alpa gə Omega ləm, ma m'to gə kédé gə gogo ləma, ma m'to gə dɔtar gə rudu ləm tɔ.
- 14**Rələl nai gə deɛ gə togo kubu lə dee mba kiŋga rəw sɔ kandə kag kəmə lé ləm, əsé mba kiŋga rəw kandə ne mee bee'g neelé ləm tɔ.
- 15**Bisije əsé gə njémbegje əsé gə njémɔdkaiyaje əsé njétɔl dəwje əsé njépole-magəje əsé deɛ gə rara gə ra néŋgɔm ndá maji kar dee nai raga ya.
- 16**Ma Jeju, m'ula kura ləm gə mba karee to njekɔrgoota neelé kar Eglisəje. Ma m'to gə ŋgoka Dabid ləm, m'to gə duje lookàr ləm tɔ.
- 17**Ndil lé gə njəŋgao-sigi lé pata pana: Maji kari gə ree. Yee gə oo maji ndá aree pa togábè to pana: Maji kari gə ree. Yee gə kɔdaman tɔlee ndá maji karee ree taa mán kəmə gə aɪ teɛ kuji-kuji lé ai, m'a karee gə kar ya bó yee a ndogo el.
- 18**Nana ba gə oo ta gə a gə teɛ gə goo ta gə to mee maktub'g neelé ndá ma m'ulá təsərə m'pana: Bó lé yee pa təa gə bəd ɔm ta gə raŋg dɔ'g ndá Ala a kundá gə oŋg-booje gə ndaŋg taree mee maktub'g neelé nja.
- 19**Bó lé nana ba tuji ta gə a gə teɛ gə goo ta gə to mee maktub'g neelé ndá Ala a kɔgee dɔ kandə kag kəmə'g neelé gə wɔji dəa ləm, a kɔgee loo-siée mee bee gə to gə kəmee gə d'ɔr goo taree mee maktub'g neelé ya ləm tɔ.
- 20**Yee gə ɔr goo ta nee ar sí lé pana: Oiyó, waga ba m'a teɛ wai bæi. Amen! Mbaidɔmbaije Jeju, maji kari ree ya kɔgəɔ kari.
- 21**Maji kar noji lə Mbaidɔmbaije Jeju nai sə sí lai ya. Amen!

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil